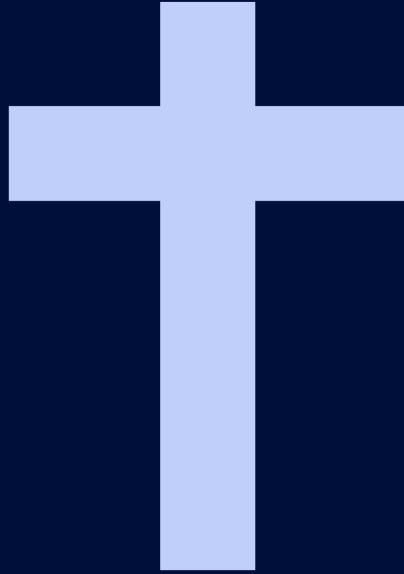

ጌሌዮ ማጻሕፍት

The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia, using
Ethiopic script

ጌሌገር ማጻሕፍት

The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia, using Ethiopic script

copyright © 2008 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale (Male)

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

ጌሌገር ማጻሕፍት

Maale Full Bible

The Word For The World International

Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929

Contents

ማዢንቲ ማፃኣፔ	1	ቆላሲያሴ ዓሰም	979
ኬሲ ማፃኣፔ	46	1 ቴሰሎንቄ ዓሰም	983
ሌዊ ዓሰ ማፃኣፔ	83	2 ቴሰሎንቄ ዓሰም	986
ፓይዲ ማፃኣፔ	108	1 ዲሞቴዎሴም	988
ላሚንቲ ዋሳ ማፃኣፔ	141	2 ዲሞቴዎሴም	992
ዲያሱ ማፃኣፔ	175	ቲቶም	995
ሱኩሳ ማፃኣፔ	196	ፒልሞናም	997
ሩኡቴ ማፃኣፔ	217	ዔብሪ ዓሰም	998
1 ሳሙዔኤሌ ማፃኣፔ	221	ያይቆኦሴ ኪኢቶ	1009
2 ሳሙዔኤሌ ማፃኣፔ	249	1 ጴጂሮሴኮ ኪኢቶ	1013
1 ካኦቶ ማፃኣፔ	273	2 ጴጂሮሴኮ ኪኢቶ	1017
2 ካኦቶ ማፃኣፔ	302	1 ዮሃንሴኮ ኪኢቶ	1020
1 ጾኦሲ ዓሰ ሃይሶ	330	2 ዮሃንሴኮ ኪኢቶ	1024
2 ጾኦሲ ዓሰ ሃይሶ	358	3 ዮሃንሴኮ ኪኢቶ	1025
ዲዘራ ማፃኣፔ	390	ዪሁዲ ኪኢቶ	1026
ኔሄሚያ ማፃኣፔ	400	ዮሃንሴም ጾኦሲ ዳቄ ባኮ	1028
ዓሰቲሮ ማፃኣፔ	415		
ዲዮሴ ማፃኣፔ	423		
ዓይኑም ማፃኣፔ	452		
ኮኦኪንሢ ማፃኣፔ	527		
ማክቢሴ ማፃኣፔ	549		
ቢያፓ ባሼ ዓይኑም	556		
ዲሲያሴ ማፃኣፔ	562		
ዔርሚያሴ ማፃኣፔ	611		
ዔርሚያሴኮ ቃዮ ማፃኣፔ	665		
ሂዘቁኤሌ ማፃኣፔ	672		
ዳኦኔኤሌ ማፃኣፔ	717		
ሆሴዔ ማፃኣፔ	731		
ዲዩዔኤሌ ማፃኣፔ	739		
ዓሞፆ ማፃኣፔ	743		
ዓብዲዮ ማፃኣፔ	750		
ዮናኦ ማፃኣፔ	752		
ሚኪያሴ ማፃኣፔ	754		
ናሆኦሚ ማፃኣፔ	759		
ዲሞባቆሚ ማፃኣፔ	762		
ሶፖኒያሴ ማፃኣፔ	765		
ሃኦ ማፃኣፔ	768		
ዛካሪያሴ ማፃኣፔ	770		
ሚልኪያሴ ማፃኣፔ	779		
NT			
ማቲዎሴ ፃኣፔ ኮዥ ሃይሶ	782		
ማርቆሴ ፃኣፔ ኮዥ ሃይሶ	815		
ሉቃሴ ፃኣፔ ኮዥ ሃይሶ	836		
ዮሃንሴ ፃኣፔ ኮዥ ሃይሶ	871		
ዳኪንቴዘንሢ ማዶ	896		
ሮሜ ዓሰም	928		
1 ቆሮንቶሴ ዓሰም	942		
2 ቆሮንቶሴ ዓሰም	956		
ጋላቲያ ዓሰም	965		
ዔፕሶኔ ዓሰም	970		
ፒልጲሲዮሴ ዓሰም	975		

ማዘገብ ማፃአፔ ዓይያ ካር

የሱፐር ዓዛኮ ገርሲንሢና ዛሎ (37:1—45:28)
ዒሰራዔኤል ዓሰኮ ገብፄ ዓጮይዳ ናንጊያ (46:1—50:26)

ማዘገብ ማፃአፔ ሳያንታ ጨሪንጮንታኮ ማዘገብ ዛላ፣ ዓሲ ዜርሢኮ ሙኪሢ ዛላ፣ ጎሜና ዋእዮ ናንጊኮ ዓይያና ያኦሲ ዓሲ ዜርሢኮ ዋላ ዓኣ ካኣሚያ ዛሎ ከኤዛኔ፤ ማዘገብ ማፃአፔ ላምያ ዴኤፒ ዴኤፒ ቤሲ ፓቁንታኔ።

1. ዓይሢ 1—11 ሄላንዳኣና፡- ሳያና ጨሪንጮናኮ ማዘገብና ዓሲ ዜርሢኮ ቤርታኣ ሃይሶዋ ከኤዛኔ፤ ዓዳኣሜና ሂዋኣናኮ፡ ቃኣዔኤሊና ዓኣቤኤሊናኮ፡ ፍሃና ባይሲንቶ ዋእያናኮ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ባብሎኔ ጌይንታ ቤዛ ማዘገብ ዴኤፒ ሹጮ ከኤሎናኮ ሃይሳ ጴዳሢ ዩና ቤዘይዳኮ።

2. ዓይሢ 12ፓ ዴንዲ 50 ሄላንዳኣና፡- ዩና ቤዛ ዒሰራዔኤል ዓሰኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ሃይሶ ከኤዛኔ፤ ዔያቶ ባኣካፓ ቤርታኣ ያኦሲ ጉሙርቁያና ያኦሲም ዓኣ ዓይሢንቲያና ዔርቲያ ማዔሢ ዓብራሃሜኮ፤ ዩካፓ ዓዛኮ ናኣዚ ዩሳኣቁንታ ናኣዚ ናያ ማዔሢ ያይቆኦቤንታ ታጶ ላምያ ያይቆኦቤ ናኣቶ ሃይሳ ሄሊ ከኤዚንቲኔ፤ ዩንሢያ ታጶ ላምያ ያይቆኦቤ ናኣቶንሢ፡ ታጶ ላምያ ዒሰራዔኤል ያጶኮ ቤርታሳዘንሢኮ፤ ዩንሢ ታጶ ላምያ ዒሰራዔኤል ናኣቶ ባኣኮይዳፓ ዲማና ዮሴፔ ዛሎ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ያይቆኦቤ ዛላና ዓዛኮ ናኣታ ማኣሮ ዓሰና ዋላ ገብፄ ዓጮ ዔኪ ሙኪ ባኮ ዛሎ ኮሻ ከኤዛኔ።

ሃና ማፃአፔ ዴሬ ሃይሴ ዛላ ባኣዚ ከኤዛያ ማዔቲያ ቢያፓ ዑሣ ከኤዛሢ ያኦሲ ማዴ ማዴ ዛሎኮ፤ ያኦሲ ሳያና ጨሪንጮና ማዘገብ ሃይሶ ከኤዛሢ ዓርቃያ ያኦሲ ዴሮም ማሊያ ሃሹዋኣሢ ዔርዘያ ማዔ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ፔጋሲሢና ኩንሣኔ፤ ማፃአፔሎኮ ካራፓ ዴንዲ ጋፖ ሄላንዳኣና ዓኣ ፑኡፖ ሃይሶ ዓዴ፡ ዳቢንታ ዓሰ ዑያይዳ ጎሪንታሢና ዋጋሢ፡ ዴር ዔኪ ዓኣዳሢና ማኣዳሢ፤ ሃሣ ዓያታ ናንጋ ናንጎ ሃይሶ ዔያቶኮ ገኢገሻሢ ፔ ቶኦኪና ያኦሲኮ። ሃይ ሚርጌ ዋዳኮ ቤርታ ዓኣ ማፃአፔ ያኣፒንቲሢ ዴርኮ ያኦሲ ጉሙርቁያ ከኤዛኔና ዩያ ጉሙርቁያ ናንጊና ባይቁዋያ ማዔ ናንጋንዳጉዲ ማሃኒኮ።

ማፃአፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ሳያና ጨሪንጮና ሃሣ ዓሲኮዋ ማዘገብ (1:1—2:25)
- ጎሜና ሜቶናኮ ዓይያ (3:1-24)
- ዓዳኣሜይዳፓ ዴንዲ ፍሃ ሄላንዳኣና ዓኣ ሃይሶ (4:1-5:32)
- ፍሃና ባይሲንቶ ዋእያ ዛሎ ሃይሶ (6:1-10:32)
- ባብሎኔ ሹጮ ከኤሎ ዛሎ (11:1-9)
- ፍሃ ናኣዚ ሴኤሜይዳፓ ዴንዲ ዓብራሃሜ ሄላንዳኣና ዓኣ ሃይሶ (11:10-32)
- ቤርታኣ ዓደንሢ ዓብራሃሜንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦቤንታ ዛሎ (12:1—35:29)
- ያይቆኦቤ ናኣዚ ዔኤሳዋ ዜርያ ሾይንቶ (36:1-43)

ሳዓኮ ማዘገብ ጎይሢ

1 ቤርታኣ ያኦሲ ጨሪንቲና ሳዓና ዔኤቢ ባኣያይዳፓ ማዘገብ። 2 ዩና ዋደና ሳያኮ ሃማኮ ጌዒ ዔርታ ባኣዚ ባኣያ፤ ሃሣ ፔቲታያ ዒዘይዳ ዓኣ ባኣዚያ ባኣያኮ፡ ሚርጌና ዔቲ ማዔ ዴኤፒ ዒጊቻ ዋእያ ዑያይዳ ሻኔ ዲሚ ዓኣኔ፤ ያኦሲኮዋ ዓያና ዋእያ ዑያይዳ ሴካ ሃንጋ ጋዓኔ።

3 ዩካፓ ያኦሲ «ፖዒ ፖያንጎ» ጌዒ ዓይሢ ፖዔኔ። 4 ያኦሲ ፖዒ ዘጋፖ ዒ ማዘገብ ባኮና ዋዛዴኔ፤ ዩካፓ ያኦሲ ፖዒ ዲሚፓ ዲማሲ። 5 ፖያ «ሮኦሪ» ጌዒ፡ ሃሣ ዲሞዋ «ዋንቲ» ጌዔኔ። ሳዓ ዓሚ ካሬኔ፤ ዩና ፔታሳ ቤርታሲ ከሊ ማዔኔ።

6 ዩካፓ ያኦሲ «ዋኣያ ዋኣያይዳፓ ፓቁ ቃዛያ ሳያኮ ዑያይዳ ሊካ ዴጌ ቤሲ ማያንጎ» ጌዒ ዓይሢ ማዔኔ፤ 7 ያኦሲ ዩያይዳ ሊካ ዴጌ ዋኣያኮ ሳዘ ጉሪ ቤሲ ማዘገብ፤ ዩካፓ ያኦሲ «ዩና ጉር ቤዘኮ ዴማ ዓኣ ዋኣያና ዑያ ዓኣሢና ፓቁንቶንጎ» ጌዔኔ፤ ዒዚ ጌዔሢጉዴያ ማዔኔ። 8 ያኦሲ ዩና ሳያኮ ዑያ ዴጊ ጌዔ ጉር ቤዘ «ጨሪንቲ» ጌዔኔ። ሳዓ ዓሚ ካሬኔ፤ ላምዓሳ ከሊ ማዔኔ።

9 ዩካፓ ያኦሲ ያኣዲ ዓጪ ፔጋዲ ዴዳንዳጉዲ ጨሪንጮኮ ዴማ ዓኣ ዋኣያ «ፔቲ ቤሰካ ዴያም» ጌዔኔ፤ ዒዚ ጌዔሢጉዴያ ማዔኔ። 10 ያኦሲ ያኣዲ ዩኮ «ሳዓ» ጌዒ፡ ሃሣ ፔቲ ቤዘ ዴዒ ዓኣ ዋኣያ «ዴኤፒ ባዚ» ጌዔኔ፤ ያኦሲ ዩያ ዘጋፖ ማዘገብ ባኮና ዋዛዴኔ። 11 ዩካፓ ያኦሲ «ሳዓ ቱኮ ሚሢንታ ሃኣኮ ዜርሢ ጉቤ፤ ሃሣ ዓኣፒ ዓኣፓ ሚሢ ዲማ ዲማ ባቃልሶንጎ» ጌዒ ዓይሢ፡ ዒዚ ጌዔሢጎይያ ማዔኔ። 12 ዩና ጎይያና ሳዓ ቢያ ባኮ ባቃልሶም፡ ያኦሲ ዩያ ዘጋፖ ማዘገብ ባኮና ዋዛዴኔ። 13 ሳዓ ዓሚ ካሬኔ፤ ሃይሢሳ ከሊ ማዔኔ።

14 ዩካፓ ያኦሲ «ሮኦር ዋንታፓ ዲማሳኒ ዲማ ዲማ ፖዒ ጨሪንጮይዳ ማያንጎ፤ ዲማ ዲማ ከሎንታ፡ ሌያንታ ሌያይዳ ዓኣ ዲማ ዲማ ዋዳኣ ዓርቃ ዋደ ዲማሲ ዔርዘ ማላታ ማያንጎ፤ 15 ሳያም ፖዒ ጨሪንጮ ማዔ ፖያንጎ» ጌዒ ዓይሢ ማዔኔ። 16 ዩያይዳ ያኦሲ ላምያ ዴኤፒ ፖዒ ዔኤቢ ባኣያይዳፓ ማዘገብ፤ ፑኡፒ ፖዒ ፖዓ ዓቢ ሮኦሪ ፖዓንዳጉዲ፡ ሃሣ ገንሣ ዳካ ፖዒ ፖዓ ዓጊኒ ዋንታ ፖዓንዳጉዲ ማሃያ ዩያጉዲ ሃሣ ዠኣጎዋ ማዘገብ፤ 17 ዩንሢ ፖያንሢ ጨሪንጮ ዴዳንዳጉዲ ጌሢኔ፤ ዩና ዒ ማዴሢ ሳያም ፖዒ ፖዓንዳጉዲ፡ 18 ሮኦሪና ዲሚናይዳ ፖዓንዳጉዲና ዲሚ ፖዒዳፓ ዲማሳንዳጉዴያኮ። ያኦሲ ዩያ ዘጋፖ ማዘገብ ባኮና ዋዛዴኔ። 19 ሳዓ ዓሚ ካሬኔ፤ ያይዳሳ ከሊ ማዔኔ።

20 ዩካፓ ያኦሲ «ዋኣሢዳ ዲማ ዲማ ሸምፖና ዓኣ ማዘገብ ዲቢ ዓኣያ ማያንጎ፤ ካፒያ ሳያኮ ዑያ ጨሪንጮይዳ ባራኖንጎ» ጌዔኔ። 21 ዩያይዳ ያኦሲ ፑኡፒ ፑኡፒ ባዚ ቦያንታ ሜሌ ዋኣያይዳ ናንጋያና ዓጊያ ዲማ ዲማ ማዘገብ፤ ሃሣ ዲማ ዲማ ካፖዋ ዔኤቢ ባኣያይዳፓ ማዘገብ። ያኦሲ ዩያ ዘጋፖ ማዘገብ ባኮና ዋዛዴኔ። 22 ያኦሲ ዔያቶ «ሾይ ሚርጉዋቲ፤ ዜርያ ዒንሢኮ ባዘ ዋኣያ ኩሞንጎ፤

24 ባቲንቁ ዓደና ዒንደና ሃሺ ማቾና ዋለ ማዓሢ ይያርኩ፤ ለምዕንሢያ ፔቲ ማዓኔ።

25 ዓሢና ማቾና ዔያቶቦ ዑፃ ካሎታንቲ ዋለ ሴልቁ ዒጊጩዋሴ።

3

ዓሲኮ ዓይሢንቲሢ ዓይሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ማዘፍ ቦያ ቢያይዳገ ሾኦሺ ሚርጌ ጩንጫ፤ ሃሢ ጌሻያታሢ፡- «ዲማ ዲማ ሚፃ ባቃሊ ዓኣ ቤዜሎይዳ ዓኣ ሚፃኮ ዓኣገ ዒንሢ ሙዑባጉዲ ያኦሲ ዒንሢ ጎኔ ለኣጊያ?» ጌዒ ለኣሌሎ ያኦሴ።

2 ለኣሌላ ማሃዖ፡- «ዲማ ዲማ ባቃሊ ሚፃ ዓኣ ቤዜይዳ ዓኣ ሚፃ ዓኣገጌዳገ ኑ ሙዒኒ ዳንዳዓኔ፤

3 ጋዓንቲ ያኦሲ «ዲማ ዲማ ባቃሊ ሚፃኮ ባኣኮይዳ ዓኣ ሚፃሢ ዓኣገ ሙዒገጉ፤ ኩጩናኣ ካኣሚገጉ፤ ይያ ዒንሢ ማዕቶ ሃይቃንዳኔ» ሂዚ ጌዒ ኮም ለቲኔ» ጌዔ።

4 ሾኦሻሢ፡- «ፔቲታዖ ዒንሢ ሃይቃዓኔ፤

5 ያኦሲ ይያ ዒንሢ ዓይሢሢ ይያ ሚፃኮ ዓኣገ ዒንሢ ሙዒ ዋደና ያኦሲጉዲ ዒንሢ ማዓንዳሢና ኮዦ ፑርቶይዳገ ዲማሲ ዒንሢ ዔራንዳሢ ቤርታዲ ዔራሢርኩ» ዒዞም ጌዔ።

6 ለኣሌላ ሚፃሢ ኮሺ፣ ዓኣገ ሙዒኒያ ናሻናና ዔራ ማሃኒ ዳንዳዓያ ማዔሢ ዛጋዖ ዓኣገይዳገ ዔኪ ሙዒ ዒዞና ዋለ ዓኣ ዓንሚኣ ዒንጌ፤ ዒዞያ ሙዒኔ። 7 ይካገ ለምዕንሢ ቤዘማና ጸቂሥሢ ዔራቶ ዳንቁሢ፣ ካሎ ዔያታ ማዔሢ ዔራሬ፤ ይያር ቤሌሴ ጌይንታ ሚሢኮ ዒላዦ ዋለ ካንሢ ሲካዖ ጌልዲማ ማሃ ዔያቶኮ ካሎም ዓኣቶ።

8 ይኖ ኬሎ ዋንቶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዲማ ዲማ ሚፃ ባቃሊ ዓኣ ቤዜሎይዳ ሃንታንቲ ዑኡዞ ዋይዜሢ፣ ዓሢና ማቾና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዔያቶ ዳንቁዋጉዲ ጌዒ ሚፃ ባኣካ ዓኣሺንቲ። 9 ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዓሢ ዔኤለዖ፡- «ኔኤኒ ዋካ ዓኣይ?» ጌዒ ያኦሴ።

10 ዓሢ፡- «ዲማ ዲማ ሚፃ ባቃሊ ዓኣ ቤዜይዳ ኔኤኮ ዑኡዞ ታ ዋይዘዖ፣ ካሎ ታኣኒ ማዔሢር ኔና ታ ዒጊጩ ዓኣሺንቲ» ጌዔ።

11 ያኦሲያ ዓሢ ኮራ፡- «ኔኤኒ ካሎ ማዔሢ ያ ኔኤም ኬኤዜይ? ታ ኔና ሙዒገጉ» ጌዔ ሚፃ ዓኣገ ዔኪ ኔኤኒ ሙዒያ?» ጌዒ ያኦሴ።

12 ዓሢ፡- «ሃና፣ ታኣና ዋለ ናንጋንዳጉዲ ኔ ዒንጌ ለኣሌላ ሚፃ ዓኣገ ዔኪ ታኣም ዒዞ ዒንጋዘ ታ ሙዒኔ» ጌዔ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ለኣሌሎ፡- «ዓይጎር ኔኤኒ ይያይዳይ?» ጌዒ ያኦሴ።

ለኣሌላ ማሃዖ፡- «ሾኦሻ ታና ጌሻዛ ታ ሙዒኔ» ጌዔ።

ያኦሲኮ ዋጊያ

14 ይካገ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ሾኦሻሢሃም ሂዚ ጌዔ፡-

«ይያ ኔኤኒ ማዕሢር ቆልሞና ቦያ ቢያይዳገ ዲማዲ ጋዳንቁንቲያ ማዔ፤

ሃናኣገ ዓርቃዖ ዲዲና፣ ሳዓና ጎቹንቲ ሃንቲ፤ ቢያ ዋዳ ዓጪ ሙዒ ናንጌ፤

15 ኔኤና ለኣሌሎና ዋሊኮ ሞርኬ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ዒዞ ዜርዖና ኔ ዜርዖና ቢያ ዋዳ፣ ኮሚ ዓሲ ማዔ ናንጋንዳኔ፤

ለኣሌሎ ዜርዖ ኔኤኮ ቶኦኮ ዳኣፃንዳኔ፤ ኔኤኒ ዒዞ ዜርዖኮ ዲንጊርዦ ዳዓንዳኔ።»

16 ለኣሌሎማኣ፡- «ኔኤኒ ጎጳዳ ዋደና ማታሢ ታ ኔኤኮ ኔ ሾዓ ዋደናኣ ቆዳ ማታሲዖ ታ ሚርጊሻንዳኔ፤

ጋዓንቲ ኔ ዓኒ ኔ ሱኡካዳንዳኔ፤ ሃሢ ኔ ዓኒማ ኔኤኒ ዓይሢንታያ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

17 ዓሢማኣ ሂዚ ጌዔ፡- «ኔ ማቾ ጌኤዞ ኔኤኒ ዋይዜ ኔና ታ ሙዒገጉ» ጌዔ ሚፃ ዓኣገ ኔ ዔኪ ሙዒሢር

ኔ ማዕ ፑርቶ ማዕ ዛሎና ሳዔላ ጋዳንቁንቲያ ማዖም፤

ሳዓ ኔኤም ኮይሳ ሙኡዚ ዒንጋንዳጉዲ ኔ ናንጎ ዋደ ቢያይዳ ሚርጌ ኔኤኒ ላቢንቲ ማዕ።

18 ሳዓ ኔኤም ዓንጊሢና ጋውዲና ባቃልሶም፤ ኔኤኒያ ሳዖይዳገ ባቃሌ ባኮ ሙዒ።

19 ኔኤኒ ዓጪታሢር ኔ ኬሰኬ ዓጩ ባንሢ ማዒ ኔ ጌላንዳያ ሃላንዳኣና

ሙኡዚ ዳንቃኒ ሚርጌ ጩንቲ ኔኤኒ ማዳንዳኔ።»

20 ዓሢያ ዒዞኮ ማቾ ሸምገ ዓኣ፣ ዓሲ ማዘገቲኮ ቢያ ዒንደ ማዔሢር «ሃዋኣኖ» ጋዓ ሱንሢ ዒዞም ጌሢ። 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዓዳኣሚና ማቾናም ዒልዒ ዓፕላ ማሃ ኮሺ ማይሴ።

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዓዳኣሚና ማቾናም ዒልዒ ዓፕላ ማሃ ኮሺ ማይሴ።

22 ይካገ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ኬኤዞ፡- «ዓካሪ ዓሲ ኮዦ ፑርቶይዳገ ዲማሲ ዔርዞ ዔራቶ ዔራሢር ኑጊዳገ ፔቲሢጉዲ ማዔኔ፤ ሃይገ ሴካ ፔ ኩጩና ሸምገ ዒንጋ ሚፃይዳገ ዔኪ ሙዒ ናንጊና ናንጉዋጉዲ ዒዞ ታ ለኣጌ» ጌዔ። 23 ይያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዔዳኔ ጌይንታ ዲማ ዲማ ሚፃ ባቃሊ ዓኣ ቤዜይዳ ማዘገቲኮ ሳዖ ጎሽኪ ናንጋንዳጉዲ ዒዞ ኬሴ። 24 ያኦሲ ዓሲ ዔዳኔይዳገ ኬሴሢኮ ጊንፃ ይኖ ቤዜሎኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዴኤፕ ዒጊቻ፣ ዒዞኮ ከኢታንቾና ቢያ ዛሎ ሺሪ ሺሪ ታሚጉዲ ዔዳኤታ ጩንቻ ዓፕሮና ጌሢ፤ ይያ ዒ ማዕሢ ያኦሲና ናንጎ ሚፃሢ ባንሢ ዑኩዋጉዲ ጌዒ።

ዓዳኣሚና ማቾ ሃዋኣኖኮ ጌኔቲ ጌይንታ ኮዦ ቤዛገ ኬዞ

22 ይካገ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ኬኤዞ፡- «ዓካሪ ዓሲ ኮዦ ፑርቶይዳገ ዲማሲ ዔርዞ ዔራቶ ዔራሢር ኑጊዳገ ፔቲሢጉዲ ማዔኔ፤ ሃይገ ሴካ ፔ ኩጩና ሸምገ ዒንጋ ሚፃይዳገ ዔኪ ሙዒ ናንጊና ናንጉዋጉዲ ዒዞ ታ ለኣጌ» ጌዔ። 23 ይያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዔዳኔ ጌይንታ ዲማ ዲማ ሚፃ ባቃሊ ዓኣ ቤዜይዳ ማዘገቲኮ ሳዖ ጎሽኪ ናንጋንዳጉዲ ዒዞ ኬሴ። 24 ያኦሲ ዓሲ ዔዳኔይዳገ ኬሴሢኮ ጊንፃ ይኖ ቤዜሎኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዴኤፕ ዒጊቻ፣ ዒዞኮ ከኢታንቾና ቢያ ዛሎ ሺሪ ሺሪ ታሚጉዲ ዔዳኤታ ጩንቻ ዓፕሮና ጌሢ፤ ይያ ዒ ማዕሢ ያኦሲና ናንጎ ሚፃሢ ባንሢ ዑኩዋጉዲ ጌዒ።

4

ዓዳኣሚኮ ናኣቶ ቃኣዔኤሌና ዓኣቤኤሌና

2:24 2:24 ማጉ. 19:5፤ ማር. 10:7-8፤ 1ቆር. 6:16፤ ዓፕ. 5:31። 3:1 3:1 ዮሃ. ያፔጳ 12:9፤ 20:2። 3:13 3:13 2ቆር. 11:3፤ 1ፂሞ. 2:14። 3:15 3:15 ዮሃ. ያፔጳ 12:17። 3:18 3:18 ዔ.ብ. 6:8። 3:22 3:22 ዮሃ. ያፔጳ 22:14።

* 4:1 4:1 ቃኣዔኤሌ ጊንሣ ሃሃ «ቃኣዔኤ» ጌይዖ፡- ዔ.ብሪ ዓሶ ሙኡቾና «ዳንቁሢ» ጌይሢ።

1 ዩካገ ዓሢ ዒዛኮ ማቾ፣ ሂዋኦና ለሂዋ ዒዛ ጎጃዳ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዒዛ፡- «ናገረና ናገገ ጎዳ ታና ማኦዳዛ ዓቲንቄ ናይ ታ ዴንቄ»። ጋዓዖ ሱንጾ ዒዛኮ «ቃኦኤሌ»* ጌዒ ጌህኔ። 2 ለሚ ሃሃ ቃኦኤሌኮ ጌኤዚ ዓኣቤኤሌ ሾዔኔ፤ ዓኣቤኤሌ ዒማና ማራይ ህንቃያ ማዓዛ፣ ቃኦኤሌ ጋዓንቴ ጎሺ ጎሽካያኩ። 3 ሚርጌ ኬሊኮ ገንገገ ቃኦኤሌ ጎሽኩ ሃኣኮይዳገ ዒኪ ናገረና ናገገ ጎዳም ዒንጎ ዒንገሢ ሺኢሾኔ። 4 ዓኣቤኤሌያ ማራቶ ባኣካገ ቤርታ ሾይንቴ ፔቲ ማራይያ ዒኪ ሙኪ ሹካገ ማሎና ኮዦ ኮዦ ዓሽኮ ቢያናገረና ናገገ ጎዳም ታሚና ሚቶ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ሺኢሻዛ ናገረና ናገገ ጎዳ ዓኣቤኤሌንታ ዒዚ ዒንጌ ዒንገያዋ ዛጊ ዋዛጃ። 5 ቃኦኤሌንታ ዒዚ ዒንጌ ዒንገያዋ ዛጊ ናገረና ናገገ ጎዳ ዋዛጃባኣሢር ቃኦኤሌ ዓኣገ ካር ቱኪ ሚርጌና ጃጋጃ። 6 ዒማና ናገረና ናገገ ጎዳ ቃኦኤሌ ኮራ ሂዚ ጌዔ፡- «ኔኤኒ ጃጋጃ ዓኣገ ካር ቱኪህ ዓይጎርዳይ? 7 ኮሺ ኔ ማዴያታቲ ዓኣገ ካራ ኔኤኮ ጌኤሺ ማዓንዳንቴ ሃህ ኔ ማዴ ባካ ፑርታ ማዒሢር ጎማ ኔና ካርይዳ ካቲ፣ ፔ ዴማ ኔና ማሃኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ዬያ ባሻንዳያ ኮይሳ።»

8 ዩካገ ቃኦኤሌ ፔኤኮ ጌኤዚ ዓኣቤኤሌ፡- «ሃኒ ዬዔ፣ ኑ ዋላ ቦኦሎ ዓኣጃም»። ጌዒ ቦኦሎ ዒኪ ዴንዲ ዒኣካ ዓኣጎ ጌኔ ማሊሢና ፔ ጌኤዚ ዓኣቤኤሌ ዋዴ።

9 ናገረና ናገገ ጎዳ ቃኦኤሌ ኮራ፡- «ኔ ጌኤዚ ዓኣቤኤሌ ዓንካዳይ?»። ጌዒ ያኦጫዛ፣ ቃኦኤሌ ያኦሲም፡- «ዒዚ ዓንካ ዓኣቲያ ታ ዒዛ ዔራዋሴ፤ ታኣኒ ታ ጌኤዚ ህንቃያዳ?»። ጌዒ ማህኔ።

10 ናገረና ናገገ ጎዳህ ቃኦኤሌም ሂዚ ጌዔ፡- «ሃይ ኔ ማዴ ባካ ዓይጌንዴዳይ! ለኣለንቴ፣ ኔ ጌኤዚኮ ሱጉግ ሳዓገ ታ ባንሢ ኔጊዳ ፑርታና ዋጊሳኒ ዒላታሢር። 11 ኔኤኒ ጋዳንቄንቴያ ማዔ፤ ኔ ጌኤዚ ኔኤኒ ዋዳኣና ሱጉሢ ሀሽካኒ ሻማታ ቦገጉዲ ማዔ ሳዔሎይዳ ኔኤኒ ዲቃቲ ሃንታያ ማዔ። 12 ሳዖ ኔኤኒ ጎሽኩ ዋደና ሃኣካ ኔኤም ካያገ፤ ሳዖይዳ ዳኪንቴ ቤሲባኣ ዓሲ ማዔ።»

13 ቃኦኤሌ ናገረና ናገገ ጎዳ ኮራ፡- «ሃይ ታ ጎሞር ዓገንቴ ጋዳማ ታኣኒ ኬዳኒ ዳንዳዓሢኮ ሀሃኩ፤ 14 ዓካሪ ኔኤኒ ታና ሳዓገ ዳውሴሢር ኔ ቤርታታ ታኣኒ ዓኣሺንቴ ሳዖይዳ ዳኪንቴያና ሚታዳያና ማዓንዳኔ፤ ያኦኒያ ታና ዴንቄ ዓሲ ዋዋዳንዳኔ»። ጌዔ።

15 ናገረና ናገገ ጎዳህ ጋዓንቴ፡- «ያኦኒያ ኔና ካኣማዓኩ፤ ጋዓንቴ ዓሲ ኔና ዋዴቶ ኔና ሄሌ ጋዳሞይዳገ ለንካይ ጳንጩ ማዓ ባሽ ጋዳማ ዬያ ሄላንዳኔ»። ጌዔ። ዬያር ናገረና ናገገ ጎዳ ቃኦኤሌ ያኦኒያ ዴንቄቲ ዋዳዋጉዲ ዔርዛ ዴማ ማላታ ዒዛም ጌህኔ። 16 ዩካገ ቃኦኤሌ ጎዳ ቤርታገ ሃኪ ዴንዳያ፣ ዔይኔኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሚታዲ ሃንቲህ ቤሲ ተ ጎዖ ዓጫ ናገጌ።

ቃኦኤሌ ዜርዖ

17 ቃኦኤሌ ፔ ማቾና ለሃዛ፣ ዒዛ ጎጃዳ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ሱንጾዋ ዒዛኮ ዔያታ «ሄናኬ»። ጌዒ ጌህኔ፤ ቃኦኤሌ ዬኖ ዋደና ካታማ ማዦያታዖ ማዦገጋገሴሢኮ ገንገ ካታሚሎኮ ሱንጾ «ሄናኬ»። ጌይ ጌህኔ። 18 ሄናኬ ዒራዴ ሾዔኔ፤ ዒራዴ ሚሁያዔኤሌ፣ ሚሁያዔኤሌ ሚቱሻዔኤሌ ሚቱሻዔኤሌያ ለሚኬ ሾዔኔ፤ 19 ለሚኬ ዓደና ዒላና ጌይንታ ለምዖ ለኣሊ ዔካዛ፣ 20 ዓዳ ጎዖ ለኣሊ ስቤሌ ጎዖ ናይ ሾዔኔ፤ ስቤሌ ጎዖህ ቆልሞ ህንቄ ህንቄ ቦኣላ ዓፒላና ማዦ ማኣራዳ ናገገ ዓሶኮ ዓደኩ። 21 ዒዛኮ ጌኤዚ ዩባሌ ጎዖህ ጎኣላና ሹሎንጎና ዋርቃ ዓሶኮ ዓደኩ። 22 ዒላ ጎዖ ለኣሊ «ቱባልቃይ» ጎዖ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዒዚያ ዴማ ዴማ ዓንገ ዴዓያኩ፤ ቱባልቃይኮ ናዒማ ጌይንታ ጌራ ዓኣኔ።

23 ለሚኬ ፔኤኮ ማቾንህ ዓደና ዒላና ዔኤላዖ፡- «ለሚኬ ለኣላ ሂንዳ ዋይዙዋቲ፤ ፔቲ ዴጌ ታና ጳርቄሢር ታ ዒዛ ዋዴኔ፤

24 ቃኦኤሌ ዋዳህ ለንካይ ጳንጩ ጋዳማ ሄላንዳኔ ጌይንቴቶ ታና ዋዴያም ለንካይታሚ ለንካይ ጳንጩ ጋዳማ ዒዛ ሄላንዳኔ»። ጌዔ።

ሴኤቲና ሄናሴ ጎዖህና

25 ዓዳኣሚኮ ማቾ ሃሃ ለሚ ጎጃዳ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዒዛኣ፡- «ቃኦኤሌ ዋዴ፣ ዓኣቤኤሌ ቤዛ ያኦሲ ታኣም ዓቲንቄ ናይ ዒንጌ»። ጋዓዖ ዒዛኮ ሱንጾ «ሴኤቲ»። ጌዒ ጌህኔ። 26 ሴኤቲያ «ሄናሴ»፤ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዬኖ ዋደናኬ ዓሳ ናገረና ናገገ ጎዳ ካሽኪህ ዓርቄህ።

5

ዓዳኣሚ ዜርዖ

1 ዓዳኣሚ ዜርዖኮ ሱንጾ ሃይገ ዴማ ገይዲንታህ ጉዴያኩ፤ ያኦሲ ዓሲ ማዦ ዋደና ፔ ማሎና ማዦ፤ 2 ዓቲንቄና ለኣሊና ማሃ ማዦዖ ዓንጃኔ፤ «ዓሲ»። ጌዒያ ሱንህህ ዔያቶም ጌህኔ። 3 ዓዳኣሚኮ ሌዓ ዌኤታና ሃይህታሚና ሌዔ ማዔ ዋደና ዒዛ ማላያ ዓቲቄ ናይ ሾዓዖ፣ ሱንጾ «ሴኤቲ»። ጌዒ ጌህኔ። 4 ዩካገ ዓዳኣሚ ሳሊ ዌኤታ ሌዔ ናገገዖ ሃሃ ዓቲንቄና ዉዴር ናይና ሾዔኔ፤ 5 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ታዘጳ ዌኤታና ሃይህታሚ ሌዔ ማዓዛ ሃይቄ።

6 ሴኤቲ ዌኤታና ደንጎ ሌዔና ማዓዛ ሄናሴ ጎዖህ ሾዔኔ፤ 7 ዩካገ ሴኤቲ ሳሊ ዌኤታና ለንካይ ሌዔና ናገገ ሚሌ ዓቲንቄና ዉዴር ናይና ሾዔኔ፤ 8 ዋሊ ዑፃ ዒዛኮ ሌዓ ታዘጳ ዌኤታና ታጳ ለምዖ ሌዔና ማዓዛ ሃይቄ።

9 ሴኤቲ ናኣዚ ሄናሴኮ ሌዓ ታዘጳታሚ ማዓዛ ቃይናኔ ጎዖህ ሾዓዖ፣ 10 ዩካገ ሳሊ ዌኤታና ታጳ ደንጎ ሌዔና ናገገ ሚሌ ዓቲንቄና ዉዴር ናይና ሾዔኔ፤ 11 ዋሊ ዑፃ ዒዛኮ ሌዓ ታዘጳ ዌኤታና ደንጎ ሌዔና ማዓዛ ሃይቄ።

4:8 4:8 ማቲ. 23:35፤ ሉቃ. 11:51፤ 1ዮሃ. 3:12፤ 4:10፤ ዔ.ብ. 12:24። † 4:16 4:16 ሚታዲ ሃንቲህ ቤሲ ጋዓዛ፡- ዔብራ ሳሶ ሙኡቸና፡- «ኖኦዴ» ጌይንታ። 4:24 4:24 ማቲ. 18:22። ‡ 4:25 4:25 ሴኤቲ ጌይ፡- ዔብራ ሳሶ ሙኡቸና «ዒንጌ» ጌይህኩ። § 4:26 4:26 ሄናሴ ጌይ፡- ዔብራ ሳሶ ሙኡቸና «ዓሲ» ጌይህኩ። 5:1 5:1 ማዦ. ማገ 1:27-28። 5:2 5:2 ማቲ. 19:4፤ ማር. 10:6።

12 ሄኖሴ ናኣዚ ቃይናኔኮ ሌዓ ለንካይታሚ ማዓዛ ማላላዒኤሌ ጎሮሚ ሾዔ፤ 13 ዩካፓ ሳሊ ዌኤታና ምዲታሚ ሌዔ ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዲሮ ናይና ሾዔ፤ 14 ዋሊ ዑፃ ሌዓ ዒዛኮ ታዘጳ ዌኤታና ታጳ ሌዔና ማዓዛ ሃይቄ።

15 ቃይናኔ ናኣዚ ማላላዒኤሌኮ ሌዓ ለሂታሚ ደንጎ ማዓዛ ያጌዴ ጎሮሚ ሾዔ፤ 16 ዩካፓ ሳሊ ዌኤታና ሃይሂታሚ ሌዔ ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዲሮ ናይና ሾዔ፤ 17 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ሳሊ ዌኤታና ታዘጳታሚ ደንጎ ማዓዛ ሃይቄ።

18 ያጌዴኮ ሌዓ ዌኤታና ለሂታሚ ለምዖ ማዓዛ ሄኖኬ ጎሮሚ ሾዔ፤ 19 ዩካፓ ሳሊ ዌኤታ ሌዔ ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዲሮ ናይና ሾዔ፤ 20 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ታዘጳ ዌኤታና ለሂታሚ ለምዖ ማዓዛ ሃይቄ።

21 ሄኖኬኮ ሌዓ ለሂታሚ ደንጎ ማዓዛ ማቶሳላ ጎሮሚ ሾዔ፤ 22 ዩካፓ ሄኖኬ ያኦሲና ጊኢጊ ሃንቲሂና ሃይሂ ዌኤታ ሌዔ ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዲሮ ናይና ሾዔ፤ 23 ሄኖኬኮ ሌዓ ሃይሂ ዌኤታና ለሂታሚ ደንጎ ማዓዛ ዩላንዳና ናንጊ፤ 24 ዩያጉዴ ሌዔ ዒዚ ናንጊሂ ያኦሲና ጊኢጊ ሃንቲሂና፤ ዩካፓ ያኦሲ ዒዛ ዔኬሂሮ ሃይቄዋ ጉሪ ዒ ባባይቄ።

25 ሄኖኬ ናኣዚ ማኦቶሳላኮ ሌዓ ዌኤታና ሳሊታሚ ለንካይ ማዓዛ ለሜኬ ጎሮሚ ሾዔ፤ 26 ዩካፓ ለንካይ ዌኤታና ሳሊታሚ ለምዖ ሌዔ ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዲሮ ናይና ሾዔ፤ 27 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ታዘጳ ዌኤታና ለሂታሚ ታዘጳ ማዓዛ ዒ ሃይቄ።

28 ለሜኬኮ ሌዓ ዌኤታና ሳሊታሚ ለምዖ ማዓዛ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ 29 «ዬይ ናዓሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋደንቁ ሳዒሎይዳ ፑኡፖ፣ ደዶ ማዳፓ ኑና ሃውሽሳንዳ።» ጋዓ፣ ሱንፖ ዒዛኮ «ኖሄ» * ጌዒ ጌህ። 30 ዩካፓ ለሜኬ ደንጎ ዌኤታና ታዘጳታሚ ደንጎ ሌዔ ናንጊ፣ ማሌ ዓቲንቁና ዉዲሮ ናይና ሾዔ፤ 31 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ለንካይ ዌኤታና ለንካይታሚ ለንካይ ማዓዛ ሃይቄ።

32 ኖሃኮ ሌዓ ደንጎ ዌኤታ ማዕሰካፓ ሃይሂ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ ዔያቶኮ ሱንፖ ሴኤሜ፣ ካኣሜ፣ ያኣፔቴ ጌይንታያኬ።

6

ዓሲኮ ዋቢያ

1 ዓሲኮ ዜርፃ ሳይይዳ ሚርጊ ሚርጊ ዓኣጳ ዋደና ሚርጌ ዉዲሮ ናይ ሾይንቲ፤ 2 ዩኖ ዋደና ያኦሲ ዓቲንቆ ናኣቶ * ማዕዘንሂ ዩያቶ ዉዲሮ ናኣቶኮ ሚዛጰም ዛጋፖ ዔያቶም ማዓዛ ደኦሪ ለኣሊ ዔኬ። 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ፡- «ዓሲም ሽምፖ ዒንጋ ታኣኮ ዓያና ዓሲና ዋላ ናንጊና ማይ ናንጊንዳዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዒቶ ዓሲ ሃይቃያ ማዕሂሮ ሃካፓ ሴካ ዌኤታና ለማታሚ ሌዔናፓ ዑሃ ዓኣጳ ናንጋዓኬ» ጌዔ። 4 ዩኖ ዋደና ዔርቲ ዓሶ ዉዲሮ ናኣቶና ዩንሂ ያኦሲ ዓቲንቆ ናኣቶ ማዕዘንሂፓ ዋልቁና ጳኤፕ ሚርጌ ዓሲ ሾይንቲ፤

ዔያታ ሚናኣ ዋደና ዒጊቻያ ማዕ፣ ዔርቲ ዋልቁ ዓሲኬ።

5 ጉቤ ዋደና ሳይይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዓይሂንቱዋያና ማሊፃኣ ፑርቱሞ ሌሊ ማዕሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዛጋፖ፣ 6 ዓሲ ማዘፍ ሳይይዳ ናንጋንዳጉዲ ማሂያና «ዓይጎሮ ታ ማዘፍ» ጌዒ ሚርጌና ያዩ። 7 ዩያፓ ዔቁያና ያኦሲ፡- « ዓሲ ታኣኒ ዓይጋ ማዘፍ» ጌዒ ዒና ታኣኮ ያዩ፤ ዩያሮ ዩያታ ማዘፍ ዓሶንታ ቢያ ዳኮንታ ጳኤፖንታ፣ ቆሎንታ፣ ሃሃ ካፖዋ ዓይሱዋፖ ሳይይዳፓ ታ ባይዛንዳ፤» ጌዔ። 8 ጋዓንቲ ዒሚና ፔቴ ኖሄ ጌይንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ናንጊ ናንጋ ዓሲ ዓኣ።

ኖሄ ሃይሶ

9 ኖሃኮ ሃይሳ ያዲኬ፤ ኖሄ ፔ ናንጎ ሌዖ ቢያይዳ ፒዜ ማዕያና ያኦሲና ጊኢጊ ሃንታ ኮሺ ዓሲኬ፤ 10 ኖሃ፡- ሴኤሜ፣ ካኣሜና ያኣፔቴ ጌይንታ ሃይሂ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ። 11 ዩኖ ዋደና ሳይይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ቤርታ ፑርታ ዋሶ ማዕሂሮ ጌኔ ማዶ ዓጮ ቢያይዳ ማዳንታ። 12 ያኦሲ ሳይ ቢያ ዛጋዛ ፑርቲያ ማዕሂና ዒኣካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዋሶታሂ ዳንቄ።

13 ዩያሮ ያኦሲ ኖሃም፡- «ዓሲኮ ዜርፃ ሳይይዳፓ ቢያ ታኣኒ ባይዛኒ ማሌ፤ ዓይጎሮ ጌዒቶ ሳዓ ዓሶኮ ጌኖ ማዶና ኩሚሂሮ ዓሲ ጋዓ ባኣዚ ሳይይዳፓ ታኣኒ ባይዛንዳ፤ 14 ኔኤም ጋዓንቲ ቃራ ሚሂዳፓ ዋኣሂ ካኣሚሌ ማዘፍ፤ ጋራ ሚርጌ ቆልዓና ዓኣያ ማሂ ማዘጋፓ ጋሮና ዙሎና ሺዲና ሺዴ። 15 ፖዶሱማ ሃይሂ ዌኤታ ዋዳ፣ ጋሮ ዳልፕማ ደንጊታሚ ዋዳ፣ ቱሮ ዔጳ ሃይሂታሚ ዋዳ ማዕያ ኮሺ፤ 16 ዋኣፖ ካኣሚሎኮ ቶኣካ ማኣሪ ማዘፍ፤ ኮጮና ሳኮና ካኣማ ካሮኮ ፔቴ ዋዳ ኩሙዋ ቤሲ ሃሽ፤ ዋኣፖ ካኣሚሎኮ ዋሊ ዑፃ ዑፃ ሃይሂ ኩባ ዓኣያ ማሂ ማዘፍ ካሮ ጎኦ ማሎና ማሂ ማዘፍ፤ 17 ሳይይዳፓ ሽምፓ ዓኣ ባኣዚ ባይዛኒ ባይሲንታ ዋኣሂ ታ ኬሳዛ፣ ሳይይዳ ሽምፓ ዓኣ ማዘፍ ቢያ ኩዳንዳ። 18 ኔና ታ ባይዚንዳዋያ ማዕሂ ታኣኒ ኔኤም ጫኣቃንዳ፤ ኔኤና ኔ ማቸና ኔ ናኣቶና ዔያቶኮ ለኣሎና ዋኣፖ ካኣሚሎ ጋሮ ጌሎዋቴ።

19 «ኔኤና ዋላ ናንጊ ዓታንዳጉዲ ሽምፓ ዓኣ ማዘፍኮኮ ዜርፃፓ ዜርፃፓ ለምዖ ለምዖ ዓዴና ዒንዴና ዔኪ ዔኪ ዋኣፖ ካኣሚሎ ጋሮ ጌልዜ፤ 20 ባይሲንታፓ ዓታንዳጉዲ ዲማ ዲማ ካፖ ዜርፃፓ፣ ቆልሞይዳፓ፣ ካዮ ቢያ ዳኮንታ ጳኤፖንታይዳፓ ለምዖ ለምዖ ማዕ ኔ ኮራ ሙኮንጎ። 21 ዩካፓ ኔናንታ ዩንሂ ማዘፍኮኮ ቢያ ጊዳንዳ ዲማ ዲማ ሙኤዚ ዋኣፖ ካኣሚሎ ጋራ ቡኩሴ» ጌዒ ኬኤዜ። 22 ኖሃያ ያኦሲ ዒዛ ዓይሂሂ ቢያ ማዳ።

7

ባይሲንቶ ዋኣፖ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኖሃም ጋዓ፡- «ሃኖ ዋደ ሾይንቶ ባኣካ ኮሺ ዓሲ ኔና ሌሊ ማዕሂሮ

5:24 5:24 ዔብ. 11:5፤ ዪሁ. 14። * 5:29 5:29 ኖሄ ጌይ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኤቸና «ሃውሽሂ» ጌይሂኬ። 6:1 6:1 ዓዮ. 1:6፤ 2:1። * 6:2 6:2 ያኦሲ ዓቲንቆ ናኣቶ ጋዓዙ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኤጮ ማጻፈኛ ወላይ ማሊያ ዛጎዛ ያኦሲ ከኢታንቸ፤ ጊንሃ ሃሃ ዩኖ ዋደና ዓኣ ካኣቶ ናኣቶ ማዕሂ ዳንዳዓያኬ። 6:4 6:4 ፓይ. ማፃ 13:33። 6:5 6:5 ማቲ. 24:37፤ ሉቃ. 17:26፤ 1ጴፂ. 3:20። 6:9 6:9 2ጴፂ. 2:5። 6:22 6:22 ዔብ. 11:7።

ማዳሚጉዲ ሸምጋ ዓላ ማዘገብ ቢያ ሃይጋ ሴካ ታ ባይዛዓኩ።»

22 ናገገና ናገጋ ጎዳ ሃሃ ቃሳዎ፡- «ሳዓ ዓላ ጎይሃ ዓላንቴ ጎሺ ጎሽኪህ፤ ሃአኮ ቡኩሲህ፤ ጪኢሺ፤ ያይዲህ፤ ያጎህንታ ባርገንታ፤ ሮኦጎንታ ዋንቴንታ ቢያ ዋዴ ዓላያ ማዒ ናገጋንዳኔ» ጌዔ።

9

ያኦሲ ኖሄና ዋላ ጫክቄ ጫክቄዋ

1 ያኦሲ ኖሄና ናኦቶና ዓንጃዎ፡- «ሚርጉዋቴ፤ ዳልጉዋቴ፤ ሳዎዋ ኩሙዋቴ፤ 2 ቆልዋንታ ካፖንታ ካዮ ቦያ ዳኮንታ ዴኤፖንታ፤ ሃሃ ዋኦኖ ናገጋ ዋላህ ቢያ ዒንህህ ዒገጪህና ናገጎንጎ፤ ቢያህያ ዒንህህ ቢታንቶ ዴማ ዋርቆንጎ፤ 3 ሃያኮ ቤርታ ዴማ ዴማ ቱኮ ሚያ ሙኡዚ ማሃ ታ ዒንህህም ዒንጌህጉዲ ሃሃ ሃያ ሸምጋ ዓላ ማዘገብ ቢያ ሙኡዚ ዒንህህም ማዓንዳጉዲ ታ ዒንጌ። 4 ጋዓንቴ ሱጉያ ላኦሎዎ ዓሽኮ ሙዒፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ሸምጋህ ሱጉያይዳ ዓላያ ማዕህርኬ * ጌዔ። 5 ዓሲ ዋዲህ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንታንዳኔ፤ ካይዚ ቦያ ማዕቴያ ቆልዎታዎ ዓሲ ዋዴቶ ዬያኦ ታ ሃይቃንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

6 «ዓሲ ማዘገብ ሃያኦሲ ማሎናታህር ዓሲ ዋዲ ዓሲ ቢያ ዓሲ ኩሽካ ሃይቃንዳኔ። 7 ዒንህህ ሚርጉዋቴ፤ ዳልጉዋቴ፤ ዒንህህኮ ዜርፃ ሳዎ ኩሞንጎ» ጌዔ።

8 ዬካፓ ያኦሲ ኖሄና ዒዛኮ ናኦቶናም ሂዚ ጌዔ፡- 9-10 «ዓካሪ ዒንህህና ዒንህህኮ ዜርፃና ሸምጋ ዓላ ማዘገብ ቢያ ጌይፃ ካፓ፤ ቆልማ፤ ካዮ ቦዓ፤ ዬያጉዲ ኔኤና ዋላ ዋኦኖ ካኦሚላፓ ኬሰኬ ማዘገብንታ ሃሃ ሳዎይዳ ሃጊ ሸይንታንዳ ዜርፃማኦ ቢያም ታ ጫክቃንዳኔ፤ 11 ዬያ ታ ጫክቄ ጫክቄዋ ዛሎና ሃካፓ ሴካ ሸምጋ ዓላ ማዘገብ ቢያ ባይሲንታ ዋኦህና ፔቴታዎ ኩዳዓኩ፤ ሳዓ ሃሃ ለሚሃ ባይሲንታ ዋኦህና ባይቃዓኩ። 12 ዒንህህንታ ሸምጋ ዓላ ማዘገብ ቢያህንታ ዋላ ታኦኒ ጫክቃ፤ ሃያ ናገገና ናገጋ ጫክቄዋኮ ማላታ ማዓንዳጉዲ፤ 13 ታኦኮ ዠኡላህ ጫሪንጮ ሻኦርይዳ ታኦኒ ዒቁሳንዳኔ፤ ዬይ ዠኡላህ ታኦኒ ሳዎ ባይዛዓ» ጌዒ ጫክቄ ጫክቄዋኮ ማላታ ማዒ ናገጋንዳኔ። 14 ሻኦርና ጫሪንጮ ታ ካንቃኦና፤ ሃሃ ዠኡላህ ሻኦርይዳ ዒቁ ጴዳ ዋዶና ቢያ፤ 15 ዓካሪ ሃይካፓ ሴካ ሳይሲንታ ዋኦህ፤ ሸምጋ ዓላ ማዘገብ ቢያ ባይዛዓኩ» ታኦኒ ጌዒ ዒንህህና ሜሌ ሸምጋ ዓላ ማዘገብንታ ዋላ ጌሌ ጫክቄዋ ታ ጸቂሃንዳኔ። 16 ዠኡላህ ሻኦርይዳ ዒቁ ጴዳ ዋዶና ቢያ ታኦኒ ሳዎይዳ ሸምጋ ዓላ ማዘገብንታ ባኦካ ዓላ ናገገና ናገጋ ጫክቄዋ ታ ጸቂሃንዳኔ። 17 ዬይ ዠኡላህ ሸምጋ ዓላ ማዘገብንታ ዋላ ታኦኒ ጫክቄ ጫክቄዋ ዔርዛ ማላታኩ።»

ኖሄና ዒዛኮ ናኦቶና

18 ዋኦኖ ካኦሚሎይዳፓ ኬሰኬ ኖሄኮ ናኦታ ሴኤሜ፤ ካኦሜ፤ ያኦፔቴ ጎዎዘንህ ማዓዛ፤ ካኦሜ ገንፃፓ ካኦና ንፃ ናይ ሸዔኔ፤ 19 ሃኖ ሄላንዳኦና ሳዎ ቢያይዳ ዓላ ዓሳ ቢያ ሸይንቴህ ዬንህ ሃይሃ ኖሄኮ ናኦቶንህዳፓኩ። 20 ኖሄ ጎሺ ጎሽካያ ማዓዎ ዋይኔ ጌይንታ ባልገ ካፃ ሚህ ቤርታዲ ቱኪህ ዓርቄ፤

21 ኖሄ ፔቴ ኬሊ ዒ ቱኬ ዋይኖ ዓኦፖ ጩኡጲ ኮሽና ዑሽ ዑሽኪ ማህንታዎ ዓፒላ ዑፃ ባኦያ፤ ካሎ ፔ ማኦርይዳ ላሄ። 22 ካኦናኮ ዓዴ፤ ካኦሜ ዒዛኮ ዓዴ ያኦጴ ካሎ ላሄህ ዛጌ ዋዶና ካር ኬሰካዎ ለምፃ ፔኤኮ ጌርሲንህም ኬኤዜ። 23 ዬካፓ ጌርሲንህ ሴኤሜንታ ያኦፔቴንታ ጋኦቤ ዓፒላ ፔኤኮ ጌኤታ ዓርቄ ዓዶኮ ካሎም ዛጋዓ ጌዒ ዓዴ ላሂ ዓኦ ኬኤያ፤ ገንህና ሃንቴ ጌሊ ዓዶኮ ካሎም ዓኦፔ፤ 24 ኖሄኮ ማህፃ ዓኦጴዛ ዒዚ ዓቃዎ ናኦቶይዳፓ ዳኮ ጌኤዛህ ማዴ ባኮ ዔርጋፓ፤ 25 ሂዚ ጌዔ፡-

«ካኦና ንዳንቄንቴያ ማዎንጎ! ጌርሲንህም ዓይሌ ማዒ ማዳያ ማዎንጎ፤ 26 ሴኤሜኮ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ጋላቴንቴያ ማዎም፤ ካኦናኔያ ሴኤሜም ዓይሌ ማዒ ማዳያ ማዎንጎ፤

27 ያኦሲ ያኦፔቴኮ ዓጮ ዳልገሸንጎ፤ ያኦፔቴ ዜርፃ ሴኤሜ ዜርፃና ዋላ ናገጎንጎ፤ ካኦናኔ ያኦፔቴኮ ዓይሌ ማዒ ማዳያ ማዎንጎ።»

28 ባይሲንታ ዋኦኖኮ ገንፃፓ ኖሄ ሃይሃ ጻኤታና ደንገታሚ ሌዔና ናገጋዎ፤ 29 ዒዛኮ ሌዓ ዋሊ ዑዎይዳ ታዞጶ ጻኤታና ደንገታሚ ማዓዛ ሃይቄ።

10

ኖሄ ናኦቶ ዜርፃ (1ያኦሲ ዓሃኬ 1:5-23)

1 ኖሄ ናኦቶ ሴኤሜና ካኦሜና ያኦፔቴና ዜርፃ ሃይማፓ ዴማ ፓይዲንታዞንህ ማዓዛ፤ ዬንህ ሃይሃንህ ባይሲንታ ዋኦኖኮ ገንፃፓ ናይ ሸዔኔ፤

ያኦፔቴ ዜርፃ

2 ያኦፔቴ ናኦታ፡- ጎሜሬ፤ ማጎጌ፤ ማዳያ፤ ያዋኔ፤ ቱባሌ፤ ሜሽኬና፤ ቲራሴ ጌይንታዞንህኬ። 3 ያኦፔቴ ናኦዚ ጎሜሬ ናኦታ ሃሃ ዓሽኬናዜ፤ ሪፓቴና ቶጋርማ ጎዎዘንህኬ። 4 ያዋኔ ናኦታ፡- ዔኤሊሻ፤ ቱርሴሴ *፤ ኪቴሚና † ሮዳኒሜ ‡ ጎዎዘንህኬ።

5 ዬንህ ጉቤ ባዞ ዓጮና ዋኦኖ ሳዛ ዓኦ ሳዎናይዳ ናገጋ ያኦፔቴ ዜርፃኮ ሚና ማዘገብንታ ማዎንህኬ፤ ዔያታኦ ፔኤኮ ዓጮና ቶኦኮ ቶኦኮና ፓቂንቴ ናገጋ ዴሬኬ፤ ፔቴ ፔቴ ቶኦካ ጌሰታያ ዔያቶኮ ማዔ ሃንጎ ዓሶ ዳንጋፓ ዴማዲ ጌሰቴንታ ሙኡቺ ዓኦያኩ።

9:1 9:1 ማዘገ. ማፃ 1:28። * 9:4 9:4 ሸምጋህ ሱጉያይዳ ዓኦህርኬ ጌይንቴህ፡- ዒብሬ ዓሳ ሸምጋ ሱጉሂዳ ዓኦኔ ጌዒ ጉሙርቃህርኬ። 9:4 9:4 ሊዊ. ዓኬ 7:26-27፤ 17:1-16፤ 19:26፤ ለሚ. ዋማ 12:16፤ 23፤ 15:23። 9:6 9:6 ማዘገ. ማፃ 1:26፤ ኬሲ. ማፃ 20:13። 9:7 9:7 ማዘገ. ማፃ 1:28። * 10:4 10:4 ቱርሴሴ ጌይፃ፡- «ዒሰፔ» ጌይህኬ። † 10:4 10:4 ኪቴሚ ጌይፃ፡- «ቆጵሮሴ» ጌይህኬ። ‡ 10:4 10:4 ሮዳኒሜ ጌይፃ፡- «ሮዳ» ጌይህኬ። § 10:6 10:6 ሚዳራይሜ ጌይፃ፡- «ገብጻ» ጌይህኬ። * 10:6 10:6 ዩዲ ጌይፃ፡- «ሊቢያ» ጌይህኬ።

ካእሜ ዜርፆ

6 ካእሜ ናኣታ፡- ኩሼ፡ ሚዲራይሜ ፍ፡ ጥደንታ * ካእናኔንታኩ። 7 ኩሼ ናኣታ ሃሣ ሳኣባ፡ ሃዋላ፡ ሳቢታ፡ ራዲማና ሳቢቲካ ጎዖዞንሢ ማዓዛ ራማ ናኣታ ሳኣባና ዴዳኔናኩ።

8 ኩሼ ሃሣ ቤርታዲ ዓጮይዳ ፑኡፖ ያሎና ዔርቲሢ፡ ናምሩዴ ሾዔኔ። 9 ናምሩዴ ፑኡፒ ኬሞ ዓሲ ማዲ ያኦሲ ቤርታ ዔርቲሢሮ ዓሳ «ኔና ናምሩዴጉዲ ፑኡፒ ኬማያ ማሆንጎ» ጋዓሢ ዩያርኩ። 10 ቤርታዲ ናምሩዴ ካኣቲማ ሴናያሬ ጌይንታ ዓጮይዳ ዓኣ ሃይሃ ካታሞንሢ ጌይፆ፡ ባብሎኔ፡ ዔሬኬኔና ዓኣዲኔ ጌይንታ ካታሞ ዓርቃያኩ። 11 ዩካፓ ዒዚ ዓሶኦሬ ጌይንታ ቤዛ ዓኣዳፆ ኔኔዌ፡ ራቦቲንታ ካላሂ ጌይንታ ካታሞ ማገፍኔ፤ 12 ዩያጉዲ ሃሣ ኔኔዌና ካላሂ ጌይንታ ካታሞንሢ ሳዛ ራሴኔ ጌይንታ ኮሺ ዴኤፖ ካታሞንሢ ሲ ማገፍኔ።

13 ሚዲራይሜ ጌይንታሢ ካእሜ ናኣዚ ዜርፆ፡ ሉዴ፡ ዓናሜ፡ ለሃቤ፡ ናፕቲሃ፡ 14 ፔቲርሴ፡ ፒሊሰጻኤሜ ጌይንታ ዜርፆ ኬሰኬ ካፕቶሬና ካሰሉሂ ጌይንታ ዴርጎንታኩ።

15 ካእናኔ ናኣቶኮ ቶይዳሢ ጻዶኔ፡ ሄሌሢ ሄቲ ጌይንታያኩ፤ 16 ሃንጎ ካእናኔ ዜርፆ ዔቡሳ ዓሶ፡ ዓሚራ ዓሶ፡ ጌርጌሳ ዓሶ፡ 17 ሂዋዌ ዓሶ፡ ዓርቁ ዓሶ፡ ሴና ዓሶ፡ 18 ዓርዋዳ ዓሶ፡ ፆሚራ ዓሶ፡ ሃማቲ ዓሶ ጎዖዞንሢ፤ ሃሣ ጌንፆፓ ኔጌፆ ዴማዴ ካእናኔ ዓሶ ዜርፆ ዴማ ዴማ ቤዛይዳ ላኣለንቲኔ። 19 ዩያር ካእናኔ ዓሶ ዓጮኮ ዛጳ ሲዶና ጎዖ ዓጮፓ ዓርቃፆ ድኦሎ ዛሎና ጌሬሬ ዓጮ ኮይለና ዴንዲ ጋኣዛ ዓጮ ሄላንዳኣና ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዴንዲ ሶዶሜ፡ ጋሞራ፡ ዓዳኣማና ባላሻዔ ኮይለና ዴንዲ ፆሶዩ ጌይንታ ዓጮ ሄላፆ ማዔኔ። 20 ዩንሢ ቢያ ካእሜ ዜርፆንሢ ማዓዛ ዴማ ዴማ ቶኦኪና ዓጮና ፓቂንቲ ናንጋፆ ፔቲ ፔቲ ቶኦኮኮ ሃንጎዋቶይዳፓ ዴማዲ ጌሰቲንታ ሙኡቺ ዓኣያኩ።

ሴኤሜ ዜርፆ

21 ያኣፕቲቲኮ ዒሾ ሴኤሜ ጎዖሢ ዔቦሬ ጌይንታ ዜርፆኮ ማዘገብ ማዓሢኩ።

22 ሴኤሜኮ ናኣታ፡- ዔላኣሜ፡ ዓሶኦሬ፡ ዓርፓክሳዴ፡ ሉዴና ዓራሜ ጎዖዞንሢ። 23 ዓራሜ ናኣታ፡- ዑፆ፡ ሁሌ፡ ጌቲራና ሚሸከናናኩ፤ 24 ዓርፓክሳዴ ጎዖሢ ሸላሂኔ ሸዔኔ፤ ሸላሂኔያ ዔቦሬ ሸዔኔ። 25 ዔቦሬ ጎዖሢያ ላምፆ ናይ ሸዔኔ፤ ፔቲሢ ሸይንቲ ዋዶና ዴራ ዋሊዳፓ ፓቂንቲሢሮ ዒዛኮ ሱንፆ ፔሌጌ ተ ጌይንቲኔ፤ ሃንጎሢ ሱንፆ ሃሣ ዮቅፆኔ ጌይንቲኔ። 26 ዮቅፆኔ ናኣታ፡- ዓልሞዳዴ፡ ሸልፕሃጻርማዊቲ፡ ዩራሄ፡ 27 ሃዶራሜ፡ ዑዛሌ፡ ዲቁላ፡ 28 ያባሌ፡ ዓቢማዔኤሌ፡ ሳኣባ፡ 29 ያፔሬ፡ ሃዋላና ዮባቤ ጌይንታዞንሢ ማዓዛ ዩያታ ቢያ ዮቅፆኔ ዜርፆኩ።

30 ዔያታ ናንጌ ቤዛ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ጌሚራዳ ዓጮ ሚሻ ጌይንታ ቤዛፓ ሴፔራይዴ ጌይንታ ቤዛ ሄላንዳኣናኩ። 31 ዩያታ ቢያ ሴኤሜ ዜርፆንሢ ማዓዛ፡ ዔያታ ዴማ ዴማ ቶኦኪና ዓጮናይዳ ፓቂንቲ ናንጋያኩ፤ ፔቲ ፔቲ

ቶኦኮኮ ሃንጎዋቶይዳፓ ዴማዲ ጌሰቲንታ ሙኡቺ ዓኣያኩ።

32 ዩንሢ ቢያ ፔኤኮ ዜርፆና ዜርፆና ፓቂንቲ ዴር ሶሄ ዜርፆንሢ፤ ማዓዛ ባይሲንቶ ዋኣያኮ ጌንፆፓ ዓጮ ዴራ ቢያ ሙከሢሢ ዩንሢ ሶሄ ናኣቶንሢዳፓኩ።

11

ባብሎኔ ካታሞይዳ ዓጮ ዲንቁ ማዞና ዴጌ ቤዛ

1 ቤርታዲ ሳዖይዳ ዓኣ ዴርኮ ጌሰቶ ሙኡጮ ፔቲ ለሊኬ፤ 2 ዓባ ኬሰካ ባንፆ ዓሳ * ዓኣዴ ዋዶና ባብሎኔ ዓጮይዳ ፔቲ ቦኦሊ ዴንቃፆ ዓኣኣ ዴዔኔ። 3 ዩይ ዓሳ ዋሊ ኮራ፡- «ዔዛታ! ሃኒ ሙከሞቲ፤ ኮጩ ዴጊሲ ማዞንዶ ዓጮ ዲንቁ ደዳንዳጉዲ ታሚና ሚቺ ኑ ከላሶም» ጋዓፆ ማዞንዶ ባኮዋ ጊኢጊሺ ዋላ ዓይሣንዳ ሺዲ ጉዴ ባኣዚያኣ ዴንቁኔ። 4 ዩካፓ ዔያታ፡- «ሃኒ ዩዑዋቲ፤ ፔቲ ካታማ ኑኦኒ ማዞንዶ፤ ሃሣ ቶኦካ ጮሪንጮ ሄላንዳ ዴጌ ቤሲ ዲንቁንቲ ዓጮና ኑኦኒ ማዞንዶ፤ ዩያይዲ ሳፆ ቢያይዳ ኑኦኒ ላኣለንቲ ዴንዲዋፆ ፔቲይዳ ዴፆም፤ ሃሣ ሱንሢያ ኑ ዔኮም» ጌዔኔ።

5 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሳ ማገፍ ካታሞንታ ዴጌ ቤዛዋ ዛጋኒ ኬዴኔ፤ 6 ዒዚ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃይሾ ሃይ ዴራ ፔቲ ፆጲኬ፤ ጌሰቶ ዳንጋኣ ዔያቶኮ ፔቲኬ፤ ሃያ ባኮ ዔያታ ማዴያፓዓቲም ሃካፓ ሴካ ዔያታ ማሌ ባኣዚ ቢያ ማዳኒ ዔያቶ ባሹዋያኩ፤ 7 ዩያር ሃኒ ዩዑዋቲ፡ ኑኦኒ ኬዲ ዔያታ ዋሊና ቡኩዋጉዲ ሙኡጮ ዔያቶኮ ኑ ሲኢሮም።» 8 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓጮ ቢያይዳ ዔያቶ ዜርቁሢሮ ካታሜሎ ማዞንዶ ዓሳ ሃሼኔ፤ 9 ካታሜሎኮዋ ሱንፆ «ባብሎኔ»† ጌይንቲኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዒኣኣ ያኦሲ ዴርኮ ሙኡጮ ሲኢራሢሮና ዔያቶዋ ዓጮ ቢያይዳ ላኣሌሢሮኩ።

ሴኤሜይዳፓ ዴንዲ ዓብራሃሜ ሄላንዳኣና (1ፆኦሲ ዓሃኬ 1:24-27)

10 ሴኤሜ ዜርፆ ሃይፓ ዴማፓይንታዞንሢ፤ ሴኤሜ ባይሲንቶ ዋኣያኮ ጌንፆ ላምፆ ለዔ ዴዓፆ ለዓ ዒዛኮ ጻኤታ ማዔንቲ ዓርፓክሳዴ ጌይንታ ናይ ሸዔኔ፤ 11 ዓርፓክሳዴ ሸዔሰካፓ ጌንፆ ሴኤሜ ዴንጎ ጻኤታ ለዔ ናንጋፆ ሜሌ ዓቲንቁና ዉዲር ናይና ሸዔኔ።

12 ዓርፓክሳዴያ ሃይሢታሚ ዴንጎ ለዔ ኩማዛ፡ ሸላሂ ጎዖ ናይ ሸዔኔ፤ 13 ዩካፓ ያይዶ ጻኤታና ሃይሃ ለዔና ናንጌ ሜሌ ዓቲንቁና ዉዲር ናይና ሸዔኔ።

14 ሸላሂ ሃይሢታሚ ለዔ ማዓዛ ዔቦሬ ሸዔኔ፤ 15 ዩካፓ ያይዶ ጻኤታና ሃይሃ ለዔና ናንጌ ሜሌ ዓቲንቁና ዉዲር ናይና ሸዔኔ።

16 ዔቦሬ ሃይሢታሚ ያይዶ ለዔ ማዓዛ ፔሌጌ ሸዔኔ፤ 17 ዩካፓ ያይዶ ጻኤታና ሃይሢታሚ ለዔና ናንጌ ሜሌ ዓቲንቁና ዉዲር ናይና ሸዔኔ።

† 10:25 10:25 ፔሌጌ ጌይፆ፡ ዔብሬ ዓሶ ሙኡቺና «ፓቂንቲሢ» ጌይሢኩ። * 11:2 11:2 ዓባ ኬሰካ ባንፆ ጋዓዛ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓጮፓ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ጌይሢኩ። † 11:9 11:9 ባብሎኔ ጌይፆ፡ ዔብሬ ዓሶ ሙኡቺና ዑኡዛ ዋይዘንታ ዋዶና «ሲኢራሢ» ጌይሢ ማላያኩ።

18 ፔሌጌ ሃይሂታሚ ሌዔ ማዓዛ ሪዑ ሾዔ፤
19 ዩካፓ ላምዖ ያኤታና ታዞጳ ሌዔና ናንጊ ሜሌ
ዓቲንቁና ወዲር ናይና ሾዔ።

20 ሪዑ ሃይሂታሚ ላምዖ ሌዔ ማዓዛ ስሩጌ
ሾዔ፤ 21 ዩካፓ ላምዖ ያኤታና ላንካይ ሌዔና ናንጊ
ሜሌ ዓቲንቁና ወዲር ናይና ሾዔ።

22 ስሩጌ ሃይሂታሚ ሌዔ ማዓዛ ናኩሬ ሾዔ፤
23 ዩካፓ ላምዖ ያኤታ ሌዔ ናንጊ ሜሌ ዓቲንቁና
ወዲር ናይና ሾዔ።

24 ናኩሬ ላምታሚ ታዞጳ ሌዔ ማዓዛ ታኣራ
ሾዔ፤ 25 ዩካፓ ያኤታና ታጳ ታዞጳ ሌዔና ናንጊ
ሜሌ ዓቲንቁና ወዲር ናይና ሾዔ።

26 ታኣራ ላንካይታሚ ሌዔ ማዓዛ ካፓ ጊንፃ
ዓብራሚና ናኩሬና ሃራኔና ሾዔ።

ታራ ዜርዖ

27 ዓብራሚና ናኩሬና ሃራኔናኩ ዓደ፣ ታኣራኩ
ዜርዖ ሃይፓ ደማ ፓይዲንታዞንሂኬ፤ ሃራኔ ሎኦፃ
ሾዔ፤ 28 ሃራኔ ዓዲኩ ዓደ ታኣራ ሽምፖና ዓኣንቲ
ዒ ሾይንቲ ካታሞ ዑኡሬይዳ ሃይቄ፤ ዑኡሬ
ጌይንታ ካታማ ካላዳ ዓሶ ዓጫኬ። 29 ዓብራሚ
ሶኦራ ጎዖ ላኣሌሎ ዔካዛ፣ ናኩሬ ሚልካ ጋዓዛ
ዔኬ፤ ዒዛ ሂሰካኔ ጎዖሂ ሾዔ ሃራኔ ናሞኬ።
30 ሶኦራ ዘኣኩታሂር ናይ ሾዒባኣሴ።

31 ታኣራ ፔኤኮ ናኣዚ ዓብራሚንታ ሃራኔ ሾዔ
ዒዛኩ ናኣዚ ናዖ ሎኦፃንታ ዓብራሚ ማቾ ሶኦራኣ
ዔኪ ባብሎኔይዳ ዓኣ ዓካታሞ ዑኡሬ ሃሽ ካኣና
ዓጫ ዓኣዳኒ ዔቄ፤ ዒዚ ደንዲ ካኣራኔ ጎዖ ዓጪ
ጌሊ ዒኣካ ካዳ። 32 ታኣራ ላምዖ ያኤታና ደንጎ
ሌዔና ማዓዛ ካኣራኔይዳ ሃይቄ።

12

ዓብራሚኩ ዔኤሊንቲዖ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓብራሚም፡- «ኔ ዓጫ ሃሽ፣
ኔኤኮ ዒጊናና ዓደ ማኣር ዓሶይዳፓኣ ዲማዲ ታ
ኔና ደቀ ዓጫ ዓኣዳ፤

2 ዜርዖ ታ ኔኤኮ ሚርጊሻንዳ፤ ዳልጊ ዳሬያ
ማዓንዳ፤ ታ ኔና ዓንጃንዳ፤
ሱንዖ ታ ኔኤኮ ዔርቲያ ማሃንዳ፤ ሜሌ
ዓሶማኣ ዓንጃ ኔ ማዓንዳ።

3 ኔና ዓንጃሂ ታ ዓንጃንዳ፤
ኔኤም ጋደንቃዞንሂም ታ ጋደንቃንዳ፤
ኔ ዘሎና ዳራ ቢያ ዓንጃንታንዳ።» ጌዔ።

4 ዓብራሚም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜሂጉዲ
ካኣራኔ ዓጫፓ ዓኣዳኒ ዒ ኬሰካኣና ሌዓ ዒዛኩ
ላንካይታሚ ደንጎኬ፤ ዒዛና ዋላ ጌኤዚ ናኣዚ
ሎኦፃ ዓኣዳ። 5 ዓብራሚ ፔኤኮ ማቾ ሶኦራንታ
ጌኤዚ ናኣዚ ሎኦፃንታ ካኣራኔይዳ ዓኣዖ ቆሌ
ቆልሞንታ ዒዛም ማዳ ዓሶዎ ቢያ ዔኪ ዓኣዳ።

ዔይታ ካኣና ዓጫ ሄላዖ፣ 6 ሴኬሚይዳ ዓኣ
ጌኤኮ ቤዜሎ፣ ሞኦሬ ጌይንታ ካኣኮም ዲማዳ
ሚፃሂ ዓኣ ቤዜሎ ሄላንዳኣና ዓኣዳ፤ ዩና ዋደና
ካኣና ዓሳ ዩና ዓጫ ናንጋ። 7 ናንጊና ናንጋ
ጎዳ ዓብራሚም ፔጋዲ ጴዲ፡- «ኔኤኮ ዜርዖም ታ
ዒንጋንዳ ዓጫላ ሃናኬ» ጌዔ፤ ዩካፓ ዓብራሚ
ዒዛም ፔጋዲ ጴዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂም ዒንጎ

ባኣዚ ዒንጊ ካኣሽኮንደ ቤሲ ሹቹና ኮሼ።
8 ሄሊሳዖ ቤኤቴኤሌ ጌይንታ ዓጫኮ ዓባ ኬሰካ
ዘሎና ዓኣ ጌሚራዳ ዓጫ ኬሰካዖ ቤኤቴኤሌ
ዓባ ጌላ ዘላ፣ ዓዩ ጎዖዞ ዓባ ኬሰካ ዘላ ማሂ
ዓፒላና ማኮ ማኣር ፔኤኮ ደቃዖ፣ ዒኣካ ያኣሲም
ዒንጊ ካኣሽኮ ቤዞ ሹጮና ኮሽ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ
ሱንዖ ዔኤሊ ዘጊ ካሽኬ፤ 9 ቤዛፓ ሜሌ ቤሲ
ዒዚ ሃንቲ ሃንቲ ኔጌቤ * ጌይንታ ቤዞ ሙኬ።

ዓብራሚ ጊብፃ ዓጫይዳ

10 ካኣና ዓጫይዳ ናይዚ ጌላዖ ናዖ ደዲ
ደዲ ዓኣዳሂር ዓብራሚ ዩና ናዖ ዋደ ዓኣሂኒ
ዒዚ ናንጋ ዓጫኮ ሃኬ ደኦሎ ዘሎና ዓኣ ጊብፃ
ዓጫ ዓኣዳ። 11 ዓብራሚ ጊብፃ ዓጫ ጌላኒ
ዑካዖ ማቾ ሶኦራ ኮራ፡- «ኔኤኒ ሚርጌና ሚዛጲ
ማዔሂ ታ ዔራሂር፣ 12 ጊብፃ ዓሳ ኔና ዘጌ ዋደና
ሃና ዒዛኩ ማቾኬ» ጌዒ ታና ዋዲ ኔና ሃሻንዳ።
13 ዩናር ታ ዒዛኩ ጌርኬ» ኔ ዔይቶም ጌዔቶ
ኔጋይቲ ጌይ ታና ዔይታ ዋዲዋሃ ሃሽ ኮሽ ዓኣፒና
ታና ዔይታ ዘጋንዳ።» ጌዔ።

14 ጊብፃ ዓጫ ዔይታ ጌሌ ዋደና ጎኔና ጊብፃ
ዓሳ ዓብራሚኩ ማቾ ሚርጌ ሚዛጲታሂ ዘጌ።
15 ሃሃ ፔቲ ፔቲ ካኣቲኮ ዑኬ ማዒ ማዳ ዓሳኣ
ዒዛኩ ሚዛጲም ካኣቲም ኬኤዜሂር ካኣቲ ማኣሪ
ዒዛ ዔኤሊንቲ ዓኣዳ። 16 ዒዞ ጋይቲ ጌይ ካኣቲ
ዓብራሚ ናሽካዖ፡- ማራይ፣ ዋኣሪ፣ ባይ፣ ሃራ፣
ጋኣ፣ ዒዛም ማዳ ማዳንዳ ዓቲንቁንታ ላኣሊንታ
ዒንጌ።

17 ጋዓንቲ ዓብራሚኩ ማቾ ሶኦራ ካኣቲ
ዔካኒ ማሊ ዔኤሊሲ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳሂር
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲንታ ዒዛኩ ዑኬ ማዒ
ማዳ ዓሶ ቢያሂዳ ፑርታ ሚታሳ ደርዖ ዓጌ።
18 ዩካፓ ካኣቲ ዓብራሚ ዔኤሊሳዖ ሂዚ ጌዒ ዒዛ
ዖኦጮ፤- «ሃይ ኔ ታኣም ማዳ ባካ ዓይጎዳይ?
ሶኦራ ኔኤኮ ማቾ ማዔሂ ኔ ታኣም ዓይጎር
ኬኤዚባኣይ? 19 ታኣኮ ጌርኬ» ኔ ጌዒ ታ ዒዞ
ዔካኒ ዔኤሊሳንዳጉዲ ዓይጎር ማሄይ? ሃኣዛጌ፣
ኔኤኮ ማቾ! ዔኪ ኬሰኬ!» ጌዔ። 20 ዩና ጌይ
ካኣቲ ዓይሂ ጎይዖና ካኣቲኮ ዑኬ ማዒ ማዳ
ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዓብራሚንታ ማቾንታ ዒዛኩ ዓኣ
ቆሎ ቢያሂና ዋላ ዓጫፓ ኬሴ።

13

ዓብራሚና ጌኤዚ ናኣዚ ሎኦፃናኩ ዲማዲዖ

1 ዓብራሚ ማቾንታ ዒዛኩ ዓኣ ቆሎዎ ቢያ ዔኪ
ጊብፃ ዓጫፓ ኔጌቤ ዓጫ ዓኣዳኣና ሎኦፃ ዒዛና
ዋላ ዓኣዳ። 2 ዓብራሚ ሚርጌ ቆልሞ፣ ሚርጌ
ሚኢሽና ዋርቁና ዓኣ ዖርጎቹ ዓሲኬ።

3 ኔጌቤይዳፓ ዔቃዖ ቤዛፓ ሜሌ ቤሲ ሃንቲ
ሃንቲ ቤኤቴኤሌ ጎዖ ቤዞ ዓኣዲ ቤኤቴኤሌና
ዓዩ ጎዖ ዓጫናኩ ባኣካ ዓኣ ቤዞ ሄሌ፤ ዩና
ቤዜላ ሃያኮ ቤርታ ዒዚ ዳዔ ቤሲ፣ 4 ጊንሂ ሃሃ
ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጊ ካኣሽኮ
ቤዞ ሹጮና ኮሽ ቤሲ ማዔሂር ዒኣካ ዓብራሚ
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሱንዖ ዔኤሊ ካሽኬ።

12:1 12:1 ዳኪ. ማዳ 7:2-3፤ ዔብ. 11:8። 12:3 12:3 ጋላ. 3:8። 12:7 12:7 ዳኪ. ማዳ 7:5፤ ጋላ. 3:16። * 12:9
12:9 ኔጌቤ ጌይፃ ካኣና ዓጫኮ ደኦሎ ዘሎኬ። 12:13 12:13 ማዢ. ማፃ 20:2፤ 26:7።

5 ዓብራሚና ዋላ ዓኣዳ ጌኤዚ ናኣዚ ሎኦጻያ ፔ ዛሎና ሚርጌ ማራይ። ዋኣሪና ባይና፤ ሃሣ ሚርጌ ማኣሪ ዓሰንታ ዒዛኮ ማዳ ዓሰያኣ ዓኣያኮ። 6-7 ዬኖ ዋዶና ዬኖ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ካኣና ናሰና ፔርዜ ዓሰናኮ፤ ሃሣ ዓብራሚና ሎኦጻናኮ ሚርጌ ቆልሞ ዓኣያታሢሮ ዋላ ዔያታ ናንጋኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ቆልማ ዋሊ ዑፃ ሃንቃ ቤሲ ባኣሢሮኮ፤ ዬያር ዓብራሚና ሎኦጻናኮ ቆልሞ ሃንቃ ዓሰ ባኣካ ዑራ ማዘኘት።

8 ዬካፓ ዓብራሚ ሎኦጻ ኮራ፡- «ኦኡኒ ዋሊ ማኣሪ ዓሰ ማዔሢሮ ታኣና ኔኤና፤ ሃሣ ኦኡኮ ቆልሞ ሃንቃ ዓሰ ባኣኮይዳኣ ማገም ዑራ ዔቃኒ ኮይሱዋሴ፤ 9 ዬያር ኦኡኒ ፓቂንቲ ደማ ደማ ናንጌቶ ኮሺኮ፤ ዓጮኮ ኔ ናሽኮ ዛሎ ዓኣዳዛ ታኣኒያ ዓቲ ዛሎ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ።

10 ዬማፓ ሎኦጻ ዮርዳኖሴ ዋሮ ዓጮ ዓኣ ደኣጮ ዓጮ ዳንዳ ዘዓሪ ጎዞ ሄላንዳኣና ዛጋጋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ቤዘና ገብጻ ዓጮይዳ ዋኣፃ ኩሚ ዓኣ ቤዘ ጉዳያ ማዔሢሮ ዳንቄ፤ ዬያ ዒ ዛጌሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሰደሚና ጋሞራ ጌይንታ ካታሞንሢ ባይዘዋንቲ ቤርታኮ። 11 ዬያር ሎኦጻ ዮርዳኖሴ ዋሮ ዓጮ ዓኣ ደኣጮ ዓጮ ፔኤም ዔካፃ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ዓኣዳ፤ ያኣዒ ማዔሢሮ ለምዓሢ ዬያይዲ ደማዳ፤ 12 ዓብራሚ ቤዛ፡ ካኣናይደዳ ዓታዛ ሎኦጻ ጋንቲ ዒ ዓኣዳ ቤዛ ዓኣ ካታሞንሢ ባኣካ ሰደሚኮ ዑኮ ዓፒሎና ማዞ ማኣር ፔኤኮ ደቂ ዳዔ፤ 13 ዬኖ ዋዶና ሰደሚ ዓሳ ሚርጌ ፑርታ፤ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳጋሳ። ጎማ ማዳ ዓሰኮ።

ዓብራሚኮ ኬብሮኦኔ ዓኣዲያ

14 ሎኦጻ ደማዳ ዓኣዳሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓብራሚም፡- «ኔ ዓኣ ቤዛ ዓኣፃ ዓጮ ጉቤ ሺሪ ዛጌ፤ 15 ሃያ ኔኤኒ ዛጋ ዓጮ ቢያ ኔኤና ኔ ዜርዮናም ታ ዒንጋንዳ፤ ናንጊና ዒንሢሮ ማዓንዳ፤ 16 ኔኤኮ ዜርዮ ሳይደዳ ታ ማኣሻላጉዲ ሚርጊሻንዳ፤ ሳይ ማኣሻላ ፓይዲንታኒ ዳንዳዒንቲዋኣሢጉዲ ኔኤኮ ዜርዮ ያዲ ፓይዲንቲዋፃ ማዓንዳ። 17 ዓካሪ ሃሢ ዓኣዳጋፓ ሳይ ጉቤ ዛጌ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዬያ ቢያ ታ ኔኤም ዒንጋንዳ።» ጌዔ።

18 ዬያር ዓብራሚ ዓፒሎና ማዞና ማኣር ፔኤኮ ቱጊ ኬብሮኦኔይዳ ማሚሪ ጌይንታ ቤዛ ካኣሽኮ ፑኤጉ ሻኣባ ዓኣ ቤዘይዳ ናንጋኒ ዓኣዳፃ ዒኣካ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኣሽኮ ቤዛ ሹቸና ኮሺ።

14

ዓብራሚ ሎኦጻ ደዒንቶይዳፓ ማሃሢ

1 ዬኖ ዋዶና ባብሎኔ ካኣቲ ዓምራፔሌ፡ ዔላሳኣሪ ካኣቲ ዓሪዮኮ፤ ዔላኣሚ ካኣቲ ኬዶራላፃሚ፡ ጎይሜ ካኣቲ ቲዲዓሌኮ፤ ዬንሢ ያይደ ካኣቶንሢ፤ 2 ሚሌ ደንጎ ካኣቶ ያላኒ ዓኣዳ፤ ዔያታ ያላኒ ዓኣዳ ደንጎ ካኣቶንሢያ ሴደሚ ዓጮ ካኣቲ ቤራዔ፡ ጋሞራ ካኣቲ ቢርሻዔ፡ ዓዳማ ካኣቲ ሺንዓቤ፡ ፃቦይሜ ካኣቲ ሸምቤሪ ጎዞሢንታ ሱንፃ ዘዓሪ ጌይንታ ቤላዔ ዓጮሎኮ ካኣታሢንታኮ። 3 ዬንሢ ደንጎ ካኣቶንሢ ፔቲ

ማዒ ሶኦጌ ባዚ ጌዒ ዔኤሊንታ ሲዲሚ ደኣጮይዳ ያሎሮ ቡኮኔ። 4 ዬንሢ ደንጎ ካኣቶንሢ ታጾ ለምፃ ሌዔ ኬዶራላፃሚ ጎዞ ዓጮ ካኣቲ ደማ ባሺንቲ ናንጋፃ ታጾ ሃይሣሳ ሌዮና ጋዓንቲ ዬያ ካኣቲ ዑፃ ዒዳ ዳጋዲ ዔቄ።

5 ታጾ ያይዳሳ ሌዮና ኬዶራላፃሚና ዒዛና ዋላ ፔቲ ማዒ ያላ ካኣቶሢ ዔያቶኮ ያላ ዓሰና ዋላ ሙካፃ ሬፓ ዓሰ ዓሸቲሮታቃራናይሜ ጌይንታ ቤዛ፡ ዙዛ ዓሰ ሃማ ጌይንታ ቤዛ፡ ዔማ ዓሰ ቤሽዌቂርያቲማ ጌይንታ ቤዛ፡ 6 ሆሪ ዓሰዋ ጌሚራዳ ዓጮሎ ሴዒሪኮ ዓሰ ናንጉዋ ዳውሎ ኮይላ ዓኣ ዔልፓኣራኣኔ ሄላንዳኣና ያሊ ባሺ። 7 ዬካፓ ማዒ ቃዴሴ ጎዞ ዓጮ ሙኮኔ፤ ዬኖ ዋዶና ዬኖ ቤዜሎኮ ሱንፃ ዔኒሚሽፓፃ ጌይንታ፤ ሃሣ ዓማሌቄ ዓሰ ዓጮ ቢያ ዓርቃፃ ሃፃፃንታማሪ ጌይንታ ቤዛ ናንጋ ዓምራ ዓጮ ዓሰዋ ዔያታ ያሊ ባሺ።

8 ዬካፓ ሰደሚ፡ ጋሞራ፡ ዓዳማ፡ ፃቦይሜና ቤላዔ ዓጮ ካኣታ ፔኤኮ ያላ ዓሰ ሲዲሚ ደኣጮይዳ ቡኮሲ ያልቲ፤ 9 ዔያታ ያልቲሢ ዔላኣሚ፡ ጎይሜ፡ ባብሎኔና ዔላሳሪ ዓጮ ካኣቶንሢናኮ፤ ደንጎ ካኣቶንሢ ያይደ ካኣቶንሢና ዋላ ያልቲሢ ዬያይዲኮ። 10 ሲዲሚ ጌይንታ ደኣጮሎይዳ ሺደ ማላ ዓልቃ ባኮ ዔካኒ ዳኤፒ ቦኣኮና ሚርጌ ዔቲ ዓኣንቲ ሰደሚና ጋሞራና ካኣቶንሢ ያሎይዳፓ ዓኣሺንቲ ቶሎሮ ጌዒ ጳሽካፃ ዬያ ዔቶይዳ ሎኦጻ፤ ዓቲ ሃይሃ ካኣቶንሢ ዲኮ ዓኣሺንቲ ኬሰኮኔ። 11 ያይደ ካኣቶንሢ ሰደሚና ጋሞራና ካታሞይዳ ዳንቄ ባኮ ቢያ ሙኡዚያ ሃሹዋፃ ዔኪ ዓኣዳ፤ 12 ሎኦጻ ሰደሚይዳ ናንጋሢሮ ዒዛንታ ዒዛኮ ቆሎንታ ቢያ ዲዒ ዔኪ ዔያታ ዓኣዳ።

13 ዒማና ፔቲ ዓሰ ያላፓ ዓሸንቲ ቶሊ ሙካፃ ማዔ ባኮ ቢያ ዔብሪ ዓሢ ዓብራሚም ኬኤዜ፤ ዬኖ ዋዶና ዓብራሚ ናንጋሢ ዓሢ ማሚሪሮ ማዔ ካኣሽኮ ሻኣቦኮ ኮይላኮ፤ ዬያ ማሚሪ ጎዞሢና ዒዛኮ ለምፃ ጌርሰንሢ ማዔ ዓሸኮሌና ዓኔሪና ዓብራሚኮ ያሎ ዋዶና ዋሊ ሃሻዓ ጌዒ ጫኣቄ ላጌኮ። 14 ዓብራሚ ፔኤኮ ጌኤዚ ናኣዚ ሎኦጻ ደዒንቲ ዔከንቲሢ ዋይዛፃ ዒዛኮ ማኣራ ሸይንቲ ያላኒ ዳንዳዓ ሃይሃ ጃኤታና ታጾ ሳሊ ዓሰ ዓንጋሞና ጊኣጊሺ ዬንሢ ጌኤዚ ናኣዚ ዲዒ ዔኪ ዓኣዳፃ ያይደ ካኣቶንሢ ጊንፃ ዳኣኔ ጎዞ ቤዛ ሄላንዳኣና ዳንዳ። 15 ዒኣካ ዒ ዔኪ ሙኮ ዓሰ ፓቂ ፓቂ ዬንሢ ካኣቶንሢና ዲማ ያሎ ዓርቃፃ ዔያቶ ባሺ ደማሰቆ ጎዞ ዓጮሎኮ ዓባ ኬሰኮ ጌላ ዛሎኮ ኬዶ ዛሎና ዳንዳ ሆባ ጎዞ ቤዛ ሄላንዳኣና ዬያቶ ዳውሴ። 16 ደዒንቲ ቤርታ ዔኪ ዓኣዳንቲ ባኮ ቢያ፤ ሃሣ ዒዛኮ ጌኤዚ ናኣዚ ሎኦጻና ዒዛኮ ቆልሞና ዋላ፡ ጊዳ ጊንሣ ዔያቶና ዋላ ላኣሊንታ ማሌ ቱኡሲ ዓሰንታ ማሃ ዔኪ ሙኮኔ።

ሚልኬ ፃዲቄ ጎዞሢኮ ዓብራሚ ዓንጂያ

17 ዓብራሚ ደርላፃሚና ዔያቶና ዋላ ዓኣ ካኣቶ ያሎና ባሺ ማዓዛ ሰደሚ ዓጮ ካኣቲ «ካኣቲ ደኣቲ» ጌይንቲ ዔኤሊንታ ሸዌሃ ጎዞ ደኣጮ ዒዛ ጎይሢና ዔካኒ ኬሰኮኔ፤ 18 ዳኤጉ ያኣዛሢ ማዳ ቄኤሴ ማዔያ ሳላሚ ዓጮ ካኣቲ ጌይንታ፡ ሚልኬ

13:10 13:10 ማዘ. ማፃ 2:10። 13:15 13:15 ዳኪ. ማዳ 7:5።

ፃደቁ ዓብራሚዎች ካህናት ወይን ገረገሩና ገረገሩና ባከሩ ሙከራ፡ 19 ዓብራሚ ሂደት ገደብ ዓንጃ፡- «ጫሪገጫና ሳዖና ማገፍ ደኤግ ያደዘህ ዓብራሚ ዓንጃን፤»
 20 ነና ዓዳኔክ ሞርኮ ዑደይ ዓብራሚ ዓንጃ ደኤግ ያደዘህ ጋላቲካትያ ማዖን፤»
 ዓላና ዓብራሚ ደዲ ዓክሱ ሙከራ ባኮ ቢያኮ ታጳይዳግ ፔቲ ታጳይዳግ ፔቲ ዓክሱ ማልኮ ፃደቁዎ ዓንገጌ፡፡

21 ሰደሜ ካኦትያ ዓብራሚዎች፡- «ኔ ደዲ ዓክሱ ባኮ ቢያ ነኤሮ ዓክሱ ታዓሶ ታኦም ማህ» ጌዔ፡፡
 22 ዓብራሚ ደዲ ማህ፡- «ጫሪገጫና ሳዖና ማገፍ ደኤግ ያደዘህ ሱንዖና ታ ኔኤም ጫኦቃ፤» 23 ኔኤኒ ሰብራሚ ያርገፍህ ታናኮ» ጎጦታዲ ማሌ ዓታዛ ፔቲ ሹኤማታቶ ዲርዘ ቱኮሰካግታቲያ ፔቲ ሱሲታዖ ታኦኒ ኔገዳግ ዓክሱ ደብ፡፡ 24 ዩያር ታኦር ጌዲ ዓይጎ ባኦዚያ ታ ዓካሳኮ፤ ታ ሳሳ ሙዔዛንህግ ሳታዛ ማሌ ታ ኮጦብ፤ ሃሃ ዩያጉዲ ታኦኮ ሶሎ ላጎንህ ዓኔሬ፡ ዓሽኮሌና ማሚራና ዓያቶ ሄላዘንህ ሌሊ ዓያታ ዓኮን፤» ጌዔ፡፡

15

ያኦሲ ዓብራሚዎች ጫኦቃ ጫኦቃ

1 ዩካግ ዓብራሚ ያኦሲ ደዲ ፔጋሲ ዳዌ ባኦዚ ዛጌ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ደዲ ኮይላ፡- «ዓብራሚ! ደገገገ፡ ታ ኔኤኮ ገቲማ ማሊ ፔርታ ባኦዚግ ቢያ ካግንዳ፤»
 ማርጌ ኮሺ ባኦዚ ታ ኔኤም ዓንጋንዳ፤»
 ጋንገቲ ደዲ ወይዘ፡፡

2 ዓብራሚ ማህ፡- «ቢያህኮ ጎዳ ማሌ ታ ጎዳህ፤ ናይ ታኦኮ ባኦህግ ኔ ታኦም ዓንጋ ማርጌ ኮዥ ባካ ዓይጎ ታኦም ማዳንዳይ? ታና ዳካላንዳህ ደማሰቆ ዓጮ ዓህ ዓላዜሬ ሌሊኮ፡፡ 3 ፔቲታዖ ታኦም ኔኤኒ ናይ ዓንገባኦህግ ታና ዳካላንዳህ ዩያ ታኦኮ ማዳ ማዳ ዓሶይዳግ ፔቲህኮ» ጌዔ፡፡

4 ዩካግ ገንሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሚዎች፡- «ሃይ ዓላዜሬ፡ ኔኤኮ ማዳህ ኔና ዳካላንዳ፤ ኔገዳግ ሸይንታንዳ ናላህ ኔና ዳካላንዳ፤» ጌዲ ኬኤዛንግቲ ደዲ ወይዘ፡፡ 5 ዩካግ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሚ ካሮ ባንህ ዓኤሊ ኬሳዖ፡- «ሃንዳ ለካ ጫሪገጫ ዛጌ፤ ዦኦጋህ ገይዳኒ ኔ ደንዳዓቲ ሃንዳ ገይዳ፤ ዓካሪ ኔኤኮ ዜርፃ ዩያጉዲ ማርጋንዳ፤» ጌዔ፡፡

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ደዲ ማዳንዳህ ዓብራሚ ጉሙርቁ፤ ያኦሲያ ደዲ ጉሙርቁና ዋዛዲ ደዲ ፔ ዓሲ ማህ፡፡

7 ዩካግ ያኦሲ ዓብራሚዎች፡- «ሃና ዓጮሎ ኔና ዳካላን፤ ጠራ ጌይንታ ካላዳ ዓሶ ዓጮይዳግ ኔና ዓክሱ ኬሴ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ታናኮ» ጌዔ፡፡

8 ዓብራሚ ጋንገቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮራ፡- «ቢያህኮ ጎዳ ማሌ ታ ጎዳህ፤ ሃና ዓጮላ ታኦም ማዳንዳህ ወዲ ታ ዓራንዳይ?» ጌዲ ያኦጮ፡፡

9 ናንገና ናንጋ ጎዳህ ደዲ ማህ፡- «ሃይሃ ሃይሃ ሌዔ ማሌ ፔቲ ማሮ፡ ፔቲ ዋኦሬ፡ ፔቲ ማራይና ሃሃ ከራንታ ደኤሊንታ ዓክሱ ታኦም ሙከራ» * ጌዔ፡፡ 10 ዓብራሚ ያኦሲ ደዲ ዓይህህ ቢያ ዓክሱ ሙከራ ቆልሞ ሹኪ ገቁ ገቁ ገቁ ገቁ ሃሊ ቤኤዚ ላምዖ ቤሰካ ጌህ፤ ካግንህ ጋንገቲ ቲቃዖ ገቁ ባኦ፡፡ 11 ሃምፑራህ ቲቁንግቲ ዓሽኮ ሙዔኒ ሙከራና ዓብራሚ ደውሴ፡፡

12 ዓባ ጌላኒ ዑካኦና ዓብራሚ ሃሃይቁጉዲ ገንዔ፤ ሃሃ ማርጌ ደገገገና ደቃቲህና ደዲ ወይዘ፡፡ 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሚዎች፡- «ኔኤኮ ዜርፃ ዓሲ ዓጮ ዩቲ ሙከራ ዓሲ ማዳንዳ፤ ደኤካ ዓያታ ካራሙናና ሃሃ ሄርቁ ወይሃ ወይሃህና ማታዲ ያይዳ ያይዳ ያይዳ ሌዔ ናንጋንዳ፤» 14 ዓያቶ ካራሙናና ወይሃ ዓጮ ዓሶይዳ ፔርታ ወይ ታኦኒ ወይንዳ፤ ዩካግ ኔኤኮ ዜርፃ ማርጌ ቆሎ ዓክሱ ዩኖ ዓጮግ ኬሰካንዳ፡፡ 15 ኔኤኒ ጋንገቲ ማርጌ ሌዔ ናንገጋግ ማታ ባኦ ወይቁ ደኤታንዳ፡፡ 16 ኔኤኮ ዜርፃ ሃና ዓጮ ማሊ ሙከራህ ያይዳ ሸይንቲኮ † ገንፃግኮ፤ ዳንዲ ዩያ ሄላንዳኦና ዓያታ ናንጋንዳህ ሃህ ሃካ ዓኦ ማራ ዓሶኮ ጎማ ኮሺ ማርጌ ማቶና ታ ዓያቶ ጳርቁ ኬሳንዳህ ሄላንዳኦናኮ» ጌዔ፡፡

17 ዓባ ጌሊ ሃርታኦና ናኦይዳግ ኬሰካ ጩቢና ዓኤታ ታሚ ሎሰታ ጳዲ፡ ቲቁ ገቁ ገቁ ጌሃና ዓሽኮኮ ባኦከና ዓኦ፡፡ 18 ዩኖ ኬሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሚዎች፡- «ገብፃ ዓጮ ዛጳግ ዳንዲ ዩፕራዲሴ ወሮ ሄላንዳኦና ዓኦ ዓጮ ቢያ፡ 19 ዩያጉዲ ቁና ዓሶ ዓጮ፡ ቁኔዛ ዓሶ ዓጮ፡ ቃደሞኔ ዓሶ ዓጮ፡ 20 ሂታ ዓሶ ዓጮ፡ ፔርዛ ዓሶ ዓጮ፡ ራግ ዓሶ ዓጮ፡ 21 ዓሞራ ዓሶ ዓጮ፡ ካኦና ናንገና ዓሶ ዓጮ ጌርጌሳና ደዲ ሙሳና ዓሶ ዓጮ ቢያ ታ ኔ ዜርፃዎ ዓንጋንዳ፤» ሂደት ጌዲ ጫኦቁ፡፡

16

ዓጋኦና ደዲ ካኦ ናኦዚ ደሲ ማሌሌና

1 ዓብራሚ ማቶ ሶኦራ ሃገ ናይ ሸዲ ባኦኦኮ፤ ደማና ደዲ ማዳ ዓጋኦ ጌይንታ ገብፃ ዓጮ ናይሰኮና ዓኦ፤ 2 ዩያር ዓብራሚ ማቶ ሶኦራ ዓብራሚ ኮይላ፡- «ሃኦዛጌ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ናይ ሸጦታዲ ላኦ፤ ኔኤኒ ሃና ታኦም ማዳዘና ላህ፤ ታኦኒ ደዲ ዛሎና ጎዳንግቲ ናይ ዳንቃንዳናንዳ፤» ጋንገቲ፡ ዓብራሚ ማቶ ጌዔህ ወይዘ፡፡ 3 ዩያር ሶኦራ ደዲ ማዳ ገብፃ ዓጮ ናዔሎ ዓጋኦ ዓብራሚ ዓካንዳንጉዲ ደንጌ፡፡ ዩይ ያዲ ማሌህ ዓብራሚ ካኦና ዓጮይዳ ታጳ ሌዔ ናንጌሰኮግ ገንፃኦ፡፡ 4 ዓብራሚ ዓጋኦ ዓካዛ ጎዳ፤ ደዲ ፔኤኮ ጎዳ ዔሬ ወደና ማኦር ደንደ ሶኦራ ዑዳ ያቶርቁ ደዲ ሰህ፡፡

5 ዩያር ሶኦራ ዓብራሚ ኮራ፡- «ዓጋኦ ታና ሰሃንዳጉዲ ማዳህ ኔናቲ፤ ኔኤም ደዲ ደንጌህ ታናኮ፤ ደዲ ጋንገቲ ጎዳህ ደዲ ማህ ማርፃዖ ታና

14:20 14:20 ዓብ. 7:1-10፡፡ 15:5 15:5 ሮሜ 4:18፤ ዓብ. 11:12፡፡ 15:6 15:6 ሮሜ 4:3፤ ጋሊ. 3:6፤ ያይ. 2:23፡፡ * 15:9 15:9 ዩይ ደንጎ ባካ ጫኦቃ ማላቶ ዓርዛያኮ (ዓር. 34:8-22 ዛጌ)፡፡ 15:12 15:12 ዲዩ. 4:13-14፡፡ 15:13 15:13 ኬሲ. ማጻ 1:1-14፤ ዳኪ. ማዳ 7:6፡፡ 15:14 15:14 ኬሲ. ማጻ 12:40-41፤ ዳኪ. ማዳ 7:7፡፡ † 15:16 15:16 ያይዳ ሸይንቲ ጌይዖ ዩኖ ዋዳና ፔቲ ሸይንቲ ናንጋህ ያኤታ ሌዔታህግኮ፡፡ 15:18 15:18 ዳኪ. ማዳ 7:5፡፡

ቦሃኔ፤ ሃሣ ታኣና ኔኤናናይዳፓ ፒዜማ ያናታቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋጎንጎ» ጌዔኔ።

6 ዓብራሜያ ማሃ፡- «ኮሺኬ፤ ዒዛ ኔኤም ማዳያ ኔ ዴማ ዓኣያ ማዔሣረ፣ ኔ ኮዔ ባኣዚ ዒዛ 0-9 ማዳ» ጌዔኔ። ዬካፓ ሶኦራ ዓጋኣሮ ሚርጌ ማታሴሣረ ዓጋኣራ ማኣራፓ ቤቴኔ።

7 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዓጋኣሮ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ፔቴ ዓልቃ ዋኣሣ ኮርካ ዓኣንቴ ዴንቄኔ፤ ዬና ዓልቃ ዋኣዳላ ሹራ ጎዳ ዓጮ ባንሣ ዔኪ ዓኣዳ ጎይይዳከ። 8 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሣ፡- «ሶኦራ ማዳ ማዳ ዓጋኣራ! ዋካፓ ኔ ሙኬይ? ዋኒም ኔ ዴንዳይ?» ጌዔ ያኦጮኔ።

ዒዛኣ ማሃ፡- «ማኣሮ ዒንዶ ሶኦራ ኮራፓ ታ ቤቲ ዴንዳይ» ጌዔኔ።

9 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሣ፡- «ኔ ዒንዶ ኮራ ማዒ ዴንዳይፓ ዒዛም ማዳ» ጌዔኔ።

10 ቃሳዎ ሃሣ፡- «ያኦኒያ ፓይዳኒ ዳንዳዐ-ዋያ ማሃ ዜርዎ ታ ኔኤኮ ሚርጌሻንዳኔ፤

11 ኔኤኒ ሃሣ ጎጲናኬ፤ ዓቲንቄ ናይ ኔ ሾዓንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሣ ኔ ያዩ ዬኤኬሣ ዋይዘሣረ

ሱንዎ ዒዛኮ ዒሰማዔኤሌ * ጌዔ ጌሣ።

12 ጋዓንቴ ከርሞሌጉዳ ማዒ ዒዚ ዓሲ ቢያ ዒፃንዳኔ፤ ዓሲያ ዒዛ ዒፃንዳኔ፤ ዬያፓ ዔቄያና ዒዚ ፔኤኮ ዒጊና ዒፃ ዳማዳ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዓጋኣራኣ፡- «ጎና ታና ዛጋ ያኦሲ ታ ዛጊ ዋይቲ ሹምፔና ዓቲይ?» ጌዔ ዒዛና ጌሰቴ ናንገና ናንጋ ጎዳሣኮ ሱንዎ «ዒልሮዒ» ጌዔኔ፤ ዬናኮ ቡሊፃ «ታና ዛጋ ያኦሲ ታ ዛጊኔ» ጌይሣከ።

14 ዬያር ዓሳ ቃዴሴና ባሬዴ ዓጮናኮ ሳዛ ዓኣ ዔቶ ዋኣዎ «ቢዔርላሃይሮዒ» ጌዔ ሱንሣ ጌሣኔ፤ ዬናኮ ቡሊፃ «ሃይቁዎያ ማዒ ናንገና ናንጋ ታና ዛጋ ታ ጎዳሣ ዔቴ ዋኣሣ» ጌይሣከ።

15 ዓጋኣራ ዓብራሜም ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዒዛ ሾዔ ናዓሣኮ ሱንዎ ዓብራሜ «ዒሰማዔኤሌ» ጌዔ ጌሣኔ፤ 16 ዓብራሜኮ ዬና ዋዶና ሌዓ ሳሊታሚ ላሆከ።

17

ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄፃ ያኦሲ ጫኣቄ ጫኣቁሞኮ ማላታ ማዒያ

1 ዓብራሜኮ ሌዓ ታዘጲታሚ ታዘጲ ማዒ ዋዶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛና ካኣማዎ «ታኣኒ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ያኦሲከ፤ ኔኤኒ ታኣም ዓይሣንቲሣና ቢያ ዋዶ ፒዜ ማዒ ባኣዚ ማዳ፤ 2 ታ ኔኤና ዋላ ጫኣቁም ጫኣቃንዳኔ፤ ዜርዎ ታ ኔኤኮ ኮሺ ሚርጌሻንዳኔ» ጌዔኔ። 3 ዓብራሜ ባሊቶና ሳዎ ሃሊሲ ዘጊ ያኦሲ ካኣሽካዛ ያኦሲያ ዒዛም ሃዚ ጌዔኔ፡- 4 «ኔኤም ታ ጫኣቃ ጫኣቁማ ሃያከ፤ ሚርጌ ዴሬኮ ዓዶ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ 5 ሚርጌ ዴሬኮ ዓዶ ታ ኔና ማሃንዳሣረ ሃይፓ ሴካ ሱንዎ

ኔኤኮ ዓብራሜ ጌይንቲፃ ዓቲም ዓብራሃሚ * ማዓንዳኔ። 6 ሚርጌ ዴሬ ማዓንዳያ ሃሊንዳኣና ዜርዎ ታ ኔኤኮ ሚርጌሻንዳኔ፤ ካኣቶ ማዓንዳ ዔያቶ ባኣካፓ ኬሰካንዳኔ።

7 «ኔኤና ኔኤኮ ዜርዎና፣ ሃሣ ሙካ ሾይንቶና ዋላ ታኣኮ ጫኣቁም ታ ናንገና ዳዲሻንዳኔ፤ ዬያይዳ ኔኤና ኔኤኮ ጊንፃ ሙካ ዜርዎናኮ ታኣኒ ያኦሲ ማዓንዳኔ። 8 ሃሣ ኔ ሾኦቹምና ናንጋ ሳዔሎ ኔኤና ኔ ዜርዎናም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ካኣናኔ ዓጮ ናንገና ዳካላንዳጉዳ ታ ኔኤኮ ዜርዎም ዒንጋንዳኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶኮ ያኦሲ ማዓንዳኔ።»

9 ላሚ ሃሣ ዓብራሃሚም ያኦሲ ሃዚ ጌዔኔ፡- «ኔኤና ኔኤኮ ጊንፃ ሙካንዳ ዜርዎና ኔኤኒ ታኣና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቁም ሾይንቲዳፓ ማላ ሾይንቲ ሃሊንዳኣና ካቹዋቴ፤ 10 ኔናጎታ ኔኤኮ ጊንፃ ሙካንዳ ዜርዎንታ ዒንሣ ካፓንዳ ጫኣቁማ ሃያከ፤ ዒንሣ ባኣካ ዓኣ ዓቲንቄ ቢያ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄንታንዳያ ኮይሳኔ፤ 11 ዒንሣኮዋ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄዋቴ፤ ዬይ ታኣና ዒንሣናኮ ሳዛ ዓኣ ጫኣቁምኮ ማላቶከ፤ 12 ሙካ ሾይንቶይዳ ዓቲንቄ ናይኮ ቢያ ሾይንቲሰካፓ ሳላሳ ኬሎና ዓቲንቶ ቤርታ ቲቄንቶንጎ፤ ዬያጉዳ ማኣራ ዒንሣኮ ሾይንቲሣንታ ዙላፓ ሚኢሹና ሻንቄንቲ ሙከ ካራማኣ ዓቲቁዎ ቲቄንቶንጎ።

13 «ታኣኮ ጫኣቁማ ናንገና ዒንሣና ናንጋያ ማዓሣ ዔርዛኒ ዓሽኮይዳ ማላታ ማዓንዳጉዳ ፔቴ ፔቴ ዓቲንቃ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄንቶንጎ። 14 ዓቲንቶ ቤርታ ቲቄንቲባኣ ዓቲንቄ ናይ ቢያ ታኣኮ ጫኣቁም ቦንቹባኣሣረ ታኣኮ ዴይዳፓ ፔቴያ ማዒ ፓይዳንታዓከ።»

15 ያኦሲ ዓብራሃሚም ሃዚ ጌዔኔ፡- «ሃይፓ ሴካ ማቶ ኔኤኮ ሶኦራ ጌዔ ዔኤሊፖ፤ ሃናፓ ዓርቃዎ ዒዛኮ ሱንዎ ሳኦራ † ጌዔ ጌሣ። 16 ዒዛም ታኣኒ ዓንጃንዳኔ፤ ዒዛ ኔኤም ዓቲንቄ ናይ ሾዓንዳኔ፤ ታ ዒዛ ዓንጃንዳሣረ ሚርጌ ዴሬኮ ዒዛ ዒንዶ ማዓንዳኔ፤ ዒዛኮ ዜርዎይዳፓ ካኣቶ ማዓያ ኬሰካንዳኔ።»

17 ዓብራሃሚ ባሊቶ ሳዎ ሃሊሲ ዘጊ ያኦሲ ካሽከኔ፤ ጋዓንቴ «ሌዔ ፄኤታ ማዒ ዓሲ ናይ ሾዓ ባኣዚዳ? ሃሣ ታ ማቶ ሳኦራኮዋ ሌዓ ታዘጲታሚ ማዒሣረ ሾዓኒ ማይ ዳንዳዓ?» ጌዔ ማላ ሚኢጮዎ፤ 18 ያኦሲ ኮራ፡- «ዒሰማዔኤሌ ኔ ታኣም ዓንጃቶ ታና ዳካላኒ ዳንዳዐ-ዋዳ?» ጌዔ ያኦጮኔ።

19 ያኦሲያ ዒዛም ማሃ፡- «ያዳ ማዓዓከ፤ ማቶ ሳኦራ ኔኤኮ ዓቲንቄ ናይ ሾዓንዳኔ፤ ሱንዎዋ ዒዛኮ ኔ ዩሳኣቄ ‡ ጌይ ጌሣንዳኔ፤ ታኣኮ ጫኣቁም ዒዛና ዒዛኮ ዜርዎና ዋላ ናንገና ታ ዳዲሻንዳኔ፤ 20 ዒሰማዔኤሌ ዛሎታና ኔ ሽኢቄሣ ታ ዋይዘኔ፤ ዒዛኣ ታ ዓንጃንዳኔ፤ ሚርጌ ናይ ታ ዒዛም ዒንጋንዳኔ፤ ዜርዎ ታ ዒዛኮ ኮሺ ሚርጌሻንዳኔ፤ ዒዛይዳፓ ታጾ ላምዎ ሱኡጌ ኬሰካንዳኔ። 21 ጋዓንቴ ሙካ ሌዓ ሃይማ ዋዶና ሳኦራ ኔኤም ሾዓንዳ ናዓሣ፣ ዩሳኣቄና ዋላ ታኣኮ

* 16:11 16:11 ዒሰማዔኤሌ ጌይ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቹና «ያኦሲ ዋይዘኔ» ጌይሣከ። 16:15 16:15 ጋላ. 4:22። * 17:5 17:5 ዓብራሃሚ ጌይ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቹና «ሚርጌ ዓሲኮ ዓዶ» ጌይሣከ። 17:5 17:5 ሮማ 4:17። 17:7 17:7 ሌቃ. 1:55። 17:8 17:8 ዳኪ. ማዶ 7:5። 17:10 17:10 ዳኪ. ማዶ 7:8፤ ሮማ 4:11። † 17:15 17:15 ሳኦራ ጌይ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቹና «ካኣቲናዎ» ጌይሣከ። ‡ 17:19 17:19 ዩሳኣቄ ጌይ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቹና «ሚኢጮኔ» ጌይሣከ።

ጫክቆም ታ ደዲሻንዳኔ» ጌዔኔ። 22 ይያይዱ ያኦሲ ዓብራሃምና ዋላ ጌሰታዎ ዲማዲ ከሰከኔ።
 23 ያኦሲ ዓይህህረዱ ዓብራሃም ይኖ ከሎና ናዎ ዲስማዔኤሌኮ፤ ሃሃ ማኦርይዳ ሾይንቱ ማዶ ማዶ ዓይሎ ቢያህኮ፤ ይያጉዱ ዙላፓ ሚኢሾና ሻንቆና ዓይላኦ ዓቱዋንቱ ዲዛኮ ማኦር ዓኦ ዓቱንቆ ቢያህኮ ዓቱንቶ ቤርቶ ተቄኔ፤
 24 ዓብራሃምና ፔ ዓቱንቶ ቤርቶ ተቄንታኦና ዲማና ለዓ ዲዛኮ ታዘጸታሚ ታዘጸከ። 25 ናኦዚ ዲስማዔኤሌኮ ዓቱንቶ ቤርታ ተቄንቱ ዋዶና ታጾ ሃይሃ ለዔ ናይ ማዓዛ፤ 26 ለምዓህ ተቄንቱህ ፔቱ ከሌዳከ። 27 ይያጉዱ ዲዛኮ ማኦር ሾይንቱ ዓይሌ ማዓ ማዶ ዓቱንቆንታ ዙላፓ ሚኢሾና ሻንቆና ዓይሎ ማዔ ዓቱንቃኦ ቢያ ዲዛና ዋላ ተቄንቱ።

18

ዓብራሃም ዓቱንቁ ናይ ሾዓንዳያ ማዓዓ ከኤዚንቱህ

1 ማሚሪ ጌይንታ ቤዘይዳ ካኦሽኮ ሻኦሪንህህ ዓጫ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃም ጾዴ ጎይዓ ይያይዱከ፤ ፔቱ ከሌ ዓብራሃም ዓቢ ዲኡሲ ዓፒላና ማዘገቱ፤ ዓዚ ናንጋ ማኦር ካራ ዴዓ ዓኦ፤ 2 ዴጊ ጌዒ ዛጋንቱ ሃይሃ ዓሲ ዔቁ ዓኦ ዲዛም ጾዴ፤ ዩካፓ ዑኩና ዔያቶና ጌሰታኒ ዔያቶ ባንህ ጸሽካዎ ባሊታ ሳዎ ሃላንዳኦና ሂርከ ጌዒ ዘጊ ቦንቾ ዔኤሊህ ዔያቶ ዔኤሌ፤
 3 ዓማና ዓዚ ዔያቶም፡- «ታ ጎዳቲዮቲ! ዲንህ ታኦኮ ኮይሌና ዓኦዳዋጉዱ ታ ዲንህ ሸኢቃ፤ ሃይሾ ታኦኒ ዲንህ ሾኦቸንህኒ ጊኢጊንቱ ዓኦ።
 4 ቶኮ ዲንህ ማሰታንዳ ዋኦህ ታኦኒ ዔከ ሙካንዳኦና ዲንህ ሃኖ ሚጻሎ ሸባ ሃውሹዋቱ፤
 5 ታና ዲንህኮ ዓይላህ ኮራ ዲንህ ሙኩህ ታና ኮሺ ዋዘሌ፤ ይያር ዲንህ ሃንታ ዋዶና ዋልቁ ዲንህም ዲንጋንዳጉዱ ዳካ ሙኡዚ ዔከ ሙኩ ታ ዲንህም ዲንጋንዳኔ» ጋዓዛ፤ ዔያታ «ኮሺከ፤ ኔ ጌዔህጉዴያ ማዶ» ጌዔኔ።

6 ዓብራሃም ዓፒሎና ማዦና ፔኤኮ ማኦር ባንህ ጸሽካዎ ሳኦራም፡- «ሩኡሪና ሃይሃ ሻንባ ዲኢሊ ዔከጋፓ ላኦዳ ላኦዴ» ጌዔኔ። 7 ዩካፓ ዓብራሃም ፔኤኮ ቆልሞ ባንህ ዴንዳዎ ሃጊ ዔቃያ ቃራ ዋፓና ባኦቶ ባኦካፓ ዴኦሪ ዔከ ዲዛኮ ማዶ ማዶህም ዲንጋዘ ይይ ማዶ ማዶህ ሩኡሪና ሹከ ዓሽኮ ተቁ ጊኢጊሹ፤ 8 ዓብራሃም ይያ ዓሽኮንታ ዛሽንታ ዲኢቁ ማዶ ዔከ ዓኦዲ ሾኦጫንህም ሸኢሽ ዲንጌ፤ ይያ ዔያታ ሙዎ ሙዓኦና ዓብራሃም ሚዎ ዴማ ዔያቶ ኮራ ዔቁ ዔያቶ ሾኦቸንህኔ።

9 ዔያታ ዲዛ ኮራ፡- «ኔ ማኦር ዲንዳ፤ ሳኦራ ዋካዳይ?» ጌዔኔ።

ዲዚያ ማሃዎ፡- «ሃካ ሶ ጋራኦከ» ጌዔኔ።

10 ሃይሃ ሾኦጫዳፓ ፔቱይ ዓብራሃም ኮራ፡- «ሶ ሌዎኮ ሃይሃ ዋዴ ማዓኦና ታኦኒ ማዓ ሙካንዳኔ፤ ይኖ ዋዶና ኔኤኮ ማቻ ሳኦራ ዓቱንቁ ናይ ሾዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ይይ ዓህ ሂዚ ጌዒ ከኤዛኦና ሳኦራ ዓፒላፓ ማዦና ማኦር ጌሎ ካራ ዓህኮ ጊንዖ ዛሊና ዔቁ ዋዎይዛ፤ 11 ዓብራሃምና ሳኦራና ሾውዋዎ ሚርጌ ለዔ ናንጊ ጊምፔያታህረ ሳኦራ ሾይቹ ዴጾያከ።
 12 ይያር ሳኦራ፡- «ታኦኒ ማይ ሃያይዱ ጋርቹ ላቤሰካፓ ዓቱንቁና ሾዓንዳኖ? ሃሃ ታ ጎዳህ ዓብራሃምና ሃያይዱ ጋርቹም?» ጌዒ ማላዎ ሚኢጩ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃም ኮራ፡- «ሃኦዲ ታ ጋርቹሰካፓ ናይ ሾዓኒ ዴንዳዓ? ጌዒ ሳኦራ ዓይጎር ሚኢጩይ? 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ባሻ ባኦዚ ናንጊዳ? ታኦኒ ኔኤም ከኤዜህጉዴያ ሶ ሌዎ ሃይሃ ዋዴ ማዓኦና ማዓ ታ ሙካንዳኔ፤ ይኖ ዋዶና ሳኦራ ዓቱንቁ ናይ ሾዓንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ሳኦራ ሚርጌና ዲጊጩያታህረ፡- «ታኦኒ ሚኢጩባኦ» ጌዔኔ።

ዲዚ ጋዓንቱ «ኔ ሚኢጩህ ጎኔከ» ጌዔኔ።

ዓብራሃም ሶዶኦሚ ዓጫ ዛሎ ሸኢቁ ሸኢጶ

16 ዩካፓ ዓሶንህ ዓኦዲኒ ዔቁ፤ ዴንዲቤቃ ሶዶኦሚ ዓጫ ሊካ ዛጊንታ ፔቱ ቤሲ ሂሌ፤ ይማ ሃላንዳኦና ዓብራሃም ዔያቶ ጎይህ ዓኦህኒ ዋላ ዓኦዲ፤ 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊህና፡- «ታኦኒ ማዶንዳ ባኮ ዓብራሃምና ዓኦቻዓከ፤ 18 ዓብራሃምና ከርፃ ሚርጌ ዲቢ ዴጌ ሾዓንዳኔ፤ ዲዛ ዛሎና ሳዎይዳ ዓኦ ዴራ ቢያ ዓንጂንታንዳ።
 19 ጌኤሽ ማዓ ሃሃ ፒዙሞና ዋጊ ዋጊ ዲዛኮ ናኦቶና ማኦር ዓሶና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጎይዎ ካፓንዳጉዱ ዘሪ ዔከ ዓኦዴም ጌዒ ታኦኒ ዲዛ ዴኦሪ፤ ናኦታ ዲዛኮ ይያ ማዶ ከንህቶ ታኦኒ ዓብራሃምና ማዶንዳ፤ ጌዒ ጫክቆ ጫክቆኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቢያ ታ ከንህንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ሄሊሳዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሶዶኦሚና ጋምኡሪና ዓጫ ዴራ ማዶ ፑርቶ ማዶ ታ ዋይዜ፤ ጎማኦ ዔያቶኮ ኮሺ ሚርጌ። 21 ዔያቶ ዛሎ ታኦኒ ዋይዜ ባካ ቢያ ጎኔ ማዓዎ ዔራኒ ዔያቶ ባንህ ታ ዴንዳኔ።»

22 ዩካፓ ሃይሃ ሾኦጫንህዳፓ ለምዎንህ ሶዶኦሚ ዓጫ ባንህ ዓኦዲያ ዔቃዘ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃምና ዋላ ዔቁ ዓኦንቱ፤ 23 ዓብራሃም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህ ዴጩ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ጎኔና ፑርታ ማዶባኦ ኮኩ ዓሶ ጎሞ ዓሶና ዋላ ኔ ባባይዛንዳ? 24 ካታሚሎይዳ ዴንጊታሚ ኮሺ ዓሲ ዓኦቶ ካታሚሎ ጉቤ ኔኤኒ ባይዛንዳ? ዴንጊታሞ ኮኩ ዓሶ ዛሎር ጌዒ ካታሚሎ ባይዚያ ሃሻዳዳ? 25 ፑርቶ ማዶባኦ ኮኩ ዓሶ ጎሞ ዓሶና ዋላ ኔኤኒ ባይዛንዳ፤ ጌዒ ታ ማሎቡ፤ ያዒ ሃሃ ኔኤኒ ማዶንዳዋኦህ ታ ጉሙርቃ፤ ይያ ኔ ማዶቶ ማይ ፑርታ ማዶባኦ ኮኩ ዓሶ ጎሞ ዓሶና ዋላ ፑርታና ዋጊንቱ፤ ጌይህከ፤ ይይያ ማሊ ማዓንዳዋሱ! ዓጫ ቢያም ዋጋህ ፒዜ ዋጋንዳያ ኮይሳቱዋዳ?» ጌዔኔ።

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃዎ፡- «ሶዶኦሚ ካታሞይዳ ፑርታ ማዶባኦ ዴንጊታሚ ኮሺ ዓሲ ታ ዴንቁቶ ዔያቶር ጌዒ ካታሚሎ ታ ጉቤ ባይዛከ» ጌዔኔ።

27 ዓብራሃም ለሚ ገንሣ ሃሣ:- «ታኣኒ ሲላለና ዲቢንሢናጉዲ ማዕ ፓሠብ ዓሢ ናንገና ናንገ ጎዳሢና ጫርቁ ጌሰታሢ ጋታ ማዕ ባቶንጎ ጌዔ፤ 28 ጎዎንቴ ኮዠ ዓሰኮ ፓይዳ ደንጊታሚ ማዕ ያይዳፓ ያይዳታሚ ደንጎ ማዕ ባቶ፤ ደንጎ ዓሲ ፓጩሢ ጋታ ማዕ ጉቤ ኔ ባይዳንዳ?» ጋዓዛ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ «ያይዳታሚ ደንጎ ኮሺ ዓሲ ታ ዳንቁቶ ካታሚ ጋታ ኣኒ ባይዳ» ጌዔ።

29 ዓብራሃም ገንሣ ለሚ:- «ያይዳታሚ ዓሲ ሌሊ ዓኢኣካ ጴዳቲሾ?» ጌዔ ያኦጩ።

ናንገና ናንገ ጎዳሢ ሃሣ:- «ያይዳታሚ ዓሲ ጴዳቶ ዓይቶር ጌዔ ካታሚ ጋታ ባይዳ» ጌዔ።

30 ዓብራሃም ናንገና ናንገ ጎዳ ኮራ:- «ታ ጎዳሢ! ሃዳራ ታና ጎሪ፤ ታ ኬኤዘም፤ ጎዎንቴ ሃይሣታሚ ዓሲ ሌሊ ጴዳቶሾ?» ጌዔ።

ናንገና ናንገ ጎዳሢ:- «ሃይሣታሚ ዓሲ ጴዳቶ ዓይቶር ጌዔ ካታሚ ጋታ ኣኒ ባይዳ» ጌዔ።

31 ዓብራሃም ገንሣ:- «ታ ጎዳሢ! ሃሣ ለሚ ታ ኬኤዘሢ ጋታ ማዕ ባቶ ጌዔ፤ ጎዎንቴ ለማታሚ ዓሲ ጴዳቶሾ?» ጌዔ።

ናንገና ናንገ ጎዳሢ:- «ላማታሚ ዓሲ ጴዳቶ ዓይቶር ጌዔ ካታሚ ጋታ ኣኒ ባይዳ» ጌዔ።

32 ዓብራሃም ገንሣ ሃሣ:- «ታ ጎዳሢ! ሃዳራ ታና ጎሪ፤ ፔቲና ታ ኬኤዘም፤ ታጾ ዓሲ ሌሊ ጴዳቶሾ?» ጌዔ።

ናንገና ናንገ ጎዳሢ:- «ታጾ ዓሲ ጴዳቶ ዓይቶር ጌዔ ካታሚ ጋታ ኣኒ ባይዳ» ጌዔ። 33 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓብራሃምና ዋላ ጌሰቲ ጋፓ ያኖ ቤዜሎይፓ ዓኣዳ፤ ዓብራሃምና ፔ ማኣሪ ማዕ ዳንዳ።

19

ሶዶኦሚ ካታሞ ጎሞ

1 ያኖ ዋንቴሎ ያኦሲኮ ለምዎ ኪታንቻ ሶዶኦሚ ካታሞ ሙካንቴ፤ ሎኦጻ ጎዎሢ ሶዶኦሚ ካታሞ ጌላ ካራ * ዳዒ ዓኣኔ፤ ዒዚያ ዩንሢ ዳንቃዎ ዓይቶና ጌሰታኒ ዳዔ ቤዛፓ ዑኩና ዓቁ ዓይቶኮ ቤርታ ጉምዓቲ ቦንቾ ዓኤሊሢ ዓኤላዎ ሂዚ ጌዔ። 2 «ታ ጎዳቲዮቲ! ታ ዒንሢ ሾኦቲንሢ ጌኢጊንቴያኬ፤ ታ ማኣሪ ጌሊ፤ ቶኮዎ ዒንሢኮ ማሰቲ፤ ዒኢካ ዎርቁጋፓ ዚር ጉቲ ጎይዎ ዓኣዳዎቲ» ጌዔ።

ዔይታ ጋዓንቴ:- «ዔይዔ! ኩኢ ነካ ዘኦዛ ዎርቃንዳ» ጌዔ።

3 ሎኦጻ ዒዛ ማኣሪ ዔይታ ጌላንዳጉዲ ሸኢቁ ባሽሢ:- ዒዛና ዋላ ማኣሪ ዔይታ ጌሌ፤ ዩካፓ ሎኦጻ ፔኤኮ ማዳ ዓሰም ካሣ ካሢ ቃራ ካዎ ጌኢጊሻንዳጉዲ ኬኤዜ፤ ካዎሢ ጌኢጊንቴሰካፓ ሾኦጫ ሙዔ።

4 ሾኦጫሢ ላሃንዳሢኮ ቤርታ ሶዶኦሚ ካታሞፓ ዳንሢንታ ጋርቾ ዓቲንቆንታ ዓቲዎዎ ሙኪ ሎኦጻ ማኣሪ ማንጌ። 5 ዒማና ዩይ ዓሳ ሎኦጻ ዓኤላዎ:- «ሃካ ኔ ኮራ ዎርቃኒ ጌሌ ዓሰንሢ ዎካ ዓኣይ? ዔይቶና ኔ ላሃኒ ኮዓሢ ኔ ባንሢ ዔይቶ ኬሴ!» ጌዔ።

6 ሎኦጻ ጋዓንቴ ዔይቶ ባንሢ ኬሰካዎ ካር ጌንሢና ፔኤኮ ዎዳዎ፤ 7 ሂዚ ዔይቶም ጌዔ።- «ታ ላጎንሢዮቲ! ሃዳራቲ ሃያ ጉዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳፓቲ! 8 ሃይሾ፤ ታኦኮ ለምዎ ለዒባኣ ዉዳር ናይሰኬንሢ ዓኣኔ፤ ዔይቶ ታ ዒንሢም ኬሳንዳ፤ ዒንሢ ኮዔ ባኣዚ ዔይቶ ማዳዎቲ፤ ሃንሢ ሾኦጫሢ ጋዓንቴ ዓይጎዎ ማዳፓቲ፤ ዔይታ ታ ሾኦቲሢ ዔይቶ ታ ካፓንዳያ ኮይሳ» ጌዔ።

9 ዓሳ ጋዓንቴ:- «ሃይ ኔ ቤቲ ሙኬ ዓሢ ሃይ! ኩኢ ማዳንዳ ባኮ ኩም ኬኤዚ ኔ ያናዳይ? ሴካ ሸኢኬ! ሃንጎ ዔይቶይዳ ኔ ማዳኒ ማሌ ባኮይፓ ባሽ ኔ ዑፃ ኔ ማዳንዳ» ጌዔ፤ ሎኦጻ ሂዳዎ ካር ማንሢ ጌኢጊንቴ፤ 10 ዩማና ሎኦጻኮ ጋርይዳ ዓኣ ለምዎ ሾኦጫሢ ኩጮ ፔኤኮ ዙሎ ኬሲ ሎኦጻ ጎቼ ዔኪ ጋር ጌላዎ ካር ማሂ ዎዳ፤ 11 ዩካፓ ዙላ ዓኣ ዓሳ ቢያ ካር ዳንቁዎጉዲ ዓኣፓ ዔይቶኮ ባይዜ።

ሎኦጻኮ ሶዶኦሚ ካታሞ ሃሺ ኬዘ

12 ለምዎ ሾኦጫሢ ሎኦጻም:- «ሃይ ካ ካታሞይዳ ናንገ ኔኤኮ ዉዳር ናይንታ ዓቲንቁ ናይንታ ናኣቶኮዎ ያኦጫንቶ ዓሲንታ፤ ሃሣ ማሌ ዒጊኒ ኔኤኮ ዓኣቶ ዑኩና ኬሴ፤ 13 ዓይጎር ጌዔ፤ ሃኖ ካታሚ ጉዳ ካታሞ ዓሰኮ ጎማ ኮሺ ሚርጌሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ዎይዜሢ:- ሶዶኦሚ ኔ ባይዳንዳጉዲ ኩና ዳኬ» ጌዔ።

14 ዩካፓ ሎኦጻ ዒዛኮ ናኣቶ ያኦጫ ዓሰ ኮራ ዓኣዳዎ:- «ዑኩና ሃይፓ ኬሰኮዎቲ! ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ቤዘ ባይዚኬ» ጋዓዛ፤ ዔይታ ዒዚ ዔይቶና ዓማሊ ጌጌሻኔ ጋዓዎ ዔኤቢ ማሂ ዔኪባኣሴ።

15 ዚር ጉቲሎ ዓማ ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ሎኦጻም:- «ዑካዳ! ካታሚሎና ኔ ዎላ ባይቁዎጉዲ ኔኤኮ ማቾና ለምዎ ዉዳር ናኣቶንሢና ዔኪ ሃይፓ ኬሰኬ» ጌዔ ጌዔ ዒዛ ሩኡሪሴ። 16 ሎኦጻ ጋዓንቴ ዎይቶንደይ ጌዔ ሂርጌ፤ ያዳ ማዕቶዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛና ዒዛኮ ማኣሪ ዓሰናም ሚጫንቴሢ ኪኢታንቻሢ ሎኦጻና ዒዛኮ ማቾና፤ ሃሣ ለምዎ ዉዳር ናኣቶንሢኮ ኩጮ ዓርቁ ካታማፓ ዔኪ ኬሴ።

17 ዔይቶ ኬሴሢኮ ጌንፃ ኪኢታንቻሢ ፔቲሢ:- «ዒንሢ ሸምፓ ዓውሱዎቲ! ጌንሢም ሸሪ ዛጊፓቲ! ሃሣ ደኦጫይዳ ናጊፓቲ፤ ዒንሢ ሃይቁዎጉዲ ዳኮ ባንሢ ጳሽኩዎቲ» ጌዔ።

18 ሎኦጻ ጋዓንቴ ሂዚ ዔይቶም ጌዔ።- «ታ ጎዳንሢዮ! ሃዳራቲ ዩካ ኔ ኬሰካንዳጉዲ ጌዒ፤ 19 ታና ኔኤም ዓይሢንቴ ማዳ ዓይላሢ ዛላ ማዒ ኮሺ ባኣዚ ኔ ማዳሢ:- ታኦኮ ሸምፓሢ ኔ ዓይሳኒ ዳኤፒ ማኣደ ታኦኮ ኔ ማዳ፤ ጋዓንቴ ሃይ ባይሰንታ ታና ሄሊም ታ ሃይቃንዳ፤ ጌዒ ሂርጋሢ ዩያ ዳኮ ባንሢ ጳሽካኒ ታ ዳንዳዑዎሴ። 20 ታኣኒ ዑኩና ጳሽኪ ቶላኒ ደንዳዳ ዳካ ካታማሰኬ ማኣኔ፤ ዒዛ ባንሢ ታኣኒ ሃዳራ ዓኣዳም ጌዔ፤ ዒዛ ኔ ዛጋሢጉዲ ዳካ

* 19:1 19:1 ካታሞ ጌላ ካራ ካታሞ ጌላ ካራ ዳዒ ዓሳ ካታሞ ዎይሢ ዓርቲ ዳኤፓ ዓሰኬ። 19:7 19:7 ሱኦጎ. ማፃ 19:22-24። 19:11 19:11 2ካኣቶ. ማ 6:18። 19:16 19:16 2ጴጊ. 2:7።

ካታማኬ፤ ዲዛ ባንሢ ታ ደንደቶ፣ ታኣኮ ሸምፓሢ ባይሲንታፓ ባታንዳ፤» ጌዔ።

21 ኪኢታንቻሢ፡- «ዔኤዔ፣ ኔ ጌዔሢ ታ ዋይዘኔ፤ ዩማ ኔ ጋዓ ካታሞማ ታ ባይዛባኔ፤ 22 ዩኖ ካታሞሎ ኔ ሄላንዳኣና ዓይጎ ባኣዚያ ታ ማዳኒ ዳንደዑዋኣሢሮ ዑኩና ዲዛ ባንሢ ጳሽኬ» ጌዔ። ሎኦ፤ ዩኖ ካታሞሎ ዳካ ካታማ ጌዔሢሮ ሱንፃ ዲዛኮ ዘዓሬ † ጌይንቴ።

ሶዶኦና ጋሞኦራ ካታሞናኮ ባይቂያ

23 ሎኦ፤ ዘዓሬ ካታሞሎ ሄላኣና ዓባ ሃጊ ያየርቃ፤ 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሶዶኦና ጋሞኦራና ካታሞንሢዳ ታሚና ታሚኮ ሂኢሊና ፔ ኮሮ፣ ጫሪንጫፓ ኬይሴ። 25 ዩያይዲ ዩንሢ ካታሞንሢዳ ዲኢካ ዓኣ ዶኦጮ ቤዘ፤ ሃሣ ዲኢካ ናንጋ ዓሶንታ ሳይዳ ባቃሌ ባኮንታ ቢያ ባይዘኔ።

26 ሎኦ፤ ጭቆ ማቻ ዲማና ጊንሢሞ ሸሪ ዛጌሢሮ ፒዝ ጌዔ ዔፍ፣ ዓሞሌ ሶኦጌ ማዒ ዓቴ።

27 ዓብራሃሚ ዘር ጉቴሎ ዔቃ፣ ጉቴ ዓሚና ቤርታ ዲዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዋላ ሶዶኦንታ ጋሞኦራንታ ዛሎ ጌሰቴ ቤዘሎ ዳንደ። 28 ዩካፓ ለካ ሶዶኦና ጋሞኦራና፤ ሃሣ ዲኢካ ዓኣ ዶኦጮ ባንሢ ዲ ዛጋንቴ ፑኡፒ ዓንሢ ታሚፓ ኬሰካ ጩቢጉዳያ ዳኤፒ ጩቢ ዲኢካ ጩባ። 29 ሎኦ፤ ናንጋ ዶኦጮ ካታሞንሢ ያኦሲ ባይዛ፤ ማሌ ዋዶና ዓብራሃሚ ማሌ፣ ዩያ ባይሲንታፓ ሎኦ፤ ዳቃንዳ ቤሲ ባንሢ ኬሴ።

ሞዓኣቤና ዓሞኦኔ ዓሶ ዜርዖናኮ ዓይያ

30 ሎኦ፤ ዘዓሬ ካታሞሎይዳ ናንጊያ ዲጊጩሢሮ ዲዛና ዲዛኮ ለምዖ ዉዲር ናኣቶንሢና ሌካ ዲኮ ኬሰኪ ዲኢካ ዔቴይዳ ናንጌ። 31 ፔቴኬሊ ዲዛኮናዎ ቶይዳላ ጌኤዶም ሃዚ ጌዔ። «ኮ ዓዴ ጋርቹ ጋርቹ ዓኣ፤ ኮ ሸዓንዳጉዲ ኦና ዔካ ማሌ ዓቲንቄ ኮ ኮራ ባኣሴ፤ 32 ዩያር ኮ ዓዶይዳፓ ኮ ናይ ሸዓኒ ዑሽ ኮ ዲዛ ማሢሶም» ጋዓ፣ 33 ዩኖ ዋንቴሎ ዓዳሢ ዑሽ ማሢሶ ዲዛኮ ቶይዳላ ዲዛና ላሃ። ዓዴ ሚርጌና ማሢንቴሢሮ ዲዛ ላሃ ጊንሣ ዔቃኣናኣ ዲዚ ዔሪባኣሴ።

34 ዘር ጉቴሎ ሚሽላ ጌኤዶም፡- «ዋንቴ ታኣኒ ዓዶና ዋላ ላሃ፤ ሃኖ ዲባኒ ሃሣ ኮ ማሢሶዛ ኔኤኒ ዲዛና ዋላ ላሃ፤ ሃዲ ዲዛይዳፓ ለምዓሢ ናይ ሸዓ ዜርዖ ኦኡኮ ባይቁዎጉዲ ኮ ማዶም» ጌዔ። 35 ዩያ ጋዓ ዔያቶኮ ዓዳሢ ዔያታ ዑሽ ማሢሶ ጌኤዳላ ዲዛና ላሃ፤ ቤርታኦሲጉዲ ኮሽ ዓዴ ማሢንቴሢሮ ዲዛ ላሃ ጊንሣ ዔቃኣና ዔሪባኣሴ። 36 ዩያይዲ ለምዖ ሎኦ፤ ናኣታ ዓዶይዳፓ ጎጲ ዔኬ። 37 ቶይዳላ ዓቲንቄ ናይ ሸዓ፣ ሱንፃ ሞዓኣቤ † ጌዔ፤ ዲዚያ ሞዓኣቤ ዓሶ ጌይንቴ ዔኤሊንታ ዓሶኮ ማዘገብንቶ ዓዳሢ። 38 ጌኤዳላኣ ዓቲንቄ ናይ ሸዓ፣ ሱንፃ ቢኢኒዓኣሚ § ጌዔ፤ ዲዚያ ሃኖ ዓሞኦኔ ዓሶ ጌይንቴ ዔኤሊንታ ዓሶኮ ማዘገብንቶ ዓዳሢ።

20

ዓብራሃሚና ካኣቲ ዓቤሚሌኬና

1 ዓብራሃሚ ዋንዳ ናንጋ ማሚሪ ጎያ ቤዛፓ ቤቴ ኔጌቤ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዳ፣ ቃዴሴና ሸኡራ ጌይንታ ዓጮናኮ ባኣካ ዳዔ፤ ጌራራ ዓጮይዳኣ ሸኡቹሞና ዲዚ ዳዔ። 2 ዲማና ዓብራሃሚ ፔኤኮ ማቻ ሳኣራ ታኣኮ ጌርኬ ጌዔ፤ ዩያር ጌራራ ዓጮ ካኣቲ፣ ዓቤሚሌኬ ሳኣራ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዓሲ ዳኪ፣ ዔኪ ፔ ማኣሪ ዩይሴ። 3 ጋዓንቴ ዩካፓ ፔቴ ዋንቴና ያኦሲ ካኣቲ ዓቤሚሌኬም ዓውቴና፡- «ሃኖ ላኣሌሎኮ ዓኒ ዓኣሢሮ ዲዛ ኔ ዓካኒ ማሊ ኔ ማኣሪ ዔኪ ዩይያር ሃይቃንዳ፤» ጌዔ።

4 ጋዓንቴ ካኣቲ ዓቤሚሌኬ ሃጊ ዲዛና ላሃባኣሢሮ ሃዚ ጌዔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታ ዓይጎዎ ፑርታ ባኣዚ ማዳባኣሴ፤ ታናንታ ታ ዳሮንታ ኔ ባባይዛንዳ? 5 «ዲዛ ታኣኮ ጌርኬ» ጌዔሢ ፔኤር ዓብራሃሚኬ፤ ዲዛኣ ታኣኮ ዲዚ ጌርሲኬ ታኣም ጌዔሢሮ፣ ታኣኒ ሃያ ማዳሢ ሂሎና ጌኤሽ ዲኔፓ ማዔሢሮ ፔቴታ፣ ታ ዳሲንቴ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዔ።

6 ያኦሲያ ዓውቴና ዲዛም ሃዚ ጌዔ፡- «ጌኤሽ ዲኔና ኔ ማዳሢ ታ ዔሪ፤ ዩያር ዲዛና ኔኤኒ ላሃ ጎሚ ማዳዎጉዲ ታ ኔና ላኣጌሢ ዩያርኬ። 7 ሃሢ ጋዓንቴ ላኣሌሎ ዓኒም ማሃ ዲንጌ፤ ዲዚ ታ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲታሢሮ ኔ ሃይቁዎጉዲ ኔኤም ዲ ሽኢቃንዳ፤ ዲዛ ኔ ማሃ ዲዛም ዲንጊባኣቶ ኔ ሃይቃንዳሢ ኔና ዔሪ! ኔና ሌሊ ማዲባኣንቴ ኔኤኮ ዳራ ቢያ ኩዳንዳ።»

8 ዘር ጉቴሎ ጉቴ ዓሚና ካኣቲ ዓቤሚሌኬ ፔኤኮ ዑኬ ማዒ ማዳ ዓሶ ዔኤሊ ማዔ ባኮ ቢያ ዔያቶም ኬኤዜ ዋዶና ዓሳ ዲቃቴ። 9 ዩካፓ ካኣቲ ዓቤሚሌኬ ዓብራሃሚ ዔኤላ፣- «ሃይ ኔ ኦኡም ዓይጎ ማዳ ማዳይ? ታኣና ታ ካኣቱሞናይዳ ሃያጉዴ ባይሲንታ ኔ ዔኤሌሢ ታ ኔኤም ዓይጎ ዳቤምዳይ? ኔ ማዳ ባካ ዓሲ ማዳ ባኣዚያቱዋሴ፤ 10 ሃንዳ ዋይዘ፣ ሃያ ኔና ዓይጌ ማዲሽሴይ?» ጌዔ።

11 ዓብራሃሚ ማሃ፡- «ሃያ ዓጮይዳ ያኦሲ ዲጊጩ ዓሲ ባኣሴ» ጌዔ ማሊሢና ታኣኮ ማቻ ዔካኒ ኮዒ ታና ዋዳንዳ፤ ጌይ ታኣኒ ዲጊጩሢሮኬ፤ 12 ሃሣ ዲዛ ታኣኮ ዓዶ ናይ ማዔሢሮ ጎኔ ታኣኮ ዲዛ ጌርኬ፤ ጋዓንቴ ታ ዲንዶ ናይ ዲዛ ማዒባኣሢሮ ታ ዲዛ ዔኬ። 13 ዩያር ያኦሲ፣ ታ ዓዶ ማኣራፓ ታ ኬሰኪ ማሌ ዓጪ ዓኣዳንዳጉዲ ታና ዓይሢ ዋዶና፣ ኦ ዳንዴ ቤዘ ቢያይዳ ታ ዲዛኮ ጌርኬ ኔ ጌዔቶ ኔኤኒ ታኣም ፑኡፒ ባኣዚ ማዳጉዲ ታ ፓይዳንዳ፤ ታ ዲዛም ጌዔያኬ» ጌዔ።

14 ዩካፓ ካኣቲ ዓቤሚሌኬ ዲዛኮ ዓኒ ዓብራሃሚም ማሃ ሳኣራ ዲንጌ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ማራይ፣ ባይንታ ማዳ ዓሲያ ዲንጌ። 15 ዓብራሃሚማኣ፡- «ሃይሾ ታኣኮ ዓጮ ኔኤኒ ዛጋሢጉዲኬ፤ ኔ ኮዔ ቤዛ ናንጌ» ጌዔ። 16 ሳኣራም ሃሣ፡- «ኔኤኒ ፔቴታ፣ ቦርሲሳ ባኣዚ ማዳባኣያ፣ ጌኤሽ ማዔሢ ዔርዛኒ ኔኤና ዋላ ዓኣ

† 19:22 19:22 ዘዓሬ ጌይ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቹና «ዳካ» ጌይሢኬ። 19:25 19:25 ዔቃ. ማ 4:6፤ ማቴ. 10:15፤ 11:23-24፤ ሉቃ. 10:12፤ 17:29፤ 2ጴጊ. 2:6፤ ዪሁ. 7። § 19:26 19:26 ሉቃ. 17:32። ‡ 19:37 19:37 ሞዓኣቤ ጌይ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቹና «ታ ዓዶይዳፓ ሸይንቴያ» ጌይሢኬ። § 19:38 19:38 ቢኢኒዓኣሚ ጌይ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቹና «ታ ማኣሪ ዓሲ ናይ» ጌይሢኬ። 20:2 20:2 ማዘ. ማ፡ 12:13፤ 26:7።

ዓለም ማለታ ማዓንዳጉዲ ኔ ጌርሲ ዓብራሃምም ፔቲ ሺያ ማዓ ሹቸ ሲራ ታ ዒንጌኔ» ጌዔ።

17-18 ዓብራሃም ማቸ፡ ሳኦሪዳ ማዲንቴ ባኮ ዛሎና ካኦቲ ዓቤሜሌኬ ማኦሪ ናንጋ ላኦሎ ቢያ ናይ ሹዑዋጉዲ ያኦሲ ዔቁሴኔ፤ ዩያር ዓብራሃም ካኦቲ ዓቤሜሌኬ ዛሎ ሺኢቁም ያኦሲ ካኦቲ ዓቤሜሌኬና ዒዛኮ ማኦሪና ፓህኔ፤ ዩካፓ ዒዛኮ ማቸና ዒዛኮ ማዳ ላኦሎ ቢያ ናይ ሹዓኒ ዳንዳዔ።

21

ዪሳኦቲ ሸይንቶ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ጎይዖ፡ ዒዚ ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘጉዳያና ሳኦሪ ጋርቹዖ ናይ ሹዓንዳጉዲ ዓንጃ። 2 ዩያር ሳኦሪ ጋርቹዖ ጎዳዲ ዓብራሃምም ዓቲንቁ ናይ ሹዔ፤ ናዓሢ ሸይንቲህያ «ሃይማ ዎዶና ሸይንታንዳኔ» ጌዒ ያኦሲ ኬኤዜ ዎዶማናኬ። 3 ዓብራሃም ዒዛኮ ማቸ፡ ሳኦሪ ዒዛም ሹዔ ናዓሢኮ ሱንዖ «ዪሳኦቲ» ጌዒ ጌህኔ፤ 4 ያኦሲ ዓብራሃምም ዓይህ ጎይዖ ናዓ ሸይንቲህኮ ሳላሳ ኬሎና ናዖኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ዒዚ ቲቁ። 5 ዪሳኦቲ ሸይንታ ዎዶና ዓብራሃምም ለዓ ዪኤታኬ። 6 ሳኦሪ፡- «ያኦሲ ታኦም ዎዛና ሚኢቸና ዒንጌኔ፤ ዩያር ሃያ ባኮ ዎይዜህ ቢያ ታኦና ዎላ ሚኢ ጫንዳኔ» ጌዔ። 7 ሃህ ዒዛ፡- «ሳኦሪ ዓብራሃምም ናይ ሹዒ ዳንህህንዳኔ» ጌዒ ማሌ ዓሲ ዖናዳይ? ሃይሹ ዒዚ ጋርቹንቴ ዓቲንቁ ናይ ዒዛም ታ ሹዔ። ጌዔ።

8 ናዓሢ ጉኡጳ፤ ዒዚ ጉኡጳ ኬሎና ዓዴ፤ ዓብራሃም ሚርጌ ሙኡዚንታ ዑሺያ ጌኢጊሺ ዎዛዳ።

ዓጋኦርና ናኦዚ ዒሲማዔኤሌናኮ ዳውሲንቲዖ

9 ሳኦሪም ማዳ ማዳ፡ ጊብጻ ዓጮ ናዔላ፡ ዓጋኦሪ ዓብራሃምም ሹዔ ናዓሢ ዒሲማዔኤሌ ፔቲ ኬሊ ማኦሪ ዒንዶ ሳኦሪ ናኦዚ ዪሳኦቲና ዎላ ዓማላ፤ 10 ዒማና ናኦታ ዓማላህ ሳኦሪ ዛጋዖ ዓብራሃም ኮራ፡- «ሃኖ ታኦኮ ማዳዚሎ፡ ናኦዚና ዎላ ኬሲ ዳኬ፤ ዒዛኮ ናኦዚ ታ ናኦዚ ዪሳኦቲና ዎላ ዳካላንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔ።

11 ዒሲማዔኤሌያ ዓብራሃምም ናዖታህር ዩይ ዒዛ ኮሺ ሜታሴ፤ 12 ያኦሲ ጋዓንቴ ዓብራሃምም፡- «ኔኤኮ ናዖና ኔኤኮ ማዳዚሎ ዓጋኦር ዛሎናር ሜታዲ፣ ኔና ዳካላንዳ ዜርዖ ኬሰካንዳህ ዪሳኦቲ ዛሎና ማዔህር ሳኦሪ ኔኤም ጋዓህ ቢያ ማማዳ፤ 13 ኔኤም ማዳዚሎኮዎ ናኦዚ፤ ኔ ናይ ማዔህር ዳኤ፣ ዳሬ ማዓንዳያ ሄላንዳኦና ዜርዖ ታ ዒዛኮ ዳልጊሻንዳኔ» ጌዔ።

14 ዘር ጉቲሎ ዓብራሃም ጉቲ ዓሚ ዔቃዖ፡ ዳካ ካህና ዎኦህያ ጎቻና ዓጋኦርም ዒንገ፡ ናዖ ዒሲማዔኤሌያ ዙላ ባሲሲ ማኦሪ፣ ኬሳዛ፡ ዔዛ ዩካፓ ኬሰኬ ቤርሳቤ ጌይንታ፡ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሜታዲ ሃንቲህ ዓርቁ። 15 ጎቻና ዒዛ ዔኬ ዎኦኦ ዎዶና ዒዛ ናዖ ፔቲ ቶቻ ዳንካ ላይህ፡- 16 «ታኦኮ ናዓ ሃይቃህ

ታ ዛጋኒ ኮዑዋሴ» ጌዒ ናዖይዳ፣ ዓኦዛ ዳኮዛ ሃኪ ኬዳንዳ ቤሲጉዳያ ሃኪ ዳንዲ ዳዒ ዩኤኬ።

17 ናዓሢ ሚርጌና ዩኤካህ ያኦሲ ዎይዜ፤ ያኦሲኮዎ ከኢታንቻ ጫሪንጫ፣ ጋጋኦር ዔኤላዖ፡- «ዓጋኦሪ! ዓይጎር ኔ ሜታዳይ? ያኦሲ ናዓሢኮ ዩኤ፣ ዎይዜህር ዒጊጫ፣ 18 ዔቁ ዳንዲ ናዓሢ ጌሺ ዳዲሹ፤ ዒዛኮዎ ዜርዖ ታ ሚርጊሻንዳኔ፤ ዳኤ፣ ዳሬያ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔ። 19 ዒማና ያኦሲ ዒዛኮ ዓኦ፣ ቡላዛ ፔቲ ዳዒ ዓኦ ዔቲ ዎኦህ ዳንቃዖ ዳንዲ ጉዜሎና ዳዒ ናዖ ዑሹ። 20 ናዓሢ ዳጫኦና ያኦሲ ዒዛና ዎላ ዓኦ፤ ዒዚያ ፓኦሪ ኔ ጌይንታ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ናንገ ናንገ ዓኦዛ ዳፒና ዔርቲ ኬም ዓሲ ማዔ። 21 ዒንዳላ ዓኦዛም ፔቲ ጊብጻ ዓጫ ናይሰኬኖ ዔካንዳጉዲ ማዘሲ ዒንጌ።

ዓብራሃምና ካኦቲ ዓቤሜሌኬና ዎላ ጫኦቁ

22 ካኦቲ ዓቤሜሌኬ ዩኖ ዎዶና ፔኤኮ ስሎ ያላ ዓሶ ዓይህ ፒኮሌ ጎዖህና ዎላ ዓኦዲ ዓብራሃም ኮራ፡- «ኔኤኒ ማዳ ባኮና ቢያ ያኦሲ ኔኤና ዎላኬ፤ 23 ታኦም ማዔቶዎ ታኦኮ ናኦቶም ሃህ ታኦኮ ዜርዖም ኔኤኒ ፑርታ ባኦዚ ማዲንዳዎም ማዒዖ ሃይካ ሃህ ታኦም ያኦሲ ሱንህና ጫኦቁ፤ ታ ኔኤም ፒዜ ማዳ ማዳህጉዲ ኔኤኒያ ታኦና ሃኖ ኔ ሹኦቹምና ናንጋ ዓጭሎናም ፒዙም ማዳ ማዳንዳኔ ጌዒ ጫኦቁ» ጌዔ።

24 ዓብራሃም፡- «ዔኤዔ፡ ታ ጫኦቃንዳኔ» ጌዔ። 25 ዓብራሃም ካኦቲ ዓቤሜሌኬም፡- «ኔኤኒ ማዳ ማዳ ዓሶ ታኦኮ ዔኬ ዔቲ ዎኦህ ዓኦኔ» ጌይ ኬኤዜ። 26 ካኦቲ ዓቤሜሌኬ፡- «ዩያ ማዳህ ዖናታቲያ ታ ዔራዎሴ፤ ኔኤኒያ ዩያ ታኦም ኬኤዚባኦኔ፤ ሃያ ኔ ጋዓህ ሃኖ ታ ዎይዛ።» ጌዔ። 27 ዩካፓ ዓብራሃም ማራይና ባይና ዔኪ ካኦቲ ዓቤሜሌኬም ዒንጋዛ ዩኖ ኬሎና ላምዖንህ «ዎሊ ኦ ፑርቲሳዓ» ጌዒ ፔቲ ማዒ ጫኦቁ። 28 ዒማና ዓብራሃም ላንካይ ዑዞ ማራይ ቆልዎይዳ፣ ዳማሴ፤ 29 ካኦቲ ዓቤሜሌኬ፡- «ሃንህ ላንኮ ማራናኦቶንህ ዳማሴ ኔ ዔቁሴህ ዓይጎርዳይ?» ጌዒ ያኦጭ።

30 ዓብራሃም ማሃዖ፡- «ሃንህ ላንኮ ማራቶ ዑዞንህ ዔኬ፤ ሃንህ ኔኤኒ ዔኬቶ ሃኖ ዔቶ ዎኦኦ ታ ቦኦኬያ ማዔህ ኔ ዔራንዳኔ» ጌዔ። 31 ላምዖንህ ዎሊ ፑርቲሳዓ ጌዒ ጫኦቁ ቤዘ ማዔህር ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንዖ ቤርሳቤ * ጌይንቲ።

32 ዩኖ ፔቲም ጫኦቁም ቤርሳቤይዳ ዔይታ ጫኦቁህኮ ጊንዖ ካኦቲ ዓቤሜሌኬና ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ዓይህ ፒኮሌና ፒሊሰጻኤሜ ዓጭ ማዒ ዳንዳ፤ 33 ዩካፓ ዓብራሃም ቤርሳቤይዳ ታማርሰኬ ጌይንታ ሚህ ቱካዖ ናንገና ባይቁዎ ናንጋ ያኦሲ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ዒኢካ ዘገ ካሸኬ፤ 34 ዓብራሃም ዒኢካ ፒሊሰጻኤሜ ዓጭይዳ ሚርጌ ዎዳ ሹኦቹምና ናንጌ።

21:2 21:2 ዔብ. 11:11። 21:4 21:4 ማዘ. ማጻ 17:12፤ ዳኪ. ማዳ 7:8። 21:10 21:10 ጋላ. 4:29-30። 21:12 21:12 ሮሜ 9:7፤ ዔብ. 11:18። 21:22 21:22 ማዘ. ማጻ 26:26። * 21:31 21:31 ቤርሳቤ ጌይዖ፡ ዔብራይ ዓሶ ሙኡቸና «ቤዔርሸባዒ» ጌይንታዖ ማዓዛ «ጫኦቁም ዎኦህ ዔቲ» ሃህ ጊንህ «ላንካይ ዎኦህ ዔቲ» ጌይህኬ። † 21:33 21:33 ታማርሰኬ ፒቶዎ ያዶቁዎ ዳውሎ ሜኤጻ ማላ ዳማ ሚህኬ።

22

ዓብራሃም ፔኤኮ ሩአዚ፣ ዩሳክቄ ሹካንዳጉዲ ዓይሢንቴሢ

1 ዬያ ቢያ ባኮኮ ጊንፃ ያኦሲ ዓብራሃም ዓዛም ዓይሢንጉቶቶ ዓይሢንጉቶቶ ዛጌኔ፤ ዛጎር ጋዓዖ «ዓብራሃም!» ጌዒ ዔኤላዛ ዓብራሃም «ዮ» ጌዒ ዩሢኔ።

2 ያኦሲ ዓብራሃም፦ «ኔኔ ናሽካ ኔኤኮ ፔቲ ናዓሢ * ዩሳክቄ ዔከ ሞኦሪያ ጌይንታ ዓጮ ዓአዲጋጋ፣ ዒኢካ ታ ኔና ፔቲ ዳዎ ጌሜሪዳ ኔኤኮ ናዓሢ ሹከ ታሚና ሚቶ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሃ ታአም ሺኢሹ» ጌዒኔ።

3 ዓብራሃም ዚሮ ጉቲሎ ዓሚ ዔቃዖ ታዎ ዔኤሢ ሚቶንደ ሃንፂሎ ቆፂ ሃሪና ጫኦና፣ ዓዛና ዎላ ፔኤኮ ናዖ ዩሳክቄና ዓዛኮ ማዳ ዓሶይዳጋ ላምዖ ዓሲ ዔከ ያኦሲ ዓዛም ዳዌ ቤዞ ዓአዲኒ ኬሰኬኔ። 4 ዩካጋ ሃይሣሳ ኬሎና ዓብራሃም ሃኬና ዛጊ ቤዜሎ ዳንቃዖ፣ 5 ዓዛም ማዳዘንሢ፦ «ዒንሢ ሃራሢ ኮራ ሃካ ዳዑቶ፤ ታአና ናዖና ሴኬያ ዓአዲ ያኦሲም ዚጊ ካሽከ ኑ ማዓንዳኔ» ጌዒኔ።

6 ዩካጋ ዓብራሃም ዒንጎ ባኮ ሚቶንደ ሃንፂሎ ዔከ ናዖ ዩሳክቄ ኬዲሲ፣ ዒዚ ታሞና ዓጋርና ዔከ ላምዖንሢ ዎላ ዓአዳንቴ፣ 7 ጎይዖይዳ ዩሳክቄ፦ «ዓዴ!» ጌዒ ዔኤላዛ፣ ዓዴ፦ «ታ ናዓሢ፣ ዮ!» ጌዒ ዩሢኔ፤ ዩሳክቄ ጊንሢ፦ «ሃይሾ፣ ታሞንታ ሃንፂሎንታ ኑ ዔኬኔ፤ ማዓዛ ያኦሲም ዒንጋኒ ሹኮንደ ማራዓሢ ዓንካዳዖ?» ጌዒ ዓብራሃም ኮራ ያኦሪ።

8 ዓብራሃም፦ «ታ ናዓሢዮ! ሹኮንደ ማራዓሢ ያኦሲ ፔኤር ጊኢጊሻንዳኔ» ጋዓዖ፣ ላምዖንሢ ዎላ ጎይዖ ዓአዳኔ።

9 ያኦሲ ዳዌ ቤዞ ዓብራሃም ሄሌ ዎዶና ሚቶ ዒንጊ ካኦሽኮንደ ቤዞ ሹጮና ኮሽ ሃንፂሎዎ ዔኤሳንዳጉዲ ዒኢካ ዓጊ ጊኢጊሽ፣ ፔኤኮ ናዖ ዩሳክቄና ቱከ፣ ጊኢጊሽና ሃንፂሎ ዑፃ ላይሢኔ። 10 ዩካጋ ናዖ ቲቃኒ ዓጋር ዔከ ኩጮ ዳጊዴኔ፤ 11 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ጫሪገጫጋ፦ «ዓብራሃም! ዓብራሃም!» ጌዒ ላሚ ዔኤላዛ፣ ዓብራሃም «ዮ!» ጌዒኔ።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ዓብራሃም፦ «ናዓሢ ካኦሚጉ፤ ዓይጎዎ ዓዛይዳ ማዳጉ፤ ኔኔኒ ያኦሲ ዒጊጫያታሢ ታኢኒ ዔሬኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ፔቲ ናዖ ታአም ዒንጊጋ ኔ ጊንሢም ጌይባኦሢ» ጌዒኔ።

13 ዓብራሃም ኮይሎ ሃንጋ ሴካ ዛጌ ዎዶና ፔቲ ማራይ ጉራና ካይዚ ቡኡራና ዓርቂንቴ ዓአዳ ዳንቃዖ፣ ዓአዲ ማራዓሢ ዔከ ናዖ ቤዛ ሹከ ሚቶ ዒንጎ ካኦኮ ካሽኬኔ። 14 ዓብራሃም ዬኖ ቤዜሎ፦ «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኢጊሻኔ»† ጌዒ ሱንዖ ጌሢሢ፣ ሃኖ ሄላዖ ዓሳ፦ «ዬኖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢኮ ዳኮይዳ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኢጊሻኔ» ጋዓኔ።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ላሚ ዓብራሃም ዔኤላዮ፦ 16 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮም ሚርጌ ዓንጀ ዒንጋንዳሢ ታ ታ ሱንዖና ጫኦቃኔ» ጋዓኔ፤ ሃኖ ኔ ማዳሢር ሃሢ ፔቲ ናዓሢያ ታአም ዒንጋኒ ኔ ዒደባኦሢ፣ 17 ታ ኔኤኮ ዜርዖ ጫሪገጫ ዠኦጋሢ፣ ባዞ ዓጫ ማኦሻሎጉዲ ሚርጊሻንዳኔ፤ ኔኤኮ ዜርዖ ዔያቶ ዒፃ ሞርኮ ባሽ ካታሞ ዔያቶሲ ዔካንዳኔ። 18 ታኦኮ ዓይሢያ ኔ ኩንሢሢር ዓጮ ዴራ ቢያ ኔ ዜርዖና ዓንጀንታንዳኔ» ጌዒኔ።

19 ዩካጋ ዓብራሃም ዓዛም ማዳዘንሢ ኮይላ ማዒ ዳንዳዖ ዔያቶና ዎላ ቤርሳቤ ዓጮ ዓአዲ፣ ዒኢካ ናንጌኔ።

ናኮሪ ጎዖ ዓሲሰኬያኮ ዜርዖ

20 ዩካጋ ሚልካ ጎዖዜላ ዓብራሃምኮ ዒሾ ናኮሪም ናይ ሾዔሢ ዓብራሃም ዎይዜኔ፤ ዔያታአ፦

21 ቶይዳሢ ዑፃ፣ ጌኤዛሢ ቡዜ፣ ዓራሜኮ ዓዶ ቁሙዔኤላ፤ 22 ኬሴዳ፣ ሃዞ፣ ፒልዳሽ፣ ዩዲላፒ ጎዖሢንታ ቤቱዔኤላንታኔ። 23 ቤቱዔኤላ ጎዖሢ ዒርቢቃ ጎዖዞ ሾዔኔ፤ ሚልካ ዩንሢ ሳሎ ናኦቶንሢ ዓብራሃምኮ ዒሾ ናኮሪም ሾዔኔ። 24 ሬዑማ ጌይንታ ናኮሪኮ ጊንፃ ማቸሰኬና ናኮሪም ሃሢ ፃባሃ፣ ጌሃሚ፣ ቲሃሽና ማዒካ ጎዖሰኬንሢ ሾዔኔ።

23

ሳኦሪ ሃይቁም ዓብራሃም ዱኡፖ ቤዞ ሻንቁሢ

1 ዓብራሃምኮ ማቸ ሳኦሪ ፃኤታና ላማታሚ ላንካይ ለዔ ናንጌሢኮ ጊንፃ፣ 2 ካኦናኔ ዓጮይዳ ዓአ «ዓርባዒ ካታሞ» ጌይንታያታዖ ጊንፃጋ ኬብርኦኔ ጌይንቴ ካታሞይዳ ሃይቁኔ፤ ዓብራሃምኮ ሳኦሪ ሃይቁሢ ሚርጌና ዖዬ ዩኤካዖ፣ 3 ማቸኮ ለዛ ዓአ ቤዛጋ ዔቂ ሂታ ዓሶ ኮራ ዳንዲ፦ 4 «ታኦኒ ዒንሢ ባኦካ ሙኬ ሾኦቶ ዓሲታሢ፣ ሃዳራቲ ዱኡፒ ቤሲ ታአም ሻንቁቶ፤ ታኦኮ ማቸ ታ ዒኢካ ዱኡካንዳኔ» ጌዒኔ።

5 ሄኤቲ ዓሳ ዓዛም ማሃ፦ 6 «ኑ ጎዳሢዮ፣ ሂንዳ ዎይዜ፤ ኔኤኒ ኑኡኮ ባኦካ ዳኤፒ ካራዚጉዳያ ማዓሢር፣ ኑኡኮ ዱኡፖ ቤዛጋ ኮሺ ቤሲ ዶኦሪ ዱኡኬ፤ ኑ ቢያሢ ኔኤኒ ኔ ማቸ ዱኡካንዳ ኬሲ ዒንጋንዳያኮ» ጌዒኔ።

7 ዩካጋ ዓብራሃም ሄኤቲ ዓሶ ቤርታ ቶኦኮ ሂርኪዲ ዚጋዖ፦ 8 «ታ ማቸ ሃይካ ታ ዱኡካንዳጉዲ ዒንሢ ታአም ጌዔቶ ያሃሪ ናኦዚ ዔፕርኦኔኮ፣ 9 ጎዞ ዛጳ ዓአ ማክጶላ ጌይንታ ዳኖ ዔታ ዓአ ቤዜሎ ታአም ዒ ሻንቻንዳጉዲ ዒዛ ያኦሪጫቶ፤ ዬና ቤዜላ ታኦኮ ዱኡፒ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ዒንሢ ቤርታ ዒ ጌዔ ሚኢሽና ታና ሻንቁሲሱቶ፤» ጌዒኔ።

10 ዬኖ ዒ ጋዓ ቤዜሎኮ ዓዳሢ ዔፕርኦኔ ፔ ቶኦኪና ካታሞ ጌላ ካራ ዓሳ ቡኪንታ ቤዛ ሃንጎ ሄኤቲ ዓሶና ዎላ ዳዒ ዓአዮ፣ ዒኢካ ዓአ ዓሳ ቢያ

22:1 22:1 ዔብ. 11:17-19። * 22:2 22:2 ፔቲ ናዓሢ ጋዓዛ፦ ዔብሪ ዓሶ ሙኤጮ ማጻኦገሪዳ ጌይንቴሢ፣ ዓኮ ጫኦቃ፦ ጌሪኬ ማጻኦገሪዳ ጌይንቴኔ (ዮሃ. 3:16፤ ማር. 9:7) ዛጌ። 22:2 22:2 2ዮኦሲ. ዓሃኬ 3:1። 22:9 22:9 ያይ. 2:21። † 22:14 22:14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኢጊሻኔ ጌይዮ፦ ዔብሪ ዓሶ ሙኤጮና «ያሃዌ ዩሪዔ» ጌይንቴኔ። 22:16 22:16 ዔብ. 6:13-14። 22:17 22:17 ዔብ. 11:12። 22:18 22:18 ዳኪ. ማዳ 3:25። 23:4 23:4 ዔብ. 11:9፤ ዳኪ. ማዳ 7:16።

ዋይዘንቴ፡- 11 «ጎዳሚዎ ዋይዘ! ጎዘሎና ዬዮ ቤዘሎና ዋላ ታ ኔኤም ዲንገኔ፤ ኔ ማኣራፓ ሃይቁ ዓሶ ኔ ዴኡካንዳጉዲ ታኣኮ ዜርዎ ማዕ ዩኤቴ ዓሶ ቤርታ ታ ኔኤም ዲንገኔ» ጌዔ።

12 ዓብራሃም ጋዓንቴ ሄኤቴ ዓሶ ቤርቶይዳ ላሚ ቶኦኮ ሂርኪዲ ዚጋዖ፤ 13 ቢያሚ ዋይዘንቴ ዔፕሮኔም፡- «ሃዳራ ዋይዘ፤ ቤዘ ታኣኒ ታኣር ማሂ ሻሻንቃንዳኔ፤ ቤዘኮ ኮይሳሚ ታጊዲፓ ዔኬ፤ ታኣኒ ታ ማቾ ዲኡካንዳጉዲ» ጌዔ።

14-15 ዔፕሮኔ ዲማና፡- «ጎዳሚዎ ቤዘላ ያይዶና ዛላና ኪሎ ማዓ ማዓ ሹቹ ቢራ ኬሳንዳያኬ፤ ዬና ኔኤና ታኣናናም ዓይጎ ማዓንዳይ? ኔኤር ዓሴሎ ዴኡኬ» * ጌዔ። 16 ዓብራሃም ዴር ቤርታ ዔፕሮኦኔ ጌዔሚ ኮሺኬ ጌዔ ያይዶና ዛላና ኪሎ ማዓ ሹጮ ቢር ዲንገሚሮ፤ 17 ማሚሪ ጎዖ ቤዘሎኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ማክጸላ ጌይንታ ዔፕሮኦኔ ቤዘላ ዓብራሃም ቤሲ ማዕኔ፤ ዬዮ ቤዘሎይዳ ዓኣ ባካ ጎሺ ቤሲ፤ ዔቴ ዓኣ ዴኔ ቤሲንታ ሚሂያ ዓኣያኬ።

18 ዬማና ዬካ ዓኣ ሄኤቴ ዓሳ ቢያ ዬና ቤዘላ ዓብራሃም ቤሲ ማዕኔሚ ዔሬ።

19 ዬካፓ ካኣናኔ ዓጫ ዓኣ ዬዮ ቤዘሎይዳ ዓብራሃም ፔኤኮ ማቾ ሳኣራ ዴኡኬ፤ 20 ሄኤቴ ዓሶር ማዕ ጎዢ ጋርይዳ ዓኣ ዔቶ ቤዘና ዋላ ዓብራሃምኮ ዴኡኤፕ ቤሲ ማዕኔ።

24

ዪሳክቄና ዲርቢቃናኮ ዔፓ

1 ዓብራሃም ሚርጌና ጋርቹኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሚያ ዲዚ ናንጌ ዎዶ ቢያይዳ፤ ቢያ ባኣዚና ዲዛ ዓንጃኔ፤ 2 ዓብራሃም ዲዛኮ ማኣራ ዓኣ ባኮ ቢያ ዎሃያ ማዕ ሚርጌ ሎዔ ናንጌ፤ ዲዛም ማዶ ማዶ ዓሲሰኬያ ዔኤላዖ፡- «ኔኤኮ ኩጮ ታ ጉባዘ ባኣካ ጌሚጋፓ * 3 ታኣኒ ሃሚ ዋላ ናንጋ ሃያ ካኣናኔ ዓሶኮ ዉዲር ናኣቶይዳፓ ታኣኮ ናዓሚም ላኣሊ ኔኤኒ ማዢሱዋጉዲ ጫሪገጮና ሳዖናኮ ጎዳ ማዕ ያኦዛሚ ሰንገና ታኣም ጫኣቄ፤ 4 ጋዓንቴ ታ ሹይንቴ ዓጮ ዓኣዲጋፓ ዬካ ዓኣ ታ ያጸ ባኣካፓ ታ ናኣዚ ዪሳክቄም ላኣሊ ማዢሱ» ጌዔ።

5 ማዶ ማዶ ዓሚያ ማሃዖ፡- «ጎዖንቴ ታ ዲዛም ያኦጫ ናዔላ ታኣና ዋላ ሃያ ዓጮ ሙኮ ዲያቶቾ? ኔኤኮ ናኣዚ ኔ ሹይንቴ ዓጮ ማዕ ዓኣዴ ጎዖንዶ?» ጌዔ ያኦጫ።

6 ዓብራሃም ጋዓንቴ ዲዛም፡- «ዓይጎ ባኣዚ ማዕቶዋ ታኣኮ ናዓሚ ታ ዓዶ ዓጮ ማሂ ኔ ዔኪ ዓኣዲዋጉዲ ኔና ዔሬ፤ 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ጫሪገጮ ያኦዛሚ ታና ታ ዓዶ ማኣርና ሹይንቴ ዓጮናይዳፓ ሃይካ ዔኪ ሙኪ ሃያ ዓጮ ታ ዜርዎም ዲንጋንዳኔ ጌዔ ታኣም ጫኣቄሂ፤ ሃሚ ዬያ ዓጮይዳፓ ታናዓሚም ላኣሊ ኔ ዴንቃንዳጉዲ ፔኤኮ ኪኢታንቻሚ ኔኤኮ ቤርታ ዳካንዳኔ።

8 ናዔላ ኔኤና ዋላ ሙካኒ ናሽኪባኣቶ ሃያ ታ ኔና ጫኣቄሳ ጫኣቄማፓ ኔኤኒ ዙላ ማዓንዳኔ፤ ያዲ ማዕቶዋ ታኣኮ ናዖ ዓይጎ ጎይሚናኣ ማዖም ዔኪ ዓኣዲፓ» ጌዔ። 9 ዬካፓ ማዶ ማዶሚ ኩጮ

ፔኤሲ ፔ ጎዳ ዓብራሃምኮ ጉባዘ ባኣካ ጌሚ፤ ዓብራሃም ዓይሚ ባኮ ቢያ ኩንሃኒ ጫኣቄ።

10 ዬካፓ ዓብራሃምኮ ማኣራ ማዶ ማዶሚ ማኣርይዳፓ ዓሲም ዲንጋኒ ኮሺ ኮሺ ማዕ ባኣዚ ታጸ ጋኣሎና ጫኣኒ ዓባ ኬሰኪ ጌላሚኮ ኬዶ ዛሎና ማሶፖታሚያይዳ ናኮሪ ጌይንታ ዓሚ ናንጋ ካታም ዓኣዴ። 11 ዲኢካ ካታምኮ ዙላ ዓኣ ዔቶ ዋኣዖ ሙኪ ዲዚ ሄላዖ ጋኣላሚ ጉምዓቲ ሃውሻንዳጉዲ ዔቄሴኔ፤ ዬያ ዲ ማዶሚ ዓባ ጌሊ ሳዓ ዓማኒ ዑኬም፤ ላኣሊ ዋኣሚ ዴዓኒ ዎርዚ ኬዳ ዎዴይዳኬ፤ 12 ማዶ ማዶ ዓሚ ዲማና ሂዚ ጌዔ ሺኢቄ፡- «ታ ጎዳሚ ዓብራሃምኮ ጎዳ ማዕ ያኦዛሚዮ! ታኣኮ ማሊዖ ኩንሃሚ ታ ጎዳ ዓብራሃምኮ ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ናሹም ፔጋሲ ዔርዜ። 13 ሃኣዛጌ፡ ሃሚ ታ ሃያ ዔቶ ዋኣዖ ዓጫ ዔቄ ዓኣኔ፤ ካታምይዳፓ ዋኣዖ ዴዓኒ ዉዲር ናኣታ ሙካዛ፤ 14 ዔያቶይዳፓ ፔቴ ዉዲር ናይ ኮራ፡- «ኔኤኮ ዋኣዖ ጉዛፓ ዋኣሚ ታና ዑሹቴራ» ታ ጋዓዛ፡ «ዑሽኩዋይ፤ ኔኤኮ ጋኣላሚያ ዑሽካንዳጉዲ ዋኣዖ ታ ኔኤም ዴዓንዳኔ» ዲዛ ታኣም ጌዔቶ ኔ ዓይላሚ ዪሳክቄም ላኣሊ ማዓንዳጉዲ ዬና ኔኤኒ ዶኦሪዘሎ ማዖንጎ፤ ዬያይዳ ታ ጎዳ ዓብራሃምኮ ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ናሹም ኔ ፔጋሲ ዳዌሚ ታኣኒ ዔራንዳኔ።»

15 ሂዚ ጌዔ ሃገ ሺኢቄ ዲ ጋፑዋንቴ ዲርቢቃ ጎዖዘላ ዋኣሚ ጉሲ ባሲ ሙኬኔ፤ ዲዛኣ ዓብራሃምኮ ዲሹ፤ ናኮሪ ፔ ማቾ ሚልካይዳፓ ሹዔሚ ባኣቶዔኤሌ ናይኬ። 16 ዲርቢቃ ኩሙሚ፡ ሃሃ ሚዛጸ ዉዲር ናይኬ፤ ዲዛ ዔቶ ዋኣዖ ዴዒሚኮ ጌንፃ ፔ ማኣር ባንሚ ማዕ ዴንዶ ዔቄ። 17 ዓብራሃምኮ ማዶሚ ሩኡሪና ዲዘ ኮራ ዓኣዳዖ፡- «ኔኤኮ ጉዛፓ ዋኣሚ ታና ዑሹቴራ» ጌዔ።

18 ዲዛ፡- «ታ ጎዳ፡ ዓይጌ ዓኣዖ ዑሽኩዋይ» ጌዔ ጉዘ ጌኤታፓ ኬይሲ ዑሽኩም ዛላሲ ዓርቄ። 19 ዓሚ ዑሽኪ ዴኤቦ ዛኣሪሚኮ ጌንፃ፡- «ኔኤኮ ጋኣላሚማኣ ታኣኒ ዋኣዖ ዴዓንዳኔ፤ ዔያቶም ጌዳንዳያ ሃላንዳኣና ዑሽኩንጎ» ጌዔ፤ 20 ቤዘማና ጉዛፓ ዋኣዖ ጋኣላሚ ዑሽካ ጎንጎይዳ ቶባዖ ጋኣላሚ ቢያ ዑሽኪ ሚሽካንዳያ ሃላንዳኣና ዔታፓ ዋኣዖ ሩኡሪ ሩኡሪ ዴዒሚ ዓርቄ። 21 ዓሚያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛኮ ሃንቲዮ ጌኢጊሹያ ማዕኔ ዔራኒ ዲዛ ማዶ ባኮ ቢያ ዚቲዮ ጌዔ ዛዛጋ፤

22 ዬካፓ ጋኣላሚ ዑሽኪ ጊዳዛ ዓሚ ዎርቄይዳፓ ዴይንቴ ኮሺ ሚዛጸ፡ ሲኢዲዳ ዓኣሃያ፡ ደንጎ ጊራኣሚ ማዕ ጉዴቾ ሲኢዲ ዲዛም ዓኣሚ፤ ሃሃ ዲዘኮ ላምዖ ኩጮይዳ ላምዖ ዎርቄ ጋዊ ዴኤፕ ዔኪ ዓኣሃዖ፡- 23 «ኔኤኒ ያ ናይዳይ? ሃዳራ ታኣም ኬኤዘ፤ ታናንታ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሶንታም ዎይሚ ቤሲ ኔ ዓዶ ማኣራ ጴዳንዳ?» ጌዔ ያኦጫ።

24 ዲዛ ማሃዖ፡- «ታኣኒ ባኣቶዔኤሌ ናይኬ፤ ባኣቶዔኤሌኮ ዓዴ ናኮሪኬ፤ ዲንዳ ዲዘኮ ሚልካ ጌይንታያኬ፤ 25 ኑ ማኣርይዳ ሚርጌ ቆልሞ ሙዓ ጎሰንታ ሜልዚ ያሃንታ ዓሲ ዎርቃ ቤሲያኣ ዓኣኔ» ጌዔ።

* 23:14-15 23:14 ሚኢሻ ዲቢታንቴ ያዲ ጌይ ሹሌዲሲ ጌሰቲንቴሚ ዬዮ ዎዶና ሻንቹዖ ጎይፃ ያዲ ማዕሚርኬ። * 24:2 24:2 ኔኤኮ ኩጮ ታኣኮ ጉባዘ ባኣካ ጌሚ ጌይዖ፡ ላኣሚንቱዎ ዶዲ ጫኣቄም ማዕዖ ዓርዛያኬ።

26 ዓሢ ዓሢና ጉምዓቲ ዘገረ ናገረና ናገጋ ጎዳ ካእሸካዎ። 27 «ታ ጎዳሢም ጫኣቄ ጫኣቄምና ናገረና ናገጋ ናሹምና ካፔ ታ ጎዳሢ ዓብራሃሚኮ ጎዳ ማዕ ያእዛሢ ጋላቲንቶንጎ፤ ሴካ ሃንጋ ጌይሲ ደቢሱዋዎ ታ ጎዳሢን ዒሾንሢ ባንሢ ታና ዔኪ ሙኬሢ ዒዛኬ» ጌዔ።

28 ዩማፓ ናዔላ ማኣሪ ጳሽኪ ዓኣዳዎ ማዕ ባኮ ቢያ ዒዛኮ ዒንደንታ ዒንደና ዋላ ዓኣ ዓሶንታም ቢያ ኬኤዜ። 29 ዒርቢቃኮ ዒሾ ላኣባ ጎዳሢ ዓብራሃሚም ማደ ማደ ዓሢ ዓኣ ዔቶ ዋኣዎ ባንሢ ጳሽኪ ዓኣዳ። 30 ዒርቢቃኮ ዒሾ፣ ላኣባ ዓሢ ባንሢ ዓኣዳሢ ጌኤዳላ ሲኣዳ ዓኣሢ ባኮና ኩጫ ዓኣሢ ጋዎና ዛጌሢ፤ ገንሢ ሃሃ ዓሢ ዒርቢቃም ጌዔ ባኮ ዒዛ ኬኤዜም ዋይዜሢ። ዓሢ ዔቶ ዋኣዎ ዓጫ ሃገ ገኣላሢና ዋላ ዔቄ ዓኣንቲ ዒዚ ዳንቄ። 31 ዩያሮ ላኣባ ዓሢ ኮራ፡- «ሃይ ኔ፣ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዓንጃ ዓሢዎ! ሃኒ ሙኬ ማኣሪ ኑ ዓኣዳም፤ ሃካ ዋኣዎ ዓጫ ኔ ዓይጎር ዔቄይ? ኑ ማኣሪ ኔ ሃውሻንዳ ቤሲ ዓኣኔ፤ ኔኤኮ ገኣላሢማኣ ዋርቃኒ ገኢገንቲ ቤሲ ዓኣኔ» ጌዔ።

32 ዩካፓ ላኣባና ዋላ ዒ ዔያቶ ማኣሪ ዓኣዳ፤ ዒርቢቃኮ ዒሾ፣ ላኣባ ገኣላሢ ዑይዳ ዓኣ ጫኣኖ ቡላዎ ጎሰንታ ማሎ ያሆንታ ገኣላሢም ዒንጌ፤ ዩካፓ ዓብራሃሚም ማደ ማደሢና ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶናም ቶኮ ዔያታ ማሰታንዳ ዋኣሢ ዔኪ ሙኬ። 33 ዩያቶ ሸኤጫም ካሢ ሸኤካዛ ዓብራሃሚም ማደ ማደ ዓሢ፡- «ታ ሙኬ ባኮ ዛሎ ኬኤዜዋዎ ካሢ ሙዓባኬ» ጌዔ። ላኣባ ዒማና፡- «ዓይጌ ዓኣዎ፣ ኬኤዜዋይ» ጌዔ።

34 ዒዚ፡- «ታኣኒ ዓብራሃሚም ማደ ማደያኮ፤ 35 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሚርጌ ታ ጎዳሢ ዓብራሃሚ ዓንጃ፤ ዎርጎቹ ዓሲያ ዒዛ ማሃ፤ ሚርጌ ማራይ፣ ዋኣሪንታ ባይንታ፣ ቢራንታ ዋርቄንታ፣ ማደ ማደ ዓቲንቄንታ ላኣሊንታ፣ ገኣሎንታ ሃራያ ሚርጌ ዒዛም ዒንጌ። 36 ታ ጎዳሢኮ ማቻ ሳኣሪ ጋርቹዎ ዓቲንቄ ናይ ዒዛም ሾዔ፤ ታ ጎዳሢ ዒዛኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ዩያ ናዓሢም ዳካልሴ። 37-38 ታ ጎዳ፣ ዓብራሃሚ፡- ታኣኒ ዔያቶና ዋላ ናገጋ ካኣና ኔ ዓሶ ዉዲሮ ናኣቶ ባኣካፓ ታ ናዓሢም ላኣሊ ኔ ማዢሱዋጉዲ፤ ጋንጎቲ ታ ዓደ ማኣሮ ዓሶና ታ ዒገኖና ኮራ ዓኣዲ ታ ናዓሢም ላኣሊ ማዢሱ» ጌዒ ታና ጫኣቄሴ። 39 ታኣኒ ታ ጎዳሢ ኮራ፡- «ናዔላ ታኣና ሙካኒ ናሽኪባኣቶ ዋደንደይ?» ጌዒ ያእጫዛ፣ 40 ዒዚ ሂዚ ታኣም ጌዔ፡- «ቢያ ዋደና ታ ዒዛም ማደ፣ ናገረና ናገጋ ጎዳሢ ፔኤኮ ኪታንታሢ ኔኤና ዋላ ዳካንዳ፤ ሃንቲፃኣ ኔኤም ኮሽኬያ ማዓንዳጉዲ ዒ ገኢገሻንዳ፤ ዩያይዲ ኔኤኒ ታ ዓደ ማኣሮና ታ ዒገኖና ባኣካፓ ታ ናኣዚም ላኣሊ ማዢሱ ዒንጋኒ ዳንዳዓ፤ 41 ጫኣቄማፓ ዙላ ኔኤኒ ማዓንዳሢ ታ ዒገኖ ኮራ ኔ ዓኣዳዛ ዔያታ፡- ናዔሎ ኔኤም ኑ ዒንጋዓ ጌዒ ላኣኔቶ ሌሊኬ።»

42 «ዩካፓ ሃኖ ዔቶ ዋኣዎ ዓጫ ሙካዎ ታ ሂዚ ጌዒ ሸኤቄ፡- ታ ጎዳሢ ዓብራሃሚኮ ጎዳ ማዕ ያእዛሢዎ! ሃዳራ ታ ሙኬ ባኮ ዛሎ ኔኤኒ ታኣም ገኢገሻንዳጉዲ፣ 43 ሃኣዛጌ ሃይካ ዔቶ ዋኣዎ ዓጫ ታኣኒ ዔቄ፤ ፔቲ ዉዲሮ ናይ ዋኣሢ ዲዒኒ ሙካኣና፣ ሃዳራ ጉዛፓ ዳካ ዋኣሢ ታና ዑሾ»

ጌዒ ታኣኒ ያእጫንዳ፤ 44 ዒዛኣ «ዓይጌ ዓኣዎ ዑሽኩዋይ፤ ኔኤኮ ገኣላሢማኣ ታ ዲዒንዳ፤» ጋዓያ ማዕቶ፣ ዩና ታ ጎዳሢ ናኣዚኮ ማቻ ማዓንዳጉዲ ኔኤኒ ደኣራዜሎ ማዎንጎ። 45 ዩማ ጌዒ ዒኖና ሸኤዲያ ታኣኒ ጋፒሱዋንቲ ዒርቢቃ ዋኣሢ ጉሲ ባሲ ሙካዎ፣ ዔታፓ ዋኣዎ ዲዒ ኬሰካዛ፣ ታኣኒ ዒናኣ፣ ሃዳራ ዳካ ዋኣሢ ታና ዑሾ፤» ጌዔ።

46 ዒዛ ጉዞ ጌኤታፓ ዑኬና ኬይሲ ዛላሳዎ፡- «ዓይጌ ዓኣዎ፣ ዑሽኩዋይ፤ ታ ኔኤኮ ገኣላሢያ ዲይ ዑሻንዳ፤» ጌዔ፤ ዩያሮ ታናንታ ታኣኮ ገኣላሢንታ ዋኣዎ ዑሽኬ። 47 ታኣኒያ «ኔ ያ ናይዳይ?» ጌዒ ያእጫ። ዒዛ፡- «ታኣኒ ናሶሪ ናኣዚ ባኣቲዔኤሌ ናይኬ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ሚልካ ጋዓዜሎኬ» ጌዔ። ዩካፓ ሲኣዳ ጉዳቻ፣ ኩጫ ታ ዒዛኮ ጋዊ ዓኣሢ፤

48 ዩካፓ ጉምዓቲ ዘገረ ናገረና ናገጋ ጎዳ ካእሸካዎ፣ ታ ጎዳሢ ዓብራሃሚኮ ጎዳ ማዕ ያእዛሢ ታኣኒ ጋላቲ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ታ ጎዳሢኮ ናኣዚም ማቻ ማዓንዳ ላኣሊ ታ ዳንቄ ቤዛ፣ ታ ጎዳሢኮ ዒሾ ማኣሪ ፒዜ ማዕ ጎይሢና ዔኪ ሙኬሢ ታና ዒዛኬ። 49 ዓካሪ ታ ጎዳሢኮ ሃዳሮ ጎኔና ዒንሢ ዔኪ ዒዛ ዋዛሳኒ ናሽካያ ማዕቲ ታኣም ኬኤዜዋቲ፤ ናሽኩዋያ ዒንሢ ማዕቲያ ጎኑም ማታኣም ኬኤዜዋቲ፤ ታ ዳንዲ ማሌ ኮዎም» ጋዓዛ።

50 ላኣባና ባኣቲዔኤሌና፡- «ሃይ ባካ ናገረና ናገጋ ጎዳይዳፓ ሙኬያ ማዕሢ፤ ኩኢ ላኣጋኒ ዳንዳዑዋሴ፤ 51 ዒርቢቃ ኔ ኮራ ሃናሾ፤ ሃይሾ፣ ዒዛ ዔኪ ዓኣዳ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ፔ ቶኣኪና ኬኤዜሢጉዲ ኔ ጎዳኮ ናኣዚ ማቻ ዒዛ ማዎንጎ» ዔያታ ጌዔ። 52 ዓብራሃሚም ማደ ማደሢ ዩያ ዋይዜ ዋደና ጉምዓቲ ዘገረ ናገረና ናገጋ ጎዳ ካሸከ፤ 53 ዋርቄና ቢራ ዓንገረይዳፓ ማዢንቲ ፓልም፣ ዩያጉዲ ሃሃ ዓፒላኣ ኬሲ ዒርቢቃም ዒንጌ፤ ዒዛኮ ዒሾና ዒንደናም ሚርጌ ሚኢሾም ሻንቹንታዎ፣ ናሻ ማኣዎዎ ዒንጌ። 54 ዩካፓ ዓብራሃሚም ማደ ማደሢና ዒዛና ዋላ ዓኣዛንሢ፣ ሙዒ ዑሽኪ ዒኣካ ዋርቄ፤ ዘር ጉቲ ዔቃዎ ዓብራሃሚም ማደ ማደሢ፡- «ዓካሪ ታ ጎዳሢ ባንሢ ማዒ ታኣኒ ዳንደም» ጌዔ።

55 ዒርቢቃኮ ዒሾና ዒንደና ጋዓንቲ፡- «ናዔላ ታጳ ኬሊ ጉዳያ ኩና ዋላ ዳዎንጎ፤ ዩካፓ ኔኤና ዋላ ዓኣዳኒ ዒዛ ዳንዳዓ፤» ጌዔ። 56 ዒዚ ገንሢ፡- «ሃዳራ፣ ታና ናገሲፖቲ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳሢ ታኣኒ ሙኬ ባኮ ዛሎ ኮሽሢር ዑኬና ታ ጎዳሢ ባንሢ ታ ማዒ ዳንደም» ጌዔ። 57 ዔያታ፡- «ሃዳቶ ናዔሎ ኑ ዔኤሊፓፓ ዒዛ ጋዓ ባኮ ኑ ዋይዘም» ጌዔ። 58 ዩያሮ ዒርቢቃ ዔያታ ዔኤላዎ፡- «ሃያ ዓሢና ዋላ ዓኣዳኒ ኔኤኒ ኮዓ?» ጌዒ ዒዛ ያእጫዛ ዒዛ፡- «ሃኖ፣ ታ ዓኣዳንዳ፤» ጌዔ።

59 ዩካፓ ዔያታ ዒርቢቃ ዒዛ ዞሪ ዲቻዜሎ ፔኤና ዔኪ፣ ዓብራሃሚም ማደ ማደሢንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶና ዓኣዳንዳጉዲ ዔልቃማዎ፡- 60 «ኔኤኒ ኑ ጌኤዳላ ሚርጌ ዳሪኮ ዒንደ ማዕ፤ ኔኤኮ ዜርፃ ኑ ሞርኮኮ ካታም ባሽሢና ዔኮንጎ» ጌዒ ዒርቢቃ ዓንጃ። 61 ዩካፓ ዒርቢቃንታ ዒዛ ገንዎ ዓኣዳ ዒዛም ማደ ማደ ላኣሎንሢንታ ገኣላሢ ቶገ ዓብራሃሚም ማደ ማደ ዓሢና ዋላ ዓኣዳ።

62 ዲሞና ደሳለኝ «በዲሞና ላይ ስርዓት (ታና ዘገ) ናንገና ናንገ ያኑሲ)» ገይንታ ደዌ ቦቆሊ ዋኦህ ዓኣ ቤሲ፡ ዳውሌ ሙኪ ኔጌቤ ጎዖ ቤዘይዳ ደዌ ዓኣኔ። 63 ፔቴ ኬሊ ሳዓ ሃባርታንቴ ቦኦሎ ፔጎይዳ ሴካ ሃንገ ሃንገቴ ሃንገቴ ዒዚ ፔ ማሊሂዳ ዓኣዖ ገኣላ ሃኬና ሙካያ ደንቄ። 64 ዲርቢቃ ደሳለኝ ደንቃዖ ዒዛ ቶጌ ገኣላሂዳ፣ ከዲ፡- 65 «ሃይሴኩ፡ ቦኦሎ ፔጎይዳ ኑ ባንሂ ሙካሂ ያናዳይ?» ገዒ ዓብራሃሚም ማደ ማደሂ ኮራ ያኦጫዛ፡ ዒዚ፡- «ታኣኮ ጎዳሂ፡ ደሳለኝ» ገዒ። ይዖር ዑኩና ዒዛ ፔኤኮ ዓኣ፣ ካር ፔኤኮ ቶኦኮ ያሽና ባኮና ካንቄ። 66 ዓብራሃሚም ማደ ማደሂያ ዒዚ ደንዲ ማደ ባኮ ቢያ ደሳለኝም ከኤዘ። 67 ይካፓ ደሳለኝ ቤርታ ዒንዳ ሳኣራ ናንገ ዓፒሎና ማዘገብ ማኣር ዲርቢቃ ዒኪ ጌሌ፤ ማቸዋ ዒዛኮ ዒዛ ማዒ፤ ደሳለኝ ዲርቢቃ ናሽኩ። ይዖይዲ ዒንደ ሃይቦ ዛሎና ሄሌ ሲዮይዳ፣ ዒዚ ደዳ።

25

ሜሌ ዓብራሃሚ ዜርዖ (1ዖኦሲ. ዓሃኬ 1:32-33)

1 ሳኣራ ሃይቄሂኮ ገንፃ ዓብራሃሚ ሜሌ ከፁራ ገይንታ ላኣሊሰኩኖ ዒኬ፤ 2 ዒዛኣ ዘምራ፤ ዮቁሻ፤ ሜዳ፤ ሚዲያሚ፤ ደሽባቄንታ ሹሃኔ ጎዖሰኩሂ ዓብራሃሚም ሾዒ። 3 ዮቁሻ፤ ጎዖሂ ሳባኔ ደዳኔ ጎዖዘንሂ ሾዒ፤ ደዳኔ ጎዖሂኮ ዜርዖ ዓሹራ ዓሶ፡ ሌፁሻ ዓሶና ዒማ ዓሶናኩ። 4 ሚዲያሚ ኣኣቶንሂ ዒፓ፡ ዒፔሬ፡ ሃኖኬ፡ ዓቢዳዲና ዓልዳዳ ጎዖዘንሂ ማዓዛ ዩንሂ ቢያ ከፁራ ኣኣቶኩ። 5 ዓብራሃሚ ፔኤኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ደሳለኝ ደካልሴ፤ 6 ሜሌ ላኣሎይዳ፣ ዒዛም ሾይንቴ ኣኣቶም ገዓንቴ ዓብራሃሚ ሃይቄባኣዖ ኮይሳ ባኣዚ ዒንገ፡ ዒዛኮ ኣኣዚ ደሳለኝ ደዳ፣ ሃኪሲ ሴካ ዓባ ከሰካ ዛሎ ባንሂ ዳኬ።

ዓብራሃሚኮ ሃይቦ

7 ዓብራሃሚ ናንጌ ሌዓ ጃኤታና ላንካይታሚ ደንጎኬ፤ 8 ይዖይዲ ዓብራሃሚ ገዳያ ያደሲ ሌዒ ናንገ ገርቹዖ ሃይቄ፤ 9 ኣኣታ ዒዛኮ ደሳለኝና ዲሰማዒሌና ማክጶላ ገይንታ ደኖ ዒታ ዓኣ ቤዘሎይዳ ዒዛ ደኡኩኔ፤ ዩይ ደኖ ዒታ ዓኣ ቤዛ ማሚራ ጎዖ ቤዘሎኮ ዓባ ከሰካ ባንጾና ሄኤቴ ዜርዖሂ ያሃራ ኣኣዚ ዒፕሮኦኔ ጎዞ ገራ ዓኣዘኬ፤ 10 ዩና ቤዘላ ዓብራሃሚ ሄኤቴ ዓሂዳ፣ ሻንቄ ደኡ፣ ቤዘሎታሂር ዓብራሃሚያ ዒዛኮ ማቻ ሳኣራ ደኡኩንቴ፡ ደኖ ዒታ ዓኣ ቤዘሎይዳ ደኡ፡፡ 11 ዓብራሃሚ ሃይቄሂኮ ገንፃ ያኡሲ ዒዛኮ ኣኣዚ ደሳለኝ ዓንጃ፤ ደሳለኝ ቢዒርላሃይሮዒ ገይፃ «ታና ዘገ ናንገና ናንገ ጎዳሂ» ገይንታ ቦቆሎ ዓጫ ናንገ።

ዲሰማዒሌ ዜርዖ (1ዖኦሲ. ዓሃኬ 1:28-31)

12 ዓገኣር ገይንታ ሳኣራኮ ማደ ማደ ገብፃ ዓጮ ላኣሌላ ዓብራሃሚም ሾዒ ኣኣዚ ዲሰማዒሌ። 13 ሃይፓ ደማ ፔኤኮ ሌዖ ሌዖ ጉዳያ ገሂንገቴ ፓይዲንታ ኣኣቶ ሾዒ፤ ዒያታኣ፡ ኔባዮቴ፡ ቁዳሬ፡ ዓዲባዒሌ፡ ማቢሳሚ፡ 14 ሚሽማዒ፡ ደማ፡ ማሳ፡ 15 ሃዲዳ፡ ቲማ፡ ዩፁሬ፡ ናፕሼንታ ቁዳሚ ጎዖዘንሂ። 16 ዩንሂ ዲሰማዒሌ ኣኣቶንሂ ታጶ ላምዖ ቶይደኮ ቤርታኣ ማዖንሂ፤ ሱንፃ ዒያቶኮ ዒያታ ናንጌ ካታሞና ቤዘና ዒኤሊንታ። 17 ዲሰማዒሌያ ሌዓ ዒዛኮ ጃኤታና ሃይሂታሚ ላንካይ ማዓዛ ሃይቄ፤ 18 ዲሰማዒሌ ዜርዖ ገብፃ ዓጮኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓሶኦራ ዓጮ ዓኣዳ ጎይፃ ሃዊላና ቤሹራ ገይንታ ዓጮ ባኣካ ናንገያ ማዓዛ፡ ናንገ ዒያቶኮ ሃንጎ ዓብራሃሚ ዜርዖና ዋላ ፑርቲ ዋሊ፣ ሃኪኩ።

ዒኤሳዎና ያይቆኦቤናኮ ሾይንቶ

19 ዓብራሃሚ ኣኣዚ ደሳለኝ ዛሎ ሃይሳ ያዲኬ፤ ዓብራሃሚ ደሳለኝ ሾዒ። 20 ደሳለኝ ባኣቴዒሌና ናዎ ዲርቢቃ ዒካኣና ሌዓ ዒዛኮ ያይዲታሚኬ፤ ዲርቢቃኮ ዓደ ባኣቴዒሌና ዲሾ ላኣባና ሚሶ፣ ማደያዳ ናንገ ዓራሚ ዓጪ ዓሲኬ፤ 21 ዲርቢቃ ዘኣኮ ማዒሂር ደሳለኝ ዒዛ ዛሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቃዛ፡ ጎዳሂ ዒዛኮ ሸኢጲ ያዎይዘም ዲርቢቃ ጎጶደ፤ 22 ዒዛ ማንጌ ጎጶዳካ ኣኣታ ጎጶ ገራ ዋሊና ሃዒንጌሂ ዓርቄሂር ዒዛ፡- «ሃያጉዳ ባኣዚ ዎይታዛ ታጉዳ ማዲንታኒ ደንዳዒይ?» ገዒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቃሂ ዓርቄ። 23 ናንገና ናንገ ጎዳሂያ ዒዛም፡- «ኔኤኮ ጎጶ ገርይዳ ላምዖ ዳሬ ዓኣኔ፤ ዋሊም ዎይዘዋያ ላምዖ ዜርሂ ኔ ሾዓንዳ፤ ፔቴይ ባገሂዳ፣ ባሻያ ማዓንዳ፤ ቶይዲ ጌኤዚኮ ዓይሌ ማዓንዳ።» ሂዚ ጌዒ።

24 ሾይጫ ዓርቄ ዎደና ማንጌ ዓቲንቄ ናይ ዒዛ ሾዒ። 25 ቤርታ ሾይንቲሂኮ ማላሂ ዘቁ፡ ዑፃኣ ገፓኔና ማዒሂር «ዒኤሳዎ»* ገይንቲ። 26 ላምዓሳሂ ሾይንታኣና ዒኤሳዎኮ ዲንገርዞ ዓርቄ ሾይንቲሂር «ያይቆኦቤ»† ገይንቲ። ኣኣታ ሾይንታኣና ሌዓ ደሳለኝ ላሂታሚኩ።

ዒኤሳዎኮ ቶይዲም ሻንቹዖ

27 ደሳለኝ ላምዖ ኣኣቶንሂ ዲጩ፤ ዒኤሳዎ ካይካ ፔኤቄ ከም ናሽካያ ማዓዛ፡ ያይቆኦቤ ገዓንጌ ማኣራዳ ፔኤቃ ዚቴኩ። 28 ደሳለኝ ዒኤሳዎ ባሽ ናሽካ፤ ዓይጎር ጌዒቶ ዒኤሳዎ ከማሂና ቦዖ ዓሽኪ ሙኡዛሂርኩ። ዲርቢቃ ገዓንጌ ያይቆኦቤ ናሽካ። 29 ፔቴ ከሊና ዒኤሳዎ ካዮ ከማሂዳ፣ ሚርጌ ናይዲንቲ ሙካንጌ ጌኤዚ ያይቆኦቤ ሲንገርና ዘቁ ዎፃ ዎፃ፤ 30 ዒኤሳዎ ያይቆኦቤ ኮራ፡- «ታ ኮሽ ናይዲንቲሂር ሃያ ዘቁ ዎዖ ታና ሙኡዘቴራ» ገዒ። ይዖርኩ ዒኤሳዎ ዒደኦሚ ፣ ገይንቲሂ።

25:10 25:10 ማዘ. ማፃ 23:3-16። 25:23 25:23 ሮሜ 9:12። * 25:25 25:25 ዒኤሳዎ ገይፃ፡- ዒብራ 9:1 ሙኡቹና «ገፓኔ ሚርጌያ» ገይሂኩ። † 25:26 25:26 ያይቆኦቤ ገይፃ፡- ዒብራ 9:1 ሙኡቹና «ዲንገርሺ ዓርቃያ» ገይሂኩ። ‡ 25:30 25:30 ዒደኦሚ ገይፃ፡- ዒብራ 9:1 ሙኡቹና «ዘቁ» ገይሂ ማዓዛ፡ ዒኤሳዎ ገሂንጌ ሱንፃ ዒዘናኩ።

31 ያይቆኑቤ ዓማኑ:- «ቤርታዲ ቶይዲሞ ኔኤኮ ታኣም ሻንቼ» ጌዔኔ።

32 ዔኤሳዎ ማሃዎ:- «ታና ናያ ዎዳኔ፤ ቶይዲሞ ታኣም ዓይጎ ዎኦታጎዳይ?» ጌዔኔ። 33 ያይቆኑቤ ገንሣ:- «ያዲታቶ ቶይዲሞ ኔ ታኣም ሻንቻንዳሢ ቤርታዲ ጫኦቄ» ጋዓዛ፤ ዔኤሳዎ ጫኦቄ ቶይዲሞ ያይቆኑቤም ሻንቼኔ።

34 ዩካፓ ያይቆኑቤ ሲንገሮ ዎዎ ካሣና ዔኤሳዎም ዓንጋዛ፤ ዓዚያ ሙዒ ዑሽኩሢኮ ገንጻጎ፤ ዔኤሳዎ ጌኤኮ ቶይዲሞ ቦሃ ሸሌዒሴኔ።

26

ዩሳኦቄ ጌራራ ዓጮይዳ ናንገያ

1 ዓብራሃም ዓኣ ዎደና ከሰከ ናዮጉዲ ናይዚ ዓጮይዳ ላሚ ከሰከሢሮ፤ ዩሳኦቄ ፕሊሰጻኤም ካኣቲ ዓብሚሌኮ ዓኣ ዓጮ ጌራራ ዓኣዳኔ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩሳኦቄም ቤርታ ፔጋዲ ጳዲ:- «ገብጻ ዓጮ ዓኣዲ፤ ኔ ናንጋንዳጉዲ ታ ከኤዛ፤ ሃኖ ዓጮይዳ ዳዔ፤ 3 ዓኣኣናንገ፤ ታኣኔ ኔኤና ዎላ ማዒ፤ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ሃያ ዓጮ ኔኤና ኔ ዜርዎናም ታ ዓንጋንዳኔ፤ ዩያይዲ ኔ ዓደ ዓብራሃምም ታ ጫኦቄ ጫኦቄም ኩንሣንዳኔ፤ 4 ኔኤኮ ዜርዎ ጫራንጫ ኩንሣንዳኔ ታ ሚርገሻንዳኔ፤ ሃሣ ሃያ ዓጮ ቢያ ታ ዔያቶም ዳካልሳንዳኔ፤ ዓጫ ዓኣ ዳራ ቢያ ኔ ዜርዎና ዓንጃንታንዳኔ። 5 ኔና ታ ዓንጃሢ ኔ ዓደ ዓብራሃምም ታኣም ዓይሢንታያ ማዒ ታ ዓዚም ዓንገ ዎጎ ቢያ ዓዚ ካፕሢሮኮ» ጌዔኔ።

6 ዩያሮ ዩሳኦቄ ጌራራ ዓጮይዳ ዳንዲ ናንገኔ፤ 7 ዩኖ ዓጮ ዓሳ ዩሳኦቄ ኮራ:- «ዒርቢቃ ኔኤኮ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ያኦጫዛ፤ ዓዚ:- «ታኣኮ ዓዚ ጌሮኮ» ጌዔኔ፤ ዩያ ዓዚ ጌዔሢ ዒርቢቃ ሚዛጲታሢሮ ዩኖ ዓጮ ዓሳ ዓዚ ሚዛጲሞሮ ዓዚ ዎዲዎጉዲ ዒጊጮሢሮኮ። 8 ዩካፓ ዩሳኦቄ ዩኖ ዓጮይዳ ሚርጌ ዎደ ዳዔሢኮ ገንጻ ፕሊሰጻኤም ካኣቲ ዓብሚሌኮ ፔጋሮይዳ ዓኣዎ ከኤኦጎ ፑልቶ ካሮና ዛጋንቲ ዩሳኦቄ ዒርቢቃና ማቸጉዲ ዑዎ ዓርቂ ዓማላንቲ ዳንቄ፤ 9 ዩያሮ ካኣቲ፤ ዓብሚሌኮ፤ ዩሳኦቄ ዔኤሊሳዎ:- «ሃይሽ ዒርቢቃ ኔኤኮ ማቸኮ! ሃዳዎ ኔኤኔ ዓዚ ታኣኮ ጌሮኮ ጌዔሢ ዓይጎሮዳይ?» ጌዒ ያኦጫኔ።

ዩሳኦቄያ ማሃዎ:- «ዓዚ ታኣኮ ማቸኮ ታ ጌዔቶ ዓሳ ታና ዎዳንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጮሢሮኮ» ጌዔኔ።

10 ካኣቲ ዓብሚሌኮ:- «ሃይ ኔ ኩሊዳ ማዳ ባካ ዓይገንዳይ? ኩ ዓሳይዳፓ ፔቲ ዓሳ ያዲ ኔ ጌዔሢሮ ማቸኔኤኮ ዓኣሳኒ ዳዳንዳዓኔ፤ ዩያና ኩና ኔ ጎማሴዎ ዓቲኔ፤» 11 ሄሊሳዎ ሃሣ ዓብሚሌኮ:- «ሃያ ዓሣና ማቸና ካኣም ዓሳ ሃይቃንዳኔ» ጌዒ ዳሮም ኮሽ ላቲኔ።

12 ዩሳኦቄያ ዩኖ ዓጮሎይዳ ጎሽ ጎሽካዛ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓዚ ዓንጃሢሮ ዩኖ ሌዎይዳ ሚርጌ ሃኣኮ ዓዚ ካሣኔ፤ 13 ቆሎይዳ ቆሎ ቃሲንቲ ቃሲንቲ ዓዚም ዓኣዳሢሮ ሚርጌና ዓይ ዎርጎጮኔ። 14 ሚርጌ ማራይ፤ ዎኣሪ፤ ባይንታ ዩያጉዲ ሃሣ ሚርጌ ማዳ ዓሳያ ዓዚኮ

ዓኣሢሮ ፕሊሰጻኤም ዓሳ ቁኢራም ዓዚ ዓርቄኔ። 15 ዩያሮ ዩሳኦቄኮ ዓዳ ዓብራሃም ሳዛና ዓኣንቲ ዓብራሃምኮ ማዳ ዓሳ ቦኣኮ ዎኣዎ ዔቶ ቢያ ፕሊሰጻኤም ዓሳ ሲንሣኔ።

16 ዩኖ ዎደና ካኣቲ ዓብሚሌኮ ዩሳኦቄም:- «ኔ ኩ ጌዳፓ ዳልገ፤ ደዲ ደዲ ዓኣዳሢሮ፤ ኩ ዓጮ ሃሺ ከሰከ» ጌዔኔ። 17 ዩያሮ ዩሳኦቄ ዩኖ ቤዜሎ ሃሺ ጌራራ ዓጮኮ ደኦጮይዳ ዳንከ፤ ዓኣኣካ ዳዔኔ። 18 ዓብራሃም ሳዛና ዓኣዎ ቦኣከሴ ዎኣዎ ዔቶ፤ ዓብራሃም ሃይቁሢኮ ገንጻ ፕሊሰጻኤም ዓሳ ሲንሣሢ፤ ዩሳኦቄ ላሚ ቦኣከሳዎ ዓዳ ጌሢ ሱንጎና ዩያ ዔቶ ዔኤሌኔ።

19 ዩሳኦቄም ማዳ ማዳ ዓሳ ደኦጮይዳ ዎኣሢ ዔቲ ቦኣካዎ ሚርጌና ዓልቃ ዎኣሢ ዳንቄኔ፤ 20 ጌራራ ዓጮኮ ቆልሞ ሄንቃ ናኣታ ጋዓንቲ «ሃይ ዎኣዎ ኩኤሮኮ» ጌዒ ዩሳኦቄኮ ቆልሞ ሄንቃ ናኣቶና ዣሎ ማዘሢሮ ዩሳኦቄ ዩኖ ዔቲሎ «ዑራ» ጌይ ጌሣኔ።

21 ሃሣ ዩሳኦቄኮ ማዳ ዓሳ ሚሌ ዎኣሢ ዔቲ ቦኣካዛ፤ ዩኖይዳኣ ሃሣ ዣላ ዔቁሢሮ ዩሳኦቄ ዩኖ ዔቲሎም «ዒዲሢ» ጋዓ ሱንሢ ጌሣኔ። 22 ዩካፓ ደጫዎ ሚሌ ዎኣሢ ዔቲ ቦኣካዛ፤ ዩኖ ዔቲሎ ዛሎና ዣላ ዔቁባኣሢሮ «ሃይሽ ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳልገ ቤሲ ኩኣም ዒንገኔ፤ ሳዎይዳ ኩ ሚርጋንዳኔ» ጋዓዎ ዩኖ ቤዜሎ «ዳልገ ቤሲ»* ጌዒ ሱንሢ ጌሣኔ።

23 ዩካፓ ዩሳኦቄ ሌካ ቤርሳቤ ጌይንታ ዓጮ ከሰከኔ፤ 24 ዩኖ ዎንቲሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓዚም ፔጋዲ ጳዲዎ:- «ታኣኔ ኔኤኮ ዓደ ዓብራሃም ያኦሲኮ፤ ታ ኔኤና ዎላ ማዒሢሮ ዒጊጮፓ! ታኣም ማዳሢ፤ ዓብራሃምም ታ ጫኦቄ ጎይዎና ታ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ዜርዎም ታ ኔኤኮ ሚርገሻንዳኔ» ጌዔኔ። 25 ዩሳኦቄ ዩካ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንገ ካኣሽኮ ቤሲ ሹቸና ኮሺ፤ ዓኣኣካ ዘገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካዎ፤ ናንጎ ቤዘዎ ዓዚይዳ ማሄኔ፤ ዓዚም ማዳ ማዳ ዓሳ ሃሣ ሚሌ ዎኣሢ ዔቲ ቦኣኮኔ።

ዩሳኦቄና ካኣቲ ዓብሚሌኮናኮ ዎላ ጫኦቄዎ

26 ካኣቲ ዓብሚሌኮ ዓዚ ዘራሢ ዓሁዙቲና ያሎ ዓሳ ዓይሣ ፕኮሌና ዎላ ዩሳኦቄ ያኦጫኔ ጌራራ ዓጮ ሙኮኔ፤ 27 ዩሳኦቄ ዒማና:- «ሃያኮ ቤርታ ታና ዒንሣ ዒዳ ዒንሣ ዓጫፓ ከሴኔ፤ ሃሣ ሃኖ ታና ዛጋኒ ዓይጋ ዒንሣ ሙኮይ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ።

28 ዔያታ ማሃዎ:- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዎላ ዓኣሢ ጎኔና ኩ ዔራሢሮ፤ ኩ ኔኤና ዎላ ኮሹሞና ናንጋኒ ጫኦቄሢሮ ማሄኔ፤ ኩ ኩኣና ጫኦቃንዳጉዲ ኩ ኮዓሢ፤ 29 ኩ ዑፃ ኩ ፑርታ ባኣዚ ማዲባኣሢጉዲ ኔኤኔያ ኩኣም ቢያ ዎደና ፑርታ ባኣዚ ማዲንዳዎጉዲኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኔጌዳ ኩ ዓይጎዎ ፑርቲም ማዳ ማዲባኣሴ፤ ኩ ዓጮይዳፓ ከሰከሢሮ ኮሹሞናኮ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጃሢ ኩና ቢያሢም ዔርቲኔ» ጌዔኔ።

30 ዩካፓ ዩሳኦቄ ዔያቶም ሚርጌ ሙኡዘንታ ዑሽያ ገኢገሻዛ፤ ዔያታ ሙዒ ዑሽኩኔ። 31 ዘሮ ጉቲሎ ዓማ ዔቃዎ ዔያታ ዎላ ጫኦቄኔ፤ ዩካፓ ዩሳኦቄ ዔያቶ ዳኬም ኮሽና ዔያታ ዓኣዳኔ።

25:33 25:33 ዔብ. 12:16። 26:4 26:4 ማዘ. ማፃ 22:16-18። 26:7 26:7 ማዘ. ማፃ 12:13። * 26:22 26:22 ዳልገ ቤሲ ዩኖ ጌይዎ- ዔብራ ዓሳ ሙኡጮና «ሪሆኮ» ጌይንታ። 26:26 26:26 ማዘ. ማፃ 21:22።

32 ይህ ከሎና ደሳለኝም ማዳ ዓሳ ሙኪ ዓይነት ቦክኮ ዋኦ ዓቶ ዛሎ ዒዛም ከኤዜኔ፤ ዓይነት ከኤዛዎ፡- «ዋኦህን ኑ ዳንቄ» ጌዒ ዋዛ ሃይሴ ከኤዜኔ። 33 ዒዛ ይህ ዓቶሎኮ ሱንግ «ጫኦቁም» ጌዒ ጌህሂረ ካታሜሎኮ ሱንግ ሃሮ ሃላንዳኦና «ቤርሳቤ»† ጌዒ ዒኤሊንታኔ።

ዒኤሳዎ ማሌ ፃጶይዳፓ ላኦሎ ዒኤህሂ
34 ዒኤሳዎኮ ለዓ ያይዲታሚ ማዓዛ ቢዔሬኮ ናዎ ዮዲቶ ጎዎዛና ዒሎኔ ናዎ ባሰማቲ ጎዎዛና ዒዚ ዒኤኔ፤ ዩንሂሂ ለምዎንሂ ሄኤቲ ዓሶ ፃጶኤ። 35 ዩንሂሂ ላኦሎንሂ፤ ዒዛኮ ዓዶ ደሳለኝና ዒንዶ ዒርቢቃናም ቢያ ዎዶ ኮሽኩዎያ ማዒ ማሊሲ ማሊሲ ናንጋያ ማዒ።

27

ደሳለኝ ፔኤኮ ናኦዚ ያይቆኦቤ ዓንጃህ

1 ደሳለኝ ዓኦፒ ባይቁ ጋርቻዎ ፔኤኮ ናኦዚ ቶይዲ፤ ዒኤሳዎ፡- «ታ ናዓሂዮ!» ጌዒ ዒኤላዛ፤ ዒዚያ «ዮ!» ጌዒ።

2 ደሳለኝ ዩካፓ፡- «ኔኤኒ ታና ዛጋሂጉዲ ታ ጋርቻኔ፤ ሃህ ሃይቃኒያ ታ ዑኩኔ፤ 3 ኔ ከማሂ ከማ ዓኦዛ ዒኤ ካዮ ዓኦዲጋፓ ቦዎ ከሚ ዎዲ ዓሽኮ ታኦም ዒኤ ሙከ፤ 4 ታኦኒ ናሽካ ጎይዎጉዳያ ዓኦዲሲ ካሂ ገኢገሺ፤ ታ ሙዒሂኮ ገንግ ሃይቃንዳሂኮ ቤርታ ጋፒንሂሂ ዓንጃ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዒ።

5 ደሳለኝ ፔኤኮ ናኦዚ ዒኤሳዎም ጋዓሂ ቢያ ዒንዳላ ዒርቢቃ ዎይዜኔ፤ ዩካፓ ዒኤሳዎ ከማሂ ዳንዳዛ፤ 6 ፔኤኮ ናኦዚ ያይቆኦቤም፡- «ዓዴ ዒኤሳዎም፤ 7 ሰዎ ከሚ ዎዲ ዒኤ ሙከ ታ ናሽካ ጎይዎጉዳያ ዓኦዲሲ ካሂ፤ ታኦኒ ሃይቁዎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኔና ዓንጃንዳኔ» ሂዚ ጋዓንቲ ታ ዎይዜኔ። 8 ዓካሪ ታናዓሂዮ! ታ ኔኤም ጋዓሂ ዎይዜ፤ ታ ዓይሂ ባኮዎ ማዳ፤ 9 ኔ ዓዴ ናሽካ ጎይዎጉዳያ ዓኦዲሲ ታ ዒዛም ሙኤዚ ገኢገሻንዳጉዲ፤ ቆልሞ ባኦካፓ ዓኦዲ ለምዎ ማሊ ዎናናይ ዒኤ ታኦም ሙከ፤ 10 ኔኤኒ ዩካፓ ታ ገኢገሺ ሙዎ ዒኤ ዓዴ ሙዓንዳጉዲ ዒንገ፤ ኔ ዩያይዳቶ ኔ ዓዴ ሃይቃንዳሂኮ ቤርታ ኔና ዓንጃንዳኔ» ጌዒ። 11 ያይቆኦቤ ጋዓንቲ ዒንዶ ኮራ፡- «ታ ቶይዲ፤ ዒኤሳዎኮ ዑፃ ጋፓኔናከ፤ ታ ዑፃ ጋዓንቲ ጉሪ ጋፓኔ ባኦያከ፤ 12 ጎዎንቲ ዓዴ ታና ዓርቁ ዛገጋፓ ታ ዒዛ ገሻሂ ዒራቶ ዓንጃይዳፓ ጋዳማ ታ ዒካንዳሂ ኔ ዒራዎዓዳ?» ጌዒ።

13 ዒንዳ ማሃዎ፡- «ታ ናዓሂዮ! ኔ ጋዳማ ታኦም ማዎንጎ፤ ሃሂ ታ ኔኤም ከኤዛማ ማዳ፤ ዳንዲ ዎናቶንሂ ዒኤ ሙከ» ጌዒ።

14 ዩያር ያይቆኦቤ ዓኦዲ ዎናቶንሂ ዒዛም ዒኤ ሙካዛ፤ ዒዛ ዓዴ ናሽካማ ጉዳያ ዓኦዳ ካሂ ካህኔ፤ 15 ዒዛኮ ናኦዚ ቶይዲ ዒኤሳዎኮ ዓሶ ባኦካ ከሰካዎ ማይንቶ ቦንቾ ዓፒሎዎ ጌሃና ቤዛፓ ዒኤ ያይቆኦቤ ዒዛ ማይሴ። 16 ዎናናኦቶኮ ዒልዎዎ ከጮ ዑዮና ባቃና ዙሎና ጋፓና ባኦ ቤዛ ማይሴ። 17 ዩካፓ ዒዛ ገኢገሺ ኮዮ ዓሽኮ ካሂ ዒዛኮ ናኦዚ ያይቆኦቤም ዒንገ።

18 ያይቆኦቤ ዓዶ ኮራ ሙካዎ፡- «ዓዴ!» ጌዒ። ዒዚያ «ዮ! ኔኤኒ ታ ናዓሂ ዎናዳይ?» ጌዒ።

19 ዩካፓ ያይቆኦቤ፡- «ታ ኔኤኮ ናኦዚ ቶይዲ ዒኤሳዎከ፤ ኔኤኒ ታና ዓይሂሂ ጉዳያ ታ ማዳ፤ ሂንዳ ታና ዓንጃኒ፤ ዒቁጋፓ ታ ከማሂዳፓ ዒኤ ሙከ ዓሽኮ ሙዒ» ጌዒ።

20 ደሳለኝ፡- «ታ ናዓሂዮ! ዎይቲ ዑኩና ኔ ዳንቃኒ ዳንዳዒይ?» ጋዓዛ፤ ያይቆኦቤ ማሃዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ፤ ኔኤኮ ያኦካሂ ታና ማኦዳሂር ዑኩና ታ ዳንቃኒ ዳንዳዒይ» ጌዒ።

21 ደሳለኝ ገንሂ፡- «ሂንዳ ታባንሂ ሙከ፤ ታ ኔና ዓርቁ ዛጎም፤ ጎኔ ሃሂ ኔ ዒኤሳዎዳ?» ጌዒ። 22 ያይቆኦቤ ዓዶ ባንሂ ሙካዛ፤ ዓዴ ዓርቁ ዛጎዎ፡- «ዑኤዛ ኔኤኮ ያይቆኦቤሲ ማላኔ፤ ከጮ ቃሳ ጋዓንቲ ዒኤሳዎሲ ማላኔ» ጌዒ። 23 ዒዛኮ ከጮ ቃሳ ዒኤሳዎሲ ማሌም ደሳለኝ ናኦዚ ያይቆኦቤ ዳማሲ ዒራኒ ዳንዳዒባኦሂረ ዓንጃኒ ገኢገሽቲሰካፓ፡- 24 «ጎኔ፤ ኔ ታ ናኦዚ ዒኤሳዎዳ?» ጌዒ ለሚ ያኦጮዛ፤ ዒዚያ፡- «ሂዮ! ታናከ» ጌዒ።

25 ዩካፓ ደሳለኝ፡- «ታ ናዓሂዮ! ሂንዳ ኔ ዒኤ ሙከ ዓሽኮ ታኦም ሺኢሺ፤ ታ ሙዒሂኮ ገንግ ኔና ዓንጃንዳኔ» ጋዓዛ፤ ያይቆኦቤ ሙዎ ሺኢሺ ዎይይይዳፓ ኮሾና ዑሺያ ዒንገ። 26 ዩካፓ ዓዳሂ፤ ደሳለኝ፡- «ታ ናዓሂዮ! ሃኒ ሙከ ታና ሃርቁ» ጌዒ። 27 ያይቆኦቤ ባንሂ ሙከ ሃርቁዛ፤ ደሳለኝ ያይቆኦቤኮ ማኦዳሂ ሲንቃዎ፡- «ታ ናዓሂኮ ሳውማ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንጃ ጎሺ ሳውሞ ጉዲከ፤

28 ያኦሲ ጫሪንጫፓ ሎጪሳ ያልከ ኔኤም ዒንጎንጎ፤ ጎዡ ኔኤሲ ሚርጌና ካፃያ ማሆንጎ፤ ኔኤኮ ሃኦኮና ዎይናፓ ኮሾ ዑዡዎ ኔኤም ዒ ሚርጌሾንጎ፤ 29 ዓጫ ኔኤም ዎርቆንጎ፤ ዳራኦ ኔኤም ዓይሂንታያ ማዎንጎ፤ ኔ ዒጊኖኮ ቢያ ዑፃ ማዒ፤ ኔ ዒንዶ ናኦታ ቢያ ኔኤም ሃርከ ጌዒ ዘጎንጎ፤ ኔኤም ጋዳንቃዝንሂ ያኦሲ ጋዳንቃንዳኔ፤ ኔና ዓንጃዝንሂ ዒዚ ዓንጃንዳኔ» ጌዒ ዓንጃ።

ዒኤሳዎ ፔ ዓዶ ደሳለኝ ኮራ ዓንጃ ሸኢቁሂ

30 ደሳለኝ ያይቆኦቤ ዓንጃዛ፤ ያይቆኦቤ ዓዶ ቤርታፓ ከኤሰካኦና ዒኤሳዎ ከማሂዳፓ ማዒ ሙከ። 31 ዒዚያ ፔ ዛሎና ዓኦሂ ካሂ ገኢገሺ ዓዶም ሸኢሾዎ፡- «ዓዴ! ታና ዓንጃኒ ሂንዳ ዒቁጋፓ ታ ኔኤም ዒኤ ሙከ ከማሂ ዓሽኮ ሙዒ» ጌዒ። 32 ደሳለኝ ዒዛ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዎናዳይ?» ጋዓዛ፤ ዒዚ፡- «ታ ኔኤኮ ናኦዚ ቶይዲ ዒኤሳዎከ» ጌዒ።

33 ደሳለኝ ዲቃቲ ሚርጌና ጎይቁ ጎይቁ፡- «ሂዳዎ ቤርታ ታኦም ከማሂ ዓሽኮ ዒኤ ሙከሂ ዎናዳዎ? ሃይማ ሃሂ ኔኤኮ ቤርቶማካ ታ ሙዒ፤ ጋፒንሂሂ ዓንጃ ታ ዒዛ ዓንጃ፤ ዓንጃኦ ማይ ዒዛር ማዒ ናንጋንዳኔ» ጌዒ። 34 ዒኤሳዎ ዩያ ዎይዜ ዎዶና ዑኤዛ ዳጊዲ ዒናፓ ዩኤካዎ፡- «ዓዴ፤ ታናኦ ዓንጃ!» ጌዒ።

† 26:33 26:33 ቤርሳቤ ጌይዮ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኤቸና «ጫኦቁም ጌሎና ዎኦሂ ዒቴ» ጌይሂከ። 27:27 27:27 ዒብ. 11:20። 27:29 27:29 ማዢ. ማፃ 12:3።

35 ደሳለኛ ማሃድ፡- «ኔኤኮ ገሌዚ ሙኪ ታና ገሺ ኔኤኮ ዓንጀ ዓኩኔ» ገዓኔ።

36 ዓኤሳዎ ገንሣ፡- «ዒዚ ታ ባኮ ወኡቃንቴ ሃና ለምዓሶኬ፤ ሱንፃ ዒዛኮ ያይቆኦ * ገይንቴህ ፒዜኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ቶይዲሞ ታኣኮ ዓኩኔ፤ ሃሃ ታኣኮ ዓንጀዎ ሳርቲ ዓኩኔ፤ ማዕቶዎ ኔ ታኣም ዓይሴ ዓንጀ ፔቲታዎ ባኣዓዳ?» ገዓዛ፡

37 ደሳለኛ፡- «ታ ዒዛ ኔኤኮ ጎዳቲ ማዓንዳጉዲ፤ ዒዛኮ ዒገና ቢያ ዒዛም ማዳንዳጉዲ፤ ታ ዓንጃኔ፤ ሃሃ ሃኣኮና ዒዛኮ ዎይናገ ኮሾ ዑዝና ዒዛም ማርጋንዳጉዲ ታ ገዓኔ፤ ዓካሪ ታ ናዓህዮ! ኔኤኮ ታ ዓይሳ ማዳኒ ዳንዳዓይ?» ገዓኔ።

38 ዓኤሳዎ ገንሣ፡- «ታ ዳዳህዮ! ኔኤኮ ዓንጀማ ፔቲ ሌሊዳ? ሃዳራ ታናኣ ዓንጃቴራ» ገዒ ዩኤከህህና ዳደ ማታሴ።

39 ደሳለኛ ፔኤኮ ናኣዚም ሂዚ ገዓኔ፡- «ዓንጀ ኩሚ ዓኣዔ ዓጮይዳገ ሃኪ ኔ ናንጋንዳኔ፤

ጫሪንጫገ ያልኬያ ኔ ዳንቃዓኬ፤

40 ጩንቻ ዓገርና ዒገቺ ቡሪ ሙዒ ሙዒ ኔ ናንጋንዳኔ፤

ኔ ገሌዚም ኔ ማዳያ ማዓንዳኔ፤ ዒዛ ኔ ዒፃ ማኬ ዎደና፤ ዒዚ ኔና ማታሴ ዎይህህዳገ ኔ ኬሰካንዳኔ።»

41 ዓዳ ያይቆኦ ዓንጃህረ ዓኤሳዎ ኮሺ ያይቆኦ ዒፃዎ፤ ፔ ዒኔና፡- «ጫክ ገዒ! ዓዳ ዑኪ ኬሊዳ ሃይቃንዳኔ፤ ሲዩያ ጋፔሂኮ ገንፃ ታ ገሌዚ ያይቆኦ ታ ዎዳንዳኔ» ገዒ ዘርቁኔ።

42 ጋዓንቴ ዒንዳ ዒርቢቃ ዓኤሳዎ ገዒ ዘርቃህ ዎይዜህር፤ ያይቆኦ ዓኤላዎ፡- «ኔ ዎይዜ፤ ኔ ዒሽ ዓኤሳዎ ኔና ዎዲ ኮሞ ዓካኒ ማላኔ፤ 43 ሃህ ታ ናዓህዮ፤ ታ ኔኤኮ ጋዓ ባኮ ማዳ፤ ዓቂጋገ ካኣራኣኔ ዓጮይዳ ናንጋ ታ ዒሾ ለኣባ ኮራ ቤቲ፤ 44 ዒሾኮ ዳጋ ማዓንዳኣና ዒኣካ ዳዔ፤ 45 ዒዛኮ ዳጋ ማዕቶ ኔ ዒዛ ማዳ ባኮ ዒዚ ዎላንዳኔ፤ ዩካገ ዓሲ ዳኪ ታ ኔና ዓኪ ዩይሲሳንዳኔ፤ ዒንህ ለምዓህ ፔቲ ኬሊዳ ሃይቁ ጋገንዳጉዲ ታ ኮዑዎሴ» ገዓኔ።

ደሳለኛ ፔኤኮ ናኣዚ ያይቆኦ ለኣባ ኮራ ዳኬህ

46 ዒርቢቃ ደሳለኛ ኮራ፡- «ዓኤሳዎ ዓኪ ሃኤቲ ዜርዎ ለኣሎንህዳገ ዓቁያና ታ ኦኦናዳኔ፤ ያይቆኦያ ሃሃ ሃና ሃኤቲ ዓሶ ዜርዓገ ፔቲ ለኣሊ ዓኬቶ ማይ ታ ሃሃይቃቶ ቃራኬ» ገዓኔ።

28

1 ደሳለኛ ፔኤኮ ናኣዚ ያይቆኦ ዓኤሊ ገሰታዎ ሃዚ ገዒ ዓይህኔ፡- «ካኣና ኔ ዓጮ ወዲር ናኣታገ ኔ ለኣሊ ዓኩዎጉዲ፤ 2 ማሶገታሚያ ዓጮይዳ ዓኣ ኔ ማዎ ባኣቲዓኤሌ ኮይላ ዓኣዲጋገ ዒኣካ ኔ ዓሶ ለኣባኮ ወዲር ናኣታገ ፔቲ ዓኪ፤ 3 ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ያኣዛህ ኔና ዓንጀንጎ፤ ማርገ ናይያ ኔኤኮ ዒንጎንጎ፤ ማርገ ዳሬኮዎ ሃሃ ዓደ ኔና ዒ ማሆንጎ፤ 4 ዒዚ ዓብራሃሚ ዓንጃህጉዲ ኔኤኮ

ኔ ዜርዎና ዓንጀንጎ፤ ሃኖ ዓብራሃሚም ዒ ዒንገ፤ ኔኤኒያ ሃሃ ሙኪ ሾኦቹ ማዒ ናንገ ቤዘ ኔ ዓጪ ማሂ ኔኤኮም ዒዚ ዒንጎንጎ።»

5 ደሳለኛ ያይቆኦ ሂዚ ገዒ ዳካዛ ያይቆኦያ ማሶገታሚያ ዳና ናንጋ ዓሶ ለኣባ ኮራ ዓኣዳኔ፤ ለኣባ ያይቆኦና ዓኤሳዎናኮ ዒንዶ ዒርቢቃኮ ዒሾኬ፤ ዒዛኮ ዓዳ ሶኦሪያ ዓጪ ዓሲ ባኣቲዓኤሌ ጎያኮ።

ዓኤሳዎኮ ለሚ ለኣሎ ዓኪያ

6 ደሳለኛ ያይቆኦ ዓንጃህና ለኣሊ ኮዎም ገዒ ማሶገታሚያ ዓጮ ዳኬህ ዓኤሳዎ ዓሬኔ፤ ደሳለኛ ያይቆኦ ዓንጀዎ፡- «ካኣና ኔ ዓጮ ወዲር ናኣታገ ለኣሊ ዓኪያ» ገዒህህ ዒዚ ዎይዜኔ፤ 7 ሃሃ ያይቆኦ ዓደና ዒንዳናም ዓይህንጎ ማሶገታሚያ ዓጮ ዓኣዳህያ ዒ ዓሬኔ፤ 8 ዩያ ቢያና ደሳለኛ ካኣና ኔ ዓጮ ወዲር ናኣቶ ናሽኩዎኣህያ ዓኤሳዎ ዳንቁኔ፤ 9 ዩያር ዩያኮ ቤርታ ዒ ዓኪ ለኣሎይዳ ቃሲ ዓብራሃሚ ናኣዚ፤ ዒሰማዓኤሌ ኮይላ ዓኣዲ ማሌ ዒሰማዓኤሌኮ ናዎ ማሂላቶ ጎያኮ ዓኪኔ፤ ዒዛኣ ናባዮቲ ጎያሂኮ ገርኬ።

ያይቆኦ ቤኤቲኤሌ ገይንታ ቤዛ ዓውታዳ ዓውቶ

10 ያይቆኦ ቤርሳቤ ጎያ ዓጮሎ ሃሺ ካኣራኣኔ ዓኣዲኒ ዓቁኔ፤ 11 ዩካ ጎይፃ ዒ ዓኣንቴ ዓባ ገላዛ ፔቲ ቤሲ ሃሊ ሃውሻዎ፤ ሹቹ ኬሬ ገህ ለሂ ገንዔኔ፤ 12 ዩካገ ዒዚ ፔ ዓውቶና ሳዓገ ጫሪንቹ ሃላ ሳና ዛገኔ፤ ዒማና ሳኖ ገዳና ያኣሲኮ ከኢታንቻ ለካ ከሰከ ለካ ኬዲ ጋዓኔ። 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ኮራ ዓቃዎ፡- «ታኣኒ ኔኤኮ ማዎ ዓብራሃሚና ዓደ ኔኤኮ ደሳለኛናኮ ያኣዛህ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ ኔኤኮ ኔ ዜርዎናም ማዓንዳጉዲ ሃያ ኔ ለሃ ቤዘ ታ ኔኤኮም ዒንጎንዳኔ፤ 14 ዜርዎ ታ ኔኤኮ ሳዓ ማኣሻላጉዲ ማርገሻንዳኔ፤ ዩያታ ቢያ ዛሎና ፔኤኮ ዓጮ ዳልገሻንዳኔ፤ ኔናንታ ኔ ዜርዎንታይዳገ ዓቁያና ሳዎ ዳራ ቢያ ዓንጀንታንዳኔ። 15 ዒገጪገ! ታ ኔኤኮ ዎላኬ፤ ኔ ዓኣዳ ቤዘ ቢያይዳ ታ ኔና ካገንዳኔ፤ ሃንጋ ሃያ ዓጮዎ ሃገ ታ ኔና ኮሺና ዓኪ ማሃንዳኔ፤ ታ ኔኤኮ ጫኣቁ ጫኣቁም ቢያ ታ ኔኤኮም ኩንህንዳኔ፤ ፔቲታዎ ታ ኔና ሃሻዓኬ» ገዓኔ።

16 ያይቆኦ ገንዓሰካገ ጴጫዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎኔ ሃኖ ቤዛ ዓኣኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዓሪባኣሴ» ገዓኔ። 17 ማርገና ዒዚ ዒገጪህረ፡- «ሃይ ዎዚ ዒገቻ ቤሲዳይ? ሃይ ያኣሲ ማኣሪ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ጫሪንጫ ገላዛ ካሬላኣ ሃኖኬ» ገዓኔ።

18 ዒዚ ዘር ጉቲሎ ጉቲ ዓሚ ዓቁ፤ ዎንቴ ከር ገህ ሹጩሎ ዩና ቤዜላ ገሌሺ ማዕህ ዒርዘ ማላታ ማዓንዳጉዲ ዳኣባዎ፤ ሹጩሎ ያኣሲም ዳማሳኒ ዑያይዳ ሪሚቶ ዛይቶ ዎሃኔ። 19 ሃሃ ዩኖ ቤዜሎ «ቤኤቲኤሌ» * ገዒ ሱንህ ገህኔ፤ ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንፃ ዩያኮ ቤርታ ሎኦዛ ገይንታ።

20 ዩካገ ያይቆኦ፡- «ታኣና ዎላ ማዕ፤ ታ ዓኣዳ ጎይያይዳ ኔ ታና ካገ፤ ታኣም ኮይሳ ሙኡዚንታ

* 27:36 27:36 ያይቆኦ ገይፃ፡- ዓብራ ዓሶ ሙኡቹና «ገሻያ» ገይህኬ። 27:36 27:36 ማዘ. ማፃ 25:29-34። 27:38 27:38 ዓብ. 12:17። 27:39 27:39 ዓብ. 11:20። 27:40 27:40 ማዘ. ማፃ 36:8፤ 2ካኣቶ. ማፃ 8:20። 28:4 28:4 ማዘ. ማፃ 17:4-8። 28:12 28:12 ዮሃ. 1:51። 28:13 28:13 ማዘ. ማፃ 13:14-15። 28:14 28:14 ማዘ. ማፃ 12:3፤ 22:18። * 28:19 28:19 ቤኤቲኤሌ ገይፃ፡- ዓብራ ዓሶ ሙኡቹና «ያኣሲ ማኣሪ» ገይህኬ።

ማኣዎንታ ኔኤኒ ዒንጌቶ፡ 21 ታ ዓደ ማኣሪያ ኔ ታና ኮሺ ማሃቶ፡ ኔኤኒ ታኣኮ ጎዳ፡ ሃሃ ምኣሲ ማዓንዳኔ፤ 22 ሃይ፡ ታኣኒ ማላታ ማዓንዳጉዲ ደቁ ሹጫ ሃጊ ሴካ ቤርታ ምኣሲ ማኣሪ ማዓንዳኔ፤ ኔ ታኣም ዒንጋ ባኮኮ ታጸሃዲገገ ፔቲማ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ናኣቤኔ።

29

ያይቆኦቤኮ ላኣባ ኮይላ ሄሊዎ

1 ያይቆኦቤ ዓኣዳ ጎይሃ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓኣ ዓጮ ሄሊኔ፤ 2 ዩካ ቦኣሎይዳ ዒ ፔቲ ሞኣሂ ዒቲ ዳንቁኔ፤ ዩኖ ዒቶ ሞኣኢሎ ዓጫ ማሪይ ሃይሃ ቤሲ ፓቁንቲ ፓቁንቲ ዒቁ ዓኣኔ፤ ዩይ ቆልማ ሞኣዎ ዑሽካሂ ዩኖ ዒቲሎይዳገ ማዓዛ ዒቲሎ ካር ሞዶ ፑኡፒ ሹቸ ዓኣኔ፤ 3 ቆልማ ቢያ ቡከሂኮ ጊንፃ ሄንቃ ናኣታ ዒቶ ካር ሞዶና ሹጫሂ ቡምባልሲ ሞኣዎ ዑሽኔ፤ ቆልማ ዒያታ ዑሹሂኮ ጊንፃ ሹጫሂና ዒቶ ካር ጊንሃ ሞዶኔ።

4 ያይቆኦቤ ቆልማ ናኣቶ ኮራ፡- «ዒ ናይዮ፡ ቲ ዒንሂ ሞካገ ሙከይ?» ጌዒ ያኦጮኔ።

ዒያታ ማሃዮ፡- «ኦኡኒ ሙከሂ ካኣራኣኔ ዓጮይዳገኡ» ጌዒኔ።

5 ዒዚ፡- «ናኮሪኮ ናኣዚ ናዮ ላኣባ ዒንሂ ዒራ?» ጌዒ ዒያቶ ያኦጮኔ።

ዒያታ፡- «ሂዮ፡ ኦ ዒዛ ዒራኔ» ጌዒኔ።

6 ያይቆኦቤ «ዒዚ ሞዚ ኮሺዳ?» ጋዓዛ፡ ዒያታ፡- «ሂዮ፡ ኮሺከ፤ ሃሂ ዒዛኮ ናኣ ራኣሂላ ሃና ሴካሽ ማሪይ ዒሺ ሙካኔ» ጌዒኔ።

7 ያይቆኦቤ ዒያቶ ኮራ፡- «ቆልማ ዓርሃኒ ሳዓ ሃጊ ሮኦሪታሂር ዓካሪ ቆልማ ዒንሂ ዓይጎር ሞኣዎ ዑሽ ሄንቁሞ?» ጌዒኔ።

8 ዒያታ፡- «ቆልማ ሄንቃ ናኣታ ቢያ ቆልማ ቡኮሳንዳሂኮ ቤርታ ዓይጎ ባኣዚያ ኦ ማዳኒ ዳንዳዑሞ፤ ቢያሂ ሙከሂኮ ጊንፃ ሹጫሂ ሞሊ ዑፃ ኦ ኮላሲ ሺኢሻዮ ዑሻኔ» ጌዒኔ።

9 ያይቆኦቤ ዒያቶና ሞላ ጌሰታ ጎይሃ ዓኣንቲ ራኣሂላ ዓዶኮ ማሪይ ሄንቃያታሂር ማራቶ ዒከ ሙከኔ። 10 ያይቆኦቤ ዒዛኮ ዓቦ፡ ላኣባኮ ማራቶ ራኣሂላ ዒሺ ሙካሂ ዛጋዮ ዒቶ ካር ባንሂ ዓኣዲ ካር ሞዶና ሹጫሂ ቡምባልሳዮ ማራቶ ዑሹኔ። 11 ዩካገ ራኣሂሎ ሄርቁኔ፤ ሚርጌ ሞዚይዳገ ዒቁያና ዩኤካዮ፡- 12 «ታኣኒ ኔኤኮ ዓዶ ጌር ዒርቢቃ ናይኡ» ጋዓዛ፡ ዒዛ ዓዶም ከኤዛኒ ጳሽከኔ። 13 ላኣባ ፔኤኮ ጌኤዶ ናኣዚ፡ ያይቆኦቤኮ ሙከዮ ዋይዚ ጎይሃ ዒካኒ ዑኩና ዓኣዳዮ፡ ኮንቁ ሄርቁሂኮ ጊንፃ ማኣሪ ዒከ ሙከኔ፤ ያይቆኦቤያ ማዒ ባኮ ቢያ ላኣባም ከኤዜኔ፤ 14 ላኣባ፡- «ጎኔና ኔ ታኣኮ ዑኩ ዓሽከ ዒጊኒከ» ዒዛም ጌዒኔ። ያይቆኦቤያ ፔቲ ዓጊኒ ማዓያ ዓቦ ኮራ ዳዒኔ፤

ያይቆኦቤ ራኣሂሎና ሊያና ዒካኒ ላኣባም ማዳ ማዶ

15 ላኣባ ያይቆኦቤ ኮራ፡- «ኔ ታኣኮ ዓጊኒ ማዒሂር ጉሪ ኔ ታኣም ማዳንዳያ ኮይሱሞ፤

ዓካሪ ኔ ማዳ ማዶኮ ዓይጎ ኔኤም ታ ዒንጎንደይ?» ጌዒኔ። 16 ላኣባኮ ለምዮ ዉዲር ናይሰከኔሂ፡ ሚሹላ ሊያ ጌኤዳላ ራኣሂሎ ጌይንታያ ዓኣኔ። 17 ሊያኮ ዓኣገ ለምገቲያ ማዓዛ ራኣሂላ ጋዓንቲ ዒጶና ቢያ ሚርጌ ሚዛጸ ናሻያኡ።

18 ያይቆኦቤ ራኣሂሎ ዒካኒ ሚርጌ ናሽከሂር ዓቦ ኮራ፡- «ራኣሂሎ ኔ ታኣም ዒንጌቶ ላንካይ ለዒ ታ ኔኤም ማዳንዳኔ» ጌዒኔ።

19 ላኣባ፡- «ሂዮ፡ ሚሊ ዓሲም ታ ዒዛ ዒንጋሂገ ኔኤም ታ ዒንጌቲ ቃራከ፤ ሚታ ባኣሴ፡ ታ ኮራ ናንጌ» ጌዒኔ። 20 ዩያር ያይቆኦቤ ራኣሂሎ ዒካኒ ላንካይ ለዒ ማዳኔ፤ ያዲ ዒዚ ናንጊ ማዳቶ ራኣሂሎ ዒ ኮሺ ናሽከሂር ናንጌ ሞዳ ዒዛም ዳካ ከሊ ሌሊ ማዒ ጶዴኔ።

21 ዩካገ ያይቆኦቤ ላኣባ ኮራ፡- «ኔ ታኣም ጌዒ ለዓ ኩሚሂር ናዎ ኔኤኮ ታኣም ዒንጌ» ጌዒኔ።

22 ዩያር ላኣባ ዒፒ ከሊ ሜንሂ፡ ሙኡዚና ዑሽና ጊኢጊሻዮ ኮይላ ዓኣ ዓሽኖ ቢያ ዒኤሌኔ።

23 ጋዓንቲ ሳዓ ዓማዛ ላኣባ ራኣሂሎ ዒንጎ ሃሻዮ ያይቆኦቤም ሊያ ዒንጋዛ ያይቆኦቤ ዒዛ ዒከኔ፤

24 ላኣባ ዒዛኮ ዚሊገ ጎዮ ማዶ ማዳ ላኣሌሎ ሊያም ማዳንዳጉዲ ዒንጌኔ። 25 ያይቆኦቤ ዒዛ ዒራቶ ሞላ ሞርቁ ዚር ጉቲሎ ሊያ ማዒሂ ዒራዮ ላኣባ ኮራ ዳንዲ፡- «ሃይ ኔ ታኣም ማዳ ባካ ዓይጎደይ? ታ ኔኤም ማዳሂ ራኣሂሎ ዒካኒቲሞዳ? ሂዳዮ ኔ ታና ዓይጋ ጌሹይ?» ጌዒኔ።

26 ላኣባ ዒማና፡- «ሚሻ ሌዑሞንቲ ጌኤዳ ሌዒኒ ኦ ዓጪ ዳምቤቲሞ፤ 27 ሃሂ ሊያኮ ዒገ ቦንቻ፡ ላንካዎ ከላ ጋገንዳኣና ካፔ፤ ዩካገ ኔ ላንካይ ለዒ ታኣም ማዳንዳኔ ጌዒቶ ራኣሂሎ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዒኔ።

28 ያይቆኦቤ ላኣባ ጌዒሂ ኮሺከ ጌዒ ሊያና ሞላ ዒገኮ ቦንቻ ላንካዎ ከሎ ዑኡቲሞ ዳዒሂኮ ጊንፃ፡ ላኣባ ናዎ ራኣሂሎ ያይቆኦቤም ዒንጌኔ።

29 ዩካገ ባኣላ ጎዮ ማዶ ማዳ ላኣሊሰከኖ ናዎ ራሂሎም ማዳያ ማዓንዳጉዲ ላኣባ ዒንጌኔ።

30 ያይቆኦቤ ራሂሎ ዒካዮ ሊያይዳገ ባሽ ናሽከኔ፤ ዩካገ ላንካይ ለዒ ላኣባም ማዳኔ።

ያይቆኦቤኮ ናኣቶ ሸይዮ

31 ሊያ ራኣሂሎጉዲ ናሽከንቲባኣሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳንቃዮ ናይ ዒዛ ሸዓንዳጉዲ ኮሺኔ፤ ራኣሂላ ጋዓንቲ ዞኦኮ ማዒኔ፤ 32 ሊያ ጎዳዲ ዓቲንቁ ናይ ሸዓዮ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ሚታሂ ዛጌኔ፤ ዓካሪ ሃይገ ሴካ ዓኒ ታና ናሽካንዳኔ» ጌዒ ሱንዮ ናዒሂኮ ሮኦኤሌ * ጌይ ጌሃኔ። 33 ሃሃ ዒዛ ጎዳዲ ዓቲንቁ ናይ ሸዓዮ፡ «ታኣኒ ናሽከንቲባኣሂ ጎዳ ሞይከኔ፤ ሃያ ናዒሂያ ሃሃ ታኣም ዒንጌኔ» ጋዓዮ ሱንዮ ሲሞኣኔ † ጌይ ጌሃኔ። 34 ለሚ ሃሃ ጎዳዳዮ ዓቲንቁ ናይ ሸዒ፡ «ዓካሪ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ታ ዒዛም ሸዒሂር ታ ዓኒ ታኣና ሞላ ናሹሞና ዓርቁንቲያ ማዓንዳኔ» ጋዓዮ ሱንዮ ሌዊ ‡ ጌዒኔ። 35 ሃሃ ዒዛ ጎዳዳዮ ዓቲንቁ ናይ ሸዒ፡ «ዓካሪ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ

* 29:32 29:32 ሮኦኤሌ ጌይዮ፡- ዒብራይ ባሶ ሙኡቸና «ሬዑኤ» ጌይንታያ ማዓዛ ቡሊዮ፡- «ሂዮ፤ ዓቲንቁ ናይ» ሃሃ ጊንሃ «ታኣኮ ሚታ ሃይ» ጌይሂከ። † 29:33 29:33 ሲሞኣኔ ጌይዮ፡- ዒብራይ ባሶ ሙኡቸና፡- «ሞይከኔ» ጌይሂከ። ‡ 29:34 29:34 ለዊ ጌይዮ፡- ዒብራይ ባሶ ሙኡቸና «ዓርቁንታንዳኔ» ጌይሂከ።

ጋላታንዳኔ» ጋዓዖ ሱንዖ ዪሁዳ § ጌይ ጌህኔ።
ዩካፓ ሾይዖ ዒዛኮ ዒቄኔ።

30

1 ራሄላ ያይቆኑቤም ፔቲታዖ ናይ ሾዒኒ ዳንዳዒባኣሂ ዒሬ ዎዶና ሚሾ ቂኢሬኔ፤ ዩያር ያይቆኑቤ ኮራ፡- «ናይ ታኣም ዒንገ፤ ሃንጎ ታ ሃይቃንዳኔ» ጌዔ።

2 ያይቆኑቤ ራሄሎ፡- «ናይ ታ ኔኤም ዒንገኒና ለኣገኒ ዳንዳዓ ያኣሲ ታ ኔ ኮራ ማላ?» ጌዒ ጎሬ።

3 ዒዛ ማሃዖ፡- «ታኣም ማዳዜሎ ባኣላ ሃኣዛገ፤ ዒዛ ታ ዛሎ ናይ ታኣም ሾዒንዳጉዲ ዒዛ ዔኔ፤ ዩያይዲ ዒዛ ዛሎና ታኣኒ ናይ ዒንደ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

4 ዒዛ ዩያ ጋዓዖ ባኣላ ያይቆኑቤም ማቸ ማሂ ዒንገዛ፤ 5 ባኣላ ጎዳዲ ያይቆኑቤም ዓቲንቄ ናይ ሾዔ። 6 ዩካፓ ራኣሄላ፡- «ዮኦሲ ታኣም ዎጌ፤ ሺኢጲዖ ታኣኮ ዎይዚ ዓቲንቄ ናይ ታኣም ዒንገ።»

ሂዚ ጋዓዖ ናዖኮ ሱንዖ ዳኣኔ * ጌዒ ጌህኔ። 7 ሃሃ ራኣሄሎኮ ማዳዜላ ባኣላ ጎዳዳዖ ሚሌ ዓቲንቄ ናይ ሾዔ። 8 ራኣሄላ «ታ ሚሾና ሚርጌ ማሾንገቦ ዓርቂ ዒዛ ታ ባሽኔ» ጌዒ፤ ናዖኮ ሱንዖ ኒፕታኣሌኤማ † ጌዔ።

9 ሊያ ሃሃ ዒዛኮዎ ሾይዖ ዒቄሂ ዒራዖ ዒዛም ማዳዜሎ ዚሊፓ ያይቆኑቤም ማቸ ማሂ ዒንገዛ፤

10 ሊያም ማዳዜላ ዚሊፓ ያይቆኑቤም ዓቲንቄ ናይ ሾዔ። 11 ሊያ ዒማና፡- «ታ ዎዚጉዳ ባለቲና ዓኣያዳይ!» ጋዓዖ ሱንዖ ዒዛኮ ጋኣዳ፤ ጌዒ ጌህኔ።

12 ሊያም ማዳዜላ ዚሊፓ ያይቆኑቤም ለሚ ሚሌ ዓቲቄ ናይ ሾዔ። 13 ሊያ ሃሃ፡- «ሚርጌ ታና ዎዛሴኔ፤ ሃይፓ ሴካ ለኣላ ቢያ ታና «ዎዛዳ ለኣሌ» ጋዓንዳኔ» ጋዓዖ ሱንዖ ናዖኮ ዓሴኤሬ § ጌዒ ጌህኔ።

14 ዛርጋሂ ጮኦር ዎዶና ያይቆኑቤኮ ናኣዚ፤ ሮኦኤኤ ካዮ ዓኣዳዖ ማንዳሪክሴ * ጌይንታ ሚሂኮ ቡኒ ዳንቄ፤ ዒንደ ሊያም ዔኪ ሙኩኔ፤ ራኣሄላ ሚሾ ሊያ ኮራ፡- «ሃዳራ ኔ ናዓ ዔኪ ሙኩ ማንዳሪክሴ ቡኖ ታኣም ዒንገቴራ» ጌዔ።

15 ሊያ ማሃዖ፡- «ታኣኮ ዓኒ ኔ ሳርቲሂ ዳካዛ ሃሃ ታኣኮ ናዓ ታኣም ዔኪ ሙኩ ማንዳሪክሴ ቡኖ ኔኤኒ ሳራኒ ኮዓ» ጋዓዛ፤ ራኣሄላ፡- «ኔኤኮ ናዖኮ ማንዳሪክሴ ቡኖ፤ ታኣም ዒንገ፤ ሃኖ ዒባኒ ያይቆኑቤ ኔ ኮራ ዎርቆንጎ» ጌዔ።

16 ዩኖ ዎንቴሎ ያይቆኑቤ ሶኦፓፓ ማዓኣና ሊያ ጋራፓ ዒዛ ባንሂ ኬሰካዖ፡- «ታኣኮ ናዖኮ ማንዳሪክሴ ቡኖና ታ ኔና ሻንቄሂሮ ሃኖ ዒባኒ ኔ ዎርቆንዳሂ ታኣና ዎላኩ» ዒዛም ጌዔ፤ ዩያር ዒዚ ዩኖ ዎንቴሎ ዒዛና ዎላ ዎርቄ።

17 ዮኦሲያ ሊያኮ ሺኢጲዖ ዎይዜሂሮ ሊያ ጎዳዳዖ ያይቆኑቤም ደንጋሳ ዓቲንቄ ናይ ሾዔ።

18 ሊያ፡- «ታኣም ማዳዜሎ ታ ዓኒም ታ ዒንገጊዖና ዮኦሲ ታኣም ታ ማዶ ዛሎ ጨጌኔ» ጋዓዖ ሱንዖ ናዖኮ ዪሳኮኦሬ † ጌዒ ጌህኔ። 19 ሊያ ሃሃ ለሚ ጎዳዳዖ ያይቆኑቤም ለሃሳ ዓቲንቄ ናይ ሾዔ። 20 ዒዛ፡- «ዮኦሲ ታኣም ኮሺ ዒንገሂ ዒንገሂሮ ለሆ ዓቲንቄ ናይ ታ ዒዛም ሾዔ፤ ዓካሪ ታ ዓኒ ታና ቦንቻንዳኔ» ጋዓዖ ሱንዖ ናዖኮ ዛብሎኦኦኦ ‡ ጌዒ ጌህኔ። 21 ዩካፓ ዉዲሮ ናይ ሾዓዖ፤ ሱንዖ ዒዛኮ ዲኣና § ጌዒ ጌህኔ።

22 ዮኦሲ ሃሃ ራኣሄሎም ማሊ፤ ሺኢጲዖ ዎ ዒዛኮ ዎይዚ ናይ ሾዒንዳጉዲ ማህኔ። 23 ዩካፓ ዒዛ ጎዳዳዖ ዓቲንቄ ናይ ሾዔ፤ ሾዓዖ ዒዛ፡- «ዮኦሲ ዓቲንቄ ናይ ታኣም ዒንገ፤ ጫሽኪንቲዮ ታኣኮ ዓይሴ፤ 24 ሃሃ ሚሌ ዓቲንቄ ናይ ታኣም ዒንጎንጎ» ጋዓዖ፤ ሱንዖ ዒዛኮ ዮሴፕ * ጌዒ ጌህኔ።

22 ዮኦሲ ሃሃ ራኣሄሎም ማሊ፤ ሺኢጲዖ ዎ ዒዛኮ ዎይዚ ናይ ሾዒንዳጉዲ ማህኔ። 23 ዩካፓ ዒዛ ጎዳዳዖ ዓቲንቄ ናይ ሾዔ፤ ሾዓዖ ዒዛ፡- «ዮኦሲ ዓቲንቄ ናይ ታኣም ዒንገ፤ ጫሽኪንቲዮ ታኣኮ ዓይሴ፤ 24 ሃሃ ሚሌ ዓቲንቄ ናይ ታኣም ዒንጎንጎ» ጋዓዖ፤ ሱንዖ ዒዛኮ ዮሴፕ * ጌዒ ጌህኔ።

ያይቆኑቤ ማዳ ዛሎር ዒዛም ዒንጎ ባኮ ዛላ ለኣባና ዎላ ማርሚሂ

25 ራኣሄላ ዮሴፕ ጎዖ ናዓሂ ሾዔሂኮ ጊንዖ ያይቆኑቤ ለኣባ ኮራ፡- «ታ ሾይንቴ ዓጮ ማዓንዳጉዲ ታና ዳኬ፤ 26 ኔኤም ማዳ ታ ዳንቄ ለኣሎንሂና ናኣቶንሂና ታኣም ዒንገ፤ ዎያይዲ ታ ኔኤም ማዳቴያ ኔ ዔራ፤» ጌዔ።

27 ለኣባ ዒማና፡- «ኔ ዛሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዓንጃሂ ዲማ ጎይሂና ታ ዔሬሂ ታ ኔኤም ኬኤዛኒ ኮዓ፤ 28 ኔኤም ኮይሳሂጉዳያ ታኣም ኬኤዜ ታ ኔኤም ጨጋንዳኔ» ጌዔ።

29 ያይቆኑቤ ዒዛም፡- «ዎያይዲ ታ ኔኤም ማዳቶ፤ ሃሃ ቆልማ ኔኤኮ ታ ሄንቄዖና ዎኣዲ ሚርጌቶ፤ ኔ ዔራ፤ 30 ታ ሙኩዎንቴ ቤርታ ኔኤኮ ዓኣ ዳኮ ቆልሞንሂ ሃሂ ኮሺ ሚርጌ፤ ታ ሄሌ ቤዘይዳ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንጃ ኔኤም ዒንገ፤ ማይ ሃይፓ ሴካ ታ ማኦር ዓሶም ማዓ ባኣዚ ታ ዳንቃንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔ።

31 ለኣባ፡- «ሂዳቶ ዓይጎ ታ ኔኤም ጨጎንደይ?» ጌዒ ዒዛ ያኦጫዛ፤ ያይቆኑቤ ሂዚ ጌዔ፡- «ታ ኔኤም ጋዓ ፔቲ ባኣዚሰኬማ ሌሊ ኔ ታኣም ማዳቶ ቆልሞ ታ ኔኤኮ ሄንቄዖ ሃሻዓኬ፤ 32 ዩኖ ዓይጎይ ጌዔቶ ሃኖ ታ ኔኤኮ ቆልሞ ባኣኮ ዓኣዳዖ ያዳሎና ቦርጮ ዎኣሮና ካርዖ ማራቶና ቁሪ ዲማሳንዳኔ፤ ዔያታኣ ታ ኔኤም ማዳሂ ዛሎ ታኣም ማዓንዳኔ፤ † 33 ዩያይዲ ታኣኮ ጎኑሞና ጉሙርቂንቲዮና ሴካ ቤርታ ዔርታንዳኔ፤ ታ ኔኤም ማዳ ዛሎ ኔ ታኣም ዒንገኒ ሙካ ዎዶና ያዳላ ማዓባኣያና ቦርጫ ማዓባኣ ዎኣሪ ኔ ዳንቄ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ካርሂ ማዓባኣ ማራይ ኔ ዳንቄ፤ ዉኡቂንቴያታሂ ኔ ዔራኒ ዳንዳዓ።»

§ 29:35 29:35 ዪሁዳ ጌይዖ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ጋላታ» ጌይሂከ። * 30:6 30:6 ዳኣኔ ጌይዖ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ታኣም ዎጌ» ጌይሂከ። † 30:8 30:8 ኒፕታኣሌኤማ ጌይዖ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ናፕታሊ» ጌይሂ ማዓዛ «ማሾምቦ» ጌይሂከ። ‡ 30:11 30:11 ጋኣዳ ጌይዖ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ኮሺ ባለቲ» ጌይሂከ። § 30:13 30:13 ዓሴኤሬ ጌይዖ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ዓሺኤሬ» ጌይሂ ማዓዛ «ዎዛ» ጌይሂከ። * 30:14 30:14 ማንዳሪክሴ ጌይንታ ሚጻሎኮ ቡኖ ራኣሄላ ኮዓሂ ዩኖ ዎዶና ዩኖ ሚጻሎኮ ቡኖ ለኣሊ ዔኬቴ ዑሰካ ዓሲ ዓታንዳጉዲ ማሃኔ ጌይ ዓሳ ጉሙርቃሂሮከ። † 30:18 30:18 ዪሳኮኦሬ ጌይዖ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ላቢሂ ዛላ ዒንጎ ባኣዚ ጌይሂከ። ‡ 30:20 30:20 ዛብሎኦኦኦ ጌይዖ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ቦንቻሂ» ጌይሂከ። § 30:21 30:21 ዲኣና ጌይዖ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ዎጌ» ጌይሂከ። * 30:24 30:24 ዮሴፕ ጌይዖ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ታኣም ቃሶንጎ፤ ሃሃ ጊንሂ «ታጊዳፓ ሺኢሾ» ጌይሂከ። † 30:32 30:32 ዩኖ ሃራኔ ዓጮይዳ ያዳላና ቦርጫ ዎኣሪና ሃሃ ካርሂ ማራይና ዓኣያቱዎሴ።

34 ለአባ:- «ዔኤዔ ኔ ገዔህ ኮሺኬ» ገዔኔ።
 35 ጋባንቴ ዩኖ ከሎና ለአባ ጎኦሽ፡ ሃህ ቦርጫ ማዔ ኮላቶና ቦኦሬ ያዳለ ማዔ ዋኦር ዒንዶ ቢያ ከሴኔ፤ ዩያጉዲ ሃህ ካርህ ማዔ ማራይ ቢያ ዲማሲ ባጉንቆ ናኦቶና ሄንቂሴ። 36 ዩካፓ ለአባ ቆልሞ ዒሺ ሃይሃ ከሊ ጎይህ ማዔ ያይቆኦይዳፓ ሃኪ ዓኦጎ፤ ያይቆኦይ ጋባንቴ ለአባባ ባጉ ቆልሞ ሄንቂቃ ዓርቄ።

37 ያይቆኦይ ዒማና ሊቢኔንታ ለውዘንታ ዔርሞኔ ገይንታ ማህ ማሊባኦ፤ ዓኦጎ ኮኦሎ ዔካዎ ኮኦሎንህኮ ጋርይዳ ቦኦሬህ ጰዳንዳጉዲ ቦርጫሲ ቁኦር ጰዳ። 38 ዩካፓ ቆልሞ ዋኦፓ ዐሽካኒ ሙካኦና ቤርታ ቤርታ ዔያቶም ጰዳንዳጉዲ ዋኦፓ ዐሽ ጎንጋሎይዳ ገህኔ፤ ዓይጎር ገዔቶ ቆልሞ ዋኦፓ ዐሽካኒ ሙካ ዎዶና ቤኦሊንታያ ማዔህርኬ። 39 ዩያር ቆልሞ ቤኦሊንታኦና ቦርጫሶና ኮኦሎ ዛጋዎ ጎኦሽ፡ ቦርጫ ሃህ ያዳለ ማዔ ዋናይንታ ማራ ናይያ ሸዔ። 40 ያይቆኦይ ዩንህ ዋኦርንህና ማራቶንህና ዲማሴ፤ ሃንጎ ባጉ ቆልሞ ለአባባ ያዳሎና ካርዎ ማዔዘንህናኮ ቤርታ ቤርታ ማህ ዔቂሴ፤ ዩያይዲ ያይቆኦይ ፔ ቆልሞ ማርጊሼ፤ ሃህ ለአባ ቆልሞይዳፓኦ ዲማሴ።

41 ኮሺ ማዔ ቆልሞንህ ቤኦሊንታ ዎዶና ያይቆኦይ ቦርጫሲንቴ ኮኦሎንህ ዔያታ ዐሽካ ባኮኮ ቤርታ ገህሃ ቆልሞ ዩያ ዛጋ። 42 ጋባንቴ ዩንህ ኮኦሎንህ ለቤያ ማዔ ፑርቶ ቆልሞ ቤርታ ገህሃብ፤ ዩያይዲ ለቤያ ማዔ ቆልሞ ለአባም ማዔ፤ ዶዶ ቆልሞ ጋባንቴ ያይቆኦይም ማዔ። 43 ዩያይዲ ያይቆኦይ ማርጌ ያርጎጩ፤ ማርጌ ቆልሞንታ ዒዛም ማዳ ለአሊንታ ባጉንቂንታ፤ ሃህ ማርጌ ጋኦሎንታ ሃራንታ ዒዛኮ ዓኦጎ ማዔ።

31

ያይቆኦይ ለአባ ኮራፓ ዓኦሺንቲ ቤቴህ

1 ለአባባ ባጉንቆ ናኦቶ:- «ያይቆኦይ ኦ ዓዶ ቆልሞ ዔከኔ፤ ሃያ ቆሎ ቢያ ዒ ዴንቄህ ኦ ዓዶይዳፓኬ» ገዒ ገዒ ከኤዛህ ያይቆኦይ ዋይከኔ። 2 ሃህ ለአባ ዒዛ ቤርታኦሲጉዲ ናሽኩዋኦህ ዒ ዔሬ። 3 ዒማና ናንጎና ናንጋ ጎዳ ያይቆኦይም:- «ኔ ዓዶንህና ኔ ዓጊኖና ዓጩ ባንህ ማዔ ዴንዴ፤ ታኦኒያ ኔኤና ዎላ ማዓንዳ፤» ገዔ።

4 ዩያር ያይቆኦይ ቆልሞ ሄንቃ ቦኦሎ ባንህ ሙካንዳጉዲ ዒዛኮ ለኦሎ ራኦሃሎና ሊያና ዔኤሊሴ፤ 5 ዔያታ ሙካዛ ዒ ሂዚ ዔያቶም ገዔ። «ዒንህኮ ዓዴ ማናኦሲጉዲ ታና ናሽኩዋኦህ ታ ዔሬ፤ ጋባንቴ ታ ዓዶኮ ያኦዛህ ታኦና ዎላ ዓኦ፤ 6 ዎላቆ ታኦሲ ማጩንቲቆ፤ ዒንህኮ ዓዶም ታ ዶዲ ማዳህ ዒንህያ ዔራ፤ 7 ዒዚ ጋባንቴ ታ ዒዛም ማዳ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ቤዛ ቤዛ ለአሚ ለአሚ ታጾ ማይንቲ ታና ገሼ፤ ማዔቶም ዒ ታጊዳ ፑርታ ማዳንዳጉዲ ያኦሲ ዓይህባኦ፤ 8 ለአባ ታኦም ያዳሎ ቆልሞ ቢያ ኔ ማዳህ ዛሎ፤ ኔኤም ማዎንጎ ገዔ ዎዶና፤ ቆልሞ ቢያ ያዳለ ሸዔ፤ ሃህ ገንህ ማሊያ ሺርሺ ጎኦሽ ቆልሞ ቢያ ኔ ማዳህ ዛሎ፤ ኔኤም

ማዎንጎ። ጋባዛ፤ ቆልሞ ቢያ ጎኦሽ ሸዔ፤ ዩያይዲ ማርጌና ዒ ለአሚ ለአሚ ሺሬቶ፤ 9 ያኦሲ ዒንህ ዓዶ፤ ለአባባ ቆልሞ ዩያይዲ ዔከ ታኦም ዒንጌ፤ 10 ቆልሞ ቤኦሊንታኒ ኮዓ ዎዶና ቆልሞኮ ዐ-ዎ ከሰከ ዐኦጎህ ጎኦሽ፡ ያዳለ፤ ሃህ ቦርጫ ኮላይንታ ዓዴ ማራይንታ ማዔህ ዓውጥና ታ ዛጌ።»

11 «ዩያ ዓውቶና ያኦሲኮ ከኢታንቻ ታና ያይቆኦይ!» ገዒ ዔኤላዛ ታኦኒያ «ዮ!» ገዔ። 12 ዩካፓ ዒዚ ታኦም ከኤዛዎ:- «ቆልሞ ዐ-ዎ ከሰከ ዐኦጎ ኮላቶና ዓዶ ማራቶ ያዳሎንታ ቦርጫንታ ሃህ ጎኦሽ ማዔህ ዛጌ፤ ለአባ ኔኤም ማዳ ፑርቶ ባኮ ታ ዛጌህር ሃያ ማዳህ ታና፤ 13 ሃያኮ ቤርታ ጰቂህህ ማዎም ገዒ ዳኦ ኔ ዳኦ፤ ዛይቶ ዎህ ሃህ ናኦባ ኔ ናኦባ ቤኤሎ ቤኤቴኤላይዳ ኔኤና ካኦማ ናንጎና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ታና፤ ሃህ ሃያ ዓጩይዳፓ ዐከና ከሰከ ኔ ሸይንቴ ዓጩ ማዔ ዴንዴ» ገዔ።

14 ራኦሃሎና ሊያና ዔያቶኮ ዓኒ፤ ያይቆኦይም:- «ኦ ዓዶይዳፓ ኦ ዳካላንዳ ባኦዚ ዓይጌያ ባኦ፤ 15 ዒዚ ኔና ዛጋህ ያንጎ ዓኦጊና፤ ቤርታ ዒ ኔና ሽንቼ፤ ሃህ ኦ ዛሎ ኔ ማዳ ዔከ ባኮም ቢያ ባይከ፤ 16 ሃህ ያኦሲ ኦ ዓዶይዳፓ ዔከ ኔኤም ዒንጌ ቆላ ቢያ ኦኦና ኦ ናኦቶናም ማዔህር፤ ያኦሲ ኔና ዓይህ ባኮ ቢያ ማማዳ» ገዔ።

17-18 ዩያር ያይቆኦይ ካኦኔይዳ ናንጋ ዓዶ ባንህ ማዔ ዓኦዳኒ ገኢጊንቴ፤ ናኦቶና ለኦሎና ጋኦላህ ቶጊሲ ማራፖታሚያይዳ ዓኦፓ ዒ ዴንቄ ቆሎንታ ቆልሞም ቢያ ዒሺ ዓኦጎ። 19 ዩማና ለአባ ማራቶኮ ጋፓኖ ዐ-ዎፓ ታይዚ ዓካኒ ዓኦዳያታህር፤ ዒዚ ባኦ ቤዘይዳ ናኦ ራኦሃላ ዒዛኮ ማኦራ ካኦሽኮ ያኦዘ ዉኡቄ ዔከ ዓኦጎ። 20 ያይቆኦይ ቤታህ ለአባም ከዙዎዎ ገሺ ዴንዴ፤ 21 ያይቆኦይ ፔኤኮ ቆልሞንህ ዔካዎ ራኦራና ከሰከ፤ ዔፕራዒሴ ጎዎ ዎርና ፒንቄ ገሜሪ ማርጌ ዓኦ፤ ገላዓዴ ገይንታ ዓጩ ዓኦጎ።

ያይቆኦይ ቤቴ ዓኦዳዛ ለአባ ገንዎ ኮዒ ዓኦዳህ

22 ያይቆኦይ ዓኦሺንቲ ዓኦዳህ ለአባ ሃይሃ ከሊኮ ገንዎፓ ዎይዛዎ፤ 23 ፔኤኮ ዒጊኖና ዎላ ያይቆኦይ ገንዎ ኮዒ ዓኦጎ፤ ለንካይ ከሊ ያይቆኦይ ሃንቴህኮ ገንዎ ገላዓዴይዳ ዒዛ ዒ ሄላኒ ዐከ። 24 ዩኖ ዎንቴሎ ያኦሲ ለአባም ዓውጥና:- «ያይቆኦይ ዐ-ዎ ፑርታ ማዔቶም ኮሺ ፔቴ ባኦዚታዎ ኔ ጎዐፑጉዲ ኔና ዔሬ» ገዔ። 25 ያይቆኦይ ገላዓዴይዳ ዓፕላና ማኦ ማኦር ዶቂ ዴንከ ዴዒ ዓኦንቴ ዒ ሙከ ሄላ፤ ዩካፓ ለአባና ዒዛኮ ዒጊኖና ዔያቶኮም ዓፕሎ ማኦር ዶቂ ዒኦካ ኮይላ ዴንከ።

26 ዩካፓ ለአባ ያይቆኦይ ኮራ:- «ዓይጎር ኔ ታና ሃያይዲ ገሼይ? ታ ናኦቶ ያልዚና ዴዒ ዔከ ዓኦዶጉዲ ዓይጋ ኔ ዔከ ዓኦዳይ? 27 ታኦም ከዙዎዎ ዓኦሺንቲ ቤቴዎና ዓይጋ ታና ኔ ገሼይ? ዎንዴ ኔ ታኦም ከኤዙቶ ካራቤና ጎኦላና ዔከ ኮርጊ ኮርጊ ዎዛና ታ ኔና ጎይህ ዓኦሃንዳንቴከ። 28 ታኦኒ ታኦኮ ናኦቶንታ ናኦቶኮ ናኦቶንታ ሄርቂ ዳኮፑጉዲ ኔ ማዳህ ሃይ ዳቢንቴከ፤ 29 ፑርታ ባኦዚ ታ ኔጊዳ ማዳኒ ዳንዳዎያታንቴ፤ ዎንቴ

31:13 31:13 ማዘ. ማገ 28:18-22::

ዓውቲና ኔ ዓዶ፡ ያዘዛህ፡- ለይቆኦ 0-9 ፑርታ ማዕቶዎ ኮሺ ፔቲ ባኣዚታዎ ኔ ጎፀ-ዋጉዲ» ጌዒ ታኣም ላቲኔ። 30 ኔ ሸይንቲ ዓጮ ማዒ ዓኣዳኒ ሚርገና ኮዒ ታገዳፓ ኔ ፓቂንቲህ ታ ዔራኔ፤ ማዓዛ ታኣኮ ማኣራ ታ ካኣሸካ ያኦዞ ኔ ወኡቁህ ዓይጌንጃርዳይ?» ጌዒ።

31 ያይቆኦ ማሃዎ፡- «ኔኤኮ ናኣቶ ታ 0-9ፓ ኔ ዔባንዳያናንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጩህረኬ፤ 32 ጋዓንቲ ኩባኣካፓ ኔኤኮ ካኣሸኮ ያኦዞ ዔኪ ጴዳ ዓሲ ዓኣቶ ሃይቆንጎ፤ ሃህ ሃንህ ኩኤኮ ዒጊኖንህ ኔኤኮ ማርካ ማሂፓፓ ኔ ባኣዚ ማዕ ባኮ ቢያ ኮዒ ሚኔ» ጌዒ። ያይቆኦ ይያ ጌዒህ ዒዛኮ ማቻ ራኣህላ ዓዶኮ ካኣሸኮ ያኦዞ ወኡቁ ዓኤህህ ዔሪባኣህረኬ።

33 ዩካፓ ላኣባ ያይቆኦንታ ሊያንታ ላምዎ ዒዞም ማዳ ላኣሎንህንታኮ ጋር ጌሊ ኮዔሰካፓ ፔቲታዎ ዔኤቢ ዴንቁባኣሴ፤ ጋፒንጃይዳ ራኣህሎ ጋር ጌሌኔ፤ 34 ራኣህላ ጋዓንቲ ዓዶኮ ካኣሸኮ ያኦዞ ዔኪ ጋኣላህ ቶጎ ሚኢሾ ዴማ ዓኣቶ 0-9 ዴዔህረ፡ ላኣባ ጋርይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ኮዓዎ ፔቲታዎ ዴንቁባኣሴ። 35 ዩማና ራኣህላ ዓዶ ኮራ፡- «ኮ ዓዴ! ታኣኮ 0-ህ ፑርቲህረ ታ ዔቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ታና ቆፃፖ» ጌዒ። ዩያር ላኣባ ቢያ ቤዞ ኮዒ ዒዛኮ ካኣሸኮ ያኦዞ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ።

36 ዒማና ያይቆኦ ላኣባ ኮራ፡- «ዓካሪ ታ ዓይጎ ፑርቲሴይ? ሂንዳ ሃያይዲ ኔ ታና ዳውሳህ ዓይጎ ታ ዎኦቲም ዳይ? 37 ታኣኮ ማሆ ባኣካፓ ኔ ባኣዚ ኔ ዓይጎ ዴንቁይ? ኔ ዴንቁ ባኣዚ ዓኣያታቶ ኩኤኮ ዒጊኖ ቤርታ ሸኢሴ፤ ዔያታ ኔኤና ታኣናይዳፓ ፑርታህ ያናታቶዎ ኩኤኮ ዎጎንጎ። 38 ኔኤና ዎላ ታ ላማታሚ ለዔ ናንጌ ዎዶይዳ ማራቶና ዎኣርና ኔኤኮ ቡሌ ዎዴ ባኣሴ፤ ኔኤኮ ቆልዎይዳፓ ፔቲ ማራናይታዎ ታ ሸኪ ሙዒ ቤቁባኣሴ፤ 39 ኔኤኮ ማራቶይዳፓ ፔቲ ቦዎ ሙዒቶ ታ ጨጋኣፓዓቲም ታ ዳቢንቲና ሙይንቲባኣሴ ጌዒ ታ ኔኤም ከኤዛኒ ኔ ቤርቶ ዔኪ ሙኪ ቤቁባኣሴ፤ ዎንታታቶ ሮኦራ ወኡቁንቲ ቆልዎ ዓኣቶ ኔ ታና ጨጨጊሳኔ።

40 ሚርጌ ዎዶና ሮኦሪ ራኡጶና ዎንቶ ጎቃይሳ ጨኢዝና ታ ሚርጌ ማታዴኔ፤ ቃራ ጊንጎዎ ታ ጊንዔ ዎዴ ባኣሴ። 41 ኔኤና ዎላ ታ ዩያይዲኬ፡ ላማታዎ ሌዎ ዓኣህህ፤ ዩያ ላማታዎ ሌዎኮ ታጾ ያይዶ ሌዎ ኔኤኮ ናኣቶ ዔካኒ፡ ዓቲ ላሆ ሌዎንህ ታ ማዴህ ኔገዳፓ ቆልዎ ዔካኒኬ፤ ያዲ ማዕቶዎ ታ ኔኤም ማዴህ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ቤዛ ቤዛ ታጾ ማይንቲ ኔ ላኣሜኔ። 42 ታ ዓዴ ዩሳኣቁ ዒጊጫ ዓብራሃሜኮ ያኦዞህ ታኣና ዎላ ማዒባኣቶ ኩቺ ጉሪ ኔ ታና ዳካንዳንቲኬ፤ ሃህ ጋዓንቲ ታኣኮ ማታህረ ላቢያና ዛጊ ዎንቲ ያኦሲ ኔና ዓውቶና ጎሬኔ» ሂዚ ጌዒ ዳጋዲ ጎሪንቲ።

ያይቆኦና ላኣባና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁዎ

43 ላኣባ ያይቆኦም፡- «ሃንህ ኔኤኮ ላኣሎንህ ታ ናኣቶኬ፤ ዔያቶኮ ናኣታኣ ታ ናይኬ፤ ሃይ ቆልማ ሃህ ታኣርኬ፤ ጎኑምታቶ ሃይ ጴዳ ባካ ቢያ ታኣርኬ፤ ጋዓንቲ ታኣኮ ናኣቶና ዔያቶኮ ናኣቶና

ዓይሳኒ ዓይጎ ባኣዚያ ታ ማዳኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ 44 ዩያር ኔኤና ታኣና ዎላ ኩ ፑርቲዎጉዲ ጫኣቁዎ ኩ ጫኣቃንዳኔ፤ ዩያ ጫኣቁዎኮ ማርካ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ሹቺ ኩ ቡኩሲ ኩሊ ዳኣቦ ዳኣቦም» ጌዒ።

45 ዩያር ያይቆኦ ፑኡፒ ሹቺ ዔኪ ማላታ ማዓንዳጉዲ ዳኣቦ ዳኣቤኔ። 46 ዩካፓ ዒዚ ማኣር ዓሶ ቢያ፡- «ሹቺ ቡኩሱዎቲ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ሹጮ ቡኩሲ ኩሌህኮ ጊንፃ ኮይላ ዴዒ ሙኡዚ ሙዒኔ። 47 ላኣባ ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንፆ «ዩጋርሳሃዱታ» * ጌዒ ጌሃዛ፡ ያይቆኦ ጊንህ ሃህ «ጌሌዓዴ» ጌዒ ጌህኔ። 48 ላኣባ ዒማና፡- «ዓካሪ ሃኖ ሃይ ሹጮ ከኤላ ኔኤና ታኣና ባኣካ ማርካኬ» ጌዒ፤ ጌሌዓዴ † ጌዒ ዔኤሊንቲህያ ዩያርኬ። 49 ላኣባ ጊንህ፡- «ዓካሪ ሃይካፓ ኩ ዳማዳ ዎዶና ያኦሲ ኔኤና ታኣና ካፖንጎ» ጌይ ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንፆ «ሚፃጳ»‡ ጌዒ ላማሲ ጌህኔ። 50 ላኣባ ቃሳዎ፡- «ታ ናኣቶ ኔ ማታሴቲ፡ ሃህ ማሌ ላኣሊያ ኔ ዔያቶ 0-9 ዔኬቶ፡ ታ ዔራኒ ዳንዳዒባኣታቲያ ያኦሲ ኩኤኮ ማርካታህ ኔ ዎሊፖ። 51 ኩኤኮ ባኣኮይዳ ታ ቡኩሴ ሹጮና ዔቁሴ ዳኣቦ ሃኣዛጌ፤ 52 ታኣኒ ኔና ያላኒ፡ ኔኤኒያ ሃህ ታና ያላኒ ሃያ ሹጮ ኩሎና ዳኣቦና ኮርሳ ያኦኪ ፔቲያኮ ዓጮ ጌሉዎጉዲ፡ ሃይ ኩሎና ሹጮንታ ጳቂሥህም ጌዒ ጌህንቲ ዳኣባ ኩ ባኣካ ማርካኬ። 53 ዩያ ኩ ካፑዎዎ ሃሹቶ ዓብራሃሜንታ ናኮሬንታኮ ያኦሲ፡ ዔያቶኮ ዓዳህ ያኦሲያ ፑርታ ሜቶ ኩገዳ ዓጎንጎ!» ጌዒ። ዩካፓ ዒዛኮ ዓዴ፡ ዩሳኣቁ ዒጊጫ ያኦዞህ ሱንፆና ዩያ ቢያ ካፓኒ ያይቆኦ ጫኣቁኔ። 54 ዩኖ ዲኮ 0-ፆይዳ ያይቆኦ ያኦሲም ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካሸኬኔ፤ ሃህ ጊንህ ዓሶ ቢያ ሙኡዚ ሙዒንዳጉዲ ዔኤሌኔ፤ 55 ዚር ጉቲሎ ላኣባ ጉቲ ዓሚ ዔቃዎ ናኣቶና ዒዛኮ ናኣቶኮ ናኣቶና ሂርቁ፡ ዓንጂ ኮሺ ዴዐዎቲ ጌዒሰካፓ ፔ ማኣሪ ማዒ ዓኣዴ።

32

ያይቆኦኮ ዔኤሳዎና ዎላ ካኣሚያር ጊኣጊንቶ

1 ያይቆኦ ነይዎ ዓኣዲያይዳ ዓኣንቲ ያኦሲኮ ከኢታንቻ ጎይዎ ዒዛና ካኣሜኔ። 2 ዒዚ ዔያቶ ዴንቃዎ «ያኦሲ ዳንኪ ዴዔ ቤሲ» ጌዒ ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንፆ ማሂናይሜ * ጌዒ ጌህኔ።

3 ዩካፓ ያይቆኦ ዔዶኦሚ ዓጮይዳ ሴዒሪ ጌይንታ ዓጮሎይዳ ናንጋ ዒዛኮ ቶይዲ ዔኤሳዎ ባንህ ከኢታ ዓሲ ቤርታሲ ዳኬኔ፤ 4 ሂዚ ጌዒ ዒዚ ዔያቶ ዓይህኔ፡ «ታ ጎዳ፡ ዔኤሳዎም ሂዚ ጌዒ ከኤዙዎቲ፡- ኔ ዓይላህ፡ ታኣኒ፡ ያይቆኦ ሃይማ ሂላንዳኣና ናንጌህ ላኣባና ዎላ ማዒህ ታ ኔኤም ከኤዛኒ ኮዓኔ፤ 5 ሃኣዛጌ፤ ሃህ ታኣኮ ሚርጌ ባይ፡ ሃራ፡ ዎኣሪንታ ማራይንታ፤ ሃህ ዩያጉዲ ታኣም ማዶ ማዳ ዓቲንቁንታ ላኣሊንታ ዓኣኔ፤ ዓካሪ ሃያ ታ ኔኤም ከኢቶ ዳካህ ኔኤና ታ ቡካኒ ኮዒኬ።»

* 31:47 31:47 ዩጋርሳሃዱታ ጌይዎ፡- ዓራሜ ሙኡቺና «ማርካ ከኤሌ» ሃህ ጊንህ «ማርካ ዳኣቦ» ጌይህኬ። † 31:48 31:48 ጌሌዓዴ ጌይዎ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቺና «ማርካ ከኤሌ» ሃህ ጊንህ «ማርካ ዳኣቦ» ጌይህኬ። ‡ 31:49 31:49 ሚፃጳ ጌይዎ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቺና «ሴሌላ» ጌይህኬ። * 32:2 32:2 ማሂናይሜ ጌይዎ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቺና «ላምዎ ዳንኪ ዴያና ቤሲ» ጌይህኬ።

6 ከኢቶ ለሰንሠያ ዳንዲ ሄሊ ያይቆኦቤ ባንሢ ማዕ ሙካዮ፡- «ኔ ቶይዲ ዔኤሳዎ ኮራ ኑ ዓኣጴጎቴ፤ ዒዚ ኔኤና ዋላ ካእማኒ ሙከሢዲ ዓኣኔ፤ ዒዛና ዋላ ያይዶ ጃኤታ ዓሲያ ሙካኔ» ጌይ ኬኤዜኔ። 7 ያይቆኦቤ ዬያ ዋይዜ ዎዶና ሚርጌ ዒጊጪ ሜታዳዎ ዒዛና ዓኣ ሳሶ ለምዎ ቤሲ ፓቁ፤ ሃሃ ዬያጉዲ ማራቶንታ ዋኣርንታ ጋኣላሢንታ ቢያ ለምዎ ቤሲ ፓቁ ፓቁ ዔቁሴኔ። 8 ዬያ ዒ ማጴሢ «ዔኤሳዎ ጎዎንቴ ሙከሢ ዛሎ ባይዜቶ፤ ፔቴ ዛላታዎ ቶላኒ ዳንዳዓኔ» ጌዒ ማላሢናኬ።

9 ዬካፓ ያይቆኦቤ፡- «ታ ዓዶንሢ ዓብራሃሜና ዩሳኣቄና ያኣዛሢዮ! ታኣኮ ሸኢጲዎ ዋይዜ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ጌኤኮ ሸይንቶ ዓጮ፤ ኔ ዒጊና ባንሢ ማዕ ዳንዳ፤ ዒኣካ ታ ኔኤም ኮሺ ማዓንዳጉዲ ማሃንዳኔ» ኔ ታኣም ጌዔኔ። 10 ታና ኔኤኮ ዓይላሢዎ ሃያ ጉዳያ ኮሹምና ጉሙርቁንሢና ኔ ጳዋኒ ኮይሱዋያታንቴኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ዮርዳናሴ ዋሮና ፒንቁ ታ ሙካኣና ታኣኮ ኮኣላዶ ኮኣሎማፓ ዓታዛ ፔቴታዎ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ለምዎ ቤሲ ፓቁንቴ ፃጲ ታ ዔከ ማዔኔ። 11 ታናንታ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ዓይሱዋዎ ኑና ዔኤሳዎ ባይዛንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጫሢር ታ ቶይዲ ዔኤሳዎይዳፓ ኔ ታና ዓውሳንዳጉዲ ታ ኔና ሸኢቃኔ፤ 12 ኮሺ ባኣዚ ታ ኔኤም ማዳንዳኔ፤ ዜርዎዎ ኔኤኮ ፓይዲንታኒ ዳንዳዒንቴዎ ባዘ ዓጫ ዓኣ ማኣሻሎጉዲ ታ ሚርጊሻንዳኔ» ኔ ጌዔሢ ጳቂሢ» ሂዚ ጌዒ ሸኢቁኔ።

13 ያይቆኦቤ ዬኖ ቤዘይዳ ዋርቁ ጉቴ ዓሚ ዔቃዎ ዓኣ ባኮ ቢያይዳፓ ቶይዲ ዔኤሳዎም ዒንጋኒ ቁሪ ጊኣጊሺኔ፤ 14 ዬያይዲ ለምዎ ጃኤታ ዋኣሪ ዒንዳና ለማታሚ ኮላይ፤ ለምዎ ጃኤታ ዒንዳ ማራይና ለማታሚ ዓዴ ማራይ፤ 15 ሃይሢታሚ ዳንሢሢ ጋኣሎ ናኣቶና ዋላ፤ ሃሃ ያይዲታሚ ዒንዳ ባይና ታጶ ዚያ ጌማይ፤ ለማታሚ ዒንዳ ሃሪና ታጶ ዓዴ ሃሪና ማሂ ቁሪኔ፤ 16 ዬንሢ ቆልሞንሢ ቶኣከና ቶኣከና ዳማሳዎ ዬያ ፓቁንቴ ቆልሞ ዒሻንዳጉዲ ሄንቃ ናይ ጌሢኔ፤ ዬንሢ ሄንቃዘንሢም፡- «ታኣኮ ቤርታ ዓኣዲዋቴ፤ ቆልሞኮ ባኣካ ሃኬ ሃኬ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሂጋፓ ዒንሢ ጊንዎ ጊንዎ ዓኣዲዋቴ» ጌዔኔ። 17 ቤርታ ዓኣዲ ሄንቃሢም፡- «ታ ቶይዲ ዔኤሳዎ ጎይፃ ዒንሢና ካኣሚ ኔ ዓንኮ ዓሲዳይ? ዎካ ኔ ዳንዳይ? ሃይ ኔ ዒሻ ቆልማ ያኦርዳይ?» ጌዒ ኔና ያኣጩያ ማዔቶ፤ 18 ሃይ ቆልማ ኔ ዓይላሢ ያይቆኦቤርኬ፤ ዒዚ ሃያ ዳኬሢ ታ ጎዳ፤ ዔኤሳዎም ዒንጉዋቴ ጌዒኬ፤ ሃይሻ ዒዚ፤ ያይቆኦቤ ኑኤኮ ጊንዎ ሙካኔ» ጌዒ ኬኤዜ» ጌዔኔ። 19 ዬካፓ ለምዓሶና ሃይሃሶና ፓቁንቴ ቤዛ ዓኣዘንሢና፤ ሃሃ ዓቲ ቆልሞ ሄንቃዘንሢም፡- «ዒንሢያ ዔኤሳዎ ዳንቁቶ ዒማ ጌይ ከኤዙዋቴ፤ 20 ባሺ፤ ኔ ዓይላሢ፤ ያይቆኦቤ ጊንዎ ሙከሢ ሙከሢ ዓኣኔ» ጌዒ ዒዛም ኬኤዙዋቴ» ጌዔኔ። ዬያ ዒዚ ጌዔሢ «ታኣኒ ሄላንዳሢኮ ቤርታ ታ ዒዛም ዳኬ ባኮና ዳጎ ታ ዒዛኮ ሸሚሳንዳያናንዳኔ፤ ጊንፃፓ ዒዚ ታኣና

ካእማኣና ዎዛዲ ታና ጎይሢ ሞኣኪ ዔካንዳኔ» ጌዒ ማላሢናኬ። 21 ዬያይዲ ዒሸም ዒንጎንዳ ባኮ ያይቆኦቤ ቤርታሲ ዳኬሢኮ ጊንፃ ዳንኪ ዒኣካ ዔያታ ዳዔ ቤዛ ዋርቁኔ።

ያይቆኦቤኮ ያኣሲና ዋላ ማሸንባሢ ዓርቁዎ

22 ዬኖ ዋንቴሎ ያይቆኦቤ ዔቃዎ ለምዎ ዒዛኮ ማሸንሢና ጊንፃኣ ማሸንሢ ማዔ ለምዎንሢንታ ዒዛኮ ታጶ ፔቶ ናኣቶዎ ዔኪ ያኣቦቁ ዋሮና ፒንቁኔ። 23 ዔያቶ ዋሮና ዒዚ ፒንሢሢኮ ጊንፃ ዒዛኮ ዓኣ ሚሆ ቢያ ፒንሢኔ። 24 ዒዚ ጋዓንቴ ዋሮ ሱካ ፔኤር ዓቲኔ፤

ዬካፓ ዬኖ ዋንቴሎ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ፔቴ ዓሲ ማሸንቦ ዒዛ ዓርቃኣና ዋርቁኔ። 25 ዬይ ዓሢ ያይቆኦቤ ዓጋኒ ባሺንታዎ ቶኮኮ ጉባዘ ቃኣቶ ጳርቁኔ፤ ዬማና ያይቆኦቤ ማሸምባሢ ዓርቃኣና ቃኣታ ጉባዘና ካኣማ ካራፓ ቶላኔ፤ 26 ዬካፓ ዓሢ፡- «ሳዓ ካራኒ ዐኩሢር ታና ሃሺ» ጋዓዛ፤ ያይቆኦቤ፡- «ኔ ታና ዓንጂባኣቶ ታ ኔና ሃሻዓኬ» ጌዔኔ።

27 ዓሢ ዒማና፡- «ሱንፃ ኔኤኮ ያናዳይ?» ጋዓዛ፤ ዒዚ «ሱንፃ ታኣኮ ያይቆኦቤኬ» ጌዔኔ።

28 ዓሢ ጊንሢ፡- «ሃይፓ ሴካ ኔኤኮ ሱንፃ ያይቆኦቤ ጌይንቶፓ፤ ያኣሲንታ ዓሲንታ ማሸምቦና ኔ ባሺሢር ሱንፃ ኔኤኮ «ዒሰራዔኤሌ» ጌይንቶንጎ» ጌዔኔ።

29 ያይቆኦቤ ዓሢ ኮራ፡- «ኔ ሱንፃ ያናዳይ?» ጋዓዛ፤ ዓሢ፡- «ኔ ታኣኮ ሱንፃ ዔራኒ ኮዓሢ ዓይጎርዳይ?» ጋዓዛ ያይቆኦቤ ዓንጄኔ።

30 ያይቆኦቤ ዒማና፡- «ያኣሲኮ ቤርታ ዓቂ ዛጌ፤ ሃይሻ ሸምፖና ታ ዓኣኔ» ጌዒ ዬያይዳፓ ዔቁያና ዬኖ ቤዜሎኮ ሱንፃ «ጲኢኒዔኤሌ»፤ ጌዒ ጌሢኔ።

31 ያይቆኦቤ ጲኢኒዔኤሌፓ ዒቂ ዓኣዳኣና ዓባ ያርቁኔ፤ ዬማና ጉባዘ ዒዛኮ ጳርቁንቴሢር ዒዚ ዋካልቃኔ። 32 ዬያር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃኖ ሄላንዳኣና ቆልሞኮ ጉባዘ ካኣማ ካራ ዓኣ ቃኣቶ ዓሸኮ ሙዐዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያይቆኦቤ ዓሢና ዋላ ማሸንባሢ ዓርቃኣና ዓሢ ዒዛኮ ጉባዘ ጳርቁሢርኬ።

33

ያይቆኦቤኮ ዔኤሳዎና ዋላ ካኣሚዎ

1 ያይቆኦቤ ሃኬና ዔኤሳዎ ያይዶ ጃኤታ ዓሲና ዋላ ሙካሢ ዳንቃዎ ፔኤኮ ናኣቶ ዛሎ ሊያና ዋላ፤ ዛሎ ራኣሄሎና ዋላ ሃሃ ዓቲዘንሢ ለምዎ ዒዛኮ ማዶ ማዳ ላኣሎንሢና ዋላ ማሂ ፓቁኔ።

2 ቤርታሲ ለምዎ ዒዛኮ ጊንፃኣ ማሸንሢና ዔያቶኮ ናኣቶና ዳኬኔ፤ ሄሊሲ ሊያና ዒዘ ናኣቶና ዳኬኔ፤ ሃይሢሲ ራኣሄሎና ናኣዚ ዮሴፔና ቢያፓ ጊንፃ ሙካንዳጉዲ ማሃዎ፤ 3 ዒዚ ቢያሢኮ ቤርታ ዓኣዲ ቶይዲ ዔኤሳዎ ኮይላ ዐካዎ፤ ሳዎ ባንሢ ሂርኪ ጌዒ ላንካይ ማይንቴ ዘጊ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤሊኔ፤ 4 ዔኤሳዎ ጋዓንቴ ዒዛና ካኣማኒ ዒዛ ባንሢ ጳሸካዎ፤ ባቃኖ ፔ ኩጮና ማሪ ዓርቁ ሄርቁንታዎ ለምዎንሢ ዎዛፓ ዔቁያና ዬኤኬኔ፤ 5 ዔኤሳዎ ያይቆኦቤኮ ጊንፃ ሙካ ላኣሎና ናኣቶና

32:12 32:12 ማዘ. ማፃ 22:17። 32:26 32:26 ሆሴ. 12:3-4። † 32:28 32:28 ዒሰራዔኤሌ ጌይፃ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቺና «ያኣሲና ዋላ ማሸምቦ ዓርቃያ» ጌይሢኬ። 32:28 32:28 ማዘ. ማፃ 35:10። 32:29 32:29 ሱኡጎ. ማፃ 13:7-18። ‡ 32:30 32:30 ጲኢኒዔኤሌ ጌይፃ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቺና «ያኣሲ ዓኣፒ ካራ» ጌይሢኬ።

ዳንቄ ዋድሮ፡- «ሃንሢ ኔኤና ዋላ ዓሳዘንሢ ዓይጎ ዓሲዳዎ?» ጌራ ያኤቤ ያይቆኦ ማሃዎ፡- «ታ ጎዳሢዎ! ሃንሢ ያኤቤ ፔ ኮሹሞና ታኣም ዒንጌ ታ ናኣቶኤ» ጌራ። 6 ዩካፓ ያይቆኦ ኮ ጊንጻኣ ማሃንሢ ዓይቶኮ ናኣቶና ዋላ ሙኪ ዒዛ ቦንቾ ዓኤሊሢ ዓኤሊ። 7 ሃሃ ሊያና ዒዛኮ ናኣቶና፤ ጋፒንጻ ዮሴፔና ራኣሄሎና ዋላ ሙኪ ቦንቾ ዓኤሊሢ ዓኤሊ።

8 ዓኤሳዎ ያይቆኦ ኮራ፡- «ቤርታ ቤርታ ዒሺንጌ ዓኣዳንጌ ታ ዛጌ ቆልማ ዓይጎዳይ?» ጌራ።

ያይቆኦ ማሃዎ፡- «ታ ጎዳሢዎ! ዩይ ኔኤና ዋላ ቡካኒ ኔኤም ታ ዳኤያኤ» ጌራ።

9 ዓኤሳዎ ጊንሣ፡- «ታ ጌኤዛሢዎ! ታኣም ጊዳ ቆሎ ዓኣኔ፤ ኔኤሲ ኔኤም ማዎንጎ» ጌራ።

10 ያይቆኦ ጋዓንጌ፡- «ያዲ ማዎ፤ ጎኔና ኔ ታና ናሽካቶ ሃዳራ ታ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ዓኤ፤ ኔ ታና ናሽሞና ዛጊሢ፤ ኔ ዓኣፖ ካር ዛጊያ ያኤሲ ዓኣፒ ካራ ዛጋያ ማሃ ኔ ፓይዳ። 11 ዩያር ሃዳራ ሃያ ታ ኔኤም ዒንጌሢ ዓኤ፤ ያኤሲ ፔ ኮሹሞና ታኣም ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ዒንጌኔ» ጋዓዎ ያይቆኦ ዒዚ ዒንጎ ባኮ ዓኤሳዎ ዓካንዳጉዲ ዒናፓ ሸኢቁሢሮ ዓኤሳዎ ዓኤ።

12 ዓኤሳዎ፡- «ዓካሪ፡ ሂንዳ ቢራዎ፤ ጋዓንጌ ታ ኔኤኮ ቤርታ ዓኣዳንዳኔ» ጌራ።

13 ዩካፓ ያይቆኦ፡- «ናኣታ ላባያታሢ ታ ጎዳሢዎ ኔ ዓራፎ፤ ዳንሢሢ ቆልሞንታ ዋናናኣቶንታ፡ ሃሃ ናኣሪ ናኣቶ ዛሎ ማላንዳያ ታና ኮይሳ፤ ፔቴ ከሊታዎ ራኤሪና ጉኤዲ ዓይቶ ዒሸናቶ ቆልማ ቢያ ኩዳንዳ። 14 ዩያር ሃዳራ ታ ጎዳሢዎ ኔኤ፤ ቤርታዲ ዓኣዳ፤ ታኣኒያ ጊንጻ ኔኤኮ ታሢ ታሢ ሙካንዳ፤ ቆልሞና ናኣቶና ዙንሢ ዓኤ። ሴዒሪይዳ ኔ ዋላ ካኣማንዳ።» ጌራ።

15 ዓኤሳዎ ያይቆኦ፡- «ሂዳቶ፡ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሳይዳፓ ዳካ ዓሲ ኔ ኮራ ታ ዓይጎንዳ።» ጌራ።

ያይቆኦ ጋዓንጌ፡- «ታ ጎዳሢዎ፡ ኔኤና ዋላ ታ ቡኤያፓዓቴም ማላ ዓይጌያ ታኣም ኮይሱሞ» ጌራ። 16 ዩያር ዓኤሳዎ ዩኖ ከሎና ጎይያ ከሰከ ሴዒሪ ማላ ዓኣዳ። 17 ያይቆኦ ጋዓንጌ ሱኮቴ ጌይንታ ቤሲ ዓኣዳዎ ዒኣካ ፔኤኮ ማኣሪ ማዘ። ባኣቶኮዎ ባርታ ዲርቄ፤ ዩያር ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንጻ ሱኮቴ * ጌይንጌ።

18 ማላፓፓ ማያይዳፓ ያይቆኦ ካኣና፤ ዓጮ ማላ ዓኣዳዎ፡ ሴኤሚ ጌይንታ ካታሚሎ ኮሺና ሂሌ፤ ዒኣካ ካታሞኮ ቤርቶ ዛሎና ዓኣ ቦኦሎጊዳይዳ ዲንኪ ዳዔ። 19 ዒዚ ናንጎር ዓፒላፓ ማዘና ማኣር ደቄ ቤዛ ሴኤሚ ዓድ፡ ሃሞሪ ማኣር ዜርያይዳፓ ያኤታ ሹቺ ቢራና ተ ዒ ሻንቄ፤ 20 ዒኣካ ዒዚ ያኤሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎንዳ ቤሲ ሹቺና ኮሻዎ «ዒሰራዔኤሌ ያኤሲ ማዔ ናንጊና ናንጎ ጎዳ» ጌራ ዩኖኮ ሱንጻ ጌሃ።

34

ያይቆኦ ናዎ ዲኣናኮ ዓሲና ዓርቂንጌዎ

1 ፔቴ ከሊ ሊያ ያይቆኦም ሸዔ ዲኣና ጌይንታ ወዲር ናዔላ ዔያታ ናንጎ ካኣና፤ ዓጮይዳ ዓኣ ላኣሎ ዛጋኒ ከሰከ። 2 ዩኖ ዓጮ ሱኤፓሢ፡ ሃሞዎ ዓጮ ዓሢ፡ ሃሞሪ ናኣዚ፡ ሴኤሚ ዒዛ ዳንቃዎ ዎልቁና ዓርቄ፤ 3 ዒዛኮ ማዘጸማፓ ዓቁያና ዒዛ ዒ ኮሺ ናሽኤ፤ ዩያር ናዔላ ዒዛ ናሽካንዳጉዲ ናሹሞ ዑኤሲና ጌሺሢ ሃይሴ ዒ ጌሰቴ። 4 ዩካፓ ዒዚ ፔ ዓድ ኮራ፡- «ሃኖ ናዔሎ ታ ዓኤኮም» ጌራ።

5 ያይቆኦ ፔኤኮ ናዎ ዲኣና ዓሲ ዎልቁና ዓርቄሢ ዎይዜ፤ ጋዓንጌ ዒዛኮ ጌርሲንሢ ቆልሞና ሶኦፔሢሮ ዔያታ ማዓንዳያ ሂላንዳኣና ዚቲኖ ጌራ ካፔ፤ 6 ዩካፓ ሴኤሚኮ ዓዳ ሃሞሪ ያይቆኦና ጌሰታኒ ሙኤ፤ 7 ዒማ ከሎና ያይቆኦኮ ናኣታ ባኣቶ ሃንጻፓ ሙካዎ ማዳንጌ ባኮ ዎይዚ ማርጌ ዲቃቴ፤ ሴኤሚ ያይቆኦኮ ናዎ ዓርቂዎና ዒሰራዔኤሌ ዳር ዳውሲሴሢሮ ማርጌና ዔያታ ዳጋዳ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩያጉዳ ባኣዚ ማዳንታንዳያ ኮይሱሞንሢሮ። 8 ሃሞሪ ጋዓንጌ ዔያቶ ኮራ፡- «ታ ናዓሢ፡ ሴኤሚ ዒንሢኮ ናዔሎ ማርጌና ናሽኤሢሮ ዒዛም ዒንጉዎቴ። 9 ጉቤና ኦኡና ዒንሢኮ ባኣካ ዔፒ ዛላና ጫኣቁሞ ኦ ጫኣቁሞ፤ ኦኡኒ ዒንሢኮ ወዲር ናኣቶ ዓኤኮም ዒንሢያ ኦ ወዲር ናኣቶ ዓኤኮ፤ 10 ዩያይዲ ኦ ዓጮይዳ ኦኡና ዋላ ዒንሢ ናንጎኒ ዳንዳ፤ ዒንሢ ኮዔ ቤሲ ሃንጌ፡ ኮርሞዎ ኮርሚ ኮርሚ ያርጎጠ ናንጎኒ ዒንሢ ዳንዳ።» ጌራ።

11 ሴኤሚ ጊንሢ ፔ ዛሎና ዲኣናኮ ዓድና ጌርሲንሢሮ፡- «ታ ማሊያ ዒንሢ ኩንሢቶ ዒንሢ ኮዔ ባኣዚ ቢያ ታ ዒንሢም ማዳንዳ፤

12 ዑኤቴሎ ዛሎ ዒንሢ ኮዔሢጉዳያ ማጋጩ ታና ያኤጩዎ፤ ዒዛ ታ ዓካንዳጉዲ ዒንሢ ጌዔቶ ዒንሢ ኮዔ ባኣዚ ቢያ ታ ዒንሢም ዒንጎኒ ጌኣጎጎቴያኤ» ጌራ።

13 ሴኤሚ ያይቆኦ ናኣቶኮ ጌር ዲኣና ዎልቁና ዓርቄሢሮ ዔያታ ሴኤሚና ዒዛኮ ዓድ ሃሞሪናም ጌሺሢና ሂዚ ጌራ ማሃ፡- 14 «ኦ ጌር ዓቲንጌ ቤርቲ ቲቂንጌባኣ ዓሲ ዓካንዳጉዲ ኦ ኮዑሞ፤ ያዲ ማዔቶ ዩይ ኦኡም ፑኡፒ ዳውሲንጌ፤ 15 ዒዛ ኦኡኒ ኔኤም ዒንጎኒ ዳንዳዒሳ ፔቴ ጎይሢ ሌሊ ዓኣ፤ ዩኖ ዓይጎዳይ ጌዔቶ ኔናንታ ኔ ዓጮ ዓቲንቆንታ ቢያ ኦጉዲ ዓቲንቆ ቤርቶ ቲቂንጌያ ማዔቶኤ። 16 ያዲ ማዔቶ ዒንሢ ኦ ወዲር ናኣቶ፡ ኦኡኒያ ዒንሢ ወዲር ናኣቶ ዓካንዳ፤ ፔቴ ዳሬ ማዒያ ኦ ዋላ ናንጎንዳ። 17 ኦኡኮ ማሊያ ዒንሢ ዓከባኣቶ፡ ዓቲንቆ ቤርቶዎ ዒንሢ ቲቂንጌባኣቶ ኦ ጌራሎ ኦ ዓከ ዓኣዳንዳ።»

18 ዩኖ ጌኤዛ ዔኤሳዎ ጫኣቁሚላ ሃሞሪና ናኣዚ ሴኤሚናም ኮሺ ማሊ ዳዳ፤ 19 ሴኤሚ፡ ያይቆኦኮ ናዎ ማርጌና ናሽኤሢሮ ጌይንጌ ባኮ ቢያ ማዳኒ ፔቴታዎ ኔጊባኣ፤ ዒዚ ፔ ዓድ ማኣራ ማርጌ ቦንቺንታያ።

20 ዩያር ሃሞሪና ናኣዚ ሴኤሚና ካታሞ ጌሎ ካራ ዓኣ ዓሳ ቡካ ቤዛ ዓኣዳዎ፡ ካታሞይዳ ናንጎ ዓሰም፡- 21 «ሃንሢ ዓሰንሢ ኦኡና ዎላ ናንጎሢ ኮሹሞናኤ፤ ሃኖ ዓጩሎይዳ ኦኡና ዎላ ዔያታ ናንጎንጎ፤ ሃሃ ዔያታ ኮዔሢጉዲ ሃንቶንጎ፤ ሃይሸ!

* 33:17 33:17 ሱኮቴ ጌይያ፡- ዔብሪ ዓሰ ሙኡቺና «ዛምፖ ማኣራ» ጌይሢ። † 33:19 33:19 ያኤታ ሹቺ ቢራ ጋዓዛ፡ ዩኖ ዎድና ያኤታ ማራይ ሻንቃኒ ዳንዳዎ ማኣሸ ጉዳያኤ። 33:19 33:19 ዓ.ያ. 24:32፤ ዮሃ. 4:5።

ያይቆኦ ናኦቶ
(1ፆኦሲ. ዓሃኬ 2:1-2)

22 ያይቆኦ ዩኖ ዓጩሎይዳ ናገጋንቴ፡ ዒዛኮ ናኦቶ ቶይዲ ርኦቤኤሌ ዒዛኮ ገንፃኦ ማቸ፡ ባኦላና ዋላ ላሄሢ ዒ ዋይዜኔ። ያይቆኦኮ ባቲንቆ ናኦቶ ታጾ ላምፆኬ። 23 ያይቆኦኮ ማቸ ሊያ ናኦቶ፡ ቶይዲሢ ርኦቤኤሌ ማዓዛ ሃንጎታ ሲሞኦኔ፡ ሌዋ፡ ዪሁዳ፡ ዪሳኮኦገንታ ዛብሎኦኔንታኬ። 24 ራኦሄሎ ናኦቶ፡ ዮሴፕና ቢኢኒዓሚናኬ። 25 ራኦሄሎም ማዶ ማዶ ባኦላ ናኦቶ፡ ዳኦኔና ኒፕታኦሌኤሚናኬ። 26 ሊያም ማዶ ማዶ ዚሊፓ ጎፆዜሎ ናኦቶ፡ ጋኦዴና ዓሴኤሬናኬ። ዩንሢ ባቲንቆ ናኦቶንሢ ያይቆኦኮ ማሶፓታሚያይዳ ዓኦንቴ ሾይንቴያኬ።

ዪሳኦቄኮ ሃይቦ

27 ያይቆኦኮ ኬብሮኦኔ ዓጩ፡ ሚሚሬይዳ ናገጋ ፔ ዓዶ ዪሳኦቄ ኮራ ዓኦኦኔ፤ ዩና ቤዛ ዓብራሃሚና ዪሳኦቄና ናገገ ቤዛኬ። 28 ዪሳኦቄ ጃኦታና ሳሊታሚና ሌዒ ናገጋፆ፡ 29 ሚርገ ጋርቺ ሃይቃዛ ዒዛኮ ናኦቶ ዔኤሳዎና ያይቆኦኮና ዒዛ ዲኤኬኔ።

36

ዔኤሳዎ ዜርፆ
(1ፆኦሲ. ዓሃኬ 1:34-37)

1 ዔዶኦሚ ጌይንቴ ዔኤሳዎ ዜርፆኮ ሾይንቶ ሃይሳ ሃይማፓ ዴማ ዓኦሢ ጉዴያኬ፤ 2 ዔኤሳዎ ካኦኔን ዓጩ ላኦሎይዳፓ ላኦሊ ዔኬኔ፤ ዔያታ ሄቴ ዓሢ ዔኤሳ ጌይንታሢኮ ናዎ ዓዶ ጎፆዜሎና ሂዎዌ ዜርፆሢ ጂባን ናኦቶ ሳና ጎፆሢ ሾዔ ስሆሊባማ ጌይንታዜሎንታ፡ 3 ኔባዮቴ ገሮ ማዔ ዒሰማዔኤሌ ናዎ ባሰማቴ ጎፆዘንታኬ። 4 ዓዶ ዔኤሳዎም ዔልፓዜ ሾዔኔ፤ ባሰማቴ ሬዐ-ዔኤሌ ጎፆሢ ሾዔኔ፤ 5 ስሆሊባማ ሃሃ ዩዐ-ሻኔ፡ ያዒላሚንታ ቆሬንታ ሾዔኔ። ዩንሢ ቢያ ዔኤሳዎኮ ካኦኔን ዓጩይዳ ሾይንቴ ናኦቶኬ።

6 ዩካፓ ዔኤሳዎ ፔኤኮ ላኦሎና ባቲንቆና ዉዲሮ ናኦቶና፤ ሃሃ ዒዛኮ ማኦሮይዳ ዓኦ ሳሶ ቢያ፡ ባኦቶንታ ዓኦ ቆሎንታ ቢያ፡ ካኦኔን ዓጩይዳ ዓኦ ዒ ቆሌ ባኮ ቢያ ዔኬ ጌኤዚ ያይቆኦኮ ኮራፓ ሃኪ ዴንዴ። 7 ዩያ ዒ ሃኪ ዴንዴሢ ዒዛና ጌኤዚናኮ ሚርገ ቆሎ ዓኦሢሮ፡ ዔያታ ዲንኪ ዴዔ ዓጩላ ዔያቶ ላምዓሢ ገዲባኦሢሮኬ፤ ላምፆንሢኮ ሚርገ ቆልሞ ዓኦሢሮ ዋላ ዔያታ ናገጋኒ ዳንዳዒባኦሴ። 8 ዩያር ዔዶኦሚ ጌይንቴ ዔኤሳዎ ዲኮ ዓጩ ስዒሬ ጌይንታዜይዳ ዴዔኔ።

9 ዲኮ ዓጩ ስዒሬዒዳ ናገጋ ዔዶኦሚ ዓሶኮ ቤርታኦ ዓዳሢ ማዔ ዔኤሳዎ ዜርፆ ሃይፓ ዴማ ፓይዲንታዘንሢኬ፤ 10 ዔኤሳዎ ማቸ ዓዳይዳፓ ዔልፓዜ፤ ባሰማቶይዳፓ ሬዐ-ዔኤሌ ሾዔኔ።

11 ዔልፓዜኮ ናኦቶ፡ ቴማኔ፡ ፆፖ፡ ጋዒታሚና ቄናዜንታኬ።

12 ዔኤሳዎ ናኦቶ ዔልፓዜኮ ቲዒሚና ጌይንታ ገንፃኦ ማቸሰኬና ዓኦኔ፤ ዒዛ ዔልፓዜም ዓማሌቄ ጎፆሢ ሾዔኔ፤ ዩንሢ ቢያ ዔኤሳዎ ማቸ ዓዳኮ ናኦቶ ናኦቶኬ። 13 ሬዐ-ዔኤሌኮ ናኦቶ፡ ናሃቴ፡

ዜራሄ፡ ሻማንታ ሚዛንታኬ፤ ዩንሢ ዔኤሳዎ ማቸ ባሰማቶኮ ናኦቶ ናኦቶኬ።

14 ዓናኮ ናዎ ጂባንኮ ናኦቶ ናዎ ማዔ ስሆሊባማ ዔኤሳዎም ሾዔ ናኦቶ፡ ዩዐ-ሻ፡ ያዒላሚንታ ቆራሄንታኬ።

15 ዔኤሳዎኮ ናኦቶ ቶይዲ ዔልፓዜ ማኦሮ ዓሶ ቶይዲ፡ ቴማኔ፡ ፆፖ፡ ቄናዜ፤ 16 ቆራሄ፡ ጋዒታሚንታ ዓማሌቄንታኬ፤ ዩንሢ ዔዶኦሚ ዓጩይዳ ዔልፓዜ ማኦሮ ዓሶኮ ቶይዲንሢ ማዓዛ፡ ዔያታ ዔኤሳዎ ፔ ማቸ ዓዳይዳፓ ሾዔዘንሢኬ።

17 ዔኤሳዎ ናኦቶ ሬዐ-ዔኤሌ ጎፆሢ ማኦሮ ዓሶ ቶይዲ፡ ናሃቴ፡ ዛራሄ፡ ሻማንታ ሚዛንታ ማዓዛ፡ ዩንሢ ዔዶኦሚ ዓጩይዳ ሬዐ-ዔኤሌ ማኦሮ ዓሶኮ ቶይዲንሢኬ፤ ዔያታኦ ዔኤሳዎ ፔ ማቸ ባሰማቶይዳፓ ሾዔዘንሢኬ።

18 ዔኤሳዎኮ ማቸ ስሆሊባማፓ ሾይንቴ ቶይዲንሢ፡ ዩዐ-ሻ፡ ያዒላሚንታ ቆራሄንታኬ፤ ዩንሢ ዓና ናዎ ማዔዜሎ ስሆሊባማፓ ሾይንቴ ዔኤሳዎ ዜርፆኮ ቶይዲንሢኬ። 19 ዩንሢ ቢያ ዔዶኦሚ ጌይንቴ ዔኤሳዎ ናኦቶና ዒዛ ማኦሮኮ ቶይዲ ማዔዘንሢኬ።

ሴዒሬ ዜርፆ
(1ፆኦሲ. ዓሃኬ 1:38-42)

20 ዔዶኦሚ ዓጩይዳ ናገጋ ሴዒሬኮ ናኦቶ ማዔ ሆሬ ዓጩ ዓሶኮ ቶይዲንሢ፡ ሎፃኔ፡ ሾባሌ፡ ጂባን፡ ዓና፡ 21 ዲሾኔ፡ ዔዴሬንታ ዲሻኔንታኬ።

22 ሎፃኔ ሆሬና ሄማሚ ጎፆ ቶኦኮኮ ቤርታኦ ማዓሢኬ። ሎፃኔኮ ቲሚናዔ ጌይንታ ጌሮሰኬና ዓኦኔ።

23 ሾባሌኮ ናኦቶ፡ ዓሊዎኔ፡ ማናሃቴ፡ ዔባሌ፡ ሲፖና ፆናሚ ጌይንታዘንሢኬ።

24 ጂባን ናኦቶ፡ ዓያና ዓሰናኬ፤ ዩይ ዓና ጎፆሢ ፔ ዓዶኮ ሃሬ ሄንቄቤቃ ቤሲ ዴንቄ። ፻፲፱ ዋኦሢ ዓልቃ ቤሲ ዴንቄ።

25 ዓና ናኦቶ ዲሾኔ ጌይንታ፤ ዉዲሮ ናዔላ ስሆሊባማ ጌይንታ።

26 ዲሾኔ ናኦቶ፡ ሄሚዳኔ፡ ዔሾባኔ፡ ሂቴራኔና ኬራኔናኬ። 27 ዔዴሬ ናኦቶ፡ ቢሊሃኔ፡ ዛዒዎኔና ዓቃኔናኬ። 28 ዲሻኔ ናኦቶ፡ ዐ-ጂና ዓራኔናኬ። 29 ሆሬ ዓጩ ዓሶኮ ቶይዲ ሃይካፓ ሊካ ፓይዲንታዘንሢኬ፤ ሎፃኔ፡ ሾባሌ፡ ጂባን፡ ዓና፡ 30 ዲሾኔ፡ ዔዴሬንታ ዲሻኔንታኬ፤ ዩንሢ ቢያ ሆሬ ዜርፆ ማዔ ሴዒሬ ዓጩ ቶይዲንሢኬ።

ዔዶኦሚ ዓጩ ካኦቶ
(1ፆኦሲ. ዓሃኬ 1:43-54)

31 ዒሰራዔኤሌ ዓጩይዳ ካኦቶ ካኦቶዲሢ ዓርቁዎንቴ ቤርታሲ ዔዶኦሚ ዓጩይዳ ካኦቶዴ ካኦቶ ሃይፓ ዴማ ፓይዲንታዘንሢኬ፤

32 ቢያሬ ጎፆሢኮ ናኦቶ ባኦላኦቄ ዔዶኦሚ ዓጩይዳ ካኦቶዴ፤ ዒዚ ካኦቶዴ ካታሚላ ዲኒሃባ ጌይንታ።

33 ባኦላኦቄ ሃይቄሢኮ ገንፃ ቡጂራ ጌይንታ ዓጩ ዓሲ ዜራሄ ጎፆሰኬያኮ ናኦቶ፡ ዮባቤ ዒዛ ቤዛ ካኦቶዴ።

35:22 35:22 ማዘ. ማፃ 49:4። 35:27 35:27 ማዘ. ማፃ 13:18። 36:2 36:2 ማዘ. ማፃ 26:34። 36:3 36:3 ማዘ. ማፃ 28:9።

34 ዮብቤ ሃይቄሂኮ ጊንፃ ተማኔ ዓጮ ዓሢ ሁሻሚ ዒዛ ቤዛ ካኣታዳኔ።

35 ሁሻሚ ሃይቃዛ ሚዲያሚ ዓሶ ሞዓኣቤ ቦኦሎይዳ ያሎና ባሽ ባዳዳ ናኣዚ፣ ሃዳዳ ዒዛ ቤዛ ካኣታዳኔ፤ ዒ ካኣታዳ ካታሚላ ዓዋቲ ጌይንታኔ።

36 ሃዳዳ ሃይቄሰካፓ ማሰሬቃ ጌይንታ ዓጮ ዓሢ፣ ሳሚላ፣ ዒዛ ቤዛ ካኣታዳኔ።

37 ሳሚላ ሃይቃዛ ዋሮ ዓጮ ዓኣ ሪሆቦቲ ጌይንታ ቤዜሎይዳ ሾይንቲ ሻዑሌ ዒዛ ቤዛ ካኣታዳኔ። 38 ሻዑሌ ሃይቄሰካፓ ዓከቦሬ ናኣዚ፣ ቤዓልሃናኔ ጎሆሢ ዒዛ ቤዛ ካኣታዳኔ።

39 ዓከቦሬ ናኣዚ ባዓኣሌሃናኔ ሃይቃዛ ሃዳሬ ጎሆሢ ዒዛ ቤዛ ካኣታዳኔ፤ ዬይ ካኣታዳ ካታሚላ ፓዑ ጌይንታያኔ፤ ማቻ ዒዛኮ ሚዛሃቤ ናኣዚ፣ ማዲሬዳ ሾዔያ ሚሃፃቤሎ ጌይንታሰሚኖኬ።

40 ሃንሢ ሃይፓ ደማ ዓኣ ዔኤሳዋ ዜርዎኮ ቶይደንሢ፣ ፔኤኮ ዜርዎ ሱንዖና ሃሃ ናንጋ ቤዛ ሱንዖና ዔኤላንታኔ፤ ዬያታ፡- ተሚናዔ፣ ዓልዋ፣ ዮቲቲ፣ 41 ያሆሊባማ፣ ዔላ፣ ፒኖኔ፣ 42 ቄናዜ፣ ቲማኔ፣ ሚቢዖሬ፣ 43 ሚግድዔኤሌና ዔራሚናኬ። ፔኤኮ ፔኤኮ ናንጎ ቤዛ ሱንዖና ዔኤላንታ ዔይኦሚ ዓሶ ቶይደንሢ ዬንሢኬ፤ ያዒ ማዓዛ ዔኤሳዋ ዬያቶ ዔይኦሚ ዓሶኮ ዓዳሢኬ።

37

የሴፔና ዒዛኮ ጌርሲንሢና

1 ያይቆኦቤ ዬያኮ ቤርታ ዒዛኮ ዓዴ ናንጌ ካኣናኔ ዓጮይዳ ናንጌኔ። 2 ያይቆኦቤ ዜርዎኮ ሃይሳ ሃይፓ ደማ ኬኤዘንታሢ ጉዲኬ፤ የሴፔኮ ለዓ ታጾ ላንካይ ለዔ ማዔ ዋዶና ዓዶኮ ላኣሎ ባኣላና ዚሊፓና ጌይንታዘንሢ ሾይንቲ ዒዛኮ ጌርሲንሢና ዋላ ማራይንታ ዋኣሪንታ ሄንቃኔ፤ ዒማና ጌርሲንሢ ማዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዓዶም ሙኪ ሙኪ ዒ ኬኤዘኔ።

3 ዒሰራዔኤሌ ሃንጎ ናኣቶይዳፓ ቢያ ባሽ የሴፔ ናሽካኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጋርቹዎ ዒዛ ዒ ሾዔሢሮኬ፤ ዬያሮ ሚዛጸ ኩቹና ሙካ ዓፒላ ዒዛም ሲኬኔ። 4 ጌርሲንሢ ዔያቶኮ ዓዴ ዔያቶይዳፓ ዑሣ ዓኣዳ የሴፔ ናሽካሢ ዔራዎ ቁኣሪ ዒዛ ዒፃኔ፤ ኮሺ ዑኡሲና ዒዛና ጌሰታኒያ ዔያታ ኮዑዋሴ።

5 ፔቲ ዓቢ ዋንቲ የሴፔ ዓውቲ ዓውታዳዎ ጌርሲንሢም ኬኤዛዛ፣ ዔያታ ዒዛ ቤርታኣሰካፓ ባሽ ዒፃኔ። 6 ዒዚ ዔያቶም ኬኤዛዎ፡- «ታና ዓውታሴ ዓውቲ ታ ዒንሢም ኬኤዛም፤ 7 ኑ ቢያሢ ጎሽ ጋርካ ዔልዓ ናኣራ ናርቃንቲ፣ ታ ናኣራ ፒዝ ጌዒ ዔቃዛ ዒንሢ ናኣራ ጋዓንቲ ታ ናኣሮኮ ዓጮ ጉቤ ማንጊ ዔቃዎ፣ ሂርኪ ጌዒ ዚጋኔ» ጌዔኔ።

8 ጌርሲንሢ ማሃዎ፡- «ሂዳቶ ኔ ኦኡኮ ካኣቲ ማዒ ኦና ዋይሢካ ማላኔ ጌይሢዳ?» ጌዒ ያኦጮኔ። የሴፔ ዓውታዳ ዓውቶና ዔያቶኮ ፑርቶ ማዶዋ ዓዶም ኬኤዛሢናሮ ባሽና ዔያታ ዒዛ ዒዲሢ ዓርቄኔ።

9 ዬካፓ የሴፔ ሚሌ ዓውቲ ዓውታዳዎ ጌርሲንሢም፡- «ሃሣ ታ ሚሌ ዓውቲ ዓውታዳኔ፤ ዓውቶና ታ ዛጌሢ ዓቢና ዓጊኒና፣ ሃሣ ታጾ

ፔቲ ኮኣጌ ታኣም ሂርኪ ጌዒ ዚጋንቲኬ» ጌዒ ኬኤዘኔ።

10 ዬያ ጌርሲንሢም ዒ ኬኤዘ ዓውቶ ዓዶም ኬኤዛዛ ዓዴ ዋይዛዎ፡- «ሃይ ዋዘኩዳ ዓውቲዳይ? ታናንታ ኔኤኮ ዒንደንታ፤ ሃሣ ኔ ጌርሲንሢንታ ሙኪ ኔኤም ሂርኪ ጌዒ ዚጋንዳያ ማላ?» ጌዒ ዒዛ ጎሬኔ። 11 የሴፔኮ ጌርሲንሢም ዒዛ ዒናፓ ቁኣራኔ፤ ዓዴ ጋዓንቲ ፔ ዒኖና ዓይጌ ማዓንዳቲያ ማሊ ማሊ ካፓኔ።

ጌርሲንሢኮ የሴፔ ሻንቹዎ

12 ፔቲ ኬሊና የሴፔኮ ጌርሲንሢም ዓዶኮ ቆልሞ ዔኪ ሴኬሚይዳ ሄንቃኒ ዓኣዳኔ፤ 13 ዒሰራዔኤሌ የሴፔም፡- «ኔ ጌርሲንሢ ቆልሞ ሄንቃኒ ሴኬሚ ዔኪ ዓኣዳሢ ኔ ዔራኔ፤ ዬያሮ ሃሢ ታ ኔና ዔያቶ ኮራ ዳካኒ ኮዓኔ» ጋዓዛ፣ የሴፔ «ዔኤዔ፣ ታ ዳንዳንዳኔ» ጌዔኔ።

14 ዓዴ ጊንሣ ዒዛም፡- «ዓካሪ ዓኣዲጋፓ ኔ ጌርሲንሢንታ ቆልሞንታ ዓኣ ጎይዎ ዛጊ ሙኪ ታኣም ኬኤዘ» ጋዓዎ፣ ዒሰራዔኤሌ የሴፔ ኬብሮኦኔ ደኦጮፓ ዳኬኔ፤ ዬካፓ የሴፔ ዓኣዲ ሴኬሚ ሄላዎ፣ 15 ዒኣካ ቦኦላ ዣኣሊ ዓኣንቲ ፔቲ ዓሲ ዒዛ ዳንቁ፡- «ሃይካ ኔ ዓይጎ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጮኔ።

16 የሴፔ ማሃዎ፡- «ታ ጌርሲንሢ ታኣኒ ኮዓኔ፤ ዔያታ ቆልሞ ዔኪ ዋካ ዓኣዳቲያ ኔ ታኣም ኬኤዛንዳ?» ጌዔኔ።

17 ዓሢ ዒዛም፡- «ዔያታ ሃይፓ ቤቲኔ፤ ኦ ደኦታኔ ጎዎ ቤዜሎ ዓኣዳንዳኔ» ዔያታ ጋዓንቲ ታ ዋይዘኔ» ጌዔኔ። ዬካፓ የሴፔ ጌርሲንሢም ዓኣዳ ጊንዎ ዓኣዳዎ ደኦታኔይዳ ዔያቶ ዳንቁኔ።

18 ጌርሲንሢም ዒዛ ሃኬና ዓኣንቲ ዳንቃዎ ዒዛ ዋዲ ዘርቲኔ። 19 ዔያታ ዋሊ ኮራ፡- «ሃኣሶ ዛጉዋቲ፤ ዓውቶ ዓዴ ሙኬኔ፣ 20 ሃኒ ሙኩዋቲ፣ ዒዛ ኑ ዋዲጋፓ ሃያ ዋኣፃባኣ ዘር ዔቶኮ ፔቲይዳ ኬኤሬሰካፓ ፑርታ ቦዎ ዒዛ ሙዔኔ» ጌዒ ቦዎ ዑፃ ኑ ጌሣንዳኔ፤ ዬያይዲ ዓካሪ ዒዛኮ ዓውቶ ጋፒንዎ ኑ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

21 ቶይዲ፣ ሮኦቤኤሌ ዬያ ዔያቶኮ ፑርቶ ሃይሶ ዋይዛዎ ዔያቶይዳፓ ዒዛ ዓይሳኒ ኮዒ፡- «ሃሹዋቲ፤ ያዲ ጌይፖቲ፤ ኑ ዒዛ ዋዲባኣቲ ኮሺኬ፤ 22 ዒንሢም ዒዛ ዋዲሢዳፓ ሃይካ ቦኣላ ዓኣ ዋኣፃባኣ ዘር ዔቶይዳ ጉሪ ዓጉዋቲ» ጌዔኔ። ሮኦቤኤሌ ዬያ ጌዔሢ ዔያታ ዋዲኒ ጋዓሢዳፓ ዓይሴ፣ ዓዶ ባንሢ የሴፔ ዳካኒ ማሊኬ። 23 የሴፔ ጌርሲንሢም ኮራ ሙኪ ሄላዛ ሚዛጾ፣ ኩጮና ሙካ ማኣዔሎ ዒዛ ዑፃፓ ዔያታ ኬሴኔ፤ 24 ዬካፓ ዔያታ ዒዛ ዓርቄ ዔኪ ዋኣፃ ባኣ ፃኣዶ ዘር ዔታ ኬኤሬኔ።

25 ያዲ ዔያታ ማዳሰካፓ ሙዎ ሙዒኒ ዳዔኔ፤ ሙዎ ዔያታ ሙዓ ጎይሣ ዓኣዎ ዒሰማዔኤሌ ዓጮኮ ኮርሞ ዓሳ ሃኬና ዬዓንቲ ዳንቁኔ፤ ዬያታ ኮርማሢ ዓሳ ፔኤኮ ጋኣላሢዳ ዱማ ዱማ ሙኡዘም ማዓ ሳውቃ ዳኤሻ፣ ቤላሴ ጌይንታ ቲሺንታ ኬርቤንታ ጮኣኒ ጌሌዓዴ ዓጮፓ ጊብፃ ዓጮ ዓኣዳኔ።

26 ዒማና የሴፔኮ ዒሹ፣ ዬሁዳ ሃንጎ ጌርሲንሢም፡- «ኑ ጌኤዛሢ ኑ ዋዲ ሃይቦ ዒዛኮ ኦኡኒ ዓኣቹቶ ዓይጎ ኦኡም ዋኦታንዳይ?

37:11 37:11 ዳኪ ማዳ 7:9።

27 ዲዛይዳ ኑ ሜቶ ሄሊሳስካፓ ሃንሢ ዲሰማዔኤሌ ዓጮ ኮርሞ ዓሰንሢም ኑ ሻንቼቶ ኮሺኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዲዚ ኑኡኮ ጌኤዚ ማዔሢሮኬ» ጋዓ ማሊሢ ሺኢሻዛ ጌርሲንሢ ኮሺኬ ጌዔኔ። 28 ሚዲያሚ ዓጮፓ ማዔያ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዲኢካ ሙኬኔ፤ ዲሰማዔኤሌ ዓጮ ዓሰንሢ ዩኖ ቤዘና ዓኣዳኣና ዮሴፔኮ ጌርሲንሢ ዔታፓ ዮሴፔ ጎቼ ኬሳዖ ዩንሢ ዲሰማዔኤሌ ዓጮ ዓሰንሢም ለማታሚ ሹቼ ቢራም ሻንቼኔ፤ ኮርሞ ዓሰንሢያ ዲዛ ዔኪ ጌብፃ ዓጮ ዓኣዳኔ። *

29 ዩካፓ ቶይዲ፣ ሮኦቤኤሌ ዔቶ ቤዘ ሙኪ ዮሴፔ ባኣሢ ዛጋዖ ዩኤኪ ዓፒሎ ፔኤኮ ዳርዘኔ፤ 30 ሃንጎ ጌርሲንሢ ኮራ ዲ ሙኪ፡- «ዓካሮ፣ ናዓሢ ኑ ዓጌ ቤዘ ባኣሌ! ማይ ታ ምዚም ዓኣዳቴ ኮሺዳይ?» ጌዔኔ።

31 ዩካፓ ፔቴ ሞኦ ሹካዖ ዮሴፔኮ ዓፒሎ ሱጉይዳ ዔያታ ዓጌ። 32 ዩኖ ሚርጌና ሚዛጳ ዓፒሎሎ ዔኪ ዔያቶሎ ዓዶ ኮራ ዓኣዳዮ፡- «ሃኣዘጌ፣ ሃይማ ኑ ዳንቄኔ፤ ኔ ናዖ ዓፒሎታቴያ ማሌታቴያ ዘጌ» ዔያታ ጌዔኔ።

33 ዓዴ ፔኤኮ ናዖ ዓፒሎታሢ ዔራዮ፡- «ጎኔ ሃይ ዲዛ ዓፒሎኬ፤ ፔቴ ፑርታ ቦዖ ዲዛ ሞዴኔ፤ ታ ናዓሢ ዮሴፔ ቦዖ ዳርዘ ሙዔኔ» ጋዓ፣ 34 ፔኤኮ ማኣዓሢ ዩኤኪ ዳርዘ፣ ሲዩ ፓቴሌያ ማይንቲ ሚርጌ ኬሊ ዩኤኬ። 35 ዓቲንቆና ወዲሮ ናኣቶና ቢያ ዓዶ ደዲሻኒ ሙኬኔ፤ ዲዚ ጋዓንቲ፡- «ታ ሃይቄ፣ ሃይቄ ዓሳ ደንዳ ቤዘ ዳንዳንዳያ ሄሊንዳኣና ታ ናዓሢ ዛሎ ታ ዩኤካንዳኔ» ጌዲ ደዲያ ዓዲ፣ ናዓሢ ዛሎ ዖዲሢ ዓርቄ።

36 ዩማና ሚዲያሚ ዓሰ ማዔዘንሢ ጌብፃ ዓጮይዳ ጲዲፓራም ዮሴፔ ሻንቼኔ፤ ጲዲፓራ ጌብፃ ዓጮ ካኣቲ ዳማ ማዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሰይዳፓ ፔቴሢ ማዔያ፣ ካኣቲ ማኦር ካፓ ዓሰኮ ሱኡኬኬ።

38

ዩሁዳና ቲዒማኦር

1 ዩኖ ሞዶና ዩሁዳ ጌርሲንሢዳፓ ደማዲ ሂራ ጌይንታ ዓዲላማ ዓጮ ዓሢ ኮራ ዓኣዲ፣ ዲኢካ ናንጌኔ። 2 ዲኢካ ዲዚ ካኣናኔ ዓጮ ዓሢ፣ ሹዓኔ ጎምሂኮ ወዲሮ ናይሰኬኖ ዳንቃዖ ዲዘ ዔኬኔ። 3 ዲዛ ጎጳዲ ዓቲንቄ ናይ ሹዔኔ፤ ሱንዖ ሞናዖኮ ዔኤሪ ጌዲ ጌሢኔ። 4 ለሚ ሃሣ ጎጳዲ ዓቲንቄ ናይ ሹዓዖ፣ ሱንዖ ዖናኣኔ ጌዲ ጌሢኔ። 5 ጌንሣ ሃሣ ዓቲንቄ ናይ ሹዒ፣ ሱንዖ ሹኤላ ጌዲ ጌሢኔ፤ ዩያ ናዓሢ ዲዛ ሹዒሢ ዩሁዳ ዓክዚቤ ጌይንታ ቤዘይዳ ናንጋ ሞዶና።

6 ዩሁዳ፣ ፔኤኮ ናኣዚ ቶይዲ ዔኤሪም ቲዒማሮ ጎዖ ወዲሮ ናይሰኬኖ ዳንቃዛ፣ ዔኤሪ ዲዘ ዔኬኔ፤ 7 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዔኤሪኮ ዲና ፑርታ ማዔሢሮ ዛጌ ዲዛ ሞዴኔ። 8 ዩሁዳ ፔኤኮ ናኣዚ፣ ዔኤሪኮ ጌኤዚ ዖናኣኔም «ዳንዲ፣ ኔ ዔሹ ማቾ ዔኬ፤ ሞጎ ጎይዖጉዲ ኔ ዲሾም ዖጲ ማዓ ናይ ሹዒ» ጌዔኔ። * 9 ሹይንታ ናኣታ ዲዛም ማዕ-ሞኣሢ ዖናኣኔ ዔራዮ ዲሾ ማቾና ላሃ ሞዶና ቢያ ጎጳጎ

ዘርዖ ሳዓ ላኣላኔ። 10 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዩይ ፑርታ ማዳ ማዔሢ ዛጌሢሮ ዲዛኣ ሞዴኔ። 11 ዩካፓ ዩሁዳ ፔኤኮ ናኣዚ ማቾ ቲዒማኦርም «ታ ናኣዚ ሹኤላ ጳሾርታንዳያ ሄሊንዳኣና ኔ ዓዶ ማኦሪ ዓኣዲፓፓ ዓኒ ሃይቄ ላኣላ ማዒ ናንጌ» ጌዔኔ። ዩያ ዲዚ ጌዔሢ ዲዛኮ ናኣዚ ሃንጎ ጌርሲንሢጉዲ ሃይቃንዳኔ ጌዲ ማሊ ዲጌጩሢሮኬ፤ ዩያሮ ቲዒማኦር ዓኣዲ ፔኤኮ ዓዶ ማኦሪ ዳዔኔ።

12 ሚርጌ ለዔ ዳዔሢኮ ጌንፃ ሹዓ ጎምሂ ናኣ፣ ዩሁዳ ማቾ ሃይቄም ዩሁዳ ሲዮ ፓፒሴሢኮ ጌንፃ ፔኤኮ ላጋሢ ዓዲላኣሚ ዓጮ ዓሢ ሂራና ሞላ ዲዛኮ ማራቶ ዑፃፓ ጋፓኖ ታይዘ ዓሳ ዓኣ ቤዘ ቲሚና ዓጮ ዓኣዳኔ። 13 ዩሁዳኮ ናኣዚ ማቾ፣ ቲዒማኦርም ዓሳ፡- «ኔኤኮ ማዔ፣ ዲዛኮ ማራቶ ጋፓኖ ታይዘ ዓሰ ኮራ ቲሚና ሞታኔ» ጌዲ ኬኤዘኔ። 14 ዩያሮ ቲዒማኦር ዓኒ ሃይቄያ ማዒያ ዔርዘ ዓፒሎ ሃሺ ዓኣፖ ካርሞ ሻኣሾና ካንቃዖ፣ ቲሚና ዓኣዳ ጎይዖ ዓጮ ዔናይሚ ጎዖ ካታሞ ጌሎ ካራ ዳዔኔ፤ ዩያ ዲዛ ማዴሢ ዩሁዳ ናኣዚ፣ ሹኤላ ጳሾርቲንቲ ዲዘ ዲዛም ዲንጋጌ ዲዛኮ ማዔ ዩሁዳ ናሽኩ-ሞኣሢ ዔሪሢሮኬ።

15 ዲዛ ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ሻኣሻሢና ካንቄ ዓኣንቲ ዩሁዳ ዳንቃዖ፣ ዓኒባኣ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣላ ዲዛም ማላዛ፣ 16 ዲዛኮ ናኣዚ ማቾታሢ ዔራሞዖ ዲዛ ጎይዖ ዓጮ ዳዒ ዓኣንቲ ዲዘ ባንሢ ሙካዖ፡- «ዔናኣ፣ ታ ኔኤና ላሆም» ጌዲ ዖኣጫዛ፣ ዲዛ፡- «ኔ ጌዔሢ ታ ኩንሣቶ ታኣም ኔ ዓይጎ ዲንጋንዳይ?» ጌዔኔ፤ 17 ዲዚ ዲማና፡- «ቆልሞ ባኣካፓ ሞናናይ ታ ኔኤም ዲንጋንዳኔ» ጋዓዛ፣ ዲዛ «ኮሺኬ፤ ያዲ ማዔቶ ሞናናዖ ኔኤኒ ዳካንዳያ ሄሊንዳኣና ዓይሢ ማዓ ባኣዚ ታኣም ዲንጌ» ጌዔኔ።

18 ዲዚ፡- «ሂዳቶ፣ ዓይሢ ማዓ ባኣዚ ዓይጎ ታ ኔኤም ዲንጎንዳይ?» ጌዔኔ።

ዲዛ፡- «ኔ ሱንዖ ዔርዘ፣ ኔ ሱንዖና ዲይንቲ ዠኢራሢ፣ ቱኮ ባኮና ሞላ፤ ሃሣ ጌንሣ ኔኤኮ ኮኣሎ ሞታኣም ዲንጌ» ጌዔኔ። ዩያሮ ዲዚ ዲዘ ዖኣጫ ባኮ ቢያ ዲንጋዖ ዲዘና ላሂም ዲዛ ጎጳዴኔ። 19 ዩካፓ ዲዛ ሻኣሻሢ ዓኣፖ ካራፓ ዔኬ፣ ዓኒ ሃይቄሢ ዔርዘ ዓፒሎ † ማይንቲኔ።

20 ዩሁዳ ሞናናዖ ዲንጋንዳያ ሄሊንዳኣና ጌዲ ዓይሢ ባኮ ማሂሳኒ ሞናናዓሢ ዔኪ ዲዛኮ ላጋሢ ዓዲላሚ ዓጮ ዓሢ ዑፃ ላኣሌሎም ዳኬኔ፤ ዓሢ ጋዓንቲ ላኣሌሎ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሌ። 21 ዓሢ ዲኢካ ናንጋ ዓሰ ኮራ፡- «ዔናይሚ ጌሎ ካራ ዳዓ፣ ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሌላ ሃይፓ ዓንኮ ዓኣዳይ?» ጌዲ ዖኣጫዛ፣ ዓሳ ማሃዖ፡- «ሃያ ጉርደይዳ ዩያጉዳ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣላ ባኣሌ» ጌዔኔ። 22 ዩያሮ ዓሢ ዩሁዳ ኮይላ ማዒ ሙካዖ፡- «ዩኖ ላኣሌሎ ታ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሌ፤ ዲኢካ ናንጋ ዓሳ፡- «ዩያጉዳ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣላ ሃይካ ባኣሌ» ታኣም ጌዔኔ» ጌይ ኬኤዘኔ። 23 ዩሁዳ ዲማና፡- «ታ ዲዛም ሞናናይ ዳኬንቲ፣ ኔኤኒ ዲዘ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሢሮ፣ ዓሲ ኑና ሚኢጩሞጉዲ ዲዛ ዓይዖ ዔኬ ባኮንሢ ፔኤሮ ማሂ ዔዔኮንጎ» ጌዔኔ።

* 37:28 37:28 ሚዲያሚ ዓሰና ዲሰማዔኤሌ ዓሰና ጌይንቲዘንሢ ፔቴ ዲንሢ ዓሰንሢኬ (ሱኡጎ ማፃ. 8:24-26) ዛጌ። 37:28 37:28 ዳኪ. ማዳ 7:9። * 38:8 38:8 ዩኖ ሞጎ ላሚ. ሞጎ 25:5ይዳ ዛጌ። † 38:19 38:19 ዓኒ ሃይቄሢ ዔርዘ ዓፒሎ፡- ዩኖ ዓፒሎ ማኣዓ ላኣላ ካኣናኔ ዓሰኮ ካኣሽኮ ዖኣዘም ማዳያና ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣሊኬ ጌይንታ።

24 ዩካፓ ሃይሆ ዓገረ ማዓኦና ዓሳ፡- «ኔኤኮ ናኣዚ ማቻ፡ ቲዒማኦራ ዓሰና ላሂ ጎጶጵ» ጌዒ ዪሁዳም ኬኤዜ።

ዪያር ዪሁዳ፡- «ጉርዳፓ ዙሎ ዔኪ ኬሲ ታሚና ሚቸ ዒዛ ዋዳዋቲ» ጌዒ።

25 ዒዛ ዓርቁንቲ ጉርዳፓ ዙሎ ኬሰካ፡- «ታኣኒ ጎጶ ዔኬሂ ሃንሂ ሳኮንሂኮ ዓደይዳፓኬ፤ ሃኖ ሱንፖ ዔርዛ ዠኢሬሎና ቱኮ ባኮና፡ ሃሂ ሃኖ ኮኦሎና ጎኦርታቲያ ዔሬ» ጌዒ ዒዛኮ ማ፡ ዪሁዳም ዳኬ።

26 ዪሁዳ ዒዛ ዳኬ ባኮንሂ ጎኦር ማዔቲያ ዔራ፡- «ታ ናኣዚ፡ ሸኤላም ታ ዒዛ ዒንገባኣሂር ዒዛ ታገዳፓ ባሽ ጉዜ ማዔ፤» ጌዒ፤ ዪማፓ ላሚ ዒ ዒዛና ላሂባኣሰ።

27 ሾይፖ ኬላ ዒዛኮ ዑካዛ ጎጶ ጋራ ሜንቲ ናይ ዓኣሂ ዔርቲ። 28 ሾይፖ ዒዛ ዓርቁም ዒዛ ባናና ሜንቶ ናኣቶንሂዳፓ ፔቲሂኮ ኩጫ ቤርታ ኬሰኬም ዓርቁ ሾይዋ ላኣሌላ ዘቁ ፓቲሌ ናፖኮ ኩጫ ቱካ፡- «ሃይ ቤርታ ኬሰኬሂኬ» ጌዒ።

29 ጋንቲ ዪይ ኩጫ ገንሂ ማሃዛ፡ ጌኤዛሂ ቤርታዲ ሾይንቲ፤ ዓርቁ ሾይዋ ላኣሌላ፡- «ዋይቲ ኔ ኮርሳ ኬሰኬይ?» ጌዒ። ዪያር ቤርቶ ናዓሂኮ ሱንፖ፡- «ፓርሴ»፤ ጌይንቲ። 30 ዪካፓ ቤርታ ዘቁ ፓቲሎ ኩጫ ቱኮናሂ ሾይንታዛ፡ ሱንፖ ዒዛኮ ዛራሄ § ጌይንቲ።

39

የሴፔና ጲዲፓር ማቸና

1 ኮርም ኮርማ ዒሰማዔኤሌ ዓጮ ዓሳ የሴፔ ገብፄ ዔኪ ዓኣዲ ዒኣካ ገብፄ ዓጮ ካኣቲኮ ደማ ማዒ ማዳ ዓሳይዳፓ ፔቲሂ፡ ጲዲፓርም ሻንቼ፤ ጲዲፓር ገብፄ ዓጮ ካኣቲ ካፓ ዓሰኮ ሱኡኪ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ የሴፔና ዋላ ዓኣሂር ገብፄይዳ ዒዛ ዋይሂሂ ማኦራ ዒ ናንጋኣና ቢያ ባካ ዒዛም ኮሽኬ። 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ የሴፔና ዋላ ዓኣሂና ማዳ ቢያ ዒዛም ኮሽሂ ዛጋ፡ 4 ዒዛ ዋይሂ ጲዲፓር የሴፔኮ ማዳና ዋዛዳ፤ ዪያር ፔኤኮ ደማ ናሽኪንታ ዑኬ ማዒ ማዳፖ ማሂ ዒዛ ዶኦሬ፤ ፔኤኮ ማኦራ ዓሳ ዓይሃ፡ ሃሂ ዓኣ ቆሎ ቢያ ዑፃዲ ዛጋንዳ ቢታንቶ ዒዛም ዒንገ። 5 ያዲ ማዔ ኬላፓ ዓርቃፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ የሴፔ ዛሎና ዪያ ገብፄ ዓሂኮ ማኦራ፡ ቆሎንታ ጎኩና ዒዛኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዓንጅ። 6 ዪያር ጲዲፓር ዓኣ ቆሎ ቢያ የሴፔ ቢታንቶ ደማ ማሄ፤ ጲዲፓር ዒማና ሙፖ ሙዓማፓ ዓታዛ ዓይጎዋ ዔራ ባኣዚ ባኣያ ማዒ፡ ዒዛ ዑፃ ቢያ ባኮ ሃሽ። የሴፔኮ ዔጵና ማላሂያ ሚርጌ ሚዛጳኦ። 7 ናንገቤቃ ማኦራ ዓደኮ ማቻ የሴፔ ዘገ ላሂና ዓፃዳ፡- «ሃኒ ሙኬ፤ ኑ ዋላ ላሆም» ዒዛ ኮራ ጌዒ። 8 የሴፔ ጋንቲ ዪያ ማዳኒ ኮይባኣሂር ሂዚ ዒዛም ጌዒ፡- «ታ ጎዳሂ ቢያ ባኮ ታ ዋይሃንዳጉዲ ታኣም ዒንገ፤ ዒዛኮ ማኦራይዳ ዓኣ ቆሎ ቢያኮ ዓይጎዋ ዒ ዔራ ባኣዚ ባኣሰ፤ ዓኣ ባኮ ቢያ ዒዛም ታ ዋይሃንዳጉዲ ታኣም ዒንገ። 9 ታ ጎዳሂኮ ሃይካ ማኦራ ዓኣ ቆሎ ቢያይዳ ታገዳፓ ባሽ፡ ታኣኮ ዑፃ ዓኣይ ባኣሰ፤

ኔ ሌሊ ዓታዛ ዒ ታኣም ዒንገባኣ ባኣዚ ዓይጌያ ባኣሰ፤ ዪይያ ኔኤኒ ዒዛኮ ማቸ ማዔሂርኬ፤ ዓካሪ ሃያጉዳ ፑርታ ጎሜ ያኦሲ ቤርታ ታ ዋዲ ማዳንዳይ?» 10 ዒዛ ዪኖ ቢያ ኬሊ ጋንቲ የሴፔ ዒዛና ላሂፖ ዓቲም ዒዛኮ ዓጮ ሙካኒያ ኮዒባኣሰ።

11 ፔቲ ኬሊ የሴፔ ማዳር ጋር ጌላንቲ ጋርይዳ ፔቲታፖ ሜሌ ማዳ ዓሰ ባኣያ ማዔ። 12 ዒማና ዒዛኮ ጎዳሂ ማቻ ዓፒሎ ዒዛኮ ማሪ ዓርቃ፡- «ታኣና ዋላ ላሂ» ጋዓዛ፡ ዒዚ ጋንቲ ዒዛኮ ዒዛ ዓርቁ ዓፒሎ ዒዛ ኩጫ ሃሽ ጋራፓ ጳሽኪ ዙሎ ኬሰኬ። 13 ላኣሌላ ዒማና ዓፒሎ ፔኤኮ ዒዚ ዒዛኮ ኩጫ ሃሽ ጳሽኪ ኬሰኬሂ ዛጌ ዋደና፡ 14 ዒዛኮ ማዳ ዓሳ ዔኤላፖ ዔያቶም፡- «ሃኣዛጉዋቲ፤ ታ ማኦራ ዓዳ ዔኪ ሙኬ ዔብሬ ዓሂ ኑና ዳውሲሳኒ ታኣኒ ታኣ ኆልፖ ጌሊ ታና ዓርቃኒ ጋዓዛ፡ ታኣኒ ጋንቲ ዑኡዘ ዳገዲ ዒላቲ፤ 15 ታና ዓይሳንዳ ዓሰ ዋይዚሳኒ ታ ዒላቲሂ ዒ ዋይዛፖ ፔኤኮ ዓፒሎ ታ ኮይላ ሃሽ ጳሽኪ ኬሰኬ።» ጌዒ።

16 የሴፔ ዋይሂ፡ ማኦራ ዓዳ፡ ሙካንዳያ ሂላንዳኣና ዒዛኮ ዓፒሎ ዒዛ ፔ ኮራ ዓርቁ። 17 ዪካፓ ማኦራ ዓዳ ሙካዛ ማዔ ሃይሶ ሂዚ ጌዒ ፓይዲ ፓይዲ ዒዛ ኬኤዜ፡- «ኔኤኒ ዔኪ ሙኬ ዔብሬ ዓሂ ታኣና ላሂኒ ታኣኒ ዓኣ ቆልፖ ጋር ጌሊ ኑና ዳውሲሳኒ ጌዒንቲ፡ 18 ዓሰ ታና ዓውሳንዳጉዲ ዑኡዘ ዳገዲ ታ ዒላታዛ ፔኤኮ ዓፒሎ ታ ኮራ ሃሽ ጳሽኪ ኬሰኬ።»

19 የሴፔ ዋይሂሂ ዒዛኮ ማቻ «ኔኤኮ ማዳሂ ታና ሂዳ፤» ጌዒ ዒዛም ኬኤዜ ሃይሶ ዋይዛፖ ሚርጌና ዳጋዲ፡ 20 የሴፔ ዔኪ ዳንዲ ካኣቲ ዓሳ ቱኪሳ ቱኤዘ ማኦራ ጌልዚ ቱኤሴ። ጋንቲ የሴፔ ቱኤዘ ማኦራ ዓኣ ዋደና፡ 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛና ዋላ ማዒ ዒዛ ዓንጅሂር ቱኤዘ ማኦራኮ ሱኡጋሂ ዒዛ ማዳና ዋዛዳ። 22 ዪያር ቱኤዘ ዓሳ ቢያና ቱኤዘ ማኦራ ማዳንታ ባኮና ቢያኮ ዑፃ ዒዛ ቢቲ ማሂ ዶኦሬ፤ 23 ናንገና ናንጋ ጎዳ የሴፔና ዋላ ማዒ ማዳ ባካ ቢያ ዒዛም ኮሽካንዳጉዲ ማሄሂር ቱኤዘ ማኦራ ሱኡጋሂ የሴፔ ዋይሂ ባኮ ዛሎና ዓይጎ ማዔቶዋ ሂርጉዋሴ።

40

የሴፔ ቱኤዘ ዓሰኮ ዓውቶ ቡሌሂ

1 የሴፔ ቱኤዘ ማኦራ ቱኤቲ ዓኣንቲ ገብፄ ዓጮ ካኣቲኮ ዑኩ ዑሻ ዓሰና ካሂ ሙኡዛ ዓሰናኮ ዋኣና ማዒ ማዳ ላምፖ ዓሰሰኬንሂ ፑርታ ባኣዚ ማዳ ካኣቲ ዳጋሴ። 2 ካኣቲ ዪንሂ ማዳዘንሂ ዑፃ ኮሽ ዳጋዳ። 3 ዪያር የሴፔ ቱኤቲ ዓኣ፡ ካፓ ዓሰኮ ሱኡጋሂ ቱኤዘ ማኦራ ዳኪ ዔያቶ ዒኣካ ቱኪሴ። 4 ቱኤዘ ማኦራ ዋይሂሂ ዪንሂ ዓሰንሂ ዔኪ የሴፔም ዒንጋዛ፡ ሃንጎ ቱኤዘ ዓሰና ዋላ ሚርጌ ዋዳ ዔያታ ቱኤቲ ዳዔ፤ የሴፔያ ዔያቶም ኮይሳ ባኣዚ ዒንገ ዔያቶ ማኣዳ።

5 ዪንሂ ካኣቲ ማኦራፓ ቱኤቲ ላምፖንሂ ቱኤዘ ማኦራ ዓኣፖ ፔቲ ዋንቲ ዓውቲ ዓውታዳ፤ ዪያቶኮ

‡ 38:29 38:29 ፓርሴ ጌይ፡- ዔብሬ ዓሰ ሙኡቸና «ፓሬፅ» ጌይሂ ማዓዛ «ዋልቁና ኮርሳ ኬሰኬ» ጌይሂ። § 38:30 38:30 ዛራሄ ጌይ፡- ዔብሬ ዓሰ ሙኡቸና «ዳንኪ ዘቁ» ጌይሂ ማዓኒ ዳንዳዳኦ። 39:2 39:2 ዳኪ ማዳ 7:9። 39:21 39:21 ዳኪ ማዳ 7:9።

ዓውታ ዓይነት ዓውታዳሚ ጎይታ ጉዳያ ዲማ ዲማ ቡሊሢ ዓዳኖስ።

6 የሴፔ ዘር ጉቴሎ ዓይነት ዓዳ ጋር ጌሊ ለምንም ዓይነት ዓዳ ጋር፡- 7 «ዓንሣሣ ሃና ዓዳገ ካራ ቱከሢ ዓይጎርዳይ?» ጋዓዛ፡ 8 ዓይነት ማሃዎ፡- «ኩኩኒ ቢያሢ ዓውታ ዓውታዳንቴ፡ ዓውታ ኩኩም ቡላ ዓሲ ባይቄ።» ጌዔ፡፡

የሴፔ ዓማና፡- «ዓውታ ቡላንዳጉዲ ዳንዳዒሳሢ ጎይታ ማዕሢር ዓንሣሣ ዓውታ ታኣም ከኤዙዋቴ» ጌዔ፡፡

9 ዑዙ ዑሻሢ ፔኤኮ ዓውታ ሂዚ ጌዒ ከኤዜ፡- «ታኣኒ ዓውታና ፔቴ ዋይኔ ዳንቄ፤ 10 ዩና ዋይኔሎኮ ሃይሃ ካኣገ ዓኣኔ፤ ዋላዙኣ ዒዘኮ ዋርቃዎ ዑኩኔ ቡኔ፤ ዩካገ ዓሚ ካፄ፤ 11 ካኣገ ዑዙ ዑሻኮ ዓንጋ ታኩጫ ዓኣንቴ ታኣኒ ዋይኔሎኮ ዓኣገ ዓከ ዓንጎ ጋራ ጩኦጲ ካኣገም ዓንጋያ ታና ዳዌ፡፡»

12 ዓሢ ከኤዜሢ የሴፔ ዋይዘዎ ሂዚ ዒዛም ጌዔ፡- «ዓውታኮ ቡሊ፡ ያኣዳ ማዓንዳ፤ ዋይኔሎኮ ሃይሃ ካኣገ ኔ ዛጌሢ ሃይሃ ከሊ ጌይሢ፤ 13 ሃይሃ ከሊኮ ጌንፃ ካኣገ፡ ኔና ቱኣዛገ ቡላንዳ፤ ኔኤኮ ዳቢንቶ ቢያ ዓቶም ጌዒ ቤርታ ኔ ማዳኣና ዓኣ ኔኤኮ ፑኤገቶ ማሂ ኔኤም ዓንጋንዳ፤ ቤርታ ኔ ዑዙ ዑሻ ዋይና ማዳሢጉዲ ካኣገኮ ዑሻኮ ባኮ ዒዛም ኔ ዓንጋንዳ፡፡ 14 ጋዓንቴ ቢያ ባካ ኔኤም ኮሽከሢኮ ጌንፃ ታና ማሊ ጳቂሢ፡ ማኣዳዎ፤ ካኣገም ከኤዜ ታና ሃይገ ቱኤዘ ማኣራገ ቡሊሴ፤ 15 ዓይጎር ጌዔቶ ታኣኒ ዔብሬ ዓጫገ ሃይካ ሙከሢ ሸከቱዋንቴ ሻንቸንቴ፤ ሃሃ ታ ሃይካ ሙካዎ ቱኤዘ ማኣራ ቱኤቴሢ ዓይጎዋ ፑርቲሱዋኮ፡፡»

16 ካሃ ሙኤዛ ዓሶኮ ሱኡጋሢ የሴፔ ዑዙ ዓንጋሢ ዓውታ ቡሊ፡ ከኤዜሢ ኮሺ ማዕሢ ዛጋ፣ ፔኤኮ ዓውታ የሴፔም ሂዚ ጌዒ ከኤዜ፡- «ታ ዓውታ ያኣዳ፤ ሃይሃ ሌኤማቴና ቶኦኮይዳ ካሃ ታ ከዳ፤ 17 ቢያሢኮ ዑፃ ዓኣ ሌኤማቴሎ ጋራ ካኣገም ጌኢጊሻና ዲማ ዲማ ሙኤዚ ዓኣንቴ፡ ካገ ካሃ ሌኤማታገ ሶዲ ሶዲ ሙዓያ ታና ዳዌ፡፡»

18 የሴፔ ዒዛም፡- «ዓውታኮ ቡሊ፡ ያዲ ማዓንዳ፤ ሃይሃ ሌኤማታ ሃይሃ ከሊ፤ 19 ሃይሃ ከሊ ጋርካ ካኣገ ቱኤዘ ማኣራገ ኔና ከሲ ቶኦኮ ኔኤኮ ቲቂሴሢኮ ጌንፃ ሚሢ ዑሢዳ ኔና ሱፃም ካገ ዓሸኮ ኔኤኮ ሙዓንዳ፤» ጌዔ፡፡

20 የሴፔ ጌዔ ጎይታ ማዕሢር ሃይሃሳ ከሎና ካኣገኮ ሸይንቶ ከሎ ማዕሢር ዒዛኮ ዳማ ዲማ ዲማ ዋይሃ ዓሶም ቢያ ሙኤዚና ዑሸና ጌኢጊሻ፡ ዩና ከሎና ዑዙ ዑሻ ዓሶና ካሃ ሙኤዛ ዓሶናኮ ዋኣኖንሢ ቱኤዘ ማኣራገ ከሲ ዩና ቢታንታ ዓኣ ዓሶኮ ቤርቶ ሸኢሸ፡፡ 21 ዩካገ ዑዙኮ ሱኡጋሢ ቤርታኣ ማዳ ቤዘ ጌልዜ፤ ዩና ካኣገ ዑዙ ዑሻኮ ዓንጎና ዑዙ ዓንጊያ ዒ ዓርቄ፡፡ 22 ካሃ ማኣራ ሱኡጋሢ ጋዓንቴ ሱፃሲ፤ ቢያ ባካ የሴፔ ዔይቶ ፔቴ ፔቴሢኮ ዓውታ ቡሊሢ ጎይታ ማዕሢ፡፡

23 ዑዙ ዑሻ ሱኡጋሢ ጋዓንቴ የሴፔም ማሊባኣሴ፤ የሴፔ ዒዛም ሃዳርሲ ከኤዜ ባኮዋ ቢያ ዒ ዋሌ፡፡

41

የሴፔ ካኣገኮ ዓውታ ቡሊሢ

1 የሴፔ ለምን ዓሶንሢኮ ዓውታ ቡሊንቴ ለምን ሌዔኮ ጌንፃ ጌብፃ ዓጫ ካኣገ ዓውታ ዓውታዳ፤ ዒዚ ዓውታና ዓባዩ ጌይንታ ፑኤገ ዋራሢ ዓጫ ዔቂ ዓኣ፡ 2 ለንካይ ዲቺ ዒንዳ ባይ ዋራገ ከሰከ ማኣገ ሄንቃንቴ ዛጌ፤ 3 ሄሊሳዎ ሃሃ ኮሺ ያኦፔ ማሊ ለንካይ ዒንዳ ባይሰከንሢ ዋራገ ከሰከ ቤርታ ዋራገ ከሰከ ባኣቶንሢ ኮይላ ዔቂ፡፡ 4 ዩካገ ያኦፔ ባኣቶንሢ ዲጫንሢ ዔኤዳዛ፡ ካኣገ ጌንፃሰካገ ጳጫ፡፡ 5 ለሚ ሃሃ ዒ ለሃዎ ጌንፃዛ፡ ማሊ ዓውታ ዒዛ ዓውታሴ፤ ዒዚ ዓውታና ፔቴ ማይዳ ለንካይ ዑፔና ቃራ ካፄ ማይ ዛጌ፤ 6 ሄሊሳዎ ሃሃ ሚርጌ ሎኦዳዳናና ቦኦላገ ዔቂ ዓባ ከሰካ ዛሎ ዠባርና ሄርቄንቴ ሴያናዳ ፔቴ ማይዳ ለንካይ ዑፔና ፑርቄ ማይ ዛጌ፤ 7 ለንካዎ ሎኦዳዳ ዑገ ማይንሢ ለንካዎ ዓንዲር ዑገ ማይንሢ ዔኤዳዛ፡ ካኣገ ጌንፃሰካገ ጳጫ፡ ዓውታ ዓውታዳሢ ዔሬ፡፡ 8 ዘር ጉቶ ለሃገ ዒ ዔቃኣና ማሊ፡ ካኣገ ማታሴሢር ጌብፃ ዓጫ ማርሻ ማርሻ ዓሶንታ ዔር ዓሶንታ ቢያ ዔኤሊ ዓውታ ዒዛኮ ዒ ከኤዜ፤ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዓውታ ቡሊ፡ ዔሪ ከኤዛኒ ዳንዳዒ ዓሲ ፔቴታዎ ባኣያ ማዕሢ፡፡

9 ዓማና ዑዙ ዑሻ ዓሶኮ ሱኡጋሢ ካኣገም ሂዚ ጌዔ፡- «ታኣኒ ዳቢ ማዳ ባኣዚ ሃና ታ ጳቂሢ፤ 10 ካኣገኖ፡ ኔኤኒ ታኣና ካሃ ሙኤዛ ዓሶኮ ሱኡጋሢና ዑፃ ዳጋዲ ካገ ዓሶኮ ሱኡጋሢ ማኣራ ኔ ኩና ቱኤሴያና፤ 11 ፔቴ ዋንቴ ኩ ለምዓሢ ዲማ ዲማ ዓውታ ዓውታዳ፤ ኩ ዓውታኮ ቡሊ፡ ያኣ ዲማ ዲማ፡፡ 12 ቱኤዘ ዓሶኮ ሱኡጋሢም ማዳያ ፔቴ ዳጌ ዔብሬ ዓሲ ኩኣና ዋላ ቱኤዘ ማኣራ ቱኤገ ዓኣ፡ ኩኣኮ ዓውታ ኩ ዒዛም ከኤዛዛ ዒዚ ኩኣም ቡሊ፡፡ 13 ቢያ ባካ ዒ ኩኣም ጌዔሢጉዳያ ማዕሢ፤ ታና ኔኤኒ ቤርታ ታ ማዳ ቤዘ ጌንሢ ማሃዎ፡ ካሃ ሙኤዛ ዓሶኮ ሱኡጋሢ ጋዓንቴ ኔ ሱፃ፡፡»

14 ዩና ዩጉዋዎ ዓሳ የሴፔ ዔከ ሙካንዳጉዲ ካኣገ ዓይሢ፡ ዔይታ ዒዛኮ ቶኦኮ ማኤዲ ማሊ ጌኤሽ ማኣዎ ማይሲ ካኣገ ቤርቶ ሸኢሸ፡፡ 15 ካኣገ የሴፔ ኮራ፡- «ዓውታ ታ ዓውታዳንቴ ያኦኒያ ቡላኒ ዳንዳዒ ባኣሴ፤ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዓውታ ቡላ ዔራቶ ዓኣሢ ታ ዋይዜ፤» ጌዔ፡፡

16 የሴፔ ማሃዎ፡- «ካኣገኖ! ታኣኮ ዓውታ ቡላኒ ዔራቶ ባኣሴ፤ ጌኢጋ ቡሊሢ ዒንጋኒ ዳንዳዒሢ ያኦሲኮ» ጌዔ፡፡

17 ካኣገ ሂዚ ጌዔ፡- «ታኣኒ ዓውታና ዓባዩ ዋር ዓጫ ዔቂ፡ 18 ለንካይ ዲቺ ዒንዳ ባይ ዋራገ ከሰከ ማኣገ ሄንቃንቴ ዛጌ፤ 19 ሄሊሳዎ ኮሺ ያኦፔ ለንካይ ዒንዳ ባይ ዋራገ ከሰከ፤ ዩንሢ ባኣቶንሢጉዲ ዒሃ ባይ ጌብፃ ዓጫይዳ ዛጌ ታ ቤቀባኣሴ፡፡ 20 ያኦፔ ዒሃያ ማዕሢ ባኣቶንሢ ቤርታ ከሰከ ዲጫ ባኣቶንሢ ዔኤዳ፡፡ 21 ዩናገ ዔኤዳሢኮ ጌንፃ ቤርታ ዓኣማ ጎይታ ያኦፔ ቱኤዘ ማኣራገ ማሂ ዔራኒ ዳንዳዒንቴዋያ ማዕሢ፤ ዒማና ጌንፃሰካገ ታ ጳጫ፡፡ 22 ሃሃ ለሚ ዓውታና ፔቴ ማይዳ ለንካይ ዓንዲርቄ ቃራ ካፄ ዑፔና ዓኣ ማይ ታ ዛጌ፤ 23 ሄሊሳዎ ሚርጌ ሎኦዳዳ፡ ቦኦሊ ዠባር ሄርቄ ሴያናሴ፡ ለንካይ

ዑጅይዳ ዓላ ማይ ታ ዛገኔ፤ 24 ሎኦዳዳ ዑጅ ዓላ ማዎንሢ ማዘጸንሢ ዓኤዳኔ፤ ዬያ ታና ዓውታሴ ዓውቶ ማርሾ ማርሻ ዓሰም ታ ከኤዜንቴ ፔቴታ? ዓውቶ ታኦን ዓይታ ቡላኒ ዳንዳዒባኦ።»

25 ዮሴፕ ዓማና ካኦትም ሂዚ ገዔኔ፡- «ለምዎ ዓውቶንሢን ቡሊፃ ፔቴኬ፤ ያኦሲ ሃጊ ማዓንዳ ባኮ ቤርታሲ ነና ዳዌኔ፤ 26 ለንካዎ ዲጮ ባኦቶንሢና ለንካዎ ኮዮ ዓኦፕ ዓኦፔ ማዎንሢ ለንካይ ለዔ ገይሢኬ፤ ለምዎንሢን ቡሊፃ ፔቴኬ። 27 ዔያቶኮ ገንፃፓ ኬሰኬ ለንካዎ ያኦፕ፡ ዓሢ ባኦቶንሢና ለንካዎ ሎኦዳዳ ቦኦሎ ዠባራ ሲያናሴ ማዎንሢን ቡሊፃ ፔቴኬ፤ ዬይ ለንካይ ኪሊንኮ ሎማ ለዔ ማዎንዳኔ ገይሢኬ። 28 ቤርታ ታ ኔኤም ኬኤዜሢ፡- ያኦሲ ሃጊ ማዎንዳ ባኮ ቤርታሲ ኔኤም ዔርዜኔ፤ 29 ገብፃ ዓጮ ቢያይዳ ለንካይ ለዔ ማርጌ ማሺ ማዎንዳኔ። 30 ዩካፓ ለንካይ ለዔ ኪሊንኮ ሎማ ማዎንዳ፡ ዓጮ ቢያ ሎማሢና ባይቃንዳሢ ዬንሢ ቤርታ ማዮ ለንካዎ ሎንሢሢ ሞሊንታንዳኔ። 31 ሄሊሳ ኪሊንኮ ሎማሢ ሞዳ ማርጌ ማዎንዳ ማዎንዳሢ ማዮ ሞዳ ፔቴታ? ጎኔ ማዕባኦን ማላንዳኔ። 32 ለሚ ለሚ ኔኤኮ ማውታዳ፣ ዔርዛሢ ያኦሲ ቴኬ ማሊፃ ዓቱም ማዕሢና ዑኩ ኬሊዳ ኩማንዳሢ።»

33 ዮሴፕ ከኤዜዎ፡- «ዓካሪ ዔራቶና ማሊሢና ዓላ ዓሲ ዓጮ ሞይሢንዳ፡ ዳኦሬ፤ 34 ለንካዎ ማዮ ሎንሢሢና ካፄ ሃኦኮ ዳንጎ ያኦፕ ፔቴ ዔኪ ዔኪ ኮናይዳ ዓርሢሳንዳ ቢቲ ዳኦሬ ዳኦሬ ገሢ። 35 ዔያታ ዩንሢ ለንካዎ ማዮ ሎንሢሢና ዔካ ሃኦኮ ቢያ ካታማ ካታማ ኮናይዳ ዓርሢ ካፓንዳ፡ ቢታንቶ ዔያቶም ዓንገ። 36 ዬይ ቡኬ ሃኦካ ገብፃ ዓጮይዳ ሴካ ሃጊ ቤርታ ሙካንዳ ለንካዎ ሎን ኪሊንኮ ሎማሢና ዓጮ ባይቁዎ፡ ካፒሢ ማዎንዳኔ፤ ያዲ ማዲንቴቴ ዓጮላ ባይሲንታፓ ዓታንዳኔ።»

ዮሴፕ ገብፃ ዓጮይዳ ሱኤጌ ማዕ ዳኦሬንቲያ

37 ዮሴፕ ማሊፃ ካኦትንታ ካኦቲና ሞላ ማዳ ቢቶ ዓሰንታም ቢያ ኮሺ ማዕ ዳዳኔ፤ 38 ካኦቲ ዬያ ዓሰም፡- «ያኦሲ ዓያና ዮሴፕይዳ ዓኦኔ፤ ዒዛይዳፓ ባሺ ዓሲ ፔቴታ? ኑ ዳንቃባኬ» ገዔኔ። 39 ዬያር ካኦቲ ዮሴፕም ሂዚ ገዔኔ፡- «ሃያ ቢያ ኔኤም ፔጋሲ ገኤሺ ዳዌሢ ያኦሲኬ፤ ያ ገዳፓኦ ባሺ ዒናና ዓኦንና ዔራ ኔ ማዕሢ ዔርቴያኬ፤ 40 ዬያር ነና ታ ዓጮይዳ ሞይሢ ዓሲ ማሂ ዳኦሬ ታኦኒ ገሢንዳኔ፤ ዓሳ ቢያ ኔኤም ሞርቃያ ማዎንዳኔ፤ ታገዳፓ ዓታዛ ያኦኒያ ኔኤኮ ዑፃ ማዎንዳይ ባኦ። 41 ሃኦካጌ፡ ሃሢ ማይ ታ ነና ገብፃ ዓጮ ቢያይዳ ሞይሢ ማሂ ቢታንቶ ዓንገ።» 42 ዩካፓ ካኦቲ ቢታንቶ ዒዛኮ ዔርዛ ማላታ ዓላ ዠኢራሢ ፔ ከኤላፓ ኬሲ ዮሴፕ ከኤላ ዓኦሢኔ፤ ኮሺ ቦኦሬ ሻሎና ዳይንቴ ዓፒላኦ ማይሴኔ፤ ባቃይዳ ሃሢ ሞርቁፓ ኮሺንቴ ዳኤፒ ቁንቴያ ማይሴኔ። 43 ሃሢ ገንሢ ካኦቲ ፔ ዳዓ፡ ሳርጌሎ ያይቶኮ ለምዓሳዜይዳ ዮሴፕ ዳይሢኔ፤ ካኦቲ ካፓ፡ ቦንቸንታ ዓሢ ዓማና ቤርታ ዓኦዲ ዓኦዲ፡- «ጎይያ ገሢፓፓ ሂርኪ ገዒ ዳዲ ባዑ።» ዓሰም ጋዓኔ፤

ዮሴፕ ገብፃ ዓጮይዳ ሞይሢ ማዕ ዳርቴሢ ዬያይዲኬ። 44 ካኦቲ ከኤዜዎ፡- «ታኦኒ ካኦቲ ማዕቶፓ ገብፃ ዓጮ ቢያ ዑፃ ኔ ገዒባኦንቴ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ፔቴ ባኦዚ ማዳኒ ዳንዳዒንዳ።» ገዔኔ። 45 ካኦቲ ዮሴፕም «ፃፕናት ፓዒና» ጋዓ ሱንሢ ገሢፃ፡ ዓሲናቴ ገይንታ ጰዲፓራኮ ናዎ ማቾ ማሂ ዒዛም ዒንገኔ፤ ጰዲፓራ ያኦኒ ገይንታ ካታማ ሎኮቄኤሶ ሱኤጋሢኬ፤ ዮሴፕ ዓማና ገብፃ ዓጮ ቢያ ሃንቴ።

46 ዮሴፕ ካኦቲ ማኦራ ማዳ ዓርቃኦና ለዓ ዒዛኮ ሃይሢታሚኬ፤ ዮሴፕ ካኦቲ ማኦራፓ ኬሰኪ ኬሰኪ ገብፃ ዓጮ ቢያ ሃንቴ ዛጋኔ፤ 47 ለንካዎ ማዮ ሎንሢሢና ገብፃ ዓጮ ማርጌ ሃኦኮ ካፄኔ። 48 ገብፃ ዓጮ ዬንሢ ለንካዎ ማዮ ሎንሢሢና ካታማ ካታማ ቡኩሶና ሃኦካ ዬያ ካታም ኮይሎይዳ ጎሽኪንቴ ጎዮይዳፓኬ። 49 ዬያይዲ ዮሴፕ ባዞ ዓጮ ዓላ ማኦሻሎ፡ ዳ፡ ማርጌ ሃኦኮ ቡኩሶኔ፤ ሃኦኮኮ ማርጌ ማከ ዔራኒ ዒ ማሎፃ ሃኦካ ፔቶ ማርጌሢሢና ዬና ማሊፃሎ ሃሺኔ።

50 ለንካዎ ኪሊንኮ ሎማሢ ለዓ ገላንዳሢን ቤርታ ጰዲፓራ ናኦ ዓሲናታ ለምዎ ዓቲንቁ ናይ ዮሴፕም ሸዔኔ፤ 51 ዮሴፕ ዓማና «ያኦሲ ታና ሄሌ ማታሢንታ ታኦኮ ዒጊናንታ ታና ሞሊሲሴኔ» ጋዓ፡ ቤርታ ሸይንቴ ናዓሢኮ ሱንፃ ማናኦሴ * ገዒ ገሢኔ፤ 52 ዬያ፡ ሃሢ «ማታሢ ታና ሄሌ ዓጮይዳ ያኦሲ ታና ዳልጊሼኔ» ጋዓ፡ ለምዓሳ ናዓሢኮ ሱንፃ ዔፕሬኤማ † ገይ ገሢኔ።

53 ዩካፓ ገብፃ ዓጮ ለንካዎ ማዮ ለዓ ጋፔኔ፤ 54 ዮሴፕ ቤርታ ከኤዜሢ፡ ለንካዎ ኪሊንኮ ሎማሢ ለዓ ገላሢ ዓርቃዛ፤ ማሌ ዓጮይዳ ቢያ ሎማ ማዕቶፓ ገብፃ ዓጮ ጋዓንቴ ገዳ ቡኩሶና ሃኦኮ ዓኦኔ። 55 ዩካፓ ኪሊንኮ ሎማሢ ገብፃ ዓጮ ቢያ ሄላዛ ዳራ ካኦቲ ኮራ ሙካዎ፡ «ሙኦዚ ኦኤም ዓንገ።» ገዒ ዒላቴኔ፤ ዬያር ካኦቲ፡- «ዮሴፕ ኮይላ ዓኦዲፓፓ ዒዚ ዒንሢም ጋዓ ባኮ ማዳ።» ገዒ ዔያቶ ዓይሢኔ።

56 ገብፃ ዓጮ ኪሊንኮ ሎማሢ ዳልጊ ዳንዳሢ ዮሴፕ ኮና ቢያ ቡሊ ሃኦኮ ገብፃ ዓሰም ሻንቸሲሴኔ። 57 ዓጮ ቢያይዳ ኪሊንኮ ሎማሢ ዳይሢሢ ዳማ ዳማ ዓጮ ዓሳ ዮሴፕይዳፓ ሃኦኮ ሻንቃኒ ገብፃ ዓጮ ሙኩኔ።

42

ዮሴፕ ዒሽንሢ ገብፃ ዓጮ ዓኦዳሢ
1 ያይቆኦ ገብፃ ዓጮይዳ ሃኦኮ ዓኦሢ ሞይዞናኦ፡- «ሞሊ ዛጊ ዳይዳፓ ፔቴ ባኦዚ ማዳ።» 2 ገብፃ ዓጮይዳ ሃኦኮ ዓኦሢ ታ ሞይዜኔ፤ ኪሊንኮ ሎማሢ ኦና ኩርሱፓንቴ ዒኦካ ዓኦዲ ሃኦኮ ኦኤም ሻንቁ። ገዔኔ። 3 ዬያር ታፅ ዮሴፕ ገርሲንሢ ሃኦኮ ሻንቃኒ ገብፃ ዓጮ ዓኦዳኔ። 4 ጋዓንቴ ዮሴፕ ዒንዳ ሸዔ ናዓሢ፡ ቢኢኒያማ ገርሲንሢና ሞላ ገብፃ ዓጮ ያይቆኦ ዳኪባኦ፤ ዓይጎር ገዔቶ «ፑርታ ባኦዚ ዒዛ ሄላንዳኔ» ገዒ ሂርጊ ዒጊጮሢሢና። 5 ካኦኔ

41:40 41:40 ዳኪ. ማዳ 7:10። 41:42 41:42 ዳኦኔ. 5:29። * 41:51 41:51 ማናኦሴ ገይፃ፡- ዔብሬ ዓሰ ሙኦቸና «ሞላ» ገይሢኬ። † 41:52 41:52 ዔፕሬኤማ ገይፃ፡- ዔብሬ ዓሰ ሙኦቸና «ለሚ ናይ ዒንገኔ» ገይሢኬ። 41:54 41:54 ዳኪ. ማዳ 7:11። 41:55 41:55 ዮሃ. 2:5። 42:2 42:2 ዳኪ. ማዳ 7:12።

ዓጮይዳ ለመሆን ደዳህረ ያይቆኑቤኮ ናኣታ ሃንጎ ማሌ ዓሰና ዋላ ሃኣኮ ሻንቃኒ ገብፃ ዓጮ ዓኣዴ።

6 ዮሴፍ ገብፃ ዓጮ ካኣቲኮ ደማ ማዒ ወይሃያ ማዒሃረ ኮይላ ዓኣ ዓጮ ቢያይዳ፣ ሙካ ዓሰም ሃኣኮ ዒ ሻንቃኒ፤ ዩያሮ ዮሴፍ ገርሲንህ ዒዛ ቤርታ ሙካዎ ባለቶ ሳዎ ሄሊሲ ዚገ ቦንቶ ዔኤሊህ ዔኤሌ። 7 ዮሴፍ ፔኤኮ ገርሲንህ ደንቃዎ ዔሬሬ፤ ገዓንቲ ዔያቶ ዔሩዋያ ማሊ ዳጋና፡- «ዓንካ፣ ገዓንህ ሙከይ?» ገዒ ዔያቶ ያኣጩ።

ዔያታ ማሃዎ፡- «ሃኣኮ ሻንቃኒ ካኣና፤ ዓጮ፣ ገ፡ ሙከይ» ገዒ።

8 ዮሴፍ ፔኤኮ ገርሲንህ ዔሬያ ማዒቲያ ዔያታ ዒዛ ዔሬባኣሲ፤ 9 ማና ዔያቶ ዛሎ ዓውታዳ ዓውታ ዒዛም ጳቃዛ፡- «ዒንህ ኦኤኮ ዓጪ ሙሪ ሙከ ዓሲከ፤ ዒንህ ሙከህ ዓጪኮ ኦኤኮ ላቢዎ ዎኖ ዛሎናታቲ ሙሪ ሙከ ዓሲከ» ዔያቶ ኮይላ ገዓዛ፤ 10 ዔያታ፡- «ኦ ጎዳሂዮ! ኦኤኒ ዓጪ ሙሪ ሙከ ዓሲቱዋሲ፤ ኦ ኦኤኮ ዓይላ ሃይካ ኦ ሙከህ ሃኣኮ ሻንቃኒ» ገዒ። 11 «ኦኤኒ ቢያህ ፔቲ ዓሲ ናይከ፤ ኦኤኒ ሃህ ጉሙርቁንታኦ፤ ኦኤኒ ዓጪ ሙሪ ሙከ ዓሲቱዋሲ» ገዒ።

12 ዮሴፍ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዔይዔ! ዒንህ ሙከህ ዓጪኮ ላቢዎ ዎኖ ዛሎና ማዒቲያ ዛገኒ ሙሪ ሙከ ዓሲከ» ገዓዛ፤ 13 ዔያታ ማሃዎ፡- «ኦኤኒ ኦኤኮ ዓይላ ካኣና፤ ዓጮይዳ ናንጋ፤ ፔቲ ዓሲሲከያ ናይ ማዒያ ኦ ታጳ ላምዎከ፤ ገዓንቲ ፔቲ ኦ ገኤዛህ ሃይቁ፤ ገ፣ ገ፣ ኦኤኮ ገኤዛህ ሃህ ዓደና ዋላ ማኣራ ዓቲ።» ገዒ።

14 ዮሴፍ ገንህ ሂዚ ዔያቶም ገዒ፡- «ሃይሾ፡ ታ ገዒህጉዳ ጎኔ ዒንህ ዓጪ ሙሪ ሙከ ዓሲከ! 15 ዓካሪ ዒንህኮ ጎኔ ማዒ ዔርታንዳህ ያደከ፤ ዒንህኮ ገ፣ ገ፣ ገኤዛህ ዒንህ ዔከ ሙከንዳያ ሄላንዳኣና ካኣቲ ሃይቆ! ታ ዒንህ ሃሻዓከ፤ 16 ሃህ ዒንህዳ፣ ፔቲ ዓኣዲ ዒንህኮ ገኤዛህ ዔከ ሙከንጎ፤ ዒንህ ከኤዜ ባኮኮ ጎኔ ማዒ ዔርታንዳያ ሄላንዳኣና ሃንጎታ ዒንህ ሃይካ ቱኤሲ ማርካ ደዓንዳ፤ ዒንህ ገዒህጉዳያ ማዒ ባኣያታቶ ገዓንቲ ካኣቲ ሃይቆ! ገቤህ ዒንህ ሙሪ ሙከ ዓሲከ» ገዓዛ፤ 17 ዔያቶ ዒ ሃይሆ ከሊ ቱከ ደይህ።

18 ሃይህሳ ከሎና ዮሴፍ ዔያቶም ሂዚ ገዒ፡- «ታኣኒ ያኣሲ ዒገጫ ዓሲታህረ ፔቲ ጎይህና ታ ዒንህኮ ሸምፖ ዓውሳኒ ማሌ፤ 19 ዒንህ ጎኔ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዒታቲ ዒንህዳ፣ ፔቲ ሃይካ ቱኤዛ ማኣራ ዓቶንጎ፤ ሃንጎታ ሃኣኮ ዔከ ዒንህኮ ናይደንቲ ዒገሎም ዓኣዲዋቲ። 20 ዩካ፣ ዒንህኮ ገኤዛህ ዔከ ታኣም ሙከታቲ፤ ያደ ማዒቶ ዒንህ ከኤዜ ባካ ቢያ ጎኔ ማዒ ዔርታንዳ፤ ሃይቢ፣ ዒንህ ዓታንዳ።» ገዓዛ፤ ዔያታ ዩይ ገኤዛ ኮሺከ ገዓዛ፤ 21 ዋላ ሂዚ ገዒ ገሰቲ፡- «ጎኔና ማና ኦ ገኤዛህ ዐይይዳ ኦ ማዳ ፑርቶ ባኮ ዛሎ ኮይሳ ማቶ ሃህ ኦ ዔከዳ ዓኣ፤ ዒዚ ታና ሃሹዋቲ» ገዒ ማታዲ ሸኢቁያና ዒዛኮ ሸኢዲዮ ኦ ዋይዚባኣህጉዳ ሃህ ኦ ዐይይዳ ሃይ ማታህ ሄላህ ዩያ ዛሎናከ።።

22 ሮኦኤሌ ዔያቶም፡- «ታ ዒንህም ናዎ ዐ-ዎ ፑርታ ባኣዚ ሄሊሲ፣ ገዒ ከኤዛኣና ዒንህ ገዓንቲ ታኣም ዋይዚባኣሲ፤ ሃኣዛጉዋይ፤ ሃህ ኦ

ዒዛ ዎዳህረ ኮማ ኦኤም ማሃንታህ» ገዒ።

23 ዮሴፍ ዔያታ ዩያ ገዓ ባኮ ቢያ ዋይዚ፤ ዔያታ ገዓንቲ ዮሴፍ ገሰታህ ዩኖ ዓጮ ሙኤጮ ዔራ ዓሲና ማዒሃረ፤ ዔያታ ገዓ ባኮ ዮሴፍ ዋይዚህ ዔያታ ዔሪባኣሲ። 24 ዮሴፍ ዒማና ዔያቶይዳ፣ ደማዲ ደንዲ ዩኤኮ፤ ላሚ ሃህ ዔያቶ ኮይላ ሙከ ዔያቶና ገሰቲሰካ፣ ሲሞኦኔ ዔያቶ ባኣካ፣ ዔከ ቱከ።።

ዮሴፍ ገርሲንህ ካኣና፤ ዓጮ ማዒ ዓኣዴህ

25 ዮሴፍ ዒዛም ማዳ ዓሰ፡- «ሃንህ ዓሰንህም ዔያቶኮ ሱርባ ሃኣኮ ከንህጋ፣ ማኣሸ ዔያቶኮ ማሂ ሱርባ ካራ ካራ ያሺ ገህ፤ ጎይዎኮ ዔያቶም ገላ ዒንጉዋቲ» ገዒ ዓይህ። ዓሳ ዩያ ዓይህንቲ ጎይዎ ማዳሰካ፣ 26 ዮሴፍ ገርሲንህ ሻንቁ ሃኣኮ ሃርና ጫኣኒ ደንደ ዔቁ።።

27 ጎይዎ ዔያታ ዓኣዲቤቃ ፔቲ ቤሰካ ዎርቃኒ ቡኮ ቤዛ ዔያቶይዳ፣ ፔቲ ፔኤኮ ሃኣኮይዳ፣ ፔ ሃራህ ሙኤዛኒ ሱርባ ካር ቡላዛ ዒዚ ጪገ ማኣሸ ዒኣካ ያሺንቲ ዓኣያ ደንቁ።።

28 ዒዚ ገርሲንህም፡- «ታ ማኣሸ ገንህ ማዒ፤ ሃኣዛጉዋቲ፤ ሱርባ፣ ታ ደንቁ።» ገዒ ከኤዛዛ፤ ቢያህ ዒገጪ ደቃታዎ፡- «ያኣሲ ኦኤኒ ዓይሳ ባኣዚ ዔከ ዩዒ ሃያ ማዳይ?» ዋሊ ኮይላ ገዒ።።

29 ዩካ፣ ካኣና፤ ዓጮይዳ ዓኣ ዓደ ያይቆኑቤ ኮራ ዔያታ ሄሊ፤ ዔያቶይዳ ማዒ ባኮ ቢያ ሂዚ ገዒ ከኤዜ፡- 30 «ገብፃ ዓጮ ወይሃ ሱኦጋህ ታኣኮ ዓጮ ዒንህ ሙሪ ሙከ ዓሲከ» ገዒ ኦ ዐ-ዎ ጎሪንቲ፤ 31 ኦኤኒ ማሃዎ፡- «ኦ ጉሙርቁንታ ዓሲከ፤ ዓጪ ሙሪ ሙከ ዓሲቱዋሲ፤ 32 ኦኤኒ ፔቲ ዓሲ ናይ ማዒ፤ ታጳ ላምዎ ናይከ፤ ፔቲህ ኦኤኮ ሃይቁ፤ ገ፣ ገ፣ ገኤዛህ ኦኤኮ ሃህ ዓደና ዋላ ካኣና፤ ዓጮ ማኣራ ዓቲ።» ገዒ።። 33 ዔህ ኦኤም ሂዚ ገዒ፡- «ዒንህ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዒ ታ ዔራንዳህ ታ ገዓ፤ ፔቲ ባኣዚ ዒንህ ማዳቶከ፤ ዩናኣ ዒንህዳ፣ ፔቲ ሃይካ ታ ኮራ ዓቶንጎ፤ ዓቲዛንህ ዒንህኮ ናይደንቲ ማኣራ ዓሰም ሃኣኮ ዔከ ዓጮ ማዒታቲ፤ 34 ዒንህኮ ገ፣ ገ፣ ገኤዛህ ዔከ ታኣም ሙከታቲ፤ ያደ ዒንህ ማዳቲ ዒንህ ጉሙርቁንታ ዓሲና ዓጪ ሙሪ ሙከባኣ ዓሲታህ ታ ዔራንዳ፤ ሃህ ዒንህኮ ሃካ ዓቲ ገርሲ፣ ታ ማሂ ደካንዳ፤ ሃያ ዓጮይዳ ዒንህ ኮዓህጉዳ ኮርማኒ ደንዳዒ።።»

35 ዓደም ዔያታ ዩያ ከኤዚ ገ፣ ገ፣ ገኤዛኮ ገንዎ ሃኣኮ ዔያታ ሱርባ ማሃኣና ፔቲ ፔቲህኮ ሱርባ ገራ ማኣሸ ያሺ ገሃናህ ጳዴ፤ ዩያሮ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ዓደንታ ማዒ ማኣሸ ዛገዎ ማርገና ዒገጩ።። 36 ዩማና ዔያቶኮ ዓደህ፡- «ናኣቶ ቢያህዳ፣ ታና ዒንህ ዓይሳኒ ኮዓ? ዮሴፍ ባኣሲ፤ ሃህ ሲሞኦኔ ዒንህ ዓይሳ፤ ሃህ ቃሲ ዒንህ ቢኣኒያሜ ዔከ ዓኣዲኒ ኮዓ፤ ታ ዓይሳ ማቶይዳ ከዳይ!» ገዒ።።

37 ዩያ ዋይዛዎ ሮኦኤሌ ዓደም ሂዚ ገዒ፡- «ቢኣኒያሜ ማሂ ታ ዔከ ሙከባኣቲ ታኣኮ ላምዎ ዓቲንቆ ናኣቶንህ ዔከ ዎዳ፤ ታና ዓርቁ፤ ታ ዒዛ ዔከ ኦኤም ሙከንዳ።።»

38 ያይቆኑቤ ዒማና፡- «ዓይሳ ማዒቶ ዒንህና ዋላ ታ ደካንዳ፤ ዒዛኮ ቶይዲ ቤርታ ሃይቁ፤ ዓቲህ ሃህ ዒዛ ሌሊከ፤ ጎይዎ ዒዛ ዐ-ዎ

ፔቴ ባኣዚ ሄሌቶ ጋርቻቶና ታና ዲንሢ ኩሉናሲ ዋዲሻንዳይ» ዓይቶም ጌዔ።

43

የሴፔ ጌርሲንሢኮ ቢኢኒያሜ ዔኪ ገብፄ ዓጮ ዓኣዲያ

1 ካኣናኔ ዓጮይዳ ከሊንኮ ሉማሢ ሚርጌና ደዲ ደዲ ዓኣዲ፤ 2 ያይቆኦ ማኣሮ ዓሳ ገብፄይዳ፣ ዓከ ሙኩ ሃኣኮ ሙይ ኩርሳዛ ዔያቶኮ ዓዳ። «ሃሃ ገንሣ ገብፄ ዓኣዲ፣ ዳካ ሃኣኮ ኩሉም ሻንቁዋቴ» ጌዔ።

3 ዪሁዳ ጋዓንቴ ዓደም ሂዚ ጌዔ ማህ፤ «ዓሢ ኩሉም ሲንሢኮ ጌኤዛሢ ሲንሢ ዔኪ ሙከባኣቶ ታ ቤርታ ሲንሢ ጳዲዋጉዲ» ጌዔ ኮሺ ላቴ፤

4 ዬያሮ ኩ ጌኤዚ ኩኢኒ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ኔ ጌዔቴ ዓኣዲ ኩ ሃኣኮ ሻንቁ ዓይሢያዎ ኔኤኮ ኩ ኩንሣንዳ። 5 ኩ ጌኤዚ ኩኡና ዓኣደም ኔ ዓይሁዋያ ማዔቶ ኩኢኒያ ዬካ ዓኣዳዓኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ሲንሢኮ ጌኤዚ ሲንሢ ዔኪ ሙከባኣቶ ታ ቤርታ ሲንሢ ጳዲዋጉዲ» ጎዶና።

6 ዒሰራዔኤሌ ዒማና፡- «ሜሌ ኩኡኮ ጌኤዚ ዓኣኔ» ጌዔ ሲንሢ ከኤዚያና ሃያጉዳ ሜታሢ ዓይጋ ሲንሢ ታኣም ዔኪ ሙከይ?» ጌዔ።

7 ዔያታ፡- «ዓሢ ኩናንታ ኩ ማኣሮ ዓሰንታ ዛሎ ኮሺ ደዲሺ ያኡጮ፤ ሲንሢኮ ዓዳ ሳዛና ዓኣ? ሜሌ ጌርሲ ማዓ ሲንሢኮ ዓኣ?» ጌዔ ኩና ያኡጮ፤ ኩኢኒያ ዒዛኮ ያኡጮም ኮይሳሢ ማሂ ከኤዚ፤ ዓካሪ ዓሢ ሲንሢኮ ጌኤዛሢ ሲንሢ ዔኪ ሙከንዳጉዲ» ጋዓንዳሢ ዋዲ ኩ ዔራንዳ? ዓቴይ?»

8 ዪሁዳ ዓደም ሂዚ ጌዔ፡- «ናዓሢ ታና ጉሙርቁ ኩኡና ዋላ ደኬ፤ ዑኮ ሃሢ ኩ ከሰኮም፡ ያዲ ማዔቶ ኩናንታ ኔናንታ ኩኡኮ ናኣቶንታ ከሊንኮ ሉማሢ፣ ኩ ዓታንዳ። 9 ናዓሢ ታኣም ሃሺ፤ ዒዛይዳ ማዓ ባኣዚና ቢያ ታ ያኡጮንታንዳ፤ ኮሺና ታ ዒዛ ዔኪ ሙከባኣቴ ታ ናንሳ ዋደ ቢያይዳ ዳቢንታ ታ ዑፃ ማዖም። 10 ሄኤደ ሄሊ ኩ ናገባኣያታቴ ላምዒ ማይንቴ ኩ ሄሊ ማዔያ ናንዳ።»

11 ዬካፓ ዓዳሢ፡ ያይቆኦ፡- «ማይ ሲንሢኮ ዓኣዲያ ዓቴዎያ ማዔቴ ዬሮ ዓጮ ዋይሣ ሱኡጋሢም ኩ ዓጮ ዓኣ ኮዢ ባካፓ ዬይያ፡ ቤሌሴ፡ * ዔኤሲ፡ ደማ ደማ ሳውቃ ዳኤሻ፡ ከርቤ፡ ተሚሪ ሚያ ዓኣ፣ ሌውዜ ጌይንታ ሚያኮዎ ዓኣ፣ ሲንገ ዋዛሳኒ ዔኪ ዓኣዲዋቴ። 12 ሃሃ ሃያኮ ቤርታ ሲንሢኮ ሱርቦ ካራ ማዒ ሙከ ሚኢሻ ዳቢንቴና ማዓንዳሢሮ ዬያንታ ቃሲ ሚኢሻያ ዔኪ ዓኣዲዋቴ። 13 ማይ ዋይታንዳይ ሲንሢኮ ጌኤዛሢያ ዔኪ ዓሢ ኮራ ዑከና ዓኣዲዋቴ። 14 ቢኢኒያሜንታ ሃንሳ ሲንሢኮ ጌርሲያ ማሂ ሲንሢም ሲንጋንዳጉዲ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ያኡሲ ዬያ ዓሢኮ ዒሮ ሲንሢም ሚጮንታያ ማሆን። ታኣኒ ታ ዛሎና ናኣታ፣ ዓቴቶ ማይ ታ ዋይታንዳይ፤ ታኣም ዓዓጎና ባኣዚዋይ» ጌዔ።

15 ዬያሮ ያይቆኦኮ ናኣታ ሲንጎንዳ ባኮንታ ሚኢሻዎ ቃሲ ዔኪ ቢኢኒያሜና ዋላ ገብፄ ዓጮ ዳንዲ ዒኢካ ሃላዖ የሴፔ ቤርቶ ሺኢኬ።

16 የሴፔ ዒዛኮ ጌኤዚ፡ ቢኢኒያሜ ሃንሳ ዒዛኮ ጌርሲንሢና ዋላ ዓኣሢ ዳንቃዖ ማኣሮይዳ ዒዛም ማዳ ዓሶ ዓይሢ ማዲሳሢ ዔኤሊ፡- «ሃንሢ ዓሶንሢ ጋሮ ዔኪ ዓኣዲ፤ ዓባ ሳዛ ማዓኣና ታኣና ዋላ ዔያታ ሙዖ ሙዓንዳሢሮ ቆልማ፣ ፔቴ ኹኪ፡ ካሢ ገኢሺ» ጌዔ።

17 ማዳ ዓሶ ማዲሻሢ የሴፔ ዒዛም ከኤዚሢሃጉዲ ዒዛኮ ጌርሲንሢ ዔኪ ጋሮ ዓኣዲ።

18 የሴፔኮ ጌርሲንሢ የሴፔ ማኣሮ ባንሢ ዔያቶ ዔኪ ዓኣደዋኣና ሚርጌ ዒጊጮ፤ ዔያታ ዒማና «ሃይካ ኩና ዔኪ ሙከሢ ቤርታ ኩኡኮ ሱርቦ ጋሮይዳ ጳዲ ሚኢሻሮ ማዕዎ ዓታዓ፡ ዬያሮ ኩ ሚታኣ ከዳ፤ ሃሮዋ ኩኡኮ ዔኪ ኩና ዔያቶኮ ካራሚ ማሃንዳ።» ጌዔ ሂርጌ።

19 የሴፔኮ ማኣሪ ጌላኒ ዔያታ ዑካዖ ዬያ ማኣሮይዳ ማዳ ዓሶ ዓይሢ ማዲሻሢም ሂዚ ጌዔ፡- 20 «ኩ ጎዳሢዮ! ሃያኮ ቤርታ ሃኣኮ ሻንቃኒ ኩ ሃይካ ሙከያኬ፤ 21 ማኣሪ ኩ ማዓኣና ጎይፃ ዋርቃኒ ኩ ቡኬ ቤሰካ ሱርቦ ኩኡኮ ኩ ቡላንቴ ኩና ፔቴ ፔቴሢኮ ሚኢሻ ፓጮሱዋዖ ሱርቦ ካራ ያሺ ዓሳና ኩ ዳንቁሢሮ ሃኣዛጌ፤ ሃሢ ኩ ማሂ ዔኪ ሙከ። 22 ሃሢያ ሃኣኮ ኩ ሻንቃንዳ ሚኢሻ ቃሲ ኩ ዓርቁ፤ ዒማና ኩኡኮ ሚኢሻ ማሂ ሱርቦ ጋራ ያኢ ዓጌቴያ ኩ ዔራዋሴ።»

23 ዬያ ማኣሮይዳ ማዳ ዓሶ ዓይሢ ማዲሻሢ፡- «ዬያ ዛሎና ሚታዲ ዒጊጮ፣ ሲንሢንታ ሲንሢኮ ዓደ ያኡሲ ዬያ ሲንሢኮ ሚኢሻ ሲንሢ ሱርባ ማሂ ዓጌና ናንዳ፤ ሲንሢኮ ሚኢሻ ጋዓንቴ ታኣኒ ዔኪናኣኮ» ዔያቶም ጌዔ። ዬካፓ ዋንዳ ሃኒ ዓቴ ሲሞኣኔ ዔያቶ ኮራ ዔኪ ሙከ።

24 ማኣሮይዳ ማዳ ዓሶ ዓይሢ ማዲሻሢ የሴፔኮ ጌርሲንሢ የሴፔ ማኣሪ ዔኪ ጌልዛዖ ቶኮ ማሰታንዳ ዋኣሢያ ሲንጌ፡ ዔያቶኮ ሃሮማኣ ሙዖ ባኣዚ ዓጌ። 25 የሴፔና ዋላ ሙዓንዳሢ ዔያቶም ከኤዚንቴሢሮ የሴፔ ሙከንዳያ ሄላንዳኣና ዒዛም ሲንጎንዳ፡ ዳኪንቴ ባኮ ዔያታ ገኢሺ።

26 የሴፔ ሙከ ማኣሪ ጌላዛ፡ ጌርሲንሢ ዒዚ ዓኣ ቆልዖ ጌሊ ዔያታ ሲንጋኒ ዔኪ ሙከ ባኮ ዒዛም ሲንጋዖ ሊካ ሳዖ ባንሢ ሂርኪ ጌዔ ዚጊ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤሌ። 27 ዒዚ ዒማና፡- «ሲንሢ ኮሺ ሙከያ?» ጌዔ ያኡጮሢኮ ገንፃ፡- «ዬይ ሲንሢ ታኣም ከኤዚ ጋርቻ ዓዳሢ ዋዚደይ ሃሮ ሄላንዳኣና ሳዛና ዓኣ?» ጌዔ ዔያቶ ያኡጮ፤

28 ዔያታ ማሃዖ፡- «ኔ ዓይሳሢ፡ ኩ ዓዳ ሃሮ ሄላንዳኣና ሳዛና ዓኣ፤ ዒዚ ኮሺ ኮሺኬ» ጋዓዖ፡ ሊካ ሳዖ ባንሢ ሂርኪ ጌዔ ዒዛ ቦንቾ ዚጌ።

29 የሴፔ ፔ ዒንደ ናዓሢ ማዔ፡ ዒዛኮ ጌኤዚ ቢኢኒያሜ ዳንቃዖ፡- «ኩኡኮ ጌኤዚ ዓኣኔ» ጌዔ ሲንሢ ታኣም ከኤዚሢሃ ሃይ ዒዛዳ?» ጋዓዖ፡ «ታ ናዓሢዮ፡ ያኡሲ ኔና ዓንጅም» ጌዔ። 30 የሴፔ ፔኤኮ ጌኤዚ ዛጋዛ ዋልቃ ዒዛኮ ጌሌሢሮ ዔያቶኮ ቤርታ፣ ቆልዖ ጋሮ ማዒ ጌሊ ኮሺ ዬኤኬ።

31 ዬካፓ ዓቢዖ ማሰቴ፡ ፔና ደዲሻዖ ሙዖ ሺኢሻንዳጉዲ ዓይሢ።

32 ሙዖ ሂዲ ሺኢሻና፡- ዒዛም ደማ፡ ጌርሲንሢም ደማ፡ ዒኢካ ሙዓ ገብፄ ዓጮ ዓሶማኣ ደማ ገኢሺንቴ፤ ያዲ ደማሲ ገኢሺንቴሢ ገብፄ ዓጮ ዓሳ ዔብሬ ዓጮ ዓሶና

* 43:11 43:11 ቤሌሴ ጌይንታ ሚያላ፡- ቦኦቢ ማላያ ዓኣ፣ ዓሲ ሙሙዓ ሚሢኬ።

ዋላ ሙያ ቦላሳያ ማሂ ፓይዲሂርኬ። 33 የሴፔኮ ገርሲንሂ ቶይዲፓ ደንዲ ጋፖ ጌኤዚ ሄላንዳኦና ዋላ ቤቁ ደዔኔ፤ ዔያታ ዋይቲ ደዔ ዓኣቲያ ዔያታ ደንቃያ ደቃቲ ሄርሺ፤ ዋላ ሴካና ሃንጋና ዛጌኔ። 34 የሴፔፕም ዒንጎና ሙያይዲፓ ዔከ ዔከ ዔያቶም ዒንጎንቴኔ፤ ቢኢኒያሜም ጋዓንቴ ሃንጎቶይዲፓ ዑሃ ዓኣዳ ዒንጎንቴኔ፤ ዬያይዲ የሴፔና ዋላ ሚሽካንዳያ ሄላንዳኦና ሙያ ዑሽከ ዔያታ ዋዛዴኔ።

44

ባይቄ ዑዙ ዑሽከ ዓንጌሎ

1 የሴፔ ዒዛኮ ማዳ ዓሶ ዓይሂ ማዲሻ ሱኡጋሂ ሂዚ ጌዒ ዓይሂ። «ዔያቶኮ ሱርባ ዓርቃሂ ጉዴያ ኩንሂ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሶኮ ሚኢሾቀ ሱርባ ካራ ማሂ ገንሂ ዓጌ። 2 ታኣኮ ዑዙ ዑሽከ ቢር ዓንጎና ኮሺንቴ ዓንጌሎ ዔከጋፓ ዳኮ ጌኤዛሂኮ ሱርባ ካራ ዓጌ።» የሴፔ ማኦራ ማዳ ዓሶኮ ሱኡጋሂ የሴፔ ጌዔማጉዲ ማዴኔ።

3 ጉቲ ዓሚ ዳማ ዓሳ የሴፔኮ ገርሲንሂ ሃር ጫኢኒሲ ዳኬኔ። 4 ካታማፓ ከሰከ ዳካ ሃጊ ዔያታ ዓኣዳኦና የሴፔ፤ ማዳ ዓሶኮ ሱኡጋሂም። «ዬንሂ ዓሶንሂ ገንፖ ዑኬና ዓኣዲ ዔያቶ ዓርቄ፤ ዔያቶ ደንዲ ሄላያ። «ዒንሂም ኮሺ ማዲንቴሂ ዛሎ ፑርታ ዒንሂ ማሂሂ ዓይጎርዳይ? 5 ታ ጎዳኮ ዑዙ ዑሽከ ዓንጎ ዒንሂ ዓይጎር ወኡቄይ? ዬና ዓንጌላ ታ ጎዳሂ ዑሽከ ዑሽካያና ዓኣሺንቴ ባኣዚ ቢያ ዒዛና ዛጊ ዔራያ ማዔሂ ዒንሂ ዔራዋዳይ? ሃይ ዒንሂ ፑርቲሴ ባካ ሚርጌ ዴኤሂ ባኣዚኬ» ዔያቶም ጌዔ» ጌኤኔ።

6 ዬያ ማኦራይዳ ማዳ ዓሶኮ ሱኡጋሂ ደንዲ የሴፔኮ ገርሲንሂ ሄላያ፤ ጌይንቴሂ ጎይፖ ዔያቶም ከኤዜኔ፤ 7 ዔያታ ዒዛ ኮይላ። «ኮ ጎዳሂየ! ዋይቲ ኔ ሂዚ ጋዓይ? ኮኤኒ ዬያጉዴ ባኣዚ ማዲባኣሂ ኮ ጫኦቃንዳይ፤ 8 ሃያኮ ቤርታ ኮኤኮ ሱርባ ጋራ ጴዳ ሚኢሾታፖ ኮ ኮኤኮ ዓጮ ካኣናይዲፓ ማሂ ዔከ ሙኬሂ ኔ ዔራኔ፤ ሂዳፖ ሃሂ ኔ ጎዳ ማኦራፓ ሚኢሾ ማዔቶ ዋርቄ ኮ ወኡቃንዳሂ ዓይጎንዳይ? 9 ኮጊዳፓ ፔቲ ዬና ባኬሎ ዔከ ጴዳቶ ሃይቆንጎ፤ ዓቴዘንሂ ኮኤኒ ኔኤኮ ካራሚ ማዓንዳይ» ጌዔኔ።

10 ዒዚ ዒማና። «ኮሺኬ፤ ዒንሂ ጌዔማ ጎይፖ ማፖንጎ፤ ጋዓንቴ ዬና ዓንጌሎ ዔከ ዓሂ ሌሊ ታኣኮ ካራሚ ማዓንዳይ፤ ዒንሂ፤ ሃንጎታፓ ጋዓንቴ ሜታ ባኣያ ዓኣዳንዳይ» ጌዔኔ። 11 ዬያር ዑኬና ጫኦና ቡሊ ኬሃፖ ፔቲ ፔቲሂ ፔኤኮ ሱርባ ቡሌኔ። 12 የሴፔኮ ማዳሂ ቶይዲሰካፓ ዓርቃያ ደንዲ ጌኤዚሲ ሄላንዳኦና ቢያሂ ሱርባ ጋር ካኣሺ ካኣሺ ዑዙ ዑሽከ ዓንጌሎ ኮዓፖ፤ ጋፒያይዳ ዓንጌሎ ቢኢኒያሜ ሱርባ ጋራፓ ደንቄኔ። 13 የሴፔኮ ገርሲንሂ ዬያ ዛጌ ዋዶና ፔኤኮ ዓፒሎ ዳርዚ ዬኤካፖ ሱርባ ቢያ ጫኢኒ፤ ገንሂ ካታም ማዔኔ።

14 ዪሁዳና ገርሲንሂና የሴፔ ባንሂ ሙከቤቃ ዒዚ ሃጊ ማኦራ ዓኣንቴ ደንቄ ካኣማፖ፤ ዒዛ ቤርታ ሎኦሜኔ። 15 የሴፔ ዔያቶ ኮይላ። «ሃይ ዒንሂ ማዳ ባካ ዓይጎንዳይ? ታጉዴ ቦንቺንቴ ዓሲ ደማ ዔራቶና ዓኣሺንቴ ባኣዚ ቢያ ማሊ ዛጊ ዔራጎንዳዎያ ዒንሂም ማሊያ?» ጋዓዛ፤

16 ዪሁዳ ማሃፖ። «ዓካሪ ኮ ጎዳሂም ኮ ዓይጎ ከኤዛንዳይ? ኮና ጌኤሻንዳ ባኣዚ ኮ ከኤዛጊ ፔቲታፖ ዳንዳዑቀሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ፖኦሲ ኮ ማዳ ፑርቲም ኔኤም ፔጋሴኔ፤ ዓካሪ ዑዙ ዑሽከ ዓንጌላ ጴዳሂ ሌሊቲዋንቴ ቢያሂ ኮኤኒ ኔኤኮ ካራሚ ማዓንዳይ» ጌዔኔ።

17 የሴፔ ዒማና። «ዬያ ታ ፔቲታፖ ማዳዓኬ፤ ዑሽከ ዓንጌላ ጴዳ ዓሂ ሌሊ ታኣኮ ካራሚ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓቴዘንሂ ኮሺና ዒንሂኮ ዓዳሂ ባንሂ ደንዳይ ዳንዳዓይ» ጌዔኔ።

ዪሁዳኮ ቢኢኒያሜ ዛሎ የሴፔ ሺኢቄፖ

18 ዪሁዳ የሴፔ ባንሂ ዑከጋፓ ሂዚ ጌዔኔ። «ታ ጎዳሂየ! ሃዳራ ፔቲ ባኣዚ ኔ ዋይዛንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ፤ ዋዚ ኔ ካኣቲጉዲ ቦንቺንጎያ ማዔቲያ ሃዳራ ታና ጎሪፖ። 19 ታ ጎዳሂየ! ሃያኮ ቤርታ «ዒንሂኮ ዓዴ ዓኣ?» ሜሌ ጌኤዛቲያ ዒንሂኮ ዓኣ?» ጌዔ ኔ ኮና ፖኦጮኔ፤ 20 ኮኤኒያ ጋርቹ ኮኤኮ ዓዳሰኬያ ዓኣኔ፤ ሃሂ ዒዚ ጋርቻቶና ሾዔ ጌኤዛቲያ ኮኤኮ ዓኣኔ፤ ዬያ ናዓሂኮ ዒሻሂ ሃይቄኔ፤ ዒዛ ዒንዳ ናኣቶኮ ዓቴሂ ዒዛ ሌሊታሂር ዓዴ ዒዛ ሚርጌና ናሽካኔ» ኔኤም ኮ ጌዔኔ፤ 21 ዬካፓ ኔኤኒ። «ታ ዛጋንዳጉዲ ዔከ ሙከቀቲ ኮ ኮራ ጌዔኔ፤ 22 ኮኤኒያ። «ናዓሂ ዓዳ ሃሺ ሙካኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ሃሺ ሙኬያ ማዔቲ ዓዴ ሃይቄዎፖ ታዓከ» ሂዚ ኔኤም ኮ ጌዔኔ። 23 ኮኤኒ። «ዒንሂኮ ጌኤዛሂ ዒንሂ ዔከ ሙከባኣቴ ለሚ ታ ቤርታ ዒንሂ ጴዳዓኬ» ጌዔ ኮኤም ኮሺ ላቲኔ።

24 «ዬያር ኮኤኒያ ኮ ዓዳሂ ባንሂ ደንዲ ሄላፖ ኔ ኮኤም ጌዔ ባኮ ቢያ ዒዛም ከኤዜኔ፤ 25 ዬካፓ ዒዚ። «ሃሂ ጊብፀ ዓጮ ደንዲ ዳካ ሃኣኮ ኮኤም ሻንቄዎቲ» ጌዔኔ። 26 ኮኤኒያ ዒማና። «ዩካ ኮ ዓኣዳኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኮ ጌኤዛሂ ኮኤና ዋላ ዓኣዲባኣቶ ዓሂ ቤርቶ ኮ ሺኢካኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ዬካ ኮ ዓኣዳኒ ዳንዳዓሂ ኔኤኒ ኮ ጌኤዛሂ ኮኤና ዋላ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኬቴ ሌሊኬ» ጌዔኔ። 27 ኮ ዓዴ ገንሂ ኮኤም ሂዚ ጌዔኔ። «ታኣኮ ለኣሌላ፤ ራኣሃላ ለምፖ ዓቴንቄ ናይ ሾዔሂ ዒንሂ ዔራኔ። 28 ዔያቶይዲፓ ፔቲሂ ሃያኮ ቤርታ ታጊዳፓ ደማዲ ባይቄኔ፤ ዒ ባይቄሂዳፓ ሃና ሄላንዳኦና ታ ዒዛ ደንቄባኣሂር ፑርታ ቦፖ ሙዔያ ናንዳይ፤ 29 ሃሂ ዒንሂ ሃያ ዔከ ዓኣዳዛ ፑርታ ባኣዚ ሄሌቶ፤ ታኣኮ ጋርቻቶ ዋይይዳ ዒንሂ ታና ኮኤናሲ ዋዲሻንዳይ።»

30-31 ሃሂ ዪሁዳ ከኤዛፖ። «ዬያር ጎዳሂየ! ናዓሂ ኮ ዔኩቀፖ ዓዳ ባንሂ ዓኣዳቶ ናዓሂ ኮ ኮራ ባኣሂ ዒ ደንቃፖ ቤዘና ሃይቃንዳይ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛኮ ሸምፓሂ ናፖ ሸምፓሂና ዋላ ፔቲ ማዔሂርኬ፤ ሃሂ ሚርጌ ጋርቻታፓ ዔቄያና ዒዛ ኮ ዲቃሂ ዋዲሻሰንዳይ። 32 ሃሂ ገንሂ ናዓሂ ዛሎ ታኣም ሃሾ፤ ታ ዔከ ዒዛ ሙካንዳይ፤ ታ ዒዛ ዔከ ሙከባኣቶ ታና ፖኦጮ፤ ጌዔ ታ ሙኬኔ፤ ሃሂ ናዓሂ ኮሺና ታ ዔከ ሙከባኣቶ ታ ናንጎ ቢያይዳ ዳቢንታ ታ ዑፃ ማፖም» ጌዔ ታ ዒዛም ጫኣቄኔ።

33 «ዬያር ታኣኒ ናዓሂ ዛሎ ኔና፤ ታ ጎዳሂኮ ካራሚ ማዒ ሃይካ ዓታንዳይ፤ ናዓሂ ጋዓንቴ ገርሲንሂና ዋላ ዓኣዳንጎ፤ 34 ናዓሂ ታ ዔኩቀፖ ዋይቲ ዓዳ ባንሂ ማዓንዳይ? ዬያጉዴ ዴኤሂ ሜታ ታ ዓዳ ዑፃ ሄላንቴ ታ ዛጋኒ ኮዑቀሴ» ጌዔኔ።

45

የሴፔ ፔ ጾኑም ገርሲንሚም ፔጋሴሢ

1 የሴፔ ፔ ጾኑ ማዳ ዓሶ ቤርታ ገባሊ ዳንዳዲባላሂር፣ ማዳ ዓሶ፡- «ቢያሢ ሃካፓ ከሰኩዋቲ!» ገይ ዙሎ ከሴኔ፤ የሴፔ ፔ ጾኑም ገርሲንሚም ከኤዛኣና ማሌ ዓሲ ዓዛ ኮራ ባኣሴ። 2 ዓሚና ዓዛ ዑኡዛ ፔኤሲ ዳጊዲ ገብጻ ዓሳ ዋይዛንዳያ ሄላንዳኣና ዓላቲ ዩኤኮኔ፤ ካኣቲ ማኣሮይዳኣ ዩይ ሃይሳ ዋይዘንቴኔ።

3 የሴፔ ገርሲንሚም፡- «ታኣኒ የሴፔኮ፤ ታ ዓዴ ሃኖ ሄላንዳኣና ሽምፔና ናንጊዳ?» ጋዓዛ፡ ገርሲንሚ ዓጊ ገዔሢ ዋይዛዎ ኮሺ ዲቃቲ ማሂ ከኤዛንዳ ጎይሢ ባይዘኔ።

4 የሴፔ ዔያቶ፡- «ሃንዳ ታ ባንሢ ዩዑዋቲ» ገዔኔ፤ ዔያታ ዓዛ ባንሢ ሙካዛ፣ ሂዚ ገዔኔ፡- «ዓንሢ ገብጻ ዓጮም ሻንቼ፣ ታ ዓንሢከ ገርሲ የሴፔኮ፤ 5 ሚና ዩያ ዓንሢ ማዳ ባኮር ሃሢ፣ «ዓይጎር ኑ ዩያይዳይ?» ገዔ ማሊ ማታዲፖ፣ ዋይቲ ገዔቲ ጾኑሲ ታና ቤርታሲ ሃካ ዳከሢ ዓሶኮ ሽምፓሢ ታ ዓውሳንዳጉዲኮ። 6 ሳዓ ለማዳንቴ ለምዓሲ ለዔ ማዕኔ፤ ዓሳ ጎሽኪ ሃኣኮ ቡኩሳኒ ዳንዳዲዎ ዳንጎ ለዔ ሃጊ ሙካንዳኔ። 7 ጾኑሲ ቤርታሲ ታና ሃይካ ዳከሢ ዓንሢከ ሽምፓሢ ሃያጉዳ ዲቃሣ ጎይሢና ዓውሲ፣ ሳይዳ ዓንሢከ ዜርሢ ዓታንዳጉዲ ማሊሢኮ።

8 «ዩያር ሃይካ ታና ዳከሢ ጾኑሲኮ፣ ዓንሢቱዋሴ፤ ጾኑሲ ታና ካኣቲኮ ዘራ ዓደ፤ ገንሣ ዓዛኮ ዓኣ ቆሎ ዑጾይዳ ጎዳ ማሂ፣ ሃሣ ገብጻ ዓጮ ቢያ ዋይሢ ዓሲ ታና ማሂኔ። 9 ሃሢ ዑኮና ታ ዓደ ኮራ ማዒ ዓኣዲጋፓ ኔኤኮ ናኣዘ፣ የሴፔ ኔኤም፡- «ጾኑሲ ገብጻ ዓጮ ቢያ ዋይሢ ዓሲ ታና ማሂኔ፤ ዩያር ኔጉዋጾ ታ ኮራ ዑኮ ሙኮ፤ 10 ኔኤኮ ናኣቶ፣ ናኣቶኮ ናኣቶ፣ ማራቶ፣ ዋኣር፣ ባኣቶንታ ማሌ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዔኪ ሙኮ፤ ታኣኮ ዑኮ ገኤሴኤሚ ዓጮይዳ ኔ ናንጋንዳኔ። 11 ሃጊ ሴካ ቤርታ ዳንጎ ለማ ለዔ ዓቲሢር ኔኤና ኔ ማኣር ዓሶና፣ ሃሣ ቆልሞና ዓንሢና ደይዲንቱዋጉዲ ገኤሴኤሚ ዓጮይዳ ገሢ ታ ኔና ሙኡዛንዳኔ» ሂዚ ጋዓኔ፣ ጎዑዋቲ።

12 ሃሣ ገንሣ የሴፔ ከኤዛዎ፡- «ታኣኒ የሴፔ ማዕሢ ዓንሢ፣ ሃሣ ኔኤኒ ታ ገኤዚ ቢኢኒያሚያ ዛጊ ጎናሳኒ ዳንዳዔኔ፤ 13 ገብጻ ዓጮይዳ ታኣኮ ዓኣ ፑኤፖ ቦንቾና ዓንሢ ዛጊ ባኮ ቢያ ታ ዓደም ከኤዙዋቲ፤ ሃሣ ዑኮና ዓዛ ሃይካ ዔኪ ዩዑዋቲ» ገዔኔ።

14 ዩካፓ የሴፔ ፔ ገኤዘ፣ ቢኢኒያሚኮ ባቃኖ ማሪ ዓርቂ ዩኤካዛ ቢኢኒያሚያ ዓሸ ኮንቂ ዩኤኮኔ፤ 15 የሴፔ ገንሣ ዓቲ ገርሲንሚ ቢያ ሄርቂ ሄርቂ ዩኤኮኔ፤ ዩካፓ ዓዛኮ ገርሲንሚ ዓዛና ዋላ ገሰቲሢ ዓርቂ።

16 የሴፔ ገርሲንሚኮ ሙኪፃ ካኣቱም ማኣሮይዳ ዋይዘንቴዛ፣ ካኣቲንታ ዓዛና ዋላ ማዒ ዋይሢ ዓሳ ዋዛዳኔ፤ 17 ካኣቲ የሴፔም፡- «ኔኤኮ ገርሲንሚ ሃር ጫኣኒ ካኣናኔ ማዒ ዓኣዲንዳጉዲ ከኤዘ፤ 18 ዔያቶኮ ዓደንታ ማኣር ዓሶንታ ዔያታ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ታኣኒ ዔያቶም ገብጻ ዓጮይዳ ኮሺ ማዕ ቤሲ ደኑሪ ዓንጋንዳኔ፤ ገዳ ሙኡዚያ ዔያታ ዳንቂ፣ ዋዛና ሃይካ ናንጋኒ ዳንዳዔኔ።

19 ዩያጉዲ ሃሣ ዔያታ ፔኤኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ዓደንታ ቶጊሲ ዔኪ ሙካንዳ ፓርንታ ሳርጌላ ያይታንታ ሃይፓ፡ ገብጻ ዓጮይዳ ዔኪ ዓኣዲንዳጉዲ ዓይሢ። 20 ገብጻ ዓጮይዳ ዓኣ ኮኸ ባካ ቢያ ዔያቶም ማዕሢር ማኣራ ዓቲ ቆሎ ሃሺ ሙኪፃና ያዩ ዔያታ ማሎፓ» ገዔኔ።

21 ያይቆኦ ናኣታ ዔያቶም ከኤዘንቴማ ጎይያ ማዳኔ፤ የሴፔያ ካኣቲ ዓይሢሢ ጎይያ ፓራሢና ሳርጌሎ ያይቶና፣ ሃሣ ጎይያኮዋ ዔያቶም ጋላ ዓንገኔ፤ 22 የሴፔ ፔቲ ፔቲሢም ለምዎ ለምዎ ላኣሚ ማኣዎንዳ ማኣዎ ዓንጋዎ፣ ቢኢኒያሚም ጋዓንቲ ዳንጎ ላኣሚ ማኣዎንዳ ማኣዎንታ ሃይሣ ያኤታ ሹቹ ቢራኣ ዓንገኔ። 23 ፔ ዓደም ገብጻ ዓጮይዳ ዓኣ ኮኸ ባኮ ታጾ ሃራና ጫኣኒሲ ዳኮኔ፤ ሃሣ ጎይያ ሙካዎ ሙዓንዳ ጋላኣ ማሌ ታጾ ዓንዳ ሃራና ሃኣኮንታ ላኣዳንታ ማሌ ሙኡዚያ ጫኣኒ ዳኮኔ። 24 ዩያይዲ ዓዛ ገርሲንሚ ዳኮር ጋዓዎ፡- «ጎይያይዳ ዋላ ዑራዲፖ፣» ገዒ ዔያቶ ዘራኔ።

25 የሴፔኮ ገርሲንሚ ገብጻይዳፓ ዔቂ ካኣናኔ ዓጮይዳ ናንጋ ዔያቶኮ ዓደ፣ ያይቆኦ ኮራ ዳንዳኔ። 26 ዓኢካ ዳንዲ ሄላዎ ዓደም፡- «የሴፔ ሽምፖና ዓኣኔ፤ ሽምፔና ዓኣያ ማዒያ ሌሊቱዋንቴ ገብጻ ዓጮ ቢያይዳ ዋይሢ ሱኡጌ ዓጻዔ።» ሂዚ ገዒ ከኤዘኔ። ዓዳ፣ ያይቆኦ ጋዓንቲ ኮሺ ዲቃቲሢር ዔያታ ጋዓ ባኮ ጎኔኮ ጋዓኒ ዳንዳዲባኣሴ።

27 ጋዓንቲ የሴፔ ዓዛም ገዔ ባኮ ቢያ ዔያታ ከኤዛዛ፣ ሃሣ ዓዛ ገብጻ ዓጮ ዔኪ ሙካንዳጉዲ የሴፔ ዳኮ ፓራሢንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ዛጋዎ ዓና ዓዛኮ ማዕም ዋዛዳኔ፤ 28 ዩካፓ ያይቆኦ፡- «ታ ናዓሢ፣ የሴፔ ሽምፖና ዓኣያ ማዕሢ ታ ዔሪሢር ታኣኒ ሃይቃንዳሢኮ ቤርታ ዳንዲ ዓዛ ዛጋንዳኔ» ገዔኔ።

46

ያይቆኦኮ ፔ ማኣር ዓሶና ዋላ ገብጻ ዓጮ ዓኣዲዎ

1 ያይቆኦኮ ፔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዔኪ ገብጻ ዓጮ ዓኣዲቤቃ ቤርሳቤ ሄሊ ፔ ዓደ፣ ዩሳኣቂ ጾኑሲም ዓንጎ ባኣዚ ዓንጊ ካኣሽኮኔ።

2 ዩኖ ቤዜሎይዳ ዲሚና ዓሲራዔኤሌም ጾኑሲ ፔጋዲ ጴዳዎ፡- «ያይቆኦኮ! ያይቆኦኮ!» ገዒ ዔኤላዛ፣ ዓዛ፡- «የ! ታ ጎዳሢየ» ገዔኔ።

3 ጾኑሲ ዓዛም ከኤዛዎ፡- «ታኣኒ ጾኑሲኮ፤ ኔ ዓደ ጾኑዛሢኮ፤ ገብጻ ዓጮ ዓኣዲዎ ዓጊጪፖ፤ ገብጻ ዓጮይዳ ታ ኔኤኮ ዜርዎ ዳኤፕ ዳሪ ማሃንዳኔ፤ 4 ሃሣ ገብጻ ዓጮ ታኣኒ ኔኤና ዋላ ዓኣዲንዳኔ፤ ዜርዎ ታ ኔኤኮ ሃያ ዓጮ ገንሣ ማሂ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ኔኤኒ ሃይቃ ዋደና ኔ ናኣዚ የሴፔ ኔና ሱኡዳንዳኔ» ገዔኔ።

5 ያይቆኦኮ ቤርሳቤፓ ገብጻ ዓጮ ዓኣዲኒ ዔቂኔ፤ ያይቆኦኮ ናኣታ ዔያቶኮ ዓደ ያይቆኦኮንታ ዔያቶኮ ዳኮ ናኣቶንታ ላኣሎንታ ገብጻ ካኣቲ ዳኮ ፓራሢና ሳርጌሎ ያይቶናይዳ ቶጊሲ። 6 ሃሣ ቆልሞንታ ካኣናኔ ዓጮይዳ ዓኣዎ ዔያታ ዳንቂ ቆሎዋ ቢያ ዔኪ ገብጻ ዓጮ ዓኣዳኔ፤ ዩያይዲ ያይቆኦኮ ማኣር ዓሶ ቢያ ዔኪ ዳንዳኔ፤

7 ዲዛና ዋላ ዓላጃዎንህን ሲዘከር ዓቲንቆ ናኦቶና ወዲር ናኦቶና ናኦቶኮ ናኦቶናኩ።

8 ገብጻ ዓጮ ጌሌ ዲሰራዔኤሌ ናኦቶ ዜርዎኮ ሱገፃ ሃይገ ደማ ገይዲንታዘንህን፤ ያይቆኦቤኮ ናኦቶ፤ ቶይዲ ሮኦኤሌ፤ 9 ሮኦኤሌኮ ናኦቶ፡- ሃሮኩ፤ ፓሉ፤ ሃይሮኔና ካርሚ ጌይንታያኩ። 10 ሲሞኦኔ ናኦቶ፡- ዩሙዔኤሌ፤ ያሚኔ፤ ያሃዴ፤ ያከኔ፤ ያሃራና ካኦናኔ ዓጮ ላኦይዲገ ሸይንቱ ሻዑሌ ጎሃይንታኩ። 11 ሌዋ ናኦቶ፡- ጌርሾኔ፤ ቄሃቲንታ ሚራሪንታኩ። 12 ዩሁዳ ናኦቶ፡- ዔኤሬ፤ ያናኦኔ፤ ሸኤላ፤ ፓርሴና ዛራሃናኩ፤ ዔኤሬና ያናኦኔ ጋዓንቱ ካኦናኔ ዓጮይዲ ዓኦፃ ሃይቄኔ፤ ፓርሴ ናኦቶ፡- ሃይሮኔና ሃሙሊናኩ። 13 ዩሳኮኦሬ ናኦቶ፡- ቶላዔ፤ ፑዋ፤ ያሹቤና ሸምሮኔናኩ። 14 ዛብሎኦኔ ናኦቶ፡- ሴሬዴ፤ ዔሎኔና ያሂሌዔኤሌናኩ።

15 ዩንህ ዓቲንቆ ናኦቶንህን ወዲር ናዮ ዲና ጎሃዘንታ ያይቆኦቤኮ ማቻ ሊያ ማሰገታሚያይዲ ዓኦፃ ዲዛም ሸዔያኩ፤ ያይቆኦቤ ሊያይዲገ ሸዔ ናኦቶና ዲዛኮ ናኦቶኮ ናኦቶናኮ ገይዲ ዋሊ ዑፃ ሃይህታሚ ሃይሃኩ። 16 ጋኦ ዩንታ፡- ጃጉ፤ ሃጌ፤ ሸኔ፤ ዲዒባኔ፤ ዔሪ፤ ዓርዴና ዓርዔኤሌናኩ። 17 ዓሴኤሬ ናኦቶ፡- ዩሚና፤ ዩሸዋ፤ ዩሸዋንታ ቤራዓንታኩ። ዔያቶኮ ጌራላ ሴራሆ ጌይንታኩ። ቤራዓ ናኦቶ ሃህ ሄቤርና ማልከዔኤሌናኩ። 18 ዩንህ ታጳ ላምጋንህ ላኦባ ፔኤኮ ናዋ ሊያም ዲዛ ማኦዲንዳጉዲ ዲንጌ፤ ዚሊገ ያይቆኦቤም ሸዔ ናኦቶና ናኦቶኮ ናኦቶናኩ። 19 ያይቆኦቤ ራሃሎይዲገ ሸዔ ናኦቶንህን ዮሴፔና ቢኢኒያሚናኩ። 20 ዮሴፔ ናኦቶ ሚናኦሴና ዔፕራኤሚናኩ፤ ዩያታ ዮሴፔ ገብጻ ዓጮይዲ ያኦኔ ካታም ቄኤሶኮ ሱኡጋህ፤ ጲዒገራ ናዋ ዓሲናቶዲገ ሸዔዘንህን። 21 ቢኢኒያሚ ናኦቶ፡- ቤላዔ፤ ቤኤሬ፤ ዓሸቤሌ፤ ጌራ፤ ናዒማኔ፤ ዓሂ፤ ሮሺ፤ ሙፕሚ፤ ሁፕሚና ዓሬዴናኩ። 22 ዩንህ ታጳ ያይዲንህ ያይቆኦቤ ፔኤኮ ማቻ፤ ራሃሎይዲገ ሸዔ ናኦቶና ናኦቶኮ ናኦቶናኩ። 23 ዳኦኔ ናኦቶ፡- ሁሸሚኩ። 24 ኒፕታኦኤሌሚ ናኦቶ፡- ያሂዒዔኤሌ፤ ፑኒ፤ ዩጃራና ሸሊሚናኩ። 25 ዩንህ ላንካዋንህ ራሃሎኮ ዓዴ፤ ላኦባ ዲዛም ማኦዲንዳጉዲ ዲንጌ ባኦላይዲገ ሸይንቱ ያይቆኦቤ ናኦቶና ናኦቶኮ ናኦቶናኩ። 26 ያይቆኦቤና ዋላ ገብጻ ዓጮ ዓኦጃ ዲዛኮ ዜርዎ ናኦቶንህን ላኦሎ ሃሸዛ ገይዲ ላሂታሚ ላሆኩ። 27 ዮሴፔ ገብጻ ዓጮ ዓኦፃ ሸዔ ላምጋ ዓቲንቆ ናኦቶንህን ገዳ ቃሲ ገይዲዛ ያይቆኦቤኮ ገብጻ ጌሌ ዜርዎ ዋሊ ዑፃ ላንካይታሚኩ።

ያይቆኦቤና ዲዛኮ ማኦር ዓሶና ገብጻ ዓጮይዲ

28 ጌኤሴኤሚይዲ ካኦሚ ዲዛ ጎይህ ዔካንዳጉዲ ያይቆኦቤ ቤርታሲ ዮሴፔ ኮራ ዩሁዳ ዳኩኔ፤ ሙከ ዔያታ ጌኤሴኤሚ ሃላዛ፤ 29 ዮሴፔ ዓዲና ካኦሚ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዲኢካ ሙከኔ፤ ዮሴፔ ዲኢካ ዓዲና ካኦሚ ያይቶ ባቃኖ ማሪ ዓርቁ ሚርጌ ዩኤከኔ።

30 ዲሰራዔኤሌ ዮሴፔም፡- «ኔኤኒ ሸምግና ዓኦፃ ማዔህ ታኦኒ ታ ዓኦፕና ዘገ ጎናሴህረ ማይ

ታ ሃይቄቶ ማታ ባኦሴ» ጌዔኔ። 31 ዩካፓ ዮሴፔ ፔኤኮ ጌርሲንህንታ ሃንጎ ዓዲ ማኦር ዓሶንታም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ታኦኒ ካኦቲ ኮራ ዓኦጊጋፓ ከኦናኔ ዓጮይዲ ናንጋ ታኦኮ ጌርሲንህንታ ታ ዓዲ ማኦር ዓሶና ታ ኮራ ሙከኔ፤ 32 ዔያታ ቆልሞ ቆሊ ዔራ ቆልሞ ሃንቃ ዓሲኩ፤ ፔኤኮ ዔያታ ማራታ፤ ዋኦራ፤ ባኦቶንታ ዓኦ ባኮዋ ቢያ ዔከ ሙከኔ» ጌዔ ታ ከኤዛንዳኔ። 33 ዲንህ ካኦቲ ዔኤሊሲ «ዲንህ ማዲ ናንጋ ማዲ ዲንህን ሳይጎዳይ?» ጌዔ ያኦጌ፡- 34 ኦኡኒ ኦኡኮ ቤርታኦ ዓዲንህ ጎይዎ ናኦቶይዲገ ዓርቃዎ ኦ ማዲ ናንጋህ ቆልሞ ቆሊህኩ» ጌዔ ከኤዙዋቲ፤ ቆልሞ ቆላ ዓሲ ገብጻ ዓጮ ዓሶ ማሊያና ላኦጋ ዓሲታህረ ያዲ ጌዔ ከኤዚያና «ጌኤሴኤሚይዲ ናንጉዋቲ» ጋዓ ዓይሥህ ዲንህ ዳንቃንዳኔ።

47

1 ዲማና ዮሴፔ ካኦቲ ኮራ ዓኦዲያ፡- «ታ ዓዲና ታኦኮ ጌርሲንህንታ ፔኤኮ ማራቶንታ ዋኦሮንታ ባኦቶንታ፤ ሃህ ዔያቶኮ ዓኦ ባኮ ቢያ ዔከ ካኦናኔ ዓጮይዲገ ሃይካ ሙከኔ፤ ሃህ ዔያታ ዓኦህ ጌኤሴኤሚይዲኩ» ጌዔኔ። 2 ሃህ ዲዚ ዲዛኮ ጌርሲንህንታ ደንጎ ደኦሪ ዔከ ካኦቲ ቤርቶ ሸኢሸኔ።

3 ካኦቲ ዮሴፔኮ ጌርሲንህንታ ኮራ፡- «ዲንህ ማዲ ናንጋ ማዲ ዲንህን ሳይጎዳይ?» ጌዔ ያኦጌ፡- ዔያታ ማሃያ፡- «ኦኡኒ ኔኤኮ ዓይላ፤ ቆልሞ ቆሊ ናንጋያኩ፤ ሃያኮ ቤርታ ኦኡኮ ዓዲንህን ማዲ ናንጋህ ዩያኩ። 4 ካኦናኔ ዓጮይዲ ሉማ ኮሺ ደዴያታህረ ቆልሞኮ ኦኡኮ ማኦቲ ባይቄም ዳካ ዋዴ ሃኖ ዓጌሎይዲ ኦኡኒ ናንጋኒ ሙከኔ፤ ዩያር ኦና ኔኤኮ ዓይሎ ጌኤሴኤሚይዲ ናንጊሸቲራ» ጌዔኔ።

5 ካኦቲ ዲማና ዮሴፔም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ኔ ዓዲንታ ኔ ጌርሲንህንታ ሙከያ ማዔቲ፤ 6 ማይ ዓይጌ ዓኦፃ ገብጻ ዓጮ ቢያ ኔኤርኩ፤ ዩያር ኔ ዓዲንታ ኔ ጌርሲንህንታ ኮሺ ማዔ ጌኤሴኤሚ ዓጌሎይዲ ናንጋንዳጉዲ ዳይህቲራ። ዔያቶ ባኦኮይዲ ደማ ዔራቶና ዓኦ ዓሲ ዓኦያታቶ፤ ታ ቆልሞኮ ዋኦና ማዔ ዘገንዳጉዲ ዔያቶም ዲንጌ።»

7 ዩካፓ ዮሴፔ ፔኤኮ ዓዲ፤ ያይቆኦቤ ካኦቲ ቤርቶ ሸኢሸኔ፤ ያይቆኦቤ ዲማና ካኦቲ ዓንጃኔ፤ 8 ካኦቲ ያይቆኦቤ ኮራ፡- «ኔኤኮ ሌዓ ዋኦዳዲ?» ጌዔ ያኦጌ፡-

9 ያይቆኦቤ ማሃያ፡- «ሴካ ሃንጋ ጌዔ ታኦኒ ሸኦቹምና ናንጌ ሌዓ ጃኤታና ሃይህታሚናኩ። ዩይ ሌዓ፤ ቤርታ ታኦኮ ዓዲንህ ሴካ ሃንጋ ጌዔ ሸኦቹምና ሃንቲ ሌዓይዲገ ኮሺ ዳካታዎ ማታ ሚርጌ ሌዔኩ» ጌዔኔ። 10 ዩካፓ ሃህ ያይቆኦቤ ካኦቲ ዓንጃዎ ሳራህ ከሰከኔ።

11 ዩያይዲ ዮሴፔ ፔኤኮ ዓዲና ጌርሲንህንታ ገብጻ ዓጮይዲ ዳይህኔ፤ ካኦቲ ዓይህ ጎይዎ ገብጻ ዓጮይዲ ኮሺ ማዔ፤ ራምሴ ጌይንታ ካታም ኮይላ ዓኦ ቤዜሎ ፔ ዓዲንህም ዲንጌ። 12 ዮሴፔ ዩኖ ዋዲና ዓዲና ጌርሲንህንታም ዔያቶኮ ናኦቶ ሚርጌ ጎይዎ ጎይዎጉዳያ ዘገ ገዳንዳ ሃኦኮ ዲንጌ።

ከሊንኮ ሉማህ

13 ለማህረ ስሺ ደዲ ደዲ ዓጎጎህረ ዓንካፓ ማዕቶዎ ሃኣኮ ደንቃኒ ደንዳዒንተባኣሴ፤ ይደር ገብጭ ዓጮና ካኣናን ዓጮና ደዳ ዓጎጎህረ ለማህረ ስሺ ላቤን፤ 14 ገብጭ ዓጮና ካኣናን ዓጮና ደራ ዮሴፔ ኮራፓ ሙኪ ሃኣኮ ሻንቃ ሚኢሾ ዒ ቡኩሲ ካኣኑኮ ሚኢሾ ገሃ ከኤፃ ገሃህ። 15 ይደይዲ ገብጭ ዓጮ ዓሶና ካኣናን ዓጮ ዓሶና ሃኣኮ ሻንቃ ሻንቃ ፔኤኮ ሚኢሾ ገብጭ ሚኢሾ፤ ገብጭ ዓጮ ዓሶ ቡኩንገገገ ዮሴፔ ኮራ ሙካዎ፡- «ኦኡኒ ሙዓንዳ ሙኡዚ ኦኡም ዒንገ፤ ሚኢሾ ኦኡኮ ኦኡኒ ገብጭ ለማህረ ኦ ኩዴን» ገዕ።

16 ዮሴፔ ዒዳቶም፡- «ሚኢሻ ዒንህኮ ገብጭ ታቴ ዒንህኮ ቆልሞ ዒንህሂ ዒኪ ሙካዛ፤ ቆልሞ ዛሎ ሃኣኮ ታ ዒንህሂሞ ዒንገንዳይ» ገዕ። 17 ይደይ ዒዳቶ ፔኤኮ ቆልሞ ዮሴፔ ኮራ ዒኪ ሙኡኔ፤ ዒኪ ዒዳቶም ፓራህረ ሃሮና ዛሎ፤ ማራቶና ሞኣሮና ባኣቶና ዛሎ ሃኣኮ ዒንገ፤ ይደይ ሌዎ ቢያ ዒዳቶኮ ቆልሞ ዒኪ ዒኪ ሃኣኮ ዒኪ ዒዳቶም ዒንገ።

18 ሄሊሴ ሌዎ ዒዳቶ ሙካዎ፡- «ኦ ጎዳህዮ! ኤኤም ኦኡኒ ዓኣቶ ባኣኪ ባኣሴ፤ ሚኢሻ ኦኡኮ ቢያ ገብጭ፤ ቆልሞ ኦኡኮ ኤኤም ኦ ዒንገ፤ ዓኣሪ ኦ ጎዳህሂም ኦኡኒ ዒንገንዳ ባኣኪ ኦ ፀዎና ኦ ሳዎና ደዳፓ ዓታዛ ፔቴታዎ ዓኣ ባኣኪ ባኣሴ።

19 ፔቴ ባኣኪ ኦኡም ኔ ማዳሞዎ ኦኡኒ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዘቲ ገይ ኦና ዛገፖ፤ ጎከኣ ኦኡኮ ሃሾና ካይዚ ማዓንዳጉዲ ማሃፖ፤ ኦናንታ ኦ ሳዎንታ ሻንቃ ዒኪ ኦኡም ሃኣኮ ዒንገ፤ ኦኡኒያ ካኣኑኮ ካራሚ ማዓንዳይ፤ ሳዓ ኦኡሲ ዒዛሮ ማዎም፤ ሙኡዚ ኦ ሙዒ ሸምፖና ናንገንዳጉዲ ሃኣኮ ኦኡም ዒንገ፤ ሃሃ ሳዎ ኦ ዜርቂ ጎሽካንዳጉዲ ዜርህሂም ኦኡም ዒንገ» ገዕ።

20 ዮሴፔ ገብጭ ደዳ ዓኣ ሳዎ ቢያ ካኣኑም ሻንቄን፤ ለማህረ ስሺ ደዳህረ ገብጭ ዓጮ ዓሶ ቢያ ናሽኪባኣዎ ፔ ሳዎ ሻንቃኒ ደንዳዒን፤ ያዲ ማዕደና ሳዓ ቢያ ካኣቶሮ ማዕ። 21 ዮሴፔ ገብጭ ዓጮ ዓሶ ቢያ ካራፓ ደንዳዲ ካሮ ሄላንዳኣና ካኣኑኮ ካራሚ ማሃ። 22 ዮሴፔ ዒማና ቄኤሶ ሳዎ ሌሊ ሻንቄባኣሴ፤ ዓይጎሮ ገዕቶ ቄኤሳ ይደይ ካኣኑ ኮራፓ ዒካ ባኣኪ ዓኣያ ማዕህረ ፔኤኮ ሳዎ ሻንቄባኣሴ።

23 ዮሴፔ ዳሮም ሃዚ ገዕ። «ማይ ዓኣሪ ዒንህረ ዒንህኮ ሳዎና ካኣኑም ታ ሻንቄህረ ዜርህሂ ዒኪ ገብጭ ደንዳዲ ዜርቁዎ። 24 ገዓንቴ ሃኣካ ቡኩሲንታ ዎደና ካፃ ሃኣኮኮ ደንጎ ያኦራፓ ፔቴማ ዒኪ ካኣኑም ዒንህሂ ዒንገኒ ኮይሳን፤ ዓቴ ያይደ ያኦራ ገዓንቴ ዒንህሂ ሳዎኮ ዜርህሂ፤ ሃሃ ዒንህሂንታ ዒንህሂ ናኣቶንታ ማኣር ዓሶ ቢያህረኮ ሙኡዚ ማዎንጎ።»

25 ዳራ ዒማና፡- «ኦ ጎዳህዮ! ኮሺ ባኣኪ ኦኡም ኔ ማዳ፤ ሸምፖ ኦኡኮ ኔ ዓውሴህረ ቢያህሂ ኦኡኒ ካኣኑኮ ካራሚ ማዓንዳይ» ገዕ። 26 ይደይዲ ዮሴፔ ካፃ ሃኣኮ ቢያ ደዳፓ ደንጎ ያኦራኮ ፔቴማ ካኣኑም ዒንገንታጉዳጉዲ ገብጭ ዓጮ ሳዎ ዛሎ ሞጌ ከሴን፤ ይይ ሞጋ ሃኖ ሄላንዳኣና ማዳ፤ ካኣኑም ማዕባኣ ሳዓ ቄኤሶ ሳዎ ሌሊኮ።

ያይቆኦ ገብጭ ደዳሽ ከኤዜ ባኮ

27 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብጭ ዓጮ ገኤሴኤሚይዳ ናንገ፤ ዒኢካ ዒዳታ ሚርጌ ቆሎ ደንቄ ሚርጌ ናይያ ሾዔ።

28 ያይቆኦ ታጾ ላንካይ ሌዔ ገብጭ ዓጮ ደዳ ናንገ፤ ሌዓ ዒዛኮ ዒማና ፃኤታና ያይዲታሚ ላንካይ ሌዔ ማዕ። 29 ዒሰራዔኤሌ ሃይቃንዳ ዎዳ ፀካዛ፤ ፔኤኮ ናኣዚ ዮሴፔ ዒኤሊሳዎ፡- «ታኣኒ ኤኤም ቡንቸንገገገ ዓሰ ማዕ ደዳቶ፤ ታኣኒ ሃይቃዛ ሃካ ገብጭ ዓጮ ደዳ ታና ኔ ደኡኪንዳሞኣያ ማዕደ ኩጮ ኤኤኮ ታ ገብጭ ባኣካ ገህሂ ጫኣቄ። 30 ታ ደዳንህሂ ደኡኤቴ ቤዛ ታ ደኡኤታኒ ኮዓንታህረ ታኣኒ ሃይቃዛ ገብጭ ዓጮ ገታና ዒኪ ዓኣዲ ዒዳታ ደኡኤቴ ቤዛ ደኡኤኮ» ገዕ።

ዮሴፔ ዒማና፡- «ዒኤዔ፤ ኔ ገዔ ጎይዎ ታ ማዳንዳይ» ገዕ።

31 ዒሰራዔኤሌ፡- «ዮያ ኔ ማዳንዳህሂ ታኣም ጫኣቄ» ገዕ። ዮሴፔ ጎን ማዳንዳያ ማዕደ ጫኣቄ ዒርዜን፤ ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ላሄ ቤዛ ዓኣዎ ያኦሲም ዘገ ጋላቴ።

48

ያይቆኦ ዔፕራሚና ሚናኣሴና ዓንጃ ዓንጃ

1 ዳካ ዎዳ ዳዕሰካፓ ዮሴፔም «ዓዳ ኤኤኮ ሃርገንቴ» ገዓ ከኢታ ሙኡኔ፤ ይደይ ዮሴፔ ፔኤኮ ናኣቶ ሚናኣሴና ዔፕራሚና ዒኪ ዓዳ፤ ያይቆኦ ያኦጫኒ ዓኣዳ። 2 ዒዛኮ ናኣዚ፤ ዮሴፔ ዒዛ ያኦጫኒ ሙኡህሂ ዒሰራዔኤሌ ሞይዛዎ ሻኣላፓ ሻኣሻቴ ዒቂ ዳዕ።

3 ያይቆኦ ዮሴፔም «ቢያ ባኮ ደንዳዓ ያኦሲ ካኣናን ዓጮ ሎኦካ ጎዎ ቤዛ ታኣም ፔጋዲ ደዳ ታና ዓንጃ፤ 4 ዜርዎ ታ ኤኤኮ ሚርገሻንዳይ፤ ዜርዓ ኤኤኮ ሚርጌ ዳሬ ማዓንዳይ፤ ሃኖ ሳዔሎ ኔ ገንፃፓ ሙካንዳ፤ ኤኤኮ ዜርዎም ናንገና ዒዳቶሮ ማሃ ታ ዒንገንዳይ» ታኣም ገዕ።

5-7 ያይቆኦ ቃሳዎ ዮሴፔም፡- «ታ ናዓሃ፤ ዮሴፔ! ታኣኒ ሃይካ ገብጭ ዓጮ ሙኡሞንገገገ ኤኤኮ ሾይንገገ ላምዎ ናኣቶንህሂ ታኣሮከ፤ ሮኦኤሌና ሲሞኦኔናጉዲ ኤኤኮ ዔፕራሚና ሚናኣሴና ማይ ታ ናይኮ፤ ሃያ ታ ማዳህ ኔ ዒንደ ዛሎሮኮ። ሃካፓ ሴካ ሚሌ ናይ ኤኤም ሾይንገገገ ኤኤኮ፤ ማዕቶዎ ዒዳታ ዓጪ ደንቃንዳህሂ ዔፕራሚና ሚናኣሴ ሲንዎና ዒኤሊንገገገ። ሚሶፖታሚያ ደዳ ታኣኒ ማዓዎ ካኣናን ዓጮ ዓኣ ዔፕራታ ሃገ ታ ፀካኣና ኔ ዒንደ ራኣህላ ሃይቃዛ፤ ዒዛ ታኣኒ ዔፕራታ ደንዳ ጎይዎ ዓጮ ደኡኤኮ» ገዒ ከኤዜ። ዮና ዔፕራታ ገይንታዛ ሃኖ ቤኤቴሌሃሜ ጎዎ ቤዜሎኮ።

8 ዒሰራዔኤሌ ዮሴፔኮ ናኣቶ ደንቃዎ፡- «ሃንህሂ ናኣቶንህሂ ዎናንህሂዳይ?» ገዒ ያኦጫ።

9 ዮሴፔ፡- «ሃንህሂ ሃኖ ዓጮ ታኣኒ ዓኣንገገ ያኦሲ ታኣም ዒንገ ናኣቶንህሂኮ» ገዒ ደዳም ከኤዜ። ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ፡- «ሃንዳ ታ ዒዳቶ ዓንጃም ታ ባንህሂ ዒኪ ዮዔ» ገዕ። 10 ዒሰራዔኤሌ ገርቸ ሚርጌ ላቤያ ማዕህረ ዓኣፓ ዒዛኮ ኮሺ ደንቄሞሴ፤ ይደይ ዮሴፔ ፔኤኮ ናኣቶ ዒዛ ባንህሂ ደጪሴን፤ ዒሰራዔኤሌ ዒዳቶ ኮንቃዎ ሄርቄ። 11 ዩካፓ ዮሴፔ ኮራ፡- «ኔና ታ ላሚ ዛገንዳይ ገዒ

ማለባላላ፤ ያሰሰ ጋዳንቴ ነና ሌሊቱዋንቴ ናኣቶዋ ኔኤኮ ታና ዳዌኔ» ጌዔኔ። 12 ዮሴፔ ናኣቶ ፔኤኮ ዒሰራዔኤሌ ጉኡዮ ኮራፓ ሸኢሸ፤ ሳዖ ባንሢ ሂርኪ ጌዒ ዘጌኔ።

13 ዮሴፔ ዒዛኮ ለምዖ ናኣቶ ዔኪ ሙካዖ ዔፕሬኤሜ ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ዒሰራዔኤሌኮ ሻውሎ ዛላ፤ ሚናኣሴ ፔኤኮ ሻውሎ ዛላ ዒሰራዔኤሌኮ ጋዳንቴ ሚዛቆ ዛላ ማሂ ዔቂሴኔ።

14 ዒሰራዔኤሌ ጋዳንቴ ኩጮ ፔኤሰ ሰንጌ ሃንጌ ጋኣዲ ሚዛቆ ኩጮ ጌኤዛሢ ዔፕሬኤሜ ቶኦካ፤ ሻውሎ ኩጮ ቶይዳሢ ሚናኣሴ ቶኦካ ጌሢኔ።

15 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ሂዚ ጌዒ ዮሴፔ ዓንጃኔ፡- «ታ ዓደንሢ፤ ዓብራሃሚንታ ዩሳኣቁንታ ጎይዖ ዒዛሰ ሃንቴ

ዒዛሞ ማዲያ፤ ሃሃ ታናኣ ሃኖ ሄላንዳኣና ሽምፔና ዓኣያ ማሂ ሄንቁ ያኦዛሢ ሃንሢ ናኣቶ ኔኤሞ ዓንጃንጎ።

16 ታና ፑርታ ባኣዚዳፓ ቢያ ካፔ ያኦሲኮ ኪኢታንቻሢ ዔያቶዋ ካፖንጎ።

ታ ሱንዖንታ ታ ዓደንሢ ዓብራሃሚንታ ዩሳኣቁንታ ሱንዖ ሃንሢ ናኣቶ ዛሎና ዋሊንቱዋያ ማዖም፤ ዜርፃኣ ዔያቶኮ ሳዖይዳ ሚርጎንጎ።»

17 ዓዴ ሚዛቆ ኩጮ ዔፕሬኤሜ ቶኦካ ጌሢሢ ዴንቃዖ ዮሴፔ ዒኔ ዴጶኔ፤ ዩያሮ ዔፕሬኤሜ ቶኦካፓ ዓደኮ ኩጮ ዔኪ ሚናኣሴ ቶኦካ ጌሢኒ ኩጮ ዓደኮ ዓርቃዖ፡- 18 «ዓዴ! ያዲቱዋሴ፤ ቶይዳሢ ሃያተሢ ሚዛቆ ኩጮ ሃያይዳ ጌሢ» ጌዔኔ።

19 ዓዴ ጋዳንቴ፡- «ታ ናዓሢዮ ታ ዔሬኔ፤ ዔሬዖ ታ ዋኦታኔ፤ ሚናኣሴ ዜርፃኣ ዴኤፕ ዴሬ ማዓንዳኔ፤ ማዔቶዋ ዒዛኮ ጌኤዚ ዒዛሰዳፓ ባሼ ማዓንዳኔ፤ ዜርፃኣ ዒዛኮ ዴኤፕ ዴኤፕ ዴሬ ማዓንዳኔ» ጋዳዖ፡ ኩጮ ፔኤሰ ሸኢሸ ዒፄኔ።

20 ዒዛ ኬሎ ዒሰራዔኤሌ ዓንጃዖ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃጊ ዓንጃ ዓንጃ ዋደና ዒንሢ ሱንዖ ጳቂሢ ያኦሲ ዒንሢ ዔፕሬኤሜና ሚናኣሴናጉዲ ማሆንጎ ጋዳንዳኔ» ሂዚ ጌዒ ዓንጃኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዩያይዲ ዔፕሬኤሜ ሚናኣሴይዳፓ ቤርታሴኔ።

21 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዮሴፔም፡- «ሃይሾ ታ ሃይቃኒ ዑኬኔ፤ ጋዳንቴ ያኦሲ ዒንሢና ዋላ ማዔሢር ቤርታ ዒንሢኮ ዓደንሢ ሳዖ ዒንሢ ዒዚ ዔኪ ማሃንዳኔ፤ 22 ዓሞራ ዓሶይዳፓ ታኣኒ ጩንቾ ዓፓሮና ዓኣዘና ያሊ ዔኬ ሴኬሜ፡ ኔ ጌርሰንሢና ዋላ ገሸቲ ኔኤኒ ዴንቃንዳ ዛሎይዳፓ ዑሣ ዓኣዴ ኔኤሞ ታ ዒንጌኔ» ጌዔኔ።

49

ያይቆኦ ፔኤኮ ናኣቶ ዓንጃዖ ጌዔ ባኮ

1 ያይቆኦ ፔኤኮ ናኣቶ ዔኤላዖ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ቢያሢ ሙኪ ቡኪንቱዋቱ፡ ታ ዒንሢ ሃጊ ሄላንዳ ባኣዚ ኬኤዛንዳኔ፤»

2 «ዒንሢ፤ ያይቆኦ ቤ ኣታ ፔቱሞና ሃጊ ዋይዙዋቱ፤

ዓዳሢ፤ ዒሰራዔኤሌ ዒንሢሞ ኬኤዛ ባኮ ኮሺ ዋይዙዋቱ።»

3 «ሮኦኤሌ፡- ኔኤኒ ታ ኔና ዴጋቶ ዋልቁና ዓኣዖ ሾዔ ታኣኮ ኔ ናኣዚ ቶይዲኬ።

ታኣኮ ናኣቶይዳፓ ቢያ ቦንቸንታያና ዋልቁና ኮሺ ባሼሢ ኔናኬ።

4 ያኣዴ ማዔቶዋ ኔኤኒ ኩሚ ዲጸጉዲ ታሢር ቢያሢኮ ዑፃ ማዒ ዋይሣያ ማዒሢ ኔኤሞ ኮይሱዋሴ፤

ዋይቲ ጌዔቲ ታና፤ ዓደኮ ማዲ ማዲ ላኣሌሎ ኔ ዓርቁ ዓርሶዋ ኔ ታኣኮ ዒኢሴኔ።»

5 «ሲሞኦኔና ሌዋና ዋሊኮ ጌርሰንሢኔ፤ ፑርታ ማዲ ማዲኒ ዔያታ ያልዚ ዓንጋሞ ዔካያኬ።

6 ዔያታ ፔ ዳጎና ሚርጌ ዓቲንቁ ዋዴኔ፤ ጌማቶ ዔያታ ሚኢጪ ዓማላኒ ቲቁ ዋቢሴኔ፤ ዔያቶ ዘርይዳ ታኣኒ ጌላዓ፤

ዔያቶኮ ቡኪንቶይዳኣ ታ ጴዳዓ።»

7 ዴኤፖ ዔያቶኮ ዒጊቻ ዳጋ ዴኤፖ ጎሪንታ ዔያቶኮ ጋዳንቁንቱያ ማዖንጎ።

ታኣኒያ ዔያቶ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ቢያ ዜርቃንዳኔ፤ ዴር ባኣኮይዳኣ ታ ዔያቶ ላኣላንዳኔ።

8 «ዪሁዳ! ኔና ኔ ጌርሰንሢ ጋላታያ ማዓንዳኔ፤ ኔ ሞርኮ ኔ ባሻያ ማዓንዳኔ፤ ኔኤኮ ጌርሰንሢ ሂርኪ ጌዒ ቦንቾ ዔኤላሢ ኔና ዔኤላንዳኔ።

9 ዪሁዳ፡ ሃጊ ዲጫ ዓዴ ዘቢኬ፤ ሙዖንደ ባኮ ኬሚ ጌሊ ዋርቃ ዔቶ ባንሢ ማዓንዳኔ፤

ሃሃ ዒጊጩዋዖ ፔና ሃሺ ላሃንዳኔ፤ ዒዛ ባጊሢ ጴቻኒ ጫርቃንዳያኣ ጴዳዓኬ።

10 ዴራ ቢያ ዒዛሞ ዓይሢንታያ ማዓንዳኔ፤ ናንጊና ዔያቶይዳ ካኣታዳንዳሢ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና

ካኣቱሞ ቢታንቶ ዪሁዳ ማኣራፓ ኬሰካዓኬ።

11 ሃሮ ፔኤኮ ዒ ዋይኖ ሚያኮ ፃጶይዳ ሃሮ ናዖ ዋይኖኮ ባልጌ ኮዥ ካኣፖይዳ ቱካንዳኔ፤

ዓፒሎዋ ፔኤኮ ዒ ዋይኖ ዑዥና ዒዚ ገልዲማ ገልዲሞዋ ሱጉሢጉዲ ዘቃ ዋይኖፓ ጩኡጶና ዑዥና ማሰካንዳኔ።

12 ዓኣፓኣ ዒዛኮ ዋይኖ ዑዥይዳፓ ባሼ ዘቃንዳኔ፤ ዓጫ ዒዛኮ ዲኢቁዳፓ ዑሣ ዓኣዴ ቦኦራንዳኔ።»

13 «ዛብሎኦኦ፡ ባዚ ዓቸዳ ናንጋንዳኔ፤ ዒዛኮ ባዞ ዓጫይዳ ዓኣ ቤዛ ዋኣሢ ካኣሚሌ ሙኪ ዔቃ ቤሲ ማዓንዳኔ፤

ዒዚ ናንጋንዳ ዓጫኮ ዘጳ ዴንዲ ሲዶና ሄላንዳኣናኬ።»

48:20 48:20 ዔብ. 11:21። 49:9 49:9 ፓይ. ማፃ 24:9፤ ዮሃ. ያፔዳ 5:5። * 49:14 49:14 ጫኣኖ ባኣካ ጋዓዛ፡ ዩሳኮኦሪኮ ዓጫ ላምዖ ዲካ ባኣካ ዓኣ ዶኦቹ ቤሲ ማዔሢ ዔርዛያኬ።

- 14 «ደብዳቤ፡ ጫካና ባኣካ * ለሂ ሺራ ደዲ ሃራጉዳያኑ።»
- 15 ጋንገቴ ዲዚ ሃውሻንዳ ቤዘና ሰዎና ኮሺ ዋዛሳያ ማዕሚ ዳንቃዎ ጫካኖ ዔካኒ ጌኡቶ ፔኤሲ ሂርኪዳንዳኔ፤ ካራሚጉዲ ደዲ፡ ዋልቄ ማደቀ ማደንዳኔ።»
- 16 ዳኣኔ፡- ዲሰራዔኤሌ ፃጳፓ ፔቴሂ ማዒ ፔ ቶኦኮኮ ጌሰቲ ዋጋያ ማዕንዳኔ።»
- 17 ዳኣኔ ጎይሂ ዓቕዳ ዓኣ ሸኦሺ ማዕንዳኔ፤ ባቁሎ ቶጊ ዓኣደሂ ባቁሎይዳፓ ሎንሣኒ ጎይሂ ፀኡቤ ካራይዳ ካቲ ባቁሎኮ ሹቁሎ ዳዓ ደርባ ሸኦሺ ማዕንዳኔ።»
- 18 «ናገናና ናገጋ ጎዳሂዮ! ታ ኔኤኮ ዳቂሺያ ካፓንዳኔ።»
- 19 «ጋኣዳ፡- ቡራ ዓሲ ኮሺ ሜታሳንዳኔ፤ ዲዚያ ኮጲሲ ዓኣዲ ዔያቶ ዳውሳንዳኔ።»
- 20 «ዓሴኤሬ፡- ሳይይዳፓ ሚርጌ ሃኣኮ ዳንቃንዳኔ፤ ካኣቶም ዲንጎንደጉዳ ቃራ ካሣኣ ካሣንዳኔ።»
- 21 «ኒፕታኣሌኤሜ፡- ሜታባኣያ ሃንቲ ሃንቲ ናገጋ ሚርጌ ሚዛጲ ናይ ሸዓ ጌንዎጉዳያ ማዕንዳኔ።»
- 22 «ዮሴፔ፡- ዓልቃ ዋኣሂ ዓሸካ ቱኮናፓ ባልጊ ዳንዳ ካኣፓ ኮጮይዳ ባልጊ ዳንዲ ዓኣፓ ሚሂጉዲ ማዕንዳኔ።»
- 23 ዲዛኮ ሞርካ ዲዛ ዳውሲ ዳውሲ ሚርጌና ሚታሳንዳኔ፤ ሂኢሺናኣ ዔያታ ዲዛ ዳካንዳኔ።»
- 24 ጋንገቴ ሚርጌ ደዲ ማዕ ያይቆኦቤ ያኦዛሂ ዋልቆና ዲሰራዔኤሌ ሄንቃሂና ካፓሂናኮ ደዲሞና ዲዛኮ ዓኣዛ ባሺ ደዲ ማዕንዳኔ፤ ዋልቃኣ ዲዛኮ ደዳንዳኔ።»
- 25 ኔኤኮ ዓደ ያኦዛሂ ኔና ማኣዳንዳኔ፤ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኦዛሂ ጫሪንጫፓ ዲርዚ ሳዎኮ ዳማፓ ዋኣሂ ኔኤም ዲንጊ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ሃሃ ሚርጌ ቆልሞና ናይና ኔኤም ዲዚ ዲንጋንዳኔ።»
- 26 ሚናፓ ደዲ ማዒ ናገጋ ዲኮና ናገናና ናገጋያ ማዒ ዓኣ ጌሚርናይዳፓ ጴዳ ዋዛሳ ዓንጃ ቢያሂዳፓ፡ ኔ ዓንጃ ባሻያኑ። ዓካሪ ሃይ ዓንጃ ቢያ ዮሴፔ ቶኣካ ማዎንጎ፤ ጌርሲንሂ ባኣካ ሱኤጌ ማዕ፡ ዮሴፔ ቶኣካ ኬደንጎ።»
- 27 «ቢኢኒያሜ፡- ቡሪ ዔካ ያኣዮጉዲኤ፤ ጉቴ ዓሚ ዒ ኬሚ ዳንቄ ባኮ ፔኤር ሙዓንዳኔ፤ ዋንቲ ኬሚ ዳንቄሂ ጋንገቴ ዲዚ ጊሸካንዳኔ።»

28 ዓካሪ ሃኣታ ታጾ ለምዓሂ ዲሰራዔኤሌ ፃጳኮ፤ ዓዳ ዔያቶ ዓንጃዎ ፔቴ ፔቴሂም ከይሳሂጉዳ ዓንጃ ዲንጌሂ ይያይዲኑ።»

ያይቆኦቤኮ ሃይቦና ዲኡቲዮና

29 ዮካፓ ያይቆኦቤ ፔ ናኣቶ፡- «ታኣኒ ሃይቄ ታ ዲጊኖ ኮራ ዓኣዳንዳ ዋዳ ሄሌኔ፤ ይያር ሄቴ ዓሂ ዔፕርኦኔ ጎዡ ዓጫ ዔታ ዓኣ ቤዛሂዳ፡ ታ ዓደንሂ ዲኡቲ ቤዛ ታናኣ ዋላ ዲኢካ ዲኡኩዋቲ፤ 30 ዮይ ዳኖ ዔቶ ቤዛሂ ካኣናኔ ዓጫይዳ ሚሚራ ጎዎ ቤዛኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ማክጶላይዳ ዓኣሂኬ፤ ዓብራሃሚ ዮያ ዳኖ ዔቶኮ ዓኣ ጎዡ ዲኡቲ ቤሲ ማሂ ሻንቄሂ ሄቴ ዓሂ ዔፕርኦይዳፓኑ።»

31 ዓብራሃሚንታ ማቕ ሳኣራንታ ዩሳኣቄንታ ማቕ ዲርቢቃንታ ዲኡቲሂ ቢያ ዲኢካኬ፤ ታኣኒያ ታ ማቕ ሊያ ዲኢካ ዲኡኬኔ። 32 ጎዡንታ ዳኖ ዔቶ ቤዛንታ ሻንቄንቲሂ ሄቴ ዓሰይዳፓኑ፤ ይያር ታና ዲኢካ ዲኡኩዋቲ» ጌዒ ዓይሄኔ።

33 ያይቆኦቤ ፔኤኮ ናኣቶ ዓይሂ ጋፔሰካፓ፡ ጊንሃ ላሃማና ሸምፓሂ ዲዛኮ ዲጶኔ።»

50

1 ዓማና ዮሴፔ ዓደኮ ለዘይዳ ሎኣማዎ ዓኣፓ ካር ሄርቄ ሄርቄ ዮኤኬኔ። 2 ዮካፓ ዲዛም ማዳያታዎ ዳኤሻ ኮሻ ዓሳ ዓደኮ ለዘ ዲኡጉም ጊኢጊሺ፤ ሙርዑሞዎ ሚርጌ ዳይሂ ዳኤሻናኣ ቲሽኮም ዓይሄኔ። 3 ዳኤሻ ኮሻ ዓሳ ለዘ ዲኡጉም ጊኢጊሻኒ ያይዲታሚ ኬሊ ኩርሴኔ፤ ዮኖ ዋደና ሌሲ ዲኡከንታኒ ጊኢጊሸንታሂ ያዲ ኬሊዳኬ፤ ጊብፃ ዓጮ ዓሳ ለንካይታሚ ኬሊ ጉቤ ያይቆኦቤ ዮኤኬኔ።

4 ዮኤፓ ጋፓዛ ዮሴፔ ካኣቲኮ ዳማ ማዒ ዋይሂ ዓሰ፡- «ሃዳራቲ፡ ዲንሂ ታኣም ዔኤዓያታቲ፡ 5 <ዓዳ ታኣኮ ሃይቃኒ ዑካዎ ካኣናኔ ዓጫይዳ ዲዚ ኮሺ ዲኡጉ ቤዛይዳ ታ ዔኪ ዓኣዲ ዲዛ ዲኡኩካንዳጉዲ ታና ጫኣቂሴኔ፤ ይያር ታ ዓደ ታኣኒ ዲኢካ ዔኪ ዓኣዲ ዲኡኪ ማዕንዳኔ ጌዒ ኔና ያኦጫኔ» ጌይ ካኣቲም ኬኤዙዋቲራ» ጌዒ።

6 ካኣቲ ዮያ ዋይዛዎ፡- «ኔኤኒ ጫኣቄ ጎይዎ ዳንዲ ኔ ዓደ ዲኡኬ» ጌዒ ዮሴፔ ዓይሄኔ።

7 ዮያር ዮሴፔ ዓደ ዲኡካኒ ዓኣዳኔ፤ ዲዛና ዋላ ካኣቲኮ ዳማ ማዒ ዋይሂ ዓሰንታ ካኣቲ ማኣርይዳ ዓኣ ዳኤጉ ዓሰንታ ሚሌ ሃሃ ጊብፃ ዓጫይዳ ቢታንቶ ዓኣ ዓሰያኣ ዓኣዳኔ። 8 ዮያጉዲ ዮሴፔኮ ማኣር ዓሳ፡ ጌርሲንሂ፡ ዲዛኮ ዓደ ማኣር ዓሳኣ ቢያ ዮሴፔና ዋላ ዓኣዳኔ፤ ጌኤሴኤሚይዳ ዓቲዘንሂ ዳኮ ናኣቶና ማራቶና ዋኣርና ሌሊኩ። 9 ሳርጌሎ ያይቶና ዓኣ ዓሰንታ ፓራሂ ቶጊ ዓኣዳ ዓሰንታ ዲዛ ጊንዎ ዓኣዳኒ ኬሰኬኔ፤ ዲማና ዲዛና ዋላ ዓኣዳ ዓሰኮ ፓይዳ ኮሺ ዲቢኩ።

10 ዔያታ ዳንዲቤቃ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና «ዓፃዳ» ጌይንታ፡ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳ ሙኪ ሄሌኔ፤ ዲኢካ ዔያታ ዑኡዙ ፔኤኮ ደጊዲ ዲላቲ ዮኤኬኔ፤ ዮሴፔ ዲኢካ ለንካይ ኬሊ ቢያ ፔኤቄ ዮኤኬኔ። 11 ዲዛ ቤዙሎይዳ ናገጋ ካኣናኔ ዓጫ ዓሳ ዓፃዳ ቆይደይዳ ዮኤከንታ ዮኤጉ ዛጋዎ፡- «ሃይ ጊብፃ ዓጫ ዓሳ ዲኔ ሚቄ

49:30 49:30 ማዘ. ማፃ 23:3-20። 49:31 49:31 ማዘ. ማፃ 25:9-10፤ 35:29። 49:33 49:33 ዳኪ. ማጳ 7:15። 50:5 50:5 ማዘ. ማፃ 47:29-31።

ዩኤካ ዩኤፓ ዋዚጉዳ ዩኤፕዳይ?» ጌዔኔ። ዩያ ዛሎና ዩኖ ዮርዳኖሴ ቦኦሎይዳ ዓኣ ቤዜሎ ሱንፃ «ዓኣቤኤሌ ሚዲራይሚ» ጌይንቴኔ፤ ዩኖኮ ቡሊፃ ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ጊብፄ ዓጮ ዓሶኮ ዩኤፖ» ጌይሢኮ።

12 ያይቆኦቤ ናኣታ ዩያይዲ ዓደኮ ዓይሢፃ ኩንሢኔ፤ 13 ሌዘ ዔያታ ካኣናኔ ዴንዳ ጎይፃ ዓጮ ዓኣ ሚሚሬ ጎፃ ቤዘኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዔታ ዓኣ ቤዛ ማክጶላይዳ ዴኡኬኔ፤ ዩይ ዴኖ ዔቶ ቤዛሢ ጶዳሢ ዓብራያሚ ዴኡፕ ቤሲ ጌዒ ሄቲ ዓሢ ዔፕሮኔይዳፓ ሻንቄ ጎዡ ዓጮኬ። 14 ዮሴፔ ዓደ ዴኡኬሰካፓ ፔኤኮ ጌርሲንሢና ሃሣ ዒዛ ጊንፃ ዴኡፖር ዓኣጳ ዓሶ ቢያሢና ዋላ ጊብፄ ዓጮ ማዒ ሙኬኔ።

ዮሴፔ ፔ ጌርሲንሢሣኮ ዒኖ ደዲሹሢሣ

15 ዓዴ ሃይቁሢኮ ጊንፃ ዮሴፔኮ ጌርሲንሢሣ ዋሊ ኮራ፡- «ጎፃንቴ ዮሴፔ ኦኡና ዋላ ፑርቲ ዒዛ ዑፃ ኦ ማጳ ጌኖር ኦና ኮማኒ ኮዔቶ ኦ ዋይታንዳይ?» ጋዓፃ፡ 16 ዮሴፔም፡- «ኦ ዓዴ ሃይቃንዳሢኮ ቤርታ፡ 17 ኔ ጌርሲንሢሣ ኔ ዑፃ ፑርታ ባኣዚ ማዲ ዳቤያታቶ ዔያታ ማጳ ፑርቶ ባኮ ዳቢንቲ ማሂፓይዲ ዓርቁፖ ጌዒ ኦ ኔኤም ኬኤዛንዳጉዲ ዓይሢኔ፤ ዩያር ኦኡኒ ኔ ዓደ ያኣዛሢኮ ዓይላ ኔ ዑፃ ፑርታ ማጳ ባኮ ቢያ ዓቶም ኔኤኒ ጋዓንዳጉዲ ኦ ሸኢቃኔ» ጋዓ ኪኢታ ኬሲ ዳኬኔ። ዩያ ዔያታ ጌዒ ዳኬሢ ዮሴፔ ዋይዛፃ ዩኤኬኔ።

18 ዩካፓ ዒዛኮ ጌርሲንሢሣ ዒዛ ቤርቶ ፔኤር ሸኢካፃ ሂርኪ ጌዒ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤሊ «ኦኡኒ ቢያሢ ኔ ካራሚኬ» ጌዔኔ።

19 ጋዓንቴ ዮሴፔ ዔያቶም፡- «ዓጊጪፖቴ፤ ታና ያኦሲ ቤዘይዳ ያኦኒ ጌሢይ? 20 ዒንሢ ጎኔና ታጊዳ ፑርታ ማሊሢ ማሌያታንቴ ያኦሲ ኮሺ ባኣዚ ማሂ ሸርሹኔ፤ ዩያ ዒዚ ማጳሢ ሃሢ ሸምፖና ዓኣ ሚርጌ ዓሶ ዳቁሻኒ ጌዒኬ። 21 ሃሢ ዒንሢ ፔቲታፃ ዒጊቻንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ታኣኒ ዒንሢንታ ዒንሢኮ ናኣቶንታ ሙኡዛንዳኔ» ጌዔኔ። ዮሴፔ ዩያይዲ ኮሺ ዑኡሲና ዒኖ ዔያቶኮ ደዲሹኔ።

ዮሴፔኮ ሃይቦ

22 ዮሴፔ ፔኤኮ ዓደ ማኦር ዓሶና ዋላ ጊብፄ ዓጮይዳ፤ ሌዓ ዒዛኮ ጻኤታና ታጳ ሌዔ ማዓንዳኣና ናንጌኔ፤ 23 ዒዛኮ ናኣዚ ዔፕራኤሚ ናኣቶንታ ናኣቶኮዋ ናኣቶ ዛጋንዳያ ሄላንዳኣና ዴዔኔ፤ ሚናኣሴ ሾዔ፡ ማኪሪኔ ጎፃሢኮዋ ናኣቶ ፔናይ ማሂ ዔኬኔ።

24 ዩካፓ ዮሴፔ ጌርሲንሢሣም፡- «ሃይሾ፡ ማይ ታ ሃይቃንዳ ዋዳ ዑኬኔ፤ ያኦሲ ፔኤኮ ማኦዲያና ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ሃያ ዓጮፓኣ ዒንሢ ኬሲ ዔኪ ዓብራሃሚንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦቤንታም ዒንጋኒ ጫኣቁ ዓጮ ማሂ ዳካንዳኔ። 25 ያኦሲ ዩኖ ዓጮሎ ማሂ ዒንሢ ዳካ ዋደና ታኣኮ ሌዘ ሃይፓ ዔኪ ዓኣዳኒ ታኣም ጫኣቁዋቲ» ጌዒ ዔያቶ ጫኣቁሴኔ።

26 ዮሴፔ ሌዓ ዒዛኮ ጻኤታና ታጳ ሌዔ ማዓዛ ጊብፄ ዓጮይዳ ሃይቄኔ፤ ዓሳ ዒዛኮ ሌዘ ሙርዒሱዋፃ ሚልዛ ዴኤሻና ቲሸኪ ዴኡፕም ጊኢጊሹሰካፓ ሳኣፂኔ ጋርካ ዓጊ ጌሢኔ።

50:13 50:13 ዳኪ. ማጳ 7:16። 50:25 50:25 ኬሲ. ማፃ 13:19፤ ዒያ. 24:32፤ ዔብ. 11:22።

2

ሙሴኮ ሾይንቶ

1 ይኖ ዋደና ለዊ ዜርዖይዳፓ ማዔ ፔቲ ዓሲሰኬይ ለዊ ዜርህ ማዔ ላኦሊሰኬኖ ዔኬኔ፤
 2 ዒዛ ጎጃዲ ዓቲንቁ ናይ ዒዛም ሾዓዖ፡ ናዓህ ማርገና ማዛጲ ማዔህ ዛጊ ሃይሃ ዓገኒ ጉቤ ፔጌይዳ ጰዲዋጉዲ ዓኣቹ። 3 ያዲ ማዔቶዋ ይያፓ ዑህ ዓኣዳ ዒዛ ዓኣቹ ገህኒ ዳንዳዒባኣህ ዔራዖ ኮታ ጎይህ ዋኦሽጉዳ ባኣዚና ኮሽጎቲ ባኣዚ ገኢሊሽ ዋኣህ ገሉዋጉዲ ሺዲና ማኤቹ ናዓህ ዒዛ ጋሮ ገልዜሰካፓ ዔኪ ዳንዲ ዋሮ ዓጫ ዓኣ ማጫሮ ባኣካ ገህኔ። 4 ናዓህኮ ገሬላ ዒዛይዳ ሂላ ባኮ ዛጋኒ ሃኬ ዔቁ ካፓ።

5 ዒማና ካኣታህኮ ናይሰኬና ዑህ ማሰታኒ ዋሮ ኬዳዛ፡ ዒዛም ማዳ ማዳ ላኦላ ዋሮ ዓጫይዳ ሴካ ሃንጋ ሃንታኔ፤ ዒዛ ማጫሮ ባኣኮይዳ ገህኒጎቲ ፔቲ ኮታ ማላ ባኣዚ ዳንቁ ዒዛም ማዳ ላኦላ ዳኪ ዔኪ ዩዒሴኔ። 6 ይካፓ ዒዛ ዩኖ ባኬሎ ቡላዖ ፔቲ ናይ ጋሮይዳ ዳንቁ፤ ዒማና ናዓህ ዩኤካያታህሮ ዒዛ ማጫጎታዖ፡ «ሃይ ዔብሬ ዓሶ ፃጶ ናኣቶይዳፓ ፔቲያኬ» ገዔ።

7 ናዓህኮ ገሬላ ካኣቲ ናዋ ኮራ፡- «ሃያ ናዓህ ኔኤም ዳንሥህ ዲቻንዳ፡ ዔብሬ ዓሶ ፃጶ ላኦላፓ ፔቲ ላኦላ ታ ኔኤም ዔኤሎንዳ?» ገዒ ያኦጩ።

8 ካኣቲ ናኣ ማሃዖ፡- «ሂዮ! ታኣም ዳንዲ ዔኤሎ» ገዔህሮ፡ ናዔላ ዳንዲ ናዓህኮ ሳንዲ ዔኤሎ ዔኪ ዩዒኔ። 9 ይካፓ ካኣቲ ናኣ ላኦላሎ ኮራ፡- «ሃያ ናዓህ ታኣም ዔኪ ዳንሥህ ዲቹ፤ ኔኤም ኮይሳ ባኮ ታ ጨጋንዳኔ» ገዔ። ዩያሮ ላኦላ ናዓህ ዔኪ ዳንዲ ዳንሥህ ዲቹ። 10 ናዓህ ዑጋዛ፡ ዒዛ ዔኪ ካኣቲ ናዋ ኮራ ሙኬኔ፤ ናዓህያ ካኣቲ ናዋ ናይ ማዔ። ዩያሮ ዒዛ «ዋኣህዳፓ ታ ኬሲ ዔኬያታህሮ ሱንፃ ዒዛኮ ሙሴ * ናንጎንጎ» ገዔ።

ሙሴኮ ሚዲያሚ ዓጮ ቤቲዖ

11 ሙሴ ዑጋዖ ፔቲ ኬሊ ዒዛኮ ፃጶ ማዔ ዔብሬ ዓሶ ዛጋኒ ዓኣዳኔ፤ ዔያታ ናሽኪባኣ፡ ዋልቁና ዳኤህ ማዳ ዔያቶ ማዲሾንቲ ዒ ዛጌ፤ ሃህ ገንህ ፔቲ ገብጻ ዓጪ ዓሲ ዒዛ ፃጶ ማዔ፡ ዔብሬ ዓሲሰኬያ ጳርቃንቲ ዒዚ ዳንቁ።

12 ሙሴ ዒማና ኮይሎ ሽሬ ዛጋንቲ ያኦኒያ ባኣህ ዔራዖ ገብጻ ዓጮ ዓህ ዋዲ ሌዘ ማኣሻላይዳ ዓኣቹ ዳኤኬኔ። 13 ዘሮ ጉቲሎ ገንህ ዒዛ ቤዘ ዓኣዲ ላምዖ ዔብሬ ዓሲ ማዔይ ዋላ ዑራዳንቲ ዒዚ ዳንቁ፤ ገቲቃይዳ ማዲ ዳቤ ዓህ ዒዚ ዛጋዖ፡- «ኔኤኮ ፃጶህ ኔ ዓይጋ ጳርቃዖ?» ገዒ ያኦጩ። 14 ዓህ፡- «ኔና ኑ ዑያይዳ ዋይሃያና ዋጋ ሱኡጌ ማህ ደኦሬህ ያናዳይ? ኔኤኒ ገብጻ ዓጮ ዓህ ዋዳ ጎይዖ ታና ኔ ዋዳኒ ኮዓ?» ገዔ። ዩያሮ ሙሴ ማርገና ዒጊጪ «ሃይሾ ታ ማዳ ባኮ ዳራ ዔሬኔ» ገዒ ፔ ዒናና ማሌ። 15 ማዲንቲ ባኮ ቢያ ካኣቲ ዋይዛዖ ሙሴ ዋዲሻኒ ኮዔ።

ሙሴ ጋዓንቲ ካኣቲ ቤርታፓ ሚዲያሚ ዓጪ ቤቲ ዓኣዳኔ። ዒኢካ ዒ ፔቲ ኬሊ ዔቲ ዋኣህ ዓቸዳ ዳዒ ዓኣንቲ። 16 ዒዛ ዓጮ ቁኤሴሰኬያኮ ላንካይ ዉዲሮ ናይ ዓኣዖ ዔያታ ዩኖ ዔቶ ዋኣጻሎ ቤዘ ሙኪ ፔ ዓደኮ ማራቶና ዋኣሮና ዑሻኒ ጎንጋላይዳ ዋኣዖ ዳዒ ኩንህኔ። 17 ዒማና ሃንጎ ቆልሞ ናኣታ ሙኪ ዩያቶ ዉዲሮ ናኣቶ ዳውሳዛ፡ ሙሴ ዳዔ ቤዛፓ ዔቁ ናኣታ ዔያቶ ዳውሳህ ላኦሊ ቆልሞዋ ዔያቶሲ ዋኣዖ ዑሼ። 18 ዩያታ ዉዲሮ ናኣታ ዔያቶኮ ዓደ ራጉዔኤሎ † ኮራ ማዒ ሙካዛ «ሃኖ ዒንህ ዋይቲ ዑኬና ማዒ ሙኬይ?» ገዒ ዓዳ ዔያቶ ያኦጩ።

19 ዔያታ ማሃዖ፡- «ፔቲ ገብጻ ዓጪ ዓሲሰኬያ ቆልሞ ናኣቶይዳፓ ኑና ዓይሲ ሃህ ዋኣዖዎ ኑኤም ጎንጋሎይዳ ዳዒ ዳዒ ቆልሞ ኑኤም ዑሼ።» ገዒ ኬኤዜ። 20 ዓዳህ ዔያቶ ኮራ፡- «ሂዳዖ ዩይ ዓህ ዋካዳይ? ዓይጎሮ ዒንህ ዒዛ ሃሽ ሙኬይ? ዳንዲ ዒዛ ዔኤሎዋቲ፤ ሙኪ ሙኤዚ ሙዖም» ገዔ።

21 ሙሴያ ዩያ ዓህና ዋላ ናንጋኒ ኮዔ፤ ዩይ ዓህ ሙሴም ፔኤኮ ናዋ ሲፓራ ጋዓዘ ዔካንዳጉዲ ዒንጌ። 22 ዩና ላኦላ ሙሴም ዓቲንቁ ናይ ሾዓዛ ሙሴ «ታኣኒ ሃኖ ዓጫይዳ ሙኬ ዓሲኬ» ገዒ ናዖ ሱንፃ ገርሾሚ ‡ ገዔ።

23 ማርገጌ ሌዔኮ ገንፃፓ ገብጻ ዓጮ ካኣቲ ሃይቁ፤ ዒሰራዔኤሎ ዓሳ ጋዓንቲ ዩያ ሂላንዳኣና ዓይላቶይዳ ማዒ ኮሽ ማታዲ ማኣደ ዳንቃኒ ዒላታንቲ፡ ዔያቶኮ ዩያ ዒላቶ ያኦሲ ዋይዜ። 24 ማርገና ዔያታ ማታዲ ዒላቶ ዩያ ያኦሲ ዋይዚ ዓብራሃሚና ዩሳኣቁና ሃህ ያይቆኮቤና ዋላ ዒ ጫኣቁ ጫኣቁዎ ጳቂህ። 25 ሃህ ዒሰራዔኤሎ ዓሶኮ ዩያ ዓይላቶና ማታዲዖ ዛጊ ዔያቶም ዒዚ ማሌ።

3

ያኦሲ ሙሴ ፔ ማዳም ዔኤሎህ

1 ሙሴ ሚዲያሚ ዓጮኮ ቁኤሳህ ማዔ፡ ባይሲ፡ ዮቴሬኮ ማራቶና ዋኣሮና ሂንቁቤቃ ቆልሞ ዒሽ ዔኪ ያኦሲ ዳካ ገይንታ ሲና * ሙኬኔ። 2 ዒዛ ቤዘይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻ ካይዚ ባኣካይዳ ዔኤታ ታሚ ሎሰቶና ማዒ ዒዛም ጰዳ፤ ሙሴያ ካዮ ታሚ ዓርቃዖ ፔቲታዖ ሙዑዋኣህ ዛጊ፡- 3 «ሃይ ዓይጎ ባኣዚዳይ? ካያ ዋዲ ሙይንቲዋይ? ሂንዳ ታ ዑኪ ዛንም» ገዔ።

4 ሂዚ ገዒ ሙሴ ዩያ ባኮ ዛጋኒ ሙኪ ዑካዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዳንቃዖ ካዮ ባኣኮይዳ፡- «ሙሴ! ሙሴ!» ገዒ ዔኤሎ፤ ሙሴያ «ዮ!» ገዔ።

5 ያኦሲ ዒዛም፡- «ሃንጋ ሌዒፕ! ኔ ዔቁ ሳዓ ታኣም ዳማዳያ ማዔህሮ ዳርዘ ኔኤኮ ኬሴ፤ 6 ታኣኒ ኔኤኮ ቤርታኣ ዓደንህ ዓብራሃሚንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኮቤንታ ያኦሲኬ» ገዔ። ዒማና

2:2 2:2 ዳኪ. ማዳ 7:20፤ ዔብ. 11:23። * 2:10 2:10 ሙሴ ገይዖ፡ ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና «ኪሲህ» ገይህከ። 2:10 2:10 ዳኪ. ማዳ 7:21። 2:11 2:11 ዔብ. 11:24። 2:14 2:14 ዳኪ. ማዳ 7:23-28። 2:15 2:15 ዳኪ. ማዳ 7:29፤ ዔብ. 11:27። † 2:18 2:18 ራጉዔኤሎ፡ ራጉዔኤሎ ሙሴኮ ባይሲ ማዓዛ ማሌ ሱንፃ ዒዛኮ «ዮቴሬ» ገይንታ። ‡ 2:22 2:22 ገርሾሚ ገይዖ፡ ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና «ሙፒ ዓሲ» ገይህከ። 2:24 2:24 ማዘ. ማፃ 15:13-14። * 3:1 3:1 ሲና ባይያና ኮሬቤ ገይንታ። 3:3 3:3 ዳኪ. ማዳ 7:30-34።

ሙሴ ያኢሲኮ ዓላፖ ካር ዛጋኒ ዲጊጩህሮ ፔ ዓላፖ ካር ካንቁ ዓላቹኔ።

7 ሄሊሳዮናንገናናንጋ ጎዳ ዲዛም፡- «ዴራ ታኣኮ ገብጻ ዓጮይዳ ዋያጉዳ ዋእደህና ማቶናይዳ ዓላቲያ ታ ዛጊኔ፤ ዔያቶ ማታሳ ዓሳይዳፓ ቶላኒ ዔያታ ኮሲ ዲላታ ዲላቶ ታ ዋይዜኔ፤ ዔያቶይዳ ሄሌ ማቶዋ ቢያ ታ ዔራራ። 8 ዬያሮ ዔያቶ ገብጻ ዓጮ ዓሳ ኩጫፓ ዓውሳኒ ታ ኬዳኔ፤ ገብጻ ዓጫፓ ታ ዔያቶ ኬሲ ሃህ ካኣናኔ ዓሳ፣ ሄቲ ዓሳ፣ ዓምራ ዓሳ፣ ፔርዜ ዓሳ፣ ሂዋዌና ዲያቡሳና ዓሳ ናንጋ ዔኤዘና ዲኣቆና ኩሜ ኮዢ ቤዘ፤ ዳልጊ ሃህ ማሊ ማዔ ሳዔሎ ታ ዔያቶም ዲንጋንዳኔ። 9 ሃህ ጎኔና ታ ዴር ዲሰራዔኤሌኮ ዲላቶ ታኣኒ ዋይዜኔ፤ ገብጻ ዓጮ ዓሳ ዔያቶይዳ ማዳ ሚጫንቲግላ ማታሲያዋ ታ ዴንቁኔ፤ 10 ዓካሪ ሃህ ዴር ታኣኮ ኔ ገብጻ ዓጫፓ ኬሳንዳጉዲ ገብጻ ዓጮ ካኣቲ ኮይላ ታ ኔና ዳካንዳኔ» ጌዔኔ። 11 ሙሴ ጋዓንቲ ያኢሲ ኮራ፡- «ካኣቲ ኮይላ ዓኣዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ገብጻፓ ኬሳኒ ታናንህ ዓይጎ ዓሲዳይ?» ጌዔኔ።

12 ያኢሲ ዲዛም፡- «ዲጊጩ፣ ታ ኔኔና ዋላ ማዓንዳኔ፤ ዴር ታኣኮ ኔ ገብጻፓ ኬሳ ዋዶና ሃኖ ዲኮይዳ ታና ዲንህ ዚጊ ካኣሽካንዳኔ፤ ታ ኔና ዳካያ ማዔህን ማላታ ማዓንዳህያ ይያኮ» ጌዔኔ።

13 ሙሴ፡- «ታኣኒ ዲሰራዔኤሌ ዴር ኮራ ዓኣዲ ለዲንህኮ ቤርታኣ ዓደንህ ያኣዛህ ታና ዲንህ ባንህ ዳኬኔ» ጋዓ ዋዶና ዔያታ ሱንፃ ዲዛኮ ያናዳይ? ጌዲ ያኦጩቶ ዋዚ ጌዲ ታ ኬኤዛንዳይ?» ጌዔኔ።

14 ያኢሲ ዲዛም፡- «ሱንፃ ታኣኮ ታናኬ፤ ዬያሮ ሱንፃ ታኣኮ ታናኬ ጌዔ፤ ያኢሲ ዲንህ ባንህ ታና ዳኬኔ» ዔያቶም ጌዔ፤ 15 ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህ ዓብራሃሜንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦቤንታኮ ያኣዛህ፤ ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ባንህ ኔና ዳካያ ማዔህ ዲሰራዔኤሌ ዴርም ኬኤዜ፤ ሱንፃ ታኣኮ ናንገና ያያኮ፤ ሃጊ ሙካንዳ ሸይንታኣ ቢያ ታና ዔራንዳህ ዬኖ ሱንፃናኮ። 16 ዓካሪ ዓኣዲፓ ዲሰራዔኤሌ ዴርኮ ሱኣጎ ቢያ ፔቲይዳ ቡኩሴ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህ ዓብራሃሜንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦቤንታኮ ያኣዛህ፤ ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ዴዴያታህ ዔያቶም ኬኤዜ፤ ዔያቶ ባንህ ታ ኬዲ ገብጻ ዓጮ ዓሳ ዔያቶ ሚጫንቲዋዎ ሄርቁ ቆላ ቆሊያ ታኣኒ ዛጊህያ ዔያቶም ኬኤዜ። 17 ሚጫንቲህላኣ ሄርቁ ዋይሥህና ዔያታ ማታዳ ገብጻ ዓጩሎይዳፓ ታኣኒ ዔያቶ ኬሲ ሃህ ካኣናኔ ዓሳ፣ ሄቲ ዓሳ፣ ዓምራ ዓሳ፣ ፔርዜ ዓሳ፣ ሂዋዌና ዲያቡሳና ዓሳ ናንጋ ኮዢ ቤዘ፤ ዔኤሲና ዲኣቆና ኩሜ ዓጩሎ ታ ዔያቶም ዲንጋኒ ጫኣቁኔ ጌዲ ዔያቶም ኬኤዜ» ጌዔኔ።

18 ሃህ፡- «ታኣኮ ዴራ ኔ ኬኤዛ ባኮ ቢያ ዋይዛንዳኔ፤ ዩካፓ ዲሰራዔኤሌ ዴርኮ ሱኣጎና ዋላ ማዔ ገብጻ ዓጩ ካኣቲ ኮራ ዓኣዲያ ለብሪ ዓሳኮ ያኢሲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ኔኤም ዴዴኔ፤ ዬያሮ ኦ ያኣዛህ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳህም ዲንጎ ባኣዚ ዲንጊ ካኣሽካኒ ሃይሃ ኬሊ ሃንቲ ዓሲ ናንጉዋ ቦኣሎ ኦ ዓኣዲንዳጉዲ ኦና ዳኬ» ጌዲ

ኬኤዙዋቲ። 19 ጎኔኬ፤ ዴኤፒ ዋልቁና ዓርቁ ዲዛ ማታሲቦኣንቲ ገብጻ ዓጩ ካኣቲ ዲንህ ሃሽንዲዋኣህ ታ ዔራራ። 20 ዬያሮ ሚርጌና ዲጊቻያ ማዔ፣ ታ ዋልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ታ ማዳ ታኣኮ ዴኤፓ ዋልቆዋ ዳዋ ገብጻ ዓሳ ታ ማታሳንዳኔ፤ ዩካፓ ዲንህ ኬሰኪ ዓኣዲንዳጉዲ ዲንህ ዲ ዳካንዳኔ» ጌዔኔ።

21 ጊንህ ሃህ ያኢሲ፡- «ዲንህ ኬሰካ ዋዶና ታ ዴራ ገብጻ ዓሳ ቤርቶይዳ ዴኤፒዋ ጭንቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳህሮ ኩቺ ጉሪ ዲንህ ኬሰካዓኬ፤

22 ዔብሪ ዓሳ ዜርዎ ላኣላ ፔቲ ፔቲህ ዓሽጊ ማዔ ዋላ ናንጋ ገብጻ ዓጩ ዓሳ ላኣላ ዔያቶም ፔኤኮ ዓፒሎ፣ ዋርቆንታ ቢር ዓንጎና ኮሽንታህንታ ማሌ ፓልዋ ባኮዋ ዔርጋንዳጉዲ ያኦጩንጎ፤ ዬያ ቢያ ዔኪጋፓ ዓቲንቆ ናኣቶና ወዴር ናኣቶና ዲንህን ማይሱዋቲ፤ ዬያይዲ ዲንህ ገብጻ ዓጩ ዓሳ ቡሪ ኬሰካንዳኔ» ጌዔኔ።

4

ያኢሲ ሙሴም ዲንጌ ዋልቆ

1 ዩካፓ ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮራ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ዴዲባኣሴ» ጌዲ ታ ጋዓህ ጎኔኬ ጎዎ ዓይ፣ ሃህ ታ ኬኤዛ ባኮ ዋይዚባኣቶ ታ ዔያቶም ዋዚ ጋዓንዳይ?» ጌዲ ያኦጩኔ።

2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃ፡- «ኔኤኒ ኩጫ ዓርቁ ባካ ዓይጎዳይ?» ጋዓዛ፣ ዲዚ «ኮኣሎኬ» ጌዔኔ።

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛም፡- «ሳዓ ኬኤሬ» ጌዔኔ፤ ሙሴ ሳዓ ኬኤራዛ፣ ኮኣላ ላኣሚንቲ ሸኣሽ ማዔኔ፤ ዬያሮ ሙሴ ኮራፓ ሸኣኬኔ። 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ሙሴም፡- «ኩጩና ዑንኮ ዛሎ ዓርቁ ዔኬ» ጌዲ ዓይህኔ፤ ሙሴ ፔ ኩጩና ዔካዛ ጊንህ ኮኣሎ ማዔኔ።

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህ ዓብራሃሜንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦቤንታኮ ያኣዛህ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ዴዴያ ማዔህ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጉሙርቃንዳጉዲ ዬኖ ማዴ» ጌዔኔ።

6 ዩካፓ ሃህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኩጩ ኔኤኮ ሸኣጳ ዳኬ» ጋዓዛ፣ ዲዚ ኩጩ ፔኤኮ ሸኣጳ ዳኬኔ፤ ኩጩ ዲ ጊንህ ኬሳዛ ሻቺጉዲ ቦኣሪ፣ ዑያይዳ ኬሰካ ዶርዓህና ዓርቁንቲያ ማዔኔ።

7 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ኩጩ ኔኤኮ ጊንህ ሸኣጳ ዳኬ» ጋዓዛ፣ ሙሴ ኩጩ ፔኤኮ ሸኣጳ ዳኬኔ፤ ዩካፓ ጊንህ ኬሳዛ ኩጩ ሃንጎ ዑያጉዲ ጌኤሽ ዶርዓ ባኣያ ማዔኔ።

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ኬኤዛም፡- «ዓካሪ፣ ታ ዋልቆና ማዲንቲ ቤርታሳ ባኬሎ ዔያታ ጉሙርቁ ጎኔኬ ጌዲባኣያታቶ፣ ላምዓሲ ማዲንታ ባኮ ዔያታ ጉሙርቃንዳኔ።

9 ዩንህ፣ ላምዎ ታ ዋልቆና ማዲንታ ባኮንህ ዛጊ ዔያታ ጉሙርቁባኣያ ማዔ፣ ሃህ ኔ ኬኤዛ ባኮ ዋይዚባኣቶ ዓባዬ ዋራፓ ዳካ ዋኣህ ዔኪ ፃኣዶ ሳይይዳ ዋሄ፤ ዓባዬ ዋራይዳፓ ኔ ዔኬ ዋኣፃ ፃኣዶ ሳይይዳ ሱጉህ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ሙሴ ጋዓንቲ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳህኖ! ሃዴራ፣ ዩካ ታና ዳኪፖ፤ ቤርታኣ ማዎም ሃህያ ታኣና ዋላ ኔ ጌሰቲያ ዓርቁማፓ ዓርቃዎ

3:12 3:12 ኬሲ. ማገገፍ 6:2-3። 3:14 3:14 ዮሃ. 8:58፤ ዔብ. 13:8፤ ዮሃ. ያፒሳ 1:4፤ 8። 3:21 3:21 ኬሲ. ማገገፍ 12:35-36።

ታኦኮ ገሰቲሢ ሴራቶ ባኣሴ፤ ታኦኮ፡- ታኦኮ ደንጋ ቁንጫልቃያ፡ ሃሣ ፒዚሲ ገሰታንያ ደንዳዑቀያኮ» ጌዔ።

11 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓሲም ደንጋ ማዠሢ ያናዳይ? ደንጋ ገሰቲቀያና ዋይዚ ዋይዙቀያ፤ ገንሣ ዓኣፒ ዓኣያና ዓኣፒ ባይቆያና ማሃሢ ያናዳይ? ዩያ ቢያ ማዳሢ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳቲቀዓዳ? 12 ዩያር ሃሢ ዓኣዳ! ታኦኮ ኔኤና ዋላ ማዒ ኔ ገሰታንዳጉዲ ማኣደንዳኔ፤ ኔ ዓይጎ ገሰታኒ ኮይሳቲያ ታ ኔኤም ከኤዛንዳኔ» ጌዔ።

13 ሙሴ ዒማና፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሢየ! ሃዳራ ማሌ ዓሲ ዳኮ» ጌዔ።

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴይዳ ዳጋዳ፡- «ለቂ ዓሲ ማዕ፡ ኔ ገርሲ፡ ዓኣርኔ ዓኣያቲቀዓዳ? ዒዚ ቃራ ገሰታንያ ማዕሢ ታ ዔራኔ፤ ሃሢ ሃይሾ፡ ዒዚ ኔ ኮይላ ሙካኔ፤ ኔና ዒዚ ዳንቃየ ዒናፓ ኮሺ ዋዛዳንዳኔ። 15 ዒዛም ኔኤኒ ከኤዛንዳኔ፤ ዒዚ ከኤዛንዳ ባኮቀ ኔ ዒዛም ዒና ዓኣሢ ከኤዛንዳኔ፤ ላምዓሢ ዒንሢ ዋይቲ ገሰታንዳቲያ ሃሣ ዒንሢ ዓይጎ ማዳኒ ኮይሳቲያ ታ ዒንሢም ዔርዛንዳኔ፤ 16 ዒዚ ኔና ማዒ ዴርም ከኤዛንዳኔ፤ ኔኤኒያ ዒዛም ያኦሲጉዲ ማዒ ከኤዛንዳኔ። 17 ታ ዋልቁና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ኔ ማዳንዳ ሃና ኮኣሌሎቀ ዔኪ ዓኣዳ» ጌዔ።

ሙሴኮ ገብፄ ዓጮ ባንሢ ማዒያ

18 ሙሴ ፔኤኮ ባይሲ፡ ዮቲሬ ኮራ ዓኣዳ፡- «ገብፄ ዓጮይዳ ናንጋ፡ ታ ፃጰ ባንሢ ማዒ ዳንዲ ሸምፔና ዔያታ ዓኣቲ ታ ዛጎም» ጌዒ ያኤጫዛ፡ ባይሲ ዒዛ፡- «ኮሺ ዳንዳ» ጌይ ዳኮኔ።

19 ሙሴ ሃጊ ሚዲያሚይዳ ዓኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ኔና ዋዳኒ ኮዓ ዓሳ ቢያ ሃይቁሢር ገብፄ ዓጮ ማዒ ዳንዳ» ጌዒ ከኤዜኔ። 20 ዩያር ሙሴ ፔኤኮ ማቸንታ ዓቲንቆ ናኣቸንሢንታ ሃራ ቶጊሲ ገብፄ ዓጮ ዓኣዲያ ዔቁኔ፤ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ባኮ ዳዎ ያኦሲ ኮኣሎቀ ዒማና ዒ ኩጫ ዔኪ ዓኣዳኔ።

21 ላሚ ገንሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓካሪ፡ ሃሢ ኔኤኒ ገብፄ ዓጮ ማዒ ዓኣዲያይዳ ማዕሢር ኔኤም ታ ዒንጌ ዋልቆና ኔ ማዳንዳ፡ ታ ዋልቆና ማዳንታ ባኮ ካኣቲ ቤርታ ኔ ማዳንዳያ ኮይሳሢ ዋሊፖ፤ ያዲ ማዕቶቀ ካኣቲኮ ዒና ታ ደዲ ማሃንዳሢር ዳር ሸሌዔና ጉሪ ዒዚ ሃሻዓኮ። 22 ዩና ዋደና ታኦኮ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣቲም ከኤዛ ባኮ ሃዚ ጌዒ ከኤዜ፡- «ዒሰራዔኤሌ ታኦኮ ቶይዶ ናዓሢኮ፤» 23 ታኦኮ፡ ዩይ ናዓሢ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ሃሽ ጌዒ ኔኤም ከኤዜኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ዒ ዳንዲቀጉዲ ላኣኔኔ፤ ዩያር ሃሢ ኔኤኮ ናኣዚ ቶይዳሢ ታ ዋዳንዳ። »

24 ሙሴ ገብፄ ዓጮ ዓኣዲያይዳ ዓኣንቲ ዒዚ ሃውሽ ጉርዶይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዳንቁ ዋዳኒ ኮዔ። 25 ዒዛኮ ማቸ ሲፓራ ጳሽኪ ዳንዲ ቲሊንጊ ዓጮ ዔኪ ፔኤኮ ናኮኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁኔ፤ ሙሴኮ ቶኮዎ ዩና ቲቁንቲዘና ካንሢየ ሙሴ ኮራ፡- «ዓካሪ ኔኤኒ ታኦኮ ሱጉሢ ሀኦታኮ» ጌዔ፤ 26 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዋዲቀየ

ሃሺ ማኣሬኔ፤ ዒዛ ዒማና፡- «ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁየ ዛሎና ኔ ታኦኮ ሱጉሢ ሀኦታኮ» ጌዔ።

27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓኣርኔም፡- «ሙሴና ዋላ ካኣማኒ ዓሲ ናንጉቀ ዳውሎ ዓኣዳ» ጌዔ። ዒዚ ያኦሲ ዳኮ ባንሢ ዓኣዲ፡ ዒኣካ ሙሴ ዳንቃየ ሄርቁኔ። 28 ሙሴ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ገብፄ ዓጮ ዓኣዳንጎ ጋዓየ ከኤዜ ባኮና ዒዚ ማዳንዳጉዲ ዓይሢ ያኦሲ ዋልቆና ማዳንታ ባኮ ቢያ ዓኣርኔም ከኤዜኔ። 29 ዩካፓ ሙሴና ዓኣርኔና ገብፄ ዓጮ ዓኣዲ ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ሱኦጎ ፔቲይዳ ቡኩሴ። 30 ዓኣርኔያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ከኤዜ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዜኔ፤ ሙሴ ዒማና ያኦሲ ዋልቆና ማዳንታ ባኮ ዳር ቤርታ ማዳኔ። 31 ዩያር ዳራ ጉሙርቁኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ባንሢ ሙኪ ዔያቶ ዛጌያ ማዕሢና ዔያቶይዳ ሄሌ ሚጪንቲፃባኣ ጌና ማዶ ዳንቁሢ ዋይዛየ ጉምዓቲ ዘጊ ያኦሲ ካኣሽኮኔ።

5

ሙሴና ዓኣርኔናኮ ካኣቲ ቤርቶ ሸኢኪያ

1 ዩካፓ ሙሴና ዓኣርኔና ገብፄ ዓጮ ካኣቲ ቤርቶ ዓኣዲ፡- «ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ራዕሲ ናንጉቀ ዳውሎ ዓኣዲ፡ ቦንቸ ከሌ ጌሢ ታና ቦንቸንዳጉዲ ዳር ታኦኮ ሃሽ» ኔኤም ጋዓኔ» ጌዔ።

2 ካኣቲ ማሃ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ዋያዳይ? ዒዚ ታና ዓይሢም ዋይዚ ዒሰራዔኤሌ ታ ሃሻሢ ዓይጎርዳይ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎይሢ ታኦኮ ዔራቀሴ፡ ዒሰራዔኤሌያ ታ ሃሻዓኮ» ጌዔ።

3 ሙሴና ዓኣርኔና ዒዛም፡- «ዔብሬ ዓሶኮ ያኦዛሢ ኔኤም ጳዳኔ፤ ሃይሃ ከሌ ጎይሢ ዓሲ ናንጉቀ ዳውሎ ዓኣዲ ኔ ያኦዛሢ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳሢም ዒንጎ ባኣዚ ኔ ዒንጊ ካኣሽካንዳጉዲ ኔና ዳኮ ጌይ ኔና ኔ ያኦጫኔ፤ ኔኦኒ ዩያ ማዲባኣታቶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ያልዘና፡ ሃሣ ደርዖና ጋፒሳንዳኔ» ጌዒ ከኤዜኔ።

4 ካኣቲ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዒንሢ፡ ሙሴና ዓኣርኔና ዋይዙቀቲ! ዳራ ማዶ ቤልፃዳንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓሢ ዓይጎርዳይ? ዳንዲ ዒንሢኮ ማዶ ማዲቀቲ! 5 ዒንሢ ገብፄ ዓጮ ዓሶይዳፓ ፓይዶና ኮሺ ዲቤኔ፤ ዩይ ዒንሢም ዳካዛ ዓሶ ማዶ ላኣጊ ሸራ ዒንሢ!» ጌዔ።

6 ዩካፓ ዒማ ከሎና ካኣቲ ፓኣርኔ፡- ሚጪንቲቀየ፡ ማዶ ማዲሳ ፑርታ ማዕ ገብፄ ዓጮ ዓሶንታ ማዶ ማዲሻ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮቀ ሱኦጎናም፡- 7 «ፀኡቤ* ኮሽንዶ ፑቆ ዳርም ዋንዳሲ ጎይያ ዒንጊፖቲ፤ ዔያታ ፔኤር ፑቆ ዳንዲ ኮዒ ዔኮንጎ፤ 8 ጋዓንቲ ቤርታ ዔያታ ማዠሢዳፓ ፔቲ ፀኡቤታዎ ፓጪሱቀየ ማዠ፤ ሸኢኪንዳጉዲ ዔያቶይዳ ዋልቃዲቀቲ፤ ኦ ያኦዛሢም ኔ ዒንጎ ባኣዚ ዓኣዲ ዒንጊ ካኣሽካንዳጉዲ ኔና ሃሽ» ዔያታ ጌዒ ጌዒ ታና ሚታሳሢ ሚርጌ ማዳ ባኣዚ ባኣሢርኮ፤ 9 ሉኡዚ ሃይሴ ዋይዛ ዋዳ ዔያቶም ጳዳግጉዲ፤ ሃሣ ቤርታ ዔያታ ማዳሢፓ ባሽ፡ ሃውሽባኣያ፡ ደዲ ማዶ ዔያቶ ማዲሹቀቲ» ጌዒ ዓይሢ።

4:23 4:23 ኬ.ሲ. ማገገጥ 12:29። * 5:7 5:7 ፀኡቤ ዩና ባኡላ፡ ቶርጴ ፑቆና ዋላ ሄርቁ ዠኢጪ፡ ዓጪ ጎይሢ ደዲሸጋፓ ማኣሪ ማዠሢር ኮሽ ዳካ ዳካ ላሽ ባኣዚኮ።

10 ይካገ ሚጠንቀቅ ማዶ ማደሳ ፑርቶ ገብጻ ዓጮ ዓሰንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጎንታ ዓኣዲ ዲሰራዔኤሌ ዳሮም፡- «ሃካገ ሰካ ጥቃ ዲንህም ዲንገንቱዎጉዲ ካኣቲ ላኣጌኔ፤ 11 ዓካሪ፡ ዲንህ ዲንህሮ ዳንዲ ዓንካገታቶዎ ኮሲ ዔኪ ዩዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ጋዓንቲ ዲንህ ማዞ ፀኡቡኮ ሚርጉማ ዎንዳሰካገ ፓጫንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ። 12 ዩያሮ ዳራ ጥቆ ኮሲ ዔኪ ዩዓን ገብጻ ዓጮ ቢያ ዳንዳኔ። 13 ሚጠንቀቅ፡ ማዶ ማደሳ ዓሳ፡- ቤርታ ጥቆ ዲንገዛ ዔያታ ማዞ ሺኢሻማ፤ ዲማ ፓይዶ ኩንህ ሺኢሻንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ሚታሲህ ዓርቄኔ። 14 ዩያታ ሚጠንቀቅ ማዶ ማደሳ ፑርቶ ገብጻ ዓጮ ዓሳ ማዶ ማደሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጎ፡- «ቤርታ ማዞሳህጉዳያ ፀኡቡ ማዞሰሲ ዲንህ ሺኢሻዋኣህ ዓይጎርዳይ?» ጌሲ ጌሲ ጳርቃኔ።

15 ማዶ ማደሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጎ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢሻዎ፡- «ካኣቲዮ! ኑና ኔ ዓይሎ ዑያይዳ ዓይጎ ሃያ ቢያ ባኮ ኔ ዳኤዲሴይ? 16 ፔቲታዎ ጥቃ ኩኡም ዲንገንቱዎንቲ ፀኡቡ ኑ ማዞንዳጉዲ ዓይህንቲኔ፤ ሃህ ገንህ ዩያይዳ ኑ ጳርቄንቲ ጳርቄንቲ ዓኣኔ፤ ዳቢንታ ኑ ገዳገቱዎንቲ ኔ ዳርገኩ» ጌሲ ማዶ ፔኤሲ ኬኤዘኔ።

17 ካኣቲ ዔያቶም፡- «ዲንህ ማዶ ናሽኩዎያ ቤልዓ ዓሲኬ፤ ኩኡኒ ዳንዲ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎ ባኣዚ ዲንገ ካኣሽካንዳኔ፤ ኑና ሃሽ» ጌሲ ዲንህ ዎኦጫህያ ዩያሮኬ፤ 18 ሃህ ዳንዲ ማዶ ማደሳ ፔቲታዎ ዲንህም ጥቃ ዲንገንታዓኬ፤ ጋዓንቲ ቤርታ ዲንህ ማዞ ፀኡቡጉዳያ ማዞ ማዞ ዲንህ ሺኢሻንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ። 19 ማዶ ማደሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጎ ቤርታ ዔያታ ማዞ ጎይዎጉዳያ ፀኡቤ ኬላ ኬላ ማዞንዳያ ኮይሳህ ዔሪ ዎዳና ማዶ ዳይዳ ዔያታ ኬዳህ ዳንቄኔ።

20 ካኣቲ ቤርታገ ዔያታ ኬሰካዎ ዔያቶ ካፒ ዓኣ፡ ሙሴና ዓኣሮኔና ዳንቄ፡- 21 «ካኣቲ ፓኣሮኔንታ ዲዛና ዎላ ማዶ ዳኤጎ ዓሰንታ ቤርታ ኑ ዲዲንቲያ ማዓንዳጉዲ ማሃ፤ ሃህ ጩንቻ ዓፓርናኣ ኑና ዔያታ ዎዳንዳጉዲ ማሃህ ዲንህታህሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንህ ማዶ ዛጎንጎ! ዲዚ ዎጎንጎ!» ጌዔኔ።

ሙሴ ያኣሲ ባንህ ዓላቲ ዓላቶ

22 ሙሴ ገንህ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮራ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳህዮ! ሃያ ዳሮ ዑያይዳ ሃያጉዳ ማዶ ኔ ሄሊሳህ ዓይጎርዳይ? ያዲ ማዶ ታና ኔ ሃካ ዓይጎር ዳኬይ? 23 ኔ ኬኤዛ ባኮ ታኣኒ ኬኤዛኒ ካኣቲ ኮይላ ሙኬማገ ዓርቃዎ ዲዚ ሃያ ዳርይዳ ዑህ ዓኣዳ ማዶ ዔኪ ዩዔኔ፤ ኔኤኒያ ሃያ ዳር ዓውሳኒ ማሊ ኮሲባኣሴ ጌይህኬ» ጌዔኔ።

6

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ካኣቲ ፓኣሮኔይዳ ታ ማዳንዳ ባኮ ሃህ ኔ ዛጎንዳኔ፤ ዲ ናሽኪባኣንቲ ታኣኮ ዳኤጎ ዎልቆና ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ታ ዲዛ ሃሽጎንዳኔ፤ ሃህ ታኣኮ ዳኤጎ ዎልቃገ ዔቄያና ታ ዓጫገ ኬሰኩዋቲ ታ ዲዛ ጌይሲሳንዳኔ» ጌዔኔ።

2 ያኣሲ ሙሴም ሂዚ ጌሲ ኬኤዘኔ፡- «ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ 3 ታኣኒ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ያኣሲ ማዔህ ዔርዚ ዓብራሃማም፡ ዩሳኣቄም ሃህ ያይቆኦም ታ ዳዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ» ጌይንታ ታኣኮ ዳማዳ ሱንዎና ጋዓንቲ ታ ዔያቶም ዳዲባኣሴ። 4 ሸኦቹ ማሲ ዔያታ ናንገ፡ ካኣናኔ ዓጮ ታ ዔያቶ ዳካልሳኒ ጫኣቄኔ። 5 ዓካሪ ሃህ ገብጻ ዓሳ ዔያቶ ዓይሌ ማሃ ማዶ ታሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ማዶ ማደሳ ዲላቶ ታ ዎይዚ፡ ታ ዔያቶም ጫኣቄ ጫኣቄዎዎ ጳቂህኔ። 6 ዩያሮ ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ታ ጋዓህ ሂዚ ጌሲ ኬኤዘኔ፡- «ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ገብጻ ዓሳ ዲንህ ወላሳ ዓይሎም ማዶ ማዶ ዓውሲ ታ ዲንህ ኬሳንዳኔ፤ ታኣኮ ዳኤጎ ዎልቆና ማዶ ዔያቶይዳ ዔኪ ሙኪ ዲንህ ታ ዓውሳንዳኔ፤ 7 ታኣኒ ታ ዳሪ ዲንህ ማሃንዳኔ፤ ያኣሲ ታ ዲንህኮ ማዓንዳኔ፤ ታ ዲንህ ገብጻ ዓጮ ዓይሎም ዳይገ ኬሴ ዓሰና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዶ ዲንህኮ ያኣሲ ማዔህ ታና ዲንህ ዔራንዳኔ። 8 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ዓብራሃማም፡ ዩሳኣቄም፡ ሃህ ያይቆኦም ዳካልሳኒ ታ ጫኣቄ ዓጩሎ ታ ዔያቶ ጌልዛንዳኔ፤ ሃህ ዔያቶ ዓጩ ማሃ ታ ዔያቶ ዳካልሳንዳኔ። » 9 ሙሴ ዩያ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ናኣቶም ኬኤዛዛ፡ ዔያታ ዲዛም ዎይዚባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔያቶይዳ ሄሌ ዓይሎም ማዶ ማዶ ዛሎና ናንገ ዔያቶም ዳኤዳህሮኬ።

10 ገንህ ሃህ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 11 «ዳንዳ! ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሃሮ ዓጩሎ ዳይገ ኬሰካንዳጉዲ ሃሽም ገብጻ ካኣቲም ኬኤዘ» ጌዔኔ።

12 ሙሴ ጋዓንቲ፡- «ታ ያጳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳታዎ ታኣም ዎይዚባኣሴ፤ ካኣቲ ታኣም ዎይቲ ዎይዚኒ ዳንዳዓይ? ኔ ታና ዛጎህጉዲ ታ ጌኤሲ ዳንዳዑዎያኬ» ጌሲ ማሃኔ።

13 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ገብጻ ዓጫይዳገ ዔኪ ዲንህ ኬሳንዳጉዲ ታኣኒ ዲንህ ዓይህያ ማዔህ ዲሰራዔኤሌ ዓሰና ገብጻ ካኣቲናም ኬኤዙዋቲ» ጌሲ ዓይህኔ።

ሙሴና ዓኣሮኔና ያጳ

14 ዲሰራዔኤሌ ማኣሮ ዓሰኮ ቶይዳ ሃካገ ሊካ ፓይዳንታ ዓሰኬ፡ ያይቆኦም ቶይዳህ ሮኦኬኤሌ ናኣታ ሃሮኬ፡ ፓሉ፡ ሄደኔንታ ካርማ ጌይንታ ያይዳ ዓቲንቄ ናይኬ፤ ዩንህ ፔ ሱንዎና ሱንዎና ሮኦኬኤሌ ማኣሮ ዓሰኮ ዓደንህኬ። 15 ሲሞኦኔኮ ካኣናኔ ዓሰ ያጳ ላኣሎይዳገ ሸይንቲህ ሻዑሌ ገዳ ቃሳዎ ዩሙዔኤሌ፡ ያማኔ፡ ያሃዳ፡ ያከኔና ያሃሪ ጌይንታ ናይ ዓኣኔ፤ ዩንህያ ፔ ሱንዎና ሱንዎና ሲሞኦኔ ማኣሮ ዓሰ ዓደንህኬ። 16 ለዊኮ ጌርሸኔ፡ ቄሃቲና ማዶ ጌይንታ ናይ ዓኣኔ፤ ዩንህያ ፔ ሱንዎና ለዊ ማኣሮ ዓሰ ዓደንህ ማዓዛ፡ ለዊ ናንጌ ለዓ ያኤታና ሃይህታሚ ላንካይ ለዔናኬ። 17 ጌርሸኔኮ ሊቢኒና ሽምሲ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያቶም ሚርጌ ዘርህ ዓቲኔ። 18 ቄሃቲኮ ዓምራማ፡ ሃይሃሪ፡ ኬብርኦኔና ዑዚዔኤሌ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ፤ ቄሃቲ ናንጌ ለዓ ያኤታና ሃይህታሚ ሃይሃ ለዔናኬ። 19 ማዶ ማዶ ሙሽ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ

6:3 6:3 ማዞ. ማገ 17:1፤ 28:3፤ 35:11፤ ኬሲ. ማገ 3:13-15። 6:19 6:19 ፓይ. ማገ 3:17-20፤ 26:57-58፤ 1ዎኣሲ. ዓሃኬ 6:16-19።

ዓክቲ፤ ዩንሢንታ ዔያቶኮ ዜርዖንታ ቢያ ለዋ ፃጸኩ።

20 ዓምራሚ ዮኩቤዳ ጌይንታዜሎ ዒዛኮ ዓዶ ጌር ዒካዛ፣ ዒዛ ዒዛም ዓኣሮኔና ሙሴና ሾዔኔ። ዓምራሚ ናንጌ ለዓ ጃኤታና ሃይሢታሚ ላንካይ ለዔኩ። 21 ዩፀሃሬኮቆራሄ፣ ኔፔጌና ዚኪሬ ጌይንታ ሃይሢታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ 22 ዑዚዔኤሌኮ ሚሻዒኤሌ፣ ዔልፃፓኔና ሲቲሬ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ።

23 ዓኣሮኔ ናየሴ ጎሥሢ ጌር ማዔዜሎ ዓሚናኣዳኣቤ ናዎ ዔልሻባ ጋዓዜሎ ዔካዛ ዒዛ ናኣዳኣቤ፣ ዓቢሁ፣ ዓላዜሬና ዒታማሬ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዒዛም ሾዔኔ። 24 ቆራሄኮ ዓሲሬ፣ ዔልቃና፣ ሃሃ ዓቢያሳፔ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ቢያ ቆራሄ ዜርዖኮ ማኣር ዓሶ ዓዶንሢ። 25 ዓኣሮኔ ናኣዚ ዓላዜሬ ፑቱዔኤሌ ጎሥሢ ናዎ ዔካዛ ዒዛ ፐንሃሴ ጎሥሢ ሾዔኔ፤ ዩያታ ቢያ ለዋ ማኣር ዓሶኮ ዓዶንሢ ማዔ ቶይዶኩ።

26 ዩያቶ ባኣኮይዳፓ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔና ዶኦራ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳር ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና ጌብፃ ዓጮይዳፓ ዔኪ ኬሱዋቲ» ጌራ ዓይሢ። 27 «ዒሰራዔኤሌ ዳር ሃሼ» ጌራ ጌብፃ ካኣቲና ጌሰቲዘንሢ ዩንሢ።

ፆኣሲ ሙሴና ዓኣሮኔናም ዓይሢ ዓይሢያ

28 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ጌብፃ ዓጮይዳ ኬኤዜ ዎዶና፡- 29 «ታኣኒ ናንጌና ናንጋ ጎዳኬ፤ ታ ኔኤም ኬኤዛሢ ቢያ ጌብፃ ዓጮ ካኣቲም ኬኤዜ» ጌዔ።

30 ሙሴ ጋዓንቲ፡- «ታኣኮ ጌሰቲሢ ዔራቶ ባኣያኩ፤ ካኣቲ ታኣም ዎይቲ ዎይዚ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔ።

7

1 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌዔ፡- «ዎይዜ፣ ታ ኔና ጌብፃ ካኣቲኮ ፆኣሲቲዳ ማሃንዳኔ፤ ኔ ጌርሲ ዓኣሮኔያ ፆኣሲ ማለሢ ኬኤዛ ዓሲቲዳ ኔ ዛሎ ጌሰታንዳኔ፤ 2 ታ ኔና ዓይሢሢ ቢያ ዓኣሮኔም ኬኤዜ፤ ካኣቲ ፔ ዓጮይዳፓ ዔያታ ኬሰካንዳፊዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሃሾም ጌራ ካኣቲም ዒዚ ኬኤዛንዳኔ፤ 3 ጋዓንቲ ታኣኒ ካኣቲኮ ዒኖ ዶዲሺ ዒጊጩዎያ ማሃንዳሢር ዎዘጉዳ ዒጊቻያ ማዔ ዳቃሢ ሄርሺሳ ባኣዚ ታኣኒ ጌብፃ ዓጮይዳ ማዕቶዎ፣ 4 ዓንሢም ዒ ዎይዛባኬ፤ ዩካፓ ጌብፃ ዓጮይዳ ዳኤፔ ማቶ ታኣኒ ኬይሲ ታኣኮ ዳር፣ ዒሰራዔኤሌ ዜርዖ ዓጮሎይዳፓ ዔኪ ታ ኬሰንዳኔ። 5 ዩያይዳ ታኣኮ ዎልቆ ኩጮ ዔያቶ ዑፃ ታ ዔቁሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ታ ዔያቶ ኩጮፓ ኬሴ ዎዶና ጌብፃ ዓጮ ዓሳ ታኣኒ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዔራንዳኔ፤»

6 ሙሴና ዓኣሮኔና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሢ። 7 ካኣቲና ዎላ ዔያታ ጌሰቲ ዎዶና ሙሴኮ ለዓ ሳሊታሚ ማዓዛ፣ ዓኣሮኔኮ ሳሊታሚ ሃይሢኩ።

ዓኣሮኔ ኮኣላ ሾኦሺ ማዔሢ

8 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- 9 «ጌብፃ ካኣቲ፣ ሂንዳ ፆኣሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ማዲ ዒንሢኮ ፆኦም ታኣም ፔጋሲ ዔርዘዋቲ ሂዚ ዒንሢ ኮራ ጌዔቶ፣ ዓኣሮኔ ፔኤኮ

ኮኣሎ ዔኪ ካኣቲ ቤርታ ኬኤርንጎ፤ ዒማና ኮኣላ ላኣሚንቲ ሾኦሺ ማዓንዳኔ» ጌዔ። 10 ዩያር ሙሴና ዓኣሮኔና ጌብፃ ካኣቲ ኮይላ ዓኣዲ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ጎይያ ማዕኔ፤ ዓኣሮኔ ኮኣሎ ካኣቲንታ ዒዛና ዎላ ማዲ ዳኤፖ ዓሶ ቤርታ ኬኤራዛ፣ ኮኣላ ላኣሚንቲ ሾኦሺ ማዔ። 11 ዩካፓ ካኣቲ ፔ ዓጮይዳ ዔር ዓሶንታ ማርሾ ማርሻ ዓሶ ዔኤሊ ዔኪ ሙካዛ፣ ዔያታኣ ፔኤኮ ማርሾና ሃሃ ዒማ ጎይያ ማዕኔ። 12 ዔያታ ፔኤኮ ኮኣሎ ኬኤራም ኮኣላ ላኣሚንቲ ላኣሚንቲ ሚርጌ ሾኦሺ ማዔ፤ ጋዓንቲ ዓኣሮኔ ኮኣላ ዔያቶኮ ኮኣሎ ቢያ ማንፃ ዔኤዳ። 13 ዩይ ቢያ ያዲ ማዔንቲያ ካኣቲ ዒኖ ዶዲሻዎ ማዎ ዔፃኔ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ኬኤዜሢ፣ ሙሴና ዓኣሮኔናም ዎይዚ ዒ ኮሲባኣሴ።

ጌብፃይዳ ኬዳ ዳሚ ዳሚ ፑርቶ ባኮ

ሃ. ዎኣዖኮ ሱጉያ ማዔሪያ

14 ዩካፓ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌዔ፡- «ካኣቲ ዒኖ ዶዲሻ ሳር ታ ሃሻዓ» ጌዔ፤ 15 ዩያር ዚር ጉቲ ዓሚ ካኣቲ ኮይላ ዓኣዳ፤ ዒዚ ዓባዬ ዎር ባንሢ ኬዳንቲ ጎይያ ዒዛና ኔ ካኣማንዳኔ፤ ሾኦኩ ማዔ ላኣሚንቲ ኮኣሎ ኩጮ ዓርቁ ዎር ዓጮ ዒዛ ካፔ። 16 ዒ ሙካዛ ሂዚ ዒዛም ጌዔ፡- «ዒብሬ ዓሶኮ ፆኣዛሢ ዓሲ ናንጉዎ ዳሙሎይዳ ታኣም ዔያታ ማዲንዳፊዳ ዳር ኔ ሃሾም ጌራ ታ ኬኤዛንዳፊዳ ኔ ባንሢ ታና ዳኬኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ሃኖ ሄላንዳኣና ዎይዘ ዒፃኔ። 17 ሃሢ ጋዓንቲ ታኣኒ ማዲንዳ ባኮና ናንጌና ናንጋ ጎዳኮ ፆኦም ኔ ናሽኩዎ ዔራንዳኔ፤ ሃኖ ኮኣሎና ዎር ዎኣዖ ታኣኒ ጳርቃዛ፣ ዎኣዖ ሱጉሢ ማዓንዳኔ ኮሺ ዛጌ። 18 ዎኣዖ ጌዳ ዓኣ ሞላሢ ቢያ ሃይቃንዳኔ፤ ዎር ዎኣዖ ሚርጌ ዛዒይዳፓ ዔቆያና ጌብፃ ዓሳ ሃያ ዎራፓ ዎኣሢ ዳዒ ዑሽካኒ ዳንዳዒንዳዎሴ።»

19 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓኣሮኔ ፔኤኮ ኮኣሎ ዔኪ ጌብፃ ዓጮይዳ ዓኣ ዎርንታ ዳዎሢንታ ቦቆሎ ዎኣዖ ቢያሢ ባንሢ ዘንካንዳፊዳ ኬኤዜ፣ ዎኣዖ ቢያ ላኣሚንቲ ሱጉሢ ማዓንዳኔ፤ ጎንጎና ፆቶና፣ ዩያጉዳ ዎኣዖ ዲይንቲ ጌሢንቲ ባኮይዳ ዓኣ ዎኣዖኣ ዓቲዎፓ ጌብፃ ዓጮይዳ ዓኣ ዎኣሢ ቢያ ሱጉሢ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

20 ሙሴና ዓኣሮኔና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ጎይያ ማዕኔ፤ ዓኣሮኔያ ካኣቲና ዒዛና ዎላ ማዲ ዳኤፖ ዓሶ ቤርታ ኮኣሎና ዎር ዎኣዖ ጳርቃዛ ዎኣዖ ላኣሚንቲ ሱጉሢ ማዔ፤ 21 ዎርይዳ ዓኣ ሞላሢ ቢያ ሃይቆም፣ ዎኣዖ ዛዒሢ ጌብፃ ዓጮ ዓሳ ዑሽካኒ ዳንዳዒባኣሴ። ጌብፃ ዓጮ ሱጉሢ ለሊ ማዔ። 22 ዩካፓ ካኣቲኮ ማርሾ ዓሳ ፔ ማርሾና ዩያጉዳ ማዲ፣ ካኣቲ ቤርታኣሲ ጎይያ ዒኖ ዶዲሻ ዎይዘ ዒፃያ ማዔሪያ ሃሾ ዒፃኔ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ጎይያ ሙሴና ዓኣሮኔናም ዎይዚ ኮሲባኣሴ። 23 ፔቲታዖ ዩያ ማዲንቲ ባኮ ቢያ ዔኤቢኬ ጎዑዎ፤ ፔ ካኣቲም ማኣር ማዔ ዓኣዳ። 24 ጌብፃ ዓጮ ዓሳ ዎራፓ ዎኣዖ ዑሽካኒ ዳንዳዒባኣሢ ዑሽኮ ዎኣሢ ዳንቃኒ ዎር ዓጮ ዔቲ ቦኦኔ።

25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋር ዋኦ ሱጉህ ማሂ ፑርቲሴሰካፓ ዋኦ ፑርቲያ ማዒ ላንካይ ኬሊ ዴዔ።

8

ሌ. ፓንቃህ ዲቢያ

1 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ካኦቲ ኮራ ዓኣዲጋፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዔ፤ ጌዒ ዒዛም ኬኤዜ፤ ታኦም ማዳንዳጉዲ ታኦኮ ዴር ሃሼ፤ 2 ዒዳ፤ ኔ ጌዔቶ፡ ኔኤኮ ዓጮይዳ ፓንቆ ታ ሚርጊሺ ሜታሳንዳ። 3 ዓባዬ ዋራ ፓንቃህና ኩማንዳህሮ ዩካፓ ኬሰኪ ኬሰኪ ኔኤኮ ካኦቲ ማኦር፡ ኔ ዋርቃ ጋር፡ ኔኤኮ ሻኦሎይዳ፡ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ኔኤኮ ዴርና ማኦር፤ ዩያጉዲ ሃሃ ናኦንታ ሙኑቆ ቆኦርንታይዳ ዓቲዋንቲ ጌላንዳ፤ 4 ፓንቃህ ኮኦሚ ኮኦሚ ኔኤና ኔኤኮ ዴርና፡ ሃሃ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶ ቢያህ 0-ፆይዳ ሙካንዳ።» ጌዔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ፓንቃህ ኬሰኪ ጊብፂ ዓጮ ቢያ ኩማንዳጉዲ ዋርይዳ፡ ዳዋህዳ ሃሃ ቦቆሎ ዋኦ ቢያይዳ ኮኦሎ ዘንካንዳጉዲ ዓኣርኔም ኬኤዜ» ጌዔ። 6 ዩያር ዓኣርኔ ጊብፂ ዓጮ ዋኦ ቢያ ባንህ ኮኦሎ ዘንካንዳጉዲ ኬሰኪ ዓጮ ጉቤ ኩሜ። 7 ጋንቲ ማርሾ ዓሳኦ ዩያጉዲ ፔ ማርሾና ፓንቃህ ጊብፂ ዓጮይዳ ሻዲሴ።

8 ካኦቲ ሙሴና ዓኣርኔና ዒኤላዎ፡- «ታኦና ታ ዴርናይዳፓ ሃያ ፓንቃህ ሺኢሻንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሺኢቁዋቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔያታ ዓንጎ ባኮ ዒንጊ ካኦሽካንዳጉዲ ዒንህኮ ዴር ታ ሃሻንዳ።» ጌዔ።

9 ሙሴ ዒዛም ሂዚ ጌዒ ማሄ፡- «ዋዛና ታ ሺኢቃንዳ፤ ኔናጎታ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታም ሃሃ ኔኤኮ ዴርማኦ ሺኢቆንዳ ዋደማ ሌሊ ኬኤዜ፤ ዩካፓ ፓንቃህ ኔኤና ኔ ማኦርናይዳፓ ቢያ ሃኪ ዓባዬ ዋርይዳ ሌሊ ናንጋንዳጉዲ ታ ማሃንዳ።» 10 ካኦቲ ዒማና፡- «ያዲ ማዔቶ ዘር ታኦም ሺኢቁ» ጋዓዛ፡ ሙሴ ዒዛም፡- «ኔ ጌዔህጉዲ ታ ማዳንዳ፤ ዩያር ኔኤኒያ ኑ ያኦዛህ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳጉዳያ ሜሌ ያኦሲ ባኣህ ዒራንዳ። 11 ፓንቃህ ኔኤና ኔ ማኦርናይዳፓ ቢያ፤ ሃሃ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ዴርና ኮራፓ ቢያ ባይቃንዳ፤ ዓባዬ ዋራፓ ዓታዛ ሜሌ ቤሰካ ጴዳዓኬ» ጌዔ። 12 ዩካፓ ሙሴና ዓኣርኔና ካኦቲ ቤርታፓ ኬሰኪ ዓኣዲ፡ ካኦቲ ኮራ ዒ ዳኬ ፓንቃህ ባይዘንዳጉዲ ሙሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቁ። 13 ሙሴ ሺኢቁ ጎይያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሶኮ ማኦራ ማኦራ፡ ዲር ጋርና ሃሃ ቢያ ቤዘይዳ ዓኣ ፓንቃህ ጉቤ ዋዳ። 14 ጊብፂ ዓሳ ፓንቃህ ቢያ ቤዘይዳ ቡኩሳዛ ዓጮ ፓንቃህ ዛዎና ኩሜ። 15 ካኦቲ ፓንቃህ ሃይቁህ ዛጌዎዋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ጎይያ ሙሴና ዓኣርኔናም ዋይዘ ዒዳ።

ሜ. ጩጉጩ ዲቢያ

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሳዎ ሲላሎ ኮኦሎና ጳርቃንዳጉዲ ዓኣርኔም ኬኤዜ፤ ጊብፂ ዓጮይዳ ዓኣ ሲላላ ቢያ ጩጉቹ ማዓንዳ።» ጌዔ። 17 ዓኣርኔ ኩጮ ዔቁሲ ኮኦሎና ሳዎ ሲላሎ ጳርቃዛ፡ ጊብፂ ዓጮ ዓኣ ሲላላ ቢያ ጩጉቹ

ማዓዎ፡ ዓሶና ቆልሞናይዳ ቢያ ሻዳ። 18 ማርሾ ዓሳ ፔኤኮ ማርሾና ጩጉቹ ኬሰካንዳጉዲ ማርሾንቲያ ዔያቶም ሃኒባኣሴ፤ ቤርታኦ ጩጉጫ ሌሊ ቢያ ቤዘይዳ ጴዳ። 19 ማርሾ ዓሳ፡- «ሃያ ያኦሲ ማዳ ባኣዚኬ» ጌዒ ካኦቲም ኬኤዛዛ፡ ካኦቲ ጋንቲ ዒኖ ደዲሼኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኬኤዘህጉዲ ሙሴና ዓኣርኔናም ዋይዘ ዒ ኮራ ባኣሴ።

ህ. ሶኦንጎ ወፃሎ ዲቢያ

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዘር ጉቲ ዓሚ ካኦቲ ኮራ ዓኣዲ ዒዚ ዓባዬ ዋር ኬዳኣና ዒዛና ካኦሚፓ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋዔ፤ ጌዒ ዒዛም ኬኤዜ፤ ታኦም ማዳንዳጉዲ ታኦኮ ዴር ሃሼ! 21 ኔ ዒዳቶ ጋንቲ ኔኤና ኔ ማኦርናይዳ ቢያ፤ ሃሃ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ኔኤኮ ዴር ቢያ 0-ፆ ሚርጌ ዳዓ ሶኦንጎ ወፃሎ ዒኪ ሙኪ ታ ኔና ሜታሳንዳህ ታና ዔሪ፤ ጊብፂ ዓጮ ዓሶኮ ማኦርንታ ሳዎንታይዳ ቢያ ወፃሎ ኩማንዳ። 22 ታኦኮ ዴር ናንጋ፡ ጌኤሴኤሜይዳ ጋንቲ ወፃሎ ፔቲታዎ ጌሎዋጉዲ ታ ዲማሳንዳ፤ ዩያ ታ ማዳንዳህ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃና ዓጩሎይዳ ማዳያታህ ኔ ዔራንዳጉዲኬ። 23 ኔኤኮ ዴርና ታ ዴርና ባኣካ ዲሙም ዓኣያ ታ ማሃንዳ፤ ዩያ ታ ዋልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዘር ታ ማማዳንዳ።» ጌዔ። 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኦቲኮ ካኦቲ ማኦርንታ ዒዛና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶ ማኦራ ቢያ ወፃሎ ኩንሃዛ፡ ጊብፂ ዓጮ ቢያ ዲቢ ወፃሎና ፑርቲ።

25 ዩካፓ ካኦቲ ሙሴና ዓኣርኔና ዒኤላዎ፡- «ዒንህ ዴንዲ ሃይካ ዓጮይዳ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ፡ ዒንህኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ካኦሽኮዋቲ» ጌዔ። 26 ሙሴ ማሃዎ፡- «ዩያይዲ ኩና ኮይሳያቲዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኑ ያኦዛህ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳህም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ኑ ዒንጋ ቆልሞ ዛሎና ጊብፂ ዓሳ ኩና ሻኦኪንታንዳ፤ ዩያቶ ቆልሞ ኩኤኒ ዒኪ ጊብፂ ዓሶ ቤርታ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጌቶ ጊብፂ ዓሳ ኩና ሻኦኪንቲ ዳጋና ሹቻ ዲዓዳ? 27 ዩያር ኑ ያኦዛህ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኩና ዓይህ ጎይያ ሃይሃ ኬሊ ጎይህ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዓኣዲ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ኑ ዒዛ ካኦሽካንዳያ ኮይሳ።» ጌዔ።

28 ካኦቲ ዔያቶም፡- «ፔቶ ዒንህ ሃኪ ዴንዲዎም ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዒንህ ያኦዛህ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳህም ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኦሽካንዳቲ ታ ዒንህ ሃሻንዳ፤ ታኦማኦ ሺኢቁዋቲ» ጌዔ።

29 ሙሴ ዒማና፡- «ዚራኣ ኬሎ ወፃላ ኔናጎታ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታ፡ ሃሃ ኔኤኮ ዴርንታይዳፓ ባይቃንዳጉዲ ታ ሃህ ኔጊዳፓ ፓፓቁንታዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃንዳ፤ ጋንቲ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኦሽኮ ካኦኩ ካኦሽካኒ ዴንዲዋጉዲ ላኣጊህና ላሚ ኔ ታና ጌኤሻንዳያ ኮይሶዋሴ» ጌዔ።

30 ሙሴ ካኦቲ ቤርታፓ ኬሰካዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቁ፤ 31 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ጌዔህጉዲ ቢያ ማዳ፤ ወፃሎ ካኦቲንታ ካኦቲና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ሃሃ ዴር ቢያህና ቤርታፓ ፔቲታዎ ዓይሱዋዎ ባይዜ፤ 32 ማዔቶዋ ካኦቲ

ፔኤኮ ዒኖ ደዲሺያና ዒሰራዔኤሌ ዳር ሃሾ ዒጻኔ።

9

ሬ. ቆልሞ ጋጥያ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ካኣቲ ኮራ ዓኣዲ ሩብራራ ዓሶ ጸኣዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ኔኤም ጋዓ» ጌዔ፤ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ታኣኮ ዳር ሃሾ! 2 ለሚ ኔ ሃሃ ዔያታ ዳንዳዋጉዲ ለኣጌቶ፤ 3 ኔኤኮ ቆልሞ ቢያይዳ ፑርታ ደርዖ ዔኪ ሙኪ ታ ባይዛንዳኔ፤ ዩያሮ ኔኤኮ ፓራሢ፤ ሃራ፤ ጋኣላሢ፤ ባኣታ፤ ማራቶንታ ዋኣርንታ ጋጥንዳኔ። 4 ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ገብጻ ዓሶና ቆልሞ ባኣካ ዳሙሞ ታ ገሣንዳኔ፤ ዩይያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቆልሞይዳገ ፔቴታዖ ሃይቃባኤ። 5 ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያ ቢያ ዚር ማዳኒ ማሌ» ጌዔ።

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜሢሃጉዲ ዚር ጉቴሎ ዩያ ማዳሢር ገብጻ ዓሶኮ ቆልሞ ቢያ ኩዳዛ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቆልሞይዳገ ፔቴታዖ ሃይቃባኣሌ። 7 ካኣቲ ዩያ ባኮ ቢያ ጸኣጩ ዋደና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቆልሞይዳገ ፔቴታዖ ሃይቃባኣሢ ዒዛም ከኤዚንቴኔ፤ ዩይያዲ ማዔቶዋ ካኣቲ ዒኖ ፔኤኮ ደዲሺ ዳር ሃሾ ዒጻኔ።

ሴ. ዳርጮ ማላ ኪያ

8 ዩካገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- «ዒንሢ ኩጮና ኣኣቦ ጋርካገ ዳካ ዲቢንሢ ዑጩ ዑጩ ዔኩዋቴ፤ ዩንሢ ሙሴ ካኣቲ ቤርታ ዠባሮይዳ ላኣሎን፤ 9 ዩይ ሲላሊ ማዒ ገብጻ ዓጮይዳ ቢያ ላኣሊንቴ ዋደና ዳርና ቆልሞናይዳ ሚርጌ ሜታሳ ዳርጩ ማላ ከሢ ከዳንዳኔ» ጌዔ። 10 ዔያታ ዳካ ዲቢንሢ ዔኪ ሙኪ ካኣቲ ቤርታ ዔቄኔ፤ ዒማና ሙሴ ዠባሮይዳ ላኣላዛ ዳርና ቆልሞና ዳኤፒ ዳርጩ ማላ ከሢና ሜታዳኔ። 11 ዩኖ ዋደና ማርሻ ማርሻ ዓሳ ሙሴ ቤርቶ ሙካኒ ዳንዳዒባኣሌ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ሃንጎ ገብጻ ዓሶጉዲ ቢያ ዳርጩ ማላ ኪያና ሜታዳሢርኤ፤ 12 ጋዓንቴ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣቲኮ ዒኖ ደዲሺሢር ቤርታ ሙሴም ከኤዚንቴሢሃጉዲ ካኣቲ ሙሴና ዓኣርኔናም ዋይዛኒ ኮዒባኣሌ።

ሼ. ሻጮ ከዲያ

13 ዩካገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዚር ጉቴ ዓሚ ዓኣዲ ካኣቲ ዳንቃዖ ሩብራራ ዓሶኮ ጸኣዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋዓ» ጌዒ ዒዛም ከኤዜ፤ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ታኣኮ ዳር ሃሾ፤ 14 ኔ ዒጻቶ ጋዓንቴ ሳይይዳ ታናጉዳ ጸኣሲ ባኣያ ማዒ ኔ ዔራንዳጉዲ ኔናኣ ዓይሱዋዖ፤ ሃሃ ኔኤና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሶንታ ኔኤኮ ዳርንታ ታኣኮ ዳማዳማ ደርዒሢ ዋልቆ ዳኪ ሃሢ ታኣኒ ማቶይዳ ዒንሢ ጋገንዳኔ። 15 ኔኤና ኔ ዳርናይዳ ደርዖ ዓጋኒ ታኣኮ ዋልቆ ኩጮ ታ ዋንዳ ዔቄሴያታቴ፤ ቢያሢ ዒንሢ ቤሲ ባይቃንዳያታንቴኤ። 16 ጋዓንቴ ሱንፃ ታኣኮ ዓጮ ቢያይዳ ዔኤሊንታንዳጉዲ ዋልቆ ታኣሲ ታ ኔና ዳዋኒ ኮዔሢር፤ ኔኤኒ ሸምፖና ናንጋንዳጉዲ ታ ኔና ሃሾ። 17 ኔ ሃማ ሄላንዳኣና ዒኖ ኔኤኮ ደዲሺ ታኣኮ ዳር ሃሾ ዒጻኔ። 18 ዚር

ሃይማ ዋዳ ገብጻ ዓጮይዳ ዛገንቲ ቤቁባኣ ዳኤፒ ሻቺ ዒርዚ ታ ዋርቁሳንዳኔ፤ 19 ሃሢ ሃንፃ ቤዘይዳ ዓኣ ቆልሞና ዩካ ዓኣ ባካ ቢያ ማኣር ባንሢ ሙካንዳጉዲ ዓይሢ፤ ማኣሪ ጌሊባኣ ዓሲ ማዔቴያ ቆልሞ ሻጮና ጳርቁንቲ ቢያ ጋጥንዳኔ» ጌዔ። 20 ካኣቲና ዋላ ማዳ ፔቴ ፔቴ ሱኡጋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ባኮ ሚርጌና ዒጊጩሢር ዔያቶኮ ማዳ ዓሶና ቆልሞና ማኣሪ ጌላንዳጉዲ ማዳኔ። 21 ዓቲ ዓሳ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ባኮ ቦሃሢና ፔኤኮ ማዳ ዓሶና ቆልሞና ቦኣላ ሃሾ።

22 ዩካገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔ ኩጮ ሌካ ጫሪንጮ ባንሢ ዔቄሴ፤ ሻቺ ገብጻ ዓጮ ቢያይዳ ዋርቃንዳኔ፤ ዳርንታ ቆልሞንታ፤ ጎኩይዳ ዓኣ ባቃሎዋ ጉቤ ባይዛንዳኔ» ጌዔ። 23 ዩያሮ ሙሴ ኮኣሎ ዔኪ ጫሪንጮ ባንሢ ዘንካዛ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉጉንሢና ሻቺና ከይሴም ሳዔላ ጉጉንፃ ዳፖና ጎሽቴ። 24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይና ዩይና ጋዓ ጉጉንሢና ከኤሊንሢና ዋላ ዓኣ ዳኤፒ ሻቺ ዒርዚ ዋርቁሴ፤ ዩያጉዳያ ሻቺ ዒርዚ ገብጻ ዓጩዳ ዋርቁ ቤቁባኣሌ። 25 ሻጮ ገብጻ ዓጮይዳ ቢያ ቦኣላ ዓኣ ባኮ፤ ዓሶንታ ቆልሞንታ ዓይጎ ባኣዚያ ዓይሱዋዖ ዋዲ ኩርሴ፤ ቦኣሎይዳ ዓኣ ቴኮና ባኮ ቢያ፤ ሃሃ ሚያዎ ቢያ ሚንሢ። 26 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጋ ጌኤሴኤሚይዳ ሌሊ ዩይ ሻጮ ባኣሌ።

27 ካኣቲ ሙሴና ዓኣርኔና ዔኤሊሳዖ፡- «ዓካሪ ታኣኮ ዳቢያ ታኣም ዔርቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፒዜኬ፤ ታኣና ታ ዳርና ጋዓንቴ ኦ ዳቤ። 28 ሻጮና ጉጉንፃና ፔቶ ኦኤም ሚርጌሢር ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦኤም ሸኢቁዋቴ፤ ጎኔ ታ ዒንሢ ሃሻንዳኔ፤ ሃካገ ሴካ ዒንሢ ሃይካ ናንጋንዳ ዋዳ ባኣሌ» ጌዔ።

29 ሙሴ ካኣቲም፡- «ታኣኒ ካታማገ ከከሰካዖ ኩጮ ታኣሲ ሌካ ጫሪንቺ ባንሢ ዳጊዲ ዔቄሲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሸኢቃንዳኔ፤ ጉጉንፃ ዔቃንዳኔ፤ ሃሃ ሻጮኣ ሃካገ ሴካ ከዳዓኬ፤ ዩያ ጎይፃና ዓጮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኔ ዔራንዳኔ። 30 ጋዓንቴ ኔናንታ ኔኤና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሶንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ጸኣሲ ዒጊጩንዳዋኣሢ ታ ዔራኔ» ጌዔ።

31 ዩኖ ዋደና ዔልዓሢ ሃገ ቲሾ፤ ታልባሢያ ቡኒሢዳ ዓኣሢር ፔቴታዖ ዓቲዋዖ ጉቤ ጋፔ። 32 ዛርጋሢ ጋዓንቴ ኔገ ካፃሢር ፑርቱዋዖ ዓቲ።

33 ሙሴ ካኣቲ ቤርታገ ከሰካዖ ካታም ዙሎ ዓኣዳኔ፤ ዒማና ዒዚ ኩጮ ሌካ ዔቄሲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሸኢቃካ ጉጉንፃና ሻጮ ዒርና ፔቴና ሻንቄ። 34 ካኣቲ ዩያ ማዳንቴ ባኮ ዛጌዎ ገንሢ ጎሜ ማዳኔ፤ ዒዛንታ ዒዛና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሶንታ ዒኖ ደዲሺ ዒፃያ ማዒ። 35 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ሙሴ ዛሎና ከኤዜሢሃጉዲ ካኣቲ ዒሰራዔኤሌ ዳር ሃሾ ዒጻኔ።

10

ቄ. ዓቢያ ሚርጊያ

1 ዩካገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ላሚ ሃሃ ካኣቲ ኮራ ጌሌ፤ ታኣኒ ዒዛንታ ዒዛና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሶኮ ዒኖ ደዳያ ማዓንዳጉዲ ማሄሢ

ዕድሜ ባላቸው ማለፍ ሃሃ ታ ዋልቆና ማደንታ ባኪ ባአዚ ማደን ማለ.ኪ፤ 2 ታ ዋልቆና ማደንታ ዬያ ባኪ ባኪ ታ ማደዛ ገብፄ ዓጮ ዓሶ ዋሚይዲ ታ ማታሴቶዋ ዒንሢ ዒንሢኮ ናኦቶና ናኦቶኮ ናኦቶናም ከኤዛንዳጉዲኪ፤ ዬያ ጎይዖና ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሢ ዒንሢ ሲያሢ ዔራንዳኔ» ጌዔ።

3 ዬያሮ ሙሴና ዓኣሮኔና ካኣቲ ኮራ ዓኣዳዎ፡- «ዒብራ ዓሶኮ ያኦዛሢ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዕ። ታኦም ኔ ዓይሢንቲዎ ዒፃሢ ዓይዲ ሄላንዳኦናዳይ? ሃሢ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ታኦኮ ዳሮ ሃሽ፤ 4 ኔ ዒፃዖና ዶዶቶ ጋዓንቲ ዚራኣ ከሎይዳ ዲቢ ዓቢሢ ኔ ዓጮ ሙካንዳጉዲ ታ ዓይሢንዳኔ። 5 ዓቢዎኮ ሚርጌ ዲቡዋይዳፓ ዔቁያና ዓጮ ቢያ ካንቃንዳኔ፤ ሻጮይዳፓ ዓቲ ባኮ ቢያ ሚዎ ዓይሱዋዎ ሙይ ባይዛንዳኔ። 6 ሃሃ ኔኤኮ ካኣቲዋ ማኣሮንታ ኔኤና ማዳ ዴኤፖ ዓሶ ማኣሮንታ ኔኤኮ ዳሮ ማኣሮ ቢያ ዓቢዎ ኩማንዳኔ፤ ዬይ ባካ ቤርታ ኔ ዓድንሢ ዋይዳፓ ሃኖ ሄላንዳኦና ሄሌ ማታሰካፓ ቢያ ባሽ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

ዬካፓ ሙሴ ገብፄ ካኣቲ ቤርታፓ ኬሰኪ ዓኣዳኔ።

7 ካኣቲና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሳ ካኣቲ ኮራ፡- «ሃይ ዓሢ ኦኡም ፒሮ ማዒ ማታሰሢ ዓይዲ ሄላንዳኦናዳይ? ዔያቶኮ ያኦዛሢ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽካኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቃ ዓኣዳንጎ፤ ኦኡኮ ዓጮላ ባይሰንታይዳ ከዳሢ ኔኤም ዳዳዋዓዳ?» ጌዔ። 8 ዬያሮ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔኤሊንቲ ካኣቲ ቤርቶ ሸኢካዛ ካኣቲ ዔያቶም፡- «ዒንሢ ዳንዲ ዒንሢኮ ያኦሲ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽካኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ዳንዳኒ ኮይሳዘንሢ ዋንሢዳይ?» ጌዔ።

9 ሙሴ ዓማና፡- «ኦኡኮ ናኣቶንታ ጋርቾ ዓሶንታ ዓቲዋዎ ቢያሢ ኦ ዓኣዳንዳኔ፤ ኦኡኮ ዓቲንቆና ዉዲሮ ናኣቶና፤ ኦኡኮ ማራቶና ዋኣሮና፤ ባኣቶዋ ኦኡኮ ኦ ቢያ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኦ ዓኣዳ ቤዘይዳ ናንገና ናንገ ጎዳም ቦንቾ ከሌ ማሂ ኦ ቦንቻንዳኔ» ጌዔ።

10 ካኣቲ፡- «ፑርቱዋና ዒፃሢ ማለሢ ዒንሢ ማለሢ ዔርታዎ ማዕሢሮ ዒንሢኮ ላኣሎና ናኣቶና ዔኪ ዒንሢ ዓኣዳንዳጉዲ ታ ዒንሢ ዳካዓኪ! ሂንዳ ናንገና ናንገ ጎዳሢ ዒንሢና ዋላ ማዕ ጎይዖ ታ ዛጎም፤ 11 ዒንሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽካኒ ኮዔቶ ዒንሢኮ ዓቲንቃ ሌሊ ዓኣዳኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔ። ዬካፓ ሙሴና ዓኣሮኔና ዳውሰንቲ ከሰከኔ።

12 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ዲቦ ዓቢዎ ዔኪ ዬዓኒ ኩጮ ኔኤኮ ገብፄ ዓጮ ቢያሢ ባንሢ ማሂ፤ ዔያታ ሙኪ ባቃሌ ባኮ ቢያና ሻጮይዳፓ ዓቲ ቱኮና ባኮ ቢያ ሙይ ባይዛንዳኔ» ጌዔ።

13 ዬያሮ ሙሴ ገብፄ ዓጮ ቢያ ባንሢ ኩጮ ቤኤዛዛ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዬኖ ዋንቶና ሮኦሮናይዳ ዓባ ከሰካ ባንፃፓ ዠባሬ ዠባርሺሴ፤ ሳዓ ካራዛ፤ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዔቁ ዬይ ዠባራ ዲቢ ዓቢሢ ዒሺ ሙከኔ። 14 ዔያታ ሻዲ ሙካዎ ዓጮ ቢያ ባይዘኔ፤ ዬያጉዳ ሚርጌ ዓቢሢ ዬያኮ ቤርታ

ዳዲ ቤቁባኣሴ፤ ሴካ ቤርታኣ ዳዳንዳይቱዋሴ። 15 ዓጮላ ሺቢ ዲሚያ ማላንዳያ ሄላንዳኦና ዲቦ ዓቢዎ ሳዎ ካንቁኔ፤ ፔቲ ባኣዚታዎ ዓቲዋንቲ ዲማ ዲማ ሚዎ ዑፃ ዓኣ ዓኣፖንታ ዬያጉዲ ቱኮና ባኮዋ ቢያ ጋፒሲ ሄንቁኔ፤ ገብፄ ዓጮይዳ ዓኣ ሚሢንታ ቱኮና ባኮዋ ቢያ ፔቲታዎ ዓይሱዋዎ ዓኣዔ ዒላሺ ቢያ ጉኡሊ ሙዔ።

16 ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔና ዑከና ዔኤሊሳዎ፡- «ዒንሢኮ ያኦሲ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳሢና ዒንሢናም ታ ዳቤኔ፤ 17 ዓካሪ ሃሢ ፔቲና ዳቢንቶ ታኦኮ ዒንሢ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ታ ዒንሢ ሸኢቃ፤ ሃያ ፑኡፖ ማታሢ ታጊዳፓ ሸኢሻንዳጉዲ ዒንሢኮ ያኦዛሢ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦም ሸኢቁዋቲ» ጌዔ። 18 ሙሴያ ካኣቲ ቤርታፓ ከሰካዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቃዛ፤ 19 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዔቁሴ ዠባሮ ባሻያ፤ ሃሃ ዓቢዎ ፒፂ ዔኪ ዴኤፖ ዘቁ ባዘይዳ ዒሺ ዓርሃያ ዶዲ ዠባሬ ዓባ ጌላ ዛላፓ ዓቁሴኔ፤ ዬያ ጎይዖና ገብፄ ዓጮ ቢያይዳ ፔቲ ዓቢሢና ዓይሰባኣሴ። 20 ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣቲኮ ዒኖ ዶዲሺ ዒፃዎ ማሄሢሮ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሃሻኒ ኮይባኣሴ።

ቤ. ዲሞ ማታሢ

21 ዬካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ኩጮ ኔኤሲ ሌካ ጮሪንጮ ባንሢ ዔቁሴ፤ ዴኤፒ ሻኔ ዲሚ ገብፄ ዓጮ ማዓንዳኔ» ጌዔ። 22 ሙሴ ኩጮ ሌካ ጮሪንጮ ባንሢ ዔቁሳዛ፤ ገብፄ ዓጮይዳ ሃይሃ ከሊ ጉቤ ሻኔ ዲሚ ዲሚ። 23 ገብፄ ዓሳ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሢሮ ያኣኒያ ሃይሃ ከሊ ሄላንዳኦና ፔኤኮ ማኣራፓ ከሰኪባኣሴ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገ ቤዘይዳ ጋዓንቲ ፖዒከ።

24 ካኣቲ ሙሴ ዔኤላዎ፡- «ዳንዲ ዒንሢኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኩዋቲ፤ ዒንሢኮ ላኣሎና ናኣቶና ዒንሢና ዋላ ዓኣዳኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ዒንሢኮ ማራቶና ዋኣሮና ሃሃ ባኣቶና ሃይካ ዓታንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓዛ፤ 25 ሙሴ ሂዚ ጌዒ ማሄኔ፡- «ያዲ ማዕያታቲ ኦ ያኦዛሢ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳሢም ሚቶ ዒንጎ ባኮንታ ማሌ ኦኡኒ ዒንገ ካኣሽካንዳ ባኮንታ ቆልሞዋ ኔ ኦኡም ዒንጋኔ ጌይሢዳ? 26 ዬይ ፔቲታዎ ያዲ ማዓኒ ዳንዳዐ-ዋሴ፤ ኦኡኮ ቆልሞ ቢያ ኦ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ፔቲታዎ ኦ ሃሻዓኪ፤ ኦ ያኦዛሢ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳሢም ዒንገ ካኣሽኩንዶ ቆልሞ ዶኦሪ ሸኢሻንዳሢ ኦ ኦ ቶኦኪናኪ፤ ዒኢካ ኦ ሄላንዳሢኮ ቤርታ ዒዛም ኦኡኒ ዒንገ ካኣሽካንዳ ቆልማ ዋዚጉዳያታቲያ ኦ ዔራኒ ዳንዳዐ-ዋሴ።»

27 ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣቲኮ ዒኖ ዶዲሺ ዒፃዎ ማሄሢሮ ዳሮ ሃሻኒ ዒ ኮዒባኣሴ፤ 28 ካኣቲ ሙሴ ኮራ፡- «ላሚ ታ ኔና ዛጉዋጉዲ ታ ዓኣፓፓ ባይቁ! ታ ቤርታ ኔ ዳዶቶ ማይ ኔ ሃይቃንዳሢ ኔና ዔሬ» ጌዔ።

29 ሙሴ ካኣቲም፡- «ኔ ጌዔሢጉዲ ማዕንጎ፤ ላሚ ታ ኔና ዛጋዓኪ» ጌዔ።

11

ቴ. ቶይዶ ናኦቶኮ ሃይቦ

1 ይካገ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ገብፄ ካኦቲና ዳር ቢያሢና ዑፃ ሜሌ ዳርጾ ታዳካንዳኔ፤ ይካገ ሃኖ ዓጫጋ ዲንሢ ኬሰካንዳጉዲ ዲዚ ዲንሢ ሃሻንዳኔ፤ ፔቲ ዓሲታዎ ዓይሱዎን ዲንሢ ቢያሢ ዲ ዳውሲ ዳካንዳኔ። 2 ሃሢ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዓቲንቆንታ ላኦንታ ፔኤኮ ዓሺና ቢያ ኮራጋ ዎርቁንታ ቢሮ ዓንጎ ጋልማሢ ዓርጋንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዜ» ጌዔኔ። 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ገብፄ ዓሶ ቤርቶይዳ ዳኤቸዎ ዳንቃንዳጉዲ ማሄሢሮ ጎኔና ካኦቲና ዎላ ማዳ ዳኤጉ ዓሶና ዳራኦ ቢያ ሙሴ ዳኤፔ ዓሲ ማሃ ዛጌኔ።

4 ሙሴ ካኦቲም፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዔኔ፡ ሳዓ ገዲሚሽ ማዓዛ ገብፄ ዓጮይዳ ታ ሃንታንዳኔ፤ 5 ካኦቲም ያይቶ ዳካላንዳ ካኦቲ ናኦዚዳጋ ዓርቃዎ ዳንዲ ዎንዎ ዎዳ ካራዎ ላኦላ ሾዔ ናኦቶ ሃላንዳኦና ገብፄ ዓጮ ቢያይዳ ቶይዲ ማዔ ዓቲንቁ ቢያ ሃይቃንዳኔ፤ ይያጉዲ ቆልዎኮዎ ቤርታኦ ናኦታ ሃይቃንዳኔ። 6 ገብፄ ዓጮይዳ ቢያ ሃይካጋ ቤርታ ባኦያ ሴካ ቤርቲማኦ ማዓቶዎ ዳኤፔ ዩኤፔ ዩኤከንታንዳኔ። 7 ጋዔንቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ማዔቶዎ ቆልዎ ባኦካ ካኒታዎ ቦጫዓኬ፤ ዩኖ ዎይና ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ገብፄ ዓሶና ዲሰራዔኤሌ ዓሶናኮ ባኦካ ዲሙዎ ጌሃሢ ዲንሢ ዓራንዳኔ» ጌዔኔ። 8 ሙሴ ዲማና ካኦቲም፡- «ኔኤና ዎላ ማዳ ዳኤጉ ዓሳ ቢያ ታ ኮይላ ሙከ ሎኦሚ ዚጋንዳኔ፤ ዳር ታኦኮ ታ ዔከ ኬሰካንዳጉዲ ታና ዔያታ ሽኢቃንዳኔ፤ ይካገ ታ ዓኦዳንዳኔ» ጌዔ፡ ጌኤዛ ሃሽኔ፤ ያዲ ጌዔሰካጋ ኮሺ ዳጋዲ ካኦቲ ቤርታጋ ኬሰከ ዓኦዳኔ።

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ገብፄ ዓጮይዳ ሚርጌ ታ ዎልቁና ማዳንታ ዓከ ባኦዚ ታ ማዳንዳጉዲ ካኦቲ ዲንሢዎ ዎይዛዓኬ» ቤርታ ጌዔያኬ፤ 10 ሙሴና ዓኦርኔና ዩንሢ ያኦሲ ዎልቁና ማዳንታ ዓኮ ባኮንሢ ካኦቲ ቤርታ ማዳኔ፤ ጋዔንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኦቲኮ ዲኖ ደዲሺ ዲፃያ ማሄሢሮ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ፔ ዓጫጋ ኬሰካንዳጉዲ ዳከባኦሴ።

12

ዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ ኬሎ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኦርኔናም ገብፄ ዓጮይዳ ዓኦንቲ ሂዚ ጌዔ ኬኤዜ፡- 2 «ሃና ዓገኔላ ዲንሢዎ ሌዎኮ ቤርታሳ ዓገኒ ማዎንጎ፤ 3 ዲሰራዔኤሌ ዳርም ቢያ ሃያ ዎን ዔርዙዎቲ፤ ሃና ዓገኔላ ዩኤሬሰካጋ ታጳሳ ኬሎና ፔቲ ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ማኦር ዓሶም ማራናይታቶዎ ዎናናይ ገኢጊሾንጎ። 4 ፔቲ ማኦሪ ዓሲ ዳከ፡ ሹኮናሢ ሙዔ ኩርሳኒ ዳንዳዒባኦያ ማዔቶ ዑኬ ዓኦ ዓሺናና ዎላ ፔኤኮ ማኦር ዓሳ ሙዓኒ ዳንዳዒማጉዲያ ማሊ ፔቲምና ዎላ ሙዎንጎ። 5 ዲንሢ ደኦራንዳ ቆልማ ማራይ ሃሃ ዎኦሪ ማዓኒ ዳንዳዒኔ፤ ጋዔንቲ ቦሂሳ ባኦዚ ባኦያ ፔቲ ሌዔ ኩሜ ማራናይ ዓዴ ሃሃ ኮላናይዳጋ ማዎንጎ። 6 ዳንዲ ታጳ ያይዳሳ ኬላ ሃላንዳኦና

ካፒ፡ ታጳ ያይዳሳ ኬሎኮ ዎንቶ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ዩያ ቆልዎ ሹኮንጎ፤ 7 ዳራ ሱጉያይዳጋ ዔከ ዩያ ቆልዎኮ ዓሸካ ሙይንታ ማኦር ፔቲ ፔቲሢ ጌሎ ካርኮ ዓጫ ዓኦ ሬኤኮና ዑፃ ዓኦ ቦኦኮላሢና ቲሽኮንጎ፤ 8 ዓሸኮ ዩማ ዎንቶና ሚቹ ሚቹ፡ ጫንቹ ዲላሺና ላኦዳና ዎላ ሙዎንጎ። 9 ዓሸኮይዳጋ ዓኦዔ ሃሃ ካሃናያ ሙዔጊጊ፤ ጋዔንቲ ቶኦካ፡ ቶካ፡ ጎጾ ባኮዎ ዓይሱዎን ቢያ ሚቹ ዓሸኮ ሙዑዎቲ። 10 ዓሸኮ ዓይሲ ዎይሢጊ፤ ዓቲ ዎርቁ ባኦዚ ዓኦቲ ቢያ ሚጮም ታሚዳ ዓጉዎቲ። 11 ጎይሢ ዓኦዲሢሮ ገኢጊንቲ ዓሲ ማዔ፡ ማኦሣሢ ማይንቲ ዲርዘዎ ዓኦሢንቲ፤ ሃሃ ኮኦሎዎ ዲንሢኮ ኩጫ ዓርቁ ሩኤሪ ሩኤሪ ሙዑዎቲ፤ ዩና ኬላ ታና፡ ናንገና ናንገ ጎዳሢኮ ለዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ ኬላ» ዲንሢዎ ማዎንጎ።።

12 «ሃሃ ዩኖ ዎንቶና ታኦኒ ገብፄ ዓጮ ቢያይዳ ሃንቲ ሃንቲ ዓሶኮ ማዔቶዎ ቆልዎኮ ቤርቶ ናኦቶ ዎዳንዳኔ፤ ገብፄ ዓጫ ካኦሽኮ ያኦዘይዳ ቢያ ፑርታ ባኦዚ ታ ዓጋንዳኔ፤ ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ። 13 ዲንሢኮ ካር ዓጮይዳ ዓኦ ሬኤኮ ዑፃ ዳዳ ሱጉያ ዲንሢ ናንገ ማኦር ዲማሲ ዔርዘ ማላታ ማዓንዳኔ፤ ታኦኒ ዩያ ሱጉያ ዳንቃዎ ዲንሢኮ ዑሣ ያኦከ ዓኦዳንዳኔ፤ ዩያር ገብፄ ዓሶ ታ ዎዳኦና ዲንሢዳ ፔቲታዎ ሜታ ሃላዓኬ። 14 ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሢዎ ማዳ ባኮ ቢያ ጳቂሳያ፡ ዩና ኬሎላ ዲንሢዎ ቦንቾ ኬላ ማዎንጎ፤ ዩያ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ቦንቾዎቲ» ጌዔኔ።

ላኦዳ ሙዔ ቦንቾ ኬሎ

15 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃሃ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ላንካይ ኬላ ጉቤ ላኦዳ ሌሊ ዲንሢ ሙዓንዳኔ፤ ቤርታሳ ኬሎ ዲንሢኮ ማኦራጋ ሙኦቆ ፃኦዘ ኬሎ ኬሎዎቲ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዩንሢ ላንካዎ ኬሎንሢዳ ሙኦቆ ፃኦዘ ጌሌ ካሃ ሙዔቶ ታኦኮ ዳሬ ማዎጋ። 16 ዩንሢ ላንካዎ ኬሎንሢኮ ቤርታሳ ኬሎና ላንካሳ ኬሎናይዳ ታኦም ዲማዳ ቡከንቲ ዲንሢ ቡከንታንዳኔ፤ ዩንሢ ኬሎንሢዳ ዲንሢኮ ሙኦዚ ሌሊ ገኢጊሻንዳኦጋቲም ዓይጎ ማዳዎ ማዲጊ። 17 ዲሰራዔኤሌ ዳር ቢያ ገብፄ ዓጮይዳጋ ታ ኬሴሢ ዩኖ ኬሎና ማዔሢሮ ዩኖ ላኦዳ ሙዔ ቦንቾ ኬሎ ዲንሢ ካፒ ቦንቻንዳኔ፤ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ዩኖ ኬሎሎ ዳኤፔ ቦንቾ ኬላ ማሃ ቦንቾዎቲ። 18 ቤርታሳ ዓገኖኮ ታጳ ያይዳሳ ኬሎ ጌሊያ ዎንታጋ ዓርቃዎ ላማታሚ ፔታሳ ኬሎ ዎንቶ ሃላንዳኦና ላኦዳ ሌሊ ሙዑዎቲ። 19 ዳንዲ ላንካይ ኬላ ሃላንዳኦና ዓይጎ ሙኦቆ ፃኦዘታዎ ዲንሢ ማኦራ ዳዳንዳያ ኮይሱዎቲ፤ ዓጫ ሾይንቲታቶዎ ሙኬ ዓሲ ያና ማዔቶዎ ሙኦቆ ፃኦዘ ጌሌ ካሃ ሙዔቶ ታኦኮ ዳሬ ማዎጋ። 20 ዓይጎ ቤሰካ ዲንሢ ማዔቶዎ ላኦዳ ሙዓንዳጋቲም ሙኦቆ ፃኦዘ ጌሌ ካሃ ሙዔጊጊ።።»

ቤርታሳ ዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ ኬሎ

21 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዳርኮ ሱኡጎ ማዔ ዓሶ ቢያ ዔኤላዎ፡- «ዲንሢኮ ማኦር ዓሳ ቢያ ዑሣ ዓኦዲያ ማሊ ቦንቾ ኬሎ ቦንቻንዳጉዲ ዲንሢዳጋ ፔቲ ፔቲሢ ማራናይታቶዎ ዎናናይ ደኦሪ

12:13 12:13 ለዊ. ዓከ 23:5፤ ላሚ. ዎማ 16:3-8።

ዔኪ ሹኩንጎ፤ 22 ቁኢፃ ኩማንዳ ሂሶጴ ጌይንታ ባኬሎኮ ዲላዡ ዓኪጋጋጋ ዓንድ ጋራ ዓኣ ሱጉፃጋ ዓኪ ዓኪ ማእሮኮ ካሮ ዓጮይዳ ዓኣ ሬኤኮና ዑፃ ዓኣ ቦኣኮላሢያ ተሸኩዋቱ፤ ዴንዲ ሳዓ ካራንዳያ ሂላንዳኣና ጾኢኒያ ፔ ማእራጋ ስሰኮጋ። 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፃ ዓሶ ሃይቢና ዋጋኒ ጊብፃ ዓጮ ሃንታንዳኔ፤ ካሮኮ ዑፃ ዓኣ ቦኣኮላሢያና ዓጮ ሬኤኮናይዳ ሱጉፃ ዒ ዛጋፃ ዑሣ ጾኢኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዋዳ ኪኢታንቻሢያ ዒንሢኮ ማኣሪ ማኣሪ ጌሊ ዒንሢ ዋዳዋጉዲ ዬይ ላኣጋንዳኔ። 24 ዒንሢያና ዒንሢኮ ናኣቶና ሃያ ዋጎ ናንጊና ካቸዋቱ፤ 25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ዳካልሳኒ ጉሙርሴ ዓጮ ጌላፃዋ ሃያ ዋጎ ካቸዋቱ። 26 ናኣታ ዒንሢኮ ላይ ዓይጎ ዋጌዳይ? ጌዒ ዒንሢ ጾኦጮቶ፤ 27 ዒንሢ ላይ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቻኒ ማዳንታ ዑሣ ዓኣዳሢ ጌዒ ቦንቻ ኬሎና ዒንጊንታ ባኣዚኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፃ ዓጮይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማእሮ ሃሺ ዑሣ ዓኣዳሢ ጊብፃ ዓሶ ዋዳፃ ኑና ሃሽሢሮኬ» ጌዒ ዒንሢ ዔያቶም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዬያ ዋይዛፃ ዘጊ ጾኦሲ ካኣሸኬኔ። 28 ዬካጋ ዴንዲ ሙሴና ዓኣሮኔ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳኔ።

ጊብፃ ዓጮ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ሃይቦ

29 ሳዓ ጊዲሚሽ ማዓዛ ካኣቲኮ ዓልጎ ዳካላ ናኣዚጋ ዓርቃፃ ዴንዲ ቱኡዞ ማእራ ዓኣ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ሂላንዳኣና ጊብፃ ዓጮይዳ ቶይዶ ማዔ ዓቲንቆ ናኣቶ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዳኔ፤ ቆልሞኮዋ ቤርታሳ ናኣቶ ዋዳኔ። 30 ዬኖ ዋንቶና ካኣቲንታ ዒዛና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሳ ሃሣ ጊብፃ ዓጮ ዴራ ቢያ ጊንዓሰካጋ ጴጫንቲ፣ ዓቲንቆ ናይ ሃይቁዋፃ ዓቲ ማኣሪ ፔቲታፃ ባኣሢሮ ጊብፃ ዓጮይዳ ዴኤፖ ዬኤፒ ዒላቲ ዋይዚንቲ። 31 ዬኖ ዋንቶና ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔኤሊሳፃ፣ «ዒንሢንታ ዒንሢኮ ፃፅ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያ ሃይካጋ ኬሰኩዋቱ! ታ ዓጮ ሃሺ ዓኣዳዋቱ፤ ዒንሢ ዋንዴ ጾኦጮ ጎይፃ ዴንዲ ዒንሢኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣሸኩዋቱ! 32 ማራቶ፣ ዋኣሮንታ ባኣቶንታ ዓኣ ቆልሞ ቢያ ዔኪ ዓኣዳዋቱ! ዒንሢ ጾኦዛሢ ታና ዓንጃንዳጉዲ ታኣም ሸኢቁዋቱ» ጌዔኔ።

33 ዓጮሎ ዔያቶም ሃሺ ኬሰካንዳጉዲ ጊብፃ ዓጮ ዓሶ ፔ ቶኣኪና ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ሩኡሪሸሢሢና፡- «ዑከና ዒንሢ ኬሰኪባኣያታቶ ኑ ጋፔኔ» ዔያቶም ጌዔኔ። 34 ዬያሮ ዴራ ካፃባኣ ዲሮኮና ዲኢሎ ቆኣሮይዳ ኩንሢ ዓፒላና ማሪ ጌኤታ ኬዳኔ፤ 35 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሙሴ ዓይሢ ጎይፃ ማዳኔ፤ ዔያታ ዋዋዳይ ጌዔቲ ዋርቆንታ ቢሮ ዓንጎ ፓልማሢንታ፤ ዬያጉዲ ዓፒላኣ ዔያቶም ዒንጎንዳጉዲ ጾኦጮ ዔርጌኔ። 36 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጊብፃ ዓሶ ቤርታ ዴኤፖም ዴንቃንዳጉዲ፤ ሃሣ ጾኦጮ ባኮ ቢያ ዔያታ ዔካንዳጉዲ ማሃኔ፤ ዬያይዲፃና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጊብፃ ዓጮ ቆሎ ቡሪ ዔኪ ዓኣዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጊብፃ ዓጮጋ ኬዞ

37 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ራሚሴ ጎፃ ቤዘይዳጋ ሱኩቲ ዓኣዳኒ ቶኪና ዔቁኔ፤ ዬያ ዓሶኮ ሚርጉማ ላኣሎና ናኣቶና ጋይዲንቲዋንቲ ላሆ ፃኤታ ሸያኬ። 38 ዔያቶና ዋላ ሚሌ ጋይዳ ሚርጌ ዓሲ ሚርጌ ማራይ፣ ሚርጌ ዋኣሪንታ ሃሣ ሚርጌ ባይያኣ ዒሺ ዒሺ ኬሰኬኔ። 39 ጊብፃ ዓጮጋ ዔያታ ዔኪ ኬሰኬ ዲሮኮና ዲኢሎ ላኣዳ ላኣዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጊብፃ ዓጮይዳጋ ዔሩዋፃ ሩኡሪ ዔያታ ኬሰኬሢሮና ሙፃ ዔያታ ጊኢጊሻኒ፤ ሃሣ ካፃ ካሣ ካሣኒያ ዋዳ ባኣሢሮኬ።

40 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጊብፃ ዓጮይዳ ናንጌሢ ጾይዶ ፃኤታና ሃይሢታሚ ለዔናኬ፤ 41 ጾይዶ ፃኤታና ሃይሢታሚ ለዔ ኩሜ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴራ ቢያ ጊብፃ ዓጮ ሃሺ ኬሰኬኔ። 42 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሮ ካፒ ጊብፃ ዓጮሎይዳጋ ኬሴ ኬሎና ሳዓ ዲሚኬ፤ ዬና ዋንቲላ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ኬሰካ ዋዳ ቢያይዳ ጾኦሲ ቦንቻኒ ላሁዋፃ ዴዲ ካፒ ዋርቃ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዴማዴ ዓቢኬ።

ዑሣ ዓኣዳሢ ቦንቻ ኬሎ ቦንቻ ዋጎ

43 ናንጊና ናንጊና ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- «ዑሣ ዓኣዳሢ ቦንቻ ኬሎኮ ቦንቻ ዋጋ ያዲ ማፃንጎ፤ ሚሌ ዓጪጋ ሙኬ ዓሲ ማዔያ ዓይጎ ዓሲያ ማፃም ዑሣ ዓኣዳሢ ቦንቻ ኬሎ ካዋ ሙፃፖ፤ 44 ዒንሢም ማዳ ማዳንዳጉዲ ዒንሢ ሸንቁ ዓሲታቶ ጋዓንቲ ቤርታዲ ዓቲንቶ ቤርቶ ዒንሢ ቲቁቲ ሙዓኒ ዳንደዓኔ። 45 ዒማና ዓጮይዳ ናንጋ ሸኣቲ ዓሲ፤ ሃሣ ዑኬ ኬሊዳ ዒንሢ ጪጊ ማዳሳኒ ዔኬ ዓሲ ዓኣቶ ሙፃፖ። 46 ሙዓ ቢያ ዬኖ ጊኢጊንቲ ማኣራሎ ጋራ ሙይንታንዳያ ኮይሳሢሮ ሴካ ካሮ ኬሰኮፖ፤ ማራናኣቶኮዋ ማፃም ዋናናኣቶኮ ማጌዋ ማንሢፖቲ፤ 47 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሢ ሃያ ቦንቻ ኬሎ ቦንቻንጎ፤ 48 ጋዓንቲ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲባኣ ዓይጎ ዓሲያ ሙፃፖ፤ ሚሌ ዓጪ ዓሲ ዒንሢኮ ባኣካ ዓኣፃ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዑሣ ዓኣዳሢ ቦንቻ ኬሎ ቦንቻኒ ኮዔቶ ቤርታዲ ዒዛኮ ማኣሮይዳ ዓኣ ዓቲንቆ ቢያሢኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁዋቱ፤ ዬካጋ ዓጮ ሸይንቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዒ ጋይዲንቲ ዑሣ ዓኣዳሢ ቦንቻ ኬሎ ቦንቻኒ ዒንሢና ዋላ ፔቲ ማፃንጎ። 49 ዓካሪ ሃይ ዋጋ ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ማዔቶዋ ዒንሢኮ ባኣኮይዳ ናንጋ ሙኬ ዓሶም ዬኖ ጎይፃና ማዳንቶንጎ» ጌዔኔ። 50 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓይሢንታፃ ማዒ ሙሴና ዓኣሮኔ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ባኮ ቢያ ኩንሢኒ ጊኢጌያ ማዔኔ፤ 51 ዬኖ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጉቤ ጊብፃ ዓጮጋ ዔኪ ኬሴኔ።

13

ቤርቲ ሸይንቲ ቢያ ጾኦሲም ዴማዴያ ማዒፃ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ኬኤዛፃ፡-
- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዴሮይዳጋ ማፃም ቆልሞይዳጋ ቤርቲ ማዒ ሸይንቲያ ቢያ ታኣም ማዓንዳያ

12:23 12:23 ዔ.ብ. 11:28። 12:29 12:29 ኬ.ሲ. ማፃ 4:22-31። 12:36 12:36 ኬ.ሲ. ማፃ 3:21-22። 12:40 12:40 ማኸ. ማፃ 15:13፤ ጋላ. 3:17። 12:46 12:46 ጋይ. ማፃ 9:12፤ ዮሃ. 19:36። 13:2 13:2 ጋይ. ማፃ 3:13፤ ሉቃ. 2:23።

ከይሳይ፤ ይኖር ቤርቲ ማዒ ሾይንቴህ ቢያ ታኣም ማዒንዳጉዲ ዲማሴ» ጌዔ።።

ለአደ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ

3 ሙሴያ ደርም ሂዚ ጌዔ።- «ሃና ከላ ዓይሌ ማዒ ዒንህ ምርቁ ናንጌ ጌብፃ ዓጮ ሃሺ ከሰከዘ ማዒህረ ሃና ከሎ ማሊ ጳቂሁዋቴ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዒንህ ፔኤኮ ጳኤፖ ምልቆና ዓውሲ ከሴህ ሃናኣ ከሎናከ፤ ይኖር ሃና ከሎይዳ ሙኑቃ ፃኣዛ ጌሌ ካህ ሙዒፖቴ። 4 ሃና ከሎና፣ ሌዖኮ ዓይያ ማዒ ዓቢቤ * ጌይንታ ዓጊናና ጌብፃ ዓጮ ዒንህ ሃሺ ከሰከዘ። 5 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ካኣና፤ ዓሶ ዓጮ፣ ሄኤቲ ዓሶ ዓጮ፣ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ፣ ሃዋቂ ዓሶ ዓጮና ዒያቡሳ ዓሶ ዓጮ ዒንህ ዳካልሳንዳህ ዒንህኮ ቤርታኣ ዓደንህም ጮኣቄ፤ ዔኤሲና ዲኣቄና ኩሜ ይኖ ማሎ ዓጮሎ ዒንህ ዒዚ ጌልዛ ምደና ሌዖኮ ዓይያ ዓጊናይዳ ሃና ቦንቾ ኬሎ ቦንቾዋቴ። 6 ይኖና ለንካይ ከሌ ጉቤ ለአደ ዒንህ ሙዒንዳ፤ ለንካሳ ከሎና ናንጌና ናንጋ ጎዳም ቦንቾ ኬሌ ማህ ቦንቾዋቴ፤ 7 ዳንዲ ለንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ካዲ ሶልኬ ካህ ሙዒፖቴ፤ ሶልኬ ካህኣ ማዖም ሙኑቃ ፃኣዛ ፔቴታዖ ዒንህ ዓጮ ጴዳ። 8 ይና ቦንቾ ከላ ቦንቾንታ ምደና ይያ ዒንህ ቢያ ማዳህ ጌብፃፓ ዒንህ ከሰከዘ ምደና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዒንህም ማዳ ኮኸ ባኮ ቢያ ጳቂህንዳጉዲ ማዒህ ዒንህኮ ናኣቶም ከኤዙዋቴ። 9 ይና ቦንቾ ከላ ዒንህኮ ኩሜይዳ ቴኤቴያ፣ ሃህ ባሊቶይዳ ጌህንቴ ማላታ ባኣዚጉዲ ጳቂህያ ማዒንዳ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ጳኤፖ ምልቆና ጌብፃ ዓጮፓ ዒንህ ከሴህረ ናንጌና ናንጋ ጎዳኮ ምጋ ቢያ ከሌ ዒንህ ዳንጋፓ ሺኢኩዋንቴ ላሚ ላሚ ዒንህ ዳንጋና ዔኤላንዳጉዲ፤ ሃህ ማላንዳጉዲ ዒንህም ጳቂህንዳ። 10 ይኖር ሃና ቦንቾ ከሎ ሌዓ ሌዓ ጌህንቴ ከሎና ቦንቾዋቴ።»

ቶይዳዎ ናይ

11 ሃህ ዒ ከኤዛዖ፡- «ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዒንህና ዒንህኮ ቤርታኣ ዓደንህናም ዒንጋኒ ጮኣቄ ካኣና፤ ዓሶ ዓጮ ዒንህ ዔከ ይዓንዳ፤ ይኖ ዓጮሎ ዒንህ ዒ ዳካልሳ ምደና፤ 12 ቶይዲ ማዒ ዓቲንቄ ናይ ቢያ ናንጌና ናንጋ ጎዳም ዒንህ ዒንጋንዳ፤ ይያጉዲ ዒንህኮ ቆልሞኮዋ ቤርታኣ ሾይንታ ቢያ ናንጌና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ማዒንዳ። 13 ሃሪይዳፓ ሾይንቲ ቤርቲ ሾይንቲ ጋዒንቲ ዓዴ ማራናይና ለኣሙዋቴ፤ ሃሪማ ዒንህ ዔከኒ ኮሊባኣቶ ጋዒንቲ ባቃኖ ማንሁዋቴ፤ ቤርታ ሾይንቲ ማዒያ ዓቲንቄ ናይ ቢያ ዒንህ ለኣሚ ዔከንዳያ ኮይሳ። 14 ሃጊ ቤርታ ሙከ ምደይዳ ኔኤኮ ዓቲንቄ ናና ሃና ምክኮ ቡሊያ ዖኤጮቶ ሂዚ ጌዒ ከኤዘ፡- «ዒይላቶና ኑ ምርቁ ጌብፃ ዓጮይዳፓ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ጳኤፓ ምልቆና ኑ ከሴ፤ 15 ጌብፃ ዓጮ ካኣቲ ፔኤኮ ዒኖ ደዲሺ ዒያያ ማዒ ታ ዒንህ ሃሻዓ ጌዔ ምደና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ጌብፃ ዓጮይዳ ዓሰንታ ቆልሞንታኮ ቢያ ቤርቶ ሾይንቶ ምደ፤ ሃህ ቤርቲ ሾይንቲ ማዒ ሾይንቲ ዓዴ ቆልሞ ናንጌና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ማህ

ኑ ዒንጋህ ይኖርከ፤ ቶይዲ ማዒ ሾይንቲ ኑኡኮ ዓቲንቄ ናኣቶ ጋዒንቲ ኑ ለኣሚ ዔከኒ። 16 ይይ ምጋ ኑኡኮ ኩሜይዳ ቴኤቴያ፤ ሃህ ባሊቶይዳ ጌሃና ማላታ ባኣዚ ማዒ ኑም ጳቂህን፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ጳኤፖ ምልቆና ጌብፃ ዓጮይዳፓ ኑና ከሴህያ ኑም ጳቂህን።»

ፒዝ ጌዒ ዔቄ ሻኣርና ታሞና

17 ጌብፃ ዓጮ ካኣቲ ዳሮ ሃሺያና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዑኩ ማዒ ፒሊሰጻኤሜ ዓጮ ዓኣዳ ጎይያይዳና ዓሶ ዔከ ዓኣዳባኣሴ፤ ይያ ዒዚ ማዳህ ዳራ ዔያቶኮ ቤርቶይዳ ዖልዚ ካፒ ዓኣያ ማዒህ ዳንቄቶ ማሊያ ሺርሺ ጌብፃ ዓጮ ማዑዋጉዲከ። 18 ይኖር ይኖ ጎይያ ሃሺ ዘቄ ባዘ ባንህ ዳንዳ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎና ጌዒ ሺርሻ ጎይህ ዔከ ዔያቶ ዓኣዳ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ዖልዘም ጌኣጊንቲ ዓሲ ማዒ ጌብፃ ዓጮፓ ከሰከዘ።

19 ዮሴፔ ፔኤኮ ማጌያ ዔከንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጮኣቄሴ ጎይያና ሙሴ ዮሴፔኮ ማጌያ ዔከ ዓኣዳ፤ ዓይጎር ጌዒቶ ዮሴፔ ዔያቶ፡- «ዖኦሲ ዒንህ ዓውሴም ዒንህ ከሰከካ ምደና ማጌያ ታኣኮ ሃና ሳዓፓ ዔከ ዓኣዳዋቴ» ጌዒ ቤርታ ከኤዘ።

20 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሱኩቴይዳፓ ዔቄ፡ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዓጮ ዓኣ ዔታሜ ጌይንታ ቤዛ ዳንከ፤ 21 ዔያታ ሮኦሪና ምንቴና ቢያ ሃንታንዳጉዲ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ሮኦሪ ፒዝ ጌዒ ዔቄ ሻኣርና፤ ምንቶ ጊንህ ፒዝ ጌዒ ዔቄ ፖዓ ታሚና ማኣዲ ዔከ ዓኣዳ፤ 22 ይይ ፒዝ ጌዒ ዔቄ ሻኣራ ሮኦርና፤ ፒዝ ጌዒ ዔቄ ታማ ሃህ ዲሞና ቢያ ከሌ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዓኣዳ።

14

ዘቄ ባዘና ፒንቄያ

1 ይካፓ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማዒ ማግደሊና ዘቄ ባዘናኮ ሳዛ ዓኣ ፒሃሂርቲ ጌይንታ ቤዘኮ ቤርቶ ዛላ ባዓልፖፕ ኮይሎይዳ ዲንከ ዳዓንዳጉዲ ከኤዘ። 3 ይኖር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ካራ ባይቄ ዓጮሎኮ ኩሎ ሺሪ ሺሪ ማታዳያ ጌብፃ ካኣቲም ማላንዳ። 4 ታኣኒያ ዒዘኮ ዒኖ ደዲሺ ዒያያ ማሃንዳህረ ዒንህ ዒዚ ዳውሳንዳ፤ ዒማና ካኣቲና ዒዘኮ ፖኦሊሶና ታኣኒ ባሺ ዳንቃንዳ ባሺያ ታኣኮ ቦንቾ ማዒንዳ፤ ያዲ ማዒሰካፓ ጌብፃ ዓጮ ዓሳ ታኣኒ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዒህ ዔራንዳ፤» ጋዓዛ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ከኤዘንቲማ ጎይያ ማዳ።

5 ዳራ ቶሊ ዳንዳህ ጌብፃ ዓጮ ካኣቲ ምይዛዖ ዒዘንታ ዒዘና ምላ ማዳ ጳኤፖ ዓሳ ማሊያ ፔኤሲ ሺርሺ፡- «ሃይ ኑ ማዳ ባካ ዓይጎዳይ? ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓኣዳንዳጉዲ ኑ ሃሺህረ ዔያታ ኑኡም ማዳ ማዳ ፓጮኔ ጌይህቲዋዓዳ?» ጌዔ። 6 ይካፓ ካኣቲ ሳርጌሎ ያይቶ ጌኣጊሺ ፖኦሊሶዋ ዔከ ከሰከዘ። 7 ቃራ ደዲ ላሆ ጻኤታ ሳርጌሎ ያይታ ጌዳ ቃሲ ጌብፃ ዓጮይዳ ዓኣ ሳርጌሎ ያይቶ ቢያ ዖሎሮ ዓኣዳንዳጉዲ ከሲ፡

* 13:4 13:4 ዓቢቤ ዒብራ ዓሶኮ ዓቢቤ ጌይንታ ዓጊኤላ ማኣሎና ምይቤ ዓጊኒከ። 13:12 13:12 ከ.ሲ. ማገገጥ 34:19-20፤ ሉቃ. 2:23። 13:19 13:19 ማዢ. ማገገጥ 50:25፤ ዒ.ያ. 24:32።

ዓያቶ ዓይህ ለሌላ ዓሰዋ ገደገሸኝ፤ 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣትኮ ዒኖ ደዲሺ ዒፃፃ ማህህሮ ጫርቁ ከዘይዳ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዒዚ ደውሴኔ፤ 9 ገብፃ ዓጮኮ ስሎ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራህንታ ፓራህ ቶገ ዔኪ ዓኣዳ ዓሰንታ ዋላ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ገንፃ ዓኣዳ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዘቁ ባዘኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ፒሃሂርቲና ባዓልፃፕኔ ኮይሎይዳ ደንኪ ዴዒ ዓኣ ቤዛ ዓኣንቲ ሄሌኔ።

10 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣትና ዒዘኮ ስሎ ያላ ዓሰና ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ገደገንቲ ሙካህ ዛጋፃ ማርጌና ዒጊጩ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዒዛ ባንህህ ዒላቲኔ፤ 11 ሙሴ ኮራ ዔያታ፡- «ገብፃ ዓጮይዳ ኦኡኮ ደኡፒ ቤሲ ባይቁያ? ዔኤዘ፣ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ኦ ሃይቃንዳጉዲ ዓይጋ ኔ ዔኪ ኦና ዩዔይ? ገብፃፓ ኔ ከሴም ኦ ገዳ ሙኤ ባኮ ሂንዳ ዓካሪ ዛጌ! 12 ሃይ ቢያ ማዓንዳህ ሃገ ዒኣካፓ ከሰኩዋፃ ኔኤም ኦ ከኤዚባይ? ዩያ ሌሊቱዋንቲ <ሃዳራ ኦና ሃሹ፣ ገብፃ ዓጮ ዓሰም ዓይሌ ማዒ ማዶ ኦ ማዶም> ኔኤም ኦ ገዳናኣኮከ፤ ጎኔ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ሃይቁያይዳፓ ዒኣካ ዓይሌ ማዒ ናንገፃ ቃራታፃ ዓቲኔ» ገዔኔ።

13 ሙሴያ ዔያቶም ማሃፃ፡- «ደዲዋቲ፣ ዒጊጩፓቲ! ዒንህህ ዓኣ ጎይፃማና ደዲ ዘቲ ጎፀ-ዋቲ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንህህ ዓውሳኒ ማዳንዳ ባኮ ሃኖ ዒንህህ ዛጋንዳኔ፤ ሃኣቶ፣ ሃኖ ዒንህህ ዛጋ ገብፃ ዓጮ ዓሰ ላሚ ዒንህህ ዛጋጋከ። 14 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንህህ ዛሎ ያልታንዳኔ፤ ዒንህህ ማዳኒ ኮይሳህ ዘቲኖ ገዒ ማዓ ባኮ ዛገ ሌሊከ» ገዔኔ።

15 ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ታ ባንህህ ኔ ዒላታህህ ዓይጎርዳይ? ዩያይዳፓ ዴራ ቤርቲም ዓኣዳንዳጉዲ ከኤዘ፤ 16 ኮኦሎ ኔኤኮ ዴገዲ ባዘ ባንህህ ዘንከ፤ ዋኣፃ ላምፃ ቤሲ ፓቁንታንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፃኣዲ ሳዓና ባዘ ቲቁ ፒንቃንዳኔ፤ 17 ገብፃ ዓጮ ዓሰኮ ዒኖ ታ ደዲሺ ዒፃ ዓሲ ማሃንዳህሮ፣ ዴር ዔያታ ደውሳንዳኔ፤ ካኣትና ዒዘኮ ፖኦሊሶና ሃሃ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራህና ታኣኒ ባሽ ቦንቾ ዴንቃንዳኔ። 18 ዔያቶ ታ ባሻዛ፣ ገብፃ ዓጮ ዓሳ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዓህ ዔራንዳኔ» ገዔኔ።

19 ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሶኮ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዔኪ ዓኣዳ ከኣታንቻህህ ሸሪ ገንፃ ዔቁኔ፤ ፒዝ ገዒ ዔቁ ሻኣራኣ ገንህም ዓኣዳ፣ 20 ገብፃ ዓጮ ዓሰና ዒሰራዔኤሌ ዓሰናኮ ባኣካ ዔቁኔ፤ ሻኣራ ገብፃ ዓጮ ዓሰ ዴሚና ካንቃዛ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ጋዓንቲ ፖዒ ፖዓኔ፤ ዩያር ገብፃ ዓጮ ስሎ ዓሳ ዩኖ ዋንቶ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባንህህ ደጫኒ ዳንዳዒባኣሴ።

21 ዩካፓ ሙሴ ኩጮ ዋኣፃ ባንህህ ማህኔ፤ ዩያር ናንገና ናንገ ጎዳ ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ዴኤፒ ዠባሪና ባዘ ፓቁ ገንህም ማህኔ፤ ዠባራ ዩኖ ዋንቲሎ ሃሹዋፃ ዠባርሸህሮ፣ ዋኣፃ ሸኢከም ሳዓ ፃኣዳኔ፤ ዋኣፃኣ ላምፃ ፓቁንቲ፤ 22 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባዘ ፃኣዲ ሳዓና ቲቁ ፒንቃኣና፣ ዋኣፃ ዔያቶኮ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ኮጩ ማዒ ዔቁኔ። 23 ገብፃ ዓጮ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶና፣ ፓራህና፤

ሃሃ ፓራህህ ቶገ ዔኪ ዓኣዳ ዓሳ ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ደውሴ ገንፃ ባዘ ሳዘ ገሌኔ። 24 ሃገ ሳዓኮ ገንህህ ዘቁዋንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ፒዝ ገዒ ዔቁ ታምና ሻኣሮና ባኣካፓ ገብፃኮ ስሎ ያላ ዓሰ ሊካ ዛጋዛ፣ ቢያህህ ዒጊጩ ዋኣቶንዳ ጎይህህ ባይዘኔ። 25 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶኮ ሳርጌሎ ያይቶኮ ሸራህህ ሳዓና ዋላ ዓይህህህሮ ዩኖ ያይቶ ፓራህህና ጎቼሲ ዔኪ ዓኣዳኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ፤ ገብፃ ዓጮ ዓሳ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ማኣዳ ኦና ስያላኔ፤ ዩያር ኦ ዔያቶኮ ቤርታፓ ፑኒንቲቲ ቃራከ!» ዋሊ ኮይላ ገዔኔ።

26 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ባዘ ባንህህ ማህ፤ ዋኣፃ ገብፃ ዓጮ ዓሰይዳ፣ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራህህናይዳ ገንህህ ማፃንጎ» ገዔኔ። 27 ዩያር ሙሴ ኩጮ ፔኤሲ ባዘ ባንህህ ማህኔ፤ ሳዓኮ ገንፃ ዘቃኣና ዋኣፃ ገንህህ ዋንዳኣ ቤዘ ማዔኔ፤ ገብፃ ዓጮ ዓሳ ዋኣፃፓ ጸሸኪ ቶላኒ ማሌኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓንቲ ባዘይዳ ዔያቶ ዔኪ ዔኪ ከኤራኔ። 28 ዋኣፃ ዋንዳኣ ቤዘ ገንህህ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ገንፃ ሙካ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራህህና ያላ ዓሰንታ ሃሃ ገብፃኮ ስሎ ዓሰ ጉቤ ሙዔኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲታፃ ዓቲባኣሴ። 29 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋዓንቲ ዋኣፃ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ዔያቶኮ ኮጩ ማዒ ዔቁህሮ ፃኣዲ ሳዓና ፒንቁኔ።

30 ዩኖ ከሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ገብፃ ዓጮ ዓሰ ኩጮፓ ዓይሴኔ፤ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ገብፃ ዓሰኮ ሌዘዋ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዛጌኔ። 31 ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዚጉዴ ዴኤፒ ዋልቁና ገብፃ ዓጮ ዓሰ ባሹቲያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዛጋፃ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒጊጩኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳና ዒዘም ማዳፃ ማዔ ሙሴ ዑያይዳኣ ዔያታ ጉሙርቁህ ገህኔ።

15

ሙሴንታ ማይራምንታ ያኣሲ ቦንቾም ዓይናዳ ዓይኑዋ

1 ዩካፓ ሙሴና ዒሰራዔኤሌ ዴርና ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዓይኑም ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቾ ዓይናዳኔ፡- «ፓራህንታ ፓራህህና ያላ ዓሰንታ ባዘይዳ ዔኪ ከኤሪ

- ዴግ ዴግ ገዒ ቦንቾንቲህሮ ናንገና ናንገ ጎዳም ታ ዓይናዳንዳኔ።
- 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣኮ ዋልቃህከ፤ ታ ዒዘ ቦንቾ ዓይናዳኔ፤ ታና ዒዚ ዳቁሻፃ ማዔኔ፤ ዒዚ ታኣኮ ያኣዛህከ፤ ዩያር ታ ዒዘ ጋላታኔ። ታ ዓዶ ያኣዛህከ፣ ታ ዒዘ ዴገዲ ቦንቾኔ።
- 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ደዲ ያለያከ፤ ሰንፃኣ ዒዘኮ ናንገና ናንገ ጎዳከ።»
- 4 «ገብፃ ዓጮኮ ስሎ ዓሰ ሳርጌሎ ያይቶና ዋላ ባዘይዳ ከኤራኔ፤ ፖኦሊሶ ዓይህ ደኡሪንቲ ዓሳኣ ዘቁ ባዘና ሙይንቲኔ።
- 5 ማርጌና ዔታዳ ባዘ ዔያቶ ደኡኪ ባይዘኔ፤ ሹቼጉዲ ዔያታ ኮላዲ ባዘ ዔቶ ከዳኔ።»

- 6 «ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጫ
 ምልቁና ቦንቸንጥቴን፤ ሞርኮዋ ባይዜን።
- 7 ኔኤኮ ጳጳሪ ማዕ ዋልቆና ኔና ዒፃ ሞርኮ ኔ
 ባሽጌ፤
 ኔኤኮ ዳጋ ታሚጉዲ ዒኤቴሚር ዲኢሪጉዲ
 ዔያቶ ሙዔን።
- 8 ባዘ ኔኤኒ ዑኡዜ ምደና
 ሞኣፃ ኩሊንጥቴን፤ ዓዳ ኮጩጉዲ ፒዝ ጌዒ
 ዔቆን፤
 ዳኤፖ ዔቶይዳ ዓኣ ሞኣፃ ቶርጳዲ ዳዔን።
- 9 ሞርኮ ማላዎ፡- «ደውሲ ታ ዔያቶ ዓርቃንዳን፤
 ቆሎዋ ታ ዔያቶኮ ገሽታንዳን፤
 ታ ሸና ጌዔሚጉዳያ ታ ዔካንዳን፤
 ታኣኮ ዓፓሮና ታ ዔያቶ ሞዳንዳን ሂዚ
 ጌዔን።
- 10 ጋዓንጥ ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ!
 ኔ ፔቴና ዑኡዛዛ ባዘ ዔያቶ ዔኤዳን፤
 ባዘይዳ ዓንገጉዲ ዔያታ ጌሊ ባይቆን።
- 11 ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ! ካኣሽከንታ ያኣዘይዳፓ
 ቢያ
 ኔናጉዳያ ያናዳይ? ጌኤሹሞና ሄርሺሳይ
 ቦንቸናኣ ዒጊቻይ፤
 ኔ ምልቁና ማዲንታ ሄርሺሳ ባኮ
 ማዳንዳይ ኔጉዳያ ያናዳይ?
- 12 ሚዛቆ ኩጫ ኔ ዔቁሴ ምደና ሳዓ ኑ ሞርኮ
 ዔኤዳን፤
- 13 ናገረና ናገጋ ናሹሞና ኔ ዓውሴ ዳሮኮ ቤርታ ኔ
 ዓርና ማዔን፤
 ኔኤኮ ዳዳሞና ኔኤም ዳማዳ ሳዔሎ ዔያቶ
 ኔ ጌልዜን፤
- 14 ማሌ ዳራ ቢያ ዬያ ሞይዜ ምደና ዒጊቹሞና
 ጎጋይቆን፤
 ፒሊሰጻኤማ ዓጮ ዓሳ ዲቃተሚና ጎይሚ
 ባይዜን፤
- 15 ዔይላማ ዓጮ ሱኡጋ ኮሺ ዑሣ ዓኣዳ ሚታዳን፤
 ሞዓኣቤ ዓጮኮ ዳኤፖ ዓሳ ዒጊጩ
 ጎጋይቆን፤
 ካኣና ኔ ዓጮ ዳሮኮዋ ሄርሺንቶ ማሊፃ
 ባይቆን።
- 16 ዲቃተሚና ዒጊቹሞና ዔያቶይዳ ጌሌን፤
 ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኮ ምልቆ ዔያታ
 ዛጌሚር
 ዓይላታፓ ኔኤኒ ከሴ ኔኤኮ ዳራ
 ያኣከ ዓኣዳንዳያ ሄላንዳኣና ዔያታ
 ዲቃተሚና ሹቹጉዲ ዚቲ ጌዔን።
- 17 ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ምርቃኒ ማዜ
 ቤዘይዳ
 ኔኤኮ ኩጫ ማዜ ጌኤዮ ማኣሮይዳ
 ኔ ዳይ ማዔ ዲኮይዳ
 ኔ ዳሮ ዔከ ሙከ ዒኡካ ኔኤኒ ጌሣንዳን።
- 18 ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ!
 ኔኤኒ ናገረና ካኣተ ማዒ ናገጋንዳን።»
- 19 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፃኣዲ ሳዓና ባዘ ቲቂ
 ፒንቁን፤ ጋዓንጥ ጌብጻ ካኣተኮ ፓራሚ፤ ሳርጌሎ
 ያይታ፤ ፓራሚና ያላ ዓሳኣ ቢያ ባዘይዳ ጌላዛ
 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሞኣፃ ጌንሣ ማሄም ሞኣፃ ዔያቶ
 ሙዔን።
- 20 ዓኣሮኮ ጌሮ፤ ያኣሲ ማሊሢ ከኤዛ፤
 ማይራም ጎጋሰኮና ካራቤ ዔኮኔን፤ ማሌ ላኣላኣ

ዬና ጎይያ ፔኤኮ ታምቡር ዔከ ባዒ ኮርጊ ኮርጊ
 ዒዛ ገንፃ ዓኣዲሚ ዓርቆን፤ 21 ማይራም ዓይኮም
 ዔያቶም ዳንሚ፡-
 «ፓራሚንታ ፓራሚና ያላ ዓሳ ባዘይዳ ከኤሪ
 ዳኤፖ ባሽሚ ዒ ዳንቁሚር
 ናገረና ናገጋ ጎዳም ዓይናዳሞቴ» ጌይሚና
 ዓይናዳን።

ጫንጮ ሞኣፃ

22 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ዘቂ ባዘ ጌዳና
 ፒንሚ ሹኡሬ ጌይንታ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዔከ
 ዓኣዳን፤ ዬና ጎይያ ሃይሣ ከሊ ጉቤ ዔያታ
 ሃንጥጥ፤ ጋዓንጥ ፔቴታፃ ሞኣሚ ዔያታ ዳንቁባኣሴ።
 23 ዬካፓ ማኣራ ጌይንታ ቤሲ ዔያታ ሙከ ሄሌን፤
 ጋዓንጥ ዒዛ ቤዘይዳ ዓኣ ሞኣፃ ጫንቹ ማዔሚር
 ዑሽካኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ፤ ማኣራ ጌይንጥሚያ
 ዬያርኮ። 24 ዒማና ዳራ ሙሴ ዑይይዳ ጉንዲሚ፡-
 «ዓካሪ ኦኤኒ ዓይሳ ዑሽካንዳይ?» ጌዒ ዒዛ
 ያኣጩን። 25 ሙሴያ ዳኤፖ ዒላቲና ናገረና ናገጋ
 ጎዳ ሺኢቃዛ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒዛም ፔቴ ሚሚ
 ዳቁን፤ ዬና ሚያ ዔከ ሞኣፃ ዒዚ ዓጋዛ ሞኣፃ ዓኣዳ
 ዑሽም ጌኢጋያ ማዔን።
 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዔያታ ምርቃንዳ ሞጌ ዬና
 ቤዘይዳ ዔያቶም ዒንጌን፤ ሃሣ ዔያታ ዒዛም
 ዓይሚንታቴያ ዓይሚንታጥቴያ ዒና ዔያቶኮ ሙሪ
 ዛጌን፤ 26 ሂዚ ዔያቶም ዒ ጌዔን፡- «ታ ቤርታ ኮሺ
 ማዔ ባኣዚ ማዲሚና ታኣኮ ዓይሚያም ካፒሚና
 ጉቤ ዒናፓ ታኣም ዒንሚ ዓይሚንጥቴጥ ጌብጻ ዓጮ
 ዓሳ ዑፃ ታ ዔከ ዬዔ ዳርዓሚዳፓ ፔቴናታፃ ታ
 ዒንሚ ሚታሳዓከ፤ ዒንሚ ዳቁሻ፤ ናገረና ናገጋ
 ጎዳሚያ ታናኮ።»

27 ዬካፓ ዔሊማ ጌይንታ ቤዘ ዔያታ ሙኮኔ፤
 ዒዛ ቤዘይዳ ታጾ ላምፃ ሞኣሚ ዓልቃ ቤሲና
 ላንካይታሚ ታሚሬ ጌይንታፃ፤ ሚኤጻ ማላ ሙፃ
 ሚሚ ዓኣኔ፤ ዳራ ዒዛ ሞኣፃ ዓጮይዳ ዳንከ
 ዳዔን።

16

ያኣሲ ዳሮም ማና ጌይንታ ሙኡዚንታ ፑር ማላ ካፖና ዳኮሚ

1 ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጌብጻፓ ከሰከንጥ
 ላምዓሳ ዓገሩኮ ታጾ ደንጋሳ ከሎና ዔሊማፓ
 ዔያታ ዔቁ ሲናና ዔሊማናኮ ሳዘይዳ ዓኣ «ሲ»
 ጌይንታ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሙኮኔ። 2 ዬና
 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ቢያሚ ሞላ ቡከንጥቴ
 ሙሴና ዓኣሮኔይዳ ጉንዲሚሚና፡- 3 «ናገረና
 ናገጋ ጎዳ ኑና ሞንዳ ጌብጻይዳ ዓኣንጥ ሞዲሞፃ
 ዓይሳሮ ሃሽይ? ዒኢካ ማሌ ባካ ዓቴቴ ዓሽከ
 ማዔቶም ማሌ ኑ ኮሚጉዳያ ሚርጌ ሙኡዚ
 ኑ ሙዒኒ ዳንዳዒን፤ ዒንሚ ጋዓንጥ ኑና ቢያሚ
 ናይዚና ኑ ኩዳንዳጉዲ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ
 ዔከ ከሴን» ጌዔን።
 4 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሃይሽ ታኣኒ
 ዒንሚ ቢያሚም ጌዳንዳ ሙኡዚ ጫሪንጫፓ
 ዲኢኒሻኒከ፤ ዳራ ቢያ ከሊ ከሰከ ከሰከ
 ዒማ ከሎም ጌዳንዳ ሙኡዚ ማንፃ ዔኮንጎ፤
 ዬያይዳ ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋ ሞሳ ዔያታ ካፓቴ
 ታ ዛጋንዳን። 5 ላሃሳ ከሎና ጋዓንጥ ዔያታ ፔቴ

16:4 16:4 ዮሃ. 6:31፤

ከሌ ማንጻ ዓካዘይዳ ቃሲ ፔቴ ከሊር ዓከ ገሊገሎንጎ» ጌዔ።

6 ሙሴና ዓኣርኔና ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዳርም፡- «ገብጻ ዓጫጋ ዲንህ ዓከ ከሴህ ናንገና ናንጋ ጎዳታህ ሃኖ ዲባሲ ዲንህ ዓራጎዳ፤ 7 ዘር ጉቴ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቸ ፔጋሲ ዳዋ፡ ዓኣፒዳ ዱካ ፖዒ ዲንህ ዘጋንዳ፤ ዲዛይዳ ዲንህ ጉንዳሪ ማዕህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋይዘ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኦኦኒ ዲዛ ዲንጋ ዋጎ ማደይዳ ፔኤቫያ ማዕህር ኦጊዳ ዲንህ ጉንዳሪ ማዕህር ዲዛይዳ ጉንዳሪ ማዕህር» ጌዔ። 8 ዩካጋ ሙሴ ከኤዛዎ፡- «ዲዛይዳ ዲንህ ጉንዳሪ ማዕህር ዲዛ ዋይዘህር ዲባሲ ዲንህ ሙዓንዳ ዓሸከንታ ዘር ጉቴ ገንህ ዲንህ ኮዓህጉዳያ ካህ ዲንህ ሙሴን ዲንጋንዳህ ናንገና ናንጋ ጎዳከ፤ ኦ ዓይጎዳይ? ኦጊዳ ዲንህ ጉንዳሪ ጌይፍ ናንገና ናንጋ ጎዳይዳ ዲንህ ጉንዳሪ ጌይህከ» ጌዔ።

9 ሙሴ ዓኣርኔም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛይዳ ዓይታ ጉንዳሪ ማዕህር ዋይዘህር፡ ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ሙከ ዲዛ ቤርታ ዔቃንዳጉዳ ከኤዘ» ጌዔ። 10 ዓኣርኔ ጉቤ ዓሰም ከኤዛዛ፡ ቢያህ ዓኣፖ ካር ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ባንህ ሸርሸ ዛጌ፤ ዩማና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቸ ፔጋሲ ዳዋ ፖዒ ቫኣሬና ዋላ ጴዕ፤ 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ከኤዛዎ፡- 12 «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታጊዳ ጉንዳሪ ታ ዋይዘ፤ ዩያር ሂዚ ጌዒ ዔያቶም ከኤዘ፡ ሂኖ ዓባ ጌላንዳህኮ ቤርታ ዲንህ ሙኦዚ ማዕህር ዓሸከ ዲንህ ዳንቃንዳ፤ ዘር ጉቴ ዲንህ ኮዓህጉዳያ ካህ ዳንቃንዳ፤ ያዲ ማዕሰካጋ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህ ኮ ያሰታህ ዲንህ ዓራጎዳ፤» ጌዔ።

13 ዩኖ ዋንቶ ማርጌ ፑር ማላ ካፒ ባራኒ ሙከ ጉርዶ ባይዚ ዳዔ፤ ዘር ጉቴ ገንህ ጉርዶ ዓጫ ያልካዕ፤ 14 ዩይ ያልካ ያኣደሰካጋ ዳካ ሸኢቸ ባኣዚ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎዳ ጴዕ፤ ዩና ባካ ጎይዳ ከዳ ላሄያ ቦኦሬ ቫኣዛ ባኣዚ። 15 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዩያ ዘጋየ ዓይጎታቴያ ዔሪባኣህር፡- «ሃይ ዓይጎ ባኣዚዳይ?» ጌዒ ዋላ ያኣጩ።

ሙሴ ዔያቶም፡- «ሃይ ዲንህ ሙዓንዳጉዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንጌ ሙኦዚ፤ 16 ዲንህ ፔቴ ፔቴህ ዲንህ ኮይጎ ጎይዳ ሌሊ ማንጻ ዔካንዳጉዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህ፤ ዩያር ፔቴ ፔቴ ማኣርይዳ ዓኣ ዓሳ ቶኣካ ቶኣካ ፔቴ ጎሜሬ * ዔኮንጎ» ጌዒ ከኤዘ።

17 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዩኖ ጎይዳ ማዕህር፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ማርጌ፡ ዘላ ዳካ ቡኩሲ ዔኮኔ፤ 18 ዔያታ ዔካየ ማካዛ፡ ማርጌ ቡኩሲ ዔኮህም ዑህ ዓኣዲ ዲቢባኣሲ፤ ገንህ ዳካ ቡኩሲ ዔኮህም ፓጩባኣሲ፤ ፔቴ ፔቴህ ቡኩሲ ዔኮህ ገዳንዳማ ጉዳያ ሌሊ። 19 ሙሴ ዓሰም፡- «የና ማዕቶዋ ሃናኣ ከሎም ኮይጎማጋ ዑህ ዓኣህ ዘራኣር ጌሃንዳያ ኮይሱብ» ጌዔ። 20 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጋዓንቴ ሙሴ ከኤዘህ ዋይዘ ዓይ ዩኖ ከሎም ቡኩሲህዳጋ ፓቄ ዋይህ፤ ዩያር ዘር ጉቴሎ

ዋዒ ዘልቁ ዘዓያ ማዕህር፤ ሙሴ ዲማና ዔያቶ ኮሺ ጎሬ። 21 ጉቶ ጉቶ ፔቴ ፔቴህ ፔኤም ገዳንዳማ ጉዳያ ቡኩሲ ዔኮኔ፤ ዓባ ያይደሰካጋ ጋዓንቴ ጎይዳ ዓቴህ ቢያ ዓልቁ ዓልቃ።

22 ላሃሳ ከሎና ፔቴ ፔቴህ ላም፡ ጎሜሬ ማዕህር ቡኩሲ ዔኮኔ፤ ዳማ ዳማ ፓቄንቴ ዲቢ ዓሰኮ ሱኡጋ ቢያ ሙከ ዩኖ ሙዖ ዘሎ ሙሴም ሃይሶ ከኤዘ፤ 23 ዲዚ ዔያቶም፡- «ዚራኣ ከላ ዲዛም ዳማዳ ሃውሾ ከሊ ማዕህርጉዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህ፤ ዩያር ሃኖ ዲንህ ላኣዳ ባኮ ላኣዳዋቴ፤ ካህ ባኮዋ ካህዋቴ፤ ዓቴህ ዘራኣር ዓቶንጎ» ጌዒ ከኤዘ። 24 ዩካጋ ዔያታ ሙሴ ዓይህ ጎይዳ ዓቴህ ዘራኣ ከሎም ጌህ፤ ዩይ ጋዓንቴ ዋዒ ዘልቁ፡ ዘዓያ ዘዓባኣሲ። 25 ሙሴ ዔያቶም፡- «ሃያ ሃኖ ሌሊ ሙሙዑዋቴ፤ ሃኖ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዳማዳ ሃውሾ ከሊከ፤ ዩያር ሃናኣ ከሎና ሙዖ ቦኦይዳ ዲንህ ዳንቃን። 26 ዩያር ላሆ ከሎ ቢያ ዓቴዎ ሙዖ ቡኩሱዋቴ፤ ሃውሾ ከሎ ማዕ ላንካሳ ከሎና ጋዓንቴ ፔቴታዎ ሙኦዚ ዳዲንዳዎ» ጌዔ።

27 ላንካሳ ከሎና ዳር ባኣኮይዳጋ ዳካ ዓሲ ሙዋ ባኮ ዔካኒ ከሰኮ፤ ጋዓንቴ ፔቴታዎ ዳንቁባኣሲ። 28 ዩካጋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዲንህ ታኣኮ ዓይህ ከንህዎ ዓይህ ዓይዳ ሄላንዳኣዳይ? 29 ታኣኒ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔቴ ሃውሾ ከሊ ዲንህም ዲንጌህ ዳቂህዋቴ፤ ቢያ ከሊ ላሃሳ ከሎና ላም፡ ከሊም ገዳንዳ ሙኦዚ ታ ዲንህም ዲንጋህ ዩያርከ፤ ላንካሳ ከሎና ፔቴ ፔቴህ ማኣራጋ ከሰኩዎ ዓኣ ቤዘይዳ ቢያ ሃውሽ ፔኤቆንጎ» ጌዔ። 30 ያዲ ጌይንቴህር ዳር ላንካሳ ከሎና ፔቴታዎ ማደ ማደባኣሲ።

31 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዩኖ ሙዖ «ማና» ጌዔ፤ ዩና ባካ ዳካ ቦኦሬ፡ ጋኣሺ ዓኣፒ ማላያኮ፤ ዓኣህማ ዔኤሰና ዋላ ላኣዲንቴ ላኣዳ ጉዳያኮ።

32 ሙሴ፡- «ኦ ዲዚ ገብጻ ዓጫጋ ዔከ ከሴያና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎዳ ኦ ሙዓንዳጉዳ ዲንጌ ሙዓ ሃያ ማዕህር ሙካ ሾይንታ ዘጋንዳጉዳ ማና ኦ ጌሃም ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦና ዓይህ።» ጋዓየ፡ 33 ዓኣርኔም፡- «ፔቴ ያቴ ዔከጋጋ ፔቴ ጎሜሬ ማዕህር ማና ዔከ ዲኣካ ሃጊ ሙካ ሾይንቶም ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ካፒንቴ ዳዓንዳጉዳ ጌህ» ጌዔ። 34 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ጎይዳ ዓኣርኔ ሃጊ ሙካ ሾይንቶም ዲኣካ ጌህንቴ ዳዓንዳጉዳ ጫኣቁም ታኣቦቶ ጌይንታ ሳኣዲና ቤርታ ማናህ ጌህ። 35 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጋንዳ ካኣና ዓጮ ዘጸ ሄላንዳኣ ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ ዩኖ ማና ጌይንታ ሙዖ ዔያታ ሙዔ።

36 ዩኖ ዋደና ዔኤቢ ማኮ ዔርቲ ባኮንህ ዲፔና ጎሜሬናኮ፤ ዲፔ ጌይንታ ታጶ ደንጎ ከሎ ማዕያ ማዕዛ፡ ጎሜሬ ፔቴ ከሎና ዘላና ማዕያኮ።

17

ላላጋ ዓልቁ ዋኣዎ (ላሚ. ዋማ 20:1-13)

1 ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ያና ፔቴ ቤዛጋ ማሌ ቤሲ ዓኣዲ ዓኣዲ

16:15 16:15 1ቆር. 10:3። * 16:16 16:16 ጎሜሬ ጌይንታ ባከላ፡ ዩኖ ዋደና ዔኤቢ ማኮ ባኣዚ ማዕዛ፡ ፔቴ ጎሜሬ ፔቴ ከሎና ዘላና ማዕያኮ። 16:18 16:18 2ቆር. 8:15። 16:23 16:23 ኬሲ. ማገ 20:8-11። † 16:31 16:31 ማና ጌይዮ- ዔብሬ ሙኦቸና «ሃይ ዓይጎዳይ?» ጌይህጉዳያኮ (ፓይ. 15 ዛጌ።) 16:31 16:31 ፓይ. ማገ 11:7-8። 16:33 16:33 ዔብ. 9:4።

ጋዳና «ሲኒ» ገይነታ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሃሺ ዳንዲ ሬፕዲሜ ገይነታዘይዳ ዳንኪ ዳዔ። ጋዳንቴ ዬሩ ቤዘይዳ ዑሽኮ ዋኣሢ ባኣሴ።
2 ዬያሮ፡- «ኑ ዑሽካንዳ ዋኣሢ ኑኡም ዲንጌ!» ገዲ ሙሴይዳ ዔያታ ዲላቴ።

ሙሴ ዲማና፡- «ዲንሢ ዓይጎሮ ታና ማኪ ገሰታይ? ሃሢ ዓይጎሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋይታቴያ ኑ ዘጎም ዲንሢ ጋዳይ?» ዔያቶ ኮራ ገዔ።

3 ዳራ ጋዳንቴ ሚርጌና ዳኤቢንቴያ ማዔሢሮ፡- «ገብፂ ዓጫፓ ኑና ኔ ዓይጋ ከሴይ? ኑናንታ ኑ ናኣቶንታ ሃሃ ኑ ቆልሞንታ ዋላ ቢያ ዋኣሢ ዳኤቢና ኩርሲሳኒዳ?» ገዲ ሙሴ ዑፃ ጉንዲሚያ ሃሽ ዲጃ።

4 ሙሴ፡- «ሃያ ዳሮ ዓካሪ ታ ዋዋዳቶ ኮሽካንዳይ? ሃይሽ ሃይ ዓሳ ታና ሹቻ ዳዒ ገኢጌ።» ገዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዲላቴ።

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ሱኡጎይዳፓ ዘላ ዳካ ዓሲ ዔኪጋፓ ዳሮኮ ቤርታ ዓኣዳ፤ ዓባዬ ዋሮ ኔ ጳርቁ ኮኡሎሎ ውጫ ዓርቁ፤ 6 ታኣኒ ሲና ዲኮይዳ ዓኣ ላሎ ዑፃ ኔ ቤርታ ዔቃንዳ፤ ኔኤኒ ላሎ ሹጮ ጳርቁ፤ ዳራ ዑሽካንዳ ዋኣሢ ጋራፓ ዓልቁ ከሰካንዳ።» ጋዳዛ፡ ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ሱኡጎ ቤርታ ዬሩ ጎይያ ማዳ።

7 ዬና ቤዛ ማሳሄ * ገንሣ ሃሃ ማሪባ † ገይነቴ፤ ዓይጎሮ ገዔቶ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑኡና ዋላም? ዋላቴዎይ?» ገዲ ጉንዲሚያና ሃሃ «ዲ ዋይታቴያ ኑ ዘጋንዳ።» ገዔሢሮኮ።

ዓማሌቁ ዓሳኮ ያሎና ባሽንቶ

8 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሬፕዲሜ ጎይ ቤዛ ዓኣንቴ ዓማሌቁ ዓሳ ሙኪ ዔያቶ ያሌ፤ 9 ሙሴያ ዲያሱም፡- «ዳካ ዓሲ ዶኔሪ ዔኪጋፓ ዚራኣ ከሎና ዓማሌቁ ዓሳ ያሌ፤ ታኣኒያ ያኡሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ማዲንዳጉዳ ያኡሲ ታኣም ዲንጌ ኮኡሎሎ ዔኪ ገሚር ዑፃ ከሰኪ ዔቃንዳ።» ገዲ ዓይህ። 10 ዲያሱ ሙሴኮ ዓይህያ ኩንሢ ዓማሌቁ ዓሳ ያላኒ ዳንዳ፤ ሙሴና ዓኣሮፎና ሃሃ ሁኡራ ጎሃሢ ገሚር ከሰኪ፤ 11 ዬካፓ ሙሴ ፔ ኩጮ ጫሪንጮ ባንሢ ዔቁሳኣና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎና ባባሻ፤ ኩጮ ዲዚ ሊካ ከይሳኣና ጋዳንቴ ዓማሌቁ ዓሳ ገንሣ ደዲ ደዲ ባሻ። 12 ዬያሮ ሙሴኮ ኩጮ ደጫሢሮ ዓኣሮፎና ሁኡራና ሹቺ ዔኪ ዬዲ ሙሴ ዳዓንዳጉዳ ገሢ ዳይህ፤ ዬካፓ ሻውሎና ሚዛቆ ዘሎናይዳ ቃሶ ዲዛኮ ከኤሊንቁ ዓርቁ ዔቁ ዳንዲ ዓባ ገላንዳያ ሄላንዳኣና ፔኤቁ። 13 ዬያይዲ ዲያሱ ዓማሌቁ ዓሳ ያላ ባሽ።

14 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ቢያ ዋዳና ማላንቴ ማላንቴ ናንጋንዳጉዳ ሃሮ ባሽያ ሃይሶ ፃኣ፤ ዲያሱማኣ ገንሣ ዓማሌቁ ዓሳ ኩርሲ ታ ባይዛንዳያ ማዔሢ ከኤዜ» ገዔ። 15 ሙሴ ዲማና ያኡሲም ዲንጎ ባኣዚ ዲንገ ካኣሽኮንዶ ቤሲ ሹቺና ኮሺ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ባሽያ ዔርዛ ባንዲራሢ» ገዲ ሱንሢ ገህ፤ 16 ዲዚ ሃሃ «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባንዲሮ ዳገዲ ዓርቁዋቴ፤

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓማሌቁ ዓሳ ቢያ ዋዳ ያሌ ጎይሣ ዳዓንዳ።» ገዔ።

18

ዮቴሪኮ ሙሴ ዘገያ

1 ያኡሲ ገብፂ ዓጫፓ ሙሴና ዲሰራዔኤሌ ዳሮና ዔኪ ከሴያና ዔያቶም ማዳ ባኮ ቢያ ሚዲያሚ ዓጮኮ ቁኤሴ ማዔ፤ ሙሴኮ ባይሲ፤ ዮቴሪ ዋይዜ፤ 2 ዬያሮ ሙሴ ዲዛ ኮራ ቤርታ ሃሺ ዓኣዳ ዲዛኮ ማቾ ሲፓራንታ፤ 3 ላምያ ዓቴንቆ ናኣቶንሢንታ ዋላ ዔኪ ሙኪ፤ ሙሴ፡- «ዓሲ ዓጪዳ ታ ሙኪ ዓሲኮ» ገዲ ቶይዶ ናዓሢኮ ሱንያ ገርሾሚ ገይ ቤርታ ገህያኮ። 4 ዬያጉዳ፡- «ታ ዓዶ ያኣዛሢ ታና ማኣዳ፤ ገብፂ ዓጮ ካኣቲ ታና ዋዲዋጉዳ ዓውሴ።» ገዲ ላምዓሳ ናዓሢኮ ሱንያ ዔኤሊዔኤሪ * ገዲ ገህ፤ 5 ዮቴሪ ሙሴኮ ማቾና ዲዛኮ ላምያ ናኣቶንሢንታ ዋላ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሙሴ ዳንኪ ዳዔ፤ ያኡሲ ዲኮ ሙኪ፤ 6 ዔያቶ ሙኪያ ዔርዛኒ ሙሴም ከኢታ ቤርታ ዳኮ፤ 7 ዬያሮ ሙሴ ዲዛ ጎይሣ ዔካኒ ከሰኪ፤ ዳንቁ ዋዳና ቶኣኮ ሂርኪዲ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤሊ ሂርቁ፤ ዔያታ ቢያሢ ኮሺ ማዲያ ዋላ ያኡጮሰካፓ ሙሴኮ ማኣሪ ዋላ ገሌ፤ 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓውሳኒ ገብፂ ዓጮ ካኣቲና ዲዛኮ ዳሮናይዳ ማዳ ዲቃሢ ሂርሺሳ ባኮ ቢያ ሙሴ ዮቴሪም ከኤዜ። ሃሃ ገንሣ ዳራ ጎይያዳ ዓኣንቴ ዋዚጉዳ ደዲ ማታ ዔያቶና ካኣሚቶ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዔያቶ ዋዲ ዓውሴቶ ከኤዜ። 9 ዮቴሪ ዬያ ቢያ ዋይዛያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ገብፂ ዓሳ ኩጫፓ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓውሳኒ ማዳ ኮዥ ባኮና ዋዛዲ፡- 10 «ገብፂ ዓጮ ካኣቲና ዲዛኮ ዳሮና ኩጫፓ ዲንሢ ዓውሴ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ጋላቲንቴያ ማም፤ ዳሮ ዓይላታፓ ከሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲንቶንጎ። 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪንታ ያኡዘ ቢያይዳፓ ባሻያ ማዔሢ ዓካሪ ታኣኒ ዔራ፤ ዓይጎሮ ገዔቶ ገብፂ ዓጮ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ዑያይዳ ያቶርቁ ዬያጉዳ ቦርሲሳ ባኣዚ ማዳሢሮ ሃያጉዳ ዲቃሢ ሂርሺሳ ባኣዚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ።» ገዔ። 12 ዬካፓ ዮቴሪ ቢያ ሚቺንቴ ዲንገንታንዳ ባኣዚና ያኡሲም ዲንገንታንዳ ማሌ ዲንገሢ ዔኪ ሙኪ፤ ዓኣሮፎንታ ዲሰራዔኤሌ ዳሮኮ ሱኡጎንታ ሙሴ ባይሲና ዋላ ካኣኹም ዳማሶና ሙያ ሙዒ ሙሴ።

ዋይሣ ዓሳኮ ደኣሪንቴያ (ላሚ. ዋማ 1:9-18)

13 ዚሮ ጉቴሎ ሙሴ ዳሮ ባኣኮይዳ ዓኣ ዑሮና ማርማሢና ዘሎ ገሰቲ ዋጋኒ ዳዔ፤ ዳራ ዲዛኮ ዓጫ ቡኪ ዔቁም፡ ማዳ ዲዛም ዲቤሢሮ ጉቴፓ ዳንዲ ዲባኒ ሄላንዳኣና ዲ ዳዔ። 14 ዮቴሪ ሙሴ ማዳ ባኮ ቢያ ዘገሰካፓ፡- «ኔ ዋዎይታ? ዳራ ኔኤና ገሰታኒ ገዲ ጉቴፓ ዳንዲ ዲባኒ ሄላንዳኣና ኔ ኮሮይዳ ዔቁም፡ ሃያ ባኮ ቢያ ዋይሣ ዓሲ ማዳ

* 17:7 17:7 ማሳሄ ገይያ፡- ዲብሪ ዓሳ ሙኡቺና «ዋይታቴያ ዘገሢ» ገይህኮ። † 17:7 17:7 ማሪባ ገይያ፡- ዲብሪ ዓሳ ሙኡቺና «ጉንዲሚሢ» ሃሃ «ሳሪንቴ» ገይህኮ። 17:14 17:14 ላሚ. ዋማ 25:17-19፤ 1ሳሙ. 15:2-9። 18:2 18:2 ኪ.ሲ. ማገ 2:21-22። 18:3 18:3 ዳኪ. ማዳ 7:29። * 18:4 18:4 ዔኤሊዔኤሪ ገይያ፡- ዲብሪ ዓሳ ሙኡቺና «ያኡሲ ማኣዳ።» ገይህኮ።

ዛጋይ ዓይን ነ ኔኔር ሌሊ ዳዒ ላባይ?» ጌዒ ያክጩኝ።

15 ሙሴ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ሃያ ቢያ ማዳህ ዳራ ያኦሲ ማሊያ ዓራራ ታ ባንህ ሙካህረኮ፤ 16 ላምዎ ዓሲ ዋላ ዑራዲ ታ ኮራ ሙኩቶ ዋይ ፒዜታቶዎ ታ ዔርዛኒ ያኦሲኮ ዋኅና ዓይህያና ዔያቶም ከኤዛኔ» ጌዔኔ።

17 ዬካፓ ዮቴሬ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃይ ኔ ማዳ ባካ ቢያ ፒዜቱቀሰ፤ 18 ኔናገታ ዳርገታ ኔ ጉሪ ላቢሳኔ፤ ኔ ኔኔር ሌሊ ማዒ ሃያ ቢያ ማዳኒ ኔኔም ዳኔህኮ፤ 19 ሃንዳ ታኣኒ ፔቴ ባኣዚ ኔና ዘርም፤ ያኦሲያ ኔኔና ዋላ ማዳንዳኔ፤ ዳር ዛሎ ያኦሲ ቤርቶ ኔኔኮ ሺኢኪያና ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ዒዛ ቤርቶ ሺኢሺያ ፒዜኮ፤ 20 ኔኔኒ ያኦሲኮ ዓይህያ ዔያቶ ዔርዛኒ፤ ሃህ ዔያታ ዋይቲ ናገገኒና ማዳኒ ኮይሳቴያ ፔጋሲ ከኤዛኒ ኔና ኮይሳኔ፤ 21 ጋዓገቲ ዬያይዳ ቃሲ ዔራቶ ዓኣ ዓሲ ደኦሪ ዳር ዑይይዳ ሺያ ዓሲ ዋይህያ፤ ያኦሲ ዋይህያ፤ ደንገታሚ ዓሲ ዋይህያና፤ ታጾ ዓሲ ዋይህያ ማሂ ጌህ። ዬያታ ያኦሲ ዒገጫያ፤ ጉሙርቁገታያና ዳሚና ዒንጎ ባኣዚናኣ ጌሺገቱዋያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 22 ዔያታ ቢያ ከሊ ሙኪ ሙኪ ሚርጌ ዳኔህ ማዒባኣ ባኮ ዛገ ዋጎንጎ፤ ዔያቶኮ ዑህ ማዔ ዳኔ፤ ባኣዚ ጋዓገቲ ኔ ኮራ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዔያታ ዬያይዲ ኔ ባሶ ፓቁ ዔኬቶ ማዳ ኔኔም ሺሌዓንዳኔ። 23 ዬያይዲ ኔ ማዳቶ፤ ሃህ ዬይያ ያኦሲ ማሊህ ማዔቶ ኔና ኔ ጉሪ ላቢሳኔ፤ ዳራ ሺሌዔና ሃይሳ ዔያቶኮ ጋፔም ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዓኣዳንዳኔ።»

24 ዬያር ሙሴ ዒዛኮ ባይሲ፡ ዮቴሬ ዘሬ ዘር ቢያ ዔኪ ማዳይዳ ፔኔሺኔ። 25 ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያህ ባኣካፓ ዔራቶ ዓኣ ዓሲ ደኦሪ፤ ሺያ ዓሲ ዋይህያ፤ ያኦሲ ዋይህያ፤ ደንገታሚ ዓሲ ዋይህያ፤ ታጾ ዓሲ ዋይህያ ማሂ ዳር ዑፃ ቢታንቶ ዓኣያ ማዳንዳጉዲ ጌህኔ። 26 ዔያታ ዳኔህ ማዒባኣ ሃይሶ ዛገ ዛገ ዳርም ቢያ ከሊ ዋገህ ላርቁኔ፤ ኮሺ ሜታሳያ ማዔ ባኮ ሌሊ ሙሴ ባንህ ዳካዎ፤ ሺሌዔ ማዔ፤ ዑራና ጎሪጎቲና ማዔ ባኮ ቢያ ዔያታ ፔኔር ጌሰቲ ኩንህኔ።

27 ዬካፓ ሙሴ ዮቴሬ ሳራህ ዳኬኔ፤ ዮቴሬያ ፔ ዓጮ ማዒ ዓኣዳኔ።

19

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሲና ዳኮይዳ

1 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብፃ ዓጫፓ ከሰከንቲ ሃይህሳ ዓገሮኮ ቤርታሳ ከሎና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሲና ሙኪ ሃሌኔ፤ 2 ዔያታ ሪፕዲሜይዳፓ ዔቁ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ፤ ሲና ባንህ ዓኣዲ ዳኮኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዓኣ ዳውላ ዳንኪ ዳዔኔ። 3 ዓማና ሙሴ ያኦሲና ጌሰታኒ ዳኮ ከሰካዛ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኮ ዑይይዳ ሙሴም ከኤዛዎ ያይቆኦቤ ዘርዎ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዒ ከኤዛንዳጉዲ ዓይህኔ፡- 4 « ታኣኒ ገብፃ ዓጮ ዓሶ ዑይይዳ ማዳ ባኮንታ ኮኣኔ ፔኔኮ ናኣቶ ጋኣዘና ዓካህጉዲ ታኣኒያ ዒንህ ሃማ ቤዘ ሂላንዳኣና ዋዲ ታ ባንህ ዔኪ ዬዔቶዎ ዒንህ ዛጌኔ፤ 5 ሃህያ ሃይሾ ዒንህ ታኣም ዓይህንቲ፤ ታ

ዒንህና ጫኣቁ ጫኣቁዋ ካፔቶ ታኣም ዳማዳ ዳሪ ዒንህ ማዳንዳኔ፤ ሳዓ ዋዚ ቢያ ታኣር ማዔቶዎ ዒንህ ታኣም ደኦሪጎቲያ፤ 6 ሃህ ታኣም ሌሊ ዳማዳ፤ ጌኤሺ ዳሪ ማዳንዳኔ፤ ቁኤሰጉዲ ማዒ ታኣም ዒንህ ማዳንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ኔ ከኤዛንዳህ ሂዚ ጌዒኮ።» 7 ዬያር ሙሴ ዳካፓ ከዲ ዳርኮ ሱኡጎ ቢያ ፔቴይዳ ዔኤሌ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ዓይህ ዓይህያ ቢያ ዔያቶም ከኤዛኔ። 8 ዬካፓ ዳራ ፔቴ ዑኡሲና ዋሊ ዑፃ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህህ ቢያ ኩኩንህንዳኔ» ጋዓዛ፤ ሙሴ ዬያ ገንህ ናንገና ናንጋ ጎዳም ከኤዛኔ።

9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ታኣኒ ዳኤፒ ሻኣሬና ኔ ባንህ ሙካንዳኔ፤ ዬያር ዳራ ታኣኒ ኔኣና ዋላ ጌሰታኣና ዋይዚ፤ ሃካፓ ሴካ ኔ ጋዓ ባኮ ቢያ ጉሙርቁገዳኔ» ጌዔኔ። ሙሴ ዒማና ዳራ ማሂ ጌዔ ባኮ ናንገና ናንጋ ጎዳም ከኤዛዛ፤ 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ዒዛም ጌዔኔ፡- «ዳር ባንህ ዓኣዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዳማዳ፤ ማሂ ዔያቶ ሺኢሻኒ ሃኖና ዘርናይዳ ዑይ ጌኤሻንዳጉዲ፤ ዓፒሎዎ ፔኤኮ ማሰካንዳጉዲ ዔያቶም ከኤዛ፤ 11 ሃይህሳ ከሎና ዳር ቤርቶይዳ ሲና ዳካ ታ ከዳንዳህር ቢያህ ዬኖ ከሎም ገኢገንቶንጎ፤ 12 ኔኔኒ ዳኮኮ ዓጮይዳ ዛጲ ጌህ፤ ዳራ ዬኖ ዛጾ ገዳና ዓኣዲ ዳኮ ከሰኩዋጉዲ፤ ሃህ ዳኮ ባንህ ዑኪያ ዑኩዋጉዲ ከኤዛ፤ ዓይጎ ዓሲታቶዎ ጌህንቲ ዛጾ ገዳና ዓኣዲ ዳኮ ሃሌቶ ዋዳንቶንጎ፤ 13 ዬይ ዓህ ያኣኒያ ሂላዎንቲ ሹቻ ዳዒንቲ፤ ሃህ ፓልዔና ዳኪንቲ ሃይቆንጎ፤ ዬኖ ማዳ ዓሲታቶዎ ቆልዎ ዬኖ ጎይዎ ሃይቆንጎ፤ ዳራ ዳኮ ከሰካኒ ኮይሳህ ዳግ ጌዔ ዑኡሲና ዛያ ዋርቁገታ ዋዶና ሌሊኮ።»

14 ዒማና ሙሴ ዳካፓ ከዲ ዳራ ያኦሲ ካኣዎም ገኢገንታንዳጉዲ ከኤዛዛ፤ ዳራ ፔኤኮ ዓፒሎ ማሰኪ ገኢገንቲኔ፤ 15 ገንህ ሙሴ ዳርም፡- «ሂንታኣ ከሎማኣ ገኢገንቲዎቲ፤ ዬኖ ከሎና ላኣሊና ላሂፖቲ» ጌዔኔ።

16 ሃይህሳ ከሎ ጉቲ ጉጉንህ ዑኡሲ ዋይዘንቲኔ፤ ገንህ ከኤሊንህና ዳም ጌዔ ሻኣሬና ዳኮ ዑፃ ጳዳኔ፤ ዬያጉዲ ዳኤፒ ዛዬ ዑኡሲያ ዋይዘንቲኔ። ዳራ ዳንኪ ዳዒ ዓኣ ቤዛ ዓኣያ ዓገገጫ ጎጋይቁኔ። 17 ዬማና ሙሴ ዔያታኣ ጉርዳፓ ዔኪ፤ ያኦሲ ባንህ ከሴኔ፤ ዔያታኣ ዳኮኮ ዳማ ሙኪ ዔቁኔ። 18 ዬኖ ዓሶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታሚና ከዳህር ጉቤ ሲና ዳካ ጩቢና ካንቁንቲኔ። ጩባ ታሚ ናኣሶይዳፓ ከሰካያጉዲ ዠባርይዳ ጩቢ ከሰከኔ፤ ዬያር ዳራ ኮሺ ዒገጫ ጎጋይቁኔ። 19 ዛያህኮ ዳኤፖ ዑኡዛኣ ገዳ ቃሲ ቃሲ ዋሊ ገንዎ ያኦሊህ ላርቁኔ፤ ዒማና ሙሴ ጌሰታኣና ያኦሲ ጉጉንህና ዒዛም ማሂ ከኤዛኔ፤ 20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሲና ዳኮ ቶኦኮይዳ ከዲ፤ ዳኮኮ ቶኦኮ ከሰካንዳጉዲ ሙሴ ዔኤሌኔ፤ ሙሴያ ዬያ ዳኮ ከሰካዛ፤ 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታና ዛጋኒ፤ ጌህንቲ ዛጾ ገዳና ዓኣዲ ታ ባንህ ሙኩዋጉዲ ከዲ ዳርም ከኤዛ፤ ያዲ ዔያታ ማዳቶ ዔያቶይዳፓ ሚርጌህ ሃይቆንዳኔ፤ 22 ማዳር ታ ባንህ ሙካ ቁኤሳታዎ ዓቲዎ ፔና

19:5 19:5 ላሚ. ዋማ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ 26:18፤ ቲቶ 2:14። 19:5 19:5 1ጳ፪. 2:9። 19:6 19:6 ዮሃ. ያፒጳ 1:6፤ 5:10። 19:13 19:13 ዔ.ብ. 12:18-20። 19:17 19:17 ላሚ. ዋማ 4:11-12።

ጌሌሽንጎ፤ ያዲ ማዕባኦቶ ታ ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኔ» ጌዔኔ።

23 ሙሴያ ናንገና ናንጋ ጎዳም፡- «ፈኮኮ ዓጮ ቆኑሪ ማሂ ያኦሲም ዲማሴ» ጌዔ ታና ኔ ዓይህ ጎይያና ማዲንቴህረ ዳራ ዛጸ ጊዴና ዓኣዲ ዲኮ ኬሰካኒ ዳንዳዑብ» ጌዔ ማሄኔ።

24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጊንህ፡- «ኬዲጋጋ ዓኣሮኔ ዔኪ ሙኬ፤ ቁኔሶ ማዔቶቶ ዳራ ታ ባንህ ኬሰካኒ ዛጸ ጊዴና ዓኣዲንዳያ ኮይሱብ» ያዲ ዔያታ ማዲቶ ታ ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኔ» ጋዓዛ፤ 25 ሙሴ ዳር ባንህ ኬዲ ያኦሲ ዓይህ ባኮ ቢያ ዔያቶም ኬኤኬኔ።

20

ታጾ ዓይህያ (ላሚ. ዋማ 5:1-21)

1 ያኦሲ፤ ሃካፓ ለካ ዓኣ ዓይህያ ዳርም ዓይህኔ፡- 2 ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቴ! ዒንህ ዓይህላቶና ናንጌ ገብ፤ ዓጮሎይዳፓ ዔኪ ኬሰህ ታና ዓንህኮ ያኦህህ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳኔ።

3 ታጊዳፓ ዓታዛ ማሌ ያኦዞ ካሽኪፓ፤

4 ጫሪንጮይዳ ማጋም ሳዓ፤ ሃሃ ሳጋኮ ዳማ ዓኣ ዋኣይዳ ናንጋ ባኮይዳፓ ዓይጌይዳ ባኣዚኮታጋ ማላታ ኔኤኮ ካኣሽኮ ባኣዚ ማሂ ማዢፓ፤ 5 ታኣኒ፤ ኔኤኮ ያኦሲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዋያ ማዔህረ ዓርሲንቴኮሽንቴ ዓይሳ ባኣዚታቴያ ካሽኪፓ፤ ሃሃ ዬያም ዘጊፓ፤ ታኣኒ፤ ታና ዓፃ ዓሶ ቢያይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኔ፤ ዘርዖዋ ዔያቶኮ ዳንዲ ሃይሆና ያይዶ ሾይንቴ ሄላንዳኣና ኮሜ ታ ኮፃ ያኦሲኬ።

6 ታና ናሽካዞንህና ታኣኮ ዓይህያ ካፓዞንህም ቢያ ጋዓንቴ ዳንዲ ሽያ ሾይንቴ ሄላንዳኣና ታኣኮ ናንገና ናንጋ ናሹም ታ ፔጋሲ ዳዋያኬ።

7 ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዞን ሱንፃ ማዕባኦ ባኣዚና ዔኤሊፓ፤ ታ ሱንፃ ማዕባኦ ባኣዚና ዔኤሊህ ቢያ ዳቢንቴያ ማሂ ታ ፓይዳንዳኔ።

8 ሃውሾ ኬሎ ዲማሲ ቦንቹ፤ 9 ኔ ማዶ ኔኤኒ ማዲንዳ ላሆ ኬሊ ኔኤም ዓኣኔ፤ 10 ላንካሳ ኬላ ጋዓንቴ ታኣም ዲማዴ ሃውሾ ኬሊኬ፤ ዬኖ ኬሎና ዓይሳ ዓሲታቶ ማዶ ማዶፓ፤ ኔና ማጋም ኔ ናኣታ፤ ኔኤም ማዶ ዓሶዋ ማጋም ቆልማ፤ ኔ ዓጮይዳ ሙኬ ዓሲ ማዕባኦ ናንጋ ዓሲ ማዔቴያ ፔቴታጋ ማዶ ማዶፓ፤ 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮንታ ሳጋንታ ዳኤፓ ባዞንታ ዬያይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ላሆ ኬሊዳ ማዢኔ፤ ላንካሳ ኬሎና ጋዓንቴ ሃውሹኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃውሹ ኬሎ ዓንጃህና ዲማሴህ ዬያርኬ።

12 ኔ ዓደና ኔ ዒንደና ቦንቹ፤ ኔ ያኦዞህ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ዒንጋ ሳጋይዳ ያደሲ ለዔ

ኔ ናንጋያ ማዕንዳኔ። 13 ዓሲ ዋዲፓ፤ 14 ዓኒ ሃሃ ማሖ ማዕባኦና ላሂፓ፤ 15 ዉኡቁፓ፤ 16 ዓይጌይዳ ዓሲዳታጋ ለኡዞዋና ማርካዲፓ፤ 17 ማሌ ዓሲ ማኣሪ ዛጊ «ታኣር ማዕኣቢሽ ጌይፓ፤ ዓሲ ማሖታቴያ፤ ማዶ ዓሲታቴያ፤ ባኣቶታቴያ፤ ሃርታቴያ፤ ዓሲኮ ቆሎ ማዔ ዓይሳ ባኣዚያ ቢያ ዛጊ ታኣር ማዕኣቢሽ ጌይፓ።»

ዳርኮ ዒጊጪያ (ላሚ. ዋማ 5:22-33)

18 ዳራ ጉጉንፃና ዛያሂናኮ ዑኡዞ ዋይዛጋ፤ ሃሃ ዜኤሊንፃ ዜኤሊንህሂና ዲካ ጩባሂያ ዛጋጋ ዒጊጪ ጎጋይቁ ጎጋይቁ ሃኪ ዔቁኔ፤ 19 ዬካፓ ሙሴም ዔያታ፡- «ኔኤኒ ኦኡም ኬኤዜ፤ ኔኤሲ ኦ ዋይዛንዳኔ፤ ያኦሲ ኦኡም ኬኤዜቶ ኦ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ሙሴያ ዔያቶም፡- «ደዳዋቴ! ዒጊጪፓቴ፤ ያኦሲ ሃያይዲ ዒንህ ባንህ ሙኬህ ዒንህ ዋይታቴያ ዛጋኒና ዒዛ ዒንህ ዒጊጪ ጎሜ ማዲህ ሃሻንዳጉዲኬ» ጌዔ ኬኤዜኔ። 21 ዳራ ሃኪ ዔቁ ቤዛ ዓኣንቴ፤ ሙሴ ፔኤር ያኦሲ ዓኣ ዲም ባንህ ዑኬኔ።

ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዛሎ ዓይህንቴ ዋጌ

22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ ኬኤዛንዳጉዲ ሙሴ ዓይህኔ፡- «ታኣኒ ጫሪንጮፓ ዋይቲ ዒንህም ኬኤዜቶ ዒንህ ዛጌኔ፤ 23 ዬያር ታና ሌሊ ካኣሽካንዳኣፓዔቴም ቢራ ዓንገና፤ ሃሃ ዋርቁና ካኣሽኮ ያኦዞ ማዢ ካኣሽኪፓ፤ 24 ታኣም ደቃሌና ማዢንቴ ዒንጊ ካኣሽኮ ቤሲ ኮሹዋቴ፤ ዒዞ ቤዛይዳ ዒንህኮ ማራቶና ዋኣሮና ባኣቶናይዳፓ ዛጊ ዶኑሪ ሚቸንቴ ዒንጊታጋ፤ ዳቁንታም ማዕ ፔቴዋና ዒንጎ ዒንጊህ ማሂ ዒኢካ ዒንጉዋቴ፤ ታ ሱንፃ ማሊንታንዳጉዲ ጌዔ ታ ጌህ ቤዛይዳ ቢያ ዒንህ ኮራ ታ ሙኪ ዒንህ ዓንጃንዳኔ፤ 25 ታኣም ሹቹና ኮሾና ዒንጎ ቤሲ ኮሻኒ ዒንህ ኮዔቶ ዓርሲንቴ ሹቹና ማዢናያ ማጋፓ፤ ዓንገና ዒንህ ሄሌያታቶ ዬያ ዒንህ ዒኢሳንዳኔ፤ 26 ዒዞ ቤዛይዳ ዑጋ ካሉማ ዒንህኮ ጴዳዋጉዲ፤ ሳናና ጊዔ ኬሰኪ ዒንጎ ቤሲ ታኣም ማዢፓቴ።»

21

ዓይሌ ማዕ ማዶ ዓሶም ማዲንታኒ ኮይሳ ባኣዚ

(ላሚ. ዋማ 15:12-18)

1 ሃሃ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ኔ ኬኤዛንዳ ዋጋ ያዲኬ፤ 2 ዒብራ ዓሶ ፃጺ ማዔ፤ ማዶ ዓሲ ኔ ሻንቁቶ ላሆ ለዔ ዒ ኔኤም ማዶንጎ፤ ላንካሳ ለዖና ፔቴታጋ ጋሌ ባኣያ ማሂ ዒዞ ኬሴ፤

20:5 20:5 ኬሲ. ማገ 34:17፤ ላሚ. ዓከ 19:4፤ 26:1፤ ላሚ. ዋማ 4:15-18፤ 27:15። 20:6 20:6 ኬሲ. ማገ 34:6-7፤ ፓይ. ማገ 14:18፤ ላሚ. ዋማ 7:9-10። 20:7 20:7 ላሚ. ዓከ 19:12። 20:8 20:8 ኬሲ. ማገ 16:23-30፤ 31:12-18። 20:10 20:10 ኬሲ. ማገ 23:12፤ 31:15፤ 34:21፤ 35:2፤ ላሚ. ዓከ 23:3። 20:11 20:11 ማዢ. ማገ 2:1-3፤ ኬሲ. ማገ 31:17። 20:12 20:12 ላሚ. ዋማ 27:16፤ ማቲ. 15:4፤ 19:19፤ ማር. 7:10፤ 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ዔፕ. 6:2-3። 20:14 20:14 ላሚ. ዓከ 20:10፤ ማቲ. 5:27፤ 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:9፤ ያይ. 2:11። 20:15 20:15 ላሚ. ዓከ 19:11፤ ማቲ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:8። 20:16 20:16 ኬሲ. ማገ 23:1፤ ማቲ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20። 20:17 20:17 ሮሜ 7:7፤ 13:9። 20:19 20:19 ዔብ. 12:18-19። 20:25 20:25 ላሚ. ዋማ 27:5-7፤ ዒያ. 8:31።

3 ኔኤም ማዳንዳጉዲ ኔ ሻንቃኣና ዬይ ዓሢ ላኣሊ ዔኪባኣያ ማዕቶ፡ ዒዚ ሃሺ ዳንዳ ዎዶና ፔኤር ዳንዳንጎ፤ ዬይ ማዳሢ ኔ ሻንቃኣና ላኣሊ ዔኪያታቶ ፔ ማቾ ዔኪ ኬሰኮንጎ። 4 ዒዛ ዎይህ ዓሢ ዒዛ ላኣሊ ዔኪሴም ዓቲንቄና ዉዲር ናይና ሸዔያ ማዕቲ ላኣሊ ላኣሊና ዎላ ዬያ ዎይህ ዓሢም ማጎንጎ፤ ማዳ ዓሢ ጋዓንቲ ፔኤር ጋሌባኣያ ኬሰኮንጎ። 5 ማዳ ዓሢ ታና ዎይህህንታ ታ ማቾንታ፤ ሃሃ ታና ኣኣቶንታ ታ ናሽካኔ፤ ጌዒ ዲማዲ ኬሰኪያ ኮሲባኣያታቶ። 6 ዒዛ ዎይህ ዓሢ ዎጎ ዎጎ ዓሲ ባንሢ ዔኪ ዓኣደንጎ፤ ዒኣካ ካር ኮራ፡ ሃሃ ካር ራኤኮኮ ኮራ ዔቁሲጋጋ ዎዮ ዒዛኮ ሳኣሚና ዑርንጎ፤ ዬካጋ ዒዛኮ ናንጎ ሌዎ ቢያይዳ ዓይሌ ማዒ ዎይህ ዓሢም ማዳንጎ።

7 «ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ዉዲር ናዎ ዓይሌ ማሂ ሻንቄቶ ዓቲንቄ ኣኣቶጉዲ ጋሌ ባኣያ ዒዛ ኬሰኮጎ፤ 8 ዳካ ጌዔሰካጋ ማቾ ማሂ ዔካኒ ኮዔ ዓሲም ዒዛ ሻንቄንታዎ ገንሣ ዬይ ዓሢ ዒዛ ዔኩዎዎ ሃሸቶ ገንሣ ዒዛኮ ዓዳሢም ዒዛ ሻንቄንታንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛ ዎይህ ዓሢ ኮይሱዎ ማዳ ዒዛይዳ ማዳሢር ማሌ ዓሲም ዒዛ ሻንቄን ዳንዳዑዋሴ። 9 ዬይ ዓሢ ፔኤኮ ናዎም ማቾ ማሂ ዒንጋኒ ኮዔቶ ጋዓንቲ ፔኤኮ ዉዲር ናይ ማሂ ዛንጎ። 10 ለምዓሲ ማሌ ላኣሊ ጊዳ ዔኬቶ ፔኤኮ ቤርታኣ ማቾም ሙኡዚና ማኣዖና ዒንጊያ ሃሸጎ፤ ቤርታ ዓኣ ዎጎዎ ቢያ ዒዛም ጋሌሰጎ። 11 ዬንሢ ሃይህ ባኮንሢ ዒዛም ኩንሡዎያ ማዕቶ ጋዓንቲ ፔቲታዎ ጋሌ ባኣያ ማሂ ዒዛ ሃሸጎ።»

ፑርታ ማዳ ማዳ ዓሲ ዎገንታ ዎጌ

12 «ዓሲ ጳርቄ ዎዳ ዓሲ ቢያ ሃይቃንዳጉዲ ዎገንቶንጎ፤ 13 ጋዓንቲ ዓሢ ዔሪባኣያ ዎዳያ ማዕቶ ፑኒንቲ ናንጋንዳ ቤሲ ታኣኒ፡ ያኣሲ ገኢጊሻንዳኔ፤ 14 ያዲ ማዓንዳኣጋዓቲም ዳጋና ማሌ ዓሲ ዎዳያ ሸምጎ ፔኤኮ ዓውሳኒ ታኣም ዓሳ ዒንጊያ ዒንጋ ቤዞ ፑኒ ዓኣዳቶ ዬይ ዓሢ ሃይቃንዳጉዲ ዎገንቶንጎ።

15 «ዓደዎ ማጎም ዒንዶ ጳርቃሢ ዎዳንቶንጎ፤

16 «ሻንቄን፡ ሃሃ ዓይሌ ማሂ ቆላኒ ማሊ ዓሲ ሹኡሚ ዔካሢ ቢያ ዎዳንቶንጎ።

17 «ዓደዎ ማጎም ዒንዶ ጫሽካሢ ዎዳንቶንጎ።

18 «ለምዎ ዓሲ ዎላ ዑራዳዎ ፔቲሢ ሰጋሢ ሹቻ ዲይ ዑራቶ፡ ሃሃ ኩቹ ሙሊ ዲሊ ከፃሴቶ ዎዲ ጋዓንቲ ዎዲባኣያ ማዕቶ ዎዳንቶ፤ ጋዓንቲ ዬይ ጳርቄንቲ ዓሢ ሃርገንቲ ሻኣላይዳ ላሃቶ፡ 19 ዬካጋ ዔቁ ኮኣሎ ዔኪ ኮኣላዲ ኮኣላዲ ሃንቲሢ ሳርቄቶ ዒዚ ላሃ ማይሢንቲ ዎዶር ጳርቄ ዓሢ ዳሰ ሚኢሹ ጨጎንጎ፤ ኮሺ ዓሢ ዳቃንዳያ ሄላንዳኣና ዓሢ ማይሃንጎ።

20 «ፔቲ ዓሲ ላኣሊታቶዎ ዓቲንቄ ዒዛም ማዳ ዓሲ ኮኣሎና ጳርቄም ኔጉዎዎ ሃይቄቶ ዬይ ዓሢ ሃይቃንዳጉዲ ዎገንታንዳያ ኮይሳኔ። 21 ጋዓንቲ ዒዛም ማዳ ዓሲም ፔቲ ኬሊና ለምዎ

ኬሊናይዳ ሃይቄባኣቶ ዎይህ ዓሢ ሃይቃንዳጉዲ ዎገንቶ፤ ማዳሢዳጋ ዓቲዎ ሌሊ ዒዛም ዓሳና ማቶ ማዓንዳኔ።

22 «ለምዎ ዓሲ ዎላ ዑራዳዎ ፔቲ ጎጲንዶ ጳርቄ ዑሰካጋ ኬይሲሴቶ፡ ማሌ ጋዓንቲ ፑርታ ባኣዚ ዓሲሎ ሄለባኣቲ፡ ዬይ ዑፃጋ ኬይሲሴ ዓሢ ላኣሊሎኮ ዓሢ ዒዛ ያኣጩሢጉዳያ ዳሰ ሚኢሹ ጨጎንጎ፤ ዬይ ጨጋንዳ ዳሰ ሚኢሻ ዎጎ ዎጎ ዓሳ ጌሰቲ ዔቁሴያ ማጎንጎ። 23 ጋዓንቲ ላኣሊሎይዳ ዳኤፒ ፑርታ ባኣዚ ሄሌያ ማዕቶ ዎጎ፡- «ሸምጎ ዘላ ሸምጎ፡ 24 ዓኣፒ ዘላ ዓኣፒ፡ ዓቹ ዘላ ዓቹ፡ ኩቹ ዘላ ኩቹ፡ ቶኣኪ ዘላ ቶኣኪ፡ 25 ሚቹሢ ዘላ ሚቹንቲሢ፡ ኪፃሲሢ ዘላ ኪፃሲሢ፡ ጳዲ ዘላ ጳዲ» ጋዓ ጎይዎ ማጎንጎ።

26 «ፔቲ ዓሲ ዒዛም ማዳ ዓቲንቄያ ማጎም ላኣሊኮ ዓኣጎ ጳርቄ ዎዳቶ፡ ዓኣጎ ዘሎ ዳሰ ሚኢሹ ማዓንዳጉዲ ማዳሢ ሃንጎ ማዳዜሎ ጉሪ ኬሲ ዳኮንጎ። 27 ዬና ጎይዎና ፔቲ ዓቹታዎ ማንህቶ ዬማ ዓጮ ዘሎ ዳሰ ሚኢሹ ማዓንዳጉዲ ማዳሢ ሃንጎ ማዳዜሎ ጉሪ ኬሲ ዳኮንጎ።»

ቆሎ ዓደንሢኮ ዓኣ ዓዳቶ

28 «ጌማይ ዓሲ ዲይ ዎዳቶ ዬይ ጌማ ሹቹና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዓሽካኣ ዒዛኮ ሙይንቶ፤ ጌማ ዓደኮ ዳሲንቲ ባኣያ ናንጎንጎ። 29 ጌማ ቤርታኣጋ ዓርቃዎ ዓሲ ዲዳያ፤ ገንሣ ሃሃ ባኣሢ ዓደም ኮሺ ካፔ ጌይንቲ ላቲንቲያታንቲ ዒዚ ሞኣዳ ቃዙዎዎ ሃሸም ጌማ ዓሲ ዲይ ዎዳያታቲ ሹቻ ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ባኣሢ ዓዳያ ዒማይዲ ሃይቆንጎ። 30 ጋዓንቲ ባኣሢ ዓዳ ፔሸምጎ ዓውሳኒ ዳሰ ሚኢሹ ጨጋንዳጉዲ ጌይንቲያታቲ ዳሰ ሚኢሹ ቢያ ጨጎንጎ። 31 ጌማ ዓቲንቄ፡ ሃሃ ዉዲር ናይ ዎዳያታቲ ዎጎ ዒማዒ ማጎንጎ፤ 32 ጌማ ዓቲንቄ ማዕቶዎ ላኣሊ ዓሲም ማዳያታንቲ ዲይ ዎዳቶ ጌማኮ ዓዳ ዓሢ ሃንጎ ዓሲሎ ዎይህህም ሃይሢታሚ ሹቹ ቢራ ጨጎንጎ፤ ጌማያ ሹቻ ዲይንቲ ሃይቆንጎ።

33 «ፔቲ ዓሲ ዔቲ ካራ ዎዶና ባኣዚ ሸኢሹቶ፡ ሃሃ ዔቲ ቦኣካዎ ካር ዎዳዎዎ ሃሸም ጌማይ ማዕቶዎ ሃሪ ዬና ዔቲሎ ጌሌቶ፡ 34 ዬይ ቦኣኬ ዓሢ ቆልሞማ ዘሎ ጨጎንጎ፤ ሚኢሹ ቆልሞ ዓደም ጨጌሰካጋ ሃይቄ ቆልሞማ ፔኤም ዓይሶንጎ። 35 ፔቲ ዓሲኮ ጌማይ ማሌ ዓሲ ጌማይ ዲይ ዎዳቶ ለምዎ ዓሲንሢ ሸምጎና ዓኣ ጌማዎ ሻንቄ ሚኢሹንሢ ጋቄንቲ ዎላ ዔኮንጎ፤ ሃሃ ገንሣ ሃይቄ ባኣሢኮዎ ዓሽኮ ዔያታ ዎላ ጋቄንቲ ዔኮንጎ። 36 ጋዓንቲ ጌማ ዲዳያ ማዕቢ ዔርታንቲ ባኣሢ ዓዳ ሞኣዳ ቃዙዎዎ ሃሸም ማዕቢያታቲ፡ ባኣሢ ሃይቄ ዓሢህም ዲይ ዎዳ ጌማ ጨጎንጎ፤ ሃይቄ ጌማ ጋዓንቲ ፔኤም ዔኮንጎ።»

22

ቆሎ ዘላ ዎጌ

1 ሃሃ፡- «ፔቲ ዓሲ ፔቲ ጌማይ ሃንጎ ማራይ ዉኡቄ ዔኪ ሹኡቶ፡ ሃንጎ ሻንቄቶ ፔቲ ጌማይ

21:6 21:6 ለዊ. ዓክ 25:39-46። 21:12 21:12 ለዊ. ዓክ 24:17። 21:13 21:13 ጋይ. ማጎ 35:10-34፤ ለሚ. ዎማ 19:1-13፤ ዓ.ያ. 20:1-9። 21:16 21:16 ለሚ. ዎማ 24:7። 21:17 21:17 ለዊ. ዓክ 20:9፤ ማቲ. 15:4፤ ማር. 7:10። 21:24 21:24 ለዊ. ዓክ 24:19-20፤ ለሚ. ዎማ 19:21፤ ማቲ. 5:38።

ዛላ ደንጎ ገመይ፤ ፔቴ ማራይ ዛላ ያይደ ማራይ ጠገንጎ። 2-4 ዲዚ ወኡቁ ባኮ ጠጠጠጎጎ፤ ጠጠጠጎ ደንደዑዎ ማዕቆ ጋዓንቴ ዲዚ ወኡቁ ቆሎ ዛሎ ደቦ ሚኢሼ ማዓንዳጉዲ ዓይሌ ማዓ ዓሢ ማዕደንጎ፤ ወኡቁንቴ ቆልማ ባይ ዓንዳ። ሃራ፤ ሃሃ ማራይታዎ ሳዛና ዓኣ ጎይሃ ዓኣንቴ ዲዛ ኮራ ጳዴቶ። ፔቴ ቆልሞ ዛላ ለምዎ ጳንጩ ማሃ ጠገንጎ። ፔቴ ወሲ ዲሚና ዓሲ ማርካ ሙኪ ሃይቁቶ ዲዛ ዎዴ ዓሢ ሼምፖ ዎዴያ ማዓ ያኦጠጠጎታንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ማዲንቴ ባካ ሮኦሪናታቶ ጋዓንቴ። ሼምፖ ዎዴያ ማሃ ዲዛ ያኦጠጠጎ።

5 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ቆልሞ ሄንቆ ቤሰካ፤ ሃሃ ጎሽ ዓሽካ ማሃ ዓኣንቴ ቆልሞ ደንዲ ሚሌ ዓሲ ጎሽ ጌሊ ሙዔቶ። ፔ ጎዠይዳፓ ሃሃ ገንሃ ዎይኖ ቱኮ ቤዘይዳፓ ዔካ ባካፓ ደቦ ጠገንጎ።

6 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ጎዠይዳ ታሚ ዓጋዛ ታማ ካኖ ገደና ገዳ ሜሌ ዓሲ ጎሽ ሄሊ ሃጊ ባባቃላ ሚይታቶዎ ታይዚ ናቲ ጌሃና ሚይ ሙዔቶ። ታሞ ዓጌ ዓሢ ደቦ ጠገንጎ።

7 «ፔቴ ዓሲ ሚሌ ዓሲኮ ሚኢሼ፤ ሃሃ ቦንቸንቴ ዓንጋሞ ፔ ኮራ ጌሃን ዔካዛ። ዲዛ ማኣሮይዳፓ ወሲ ዔኤዎ ወዛሢ ዓርቁንቴ ጳዴቶ ጳንጩ ማሃ ጠገንጎ። 8 ወዛሢ ጳዴቶቶ ጋዓንቴ ዓንጋሞ ፔ ኮራ ጌሃ ዓሢ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርቶ ሽኢኪ ዬያ ዓሢኮ ዓንጋሞ ወኡቁባኣያ ማዓያ ጫኣቁ ዔርዘንጎ።

9 «ባይ ዛላ፣ ሃራ ዛላ፣ ማራይ ዛላንታ ማኣዎ ዛላንታ፤ ሃሃ ዬያጉዲ ዓይጌንዴ ባይቁ ባኣዚኮ ቢያ ለምዎ ዓሲ ዎሊ ዎጌና ዓይሢሴቶ። ቆሎኮ ዓደንሢ ማዓ ዎላ ጎሪንቴ ለምዎ ዓሶንሢ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርቶ ሽኢኮንጎ፤ ዎጎ ዎጋ ዓሶ «ደቤ» ጌዔ ዓሢ ዲ ደቤ ዓሢም ጳንጩ ማሃ ጠገንጎ።

10 «ፔቴ ዓሲ ሚሌ ዓሲኮ ሃራ፣ ባይ ዓንዳ፣ ማራይ፤ ሃሃ ዬያጉዲ ዓይጌንዴ ቆልሞታቲያ ቁሪሢና ፔ ኮራ ጌሃንቴ ቆልሞ ሃይቁቶ ገንሃ ሚቁቶ፤ ሃሃ ቡሪንቴ ዔውቴያ ማዓም፣ ማርካ ዲዛኮ ባኣያ ማዕቆ። 11 ዬይ ዓሢ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርቶ ዓኣደንጎ፤ ዓሢኮ ቆልሞ ፔኤሮ ወኡቁባኣያ ማዓያዎናንገናናንጋ ጎዳ ቤርታ ጫኣቁ ዔርዘንጎ፤ ቆልሞ ዲ ወኡቁባኣያ ማዕቆ ቆልሞኮ ዓዴ ደቦ ዲዛ ያኦጠጠጎ፤ ቆልማ ባይቁ ዓሢያ ደቦ ጠገን። 12 ቆልሞ ዲዚ ወኡቁያ ማዕቆ ጋዓንቴ ቆልሞኮ ዓደም ዓንሢ ጉዴያ ማሃ ዓንጎንጎ፤ 13 ቆልሞ ቦያ ሙዔያ ማዕቆ ዓሢ ቦዓ ሙዔ ሃሽ ደምቦ ማርካሮ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ቦዓ ዎዴሢ ዛሎኮ ደቦ ዲዚ ጠገን።

14 «ፔቴ ዓሲ ሚሌ ዓሲዳፓ ቆልሞ ቁሪሲ ዔካዛ፣ ቆልሞኮ ዓዴባኣ ቤሰካ ቆልሞ ሃይቁቶ፤ ሃሃ ሚቁቶ ዲዚ ቁሪሲ ዔኤ ዓሢም ደቦ ጠገንጎ፤ 15 ጋዓንቴ ዬይ ማዕሢ ቆልሞኮ ዓዴ ዓኣንቴታቶ ዓሢ ደቦ ጠጠጠጎ ኮይሱዋሴ፤ ሚኢሼ ጠጠጠጎ ጠጠጠጎ።

ማኣዲንታኒ ዔኤያ ማዕቆ ቤርታ ዓንገንቴ ሚኢሽ ጠጠጠጎ ማዕንጎ።»

ዓሲኮ ዓይሉሞና ያኦሲ ጉሙርቁሢናኮ ዎጌ
16-17 ሃሃ፡- «ፔቴ ዓሲ ፔቴ ኩሙሢ ወዲሮ ናይ ዎልቁና ዓርቁቶ ማጋጩ ጠጠጠጎ ዲዛ ዔኤኮንጎ፤ ናያኮ ዓዴ ዲዛም ዓንገኒ ኮዒባኣቶ ጋዓንቴ ፔቴ ኩሙሢ ወዲሮ ናይም ዓንገንታ ደቦ ሚኢሼና ዎላ ሄኮ ማዓ ሚኢሼ ደቦ ናዓኮ ዓደም ጠገንጎ።

18 «ማርሻ ማርሻ ለኣሊ ዓኣቶ ዎዎዴ፤

19 «ቆልሞ ዲኢሳ ዓሲያ ዎዲንቶንጎ።

20 «ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዓታዛ ሚሌ ዓይጌንዴ ያኦሲማኣ ማዕም ዓንጎ ባኣዚ ዓንጋ ዓሲ ባይቆንጎ።

21 «ዓንሢ ዓጮይዳ ሙኤያ ማዓ ናንጋ ዓሲ ካራ ባይዚ ሚታሲፖቴ፤ ኔኤኒያ ገብፃ ዓጮይዳ ሙኤ ዓሲ ማዓ ናንጌሢ ጳቂሃ። 22 ዓኒ ሃይቁ ዜኤሮ ዓንዳ፣ ሃሃ ዓደና ዓንዳና ሃይቁ ዜኤሪ ናይ ሚታሲፖቴ። 23 ዓንሢ ዬያይዴም ታኣም ዔያታ ዲላቴቶ ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ዲላቶ ጎኔና ዎይዘንዳ። 24 ዓንሢ ዐ-ያይዳ ታ ደጋዲ ያልዚና ዓንሢ ኩርሲሳንዳ፤ ለኣላ ዓንሢኮ ዓኒ ባኣያ፣ ናኣታ ዓንሢኮ ዓደና ዓንዳና ባኣያ ማዓ ዓታንዳ።

25 «ታ ዴሮ ባኣካ ማንቆ ማዓ ናንጋ ፔቴያምታዎ ሚኢሼ ኔ ታልዔቶ ሚኢሼ ታልዒሳ ዓሲጉዲ ሸይቸና ቃሲ ኔኤም ጠጠጠጎዳጉዲ ዲዛ ያኦጠጠጎ።

26 ዓሲ ዔኤቢ ኔኤኮ ዔኤም ዓይሢ ማሃ ዓፒላ ኔ ዔኤ ዓሲ ዓኣቶ፣ ዓባ ጌላንዳሢኮ ቤርታ ዲዛም ማሃ ዓንጎ። 27 ዓይጎሮ ጌዔቶ ጠጠጠጎሮ ዲዚ ማይንታንዳ ዓፒላ ሚሌ ፔቴታዎ ባኣሢሮ ዲዚ ዓይጎ ማይንቴ ዎርቃኒ ዳንዳዓይ? ታኣኒ ማኣራያ ማዕሢሮ ዲዚ ታ ባንሢ ዲላቴቶ ታ ዲዛም ዎይዘንዳ።

28 «ያኦሲ* ጫሽኪፖ፤ ኔ ዴሮኮ ሱኡጌ ማዕሢማኣ ጋዳንቁፖ።

29 «ኔኤኮ ሃኣኮኮ፣ ዎይኖ ዐ-ዠንታ ሪሚቶ ዛይቶንታኮ ቤርቶ ታኣም ዔኪ ዬዔ፤ ቤርቲ ማዓ ሸይንቴ ዓንሢኮ ዓቲንቆ ናኣቶዎ ታኣም ዔኪ ዬዐ-ዎቴ። 30 ዓንሢኮ ባኣቶና ማራቶናኮ ቤርቲ ሸይንቴ ማዓ ሸይንቴዘንሢ ታኣም ዔኪ ዬዐ-ዎቴ፤ ዬያሮ ቤርቲ ማዓ ሸይንቴ ዓቲንቁ ቢያ ላንካይ ኬሊ ዓንዳና ዎላ ዴዎንጎ፤ ሳላሳ ኬሎና ታኣም ዔኪ ዬዐ-ዎቴ።

31 «ዓንሢ ታ ዴሬ ማዕሢሮ ቦያ ዎዴ ቆልሞኮ ዓሽኪ ሙዒፖቴ፤ ዬያይዲያይዳፓ ካኒም ዓንጎጉዎቴ።»

23

ፒዜ ዎጌ
1 ሃሃ፡- «ሉኡዚ ሃይሴ ዔኪ ሃንቴፖ፤ ሉኡቁ ማርካዲሢና ደቢንቴ ዓሢ ጌኤሽ ዓሲ ማሃ፤ 2 ሚርጌ ዓሲ ፑርታ ባኣዚ ማዲኒ፣ ሃሃ ገንሃ ዎጎ ዎቢሳኒ ዔቃ ዎደና ዔያቶና ዎላ ፔቴ ማዓፖ።»

22:18 22:18 ላሚ. ዎማ 18:10-11። 22:19 22:19 ላዊ. ዓከ 18:23፤ 20:15-16፤ ላሚ. ዎማ 27:21። 22:20 22:20 ላሚ. ዎማ 17:20። 22:21 22:21 ከ.ሲ. ማገ 23:9፤ ላዊ. ዓከ 19:33-34፤ ላሚ. ዎማ 24:17-18፤ 27:19። 22:25 22:25 ላዊ. ዓከ 25:35-38፤ ላሚ. ዎማ 15:7-11፤ 23:19-20። 22:27 22:27 ላሚ. ዎማ 24:10-13። * 22:28 22:28 ያኦሲ ጌይንቴዛ፡- «ዎጎ ዎጋ ዓሶ ጫሽኪፖ» ጌይንታኒ ዳንዳዓያኤ። 22:28 22:28 ዳኪ. ማዳ 23:5። 22:31 22:31 ላዊ. ዓከ 17:15። 23:1 23:1 ከ.ሲ. ማገ 20:16፤ ላዊ. ዓከ 19:11-12፤ ላሚ. ዎማ 5:20። 23:3 23:3 ላዊ. ዓከ 19:15።

3 ማንቆ ዓሲ ዓኤቢ ፑርቲሲ ዋጌ ቤሲ ሸኢኤቶ ዒዛኮ ማንቁሞ ዛጊ ዒዛ ዑፃ ጌሰቲ፡፡

4 «ኔኤኮ ሞርካሢኮ ባይ፣ ሃሣ ጊንሣ ሃሬ ባይቁም ኔ ደንቁቶ ዒዛም ማሃ ዒንጌ፡፡ 5 ጎፆንቴ ዒዛኮ ሃራ ጫኣናና ዴኤጂንቴ ሎኦሚ ዓኣንቴ ኔ ዴንቁቶ፣ ሃራ ሎኦሚ ቤዛፓ ዒዚ ዒቁሳንዳጉዲ ዒዛ ማማኣዴ ኮርሳ ሃሺ ዓኣዲ፡፡

6 «ዋጎ ዋጎ ቤዘይዳ ዓሲ ዲማሲሢና ማንቃሢኮ ዋጎ ዋሲሲ፡፡ 7 ዶና ማዔቴያ ሉኡዙሞና ዋጌና ዓይሢሲ፡፡ ሃሣ ጌኤሺ ዓሲ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊ፡፡ ዓይጎር ጌዔቶ ዩያጉዴ ፑርታ ባኣዚ ማዳ ዓሢ ታ ጌኤሻዓኬ፤ 8 ዓሳ ጎኔ ባኣዚ ዴንቁሞጉዲ ዓሳኮ ዓኣፒ ዓርቃያታሢ፡፡ ሃሣ ጌኤዙ ዓሳኮ ዋጎ ዋሲሳያ ማዔሢር ዴማና ዒንጎ ማኢሸ ዔኪ፡፡

9 «ሜሌ ዓጪፓ ዒዲሢና ዳውሲንቴያ ማዒ ሙኬሢ ሜታሲ፡፡ ዓይጎር ጌዔቶ ዒንሢ ገብፄ ዓጮይዳ ዒዲጂንቴ ዓሲ ማዒ ናንጌያታሢር ዒዲጂንቴ ዳኪንቴ ዓሲኮ ዋዚጉዴ ሜታ ዓኣያታቴያ ዒንሢ ዔራኔ፡፡»

ላንካሳ ሌዖና ላንካሳ ኬሎና

10 «ላሆ ሌዔ ጎዙ ኔኤኮ ዜርቁ ጎሽኪ፣ ሃኣኮ ዔኬ፤ 11 ላንካሳ ሌዖና ጋዓንቴ ሳዔሎ ሃሽ፤ ኔኤኮ ዴር ባኣኮይዳ ዓኣ ማንቆ ዓሳ ሙኡዚ ዴንቃንዳጉዲ ሳዔሎይዳ ባቃሌ ባካፓ ፔቴ ባኣዚታፆ ዔኪ፡፡ ኔ ጎዙይዳ ዓቴ ባኮ ቢያ ሳፆይዳ ዓኣ ካፑ ቦዓ ሙዖንጎ፤ ዋይኖንታ፣ ሃሣ ዛይቶ ሪሚቶ ሚያዎ ዩያጉዲ ሃሽ፡፡

12 «ላሆ ኬሊ ኔ ማዳ ቢያ ማዳ፤ ላንካሳ ኬሎና ጋዓንቴ ፔቴታፆ ማዳ ማዳ፡፡ ዩያጉዲ ኔኤኮ ማዳ ዓሳንታ ኔኤኮ ማዳ ማዳ ማዳ ዓጪፓ ሙኬ ዓሳንታ ቆልማኣ ኔኤኮ ቢያ ሃውሽ ፔኤቆንጎ፡፡

13 «ታኣኒ፣ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዒንሢም ኬኤዛ ባኮ ኮሺ ዋይዙዋቴ፤ ማሌ ካኣሽኮ ያኣዘ ካኣሽኪ፡፡ ማሌ ዓታዛ ሰንፆታፆ ዔያቶኮ ዔኤሊ፡፡»

ሃይሃ ዴኤፒ ቦንቾ ኬሊ

(ኪ.ሲ. ማገገጥ 34:18-26፤ ላሚ. ዋማ 16:1-17)

14 «ሃሣ ታና ዒንሢ ቦንቾንዳጉዲ ሌዔይዳ ሃይሃ ቦንቾ ኬሊ ዒንሢም ዓኣያ ማዖንጎ፤ 15 ገብፄፓ ዒንሢ ኬሰኬ ዋይቤ ዓጊኖና፣ ታ ዒንሢ ዓይሢ ጎይያ ላኣዳ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾዋቴ፤ ዩና ቦንቾ ኬሎላ ቦንቾንታ ላንካዎ ኬሎይዳ ሙኡቃ ፃኣዛ ጌሌ ካሣ ሙዒ፡፡ ታኣም ዒንሢ ዚጊ ካኣሽካኒ ሙካኣና ዒንጎ ባኣዚ ዔኮዋፆ ዩዒ፡፡»

16 «ሃሣ ዒንሢኮ ማኣሎ ዒንሢ ቡራ ዋዶና ማኣሎ ቡሪያ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾዋቴ፤ ዒንሢኮ ዋይኖንታ ዲማ ዲማ ዓሚ ካፃ ሚያ ዓኣፖ ዒንሢ ማፃኣና ሌዖኮ ጋፒጎይዳ ሃኣኮ ዓርሢ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾዋቴ፤ 17 ሌዖይዳ ሃይሢ ማይንቴ

ዩንሢ ቦንቾ ኬሎንሢ ቦንቾንታ ኬሎና ዓቴንቃ ቢያ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣሲ ዚጊ ካኣሽካኒ ሙኮንጎ፡፡

18 «ዒንሢ ታኣም ቆልሞ ሹኪ ዒንጋ ዋዶና ሙኡቃ ፃኣዛ ጌሌ ካሣ ታኣም ዒንጎያ ማሃ ሸኢሸ፡፡ ዩንሢ ሃውሽ ኬሎንሢና ሹኪ ዒንጊንታ ቆልሞኮ ማሎ ዓይሲ ዋይሢ፡፡»

19 «ሌዓ ሌዓ ዒንሢ ጎሽካ ሃኣኮፓ ቤርቶ ታና ዒንሢኮ ያኣዛሢ ማዔ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማኣሪ ዔኪ ዩዑዋቴ፡፡

«ማራናይ ማዔቶዎ ዋናናይ ዒንዶ ዲኢቆና ካሢ፡፡»

ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ቃኣላና ያኣሲኮ ዓይሥሢና

20 ሃሣ «ኔ ዓኣዳ ጎይያይዳ ዒ ኔና ካፓንዳጉዲ፣ ሃሣ ታ ኔኤኮ ጊኢጊሼ ሳፆ ኮሺና ዒ ኔና ጌልዛንዳጉዲ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንዳጉዲ ታኣኮ ኪኢታንቻሢ ታ ዳካንዳኔ፤ 21 ዒ ኔኤኮ ኬኤዛ ባኮ ዋይዚ ዒዛም ዓይሢንቴ፤ ዒዛም ዋይዚ ዒዲ፡፡ ታ ዒዛና ዋላ ማዔሢር ኔኤኮ ዓይሢንቴያ ዒዲያ ዒዚ ዛጊ ዛጊ ኔኤኮ ዓቶም ጋዓዓኬ፡፡ 22 ዒዛም ኔ ዓይሢንቴቶ፣ ሃሣ ታ ኔኤኮ ዓይሢ ባኮዎ ቢያ ኔ ኩንሢቶ ኔኤኮ ሞርኮ ቢያ ታ ያላንዳኔ፤ ኔና ዒፃሢያ ታ ዒፃንዳኔ፡፡

23 ታኣኮ ኪኢታንቻሢ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ ዓሞኣሪ ዓሳ ዓጮ፣ ሃኤቴ ዓሳ ዓጮ፣ ፔርዜ ዓሳ ዓጮ፣ ካኣና ኔ ዓሳ ዓጮ፣ ሂዋዌ ዒያሱሳ ዓሳ ዓጮዎ ዔኪ ኔና ዒዚ ጌልዛንዳኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ባይዛንዳኔ፡፡ 24 ዔያቶኮ ካኣሽኮ ያኣዘም ጉምዓቲ ዚጊ፡፡ ሃሣ ዔያቶኮ ዔርቲ ካኣዙ ማዳ ጊንፆ ዓኣዲ፡፡ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ባኮዎ ባይዜ፤ ዔያቶኮ ዳኣሱዲ ዔቁሶና ዲማዳ ሹጮዎ ደይሴ፤ 25 ታና፣ ኔኤኮ ያኣሲ ማዔ ናንጌና ናንጋ ጎዳሢም ኔ ዚጌቶ ኔኤኮ ጊዳንዳ ሙኡዚና ዋኣሢያ ዒንጊ ታ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ዶርያ ቢያ ታ ኔኤኮ ባይዛንዳኔ፤ 26 ኔኤኮ ዓጮይዳ ዑሰካፓ ኬይሳ ላኣላና ሾውዋፆ ዘኣኮ ማዓ ላኣሊ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ኔኤኮ ናንጎ ሌዖዎ ታ ያደሳንዳኔ፡፡

27 «ኔና ዒዲ ማካ ዓሳ ቢያ ታና ዒጊጫንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ ኔጊዳ ያልዚ ቡላ ዴር ዑይይዳ ታ ሜቶ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ኔኤኮ ሞርኮ ዒጊቹ ታኣኒ ጳሻንዳኔ፤ 28 ጊንሣ ሃሣ ዩያ ኔኤኮ ሞርኮይዳ ዒጊቹም ታ ጌልዛንዳኔ፤ * ኔኤኒ ሴካ ቤርቲም ዓኣዳኣና ሂዋዌ ዓሳ፣ ካኣና ኔ ዓሳ፣ ሃኤቴ ዓሳ፣ ኔኤኮ ቤርታፓ ታ ዳውሳንዳኔ፡፡ 29 ያኣዒ ማዔቴያ ፔቴ ሌዒጊዳ ዔያታ ባይቃንዳጉዲ ታ ማሃዓኬ፤ ያዲ ታ ማዳቶ ሳዔላ ዓሲ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ቦዋ ኔጊዳ ዲባንዳኔ፤ 30 ዩያር ዩያይዲያና ኔኤኒ ሚርጊ ሳዔሎ ዔካንዳያ ሃላንዳኣና ዳካ ዳካ ኔኤኮ ታ ዔያቶ ኬሳንዳኔ፡፡ 31 ዒንሢ ዓጮኮ ዛፀ ዓካባ ጌይንታ ባዘ ዓጮይዳፓ ዴንዲ ዒፒራጂሴ ዋርና፣ ጊንሣ ሜዲቴራኒያ ባዛፓ ዴንዲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሃላንዳኣና ታ ዳልጊሻንዳኔ፤ ዓጮሎይዳ

23:5 23:5 ላሚ. ዋማ 22:1-4፡፡ 23:8 23:8 ላዊ. ዓኬ 19:15፤ ላሚ. ዋማ 16:19፤ 23:9፤ ኪ.ሲ. ማገገጥ 22:21፤ ላዊ. ዓኬ 19:33-34፤ ላሚ. ዋማ 24:17-18፤ 27:19፡፡ 23:11 23:11 ላዊ. ዓኬ 25:1-7፡፡ 23:12 23:12 ኪ.ሲ. ማገገጥ 20:9-11፤ 31:15፤ 34:21፤ 35:2፤ ላዊ. ዓኬ 23:3፤ ላሚ. ዋማ 5:13-14፡፡ 23:15 23:15 ኪ.ሲ. ማገገጥ 12:14-20፤ ላዊ. ዓኬ 23:6-8፤ ፓይ. ማገገጥ 28:17-25፡፡ 23:16 23:16 ላዊ. ዓኬ 23:15-21፤ 39-43፤ ፓይ. ማገገጥ 28:26-31፡፡ 23:19 23:19 ኪ.ሲ. ማገገጥ 34:26፤ ላሚ. ዋማ 14:21፤ 26:2፡፡ * 23:28 23:28 ዒጊቹም ታ ጌልዛንዳኔ ጋዓዙ፡- «ኔ ቤርታ ታ ሃዙ ዳካንዳኔ» ጋዓኒ ዳንዳዓኔ፡፡

ናገጋ ዓሶ ኔኤኒ ባሻገዳጉዲ ዋልቄ ታ ኔኤም
ዒገገንዳሢሮ ቤርቲም ኔ ዓኣዳ ዋደና ዒያቶ
ኔኤኒ ዳዳውሳገዳኔ። 32 ዒያቶና ዋላ፤ ገንሣ
ሃሃ ዒያቶኮ ካኣሽኮ ያኣዘዋ ማምም ካሽኪ ዋላ
ፔቲታፆ ቡኪፖ፤ 33 ዒያቶ ዳር ዓጮይዳ ኔኤኮ
ናገገሲፖ፤ ኔኤኒ ዒያቶ ናገገሳፆ ማዕቶ ጋዓንቴ
ጎሜ ማዲሲሢና ታገዳፓ ኔና ዒያታ ዳቢሻገዳኔ፤
ዒያቶኮ ካኣሽኮ ያኣዘዋ ኔ ዘጌቶ ሃይቢዳ ኔና
ጌልዛ ፒሮ ኔኤም ማዓንዳኔ።»

24

ያኣሲ ዳርና ጫኣቁ ጫኣቁዋ ደዲሼሣ

1 ናገገና ናገጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔኤኒ፣ ዓኣርጌ፣
ናኣዳኣቤ፣ ዓቢሁንታ ዒሰራ ዒኤሌሌ ዓሶ ሱኡጎይዳ
ለንካይታሚ ማዓ ዓሲንታ ዋላ ታኣኒ ዓኣ ዲኮ
ኬሰኩዋቲ፤ ሃኬ ዓኣፆ ጉምዓቲ ዘገ ካኣሽኩዋቲ፤
2 ገንሣ ሃሃ ኔኤኒ ሌሊ ማሌ ዓሶፓ ዲማዲ ታ
ባንሣ ዑከ፤ ዳራ ጋዓንቴ ኔኤና ዋላ ዲኮ ባንሣ
ደጮፓ» ጌዒኔ።

3 ዩካፓ ሙሴ ዳንዲ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዓይሣ
ባኮና ኬኤዜ ዋጎና ቢያ ዳርም ኬኤዛዛ፣ ዳራ
ፔቲሞና፡- «ናገገና ናገጋ ጎዳ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ኑ
ማዳንዳኔ» ጌዒኔ። 4 ሙሴያ ናገገና ናገጋ ጎዳኮ
ዓይሣፆ ቢያ ያኣፔፔ፤ ዘር ጉቲሎ ዓሚ ዲኮ
ዳሞይዳ ያኣሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንገ ካኣሽኮ ቤሲ
ሹቸና ኮሽኔ፤ ገንሣ ፔቲ ፔቲ ዒሰራዒኤሌሌ ዓሶኮ
ያጸ ሱንፆና ታጸ ለምፆ ዳኣሶ ዳኣቤኔ፤ 5 ሚቸ፣ ዒንጎ
ዒንገፆ ናገገና ናገጋ ጎዳም ዒንገንዳ ዴጌ ናይያ
ዒዚ ዳከኔ፤ ዒያታ ሚርጌ ጌማናይ ዒኪ ዓኣዲ
ዳቁንታም ማዓንዳ ዲቢ ዓሲ ፔቲሞና ዒንጋ
ዒንገሣ ዒንገኔ። 6 ሙሴያ ቆልሞኮ ሱጉይይዳፓ
ፓቁ ዒኪ ዓንዳይዳ ጌሣኔ፤ ሃካሣ ገንሣ ናገገና
ናገጋ ጎዳሣም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ፔጮኔ።
7 ዩካፓ ያኣሲኮ ዓይሣፆ ያኣፔፔ ጫኣቁዋ
ማፃኣፖ ዒኪ ዑኡዘ ፔኤሲ ዳገዲ ዳርምናባባዛ፣
ዳራ፡- «ናገገና ናገጋ ጎዳሣም ኑ ዓይሣንቴ ዒዚ
ዓይሣ ባኮ ቢያ ኑ ኩንሣንዳኔ» ጌዒኔ።

8 ዳራ ያዲ ጌዒሰካፓ ሙሴ ዓንደና ዓኣ ሱጉፆ
ዒኪ ዳር ዑፆ ፔጮፆ፡- «ሃይ ዓካሪ፣ ናገገና ናገጋ
ጎዳ ሃንሣ ዓይሣፆ ቢያ ዒንሣም ዒንጋኣና ዒንሣና
ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁዋ ዒዚ ደዲሼ ሱጉፆኮ»
ጌዒኔ።

9 ዩካፓ ገንሣ ሙሴ፣ ዓኣርጌ፣ ናኣዳኣቤ፣
ዓቢሁንታ ዒሰራዒኤሌሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዕ
ለንካይታም ዓሶንታ ዲኮ ኬሰከ። 10 ዒሰራዒኤሌሌ
ያኣዛሣ ዛጌኔ፤ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ሚዛጲ ሹቸና
ኮሽንቴ፣ ሃሃ ፖፖዓ ጫሪንቸ፣ ማላ ባኣዚ
ሂኣሣንቴ ዓኣኔ። 11 ዒሰራዒኤሌሌ ዓሶ ዒኪ ዓኣዲ
ዩንሣ ጋርቻንሣዳ ያኣሲ ፑርታ ባኣዚ ባገባኣቤ፤
ያኣሲ ዒያቶኮ ቤርታ ዓኣንቴ ዒያታ ዛገ ዛገ ዒዛ
ቤርቶይዳ ሙዒያ ሙዒ ዑሽኪያ ዑሽኬኔ።

ሙሴ ሲና ዲኮይዳ

12 ዩካፓ ናገገና ናገጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ታኣኒ ዓኣ
ዲኮ ኬሰከ ዒኣካ ዳዒ፤ ታ ኔኤም ላምፆ ዓርሲንቴ
ሹቸ፣ ዒንጋንዳኔ፤ ዩንሣዳ ዳርም ዋርቆንዳ ጎይሣ
ታኣኒ ያኣፔ ዓይሣሣና ዋጌና ዓኣያ ማዓንዳኔ»

ጌዒኔ። 13 ሙሴና ዒዛኮ ዳማ ማኣዲያ ማዒ ማዲ
ዒያሱና ዲኮ ኬዘር ገኢገንቴ፤ ዩካፓ ሙሴ ያኣሲ
ዲኮ ኬሰከኔ፤ 14 ዩማና ሙሴ ዒሰራዒኤሌሌ ዳር
ዒኪ ዓኣዲ ዓሶም፡- «ገንሣ ዒንሣ ባንሣ ኑ ማዒ
ሙካንዳኣና ሃካ ዳዑዋቲ፤ ሃይሹ፣ ዓኣርጌንታ
ሁሪንታ ዒንሣና ዋላከ፤ ዩያር ዒንሣ ባኣካ ጌኤሲ
ዓኣ ዓሲ ዓኣቶ ዒያቶ ባንሣ ዓኣዲንጎ» ጌዒኔ።

15 ሙሴ ሲና ዲኮ ኬሰካዛ፣ ዲኮ ሻኣሪ ባይዚ
ዓርቁኔ፤ 16-17 ናገገና ናገጋ ጎዳኮ ቦንቸ ፔጋሲ ዳዋ
ዓኣፒዳ ዲካ ፖዓ ዲኮይዳ ፖዒኔ፤ ዒሰራዒኤሌሌ
ዓሶም ዩይ ፖዓ ዲኮ ዑይይዳ ዒዒኤታ ታሚ
ማሌኔ፤ ዲካ ላሆ ኬሊ ጉቤ ሻኣሪና ዓርቁንቲ
ዳዒኔ፤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ላንካሳ ኬሎና ሻኣር
ባኣካ ማዒ ሙሴ ዒኤሌኔ፤ 18 ሙሴያ ኬሰከ
ዲኮይዳ ዓኣ ሻኣር ባኣኮ ጌሊ፣ ዒኣኣካ ያይዲታሚ
ሮኣሪና ያይዲታሚ ዋንቴና ዳዒኔ።

25

**ያኣሲ ማኣርም ዒንጎ ባኣዚ ዛላ
(ኪ.ሲ. ማፃ 35:4-9)**

1 ናገገና ናገጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ታኣም ዒያታ
ዒንጎ ባኣዚ ዒኪ ዩዓንዳጉዲ ዒሰራዒኤሌሌ ዓሶም
ኬኤዜ፤ ዓይጎ ዓሲታቲያ ፔ ሽኔና ዒኪ ዩዓ
ዒንጎ ባኮ ቢያ ዒከ። 3 ዒያቶይዳፓ ኔ ዒካንዳ
ባካ፡- ዋርቁ፣ ቢራ ዓንገ፣ ሞኦና ዓንጋ፣ 4 ጉኡሣ
ሻሎና ዲዋና ማኣዓ፣ ማራይ ጋፓኔና ማዢንቴ
ዲንኪ ዓፒላ፣ ጋላፒንታ ዘቁ ዓፒላ፣ ዋኣሪ ጋፓኔና
ማዢንቴ ዓፒላኣ፣ 5 ዘቁ ቃላሚና ቲሽኪንቴ ዓዳ
ማራይ ጎር፣ ጉላምቤ ዜዲ፣ ሻሪ ሚሣ፣ 6 ፖፆ
ፖዒሶ ሪሚቶ ዛይታ፣ ቲዦ ዛይታ፣ ዑንጀ ሳውሞ
ኮሺ ሳውቁሳ ዲማ ዲማ ዳኤሻ፣ 7 ሚሪጌዳ
ጌይንታ ሚዛጸ ሹጫ፣ ቁኤሶ ሱኡጎኮ ኬርናይዳ
ቲኮ ዒፑዳ ጎፆ ባኮና፣ ዳደ ቡራሽይዳ ጌሣንታ
ፔርዔ ጌይንታ ባኮንታከ፤ 8 ታ ዒያቶኮ ባኣካ
ናገገንዳጉዲ ዳራ ጌኤሺ ማኣሪ ታኣም ማዢንጎ፤
9 ዓፒሎና ማዢንታ ማኣር፤ ሃሃ ጋርይዳ ዓኣ ባኮዋ
ቢያ ታ ኔና ዳዋ ጎይያ ገኢገሺ ማዢዋቲ።»

**ጫኣቁዋ ጌሎና ታኣቦቶ ጌይንታ ሳኣፂሮ
(ኪ.ሲ. ማፃ 37:1-9)**

10 «ሻሪ ሚሣፓ ፔቲ ሳኣፂኔ ታኣቦቲ ማሂ
ዒያታ ኮሽንጎ፤ ያደሱማ ላምፆ ዋዳና ፓልፃና፣ ዓጮ
ዳልጉማ ፔቲ ዋዳና ፓልፃና፣ ቲሮ ዒጳኣ ፔቲ ዋዳና
ፓልፃና ማዖንጎ፤ 11 ጋርንታ ዙሎንታ ጌኤሺ ዋርቁና
ጳርቁ ኮሽ፤ ዓጮዋ ዋርቁና ካንቁ፤ 12 ዋርቃፓ
ኮሽንቴ ያይዳ ዢኢር ማዢ፣ ላምፆንሣ ፔቲ ዛላ፤
ላምፆንሣ ገንሣ ባጎ ዛላ ማሂ ያይዳ ቶኪና ዋላ
ዓርቁንታንዳጉዲ ገኢገሺ፤ 13 ታኣቦቶ ኬደንደያ
ዛጸ ሚሣ ሻሪ ሚሣፓ ኮሺጋፓ ዩያ ዋርቁና
ጳርቁ ኮሽ፤ 14 ዩንሣ ዛጸ ሚፆንሣ ታኣቦቶኮ
ዓጮ ዛሎይዳ ዓኣ ዢኢርንሣዳ ጌልዜ። 15 ዛጸ
ሚፆንሣ ታኣቦቶኮ ዢኢርንሣዳ ዳኪንቴ ዳዖንጎ፤
ፔቲታፆ ዒኣካፓ ኬሰኮፖ። 16 ዩካፓ ታኣኒ ኔኤም
ናገጋ ዓይሣፆ ያኣፔፔ ላምፆ ዓርሲፆ ሹጮንሣ
ታኣቦቶ ጋራ ጌሣ።

24:8 24:8 ማቲ. 26:28፤ ማር. 14:24፤ ሉቃ. 22:20፤ 1ቆር. 11:25፤ ዔ.ብ. 9:19-20፤ 10:29። 24:18 24:18 ላሚ. ዋማ 9:9።

17 «የደሱማ ለምን ዋዳና ፓልፃና፡ ዓጮ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዕ ዓጻ ገሌሽያ ዔርዛ ጉኡጉ* ገሌሽያ ዋርቁይዳጉ ኮሼ። 18 ዩናኮ ዓጮ ዓጮ ዳይንቴ ዋርቁይዳጉ ጋኣሲ ዓኣያ ለምን ኪሩቤኤሌ ገይንታ ኪኢታንቸ ማላታና ዓኣ ባኣዚ ማዠፍ፤ 19 ጎሞ ገሌሽያ ዔርዛ ጉኡጉ ዳገላ ለምን ዛሎና ዓጮ ዓጮ ማሂ ዩያቶ ዔቁሴ፤ ዔያታ ዩና ጉኡጉና ዋላ ዓይሂ ማዠፍንቴያ ማዎንጎ። 20 ዩንሂ፡ ጋኣዛ ዓኣ ኪሩቤኤሎንሂ ጉኡጉኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ማዕ ሄኮ ዔቁ ዋሊ ዛዘጋያ ማዎንጎ፤ ዔያቶኮ ፒሺንቴ ጋኣዛ ጉኡጉ ዓኣቻያ ማዎንጎ። 21 ለምን ዓርሲንቴ ሹጮንሂ ታኣቦቶ ጋራ ገሂሂጋጉ ጎሞ ገሌሽያ ዔርዛ ጉኡጉና ካር ዋዳ፤ 22 ታኣኒ ዩና ጮኣቁሞ ሳኣጂናይዳ ኔኤም ፔጋዲ ዴዳንዳይ፤ ጉኡጉ ዑፃ ማዠፍንቴ፡ ጋኣዛ ዓኣ ለምን ኪሩቤኤሎንሂ ባኣካ ማዕ ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌ ዴርሞ ዔርዛንዳ ዋጎ ቢያ ኔኤም ታኣኒ ዒንጋንዳ።»

የኦሲም ዒንጎ ካሦ ገሦ ዴጌ ዳልጎ ሎኦኩፕ
(ኪ.ሲ. ማጻፍት 37:10-16)

23 «የደሱማ ለምን ዋዳ፡ ዓጮ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳ፡ ሌካ ዔጳ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዕ ዴጌ ያደሲ ሎኦኩፕ ሻሪ ሚሂዳጉ ዓርሲ ኮሼ። 24 ጊንሂ ሃሃ ገሌሽያ ዋርቁና ዑፃ ጳርቁ ገኢጊሼ፤ ዓጮዋ ዋርቁና ካንቁ። 25 ሃሃ ዓጮ ዳልጉማ ኬኤላ ዋዳ ማዕያ ኮሺጋጉ ዩና ዋርቁና ጳርቁ ገኢጊሼ። 26 ዋርቁይዳጉ ኮሺንቴ ያይዶ ዠኢር ዛጳ ሚያ ዳኪ ኬደንደያ ኮሼ፤ ዠኢራሂያ ቶካ ዓኣ ያይዶ ዛላ ማሂ ዓይሂ። 27 ዩያ፡ ዴጌ ሎኦኩፕ ኬደንደ ዛጳ ሚያ ገላንዳ ዠኢራሂ ዓጮ ዛላ ዓኣያ ማዎንጎ። 28 ዛጳ ሚያ ሻሪ ሚሂጋጉ ኮሺ ዋርቁና ጳርቁ ገኢጊሼ፤ 29 ዓንዳና ሙርሳና፤ ሃሃ ጊንሂ ዑኩ ዳያንደ ጉንጉሎዋ ገሌሽያ ዋርቁይዳጉ ኮሼ። 30 ቢያ ዋዳ ዴጌ ሎኦኩፕ ያይታ ታ ቤርቶይዳ ገሂንቶንጎ፤ ታኣም ዒንጊንታ ዴማዴ ካሃ ቢያ ኬሊ ዩያ ዑፃጉ ባይቆጉ።»

ጉፃ ገሦ ሻርና
(ኪ.ሲ. ማጻፍት 37:17-24)

31 «ገሌሽያ ዋርቁይዳጉ ሻርና ማዠፍ፤ ዩና ሻርኔሎ ፒዝ ገዒ ዔቃ ቶኪና ደዲሺ ዔቁሳ ዓንጊ ኮሼ፤ ዑኩ ዑሽኮ ዓንጎ ማላ ቡኒ ሃጊ ቡናያ ማሊሲ ሻርኔሎና ዓይሂ ኮሼ። 32 ጎኦኮ ዛሎና ላሆ ካኣፒ ዓኣያ ማሂ ኮሼ፤ ሃይሂሂሂ ፔቴ ዛላ፡ ጊንሂ ሃይሂሂሂ ባጎ ዛላ ማዎንጎ። 33 ላሆ ካኣጉ ፔቴ ፔቴሂ ደሊና ዒላሺና ዓኣ ሌውዜ ቡና ማላያ ሃይሂ ዑሽኮ ዓንጊ ማላ ቡኒ ዓኣያ ማዎንጎ። 34 ሻርናኮ ፒዝ ገዒ ዔቁ ሚያይዳ ደሊና ዒላሺና ዓኣያ ሌውዜ ቡና ማላ ያይዶ ዑሽኮ ዓንጊ ዓኣያ ማዎንጎ። 35 ሃይሂሂሂ ዋኣጂንቴ ካኣጉኮ ፔቴ ፔቴ ዋኣፃ ዴማ ፔቴ ፔቴ ደሊ ዓኣያ ማዎንጎ። 36 ደሎንታ ካኣጉንታ ሻርናንታ ፔቴ ማዕ ገሌሽያ ዋርቁይዳጉ ዓርሲንቴ ማዠፍንቶንጎ። 37 ሻርናኮ ላንካይ ፖሊ ማዠፍ ቤርቶ ቤርቶ ዛላ ፖላንዳጉዲ ዴጊዲ ገሂ። 38 ጋውጮና ጋውጮ ገሦ ዓንደና

ገሌሽያ ዋርቁይዳጉ ማዠፍ፤ 39 ጉፃ ገሦ ሻርናና ዩያ ሚሆ ቢያ ኔ ማዠፍንዳ ሃይሂሂሂሂ ደንጎ ኪሎ ማዕ ገሌሽያ ዋርቁ ገኢጊሼ። 40 ዴኮ ዑፃይዳ ታ ኔና ዴዋ ጎይያ ማዠፍ ኮሺ ማሊ ዒና ዔኬ።»

26

ዓፒሎና ማዠፍንቴ ያኣሲ ካኣሽኪንታ ማኣር

1 ሃሃ፡- «ታኣኒ ካኣሽኪንታንዳ፡ ዓፒላና ማዠፍንቴ ታኣም ዴማዴ ማኣርኮ ጋርይዳ ዴንኪ፡ ጋላፒ፤ ሃሃ ዘቁ ሱኡጉናይዳጉ ሱኪንቴያ ዴማሲሂር ጎኦኮንደ ታጳ ዓፒላኣ ኮሼ፤ ዩያቶ ገደይዳ ኪሩቤኤሎ ሼኤሚና ማይሊ ሲኪ ኮሼ። 2 ፔቴ ፔቴ ጎኦኮ ዓፒሎኮ ያደሱማ ለማታሚ ያይዶ ዋዳ፡ ዓጮ ዳልጉማ ያይዶ ዋዳ ማዕ ቢያሂ ሄኮ ማዎንጎ። 3 ጎኦኮ ዓፒሎ ደንጋሂ ዋላ ካንሂ ሲኬ፤ ሃሃ ሃንጎ ደንጋሂያ ዒማይዳ። 4 ዋላ ካኣሚ ኮሺንቴ ለምን ጎኦኮ ዓፒሎኮ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ዴንኪ ዓፒላና ኮሺንቴ ሱሂ ገሂ። 5 ጎኦኮ ዓፒሎ ቤርታሳዘኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ደንጊታሚ ሱሂ፡ ጎኦኮ ዓፒሎ ለምዓሳዘኮ ጋፒንያ ዛሎይዳ ቤርታሳዘ ሱዎኮ ቤርታ ቤርታ ደንጊታሚ ሱሂ ኮሼ። 6 ዩንሂ ለምን ዛሎንሂ ዋላ ካንሂያ ማዕንዳጉዲ ደንጊታሚ ዋርቁጉ ኮሺንቴ ዓይሂ ባኣዚ ገኢጊሼ።»

7 «ዋኣሪ ጋጉኔና ማዠፍንቴ ታጳ ፔቴ ጎኦኮ ዓፒላ ዩያ ማኣርኮ ካራ ማሂ ኮሼ። 8 ዩንሂ ጎኦኮ ዓፒሎ ፔቴ ፔቴዘንሂኮ ያደሱማ ለማታሚ ላሆ ዋዳ፡ ዓጮ ዳልጉማ ያይዶ ዋዳ ማዕ ቢያሂ ሄኮ ማዎንጎ። 9 ደንጋሂ ፔቴ ዛላ፡ ላሃሂ ባጎ ዛላ ማሂ ዋላ ካንሂጋጉ ሲኬ፤ ጎኦኮ ዓፒሎ ላሃሳዘ ጳንጨንቴ ቤርቶ ዛሎና ዓፒላጉ ማዠፍንቴ ማኣርይዳ ገሂንቶንጎ። 10 ፔቴ ዛላ ዓኣ ጎኦኮ ዓፒሎኮ ጋፒንያ ዛሎ ዓጮይዳ ደንጊታሚ ሱሂ ኮሺ ገሂ። 11 ሱዎ ጋርይዳ ደንጊታሚ ሞኣና ዓንጎና ኮሺንቴ ዓይሂ ባኣዚ ገልዜ፤ ዩያይዲ ለምን ዛሎ ዋላ ካንሂ ፔቴ ካራ ማዕንዳጉዲ ገኢጊሼ። 12 ዑሂ ዓኣዲ ዓቴያ ማዕ ዛሎ ጎኦኮ ዓፒሎ ዔኪ ዓፒሎና ማዠፍንቴ ማኣርኮ ዙሎ ዛሎይዳ ሱፃ። 13 ዩያታ ዓፒላ ያደሱሞና ጎኦኮ ዓፒሎ ቢያይዳጉ ዑሂ ማዕ ፔቴ ፔቴ ዋዳ ሶንጌና ሃንጌና ዓፒላጉ ማዠፍንቴ ማኣር ኬሰኪ ካንቃያ ማዎንጎ።»

14 «ዓፒላጉ ማዠፍንቴ ማኣርኮ ካራ ማዕንዳጉዲ፡ ፔቴ ዘቁ ቃላሚና ቴሽኪንቴ ዓዴ ማራይ ዒልዒ፤ ሚሊ ሃሃ ሽርኪንቴ ሻኣዠ ዒልዒዳጉ ለምን ካራ ቃሲ ማዠፍ።»

15 «ዓፒሎና ማዠፍንቴ ማኣር ሬኤኪ ዓርቃንዳጉዲ ዓርሲንቴ ላሾ ሚሂ ሻሪ ሚሂዳጉ ኮሼ። 16 ፔቴ ፔቴ ላሾ ሚያኮ ያደሱማ ሳሊ ዋዳ፡ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዎንጎ። 17 ላሾ ሚያ ፔቴይዳ ዋላ ካኣሚ ዋሊ ዓርቃንዳጉዲ ፔቴ ፔቴ ላሾ ሚያም ዋሊጉዲ ማዕ ለምን ለምን ዴንኪ ዓኣያ ማዎንጎ፤ 18 ዓፒሎና ማዠፍንቴ ማኣርኮ ደኣሎ ዛሎና ለማታሚ ላሾ ሚሂ ኮሼ፤ 19 ዩያቶኮ ያይዲታሚ ቢራ ዓንጊና ኮሺንቴ ቶኪ ገኢጊሼ፤ ለምን ኪር ዋላ ዓይሂንዳጉዲ ፔቴ ፔቴ ላሾ

* 25:17 25:17 ጎሞ ገሌሽያ ዔርዛ ጉኡጉ ጋዓዛ፡- ታኣቦቶ ሳኣጂና ካርሞ ገሂንቴ ሱንሂኬ። 25:17 25:17 ዔ.ብ. 9:5።
25:30 25:30 ላዊ. ዓኬ 24:5-8። 25:40 25:40 ዳኪ. ማዶ 7:44፤ ዔ.ብ. 8:5።

ሚያከላም ላም ቶኪ ዓኣያ ማዖንጎ። 20 ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኣሮኮ ከዶ ዛሎና ላምታሚ ላሾ ሚሢ ኮሼ፤ 21 ፔቴ ፔቴ ላሾ ሚያ ደማ ላም ላም ቶኪ ኮሼ ያይዲታሚ ቢራ ዓንጊ ቶኪ ዓኣያ ማሢ ጊኢጊሼ። 22 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ዙሎ ዛላ፣ ጌይፃ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ላሆ ዓርሲንቴ ላሾ ሚሢ ኮሼ፤ 23 ኮጫ ዋላ ካኣማ ካሮይዳ ላም ላሾ ሚሢ ኮሼ። 24 ዩንሢ ኮጫ ዋላ ካኣማ ካራ ዓኣ ላሾ ሚያንሢ ሉኡፓ ዓርቁንቴ ቶኦኮ ሄላንዳኣና ካኣሚያ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ሃሃ ዓቴ ኮጫ ዋላ ካኣማ ካሮ ካንሣ ላም ላሾ ሚያንሢ ዓዚ ጎይፃ ኮሺንቶንጎ። 25 ዬና ጎይፃና ፔቴ ፔቴ ላሾ ሚያ ደማ ላም ቶኪ ዓኣያ ማዓ ታጾ ላሆ ቢራ ዓንጊና ኮሺንቴ ቶኪ ዓኣ ሳሊ ላሾ ሚሢ ዓኣያ ማዓንዳኔ።»

26 «ታጾ ደንጎ ጋጋርሲ ሻሪ ሚሢዳፓ ኮሼ፤ ዔያቶይዳፓ ደንጋሢ ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኣሮኮ ፔቴ ዛላ ዓኣ ላሻሢ ሚያም፣ 27 ሃሃ ደንጋሢ ፔቴ ዛሎይዳ ዓኣ ላሻሢ ሚያም፣ ዓቴ ደንጋሢ ዓባ ጌላ ዛሎና ጌይፃ ጊንፃ ዛሎና ዓኣ ላሻሢ ሚያም ማዓንዳኔ። 28 ሳዛኣ ዓኣ ጋጋርዛሢ ላሻሢ ሚያኮ ዓጫፓ ደንዲ ዓጫ ሄላንዳኣና ጌሢንቶንጎ። 29 ላሻሢ ሚያ ዋርቁና ጳርቁ ኮሼ፤ ጋጋርዛ ሚያኮ ዓርቆያ ማዓንዳፓዲ ዋርቁና ኮሺንቴ ሱሢ ጊኢጊሼ፤ ጋጋርዛ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺንቴያ ማዖንጎ፤ 30 ዓፒሎና ማዢንታ ማኣሮ ዲኮይዳ ታ ኔኤም ዳዌ ጎይፃማ ደቁ።»

31 «ዲንኪ፣ ጋላፒ ሃሃ ዘቄ ዓፒላ ሱኪንቴ ሱኡፔፓ ጎኦቦ ዓፒላ ኮሼ፤ ዔያቶይዳ ኪሩቤኤሌ ሼኤሜና ማይሊ ሲኪ ኮሼ።» 32 ዬና ሻሮ ሚያፓ ኮሺንቴ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺንቴ፣ ኪሮና ቢሮ ዓንጋ ቶካ ዓኣ ያይደ ቱርቱሮናይዳ ሱፃ። 33 ጎኦቦ ዓፒሎ ዓፒላና ማዢንቴ ማኣሮኮ ሳኮይዳ ዋሊ ሄሊ ጌሢንቴ ዓይሃ ባኮይዳ ሱፃ፤ ዩካፓ ላም ላም ዓርሲንቴ ሹጫ ዓኣ ጫኣቁም ሳኣፂና ጎኦቦ ዓፒሎኮ ጊንፃ ዛሊና ጌሢ፤ ዬያይዲ ጎኦቦ ዓፒላ ጌኤሽ ጌይንቴ ቤዘ ዑሣ ዓኣጳ ጌኤዢ ቤዛፓ ዲማሳያ ማዓንዳኔ፤ 34 ዬያይደሰካፓ ጫኣቁም ሳኣፂናኮ ካሮ ዋጳ፤ 35 ጳጊ ጌዔ ሎኦኦኦ ያይቶ ዑሣ ዓኣጳ ጌኤዢ ቤዘኮ ዙላ ዓፒላፓ ማዢና ማኣሮኮ ከዶ ዛሎይዳ ጌሢ፤ ጊንሣ ፖፖ ጌሃ ሻሮና ማኣሮኮ ደኦሎ ዛሊና ጌሢ።

36 «ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኣሮም ካራ ማዓንዳፓዲ ዲንኪ፣ ጋላፒ፤ ሃሃ ዘቄ ሱኡፔይዳፓ ሱኪንቴ ቃራ ዓፒላ ሹኤሜና ማይሊ ሲኪ ሚዛጲሶና ጎኦቦ ዓፒላ ኮሼ። 37 ጎኦቦ ዓፒሎም ደንጎ ቱርቱሪ ሻሪ ሚሢፓ ኮሺ ዋርቁና ዑፃ ጳርቁ ጊኢጊሼ፤ ዬያቶ ጊደይዳ ጌሢንታ ኪራ ዋርቁና ኮሺንቴያ ማዖንጎ፤ ዬያቶ ቱርቱሮም ሞኦና ዓንጋፓ ማዢንቴ ደንጎ ቶኪ ኮሼ።»

27

ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ኮሾ ጎይፃ
(ኪ.ሲ. ማፃ 38:1-7)

1 ሃሃ፡- «ሻሪ ሚሢዳፓ ታኣም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ጊኢጊሼ፤ ዬያኮ ደደሱማ ያይደ ዋዳና

ፓልፃና፣ ዓጮ ዳልጉማ ያይደ ዋዳና ፓልፃና ማዔያ፤ ሃሃ ደጉማ ላም ዋዳና ፓልፃና ማዔያ ማዖንጎ። 2 ዋላ ካኣማ ያይደ ዛሎ ቢያሢዳ ደንኬ ኮሼ፤ ዬይ ደንካ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘና ዋላ ማዢንቴያ ማዖንጎ፤ ዬያ ቢያሢኮ ዑፃ ሞኦና ዓንጎና ጳርቁንቴያ ማዖንጎ። 3 ዲቢንፃ ዋሆንዶ ኩንዔ፣ ታሚ ካኣሾንዶ ቦኦቆ፣ ጋውቸና ሃሃ ታሚ ጌሢ ዔኤሃንዶ ባኮ ዋ ጊኢጊሼ፤ ዬይ ባካ ቢያ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴያ ማዖንጎ። 4 ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዲርቃያ ማሢ ሮኦጮ ጋሶናጉይያ ሞኦና ዓንጎና ኮሼ፤ ዬያ ባኮም ያይደ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴ ሱሢ ዋላ ካኣማ ያይደ ካራ ጌሢ። 5 ዬና ባኬላ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ጊዲሚፓ ሄላንዳፓዲ ዒንጎ ቤዘኮ ዳኣሮ ደማ ማሢ ጊኢጊሼ፤ 6 ታሚና ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎሢ ከዶንዶ ዛጾ ሚሢ ኮሺ ሞኦና ዓንጎና ዑፃ ጳርቁ። 7 ዒንጎ ባኮ ዒንጎሢ ከዶንዶ ኮይሳ ዋዳና ዛጾሢ ሚያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎሢኮ ፔቴ ፔቴ ዓጮና ዓኣ ሱፃ ጋሮ ጌልዘ። 8 ዲኮይዳ ታ ኔኤም ዳዌ ጎይፃና ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ላሾ ሚሢና ኮሺፓፓ ጋሮ ጉሪ ማሢ ጊኢጊሼ።»

ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኣሮኮ ዲሮ ጋራ ማዓ ካሮ (ኪ.ሲ. ማፃ 38:9-20)

9 «ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኣሮኮ ዲሮ ጋራ ማዓ ካሮ ጉኡሢ፣ ደዲ ፓቴሌና ኮሼ፤ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ያይሱማ ደኦሎ ዛሊና ፃኤታ ዋዳ ማዖንጎ፤ 10 ዬና ደዲ ዔቃንዳፓዲ ላምታሚ ሞኦና ዓንጊ ቶኪ ዓኣ ላምታሚ ቱርቱሪ ኮሼ፤ ዔያቶይዳ ቢራ ዓንጎና ኮሺንቴ ፒዘ ጌዔ ዓንጎና ኪሪና ዓኣያ ማዖንጎ፤ 11 ከዶ ዛሎና ዓኣ ዲሮ ጋራ ዓዳ ዒማ ጎይፃ ማዲንቶንጎ። 12 ዓባ ጌላ ዛሎና ዲሮ ጋሮም ታጾ ቶኪ ዓኣ ታጾ ቱርቱሪና ዋላ ያይሱማ ደንጊታሚ ዋዳ ማዓ ጎኦቦ ዓፒላ ዓኣያ ማዖንጎ። 13 ጌሎ ካሮ ዛላ ዓኣ፣ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ዲሮ ጋሮኮ ዳልጉማ ደንጊታሚ ዋዳ ማዖንጎ። 14-15 ጌሎ ካሮኮ ሻውሎና ሚዛቆና ዛሎይዳ ያይሱማ ታጾ ደንጎ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ጎኦቦ ዓፒላ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ሃይሃ ቶኪ ዓኣ ሃይሃ ቱርቱሪ ዔያቶ ሬኤኪ ዓርቆንጎ። 16 ፔ ቶኦኪና ጌሎ ካሮኮ ሌሊ ያይሱማ ላምታሚ ዋዳ ማዔ ዲንኪ፣ ጋላፒ ሃሃ ዘቄ ሱኡፔይዳፓ ሱኪንቴ ሚዛጲ ሹኤሜና ዑፃ ማይሊ ሲኮና ጎኦቦ ዓፒላ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ዬና ዓፒሎ ሬኤኪ ዓርቃያ ያይደ ቶኪ ዓኣ ያይደ ቱርቱሪ ዓኣ ቱርቱሪ ቢያ ፒዘ ጌዔ ቢሮ ዓንጎና ዓርቁንቴያ ማዖንጎ፤ ዬያቶይዳ ዓኣ ኪራኣ ቢራ ዓንጎና፣ ቶካ ጊንሣ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴያ ማዖንጎ። 18 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ዲሮ ጋሮኮ ያይሱማ ፃኤታ ዋዳ፣ ዳልጉማ ደንጊታሚ ዋዳ፣ ዳጉማ ደንጎ ዋዳ ማዖንጎ፤ ጎኦቦ ዓፒላ ጉኡሢ ሻሎይዳፓ ኮሺንቴያ ማዔ ቶካ ሞኦና ዓንጎና ኮሻና ማዖንጎ። 19 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ጋሮይዳ ማዲንቶ ሚሃ፤ ሃሃ ዬያ ማኣሮንታ ጎኦቦ ዓፒሎ ፃውኣ ቢያ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴያ ማዖንጎ።»

ፖፖ ጊኢጊሼ ካፖ ጎይሢ
(ሌዊ. ዓክ 24:1-4)

20 «ፖሳ ደሞና ቢያ ፖሴ ጎይሣ ደባንዳጉዲ ፖም ኮይሳ ቃራ ሪሚቲ ዛይቲ ኔኤም ዔኪ ዩባንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዴር ዓይሣ፤ 21 ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ዓፒሎና ማዠና፤ ታኣኒ ዒንሣና ካኣማ ማኣርይዳ ፖፖ ገኢጊሾንጎ፤ ታ ቤርቶይዳ ደሚማፓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ፖባንዳጉዲ ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ሳኣፂኖኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ጎኣቦ ዓፒሎኮ ዙላ ጌሦንጎ፤ ዩይ ዎጋ ዒሰራዔኤሌ ዴርና ሃጊ ሙካንዳ ሾይንቶና ፍንገና ካፒ ማዲንታያ ማፖንጎ።»

28

ቄኤሶ ማኣዓሢ
(ከ.ሲ. ማገ 39:1-7)

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሙሴም፡- «ኔኤኮ ጌርሲ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶ ናኣዳኣቤ፤ ዓቢሁ፤ ዓላዘሬንታ ዒታማሬንታ ኔ ባንሣ ዔኤሌ፤ ዔያታ ቄኤሴ ማዒ ታኣም ማዳንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዴር ባኣካፓ ደማሴ። 2 ዒዛም ቦንቾና ሚዛጰምናኮ ማዓንዳጉዲ ኔ ጌርሲ ዓኣርኔም ቄኤሴም ኮይሳ ዓፒላ ገኢጊሾ። 3 ታኣኒ ደማ ዔራቶ ዒንጌ ፔ ኩጮ ዔራቶና ማዳ ዔር ዓሰ ዔኤሌ። ጋፓ ዓኣርኔም ዔያታ ዓፒላ ማዠንዳጉዲ ኬኤዜ፤ ያኣዒዳዛ ዓኣርኔ ቄኤሴ ማዒ ታኣም ማዳኒ ደማዳያ ማዓንዳኔ። 4 ደማ ደማ ኮሺንታንዳ ማኣዓሢ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታሢ ጎይፖ ማፖም፡- ዳዳ ጌሣንታ ቡራሻ፤ ዔፑዴ ጌይንታ ኬርና ቱኮ ዓፒላ፤ ቃሚሻ፤ ሸኤሜና ሲኪ ማይሊ ኮሾና ሹራቤ፤ ቶኦካ ማርያንታ ኬርና ቱኮ ዓፒላንታኤ፤ ኔኤኮ ጌርሲ ዓኣርኔንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ቄኤሴ ማዒ ታኣም ማዳንዳጉዲ ዩንሣ ዓፒሎንሣ ዔር ዓሳ ኮሾንጎ። 5 ዔያታ ዩንሣ ዓፒሎ፡- ዲንኪ፤ ጋላፒ፤ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖ ዓፒላይዳፓ ገንሣ ዎርቄና ቃራ ሚዛጰ ዓፒላናይዳፓ ሸኤሜና ማይሊ ገኢጊሾ ኮሾንጎ።

6 «ዔፑዴ ዲንኪ፤ ጋላፒ፤ ዘቄ ሱኡፖ፤ ገንሣ ሃሣ ዎርቄና ቃራ ሚዛጰ ዓፒላናይዳፓ ሸኤሜና ማይሊ ሲኪ ገኢጊሾ ዔያታ ኮሾንጎ። 7 ላምፖ ዛላ ዎላ ካንሣንታንዳጉዲ ላምፖ ጌኤታ ካኣማ ካርይዳ ዎጋርጉዴ ሱሣ ኮሺንቲ ዓኣያ ማፖንጎ። 8 ዔፑዴ ማዠና፤ ባኮንሣዳፓ ዔራቶና ቃውሪ ኮሾና ኬርና ቱኮ ባካ ፔቴይዳ ዎላ ማዠናያ ማዒ ዔፑዴና ዎላ ዓይሣ ማዠናያ ማፖንጎ። 9 ሃሣ ላምፖ ደዲ ሚዛጰ ሹቺ ዔኪ ታጰ ላምፖ ያይቆኦቤ ናኣቶኮ ሱንፖ ዒኣካ ቆኦቄ ቆኦቄ ፃኣፒ፤ 10 ዩያ ኔ ማዳንዳሢ ዔያቶኮ ሾይንቶ ዎደ ዣኣሊሱዎፖ ዎሊ ሄሊሲ ሄሊሲ፤ ላሃሢ ፔቴዘይዳ ላሃሢ ገንሣ ሚሊዘይዳ ቆኦቄ ፃኣፒ። 11 ላምፖ ሹጮይዳ ታጰ ላምፖ ያይቆኦቤ ናኣቶኮ ሱንፖ ቆኦቄ ፃኣፓንዳ ዔራቶ ዓኣ ጎኣባ ዓሲ ዳንቄ፤ ሹጮኮ ዎርቄና ዓጮ ማሂ ኮሺ፤ 12 ታጰ ላምፖ ዲሰራዔኤሌ ፃጰ ጰቂሣያ ማዓንዳጉዲ ላምፖ ሚዛጰ ባኮንሣ ጌኤቶ ዔፑዴ ዓፒሎኮ ሱፆይዳ ሮኦኤ። ዩያይዲ ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢያ ኬሊ ታ ዴር ጰቂሣንዳጉዲ ዓኣርኔ ዔያቶኮ ሱንፖ ፔ ጌኤቶይዳ ዔኪ ሃንቶንጎ። 13 ዎርቄይዳፓ ላምፖ ፓልሞ ኮሺ፤ 14 ጌኤሺ

ዎርቄይዳፓ ሱሲጉዲ ዎላ ማርቲ ዣሎ ጉዴ ባኣዚ ላምፖ ኮሺ፤ ላምፖ ፓልሞንሣ ዎላ ዓይሣ።»

ዳደ ቡራሾ
(ከ.ሲ. ማገ 39:8-21)

15 «ፖኦሲኮ ማሊያ ዔራኒ ያኦጮ ዳደ ቡራሾ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢም ኮሺ፤ ማዠና፤ ዔፑዴ ማዠና፤ ጎይፖ ዒንሣ ባኮንሣና ማዠና፤ ማፖንጎ፤ ሃሣ ዔፑዴ ሸኤሞና ማይሊ ሲኪ ሚዛጰሶናሢ ጎይፖ ሲኪንቲ ገኢጊያ ማፖንጎ። 16 ያደሱማ ኬኤላ ዎዳ፤ ገንሣ ዓጮ ዳልጉማኣ ኬኤላ ዎዳ ማዒ ጰንጩንቲያ ያይደ ዛላ ሄኮ ማዓያ ማፖንጎ። 17 ያይደ ዎሊጊንፖ ጌሦናያ፤ ሚዛጰ ሹቺ ፓልሞ ዒኣካ ኮሺ፤ ቤርታ ዎሊጊንፖ ጌሦዘይዳ ሴርዲዮኔ፤ ቶጰዚዮኔና ዊልጮ ዊልጮ ጋዓ ሚዛጰ ባኣዚ፤ 18 ላምፖሳዘይዳ ቤራሬ፤ ሴንፔሬና ዓልማዞ ጌይንታ ባኮ፤ 19 ሃይሣሳ ቤዘይዳ ያከንቲ፤ ኬልቄድኔና ዓሜቴሰፂኖሴ ጌይንታ ባኮ። 20 ያይዳሳዘይዳ ቢሪሌ፤ ሜሬጌዴና ዒያሰጰዴ ጌይንታ ባካ ዎርቄና ኮሺንቲ ባኮይዳ ጌሣንቶንጎ። 21 ዲሰራዔኤሌ ፃጰ ጰቂሣያ ማዓንዳጉዲ ሃንሣ ታጰ ላምፖ ሚዛጰ ሹጮ ፔቴ ፔቴዘንሣ ዳያይቆኦቤ ናኣቶ ፔቴ ፔቴሢኮ ሱንፖ ቆኦቄ ፃኣፒንቶንጎ። 22 ዳደ ቡራሾም ሱሲጉዲ ዎላ ማርቲ፤ ዣላሢጉዴ ባኣዚ ጌኤሺ ዎርቄይዳፓ ኮሺ። 23 ላምፖ ዎርቄ ዣኣር ኮሺ ዳደ ቡራሾኮ ኬደ ዛሎና ዎላ ካኣማ ካርይዳ ዓይሣ። 24 ዎርቄይዳፓ ኮሺንቲ ዣላሢ ማላ ላምፖ ባኮ ላምፖ ዣኣራሢና ዎላ ካንሣ ዓይሣ። 25 ባጎ ዛሎና ዓኣ ላምፖ ዣላሢ ማላ ባኮኮ ካርንሣ ላምፖ ፓልሞንሣና ዎላ ካንሣ፤ ዩያይዲ ቤርቶ ዛሎና ጌኤቶይዳ ዓገንታ ዔፑዴ ዓፒሎኮ ሱፆና ካንሣ ዓይሣ፤ 26 ገንሣ ላምፖ ዎርቄ ዣኣር ኮሺ ጋር ዛሎና ዔፑዴይዳፓ ሄሊሲ ዓኣ ዳደ ቡራሾኮ ደኣሎ ዛሎና ዎላ ካኣማ ካርና ካንሣ ዓይሣ። 27 ዩንሣዳፓ ሚሊ ቃሲ ላምፖ ዎርቄ ዣኣር ኮሺ ቤርቶ ዛሎና ጌኤቶይዳ ዓገንታ ዔፑዴ ዓፒሎኮ ሱፆና ዎላ ደኣሎ ዛሎና ዓይሣ፤ ዎላ ዓይሣ ከይሳሢያ ሲፓ ዎላ ካኣማ ካርይዳ፤ ገንሣ ሃሣ ዔራቶና ቃውሪ ኮሾና ኬርና ቱኮ ባኮኮ ኬዴናይዳኤ። 28 ዳደ ቡራሾይዳ ዓኣ ዣኣራሢ ዔፑዴይዳ ዓኣ ዣኣራሢና ዎላ ዲንኮ ዣላሢጉዴ ባኮኮ ቱኤ፤ ያዲ ማዔቴ ዳደ ቡራሻ ኬርና ቱኮ ባኮኮ ኬዴ ማዔሢር ኮሪንዲዎሴ።

29 «ዓኣርኔ ታኣም ደማዳ ቤዘ ጌላ ዎደና ዲሰራዔኤሌኮ ፃጰ ሱንፖ ቆኦቄ ፃኣፒንቲ ዩኖ ቡራሾ ማኣፖንጎ፤ ዩያይዲ ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢያ ዎደና ዴር ታኣኮ ጰቂሳንዳኔ። 30 ታ ማሊያ ደማሲ ዔርዘ ባኮንሣ ኔ ዒዛም ዒዛኮ ዳደ ቡራሾይዳ ዓገ፤ ዓኣርኔያ ዓፒሎና ማዠና፤ ጌኤዦ ማኣር ጌላ ዎደና ዳደ ቡራሾይዳ ዩያ ዔኪ ጌሎንጎ፤ ታኣኮ ማሊያ ዲሰራዔኤሌ ዴርም ፔጋሲ ኬኤዛኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ታ ቤርቶ ሺኢኪ ማዳኒ ዒ ጌላ ዎደና ቢያ ዳደ ቡራሾይዳ ዩንሣ ጌሦንጎ።»

ቄኤሳ ማይንታ ሚሊ ማኣፖ
(ከ.ሲ. ማገ 39:22-31)

31 «ዔቸደ ቃሚሻ ቢያ ዲንኪ ሱኡፖ ዓፒላፓ ኮሺንቴያ ማገገጥ፤ 32 ቶኦኪና ጌልዚ ሆላ ማይንታኒ ገኢጊሶናያ ማገገጥ፤ ዬና ባኬላ ቡሊንቱዋፑዲ ጋርሲም ጳንጨንቲ ኩቻ ሲኮናያ ማገገጥ። 33-34 ደኦሎ ዛሎ ዓጮና ዲንኪ፣ ጋላፒ፤ ሃሃ ዘቄ ሱኡፖይዲፓ ማዢንቲ ሮኦማኦኔ ሚያ ዓኦፖ ማላ ባኦዚ ጌህ፤ ዬና ዓኦፖኮ ባኦኮይዲ ጌላንዳ ዋርቄይዲፓ ማዢንቲ ዳካ ዳካ ሃቻ ጌህ። 35 ዓኦፖኔ ቄኤሴ ማዒ ታኦም ማዳኦና ዬያ ቃሚሻ ማኦፖንጎ፤ ታኦም ዲማዴ ቤዘይዲ ታ ቤርታ ዒ ዴዳ ዋደና ማገገጥ ዒኦኦፓ ኬሰካ ዋደና ሂቻሂኮ ቡኡዛ ዋይዘንታንዲሂሮ ሃይቢፓ ዒዚ ዳቃንዳ።

36 «ጌኤሺ ዋርቄይዲፓ ፔቲ ፓልሞ ማዢጋፓ ቡይይዲ ሩንገና ሩንጋ ጎዳም ዲማዴያ ጌይ ቆኦቄ ፃኦፒ። 37 ዬያይዴሰካፓ ቶኦካ ማሪ ጌሃሂዲ ዲንኮ ዛሎ ማላ ባኮ ሱጻ፤ 38 ዓኦፖኔ ዬና ፔ ባሊቶይዲ ጌሃንጎ፤ ዬናፖ ታኦም ዔኪ ሺኢኮ ባኮ ሺኢሺያይዲ ዔይታ ዳቤታቲያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኦም ዔንጋ ዔንጊያ ቢያ ታኦኒ ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ዔካንዳ።

39 «ዓኦፖኔኮ ሹራቦንታ ቶኦካ ማሮ ባኮንታ ቃራ ሱኡፖ ዓፒላና ኮሺ፤ ዒዚ ኬርና ቱካ ባካ ቃራ ሱኡፖ ዓፒላና ኮሺንቲ ሺኤሜና ማይሊ ሲኪ ገኢጊሻናያ ማገገጥ።

40 «ዓኦፖኔኮ ዓቲንቆ ሩኦቶም ቦንቻና ሚዛጴምናኮ ማገገጥዲ ሹራቦ፣ ኬርና ቱኮ ባኮንታ ቶኦካ ዓጎ ቆኦቦዋ ኮሺ ገኢጊሻ።

41 ዬያይዲጋፓ ዓካሪ ዬንሂ ዓፒሎንሂ ኔ ጌርሲ ዓኦፖኔና ዒዛኮ ሩኦቶና ማይሴ፤ ታኦም ዔይታ ቄኤሴ ማሲ ማዳንዳፑዲ ሪሚቶ ዛይቶና ኔ ዔይቶ ቲሽኪ ቄኤሴ ማሂ ታኦም ዲማሴ። 42 ካሉማ ዔይቶኮ ፔጋዲዋፑዲ ቃራ ሱኡፖ ዓፒላና፣ ዔይቶኮ ኬርናፓ ዳንዲ ሙርታሂ ሂላንዳ ቆንፄ ዔይቶም ገኢጊሻ፤ 43 ዓኦፖኔና ሩኦቶና ቢያ ኬሊ ዓፒላፓ ማዢንቲ ጌኤዢ ማኦሮ ጌላ ዋደና፣ ሃሃ ገንህ ጌኤዢ ቤዘይዲ ቄኤሴ ማሲ ማዳኒ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ባንሂ ሙካፖ ዬያ ማይንቶንጎ፤ ዬያይዲያና ዔይቶኮ ካሉማ ዴዲንዲዋሂሮ ሃይቢፓ ዔይታ ቶላንዳ፤ ዬይ ዓካሪ ዓኦፖኔና ዒዛኮ ኬርፖናም ቢያ ደዲ ሩንጋንዳ ዋጌ ማገገጥ» ጌዔ።

29

ቄኤሴኮ ማደም ዲማዲያ (ሌዊ. ዓኬ 8:1-36)

1 ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ሃሃ ሙሴም፡- «ዓኦፖኔንታ ሩኦቶንታ ታ ቤርታ ታኦም ማዳንዳፑዲ ኔ ዔይቶ ዲማሳኒ ማዳንዳ ባካ ያዲኬ፤ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኦዚ ባኦያ ፔቲ ዋፓናና ላምፖ ዓዴ ማራናይ ዔኬ፤ 2 ዘርጌ ዲኢሊ ዔኪ ዛይቶ ቲዢ ዋሂ ሙኦቃ ፃኦዛ ጌሊባኦ ላኦዳ ላኦዳ፤ ሃሃ ዬያፑዲ ዛይቲ ጌሊባኦ ሜሌ ላኦዳ ላኦዳ፤ ገንህ ሃሃ ሻኦዢ ላኦዳ ላኦዲጋፓ ዛይቶ ቲዢና ቲሽኬ፤ 3 ቢያሂ ሌኤማቲይዲ ጌሂጋፓ ዋፓናሂና ላምፖ ዓደ ማራቶንሂ ሹኪ፣ ታኦም ኔ ዒንጋ ዋደና ዒንጎ ባኦዚ ማሂ ዋላ ሺኢሻ።

4 «ዓኦፖኔና ዒዛኮ ሩኦቶና ታ ካኦሽኪንታ፣ ዓፒላፓ ማዢንቲ ማኦሮ ካሮ ዔኪ ሙኪጋፓ ዔይታ ፔኤኮ ቡያ ማሰታንዳፑዲ ዔይቶም ኬኤዜ። 5 ዬካፓ ዓኦፖኔኖም ቄኤሴ ማኦሂ ማይሴ፤ ዒዚ ፔኤኮ ሹራቦ፣ ዔቸደ፣ ዔቸደይዲ ቃሲ ማኦሂንታ ቃሚሻ፣ ዳደ ቡራሾንታ ኬርና ቱኮ ባኮ ቢያ ማኦፖንጎ፤ 6 ዒዛኮ ቶኦኮይዲ ማሮ ዓፒሎ ማሪ ሩንገና ሩንጋ ጎዳም ዲማዴያ ጌይንቲ ቆኦቄ ፃኦፒንቲ ፓልሚ ፓልሚ፤ ዬይ ያኦሲም ዒዚ ዲማዴያ ማዒሂ ዔርዛ ማላታ ማገገጥ። 7 ቲሽኮ ዛይቶ ዔኪ ቶኦካ ዒዛኮ ዋሂ ቲሽኬ፤

8 «ዓቲንቆ ሩኦቶም ዒዛኮ ዔኪ ሙኪ ሹራቦ ማይሴ፤ 9 ኬርና ዔይቶኮ ቱኮ ባኮ ቱኬ፤ ቶኦካ ዔይቶኮ ቆኦቦ ዓጌ፤ ዓኦፖኔና ዒዛኮ ሩኦቶና ኔኤኒ ቄኤሴ ማሃንዳሂ ዬያይዲኬ፤ ዔይቶና ዔይቶኮ ኬርፖ ቢያ ቄኤሴ ማሲ ሩንገና ታኦም ማዳንዳ።

10 «ዓፒሎና ማዢና ታኦኒ ካኦሽኪንታ ማኦሮ ካሮ ዋፓናሂ ኔኤኒ ዔኪ ሙካዛ ዓኦፖኔና ዒዛኮ ሩኦቶና ኩጮ ዔይቶሲ ጌሜ ቶኦካ ጌሃንጎ።

11 ዬካፓ ዋፓናሂ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኦሮ ካራ ታ ቤርቶይዲ ሹኬ። 12 ዋፓናሂኮ ሱጉፖ ኬኤላና ዔኪ ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዲ ዓኦ ቃጶንሂ ቲሽኬ፤ ዓቲ ሱጉፖ ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ዴማ ዋሃ። 13 ጎጶ ባኮ ካንቄ ሃኦሶና ማዮኮ ሻኦዢዳ ቤዘ፣ ላምፖ ጳላሂና ዬያቶ ካንቄ ሃኦሶ ዔኪ ታኦም ዒንገንታ ዒንገሂ ማሂ ሚቹ ዒንጎ ቤዘይዲ ሚቹ። 14 ዋፓናሂኮ ዓሽኮ፣ ዜዳ፣ ሩቁንቶንታ ቢያ ዔኪ ማኦሮኮ ካራፓ ሃኬ ኬሲ ሚቹ፤ ዬይ ቄኤሴኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንገንታ ዒንገሂኬ።

15 «ላምፖ ዓደ ማራቶንሂዲፓ ፔቲሂ ኔ ዔኪ ሙካዛ ዓኦፖኔንታ ዒዛኮ ሩኦቶንታ ፔኤኮ ኩጮ ዬያ ማራዒሂ ቶኦካ ጌሃንጎ። 16 ማራዒሂያ ሹኪጋፓ ሱጉፖ ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ያይዲ ዛሎ ፑጮ፤ 17 ዓሽኮ ማኤሎና ማኤሎና ቲቄ፤ ጎጶ ባኮና ገንፖ ቶኮ ዋኦሂና ማሰኪጋፓ ቶኦኮንታ ማሌ ማኤሎ ዓሽኮናኮ ቡፃ ጌህ፤ 18 ዬካፓ ዓደ ማራዒሂኮ ዓሽኮ ጉቤ ሙኡዚ ዒንገሂ ማሂ ሚቹ፤ ዬያ ዒንገሪኮ ሳሙ ሙኦም ትኦም ኮሽካያ ማገገጥ።

19 «ቄኤሴ ማሂያ ዋጎም ጌሂንቲ ባጎ ማራፖ ዓዳሂ ኔኤኒ ዔኪ ሙካዛ፣ ዓኦፖኔና ዒዛኮ ሩኦቶና ኩጮ ማራዒሂኮ ቶኦካ ጌሃንጎ ጌዒ ኬኤዜ፤ 20 ማራዒሂያ ሹኪጋፓ ሱጉፖፓ ዳካ ዔኪ ዓኦፖኔና ዒዛኮ ሩኦቶናኮ ሚዛቆ ዋዮኮ ቤርቶ፣ ሚዛቆ ኩጮና ሚዛቆ ቶኮናኮ ደኦም ኬኤሎ ቲሽኬ፤ ዓቲ ሱጉፖ ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ያይዲ ዛሎ ጎኦ ተጮ። 21 ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዲ ዓኦ ሱጉፖይዲፓ ዳካ፣ ቲዢ ዛይቶይዲፓ ዳካ ዔኪ ዓኦፖኔና ዒዛኮ ማኦሂናይዲ፤ ገንህ ዓኦፖኔኮ ሩኦቶና ዔይቶኮ ማኦሂና ቡፃ ፑጮ፤ ዬያይዲ ዒዛንታ ዒዛኮ ሩኦቶንታ ዔይቶኮ ማኦሂናኦ ታኦም ዲማዴያ ማገገጥ።

22 «ዓደ ማራዒሂኮ ማሎ፣ ካሾ፣ ጎጶ ባኮ ካንቄ ሃኦሶ፣ ማዮኮ ሻኦዢዳ ቤዘ፣ ላምፖ ጳላሂ፤ ገንህ ዔይቶ ካንቄ ሃኦሶንታ ሚዛቆ ዛሎና ዓኦ ገንፖ ቶኮ ዓሽኮ ቢያ ሙሬ። 23 ሌኤማቶይዲ ታኦም ሺኢሻና ዲማ ዲማ ላኦደይዲፓ ፔቲ ሙሊሂ ዔኬ፤ ኔ ዔካንዳሂያ ዛይቶ ቲዢ ዋሂ ካሃናሂዲፓ

29:18 29:18 ዔፕ. 5:2፤ ፒልጲ. 4:18።

ፔቲ፣ ዛይቶ ቲዥ ዋሃንቲባአሂዲፓ ፔቲ፣ ዬያጉዲ ሻኦዥ ለአደይዲፓ ፔቲ ቃሲ ዔኬ። 24 ዬያ ሙዖ ቢያ ዓኣሮነና ናኣቶና ኩጮይዳ ዓይህ፤ ዬያ ሌካ ሊካ ዠፒ ጨራሺ ዲንጊንታ ዲማ ዲንጊህ ማሂ ታኣም ዔያታ ዲንጎንጎ። 25 ዔያቶይዲፓ ዔኪ ታኣም ሙኡዚ ዲንጊህ ማሂ ዲንጋኒ ሚቸንቲ ዲንጊንታ ዲንጊዎኮ ቤርቶይዳ ጌህ ሚቸ ዲንጎ ቤዛ ሚቸ፤ ዬያ ዲንጊዎኮ ሳውማ ታና ዋዛሳያ ማዓንዳ፤።

26 «ዓኣሮነኮ ቄኤሱሞ ዋጎም ሹኪንቲ ዓዶ ማራዓሂኮ ዚኢሮ ዔኪ ታኣም ሌካ ሊካ ዠፒ ጨራሺ ዲንጊንታ ዲንጊህ ማሂ ዲንጎ፤ ዬይ ዲንህ ዛላ ማዓያ ማዓንዳ፤።

27 «ፔቲ ቄኤሱ ቄኤሱሞ ማዳ ጌላኣና ቄኤሱሞ ዋጎም ሹኪንታ ዓዶ ማራዓሂኮ ዚኢሮና ሚዛቆ ዛሎና ዓኣ ጊንዖ ቶኮ ታኣም ሌካ ሊካ ዠፒ ጨራሺ ዲንጊንታ ዲንጊህ ማዓ ዲንጊንቶንጎ፤ ዬይ ጊንህ ቄኤሱ ዛላ ማዓያ ማዓንዳ፤። 28 ታኣኮ ዴራ ዳቁንቶም ማዓ ፔቲሞና ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ዎዶና ቆልሞኮ ዚኢሮና ሚዛቆ ዛሎና ዓኣ ጊንዖ ቶካ ቄኤሱ ዛላ ማዓንዳጉዲ ታ ጌዔ፤ ሃይ ታ ጌዔ ባካ ለአሚንታዓኬ፤ ዬይ፣ ዲንጎ ባካ ዴራ ታና፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዲንጎያ ማዓንዳ፤።

29 «ዓኣሮነ ሃይቃዛ ዲዛኮ ማኣዓሂ ዲዛ ናኣቶም ማዖንጎ፤ ዔያታ ቲሽቲ ቄኤሶ ማዔ ዎዶና ዬያ ማኣዖንጎ። 30 ቄኤሶ ማዓዲ ዳካላዖ ጌኤዥ ቤዘይዳ ታኣም ማዳኒ ቄኤሱ ማዓ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ታኣኮ ጌኤዥ ማኣሮ ጌላ ዓኣሮነ ናዓሂ ዬንሂ ማኣዖንሂ ለንካይ ኬሊ ማይንቶንጎ።

31 «ዓኣሮነና ናኣቶና ቄኤሶ ማዓ ዎዶና ሹኪንታ ዓዶ ማራዓሂ ዓሽኮ ዔኪ ጌኤዥ ቤዘይዳ ካህ።

32 ዬያ ዓሽኮ ሌኤማቲይዳ ዔኪ ዓቲ ለአደና ዎላ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ታኣኒ ዲንሂና ካኣማ ማኣሮ ካራ ዔያታ ሙዖንጎ። 33 ቄኤሶ ዔያታ ማዓኣና ጎሞ ጌኤሺዎም ዲንጊንቲህ ሙዖንጎ፤ ዬይ ሙዓ ታኣም ዲማዴያ ማዔሂሮ ቄኤሳ ሌሊ ሙዖንጎ።

34 ዓሽካፓ ማዔቶዎ ለአዲፓ ሙይንቲዎዖ ዓቲ ዎርቄይ ዓኣቶ ታሚና ሚቸንቶንጎ፤ ታኣም ዲማዴያ ማዔሂሮ ሙይንታኒ ኮይሱሞ።

35 «ዓኣሮነና ናኣቶና ቄኤሱሞ ዔካ ዎጎ ታኣኒ ዓይህማ ጎይዖ ለንካይ ኬሊዳ ማዳ ኩንህ።

36 ጎማ ጌኤሺሂም ፔቲ ፔቲ ኬሎና ፔቲ ዎፓና ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ሺኢሺ፤ ዬይ፣ ዬያ ዲንጎ ቤዛ ታኣም ዲማሳያኬ፤ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ሪሚቶ ዛይቶ ቲዥና ቲሽኬ። 37 ዬያ ለንካይ ኬሊዳ ቢያ ማዳ፤ ዬያይዲያና ዲንጎ ቤዛ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳ፤። ዓሲ ማዔቲያ ማሌ ባኣዚ ዬያ ቤዛ ካኣሚቲ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳ፤።»

ቢያ ኬሊ ዲንጎ ዲንጊህ (ፓይ. ማፃ 28:1-8)

38 «ቢያ ኬሊ ፔቲ ሌዔ ማዔ ላምዖ ዓዴ ማራናይ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ዲንጎ ቤዛ ሚቸ ዲንጎ፤ 39 ማራናኣቶይዲፓ ፔቲማ ጉቲ፣ ባጎማ ዲባናኣና ሹኪ ዲንጎ። 40 ቤርታኣ ማራናያና ዎላ ፔቲ ለአዳ ኬሰካንዳ ቃራ ዛርጌ ዲኢሊ ፔቲ ዶሎዜ ማዓ ሪሚቶ ዛይቶ ቲዥና ዲርኪ ዲንጎ፤ ሃህ ፔቲ ዶሎዜ ዎይቶ ዓኣፖ ዐጉ ዲንጎ ባኣዚ ማሂና ሺኢሺ። 41 ላምዓሳ ማራናዓሂ ሳዓ ዲባናኣና ሹኪ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ሺኢሺ፤ ጉቲሎ ኔ ዲንጎ ጎይዖ

ዲኢላ፣ ዛይቶ ቲዥ፣ ዐጉዎ ዲንጎ፤ ዬይ ታና፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዲንጊንታ ሙኡዚ ዲንጊህኬ፤ ሳውማኣ ታና ዎዛሳያ ማዓንዳ፤። 42 ቢያ ዎዴ ሃይ ሚቸ ዲንጊንታ ዲንጊዓ ታኣኒ ዲንሂና ካኣማ፣ ዓፒላፓ ማዢንቲ ማኣሮ ካራ ዲንጊንታንዳያ ኮይሳ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዴሮና ካኣማንዳሂና ኔኤናኣ ታ ጌሰታንዳሂ ዲኢካኬ። 43 ዬያይዲ ታ ዴሮ፣ ዲሰራዔኤሌና ታኣኒ ካኣማንዳ፤ ታኣኮ ቦንቻኣ ዬያ ቤዛ ታኣም ዲማዴያ ማሃንዳ፤። 44 ታኣኒ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛንታ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮ ታኣም ዲማሳንዳ፤ ታኣም ዔያታ ቄኤሱ ማዓ ማዳንዳጉዲ ዓኣሮነንታ ዲዛኮ ናኣቶንታ ታኣኒ ዲማሳንዳ፤። 45 ታኣኮ ዴሮ፣ ዲሰራዔኤሌ ባኣካ ታኣኒ ናንጎንዳ፤ ታ ዔያቶኮ ያኣዛሂ ማዓንዳ፤። 46 ታ ዔያቶኮ ባኣካ ናንጎኒ ገብፃ ዓጮይዲፓ ታ ዔያቶ ዔኪ ኬሱ፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሂታሂ ዔያታ ዔራንዳ፤ ጎኔና ታ ዔያቶኮ ያኣሲ፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳኬ» ጌዔ።

30

ዐንጆ ጨቢሶ ቤዛ (ኬ.ሲ. ማፃ 37:25-28)

1 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሃህ ኬኤዘዖ፡- «ጨቢሶንዶ ዐንጆም ማዓንዳ ቤሲ ሻሪ ሚሂዲፓ ኮሺ፤ 2 ዖዶሱማ ፔቲ ዎዳ፣ ዓጮ ዳልጉማ ፔቲ ዎዳ፣ ሌካ ዴጉማ ጊንህ ላምዖ ዎዳ ማዓ ጊኢጊንቲ ያይዶ ዛላ ዎላ ካኣማያ ማዖንጎ። ያይዶ ዛሎና ካኣማ ካሮይዳ ዓኣ ዳንኮንሂ ቢያ ዲዛና ዎላ ፔቲ ማዓ ኮሺንቲያ ማዖንጎ፤ 3 ዲንጎ ቤዛኮ ቤርቶ፣ ያይዶ ዛሎንታ ዳንኮንሂያ ቢያ ጌኤሺ ዎርቄና ጳርቄ ዓጮዎ ዎርቄና ማሂ ኮሺ። 4 ላምዖ ዎርቄ ዢኢሮ ኮሺ ዲንጎ ቤዛሎ ኬዶንዶ ዛዳሂ ማፃ ጌላንዳ፣ ዎርቆና ኮሺንቲ ዳኣሮ ዴማ ዓይህ። 5 ዛዳ ሚዖዎ ሻሪ ሚሂዲፓ ኮሺ ዎርቄና ጳርቄ። 6 ዬያ ዲንጎ ቤዛ ጎኦሶ ዓፒሎና ጨኣቁሞ ታኣቦቶኮ ቤርቶ ዛላ፤ ሃህ ታኣኒ ኔኤና ዎላ ካኣማ ታኣቦቶ ዐፃ ዓኣ ካሞ ጌኤሺዖ ዔርዛ ጉኡፖኮ ቤርቶ ዛላ ጌህ፤ 7 ዓኣሮነ፣ ጉቶ ጉቶ ፖፖ ጊኢጊሻኒ ሙኣኣና ቃራ ሳውቃ ዐንጆ ዲንጎ ቤዛይዳ ጨቢሶንጎ። 8 ሃህ ዎንቶ ዎንቶዎ ፖፖ ፖራሳኣና ዬያጉዲ ማዳንጎ፤ ሃይ ዐንጆ ዲንጎ ዲንጊዓ ሙኣኣ ሹይንቶ ቢያና ፓፑዎም ማዳንታያ ማዓኒ ኮይሳ። 9 ዬና ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛይዳ ለአጊንቲ ዐንጆ፣ ቆልሞ ሹኪ ዲንጎ ዲንጊህ፤ ሃህ ሃኣኮይዲፓ ዲንጎ ባኣዚ ዲንጊ፤ ዎይቶ ዐጉዎ ዲኢካ ዎሂ። 10 ዓኣሮነ ሌዓ ሌዓ ፔቲና ጎሞ ጌኤሺዎም ሹኪንቲ ቆልሞ ሱጉፓ ዔኪ ያይዶ ዳንኮንሂ ዐይደዳ ጌሂ ዲንጎ ቤዛሎ ጌኤሽ ዎጎ ኩንሂንጎ፤ ዬይ ዎጎ ሙኣኣ ሹይንቶ ቢያና ሌዓ ሌዓ ማዳንቶንጎ፤ ዬያይዲ ሃይ ዲንጎ ቤዛ ናንጊና ናንጎ ጎዳሂም ፔቶ ዲማዴያ ማዖንጎ» ጌዔ።

ያኦሲ ካኣሽኪንታ ማኣሮም ዲንጊንታ ዲንጊዖ

11 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡- 12 «ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ኔ ፓይዳ ዎዶና ዲማ ዲማ ዶርዓ ዔያቶ ዓርቁዎጉዲ ዴራ ፔኤኮ ሸምፖ ዛሎም ማዓ ባኣዚ ጨሳንጎ። 13 ዴሮ ባኣካ ፓይዳንታ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ታኣኮ ማኣሮይዳ ዲንጎም ዔርቲ ጎይዖ ላሆ ጊራኣሜ ማዓ ሹቸ ቢራ ታና፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳሂም ዔኪ ሺኢሽንጎ፤

14 ደር ፓይደይዳ ጌላኒ ዳንዳዳህ፡ ጌይፃ፡ ለዓ ለማታሚ ኩሜህና ይያፓ ዑህ ማዕህ ሲያ ይኖ ዲንጊያ ዲንጎን፤ 15 ዔያታ ፔኤኮ ሸምፓህ ዛሎ ይኖ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ዋደና ፖርጎጫህታቲያ ማንቃህ ሄኮ ጨጋንዳኦፓዓቲም ፖርጎጫህኮ ጨጋ ሚርጌ፡ ማንቃህሲ ዳካ ማፖፖ። 16 ይያ ዲንጊያ ዲሰራዔኤሌ ዳርይዳፓ ቡኩሲ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ታኦኮ ማኦር ማዶም ፔኤሼ፤ ይይ ዲንጊያ ዔያቶኮ ሸምፓህ ዛሎ ማዓንዳኔ፤ ታኦኒያ ዔያቶ ጳቂህ ካፓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዋኦህ ማሰቶ ሳኦኔ

17 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሃህ ሙሴም፡- 18 «ዋኦህ ማሰቶ ሳኦኔ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺ፡ ቶኪ ዓኦ ሞኦኖ ዓንጎና ማዢንቴ ሳኦኖ ጌሃ ቤዘይዳ ጌህ፤ ይኖ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘና ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦርናኮ ሳዛ ጌህ ዋኦህ ዋህ። 19 ዓኦርኔንታ ዒዛኮ ናኦቶንታ ይያ ዋኦያና ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ማሰቶን። 20 ይያ ዔያታ ማዳኒ ኮይሳህ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦር ጌላንዳህና ሙፖ ዲንጊያ ዲንጎ ቤዘ ሸኢካንዳህኮ ቤርታኬ፤ ያዲ ዔያታ ማዳቶ ሃይቢዳፓ ቶላንዳኔ፤ 21 ይያር ዔያታ ሃይቁፖቲዲ ዔያቶኮ ቶኮና ኩጮና ዔያታ ማሰቶን፤ ይይ፡- ዔያቶና ዔያቶኮ ጊንጎፓ ኬሰካንዳ ዜርፃ ናንጊና ካፓንዳ ዋጌኬ» ጌዔኔ።

ዛይቶ ቲዡ

22 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡- 23 «ቃራ ሳውቃ ጳኤሻ፡ ላሆ ደሎዜ ማዓንዳ ኬርቤ፡ ፔቲ ኮኦማ ማዓንዳ ቁሬፓ ጌይንታ ሚያ ቁኦር፡ ፔቲ ኮኦማ ማዓንዳ ቃራ ሳውቃ ማኦቲ፡ 24 ላሆ ሙላህ ቤርጉዴ ጎፖ ዑንጅ ዔኬ፤ ይይ ቢያህ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ታኦኮ ማኦርይዳ ዲንጊንቲ ዔርታህጉዴያ ማፖንጎ፤ ይያይዳ ያይደ ደሎዜ ዛይቲ ዋህጋፓ፡ 25 ሳውቃ ቲሺጉዲ ዲማዳ ዛይቲ ቲሺ ኮሼ፤ ይይ ዲማዳ ዛይቲ ቲሺ ማዓንዳኔ። 26 ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ታኦኒ ዲንህና ካኦማ ማኦር፡ ጫኦቁም ታኦቶ፡ 27 ዳጌ ሎኦኩንታ ይያ ዑፃ ዓኦ ባኮ ቢያ፡ ፖፖ ጌሃ ሻርኖንታ ይያይዳ ጊኢጊሾ ባኮ፡ ዑንጅ ጩቢሳኒ ጊኢጊሾ ቤዘ፡ 28 ሚቺ ዲንጊንታ ባኮ ዲንጎ ቤዘንታ ዲኢካ ዓኦ ባኮ ቢያ፤ ይያጉዲ ዋኦፖ ማሰቶ ሳኦኖንታ ጌሃ ቤዘዋ ይያና ቲሸኬ። 29 ይያይዲ ሃንህ ሲያ ኔ ዲማሲህና ፔቶ ዲማዳያ ማሃንዳኔ፤ ዔያቶ ካኦማ ዓሲ ማዔቲያ ሜሌ ባኦዚ ቢያ ታኦም ዲማዳያ ማዓንዳኔ። 30 ዓኦርኔና ናኦቶና ቁኤሴ ማዒ ታኦም ማዳንዳጉዲ ዔያቶ ቲሸኪ ቁኤሴ ማህ፤ 31 ዲሰራዔኤሌ ዳርማኦ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ ሃይ ታኦም ዲማዳ ቲዡ ዛይታ ሙካ ሸይንቶና ቢያ ታ ማዶም ማዓያ ማፖንጎ፤ 32 ጉሪ ዓይጎ ዓሲ ዑህዳኦ ማፖም ቲሸኪንቶ፤ ይያ ማላያ ሜሌ ቲሺ ኮሺፖቲ፤ ይይ ዲማዳያ ማዕህር ዲንህና ኮሺ ዔርቀቲ። 33 ይያ ማላ ቲሺ ኮሻህ፤ ሃህ ይያ ቲዡይዳፓ ዔኪ ቁኤሴ ማዒባኦ ዓሲ ቲሸካህ ታኦኮ ዳርይዳፓ ፔቲህ ማዒ ፓይዲንታዓኬ» ጌዔኔ።

ዑንጅ ጊኢጊሾ ጎይፖ

34 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡- «ፔቲ ፔቲህኮ ደኤህማ ሃኮ ማዔያ ኮዡ ሳውቃ ጳኤሾ፤ ይይያ፡- ያዲያ ማዔ ማኦህ፡ ኪቤይዳፓ ዔውታ ሳውቃ ቲሺ፡ ሳውቃ ማኦህንታ ቃራ ሳውቃ ዓኦ ዑንጅዋ ዔኪ፡ 35 ሳውቃ ጳኤሾ ኮሻ ዓሳ ኮሻህጉዲ ቃራ ሳውቃ ዓኦ ዑንጅ ጊኢጊሾ። ጌኤሺ ሃህ ዲማዳያ ማዓንዳጉዲ ሶኦጌ ጊዳ ዋህ። 36 ይያይዳፓ ዳካ ዔኪ ዑዲ ሸኢቸሰካፓ ታኦኒ ኔኤና ካኦማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦር ዔኪ ዓኦዲ ጫኦቁም ታኦቶኮ ቤርታ ጌህ፤ ይይ ዑንጅ ኮሺ ዑህ ዓኦዳ ጌኤሺ ዲማዳያ ማዓንዳኔ። 37 ይያይዲ ዲንህም ማዓ ሜሌ ዑንጅ ኮሺህዳፓ ዲንህና ካፔዋቲ፤ ታኦም ዲማዳያ ማዕህር ዲንህ ይያ ዔርቀቲ። 38 ይያጉዴ ባኦዚ ማዲ ሳውቃና ዋዛዲኒ ማላ ዓሲ ዓኦቲ ታኦኮ ዳርይዳፓ ፔቲህ ማዒ ፓይዲንታዓኬ» ጌዔኔ።

31

ባሰለዔኤሌና ዔኤሊያቤና (ከ.ሲ. ማገ 35:30—36:7)

1 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ሃይሾ ታኦኒ ዩሁዳ ማኦርፓ ሁኤሬ ጎፖህኮ ናኦዚ ናፖ ማዕህ፡ ዑኤሬ ናኦዚ፡ ባሰለዔኤሌ ደኦሬኔ፤ 3 ዓይጎ ባኦዚያ ማፖም ኩቺ ማዶ ሃኦማቶ ዔራንዳጉዲ ጳቂህህና ጨንጨዋና፤ ሃህ ዔራ ማዓንዳጉዲ ታኦኮ ዓያኖንታ ዋልቁያ ታ ዒዛም ዲንጌኔ፤ 4 ይያር ጨንጨዋና ማዳንደ ጎይህ ማሊ ኬሲ ዋርቁይዳፓ፡ ቢራና ሞኦኖ ዓንጎናይዳፓ ዲማ ዲማ ባኦዚ ዒ ኮሻንዳኔ። 5 ይያጉዲ ፓልሞም ማዓ ሚዛጶ ሹጮ ቆኦቁ ኮሻኒ፡ ሚህያ ዓርሳኒ፡ ሚሌ ማዶ ቢያ ዔራቶና ማዳኒ ዒ ዳንደዓኔ። 6 ዒዛና ዋላ ሃህ ማዳንዳጉዲ ዳኦኔ ማኦርይዳፓ ዓይሳማኬ ናኦዚ ዔኤሊያቤ ታ ደኦሬኔ፤ ታ ኔና ዓይህ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ኩቺ ሃኦማቶ ዓኦ ሚሌ ዓሰማኦ ቢያ ዳኤፒ ዔራቶ ታኦኒ ዲንጌኔ። 7 ማዳንታንዳጉዲ ታ ዓይህ ባካ ያዲኬ፡- ታኦኒ ዲንህና ካኦማ ዓፒሎና ማዢንታ ማኦር፡ ጫኦቁም ታኦቶንታ ዋዶ ካርንታ፡ ዓፒሎና ማዢንታ ማኦር ጋራ ማዶ ባኮ ቢያ፡ 8 ዳጌ ዳልጎ ሎኦኩንታ ይያም ኮይሳ ባኮ፡ ጌኤዡ ዋርቃፓ ኮሺንታ ፖፖ ጌሃ ሻርኖና ይያም ኮይሳ ባኮ ቢያ፡ ዑንጅ ዲንጊያ ዲንጊንታ ቤዘ፡ 9 ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያም ማዓ ቤዘና ይያም ኮይሳ ባኮ ቢያ፡ ዋኦፖ ማሰቶ ሳኦኖንታ ጌሃ ቤዘንታ፡ 10 ዓኦርኔና ዒዛኮ ናኦቶና ቁኤሴ ማዒ ማዳኦና ዔያታ ማኦንዳ ሚዛጶ ዲማዳ ማኦህ፡ 11 ቲዡ ዛይቶና ታኦም ዲማዳ ቤዘም ማዓ ኮዡ ሳውቃ ዓኦ ዑንጅ፡ ይያ ቢያ ባኮ ዔያታ ማዳንዳህ ታ ኔና ዓይህ ጎይፖማኬ» ጌዔኔ።

ሃውሾም ደኦሬንቴ ኬሎ

12 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሙሴም ዓይህ፡- 13 «ዲሰራዔኤሌ ናኦቶም ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፡- ሃውሾ ኬሊ ማህ ታ ደኦሬ ቦንቾ ኬሎ ካፔዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ይይ ታኦኒ፡ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ታኦም ዲማዳ ዳሬ ማህ ዲንህ ደኦሬያ ማዒያ ዔርባያ

ማዕ. ሙካ ሾይንቶ ቢያይዳ ታኦና ዲንሢናኮ ባኣካ ደዲ ናንጋንዳ ማላታ ማዕሚርኩ። 14 ታኣም ደማዳያ ማዕሚር ሃውሾ ከሎ ቦንቾ ከሊ ማሃ ቦንቾዎቹ፤ ዬያ ቦንቾ ከሎ ካቸዎ ማዳ ከሊ ማሃ ዓሲ ቢያ ዎዎዲንቶን። 15 ዲንሢ ዲንሢኮ ማዳ ማዳንዳ ላሆ ከሊ ዲንሢም ዓኣኔ፤ ላንካሳ ከላ ጋዓንቲ ታኣም ደማዳ ሃውሾሢ ከሊኩ፤ ዬኖ ከሎና ማዳ ማዳሢ ቢያ ዎዎዲንቶን። 16 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዬኖ ከሎ ደዲ ናንጋ ጫኣቁም ማላታ ማሃ ካፖን፤ 17 ዬይ ታኣና ዲሰራዔኤሌ ዳርናኮ ባኣካ ናንጋና ደዲ ናንጋ ማላታ ማገን፤ ዓይጎር ጌዔቶ ታኣኒ ናንጋና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮና ሳዖና ላሆ ከሊዳ ማዢ ኩርሴሰካፓ ላንካሳ ከሌሎ ማዳ ታኣኒ ሃሼ ከሎታሢርኩ» ጌዔኔ።

18 ናንጋና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ሲና ዳኮይዳ ጌሰቲሰካፓ ያኣሲ ፔኤር ፔ ዓይሢያ ፃኣፔ ላምዖ ዓርሲንቲ፤ ማርኮ ማዓ ሹጮንሢ ሙሴም ዲንጌኔ።

32

ዎርቆና ያኣዞ ማሃ ማዢና ናኣሪ (ላሚ. ዎማ 9:6-29)

1 ሙሴ ዳኮይዳፓ ከደምዖ ዲኢካ ሚርጌ ኔንሢ ዳራ ዛጊ ፔቱምና ዓኣርኔ ኮራ ቡኪንታዮ፡- «ጊብፃ ዓጮይዳፓ ኑና ዔኪ ከሴ፤ ሙሴ ጎዖሢ ዎዎይቲቲያ ኑ ዔሩዋሴ፤ ዬያር ኩኩ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ኑና ዔኪ ዓኣዲንዳ ያኣዞ ኩኩም ኮሼ» ጌዔኔ።

2 ዓኣርኔያ፡- «ዲንሢኮ ላኣሎንታ ዓቲንቆንታ ዉደር ናኣታኣ ፓልማዎኖ ዎርቆ ቢያ ቡኩሲ ታኣም ዔኪ ዬዑዎቲ» ጌዔኔ።

3 ዬያር ዳራ ቢያ ዔያቶኮ ዓኣ ዎርቆ ዳንዶ ቢያ ከሲ ዓኣርኔም ዔኪ ሙኩኔ። 4 ዲዚ ዬያ ዎርቆ ዳንዳሢ ቢያ ዔኪ ታሚዳ ዓጌኔ፤ ዬይ ዎርቆ ዓልቃዛ፤ ዎርቆ ዔኪ ዔኤቢኮ ጋርካ ዎሃሰካፓ ናኣሪ ማሃ ማዢ ከሴኔ።

ዳራ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቲ! ጊብፃ ዓጮይዳፓ ኑና ዔኪ ከሴ፤ ኑ ያኣዞሢ ሃያኩ!» ጌዔኔ።

5 ዓኣርኔ ዬያ ዛጋዖ ዎርቆና ማዢንቲ ናኣራሢኮ ቤርታ ዬያ ያኣዞም ዲንጎ ቤሲ ኮሺ፡- «ዚር ናንጋና ናንጋ ጎዳ ቦንቾ ከሊ ማዓንዳኔ» ጌዒ ዳርም ከኤዘኔ። 6 ዚር ጉቲሎ ጉቲ ዓሚ ቆልም ዔኪ ሙኪ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያንታ ዳቂንታም ማዓ ፔቱምና ሹኪ ዲንጎ ዲንጊያዎ ሸኢኸኔ፤ ዲማና ዳራ ዳዒ ሙዒ ዑሸከሰካፓ ኮርጋኒ ዔቄኔ።

7 ዬያር ናንጋና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ጊብፃ ዓጮይዳፓ ኔኤኒ ዔኪ ከሴ ኔኤኮ ዳራ ፔና ዲኢሲ፤ ታናኣ ሃሼሢር ዑኩና ዔያቶ ባንሢ ከዳ፤ 8 ዳራ ታ ዔያቶ ዓኣዲንዳፊ ዓይሢ ጎይዖይዳፓ ኑቲዎዖ ዳሲንቲኔ፤ ዎርቆ ሹኤሽ ማዢና ናኣሪ ማላታ ካኣሽኮ ያኣዞ ማሃ ኮሺ ዔያታ ካኣሽከኔ፤ ሚቹ ዲንጎ ባኣዚያ ዬያም ዲንጊ ጊብፃ ዓጮይዳፓ ኑና ከሴ፤ ኩኩ ያኣዞ ሃያኩ» ዔያታ

ጌዔኔ። 9 ዳራ ዎዚጉ ዎይዚ ዲያያታቶ ታ ዔያቶ ዔራኔ፤ 10 ሃሢ ሃይሾ ታ ዔያቶ ዑፃ ሚርጌና ዳጋዲ ባይዛኒ ታ ዔያቶ ጊኢጌሢር ታኣኮ ዳጎ ማሃኒ ማሊፖ፤ ኔና ታኣኒ ጋዓንቲ ዳልጊ ዳሪ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

11 ሙሴ ጋዓንቲ ፔ ያኣዞሢ ማዕ ናንጋና ናንጋ ጎዳ ሸኢቃዮ፡- «ናንጋና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኮ ዳኤፖ ቢታንቶና ዎልቆና ዓውሲ፤ ጊብፃ ዓጮይዳፓ ኔከሴ ኔኤኮ ዳርይዳ ሃያይዲ ኔ ዓይጋ ዳጋዲይ? 12 ጊብፃ ዓሳ ሃያ ዓሶ ዔያቶኮ ያኣሲ ጊብፃ ዓጮይዳፓ ዔኪ ከሴሢ ዳኮይዳ ዔያቶ ዎዳኒና ፔቶ ባባይዛኒኩ» ጌዒ ኑና ሚኢጫንዳፊ፡- «ኔ ዓይጎር ማሊይ? ሃሢ ዳጎይዳፓ ዓቶም ጌይሢባንሢ ማዕ፤ ሃያ ቢያ ባይሲንቶ ኔኤኮ ዳር ዑፃ ሄሊሲፖ። 13 ኔኤኮ ዓይሎ ዓብራሃሚንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦጮማኣ ማሊ፤ ዘርዮ ዔያቶኮ ጫሪንጫ ዉጫሢ፡- «ኔ ሚርጊሻኒና ኔ ዔያቶም ዲንጋኒ ጉሙርሴ ዓጮሎዎ ናንጋና ዔያቶ ዓጮ ማሃ ኔ ዔያቶም ዲንጋኒ ጫኣቁ ጫኣቁም ማሊ ጳቂሢ» ጌዔኔ። 14 ዬያር ናንጋና ናንጋ ጎዳ ዳጎይዳፓ ዓቶም ጌይሢባንሢ ማዕ፤ ዔያቶ ዑፃ ዓጋኒ ማሊ ፑርቶ ደማ ደማ ደርዓሢ ከይሱዎዖ ሃሼኔ።

15 ዩካፓ ሙሴ ላምዖ ዛሎና ታጾ ዓይሢያ ፃኣፔንቲ ላምዖ ዓርሲንቲ ሹጮንሢ ዔኪ ዳካፓ ከዳኔ። 16 ዩንሢ ዓርሲያ ሹጮንሢ ኮሼሢና ጊዳ ዓኣ ዓይሢያ ቆኣቁ ፃኣፔሢ ያኣሲኩ።

17 ዳራ ዣላሢ ዲያሱ ዎይዞዖ ሙሴ ኮራ፡- «ጉርደይዳ ያልዚ ጌሌጉዲ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

18 ሙሴ ጋዓንቲ፡- «ሃይ ዎይዚንታሢ ኮሢ ዑኡሲ ማዓንዳኣፓዓቲም ያልዚና ባሽ ዓሲኮ ሄርሺንቲ ዑኡሲ፤ ሃሢ ባሽንቲ ዳሪኮ ዓላቲ ዑኡሲያቲዎሴ» ጌዔኔ።

19 ሙሴ ጉርደ ሙኪ ሄላዖ ያኣዞ ማሃ ኮሸና ናኣርማንታ ዳርኮዎ ኮዖ ዛጋዖ ዲናፓ ዳጋዲ ዒ ዔኪ ሙኩ ዓርሲንቲ ሹጮንሢ ዳኮ ዳማ ዢቢ ሚንሢኔ። 20 ሃሢ ዔያታ ያኣዞ ማሃ ኮሼ ናኣርማ ዔኪ ታሚዳ ዓጊ ዓልቁሲ ሊኢቃዳንዳያ ሄላንዳኣና ጊኢጫ ዎኣሢና ሞሮራዖ ዲሰራዔኤሌ ዳር ዑሼኔ። 21 ዲማና ዲዚ ዓኣርኔ ኮራ፡- «ፔቶ ሃይ ዳራ ኔና ዎዎዳምዳይ፤ ሃያጉዳ ፑርታ ጎሚይዳ ዔኪ ኔ ዔያቶ ጌልዜሢ?» ጌዔኔ።

22 ዓኣርኔ ማሃዮ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ታ ዑፃ ዳጋዲፖ፤ ዳራ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ዎያጉዳ ባቃና ዳንሢ ዓሲታቲያ ኔኤኒ ዔዔራኔ፤ 23 ዔያታ ጊብፃ ዓጮይዳፓ ኑና ዔኪ ከሴ፤ ሙሴ ዎዎይቲቲያ ኑ ዔሩዋሴ፤ ዬያር ኩኩ ቤርታ ቤርታ ኑና ዔኪ ዓኣዲንዳ ያኣዞ ኩኩም ኮሼ» ጋዓዛ፤ 24 ታኣኒያ ዔያቶኮ ዎርቆ ፓልማሢ ከሲ ዔኪ ሙካንዳፊ ዳይሢም፤ ዔያታ ፔኤኮ ፓልማሢ ቢያ ዔኪ ሙኩኔ፤ ዬያ ፓልማሢ ቡኩሲ ዔኪ ታሚዳ ታኣኒ ዓጋዛ፤ ሃይ ናኣር ማላሢ ማዢንቲ ከሰከኔ።»

25 ዓኣርኔ ዳር ዳኪ ሃሸሢና ዔያቶኮ ሞርካ ዔያቶ ሚኢጫንዳፊ ማሃሢያ ሙሴ ዛጌኔ። 26 ዬያር ሙሴ ጉርደ ጌሎ ካራ ዔቃዮ፡- «ናንጋና

31:15 31:15 ክሲ. ማገ 20:8-11፤ 23:12፤ 34:21፤ 35:2፤ ላሚ. ዎማ 5:12-14። 31:17 31:17 ክሲ. ማገ 20:11። 32:1 32:1 ዳኪ. ማዳ 7:40። 32:4 32:4 1ካኣቶ. ማ 12:28፤ ዳኪ. ማዳ 7:41። 32:6 32:6 1ቆር. 10:7። 32:11 32:11 ፓይ. ማገ 14:13-19። 32:13 32:13 ማዢ. ማገ 22:16-17፤ 17:18።

ናንገ ጎዳ ዛላ ማዕዘንህ ቢያ ሃኒ ታ ባንህ ሙኩዋቱ!» ጌዒ ዑኡዞ ጰገዲ ኬኤዛዛ፡ ለዋ ዓሳ ቢያ ዓዛ ኮራ ቡኩኔ፤ 27 ዓዚ ዔያቶም፡- «ዒንህ ፔቱ ፔቱህ ዒንህኮ ጨንቾ ዓፓር ዔኪ ካራፓ ካር ሄላንዳኣና ጉርዶ ሃንቲ ዒንህኮ ጌርሲንህ፤ ዒንህኮ ባጊሮንታ ዒንህኮ ባሽሮዋ ዋዳንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌኮ ጸኣዛህ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንህ ዓይህን» ጌዔ። 28 ለዋ ዓሳ ዬያ ጌይንቲህ ዋይዚ ዬሮ ኬሎ ሃይሃ ሺያ ዓሲ ዋዴ። 29 ሙሴያ ለዋ ዓሰም፡- «ሃሮ ዒንህ፤ ዒንህኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዒንህኮ ጌርሲንህያ ዋዲያና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳ ቁኤሴ ማዒ ዒንህና ዒንህ ዲማሴህረ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንህም ዓንጀ ዒንጌ» ጌዔ።

30 ዘር ጉቱሎ ሙሴ ዳርም፡- «ፑርታ ዳኤፒ ዳቢንቲ ዒንህ ዳቤኔ፤ ያዲ ማዕቲያ ናንገና ናንገ ጎዳ ጰዳ ዳኮ ሃህ ላሚ ታኣኒ ኬሰካንዳኔ፤ ጎዳንቲ ዒንህኮ ጎሞ ዓቶም ጌይሳኒ ታ ዳንዳዓንዳኣናንዳኔ» ጌዔ። 31 ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንህ ማዒ ዳንዲ፡- «ሃይ ዳራ ፑርታ ዳቢንቲ ዳቤኔ፤ ዋርቁና ኮሺንቲ ባኣዚ ጸኣዞ ማሂ ካኣሽኬኔ፤ 32 ሃዳራ ዔያቶኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔ፤ ኔ ዔያቶኮ ጎሞ ዓቶንጎ ጌይንዲዋያ ማዕቲ ኔኤኒ ፃኣፔ ማጻፈፓፓ ታ ሱንጾ ዑጩ ባይዜ» ጌዔ።

33 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም፡- «ሱንጾ ታኣኒ ባይዛንዳህ ጎሜ ማዳ ዓሰና ታና ጸዩሴ ዓሰኬ። 34 ሃህ ዓኣዲጋፓ ታ ኔኤም ኬኤዛ ቤዞ ዳር ዔኪ ዓኣዳ፤ ታኣኮ ከኢታንቻህ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ኔና ዔኪ ዓኣዳንዳህ ዔሬ፤ ጋዓንቲ ዋዳ ሄላዛ ሃያ ዳርይዳ ዔያታ ማዳ ጎሞር ማቶ ዓገ ታኣኒ ዓታዓኬ» ጌዔ።

35 ዋርቆና ማዢንቲ ናኣር ጸኣዞ ዔያቶም ኮሻንዳጉዲ ዓኣር፤ ዔያታ ሜታሴህረ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳርይዳ ፑርታ ደርጾ ዳኬ።

33

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሲና ዳካፓ ዓኣዳንዳጉዲ ጸኣሲኮ ዓይህያ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔኤና ገብፃ ዓጫፓ ኔ ዔኪ ኬሴ ዳራ ቢያ ሃሮ ቤዛፓ ዔቁ፤ ዓብራሃሜም፡ ዩሳኣቁም፤ ያይቆኦቤና ዔያቶኮ ዜርጾናም ቢያ ታ ዒንገኒ ጫኣቁ ዓጫ ዓኣዳዋቱ።

2 ዒንህኮ ቤርታ ቤርታ ዒንህ ዔኪ ዓኣዳንዳያ ታኣኮ ከኢታንቻህ ታ ዳካንዳኔ፤ ካኣና ናሶ፤ ዓሞራ ዓሶ፤ ሄኤቲ ዓሶ፤ ፔርዜ ዓሶ፤ ሂዋቁና ዒያቡሳ ዓሶ ታ ዒንህኮ ቤርታፓ ኬሲ ዳካንዳኔ።

3 ዒንህ ዓኣዳ ቤዛ ዔኤሲና ዲኣቁና ኩሜ ማሊ ዓጪኬ፤ ጋዓንቲ ዒንህ ዋይዚ ዒፃ ዓሲ ማዕህረ ታ ዒንህ ጎይፃ ዋዲ ባይዙዋጉዲ ታ ዒንህና ዓኣዳዓኬ» ጌዔ።

4 ዳራ ቢያ ዬያ ጸዩሳ ሃይሶ ዋይዛፃ ዒናፓ ዩኤኬ፤ ዒማፓ ዓርቃፃ ዓይጎዋ ፓልሞ ባኣዚ ፓልሚ ዔያታ ኮዒባኣሴ። 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ዳርም ሂዚ ጌዒ ኬኤዛንዳጉዲ ሙሴ ዓይህን፡- «ዒንህ ዋይዚ ዒፃ ዓሲኬ፤ ፔቲናታፃ ታ ዒንህና ዋላ ዓኣዳቶ ጋፒሲ ታ ዒንህ ባይዛንዳኔ፤ ሃህ ዒንህኮ ፓልሞ ባኮ ዒንህ ዑፃፓ ጉሱዋቱ፤ ታ

ዒንህ ዋዋዳንዳታቲያ ሃገ ታኣኒ ፔጋሳንዳኔ።» 6 ዬያር ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሲና ዳኮ ሃሺ ዳንዳሰካፓ ፓልሞ ባኮ ቢያ ጉሴ።።

ዓፒሎና ማዢንቲ ጸኣሲ ዳርና ካኣማ ማኣር

7 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዳንኪ ዳዓ ቤዞ ቢያይዳ፤ ሙሴ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣር ጉርዶይዳፓ ሃኪሲ ደቃኔ፤ ዬይ ማኣራ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዳርና ካኣማ ማኣር» ጌይንቲ፤ ናንገና ናንገ ጎዳህና ጌሰታኒ ኮዔህ ቢያ ዒኣካ ዓኣዳኔ። 8 ሙሴ ዒኣካ ዓኣዳ ዋዶና ቢያ ዳራ ፔኤኮ ማኣር ካራ ኬሰኪ ዔቁ ሙሴ ዬያ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣር ጌላንዳኣና ዒዛ ዛዘጋ። 9 ሙሴ ዒኣካ ጌሌሰካፓ ፒዝ ጌዒ ዔቃ ሻኣራ ኬዲ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣር ካራ ዔቃኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳህያ ሻኣር ባኣካ ማዒ ሙሴና ጌሰታኔ። 10 ፒዝ ጌዒ ዔቃ ሻኣራ ዓፒሎና ማዢና ጌኤዞ ማኣር ካራ ጴዳዛ ዳራ ዳንቃፃ ፔኤኮ ማኣር ካራ ጉምዓቲ ዘገ ዘገ ጸኣሲ ካኣሽካኔ። 11 ዓሲ ፔኤኮ ላጌና ዋላ ጌሰታጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዋላ ዒማና ፔጌና ጌሰታኔ፤ ዬካፓ ሙሴ ጉርዶ ባንህ ማዒ። ዒዛ ማኣዲ ማዳ ዳጌህ፤ ኔዋ ናኣዚ፤ ዒያሱ ጋዓንቲ ዓፒሎና ማዢና ጌኤዞ ማኣር ሃሺ ሜሌ ቤሲ ዳንዲዋሴ።።

ጸኣሲ ዳርይዳፓ ዲማዲንዲዋኣያ ማዒያ ላሚ ጫኣቁህ

12 ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳም፡- «ሃያ ዳር ዬሮ ዓጩሎ ታ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ኔኤኒ ታና ዓይህን፤ ጋዓንቲ ታኣና ዋላ ጾና ኔ ዳካንዳቲያ ኔ ታኣም ኬኤዚባኣሴ፤ ታና ኔ ዔራያ፤ ሃህ ቦንቻያ ማዕህ ኔ ታኣም ኬኤዜኔ፤ 13 ዬይ ያዲ ማዕቶ ኔኤም ታ ማዳንዳህና ኔና ታ ዋዛሲ ናንገንዳጉዲ ኔኤኮ ማሊያ ታኣም ፔጋሲ ኬኤዜ፤ ሃያ ዳር ኔ ፃጲ ማሂ ኔ ደኔሬህ ማሌ» ጌዔ።

14 ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ታኣኒ ታ ቶኣኪና ኔኤና ዋላ ዓኣዳንዳኔ፤ ኮሹሞ ታ ኔኤም ዒንገ ኔና ሃውሽሳንዳኔ» ጌዔ።

15 ሙሴ ማሃፃ፡- «ኔ ኩኦና ዋላ ኬሰኩዋያ ማዕቶ ኩና ሃያ ቤዛፓ ኬሲፖ፤ 16 ኩኦና ዋላ ኔ ኬሰኩዋያ ማዕቶ ኔኤኮ ዳርናኣ ማፃም ታ ዛሎና ኔ ዋዛዳያ ማዕህ ዓሲ ቢያ ዋይቲ ዔራኒ ዳንዳዓንዳይ? ጎይዳ ዓኣ ሜሌ ዳርይዳፓ ቢያ ኩና ዲማ ማሃህ ኔኤኮ ኩኦና ዋላ ማዒያቲዋዳ?» ጌዔ።

17 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔና ታ ኮሺ ጎናሲ ዔራያ ማዕህረና ኔ ዛሎና ታ ዋዛዳህረ ኔ ጋዓ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዳኔ» ጌዔ።

18 ሙሴ ዒማና፡- «ሂዳቶ ኔኤኮ ቦንቾ ታና ፔጋሲ ዳቁ» ጌዔ።

19 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም፡- «ታኣኮ ኮሹሞ ቢያ ታ ኔኤም ቤኤዛንዳኔ፤ ታኣኮ ጌኤዞ ሱንጾዋ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ዳቤህም ታ ዓቶም ጋዓንዳዘንህም ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ሚጪንታንዳዘንህማኣ ታ ሚጪንታንዳኔ። 20 ዓሲ ታና ዛገ ሃይቁዋፃ ዓቲ ናንጉዋኣህረ ታኣኮ ዓኣፖ ካር ኔኤኒ ዛጋኒ ዳንዳዑዋሴ። 21 ጋዓንቲ ሃይካ ታኣኮ ዑኩ ላሎ

ዑፃኔ ዓቃቃንዳ ቤሲ ዓኣኔ። 22 ታኣኮ ቦንቾ ጴዲ ያኮ ማላታ ማዕ ዓኣፓ ዲካ ፖላ ፖላ ዓኣዳኣና ላሎኮ ፃሃ ዛኣዚንፖ ባኣኮ ታ ኔና ጌልዛንዳኔ፤ ታኣኒ ያኣኪ ዓኣዳንዳ፤ ሃለንዳኣና ታ ኩጮና ታ ኔና ካንቁ ዓኣቻንዳኔ፤ 23 ዩካፓ ኩጮ ታ ሺኢሻንዳኔ፤ ኔኤኒ ዒማና ታኣኮ ዓኣፖ ካርቱዋንቴ ዙሎ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

34

ጊንሣ ላሚ ኮሺንቴ ዋጋ ፃኣፒንቴ ሹጮንሣ (ላሚ. ዋማ 10:1-5)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ቤርታኣርንሣ ማላያ ላምፖ ሹቺ ዓርሲ ኮሺ፤ ታኣኒያ ኔኤኒ ቤርታ ማንሣዘንሣ ዓኣ ባኮ ፃኣፓንዳኔ። 2 ዚሮ ጉቲ ታኣና ዋላ ካኣማኒ ጊኢጊንቴ ሲና ዲኮ ቶኣኮ ኬሰከ። 3 ኔኤና ዋላ ዓይጎ ዓሲያ ሙኮፖ፤ ዲኮኮ ዋሮ ዛሎና ማዕቶዋ ዓይጎ ዓሲያ ጴዲ፤ ማራይ ማዕቶ ባይ ዓይጎ ቆልሞዋ ዲኮ ዴማ ሃንቆፓ» ጌዔኔ። 4 ዩያሮ ሙሴ ላምፖ ሹቺ ቤርታኣርንሣ፤ ያደፍ ዓርሳ፤ ዚሮ ጉቲሎ ጉቲ ዓሚና ዔቁ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሣ ጎይፖ ዓርሲንቴ ሹጮ ዔኪ ሲና ዲኮ ኬሰከ።።

5 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሻኣሬና ኬዲ ዒዛና ዋላ ዒኢካ ዔቁ፡- «ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ» ጌዒ ፔኤኮ ዲዳጭ ሱንፖ ዔርዘኔ። 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ቤርቶና ዓኣዳፖ ሂዚ ጌዒ ኬኤከኔ፡- «ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኣሲከ፤ ታኣኒ ማኣራያ ሃሣ ዓቶም ጋዓያከ፤ ታኣኒ ዳጋም ኔጋያ፡ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ጉሙርቁንቴ፤ ታኣኮ ሚርጌከ፤ 7 ታኣኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞ ባይዙዋ፤ ዴንዲ ሺያ ሾይንቴ ሃለንዳኣና ታ ካፓያከ፤ ጎሚና ዳቢንቴና ቢያ ታ ዓቶም ጋዓያከ፤ ጋዓንቴ ጊንሣ ሃሣ ዴንዲ ሃይሣሶና ያይዳሶ ሾይንቶ ሃለንዳኣና ዓደንሣ ዛሎ ጎሞሮ ናኣቶይዳ ታ ሜቶ ዓጉዋ ሃሻያቴዋሴ።»

8 ሙሴ ቤዘማና ሳፖ ባንሣ ጉምዓቲ ዚጊ ካኣሽካፖ፤ 9 ሂዚ ጌዔኔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ፤ ጎኔና ኔ ታኣና ዋዛዳያ ማዕቶ ኔ ኦኡና ዋላ ኬሰካንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ፤ ሃይ ዴራ ዋይዚ ዒፃያከ፤ ጋዓንቴ ኦኡኮ ጎሞና ፑርቶ ማደና ቢያ ዓቶም ጌዔ፤ ሃሣ ኔ ዴሬ ማሂያ ዔከ።»

ቤርታኣ ጫኣቁሞኮ ላሚ ዓካዲያ (ኬሲ. ማግ 23:14-19፤ ላሚ. ዋማ 7:1-5፤ 16:1-17)

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሃይሾ ዓካሪ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዴሮና ጫኣቁሞ ጫኣቃንዳኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ሳፖይዳ ዓይጎ ዴሬ ኮራ ማዲንቴ ዔርቲባኣ ፑኤፒ ባኣዚ ታ ዔያቶኮ ቤርታ ማዲንዳኔ፤ ታ ኔጋቴ ጌዒ ዒጊቻያ ማዕ ዴኤፒ ባኣዚ ማዲንዳሣር ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩንሣ ማዲንዳ ዴኤፖ ባኮንሣ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ዴራ ቢያ ዛጋንዳኔ። 11 ሃሮ ታ ዒንሣም ዒንጋ ዋጎ

ካፑዋቴ፤ ታኣኒያ ዓሞራ ዓሶ፡ ካኣናኔ ዓሶ፡ ሂኢታ ዓሶ፡ ፔርዜ ዓሶ፡ ሂዋዌና ዒያቡሳ ዓሶ ዒንሣከ ቤርታ፤ ኬሲ ዴካንዳኔ፤ 12 ዔያታ ዒንሣ ባይዛንዳ ፒሮ ዒንሣም ማዕንዳሣር ዒንሣ ዴንዳ ቤዛ ዓኣ ዴሮና ዋላ ጫኣቁሞ ጫኣቁፖቴ፤ 13 ዔያቶኮ ያኣዘም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዴይሲ ባይዙዋቴ፤ ካኣኮ ባፖዋ ሻሁዋቴ፤ ዓሹራ ጌይንታ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ያኣዙሎ ማላቶ ማንሣ ኬኤራዋቴ።

14 «ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታጊዳፓ ሜሌ ያኣሲ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዋ ያኣሲታሣር ታ ጊዳፓ ዓታዛ ሜሌ ያኣዘ ካኣሽኪፖቴ፤ 15 ዒዛ ባጮይዳ ናንጋ ዓሶና ዋላ ጫኣቁሞ ጫኣቁፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ፓሁዋ ዔያቶኮ ያኣዘም ዚጊ ዔያታ ካኣሽካኣና፡ ዒንጎ ባኣዚ ዔያታ ዒንጋኣና ዒንሣ ዔያቶና ዋላ ፔቲ ማዕንዳጉዲ ዒንሣ ዔያታ ያኣጫንዳኔ፤ ዒንሣያ ዔያታ ፔኤኮ ያኣዘም ዒንጋ ሙፖ ሙዓኒ ጋዓንዳኔ፤ 16 ዒንሣከ ዓቲንቆ ናኣቶም ዔያቶኮ ዉዴሮ ናኣቶ ዒንሣ ያኣጮም ናኣታ ዔያቶ ዔካዛ፡ ዩንሣ ዉዴሮ ናኣቶንሣ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኣዘ ካኣሽኪያና ዒንሣከ ዓቲንቆ ናኣቶ ዳቢሻንዳኔ።

17 «ዓንጊ ዓልቁሲ ካኣሽኮ ያኣሲ ሜሌ ኮሺፖቴ፡ ካኣሽኪያ ካኣሽኪፖቴ፤

18 «ላኣደ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ ካፒ ሌዓ ሌዓ ቦንቾዋቴ፤ ዋይቤ ዓጊኖኮ ዴንዲ ላንካይ ኬሊ ሃለንዳኣና ላኣዳ ሙዑዋቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጊብፃይዳፓ ዒንሣ ኬሰከሣ ዬሮ ዓጊኖይዳከ።

19 «ቶይደ ማዒ ሾይንታ ዓቲንቆ ናኣታ ቢያ ታኣርከ፤ ቤርታ ሾይንቴ ዓይጎ ቆልሞኮዋ ቢያ ጌማይ ማዕቶዋ ዓዴ ማራይ ታኣርከ፤ 20 ጋዓንቴ ሃሮኮ ቤርቶ ናኣቶ ዛሎ ማራናይ ዒንጋኒ ዒንሣ ዴንዳዓኔ፤ ዩያ ዛሎ ዒንሣ ዒንጋኒ ዴንዳዒባኣቴ ጋዓንቴ ሃሮ ናፖኮ ባቃኖ ማንሣዎቴ፤ ዓሲኮዋ ቶይዲ ናይ ዓቲንቁ ዛላ ማራናይ ዒንጋኒ ዒንሣ ዴንዳዓኔ።

«ዒንጎ ባኣዚ ዓርቁዋ፤ ያናታቴያ ታ ቤርቶ ኩቺ ጉሪ ሙኮፓ። 21 ማደ ዒንሣከ ቢያ ዒንሣ ማዲኒ ላሆ ኬሊ ዒንሣም ዓኣኔ፤ ዩያሮ ጎሽካኣናታቶዋ ሃኣኮ ቡኩሶ ዋደኮ ላንካሳ ኬሎና ፔቲታፖ ማደ ማዲፖቴ።

22 «ቤርታ ካፃ ሃኣኮ ዒንሣ ቡኩሳ ዋደና ሃኣኮ ካፂፖ ቦንቾ ኬሊ ቦንቾዋቴ፤ ሌዎኮ ጋፒንፃ ዒንሣ ቴከ ሚፖ ዓኣፖ ቡኩሳ ዋደናኣ ዉልሾ ዴማ ዒንሣ ናንጌ ዋደ ማሊ ቦንቾንታ ቦንቾ ቦንቾዋቴ።

23 «ሌዔይዳ ሃይሣ ማደንቴ ዓቲንቁ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ማዕ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዚጊ ካኣሽካኒ ሙኮንጎ። 24 ሜሌ ዴሮ ቢያ ዴውሲ ባይዚ ዒንሣከ ዓጮ ታኣኒ ዳልጊሻንዳኔ፤ ዩያሮ ዩንሣ ሃይሣ ቦንቾ ዋደንሣዳ ታ ኮይላ ዒንሣ ሙካኣና ዒንሣከ ዓጮ ያሊ ዔካኒ ያኣኒያ ዒንሣ ኮራ ሙካዓከ።

25 «ታኣም ዒንሣ ቆልሞ ሹኪ ዒንጋ ዋደና ሙኡቃ ፃኣዛ ጌሌ ካሣና ዋላ ታኣም ዒንጊፖቴ፤

34:7 34:7 ኬሲ. ማግ 20:5-6፤ ፓይ. ማግ 14:18፤ ላሚ. ዋማ 5:9-10፤ 7:9-10። 34:13 34:13 ላሚ. ዋማ 16:21። 34:17 34:17 ኬሲ. ማግ 20:4፤ ላዊ. ዓከ 19:4፤ ላሚ. ዋማ 5:8፤ 27:15። 34:18 34:18 ኬሲ. ማግ 12:14-20፤ ላዊ. ዓከ 23:6-8፤ ፓይ. ማግ 28:16-25። 34:19 34:19 ኬሲ. ማግ 13:2። 34:20 34:20 ኬሲ. ማግ 13:13። 34:21 34:21 ኬሲ. ማግ 20:9-10፤ 23:12፤ 31:15፤ 35:2፤ ላዊ. ዓከ 23:3፤ ላሚ. ዋማ 5:13-14። 34:22 34:22 ላዊ. ዓከ 23:15-21፤ ፓይ. ማግ 28:26-31። 34:25 34:25 ኬሲ. ማግ 12:10።

ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎም ሹኪንቴ ቆልሞ
ዓሸካፓ ዚሮ ጉቴ ሄላንዳኣና ዓይሲ ገሣፖቴ።

26 «ለዓ ለዓ ዒንሣኪ ሃኣኮኮ ቤርቶ ናንገና
ናንገ ጎዳ ማዔ ያእዛሣ ማእሪ ዔኪ ሙኩዋቴ።

«ማራናይ ማዔቶ ሞናናይ ዒንዶ ዲኢቆና ዋላ
ካሣፖቴ።»

27 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔኤና ማዔቶዋ
ዒሰራዔኤሌ ዴሮና ታ ጫኣቃንዳ ጫኣቁማ ሃኖ
ቃኣሎ ጎይያና ማዔሣረ ሃያ ቃኣሎ ማግኦፕይዳ
ጻኣ።» 28 ሙሴ ዓይጎዋ ሙዒ ዑሸኩዋዎ
ናንገና ናንገ ጎዳና ዋላ ያይዲታሚ ኬሊና
ያይዲታሚ ዋንቴና ዴዔኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒማና
ዓርሲንቴ ሹጮንሣዲ ጫኣቁም ዔርዛያ ማዔ ታጳ
ዓይሣያንሣዲ ጻኣ።

ሙሴኮ ሲና ዲኮይዲፓ ኬዲያ

29 ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳና ዋላ ገሰቲ ዴዔሣረ
ታጳ ዓይሣያንሣዲ ዔኪ ሲና ዲኮይዲፓ ኬዲኣና
ዓኣፖ ካራ ዒዛኮ ፖፖዓኔ፤ ዒዛም ጋዓንቴ ዬይ
ቢያ ዔርቱዋያኬ። 30 ዓኣሮኔንታ ዴሮ ቢያሣንታ
ሙሴ ዛጋኣና ዓኣፖ ካራ ዒዛኮ ፖዓሣ ዴንቃዎ
ዒዛ ባንሣ ዑካኒ ዒጊጮኔ። 31 ሙሴ ጋዓንቴ
ዔያቶ ዔኤላዛ፤ ዓኣሮኔና ዴሮኮ ሱኡጎና ዒዛ
ባንሣ ሙኬም ዒዚ ዔያቶና ገሰቲ። 32 ዩካፓ
ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ዒዛ ኮራ ቡኪንታዛ፤
ሙሴያ ሲና ዲኮይዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም
ዒንጌ ዋጎ ቢያ ዔያቶም ኬኤዜኔ። 33 ሙሴ
ዔያቶና ዋላ ገሰቲ ጋፔሰካፓ ዓኣፖ ካሮ ፔኤኮ
ሻኣሾና ካንቄኔ፤ 34 ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳና ዋላ
ገሰታኒ ዓፒሎና ማዢንቴ፤ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ
ማኣሮ ጌላ ዋዶና ሻኣሻሣ ዓኣፖ ካራፓ ዔካኔ፤
ዩካፓ ገንሣ ኬሰካኣና ዒዛም ዓይሣ ኬኤዛና ባኮ
ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ዒ ኬኤዛኔ። 35 ዔያታ
ዓኣፖ ካራ ዒዛኮ ፖዓንቴ ዛጋኔ፤ ዬያሮ ናንገና
ናንገ ጎዳና ዋላ ገሰታኒ ዒ ዓኣዲንዳ ዋዶ
ሄላንዳኣና ዓኣፖ ካሮ ፔኤኮ ሻኣሻሣና ዒ ካንቃ።

35

ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬሎ ቦንቾ ዋጎ

1 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ፔቴይዳ ዔኤላዎ፡-
«ዒንሣ ኩንሣንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሣም
ዒንጌ ዋጋ ያዲኬ፡- 2 ዒንሣ ዒንሣኮ ማዶ
ማዳንዳጉዲ ለሆ ኬሊ ዒንሣም ዓኣኔ፤ ለንካሳ
ኬላ ጋዓንቴ ዒንሣ ሃውሻንዳጉዲ ታና፤ ናንገና
ናንገ ጎዳም ዴማዶ ኬሊታሣረ ዬኖ ኬሎ ማዶ
ማዶ ዓይጎ ዓሲያ ማግኦፕ ዋዲንታንዳያ ኮይሳኔ፤
3 ዬያሮ ሃውሾ ኬሎና ዒንሣኮ ማኣሮይዳ ታሚታዎ
ዔኤሣፖቴ» ጌዔኔ።

**ጌኤኩ ማኣሮም ዒንጊንታ ዒንጊሣ
(ኬሲ. ማግ 25:1-9)**

4 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ቢያ፡- «ናንገና
ናንገ ጎዳ ዓይሣ ባካ ያዲ ጋዓያኬ፡- 5 ናንገና ናንገ
ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጉዋቴ፤ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጋኒ
ኮዔሣ ቢያ ዒና ናሽኬሣጉዲ ዋርቄ፤ ቢራ ዓንጊ፡
ሞኣኖ ዓንጋ፤ 6 ሚዛጲ ሱኡፖ ዓፒላ፤ ጮልዔ፤
ሃሣ ዲንኪንታ ዘቄ ቃላማና ዑሸንቴ ማራይ

ጋፓኔ፤ ዋኣሪ ጋፓኔና ኮሸንቴ ዓፒላ፡ 7 ዘቄ ቃላማ
ዑሸንቴ ዓዴ ማራይ ጎሮ፤ ሺርኪንቴ ጉላምቤ፡
ሻሪ ሚሣ፡ 8 ፖፖ ፖዒሶ ላምባሣ፡ ቲሽኮ ዛይቶ
ቲዦና ዑንጅ ሳውቁሳ ዴማ ዴማ ባኮ። 9 ቄኤሶኮ
ሱኡጋ ማኣዓ ዴማዶ ዔፑዶ ማኣዓሣንታ ዳዶ
ቡራሾይዳ ገሣንታ ማሬጌደንታ ማሌ ፓልሞ ባኮ
ዔኪ ሙኩንጎ።»

**ያኦሲ ካኣሽኪንታ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ
ጋራ ኮይሳ ሚሆ
(ኬሲ. ማግ 39:34-43)**

10 «ዒንሣ ባኣኮይዳ ዓኣ ኩቹ ሃኣሚ ዓሲ ቢያ
ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሣ፡ ዓይጎ ባኣዚያ ማዳኒ
ሙኩንጎ፤ 11 ዬይ ማዢንታንዳ ባካ፡- ዓፒሎና
ማዢንቴ ማኣሮኮ ጋርና ዙሎናይዳ ቃሲ ሱዎ
ዓፒሎ፡ ዓርቆ ባኮንታ ላሾ ሚያንታ፡ ጋጋርዛንታ
ቱርቱርንታ፡ ቶኮንታ፡ 12 ጫኣቁም ታኣቦቶንታ፡
ዛጳ ሚያንታ፡ ጎሞ ዓቶም ጌይዎ ዔርዛ ታኣቦቶ
ካሮ ካንቆ ጉኡፖንታ፡ 13 ዴጌ ሎኦኩንታ ዛጳ
ሚያንታ ዴማ ዴማ ሚሆ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ያኦሲም
ዒንጊንታ ዴማዶ ካሣ፡ 14 ፖፖ ጌሃ ሻርናና ዬያም
ኮይሳ ዴማ ዴማ ሚሆ፡ ፖፖ ፖዒሶ ላምባሣ፡
15 ዑንጅ ጩቢሶ ቤዛና ዛጳሣ ሚያ፡ ቲዦ ዛይቶ፡
ሳውቃ ዑንጅ፡ ዓፒላፓ ማዦና ማኣሮኮ ካሮ ዋዶ
ዓፒሎ፡ 16 ሚቹ ዒንጊንታ ባኮ ሚቹ ቤዛ፡ ታሞ
ካኣሾ ሞኣኖ ዓንጎ፡ ዛጳሣ ሚያንታ ዬያኮ ሚሆ፡
ማሰቶ ሳኣናንታ ጌሃ ባኮ፡ 17 ቆልዎ ጋሮ ጎኣቦ
ዓፒሎ፡ ቱርቱርና ቶኮና፡ ቆልዎ ጋርኮ ካሮ ጎኣቦ
ዓፒሎ፡ 18 ፃውኖ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ቱኮ
ሱዛ፡ 19 ቄኤሳ ዴማዶ ቤዛይዳ ሚያ ዋዶና ማኣዓ
ሚዛጲሶና ማኣዓሣ፤ ዬይያኣ፡- ቄኤሳሣ ዓኣሮኔና
ዒዛኮ ናኣቶናም ኮሸንታ ያኦሲም ዴማዶ ዓፒሎዋ
ቢያ ኮሾንጎ» ጌዔኔ።

ዴራ ዔኪ ሙኬ ዒንጎ ባኮ

20 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ሙሴ ቤርታፓ
ኬሰኪ ዴንዴኔ፤ 21 ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ናንገና ናንገ
ጎዳ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ማዢን ፔቴ ፔቴሣ ዒንጋኒ
ዒና ናሽኬሣጉዳ ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ
ባኣዚ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዬያይዲ ያኦሲ ካኣሽኪያ
ማዶም ማዓ፡ ቄኤሶ ማኣዓሣም ኮይሳ ባኣዚ
ቢያ ዔኪ ሙኬኔ። 22 ዒንጎ ባኣዚ ዒንጋኒ ኮዔ
ላኣላ፡ ዓቲንቃ፡ ፔቴ ፔቴሣ፡ ዳዶ ፓልማሣ፡ ዋኖ
ዋርቃ፡ ኩጮ ዢኣራሣ፡ ሆላ ማኣዎ ቄንቶንታ
ዋርቆ ፓልማሣንታ ዔኪ ሙኪ ናንገና ናንገ ጎዳሮ
ማዓንዳጉዲ ዒንጌኔ። 23 ሚዛጳ ሱኡፖ ዓፒላ፡
ጮልዔ፤ ሃሣ ዲንኪና ዘቄ ዓፒላ፡ ዋኣሪ ጋፓኔና
ኮሸንቴ ዓፒላ፡ ዘቄ ቃላማና ዑሸንቴ ዓዴ ማራይ
ጎሮ፤ ዬያጉዲ ሺርኪንቴ ጉላምቤ ዓኣሣያ ቢያ
ዔኪ ሙኬኔ። 24 ቢራታቴያ ሞኣና ዓንጊ ዒንጋኒ
ዳንዳዓሣ ቢያ ዒንጎ ባኮ ናንገና ናንገ ጎዳም ዔኪ
ሙኬኔ፤ ዓይጎ ባኣዚማኣ ማዓ ሻሪ ሚሣ ዓኣሣያ
ዔኪ ሙኬኔ። 25 ሱኪ ዔራ ላኣላ ፔ ኩጮና
ዔያታ ማዶ ባኮ ቃራ ሱኡፖ ማኣዎንታ ጮልዔ፤
ሃሣ ዲንኪ ዘቄ ዓፒላኣ ዔኪ ሙኬኔ። 26 ዬያጉዲ
ሃሣ ዒንጋኒ ኮዔ ላኣላ ዋኣሪ ጋፓኔና ሱኪንቴ
ፓቲሌ ኮሼኔ፤ 27 ዔያቶኮ ሱኡጋ ጌኤኩ ዔፑዶ

34:26 34:26 ላሚ. ዋማ 24:21፤ 26:2። 34:29 34:29 2&ሮ. 3:7-16። 35:2 35:2 ኬሲ. ማግ 20:8-11፤ 23:12፤
31:15፤ 34:21፤ ፓይ. ማግ 23:3፤ ላሚ. ዋማ 5:12-14።

ዓፒሎና ደደ ቡራሻ ገሠነታ ማሪገደና ማሌ ደማ ደማ ፓልሞ፣ 28 ፖሮና ቲዮናም፤ ይያጉዲ ዑንጃ ሳውቁሳያ ማዕ ደማ ደማ ሳውቁሳ ባኮንታ ዛይቲያ ዔኪ ሙከኔ። 29 ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ማደም ኮይሳ ባኮ ዔያቶኮ ዒናሸኬ ጎይያ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዔኪ ሙከ ዒንገኔ።

ባሰለዔኤሌና ዔኤሊያቤና (ከ.ሲ. ማፃ 31:1-11)

30 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ገዔኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዪሁዳ ዜርያይዲፓ ሁኡሬኮ ናኣዚ ናዖ፡ ዑኡሬ ናኣዚ ባሰለዔኤሌ ደኦሬኔ፤ 31 ያኦሲ ዒዛ ፔኤኮ ዓያና ዋልቆና ኩሚያ ማሂ ዓይሳ ባኣዚያ ማፃም ሃኣሚ ማዕ ማደንታ ማደ ማደኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ሃኣማቶንታ ዔራቶንታ ጳቂሥህያ ዒዛም ዒንገኔ። 32 ዔራቶና ማደንዶ ማደኮ ጎይያ ገኢጊሸህነታ ይያ ማለንቲ ባኮ ዋርቁና ቢራ ዓንገና ሞኦና ዓንጎና ጳርቁ ኮሻኒ፤ 33 ሹቲንታ ሚህነታ ዓርሲ ኮሻኒ፤ ይያጉዲ ማሌ ዔራቶና ማደ ባኮ ማደኒ ዔራቶ ዒዛም ዒንገንቲ። 34 ዒዛንታ ዳኣኔ ዜርያይዲፓ ማዕ ዓይሳማኬ ናኣዚ ዔኤሊያቤናንታም ዔያቶኮ ኩፎ ሃኣማቶ ማሌ ዓሶ ዔያታ ዔርዛንዳጉዲ ዔራቶ ዒንገንቲ። 35 ዓንገ ዓልቁሰህ፤ ማደንዶ ማደኮ ጎይህ ገኢጊሸህ፤ ቃራ ሱኡፔ ዓፒላ፤ ፎልዔ ዓፒላ፤ ዳንከንታ ዞቄ ቃላሚና ዑሽንቲ ሚዛጲ ዓፒላ፤ ይያጉዲ ዓፒሎ ዲዓ ማሌ ደርዛ ኮሺ ባኮ ቢያ ሚዛጲሳኒ ዳንዳዓ ሃኣማቶ ዔያቶም ዒንገንቲ። ዔያታ ዓይሳዋ ማፃም ዔራቶና ማደንታ ማደና ሃኣማቶና ማደንታ ባኮኮ ቢያ ጎይህ ገኢጊሸህክ» ገዔኔ።

36

1 ሙሴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔራቶና ጳቂሥህና ዒንገዞንህ፤ ዓፒሎና ማኸንቲ ማኣሮ ማኸኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ገኢጊሸኒ ዔራቶ ዓኣዘንህ፤ ባሰለዔኤሌና ዔኤሊያቤና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይህ ጎይያ ቢያ ባኮ ዔያታ ማደንጎ» ገዔኔ።

ዴራ ዒንገ ባኮኮ ማርጊያ

2 ሙሴ ባሰለዔኤሌና ዔኤሊያቤና፤ ይያጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ደማ ዔራቶ ዒንገ ዓሶና ዔያቶ ማኣዳኒ ናሽኬ ማሌ ዔሮ ዓሶ ቢያ ዔኤሊ ማደ ዔያታ ዓርቃንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዜ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓፒሎና ማኸንታ ገኤኸ ማኣሮ ማኸም ገዒ ዔኪ ሙከ ባኮ ሙሴ ኮራፓ ዔያታ ዔኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጋዓንቲ ጉቶ ጉቶ ዔያቶኮ ዒንጎ ባኮ ሙሴም ዔኪ ሙከ ሃሽባኣሴ። 4 ዩካፓ ማደ ገኢጊሸ ማደ ዔሮ ዓሳ ቢያ ፔኤኮ ማደ ሃሽ፤ ሙሴ ኮይላ ሙከኔ፤ 5 ዔያታ ሙሴም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ማደም ኮይሳህኮ ዑህ ማርገጌ ዒንጎ ባኣዚ ዴራ ዔኪ ሙከህዳኬ» ገዔኔ።

6 ይያሮ ሙሴ ዓፒሎና ማኸንታ ገኤኸ ማኣሮም ኮይሳ ባኮ ዔኪ ሙከ-ዋጉዲ ጉርዶም ቢያ ኬኤዜ፤ ዩካፓ ዴራ ዔኪ ሙከያ ሃሽ፤ 7 ይይ ዒንገንቲ ባካ ማደ ቢያ ኩንህ ገዲ ዓዓቲ።

ዓፒሎና ማኸንቲ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣሮ (ከ.ሲ. ማፃ 26:1-37)

8 ማደ ገኢጊሸ ማደ ዓሶ ባኣካፓ ማርገጌ ዔራቶ ዓኣዘንህ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፤ ዓፒሎና ማኸንታ ማኣሮ ማኸኔ፤ ዔያታ ዓፒሎና ማኸንቲ ማኣሮም ፎልዔ፤ ሃህ ዲንኪና ዞቄ ሱኡፖ ሱኮናናና ኪሩቤኤሌ ገዳ ሲከንቲ ኮሺንቲ ታጳ ጎኦ ባፒላኣ ኮሺ። 9 ፔቲ ፔቲ ጎኦ ባፒሎኮ ጎጳ ዋለጉዴያ ማዓፃ ያደሱማ ላማታሚ ሳሊ ዋደ፤ ጎጳ ዳልጉማ ያይዶ ዋደኬ። 10 ዩንህ ደንጎንህ ፔቲይዳ ዋላ ካንህ፤ ሃንጎ ደንጎንህያኣ ዒማይዲ ዋላ ካንህ ዔያታ ሲኬ። 11 ዋላ ካኣሚ ሲከንቲ ጎኦ ባፒሎይዲፓ ፔቲ ዛሎ ዓፎይዳ ፎልዔ ሱኡፔ ዓፒላና ኮሺንቲ ሱህ ኮሺ፤ ማሌ ዛሎይዳ ካንህ ሲከንቲ ጎኦ ባፒሎንህዲፓ ፔቲ ዛሎና ዩኖጉዲ ማደ፤ 12 ፔቲ ቤርታሳ ጎኦ ባፒሎ ዑፃ ደንገታሚ ሱህ፤ ይያጉዲ ሃህ ላምዓሳ ጎኦ ባፒሎኮ ጋፒንፖሮይዳ ሃንጎ ሱኮኮ ቤርታ ቤርታ ማዓንዳ ደንገታሚ ሱህ ዔያታ ኮሺ። 13 ላምፃ ዛሎና ዓኣ ጎኦ ባፒሎ ካንህ ፔቲ ማሃኒ ደንገታሚ ዋርቁና ኮሺንቲ ዓይህ ባኣዚ ዔያታ ኮሺ።

14 ዓፒሎና ማኸንቲ ማኣሮ ዋደ ካራ ማዓንዳ ታጳ ፔቲ ጎኦ ባፒላ ዋኣሪ ጋፓኔ ሱኪ ኮሽና ዓፒላ ዔያታ ገኢጊሸኔ። 15 ቢያህኮ ጎጳ ሄኮ ማዕ ፔቲ ፔቲ ጎኦ ባፒሎኮ ያደሱማ ሃይህታሚ ዋደ፤ ጎጳ ዳልጉማ ያይዶ ዋደኬ። 16 ደንጋህ ፔቲ ዛሎና፤ ላሃህ ባሳ ዛሎና ማሃ ዋላ ካንህ ዔያታ ሲኬ። 17 ፔቲ ዛሎ ጋፒንፖ ጎኦ ባፒሎኮ ዓፎ ደንገታሚ ሱህ፤ ላምዓሳ ዛሎኮ ጋፒንፖ ጎኦ ባፒሎኮ ዓፎ ዛሎይዳ ደንገታሚ ሱህ ዔያታ ዓኣህ። 18 ላምፃ ዛላ ዓኣ ጎኦ ባፒሎ ካንህ ፔቲ ዋደ ካራ ማሃኒ ሞኦና ዓንገና ደንገታሚ ዓይህ ባኣዚ ዔያታ ኮሺ። 19 ዙሎ ዛሎና ዋደ ካራ ማዓንዳጉዲ፤ ፔቲ ዞቄ ቃላሚ ዑሽና ዓዴ ማራይ ጎሮና ባሳዞ ሸርከንቲ ጉላምቤ ዜዲና ላምፃ ጎኦ ባፒላ ዔያታ ኮሺ።

20 ዓፒሎና ማኸንቲ ማኣሮ ሬኤ ካንዳያ ፒዜ ላሾ ሚህ ሻሪ ሚህዲፓ ዔያታ ኮሺ። 21 ፔቲ ፔቲ ላሻህ ሚያኮ ያደሱማ ታጳ ዋደ፤ ዳልጉማ ፔቲ ዋደና ፓልፃና ማዓዛ፤ 22 ዋላ ካንህኒ ሄኮ ማዕያ ላምፃ ዳንኬሰኬንህ ዓኣ። 23 ዓፒሎና ማኸንቲ ማኣሮኮ ደኦሎ ዛሎና ላማታሚ ላሾ ሚህ ዔያታ ኮሺ፤ 24 ላማታሞ ዓርሲያ ሚያኮ ዴማ ላምፃ ላምፃ ቶኪ ገህ ያይዲታሚ ቢራ ዓንገ ቶኪ ዓኣያ ማሃ ኮሺ። 25 ዓፒሎና ማኸንቲ ማኣሮኮ ኬዶ ዛሎና ላማታሚ ላሾ ሚህ ዔያታ ኮሺ፤ 26 ፔቲ ፔቲ ዓርሲያ ሚያ ላሻህኮ ዴማ ላምፃ ላምፃ ቶኪ ገህ ያይዲታሚ ቢራ ዓንገ ቶኪ ዓኣያ ማሃ፤ 27 ዓፒሎና ማኸንቲ ማኣሮኮ ዙሎይዳ፤ ዓባ ጌላ ዛሎና ላሾ ሚህ ዔያታ ኮሺ፤ 28 ገንፖ ዛሎና ኬኤፃ ዋላ ካኣማ ካሮይዳኣ ላምፃ ላምፃ ላሾ ሚህ ኮሺ። 29 ዩንህ ካኣማ ካራ ዓኣ ላሾ ሚያንህ ዴማ ዛሎና ዋላ ካኣሚ ዴንዲ ፔቲ ዛሎ ሙከሱሎ ሄላንዳኣና ዓርቁንቲያኬ፤ ላምፃ ካኣማ ካሮይዳ ኮሺንቲ ላሾ ሚያንህ ዴማ ዒማይዲ ኮሺንቲያኬ። 30 ይያሮ ፔቲ ፔቲ ላሾ ሚያ ፃጳ ላምፃ ቶኪ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሃ ሳሊ ላሾ ሚህ ቢራ ዓንገዲፓ ኮሺንቲ ታጳ ላሆ ቶኪ ዓኣ።

31 ታጾ ደንጎ ጋጋርሲ ሻሪ ሚሢዳፓ ኮሼኔ፤ ዩያሮ ደንጎንሢ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ፔቴ ዛሎና ዓኣ ላሾ ሚያንሢም ማዓዛ፤ 32 ደንጎንሢ ሃሃ ባጎ ዛሎና ዓኣ ላሾ ሚያንሢም ማዓኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ደንጎንሢ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ዙሊና ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ማሂ ኮሼንቴ። 33 ላሾ ሚያኮ ጎኦ ዛሎና ሳዛ ዓኣ ጋጋርዘ ሚያ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ፔቴ ዛሎ ዓጫፓ ዴንዲ ባጎ ዛሎ ዓጫ ጋፒንጾ ሄላንዳኣናኬ፤ 34 ላሻሢ ሚያ ዋርቄና ጳርቄ ኮሼኔ፤ ጋጋርዘ ዳኮንዶ ካራ ማዓንዳጉዲ ዋርቄና ዢኢሮ ኮሼኔ፤ ጋጋርዛኣ ዋርቄና ጳርቄንቴ ኮሸኬ።

35 ጎኦ ዓፒሎና ሚዛጲ ዓፒላይዳፓ ኮሼኔ፤ ዩይያ ጮልዔ፡ ዲንከ፤ ሃሃ ዘቄ ሼኤሚና ሱኮናያ ማዓዛ፤ ከኢታንቻሢ ከሩቤኤሌ ማላታ ማይሊ ሲከንቴ። 36 ጎኦ ዓፒሎ ዋላ ዓይሣ ያይዶ ቱርቱሪ ሻሪ ሚሢዳፓ ዋርቄና ጳርቄ ዔያታ ኮሼኔ፤ ዩያቶይዳ ዓኣ ከሮዋ ዋርቄና ኮሼኔ፤ ቱርቱሪ ዔቃንዳ ያይዶ ቶኪ ቢራ ዓንገና ማዢቴ፤ 37 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ካሮ ጮልዔ፡ ዲንከና ዘቄ ሱኤፔ ሼኤሚና ማይሊ ሲከ ሚዛጲሶና ጎኦ ዓፒላ ኮሼኔ፤ 38 ዩሮ ጎኦ ዓፒሎም ከሬ ዓኣ ደንጎ ቱርቱሪ ኮሼኔ፤ ዩያቶ ታኣቦቶ ሬኤኮንታ ፒዝ ጌዔ ዓንጎዋ ዋርቄና ጳርቄ ዔያታ ኮሼኔ፤ ቱርቱሮንሢያ ዔቃንዳ ደንጎ ሞኦና ዓንገ ቶኪ ኮሼኔ።

37

ጫኣቁሞ ሳኣጻና ኮሸንቴ ጎይያ
(ኬ.ሲ. ማገ 25:10-22)

1 ሻሪ ሚሢና ጫኣቁሞ ጌሎና ታኣቦቶ ጌይንታ ሳኣጻና ባሰለዔኤሌ ኮሼኔ፤ ዩያኮ ያደሱማ ላምዎ ዋዳና ፓልፃና፡ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና፡ ሌካ ዴጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና። 2 ጋሮንታ ዙሎንታ ጌኤሽ ዋርቄና ጳርቄ ዔ ኮሼኔ፤ ዳኣሮ ዓጫ ጉቤ ዋርቄና ጳርቄ ጌኢሊሽኔ፤ 3 ኬዲሢም ማዓንዳ ሱሢ ያይዶ ዋርቄ ዢኢሮ ማሂ ኮሼኔ፤ ዩንሢያ ፔቴ ዛሎና ላምዎ ዢኢሮ፡ ባጎ ዛሎና ላምዎ ዢኢሮ ያይዶ ቶኮይዳ ኮሽ ዋላ ዓይሣ። 4 ዛጳሢ ሚያዎ ሻሪ ሚሢ ዓርሲ ኮሽ ዋርቄና ዔዚ ጳርቄ። 5 ታኣቦቶባ ጫኣ ዓጫ ዓኣ ዢኢራሢዳ ጌልኬ። 6 ያደሱማ ላምዎ ዋዳና ፓልፃና፡ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ጎሞ ዓቶም ጌይያ ዔርዛ ጉኡፖ ጌኤሽ ዋርቄና ዔዚ ኮሼኔ፤ 7 ጋኣሲ ዓኣያ ላምዎ ከሩቤኤሌ ዲይንቴ ዋርቄና ኮሽ፤ 8 ጎሞ ዓቶም ጌይያ ዔርዛ ጉኡፖይዳ ፔቴዘ ፔቴ ዛሎና፤ ላምዓሳዘ ባጎ ዛሎና ማሂ ካሮና ዋላ ፔቴ ማሂ ዔዚ ጌኢሊሽኔ። 9 ከሩቤኤላ ጋኣዘ ፔኤሲ ሌካ ዴጊዲ ፒሽ፡ ዩሮ ጉኡፔሎ ካንቃያ፤ ሃሃ ዋሊ ዘዛጋያ ማሂ ዔዚ ኮሼኔ።

ያኦሲም ዲማዴ ካሃ ጌሃ ዴጌ ሎኦኮ
(ኬ.ሲ. ማገ 25:23-30)

10 ያደሱማ ላምዎ ዋዳ፡ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳ፡ ሌካ ዴጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ዴጌ ሎኦኮ ሻሪ ሚሢና ዔዚ ኮሼኔ። 11 ዩያ ጌኤሽ ዋርቄና ጳርቄ፡ ዓጫዎ ዋርቄና ጳርቄ ዳኣራ ማሂ ኮሼኔ። 12 ሃሃ ዓጫ ጉቤ ፔቴ ኬኤላ ዋዳ ማዓ ዋርቄና ጳርቄ ማሂ ጌኢሊሽኔ። 13 ኬዲም ማዓንዳ ሱሢ

ያይዶ ዋርቄ ዢኢሮና ኮሽ ያይዶ ቶኮንሢ ደቁንቴ ያይዶ ዛሎይዳ ኮሼኔ። 14 ዴጌ ሎኦኮ ኬደንዶ ዛጳሢ ሚያ ጌልዘ ዢራሢ ዓጫ ዛሎይዳ። 15 ዛጳሢ ሚያዎ ሻሪ ሚሢና ኮሽ ዋርቄና ዔ ጳርቄ። 16 ዴጌ ሎኦኮይዳ ጌሢንታ ዲማ ዲማ ማዲንቶ ሚሆ ዋርቄና ዔዚ ኮሼኔ፤ ዩይያ፡ ዑኩ ዲያ ጉንጉላሢና ሳኣናኬ።

ፖጾ ጌሃ ሻርና
(ኬ.ሲ. ማገ 25:31-40)

17 ፖጾ ጌሃ ሻርና ጌኤሽ ዋርቄና ዔዚ ኮሼኔ፤ ሃሃ ቶኮንታ ፒዝ ጌዔ ዓንጎዋ ዋርቄና ዲይ ኮሼኔ፤ ፓልሞም ማዓ ቡሮ ማላቶ ዂሊና ዋላሽና ዓኣያ ማሂ ዔዚ ኮሼኔ።

18 ፔቴ ዛሎና ሃይሃ፤ ባጎ ዛሎና ሃይሃ ማዔ ጎኦባፓ ዩያቶኮ ላሆ ካኣፒ ኬሰካንዳጉዲ ማሂ ዔዚ ጌኢሊሽኔ። 19 ላሆ ካኣፖ ፔቴ ፔቴዘንሢኮ ዂሊና ዔላሽና ዓኣ ለውዜ ሚጻሎ ቡሮ ማላ ሃይሃ ሃይሃ ዑሽኮ ዓንጎ ማላ ቡኒ ዔኢካ ጌዳ ማዢንቴ ዓኣ። 20 ፖጾ ጌሃ ሻርና ፒዝ ጌዔ ዔቄ ዓንጎ ዂሊና ዔላሽና ዓኣ ለውዜ ሚያ ቡሮ ማላያ፤ ሃሃ ያይዶ ዑሽኮ ዓንጎ ፓልሞ ማላ ማላታ ጌዳ ኮሽንቴ ዓኣያኬ። 21 ሃይሃ ዋኣፃ ማዔ ካኣፖንሢኮ ፔቴ ፔቴ ዋኣያኮ ዴማ ፔቴ ዂሊ ኮሽንቴ ዓኣ፤ 22 ዂሎንታ ካኣፖንታ ፖጾ ጌሃ ሻርና ዋርቄና ዲይ ፔቴ ማሂ ኮሻናያኬ። 23 ፖጾ ጌሃ ሻርና ላንካይፖጳ፡ ጋውቶንታ ጋውጫ ጌሃ ቤዘንታ ጌኤሽ ዋርቄና ዔዚ ኮሼኔ። 24 ፖጾ ጌሃ ሻርናና ማዶ ሚሆ ቢያ ኮሻኒ ኩርሴሢ ሃይሢታሚ ደንጎ ከሎ ጌራሜ ማዓ ጌኤሽ ዋርቄ።

ዑንጆ ጩቢሶ ቤዘ
(ኬ.ሲ. ማገ 30:1-5)

25 ያደሱማ ፔቴ ዋዳ፡ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳ፡ ሌካ ዴጉማ ላምዎ ዋዳ ማዔ ያይዶ ዛላ ሄኮ ማዔያ ዑንጆ ጩቢሶ ቤሲ ሻሪ ሚሢና ዔዚ ኮሼኔ፤ ካኣማ ካሮ ያይዳሢዳ ዓኣ ዲንኮንሢ ዩያና ዋላ ፔቴ ማዔ ኮሽንቴያኬ። 26 ቤርቶንታ ዋላ ካኣማ ያይዶ ካሮንታ ዲንኮንታ ቢያ ጌኤሽ ዋርቄና ጳርቄ፡ ዓጫዎ ዋርቄና ዳኣራ ማሂ ዔዚ ኮሼኔ። 27 ዓጫ ዳኣራ ማሂ ኮሻና ባኮኮ ዴማ ላምዎ ዋርቄ ዢኢሮ ኮሽ ላምዎ ዛሎይዳ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓይሢ ጌኢሊሽኔ፤ ዩንሢ፡ ዩያ ዑንጆ ጩቢሽሢ ኬደንዶ ዛጳ ሚያ ጌላንዳጉዲ ኮሽንቴያኬ። 28 ዛጳ ሚያንሢ ሻሪ ሚሢና ዔዚ ኮሽ ዋርቄና ጳርቄ።

ቲኩ ዛይቶና ዑንጆና
(ኬ.ሲ. ማገ 30:22-38)

29 ያኦሲም ዲማዴ ቲኩ ዛይቶንታ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ሳዊ ዑንጆ ሳዎ ባኮ ኮሻ ዓሳ ኮሻሢ ጎይያ ጌኢሊሽ ዔዚ ኮሼኔ።

38

ያኦሲም ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ
(ኬ.ሲ. ማገ 27:1-8)

1 ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎንዶ ቤዘ ሻሪ ሚሢና ዔዚ ኮሼኔ፤ ዩይያ፡ ያይዶ ዛላ ዋላ ካኣማያ ያደሱማ ደንጎ ዋዳ፡ ጎጾ ዳልጉማ ደንጎ ዋዳ፡

ለካ ደገማ ሃይህ ዋዳ ማዓያኬ፤ 2 ዲንጎ ባኮ
 ዲንጎ ቤዘና ዋላ ፔቴ ማዒ ኮሺንቴ ዳንኮንህሂ
 ያይዶ ዛሎና ጌህ ቢያህህ ሞኦና ዓንጎና ዒ ጳርቁ
 ገሊጊሼ። 3 ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ማዳንቶ
 ማሆ፣ ያቶ፣ ታሞ ካኣሾ ቦኦቆ፣ ዳኮ ሺልዎ፣ ኪር፣
 ታሞ ጌህ ዔኤህ ቤዘዋ ሞኦና ዓንጎና ዒ ኮሼ፤
 4 ርኦጩ ማላ ሞኦና ዓንጎ ኮጩ ዒዚ ኮሼ፤ ዩይ
 ዓንጎ ኮጩ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ሄካህ ሄላያ፣
 ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ደሞ ዛላ ማሂ ዒዚ ኮሼ፤
 5 ኬደንዶ ዛጳሂ ጌላንዳ ካራ ማሂ ያይዶ ዠኢር
 ኮሺ፣ ያይዶ ዛሎና ዓይሄ። 6 ዛጳሂ ሚዎ
 ሻሪ ማሂና ኮሺ ሞኦና ዓንጎና ጳርቁ ገሊጊሼ።
 7 ሚቶ ዲንጎ ቤዘኮ ጎኦና ጎኦና ዓኣ ዠኢራሂዳ
 ጌልኬ፤ ዩና ሚቶ ዲንጎ ቤዘላ ኮሺንቴህ ላሾ
 ሚሂና ኮሺንቴያ ማዓያ ጋራ ጉሪኬ።

ዋኣያ ማሰቶ ሳኣኖ
(ኬ.ሲ. ማግ 30:18)

8 ዋኣያ ማሰቶ ሳኣኖ ጌህ ቤዘዋ ሞኦና ዓንጎና
 ዒዚ ኮሼ፤ ዩያ ሞኦና ዓንጎ ዒዚ ዔኬህ
 ዓፕሎና ማዠንቴ፣ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር
 ካርይዳ ማዳ ላኣላ ዔኪ ሙኬ ሞኦና ዓንጎ
 ለማሌኤሻሂዳ።

ዓፕሎና ማዠንቴ ማኣርኮ ቃምጋ ጋር
(ኬ.ሲ. ማግ 27:9-19)

9 ዓፕሎና ማዠንቴ፣ ያኦሲም ዲማዲ ማኣርኮ
 ቃምጋ ጋር ጎኦ ማፕላ ሚዛጲ ሱኡፖ ዓፕላና
 ዒዚ ኮሼ፤ ጎኦ ማፕሎኮ ያደሱማ ደኦሎ ዛሎና
 ጌኤታ ዋዳኬ፤ 10 ጎኦ ማፕሎ ማርቃ ለማታሚ
 ቱርቱሪና ለማታሚ ቶኪያኣ ሞኦና ዓንጎና ዒ
 ኮሼ፤ ቱርቱርኮ ዓኣ ኪርና ፒዘ ጌዔ ዓንጎ ቢራ
 ዓንጎና ዒዚ ኮሼ፤ 11 ኬዶ ዛሎ ቃምጋ ጋርኮ
 ኮሺያ ዩና ጎይያኬ፤ 12 ዓባ ጌላ ዛሎና ደንጊታሚ
 ዋዳ ያደሱም ዓኣ ጎኦ ማፕላ ዓኣኤ፤ ዩንሂኮ
 ታጳ ቶኪ ዓኣ ታጳ ቱርቱሪ ዓኣኤ፤ ቱርቱርንሂኮ
 ቢራ ዓንጎና ኮሺንቴ ኪሬና ያደሲ ዓንጎና ዓኣኤ።
 13 ጌሎ ካርይዳ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ቃምጋ
 ጋርኮ ዳልፕማ ደንጊታሚ ዋዳኬ። 14-15 ዓፕሎና
 ማዠንቴ ማኣር ጌሎ ካርኮ ፔቴ ፔቴ ዛሎና
 ታጳ ደንጎ ዋዳ ማዒ ያደሱም ዓኣ ጎኦ ማፕላ
 ዓኣኤ፤ ዩንሂ ዔቁሳ ቶኪ ዓኣ ሃይህ ቱርቱሪ
 ዓኣኤ። 16 ዩና ቃምጋ ጋራሎኮ ዙሎይዳ ዓኣ ጎኦ
 ማፕላ ቢያ ሚዛጲ ሱኡፖ ዓፕላና ኮሺንቴያኬ፤
 17 ቱርቱርንሂኮ ቶካ ኮሺንቴህ ሞኦና ዓንጎናኬ፤
 ኪርና ፒዘ ዓንጎና፣ ሃህ ቱርቱርኮ ቶኦኮ ካንቆሂያ
 ቢራ ዓንጎና ኮሺንቴያኬ፤ ዩና ቃምጋኮ ዙላ ዓኣ
 ቱርቱሪ ቢያ ፒዘ ጌዔ ቢራ ዓንጎና ዓርቁንቴያኬ፤
 18 ቃምጋ ጋር ጌሎ ካር ጎኦ ማፕላ ጮልዔ፣
 ዲንኪ፤ ሃህ ዘቁ ሱኡፔይዳ፣ ሱከንቴ፣ ሺኤሜና
 ኩቻ ማይሊ ሲኮና ሚዛጲ ጉኡሂ ዶዲ ሻሎና
 ኮሺንቴያኬ፤ ዩይያ ቃምጋ ጋርኮ ጎኦ ማፕሎ፣
 ያደሱማ ለማታሚ ዋዳ፣ ለካ ደገማ ደንጎ ዋዳኬ፤
 19 ያይዶ ሞኦና ዓንጎ ቶኪ ዓኣ ያይዶ ቱርቱሪና
 ዩይ ሬኤኪንቴ፤ ዩያቶይዳ ዓኣ ኪራ፣ ሬኤካ፣
 ፒዘ ጌዔ ዓንጎ፣ ቢራ ዓንጎና ኮሺንቴያኬ፤
 20 ዓፕሎና ማዠንቴ ማኣርና ዙሎ ቃምጋ ዲርኮ
 ጎኦ ማፕሎም ማዓ ዓውና ቢያ ኮሺንቴህ ሞኦና
 ዓንጎናኬ።

ዓፕሎና ማዠንቴ ማኣርይዳ ማዳንቶ ሜሆ

21 ታጳ ዓይሂ፣ ፃኣፕንቴ ለምጋ ዓርሲያ
 ሹጮንሂ ጌሂንቴ ናንጋ ቤዛ፣ ዓፕሎና ማዠንቴ
 ያኦሲም ዲማዲ ማኣር ማዳም ኮይሳ ዲማ ዲማ
 ዓንጎ ያዲኬ፤ ዩንሂ ዲማ ዲማ ዓንጎንሂኮ
 ፓይዶ ሺኢሹሂ ሙሴ ማዓዛ፣ ኮሺንቴህ ጋዓንቴ
 ቁኤሳሂ ዓኣርኔ ናኣዚ ዒታማሪ ሱኡጌ ማዓም
 ለዋ ዓሶ ዛሎናኬ።

22 ዩሁዳ ዜርያይዳ፣ ሁኡሬኮ ናኣዚ ናይ
 ማዒሂ፣ ዑኡሬ ናኣዚ ባሰለዔኤሌ፣ ናንጎና ናንጎ
 ጎዳ ሙሴ ዓይሂ ጎይያ ቢያ ባኮ ኮሼ፤ 23 ዳኣኔ
 ዜርያይዳ፣ ማዒ ዓይሳማኬ ናኣዚ ዔኤሊያቤ
 ዒዛ ማኣዲ ዓንጎ ሺኤሻያ፤ ሃህ ማዳኮ ማዳንዶ
 ጎይያ ኬሳ ዔራቶ ዓኣያ፤ ዩያፕዲ ሃህ ጮልዔ፣
 ዲንኪ፤ ሃህ ዘቁ ሱኡፔ፣ ሱከ ሚዛጲ ዓፕላ ዲዓ
 ደርዜኬ።

24 ዓፕሎና ማዠንቴ ጌኤኮ ማኣር ማዠንገም
 ማዓንዳ፣ ያኦሲም ዲማዲ ዲንጎንቴ ዋርቆ
 ቢያኮ ዴኤህማ ፔቴ ሺያ ኪሎ ገራሜ ማዓያኬ።

25 ቢያ ዴርይዳ፣ ቡኬ ቢር ዓንጎ ዴኤህማ
 ሃይህ ሺያና ያይዶ ጌኤታና ሃይሂታሚ ኪሎ
 ገራሜ ማዓያኬ። 26 ዩይያ፣ ዴር ፓይዲንቴ ዋዳና
 ፃኣፕንቴ ዓሳ ፔቴ ፔቴሂ ዲንጎ ኮይሳማ ጉዴያ
 ጨጌሂ ቢያ ማዓያኬ፤ ዴር ፓይዲይዳ ጌሌዘንሂ
 ለማታሚ ለዔ ኩሚያና ዩካ፣ ዑህ ማዒያ ላሆ
 ጌኤታና ሃይህ ሺያና ደንጎ ጌኤታና ደንጊታሚ
 ዓቲንቁኬ። 27 ሃይህ ሺያና ያይዶ ጌኤታ ኪሎ
 ገራሜ ማዓ ቢር ዓንጎ ዓፕሎና ማዠንቴ፣ ያኦሲም
 ዲማዲ ማኣርንታ ጎኦ ማፕሎ ደቁ ዔቁሶም ማዓ
 ፔቴ ጌኤታ ቶኪንታ ኮሺያም ማዒኤ፤ ዩይ ፔቴ ፔቴ
 ቶካ ሃይሂታሚ ያይዶ ኪሎ ገራሜ ቢራ ዓንጎ
 ማዓያና ማዳንታንዳ፣ ጌይንቴ። 28 ሃንጎ
 ዓፕሂ ሃይሂታሚ ኪሎ ገራሜ ማዓ ቢር ዓንጎና
 ባሰለዔኤሌ ቱርቱርኮ ባኣሎንታ ፒዘ ዓንጎንታ
 ሙሰኩሎዋ ኮሼ። 29 ያኦሲም ዲማዲ ዲንጎንቴ
 ሞኦና ዓንጎኮ ዴኤህማ ለምጋ ሺያና ያይዶ
 ጌኤታና ለማታሚ ደንጎ ኪሎ ገራሜ ማዓያኬ።
 30 ዓፕሎና ማዠንቴ፣ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር
 ጌሎ ካርኮ ማርሾ ካር ዔቁሶ ቶኮንታ፣ ሞኦና ዓንጎ
 ኮጩሎንታ፣ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴ ዲንጎ ባኮ
 ዲንጎ ቤዘንታ፣ ዲንጎ ቤዘይዳ ማዳ ማዳንቶ ማሆ
 ቢያሂንታ ሞኦና ዓንጎና ዒዚ ኮሼ፤ 31 ዙሎይዳ
 ዓኣ ቃምጋ ጋር ዲርንታ ቃምጋ ጋር ጌሎ ማርሾ ካር
 ዔቁሶ ቶኮንታ፤ ዩያፕዲ ሃህ ዓፕሎና ማዠንቴ
 ማኣርና ዙላ ዓኣ ቃምጋ ዲርና ፃውናዋ ቢያ ዒ
 ኮሼ።

39

ቁኤሶኮ ማኣርሂ
(ኬ.ሲ. ማግ 28:1-14)

1 ቁኤሳ ያኦሲም ዲማዲ ቤዘይዳ ማዳ ዋዳና
 ማኣርሂ ሚርጌ ሚዛጲ ማኣያ ጮልዔ፣ ዲንኪ፤
 ሃህ ዘቁ ሱኡፖ ዔያታ ኮሼ፤ ዓኣርኔኮዋ ቁኤሶም
 ማኣርሂ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ሙሴም ዓይሂሂ ጎይያ
 ዔያታ ኮሼ።

2 ዔፑደዋ ዋርቁ ፓቲሌና፣ ጮልዔና ዲንኪ ሃህ
 ዘቁ ሱኡፖና ኮሺንቴ ሚዛጲ ዓፕላ ዔያታ ኮሼ፤
 3 ዋርቆዋ ዲዒ ጉኡዲሲ ፓቲሌ፣ ማሂ፣ ቲቁ
 ቲቁ ገሊጊሼ፤ ዩይ ጮልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃህ ዘቁ

ሱኡፖና ሲከንቴ ሚዛጸ ዓፒሎይዳ ኩቻ ማይሊ ሲከኔ። 4 ጌኤቶይዳ ዓገንታ ላምፖ ሱሢ ኮሺ ዔፑዶ ዓርቃገዳፕዲ ዓጮና ዓጮና ዓይሣ። 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሣሢፕዲ ዋርቁ ፓቲሌና፤ ጮልዔ። ዲንኪ ሃሣ ዘቁ ሱኡፖና ኮሺንቴ ሚዛጸ ዓፒላ ዔራቶና ማይሊ ሲከንቴ ቃልሾ ፔቴ ማሂ ዔፑዶና ዋላ ዓይሣ ኮሺኔ፤ 6 ሚሬገዳ ጌይንታ ሚዛጸ ሹጮዋ ገኢገሺ ዋርቆ ፓልማሣና ዋላ ዔያታ ዓይሣ፤ ዬያቶይዳ ታጸ ላምፖ ያይቆኦቤ ናኣቶኮ ሱንፃ ሃኣማቶና ቆኦቁ ፃኣፒንቴ፤ 7 ዬያታኣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይፖና ታጸ ላምፖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማኣሮ ፃጸ ቤዘ ዔቃያ ማሂ ማሊንታገዳፕዲ ጌኤቶይዳ ዓገንታ ዔፑዶኮ ሱፖይዳ ዔያታ ዓይሣ።

ዳዶ ቡራሾ
(ከ.ሲ. ማግ 28:15-30)

8 ዳዶ ማኣዒንታ ቡራሻ ዔፑዳ ኮሺንቴ ባኮ ማላ ባኣዚና ሃኣማቲ ኮሺንቴ፤ 9 ዬይያ ላምፖ ጸንጨንቴያ ያይዶ ዛሎና ዋላ ካኣማያ ያዶሱማ ፔቴ ከኤላ ዋዳ፤ ጎጸ ዳልጉማ ዒማጉዲ ማዔያኮ፤ 10 ሚዛጸ ሹጮዋ ያይዶ ቤሲ ፓቁ ዔያታ ጌሣ፤ ዬይያ፡- ቤርታሳ ቤዘይዳ ሴርዲዮኔ፤ ቶጸዚዮኔንታ ዊልጮ ዊልጮ ጋዓ ሚዛጸ ሹጮ፤ 11 ላምዓሳ ቤዘ ቤሉሬ፤ ሴንፔሬና ዓልማዘ ጌይንታ ሹጮ፤ 12 ሃይሣሳ ቤዘ ያከንቴ፤ ከልቁይኔና ዓማቴሰፃኖሴ ጌይንታ ሹጮ፤ 13 ያይዳሳ ቤዘ ቢሪሌ፤ ሚሬገዳና ዒያሰጸዴ ጌይንታ ሹጮ፤ ዬያታ ቢያ ዋርቆና ኮሾና ባኮ ዑፃ ጌሢንቴያኮ። 14 ሚዛጸ ሹጮንሢ ታጸ ላምፖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፃጸ ዛላ ማሂ ማሊንታገዳፕዲ ፔቴ ፔቴ ሹጮ ዑፃ ታጸ ላምፖ ያይቆኦቤ ናኣቶ ፔቴ ፔቴሢኮ ሱንፃ ቆኦቁ ፃኣፒንቴ። 15 ዳዶ ቡራሾም ሱሲጉዲ ማርቴ ሱፖ ባኣዚ ዋርቁና ዔያታ ኮሺኔ፤ 16 ላምፖ ዋርቁ ፓልም፤ ገንሣ ሃሣ ላምፖ ዋርቁ ዠኢሮ ኮሺ፤ ላምፖ ዠኢሮንሢ ዳዳ ዓኣ ቡራሾኮ ከዴ ዋላ ካኣማ ካርይዳ ዓይሣ። 17 ላምፖ ዋርቆ ፓቲሎንሢ ዠኢሮንሢ ዋላ ዔያታ ዓይሣ፤ 18 ማላ ላምፖ ዋርቆ ፓቲሎንሢ ቶኦኮ ላምፖ ፓልማሣና ዋላ ካንሣ፤ ዬያጉዲ ጌኤቶና ሊካ ከዳ ዔፑዶ ሱፖኮ ቤርቶና ዋላ ዓይሣ። 19 ቃሲ ላምፖ ዋርቁ ዠኢሮ ኮሺ ዔፑዶኮ ቤርቶ ዛሎና ዓኣ ዳዶ ቡራሾኮ ላምፖ ጋሮ ዛሎ ቶኦኮና ዓይሣ። 20 ሄሊሳፖ ላምፖ ዋርቁ ዠኢሮ ኮሺ ጌኤቶና ሊካ ከዳ ቤርቶ ዛሎና ላምፖ ዔፑዶ ሱፖንሢ ዳም ዛሎና ዓይሣ፤ ዬንሢ ዋላ ዓርቁንቴዘንሢ ዔራቶና ማይሊ ሲከንቴ ቃልሾኮ ከዴ ዛላ ካኣማ ካሮ ዓጮኮ። 21 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይሣ ጎይፖና ዳዶ ከኢሰይዳ ዓኣ ዠኢሮንሢ ዔፑዶ ዠኢራሢና ዋላ ጮልዔ ፓቲሌና ዔያታ ቴኮኔ፤ ዬያ ጎይፖና ዳዶ ቡራሾኮ ቃልሻ ዑፃ ማዔሢሮ ዑኮና ቡሊንቴዋያ ዶዲኮ።

ሚሌ ቄኤሶ ማኣዒሣ
(ከ.ሲ. ማግ 28:31-43)

22 ዔፑዶ ዑፃ ቃሲ ማይንቴንታ ቃሚሻ ኮሺንቴሢ ጉቤ ጮልዔ ሱኡፕ ዓፒላናኮ፤ 23 ቃሚሾኮ ቶኦካ ጌላ ካሮ ዓጮ ቡሊንቴዋጉዲ ጸንጨ ሲከንቴያኮ፤ 24-26 ቃሚሾኮ ዳም ዛሎ

ዓጮ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይሣ ጎይፖና ጮልዔ፤ ዲንኪ፤ ሃሣ ዘቁ ሱኡፕና ሲከንቴ ሚዛጸ ዓፒላና ኮሺንቴ ሮኣማኣኔ ሚፖ ዓኣፖ ማላ ዓኣፒ ሹኤሚና ማይሊ ሲከንቴ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ዓኣፖንሢ ባኣካ ዓኣዲ ዓኣዲ ጌኤሺ ዋርቁና ኮሺንቴ ሂቻ ዓኣኔ።

27 ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ዶርዜ ዲዔ ሚዛጸ ዓፒላና ኮሺንቴ ሹራቤ፤ 28 ቶኦኪ ፖሾያ፤ ቆኦቤ፤ ሃሣ ቆንጻያ ዔያታ ገኢገሺ። 29 ከርና ቱኮ ቃልሾ፡- ጮልዔ፤ ዲንኪ፤ ሃሣ ዘቁ ሱኡፕና ሱኪ ኮሺንቴ ሚዛጸ ዓፒላ ገኢገሺ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሣሢፕዲ ሹኤሚና ሃኣማቲ ማይሊ ዔያታ ኮሺኔ። 30 ካኣታ ቶኦካ ዓገ ቦንቾ ባኮ ማላያ፤ ያኦሰም ዲማዴ ቆኦቤ ጌኤሺ ዋርቁና ኮሺ፤ «ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማዴያ» ጋዓያ ጌዳ ቆኦቁ ፃኣፔ። 31 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይሣሢ ጎይፖ ቶኦኮ ፖሾሢኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዬያ ዔያታ ጮልዔ ፓቲሌና ቴኮኔ።

ማዶ ቢያኮ ጋፒፖ
(ከ.ሲ. ማግ 35:10-19)

32 ዓፒሎና ማዠንቴ፤ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮኮ ማዳ ጉቤ ዬያይዲ ጋፔኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይሣ ጎይፖ ማዳኔ፤ 33 ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮንታ ጋሮ ማዳንቶ ሚሆዋ ቢያ ሙሴ ኮራ ዔያታ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዬይ ሚሃ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታሢ፡- ኪራ፤ ላሻሢ ሚፃ፤ ጋጋርዛ፤ ቱርቱሮንታ ዔቁሶ ቶካ፤ 34 ዳዶ ማራፖ ጎርና ኮሺንቴ ዘቁ ቃላምና ዑሾና ካንቆ ጉፓሎንታ ሺርኪንቴ ጉላምቦ ዜዶና ኮሺንቴ ካንቆሢ፤ ዲማሲፖሮ ጎኦሶ ዓፒላ፤ 35 ዓርሲንቴ ሹጮ ጋራ ዓኣ ዋጋ ፃኣፒንቴ ጮኣቁም ታኣቦታ፤ ዛጸ ሚፖንታ ጎም ዓቶም ጌይፖ ዔርዛ ጉኡፓ፤ 36 ዴጌ ሎኦኦንታ ዒኣኣ ማዶ ማዳንቶ ሚሆንታ ጉቤ፤ ያኦሰም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንገንታ ሙዓ፤ 37 ጌኤሺ ዋርቁና ኮሺንቴ ፖፖ ጌሃ ሻርና፤ ጌሢንታ ፖፖንታ ማዳንቶ ሚሃ፤ ፖፖም ኮይሳ ላምባሢ፤ 38 ዋርቆና ኮሺንቴ ያኦሰም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ፤ ቲዠ ዛይታ፤ ቃራ ሳውም ዓኣ ዑንጃ፤ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮኮ ማርሾ ካሮም ኮሺንቴ ጎኦሶ ዓፒላ፤ 39 ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ያኦሰም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ፤ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ኮጮንታ ዛጸ ሚፖንታ ዬያ ባኮኮ ሚሆ ቢያ፤ ዋኣፖ ማሰቶ ሳኣናንታ ጌሃ ቤዛ፤ 40 ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮኮ ቃምፖ ጋሮም ማዓ ጎኦሶ ዓፒላ፤ ቱርቱርና ዬያታ ዔቃ ቶካ፤ ቃምፖ ጋሮ ጌሎ ማርሾ ካሮም ኮሺንቴ ጎኦሶ ዓፒሎንታ ቱኮ ሱዛ፤ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣራ ደቁንታ ፃውና፤ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣራ ማዳንቶ ሚሃ፤ 41 ቄኤሳሢ ዓኣሮኔንታ ናኣቶንታ ጌኤዠ ማኣሮይዳ ቄኤሴ ማሂ ማዳኣና ማኣዓ፤ ያኦሰም ዲማዴ ሚዛጸ ማኣዒሣንታኮ። 42 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይፖ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማዶ ቢያ ማዳኔ፤ 43 ሙሴያ ቢያ ባኮ ዛገ ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔማ ጎይፖ ማዳንቴሢ ዴንቄኔ፤ ዬያር ሙሴ ዔያቶ ዓንጃ።

40

ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ደቁንቴህና ማዳኣ ዓርቁንቴህ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌዔኔ፡-
 2 «ቤርታሳ ዓጊና ጸኤሮኮ ቤርታሳ ኬሎና ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ታኣኒ ዳሮና ካኣማ ማእራ ደቁ፡፡ 3 ታጾ ዓይህፃ ፃኣፒንቴ ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ዬኖ ኬኤፃኮ ጋራ ጌህ፡ ዲማሲያሮ ኮሺንቴ ጎኣቦ ዓፒሎ ቤርቶ ዛሎና ሱፃ፡፡ 4 ዴጌ ሎኦኸዋ ጋሮ ጌልዚ ዲኣካ ማዳንቶ ማሆ ቢያ ዬያ ዑፃ ጌህ፤ ፖፆ ጌህ ሻርኖዋ ጌልዚ ፖፆ ዲኣካ ጌህ፤ 5 ዋርቆና ኮሺንቴ፡ ዑንጅ ጨቢሮህ ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ቤርታ ጌህ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ጌሎ ካራ ጎኣቦ ዓፒሎ ሱፃ፡፡ 6 ሚቶ ዲንጎ ባካ ዲንጊንታ ቤዞ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ጌሎ ካሮኮ ሆታ ጌህ፡፡ 7 ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራና ሚቶ ዲንጎ ቤዞናኮ ባኣካ ዋኣፃ ማሰቶ ሳኣኖ ጌህ ዋኣህ ኩንህ፡፡ 8 ቃምፆ ጋራ ማዓ ካሮ ማህ ዲርቁ፤ ጎኣቦ ዓፒሎ ማርሾ ካራ ሱፃ፡፡

9 «ዬካፓ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራንታ ዲኣካ ማዳንቶ ማሆንታ ጌኤዢ ዛይቶና ቲሽኪ፡ ታኣም ዲማሲ፤ ዲማዲ ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ፡፡ 10 ሄሊሳፆ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞንታ ዲኣካ ማዳ ማሆዋ ጌኤዢ ዛይቶና ቲሽኪ ታኣም ዲማሲ፤ ዬይ ፔቶ ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ፡፡ 11 ዋኣፃ ማሰቶ ሳኣኖና ጌህ ቤዞና ዲዞ ጎይፆ ቲሽኪ ታኣም ዲማሲ፡፡

12 «ዓኣሮንጎታ ናኣቶንታ ዲኣካ ካራ ዔኪ ሙኪ ዋጎ ጎይፆና ማሰታንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዜ፤ 13 ቁኤሶ ማእዓህ ማይሲ ዛይቶና ዓኣሮን ቲሽኪ፤ ዬያይዲ ቁኤሴ ማዓ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታኣም ዲማሲ፡፡ 14 ናኣቶዋ ዲዛኮ ዔኪ ሙኪ ሹራቦ ዔያቶ ማይሴ፡፡ 15 ዔያታኣ ታኣም ቁኤሴ ማዓ ማዳንዳጉዲ ዔያቶኮ ዓዶ ኔ ቲሽኪህጉዲ ዔያቶዋ ቲሽኪ፤ ዔያቶ ኔ ቲሽኪህሮ ሙካ ዋዶ ቢያይዲ ቁኤሴ ማዓ ታኣም ዔያታ ማዳንዳኔ፡፡»

16 ሙሴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይህማ ጎይፆ ቢያ ባኮ ማዳኔ፡፡ 17 ዬያሮ ጊብፃ ዓጫፓ ዔያታ ኬሰኬ ለምዓሳ ሌዎኮ ቤርታሳ ዓጊና ጸኤራ ቤርታሳ ኬሎና ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ፆኦሲ ዳሮና ካኣማ ማእራ ደቁንቴኔ፡፡ 18 ዓፒላፓ ማዢንቴ ማእራኮ ቶኮ ዔቁሲ፡ ላሻህ ሚያንታ ቱርቱሮዋ ዔቁሲ ጋጋርዞዋ ሙሴ ዓይህኔ፡፡ 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይፆ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ካንቆ ባኮና ካንቁኔ፤ ዙሎ ጊንህ ዑፃ ቃሲ ካንቆህና ካንቁኔ፤ 20 ለምፆ ዓርሲንቴ ሹጮ ዔኪ ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ጋራ ጌህ፡ ዛጳህ ሚያዎ ታኣቦቶኮ ዢራራህ ዲ ጌልዚ፡ ጎሞ ዓቶም ጌይፆ ዔርዛ ጉኡፖና ታኣቦቶ ካሮ ዋዳኔ፤ 21 ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ጌልዚ፡ ዲማሳ ጎኣቦ ዓፒሎ ሱፃ፤ ዬያይዲያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይፆ ታኣቦቶ ጴዳዎጉዲ ዲዚ ዓኣቶኔ፡፡

22 ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ጋራ ዴጌ ሎኦኸዋ ጌልዚ፡ ዲማሳ ጎኣቦ ዓፒሎኮ ዙለና ኬዶ ዛላ ጌህኔ፡፡ 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህህጉዲ ዲዛም ዲንጎያ ማዓ ዲንጊንታ ካፆ ዬኖ ዴጌ ሎኦኸሎ ዑፃ ጌህኔ፡፡ 24 ፖፆ ጌህ ሻርኖ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ጋሮ ጌልዚ፡ ዴጌ ሎኦኸኮ ቤርቶይዳ ደኦሎ

ዛለና ጌህኔ፡፡ 25 ዬያጉዲ ሃህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይፆ ዲኣካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፖፆ ፖዒሴኔ፡፡ 26 ዋርቆና ኮሺንቴ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞዋ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ጌልዚ፡ ዲማሳ ጎኣቦ ዓፒሎኮ ቤርቶ ዛላ ጌህኔ፡፡ 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይፆ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ዑንጅ ዲኣካ ዲዚ ጨቢሴኔ፡፡ 28 ዲማሳ ጎኣቦ ዓፒሎዋ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራኮ ጌሎ ማርሾ ካራ ሱፃ፡፡ 29 ዲኣካ ጌሎ ካሮኮ ቤርቶ ዛላ ሚቶ ዲንጎ ባካ ዲንጊንታ ቤሲ ኮሺ፡ ሚቶ ዲንጎ ባኮንታ ሃኣኮኮዋ ዲንጎ ዲንጊያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይፆና ዲኣካ ሺኢሹኔ፤ 30 ዋኣፃ ማሰቶ ሳኣኖዋ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራና ሚቶ ዲንጎ ቤዞናኮ ባኣካ ጌህ፡ ዋኣህ ኩንህኔ፡፡ 31 ሙሴ፡ ዓኣሮን፡ ዓኣሮንኮ ናኣታኣ ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ዲኣካ ማሰቱኔ፤ 32 ዔያታ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ጌላ ዋዶና፤ ሃህ ፆኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞ ባንህ ዑካ ዋዶና ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህህጉዲ ዬያ ዔያታ ማዳኔ፡፡ 33 ሙሴ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራና ፆኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞናኮ ቃምዒ ጋርሲ ዲማሲ፤ ቃምፆ ጋሮ ጌልዛ ማርሾ ካሮይዳ ዲማሳ ጎኣቦ ዓፒላ ሱፃ ዬያይዲ ማዳ ቢያ ኩንህኔ፡፡

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ (ፓይ. ማግ 9:15-23)

34 ዬካፓ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ሻኣራና ካንቁንቴም ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዋ ዓኣፓ ዲካ ፖዓ ዬያ ኬኤፆ ኩሜኔ፡፡ 35 ዬያይዳፓ ዔቁያና ሙሴ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ፡፡ 36 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲንኪ ዴዔ ቤዞ ሃሺ ዓጊፃኒ ዳንዳዒህ ሻኣራ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ዑፃፓ ዔቃኣና ሌሊኬ፤ 37 ሻኣራ ዲኣካ ዓኣ ጎይህ ዓኣንቴ ዔያታ ዓኣ ቤዛፓ ሃሺ ዓኣዳዎሴ፡፡ 38 ዔያታ ሃንታ ዋዶና ቢያ ሮኦሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዋ ሻኣራ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእራ ካንቃንቴ፡ ዋንቶ ሃህ ዬያ ማእራ ዑፃይዳ ታሚ ዔኤታንቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዛጋኔ፡፡

40:25 40:25 ኪ.ሲ. ማግ 30:11-16፡፡ 40:26 40:26 ማጥ. 17:24፡፡ 40:34 40:34 1ካኣቶ. ማ 8:10-11፤ ዒ.ሲ. 6:4፤ ሂዚ. 43:4-5፤ ዮሃ. ያፔዳ 15:8፡፡

ሌዊ ዓሶ ማጻሕፍት ስሌት ከኤዛ ማጻሕፍት ዓይነት ካር

ሌዊ ዓሶ ስሌት ከኤዛ ማጻሕፍት ስሌት ይለያይ፡- ማጻሕፍት ዓሶ ካላሸካ ካላዘፍ ምና ካላሸከ ደምቦ ዘላከ፤ ይያጉዲ ሃሣ ይኖ ካላዘፍ ምና ማጻሕፍት ከገሣሳሲ ቢታገታ ዓሳ፡ ቁኤሶ ማዕዘንሣ ስሌት ከኤዛ፡፡

ማጻሕፍት ደኔፍ ማሊፍ፡- ያኦሲ ዲማጭ ማዕዘን ከኤዛያከ፤ ይያጉዲ ሃሣ ደራ ይያ ዲማጭ ማዕ፡ ዲሰራዕኤሌ ያኦዛሣና ምላ ዑከ ማዕ ዲገንቶና ምዲ ዲዛ ካላሸካ ከይሳቴያ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዛ፡፡

ሃና ማጻሕፍት ይኖር ማርገና ዕርቴ ዓይሣፍ ይሱሴ «ሃና ለምሳሳ ደኔፍ ማዕዘን» ገዕዘከ፤ ይይ ዓይሣፍ ሃና ማጻሕፍት (ዓይሣ 19:18ይዳ) ጰዳ፡፡ ዲዘይዳ «ዓሲ ቢያ ዓዳ ኔና ማሃ ናሽከ» ገዳ፡፡

ማጻሕፍት ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ያኦሲም ዲንጎ ባኮኮ ምጌ ዘላ (1:1—7:38)
- ዓኣርኔና ናኣቶናኮ ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ደኦሪጎቲፍ (8:1—10:20)
- ጌኤሽ ማዕዘን ማዕባኣ ባኮ ዘላ ከኤዛከቴ ምጌ (11:1—15:33)
- ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሾ ከኤ ዘላ (16:1-34)
- ያኦሲም ዲማዲ ናንጎ ናንገና ካላሸኮ ምጌ ዘላ (17:1—27:34)

ያኦሲም ማጻሕፍት ዲንገ ካላሸኮ ካላዘፍ

1 ዓፒሎና ማዘኸጎቴ፡ ያኦሲ ደርና ካላማ ማኣርይዳፍ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዕኤላፍ ሂዚ ጌይ ዓይሣ፡- 2 ዲሰራዕኤሌ ደራ ታኣም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ምደና ዕያጎታ ካፓኒ ከይሳ ምጎ ያዲከ፡- ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዲንጎ ባኮ ታኣም ዲንጎ ምደና ፔኤኮ ባኣቶ፡ ማራቶ፡ ምኣርፍ ማዕቴያ ዲንጎንጎ፤ 3 ይይ ዓሣ ባኣቶ ባኣካፍ ፔቴ ማጻሕፍት ዲንጎ ዲንገሣ ዲንገኒ ኮዕቴ ዕኤሴ ቦሃሳ ባኣዘባኣ፡ ዚያ ጌማይ ደኦሪ ዕኤ ሙኮንጎ፤ ይይ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ናሽከ ዕኣ፡ ማጻሕፍት ዲንጎ ዲንገሣ ማዕዘንዳጉዲ ዓፒሎና ማዘኸጎቴ፡ ያኦሲ ደርና ካላማ ማኣርኮ ጌሎ ካር ዘሎና ዕኤ ሙከ ዕኤቀሶንጎ፡ 4 ይካፍ ይይ ዓሣ ማጻሕፍት ዲንገኒ ዕኤ ሙከ ባኮኮ ቶኦካ ፔ ከጌሎ ጌሃንጎ፤ ይይ ዲዛኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ዳንዳዓ ማጻሕፍት ዲንጎ ዲንገሣ ዲዛም ማዕዘንዳ፡፡ 5 ይይ ዓሣ ጌሜ ዲኤካ ሹኮንጎ፤ ይካፍ ዓኣርኔ ፃጰፍ ማዕ፡ ቁኤሳ ሱኮፍ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ዕኤ ሙካፍ ዓፒሎና ማዘኸጎቴ፡ ያኦሲ ደርና ካላማ ማኣር ጌሎ ካር ዓኣ፡ ማጻሕፍት ዲንጎ ባኮኮ ጎኦሶ ዘሎ ቢያ ፑጮንጎ፡፡ 6 ይካፍ ይይ ዓሣ ዲላፍ ሹከ ዲማሲ፡ ዓሽኮ ማዕዘን ማዕዘን ማዕዘን 7 ቁኤሳሣ፡ ዓኣርኔ ፃጰ ማዕ ቁኤሳ ማጻሕፍት ዲንጎ ቤዘይዳ ሃንጻሎ ጌኤሽኒ ታሚ ዕኤሃንጎ፡ 8 ይይ ደይዳሰካፍ ተቁጎቴ ዓሽኮ ማዕዘን ቶኦካንጎ፡ ሃሣ ማሎ ምዕዘን ታሞ ዑፃ ጌሃንጎ፡፡ 9 ይይ ዓሣ ጎጶ ባኮና ገንፃ ቶኮና

ዕኤ ምኣሣና ማሰካዛ ይኖ ዓሶ ማጻሕፍት ቁኤሳሣ ያኦሲም ዲንጎ ቤዘይዳ ጉቤና ማጻሕፍት፤ ይያይዲ ማጻሕፍት ዲንጎ ባኮኮ ሳሞ ናንገና ናንገ ጎዳ ምዕዘን ማዕ፡፡

10 ማጻሕፍት ዲንጎ ባካ ማራይ፡ ሃሣ ምኣሪ ማዕቴ፡- ዕኤሴ ቦሃሳ ባኣዘባኣ፡ ዓይ ማራይሃ ሃንጎ ኮላይናይ ማዕዘን፡፡ 11 ይይ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ከደ ዘላ ያኦሲ ቤርቶ ሹኮንጎ፤ ይካፍ ቁኤሳ ሱኮፍ ዕኤ ማጻሕፍት ዲንጎ ቤዘኮ ጎኦሶ ዘሎ ቢያ ፑጮንጎ፡፡ 12 ይይ ዲንጎ ዓሣ ሹከጎቴ ባኮ ማዕዘን ማዕዘን ማዕዘን ተቁሣኮ ገንፃ ይኖ ዓሶ ማጻሕፍት ቁኤሳሣ ማዕዘን ዓሽኮንጎ ቶኦካንጎ ማሎንጎ ቢያ ያኦሲም ዲንጎ ቤዘይዳ ጌኤሽኒጎቴ ዕኤ ታሞ ዑፃይዳ ጌሃንጎ፤ 13 ይካፍ ዓሣ ጎጶ ባኮንጎ ገንፃ ቶኦካንጎ ምኣሣና ማሰካዛ፡ ቁኤሳሣ ይያ ዲንጎ ባኮ ቢያ ያኦሲም ማጻሕፍት ዲንጎ ባኣዘ ማሃ ሹኤሽ ማጻሕፍት ዲንጎ ቤዘይዳ ማጻሕፍት ይያይዲ ታሚና ማጻሕፍት ዲንጎ ባኮኮ ሳሞ ናንገና ናንገ ጎዳ ምዕዘን ማዕ፡፡

14 ዲንጎ ዓሣ ማጻሕፍት ዲንጎ ባኮ ካፍ ዘርፃፍ ዲንገኒ ኮዕቴ ደኦሌ ናይ ማዕባኣቴ ከሬ ናይ ዕኤ ሹኤሽኒ ዳንዳዓ፡፡ 15 ቁኤሳሣ ይያ ካፍ ዕኤ ማጻሕፍት ዲንጎ ቤዘ ሹኤሽኒካፍ ባቃኖ ዲዲ ዲኤዚ፡ ማጻሕፍት ዲንጎ ቤዘ ዕኤ ታሞ ደዳ ዓገ ማጻሕፍት፤ ሱኮፍ ማጻሕፍት ዲንጎ ቤዘኮ ጎኦሶ ዘላ ደዳንጎ፡፡ 16 ጎጶ ባኮና ገንፃ ደማሲ፡ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ዓባ ከሰካ ዘሎና ቢዲንፃ ላኣሎ ቤዘይዳ ከኤርንጎ፡፡ 17 ይካፍ ገኣዘንሣ ዓርቁ፡ ሄኮ ሹኤሎንጎ፤ ገዳንቴ ሹኤላ ደማሲ ከኮሶፍ፡፡ ቁኤሳሣ ማጻሕፍት ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኣ፡ ታማኣ ዓገ ቢያ ማጻሕፍት ይያይዲ ማጻሕፍት ዲንጎ ባኮኮ ሳሞ ናንገና ናንገ ጎዳ ምዕዘን ማዕ፡፡

2

ያኦሲም ዲንጎ ሃኣኮ

1 ዓይጎ ዓሰታቴያ ናንገና ናንገ ጎዳም ሃኣኮ ዲንጎ ምደና ሹኤሽ ምደና ዲኤላ ማዕዘን ከይሳ፤ ይያይዲ ሪሚቶ ዘይቶና ጩቢሾ ዑንጅሞ ምሆንጎ፤ 2 ይካፍ ዓኣርኔ ዘርፃ ማዕ፡ ቁኤሶ ከይሳ ዕኤ ሙኮንጎ፤ ይኖ ከሎና ማጻሕፍት ቁኤሳሣ ይያ ዲኤሎና ዘይቶና ደዳፍ ሹኤሽ ከሙሣ፡ ሃሣ ዑንጅ ቢያ ዕኤ ገንፃ ይይ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንቴያ ማዕዘን ዕርዛኒ ማጻሕፍት ዲንጎ ቤዘ ዑፃ ዓኣ፡ ታሞ ደዳ ማጻሕፍት ይያይዲ ዲንጎ ሙኮኮ ሳሞ ናንገና ናንገ ጎዳ ምዕዘን ማዕ፡፡ 3 ይካፍ ዓቴ ሃኣኮኮ ዲኤላ ዓኣርኔ ፃጰ ማዕ፡ ቁኤሶም ዲንገንቶንጎ፤ ይይ፡ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንቴሣ ደፍ ፓቁ ዕኤንቴያ ማዕዘን ያኦሲም ዲማጭከ፡፡

4 ይይ ዲንገንጎሣ ቦኣቆይዳ ጉኤፒ ላኣዲንቴያ ማዕቴ ሙኤቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ፡ ሪሚቶ ዘይቶና ዲርከንቴ፡ ሹኤሽ ዲኤሊና ላኣዲንቴ ሻኣዛ ላኣዳ ማዕዘን፡፡

5 ዲንገንጎ ባካ ቦኣቆይዳ ላኣዲንቴ ላኣዳ ማዕቴ ሙኤቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ፡ ሪሚቶ ዘይቶና ዲርከንቴ ሹኤሽ ዲኤሊና ላኣዲንቴያ ማዕዘን፤ 6 ይያ ቡንጃጎ ገዳ ሪሚቶ ዘይቶ ሞሃ፡ ያኦሲም ዲንገንጎ ሃኣኮ ማሃ ዲንጎ፡፡

7 ይና ዲንገንጎ ባካ ታሚ ቦኣቆይዳ ላኣዲንቴ ላኣዳ ማዕቴ ሪሚቶ ዘይቶና ዲርከንቴ፡ ሹኤሽ

ዲኢሎ ላኦደና ማግኔግ። 8 ዩሮ ሃኦኮ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎ ዲንገህ ማሃ። ቁኤሳህም ዲንገ፤ ቁኤሳህም ያኦሲም ዲንጎ ቤዛ ሺኢሺ ዲንጎንጎ። 9 ቁኤሳህም ዩሮ ዲንገንገቴ ባኮይዳፓ ዛሎ ዩከ። ቢያህ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንገቴ ማዕደ ዩርዛኒ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛይዳ ዓኣ። ታማኣ ማሃንጎ። ዩሮይዳ ታሚና ማሃንገቴ ዲንገንገጎት ዲንገይኮ ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳ ምዛሳያ ማዕደ። 10 ዓቴ ሃኦኮ ዲኢላ ጋዓንገቴ ቁኤሶም ዲንገንገጎንጎ፤ ዩሮ፡- ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንገቴህዳፓ ገቁ ዩከንገቴ ማዕህረ ማርገና ያኦሲም ዲማደያኮ።

11 ማሃንገጎ ዲንገህ ማዕደ፡ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንገጎት ባኮና ዋላ ሙኦቃ ያኣዛታቴያ ዩኤሲ ታማ ማሃንገጎት ኮይሱዋኣህረ ኔኤኒ ያኦሲም ዲንገ ሃኦካ ቢያ ፔቴታዎ ሙኦቃ ያኣዛ ጌሊባኣያ ማግኔግ፤ 12 ሌዓ ሌዓ ካፄ ሃኦኮኮ ቤርቴ ማሃ ዲንገህ ዲንገ ባኮ ናንገና ናንገ ጎዳም ዩከ ሙኩዋቴ፤ ዩሮ ጋዓንገቴ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ሳውማ ናንገና ናንገ ጎዳ ምዛሳንዳጉዲ ጌይ ማሃንገጎት። 13 ያኦሲም ዲንገ ሃኦኮይዳ ቢያ ሶኦኒ ዓኣያ ማግኔግ፤ ኔ ያኦኣህ ኔኤና ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁ ሶኦኒ ባኣያ ጉሪ ዩከ ሺኢሺ፣ ኔ ዲንገ ሃኦኮ ዲንገይ ቢያ ሶኦኒና ጌኢሺ ዩከ ሺኢሺ። 14 ሌዐ ሃኦኮኮ ቤርቶ ኔ ዲንገ ዎደና ማሃንገጎት ሃንጎ ሺርኮና ቲሾ ማግኔግ። 15 ዩሮይዳ ሪማቶ ዛይቶንታ ዑንጅንታ ምሃ፤ ዩሮ ያኦሲም ዲንገንገቴ ሃኦኮ ዲንገህ ማግኔግ። 16 ቁኤሳህ፡ ዩሮኮ ዛሎ ዩከ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንገቴያ ማዕደ ዩርዛኒ ዛይቶንታ ዑንጅንታ ቢያ ሃኦኮና ዋላ ማሃንገጎ።

3

ፔቱሞና ያኦሲም ዲንጎ ዲንገህ

1 ዓይጎ ዓሲያ ፔኤኮ ባኣቶይዳፓ ፔቱሞና ያኦሲም ዲንገንገጎት ዲንገይ ዲንገ ዎደና ዩኤሲ ቢሃሳ ባኣዚባኣ፡ ፔቱ ጌማይታቴያ ዲንጎይ ባይ ደኦሪ ዩከ ሙኩንጎ። 2 ዩሮ ዲንገ ዓህ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማሃ ዲንገ ባኮኮ ቶኦኮይዳ ፔ ኩጮ ጌህ ዓፒሎና ማሃንገጎቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ካርይዳ ሹኮንጎ፤ ዩካፓ ዓኣሮኔ ዜርያ ማዕደ፡ ቁኤሳ ሱጉያ ዩከ ማሃንገጎ ቤዛኮ ጎኦኮ ዛሎ ቢያ ፔጮንጎ። 3 ዩሮ ዓሸኮኮ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ቤዛንህ ሙኤዚ ዲንገህ ማሃ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንገጎንጎ፤ ዩሮይዳ፡- ጎጾ ባኮ ካንቁ ሃኦኮንታ ዲኢካ ዓኣ ማሎ ጉቤ፡ 4 ጳላህና ዲኢካ ዓኣ ማሎ፤ ዩሮይዳ ሃሃ ማግኔግ ሻኣዳ ቤዛዎ ዩከ ሺኢኮንጎ። 5 ዩካፓ ቁኤሳ ዩሮ ቢያ ማሃንገጎ ባኮና ዋላ ማሃ ማሃንገጎ ቤዛይዳ ማሃንገጎ፤ ዩሮ ዲንጎ ባኮኮ ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳ ምዛሳያ ማዕደ።

6 ፔቱሞና ያኦሲም ዲንጎ ዲንገህ ማዕደ ዲንገንገጎት ባካ ማራይ ሃሃ ዋኣሪ ማዕደ፡- ቢሃሳ ባኣዚባኣ ዓይ ማራይ፡ ኮላይ፤ ጌንህ ሃሃ ዲንጎይ ማራይታቴያ ዋኣሪ ዲማዲ ማግኔግ። 7 ፔቱ ዓሲ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማሃ ዲንገ ባካ ማራይ ማዕደና ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ዩከ ሙኩንጎ። 8 ዩካፓ ኩጮ ማራይታቴያ ቶኦካ ጌህ ዓፒሎና ማሃንገጎቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ጌሎ ካራ፡ ቤርቶ ዛላ ሹኮንጎ፤ ቁኤሳ ዩሮኮ ሱጉያ ዩከ።

ማሃንገጎ ቤዛኮ ጎኦኮ ዛሎ ቢያ ፔጮንጎ። 9 ዩሮይዳሰካፓ ዓሸኮኮ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ቤዛንህ ሙኤዚ ዲንገህ ማሃ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎንጎ፤ ዩሮይዳ፡- ማሎንታ ጉይሮ ማሃንገጎ ሂሊሲ ቲቁንገቴ ዑንኮ ማላኣ፡ ጎጾ ባኮኮ ዑጉ ዓኣ ሃኦኮንታ ዲኢካ ዓኣ ማሎ ቢያ። 10 ጳላህንታ ዲኢካ ዓኣ ማሎ፤ ዩሮይዳ ሃሃ ማግኔግ ሻኣዳ ቤዛ ዩከ ሺኢኮንጎ። 11 ዩካፓ ቁኤሳህ ዩሮ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳም ሙኤዚ ዲንገህ ማሃ ዲንገ፡ ማሃንገጎ ቤዛ ማሃንገጎ።

12 ፔቱ ዓሲ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማሃ ዲንገህ ዋኣሪ ማዕደና ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ዩከ ሙኩንጎ። 13 ዩካፓ ዲዚ ፔኤኮ ኩጮ ዋኣሪህ ቶኦካ ጌህጋፓ ዓፒሎና ማሃንገጎቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ሹኮንጎ፤ ቁኤሳ ዩሮ ሱጉያ ዩከ ማሃንገጎ ቤዛኮ ጎኦኮ ዛሎ ቢያ ፔጮንጎ። 14 ዩሮ ዓሸኮኮ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ቤዛንህ ሙኤዚ ዲንገህ ማሃ ያኦሲም ዩከ ሺኢኮንጎ፤ ዩሮይዳ፡- ጎጾ ባኮ ካንቁ ሃኦኮንታ ዲኢካ ዓኣ ማሎ ጉቤ፡ 15 ጳላህንታ ዩሮይቶ ካንቁ ዓኣ ማሎ ቢያ፤ ዩሮይዳ ሃሃ ማግኔግ ሻኣዳ ቤዛዎ ዩከ ሺኢኮንጎ። 16 ዩካፓ ቁኤሳህ ዩሮኮ ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳህ ምዛሳ ዲንገህ ማዕደና ዩሮይዳ ማሃንገጎ፤ ማሎ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማደያ ማግኔግ። 17 ዲሰራዩኤሌ ዜርህ ማዕደ ዓሳ ጉቤ ማሎ ማዕደ ዓሸከ፤ ሃሃ ሱጉህያ ሙኩንጎ፤ ዩሮ ዲሰራዩኤሌ ዓሳ ናንገ ቤዛና ናንገ ዎደይዳ ቢያ ናንገና ካፒ ናንገ ዎጌ ማግኔግ።

4

ዩሮባኣያ ማሃንገጎቴ ጎሜ ዛላ ዲንገንገጎት ዲንገህ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌይ ኬኤዜ፡- 2 «ዲሰራዩኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዩሮባኣያ ጎሜ ማዕደ፡ ሃሃ ጌንህ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ዓይህ ያይዳፓኣ ፔቱ ዳቤያ ማዕደ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ዲምቦ ኩንህንጎ፤

3 «ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጌ ማዕደ ደኦሪንገቴህ ጎሜ ማዕደ ዓሰዋ ዳቢሾያ ማዕደ ዩኤሲ ቢሃሳ ባኣዚባኣ፡ ፔቱ ዚያ ጌማይ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ዩከ ሙኩንጎ፤ ዩካፓ ፔ ጎሞ ዛሎ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማሃ ሹከ ዲንጎንጎ። 4 ዓፒሎና ማሃንገጎቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ካር ጌሜ ዩከ ሙከ ኩጮ ጌሜ ቶኦካ ጌህጋፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ሹኮንጎ፤ 5 ዩካፓ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ሱጉያፓ ዳካ ዩከ ዓፒሎና ማሃንገጎቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ጌሊ። 6 ፔ ኬኤሎና ሱጉያፓ ዩከ ዩከ ጌኤዮ ማኣሮኮ ጋራ ጎኦኮንገቴ ዓኣ ዓፒሎኮ ቤርቶ ዛሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ለንካይ ማይንገቴ ወፀርቆንጎ። 7 ዩካፓ ሃሃ ዳካ ሱጉህ ዩከ ዓፒሎና ማሃንገጎቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ጋራ ዑንጅ ጩቢሶ ቤዛኮ ያይዳ ዛሎይዳ ዓኣ ዳንኮንህ ቲሽኮንጎ፤ ዓቴ ሱጉያ ማኣሮኮ ጌሎ ካራ ዓኣ፡ ማሃንገጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዴማ ዋሆንጎ። 8 ዩሮ ጌሜኮ ማሎ ቢያ ዩከንጎ፤ ዩሮይዳ፡- ጎጾ ባኮ ካንቁ ዓኣ ሃኦኮንታ ዲኢካ ዓኣ ማሎ ቢያ። 9 ጳላህና ዲኢካ ዓኣ ማሎ፤ ዩሮይዳ ሃሃ ማግኔግ ሻኣዳ ቤዛዎ ዩከ ሺኢኮንጎ። 10 ቁኤሶኮ ሱኡጋህ ዩሮ ማሎ ቢያ ዩከ ማሃንገጎ ባኮ ዲንጎ

ቤዘይዳ ሚቸንጎ፤ ማሎ ከሲያ ጎይፃ ፔቱሞና ዒንጎ ባኮኮ ማዲንቲ ጎይፃ ማግኔፕ። 11 ጋዕንቲ ዒልዳ፣ ዓሸካ፣ ቶኦኮንታ ቶኮንታ፣ ሩቁንታ፣ ጎጾ ባካ፣ ሶኦኮዋ ቢያ፣ 12 ጉርዳፓ ዙላ ከሲ ቢዲንፃ ላኦ፣ ካኦኮ ዳምቦና ጌኤሺ ማዕ ቤዘ ዒኪ ዓኦ፣ ኩሊንቲ ዲቢንፃ ዑፃታሚ ዒኤሚ ሚቸንጎ።

13 «ጉቤ ዒሰራዒኤሌ ዴራ ዒሩዋፃ ዳቢንቲ ጎሜ ማዳቲ፤ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ዓይህፃፓ ፔቲ ፓጨሴቲ፣ ዩያ ዴሮም ዳቢንታ ዒርቲባኦያ ማዕቲያ ዒያታ ዳቢንቲያኬ። 14 ዴራ ዩያ ዳቢንቶ ዒሬ ዎደና ኔጉዋፃ ጎሜ ዘላ ዒንጊንታ ዒንጊህ ማዕ፣ ፔቲ ዚያ ጌማይ ዒኪ ሙኪ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኦማ ማኦሮኮ ቤርቶ ዘላ ዒቁሶንጎ። 15 ዩካፓ ዴሮኮ ደንዛ ፔኤኮ ኩጮ ጌማ ቶኦካ ጌህም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዩይ ባኦህ ሹኪንቶንጎ። 16 ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ጌማ ሱጉፃፓ ዳካ ዒኪ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኦማ ማኦሮኮ ጋራ ጎኦቦና ዓፒሎኮ ቤርቶ ዘላ ዒቁ ፔ ከኤሎና ሱጉፃፓ ዒኪ ዒኪ ላንካይ ማይንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዉጹርቆንጎ። 18 ሃሃ ዳካ ሱጉህ ዒኪ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኦማ ማኦሮኮ ዑንጃ ጨቤሶህኮ ያይደ ዘሎይዳ ዓኦ ዳንኮንህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቲ ሱጉፃ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኦማ ማኦሮኮ ቤርቶ ዘላ ዓኦ ሚቸ ዒንጎ ባኮ ኒንጎ ቤዘ ዴማ ዋሆንጎ። 19 ዩካፓ ዩያ ጌማኮ ማሎ ቢያ ዒኪ ሚቸ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቸንጎ። 20 ጎሞ ዘሎ ቤርታ ዒንጊንቲ ጌማይዳ ማዲንቲ ጎይፃማ ዩያ ጌማያ ዒማይደንጎ፤ ዩያይዲ ቁኤሳህ ዴሮኮ ጎሞ ዘሎ ዒንጌም ዴሮኮ ጎማ ጌኤሽካንዳ። 21 ዩካፓ ጌማ ጉርዳኮ ዙላ ከሲ፣ ቤርታኦ ጌማ ሚቸ ጎይፃማ ዩያኦ ሚቸንጎ፤ ዩይ ዴሮኮ ጎሞ ጌኤሻያ ማዕንዳ።

22 «ዴሬኮ ዓርና ማዒ ዒኪ ዓኦ፣ ፔቲ ዓሲ ዒሩዋፃ ዳቢንቲ ጎሜ ማዳቲ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ባኮይዳፓኦ ፔቲ ባኦዚ ፓጨሲ ጴዴቲ ዒዚ ዳቤያ ማዕ። 23 ዒዚ ዳቢንቶ ፔኤሲ ዒሬቲ ኔጉዋፃ ዩኤቢ ቦሃሳ ባኦዚ፣ ኮላይ ፔኤኮ ጎሞ ጌኤሻንዳ ዒንጎ ዒንጊህ ማሃ ዒኪ ሙኮንጎ። 24 ዩካፓ ፔኤኮ ኩጮ ኮሌኮ ቶኦካ ጌህ፣ ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ከደ ዘላ ሚቸ ዒንጎ ቆልማ ሹኪንታ ቤዘ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሹኮንጎ፤ ዩይ ጎሞ ጌኤሻ ዒንጊህ ማዕንዳ። 25 ቁኤሳህ ኮሌኮ ሱጉፃይዳፓ ከኤላና ዳካ ዒኪ ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ያይደ ዘሎይዳ ዓኦ፣ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቲ ሱጉፃ ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ዴማ ዋሆንጎ። 26 ፔቱሞና ዒንጊንታ ዒንጊፃ ሚቸ ጎይፃ ማሎ ጉቤ ሚቸ ዒንጎ ቤዘ ሚቸንጎ፤ ቁኤሳህ ዩያይዲ፣ ዩያ ዓህኮ ጎሞ ዘሎ ዒንጎንጎ፤ ዓህኮዋ ጎማ ጌኤሽካንዳ።

27 «ዴሮ ባኦካፓ ፔቲ ዓሲ ዒሩዋፃ ዳቢንቲ ጎሜ ማዳቲ፤ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮዋ ዓይህፃይዳፓ ፔቲ ፓጨሴያ ማዕቲ ዩይ ዓህ ዳቢንቲያኬ፤ 28 ዒዚ ዳቢንቲያ ማዕህ ዒዒራፃ ዒኤቢ ቦሃሳ ባኦዚ፣ ዒንዴ ዋኦሪ ጎሞ ዘሎ ዒንጎ ባኦዚ ማሃ ዒኪ ሹኪንጎ። 29 ዩካፓ ፔኤኮ ኩጮ ዒ ዒኪ ሙኬ ዋኦሎ ቶኦካ ጌህ፣

ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ከደ ዘላ ሚቸ ዒንጎ ቆልማ ሹኪንታ ቤዘ ሹኮንጎ። 30 ዩያይዲ ሰካፓ ቁኤሳህ ዋኦሎኮ ሱጉፃፓ ዳካ ከኤላና ዒኪ ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ያይደ ዘላ ዓኦ፣ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቲ ሱጉፃ ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ዴማ ዋሆንጎ። 31 ፔቱሞና ዒንጎ ቆልማይዳፓ ዒኪንቲ ጎይፃ ዋኦሎ ማሎዋ ዒማይዲ ከሶንጎ፤ ሳዋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳንዳጉዲ ቁኤሳህ ሚቸ ዒንጎ ቤዘ ሚቸንጎ፤ ዩያይዲ ዩያ ዓህኮ ጎሞ ዘሎ ዒንጊንታ ዒንጊፃ ዒንጎንጎ፤ ዩያ ዓህኮዋ ጎማ ዓቶም ጌይንታንዳ።

32 «ፔቲ ዓሲ ጎሞ ዘሎ ማራናይ ዒንጋያ ማዕቲ ቦሃሳ ባኦዚ፣ ዒንዴ ማራይ ሹኪንጎ። 33 ዩይ ዓህ ዩሮ ማራዒኮ ቶኦካ ኩጮ ጌህ፣ ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ከደ ዘላ ሚቸ ዒንጎ ቆልማ ሹኮ ቤዘ ሹኮንጎ። 34 ቁኤሳህ ማራፃ ሱጉፃፓ ከኤላና ዳካ ዒኪ ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ያይደ ዘላ ዓኦ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቲ ሱጉፃ ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ዴማ ዋሆንጎ። 35 ዓሳ ፔቱሞና ዒንጊ ማራፃኮ ማሎ ከሴ ጎይፃ ማሎ ቢያ ከሶንጎ፤ ዩካፓ ቁኤሳህ ሚቸ ዒንጎ ቤዘይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳፃ ማዕንዳጉዲ ሚቸንጎ፤ ዩያይዲ ዓህኮ ጎሞ ዘሎ ዒንጎ ባኮ ዒንጎንጎ፤ ዩያ ዓህኮ ጎማ ጌኤሽካንዳ።»

5

ዒሩዋፃ ማዲንቲ ዳቢንቲ ዘላ ዒንጊንታ ዒንጊፃ ዓይጎር ማዕቲያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ከኤዛያ፡- «ፔቲ ዓሲ ዎጌ ዎጊንታ ቤሲዳ ማርካቶ ማርካዲንዳጉዲ ዒኤሊፃ ሄሌንቲ ዒ ዛጌ ባኮና ዒራ ባኮ ዘሎ ማርካዲፃ ዒዲ ሃሽቲ ዳቢንቲያ ማዒ ያኦጨንታንዳ።

2 «ፔቲ ዓሲ ዒሩዋፃ ዓይጎ ባኦዚያ ማፃም ዳምቦ ጎይፃና ቁፃ ማዕ ባኦዚ ጌይፃ፡- ካይዚ ቦፓቲያ ዓሲ ቆሌ ቆሎኮ ሃሃ ሳዓና ጎቹንቲ ሃንታ ቦፃኮ ሃይቁ ሌሲ ካኦማቲ ዩይ ዓህ ዒኢቲ፣ ዳቤያ ማዕ።

3 «ፔቲ ዓሲ ዒሩዋፃ ዓሲ ዑሰካፓ ሹኦታ ዓይጎ ባኦዚያ ማፃም ዒኢሳ ባኦዚ ሄሌቲ፣ ዒዚ ዳቤያ ማዕ።

4 «ፔቲ ዓሲ ፑርቲሞም ማዕቲያ ኮሹሞም፣ ዓይጎ ባኦዚሮዋ ማፃም ማሊ ዒኩሞፃ ናኦ ባኦጌቲ ዒ ማዴ ማዴ ዳቢንቲ ዒዛም ማዕ።

5 «ፔቲ ዓሲ ዩንህዳፓ ፔቲማ ማዴ ዳቢንቲቲ ዎማ ማዴ ዳቤቲያ ከኤዚ ቡኡፃንዳያ ኮይሳ። 6 ዒ ዳቤ ዳቢንቶ ዘሎሮ ዴንዲ ዒንዴ ማራይታቲያ ዋኦሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኦዚ ማሃ ዒኪ ሙኮንጎ፤ ዩካፓ ቁኤሳህ ዩያ ዓህኮ ጎሞ ዘሎ ሚቸ ዒንጎ ዒንጊህ ማሃ ሹኪ ዒንጎንጎ።

7 «ፔቲ ዓሲ ማራይ ማዕቲያ ዋኦሪ ዒንጎ ዴንዳዒባኦቲ ላምፃ ዶኦሌ ሃንጎ ላምፃ ኪሬ፤ ፔቲማ ጎሞ ዘሎ ዒንጊንታያ ማሃ፣ ላምፃሳማ ሚቸ ዒንጎ ዒንጊህ ማሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሹኪንጎ።

8 ዒዚ ዩንህ ዒኪ ሙኪ ቁኤሳህም ዒንጎንጎ፤ ዩካፓ ቁኤሳህ ላምፃ ካፖንህ ፔቲማኮ ቶኦኮ ቲቁሞፃ ዲዲ ማንህ ዳቢንቲኮ ዒንጎ ዒንጊህ ማሃ

4:31 4:31 ፓይ. ማፃ 15:27-28።

ሺኢሾንጎ። 9 ይያ ሱጉያይዳገ ዳካ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ጎኦቦ ዛላ ፑጮንጎ፤ ዓቲ ሱጉያ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ዳማ ዋሆንጎ፤ ይይ ጎሞ ዛሎ ዒንጎንታ ዒንጎሚ ማዓንዳኔ። 10 ቄኤሳሢ፡ ሃንጎ ካፖማ ዋጋ ዓይሣ ጎይያ ሚቺ ዒንጎ ዒንጎሚ ማሂ ሺኢሾንጎ፤ ይያይዲ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዒንጎንታ ዒንጎይ ዒንጎንጎ፤ ዳቤ ዓሢኮዋ ጎማ ጌኤሽካንዳኔ።

11 «ይይ ዓሢ ላምዎ ዶኦሎንሢና ላምዎ ኪሮንሢ ዔኪ ዒንጎኒ ዳንዳዒባኣያታቲ ፔቲ ኪሎ ማዓንዳ ሺኢቺ ዲኢሊ ዒ ማዳ ጎሞ ዛሎ ዒንጎንታያ ማሂ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ይይ ጎሜ ዛላ ዒንጎንታያ ማዓሢሮ ዛይቲታቲያ ዑንጃ ጊዳ ዋሆ። 12 ዩካፓ ዔኪ ሙኪ ቄኤሳሢ ማዓንጎንጎ፤ ቄኤሳሢ ዲኢሎይዳገ ሾኦፓና ዔኪ ቢያሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎንታያ ማዓይያ ዔርዛኒ ሙኤዚ ዒንጎሚ ማዓ ዒንጎንታ ዒንጎይና ዋላ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታሚና ሚቸንጎ፤ ይይ ጎሞ ዛሎ ዒንጎንታ ዒንጎሚ ማዓንዳኔ። 13 ዓሢ ዩንሢዳገ ፔቲማ ዳቢ ጎሜ ማዳቲ ቄኤሳሢ ይያይዲ ጎሞ ዛሎ ዒንጎንታ ዒንጎይ ዒንጎይ፡ ጎማ ዓሢኮ ዓቶም ጌይንታንዳኔ፤ ዓቲ ዲኢላ ሃኣኮ ዒንጎይ ማዳንታ ጎይያ ቄኤሳሢሮ ማዓንጎ።»

ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋኒ ዒንጎንታ ዒንጎሚ

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዳምቦ ኬኤዜኔ፡- 15 «ዓይጎ ዓሲያ ማዓም ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዳማዳ ዒንጎሚ ዒንጎንዳንቲ ዔሩዋዎ ሃሺ ጎሜ ማዳቲ ዳቢ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋኒታ ጋሌ ማሂ፡ ቆልሞ ባኣካፓ ዓዳ ማራይ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሾንጎ፤ ሃንጎ ይማ ቆልሞም ቄኤሳ ያዲ ኬሳንዳኔ» ጌዔ ጎይያና ሚኢሾ ዒዚ ጨጎንጎ፤ ይይ ዳቢንቶኮ ዒንጎንታያ ማዓንዳኔ። 16 ያኦሲም ዲማዳ ባኮኮ ዒዚ ዒንጎንዳዎ ፓጨሴ ቤዘ ኩንሃንጎ፤ ጌይ፡- ዋንዳ ዒንጎንታንዳሢ ዳንጎ ኩቺፓ ፔቲ ማዓያ ቃሲ ዔኪ ሙኪ ቄኤሳሢ ማዓንጎ፤ ቄኤሳሢ ይያ ባኮ ማራዓሢና ዋላ ዳቢንቶ ዛሎ ዒንጎንታ ዒንጎሚ ማሂ ሺኢሾንጎ፤ ዓሢኮዋ ጎማ ጌኤሽካንዳኔ።

17 «ፔቲ ዓሲ ዔሩዋዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣ ዓይሣይዳገ ፔቲ ፓጨሴቲ ይይ ዓሢ ዳቢንቲያ ማዓ ያኦጨጎንታንዳኔ። 18 ዒዚ ፔኤኮ ቆልሞ ባኣካፓ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ዓዳ ማራይ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጎ ዒንጎሚ ማሂ ቄኤሳሢም ዔኪ ሙኮንጎ፤ ይይ ሻንቸንቲ ኬሳንዳ ሚኢሾ ያዲ ኬሳንዳኔ» ጌይንቲ ጎይያ ሚኢሾ ማዓም፤ ይይ ዓሢ ዔሩዋኦ ዳቢ ዳቢንቶ ዛሎ ቄኤሳሢ፡ ይያ ዒንጎንታ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ፤ ይያ ዓሢኮዋ ጎማ ጌኤሽካንዳኔ። 19 ዓሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዘ ዒዳ ዳቢ ዳቢንቶ ጌኤሻ ዒንጎሚ ይይ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

6

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ሙሴም ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዳምቦ ኬኤዜኔ፡- 2 «ዓይጎ ዓሲያ ማዓም ዓሲ ኮርካፓ ታልዔ ባኣዚ፤ ሃሃ ጎንሣ ዒዛ ኮራ ጌሦና ባኣዚ ታ ዔሩዋሴ» ጌይ ማሂ ዒንጎ ዒዳ፡ ጎሜ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቲዋያ ማዔቲ፡ ሃሃ ዓሲ ባኣዚ ጌሺ ቡሪ ዔኬቲ፡ 3 ይያጉዲ

ሃሃ ባይቄ ባኣዚ ዳንቄ ዔካዎ ታ ዳንቄባኣሴ» ጌይ ሉኡዙሞና ጨኣቄ፤ ዓሲ ማዳ ይያጉዲ ጎሞፓ ፔቲ ማዳ ዳቢንቲቲ፡ 4 ዓይጎ ዓሲታቲያ ይያይዳቲ ዒዚ ወኡቄ ባኮ፡ ጌሺ ቡሪ ዔኬ ባኮ፡ ማዒባኣ ካራና ዓሲሮ ዔኬ ባኮ፡ ዒዛ ኮራ ጌሦና ባኮ ዒ ዔኬሢ፡ ዓሲኮ ባይቄያታንቲ ዒ ዳንቄ ዔኬ ባኮ፡ 5 ሉኡዙሞና ዒ ጨኣቄ ዔኬ ባኮ ቢያ ማሆንጎ፤ ሃሃ ዒ ዳቢንቶ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጋ ዋዶና ዒ ዔኬ ባኮኮ ዳንጎይዳገ ፔቲ ኩቺ ማዓያ ቃሲ ዔቦ ዓዶም ማሂ ጨጎንጎ። 6 ዒ ዳቢ ዳቢንቶኮ ጋሎ ጨጎ ማዓንዳጉዲ ቆልሞፓ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፡ ዓዳ ማራይ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔኪ ሙኮንጎ፤ ይያ ዔኪ ሙኪ ቄኤሳሢ ማዓንጎንጎ፤ ይይ ሻንቸንቲ ኬሳንዳ ማኢሻ ያዲ ኬሳንዳኔ» ጌይንታ ጎይያ ሚኢሾ ማዓም። 7 ቄኤሳሢ ይያ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ፤ ዒዛ ዳቢንቲያ ማሂ ጎማኣ ጌኤሽካንዳኔ» ጌዔኔ።

ጉቤ ሚቺ ዒንጎ ዒንጎሚ ዛላ

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ሂዚ ጌይ ሙሴ ዓይሣኔ፡- 9 «ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ሚቺ ዒንጎ ዒንጎይ ዳምቦ ዛሎ ኔ ኬኤዘንዳሢ ያዲኬ፤ ሚቺ ዒንጎ ባካ ዋንቶ ጉቤ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ማዓም ታማ ዔኤቲ ጎይሣ ዋርቆንጎ፤ 10 ቄኤሳሢ ሚዛጶ ሱኡፖና ኮሺንቲ ቃሚሾንታ ቆንዎ ማይንቲ ቲኡቲሰካፓ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቸንቲ ቢዲንዎ ዓኣሢ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ኮይላ ላኣሎንጎ፤ 11 ዩካፓ ዓፒሎ ኬሲ፡ ሜሌ ማኦ ማይንቲጋፓ ይያ ዲቢንዎ ዔኪ ጉርዶኮ ዙላ ዓኣ ካኣኮ ዳምቦና ጌኤሺ ማዔ ቤዛ ላኣሎንጎ። 12 ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ዓኣ ታማ ቢያ ዋዳ ሃይቁዋዎ ዔኤቲ ዳዎንጎ፤ ቄኤሳሢ ጉቲ ጉቲ ሃንጂሎ ታማ ዓንጎ፤ ይያ ታሞይዳ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ጊኢሺሺ ጌሢ፡ ፔቲሞና ዒንጎ ባኮኮ ማሎ ዒኢካ ሚቸንጎ። 13 ይይ ታማ ቢያ ዋዳ ሃይቁዋዎ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ዔኤቶንጎ።»

ሃኣኮ ዒንጎሚ ዛላ

14 «ሃኣኮ ዒንጎሚ ዛላ ኬሲንቲ ዳምቦ ጎይያ ያዲኬ፡- ዓኣሮኔ ፃጶፓ ማዔ ቄኤሳ ሃኣኮ ዒንጎይ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ቤርቶ ዛላ ዔኪ ሙኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሺኢሾንጎ። 15 ዩካፓ ቄኤሳሢ ዛይቶና ዲርከንቲ ዲኢላፓ ፔቲ ሾኦፓ ዔኪ፤ ሃሃ ይያ ሃኣኮ ዒንጎይዳ ዓኣ ዑንጃ ጉቤ ዔኪ ያኦሲም ዒንጎንታያ ማዓይያ ዔርዛኒ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቸንጎ፤ ይያኮ ሳዋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ዒንጎሚ ማዓንዳኔ። 16-17 ዓቲ ባኮ ቄኤሳሢ ሙዎንጎ፤ ይያ ሙኡቃ ፃኣዛ ጊዳ ጌልዚባኣዎ ላኣዳ ላኣዲ ዓፒሎና ማኢቲ፡ ታኣም ዲማዳ ማኣርኮ ቤርቶ ዛላ ቃምፓ ጋራ ሙዎንጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ይያ ሙዎ ዒንጎይ ሚቺ ዒንጎ ዒንጎይና ዋላ ቄኤሴ ማዓንዳጉዲ ታኣኔ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣኔ፤ ይይ ጎሞ ዛሎ ዒንጎ ባኮንታ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጎ ባኮጉዲ ሚርጌና ታኣም ዲማዳኦከ። 18 ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ዓኣሮኔ ዜርፃፓ ሾይንቲ ዓቲንቄ ቢያ ታኣም ዒንጎንታ ባኮይዳፓ ዓቲሢ ዒዛርታሢሮ

ሙዓሊ ዳንዳዓኔ፤ ዓይጎዎ ማዎም ዬያ ባኮ ካኣማ ባኣዚ ቢያ ያኦሲም ደማዴያ ማዓንዳኔ።»

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሂዚ ጌይ ሙሴ ዓይሄኔ፡- 20 «ቄኤሳ ደኦሪንታ ከሎና ቢያ ዎዴ ሃኣኮ ዒንጊያ ዒንጊንታሣና ዎላ ሂኮ ማዔ ፔቲ ከሎ ጊራኣማ ማዓ ሺኢቺ ደኢሊ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዬያኮ ዛላ ጉቲ፡ ዛላ ዒባኒ ታኣም ዒንጎያ ማዒ ሺኢኮንጎ። 21 ጊኢጊሺ ዛይቲና ደርኪ ቦኦቆይዳ ላኣደንቶንጎ፤ ዬካፓ ዬያ ሃኣኮ ዒንጊያ ቡንጎ ሳዎ ታና ዎዛሳያ ማዓንዳጉዲ ሃኣኮ ዒንጊሣ ማሂ ዒንጊንቶንጎ። 22 ሙካ ዎደ ቢያይዳ ቄኤሴ ማዒ ማዳ፡ ዓኣርኔ ዜርፃ ቢያ ዬያ ዳምቦ ኩንሃንጎ፤ ዬይ ታኣም ዒንጊንታ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሣ ማዒ ጉቤ ሚቺንቶንጎ። 23 ቄኤሳሣ ዒንጎ ሃኣኮ ዒንጊያይዳፓ ሙይንታይ ባኣያ ማዒ ቢያ ሚቺንታንዳያ ኮይሳኔ።»

ጎሜ ዛላ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ዒንጊሣ

24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጌይ ሙሴ ዓይሄኔ፡- 25 «ጎሞ ዛሎ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ ዛሎኮ ዓኣርኔ ናኣቶም ኔ ከኤዛንዳ ዳምባ ያዲከ፤ ሚቺ ዒንጎ ቆልማ ሹኪንታ፡ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ከዶ ዛላ ጎሞ ዛሎ ዒንጊንታ ቆልማ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሹኪንቶንጎ፤ ዬይ ሚርጌና ታኣም ደማዴያ ማዓንዳኔ። 26 ቆልሞ ሺኢሺ ዒንጎ ቄኤሳሣ ዬያ ዓሽኮ ዓፒሎና ማዢንቲ፡ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣርኮ ቃምፖ ጋራ ታኣም ደማዴ ቤዘይዳ ሙዎንጎ። 27 ዓሲታቲያ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ዬያ ዓሽኮ ካኣማቲ ዬይ ታኣም ደማዴያ ማዓንዳኔ፤ ሃሣ ዓይጎ ዓፒላኣ ማዎም ዬይ ሱጉፃ ካኣማቲ ታኣም ደማዴ ቤዘይዳ ማሰኪንቶንጎ። 28 ዓሽካ ካሣንቲሣ ዓይጎ ያቲዳታቲያ ዬኖ ያቶ ዎዳንዳያ ኮይሳኔ፤ ጋዓንቲ ዓሽካ ካሣንቲሣ ዓንጊ ያቲዳ ማዔቲ ኮሺ ደርቺ ዎኣሣና ማሰኪንቶንጎ። 29 ቄኤሶ ማኣርይዳፓ ማዔ፡ ዓቲንቄ ቢያ ዬያ ሙዓሊ ዳንዳዓኔ፤ ዬይ ሚርጌና ታኣም ደማዴ ዒንጊሣከ። 30 ጋዓንቲ ሱጉፃ ጎሞ ጌኤሺያ ዳምቦር ዓፒሎና ማዢንቲ፡ ታኣም ደማዴ ማኣር ዔኪ ጌሊንቲያ ማዔቲ ዬይ ዓሽካ ሙይንቲዎፖ ቢያ ታሚና ሚቺንቶንጎ።»

7

ዳቢንቲ ዛላ ጨጋ ማሂ ዒንጎ ዒንጊሣ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ከኤዛያ፡- «ሚርጌና ታኣም ደማዴያ ማዔሣረ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒንጎ ዒንጊያ ጎይፃ ያዲ ማዎንጎ፡- 2 ዳቢንቶ ዛሎ ዒንጊንታ ቆልማ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ከዶ ዛላ ዓኣ ቤዘይዳ ሹኪንቶንጎ፤ ሱጉፃ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ያይዶ ዛሎ ጎኦቦይዳ ፑጨንቶንጎ። 3 ዬያኮ ማላ ቢያ ሹኪንቲ ዔውቲ ሺኢኮንጎ፤ ዬይያኣ፡- ዐንኮ ማላ፡ ጎጾ ባኮ ካንቄ ሃኣኮ ማላ፡ 4 ጳላሣና ዒኢካ ዓኣ ማላ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ማዎኮ ሻኣዳ ቤዛኣ ሺኢሺንቶንጎ። 5 ቄኤሳሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሣ ማዓንዳጉዲ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ጌሣ ዬያ ሚቺንጎ፤ ዬይ ዳቢንቲ ዛላ ዒንጊንታ ዒንጊሣ ማዓኔ። 6 ቄኤሶ ፃጸፓ ማዔ ዓቲንቃ ቢያ ዬያ ዓሽኮ ሙዓሊ ዳንዳዓኔ፤ ዬይ

ሚርጌና ታኣም ደማዴያታሣረ ታኣም ደማዴ ቤዛ ሙዎንጎ።

7 «ጎሞ ዛሎ ዒንጊንታ ዒንጊያና ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒንጎ ዒንጊያኮ ዳምባ ፔቲከ፤ ዬይያ፡- ዒንጊንቲ ባካ ዒንጎ ዳምቦ ኩንሣ ቄኤሳሣሣ ሚቺ ዒንጊንታ። 8 ዓይጎ ዓሲማኣ ማዎም ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሣ ማዒ ዒንጊንቲ ቆልሞኮ ዒልዓ ሹኪንቲ ዬኖ ዒንጊያ ያኦሲም ዒንጌ ቄኤሳሣሣ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ። 9 ቦኦቆይዳ ጉኡፒ ላኣደንቲ ላኣዳ፡ ያቲዳ ካሣንቲያ፡ ቦኦቆይዳ ጉሪ ላኣደናኣ ቢያ ዒንጎ ባኮ ያኦሲም ዔኪ ሺኢሺ ቄኤሳሣሣ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ። 10 ዛይቶና ደርኪ ጊኢጊሻሣ ማዔቲያ ማላ ጉሪ ዒንጊንቲ ሃኣኮ ዒንጊያ ዓኣርኔ ፃጸ ማዔ፡ ቄኤሶም ቢያ ዒንጊንቲም ዔያታ ሂኮ ጊሽቲ ዔኮንጎ።»

ፔቲሞና ያኦሲም ዒንጎ ዒንጊሣ

11 «ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንታ ፔቲሞና ዒንጎ ዒንጊያኮ ዳምባ ያዲ ማዓንዳኔ፤ 12 ፔቲ ዓሲ ያኦሲም ጋላታር ዒንጎ ዒንጊሣ ማዔቲ ዒዚ ዒንጎ ቆልሞና ዎላ ሙኦቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ፡ ዛይቲና ደርኪ ሻኣዳ ላኣደና ላኣዳ፡ ዛይቲና ደርኮና ሺኢቺ ደኢሊያ ሺኢሻንጎ። 13 ጋላቶር ዒንጊንታ ፔቲሞ ዒንጊያና ዎላ ሙኦቃ ፃኣዛ ሚቺ ላኣደንቲ ካሣ ሺኢሻንጎ። 14 ደማ ደማ ካሃኮ ቶኣካፓ ቶኣካፓ ፔቲ ፔቲ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማዴ ዒንጊሣ ማሂ ሺኢሻንጎ፤ ዬይ ባካ ቆልሞ ሱጉፃ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ጎኦቦ ፑጨ፡ ቄኤሳሣሣ ማዎንጎ። 15 ዬይ ዒንጊንቲ ዓሽካ ዒዛ ከሎ ሙይንቲ ጋጋፖንጎ፤ ዓቲ ዎርቆፓ።

16 «ፔቲ ዓሲ ናኣቤ ናኣባ ኩሚሣረ ጌይ፤ ሃሣ ፔ ማላሣና ዔኪ ዒንጋያ ማዔቲ ዒንጊንቲ ከሎ ሙይንቶንጎ፤ ዓቲሣ ዘር ጉቲ ቢያ ሙይንቶንጎ። 17 ዬካፓ ዓቲ ሃይሣሳ ከሎ ሂላንዳኣና ዴዔቲ ዓሽካ ታሚና ሚቺንቶንጎ። 18 ዓቲ ዓሽካ ሃይሣሳ ከሎ ዎማይዲ ማዔቲያ ሙይንቲቲ ዬያ ዓሣኮ ዒንጊያ ያኦሲ ዔካያቲዎሴ፤ ዬይ ዒንጊያኣ ዒንጊንቲያ ማዓንዳኔ፤ ዬይ ዒኢቲ ባኣዚ ማዓንዳኔ፤ ዬያ ሙዔ ዓሣ ሚቶ ዔካንዳኔ። 19 ዒኢቲ ባኣዚና ካኣማ ዓሽካ ሚሚቺንቶንጎ፡ ሙይንቶፓ።

«ሚሌ ዓሽኮ ጋዓንቲ ካኣኮ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሺ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ሙሙዎንጎ፤ 20 ጋዓንቲ ፔቲ ዓሲ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሺቲዎፖ ዬያ ሙዔቲ ያኦሲ ዴር ባኣኮይዳ፡ ያኦሲ ዓሲ ማዒ ፔቲታፖ ፓይዲንቶፓ። 21 ዳምቦ ጎይያና ጌኤሺ ማዒባኣ፡ ዓሲፓ ማዎም ቆልሞፓ ከሰካ ዒኢሳ ባኣዚ፤ ሃሣ ዓይጎዎ ዒኢሳ ባኣዚ ሄሌፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንቲ፡ ፔቲሞና ዒንጎና ዒንጊያኮ ዓሽኮ ሙዔቲ ዬይ ዓሣ ያኦሲ ዴርፓ ደማዴ ባባይቆንጎ» ጌዔኔ።

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 23 «ዒሰራዔኤሌ ዴርም ሂዚ ጌዔ፤ ባይና ማራይና ዎኣሪኮ ማላ ሙይፖቲ፤ 24 ጉሪ ሃይቄ ቆልሞንታ ቦፖ ዎዴ ቆልሞንታኮ ማላ ሚሌ ባኣዚ ማዲንቶንጎ፤ ዓሲ ሙሙዎፓ። 25 ያኦሲም ሚቺ ዒንጎያ ማሂ ዒንጊንቲ ቆልሞኮ ማሎ ሙዓ ዓይጎ ዓሲያ ያኦሲ ዴር ባኣካፓ ባይቆንጎ። 26 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓንኮ ቤሰካኣ ማዎም ናንጋ ቤዘ ቢያይዳ ካፒርታቲያ ቆልሞ ሱጉሣ ሙዎፓ። 27 ዓይጎ ዓሲያ ማዎም

7:27 7:27 ማዢ. ማፃ 9:4፤ ሊዊ. ዓኬ 17:10-14፤ 19:26፤ ላሚ. ዎማ 12:16፤ 23፤ 15:23።

ሱጉህ ሙዓ ዓሲ ያኦሲ ዳር ባኣካፓ ባይቆንጎ» ገዳጌ።

28 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ሙሴም፡- 29 «ዒሰራዔኤሌ ዳርም ሂዚ ገዳጌ፤ ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ፔቱምና ዒንጎ ዒንገይ ያኦሲም ዒንጋቲ ይያይዳፓ ፓቂ ፔ ዛሎ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዔኪ ሸኢኮንጎ። 30 ይያ ሚቺ ዒንጎ ዒንገህ ማሂ ያኦሲም ፔ ኩቻ ዒንጎንጎ፤ ማሎ ዚኢሮና ዋላ ሸኢሸ። ዚኢሮዋ ዡገ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንገህ ማሂ ሸኢሸንጎ። 31 ቁኤሳህ ይያ ማሎ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቸንጎ፤ ዚኢሮ ጋዓንቲ ቁኤሶም ዒንጎንጎ። 32 ይኖ ዒንገይኮ ሚዛቆ ዛሎ ላባዎ ይያ ቁኤሳህም ዒንጎንጎ፤ 33 ሚዛቆ ዛሎ ላባኣ ሱጉዖንጎ ማሎንጎ ዔኪ ፔቱም ዒንገይ ማሂ ያኦሲም ሸኢሸ ቁኤሳህ ዛላ ማዖንጎ። 34 ዡገንቲ ዚኢሮና ዔኪ ሸኢሸና ላባዎ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዒንገ ዒንገይፓ ዔኪ፤ ቁኤሳህ ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ናንገና ዔያቶር ማዓንዳጉዲ ታ ዒንገጌ» ገዳጌ።

35 «ዓኣሮኔና ናኣቶና ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ያኦሲ ደኦሪ ኬሎና ያኦሲም ዒንገንጎ ሚቺ ዒንጎ ዒንገይኮ ቁኤሶ ዛሎ ማዓንዳጉዲ ዲማሶናህ ይያኮ። 36 ይኖ ኬሎና ይያ ዒንገይይፓ ቁኤሶ ሂላ ዛላ ዔያቶም ዒንገንጎንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሄ፤ ይይ፡- ኬሰካ ዎደ ቢያይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኩንህኒ ኮይሳ ዳምቤኮ።»

37 ዓካሪ፡- ሚቺ ዒንጎ ዒንገይ ዳምባ፡ ሃኣኮ ዒንጎህሲ፡ ጎም ጌኤሻኒ ዒንጎ ዒንገይሲ፡ ዳቢንቶ ዛሎ ዒንጎ ዒንገይሲ፡ ቁኤሶ ደኦሪዎም ጌይ ዒንጎ ዒንገይሲንጎ ፔቱምና ዒንጎ ዒንገይኮ ዳምባ ያዲኮ። 38 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋንዳጉዲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎኮ ሲና ዲኮ ኮይላ ዔያቶም ኬኤዘንቲያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ይያ ዳምቦ ኬኤዜኔ።

8

ዓኣሮኔና ናኣቶና ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ደኦሪንቲዖ (ኬሲ. ማፃ 29:1-37)

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓኣሮኔንጎ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣቶንጎ ዓፒሎና ማዡንቲ፤ ታኣኒ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ዔኪ ዓኣዴ፤ ዓማና ቁኤሳ ማይንጎ ዓፒላ፡ ቲዡ ዛይታ፡ ጎሜ ጌኤሻኒ ዒንጎ ጌሜ፡ ላምዖ ዓደ ማራታ፡ ሙኦቆ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ዓኣ ለኤማቶም ዔኪ ሸኢሸ። 3 ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዳር ቢያ ፔቲይዳ ዔኤሊ ዒኣካ ቡኩሴ» ገዳጌ።

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይዖ ሙሴ ማዴ፤ ዳራኣ ሙኩ ቡካዛ፡ 5 ዒዚ ዔያቶም፡- «ሃህ ታ ዒንሂኮ ቤርታ ማዳንቲ ዒንሂ ዛጋንዳሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይህ ባኮኮ» ገዳጌ።

6 ሙሴ ዓኣሮኔንጎ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣቶንጎ ዓሶ ቤርቶ ሸኢሸ፡ ዋኣዖና ማሰቲዖ ዳምቦ ኩንህኒ ማሰኬ። 7 ይያይዳሰካፓ ቁኤሳ ማኣዓ ያደዘ ቃሚሾ ዓኣሮኔ ማይሲ፡ ዴኤፒ ኮኦቲያ ማይሲ፡ ኬርና ቱኮ ባኮዋ ቱኤሲ፡ ዔፔዴ ጌይንጎ ባቃና ዓጎ ባኮዋ ዓገ፡ ዲማ ጎይሂና ሚዛጲሲ ኮሾና ቃልሾና ይያ ዔፔደ ዓይህ ኬርና ቱኬ፤ 8 ዔፔደኮ ገዳ፡-

ዳደ ቡራሾ ሲኪ፡ ዑሪሜና ቱሚሚ * ጌይንጎ ባኮንሂ ጋራ ዓገጌ፤ 9 ሃሃ ቶኦኮይዳ ዓፒላ ማሬ፤ ይያኮ ባሊቶ ዛሎይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ጎይዖና ዎርቁና ኮሸንቲ ያኦሲም ዲማዴያ ማዒያ ዔርዛ ማላታ ማዔ፡ ቦንቺሳ ቆኣቦ ዓገጌ።

10 ዩካፓ ሙሴ ቲዡ ዛይቶ ዔኪ ዓፒሎና ማዡንቲ፤ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮንጎ ጋራ ዓኣ ባኮዋ ቲሸኬ፤ ይያይዲ ቢያ ባኮ ያኦሲ ማዴም ዲማሴ። 11 ቲዡ ዛይቶይፓ ዳካ ዔኪ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዑፃ ላንካይ ማይንቲ ፔጩ፤ ይኖ ጎይዖ ያኦሲ ማዴም ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ሚቺ ዒንጎ ቤዛና ዒኣካ ዓኣ፡ ማዲንቶ ሚሆ ቢያሂ፤ ሃሃ ዋኣዖ ማሰቶ ሳኣኖንጎ ጌሃ ቤዘዋ ቢያ ፔጩ። 12 ቲዡ ዛይቶ ዓኣሮኔ ቶኣካ ዋሂ፡ ዒዚ ያኦሲ ማዴም ዲማዳንዳጉዲ ቲሸኬ። 13 ዩካፓ ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ጎይዖና ዓኣሮኔኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ዓሶ ቤርቶ ሸኢሸ፡ ቁኤሳ ማይንጎ ያደዘ ቃሚሾ ማይሲ፡ ኬርና ቱኮ ቃልሾ ቱኪ፡ ቶኦኮይዳኣ ዔያቶም ቆኣቦ ዓገጌ።

14 ዩካፓ ሙሴ ጎም ጌኤሻኒ ዒንገንቲ ጌሚ ዔኪ ሙካዛ፡ ዓኣሮኔና ናኣቶና ጌሚኮ ቶኦኮይዳ ኩጮ ጌህ፤ 15 ይያይዳሰካፓ ሙሴ ጌሚ ሹካዖ ሱጉይይፓ ኬኤላና ዔኪ ያኦሲም ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ያይደ ዛላ ዓኣ ዳንኮ ቲሸኪ ጌኤሻ፡ ዓቲ ሱጉዖ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ዳማ ዋህ፤ ይያይዲ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ያኦሲም ዲማሴ። 16 ሃሃ ዒዚ ጌሚኮ ጎጾ ባኮ ዑፃ ዓኣ ማሎ ቢያ፡ ማዖኮ ሻኣዡዳ ቤዘንጎ ጸላሂያኣ ዒኣካ ዋላ ዓኣ ማሎና ቢያ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቺ። 17 ጌሚኮ ዒልዖ፡ ሃንጎ ዓሸኮ፡ ሩቁንቶንጎ ሶኣኮዋ ዔኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይዖ ጉርደኮ ዙላ ኬሲ ሚቺ።

18 ዩካፓ ሙሴ ሚቺ ዒንጎም ገኢጊሸንቲ ማራዓሂ ዔኪ ሙካዛ፡ ዓኣሮኔና ናኣቶና ማራዓሂኮ ቶኣካ ኩጮ ጌህ፤ 19 ይያይዳሰካፓ ሙሴ ማራዓሂ ሹኪ ሱጉዖ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ያይደ ዛሎ ፔጩ። 20-21 ማራዓሂኮ ዓሸኮ ሜኤሎና ሜኤሎና ቲቁ፡ ጎጾ ባኮንጎ ገንዖ ቶኦንጎ ዋኣህ ማሰኬ፤ ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ጎይዖ ቶኦኮንጎ ማሎንጎ ማራዓሂኮ ዓቲ ዓሸኮዋ ቢያ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቺ፤ ይያ ሚቺ ዒንጎናሂኮ ሳዋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳ ሙኡዚ ዒንገሂ ማዔ።

22 ቁኤሶ ደኦሪዎ ዛሎ ላሚ ዒንገንጎ ማራዓሂ ዔኪ ሙካዛ፡ ዓኣሮኔና ናኣቶና ኩጮ ማራዓሂኮ ቶኣካ ጌህ፤ 23 ዩካፓ ሙሴ ማራዓሂ ሹኪ ሱጉዖፓ ዳካ ዔኪ ዓኣሮኔኮ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶ፡ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኦም ኬኤሎ ቲሸኬ፤ 24 ሃሃ ዓኣሮኔኮ ናኣቶ ዓሶኮ ቤርቶ ዔኪ ሸኢሸፓ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶ፡ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኦም ኬኤሎ ዔያቶኮ ቲሸኬ፤ ይያይዲ ዓቲ ሱጉዖ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ያይደ ዛሎ ጎኦቦ ፔጩ፤ 25 ይያይዳሰካፓ ማላኣ፡ ዑንኮ ማላ፡ ጎጾ ባኮ ካንቁ ዓኣ ማሎ ቢያ፡ ማዖኮዋ ሻኣዡዳ ቤዘ፤ ጸላሂንጎ ዒኣካ ዓኣ ማሎንጎ ሚዛቆ ዛሎ ላባዎዋ ዔኬ፤ 26 ያኦሲም ዲማዴያ ማዔ፡ ሙኦቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ጌሃ ለማቶይፓ ፔቲ ላኣዳ ዔኪ፤ ይያጉዲ ሃሃ ዛይቶና ዲርቢ ላኣዳና ላኣዳ፡

* 8:8 8:8 ዑሪሜና ቱሚሚ ዩንሂ ባኮንሂ፡- ያኦሲ ማሊዖ ዲማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኣዚኮ።

ጴጥሮስ፤ 24 ናንገና ናንገ ጎዳ ኮር። ጫሪንጫፓ ታሚ ሙኪ ሚቺ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኣ። ዲንጎና ባኮንታ ማሎዋ ቢያ ሙዔኔ፤ ያኣዲ ማዓኣና ዴራ ቢያ ዬያ ዛጋ። ዲላሺሢና ባሊቶ ሳፆ ሄሊሲ ዘገ ያኦሲ ካሽኬኔ።

10

ናኣዳኣቤና ዓቢሁና ዳቢንቲ ማዲ ሃይቁ ሃይቦ

1 ናኣዳኣቤና ዓቢሁና ጌይንታ ላምፆ ዓኣሮኔ ናኣቶንሢ ፔኤኮ ታሞ ጩቢሾ ኩንፆይዳ ታሚ ቁንሢ ካኣሺ ዔከ። ገዳ ዑንጃ ዓገ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሢባኣ ታሚ ዔከ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ሸኢሸኔ፤ 2 ዬያር ዔርቲባኣንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮራፓ ታሚ ኬዲ ዔያቶ ሙዔሢሢር ዔያታ ሃይቁ። 3 ዬካፓ ሙሴ ዓኣሮኔ ኮራ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ታ ቤርቶ ሸኢከ። ታኣም ማዳሢ ቢያ ታኣኮ ዲማዴያ ማዲያ ጌኤሹሞ ቦንቸንጎ፤ ታኣኒ ታ ዴር ቢያሢ ቤርታ ቦንቸንቲያ ማዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዘሢ ዬያቱዋዳ።? ጋዓዛ። ዓኣሮኔ ዔኤቢ ጎዑዋፆ ዘቲዮ ጌዔ።

4 ዬካፓ ሙሴ ዓኣሮኔኮ ዓዶ ዲሾ። ዑዘዔኤሌ ጎፆሰኤያኮ ናይ ሚሻዔኤሌና ዔልፃፓኔና ዔኤላዎ፡- «ሃኒ ዬይጋፓ ሃንሢ ዲንሢ ጌርሲንሢኮ ሌዛ ዓፒሎና ማዢንቲ። ያኦሲም ዲማዴ ማኣራፓ ዔከ ፐርዶ ዙሎ ኬሱዋቲ» ጌዔ። 5 ዔያታ ሙኪ ሙሴ ዔያቶ ዓይሢ ጎይያ ሃይቁዘንሢኮ ቁኤሱሞ ማኣዓሢ ኬሱሞ ዋላ ኬዲ ዔከ ፐርዶፓ ዙሎ ኬሴ።

6 ዬካፓ ሙሴ ዓኣሮኔና ዲዛኮ ናኣቶ ዓላዘሬንታ ዲታማራንታም፡- «ሲዩ። ቶኦኮ ዲንሢኮ ጉኡሊፖቲ፤ ማኣዓሢያ ዳርዚፖቲ፤ ዬያ ዲንሢ ማዴቲ ሃይቃንዳኣኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴር ዑፃ ዳጋዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታሞና ባይዜ። ዲንሢኮ ዓሽኮ ማዔዘንሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዬኤካኒ ዳንዳዓ። 7 ዓፒሎና ማዢንቲ። ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ሃሺ ዲንሢ ኬሰኪፖቲ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሢ ጎይያና ዛይቲና ቲሽኪንቲ ዲዛም ዲንሢ ዲማዴያታሢረ ዲንሢ ያፓ ኬሰኬቲ ሃይቃንዳኣኬ» ጋዓዛ። ዔያታ ሙሴ ዓይሢ ጎይያም ማዴ።

ቁኤሳ ማዲ ኩንሢንዳፐዲ ኬሰንቲ ዳምቤ

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- 9 «ኔኤና ኔ ናኣቶና ዋይሮ ዑኩታቲያ ሚሌ ማሢ ዑሽ ዑሽኪ ዓፒሎና ማዢንቲ። ታኣኒ ዴርና ካኣማ ማኣር ዲንሢ ጌሎዋፐዲ ዲንሢና ዔሩዋቲ፤ ዲንሢ ዬያይዴቲ ሃይቃንዳኣኬ፤ ዬይ ዲንሢንታ ዲንሢኮ ገንፃፓ ሙካ ሾይንታ ካፓንዳ ዳምቤ ማዖንጎ። 10 ታኣም ዲማዴ ባኮንታ ዲማዲባኣ ባኮ። ዲኢቲ ባኮንታ ጌኤዢ ባኮንታኮ ባኣካ ዓኣ ዲሙሞ ዔሪ። 11 ሙሴ ዛሎና ታ ዲንሢም ዲንጌ ዳምቦ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዔርዙዋቲ» ጌዔ።

12 ዬካፓ ሙሴ ዓኣሮኔና ዲዛኮ ላምፆ ናኣቶ ዓላዘሬንታ ዲታማራንታም፡- «ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንቲ ሃኣኮ ዲንገይይዳፓ ዓቲ ዲኢሎ ዔከ ሙኩቃ ያኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ላኣዲዋቲ፤ ዬይ ዑሢ ዓኣዴ ያኦሲም ዲማዴ ዲንገሢ ማዔሢረ ታኣም ዲንጎ ባካ ዲንገንታ ቤዘ ኮይላ ሙዑዋቲ። 13 ዬይ

ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንታ ሃኣኮ ዲንገይይዳፓ ፓቁንቲ ኔኤና ኔ ናኣቶና ዛላ ማዔሢረ ያኦሲም ዲማዴ ቤዘ ሙዑዋቲ፤ ያኣዴ ዲንሢ ማዳንዳፐዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይሢ። 14 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔቱሞና ዲንገ ዲንገይይዳፓ ዲንሢ ዛሎ ማዔ ዲንገንቲሢረ ዡጎና ዚኢሮንታ ላባዎንታ ኔናንታ ኔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዲሮ ናኣታኣ ቢያ ካኣዢ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሺ ማዔ ቤዘ ሙዑዋቲ። 15 ማላ ናንገና ናንገ ጎዳም ሙኡዚ ዲንገሢ ማዔ ዲንገንታ ዋዶና ላባዎንታ ዚኢሮንታ ዔያታ ዔከ ሸኢሸንጎ፤ ዬይ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሢ ጎይያና ኔኤና ኔ ናኣቶናም ናንገና ዲንሢ ዛላ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

16 ሙሴ ጎሞ ጌኤሺዮር ዲንገንቲ ዋኣራሢ ዋዋዲንቲያ ያኣጩ ታማኣ ሚቸናያ ማዔሢ ዔራዎ ዓኣሮኔ ናኣቶ። ዓላዘሬና ዲታማራና ዑፃ ዳጋዴ። 17 «ጎሞ ጌኤሺር ዲንገንቲ ዲንገይይዳጎር ያኦሲም ዲማዴ ቤዘ ዲንሢ ሙዑዋፆ ሃሽይ? ዬይ ዑሢ ዓኣዴ ያኦሲም ዲማዴያኬ፤ ዬይ ዴርኮ ጎሞ ጌኤሻያ ማዓንዳፐዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሢም ዲንገይያኬ፤ 18 ዬያኮ ሱፐፃ ዓፒሎና ማዢንቲ። ያኦሲም ዲማዴ ማኣር ጌሊባኣሢረ ታ ዲንሢም ዓይሢ ጎይያና ያኦሲም ዲማዴ ቤዘ ዲንሢ ዬያ ዓሽኮ ሙሙዓንዳፆ ዓቲኔ!» ጌዔ።

19 ዲማና ዓኣሮኔ ሙሴም፡- «ጎሞ ጌኤሻኒ ዲንገንቲ ዲንገይ ሃሮ ታ ሙዔያ ማዔቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛጎንዳያ ናንዳ? ዴራ ጎሞ ጌኤሺዮ ዛሎንታ ሚቺ ዲንጎ ዲንገይ ዛሎናር ዲንጎ ባኮ ሃሮ ዔከ ዬዔኔ፤ ጋዓንቲ ያኣዴ ያኣዴ ባኣዚ ታና ሄሌኔ» ጌይ ኬኤዘኔ። 20 ሙሴ ዬያ ዋይዛፆ ዲ ጌዔ ባኮ ጎኔኬ ጌይ ዔኬ።

11

ዓሽኪ ሙይንታ ባኣዚና ሙይንቲዋ ባኣዚ (ላሚ. ዋማ 14:3-21)

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዴርም ሂዚ ጎዑዋቲ፤ ሳፆይዳ ናንገ ባኮይዳፓ ዓሽኪ ዲንሢ ሙዓንዳዘንሢ ሃንሢኬ፡- 3 ሹቁላ ላምፆ ፓቁንቲ ዓኣ። ዓሌ ዳዓ ባኮንሢኮ ዓሽኮ ሙዑዋቲ፤ 4-6 ጋዓንቲ ጋኣሎንታ ሸኢኖንታ ዋሪሌንታ ዓሌ ዳዓያ ማዔቲያ ዔያቶኮ ቶኮ ሹቁላ ላምፆ ፓቁንቲባኣያ ማዔሢረ ሙዒፖቲ፤ ዲንሢኮ ቁፆ ማዖንጎ። 7 ሃሢ ጉዲንሢያ ሙይፖቲ፤ ዔያቶኮ ሹቁላ ላምፆ ፓቁንቲያ ማዔቲያ ዓሌ ዔያታ ዳዑዋሢረ ዲንሢኮ ቁፆ ማዖንጎ። 8 ዬይ ባካ ቁፆ ማዔሢረ ዬያቶ ሙይፖቲ፤ ሃይቁ ሌዘዋ ዔያቶኮ ካኣሚፖቲ።»

9 «ጋኣሰንታ ቁኡሪ ማላ ዲልዲንታ ዓኣ። ዴኤፖ ባዘና ዋርናይዳ ናንገ ሞላሢ ዜርፆ ዲንሢ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ፤ 10 ጋዓንቲ ዋኣይዳ ናንገ። ጋኣሰና ዲልዲናባኣ ሜሌ ማዢንታ ቢያ ሙይንታንዳያ ኮይሱሞ። 11 ዬያፐዴ ባካ ዲንሢኮ ቁፆ ማዓኒ ኮይሳኔ፤ ዬያቶ ሙይፆ ዓታዛ ሃይቁ ሌዘታፆ ዔያቶኮ ዲንሢ ካኣማንዳያ ኮይሱሞ፤ 12 ዬያር ዋኣይዳ ናንገ ጋኣሰና ቁኡሪ ማላ ዲልዲናባኣ ማዢንታ ቢያ ዲንሢ ሻሻኣካ ባኣዚ ማዖንጎ።»

13-19 «ካፖ ዜርዖይዳፓ ዲንሢም ቁፃ ማዲ፡ ሙይንታኒ ሻኦካንዲያ ኮይሳ ባኮንሢ ሃንሢኬ፡- ዚኢጊላ፡ ሃምፑራ፡ ኮኦኬ፡ ኪላንቁ፡ ዲማ ዲማ ዜኤጌ፡ ዲማ ዲማ ቁራኬ፡ ቱኡቴ፡ ሃንጋ ሃንጎ፡ ጫሪ ካፒ፡ ዲማ ዲማ ጋርማ ዜርሢ፡ ኩኩቴ፡ ሶኦሃ ሃምፑራ፡ ሙኡታሌ፡ ባዚ ካፒ፡ ቶኮ ኬኤላ ዋላ ካኦሚ ባዘ ካፓ፡ ጫውራ፡ ቦኦካ፡ ቆልሞና ሃንታ ቦኦሪ ካፓ፡ ማኦሎንታ ፓቃቴንታኬ።

20 «ጋኦሲ ዓኣያታ፡ ያይዶ ቶኪና ሃንታኒ ዳንዳዓ፡ ዳካ ባኦዚ ቢያ ዲንሢም ቁፃ ማዲንጎ፤ 21 ጋንጎቴ ዓይያቶይዳፓ ሳይዶ ኮኦማ ጨጊቹ ዓኣ፡ ዳኮ ባካ ሙይንታኒ ዳንዳዓኔ፤ 22 ዬያታ ዓቢሢንታ ጎምቦንታ ማኮንታኬ። 23 ጋንጎቴ ጋኦሲ ዓኣያታ፡ ያይዶ ቶኪና ሃንታ፡ ዳኮ ባካ ጉቤ ዲንሢም ቁፃ ሃሣ ሻኦካያ ማዲንጎ።

24 «ዬንሢ ባኮ ዲንሢ ካኦሚቴ ዲኢታንዳኦኬ፤ ዬንሢ ባኮኮ ሃይቁ ሌዘ ካኦሚ ዓሲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዲንጎ፤ 25 ዬያ ባኮኮ ሌዘ ዔኪ ሸኢሻ ዓሲ ቢያ ፔኤኮ ማኦሚ ማሰኮንጎ፤ ያዲ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዲንዳኔ። 26 ቶኪ ሹቁላ ዓኣያታ፡ ሹቁላ ላምፖ ፓቁንቲ ባኦያ፡ ሃሣ ዓሌ ዳዑዋ ባኦዚ ቢያ ዲንሢኮ ቁፃ ማዲንጎ፤ ዬያ ባኮኮ ሌዘ ካኦሚ ዓሲ ቢያ ዲኢቴያ ማዲንጎ። 27 ያይዶ ቶኪና ሃንታ ባኮይዳፓ ቢያ ፔ ቃኦቆና ሄርቁ ሃንታ ባካ ቢያ ዲንሢኮ ቁፃ ማዲንጎ፤ ዬያ ባኮኮ ሃይቁ ሌዘ ካኦሚ ዓሲ ቢያ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዲንጎ፤ 28 ዬያ ባኮኮ ሃይቁ ሌዘ ካኦሚ ዓሲ ፔኤኮ ማኦሚ ማሰኮንጎ፤ ያዲ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዲንዳኔ፤ ዬይ ባካ ዲንሢኮ ቁፃ ማዲንጎ።

29-30 «ዶኦቻ፡ ሂኢዳ፡ ሂኢዳ ሶይና፡ ሞዳ፡ ጎርሻ፡ ጌኤጌ፡ ጉርጉራ፡ ጋኦሹንቶ፡ ጎኦሹ ጎጶ፤ ያኦቶንታ ያኦቶጉይ ማዲንጎ ቢያ ዲንሢኮ ቁፃ ማዲንጎ፤ 31 ያኦቶ ባኮኮ ዑታቴያ ሃይቁ ሌዘ ካኦሚ ዓሲ ቢያ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዲንጎ። 32 ዬያቶ ባኮኮ ሌዘ ካኦሚ ማሃያኦ ቢያ ዲኢቴያ ማዲንጎ፤ ዬይ ማሃ ማሃፓ ኮሾና ባኦዚ፡ ማኦዳ፡ ዜዲ፡ ሱርባ፤ ያኦቶንታ ዬያጉይ ባኮ ቢያ ማዳኒ ዳንዳዓኔ፤ ዬይ ማሃ ሞኦሚ ዳንጊንቲ ዳዎንጎ፤ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዲንዳኔ። 33 ሌዘ ዔይቶኮ ዓጨፓ ማዲና ማሃ ሄላቴ ዬያ ባኮኮ ጋራ ዓኣ ባካ ዲኢቴያ ማዲንጎ ዬያ ባኮ ሞዳ፡ ሞቴ። 34 ዓይጎጉይ ሙኡዚ ማዎም ዬያጉይ ማሃፓ ሞኦሚ ያዲ ሄላቴ ዬይ ሙዓ ዲኢቴያ ማዲንጎ፤ ዬያ ማሃፓ ደዳ ዑሽኮ ዑሽ ዓኣቴያ ዲኢቴያኬ፤ 35 ዬያ ሃይቁ ባኮኮ ሌዘ ካኦሚ ባኦዚ ቢያ ዲኢቴያ ማዲንጎ ቁፃ ማሃ ሻኦኪንቱ፤ ናኦሶ ማዔቴያ ያቴታቴያ ሞዲ ኬኤራ፡ ሞቴ፤ 36 ዬንሢ ባኮኮ ሌዘ ካኦሚ ባኦዚ ቢያ ዲኢታያ ማዔቴያ ሞኦሚ ዓልቃ ቤሲና ሞኦሚ ዔቴና ዲኢታዓኬ፤ ጋንጎቴ ሌዘ ካኦሚ ዓሲ ዲኢቴያ ማዲንዳኔ። 37 ዬንሢ ባኮኮ ሌዘ ዜርቃኒ ጊኢጊሾና ዜርሢ ካኦሚቴ ዜርፃ ዲኢታዓኬ፤ 38 ጋንጎቴ ዜርዖይዳ ሞኦሚ ሞሃንቲሰካፓ ዬያ ባኮኮ ሌዘ ካኦሚቴ ዲንሢኮ ዬይ ዜርፃ ዲኢቴያ ማዲንጎ።

39 «ዲንሢ ዓሽኮ ሙዓ ቆልማ ሃይቁም ሌዘ ካኦሚ ዓሲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ

ማዲንዳኔ። 40 ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዬያ ቆልሞኮ ዓሽኮይዳፓ ሙዔያ ማዔቴ ማኦሚ ፔኤኮ ማሰኮንጎ፤ ያዲ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዬይ ዓሢ ዲኢቴያ ማዲንዳኔ፤ ሃሣ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዬያ ባኮኮ ሌዘ ካኦሚ ኬይቴ ማኦሚ ፔኤኮ ማሰኮንጎ፤ ዬይ ዓሢያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዲንጎ።

41 «ሳይዶ ዳደና ጎቹንቲ ሃንታ፡ ዳኮ ማዲንጎ ቢያ ዲንሢኮ ቁፃ ማዲ፡ ሻኦካያ ማዲንጎ፤ ሙይፖቴ። 42 ሳይዶ ዳደና ጎቹንቲ ሃንታ ባካ፡ ያይዶ ቶኪናታ፡ ጎቹንቲ ሃንታ ባኮንታ ሚርጌ ቶኪ ዓኣ ባኮንታ ቢያ ቁፃ ማሃ ሻኦኪንቱ፤ ሙይፖቴ። 43 ዬንሢ ባኮይዳፓ ዓይጎ ባኦዚያ ማዎም ሙዒ ዲንሢ ቶኦኮ ዲኢሲፖቴ፤ 44 ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦካሚኬ፤ ታኦኒ ዳማዴያታሢር ዲንሢያ ዲንሢ ታኦም ዳማዴያ ማህፖቴ፤ ሳይዶ ዳደና ጎቹንቲ ሃንታ ዳኮ ማዲንጎ ሙዒ ዲንሢ ዲኢሲፖቴ። 45 ዲንሢኮ ያኦኒ ማዳኒ ጊብፃ ዓጮይዳፓ ዲንሢ ዔኪ ኬሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ታናኬ፤ ዬያቶ ታኦኒ ዳማዴያ ማዔሢር ዲንሢያ ታኦም ዳማዴያ ማዎፖቴ።

46 «ዓካሪ ሃይ፡ ሞኦሚ ናንጋ ባኮንታ ሳይዶ ናንጋ ዳኮ ማዲንጎንታ፤ ሃሣ ካፖ ዘሎ ሞዲንሢም ኬሲንቲ ሞጌኬ፤ 47 ሞጎ ጎይዶና ቁፃ ማዔሢና ሻቲ ማዔ ባኮኮኮ ባኦኮይዳ ዓኣ ዲሙሞ ዔራጊ ሙዎ ባኮኮ ሙዐፖ ባኮኮኮ ባኦካ ዓኣ ዲሙሞ ኮሺ ዔራፖቴ» ጌዔ።

12

ላኦሊ ሾዔሰካፓ ኩንሣ ዳምቤ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 « ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ፤ ፔቴ ላኦሊ ጎዳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዔያ ማዔቴ ላኦሊኮ ሻቲሞ ጴዳዘ ማዲንታ ጎይዶ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ዲዛ ዲኢቴያ ማዲንዳኔ። 3 ሳላሳ ኬሎና ናዎኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቃንዲያ ኮይሳኔ። 4 ዬካፓ ዑፃ ዲዘኮ ፃኦዳንዳ፡ ሃይህታሚ ሃይህ ኬሊ ሄላንዳኦና ያኦኪም ዳማዴ ዓይጎ ባኦዚያ ዲዛ ካኦሚ ኮይሱሞ፤ ሃሣ ዲዘኮ ማሰቲያ ኬላ ጋፓንዳያ ሄላንዳኦና ታኦም ዳማዴ ማኦር ጌሎ።»

5 «ዬያጉዲ ሃሣ ፔቴ ላኦሊ ወዲር ናይ ሾዔቴ ላኦሊኮ ሻቲማ ጴዳኦና ማዲንታ ጎይዶ ታጶ ያይዶ ኬሊ ሄላንዳኦና ዲዛ ዲኢቴያ ማዲንጎ፤ ዬካፓ ዑፃ ዲዘኮ ፃኦዳ፡ ማሰቲያ ጋፓንዳኦና ላሂታሚ ላሆ ኬሊ ዳዎንጎ።»

6 «ዲዘኮ ማሰቲያ ኬላ ጋፐሰካፓ ዓቲንቁ ናይ ማዔቴያ ወዲር ናይ ዘላ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊሢ ማዲንዳ፡ ፔቴ ለዔ ማዔ ማራናይና ጎሞ ጌኤሺያ ዘሎ ማዓ ፔቴ ዶኦሌ ማዔቴያ ፔቴ ኪሬ ናይ ዓፒሎና ማዲንቲ፡ ያኦኒ ዴርና ካኦሚ ማኦር ካር ዔኪ ሙኪ ዲኢካ ማዳ ቁኤሳሢም ዲዛ ዲንጎንጎ። 7 ቁኤሳሢያ ዲዛ ዲንጌ ባኮ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሸኢሾንጎ፤ ዬካፓ ዲዘኮ ሱጉፃ ሸኢቲሢር ዲዛ ዲኢቴ ዲኢቴ፡ ጋፐም ዲዘ ሻቲንቁሲያ ሞሞ ያዲዲ ኩማንዳኔ፤ ዲዛ ጌኤሽኬያ ማዲንዳኔ፤ ዬይ፡- ላኦሊ ሾዔሰካፓ ማዲ ኩንሣ ዳምቤ ማዲንዳኔ።

8 «ለአሌላ ማራናይ ዔኪ ሙካኒ ዳንዳዒባኣያ ማዔቲ ላምዎ ደኣሌታቲያ ኪሬ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቲማ ሚቶ ዒንጎ ሚንገሚ ማሂ ገንሣ ዓቲማ ጎማ ጌኤሻኒ ዒንጎ ሚንገሚ ማሂ ዒንጎንጎ፤ ዩያይዲ ቁኤሳሢ ዒዞኮ ዒኢቲዎ ጋፒሲ፣ ዒዞ ሻቲንቃንዳ ዳምቦ ኩንሦንጎ፤ ዩካፓ ዒዞ ዎጎ ጎይዎና ዳምቦ ካፒ ኩንሢ ጌኤሻኬያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

13

ዓሲኮ ዑሰካ ኬሰካ ደርዎ ዛላ ኬኤዚንቲ ዳምቤ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡-
2 «ዓይጎ ዓሲያ ማም ፔኤኮ ዑፃ ዳንጫ ኬሰኬቲ፣ ቃፃ ዓርቁቲ፤ ሃሣ ዑሰካ ኬሰካ ደርዎ ማዒ ማዒ ዳንዳ ዒላንታ ጳዴቲ ዓኣርኔ ፃጲ ማዔ፣ ቁኤሶ ኮራ ዓሳ ዒዞ ዔኪ ሙኮንጎ።³ ዩካፓ ቁኤሳሢ ዩያ ዓሢኮ ዑፃ ዓኣ ኪዎ ዛጊ፣ ዩያ ኪዎይዳ ዓኣ ጋፓና ቦኣራያ ማዔቲ፤ ሃሣ ኪዎኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ዑፃ ሃንጎ ዑፃፓ ቁልፒ ዔታዲያ ማዔቲ፣ ዩይ ዓሲዳፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዒ ዑሰካ ኬሰካ ደርዎ ማዔሢሮ ዓሢ ካኣኮ ዳምቦና ዒኢቲያ ማዔሢ ዔርዞንጎ።⁴ ጋዓንቲ ኪፃ ኮይላ ዓኣ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲ ጳዴቲያ ማዔቲ፤ ሃሣ ጋፓናኣ ቦኣራያ ማዔቲ ቁኤሳሢ ዩያ ዓሢ ላንካይ ኬላ ሄላንዳኣና ፔቲ ጋርሲዳ ዳምቤ ጌሢ ዛጎንጎ።⁵ ዩካፓ ቁኤሳሢ ላንካሳ ኬሎና ዓሢ ላሚ ላሚ ዛጎንጎ፤ ዒ ዛጋ ዎዶና ኪፃ ዳምቤ ባኣዚ ባኣያ ማዔቲ፣ ሃሣ ላንካይ ኬላ ዳምቤ ዳይሦንጎ።⁶ ሃሣ ቁኤሳሢ ላንካሳ ኬሎና ዓሢ ዛጎንጎ፤ ዒዚ ዛጋ ዎዶና ኪፃ ዳልገይይዳፓ ሹሊ ጳዴቲ ኪፃ ቃፃ ማዔሢ ኬኤዚ ዩይ ዓሢ ዳምቦ ጎይዎና ጌኤሻ ማዔሢ ዔርዞንጎ፤ ዩይ ዓሢ ዎጎ ጎይዎና ጌኤሻኪዎ ዔርዞንጎ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኮንጎ።⁷ ጋዓንቲ ቁኤሳሢ ዩያ ዓሢ ዛጊ ጌኤሻኬ ጌዔሰካፓ ኪፃ ዳልገ ዳልገ ዳንዳያ ማዔቲ ዓሢ ላሚ ቁኤሳሢ ቤርቶ ሸኢኮንጎ፤⁸ ዩካፓ ቁኤሳሢ ዒዞ ላሚ ዛጎንጎ፤ ዒ ዛጋንቲ ኪፃ ዳልገ ዳንዳያ ማዔቲ ዩይ ዑፃኣ ኬሰካ ደርዓሢ ማዔሢሮ ዳምቦና ዒኢቲያ ማዔሢ ዔርዞንጎ።

9 «ዓይጎ ዓሲያ ማም ዓሲፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዒ፣ ዑሰካ ኬሰካ ደርዓ ዓርቁቲ ዩያ ዳዲንቲ ዓሢ ዓሳ ቁኤሳሢ ኮራ ዔኪ ዩዎንጎ፤¹⁰ ዩካፓ ቁኤሳሢ ዩያ ዓሢ ዛጎንጎ፤ ዑፃ ኬሰኬ ባካ ዑርታንዳ ባኣዚፒዲ ዳዒ፣ ጌዳ ዓኣ ጋፓና ቦኣራሻ ኪሢ ማዒ ጳዴቲ፤¹¹ ዩይ ዑሰካ ኬሰካ ደዲ ደርዎ ማዔሢሮ ቁኤሳሢ ዩይ ሃርጌ ዓሢ ዒኢቲያ ማዔሢ ዔርዞንጎ፤ ዩያኮ ዒኢቲዎ ፔጌና ዔርቲሢሮ ዩያጉዳ ዓሲ ጋርሲዳ ዳምቤ ዛጎንደያ ኮይሎዎሴ።¹² ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢ ዓሢኮ ቶኮ ፀንጋፓ ዳንዲ ቶኦኮ ሄላንዳኣና ባይዚ ኬሰኬያ ማዔሢ ዔሬቲ፤¹³ ቁኤሳሢ ላሚ ዒዞ ዛጎንጎ፤ ዓሢኮ ዑፃ ቢያይዳ ኬሰኪ ዓኣያ ማዒ ጳዴቲ ዩይ ዓሢ ዎጎ ጎይዎና ጌኤሻኬያ ማዔሢ ዔርዞንጎ፤ ዑፃ ዒዞኮ ጉቤና ቦኣራሢሮ ዳምቦ ጎይዎና ጌኤሻኬያ ማዔኔ።¹⁴ ጋዓንቲ ላሚ ሃሣ ኔጉዎዎ ኪፃ ጌኤሻጉዲ ዳይ ጳዴያ ማዔቲ ዳምቦ ጎይዎና ዒ ዒኢቲያ ማዔኔ።¹⁵ ዩያር ቁኤሳሢ ገንሣ ዛጊ፣ ጌኤሻጉዲ ዳዒ ዓኣ ኪሢ ዳንቁቲ ዩይ ዓሢ ዳምቦ

ጎይዎና ዒኢቲያ ማዔሢ ዔርዞንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩይ ኪፃ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢ ማዔሢሮ ዩይ ዓሢ ዒኢቲያኮ።¹⁶ ኪፃ ፖዓዎ ላሚ ገንሣ ቦኣራ ናኬቲ ቁኤሳሢ ኮይላ ዓኣደንጎ፤¹⁷ ቁኤሳሢ ላሚ ዒዞ ዛጊ ኪፃ ሹሊ ቦኣራያ ማዒ ጳዴቲ ዩይ ዓሢ ዳምቦ ጎይዎና ጌኤሻኬያ ማዔሢሮ ዓሢ ጌኤሻ ማዔሢ ዔርዞንጎ።

18 «ፔቲ ዓሲኮ ዳንጫ ኪሢ ዓኣዎፓዲ ዲኢዳዴ ቤሲ ዓኣቶ፣¹⁹ ዳካ ጌዔሰካፓ ዲኢዳ ቤዘይዳ ጌኤሻጉዳ ባኣዚ ዳዒ፤ ሃሣ ዑርታኒ ጋዓ ኪሢ ኬሰኪ ጳዴቲ ዩይ ዓሢ ቁኤሳሢ ኮራ ዓኣደንጎ፤²⁰ ቁኤሳሢ ዒዞ ዛጊ ኪፃ ዓኣ ቤዘ ማሌ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲ ጳዴቲ፤ ሃሣ ጌዳ ዓኣ ጋፓናኣ ቦኣራያ ማዔቲ፣ ዓሢ ዒኢቲያ ማዔሢ ዔርዞንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩይ ዳንጫ ኪዎና ማዒ ዓርቁ ዑሰካ ኬሰካ ደርዎ ማዔሢሮኮ።²¹ ቁኤሳሢ ዛጋንቲ ዒኢካ ዓኣ ጋፓና ቦኣራያ፤ ሃሣ ማሌ ዑይይዳፓ ዳምቤ ቁልፒ ዔታዲዎና፣ ሹሊጎፓ ዓሢ ማዔቲ ዓሢ ላንካይ ኬላ ዳምቤ ጌሢ ዛጎንጎ።²² ኪፃ ዓኣ ቤዘፓ ዳልገ ዳልገ ዓኣዳያ ማዔቲ ዩይ ዓሢ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢና ዳዲንቲያ ማዔሢሮ ዒኢቲያታሢ ዔርዞንጎ።²³ ጋዓንቲ ዳምቤ ዔርቁቲዎና፤ ሃሣ ዑይይዳ ዳልገ ዳልገ ዳንዳያ ማዔቲ ዳንጫ ኪዎኮ ዲኢዳ ማዔሢሮ ዎጎ ጎይዎና ጌኤሻ ማዒ ዩሢኮ ዔርዞንጎ።

24 «ፔቲ ዓሲኮ ዑሢ ታሚ ሙዔም ታሚ ሙዔ ቤዘ ቦኣራ፤ ሃሣ ገንሣ ዎደልቃያ ማዒ ጳዴቲ፤²⁵ ቁኤሳሢ ዩያ ዛጎንጎ፤ ኪፃ ዓኣ ቤዘይዳ ዓኣ ጋፓና ቦኣራያ ማዔቲ፣ ሃሣ ሃንጎ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲያ ማዔቲ ታሚ ሙዔሢሮ ማዒ ዓርቁ፣ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢ ማዔሢሮ ዩይ ዓሢ ዒኢቲያ ማዔሢ ዔርዞንጎ።²⁶ ጋዓንቲ ዩያ ቤዘይዳ ኬሰካ ጋፓና ቦኣራያ ማዔቲ ሃሣ ዑፃ ማሌ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲዎና ጉሪ ዑፃ ላኣሚንቲያታቲ ቁኤሳሢ ዩያ ዓሢ ላንካይ ኬላ ጋርይዳ ዳምቤ ጌሢ ዛጎንጎ።²⁷ ዩካፓ ላንካሳ ኬሎና ቁኤሳሢ ላሚ ዓሢ ዛጎንጎ፤ ዒዞ ዛጋንቲ ኪፃ ዳልገ ዳንዳያ ማዒ ጳዴቲ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢ ማዔሢሮ ዩይ ዓሢ ዒኢቲያ ማዔሢ ዔርዞንጎ።²⁸ ጋዓንቲ ኪፃ ዓኣ ቤዘፓ ዳምቤዎና ማዒ፣ ጉሪ ዑፃ ላኣሚንቲያታቲ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢቲዎንቲ ታሚ ማቲ ዲኢዳ ማዔሢሮ ዩይ ዓሢ ዳምቦ ጎይዎና ጌኤሻ ማዔሢ ዔርዞንጎ።

29 «ፔቲ ዓቲንቁኮ ማዔቲያ ላኣሊኮ ቶኣካ ማም ጋጋጫ ኪሢ ኬሰኬቲ፣³⁰ ቁኤሳሢ ዩያ ኪፃ ዛጎንጎ፤ ዩይ ቤዘ ኮይላ ዓኣ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲያ ማዔቲ፣ ሃሣ ዒኢካ ዓኣ ጋፓና ጉኡፃያ ማዒ ጋላፔቲ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢ ማዔሢሮ ዩይ ዓሢ ዒኢቲያ ማዔሢ ዔርዞንጎ።³¹ ጋዓንቲ ቁኤሳሢ ዛጋ ዎዶና ኪፃ ኮይላ ዓኣ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲዎና ማዔቲ፤ ሃሣ ዒኢካ ዓኣ ጋፓና ፒዜ ጋፓኔ ማዒባኣቲ ዩያ ዓሢ ላንካይ ኬላ ዳምቤ ጌሢ ዛጎንጎ።³² ዩካፓ ላንካሳ ኬሎና ላሚ ቁኤሳሢ ዛጋንቲ ኪፃ ዳልጉዎና ማዒ፣ ጋፓናኣ ጋላፔዎና ማዔቲ፤ ሃሣ ማሌ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲዎና ማዔቲ፣³³ ኪፃ ዓኣ ቤዘ ሃሻዎ ሃንጎ ጋፓና ቢያ ማሌዳዳ፣ ቁኤሳሢ ሃሣ ላንካይ ኬላ ሄላንዳኣና ዒዞ ዳምቤ ጌሢ ዛጎንጎ።³⁴ ላንካሳ ኬሎና ላሚ ሃሣ ቁኤሳሢ ዩያ ኪፃ ዛጎንጎ፤ ዒ

ዛጋንቴ ኪፃ ዳልጉዋያ ማዕቲ፣ ሃሣ ኪፃ ዓኣ ቤዛ ማሌ ቤዛጋ ቁልፕ ዓታዲባኣያ ማዕቲ ዩይ ዓሣ ዳምቦ ጎይያ ጌኤሽ ማዕሣ ሳርዘንጎ፤ ዩካጋ ዓሣ ፔኤኮ ባፕሎ ማሰኪ ጌኤሽ ማዕንጎ።
 35 ጋዓንቴ ጌኤሽ ማዕሣ ኬኤዚንቴሰካጋ ኪፃ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዳያ ማዕቲ፣ 36 ቁኤሳሣ ላሚ ዒዛ ዛጎንጎ፤ ዒዛ ዛጋንቴ ኪፃ ጎይ ዳልጋያ ማዕቲ ጋልፕ ጋጋኔ ዓኣቲያ ባኣቲያ ዓሣ ዒኣቲያ ማዕሣ ሳርቴያኬ። 37 ጋዓንቴ ቁኤሳሣ ዛጌ ጎይያ ኪፃ ሙይ ዳልጉዋያ፤ ሃሣ ቃራ ጋጋኔ ኬሰኪ ጴዳያ ማዕቲ ኪፃ ጋጋያ ማዕሣ ሳር ዳምቦ ጎይያና ዓሣ ጌኤሽ ማዕሣ ሳርዘንጎ።

38 «ፔቴ ዓተንቁ ማዕቲያ ላኣሊኮ ዑያይዳ ዒላንታ ኬሰኬቴ፣ 39 ቁኤሳሣ ዩያ ዛጎንጎ፤ ዩይ ኬሰካ ባካ ሸኤማዳያ ማዕሣ ጴዳቴ ሚርጌ ማታሱዋ ዑሣዳ ኬሰካ ዒላንታሣር ዩይ ዓሣ ዳምቦ ጎይያ ጌኤሽኬ። 40-41 ፔቴ ዓሲኮ ቶኦኪ ዳንካጋታቴያ ባሊታጋ ባሊያ ማዕቲ ዩይ ባሊያ ዓሣ ዒኣቲያ ማሃኒ ዳንዳዑዋሴ። 42 ጋዓንቴ ባሎይዳ ዑርታንዳጉዳ ጌኤሽ ዓኣ ኪሣ ጴዳጉ ዩይ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሣኬ። 43 ቁኤሳሣ ዩያ ዛጌም ዑፃ ኬሰካ ደርዓሣ ማላ፣ ዑርታንዳጉዳ ጌኤሽ ዓኣ ኪሣ ማዕሣ ጴዳጉ፣ 44 ዩይ ዓሣ ዒኣቲያ ማዕሣ ሳርዘንጎ፤ ዩያ ባሎና ማዕሣ ዓርቁ ዓሲጋ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዑ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሣኬ።

45 «ዩያጉዳ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሣ ዓርቁ ዓሲ ቱርጫዳ ማኣያ ማይንቶንጎ፤ ቶኦኮዋ ፒያጋ፤ ሃሣ ሙሱር ካንቁ ዓኣቲ ታኣኒ ዒኣቲያኬ! ዒኣቲያኬ!» ጌይ ጌይ ዒላቶንጎ። 46 ዩይ ዓሣ ደርዓሣ ጉዓንዳያ ሄላንዳኣና ዒኣቲያ ማዕሣ ሳር ዳጋ ዳማዳ፣ ዓሲ ናንጉዋ ቤሰካ ፔኤኮ ዳያንጎ።»

ማኣዖይዳ ኬሰኪ ጴዳ ቡኡዒሣ ዛላ

47 «ቡኡዒ ዓኣዚ ማራይ ጋጋኔና ማዕቲያ ሱኡፔና ኮሽንቴ ባፕላይዳ ጴዳቴ፣ 48 ደርዘ ደዔ ማኣዖይዳታቴያ ኩቻ ማከና ማኣዖኮ ሻላሣዳ ማዕቲያ ቃጪኖይዳ፤ ዩያጉዳ ሃሣ ሱኡፔና ማዕም ዒልዒና ኮሽንቴ ማኣዖይዳ ቡኡዒያ ጴዳቴ፣ 49 ማኣዓሣኮ ዑፃ ጴዳ ቡኡዒያ ጮልዒ፤ ሃንጎ ዘቃያ ማዕቲ ማሌ ባፕላ ዓርቃኒ ዳንዳዓታሣር ቁኤሳሣ ዛጌቴ ቃራኬ። 50 ቁኤሳሣ ዛጌ፣ ዩንሣ ባፕሎንሣ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ፔቴ ቤሰካ ዳማሲ ጌሣ ዛጎንጎ። 51 ላንካሳ ኬሎና ጌንሣ ዒ ዛጋ ዋደና ቡኡዒያ ዳልጊ ዳልጊ ዳንዳያ ማዕቲ ዩያጉዳ ማኣዓሣ ቢያ ዒኣቲያኬ። 52 ዩያጉዳ ማኣዓሣ ታሚና ሚቸንቶንጎ፤ ዩይ ቡኡዒያ ዳልጊ ዳልጊ ዳንዳ ቡኡዒሣ ማዕሣ ሳር ቁኤሳሣ ሚቸንጎ።

53 «ጋዓንቴ ቁኤሳሣ ዛጋ ዋደና ቡኡዒያ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዳያ ማዕሣ ጴዳባኣቴ፣ 54 ዩይ ባፕላ ማሰኪንቴ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ዳማዲ ጌሣንቴም ዛጎንጎ። 55 ዩካጋ ሃሣ ላሚ ዛጎንጎ፤ ዒ ላሚ ዛጋንቴ ቡኡዒያ ዳልጊ ዳንዳባኣያ ማዕቲያ ማላሣ ቤዘማካ ዓኣቲ ዩይ ዒኣቲያ ማዕሣ ሳር ጋርይዳ ማዕም ዙሎይዳ ቡኡዒሣ ጴዳ ማኣዓ ሚቸንቶንጎ። 56 ጋዓንቴ ቁኤሳሣ ላሚ ዛጋ ዋደና ቡኡዒያ ባይቃንዳ ጎይሣ ዳኪ ጴዳቴ ቡኡዒያ ዓኣ

ቤዘማ ሌሊ ባፕሎይዳጋታቴያ ዒልዒ ማኣዖጋ ደርዘ ኬሰንጎ። 57 ቡኡዒያ ላሚ ጴዳጉ ጋዓንቴ ዩይ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዳንዳሣር ዔቦኮ ዓዳ ዩኖ ታሚዳ ሚቸንጎ። 58 ማኣዓሣ ማሰኪንታ ዋደና ቡኡዒያ ባይቁቴ ላሚ ሃሣ ማሰኪንጎ፤ ዩካጋ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኬያ ማዕንዳኔ» ጌዔኔ።

59 ዩይ ዓካሪ ኮሽ ሱኡፖና ማዕቲያ ማራይ ጋጋኔና፤ ሃሣ ዒልዒና ኮሽና ባፕላኮ ቃጪኖይዳ ማዕቲያ፣ ሻላሣዳ ጴዳ ቡኡዒሣ ዛላ ዒኣቲያ ሃሣ ሻቲ ማዕሣ ሳር ዋጌኬ።

14

ዑፃ ኬሰካ ደርዓሣ ጌኤሽ ጎይሣ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ፔቴ ዓሲ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሣዳጋ ጉዔያ ማዕቲ ጌኤሽኪያ ዛሎ ዒንጊንቴ ዳምባ ያዲኬ፤ 3 ቁኤሳሣ ዩያ ዓሣ ጉርደኮ ዙላ ኬሲ ዛጎንጎ፤ ዓሣ ደርዓሰካጋ ጉዔያ ማዕቲ፣ 4 ዳምቦ ጎይያና ሙይንታኒ ዳንዳዓ ላምዖ ካፒና ዳኤሊ ዚቢቁ ዳካ ማንሣ ዔኪ፤ ሃሣ ዘቁ ሚዛጲ ጋቴሌና ሂሶጴ ጌይንታ ባኬሎኮ ዒላሸና ዋላ ዔኪ ዩዓንዳጉዳ ዒይሣንጎ። 5 ዩካጋ ዓሣ ካፖንሣዳጋ ፔቴማ ጌኤሲ ዓልቃ ዋኣሣ ዱይ ጌሣንጎ፤ ዓኣ ታሚ ቦኣቆይዳ ሹካንዳጉዳ ቁኤሳሣ ዒይሣንጎ፤ 6 ዓቲ ካፖማ ዳኤሎ ዚቢቆ ሚያ ማቁያማና ዘቁ ሚዛጲ ጋቴሎሎና ሂሶጴ ዒላከና ዋላ ዔኪ ቤርታ ሹኪንቴ ሱጉይይዳ ዓጎንጎ፤ 7 ዩያ ሱጉይ፣ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሣዳጋ ጌኤሽካ ዓሣ ዑፃ ላንካይ ማይንቴ ፑጮንጎ፤ ዩካጋ ዒ ጌኤሽኬያ ማዕሣ ሳርዘንጎ፤ ሃሣ ሸምገና ዓኣ ካፖማ ባራኒ ዳንዳንዳጉዳ ዙላ ኬሲ ሃሾንጎ። 8 ዑፃ ኬሰካ ደርዓሰካጋ ጌኤሽካ ዓሣ ማኣዓሣ ፔኤኮ ማሰኪንጎ፤ ቶኦኮዋ ጉኡሎንጎ፣ ዑፃዋ ዋኣሣና ማሰቶንጎ፤ ዩካጋ ዳምቦ ጎይያና ዒ ጌኤሽኬያ ማዕሣ ሳር ጉርደ ጌላኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ዳንዳ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ፔ ኬኤዖ ጌሎዋ፤ ዙላ ዳያንጎ። 9 ላንካሳ ኬሎና ቶኦካኣ፣ ቡኡጫ፣ ሂኢጋ ጋጋኔ፤ ዩያጉዳ ዑፃ ዓኣ ጋጋኖ ቢያ ማኤዳ ማኣዓሣ ፔኤኮ ዋኣሣና ማሰኪ ዑፃዋ ፔኤኮ ማሰቶንጎ፤ ዩካጋ ዒ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኬያ ማዕንዳኔ።

10 «ሳላሳ ኬሎና ዔኤቢ ቦሃሳ ባኣዚባኣ፣ ላምዖ ዓዳ ማራናይና ፔቴ ለዔ ማዕ ዑዘ ማራናይ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዩያና ዋላ ሪሚቶ ዛይቶና ደርዘንቴ ሃይሣ ኪሎ ማዕንዳ ሸኢቸ ዲኢሊና ደሎዘኮ ጌዲሚሽ ማዕባኣ ዛይቲና ዔኪ ሙኮንጎ። 11 ቁኤሳሣ፣ ዩይ ዓሣ ዔኪ ሙኬ ባኮንታ ዓሣንታ ዋላ ባፕሎና ማከንጎ፣ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ካር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ዔኪ ሸኢሾንጎ፤ 12 ዩካጋ ቁኤሳሣ፣ ላምዖ ዓዳ ማራቶ ናኣቶንሣጋ ፔቴማና ደሎዘኮ ጌዲሚሾ ማዕባኣ ዛይቶና ዔኪ ዳቢንቶኮ ጪጋ ማሂ ዒንጎ ዒንጊያ ማዕንዳጉዳ ሸኢሾንጎ፤ ሃሣ ዩይ ቁኤሳሣ ዛላ ማዕንዳጉዳ ዠፕ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎንጎ። 13 ጎሞ ጌኤሻኒ ሹኪ ዒንጊንታ ቆልማ ሹኪንታ፣ ያኦሲም ዳማዳ ቤዛ ማራዓሣ ሹኮንጎ፤ ዩያ ዒ ማዳሣ ዳቢንቶ ዛሎ ጪጋ ማሂ ዒንጎ ባካ ጎሞ ጌኤሻ ዒንጊያጉዳ ቁኤሳሣ ማዕሣ ዒንጊንታሣርኬ፤

14:2 14:2 ማቲ. 8:4፤ ማር. 1:44፤ ሉቃ. 5:14፤ 17:14።

ዩይ ሚርገና ያሰሰም ደማዳያኩ። 14 ቁኔሳህ ማራናዓህኩ ሱጉግግ ዳካ ዔኪ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓህኩ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶ፣ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኣሞ ኬኤሎ ተሸከሩ። 15 ሃሃ ቁኔሳህ ዛይቶይዳገ ዳካ ዔኪ ጌኤኮ ሻውሎ ኩጮ ቃኣቆይዳ ዋሆን፤ 16 ዩካገ ሻውሎ ቃኣቆ ዓኣ፣ ዛይቶይዳ ጌኤኮ ሚዛቆ ኩጮ ኬኤሎ ዳኪ ዳኪ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ላንካይ ማይንቲ ወጡርቆን፤ 17 ቃሲ ሃሃ ቃኣቆይዳ ዓኣ ዛይቶገ ዳካ ዔኪ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓህኩ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶና ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኣሞ ኬኤሎንህ ዋንዴ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ተሸከሩ ሱጉግኮ ገዳ ተሸከሩ፤ 18 ዩካገ ዒዛኮ ቃኣቆ ዓቲ ዓኣ ዛይቶንህ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓህኩ ቶኣካ ዋሆን፤ ዩይይዳ ዓህ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ኩንሆን።

19 «ዩይይዳሰካገ ቁኔሳህ ዓህኩ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዓንጎ ዓንገያ ዓንገ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆን፤ ሂሊሳይ ሃሃ ሚቺ ዓንጎ ዓንገያ ማዒ ዓንገንቲ ቆልሞ ሹኮን፤ 20 ዩያ ሃኣኮ ዓንገያ ማዒ ዓንገያና ዋላ ሚቺ ዓንጎ ቤዛ ጌህሂ ሚቸን፤ ዩይይዳ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆንም ዩይ ዓህያ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኪያ ማዒንዳ።

21 «ዓህ ዩያ ባኮ ቢያ ዔኪ ሙካቶ፣ ማንቆ ማዒቴ ጌኤኮ ጌኤሽኪያ ዛሎ ማዒ ጌቲ ዓዴ ማራናይ ሌሊ ዔኪ ሙኮን፤ ዩይ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዓንገንታ ዓንገህ ማዒ ዠፍገ ዓንጎ ዓንገህ ማዒንዳ፤ ሃሃ ዛይቲና ዲርኪንቲ ጌቲ ኪሎ ማዒንዳ ሸኢቺ ዲኢሊ ሃኣኮ ዓንገህ ማሂ ዔኪ ሙኮን፤ ዩያጉዲ ሃሃ ደሎዘኮ ገዲሚሽ ማዒ ዛይቶ ዔኪ ሸኢሸን፤ 22 ሃሃ ዒዛሞ ዳንዳዒንታ ጎይያ ላምቦ ደኣሌ፣ ሃንጎ ላምቦ ኪሬ፤ ጌቲማ ጎሞ ጌኤሻ ዓንገህ ማሂ ጌቲማ ገንሃ ሚቺ ዓንጎ ዓንገህ ማሂ ዔኪ ሙኮን፤ 23 ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆ ጎላሳ ኬሎና ዩንህ ቢያ ዔኪ ሙኪ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኣሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካራ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ቁኔሳህም ዓንጎን። 24 ዩካገ ቁኔሳህ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዓንገንታ ማራናዓና ዛይቶና ዔኪ ዠፍገ ናንገና ናንገ ጎዳም ሸኢሸን። 25 ዩካገ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒ ዓንገ ማራናዓህ ሹኮን፤ ዩያ ሱጉግ ዳካ ዔኪ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓህኩ ሚዛቆ ዛሎ ዋዮ ቤርቶ፣ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኣሞ ኬኤሎ ተሸከሩ፤ 26 ዩይይዳሰካገ ቁኔሳህ ዛይቶይዳገ ዳካ ጌኤኮ ሻውሎ ኩጮ ቃኣቆይዳ ዋሂ ዔኮን፤ 27 ዔኬሰካገ ሚዛቆ ኩጮ ኬኤሎና ዩያ ዛይቶገ ዔኪ ዔኪ ላንካይ ማይንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ወጡርቆን። 28 ሃሃ ዩያ ዛይቶገ ዳካ ዔኪ ቤርታ ዒ ሱጉግ ተሸከኮ ቤዛ፤ ጌይያ፡- ዓህኩ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶና ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኣሞ ኬኤሎንህ ተሸከሩ። 29 ዩካገ ቁኔሳህ ጌ ኩጮይዳ ዓቲ ዛይቶ ዓህኩ ቶኣካ ዋሆን፤ ዩይይዳ ዓህኩ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆን። 30 ዩይይዳሰካገ ደኣሎንህገታቴያ ኪርንህገ ጌቲማ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዛላ ማሂ፣ 31 ዓቲማ ሚቺ ዓንጎ ዓንገህ ማሂ ሃኣኮ ዓንገያና ዋላ ሸኢሸን፤ ዩይይዳ ዓህኩ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆን፤ 32 ዑይይዳ ኬሰካ ደርዓ ዓኣ ዓሲ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኪያ ዓይህንታ ባኮ ማንቆ

ማዒ ባሽንታያታቴ ማዒንታንዳ ዋጋ ያዲኩ» ጌዔ።

ማኣራዳ ኬሰካ ቡኡዒህ ዛላ

33 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- 34 «ዒንህረ ማሂ ታ ዒንህም ዒንጎንዳ፣ ካኣናን ዓጮ ዒንህ ጌሌ ዋዶና ጌቲ ዓሲኮ ዋርቆ ማኣር ታኣኒ ቡኡዒሴያ ማዒቴ፣ 35 ማኣር ዓዴ ቁኔሳህ ከይላ ዓኣዲ ታ ማኣርይዳ ቡኡዒህጉዳ ባኣዚ ታ ዴንቄ» ጌይ ኬኤዘን። 36 ዩካገ ቁኔሳህ ዴንዲ ቡኡዒያ ዛገ ዔራንዳህኮ ቤርታዲ ማኣራ ዓኣ ሜሆ ቢያ ዓህ ኬሰንዳጉዲ ኬኤዘን፤ ያዲ ማዒባኣያታቴ ጋራ ዓኣ ሜሃ ቢያ ዒኢታንዳ፤ ዩይይዳሰካገ ጋር ጌሊ፣ 37 ቡኡዒያ ዓይጎታቴያ ዛንጎን፤ ዒዚ ዛጋንቲ ኮጮ ደይሳኒ ጋዓ፣ ጮልዔ፤ ሃሃ ገንህ ዘቃንዳጉዳ ቡኡዒህ ዓርቂ ጴዳቴ፣ 38 ዩኖ ኬኤደሎገ ኬሰኪ ላንካይ ኬሊ ሂላንዳኣና ዩይ ዋዲንቲ ዴዓንዳጉዲ ማሆን። 39 ላንካሳ ኬሎና ቁኔሳህ ገንህ ዛንጎን፤ ዒ ዛጋንቲ ቡኡዒያ ኮጮይዳ ዳልገ ዳልገ ዓኣዲያ ማዒቴ፣ 40 ቡኡዒያና ዓይንቲ ሹጮንህ ቦኣኪንቲ ዔውቲ ጉርዶኮ ዙላ፣ ካንቶይዳ ኬኤሪንታንዳጉዲ ዓይሆን። 41 ዩካገ ኮጮኮ ጋር ዛላ ቢያ ዓርሲንቲም ዓርሲንቲ ባካ ቢያ ጉርዶ ዙላ ዒኢቲ ቤዛ ኬኤሪንታንዳጉዲ ማሆን፤ 42 ዩይይዳሰካገ ቦኣኪንቲ ዔውቲ ሹጮንህ ቤዛ ሜሌ ሹቺ ጌህንቲ ሜሌ ደቃሌና ዲይ ዓይህንቶን።

43 «ሹጮ ኬሰኪ፣ ኮጮኣ ሜሌ ደቃሌና ዲይንቲሰካገ ቡኡዒያ ማላቲላ ላሚ ጴዳያ ማዒቴ፣ 44 ቁኔሳህ ዴንዲ ዛጋንዳያ ኮይሳ፤ ዒ ዛጋንቲ ቡኡዒያ ጋርይዳ ዳልገ ዳልገ ዴይንዳ ማዒ ጴዳቴ ዩና ማኣራላ ዒኢቲያኬ። 45 ዩያር ዩና ማኣራ ሻሂንታንዳያ ኮይሳ፤ ሹጮንታ ሚያንታ ሚኤቸና ባኣኣ ቢያ ጉርዶኮ ዙላ ዒኢቲ ቤዛ ኬኤሪንቶን። 46 ዩና ማኣራላ ዋዲንቲ ዓኣንቲ ዓይጎ ዓሲያ ማዒም ዒኢካ ጌሌቲ ዴንዲ ሳዓ ማንዳያ ሂላንዳኣና ዒኢቲያ ማዒንዳ፤ 47 ዩኖ ማኣራሎይዳ ጌሊ ላሂ ዓሲ ዓኣቴ፣ ሃሃ ሙኡዚ ዴዒ ሙዔ ዓሲ ዓኣቴ ማኣላህ ጌኤኮ ማሰኮን።

48 «ጋዓንቲ ማኣራ ዲይንቲ ኮሽኬሰካገ ቁኔሳህ ሙኪ ዛጋ ዋዶና ቡኡዒያ ዳልገ ዴንዳያ ማዒባኣቴ ዩኖ ማኣራሎ ቡኡዒያ ሃሽም ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኪ ማዒህ ዔርዘን፤ 49 ዩኖ ማኣር ጌኤሻኒ ላምቦ ካፒ፣ ዳካ ዴኤሊ ዚቢቂ ሚንሥህ፣ ዘቂ ሚዛጶ ገቲሎና ሂሶጶ ዒላሺያኣ ዔኪ ሸኢኮን። 50 ካፖይዳገ ጌኤሽኪ ዋኣህ ዓልቃ ቤሰካገ ዲያና ዋኣህ ዓኣ ታሚ ቦኣቆይዳ ሹኮን፤ 51 ዩካገ ዴኤሎ ዚቢቂ ሚያና ሂሶጶ ዒላዠና ሃሃ ሚዛጶ ዘቂ ገቲሎና ሽምፖና ዓኣ ካፖማንታ ዋኣያና ሱጉግይዳ ዓገጋገ ማኣር ላንካይ ማይንቲ ጉጮን። 52 ዩይይዳ ቁኔሳህ ዩኖ ማኣር ካፖ ሱጉግና ጌኤኮ ዋኣያና ሽምፖና ዓኣ ካፖማና፤ ሃሃ ዴኤሎ ዚቢቂ ሚያና ሂሶጶ ዒላዠና ዘቂ ሚዛጶ ገቲሎናኣ ጌኤሽኪ። 53 ዩካገ ሽምፖና ዓኣ ካፖማ ጉርዶኮ ዙላ ኬሲ ባራኒ ዴንዳንዳጉዲ ሃሽን፤ ዩይይዳ ቡኡዒያ ጴዳ ማኣራሎ ጌኤሽኪያ ዳምባ ኩማን፤ ማኣራኣ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኪያ ማዒንዳ።

54-56 «ዩይ ቢያ ዑሰካ ኬሰካ ደርዓ፣ ቃዓ፣ ዑሰካ ኪፃ ባኣዚ፣ ዒላንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ማኣያና

ማኅሪናይዳ ከሰከ ጴዳ ቡኡዒሢ ዓርቁ ዋዶና ጌኤሽያር ማዲ ኩንሦ ዋጌኬ። 57 ፔቲ ባኣዚ ጌኤሽ፤ ሃሣ ዒኢቲያ ማዒፃ ዬያ ዋጎና ዲማዲ ዔርታኔ» ጌዔኔ።

15

ዓሲኮ ዑሰካፓ ሾኑቲ ዓሲ ዒኢሳ ባኣዚ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርጌናም፡-
2 «ዒሰራዔኤሌ ዴርም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲኮዋ ማም ሃርጌ ዘላና ዓቲንቴይዳፓ ዓልቃ ባኣዚ ከሰከቴ ዬይ ዓሢ ዒኢቲያኬ፤ 3 ዓሢኮ ዑፃፓ ዓልቃ ባኣ ዓልቃ ጎይሣታቲያ ሃሾቲያ ዬይ ዓሢ ዒኢቲያኬ፤ ዬይ ዓልቃ ባኣ ዒኢሳያ ማዒሢ ያዲዲኬ፡- 4 ዬይ ዓሢ ላሂ ቤዛ ቢያ ዒኢቲያ ማዒንዳኔ፤ ሃሣ ዴዔ ባኣኣ ቢያ ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 5 ዒዚ ላሃ ሻኣሎ ካኣሜ ዓሲ ዓኣቲ፣ 6 ሃሣ ዒ ዴዔ ባኣዚ ቢያይዳ ዴዓ ዓሲ ቢያ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰከ ዑፃዋ ማሰቶንጎ፤ ማዔቲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 7 ዬኖ ዓልቃ ባኮና ዓኣ ዓሢ ካኣማ ዓሲ ቢያ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰከ ዑፃዋ ማሰቶንጎ፤ ማዔቲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 8 ዬይ ሃርጋ ዓሢ ጌኤሽ ማዔ ዓሲ ዑሰካ ጩቺ ጩቲያ ማዔቲ ጩቲንቴ ዓሢ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰከ፤ ዑፃዋ ማሰቶንጎ፤ ማዔቲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 9 ዬይ ሃርጋ ዓሢ፡- ቶጎኣና ዴዔ ኮኦራሢና ያይቶና ቢያ ዒኢቲያኬ፤ 10 ሃሣ ዒ ዴዔ ባኮ ቢያ ካኣማ ዓሲ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዬያ ባኮ ዔኪ ሸኢሻ ዓሲ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰከ ዑፃዋ ማሰቶንጎ፤ ማዔቲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ዒ ማዒንዳኔ። 11 ዬይ ሃርጋ ዓሢ ኩቺ ማሰቱዋፓ ፔቲ ዓሲ ካኣሜቲ ዬይ ካኣሚንቴ ዓሢ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰከ ዑፃዋ ማሰቶንጎ፤ ማዔቲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 12 ዬይ ሃርጎና ዓኣ ዓሢ ካኣሜ ዓይጎ ባኣዚያ ማም ዓጩና ማዠና ሜሄ ቢያ ሃሃይቆንጎ፤ ሚሢና ኮሺንቴ ሜሄ ማዔቲ ጋዓንቴ ዋኣሢና ማሰከንቶንጎ።»

13 «ዬይ ሃርጋ ዓሢ ዬኖ ዓልቁሳ ሃርጌሎይዳፓ ዳቁ ዋዶና ዋጎ ጎይያ ጌኤሽኬያ ማዒኒ ላንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ዴያንጎ፤ ሃሣ ማኣዓሢያ ፔኤኮ ማሰከ ዑፃዋ ጌኤሽ ዋኣሢና ማሰከንጎ፤ ዬካፓ ዒ ዴምቦ ጎይያና ጌኤሽኬያ ማዒንዳኔ። 14 ሳላሳ ከሎና ለምዖ ዶኦሌ ሃንጎ ለምዖ ከሬ ዓፒሎና ማዠና፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካር ዔኪ ሙኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቁኤሳሢም ዒንጎንጎ። 15 ዬያይደሰካፓ ቁኤሳሢ፤ ፔቲማ ጎሜ ጌኤሻኒ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ዓቲማ ጊንሣ ሚቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ሸኢሻንጎ፤ ዬያይዲ ቁኤሳሢ ዓሢ ጌኤሽያ ዴምቦ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኩንሦንጎ።»

16 «ዓይጎ ዓሲኮዋ ማም ዓሲ ሸይዣ ዜርፃ ዑፃፓ ከሰከ ላኣለንቴያ ማዔቲ ዬይ ዓሢ ዑፃ ቢያ ዋኣሢና ማሰቶንጎ፤ ማዔቲያ ዒ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 17 ዬይ ዜርፃ ሄሌ፡ ዓይጎ ማኣዓዎ ማም ዜዲ ዋኣሢና ማሰከንቶንጎ፤ ማዔቲያ ዬይ ባኣ ሳዓ ዴንዲ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና

ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 18 ፔቲ ዓሲ ላኣለና ላሂቲ ለምዖንሢ ቢያ ዑፃ ዋኣሢና ማሰቶንጎ፤ ማዔቲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳኣና ዒኢቲያ ዔያታ ማዒ ዴዒንዳኔ።

19 «ላኣሊኮ ሻቱም ሙኪ ጴዳ ዋዶና ላንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ዒዛ ዒኢቲያ ማዒንጎ፤ ዬኖ ዓሲሎ ካኣማ ዓይጎ ዓሲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳኣና ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 20 ዒዘኮ ሻቱም ጴዳ ዋዶና ዒዛ ዴዓ ባኮና ላሃ ባኮና ቢያ ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 21-23 ዒዛ ላሃ ሻኣሎ ማዔቲያ ዒዛ ዴዓ ባኮ ካኣሜ ዓሲ ቢያ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰከ ዑፃዋ ፔኤኮ ማሰቶንጎ፤ ማዔቲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ዒዛ ማዒንዳኔ። 24 ሻቱማ ዒዘኮ ሙኪ ዓኣንቴ ዒዘና ዋላ ላሂ ዓቲንቁ ዓኣቲ ዬይ ዓሢ ላንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዒንዳኔ፤ ዒዚ ላሃ ሻኣላኣ ዒኢቲያ ማዒንዳኔ።

25 «ፔቲ ላኣሊኮ ሻቱም ማዒ ሾኦታ ከላፓ ዑሣ ዓኣዲ ሾኦታ ሱጉሢ ዴዳቲ ዬይ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ሻቱማ ዴዳኣና ማዒሢጉዲ ዒኢቲያ ዒዛ ማዒንዳኔ። 26 ዬማና ዒዛ ላሃ ሻኣሎ ማዔታቲያ ዴዓ ባኣ ቢያ ዒኢቲያ ማዒንዳኔ፤ 27 ዬንሢ ባኮንሢያ ካኣማ ዓሲ ቢያ ዒኢቲያ ማዒሢጉ ፔኤኮ ማኣዓሢ ማሰከ ዑፃዋ ማሰቶንጎ፤ ማዔቲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳኣና ዒኢቲያ ማዒንዳኔ። 28 ሻቱማ ዒዘኮ ሙኪያ ሃሾሰካፓ ላንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ዒዛ ዴያንጎ፤ ዬካፓ ዋጎ ዴምቦ ጎይያና ዒዛ ጌኤሽኬያ ማዒንዳኔ። 29 ሳላሳ ከሎና ዒዛ ለምዖ ዶኦሌታቲያ ለምዖ ከሬ ዓፒሎና ማዠና፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካር ዔኪ ሙኪ ቁኤሳሢም ዒንጎንጎ። 30 ዬካፓ ቁኤሳሢ ፔቲማ ጎሜ ጌኤሻ ዒንገሢ ማሃ፤ ዓቲማ ሚቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ዒንጎንጎ፤ ዬያይዲ ላኣሌሎኮ ጌኤሽኬያ ዴምቦ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኩንሦንጎ።

31 «ጉርዶ ባኣካ ዔያቶኮ ዓኣ፡ ዓፒሎና ማዠና፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ዔያታ ዒኢሱዋጉዲ፤ ሃሣ ዬያ ዒኢሲ ዔያታ ሃይቁዋጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዒኢሳ ባኣዚፓ ዲማሱዋቲ» ጌይ ከኤዜኔ።

32 ሃርጌ ዘላና ዓቲንቴይዳፓ ዓልቃ ባኣዚ ከሰካ ዓሲ፤ ሃሣ ጊንሣ ዓሲ ሸይዣ ዜርፃ ላኣለንቴም ዒኢቲያ ማዔ ዓሲ፤ 33 ሻቱም ሙኪ ላኣሊ ዘላ፡ ዑሰካፓ ሾኦታ ባኣዚ ከሰካ ዓቲንቁ ዘላኣ ማም ላኣሊ ዘላ፤ ዬያጉዲ ሻቱም ዘላና ዒኢቲ ላኣለና ላሃ ዓሲም ቢያ ማዲንታ ዋፓ ያዲኬ።

16

ጎሜ ጌኤሽሢ ከሌ

1 ዓኣርጌኮ ለምዖ ዓቲንቆ ናኣቶንሢ ያኦሲም ዲማዲባኣ ታም ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሸኢሻኔ ጌይ ሃይቁሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡-
2 «ጫኣቁም ሳኣዲኖኮ ጎም ጌኤሽኬያ ዔርዛ ጉኡፖ ዑፃ ሻኣሪና ታኣኒ ፔጋዲ ጴዳንዳሢር ጎኦቦ ዓፒሎ ጌዴና ያኦኪ ዓኣዲ ታኣም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘ ቢያ ከሊቱዋንቴ ፔቲ ዔርቲ ከሌና ጌላኒ ከይሳያታሢ ኔ ጌርሲ ዓኣርጌም ከኤዜ፤ ዬያ ዒ ማዲባኣቲ ሃይቃንዳኣኬ። 3 ታኣም ዑሣ ዓኣዴ

16:2 16:2 ዔ.ብ. 6:19። 16:3 16:3 ዔ.ብ. 9:7።

ዲማዴ ቤዘ ጌላኒ ዒ ዳንዳዓሢ ጎሞ ጌኤሺያም ማዓ ፔቴ ዚያ ጌማይ፤ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያም ፔቴ ማራይ ዓዴ ዔኪ ሙኪኬ።

4 «ዒዚ ታኣም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘ ጌላንዳሢኮ ቤርታ ዑያ ፔኤኮ ማሰቲ፤ ሚዛጶ ሱኡፓሢና ኮሺንቴ ቃሚሾ ማኣዒ፤ ቆንፃሢያ ቱኡቶንጎ፤ ሃሣ ሚዛጶ ሱኡፓሢና ኮሺንቴ ቃልሾ ፎኪ፤ ጊንሣ ሱኡፓሢና ኮሺንቴ ቶኦካ ማሮ ባኮ ማሮንጎ፤

5 «ዩያይዴሰካፓ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጎሞ ጌኤሺያ ዛሎ ላምፖ ኮላይ፤ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሢም ማዓ ፔቴ ዓዴ ማራይ ዔኪ ዒዛም ሙኮንጎ።

6 ዩካፓ ዒዚ ፔ ጎሞና ፔ ማኣሮ ዓሰ ጎሞ ጌኤሻኒ ፔቴ ዚያ ጌማይ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሃ ሺኢሾንጎ፤ 7 ዩያይዴሰካፓ ላምፖ ማኣሮንሢ ዓፒሎና ማከንቴ፤ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ዔኪ ዓኣዴ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ቤርታ ዒ ሺኢሾንጎ።

8 ዩካፓ ፔቴማ ናንጊና ናንጎ ጎዳም፤ ዓቲማ ጊንሣ ዓዛዜሌም * ማዓሢ ዔራኒ ላምፖ ሹቺ ዔኪ ዒፃ ዓጎንጎ። 9 ዩያይዴ ዔራሰካፓ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ማዔ ማኣሮ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሃ ሺኢሾንጎ። 10 ዓዛዜሌም ማዔ ማኣሮ ጎሞ ጎዳንቴ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ቤርታ ሺኢሾ፤ ዴሮኮ ጎሞ ዔኪ ዓኣዴንዳጉዲ ዓሰ ናንጉሞ ዳውሎ ዳኮንጎ።

11 «ዩካፓ ፔ ጎሞና ፔ ማኣሮ ዓሰ ጎሞ ጌኤሻያ ማሃ ጌሜ ዔኪ ሙኪ ሹኮንጎ፤ 12 ናንጊና ናንጎ ጎዳም ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳፓ ታሚ ቁንሢ ዑንጅ ሙቢሶ ቦኦቆይዳ ኮንሢ፤ ካኣሺ ዔኪ፤ ሃሣ ዑዲንቴ ሺኢቴ ዑንጅ ፔቴ ሾኦፓና ዔኪ ታኣም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘ ጌልዘንጎ። 13 ዒኢካ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ቤርታ ታሞይዳ ዑንጅ ሞሆንጎ፤ ዒዚ ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዛ ጉኡፖ ዛጊ ሃይቁሞጉዲ ዑንጅኮ ሙባ ዩያ ጉኡፖ ባይዛያ ማፖንጎ፤ 14 ሃሣ ጌማኮ ሱጉፃፓ ዳካ ዔኪ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዔርዛ ጉኡፖይዳ ዓሰ ኬሰካ ባንፆና ኬኤላና ወፀርቆንጎ፤ ሃሣ ጫኦቁሞ ሳኣፂኖ ቤርታኣ ላንካይ ማይንቴ ዒማ ዛሎና ወፀርቆንጎ።

15 «ዩካፓ ዴሮኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንጊንቴ ማኣሮሢ ሹኪ፤ ሱጉፃፓ ታኣም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘ ጌልዘ፤ ጌሜ ሱጉፃና ማዴ ጎይያ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዔርዛ ጉኡፖ ዑይይዳ፤ ጊንሣ ሃሣ ጫኦቁሞ ሳኣፂኖ ቤርታይዳ ወፀርቆንጎ።

16 ዩያይዴ ታኣም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘ ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ዳቢንቶና ጎሞናይዳፓ ቢያ ዲማዴ ጌኤሽኪያ ማዓንዳጉዲ ጌኤሺያ ዳምቦ ኩንሃንጎ፤ ሞጎ ጎይያ ዳምቤና ጌኤሺ ማዓባኣ ጉርዳ ሳዛይዳ ዓኣ፤ ዓፒሎና ማከንቴ፤ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ዛሎ ጎይያ ማዴንጎ።

17 ዓኣሮጌ ጌኤሺያ ዳምቦ ኩንሢያሮ ፔ ጎሞና ፔ ማኣሮ ዓሰ ጎሞና፤ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጎሞ ጌኤሻኒ ታኣም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘ ጌሌማፓ ዴንዲ ዒ ኬሰካንዳያ ሄላንዳኣና ዓፒሎና ማከንቴ፤ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ያኦኒያ ጴጆ። 18 ዩካፓ ዒ ኬሰካን ናንጊና ናንጎ ጎዳ ቤርታ ዓኣ፤ ሚቺ ዒንጎ ቤዘ ሙኪ ዩሮ ቤዘ ሞ

ጌኤሾንጎ፤ ዒማና ጌማና ሞኣራሢናኮ ሱጉፃፓ ዳካ ዳካ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ያይዳ ዛላ ዓኣ፤ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ 19 ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ዳቢንቶና ጎሞናይዳፓ ታኣም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ጌኤሺ፤ ዲማሳኒ ሱጉፃይዳፓ ኬኤላና ዔኪ ዔኪ ላንካይ ማይንቴ ዒኢካ ወፀርቆንጎ።»

ዴሮኮ ጎሞ ዔኪ ዓሰ ናንጉሞ ዳውሎ ዳኪንታ ሞኣራሢ

20 «ዩካፓ ዓኣሮጌ ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘ፤ ዓፒሎና ማከንቴ፤ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮንታ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ጌኤሺያ ዳምቦ ኩንሢያሰካፓ ዓሰ ናንጉሞ ዳውሎ ዳኪንታኒ ደኦሪንቴ ሞኣራሢ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ። 21 ዩያይዴሰካፓ ፔኤኮ ላምፖ ኩፎ ሞኣራሢ ቶኦካ ጌሢ ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ዳቢንታ፤ ጎማ፤ ፑርቱሞንታ ቢያ ዩያ ሞኣራሢ ዑፃ ማዓንዳጉዲ ቡኡፂ፤ ዩያ ሞኣራሢ ዩሮ ማዴ ማዴንዳጉዲ ጌይንቴ ዓሢ ዓሰ ናንጉሞ ዳውሎ ዔኪ ዓኣዴንዳጉዲ ዳኮንጎ፤ 22 ዩይ ሞኣራሢ ዔያቶኮ ጎሞ ቢያ ዔኪ ዓሰ ናንጉሞ ዳውሎ ጉር ቦኦላ ዳኪንታኒ ጌይሢኬ፤ ዩይ ዓሢ ሞኣራሢ ዔኪ ዴንዲ ቦኦሎ ጉራ ዳኪ ሃሾንጎ።

23 «ዩካፓ ዓፒሎና ማከንቴ፤ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ዓኣሮጌ ጌሊ ሞንዴ ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘ ጌላኒ ጋዓፖ ማኣዔ ማኣዓሢ ኬሲ ዒኢካ ሃሾንጎ፤ 24 ታኣም ዲማዴ ቤዘይዳ ዑያ ፔኤኮ ማሰቲ፤ ቢያ ሞዴ ዒ ማኣዔ ማኣዓሢያ ማይንቶንጎ፤ ዩካፓ ኬሰኪ ፔ ጎሞና ዴሮ ጎሞ ጌኤሻኒ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ ሺኢሾንጎ። 25 ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንጊንቴ ቆልሞኮ ማሎ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቺንጎ፤ 26 ቦኦሎ ዳኪንቴ ሞኣራሢ ዔኪ ዓኣዴ ዓሢ ጉርዳ ጌላንዳሢኮ ቤርታ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ፤ ዑያ ፔኤኮ ማሰቶንጎ፤ 27 ጎሞ ጌኤሻኒ ቲቂ ሱጉፃ ዔኮና ቆልሞንሢ ጉርዳፓ ዙሎ ኬሲ ታሚና ሚቺንቶንጎ፤ ዔያቶኮ ዒልዓ፤ ዓሸካ፤ ጎጶ ባኮንታ ሶኦካኣ ቢያ ዓቲሞ ሚቺንቶንጎ። 28 ዩያ ሚቺ ዓሢ ማዒ ጉርዳ ጌላንዳሢኮ ቤርታ ፔኤኮ ማኣዓሢ ማሰኪ ዑያ ማሰቶንጎ።»

ጎማ ጌኤሺሢ ዳምቤ ኩንሢሢ ኬሊ

29 «ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ዳምቦንሢ ኬሰካ ሞዴ ቢያይዳ ማዴ ኩንሢ ካቸሞቴ፤ ላንካሳ ዓጊሮኮ ታጶሳ ኬሎና ዒሰራዔኤሌ ዓሰንታ ዔያቶና ሞላ ናንጎ ማሌ ዓፎ ዓሳ ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቃንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩሮ ኬሎና ዓይጎ ማዴ ማዴፓ። 30 ዩሮ ኬሎ ሞጎ ጎይያ ዩያ ጌኤሺያ ዳምባ ዔያቶም ማዴንታንዳሢሮ ሞጎ ጎይያ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ቤርታ ዔያታ ዳምቦና ጌኤሽኪያ ማዓንዳኔ። 31 ዩሮ ሙያ ሃሺንታዞና ማዴ ማዴንቲሞ ኬሌላ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳኔ፤ ዩንሢ ዳምቦንሢ ሙካ ሞዴ ቢያይዳ ካፒንቴ ናንጋያ ማፖንጎ። 32 ዓዳ ቤዘይዳ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡፓሢ ማዒ ደኦሪንቴ ቁኤሳሢ፤ ዩያ ጌኤሺያ ዳምቦ ኩንሢሢንጎ፤ ዒዚያ ሱኡፓሢና ኮሺንቴ ቁኤሶ ማኣዓሢ ማኣዒ፤ 33 ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘ፤ ዓፒሎና ማከንቴ

* 16:8 16:8 ዓዛዜሌ ጋዓዙኮ- ዔብሬ ዓሰ ሙኡፎና ቡሊፃ ፔጋዲ ዔርቱሞያኬ፤ ጋዓንቴ ቦኦሊዳ ዓኣ ፃላሄ ዓያና ሱንሢ ማዑሞፖ ዓታዓ ጌይንታኔ። 16:15 16:15 ዔብ. 9:12። 16:23 16:23 ሂዚ. 44:19። 16:27 16:27 ዔብ. 13:11። 16:29 16:29 ሊዊ. ዓከ 23:26-32፤ ፓይ. ማፃ 29:7-11።

ያክሲ ዳርና ካኣማ ማኣር፡ ያክሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘንታ ቁኤሶንታ ዳርዋ ቢያ ጌኤሺያ ዳምቦ ማዲ ኩንሦንጎ። 34 ዴንሢ ዳምባ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ካፒንቲ ናንጋያ ማም፤ ዩይ ጌኤሺያ ዳምባ ዳር ጎማፓ ቢያ ጌኤሻኒ ለዔይዳ ፔቲና ማዲንታያ ማምንጎ» ጌዔኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሤ ጎይዎማ ሙሴ ዔቦ ማዲ ኩንሤኔ።

17

ሱጉሢ ሙይንቲዋጉዲ ላኣገንቲዎ

1-2 «ዓኣሮኔና ናኣቶናም፤ ሃሣ ዲሰራዔኤሌ ዳር ጉቤሢም ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዳምቦ ኬኤዘንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሤኔ፤ 3-4 ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ማዔ ዓይጎ ዓሰያ ማም ላፒሎና ማዢንቲ፡ ያክሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ካራ ማዒባኣንቲ ሜሌ ቤሰካ ባይ፡ ማራይ፤ ሃሣ ዋኣሪ ማዔቲያ ሹኪ ታኣም ዲንጎ ዲንገሢ ማሃ ዲንገቴ ዩይ ዎጎ ዳቤያ ማዓንዳኔ፤ ሱጉሢ ጉሪ ላኣሌያ ማዔሢር ታ ዳር ባኣካ ማዒ ዲ ፓይዲንታንዳያ ኮይሱዋሴ።

5 «ዩይር ዲሰራዔኤሌ ዳር ዓይጎ ቆልሞዎ ማምቦ ቦኣሊዳ ጉሪ ሹኪሢ ሃሺ ታ ቤርቶ ዔኪ ሺኣሻንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩይ ዲንጎ ባኮ ዔያታ ላፒሎና ማዢንቲ፡ ያክሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ካር ቁኤሳሢ ኮራ ዔኪ ሙኪ ፔቲሞና ዲንጎ ዲንገሢ ማሃ ሹኮንጎ። 6 ዩካፓ ቁኤሳሢ ሱጉዎ ላፒሎና ማዢንቲ፡ ያክሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ካርይዳ ዓኣ፡ ሚቺ ዲንጎ ቤዘኮ ጎኦቦ ቢያ ፑጮንጎ፤ ሃሣ ታና ዎዛሳ ሳውሞ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሎ ሚቸንጎ። 7 ዲሰራዔኤሌ ዳር ታና ዔያታ ጉሙርቃ ጉሙርቁፓ ደቢሻያ ማዔ ፑርቶ ዓያናም ቆልሞ ፔኤኮ ሹኪ፡ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳሢም ዓይሢንቲሢ ዲዎንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዩይ ዲሰራዔኤሌ ዳር ማዲንዶ ዳምቤ ማሃ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ካፖንጎ።

8-9 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካፓ ዓይጎ ዓሰያ ማም ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ሜሌ ዓጪ ዓሰያኣ ማም ላፒሎና ማዢንቲ፡ ያክሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ካራቲዋንቲ ሜሌ ቤሰካ ታኣም ሚቺ ዲንጎ ባኣኪ ማዔቲያ ሜሌ ዲንገሢ ዲንገ ጴዳቲ ዩይ ታ ዳር ባኣካ ማዒ ፓይዲንታንዳያ ኮይሱዋሴ።

10 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰይዳፓ ዓይጎ ዓሰያ ማም ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ዓሰታቲያ ሱጉሢ ሙዓያ ማዔቲ ታኣኒ ሚርጌና ዲዛ ዲዓ ዓሰ ዲ ማዓንዳኔ፤ ታ ዳር ባኣካ ማሃ ታ ዲዛ ፓይዳዓኩ። 11 ዓይጎዎ ማም ሹምፓ ዓኣ ማዢንቲ ቢያ ሹምፓሢ ዓኣሢ ሱጉሢዳኩ፤ ዳርኮ ጎሞ ጌኤሻንዳጉዲ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ጎኦቦዳ ሱጉዎ ዎሃንቶም ታኣኒ ጌዔሢ ዩይርኩ፤ ሹምፓ ዓኣ ሱጉሢ ጎሚ ጌኤሻኒ ዳንዳዓኔ። 12 ዲሰራዔኤሌ ዳር ማዔቲያ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ሜሌ ዓጪ ዓሰ ሱጉሢ ሙዓ-ዎጉዲ ታኣኒ ላኣገሢ ዩይርኩ።

13 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ማዔቲያ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ሜሌ ዓጪ ዓሰ ዎጎ ጎይዎና ሙይንታኒ ዳንዳዓ ቦዎታቲያ ካፒ ኬሚ ዎዳቲ ሹኪ ሱጉዎ ሳዓ ላኣላዎ ዓጪና ሱጉዎ ሲንሦንጎ፤ 14 ፔቲ ፔቲ ሹምፓ ዓኣ ማዢንቲ ሹምፓሢ ዓኣሢ ሱጉዎይዳታሢር ዲሰራዔኤሌ ዳር ሱጉሢ ሙዓ-ዎጉዲ ታ ላኣገሢ ዩይርኩ፤ ዩይ ሙዔ ዓይጎ ዓሰያ ታ ዓሰ ባኣካ ማዒ ፓይዲንታንዳኩ።

15 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ማዔቲያ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ሜሌ ዓጪ ዓሰያኣ ማም ሃይቁ ቆልሞታቲያ ቦዎ ዎዳ ቆልሞኮ ዓሻኪ ሙዔቶ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ ዑዎ ማሰቲ ዳንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዲኢቲያ ማምንጎ፤ ዩካፓ ዲ ዳምቦ ጎይዎና ጌኤሻኪያ ማዓንዳኔ፤ 16 ዲዚ ዩይደባኣያታቲ ጎሚ ማዳሢር ዲዛይዳ ሄላ ሜቶ ዲ ዔካንዳኔ» ጌዔኔ።

18

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዳር ሃዚ ጌዔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዛሢኬ፤ 3 ቤርታ ዲንሢ ናንገ፡ ገብፃ ዓጪ ዓሰ ማዲ ጎይዎ ማዲፖቲ፤ ሃሣ ታ ዲንሢ ጌልዚ ዔኪ ዓኣዳ፡ ካኣናኔ ዓጪ ዓሰ ማዲ ጎይዎ ጌኢፖ ማዲ ማዲፖቲ፤ 4 ታኣኮ ዎጎ ቢያ ካፑዎቲ፤ ታ ዓይሢዎዎ ኩንሠዋቲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዛሢኬ። 5 ታኣኒ ዲንሢም ዲንጎ ዳምቦና ዎጎና ጎይዎ ማዲዎቲ፤ ዩይይዳቲ ዲንሢ ሹምፓሢ ዲንሢኮ ዓውሳንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ» ጌዔኔ።

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዘዎ፡- «ዲንሢዳፓ ዎና ማዔቲያ ዲጊና ላሃንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ። 7 ኔ ዲንደና ላሃ ኔ ዓዶ ቦርሲሲፖ፤ ኔ ዲንደዎ ዳውሲሲፖ። 8 ኔኤኮ ዲንደ ለጎንሢናኣ ላሃ ኔ ዓዶ ቦርሲሲፖ፤ 9 ኔ ጌርናኣ ላሃ፤ ሃሣ ኔኤና ዎላ ዲጩ፡ ኔ ዲንዳ ሜሌ ዓሰፓ ሹዔያ ማዔቲያ ኔ ዓዶ ሜሌ ዓሰፓ ሹዔያ ማዔ ኔ ጌርና ላሃ። 10 ዳውሲንቲ ኔኤኮ ማዕ-ዎጉዲ ኔኤኮ ናኣዚ ናዎና ላሃ፤ ሃሣ ኔ ናዎኮ ናዎና ማዔቲያ ላሃ። 11 ኔ ዲንደ ሌጋ ሹዔ ወደር ናይ ኔኤኮ ጌርታሢር ዲዘና ላሃ። 12-13 ኔኤኮ ዓዶ ጌርና ዲንደ ጌርና ኔ ዓዶና ኔ ዲንደናኮ ዑኩ ዲጊኒ ማዔሢር ዩይቶናኣ ላሃ። 14 ኔ ዓዶ ዲሹ ማቸናታቲያ ኔ ዓዶ ጌኤዚ ማቸ ኔኤኮ ዲንደ ማዔያታሢር ዔያቶና ላሃ። 15 ኔኤኮ ናኣዚ ማቸናኣ ላሃ። 16 ሃሣ ጌርሲ ማቸ ማዔ፡ ዎይሞናኣ ላሃ። 17 ኔ ዘኦሰካ ዎላ ኮኦማ ላኣሊኮ ናዎ ማዔቲያ ዲዘኮ ናኣዚ ናኣ ኔኤና ዲጊንቲያታሢር ዔያቶና ላሃ። 18 ማቸ ኔኤኮ ሳዘና ዓኣንቲ ኔኤኮ ማቸኮ ጌር ጊንፃኣ ማቸ ማሃ ዔኪፖ፤ ዲዘና ላሃ።

19 «ሻቲሞ ሙኪ ዓኣ፡ ላኣሊና ላሃ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዎጎ ጎይዎና ዲዛ ዲኢቲያታሢርኩ። 20 ሜሌ ዓሰኮ ላኣሊና ላሃ ኔና ዲኢሲፖ። 21 ናኣቶይዳፓ ኔኤኮ ዓይጎ ናይያ ማም ሞሎኬ ጌይንታ ያኣዘም

17:10 17:10 ማዢ. ማፃ 9:4፤ ሊዊ. ዓከ 7:26-29፤ 19:26፤ ላሚ. ዎማ 12:16፤ 23፤ 15:23። 17:11 17:11 ዔብ. 9:22።
18:5 18:5 ኔሄ. 9:29፤ ሃዚ. 18:9፤ 20:11-13፤ ሉቃ. 10:28፤ ሮሜ 10:5፤ ጋላ. 3:12። 18:9 18:9 ሊዊ. ዓከ 20:17፤ ላሚ. ዎማ 27:22። 18:14 18:14 ሊዊ. ዓከ 20:19-20። 18:15 18:15 ሊዊ. ዓከ 20:1። 18:16 18:16 ሊዊ. ዓከ 20:21። 18:17 18:17 ሊዊ. ዓከ 20:14፤ ላሚ. ዎማ 27:23። 18:20 18:20 ሊዊ. ዓከ 20:10። 18:21 18:21 ሊዊ. ዓከ 20:1-5። 18:22 18:22 ሊዊ. ዓከ 20:13።

ሚቺ ዲንጎ ባአዚ ማሂ ዲንጊ ኔ ያኦሲኮ ሱንዖ ዲኢሲፖ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ። 22 ያኦሲ ዲፃ ባአዚ ታህረ ላኦሊና ላሃ ጎይዖ ዓቲንቄና ላሂፖ፤ 23 ዓይጎ ዓሲ ዓቲንቄታቲያ ላኦሊ ቆልሞና ላሆፓ፤ ዩያጉዴ ዳውሲሳ ባአዚ ማዲፃ ዳምቦ ጎይዖና ዲኢቲያ ማሃኔ።

24 «ዔያቶኮ ዓጮ ዔኪ ኔና ጌልዛኒ ታኣኒ ዳውሴ፣ ሜሌ ዴራ ፔና ዩያ ባኮና ዲኢሴያታህረ ኔኤኒ ዩያ ባካፓ ፔቲማታዎ ማዲ ኔና ዲኢሲፖ። 25 ዔያቶኮ ማዲ ሳዖ ዲኢቲያ ማሃህረ ታኣኒ ዩና ሳዖ ማቶ ዓጌኔ፤ ዩያሮ ዩና ሳዓ ዲኢካ ናንጋ ዓሶ ፔ ዳንጋፓ ጩቲኔ። 26-27 ዔያታ ዩያ ፑርቶ ባኮ ቢያ ማዲያና ሳዖ ዲኢሴኔ፤ ዲንህ ጋዓንቲ ዩያ ባኮ ቢያ ማዲፖ፤ ዲሲራዔኤሌ ዓሶዎ ማም ዲኢካ ናንጋ ሚሌ ዓሲ ማዔቲያ ቢያህ ዩያ ዎጎና ዳምቦና ዲንህ ካፓፓዲያ ኮይሳኔ። 28 ዲንህያ ዔያቶ ጎይዖ ሳዖ ዲኢሴያ ማዔቲ ዲንህኮ ቤርታ ዓአ ዓይሁዴ ማዒባአ ዓሶ ሳዓ ፔ ዳንጋፓ ጩቲ ጎይዖ ዲንህያ ጩታንዳኔ። 29 ዩንህ ሶርሲሳ ባኮይፓ ፔቲማታዎ ማዲህ ታኣኮ ዴር ባአካ ማዒ ፓይዲንታኒ ኮይሱዋሴ።

30 «ታኣኮ ዓይህያ ቢያ ኩንሁዋቲ፤ ዩያኮ ቤርታ ሳዔሎይዳ ናንጋ ዓሳ ማዲ ፑርቶ ማዲ ፔቲታዎ ማዲፖ፤ ዩያ ማዲህና ዲንህ ዲኢሲፖ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦሲኮ» ጌዔኔ።

19

ዲማ ዲማ ዎጊ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሲራዔኤሌ ዴርም ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦሲኮ ዲማዲያታህረ ዲንህያ ታኣም ዲማዲያ ማዕታ፤ 3 ዲንህ ፔቲ ፔቲህ ዲንህኮ ዓድና ዲንድና ቦንቹዋቲ፤ ታኣኒ ሃውሽጎ ጌዔ ኬሎ ካፒ ቦንቹዋቲ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦሲኮ።»

4 «ታና ሃሺ ሜሌ ያኦዞ ካኦሽኪፖ፤ ዓንጊና ኮሻና ካኦሽኮ ባአዚያ ማዢ ካኦሽኪፖ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦሲኮ።»

5 «ፔቲሞና ዲንጊንታ ዲንጊያ ታኣም ዲንህ ዲንጋ ዎድና ዲንህኮ ዲንጊያ ታ ዔካያ ማዓንዳጉዲ ማሂ ሺኢሹዋቲ። 6 ሹኪንቲ ዓሽካ ሹኪንቲ ዓሶ፣ ሃንጎ ዚር ጉቲ ሙይንታንዲያ ኮይሳኔ፤ ሃይህሳ ኬሊ ሃላንዳኣና ዓቲ ዴዔቲ ዓሽካ ታሚና ሚቸንቶንጎ፤ 7 ሃይህሳ ኬሎና ሙይንቲቲ ዩይ ዲኢቲያኬ፤ ዩያ ታ ዔካ ዲንጊህቲዋሴ። 8 ዩያ ሙዔ ዓህ ታኣም ዲማዲ ባኮ ሺሌዔ ባአዚ ማሂ ዛጌህረ ዳቢንቲ ዲዛኮ ማዓንዳኔ፤ ዩይ ዓህ ታ ዴር ባአካ ማዒ ፓይዲንታዓኬ።

9 «ዲንህ ዲንህኮ ማኦሎ ቡራ ዎድና ጎዡኮ ዓጮ ዛሎይዳ ዓአ ሃኦኮ ዔኪፖ፤ ቶሊ ዓቲ ሃኦኮ ጊንህ ማዒ ዚንጊፖ፤ 10 ዎይና ካፃም ኔ

ማንፃ ዎድና ዓቲ ዓኣፖንታ ሳዓ ዲኢኤህንታ ላሚ ጊንህ ሺሪ ማንፃ፤ ዩያ ቢያ ማንቆ ዓሶና ሜሌ ዓጪፓ ሙኬ ዓሶናም ሃሹ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦሲኮ።

11 «ወኡቁፖ፤ ዓሲ ጌሺፖ፤ ሉኡቁፖ፤ 12 ኔኤኒ ማዲኦ ባአዚ ታ ሱንዖና ጫኣቁፖ፤ ዲንህ ዩያይዳያ ማዔቲ ዲንህኮ ያኦሲኮ ሱንዖ ዲንህ ዲኢሳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

13 «ኔ ላጋህም ፑርታ ማዲፖ፤ ሃህ ዲዛኮ ዓአ ባአዚያ ቡሪ ዔኪፖ፤ ዩያጉዲ ሚኢሹ ዲንጊ ኔ ማዲሻ ዓህኮ ሚኢሹ ፔቲ ዓቢያ ኔ ኮይላ ዎይሁዋዖ ቤዞና ዲዛም ጪጌ። 14 ዎይዚ ባይቄ ዓሲ ጫሽኪፖ፤ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲኮ ቤርታ ዲቃንዳ ባአዚ ጊህፖ፤ ኔኤኮ ያኦሲኮ ዲንጊ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

15 «ዓሲም ጌሰቲ ኔ ዎጋ ዎድና ጉሙርቁንታዖ ሃህ ፒዜ ማዔ፤ ቢያህም ሄኮ ዎጌ፤ ማንቃህም ማንቃቶር ጌይ ዖርጎጫህ ዖርጎቹሞር ጌይ ዴማሲ ዎጊ። 16 ዓሲ ባአካ ሃንቲ ሃንቲ ዓሲ ደንኪ ሺሪፖ፤ ሃህ ዓሲኮ ሺምፖ ባይዛኒ ደንዳዓ ባአዚያ ማዲ ሺሪፖ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

17 «ኔኤኮ ጌርሲ ዲኔና ዲፃፖ፤ ዲ ዳቤ ባአዚ ዓኣቲ ኔኤኮዎ ዩይ ዳቢንቲ ማዕታዎጉ ፔጌና ጎሪ ዲዛ ዞራ። 18 ኔ ዓሶ ዓዳ ኔና ማሂ ናሽኬ፤ ኮሜ ኮፃፖ፤ ሃህ ኮሜ ዓርቁያ ዴዒፖ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

19 «ታኣኮ ዳምቦ ካፑዋቲ፣ ዲማ ዲማ ቶኦኪ ማዔ ቆልሞ ሸዓንዲጉዲ ዎላ ካንህ ቤኤሊሲ፣ ሃህ ዓኪሲሲ፤ ጎሺዳ ላምዖ ቶኦኪ ማዓ ሃኦኮ ኬርቁፖ፤ ሃህ ላምዖ ባአዚ ዎላ ካንህ ሱኪ ዲይሶና ማኦዖዎ ማይንቲ።

20 «ፔቲ ዓሲ ፔኤም ማዲ ወዳር ናይ ሜሌ ዓሲም ጊኢጊሹሰካፓ ናዔሎ ዔካህ ሚኢሹ ጪጊ ዲኡዙዋንቲ ዲንጋ ዓህ ወዳር ናዔሎና ላሂቲ ላምዖንህ ዎጎ ዳቤያ ማዒ ያኦጪንታንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዲዛ ዓህ ማኦራፓፓ፤ ኬሰኪባኣህረ ዎዲ ዔያቶ ዎዲ ዳንዳዕብ። 21 ዩይ ዓህ ዳቢንቲ ዛላ ዲንጊንታ ዲንጊህ ማዓ፣ ፔቲ ዓይ ማራይ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዴርና ካኦማ ማኦር ካር ታ ቤርቶ ዔኪ ሙኮንጎ። 22 ዩካፓ ቄኤሳህ ዩያ ዓህኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ዲንጎ ዲንጊያ ዳምቦ ጎይዖና ዲንጊ ጌኤሹያ ዳምቦ ኩንህንጎ፤ ጎማኦ ዲዛኮ ዓቶም ጌይንታንዳኔ።

23 «ካኣና ዓጮ ጌላዖ ዓይጎዎ ማምዎ ዓኣፒ ዓኣፓ ሚህ ዲንህ ቲኬ ዎድና ሚያኮ ዓኣፓ ዴንዲ ሃይህ ሌዔ ሃላንዳኣና ሙይንቲዋጉዲ ላኣጊንቲህረ ሙይፖ፤ 24 ያይዳሳ ሌዖና ዓኣፔ ዓኣፖ ታና ዲንህ ጋላታንዳ፣ ታኣም ዲንጊንታ ዲማዲ ዲንጊህ ማምዖ፤ 25 ደንጋሳ ሌዖና ጋዓንቲ ሚያኮ ዓኣፖ ሙዕታ፤ ዲንህ ዩያይዳቲ ሚፃ ዲንህኮ ቢያ ዎዴ ዓኣፓንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህኮ ያኦሲኮ።

18:23 18:23 ኬሲ. ማፃ 22:19፤ ሊዊ. ዓኬ 20:15-16፤ ላሚ. ዎማ 27:21። 19:2 19:2 ሊዊ. ዓኬ 11:44-45፤ 1ጴ። 1:16። 19:3 19:3 ኬሲ. ማፃ 20:8፤ 12፤ ላሚ. ዎማ 5:12፤ 16። 19:4 19:4 ሊዊ. ዓኬ 20:15-16፤ ላሚ. ዎማ 5:19-20። 19:12 19:12 ኬሲ. ማፃ 20:7፤ ላሚ. ዎማ 5:11፤ ማቲ. 5:33። 19:13 19:13 ላሚ. ዎማ 24:14-15። 19:14 19:14 ላሚ. ዎማ 27:18። 19:15 19:15 ኬሲ. ማፃ 23:6-8፤ ላሚ. ዎማ 16:19። 19:17 19:17 ማቲ. 18:15። 19:18 19:18 ማቲ. 5:43፤ 19:19፤ 22:39፤ ማር. 12:31፤ ሉቃ. 10:27፤ ሮሜ 13:9፤ ጋላ. 5:14፤ ያይ. 2:8። 19:19 19:19 ላሚ. ዎማ 22:9-11። 19:26 19:26 ማዢ. ማፃ 9:4፤ ሊዊ. ዓኬ 7:26-27፤ 17:10-14፤ ላሚ. ዎማ 12:16፤ 23፤ 15:23፤ 18:10።

26 «ሱጉህ ዓሳ ዓሸኪ ሙይፖቴ፤ ዠዋቶታቴያ ማርሻኣ ማርሸፖቴ። 27 ቶኦኮ ጋፓኖኮ ዴሞ ታይዚ ዛኔሪፖቴ፤ ቡኡጮዋ ዒንህኮ ቃሚህ ታይዚፖቴ፤ 28 ዑፃኣ ዒንህኮ ኮንኮ ጫርጊፖቴ፤ ሃሃ ሃይቄ ዓሶርዋ ዑፃ ዒንህኮ ቴቁ ኪፃሲፖቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

29 «ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶኮ ካኣዠ ማኣራ ማዲንታህጉዲ ዉዲሮ ናፖ ኔኤኮ ዬያ ማዲሺ ዒኢሲፖቴ፤ ኔኤኒ ዬያይዴቴ ማሌ ካኣሺ ኔ ካኣሸካኔ ጌይህኬ፤ ሳዓኣ ዒኢቴ ማድና ኩሚያ ማዓንዳኔ።»

30 ታኣኒ ሃውሾንጎ ጌዔ ኬሎ ካፒ ቦንቹዋቴ፤ ታኣም ዲማዴ ማኣርዋ ቦንቹዋቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

31 «ኔኤኒ ዒኢቴዋጉዲ ሰይናህና ዠዋና ኮራ ዓኣዲፖቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ፆኦዛህኬ።»

32 «ጋርቹ ዓሲም ዴዔ ቤዛፓ ዔቁ፣ ቦንቹ፤ ታናኣ ዒጊጪ ቦንቹ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

33 «ዒንህ ኮይላ ናንጋ፣ ማሌ ዓጪፓ ሙኬ ዓሲም ጌኔ ማዲፖቴ፤ 34 ዒንህ ዓሶም ዒንህ ማዳማጉዲ ኮሺ ባኣዚ ማዲዋቴ፤ ዓዳ ዒንህ ማሃ ዔያቶ ናሽኩዋቴ፤ ሃያኮ ቤርታ ዒንህ ጊብፄ ዓጮይዳ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንጌህ ማሉዋቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንህኮ ፆኦዛህኬ።»

35 «ዒንህ ማካ ባኮና ማፃም ዒንህ ሚፃ ባኮና ዓሲ ጌሺ ማዳ ባኣዚ ማዲፖቴ። 36 ዒንህ ማካ ባኮና ሚፃ ባካ ጉሙርቁንታያ ሃሃ ጎኔ ባኣዚ ማፃንጎ፤ ጊብፄ ዓጫፓ ዒንህ ዔኪ ኬሴህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንህኮ ፆኦዛህ ታናኬ።»

37 ዒንህም ታኣኒ ዒንጌ ዳምቦንታ ዋጎንታ ማዲ ኩንህያ ማዑዋቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

20

ጎሜ ዛላና ሙካ ሜቶ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዴርዋ ሂዚ ጌይ ኬኤዜ፤ ዒንህ ባኣካፓ ማዔቴያ ዒንህና ዋላ ናንጋ ማሌ ዓይጎ ዓሲያ ማፃም ሞሎኬ ጌይንታ ፆኦዛም ፔኤኮ ናኣቶይዳፓ ፔቴ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊህ ማሃ ዒንጋ ዓህ ዴራ ሹቻ ዲይ ዋደንጎ፤ 3 ፔኤኮ ናፖ ሞሎኬም ዒንጊያና ዓፒሎና ማገርንቴ፣ ፆኦሲ ዴርና ካኣማ ጌኤዠ ማኣር ዒኢሳያ ማዔቴ ሃሃ ታኣኮ ሱንፆዋ ጫሽኪሳያ ማዔቴ ዬያ ዓህኮ ታኣኒ ሞርኬ ማዓንዳኔ፤ ታ ዴር ባኣካፓ ታ ዒዛ ባይዛንዳኔ። 4 ጋዓንቴ ዬይ ዓህ ማዳ ባኮ ቢያ ዴራ ዳኪሲ ዛጊ ዋዲዋፖ ሃሽቴ፣ 5 ታኣኒ ታኣር ዬያ ዓህና ዒዛኮ ማኣር ዓሶ ጉቤ፣ ሃሃ ታኣም ጉሙርቁንታያ ማዒ ሞሎኬ ካሸኪ፣ ዒዛና ዋላ ፔቴ ማዓ ዓሶይዳ ቢያ፤ ዴኤፒ ሜቶ ታ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ታ ዓሶ ባኣካፓኣ ታ ዔያቶ ባይዛንዳኔ።»

6 «ዓይጎ ዓሲያ ማፃም ዓሶ ሙዓ ዓሶና ዠኦና ኮይላ ዔኤቢ ፆኦጫኒ ዓኣዴቴ ዴኤፒ ሜቶ ታ ዒዛይዳ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ታኣኮ ዴር ባኣካፓኣ ታ ዒዛ ባይዛንዳኔ። 7 ዒንህኮ ዑፃ ጉቤ ታኣም ዲማዴያ ማሁዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንህኮ ፆኦዛህታህርኬ። 8 ታኣኮ ዓይህያ ካፒ ማዲያ ማዑዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ዒንህ ታኣም ዲማሳ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

9 «ፔ ዓዶና ፔ ዒንዶናም ጋዳንቃ ዓሲ ሹቻ ዲይንቴ ሃይቆም፤ ዬያ ሃይቦይዳ ዒ ጌላህ ፔ ዳቢንቶናኬ።»

10 «ፔቴ ዓሲ ዓሲ ማቾና ላሃቴ ዒዛንታ ዒዛንታ ሹቻ ዲይንቴ ሃይቆንጎ። 11 ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ዒንዶ ለጎና (ዒንዶና) ላሃቴ ዒዛንታ ዒዛንታ ሹጮና ዲይንቴ ሃይቆንጎ፤ ዬያይዲ ዔያታ ሃይቃህ ዔያቶ ዳቢንቶናኬ። 12 ፔቴ ዓሲ ናኣዚ ማቾና ላሃቴ ላምፃንህ ሹጮና ዲይንቴ ሃይቆንጎ፤ ዬያይዲያና ዔያታ ፔኤኮ ዒጊንቶ ዒኢሴህር ዔያታ ሃይቃህ ፔ ዳቢንቶናኬ። 13 ፔቴ ዓሲ ዒንጎቁና ላሃቴ ላምፃንህ ቦርሲሳ ባኣዚ ማዴህር ላምዓህ ሹጮና ዲይንቴ ሃይቆንጎ፤ 14 ዬያይዲ ዔያታ ሃይቃህ ዔያቶ ዳቢንቶናኬ። ፔቴ ዓሲ ዒንዶንታ ናዋንታ ዋላ ዔኤያ ማዔቴ ዬያ ዒ ማዳ ዳውሲሳ ማዳር ሃይህህ ታሚና ሚቹንቴ ሃይቆንጎ፤ ዬያጉዴ ማዳ ዒንህ ባኣካ ማዲንታጎ ኮይሳያቴዋሴ። 15 ፔቴ ዓሲ ቆልሞ ዒኢሴቴ ዬያ ዓህንታ ቆልሞማንታ ዋላ ሹጮና ዲይንቴ ሃይቆንጎ፤ 16 ፔቴ ላኣሊ ቆልሞና ዒኢቴያ ማዔቴ ዒዛንታ ቆልሞማንታ ዋላ ቢያ ሹጮና ዲይንቴ ሃይቆንጎ፤ ዔያታ ሃይቃህና ፔ ዳቢንቶናኬ።»

17 «ፔቴ ዓሲ ፔ ዓዶ ናይ፤ ጊንህ ሃሃ ዒንዳ ማሌ ቤሰካፓ ሾዔ ጌር ዔኤያ ማዔቴ ዴር ቤርቶ ሺኢኪ፣ ዳውሲሳ ማዳ ዒዛኮ ዔርቴም ዴር ባኣካፓ ዴንዲ ባይቆም፤ ፔ ጌርና ላሃ፣ ዳውሲንቴ ዳውሲንቶ ዒ ፔኤኮ ዳንዳፖም። 18 ፔቴ ዓሲ ሻቴሞ ሙኪ ዓኣ ላኣሊና ላሃቴ ላምፃንህ ዴር ባኣካፓ ዲማዲ ባይቆንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒኢቴያ ዔርዛ ዋጎኮ ዔያታ ዑህ ዓኣዴህርኬ።»

19 «ፔቴ ዓሲ ዓዶ ጌርና ማፃም ዒንዶ ጌርና ላሃቴ ላምፃንህ ዒጊኒታያ ዬያ ማዴህር ዬያ ዛሎ ዓጊንታ ሜቶ ዔያታ ዔካንዳኔ፤ 20 ፔቴ ዓሲ ዓዶ ዒሾ ማቾና ማፃም ዓዶ ጌኤዚ ማቾና፤ ሃሃ ዓሶ ማቾና ላሃያ ማዔቴ ዬያ ማዲያና ዬያ ዓሶ ዳውሲሴያ ማዔህር ዬያ ዛሎ ዒጊንታ ሜቶ ዔያታ ዔካንዳኔ፤ ናይ ሾውዋፖ ዔያታ ሃይቃንዳኔ።»

21 ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ጌርሲ ማቾ ጌርሲ ሃይቁዋንቴ ዔኤቴ ዬይ ዓህ ዒኢቴያ ማዓኔ፤ ሃሃ ጌርሲያ ዒ ዳውሲሴህር ናይ ባኣያ ማዒ ዓታንዳኔ።»

22 «ዒንህ ናንጋንዳጉዲ ታኣኒ ዒንህ ጌልዛንዳ፣ ካኣናኔ ዓጫ ፔ ዳንጋፓ ዒንህ ጩቴዋጉዲ ታኣኮ ዳምቦና ዋጎና ካፒ ማዲያ»

19:28 19:28 ሊዊ. ዓክ 21:5፤ ላሚ. ፆማ 14:1። 19:29 19:29 ላሚ. ፆማ 23:17። 19:30 19:30 ሊዊ. ዓክ 26:2። 19:31 19:31 ላሚ. ፆማ 18:11፤ 1ሳሙ. 28:3፤ 2ካኣቶ. ማ 23:4፤ ዓሲ. 8:19። 19:34 19:34 ኬሲ. ማፃ 22:21፤ ላሚ. ፆማ 24:17-18፤ 27:19። 19:36 19:36 ላሚ. ፆማ 25:13-16፤ ኮኣኪ. 20:10። 20:9 20:9 ላሚ. ፆማ 21:17፤ ማቴ. 15:4፤ ማር. 7:10። 20:10 20:10 ኬሲ. ማፃ 20:14፤ ሊዊ. ዓክ 18:20፤ ላሚ. ፆማ 5:18። 20:14 20:14 ሊዊ. ዓክ 18:17፤ ላሚ. ፆማ 27:23። 20:16 20:16 ኬሲ. ማፃ 22:19፤ ሊዊ. ዓክ 18:23፤ ላሚ. ፆማ 27:21። 20:17 20:17 ሊዊ. ዓክ 18:9፤ ላሚ. ፆማ 27:22። 20:18 20:18 ሊዊ. ዓክ 18:19። 20:20 20:20 ሊዊ. ዓክ 18:12-14። 20:21 20:21 ሊዊ. ዓክ 18:16።

ማዕቀቱ፤ 23 ዲንሢኮ ቤርታፓ ታ ደውሳንዳ፤
 ዲኢካ ናንጋ ዓሳ ማዳ ባኮ ማዲፖቱ፤ ዲያታ
 ዬያ ባኮ ቢያ ማዳሢሮ ታ ዲያቶ ሻኦኪንቴ።
 24 ዲኤዘር ዲኢቆና ኩሚ፤ ማሎ ዓጩሎ
 ዲንሢ ዳካልሳኒ ታኦኒ ጫኦቆ፤ ዲንሢ ዓጩያ
 ማሢ ታ ዲንሢ ማዲንጋንዳ፤ ማሌ ዳርይዳፓ
 ዲንሢ ዲማሴሢ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ
 ዲንሢኮ ጸኣሢሢ። 25 ዬያሮ ሙይንታንዳ፤ ሻቲ
 ማዕሢንታ ማዲባኦ ቆልሞና ቦያና ካፖቶ ዲማሲ
 ዔሩቶ፤ ሙይንታንቶ ቁፃ ማዕ ቆልሞ፤ ካፖ
 ቦያንታ ካፖንታ ሙይፖቱ፤ ዲኢቱ ባኦዚ ማዕሢ
 ታ ዲንሢ ማዲንጋንዳ፤ ዲያቶ ሙዔቱ ዲንሢ
 ዲኢታንዳ። 26 ዲንሢ ታኦ ሙይፖቱ ማዕቀቱ፤
 ዓይጎር ጌዔቱ ታኦ ዲማዲያኬ፤ ዲንሢ ታ ዳሬ
 ማዕንዳፖ ዲማሌ ዳር ባኦካፓ ታ ዲንሢ ደኦሬ።
 27 «ዓሶ ሙዓ ዓሶና ዠኦና ኮራ ዔኤቢ
 ጸኦጫን ዓኦ፤ ዓቲንቁ ማዕቲያ ላኦሊ ሹጮና
 ዲይንጎቲ ሃይቆንጎ፤ ዬይ ዓሳ ዬያይዲ ሃይቃሢ ፔ
 ዳቢንቶናኬ» ጌዔ።

21

ቁኤሶ ማዲሢንጎቲ ዳምቤ

1-4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓኦኔ ፃጳፓ
 ማዕ ቁኤሶ ማዲ ጌዔ፤ ቁኤሴ ማዕ ዓይጎ
 ዓሶያ ዓጊኒ ሃይቁ ዎዶና ዲንዶ፤ ዓዶ፤ ዓቲንቆ
 ናፖ፤ ወዲሮ ናፖ፤ ጌርሰንታ ለዒ ባኦ ጋራ ዓኦ
 ጌርንታኮ ሌሲ ማዲባኦንጎቲ ዔፒ ዘላና ዲንጎቲ
 ዲንጊኮ ሌሲ ካኦሚ ፔና ዲኢሶፓ።»
 5 «ዓይጎ ቁኤሴ ማዕቲያ ሃይቁ ዓሶ ዘላ ሲዬ፤
 ፔኤኮ ቶኦኮ ጉኡሎፓ፤ ቡኡጮቶ ቲቁ ቃሚሢ፤
 ዑዎቶ ፔኤኮ ሙርቶ፤ 6 ቁኤሴ ቢያ ታኦ
 ዲማዲያ ማዲ ሱንፖ ታኦኮ ጫሽኪሱቶ ማዕንጎ፤
 ሃሢ ዲኢ ታኦ ሙዎ ዲንጊያ ዲንጋያ ማዕሢሮ
 ታኦ ዲማዲያ ማዕኔ። 7 ቁኤሴ ማዕ ዓሶ ካኦኮ
 ማኦርይዳ ናንጋ ላኦ ማዕቲያ ዘኦዛ ኮኦማ
 ላኦሊ ማዕቲያ ሃሢ ዓንጀንጎቲ ኬሰኬ ላኦሊ
 ዔኮፓ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ቁኤሴ ቢያ ታኦ ዲማዲያ
 ማዕኒ ኮይሳሢሮ። 8 ቁኤሴ ታኦ ሙኡዚ
 ዲንጊሢ ዲንጋያታሢሮ ዳራ ታኦ ዲማዲያ ማሢ
 ዔያቶ ዘጎንጎ፤ ታኦኒ ዲንሢ ታኦ ዲማዲያ፤ ናንጊና
 ናንጋ ጎዳሢ ዲማዲያታሢሮ ዲያታ ዲንሢ ቤርታ
 ታኦ ዲማዲያ ማዕንጎ። 9 ቁኤሴኮ ወዲሮ ናይ
 ካኦኮ ማኦራ ናንጋ ዘኦሰካ ኮኦማ ማዕቲ ዓዶ
 ዲዛ ዳውሲሳሢሮ ታሚና ሚቶንጎቲ ሃይቆንጎ።»
 10 «ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ዘይቶ ቲዠና
 ቲሽኪንጎቲ፤ ቁኤሶ ማኦሚያኦ ማይንታንዳፖ ዲ
 ታኦ ዲማዲያ ማዕሢሮ ዓሶ ሃይቁ ዎዶና
 ሲዬ ዔርዛኒ ቶኦኮ ፔኤኮ ጉኡሊንጎቲ ማኦሚያ
 ዳርዘፓ፤ 11-12 ዲኢ ታኦ ዲማዲያታሢሮ
 ዓፒሎና ማዠንጎቲ፤ ጸኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦራፓ
 ኬሰኬ ዳንዲ፤ ሃሢ ዓዶኮ ማዕቲያ ዲንዶኮ ሌሲ
 ዓኦ ቤሲታቲያ ማሌ ዓሶ ሌሲ ዓኦ ቤሲ ጌሊ
 ፔና ዲኢሶፓ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ። 13 ዬይ
 ቁኤሳሢ ኩሙሢ ወዲሮ ናይ ዔኮንጎ፤ 14 ዓኒ
 ሃይቁ ላኦሊ፤ ዓንጀንጎቲ ኬሰኬ ላኦሊታቲያ፤ ሃሢ
 ካኦኮ ማኦራ ናንጋ፤ ዘኦዛ ኮኦማ ላኦሊያ ዔኮፓ፤
 ጋዓንጎ ፔ ዳር ባኦኮይዳፓ ኩሙሢ ወዲሮ
 ናይ ዔኮንጎ። 15 ዬይ ያዲ ማዲባኦታቲ ታኦ

ዲማዲያ ማዕኒ ኮይሳ፤ ዲዛኮ ናኦታ ዳምቦ ጎይፖና
 ዲኢቲያ ማዕንዳ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዲዛ
 ታኦ ዲማዲያ ታናኬ» ጌዔ።
 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 17 «ዓኦኔ ማዕ
 ሃዚ ጌይ ኬኤዬ፤ ሔ ፃጳይዳፓ ጉንፖ ማዕ ዓሶ
 ታኦ ሙኡዚ ዲንጊሢ ሸኢሽ ዲንጋኒ ኮይሱቶ፤
 ዬይ ዳምባ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ካፒንጎቲ ናንጋያ
 ማዕንጎ፤ 18 ጉንፖ ማዕ ዓይጎ ዓሶያ ጌይፖ፡-
 ዓኦፒ ባይቁ ዓሶ፤ ዎሶ ማዕቲያ ሚዛጸቶ ዓሶ፤
 19 ኩቶ ማዕቲያ ቶኪ ዎሶ ዓሶ፤ 20 ጊኢሬ ዎሶ
 ዓሶታቲያ ቃሚሢ ዓሶ፤ ዓኦፒ ሃርጌ ዓኦ ዓሶ፤
 ዲማ ዲማ ዑሢዳ ኬሰካ ዳርዓ ዓርቁ ዓሶ፤
 ሃሢ ዓሽቲሚ * ሙኡዚ ዲንጊሢ ታኦ ሸኢሽ
 ዲንጋንዳ፤ ኮይሱቶ። 21 ቁኤሳሢ ዓኦኔ ፃጳፓ
 ጉንፖ ማዕ፤ ዓይጎ ዓሶያ ሙኡዚ ዲንጊሢ ታኦ
 ሸኢሽ ዲንጋኒ ዳንዳዑቶ። 22 ዬያጉዳ ዓሢ
 ታኦ ዲማዲያ ሙዎና ዑሢ ዓኦ ዳኦ ታኦ ዲማዲያ
 ማዕ፤ ታኦ ሸኢሽጎቲ ሙዎ ሙዒኒ ዳንዳዓ።
 23 ጋዓንጎቲ ዲዛኮ ጉንፖ ማዕ ዑሢ ዓኦሢሮ
 ታኦ ዲማዲያ ማኦር ዲኢሱቶዲ ታኦ ዲማዲያ፤
 ጎኦሶና ዓፒሎና ሚቶ ዲንጎ ቤዞና ባንሢ ዑኮፓ፤
 ቁኤሶ ታኦ ዲማዲያ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ»
 ጌዔ ኬኤዬ።
 24 ዬያ ባኮ ቢያ ዓኦኔና ናኦቶናም፤ ሃሢ
 ዲሰራዔኤሌ ዳርማኦ ቢያ ሙሴ ኬኤዬ።

22

ጸኦሲ ማዲያ ዲንጊሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓኦኔና ዲዛኮ
 ናኦቶናም ሃዚ ጌዔ፤ ታኦኮ ዲማዲያ ሱንፖ ዲንሢ
 ጫሽኪሱቶዲ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ታኦ ዲንጋ
 ባኮ ቢያ ቦንቶ ዔኪጋፓ ታኦ ዲማዲያ ማሢ
 ካፑቶ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ። 3 ዲንሢ
 ፃጳፓታ ዲኢቱ ዓሶ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ታኦ
 ዲማዲያ ዲንጌ ዲንጊያ ባንሢ ጫርቁ ዑኬቲ፤ ታ
 ቤርታፓ ዬይ ባይቆንጎ፤ ዬይ ዳምባ ሙካ ዎዶ
 ቢያይዳ ካፒንጎቲ ናንጋያ ማዕንጎ፤ ታኦኒ ናንጊና
 ናንጋ ጎዳኬ።»
 4 «ዓኦኔ ፃጳፓ ማዕ ዓይጎ ዓሶታቲያ
 ዑሰካ ኬሰካ ዳርዓ ዓኦያ ማዕቲያ፤ ሃሢ ሃርጌ
 ዘላና ዑሰካፓ ዓልቃ ባኦዚ ዓኦ ዓሶ ዳምቦ
 ጎይፖና ጌኤሽካንዳ፤ ሃላንዳኦና ታኦ ዲማዲያ
 ሙዎ ሙዎ፤ ዬያጉዳ ሃሢ ሌሲ ካኦሚ ዲኢቲ
 ባኦዚታቲያ ሸይዞ ዜርፃ ሸኦቲ ዓሶ ካኦማቲ፤
 5 ዲኢሳያ ማዕ፤ ሳዓና ጎቶንጎቲ ሃንታ ባኮታቲያ
 ዲኢቲያ ማዕ ዓሶ ካኦማቲ፤ 6 ዬያጉዳ ባኮ ቢያ
 ካኦማ ቁኤሳሢ ዳንዲ ዲባኒ ሃላንዳኦና ዲኢቲያ
 ማዕንዳ፤ ዑዎ ዎኦሢና ማሰቲባኦቲ፤ ታኦ
 ዲማዲያ ዲንጊያ ዲ ሙዎ። 7 ዓባ ጌሌሰካፓ ዲ
 ጌኤሽ ማዕንዳሢሮ ታኦ ዲማዲያ፤ ሃኦኮ ዲንጊያ
 ዲዛሲ ዲ ሙዒኒ ዳንዳዓ፤ 8 ሃይቁ፤ ሃሢ ቦዎ
 ዎቆ ባኦዚኮ ዓሽኪ ሙዎ፤ ዬያ ሙዔቲ ዲዛ
 ዲኢሳንዳ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»
 9 «ቁኤሳ ቢያ ታኦ ካፒባኦቲያ ዲንጌ ዳምቦ
 ካፖንጎ፤ ዬያ ዲያታ ካፒባኦቲያ ጋዓንጎ ዓይሢንጎቲ
 ዲፃፃ ዳቢንጎቲ ዲያቶኮ ማዕቲያ ዲያታ ሃይቃንዳ፤
 ታኦኒ ዲያቶ ታኦ ዲማዲያ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

21:5 21:5 ሊዊ. ዓከ 19:27-28፤ ላሚ. ዎማ 14:1። * 21:20 21:20 ዓሽቲሚ ዬና ቤዞይዳ ኬኤዚንጎቲ ዓሶ ዲይ ዓሽቲንሢ
 ዓቲንቁ ዘላኬ።

10 «ታኣም ዲማዳ፡ ቢንገንቴ ባኮ ሙዓኒ ደንደዓሢ ቁኤሳሢ ማኣር ዓሶ ሌሊኬ፤ ቁኤሳሢኮ ሸኣቹ ማዕቲያ ማኣራ ጨገንቴም ቢዛም ማዳ ዓሶያ ሙዖ፡፡ 11 ጋዓንቴ ቁኤሳሢ ፔኤኮ ማኣራ ሸይንቴያ ማዕ፡ ቢዛም ማዳ ዓሶ ቁኤሳሢ ማዕ ሙዖ ሙዖን፡፡ 12 ቁኤሌ ማዕባኣ ዓሶም ለዕ፡ ቁኤሳሢኮ ናይ ታኣም ዲማዳ ሙዖ ሙዖ፡፡ 13 ጋዓንቴ ዬና ናዕላ ናይ ሸዑዋንቴ ባኒ ሃይቄያ ማዕም ባኒ ማኣራ፡፡ ባንጂንቴ ኬሰኪ ዓዶ ኮይላ ሙኪ ናንጋ ቁኤሌ ናይታቴ ቤርታ ናይ ዓኣዖ ቢዛ ማዳሢ፡፡ ዓዶ ዛሎ ማዕ፡ ታኣም ዲማዳ ሙዖ ሙዖን፤ ዬያ ጎይዖና ታኣም ዲማዳ ባኮ ሙዓኒ ደንደዓ ዓሶ ቁኤሳሢ ማኣር ዓሶ ሌሊኬ፡፡

14 «ቁኤሌ ማኣሪ ዓሶ ማዕባኣ ዓይጎ ዓሶያ ማዖም ዔሩዋዖ ታኣም ዲማዳ ሙዖ ሙደ ጰዴቴ ቢንገንቴ ባኮኮ ደንጎ ኩቸፓ ፔቴ ማዓያ ገዳ ቃሲ ቁኤሳሢ ማሆን፡፡ 15 ዲሰራዕኤሌ ዴራ ታኣም ባንጋ፡ ዲማዳ ቢንገያ ቁኤሳ ዲኢሳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ 16 ገይዖ፡- ታኣም ዲማዳ ቢንገያ ሙዓኒ ኮይሱዋ ዓሶም ቢንገ ባሢ ማዳዳይ ገልዙዋ፡፡ ባንገያ ቢያ ታኣም ዲማዳሢ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ» ገዕ፤፡፡

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 18 «ዓኣር፤ና ዲዛኮ ናኣቶና፤ ሃሣ ዲሰራዕኤሌ ዴርም ቢያ ሃይፓ ዴማ ዓኣ ዳምቦ ኬኤዜ፤ ዲሰራዕኤሌ ዓሶ ማዕቲያ ዕይቶ ባኣካ ናንጋ ማሌ ዓጨ ዓሶ ያኣሶም ናኣቤ ናኣቢ ኩሜም፡ ሃሣ ፔ ሸኔና ታኣም ማቸ ቢንጎንደ ባኣዚ ዕኪ ሸኣሻያ ማዕቲ ቢንገንታ ባካ ዓይይያ ባሃሳ ባኣዚ ባኣያ ማዖን፡፡ 19 ዓዛኮ ቢንገያ ታ ዕካያ ማዓንዳ፡፡ ዕኤሌ ባሃሳ ባኣዚ ባኣያ ባይ፡ ማራይ፡ ሞኣሪ ማዕቲ ገማይ ሃንጎ ዓዴ ዕኪ ሸኣሻን፤ 20 ዕኤሌ ባሃሳ ባኣዚ ዓኣ፡ ዓይጎ ቆልሞዋ ቢንሢ ታኣም ቢንገቴ ዬያ ታ ዕካዓኬ፡፡ 21 ዓይጎ ዓሶኮዋ ናኣቤ ናኣባ ኩሜም፤ ሃሣ ፔ ሸኔና ቢንጎ ባኣዚ ፔቴሞና ቢንጎ ቢንገሢ ማሃ ቢንጋቴ ታኣኒ ዬያ ዕካያ ማዓንዳ፡፡ ባሃሳ ባኣዚ ባኣያ ማዖን፡፡ 22 ዓኣፒ ባይቄያ፡ ማዕቲ፡ ቶኪ ዲዕያ፤ ዬያ፡ ሃሣ ገኢሸካ ከሢ ዓኣያ፡ ቃፃ ዓርቄያንታ ዑፃ ማሌ ከሢ ዓኣ ቆልሞ ታኣም ቢንጎ ቢንገሢ ማሃ ዕኪ ሸኣሻ፤ ዬንሢ፡ ቆልሞ ማቸ ቢንጎ ቤዘይዳ ሙኡዚ ቢንገሢ ማሃ ቢንገ፡፡ 23 ባይታቴያ ማራይ ዋቦ ማዕ ቆልሞ ዓሶ ፔ ሸኔና ቢንጋ ቢንገሢ ማሃ ቢንጋኒ ደንደዓ፤ ጋዓንቴ ናኣቢ ኩንሥሢ ማሃ ዬይ ቢንገንታኒ ደንደዑዋሴ፡፡ 24 ዒኣቄ ዲይንቴ ቆልሞንታ ገኒንቴ ቆልሞ ማዕቲያ ታኣም ቢንጎ ባኣዚ ማሃ ዕኪ ሸኣሻ፤ ዬያ፡ ባኣዚ ቢንሢ ማዕ ታኣም ሸኣሻ ቢንገ፡፡

25 «ዬያ፡ ቆልሞ ማሌ ዓጨ ዓሶዳ፡፡ ዕኪ ታኣም ሙኡዚ ቢንገሢ ማሃ ቢንገ፡፡ ዬያ ቆልሞኮ ባሃሳ ባኣዚ ዓኣያ ታሢር ታኣኒ ዬያ ቢንገያ ዕካያ፡፡» ገዕ፤፡፡

26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 27 «ናኣሪታቴያ ማራይ፤ ሃሣ ዋናይ ሸይንቴ ዋዶና ለንካይ ኬሌ ሃላንዳኣና ቢንዶና ዋላ ዴዖን፤ ጋዓንቴ

ሳላሳ ኬላ፡፡ ዓርቄያ ሙኡዚ ቢንገሢ ማዕ ታኣም ቢንገንታኒ ደንደዓ፤፡፡

28 «ሸዕ ባይ ናኣርማና ዋላ፡ ማራይታቴያ ዋኣሪ ናዖና ዋላ ማቸ ቢንጎ ቢንገሢ ማሃ ፔቴ ኬሌዳ ሸኪ፡፡ 29 ጋላታ ቢንገሢ ታኣም ቢንሢ ቢንጋ ዋዶና ቢንገያ ታ ዕካያ ማዓንዳ ጎይሢ ማሃ ሸኣሻ፡፡ 30 ዚር ሃላንዳኣና ዓይሱዋዖ ቢንገንቴ ኬሎና ዓሸኮ ጋፒሲ ሙዑዋቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፡፡

31 «ታኣኮ ዓይሢያ ካፒ ማዳያ ማዕቲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፡፡ 32 ታኣኮ ዲማዳ ሱንዖ ጫሽኪሲ፡፡ ዲሰራዕኤሌ ዴራ ቢያ ታኣኒ ዲማዳያሢ ዕሪ ታና ቢንጎን፤ ቢንሢ ታኣም ዲማዳሢ፡ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፡፡ 33 ታ ቢንሢ ያኣሲ ማዓኒ ገብፃ ዓጨ፡፡ ቢንሢ ዕኪ ኬሴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ» ገዕ፤፡፡

23

ካኣሽ ኬሌ ማሃ ቢንጎንታ ቢንጎ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዕኤሌ ዓሶም ሃዚ ገዕ፤ ያኣሲ ካኣሽካኒ ቡኪንቶ ቢንጎ ኬሌ ገይ ቢንሢ ዲማሲ ቢንጎንዳ ኬላ ሃኣቶኬ፡- 3 ላሆ ኬሌ ማዳ ቢንሢ ማዳ፡፡ ለንካሳ ኬላ ጋዓንቴ ሃውሽ ቢንጎ ኬሌ ታሢ ዕሩዋቴ፤ ዬማ ኬሎ ታና ካኣሽካኒ ሌሊ ቡኪንቴዋቴ፡ ማሌ ማዳ ማዳ፡፡ ቢንሢ ናንጋ ቤዘ ቢያይዳ ሃውሽ ኬላ ታኣም ዲማዳ፡፡»

ዑሣ ዓኣዲያ ቢንጎንታ ላኣዳ ሙዒ ቢንጎ ኬሎ (ፓይ. ማፃ 28:16-25)

4 «ፔቴ ፔቴ ቢንጎ ኬላ ዕርቲም፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቢንሢ ቡኪ ቡኪ ቢንጎንዳ ዴኤፖ ዴኤፖ ኬሎንሢ ሃኣቶኬ፡- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢንጎንታ፡- ዑሣ ዓኣዲያ ኬላ ቢንጎንቶ ዓርቃሢ ቤርታሳ ዓገናኮ ታጰ ያይዳሳ ኬሎ ዓባ ገሌ ሳዓ ሃባርታዛኬ፤ 6 ታጰ ደንጋሳ ኬሎ ላኣዳ ሙዒ ቢንጎ ኬላ ቢንጎንቶ ዓርቃ፤ ዬማ፡ ዴንዳ ለንካይ ኬሌ ሃላንዳኣና ሙኡቃ ፃኣዛ ገሌባኣ ላኣዳ ሙዑዋቴ፡፡ 7 ዬያ፡ ኬሎኮ ቤርታሳ ኬሎ ታና ካኣሽካኒ ቡኪንቴዋቴ፤ ቢንሢ ማዳ ማዳ፡፡ 8 ለንካይ ኬሌ ሃላንዳኣና ሙዖ ቢንገያ ታኣም ሸኣሻ፡፡ ሳላሳ ኬሎና ቢንሢ ማዳ ሃሽ ታና ካኣሽካኒ ቡኪንቴዋቴ» ገዕ፤፡፡

ቤርቲ ቢንገሢ ቢንጎ ኬሌ

9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 10 «ዲሰራዕኤሌ ዴርም ሃዚ ገዕ፤ ታኣኒ ቢንሢም ቢንጋ ሳዕሎ ገላዖ ጎሽኪ ማኣሎ ቢንሢ ቡራ ዋዶና ቤርታሳ ናኣር ቁኤሳሢ ማዕኪ ዬይ ቢንጎ፡፡ 11 ዬካፓ ዬያ ታ ዕኪያ ማዓንዳ፡፡ ቁኤሳሢ ናኣር ዠገሊ ታኣም ዲማዳ ቢንገሢ ማሃ ቢንጎን፤ ዬያ ዓዚ ቢንጋኒ ኮይሳሢ ሃውሽ ኬሎኮ ዚር ጉቴ ማዖን፡፡ 12 ቢንሢ ሃኣኮ ቢንገያ ቢንጋ ኬሎና ቢንጎ ባኣዚ ባኣያ፡ ፔቴ ለዕ ማዕ ዓዴ ማራናይ ማቸ

22:20 22:20 ላሚ. ዋማ 17:1፡፡ 23:3 23:3 ኬሲ. ማፃ 20:8-10፤ 23:12፤ 31:15፤ 34:21፤ 35:2፤ ላሚ. ዋማ 5:12-14፡፡ 23:5 23:5 ኬሲ. ማፃ 12:1-13፤ ላሚ. ዋማ 16:1-2፡፡ 23:8 23:8 ኬሲ. ማፃ 12:14-20፤ 23:15፤ 34:18፤ ላሚ. ዋማ 16:3-8፡፡

ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ሃኦኮና ዋላ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሹዋቱ። 13 ሃሣ ዩያና ዋላ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንቴ፣ ላምዎ ኪሎ ማዓ ሺኢቹ ዲኢሊ ሙኡዚ ዲንጊሢ ማሂ ዔኪ ሺኢሹዋቱ፤ ዩያኮ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊሢ ማዎንጎ፤ ሃሣ ፔቲ ዶሎዜ ማዓንዳ ዋይኔ ዑሺያ ዔኪ ሙኪ ዲንጉዋቱ። 14 ዩያ ዲንሢ ታኦም ዲንጋንዳሢኮ ቤርታ ዓኮ ሃኦኮ ተሻሢ ዓኦ ማዔቲያ ሻኦቱ፤ ሃሣ ዋዲ ላኦዲያ ሙይፖቲ፤ ዩይ ዲንሢ ናንጋ ቤዘ ቢያይዳ ሙካ ሾይንታ ካፒ ናንጋ ዳምቤ ማዎንጎ።»

ሃኦኮ ቡር ዋደና ቦንቾ ኬሊ
(ፓይ. ማፃ 28:26-31)

15 «ዡጊ ዲንጊንታ ዲንጊፃ ዲንጊንቲ ኬላፓ ሴካ ላንካይ ቃልሾ ኬሊ ፓይዲዋቱ። 16 ላንካሳ ቃልሾኮ ደንጊታሚ ኬሊ ማዓ ዓቦና ላሚ ዩኖ ዓኮ ሃኦኮይዳፓ ሙኡዚ ዲንጊሢ ታኦም ዲንጉዋቱ፤ 17 ዓዚ ኬሎና ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔ ማኦራፓ ላምዎ ኪሎ ማዓ ዛይቲና ዲርኪንቴ ዲኢሊ፣ ሙኡቃ ፃኦዛ ዋሂ ላምዎ ኪሎ ማዓ ሺኢቹ ዲኢሊና ላኦዲና ላኦዲ ዡጊ ዲንጊንታ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጎንጎ፤ ዩያ ሃኦኮኮ ቤርቶ ዲንጊፃ ማሂ ታኦም ዔኪ ሺኢሹንጎ። 18 ዩያ ካሃና ዋላ ቦሂሳ ባኦዚባኦ፣ ፔቲ ሌዔ ኩሜ ላንካይ ዓዴ ማራናይ፣ ፔቲ ጌማናይና ላምዎ ዓዴ ማራይ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ዔኪ ሺኢሹንጎ፤ ዩያ ታ ሃኦኮ ዲንጊፃና ዋይኖ ዑዡና ዋላ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊሢ ማዔ ታኦም ዲንጊንቶንጎ፤ ዩያኮ ሳዋ ታና ዋዛሳያ ማዓንዳ። 19 ዩያጉዲ ሃሣ ጎሚ ጌኤሻ ዲንጊሢ ማዓ ፔቲ ኮላይ፣ ፔቲ ሌዔ ማዔ ላምዎ ዓዴ ማራናይ፤ ፔቲሞና ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ሺኢሹዋቱ። 20 ዩካፓ ቄኤሳሢ ካሃንሢና ላምዎ ማራናኦቶንሢና ዋላ ዡጊ፣ ታኦም ዲማዴ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጎንጎ፤ ዩይ ቄኤሳሢ ዛላ ማዓያ ማዓንዳ፤ ዩንሢያ ታኦም ዲማዴ ዲንጊሢኬ። 21 ዩኖ ኬሎ ታና ካኦሽካኒ ቡኪንቲዋቱ፤ ሜሌ ማዶ ማዲፖቲ፤ ዩይ ዲንሢ ናንጋ ቤዘ ቢያይዳ ሙካ ሾይንታ ካፓ ዳምቤ ማዎንጎ።

22 «ዲንሢ ማኦሎ ቡራ ዋደና ጎዡኮ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ዓኦ ሃኦኮ ዔኪፖቲ፤ ሃሣ ቶሊ ዓቲሢ ጊንሣ ዚንጊፖቲ፤ ዩያ ማንቆ ዓሶና ሜሌ ዓጮፓ ሙኬ ዓሶናም ሃሹዋቱ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፃኦዛሢኬ።»

ዓኮ ሌዎ ቦንቾ ኬሊ
(ፓይ. ማፃ 29:1-6)

23-24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሙሴ ሂዚ ጌዒ ኬኤዛንዳጉዲ ዓይሢ። «ላንካሳ ዓጊኖኮ ቤርታሳ ኬሎ ዲማ ቦንቾ ኬሊ ማሂ ቦንቾዋቱ፤ ዛይ ዋርቄንቲ ዋደና ታና ካኦሽካኒ ዲዞ ኬሎ ቡኪንቲዋቱ። 25 ዩኖ ኬሎ ታኦም ሙኡዚ ዲንጊሢ ዲንጉዋቱ፤ ሜሌ ዲንሢኮ ማዶ ማዲፖቲ።»

ጎሜ ጌኤሾ ኬሊ
(ፓይ. ማፃ 29:7-11)

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም።- 27 «ላንካሳ ዓጊኖኮ ታጳሳ ኬሎና ዴሮኮ ጎሞ ጌኤሾ ኬሊ ማዎንጎ፤ ታና ካኦሽካኒ ቡኪንቲ፣ ፔቲታዎ ዔኤቢ ሙዑዋዎ ፔኤቁዋቱ፤ ታኦም ሙኡዚ ዲንጊሢያ ዲንጉዋቱ። 28 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፃኦዛሢ ቤርታ ዩና ኬሎላ ዴሮኮ ጎሞ ጌኤሾ ዳምባ ኩንሢንታ ኬሎታሢሮ ዩኖ ኬሎ ዓይጎ ማዶ ማዲፖቲ። 29 ዩኖ ኬሎና ሙኡዚ ሙዔ ዓሲ ታ ዓሶ ባኦካፓ ባይቆንጎ፤ 30 ዩያጉዲ ዓይጎ ማዶ ማዎም ማዶ ዓሲ ታኦኒ ታ ዴሮ ባኦካፓ ባይዛንዳ። 31 ዩያሮ ፔቲታዎ ዲዞ ኬሎና ማዶ ማዲፖቲ፤ ዩይ ዲንሢ ናንጋ ቤዘ ቢያይዳ ሙካ ሾይንታ ካፓ ዳምቤ ማዎንጎ። 32 ዩኖ ዓጊኖኮ ታዞጳሳ ኬሎ ዓባ ጌሌማፓ ዴንዲ ዚሮ ዓባ ጌላንዳኦና ዓይጎ ባኦዚያ ሙዑዋዎ ዩኖ ኬሎሎ ዲማ ሃውሺሢ ኬሊ ማሂ ቦንቾዋቱ» ጌዔ።

ዉልሾ ዴማ ዴዒ ቦንቾ ኬሎ
(ፓይ. ማፃ 29:12-40)

33 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም።- 34 «ዲሰራዔኤሌ ዴሮም ሂዚ ጌዔ፤ ላንካሳ ዓጊኖኮ ታጳ ደንጋሳ ኬላፓ ዓርቄ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ዉልሾ ዴማ ዴዒ ቦንቾንታ፣ ታ ኬሎ ቦንቾዋቱ፤ 35 ዩንሢ ኬሎይዳፓ ቤርታሳ ኬሎ ቡኪ ታና ካሽኩዋቱ፤ ሜሌ ዓይጎ ማዶ ማዲፖቲ፤ 36 ዩንሢ ላንካዎ ኬሎንሢ ቢያይዳ ሙዎ ዲንጊፃ ታኦም ሺኢሹዋቱ፤ ሳላሳ ኬሎና ታና ካኦሽካኒ ቡኪንቲዋቱ፣ ሙዎ ዲንጊፃዎ ታኦም ዲንጉዋቱ፤ ዩና ጋፒንሢ ቡኪንቲ ኬሊ ማዔሢሮ ሜሌ ማዶ ዲንሢኮ ማዲፖቲ።»

37 «ሚቹ ዲንጎ ዲንጊፃ፣ ሙዎ ዲንጊፃ፣ ዑዡ ዲንጊፃንታ ሜሌ ሜሌ ዲንጊፃዎ ታኦም ኮይሳሢ ጎይፃ ቢያ ኬሊ ዲንጊ ታና ዲንሢ ካኦሽካንዳ ታኦኮ ቦንቾ ኬሎንሢ ዩንሢኬ። 38 ዩንሢ ባኮ፣ ታኦኮ ቦንቾ ኬሎና ዲንሢ ዲንጋ ዲንጊፃይዳ፣ ናኦ ባንሢ ዲንጋ ዲንጊፃይዳ፤ ሃሣ ዲንሢ ሽኔና ዲንሢ ዲንጋ ዲንጊፃይዳ ቃሲ ዲንሢ ዲንጋንዳ ባኦዚኬ።»

39 «ማኦሎ ዲንሢ ቡሬሰካፓ ላንካሳ ዓጊኖኮ ታጳ ደንጋሳ ኬላፓ ዓርቃሎ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ዋዛ ቦንቾ ታ ቤርታ ቦንቾዋቱ፤ ዩያቶይዳፓ ቤርታሳ ኬሎማና ሳላሳ ኬሎና ዲማ ሃውሺሢ ኬሊ ዲንሢም ማዎም። 40 ዩኖ ቤርታሳ ኬሎይዳ ዲንሢ ቲኬ ኮዡ ሚዎ ዓኦፖንታ ሜኤፃ ዲላሽንታ ሃሣ ዓኦ ሚሢ ዋላሽ ማንሢ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፃኦዛሢ ቤርታ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ዋዛዲዋቱ። 41 ዩኖ ቦንቾ ሌዓ ሌዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ቦንቾዋቱ፤ ዩይ ዲንሢኮ ናኦቶኮ ናኦቶና ናንጋ ዳምቤ ማዎንጎ፤ ላንካሳ ዓጊኖና ዓጊኖና ቦንቾዋቱ። 42 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ዉልሻ ዴንካ ዴዎንጎ፤ 43 ዩያይዲያና ታኦኒ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ጊብፃ ዓጮፓ ኬሳኦና፣ ዴራ ዋዡ ዴንካ ናንጋንዳጉዲ ማሂሢ ዲንሢኮ ናኦታ ዔራንዳ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፃኦዛሢኬ» ጌዔ።

23:18 23:18 ኬሲ. ማፃ 23:16፤ 34:22፤ ላሚ. ዋማ 16:9-12። 23:22 23:22 ሊዊ. ዓኬ 19:9-10፤ ላሚ. ዋማ 24:19-22።
23:32 23:32 ሊዊ. ዓኬ 16:29-34። 23:36 23:36 ላሚ. ዋማ 16:13-15።

44 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያታ ካኣሽኪ ቦንቻንዳ ከሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሙሴ ዩያይዲ ዔርዘኔ።

24

የኦሲ ካኣሽኪንታ ማኣር ጋራ ፖሞ ፖሞ (ከሴ. ማፃ 27:20-21)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓፒሎና ማዢንቲ፣ የኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ጋራ ዓኣ ፖሞ ቢያ ዎዴ ፖሞ ዳዓንዳጉዲ ሪሚቶ ዓኣፖ ጨኡጲ ጊሶና ዛይቶ ኔኤም ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ከኤዜ። 3 ዩካፓ ዓኣርኔ ዋንቶ ዋንቶ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ የኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣርኮ ጋራ ዓኣ ታኣቦቶኮ ቤርቶ ዛላ፣ ጎኦቦና ዓፒሎኮ ዙላ ታ ቤርቶይዳ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ዔኤሄ ጎይሣ ዎይሆንጎ፤ ዩይ ዳምባ ሙካ ሾይንታ ቢያ ካፒ ማዳያ ማፖንጎ። 4 ዓኣርኔ ዩንሣ ፖፖንሣ ጌኤሺ ዎርቁና ኮሺንቲ ሻርናይዳ ጊኢጊሺ ጌሆንጎ፤ ዩንሣ ፖሞ ቤርቶይዳ ቢያ ዎዴ ዔኤቲ ዳዓያ ማዓሣ ዛጎንጎ።»

የኦሲም ዒንጎ ላኣዳ

5 «ዩያጉዲ ሃሣ ታጸ ላምፖ ኪሎ ማዓንዳ ሺኢቹ ዲኢሊ ዔኪ፣ ታጸ ላምፖ ዳካ ዳካ ላኣዳ ላኣዳ፤ 6 ዩንሣ ላኣዳንሣ ታ ቤርቶይዳ ዓኣ፣ ጌኤዮ ዎርቆና ጸርቆና ዳጌ ሎኦዮ ዎይቶይዳ ላሆንሣ ፔቲ ዛላ፣ ዓቲ ላሆንሣ ሳጎ ዛላ ዎሊ ቤኤዚ ጌሣ። 7 ታኣም ሚቹ ዒንጎ ዒንጊያ ማሊሳ ላኣዳ ዒንጊሣ ማዓሣ ዔርዘኒ ጌኤሺ ዑንጃ ላምፖ ዎሊ ቤኤዚ ጌሆና ላኣዳኮ ኮራ ኮራ ጌሣ፤ 8 ዩይ ሙካ ዎይይዳ ሃውሾ ከሎ ከሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጌሣንቲ ዳፖንጎ፤ ዩይ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዎዴ ማዲ ኩንሣኒ ኮይሳ ጫኣቁም ዳምቤከ። 9 ዩይ ካሣ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ማዓያከ። ዔያታ ታኣም ዳማዴ ቤዛይዳ ሙፖንጎ፤ ዩይ ሚቹ ዒንጎያ ማሃ ሺኢሾና ዒንጊያ ታኣም ዳማዴያ፣ ዔያቶ ዛላ ማዓያከ» ጌላ ዓይሣ።

የኦሲ ጫሽኪ ዓሲዳ ዎጊንታ ዎጊ

10-11 ዒንዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ዓዴ ጊብፃ ዓሲ ማዔ፣ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ሱንፃ ሴሎሚቶከ፤ ዒዛ ዳኣኔ ዜርፃፓ ማዔያ ዲብሪ ጎሆሣኮ ናይ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሲከ፤ ዩይ ዓሣ ጉርይይዳ ፔቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሲና ዎላ ዑራዲ፣ ዑርይዳፓ ዔቁያና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሱንፃ ጫሽኪሣር ሙሴ ቤርቶ ዓሳ ዒዛ ዔኪ ዩዔኔ፤ 12 ዒዛ ዎዳኒ ኮይሳቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ከኤዛንዳያ ሄላንዳኣና ቱኡሲ ማርካ ጌሣ ካፓ ዓሲና ዒዛ ዔያታ ካፒሴኔ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 14 «ታና ጫሽኪ ዓሣ ጉርዳፓ ዙሎ ከሴ፤ ዒዚ ጫሽካኣና ዎይዜ ዓሳ ቢያ ዩይ ዓሣ ዳቢንቲያ ማዔሣ ማርካዳኒ ቢያ ዓሳ ፔቲና ኩጮ ዒዛ ቶኣካ ጌሆንጎ፤ ዩካፓ ዳራ ቢያ ዒዛ ሹቻ ዲይ ዎዳንጎ። 15 ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ፔኤኮ የኦሲ ጫሽኪሣ ጎሜ ማዴሣር ዩያ ዛሎ ዒዛይዳ

ዓጊንታ ባኮ ዒ ዔካንዳኔ፤ 16 ታኣኮ ሱንፃ ጫሽካ ዓሲ ዎዎዲንቶንጎ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔቲያ ማሌ ዓጪ ዓሲ ማዔ ዓሲ ቢያ ታ ሱንፃ ጫሽኪቲ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዩያ ዓሣ ሹቻ ዲይ ዎዳንጎ።»

17 «ዓሲ ዎዳ ዓሲ ዎና ማዔቲያ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቶንጎ፤ 18 ማሌ ዓሲኮ ቆልሞ ዎዳ ዓሲ ዒማጉዴ ቆልሞ ማሃ ጪጎንጎ፤ ዩይ ዎጋ ሹምፖ ዛሎ ሹምፖ ጪጎም ጌይሣከ።»

19 «ዓይጎ ዓሲያ ማፖም ፔቲ ዓሲዳ ፑርታ ባኣዚ ማዴያ ማዔቲ ዒማጉዴ ባኣዚ ዩያ ዓሣዳ ማዲንቶንጎ፤ ጌይፃ፡- 20 ዩይ ዓሣ ዓሲኮ ማጌሣ ማንሣያ ማዔቲ ዒዛኮ ዎጊንፃ ማንሣያ ማፖም፤ ማሌ ዓሲኮ ዓኣፒ ዎዴያ ዒ ማዔቲ ዓኣፓ ዎዲንቶም፤ ሃሣ ዓቶ ማንሣያታቲ ዓጫ ዒዛኮ ማቆም፤ ዩያጉዲ ማሌ ዓሲ ዑሣዳ ዓይጎ ባኣዚያ ዒ ማዴ ባካ ዒዛይዳኣ ማዲንቶንጎ፤ 21 ቆልሞ ዎዳሣ ቤዛ ማሌ ጪጎንጎ፤ ጋዓንቲ ዓሲ ዎዳሣ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቶንጎ። 22 ሃይ ዎጋ ዒንሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታ ዒንሣኮ ባኣካ ናንጋ ማሌ ዓሶንታም ቢያ ሄኮ ማዳያ ማፖንጎ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣከ የኦሲከ» ጌዔኔ።

23 ሙሴ ዩያ ቢያ ዳርም ከኤዚ ጋፒሳዛ ዔያታ ዩያ ዓሣ ጉርዳፓ ዙሎ ከሴ፣ ሹቻ ዲይ ዎዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይፃ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ማዴኔ።

25

ላንካሳ ሌዎና ሃውሾ ሃውሺያ (ላሚ. ዎማ 15:1-11)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሲና ዲኮይዳ፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሣም ዒንጋንዳ ዓጮ ዒንሣ ጌሌ ዎዳና ላንካሳ ሌዎይዳ ፔቲታፖ ጎሺ ጎሽኩዎፖ ሃሺ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቹዎቲ። 3 ላሆ ሌዔ ሄላንዳኣና ጎዮ ዒንሣኮ ጎሽኩዎቲ፤ ዎይኮዎ ፑርቲ ካኣፖ ካሪ ኮሹዎቲ፤ ካፃ ሃኣኮዎ ማኣላፓ ቡሪ ዔኩዎቲ። 4 ላንካሳ ሌዔ ጋዓንቲ ታኣም ዳማዴያ ማፖንጎ፤ ዩኖ ሌዎይዳ ጎዮ ዒንሣሲ ጎሽኪፖቲ፤ ሃሣ ዎይኮዎ ፑርቲ ካኣፖ ካሪ ካሪ ኮሺፖቲ። 5 ማኣሎይዳ ጉሪ ባቃሊ ካፃ ሃኣኮ ዔኪፖቲ፤ ሃሣ ፑርቲ ካኣፖ ካሪ ኮሺንቲ ባኣ ዎይኮይዳፓ ዓኣፖ ዔኪፖቲ። ዩና ሌዔ ጎዮ ዒንሣኮ ጎሽኪንቱዎ ሌዔ ማፖንጎ። 6 ዩኖ ሌዎይዳ ዒንሣ ጎዮ ጎሽኩዎፖ ማዔቲያ ዒንሣኮ ማኣሎይዳ ጉሪ ካፃ ባካ ዒንሣንታ ዒንሣም ማዳ ዓሶንታም፣ ሃሣ ዒንሣ ሚኢሹ ጪጊ ማዳሻ ዓሶንታም፤ ዩያጉዲ ዒንሣና ዎላ ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሶም፤ 7 ዒንሣኮ ቆልሞና ካዮ ቦዎናም ሙኡዚ ማፖንጎ። »

ዓይሎምፓ ከሰኪሣንታ ሻንቁንቲ ዔውቲ ሳዓ ማሃሣንታ ሌዔ ዛላ

8 «ላንካይ ሃውሾ ሌዔ ላንካይ ማይንቲ ፓይዴ፤ ዩያ ኔ ፓይዳዛ ሌዔ ዎሊ ዑፃ ዎይዲታሚ ታዘጸ ሌዔ ማዓኔ። 9 ዩካፓ ላንካሳ ዓጊኮኮ ታጸሳ ከሎና ቦንቹንታ ጎሞ ጌኤሺያ ከሎ ዒንሣ ዓጮ ቢያይዳ ዛዬ ዎርቃንዳ ዓሲ

24:6 24:6 ከሴ. ማፃ 25:30። 24:9 24:9 ማቲ. 12:4፤ ማር. 2:26፤ ሉቃ. 6:4። 24:17 24:17 ከሴ. ማፃ 21:12። 24:20 24:20 ከሴ. ማፃ 21:23-25፤ ላሚ. ዎማ 19:21፤ ማቲ. 5:38። 24:22 24:22 ፓይ. ማፃ 15:16። 25:7 25:7 ከሴ. ማፃ 23:10-11።

ሜሌ ዓጪጋ ሙኩ ዓሶና ዔያቶሮ ናኦቶናይዳገ ማዳ ዓሲ ሻንቃኒ ዒንሢ ዳንዳዓይ፤ ዔያታኦ ዒንሢ ማጋገ። 46 ዒንሢኮ ናኦቶም ዔያቶ ዒንሢ ዳካልሳኒያ ዳንዳዓይ፤ ዔያታ ናገጋ ዋዶ ቢያይዳ ዒንሢ ናኦቶም ማዳያ ማጋገ፤ ዒንሢኮ ፃጸ ማዔ። ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኦካገ ዓይጎ ዓሲያ ማጋገም ዋልቄና ሄርቄ ዋይሢገ።

47 «ዒንሢ ባኦካ ናገጋ፤ ሜሌ ዓጪጋ ሙኩ ዓሲታጋ ያርጎቹ ማዔም ዒንሢ ባኦካገ ፔቴ ዓሲ ማንቄ ዬያ ዓሢም ማዔቴያ ዒዛ ፃጸ ማዔያም ዓይሌ ማዔ ሻንቹንቴቴ። 48 ዒዚ ሻንቹንቴሰካገ ሚኦሻ ጪገንቴ ማዔም ዓይላታገ ኬሰካኒ ዒ ዳንዳዓይ፤ ዬያር ዬያ ዓሢኮ ፃጸ ማዔ ዓሶገ ፔቴ። 49 ጌይፃ፡- ዒዛኮ ዓዶ ዒሾታቴያ ዓዶ ጌኤዚ፤ ሃሃ ዬያቶኮ ናኦታ፤ ሃንጎ ሃሃ ዒዛኮ ዑኩ ዒጊኒ ማዔያ ሚኦሾ ማሃ ጪገ ዒዛ ዓይሉማገ ኬሳኒ ዳንዳዓይ፤ ሃንጎታቴ ዒዚ ቆሎ ዳንቄሰካገ ሚኦሾ ማሃ ጪገ ኬሰካኒ ዳንዳዓይ። 50 ያዲ ማሃኒ ዒ ኮዓ ዋዶና ሻንቄ ዓሢና ዋላ ዘርቶንጎ፤ ዒዚ ፔና ሻንቹ ለዓገ ዓርቃጋ ዳንዳዓ ሻንቹንቴ ባኮ ማሃያ ሌጋ ሃላንዳኦና ዓኦ ሌጋ ገይዶንጎ፤ ዒዛ ዓይላታገ ኬሳኒ ዳንዳዓ ሚኦሾ ዬንሢ ሌጋንሢ ዬቴ ዓሲ ሌዔና ሌዔና ማዳም ጪጎ ሚኦሾጌጌ ያገ ማላንቴ ዓርቄንቶንጎ። 51-52 ሃጊ ቤርታ ማዳንዳጋ ዓቴ ሌዎኮ ሚኦሾይዳገ ዛላ ሚኦሾ ማሃ ጪጎንጎ። 53 ዬይ ያዲ ማዓኒ ኮይሳሢ ሌዔይዳ ሚኦሾ ጪገንቴም ማዳ ዓሲ ማላንቴኬ፤ ዒዛ ዋይሃ ዓሢ ዒዛ ዋልቄና ሄርቄ ዋይሃገ። 54 ዬያይዲ ዓይላታገ ዒ ኬሰካኒ ዳንዳዓባኦቲ ሻንቹንቴ ባኮ ማሃያ ሌዓ ሃላዛ ዒዛና ዒዛኮ ናኦቶና ዓይላታገ ኬሰካንጎ። 55 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኦም ማዳያ ማዔሢር ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ማጋገም ናገገና ዓይሌ ማዔ ሻንቄንቴ ናገገንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፃ ዓጪጋ ታኦኒ ኬሴ ዓሲኬ፤ ታኦኒ ናገገና ናገገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ጾኦሲኬ» ጌዔ።

26

ናገገና ናገገ ጎዳም ዓይሢንቴሢና ጴዳ ዓንጅ (ላሚ. ዋማ 7:12-24፤ 28:1-14)

1 ናገገና ናገገ ጎዳ ኬኤዛያ፡- «ዘጊ ካኦሻካኒ ዓይጎ ባኦካገ ማጋገም ጾኦከ ማሃ ማዘገ። ጌጌና ዳኦሶዋ ካኦሻካኒ ዳኦሶገ። ጌጌና ዓርሲያኦ ካኦሻኮ ባኦካ ማሃ ጌሢገ። ታኦኒ ናገገና ናገገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ጾኦከሢ። 2 ታኦኒ ቦንቹንቶንጎ ጌዔ ኬሎ ካገ ቦንቹዋቴ፤ ታኦም ዳማጸ ማኦርዋ ቦንቹዋቴ፤ ታኦኒ ናገገና ናገገ ጎዳሢ።

3 «ታ ዋጎ ኮንሢ ዒንሢ ናገገያ፤ ሃሃ ታ ዓይሢጋ ካገያ ማዔቴ፡- 4 ሳዓ ዒንሢኮ ሃኦኮ ካፃሳንዳጉዲ ዒንሢ ቴካ ሚፃኦ ዓኦገያ ማዓንዳጉዲ ዒር ኮይሳ ዋዶና ዒንሢም ታ ዋርቄሳንዳይ። 5 ሃኦካ ዒንሢኮ ሚርጌና ካፃንዳሢር ሃኦኮ ዒንሢ ማኦገገ ቡሪ ጋፑዋንቴ ዋይና ካፃ ዋዶ ሃላንዳይ፤ ዋይኖኮ ዓኦገ ዒንሢ

ዔኪ ጋፑዋንቴ ጎዳ ጎሽኮ ዋዶ ሃላንዳይ፤ ዒንሢ ሙዓንዳ ባኦኪያ ዳንቄ፤ ሳያይዳ ኮሺ ናገገ ናገገንዳይ።

6 «ዒንሢ ዓጪጋም ኮሹዋ ታ ዒንጋንዳይ፤ ያናኦ ዒጊጪጌዋጋ ሄርጋባኦ ዒንሢ ገንዓንዳይ፤ ፑርታ ማዔ ቦጋ ዒንሢ ዓጪጋ ታ ባይዘንዳይ፤ ዒንሢ ያላ ዓሲያኦ ባኦኦ ማዓንዳይ። 7 ዒንሢኮ ሞርኮ ዒንሢ ባሻንዳይ፤ 8 ዒንሢዳገ ዶንጎ ዓሲ ሞርኮኮ ጄኤታ ዓሲ ያላ ባሻንዳይ፤ ጊንሃ ሃሃ ሞርኮኮ ታጸ ሺያ ዓሲ ዒንሢኮ ጄኤታ ዓሲ ያላ ባሻንዳይ። 9 ታ ዒንሢ ዓንጅንዳይ፤ ሚርጌ ናይያ ታ ዒንሢም ዒንጋንዳይ፤ ታ ዒንሢና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄዋዋ ዋሉዋጋ ካገንዳይ። 10 ሌዓገ ሌጋ ሃላ፤ ሴሚ ሃኦኮ ዒንሢኮ ዓኦኦ ማዓንዳይ፤ ዬያር ዓኮ ሃኦኮ ዓርሢኒ ሴሞ ሃኦኮ ኮናገ ኬሴ ዒንሢ ላኦላንዳይ። 11 ዓፒሎና ማዘገ። ታ ማኦርይዳ ዳዒ ዒንሢ ባኦካ ታኦኒ ናገገንዳይ፤ ፔቴታጋ ታ ዒንሢ ዒፃ ሻኦኪንታዓኬ። 12 ዒንሢ ባኦካ ታኦኒ ሃንታንዳይ፤ ዒንሢኮ ታ ጾኦከሢ ማዓንዳይ፤ ዒንሢያ ታ ዳሬ ማዓንዳይ። 13 ጊብፃ ዓጪ ዓይሌ ማዔ ዒንሢ ናገገዋጉዲ ታ ዒንሢ ኬሴ፤ ናገገና ናገገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ታኦኒ ጾኦከሢ፤ ባቃናኦ ዒንሢኮ ዓሳና ዓይሉዋ ቃምባር ሚንሢ፤ ዳግ ጌይሴ ታ ዒንሢ ሃንቴሴ።» ጌዔ።

ጾኦሲም ዓይሢንቴ ዒፃሢ ዔኪ ሙካ ሜቶ (ላሚ. ዋማ 28:15-68)

14 ናገገና ናገገ ጎዳ ኬኤዛያ «ዒንሢ ታኦም ዋይዘ ዒፃ ታኦኮ ዓይሢጋዋ ካገ ኮንሢዎያ ማዔቴ፤ 15 ታኦኮ ዋጎና ዓይሢጋና ካገ ዒፃ፤ ታ ዒንሢና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄዋ ዒንሢ ሃሹቴ፤ 16 ታ ዒንሢ ሄዲ ሜታሳንዳይ፤ ዬያር፡- ዓኦገ ዒንሢኮ ባይዘንዳይ፤ ዑጾ ዒንሢኮ ጾኦፒሳንዳይ፤ ጋፑዋ ቆሢ ዶርጋ ታ ዒንሢም ዳካንዳይ፤ ዒጊቹዋ ሄርጋኦ ታ ዒንሢዳ ጌልዘንዳይ፤ ዒንሢ ጎሽኬ ሃኦኮ ሞርካ ሙዓንዳሢር ጉሪ ዒንሢ ጎሽኪ ላባያ ማዓንዳይ። 17 ታ ዒንሢም ዋይዘ ዒፃንዳሢር ዒንሢኮ ሞርካ ዒንሢ ባሻያ ማዓንዳይ፤ ዔያታ ዒንሢ ዋይሃንዳይ፤ ሚርጌና ዲቃታያ ዒንሢ ማዓንዳሢር ዒንሢ ዳሙሳ ዓሲ ባኦኦቴ ጉሪ ዒንሢ ጸሽካያ ማዓንዳይ።

18 «ዬይ ያዲ ማዓንቴያ ዒንሢ ታኦም ዓይሢንቴዋያ ማዔቴ ዬያጉዳ ሜቶ ላንካይ ጸንጪ። ማሃ ታ ዒንሢዳ ሄሊሳንዳይ። 19 ዒንሢኮ ጾቶርሙዋ ታ ባይዘንዳይ፤ ዒርዚ ዒንሢም ዋርቄንዳዋኦሢር ሳዓ ዒንሢኮ ሚሊ ዓንገ ማዓንዳይ። 20 ላቢ ዒንሢ ማዳ ባካ ቢያ ዒንሢ ማኦዲዋያ ማዓንዳይ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሳዓኦ ዒንሢኮ ሃኦኮ ካሢንዳዋኦሢር፤ ሃሃ ዒንሢ ቴካ ሚፃኦ ዓኦፒንዳዋኦሢርኬ።

21 «ዬይ ቢያ ማዓንቴ፤ ታኦም ዓይሢንቴያ ዒፃጋ ሃሹዋያ ዒንሢ ማዔቴ ዒንሢ ማዳ ጎሞ ሚርጌዋ ጎይያ ሜታሢ ላንካይ ጸንጪ። ማሃ ዒንሢም ታ ቃሳንዳይ። 22 ዒንሢ ባኦኮ ፑርታ ቦጋ ታ ዳካንዳይ፤ ዬይ ቦዓ ናኦቶ ዒንሢኮ ሙዓንዳይ፤ ባኦቶዋ ዒንሢኮ ሙይ ባይዘንዳይ፤ ዳካ ዓሲ ሌሊ ዒንሢገ ዓታንዳሢር ጎይያ ዒንሢኮ ሴማንዳይ።

25:46 25:46 ኬሴ. ማጋ 21:2-6፤ ላሚ. ዋማ 15:12-18። 26:1 26:1 ኬሴ. ማጋ 20:4፤ ሊዊ. ዓኬ 19:4፤ ላሚ. ዋማ 5:8፤ 16:21-22፤ 27:1። 26:5 26:5 ላሚ. ዋማ 11:13-15፤ 28:1-14። 26:12 26:12 ቆር. 6:16።

23 «ያዲ ማዕንቴያ ዒንሢ ታኣሞ ዋይዘ ዒፃቶ፤
 24 ታ ዒንሢዳ ደጋዲ ዋንዳሰካፕ ዑሣ ዓኣዴ ለንካይ ጳንጩ ማዕ ማቶ ዒንሢዳ ታ ሄሊሳንዳ።
 25 ታኣና ዋላ ጩኣቁ ጩኣቁሞ ዒንሢ ሃሹሢሮ ዒንሢ ማታሳኒ ያልዚ ታ ዔኪ ዩይሳንዳ፤ ማታ ባኣያ ኮሺ ናንጋንዳ፤ ጌይ ካታሞይዳ ዒንሢ ቡኪንቴቴያ ሃሹዋ ዶሮፖ ታ ዒንሢሞ ዳካንዳ፤ ዒንሢ ሞርኮሞ ባሽንቴ ኩቸ ዒንሢ ዒንጋንዳ።
 26 ዒንሢ ሙዓንዳ ባኣዚ ታ ባይዘንዳሢሮ ታጳ ላኣሊ ፔቴ ቦኣቆይዳ ሌሊ ላኣዳንዳ፤ ዩይ ካሣ ገዳንዳቴያ ገዳንዳፍቴያ ዓርቁ ዘገ ዔይታ ገሸካንዳ፤ ዩያ ዒንሢ ሙዓንዳ፤ ጋዓንቴ ሚሸካዓኪ።

27 «ዩይ ቢያ ያዲ ማዕንቴያ ታና ዒፃ፤ ሃሣ ታኣሞ ዓይሢንቶሞ ዒንሢ ዒፃያ ማዕቴ፤ 28 ታኣኒ ዒንሢዳ ደጋዲ፤ ቤርታ ሄሊሴ ማታሢዳፕ ዑሣ ዓኣዴ ማቶ ለንካይ ጳንጩ ማዓያ ዒንሢዳ ዔኪ ዩዓንዳ። 29 ናያ ዒንሢ ሚርጌና ባሻንዳሢሮ ናኣቶ ዒንሢኮ ዒንሢ ሙዓንዳ። 30 ጌሜራ ጌሜራ ዒንሢኮ ዘገ ካኣሸኮ ቤዘ ታ ሻሃንዳ፤ ዑንጆ ጩቢሶ ቤዘዋ ዒንሢኮ ታ ዶይሲ ባይዘንዳ፤ ሌዘ ዒንሢኮ ታኣኒ ዒንሢ ካኣሸካ ባኮኮ ሻሃ ከኤሮናሢዳ ከኤራንዳ፤ ሃሣ ዒናፕ ታ ዒፃ ሻኣኪንታንዳ። 31 ዒንሢ ናንጋ ካታሞ ታኣኒ ዶይሳንዳ፤ ዒንሢ ካኣሸካ ቤዘዋ ዒንሢኮ ታ ባይዘንዳ፤ ዒንሢ ታኣሞ ሚቸ ዒንጋ ባኮዋ ታ ዔካዓኪ። 32 ዓጮ ታ ዒንሢኮ ጉቤና ባይዘንዳ፤ ዒኣካ ናንጋ ዒንሢኮ ሞርካ ዩያና ዲቃቲ ሄርሻንዳፕዳ ታ ማሃንዳ። 33 ያልዚ ታ ዒንሢዳ ዔቁሲ ማሌ ዳሮ ባኣካ ዒንሢ ታ ዜርቃንዳ፤ ዩያሮ ዓጮ ዒንሢኮ ዓሲ ናንጉዋያ፤ ካታሞኣ ዒንሢኮ ዶዔያ ማዓንዳ። 34 ሳዔላ ጉሪ ማዓ ዋዶና፤ ዒንሢኮ ሞርኮ ዓጮ ዒንሢ ዓኣዴ ዋዶና ሳዓ ስሸኪንቴዋያ ሌያይዳ ሃውሹሢሮ ዋዳዳንዳ፤ 35 ዒንሢ ዒዘይዳ ናንጋኣና ሃውሸ ከሎናታፖ ዒዛ ሃውሸባኣሴ፤ ጉሪ ዒዛ ማዕ ዋዶና ጋዓንቴ ዩያ ቢያ ዒዛ ዳንቃንዳ።

36 «ዒንሢዳፕ ሸሞፔና ዓቴ ዓሶ፤ ሃሣ ሞርኮ ዓጮ ዳንዲ ዓኣ ዓሶይዳ ዒገቸሞ ታ ጌልዘንዳ፤ ዠባራ ዓገሣ ቡኤሮ ዑኡዘ ዔይቶ ዲቃሣያ ማዓንዳ፤ ዔይቶ ዳውሳ ዓሲ ባኣንቴ ያልዚሮ ዓኣሸንታ ዓሲጉዲ ጳሽኪ ሎኣሚ ዔይታ ማቃንዳ። 37 ዔይቶ ዳውሳ ዓሲ ባኣንቴ ያልዚፕ ቶላኒ ጳሽካ ዓሲጉዲ ጳሽኪ ፔቴይ ባጋሢዳ ዲቁንቴ ሎኣማንዳ፤ ዒንሢኮ ሞርኮ ቤርታ ዒንሢ ዶዲ ዔቃኒ ዳንዳዓዓኪ። 38 ማሌ ዳሮ ባኣካ ዒንሢ ሃይቁ ጋፕንዳ፤ ዒንሢኮ ሞርኮ ዓጮይዳኣ ዒንሢ ዓኣዲ ዓታንዳ። 39 ዒንሢኮ ሞርኮ ዓጮይዳ ሃይቁዋ ዓታንዳ ዳኮ ዓሶንሢ ዔይቶ ጎሞና ዔይቶኮ ቤርታኣ ዓዶንሢ ጎማፕ ዔቁያና ያኣፕ፤ ዳቁዋያ ማዓንዳ።

40 «ጋዓንቴ ዒንሢ ፃጳ ማዕ ዓሳ ፔ ጎሞና ዔይቶኮ ዓዶንሢ ጎሞ ቡኡፃቴ፤ 41 ዩይያ፡- ታኣኒ ዔይቶ ዑፃ ደጋዳንዳፕዳና ዔይቶኮ ሞርኮ ዓጮ ዔይቶ ታ ዳካንዳፕዳ ማሄ ጎሞ ዔይታ ቡኡፃቴ፤ ዋይዘ ዒፃ ዶዳ ዒና ዔይቶኮ ሸኢቴቴ፤ ሃሣ ዔይታ ማዴ ጎሞ ዘሎ ዒንገንታ ማቶ ዔካያ ማዕቴ፤

42 ታኣኒ ያይቆኦና ዩሳኣቁና ሃሣ ዓብራሃማና ዋላ ጩኣቁ ጩኣቁሞ ጳቁሣንዳ፤ ዓጮማኣ ዔይቶኮ ታ ማላንዳ። 43 ሳዔላ ዔይታ ሃሺ ዓኣዴሢሮ ጉሪ ማዕ ዓታንዳ፤ ዔይታ ባኣያ ማዕሢሮ ጉሪ ማዕ ናንጋሢሮና ሃውሸ ዳዔሢሮ ዋዳዳንዳ፤ ታኣኮ ዋጎ ዔይታ ሹሊዒሲ ዘገ፤ ሃሣ ታኣኮ ዓይሢዎሞ ቦሢያና ዔይቶኮ ጎሞ ዘሎ ዒንገንታ ማቶ ዔይታ ዔካንዳ። 44 ዩይ ያዲ ማዕቴያ ዔይቶና ዋላ ታ ጩኣቁ ጩኣቁሞ ሃሺ ዔይታ ፔኤኮ ሞርኮ ዓጮ ዓኣቴያ ፔቶ ዔይታ ባይቃንዳያ ሄላንዳኣና ታ ዒፃ ሃሻዓኪ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዔይቶኮ ያኣዛሢ። 45 ታኣኒ ዔይቶኮ ያኣዛሢ ማዓኒ ማሌ ዳራ ዘጋንቴ ገብፃ ዓጮይዳፕ ታኣኒ ከሴ፤ ዔይቶኮ ዓዶንሢሮ ዋላ ጩኣቁ ጩኣቁሞ ዔይቶሮ ጌይ ታ ጳቁሣንዳ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኪ» ጌዔ።

46 ሙሴ ሰና ዲኮይዳ ዓኣንቴ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዳሮሞ ከኤዘንዳፕዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛሞ ዔርዜ ዋጎንታ ዳሞቦንታ ያዲኪ።

27

ያኣሲሞ ዒንገሢ ዘላ ከኤዛ ዋጊ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴሞ፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዳሮሞ ሂዚ ጌዔ፤ ዓይሳ ዓሲያ ማዎም ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ዓሲ ዒንጋኒ ናኣቤያ ማዕቴ ሃካፕ ሊካ ዓኣ ሚኢሸ ዓሢ ዘሎ ጩጎንጎ፤ 3-7 ሌዓ ለማታሚፕ ዳንዲ ላሂታሚ ሄላ ጋራ ዓኣ ዓሲ ማዕቴ ጌኤኸ ማኣሮይዳ ሹጮ ቢሮኮ ዳኤሠሞ ዔር ባኮና ላሆ ፃኤታ ገራኣሜ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ዩና ሌዎ ጋራ ዓኣ ላኣለሞ ሃይሃ ፃኤታ ገራኣሜ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ሌዓ ደንገታሚፕ ዳንዲ ላሂታሚ ሄላ ጋራ ዓኣ ዓቲንቁ ናይሞ ለምዎ ፃኤታ ገራኣሜ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ሃሣ ዩና ሌዎ ጋራ ዓኣ ዉዲሮ ናይሞ ፃኤታና ታጳ ገራኣሜ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ሌዓ ሃሣ ፔቴ ዓገኒዳፕ ዳንዲ ደንጎ ሌዔ ማዕ ዓቲንቁ ናይሞ ደንገታሚ ደንጎ ገራኣሜ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ዩና ሌዎ ጋራ ዓኣ ዉዲሮ ናይሞ ሃይሢታሚ ደንጎ ገራኣሜ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ሌዓ ላሂታሚፕ ዑሣ ዓኣዴ ማዕ ዓቲንቁሞ ፃኤታና ላንካይታሚ ገራኣሜ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ዩና ሌዎ ጋራ ዓኣ ላኣለሞ ፃኤታና ታጳ ገራኣሜ ማዓ ሹቸ ቢራ ጩጎንጎ።»

8 «ጋዓንቴ ናኣቦ ናኣቤ ዓሢ ዩያ ጌይንቴ ሚኢሸ ጩጋኒ ዳንዳዑዋያ ማዕቴ ዒዚ ዒንጌ ዓሶማ ቁኤሳሢ ኮይላ ዔኪ ዒ ሙካዛ፤ ቁኤሳሢ ዒዚ ጩጋኒ ዳንዳዓሢፕዳ ዓርቁ ዳካ ጩገሶንጎ።»

9 «ናኣቦና ናኣባ ያኣሲሞ ዒንጎ ዒንገሢ ማዓኒ ኮይሳ ቆልሞ ማዕቴ ዒንገንቴ ዒንገፃ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ዲማዴያ ማዎንጎ። 10 ዩይ ዓሢ ዒንገንቴ ኮሺ ቆልሞ ማሌ ፑርታ ዔኪ ሙኪ ላኣሚ ዒንጋኒ ኮይሱሞሴ፤ ሃሣ ፑርታ ዒንገፃዋ ኮሺና ላኣሚ ኮይሱሞሴ፤ ዩያይዳኒ ዔኪ ሙኪንቴቴ ለምዎ ቆልሞንሢ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ዲማዴያ ማዎንጎ። 11 ዒንገንቴሢ ዳሞሶ ጎይያና ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ዒንገንታኒ ኮይሱሞ ቆልሞ ማዕቴ ዓሢ ዩያ ዒንገንቴ ባኮ ዔኪ ቁኤሳሢ ኮይላ ሙኪንጎ፤ 12 ዩካፕ ቁኤሳሢ ዒንገንቴ ቆልማ ኮሺታቴያ ፑርታታቴያ ዘገ ዔካንዳ ሚኢሸ ዓርቁ

26:42 26:42 ማዢ. ማፃ 17:7-8፤ 26:3-4፤ 28:13-14።

ከኤዘንጎ፤ ይይ ሚኒሻ ቁኤሳሢ ጌዔሢጉዲ ማዓንዳ። 13 ቆልሞ ዒንጌ ዓሢ ፔኤሮ ሻንቃኒ ኮዔቴ ዒንጎንጎ ጌይንቴ ሚኒሻ 0-ፃ ደንጎፓ ፔቴ ኩቺ ቃሶንጎ።

14 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ማኣሮ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዴያ ማሂ ዒንጌቴ ቁኤሳሢ ዬና ማኣራላ ኮሺታቴያ ፑርታ ማዒያኮ ጊቶ ዛጊ ኬሳንዳ ሚኒሻ ዓርቆንጎ፤ ቁኤሳሢ ጌዔ ጎይያ ይይ ማዓንዳ።

15 ዬና ማኣራሎኮ ዓዳሢ ማሂ ሻንቃኒ ኮዔቴ ዒንጎንጎ ጌይንቴ ሚኒሻይዳ ደንጎፓ ፔቴ ኩቺ ቃሶንጎ።

16 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ሳያይዳፓ ፓቂ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዴ ዒንጊሢ ማሂ ዒንጌቴ ሳዔላ ዒኢካ ዜርቁንታኒ ዳንዳዓ ዜርያ ጎይያ ሚኒሻ ዓርቁንቶንጎ፤ ላማታሚ ኪሎ ማዓ ዔልዓ ዜርቁንታንዳ ሳዓኮ ደንጊታሚ ሹቺ ቢራ ጨጎንጎ፤

17 ይይ ዓሢ ሳያ ፔኤኮ ሻንቁንቴ ባኮ ማሂያ ሌዓ ዒንጌያ ማዔቴ ጌይንቴ ሚኒሻ ቢያ ጨጎንዳያ ኮይሳ። 18 ጋዓንቴ ዒ ዒንጌሢ ሻንቁንቴ ባኮ ማሂሲያ ሌዓ ዓኣዴንቴ ኔጌያ ዒንጌያ ማዔቴ ቁኤሳሢ ሻንቁንቴ ባኮ ማሂያ ሌዓ ሄላንዳሢኮ ጋራ ዓኣ ዓቴ ሌያ ሌሊ ማሊ ሚኒሻ ዓርቆንጎ፤ ይያሮ ሚኒሻ ፓጩ ማዓንዳ። 19 ሳያ ዒንጌ ዓሢ ፔኤሮ ሻንቃኒ ኮዔቴ ዒንጎንጎ ጌይንቴሢዳ ደንጎፓ ፔቴ ኩቺ ቃሶንጎ፤ 20 ይይ ዓሢ ሳዔሎ ሚኒሻ ጨጊ ማሂሲ ዔኩሞ ዓሲም ሻንቁንቴ ማዔቴ ዬና ዒ ማሂ ዔካኒ ዳንዳዓ-ሞሴ፤ 21 ሳዔላ ሻንቁንቴ ባኮ ማሂያ ሌያይዳ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዴያ ማዒ ዓታ ቤሲ ማዔም ቁኤሳ ዔካ ቤሲ ማዓንዳ።

22 «ፔቴ ዓሲ ባጋሢዳፓ ሻንቁ ዔኬ ሳዓ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዴ ዒንጊሢ ማሂ ዒንጌቴ፤ 23 ቁኤሳሢ ሳዔሎ ዛጋያ ሻንቁንቴ ባኮ ማሂያ ሌያ ሄላንዳኣና ጋራ ዓኣ ሌያ ማሊ ኬሳንዳ ሚኒሻ ኬኤዛዛ ዓሢ ጌይንቴ ሚኒሻ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዒንጎያ ማሂ ዬና ኬሎ ጨጎንጎ። 24 ሻንቁንቴ ባኮ ማሂያ ሌያና ሳዔላ ቤርታ ሻንቁ ዓሢም ማዔቴያ ዒዛኮ ዜርያም ማዓንዳ።

25 «ፔቴ ፔቴ ባካ ሳዳ ዔካንዳ። ጌይንቴ ዔርታሢ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ሚኒሻኮ ዳኤሡሞ ዔሮ ባኮና ዛጊንቲኤ።

26 «ቆልሞኮ ቤርታ ሸይንቴ ናይ ናንገና ናንጎ ጎዳሮ ማዔሢሮ ያናታቴያ ፔ ማሊሢና ናሽኪ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሂ ዒንጎኒ ዳንዳዓ-ሞሴ፤ ናኣሪታቴያ ማራናይ፤ ይያጉዲ ሃሃ ዋናናይያኣ ቤርታዲ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዴያኤ። 27 ዋጎ ጎይያና ናንገና ናንጎ ጎዳም ዒንጎንታኒ ዳንዳዓ-ሞ ቆልሞኮ ቤርቲ ናይ ማዔቴ ዒንጌ ዓሢ ሳዳ ኬሳንዳ። ጌይንቴ ሚኒሻ 0-ፃ ደንጎፓ ፔቴ ኩቺ ቃሶ ጨጊ ማሂ ዔካኒ ዳንዳዓ፤ ዔሶኮ ዓዴ ማሂ ዔካኒ ኮይባኣቴ ጋዓንቴ ሳዳ ኬሳንዳ። ጌይንቴ ሚኒሻና ማሌ ዓሲ ሻንቆንጎ።

28 «ፔቴ ዓሲ ዓሲ ማዔቴያ ቆልሞ፤ ጊንሣ ሃሃ ሳዓ ጉቤና ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዳንዳጉዲ ማሂሰካፓ ሻንቃኒያ ማሂ ሻንቃኒያ ኮይሱሞሴ።

29 ዓሲ ማዔቴያ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቴሰካፓ ላሚ

ጊንሣ ማሂ ሻንቃኒ ኮይሱሞሴ፤ ያዳ ጌይንቴ ዓሢ ዋዋዲንታንዳያ ኮይሳ።

30 «ጎዣፓ ጳዴ ሃኣኮ ማዔቴያ ቱኪ ዓኣፒሶና ሚያ ዓኣፖኮ ታጳይዳፓ ፔቴማ ናንገና ናንጎ ጎዳሮ ማዒ ዒዛም ዲማዴያኤ። 31 ይያ ዒንጊንቴ ባኮ ዓይጎሞ ማዖም ማሂ ሻንቁ ዔካኒ ኮዓ ዓሲ ሳዳ ኬሳንዳ። ጌይንቴ ሚኒሻይዳ ደንጎፓ ፔቴ ኩቺ ቃሳንዳያ ኮይሳ። 32 ቆልሞ ዒንሢኮ ዒንሢ ፓይዳንዳቴ ታጳ ኩሜቴ ፔቴማ ናንገና ናንጎ ጎዳሮኤ፤ ይማ ቆልሞማ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዴያ ማዓ። 33 ቆልሞ ዒንጌ ዓሢሢ ዒንጊንታ ቆልሞ ኮዢ ፑርቶፓ ፑርቶዋ ኮዢፓ ዲማሶፓ፤ ጊንሣ ማሂ ሃሃ ቤዛ ማሌ ቆልሞ ዒንጎ፤ ይያይዲ ላኣማኒ ዔኪ ሸኢሼቴ ላምዖንሢ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዴያ ማዖንጎ፤ ማሂ ጊንሣ ይይ ዓሢ ሻንቁ ዔካኒ ዳንዳዓ-ሞሴ» ጌዔ።

34 ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ኬኤዘንታንዳጉዲ ሙሴ ሲና ዳኮይዳ ዓኣንቴ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒዛ ዔርዜ ዋጎና ዳምሶና ያዳኤ።

27:28 27:28 ፓይ. ማፃ 18:14። 27:33 27:33 ፓይ. ማፃ 18:21፤ ላሚ. ዋማ 14:22-29።

ገይዲ ማፃኣፔ ዓይያ ካር

ገይዲ ማፃኣፔ፡- ዲሰራዊኤል ዓሳ ሲና ዲኮ ሃሺ ዓኣይሰካፕ ዓርቃዖ ዴንዲ ያኦሲ ዔያቶም ዲንገኒ ጫኣቁ ዓጩሎኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ዛጸ ሂላንዳኣና ያይዲታሚ ሌዓ ዔያታ ሃንቲ ዎዶና ዬኖ ሌዖ ጋራ ማዲንቲ ባኣዚ ኬኤዛኔ። ማፃኣፔሎኮ ሱንፃ ማዲንቲ ሃይሶይዳ ጳኤፕ ማዒ ጴዳ ባኮ ዛሎ ኬኤዛያኬ፤ ዬይያ፡- ዲሰራዊኤል ዓሳ ሲና ዲኮ ሃሺ ዓኣዲንዳሂኮ ቤርታ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ፔቲ ሾይንቲ ዎዴ ዓኣዲሰካፕ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ሱካ፣ ዓባ ኬሰካ ዛላ፣ ዎዓኣቤ ዓጩይዳ ሙሴ ዴር ገይዲ ገይዲ ዛሎኬ። ለሚ ለሚ ዴር ገይዲና ዎዶኮ ባኣካ ዓኣ ዎዶይዳ ዲሰራዊኤል ዓሳ ካኣና፤ ዓጩኮ ደኣሎ ዛሊና ዛጸ ማዒ፣ ቃዴሴባርኔ ገይንታ ቤዛ ሄሌኔ፤ ዬይ ያዲ ማዒ፤ ዬኖ ዛሎና ዔያቶም ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ማሂ ዲንገንቲ ዓጩሎ ዔያታ ገላኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ያዲ ማዒ ሃረ ዬኖ ቤዛይዳ ሚርጌ ሌዔ ዔያታ ናንገሰካፕ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዓኣ ዓጩ ዴንዳኔ። ዲማና ዛሎ ዴራ ዲኣካ ናንገኒ ኮዒ ዓታዛ፣ ዛላ ጋዓንቲ ዮርዳኖሴ ዎርና ፒንቁ ካኣና፤ ዴንዳኒ ገኣገንቲ።

ገይዲ ማፃኣፔ፡- ሚርጌ ሚታ ዔያቶ ሄሌ ዎዶና ዓጊጫያ፤ ሃሃ ሃጊ ማዓ ዎዛ ባይዚ «ኑ ጋፔኔ» ጋዓያ፤ ገንሃ ሃሃ ያኦሲንታ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዲንዳጉዲ ያኦሲ ደኣሬ፣ ሙሴማኣ ዎይዛ ዒፃ ዴር ዛሎ ሃይሶ ኬኤዛያኬ። ዎዚ፡- ዴራ ዎይዚ ዒፃያ ማዒ፤ ያኦሲ ፔኤኮ ጉሙርቁንቲያና ዔያቶ ካፔያ ማዒ ሃይሶይዳ ኬኤዚንቲ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ሙሴ ፔቲ ፔቲና ዳንዳዒ ገቡዎያ ማዒ፤ ደዲ ጉሙርቁሂ ዒዛኮ ዓኣያ ማዒ ሃረ ያኦሲንታ ዴርንታም ዒ ጉሙርቁንቲ ማዒያ ማዒ ሃረ ኬኤዚንቲ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ዲሰራዊኤል ዓሳ ሲና ዲኮ ሃሺ ዓኣዲያር ገኣገንቲሂ (1:1-9:22)
1. ዴራ ቤርቲ ቤርታ ገይዲንቲሂ (1:1-4:49)
  2. ዲማ ዲማ ዎጎና ዳምቦና (5:1-8:26)
  3. ለምዓሳ ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቾ (9:1-23)
- ሲና ዲካፕ ዴንዲ ዎዓኣቤ ሂላንዳኣና (10:1-21:35)
- ዎዓኣቤ ዓጩይዳ ማዲንቲ ባኮ (22:1-32:42)
- ዴራ ገብፂፕ ዎዓኣቤ ሂላንዳኣና ዴንዴ ዎዶና ማዲንቲ ባኮኮ ዓኣፖንሂ (33:1-49)
- ዴራ ዮርዳኖሴ ዎር ፒንቃንዳሂኮ ቤርታ ዓይሂንቲ ዓይሥሂ (33:50-36:13)

ዲሰራዊኤል ዴርኮ ቤርታሳ ገይዲንቶ

1 ዲሰራዊኤል ዴራ ገብፂ ዓጩፕ ኬሰኬንቲ ለምዓሳ ሌዖና ለምዓሳ ዓጊኖኮ ቤርታሳ ኬሎ ሲና ገይንታ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓኣንቲ ዓፒሎና ማኸንቲ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣርፕ ናንገና ናንገ ናንገ ናንገ ሙሴም ኬኤዛያ፡- 2-3 «ዲሰራዊኤል ዴር ፃጸና ፃጸና፣ ሃሃ ማኣር ዓሶና ዓሶና ማሂ

ገቁ ኔናንታ ዓኣርኔንታ ዓቲንቆ ገይዲዎቲ፤ ሌዓ ለማታሚና ዬካፕ ዑሃ ማዒያ ሃሃ ያልዚና ዓጩ ካፕኒ ዳንዳዒ ዓቲንቆ ቢያ ዲማ ዲማ ያለ ዓሲ ማሂ ገቁ ገቁ ፃኣፕዎቲ። 4 ፔቲ ፔቲ ፃጸይዳፕ ዬኖ ማኣርኮ ሱኡጌ ማዒ ዲንሂ ማኣዳንዳ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ደኣረዎቲ» ገዒ ኬኤዛኔ። 5 ዲንሂ ማኣዳንዳ ዓሳ ሃካፕ ለካ ገይዲንታዞንሂኬ፡-

- ሮኦቤኤሌ ዓሶፕ
- ገይዲባራ ናኣዚ ዔኤሌላ፡ፊ
- 6 ሲሞኦኔ ዓሶፕ
- ፀራሻዳዬ ናኣዚ ገሎሚዔኤሌ
- 7 ዪሁዳ ዓሶፕ
- ዓምናኣዳኣቤ ናኣዚ ናዓሶኔ
- 8 ዪሳኮኦሬ ዓሶፕ
- ፀዓሬ ናኣዚ ናቲናዔኤሌ
- 9 ዛብሎኦኔ ዓሶፕ
- ሂሎኔ ናኣዚ ዔኤሌላዓቤ
- 10 ዮሴፔ ናኣቶኮ
- ዒፕሬኤማ ዓሶፕ
- ዓሚሁዴ ናኣዚ ዔልሻማዔ
- ሚናኣሴ ዓሶፕ
- ፔዳፀራ ናኣዚ ገማሊዔኤሌ
- 11 ቢኣኒያማ ዓሶፕ
- ገዲዮኔ ናኣዚ ዓብዳኣኔ
- 12 ዳኣኔ ዓሶፕ
- ዓምሻዳዬ ናኣዚ ዓሂዔኤሌ
- 13 ዓሶኤሬ ዓሶፕ
- ያክራኔ ናኣዚ ፓግዔኤሌ
- 14 ጋኣዴ ዓሶፕ
- ዴዐዔኤሌ ናኣዚ ዔኤሌሊያሳፔ
- 15 ኒፕታኣሌኤማ ዓሶፕ
- ዔናኔ ናኣዚ ዓሂራዔ
- 16 ዴር ባኣኮይዳፕ ፔቲ ፔቲ ዲሰራዊኤል ማኣርኮ ሱኡጎ ማዒ ደኣራንቲዞንሂ ዬንሂኬ።
- 17 ሙሴና ዓኣርኔና ዬንሂ ታጾ ለምዓሳ ዓሶንሂና ማኣዲንቲ ማኣዲንቲ፣ 18 ለምዓሳ ዓጊኖኮ ቤርታሳ ኬሎና ዴር ቢያ ፔቲይዳ ቡኩሲ ፃጸና ማኣር ዓሶና ዓሶና ማሂ ገቁሰካፕ ዴራ ገይዲንታንዳጉዲ ማዴኔ፤ ዓሶይዳፕ ሌዓ ለማታሚና ዬካፕ ዑሃ ዓኣዴ ዓቲንቆኮ ቢያ፡- ያኦሲ ዓይሂ ጎይዖና ሱንፃ ፃኣፕንቲ ፃኣፕንቲ ገይዲንቲ። 19 ሙሴ ዬያይዳ ሲና ቦኣሎይዳ ዴር ገይዴኔ። 20 ያልዚና ዓጩ ካፕኒ ዳንዳዒ፤ ሃሃ ሌዓ ለማታሚና ዬካፕ ዑሃ ማዒ ዓቲንቃ፣ ያይቆኦኔ ናኣቶኮ ቶይዳሂ ማዒ ሮኦቤኤሌ ማኣራፕ ቢያሂ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሃ ማኣርና ማኣርና ማዒ ገቁንቲ ሱንፃ ፃኣፕንቲ። 21 ሮኦቤኤሌ ማኣራፕ ገይዲንቲ ዓሳ ያይዲታሚ ላሆ ሺያና ደንጎ ጻኤታናኬ።
- 22 ሲሞኦኔ ማኣራፕ ሌዓ ለማታሚና ዬካፕ ዑሃ ማዒያ፣ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዒ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሃ ማኣርና ማኣርና ማዒ ገቁንቲ ሱንፃ ፃኣፕንቲ። 23 ሲሞኦኔ ማኣራፕ ገይዲንቲ ዓሳ ደንገታሚ ታዞጳ ሺያና ሃይሃ ጻኤታናኬ።
- 24 ጋኣዴ ማኣራፕ ሌዓ ለማታሚና ዬካፕ ዑሃ ማዒያ፣ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዒ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሃ ማኣርና ማኣርና ማዒ ገቁንቲ ሱንፃ ፃኣፕንቲ። 25 ጋኣዴ ማኣራፕ ገይዲንቲ ዓሳ ያይዲታሚ ደንጎ ሺያና ላሆ ጻኤታና ደንገታሚና።
- 26 ዪሁዳ ማኣራፕ ሌዓ ለማታሚና ዬካፕ ዑሃ ማዒያ፣ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዒ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ

ፀጸና ፀጸና፤ ሃሣ ማኣርና ማኣርና ማዒ ፓቂንቲ ሱንፃ ፃኣፒንቴኔ፤ 27 ዪሁዳ ማኣራፓ ፓይዲንቲ ዓሳ ለንካይታሚ ያይዶ ሺያና ላሆ ይኤታናኩ።

28 ዪሳኮኦሬ ማኣራፓ ሌዓ ላማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሣ ማኣርና ማኣርና ማዒ ፓቂንቲ ሱንፃ ፃኣፒንቴኔ፤ 29 ዪሳኮኦሬ ማኣራፓ ፓይዲንቲ ዓሳ ደንገታሚ ያይዶ ሺያና ያይዶ ይኤታናኩ።

30 ዛብሎኦኔ ማኣራፓ ሌዓ ላማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሣ ማኣርና ማኣርና ማዒ ፓቂንቲ ሱንፃ ፃኣፒንቴኔ፤ 31 ዛብሎኦኔ ማኣራፓ ፓይዲንቲ ዓሳ ደንገታሚ ለንካይ ሺያና ያይዶ ይኤታናኩ።

32 ዮሴፔ ናኣቶኮ ዔፕሬኤሜ ማኣራፓ ሌዓ ላማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሣ ማኣርና ማኣርና ማዒ ፓቂንቲ ሱንፃ ፃኣፒንቴኔ፤ 33 ዔፕሬኤሜ ማኣራፓ ፓይዲንቲ ዓሳ ያይዲታሚ ሺያና ደንገ ይኤታናኩ።

34 ሚናኦሴ ማኣራፓ ሌዓ ላማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሣ ማኣርና ማኣርና ማዒ ፓቂንቲ ሱንፃ ፃኣፒንቴኔ፤ 35 ሚናኦሴ ማኣራፓ ፓይዲንቲ ዓሳ ሃይሣታሚ ላምዖ ሺያና ላምዖ ይኤታናኩ።

36 ቢኢኒያሜ ማኣራፓ ሌዓ ላማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሣ ማኣርና ማኣርና ማዒ ፓቂንቲ ሱንፃ ፃኣፒንቴኔ፤ 37 ቢኢኒያሜ ማኣራፓ ፓይዲንቲ ዓሳ ሃይሣታሚ ደንገ ሺያና ያይዶ ይኤታናኩ።

38 ዳኦኔ ማኣራፓ ሌዓ ላማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሣ ማኣርና ማኣርና ማዒ ፓቂንቲ ሱንፃ ፃኣፒንቴኔ፤ 39 ዳኦኔ ማኣራፓ ፓይዲንቲ ዓሳ ላሃታሚ ላምዖ ሺያና ለንካይ ይኤታናኩ።

40 ዓሴኤሬ ማኣራፓ ሌዓ ላማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሣ ማኣርና ማኣርና ማዒ ፓቂንቲ ሱንፃ ፃኣፒንቴኔ፤ 41 ዓሴኤሬ ማኣራፓ ፓይዲንቲ ዓሳ ያይዲታሚ ፔቴ ሺያና ደንገ ይኤታናኩ።

42 ኒፕታኦኤሜ ማኣራፓ ሌዓ ላማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ፃጸና ፃጸና፤ ሃሣ ማኣርና ማኣርና ማዒ ፓቂንቲ ሱንፃ ፃኣፒንቴኔ፤ 43 ኒፕታኦኤሜ ማኣራፓ ፓይዲንቲ ዓሳ ደንገታሚ ሃይሣ ሺያና ያይዶ ይኤታናኩ።

44 ሙሴንታ ዓኣርኔንታ ፔቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ማኣር ዛሎ ኬሰኩ፡ ታጳ ላምዖ ፃጸኮ ሱኡገንታ ፓይዳ ዓሳ ዩያቶኩ። 45 ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሌዓ ላማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ማኣርና ማኣርና ፓቂንቲ ፓይዲንቲ፤ 46 ዩያ ፓይዲንቲ ዓሰኮ ሚርጉማ ላሆ ይኤታና ሃይሣ ሺያና ደንገ ይኤታና ደንገታሚና።

47 ሌዊ ዓሳ ጋዓንቲ ሃንጎ፡ ዩኖ ፃጳ ማኣርና ፓይዲንቲባኦሴ፤ 48 ዓይጎር ጌዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 49 «ያልዚና ዓጪ ካፓኒ ዳንዳዓ ዓቲንቆ ኔ ፓይዳ ዎዶና ሌዊ ዓሰ ጊዳ ቃሲ

ፓይዲፖ። 50 ዩያ ዛሎ ሌዊ ዓሰ፡- ታኣኒ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማፕኸንቲ ማኣርና ጋርይዳ ዓኣ ማዲንቶ ባኮ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ ማሂ ጌሣ፤ ዔያታ ዓፒሎና ማፕኸንቲ ማኣርና ጋርናይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ኬዲ ሃንታያ ማዓንዳኔ፤ ሃሣ ዒኣካ ዔያታ ማዲያ ማዓንዳኔ፤ ዩያ ማኣርኮ ኮይሎይዳ ዔያታ ዲንኪ ዴዖንጎ። 51 ዒንሣ ዴዓ ቤዛፓ ሃሺ ዴንዳ ዎዶና ሌዊ ዓሳ ሌሊ ታኣኒ ዳርና ካኣማ ማኣር ዶቆና ቤዛፓ ቱጋያ፡ ሃሣ ዒንሣ ዴንዲ ዴንካ ቤዛይዳኣ ዔያታ ዶቃያ ማዖንጎ፤ ዔያቶይዲፓ ዓታዛ ዩኖ ማኣር ባንሣ ያኣኒያ ዑኩቴ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቶንጎ። 52 ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ፓቆና ጎይፃ ጎይፃ፤ ጊንሣ ፔኤኮ ፔኤኮ ባንዲር ዶቂ ዴንኪ ዴዖንጎ። 53 ጋዓንቲ ዴይጎ ዓሲያ ማዖም ዩኖ፡ ታኣኒ ዳርና ካኣማ ማኣራሎ ባንሣ ዑኪ፡ ዳጎ ታኣኮ ዔቁሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኩርሲሱዋጉዲ ሌዊ ዓሳ ዩኖ ዓፒሎና ማፕኸንቲ ማኣራሎኮ ኮይሎይዳ ዴንኪ ዴዒ ካፖንጎ» ጌዔኔ። 54 ዩያር ዒሰራዔኤሌ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይፃ ቢያ ባኮ ማዳኔ።

2

ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ፃጳ ፃጳ ናንጋንዳ ጉርዳ ፓቂንቲ ጎይፃ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጋ ጉርዳ ቢያይዳ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዔያታ ናንጋ ቤዛም ዒንጊንቲ ባንዲራ ዓኣ ቤዛ ቤዛ ዴንኪ ዴዖንጎ፤ ዔያታ ዴዓንዳሣ ዓፒሎና ማፕኸንቲ፡ ታኣኒ ዳርና ካኣማ ማኣር ኮይላ ማዖንጎ» ጌዔኔ።

3 ዓባ ኬሰካ ዛላ ዪሁዳ ዓሲ ማሂ ፓቂንቲ ፃጳ ዔያቶም ዒንጊንቲ ባንዲራ ዓኣ ቤዛ ዴንኪ ዴዖንጎ፤ ዪሁዳ ዓሰኮ ሱኡጋሣ ላምናኣዳኦኦ ናኣዚ ናዓሶኔኩ፤ 4 ዔያቶኮ ፓይዲንቲ፡ ያላ ዓሰ ሚርጉማ ለንካይታሚ ያይዶ ሺያና ላሆ ይኤታናኩ።

5 ዩያቶይዲፓ ሄሊሳዖ ዪሳኮኦሬ ማኣር ዓሳ ዴንኪ ዴዖንጎ፤ ዪሳኮኦሬ ማኣርኮ ሱኡጋሣ ሶጌ ናኣዚ ናትናዔሌኩ፤ 6 ዔያቶኮ ፓይዲንቲ፡ ያላ ዓሰ ሚርጉማ ደንገታሚ ያይዶ ሺያና ያይዶ ይኤታናኩ።

7 ዩካፓ ሃሣ ዛብሎኦኔ ማኣር ዓሳ ዴዓንዳኔ፤ ዛብሎኦኔ ማኣርኮ ሱኡጋሣ ኬሎኔ ናኣዚ ዔኤሊያቤኩ፤ 8 ዔያቶኮ ፓይዲንቲ፡ ያላ ዓሰ ሚርጉማ ደንገታሚ ለንካይ ሺያና ያይዶ ይኤታናኩ። 9 ዲማ ዲማ ያላ ዓሲ ማዒ ዪሁዳና ፓይዲንቲ ዓሰኮ ሚርጉማ ፔቴ ይኤታና ሳሊታሚ ላሆ ሺያና ያይዶ ይኤታናኩ። ቤርታ ዓኣዳንዳ ዓሳ ዩኖ ዓሰኩ።

10 ደኦሎ ዛሎና ሮኦኤሌ ዓሲ ማሂ ፓቂንቲ ፃጳ ዔያቶም ዒንጊንቲ ባንዲራ ዓኣ ቤዛ ዴንኪ ዴዖንጎ፤ ዔያቶኮ ሱኡጎ ማዓንዳሣ ሳዲዮሬ ናኣዚ ዔልሱሬኩ፤ 11 ዔያቶኮ ፓይዲንቲ፡ ያላ ዓሰ ሚርጉማ ያይዲታሚ ላሆ ሺያና ደንገ ይኤታናኩ።

12 ዔያቶይዲፓ ሄሊሲ ሲሞኦኔ ማኣር ዓሳ ዴንኪ ዴዖንጎ፤ ዔያቶኮ ሱኡጎ ማዓንዳሣ ሱሪሳይዳ ናኣዚ ሴሌሚዔኤሌኩ፤ 13 ዔያቶኮ

ገይዲንጅ፡ ያላ ዓሰ ሚርጉማ ደንገታሚ ታዘጸ ሺያና ሃይሃ ጃኤታናኩ።

14 ዩካፓ ጋኦ ማኦር ዓሳ ደግንጎ፤ ዩያቶኮ ሱኡጎ ማዓንዳሢ ራጉዔኤሌ ናኣዚ ዔልሳፕኩ፤ 15 ዔያቶኮ ገይዲንጅ፡ ያላ ዓሰ ሚርጉማ ያይዲታሚ ደንጎ ሺያና ላሆ ጃኤታና ደንገታሚናኩ። 16 ዲማ ዲማ ያላ ዓሰ ማዔ ሮኦኤሌና ገይዲንጅ ዓቲንቃ ቢያ ፔቴ ጃኤታና ደንገታሚ ፔቴ ሺያና ያይዲ ጃኤታና ደንገታሚናኩ። ዩያይዲ ሮኦኤሌ ዓሳ ሄሊሲ ዴንዳኒ ከሰኮንጎ።

17 ቤርታሳ፡ ላምጾ ፓቆና ዓሰና ጋፒንጾይ ዓኣ ላምጾ ፓቆና ዓሰናኮ ባኣካ ሌዊ ዓሳ ዓፒሎና ማዢንጅ፡ ታኣኒ ዴሮና ካኣማ ማኦር ኩዲ ዓኣደንጎ፤ ፔቴ ፔቴ ፓቂንጅ ዓሳ ዲማሳኒ ዒንገንጅ ባንዲራ ዓኣ ቤዛ ቤዛ ማዔ ያላ ሄሊ ሄሊ ከሰኮም ጎረና ጎይጾማ ዓኣደንጎ።

18 ዓባ ጌላ ዛሎና ዔፕሬኤማ ዓሰ ማሂ ፓቂንጅ ፃጰ ዔያቶም ዒንገንጅ ማላታ ዓኣ ቤዛ ቤዛ ዴንኪ ደግንጎ፤ ዔያቶኮ ሱኡጎ ማዓንዳሢ ዓሚሁዴ ናኣዚ ዔኤሊሳሚኩ፤ 19 ዔያቶኮ ገይዲንጅ፡ ያላ ዓሰ ሚርጉማ ያይዲታሚ ሺያና ደንጎ ጃኤታናኩ።

20 ዩካፓ ሄሊሲ ሚናኣሴ ማኦር ዓሳ ዴግንዳኔ፤ ዔያቶኮ ሱኡጎ ማዓንዳሢ ፒዲሱሬ ናኣዚ ጌማሊዔኤሌኩ፤ 21 ዔያቶኮ ገይዲንጅ፡ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ሃይሃታሚ ላምጾ ሺያና ላምጾ ጃኤታናኩ።

22 ዩካፓ ሃሣ ቢኢኒያማ ማኦር ዓሳ ሄሊሲ ዴንዳኔ፤ ዩያቶኮ ሱኡጎ ማዓንዳሢ ገዲዮኔ ናኣዚ ዓብዳኣኔኩ፤ 23 ዔያቶኮ ገይዲንጅ፡ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ሃይሃታሚ ላምጾ ሺያና ያይዲ ጃኤታናኩ። 24 ዲማ ዲማ ያላ ዓሰ ማዔ ዔፕሬኤማና ያላ ገይዲንጅ ዓቲንቃ ቢያ ጃኤታና ሳሊ ሺያና ፔቴ ጃኤታናኩ፤ ዩያይዲ ዔፕሬኤማ ዓሳ ሃይሃሲ ዴንዳኒ ከሰኮንጎ።

25 ኩዲ ዛሎና ዳኣኔ ዓሰ ማሂ ፓቂንጅ ፃጰ ዔያቶም ዒንገንጅ ባንዲራ ዓኣ ቤዛ ቤዛ ዴንኪ ደግንጎ፤ ዩያቶኮ ሱኡጎ ማዓንዳሢ ዓምሳዳዬ ናኣዚ ዓክዔዜሬኩ፤ 26 ዔያቶኮ ገይዲንጅ፡ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ላሂታሚ ላምጾ ሺያና ላንካይ ጃኤታናኩ።

27 ዩያቶ ሄሊሲ ዓሰኤሬ ማኦር ዓሳ ዴንኪ ደግንጎ፤ ዩያቶኮ ሱኡጎ ማዓንዳሢ ዓክራኔ ናኣዚ ፓግዒዔኤሌኩ፤ 28 ዔያቶኮ ገይዲንጅ፡ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ያይዲታሚ ፔቴ ሺያና ደንጎ ጃኤታናኩ።

29 ዩካፓ ኒፕታኣሌኤማ ዓሳ ዴንኪ ዴግንዳኔ፤ ዩያቶኮ ሱኡጎ ማዓንዳሢ ዔናኔ ናኣዚ ዓከሬኩ፤ 30 ዔያቶኮ ገይዲንጅ፡ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ደንገታሚ ሃይሃ ሺያና ያይዲ ጃኤታናኩ።

31 ዲማ ዲማ ያላ ዓሰ ማዔ ዳኣኔና ያላ ገይዲንጅ ዓቲንቃ ቢያ ፔቴ ጃኤታና ደንገታሚ ላንካይ ሺያና ላሆ ጃኤታናኩ። ዩያይዲ ዳኣኔ ዓሳ ያይዲሲ ዴንዳኒ ከሰኮንጎ።

32 ፔቴ ፔቴ ቤዛ ፓቂንጅ፡ ሱንጎ ፃኣፒንጅ ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ሚርጉማ ያሊ ዑፃ ላሆ ጃኤታና ሃይሃ ሺያና ደንጎ ጃኤታና ደንገታሚ ማዔ። 33 ሌዊ ዓሳ ጋዓንጅ ናንገና ናንጋ ጎዳ

ሙሴ ዓይሢ ጎይጾና ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሰና ያላ ፃኣፒንጅባኣሴ።

34 ዩያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይጾ ቢያ ባኮ ኩንሢኔ፤ ፔቴ ፔቴ ፃጰ ፔኤም ዒንገንጅ ባንዲራ ዓኣ ቤዛ ቤዛ ዴዔኔ፤ ሃሣ ፔቴ ፔቴ ዓሳኣ ፔ ዜርጾና ፔ ማኦር ዓሰና ማዔ ማዔ ዴንዳኔ።

3

ዓኣሮኔኮ ዓቲንቆ ናኣቶ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ያላ ሲና ዴኮይዳ ጌሰቴ ዋዶና ዓኣሮኔንታ ሙሴንታኮ ሾይንጅ ናኣታ ሃካፓ ሊካ ገይዲንታዞንሢኩ፤ 2 ዓኣሮኔኮ ያይዲ ዓቲንቆ ናይ ዓኣኔ፤ ቶይዳሢ ናኣዳቤኩ፤ ጌኤዛታ ዓቢሁና ዓላዜሬና ዒታማሬናኩ። 3 ዔያታ ቢያ ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ዛይቴና ቲሸከንጅ ደኣሚንጅ። 4 ጋዓንጅ ዔያቶይዳፓ ናኣዳቤና ዓቢሁና ሲና ቦኦሎይዳ ያኦሲም ዲማዲባኣ ታም ናንገና ናንጋ ጎዳም ሺኢሼሢር ያኦሲ ዔያቶ ዋዶኔ፤ ናይያ ዔያቶኮ ባኣሴ፤ ዩያሮ ዓላዜሬና ዒታማሬና ዔያቶኮ ዓዳሢ፡ ዓኣሮኔ ሸምፔና ናንጌ ያዶይዳ ቢያ ቁኤሴ ማዔ ማዶ።

ሌዊ ዓሳ ማዳ ማዶ

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 6 «ሌዊ ማኦር ዓሳ ዔኪ ሙኪጋፓ ዔያታ ዓኣሮኔ ማኣዲ ማዳንዳጉዲ ማሄ፤ 7 ዔያታ ዓፒሎና ማዢንጅ፡ ታኣኒ ዴሮና ካኣማ ማኦርይዳ ዓኣሮኔና ዴሮናም ማዲ ማዲ ዓይሢንጅ ባኮ ቢያ ኩንሢንጎ። 8 ታኣኒ ዒንሢና ካኣማ ዓፒሎና ማዢ ማኦር ጋሮይዳ ማዲንቶ ሚሆ ቢያ ቆላያ ማጾንጎ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ዛሎ ማዳንታሚ ማዳ ማዲ ዓይሢንጅ ባኮ ቢያ ኩንሢንጎ። 9 ዩያሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳፓ ዔያታ ዲማዲ፡ ዓኣሮኔና ናኣቶና ማኣዲ ማዳንዳጉዲ ማሄ። 10 ቁኤሴ ማዔ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዓኣሮኔና ናኣቶና ዶኦሬ፤ ዔያቶይዳፓ ዓታዛ ሚሌ ዓሰ ዩያ ማዶ ማዳ፤ ማሌቴ ዋዎዲንቶንጎ» ጌዔ።

11 ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 12-13 «ዓካሪ ሌዊ ዓሳ ታኣም ማዳ ዓሰኩ፤ ጌብፃ ዓሰኮ ቶይዶ ናኣቶ ቢያ ታ ዋዶያና ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ማዔ ሾይንታ ቶይዲ ናይና ቆልሞኮዋ ቤርቶ ናኣቶ ታኣም ታኣኒ ዲማሴኔ፤ ሃሣ ጋዓንጅ ቶይዶ ማዔ ሾይንታ ዓቲንቆ ናኣቶ ታኣም ዲማሴ፤ ቤዛ ሌዊ ዓሰ ታ ዶኦሬኔ፤ ዔያታ ታኣም ማዳያ ማጾንጎ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ» ጌዔ።

ሌዊ ዓሰኮ ገይዲንቶ

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሲና ዴኮይዳ፡- 15 «ሌዊ ዓሰ ፔ ዜርጾና ፔ ማኦር ዓሰና ማሂ ገይዲ፤ ሾይንጅንጅ ዓገኒ ማዔያና ዩካፓ ዑሣ ማዔ ዓቲንቆ ቢያ ገይዲ» ጌይ ዓይሢኔ። 16 ሙሴያ ጌይንጅ ጎይጾ ማዶ፤ 17-20 ሌዊኮ ሃይሃ ዓቲንቆ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያታኣ፡- ጌርሾኔ፡ ቁዓቴና ሜራሪ ጌይንታያኩ። ዔያቶኮዋ ናይ ዓኣኔ። ጌርሾኔኮ ሊቢኒና ሸምዒ ጌይንታ ላምጾ ዓቲንቆ ናይ ዓኣኔ፤ ቁዓቴኮ ዓምራማ፡ ዪፅሃሬ፡ ኩብሮኦኔና ዑዚዔኤሌ ጌይንታ ያይዲ ዓቲንቆ ናይ ዓኣኔ።

3:2 3:2 ገይ. ማጻ 26:60። 3:4 3:4 ሌዊ. ዓከ 10:1-2፤ ገይ. ማጻ 26:61። 3:12-13 3:12-13 ኩሲ. ማጻ 13:2።

ሚራሪኮ ማሂሊና ሙሽ ጌይነታ ለምድባ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኤ። ሌዊ ዓሶ ማዒ ፔ ማኣር ዓሶና ገይዲንቴዘንህ ይያቶኩ።

21 ሊቢኒና ሸምዒ ማኣር ዓሳ፡- ጌርሾኔ ፃጶይዳ ገይዲንቴኔ፤ 22 ዔያቶኮ ሸይነቴንቴ ዓገኒ ማዕ ናይዳገ ዓርቃዎ ፃኣፒንቴ ዓቲንቃ ለንካይ ሸያና ደንጎ ጭታ ማዕኔ። 23 ዬና ዓሳ ዓፒሎና ማዢና ማኣርኮ ጊንፃ፡ ዓባ ጌላ ዛላ ዱንኪ ዴዔኔ። 24 ዬና ዜርዎኮ ሱኡጋህ ላዕኤሌ ናኣዚ፡ ዔኤሊያሳፒኩ። 25 ዔያታ፡- ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣርንታ ዬያ ማኣርኮ ዙሎና ጋርና ካንቆ ባኮ፡ ጌሎ ካር ጎኦሶ ዓፒሎ፡ 26 ቃምዎ ጋር ጎኦሶና ዓፒሎ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርንታ ያኦሲም ሚቺ ዒንጎ ቤዘ ጌሎ ካር ጎኦሶ ዓፒሎንታ ዱማ ዱማ ሱዘንታ፤ ዬያጉዲ ዬይ ባካ ቢያ ማዲንታ ሚሆ ቢያ ካፒ ቆላያኩ።

27 ዓምራሚ፡ ዪፅሃራ፡ ኬብርኦኔንታ ዑዚዔኤሌንታኮ ማኣር ዓሳ ቁዓቴ ዓሶ ባኣካ ገይዲንቴኔ። 28 ዔያቶኮ ሸይነቴንቴ ዓገኒ ማዕ ናኣቶይዳገ ዓርቃዎ ፃኣፒንቴ ዓቲንቃ ሳሊ ሸያና ለሆ ጭታናኩ፤ ዔያታኣ፡- ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካፒኔ። 29 ዓማና ቁዓቴ ዓሳ ዱንኪ ዴዔህ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ደኦሎ ዛሎይዳኩ። 30 ዔያቶኮ ሱኡጋህ ዑዚዔኤሌ ናኣዚ፡ ዔኤሊያፓኔኩ። 31 ዔያታ፡- ጫኣቁሞ ሳኣጂኖ፡ ዴጌ ሎኦኩ ያይቶ፡ ገዎ ጌሆ ሻርኖ፡ ያኦሲም ሚቺ ዒንጎ ቤዘ፡ ቁኤሳ ጌኤኩ ቤዘይዳ ማዲ ያኦሲም ዱማዴ ባኮ፡ ያኦሲም ዑህ ዓኣዴ ዱማዴ ቤዘ ጌሎ ካር ጎኦሶ ዓፒሎንታ ዬያ ባኮ ቢያ ካፒ ቆላያኩ።

32 ሌዊ ዓሶኮ ቢያ ሱኡጋህ ቁኤሳህ ዓኣርኔ ናኣዚ፡ ዓላዜሬኩ፤ ዒዚ ጌኤኩ ቤዘይዳ ማዲ ዓሶኮ ቢያ ዑፃህኩ።

33 ማሂሊና ሙሽናኮ ማኣር ዓሳ ሚራሪ ዓሶና ገይዲንቴኔ። 34 ሸይነቴንቴ ፔቴ ዓገኒ ማዕ ናኣቶይዳገ ዓርቃዎ ዔያቶኮ ፃኣፒንቴ ዓቲንቃ ለሆ ሸያና ለምድባ ጭታ ማዕኔ፤ 35 ዬና ዓሳ ዓማና ዱንኪ ዴዔህ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ኬዶ ዛላኩ፤ ዔያቶኮ ሱኡጋህ ዓቢዔኤሌ ናኣዚ፡ ፀሪዔኤሌኩ። 36 ዔያታ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ለሻህ ሚያና ጋጋርዘና፡ ቱርቶርና ቱርቱራ ዔቃ ቶኮና፤ ዬያጉዲ ሃንጎ ማዲንቶ ባኮ ካፒ ቆላያኩ። 37 ሃህ ጌኤኩ ቤዘኮ ዲያ ዓጫ ዶቆ ሚያንታ ዬያ ዔቁሶ ቶካ፡ ዓንጎ ፃውናንታ ሱዘንታ ካፒ ቆላያኩ።

38 ዓማና ሙሴና ዓኣርኔና ዓኣርኔኮ ናኣቶና ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣርኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዱንኪ ዴዔኔ፤ ዬና ጌኤኩ ማኣርይዳ ዒሰራዔኤሌ ዴር ዛሎ ማዲንታ ዳምሶ ኩንህሳ ዓሳ ዔያቶኩ፤ ማሌ ዓይጎ ዓሲያ ዬያ ጌኤኩ ማኣር ባንህ ዑኩቴ ዎዎዲንታኔ። 39 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ጎይዎና ፔቴ ዓገኒ ማዕ ናይዳገ ዓርቃዎ ፃኣፒንቴ ሌዊ ዓሶኮ ዓቲንቃ ጉቤ ለማታሚ ለምድባ ሸያ ማዕኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ቤዛ ሌዊ ዓሶኮ ያኦሲም ዱማዲያ

40 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ቶይዶ ማዒ ሸይነቴ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቆ ናኣቶ፤ ሸይነቴንቴ ዓገኒ ማዕህንታ ዬያገ ዑህ ሌዓ

ዓኣዴ ዓቲንቆ ቢያ ገይዲ ፃኣፒ። 41 ታኣኒ ዔያቶ ቤዛ ሌዊ ዓሶ ታኣም ደኦሬኔ፤ ሃህ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቆልሞኮ ቤርታ ሸይነቴ ናኣቶ ቤዛ ሌዊ ዓሶ ቆልሞ ታኣም ታ ደኦሬኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ» ጌዔኔ። 42 ሙሴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ጎይዎና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካገ ቶይዶ ቶይዶ ማዒ ሸይነቴ ዓቲንቆ ቢያ ገይዳኔ። 43 ፔቴ ዓገኒና ዬካገ ዑህ ሌዓ ማዕም ሱንዎና ሱንዎና ፃኣፒንቴ ቶይዶ ማዕ ዓቲንቆኮ ሚርጉማ ለማታሚ ለምድባ ሸያ ለምድባ ጭታና ለንካይታሚ ሃይሆ ማዕኔ።

44 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 45 «ዓካሪ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ማዒ ሸይነቴ ዓቲንቆ ቤዛ ሌዊ ዓሶ ታኣም ዱማሴ፤ ዬያጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቆልሞኮ ቤርታ ማዒ ሸይነቴ ናኣቶ ቤዛ ሌዊ ዓሶ ቆልሞ ታኣም ዱማሴ።

46 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ማዒ ሸይነቴ ዓቲንቆ ሚርጉማ ሌዊ ዓሶይዳገ ለምድባ ጭታና ለንካይታሚ ሃይሆ ዓሲና ባሽህረ ዬያቶ ዑህ ዓኣዴ ዓቲንቆ ዛሎ ሚኢሽ ዔኩ። 47 ፔቴ ፔቴህ ዛሎ ኔ ዔካንዳ ሚኢሽ ጌኤኩ ማኣርይዳ ሚኢሽ ዴኤሁሞ ዔር ባኮና ደንገታሚ ደንጎ ጌራኣሚ ማዒ ሸቶ ቢራ ማዎንጎ። 48 ዬና ዓሶ ዛሎ ኔ ዔኩ ሚኢሽ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ዒንጌ» ጌዔኔ። 49-51 ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ጎይዎ ሌዊ ዓሶይዳገ ዲቢ ዑህ ዓኣዴ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቆ ዛሎ ታጶ ደንጎና ዛላ ኪሎ ማዒ ሸቶ ቢራ ዔኪ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ዒንጌ።

4

ቁዓቴ ቶኦኮኮ ማዲ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- 2 «ቁዓቴ ዜርዎ ማዕ፡ ሌዊ ዓሶ ዔያቶኮ ማኣርና ማኣርና፤ ጊንህ ቶኦኮና ቶኦኮና ማሂ ገይዳ፤ 3 ያኦሲ ዴርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዲኒ ዳንዳዓያ፤ ሌዓ ሃይህታሚገ ደንገታሚ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓቲንቆ ቢያ ገይዳ። 4 ዔያቶኮ ማዲ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ታኣም ዱማዴ ባኮ ካፒህ ማዎንጎ። 5 ዴራ ዱንኪ ዴዔ ኤዘገ ዔቁ ዴንዳኣና ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ያኦሲ ዴርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣር ጋር ጌሊ ጫኣቁሞ ሳኣጂኖኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ጎኦሶና ዓፒሎ ኬይሲ ጫኣቁሞ ሳኣጂኖ ዬያና ማርኖንጎ። 6 ዬካገ ሸርኪንቴ ጉላንሶ ዜዶ ጎኦሶ ዓፒሎይዳ ቃሲ ዓገ፤ ጊንህ ሃህ ጮልዔ ሸኤሚና ሌሊ ኮሽነቴ ዓፒሎ ዑፃ ካንቁ፡ ዛጳህ ሚያዎ ዓኣህንጎ። 7 ዬያጉዲ ሃህ ያኦሲም ዒንጎ ሙዎ ዒንገገገ ጌሆ ዴጌ ሎኦኩ ያይቶ ጮልዔ ሸኤሚና ሌሊ ኮሽና ዓፒሎና ካንቆንጎ፤ ዬያ ያይቶ ዑፃ ሳኣኔ፡ ዱሞ ሙርሳ፡ ዑኩ ዑሽኮ ዓንጋ፡ ዎይና ዑኩ ዱያ ጉንጉላህያ ጌሆንጎ፤ ካህኣ ቢያ ዎዴ ዒኣካ ጌህንቴ ዴዎንጎ። 8 ዬያ ቢያ ዘቁ ዓፒላና ካንቁ፡ ዑፃ ሸርኪንቴ ጉላንሶ ዜዶ ካንቁ፡ ዛጳህ ሚያዎ ዬያ ዴጌ ያይቶይዳ ዓኣህንጎ። 9 ዬካገ ጮልዔ ሸኤሚና ኮሽና ዓፒላ ዔኪ ገዎ ጌሆ ሻርኖንታ ፖዒሶ ባኮንታ ታሞ ቆንቾ ጋሙጮንታ፤ ዬያጉዲ ሃህ ዲቢንዎ ጌሆ ቦኦቆንታ ዛይቶ ጌሆ ባኮንታ ቢያ ካንቆንጎ። 10 ገዎ ጌሆ ሻርኖና ዒኣካ ማዲንቶ ባኮ ቢያ ጉላንሶ ዜዶና ማሪ ኬዲ ዴንዶ ለሻህ ሚያይዳ ጌሆንጎ። 11 ዬያይዳሰካገ ያኦሲም ዒንጎ

ባኩ ዲንጎ ዋርቆና ኮሺንቴ ቤዛ ጮልዔ ሸኤሞና ኮሺንቴ ዓፒሎና ካንቁ ሸርኪንቴ ጉላንቦ ዜዶ ዑፃ ቃሲ ካንቁ፣ ዛጳሢ ሚያዎ ዓላሦንጎ። 12 ጌኤዠ ማኦሮይዳ ማዲንቶ ባኮ ቢያ ዔኪ ጮልዔ ሸኤሞና ኮሺንቴ ዓፒሎና ካንቁ፣ ሸርኪንቴ ጉላንቦ ዜዶና ኣ ቃሲ ካንቁ፣ ኬዲ ዴንዶ ላሻሢ ሚያይዳ ጌሦንጎ። 13 ያኦሲም ሚቺ ዲንጎ ቤዛፓ ዲቢንፆ ዓላሢሰካፓ ጋላፒ ዓፒላና ካንቆንጎ፤ 14 ዬኖ ዲንጎ ቤዛይዳ ማዲንቶ ባኮ ጌይፆ፡- ታሞ ዔኤሦ ባካ፣ ዓሽኮ ኪራ፣ ታሞ ካኦሽ ቦኣቆንታ ዔቲ ማዔ ሳኦንጎታ ዒኣካ ጌሦንጎ፤ ዬያይዳሰካፓ ሸርኪንቴ፣ ጉላንቦ ዜዶ ዑፃ ቃሲ ካንቁ ዛጳሢ ሚያዎ ዓላሦንጎ። 15 ዓሳ ዲንኪ ዴዔ ቤዛፓ ዔቁ ዴንዶ ዎዶና ዓኣርኔና ናኣቶና ታኣም ዲማዴ ቤዛ ማዴ ማዲንቶ ባኮ ቢያ ካንቁ ጌኣጊሺ ጋፒሳዛ ቁዓቲ ዓሳ ሙኪ ኪዶንጎ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሃይቁዎጉዲ ታኣም ዲማዴ ባኮ ቢያ ሄላንዲያ ኮይሱዎሴ፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮ ዔቁ ዴንዶ ዎዶና ቁዓቲ ዓሳኮ ማዴ ዬያ ማዓንዳኔ። 16 ቁኤሳሢ ዓኣርኔ ናኣዚ ዓላዜሬ፡- ፖፖዒሶ ዛይቶንታ ኮዠ ሳውማ ዓኣ ዑንጅንታ፤ ገንሣ ሃሣ ቢያ ኬሊ ዲንገንቴ ዴዓ ሙዎ ዲንገፆና ቲዠና ካፒ ቆላያ ማዎንጎ፤ ዬያጉዲ ያኦሲ ዴር ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮንታ ጋራ ዓኣ ታኣም ዲማዴ ባኮንታ ቢያ ካፖንጎ» ጌዔኔ።

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡-
 18 «ቁዓቲ ዓሳ ታኣም ዲማዴ፣ ማዴ ማዲንቶ ባኮ ባንሢ ዑኬቴ ሃይቃንዳኔ፤ ሌዊ ዓሲ ማዒፃኣ ባታንዳኔ። 19 ዬይ ያዲ ማዑዋጉዲ ዓኣርኔና ናኣቶና ዬያ ጌኤዠ ማኦሮ ጌሊ ፔቴ ፔቴሢ ማዲንዳ ባኮ ፓቁ፣ ዔያታ ማዲንዳ ባኮ ባኮዎ ኬኤዘንጎ። 20 ቁዓቲ ዓሳ ጋዓንቴ ዬያ ታኣም ዲማዴ ባኮ ፔቴናታዎ ዛጋኒ ኮዒ ጋር ጌሎፓ፤ ጌሌቴ፡- ዔያታ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ።

ጌርሾኔ ቶኣካ ማዴ ማዴ

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡-
 22 «ጌርሾኔ ቶኣኮ ማዔ፣ ሌዊ ዓሶ ፔኤኮ ዜርፆና ማኦሮ ዓሶና ዓሶና ፓቁ ፓይዴ፤ 23 ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዲኒ ዳንዳዓያ፤ ሌዓ ሃይሢታሚፓ ዴንዲ ደንጊታሚ ጋራ ዓኣ ዓቲንቆ ቢያ ፓይዴ፤ 24 ዬያታ ማዲንዳ ማዴ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ጎይፆ ማዓንዳኔ፡- 25 ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮኮ ጋርና ዙሎና ካንቆ ባኮ፣ ዑይይዳ ቃሲ ካንቆ ጉላንቦ ዜዶ፣ ጌሎ ካር ጎኦቦ ዓፒሎ፣ 26 ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮና ያኦሲም ሚቺ ዲንጎ ቤዛኮ ኮይላ ዓኣ ጳኦኮ ጎኦቦ ዓፒሎና ቱኮ ሱዞ፣ ጳኦኮ ጌላ ካር ካር ጎኦቦ ዓፒሎና ዬያ ማዴ ማዲንቶ ማሆ ቢያ ኬደንጎ፤ ዬያ ባኮም ቢያ ኮይሳ ባኣዚ ዔያታ ማደንጎ። 27 ጌርሾኔ ዓሳ ኬዳ ባኮና ማዴ ማዴና ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ዛጊ ዛጊ ማዴሻያ ማዎንጎ፤ ዔያታ ኬዳንዳ ባኮም ቢያ ዔያቶም ዲማሲ ኬኤዜ። 28 ጌርሾኔ ዜርፆ ማዔ፣ ሌዊ ዓሳ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዲንዳ ባካ ዬያኬ፤ ዔያታ ማዴ ማዴ ቁኤሳሢ ዓኣርኔ ናኣዚ፣ ዒታማሬ ማዴሻያ ማዎንጎ» ጌዔኔ።

ሜራሪ ቶኣካ ማዴ ማዴ

29 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሜራሪ ዜርፆ ማዔ፣ ሌዊ ዓሶ ዔያቶኮ ዜርፆና ማኦሮና ማኦሮና ፓቁ ፓይዴ፤ 30 ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዲኒ ዳንዳዓያ፤ ሌዓ ሃይሢታሚፓ ደንጊታሚ ጋራ ዓኣ ዓቲንቆ ቢያ ፓይዴ። 31 ዔያታ ኬዳንዳሢ ላሾ ሚፃ፣ ጋጋርዛ፣ ቱርቱራ፣ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮ ዔቁሶ ቶካኣ፤ 32 ዬያጉዲ ሃሣ ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኦሮ ኮይላ ዓኣ ጳኦኮ ቱርቱራ፣ ዔቁሶ ቶካ፣ ዓንጎ ኪርንታ ሱዞንታ፤ ዬይ ባካ ቢያ ማዲንታ ማሆንታኬ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ኬዳንዳ ባኮ ዲማሲ ኬኤዜ። 33 ቁኤሳሢ ዓኣርኔ ናኣዚ፣ ዒታማሬ ዓይሢም ሜራሪ ዓሳ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዲንዳ ባካ ዬያኬ» ጌዔኔ።

ሌዊ ዓሶ ፓይዶናሢ

34 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይፆና ሙሴንታ ዓኣርኔንታ ዴርኮ ሱኡጎንታ፣ ሃይሦ ቶኦኪ ማዒ ፓቁንቴ ሌዊ ዓሶ፤ ጌይፆ፡- ቁዓቲ ዓሶና ጌርሾኔ ዓሶና ሜራሪ ዓሶም ዲማሲ ፓይዴ፤ 35 ሃይሢታሚፓ ዴንዲ ደንጊታሚ ሌዔ ኩሜያ፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዲኒ ሙኬ ዓቲንቃ ቢያ ፓይዲንቴ፤ 36 ዬያታ ፔ ማኦሮና ማኦሮና ማዒ ፓይዲንቴ ዓሳ ላምዎ ሸያና ላንካይ ጻኤታና ደንጊታሚናኬ። 37 ቁዓቲ ማኦሮይዳፓ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዴ ዓሳ ዬያቶኬ፤ ሙሴና ዓኣርኔና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ጎይፆና ዬያቶ ፓይዴ።

38 ጌርሾኔ ማኦሮ ዓሳኣ ፔ ማኦሮ ዓሶና ፔ ፃጸና ፃጸና ማዒ ፓይዲንቴ፤ 39 ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዲኒ ሙኬያ ሌዓ ሃይሢታሚፓ ዴንዲ ደንጊታሚ ማዔ ዓቲንቃ ቢያ ፓይዲንቴ፤ 40 ዬያታ ፔ ማኦሮ ዓሶና ፔ ፃጸና ፃጸና ማዒ ፓይዲንቴ ዓሳ ላምዎ ሸያና ላሆ ጻኤታና ሃይሢታሚናኬ። 41 ጌርሾኔ ማኦሮይዳፓ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮ ማዴ ዓሳ ዬያቶኬ፤ ሙሴና ዓኣርኔና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ጎይፆና ዬያቶ ፓይዴ።

42 ሜራሪ ማኦሮ ዓሳ ፔ ማኦሮ ዓሶና ፔ ፃጸና ፃጸና ፓይዲንቴ፤ 43 ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዲኒ ሙኬያ ሌዓ ሃይሢታሚፓ ዴንዲ ደንጊታሚ ማዔ ዓቲንቃ ቢያ ፓይዲንቴ፤ 44 ዬያታ ፔ ማኦሮ ዓሶና ፔ ፃጸና ፃጸና ፓይዲንቴ ዓሳ ሃይሦ ሸያና ላምዎ ጻኤታናኬ። 45 ሜራሪ ማኦሮይዳፓ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዴ ዓሳ ዬያቶኬ፤ ሙሴና ዓኣርኔና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ጎይፆና ዬያቶ ፓይዴ። 46 ሙሴንታ ዓኣርኔንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ዓሶ ፔ ማኦሮና ፔ ፃጸና ፃጸና ፓቁ ፓይዴ ሌዊ ዓሳ፣ 47 ሌዓ ሃይሢታሚፓ ደንጊታሚ ሄላንዳኣና ማዔያ፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ማዲኒና ዲማ ዲማ ማሆ ኬዳኒ ሙኬ ዓሳ፣ 48 ጉቤ ዎሊ ዑፃ ሳሊ ሸያና ደንጎ ጻኤታና ሳሊታሚ ማዓያኬ።

49 ዬያይዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይፆና ፔቴ ፔቴ ዓሶኮ ሱንፃ ፃኣፒንቴ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሢ ጎይፆና ፔቴ

ፔቴ ዓሳ ማደንዶ ባኮና ኬደንዶ ባኮ ፔኤሲ ዔሪ ዔኬኔ።

5

ዒኢቲ ዓሲ ዛላ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዑሰካ ኬሰካ ደርዓ ዓርቁ ዓሲ፤ ሃሃ ዑሰካገ ሳልቃ ባኢዚ ዓኣ ዓሲና ሌሲ ካኣሚ ዒኢቲ ዓሲ ቢያ ጉርዶ ባኣካገ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኬሳንዳጉዲ ዓይሄ። 3 ታኣኒ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ፡ ጉርዶ ዔያታ ዒኢሱዋጉዲ ዔያቶ ዒኢቲ ዓተንቆ ማዕቲያ ላኣሎ ዒንሣ ባኣካገ ኬሲ ዳኩዋቲ» ጌዔ። 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሄ ጎይዖ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔዮ ዓሳ ጉርዳገ ኬሰኔ።

ዳቢንቲ ዛላ ጨጎ ጨጋ

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 6 «ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፡- ዓተንቃገ ማዕቲያ ላኣሎገ፤ ዓይሳ ዓሲያ ማዖም ያኣሲም ጉሙርቁንቲዋያ ማዕ ዓይሳ ዓሲም ማዕቲያ ፑርታ ማዳቲ ዔይ ዓሣ ዳቤኔ። 7 ዔያ ጎሞ ቡኤዖንጎ፤ ሃሃ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋኒ ኮይሳ ባኮይዳ ደንጎ ኩቺ ቃሲ ዒ ፑርቲሴ ዓሣም ጨጎንጎ። 8 ዔይ ዓሣ ሃይቁም ጨገንታ ባኮ ዔካ፡ ዑኬ ዓገኒ ባይቁቲ ዒ ዒንጋ ባካ ቁኤሳሣ ዛሎና ያኣሲም ዒንገንቶንጎ፤ ዔያ ዒ ዒንጋንዳሣ ጎሜ ማዳ ዓሲ ጎሞ ጌኤሺዖር ዒንጋ ዓዶ ማራዖና ዋላኬ። 9 ዔያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኣሲም ዒንጋ ደማ ዒንገፃ ቢያ ዔያ ዒንገፃ ዔካ ቁኤሳሣም ማዕንዳኔ። 10 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ያኣሲም ዒንጋ፡ ደማ ዒንገፃ ዔያ ዒንጋ ዓሣሮኬ፤ ቁኤሳሣም ዒንገሰካገ ጋዓንቲ ቁኤሳሣሮ ማዕኔ» ጌዔ።

ዓሲና ዒኢቲያ ናንዳኔ ጌይንታ ላኣሊ ዛላ

11 ዔካገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 12 «ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ፔቴ ዓሲኮ ማቻ ዓኒም ጉሙርቁንቲዋያ ማዕ፡ ሜሌ ዓሲና ላሂ ዒኢቲቲ፡ 13 ዔያ ዒዛ ላሂሣ ዓሲ ዴንቁባኣያ ማዕም ዓኒ ዔራኒ ዳንዳዒባኣቲ፤ ሃሃ ማርካዳ ዓሲያ ባይቁም ዒኢቲዓ ዔርቲባኣያ ማዕንቲ፡- 14 ዒዛ ዒ ዒናገ ናሽካያ ማዕዶና ቆጃያ ማዕም ጎኔ ዒዛ ዒኢቲያ ማዕ ዴዳቲ፤ ሃሃ ዒኢቲባኣያ ማዕቲ፡ 15 ቁኤሳሣ ኮይላ ዔኪ ዓኣደንጎ፤ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ፔቴ ኪሎ ማዕ ዔልዓ ዲኢሊያ ዋላ ዔኪ ዓኣደንጎ፡ ዔያ ገዳ ዛይቲያ ማዖም ዑንጃያ ዋሆገ፤ ዓይሳር ጌዔቲ ዔይ ዒንገፃ ቆጃንሣ ባኣዚ ፔጋዳንዳጉዲ ላኣሊ ቆጃ ዓሲ ዒንጋ ዒንገሣ ማዕሣሮኬ።»

16 «ቁኤሳሣ ላኣሊሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዔቁሶንጎ። 17 ዔካገ ያኣሲም ደማዳ ዋኣሣ ፔቴ ያቲዳ ዴይ ዔኬሰካገ ያኣሲ ዴሮና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማከንቲ ማኣሮኮ ጋራገ ዳካ ዓጨ ዑጨ ዔኪ ዋኣዖ ጨንቁሳኒ ገዳ ዋሆንጎ። 18 ዔያይዳሰካገ ላኣሊሎኮ ቶኣካገ ሻኣሻሣ ቡሊ፡ ዒንገፃር ዔኪ ሙኮና ዲኢሎ ዒዛ ኩጫ ዋሃዖ ጋዳም ሂሊሶም ጨንቁሶና ዋኣዖ ቶፔ ፔ ኩጫ ዒ ዔኮንጎ። 19 ዔካገ ዒዚ ሂዚ ጌዒ ዒዛ ጨኣቁሶንጎ፤ ኔኤኮ ዓኒ ዓኣንቲ ሜሌ ዓሲና ኔ ላሂ፡ ዒኢቲባኣያ ማዕቲ፡- ሃይ

ጋዳም ሂሊሳ ጨንጮ ዋኣዖ ኔና ዔኤቢ ዋኣቶገ፤ 20 ጋዓንቲ ኔኤኒ ዓኒ ዓኣንቲ ሜሌ ዓሲና ላሂ፡ ዒኢቲያ ማዕቲ፡- 21 ያኣሲ ዘኣኮ ኔና ማሂ፡ ጎጾዋ ኔኤኮ ጋኣቢሺ፤ ኔ ዴር ባኣካ ጋዳንቁንቲያ ኔና ማሆም፤ 22 ሃያ ዋኣዖ ኔ ዑሽካዛ ጎጾ ኔኤኮ ኪዳሲ፡ ሾይዖዋ ኔኤኮ ባይዘንጎ ጋዓዛ፡ ላኣሊላኣ ሂዮ፤ ያኣሲ ታና ዔያይደንጎ» ጎዖንጎ።

23 «ቁኤሳሣ ዔካገ ዔያ ጋዳም ዔኤቢዳ ያኣፒ፤ ገንሣ ዔያ ዋኣሣና ማሰኪ ጨንጮ ዋኣዖ ዓኣ ያቶይዳ ዋሆንጎ። 24 ላኣሊሎ ዔያ ፑርቶ ሃርጎ ዋኣዖ ዑሽንዳሣኮ ቤርታ፡- 25 ዒንገፃ ማሂ ዔኪ ሙኮና ዲኢሎ ላኣሊሎ ኩጫገ ዔኪ ያኣሲም ሊካ ሌካ ከፍገ ዒንጎ ደማ ዒንገሣ ማሂ ማቺ ዒንጎ ቤዛ ጌሆንጎ። 26 ዔያይዳሰካገ ዔያ ሃኣኮ ዒንገፃይዳገ ዳካ ዑጨ ዔኪ ዒንጎ ዒንገሣ ማሂ ታኣም ማቺ ዒንጎ ቤዛ ማቸንጎ፤ ዔካገ ዓካሪ ላኣሊሎ ዑሽንጎ። 27 ዔና ላኣሊላ ፔና ዒኢሲ፡ ዓኒም ጉሙርቁንቲዋያ ማዕ ዴዳቲ ዔይ ዋኣዖ ዒዛ ማርጌና ሜታሳንዳኔ፤ ጌይዖ፡- ጎጾ ዒዛኮ ጋኣቢሻንዳኔ፡ ሾይዖኣ ዒዛኮ ዴዳንዳኔ፤ ሰንዓኣ ዒዛኮ ዒዛ ዴር ባኣካ ጋዳንቁንቲያ ማዕንዳኔ። 28 ፔቴታዖ ዒዛ ዳቢንቲባኣያ ጌኤሺ ማዕቲ ዔይ ጌይንቲ ባካ ዒዛ ሄላባኬ፤ ናይ ሾዓኒያ ዒዛ ዳንዳዓኔ። ፔቴ ዓሲ ፔ ማቸ ናሽኪያገ ዔቁያና ማዳንዳ ደምባደኪ።

29 «ዓሣኮ ማቻ ሜሌ ዓሲና ላሂ ዒኢቲቲ፡- 30 ሃሃ ፔቴ ዓሲ ናሹማገ ዔቁያና ሌሊ ፔ ማቻ «ዓሲና ላሂያ ናንዳኔ» ጌይ ቆጃቲ ያኣሲ ቤርታ ዒዛ ዔቁሶንጎ፤ ቁኤሳሣያ ዔያ ዋሳ ቢያ ዒዛይዳ ከንሆንጎ። 31 ዓሣ ያሎ ማዕንዳኔ፤ ላኣሊላ ጎኔ ዒኢቲያ ማዕቲ ዒዛ ዳቢንቶም ዒንገንታ ባኮ ዒዛ ዔካንዳኔ» ጌዔ።

6

ናዝራ ዓሲ ማዕሣረ ዋጌ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ዓተንቁታቲያ ላኣሊ ፔና ታኣም ደማሲ ናዝራ ዓሲ * ማዕኒ ጨኣቁቲ፡- 3 ዎይኔገ ኮሾና ዑሽታቲያ ዓይሳዎ ማሃ ዑሽ ዑሽኮገ፤ ሃሃ ዎይኔይዳገ ማዖም ሜሌ ባኣዚገ ኮሽንቲ ሶልኬያንታ ማሃ ዑሽ ዑሽኮገ፤ ዔያጉዲ ዎይሮ ዓኣጉንታ ዜቢቤ ጌይንታ ማዖ ዓኣጉዎ ሙዖገ፤ 4 ዒ ያዲ ማዕ ናንጋ ዎደና ዎይሮ ዓኣጉኮ ጎቦ ማዕቲያ ጋራ ዓኣ ዓኣጉ ሙዖገ» ጌዔ።

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሃ «ዒ ናዝራ ዓሲ ማዕ ናንጋ ዎደና ቶኣኮ ፔኤኮ ሜኤደገ፤ ሃሃ ታይዘገ፤ ዔይ ዎዳ ጋገንዳያ ሄላንዳኣና ያኣሲም ዒ ደማዳያ ማዕሣሮ ቶኣኮ ጋገሮ ፔኤኮ ዲቸንጎ። 6 ዔና ፔና ያኣሲም ደማሲ ዓኣ ዎደና ቢያ ሃይቁ ዓሲኮ ሌሲ ባንሣ ዑኮገ። 7 ያኣሲም ዒ ፔና ጨኣቁ ደማሲ፡ ጋገና ቶኣካ ዒዛኮ ዓኣሣሮ ዓዴ፡ ዒንዳ፡ ጌርሰ፤ ሃሃ ጌራ ሃይቁቲታዖ ሌዘ ዔያቶኮ ካኣሚ ፔና ዒኢሶገ። 8 ናዝራ ዓሲ ዒ ማዕሣሮ ያኣሲም ዒ ደማዳያኬ። 9 ፔቴ ናዝራ ዓሲኮ ዔርቲባኣንቲ ኮይላ ዓሲ ሃይቁ፡ ያኣሲም ደማዳ ጋገሮ ዒኢሴያ ማዕቲ ላንካሳ ኬሎና ቶኣኮ ጋገሮ

5:8 5:8 ለዊ. ዓከ 6:1-7። * 6:2 6:2 ናዝራ ዓሲ ጌይዖ፡- ሾይንቲ ዜርሣናቲዋንቲ ያኣሲ ማደም ፔና ደማሲያ ጌይሣኬ፤ ዔና ዓሳ ቶኣኪያ ሜኤዲንቲዋሴ፡ ሌሲያኣ ካኣሙዋሴ። 6:3 6:3 ሉቃ. 1:15።

7

ፔኤኮ ማኔደንጎ። 10 ሳላሳ ኬሎና ላምዎ ኪሬ ሃንጎ ላምዎ ደኦሌ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ካራ ዓኣ፣ ቁኤሳሢ ኮይላ ዔኪ ዩዎንጎ። 11 ዩካፓ ቁኤሳሢ ፔቲማ ጎሜ ጌኤሽሢ። ዓቲማ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ዒንገ፤ ዩይ ናዝራ ዓሢ ሌዘ ካኦሚ ዒኢቲሢ ሚዛ ጌኤሽንጎ፤ ዩኖ ኬሎና ናዝራ ዓሢ ፔኤኮ ቶኦኮ ጋፓኖ ላሚ ያኦሲም ዲማሴያ ማዓኔ። 12 ናዝራ ዓሲ ማዒ ማዳኒ ፔና ላሚ ያኦሲም ዲማዳያ ማሆንጎ፤ ቤርታ ዒ ያኦሲም ዲማሴ ጋፓኖ ዒኢቲያ ማዓሢ ፔና ዲማሲ ናንጌ ዎዳ ዓቲያ ማዓኔ፤ ዩያር ዳቢንጎቲ ዛላ ጨጎ፣ ፔቲ ሌዔ ማዓ፣ ዓዴ ማራናይ ዔኪ ሙኮንጎ» ጌዔኔ።

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛዎ «ፔቲ ናዝራ ዓሲ ዒ ፔና ዲማሲ ናንጋ ዎዳ ጋፓኖና ኩንሣንዳ ዎጋ ያዲኬ፡- ያኦሲ ዳርና ካኦማ፣ ዓፒሎና ማዢንጎቲ ማኦር ካር ዳንደንጎ፤ 14 ዩካፓ ያኦሲም ዒንጎ ዒንገሢ ዒንጎንጎ፤ ዩይያ፡- ሚቹ ዒንጎ ዒንገሢ ማዓ፣ ፔቲ ሌዔ ኩሜ ዓዴ ማራናይ፤ ጎሜ ጌኤሽኒ ዒንጎ፡- ፔቲ ሌዔ ኩሜ ዑዘ ማራናይ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ፔቲሞና ዒንገንታ ዒንገሢ ማዓ፡- ፔቲ ዓዴ ማራናይ ሸኢሸንጎ። 15 ሃሃ ሙኮቃ ያኦዛ ዎሃንቲባኣንጎቲ ላኦዲንጎቲ ፔቲ ሌኤማቲ ላኦዳ፤ ሪሚቲ ዛይቲና ዲርኪ ላኦዳና ዓንዲሪ ላኦዳ፣ ሻኦዛ ላኦዳ፣ ሪሚቶ ዛይቶና ቲሽኮና ላኦዳና ቃሲ ዒንገንታ ሃኦኮ ዒንገያና ዑዙ ዒንገያና ዎላ ማሂ ዒንጎንጎ። 16 ዩካፓ ቁኤሳሢ ዩያ ቢያ ጎሜ ጌኤሻ ዒንገሢ፤ ሃሃ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ሸኢሸንጎ። 17 ዓዴ ማራናይ ፔቲሞና ያኦሲም ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ዒንጎንጎ፤ ዩያ ዒ ዒንጋ ዎዳና ሌኤማቶዲ ዓኣ ላኦዳና ዎላ ሸኢሸንጎ። ሄሊሲ ሃኦኮ ዒንገያና ዑዙና ዒንጎንጎ። 18 ዓፒሎና ማዢንጎቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ጌሎ ካራ፡- ናዝራ ዓሢ ፔኤኮ ቶኦኮ ጋፓኖ ማኤዲ ፔቲሞና ዒንገንታ ዒንገያ ሚቹንታ ታሞይዳ ዓጎንጎ» ጌዔኔ።

19 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሃ «ዒ ያኦሲም ዲማዳ፣ ቶኦኮ ማኤዳሰካፓ ቁኤሳሢ ዓዴ ማራናይኮ ካሢንጎቲ ላባዎ፤ ሃሃ ሌኤማቶ ጋራ ዓኣ ካሃፓ ፔቲ ሻኦዛሲ ላኦዳና ካሃፓኦ ፔቲ ዔኪ ናዝራ ዓሲ ማዓሢኮ ኩጫ ዒንጎንጎ። 20 ዩካፓ ቁኤሳሢ ዩያ ቢያ ዔኪ ያኦሲም ኩፒ ዒንጎ፣ ዲማ ዒንገሢ ማሂ ሸኢሸንጎ፤ ዩይ ቢያ ማራናይኮ ዚኢርና ላባዎና ዎላ ቁኤሳሢም ዲማዳያ ማዎንጎ፤ ናዝራ ዓሢ ዎይናፓ ኮሾና ዑዙ ዑሽካኒ ዳንዳዓሢ ዩካፓኬ። 21 ዓካሪ ዩይ፡- ናዝራ ዓሲ ማዓሢ ዛላ ኩንሣንታ ዳምቤኬ፤ ጋንጎቲ ፔቲ ናዝራ ዓሲ ዒንጋኒ ናኣባንዳያ ኮይሳሢኮ ዑሣ ዓኣሢ ናኣቤቲ ዒ ናኣቤ ጎይያማ ኩንሣንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

ቁኤሳ ዓንጃ ዓንጃ

22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 23 «ዓኣርኔና ናኣቶና ዒሰራዔኤሌ ዳር ዓንጃ ዎዳና

24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጃንጎ፣ ካፖንጎ፤

25 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ፔኤኮ ላጌ ማሂ ዛጎንጎ፤ ኔና ሚጨንቶንጎ።

26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሹሞ ዓኣፒና ኔና ዛጎንጎ፤ ኮሹሞዎ ኔኤም ዒንጎንጎ።

ሂዚ ጎዎንጎ ጌይ ዔያቶም ኬኤዜ፤ 27 ዩያይዲ ታ ሱንዎ ዔኤሊ፡- ዒሰራዔኤሌ ዜርዎ ዔያታ ዓንጃቲ ታኣኒ ዔያቶ ዓንጃንዳኔ» ጌዔኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ሱኡጋ ዒንጌ ዒንገያ

1 ዓፒሎና ማዢንጎቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ሙሴ ደቁ ጋፔ ኬሎና ዩያ ማኦርና ጋርናይዳ ማዳንቶ ባኮ ዛይቲና ቲሽኪ ያኦሲም ዲማሴኔ፤ ሃሃ ያኦሲም ሚቹ ዒንጎ ቤዘና ዒኢካ ዓኣ ማዳንቶ ማሆዎ ቲሽኪ ዲማሴኔ። 2 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማሆና ዓጾ ዓጾ ማኦርኮ ቢታ ቢታ ዒንጎ ባኣዚ ያኦሲም ሸኢሸኔ። 3 ዔያታ ዔኪ ሸኢሸሢ ማኦሪ ጎይሢ ማሂ ኮሾና ላሆ ሳርጌላ ያይታና ታጾ ላምዎ ጌማይናኬ፤ ዩይያ፡- ፔቲ ፔቲ ሱኡጋ ፔቲ ፔቲ ጌማይ፣ ላምዎ ሱኡጋ ዎላ ማዒ ፔቲ ሳርጌላ ያይታ ሸኢሸኔ ጌይሢኬ። ዔያታ ዩያ ሸኢሸዛ፡- 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፣ 5 «ዓፒሎና ማዢንጎቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርይዳ ዩይ ባካ ማዳንዳጉዲ ዔያቶይዳፓ ዔኬ፤ ዩይ ባካ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ማዳንዳጉዲ ሌዊ ዓሶም ዒንጌ» ጌዔኔ። 6 ዩያር ሙሴ ሳርጌሎ ያይቶና ጌማቶና ዔኪ ሌዊ ዓሶም ዒንጌ፤ 7 ጌርሾኔ ዓሶም ዔያታ ማዳ ማዳኮ ኮይሳያ ማዓ ላምዎ ሳርጌላ ያይታና ያይዶ ጌማይና፤ 8 ሜራሪ ዓሶም ኮይሳ ማዳኮም ያይዶ ሳርጌላ ያይታና ሳሊ ጌማይና ዒንጌኔ። ዩያ ማዳ ማዳሻሢ ዓኣርኔ ናኣዚ ዒታማሬኬ። 9 ቁዓቲ ዓሶም ጋንጎቲ ያኦሲ ማዳም ዲማዳ ባኮ ዔያታ ፔ ጌኤታ ኬዳሢር ሳርጌሎ ያይቶና ጌማቶና ዒንገንጎቲባኣሴ።

10 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጋ ያኦሲም ሚቹ ዒንጎ ቤዘ ቲዞና ቲሽኪንጎቲ ያኦሲም ዲማዳ ኬሎ ቤንቻኒ ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ ዩዒ፣ ሚቹ ዒንጎ ቤዘ ሸኢሸ ዒንጌኔ። 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ፔቲ ፔቲ ሱኡጋ ፔ ኬሎና ኬሎና ዒንጎ ባኮ ዒንጋንዳጉዲ ኬኤዜ» ጌዔኔ።

12 ቤርታሳ ኬሎና ዒንጎ ባኮ ሸኢሸሢ ጸሁዳ ማኦራፓ ማናኣዳኣቤ ናኣዚ ኔዓሶኔኬ፤

13 ዒ ዒንጌ ባካ ሃኦኮ ዒንገሢ ማዓንዳ ዛይቲና ዲርኪንጎቲ ሸኢሸቹ ዲኢሊ ጌኤዞ ማኦራ ዳኤሠሞ ዔር ባኮና ፔቲና ዛላና ኪሎ ማዓ ቢራ ዓንገና ኮሾና ሳኣኔንታ፤ ሃሃ ቢራ ዓንገና ኮሾና ዔቲ ሳኣኔ ዳኤሠሞ ፔቲ ኪሎ ማዓኒ ዳካ ፓጫያንታኬ።

14 ዳኤሠሞ ጭታና ታጾ ገራኣሜ ማዓ ፔቲ ዎርቁና ኮሽንጎቲ ሙርሳ ዑንጃ ኩንሃናያ፤ 15 ሚቹ ዒንጎ ዒንገያም ማዓ ፔቲ ዎፓናና ፔቲ ዓዴ ማራይና ፔቲ ሌዔ ማዓ ዓዴ ማራናይናኬ፤ 16 ጎሜ ጌኤሻኒ ዒንገንታ ፔቲ ኮላይ፤ 17 ፔቲሞና ዒንጎ ዒንገያም ላምዎ ጌማይ፣ ደንጎ ዓዴ ማራይ፣ ደንጎ ኮላይና ፔቲ ሌዔ ማዓ ደንጎ ዓዴ ማራናይናኬ፤ ዩይ ቢያ ዓምናኣዳኣቤ ናኣዚ ኔዓሶኔ ዒንጌ ባኮኬ።

ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዓሳ ዓምናኣዳኣቤ ናኣዚ ኔዓሶኔ ዒንጌ ባኮንሢ ጉቤ ዒንጌኔ።

18-23 ላምዓሳ ኬሎና ዒንገያ ዒንጌሢ ዩሳኮኦሬ ማኦራፓ ፀዓሬ ናኣዚ ናቲናዔኤሌኬ።

24-29 ሃይሣሳ ኬሎና ዒንገያ ዒንጌሢ ዛብሎኦኔ ማኦራፓ ሄሎኔ ናኣዚ ዔኤሊያቤኬ።

30-35 ያይዳሳ ኬሎና ዒንገያ ዒንጌሢ ርኦቤኤሌ ማኦራፓ ሴዲዮሬ ናኣዚ ዔልፀሬኬ።

6:21 6:21 ዳኪ. ማዳ 21:23-24።

36-40 ደንጋሳ ከሎና ዲንጊያ ዲንጊህ ሲሞክሩ ማኅራፓ ጸረሻዳዬ ናኣዚ ሹሉሚዔኤሌኬ።

41-47 ላሃሳ ከሎና ዲንጊያ ዲንጊህ ጋኣዴ ማኅራፓ ራጉዔኤሌ ናኣዚ ዔኤሊያሳፔኬ።

48-53 ለንካሳ ከሎና ዲንጊያ ዲንጊህ ዔፕራኤሜ ማኅራፓ ዓሞሁዳ ናኣዚ ዔኤሊሻማዒኬ።

54-59 ሳላሳ ከሎና ዲንጊያ ዲንጊህ ሚናኣሴ ማኅራፓ ፒዳጸ-ሬ ናኣዚ ጌማሊዔኤሌኬ።

60-65 ታዘጳሳ ከሎና ዲንጊያ ዲንጊህ ቢኢኒያሚ ማኅራፓ ጊዳዖኔ ናኣዚ ዓቢዳኔኬ።

66-71 ታጳሳ ከሎና ዲንጊያ ዲንጊህ ዳኣኔ ማኅራፓ ዓሞሻዳዬ ናኣዚ ዓክዔዜሬኬ።

72-77 ታጳ ፔታሳ ከሎና ዲንጊያ ዲንጊህ ዓቤኤሬ ማኅራፓ ዔክራኔ ናኣዚ ፓግዒዔኤሌኬ።

78-83 ታጳ ላምዓሳ ከሎና ዲንጊያ ዲንጊህ ኒፕታኣሌኤሜ ማኅራፓ ዔናኔ ናኣዚ ዓሂራዒኬ።

84 ሚቹ ዲንጎ ቤዞ ያኦሲም ዲማሶና ከሎና ዲንጊንቴ ባካ ቢራ ዓንጊና ኮሾና ታጳ ላምዖ ሳኣኔና ቢራ ዓንጊና ኮሾንቴ ታጳ ላምዖ ዔቴ ሳኣኔ፤ ሃሃ ቢራ ዓንጊና ኮሾንቴ፤ ዑንጃ ጌሃ ታጳ ላምዖ ዋርቁና ኮሾና ሙርሳ፤ 85 ጌኤዡ ማኣራ ዴኤሁሞ ዔር ባኮና ፔቴ ፔቴ ቢር ዓንጎና ኮሾና ሳኣና ሃይሂታሚ ሳቂሊ፤ ጊንሃ ሃሃ ፔቴ ፔቴ ቢር ዓንጎና ኮሾንቴ ዔቶ ሳኣና ለንካይታሚ ሳቂሊ ማዓዛ፤ ዩይ ቢር ዓንጎና ማዡና ባካ ጌኤዡ ማኣራይዳ ዴኤሁሞ ዔር ባኮና ላማታሚ ሳሊ ኪሎ ማዓያኬ። 86 ዋርቆ ዓንጎና ኮሾና፤ ዑንጃ ጌሃ ታጳ ላምዖ ሙርሳ ፔቴ ፔቴሂ ታጳ ሳቂሊ ማዓያታሂር ዋሊ ዑፃ ፔቴና ኔፂቤ ያይዶ ኪሎ ማዓያኬ። 87 ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያም ሺኢሾና ቆልማ ታጳ ላምዖ ጌማይ፤ ታጳ ላምዖ ዓዴ ማራይ፤ ታጳ ላምዖ ፔቴ ሌዔ ማዔ ዓዴ ማራናይናኬ፤ ዩይ ዲንጊንታሂ ሃኣኮ ዲንጊያና ዋላኬ። ጎሞ ጌኤሺያም ታጳ ላምዖ ኮላይ፤ 88 ፔቴሞና ዲንጎ ዲንጊያም ሺኢኬ ባኣታ፡- ላማታሚ ያይዶ ጌማይ፤ ላሂታሚ ዓዴ ማራይ፤ ላሂታሚ ኮላይና ፔቴ ሌዔ ማዔ ላሂታሚ ዓዴ ማራናይናኬ፤ ያኦሲም ሚቹ ዲንጎ ቤዞ ቲሽከንቴ ያኦሲም ዲማዴሰካፓ ጌኤዡ ማኣራም ዲንጊንቴ ባካ ዩያኬ።

89 ናንጊና ናንጋ ጎዳና ጌሰታኒ ዓፒሎና ማዡንቴ፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣራ ሙሴ ጌላዖ ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዛ፤ ጉኡፖ ዑፃ ዓኣ ላምዖ ኪሩቤኤሎንሂ ባኣካ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዛንቴ ዒ ዋይዜኔ።

8

ፖፕ ጌሃና ጎይያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓኣርኔ ለንካዎ ፖፕ ሻርናይዳ ጌሂ ፖሊሳ ዋዶና ፖዓ ቤርቲም ፖዓንዳጉዲ ማሂ ጌሃም ከኤዜ» ጌዔኔ። 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሂ ጎይያ ዓኣርኔ ማዴኔ፤ ፖፕ ጌሃ ሻርናይዳ ፖዓ ቤርቲም ፖዓንዳጉዲ ማሂ ዒዚ ጌሂኔ። 4 ፖፕ ጌሃ ሻርና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዳዌ ጎይያ፤ ዲይንቴ ዋርቁና ሚያንታ ካኣፖይዳ ዓኣ ቡሮንታ ኮሾንቴ።

ሌዌ ዓሶኮ ጌኤሺያና ያኦሲም ዲማዲያ ዳምቦ

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 6 «ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካፓ ሌዌ ዓሶ ዲማሲ ሃካፓ ሊካ ከኤዚንታ ጎይያና ዑፃ ዔያቶኮ ጌኤሺ፤ 7 ጌኤሺያ ዳምቦም ጊኢጊሾዋና ዋኣያ ዔያቶ ዑፃ ፑጩ፤ ዔያቶኮ ዑፃይዳ ዓኣ ጋፓኖ ቢያ ሚኤዲሲ ማኣዓሂያ ፔኤኮ ዔያቶ ማሰኪሲ ዔያቶ ጌኤሺ። 8 ሄሊሳዖ ሃሃ ፔቴ ዋፓናና ሃኣኮ ዲንጊያ ማሂ ጌሃና ዛይቶና ዲርከንቴ ዲኢሎ ዔያታ ዔኮንጎ፤ ኔኤኒያ ጎሞ ጌኤሺያም ዲንጊንቴ ፔቴ ዋፓና ዔኬ፤ 9 ዩካፓ ዲሰራዔኤሌ ናኣቶ ቡኩሳዖ ዓፒሎና ማዡንቴ፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣራኮ ቤርቶ ዛላ ሌዌ ዓሶ ዔቂሴ። 10 ዒማና ዲሰራዔኤሌ ዴራ ኩጮ ፔኤኮ ሌዌ ዓሶ ቶኣካ ጌሃንጎ፤ 11 ሌዌ ዓሶ ዲሰራዔኤሌ ዴር ባኣካፓ ታኣም ዲማ ዲንጊሂ ማዒ ዲንጊንቴ ታኣም ማዳንዳጉዲ ዓኣርኔ ዔያቶ ታኣም ዲማሶንጎ። 12 ዩካፓ ሌዌ ዓሶ ኩጮ ፔኤኮ ላምዖ ዋፓናሂ ቶኣካ ጌሃንጎ፤ ዩካፓ ፔቴሂ ጎሞ ጌኤሺያም ዲንጊንታ ዲንጊሂ፤ ባጋሂ ታኣም ሚቹ ዲንጎ ዲንጊሂ ማዓንዳኔ፤ ሌዌ ዓሶ ጌኤሾ ዳምባ ያዲዲ ኩማያ ማዖንጎ» ጌዔኔ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሌዌ ዓሶ ታኣም ዲማ ዲንጊሂ ማሂ ዲማሲ፤ ዓኣርኔና ናኣቶና ዔያቶኮ ሱኡጌ ማሂ ዶኦሬ፤ 14 ዩያይዲ ሌዌ ዓሶ ታኣር ማዓንዳጉዲ ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዴር ባኣካፓ ዲማሴ፤ 15 ኔኤኒ ዔያቶ ጌኤሺ፤ ሃሃ ታኣም ዲማሴሰካፓ ሌዌ ዓሶ ዓፒሎና ማዡንቴ፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣራይዳ ማዳኒ ዳንዳዓኔ። 16 ታኣኒ ዔያቶ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ቶይዶ ቤዛ ማሂ ዶኦሬሂር ታኣር ሌሊ ዔያታ ማዓንዳኔ። 17 ጊብፃ ዓሶኮ ቶይዶ ማዒ ሾይንቴ ዓቲንቆ ናኣቶ ታ ዋዴያና ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶንታ ዔያቶ ቆልሞኮ ቤርታ ሾይንታ ናኣቶም ታኣም ታ ዲማሴያኬ። 18 ሃሂ ጋዓንቴ ታኣኒ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ቤዛ ሊዌ ዓሶ ታኣም ታ ዲማሴኔ። 19 ዓፒሎና ማዡንቴ፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣራይዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ታኣም ማዳንዳ ሌዛ ዔያታ ማዳንዳጉዲ፤ ሃሃ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጌኤዡ ቤዞ ባንሂ ዑኪ ሃርጌ ዔኪ ሜቶ ዛጉዋጉዲ ካፓ ዓሲ ማሂ ዔያቶ ታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ዲንጎ ባኣዚጉዲ ዔኪ ዓኣርኔና ናኣቶናም ዲንጊኔ» ጌዔኔ። 20 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሂ ጎይያ ሙሴንታ ዓኣርኔንታ፤ ዲሰራዔኤሌ ዴራኣ ቢያ ሌዌ ዓሶ ያኦሲም ዲማሴኔ። 21 ሌዌ ዓሶ ፔና ጌኤሺኔ፤ ማኣዓሂያ ፔኤኮ ማሰኬኔ፤ ዓኣርኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴ ዲንጊሂ ማሂ ያኦሲም ዔያቶ ዲማሴ፤ ጌኤሺያ ዳምቦም ዔያቶም ኩንሂኔ። 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሌዌ ዓሶ ዛሎ ከኤዜ ጎይያና ዴራ ቢያ ባኮ ማዴኔ፤ ዩያይዴም ሌዌ ዓሶ ዓኣርኔና ናኣቶና ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዔም ዓፒሎና ማዡንቴ፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣራይዳ ማዳኒ ጊኢኔ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 24 «ላማታሚ ደንጎ ሌዔ ማዔያና ዩካፓ ዑሃ ማዔ ሌዌ ዓሶፓ ዓቲንቆ ቢያ ዓፒሎና ማዡንቴ፤ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣራይዳ ማዳኒ ዳንዳዓኔ፤ 25 ደንጊታሚ ሌዔ

8:4 8:4 ኬሲ. ማጻ 25:31-40፤ 37:17-24። 8:17 8:17 ኬሲ. ማጻ 13:2።

ማዕከላዊ ጋራ ማደ ሃሻንጎ፤ ለሚ ይያ ማደ ማደጋ። 26 ዔያታ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኦማ ማኦሮይዳ ዔያቶኮ ጌርሲንሢ ማዕ ለዋ ዓሳ ማደ ዋዶና ይያቶ ማኦዳያ ማዕ ማደንጎ፤ ጋራንቴ ዔያታ ፔኤሮ ፔቴታዎ ማደ ማደጋ። ለዋ ዓሳ ማደንዳ ዳምቦ ይያይደላ ዓይሢ» ጌዔኔ።

9

ለምዓሳ ዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ገብፄ ዓጫጋ ከሰከንቴ ለምዓሳ ሌዎኮ ቤርታሳ ዓገሮና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሲና ቦኦሎይዳ፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ ቦንቾንታንዳጉዲ ጌይንቴ ዋዶማና ቦንቾንጎ፤ 3 ዬኖ ዓገሮኮ ታጾ ያይዳሳ ከሎኮ ዓሳ ጌሌማጋ ዓርቂ ዋጎና ዳምቦ ጎይያና ማዲ ኩነሣንጎ» ጌዔኔ። 4 ዬያሮ ሙሴ ዳራ ዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ ቦንቾንዳጉዲ ዔያቶም ከኤዜኔ፤ 5 ዔያታ ቤርታሳ ዓገና ጌኤራም ታጾ ያይዳሳ ከላ ዓሚማጋ ዓርቃዎ ሲና ቦኦሎይዳ ዬኖ ቦንቾ ቦንቾኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሢ ጎይያ ቢያ ባኮ ዔያታ ማዲ።

6 ጋራንቴ ሌሲ ካኦሚ ዳምቦ ጎይያና ዒኦቴ ዳካ ዓሲ ዓኦዶ ዬኖ ከሎና ዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ ቦንቾኒ ዳንዳዒባኦሢሮ ሙሴና ዓኦሮኔና ኮይላ ሙከ፡- 7 «ኦኦኒ ሌሲ ካኦሚ ዒኦቴያ ማዕቴያ ማዲንታ ዋዶማና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ኦ ዒንጎታዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳይዳጋ ዳማሲ ኦና ዓይጎሮ ላኦጎናይ?» ጌዔኔ።

8 ሙሴ ዔያቶም «ዒንሢ ዋዳንዳቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ከኤዛንዳያ ሄላንዳኦና ካቸዋቴ» ጌዔኔ።

9 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡-

10 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳም ሂዚ ጌዔ፤ ዒንሢዳጋኦ ማዎም ዒንሢኮ ዜርፃጋ ዓሲ ሌሲ ካኦሚ ዒኦቴቴ፣ ሃሣ ሃኬ ቤሲ ዓኦዲ ጎይሢዳ ዓኦቴ ዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ ሂዲ ቦንቾኒ ዳንዳዒ፤ 11 ለምዓሳ ዓገና ጌኤራዛ ታጾ ያይዳሳ ከላ ዓሚማጋ ዓርቃዎ ቦንቾዋቴ፤ ዒንሢ ቦንቾ ዋዶና ሙኦቃ ፃኦዛ ዋሂንቲባኦ ላኦዳ ጫንቸ ዒላሽና ዋላ ሙዑዋቴ፤ 12 ዬያ ሙዎ ዳንዲ ዚሮ ጉቴ ሄላንዳኦና ዓይሲ ዋይሢጋጉቴ፤ ሹኪንቴ ቆልሞማኮ ፔቴ ማጌሢታዎ ማንሢጋጉቴ፤ ዒንሢ ቦንቾንዳጉዲ ዓይሢንቴ ዳምቦ ጎይያማ ቦንቾ ቦንቾዋቴ። 13 ዳምቦ ጎይያና ዒኦቴባኦ፤ ሃሣ ሃኬ ጎይሢያ ዓኦዲባኦ ዓሲ ቢያ ዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ ዋዶማና ቦንቾባኦቴ ታ ዳሮ ባኦካ ማዓኒ ኮይሱዋሴ፤ ዒንጎ ባኮ ዒንጎንቶም ጌይንቴ ዋዶማና ዒንጎባኦሢሮ ዒዛኮ ጎሞ ዛሎ ዒንጎንታ ባኮ ዒ ዓካንዳኔ። 14 ዒንሢ ባኦኮይዳ ዓኦ ሙከ ዓሲ ዑሣ ዓኦዲያ ቦንቾ ቦንቾኒ ኮዔቴ ዓይሢንቴ ዳምቦና ዋጎ ጎይያማ ቦንቾኒ ኮይሳኔ፤ ዓጪ ዓሲ ማዕቴያ ማሌጋ ሙከ ዓሲ ዬያ ዳምቦ ዒማ ጎይያማ ኩነሣንጎ» ጌዔኔ።

ታሞ ማሊ ጴዴ ሻኦሮ (ኬሲ ማጻ 40:34-38)

15 ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኦማ ማኦራ ደቂንቴ ከሎና ሻኦሮ ሙኪ ዬኖ ማኦሮ ካንቄኔ፤ ዬይ ሻኦራ ሳዓ ዓሚማጋ ዳንዲ ካራንዳኦና ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳ ታሚጉዲ ፖዓኔ።

16 ሮኦሮ ሻኦራ ዬኖ ማኦሮ ካንቃኔ፤ ዋንቶ ዬይ ሻኦራ ታሚጉዲ ሹኤሪ ፖዓኔ። 17 ሻኦራ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮይዳጋ ዔቂ ዓኦዳኦና ቢያ ዋዶ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያታ ዳንኪ ዳዔ ቤዛ ሃሺ ዓኦዳኔ፤ ሻኦራ ዳንዲ ላሄ ቤዛማይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዳንኪ ዳዓኔ። 18 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዳዔ ቤዛ ሃሺ ዓኦዳኦንታ ማሌ ቤሰካ ዳንኪ ዳዓሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ዓይሢሢ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኦማ ማኦሮይዳ ሻኦራ ላሄ ዚቴ ጌዔቴ ዔያታኦ ዓማ ቤዛ ዳዒ ዚቴዎ ጋዓኔ፤ 19 ዬይ ሻኦራ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮ ዑፃ ሚርጌ ዋዶ ዳዔያ ማዕቴያ ዔያታ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይሢንቴ ዒማካ ዳዳዓኔ፤ ማሌ ቤሲ ዓኦዲዋሴ። 20 ፔቴ ፔቴና ሻኦራ ዬኖ ማኦሮ ዑፃ ዳዓሢ ዳካ ከሊ ሌሊከ፤ ያዲ ማዕቴያ ዔያታ ዳዓሢንታ ቤርቲም ዓኦዲሢያ ያኦሲ ዔያቶ ዓይሢ ጎይያናከ። 21 ፔቴ ፔቴና ሻኦራ ዳዓሢ ሳዓ ዓሚማጋ ዳንዲ ካራንዳያ ሄላንዳኦና ሌሊከ፤ ዬያሮ ሻኦራ ዔዔቃማና ዔያታኦ ሃንቲዎ ዓርቃኔ፤ ሻኦራ ዋንቶና ሮኦሮና ጉቤ ዔቆ ዒፃ ዳዔቴያ ሻኦራ ዔቃማና ዔያታ ዓኦዳኔ። 22 ለምዎ ከሊ ማዕቴያ ፔቴ ዓገኒ፤ ሃሣ ፔቴ ሌዔ ማዕቴያ ዬካጋ ዑሣ ሻኦራ ዔቆ ዒፃ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኦማ ማኦሮይዳ ዳዒ ናጌቴ ዔያታ ዓኦዲዋሴ፤ ሻኦራ ዔቃማና ጋራንቴ ሃንቲዎ ዔያታ ዓርቃኔ። 23 ዔያታ ፔኤኮ ዋርቆ ማኦሮ ደቃሢንታ ዬኖ ቤዛ ሃሺ ዳንዳሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሢ ጎይያናከ።

10

ቢራ ዓንገና ዲይ ኮሻና ዛዬ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዳሮ ፔቴይዳ ቡኩሳኒ፤ ሃሣ ዳንኪ ዳዔ ቤዛጋ ዳንደም ዔቂሳኒ ዋርቂንታንዳ ለምዎ ዛዬ ቢራ ዓንገና ዲይ ኮሻ። 3 ለምዎ ዛዮንሢ ዋርቂንታኦና ዳሮ ዓኦ ቤዛጋ ቢያ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኦማ ማኦሮ ካራ ኔ ኮይላ ቡኩንጎ። 4 ፔቴ ዛዮማ ሌሊ ዋርቂንቴቴ ዒሰራዔኤሌኮ ፃጾ ፃጾ ሱኡጋ ሌሊ ኔ ኮይላ ቡኩንጎ። 5 ሃሣ ፔቴ ዛዬ ደገዲ ያዶቂ ዳይ ዋርቂንቴቴ ዓሳ ከሰካ ዛሎና ዳንኪ ዳዔ ፃጾ ማኦሮ ዓሳ ዳንዲያ ዓርቆንጎ። 6 ለሚ ዬኖ ጎይያ ዋርቂንታዛ ደኦሎ ዛሎና ዳንኪ ዳዔ ፃጾ ማኦሮ ዓሳ ዳንደንጎ፤ ዳራ ዳዔ ቤዛ ሃሺ ዓኦዲ ዋዶና ዬኖ ጎይያ ዛዮሢ ዋርቂንቶንጎ። 7 ዳሮ ፔቴይዳ ቡኩሳኒ ዛዮሢ ዋርቂንቶንጎ፤ ጋራንቴ ደገዲ ዋርቂንቶጋ። 8 ቁኤሳሢ፣ ዓኦሮኔ ናኦታ ዛዮሢ ዋርቆንጎ፤ ዬይ ዒንሢኮ ናኦቶኮ ናኦቶ ሄላንዳኦና ማዲንቴ ዳዓ ዳምቤ ማዎንጎ። 9 ዒንሢ ያላኒ ሙካ ሞርኮ ዒንሢ ያላ ማሃኒ ዳንዳ ዋዶና ዒላቴ ማሃ ዛዮሢ ዋርቂዋቴ፤ ታኦኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ያኦዛሢ ዒንሢ ማኦዳንዳኔ፤ ሞርኮይዳጋ ታ ዒንሢ ዓውሳንዳኔ። 10 ዬያጉዲ ዋዛዲ ዒንሢ ቦንቾ ቦንቾ ከሌና፤ ጌይፃ፡- ዓገኒ ጌኤራኦና፣ ገንሣ

ካእኩ ዛሎና ዲንሢ ለንቸ ለንቸናና ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያንታ ፔቱሞና ዲንሢ ዲንጎ ዲንጊያ ታእም ዲንጎ ከሎና ዛያሢ ዋርቁዋቸ፤ ዬይ፡- ዲንሢ ዲንሢ ዛሎ ታእም ጸቁሢ ከኤዛያ ማፃንዳኔ። ታእኒ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንሢን ጸአዛሢኬ» ጌዔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሲናይዳገ ዓአዲያ

11 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጊብፂ ዓጫገ ከሰከንቴ ላምዓሳ ሌዖኮ ላምዓሳ ዓጊና ፀኤሪ ላማታሚ ከሌ ማዓዛ ማርኮ ማዓ ባካ ዓአ፤ ዓፒሎና ማኸንቴ ማአሮ ካንቁ ዓአ ሻእራ ዔቄ፤ 12 ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሲና ስኦላገ ከሰከ ዓአዳ፤ ሻእራእ ዳንዲ ገአራ፤ ስኦላይዳ ላሃ።

13 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሙሴም ዓይሢ ጎይያ ዳራ ዓአዲያ ዓርቄ፤ ዬና ዓይያኮ ቤርታሳ ሃንቲያኮ።

14 ዲማና ዪሁዳ ዓሰም ዲንጎና ባንዲሮ ዳማ ዓአ፤ ዓሚናአዳቤ ናአዚ ኔዓሶኔ ዔኪ ዓአዲ ዓሳ ዋሊ ሄሊ ዓአዲም ጎኦና ጎይያና ቤርታዲ ዓሰ ዔኪ ዓአዳ። 15 ዪሳኮኦሪ ዓሰ ዔኪ ዓአዲሢ ፀዓሪ ናአዚ ናቲናዔኤሌኬ፤ 16 ዛብሎኦኔ ዓሰዋ ዔኪ ዓአዲሢ ሄሎኔ ናአዚ ዔኤሊዓቤኬ፤

17 ዬካገ ዓፒሎና ማኸንቴ ማአራ ቱጊንታዛ ዬያ ከዳ ጌርሾኔና ሜራሪ ዓሳ ሄሊሲ ዓአዳ።

18 ሃሣ ሄሊሲ ሮኦኤሌ ዓሰም ዲንጎና ባንዲሮ ዳማ ዓአ፤ ሹዳፀሬ ናአዚ ዔኤሊፀሬ ዔኪ ዓአዲ ዓሳ ዋሊ ሄሊ ዓአዲም ጎኦና ጎይያና ዓሰ ዔኪ ዓአዳ፤ 19 ሲሞኦኔ ዓሰ ዔኪ ዓአዲሢ ፀራሻዳዬ ናአዚ ሹሉሚዔኤሌኬ፤ 20 ጋኦ ዓሰ ዔኪ ዓአዲሢ ዳዑዔኤሌ ናአዚ ዔኤሊያሳፔኬ።

21 ዬካገ ሌዊ ዓሲ ማዕ፤ ቁዓቲ ዓሳ ጸአሲም ዳማዳ ባኮ ከዲ ዓአዳ፤ ዔያታ ዓሳ ዲንኪ ዳዔ ቤዛ ሄላንዳሢን ቤርታ ዓፒሎና ማኸንቴ፤ ጸአሲ ዳሮና ካእማ ማአራ ደቁንቴ። 22 ሃሣ ሄሊሲ ዔፕራኤሚ ዓሰም ዲንጎና ባንዲሮ ዳማ ዓአ፤ ዓሚሁዳ ናአዚ ዔኤሊሻማዔ ዔኪ ዓአዲ ዓሳ ዋሊ ሄሊ ዓአዲም ጎኦና ጎይያና ዓሰ ዔኪ ዓአዳ። 23 ዲማና ሚናአሲ ዓሰ ዔኪ ዓአዳሢ ፔዳፀሬ ናአዚ ገማሊዔኤሌኬ፤ 24 ቢኢኒያማ ዓሰ ዔኪ ዓአዳሢ ጊዲያኔ ናአዚ ዓቢዳኔ።

25 ጋፒንፃ ዳኦኔ ዓሰም ዲንጎና ባንዲሮ ዳማ ዓአ፤ ሃሣ ሃንጎ ዓሰ ቢያኮ ጊቲማ ማዒ ካገ፤ ዓሚሻዳዬ ናአዚ ዓሃዔኤሪ ዔኪ ዓአዲ ዓሳ ዋሊ ሄሊ ዓአዲም ጎኦና ጎይያና ዓሰ ዔኪ ዓአዳ፤ 26 ዓሰኤሪ ዓሰ ዔኪ ዓአዳሢ ጸክራኔ ናአዚ ገግዒዔኤሌኬ፤ 27 ኒፕታኦሌሚ ዓሰ ዔኪ ዓአዳሢ ዔናኔ ናአዚ ዓሃራዔኬ። 28 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲንኪ ዳዔ ቤዛገ ዔቁ ዓአዲ ዋደና ዳንዳ ጎይያ ያዲኬ።

29 ሙሴ ሚዲያሚ ዓጮ ዓሢ ራጉዔኤሌ ናአዚ፤ ዓዛኮ ቦሊ ሆባቤ ኮራ፡- «ናንጊና ናንጎ ጎዳ ኦም ዲንጎ፤ ጫኦቁ ዓጮ ዓአዲያሮ ኦ ባቄ፤ ሃሣ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዋርታንዳሢያ ኦም ጫኦቄ፤ ዬያሮ ኤኤኒያ ኦኦና ዋላ ዓአዳ፤ ሚታ ባአያ ኔና ኦ ናንጊሳንዳኔ» ጌዔ።

30 ሆባቤ ጋዓንቴ፡- «ዔይዔ፤ ታእኒ ታ ዓጮ፤ ታ ዲጊና ባንሢ ማዒ ዳንዳንዳኔ» ጌዔ።

31 ሙሴ ዲዛ ኮራ፡- «ሃዳራ፡ ኦና ሃሺ ዓአዲገ፤ ስኦላይዳ ኦ ሃንቲ ዓአዲ ዋደና ዋካ ኦ ዲንኪ ዳዓንዳቴያ ዔራንዳሢ ኔናታሢሮ ኔ ኦና ዳዋንዳኔ፤ 32 ኔ ኦኦና ዋላ ዓአዳቴ ጸአሲ ኦም ዲንጎ ኮኩ ባኮይዳገ ኤኤም ኦ ዲንጎንዳኔ» ጌዔ።

ዳሮኮ ዲንኬ ቤዛገ ዓአዲያ

33 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጸአሲ ዲካ ዓአ፤ ሲና ስኦላ ሃሺ ሃይሣ ከሌ ጎይሢ ዓአዳ፤ ዲማና ጸአሲ ማዳም ዳማዳ ባኮ ከዳ ሌዊ ዓሳ ቤርታ ቤርታ ዓአዳዛ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዔያታ ዲንኪ ዳዓንዳ ቤዛ ዳዔ። 34 ዔያታ ዲንኪ ዳዔ ቤዛገ ቤዛገ ዔቁ ዓአዳኦና ናንጊና ናንጎ ጎዳኮ ሻእራ ሮኦሮና ዔያቶኮ ዑፃ ዑፃ ዓአዳ።

35 ቄኤሳ ጫኦቁም ሳአዲና ጌይንታ ታኦቶ ከዲ ዔቃ ዋደና ቢያ ሙሴ፡-

«ናንጊና ናንጎ ጎዳ! ዔቄ፤ ኤኮ ሞርካ ዣኦሊ ዣኦሊ ባይቆንጎ፤

ኔና ዲያሢ ቢያ ኔ ቤርታገ ጸሽኮንጎ» ጋዓ።

36 ሃሣ ጫኦቁም ሳአዲና ዳንዲያ ሃሺ ዔቃኦና፡- «ናንጊና ናንጎ ጎዳሢያ! ዑሣ ዓአዳ ሚርጌ ማዕ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ባንሢ ማዕ» ጋዓ።

11

ጸአሲ ኮይላገ ከዳ ታዋ

1 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ሄላ ሚታሢሮ ቢያ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዑፃ ጉንዲሚሢ ዓርቁሢሮ ዲዚ ዬያ ጉንዲሚሢ ዔያቶኮ ዋይዚ፤ ሚርጌና ዲጎዳዎ ሙዓ ታሚ ዔያቶይዳ ከይሴኔ፤ ዬይ ታማ ዔያታ ዲንኪ ዳዔ ቤዛኮ ኮይላ ዓአ፤ ዳካ ዛላ ጉርዳ ሙዔ። 2 ዳራ፤ ሙሴ ዔያቶ ዛሎ ሺኢቃንዳጉዲ ዲላታዛ ሙሴ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሺኢቁም ታማ ሃሼ። 3 ናንጊና ናንጎ ጎዳኮ ዬይ ታማ ዬዮ ቤዛ ዔኤቲሢሮ ዬና ቤዛላ «ታብዔራ» ጌይንቴ፤ (ታብዔራ ጌይያ «ዔኤቲሢ» ጌይሢኬ።)

ሙሴ ዳሮኮ ሱኡጎ ማሃ ደኦሪ ላንካይታዋ ዓሰ

4 ዲሰራዔኤሌ ዓሰና ዋላ ዓአዳ ሜሌ ዓጪ ዓሲያ ዓአኔ፤ ዔያታ ዲማና ዓሸኪ ሙዓኒ ሚርጌና ዓፃዳ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኦ ሂዚ ጌይሢ ዓርቄ፡- «ኦኡኒ ሙዓንዳ ዓሸኪ ዓንካገ ኦ ዳንቃንዳይ!

5 ጊብፂ ዓጫ ኦ ዓአ ዋደና ጪጎ ባአዚ ባአያ፤ ሞላሢ ጉሪ ኦ ሙዓኔ፤ ዲኢካ ኦ ዓአ ዋደና ሙዓ ባካ፡- ቦታ፤ ቤዒሃ፤ * ኩራቴ፤ † ዘቁ ሸንኩርቶንታ ስኦሪሢንታኬ፤ 6 ሃሢ ጋዓንቴ ዑፃ ኦኡኮ ፃኦዲ ሚሊ፤ ዋልቃኦ ኦኡኮ ላቤኔ፤ ኦ ሙዓ ባአዚ ፔቲታዎ ባአሴ፤ ቢያ ከሌ ሃሮ ማኤሎይዳገ ዓታዛ ሜሌ ጴዳ ባአዚያ ባአሴ» ጌዔ።

7 ማና ጌይንታዛ፡- ዳኤቤ ቡኒጉዳያ ዳካታዎ ማአሢጉዲ ጋላፒ ስኦራያኬ። 8-9 ዬይ፡- ዋንቶ ጉርዳ ባአካ ያልካ ከዳዛ ዋላ ከዳያኬ፤ ዬያሮ ጉቲ ዳራ ሃንቲ ሃንቲ ማንዲ ዔካዎ ዑዳይዳ ዑዲ ሃንጎ ዋንሢ ዋዲ ዲኢሊ ማሃ ሸኢቸሰካገ ያቲዳ ካሢ፤ ሃንጎ ላኦዲ ላኦዳ፤ ዬይ ዛይቲና ዲርኪ ካሃናገጉዲ ዓአፃኬ።

10:35 10:35 ዓይኩ. 68:1። * 11:5 11:5 ቤዒሃ ቦቶጉዳያ ጋራ ዋአሢ ዓአያኬ፤ ዛሎ ዓሳ ዲዛ ማአሌ ሙኡቸና «ሶፐሴ» ጋዓ። † 11:5 11:5 ኩራቴ ቦኦሪ ቱኤሚ ማላያታዎ ቦኦጉዲ ሙያያኬ። 11:7 11:7 ከሲ. ማፃ 16:31። 11:8-9 11:8-9 ከሲ. ማፃ 16:13-15።

10 ዴራ ቢያ ፔኤኮ ማኣሮ ማኣሮ ካራ ቡኪ ዔቁ ዔቁ ጉንዲ ማንገቲ ሙሴ ዋይዜኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶይዳ ደጋጅሢሮ ሙሴ ሚርጌና ማሊ ማታዳዎ። 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ «ሃያጉዴ ዴኤሢ ሳኣዚ ታና፤ ኔ ዓይላሢ ዑፃ ዓይጋ ኔ ዔኪ ዩዔይ? ዓይጋ ኔ ታና ዓሲኬ ጌይባኣይ? ሃያ ዓሶ ቢያሢ ዛሎ ታ ማታዳንዳጉዲ ታ ዑፃ ኔ ዓይጋ ዴኤክሲይ? 12 ሃያ ዓሶ ጎጂዳ ዔኪ ሃንቲ ታኣኒ ሸዔያቲቀሴ፤ ሂዳዎ፡- ዔያቶኮ ዓደንሢም ኔ ዓንጋንዳኔ፤ ጌይ ጫኣቁ ዓጮ ዔያታ ጌላንዳያ ሂላንዳኣና ዳንቃ ናይ ዲቻ ዓሲ ማዒ ዔያቶ ኬዲ ታ ዓኣዳንዳጉዲ ዓይጎ ማዶ ኔ ማዳይ? 13 ሃሢ ዔያታ ዓሸኪ ሙዓኒ ሚርጌና ዓፃዴ፤ ዓካሪ፡- ሃያ ዓሶም ቢያ ጌዳ ዓሸኪ ዓንካፓ ታ ዴንቃንዳይ? 14 ታ ሃያ ዓሶ ታኣሮ ሌሊ ዔኪ ዓኣዳኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ሃይ ታኣም ሚርጌ ዴኤፃ ማዶኬ። 15 ሃያይዲ ኔ ታና ማታሳሰካፓ፤ ታ ሃያ ማቶ ዛጉቀጉዲ ታኣም ኔ ሚጨንገቲ ሃሢ ኔ ታና ዋዴቲ ኮሺኬ» ጌዔ።

16 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም «ዴራ ማዳንዳ ጎይሢ ዳዋሢና ዔርቲ ላንካይታሚ ዓሲ ደኣሪጋፓ ዓፒሎና ማዢንገቲ፤ ያኣሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካራ ቡኩሲ ዔቁሴ፤ 17 ታኣኒያ ዒኣካ ኬዲ ኔኤና ዋላ ጌሰታንዳኔ፤ ዒማና ኔኤም ታ ዒንጌ ዓፃኖይዳፓ ዔያቶማኣ ታ ዒንጋንዳኔ፤ ዩካፓ ሃያ ዴሮ ኔ ዋይሢ ዴኤክጎታ ባሶ ኔና ዔያታ ማኣዳንዳኔ፤ ዩያሮ ዩያ ማዶ ኔኤሮ ዴኤክጎቲ ኔ ማዳባኬ። 18 ዓካሪ፡- ዴሮም «ዚራኣ ኬሎም ዒንሢ ዑፃ ጌኤሹቀቲ፤ ዓሸኪ ዒንሢ ሙዓንዳኔ፤ ዓሸኪ ኦም ዓይጌ ዒንጋንዳይ? ጌብፃይዳ ናንገፃኦም ኮሸታዎ ዓቲኔ ጌይ ዒንሢ ጉንዲሚ ጌሰቲ ጌኤዞ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋይዜኔ፤ ዩያሮ ሃሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሢም ዓሸኪ ዒንጌም ዒንሢ ሙዓንዳኔ። 19 ዒንሢ ሙዓንዳሢ ፔቲ ኬሊ፤ ላምዎ ኬሊ፤ ደንጎ ኬሊ፤ ታጾ ኬሊንታ ላማታሚንታ ኬሊ ሌሊ ጉዴያቲቀንገቲ፤ 20 ዒንሢ ዛኣዓዳንዳያ ሂላንዳኣና፤ ሃሃ ቆርጮ ዓይሃንዳያ ሂላንዳኣና ዓገኒ ጉቤ ሙዓንዳኔ። ዩይያዲ ማዓንዳሢ ሃካ ዒንሢ ባኣካ ዓኣ ያኣሲ ዒንሢ ቦሃ፤ ጌብፃ ዓጫፓ ኦ ኬሰኪባኣቲ ኮሺታዎ ዓቲኔ ጌይ ዒንሢ ጉንዲሚሮኬ» ጌዔ።

21 ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ፡- «ሃኣዛጌ፤ ሃሢ ታኣኒ ላሆ ጃኤታ ሸያ ዓሲ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ኔኤኒ ዔያቶም «ፔቲ ዓገኒሮ ማዓ ዓሸኪ ዒንጋንዳኔ» ጌይ ጫኣቁ፤ 22 ሂንዳ፤ ዋኣዴ ባይና ማራይና ሹኪንገቲቲ ዔያቶ ሚሻንዳይ? ባዘይዳ ዓኣ ሞላሢ ቢያ ቡኩሶናቲያ ዔያቶም ጌዳንዳ?» ጌዔ።

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ታና፤ ናንገና ናንገ ጎዳሢኮ ዋልቃ ዩማዲ ዳካያዳ? ታኣኒ ጌዔ ባካ ማዓቲያ ማዑቀቲያ ሃሢ ኔ ዛጋንዳኔ!» ጌዔ። 24 ዩያሮ ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔ ባኮ ቢያ ኬሰኪ ዴሮም ኬኤዜኔ፤ ሃሃ ዴሮይዳፓ ደኣሪጎቲ ላንካይታም ዓሶቀ ቡኩሲ ያኣሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ኮይሎ ጎንጂሲ ዔቁሴ።

25 ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ሻኣሬና ኬዲ ሙሴና ጌሰቲ፤ ሃሃ ሙሴም ዒዚ ዒንጌ ዓፃኖይዳፓ ላንካይታም ደኣሪጎቲ ዓሶም ዒንጌም ዓፃኖ ጌኤዢ ዔያቶ ዑፃ ኬዳዛ ያኣሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲጉዲ ዑኡዞ ፔኤሲ ዳጊዲ ያኣሲ ባኣዚ ኬኤዚሢ

ዓርቁኔ፤ ዩያ ዔያታ ኬኤዜሢ ዳካ ዋይም ሌሊኬ። 26 ዩማና ያኣፒንገቲ ላንካይታም ዓሶይዳፓ ላምዎ፤ ዔልዳዳና ሜዳዴ ጌይንታሰኪንሢ ያኣሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ዴንዳዎ? ጉርዳ ዓቲኔ፤ ዔያታ ዒኣካ ዓኣ ቤዛ ዓኣንገቲ ዓያና ዔያቶይዳ ኬዴም ዔያታኣ ዑኡዞ ዳጊዲ ያኣሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲጉዲ ያኣሲ ባኣዚ ኬኤዜኔ።

27 ዒማና ፔቲ ዴጌሰኬይ ሙሴ ኮይላ ጸሸኪ ዴንዳዎ፡- «ዔልዳዳና ሜዳዳና ጉርዳ ባኣካ ዓኣኦ ያኣሲ ማሊሢ ኬኤዛኔ» ጌዔ።

28 ዴጌ ዓኣዎ ሙሴ ማኣዳያ ማዒ ማዳ፤ ኔዋ ናኣዚ ዒያሱ፡- «ታ ጎዳሃ፤ ሙሴ! ዔያቶ ላኣጌ!» ጋዓዛ፤ 29 ሙሴ፡- «ኔ ታ ጋይቲ ሚጨንገቲ ዩያ ጋዓ? ናንገና ናንገ ጎዳ ዴሮ ቢያሢ ዑፃ ፔኤኮ ዓያና ኬይሴም ቢያሢ ዑኡዞ ዳጊዲ ያኣሲ ማሊሢ ኬኤዛቲ ታና ዋዋዛጎንዳኔ!» ጌዔ። 30 ዩካፓ ሙሴና ላንካይታም ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጎንሢና ጉርዳ ማዒ ዓኣዴ።

ናንገና ናንገ ጎዳ ዳኬ ፑራሢ ማላ ካፓ

31 ዔርቲባኣንገቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ባዘይዳፓ ፑሮ ማላ ካፒ ዒሺ ዔኪ ዩዓንዳ ዢባሬ ዔኪ ዳካዛ፤ ፑራሢ ማላ ካፓ ሳዓፓ ላምዎ ዋዳ ማዓያ ሌሊ ዴግ ጌይ ባራኒ ሙኪ ጉርዳና ጉርዳኮ ኮይሎ ጉቤ ዛሎና ፔቲ ኬሊ ሃንቲንታንዳ ጎይሢጉዴያ ዳልገሺ ዴዔ። 32 ዩያሮ ዩኖ ኬሎ ሮኦሮና ዋንቶና፤ ሃሃ ጉቶቀ ቢያ ዩያ ካፓ ዳውሲ ዓርቁፃና ዓሳ ላቤኔ፤ ዒማና ታጾ ኪሎ ጌራኣሚይዳፓ ሃቶ ዓርቁ ዓሲ ባኣሴ፤ ዔያታ ዓርቁ ቡኩሴ ካፓ ሹኪ ሹኪ ሚጨኔ። 33 ዔያታ ዓሸኮ ሙዓ ጎይሢ ዓኣንገቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴሮይዳ ሚርጌና ዳጋዲ ዴኤፒ ፑርታ ሃርጌ ዔኪ ዩዔ። 34 ዩያሮ ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንፃ፡- «ቁብሮትሃታባ» ጌይንገቲ፤ ዩና ጌይፃ፡- «ዓፃዲሢ ዴኡፒ» ጌይሢኬ።

35 ዩኖ ቤዛፓ ዴራ ሃፂሮቲ ጌይንታ ቤሲ ዴንዳ ዴንኪ ዴዔ።

12

ማይራሞና ዓኣሮኔና ሙሴ ማኪ ጌሰቲ ጌኤዘ

1 ሙሴ ዒቶጲያ ዓጫፓ ኩሼ ያጲ ማዔሰኬና ዔኬሢሮ ማይራሞና ዓኣሮኔና ዒዛ፡- 2 «ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዜሢ ሙሴ ዛሎና ሌሊዳ? ኦ ዛሎና ኬኤዘባኣዓዳ?» ጌይ ዴንኪ ጌሰቲ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዩያ ዔያታ ጌዔሢ ዋይዜኔ። 3 ዓጫይዳ ዓኣ ዓሶይዳፓ ቢያ ባሽ ሙሴ ሹሌዔ ዓሲኬ።

4 ዒማና ኔጉቀዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴንታ ዓኣሮኔንታ ማይራሞንታም፡- «ዒንሢ ሃይሃሢ ዓፒሎና ማዢንገቲ፤ ያኣሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ዩዑቀቲ» ጋዓዛ፤ ዔያታ ዓኣዴ። 5 ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሻኣሬና ኬዲ ዓፒሎና ማዢንገቲ ማኣሮ ካራ ዔቃዎ፡- «ዓኣሮኔ! ማይራሚ!» ጌይ ዔያቶ ዔኤላዛ፤ ላምዎንሢ ዒዛ ቤርቶ ሸኢኬ። 6 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ኮራ፡- «ታ ዒንሢም ኬኤዛሢ ዋይዘቀቲ! ዒንሢ ባኣኮይዳ ታ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ዓኣያ ማዔቲ ታ ዔያቶም ታና ፔጋሲ ዴቀሢ ዴማ ጎይሢና ታኣም ዴዋ ዔርዚ፤ ጌንሢ ሃሃ ዓውቲናኣ ኬኤዜኬ። 7 ታ ዓይላሢ፤ ሙሴና ታ ጌሰታሢ ጋዓንገቲ ያዲዲቲቀሴ፤ ዒዚ ታ ማኣሮይዳ

ጉሙርቁንታ ዓሲኩ። * 8 ይኛሮ ታ ዒዛና ፔገና ገገሰታኣገዳቲም ዓኣሺንቴ ጎይሢና ታ ዒዛም ከኤዙዋሴ፤ ዒ ታና፡ ናንገና ናንገ ጎይሢኮ ዓውካሮ ዛዛጋ፤ ሂዳዎ ዒንሢ ታ ዒይላሢ፡ ሙሴ ዋይቲ ጫርቁ ደንካኒ ዳንዳዔይ?» ጌዔ።

9 ናንገና ናንገ ጎይ ደጋዲ ዔያቶ ጎሬሰካገ ዓኣዲዛ፡ 10 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣራገ ሻኦር ዔቁ ዴንዴ፤ ዒማና ዑፃ ከሰካ ደርዓሢ ማይራሞ ዓርቁ፤ ዑፃ ዒዛኮ ቢያ ቲልቢ ሻቸጉዲ ቦኦሬ፤ ዒዛ ያዲ ማዔሢ ዓኣሮ፤ ዛጋ፡ 11 ሙሴ ኮይላ፡- «ታ ጎይ፡ ኑ ዔኤዪ ማዳ ጎሞ ሃያ ዔኤቢኩ ጌይ ዓርቁገ፤ 12 ማይራማ ዒንደ ጎይደ ዓኣዎ ሃይቁ፡ ዛሎ ዑፃ ሙልጌያ ማዒ ሸይንቴ፡ ቡላሢ ማሊ ሃኣዲዲ ዓታንዳጉዲ ዛገ ዚቲ ጌይገ» ጌዔ።

13 ይኛሮ ሙሴ፡- «ናንገና ናንገ ጎይሢኮ! ሃዳራ ዒዛ ገሢ» ጌይ ያኣሲ ባንሢ ዒላቴ።

14 ናንገና ናንገ ጎይ ዒዛም፡- «ዒዛኮ ዓዴ ደጋዲ ዓኣገ ካራ ጩቲያ ማዔቲ ዒዛ ቦርሲንቴያ ማዒ ላንካይ ከሊ ዴዓንዳያቲዋዳዳ? ይኛሮ ዒዛ ጉርዳገ ከሰኪ ላንካይ ከሊ ሂላንዳኣና ዓሲባኣ ቤሰካ ዴያንጎ፤ ዩካገ ጉርደ ዒዛ ጌላኒ ዳንዳዔ፤» ጌዔ። 15 ይኛሮ ማይራማ ጉርዳገ ከሰኪ፡ ዓሲባኣ ቤሰካ ፔኤር ዴማዲ ዴዔ፤ ዒዛ ዓሲ ባኣኮ ማዒ ሙካንዳያ ሂላንዳኣና ዓሳ ዩኖ ጉርደ ሃሺ ዓኣዲባኣሴ። 16 ዩካገ ሃዲርቲይዳገ ዔቁ ገኣራ፤ ቦኦሎይዳ ዓሳ ዴንኪ ዴዔ።

13

ካኣና፤ ዓጮ ሙርም ዳኮና ዓሳ (ላሚ. ዋማ 1:19-33)

1 ናንገና ናንገ ጎይ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ታጳ ላምዎ ፃጳገ ሱኡጌ ማዓንዳ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ደኦር ዔኪ ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋንዳ ካኣና፤ ዓጮ ዓኣዲ ዓጮላ ዓኣ ጎይዎ ሙሪ ማዓንዳጉዲ ዳኩ» ጌዔ። 3 ሱኡጌ ማዓ ታጳ ላምዎ ዓሲ ናንገና ናንገ ጎይ ሙሴ ዓይሢ ጎይዎና ገኣራኣ፤ ቦኦላገ ዳኩ፤ 4 ይኛቶ ዴንዴ ዓሳኮ ሱንፃ ሃካገ ሊካ ከኤዚንታ ጎይዎኩ፡- ሮኤቤኤሌ ማኣራገ ዛኩራ ናኣዚ ሳሙዔኤሌ፤ 5 ሲሞኦኔ ማኣራገ ሱራ ናኣዚ ሴፔዔ፤ 6 ዪሁዳ ማኣራገ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤ፤ 7 ዪሳኮኦር ማኣራገ ዮሴፔ ናኣዚ ዪግላሴ፤ 8 ዮፔሬኤማ ማኣራገ ኔዋ ናኣዚ ሆሺዓ፤ 9 ቢኢኒያማ ማኣራገ ራፑ ናኣዚ ፔሊዔ፤ 10 ዛብሎኦኔ ማኣራገ ሶዲ ናኣዚ ጉዲዔኤሌ፤ 11 ዮሴፔ ናኣዚ ማኣራገ ሱሲ ናኣዚ ጋዲ፤ 12 ዳኣኔ ማኣራገ ጌማሌ ናኣዚ ዓሚዔኤሌ፤ 13 ዓሴኤሬ ማኣራገ ሚካዔኤሌ ናኣዚ ሴቲሬ፤ 14 ኒፕታኣሌኤማ ማኣራገ ያቤ ናኣዚ ናቢ፤ 15 ጋኣዴ ማኣራገ ማኣኪ ናኣዚ ጉዲዔኤሌ ጌይንታያኩ።

16 ዓጮሎ ሙሪ ሙካንዳጉዲ ሙሴ ዳኩ ዓሳ ዩንሢኩ፤ ኔዋ ናኣዚ ሆሺዓኮ ሱንፃ «ዒያሱ» ጌይ ዒዚ ጌሢ። 17 ሙሴ ዔያቶ ዳካ ዋደና፡- «ኔጌቤ ዓጮይዳና ጌዒ ጌማራዲ ዓጮ ከሰኩዋቲ፤ 18 ዓጮ ዋዚጉዲታቲያ፡ ዋኣዴ ዓሲ ዒኣካ ናንጋቲያ፤ ሃሢ ደዲማ ዔያቶኮ ዋዚታቲያ ዛጉዋቲ። 19 ሳዔላ ኮሺታቲያ፡ ሃሢ ፑርታቲያ፤

ዴራ ናንጋሢ ፔጌ ማዔ ጉርዳይዳሞ? ዙሎ ዲርቆና ካታማይዳሞ? ይያ ዛጉዋቲ። 20 ሳዎ ዓጮ ማሊታቲያ፡ ሃሢ ዴኤፒ ካይዚ ሚርጌ ዓኣቲያ ዛጉዋቲ፤ ዩኖ ዓጮይዳ ዓኣ ሙያ ሚያ ዓኣገራዲገ ዋሉዋዎ ዔኪ ዩዑዋቲ» ጌዔ። ዩኖ ዋዳ ዋይኔ ካፃ ዋዴኩ።

21 ይኛሮ ዔያታ ዓጮኮ ከደ ዛሎ ዴንዲ፡ ዩኖ ዓጮሎይዳ ዓኣ ዲኢኔ ቦኦላገ ዓርቁ ሃማቲ ካታሞ ዴንደ ቶኦሎ ካሮና ጌይ ሬሆቤ ዓጮ ሃሊ ዛጌ፤ 22 ቤርታዲ ዔያታ ኔጌቤ ዓኣዲ፡ ጌዴና ከብርኦኔ ካታሞ ሃሊ፤ ዩኖ «ዓርቁማ» ጌይንታ ዴኤገ ዓሳ ዜርዎ ማዔ፡ ዓሂማኔና ሸሻዩና ታልማዬ ጌይንታ ቶኦካ ናንገ ቤሲኩ፤ ከብርኦኔ ካታማ ማዢንቴሢ ገብፃ ዓጮይዳ ያዓ፤ ጌይንታ ካታማ ማዢንታንዳሢኮ ላንካይታሚ ሌዔና ቤርታዲኩ።

23 ዔያታ ዒዛ ጌዴና ጌዒ ዓሸኮሌ ደኦሎ ሃሊ፤ ዒኣካ ዋይኔ ዓሚ ካዲ ዓኣንቴ ዔያታ ቲቁ ዔኩ፤ ዩይ ፔቲ ዓሲ ከዳኒ ዳንዳዑዋያ፡ ዴኤሢ ማዔሢር ላምዎ ዓሲ ዛጳና ከዴ፤ ዩያ ዋይኖ ዓኣገና ዋላ ሮኣማኣኔ ጌይንታ ሚያ ዓኣገንታ ቤሌሴ ሚያ ዓኣገግ ዔያታ ዔኪ ዩዔ። 24 ዩና ቤዛ፡- «ዔሸኮሌ ደኦሎ» ጌይንቴ፤ (ዔሸኮሌ ጌይፃ ዔብሬ ዓሳ ሙኡጮና ዋይኖ ዓኣገ ሱዎ ጌይሢኩ።) ዩያ ጌይንቴሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋይኖ ሚያ ዓኣገ ዒኣካገ ቲቁ ዔኪ ሙኩሢርኩ።

25 ዩና ዓሳ ያይዲታሚ ከሊ ዓጮሎ ሙሪ ዛገሰካገ ማዒ ሙኩ፤ 26 ገኣራ፤ ቦኦሎይዳ ቃዴሴ ጌይንታ ቤዛ ዓኣ ሙሴና ዓኣሮኔና፡ ሃሢ ዒሰራዔኤሌ ዴር ጉቤሢ ኮይላ ሙኩ፤ ዔያታ ዛጌ ባኮ ቢያ ከኤዚ፤ ዔኪ ሙኩ ሚያ ዓኣገግ ዔያቶም ዳዌ፤ 27 ሙሴም ዔያታ፡- «ጎ፤ ዓጮላ ዔኤሲና ዲኣቁና ኩማ ማሊ ዓጪ ማዔሢ ኑ ዛጌ፤ ዒዛ ዓጮገ ኑ ዔኪ ዩዔ ሚያ ዓኣገ ሃኣዛጌ፤ 28 ጋዓንቴ ዩኖ ዓጮይዳ ናንገ ዴራ ሚርጌና ደዲ ዓሲኩ፤ ዔያታ ናንገ ካታማ ዴኤፒ ዴኤፒ፡ ሃሢ ዓጮዋ ደዲሺ ዲርቆናያኩ፤ ሃሢ ዒኣካ ዋልቁና ዴኤፒ ማዔ፡ ዔናኣቁ ዓሳ ዜርዎ ዎ ኤንቁ። 29 ዓማሌቁ ዓሳ ኔጌቤ ዓጮይዳ ናንገያ ማዓዛ ሂኢታ ዓሳንታ ዒያቡሳ ዓሳንታ ዓሞራ ዓሳንታ ጌማራዲ ዓጮይዳ ናንጋ፤ ካኣና፤ ዓሳኣ ሃሢ ዮርዳኖሴ ዋር ኮይሎና ማዲቴራኒያ ባዘ ኮይሎናይዳ ናንጋ።» ጌዒ ከኤዚ።

30 ካኣሌቤ ጋዓንቴ ሙሴ ኮይላ ቡከንቴ ዓኣ ዴር ዚቲ ጌይሴሰካገ፡- «ዔያቶ ኑ ባሻንዳ ዋልቁ ኑኡኮ ዓኣሢር ዓጮሎ ሃሢ ኑ ዴንዲ ዓርቆም» ጌዔ።

31 ካኣሌቤና ዋላ ዓኣዴ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ኑ ዔያቶ ባሻንዳ ዋልቁ ፔቲታዎ ኑኡኮ ባኣሴ፤ ዒኣካ ናንገ ዓሳ ኑጊዳገ ደዲ ዋልቁና ዓኣያኩ» ጌዔ። 32 ዔያታ ዛገ ሙኩ ዓጮሎ ዛሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳም ከኤዚሢ ዓሳ ዒጊቻንዳ ጎይሢኩ፤ ዔያታ ከኤዛዎ፡- «ኑኡኒ ዛጋኒ ዴንዴ ዓጮላ ዒዛይዳ ናንጋኒ ሙካ ዓሲ ሙሙዓንዳያኩ፤ ዒኣካ ኑ ዛጌ ዓሳ ያደሲኩ። 33 ዒኣካ ኑ ዴኤፒ ዴኤፒ ማዔ ዓናቁማ ዜርዎ ዛጌ፤ ኑኡኒ ዔያቶ ቤርቶይዳ ፃቆ ማዒ ጴዴ፤ ዔያታኣ ኑና ዒማዒ ማሂ ዛጉዋዎ ዓቲያናንጋዓኩ» ጌዔ።

* 12:7 12:7 ዒዚ ታ ማኣሮይዳ ጉሙርቁንታ ዓሲኩ ጋዓ፡- «ታኣኒ ታ ዴር፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዑፃ ዒዛ ደኦር ጌሢ» ጋዓ ቡላሢያ ዓኣያኩ። 12:7 12:7 ዔብ. 3:2። 12:14 12:14 ገይ. ማፃ 5:2-3። 13:33 13:33 ማዢ. ማፃ 6:4።

14

ዳርኮ ጉንዲሚያ

1 ዳራ ዬኖ ዋንቶ ቢያ ማታዲ ዲላቲ ጎይህ ዋርቄኔ፤ 2 ሙሴና ዓኣርኔና ዑፃ ዔያታ፡- «ጊብፃ ዓጮይዳ፤ ሃህ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ኑ ሃሃይቄቲ ዓይጌ ዓኣይ! 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑና ዬኖ ዓጮሎ ዔኪ ዓኣዳህህ ዓይጎርዳይ? ኑኡጊ ቢያህ ምልክና ኩዳንዳኔ፤ ናኣቶና ላኣሎና ኑኡኮ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ፤ ጊብፃ ዓጮ ማዒ ኑ ዳንዳቲ ቃራ ማዓዓዳ?» ጌዒ ጌዒ ጉንዲሚ ጌሰቲ። 4 ዬያሮ ዋሊ ኮይላ ዔያታ፡- «ሃኒ ሙኩዋቲ! ኑና ዔኪ ዓኣዳንዳ ዓሲ ኑ ደኦሪ፤ ጊብፃ ዓጮ ማዒ ኑ ዳንዳም» ጌዒ።

5 ዓማና ሙሴና ዓኣርኔና ዳርኮ ቤርታ ጎጂና ላሃኔ፤ 6 ዓጮ ሙሪያ ዓኣዳዘንህጋ ላምጎሃህ፡- ኔዊ ናኣዚ ዲያሱና ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤና ያዪ ፔኤኮ ዓፒሎ ዳርዘያ፤ 7 ዳርም፡- «ኑኡጊ ዛጊ ሙኩ ዓጮሎ ማርጌና ማዳጳ ዓጮኪ፤ 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑ ዛሎና ዋዛዳያ ማዒ ዬኖ ዓጮ ኑና ዔኪ ዓኣዲ ዔኤዘና ዲኢቆና ኩሜ፤ ማሎ ዓጮሎ ኑም ዲንጋንዳኔ፤ 9 ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይህንቲያ ዲዲፖቲ፤ ዲኢካ ናንጋ ዳርዋ ዲጊጠፖቲ፤ ኑ ዔያቶ ማታዲዋያ ያሊ ባሻንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑኡና ዋላኔ፤ ዔያቶ ካፓኔ ጌይ ዔያታ ጉሙርቃ ያኣዛ ዔያቶኮ ላቤኔ፤ ዬያሮ ዔያቶ ፔቲታያ ዲጊጠፖቲ» ጌዒ። 10 ዓማና ዳራ ዔያቶ ሹቻ ዲይ ዎዲኒ ዘርቲ፤ ጋዓንቲ ዓፒሎና ማከንቲ፤ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ዑያይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፖዓ ፖዒ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ጴዴ።

ሙሴ ዳር ዛሎ ሸኢቁ ሸኢዲያ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሃይ ዳራ ታና ቦሃህ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? ታ ዎልቄና ማዲንታ ማርጌ ባኣዚ ማዲ ታ ዔያቶ ዳዌኔ፤ ሂዳዎ ታና ዔያታ ጉሙርቁዋሃህ ዎማ ሄላንዳኣናዳይ? 12 ታ ዔያቶይዳ ሃርጌ ዔኪ ዬዒ ዔያቶ ባይዘንዳኔ፤ ኑና ጋዓንቲ ታ ዔያቶይዳፓ ባሹ ዲቢ፤ ሃህ ደዲ ማዒ ዳሪኮ ዓደ ማሃንዳኔ» ጌዒ።

13 ሙሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮይላ፡- «ሃያ ዳር ኔ ዎልቆና ጊብፃ ዓጮፓ ኔ ኬሴኔ፤ ኔ ዳር ዑፃ ኔ ማዳ ባኮ ጊብፃ ዓሳ ዋይዘቲ፡- 14 ዬያ ባኮ ቢያ ሃያ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሶም ኬኤዘንዳኔ፤ ሃይ ዳራ ኔኤኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑኡና ዋላ ዓኣህና ኔኤኮ ቫኣራ ኑ ዑፃ ላሃ ዎደና ፔጋዲ ኔ ዳዲህና፤ ዬያጉዲ ሃህ ሮኦሪ ከኡሎጉዲ ዔቁ ሻኣርና፤ ዲባኒ ሃህ ከኡሎጉዲ ዔቁ ታምና ዔኪ ኑና ኔ ዓኣዳህህ ዔያታ ዎዳ ዋይዘኔ። 15 ዓካሪ ሃህ ኔኤኒ ዳር ኔኤኮ ፔቲና ዎዲ ኩርሴቲ፤ ኔ ማዳ ባኮ ቤርታ ዋይዘ ማሌ ዓሳ፡- 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ዳርም ዲንጋንዳኔ ጌይ ጫኣቁ ዓጮ ጌልዛጊ ባሻንቲህረ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዔያቶ ዎዲ ባይዘኔ» ኔና ጋዓንዳኔ። 17 ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳህያ! ኔ ኬኤዘ ጎይዎ ዎልቆ ኔኤሲ ዳዌ፤ 18 ኔኤኒ ኬኤዘህ፡- ታኣኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳህህ ዑኩ ዳጋዳያቲዋሴ፤ ታኣኮ ማኣሪያና ናሹምና ማርጌኬ፤ ጎሜ ማዳያና

ዓይህንቲህህ ዒፃ ዓሲ ዳቢንቶ ዔሪ ማዒቲ ዓቶም ታ ጋዓንዳኔ፤ ዳቢንቲህም ኮይሳ ማቶ ዲንጉዋዎ ታ ሃሹዋያኬ፤ ዓደንህህ ማዳ ጎምሮ ናኣቶኮ ናኣቶ ሄላንዳኣና ማቶ ታ ሄሊሱዋዎ ሃሹዋሴ» ጌዒኬ። 19 ዬያሮ ሃህያ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳህያ! ዔያታ ጊብፃ ዓጮፓ ኬሰኬማፓ ዓርቃዎ ኔኤኮ ዳኤፖ ናሹምና ኔ ዔያቶም ዓቶም ጌዒ ጌዒ ዓኣህጉዲ ሃያ ዓሶኮ ጎም ዓቶም ኔ ጋዓንዳጉዲ ታ ኔና ሸኢቁኔ» ጌዒ።

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ታና ያኡጮ ጎይዎና ታኣኒ ዔያቶም ዓቶንጎ ጌዒ፤ 21 ጋዓንቲ ታኣኒ ናንጊና ናንጋያ ማዒህረ፤ ሃህ ቦንቻ ታኣኮ ዓጮ ቢያ ኩሜያ ማዒህረ፤ 22 ታኣኮ ቦንቻ፤ ሃህ ጊብፃ ዓጮና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎናይዳ ታ ማዳ ታ ዎልቆና ማዲንቲ ዳኤፖ ማዳ ዛጌዎ ታኣም ዒፃዘንህና ታጶ ማይንቲ ታ ዎይታቲያ ዛጋኒ ማዲ ሸሬ ዓሶይዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ? 23 ዔያቶኮ ዓደንህህም ታ ዲንጋንዳኔ» ጌዒ ጫኣቁ ዓጮ ጌላዓኬ። ታና ቶኦቼ ዓሶይዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ ዬኖ ዓጮሎ ዔያታ ጌላዓኬ። 24 ታ ዓይላህ፤ ካኣሌቤ ጋዓንቲ ዲማ ማላህህ ዒዛይዳ ዓኣህረ፤ ሃህ ታና ዒ ዲናፓ ጉሙርቃያ ማዒህረ ዳንዲ ዒ ዛጊ ሙኩ ዓጮሎ ታ ዒዛ ጌልዛንዳኔ። ዜርፃኣ ዒዛኮ ዬኖ ዓጮ ዳካላንዳኔ። 25 ዬና ዓጮሎ ሃህ ዓማሌቁ ዓሶና ካኣና ኔ ዓሶና ናንጋ ዓጮኬ፤ ዬያሮ ዚሮ ገንህም ማዒጋፓ ዞቁ ባዞ ባንህህ ዓኣዳ ጎይዎና ጌዒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዳንዳዋቲ» ጌዒ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉንዲሚ ዳርይዳ ዓጌ ማቶ

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- 27 «ሃይ ፑርቶ ዳራ ታጊዳ ጉንዲሚህህ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? ዬያ ዔያቶኮ ዓህ ጉንዲሚህህ ታ ዋይዘኔ። 28 ዬያሮ ሃህ ዔያቶም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋያኬ፤ ዲንህህ ጋኣንቲ ታ ዋይዘ ባኮ ጎኔ ዲንህህህ ታ ማዳንዳኔ፤ 29 ዲንህህ ቢያህ ሃይቃንዳኔ፤ ሌዛ ዲንህህኮ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ኬኤሪንቲ ዓታንዳኔ፤ ዲንህህ ታጊዳ ጉንዲሚህህረ ቤርታ ዲንህህ ፓይደናኣና ሌዓ ላማታሚ ማዒህረ ዬካፓ ዑህ ማዒ ዓሳ ቢያ ሃይካ ኩኩዳንዳኔ፤ 30 ዲንህህ ናንጋንዳጉዲ ዲናፓ ታ ዲንህህም ጫኣቁ ዲንጌ ዓጮሎ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤና ኔዊ ናኣዚ ዲያሱናይዳፓ ዓታዛ ዲንህህህህ ፔቲ ዓሲታዎ ጌላዓኬ። 31 ዲንህህ ኑኡኮ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ ጌዒ ናኣቶ ዲንህህ ቦሃ ዓጮሎ ጌልዚ ዔያቶ ዓጮ ታ ማሃንዳኔ። 32 ዲንህህ ጋዓንቲ ሃያ ቦኣሎይዳ ሃይቁ ኬኤሪንቲ ዓታንዳኔ። 33 ዲንህህ ታና ጉሙርቆ ዲፃህረ ዲንህህህህ ፓፒንፃ ሃይቃንዳህ ሃይቁ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ኬኤሪንታንዳያ ሄላንዳኣና ዲንህህኮ ናኣታ ሃያ ቦኣሎይዳ ያይዲታሚ ሌዒ ማርጌ ማታዲ ሴካ ሃንጋ ሃንጋንዳኔ። 34 ዲንህህ ማዳ ጎም ዛሎሮ ያይዲታሚ ሌዒ ጉቤ ዲንህህ ዬያይዲ ማታዲንዳኔ፤ ዬይያ ዓጮሎ ዲንህህ ሙሪያሮ ዳንዳዎ ኔጌ ያይዲታም ኬላ ፔቲ ፔቲ ሌዒ ዲንህህም ማዓንዳኔ ጌይህኬ፤ ዬካፓ ዓካሪ ዲንህህ

14:9 14:9 ዔብ. 3:16። 14:13 14:13 ኬሲ. ማፃ 32:11-14። 14:18 14:18 ኬሲ. ማፃ 20:5-6፤ 34:6-7፤ ላሚ. ዎማ 5:9-10፤ 7:9-10። 14:23 14:23 ዔብ. 3:18። 14:24 14:24 ዒያ. 14:9-12። 14:29 14:29 ዔብ. 3:17። 14:33 14:33 ዳኪ. ማዳ 7:36።

ታኣም ዋይዚ ዲዲህ ዋዚጉዳ ማቶ ሄሊሳቲያ ዓራጎዳይ። 35 ታገዳ ፑርቲሞና ዘርቲ ዓቄ፣ ሃያ ዳርይዳ ዩያ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዳይ፤ ሃያ ዓሲ ናንጉቶ ዳውሎይዳ ዲንህ ቢያህ ሃይቁ ኩዳንዳይ፤ ዩያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳኬ» ጌዔ።

36-37 ዓጩሎ ሙራንዳጉዲ ሙሴ ዳኬ ዓሶይዳፓ ዳራ ናንገና ናንገ ጎዳ ዑፃ ጉንዲማንዳጉዲ ሉኡዙሞ ሃይሶ ዳርሞ ኬኤዘ ዓሶይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ፑርታ ዳርፖ ዓጌም ዔያታ ሃይቁ። 38 ዓጩሎ ሙራ ማዒ ሙኬ ዓሶይዳፓ ሃይቁዋዎ ዓቴዘንህ ኔዋናኣዚ ዲያሱና ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤና ሌሊኬ።

ዓጩሎ ዓርቃኒ ዓሳ ፔ ማሊህና ማዳ ማዳ (ላሚ. ዋማ 1:41-46)

39 ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔ ባኮ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዳርሞ ሙሴ ኬኤዘዛ፣ ዓሳ ዲናፓ ዩኤኬ።

40 ዩካፓ ዚር ጉቴሎ ጉቴ ዓማ ጌሜራዳ ዓጩ ያሊ ዓርቃኒ ዔያታ ዓቄ፤ ዲማና ዔያታ፡- «ሃይሾ ዓካሪ ናንገና ናንገ ጎዳ ኦም ዲንገንዳይ ጌይ ጫኣቁ ቤዘ ኦ ዓኣዳንዳይ፤ ቤርታ ኦ ጎሜ ማዳህ ኦ ዔሬ።» ጌዔ።

41 ሙሴ ጋዓንቴ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ባኮ ዓይጎር ዲንህ ኩንሃ ዲፃይ? ዲንህ ሃህ ማላ ማሊፃ ዲንህም ጌኢጋዓኬ! 42 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንህና ዋላቲዋኣህር ዩካ ዓኣዲፖቴ፤ ዲንህኮ ሞርካ ዲንህ ባሻንዳይ። 43 ዓማሌቁ ዓሶና ካኣናይ ዓሶና ዲንህ ዳይፃቃዎ ያሎ ዓርቃንዳይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃሺ ዲንህ ዓኣዲህር፣ ሃህ ዲዚ ዲንህና ዋላ ማዓንዲዋኣህር ያሎና ዲንህ ባሻንጉንዳይ» ጌዔ።

44 ሙሴንታ ያኣሲኮ ጫኣቁም ታኣቦቶንታ ጉርዳፓ ዓገዲ ዓኣዲዋንቴ ፔ ማሊህና ሌሊ ዔያታ ያይዲሺ ዲኮ ዓጩ ያላኒ ኬሰኬ። 45 ዩካፓ ዲኢካ ናንገ ዓማሌቁ ዓሶና ካኣናይ ዓሶና ሎኦፓ ኬዲ ያሎ ዔያቶና ዓርቃዎ ሆርማ ጎዎ ቤዘ ሄላንዳኣና ባሻ ዔያቶ ዳውሴ።

15

ያኣሲም ዲንጎ ዲንገህ ዛላ ቃሲ ዓይህንቴ ዓይሥህ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ፤ «ዲንህ ናንገንዳጉዲ ታ ዲንህም ዲንገኒ ማሌ ዓጩሎ ዲንህ ጌላ ዋደና፡- 3 ሚቹ ዲንጎ ዲንገህም፣ ናኣሲ ኩንህኒ ዲንገንታ ዲንገህም፤ ሃህ ፔ ማሊህና ናሽኪ ዲንጎ ዲንገህያ ማም ካኣኮ ዛሎንታ ዔርቲ ቦንቾ ኬሎንታይዳ ዲንገንታ ዲንገፃም ማዓንዳጉዲ ጌማይ፡ ዓዳ ማራይ ሺኢሺ ዲንጉዋቴ፤ ዩያጉይ ሙፖ ዲንገፃ ማዔ ዲንገፃ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳያኬ፤ 4 ዩያጉይ ዲንገፃ ዲንገ ዓህ ዳሎዘኮ ገዲሚሺፓ ኬዳያ ማዔ ዛይቴና ዲርኪንቴ፣ ፔቴ ኪሎ ማዓንዳ ሺኢቹ ዲኢሊ፤ ሃኣኮ ዲንገህ ማህ ዲንገንዳያ ኮይሳይ፤ 5 ዩያጉዲ ሃህ ፔቴ ፔቴ ዓደ ማራቶና ዋላ ዑሺ ዲንገህ ማዓንዳጉዲ ዳሎዘኮ ገዲሚሺፓ ኬዳያ ማዔ ዋይኔ ዑሺ ሚቹ ዲንጎ ዲንገፃና ዋላ ዔኪ ሺኢሾንጎ። 6 ዓዳ

ማራይ ያኣሲም ዲንገንታ ዲንገህ ማዒ ዲንገንታ ዋደናኣ ዳሎዘኮ ኩሙህና ሃህ ገዲሚሺ ማዓ ሪሚቲ ዛይቴና ዲርኪንቴ ፔቴ ኪሎ ማዓ ዲኢሊ ዔኪ ሺኢሾዋቴ፤ 7 ዑሺ ዲንገህ ማዓንዳጉዲ ዳሎዘኮ ገዲሚሺፓ ኮሺ ኬዳያ ማዔ ዋይኔ ዑሺ ዔኪ ሺኢሾዋቴ፤ ዩያ ቢያ ዲንጎ ባኮኮ ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳያ ማዓይ፤ 8 ናኣሲ ኩንህህር ማም ፔቴሞና ሚቹ ዲንጎ ዲንገህ ማህ፤ ዩያጉዲ ገንህ ያኣሲም ሹኪ ዲንጎያ ማህ ፔቴ ዋፓና ዲንገንታ ዋደና፡- 9 ዩያ ዋፓናህና ዋላ ዳሎዘኮ ገዲሚሺ ማዓ ዛይቴና ዲርኪንቴ፣ ሃይህ ኪሎ ማዓንዳ ሺኢቹ ዲኢሊ ሃኣኮ ዲንገህ ማህ ሺኢሾዋቴ። 10 ዩያጉዲ ሃህ ዳሎዘኮ ገዲሚሺ ማዓ ዋይኔ ዑሺ ያኣሲም ዲንገንታ ዑሺ ዲንገህ ማህ ሺኢሾዋቴ፤ ዩይ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳያ ማዔ፣ ሚቹ ዲንጎ ዲንገህ ማዓንዳይ።» ጌዔ።

11 ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዛዎ፡- «ፔቴ ፔቴ ዋፓናና ዓደ ማራቶና፤ ሃህ ማራቶናና ዋናናቶና ዋላ ዲንገንታንዳ ዲንገፃ ያዲ ማዓንዳይ፤ 12 ፔቴ ቆልሞፓ ዑህ ዓኣዳ ማዔ ዲንገህ ዲንገንታ ዋደና ዋላ ዲንገንታ ሃኣኮ ዲንገፃ ዩና ጎይፃ ቃሲንቴ ቃሲንቴ ዳንዳንዳይ፤ 13 ዓጩ ሸይንቴ ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ፡- ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳ ዲንገህ ማህ ሃኣኮ ዲንገህ ዲንገ ዋደና ዩያ ቢያ ማዳንዳያ ኮይሳይ፤ 14 ሚርጌ ዋይያ ማም ዳካ ዋይ ዲንህ ባኣካ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንገ ሚሌ ዓጩ ዓሲ ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳ፣ ሙኡዚ ዲንገህ ዲንገኒ ኮዔቴ ዩያ ዳምቦ ጎይፃ ማዳንዳያ ኮይሳይ። 15 ዲንህ ማዔቴያ ዲንህ ባኣካ ናንገ ሚሌ ዓጩ ዓሳ ሙካ ዋይይዳ ቢያ ዩንህ ዳምቦንህ ሃኮ ካፒ ኩንህንዳያ ኮይሳይ፤ ዲንህንታ ዔያቶንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ፔቴኬ። 16 ዓይጌንዳ ዋጌያ ማም ዳምቤ ዲንህ ቢያህም ሃኮ ማዳያኬ» ጌዔ።

17 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 18 «ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ፤ ታ ዲንህ ዔኪ ዓኣዳ ዓጩ ዲንህ ጌሌ ዋደና፡- 19 ሳዔሎይዳፓ ጎሽኪ ዲንህ ዳንቃ ባኮ ቢያ ዔኪ ዲንህ ሙዓ ዋደና ዩያይዳፓ ዔኪ ታኣም ዳማ ዲንገህ ማህ ዲንጉዋቴ፤ 20 ዩይያ፡- ዓኮ ሃኣኮይዳፓ ላኣዲንታ ቤርታሳ ላኣዳ ታኣም ዲንገንታያ ማዒ ሺኢኮንጎ፤ ዲንህ ሺርካ ሃኣኮይዳፓ ዔኪ ሺኢሻ ዲንገፃጉዳያ ዳማ ዲንገህ ማህ ዩያ ሺኢሾዋቴ፤ 21 ሃገ ሙካ ዋደ ቢያይዳ ዓኮ ሃኣኮይዳፓ ዲንህ ላኣዳ ዋደና ቢያ ላኣዳይዳፓ ዔኪንቴ ዔኪንቴ ታኣም ዳማ ዲንገህ ማዒ ዲንገንታንዳያ ኮይሳይ።

22 «ጎንጎቴ ፔቴ ዓሲ ዔርዋዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ዓይህያይዳፓ ፔቴ ፓጩሳያ ማዔቴ፤ 23 ሃህ ሴካ ቤርታ ዲንህኮ ዜርፃ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ዓይህያ ቢያ ኩንህሞያ ማዒ ፓጩሴቴ፤ 24 ዩያጉይ ዳቢንቶ ዓሳ ዔርዋዎ ማዔቴ ፔቴ ዋፓና ዔኪ ሙኪ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሚቹ ዲንጎ ዲንገህ ማህ ሺኢሾንጎ፤ ዩያና ዋላ ኮይሳያ ማዔ ሃኣኮ ዲንገፃና ዋይና ዑኩ ዲንገፃዋ ሺኢሾንጎ፤ ቃሲ ሃህ ፔቴ ኮላይ ጎሞ ጌኡሻ ዲንገህ ማህ ሺኢሾንጎ። 25 ዩያይዲ ቁኤሳህ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጉቤ ጎሞ ጌኡሾንጎ፤ ዔያታ

15:16 15:16 ለዊ. ዓክ 24:22።

ዴያ ደቤህ ሳሩዋዎታህረ። ሃህ ጎሞ ጌኤሺዎም ማዓንዳ ዲንጊዎና ሃኦኮ ዲንጊዎናም ማዓ ዲንጊዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔያታ ዲንጊህረ ጎማ ዔያቶኮ ባቶም ጌይንታንዳኔ። 26 ቢያህ ፔቱሞና ዔሩዋዎ ደቤያታህረ ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዓሰና ዔያቶ ባኣካ ናንጋያ ማዔ ሙኬ ዓሰኮሞ ጎማ ባቶም ጌይንታንዳኔ» ጌዔኔ።

27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ፔቱ ዓሰ ዔሩዋ ጎማ ማዔቴ ፔቱ ሌዔ ማዔ ማርማሪ ጎሞ ጌኤሻ ዲንጊህ ማሂ ሺኢሾንጎ። 28 ዩካፓ ቁኤሳህ ደቢንቲ ማዔ ጎሞ ዓህኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ፤ ጎማ ዲዛኮ ባቶም ጌይንታንዳኔ። 29 ዓጫ ሸይንቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ማዔቴያ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ሙኬ ዓሰ ዔሩዋዎ ጎማ ማዔ ዓሰ ቢያ ኩንህኒ ኮይሳ ዎጋ ዩያኮ። 30 ጋዓንቲ ዓጫ ሸይንቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሰያ ማዎም ሙኬ ዓሰያ ቢያ ዔሬዎ ጎማ ማዔቴ፣ ዩይ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦሂ ማደንቲ ማደታህረ ዴር ባኣካፓ ባይቆም፤ 31 ዩይ ባካ ዲዛ ሃላህ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤኬ ባኮ ዲ ቦሂህረና ዓይህንቲ ዓይህያፓ ዔሬዎ ፓጩሰህረኬ፤ ዩያር ዩይ ዓህ ማሊ ባባይቆንጎ፤ ዩያ ዲ ፔጊዳ ዔኪ ዩዔያኮ» ጌዔኔ።

ሃውሾ ከሎ ቦንቸባኣያ ማዒያና ማቶይዳ ጌሌ ዓሰ

32 ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዓሰ ናንጉሞ ደውሎይዳ ዓኣንቲ፣ ፔቱ ከሌ ፔቱ ዓሰሰኬይ ሃውሾ ከሎና ሃንጻሌ ሃኦኪ ዓርቁንቲ፤ 33 ዲዛ ዓርቁ ዓሰ ዲዛ ዔኪ ዲሰራዔኤሌ ዓሰንታ ሙሴንታ ዓኣርኔያ ዓኣ ቤዘ ሙኬኔ። 34 ዲዛ ዎደንደቲያ ጎይፃ ዔርቲባኣህረ ደካ ዎዴ ዓሰ ዲዛ ካፓንዳጉዲ ዓይህንቲ። 35 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓህ ዎደንታንዳያ ኮይሳኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ጉርዳፓ ዙሎ ከሲ ሹቻ ዲይ ዲዛ ዎደንጎ» ጌዔኔ። 36 ዩያር ዓሰ ቢያ ዓህ ጉርዳፓ ዙሎ ከሲ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ጎይፃ ሹቻ ዲይ ዎዴ።

ዓፒላኮ ዓቸዳ ዓጊንታ ሸኤማ ዛላ

37 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 38 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ «ዲንህኮ ዓፒሎ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ቢያ ሸኤማ ዓጉሞቴ፤ ፔቱ ፔቱ ዓጮይዳ ዓጊንታህ ጮልዔ ሸኤማና ኮሾናያ ማዎንጎ፤ ዩያ ሙካ ዎደ ቢያይዳ ካፒ ማደሞቴ፤ 39 ዩይ ዓፒሎኮ ዓጫ ዲይንቲ ሸኤማ ጳቂህ ባኣኪ ማዓንዳህረ ዩያ ዛጋ ዎደና ቢያ ዲንህ ታኣኮ ዓይህያ ማደ ኩንህያ ማዓንዳኔ፤ ታጊዳፓ ሃከ፡ ዲንህ ሸኔና ዲንህ ሱኡኮ ዲንህ ኩንህያ ማዓንዳኔ፤ 40 ዲንህኮ ዓፒሎ ዓጮይዳ ዲንህ ዴንቃንዳ ሸኤማ ታኣኮ ዓይህያ ዲንህ ኩንህንዳጉዲ ዲንህም ጳቂህንዳኔ፤ ዲንህያ ጉቤና ታኣም ዓይህንቲ ዎርቃያ ማዓንዳኔ። 41 ታኣኔ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦሲኬ፤ ታ ዲንህኮ ያኦሲ ማዓኒ ጊብጻ ዓጫፓ ከሴ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦህህከ» ጌዔኔ።

16

ቆራሃና ዳኣታኔና ዓቤርኔና ማዴ ፑርቶ ባኮ

1 ለዎ ማኣራፓ፡ ቁዓቲ ቶኦኪ ማዔ፣ ዩፀሃሪ ናኣዚ ቆራሃና ርኦቤኤሌ ማኣራፓ ዔኤሊያቤ ናኣዚ ዳኣታኔና ዓብርኔና፤ ሃህ ፓሊቲ ናኣዚ ያኔንታ፡ 2 ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካ ዔርቲያ ዴር ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ደኦሪንቲ ላምዎ ጸኤታና ደንጊንታሚ ዓሰንታ ዎላ ሙሴም ዎይዘ ዲፃ ማካያ ማዒ ከሰከኔ። 3 ዔያታ ሙሴና ዓኣርኔና ቤርቶ ሺኢኪ፡- «ዲንህ ፔቶ ዑህ ዓኣህይ፤ ሃይ ቡኬ ዓሰ ፔቱ ፔቲህ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያኮ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦኡና ዎላኣ ዓኣኔ፤ ሂዳዎ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳር ማዔ ዓሰ ዑፃ ዲንህ ሌሊ ዲንህ ዓይጎር ፑኡፒሳይ?» ጌዔኔ።

4 ሙሴ ዩያ ዎይዘዎ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ሺኢቄኔ፤ 5 ቆራሃና ዲዛና ዎላ ፔቲ ማዒ ዓኣ ዓሰም፡- «ዚር ጉቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ዲማዴህ ያናታቲያ ዲማሲ ኦና ዳዎንዳኔ፤ ዲ ዎዎዳንዳይ ጌዔቲ ዲዛር ማዔህና ዲዚ ደኦሪ ዓህ ዲዛም ሚቸ ዲንጎ ቤዘይዳ ዲዛ ኮይላ ሙኪ ማዳንዳጉዲ ማሃንዳኔ። 6 ዚር ጉቲ ኦናንታ ኔኤና ዎላ ፔቲ ማዔ ዓሰ ቢያ ታሞ ጩቢሶ ዓንጎ ዔኪ ዩዑሞቴ! 7 ዩያ ዓንጎይዳ ታሚ ቁንህ ካኣሺ፣ ዑንጆጊዳ ዓጊ ሚቸ ዲንጎ ቤዘ ዔኪ ሺኢሹሞቴ፤ ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያና ፔኤም ዲማሲ ደኦሪቲያ ኦ ዛጋንዳኔ፤ ፔቶ ዑህ ዓኣህያ ማዔ ዓሰ ዲንህ ሊዎ ዓሰኮ» ጌዔኔ።

8 ሙሴ ሃህ ቆራሃ ኮይላ፡- «ዲንህ ሊዎ ዓሰ ዎይዘሞቴ! 9 ዲንህ ዲዛ ቤርቶ ሺኢኪ ዲዚ ዴርና ካኣማ ማኣርይዳ ማዴ ማዳንዳጉዲ፤ ሃህ ዲሰራዔኤሌ ዴርኮ ቤርታ ዔቁ ዲንህ ማዳንዳጉዲ ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካፓ ዲሰራዔኤሌ ያኦህህ ዲንህ ደኦሪ ዲማ ማሂ ዲካ ባኣዚ ማሂ ዲንህ ዛጋ? 10 ዲዚ ዲንህንታ ማሌ ሊዎ ዓሰንታኮ ዩይ ቦንቻ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሂ፤ ሃህ ዲንህ ጋዓንቲ ቁኤሶ ቤዘዎ ዓርቃኒ ኮዓኔ፤ 11 ዲንህንታ ዲንህና ዎላ ፔቲ ማዔ ዓሰንታ ዓኣርኔ ዑፃ ጉንዲማ ባካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ባኮ ዲፃ ዲዛ ዑፃ ጉንዲሚህከ» ጌዔኔ።

12 ዩካፓ ሙሴ ዔኤሊያቤ ናኣቶ ዳኣታኔና ዓቤርኔና ኮይላ ዓሰ ዴኪ ዔያቶ ዔኤሊሳዛ፣ ዔያታ ጋዓንቲ፡- «ኦኡኒ ሙካዓ! 13 ሃይካ ዓሰ ናንጉሞ ደውሎይዳ ኦ ሃይቃንዳጉዲ ኮዥ ዓጮ ጊብጻይዳፓ ኦ ኦና ከሴህ ዳካዛ፣ ሃህ ጊንህ ኦ ዑፃ ኦ ዎኣናዲ ኮዓ? 14 ማሊ ማዔ ዓጩሎ ኦ ኦና ዔኪ ዩይባኣሴ፤ ሃህ ኦ ጎሺ ጎሽካንዳ ቤሲና ዔኤቢ ኦ ቱካንዳ ቤሲያ ኦ ኦም ዲንጊባኣህ ዔርቲያኮ፤ ሃህ ኦ ኦና ጌሻኒ ኮዓ? ኦ ኦ ኮይላ ሙኪያ ሙካዓኮ!» ጌዔኔ።

15 ዩያር ሙሴ ሚርጌና ዳጋዳዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮይላ፡- «ሃይ ዓሰ ኔኤም ዲንጋ ዲንጊዎ ዔኪፖ፤ ታኣኒ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ዓሰምታዎ ፑርታ ማደባኣሴ፤ ማሌ ዓቲም ዔያቶኮ ሃርይዳፓታዎ ታ ዔኪባኣሴ» ጌዔኔ።

16 ዓማና ሙሴ ቆራሃም፡- «ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካር ዚር ኦናንታ ላምዎ ጸኤታና ደንጊታሚና ማዔ ኦ ዓሰ ዩዑሞቴ፤ ዓኣርኔያ ዲኣካ ዓኣኔ። 17 ዲንህ ፔቲ ፔቲህ ዲንህኮ ታሞ ጩቢሶ ዓንጎ

ዔኪ ዩይጋፓ ጊዳ ዑንጅ ዓጉዋቴ፤ ዩያይዳሰካፓ ላምዎ ያኤታና ደንጊታሚና ማዓታሞ ጨቢሾ ዓንጎ ያኦሲ ቤርቶ ዔኪ ሺኢሹዋቴ፤ ኔናጎታ ዓኣሮኔጎታ ጨቢሶ ዑንጅ ያኦሲ ቤርቶ ሺኢሹዋቴ» ጌዔኔ።
 18 ዩያሮ ፔቴ ፔቴሢ፡- ታሞ ጨቢሾ ዓንጎይዳ ታሚ ቁንሢና ዑንጅና ዔኪ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ካራ ዓቁኔ፤ ሙሴና ዓኣሮኔናኣ ዓያቶና ዋላ ዓቁኔ።
 19 ዓማና ቆራሄ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶ ፔቴይዳ ቡኩሲ፡ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ሙካዎ ሙሴና ዓኣሮኔናኦ ቤርቶ ዛላ ዓቁኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፖዓኣ ዳሮ ቢያሢም ፔጋዲ ጴዴኔ።
 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- 21 «ሃያ ዳሮ ከይላፓ ደጩ፤ ሃኪ ዓቁዋቴ፤ ታኣኒ ዓያቶ ፔቴና ባይዛንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ዩያሮ ሙሴንታ ዓኣሮኔጎታ ባሊቶና ሳዓ ላሃ፡- «ዔ ያኦሲዮ! ዓሰም ቢያ ሸምፔ ዓንጋሢ ኔናኬ፤ ፔቴ ዓሲ ጎሜ ማዳሢሮ ጉቤ ዳሮይዳ ኔ ዳጋዳ?» ጌዔኔ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 24 «ቆራሄና ዳኣታኔና ዓቤሮኔና ማኣሮ ከይላፓ ዳራ ሺኢካንዳጉዲ ከኤዜ» ጌዔኔ።

25 ዩካፓ ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ፔኤና ዔኪ ዳኣታኔና ዓቤሮኔና ከይላ ዓኣዴኔ፤
 26 ዳሮማኣ ዒ፡- «ሃያ ዓይሢንቶ ዒፃ ዓሶ ማኣሮ ከይላፓ ደጩ፤ ሃኪ ዓቁዋቴ፤ ዓያቶ ባኣዚ ማዔ ዓይጎ ማሄያ ካኣሚፖቴ፤ ዒንሢ ካኣሚቴ ዓያታ ማዳ ጎሞ ዛሎና ዒንሢያ ቢያሢ ዓያቶና ዋላ ጋፓንዳኔ» ጌዔኔ።
 27 ዩያሮ ዳራ ቆራሄና ዳኣታኔና ዓቤሮኔናኦ ማኣሮ ከይላፓ ሺኢኬም፡ ዳኣታኔና ዓቤሮኔና ፔኤኮ ናኣቶንታ ላኣሎንታ ዋላ ፔ ማኣሮ ካራ ከሰኪ ዓቁኔ።
 28 ዓማና ሙሴ ዳሮም፡- «ሃያ ማዳ ቢያ ታ ማዳንዳጉዲ ያኦሲ ታና ዳኬያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳሢ፤ ሃሣ ታኣኒ ሃያ ማዳሢ ታ ሸኔናቱዋታሢያ ዒንሢ ዔራንዳሢ ሃያ ዛጊኬ፤
 29 ሃይ ዓሳ ያኦሲዳፓ ማዔ ፑርታ ባኣዚ ዓያቶ ሄለባኣንቴ ዓሲ ሃይቃ ጎይሢ ሃይቁቴ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኬያቴዋሰ፤
 30 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋይዚንቴ ቤቁባኣ፡ ዓኪ ባኣዚ ማዲ ሸምፔና ዓያታ ዓኣ ጎይሣ ዓኣፃ ሃይቁ ዓሲ ጎይሢ ዳኡከንታንዳጉዲ ሳዓ ዳርዒ ዓያቶንታ ዓያቶሮ ማዔ ባኮ ቢያ ዔኤዴቶ፡ ሃይ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይሢንቶ ዒፃያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

31 ሙሴ ዩማ ጌዒ ጋፓፓማና ዳኣታኔና ዓቤሮኔና ዓቁ ዓኣ ሳዓ ዳርዒ፡ 32 ዓያቶንታ ዓያቶኮ ማኣሮ ዓሶንታ፤ ሃሣ ቆራሄና ፔቴ ማዔ ዓሶንታ ዓያቶኮ ዓኣ ባኮዋ ቢያ ዔኤዴኔ።
 33 ዩያሮ ዓያታ ሸምፔና ዓኣ ጎይሣ ዓኣፃ ዓያቶኮ ዓኣ ባኮና ዋላ ሃይቁ ዓሰጉዲ ዳኡኤቴኔ፤ ሳዓ ጊንሣ ዋላ ካኣሚም ዓያታ ዳኡከንታ ባይቁኔ።
 34 ዓማና ዒኣካ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዩያ ዳሮኮ ዒላቶ ዋይዛዎ ጳሽኬኔ፤ «ሳዓ ኑናኣ ዔኤዳኒ ዳንዳዓሢሮ ኑ ጳሽኮም!» ጌይ ጌይ ዓያታኣ ዒላቴኔ።

35 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ከይላፓ ታሚ ከይሴም ዑንጅ ጨቢሳ፡ ላምዎ ያኤታና ደንጊታሞ ዓሶ ሙዔኔ።
 36 ያዲ ማዔሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 37 «ዓኣሮኔ ናኣዚ ዓላዜሬ ሞኦና ዓንጎ ዳይ ከሺንቴ፡ ታሞ ጨቢሶ ባኮ ታሞና ሙይንቴ ዓሶፓ ዔኪ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ታኣም ዳማዴያታሢሮ ጊዳ ዓኣ ዲቢንዎ ሜሌ ቤሰካ

ላኣላንዳጉዲ ከኤዜ፤ 38 ዩይ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ታኣም ዳማዴሢ ሚቹ ዒንጎ ቤዞ ሺኢኬ ሞዶናኬ፤ ዩያሮ ዓያታ ማዳ ጎሞ ዛሎና ሃይቁ ዩና ዓሶኮ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ዔኪ ሚቹ ዒንጎ ቤዞኮ ጉኡፓ ማዓንዳጉዲ ዳይ ሻኣክሴ፤ ዩይ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ማታ ሄሉዋጉዲ «ዒንሢና ዔራዋቴ» ጌይሢም ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

39 ዩያሮ ዓላዜሬ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ዔኪ ሚቹ ዒንጎ ቤዞኮ ጉኡፓ ማዓንዳጉዲ ሻኣክሴ ዳዔኔ።
 40 ዩያ ዒ ማዲ ጋፒሴሢ ያኦሲ ሙሴ ዛሎና ዒዛ ዓይሢ ጎይዎኬ፤ ዩይ ማዲንቴ ባካ ዓኣሮኔ ፃጲ ማዒባኣ፡ ዓይጎ ዓሲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዑንጅ ጨቢሳኒ ሚቹ ዒንጎ ቤዞ ባንሢ ዑካኒ ከይሱዋያታሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ቢያ ዒንሢና ዔራዋቴ ጌይሢም ማዓንዳኔ፤ ዩያ ዓሳ ዔራባኣያታቴ ዩያጉዴ ማዳ ማዳ ዓሲ ቢያ ቆራሄና ዒዛና ፔቴ ማዔ ዓሶጉዲ ባይቃንዳኔ።

ዓኣሮኔ ዳሮ ዳቂሺሢ

41 ዚሮ ጉቴሎ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳራ ማዔ ዓሶ ዒንሢ ሞዴኔ» ጌዒ ሙሴና ዓኣሮኔና ዑፃ ጉንዳሜኔ።
 42 ሙሴና ዓኣሮኔና ማዳ ባኮ ማኪ ጌሰታኒ ቢያሢ ፔቴዋና ቡከንቴሰካፓ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ባንሢ ሺሪ ዛጋንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሻኣራ ዒዚ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ካንቁም ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ዓያቶም ፔጋዲ ጴዴኔ።
 43 ዩካፓ ሙሴንታ ዓኣሮኔጎታ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ሙኪ ዓቃዛ፤
 44 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 45 «ሃያ ዳሮ ከይላፓ ሺኢኬ ዓቁዋቴ፤ ታኣኒ ዓያቶ ፔቴና ባይዛንዳኔ!» ጌዔኔ፤ ዒማና ዩያታ ላምዓሢ ባሊቶና ሳዓ ላሃኔ፤
 46 ሙሴ ዓኣሮኔ ከይላ፡- «ኔኤኮ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ዔኪ ሚቹ ዒንጎ ቤዛፓ ታሚ ቁንሢ ካኣሺ፡ ጊዳ ዑንጅ ዓጌ፤ ዩያይዳሰካፓ ዳሮ ባንሢ ዑኬና ዓኣዲ ዓሶኮ ጎሞ ያኦሲ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ጨቢሾ፤ ሩኡሬ! ሃይሾ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ዓሶይዳ ሙኬም ዳሮ ኩርሳንዳ ፑርታ ሃርጌ ጌሌኔ» ጌዔኔ።
 47 ዓኣሮኔ ዩያ ዋይዚ ታሞ ጨቢሾ ዓንጎ ዔካዎ ቡኪ ዓኣ ዳሮኮ ባኣኮ ሩኡሪ ዓኣዲ፡ ፑርቶ ሃርጋ ጌሌሢ ዛጌ ሞዶና ታሞ ቁንዎይዳ ዑንጅ ዓጊ ዳሮኮ ጎሞ ያኦሲ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ጨቢሾኔ።
 48 ዩያይዳ ፑርቶ ሃርጋ ዳሮ ኩርሱዋንቴ ሃሺሴኔ፤ ዓኣሮኔ ዒማና ሃይቁ ዓሶና ሸምፖና ዓኣ ዓሶናኮ ባኣካ ዓቁኔ።
 49 ዒማና ሃይቁ ዓሶኮ ጋይዳ ቆራሄና ዋላ ዓይሢንቶ ዒፃ ኩዳ ዓሶቃሱዋንቴ ታጳ ያይዶ ሺያና ላንካይ ያኤታ ዓሲ ማዔኔ።
 50 ዩይ ፑርቶ ሃርጋ ዓቁሰካፓ ዓኣሮኔ ሙሴ ከይላ ማዒ ዓኣዴኔ፤ ዒማና ሙሴ ዓፒሎና ማኸንቴ፡ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ካራ ዓኣኔ።

17

ዓኣሮኔ ኮኦኮ ጸሊዎ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔቴ ፔቴ ቶይዶ ማኣራፓ ኮኦኮ ኮኦኮ ዔኪ ታጳ ላምዎ ኮኦኮ ኔኤም ዒንጋንዳጉዲ ያኣጩ፤ ዩያ ኮኦኮ ዑፃ ፔቴ ፔቴሢኮ ሱንዎ ፃኣቴ።
 3 ሌዊ ማኣሮ ዛሎና ዒንጊንቴ ኮኦኮ ዑፃ ዓኣሮኔ ሱንዎ ፃኣቴ፤ ፔቴ ፔቴ ቶይዶ ማኣሮኮ ሱኡጎ ዛሎና ፔቴ ፔቴ ኮኦኮ ሺኢኮንጎ።
 4 ዩያ ኮኦኮ ዓፒሎና

ማዢንጅ፡ ጾኑሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲ ታ ኔኤና ጌሰታ ጫኣቁሞ ሳኣዲናቦ ቤርቶ ዛላ ጌህ፤ 5 ዩካፓ ታኣኒ ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ዶኦሪ ዓህኮ ኮኣላ ቶሺ ዋርቃንዳኔ፤ ዩያይዲ ሃይ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ዎዴ ኔጊዳ ጉንዲማ ጉንዲማህ ዔያቶ ታ ሃሺሳንዳኔ» ጌዔኔ።

6 ዩያሮ ሙሴ ዩያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ኬኤዜም ፔቴ ፔቴ ሱኡጋ ፔኤኮ ኮኣሎ ዔኪ ሙኪ ዒዛም ዒንጌኔ፤ ፔቴ ፔቴ ቶይዶ ማኣራፓ ሱኡጋ ዛሎና ዒንጌንጅ ኮኣላ ዎሊ ዑፃ ታጾ ላምዎ ማዔኔ፤ ዩያ ኮኣሎ ባኣካ ዓኣሮኔ ኮኣላ ዓኣኔ፤ 7 ሙሴ ዩያ ኮኣሎ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንጅ፡ ጾኑሲ ዳሮና ካኣማ ማኣራይዳ ጫኣቁሞ ሳኣዲናቦ ቤርቶ ዛላ ጌህ።

8 ዘሮ ጉቴሎ ጾኑሲ ዳሮና ካኣማ ማኣራ ሙሴ ጌላዎ ለዊ ማኣራ ዛሎና ዒንጌንጅ ኮኣሎላ ቶሺ ዓኣንጅ ዳንቁኔ፤ ዩያ ለሊቱዋንጅ ዒሊ ኬሲ ቡናዎ ለውዜ ዓኣፒ ዓኣፔ። 9 ዒማና ሙሴ ኮኣሎ ቢያ ዔኪ ሙኪ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዳዋዛ፤ ዩያ ማዔ ባኮ ቢያ ዛጌሰካፓ ፔቴ ፔቴ ሱኡጋ ፔ ኮኣሎ ዔኬኔ። 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ጫኣቁሞ ሳኣዲናቦ ቤርቶ ዛላ ዓኣሮኔ ኮኣሎ ጊንህ ጌህ፤ ዋይዘ ዓፃ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታጊዳ ጉንዲማ ሃሺሳንዳኔ ሃይቃንዳህ ዩይ ዔርዛያ ማዒ ዳዎንጎ» ጌዔኔ። 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ጎይዎ ሙሴ ማዳኔ።

12 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሙሴ ኮይላ፡- «ያዲ ማዔቴ ኑ ቢያህ ኩዳኔ ጌይህከ! 13 ዓፒሎና ማዢንጅ፡ ጾኑሲ ዳሮና ካኣማ ማኣራ ባንህ ዑኬህ ሃይቃያ ማዔቴ ኑኡኒ ቢያህ ጋፓንዳኔ ጌይህዳ?» ጌዔኔ።

18

ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ማዳ ማዳ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- «ዓፒሎና ማዢንጅ፡ ጾኑሲ ዳሮና ካኣማ ማኣራይዳ ማዳንታ ማዳ ዛሎና ዳቢንታ ባኣዚኮ ጾኦጠንታንዳህ ኔናንታ ኔ ናኣቶንታ ለዊ ዓሶንታኬ፤ ቁኤሳ ማዳ ማዳ ዛሎና ዳቢንታ ባኣዚኮ ባሺ ጾኦጠንታንዳህ ኔኤና ኔ ናኣቶናኬ። 2 ኔናንታ ኔ ናኣቶንታ ጾኑሲ ዳሮና ካኣማ ማኣራይዳ ማዳ ዎዶና ዒንህ ማዳ ማኣዳንዳጉዲ ለዊ ዓሶ ማዔ፤ ኔ ፃጳፓ ዓሲ ዔኬ፤ 3 ዔያታ ዒንህ ማኣዲ ማኣዲ ጾኑሲ ዳሮና ካኣማ ማኣራይዳ ዓኣ ባኮ ዛጊ ካፓያ ማዎንጎ፤ ያዲ ማዔቴያ ታኣም ዳማዳ ቤዘና ማቺ ዒንጎ ቤዘናይዳ ዓኣ ጌኤዡ ባኮ ዔያታ ካኣማንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዔያታ ካኣማቴ፡- ዔያቶንታ ዒንህንታ ቢያ ሃይቃንዳኣኬ። 4 ዔያታ ቢያ ዎዴ ዒንህና ዎላ ማዳ ማዳ፡ ጾኑሲ ዳሮና ካኣማ ማኣራይዳ ማዳንዳጉዲ ጌይንጅ ባኮ ቢያ ማዳ ኩንህንዳያ ኮይሳኔ፤ ጋዓንጅ ለዊ ዓሲ ማዒባኣ፡ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዒንህና ዎላ ማዳኒ ሙካንዳያ ኮይሱዋሴ። 5 ታኣኮ ዳጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ላሚ ሙኩዋጉዲ ታኣም ዳማዳ ቤዘና ማቺ ዒንጎ ቤዘናይዳ ማዳንታ ማዳኮ ዎኣናዲ ማዳንዳ ዓሳ ኔኤና ኔ ናኣቶና ሌሊኬ። 6 ዒንህ ፃጳ ማዔ ለዊ ዓሶ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካፓ ዶኦሪ ዒንህም ዒንጌህ ታናኬ፤ ዔያታ ዓፒሎና ማዢንጅ፡ ጾኑሲ

ዳሮና ካኣማ ማኣራይዳ ማዳንዳጉዲ ጌይንጅ ማዳ ማዳኒ ታኣም ዳማዳያኬ። 7 ጋዓንጅ ማቺ ዒንጎ ቤዘና ጎኡቦ ዓፒሎኮ ጋሮ ዛሎና ዓኣ ዑህ ዓኣዳ ዳማዳ ቤዘ ቁኤሳ ማዳ ማዳ ማዳንዳህ ኔኤና ኔ ናኣቶና ሌሊኬ፤ ቁኤሴ ማዒ ማዳ ማዳ ዒንህ ዛላ ማህ ታ ዒንህም ዒንጌህሮ ዩይ ማዳ ዒንህሮኬ፤ ቁኤሴ ማዒባኣ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዩኖ ቤዘ ባንህ ዑኬቴ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ።

ቁኤሶም ዒንጌንታ ባኣዚ

8 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- «ታኣም ዒንጌንታ፡ ማቺንጅዎ ዳማ ዒንጌያ ቢያ ኔኤም ታ ዒንጌያ ማዔህ ዔሬ፤ ዩይ፡- ናንጊና ኔኤና ኔ ዜርዎና ዛላ ማዓንዳጉዲ ታ ዒንህም ዒንጌኔ፤ 9 ታኣም ዒንጌንታ ማርጌና ዳማዳ ዒንጌያፓ ቢያ፡ ሃኣኮ ዒንጌያ፡ ጎሜ ጌኤሻኒ ዒንጎ ዒንጌያንታ ዳቢንጅ ዛላ ጨጋ ማህ ዒንጎ ዒንጌያፓኣ ቢያ ታሚና ማቺንጅዎ ባካ ቢያ ኔኤና ኔ ናኣቶና ዛላኬ። 10 ታኣም ዳማዳ ቤዘ ማዒ ዩያ ቢያ ሙዑዎቴ፤ ዩይ ታኣም ዳማዳያኬ፤ ዓቲንቃ ሌሊ ሙዑንጎ። 11 ሃህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታ ቤርቶይዳ ሌካ ሊካ ዡፒሊ ዒንጎ፡ ዳማ ዒንጌያ ቢያ ዒንህሮኬ፤ ዩያ ባኮ፡- ኔናንታ ኔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዲር ናኣቶንታም ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ዒንህሮ ማህ ታ ዒንጌኔ፤ ዳምቦ ጎይዎና ጌኤሺ ማዔ፡ ዓይጎ ዓሲታቴያ ኔ ማኣራ ዓሲ ማዔይ ዩያ ሙዒኒ ዳንዳዔኔ» ጌዔኔ።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ዒንጎ ኮዡ ኮዡ ባኮኮ ቤርቶ ጌይዓ፡- ሪሚቶ ዛይቶንታ ዎይ ዑኩንታ ሃኣኮንታ ታ ዒንህም ዒንጌኔ። 13 ሳዓ ዔያቶም ዒንጌ ዓንደይዳፓ ታኣም ዔያታ ዔኪ ሙካ ቤርታ ቢያ ኔ ዛላ ማዓንዳህሮ ዳምቦ ጎይዎና ጌኤሺ ማዔ፤ ኔ ማኣራ ዓሲ ቢያ ሙዒኒ ዳንዳዔኔ። 14 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ጉቤና ዳማሲ ዒንጌ ባኣዚ ቢያ ኔኤሮኬ፤ 15 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ዒንጎ፡ ዓሲኮዎ ማዎም ቆልሞኮዎ ቤርቲ ሾይንጅ ቢያ ኔኤሮኬ፤ ጋዓንጅ ዓሲኮ ቶይዲ ናይ ዛላ ሚኢሽ ዔኩዎቴ፤ ዩያጉዲ ዳምቦ ጎይዎና ሙይንታኒ ዳንዳዐዎ ቆልሞ ናኣቶ ዛሎዎ ሚኢሽ ዔካኒ ዒንህ ዳንዳዔኔ፤ 16 ሾይንጅንጅ ፔቴ ዓጊኒ ኩሚ ናይ ዛላ ዒንጌንቶም ጌይንጅ ጎይዎጉዳያ ጌኤዡ ማኣራ ሚኢሽ ዳኤህሞ ዔር ባኮና ዶንጊታሚ ጊራኣሜ ማዓ ሹቺ ቢራ ዔካኒ ኔ ዳንዳዔኔ። 17 ባይኮ፡ ማራይኮ፡ ዎኣሪኮዎ ቤርቲ ናይ ሚኢሽና ሻንቁ ማህ ዔኪንቶ፤ ዩያታ ጉቤና ታኣሮ ማዔህሮ ታኣም ማቺ ዒንጎ ማዒ ኮይሳኔ፤ ዩያቶ ሱጉዎ ማቺ ዒንጎ ቤዘኮ ዳማ ላኣሉዎቴ፤ ሳዎ ታና ዎዛሳያ ማዓንዳጉዲ ማሎ ታሚና ማቺዎቴ። 18 ዩያቶኮ ዓሸካ ዡፒ ታኣም ዒንጎ ዳማ ዒንጌህ ማዒ ዒንጌንታ፡ ዚኢሮና ሚዛቆ ላባዎናጉዲ ዒንህም ዒንጌንቶንጎ። 19 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ዒንጎ ዳማ ዒንጌያ ቢያ ዒንህም፤ ሃህ ዒንህኮ ዓቲንቆና ዉዲር ናኣቶና ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ዒንህሮ ማህ ታ ዒንጌኔ፤ ዩይ ዒንህና ዒንህኮ ዜርዎና ዎላ ታ ጫኣቃ፡ ላኣሚንጅዎ ሶኣኔ ጫኣቁሞኬ» ጌዔኔ።

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- «ኔ ዜርዎ ኔ ዳካልሳ ባኣዚ ፔቴታዎ ዔኪ፡፡ ዒሰራዔኤሌይዳ

17:10 17:10 ዔ.ብ. 9:4። 18:14 18:14 ለዊ. ዓኬ 27:28።

ዓላ ሳዖይዳ፣ ጌኤም ማዓ ሳዓ ባኣያ ናንጎም፤ ዩይ ቢያ ኔኤኮ ታናኮ» ጌዔ።

ለዊ ዓሳም ዒንገንታ ባኣዚ

21 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓኣርኔም፡- «ዒሰራዔኤሌ ደራ ዔያቶኮ ዓኣ ታጳ ባኣዚ፣ ፔቲማ ታኣም ዔከ ሙካሢ ቢያ ለዊ ዓሳ ማዓንዳጉዲ ታ ዒንገኔ፤ ዩይ፡- ታኣኒ ዒንሢና ካኣማ ማኣርይዳ ዔያታ ማዳ ማዳ ዛሎ ዒንገንታያ ማዓንዳ።
22 ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔጊዳ ሃይቢ ዔከ ዩዑዋጉዲ ሃካ፣ ስካ ታኣኒ ዒንሢና ካኣማ ማኣር ባንሢ ዑኮ፣ 23 ያኣሲ ደርና ካኣማ ማኣር ሃካ፣ ስካ ዛገ ካፓንዳሢንታ ዩያ ባኮኮ ዋኣና ማዒ ቆላንዳሢ ለዊ ዓሳ ለሊኬ፤ ዩይ ዒንሢኮ ዜርዖም ማዳ ማዳ ናንገያ ላኣሚንቱዋ ዋጌ ማዓንዳ፤ ለዊ ዓሳኮ ዔያቶር ማዒ ናንገንዳ ባኣዚ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ባኣያ ማዓንዳ፤ 24 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዲማ ዒንገሢ ማሂ ፔኤኮ ዓኣ ታጳ ባኣዚ፣ ፔቲማ ዔከ ሙካሢ ዔያቶር ማዓንዳጉዲ ታ ዓይሢ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዔያቶር ማዒ ናንገንዳ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳሢ ለዊ ዓሳም ታኣኒ ኬኤዜ» ጌዔ።

ለዊ ዓሳ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮኮ ታጳ፣ ፔቲማ ዒንገ ዒንገያ

25 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 26 «ለዊ ዓሳም ሂዚ ጌዔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሢር ማሂ ዒንገ፣ ታጳ ባኣዚ፣ ፔቲማ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፣ ዒንሢ ዔካ ዋዶና ዒንሢያ ዩያ ዔከ ባኮይዳ፣ ታጳ፣ ፔቲማ ኬሲ ታኣም ዲማ ዒንገሢ ማሂ ሺኢሹዋ። 27 ዩይ ዒንሢ ዒንገ ዒንገያ ፔቲ ጎሺ ጎሽካ ዓሲ ካፄ ሃኣኮይዳ፣ ዔከ፤ ገንሢ ሃሃ ዋይና ዑኮኮዋ ታጳ፣ ፔቲማ ኬሲ ዒንገሢያ ማዓንጎ። 28 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታጳ፣ ፔቲማ ኬሲ ዒንገሢ፣ ዒንሢያ ታኣም ማዓ ዲማ ዒንገሢ ዩያይዲ ዒንጉዋ፤ ታኣም ዒንሢ ዔከ ሙካ፣ ዩያ ዲማ ዒንገያ ቄኤሳሢ ዓኣርኔም ዒንጉዋ። 29 ታኣም ዒንሢ ዒንገንዳሢ ዒንሢ ዔካ ባኮይዳ፣ ቢያ ቃራ ማዔ ባኣዚ ማዓኒ ኮይሳ። 30 ዩያ ቃራ ማዔ ባኮ ዒንሢ ዒንገ ዋዶና ፔቲ ጎሺ ጎሽካ ዓሲ ታኣም ዒንጎ ባኮ ዒንገያ ዓቲሢ ፔኤም ማሃሢዲ ዒንሢያ ዒንሢም ዓይሱዋ። 31 ዓፒሎና ማኸን፣ ያኣሲ ደርና ካኣማ ማኣርይዳ ዒንሢ ማዳ ማዳኮ ላቢያ ዛሎ ዩይ ማዓንታሢር ዓቲ ባኮ ዒንሢና ዒንሢኮ ማኣር ዓሳና ዓይጎ ቤሲዳኣ ማዖም ሙዓኒ ዒንሢ ዳንዳዔ፤ 32 ቃራ ቃራ ማዔ ባኮ ዒንሢ ታኣም ዒንገሰካ፣ ዩያ ዓቲሢ ሙዓ፣ ዒንሢኮ ዳቢንቲ ማዕቀሴ፤ ገዓንቲ ቃር ባኮ ገዳ፣ ማሰሲ ዒንጉዋ ዩያ ዒንገንቲ ባካ፣ ዔከ ሙዒ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ዲማሲ ዒንገ ዒንገያ ዒንሢ ዒኢሱዋጉዲ ዒንሢና ዔርዋ፤ ዩያ ዒንሢ ማዳ፣ ሃይቃንዳኣኮ» ጌዔ።

19

ጎሜ ጌኤሻኒ ማዳ ዳምቤ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡-
2 «ሃይ ታኣኒ ዓይሢ ዳምቤኬ፤ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ፣ ባቃዩይዳ ቃምባራ ጌሢ ዛገቦኣ ፔቲ

ዛቄ ማር ዔከ ዩዓንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳም ኬኤዙዋ። 3 ማሬሎ ዔከ ሙካያ ቄኤሳሢ ዓላዜሬም ዒንጉዋ፤ ዩና ማሬላ ጉርዳ፣ ዙሎ ኬሰከ ዓላዜሬ ዓኣ ቤሰካ ሹኪንቶን፤ 4 ዓላዜሬ ዩያ ሱጉያ፣ ዳካ ዔከ፣ ፔ ኬኤሎ ጌዳ ዳከ ዳከ ያኣሲ ደርና ካኣማ ማኣርኮ ቤርቶ ዛሎና ላንካይ ማይንቲ ዉጡርቆን፤ 5 ማሬላ ጉቤ፤ ጌይ፣ ዙዳ፣ ዓሽካ፣ ሱጉ፣ ጎጳ ባካኣ ቢያ ቄኤሳሢ ዓኣ ቤዘይዳ ታሚና ሚቹንቶን። 6 ዒማና ቄኤሳሢ ዳኤሊ ዚቢቄ ሜሌያንታ ሂሶጼ ጌይንታ ባኤሎኮ ካኣፒንታ ዛቄ ፓቲሌያኣ ዔከ ማሬሎ ሚቹ ታምይዳ ዓጎን፤ 7 ዩካ፣ ዒ ዓፒሎ ፔኤኮ ማሰከ፣ ዑዎ ማሰቲ ጉርዶ ማዒ ጌሎን፤ ገዓንቲ ሳዓ ዓማንዳያ ሃላንዳኣና ዳምባ ጎይ፣ ዓዚ ዒኢቲያ ማዓ፤ 8 ማሬሎ ታምና ሚቹ ዓሢ ፔኤኮ ዓፒሎንታ ዑዎንታ ዋኣሢና ማሰኮን፤ ዒዚያ ሳዓ ዓማንዳያ ሃላንዳኣና ዒኢቲያ ማዒ ዳዓንዳ። 9 ዩካ፣ ዳምባ ጎይ፣ ጌኤሻ ማዔ፣ ሜሌ ዓሲ ማሬሎኮ ዲቢንያ ቡኩሲ ዔከ ጉርዶኮ ዙላ ካኣኮ ዳምባ ጎይ፣ ጌኤሻ ማዔ ቤዘይዳ ፔቲ ቤሰካ ዋሆን፤ ዩይ ዲቢንያ ዒሰራዔኤሌ ደርኮ ጎሜ ጌኤሻያ ማዔ፣ ዋኣ፣ ጌኤሻኒ ዔከንታ ማዓንዳ፤ ዩይ ዳምባ ጎሞ ጌኤሻኒ ማዳንታያ። 10 ዩና ዲቢንያ ቡኩሲ ዓሢ ዓፒሎ ፔኤኮ ማሰኮን፤ ገዓንቲ ሳዓ ዓማንዳያ ሃላንዳኣና ዒ ዒኢቲያ ማዒ ዳዓንዳ፤ ዩይ ዳምባ ዒሰራዔኤሌ ዓሳና ዔያቶ ባኣካ ሙከያ ማዒ ናንገ ዓሳም ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ማዳያ ማዒ ናንገንዳ» ጌዔ።

ሌሲ ካኣሜቲ ማዳንታ ዳምቤ

11 ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዛዖ፡- «ዓይጎ ዓሲኮዋ ማዖም ሌሲ ካኣሜሢ ዳምባ ጎይ፣ ሳንካይ ኬሊ ሃላንዳኣና ዒኢቲያ ማዒ ዳዓንዳ፤ 12 ሃይሣሳ ኬሎና ላንካሳ ኬሎናይዳ ጎሞ ጌኤሻያር ጌሢንቲ ዋኣ፣ ፔና ዒ ጌኤሻን፤ ዩካ፣ ዒ ጌኤሻ ማዓንዳ፤ ሃይሣሳ ኬሎና ላንካሳ ኬሎናይዳ ፔና ዒ ጌኤሻባኣያ ማዔ፣ ጌኤሻ ማዓኒ ዒዚ ዳንዳዑዋሴ። 13 ጎሞ ጌኤሻያ ዋኣ፣ ዑይይዳ ዋሂንቲባኣሢር ሌሲ ካኣሜ ዒኢቲ ዓሲ ዒኢቲያ ማዒ ዳዓንዳ፤ ዩያጉዳ ዓሲ ያኣሲ ደር ካኣማ ማኣር ዒኢሳ፤ ዩያር ዒሰራዔኤሌ ደር ባኣካ ማዒ ፓይዲንታኒ ዒዛም ኮይሱዋሴ።

14 «ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ናንገ ማኣርይዳ ሃይቄቲ ማዳንታንዳ ዳምባ ያዲኬ፡- ዩይ ዓሢ ሃይቃኣና ዩና ማኣርይዳ ዓኣ ዓሲ፤ ሃሃ ዩና ማኣር ዒማና ጌሌ ዓሲ ላንካይ ኬሊ ሃላንዳኣና ዒኢቲያ ማዒ ዳዓንዳ። 15 ዩና ማኣሬሎይዳ ዓኣ፣ ካራ ዋዲንቲባኣ ማሂ፤ ጌይ፣- ጎቲታቲያ ጉሲ ዒኢቲያ ማዓ። 16 ዓሲ ዋዳ ዓሲኮ ሌሲያኣ ማዖም ሃርገ ሃይቄ ዓሲኮ ሌሲ ዘኣሰካ ካኣማ ዓሲ፤ ገንሢ ሃሃ ዓሲኮ ማጌሢንቲያ ዲኡ፣ ካኣሜ ዓሲ ላንካይ ኬሊ ሃላንዳኣና ዒኢቲያ ማዓንዳ።

17 «ዩያ ጎሞ ጌኤሻኒ ጎሞ ጌኤሻያር ማዓንዳጉዲ ሚቹንቲ ማሬሎ ዲቢንያ፣ ዳካ ዔከ ጎቲዳ ዋሂ፣ ገዳ ዓላቃ ቤሲዳ፣ ዲይንቲ ጌኤሻ ዋኣሢ ዋሂንቶን። 18 ዩካ፣ ዳምባ ጎይ፣ ጌኤሻ ማዔ ዓሲ ሂሶጳኮ ካኣ፣ ዔከ ዋኣይዳ ዳከ ዳከ ያኣሲ ደርና ካኣማ ማኣርይዳ ዓኣ

18:21 18:21 ለዊ. ዓከ 27:30-33፤ ላሚ. ዋማ 14:22-29። 19:9 19:9 ዓ.ብ. 9:13።

ዓኣርኔ ሃይቄኔ፤ ዩካፓ ሙሴና ዓላዜሬና ገንሣ ማዒ ዲካፓ ኬዴኔ። 29 ዩካፓ ዴራ ጉቤ ዓኣርኔ ሃይቄሢ ዋይዚ ሃይሢታሚ ኬሊ ሄላንዳኣና ጾዩ ዒዛ ዩኣኬኔ።

21

ካኣና ናሳሱ ጾሎና ባሽንቲያ

1 ካኣና ናሳሱ ደኣሎ ዛሎይዳ ናንጋ፣ ካኣና ናሳሱ ካኣቲ ዓራዴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓታሪሚ ባንጾና ሙካሢ ዋይዛያ ዔያቶይዳ ጾልዚ ቡሊ ዳካ ዓሲ ዲዒ ዔኬኔ። 2 ዩያሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፡- «ሃያ ዓሳ ኑ ባሻንዳጉዲ ኔ ኑና ማኣዴቲ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ካታሞንታ ጉቤና ኑ ባይዚ ኔኤም ማዔያ ማሃንዳኔ» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳም ናኣቤኔ። 3 ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዔያቶኮ ሸኢጲያ ዋይዚ፡- ዔያቶ ማኣዴሢሮ ካኣና ናሳ ጾሊ ባሽ ዓርቂ፣ ካኣና ናሳንታ ካታሞንታ ጋፒሲ ባይዜኔ፤ ጋፒ ባይቄያ ማዔሢ ዔርዛኒ ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንጾ፡- «ሆርማ» ጌዒ ዔያታ ጌሢኔ፤ (ሆርማ ጌይ፡- ዔብሬ ዓሳ ሙኡጮና «ባይዚሢ» ጌይሢከ።)

ሞኦና ዓንጋፓ ኮሽንቲ ሾኦኩ

4 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔደኦሚ ዓጮኮ ዙሊና ሸሪ ዓኣዲኒ ማሊ ሆኦሬ ዲካፓ ዔቂ ዘቂ ባዘ ባንሢ ዓኣዲ ጎይያና ዴንዴኔ፤ ዴራ ጎይያይዳ ዓኣንቲ ገቢ ዳንዳዒያ ዔያቶ ባሽኔ፤ 5 ዩያሮ ዔያታ ጾኦሲና ሙሴናይዳ፡- «ሙኡዘንታ ዋኣሢንታ ባኣ፣ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውላ ኑ ሃይቃንዳጉዲ ገብጻ ዓጫፓ ዒንሢ ኑና ዓይጋ ዔኪ ኬሴይ? ሃኖ ዒሢ ሙዔሎ ዑፃ ኩኩ ሸናዴኔ!» ጌይ ፑርታ ዑኡሲ ኬሲ ጉንዲሚኔ። 6 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፑርታ፣ ዳይ ዋዋዳ ሾኦሽ ዴር ባኣኮ ዳኬሢሮ ሚርጌ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ዳይንቲ ሃይቄኔ። 7 ዩያሮ ዴራ ሙሴ ኮይላ ሙከ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዑፃ፤ ገንሣ ሃሣኔ ዑፃ ፑርታ ባኣዚ ኑ ጌሰቲያና ዳቤኔ፤ ሃሢ ሃይ ዳሳ ሾኦኩ ባይቃንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑም ሸኢቄ» ጋዓዛ፣ ሙሴ ዴር ዛሎ ሸኢቄኔ። 8 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሞኦና ዓንገና ፔቲ ሾኦሽ ኮሽ፣ ሚሢዳ ኬሲ ሱፃ፤ ሾኦኩና ዳይንታ ዓሳ ቢያ ዩያ ዛጋጾ ዳቃንዳኔ» ጌዔኔ። 9 ዩያሮ ሙሴ ሞኦና ዓንገና ሾኦሽ ኮሽ፣ ሚሢዳ ሱፃዛ ሾኦኩና ዳይንቲ ዓሳ ቢያ ዩያ ሞኦና ዓንገ ሾኦኩሢ ዛጋጾ ዳቄኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሆኦሬ ዲካፓ ሞዓኣቤ ደኣጮ ዓኣዲያ

10 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዴንዴ ጎይሣ ዓቦቲ ጌይንታ ቤዘ ሄሊ ዒኣካ ዴንኪ ዴዔኔ፤ 11 ዩኖ ቤዘ ገንሣ ሃሺ ዴንዳጾ ሞዓኣቤ ደኣጮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዳኣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ «ዓባሪሚ» ጌይንታዘይዳ ዴዔኔ፤ 12 ዩካፓ ሃሣ ዓኣዲ ዜሬዴ ደኣጮይዳ ዴንኪ ዴዔኔ፤ 13 ሃሣ ዩኖ ቤዛፓ ዔቂ፣ ዓሞራ ዓጮ ዴንዲ ሄላ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎሰኬና፣ ዓርኖኦኔ ዋሮ ሱካ ዓኣሰኬኖይዳ ዴንኪ ዴዔኔ፤ ዓርኖኦኔ ዋሮ ሞዓኣቤ ዓጮና ዓሞኦኔ ዓጮናኮ ዛጳይዳ ዓኣያከ። 14 ዩያይዳፓ ዔቄያና ናንገና

ናንጋ ጎዳ ጾሊሴ ጾሎ ዛሎ ኬኤዛ ማፃአፓይዳ፡- «ሱኡፓ ዓጮና ደኣጮ ደኣጮናይዳ ዓኣ ዋሃቤ፣ ዓርኖኦኔ ዋሮ፣ 15 ዴንዲ ዓኣሬ ካታሞና ሞዓኣቤ ዛጳ ሄላ ደኣጮ ዛር» ጌይንቲኔ። 16 ዩካፓ ዔያታ ዔቂ፡- «ዋኣያ ዔቶ» ጌይንታ ቤሲ ዓኣዴኔ፤ ዒኣካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዴር ፔቲይዳ ቡኩሴ፤ ዋኣሢ ታ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ። 17 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዴራ፡-

«ዋኣያ ዔታሢዮ ዋኣያ ኬሴ፤

ዒዛም ዓይናዲዋቲ፤

18 ሃኖ ዋኣያ ዔቶ ቦኣኬሢ

ዴርኮ ጨሞና ሱኡጎናኬ፤

ዔያታ ዋኣያ ዔቶ ቦኣኬሢ

ፔኤኮ ካኣቲሞና ሃሣ ሲፓሢ ኮኣሎናኬ»

ሃዚ ጌዒ ዓይናዴኔ።

ዩኖ ዓሲ ናንጉዋ ዳውላፓ ዔያታ ዔቂ ማታና ጌይንታ ቤሲ ዴንዴኔ፤ 19 ማታናፓ ናህሊዔኤሌ፣ ናህሊዔኤሌፓ ገንሣ ባሞቲ ጌይንታ ቤሲ ሄሊኔ፤ 20 ባሞቲይዳፓ ዔቂ ሞዓኣቤ ዓጮይዳ ዓኣ ደኣቶ ቤሲ ዔያታ ዓኣዴኔ፤ ዩይ ደኣጮሢ ፒሲጋ ዲኮ ዴማ፣ ዳውላዳ ቦኣሎኮ ሆታከ።

ሲሆኔና ጾጌ ጌይንታ ካኣቶንሢኮ ጾሎና ባሽንቲ

(ላሚ. ዋማ 2:26—3:11)

21 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ፣ ሲሆኔም፡- 22 «ኔ ዓጮ ጌዴና ኑና ዳኬ፤ ኑናንታ ኑ ቆልሞንታ ጎይያማፓ ኑ ኬሰካዓኬ፤ ዒንሢኮ ጎኩ ጋር ማዔቲያ ቲኪንቲ ዋይዳ ሚያ ባኣኮዋ ኑ ጌላዓኬ፤ ዒንሢኮ ዋኣያ ዔታፓኣ ኑ ዑሽካዓኬ፤ ኔ ዓጮ ቲቂ ኑ ዴንዳኣና ዚገር ጎይያማፓ ኑ ኬሰካዓኬ» ጌይ ኬኤዛንዳ ኪኢታ ዓሲ ዳኬ። 23 ካኣቲ ሲሆኔ ጋዓንቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዛ ዓጮና ዓኣዲንዳጉዲ ኮይባኣሴ፤ ዒዚ ዋይቲይ ጌዔቲ ዒዛኮ ጾሎ ጾላ ዓሳ ቢያ ቡኩሲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣ፣ ሃሃፃ ጌይንታ ቤዘ ዓኣዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒኣካ ጾሊኔ። 24 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋዓንቲ ጾሎና ዔያቶ ባሽ፣ ዓርኖኦኔ ዋራፓ ዴንዲ ኬዶ ዛሎና ዓሞኦኔ ዓጮኮ ዛጳ ሄላንዳኣና፤ ጌይ፡- ጾኣባቄ ዋሮ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጮ ዓርቄኔ፤ ሃዲ ማዔቲያ ዓሞኦኔ ዓጮኮ ዛጳ ሚርጌ ጾላ ዓሲ ዋልቄና ካፒንቲ ዓኣሢሮ ዩኖ ዛጳና ዔያታ ፒንቄባኣኬ። 25 ዩያይዳ፣ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዓሞራ ዓጮኮ ካታሞ ሃሴቦኦኔና ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞዋ ዓርቂ ዒኣካ ዴዔኔ፤ 26 ሃሴቦኦኔ ዓሞኦኔ ዓጮ ካኣቲ፣ ሲሆኔ ናንጋ ካታማኬ፤ ዒዚ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ቤርታሳ ካኣታሢና ጾልቲ ዓርኖኦኔ ዋሮ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጮ ባሽ ዔኬያከ። 27 ዩያይዳፓ ዔቄያና ዓይኑም ዓሳ፡-

«ካኣታሢ ሲሆኔ ካታሞ ሃሴቦኦኔ ሙኩዋቲ!
ዩና ካታሚላ ማኸንቶንጎ፣ ገንሣ ዔቆንጎ፤

28 ሃሴቦኦኔይዳፓ ታሚ ኬሰኪ

ሲሆኔ ካታሞይዳፓ ታሚ ሎሰታ ዔቂ

ሞዓኣቤ ዓጮይዳ ዓኣ ዓኣሬ ካታሞ ባይዜኔ፤

20:28 20:28 ኬሲ. ማፃ 29:29፤ ገይ. ማፃ 33:38፤ ላሚ. ዋማ 10:6። 21:1 21:1 ገይ. ማፃ 33:40። 21:4 21:4 ላሚ. ዋማ 2:1። 21:6 21:6 1ቆሮ. 10:9። 21:9 21:9 2ካኣቶ. ማ 18:4፤ ጥሃ. 3:14። * 21:28 21:28 ዴጌ ቤዘ ጋዓዛ፡- ፔቲ ፔቲ ሚና ማፃአፓይዳ «ዓጮ ዋይሣ ዓሳ» ጌይንቲኔ።

ዓርኖኦኔ ዋር ኮይሎይዳ ዓኣ ጃጌ ቤዞ * ደይሲ ባይዘኔ።
 29 ሞዓኣቤ ዓሲዮቴ ዒንሢና ባዴዔ፤
 ዒንሢ ከሞሼ ጌይንታ ባኮ ካኣሸካ ዓሳ ዒንሢ ባይቃንዳኔ፤
 ዩይ ዒንሢኮ ጸኣዛሢ ዓተንቆ ዒንሢኮ ማሌ ዓጨ ዳኪሴኔ፤
 ዒንሢ ለኣሎዋ ካኣቲ ሲሆንና ደዒ ዔኪሴኔ።
 30 ኦኦኒ ጋዓንቴ ዒንሢኮ ዜርዖ ባይዘኔ፤
 ሃሴቦኦኒ ጋዓንቴ ሃላንዳኣና
 ዳንዲ ሃሣፎፕ ሃላንዳኣና ዓኣ ካታሞ ዩያጉዲ ማይባ ሃላንዳኣና ዓኣ ካታሞ ደይሲ ኦ ባይዘኔ»
 ጌዒ ዓይናዳኔ።

31 ዩይሮ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዩኖ ዓሞራ ዓሶ ዓጮይዳ ዴዔኔ፤ 32 ሙሴ ዒማና ያዕዘሬ ካታሞ ዓርቃኒ ሙሪ ዓሲ ዳከኔ፤ ዩካፓ ዩኖ ካታሚሎና ኮይላ ዓኣ ዳካ ዳካ ካታሚ ዓርቁኔ፤ ዒኣካ ናንጋ ዓሞራ ዓሶዋ ዳውሲ ዳከኔ።

33 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማዒ ባኣሳኣኔ ባንሢ ዓኣዳ ጎይዖ ዓርቁ ዴንዴኔ፤ ዒማና ባኣሳኣኔ ካኣቲ ዖጌ ዔድሬዒ ጌይንታ ቤዛ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያለኒ ፖኦሊሶ ዔኪ ከሰከኔ። 34 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሃያ ዓሢ ዒጊጨፖ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ዴርንታ ባሺሲ፤ ዓጮይዳ ባሺሢ ዒንሢም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ሃሴቦኦኒ ካታሞይዳ ዴዒ ዓሞራ ዓጮ ዎይሢ ካኣቲ ሲሆኔይዳ ዒንሢ ማዳ ባኮ ቢያ ሃያ ዓሢዳኣ ማዳዎቴ» ጌዔኔ። 35 ዩይሮ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ያጌንታ ናኣቶንታ ዒዛኮ ዴርዋ ቢያ ፔቴታዖ ዓይሱዋ ዎዲ ባይዘ ዓጮሎ ዔከኔ።

22

ባኣላኣቁ ባኣላኣሜ ዔኤሊሴሢ

1 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዴንዴ ጎይሢ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ከሰካ ባንዖይዳ፤ ዒያርኮኮ ሆታ ዓኣ፤ ሞዓኣቤ ቦኣሎይዳ ዴንኪ ዴዔኔ።

2 ዒማና ሞዓኣቤ ዓጮ ካኣቲ፤ ባኣላኣቁ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሞራ ዓሶይዳ ማዳ ፑርቶ ባኮ ዛጌኔ፤ ባኣላኣቁኮ ዓዴ ያፖሬ ጌይንታያከ።

3 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሚርጉሞ ዎይዘዖ ዩያ ካኣታሢንታ ዴርንታ ዒጊጨ ዎኣቶንዴ ጎይሢ ባይዘኔ። 4 ዩይሮ ሞዓኣቤ ዓሳ ሚዲያሚ ዓሶኮ ዓጮ ጨሞም፡- «ሃይ ዒንሢ ዛጋ ዴርኮ ሚርጉማ፤ ጌማይ ሃንቃ ቤዘይዳ ዓኣ ማኣቶ ቢያ ጋፒሲ ሙዓሢጉዲ ኦ ኮይላ ዓኣ ባኮ ቢያ ፒዩ ባይዘንዳያከ» ጌዔኔ። ዒማና ካኣቲ ባኣላኣቁ፡-

5 ዓማው ዓጮይዳ፤ ዔፕራዒሴ ዎር ኮይሎይዳ፤ ፔቶሬ ካታሚ ናንጋ ቢዖሬ ናኣዚ ባኣላኣሜ ዔኤላንዳጉዲ ከኢታ ዓሲ ዳከኔ፤ ዔያታ፡- «ጊብዩ ዓጮፓ ሙከ ዴሬ ዓጮ ቢያ ኩሚ ዴዔኔ፤ ዔያታ ኦ ዓጮ ኮይላከ ዴንኪ ዴዔሢ፤ 6 ዩያ ዴርኮ ፓይዳ ኦ ዓሶይዳፓ ሚርጌና ባሻያከ፤ ዩይሮ ኦ ኮይላ ሙከ ዔያቶ ታኣሞ ጋዳንቁ፤ ዩያይዲ ጎዖንቴ ዔያቶ ኦ ባሺ ኦ ዓጮፓ ከሳንዳያናንዳኔ፤ ኦኦኒ ዓንጃሢ ዓንጃንቴያ፤ ኦኦኒ ጋዳንቁሢ ጋዳንቁንቴያ ማዓሢ ታ ዔራኔ» ጋዓ ከኢታ ዔኪ ዓኣዳኔ።

7 ዩይሮ ሞዓኣቤ ዓሶና ሚዲያሚ ዓሶናኮ ጨማ ጋዳንቁሢ ጨሳ ሚኢሾ ዔኪ፤ ባኣላኣሜ ኮይላ ዓኣዲ ባኣላኣቁ ጌዔ ባኮ ከኤዛዛ፡- 8 ባኣላኣሜ ዔያቶም፡- «ሃይካ ዎርቁዎቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣሞ ጋዓ ባኮ ዚር ጉቴ ታ ዒንሢም ከኤዛንዳኔ» ጌዔኔ፤ ዩይሮ ሞዓኣቤ ዓሶኮ ጨማ ባኣላኣሜ ማኣራ ዎርቁኔ።

9 ያኦሲ ባኣላኣሜ ኮይላ ሙካዖ፡- «ሃይካ ኔ ኮራ ዓኣ ዓሳ ዓይጎ ዓሲዳይ?» ጌይ ያኦጮዛ፤ 10 ዒዚ ሂዚ ጌይ ማሃኔ፡- «ሞዓኣቤ ካኣቲ ባኣላኣቁ ታ ኮይላ ዳከኔ ዓሲከ፤ 11 ዔያታ፡- ጊብዩ ዓጮፓ ሙከ ዴሬ ዓጮ ባይዘ ዴዔኔ፤ ኦኦኒ ሙከ ዔያቶ ጋዳንቁያ ማዔቴ ጎዖንቴ ዔያቶ ታኣኒ ያሊ ባሻንዳያናንዳኔ» ጋዓ ከኢታ ዔኪ ሙከኔ።

12 ያኦሲ ባኣላኣሜም፡- «ዩንሢ ዓሶና ዎላ ዓኣዲፖ፤ ታኣኒ ዔያቶ ዓንጃያ ማዔሢር ዒሰራዔኤሌ ዴር ጋዳንቁፖ» ጌዔኔ።

13 ባኣላኣሜ ዚር ጉቴ ሳዓ ካራዛ ዔቃዖ ባኣላኣቁ ኮይላፓ ሙከ ዓሶም፡- «ዓካሪ፤ ዒንሢ ዒንሢ ማኣሪ ማዒ ዓኣዲዎቴ፤ ታኣኒ ዒንሢና ዎላ ዴንዲዎጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ላኣኔ፤» ጌዔኔ። 14 ዩይሮ ሞዓኣቤ ዓጮፓ ሙከ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ባኣላኣቁ ኮይላ ማዒ ዓኣዳዖ ባኣላኣሜ ዔያቶና ዎላ ሙኮ ዒጃሢ ከኤዘኔ።

15 ዩካፓ ሃሣ ባኣላኣቁ፡- ቤርታኣ ዓሶፓ ባሽ ቦንቸንታያና ዲቢ ማዔ ጨሚ ባኣላኣሜ ኮይላ ዳከኔ፤ 16 ዔያታ ባኣላኣሜ ኮይላ ዓኣዲ ባኣላኣቁ ጌዔ ባኮ፡- «ታ ኮይላ ሙኮ ኔና ላኣጋ ባኣዚ ባኣያ ናንጎም! 17 ኔ ማዳ ባኮኮ ሚርጌ ባኣዚ ታ ጨጋንዳኔ፤ ኔ ያኦጮ ባኣዚ ቢያ ታ ማዳንዳኔ፤ ዩይሮ ሃዳራ ሙከ ሃያ ዴር ታኣሞ ጋዳንቁ ጌዔኔ» ጌይ ከኤዘኔ።

18 ባኣላኣሜ ጋዓንቴ ዩኖ ከኢቶ ዓሶም፡- «ባኣላኣቁ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኣርይዳ ዓኣ ቢርንታ ዎርቆንታ ቢያ ታኣሞ ዒንጌቴያ፤ ሃሣ ዳካ ባኣዚና ማዖም ዴኤፒ ባኣዚ ዛላና ታ ያኣዛሢ ዓይሢዖኮ ዑሣ ዓኣዳኒ ታ ዳንዳዑዎሴ፤ 19 ያኦሲ ታኣሞ ከኤዛ፤ ማሌ ባኣዚ ዓኣቲ ዒዛይዳፓ ታ ዔራንዳጉዲ ሃንዳ ዒንሢያ ቤርታኣ ዓሶጉዲ ዒባኒ ሃይካ ዎርቁዎቴ» ጌዔኔ።

20 ዩኖ ዋንቴሎ ያኦሲ ባኣላኣሜ ኮይላ ሙከ፡- «ሃንሢ ዓሶንሢ ኔ ኮይላ ሙከሢ ኔና ዔኪ ዓኣዳኒ ማዔቴ ዔያቶና ዎላ ዓኣዳ፤ ጋዓንቴ ታ ኦኦም ከኤዛ ባኮማ ሌሊ ማዳ» ጌዔኔ። 21 ዩይሮ ዚር ጉቴሎ ባኣላኣሜ ዔቃዖ ፔኤኮ ሃራሎ ኮኦሪ፤ ሞዓኣቤፓ ሙከ ዴኤፖ ዓሶና ዎላ ዓኣዳኔ።

ባኣላኣሜና ዒዛኮ ሃራሎና

22 ባኣላኣሜ ዓኣዳሢር ያኦሲ ዳጋዴኔ፤ ዒማና ባኣላኣሜ ፔኤኮ ላምዖ ካራሚ ዔኪ ሃራሎዎ ቶጊ ዓኣዳንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዒዛኮ ቤርታ ዔቁ ጎይዖ ባይዘኔ፤ 23 ከኢታንቻሢ ጨንቻ ዓፓር ቱኪ ጎይዖ ዔቁሢ ሃራላ ዴንቃዖ ጎይዖ ሃሺ ጎሺ ጋርሲ ጌሌኔ፤ ጋዓንቴ ባኣላኣሜ ሃራሎ ጳርቁ ጎይዖ ጌንሣ ከሴኔ፤ 24 ዩካፓ ሃሣ ላምዖ ዎይኔ ጎሺኮ ባኣኪና ኩንዒንቴ ዓኣዳ ጎይሢና ዒ ዴንዳንቴ ላምዖ ዛሎይዳ ከላቁንቴ ሹቺ ዓኣ ቤሲዳ ከኢታንቻሢ ሙከ ቤርታ ዔቁኔ። 25 ዒማና

ሃሃ ሃራላ ከኢታንቻህ ዴንቃዎ፡- ዩያ ሹጮ ባንህ ደጪ፣ ባአላአሜኮ ቶኮ ሹጮና ዋላ ዓይህህህር ባአላአሜ ሃራሎ ጳርቁህ ሳርቁኔ፤ 26 ሃሃ ጊንህ ከኢታንቻህ ቤርታ ዴንዲ ሻውሎ ዛሎና ማዎም ሚዛቆ ዛሎና ዓአዲንታኒ ዳንዳዑዋ፡ ኩንዔ ካራይዳ ዔቁኔ። 27 ዒዞ ጎይዎ ሃሃ ሃራላ ከኢታንቻህ ዴንቃዎ፡- ሳዓ ላሃዛ፣ ባአላአሜ ሚርገና ዳጋዲ ሃራሎ ኮኦሎና ጳዲ ሳርቁኔ። 28 ዒማና ያኦሲ ሃራላ ጌሰታንዳ ዔራቶ ዒንጋዛ ዒዛ ባአላአሜ ኮራ፡- «ታ ኔኤኮ ዓይጎ ዋዴይ? ሃይህ ማይንቲ ኔ ታና ጳርቁህ ዓይጎርዳይ?» ጌዔኔ።

29 ባአላአሜ ዒዞ ኮይላ፡- «ሚርጌ ኔ ታና ዓማሌህርብ! ዋንዴ ጩንቻ ዓፓር ታ ኮይላ ዓአቲ ታ ኔና ዋዎዳንዳይ!» ጌዔኔ። 30 ሃራላ ጊንህ ዒዛም፡- «ኔኔኒ ቢያ ዎዴ ታና ቶጊ ሃንታ፡ ታኦኒ፣ ኔ ሃራሎቱዋዳ? ሂዳይ፣ ሃያኮ ቤርታ ሃናኦሲጉዲ ታ ሂዲ ቤቁያ?» ጋዓዛ፣ ባአላአሜ፡- «ፔቲታዎ ኔ ሂዲ ቤቁባኦ» ጌዔኔ።

31 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጩንቻ ሳርቁ ዔቁ ዓአ ከኢታንቻህ ዴንቃንዳጉዲ ባአላአሜ ዳዋዛ፣ ዒዚ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ላሃኔ፤ 32 ከኢታንቻህ ዒዛም፡- «ሃራሎ ኔ ሃይህማይንቲ ኮኦሎና ጳርቁህ ዓይጎርዳይ? ታኦኒ ሙኪ ጎይዎ ኔኤኮ ባይዜህ ባይሲንቶ ጎይዎ ኔ ዓአዲዋጉዲ ላኦጋኒ ጌይኬ፤ 33 ኔኤኮ ሃራላ ጋዓንቲ ታና ዴንቁህህር ሃይህ ማይንቲ ታ ቤርታፓ ሺኢኬኔ፤ ሃራላ ዋንዴ ዩያይዲባኦታቲ ኔና ታ ዋዲ፣ ዒዞ ሃሹያናንዳንቲኬ» ጌዔኔ።

34 ባአላአሜ ማሃዎ፡- «ጎኔኬ፣ ጎሜ ታ ማዴኔ፤ ኔኔኒ ታና ላኦጋኒ ጎይዎ ዔቁህ ታ ዔሪባኦኔ፤ ሃህያ ታኦኒ ዒኢካ ዓአዲዳ ዳቢንቲ ማሊ ኔኤም ጴዴቲ ታ ማኦሪ ማዒ ታ ዴንዳንዳይ» ጌዔኔ።

35 ከኢታንቻህ ጋዓንቲ፡- «ሃንህህ ዓሶንህህር ዓአዲ ኔኤር ዓአዴ፤ ጋዓንቲ ታ ኔኤም ኬኤዛማ ሌሊ ኬኤዜ» ጌዔኔ፤ ባአላአሜ ዳኬ፣ ቢታንታ ዓአ ዓሶና ዋላ ባአላአሜ ዩያይዲ ዓአዴኔ።

ባአላአሜ ባአላአሜ ዋዛዲ ዔኬ ጎይዎ

36 ባአላአሜ ሙኪህህር ባአላአሜ ዋይዛዎ ሾቸ ዒዛ ዔካኒ ሞዓኦ ባጮ ዛጳ፣ ዓርኖኦኔ ዎር ዓጫ ዓአ፣ ዓአሬ ካታዎ ዴንዴኔ። 37 ባአላአሜ ባአላአሜ ኮራ፡- «ቤርታ ከኢቶ ዓሶ ታ ኔኤም ዳኬያና ኔ ዓይጋ ዓቲይ? ኔ ማዴ ባኮኮ ጊዳ ሚኢሺ ታ ጨገንዳዎጉዲ ኔኤም ጌዒያ?» ጌይ ያኦጫዛ፣ 38 ባአላአሜ ማሃዎ፡- «ሂዳያ ማዔቲያ ታ ማይ ሙኪባይ? ጋዓንቲ ታኦኒ ዓይጎ ዎልቁ ዓአይ? ታ ጌሰታኒ ዳንዳዳህ ያኦሲ ታኦኒ ኬኤዜማ ሌሊኬ» ጌዔኔ። 39 ዩካፓ ባአላአሜ ባአላአሜ ዋላ ሁጾቲ ጌይንታ ካታዎ ዓአዴኔ። 40 ዒኢካ ባአላአሜ፡- ባይንታ ማራይንታ ያኦሲም ሹኪሲ ዓሸኮይዳፓ ዳካ ዔኬ ዒዛና ዋላ ዓአ ቢታንታ ዓአ ዓሶና ባአላአሜናም ዒንጌኔ።

41 ዚር ጉቲሎ ባአላአሜ ባአላአሜ ዔኬ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሄካህ ዛጋኒ ዳንዳዳ፣ ባዎትባዓኦሌ ጌይንታ ቤሲ ኬሰኬኔ።

23

ባአላአሜ ባራሪ ኬኤዜ ባኮ

1 ባአላአሜ ባአላአሜ ኮይላ፡- «ሃይካ ያኦሲም ማቸ ዒንጎ ላንካይ ቤሲ ኮሺ፣ ላንካይ ዚያ ጌማይና ላንካይ ዓዴ ማራይና ታኦም ዔኪ ሙኬ» ጌዔኔ።

2 ዒማና ባአላአሜ ጌይንቲ ጎይዎ ማዴኔ፤ ዒዛንታ ባአላአሜንታ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ፔቲ ፔቲ ቤዘይዳ ፔቲ ዚያ ጌማይና ፔቲ ዓዴ ማራይና ሹኪ ዒንጌኔ። 3 ዩካፓ ባአላአሜ ባአላአሜ ኮይላ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ኮይላ ሙካንዳቲያ ሙኪንዳዎቲያ ዔራኒ ሃሴኬያ ዴንዲ ታ ዛጋንዳያ ሃላንዳኦና ሃይካ ያኦሲም ኔ ማቸ ዒንጌ ቤዘኮ ኮይላ ዔቁ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳይ» ጌይ፣ ዩና ቤዛፓ ፔቲ ጌማሪ ኬሰኬኔ። 4 ዒማና ያኦሲ ዒዛና ካኦማዛ፣ ባአላአሜ ያኦሲ ኮይላ፡- «ላንካዎ ማቸ ዒንጎ ቤዘ ታ ጊኢሺ፣ ፔቲ ፔቲ ቤዘይዳ ፔቲ ዚያ ጌማይና ፔቲ ዓዴ ማራይ ሹኪ ታ ኔኤም ዒንጌኔ» ጌዔኔ።

5 ባአላአሜ ባአላአሜም ኬኤዛኒ ኮይላ ከኢቶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜሰካፓ ዩና ዒ ሙኬ ቤዘ ባንህ ማዒ ዓአዳንዳጉዲ ዓይህኔ። 6 ዒዚ ማዒ ሙካንቲ ባአላአሜ ሞዓኦ ባጮፓ ሙኬ ቢታንታ ዓአ ዓሶና ዋላ ዩና ማቸ ዒንጎ ቤዜሎ ኮይላ ዔቁ ዓአኔ።

7 ዒማና ባአላአሜ ያኦሲ ማሊህ፡-

«ሞዓኦ ካኦቲ ባአላአሜ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ዲካ ዓአ፣

ሶኦሪያ ዓጫፓ ዔኤሊ ታና ዔኪ ሙኬኔ።

ዒዚያ ታና ሃን ሙኬ፣ ያይቆኦኦ ታኦም ጫሽኬ፤

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባይቃንዳጉዲ ታኦም ጋዳንቁ ጌዔኔ።

8 ዓካሪ ታኦኒ፡- ያኦሲ ጋዳንቁባኦ ባኦዚ፣

ዎዲ ጋዳንቃንዳይ?

ያኦሲ ጫሽኪባኦ ባኦዚ፣

ዎዲ ታ ጫሽካንዳይ?

9 ታኦኒ ዔያቶ ሃያ ዴጌ ላሎይዳ ዔቁ ዛጋኔ፤

ጌማር ዑጾይዳ ዔቁያ ታ ዔያቶ ዛጋኔ፤

ዔያታ ፔና ዳንዳዒ ፔኤር ናንጋ ዴሬኬ፤

ማሌ ዓሶይዳፓ ባሽ ዲማዴያ ማዔህ፣

ዔያታ ዔራያኬ።

10 ያይቆኦኦኦ ከርፃ ዓጪጉዴያኬ፤

ዒሰራሌ ዓሳ ኮሺ ዲባህህር ዛሎኮ ዛላታዎ

ያኦኒ ገይዲኒ ዳንዳዳይ?

ታ ሃይሶ ዒሎ ዓሳ ሃይቃህጉዲ ማሄ፤

ጋፒንዎ ታኦኒ ዔያቶሲጉዲ ማሄ»

ሂዚ ጌይ ኬኤዚህህር ዓርቁኔ።

11 ባአላአሜ ባአላአሜ ኮይላ፡- «ሃይ ኔ ታኦም ማዴ ባካ ዓይጌንዳይይ? ታ ኔና ሃይካ ዔኪ ዩዔህ ታኦኒ ሞርኮ ኔ ጋዳንቃንዳጉዲቱዋዳ? ኔኔኒ ጋዓንቲ ዔያቶ ዓዓንጄያፓዓቲም ማሌ ዎኦቲ ባኦዚ ባኦሲ» ጌዔኔ።

12 ባአላአሜ ማሃዎ፡- «ታኦኒ ጌሰታኒ ዳንዳዳህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ኬኤዜማ ሌሊኬ» ጌዔኔ።

ባአላአሜ ላሚ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዜህ

13 ባአላአሜ ባአላአሜ ኮይላ፡- «ዒሰራዔኤሌ

ዓሶ ጉቤቱዋንቲ ዳካ ሌሊ ኔ ዴንቃንዳ፣ ማሌ ቤሲ

ኑ ዋላ ዓአዲም፣ ዒኢካ ዔቁ ዔያቶ ታኦም ጋዳንቁ»

ጌዔኔ። 14 ዩካፓ ፒሲጋ ዴኮይዳ ዓአ፣ ያፒማ ዔኪ

ዓአዴኔ፤ ዒኢካ ያኦሲም ዒንጎ ባኦዚ ዒንጎ ላንካይ

በሲ ኮሺ፤ ፔቴ ፔቴ ቤዘይዳ ፔቴ ዚያ ገማይና ፔቴ ዓዴ ማራይያ ሹኪ ሺኢሹኔ።

15 ባኣላአሜ ባኣላአቄ ኮራ፡- «ኔኤኒ ሃይካ ያኦሲም ሚቹ ዒንገ ቤዘ ኮይላ ዓቄ፤ ታኣኒ ያኦሲና ካኣማኒ ሃሴኬያ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ።

16 ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ባኣላአሜና ዋላ ካኣሚ፡- ዒዚ ኬኤዛንዳ ከኢቶ ኬኤዚ ባኣላአቄ ባንሢ ማሂ ዳኬ። 17 ዒዚ ሙካንቴ ባኣላአቄ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ዳኤፖ ዓሶና ዋላ ዓቄ ዓኣኔ፤ ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም ዓይጎ ባኣዚ ኬኤዘቴያ ባኣላአቄ ያኣጩ። 18 ባኣላአሜ ሂዚ ጌይ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘ።

«ዲፖሪ ናዓሃ፡ ባኣላአቄ! ሃኒ ሙኪ ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ቢያ ዋይዘ፤

19 ያኦሲ ዓሲጉዲ ሉኡቁዋሴ፡ ዓሲጉዲ ማሊያዋ ፔኤኮ ላኣሙዋሴ፤ ዒ ጫኣቄ ባኮ ኩንሃኔ፤ ጌዔ ባኮዋ ቢያ ማዳኔ።

20 ታኣም ኬኤዚንቴሢ ታ ዓንጃንዳጉዲ ኬ፤ ያኦሲ ዓንጃዛ ታ ዒዛ ቃኣሎ ላኣማኒ ዳንዳዑዋሴ።

21 ያይቆኦይዳ ዔርቲባኣ ፑርታ ባኣዚታቴያ ሜታ ሄሊንዲዋኣሢ ጴዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ዋላኬ፤ ያኦሲ ዔያቶኮ ካኣቲ ማዔሢያ ዋዛና ዔያታ ኬኤዘ።

22 ገብፄ ዓጫፓ ዔያቶ ኬሴ ያኣዛሢ፡ ዔያቶኮ ሜኤኒ ካኣሪጉዲ ማዒ ሙካ ባኮ ዔያቶም ዲዓኔ፤

23 ያይቆኦይም ማርሻናቴያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጫኣቆናቴያ ፔቴታያ ማዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዓካሪ፡ ሃይሾ ያይቆኦይ ዓሶና ዒሰራዔኤሌ ዓሶም «ያኦሲ ማዴ ባኮ ዛጉዋቴ!» ጌይንታንዳኔ።

24 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዒንዴ ዘቢጉዲ ማዓንዳኔ፤ ኬሚ ዋዴሢ ሙዓንዳያ ሄላንዳኣና ሱጉያዋ ዑሽካንዳያ ሄላንዳኣና ዘቲ ጌይ ላሁዋ ዘቢጉዲ ማዓንዳኔ።»

25 ዩካፓ ባኣላአቄ ባኣላአሜ ኮራ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ጋዳንቁያ ማሊ ኔ ዒፃቴ ጋዳንቁያ ጋዳንቁፖ፤ ዓንጃያ ዓንጃፖ!» ጌዔ።

26 ባኣላአሜ ማሃያ፡- «ታኣኒ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ኬኤዘማ ሌሊ ጌሰታንዳኔ ጌዒ ቤርታ ኔኤም ኬኤዘባይ?» ጌዔ።

ባኣላአሜ ሃይሢ ኬኤዘ ያኦሲ ማሊያ

27 ባኣላአቄ ዒማና፡- «ሃኒ ሙኬ፡ ሜሌ በሲ ኑ ዓኣዳም፤ ጎያንቴ ዒኢካ ኔ ማዔም ሃያ ዴሮ ጋዳንቁንዳጉዲ ያኦሲ ኔና ዓይሃንዳያ ናንዳኔ» ጌዔ። 28 ዩያሮ ባኣላአቄ ባኣላአሜ ዔኪ ዳውሎ ቦኣሎኮ ሆታ ዓኣ፡ ፔሪሬ ዴኮ ዑያ ዔኪ ኬሰኬ፤

29 ባኣላአሜ ዩካፓ፡- «ሃኖ ቤዘይዳ ሃሃ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ላንካይ በሲ ኮሺ፡ ላንካይ ዚያ ገማይና ላንካይ ዓዴ ማራይ ታኣም ዔኪ ሙኬ» ጌዔ። 30 ባኣላአቄ ዒማና ባኣላአሜ ጌዔ ጎይያ ማዳኔ፤ ፔቴ ፔቴ ሚቹ ዒንጎ ቤዘይዳ ፔቴ ፔቴ ዚያ ገማይና ዓዴ ማራይ ሹኪ ሺኢሹኔ።

24

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዒ ዓንጃንዳጉዲ ኮዔሢ ባኣላአሜ ዔራያ፡ ቤርታ ዒ ማዳ ጎይያ ማርሻ ማርሻኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ባንሢ ሺሪ ዔቃያ፡-

2 ዒሰራዔኤሌ ዴራ፡ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና ዋሊ ሄሊ ዴንኪ ዴዔሢ ዴንቄ፤ ዒማና ያኦሲ ዓያና ዒዘይዳ ሙኬም፡ 3 ያኦሲ ማላሢ ሂዚ ጌይ ኬኤዘሢ ዓርቄ፡-

«ዓኣፓ ቡሊንቴም ዛጌ በሪጋ ናኣዚ ባኣላአሜ ኬኤዛ ባካ ያዲኬ፤

4 ያኦሲ ቃኣሎ ዋይዛሢ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ያኣዛሢዳፓ ማዔ ገንዑዋንቴ ጴዴ ዓውቶ ዛጋሢ ገንዒ ዓኣንቴ ዓኣፓ ቡሊንቴሢ ሂዚ ጋዓኔ፤

5 ያይቆኦይ! ኔኤኮ ዓፒሎና ማኸንቴ ማኣራ ዒሰራዔኤሌ! ኔ ዋርቃ ቤዛ ዋዚ ሚዛጳይ!

6 ዩይ ማኣራ ፑኤሲንቴያ ማላ ዛርጉዲ ዋሮ ዓጫ ዓኣ ዴማ ዴማ ሚፃ ባቃሌ በዘጉዲ ጌሢንቴ ዴዒ ዓኣኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቴኬ ዋላንጎጉዲ ሃሃ ዋኣሢ ዓቹዳ ባቃሊ ዓኣ ዴኤሊ ዚቢቂጉዲኬ።

7 ሚርጌ ዒርዚ ዔያቶም ዋርቄ፤ ዔያታ ኬርቄ ባካ ገዳንዳ ዋኣሢ ዴንቄ፤ ዔያቶኮ ካኣቲ ዓጋጌይዳፓ ባሽ ማዓንዳኔ፡ ዓጫ ዒዛኮ ሚርጌና ዳልገ ዳልገ ዓኣዳንዳኔ፤

8 ገብፄ ዓጫፓ ዔያቶ ኬሴ ያኣዛሢ ዔያቶኮ ሜኤኒ ካኣሪጉዲ ማዒ ሙካ ባኮ ዔያቶም ዲዓንዳኔ፤ ዔያቶኮ ሞርኮ ዔያታ ዘቢጉዲ ሾኣሊ ሙዓንዳኔ፤ ማጌያዋ ዔያቶኮ ጋኣጫንዳኔ፤ ሂዣዋ ዔያቶኮ ሜንሢ ባይዛንዳኔ፤

9 ዩይ ዓሳ ዒጊቻ ዘቢጉዲ ላሂ ዓኣኔ፤ ዔያቶ ጴቹ ዔቁሳንዳ፡ ጫርሽ ያናዳይ? ዒሰራዔኤሌ ዓንጃሢ ዓንጃንቴያ ጋዳንቃሢያ ሃሃ ጋዳንቁንቴያ ማያንጎ!»

10 ዩካፓ ባኣላአቄ ሚርጌና ዳጋዲ፡ ፔ ኬኤሎ ዉጹርቃያ ባኣላአሜ ኮይላ፡- «ታኣኮ ሞርኮ ኔ ጋዳንቃንዳጉዲ ታ ኔና ዔኤላዛ፡ ኔ ጋዓንቴ ሃይሢ ማይንቴ ዓንጃኔ፤ 11 ዓካሪ፡ ኔ ማኣሪ ዑኬ ዓኣዳ፤ ኔ ማዴ ባኮ ዛሎኮ ኮይሳሢጉዴያ ታ ጪጋኒ ማሊንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ዩያ ኔ ዴንቁዋጉዲ ላኣኔ።» ጌዔ።

12 ባኣላአሜ ባኣላአቄም፡- «ኔኤኒ ታ ኮይላ ዳኬ ዓሶም፡ 13 ኔ ማኣሮይዳ ዓኣ ዋርቆና ቢሮና ቢያ ኔ ታኣም ዒንጌቴታያ ያኦሲ ጌዔማ ኬኤዘሢዳፓዓቴም ሚሌ ታ ማላሢና ኮሺ ባኣዚያ ማያም ፑርታ ባኣዚ ታ ማዳኒ ዳንዳዒዋሴ» ጌይ ታ ኬኤዘባይ» ጌዔ።

ባኣላአሜ ኬኤዘ ጋፒንያ ያኦሲ ማሊያ

14 ጋፒንያይዳ ባኣላአሜ ባኣላአቄም፡- «ዓካሪ፡ ታኣኒ ታ ዓሶ ባንሢ ማዒ ዴንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዩያኮ ቤርታ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሃገ ኔ ዓሶ ማዳንዳ ባኮ

24:9 24:9 ማኸ. ማፃ 12:3፤ 49:9።

ታ ነኤም ኬኤዛንዳይ» ገደሰካፕ፡ 15 ያኦሲ ማሊሣ ሂዚ ገይ ኬኤዛሣ ዓርቄ፡-

«ቢዖሬ ናኣዚ፡ ባኣላኣሜ ኬኤዛ ባካ ዓኣፕ ቡሊንቴም ዛገሣ ሂዚ ጋዓ፡፡

16 ያኦሲ ኬኤዚ ባኮ ዋይዛሣ ጳኤፖ ያኣዛሣዳፕ ዔራቶ ዳንቄሣ ቢያ ባኮ ዳንዳዓሣ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዛጋሣ ገንዒ ዓኣንቴ ዓኣፕ ቡሊንቴ ዛጋሣ ሂዚ ጋዓ፡፡

17 ታ ዛጋኔ፤ ጋዓንቴ ሃሣቱዋሴ፡፡ ታኣም ጴዳይ፡ ጋዓንቴ ዑኩቱዋሴ፤ ዡኣኔ ያይቆኦቤይዳፕ ኬሰካንዳይ፤ ዋልቁና ዓኣ ካኣቲ ዒሰራዔኤሌፕ ኬሰካንዳይ፤ ሞዓኣቤ ዓሶኮ ሱኡጎ ጳርቃንዳይ፤ ሞዓኣቤ ዒጊኒ ማዔ ሰኤቴ ዜርዖ ማዔ ዓቲንቆኮ ቶኦኮ ዳኣፃንዳይ፡፡

18 ዔዳኣሜ ዓሶ ባሻንዳይ፤ ዒዛኮ ሞርኮ ማዔ ሰኤሬ ዓሶዋ ባሻንዳይ፤ ዬያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባባሻያ ማዔ ናንጋንዳይ፡፡

19 ዋይሣያ ያይቆኦቤይዳፕ ኬሰካንዳይ፤ ዬካ ካታማ ዓቴ ዓሶ ቢያ ዒ ባይዛንዳይ፡፡»

20 ዬካፕ ሃሣ ባኣላኣሜ ዓማሌቄ ዓጮ ባንሣ ዛገ ዛገ፡-

«ዓማሌቄ ዳሮ ቢያይዳፕ ባሻ ካኣቶኬ፤ ጋፕንያይዳፕ ጋዓንቴ ዒ ባይቃንዳይ፡፡»

21 ቁና ዓሶዋ ዛጋያ ሃሣ፡- «ዒንሣ ናንጋ ቤዛ ጉሙርሳያኬ፤

ዒንሣ ማገፔ ማኣራኣ ዔኤቢ ሄሉዋ ዳጌ ቤሲዳኬ፤

22 ዬይ ያዲ ማዔቴያ ዒንሣ ቁና ዓሳ ዓሶኦሬ ዒንሣ ባሻ ዲዒ ዔኬ ዋዶና ዒንሣ ባይቃንዳይ»

ገይሣ ዓርቄ፡፡ 23 ሃሣ ዒ ኬኤዛዮ፡- «ካኣ! ያኦሲ ዬያይዳዛ

ዓይጎ ዓሲ ዓታንዳይ?»

24 ከቲሜ ኮይላፕ ዋኣሣ ካኣሚሌ ሙካንዳይ፤ ዬያታ ሙከ ዓሶኦሬንታ ዔኮኦሬያ ዓርቃንዳይ፤ ጋዓንቴ ዔያታኣ ባይቃንዳይ፡፡»

25 ዬካፕ ባኣላኣሜ ፔ ማኣሪ ማዒ ዓኣዳዛ፡ ባኣላኣቄያ ፔ ቤዘ ዳንዳይ፡፡

25

ሞዓኣቤ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዳቢሼሣ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሺዖሜ ዶኦጮይዳ ዲንከ ዳዔ ዋዶና ዔያቶኮ ዓቲንቃ ዒኢካ ዓኣ ሞዓኣቤ ላኣሎና ዋላ ዘኣሰካ ኮኣሚሣ ዓርቄ፤ 2 ዬይ ላኣላ፡- ሞዓኣቤ ዓሳ ካኣሽካ ያኣዘም ዒንጎና ሙዖ ሙዋም ዔያቶ ዔኤላዛ፡ ዔያታ ዬያ ሙዒ ፔዖሬ ዳኮይዳ ዓኣ ቤዓኣሌ ገይንታ ካኣሽኮ ባኮም ዚጌኔ፤ 3 ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ዳጋዲ፡- 4 ሙሴም፡ «ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ጎጳፕ ታ ዳጋዴ ዳጋ ሽማንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ቢያ ዔከ ዓሶ ዳኡዘይዳ ዳሮ ቤርታ ኬሲ ዋዴ» ገዒኔ፡፡ 5 ሙሴ ዓማና ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ፡- «ዒንሣ ፔቴ ፔቴሣ ዒንሣኮ ፃጳፕ

ፃጳፕ ቤዓኣሌ ገይንታ ፔዖሬ ያኣዘም ዚጌ ዓሶ ቢያ ዋዲዋቴ» ገይ ዓይሣ፡፡

6 ዬያሮ ሙሴንታ ዳሮ ቢያሣንታ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ካራ ቡኪ ያዩ ዬኤካንቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሶሰኬይ ፔቴ ዔዳኦሜ ዓጪ ላኣሊሰኬኖ ዔያቶ ኮይሊና ዔከ ፔ ማኣሪ ገይኤ፡፡

7 ቁኤሳሣ ዓኣሮኔኮ ናኣዚ ናይ ማዔ፡ ፕንሃሴ ጎዖሣ ዬያ ዳንቃዖ ዳሮ ባኣካ ዳዔ ቤዛፕ ዔቄ ዳንዲ ዋርሣ ዔከ፡- 8 ዬያ ዓሣና ላኣሌሎና ዓኣ ማኣሮ ገይ፡ ላምዓሣ ፔቴና ዋርሣ ዳርቢ ጫርጊ ዋዴ፤ ዬያይዳፕ ዔቄያና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ኩርሳ ዳርዓሣ ሃሼኔ፡፡ 9 ጋዓንቴ ዬማ ሄላንዳኣና ዬይ ዳርዓሣ ዳሮይዳፕ ላማታሚ ያይዶ ሺያ ዓሲ ኩርሰኔ፡፡

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 11 «ቁኤሳሣ ዓኣሮኔኮ ናኣዚ ዓላዜሬ ናይ ማዔ፡ ፕንሃሴ ማዴ ባኮ ዛሎና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ታኣኮ ዔቄ ዳጋ ሽማኔ፤ ታና ሃሺ ሜሌ ያኣዘም ዚጋ ዓሶ ፕንሃሴ ዚቲ ገይ ዛጋኒ ኮዒባኣሰ፤ ታኣኒያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባይዚባኣሣ ዒዚ ታ ጋቴ ሚጪንቴ ማዴ ማዴ ዛሎሮኬ፡፡ 12 ዬያሮ ታ ዒዛና ዋላ ናንጊና ዲዲ ናንጋ፡ ኮሹም ጫኣቁም ጫኣቃንዳሣ ዒዛም ኬኤዚ፡፡ 13 ዒዚ ታጊዳፕ ዓቴም ሜሌ ያኦሲ ካኣሽከንታንዳጉዲ ኮዒባኣሣሮ፤ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮዋ ጎም ገይሼሣሮ ዒዛና ዒዛኮ ዜርዖና ጉቤ ናንጊና ቁኤሴ ማዓንዳይ» ገዒኔ፡፡

14 ሚዲያሜ ዓጮ ላኣሌሎና ዋላ ዋዲንቴ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሣኮ ሱንፃ ሳሉ ናኣዚ ዚምሪ ገይንታያ ማዓዛ ዒዚ ሰምኦኔ ማኣሮይዳ ፔቴ ቶኦከኮ ሱኡጌኬ፡፡ 15 ላኣሌሎ ሱንፃ ኮዚቤ ገይንታኔ፤ ዒዛኮ ዓዶ «ሱኡሪ» ጎዖሣ ፔቴይዳ ናንጋ ዳካ ሚዲያሜ ዓሲኮ ሱኡጌኬ፡፡

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 17 «ሚዲያሜ ዓሶይዳ ያልዚ ቡሊ ዔያቶ ባይዙዋቴ፤ 18 ዬያ ዒንሣ ማዳንዳሣ ፔዖሬ ካኣሽካንዳጉዲ ዒንሣ ዔያታ ገይ፡ ማዴ ጌና ማዴ ዛሎሮ ሃሣ ዒንሣ ፔዖሬ ካሽኬሣሮ ዳሮይዳ ኬዴ ሃርጎ ዛሎና ዋዲንቴ ዔያቶኮ ሱኡጋሣ ናዎ ኮዚቤ ዛሎና ዔያታ ገይ፤ ገይ፤ ገይ፤ ገይ፤» ገዒኔ፡፡

26

ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ላሚ ገይዲንቴዖ

1 ዬይ ዋዳ ዳርዓሣ ዔቄሰካፕ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ቁኤሳሣ ዓኣሮኔ ናኣዚ ዓላዜሬናም፡-

2 «ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ቢያሣኮ ማኣሮይዳ ማኣሮይዳ ሌዓ ላማታሚ ኩሜያና ዬካፕ ዑሣ ማዔያ፡ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቆ ቢያ ገይዲዋቴ» ገዒኔ፡፡ 3 ሙሴና ቁኤሳሣ ዓላዜሬና ዮርዳኖሴ ዋር ዓጫ፡ ዒያርኮኮ ሆታ ዓኣ ሞዓኣቤ ቦኣሎይዳ ዳሮ ቡኩሳዮ፡- 4 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣ ጎይዖና ላማታሚ ሌዓና ዬካፕ ዑሣ ዓኣዴ ሌዓ ማዔ ዓቲንቆ ቢያ ገይዲዋቴ» ገዒኔ፡፡

ጊብፃ ዓጫፕ ኬሰኬ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃካፕ ሊካ ገይዲንታ ዓሶኬ፤

5 ያይቆኦቤኮ ናኣዚ ቶይዲ፡ ሮኦኤሌ ማኣራፕ ገይዲንቴ ቶኦካ ሃኖኬ ዓሳ፡ ፓሉ ዓሳ፡ 6 ሄደሮኔ ዓሶንታ ኬርሚ ዓሶንታኬ፤ 7 ዬኖ ቶኦካፕ ቶኦካፕ

26:5 26:5 ገይ. ማፃ 1:1-46፡፡

ገረዳንቴ ባቲንቆኮ ገረዳ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ ሃይሃ ሺያና ለንካይ ያይዲታሚናገጥ፤ 8 ገሊ ዜርፃ ዔኤሊያቤና 9 ዔኤሊያቤኮ ናኣቶናገጥ፤ ዩያታ ኔሙዔኤሊንታ ዳኣታንታ ባቤርሚንታክ፤ ዳኣታንና ባቤርሚና ሃያኮ ቤርታ ዳራ ደኣሬዘንሢ ማዓዛ ዔያታ ቆራሃና ዒዛና ዋላ ፔቲ ዔሳና ባሳና ባኣኮ ጌሊ ያኣሲም ዋይዞ ዒፃ ዋይና ሙሴና ባኣርኔና ዔያታ ሜታሴያክ። 10 ዒማና ዔያቶ ሳባ ደርዒ፣ ቆራሃንታ ዋላ ዔኤዴኔ፤ ዔያታ ሃይቃማና ታሚ ከዲ ላምፃ ያይዲታሚ ደንገንታሚ ዓሲ ሙዔኔ፤ ዩያይዲያና ዔያታ ደርም ዒንሢና ዔራቀቲ ጋባ ማላታ ማዔኔ። 11 ቆራሃ ናኣታ ጋባንቴ ዒማና ሃይቁባኣሴ።

12 ሲምኦኔ ማኣራገ ገረዳንቴ ቶኣካ፡- ኔሙዔኤሊ ዓሳ፣ ያሚኔ ዓሳ፣ ያኪኔ ዓሳ፣ 13 ዘራሄ ዓሳንታ ሻዑሌ ዓሳንታክ። 14 ዩና ቶኣካገ ቶኣካገ ገረዳንቴ ባቲንቆኮ ገረዳ ዋሊ ዑፃ ላማታሚ ላምፃ ሺያና ላምፃ ያይዲታሚ።

15 ጋኣዴ ማኣራገ ገረዳንቴ ቶኣካ፡- ዪፖኔ ዓሳ፣ ሃጊ ዓሳ፣ ሹኒ ዓሳ፣ 16 ያዚኒ ዓሳ፣ ዔሪ ዓሳ፣ 17 ዓርዴ ዓሳንታ ዓርዔኤሊ ዓሳንታክ። 18 ዩና ቶኣካገ ቶኣካገ ገረዳንቴ ባቲንቆኮ ገረዳ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ ሺያና ደንገ ያይዲታሚ። 19 ዩሁዳ ማኣራገ ዔኤራና ዓውናኔና ካኣና ኣጩዳ ሃይቄኔ። 20 ሃንጎ ዩሁዳ ናኣታ፡- ሹላ ዓሳንታገራሴ ዓሳንታክ፤ 21 ገራሴ ናኣታ፡- ሃዳርኔና ሃሙሊ ዓሳንታክ። 22 ዩና ቶኣካገ ቶኣካገ ገረዳንቴ ባቲንቆኮ ገረዳ ዋሊ ዑፃ ለንካይታሚ ላሆ ሺያና ደንገ ያይዲታሚ። 23 ዩሳኮኦሬ ማኣራገ ገረዳንቴ ቶኣካ፡- ቶላዒ ዓሳ፣ ፑዋ ዓሳ፣ 24 ያሹቤና ሹምርኔ ዓሳንታክ። 25 ዩና ቶኣካገ ቶኣካገ ገረዳንቴ ባቲንቆኮ ገረዳ ዋሊ ዑፃ ላሃታሚ ያይዲ ሺያና ሃይሃ ያይዲታሚ።

26 ዘብሎኔ ማኣራገ ገረዳንቴ ቶኣካ፡- ሴሬዴ ዓሳ፣ ዔሎኔና ያህለዔኤሊ ዓሳንታክ። 27 ዩና ቶኣካገ ቶኣካገ ገረዳንቴ ባቲንቆኮ ገረዳ ዋሊ ዑፃ ላሃታሚ ሺያና ደንገ ያይዲታሚ።

28 ዮሴፔ ዜርፃገ ማዔ ሚናኣሴና ዔፕራኤሚ ዘሎና ሸይንቴ ቶኣካ ሃካገ ሊካ ዓኣዘንሢክ፤

29 ሚናኣሴ ማኣራገ፡- ሚናኣሴ ናኣዚ ማኪሬ ጌሊዓዴ ሸዔኔ፤ 30 ጌሊዓዴ ናኣታ፡- ዒዔዜሬ ዓሳ፣ ሄሌቄ ዓሳ፣ 31 ዓሰሪዔሌ ዓሳ፣ ሹከሚ ዓሳ፣ 32 ሹሚዳ ዓሳንታ ሄፔሬ ዓሳንታክ፤ 33 ሄፔሬ ናኣዚ ያሎፕሃይኮ ወዲር ናይ ሌሊክ፣ ባቲንቆና ዩ ባኣሴ፤ ዩያታ፡- ማሂላ፣ ኖዓ፣ ሆግላ፣ ሚልካንታ ቲርፃ ጎዖዘንታክ፤ 34 ዩና ቶኣካገ ቶኣካገ ገረዳንቴ ባቲንቆኮ ገረዳ ደንገታሚ ላምፃ ሺያና ለንካይ ያይዲታሚ።

35 ዔፕራኤሚ ማኣራገ ገረዳንቴ ቶኣካ፡- ሹቱላሃ ዓሳ፣ ቤከርኔ ዓሳንታ ታሃኔ ዓሳንታክ፤

36 ሹቱላሃ ዓሳ፡- ዔራኔና ናኣቶናክ። 37 ዩና ቶኣካገ ቶኣካገ ገረዳንቴ ባቲንቆኮ ገረዳ ሃይሃታሚ ላምፃ ሺያና ደንገ ያይዲታሚ፤ ዩያታ ቢያ ዮሴፔ ዜርፃክ።

38 ቢኢኒያሚ ማኣራገ ገረዳንቴ ቶኣካ፡- ቤላዔ ዓሳ፣ ዓሸቤሌ ዓሳ፣ ዓሂራሚ ዓሳ፣ 39 ሹገሚ ዓሳና ሁገሚ ዓሳናክ። 40 ቤላዔ ዜርፃ፡- ዓርዲና

ናዕማኔ ዓሳናክ። 41 ዩና ቶኣካገ ቶኣካገ ገረዳንቴ ባቲንቆኮ ገረዳ ያይዲታሚ ደንገ ሺያና ላሆ ያይዲታሚ።

42 ዳኣኔ ማኣራገ ገረዳንቴ ቶኣካ፡- ሹሃሚና ዒዛኮ ናኣቶናክ፤ 43 ዩያቶይዳገ ገረዳንቴ ባቲንቆ ላሃታሚ ያይዲ ሺያና ያይዲ ያይዲታሚ።

44 ዓሴኤሬ ማኣራገ ገረዳንቴ ቶኣካ፡- ዩምና ዓሳ፣ ዩሺዋ ዓሳንታ ቤሪዓ ዓሳንታክ።

45 ቤሪዓ ዜርፃ፡- ሄቤሪ ዓሳና ማልኪዔኤሊ ዓሳናክ። 46 ዓሴሪሚኮ ሴራሂ ጌይንታ ወዲር ናይ ዓኣኔ፤ 47 ዩና ዓሳኮ ባቲንቆ ገረዳ ዋሊ ዑፃ ደንገታሚ ሃይሃ ሺያና ያይዲ ያይዲታሚ።

48 ኒፕታሌሚ ማኣራገ ገረዳንቴ ቶኣካ፡- ያህዒዔኤሊ ዓሳ፣ ጉኒ ዓሳ፣ 49 ዩፅሬ ዓሳና ሹሌሚ ዓሳናክ፤ 50 ዩና ዓሳኮ ባቲንቆ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ ደንገ ሺያና ያይዲ ያይዲታሚ። 51 ዩያይዲ ገረዳንቴ ዒሰራዔኤሊ ዓሳኮ ባቲንቆ ገረዳ ላሆ ያይዲታሚ ፔቲ ሺያና ለንካይ ያይዲታሚ ሃይሃታሚናክ።

52 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 53 «ሳዔሎ ዔያቶኮ ሱንፃ ፃኣፕንቴ ጎይያና ፔቲ ፔቲ ማኣራም ዔያቶ ሳባ ማሂ ማሂ ገሸከ፤ 54 ሚርጌ ዓሳ ዓኣ ማኣራም ዳልጊ ሳባ፣ ዳካ ዓሲ ዓኣ ማኣራም ዳካ ሳባ ዒንጌ፤ ዔያቶም ኔ ሳባ ገሸካንዳሂ ዳራ ገረዳንቴ ዔርቲገይዲ ጎይያናክ። 55 ጋባንቴ ኔኤኒ ገዡ ገሸካንዳሂ ዒፃ ዓገከ፤ ዩይ ዓገንታንዳሂ ፔቲ ፔቲ ማኣራ ሱንፃናክ። 56 ዔፃሂ ዓገንታኣና ዳኮ ዳርም ዳኮ ጎይያና ዲቦ ዳርም ዲቦ ጎይያና ዓገንቶም» ጌዔኔ።

57 ሌዋ ማኣራገ ገረዳንቴ ዓሳ፡- ጌርሹኔ ዓሳ፣ ቁዓቲ ዓሳና ሜራሪ ዓሳናክ። 58 ዩያቶኮ ዜርፃ፡- ሊቢኒ ዓሳ፣ ከብር ዓሳ፣ ማሂሊ ዓሳ፣ ሙሺ ዓሳና ቆራሃ ዓሳናክ፤ ቁዓቲ ማራራሚ ሸዔኔ። 59 ማራራሚ ጌብፃ ዓጩይዳ ሸይንቴ ሌዋ ናዋ ዮከቤዴ ጎዖዘ ዔከም ዒዛ ሙሴና ዓኣርኔና ጌይንታ ላምፃ ባቲንቆ ናይንታ ማይራም ጌይንታ ፔቲ ወዲር ናይሰከኖም ሸዔኔ። 60 ዓኣርኔኮ ናኣዳኣቤ፣ ዓቢሁ፣ ዓላዜሬና ዒታማሬ ጌይንታ ያይዲ ባቲንቆ ናይ ዓኣኔ። 61 ናኣዳኣቤና ዓቢሁና ያኣሲም ዳማዲባኣ ታም ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሹኢሹያና ደርፃ ዔከ ሃይቄኔ። 62 ሌዓ ፔቲ ዓገኒና ዩካገ ዑሃ ማዔ፣ ሌዋ ዓሳ ባቲንቆኮ ገረዳ ዋሊ ዑፃ ላማታሚ ሃይሃ ሺያክ፤ ዔያታ ሃንጎ ዒሰራዔኤሊ ዓሳይዳገ ዳማሲ ፃኣፕንቴኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሂ ዒሰራዔኤሊ ዓጩይዳ ፔቲታፃ ዔያቶር ማዔ ሳባ ዒንገንቲባኣሂርክ።

63 ሙሴና ዓላዜሬና ዒያርኮኮ ሆታ፡- ዮርዳኖሴ ዋርኮኮይላ ዓኣ ሞዓኣቤ ቦኣሎይዳ ዒሰራዔኤሊ ዓሳ ገይዴ ዋይና ዔያታ ፃኣፕ ፔቲ ፔቲ ቶኣኮኮ ሱኡጋ ዩያቶክ። 64 ሲና ቦኣሎይዳ ባራሪ ዳራ ገረዳንቴ ዋይና ሙሴና ዓኣርኔና ፃኣፕ ባቲንቆይዳገ ፔቲታፃ ዓሲ ባቲባኣሴ። 65 ዩይ ያዲ ማዔሂ «ቢያሂ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሃይቃንዳኔ» ጌይ ቤርታ ያኣሲ ከኤዜሂርክ፤ ዩያር ዩፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤና ኔዋ ናኣዚ ዒያሱናገ ዓታዛ ቢያሂ ሃይቄኔ።

26:56 26:56 ገይ. ማፃ 34:13፤ ዓ.ያ. 14:1-2። 26:60 26:60 ገይ. ማፃ 3:2። 26:61 26:61 ሌዋ. ዓከ 10:1-2፤ ገይ. ማፃ 3:4። 26:65 26:65 ገይ. ማፃ 14:26-35።

27

ጻሎጥሃዳኮ ወዲር ናኣታ ያኦጩ ያኦጩ

1 ሚናኣሴ ናይ፡ ማከሬ ናይ፡ ጌሌዳዳ ናይ፡ ሄፕሬ ናይ ማዕፊ ጻሎጥሃዳኮ ወዲር ናኣታንህ፡- ማሂላ፡ ኖዓ፡ ሆግላ፡ ሚልካንታ ቲርፃ ጌይንታያኮ፤ ዩያታ ዮሴፔ ናኣዚ ሚናኣሴ ቶኦኪ ማዕያኮ። 2 ባፒሎና ማኸንቲ፡ ያኣሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካር ዔያታ ሙኪ ዴር ጉቤህና ዴርኮ ሱኡጎና፤ ሃሃ ሙሴና ባላዜሬና ቤርቶ ሸኢኪ፡- 3 «ኮ ዓዳሂ ፔቲታፃ ባቲንቄ ናይ ሹውዋፃ ባሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ሃይቄኔ፤ ባዚ ያኣሲም ባይሂንቲፃ ባዳ፡ ቆራሄ ባሶና ዋላ ፔቲ ማዕያቲቆሴ፤ ባዚ ሃይቄሂ ፔ ጎሚናኮ። 4 ዓካሪ፤ ባዚ ባቲንቄ ናይ ሹዒባኣሂር ሌሊ ባሲራዔኤሌ ባሶ ባኣካፓ ሱንፃ ባዚኮ ባይቃንዳፃ ኮሰጎ? ዩያር ኑ ዓዳ ፃጰ ባኣካ ኑም ማዕ ሳዓ ባይንገንቶንጎ» ጌዔኔ።

5 ሙሴ ዩያ ዩያቶኮ ያኦጩ ናንገና ናንገ ጎዳም ሸኢሻዛ፤ 6 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 7 «ጻሎጥሃዳ ናኣታ ያኦጩ ያኦጩ ፐዜኮ፤ ዩያር ዔያቶ ዓዳ ፃጰ ባኣካፓ ዔያቶ ሄላ ዛሎ ዔያቶም ዳካልሳኒ ኮሰጎሂር ዔያቶኮ ዓዳ ሄላንዳ ባኮ ዔያቶም ባንጌ። 8 ባቲንቄ ናይ ሹውዋፃ ሃይቄ ባሲ ባኣቶ ወዲር ናይ ዓዳኮ ባኣ ባኮ ዳካላኒ ኮሰጎፃታሂ ባሲራዔኤሌ ዴርም ዔርዜ። 9 ወዲር ናይ ባኣቲ ሃይቄሂኮ ጌርሲንሂ፡ ባዚኮ ባኣ ባኮ ዳካሎንጎ፤ 10 ጌርሲንሂያ ባዚኮ ባኣቲ ባዚኮ ዓዳ ጌኤዚታቲያ ዓዳ ባሺ ዳካሎንጎ፤ 11 ዓዳ ጌኤዛቲታቲያ ዓዳ ባሺ ማዕይ ባኣቲ ዑኩ ባጊኒ ማዕ ባሲ ባኮ ባኮ ዳካላኒ ዳንዳዓኔ። ታኣኒ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ባይሂ ጎይፃ ባሲራዔኤሌ ዴራ ዩያ ዋጎ ማዳ ማዳ ናንገና ማዳንጎ» ጌዔኔ።

ባያሱ ሙሴ ቤዛ ደኦሪንቲሂ (ላሚ. ዋማ 31:1-8)

12 ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ሌካ ባባሪሜ ዳኮ ኮሰኪ፡ ባሲራዔኤሌም ታ ባንገ ባጮ ቢያ ዛጌ! 13 ዩያ ኔ ዛጌሰካፓ ኔ ባሺ ባኣርኔ ሃይቄሂጉዲ ኔኤኒያ ሃይቃንዳኔ፤ 14 ባይጎር ጌዔቲ ባንሂ ላምፃንሂ ያኣኔ ቦኦሎይዳ ሜሪባ ጎፃ ቤዛ ዴራ ታኣም ባይሂንቶ ዔያ ዋደና ታኣኮ ደማዴያ ማዕ ዋልቆ ፔጋሲ ዳዋ ባይሂርኮ» ጌዔኔ። (ሜሪባ ያኣኔ ቦኦላ፡ ቃዴሴይዳ ባኣ ዋኣሂ ባልቃ ቤሲኮ።) 15 ሙሴ፡- 16 «ባሲ ማኸንቲም ቢያ ሸምፖ ባንገ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዛሂዮ! ሃያ ዴር ዔኪ ባኣዳንዳያና፡ 17 ያልዚ ሙኩቲያ ያለሳኒ ዳንዳዓ፡ ፔቲ ባሲ ደኦሪ፤ ኔ ዩያይዴቲ ኔኤኮ ዴራ ሄንቃ ባሲባኣ ማራይጉዲ ማዕባኮ» ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቄኔ።

18 ዩያር ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ባያና ጌኤሽ ዋልቄ ባዛና ባኣ፡ ኔዋ ናሃሂ ባያሱ ዔኪፓ ኔ ኩጮ ባዛ ቶኦካ ጌሂ፤ 19 ቄኤሳሂ ባላዜሬንታ ዴር ቢያሂ ቤርታ ባዛ ዔቄሲ፡ ኔ ቤዛ ባዲ ደኦሪንቲያ ማዕሂ ዔርዜ። 20 ባሲራዔኤሌ ዴራ ቢያ ባዛም ባይሂንታንዳጉዲ ኔ ቢታንቶጉዴ ቢታንቶ ባዛም ባንጌ። 21 ቄኤሳሂ ባላዜሬ ታ ማሊያ ደማሲ ዔርዛ ባኮና ታ ማሊያ ዔራያታሂር

ባዚ ባያሱ ማኣዳንዳኔ፤ ዩያይዲ ባላዜሬ ባያሱንታ ባሲራዔኤሌ ዴር ቢያሂ ዔያታ ማዳ ባኮ ቢያ ዳዋ ማዕንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ናንገና ናንገ ጎዳ ባዛ ባይሂ ጎይፃ ሙሴ ማዴኔ፤ ባያሱም ዔኪ ሙኪ ቄኤሳሂ ባላዜሬንታ ዴር ቢያሂንታ ቤርታ ዔቄሴኔ፤ 23 ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ባዛ ባይሂ ጎይፃ ፔኤኮ ኩጮ ባያሱ ቶኦካ ጌሂ ባዛ ቤዛ ደኦሪንቲያ ማዕሂ ዴርም ዔርዜኔ።

28

ቢያ ኬሊ ያኣሲም ባንገንታ ባንገሂ (ኬሲ. ማጻ 29:38-46)

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ኬኤዛፃ፡- 2 «ባሲራዔኤሌ ዴርም ኔ ባይሂንዳ ባይሂፃ ያዲኮ፤ ሳዋ ታና ዋዛሳያ፡ ታሚና ሚቺ ባንገንታ ሙኡዚ ባንገሂ ታኣም ባንገንዳጉዲ ኬኤዜ።

3 «ታኣም ባንገሂ ማዕ ታሚና ሚቺንቲ ባንገንታንዳ ባካ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታሂኮ፡- ቢያ ኬሊ ባንገንታንዳ፡ ሚቺ ባንጎ ባንገፃም ፔቲ ሌዔ ማዕ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ላምፃ ዓዴ ማራናይ ማዳንጎ፤ 4 ፔቲ ማራናዓሂ ጉቲ፤ ባጋሂ ባባናኣና ባንገንታንዳጉዲ ማሁዋቲ፤ 5 ፔቲ ፔቲ ማራናኣቶና ዋላ ፔቲ ደሎዜ ማዕ ቃራ ሪሚቲ ዛይቲና ዲርኪንቲ ፔቲ ኪሎ ኩሙሂ ሸኢቺ ዲኢሊ ባንገንቶንጎ፤ 6 ዩይ፡- ጉቤና ሚቺንታ፡ ቢያ ኬሊ ባንጎ ባንገሂኮ፤ ዩያጉዴ ባንገፃኮ ሳዋ ታና፡ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ዋዛሳ ሙኡዚ ባንገሂ ማሂ ቤርታዲ ባንገንቲሂ ሲና ዳኮይዴኮ። 7 ቤርታ ባንገንታ ማራናዎና ዋላ ዑሽ ባንገሂ ማዕ ባንገንታንዳጉዲ ፔቲ ደሎዜ ማዕ ዋይኔ ዑሽ ሚቺ ባንጎ ቤዛ ዋሁዋቲ። 8 ሳዓ ባባናኣና ላምፃሳ ማራናዓሂ ቤርታኣሲ ማዴማ ጎይፃ ዋይና ዑኩዋ ጊዳ ዋሂ ባንጉዋቲ፤ ዩያኮ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሙኡዚ ባንገሂ ማዕንዳኔ።»

ሃውሾ ኬሎና ባንጎ ባንገሂ

9 «ሃውሾ ኬሎና ፔቲ ሌዔ ማዕ፡ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ላምፃ ማራናይ ዔኪ ሸኢሹዋቲ፤ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንቲ ላምፃ ኪሎ ዲኢሊያ ሃኣኮ ባንገሂ ማሂ ዔኪ ሸኢሹዋቲ፤ ዩያጉዲ ዑኩ ባንገፃም ባንጉዋቲ፤ 10 ዑኩ ባንገፃም ዋላ ቢያ ኬሊ ባንገንታ ባንገፃይዳ ቃሲሂ ማዕ ዩይ ሚቺ ባንጎ ባንገፃ ሃውሾ ኬሎና ኬሎና ባንገንታያ ማዳንጎ» ጌዔኔ።

ባጊና ጃኤራዛ ቤርታሳ ኬሎና ባንገንታ ባንገሂ

11 «ፔቲ ፔቲ ባጊናኮ ቤርታሳ ኬሎና ሚቺ ባንጎ ባንገፃ ታኣም ባንጉዋቲ፤ ዩይያ፡- ቦሂሳ ባኣዚባኣ ላምፃ ዋፓና፡ ፔቲ ዓዴ ማራይ፡ ፔቲ ሌዔ ማዕ ላንካይ ዓዴ ማራናይ ዔኪ ሸኢሹዋቲ። 12 ሃኣኮ ባንገፃም ማዕንዳጉዲ ሪሚቲ ዛይቲና ዲርኪንቲ ሸኢቺ ዲኢሊ ዔኪ ሸኢሹዋቲ፤ ዩይያ፡- ፔቲ ፔቲ ዋፓናና ዋላ ሃይሂ ኪሎ ዲኢሊ፡ ዓዳ ማራናሂና ዋላ ላምፃ ኪሎ ዲኢሊ፤ 13 ፔቲ ፔቲ ዓዳ ማራናኣቶና ዋላ ዛይቲና ዲርኪንቲ ፔቲ

27:7 27:7 ገይ. ማጻ 36:2። 27:14 27:14 ላሚ. ዋማ 3:23-27፤ 32:48-52። 27:17 27:17 1ካኣቶ. ማ 22:17፤ ሂዚ. 34:5፤ ማቲ. 9:36፤ ማር. 6:34። 27:18 27:18 ኬሲ. ማጻ 24:13። 27:21 27:21 ኬሲ. ማጻ 28:30፤ 1ሳሙ. 14:4፤ 28:6። 27:23 27:23 ላሚ. ዋማ 31:23።

ኪሎ ዲኢሊ ዔኪ ሸኢሹዋቴ፤ ዩይ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያ ቢያ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሙኡዚ ዲንጊሢ ማዒ ዲንጊንቶን። 14 ኮይሳያ ማዒ ዋይኔ ዑሺ ዲንጊሢ ማሂ ፔቴ ፔቴ ዋጋኖና ዋላ ላምዎ ዶሎዜ ዋይኔ ዑሺ፣ ዓዶ ማራዒሢና ዋላ ፔቴ ዶሎዜና ዛላና ማዒ ዋይኔ ዑሺ፣ ፔቴ ፔቴ ማራናኦቶና ዋላ ፔቴ ዶሎዜ ዋይኔ ዑሺ ዲንጊንቶ፤ ሌዎ ጉቤይዳ ጻኤራ ዓገናኮ ቤርታሳ ኬሎማይዳ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጊያ ዛሎ ዓይሢንቲ ደምባ ዩይኬ። 15 ዋይኖ ዑዠ ዲንጊያና ዋላ ቢያ ኬሊ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጊያኮ ጊዳ ቃሲ ፔቴ ኮላይ ጎሜ ጌኤሻያ ማሂ ዲንጊንቶ።» ጌዔኔ።

ዑሣ ዓኣዲያና ላኦ ደ ሙዒ ቦንቾ ኬሎናይዳ ዲንጎ ባኮ
(ሌዊ. ዓክ 23:5-14)

16 «ናገረናንጋ ጎዳኮ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬላ ቦንቾንታንዳሢ ቤርታሳ ዓገና ጻኤራሰካፓ ታጾ ያይዳሳ ኬሎና ማዎንጎ። 17 ታጾ ደንጋሳ ኬላ ቦንቾ ኬሊ ማዒሢሮ ዳንዲ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ሙኡቃ ጻኣዛ ጌሊባኦ ላኦ ሌሊ ሙይንቶን፤ 18 ቦንቾ ኬሎኮ ቤርታኦ ዓቦ ታና ካኦሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ዩኖ ኬሎይዳ ዓይጎ ማዶዋ ማዲፖቴ። 19 ሳዋ ታና ዋዛሳ፣ ሚቺ ዲንጎ ሙኡዚ ዲንጊሢ ዲንጊንቶ፤ ዩይያ፡- ቦሂሳ ባኦዚባኦ ላምዎ ዋጋኖ፣ ፔቴ ዓዳ ማራይ፣ ፔቴ ሌዔ ማዒ ላንካይ ዓዳ ማራናይ ዓኪ ሸኢሹዋቴ፤ 20 ኮይሳያ ማዒ ሃኦኮ ዲንጊያ ማዒንዳጉዲ፡- ሪሚቲ ዛይቴና ዲርከንቴ ሸኢሹ ዲኢሊ ዔኪ ሸኢሹዋቴ፤ ዩይያ፡- ፔቴ ፔቴ ዋጋኖና ዋላ ሃይሣ ኪሎ ዲኢሊ፣ ዓዶ ማራዒሢና ዋላ ላምዎ ኪሎ ዲኢሊ፤ 21 ፔቴ ፔቴ ማራናኦቶና ዋላ ፔቴ ኪሎ ዲኢሊ ዲንጊንቶ። 22 ጎሜ ጌኤሻሢ ዛላ ማዒንዳጉዲ ፔቴ ኮላይ ዲንጊንቶ፤ ዩይ ጎሜ ጌኤሻ ዲንጊሢ ማዒንዳጉዲ። 23 ዩንሢ ዲንጊያ ዲንጊንታዳሢ ቢያ ኬሊ ጉቴ ጉቴ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያይዳ ቃሲሢ ማዒኬ። 24 ሳዋ ታና ዋዛሳ ሙዎ ዲንጊያ ዲንጊያ ላንካዎ ኬሎይዳ ቢያ ዲንጊንቶ፤ ዩይ ዲንሢ ዲንጊንዳሢ ቢያ ኬሊ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያና ዋይኖ ዑዠ ዲንጊያናይዳ ቃሲሢ ማሂኬ። 25 ላንካሳ ኬሎና ታና ካኦሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ዩኖ ኬሎ ዓይጎ ማዶዋ ማዲፖቴ» ጌዔኔ።

ማኦሎ ቡሮ ዋዶና ዲንጎ ዲንጊሢ
(ሌዊ. ዓክ 23:15-22)

26 «ማኦሎ ቡሮዎ ቦንቾኮ ቤርታሳ ኬሎና ዓኮ ሃኦኮ ታኦም ዲንሢ ዲንጋ ዋዶና ታና ካኦሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ማዶዋ ማዲፖቴ፤ 27 ዒዛና ላምዎ ዋጋኖ፣ ፔቴ ዓዳ ማራይ፣ ፔቴ ሌዔ ማዒ ላንካይ ዓዳ ማራይ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጊንቶ። 28 ኮይሳያ ማዒ ሃኦኮ ዲንጊያ ማዒንዳጉዲ ሪሚቲ ዛይቴና ዲርከንቴ ሸኢሹ ዲኢሊ ዔኪ ሸኢሹዋቴ፤ ዩይያ፡- ፔቴ ፔቴ ዋጋኖና ዋላ ሃይሣ ኪሎ ዲኢሊ፣ ዓዶ ማራዒሢና ዋላ ላምዎ ኪሎ ዲኢሊ፤ 29 ፔቴ ፔቴ ማራናኦቶና ዋላ ፔቴ ሙርሳ ዲኢሊ ዲንጊንቶ፤ 30 ጎሜ

ጌኤሻሢ ማዒንዳጉዲ ፔቴ ኮላይ ዲንጊንቶ፤ ዩይያዲ ዳርኮ ጎም ጌኤሻያ ዳምቦ ኩንሣዎቴ። 31 ዩይ ቢያ ዲንጎ ዲንጊያና ዑዠ ዲንጊያ፡- ቢያ ኬሊ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጎሢንታ ሃኦኮ ዲንጊያንታይዳ ቃሲሢ ማሂ ዲንጊንቶ፤ ዩኖ ቆልማ ቦሂሳ ባኦዚ ባኦያ ማዒያ ኮሺ ዛጊ ዔራዎቴ።»

29

ዓኪ ሌዔ ዓርቂዎ ቦንቾ ኬሎና ዲንጎ ዲንጊሢ
(ሌዊ. ዓክ 23:23-25)

1 «ላንካሳ ዓገና ጻኤራዛ ቤርታሳ ኬሎ ታና ካኦሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ዓይጎዎ ማዶ ማዲፖቴ፤ ዩኖ ኬሎ ዛይ ዋርቂንቶን፤ 2 ቦሂሳ ባኦዚባኦ ፔቴ ዋጋኖ፣ ፔቴ ዓዳ ማራይ፣ ፔቴ ሌዔ ኩሜ ላንካይ ዓዳ ማራናይ፤ ሳዋ ታና ዋዛሳ፣ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጊንቶ። 3 ኮይሳያ ማዒ ሃኦኮ ዲንጊሢ ማዒንዳጉዲ ሪሚቲ ዛይቴና ዲርከንቴ ሸኢሹ ዲኢሊ ዲንጊንቶ፤ ዩይያ፡- ዋጋኖሢና ዋላ ሃይሣ ኪሎ ዲኢሊ፣ ዓዶ ማራዒሢና ዋላ ላምዎ ኪሎ ዲኢሊ፤ 4 ፔቴ ፔቴ ማራናኦቶና ዋላ ፔቴ ፔቴ ሙርሳ ዲኢሊ ዲንጊንቶ። 5 ጎሜ ጌኤሻሢ ዛላ ማዒ ፔቴ ኮላይ ዲንጊንቶ፤ ዩይያዲ ዳርኮ ጎም ጌኤሻያ ዳምቦ ኩንሣዎቴ። 6 ዩይ ቢያ ዲንጊያ፡- ዓገና ዓገና ቤርታሳ ኬሎይዳ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃኦኮ ዲንጊያንታይዳ፤ ሃሣ ቢያ ኬሊ ዲንጊንታ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያንታ ዑዠ ዲንጊያንታይዳ ቃሲሢ ማሂ ዲንጊንቶ፤ ዩይ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሙኡዚ ዲንጊሢ ማዒንዳጉዲ» ጌዔኔ።

ጎም ጌኤሻ ኬሎና ዲንጎ ዲንጊሢ
(ሌዊ. ዓክ 23:26-32)

7 «ላንካሳ ዓገና ጻኤራሰካፓ ታጾሳ ኬሎና ታና ካኦሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ዩኖ ኬሎ ሙኡዚ ሙዒፖቴ፤ ማዶዋ ማዲፖቴ። 8 ቦሂሳ ባኦዚባኦ ፔቴ ዋጋኖ፣ ፔቴ ዓዳ ማራይ፣ ፔቴ ሌዔ ማዒ ላንካይ ዓዳ ማራናይ፤ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሚቺ ዲንጎ ማሂ ዲንጊንቶ። 9 ኮይሳያ ማዒ ሃኦኮ ዲንጊያ ማዒንዳጉዲ ሪሚቲ ዛይቴና ዲርከንቴ ዲኢሊ ዔኪ ሸኢሹዋቴ፤ ዩይያ፡- ዋጋኖሢና ዋላ ሃይሣ ኪሎ ዲኢሊ፣ ማራዒሢና ዋላ ላምዎ ኪሎ ዲኢሊ፤ 10 ፔቴ ፔቴ ማራናኦቶና ዋላ ፔቴ ሙርሳ ዲኢሊ ዲንጊንቶ። 11 ጎሜ ጌኤሻሢ ማዒንዳጉዲ ፔቴ ኮላይ ዲንጊንቶ፤ ዩይ ዳርኮ ጎም ጌኤሻያ ዳምባ ኩንሢንታኦና ዲንጊንታ ኮሌና ሃኦኮ ዲንጊያና ዑዠ ዲንጊያናይዳ፤ ሃሣ ቢያ ኬሊ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጎሢንታይዳ ቃሲ ዲንጊንታንዳያኬ» ጌዔኔ።

ዉልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቾ ኬሎና ዲንጊንታ ዲንጊሢ
(ሌዊ. ዓክ 23:33-44)

12 «ላንካሳ ዓገና ጻኤራዛ ታጾ ደንጋሳ ኬሎና ፔቴይዳ ታና ካኦሽካኒ ቡኩንቲዋቴ፤ ዩኖ ቦንቾ ታና ቦንቾሢና ላንካይ ኬሊ ቦንቾዋቴ፤ ዩኖ ኬሎ ፔቴታዎ ማዶ ማዲፖቴ። 13 ዩይ ቦንቾኮ ቤርታሳ ኬሎና ቦሂሳ ባኦዚባኦ ታጾ ሃይሣ ዋጋኖ፣ ላምዎ

28:16 28:16 ኬሲ. ማጻ 12:1-13፤ ላሚ. ዋማ 16:1-2። 28:25 28:25 ኬሲ. ማጻ 12:14-20፤ 23:15፤ 34:18፤ ላሚ. ዋማ 16:3-8። 28:31 28:31 ኬሲ. ማጻ 23:16፤ 34:22፤ ላሚ. ዋማ 16:9-12። 29:11 29:11 ሌዊ. ዓክ 16:29-34።

ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ሌዔ ማዔ ታጾ የይደ ዓዴ ማራይ፤ ሳዎ ታና ዋዛሳያ ማዓ ሙኡዚ ዲንጊህ ማህ ዲንጊ-ዋቴ። 14 ኮይሳያ ማዔ ሃኣኮ ዲንጊያ ማዓንዳጉዲ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንቴ ሺኢቸ ዲኢሊ ዔኪ ሺኢቸ-ዋቴ፤ ዩይያ፡- ፔቴ ፔቴ ዋጋና ዋላ ሃይህ ኪሎ ዲኢሊ፡ ፔቴ ፔቴ ዓዴ ማራቶና ዋላ ላምዎ ኪሎ ዲኢሊ፡ 15 ፔቴ ፔቴ ዓዴ ማራናኦቶና ዋላ ፔቴ ሙርሳ ዲኢሊ ዲንጊ-ዋቴ፤ 16 ጎሜ ጌኤሺህር ማዓንዳ ፔቴ ኮላይ ዲንጊ-ዋቴ፤ ዩያ ዲንጊያ ቢያ ዲንጊህ ዲንጋንዳህ ቢያ ኬሊ ሚቸ ዲንጊንታ ዲንጊያንታ ሃኣኮ ዲንጊያንታ፤ ሃህ ዑዙ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጊ-ዋቴ።»

17 «ለምዓሳ ኬሎና ዓይጌያ ቦሃሳ ባኣዚባኣ ታጾ ላምዎ ዋጋና፡ ላምዎ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ሌዔ ኩሜ ታጾ የይደ ዓዴ ማራናይ ዔኪ ሺኢቸ-ዋቴ፤

18 ሃኣኮ ዲንጊያና ዑዙ ዲንጊያ፡- ዋጋና ዋላ፡ ዓዴ ማራቶና ዋላ፡ ዓዴ ማራናኦቶና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጊ-ዋቴ።

19 ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃኣኮ ዲንጊያንታ፤ ሃህ ዑዙ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጊ-ዋቴ።»

20 «ሃይህሳ ኬሎና ቦሃሳ ባኣዚባኣ ታጾ ፔቴ ዋጋና፡ ላምዎ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ሌዔ ማዔ ታጾ የይደ ዓዴ ማራናይ ዲንጊ-ዋቴ፤ 21 ሃኣኮ ዲንጊያንታ ዑዙ ዲንጊያ፡- ዋጋና ዋላ፡ ዓዴ ማራቶና ዋላ፡ ዓዴ ማራናኦቶና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጊ-ዋቴ። 22 ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃኣኮ ዲንጊያንታ፤ ሃህ ዑዙ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጊ-ዋቴ፤»

23 «የይዳሳ ኬሎና ቦሃሳ ባኣዚባኣ ታጾ ዋጋና፡ ላምዎ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ሌዔ ማዔ ታጾ የይደ ዓዴ ማራናይ ዲንጊ-ዋቴ። 24 ሃኣኮ ዲንጊያንታ ዑዙ ዲንጊያ፡- ዋጋና ዋላ፡ ዓዴ ማራቶና ዋላ፡ ማራናኦቶ ዳኮና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጊ-ዋቴ፤ 25 ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃኣኮ ዲንጊያንታ፤ ሃህ ዑዙ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጊ-ዋቴ።»

26 «ደንጋሳ ኬሎና ቦሃሳ ባኣዚባኣ ታዘጳ ዋጋና፡ ላምዎ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ሌዔ ማዔ ታጾ የይደ ዓዴ ማራናይ ዲንጊ-ዋቴ። 27 ሃኣኮ ዲንጊያንታ ዑዙ ዲንጊያ፡- ዋጋና ዋላ፡ ዓዴ ማራቶና ዋላ፡ ዓዴ ማራናኦቶና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጊ-ዋቴ። 28 ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃኣኮ ዲንጊያንታ፤ ሃህ ዑዙ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጊ-ዋቴ።»

29 «ላሃሳ ኬሎና ቦሃሳ ባኣዚባኣ ሳሊ ዋጋና፡ ላምዎ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ሌዔ ማዔ ታጾ የይደ ዓዴ ማራናይ ዲንጊ-ዋቴ። 30 ሃኣኮ ዲንጊያንታ ዑዙ ዲንጊያ፡- ዋጋና ዋላ፡ ዓዴ ማራቶና ዋላ፡ ዓዴ ማራናኦቶና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጊ-ዋቴ፤ 31 ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃኣኮ ዲንጊያንታ፤ ሃህ ዑዙ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጊ-ዋቴ።»

32 «ላንካሳ ኬሎና ቦሃሳ ባኣዚባኣ ላንካይ ዋጋና፡ ላምዎ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ሌዔ ማዔ ታጾ የይደ ዓዴ ማራናይ ዲንጊ-ዋቴ፤ 33 ሃኣኮ

ዲንጊያንታ ዑዙ ዲንጊያ፡- ዋጋና ዋላ፡ ዓዴ ማራቶና ዋላ፡ ዓዴ ማራናኦቶና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጊ-ዋቴ። 34 ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃኣኮ ዲንጊያንታ፤ ሃህ ዑዙ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጊ-ዋቴ።»

35 «ሳላሳ ኬሎና ፔቴይዳ ታና ካኣሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ዩኖ ኬሎና ዓይጎ ማደዋ ማደፖቴ፤

36 ዒዛ ዓቦ ቦሃሳ ባኣዚባኣ ፔቴ ዋጋና፡ ፔቴ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ሌዔ ማዔ ላንካይ ዓዴ ማራናይ፤ ሳዎ ታና ዋዛሳያ ማዓ ሙኡዚ ዲንጊህ ማህ ሚቸ ዲንጊ-ዋቴ፤ 37 ሃኣኮ ዲንጊያንታ ዑዙ ዲንጊያ፡- ዋጋና ዋላ፡ ዓዴ ማራቶና ዋላ፡ ዓዴ ማራናኦቶና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጊ-ዋቴ።

38 ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃኣኮ ዲንጊያንታ፤ ሃህ ዑዙ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጊ-ዋቴ።»

39 «ናኣቢ ኩንሥህንታ ዲንህ ሼኔና ዲንህ ዲንጎ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያ፡ ሃኣኮ ዲንጊያ፡ ዑዙ ዲንጊያና ፔቴዎና ዲንህ ዲንጎ ዲንጊያ ቦንቻንዳጉዲ ጌይንቴ ቦንቻ ኬሎና ታኦም ዔኪ ሺኢቸ-ዋቴ» ጌዔ።

40 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ባኮ ቢያ ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ዩያይዲ ኬኤዜ።

30

ናኣቢ ዛላ ዓይህንቴ ዳምቤ

1 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ፃጸኮ ሱኡጎም፡- «ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዓይህ ዓይህያ ያዲኬ፤ 2 ፔቴ ዓሲ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ፔቴ ባኣዚ ዲንጎኒ ናኣቤቴ፡ ሃህ ፔቴ ባኣዚ ማዳኒ ጫኦቄቴ ማዳንዳኔ ጌዔ ባኮ ኩኩንሥንጎ፤ ያዲዳንዳኔ» ጌዔ ባኮ ሃሾፓ።

3 ሎይባኣያ፡ ዓዴ ማኣራ ዓኣ ዉዳር ናይ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ፔቴ ባኣዚ ዲንጎንዳኔ ጌይ ናኣቤቴ፤ ሃህ ፔቴ ባኣዚ ማዳንዳኔ ጌይ ጫኦቄቴ፡ 4 ዓዴ ዩያ ዋይዘያ ላኣጊባኣያ ማዔቴ ጫኦቄ ባኮዎ ማዎም ናኣቤ ናኣቦ ኩንሥንዳያ ኮይሳ። 5 ጋዓንቴ ዓዴ ዩያ ባኮ ዋይዘያ ዒዛ ናኣቤ ባኮ ኩንሥ-ዋጉዲ ላኣጋያ ማዔቴ ናኣቦ ኩኩንሥንጎ ጌይሳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዒዛ ዩያ ናኣቦ ኩንሥንጎ ዳንዳዒባኣህ ዓዴ ባኣዚ ላኣጊም ማዔህር ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዒዛም ዓቶም ጋዓንዳኔ» ጌዔ።

6 «ሎዒባኣ ላኣሊ ዔሬያ ማዔቴያ ማለባኣያ ደቢንቴ ናኣቤያ ማዔቴ፡ ሃህ ዔኤቢ ማዳኒ ጫኦቄሰካፓ ሎዔያ ማዔቴ፡ 7 ዓኒ ዩያ ባኮ ዋይዘያ ላኣጊባኣያ ማዔቴ ናኣቦ ማዔቴያ ዒዛ ጫኦቄ ባኮ ኩንሥንጎ ኮይሳ። 8 ዓኒ ዩያ ዋይዘያ ዒዛ ላኣጌቴ ጋዓንቴ ዒዛ ኩኩንሥንዳያ ኮይሳ፤ ጌይሳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዒዛ ናኣቦ ኩንሥንጎ ዳንዳዒባኣህ ዓኒ ዒዛ ላኣጌም ማዔህር ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዒዛም ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ 9 ዓኒ ሃይቄ ላኣሊ-ታቴያ ዓንጂንቴ ኬሰኬ ላኣሊ ዓይጎጉዳ ናኣቢ ማዎም ማዳንዳኔ ጌይ ጫኦቄ ባኣዚ ኩንሥንዳያ ኮይሳ። 10 ሎዔ ላኣሊ ናኣቢ ናኣቤቴ፡ ሃህ ዔኤቢ ማዳንዳኔ ጌይ ጫኦቄቴ፡ 11 ዓኒ ዩያ ዋይዘ ዒዛ ላኣጊባኣያ ማዔቴ ዒዛ ናኣቤ ባኮ፡ ሃህ ማዳንዳኔ ጌዔ ባኮ ኩንሥንዳያ ኮይሳ፤ 12 ዓኒ ዩያ ባኮ ዋይዘያ ዒዛ ናኣቤ ባኮ ኩንሥ-ዋጉዲ ላኣጌቴ

30:2 30:2 ላሚ. ዋማ 23:21-23፤ ማቲ. 5:33።

ኩኩንህንጎን ገይሳ ባአዚ ባአሴ፤ ዲዛ ዬያ ናአቦ ኩንህን ዳንዳዲባአህ ዓኒ ዲዛ ለአገም ማዕረህ ርንገና ርንገ ጎዳ ዲዛም ዓቶንጎ ጋዓንዳ።
 13 ዲዛኩ ዓኒ ዲዛ ናአቤ ናአቦ ቃራኬ ጋዓን፤ ሃሃ ዲዓኒ ዳንዳዓ። 14 ጋዓንቴ ዲዛኩ ዓኒ ዬያ ዋይዜ ከላፓ ዓርቃዎ ዲዓ ገሰተባአያ ማዕቴ ዲዛ ናአቤ ባኮና ማዳኒ ጫአቄ ባኮ ኩንህን ኮይሳ፤ ዓይጎር ገዔቴ ዲዛ ዬያ ዋዋይዛዎ ዲዓ ገሰተባአህ «ቃራኬ ገዔኔ» ገይዎ ዔርዛሂርኩ።
 15 ጋዓንቴ ዲ ዋይዜሰካፓ ማርገ ዲዓዎ ዲዓ ገሰተ ለአጋያ ማዕቴ ዬይ ናአባ ኩሙዋዎ ዓቲሂር ያክጠገንታንዳሂ ዲዛኩ» ገዔኔ።

16 ለውዋዎ ዓዶ ማአራ ዓአ ወዲር ናይ ማዕቴያ ለዔ ለአሊ ናአቢ ናአቤቴ፤ ሃሃ ዔኤቢ ማዳንዳኔ ገይ ጫአቄቴ ዓዶና ዓኒና ማዳኒ ዳንዳዓ ባኮ ዘሎ ርንገና ርንገ ጎዳ ሙሴም ዲንጌ ዳምባ ያዲኩ።

31

ሚዲያሜ ዓሳ ያሎና ያሎ

1 ርንገና ርንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዑፃ ዔያታ ማዳ ገሮ ማዳ ዘሎር ሚዲያሜ ዓሳ ኮሚ ኮፂ፤ ኔ ዬያይዳሰካፓ ሃይቃንዳኔ» ገዔኔ።

3 ዬያር ሙሴ ዳርም፡- «ሚዲያሜ ዓሳ ርንገና ርንገ ጎዳም ፑርታ ማዳ ማዳ ዘሎ ዔያቶይዳ ያልዚ ቡሊ፡ ኮሚ ኮፂ፤ ያልዘም ገእገገቴዎቴ፤ 4 ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ፃጳ ማአራፓ ፔቴ ፔቴ ሺያ ያላንዳ ዓቲንቄ ዶኑሪ፡ ያሎም ዳኩዋቴ» ገዔኔ።

5 ዬያር ፔቴ ፔቴ ፃጳፓ ፔቴ ሺያ ሺያ ዓሳ፤ ዋሊ ዑፃ ታጶ ላም ሺያ ዓሳ ያሎም ገእገገቴ።

6 ቄኤሳሂ ዓላዜሪ ናአዚ፡ ፒንሃሴ ዬያ ዓሳ ዔከ ያሎር ዓአዳንዳጉዲ ሙሴ ዳኩ፤ ፒንሃሴ ዲማና ገኤዠ ማአርይዳ ዓአ ያኑሰም ዲማዳ ባኮንታ ያሎም ዓሳ ዔኤሊ ገእገገ ማህሂንታ ኩጫ ዔኩኔ። 7 ዬካፓ ርንገና ርንገ ጎዳ ሙሴም ዓይሂ ጎይዎና ሚዲያሜ ዓሳይዳ ዔያታ ያልዚ ቡሊ ዓቲንቄ ቢያ ዎዳ። 8 ዲማና ሚዲያሜኮ ዶንጎ ካአታ ሃይቄ፤ ዬያታ፡- ዔዋ፡ ሬቄሜ፡ ፀራ፡ ሁሪንታ ሬባዒ ገይንታያኩ፤ ቃሲ ዔያታ ቢዖሪ ናአዚ ባአላአሜያ ዎዳ።

9 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ሚዲያሜ ዓጮ ለአሎንታ ናአቶዋ ዲዒ ዔኩኔ፤ ባአቶንታ ማራቶንታ ዋአርንታአ ዔኩኔ፤ ዔያቶኮ ቆሎዋ ቢያ ቡሪ ዔኩኔ። 10 ዔያቶኮ ካታምና ጉርደዋ ቢያ ሚቹ፤ 11 ዔያታ ዲዒ ዔኩ ዓሳንታ ቆልሞንታ ሃንጎ ባኮዋ ቢያ ቡኩሲ ዔኩ፤ 12 ዮርዳኖሴ ዎር ሱካ፡ ዲያርኮኮ ሆታ ዓአ፡ ሞዓአቤ ቦኦይዳ ዲንኪ ዳዒ ዓአ ሙሴና ዓላዜሪና፤ ዬያጉዲ ዳራ ቢያሂ ዓአ ቤዘ ሙኩኔ።

ያሎ ዓሳኮ ማዒ ሙኪያ

13 ሙሴንታ ዓላዜሪንታ ሃንጎ ዳርኮዋ ሱኩጋ ያሎ ዓሳ ጎይሂ ዔካኒ ኬሰኩኔ፤ 14 ዲማና ሙሴ ያላፓ ማዒ፡ ፖኦሊሶኮ ሱኩጎ ዑፃ፤ ገይዎ፡- ሺዮ ዓሳ ዓይሂ ዓሳና ጃኤቶ ዓሳ ዓይሂ ዓሳናይዳ ዳጋዳዎ፤ 15 «ላአሎ ቢያ ዎዳዎዎ ዲንሂ ዓይጎር ሃሺይ? 16 ቤርታ ፔዖሪዳ ኑ ዓአንቴ ባአላአሜ ዘር ዋይዚ ዳራ ያኑሲ ጉሙርቄዎ ሃሻንዳጉዲ ማህሂ ለአሎታሂ ዲንሂ ዋሊያ? ያኑሲ ዳር ዑፃአ

ዎዳ ዶርዓሂ ዔከ ዬይሲሴሂ ዬያ ዳቢንቶኩ፤ 17 ዬያር ሃሂ ዓቲንቄ ናአቶ ቢያ፤ ሃሂ ዓቲንቄና ኮአሜ ለአሎዋ ቢያ ዎዳዎቴ። 18 ጋዓንቴ ኩሙዎ ወዲር ናአቶ ዎዳዎዎ ዲንሂር ማሂ ሃሹዋቴ። 19 ዲንሂ ባአካፓ ዓሲ ዎዳ ዓሲ ማዕቴያ ሌሲ ካአሜ ዓሲ ቢያ ለንካይ ኬሊ ሄላንዳአና ጉርዳፓ ዙላ ዳዎንጎ፤ ሃይሂሳ ኬሎና ለንካሳ ኬሎናይዳ ዲንሂንታ ዲንሂ ዲዒ ዔከ ሙኩ ለአሎ ገኤሹዋቴ። 20 ዬያጉዲ ዓይጎ ማአዎዎ ማዎም ዲልዒና፡ ዎአሪ ጋፓኔና፤ ሃሂ ገንሂ ሚሂና ኮሺንቴ ባአዚ ቢያ ገኤሹዋቴ» ገዔኔ።

21 ቄኤሳሂ፡ ዓላዜሪ ያላፓ ማዒ ዓቲንቄም ሂዚ ገዔኔ፡- «ርንገና ርንገ ጎዳ ሙሴም ዲንጌ ዎንኮ ዳምባ ያዲኩ፤ 22-23 ዎርቄ፡ ቢራ ዓንገ፡ ሞኦና ዓንገ፡ ዓንገ፡ ቆርቆሪ፤ ሃሂ ገንሂ ዲርሳሴ ገይንታ ዓንጎንታ ዬያጉዳያ ታሚ ሚቹ ዔኤቢ ዎኦቱዋ ባአዚ ቢያ ታሚና ሚቹንቴ ገኤሸካንዳያ ኮይሳ፤ ታሚ ሙዓ ባኮ ጋዓንቴ ቢያ ገኤሺዎ ዳምባም ገሂንቴ ዋአዎና ማሰኪ ገኤሹዋቴ። 24 ለንካሳ ኬሎና ዓፒሎ ዲንሂኮ ማሰኩዋቴ፤ ዬካፓ ዳምባ ጎይዎና ገኤሸኩያ ዲንሂ ማዕሂር ጉርዶ ገላኒ ዲንሂ ዳንዳዓ።»

ዳዒንቴ ዔከንቴ ባኮ ገሸኪሂ ዘላ

25 ርንገና ርንገ ጎዳ ሙሴም፡- 26 «ኔናንታ ዓላዜሪንታ ዓሳኮ ሱኩጎ ማዒ ሃንጎ ዓሳንታ ዋላ ማዒጋፓ ዲዒ ዔከ ሙኩና ዓሳንታ ቆልሞንታ፤ ዬያጉዲ ዔከ ሙኩና ባኮ ቢያ ፓይዳዎቴ። 27 ዬያ ላምዎ ቤሲ ፓቂጋፓ ፔቴዘይዳ ፓቂንቴዘ ያሎ ዓአዲ ሙኩ ዓሳም፤ ላምዓሳዘ ሃንጎ ዓሳም ዲንጉዋቴ። 28 ፖኦሊሶም ገይንቴሂዳፓ ዲዒንቴ ዓሳኮ ዶንጎ፤ ጃኤታፓ ፔቴማ፤ ዬያጉዲ ባአቶይዳፓ፡ ሃርይዳፓ፡ ማራቶና ዎአርናይዳፓ ዶንጎ ጃኤታኮ ፔቴ ኩቹ ማዓማ ዔከ ታና፡ ርንገና ርንገ ጎዳሂም ዲንጎ ባአዚ ማሂ ዲማሲ ዲንጉዋቴ፤ 29 ታና፡ ርንገና ርንገ ጎዳሂም ዲማ ዲንገሂ ማሂ ቄኤሳሂ ዓላዜሪም ዲንጉዋቴ። 30 ሃንጎ ዳርም ዲንገንቴሂዳፓ ዲዒንቴ ዓሳኮ ዶንገታሚ ዓሲፓ ፔቴማ፤ ዬያጉዲ ባአቶፓ፡ ሃርይዳፓ፡ ማራቶንታ ዎአርንታይዳፓ ዲማሲ ታአም ዲማዳያ ማዒ ታአኒ ዲንሂና ካአማ ማአርኮ ሱኩጎ ማዒ ሌዋ ዓሳም ዲንጉዋቴ» ገዔኔ። 31 ሙሴንታ ዓላዜሪንታ ርንገና ርንገ ጎዳ ዔያቶ ዓይሂ ባኮ ቢያ ማዳ።

32-35 ዔያታ ፔኤም ማሂ ዔከ ባኮዋ ገዳ ቃሳዘ ዔያታ ዲዒ ዔከ ሙኩ ባካ ያዲኩ፡- ላሆ ጃኤታና ለንካይታሚ ዶንጎ ሺያ ማራይና ዎአሪና፡ ለንካይታሚ ላምዎ ሺያ ባይ፡ ላሂታሚ ፔቴ ሃሪና ሃይሂታሚ ላምዎ ሺያ ኩሙሂ ወዲር ናይናኩ። 36 ዲዒንቴ ዔከ ሙኩና ባካፓ ዘላ ያሎ ያሊ ሙኩ ዓሳም ዲንገንቴያ ማዓዛ ዬይ ባካ ሃይሂ ጃኤታና ሃይሂታሚ ለንካይ ሺያና ዶንጎ ጃኤታ ዎአሪና ማራይናኩ። 37 ዬያቶይዳፓ ላሆ ጃኤታና ለንካይታሚ ዶንጎንሂ ርንገና ርንገ ጎዳም ዲንጎ ባአዚ ማዒ ዲንገንቴ፤ 38 ያሎ ያሊ ሙኩ ዓሳም ዲንገንቴ ባአቶኮ ፓይዳ፡- ሃይሂታሚ ሺያ ማዓዛ ዬያቶይዳፓ ለንካይታሚ ላምዎንሂ ርንገና ርንገ ጎዳም ዲንጎ ባአዚ ማዒ ዲንገንቴ፤ 39 ሃሂ ፖኦሊሶም ዲንገንቴ ሃራ ሃይሂታሚ ሺያና ዶንጎ

31:16 31:16 ገረ. ማገ 25:1-9።

ጭታና ማዕዛ ይያቶይዳፓ ላሃታሚ ፔቲ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎ ባአዚ ማዒ ዲንገንቴያክ፤ 40 ሃሃ ፖኦሊሶም ዲንገንቴ ኩሙዖ ዉዲሮ ናአቶኮ ገሮዳ ታጳ ላሆ ሺያ ማዕዛ ይያቶይዳፓ ሃይሀታሚ ላምዖንሃ ናንገና ናንገ ጎዳ ማደም ዲማደያክ። 41 ይያሮ ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዛ ዓይሃ ጎይዖ ዲንጎ ባኮ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማ ዲንገሂ ማሃ ዓላዜሬም ዲንገኔ።

42 ሃንጎ ዳሮም ዲንገንቴሂ ሶሎ ያሌ ዓሶም ዲንገንቴሂና ሞላ ሃኮ ማዕ ባአዚክ፤ 43 ይይያ፡- ሃይሃ ጭታና ሃይሀታሚ ላንካይ ሺያና ደንጎ ጭታ ማራይና ሞአሪና፤ 44 ሃይሀታሚ ላሆ ሺያ ባይ፤ 45 ሃይሀታሚ ሺያና ደንጎ ጭታ ሃራንታ፤ 46 ታጳ ላሆ ሺያ ኩሙሂ ዉዲሮ ናይንታክ። 47 ይያ ባኮይዳፓ ሙሴ ደንገታሞ ዓሶፓ ፔቲማ፤ ይያፓዲ ሃሃ ደንገታሞ ቆልማፓ ፔቲማዕኪ ዓኪ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሃ ጎይዖና ያኦሲ ዳሮና ካአማ ማአሮኮ ሱኡጎ ማዕ ሌዊ ዓሶም ዲንገኔ።

48 ይካፓ ፖኦሊሶኮ ሺዮ ሺዮና ጭቶ ጭቶና ዓይሃ ዓሳ ሙሴ ኮይላ ሙከ፡- 49 «ጎደሂዮ! ኦኡኒ ዓይሂ ሞይሂ ፖኦሊሶ ቢያ ኦ ገይደ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቲታፓ ፓጩያ ባአሴ፤ 50 ይያሮ ኦኡኒ ፔቲ ፔቲሂ ዔኬ ሞርቆ ፓልማሂ፤ ገይዖ፡- ቶካ ዓአሆ ጋሞ፡ ኩሙ ጋሞ፡ ከኤሎ ከኢራሂ፡ ሞያ ዓአሆ ባኮንታ ሆላ ማአዖሂንታ ቢያ ጎሞ ኦኡኮ ጌኡሻንዳፓዲ ጎደም ዲንጎ ዲንገሂ ማሃ ኦ ዔኪ ሙከኔ» ጌዔ። 51 ሙሴና ዓላዜሬና ፓልሞ ማሂ ማከንቴ ሞርቆ ቢያ ዔኬ። 52 ያሎ ያላ ሺዮ ዓሶ ዓይሂዘንሂና ጭቶ ዓሶ ዓይሂዘንሂናይዳፓ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገሂ ማዒ ዲንገንቴ ሞርቆኮ ዳኤሁማ ላምዖ ጭታ ኪሎ ማዕያክ። 53 ፖኦሊሶኮ ሱኡጎ ማዒ ባአደሎ ዓሳ ጋዓንቴ ዲዒ ዔኪ ሙከ ባኮ ፔኤሮ ማሂ ዔኬ። 54 ይያሮ ሙሴና ቁኤሳሂ፡ ዓላዜሬና ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጳቂሂ ማአዳንዳፓዲ ያሎ ያላ ሺዮ ዓሶና ጭቶ ዓሶና ዓይሂ ዓሶፓ ሞርቆ ዔኪ ያኦሲ ዳሮና ካአማ ዓፒላፓ ማከና ማአሮ ጌልዜ።

32

ዮርዳኖሴኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓአ ዓሶ (ላሚ. ሞያ 3:12-22)

1 ርኦኤሌና ጋአዳ ማአሮ ዓሶናኮ ሚርጌ ቆልሞ ዓአሂር ያዕዜሬና ጌሌዓዳና ዓጫ ቆልሞም ገኢጋያ ማዕሂ ዛጋዖ፡- 2 ሙሴንታ ዓላዜሬንታ ዳሮኮ ሱኡጎ ማዕ ሃንጎ ዓሶ ኮይላ ዳንዲ፤ 3-4 «ሃይ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔካንዳፓዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማአዳ፡- ዓፃሮቲ፡ ዲሶኔ፡ ያዕዜሬ፡ ኒሚራ፡ ሃሴሶኦ፡ ዔልዓሌ፡ ሲቢማ፡ ኔሶንታ፡ ቤዖኔንታ ካታሞኮ ዓአ ሳዓ ቆልሞም ገኢጋያክ፤ ኦኡኮ ሚርጌ ቆልሞ ዓአ፤ 5 ዲንሂ ኦና ሶንቼያ ማዕያታቴ ይኖ ሳዖ ኦና ዲንሂኮ ዓይሎም ኦ ዓጪ ማሂ ዲንገሞቲ፤ ዮርዳኖሴ ሞሮ ሱኮ ኦ ፒንቁ ዲኡካ ዳዓንዳፓዲ ኦና ዳኪፖቴ» ጌዔ።

6 ሙሴ ዔያቶም ማሃ፡- «ዲንሂ ዲጊኖ ማዕ፡ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎይዳ ዓአዳዛ ዲንሂ ሃይካ ዓታኒ ኮዓ? 7 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዮርዳኖሴና ፒንቁ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶም ዲንገ ዓጫ ጌሎሞፓዲ ዓይጋ ዲንሂ ጎጳ ዔያቶኮ ሞአዲሳይ?

8 ሃያኮ ቤርታ ይኖ ዓጩሎ ዳንዲ ሙራንዳፓዲ ቃዴሴባርኔይዳፓ ታ ዔያቶ ዳኬ ሞዶና ዲንሂኮ ዓይንሂ ዲማይዳ፤ 9 ዲማና ዔያታ ዳንዲ ዔሸኮሌ ዳኦጮ ሄላንዳኦና ዓጩሎ ዛጌ፤ ጋዓንቴ ዲኡካፓ ዔያታ ማዕዖ ዳራ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንገ ሳዔሎ ጌሎሞፓዲ ዓሶኮ ጎጳ ሞአዲሳ ባአዚ ከኤዜ። 10-11 ይኖ ከሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ሚርጌና ዳጋዳ፡- ታና ዔያታ ጉሙርቁ ደዲ ዳዒባአሂር ገብፃ ዓጫፓ ከሰከ፡ ሌዓ ላማታሚና ይካፓ ዑሃ ማዕ ዓሲ ቢያ ታኢ ዓብራሃማና ይካቆም ሃሃ ያይቆኦም ዲንገንዳኔ ጌዔ ዓጫ ፔቲታፓ ጌላንዳሞአሂ ታ ጫአቁ።» 12 ይይ ጫአቁማ፡- ያኦሲም ጉቤ ዲናፓ ዓይሂንታያ ማዕ፡ ቁኔዛ ዓጫ ዓሂ ዪፑኔ ናአዚ ካአሌቤና ኔዊ ናአዚ ዲያሱናፓ ዓታዛ ሃንጎ ዓሶ ቢያሂዳ ማዲንቴ ኩማንዳያክ። 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ዳሮ ዑፃ ሚርጌና ዳጋዲ ዔቁሂር ይና ያኦሲ ያዩሴ ሸይንታ ቢያ ኩዳንዳያ ሄላንዳኦና ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ዓሲ ናንጉሞ ዳሙሎይዳ ማታዲ ዔያታ ሃንታንዳፓዲ ማሃ፤ 14 ሃሃ ዲንሂያ ዲንሂኮ ዓይንሂ ቤዛ ከሰከ፡ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ዔኪ ሙከኒ ገኢገንቴ ጎሚ ማዳ ሸይንቴ ማዕ። 15 ዲንሂ ርኦኤሌና ጋአዳና ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃሂ ጋዓ ገንፃ ዓአዲያ ዲንሂ ዲፃቴ ዲዚ ሃሃ ሃያ ዳሮ ዓሲ ናንጉሞ ዳሙሎይዳ ሃሻንዳኔ፤ ይያሮ ዔያቶይዳ ሄላ ባይሲንቶ ዛሎ ዲንሂ ያኦጪንታያ ማዕንዳኔ» ጌዔ።

16 ይካፓ ሃሃ ዔያታ ሙሴ ኮይላ ሙከ፡- «ቤርታዲ ሃካ ኦኡኮ ቆልሞም ሞአሂ፤ ሃሃ ኦኡኮ ናአቶማኦ ኦኡኒ ካታማ ማከሞ፤ 17 ይያይዳሰካፓ ኦኡኮ ዲጊኖ፡ ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ሞላ ያሎሮ ዓአዲና ዔያቶሮ ማዕ ሳዔሎ ጌሌ ዔያታ ዳዓንዳያ ሄላንዳኦና ቤርታ ከሰከ ያልታኒ ኦ ገኢገንቴንዳኔ፤ ኦኡኒ ይያይዲ ማዒ ሙከንዳያ ሄላንዳኦና ኦኡኮ ናአታ ሂዲ ኦ ደዲሺ ዲርቁ ማከ ካታሞይዳ ዳዓንዳኔ፤ ሃኖ ዓጫይዳ ናንገ ዓሳ ሙከ ዔያቶይዳ ፑርታ ባአዚ ሄላሳኒ ዳንዳዲሞሴ። 18 ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዔያቶም ዲንገንቴ ሳዖ ዳንፃንዳያ ሄላንዳኦና ኦኡኒ ኦ ማአሪ ማዕዓከ፤ 19 ኦኡኒ ኦም ማዕንዳ ቤሲ ሃካ፡ ዮርዳኖሴ ሞሮኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዔኬሂር ሰካ ዔያቶም ዲንገንታ ሳዓፓ ፔቲታፓ ቤሲ ኦ ዔካዓከ» ጌዔ።

20 ሙሴ ዔያቶም፡- «ይይ ዲንሂ ጌዔ ባካ ጎኔታቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ያሎ ያላኒ ዳንዲር ሃይካ ገኢገንቴሞ። 21-22 ዲንሂዳፓ ያሎ ያላንዳ ዓሳ ቢያ ዮርዳኖሴ ሞሮና ፒንቁ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሂ ጎይዖና ኦኡኮ ሞርኮይዳ ያልዚ ቡሊ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ባሺ ዔያቶኮ ሳዖ ዔካንዳያ ሄላንዳኦና ያልታንዳያ ኮይሳኔ፤ ይያ ዲንሂ ማዳሰካፓ ማዕኒ ዳንዳዓኔ፤ ይያይዳቴ ያኦሲንታ ዲንሂኮ ዲጊኖ ዲሰራዔኤሌ ዓሶንታም ማዲኒ ኮይሳ ባኮ ዲንሂ ማዳኔ ገይሂከ፤ ይካፓ ዮርዳኖሴ ሞሮኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓአ ሳዓ ዲንሂር ማዕሂ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሂም ጎናሲ ዔርዘንዳኔ። 23 ዲንሂ ጌዔ ባኮ ማዲ ኩንሂባአቴ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንሂ ዓይሂንቶ ዲፃ ዳቢንቴያ ማዕንዳሂ ላቲ

ታ ዲንሚም ኬኤዛኔ፤ ዬያ ዳቢንቶ ዛሎና ማታ ዲንሚ ሄላንዳሚያ ዔሪ ደቡብ። 24 ዬያሮ ዲንሚኮ ካታሞና ዲንሚኮ ቆልሞማኦ ሞኦሚ ዲርቁዋቱ፤ ጋዓንቴ ዲንሚ ማዳንዳኔ ጌዔ ባኮ ማዲ ኩንሁቀቱ» ጌዔኔ።

25 ጋኦዳና ሮኦቤኤሌና ዓሳ፡- «ኑ ጎዳሚዮ! ኔኑና ዓይሚ ጎይያ ቢያ ኑ ማዳንዳኔ። 26 ኑኡኮ ላኦላ፣ ናኦታ፣ ባኦቶንታ ማራቶንታ ሃይካ ጌሌዓዳይዳ ዳዓንዳኔ ጌይሚኮ፤ 27 ኑኡኒ ቢያሚ ጋዓንቴ ኔ ዓይሚ ጎይያና ያሎሮ ጌኢጊንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳዋ ጎይያ ያልታኒ ሱኮ ኑ ፒንቃንዳኔ» ጌዔኔ።

28 ዬያሮ ሙሴ ቁኤሳሚ፡ ዓላዜሪና ኔዋ ናኦዚ ዲያሱና ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዳሮኮ ፃጸ ፃጸ ሱኡጎሞ ዬያ ዓሰሞ ማዓ ዓይሚ ሃዚ ጌይ ዓይሚ፡-

29 «ጋኦዳና ሮኦቤኤሌና ዓሳ ዮርዳኖሴ ዎሮና ፒንቁ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያሊሳ ያሎሞ ጌኢጊንታያ ማዓ፡ ዔያቶ ማኦዳና ዓጩሎ ጌሊ ዲንሚ ዔካያ ማዔቴ ጌሊዓዳ ዓጩ ዔያቶ ዓጩ ማሃ ዔያቶሞ ዲንጉዋቱ። 30 ዮርዳኖሴና ፒንቁ፣ ዲንሚና ዎላ ያሎይዳ ዓኦዳሞ ዔያታ ማዔቴ ጋዓንቴ ዓዳ ዲንሚጉዲ ካኦና ናጩይዳ ዔያቶሮ ማዓ ሳዓ ዔያቶሞ ዲንጊንቶንጎ።»

31 ጋኦዳና ሮኦቤኤሌና ዓሳ፡- «ኑ ጎዳሚዮ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑና ዓይሚ ባኮ ቢያ ኑ ማዳንዳኔ፤

32 ዲዚ ኑና ዔኪ ዓኦኪ ዓኦኪ ጎይያና ካኦና ናጩ ኑ ፒንቃንዳኔ፤ ሃካ ዮርዳኖሴ ዎሮኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኦ ሳዓ ኑሞ ማሃኒ ያሎይዳ ኑ ዳንዳንዳኔ» ጌዔኔ።

33 ዬያሮ ሙሴ ዓሞራ ዓጩ ካኦቲ ሲሆኔና ባኦሳኦኔ ዓጩ ካኦቲ ያጌናኮ ዓጩ፤ ሃሃ ዔያቶ ዓጩኮ ኮይላ ዓኦ ካታሞንታ ዓጩዎ ጌዳ ቃሲ፤ ጋኦዳና ሮኦቤኤሌ ዓሰናሞ፡ ዬያጉዲ ሚናኦሴ ዓሰማኦ ዛሎ ዲንጌኔ፤ 34 ጋኦዳ ዓሳ፡- ዙሎ ቢያ ዲርቆና ዲሶኔ፡ ዓፃሮቴ፡ ዓሮዔኤሪ፡ 35 ያፅሮትሾፓኔ፡ ያዕዜሪ፡ ዮግቤሃኔ፡ 36 ቤትኒሞራኔንታ ቤትሃራኔ ጌይንታ ካታሞ ጌንሃ ኮሺ ማዚ ባኦቶማኦ ባርታ ዲርቁኔ። 37 ሮኦቤኤሌ ዓሳ፡- ሃሴቦኦኔ፡ ዔልዓሌ፡ ቁሪያታይሚ፡ 38 ኔሶኔ፡ ጌንፃፓ ሱንፃ ላኦሚንቴ ባዓልሚያኔና ሲቢማ ካታሞ ጌንሃ ኮሺ ማዚኔ፤ ዔያታ ዬያ ጌንሃ ኮሺ ማዚ ካታሞሞ ዓኪ ሱንሚ ጌሄኔ። 39 ሚናኦሴ ናኦዚ ማኪሪ ማኦሮ ዓሳ፡- ጌሌዓዳ ዓጩ ያሊ ዔኤኔ፤ ዲኢካ ናንጋ ዓሞራ ዓሰዋ ዳውሴኔ። 40 ዬያሮ ሙሴ ጌሌዓዳ ዓጩ ማኪሪ ማኦሮ ዓሰሞ ዲንጌሞ፡ ዔያታ ዲኢካ ናንጌኔ። 41 ሚናኦሴ ማኦሮ ዓሰፓ ያዒሪ ጎይሚ ፔቴ ፔቴ ፑርዳይዳ ያልዚ ቡሊ ዬኖ ፑርዳ ዔካዮ፡- «ያዒሪ ፑርዳ» ጌይ ሱንሚ ጌሄኔ። 42 ናባሄ ጎይሚ ሃሃ ቁናቴ ጌይንታ ካታሞና ኮይላ ዓኦ ፑርዳናይዳ ያልዚ ቡሊ ባሺ ዔኤኔ፤ ዬያ ቤዘኮ ሱንፃ «ናባሄ» ጌይ ፔ ሱንፃ ጌሄኔ።

33

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጌብፂፓ ሞዓኦቤ ሄላንዳኦና ሃንቴ ጎይያ

1 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔኤኮ ፃጸና ፃጸና ፓቁንቲ ሙሴና ዓኦሮኔና ዔያቶ ዔኪ ዓኦዳሞ ጌብፂፓ

ኬሰካዎ ዳንዲ ዳንዲ ዳዔ ቤዘ ዔርዛ ሃይሳ ያዲከ፡- 2 ዲማና ዔያታ ዳንኪ ዳንኪ ዳዔ ቤዘኮ ሱንፃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሚ ጎይያ ሙሴ ፃኦፔኔ።

3 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጌብፂ ዓጩፓ ኬሰከሚ ሌዎኮ ቤርታሳ ዓጊና ፂኤሪንቴ ታጾ ዳንጋሳ ኬሎና ጌይያ ዑሃ ዓኦዲያ ቦንቾ ኬሎኮ ጉቶኬ፤ ጌብፂ ዓሳ ቢያ ሆታ ዔያቶ ዛጋንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ካፔሞ ራሞሴ ካታሞፓ ዔያታ ኬሰከኔ፤ 4 ጌብፂ ዓሳ ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ዎዴ፡ ቶይዶ ናኦቶ ዳኡካኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያይዲ ዎጊ ጌብፂ ዓጩ ካኦሽኪንታ ያኦዛ ፓሁዎያ ማዔሚ ዔርዜኔ።

5 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ራሞሴይዳፓ ዔቁ ዳንዲ ሱኮቴይዳ ዳንኪ ዳዔኔ፤ 6 ዬካፓ ዔቁ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎኮ ጋፒንፃይዳ ዓኦ ዔታሚ ጎዮ ቤዛ ዳንኪ ዳዔኔ፤ 7 ጌንሃ ሃሃ ባዓልፃፖኔኮ ባኪ ኬሰካ ባንፃ ዓኦ ፒሃሂሮቴ ባንሚ ማዔ ሚግዳሌ ዓጩኮ ሆታ ዳንኪ ዳዔኔ፤ 8 ዬኖ ቤዛፓ ዔቁ ዘቁ ባዘና ፒንቃዎ ሹሪ ቦኦሎ ሙኤኔ፤ ዬኖይዳፓ ሃይሃ ኬሊ ሃንታዎ ማኦራ ጎዮ ቤዛ ዳንኪ ዳዔኔ፤ 9 ማኦራይዳፓ ዔቁ ታጾ ላምዎ ዎኦሚ ዓልቃ ቤሲና ላንካይታሚ ቴምሪ * ሚሚ ዓኦ፡ ዔሊሚ ዳንዲ ዲኢካ ዳንኪ ዳዔኔ።

10 ዬኖ ቤዛፓ ሃሃ ዔቁ ዘቁ ባዘ ኮይላ ዳንኪ ዳዔኔ፤ 11 ዘቁ ባዘ ኮይላፓ ዔቁ ዓሲ ናንጉዎ ሲና ዳውሎይዳ፤ 12 ሲና ቦኦላፓ ዔቃዎ ዳፒቃ ጎዮ ቤዛ፤ 13 ዳፒቃፓ ጌንሃ ዔቁ ዓሊሹይዳ፤ 14 ሃሃ ዓሊሹይዳፓ ዔቃዎ ዑሽኮ ዎኦሚባኦ፡ ሬፕዲሚይዳ ዳንኪ ዳዔኔ።

15-37 ሬፕዲሚይዳፓ ዔቁ ዳንዲ ሆኦሪ ዳኮ ሄላንዳኦና ዔያታ ዳንኪ ዳዔ ቤዛ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ቤዘከ፡- ዓሲ ናንጉዎ ሲና ዳውላ፡ ቁብሮት ሃትዓዎ ፣ ሃፃሮቴ፡ ሪቲማ፡ ሪሞንፔሪዜ፡ ሊቢና፡ ሪሳ፡ ቁሃላታ፡ ሸፔሪ ዳኮ ኮይላ፡ ሃራዳ፡ ማቅህሎቴ፡ ታሃቴ፡ ታና ሚትቃ፡ ሃሽሞና፡ ሞሴሮቴ፡ ቤኔያዕቃ፡ ሆርሃጌድጋኦዳ፡ ዮፅባታ፡ ዓብሪና፡ ዔፂዮንጋብሪ፡ ፂኔ ቦኦሎይዳ፤ ጌይፃ፡ ቃዴሴይዳ፡ ዔዶኦሚ ዓጩኮ ዛጳ ዓኦ ሆኦሪ ዳኮ ኮይላ ዳንኪ ዳዔኔ።

38-39 ቁኤሳሚ ዓኦሮኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሚሞ ሆኦሪ ዳኮ ኬሰከ፡ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጌብፂ ዓጩፓ ኬሰከንቴ ያይዲታማሳ ሌዎኮ ዳንጋሳ ዓጊና ፂኤሮ ፂኤሪ ዓሰና ለዓ ዓኦካኮ ፂኤታና ላማታሚ ሃይሃ ማዔንቴ ዲኢካ ሃይቁኔ።

40 ዲማና ካኦና ናጩ፡ ዶኦሎ ዛሊና ዓኦ ዓራዳ ዓጩይዳ ናንጋ፡ ካኦና ናሲ ማዔያታዎ ዓራዳ ዓጩኮ ካኦቲሰኬይ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሙኤሚ ዎይዜኔ።

41-49 ሆኦሪ ዳኮ ኮይላፓ ዳንዲ ሞዓኦቤ ቦኦሎ ሄላንዳኦና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዳንኪ ዳዔ ቤዛ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ቤዘከ፡- ፂልሞና፡ ፑኖኔ፡ ያሶቴ፡ ሞዓኦቤ ዓጩ ዛጳ ዓኦ ዓባሪሚ፡ ዲቦንጋኦዳ፡ ዓልሞንዲብላታይሚ፡ ናባው ዳኮኮ ሆታ ዓኦ ዓብሪሚ ዳኮ ኮይላ፡ ዲያርኮኮ ሆታ ዓኦ ሞዓኦቤ ቦኦሎይዳ፤ ጌይፃ፡- ሻሮ ካሮ ጌይንታ

32:32 32:32 ዓ.ያ. 1:12-15። * 33:9 33:9 ቴምሪ ዬና ሚኒላ ሚኤጌ ማላያታዎ ዓኦፓ ሙሙይንታ ሚሚከ። † 33:15-37 33:15-37 ቁብሮት ሃትዓዎ ዬና ቤዛ «ዓፃዲሚ ዳኡፔ» ጌይንቴ ቤዘከ። 33:38-39 33:38-39 ገይ. ማግ 20:22-28፤ ላሚ. ዎማ 10:6፤ 32:50። 33:40 33:40 ገይ. ማግ 21:1።

በዘገ ደንዲ ሻር ደኦጮ ገይነታ በዘ ሄላንዳኣና ደንኪ ደዌኔ።

ዲሰራዌኤሌ ዓሳ ዮርዳኖሴ ዎርና ፒንቁዋንቲ ዒንገንቲ ደምቦ

50 ዲያርኮኮ ሆታ፡ ዮርዳኖሴ ዎር ሱካ፡ ሞዓኣቤ ቦኦሎይዳ ዔያታ ዓኣንቲ ዲሰራዌኤሌ ደርም ኬኤዘንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዒንገጌ ደምባ ሃካፓ ሊካ ኬኤዘንታሂኬ፡- 51 «ዮርዳኖሴና ፒንቁ ካኣናኔ ዓጮ ዒንሣ ጌሌ ዎደና፡ 52 ዬኖ ዓጮይዳ ናንገ ዓሶ ቢያ ዒንሣ ቤርታፓ ደውሲ ኬሱዋቲ፤ ዔያቶኮ ሹጮና ዓንጎናይዳፓ ኮሺንቲ ካኣሸኮ ያኦዘ ሚንሣ ሳይዙዋቲ፤ ጌሚርይዳ ዔያቶኮ ማዢንቲ ማዢንቲ ዓኣ ዘጎ በዘዋ ሻሂ ሳይዙዋቲ። 53 ታ ዒንሣም ዒዘ ዒንገያታሂር ዓጮሎ ዔኪ ዒዘይዳ ናንጉዋቲ። 54 ሳዔሎዋ ዲማ ዲማ ፃጸና ቶኦኮና ቶኦኮና ማዒጋፓ ዒፃ ዓገ ገሸቲ ዔኩዋቲ፤ ዓሳ ዲቤ ቶኦኮም ደልገ ሳዓ፡ ዓሳ ደካ ማዔ ቶኦኮም ደካ ሳዓ ዒንገንቶንጎ። ፔቲ ፔቲሣም ዒፃሣ ኬዴ በዘ ዔያቶር ማዓንዳኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ዓደንሣ ሱንፆና ሱንፆና ፔ ሳዓ ማሂ ዔኩንጎ። 55 ዓጮሎይዳ ናንገ ዓሶ ቢያ ዒንሣ ደኪ ሳይዘባኣያታቲ ጋዓንቲ ዓኣፖይዳ ዒንሣኪ ቡኡራጉዲ፡ ጎኦባይዳ ዒንሣኪ ጫርጋ ዓንገሣጉዲ ማዒ ዒንሣ ማታሳንዳኔ፤ ዒንሣ ደዔ ዓጮይዳ ቢያ ኬሊ ያልዚና ዔያታ ዒንሣ ማታሳንዳኔ። 56 ዒንሣ ዔያቶ ደኪ ሳይዘባኣያታቲ ዔያቶ ሳይዘላ ማሌ ጎይፆ ዒንሣ ታ ሳይዘንዳኔ» ጋዓያኬ።

34

ዲሰራዌኤሌ ዓሶ ዓጮኮ ዘጸ
1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዌኤሌ ዓሶም ሂዚ ገይ ዓይሣ፤ ታኣኒ ዒንሣም ዒንገ ካኣናኔ ዓጮሎ ዒንሣ ጌሌ ዎደና ዒንሣ ዓጮኮ ዘጸ ሃካፓ ሊካ ኬኤዘንታ ጎይፆ ማዓንዳኔ፤ 3 ዓጮኮ ደኦሎ ዘሎ ዘጸ ዓሲ ናንጉዋ ያኣኔ ደውላፓ ዔቃፆ ዔደኦሚ ዓጮኮ ዘጸማ ዓርቂ ዓኣዳያ ማዓንዳኔ፤ ዬይ ዓርቃንዳሣ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ሶኦጌ ባዚኮ ደኦሎ ዘላፓኬ። 4 ዬይና ጌዒ ኮርናሣ ቶኦሎ ባንሣ ሊካ ዓኣዳ፡ ያኣኔይደና ደንዲ ቃዴሴ ባርኔ ሄላኔ፤ ዬካፓ ሃሣ ሃዳርባዳሬ ገይነታ በዘኮ ኬደ ዘላ ዓባ ጌላ ባንፆና ጌዒ ያፂሞኔ ሄላንዳኔ፤ 5 ገንሣ ሃሣ ገብፄ ዓጮይዳ ዓኣ ዘርና ሸራ፡ ማዲቲራኒያ ባዘ ሄሊ ጋፓያ ማዓንዳኔ። 6 ዓባ ጌላ ዘሎ ዘጸ ማዲቲራኒያ ባዘ ማዓንዳኔ። 7 ኬደ ዘሎ ዘጸ ማዲቲራኒያ ባዘ ዓጮ ዓርቂ ደንዲ ሆኦራ ዲኮ ገይና ጌዒ፡ 8 ሃማቲ ባንሣ ደንዳ ጎይፆ ሄላንዳኣና ማላታ ማዓ ባኣዚ ገሠዋቲ፤ ዬካፓ ዘጸ ያዳዴ ሄላንዳኣና ዓኣዳያ፡ 9 ዚፐርኔና ፒንቁ ጋፓካፃ ሃፃርዔናይዳ ማዓንዳኔ፤ ዬይ ዒንሣኪ ኬዴኖ ዘጸኬ። 10 ዓባ ኬሰካ ዘሎ ዘጸኮዋ ሃፃርዔናይዳፓ ደንዲ ሸፓሚ ሄላንዳኣና ማላታ ማዓ ባኣዚ ገሠዋቲ፤ 11 ዬካፓ ዓይኔ ገይነታ በዘኮ ዓባ ኬሰካ ባንፆና ራብላ ሄላንዳኣና ዓኣዳ፤ ጌሊላ ባዘኮ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ጌሚር ሄላንዳኣና ዓኣዳያ፡ 12 ዮርዳኖሴ

ዎር ሄሊ፤ ጋፓካፃ ሶኦጌ ባዚ ማዓንዳኔ። ዬይ ዒንሣ ዘጸ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዬይና ሙሴ ዲሰራዌኤሌ ዓሶም፡- «ታዘጸና ዘላና ማዔ ፃጸ ማኣርም ዒፃ ዓገ ዒንገንታንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሣ ሳዓ ያዲኬ፤ 14 ርኦኤሌና ጋኣዴና ዓሳ፡ ሃሣ ሚናኣሴ ዓሶኮዋ ዘላ ፔ ማኣር ዓሶና፤ 15 ዮርዳኖሴ ዎርኮ ሶ ሱካ፡ ዲያርኮኮ ሆታ፡ ዓባ ኬሰካ ባንፆይዳ ዓኣ ሳፆ ገሸቲ ዔኬኔ» ጌዔኔ።

ሳፆ ገሸካንዳጉዲ ቢታንታ ዒንገንቲ ዓሶ

16 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 17 «ቁኤሳሣ ዓላዜሬና ኔዊ ናኣዚ ዒያሱና ዓጮሎ ደርም ገሸኪ ዒንጎንጎ፤ 18 ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ፔቲ ፔቲ ፃጸፓ ፔቲ ፔቲ ሱኡጌ ዔኬ» ጌዔኔ።

19 ዬይና ዓሳ ሃካፓ ሊካ ጋይዲንታ ዓሶኬ፡- ዪሁዳ ማኣራፓ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤ፤ 20 ሰሞኦኔ ፃጸፓ ዓምሁዴ ናኣዚ ሴላሚዔኤሌ፤ 21 ቢኢኒያሚ ፃጸፓ ኪሰሎኔ ናኣዚ ዔልዳዴ፤ 22 ዳኣኔ ፃጸፓ ዩግሊ ናኣዚ ቡቁ፤ 23 ዮሴፔ ናኣዚ ሚናኣሴ ፃጸፓ ሱፐደ ናኣዚ ዓንዔኤሌ፤ 24 ዮሴፔ ናኣዚ ዔፕሬኤሚ ፃጸፓ ሸፕፃኔ ናኣዚ ቁሙዔኤሌ፤ 25 ዘብሎኦኔ ፃጸፓ ፔርናኬ ናኣዚ ዔልሳፕጌ፤ 26 ዪሳኮኦሬ ፃጸፓ ሆዘ ናኣዚ ፔፃዔኤሌ፤ 27 ዓሴኤሬ ፃጸፓ ሴላሚ ናኣዚ ዓሂሁዴ፤ 28 ኒፕታኣኤሌሚ ፃጸፓ ዓምሁዴ ናኣዚ ፒዳሄሌ ገይነታዘንሣኬ።

29 ዬይና ዓሳ ዲሰራዌኤሌ ደርም ካኣናኔ ዓጮይዳ ማዓ ሳፆ ሳፆ ገሸኪ ዒንገንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሣ ዓሶኬ።

35

ሌዊ ዓሶም ዒንገንቲ ካታሞ
1 ዲያርኮኮ ሆታ፡ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ሱካ፡ ሞዓኣቤ ቦኦሎይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዌኤሌ ዓሳ ዔያቶም ዒንገንቲ ሳፆይዳፓ ሌዊ ዓሳ ናንገንዳ ካታማና ካታሞኮ ኮይሎይዳ ቆልሞ ሄንቃንዳ ቤሲያ ዒንገንዳጉዲ ኬኤዘ፤ 3 ዬንሣ ካታሞንሣ ሌዊ ዓሶ ቤሲ ማዔም ዔያታ ዒኣካ ናንገንዳኔ፤ ቆልማ ሄንቃ ቤዘኣ ዔያቶኮ ባኣቶና ሚሌ ቆልሞናም ማዓንዳኔ። 4 ቆልማ ሄንቃ ቤዘ ካታሞኮ ኩሎና ዲርቆና ዲፃፓ ቢያ ዘሎና ደንጎ ፃኤታ ማዓ ታኣኪሣ ደልገ ደንዳያ ማዖንጎ። 5 ያዲ ማዓዘ ካታሚላ ሳዘ ማዔም ያይደ ዘሎና ካኣማ ካኣማ ካር ሄላንዳኣና ዓኣ ሃኩማ ፔቲ ሸያ ታኣኪሣ ማዓኔ። 6 ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ደቢንቲ ዓሲ ዎዴቲ ጌሊ፡ ቶሊ ዓታንዳ ላሆ ካታማ ሌዊ ዓሶም ዒንጉዋቲ፤ ቃሲ ሃሣ ያይዲታሚ ላምዖ ካታማ፡ 7 ቆልሞ ሄንቃ ቤሲና ዎላ ዒንጉዋቲ፤ ያዲ ማዓዘ ካታማ ዎላ 0-9 ያይዲታሚ ሳሊ ዔያቶኮ ማዓንዳኔ። 8 ዲሰራዌኤሌ ዓሶኮ ዓኣ ሳፆይዳፓ ሌዊ ዓሶም ዒንሣ ዒንገንዳሣ ዔያቶኮ ካታማ ዓኣ ጎይፆ ፑዴያኬ፤ ገይፆ፡- ሚርጌ ፃጸ ዓኣ ቶኦኮይዳፓ ሚርጌ ካታማ፤ ደካ ፃጸ ዓኣ ቶኦኮይዳፓ ደካ ካታማ ዔኪ ሌዊ ዓሶም ዒንጉዋቲ» ጌዔኔ።

ዓኣሺንቲ ጌሊ ቶሎ ካታማ (ላሚ. ዎማ 19:1-13፤ ዒያ. 20:1-9)

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 10 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌይ ከኤዜ፤ ጾርዳናሴ ዋርና ፒንቁ ካእና፤ ዲንህ ጌሌ ዋደና፤ 11 ፔቴ ዓሲ ዔሩዋዎ ዳቢንቲ፤ ዓሲ ዋደቴ ዓኣሽንቲ ቶሊ ዓታንዳ ካታማ ዶኦሩዋቴ። 12 ዓሲ ዋደቴ ዓሲ ሃይቁ ዓህኮ ዒገና ኮሚ ዒዛ ዋደፍጉዲ ዩንህ ካታዎይዳ ዓኣሽንቲ ጌሊ ዓታኒ ዳንዳዓኔ፤ ዓሲ ዋደፍ ማዔም ዋጌና ዓርቁንቲ ዓሲ ዋጊንቲ ባኣያታንቲ ዋደንታኒ ኮይሱዋሴ፤ 13 ዩያር ላሆ ካታማ ዶኦሩዋቴ፤ 14 ዔያቶይዳ፣ ሃይሆንህ ሃይሆንህ ጾርዳናሴ ዋርኮ ዓባ ከሰካ ባንፃ፣ ሃይሆንህ ሃሃ ካእና፤ ዓጮይዳ ማዎንጎ፤ 15 ዩንህ ካታዎንህ ዲሰራዔኤሌ ዓሰንታ ዔያቶ ባኣካ ዳካ ዋደፍ ማዎም ሚርጌ ዋደር ናንገ፤ ማሌ ዓጪ ዓሰንታም ዓኣሽንቲ ጌሊ ቶሎ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዳቢንቲና ዓሲ ዋደቴ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዩንህ ካታማ፣ ፔቴማይዳ ዓኣሽንቲ ጌሊኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

ዓሲ ዋደቴ ዓሲኮ ኮሚ ዓኣህዛ ዛላ

16-18 ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ፔቴ ዓሲ ዔራዎ ዓንገና ማዔቴያ ሹቸና፣ ሃሃ ሚህፓ ኮሽንቲ ዓንገምና ዓሲ ዋደቴ ዩይ ዓህ ዓሲ ዋደፍ ማዔህረ ዋደንታንዳ ኮይሳኔ፤ 19 ሃይቁ ዓህኮ ዑኩ ማዔ ዒገኒ ዩያ ዋደቴ ዓህ ዋደኒ ዳንዳዓያታህረ ዩንቁቴ ዋዎደንጎ።

20 «ፔቴ ዓሲ ማሌ ዓሲ ዒዳህና ሂዒ ሎንህም፤ ዩያጉዲ ሃሃ ጎይህዳ ካቲ ዲዔያ፣ ደርቤያ፤ ሃሃ ዠቤያ ማዔም፤ 21 ዩያጉዲ ገንህ ኩቸ ሙሊ ዲሎም ዓህ ሃይቁያ ማዔቴ ዒዚ ዓሲ ዋደፍ ማዔህረ ዋደንታንዳ ኮይሳኔ፤ ዩያር ሃይቁ ዓህኮ ዑኩ ዒገኒ ዩያ ዓህ ዋደኒ ዳንዳዓህረ ዳንቁቴ ዋዎደንጎ።

22 «ጋዓንቲ ፔቴ ዓሲ ዔሪባኣያ ማሌ ዓሲ ሂዒ ከኤሪ፤ ሃሃ ዲይ፣ ደርቤ፣ ዠቤ ዋደፍ ማዔቴ፡- 23 ዩያጉዲ ሃሃ ዋርኬ ማዔባኣያ፣ ሃሃ ዓሲ ዋደኒያ ማሊባኣያ ሹቸ ዲይ ዋደፍ ማዔቴ፤ 24 ዩያጉዳ ባኣዚ ማዔ ዋደና ዓሳ ዋደቴ ዓህና ኮም ዔካኒ ጋዓ ዒገናም ሃካ፣ ሊካ ዓይህንቲ ዳምሰ ጎይያ ዋጎንጎ። 25 ዓሲ ዋደፍ ዋጌና ዓርቁንቲ ዓህ ሃይቁ ዓህኮ ዒገናይዳ፣ ቶሊሲ ዓይሲ፣ ዒ ዓኣሽንቲ ጌሊ ካታማሎ ገንህ ዔኪ ዳራ ጌልዘንጎ፤ ዩያ ዋደና ቁኤሶ ቢያህኮ ሱኡጌ ማሆና ዓህ ሃይቁንዳያ ሃላንዳኣና ዒኣካ ናንጎንጎ። 26 ዓሲ ዋደህረ ዋጎና ዓርቁንቲ ዓህ ቶሊ ዓኣሽንቲ ዳዔ ካታም ሃሽ ዳንዳዎ፤ 27 ሃይቁ ዓህኮ ዒገና ዒዛ ዳንቁ ዋደቴ ዩያጉዳ ኮሚ ዔኪያ ዓሲ ዋደፍ ማህ ሶኑጪ ሳያቲዋሴ። 28 ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ዓሲ ዋደቴ ዓህ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ሃይቁንዳያ ሃላንዳኣና ዩያ ዓኣሽንቶ ካታማሎይዳ ናንጎንዳያ ኮይሳህርኬ፤ ቁኤሳህ ሃይቁያ ማዔቴ ዩይ ዓህ ፔ ማኣሪ ማዔ ዳንዳኒ ዳንዳዓኔ፤ 29 ሃይ ዋጎና ዳምሰና ዒንህ ናንገ ዓጮ ቢያይዳ ዒንህንታ ዒንህ ናኣቶንታም ማዲ ማዲ ናንጎያ ማዎንጎ።

30 «ዓሲ ዋደፍ ዋጌና ዓርቁንቲ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ሃይቁንዳጉዲ ዋጊንታኒ ዳንዳዓህ ላምዎ ሃንጎ ላምዎይዳ፣ ዑህ ዓኣዳ ዓሲ ማርካዳቴኬ፤ ፔቴ ዓሲ ማርካዳ ማርካቶ ጋዓንቲ ዓሲ ዋደቴ ዓህ ሶኑጪ ሳኒ ዳንዳዐ-ዋሴ። 31 ዓይጎ ዓሲያ

ማዎም ዓሲ ዋደቴ ሃይቁንዳጉዲ ዋጊንቶንጎ፤ ሚኢሹ ጪጊህና ዩያ ዋጊንቲ ዋጎይዳ፣ ቶሊኒ ዳንዳዐ-ዋሴ። 32 ፔቴ ዓሲ ዓኣሽንቲ ቶሎ ካታም ጌሊ ዓኣያ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ሃይቁዋንቲ ሚኢሹ ጪጊ ፔ ማኣሪ ከሰኪ ዳንዳጎዳጉዲ ዳኪፖቴ። 33 ዩያ ዓንህ ማደቴ ዓንህ ናንገ ዓጪሎ ዓንህ ዒኢሳንዳኔ፤ ዓሲ ዋደህ ዓጪ ዒኢሳንዳኔ፤ ዩያር ዓሲ ዋደፍ ዓህኮ ሱጉ፣ ላኣሊንቲ ባኣንቲ ሳዎ ዩያ ሱጉ፣ ጌኤሻኒ ማደንታ ማሌ ዳምቤ ባኣሴ። 34 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔህረ፤ ሃሃ ዒንህ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካ ታ ናንጎያታህረ ታኣኒ ናንገ ሳዔሎ ዒኢሲፖቴ» ጌዔኔ።

36

ፆሎፒሃዴኮ ዉዲር ናኣቶም ዒንገንቲ ዓጮ

1 ዮሴፔ ናኣዚ ሚናኣሴ ሾዔ፣ ማኪሬ ናኣዚ ጌሌዓዴ ቶኦኮኮ ማኣር ማኣር ሱኡጋ ሙሴና ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዳር ሱኡጎ ኮይላ ሙከ፡- 2 «ዒፃ ዓገ፣ ዓጪሎ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ኔ ፓቃንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ዓይህኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ኑ ዒገናህ ፆሎፒሃዴ ህላ ዘሎዎ ዒዛኮ ዉዲር ናኣቶም ዒንገንዳጉዲ ኔና ዓይህኔ፤ 3 ጋዓንቲ ዔያታ ማሌ ፃጰ፣ ማዔ ዓቲንቁም ለዔቴ ዔያቶኮ ዓጮ ዩና ፃጰ ማኣር ዓሰም ማዓዛ፣ ኦም ማዓህ ዳካንዳያታህ ዔራ፤ 4 ሻንቸንቲ ባካ ማዓ ሌዎና ዔያቶኮ ዓኣ ባካ ዔያቶኮ ዒንህ ፃጰም ማዓኔ፤ ዩይ ኑ ፃጰኮ ዓኣ ሳዎይዳ፣ ዔኪ ዳኪሳያ ማዓኔ» ጌዔኔ።

5 ሙሴ ዒማና ናንገና ናንገ ዒዛ ጎዳ ዓይህ ጎይያ ዒሰራዔኤሌ ዳርም፡- «ሚናኣሴ ማኣር ዓሳ ጌዔህ ፒዜኬ፤ 6 ዩያር ናንገና ናንገ ጎዳ ፆሎፒሃዴኮ ዉዲር ናኣታ ዔያቶ ፃጰ ማዔ ዓሲ ማዔቴ ዔያታ ናሽኬ ዓሲም ለዓኒ ዳንዳዓኔ፣ ጋዓኔ፤ 7 ዩያይዳዛ ዓይጎ ዓሲኮም ማዎም ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ዓኣ ሳዓ ማሌ ፃጰም ዒንገንታዓኬ፤ ዩና ፃጰ ማኣር ማዓኔ፤ 8 ዒሰራዔኤሌ ፃጰ ማኣርይዳ ሳዓ ዔኬ ዉዲር ናይ (ላኣሊ) ዩና ፃጰ ማኣራ፣ ማዔ ዓቲንቁም ሎዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩያይዳ ፔቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቤርታ ዓይንህ ቤዘ ዔያቶር ማህ ዓርቃኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ። 9 ዩይ ሳዓ ፔቴ ፃጰ ማኣራ፣ ማሌ ፃጰ ማኣርም ዓኣዳኒ ዳንዳዓዐ-ዋሴ፤ ፔቴ ፔቴ ፃጰ ማኣራ ማኣራ ፔኤኮ ዓኣ ሳዎ ዓርቁ ዳዓንዳኔ።

10-11 ዩያር ፆሎፒሃዴኮ ዉዲር ናኣታ፡- ማህላ፣ ቲርፃ፣ ሆግላ፣ ሚልካንታ ሎዓንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይህ ጎይያና ዓዳኮ ጌርሲንህ ናኣቶም ለዔኔ፤ 12 ዔያታ ለዔህ ዮሴፔ ናኣዚ ሚናኣሴ ፃጰ ቶኦኮምኬ፤ ዩያይዳያና ዔያቶኮ ሳዓ ዔያቶኮ ዓዳ ማኣር ፃጰም ማዔ ዓቲኔ።

13 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒያርኮኮ ሆታ፣ ዮርዳኖሴኮ ሱካ፣ ሞዓኣቤ ቦኦሎይዳ ዓኣንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዘሎና ዔያቶም ዒንገ ዓይህያንታ ዳምባኣ ዩያኬ።

35:30 35:30 ላሚ. ዋማ 17:6፤ 19:15፤ ገይ. ማፃ 27:7።

ላሚንቴ ዋና ማፃኣገ ዓይያ ካር

ሃይ ላሚንቴ ዋና ማፃኣገ ዲብራዊኤል ዳራ ሚርጌ ዋዴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሃንቴ፣ ካእናኔ ሂላኒ ዳካ ዓታዛ ሞዓኦቤ ቦኦሎይዳ ዳዔያና ሙሴ ኬሊ ኬሊ ዔያቶም ኬኤዜ ማሊያ ዓርቄያኩ።

ሃኖ ማፃኣገይዳ ፃኣገገቴ ዓኣ ባከይዳገ ሚርጌና ከይሳያ ማዔ ፔቴ ፔቴ ባካ ሃካገ ለካ ገይዲንታሂጉዳያኩ።

1. ዔያታ ናንጊ ዓኣሂ ያይዲታሞ ሌያ ጋራ ማዲንቴ ዳኤገ ዳኤገ ባኮ ሙሴ ዓሶም ጳቂሂ ኬኤዜ፤ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ያኦሲ ምያይዲ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳቴያ ዳሮም ጳቂሂ ዳራ ያኦሲም ጉሙርቁንታያ ማዓንዳጉዲ፤ ሃሃ ፒዙሞና ዓይሂንታንዳጉዲ ኬኤዜ።

2. ሙሴ ታጾ ዓይሂያንሂ ላሚ ኬኤዚ ኬኤዚ ባሽና ቤርታሳ ዓይሂያሎኮ ቡሊያ ዳልገና ፔጋሲ ኬኤዚ ዳራ ያኦሲ ሌሊ ካኣሽካንዳጉዲ ጳቂሂ ኬኤዜ፤ ዬያይዳ ሃሃ ዲብራዊኤል ዓሳ ዔያቶም «ዲንገንታንዳኔ» ጌይንቴ ዓጩሎይዳ ካፒ ናንጋንዳ ዳማዳማ ዋና ላሚ ዔኪ ዔኪ ፔጋሲ ኬኤዜ።

3. ያኦሲ ዔያቶና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄ ምዚጉዲታቶም ቡሊ ኬኤዚ ኬኤዚ፤ ሃሃ ዳራ ዬያ ጫኦቄ ጉሙርቁንቴ ካፒያ፣ ጊንሃ ዓካሳንዳጉዲ ሙሴ ዳሮም ጳቂሂ ኬኤዜ።

4. ዲያሱ ሙሴ ቤዛ ጌሊ ያኦሲ ዳሮ ዔኪ ዓኣዳጉዳጉዲ ደኦሪንቴ፤ ያኦሲ ጉሙርቁንታያ ማዔያ ዛሎ ሙሴ ዓይኑም ኬሲ ዓይናዲ፣ ዲብራዊኤል ማኣሮ ዓሶ ቢያ ዓንጂ ጌዔሰካገ ዮርዳኖሴ ምርኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ሞዓኦቤ ዓጩይዳ ሃይቄ።

ያኦሲ ዒዚ ናሽካ ዓሶና ዒ ደኦሪ ፔ ዳሮ ዳቂሽሂና ዓንጂሂ ኬኤዛ ማሊያ ሃኖ ማፃኣገኮ ዳኤገ ዓይሂ ካራ ማዓኔ፤ ያኦሲኮ ዳራኣ ዒዛኮ ዓንጂ ዔያቶይዳገ ዳማዳማንቴ ሽምፔና ናንጋንዳጉዲ ያኦሲ ዔያቶም ማዴ ባኮ ቢያ ጳቂሂ ጳቂሂ ቢያ ዋዴ ዔያታ ያኦሲ ናሽካንዳጉዲና ዒዛም ዓይሂንታንዳገ ኮይሳሂ ኬኤዜ።

ሃኖ ማፃኣገኮ ዳኤገ ማሊያ ዓርቄ ቤዛ ዓይ. 6:4-6 ሂላንዳኣና ዓኣ ቤዛኩ፤ ዬና ቤዛ፡- «ዓይሂያይዳገ ቢያ ባሻ፣ ዳኤገ ዓይሂያ» ጌዒ ዬሱሴ ኬኤዜ ባኮ ዓርቄያኩ። ዬይ ምዚ ጋዓያዳይ ጌዔቴ «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሂ ጉቤ ዒናገ ጉቤ ሽምጋጋ ጉቤ ዋልቃገ ናሽኩ» ጋዓያኩ።

ማፃኣገይዳ ዳማ ዳማ ዓርቄ ባኮ

ሙሴኮ ቤርታሳ ጌኤዞ (1:1—4:49)

ሙሴኮ ላምዓሳ ጌኤዞ (5:1—26:19)

1. ታጾ ዓይሂያ (5:1—10:22)

2. ዋና ዳምቦና ላቲ ኬኤዚንቴ ባኮንታ ዛላ (11:1—26:19)

ካእናኔ ጌላያ ማዳንዳጉዲ ዓይሂንቴ ባኣዚ (27:1—28:68)

ጫኦቄሞኮ ዓካዲያ (29:1—30:20)
ሙሴ ጋፒንሂ ጌሰቴ ባኮ (31:1—33:29)
ሙሴኮ ሃይቦ (34:1-12)

ዲብራዊኤል ዳራ ሲና ዳካገ ዳንዳንዳጉዲ ዓይሂንቴሂ

1 ዲብራዊኤል ዳራ ዮርዳኖሴ ምርኮ ሱካ፣ ሱፔ ጎያ ዓጩኮ ቤርቶ ዛላ ፔቴ ዛሎና ፓኣራኣኔ ካታማ ባካ ዛሎና ቶፔሌ፣ ላባኔ፣ ሃፃሮቴና ዲዛሃባ ጌይንታ ካታማ ዓኣ ዓራባ ጌይንታ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣንቴ ሙሴ ዔያቶም ሂዚ ጌይ ኬኤዜ። 2 ዔደኣማ ጌሚሮ ጎይያ ዳንዳቴ ሲና ዳኮይዳገ ዳንዲ ቃዴሴ ባርኔ ሂላኒ ታጾ ፔቴ ኬሊ ሃንቴንታያኩ። 3 ጊብፃ ዓጩገ ዔያታ ኬሰከንቴ ያይዲታማሳ ሌያኮ ታጾ ፔታሳ ዓገና ፔቴ ጌዒ ዓርቃ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዲብራዊኤል ዳሮም ኬኤዘንጎ ጌዔ ባኮ ቢያ ሙሴ ኬኤዜ። 4 ዬያ ዒ ኬኤዜሂ ሃሴቦኔ ካታሞይዳ ዳዒ ካኣታዲ ምይሂ ዓሞራ ዓሶ ካኣቲ ሲሆኔንታ ዓሰታሮቴና ዔድሬዒ ካታሞ ምይሂ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያጌንታ ያሊ ባሽሂኮ ጊንፃገኩ። 5 ዲብራዊኤል ዳራ ዮርዳኖሴኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ሞዓኦቤ ዓጩይዳ ዓኣንቴ ያኦሲ ዒንጌ ዋና ሂዚ ጌይ ሙሴ ፔጋሲ ኬኤዚያ ዓርቄ።

6 «ሲና ዳኮ ኮይላ ኑ ዓኣ ምዳና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦዛሂ ኑም ሂዚ ጌዔኔ፤ ሃኖ ዳኮ ኮይላ ሚርጌ ዒንሂ ዳዔኔ፤ 7 ዬያሮ ሃኖ ቤዛ ሃሽ ሚርጌ ጌሚራ ዓኣ፣ ዓሞራ ዓጩና ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጩ ዳንዳግቴ፤ ዬይያ፡- ዓራባ ዓጩኮ ዓሎ ዓጩና ዳውሎ ዓጩ፣ ደኦሎ ዛሎ ዓጩ፣ ማዲቴራኒያ ባዛ ኮይሎ ዓጩ፣ ካእናኔ ዓሶ ዓጩና ለባኖኦሴ ዳኮይዳና ጌዒ ዳንዲ ዔፕራዒሴ ምር ሂላንዳኣና ዓኣዳግቴ። 8 ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ዓጩ ዒንሂኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ዓብራሃማንታ ዩሳኦቄንታ ያይቆኦቤንታም ዔያቶኮ ዜርያማኣ ዳካልሳኒ ሃጊ ማዓንዳ ምዛ ዒንጊ ጫኦቄሂሮ ዬኖ ዓጩ ዳንዲ ዳካሎግቴ።»

ሙሴ ዳሮኮ ሱኡጎ ደኦሪሂ (ኬሲ. ማፃ 18:13-27)

9 ሙሴ ዒማና ዳሮም፡- «ሃጊ ኑኡኒ ሲና ዳኮ ኮይላ ዓኣንቴ ታ ዒንሂም ሲንሂ ምይሂያ ታኣም ዳኤዔኔ፤ ዬያ ቢያ ታኣሮ ማዳኒ ታ ዳንዳዑቀሴ፤ 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሂኮ ያኦዛሂ ዒንሂ ሚርጊሽኔ፤ ዒንሂኮ ገይዳኣ ጫሪንጮ ወጫሂጉዲ ዲቤኔ። 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሂኮ ቤርታኣ ዓደንሂኮ ያኦዛሂ ሃሂያ ዒንሂም ሃጊ ማዓንዳ ምዛ ዒንጌ ጎይያና ሚርጌ ሽያ ጳንጩ ማሂ ገይዳ ዒንሂኮ ሚርጊሽ ዒንሂ ዓንጅንጎ! 12 ጋዓንቴ ዒንሂኮ ባኣካ ማከንታ ፑርቴሞንታ ማርሚሂንታ ባይዛኒ ዬያ ዳኤያ ማዳ ታኣሮ ታ ምዲ ማዳንዳይ? 13 ፔቴ ፔቴ ፃጳይዳገ ዔራ ማዔ ዓሲ፣ ሃሃ ዬያጉዴ ማዳ ማዳ ዔራ ዓሲ ደኦራ ሞቴ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ዒንሂ 0-9 ሱኡጌ ማሂ ጌሃንዳኔ ጌዔኔ። 14 ዒንሂያ ዬያ ማሊያ «ቃራኩ» ጌዒ ዔኤኔ፤ 15 ዬያሮ ፔቴ ፔቴ ፃጳገ ዒንሂ ደኦራ፣ ቤርታ ዬኖ ጉዴ ማዳ ማዳ ዔራ ዓሶ ዔኪ ዒንሂ 0-9 ሱኡጌ ማሂ ታ ጌሂኔ። ዔያቶይዳገ ዛሎ ሽያ

ዓሲ ወይሆን፡ ዛሎ ያህሪ ዓሲ ወይሆን፡ ሃንጎ ዓሲ ሃሃ ደንገታሚ ዓሲ ወይሆንና ታጾ ዓሲ ወይሆን ማሂ ታ ደኦሬ። ፔቴ ፔቴ ፃጾ ማኦርዋ ወይሆን ዓሲ ታ ደኦሬ።

16 «ሲማና ዓይቶም ታ፡- ሲንሢኮ ደር ባኦካ ማዢንታ ፑርቶ ባኮንታ ማርማሢ ጌኤዘዋ ዋይዙዋቴ፤ ሲንሢ ደር ባኦካ ማፆም ሜሌ ዓጫፓ ሙኪ ሲንሢ ባኦካ ናንጋ ዓሲኮ ማዢንታ ፑርቶ ባኮንታ ሞኦቶ ቢያ ዛጊ ፒዜ ዋጉዋቴ። 17 ሲንሢ ጌሰቲ ዋጋ ዋደና ዓሲ ደማሲ ዋጊፖቴ፤ ዓይጎ ባኦካህ ማፆም ደኤፒ ዓሲ ማዕቴያ ደካ ዓሲም ሃኮ ጌሰቲ ዋጉዋቴ። ሲንሢ ዋጋሂ ፆኦሲ ሲንሢም ደዋ ጎይያና ማዕያታሢር ያናኦ ሲገጠፖቴ፤ ሲንሢም ደኤፃ ባኦካ ሲንሢ ታ ኮይላ ዔኪ ዩዑዋቴ፤ ታ ጌሰቲ ኩንሣንዳ፤» 18 ሲንሢ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ሲማና ታ ሲንሢም ኬኤዜ።» ጌዔ።።

ሙር ደከንቴ ዓሲ
(ፓይ. ማፃ 13:1-33)

19 «ዩካፓ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ፆኦዛሢ ኑና ዓይሢ ጎይያና ሲና ደኮ ኮይላፓ ዔቁ ሚርጌ ጌሜራ ዓኦ ዓሞራ ዓሲ ዓጮ ዔኪ ዓኦ፤ ሲንሢ ዛጌሢፖዲ ሚርጌ ሚታሳ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ጎይያና ጌዒ ቋጭ ባርኔ ኑ ሃሌ፤» 20 «ኢካ ታ ሲንሢም፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ፆኦዛሢ ኑና ደካልሳኒ ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ሲንጌ ሚርጌ ጌሜራ ዓኦ ዓሞራ ዓሲ ዓጮ ዓካሪ ሲንሢ ሃሌ፤» 21 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ፆኦዛሢ ሲንሢም ሲንጌ ሳዔላ ሃናኮ፤ ዛጉዋቴ፤ ኡኩ ቤርታኦ ዓደንሢኮ ፆኦዛሢ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይያና ጌሊ ደካሎዋቴ፤ ዓልቲ ሲገጠፖቴ።»

22 «ጋዓንቴ ሲንሢ ታ ኮይላ ሙኪ፡- ሲጠፎሎ ሙራንዳ ዓሲ ኑ ደኮም፤ ዓይታ ዩና ዓጮ ሃሊሳንዳ ፒዜ ጎይያ ዋይና ማዕንዳቴያ ዋዘጉዳ ካታማ ዓኦቴያ ዛጊ ኑም ኬኤዛኒ ደንዳዔ» ጌዔ።።

23 «ታኦማኦ ዩያይዲያ ኮሺ ማዕ ደዳሢር ፔቴ ፔቴ ፃጾፓ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ደኦሬ ታጾ ላምፆ ዓሲ ታኦኒ ደከ።» 24 «ዩካፓ ዔይታ ዩና ጌሜራ ሚርጌ ዓኦ ዓጠፎሎኮ ደንዳ ዔሽኮሌ ደኦጮ ሃሊንዳኦና ሃንጉ ሃንጉ ዛጌ።» 25 «ሲማና ዔይታ ሲኦካፓ ሙዋ ሚሢ ዓኦ፤ ደካ ኑም ዔኪ ሙኩ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ፆኦዛሢ ኑም ሲንጋኒ ማሌ ዓጠፎላ ሚርጌና ማሊ ማዕሢያ ዔይታ ኑም ኬኤዜ።።»

26 «ሲንሢ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ፆኦዛሢ ዓይሢ ባኮ ዋይዘ ዓይ ዩና ዓጠፎሎ ጌላኒ ኮይባኦ።» 27 «ሲማና ሲንሢ ሲንሢኮ ማኦራ ደዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ሲጃ፤ ጌላዩ ዓጫፓ ኑና ዒ ኬሴሢ ሃኦታ ዓሞራ ዓጠፎ ዓሳ ኑና ዋደንዳጉዲ ዓኦሢ ዔይቶም ሲንጋኒ ኮዒኮ፤» 28 «ዓካሪ ኑ ሲኦካ ዓኦ፤ ሲንጋኒ ዓይጎርዳይ? ሲኦካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዋልቁና ዓኦ፤ ሃሃ ዔይኦ ኑ ጌዳፓ ሚርጌና ያደሲ ማዕሢ ዩያጉዲ ሃሃ ያደሲማ ጫሪንቺ ደንዳ ኬልቆና ዲሢና ኬልቁንቴ ካታማይዳ ዔይታ ናንጋያታሢ ኡኤኒ ደከ ዓሳ ኑም ኬኤዜ፤ ሚርጌና ደኤፖ ደኤፖ፤ ዔናኦቁ ናኦቶዋ ዔይታ ደንቴ» ጌዒ ጉንዲ።።

29 «ታኦኒ ጋዓንቴ ሲንሢም፡- «ዩያ ደር ሲገጠፖቴ፤ ሃሃ ደቃቴ፤» 30 «ሲንሢ ዛጋንቴ ጌላዩ ደዳ ሲንሢም ዒ ማዕ ጎይያ ሲንሢ ዛሎ ያልታንዳሢ ሲንሢኮ ቤርታ ቤርታ ዓኦ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦከ።» 31 «ዳይ ፔኤኮ ናፆ ኬዳሢጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ሲንሢ ዓኦ፤ ቤዘ ቢያይዳ ሲንሢም ኮይሳ ባኮ ማዳ ማዳ ሃይካ ሲንሢ ሃሊሴሢ ሲንሢ ዛጌ።» ጌዔ።። 32-33 «ያዲ ማዕቴያ ሲንሢ ደንኪ ደዓንዳ ቤዘና ሲንሢ ዓኦ፤ ጎይያ ደቀኒ ርኦሪ ሻኦሬና ዋንታኦና ታሚና ሲንሢኮ ቤርታ ቤርታ ማዕ ሲንሢ ዔኪ ዓኦ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ያኦዛሢ ሲንሢ ጉሙርቁባኦ።» ጌዔ።።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ዓጌ ማታሢ
(ፓይ. ማፃ 14:20-45)

34 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሲንሢ ጌዒ ሺራ ባኮ ዋይዘ ደጋዕ፤ ዩያር፡- 35 «ታኦኒ ሲንሢኮ ቤርታኦ ዓደንሢም ደካልሳንዳ፤ ጌዒ ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ሲንጌ፤ ዩና ማሎ ዓጠፎሎ ሃያ ፑርቶ ሾይንቶ ዓሶይዳፓ ፔቴ ዓሲታፆ ጌላዓኮ፤» 36 «ዩና ዓጠፎሎ ጌላኒ ደንዳዓሢ ዩፑ፤ ናኦዚ ካኦሌቤ ሌሊኮ፤ ዒዚ ጉቤ ዒናፓ ታኦም ጉሙርቁንታያ ማዕሢር ዩና ዒ ደንዳ ዛጌ ዓጠፎሎ ዒዛና ዒዛኮ ዜርፆናም ታ ሲንጋንዳ፤» ጌዒ ጫኦቄ።» 37 «ሲንሢ ፑርቲሴ ዛሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ጊዳታፆ ደጋዲ፡- «ሙሴ! ኡኤኒያ ዩና ዓጠፎሎ ጌላዓኮ፤» 38 «ጋዓንቴ ኑና ማኦዲ ማዳ፤ ኔዋ ናኦዚ ዒያሱ ዩና ዓጠፎሎ ጌላንዳ፤ ዓጠፎሎ ዔይታ ደካላንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ደር ዔኪ ዓኦ፤ ሲንሢ ሲንሢም ሲንሢ ደዲሹ» ጌዔ።።

39 «ዩካፓ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ቢያሢም ኡኤኮ ሞርካ ዔይቶ ዲዒ ዔካንዳ፤ ሲንሢ ጌዔ ናኦቶንታ ፑርቶና ኮዢና ደማሲ ዔሪባኦ ደኮ ናኦታ ሌሊ ዓጠፎሎ ደንዳ ጌላንዳ፤ ዓጠፎሎ ታ ዔይቶም ሲንጌም ዔይታ ደካላንዳ፤» 40 «ሲንሢ ጋዓንቴ ዘቁ ባዘ ባንሢ ዔኪ ዓኦ፤ ጎይያና ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ማዕ ደንዳዋቴ ሃዚ ጌዔ።።»

41 «ሲማና ሲንሢ «ሙሴ! ኡኤኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዋይዘ ዓይ ደሴ፤ ሃሃ ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ፆኦዛሢ ዓይሢ ጎይያና ኬሰኪ ኑ ያልታንዳ፤» ጌዒ ማሂ፤ ዩና ሚርጌ ጌሜራ ዓኦ ዓጠፎሎ ዓርቃኒ ሹሌዔ ሲንሢም ማሊሢር ሲንሢ ፔቴ ፔቴሢ ያልዚ ዓንጋም ዔኪ ዔቁ።።»

42 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ታኦኒ ዔይቶና ዋላ ማዕንዳዋኦሢር ያሎር ዔይታ ኬሰኩዋጉዲ ዔይቶም ኬኤዜ፤ ዩና ዔይታ ዋይዘ ዔይቱ ሞርካ ዔይቶ ባሻንዳ፤ ጌዒ ኬኤዜ» ታኦም ጌዔ።።

43 «ዩያ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ጌዔ ባኮ ሲንሢም ታ ኬኤዜ፤ ሲንሢ ጋዓንቴ ዋይዘ ዔይቱ፤ ዒዛም ዋይዘ ዔይቶ ፆርሙሞና ጌሜራ ሚርጌ ዓኦ ዓጠፎሎ ሲንሢ ያላኒ ኬሰኮ።» 44 «ዩና ዓጠኮ ጌሜራ ጌሜራ ናንጋ ማዕ ኑና ኬሰኪ ሲንሢ ያሌ፤ ዔይታ ማሂጉዲ ደኡቁ ደንዳ ሆርማ ሃላንዳኦና ደውሲ ሲንሢ ደከ፤» ጌሜራ ሚርጌ ዓኦ ዔይኦሚ ዓጠፎዳኦ ያሎና ሲንሢ ዔይታ ባሹ።» 45 «ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ሲንሢ»

ማእዳንዳጉዲ ዲላቲ ቢህህ ዩኤኬኔ፤ ጋዓንቲ ቢዚ ዲላቶ ቢህህኮ ዋይዚህ ሃሃ ማእዳንዳ ስቢባኣሴ። 46 ያዲ ማዕሚር ቃዴሴይዳ ሚርጌ ያደሲ ዋዴ ቢህህ ዴዔ።»

2

ዲሰራዔኤሌ ዴራ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሜታዲ ሃንቲ ሌዎ

1 ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ዓይህ ጎይዎ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ባንዎና ዘቄ ባዘ ባንህ ዔኪ ዴንዳ ጎይዎይዳና ጌይ ዔይዳሚ ዓጮ ጌሚር ሚርጌ ኬሊ ኑ ሸሪ ሃንቲ። 2 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- 3 ላያ ጌሚራ ሚርጌ ዓጮይዳ ሚርጌ ኬሊ ሴካ ሃንጋ ጌዲ ሜታዲ ቢህህ ሃንቲ፤ ሃህ ጋዓንቲ ኬዶ ዛሎና ዴንዳዎቲ፤ 4 ዴርም ሂዚ ጌዲ ዓይህ፡- ቢህህኮ ቢገሮ ማዔ፡ ዔኤሳዎ ዜርፃ ናንጋ ጌሚራ ሚርጌ ዓኣ ዔይዳሚ ዓጮይዳና ዴንዳዎቲ፤ ዔይዳ ሚርጌ ቢገጫንዳ፤ ጋዓንቲ ቢህህና ከሸ ዔይዳዎቲ፤ 5 ዔይዳ ሚርጌ ያላንዳጉዲ ዔይዳና ፑርቲ ያልቲፖቲ፤ ዓይሳሮ ጌዔቲ ዔይዳ ዴንዳ ዓኣ ዓጮይዳፓ ቶኪ ሄርቃንዳጉዴ ቤሲታዎ ታ ቢህህም ቢህህካዎቲ፤ ዔይዳሚ ዓጮኮ ጌሚራ ሚርጌ ዓኣ ዓጮ ዔኤሳዎ ዜርፃሮ ማሂታ ቢህህ። 6 ቢህህም ኮይሳ ሙዎና ዋኣዎና ሚኢሸና ሻንቁ ዔኮዎቲ ጌዔ።።

7 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢህህኮ ያኣዛህ ቢህህ ማዳ ማዳና ቢያ ሚርጌ ባንጃ ቢህህም ቢህህ፤ ሃያ ሜታሳ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳኣ ሜታዲ ቢህህ ሃንቲ ዎድና ቢህህም ኮይሳ ባኮ ኩንህ ቢህህ ዲ ካፔ፤ ሃህ ያይዲታሚ ሌዎ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢህህና ማዕሚር ፔቲታዎ ቢህህም ፓጩ ባኣዚ ባኣሴ።

8 «ዩዎር ኑኡኮ ቢገና፡ ዔኤሳዎ ዜርፃ ናንጋ ዔይዳሚ ዓጮ ጌዴና ጌዲ ዔላቲና ዔይዳንጋብሪ ካታዎናይዳፓ ሙካ ጎይዎና ዓራባ ባንዎና ጌዲ ዓሲ ናንጉዋ ሞዓኣቤ ዳውሎ ባንህ ማዔ ኑ ዴንዳ። 9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ታኣም፡- «ሎኣፃ ዜርፃ ማዔ፡ ሞዓኣቤ ዓሶ ሜታሲፖቲ፤ ዔይዳና ዎላ ፑርቲ ያልቲፖቲ፤ ዔኤሪ ካታዎ ዔይዳ ት ናንጋንዳጉዲ ታ ቢህህ፤ ዩዎር ዔይዳ ዓጮፓ ታ ቢህህም ዳካ ቤሲታዎ ቢህህካ» ጌዔ።።»

10 [ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞዓኣቤ ዓሶም ቢህህንዳህኮ ቤርታ ዔሚሚ ጌይንታዎ ዎልቄና ዓኣ፡ ዲቢ ዴሬ ዔኤሪይዳ ናንጋ፤ ዔይዳ ዴኤፒ ማዔያ ዔናኣቄ ዓሶጉዲ ያደሲ ዓሲ። 11 ዔናኣቄ ዓሶጉዲ ዔይዳፓ ሪፓ ዓሶ ጌይንታዎ። ሞዓኣቤ ዓሳ ጋዓንቲ ዔይዳ ዔሚሚ ዓሶ ጋዓ። 12 ሆኦሪ ዓሳኣ ዔይዳሚ ዔይዳ ናንጋንቲ ዔኤሳዎ ዜርፃ ዔይዳ ዳውሲ ባይዚ ቤዛ ዴዔ፤ ዩሮ ጎይዎ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገቤቃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔይዳዎም ቢህህ ዓጮሎይዳፓ ካኣና፤ ዓሶ ዳውሲ ኬሲ ቤዛ ዴዔ።።]

13 «ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ዓይህ ጎይዎ ዜሬዴ ዎርና ኑ ፒንቄ፤ 14 ዩይ ባካ ማዲንቲህ ቃዴሴባርኔይዳፓ ኑ ዴንዳንቲ ሃይህታሚ ሳሊ ሌዔኮ ገንፃፓኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔይዳ ሳሎ ቤርታ ጫኣቄ ጎይዎና ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ባቲንቃ

ቢያ ዲማና ጋጋፔ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉቤ ዔይዳ ባይዛንዳያ ሄላንዳኣና ዔይዳ ዔይ ማኪዎ ዲ ሃሸባኣሴ።

16 «ዔይዳ ጉቤ ጋፔሰካ፤ 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔ።- 18 ዔኤሪ ካታዎ ባንህ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዎና ሞዓኣቤ ዓጮኮ ጌዴና ሃሮ ቢህህ ዓዓኣዳንዳ ኮይሳ፤ 19 ዩካፓ ሎኣፃ ዜርፃ ናንጋ፡ ዓሞኣኔ ዓሶ ዓጮ ሙኪ ቡካዎ ዔይዳዎ ሜታሲፖቲ፤ ዔይዳ ቢህህ ያላንዳጉዲ ፑርቲ ዔይዳና ያልቲፖቲ፤ ዔይዳዎም ታ ቢህህ ሳዓፓ ዳካታዎ ታ ቢህህም ቢህህካ» ጌዔ።።

20 [ዩና ቤዛ ዲኢካ ናንጋ ዴራ ዔኤላ ጎይዎና ሪፓ ዓሶ ዓጮ ጌይንታ፤ ዓሞራ ዓሳ ጋዓንቲ ዛምዙሚሚ ዓሶ ዔይዳ ጋዓ። 21 ዔይዳ ዔናኣቄ ዓሶጉዲ ዔይዳ ያደሲ፡ ሃህ ዎልቄና ዓኣያ ዲቢ ዴሬኬ፤ ጋዓንቲ ዓሞኣኔ ዓሳ ያኣሲ ዎልቄና ዔይዳ ባይዚ ሳዎ ዔይዳሲ ዔኪ ዲኢካ ዴዔ። 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌሚራ ሚርጌ ዓኣ ዓጮሎ ዔይዳሚ ዔይዳ ናንጋ ዔኤሳዎ ዜርፃም ዩሮጉዴ ባኣዚ ማዴ፤ ዎዎይደ ጌዔቲ ቤርታ ዩሮ ዓጮይዳ ናንጋ ሆኦሪ ዓሶ ባይዚ ሃሮ ሄላኒ ዔይዳ ናንጋ ዓጮሎ ዔይዳሚ ዓሳ ፔ ዓጪ ማሂ ዔኪ ናንጋንዳጉዲ ማሂ። 23 ቄርፃሴ ጌይንታ ዎኣዎ ሳዛ ዓኣ ዓጮሎፓ ሙኬ ዴራ ጋኣዛ ካታዎ ኮይሳ ናንጋ ዔይዳ ዓሶ ጌይንታ፡ ዲኢካ ናንጋ ዓሶ ባይዚ ዔይዳ ቤዛ ዴዔ።።]

24 «ዲማና ሞዓኣቤ ዓጮ ጌዴና ኑ ዓኣዳሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑም ሂዚ ጌዔ።- ሃህ ዔቄ ዓርኖኣኔ ዎርና ፒንቄዎቲ፤ ሃሴቦኣኔ ካታዎ ዎይህ ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔ ዲዛኮ ዓጮና ዎላ ታ ቢህህም ዓኣህ ቢህህ፤ ዔይዳ ያሊ ዓጮ ዔይዳኮ ዔኮዎቲ፤ 25 ሃይማፓ ዓርቃዎ ባንኮይዳ ማዎም ናንጋ ዴራ ቢህህ ቢገጫንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ቢህህ ዛሎ ዎይዛዎ ቢያህ ቢገጪ ጎይቃንዳ፤ » ጌዔ።።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣቲ ሲሆኔ ያሊ ባሽህ (ፓይ. ማጻ 21:21-30)

26 «ዩካፓ ዓሲ ናንጉዋ ቄዳዎቲ ዳውላፓ ሃሴቦኣኔ ካኣቲ ሲሆኔም ኮሹም ኪኢታ ዓሲ ሂዚ ጌይ ታኣኒ ዳኬ፤ 27 ቢህህ ዓጮ ጌዴና ኑና ዳኮዎቲ፤ ጎይዎፓ ኑ ኬሰኪ ሚዛቄ ሻውላ ጎዑዎፓ ፒዜ ኑ ዴንዳንዳ፤ 28 ኑ ሙዓንዳ ሙዎና ቡሽካንዳ ዎኣዎና ኑ ሻሻንቃንዳ፤ ኑኡኒ ኮዓህ ኔ ዓጮይዳና ዓኣዲዎማ ሌሊኬ። 29 ዔይዳሚ ዔይዳ ናንጋ ዔኤሳዎ ዜርፃና ዔይዳ ናንጋ ሞዓኣቤ ዜርፃ ዔይዳ ዔይዳ ጌዴና ኑና ዳኬህጉዲ ዮርዳኖሴ ዎር ኑኡኒ ፒንቄ፡ ናንገና ናንጋ ኑ ጎዳህ ኑና ዳካልሳ ዓጮ ኑ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ዲኢና ኑ ዓኣዳም ዳኬ።።»

30 «ሃሴቦኣኔ ካኣቲ ሲሆኔ ጋዓንቲ ዲዛ ዓጮ ጌዴና ኑ ዓኣዲዎጉዲ ላኣጌ፤ ሃህ ማዴ ጎይዎ ቢህህኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢህህኮ ያኣዛህ ዲዛ ዓኣህ ቢህህም ቢህህኒ ኮዔሚር ዲዛኮ ዲሮ ዳዲሽ ዲያ ማሂ።።

31 «ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ታኣም ጌዔ፤ ሃኣዛጌ፤ ታኣኒ ካኣቲ ሲሆኔንታ ዲዛኮ ዓጮንታ ኔኤም ዓኣህ ቢህህ፤ ሃህ ዓካሪ ዲዛ ያሊ ባሽ

2:1 2:1 ፓይ. ማጻ 21:4። 2:4 2:4 ማኪ. ማጻ 36:8። 2:9 2:9 ማኪ. ማጻ 19:37። 2:14 2:14 ፓይ. ማጻ 14:28-35። 2:19 2:19 ማኪ. ማጻ 19:38።

ዓጮ ዓከጋጋጥ ዲኢካ ደዓጮ።³² ዲማና ካኦቲ ሲሆኑ ዲዛኮ ዓሶ ቢያ ዓከ ያሃፃ ካታሞ ኮይላ ኑና ያላኒ ሙኩኔ፤³³ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛሢ ኑም ዲዛ ዓኦሢ ዲንገሢሢር ዲዛንታ ዲዛኮ ናኦቶንታ ዓኦ ባኮሞ ቢያ ኑ ዎዴ።³⁴ ኑኡኒ ኔጉዎ፣ ፔቴ ፔቴ ካታሞ ጉቤ ዓርቁ ሚቹ፤ ዬኖ ካታሞይዳ ቢያ ዓኦ ዓሶ ዓቲንቃ፣ ላኦላ ናኦቶሞ ፔቴታ፣ ዓይሱሞ፣ ጉቤ ጋፒሲ ኑ ዎዴ ባይዜ።³⁵ ቆልሞዎ ኑ ዓከኔ፤ ካታሞዎ ቡሬ።³⁶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛሢ ጉቤ ካታሞ ኑም ዓኦሢ ዲንገሢሢር ዓርኖኦኔ ደኦጮኮ ዘጳይዳ ዓኦ ዓርዔጫሬና ደኦጮናይዳ ዓኦ ካታሞይዳ፣ ዓርቃዎ ዳንዲ ጌሌዓዴ ሄላንዳኦና ኑና ቃዛኒ ዳንዳዔ ካታሞ ባኦሶ።³⁷ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛሢ ኑ ሄሎዎጉዲ ላኦኒ ዓጮ ጌይ፣- ዓሞኦኔ ዓሶ ዓጮ ኮይሎ፤ ያኦባቁ ዎር ኮይሎ፤ ጌሚራ ሚርጌ ዓኦ ካታሞንታኮ ፔቴ ካታሞ ባንሢታ፣ ኑ ዑከባኦሶ» ጌዔ።

3

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባኦሳኦኔ ካኦቲ ያኦጌ ያሊ ባሽሢ
(ፓይ. ማጻ 21:31-35)

1 ሙሴ ከኤዘዎ፡- «ዬካፓ ሃሃ ኑ ከይ ዘሎና ጌዒ ባኦሳኦኔ ካኦቲ ዓጮ ዳንዳ፤ ዲማና ካኦቲ ያኦጌ ፔኤኮ ዳር ቢያ ዓከ ዔድሬዒ ካታሞይዳ ኑኡና ያልታኒ ሙኩኔ፤² ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ታኦም ሂዚ ጌዔ፤- ዲዛ ዲጊጪ፣ ዲዛንታ ዲዛኮ ዳርንታ ዓጮዎ ቢያ ታ ኔኤም ዓኦሢ ዲንገንዳ፤ ሃኦሴቦኔይዳ ዳዒ ዎይሃ፣ ዓሞራ ዓጮ ካኦቲ ሲሆኑ ኔ ማዳ ጎይ፣ ሃያኦ ዲማይዳ።»

3 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛሢ ባኦሳኦኔ ዓጮ ካኦቲ ያኦጌንታ ዳርንታ ዬይይዲ ኑም ዓኦሢ ዲንገኔ፤ ኑኡኒ ዔያቶይዳ፣ ፔቴታ፣ ዓይሱሞ ቢያሢ ዎዴ ባይዜ።⁴ ዬማና ካታሞዎ ቢያ ኑ ዓርቁ፤ ኑ ዓርቁባኦ ካታሞ ፔቴታ፣ ባኦሶ፤ ባኦሳኦኔ ካኦቲ ያኦጌ ዓርጎባ ዓጮ ዳማ ማሃ ዎይሃ ላሂታሚ ካታሞ ዬይይዲ ኑ ዓከኔ።⁵ ዬይ ካታሞ ቢያ ዳጌ፣ ያድሲ፣ ከኤላ ዲሢና ዲርቁንቴያከ፤ ከኤሎ ዲርኮ ካራ ጋጋርቁ ዎድናከ፤ ሃሃ ዘላ ከጫድ ዲርቁንቴባኦ ጉርዳ ዲማና ሚርጌ ዓኦኔ።⁶ ቤርታ ሃሴቦኦኔ ካኦቲ ሲሆኑ፣ ኑ ዓከ ካታሞ ማዳ ጎይ፣ ዬኖ ካታሞዎ ቢያ ኑ ባይዜ፤ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ ናኦቶሞ ዓይሱሞ ኑ ኩርሴ።⁷ ቆልሞ ቢያ ኑ ዲዒ ዓከኔ፤ ካታሞዎ ኑ ቡሬ።

8 «ዲማና ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ከሰካ ዘላ ዓኦ ቤዘ፤ ሃሃ ዓርኖኦኔ ደኦጮይዳ፣ ዳንዲ ሄርሞኔ ዲኮ ሄላንዳኦና ዓኦ ዔያቶር ማዕ ዓጮ ዬንሢ ላም፣ ዓሞራ ዓጮ ካኦቶንሢዳ፣ ባሽ ኑ ዓከኔ።⁹ ሄርሞኔ ዲኮኮ ሱን፣ ሲዶና ዓሳ ሲሪዮኔ ጋዓዛ፣ ዓሞራ ዓሳ ጋዓንቴ ሴኒሬ ጌይ ጌሢ።¹⁰ ዬይይዲ ባኦሳኦኔ ካኦቲ ያኦጌ ዎይሃ ዓጮ ጌይ፣- ዓሎ ዓጮይዳ ዓኦ ሳላካና ዓባ ከሰካ ዘላ ዓኦ ዔድሬዒ ጌይንታ ካታሞንሢንታ ጌሌዓዴንታ ባኦሳኦኔ ዳማ ዓኦ ዓጮ ቢያሢ ኑ ዓከኔ።¹¹ ሬኤፓ ዓሶ ያጳፓ ዓቲሢ ባኦሳኦኔ ካኦቲ ያኦጌ ሌሊከ፤ ዲዛኮ ዓልጋ ዓንገና ኮሺንቴያ ማዕዛ ዔርቲ ዎድና ዎርቁንታዛ ያድሱማ ሳሊ ዎዳ፤ ዳልጉማ ያይዳ ዎዳ ማዕያከ።»

ዬይ ዓልጋ ራኦባ ጌይንታ ዓሞኦኔ ዓሶ ካታሞይዳ ሃኖ ሄላንዳኦና ዓኦኔ» ጌዔ።

ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ከሰካ ዘሎና ዳዒ ዓሶ
(ፓይ. ማጻ 32:1-42)

12 «ዓጮሎ ጌሊ ኑ ዔከሰካ፣ ዓርኖኦኔ ዎር ኮይሎይዳ ዓኦ ዓርዔጫሬ ካታሞ፣ ዳንዲ ከይ ዘለና ዓኦ ዓጮንታ ጌሚራ ሚርጌ ዓኦ ጌሌዓዴ ዓጮኮ ዘሎንታ ካታሞና ዎላ ሮኦኤሌና ጋኦዴ ማኦር ዓሶናም ታ ዲንገኔ፤¹³ ሚናኦሴ ማኦር ዓሶኮ ሃካሢም ጌሌዓዴ ዓጮኮ ዓቲ ቤዘና ካኦቲ ያኦጌ ዎይሃ ባኦሳኦኔ ዓጮ ጉቤ ታ ዲንገኔ፤ ዬኖ ዓጮ ዓርጎቤ ዓጮ ጋራ ዓኦኦከ።»

ባኦሳኦኔ ሬኤፓ ዓሶ ዓጮ ጌይንታያከ፤¹⁴ ሚናኦሴ ማኦሪ ዓሶ ማዕ፣ ያዒራ ጎሚሢ ዓርጎባ ዓጮ ጉቤ ዓከኔ፤ ዬይ ዓጮ ዳንዲ ጌሹሬና ማዕካ ዓጮ ዘጳ ሄሊ ዓኦ ባኦሳኦኔ ዓጮከ፤ ዬኖ ዓጮይዳ ዓኦ ጉርዶ ፔ ሱን፣ ሱን፣ ዲ ጌሢሲሴ፤ ዬይ ያር ዬይ ጉርዳ ሃኖ ሄላኒ ያዒራ ጉርዶ ጌይንታ።

15 «ጌሌዓዴ ዓጮ፡- ሚናኦሴ ማኦሪ ዓሶ ማዕ፣ ማከሬ ጎሚሢም ታኦኒ ዲንገኔ፤¹⁶ ሃሃ ሮኦኤሌና ጋኦዴ ማኦር ዓሶናም ጌሌዓዴይዳ፣ ዳንዲ ዓርኖኦኔ ዎር ኮይላ ዓኦ ዓጮ ጉቤ ታ ዲንገኔ፤ ዔያቶኮ ደኦሎ ዘሎ ዘጳ ዓርኖኦኔ ዎርኮ ሳዞማና ማዕዛ፣ ከይ ዘሎ ዘጳ ዓሞኦኔ ዓሶ ዓጮኮዎ ዘጳ ማዕ ያኦባቁ ዎርከ።¹⁷ ዔያቶኮ ዓባ ጌላ ዘሎይዳ ዓኦ ዓጮ፡- ዓራባና ዮርዳኖሴና ሃሃ ኮይሎይዳ ዓኦ ዓጮ ቢያከ፤ ዓባ ከሰካ ዘሎና ዔያቶኮ ዓኦ ዓጮ፡- ጌሊላ ባዘ፣ ዓርቃዎ ዳንዲ ፒሲጋ ዲኮ ዳማ ዓኦ ሶኦኒ ባዚ ሄላንዳኦከ።»

18 «ዲማና ታዔያቶም፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛሢ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ከሰካ ዘሎና ዓኦ ሃያ ዓጮ ዲንሢ ዳካላንዳጉዲ ዲንሢም ዲንገኔ፤ ዓካሪ ዲንሢኮ ያላኒ ዳንዳዓ ዓሶም ዓንጋም ዲንገጋ፣ ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔ ዓጮ ዔካንዳያ ሄላንዳኦና ዔያቶ ማኦዲ ቤርታ ከሰከ ያላንዳጉዲ ዳከዎቴ።¹⁹ ዲንሢኮ ሚርጌ ቆልሞ ዓኦሢ ታ ዔራ፤ ዬይ ዲንሢኮ ላኦሎንታ ናኦቶንታ ቆልሞንታ ሌሊ ሃይካ ዓቶንጎ፤ ዔያቶ ሃይካ ታ ዲንሢም ዲንጌ ካታሞ ሃሺ ዳንዳዎቴ።²⁰ ዲንሢኮ ያኦሲ ዲንሢም ሃይካ ማዳ ጎይ፣ ዔያቶ ማኦኦ ዲዚ ዳካልሳንዳ፣ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ጌላ ዘላ ዓኦ ዓጮ ዲንጊ ኮሺና ሃውሺሲ ዳይሃንዳያ ሄላንዳኦና ዲንሢኮ ዲጊና ማዕ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ማኦዲዎቴ፤ ዬካፓ ታ ዲንሢም ዲንጌ ሃኖ ዓጮ ማዕ ሙካኒ ዲንሢ ዳንዳዓ፤ ጌዒ ዓይሢ።»

21 «ሃሃ ዲያሱ ታኦኒ ሂዚ ጌይ ዘሬ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ሲሆኑና ያኦጌና ጌይንታ ላም፣ ካኦቶንሢ ማዳ ባኮ ዲንሢ ዓኦጊና ዲንሢ ዘጌ፤ ዲንሢ ዳካላንዳ ዓጮ ጉቤይዳ ዓኦ ዳር ዲማ ጎይ፣ ዔያቶ ማዳ ዳንዳ።²² ዲንሢ ዘሎ ያልታንዳሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ማዕሢር ዔያቶ ዲጊጪ፣።»

ሙሴ ካኦኦኔ ዓጮ ጌሎዎጉዲ ላኦጊንቴሢ

23 «ዲማና ታኦኒ ሂዚ ጌይ ዲና፣ ሺኦቁ፡-
24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦሲዮ! ሃሺ ኔ ማዳንዳ ዳኤ፣ ዳኤ፣ ባኮና ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኮ

ገብረሰብ ይታዘዝ ደብዳቤ ዓይነት ካር ሌሊ ማዕዘን ታዲያ፤ ከእነ ማዳ ዳኤግ ዳኤግ ባኮ ማዳንዳ ማሌ ያኦሲ ጫሪንጫይዳ ማዕዘን ሳዓ ባኦሲ። 25 ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ዮርዳኖሴ ዋሮና ታኦኒ ፒንቁ ዋሮኮ ሶ ሱካ ዓኦ ኮኸ ዓጩሎ፤ ሃሃ ሚርጌ ጌሜራ ዓኦ ማሎ ዓጩሎን ታ ሊባኖኦሴ ዲኮን ታና ዛገሴቴራ።»

26 «ጋዓንቴ ዓንሀሂ ማዳ ባኮ ዛሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ታጊዳ ዳጋዲ፤ ሸኢጲ ያ ታኦኮ ዋይዛ ዒዲ፡- «ማይ ገዳንዳይ! ላሚ ዬኖ ባኮ ታና ያኦጩግ! 27 ሃሂ ዓቂጋጋ ፒሲጋ ዲኮ ኬሰኬ፤ ከእነ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁ ዳንዲንዳዋኦሂሮ ዒኦኦካ ዓቂ ዓኦጋ ኦኦም ዳዲ ቤዛ ዓጩሎኮ ኬዶ ዛሎን ታደኦሎ ዛሎን ታ፤ ዓባ ኬሰካ ባንዮን ታ ጌላ ባንዮን ታ ቢያ ዛጌ። 28 ዬያ ጌይዮይዳጋ፡- ዒያሱ ማዳንዳ ባኮ ኬኤዘ፤ ዞሪ ዒዛ ዶዲሹ፤ ዳራ ፒንቁ ከ ዛጋንዳ ዓጩሎ ዳካላንዳጉዲ ዒያቶ ዔኪ ዓኦኦንዳሂ ዒዛኬ» ታ ኮይላ ጌዔ።

29 «ዬያሮ ኦኦኦ ቤትፔዖሪ ጌይን ታ ካታሞኮ ቤርቶ ዛላ ዓኦ ዶኦጩይዳ ዳዔ።» ጌዔ።

4

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲም ዓይሂን ታንዳጉዲ ሙሴ ላቲ ኬኤዘሂ

1 ዬካጋ ሙሴ ዳሮም፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሰዮቴ! ዓካሪ ታ ዓንሀሂም ኬኤዛ ዋጎና ዳምቦና ቢያ ማዲ ኩንሃያ ማዕ-ዋቴ፤ ዬያ ዓንሀሂ ማዳቴ ሸምፔና ናንገንዳይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዓንሀሂኮ ቤርታኦ ዓዶንሂ ያኦዛሂ ዓንሀሂም ዓንጋንዳ ዓጩ ጌሊ ዓንሀሂ ዳካላንዳይ። 2 ታ ዓንሀሂም ኬኤዛ ዋጎይዳ ዓይጎ ባኦዚያ ቃሲገቴ፤ ሃሃ ዓይጎ ባኦዚያ ጋጩሲገቴ፤ ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዓንሀሂኮ ያኦዛሂ ዓይሂ ዓይሂ፤ ታኦኒ ዓንሀሂም ኬኤዛሂ ማዲ ኩንሃያ ማዕ-ዋቴ። 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዓንሀሂኮ ያኦዛሂ ፔዖሪ ዲኮይዳ ማዳ ባኮ ቢያ ዓንሀሂ ዓኦገና ዓንሀሂ ዛጌ፤ ዬይያ፡- ዬኖ ዲኮይዳ ባዓኦሌ ጌይን ታ ካኦኸኮ ያኦዛም ዘገ ካኦኸኮ ዓሶ ቢያ ባይዘሂኬ። 4 ዓንሀሂ ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዓንሀሂኮ ያኦዛሂም ጉሙርቁን ታያ ማዕሂሮ ሃኖ ሄላንዳኦና ሸምፔና ናንጌ።»

5 «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ታ ያኦዛሂ ዓንሀሂም ኬኤዛንዳጉዲ ታና ዓይሂ ዋጎና ዳምቦና ቢያ ታ ዓንሀሂም ዔርዘይ፤ ዓንሀሂ ጌሊ ዳካላንዳ ዓጩሎ ጌሊ ናንገ ዋዶና ሃንሂ ዓይሂያንሂ ሰንቺ ካቸዋቴ። 6 ዬያ ዓይሂያ ዛገ ካቸዋቴ፤ ዬያ ዓንሀሂ ማዳቴ ሚርጌና ዓንሀሂ ዔራ፤ ሃሃ ጩንጩ ማዕሂ ማሌ ዳራ ዛጋንዳይ፤ ዬይ ዳራ ዬያ ዓይሂያ ዛሎ ዋይዛያ ሃያ ዲቦ ዳሮም ዋዘጉዳ ዔራቶና ጩንጩምና ዓንገንቴይ!» ጌይ ዲቃቴ ሂርሻንዳይ።

7 «ኦኦኦ ሸኢቃ ዋዶና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኦ ያኦዛሂ ኦኦኦ ዑኬ ማዕሂጉዲ ማሌ ዓይጎ ዲቢ ዳሪ ዓኦይ፤ ፔ ያኦዛ ዑኬ ማዕይ? 8 ዋዘ ዲቢ

ዳሪ ማዕይያ ሃኖ ታኦኒ ዓንሀሂ ቤርታ ዔቂ ዔርዘ፤ ፒዘ፤ ሃሃ ዳቢንቴባኦ ሃያ ዋጎና ዳምቦናጉዲ ዓኦ ዳሪ ዓንካ ዓኦይ? 9 ዓካሪ፡ ዓንሀሂ ናንገ ዋዶይዳ ቢያ ሃያ ዓኦገና ዓንሀሂ ዛጌ ባኮ ቢያ ዋሎዋጉዲ፤ ሃሃ ዓንሀሂኮ ዓናጋኦ ባይቁዋጉዲ ኮሺ ዔራዋቴ። ዓንሀሂኮ ናኦቶና ናኦቶኮ ናኦቶናም ኬኤዘ ዔርዘዋቴ፤ 10 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኦሲ ታኦም፡- ታኦኒ ኬኤዛሂ ዔይታ ዋይዛም ታ ኮዓሂሮ ዳሮ ቡኩሴ» ጌዔ ዋዶና ሲና ዲኮ ኮይላ ዒዛ ቤርታ ዓንሀሂ ዔቂ ኬሎና «ዓይታ ናንገ ዋዶይዳ ቢያ ታኦም ዔይታ ዓይሂን ታንዳጉዲና ዔይቶኮ ናኦታ ታና ዓገጩሂ ዔራንዳጉዲ ዔይታ ፔ ናኦቶም ኬኤዘ ዔርዘንጎ» ጌዔሂ ጳቂሁዋቴ።

11 «ጫሪማኦሪ ዓኦዲ ዳግ ጌዔ ታሞ ሎሰታሂና ዳም ጌዔ ጩቦ ሻኦሮና ባይዜ ዲኮኮ ዳማ ሙኪ ዓንሀሂ ዔቂ፤ 12 ዓማና ታሞ ሎሰታሂ ባኦካ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንሀሂም ኬኤዘ፤ ዒ ጌዔ ባኮዋ ዓንሀሂ ዋይዘ፤ ዑኦኦ ሌሊ ዓንሀሂ ዋይዘያጋቴም ዑያ ዓዛኮ ዓንሀሂ ጋዓንቴ ዳንቁባኦሲ። 13 ዒዚ ዓንሀሂና ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁ፤ ጌይያ፡- ዓንሀሂ ካጋንዳጉዲ ዓንሀሂ ዒ ዓይሂ ታጳ ዓይሂያንሂ ዓንሀሂም ኬኤዘ፤ ሃሃ ዬያ ዓይሂያ ላምዖ ዓርሲንቴ ሹቺዳ ዒ ያኦፔ። 14 ዓንሀሂ ያሊ ባሺ ዳካሊ ናንጋንዳ ዓጩሎይዳ ዓንሀሂ ናንገ ዋዶና ማዲ ኩንሃንዳ ዋጎና ዳምቦና ታ ዓንሀሂም ኬኤዘ ዔርዘንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይሂ።» ጌዔ።

ማሌ ያኦዛ ካኦኸኮ ላኦንጌሂ

15-16 ሙሴ ኬኤዛያ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሲና ዲኮይዳ ዔኤታ ታሞ ሎሰታሂ ባኦካ ማዕ ዓንሀሂም ኬኤዘ ዋዶና ፔቴታያ ዑያ ዓዛኮ ዓንሀሂ ዳንቁባኦሲ፤ ዬያሮ ዓቲንቁ ማሎና ማም ላኦሊ ማሎና ካኦኸኮ ባኦዚ ማዢ ዓንሀሂ ዒኦቁዋጉዲ ዓንሀሂና ኮሺ ዔራዋቴ! 17 ቆልሞን ታ ካይዘ ሰዖን ታ ካገንታ፤ 18 ሃሃ ገንሂ ዳዲና ጎቺንቴ ሃንታ ባኮና ሳያኮ ዳማ ዋኦ ዳዛ ናንገ ሞላሂ ማሎዋ ማም ዓይጎ ባኦዚኮዋ ማሎ ካኦኸኮ ባኦዚ ማሂ ማዢገቴ። 19 ጫሪንጫይዳ ዓንሀሂ ዛጋ ዓባን ታ ላገሮንታ፤ ሃሃ ዡኦጋሂያ ማም ጫሪንጫ ዓኦ ማዢንቶ ቢያ ያኦሲ ማሂ ዘገ ካኦኸካኒ ዓንሀሂ ኮዑዋጉዲ ዓንሀሂና ዔራዋቴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንሀሂኮ ያኦዛሂ ዬያ ባኮ ቢያ ዓንሀሂ ዘርያ ማዕባኦ ማሌ ዳራ ካኦኸካንዳጉዲ ዔይቶም ማሂ ዓንጌ። 20 ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንጎ ገልግ ዶኦጩ ጉዳያ ማዕ፤ ገብፄ ዓጩጋ ዓንሀሂ ዔኪ ኬሴሂ ሃኖ ዓንሀሂ ማዕ ዓኦ ጎይያ ዒዛም ደማዳ ዓሲ ማዕንዳጉዲ ኮዒኬ።

21 ዓንሀሂ ማዳ ባኮ ዛሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንሀሂኮ ያኦዛሂ ታጊዳ ዳጋዲ ታኦኒ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁ ዳንዲንዳዋኦሂ፤ ሃሃ ዒዚ ዓንሀሂም ዓንጋንዳ ዬኖ ማሎ ዓጩሎ ታ ጌሊንዳዋኦሂ ታኦም ጫኦቁ ኬኤዘ። 22 ዬያሮ ታኦኒ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁዋያ ሃኖ ዓጩይዳ ሃይቃንዳይ፤ ዓንሀሂ ጋዓንቴ ፒንቁ ዬኖ ማሎ ዓጩሎ ዳካላንዳይ።

3:27 3:27 ገይ. ማጻ 27:12-14፤ ላሚ. ዋማ 32:48-52። 4:2 4:2 ዮሃ. ያፔዳ 22:18-19። 4:3 4:3 ገይ. ማጻ 25:1-9። 4:11 4:11 ኬሲ. ማጻ 19:16-18፤ ዔብ. 12:18-19። 4:14 4:14 ኬሲ. ማጻ 21:1። 4:15-16 4:15-16 ኬሲ. ማጻ 20:4፤ ሌዊ. ዓከ 26:1፤ ላሚ. ዋማ 5:8፤ 27:15። 4:18 4:18 ሮማ 1:23። 4:20 4:20 ኬሲ. ማጻ 19:5፤ ላሚ. ዋማ 7:6፤ 14:2፤ 26:18፤ ቲቶ 2:14፤ 1ጴጌ. 2:9። 4:21 4:21 20:12።

23 ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢና ዋላ ጫእቁ ጫእቁም ዲንሢ ዋሉዋጉዲ ዲንሢና ዔሩዋቱ፤ ዓይጎ ባአዚያ ማፃም ካአሸኮ ባአዚ ማሂ ካአሸኪፖቱ፤ ዲዚ ዲንሢም ዓይሢ ባኮ ማዲ ኩንሡዋቱ። 24 ዓይጎሮ ጌዔቱ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ያአዛሢ ሚቻ ታሚኬ፤ ሃሃ ማሌ ያአሲ ጌይንታይ ካአሸኪንታዳጉዲ ኮዑዋአያኬ።

25 «ናይ ሾይ ሃሃ ናአቶኮ ናአቶ ሄላንዳአና ዓጩሎይዳ ኮሺና ዲንሢ ናንጋአና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ያአሲ ዲሃያ ማዔ ኩቻ ማዢንቴ ባአዚ ዓይጎዋ ማፃም ማሌ ያአሲ ማሂ ማዢ ዲዛ ዲንሢ ዳጋሱዋጉዲ፤ 26 ታ ጋዓ ባኮ ዋይዘ ዲንሢ ዲጻቶ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ዲንሢ ዳካላንዳ ዓጩሎይዳፓ ኔጉዋፓ ጋፒ ዲንሢ ባይቃንዳሢ ታ ዲንሢ ዔርዛኒ ሃኖ ዲንሢ ዑፃ ጫሪንጮና ሳያና ማርካ ማሂ ሃያ ታ ኬኤዛኔ። 27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ማሌ ዳር ባአካ ዜርቃንዳኔ፤ ዬያ ዲንሢ ዲ ዜሪ ቤዘይዳ ዳካ ዓሲ ዓታንዳኔ። 28 ዬኖ ቤዘይዳ ዛጋኒ፣ ዋይዛኒ፣ ሙዓኒ፣ ሲንቁ ዲማሲ ዔራኒ ዳንዳዑዋያ ሚሢና ሹቸናይዳፓ ዓሲ ፔ ኩቻ ማዢ ማሌ ያአዘ ዲንሢ ካአሸካንዳኔ። 29 ጋዓንቴ ዲኢካ ዲንሢ ናንጋ ዋድና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ያአዛሢ ዲንሢ ጳቁሢ ኮዓንዳኔ፤ ዲዛ ዲንሢ ጉቤ ዲናፓ ኮዔቱ ዳንቃንዳኔ፤ 30 ሃገ ዬይ ባካ ቢያ ዲንሢ ሄላም ማቶይዳ ዲንሢ ጌሌ ዋድና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ያአዛሢ ባንሢ ማዔ ዲዛም ዲንሢ ዓይሢንታያ ማዓንዳኔ። 31 ዲዚ ዓቶም ጋዓ ያአሲታሢር ዲንሢ ዲ ሃሻዓኬ፤ ፔቶዋ ዲንሢ ጋፒ ባይቃንዳጉዲ ዲ ማሃዓኬ፤ ዲንሢኮ ቤርታአ ዓድንሢና ዋላ ዲ ጫእቁ ጫእቁም ፔቱታዎ ዋላያቱዋሴ።

32 «ያአሲ ሳይይዳ ዓሲ ማዢማፓ ዓርቃዎ ጫሪንጮኮ ካራፓ ጋፓ ሄላንዳአና ሂንዳ ዬያጉዳ ዳኤፒ ባአዚ ማዲንቴያታቱ፤ ሃሃ ዬያጉዳ ባአዚ ዋይዘ ዓሲ ዓአቱ ዲንሢኮ ቤርታ ዓአዳ ዋድ ዛላ ያአጩዋቱ። 33 ዲንሢ ዋይዘ ጎይዎ ያአሲ ዔኤታ ታዋ ሎሰታሢ ባአካ ማዔ ኬኤዘም ሸምፔና ናንጋኒ ዳንዳዔ ዳሬ ዋካ ዓአይ? 34 ዲንሢ ዛጌ ጎይዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ያአዛሢ ጌብፃ ዓጩይዳ ማዳ ጎይዎ ዲ ናሽኬ ዓሶ ዛላ ዔቁ ማሌ ዓሶይዳ ሜቶ ዔኪ ዬዒ፣ ያአሲ ዋልቆና ማዲንታ ዓኪ ባአዚና ዲማ ዲማ ማላታ ዳዊ፣ ዔያቶ ዛሎ ያልቲ፣ ፔኤኮ ዋልቆና ደዲሞና ዳዊ ፔቱ ዳሬ ባአካፓ ፔኤም ማዔ ዳሬ ዲማሲ ዔካኒ ዳንዳዔ ማሌ ያአሲ ዋካ ዓአይ? 35 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያአሲ ባአያ ማዔሢ ዔርዛኒ ዲዚ ዬያ ቢያ ዲንሢም ዳዌኔ። 36 ዲንሢ ዲ ዔርዛኒ ኮዔሢር ጫሪንጮፓ ዑኡዘ ፔኤሲ ዋይዘሴኔ፤ ሳይይዳ ዲዛም ደማዳ ታዋ ዲንሢ ዲ ዳዌኔ፤ ዬያ ታዋ ባአኮይዳ ማዔያ ዲንሢና ዲ ጌሰቲኔ። 37 ዲንሢኮ ቤርታአ ዓድንሢ ዲ ናሽኪ ዲንሢ ዔያቶኮ ናአቶ ዲ ደኤሪሢር ፔኤኮ ዳኤፖ ዋልቆና ፔኤር ጌብፃፓ ዲንሢ ኬሴኔ። 38 ዲንሢም ዲ ዲንጋ ዓጩሎኮ ዲንሢ ዑካዛ ዲንሢዳፓ ባሽ ዋልቆና ማዔ ዳር ቤርታፓ ዲንሢኮ ዳኪ ባይዘኔ፤ ዬያ ዲ ማዳሢ ዲንሢ ዛጋሢጉዲ ዲንሢ ዲ ዔኪ ሙኪ ዔያቶር

ማዔ፣ ዔያቶ ዓጩ ዳካልሳኒ ኮዔሢርኬ። 39 ዬያሮ ሌካ ጫሪንጮይዳ፤ ሊካ ሳይይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዚ ሌሊ ያአሲ ማዔሢ፣ ሃሃ ዲዘይዳፓ ማሌ ያአሲ ባአሢያ ዔሩዋቱ፤ ዲኖይዳ ዲንሢኮ ኮሺ ዓርቁዋቱ። 40 ሃኖ ታ ዲንሢም ኬኤዛ ሃያ ዓይሢያ ማዲ ዲንሢ ኩንሢቴ ዲንሢና ዲንሢኮ ናአቶናም ኮሺ ማዓንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ያአዛሢ ዲኢካ ዲንሢ ናአናና ናንጋንዳጉዲ ዳካልሳ ዓጩይዳ ያድሲ ሌዔ ዲንሢ ናንጋንዳኔ።»

ዓሲ ዋዳ ዓሲ ዓአሸንጎቱ ቶላ ካታማ

41 ዬካፓ ሙሴ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ሶ ሱካ፣ ዓባ ኬሰካ ባንደይዳ ሃይሃ ካታማ ዲማሴኔ፤ 42 ዬያ ዲ ማዳሢ ቤርታ ሞርኬ ማዔባአያታንቴ ዳሲንቴና ዓሲ ዋዳ ዓሲ ፔ ሸምፓሢ ዓውሳኒ ዲዘ ካታዋ ጌሊ ዓታንዳጉዲ ጌይኬ፤ ዬይ ዓሢ ቶሊ ዬንሢ ካታዋ ጌሌቲ ዓሲ ዲዘ ዋዳኒ ዳንዳዑዋሴ። 43 ዬያሮ ሮኦቤኤሌ ማአር ዓሶም ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዳጌ ቤዛ ዓአ ቤፂሬ ካታዋ፤ ጋአዳ ማአር ዓሶም ጌሊዓዳ ዓጩ ጋራ ዓአ ራሞቲ ካታዋ፤ ሚናአሴ ማአር ዓሶም ባአሳአኔ ዓጩ ጋራ ዓአ ጎላኔ ካታዋ ዲማሲ ዲዚ ዲንጌኔ።

44 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ኬኤዘ ያአሲ ዋጋ ዬያኬ። 45 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጌብፃ ዓጩፓ ኬሰካዛ ሙሴ ዔያቶም ዓይሢ ዳምቦና ዋጎና ኬይና ኬኤዘንቴ ባኮኬ። 46 ዬያ ዲ ኬኤዘሢ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ሱካ ፔትልፔፖሪ ደኤጮኮ ቤርቶ ዛላ ዓሞራ ዓጩ ካአቲ ሃሴቦኦኔ ካአታዲ ዋይሢያ፤ ሃሃ ሙሴና ዲሰራዔኤሌ ዳርና ጌብፃፓ ኬሰካዎ ያሊ ባሽ፣ ሲሆኔ ዓጩይዳ ዓአያኮ። 47 ዲማና ዔያታ ዲዛኮ ዓጩና ዬያጉዲ ሃሃ ዮርዳኖሴፓ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዓአ ባአሳአኔ ዓጩ ዋይሢ፣ ያጌ ዓጩዋ ዔኬኔ፤ ዬና ላምዎ ካአታ ዓሞራ ዓሶ ዋይሢያኬ። 48 ዬይ ዓጩ ዓርዔኤሪ ካታማፓ ዓርቃዎ ዓርኖኦኔ ዋርኮ ዓጩማ ዓርቁ ኬዶ ዛሊና ዳንዲ ሲሪዮኔ ዳኮ ሃላኔ፤ ዬይ ሲሪዮኔ ዳኮ ጌይንታሢ ሄርሞኔ ዳኮኬ። 49 ዬይ ዓጩ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓአ ዓራባ ዓጩ ዔካዎ ደኤሎ ዛሊና ዳንዲ ሶኦጌ ባዚ ሃላኔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ፒሲጋ ዳኮ ዳዋ ሄላንዳአና ዓአዳያኬ።

5

ታጳ ዓይሢያ (ኬሲ. ማፃ 20:1-7)

1 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዳር ቢያ ዔኤላዮ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቲ! ታአኒ ሃኖ ዲንሢም ኬኤዛ ዋጎና ዳምቦና ዋይዘ፣ ኮሺ ዛጌ ዔሪ ካፑዋቱ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያአዛሢ ሲና ዳኮ ኮይላ ኑኡና ዋላ ጫእቁኔ፤ 3 ዲዚ ጫእቁሢ ኑ ዓድንሢና ሌሊቱዋንቴ ሃሢ ሸምፔና ዓአ ኑና ጌቤሢና ዋላኬ። 4 ዬኖ ዳኮይዳ ዔኤቲ ታዋ ባአካ ማዔ ዲንሢኮ ቤርታ ዔቁ ዲንሢና ዲ ጌሰቲኔ፤ 5 ታአኒ ዲማና ዲ ጋዓ ባኮ ቢያ ዲንሢም ኬኤዛኒ ዲንሢና ዲዛናኮ ባአካ ዔቁኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቱ ዲንሢ ታዋ ዲጊጩ ዳኮ ኬሰካኒ ኮዒባአሢርኬ።»

«ዲሞና ዲዚ፡- 6 ዓይሌ ማዲ ሻንቁንቲ ናንጌ ጊብጻ ዓጮፓ ኔና ከሴህ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔኤኮ ያኦዛህኬ፤»

7 «ታ ጊዳፓዓቲም ሜሌ ያኦዛ ካኦሽኪ፡፡»

8 «ጮሪንጮኦ ማዖም ሳዓ፤ ሳዖኮዋ ዴማ ዋኦ ዳዛ ናንጋ ባኦዚያ ማሊሲ ኮሺ ዔኪ ካኦሽኪ፡፡ 9 ታኦኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔኤኮ ያኦዛህ ታና ሃሺ ሜሌ ያኦዛ ካኦሽካ ዓሶ ዓደንህ ጎሞ ናኦቶይዳ ማህ ዴንዲ ሃይሃ ሾይንቲ ሄላንዳኦና ኮሜ ኮፃፃኬ፤ ሃሃ ታጊዳፓ ሜሌ ያኦሲ ካኦሽኪ፡፡ ታኦኒ ኮዑዋ ያኦሲ ማዕህሮ ዬያ ዓሲ ኩቻ ማከንቲ ባኮም ዘጊ፡፡ ሃሃ ካኦሽኪ፡፡ 10 ታና ናሽካዘንህና ታ ዓይህያ ካፓዘንህም ጋዓንቲ ዴንዲ ሺያ ሾይንቲ ሄላንዳኦና ታኦኮ ናንጊና ናንጋ ሚጮንቶ ታኦኒ ፔጋሲ ዳሞኖኬ፡፡

11 «ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔ ያኦዛህኮ ሱንዖ ማዕባኦ ባኦዚና ዔኤሊ፡፡ ታ ሱንዖ ማዕባኦ ባኦዚና ዔኤሊ ዓሲዳ ሜቶ ሄሊሱዋዖ ታ ሃሽቶኖኬ፡፡

12 «ታኦኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔኤኮ ያኦዛህ ኔና ዓይህ ጎይዖና ሃውሾ ከሎ ታኦም ዲማዴያ ማህ ቦንቹ፤ 13 ማዶ ቢያ ኔ ማዴንዳ ላሆ ከሊ ኔኤም ዓኦኒ፤ 14 ላንካሳ ከላ ጋዓንቲ ታና፡ ያኦሲ፡ ኔ ጎዳህም ዲማዴ ሃውሾ ከሊኬ፤ ዬኖ ከሎና ዓይጎ ማዶዋ ማዴ፡፡ ኔናታቲያ ኔኤኮ ናኦታ፡ ኔኤም ማዴ ዓሶ ማዕፍቲያ ቆልማ፤ ሃሃ ኔኤና ዋላ ናንጋያ ሜሌ ዓጮፓ ሙኬ ዓሲ ማዕፍቲያ ዓይጎ ማዶዋ ማዖም ማዴ፡፡ ኔኤም ማዴዘንህ ኔ ሃውሾ ጎይዖ ሃውሾንጎ፡፡ 15 ጊብጻ ዓጮይዳ ካራሚ ማዕፍ ኔ ናንጊህንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔ ያኦዛህ ፔኤኮ ዴኤፖ ዋልቆና ፔ ቢታንቶና ዬካፓ ኔና ከሴህ ጸቂህ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔ ያኦዛህ ሃውሾ ከሎ ኔ ቦንቻንዳፖዲ ዓይህህ ዬያሮኬ፡፡

16 «ታኦኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔ ያኦዛህ ዓይህ ጎይዖና ኔ ዓደንታ ኔ ዓንደንታ ቦንቹ፤ ዬያ ኔኤኒ ማዴቲ ቢያ ባኦዚ ኔኤም ጊኢጋንዳኒ፤ ታኦኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔ ያኦዛህ ኔኤም ዓንጋ ዓጮሎይዳ ሚርጌ ለዔ ኔ ናንጋንዳኒ፡፡

17 «ዓሲ ዋዲ፡፡

18 «ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዕባኦ ዓሲና ላሂ፡፡

19 «ጩቁ፡፡

20 «ዓይጎ ዓሲ ዑሰካኦ ማዖም ለኡቁ ማርካዲ፡፡

21 « ሜሌ ዓሲኮ ማቻ፡ ማኦራ፡ ጎከ፡ ማዳ ዓሳ፡ ባኦቶንታ ሃሮንታ፤ ዓሂኮ ዓኦ ባኦዚ ቢያ ዘጊ ኔኤሮ ማዕኦቢሽ ጌይ ማሊ፡፡» ጌዔ፡፡

22 «ዲኮ ኮይላ ዓንህ ቡኬ ዋደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንህ ቢያህም ዲኮይዳ ዔቁ ከኤዜ ዓይህያ

ዬያኬ፤ ዲዚ ዲሞና ዔኤታ ታሞና ሻኦርና ሻኔ ዲሞናይዳ ማዕፍ ዴኤፒ ዑኡሲና ከኤዛዖ ዓንህ ዓይህ ዓይህያ ዬንህ ሌሊኬ፤ ዬንህ ዲዚ ላምዖ ዓርሲንቲ ሹቹዳ ያኦፒ ታኦም ዓንጌ፤» ጌዔ፡፡

ዴራ ዒጊጮ ዒጊጮ
(ኬሲ. ማጻ 20:18-21)

23 ሙሴ ከኤዛዖ፡- «ዲኮይዳ ታማ ዔኤታሂና ዲሞይዳ ዑኡዛ ዓንህም ዋይዘንቲ ዋደና ፔቲ ፔቲ ያጾ ማኦርኮ ሱኡጎና ዓጮ ጮምና ቢያ ታ ኮይላ ሙኪ፡፡ 24 ዲዚ ታሞ ባኦካ ማዕፍ ጌሰታሂ ኔ ዋይዜ ዋደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔ ያኦዛህኮ ዴኤፑሞና ዒ ቦንቹንቲያ ማዕህ ኔና ዒ ዴዔኒ፤ ያኦሲ ዓሲና ጌሰቲም ዓሲ ሺምፔና ዓቲ ናንጋያታሂ ሃኖ ኔ ዘጌ፡፡ 25 ዬይ ዴኤፖ ታማ ኔና ሙይ ባይዘንዳኒ፤ ኔ ዓይጎሮ ሃይቃኒ ኮዓይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔ ያኦዛህ ላሚ ኔኤና ጌሰቲቲ ኔ ሃይቃንዳኒ፡፡ 26 ናንጊና ናንጋ ያኦዛህ ታሚ ባኦካ ማዕፍ ከኤዜም ሺምፔና ዓቲ ናንጋይ ዓሲ ዜርሂዳ ፔቲታዖ ባኦሲ፤ 27 ዬያሮ ሙሴ! ኔኤኒ ዒዛ ባንህ ዑኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ኔ ያኦዛህ ጋዓ ባኮ ቢያ ዋይዜ፤ ዬካፓ ሙኪ ዒዚ ጌዔ ባኮ ቢያ ኔኡም ከኤዜ፤ ኔኤኒ ዬያ ዋይዜ ዓይህንታያ ማዕንዳኒ፤ ጌዔ፡፡

28 «ዒንህ ዬያ ጋዓሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋይዘዖ፡- ሃይ ዴራ ቢያ ኔኤም ከኤዛ ባኮ ቢያ ታ ዋይዜ፤ ዔይታ ጌዔ ባካ ፒዜኬ፤ 29 ቢያ ዋዴ ዬያይዲ ዔይታ ማላያታቲ ዋዚ ኮሺታዖ ዓቲይ! ቢያ ዋዴ ታና ዔይታ ቦንቹ ታ ዓይህ ዓይህያዎ ከንህቶ ቢያ ባኦዚ ዔይቶና ዔይቶኮ ዜርዖናም ናንጊና ኮሺ ማዕንዳያታንቲኬ፡፡ 30 ሃሂ ኔኤኒ ዴንዲ ዔይታ ፔኤኮ ዓፒሎና ማከንቲ ማኦሮ ጌላንዳፖዲ ከኤዜ፡፡ 31 ታኦኒ ኔኤም ታኦኮ ዋጎና ዓይህያና ዳምቦና ቢያ ከኤዘንዳሂሮ ኔኤኒ ጊንህ ማዕፍ ታ ኮይላ ሙኬ፤ ታኦኒ ዔይቶም ዓንጋ ዓጮይዳ ዬንህ ዋጎንህንታ ዓይህያንታ ዳምቦንታ ካፒ ዔይታ ናንጋንዳፖዲ ዴር ኔኤኒ ዔርዜ» ጌዔ፡፡

32 «ዬያሮ ዒሰራዔኤሌ ዴሬኖቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕፍ ዓንህኮ ያኦዛህ ዓንህ ዓይህ ባኮ ቢያ ከንህኒ ጊኢጌያ ማዑዋቲ፤ ዋጎይዳፓ ፔቲ ባኦዚታዖ ማዴ ከንህሃዎ ፓጮሲ፡፡ 33 ቢያ ባኦዚ ዓንህም ጊኢጋንዳፖዲ፤ ዓንህ ዳካላ ዓጮሎይዳኦ ሚርጌ ለዔ ናንጋኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንህ ዓይህ ባኮ ቢያ ማዴ ከንህሃዎቲ» ጌዔ፡፡

6

ዴኤፒ ዓይሥህ

1 ሙሴ ሃሃ ከኤዛዖ፡- «ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ዓንህ ዳካላንዳ ዓጮሎ ጌላዖ ዓንህ ካፓንዳፖዲ ታ ዓንህ ዔርዘም ናንጊና ናንጋ ጎዳ

5:9 5:9 ላዊ. ዓከ 26:1፤ ላሚ. ዋማ 4:15-18፤ 27:15። 5:10 5:10 ኬሲ. ማጻ 34:6-7፤ ፓይ. ማጻ 14:18፤ ላሚ. ዋማ 7:9-10።
5:11 5:11 ላዊ. ዓከ 19:12። 5:12 5:12 ኬሲ. ማጻ 16:23-30፤ 31:12-14። 5:14 5:14 ኬሲ. ማጻ 23:12፤ 31:15፤
34:21፤ 35:2፤ ላዊ. ዓከ 23:3። 5:16 5:16 ላሚ. ዋማ 27:16፤ ማቲ. 15:4፤ 19:19፤ ማር. 7:10፤ 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ላፕ. 6:2-3።
5:17 5:17 ማከ. ማጻ 9:6፤ ላዊ. ዓከ 9:6፤ 24:17፤ ማቲ. 5:21፤ 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:9፤ ያይ. 2:11።
5:18 5:18 ላዊ. ዓከ 20:10፤ ማቲ. 5:27፤ 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:9፤ ያይ. 2:11። 5:19 5:19 ላዊ. ዓከ 19:11፤ ማቲ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:9። 5:20 5:20 ኬሲ. ማጻ 23:1፤ ማቲ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20። 5:21 5:21 ሮሜ 7:7፤ 13:9። 5:27 5:27 ዔ.ብ. 12:18-19።

ማዕ ዲንሢኮ ጸኣዛሢ ታኣም ኬኤዜ ዓይሢያር ዋና ዳምቦር ሃንሢኮ፤² ዩኖ ዓጩሎይዳ ሚርጌ ለዔ ናንጋኒ ዲንሢኮ ታኣም ዲንሢ ናኣቶንታ ናኣቶኮ ናኣቶንታ ዲንሢ ናንጋ ዋዶና ቢያ ጸኣሲ ቦንቲ፤ ሃሃ ታ ዲንሢም ዓይሢ ዳምቦር ዋና ማዕ ኩንሢንዳያ ኮይሳኔ።³ ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ሃንሢ ዋሳንሢ ዋይዙዋቴ! ሃሃ ዓይሢንቲ ማዕ ኩንሢያ ማዕ-ዋቴ! ያኣዴ ዲንሢ ማዕቲ ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንጌ ሃጊ ማዕንዳ ዋዞ ጎይዶና ዔኤዞና ዲኢቆና ኩሜ ዓጩሎይዳ ቢያ ጎዳዚ ዲንሢም ጊኢጋንዳኔ፤ ሃሃ ዲንሢ ሸይንቲያ ሚርጋንዳኔ።

4 «ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮ ዋይዙዋቴ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኩ ጸኣዛሢ ፔቴ ጎዳኬ፤ ዲዛጋዓቲም ማሌ ጎዳቲ ባኣሴ።⁵ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኬኤኮ ጸኣዛሢ ጉቤ ዓርጋ፤ ጉቤ ሸምጋጋ፤ ጉቤ ዋልቃጋ ናሽኬ፤⁶ ሃሃ ታ ኬም ዓይሢ ኬኤዛ ሃንሢ ዓይሢያ ዋሊጋ፤⁷ ዩንሢ ዓይሢያንሢ ኬኤኮ ናኣቶ ላሚ ላሚ ዔርዜ፤ ማኣራ ኔ ዳዓኣና፤ ጎይሢ ኔ ዳንዳኣና፤ ጎይሢዳ ኔ ሃዑቫ ቤዘይዳ ማዕቶ ማዕ ኔ ማዕኣና ቢያ ዩንሢ ዓይሢያንሢ ቢያ ኬሊ ማሌ፤⁸ ኬም ጳቂሃ ማላታ ማዕንዳጉዲ ኩጫ ኬኤኮ ቱኬ፤ ባሊቶይዳኣ ማላታ ማሃ ዓይሢ፤⁹ ኬኤኮ ማኣር ካር ቦኣኮላሢና ማርሾ ካርናይዳ ያኣፔ» ጌዔ።

ዓይሢንቲሢ ዲዲሢ ዛላ ላቲ ኬኤዚንቲ ባኣዚ

10 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኬኤኮ ጸኣዛሢ ኬኤኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ጌይፃ ዓብራሃማና ዩሳኣቆና ያይቆኦቤናም ዲንጌ ሃጊ ማዕንዳ ዋዞ ጎይዶና ኬኤኒ ማዘባኣ ዳኤፒ ዳኤፒ፤ ሃሃ ሚዛጲ ሚዛጲ ካታማ ኬኤም ዲንጋንዳኔ።¹¹ ኬኤኒ ዳካላንዳ ማኣርይዳ ኬኤኒ ጌሢባኣ ኮሺ ባኣዚ ኩሜያ፤ ኬኤኒ ቦኣከባኣ ዋኣሢ ዔቴ ዓኣያ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ኔ ቱሺባኣ ዋይኔ ሚሢንታ ዛይቶ ሪሚቶንታ ዲኢካ ዓኣያ ማዕንዳኔ፤ ጸኣሲ ኔና ዩኖ ዓጩሎ ጌልዜም ሙይ ኬኤኒ ሚሸኬ ዋዶና፤¹² ጊብፃ ዓጩይዳ ካራሚ ማዕ ናንጋንቲ ኔና ኬሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ኬኤኒ ዋሉዋጉዲ ኮሺ ዔራ።¹³ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኬኤኮ ጸኣዛሢ ዲጊጩ ቦንቲ፤ ዲዛ ሌሊ ካኣሽኬ፤ ሃሃ ዲዛ ሰቶን ሌሊ ጫኣቁ።¹⁴ ኬኤኮ ኮይላ ዓኣ፤ ማሌ ዓሳ ካኣሽካ ጸኣዞ ካኣሽኪጋ፤¹⁵ ማሌ ጸኣዞ ኬኤኒ ካኣሽኬቲ ዲንሢ ባኣካ ዓኣ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳካ ዳጎ ኬኤኒ ዔቁሳንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኬኤኮ ጸኣዛሢ ዲዛይዳጋዓቲም ማሌ ጸኣሲ ጌይንታይ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዋያታሢር ሳይይዳጋ ዲንሢ ፒፂ ዲ ባይዛንዳኔ።

16 «ማሳሄ ጌይንታ ቤዜሎይዳ ዲንሢ ማዕ ጎይዶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጸኣዛሢ ዋይታያታቴያ ኩ ዛጎም ጌይ ማዕጋጋቴ፤¹⁷ ዲዚ ዲንሢ ዓይሢ ዓይሢያር ዋና ዳምቦር ቢያ ሂርጊ ካፑዋቴ።¹⁸ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፒዜ፤ ሃሃ ኮሺ ማዕ ባኣዚ ቢያ ማዕ፤ ዩያ ኔ ማዕቲ ቢያ ባኣዚ ኬኤም ጊኢጋንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤኮ

ቤርታኣ ዓደንሢም ዲንጋኒ ጫኣቁ ጎይዶና ኮዞ ዓጩሎ ኔ ዳካላንዳኔ።¹⁹ ዲዚ ኬኤም ዲንጌ ሃጊ ማዕንዳ ዋዞ ጎይዶና ኬኤኮ ሞርኮ ዲ ኔ ቤርታጋ ዳውሲ ዳካንዳኔ።

20 «ሃጋ ኬኤኮ ናኣታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ዋሳንታ ዳምቦንታ ዓይሢያንታ ዓይሢሢ ዋዚ ጌይሢናዳይ?» ጌይ ጸኣጩቴ።²¹ ሂዚ ጌይ ዓይያቶም ኬኤዜ፡- «ሚና ኩኤኒ ጊብፃ ዓጩ ካኣቲኮ ዓይሌኬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ፔኤኮ ዳኤጋ ዋልቆና ዩካጋ ኩና ኬሴኔ፤²² ዲዚ ዲማና ጊብፃ ዓሰንታ ካኣቲንታ ዳኤጋ ዳኤጋ ዓሰዋ ማታሴያ ዲዛ ዋልቆና ማዕንታ ዓከ ባኣዚ ማዕሢ ኩ ዓኣፒና ኩ ዛጌኔ፤²³ ዲዚ ዳካላሳኒ ኩኤኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ጫኣቁ ጎይዶና ሃሃ ዓጩሎ ኩና ዔከ ሙከ ኩም ዲንጋኒ ጊብፃ ዓጩ ዓይሉማጋ ኩና ኬሴኔ።²⁴ ዩካጋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኩ ጸኣዛሢ ሃንሢ ዳምቦንሢ ማዕ ኩ ኩንሢንዳጉዲ፤ ሃሃ ዲዛ ኣ ኣኒ ጊብፃ ቦንታንዳጉዲ ኩና ዓይሢኔ። ኩኤኒ ዩያይዲ ማዕቲ ዲዚ ቢያ ዋዶ ቢያ ባኣዚ ኩም ጊኢጋንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ ሃሃያ ዲ ማዕ ጎይዶ ሸምፔና ኩና ናንጊሳንዳኔ፤²⁵ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኩ ጸኣዛሢ ዓይሢ ጎይዶ ዲዛኮ ዓይሢያ ካፒ ኩ ማዕ ኩንሢያታቴ ዲዛ ኩ ዋዛሳያ ማዕንዳኔ» ጌዔ። *

7

ጸኣሲ ደኦሬ ዴር (ኬሲ ማፃ 34:11-16)

1 ሙሴ ሃሃ ኬኤዛዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጸኣዛሢ ዲንሢ ዳካላኒ ዳንዳ ዓጩሎ ዲንሢ ጌልዛንዳኔ፤ ዩኖ ዓጩ ጌላኒ ዲንሢ ዑካኣና ዲንሢኮ ቤርታጋ ዲንሢዳጋ ባሽ ዋልቆና ዓኣ ዳሚ ዳሚ ላንካይ ቶኣኪ ዴሬ ዳውሲ ዲ ኬሳንዳኔ፤ ዩያታ፡- ሄቴ ዓሰ፡ ጌርጌሳ ዓሰ፡ ዓሞራ ዓሰ፡ ካና ናሰ፡ ፔርዜ ዓሰ፡ ሃዋዋ ዓሰንታ ዲያቡሳ ዓሰ ጌይንታዘንሢ።² ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጸኣሲ ዩያ ዳር ቢያ ዲንሢ ኩጫ ዲንጌም ዲንሢ ያሊ ዔያቶ ባሽ ዋዶና ቢያሢ ዋዶ ባባይዛንዳያ ኮይሳኔ፤ ዔያቶና ዋላ ዓይጎ ጫኣቁም ማዕም ጫኣቁጋቴ፤ ሃሃ ዔያቶም ሚጩንቲጋቴ።³ ዲንሢኮ ዓቲንቆ ናኣታ ዔያቶ ናኣቶ ዔካንዳጉዲ፤ ሃሃ ዲንሢኮ ዉዲር ናኣታ ዔያቶኮ ዓቲንቆ ናኣቶም ሌዑዋጉዲ ላኣቲዋቴ።⁴ ዲንሢ ዩያ ማዕባኣቲ ዲንሢኮ ናኣቶ ጸኣሲዳጋ ዲንሢ ዳማሲ ማሌ ጸኣሲ ካኣሽካንዳጉዲ ማሃንዳኣኬ፤ ያዶ ዲንሢ ማዕቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ዑፃ ዳጋዶ ኔጉዋዎ ዲንሢ ባይዛንዳኔ፤⁵ ዩያር ዲንሢ ዔያቶ ሃዲዋቴ፡- ዔያታ ፔ ጸኣዞም ማቲ ዲንጊ ካኣሽካ ቤዞ ደይሱዋቴ፤ ሹጮታንቲ ዓርሲ ኮሾና ካኣሽኮ ጸኣዞ ዔያቶኮ ማንሢ ኬኤዲዋቴ፤ ዓሽራ ጌይንታያ ላኣሎ ማላቶና ማዞና ጸኣዜሎ ዔያቶኮ ማንሡዋቴ፤ ዔያታ ካኣሽካ ባኮ ታሚና ማቲዋቴ።⁶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጸኣዛሢ ፔ ዓሲ ማሃ ዲንሢ ደኦሬያ ዲዛም ዲንሢ ዳማዴ ዳሬኬ፤ ሳይይዳ

6:4 6:4 ማር. 12:29። 6:5 6:5 ማቲ. 22:37፤ ማር. 12:30፤ ሉቃ. 10:27። 6:9 6:9 ላሚ. ዋማ 11:18-20። 6:10 6:10 ማዞ. ማፃ 12:7፤ 26:3፤ 28:13። 6:13 6:13 ማቲ. 4:10፤ ሉቃ. 4:8። 6:16 6:16 ኬሲ. ማፃ 17:1-7፤ ማቲ. 4:7፤ ሉቃ. 4:12። * 6:25 6:25 «ዲዛ ኩ ዋዛሳያ ማዕንዳኔ» ጋዓዞ ፔቴ ፔቴ ማፃኣጋ «ኩም ዲሉም ማዕንዳኔ» ጋዓኔ። 7:1 7:1 ዳኪ. ማዕ 13:19። 7:5 7:5 ላሚ. ዋማ 12:3።

ዓለ ላላ ባክሮይዳ፣ ሲያ ዲዛም ዲንህ ዲማዴያ ማዕንዳጉዲ ዲዚ ዲንህ ደኔሬ።

7 «ናገረና ናገገ ጎዳ ሃንጎ ዴሮይዳ፣ ዲማሲ ዲንህ ናሽኬህና ደኔሬህ ዴያቶይዳ፣ ፀ-ህ ዓለጳ ዲንህ ዲቤምቱዋሴ፤ ሳይይዳ ዓለ ሳይይዳ፣ ዲንህ ላኦ፣ ዴሬኬ። 8 ጋዓንቴ ናገረና ናገገ ጎዳ ዲንህ ናሽኬህና ዲንህኮ ቤርታኦ ዳደንህም ማዳኒ ጫኦቄ ጫኦቄም ማዳ ኩንህኒ ኮዔ፤ ዲዚ ፔኤኮ ዴኤፎ ምልቆና ዲንህ ዓውሲ ገብፆ ዓጮ ካኦቲኮ ዓይሎማ፣ ኬሴህ ዴያሮኬ። 9 ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጾኦህህ ጎኔና ጉሙርቁንታ ጾኦሲ ማዕህ ዴያና ዔሩዋቱ፤ ዲዚ ጫኦቄ ጫኦቄም ካፓያ፣ ዲዛ ናሽካዞንህና ዲዛኮ ዓይህያ ማዳ ኩንህዞንህም ቢያ ዴንዲ ሺያ ሾይንቴ ሄላንዳኦና ፔኤኮ ናገረና ናገገ ሚጫንቴያ ፔጋሲ ዲ ዳዋያኬ። 10 ጋዓንቴ ዲዛ ዲያ ሳሶ ኮሜ ኮፂ ባባይዛ፤ ዔያቶ ኮሜ ኮፂ፣ ገንህም ጎዕ-ዋሴ። 11 ዴያሮ ሃኖ ታ ዲንህም ዓይህ ዓይህያንታ ዋጎንታ ዳምቦንታ ዛገ ማዳ ኩንህ-ዋቱ» ጌዔ።

ጾኦሲም ዓይህንቴህ ዴንቁሳ ዓንጀ (ላሚ. ዋማ 28:1-14)

12 «ሃንህ ዓይህያንህ ዋይዚ ጉሙርቁንቴ ማዳ ዲንህ ኩንህቴ ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጾኦህህ ዲንህኮ ቤርታኦ ዳደንህም ማዳኒ ጫኦቄ ጫኦቄምንታ ናገረና ናገገ ሚጫንቴያንታ ዲንህም ማዳ ኩንህንዳ። 13 ዲዚ ዲንህ ናሽካንዳ፤ ሃህ ዓንጀንዳ፤ ዴያሮ ፓይዳ ዲንህኮ ሚርጋንዳ፤ ዲንህ ሾዓ ናኦታ፣ ዲንህ ጎሽካ ጎዡኦ ዓንጀንታንዳ፤ ሚርጌ ሃኦኮንታ ዋይኖ ዓኦፖንታ ሪሚቶ ሚያ ዛይቶዋ ዲቢ ዲንህ ዴንቃንዳ፤ ሃህ ዲንህኮ ባኦቶንታ ማራቶንታ ሾይንቴ ሚርጋንዳ፤ ዲንህም ዲንጋኒ ዲንህኮ ቤርታኦ ዳደንህም ዲዚ ጫኦቄ ዓጮሎይዳ ዴያ ቢያ ዓንጀ ዲንህም ዲንህንዳ። 14 ዲንህጉዴ ዓንጀንቴ ዴሬ ሳይይዳ ባኦያ ማዕንዳ፤ ዲንህ ባኦኮይዳ ዓቲንቁ ማዕቲያ ላኦላ፤ ሃህ ዲንህ ቆልዋ ባኦኮይዳ ማዕም ሾዕ-ዋያ ባኦያ ማዕንዳ፤ 15 ናገረና ናገገ ጎዳ ደሮ ቢያይዳ፣ ዲንህ ካፓንዳ፤ ሚና ገብፆ ዓጮይዳ ዲንህ ዓኦያ ዛጌ ፑርቶ ደርዓህ ቢያይዳ፣ ዓይጎ ደርዓኦ ዲንህ ሄላዓኬ፤ ጋዓንቴ ዴያ ጉዴ ደርዓህ ዲንህኮ ሞርኮ ማዕ ዓሶም ዲንህንዳ። 16 ናገረና ናገገ ጎዳ ዲንህኮ ኩሌ ዓኦህ ዲንጌ ዴሮ ቢያ ፔቲታያ ሚጫንቴዋ ዋዲ ባይዙዋቱ፤ ዔያታ ካኦሽካ ጾኦዞ ካኦሽካ ኮዒ ማቶይዳ ጌሊፖቱ።

17 « ሃይ ዴራ ኑጊዳ፣ ባሽኬ፤ ዋዲ ኑ ዔያቶ ዳውሲ ባይዛንዳይ፣ ጌዒ። 18 ፔቲታያ ዔያቶ ዲገጫፖቱ፤ ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጾኦህህ ገብፆ ዓጮ ካኦቲና ዴሮናይዳ ቢያ ማዳ ባኮ ማሊ ጳቂህ-ዋቱ። 19 ዲንህ ዓኦፕና ዲንህ ዛጌ ዴኤፎ ዴኤፎ ማታህንታ ጾኦሲ ምልቆና ማዳንታ ዓኮ ማዳንታ ዲቃህ ባኮንታ፤ ዴያጉዲ

ሃህ ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጾኦህህ ገብፆ ዓጮ፣ ገብፆ ዲዛኮ ዴኤፎ ምልቆና ቢታንቶና ማሊ ጳቂህ-ዋቱ፤ ዴያይዲ ገብፆ ዓሶ ዲ ባይዜ ጎይያ ሃኖ ዲንህ ዲገጫ ሃያ ዴሮዋ ቢያ ባይዛንዳ። 20 ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጾኦህህ ዔያቶ ባኦኮ ዴኤፎ ዲገቆም ጌልዛንዳ፤ * ዲንህዳ፣ ዓኦሽንቴ ቶሌ ዓሳኦ ዓቲዋያ ሃይቁ ባይቃንዳ። 21 ዴያሮ ዴያ ዴሮ ዲገጫፖቱ፤ ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጾኦህህ ዲንህና ዋላኬ፤ ዲዚ ዴኤፎ፣ ሃህ ዲገጫጌያ ኮይሳ ጾኦሲ። 22 ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጾኦህህ ዴሮ ዴሮ ዲንህኮ ቤርታ፣ ዳካ ዳካ ባይዚ ባይዚ ሺኦሽንዳ፤ ዔያቶ ዲንህ ፔቲና ባይዛንዳ፣ ዲ ኮዕ-ዋሴ፤ ዲንህ ዴያይዳ፣ ዓጮሎይዳ ቦያ ሚርገ ዲንህ ማታሳንዳ። 23 ናገረና ናገገ ጎዳ ዲንህኮ ሞርኮ ዲንህ ኩሌ ዓኦህ ዲንጋንዳ፤ ዔያታ ጋፒ ባይቃንዳ፣ ሄላንዳኦና ካራ ዔያቶም ዲ ባይዛንዳ፤ 24 ዔያቶኮ ካኦቶዋ ዲንህ ኩሌ ዲንጋንዳ፤ ዔያቶ ዲንህ ዋዲ ሱንህ ባይዛንዳ፤ ዲንህ ቃዛንዳ ዓይጎ ዓሲያ ባኦሴ፤ ዴያቶ ቢያ ዲንህ ዋዲ ባይዛንዳ። 25 ዔያቶኮ ካኦሽኮ ጾኦዞ ታሚና ሚቆዋቱ፤ ዴያ ካኦሽኮ ባኮኮ ዑያ ጳርቆና ቢርዓንታቴያ ምርቆ ዲንህ ቆሎማሂ ዔካኒ ዲኔና ዲንህ ሱኡካዲ-ዋጉዳ፤ ዴያ ዲንህ ማዳቴ ፐር ዲንህኮ ማዕንዳ፤ ናገረና ናገገ ጎዳ ማሊ ጾኦሲ ጌይ ካኦሽኮ ባኮ ዲያታህረ ዴኤፎ ማቶ ዲንህዳ ዔከ ዴዓንዳ። 26 ዴንህ ጋዳንቁንቴያ ማዕ፣ ካኦሽኮ ባኮንህ ዔከ ዲንህኮ ማኦሪ ጌልዚፖቱ፤ ዔከ ዲንህ ጌሌያ ማዕቲ ዴያቶጉዲ ዲንህና ባይቃንዳ፤ ዔያታ ባይሲንታም ገኤጌያታህረ ዲና፣ ዲንህ ዔያቶ ዲዒ ሻኦከንታዳያ ኮይሳ።» ጌዔ።

8

ናገረና ናገገ ጎዳ ዋሊህ ኮይሱዋያ ማዕያ

1 ሙሴ ሃህ ኬኤዛያ፡- «ሸምፔና ዲንህ ናገገንዳጉዲ፣ ፓይዳ ዲንህኮ ዲባንዳጉዲ፣ ናገረና ናገገ ጎዳ ዲንህኮ ቤርታኦ ዳደንህም ዲንጋኒ ጫኦቄ ዓጮሎ ዳካላኒ ሃኖ ታኦኒ ዲንህም ኬኤዛ ዓይህያ ቢያ ጉሙርቁንቴ ካቆዋቱ። 2 ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጾኦህህ ዲንህም ዓይህ ዓይህያ ዲንህ ካፓቴያ ዲሮይዳ ዲንህኮ ዓኦ ማሊያ ዔራኒና ጾቶርቁዓኦ ሹሌዔ ዲንህ ማሃኒ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ጾይታሚ ሌዔ ጉቤ ዔከ ዓኦህ ማሊ ጳቂህ-ዋቱ፤ 3 ዲዚ ናይዚና ዲንህ ማታሴ፤ ዴያይዳሰካ፣ ዲንህንታ ዲንህኮ ቤርታኦ ዳደንህንታ ዔሩዋኦያ፣ ማና ጎኦ ሙያ ዲንህ ዲ ሙኡዜ፤ ዴያ ዲ ማዳህ ዓሲ ሸምፔና ዓኦያ ማዕ ናገገኒ ዳንዳዓህ ናገረና ናገገ ጎዳ ኬኤዛ ቃኦሎና ማዕንዳ፣ ማታህ ካህ ሙዒ ሌሊቱዋኦህ ዲንህ ዔርዛኒኬ። 4 ዴያ ጾይታሞ ሌዎይዳ ማኦህ ዲንህኮ ጫንቁ ዳርዒባኦ፤ ሃህ ሚርጌ ዲንህ ሃንቴህረ ቶካ ዲንህኮ ከፂባኦሴ። 5 ዓዴ ፔኤኮ ናያ ጎሪ ጎሪ ዞራህጉዲ ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጾኦህህ ዲንህ

7:6 7:6 ኬሲ. ማጻ 19:5፤ ላሚ. ዋማ 4:20፤ 14:2፤ 26:18፤ ቲቶ 2:14፤ 1ጴፂ. 2:9። 7:10 7:10 ኬሲ. ማጻ 20:5-6፤ 34:6-7፤ ፓይ. ማጻ 14:18፤ ላሚ. ዋማ 5:9-10። 7:16 7:16 ላሚ. ዋማ 11:13-17። * 7:20 7:20 «ዔያቶ ባኦኮ ዴኤፎ ዲገቆም ጌልዛንዳ።» ጋዓዛ፣ «ሃኮ ዔያቶ ባኦኮ ዳካንዳ።» ጋዓያኬ። 8:3 8:3 ማቲ. 4:4፤ ሉቃ. 4:4።

15 «ዩያሮ ዲዚ ጫአቄ ጫአቄማ ፃኣፒንቴ ዓአ ላምዎ ዓርሲንቴ ሹጮንሢ ላምዎ ኩጮይዳ ዓኪ ዲካፓ ማዒ ታ ኬዴኔ፤ ዲማና ዲኮ ታሚ ዓርቁ ዔኤታኔ። 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንሢኮ ፃኣዛሢ ዓይሢ ዓይሢፃ ኔጉዎዎ ዲንሢ ሃሺ ዎርቆ ዓንጎ ሸኤሽ ናኦሪ ማሎና ዓአ ካኣሽኮ ባኣዚ ማዢ ፃኦሰም ዓይሢንቶ ዲጃሢ ታ ዛጌኔ። 17 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሢፃ ፃኣፒንቴ ዓአ፣ ዓርሲንቴ ሹጮንሢ ዲንሢኮ ቤርታ ዘቢ ታ ማንሣኔ፤ 18 ዩካፓ ላሚ ሃሣ ያይዲታሚ ኬሊ ዋንቴና ሮኦሪና ጉቤ ዔኤቢ ሙይ ዑሽኩዎዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ባሊቶ ሂርኪዲ ጉምዓቲ ታ ዲዛ ሸኤቄ። ዩያ ታ ማዴሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሳ ጎሜ ማዲ ዲዛ ዲንሢ ዲጋሴሢርኩ። 19 ዲዚ ሚርጌና ዲጋዲ ዲንሢ ባይዛነ ማሌሢር ዲዛኮ ዴኤፖ ዲጋ ታና ዲማና ዲጊቹ፤ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ሸኤዲያ ላሚ ዋይዜ። 20 ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓኣሮኔያ ዎዲነ ሚርጌና ዲጋዴ፤ ዩያሮ ዓኣሮኔማኣ ታ ሸኤቄ፤ 21 ዩኖ ዎርቆ ዓንጎ ሸኤሽ ናኣሮ ማላሢና ዲንሢ ኮሽም ጎሜ ዲንሢኮ ማዒ ሻኣካ ባካሢ ዓኪ ታሚዳ ታኣኒ ዓገኔ፤ ዩያ ታ ቡርሽ ቡርሽ ሲላሊ ማሢፃ ጋኣጪ ሲላሊ ዲኮይዳፓ ዓልቂ ዎታ ዋኣያይዳ ላኣሌ።» ጌዔ።

22 «ሃሣ ጊንሣ ዲንሢ ታብዔራይዳ፣ ማሳሃንታ ቁብሮቱሃታዎንታይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጋሴ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዴንዲዎቱ፤ ታ ዲንሢም ዲንጋንዳኔ ጌዒ ጫአቄ ዓጩሎ ዳካሉዎቱ» ጌዒ ቃዴሴ ባርኔይዳፓ ዳኬ ዎደና ዲዛም ዲንሢ ዎይዘ ዲዲጃያፓዓቲም ዲዛ ዲንሢ ጉሙርቁባኣሴ፤ ሃሣ ዲ ጋዓ ባኮዎ ዓይሢንቴ ዲንሢ ማዲባኣሴ። 24 ታ ዲንሢ ዔሪማፓ ዓርቃዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንሢ ዓይሢንቴዎ ማዒ ዓይ ዓኣኔ» ጌዔ።

25 «ዩያ ባኮ ዛሎሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ታኣኒ ባሊቶ ሂርኪዲ ጉምዓቲ ያይዲታሚ ኬሊ ዋንቴና ሮኦሪና ጉቤ ሸኤቄ ዴዔ፤ ዩያ ታኣኒ ማዴሢ ዲዚ ታ ዲንሢ ባይዛንዳኔ» ጌዔሢርኩ።

26 ዲማና ታኣኒ ሲያ ባኮ ማዢ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢኮ! ኔኣኮ ዴኤፖ ዎልቆና ደዲዎና ዓውሲ ጊብፃ ዓጮይዳፓ ኔኣኒ ከሴ፣ ኔ ዴሮ ባይዘ።

27 ኔኤም ማዴዘንሢ ዓብራሃማንታ ዩሳኣቄንታ ያይቆኦቤንታም ማሊ፤ ሃያ ዴሮኮ ዎይዘ ዲጃያና ፑርቱዎና፤ ሃሣ ጎሞዎ ቢያ ፓይዲ ዓርቁ። 28 ኔ ዩያይዲባኣቱ፡- «ዲ ዲንጋንዳኔ ጌይ ጫአቄ ጎይያና ዴሮ ዩኖ ዓጩሎ ጌልዛነ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዒ ጊብፃ ዓሳ ሚኢጫንዳኔ፤ ዩያ ሌሊቱዎንቴ ዴሮ ፔኤኮ ዲ ዲጃሢር ዎዲነ ኮዒ ዓሲ ናንጉዎ ደውሎ ከሴኔ ኔና ጋዓንዳኔ። 29 ዩያ ቢያይዳፓ ባሽ ሃይ ዴራ ኔኣኒ ኔ ዓሲ ማዓንዳጉዲ ደኦሬያ፤ ሃሣ ኔኣኮ ዴኤፖ ዎልቆና ደዲዎና ጊብፃ ዓጫፓ ከሴ ዓሶኮ ጌይ ታ ሸኤቄ።» ጌዔ።

10

ሙሴ ታጳ ዓይሢፃ ላሚ ዔኤሢ (ከሲ. ማፃ 34:1-10)

1 ሙሴ ከኤዛዎ፡- «ዩካፓ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ቤርታ ዓርሲንቴ ሹጮንሢ፤ ላምዎ ዓርሲ፤ ሃሣ ዩያቶ ጌሃንደ ሳኣጻኔ ሚሢና ኮሽ፤ ታኣኒ ዓአ ዲኮዎ ታ ኮይላ ከሰከ፤ 2 ቤርታ ኔኣኒ ማንሣ፣ ዓርሲንቴ ሹጮንሢ ዳ ፃኣፒንቴ ዓይሢፃንሢ ላሚ ታ ፃኣፓንዳኔ፤ ኔኣኒ ዩንሢ ሳኣጻኖ ጋራ ጌሃንዳኔ» ሂዚ ጌይ ዓይሣ።» ጌዔ።

3 «ዩያሮ ታኣኒ ሻሪ ሚሢ ዓርሲ ሳኣጻኔ (ታኣቦቲ) ማዢ፤ ቤርታኣሮንሢ፤ ላምዎ ሹጮንሢ ዓርሲ ታ ኮሽ፤ ዩንሢኖ ኩጫ ዓኪ ዲኮ ታኣኒ ከሰከ፤ 4 ዲኮ ዴምይዳ ዲንሢ ቡከንቴ ከሎና ታሞ ባኣካ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢም ከኤዜ፣ ታጳ ዓይሢፃ ቤርታኣሮማ ጎይያ ሹጮንሢ ዳ ፃኣፒ ዩንሢ ሹጮንሢ ታኣም ዲንጌ፤ 5 ታኣኒያ ዲካፓ ማዒ ከዲ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሢ ጎይያና ዓይሢፃ ፃኣፒንቴ ዓአ ሹጮንሢ ታኣኒ ኮሽ ሳኣጻኖ ጋራ ጌሣ፤ ዩካፓ ዓርቃዎ ሃኖ ሄላንዳኣና ዩንሢ ሳኣጻኖ ጋራ ዓኣኔ» ጌዔ።

6 (ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያዕቃኔ ዴራ ቦኣኮ ዔቶ ዎኣፃ ዓአ ቤዛፓ ዔቁ ሞሴራ ጌይንታ ቤሲ ዴንዴ፤ ዲማና ዓኣሮኔ ዲኣካ ሃይቁ ዴኡቴ፤ ዲዛ ቤዘይዳ ናኣዚ ዓላዜሬ ቁኤሴ ማዔ። 7 ዩካፓ ሃሣ ዔያታ ጉድጎዳ ጌይንታ ቤሲ ዴንዴ፤ ዩካፓ ጊንሣ ዓልቃ ዎኣሢ ሚርጌ ዓኣያ፣ ዮፂባታ ጎይ ቤሲ ዴንዴ። 8 ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫአቄ ጌሃና ሳኣጻኖ ከዳንዳጉዲ፤ ሃሣ ዲዛ ቤርታ ዔቁ ማዴንዳጉዲ ዴሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንፆና ዔያታ ዓንጃንዳጉዲ ሌዎ ማኣሮ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴማሲ ደኦሬ፤ ሃኖ ሄላንዳኣና ሌዎ ማኣሮ ዓሶኮ ማዴ ዩያከ። 9 ሌዎ ማኣሮ ዓሳ ሃንጎ ዔያቶ ዓሶጉዲ ዓጪ ዓኣያ ማዒባኣሢ ዩያሮከ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንሢኮ ፃኣዛሢ ቤርታ ከኤዜ ጎይያ ዔያታ ፔ ናንጎም ማዒ ባኣዚ ዴንቃሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔያታ ማዴ ማዴ።)

10 «ታኣኒ ቤርታ ማዴ ጎይያ ላሚ ሃሣ ዲኮይዳ ያይዲታሚ ከሊ ሮኦሪና ዋንቴና ጉቤ ሸኤቄ ዴዔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊንሣ ሃሣ ሸኤዲያ ታኣኮ ዎይዜ፣ ዲንሢ ባይዘያ ሃሽ። 11 ዩካፓ ሳኣጻ ዴንዴ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓድንሢም ዲንጋኒ ታ ጫአቄ ጎይያና ዓጩሎ ዔያታ ዳካላንዳጉዲ ዴሮ ዔኪ ዓኣዴ» ታኣም ጌዔ።» ጌኤ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጪሢ

12-13 «ዲሰራዔኤሌ ዴሬዮቱ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢዳፓ ኮዓ ባካ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንሢኮ ፃኣዛሢ ዲንሢ ዲጊጪንዳጉዲ፤ ዲዚ ዓይሢ ጎይያ ዲንሢ ዴንዳጉዲ፤ ዲዛ ዲንሢ ናሽካንዳጉዲ፤ ጉቤ ዲናፓ ሃሣ ጉቤ ሸምፓፓ ዲዛም ዲንሢ ማዴንዳጉዲ፤ ኮሽኩም ዲንሢም ማዒንዳጉዲ ሃኖ ታ ዲንሢ ዓይሢ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንሢ ፃኣዛሢኮ ዓይሢፃንታ ዳምቦንታ ዲንሢ ካፓንዳጉዲ ማዒንዳጉዳ፤ ዲዚ ማሌ ዲንሢዳፓ ዓይጊንዳ ኮዓይ? 14 ጫሪንጮና ጫሪንጮኮ ዑፃ ዓኣ ጫሪንጮ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ሳዖንታ ዩያይዳ ዓኣ ባካኣ ቢያ ናንጊና ናንጋ

9:19 9:19 ዔብ. 12:21። 9:22 9:22 ፓይ. ማፃ 11:3፤ 34፤ ከሲ. ማፃ 17:7። 9:23 9:23 ፓይ. ማፃ 13:25—14:38፤ ላሚ. ዎማ 1:21፤ ዔብ. 3:16። 10:6 10:6 ፓይ. ማፃ 20:28፤ 33:38። 10:8 10:8 ፓይ. ማፃ 3:5-8። 10:10 10:10 ከሲ. ማፃ 34:28።

ዲንህክ ዛጸ ደኦሎ ዛሎይዳ ዓላ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ፣ ግርቃዎ ኬዶ ዛሎና ዓላ ለባዮኦሴ ደኩ፤ ይያጉዲ ሃሃ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓላ ዔፕራዲሴ ዎራፓ ግርቁ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓላ ሜዲቴራኒያ ጌይንታ ዴኤፖ ባዞ ሄላንዳኦና ዳልጋንዳኔ። 25 ዬኖ ዓጮይዳ ዲንህ ዴንዴ ቤዞ ቢያይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህም ማዳኒ ጫኦቄ ጎይዮና ዴራ ቢያ ዲንህ ዲጊጫያ ማዓንዳኔ፤ ዲንህ ቃዛንዳ ዓይጎ ዓሲያ ባኦሴ» ጌዔኔ።

26 «ሃይሾ፤ ታኦኒ ሃኖ ዲንህ ዓንጅና ጋዳማናይዳ፣ ፔቴማ ደኦራዎቴ ጋዓኔ፤ 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህ ጸኦዛህኮ ዓይሂዎ፣ ሃኖ ታ ዲንህም ከኤዛህ ቢያ ዲንህ ማዳ ኩንሃያ ማዔቴ ዓንጅ ዲንህ ዴንቃንዳኔ። 28 ሃያኮ ቤርታ ዲንህ ዔሩዎያ፣ ሜሌ ጸኦሲ ካኦሽኪሂዳ ጌሊ ዬያ ዓይሂያ ካፒ ኩንሂባኦያ ማዔቴ ጋዳማ ዲንህ ሄላንዳኔ። 29 ዲንህ ዳካላንዳ ዓጮሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህ ጌልዜ ዎዶና ዓንጅ ጌሪዛኔ ደኩይዳ፤ ጋዳም ቤዔባኦሌ ደኩይዳ ኬሰኪ ዔቁ ደጊዲ ዒላቲ ከኤዙዎቴ። 30 ዬንህ ላምዎ ደኩንህ ፎርዳናሴ ዎሮ ሱካ ዓባ ጌላ ዛላ ዓላ ዓራባይዳ ናንጋ ካኦና ናሶ ዓጮይዳ ጌልጌላ ጌይንታ ካታምኮ ቤርቶ ዛላ ሞኦሬ ጌይንታ ቤዛ ዓኦ ዴኤፖ ሚያ ኮይላ ዓኦያኩ። 31 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጸኦዛህ ዲንህ ናንጋንዳጉዲ ዲንጋ ዓጮሎ ጌሊ ዳካላኒ ሃህ ዲንህ ዑኩሂሮ ፎርዳናሴ ዎሮና ፒንቁ ዬኖ ዓጮሎ ዔኪ ዲንህ ናንጋ ዎዶና፣ 32 ታኦኒ ዲንህም ሃኖ ከኤዛ ዎንና ዳምቦና ቢያ ዛጊ ካፒ ኩንሃያ ማዕዎቴ» ጌዔኔ።

12

ካኦሽ ካኦሽኮ ፔቴ ሌሊ ማዔ ቤሲ

1 ሙሴ ከኤዛዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ቤርታኦ ዓድንህ ጸኦዛህ ዲንህም ዲንጋ ዓጮሎይዳ ዲንህ ናንጋ ዎዶና ቢያ ዲንህ ዛጊ ካፓንዳ ዎንና ዳምቦና ያዲኩ፡- 2 ዲንህ ጌሊ ዳካላ ዓጮሎይዳ ናንጋ ዴራ ደኩና ጌሜሮና፣ ሃሃ ዓኦ ዲላዛ ዎርቃ ሚያ ዴማ ፔ ጸኦዞም ዚጊ ካኦሽካ ቤዞ ቢያ ሻሂ ባይዙዎቴ፤ 3 ዔያታ ፔ ጸኦዞም ሚቹ ዲንጋ ቤዞ ደይሱዎቴ፤ ሜሌ ጸኦዞ ካኦሽኮ ዳኦባዎ ማንህ ጊኢጫዎቴ፤ ዓሽራ ጌይንታ ዔያቶኮ ላኦሎ ጸኦዞሎ ማላቶ ቢያ ታሚና ሚቹዎቴ፤ ዔያቶኮ ካኦሽኮ ባኮ ቢያ ቆዳ ማንህ ማንህ ከኤራዎቴ፤ ሱንፃ ዬያቶ ባኮኮ ለሚ ማሊንቱዎጉዲ ዬኖ ቤዛ፣ ጋፒሲ ባይዙዎቴ» ጌዔኔ።

4 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጸኦዛህም ዲንህ ዚጋህ ሃኦታ፣ ሜሌ ዴራ ፔ ጸኦዞም ዚጊ ካኦሽካ ጎይዮ ካኦሽካንዳያ ኮይሱዎሴ። 5 ዲንህ ፃጳ ናንጋ ቤዞይዳ፣ ዲንህ ዲዛ ካኦሽካንዳ ቤሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጸኦዛህ ደኦራንዳኔ፤ ዬኖ ቤዞ ኮዒ ዲኦኦ ዴንዳዎቴ፤ 6 ዲኦኦ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያና ሜሌ ዲንህ ዲንጋ ባኮ ቢያ ታጳፓ ፔቴ ዔኪ ዲንጎ ዲንጊያንታ ዲዛም ዲንህ ናኦ ቤ ናኦንታ ዲንህ ዲናና ዲንህ ናሽኪ ዲንጋ ዲንጊያንታ ባኦቶና

ማራቶንታኮ ቤርታ ሸይንቴ ናኦቶ ዲንጎሂንታ ዲንጉዎቴ፤ 7 ዲንህ ዓንጅ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጸኦዛህ ቤርታ ዲንህንታ ዲንህኮ ማኦር ዓሶንታ ቡኪ ዬኖ ቤዞይዳ ሙዑዎቴ፤ ዲንህ ማዳ ዴንቁ ኮዙ ባኮና ቢያ ዬያይዲ ዎዛዲዎቴ» ጌዔኔ።

8 «ዬና ዎዳ ሄላዛ ሃኖ ሄላንዳኦና ዲንህ ኮዔ ጎይዮ ማዳሂጉዲ ማዳፖቴ፤ 9 ዓይጎር ጌዔቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጸኦዛህ ዲንህም ዲንጋ ቤዞይዳ ኮሽና ዲንህ ሃውሽ ናንጋንዳ ዓጮ ሃጊ ዲንህ ጌሊባኦሂሮኬ፤ 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጸኦዛህ ዲንህም ዲንጌ ዓጮሎይዳ ናንጋኒ ፎርዳናሴ ዎሮና ዲንህ ፒንቃንዳኔ፤ ኮሽና ዲንህ ናንጋንዳጉዲ ዲንህ ኮይላ ዓኦ ሞርካ ቢያ ዲንህ ሚታሱዎጉዲ ዲንህ ዲ ሃውሽ ሳንዳኔ፤ 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዚጊ ዲንህ ካኦሽካንዳ ፔቴ ቤሲ ዓይ ፔኤር ዲንህም ደኦራንዳኔ፤ ታኦኒ ዲንህ ዓይህ ባኮ ቢያ ዲኦኦ ዲንህ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ዬይያ፡- ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሜሌ ዲንጊያ ቢያ፣ ታጳፓ ፔቴ ከሲ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሜሌ ዲንህ ዲንጋ ዲንጊያ ቢያ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህ ናኦ ባኦኦንታ ቢያ ዲኦኦ ዲዛም ዔኪ ሙኩዎቴ። 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዲንህኮ ዓቲንቆ ናኦቶና ዉዲሮ ናኦቶና ሃሃ ዲንህም ማዳ ማዳ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ፤ ዬያጉዲ ዲንህኮ ካታምይዳ ናንጋ ሌዎ ዓሶንታ ዎላ ዲኦኦ ዎዛዲዎቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሌዎ ዓሳ ዲንህና ዎላ ጊሽቲ ዔኬ ዓጪ ባኦሂሮኬ። 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያ ጉቤ ቤሲዳ ዚቲ ጋዓዎ ሚቹ ዲንህ ዲንጉዎጉዲ ኮሽ ዲንህና ዔራዎቴ። 14 ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያ ዲንህ ዲንጋኒ ኮይሳህ ዲንህ ፃጳ ናንጋ፣ ዔያቶሮ ማዔ ቤሲዳ፤ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤም ዲንጊንታንዳጉዲ ደኦሬ ፔቴ ቤሲዳ ሌሊኩ። ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያ ማዔቴያ ሜሌ ታኦኒ ዲንህ ዓይህ ባኮ ቢያ ዲዞ ቤዞይዳ ሌሊ ማዳ ኩንሂዎቴ» ጌዔኔ።

15 «ያዲ ማዔቴያ ዲንህ ዓሽኪ ሙዓኒ ኮዔ ዎዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጸኦዛህ ዲንህም ዲንጌ ዓንጅ ጎይዮ ጉዴያና ዲንህ ናንጋ ካታምኮ ዎኖ ቤዞ ማዔቴያ ሹኪ ዲንህ ሙዓኒ ደንዳዓኔ፤ ዲንህ ባኦካ ዳምቦ ጎይዮና ጌኤሽ ማዔሂንታ ማዒባኦሂንታ ቢያ ሮኦቶንታ ጌንዮንታ ሙዓሂ ጎይዮ ዬያ ሹኪንቲ ዓሽኮ ሙዓኒ ደንዳዓኔ። 16 ጋዓንቲ ዬያ ሱጉዮ ዑሽኪፖቴ፤ ሱጉዮ ዎኦሂጉዲ ሳዒ ላኦሎዎቴ፤ 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህ ሹኪ ዲንጋ ዲንጊያ ቢያ ዲንህ ዲንጋ ቤዞ ቢያይዳ ዓይጎ ቤሰካኦ ዚቲ ጋዓዎ ሙይንታንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ዬይ ዲንጊያ ሃኦኮንታ ዎይኖ ዑዙንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ ታጳፓ ፔቴ ዲንጎ ዲንጊያንታ ዲንህኮ ባኦቶና ማራቶናኮ ቤርቶ ናኦቶንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህ ናኦ ቤ ናኦንታ ዲንህ ሹኔና ዲንህ ዲንጋ ዲንጊያንታ ቢያ ዚቲ ጋዓዎ ዲንህ ናንጋ ቤዞይዳ ቢያ ሙይንቲዎሴ። 18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጸኦዛህ ዲንህም ደኦሬ ቤዞይዳ ዲንህኮ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ዉዲሮ ናኦቶንታ ማዳ ማዳ ዓቲንቆንታ

11:25 11:25 ዓ.ያ. 1:3-5። 11:29 11:29 ላሚ. ዎማ 27:11-14፤ ዓ.ያ. 8:33-35። 12:3 12:3 ላሚ. ዎማ 7:5። 12:16 12:16 ማዢ. ማፃ 9:4፤ ሌዊ. ዓኬ 7:26-27፤ 17:10-14፤ 19:26፤ ላሚ. ዎማ 15:23።

ለአሎንታ፤ ይያጉዱ ዲንሢኮ ካታሞይዳ ናንጋ ለዊ ዓሰንታ ዋላ ይያ ሙዑዎቹ፤ ዲዞ ቤዘይዳ ለቢ ዲንሢ ዳንቄ ኮዡ ባኮና ቢያ ይያይዱ ዋዛዲቶቹ። 19 ዲንሢ ሳይይዳ ዲንሢ ናንጋ ዋደና ቢያ ለዊ ዓሰንታ ዋላ ዲንሢ ዋላዎቹ ዲንሢና ዔሩዎቹ» ጌዔ።

20 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያእዛሢ ማዳንዳ፤ ጌዔ ጨኣቄ ጎይዳና ዲንሢ ዓጮኮ ዛጰ ዲ ዳልገሼ ዋደና ዓሸኪ ዲንሢ ሱኡኬቲ ኮዔ ጎይሢ ሙዓኒ ዲንሢ ዳንዳዓ። 21 ዲንሢ ሹኪ ዲንጋንዳጉዱ ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኦሬ ቤዘላ ዲንሢም ሃካያ ማዔቲ ዓሸኪ ዲንሢ ሱኡኬ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢም ዲንጌ ባኦቶንታ ማራቶንታይዳጋ ታ ዲንሢ ዓይሢ ጎይዳና ዲንሢ ኮዔ ጎይሢ ሹካኒ ዳንዳዓ፤ ይያ ዓሸኮ ዲንሢኮ ማኦራ ሙዑዎቹ። 22 ዳምቦ ጎይዳና ጌኡሽ ዓሰ ማዔቲያ ጌኡሽ ማዒባኦታቲያ ሮኦቶ ዓሸኪንታ ጌንጋ ዓሸኪንታ ሙዓሢ ጎይዳ ይያ ዓሸኮ ሙዓኒ ዳንዳዓ። 23 ጋዓንቲ ሱጉሢ ላኦላንቲባኦ ዓሸኪ ዲንሢ ሙዑዎቹ ዲንሢና ዔሩዎቹ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ሹምጋ ሱጉይዳ ዓኦሢር ሹምጋ ዓሸኮና ዋላ ሙይጋጉ። 24 ሱጉሢ ዑሽኪንቲ፤ ጋዓንቲ ዋኦሢጉዱ ሳይይዳ ላኦላዎቹ። 25 ይያ ዲንሢ ካፒንቲ ኩንሢቲ ያኦሰ ዋዛዲ፤ ዲንሢንታ ዲንሢኮ ናኦቶንታም ኮሽ ማዓንዳ። 26 ይያር ያኦሰም ዳማዴ ዲንጊያና ዲዛም ዲንሢ ናኦቲ ናኦር ዲንጊያ ዲዚ ደኦሬ ቤዘማ ሌሊ ዔኪ ዓኦዲቶቹ። 27 ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንሢ ሚቺ ዲንጋ ዲንጊያ ጌይዳ ዓሸኮና ሱጉያና ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያእዛሢም ሚቺ ዲንጎ ቤዘ ሚቺ ዲንጉዎቹ። ማሌ ዲንጊያ ማሃ ዲንጋ ባኮኮ ሱጉያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያእዛሢም ሚቺ ዲንጎ ቤዘ ኮይላ ላኦላንቶንጎ፤ ዓሸኮ ጋዓንቲ ዲንሢ ሙዓኒ ዳንዳዓ። 28 ታኦኒ ዲንሢ ዓይሢ ዋሳ ቢያ ጉሙርቁንቲ ካፑቶቹ፤ ዲንሢ ይያይዳቲ ዲንሢንታ ዲንሢኮ ናኦቶንታም ቢያ ባኦዚ ናንገና ጌኡጋያ ማዓንዳ፤ ያዲ ዲንሢ ማዴ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያእዛሢ ቤርታ ፒዜ ባኦዚ ዲንሢ ማዴ፤ ጌይሢኮ» ጌዔ።

ሜሌ ካኦሽ ዛላ ኬኤዚንቲ ባኦዚ

29 «ዲንሢ ናንጋ ዓጮይዳ ሜሌ ዳርና ዲንሢ ያልታ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ባይዛንዳ፤ ዔያቶኮ ዓጮ ዔኪ ዲንሢ ናንጋንዳ። 30 ናንገና ናንጋ ጎዳ ይያ ዳር ባይዘሰካጋ ዔያታ ማዳ ባኮ ዲንሢ ማዳሢዳ ጌሉዋጉዱ ዲንሢና ዔሩዎቹ፤ ኦኦኒያ ዔያቶ ጎይዳ ማዳንዳ፤ ጌዔ ይያ ሜሌ ዳራ ፔ ያኦዞ ዋይቲ ካኦሽካቲ ጌይ ያኦጪ ሽሪጋጉ። 31 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያእዛሢም ዘጊ ዲንሢ ካኦሽካ ጎይዳ ይያ ሜሌ ዳራ ፔ ያኦዞም ዘጋሢ ጎይዳጉዱ ማዓኒ ኮይሱዋሴ፤ ዔያታ ፔ ያኦዞም ዘጊ ካኦሽካ ዋደና ማዳ ባካ ቢያ ሚርጌና ሻኦካያ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኦ ዲሣያኮ፤ ዔያታ ሜሌ ዓታዞ ፔኤኮ ሹዔ ናኦቶ ሚቺ ዲንጎ ቤዘይዳ ፔ ያኦዞም ሚቺ ዲንጋ።» ጌዔ።

32 «ዓካሪ ታ ዲንሢ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዳዎቹ፤ ይያ ባኮይዳ ፔቲታዎ ዔኤቢ ቃሲጋጉ፤ ፔቲታዎ ዋሃ ዔኤቢ ዓይሲጋጉ» ጌዔ።

13

1 ሃሃ ሙሴ ኬኤዛያ፡- «ዲንሢ ባኦካጋ ሎንሃ ኬኤዛ ዓሰ፤ ጊንሢ ሃሃ ዓውቲና ዔኤቢ ኬኤዛ ዓሰ ዔቁጋጋ፤ ያኦሰ ዋልቄና ማዳንታ ባኦዚ፤ ሃሃ ዓኪ ዲቃሃ ባኦዚ ታ ማዳንዳ፤ ጌዔም። 2 ይያ ዲ ጌዔ ዓኮ ዲቃሃ ባካ ማዳንቲ ኩሚያ ማዔቲያ ይያ ዓሢ <ዲንሢ ቤርታ ዔሩዎ ሜሌ ያኦሰ ኦ ካኦሽኮም> ጌዔቲ። 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦሰ ዲዛ ጎኔ ዓናጋ ዲንሢ ናሽኬቲያ ዔራኒ ኮዔ ይያ ዓሢ ዳኬያናንዳሢር ይያ ሎንሃ ኬኤዛ ዓሃሢሲና ዓውቶና ዳንቃሢያ ዋይዚጋጉ። 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያእዛሢ ጋዓ ጎይዳ ሃንቲቶቹ፤ ዲዛ ሌሊ ዲጊጩቶቹ፤ ዓይሢያዎ ካፒ፤ ዲ ጋዓ ባኮዎ ዋይዙቶቹ፤ ዲዛ ካኦሽኮቶቹ፤ ዲዛና ዲንሢኮ ፔቲማ ደዲ ማንጎ። 5 ዓይሌ ማዒ ዲንሢ ናንጌ፤ ጊብፃ ዓጮጋ ኬሰ ዲንሢ ዓውሴ ናንገና ናንጋ ጎዳሢም ዋይዘ ዲንሢ ዲያንዳጉዱ ማዳ ዓውቶና ዳንቃ፤ ሃሃ ሎንሃ ባኮ ኬኤዛ፤ ጋዓ ዓሰ ቢያ ዋዎዲቶቹ፤ ይያ ዓሢ ደዲሽ ዓርቁ ዲንሢ ናንጋንዳጉዱ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያእዛሢ ዓይሢ ጎይዳይዳጋ ሽኦሻኒ ዲንሢ ማሌያኮ፤ ይያር ይያ ፑርታሢ ዲንሢ ባኦካጋ ባይዙቶቹ» ጌዔ።

6 «ሜሌ ዓቲም ዲንሢኮ ዲሸታቲያ ጌኤዚ፤ ዲንሢኮ ዓቲንቆ ናዎ ማዔቲያ ዉዳር ናዓ ሃሃ ዲንሢ ናሽካያ ዲንሢኮ ማቸ ማዔቲያ ዲንሢኮ ጉሙርቁንታ ላጌ ማዔይ ዲንሢኮ ቤርታኦ ዓዳንሢንታ ዲንሢንታ ዘጊ ካኦሽኪ ቤቁባኦ ሜሌ ያኦሰም ዘጊ ካኦሽካንዳጉዱ ዳሚና ዲንሢ ጌሻያ ማዔቲያ። 7 <ዑኬ ማዔቲያ ሃኬ፤ ሳይኮ ፔቲ ዛላጋ ዳንዱ ባጎ ዛሎኮ ጋጉ ሄላንዳኦና ዲንሢ ኮይሎይዳ ዓኦ ሜሌ ዳራ ካኦሽካ ያኦዞ ኦ ካኦሽኮም> ዲንሢ ኮራ ጌዔቲ። 8 ዲዚ ጋዓ ባኮ ዔኤቢጋጉ፤ ዋይዚጋጉ፤ ይያም ሚጩንቲጋጉ፤ ዲዛ ማኦሪጋጉ፤ ዲዛኮ ሹምጋ ዓይሳኒያ ማሊጋጉ። 9 ማኦሙዎ ዲዛ ዋዎዲቶቹ፤ ሹጮና ዲዛ ቤርታዲ ኔ ዲዔ፤ ሜሌ ዓሳ ቢያ ሃሃ ማንጊ ዲዛ ዲይ ዋደንጎ። 10 ዓይሌ ማዒ ዲንሢ ናንጌ ጊብፃ ዓጮይዳጋ ኬሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያእዛሢዳጋ ዲንሢ ሃኪሳኒ ይያ ማሌሢር ሹቻ ዲይ ዲዛ ዋዎዲቶቹ፤ 11 ይካጋ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ይያ ማዳንቲ ባኮ ዋይዚ ዲጊጩንዳ፤ ይያር ይያጉዳ ፑርታ ባኦዚ ላሚ ማዳንዳ ዓሰ ባኦሰ» ጌዔ።

12 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያእዛሢ ዲንሢም ዲንጋ ካታሞንሢዳ ዲንሢ ናንጋ ዋደና፡- 13 ዲንሢ ዓሰ ባኦካጋ ፔቲ ፔቲ ፑርታ ዓሰ ዔቁ ዲንሢ ናንጋ ካታሞይዳ ዓኦ ዓሰ ዳቢሽ ኦ ዳንዱ ሜሌ ያኦሰ ካኦሽኮም> ጌዔ ባይሲንታ ባንሢ ዔኪ ዓኦዳያ ማዔም ዲንሢ ዋይዜቲ። 14 ያዲ ጌይ ካኦሽኪንታ ባኦዚ ዲንሢ ዋይዜ ዋደና ይኖ ዛሎ ኮሽ ያኦጪ ዔሩቶቹ፤ ይያ ፑርቶ ባካ ዲንሢ

12:24 12:24 ለዊ. ዓከ 17:10-14። 12:32 12:32 ላሚ. ዋማ 4:2፤ ዮሃ. ያፔዳ 22:18-19።

ባኣካ ጎኔ ማዲንቴያ ማዕቲ፥ 15 ዬሮ ካታዎይዳ ናንጋ ዴሮ ዔያቶኮ ቆልሞንታ ቢያ ዎዲዎቲ፤ ዬሮ ካታሜሎ ጋፒሲ ባባይዙዎቲ። 16 ዬሮ ካታዎይዳ ናንጋ ዓሶኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ማንጻ ዔኪ ካታዎኮ ዓሳ ቡካ ጳኦካ ቡኩሱዎቲ፤ ዬካፓ ዬሮ ካታሜሎና ዒዞይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ማቲ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ታሚና ማቲዎቲ፤ ላሚ ማኪንቴዎያ ናንገና ዶዔ ካታሚ ማዕ ዓዓቶንጎ። 17 ባይዞንጎ ጌይንቴ ባኮይዳፓ ዓይጎ ባኣዚያ ዒንሢሮ ማሂ ዓይሲ ዔኪፖቲ፤ ዒንሢ ዬያይዳ ዔኩዎፖ ሃሽቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዞኮ ዴኤፖ ዒጊቻ ዳጎና ዒንሢዳ ዔቂፖ ሃሽ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ዒንሢካ ቤርታኣ ዓዶንሢ ማዕ ጫኣቁ ጎይፖና ፓይዶዎ ዒንሢካ ሚርገሻንዳኔ። 18 ሃሮ ታ ዒንሢካም ከኤዛ ዓይሢ ዒንሢ ካፒ፥ ዒዚ ዒንሢዳፓ ኮዓ ባኮ ቢያ ማዲያ ዒንሢ ማዕቲ ዬይ ጫኣቁ ማዕ ዒንሢ ማዲንቴ ኩማንዳኔ» ጌዔ።

14

ዬኤፒ ዬኤካኣና ማዲሢ ላኣጊንቴ ባኣዚ

1 ሙሴ ሃሢ ከኤዞዎ፡- «ዒንሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ናይኬ፤ ዬያሮ ዓሲ ሃይቁም ዒንሢ ዬኤካ ዎዶና ዑፆ ዎኣጠንቴ ቶኣኮዎ ዒንሢካ ጉኤሊንቴፖቲ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ማዕ ዒንሢ ዴማዴ ዴሬኬ፤ ሳይይዳ ናንጋ፥ ሃንጎ ዓሶይዳፓ ቢያ ዒዞም ዴማዴ ዴሬ ዒንሢ ማዕንዳፖዲ ፔኤም ዒንሢ ዒ ዶኦሬ» ጌዔ።

ዓሽኪ ሙይንታ ባኣዚና ሙይንቴዎ ባኣዚ (ሌዊ. ዓኬ 11:1-47)

3 «ቁፃ ማዕ ዓይጎ ባኣዚኮዎ ዓሽኮ ሙይፖቲ፤ 4 ዒንሢ ዓሽኮ ሙዓንዳፖዲ ኮይሳ ባካ፡ ባይ፥ ማራይ፥ ዎኣሪ፥ 5 ሮኦቶ፥ ጌንዓ፥ ዎይሌ፥ ሚርዳ፥ ጋፒሪንታ ዎሽንታኬ። 6 ቶኮ ሹቁላ ላምፖ ፓቂንቴያ፤ ሃሢ ዓሌ ዳዓ ባኮ ሙዑዎቲ፤ 7 ጋዓንቴ ቶኮ ሹቁላ ላምፖ ፓቂንቴባኣያ፥ ጊንሢ ዓሌ ዳዑዎ ባኣዚ ሙይፖቲ፤ ዬያሮ ጋኣሎንታ ዎሪሎንታ ሹኦንታ ዬያፖዴ ባኮ ሙይፖቲ፤ ዬያፖዴ ባካ ዓሌ ዳዓያ ማዕታቴያ ቶኮ ሹቁላ ላምፖ ፓቂንቴባኣያ ማዕሢሮ ዒንሢካ ቁፃኬ፤ 8 ጉዳንሢያ ሙይፖቲ፤ ዔያቶኮ ቶኮ ሹቁላ ላምፖ ፓቂንቴያ ማዕቲያ ዓሌ ዳዑዎፖሢሮ ቁፃ ማዕኔ፤ ዬያፖዴ ባኮ ሙይፖ ዓታዛ ሃይቁም ዑፆ ዑፆ ካኣሚፖቲ» ጌዔ።

9 «ዎላሢ ዜርፖይዳፓ ጋኣሲና ዒልፖይዳ ቁኡሪ ማላ ባኣዚ ዓኣ ባኮ ሙዓኒ ዒንሢ ዳንዳዓኔ፤ 10 ጋዓንቴ ዎኣሢዳ ናንጋያ ጋኣሲና ቁኡሪ ማላ ዒልሲባኣ ባካ ቢያ ሙይንቴዎሴ፤ ዬያፖዴ ባካ ዒንሢካ ቁፃ ማዕንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔ።

11 «ካፖይዳፓኣ ዓሽኪ ሙይንታኒ ኮይሳዞንሢ ሙዑዎቲ፤ 12-18 ዓሽኪ ሙይንታኒ ኮይሱዎ ካፓ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታዞንሢኔ፤ ዬያታ፡- ዚኣጊላ፥ ሃምፑራ፥ ኮኣኬ፥ ኪላንቁ፥ ዴማ ዴማ ዜኤጌ፥

ዴማ ዴማ ቁራኬ፥ ቱኡቴ፥ ሃንጋሃንጋ፥ ጫሬ ካፒ፥ ዴማ ዴማ ጋርማ ዜርሢ፥ ኩኩቴ፥ ሶኦሃ ሃምፑራ፥ ሙኡታሌ፥ ባዚ ካፒ፥ ቶኮ ከኤላ ዎላ ካኣሚ ባዞ ካፓ፥ ጫሙራ፥ ቦኣካ፥ ቆልሞና ሃንታ ቦኦሬ ካፓ፥ ማኣሎንታ ፓቃቴንታኬ» ጌዔ።

19 «ጋኣሲና ባራና ዳኮ ዳኮ ባካ ቢያ ዒንሢካ ቁፃኬ፤ ዬያፖዴ ባካ ሙይንቴዎሴ፤ 20 ጋዓንቴ ዔያቶ ባኣካፓ ዴማና ሙይንታኒ ኮይሳ ባኮንሢ ዒንሢ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔ።

21 «ሃይቁ ባኣዚኮ ዓሽኮ ሙይፖቲ፤ ዒንሢ ባኣካ ናንጋ፥ ሜሌ ዓጮ ዓሳ ዬያ ሙዓንዳፖዲ ዒንጉዎቲ፤ ሃንጎ ሜሌ ዓጮ ዓሶም ዓሽኮ ዒንሢ ሻንቻኒ ዳንዳዓኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ዴማዴ ዴሬኬ። ዎናናይ ዒንዶ ዲኢቆና ካሢፖቲ» * ጌዔ።

ታጳይዳፓ ፔቲማ ዒንጎ ዳምቦ

22 «ሌዓ ሌዓ ጎሽኪ ዒንሢ ዴንቃ ሃኣኮ ቢያሢዳፓ ታጳይዳፓ ፔቲ ኩቲ ዔኪ ዔኪ ዴማሲ ጌሡዎቲ፤ 23 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ዒዞ ዒንሢ ካኣሽካንዳፖዲ ዴኦሬ ቤዞ ዔኪ ዓኣዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቡከንቴ ዒንሢካ ሃኣካፓ፥ ዎይሮ ዑዞና ሪሚቶ ዛይቶናይዳፓ ታጳፓ ፔቲ ኩቲ ዔኪ ዒንሢ ዴማሴሢንታ ዒንሢ ዔኪ ሙኬ፥ ባኣቶና ዎኣሮናኮ ቤርታ ሾይንቴ ቆልሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ዴዳ ቤዞ ሙዑዎቲ፤ 24 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ዒንሢ ዓንጃያ ማዕም ሃሢ ዒዞ ዒንሢ ካኣሽካንዳፖዲ ዒ ዴኦሬ ቤዞ ዒንሢካ ሃኬ ማዕ ዒንሢ ዴማሲ ኬሴ ባኮ ዔኪ ዒኣካ ሄሊሳኒ ዳንዳዒንቴባኣቴ፤ 25 ታጳፓ ፔቲ ኩቲ ዒንሢ ዴማሲ ኬሴ ባኮ ሚኢሽም ሻንቲ ሚኢሽ ዔኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካንታ ቤዞ ዴንዳዎቲ። 26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ዴዳ ቤዞ ቡከንቴ ዒንሢ ኮዔ ጎይፖ ባይ፥ ማራይ፥ ዎይቴ ዑሽንታ ሜሌ ካፃ ዑሽያ ሻንቁ ዒኣካ ሙይ ዑሽኩዎቲ፤ ዬያይዳ ዒንሢካንታ ዒንሢካ ማኣሮ ዓሶንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ዴዳ ቤዞ ዎዛዲዎቲ» ጌዔ።

27 «ዒንሢ ዬያይዳ ዎዶና ዒንሢ ባኣካ ናንጋ፥ ሌዊ ዓሶ ዎሊፖቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ዒንሢካ ዎላ ዔያታ ጊሽቴ ዔኬ ዓጠ ባኣሢሮ። 28 ሃይሣሳ ሃይሣሳ ሌዎኮ ጋፒንፃ ዒንሢ ጎሽኬ ሃኣኮይዳፓ ቢያ ታጳይዳፓ ፔቲ ኩቲ ኬሲ ኬሲ ዒንሢካ ካታማ ካታማ ቡኩሱዎቲ፤ 29 ዬያ ሃኣኮ ዒንሢ ባኣካ ናንጋያ፥ ዒንሢካ ዎላ ዓጮ ጊሽቴ ዔከባኣ ሌዊ ዓሶንታ ሜሌ ዓጫፓ ቤሲ ባይቁ ሙኬ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮይዳንሢንታ ሙዎንጎ፤ ዬያ ዒንሢ ማዴቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢካ ጸኣዛሚ ዒንሢ ማዴ ባኮና ቢያ ዒንሢ ዓንዳንዳኔ» ጌዔ።

14:1 14:1 ሌዊ. ዓኬ 19:28፤ 21:5። 14:2 14:2 ኬሲ. ማፃ 19:5-6፤ 4:20፤ 7:6፤ 26:18፤ ቲቶ 2:14፤ 1ጴፂ. 2:9። * 14:21 14:21 ዎናናይ ዒንዶ ዲኢቆና ካሢፖቲ ዬይ ካኣናኔ ዓሳ ማዳ ዳምቤኬ፤ ጸኣሲ ዬያ ማዴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማዲዎፖዲ ላኣጊሢ ዓይጎሮታቴያ ዔርቲዎሴ። 14:21 14:21 ኬሲ. ማፃ 23:19፤ 34:26። 14:29 14:29 ሌዊ. ዓኬ 27:30-33፤ ፓይ. ማፃ 18:21።

15

ጋሌ ሃሺንታ ሌዔ
(ሌዊ. ባክ 25:1-7)

1 ሙሴ ከኤዛዎ፡- «ዲንህህ ሚኢሽ ታልዔ ዓሲም ቢያ ለንካሳ ለንካሳ ሌዎኮ ጋፒንያይዳ ጋሎ ሃሹዋቱ፤ 2 ዲንህህ ማዳንዳ ጎይፃ ሃካፓ ሊካ ከኤዛንታ ጎይፃኬ፤ ዲንህህ ፃጺ ማዔ፡ ዲሰራዔኤሌ ዓሲም ሚኢሽ ታልዔ ዓሲ ጋሎ ሃሻንዳያ ኮይሳኔ፤ ዬያ ጋሎ ሃሹዎ ሌዎ ጌህህህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤርታህሮ ዲንህህ ፃጺ ማዔ፡ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ታልዔ ሚኢሽ ማህ ዔካኒ ጌይፖቱ። 3 ማሌ ዓጪ ዓሲታንቱ ዲንህህ ታልዔ ሚኢሽ ጋዓንቱ ያኦጪ ዔካኒ ዳንዳዔኔ፤ ዲንህህ ፃጺ ማዔ፡ ዲሰራዔኤሌ ዓሲም ዲንህህ ታልዔ ሚኢሽ ያኦጪ ዔካኒ።» ጌዔኔ።

4-5 «ታኢኒ ሃዳ ዲንህህም ዓይህ ዓይህያ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዛህም ዓይህህንቲ ዲንህህ ማዳያ ማዔቱ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህህ ሚርጌና ዓንጃንዳህሮ ዲዚ ዲንህህም ዲንህህሮ ማህ ዲንጋ ዓጪይዳ ዲንህህ ባኦካ ማንቆ ዓሲ ባኦያ ማዓንዳኔ። 6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህህም ጫኦቄ ጎይፃና ዲንህህ ዓንጃንዳኔ፤ ዲንህህ ማሌ ሚርጌ ዴሬም ታልዓንዳኔ፤ ጋዓንቱ ዔያቶ ፃጸፓ ማዔ፡ ዓይጎ ዓሲፓኦ ዲንህህ ታልዓንዳኔ፤ ዲንህህ ማሌ ሚርጌ ዴርኮ ዑፃ ማዔ ወይህያ ማዓንዳኔ፤ ዲንህህኮ ዑፃ ማዓንዳ ዓይጎ ዓሲያ ባኦሴ» ጌዔኔ።

7 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዛህህ ዲንህህም ዲንጋ ሳዓ ዲንህህ ናንጋ ካታዋይዳ ቢያ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ሜታዳያ ማዔ ጴዳቲ ዬይ ዲንህህኮ ዲጊኒ ማዔህሮ ዛጊ ዚቲ ጌይፖቱ፤ ሚኢሽ ዲዛም ዲንጋኒ ዳኡዲፖቱ።

8 ጋዓንቱ ኩጮ ዲንህህኮ ቡሊ ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲዛም ታልዑዋቱ። 9 ጋላ ሃሺንታ ለንካሳ ሌዓ ሄላኒ ዑኩኔ» ጌዔ ሜታዳ፡ ዲንህህኮ ፃጸህ ታልዎ ለኣገፖቱ፤ ዬያፖቲ ዩርታ ማሊህ ዲንህህኮ

ዲና ጌሎፓ፤ ዲንህህ ታልዓዓ ጌዔቲ ዬይ ሜታዳ፡ ዲንህህኮ ዲጊናህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንህህ ዲላታንዳኔ፤ ዬያር ዬይ ዲንህህኮ ዳቢንቲ ማዔ ዓርቂንታንዳኔ። 10 ጋዓንቱ ኮሹምና ዚቲ ጋዓዎ ዲዲንጉዋቱ፤ ዲንጋዎ ዓይጋ ታ ዲንጌይ?» ጌዔ

ዲኖና ማሊፖቱ፤ ያዲ ጉውዋዎ ዲንህህ ዲንጌያ ማዔቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዛህህ ዲንህህ ማዳ ማዳና ቢያ ዓንጃንዳኔ። 11 ወይቲቲያ ዲንህህ ናንጋ ሳይይዳ ሜታዳያ ማዔ፡ ማንቆ ዓሲ ባይቁንዲዋኦህሮ ዲንህህ ዓጪ ናንጋ ሜታዳ ዓሲና ማንቆ ማዔያ ዓሲም ኩጮ ቡሊ ዲንህህ ዲንጋንዳጉዲ ታ ዓይህኔ» ጌዔኔ።

ዓይሌ ማዔ ማዳ ዓሲም ማዳኒ ኮይሳ ባኦዚ
(ኬሲ. ማፃ 21:1-11)

12 «ዓቲንቁታቲያ ለኣሊ፡ ዲሰራዔኤሌ ፃጸፓ ማዔ ዓሲ ፔና ዓይሌ ማህ ዲንህህ ፔቲ ፔቲህም ሻንቹያ ማዔቲ ለሆ ሌዔ ዬይ ዓህህ ማዳሰካፓ ለንካሳ ሌዎና ዓይላታፓ ጋሌ ባኦያ ዲዛ ከኬሱዋቱ፤ 13 ዓይላታፓ ዲንህህ ዲዛ ከሳ ዋዶና

ኩቹ ጉሪ ኬሲ ዳኪፖቱ፤ 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዛህህ ዲንጌ ዓንጃይዳፓ ጌይፃ፡ ማራቶይዳፓ፡ ሃኦኮይዳፓ፡ ወይኖ ዑኩዩይዳፓ ኮሹምና ዲዲንጉዋቱ። 15 ዲንህህ ሃያኮ ቤርታ ጊብፃ ዓጪይዳ ካራሚ ማዔ ናንጌህህንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬካፓ ዲንህህ ጋሌባኦያ ከሴህህ ማሊ ጳቂህዋቱ፤ ታኢኒ ሃዳ ዲንህህ ሃያ ዓይህህህ ዬያርኬ» ጌዔኔ።

16 «ጋዓንቱ ዓይሌ ማዔ ማዳህ ዲንህህንታ ዲንህህኮ ማኦር ዓሰንታ ናሽኪ፤ ሃህ ዲንህህና ዋላ ጊኢጊ ናንጋህሮ ዳንዳኒ ኮዑዋያ ማዔቲ፤ 17 ዲንህህኮ ማኦር ካራ ከሲጋፓ ዋዮ ዬያኮ ዋሳፒቹና ዑሩዋቱ፤ ዬካፓ ዲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢካ ዴዔ ዲንህህም ማዳያ ማዓንዳኔ፤ ዓይሌ ማዔ ማዳ ለኣሊታቲያ ዲማይዲዋቱ።

18 ዬያጉዲ ማዳ ዓሲ ኬሲ ዲንህህ ዳካ ዋዶና ዬይ ዓህህ ሚኢሽ ጪጊ ዲንህህ ማዳሻ ፔቲ ዓሲ ለሆ ሌዔ ማዳሰካፓ ጳንጩ ማዳ ዲንህህም ማዳያታህሮ ዲኔና ማሊ ያዩፖቱ፤ ከሲ ዳዳኩዋቱ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ማዳና ቢያ ዲንህህ ዓንጃንዳኔ» ጌዔኔ።

ቆልሞኮ ቤርታ ሾይንቲ ናይ ዛላ

19 «ዲንህህኮ ባኦቶዋ ማም ማራታ ቤርታ ሾዔ ጌማይ ማዔቲያ ዓይ ማዔያ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዛህም ዲማይያ ማህዋቱ፤ ቤርታ ማዔ ሾይንቲ ጌማይና ዓይጎ ባኦዚያ ማዳፖቱ፤ ዬያጉዲ ማራቶኮዋ ቤርታ ሾይንቲ ዓዶኮ ዑፃፓ ጋፓና ታይዚ ዳኪፖቱ፤

20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዲንህህ ካኦሽካንዳጉዲ ፔኤም ዳኦሪ ቤዘይዳ ሌዓ ሌዓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዛህህ ጴዳ ቤዛ ዲንህህ ማኦር ዓሲና ዋላ ዬያቶ ሹኪ ሙዑዋቱ። 21 ጋዓንቱ ዬያ ቆልሞኮ ቦሂሳ ባኦዚ ዓኦያ ማዔቲ ጌይፃ፡ ዋሶ፡ ዓኦፒ ባይቁያ፤ ሃህ ዬያፓ ዑህ ዓኦዳ ባኦዚ ዓኦያ ማዔቲ ዬያጉዴ ቆልሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዛህም ሚቹ ዲንጎ

ዲንጊህህ ማህ ሺኢሽፖቱ። 22 ዬያጉዴ ቆልሞ ዲንህህኮ ማኦር ዲንህህ ሙዓኒ ዳንዳዔኔ፤ ዳምቦ ጎይፃና ጌኤሽኬያ፡ ሃህ ጌኤሽኪባኦያ ማዔቲያ ሮኦቶንታ ጋፒሪንታ ዲንህህ ሙዓህጉዲ ቢያህ ሙሙዑዋቱ። 23 ጋዓንቱ ሱጉያ ዔያቶኮ ሙኡዚ ማህ ሙይፖቱ፤ ዋኦህጉዲ ሳዓ ለላኦሎዋቱ» ጌዔኔ።

16

ዑህ ዓኦዲያ ቦንቾ
(ኬሲ. ማፃ 12:1-20)

1 ሙሴ ከኤዛዎ፡- «ያኦሲ ጊብፃ ዓጪ ዓይላቶይዳፓ ዲንህህ ከሴህህ ዓሲቤ ዓጊኖኮ ፔቲ ከሊ ዋንቲና ማዔህሮ ዬና ዓጊኖና ዑህ ዓኦዲያ ቦንቾ ሜንህህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዛህህ ቦንቾዋቱ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዛህህ ዲዛ ሱንፃ ካኦሽኪንታዳጉዲ ዳኦሪ ቤዘ ዓኦዲ ዲኢካ ዲዛ ቦንቻኒ ዲንህህኮ ማራቶይዳፓ ማዔቲያ ባኦቶይዳፓ ዳኦሪ ፔቲ ፔቲ

15:8 15:8 ሌዊ. ባክ 25:35። 15:11 15:11 ማጉ. 26:11፤ ማር. 14:7፤ ዮሃ. 12:8። 15:18 15:18 ሌዊ. ባክ 25:39-46። 15:19 15:19 ኬሲ. ማፃ 13:12። 15:23 15:23 ማጉ. ማፃ 9:4፤ ሌዊ. ባክ 7:26-27፤ 17:10-14፤ 19:26፤ ላሚ. ዋፃ 12:16፤ 23።

ሹኩዋቱ፤ 3 ይያ ካዋህ ዲንህ ሙዓኦና ሙኩቃ ፃኣዛ ጌለባኣ ላኣዳ ሙዑዋቱ፤ ጊብፃ ዓጫፓ ሩኡሪ ዲንህ ኬሰካፃ ማጭ ጎይያ ላንካይ ኬሊ ጉቤ ሙኩቃ ፃኣዛ ጌለባኣ ላኣዳ ሙዑዋቱ፤ ዩይ ማቶ ካህ ጌይንታንዳኔ፤ ዩያር ዲንህ ናንጋ ዋደ ቢያይዳ ማርጌ ማቶ ዲንህ ዔኬ፣ ጊብፃ ዓጫፓ ኬሰኬ ኬሎ ዩያና ጸቂህንዳኔ። 4 ዴንዲ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ዲንህ ዓጮይዳ ዓይጎ ዓሲ ማርካኣ ማፆም ሙኩቃ ፃኣዛ ባኣያ ማፆንጎ፤ ቤርታሳ ኬሎኮ ዋንቶ ዲንህ ያኦሲም ጌይ ሹኬ ቆልሞኮ ዓሽካ ቢያ ዲማ ዋንቶ ሙይንቲ ጋጋፓንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

5 «ዑህ ዓኣዲያ ቦንቸር ጌዒ ሹኮ ቆልሞ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህም ዲንጌ ዓጮ ካታሞ ቢያህዳ ዲንህ ሹካንዳያ ኮይሱሞ። 6 ጋዓንቲ ሹኪንታኒ ኮይሳህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲዛ ዲንህ ካኣሽካንዳጉዲ ደኦሬ ቤዘማካ ሌሊኬ። ዩይያ፡- ዓባ ጌላኣና ጊብፃ ዓጫፓ ዲንህ ኬሰኬ ኬሎና ኬሰኬ ዋደማ ካፒ ማዳንዳያ ኮይሳኔ። 7 ዩያ ዓሸኮ ካህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ደኦሬ ቤዘ ሙዒጋፓ ዚር ጉቲ ዲንህ ማኦሪ ማኦሪ ማዒ ዴንዳዎቲ። 8 ዩማፓ ዴንዲ ላሆ ኬሊ ሄላንዳኣና ላኣዳ ሙዑዋቱ፤ ላንካሳ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ዚጊ ካኣሽካኒ ቡኪንቲዎቲ፤ ዩና ኬሎ ማዶ ማዲፖቲ» ጌዔኔ።

ማኣሎ ቡሪያና ቦንቸንታ ቦንቸ

(ኬሲ. ማፃ 34:22፤ ሌዌ. ዓኬ 23:15-21)

9 «ማኣሎ ቡሪያ ዲንህ ዓርቁማፓ ቃልሸ ኬሊ ኬሊ ላንካይ ፓይዲዎቲ፤ 10 ዩካፓ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህ ዓንጄ ጎይያጉዴያ ዲንህ ሸኔና ዲንህ ዲንጋ ዲንጊህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህም ዲንጊ ማኣሎ ቡሪያና ቦንቸ ቦንቸ ኬሊ ጌህ ቦንቸዎቲ። 11 ዲንህኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዲር ናኣቶንታ ዲንህም ማዶ ማዶ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ዲንህኮ ካታሞይዳ ናንጋ ሌዌ ዓሶንታ ማሌ ዓጮይዳፓ ሙኪ ናንጋ ዓሶንታ ዜኤር ናኣቶና ዜኤር ዲንደንህንታ ዋላ ዒዞ ኬሎ ቡኪ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዲንህ ካኣሽካንዳጉዲ ደኦሬ ቤዘይዳ ዎዛዲዎቲ። 12 ዩንህ ዳምቦንህ ዛጊ ካቸዎቲ፤ ሃህ ዲንህ ጊብፃ ዓጫ ዓይሌ ማዒ ናንጌህያ ጸቂሁዎቲ» ጌዔኔ።

ዉልሸ ዴማ ቦንቸንታ ቦንቸ

(ሌዌ. ዓኬ 23:33-43)

13 «ዲንህ ማኣሎ ቡሪ፡ ሃህ ዎይኖዎ ማንፃ ጨኡጲ ጋፒሴሰካፓ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ዉልሸ ዴማ ቦንቸ ኬሊ ጌህ ቦንቸዎቲ፤ 14 ዩያ ቦንቸ ዲንህኮ ዓቲንቆ ናኣታ፡ ዉዲር ናኣታ፡ ማዶ ማዶ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ፡ ዲንህኮ ካታሞይዳ ናንጋ ሌዌ ዓሶንታ፡ ማሌ ዓጮይዳፓ ሙኪ ናንጋ ዓሶንታ፡ ዜኤር ናኣቶንታ ዜኤር ዲንደንህንታ ዋላ ቡኪ ዎዛዲ ቦንቸዎቲ። 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲዛ ዲንህ ካኣሽካንዳጉዲ

ደኦሬ ቤዘይዳ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ዴዒ ዲዛ ቦንቸዎቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲንህ ጎሽኬ ሃኣኮና ዲንህ ማዶ ባኮና ቢያ ዓንጄንዳህረ ዩና ቦንቸ ዎዛዲ ቦንቸዎቲ» ጌዔኔ።

16 «ዲንህኮ ዓቲንቃ ቢያ ሌያይዳ ሃይህ ማይንቲ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቸንታ፡ ማኣሎ ቡሪያ ቦንቸንታ፡ ዉልሸ ዴማ ቦንቸንታ ቦንቸ ቦንቸኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ደኦሬ ቤዘይዳ ቡኪንቶንጎ፤ ቦንቸር ዔያታ ሙካ ዎደና ኩቸ ጉሪ ሙኮፓ፤ 17 ዔያታ ዲንጋኒ ዔኪ ሙካንዳ ባካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ዲንጌ ጎይያ፤ ሃህ ዓንጄ ጎይያጉዴያ ማፆንጎ» ጌዔኔ።

ፒዜ ዎጌ ዎጊህ ዛላ

18 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ፔቲ ፔቲ ፃጸም ዲንጋ ዓጮኮ ካታሞይዳ ካታሞይዳ ዎጌ ዎጋንዳ ዓሲና ዎይህንዳ ሱኡጌና ደኦሩዎቲ፤ ዩንህ ዓሶንህ ዓሲ ዴማሲ ዛጉዎዎ ዎጋንዳያ ኮይሳኔ፤ 19 ዎጎ ዎጊያ ዎቢሲፖቲ፤ ዓሲ ዴማሲ ዛጊ ዎጊፖቲ፤ ዓሲ ጌሺፖቲ፤ ዴማና ዔኮ ማኢሽ ዔኪፖቲ፤ ዩያጉዴ ማኢሽ ዔር ዓሶኮ ዓኣፖ ባይዚ ዎቦ ዎጌ ዎጊሳኔ። 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህም ዲንጋ ዓጮ ዳካሊ ሸምፔና ናንጋኒ ፔዜ ዎጌ ሌሊ ዎጉዎቲ» ጌዔኔ።

21 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህም ማቸ ዲንጎ ቤዘ ዲንህ ኮሻህኮ ኮይላ ዓሺራ ጌይንታ ያኦዜሎኮ ማላታ ማዒ ማህ ዴቂፖቲ፤ ሃህ ቲኪፖቲ። 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲፃያ ማዔ ካኣሽኮ ዳኣቦዎ ዲኣካ ዳኣቢፖቲ» ጌዔኔ።

17

1 ሙሴ ኬኤዛያ፡- «ዲንህኮ ባኣቶይዳፓ ማዔቲያ ማራቶይዳፓ ፔቲ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚ ዓኣ ቆልሞ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህም ማቸ ዲንጎ ዲንጊህ ማህ ሸኢሽፖቲ፤ ዩና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲፃያኬ» ጌዔኔ።

2-3 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲንህም ዲንጋ ካታሞኮ ፔቲ ካታማይዳ ዓኣ ዓቲንቆ ማዔቲያ ላኣሊ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ቤርቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ማዲ ዲዛና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሻያ ማዔቲ፤ ጌይያ፡- ማሌ ካኣሽኮ ባኣዚም፡ ዓቢንታ ዓጊኒንታ ዠኦጌንታም ዚጊ ካኣሽኬያ ማዔቲ፤ 4 ዩያጉዴ ባኣዚ ዲንህ ዎይዜ ዎደና ኮሺ ዛጊ ያኦጪ ዔሩዎቲ፤ ዩያጉዴ ፑርቶ ባካ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ማዲንቲህ ጎኔ ማዔቲ፤ 5 ዩያ ዓህታቲያ ዩና ዓሴሎ ካታማፓ ዙሎ ኬሲ ሹቻ ዴይ ዎዲዎቲ። 6 ጋዓንቲ ዩያይዲ ዎዲንታንዳህኮ ቤርታ ላምዎ፡ ሃንጎ ሃይህ ዓሲ ማርካዳንዳያ ኮይሳኔ፤ ማርካ ፔቲ ሌሊ ማዔቲ ዩናጉዴ ዓሲ ዎዲንቶፓ፤ 7 ዎዲንታ ዎደና ማርኮንህ ቤርታዲ ሹጮና ዲያንጎ፤ ዩካፓ ዴራ ዲያንጎ፤ ዩያይዲ

16:8 16:8 ሌዌ. ዓኬ 23:5-8፤ ፓይ. ማፃ 28:16-25። 16:12 16:12 ፓይ. ማፃ 28:26-31። 16:15 16:15 ፓይ. ማፃ 29:12-38። 16:19 16:19 ኬሲ. ማፃ 23:6-8፤ ሌዌ. ዓኬ 19:15። 16:21 16:21 ኬሲ. ማፃ 34:13። 16:22 16:22 ሌዌ. ዓኬ 26:1። 17:2-3 17:2-3 ኬሲ. ማፃ 22:20። 17:6 17:6 ፓይ. ማፃ 35:30፤ ላሚ. ዎማ 19:15፤ ማቲ. 18:16፤ 2ቆር. 13:1፤ 1ፃዎ. 5:19፤ ዔ.ብ. 10:28። 17:7 17:7 1ቆር. 5:13።

ይያጉዳ ፑርቶ ባኮ ዲንህሂ ባካካፓ ዲንህሂ ባይዛኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

8 «ጳርቁያ ማም ጫርገ ዓሲኮ ሱጉህሂ ላኦላህሂ ዛላ፡ ፔቴይ ባጋህኮ ዔኤቢ ፑርቲሴ ዛላና ሞኦቲንቲ፤ ሃህ ፔቴ ዓሲ ዓሲ ዎዲ፤ ይያጉዳ ባካዚና ዓሳ ዎሊ ሞኦታ ዎደና ዎጋኒ ማታሳያ ማዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህሂኮ ጾኦዛህሂ ዲዚ ካኦሽከንታንዳጉዲ ደኦሬ ቤዘ ዳንዲዎቴ፤ 9 ይያ ጌኤዘ ሌዊ ፃጸፓ ቁኤሶ ማዔዘንህሂና ዎጎ ዎጋ ሱኡጋህሂና ሸኢሹዎቴ፤ ይያ ዔያታ ጌሰቲ ኩንሃንጎ። 10 ዔያታ ዲንህሂም ጾኦሲ ደኦሬ ቤዘይዳ ጌሰቲ ኩንሃንሃ ዲንህሂ ማደንጎ ጌይ ዓይህሂ ባኮ ማዲ ኩንሃሁዎቴ፤ 11 ዔያታ ዲንህሂም ኬኤዛ ዳምቦ ጎይያ ቢያ ባኮ ማዲዎቴ፤ ፔቴታዎ ይያ ማዲያ ሃሽፖቴ። 12 ሱኡጋህሂም ማዔቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህሂኮ ጾኦዛህሂም ማዲ ቁኤሳህሂም ዓይህሂንቲያ ዲዲ ጌኤታዲህሂ ሃይቃንዳያ ኮይሳኔ፤ ይያይዲ ይያጉዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባካካፓ ባይዘዎቴ። 13 ይካፓ ዓሲ ቢያ ይያ ዎይዘ ዲገጫንዳኔ፤ ይያጉዳ ፑርታ ባካዚ ማዲኒ ጫርቃንዳ ዓሲ ባካያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ካኦቶ ዛላ ኬኤዘንቲ ዳምቤ

14 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህሂኮ ጾኦዛህሂ ዲንህሂም ዲንጋ ዓጮ ጌሊ፡ ሳዎዎ ዳካሊ፡ ጌኢጊ ዲንህሂ ናንጌሰካፓ ዲንህሂ ኮይላ ዓኦ ዳሮጉዲ ካኦቲ ካኦታህሂ ዲንህሂ ኮዔቴ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህሂኮ ጾኦዛህሂ ደኦሬ ዓሲ ዲንህሂ ካኦታሳንዳያ ኮይሳኔ፤ ዲንህሂ ዑፃ ዲንህሂ ካኦታሳ ዓህሂ ዲንህሂ ባካካፓ ዲንህሂ ዓሲ ማዎንጎ፤ ማሌ ዓጪ ዓሲ ዲንህሂ ዑፃ ዲንህሂ ካኦታሳንዳያ ኮይሱዎሴ። 16 ይያ ካኦታህሂኮ ዎላ ዓሶም ማርጌ ፓራ ዓኦያ ማዓኒ ኮይሱዎሴ፤ ፓራህሂ ሻንቃኒ ጌብፄ ዓጪ ዓሲ ዳካኒያ ዲዛም ኮይሱዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳራ ጌብፄ ዓጪ ማዔ ዳንዲዎጉዲ ላኦላህሂርኮ። 17 ሃህ ይይ ካኦታህሂ ማርጌ ላኦላ ዔካንዳያኦ ኮይሱዎሴ፤ ያዲ ማዔቴ ጾኦሲ ዲ ካኦሽኩዎጉዲ ዲዛ ባሻንዳኔ፤ ይያጉዲ ጊንሃ ሞርቁና ቢራና ማርገሻኒ ዲ ኮዓያ ማዎፓ። 18 ይያይዳፓ ዲዚ ካኦታዳ ዎደና ሌዊ ዓሶ ማዔ፡ ቁኤሳ ካፒ ናንጋ ጾኦሲኮ ዎጋ ፃጸፓንቲ ማፃኦፓይዳፓ ፃጸፓ ዔከንጎ፤ 19 ይያ ማፃኦፓ ፔ ኮይላ ጌህሂ ዲ ናንጋ ዎደ ቢያይዳ ናባቦንጎ፤ ይያ ዲ ማዳቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቸህሂና ይኖ ማፃኦፓይዳኦ ፃጸፓንቲ ዎጎንታ ዳምቦንታ ዛጊ ጉሙርቁንቲ ማዲ ኩንሃህሂ ዲ ዔራንዳኔ። 20 ይይ ፔና ዲ ፔ ፃጸ ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ታ ባሽኬ ጌዲ ዎቶርቁዎጉዲ፤ ሃህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህሂ ዓይህሂያዎ ዲዚ ሃሹዎጉዲ ዲዛ ላኦላያ ማዓንዳኔ፤ ይያ ዲ ማዳቴ ማርጌ ዎደ ዲ ካኦታዲ ዳዓንዳኔ፤ ዲዛኮ ናኦታኦ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑይይዳ ማርጌ ዎደ ካኦታዲ ናንጋዳኔ» ጌዔኔ።

18

ቁኤሶና ሌዊ ዓሶናም ዲንጎ ባኮ

1 ሙሴ ኬኤዘያ፡- «ቁኤሴ ማዔ ማዳንዳጉዲ ደኦሪንቲ ሌዊ ዓሶንታ ሌዊ ዓሶ ፃጸ ቢያህሂ ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዎላ ጊሸቲ ዔካ ሳዓ ባኦሴ፤ ይያ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጋኒ ዔኪ ሙኮ ዲንገያና ማሌ ዲንጎ ባኮ ሙይ ዔያታ ናንጋኔ። 2 ዔያቶ ፃጸ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባካካ ዔያቶር ማዔ ዓጪ ዔያቶኮ ባኦያ ማዓንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ጫኦቁ ጎይያና ዔያታ ፔኤም ማዓ ባኮ ዳንቃህሂ ቁኤሴ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዲ ማደፓኮ» ጌዔኔ።

3 «ባይ ማዔቴያ ማራይ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሹኪንታ ዎደና ቁኤሳ ላባዎንታ ባንጋሎንታ ጋንጮንታ ዔካኔ። 4 ሃኦኮንታ ዎይኖ ዑኩንታ ሪሚቶ ዛይታ ማራቶኮ ታይዘና ጋፓኖዎ ዓይሱዎዎ ቤርቶ ቁኤሶም ዲንጉዎቴ፤ 5 ናኦናና ቁኤሴ ማዔ ማዳንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህሂ ፃጸ ባካካፓ ሌዊ ዓሶ ደኦሬኔ» ጌዔኔ።

6 «ፔቴ ሌዊ ዓሲ ናንጋ ዎኖ ዛላፓኦ ማም ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ካታማፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓሳ ካኦሽካንዳጉዲ ደኦሬ ቤዘ ሙካኒ ማርጌና ናሽኪ ዔቁያ ማዔቴ፤ 7 ዲኦካ ማዲ ዲዛ ፃጸ ሌዊ ዓሳ ማዳህጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ፔ ጾኦዛህሂም ቁኤሴ ማዔ ማደንጎ። 8 ማሌ ቁኤሳ ዔካ ሙዎይዳፓ ዲዛ ሄላማ ዲዚ ዔካንዳኔ፤ ሃህ ዲዛኮ ማኦር ዓሳ ዔኤቢ ሻንቸያይዳፓ ዳኬቴያ ዲ ዔካኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

ማሌ ዓሳ ማዲ ባካ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ላኦላንቲህሂ

9 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህሂኮ ጾኦዛህሂ ዲንህሂም ዲንጋ ዓጪ ዲንህሂ ጌላ ዎደና ዲዛ ዓጪይዳ ናንጋ ዓሳ ማዲ ሻኦካ ማደ ማዲፖቴ። 10 ዲንህሂ ባካኮይዳ ጾኦሴም ጌዲ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናፖታቴያ ዉዲር ናፖ ሹኪ ማቸ ዲንጎ ቤዘይዳ ዲንጋ ዓሲ ባኦያ ናንጎንጎ፤ ይያጉዲ ሃህ ማርሻ ማርሻ ዓሲ፡ ጫኦቃ ዓሲ፡ ዠዎቶ ዠኦቃ ዓሲንታ ሩቁንቲ ዎርቃ ዓሲያ ባኦያ ናንጎም። 11 ሃህ ዓማቶ ማዔ ማዲ ዓሲ፡ ፑርታ ዓያናና ጌሰታ ዓሲ፡ ጎርሞይቲ ማዓ ዓሲያ ዲንህሂ ባካካ ባኦያ ማዎንጎ። 12 ይያ ማዲ ዓሲ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህሂኮ ጾኦዛህሂ ዲናፓ ዲያያኮ፤ ዲንህሂ ቤርቲም ዳንዴ ዎደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህሂኮ ጾኦዛህሂ ማሌ ዳር ዲንህሂ ቤርታፓ ኬሲ ኬሲ ዳውሲ ዳካህሂ ይያጉዳ ዲኦቲ ባካዚ ዔያታ ማዳህረኮ። 13 ዲንህሂ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህሂኮ ጾኦዛህሂም ጉቤና ጉሙርቁንታያ ማዓኒ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

ጾኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ዓሲ ዔቃንዳህሂ ዛሎ ኬኤዘንቲህሂ

14 ይካፓ ሃህ ሙሴ፡- «ዲንህሂ ዳንዲ ዓጪ ዔያቶ ሃሽሲ ዳካላንዳ ዓጪይዳ ዓኦ ዳራ ማርሻ ማርሻና ዠዎቶ ናሽካያኮ፤ ዲንህሂ ጋዓንቲ ይያ ማዳንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህሂኮ

17:14 17:14 1ሳሙ. 8:5። 17:16 17:16 1ካኦቶ. ማ 10:28፤ 2ጾኦሲ. ዓሃኬ 1:16፤ 9:28። 17:17 17:17 1ካኦቶ. ማ 10:14-22፤ 27፤ 11:1-8፤ 2ጾኦሲ. ዓሃኬ 1:15፤ 9:27። 18:2 18:2 ፓይ. ማፃ 18:20። 18:10 18:10 ሌዊ. ዓኬ 19:26፤ ኬሲ. ማፃ 22:18። 18:11 18:11 ሌዊ. ዓኬ 19:31። 18:13 18:13 ማቲ. 5:48።

ያዘዘህ ከዑቀሴ። 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህ ፃጶ ባአካፓ ታጉዴያ ያኦሲ ማለህ ኬኤዘያ ዲንህህም ደኦሪ ኬሳንዳኔ፤ ዲዚ ጋዓ ባኮ ቢያ ዋይዚ ዲንህህንታያ ማዑቀቱ» ጌዔ።

16 «ሲና ዲኮ ኮይላ ዲንህህ ቡኪንቲያና ሱ ሃይቃንዳኔ» ጌዒ ዲጊጩ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህም ለሚ ኬኤዘቀጉዲ፤ ሃሃ ዲዛኮ ፔጋዲ ደዲያ ዔርዛ ዲጊቻ ታማ ለሚ ደዲፓ ጌይ ዲንህህ ዲዛ ያኦጩ። 17 ዴያር፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ለዲያ ታኦጩህ ፒዜኬ፤ 18 ኔ ጉዴያ፤ ማሌ ታ ማለህ ኬኤዘ ዓሲ ዔያቶ ፃጶ ባአካፓ ታ ዔያቶም ዔቁሳንዳኔ፤ ዲዚ ኬኤዘንዳ ባኮ ዲዛም ታ ኬኤዘንዳኔ፤ ታኦሲ ዲዛ ዲይህ ባኮ ቢያ ዲዚ ዴርም ኬኤዘንዳኔ፤ 19 ታ ሱንፆና ዴያ ኬኤዘ፤ ታ ማለያ ኬኤዘህ ጋዓ ባኮ ዋይዘቀ ዓሲ ቢያይዳ ማቶ ታ ዓጋንዳኔ። 20 ጋዓንቲ ታኦሲ ዓይህባኦ ዓይጎ ባአዚያ ታ ሱንፆና ጩርቁ ኬኤዘ ዓህ፤ ዴያጉዲ ሃሃ ማሌ ያኦዘ ሱንህና ለንሃ ኬኤዘ ዓሲ ቢያ ዋዲንቶን።» ጌዔ።

21 « ጌቲ ያኦሲ ማለህ ኬኤዘ ዓሲ ኬኤዘህ ጎዳይዳፓ ማዒባኦ ማዔቲ ዓይጎና ኑ ዴማሲ ዔራንዳይ» ዲንህህ ጌዔ። 22 ጌቲ ዓሲ ያኦሲ ሱንህና ለንሃ ኬኤዘንቲ ዴይ ዲ ጌዔ ባካ ኩሚባኦ ማዔቲ ዴይ ዓህ ፔጊዳፓ ዔኪ ኬኤዘያፓዓቲም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዘምቲዋኦህር ዲንህህ ዴያ ዲጊጩንዳያ ኮይሱቀሴ» ጌዔ።

19

ዲማ ዲማ ዓኦሲንቲ ቶሎ ካታዎ (ፓይ. ማፃ 35:9-28፤ ዲያ. 20:1-9)

1 ሙሴ ኬኤዘያ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህም ዲንጋ ሳይዳ ናንጋ ማሌ ዓሲ ዲዚ ባይዘም ዔያቶኮ ካታዎና ማኦርና ዳካሊ ዲኦካ ዲንህህ ናንጎ ዓርቁ ዋደና፡ 2-3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዘህ ዲንጌ ዓጩሎ ሃይሃ ቤሲ ፓቁ ጌቲ ጌቲ ቤዘይዳ ጌቲ ጌቲ ካታማ ዲማሱቀቲ፤ ዓሲ ዋዴ ዓሲ ፑኒንቲ ዴንዳንዳጉዲ ዴኖ ካታዎ ዔኪ ዓኦዳ ጎይህ ጌሠቀቲ፤ ዴካፓ ዓሲ ዋዴ ዓሲ ፔ ሸምፓህ ዓይሳኒ ዴንህህ ካታዎንህፓ ጌቲማ ዓኦሲንቲ ዴንዳንጎ፤ 4 ጌቲ ዓሲ ቤርታ ሞርኬ ማዒባኦያታንቲ፤ ሃሃ ዋዲኒ ማለባኦ ዳቢንቲ ዋዴያ ማዔቲ ዴይ ዓህ ዴንህህ ካታዎንህፓ ጌቲማ ጌሊ ፔ ሸምፓህ ዓይሱንጎ። 5 ዴይ ያዲ ማዒኒ ዳንዳዓህ ኮኦኪንህና ለምዎ ዓሲ ሚህ ቆፂ ዔካኒ ካይዚ ዓኦዳም ጌቲህ ሚያ ቆፃንቲ ሄርጋ ኪሪ ዴንዲ ባጋህ ዋዴ፤ ዴኖ ጉዴ ዓሲ ዴንህህ ሃይሃ ካታዎንህፓ ጌቲማ ጌሊ ቶሊ ዓቶንጎ። 6 ያዲ ማዒባኦያታቲ ዋዲኒ ማለባኦያታዎ ዳቢንቲና ጌቲ ዓሲ ዓሲ ዋዴያ ማዔም፤ ዓኦሲንቲ ቶሎ ካታማኦ ሃኬ ማዔም፤ ዴያ ሃይቁህኮ ዲጊና ሱጉያ ማሃኒ ጎይህ ቲቁ ዋዴንዳያ ኮይሱቀ ዓሲታንቲ ዳጋና ዋዲኒ ዳንዳዓኔ፤ 7 ሃይሃ ካታዎንህህ ዲንህህ ዲማሳንዳጉዲ ታ ዓይህህ ዴያርኬ» ጌዔ።

8 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዘህ ዲንህህኮ ቤርታኦ ዳደንህህም ጩኦቁ ጎይፆና ዓጩ

ዲንህህኮ ዲ ዳልጊሹ ዋደና፡ 9 ዴንህህ ሃይሃ ካታዎንህህህ ማሌ ሃይሃ ዓኦሲንቲ ቶሎ ካታማ ቃሲ ማኸቀቲ፤ ሃኖ ታኦሲ ዲንህህ ዓይህህ ዓይህህም ቢያ ማዲ ዲንህህ ኩንህ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዘህ ዲንህህ ናሸኪ፤ ሃሃ ዲዚ ጋዓ ጎይፆ ዲንህህ ሃንቲቲ ሃኖ ዓጩሎ ዲንህህም ዲዚ ዲንጋንዳኔ። 10 ዴያ ዲንህህ ማዔቲ ፒዜ ዓሲ ሃይቃዓኬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዘህ ዲንህህም ዲንጋ ዓጩይዳ ፒዜ ዓሲ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊ ዳቢንቲ ዓሲ ዲንህህ ማዓዓኬ» ጌዔ።

11 «ጋዓንቲ ጌቲ ዓሲ ዓሲ ዲዒ ዋዲኒ፤ ካቲ፤ ዓሲ ሚጩንቲዎና ማዒ ዋዲያ ፔ ሸምፓህ ዓይሳኒ ዴንህህ ካታዎንህህህ ጌቲማ ፑኒ ጌሊቲ፡- 12 ዴይ ዓህ ናንጋ ካታዎይዳ ዓኦ ሱኡጋ ዓሲ ዳኪ ዲዛ ዔኪ ሙኪ ሃይቁ ዓህኮ ሱጉያ ማሃኒ ዳንዳዓ ዑኬ ዲጊኖም ዳኦህ ዲንጎንጎ። 13 ዴያ ጌቲታዎ ሚጩንቲፖቲ፤ ቢያ ባአዚና ኮሺ ዲንህህም ማዓንዳጉዲ ዓሲ ዋዴ ዓሲ ዲሲራዔኤሌይዳፓ ባይዘቀቲ» ጌዔ።

ሚናፓ ዓኦ ዘጲኮ ዑሃ ኬሰኪህ ኮይሱቀያ ማዔህ

14 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ያኦዘህ ዲንህህር ማሃ ዲንጋ ዓጩኮ ኔኤም ዲንጊንቲ ቤዘና ኔ ዓሸናህናኮ ሚናፓ ዓኦያ፤ ዘጲ ማሃ ጌሃና ማለቶኮ ዑሃ ዓኦዲፖቲ» ጌዔ።

ማርካቶ ዘላ ኬኤዘንቲ ባኦዚ

15 «ጌቲ ዓሲ ዳቢንቲያ ማዔህ ዔራኒ ጌቲ ማርካ ሌሊ ጊዲቀሴ፤ ጌቲ ዓሲ ዳቤያ ማዔህ ዔራኒ ለምዎ ሃንጎ ሃይሃ ማርካ ኮይሳኔ። 16 ጌቲ ዓሲ ሉኡዘምና ማሌ ዓሲ ሚቶ ሄሊሳኒ ዋጌና ዓይህህቶ፤ 17 ለምዎንህህ ያኦሲ ካኦሸኮ ቤዘይዳ ዴኖና ቁኤሴ ማዒ ማዲ ዓሲንታ ዋጎ ዋጋ ዓሲንታ ቤርቶ ሸኢኮንጎ። 18 ዴካፓ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ጌኤዘ ኮሺ ዘጎንጎ፤ ጎፆንቲ ዴይ ዓህ ዲዛ ፃጶ ማዔ፤ ዲሲራዔኤሌ ዓሲዳ ሉኡዘም ሃይሴ ሸኢሺ ዴዴቲ። 19 ዋጎና ዓይህህንቲ ዓህም ዓጋኒ ማሎና ባካ ዴያም ማዎንጎ፤ ዴያጉዴ ፑርታ ባአዚ ቢያ ዴያይዲ ዲንህህ ባአካፓ ዲንህህ ባይዘንዳኔ። 20 ዓሲ ቢያ ዴያ ዋይዘንዳህር ለሚ ዴያጉዴ ፑርታ ማዲ ማዲህ ዲጊጩንዳኔ፤ 21 ዴያጉዴ ፑርታ ባአዚዳ ቢያ ሚጩንቲህ ዲንህህኮ ባኦያ ማዎንጎ፤ ዲንህህ ማዲንዳ ጎይፆ- ዓሲ ዋዴህ ዋዲ፤ ዓኦፓ ዋዴህኮ ዓኦፓ ዋዲ፤ ዓቶ ማንህህኮ ዓጩ ማንህህ፤ ኩቶ ቲቁህኮ ኩጩ ቲቁ፤ ቶኪ ማንህህኮ ቶኮ ማንህህ፤ ያዲዲቀቲ» ጌዔ።

20

ያልዚ ዘላ ዓይህህንቲ ዳምቤ

1 ሙሴ ኬኤዘያ፡- «ዲንህህኮ ሞርኮ ያላኒ ዲንህህ ኬሰካኦና ሳርጌሎ ያይቶና ፓራህና ዲንህህፓ ባሻያ ማዔ፤ ያላ ዓሲያ ዲንህህ ዴንቁያ ማዔቲ ዔያቶ ዲጊጩፖቲ፤ ጊብፄ ዓጩ ዓይላታፓ ዲንህህ ኬሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህና ዋላ ማዓንዳኔ፤

18:15 18:15 ዳኪ. ማዶ 3:22፤ 7:37። 18:19 18:19 ዳኪ. ማዶ 3:23። 19:14 19:14 ላሚ. ዋማ 27:17። 19:15 19:15 ፓይ. ማፃ 35:30፤ ላሚ. ዋማ 17:6፤ ማቲ. 18:16፤ ዮሃ. 19:31፤ 2ቆር. 13:1፤ 19ሞ. 5:19፤ ዔ.ብ. 10:28። 19:21 19:21 ኬሲ. ማፃ 21:23-25፤ ሌዊ. ዓኬ 24:19-20፤ ማቲ. 5:38።

2 የሎ ዲንህ ከሰካንዲህኮ ቤርታ ቁኔሳህ ፖኦሊሶ ኮይላ ሙኪ፡- 3 «ሲሰራዔኤል ዓሲዮቴ! ዋይዙዋቴ! ሃኖ ዲንህ የልዚ የላኒ ዴንዳኔ፤ ዲንህኮ ሞርኮ ዲጊጪፖቴ! ጎጶ ዲንህኮ ዋእያፓ፤ ካራ ባይዚ ሴካ ሃንጋ ጌይፖቴ! 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ የእዛህ ዲንህና ዋላ ዓኣዳንዲህር የሎና ዲንህ ዲ ባሽሲሳንዳኔ» ጌዔኔ።

5 «ዩካፓ ፖኦሊሶ ዓይህ ዓሳ ፖኦሊሶም ላኪ ማእሪ ማኸ ማእሪ ማሂ ጌሊባኦ ዲንህ ባኣካ ዓኣ? ዩያ ጉዴ ዓሲ ዓኣቶ ፔ ማእሪ ማፖንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲዚ የሎይዳ ሃይቁም ማሌ ዓሲ ዲዛ ማእራ ታሚ ዔኤህሲ ጌላንዲህርኩ። 6 ሃህ ሃጊ ዋይኔ ሚህ ቱካፖ ቤርቶ ዓኣፖ ላዒሲባኣ ዓሲ ዲንህ ባኣካ ዓኣ? ዩያ ጉዴ ዓሲ ዓኣቶ ፔ ማእሪ ማፖንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲዚ የሎይዳ ሃይቁም ዩያ ዋይና ዓኣፖ ማሌ ዓሲ ሙዓንዲህርኩ። 7 ዩያ ጉዴ ላኣሊ ዔካኒ ዉዲር የኦጩ ዓሲ ዓኣቶ ፔ ማእሪ ማዒ ዴንዳንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲዚ የሎይዳ ሃይቁም ዲዚ የኦጩ ማሌ ዓሲም ሎዓንዲህርኩ» ጎፖንጎ» ጌዔኔ።

8 «ፖኦሊሶ ዓይህ ዓሳ ሃህ ሳጺ ዋኣዒ ዲጊጪፍ ዓሲ ዲንህ ባኣካ ዓኣ? ዩያ ጉዴ ዓሲ ፔ ማእሪ ማዒ ዴንዳንጎ፤ ዩያ ጉዴ ዓህ ማሌ ዓሲ ጎጶ ዋኣዒሳንዳኔ» ጎፖንጎ፤ 9 ፖኦሊሶ ዓይህ ዓሳ ፖኦሊሶም ዩያ ከኤዚ ጋፔሰካፓ ሳሶ ፓቂ ፓቂ ዩያቶ ዓይህንዲ ዓሲያ ደኦሪ ጌሆንጎ» ጌዔኔ።

10 «ዲንህ ፔቴ ካታማ የሊ ዓርቃኒ ከሰካ ዋደና ቤርታዲ ዩኖ ካታም ዓሳ ኩቹ ዲንጎንዳጉዲ የኦጩዋቴ፤ 11 ዔያታ ፔኤኮ ጌሎ ካር ቡሊ ኩጮ ዲንህም ዲንጌቴ ዲንህም ዴኤህ ማዓ ማዶ ዔያታ ማዶያ ማፖንጎ፤ 12 ጋዓንቴ ዩኖ ካታም ዴራ ኩጮ ዲንጊያ ዲዒ ዲንህና የልታኒ ኮዔቴ ካታማሎ ማማንጉዋቴ። 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ የእዛህ ዲንህም ካታማ ዓኣህ ዲንጎ ዋደና ዲኣካ ዓኣ ዓቲንቆ ጉቤ ዋደዋቴ። 14 ጋዓንቴ ላኣሎንታ ናኣቶ ዳኮንታ ቆልሞንታ ካታም ጋራ ዓኣ ቆሎ ቢያ ዲንህር ማሂ ዲዒ ዔኩዋቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ የእዛህ ዩያ ዲንህም ዓኣህ ዲንጊህር ዲንህኮ ሞርኮ ባኮ ቢያ ዲንህ ባኣዚ ማሁዋቴ። 15 ዲንህ ናንጋ ዓጮይዳፓ ሃኬ ዓኣህንታ ዲንህኮ ዑኬ ዓኣ፤ ማሌ ዴርሮ ማዒባኣ ካታም ዋልቁና ዲንህ ዓርቃ ዋደና ዩያይዱዋቴ» ጌዔኔ።

16 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ የእዛህ ዲንህም ዲንህር ማሂ ዲንጎ ዓጮይዳ ዓኣ ካታም የሊ ዲንህ ዓርቃ ዋደና ጋዓንቴ ካታምይዳ ዓኣ ባኣዚ ቢያ ዋደዋቴ። 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህ ዓይህ ጎይያና ሂታ ዓሶ፤ ዓሞራ ዓሶ፤ ካኣናኔ ዓሶ፤ ፔሪዛ ዓሶ፤ ሂዋቁ ዓሶንታ ዲያቡሳ ዓሶንታኮ ዴር ጉቤ ዋደ ባይዙዋቴ፤ 18 ዩያ ዲንህ ማዳንዲያ ኮይሳህ ማሌ የእዛም ካኣሽኪህ ዘላንታ ዔኤቢ ሻኣካያ ማዔ ባኣዚ ቢያ ዲንህ ዔያታ ዔርዘም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያያ፤ ጎሜ ማዓ ባኣዚ ዲንህ ማዶዋጉዲ ጌይኩ» ጌዔኔ።

19 «ፔቴ ካታማ ዲዒ ዔካኒ ዲንህ ጊኢጊንታዛ ካታማሎ ማንጊ ሚርጌ ከሊ ዴይንቴያ ማዔቴያ ዓኣፓ ሙይንታኒ ዳንዳዓ ሚያ ተቂፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሚፃ ዲንህኮ ሞርኮቱዋሴ። 20 ዓኣፓ ሙይንታፍ፤ ማሌ ሚያ ጋዓንቴ ተቂ ተቂ ዔኪ

ካታማላ ዲዒንታንዲያ ሄላንዳኣና ዋርዲዮ ዴዎ ቤዘ ዲንህ ኮሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

21

ዋደ ዓሲ ዔርታባኣንቴ ሃይቁ ዓሲ ዘላ

1 ሙሴ ከኤዛዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ የእዛህ ዲንህ ዴካላንዳጉዲ ዲንጎ ዓጮ ዘኣዜይዳ የኦኒ ዋደቴያ ዔርታባኣ ዓሲ ሃይቁ ጴዴቴ፤ 2 ዲማና ሱኡጎ ማዔ ዓሶንታ ዋጎ ዋጋ ዓሶንታ ሌዛ ዓኣ ቤዛፓ ዓርቃዎ ዑኬ ዑኬ ዓኣ ካታም ሄላንዳኣና ዓኣ ሃኩም ዋርቂ ዔርታጎ፤ 3 ዩካፓ ሌዛ ዓኣ ቤዘኮ ዑኬ ማዔ ካታማሎኮ ሱኡጋ ጎሽ ጎሽካኒ ቃምባራ ዓጊንቴ ቤቁባኣ ፔቴ ማር ደኦርንጎ፤ 4 ዩኖ ማራሎ ጎሽ ጎሽኪንቴባኣያ፤ ቱኮ ባኣዚያ ቱኪንቴባኣያ፤ ሃህ ሚጩዋ ዋኣህ ዓኣ ዛሬ ዔኪ ዴንዲ ዲኣካ ባቃኖ ዲዒ ሚንሆንጎ፤ 5 ሌዊ ዓሳ ቁኔሴ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ የእዛህም ማዳንዲጉዲ፤ ዲዛ ሱንያና ዴር ዓንጃንዲጉዲ፤ ሃህ ዲማ ዲማ ሞኦቶና ሼምፔ ሃይቁ ዘላኣ ዔያታ ጌሰቴ ከንህንዳጉዲ ዲዚ ዔያቶ ደኦሪህር ዲኣካ ዴንዳንጎ። 6 ዩካፓ ሃይቁ ዓህኮ ሌዛ ዓኣ ቤዜሎኮ ዑኬ ማዔ ካታማሎ ሱኡጋ ሃይቁ ማራሎ ዑፃ ኩጮ ማሰቶንጎ፤ 7 ሃህ ዔያታ፡- «ኦኡኒ ሃያ ዓህ ዋደባኣሴ፤ የኦኒ ዲዛ ዋደቴያ ኦ ዴንቁባኣሴ፤ 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ጊብፄ ዓጮፓ ኔኤኒ ዓውሲ ከሴ ዴር፤ ዲሰራዔኤል ዓሲም ዓቶንጎ ጌዔኔ ኦናኣ ማእሪ፤ ሃያ፤ ሃይቁ ዓህኮ ሱጉያ ኦ ዑፃ ማሂፖ» ጎፖንጎ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህ ዓይህ ጎይያ ዩያይዳ ዲንህ ማዶቴ ዩያ ፒዜ ዓህ ዋደንቴ ዘሎ ዲንህ የኦጩንታ ማዓዓኩ» ጌዔኔ።

የልዚና ዲዒንቴ ላኣሊ ዘላ ከኤዚንቴ ዳምቤ

10 «ዲንህኮ ሞርኮና ዲንህ የልታኒ ከሰኪም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ የእዛህ ዩያቶ ዲንህም ዓኣህ ዲንጊ ዲዒ ዔኪሳዛ፤ 11 ዔያቶ ባኣካፓ ዔካኒ ዲንህም ሚዘጲ ላኣሊ ጴዴቴ፤ 12 ዩኖጉዴ ላኣሎ ዲንህ ማእሪ ማእሪ ዔኪ ዓኣዲዋቴ፤ ዩካፓ ዲዛ ቶኦኮ ጉኡሊንቴ፤ ፀንጎዋ ፔኤኮ ቆኦሪ፤ 13 ዓፒሎዋ ላኣሚ ማሌ ማኣዓ፤ ዲንህ ማኣርይዳ ፔቴ ዓጊኒ ዴዒ የሎና ዲዘኮ ሃይቁ ዓደንታ ዲንዳንታ ዘሎ ሲዮንጎ፤ ዩያይዳሰካፓ ዩኖጉዴ ላኣሎ ዔኩዋቴ። 14 ናንጊቤቃ ጎፖንቴ ዲንህ ዔያቶ ኮዑዋያ ማዔቴ ዲንህ ዔያቶ ሃሼም ዩኖጉዴ ላኣላ ናሽኬ ቤሲ ዓኣዲኒ ዳንዳዓኔ፤ ዋልቁና ዲንህ ዔያቶ ዔኬያ ማዔህር ዓይሌ ማሂ ማሌ ዓሲም ዲንህ ሻንቻንዲያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

ቶይዲ ናይኮ ዳካሊ ዘላ

15 «ፔቴ ዓሲ ላምፖ ላኣሊ ዔኪ፤ ፔቴዘ ናሽኪ ባጎ ዲያያ ማዔያታንቴ ላምፖ ላኣላ ዓቲንቁ ናይ ዲዛም ሸዓዛ ጎፖንቴ ቶይዲ ናዓህ ዲዚ ዲፃ ላኣሌሎይዳፓ ሸይንቴያ ማዔም፤ 16 ዩይ ዓህ ፔኤኮ ቆሎ ናኣቶም ጊሸካ ዋደና ዲዘኮ ቶይዲ ናዓህም ዲንጊንታንዲ ዘሎ ዔኪ ባሽ ዲ ናሽካ ላኣሌላ ሸዔ ናም ዲንጊ ዲማሳንዲያ ኮይሱዋሴ፤ 17 ዲዚ ናሽኩዋ ላኣሌሎይዳፓ ሸይንቴያ ማዔቴያ ቶይዲ ናም ዲንጊንታ ባካ ሃንጎ ዔያቶ ፔቴ ፔቴህም ዲዚ ዲንጋህዳፓ ጳንጩና ባሻያ ማዓኒ

ኮይሳኔ፤ ዩያር ዩይ ዓሢ ናዓ ቤርታ ሾይንቴያ ቶይዲ ናይ ማዕሢ ሳይ ቶይዶ ናም ኮይሳሢ ዒንጋንዲያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

ሾዔ ዓሲም ዓይሢንቴ ዒፃ ናይ ዛላ

18 «ፔቴ ዓሲኮ ጳርቄቴያ ዋይዞ ዒፃ ዠኦር ናይ ዓኣያ ማዕቴ፤ 19 ሾዔ ዓሳ ዒያታ ናንጋ ካታም ጌሎ ካርይዳ ዓኣ ሱኡጎ ኮይላ ዋጊሳኒ ዔኪ ዩዎንጎ፤ 20 ዒያታ ዋጊሳ ዋደና፡- ሃይ ኦኡኮ ናዓሢ ዋይዞ ዒፃ ዠኦር ናይኬ፤ ሃሣ ዒዚ ዑሽኪ ማሢንታያ ማኢሽያ ጉሪ ባይዛያኮ» ጎዎንጎ፤ 21 ዩካፓ ካታም ዓሳ ሹቻ ዲይ ዒዛ ዋደንጎ፤ ዩያይዲ ዩያጉይ ፑርታ ባኣዚ ቢያ ዒንሢ ባኣካፓ ዒንሢ ባይዛንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሲ ቢያ ዩያ ዋይዞ ዒጊጫንዳኔ» ጌዔኔ።

ዲማ ዲማ ዋጊ

22 «ፔቴ ዓሲ ማዕ ዴኤፒ ዳቢንቴና ማሢዳ ሱዳንቴ ሃይቃንዲጉዲ ዋጊንቴቴ፤ 23 ማሢዳ ሱዳንቴ ሃይቄ ዓሲ ያኦሲ ጋዳማ ሳይይዳ ዔኪ ዩዓሢሮ ሌዛ ማያ ዑፃ ሱዳንቴ ዋርቆፓ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ዒንሢሮ ማሢ ዒንጋ ዓጮ ዒንሢ ዒኢሱዋጉዲ ሌዛ ዒማ ኮላ ዲኡኪንቶንጎ» ጌዔኔ።

22

1 ሙሴ ከኤዛዎ፡- «ዒንሢ ፃጶ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሲሮ ማዕ ባይታቴያ ማራይ ዠኣሊ ባይቄያ ዳንቃዎ ኮርሳ ዚቲ ጌይ ዳንዲፖቴ፤ ዓደም ማሢ ዔኪ ዓኣዲዋቴ፤ 2 ጋዓንቴ ዩያ ቆልሞኮ ዓዳ ናንጋ ቤዛ ሃኬ ማዕቴ፤ ሃሣ ዎ ቆልሞ ማዕታቴ፤ ዒንሢ ዔሪባኣቴ ዒንሢ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲዋቴ፤ ዩካፓ ዒዚ ኮይ ሙካዛ ዒዒንጉዋቴ፤ 3 ዩያጉዲ ሃራታቴያ ማኣዓ፤ ማሌ ባኣዚያ ቢያ ዒንሢ ፃጶ ዒሰራዔኤሌ ዓሲሮ ማዕያ ባይቄም ዒንሢ ዳንቄቴ ማሢ ዒዒንጉዋቴ፤ ዚቲ ጌይፖቴ» ጌዔኔ።

4 «ዒንሢ ፃጶ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሲሮ ማዕ ሃራታቴያ ባይ ጎይሢዳ ሎኦሚ ዓኣንቴ ዒንሢ ዳንቄቴ ኮርሳ ዚቲ ጌይ ዳንዲፖቴ፤ ሎኦሚ ቤዛፓ ዔቂሲ ዩያ ዓሢ ማኣዲዋቴ» ጌዔኔ።

5 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ዩያጉዲ ማዳ ዓሳ ዒፃያታሢሮ ላኣሊ ዓቲንቄ ማኣዎ፤ ዓቲንቄ ላኣሊ ማኣዎ ማይንታንዲያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

6 «ፔቴ ካፒ ማሢዳታቴያ ሳዓይዳ ጵኡላ ጵኡሊ፤ ሃሣ ናይ ቃንቄ ፔ ማኣሪዳ ዓኣንቴ ዒንሢ ዳንቄቴ ዒንዳሎና ናኣቶና ዋላ ዓርቄ ዔኪፖቴ፤ 7 ዒዛኮ ናኣቶ ዒንሢ ዔካኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ዒንዳላ ባራኒ ዳንዳንዳጉዲ ሃሹዋቴ፤ ዒንሢ ዩያይዳቴ ዎርጎጪ ሚርጌ ለዔ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

8 «ዓኪ ማኣሪ ዒንሢ ማዠ ዋደና ማኣሮ ዑፃ ዓኣ ቤዛፓ * ዓሲ ኮዲ ሎኦሚ ሃይቄዋጉዲ ዓጮ ጎንጃንዲያ ኮይሳኔ፤ ዩያይዲባኣያ ማዕም ዓሲ ኮዲ ሃይቄቴ ዒንሢ ያኦጪንታያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

9 «ዒንሢ ዋይና ቱካ ጎዠይዳ ማሌ ዜርሢ ዜርቄፖቴ፤ ዒንሢ ዩያይዳቴ ዋይና ሚያ

ዓኣፖታቴያ ሃንጎ ዒንሢ ዜርቄ ባኮ ዔኪ ሙዒኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔኔ።

10 «ጌማይና ሃራና ዋላ ዋኣዲ ጎሽኪፖቴ፤

11 «ማራይ ጋፓኔና ማሌ ሹኤማና ዋላ ዲዎና ማኣዎ ማይንቴፖቴ፤

12 «ዓፒሎኮ ዒንሢኮ ያይዳ ዛሎ ጉቤሢዳ ማጫሬ ዋሁዋቴ» ጌዔኔ።

ዔፒ ዛላ ከኤዚንቴ ባኣዚ

13 «ፔቴ ዓሲ ላኣሊ ዔካዎ ዒዞ ዒዳ፤ 14 ሃዮ ላኣሌሎ ታ ዔኬንቴ ዒዛ ኩሙሢቲዋሴ» ጌዔ ሉኡቄ ዋጊና ዓይሢሲ ሱንዎ ዒዛኮ ፑርቲሴቴ፤ 15 ናዔሎኮ ዒደንሢ ናዔላ ኩሙሢ ማዕሢ ዔርዛ፤ ማርካ ማዓ ባኣዚ ካታሞኮ ዋጎ ዋጋ ዓሲም ዔኪ ሙኪ ዳዋንጎ፤ 16 ዩካፓ ናዔሎኮ ዓዳ፡- ታኣኒ ሃዮ ታ ናዔሎ ሃያ ዓሢም ዔፒና ዒንጌንጌቴ ሃሢ ዒዚ ዒዞ ዒፃያ ማዕሢ ከኤዜኔ። 17 ናዔላ ኔኤኮ ኩሙሢቲዋሴ ጌዔ ሱንዎ ዒዛኮ ፑርቲሴቴ፤ ጋዓንቴ ታ ናዔላ ኩሙሢ ማዕሢ ዔርዛ ማርኮ ማላቶ ሃኣዛጉዋቴ፤ ጌዔ ሱጉፃ ሃሌ ዓፒሎ ሱኡጎ ቤርታ ሃኣሣንጎ። 18 ዒማና ካታሚሎኮ ሱኡጋ ዩያ ዓናሢ ዔኪ ጳርቆንጎ፤ 19 ሃሣ ቃሲ ፔቴ ኪሎ ማዓ ዒንጊ ቢራ ማጋጩ፤ ጪጊሺ ናዔሎኮ ዓደም ዒንጎንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ዓሢ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዕ ኩሙዎ ዉዲሮ ናዔሎኮ ሱንዎ ፑርቲሴሢሮኬ፤ ዩካፓ ዒዛ ዒዛኮ ማቾ ማዒ ናንጎንጎ፤ ሃይቃንዲያ ሃላንዳኣና ዒዞ ዒ ዓንጃንዲያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

20 «ጋዓንቴ ዓሢ ከኤዜ ባካ ጎኔ ማዒ፤ ዒዛኣ ኩሙሢ ማዕሢኮ ማርካ ባኣያ ማዕቴ፤ 21 ዒዛ ዓደ ማኣራ ዓኣዎ ዓቲንቄና ዘኦሰካ ኮኣሚ፤ ዩያጉዳ ዳውሲንቴ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ባኣካ ማዕሢሮ ዓሳ ዒዞ ዔኪ ዒዛኮ ዓደ ማኣራ ደንዴም፤ ዒኣካ ዒዞ ናንጋ ካታሞይዳ ዓኣ ዓሳ ሹቻ ዲይ ዒዞ ዋደንጎ፤ ዩያይዲ ዩያጉዳ ፑርቶ ማዳ ዒንሢ ባኣካፓ ዒንሢ ባይዛኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

22 «ፔቴ ዓሲ ማሌ ዓሲኮ ላኣሊ ዒኣሴቶ ዩያ ዓሢንታ ላኣሌሎንታ ቢያ ዋዲንቶንጎ፤ ዩያይዲ ዩያጉዳ ፑርቶ ማዳ ዒንሢ ባኣካፓ ዒንሢ ባይዛኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

23 «ፔቴ ዓሲ ፔቴ ካታማይዳ ማሌ ዓሲና ያኦጪንቴ ዓኣ፤ ኩሙሢ ዉዲሮ ናይ ዓርቄያ ማዕቴ፤ 24 ላምዎንሢ ካታሞኮ ዙሎ ዔኪ ከሰኪ ሹቻ ዲይ ዋዲዋቴ፤ ናዔላ ሃይቃኒ ኮይሳሢ ካታም ሳዛ፤ ዓሲ ዋይዛኒ ዳንዳዓ ቤሲዳ ዓኣዎ ዒላቲባኣሢሮኬ፤ ዓሢ ሃይቃኒ ኮይሳሢ ማሌ ዓሲና ያኦጪንቴ ዓኣ ኩሙዎ ዉዲሮ ናዔሎ ዓርቄሢሮኬ፤ ዩያይዲ ዩያጉዳ ፑርቶ ማዳ ዒንሢ ባኣካፓ ዒንሢ ባይዛኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

25 «ፔቴ ዓሲ ማሌ ዓሲና ያኦጪንቴ ዓኣ፤ ኩሙሢ ዉዲሮ ናይ ካይካ ዳንቄ ዓርቄቴ ዓሢ ሌሊ ዋዲንቶንጎ። 26 ዩና ናዔላ ዒዞ ዋዲሻንዳ ዳቢንቴ ማዲባኣሢሮ ዒዞይዳ ፔቴ ባኣዚታዎ ማዳንዲያ ኮይሱዋሴ፤ ዩያጉዳ ማዳ ማዳ ዓሢ ዓሲ ዋዳ ዓሲጉዲ ዛጊንታኔ። 27 ዩይ ያዲ ማዲንታሢ፡- ዩይ ዓሢ ዩና ማሌ ዓሲና ያኦጪንቴ

21:23 21:23 ጋላ. 3:13። 22:4 22:4 ከሲ. ማፃ 23:4-5። * 22:8 22:8 ማኣሮ ዑፃ ዓኣ ቤዛፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔኤኮ ማኣሮ ማዠ ዋደና ማኣሮ ዑፃ ዓሲ ዳዓኒ ዳንዳዓ ቤሲ ቡኣላሲ ኮሻ ጎይሢ ዓኣኔ። 22:9 22:9 ለዊ. ዓኬ 19:19። 22:12 22:12 ፓይ. ማፃ 15:37-41።

ዓላ ወደሮ ናዔላ ሶኦፔ ቤዛ፣ ካዮ ባኣካ ዓኣንቲ ዓርቁሚሮ ዒዛ ዒላቴቲያ ዒዛ ማኣዳንዳ ዓሲ ባኣሚሮቤ» ጌዔ።

28 «ፔቴ ዓሲ ዓሲና ያኦጠንቲባኣ፣ ኩሙሚ ወደሮ ናይ ዓርቁያ ማዔቴ፣ 29 ናዔሎኮ ዓደም ደንገታሚ ማዓ ዓንገ ቢራ ጨጎንጎ፣ ዩካፓ ዒዛ ዒዛኮ ማቾ ማዒ ናንጎንጎ፣ ዒዚ ዒዛ ዋልቁና ዓርቁ ዒዛና ላሄሚሮ ዒዚ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዒዛ ዒ ዓንጂኒ ዳንዳዑቀሴ» ጌዔ።

30 «ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ዒንደ ሌጎና ላሂ ዓደ ዳውሲሶፓ» ጌዔ።

23

ናንገና ናንጎ ጎዳ ዴይዳፓ ዓሲ ዴማሳ ባኣዚ

1 ሙሴ ኬኤዛዖ፡- «ፂኢቁ ዴይንቲያ ሃሃ ጌንጎቲ ዓሲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዴሮ ባኣካ ፓይዲንታንዳያ ኮይሱቀሴ» ጌዔ።

2 «ዳኣሪ ናይ ማዒ ሾይንቲ ዓሲና ዒዛኮ ዜርዖና ዴንዲ ታጾ ሾይንቲ ሄላንዳኣናታዖ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዴሮ ባኣኮ ጌሊ ፓይዲንታንዳያ ኮይሱቀሴ» ጌዔ።

3 «ዓሞኦኔ ዓሲ ማዔቴያ ሞዓኣቤ ዓሲ፣ ሃሃ ዔያቶ ዜርሚ ማዔ ዓሲ ቢያ ዴንዲ ታጾ ሾይንቲ ሄላንዳኣናታዖ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዴሮ ባኣካ ፓይዲንታንዳያ ኮይሱቀሴ። 4 ዒንሚ ገብፂ ዓጫፓ ኬሰከ ጎይዖይዳ ዓኣንቲ ዔያታ ሙኡዚንታ ዋኣሚንታ ዒንሚም «ዒንጋዓ» ጌዒ ላኣጌያታሚ ዋሊንታያቱቀሴ፣ ዩያ ሌሊቱዋንቲ ማሶፓታሚያይ ፔቶሬ ጌይንታ ካታሞይዳ ናንጎ ቢዖሬ ጎዖሚ ናኣዚ ባላዓሚ ዒንሚ ጋዳንቃንዳጉዲ ሚኢሹ ዔያታ ዒዛም ጨጌ። 5 ጋዓንቲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒንሚኮ ያኦዛሚ ዒዛም ዋይዚኒ ኮይባኣሴ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒንሚ ናሽኬሚሮ ጋዳም ዓንጅ ባንሚ ሸርሸ። 6 ዒንሚ ናንጎ ዋይ ቢያይዳ ዩይ ዴራ ዖርጎጠ ኮሺ ናንገ ናንጎንዳጉዲ ዔያቶ ማኣዲፖቴ» ጌዔ።

7 «ዔደኣሚ ዓሳ ዒንሚኮ ዒገኖ ማዔሚሮ ዔያቶ ዒፂፖቴ፣ ገብፂ ዓጫ ሙኬ ዓሲ ማዔ ዒንሚ ናንገሚሮ ገብፂ ዓጫ ዓሶዋ ዒፂፖቴ። 8 ዔያቶኮ ዜርዖ ሃይሃ ሾይንቲ ሄላዛ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዴሮ ባኣካ ማዒ ፓይዲንቶንጎ» ጌዔ።

የሎ ዓሳ ዴንኪ ዴዓ ቤዛ ጌኤሺ ማሂ ካፒሚ

9 «ዒንሚ ያልዚ ያላኒ ያሎሮ ዴንኪ ዴዓ ቤዛይዳ ዓኣ ዋይና ዒንሚ ዒኢሳ ባኣዚዳፓ ካፒንቲቀቴ። 10 ፔቴ ዓሲ ዴሚና ዓውታዲ ሾይኑ ዜርዖ ፔ ዑፃ ላኣሌያ ማዔቴ ዩይ ዓሚ ጉርዳፓ ዙሎ ኬሰከ ዒኢካ ዴዖንጎ። 11 ዩካፓ ዓባ ኬዳዛ ዑዖ ማሰቲ፣ ዓባ ጌላኣና ጉርዶ ማዒ ጌሎንጎ» ጌዔ።

12 «ዒንሚ ሸኤሺ ሸኤቃንዳ ቤሲ ጉርዶኮ ዙላ ገኢገሹቀቴ፣ 13 ዒንሚ ሸኤቃ ዋይና ሸዖ ቦኣኪ ዴኡካኒ ያሎ ዓንጋሞና ዋላ ሲፖ ዔኪ ሃንቲቀቴ። 14 ዒንሚ ዴንኪ ዴዔ ጉርዶ ዋጋ ጋዓ ጎይዖጉዴያ ጌኤሺ ማሂ ካፒቀቴ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ

ዒንሚኮ ያኦዛሚ ዒንሚ ካፒኒ፣ ሃሃ ያሎናኣ ሞርኮ ዒንሚ ባሽሳኒ ዒንሚኮ ጉርዶ ባኣካ ዓኣኔ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒንሚዳፓ ፔ ዓኣፖ ካሮ ሺርሻንዳጉዲ ማሃ ሻኣካ ባኣዚ ቢያ ማዲፖቴ» ጌዔ።

ዲማ ዲማ ዋጌ

15 «ፔቴ ዓይሌ ማዒ ማዳ ዓሲ ዒ ማዳ ዓሚ ኮይላፓ ቤቲ ዒንሚ ኮይላ ሙኬያ ማዔቴ ቤርታ ዒዛ ቆላሚም ማሂ ዳኪፖቴ፣ 16 ዒንሚኮ ካታሞይዳ ዒ ናሽኬ ቤዛ ናንጎንጎ፣ ዒዛ ማታሲፖቴ» ጌዔ።

17 «ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔ፣ ዓቲንቁታቴያ ላኣሊ ማሌ ያኦዛ ካኣሽካ ዓሳ ማዳሚጉዲ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ላሆፓ፣ 18 ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ላሃ ዓሲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒፃያታሚሮ ዩያ ማዲ ዔኮና ሚኢሻ ናኣቢ ኩንሥሚ ማዒ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒንሚኮ ያኦዛሚ ማኣሪ ጌሎፓ።

19 «ዒንሚ ፃጾ ማዔ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሲም ሚኢሹ ዒንሚ ታልዔቴ ሃሃ ሙሙዖንዶ ባኣዚያ ዒንሚ ዒንጌቲ ሾይቹና ማሃንዳጉዲ ያኦጠፖቴ።

20 ሾይቹና ዒንሚም ዒንጋኒ ኮይሳሚ ማሌ ዓጠፓ ሙኬ ዓሲ ማዖንጎ፣ ዒንሚ ፃጾ ማዔ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሲፓ ማዓኒ ኮይሱቀሴ፣ ዩያ ዋጎ ዒንሚ ማዲ ኩንሚቴ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒንሚኮ ያኦዛሚ ዴንዲ ዒንሚ ዳካላ ዓጮይዳ ማዳ ማደና ቢያ ዒንሚ ዓንጅንዳ።» ጌዔ።

21 «ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒንሚኮ ያኦዛሚም ፔቴ ባኣዚ ዒንሚ ዒንጋኒ ናኣቤ ዋይና «ዒንጎንዳፎ» ጌዒ ጫኣቁ ናኣቤ ባኮ ኔገሸፖቴ፣ ዒንሚ ዒንጋኒ ናኣቤ ባኮ ዒንጎንዳጉዲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ኮዓኔ፣ ናኣቢ ዒንሚ ኩንሚባኣቲ ጎሜ ዒንሚኮ ማዓንዳ። 22 ናንገና ናንጎ ጎዳም ናኣቡቀዖ ሃሽሚ ፔኤሮ ጎሜ ማዕቀሴ፣ 23 ጋዓንቲ ዒንሚ ዒንሚኮ ናሽኪ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒንሚኮ ያኦዛሚም ናኣቤቴ ዒንሚ ጌዔ ባኮማ ዛገ ካፒ ኩንሃንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔ።

24 «ፔቴ ዓሲኮ ቲኮና ዋይና ባኣኮና ዒንሚ ዴንዲ ዋይና ካፂ ዓኣፖ ኮዔሚጉዲ ሙዓኒ ዒንሚ ዳንዳዓኔ፣ ጋዓንቲ ዔኤቢዳ ማንፂ ዔኪ ዴንዲፖቴ። 25 ሃሃ ፔቴ ዓሲኮ ጎሽ ጋርሲና ዒንሚ ዴንዲ ዋይና ቲሻሚ ኩቻ ሾኦሊ ዔኪ ዔኪ ዳዓኒ ዒንሚ ዳንዳዓኔ፣ ጋዓንቲ ጲሺ ዔኪ ዒንሚ ማኣሪ ዴንዲፖቴ» ጌዔ።

24

ላኣሊ ዓንጅዖ ላሚ ዔኪሚ ዛላ

1 ሙሴ ኬኤዛዖ፡- «ፔቴ ዓሲ ላኣሊ ዔኪዖ ናንገቤቃ ዒዛ ዒሚ ባኣዚ ዒ ዴንቁ ዓንጅዖ ዔርዛያ ማርካ ማዓ ዋርቃታ ፃኣፒ ዒንገ፣ ፔ ማኣራፓ ዒዛ ዳኬያ ማዔቴ፣ 2 ሃሃ ዒዛ ዴንዲ ማሌ ዓሲም ለዔቴ፣ 3 ዩይ ላምዓሳ ዓናሚያ ዒዛ ዒፃዖ ማዒ ዓንጅንቲያ ዔርዛ፣ ማርካ ማዓ፣ ዋርቃታ ፃኣፒ ዒንገ ፔ ማኣራፓ ኬሲ ዳኬቴ፣ ሃሃ ዩይ ዓናሚ ሃይቁያ ማዔቴ፣ 4 ዩንሚ ላምዖ ካሮንሚና ማዔቴያ ዩይ ቤርታኣ ዓናሚ ዒዛ

22:29 22:29 ኬሲ. ማፃ 22:16-17። 22:30 22:30 ሊዊ. ዓከ 18:8፣ 20:11፣ ላሚ. ዋማ 27:20። 23:4 23:4 ፓይ. ማፃ 22:1-6። 23:5 23:5 ኔሄ. 13:1-2። 23:5 23:5 ፓይ. ማፃ 23:7—24:9። 23:17 23:17 ሊዊ. ዓከ 19:29። 23:20 23:20 ኬሲ. ማፃ 22:25፣ ሊዊ. ዓከ 25:36-37፣ ላሚ. ዋማ 15:7-11። 23:21 23:21 ፓይ. ማፃ 30:1-16፣ ማቴ. 5:33። 24:1 24:1 ማቴ. 5:31፣ 19:7፣ ማር. 10:4።

ላሚ ዓካንዳያ ኮይሱብኩ፤ ዲዛ ዲኢቲያ ማሂ ዲ ዛጎንጎ፤ ዲዛ ዲ ላሚ ዓኩቲ ዩያጉዴ ማዶ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዳያኩ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛሂ ዲንሂም ዲንገ ዓጮይዳ ዲንሂ ናንገ ዎዶና ዩያጉዴ ፑርታ ጎሜ ማዳንዳያ ኮይሱብኩ።» ጌዔኔ።

ዲማ ዲማ ዎጌ

5 «ዑኩ ላኣሊ ዓኩ ዓሲ የልዚ የላንዳጉዲ ዎልቁና ዳካንዳያ ኮይሱብኩ፤ ሃሃ ማሌ ማዶ ዎልቁና ማዳንዳያ ኮይሱብኩ፤ ዲዚ ፔቲ ሌዔ ዓይጎ ባኣዚያ ዎልቁዲ ዓይሂንቲዎ ማታ ባኣያ ማዒ ፔ ማኣራ ማቸ ዎዛሶንጎ» ጌዔኔ።

6 «ፔቲ ዓሲም ፔቲ ባኣዚ ዲንሂ ታልዓ ዎዶና ዎንጾታቲያ ማዶ ዓይሂ ባኣዚ ማሂ ዓኩ ዓርቂገቲ፤ ዩያ ዲንሂ ማዶቲ ዩያ ዓሂኮ ማኣር ዓሳ ሙጎንዶ ባኣዚ ገኢጊሾ ባሽንቲ ሃይቃንዳጉዲ ማዲሂጉዲ ዩይ ፓይዲንታኔ» ጌዔኔ።

7 «ፔ ጻጺ ማዕ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ዓርቂ ዓኩ ፔኤኮ ካራሚ ማሂ ማዲሻ ዓሲ፤ ሃሃ ማሌም ሻንቻ ዓሲ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቶንጎ፤ ዩያይዲ ዩያጉዴ ፑርቶ ማዶ ዲንሂ ባኣካፓ ዲንሂ ባይዛንዳኔ» ጌዔኔ።

8 «ዑሂዳ ኬሰካ ዶርዓሂ ዲንሂ ዓርቂ ዎዶና ታ ዲንሂም ኬኤዛ ዳምቦ ጎይጾና ሌዊ ዓሶ ማዕ ቁኤሳ ዲንሂም ኬኤዛ ዳምቦ ዛጊ ማዲ ኩንሁቀቲ።» 9 ገብጻ ዓጮፓ ዲንሂ ኬሰኪ ጎይጾዳ ዓኣንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛሂ ማይራዎይዳ ማዶ ባኮ ማሊ ጸቂሁቀቲ» ጌዔኔ።

10 «ዲንሂ ፔቲ ዓሲም ዓኤቢ ታልዓ ዎዶና ዓይሂ ማዕ ባኣዚ ዓኩኪ ዲንሂሮ ዓሂኮ ጋር ጌሊገቲ።» 11 ዲንሂ ዙላ ዓቆም ዓሂ ፔኤሮ ዓይጾ ማዕ ባኮ ዓኩ ዲንጎንጎ። 12 ዓሂ ማንቆ ማዕቲ ዓሂ ማኣዓ ዓፒሎ ዲንሂ ማኣራ ዓኩ ዎይሂገቲ፤ 13 ዲዚ ማኣዒ ዎርቃንዳጉዲ ዓባ ጌሉዎንቲ ዲዛም ማማሁቀቲ፤ ዲዚ ዲንሂም «ጾኦሲ ዲንጎም» ጋዓንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾኦሲ ዲንሂኮ ዩያ ማዶና ዎዛዳንዳኔ» ጌዔኔ።

14 «ዲንሂ ጻጺ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዕቲያ ዲንሂ ዓጮ ካታዎኮ ፔቲዘይዳ ናንገ ማሌ ዓጪ ዓሲ ማዕ ማንቆ፣ ሃሃ ማታዳ ዓሲ ዲንሂ ማኢሾ ጨጌም ማዶ ማዳኒ ጌሌ ዎዶና ኮይሳሂ ጨጌዎጾ ጌሺ ጌሺ ማዲሽገቲ።» 15 ዲዚ ማንቆ ማዕሂሮ ኬላ ኬላ ዲ ማዳሂ ዛሎ ዲንሂ ዲንገ ማኢሾ ዓኩኪ ዲማ ካፒ ዓኣሂሮ ማኢሾ ዓባ ጌሉዎንቲ ዲንገቀቲ፤ ዲንሂ ጨገባኣቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሂ ዲዚ ዲላቲም ጎሜ ዲንሂኮ ማዕንዳኔ» ጌዔኔ።

16 «ናይ ማዶ ዳቢንቲና ሾዓ ዓሳ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንታንዳያ ኮይሱብኩ፤ ሃሃ ሾዔ ዓሳ ማዶ ዳቢንቲና ናኣታ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንታንዳያ ኮይሱብኩ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔ ማዶ ዳቢንቲና ሌሊ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንታንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

17 «ሜሌ ዓጪፓ ሙኩያ፣ ሃሃ ዜኤሪ ናይም ፒዜ ዎጌ ዎጊዎ ሃሺገቲ፤ ዜኤሪንዳ ታልዔ ባኣዚ ዛላሮ ዓፒላ ዓይሂ ባኣዚ ማሂ ዓኩገቲ።» 18 ዲንሂ ገብጻ ዓጮይዳ ዓይሌ ማዒ ናንገሂንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛሂ ዩያይዳፓ ዓውሲ ዲንሂ ኬሴሂ ጸቂሁቀቲ፤ ታኣኒያ ሃያ ዓይሂዎ ዲንሂ ዓይሂሂ ዩያ ዛሎናኩ» ጌዔኔ።

19 «ሃኣኮ ዲንሂ ጮኦራ ዎዶና ዲንሂ ጎዳ ጋራ ዎሌ ናኣራ ዓኣቲ ገንሃ ማዕ ሙኩ ዓኩገቲ፤ ዩይ ማሌ ዓጮፓ ሙኩ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮ ዲንዶንሂንታም ዓቶንጎ፤ ዩያ ዲንሂ ማዶቲ ዲንሂ ማዶ ማዶና ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሂ ዓንጀንዳኔ።» 20 ዛይቶ ጩኦጺ ኮሾ ሪሚቶ ዓኣገ ዲንሂ ማንጻሰካፓ ሚያ ካኣፓ ካኣፓ ዓቲ ቃኣሉም ገንሃ ሙኩ ማንጻ ዓኩገቲ፤ ዩይ ማሌ ዓጮፓ ሙኩ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮ ዲንዶንሂንታም ዓቶንጎ። 21 ዎይናኮዎ ዓኣገ ሱፃፓ ቲቂ ቲቂ ዲንሂ ዓካንቲ ዓቲሂ ገንሃ ሙኩ ቲቂ ዓኩገቲ፤ ዩያ ማሌ ዓጮፓ ሙኩ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮ ዲንዶንሂንታም ሃሹዎቲ።»

22 ዲንሂ ገብጻ ዓጮይዳ ዓይሌ ማዒ ናንገሂ ዎሊገቲ፤ ታኣኒያ ሃያ ዓይሂዎ ዲንሂ ዓይሂሂ ዩያርኩ» ጌዔኔ።

25

1 ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ላምጾ ዓሲ ዎላ ፑርታዎ ሞኦቶ ዓርቂ ዎጎ ዎጎ ቤዛ ሙኩቲ ዎጎ ዎጎ ዓሳ ፒዜሂም «ሜታ ኔኤኮ ባኣሴ፤ ዳቤሂም ኔ ዳቢንቲያኩ» ጌይ ዎጋኒ ኮይሳኔ፤ 2 ዳቢንቲ ዓሂ ዠራፓና ጸርቂንታንዳያ ኮይሳያ ማዕቲ ዲዚ ጸርቂንታንዳሂ ዎጎ ዎጎ ዓሂ ዓኣ ቤዛ፤ ሃሃ ዲ ዎኣዳ ጸርቂንታንዳቲያ ዎጊንታሂ ዲዚ ዳቢንቲ ዳቢንቶ ጎይጾ ጉዴያ ማዕንዳኔ። 3 ዎይዲታሚ ማዕንዳ ዠራፓና ጸርቂንታኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ዎይዲታሚፓ ዑሃ ዓኣሂንዳያ ኮይሱብኩ፤ ዩካፓ ዑሃ ዓኣሂ ጸዲንቲያ ማዕቲ ዲንሂ ዲንሂኮ ጻጺሂ ዓሲ ቤርቲዳ ቦርሲሳያ ማዕኔ» ጌዔኔ።

4 «ሃኣኮ ሺርካ ጌማይኮ ሺርካ ዎዶና ሙሱር ቲኪገቲ» ጌዔኔ።

ደንሃ ባይቁ ዓሲ ዛላ ማዲንታ ዳምቤ

5 «ዎሊኮ ጌርሲንሂ ማዕ ዓሲ ፔቲ ቤሲዳ ናንገያታዎ ፔቲሂ ናይ ሾዑዎጾ ሃይቁቲ ሃይቁሂኮ ማቻ ማኣር ዓሶፓ ማሌ ዓሲም ሌዓንዳያ ኮይሱብኩ፤ ዲዛ ዓኒኮ ጌርሲ ዲዛ ዓካንዳያ ኮይሳኔ።» 6 ዩይ ሂዲንታ ዎዶና ቤርታ ሾይንቲ ዓቲንቆ ናዓ ሃይቁሂ ሱንጾና ዓኤሊንቶንጎ፤ ዩያይዲዎና ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ዓሲ ሃይቁቲ ደንሂ ባይቃይ ባኣያ ማዒ ዜርፃ ናንገንዳኔ። 7 ጋዓንቲ ሃይቁሂኮ ጌርሲ ዩና ላኣሌሎ ዓኩኪ ኮሚባኣቲ፤ ዲዛ ካታዎ ሱኡጎ ኮይላ ዴንዲ ታኣኮ ዓኒኮ ጌርሲ ታና ዓካንዳያ ኮይሳያታንቲ ዓኩኪ ኮይባኣሴ፤ ዲዛኮ ሃይቁ ጌርሲም ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ዜርሂ ጌሂኒያ ኮይባኣሴ፤ ጎጾንጎ፤ 8 ዩካፓ ካታሜሎኮ ሱኡጎ ዓሂ ዓኤሌ ያኦጮንጎ፤

24:7 24:7 ኪሲ. ማጻ 21:16። 24:8 24:8 ሊዊ. ዓኩ 13:1—14:54። 24:9 24:9 ፓይ. ማጻ 12:10። 24:13 24:13 ኪሲ. ማጻ 22:26-27። 24:15 24:15 ሊዊ. ዓኩ 19:13። 24:16 24:16 2ካኣቶ. ማጻ 14:6፤ 2ጾኦሲ. ዓሃኩ 25:4፤ ሂዚ. 18:20። 24:18 24:18 ኪሲ. ማጻ 23:9፤ ሊዊ. ዓኩ 19:33-34፤ ላሚ. ዎም 27:19። 24:21 24:21 ሊዊ. ዓኩ 19:9-10፤ 23:22። 25:3 25:3 2ቆር. 11:24። 25:4 25:4 1ቆር. 9:9፤ 1ፂዋ. 5:18። 25:6 25:6 ማቲ. 22:24፤ ማር. 12:19፤ ሊቃ. 20:28።

ሃሃ ዲዛ ዲዛ ዴኪያ ዲያያ ማዕቅቴ፤ 9 ዬና ላኦሌላ ካታዎ ሱኡጎ ቤርቶ ዲዛ ኮይላ ሙኪጋፓ ቶካፓ ዲዛኮ ፔቲ ዲርዘ ኬሲ ዓኣፖ ካራ ጩታዎ፡- <ፔ ጌርሲም ዜርህጊ ጌህኒ ዲያ ዓሲዳ ዩያጉዳ ቦርሲሳ ማዶ ማዲንታንዳያ ኮይሳኔ፤ ጎዶንጎ። 10 ዩያ ዓህኮ ማኣር ዓሳ ዲሰራዴኤሌ ዴር ባኣካ «ዲርዘ ኬሲንቴ ዓህ ማኣር ዓሶ» ጌይንቴ ቦሂንታያ ማዒ ናጎንጎዳኔ።

ሜሌ ዲማ ዲማ ዓይሥህ

11 «ላምዎ ዓሲ ዋላ ፑርቲ፣ ዋላ ዓርቁ ቡራዲንቴ ፔቲሂኮ ማቻ ሙኪ ዓኒ ማኣዲኒ ሃንጎ ዓህኮ ጸኣቆ ዲዲ ዓርቁቲ፣ 12 ሚጩንቴህባኣያና ኩጫ ዓዛኮ ቲቲቁንቶንጎ» ጌዔኔ።

13-14 «ዔኤቢ ማኮ ዴኤፕ ባኣዚና ዳካ ባኣዚና ዔኪ ዓሲ ጌሺ ሺሪፖ፣። 15 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህ ዲንህሚም ዲንጎ ዓጮይዳ ሚርጌ ሌዔ ናንጎኒ ፐዜ ሃሃ ጉሙርቁንታያ ማዕ ማኮ ባኣዚ ዲንህኮ ዓኣያ ማዶንጎ፤ 16 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህ ዩያይዲ ጌሺሂና ጌኔ ማዶ ማዶ ዓሲ ጉቤ ዲዲዩኔ» ጌዔኔ።

ዓማሌቁ ዓሶ ባይዛንዳጉዲ ዓይህንቴ ዓይሥህ

17 «ዲንህ ጊብፄ ዓጫፓ ኬሰኬ ዎዶና ዓማሌቁ ዓሳ ዲንህዲ ማዶ ጌኖ ማዶ ዋሊፖ፣፤ 18 ዔያታ ጸኣሲ ዲጊጩዎዎ ዲንህ ጎይይይዳ ላቢ ዓኣንቴ ጊንህና ሙኪ ዎልዚ ቡሊ ላቢንቴ ጊንፃ ታህ ታህ ሙካ ዓሶ ዲንህኮ ቢያ ዎዶኔ። 19 ዩያር ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህ ዓጩሎ ዲንህ ዳካልሲ ዲንህኮ ኮይላ ዓኣ ሞርኮይዳፓ ቢያ ሃውሺሲ ዴይህ ዎዶና ሳይይዳ ዔያቶ ዓይጎ ዓሲያ ጸቁሃይ ባኣያ ማሂ ዓማሌቁ ዓሶ ቢያ ዎዶ ባይዙዎቲ! ዩያ ፔቲታዎ ዋሊፖ፣፤» ጌዔኔ።

26

ማኣሎ ቡር ዎዶና ዲንጎንታ ሃኣኮ ዲንጎህ

1 ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህ ዲንህ ዳካልሳ ሳዔሎ ጌሊ፣ ጊኢጊ ዲንህ ዴዔ ዎዶና፡- 2 ዲንህ ፔቲ ፔቲህ ጎሽኪ ካዲሴ ሃኣኮይዳፓ ቤርቶ ጸኣራና ዔኪ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህ ዲዛ ዲንህ ካኣሽካንዳጉዲ ዶኦሪ ቤዘ ዴንዲፓ።

3 ዲማና ቁኤሴ ማዒ ማዳህ ኮይላ <ሚና ኑ ዓዶንህም ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ኑ ጸኣዛህ ኑና ዔያቶኮ ናኣቶም ዲንጎኒ ጫኣቁ ዓጩሎ ታ ጌሊህ ሃኖ ታኣኒ ማርካዳኔ፤ ጎዑዎቲ» ጌዔኔ።

4 «ቁኤሳህ ጸኣራና ዓኣ ሃኣኮ ዔኪ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህም ሚቺ ዲንጎ ቤዘኮ ቤርቶ ዛላ ጌሃንጎ፤ 5 ዩካፓ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህ ቤርታ፡- ኑ ዓዳህ ፔቲ ቤዛፓ ማሌ ቤሲ ቤቲ ቤቲ ናንጎ ሶኦሪያ ዓጩ ዓሲኬ፤ ዓዛኮ ዳካ ማኣሪ ዓሲ ዓኣንቴ ዩንህ ዔኪ ጊብፄ ዓጩ ዲ ዴንዳዎ ሙኬ ዓሲ ማዒ ዲኢካ ናንጌኔ፤ ዩንህ ዳኮ ዓሶንህ ዲቢ፤ ሃሃ ዎልቆና ዓኣ ዴሬ ማዕኔ። 6 ጊብፄ ዓጩ ዓሳ ጋዓንቴ ኑና ሚርጌ ሜታሴኔ፤ ቶኦኪያ ኑኡኮ ባይዘ፣ ዓይሌ

ማዒያ ዔያቶም ኑ ማዳንዳጉዲ ኑጊዳ ዎልቆዳኔ። 7 ዩካፓ ኑኡኒ፡- ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ኑ ዓዶንህኮ ጸኣዛህ ባንህ ዲላቲኔ፤ ናንጊና ናንጎ ጎዳህያ ኑኡኮ ዲላቶ ዋይዚ ኑኡኮ ሚቶ፣ ኑ ላቤ ላቢያ፤ ሃሃ ኑ ሄርቁንቴ ዎርቃ ዎይዎ ዛጌኔ። 8 ዩያር ናንጊና ናንጎ ጎዳ ፔኤኮ ዴኤፖ ዎልቆና ቢታንቶና ጊብፄ ዓሶይዳ ዲጊቺዎ ጌልዚ፣ ዲዛ ዎልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ማዲ ጊብፄ ዓጫፓ ኑና ዲ ኬሴኔ። 9 ሃሃ ሃይካ ኑና ዔኪ ሙኪ ሃኖ ማሎ ዓጩሎ ኑና ዳካልሴኔ። 10 ዩያር ሃይሾ፡- ታኣኒ ዲዚ ታኣም ዲንጌህኮ ቤርቶ ዔኪ ዩዔኔ» ጌይ ኬኤዛንጎ» ጌዔኔ።

«ዩካፓ ጸኣራና ዓኣ ሃኣኮ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ቤርታ ጌህ ዲዛም ዘጉዎቲ፤ 11 ዲንህና ዲንህኮ ማኣር ዓሶናም ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዶ ኮዮ ባኮና ቢያ ዎዛዲ ጋላቲዎቲ፤ ሌዎ ዓሶንታ ዲንህና ዎላ ናንጎ ማሌ ዓጩ ዓሳ ዩያ ጋላቶ ከሎይዳ ዲንህና ዎላ ዓኣያ ማዶንጎ» ጌዔኔ።

12 «ሃይህሳ ሃይህሳ ሌዎና ጌይፃ፡- ቤርቶ ዔኪ ዲንህ ዲማሳ ሌዎና ቤርቶ ማዕ ሃኣኮ ዔኪ ሙኪ ቡኩሲ ጋፔሰካፓ ዲንህ ካታዎይዳ ናንጎ ሌዎ ዓሳ፣ ማሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሳ፣ ዜኤር ናኣቶንታ ዜኤር ዲንዶንህንታም ዔያታ ሙይ ሚሽካንዳጉዲ ዲንጉዎቲ። 13 ዩያይዳሰካፓ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህም ኔኤም ዲማዴያ፣ ታዳህዳፓ ፔቲ ዔኪ ዲንጎ ዲንጊያ ኔ ኑና ዓይህ ጎይዎና ታኣኒ ዔኪ ሌዎ ዓሶም፤ ማሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሶም፤ ዜኤር ናኣቶንታ ዜኤር ዲንዶንህንታም ማኣዶ ማዳንዳጉዲ ዲንጌኔ፤ ኔ ዓይህህዳፓ ታ ሃሽ ባኣዚ ባኣሴ፤ 14 ፑርታ ታ ማኣራ ኬሰኬም ዩኤፕዳ ማዕቲያ ዩያይዳፓ ታ ዔኪ ሙዲባኣሴ፤ ዎጎ ጎይዎና ጌኤሺ ታ ማዒባኣ ዎዶና ዩያይዳፓ ፔቲታዎ ታ ዔኪ ዔኤቢ ዎኦቲባኣሴ፤ ሃይቁ ዓሲ ዛላ ዲንጎ ዲንጊህ ማሂያ ዩያፓ ዔኪ ፔቲታዎ ታ ዲንጊባኣሴ፤ ኔ ኑና ዓይህ ጎይዎና ኔና፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ኑ ጸኣዛህኮ ዓይህያ ኑ ኩንህኔ። 15 ጫሪንጫይዳ ዓኣ ኔኤም ዲማዴያ፣ ኔ ናንጎ ቤዘይዳ ዴዒ ኑና ዛጌ፤ ኔኤኮ ዴር ዲሰራዴኤሌ ዓሶ ዓንጃ፤ ቤርታ ኑኡኮ ዓዶንህም ኔ ጫኣቁ ኑኡም ዲንጌ ማሎ ዓጩሎዎ ዓንጃ» ጌዒ ኬኤዙዎቲ» ጌዔኔ።

ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዲማዴ ዴሬ

16 «ዎጎንታ ዲምቦንታ ዲንህ ካፒ ኩንህንዳጉዲ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህ ሃኖ ዲንህ ዓይህኔ፤ ዩያር ዩንህ ጉቤ ዲናፓ ሃሃ ጉቤ ሽምፓፓ ካቸዎቲ። 17 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ጸኣዛህ ማዕህ፤ ሃሃ ጊንህ ዲ ዓይህ ዎጎ ጎይዎ ዲንህ ማዴያ ማዕህ ሃኖ ዲንህ ዔርዜኔ። ዲዛኮ ዎጎንታ ዓይህያንታ ዲምቦንታ ማዲ ኩንህኒ ኔ ጫኣቁኔ፤ 18 ዩያር ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዲንህም ማዳኒ ጫኣቁ ጎይዎና ሃይሾ ሃኖ ዲዛም ዲማዴያ ሃሃ ዲዚ ናሽካ ዴሬ ማሂ ዲንህ ዲ ዔኬኔ፤ ዲ ዓይህ ዓይህያዎ ቢያ ዲንህ ካፒ ኩንህንዳጉዲ ዲንህ ዲ ዓይህኔ፤ 19 ዩያ ዲንህ ማዴቲ ዲዚ ማኸፍ ሃንጎ ዴርይዳፓ ቢያ ባሽ ጋላቲንታንዳጉዲ፣ ሱንህ

25:10 25:10 ሩኡቲ 4:7-8። 25:16 25:16 ሌዎ. ዓኪ 19:35-36። 25:19 25:19 ኬሲ. ማፃ 17:8-14፤ 1ሳሙ. 15:2-9። 26:2 26:2 ኬሲ. ማፃ 23:19። 26:12 26:12 ላሚ. ዎማ 14:28-29። 26:18 26:18 ኬሲ. ማፃ 19:5፤ ላሚ. ዎማ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ ቲቶ 2:14፤ 2ጴጌ. 2:9።

ዓለያ ማዓንዳጉዲ ቦንቸሲ ዲንሢ ጃጊዲ ዲ ጫአቄ ጎይዖና ዲዛም ዲማዴ ዴሬ ማሃንዳሢ ዲንሢም ዲ ኬኤዜኔ» ጌዔኔ።

27

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሹጮይዳ ፃኣፒንቲ ዋጎ

1 ዩካፓ ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎና ዋላ ማዒ ዴሮም፡- «ሃኖ ታኣኒ ዲንሢም ኬኤዛ ዓይሢዎ ካቸዋቲ፤ 2 ዲንሢ ዮርዳኖሴ ዎሮና ፒንቄ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኦዛሢ ዲንጋ ዓጮ ጌሌ ዎደና ጳኤፒ ጳኤፒ ሹቺ ዳካ ዔኪጋፓ ዳኣቦ ዳኣቢ ቦኦሪንቶና ዑፆ ቲሽኩዋቲ፤

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኦዛሢ ማሎ ዓጮሎ ዲንጋኒ ዲንሢም ጫአቄ ጎይዖና ዓጮሎ ዲንሢ ዳካላኒ ዎሮና ፒንቄ ዎደና ሃንሢ ዎጎንሢ ሹዎ ዑፆ ፃኣቸዋቲ፤ 4 ዮርዳኖሴ ዎሮና ፒንቃዎ ሃኖ ታኣኒ ዲንሢ ዓይሢ ጎይዖ ዩንሢ ሹጮንሢ ዔባኣሌ ዲኮይዳ ዳኣቢ ቦኦሪንቶና ቲሽኩዋቲ፤

5 ዓንጊና ዓርሲንቲባኣ ሹቺ ዔኪ ፆኦሲም ሚቺ ዲንጎ ቤሲ ኮሹዋቲ፤ 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኦዛሢም ዲንሢ ኮሻ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ቢያ ዓርሲንቲባኣ ሹቺና ኮሽንቲያ ማዓኒ ኮይሳኔ፤ ዲኣካ ሚቺ ዲንጎ ባኮ ዲንጎታቲ።

7 ፔቱሞና ዲንጎ ዲንጊያ ዲንጊ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኦዛሢ ዓኣ ቤዘይዳ ሙይ ሙይ ዎዛዲዋቲ። 8 ዩንሢ ቦኦሪንታሢና ቲሽኩንቲ ሹጮንሢዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ቢያ ዔርቲ ናባቢንታንዳጉዲ ማሃ ፆኣቸዋቲ» ጌዔኔ።

9 ሃሃ ሙሴ ለዊ ዓሶ ማዔ ቄኤሶና ዎላ ማዒ ዲሰራዔኤሌ ዴሮም ቢያ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሶቶቲ! ታ ጋዓሢ ዲናፓ ዎይዙዋቲ፤ ሃይሾ ሃኖ ዲንሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኦዛሢ ዴሬ ማዔኔ፤ 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኦዛሢ ኬኤዜ ባኮ ዎይዚ ዓይሢንታያ ማዑዋቲ፤ ታኣኒያ ሃኖ ዲንሢም ዓይሢ ዓይሢያንታ ዳምቦንታ ካቸዋቲ» ጌዔኔ።

ዓይሢንቲ ዓይሢ ዔኪ ሙካ ጋዳማ

11 ዩኖ ኬሎና ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዴሮም፡- 12 «ዮርዳኖሴ ዎሮና ዲንሢ ፒንቄሰካፓ ዴራ ዓንጃ ዓንጃንታ ዎደና ጌሪዛኔ ዲኮይዳ ኬሰኪ ዔቄ ዓንጃንዳዘንሢ፡- ሲሞኦኔ፣ ለዊ፣ ዩሁዳ፣ ዩሳኮኦሬ፣ ዮሴፔንታ ቢኣኒያሜ ማኣሮ ዓሶንታኬ። 13 ጋዳማ ጋዳንቄንታ ዎደና ዔባኣሌ ዲካ ጋዳንቃንዳዘንሢ፡- ሮኦኤሌ፣ ጋኣዴ፣ ዓሴኤሬ፣ ዛብሎኦኔ፣ ዳኔንታ ኒፕታኣሌኤሜ ማኣሮ ዓሶንታኬ። 14 ዲማና ለዊ ዓሶ ዑኡዘ ፔኤኮ ጃጊዲ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንቲ ባኮ ጎዳንጎ፡-

15 « **«ዓሲ ፔ ኩቻ ማዜ ባኣዚ፣ ፆኦሲ ዓይዖ ማዔ ካኣሽኮ ባኣዚ ማዜ ዓኣቺ ዴሚና ካኣሽካ ዓሲ ጋዳንቄንቲያ ማዖንጎ!»** ጋዓዛ ዴራ ቢያሢ ዲማና **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

16 « **«ዓደና ዲንደና ቦሃ ዓሲ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

17 « **«ፔ ዓሽናሢኮ ዛጳ ደቄንቲ ዓኣ ሹጮ ሽኣሻ ዓሲ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

18 « **«ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ጎይሢ ዣኣሊሲሲ ዳካ ዓሲ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

19 « **«ዓሲኬ ጎዑዎ ሜሌ ዓጪፓ ሙኬ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮ ዲንደንሢንታ ሜታሳ ዓሲ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

20 « **«ዲንደ ለጎ ማዓያና ላሃ ዓደ ዳውሲሳ ዓሲ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

21 « **«ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ቆለም ዲኣሳ ዓሲ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

22 « **«ፔኤኮ ጌሮና፣ ሃሃ ዓደታቲያ ዲንዳ ሜሌፓ ሹዔ ጌሮና ላሃ ዓቲንቄ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

23 « **«ባይሶና ዎላ ላሃ ዓቲንቄ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

24 « **«ዓሲ ካቲ ዴዒ ዎዳ ዓሲ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

25 « **«ሚኢሽና ሻንቄንቲ ፒዜ ዓሲ ጉሪ ዎዳ ዓሲ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

26 « **«ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎጋ ጋዓ ሃያ ባኮ ቢያ ማዳ ኩንሡዋ ዓሲ ቢያ ጋዳንቄንቲያ ማዖም!»** ጋዓዛ፣ ዴራ ቢያሢ **«ማዓንታኣ!»** ጎዳንጎ» ጌዔኔ።

28

ዓይሢንቲም ጴዳ ዓንጃ (ሊዊ. ዓክ 26:3-13፤ ላሚ. ዎማ 7:12-24)

1 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ኬኤዛዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኦዛሢም ዲንሢ ዓይሢንቲቲ፣ ሃሃ ሃኖ ታኣኒ ዲንሢም ዓይሢ ዓይሢያ ቢያ ጉሙርቄንታያ ማዒ ዲንሢ ካፔቲ ዓጮይዳ ናንጋ ሃንጎ ዴሮይዳፓ ቢያ ዑሣ ማሃ ዲንሢ ዲዚ ጃግ ጃጊዳንዳኔ፤ 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኦዛሢም ዲንሢ ዓይሢንቲቲ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ዓንጃ ዲንሢሮ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

3 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ካታሞንታ ጎዡንታ ቢያ ዓንጃንዳኔ፤

4 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢም ናይ፣ ጎሽካ ጎዡፓ ሃኣኮ፣ ባይ፣ ማራይንታ ዎኣሪንታ ዲንጊ ዲንሢ ዓንጃንዳኔ።

5 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ጎሽካ ሃኣኮንታ ዲኢፓ ዔኪ ዲርካ ዲኢሎንታ ዓንጃንዳኔ።

6 «ማኣራ ዲንሢ ዓኣቲያ ኬሰኪ ማዳ ቤዘይዳኣ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ዓንጃንዳኔ፤

27:2 27:2 ዓ.ያ. 8:30-32። 27:6 27:6 ኬሲ. ማፃ 20:25። 27:12 27:12 ላሚ. ዎማ 11:29፤ ዓ.ያ. 8:33-35። 27:15 27:15 ኬሲ. ማፃ 20:4፤ 34:17፤ ሊዊ. ዓክ 19:4፤ 26፤ ላሚ. ዎማ 4:15-18፤ 5:8። 27:16 27:16 ኬሲ. ማፃ 20:12፤ ላሚ. ዎማ 5:16። 27:17 27:17 ላሚ. ዎማ 19:14። 27:18 27:18 ሊዊ. ዓክ 19:14። 27:19 27:19 ኬሲ. ማፃ 22:21፤ 23:9፤ ሊዊ. ዓክ 19:33-34፤ ላሚ. ዎማ 24:17-18። 27:20 27:20 ሊዊ. ዓክ 18:8፤ 20:11፤ ላሚ. ዎማ 22:30።

7 «ሞርካ ሙኪ ቢሆን ያለኛና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ባሽንጥሳንዳይ፤ ዔያታ ፔቲ ዛላና ሙካንዳይ፤ ጋዓንቴ ቢያ ካራና ጳሽኪ ጳሽኪ ዴንዲ ባይቃንዳይ።»

8 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢሆን ያለኛና ናንገና ናንጋ ማዴ ማዴና ባንጃም ኮና ቢያ ሃኦና ኩማንዳይ፤ ሃሃ ቢሆን ናንጋ ባጮይዳኦ ቢሆን ቢሆን ጃንዳይ።» ጌዔ።

9 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢሆን ያለኛና ናንገና ናንጋ ባይሆንጥ ቢሆን ባይሆን ባኮ ቢያ ማዴ ቢሆን ኩንሆንጥ ቢሆን ቢሆን ጫኦቁ ጎይዖና ፔኤም ዲማዴ ዴሬ ቢሆን ቢሆን ማሃንዳይ። 10 ዩካፓ ሳይይዳ ናንጋ ዴራ ቢያ ቢሆን ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴራ ማዔሃ ዛገ ቢሆን ጫንዳይ። 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢሆንም ቢንጋኒ ቢሆንጥ ቤርታኦ ባድንሆን ጫኦቁ ባጮይዳ ማርጌ ናይ፣ ማርጌ ባይንታ ዑሃ ባኦዴ ማርጌ ሃኦኦ ቢሆንም ቢንጋንዳይ፤ 12 ጫሪንጮይዳ ቢሆን ጌሃ ቤዛፓ ቢሆን ኮይሳ ዎድና ቢሆንም ሞርቂሲ ቢሆን ማዴ ባኮና ቢሆን ባንጃንዳይ፤ ዩያሮ ቢሆን ሃንጎ ማርጌ ዴሮም ታልባንዳይ፤ ጋዓንቴ ቢሆን ያ ጌዳፓኦ ታልባ ዔካባኬ፤ 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢሆን ያለኛና ሃንጎ ማርጌ ዴሮ ባኦኮይዳ ቶኦኪ ቢሆን ማሃንዳይ፤ ጋዓንቴም ዑንኪ ማዔ ገንፃ ባታንዳይ፤ ማሃንዳይ፤ ሃሮ ታ ቢሆንም ባይሆን፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባይሆን ጉሙርቁንጥሆን ማዴ ቢሆን ኩንሆንጥ ፔቲታዎ ሜታ ቢሆን ሄሉዋንጥ ቤርቲም ቢሆን ዴንዳንዳይ፤ ገንሆንም ባታንዳይ። 14 ጋዓንቴ ባይጎዎ ማዎም ሃንሆን ባይሆን ሃሽ ሜሌ ያለኛም ዚጋንዳያና ዩያም ማዴንዳያ ቢሆን ኮይሱዋሴ።» ጌዔ።

ባይሆንጥ ባይሆን ሄሉሳ ጋዳማ (ሌዊ. ዓክ 26:14-46)

15 «ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢሆን ያለኛና ሃንጎ ማርጌ ዴሮ ባኦኮይዳ ቶኦኪ ቢሆን ማሃንዳይ፤ ጋዓንቴም ዑንኪ ማዔ ገንፃ ባታንዳይ፤ ማሃንዳይ፤ ሃሮ ታ ቢሆንም ባይሆን፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባይሆን ጉሙርቁንጥሆን ማዴ ቢሆን ኩንሆንጥ ፔቲታዎ ሜታ ቢሆን ሄሉዋንጥ ቤርቲም ቢሆን ዴንዳንዳይ፤ ገንሆንም ባታንዳይ። 14 ጋዓንቴ ባይጎዎ ማዎም ሃንሆን ባይሆን ሃሽ ሜሌ ያለኛም ዚጋንዳያና ዩያም ማዴንዳያ ቢሆን ኮይሱዋሴ።» ጌዔ።

16 «ባንሆን ካታሞንታ ጎዳንታ ጋዳንቅንቴያ ማዓንዳይ።»

17 «ባንሆን ጎሽካ ሃኦኮንታ ቢሆን ዔኪ ባንሆን ዲርካ ዲኤሎንታ ጋዳንቅንቴያ ማዓንዳይ።»

18 «ባንሆን ናኦታኦ፣ ጎሽካ ጎዳ፣ ባኦታ፣ ማራቶንታ ዋኦንታ ጋዳንቅንቴያ ማዓንዳይ።»

19 «ማኦራ ባንሆን ባኦታ፣ ኬሰኪ ማዳቲያ ጋዳንቅንቴያ ማዓንዳይ።»

20 «ፑርታ ባኦኪ ባንሆን ማዴ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢሆን ሃሽሆን ኔጉዎዎ ጋፒ ባንሆን ባይቃንዳይ፤ ባንሆን ማዴ ባኮ ቢያ ባንሆን ቢሆን ጋዳንቅንዳይ፣ ማሊያ ባንሆን ሃኦኤላንዳይ፣ ባንሆን ቢሆን ቢሆን ጎሽካ። 21 ባንሆን ዳካላኒ ጌላ ባጮሎይዳ፤ ጋፒሲ ባንሆን ቢሆን ባይዛንዳያ ሃላንዳኦና ሃሽዎ ፑርታ ደርዖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሆን ባንጋንዳይ። 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሆን ያለኛና ደርዖ፣ ቆሃ፣ ከሆን፣ ያይዲ ማሚቻ ባቢንታ ሉማንታ ዳካንዳይ፤ ሃኦኮ ባንሆን ባይዛኒ ቃኦኦና

ዩያንዳይ ሃኦኮ ዎዳ ባኮ ቢሆን ዳካንዳይ። 23 ሌካ ጫሪንጫ ባንሆንም ቢሆን ሞርቂሱዋጉዲ ሞኦና ባንገ ማሃ ቢሆን ዴዴሻንዳይ፤ ሳዎም ማልዚ፣ ባንገ ማሃንዳይ። 24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢሆን ሞርቂንዳ ቤዛ ባንሆን ዴኤፒ ዢባሬ ዔኪ ሙካ ሲላላና ማኦሻላና ዳካንዳይ፤ ዩያ ቢሆን ማዴሆን ባይዛኒ።»

25 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሆን ሞርካ ባንሆን ባሻንዳይ፤ ማሃንዳይ፤ ፔቲ ዛላና ባንሆን ዔያቶይዳ ያሎ ቡላዎ ዔያቶይዳ፤ ቶላኒ ቢያ ዛሎና ጳሽኪ ጳሽኪ ባንሆን ዴንዳንዳይ፤ ሳይይዳ ናንጋ ሃንጎ ዴራ ቢያ ባንሆን ማዴንታ ባኮ ዛገ ባንገጫ ዴቃንዳይ፤ 26 ባንሆን ሃይቃዛ ሌዛ ባንሆን ካዮ ሰዖና ካፖና ሙዓንዳይ፤ ዩያ ባኮ ላኦንዳ ዓሲያ ባኦሴ። 27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ገብፃ ዓሰይዳ ማዴሆን ደርጮ ደርዖንታ ፖዑም ከሆንታ ዑይይዳ ዋኦኪ ጎዳ፣ ሃሃ ባንሆንም ባንሆን ባንጋንዳይ፤ 28 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሊሆን ባይዛ ሃኦኦምና ባኦኦ ባንሆን ባይዛ ባኦኪ ባንሆን ዳካንዳይ። 29 ባንሆን ዴኤሎይዳ ባኦኦ ባይቁ ዓሲጉዲ ባንሆን ዴቁንታንዳይ፤ ባንሆን ዴንዳይ ጎይዖም ባንሆን ዴንቃንዳይ፤ ባንሆን ማዴ ባካ ቢያ ባንሆን ጌኤጋንዳይ፤ ቢያ ዎዴ ሄርቁንጥ ሞርቂሆን ዓሲ ባንሆን ባኦኪ ሙዓን ባንሆን ማዓንዳይ፤ ባንሆን ዎሱሳንዳ ዓሲ ባንሆን ዴንቃንዳይ።» ጌዔ።

30 «ዔካኒ ባንሆን ያለኛ ሙዴሬሎ ማሊ ዓሲ ላሃ ባንሆን ማኦሪ ባንሆን ማኦካንዳይ፤ ጋዓንቴ ባንሆን ባንሆን ናንጋንዳይ፤ ዎይዮም ባንሆን ቱካንዳይ፤ ጋዓንቴ ባንሆን ባንሆን ሙዓንዳይ።»

31 ባንሆን ባኦታ ባንሆን ቤርታ ባንሆን ዛጋንጥ ሹኪንታንዳይ፤ ጋዓንቴ ባንሆን ኩኤሊታዎ ዛጋንዳይ፤ ሃራ ባንሆን ዛጋንጥ ጎቹንጥ ዔውታንዳይ፤ ጋዓንቴ ማሃ ባንሆንም ባንገንታንዳይ፤ ባንሆን ማራታ ሞርኮም ባንሆን ባኦኪንጥ ባንገንታንዳይ፤ ዩያቶ ማሃኒ ባንሆን ማኦካንዳ ዓሲ ባኦሴ። 32 ባንሆን ዛጋንጥ ባንሆን ባንሆን ናኦታንታ ሙዴሮ ናኦታንታ ማሊ ዓጪ ባንሆንም ባንገንታንዳይ፤ ባንሆን ጋዓንቴ ናኦታ ኦኤኮ ማዓንዳኦ ናንዳይ። ጌዒ ጉሪ ጎይሆን ዛገ ላባንዳይ፤ ፔቲታዎ ባንሆን ዎኦታንዳ ባኦኪ ባኦሴ።

33 ማርጌ ባንሆን ላቢንጥ ጎሽኪ ሃኦኮ ባንሆን ዔራዎ ማሊ ዓጪ ዓሲ ዔኪ ሙዓንዳይ፤ ባንሆን ጋዓንቴ ባንሆን ናንጋ ዎይይዳ ቢያ ጌይ ማዴና ሄርቁንጥ ሞርቂሆን ባንሆን ማሊ ባኦኪ ባኦኦ ማዓንዳይ። 34 ዩይ ባንሆን ዛጋ ባካ ቢያ ባንሆን ሃኦኦካንዳይ፤ 35 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዘኦሎና ጉባዞናይ ፖዑም ከሆን ባይዚ ኬሰካንዳይ፤ ማሃንዳይ፤ ፑርታ ከሆንታ ከከፃ ባኦኪንታ ቶኦኮ ጋፓፓ ዴንዳይ ቶኦኮ ግን ሃላንዳኦና ባንሆን ባይዚ ኬሰካንዳይ።» ጌዔ።

36 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሆን ባንሆን ካኦታንታ ሃያኮ ቤርታ ባንሆን ቤርታኦ ባንሆን ማዔቴያ ባንሆን ናንገ ቤቁባኦ ማሊ ዓጪ ቤቲሲ ዳካንዳይ፤ ባንሆን ማሆን ሃሃ ሹቻ ኮሾና ማሊ ያኦሲ ባንሆን ካኦከንዳይ። 37 ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሆን ዜርቁ ዳካ ባጮይዳ ናንጋ ዴራ ቢያ

28:14 28:14 ላሚ. ሞግ 11:13-17። 28:21 28:21 ኬሲ. ማግ 22:19፤ 20:15። 28:22 28:22 ጋይ. ማግ 18:9፤ 20:17። 28:23 28:23 ሌዊ. ዓክ 18:17፤ 20:14። 28:26 28:26 ጋላ. 3:10።

ዲንህዳ ማደንቴ ባከ ዛጊ ዲቃታንዳይ፤ ዔያታ ዲንህህ ሚኢጪ ማፃሎ ባኣዚ ማሃንዳይ» ጌዔ።

38 «ዲንህህ ጎሽኪ ሃኣኮ ዓቢህ ሙዓንዳህረ ሚርጌ ሃኣኮ ዲንህህ ዜርቁፖ ዳካ ሃኣኮ ዲንህህ ዔካንዳይ፤ 39 ዎይኖዎ ዲንህህ ቱኪ ዓጮ ኮሺ ኮሺ ዛጋንዳይ፤ ጋዓንቴ ዬያ ዛኣሌ ሙዓንዳህረ ዎይኖ ዓኣፖ ሱዖና ዎላ ተቁ ዲንህህ ዔኪ ሙዓንዳይ፤ ሃህ ዑሺ ኮሺያ ዲንህህ ዑሽካዓኮ፤ 40 ዛይቶ ሪሚቶ ሚፃ ዲንህህኮ ሳዖ ቢያይዳ ባቃላንዳይ፤ ጋዓንቴ ሪሚቶ ሚፃ ዎዳ ሄሉዋንቴ ዲኢኒ ጋፓንዳህረ ሪሚቶ ዛይቴ ዲንህህ ዴንቃዓኮ። 41 ዓተንቁንታ ዉዳር ናይንታ ዲንህህ ሾዓንዳይ፤ ጋዓንቴ ዖልዚና ዲንህህቴ ዔያታ ዔውታንዳህረ ዲንህህና ዎላ ናንጋዓኮ። 42 ዲንህህኮ ሚፃንታ ጎዡይዳ ዓኣ ሃኣኮንታ ቢያ ዓቢያ ማካህረ ሙዓንዳይ።

43 «ዲንህህኮ ዎልቃ ላቢ ላቢ ዴንዳዛ፣ ዲንህህ ዓጮይዳ ናንጋ ሚኢ ዓጮ ዓሶ ዎልቃ ጋዓንቴ ዶዲ ዶዳንዳይ። 44 ሚኢ ዓጮፓ ሙኬ ዓሳ ዲንህህም ሚኢሹ ታልዓያ ማዓንዳይ፤ ጋዓንቴ ዲንህህ ዔያቶም ታልዓንዳይ ሚኢሹ ዲንህህኮ ባይቃንዳይ፤ ጋፓንፆይዳ ዔያታ ዲንህህኮ ቤርታዳ ቶኣኪ ማዓንዳይ፤ ዲንህህ ጋዓንቴ ዑንኪ ማዓ ጊንፃ ዓታንዳይ።

45 «ዲንህህ ዲንህህኮ ፆኣዛህም ዓይህንታያ ማዓባኣህረ፤ ሃህ ዓዚ ዓይህ ዳምቦና ዓይህያና ዲንህህ ካፒባኣህረ ዬይ ቢያ ዶርዓህ ዲንህህዳ ሙካንዳይ፤ ዲንህህ ጋፒ ባይቃንዳይ ሄላንዳኣና ዲንህህፓ ሸኢካዓኮ፤ 46 ዬይ ቢያ ዲንህህንታ ዲንህህኮ ዜርዖናይዳ ዲንህህ ዳቢንቴህረ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኪ ሙኬ ሚቶ ማዓ ናንጊና ጳቁ ጳቁ ናንጋ ማላታ ዲንህህም ማዓንዳይ፤ 47 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህ ሚርጌ ካራና ዓንጃያታንቴ ዲንህህ ዒናፓ ዎዛዲ ዲዛም ማዲባኣሴ፤ 48 ዬይና ሃካፓ ሴካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህዳ ዳካ ሞርኮኮ ዲንህህ ዓይሌ ማዓንዳይ፤ ቢያ ባኣዚና ሜታዲ ዲንህህ ናይዲንታዳይ፤ ዴኤቢንታንዳይ፤ ሃህ ካላዲንዳይ። ጋፒ ዲንህህ ባይቃንዳይ ሄላንዳኣና ዴኤፃ ዓንጊ ቃምባራ ባቃናይዳ ዓሳናፒዳ ዲንህህኮ ሞርካ ዲንህህ ዎይህ ዎይህያና ሄርቁ ዲንህህ ዎይህንዳይ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህ ሃሻንዳይ።

49 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህዳ ሙኡቹ ዲንህህ ዔሩዎያ ሚርጌ ዖላ ዴሬ ሃኬ ዓጪፓ ዔኪ ሙካንዳይ፤ ዔያታ ዲንህህዳ ኮኣኬፒዳ ኬዳንዳይ።

50 ዔያታ ጋርቻ ቦንቹዎያ፣ ናኣቶም ሚጪንቱዎ ፑርታ ዓሲ ማዓ ዲንህህዳ ዔቃንዳይ፤ 51 ዔያታ ዲንህህኮ ባኣቶንታ ሃኣኮንታ ቢያ ፒዳ ሙዓንዳህረ ዲንህህ ሃይቃንዳይ ሄላንዳኣና ናይዚና ሜታዲንዳይ፤ ዔያታ ሃኣኮይዳፓ ፔቴ ዓኣፒታዎ፤ ሃህ ዎይኖንታ ዛይቶ ሪሚቶ ሚፃ ዓኣፓይዳፓ ፔቴ ዓኣፒታዎ ዓይሳዓኮ። ዬያፒዳ ባኣቶንታ ማራቶንታ ጋፒሲ ዲንህህኮ ሙዓንዳህረ ዲንህህ ካፓማ ሃይቢ ሌሊ ማዓንዳይ። 52 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ፆኣዛህ ዲንህህም ዲንጎ ዓጮይዳ ዲንህህ ናንጋ ዲንህህኮ ካታም ዔያታ ዖሊ፤ ዲንህህ ጉሙርቃ ዴጌ ኬኤሎ ዲያ ዲንህህኮ ዔያታ ዶይሲ ባይዛንዳይ።

53 «ዲንህህኮ ሞርካ ካታም ዲንህህኮ ማንጊ ዲንህህ ሜታሴም ሙዖንዶ ባኣዚ ዲንህህ ባይዚ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ፆኣዛህ ዲንህህም ዲንጌ ዲንህህኮ ዓተንቁ ናኣቶና ዉዳር ናኣቶ ዲንህህ

ሙዓንዳይ፤ 54 ዲንህህ ባኣካ ኮሺ፣ ሃህ ዓሲ ሚጪንታያ ማዔ ዓሲታዎ ፔኤኮ ጌርሲም፣ ፔ ማቸም ሃህ ሃይባፓ ዓቴ ናኣቶም ማዔቴያ ዬያ ዲ ሙዓህ ዲንጎ ዲዳ ዴኡዳንዳይ። 55 ዓሲም ካራ ባይዚ፣ ካታም ቢያህ ሞርካ ዲንህህኮ ማንጋ ዎዶና ሜሌ ሙዖ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳህረ ናዖ ሙዓ ዓህ ሙዓ ዓሸኮይዳፓ ሜሌ ዓይጎ ዓሲማኣ ዲንጊንዳዎሴ። 56 ዲንህህ ባኣኮይዳ ሜታ ባኣዚ ባኣያ ማዔም ዖቶርቁ ናንጋያ፤ ሃህ ቶከና ሳዓ ሄርቁዎ ላኣሌላ ዲዛኮ ዓኒንታ ናኣቶንታዎ ዴኡዳያ ማዓንዳይ። 57 ዓሲም ካራ ባይዚ፣ ካታም ቢያህ ሞርካ ዲንህህኮ ማንጋ ዎዶና ሜሌ ሙዖ ባኣዚ ፔቴታዎ ባኣያ ማዓንዳህረ ዒዛ ዓኣቹ ሙዓ ፔኤኮ ናዖና ቢኣዛና ሜሌ ዓይጎ ዓሲማኣ ዲንጋዓኮ» ጌዔ።

58 «ሃያ ማፃአፖይዳ ፃኣፒንቴ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይህያ ጉሙርቁንቴ ማዲ ዲንህህ ኩንህህባኣቴ፤ ሃህ ዲቃህ ሄርሸሳያና ዲጊቻያ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ፆኣዛህኮ ሱንፆ ዲንህህ ቦንቹባኣቴ፤ 59 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህንታ ዲንህህኮ ናኣቶንታይዳ ዲጊቻያ፣ ሚርጌ ዎዴ ዲንህህ ሜታሲ ዴዓንዳ ፑርታ ዶርዖ ዳካንዳይ። 60 ጊብፄ ዓጮ ዓሶይዳ ኬዴም ዲንህህ ዛጊ ዲጊጮ፣ ዬያ ፑርቶ ዶርዓህ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህዳ ጊንህ ሃህ ዳካንዳይ፤ ዬያ ዶርዓህዳፓ ዲንህህ ፖዒያ ፖዓዓኮ፤ 61 ዬያ ሌለቱዋንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎጋ ፃኣፒንቴ፣ ሃያ ማፃአፖይዳ ኬኤዚንቴባኣ ዶርዖና ዴማ ዴማ ዎዴ ዶርዖ ቢያ ዲንህህ ባይዚኒ ዲዚ ዳካንዳይ። 62 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህህኮ ፆኣዛህም ዓይህንታያ ዲንህህ ማዓባኣህረ ሚርጌ ማዓ ዲንህህኮ ጫሪንጮ ዉጫህጉዲ ማዔቴያ ዲንህህዳፓ ዳካ ዓሲ ሌሊ ዓታንዳይ፤ 63 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህ ዓርጎጪሳኣና፣ ሃህ ዲንህህ ሚርጊሻ ዎዶናኣ ዎዛዴህጉዲ ዲንህህ ዒ ባይዛ ዎዶናኣ ዲማዲ ዒ ዎዛዳንዳይ፤ ዬኖ ዲንህህ ዳካላንዳ ዓጮሎይዳፓ ጋፒ ዲንህህ ባይቃንዳይ።

64 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህ ሳዖኮ ዓይፃፓ ዴንዲ ጋፒ ሄላንዳኣና ሃንጎ ዴር ባኣካ ዜርቃንዳይ፤ ዲኢካ ዲንህህ ናንጋ ዎዶና ዲንህህንታ ዲንህህኮ ቤርታኣ ዓዶንህንታ ዚጊ ካኣሸኪ ቤቁባኣ ሚህና ሹቹና ዓርሲ ኮሾና ሜሌ ፆኣሲ ዲንህህ ካኣሸካንዳይ። 65 ዬያ ዴር ባኣኮይዳ ሃውሾ ዲንህህኮ ባኣያ፣ ሃህ ቶኪ ሄርቃንዳፒዴ ቤሲታዎ ዲንህህኮ ባኣያ ማዓንዳይ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህም ዲጊጫ ዒና፣ «ዔኤቢ ዴንቃንዳይ» ጌይ ጎይህ ዛጊ ላባ ዓኣፒ፣ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛባኣ ዓሲ ማሃ ማላህ ዲንጋዳይ። 66 ናንጋ ዲንህህኮ ቢያ ዎዴ ሜታዲ ማላህና ማዓንዳይ፤ ዲንህህኮ ሸምፓህ «ሃይቃንዳይ» ጌይ ዓልቲ ዓልቲ ዲንህህ ናንጋንዳህረ ዎንቶና ሮኦርና ቢያ ዲንህህ ዲጊቹምና ናንጋዳይ። 67 ዲንህህ ዛጋ ባካ ቢያ ዲንህህ ዲቃህያ ማዓንዳህረ ካራዛ «ዓይዴ ዓማንዳይ»፣ ሃህ ዓማዛ «ዓይዴ ካራንዳይ» ዲንህህ ጋዓንዳይ። 68 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንህህም፡- ለሚ ዲንህህ ጊንህ ዬካ ዴንዲንዳዎሴ» ጌይ ኬኤዜያ ማዔቴያ ዎኣዖ ካኣሚሎ ቶጊ ጊብፄ ዓጮ ዲንህህ ዴንዳንዳፒዲ ዒ ማሃንዳይ፤ ዲኢካ ዲንህህ ዲንህህ ዓይሌ ማሃ

28:57 28:57 2ካኣቶ. ማ 6:28-29፤ ዔቃ. ማ 4:10።

ሻንቻኒ ኮሳንዳኔ፤ ጋሳንቲ ዓይሌ ማሂ ዲንሢ ሻንቻንዳ ዓሲ ዲንሢ ዳንቃዓኬ» ጌዔኔ።

29

ጫአቁሞኮ ጊንሣ ዓካዲያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲና ዲኮ ኮይላ ዲሰራዔኤሌ ዓሰሞ ማዳኒ ጫአቁ ጫአቁሞይዳ ቃሲ፣ ሞዓኦቤ ዓጮይዳ ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሰሞ ጫአቃንዳጉዲ ዓይሢ ጫአቁማ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታሢኩ።

2 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ዔኤሊ ፔቲይዳ ቡኩሳያ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፂ ዓጮ ካኣቲንታ ሱኡጎ ማዒ ማዳ፣ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሰንታ ዓጮ ቢያሢንታይዳ ማዳ ባኮ ቢያ ዲንሢ ዲንሢ ዓኣፒና ዘጌኔ፤ 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶይዳ ዓጌ፣ ፑርቶ ዎዳ ደርዓሢንታ ዓዚ ማዳ ፔ ዎልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮንታ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኮሞ ቢያ ዲንሢ ዘጌኔ። 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋሳንቲ ሃሢ ሃኖ ሃይማ ሄላንዳኦና ዲንሢ ሃንቲ ሙኬ ጎይታ ዘጋ ዓኣፒ፣ ዬያ ዘሎ ዎይዘንዳ ዎይዘና ማላ ዲኔና ዲንሢሞ ዲንጊባኣሴ። 5 ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ዓሲ ናንጉሞ ዳውሎይዳና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ዓኪ ዳንዳኦና ማኣዓሢያ ዲንሢኮ ጩንቁ ዳርዒባኣሴ፤ ዳርዘኣ ዲንሢኮ ጩንቁ ዳርዒባኣሴ። 6 ዲንሢ ጎይታይዳ ካሣ ዳንቁ ሙዒባኣሴ፣ ዑሽኮ ዑሽንታ ማሃ ዑሽያ ዑሽኪባኣሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ያኦሲ ማዒሢ ዔርዘኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲንሢሞ ዲ ዲንጌኔ። 7 ሃይካ ኦኡኒ ሄላዛ ሃሴቦኣኔ ካኣቲ ሲሆኔና ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያኦጌና ኦና ያላኒ ኬሰኬኔ፤ ጋሳንቲ ያሎና ኦ ዔያቶ ባሼኔ፤

8 ዓጮ ዔያቶኮ ኦ ዔኪ፣ ሮኦኤሌና ጋኣዳ ማኣሮ ዓሰናም፤ ሃሢ ዬያጉዲ ሚናኣሴ ማኣሮ ዓሰኮሞ ዘሎም ዔያቶ ዓጩ ማዓንዳጉዲ ጊሸኪ ኦ ዲንጌኔ፤ 9 ዬያሮ ዲንሢ ማዳ ባካ ቢያ ዲንሢሞ ጊኢጋንዳጉዲ ሃያ ጫአቆና ጫአቁሞ ጋራ ዓኣ ዓይሢያ ቢያ ዘጊ ማዳ ኩንሡሞቲ።

10-11 «ሃይሾ፣ ዲንሢ ፔቲ ፔቲ ማኣሮ ዓሰኮ ሱኡጎና ዳሮኮ ጩማ፣ ዳማ ዳማ ሱኡጋ፣ ሃንጎ ዓቲ ዓሰንታ ዲንሢኮ ናኣቶንታ ዲንሢ ናንጋ ጉርደይዳ ናንጊ ናንጊ ዲንሢሞ ሃንፂሎ ሃኣኪ፣ ዎኣያ ዳዓያ ማሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሰንታ፤ ዲንሢ ቢያሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንሢኮ ያኣዛሢ ቤርታ ሃኖ ዔቁኔ። 12 ዲንሢ ሃይካ ዔቁሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንሢኮ ያኣዛሢና ዎላ ጫአቁሞ ጫአቃኒኬ፤ ሃሢ ዲዛና ዎላ ዲንሢ ጫአቃ ባኮ ማዳ ኩንሢኒኬ። 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ማዳሢ ዲንሢሞ ዲዚ ለማዳንዳኔ ጌይ ጫአቁ ጎይታና ሃሢ ዲንሢኮ ዓደንሢ፣ ዓብራሃማንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦቤንታ ዎላ ጫአቁ ጎይታና ዲንሢ ዲ ፔ ዳሬ ማሂ ደኦሬሢ ዔርዘኒኬ። 14 ዲዚ ዬያ ቢያ ጫአቁሞ ጫአቃሢ ዲንሢና ዎላ ሌሊቱሞሴ። 15 ዲዚ ዬያ ጫአቃሢ ሃኖ ሃይካ ዲዛና ዎላ ዔቁ ዓኣ ኦና ቢያሢንታ ሃጊ ኦጊዳፓ ሾይንታንዳ ዜርያ ቢያሢንታሞ ዎላኬ።

16 «ጊብፂ ዓጮይዳ ዎዚጉዳ ናንጊ ዲንሢ ናንጌቲያ፤ ሃሢ ማሌ ዓሰ ዓጮይዳና ቲቁ ዳንዲያ ሞሞዒ ዲንሢሞ ሚቲቲያ ዲንሢ ዔራራ። 17 ዔያቶኮ ሻኣካያ ማዒያ ጌይታ፡- ሚሢ፣ ሹቲ፣

ቢራ ዓንጊንታ ዎርቁንታይዳፓ ኮሾና ማሌ ያኦዘ ዲንሢ ዘጌኔ። 18 ሃይካ ሃሢ ዲንሢ ዔቁ ዓኣ ዓሰይዳፓ ዓቲንቁ ማዒያ ላኣሊ፤ ፔቲ ማኣሪ ዓሲ ማዒያ ፔቲ ቶኦኪ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦ ያኣዛሢ ሃሺ ማሌ ዳራ ካኣሽካ ያኦዘ ካኣሽኩሞጉዲ ዲንሢና ዔራሞቲ፤ ዲንሢ ባኣካ ዬያጉዳያ ዎዳ ባኣዚ፣ ጊንሣ ሃሢ ጫጫንቃያ ማዒ ማዳ ማዳ ዓሲ ባኣያ ማፖንጎ፤ 19 ዬያጉዳ ዓሲ ሃያ ጋዳሞ ዑኡዘ ዎይዜያታ፡- «ዳይጎሞ ማፖሞ ታ ኮዔ ጎይታ ናንጌቲ ዳቃንዳኔ» ጌዒ ፔ ዲኖና ማሌቲ ከዦ ዓሰንታ ፑርቶ ዓሰንታይዳ ባይሲንታ ዲ ዔኪ ሙካንዳኔ። 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያጉዳ ዓሲሞ ዓቶሞ ጎዑሞ፤ ዲዛኮ ዳጋ፣ ሃሢ ዲዛ ሃሺ ማሌ ካኣሽኪሢ ኮዑሞና ማዒ ማሊያ ታሚጉዲ ዬያ ዓሢዳ ዔኤታንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያጉዳ ዓሢ ጋፒ ባይቃንዳጉዲ ሃያ ማፃአፖይዳ ፃኣፒንቲ ዲማ ዲማ ዎዳ ደርዓሢ ቢያ ዲዘይዳ ዓጋንዳኔ። 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያጉዳ ዓሢ ሃያ ዎጎ ማፃአፖይዳ ፃኣፒንቲ ጋዳሞ ጫአቁሞ ጎይታይዳና ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካፓ ኬሲ ባይዘንዳኔ።

22 «ሃጊ ዲንሢኮ ሙካንዳ ዜርያንታ ማሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሰ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ዓጮይዳ ዓጌ ባይሲንቶና ዎዳ ደርዓሢና ዘጋንዳኔ። 23 ዲንሢኮ ሰዓ ጋፒ ሚጩያ፣ ሃሢ ሱኡኒ ኬሰኪ ላሃያ ማዓንዳኔ፤ ፔቲታያ ዲኣካ ዔኤቢ ቱኪንታዓኬ፤ ባቃላንዳ ባኣዚያ ባኣሴ፤ ዲንሢኮ ዬይ ሰዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳኤፖ ዳጎና ባይዜ፣ ሴዶማንታ ጋሞራንታ ዓዳኣማንታ ዪባኮንታጉዲ ማዒ ዓታንዳኔ። 24 ዬይ ያዲ ማዒ ዎዳና ሰይይዳ ዓኣ ሃንጎ ዳራ ቢያ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃኖ ዓጮይዳ ሃያ ቢያ ዓይጎር ማዳይ፣ ዲዛ ሃያይዲ ዲናፓ ዳጋሴሢ ዓይጎዳይ፣ ጌይ ያኦጫንዳኔ፤ 25 ዬያ ያኦጫንታ ማሂ፡- «ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ያኣዛሢ ጊብፂ ዓጫፓ ዔያቶ ኬሳኣና ዔያቶና ዎላ ጫአቁ ጫአቁሞ ዔያታ ሃሹሢሮኬ። 26 ዔያታ ሃያኮ ቤርታ ዘጊ ካኣሽኪ ቤቁባኣያ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዘጊ ካኣሽኩሞጉዲ ላኣጌ፣ ማሌ ያኦዘ ዔያታ ካኣሽኬኔ። 27 ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳርይዳ ዳጋዲ ሃያ ማፃአፖይዳ ፃኣፒንቲ ዎዳ ደርዓሢ ቢያ ዔያቶ ዓጫ ዓጌኔ። 28 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲናፓ ዔያቶ ዑፃ ዳጋዳኔ፤ ዲዛኮ ዬያ ዳጋፓ ዔቁያና ዔያቶኮ ዓጫፓ ዔያቶ ቱጊ ዔኪ ዓጩ ዓጩዳ ኬኤሬኔ። ዬያሮ ሃሢ ሃላንዳኦና ዔያታ ዲኣካ ዓኣኔ» ጋዓያ ማዓንዳኔ።

29 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኦ ያኣዛሢ ፔጋሱሞ ዓኣቶ ባኣዚ ሚርጌ ዓኣኔ፤ ጋሳንቲ ፔጋዲ ዔርቲ ባካ ኦናታ ኦ ናኣቶንታ ማዳ ኦ ኩንሢንዳጉዲ ኮይሳ ዲዛኮ ዎጎ ቃኣሎኬ» ጌዔኔ።

30

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ማዓያ ዔኮ ዓንጀ

1 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሰሞ፡- «ዓንጀና ጋዳማናይዳፓ ፔቲማ ዲንሢ ደኦራንዳጉዲ ታኣኒ ከዓኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ማሌ ዳሮ ባኣኮ ዜርቁሞ ዲንሢ ዲኣካ ዓኣያ ዲዚ ዲንሢዳ ማዳ

29:7 29:7 ጋይ. ማፃ 21:21-35። 29:8 29:8 ጋይ. ማፃ 32:33። 29:18 29:18 ዔ.ብ. 12:15። 29:23 29:23 ማገዢ. ማፃ 19:24-25።

ባከ ማሊ ጸቀህቴ፤ 2 ሃሣ ዲንሢንታ ዲንሢንታ ዘርዖንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሢ ማዒ ሃኖ ታኣኒ ዲንሢንታ ዓይሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ዓይሢያ ዲናፓ ዲንሢንታ ዓይሢንታ ማዒቴ፤ 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ዲንሢንታ ማኣራንዳኔ፤ ሃንጎ ዳር ባኣኮይዳ ዲንሢንታ ዲ ዘርቁ ቤዘይዳፓ ማሃ ዔከ ሙከ ጊንሣ ዲንሢንታ ዓይ ያርጎጠሳንዳኔ፤ 4 ሳዖኮ ጋፒንጎ ሃላንዳኣና ዲንሢንታ ዘርቁንቲ ዓኣያ ማዒቴያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ፔቴይዳ ቡኩሲ ዲንሢንታ ዔከ ሙከንዳኔ፤ 5 ዩያይዲ ዲንሢንታ ቤርታኣ ዓደንሢንታ ናንገ ዓጮ ዲንሢንታ ዳካልሳንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታኣ ዓደንሢንታ ባሽ ዲንሢንታ ያርጠሲ ፓይደዎ ዲንሢንታ ዓይሢንታ ማርገሻንዳኔ፤ 6 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ዲንሢንታ ዲንሢንታ ናኣቶንታ ዲዛሞ ዓይሢንታንዳ ዒኔ ዲንጋንዳኔ፤ ዩያር ጉቤ ዲናፓ ዲንሢንታ ዲዛ ናሽካንዳኔ፤ ዩኖ ዓጠፎሎይዳ ሽምፔና ዲንሢንታ ናንጋንዳኔ፤ 7 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ጋደሞ ቢያ ዲንሢንታ ዲንሢንታ ዲፃ ዓሰና ዲንሢንታ ሄርቁ ዎይሣ፤ ዲንሢንታ ሞርኮ ባንሢ ሽርሻንዳኔ፤ 8 ዲንሢንታ ዲዛሞ ጊንሣ ዓይሢንታ ማዒንዳኔ፤ ታኣኒ ሃኖ ዲንሢንታ ዓይሣ ዲዛኮ ዓይሢንታ ዲንሢንታ ካፓንዳኔ፤ 9 ዲንሢንታ ማዳ ባኮና ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ዲንሢንታ ያርጎጠሳንዳኔ፤ ማርገጌ ናይ፡ ማርገጌ ቆልሞንታ ማርገጌ ሃኣኮንታ ዲንሢንታ ዲ ዲቢሻንዳኔ፤ ዲንሢንታ ቤርታኣ ዓደንሢንታ ዲ ያርጎጠሳንዳኔ ዎዛዳሢንዳኔ፤ ዲንሢንታ ያርጎጠሳንዳኔ ዲ ማዳ ዎዛዳንዳኔ፤ 10 ዩያ ዲዚ ማዳንዳሢ ሃያ ዎጎ ማጻሕፍት ያኣፒንቲ ዓይሢንታ ዎጎና ካፒ ጉቤ ዲናፓ፡ ጉቤ ሽምፓፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ባንሢ ዲንሢንታ ማዒቴኩ።

ናንገና ሃይቢናይዳፓ ደኣሪሢ ዛላ

11 «ታኣኒ ሃኖ ዲንሢንታ ዓይሣ ዓይሢንታ ፔቶ ዳኤፃ፡ ሃሣ ዲንሢንታ ሃካያቲዎሴ፤ 12 «ዩያ ዎይዚ ኩ ዓይሢንታንዳጉዲ ያኣኒ ሎኣፓ ኬይሲ ኩሞ ዔከ ዩዓንዳይ» ጌይ ዲንሢንታ ያኣጠፎዎጉዲ ዩይ ዎጋ ዓኣሢ ሎካ ጫሪንጫቲዎሴ። 13 ሃሣ «ዩያ ዎይዚ ኩ ዓይሢንታንዳጉዲ ባዘ ሱካፓ ያኣሞ ፒንቁ ዔከ ዩዓንዳይ» ጌይ ዲንሢንታ ያኣጠፎዎጉዲ ዩይ ጳዳሢ ባዘ ሱካቲዎሴ። 14 ዩይ ዓይሢንታ ዲንሢንታ ዑኩ ጊዳኩ፤ ዲንሢንታ ካፓንዳጉዲ ዲንሢንታ ዳንጋ፡ ሃሣ ዲናኣ ዓኣኔ» ጌዔ።

15 «ሃኖ ታኣኒ ናንገና ሃይቢና፤ ጊንሣ ሃሣ ኮሹሞና ፑርቲሞናፓ ዲንሢንታ ደኣሪንዳጉዲ ኮዓኔ፤ 16 ታኣኒ ሃኖ ዲንሢንታ ዓይሣ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ዓይሢንታ ማዳ ዲንሢንታ ኩንሣያ ማዒቴ ዎጎ ጎይያ ዲንሢንታ ዎርቁቲ ዲዛኮ ዓይሢንታ ደሞሰና ዲንሢንታ ካፔቲ ሽምፔና ዲንሢንታ ናንጋንዳኔ፤ ዲንሢንታ ፓይደኣ ማርጋንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ዲንሢንታ ጌላ ዓጠፎይዳ ዲንሢንታ ዓንጃንዳኔ። 17 ጋዓንቲ «ዲዛሞ ኩ ዓይሢንታዓ፤ ዲዚ ኬኤዛ ባኮዎ ኩ ዎይዛዓ፤ ጌዲ ማሌ ያኣዘሞ ዘጊ ካኣሽካኒ ናንገና ናንገ ጎዳይዳፓ ዲንሢንታ ዲማዲ ዴንዳቴ፤ 18 ጋፒ ዲንሢንታ ባይቃንዳያታሢ ሃይሸ፡ ሃኖ ታ ዲንሢንታ

ኬኤዛኔ፤ ዮርዳኖሴና ፒንቁ፡ ዲንሢንታ ዳካላንዳ ዓጠፎሎይዳ ማርገጌ ዎዴ ዲንሢንታ ናንጋዓኩ። 19 ሃይሸ ታኣኒ ናንገና ሃይቢናይዳፓ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዳንቃ ጋዳሞና ዲ ዓንጃ ዓንጃናይዳፓ ፔቲ ዲንሢንታ ደኣሪንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። ዩያ ዲንሢንታ ደኣሪ ደኣሪያኮ ጫሪንጫና ሳዖና ዲንሢንታ ታ ማርካሳንዳኔ፤ ዩያር ዲንሢንታ ዲንሢንታ ዘርዖንታ ሽምፔና ናንጋኒ ናንገ ደኣሪዎቴ። 20 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ናሽኩዎቴ፤ ዲዛሞ ዓይሢንታያና ዲዛሞ ጉሙርቁንታያ ማዒቴ፤ ዲንሢንታ ዩያይዳቴ ናንገ ዳንቃንዳኔ፤ ሃሣ ዲንሢንታ ቤርታኣ ዓደንሢንታ፡ ዓብራሃሜንታ ዩሳኣቁንታ ያይቁቤንታ ማዒንገኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ጫኣቁ ዓጠፎሎ ጌላዎ ማርገጌ ዎዴ ዲንሢንታ ዲኣካ ናንጋንዳኔ» ጌዔ።

31

ሙሴ ማዳ ማዳ ዲያሱ ማዳያ ዓርቁሢ

1 ዩካፓ ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዳር ቢያሢሞ፡-
 2 «ታኣኮ ሌዓ ጃኤታና ለማታሚና ማዒሢር ማይ ታኣሞ ዲንሢንታ ዔከ ዓኣዲፃ ዳንዳዲንታዓኩ፤ ሃሣ ታኣኒ ዮርዳኖሴ ዎርና ፒንቁንዳፍዎኣሢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣሞ ኬኤዘኔ፤ 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ቤርታ ኮርታ ማዒ ዲንሢንታ ዔከ ዳንዳንዳኔ፤ ዲንሢንታ ዴንዳ ዓጠፎይዳ ዓኣ ዳር ዲዚ ባይዘሞ ዲንሢንታ ዩኖ ዓጠፎ ዳካላንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዘ ነይያጉዳያ ዲያሱ ዲንሢንታ ሱኣጌ ማዒ ዔከ ዓኣዲሢ ማዒንዳኔ። 4 ሃያኮ ቤርታ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓሞራ ዓሰ ካኣቶንሢ ሲሆኔና ያኣጌና ያሊ ባሽ ዓጠፎ ዔያቶኮ ባይዘሢንታ ዲንሢንታ ሞርኮ ማዒ ዳር ዲዚ ዲማይዳንዳኔ። 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ያሎና ዲንሢንታ ዔያቶ ባሻንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዩያር ሃሣ ታኣኒ ዲንሢንታ ዓይሣ ጎይያማ ዲንሢንታ ዔያቶ ማዳንዳኔ። 6 ጫርቁ ደዳያ ማዒቴ፤ ዔያቶ ፔቲታዎ ዲጊጠፖቴ፤ ሃሣ ዲቃቲፖቴ። ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ዲንሢንታ ዎላኩ፤ ዲንሢንታ ዲ ኬኤራዓኩ፤ ሃሻዓኩ» ጌዲ ኬኤዘኔ።

7 ዩካፓ ሙሴ ዲያሱ ዔኤላዎ ዲሰራዔኤሌ ዳር ቢያሢኮ ቤርታ፡ «ጫርቁ ደዳያ ማዒቴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢንታ ዲንገኒ ጫኣቁ ጎይያና ዓጠፎሎ ዔያታ ዳካላንዳጉዲ ሃያ ዳር ዔከ ጌልዛንዳሢ ኔናኩ፤ 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ቶኣከና ኔኤና ዎላ ማዒ ኔ ማዳንዳ ካኮ ዳዎንዳኔ፤ ዲ ኔና ኬኤራዓኩ፤ ፔቲታዎ ሃሻዓኩ፤ ዩያር ዲጊጠፖቴ፡ ዲቃቲፖ» ጌዔ።

ዎጋ ናባቢንታንዳጉዲ ዓይሢንታሢ

9 ዩካፓ ሙሴ ያኣሲኮ ዎጎ ያኣፒ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣፂኖ ኬዲ ኬዲ ማዳ ሌዊ ዓሰ ቁኤሶንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ቡኡጎንታ ሞ ዲንጌ። 10 ዔያቶ ዲ፡- «ጋሌ ቢያ ሃሽንታ፡ ላንካሳ ላንካሳ ሌዖኮ ጋፒንዮይና ቦንቺንታ ዉልሸ ዴማ ቦንቺ ቦንቺና፤ 11 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንሢንታ ጸኦዛሢ ቤርቶይዳ ዲዛ ዲንሢንታ ካኣሽካንዳጉዲ ደኣሪ ቤዘይዳ ቡካ

30:14 30:14 ሮሜ 10:6-8። 30:20 30:20 ማዚ. ማጻ 12:7፤ 26:3፤ 28:13። 31:2 31:2 ፓይ. ማጻ 20:12። 31:4 31:4 ፓይ. ማጻ 21:21-35። 31:8 31:8 ዲያ. 1:5፤ ዔብ. 13:5። 31:10 31:10 ላሚ. ሞጻ 15:1፤ 16:13-15።

ዎደና ሃያ ዋጎ ናባቡዋቱ። 12 ቢያህ ዋይዚ፡ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህኑ ጸኦዛህ ዲጊጩህ ዔራንዳጉዲ፤ ሃህ ሃያ ዋጎይዳኦ ኬኤዚንቴ ባኮ ቢያዛጊ ካፒ ኩንሃንዳጉዲ ዓቲንቆንታ ላኦንታ ናኦቶንታ ዲንህኑ ካታዎይዳ ካታዎይዳ ናንጎ ማሌ ዓጫፓ ሙኩ ዓሶዋ ቡኩሱዋቱ። 13 ዲንህ ያዲዳቱ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህ ጸኦዛህኑ ዋጎ ዋይዚ ቤቁባኦ ዜርፃ ቢያ ዋይዚ ዳንዳዓኔ፤ ዬያር ዮርዳናሴ ዋርና ፒንቁ ዲንህ ዳካላንዳ ዓጩሎይዳ ዔያታ ናንጎ ዎደይዳ ቢያ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህንቴህ ዔራንዳኔ» ጌዒ ዓይህኔ።

ናንገና ናንጎ ጎዳ ሙሴና ዲያሱናዎ ዓይህ ባኮ

14 ዬካፓ ናንገና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔ ሃይቃንዳ ዎዳ ሄሌኔ፤ ታ ዒዛ ዓይህንዳ ባኦዚ ዓኦህሮ ዲያሱ ዔኤሌ ዔከ ዓፒሎና ማዢንቴ፤ ታኦኔ ዴርና ካኦማ ማኦር ካር ሙኩዋቱ» ጋዓዛ ሙሴና ዲያሱና ጸኦሱ ዴርና ካኦማ ማኦር ካር ሙኩኔ፤ 15 ዲማና ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦር ካራ ፒዝ ጌይ ዔቁ ሻኦሪና ማዕ ዔያቶም ጴዴኔ።

16 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔኤኔ ሃህ ዑኩ ኬሊዳ ኔኤኮ ቤርታኦ ዓድንህጉዲ ሃይቃንዳኔ፤ ዬካፓ ሃይ ዴራ ታ ዔያቶና ዎላ ጫኦቁ ጫኦቁ ሃሻንዳኔ፤ ዔያታ ዳካላንዳ ዓጩሎይዳ ዓኦ ዴራ ካኦሽካ ጸኦዛ ካኦሽካንዳኔ፤ ታና ዔያታ ሃሻንዳኔ።

17 ዔያታ ያዲዳ ዎደና ታ ዔያቶ ዑፃ ዳጋዲ ዔያቶፓ ዳማዳንዳኔ፤ ዓኦፖ ታ ዔያቶይዳፓ ሺርሻንዳኔ፤ ዔያታ ባይቃንዳኔ፤ ዔያቶይዳ ሚርጌ ዎዳ ዶርዓ ኬዳንዳኔ፤ ዬካፓ ዬይ ባካ ቢያ ዔያቶ ሄሌህ ታኦኔ፤ ዔያቶኮ ጸኦዛህ ዔያቶይዳፓ ዳማዳህርታህ ዔያታ ዔራንዳኔ። 18 ማሌ ጸኦዛ ካኦሽከ ዔያታ ማዳ ጎዋር ዲማና ፔቲታፓ ታ ዔያቶ ማኦርዳኔ።

19 «ሃያ ዓይኑዎ ፃኦፒ ዲሰራዔኤሌ ዴር ዔርዜ፤ ዬይ ዓይኑማ ዔያታ ዬያ ማዳ ባኮኮ ታኦም ማርካ ማዓንዳህሮ ዔያታ ዓይናዳንዳጉዲ ማህ። 20 ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓድንህም ታ ጫኦቁ ጎይፃ ዔኤዘና ዲኦቆና ኩሜ ዓጩሎ ታ ዔያቶ ጌልዛንዳኔ፤ ዲኦካ ዔያታ ሙይ ዑሽከ ሚሽከሰካፓ ታና ዔያታ ሃሻንዳኔ፤ ታና ዎላ ጫኦቁ ጫኦቁዎ ሃሺ ማሌ ጸኦዛ ዔያታ ካኦሽካንዳኔ። 21 ሚርጌ ባይሰንታና ዴኤህ ማታ ዔያቶ ሄሌ ዎደና ዬይ ዓይኑማ ማርካ ማዓንዳኔ፤ ዔያቶኮ ናኦቶናኦ ዋለንቴዎ ማዓንዳኔ፤ ታ ዔያቶም ዲንጋኒ ጫኦቁ ዓጩሎ ጌልዛንዳህኮ ቤርታ ሃጊ ዔያታ ዓይጎ ማዳንዳቲያ ታ ዔዔራ» ጌዒኔ።

22 ዬና ዓሶ ሙሴ ዬያ ዓይኑዎ ፃኦፒ ዲሰራዔኤሌ ዴር ዔርዜ።

23 ዬካፓ ናንገና ናንጎ ጎዳ ኔዊናኦዚ ዲያሱም፡- «ጫርቁ ደዳያ ማዕ፤ ታኦኔ ዔያቶም ዲንጋኒ ጫኦቁ ዓጩሎ ዲሰራዔኤሌ ዴር ዔከ ኔ ጌልዛንዳኔ፤ ታኦኔና ኔኤና ዎላ ማዓንዳኔ» ጌይ ዓይህኔ።

24 ሙሴ ሃያ ዎጎይዳ ኬኤዚንቴ ባኮ ፔቲታፓ ዓይሱዎፃ ማፃአፖይዳ ፃኦፒ ጋፒሴሰካፓ፡

25 ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ጫኦቁዎ ሳኦፃኖ ኬዳ፡ ሌዎ ዓሶ ማዕ ቁኤሶም፡- 26 «ጸኦሲኮ ዎጋ ፃኦፒንቴ ሃያ ማፃአፖ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዕ ዲንህ ጸኦዛህኮ ጫኦቁዎ ሳኦፃኖ ኮይላ ዔከ ዴንዳ ጌሁዋቱ፤ ዲንህ ዬያይዳዛ ዬይ ዴርም ማርካ ማዕ ዴዓንዳኔ። 27 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ዎይዙዎያ፡ ባቃና ዴይህ ዓሲታህ ታ ዔራኔ፤ ታ ዔያቶና ዎላ ዓኦ ዎደናታፃ ናንገና ናንጎ ጎዳዎ ዎይዘ ዔዲ ዔያታ ናንጎያኮ፤ ታ ሃይቁሰካፓ ዑህ ዓኦዴ ዔያታ ዲፃያ ማዓንዳኔ፤ 28 ዬያር ዬያ ቢያ ታ ዔያቶም ኬኤዛንዳጉዲ ፔቲ ፔቲ ፃጶኮ ቶይደና ዴርኮ ሱኡጎና ታኦም ቡኩሱዋቱ፤ ታኦኔ ጫሪንጮና ሳፃና ዔያቶይዳ ማርካሲ ሃሻንዳኔ። 29 ታኦኔ ሃይቁሰካፓ ዴራ ዓይህንቴዎ ማዕ ፑርታ ማዳ ማዳንዳህ ታ ዔራኔ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዔያቶ ላኦኔ ባኮ ማዲ ዲዛ ዔያታ ዳጋጎንዳህሮ ዳማ ዳማ ዎዳ ዶርፃ ዲ ዳካንዳኔ» ጌዒኔ።

ሙሴ ዓይናዳ ዓይኑዎ
30 ዬካፓ ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዎይዛንቴ ዓይፃፓ ጋፖ ሄላንዳኦና ሂዚ ጌይ ዓይናዳኔ፤

32

- 1 «ጫሪንጮንታ ሳፃንታ ታ ጋዓ ባኮ ዎይዙዋቱ፤ ታ ጋዓ ባኮ ኮሺ ዎይዙዋቱ!
- 2 ታ ዔርዛ ባካ ዲርዚጉዲ ዋርቆንጎ፤ ሃይሳኦ ታኦኮ ጸልኩጉዲ ጸድንጎ፤ ማኦቲዳ ፀብ ዲርዚጉዲ፤ ባቃሊ ዑጋ ባቃሊዳኦ ዋርቃያጉዲ ማፃንጎ።
- 3 ታኦኔ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ሱንፃ ዴጊዲ ኬኤዛንዳኔ፤ ኦ ጸኦዛህኮ ዴኤፑዎ ሄርሹዋቱ!» ጌዒኔ።
- 4 «ዒዚ ኦኡኮ ዋርዲኖ ሹጫህኮ፤ ማዳ ዲዛኮ ጌኤሺ ጎይፃኦ ዲዛኮ ፒዜኮ፤ ዲዚ ዳቢንቴዎ ጉሙርቁንታ ጸኦሱ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ፒዜ፤ ሃህ ኮሺ ማዕ ባኦዚ ማዳንዳኔ።
- 5 ዲንህ ጉሙርቁንቴዎያ፡ ማኦዳ ባኦዚያባኦ ጎሜ ማዳያና ጌሻ ዓሰና ማዕህሮ ዲዛ ዓሰ ማዓኒ ዲንህ ዳንዳዓያፓዎሴ።
- 6 ዲንህ ሃይ ዔኤያ፡ ሃህ ማሊ ጸቁሁዎ ዴራ! ናንገና ናንጎ ጎዳዎ ዲ ማዳ ባኮ ዛሎ ዲንህ ማህህ ዬያዳ? ዲዚ ዲንህ ማዢያ፡ ዲንህኮ ዓዳህቴዎዳዳ? ዲንህ ደዲሺ ዲቢ ዴሬ ማህህ ዲዛቴዎዳዳ?»
- 7 «ሚና ሚርጌ ሌዔኮ ቤርታ ማዳንቴ ባኮ ማሊ ጸቁሁዋቱ፤ ዬያ ዛሎ ዲንህኮ ዓድንህ ጸኦጩዋቱ፤ ዲንህም ኬኤዛንዳኔ፤ ጋርቾ ዓሶዎ ጸኦጩዋቱ ዔያታ ዲንህም ኬኤዛንዳኔ።
- 8 ዴኤፖ ጸኦዛህ ሳፃ ዴር ቢያም ዓጩ ጊሽኮ ዎደና ዳማ ዳማ ዜርፃ ናንጎንዳ ቤዘ ዳማሴ ዎደና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሚርጌ ጎይፃጉዴያ

ፔ ዳር ዓጮኮ ዛጳ ዲማሲ ቆኦሬ።
 9 ያይቆኦቤ ዜርያ ዒ ፔ ዓሲ ማሂ ዶኦሬያኩ።»

10 «ዴኤፖ ዠባራ ዠባርሻ ዳውሎ ቦኦሎይዳ ዔኤቢያባኣ ጉር ቦኦሎይዳ ዓኣንቲ ዒ ዴንቁ ዔያቶኮ ጊቲማ ማዔኔ፤ ፑርታፓኣ ካፔኔ፤ ዓኣፖኮ ካርያማጉዲ ማሂ ዔያቶ ዒ ዛጌ።

11 ኮኦኬ ናኣቶ ባራንሂ ዔርዛኒ ማኦፖ ኬሲ ዠባራ ሃሻያ ዴማ ባራኒ ፔኤኮ ጋኦዘና ዓርቁ ዔካሂጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዬያይዲ ባይሲንታፓ ካፔ።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሌ ዓይጎ ያኦሲኮዋ ማኦዶ ኮዑዋ ዴር ፔኤር ዔኪ ዴንዴ።

13 «ሳዎኮ ዴጌ ቤዘይዳ ዴዒ ዋይሃንዳጉዲ ጎዠ ካፃም ሃኣኮ ዒንሂ ዒ ሙኡዜኔ፤ ዴኤፖ ዴኤፖ ሹጮይዳ ዔኤሴ ዑታሂ ዒንሂም ዒንጌ፤ ቃንያ ሌሊ ማዔ ሳዎይዳ ባቃሌ ሪሚቶዋ ዒ ዓኣፒሴ።

14 ዒንሂኮ ባኣቶንታ ዋኣርንታ ቢያ ሚርጌ ማኣፃያ ዒ ማሂ፤ ኮሺ ኮሺ ማዔ ባይንታ ማራይንታ ዋኣሪንታ ቆላኒ ዬያጉዲ ሃሂ ቃራ ማዔ ዘርጎና ሱጉሂጉዲ ዘቁ ማዔ ቃር ዋይኖ ዑዠዋ ዒንሂ ዑሽኩ።» ጌዔ።

15 «ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴራ ሚርጌና ያርጎጮኔ፤ ያርጎጮ ጎይያጉዴያ ዋይዚ ዒፃያ ማዔኔ፤ ዑፃ ዒንሂኮ ማሌ፤ ሚርጌ ዒንሂ ሙዓሂርዋ ዲጮኔ፤ ዒንሂ ማዜ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂያ ዒንሂ ሃሽ፤ ዋርዲዮ ሹጮ ማዒ ዒንሂ ማኣዲሂያ ዒንሂ ቦሂ።

16 ዒንሂ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኪያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳጋሳኒ ጌኤሲ ማዜ፤ ዒንሂ ማዳ ፑርቶ ማዶና ቢያ ዒዘ ዒንሂ ዳጋሴ።

17 ሃያኮ ቤርታ ዒንሂ ዔሩዋያ፤ ሃሂ ዑኬ ሙኬያ፤ ያኦሲቱዋያ ማዔ ፑርቶ ዓያኖም ቤርታኣ ዓዶንሂ ዒንሂኮ ካኣሽኪባኣ ያኦዘም ሚቶ ዒንጎ ዒንጊሂ ዒንሂ ሺኢሽ።

18 ዒንሂኮ ዓዶ ማዔ ያኦዘሂ <ዔሩዋሴ> ዒንሂ ጌዔ፤ ዒንሂ ማዜ፤ ያኦዘሂ ዒንሂ ዋሌ።»

19 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ዘጋዎ ዳጋዴ፤ ዒዘኮ ዓቲንቆና ዉዴር ናኣቶ ማዔዘንሂ ዒዚ ዒፃ ሃሽ።

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- <ሃካፓ ሴካ ታ ዒንሂ ማኣዳዓኬ፤ ዒንሂ ጋፒንያ ሄላንዳኣና ዋዋይታቲያ ታ ዘጋንዳ፤

ዒንሂ ዋቦ ሸይንቲኬ፤ ጉሙርቁንታ ዓሲያቱዋሴ።»

21 ማሌ ያኦዘ ዒንሂ ካኣሽኪ ታና ዳጋሳኒ ጌኤሲ ማዜ፤ ማኣዲዋ ያኦዘ ካኣሽኪ ታና ዒንሂ ዳጋሴ፤ ታኣኒያ ዒንሂ ቦሂንቲ ዴሬ ዘላና <ዋይቲ ዔያታ ያኣዴ ማዔይ?> ጌይሲሳንዳ፤ ማሊሂባኣ ዴሬ ዘላና ታ ዒንሂ ዳጋሳንዳ።

22 ታኣኮ ዳጋ ታሚጉዲ ዔኤቲ ሳዎንታ ሳዓ ካፃሳ ሃኣኮንታ ቢያ ሚቻንዳ፤ ዬይ ሚቶፃ ሳዎኮ ዴም ኬዲ ሄላንዳ፤ ዲኮኮዋ ፃጳ ሄላንዳኣና ሚቻንዳ።»

23 «ዒንሂዳ ዋዳ ዶርያ ቃሲ ቃሲ ታ ዳካንዳ፤ ታኣኮ ሂኢዠ ዒንሂ ዲኪ ታ ኩርሳንዳ።

24 ዋዲ ኩርሳንዳ ናይዚ ታ ዳካንዳ፤ ዲማ ዲማ ዋዳ ዶርያና ዒንሂ ኩዳንዳ፤ ዲማ ዲማ ዳዓ ቦዎንታ ዳይ ዋዋዳ ሸኦሺያ ታ ዒንሂዳ ዳካንዳ።

25 ናኣታ ዒንሂኮ ኬሰኬ ቤዘይዳ ቢያ ያልዚ ዔያቶ ኩርሳንዳ፤ ጋርይዳ ዒንሂ ዓኣቲያ ዒጊቹም ዒንሂዳ ጌላንዳ፤ ዴጌ ዓቲንቆንታ ዉዴራሂንታ ዳኮ ናኣቶታቲያ ጋርቻኣ ዓቲዋዎ ኩዳንዳ።

26 ታኣኒ ጋፒሲ ዒንሂ ባይዘንዳ፤ ዬካፓ ዒንሂ ጳቂሃንዳ ዓሲያ ባኣሴ፤

27 ጋዓንቲ ዒንሂኮ ሞርካ ሔ ባሺያፓዓቲም ናንጊና ናንጋ ጎዳቱዋሴ ባሺሂ ጌዒ ያቶርቁ ጌሰታንዳ፤ ጌዒ ታ ዓልታ።»

28 «ዒንሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒናባኣ ዓሲኬ፤ ዒንሂ ማሊ ጳቂሃ ዓሲቱዋሴ።

29 ማሊ ጳቂሃ ዓሲ ዒንሂ ዋንዴ ማዔቲ ዬያ ዒንሂ ጳቂሃና ናንዳ፤ ጋፒንፃ ዒንሂኮ ዓይጎ ማዓንዳቲያ ዒንሂ ዔራንዳያታንቲኬ፤

30 ዒንሂ ማዜሂ ዓኣሂ ዒንጊባኣያታንቲ ዒንሂኮ ያኦሲ ዒንሂ ሃሽባኣያታንቲ ዋይቲ ፔቲ ዓሲ ሺያ ዓሲ ዳውሳይ? ላምዓ ዋይቲ ታጳ ሺያ ዓሲ ዳውሳይ?

31 ኦ ሞርካኣ <ጎኔኬ> ጋዓሂጉዲ ዔያቶ ያኦሲ ኦ ያኦሲጉዲቱዋሴ።

32 ኦኡኮ ሞርካ ሶዶሜና ጋሞራ ዓሶናጉዲ ዒኢቲያኬ፤ ዬያር ዔያታ ጫንቃያ ሃሂ ዓሲ ዋዋዳ ዋይኔ ዓኣፒጉዴያኬ።

33 ዔያቶኮ ዋይና ዳይ ዋዋዳ ሸኦሺ ፑርታ ዶርባ ጉዴያኬ።»

34 «ኦኡኮ ሞርካ ማዴ ዳቢንቶ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔሪ ፃኣፒ ዓርቁ ዓኣኔ።

35 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ኮሞ ዔኪር ዔያቶይዳ ሜቶ ዓጋንዳ፤ ዔያቶኮ ባይሲንቶ ኬላ ሄሊሂር

ዲቁንቴ ኔጉዋዎ ዔያታ ባይቃንዳኔ።
 36 ዲዛኮ ዓይላ ዋልቁ ባይቁህ ዛጋዎ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ሚጠንታንዳኔ፤
 ካራሚቱዋአህንታ ካራሚህንታ ዲማሱዋዎ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳሮም ዎጋንዳኔ።
 37 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳሮ
 <ዲንህን ጉሙርቃ ያኦዛ ዲንህን ዎካ ዓአይ?
 ዲንህን ዋርዲዮ ሹጮ ማህ
 ዲንህን ጉሙርቁ ያኦዛ ዲንህን ዓንካዳይ?>
 38 <ዲንህን ሚቺ ዲንጌ ባኮኮ ማሎ ሙዔ
 ዎይዮ ዑኩር ዲንህን ዑሽኬ ያኦዛ
 ሂንዳ ሙኪ ዲንህን ዔያታ ማአደንጎ፤
 ዔያታ ዲንህን ዋርዲዮ ሹጮ ማዎንጎ!> »

39 «ያሲ ታና ሌሊታህ ዔሩዋቱ፤
 ታ ገዳጋዎታ ማሌ ያኦሲ ባአሲ፤
 ዎዳይያ፣ ሹምፖ ዲንጋያኦ ታናኬ፤
 ታ ሚንህ ኪፃሳኔ፤ ገንህ ታ ፓህኔ፤
 ዬያ ታና ላኦጋይ ያኦኒያ ባአሲ።
 40 ኩጮ ታኦኮ ታ ሌካ ዔቁሲ
 ሂዚ ጌይ ታ ጫኦቃንዳኔ፡- <ታኦኒ ናንገና
 ታናኬ፤
 41 ፖፖ ዓ ጩንቾ ዲፓር ታኦኮ ታ ዋርቃንዳኔ፤
 ፒዜ ዎጌ ዎጋኒ ዬያ ታ ዳካንዳኔ፤
 ታኦኮ ዋርኮ ኮሚ ታ ኮፃንዳኔ፤
 ታና ዲፃ ዓሰም ኮይሳ ባኮ ታ ዲንጋንዳኔ።
 42 ዎዲንቴህንታ ዲዲንቴ ዋርኮንታኮ ሱኡጎ ቶኦኮ
 ሱጉዎ
 ታ ዓአዘ ታ ዑሽ ማህሳንዳኔ፤
 ጩንቾ ዲፓር ታኦኮ ዋርኮ ዓሽኮ
 ቲቃንዳኔ።»
 43 «ዓሲዮቴ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ማዳ ዓሰኮ
 ሱጉዎ ኮም ማህንዳኔ፤
 ፔኤኮ ዋርኮ ኮማንዳኔ፤
 ዲዛ ዲፃ ዓሰይዳ ማቶ ዓገ
 ፔ ዳሮኮ ጎም ጌኤሻንዳኔ፤
 ሳዎኮ ዲኢቲዎ ሻቲንህንዳኔ፤
 ዬያር ዲዛ ዳሮና ዎላ ዎዛዲዎቱ።»

44 ሙሴና ኔቂ ናአዚ ዲያሱና ዳራ
 ዎይዛንዳጉዲ ዬያ ዓይኮም ናባቤ።

ሙሴ ጋፒንህ ዛሬ ዘር
 45 ሙሴ ዬያ ባኮ ቢያ ዳሮ ዎይዚሲ
 ጋፒሴሰካፓ፡- 46 «ሃያ ዎጎይዳ ኬኤዚንቴ ባኮ ቢያ
 ዘገ ካፓንዳጉዲ ናኦቶም ዲንህን ዲንህን ዔርዘኒ
 ሃሩ ታኦኒ ዲንህን ኬኤዜ ባኮ ቢያ ዲና ዔኩዋቱ።
 47 ሃይ ዎላ ካንህን ጉሪ ጌኤሰቶና ባኦዚቱዋሴ፤
 ዬይ ዲንህን ናንጎኮ ፃጺ ማዓ ባኦዚታህረ ዬያ
 ጌይንቴ ባኮ ዓይህንቲ ማዳያ ማዑዋቱ፤ ዲንህን
 ዬያይዳቴ ዮርዳናሴ ዎሮና ፒንቁ ዲንህን ዳካላንዳ
 ዓጩሎይዳ ሚርጌ ዎዳ ናንጋዳኔ» ጌዔ።።

ሙሴ ሃይቃንዳህ ቤርታዲ ኬኤዚንቴህ
 48 ዬኖ ዓሰ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡-
 49 «ዎዓኦቤ ዓጩይዳ ዲያርኮ ካታሞኮ ቤርቶ

ዘላ ዓኦ ዓባሪሚ ዲኮ ጌይንታዘንህዲፓ ፔቱ ኔቦ
 ጌይንታ ዲካህ ኬሰኬ፤ ዲኢካ ዔቁ ዲሰራዔኤሌ
 ዳሮም ታ ዳካልሳንዳ ካኦና ናጮ ሃኬና ዛጌ፤
 50 ኔ ጌርሲ ዓኦሮ ነሆኔ ዲኮይዳ ሃይቁ ፔ ዲገሮ
 ባንህን ዳንዳህንዲ ኔኤኒ ዬኖ ኔቦ ዲኬሎይዳ
 ሃይቁ ኔ ዲገሮ ባንህን ዳንዳንዳኔ። 51 ዓይጎር ጌዔቴ
 ዲንህን ለምዓህ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ቤርታ ታኦም
 ጉሙርቁንታያ ማዓባኦህሮ፤ ሃህ ዓሲ ናንጉዋ
 ያኦኒ ዳሙሎይዳ ቃዳሴ ካታም ኮይላ ዓኦ ሚሪባ
 ጌይንታ ዎኦፃ ዓልቃ ቤዘ ኮይላ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ
 ቤርታ ታና ዲንህን ቦንቺሲባኦህሮኬ። 52 ኔኤኒ
 ሃኬ ዔቁ ዓጩሎ ዛጋንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዲሰራዔኤሌ
 ናኦቶ ታኦኒ ዳካልሳ ዬኖ ዓጩሎ ኔ ጌላባኬ»
 ጌዔ።።

33

ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ፃጸ ቢያ ዓንጃህ
 1 ሙሴ ሃይቃንዳህን ቤርታ ዲሰራዔኤሌ
 ዳሮም ሃገ ማዓንዳ ባኮ ኬኤዚ ሂዚ ጌይ ዓንጃ፡-
 2 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሲና ዲካፓ ሙኬ፤
 ዔዳኦሚይዳፓ ዓቢጉዲ ያርቁ፤
 ፓኦራኦ ዲኮይዳኦ ፖዔ፤
 ሚርጌ ዲቢ ኪኢታንቻ ዲዛና ዎላ ዓኦ፤
 ዲዛኮ ሚዛቆ ዘላ ዔኤታ ታሚ ዓኦ።
 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳሮ ጎኔ ናሽካኔ፤
 ዲዛም ዲማዳ ዳሮ ዓ ካፓ፤
 ዬያር ዲዛኮ ቶኮ ዳማ ጉምዓቲ ኩዚጋንዳኔ፤
 ዎጎ ዲዛሲ ኩ ካፓንዳኔ፤
 4 ዲሰራዔኤሌ ዳሮም ዔያቶር ማህ ዲንገንቴ
 ሙሴ ኩም ኬኤዜ ቦንቺንቴያ ማዔ ዎጎ ኩ
 ካፓንዳኔ።
 5 ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ፃጸና
 ዳሮኮ ሱኡጎና ቡኩንቴ ዎዶና
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌይዳ
 ካኦታዳ።»
 6 ሙሴ ሃህ ሮኦቤኤሌ ማኦር ዓሰ ዘሎ
 «ፓይዳ ዔያቶኮ ዳካ ማዔቴያ
 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ሮኦቤኤሌ ዳራ
 ናናንጎንጎ፤ ባይቆፓ።»

7 ሃህ ዲዚ ዪሁዳ ማኦር ዓሰ ዘሎ
 «ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔ ባንህን ዔያታ
 ዲላታ ዲላቶ ዎይዜ፤
 ሃንጎፃፃ ዓሰና ዎላ ፔቱም ዓኦያ ዔያቶ ማህ፤
 ዲዲ ዎልቁ ዔያቶም ዲንጌ፤
 ዔያታ ፔ ዋርኮና ያልታ ዎዶና ዔያቶ
 ማኦ።»

8 ዲዚ ሃህ ሌዊ ማኦር ዓሰ ዘሎ
 «ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔ ማሊያ ዲማሲ
 ዔርዘ
 ኔኤም ዲማዳ ባኮንህና
 ማሳህና ሚሪባ ዎኦፃ ዓጩይዳ
 ዔያቶና ማርሚ ዔያቶኮ ጎኦም ኔ ዛጌ
 ኔኤም ማዳ ሌዊ ዓሰም ማሊያ ኔኤኮ ፔጋሲ
 ዳዊ።

32:36 32:36 ዓይኑ. 135:14። 32:43 32:43 ሮሚ 15:10፤ ዮሃ. ያፔዳ 19:2። 32:52 32:52 ፓይ. ማፃ 27:12-14፤
 ላሚ. ዎማ 3:23-27። * 33:8 33:8 ኔ ማሊያ ዲማሲ ዔርዘ ዬና ባካ፡- ዑሪሚና ቱሚሚ ጌይንታ ላምዎ ባኦዚኬ። 33:8 33:8
 ኬሲ. ማፃ 17:7፤ ፓይ. ማፃ 20:13።

- 9 ዓይነታ ኔ ጋቲ ገዲ ሸዔ ዓሶ ዋሌኔ፤
ፔ ዲጊኖይዳፓኦ ደማዴኔ፤
ናኦቶፕ ፔኤኮ ዓይነታ ሃሼኔ፤
ኔ ኬኤዛ ባኮፕ ዓይነታ ቦንቹኔ፤
ኔ ዓይነቶና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄፕ ዓይነታ
ካፔኔ፤
- 10 ኔኤኮ ደምቦ ያይቆኦፊም
ዋጎፕ ኔኤኮ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዓርዛኔ፤
ኔ ቤርታ ዓይነታ ዑንጅ ጩቢሻኔ፤
ኔኤም ሚቹ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ
ሚቹ ዲንጎ ባኮ ዲንጋኔ።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዓይነቶኮ ዓኦ ባኮ ዓንጃ፤
ዓይነታ ማዳ ማዳፕ ኮሺ ማሂ ዓኤኔ፤
ዓይነቶ ሞርኮኮ ዋልቆ ላቢሴ፤
ዓይነቶ ዲፃ ዓሳ ላሚ ዓቁፕጉዲ ዋልቁ
ባይዜ!»
- 12 ሃሃ ሙሴ ቢኢኒያሜ ማኦር ዓሶ ዛሎ
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይነቶ ናሽካ ዓሳ ሂርጋ
ባኦያ ናንጎንጎ፤
ዴኤፖ ያኦዛሢ ሮኦር ቢያ ዓይነቶ ካፓኔ።
ዲንዳ ፔኤኮ ናፖ ኮንቃሢጉዲ ዲዚ ኮንቁም
ዓይነታ ናንጋንዳኔ።»
- 13 ዲዚ ዮሴፔ ማኦር ዓሶ ዛሎ፡-
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሎ ጫሪንጫፓ ዲር
ዋርቁሲ
ሉ ደማ ዓኦ ዋኦፖ ዓልቁሲ
ሳፖ ዓይነቶኮ ዓንጅንጎ።
- 14 ዬያጉዲ ዓባ ቃራ ዓቤም ካፃ ሃኦኮ
ሌያና ሌያና ሳዓ ዓይነቶኮ ሚርጌ ካሃያ
ማፖንጎ፤
- 15 ዓይነቶኮ ሚርፓ ዓኦ ዲኮንታ ጌሚርንታ
ሙዋ ባኦዚ ቃራ ቃራ ካፂሳያ ማፖንጎ፤
- 16 ዓጫ ዓይነቶኮ ኮሺ ማዔ ባኦዚና ቢያ ኩሜያ
ማፖንጎ፤
ካዮ ባኦካ ዓኤታ ታሞና ጴዴ ያኦዛሢ ዓንጅ
ዓንጅና
ዲዛ ሳዓ ዓንጅንጎ፤
ዲዚ ፔኤኮ ጌርሲንሢ ባኦካ ሱኡጌ ማፖንጎ።
- 17 ዮሴፔ ዚያ ጌማይጉዲ ደዲኤ፤
ካኦራ ዲዛኮ ማኤኒ ካኦራጉዲ ደዳያኤ፤
ዬያና ዲዴር ዲዳንዳኔ፤
ዓጫኮ ጋፒንፖ ሄላንዳኦና ዲ ዳውሳንዳኔ፤
ዔፕሬኤሚኮ ታጶ ላምፖ ሺዮንታ
ሚናኦሴኮ ሺዮንታ ያኦዴ ማፖንዳኔ።»
- 18 ሃሃ ሙሴ ዛብሎኦኔና ዪሳኮኦሪ ማኦር ዛሎ፡-
«ዛብሎኦኔ ዜርፃ ባዘይዳ ኮርማ ኮርሞና
ዖርጎጪ ዋዛዳንጎ፤
ዪሳኮኦሪያ ማኦራ ዓኦፖ ዋዛዳያ ማፖንጎ።
- 19 ዓይነታ ሃንጎ ዴሮ ዲኮ ዓኤሌ ኬሲ
ፒዜ ማዔያ፡ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲኦካ
ሺኦሻንዳኔ፤
ዓይነቶ ዖርጎጪ ሳንዳ ቆሎ ዓይነታ ባዘና
ባዘ ዓጫ ዓኦ ማኦሻሎናይዳፓ
ዴንቃንዳኔ።»
- 20 ዲዚ ሃሃ ጋኦዴ ማኦር ዓሶ ዛሎ፡-

- «ጋኦዴ ዓጫ ዳልጊሹ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ
ጋላቲንቶንጎ!
ጋኦዴ ዓሳ ሞርኮኮ ኩጫ ማንሃኒና
ባሊቶፕ ጳርቁ ዑራኒ
ዘቢጉዲ ካፓያ ማፖንዳኔ።
21 ዲዚ ሱኡጌ ማዔ ደኦሪንጎ፤
ፔኤም ቃራ ማዔ ሳፖ ደኦሪ ዓኤኔ፤
ዴሮኮ ሱኡጋ ቡኤ ሞዶና
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማሊያንታ ደምቦንታ
ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ማዔ ዲ ኩንሃኔ።»
- 22 ሃሃ ዲ ዳኦኔ ማኦር ዓሶ ዛሎ፡-
«ዳኦኔ ሃጊ ዓቃ ዓዴ ዘቢጉዲኤ፤
ዲዚ ባኦሳኦኔይዳፓ ኮኦሚ ኬሰካያ
ማፖንዳኔ።»
- 23 ዲዚ ሃሃ ኒፕታኦኤሌሜ ማኦር ዓሶ ዛሎ፡-
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኒፕታኦኤሌሜ ኮሺ
ናሽካያኤ፤
ያኦሲ ሚርጌና ዓይነቶ ዓንጃያኤ፤
ዓይነቶኮ ዓጫ ጌሊላ ባዛፓ ዴንዲ
ደኦሎ ዛሎ ዓጫ ሄላያ ማፖንዳኔ።»
- 24 ሃሃ ዲ ዓሴኤሪ ማኦር ዓሶ ዛሎ፡-
«ዓሴኤሪ ማኦራ ሃንጎ ማኦርይዳፓ ባሽ
ዓንጅንጎ፤
ዲዛ ጌርሲንሢ ናሽካያ ማፖንጎ፤
ሳዓ ዲዛኮ ዛይቶ ሪሚቶ ሚፖ
ሚርጌ ባቃልሳያ ማፖንጎ።
- 25 ካፓሞ ጌሎ ካራ ዲዛኮ
ዓንጊና ዋዲንጎ ካፒንታያ ማፖንጎ፤
ዲ ናንጋ ዋዶ ቢያይዳ ዋልቁ ዓኦያ ማፖንጎ።»
- 26 «ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ!
ዴኤፒ ዲጊቻ ቦንቻና ጫሪንጫ ተቂ ዴንዳያ
ዲንሢ ማኦዲኒ ሻኦር ዑፃ ዴሚ ሙካ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦዛሢጉዴያ
ያኦኒያ ባኦሴ።
- 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ዋዶ ዲንሢኮ ዋርዲዮ
ሹጫሢኤ፤
ናንጊና ናንጋ ዋልቃ ዲዛኮ ዲንሢ
ማኦዲንዳኔ፤
ሞርኮ ዲንሢኮ ቤርታፓ ዲ ዳውሳንዳኔ፤
ዲንሢ ዓይነቶ ዋዲ ባይዛንዳጉዲ ዲ
ማሃንዳኔ።
- 28 ዬያር ያይቆኦፊ ዜርፃ
ጫሪንጫፓ ያልኤ ያዳያ
ሃኦኮና ዋይኖ ዑኸና ኩሜ ዓጫሎይዳ
ፔ ሺምፓሢኮ ሂርጉሞፖ ኮሺ ናንጋንዳኔ።
- 29 ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ዲንሢ ዋዚ
ባሊቲናዳይ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓውሴ ዴሪ ዲንሢጉዴያ
ፔቲታፖ ባኦሴ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ቶኦከና ዲንሢኮ
ጊቲማሢ፤
ሃሃ ያሎ ዲንሢ ያሊ ባሻ ጩንቻ ዓፓራሢኤ፤
ዲንሢኮ ሞርካ ዲንሢ ሺኦቂ ሺኦቂ
ዲንሢ ኮይላ ሙካዛ፤
ጊኦር ዲንሢ ዓይነቶኮ ሄርቁ ማንሃንዳኔ።
ጌዔኔ።

34

ሙሴኮ ሃይቦ

1 ሙሴ ሞዓኣቤ ቦኦላፓ ዔቂ ኔቦ ዲኮ ዴንዲ፣ ዒያርኮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ፒሲጋ ዲኮ ቶኦኮ ኬሰኬኔ፤ ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓጮሎ ዒዛ ሃኬና ዳዌኔ፤ ዩይ ዒ ዳዌሢ፡- ጌሎዓዳ ዓጮፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ኬዶ ዛሎና ዳኣኔ ካታሞ ሄላንዳኣና፤ 2 ኒፕታኣሌኤሜ ዓጮ ጉቤ፤ ዔፕሬኤሜንታ ሚናኣሴንታ ዓጮ፤ ደኦሎ ዛሎና ዴንዲ ሜድቴራኒያ ባዞ ኮይላ ዓኣ ዩሁዳ ዓጮ ሄላንዳኣና፤ 3 ዩሁዳ ዓጮኮ ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ቦኦሎ፤ ዒያርኮ ዓጮ ደኦጮይዳ ሜኤዎ ካታሞ ጌይንታ ዒያርኮ፤ ሃሣ ዴንዲ ያዓሬ ሄላንዳኣናኬ። 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴሞ፡- «ዔያቶኮ ዜርዎ ዳካልሳኒ ዓብራሃሜንታ ዩሳኣቄንታ ያይቆኦቤንታሞ ታ ጫኣቄ ዓጮላ ሃኖኬ፤ ሃይሾ ባኣፖና ታ ኔና ዛጊሴኔ፤ ጋዓንቴ ዒዞ ኔ ጌላዓኬ» ጌዔኔ።

5 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይላሢ፣ ሙሴ ሞዓኣቤ ዓጮ ዓኣዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛሞ ኬኤዜ ጎይዎና ዒኣካ ሃይቄኔ። 6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ፔትፔዎሬ ካታሞኮ ቤርቶ ዛላ ሞዓኣቤ ዓጮይዳ ዓኣ ደኦጮ ዴኦኬኔ፤ ጋዓንቴ ሃኖ ሄላንዳኣና ፒዜ ዒ ዴኦቴ ቤዞ ዴሚሲ ዔራ ዓሲ ባኣሴ። 7 ሙሴ ሃይቃኣና ሌዓ ዒዛኮ ጃኤታና ለማታሚናኬ፤ ጋዓንቴ ዓኣፓ ዒዛኮ ባይቂባኣሴ፤ ዎልቃ ሃጊ ደዲ ዓኣዎኬ። 8 ሲያ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዒዛ ዛሎ ዎዩ ሃይሢታሚ ኬሊ ሞዓኣቤ ቦኦሎይዳ ዩኤኬኔ።

9 ሙሴ ፔ ቤዛ ማዳያ ማዓንዳጉዲ ኩጮ ዒያሱ ዑፃ ጌሢ ደኦራሢር ኔዊ ናኣዚ ዒያሱ ዔራቶና ዓኣ ዓሲ ማዔኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራኣ ዒዛሞ ዓይሢንቴኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና ዔያቶሞ ዒንጌ ዓይሢያዎ ዔያታ ካፔኔ።

10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዔቂ ዎላ ጌሰቴያ፣ ሙሴጉዴያ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ፔቴታዎ ዒሰራዔኤሌይዳ ኬሰኪባኣሴ፤ 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ጊብዳ ዓጮ ካኣቲና ሱኡጎ ማዒ ማዳ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሶ ኮይላ፤ ሃሣ ዓጮ ቢያሢሞ ዳካዛ ዒዛ ዛሎና ማዳንቴ ያኦሲ ዎልቄና ማዳንታ ባኮ ባኮና ዴቃሣ ባኮ ማዳይ ሜሌ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ፔቴታዎ ባኣሴ። 12 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሢ ቤርታ ማዳ ዴኤፖ ባኮና ዒጊቻ ባኮ ቢያሢጉዴያ ማዳ ሜሌ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ፔቴታዎ ባኣሴ።

ዲያሱ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ሙሴ በዘ ጌሊ ደኦሪንቴ፡ ዲያሱ ዲሰራዔኤሌ ዳር ዔኪ ዓኣዳም ሶሎና ዔያታ ባሺ ካኣናኔ ዓጮ ዋይቲ ዓርቄቲያ ከኤዛ ሃይሴ ሃኖ ዲያሱ ማፃኣፖይዳ ዓኣያከ፤ ሃኖ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቴ ዳኤፖ ዳኤፖ ሃይሶ ባኣካፓ ዓኣፖ ማዔ ባኮንሢ፡- ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፎርዳኖሴ ዋርና ፒንቁያ፡ ዲያርኮ ካታሞኮ ከኤሎ ዲያ ደዒያ፡ ዓዪ ጌይንታ በዛ ዔያታ ሶልቴ ሶሎንታ ዳራ ሶኦሲና ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁሞኮ ጊንሣ ዓካዲያዎ ከኤዛያከ። ሃኖ ማፃኣፖይዳ ሚርጌና ዔርቲያ ማዔ በዘይዳፓ ፔቲዛ «ዲንሢ ካኣሸካንዳ ባኮ ሃኖ ደኦሪዎቲ፤ ታኣና ታ ማኣር ዓሶና ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑ ካኣሸካንዳ» (24:15) ጋዓ በዘከ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

- ካኣናኔ ዓጮኮ ሶሎና ባሺንቴያ (1:1—12:24)
- ዓጮ ጊሸኪያ (13:1—21:45)
  1. ፎርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ከሰካ ዛሎ ዓጮ (13:1-33)
  2. ፎርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ጌላ ዛሎ ዓጮ (14:1—19:51)
  3. ዓኣሸንቴ ቶሎ ካታሞ (20:1-9)
  4. ሌዊ ዓሶ ካታሞ (21:1-45)
- ዓባ ከሰካ ዛላ ዳዔ ዓሶኮ ፔ በዘ ማዒ ዳንዲያ (22:1-34)
- ዲያሱ ዔልቃሜ ዔልቃሞ (23:1-16)
- ሴከሜይዳ ጫኣቁሞኮ ጊንሣ ዓካዲያ (24:1-33)

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱ ዓይሢ ባኮ
1 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፡ ሙሴ ሃይቁሰካፓ ሙሴ ማኣዲ ማኣዲ ማዳ ኔዊ ናኣዚ ዲያሱም ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- 2 «ኔ ዔራሢ፡ ታ ዓይላሢ ሙሴ ሃይቁኔ፤ ዓካሪ ኔናንታ ዲሰራዔኤሌ ዳርንታ ቢያ ጊኣሸንቴ፡ ታኣኒ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዳካልሳንዳ ዓጮሎ ጌላኒ ፎርዳኖሴ ዋርና ፒንቁዎቲ። 3 ሙሴም ታ ከኤዜ ጎይያና ዲንሢ ዳንዲ ሄላ ዓጮ ቢያ ታ ዲንሢም ዲንጌ። 4 ዲንሢ ዓጮኮ ዛጳ፡- ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ዓሲ ናንጉዎ ቦኦላፓ ዓርቃያ ከደ ዛላ ዓኣ ሊባኖኦሴ ዲኮ ሄላንዳኣና፤ ሃሣ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዳኤፖ ዔፕራዒሴ ዋርና ጋዓያ ሂኢታ ዓሶ ዓጮ ቢያ ዔኪ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ሜዲቴራኒያ ባዘና ማዓንዳኔ። 5 ዲያሱ፤ ኔ ናንጋ ዋደ ቢያይዳ ኔና ሶሊ ባሻንዳ ዓይሳ ዓሲያ ባኣሴ፡ ታኣኒ ሙሴና ዋላ ማዔሢ፡ ኔኤና ዋላኣ ታ ማዓንዳኔ፡ ቢያ ዋደ ታ ኔኤና ዋላከ፤ ፔቲታያ ታ ኔና ሃሻዓከ፤ 6 ዲጊጪፖ፡ ደዴ፤ ታኣኒ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ዲንጋኒ ጫኣቁ ዓጮሎ ዳካልሳኒ ሃያ ዳር ዔኪ ዓኣዳንዳሢ ኔናከ። 7 ኔኤር ዲጊጪፖ፡ ደዴ፤ ታ ዓይላሢ፡ ሙሴ ኔኤም ከኤዜ ዋጎ ቢያ ጉሙርቁንቴ ዓይሢንታያ ማዔ፤ ኔ ዳንዳ በዘይዳ ቢያ ጉቤ

ባኣዚ ኔኤም ጊኢጋንዳጉዲ ሃያ ዋጎ ሃሺ ሴካ ሃንጋ ጌይፖ፤ 8 ሃያ ዋጎ ማፃኣፖ ቢያ ዋደ ናባቤ፤ ዩያይዳ ፃኣፒንቴ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሣኒ ዋንቶና ሮኦርና ቢያ ማሌ፤ ኔ ዩያይዳቲ ቢያ ባኣዚ ኔኤም ጊኢጋንዳኔ። 9 ኔ ዳንዳ በዘ ቢያ፡- ታኣኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ሶኦዛሢ ኔኤና ዋላታሢር ዲጊጪፖ! ደዴ ታ ኔኤም ጌይባኣዳ።» ጌዔኔ።

ዲያሱ ዳር ዓይሢ ባኮ
10 ዩካፓ ዲያሱ ዳርኮ ሱኡጎ፡- 11 «ጉርዶ ዳንዲጋፓ ዳርም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ሶኦዛሢ ዲንሢ ዳካላንዳጉዲ ዲንጋ ዓጮሎ ዔካኒ ሃይሣ ከሊኮ ጊንፃፓ ፎርዳኖሴ ዋርና ዲንሢ ፒንቃንዳሢር ጋላ ጊኣሸኩዎቲ ጌይ ከኤዙዎቲ» ጌዒ ዓይሢ።

12 ዲያሱ ሃሣ ሮኦኤሌንታ ጋኣዳ ዓሶንታም፤ ሃሣ ጊንሣ ሚናኣሴ ዓሶኮ ዛሎም፡- 13 « ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ሶኦዛሢ ዩኖ ዓጮሎ ዲንሢም ዲንጊ ዲንሢ ሃውሺሲ ዳይሣንዳኔ ጌዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ ሙሴ ከኤዜሢ ማሊ ጳቂሡዎቲ። 14 ዲንሢኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ቆልምንታ ሙሴ ፎርዳኖሴ ሱካ ዲንሢም ዲንጌ ሃኖ ዓጮሎይዳ ዳዎንጎ፤ ጋዓንቴ ዲንሢኮ ሶሎፖላ ዓሳ ሶሎ ዓንጋም ዔኪ ዔያቶኮ ፃፀ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ማኣዳኒ ቤርታ ፎርዳኖሴ ዋርና ፒንቁንጎ፤ 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ሶኦዛሢ ዔያቶም ዲንጌ ፎርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓኣ ዓጮ ዔያታ ዳካላንዳያ ሄላንዳኣና ዔያቶና ዋላ ሶሎንጎ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ሶኦዛሢ ዲሰራዔኤሌ ማኣር ማኣር ዓሶም ቢያ ኩሹም ሃውሸ ዲንጋዛ ዲንሢ ማዒ ሙኪ ዓባ ከሰካ ዛላ ፎርዳኖሴ ዋርኮ ሱካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይላሢ ሙሴ ዲንሢም ዲንጌ ዓጮይዳ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ዲያሱም ማሃ፡- «ኔ ኑም ከኤዜ ባኮ ቢያ ማዲ ኑ ኩንሣንዳኔ፤ ሃሣ ኔ ኑና ዳካ በዘዎ ቢያ ኑ ዳንዳንዳኔ፤ 17 ዋንዴ ሙሴም ኑ ዓይሢንታሢ፡ ኔኤማኣ ኑ ዓይሢንታንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ሶኦዛሢ ሙሴና ዋላ ማዔሢ፡ ኔኤና ዋላኣ ማዎንጎ! 18 ኔ ቢታንቶ ማኪ ዲፃና ኔ ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሡዎያ ዓኣቶ ዎዎዲንቶንጎ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ደዴ!» ጌዔኔ።

2

ዲያሱ ዲያርኮ ሙርም ዳከ ዓሶ

1 ዩካፓ ኔዊ ናኣዚ፡ ዲያሱ ሻር ደኣጫፓ ላምፖ ሙሪ ዓሲ ዳከኔ፤ ዔያታ ካኣናኔ ዓጮ፤ ባሺ ዲያርኮ ዓጮ ዔርቲባኣ ጎይሢና ሙሪ ማዒ ሙካንዳጉዲ ዓይሢ፤ ዔያታ ካታሜሎ ሙካፖ፡- «ሬዓባ» ጌይንታያ ፔቲ ዘኦሰካ ኮኣማ ላኣሊሰከፍ ማኣሪ ጌሊ ዲኣካ ዎርቁ። 2 ዲማና ዲያርኮ ካኣቲም፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ሙሪ ዳኮና ዓሲ ሃሢ ዓማንቴ ሃካ ሙከኔ» ጌይ ዓሲ ከኤዜ። 3 ዩያር ዲያርኮ ካኣቲ ሬዓባ ኮይላ፡- «ዓጮ ሙር ሙኪ ኔ ማኣሪ ጌሌ ዓሶ ከሲ ዲንጌ» ጌዒ ዓሲ ዳከኔ።

1:5 1:5 ላሚ. ዎማ 31:6፤8፤ ዔ.ብ. 13:5። 1:5 1:5 ላሚ. ዎማ 11:24-25። 1:6 1:6 ላሚ. ዎማ 31:6፤ 7:23። 1:15 1:15 ፓይ. ማፃ 32:28-32፤ ላሚ. ዎማ 3:18፤ ዲያ. 22:1-6። 2:1 2:1 ዔ.ብ. 11:31፤ ያይ. 2:25።

4-5 ዲዛ ማሃዎ፡- «ጎኔከ፥ ታ ማአሪ ሙከራ ዓሲ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዓንካገገ ሙከራቴያ ታኣኒ ዔራዋሴ፤ ዓባ ጌላማና ካታሞ ጌሎ ካራ ዋዲንቴዋንቴ ዔያታ ከሰከ ዴንዴኔ፤ ዔያታ ዋኒ ዓኣዲቴያ ታኣኒ ዔራባኣሴ፤ ሃሢ ዲንሢ ዑከና ገንጾ ጸሸኩቴ ዔያቶ ዓርቃኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ፤ ዲዛ ዲማና ዩንሢ ላምዎ ዓሶንሢ ዔከ ዓኣቼኔ።

6 ዲዛ ጋዓንቴ ማአሪኮ ኩቦ ዑያ ዔያቶ ዔከ ከሲ፥ ታልቦ ቶከ ጌይንታ ባኣዚ ማሎሞ ቱጊ ሚጮናያኮ ዴሞ ጌልዚ ዓኣቼኔ። 7 ካኣቲ ኮራገ ሙከራ ዓሶንሢ ካታማገ ከሰከ ዴንዳዛ ካታሞ ጌሎ ካራ ዋዲንቴኔ፤ ዩንሢ ዓሳ ዩኖ ሙሮ ሙከራ ዓሶ ኮሳ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቆ ካሮ ዔከ ዴንዳ ጎይያና ዓኣዴኔ።

8 ሪዓባ ዲማና ሙሮ ሙከራ ዓሳ ላሁዋንቴ ዔያታ ዓኣ ኩቦ ዑያ ከሰከ፡- 9 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃኖ ዓጩኖ ዲንሢ ማሳንጌሢ ታ ዔራኔ፤ ሃኖ ዓጩይዳ ናንጋ ሳሳ ዲንሢ ዲጊጩ ጎጲ ዋኣጻፎ፤ 10 ጌብፆ ዓጩ ሃሺ ዲንሢ ከሰካኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዙቁ ባዘ ቤርታገ ዲንሢኮ ዋይቲ ሚጩሴቴያ ኑ ዋይዘኔ፤ ሃሃ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ከሰካ ዛላ ዓኣ ዓሞራ ዓጩ ካኣቶ ላምዎንሢ፤ ሲሆኔና ጾኔና ዋመይዳ ዲንሢ ዋዲቴያ ኑ ዋይዘኔ። 11 ዩያሮ ዩያ ባኮ ዋይዘያ ዲጊጩ ጎጲ ኑ ዋኣጻፎ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ጾኣዛሢ ጎኔና ጫሪንጮንታ ሳዎንታኮ ጾኣሲከ። 12 ሃሢ ታ ዲንሢሞ ኮሺ ባኣዚ ማዲሢጉዲ ታ ማአሮ ዓሶ ባይሲንቶገ ዓይሲ ኮሺ ባኣዚ ዲንሢ ታኣሞ ማዲኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንጾና ጫኣቁዋቲ፤ ዩያኮ ማርካ ማዓ ማላታ ታኣሞ ዲንጉዋቲ። 13 ታኣኮ ዓድንታ ዲንድንታ፥ ታኣኮ ጌርሲንሢንታ ጌርንሢንታ ዩያቶኮ ማአሮ ዓሶንታ ቢያ ሃይቢገ ዓውሳኒ ታኣሞ ጫኣቁዋቲ!» ጌዔኔ።

14 ዩካገ ዓሶንሢ ዲዛሞ፡- «ኑኣኒ ማዲኒ ጫኣቁ ጎይያ ማዲ ኩንሢባኣቲ ጾኣሲ ኑና ባይዘሞ! ኑ ማዴ ባኮ ቢያ ጾኣማኣ ኔ ከኤዚባኣቲ፥ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃኖ ዓጩኖ ኑሞ ዓኣሢ ዲንጋ ዋድና ኔኤሞ ኑ ኮሺ ባኣዚ ማዲንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ሪዓባ ናንጋ ማአራ ካታሞ ዙሎ ከልቁ ዲርቆና ዲያኮ ጌዳ ማዢንቲ ዓኣያከ፤ ዩያሮ ዓሶ ዲዛ ማአሮኮ ፑልቶ ካሮና ለካ ዋዲራና ካታሞ ዙላ ከይሴኔ፤ 16 ዲዛ ዔያቶ፡- «ለካ ጌሜሮ ከሰከጉዋቲ፤ ዲንሢ ዩያይዲባኣቲ ካኣቲ ዳከ ዓሳ ዲንሢ ዓርቃንዳኔ፤ ዩና ዓሳ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ሃይሃ ከሊ ዲኣካ ፑኒ ዴዑዋቲ፤ ዩካገ ጎይያ ዲንሢ ዓኣዲኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

17 ዓሶንሢያ ዲዛሞ፡- «ኔ ኑና ጫኣቁሴ ባኮ ቢያ ኑ ማዲንዳኔ፤ 18 ኔ ማዲንዳያ ኮይሳሢ ኑኣኒ ዲንሢ ዓጩ ያሊ ዓርቃ ዋድና ሃይማ ዙቁ ገቲሎና ሱከንቴ ሺኤሞማ ኑና ኔ ከይሴ ኔ ማአሮኮ ፑልቶ ካሮማካ ቱከ፤ ኔ ዓድንታ ኔ ዲንድንታ፥ ኔ ጌርሲንሢንታ ኔ ማአሮ ዓሶ ቢያሢ ኔ ማአራ ቡኩሲ ዴይሢ፤ 19 ዩንሢ ዓሶገ ዓይጎ ዓሲያ ዙላ ከሰከ ሃይቁያ ማዔቲ ዳቢንታ ዩማሮ ማዓንዳኔ፤ ኑ ዩያኮ ጾኣጩንቴዋሴ፤ ኔኤና ዋላ ጋራ ዓኣንቴ ዩንሢ ዓሶይዳ ፔቲ ባኣዚ ሄሌያ ማዔቲ ዩያ ዛሎ ኑ ጾኣጩንታንዳኔ። 20 ጋዓንቴ ሃያ ኑ ማዴ ባኮ ዓሲሞ ኔ ከኤዘቴ ኔኤሞ ኑ ጫኣቁ ጫኣቁሞ ኩንሢሳ

ባኣዚ ኑና ባኣከ» ጌዔኔ። 21 ዲዛ ዩያ «ኮሺከ» ጌይ ዔያቶ ዳከሰካገ ሱከንቴ ዙቁ ሺኤሜሎ ከኤያኮ ፑልቶ ካራ ቱከኔ።

22 ዔያቶ ኮጲሲ ዴንዴ ዓሳ ጎይያ ቢያሢ ኮሳ ባሸንጎቲ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ዔያታ ጌሜሮ ከሰከ ሃይሃ ከሊ ፑኒንጎቲ ዴዔኔ። 23 ዩካገ ዔያታ ጌሜራገ ከዴኔ፤ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቃዎ ዲያሱ ኮይላ ሙከራ ዔያቶ ሄሌ ባኮ ቢያ ዲዛሞ ከኤዘኔ። 24 ዲያሱሞ ዔያታ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓጩኖ ጉቤ ኑሞ ዲንጌሢ ዔርቲያከ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዩኖ ዓጩኖ ጌዔቲ ናንጋ ዓሳ ቢያ ኑ ጋቲ ዲጊጩ ጎጲ ዋኣጻፎ» ጌዔኔ።

3

ዲሰራዔኤሌ ዴሮኮ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁያ

1 ዚሬሎ ጉቲ ዓማ ዲያሱንታ ዲሰራዔኤሌ ዴሮንታ ቢያ ሚኢሪ ዔቁ፥ ሻሮ ዶኦጫ ዴንከ ዴዔ ቤዛገ ዮርዳኖሴ ዋሮ ሙካዎ ፒንቃንዳሢኮ ቤርታ ዲኣካ ዴንከ ዴዔኔ፤ 2 ሃይሃ ከሊኮ ገንፃገ ዴሮኮ ሱኦጋ ጉርዶ ዴንዳ፡- 3 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢ ጾኣዛሢ ጫኣቁሞ ሳኣፂኖ ለዊ ፀጸ ማዔ ቁኤሳ ከዲ ዔቃዛ ዛጋዎ ዴንከ ዴዔ ቤዛ ሃሺ ዔያቶ ገንጾ ዴንዳዋቲ። 4 ሃያኮ ቤርታ ዩያ ቤዛ ዲንሢ ዔራዋያታሢሮ ዲንሢ ዓኣዲንዳ ጎይያ ዔያታ ዲንሢ ዴዋንዳኔ፤ ጋዓንቴ ጫኣቁሞ ሳኣፂኖ ባንሢ ዑከንጉቴ፤ ዲንሢና ጫኣቁሞ ሳኣፂኖኮ ባኣካ ዓኣ ሃኩማ ሺያ ታኣከሢ ማዎንጎ» ጌዔኔ።

5 ዲያሱ ዴሮሞ ከኤዛዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዚሮ ዲንሢ ባኣካ ፔ ዋልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ማዲንዳሢሮ ዲንሢ ጌኤሹዋቲ» ጌዔኔ። 6 ጫኣቁሞ ሳኣፂኖ ከዲ ዴሮኮ ቤርታ ቤርታ ዴንዳንዳጉዲ ቁኤሶሞ ዲ ከኤዛዛ ዔያታ ዲ ዓይሢ ጎይያ ማዴኔ።

7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲያሱሞ፡- «ሙሴና ዋላ ማዔሢጉዲ ኔኤና ዋላ ታ ዓኣያታሢ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ቢያሢ ቤርታ ኔና ቦንቲሲ ዴጊዲያ ሃኖ ታ ዓርቃንዳኔ። 8 ጫኣቁሞ ሳኣፂኖ ከዴ ቁኤሶሞ፡- «ዲንሢ ዮርዳኖሴ ዋሮ ዓጩ ሙካዎ ዋሮኮ ሳዛ ጌሊ ዔቁዋቲ» ጌዔ ከኤዘኔ» ጌዔኔ።

9 ዩካገ ዲያሱ ዲሰራዔኤሌ ዴሮሞ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ጾኣዛሢ ጋዓ ባኮ ሃኒ ሙከራ ዋይዘዋቲ፤ 10 ዲንሢ ሴካ ቤርቲሞ ሃሳ ዴንዳ ዋድና ዲዚ ካኣና ኔ ዓሶ፥ ሃኣታ ዓሶ፥ ሃዋቁ ዓሶ፥ ፔሪዛ ዓሶ፥ ጌርጌሳ ዓሶ፥ ዓሞራ ዓሶንታ ዲያሱሳ ዓሶንታ ዲንሢኮ ቤርታገ ከሳንዳኔ፤ ናንገና ባይቁዎ ጾኣዛሢ ዲንሢ ባኣካ ማዔሢ ዲንሢ ዔራንዳሢ ዩያናከ። 11 ዓጩ ቢያኮ ጎዳ ማዔ ጾኣዛሢ ጫኣቁሞ ሳኣፂኖ ዲንሢኮ ቤርታ ዮርዳኖሴ ዋሮ ጌላንዳኔ። 12 ሃሢ ፔቲ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ቶይዶ ማአራገ ፔቲ ፔቲ ዓሲ፥ ዋላ ዑፃ ታጶ ላምዎ ዓሲ ዶኦራዋቲ፤ 13 ዓጩ ቢያኮ ጎዳ ማዔ ጾኣዛሢ ጫኣቁሞ ሳኣፂኖ ከዴ ቁኤሶኮ ቶካ ዋኣፃ ሄሃርቃኣና ዮርዳኖሴ ዋሮ ዋኣፃ ቃዚንታንዳኔ፤ ሎኦገ ጎሳ ሙካ ዲጶ ዋኣፃ ፔቲይዳ ቡከ ኩሊንታንዳኔ» ጌዔኔ።

14-15 ዩይ ዋዳ ባርጊ ዋዳታሢሮ ዋራ ዲማና ኩሚ ዓኣኔ።

2:10 2:10 ከሲ. ማጻ 14:21፤ ገይ. ማጻ 21:21-35።

ዳራ የርዳናሴ ዋርና ፒንቃኒ ዲንኪ ዳዔ ቤዛፓ ዔቃዛ ጫአቁሞ ሳአጻኖ ኬዳ ቁኤሳ ዓሶኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳኔ፤ ቁኤሳ ዋአጻይዳ ሄሄርቃዛ። 16 ዋአጻ ጎሲያ ሃሺ ቃዚንቲኔ፤ ፃርታኔ ከይላ ዓአ ዓዳአሜ ጌይንታ ካታሞ ሄላንዳአና ዋአጻ ቃዚንቲ ዳዔኔ፤ ሶኦጌ ባዚ ባንሢ ዳንዳ ዲጳ ጋፒ ቃዚንቲሢር ዳራ ዲያርኮ ሱኮ ፒንቁኔ። 17 ዳራ ፃአደ ጎይጾይዳና ሃንቲ ፒንቃአና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫአቁሞ ሳአጻኖ ኬዳ ቁኤሳ ዳራ ፒንቁ ጋፓንዳያ ሄላንዳአና የርዳናሴ ዋርኮ ሳዛ ፃአደ ሳዓ ዓዔቁኔ።

4

ማላታ ማሂ ደአቦና ሹጮ

1 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤ የርዳናሴ ዋርና ፒንቁሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱሞ። 2 «ዲሰራዔኤሌ ፃጳ ፔቲ ፔቲሢ ማአራፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዔኪ፣ ዋሊ ዑፃ ታጳ ላምፖ ዓሲ ደኦሬ፤ 3 የርዳናሴ ዋርኮ ሳዛ፣ ቁኤሳ ዓቁ ቤዛይዳፓ ታጳ ላምፖ ሹቹ ዔያታ ዔኪ ኬሰካንዳጉዲ ዓይሄ፤ ዬያ ሹጮ ዔኪ ዳንዲ ዲንሢ ዲባኒ ዋርቃንዳ ቤዛ ዔያታ ደአባንዳጉዲ ኬኤዜ» ጌዔኔ።

4 ዲያሱ ዩንሢ ዲ ደኦሬ፣ ታጳ ላምፖ ዓሶንሢ ዔኤላፖ። 5 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢ ጾኦዛሢ ጫአቁሞ ሳአጻኖ ዓአ ቤዛ ኬዲ ፔቲ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ፃጳ ማአሮ ዓሶ ሱንጾና ፔቲ ፔቲ ሹቹ ዔኩዋቲ። 6 ዩንሢ ሹጮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማደ ባኮ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዳሮሞ ጳቂሣያ ማዓንዳኔ፤ ሙካ ዋደይዳ ቢያ ዲንሢ ናአታ ላይ ዓይጎ ሹቹዳይ?» ጌይ ዲንሢ ጾኦጮቲ። 7 ዲንሢ ዔያቶሞ። «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢ ጾኦዛሢ ጫአቁሞ ሳአጻኖ የርዳናሴ ዋርና ፒንቃአና ዋታ ዋአጻ ቃዚንቲኔ፤ ዬያር ሃንሢ ሹጮንሢ ሃኖ ቤዛይዳ ማዲንቲ ባኮ ቢያ ቢያ ዋዳ ዲሰራዔኤሌ ዳሮሞ ጳቂሣ ማላታኮ» ጎዑዋቲ» ጌዔኔ።

8 ዲያሱ ዔያቶሞ ኬኤዜ ጎይጾ ዓሳ ማዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱሞ ዓይሢ ጎይጾጉዳያ ዲሰራዔኤሌ ፃጳ ማአሮ ፓይደ ጉዳያና የርዳናሴ ዋር ሳዛ ታጳ ላምፖ ሹቹ ዔኪ ዔያታ ዲንኪ ዳዔ ቤዛ ጌሢኔ፤ 9 ዲያሱ ሃሣ ዲማና ቁኤሳ ጫአቁሞ ሳአጻኖ ኬዲ ዔቁ፣ የርዳናሴ ዋርኮ ሳዛ ታጳ ላምፖ ሹቹ ማላታ ማዓንዳጉዲ ደአቤኔ፤ ዩንሢ ሹጮ ሃኖ ሄላንዳአና ዲኢካ ዓአኔ፤ 10 ዲያሱ ዳሮሞ ኬኤዛንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይጾ ቢያ ባካ ማዲንቲ ጋፓንዳያ ሄላንዳአና ቁኤሳ የርዳናሴ ዋር ሳዛ ዔቁ ዚቲዮ ጌዔኔ፤ ሙሴያ ዲያሱ ዓይሢሢ ዲማዲኬ፤ ዳራ ዲማና ዋር ጌዳና ዑኬ ፒንቁኔ።

11 ቢያሢ ፒንቁ ጋፒሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫአቁሞ ሳአጻኖ ኬዳ ቁኤሳኦ ፒንቃፖ ዋንዳ ዳንዳ ጎይጾ ዳሮኮ ቤርታ ዳሮ ዔኪ ዓአዲያ ዓርቁኔ። 12 ዲማና ሮሶኤሌና ጋኦዳና ሃሣ ሚናኦኮኮ ዛሎ ማአሮ ዓሶና ጾሎሞ ዔያታ ጊኢጊንቲያታሢር ሙሴ ዔያቶ ዓይሢ ጎይጾና ዳሮኮ ቤርታ ዋርና ፒንቁኔ። 13 ዔያቶ ባኦካፓ ደኦሬንቲያ ጾይታሚ ሺያ ጾልዚ ጾላኒ ጊኢጌ ዓሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ

ቤርታ ማዲ ዲያርኮ ከይላ ዓአ ቦኦሎ ፒንቁኔ። 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬኖ ኬሎ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ቤርታ ቢያ ዲያሱ ቦንቹሲ ዳግ ዳጊዳኔ፤ ቤርታ ዲያታ ሙሴ ቦንቹሢጉዲ ዲያሱዋ ዲ ናንጌ ዋደ ቢያይዳ ቦንቹኔ።

15-16 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱሞ። «ጫአቁሞ ሳአጻኖ ኬዳ ቁኤሳ የርዳናሴ ዋርፓ ኬሰካንዳጉዲ ኬኤዜ» ጌይ ዓይሢኔ። 17 ቁኤሳ ኬሰካንዳጉዲ ዲያሱ ዔያቶ ዓይሢኔ። 18 ዲማና ቁኤሳ ዋር ሳዛ ኬሰኪ፣ ቶካ ዔያቶኮ ፃአደ ሳፖ ሄሄርቃአና ዋር ዋአጻ ቤርታ ኩሚ ዳንዳሢ ጎይጾ ዳንዲያ ዓርቁኔ።

19 ቤርታሳ ዓጊኖኮ * ታጳሳ ኬሎ የርዳናሴ ዋርና ዳራ ፒንቁ ዲያርኮኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓአ ጌልጌላይዳ ዲንኪ ዳዔኔ። 20 ዲኢካ ዲያሱ የርዳናሴ ዋርፓ ዔኪ፣ ታጳ ላምፖ ሹጮንሢ ደአባፖ። 21 ዲሰራዔኤሌ ዳሮሞ። «ሃጊ ሙካንዳ ዋደይዳ ዲንሢ ናአታ ላይ ዓይጎ ሹቹዳይ?» ጌዔ ፔኤኮ ዓደንሢ ጾኦጮቲ። 22 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ የርዳናሴ ዋርና ፃአዲ ሳዓይዳ ሄርቁ ፒንቁያ ማዔሢ ዲንሢ ዔያቶሞ ኬኤዙዋቲ፤ 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦኡኮ ጾኦዛሢ ሚና ኦም ኦ ፒንቃንዳጉዲ ዘቁ ባዘ ሚጪሴሢሢጉዲ ዲንሢ ማአ የርዳናሴ ዋር ዋአጻ ዲንሢ ፒንቃንዳጉዲ ሚጪሴሢሢ ኬኤዙዋቲ፤ 24 ዬያር ሳዓይዳ ናንጋ ዳራ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ዋማዲ ዳኤፒታቲያ ዔራንዳኔ፤ ዲንሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢ ጾኦዛሢ ዲጊጪ ቦንቹ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

5

1 የርዳናሴ ዋርኮ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓአ ዓሞራ ዓጮ ካአቶንታ ሜድቲራኒያ ባዘ ከይሎ ከይሎ ዓርቁ ናንጋ ካአናኔ ዓጮ ካአታ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዋርና ፒንቃንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ የርዳናሴ ዋር ዋአጻ ዋማይዲ ሚጪሴቲያ ዋይዜኔ፤ ዬያር ዔያታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዲጊጪ ጎጲ ዋአጻኔ።

ጌልጌላይዳ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቆናሢ

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲማና ዲያሱሞ። «ቲላንጊ ጊኢጊሺ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁ» ጌዔኔ። 3 ዲያሱዋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይሢ ጎይጾና። «ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቆና ጌሚር» ጌይንታ ቤዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁኔ። 4 ዲያሱ ዔያቶኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁሢ ጾሎ ጾላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ፣ ጊብፄ ዓጫፓ ኬሰኪ ዓሳ ቢያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ጎይጾ ሃይቁሢርኬ። 5 ቤርታ ጊብፄ ዓጫፓ ኬሰኪ ዓቲንቃ ቢያ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲያ ማዔቲያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ጎይጾ ዓአፖ ሸይንቲ ዓቲንቆ ናአቶኮ ዓቲንቶ ቤርታ ቲቁንቲባኦኦ። 6 ጊብፄ ዓጫፓ ኬሰኪ፣ ጾሎ ጾላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዘ ዲፃሢር ቢያሢ ጋፓንዳያ ሄላንዳአና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቦኦሎ ጉራ ሴካ ሃንጋ ማታዲ ሃንቲኔ። ዔያቶኮ ናአቶኮ ናአቶሞ ዲንጋጊ ቤርታ ዔያቶኮ ዓደንሢ ጫአቁ፣ ዔኤዘና ዲኢቆና ኩሚ ዓጫሎ ዔያቶኮ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ

* 4:19 4:19 ቤርታሳ ዓጊኖ ጋዓዛ። ዔብሪ ዓሶኮ ዓቢቤ ዓጊኖ ጌይንታዞኪ፤ ዬና ዔያቶ ፓይደና ሌዎኮ ቤርታኦ ዓጊኖ ማዓኔ። 5:6 5:6 ፓይ. ማግ 14:28-35።

ሃይቄ ናኣታ ዛጊንዲዎያታሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ከኤዚናኣኮከ። 7 ዲዎሎ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያቶ ቤዛ ከሴ ናኣቶከ፤ ዲያታ ጎይይይዳ ዓኣታ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄንቲባኣያታሢ ርቲቄንቲቄዎ ዎላ ዓኣኔ።

8 ዓሳ ቢያ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄንቲባኣያታ ከፃ ፓፃንዲያ ሃላንዳኣና ጉርዳ ዳዔኔ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሎ ኮይላ፡- «ጊብፃይዳ ዲንሢ ዓይሌ ማዒ ናንጊ ናንጎ ዳውሲንቶ ታ ዲንሢዲፓ ሃይሾ ሃኖ ሸኢሸኔ» ጌዔኔ፤ ዬና ቤዜላ ሃኖ ሃላንዳኣና ጌልጌላ * ጌይንታ።

10 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲያርኮኮ ኮይላ ዓኣ ቦኣላ ጌልጌላይዳ ዲንኪ ዳዒ ዓኣፃ ዬና ዓጊኖኮ ታጳ ያይዳሳ ከሎኮ ባሊኖ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቾ።

11 ዲያታ ዲማና ካኣና፤ ዓጮ ሃኣኮ ሙይያ ዓርቄሢ ዲማ ጉቶከ፤ ዲያታ ሙዔሢ ሚቾና ቲሾንታ ሙኑቃ ፃኣዚ ጌሊባኣ ላኣዳንታከ። 12 ዬና ዓጮይዳፓ ጴዳ ሙያ ዲያታ ሙይያ ዓርቄ ከላፓ ዓርቃያ ማና ጌይንታ ሙዓ ጫሪጎጫፓ ከዲያ ሃሸኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዬካፓ ዬና ማኔሎ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ። ዬማፓ ዓርቃያ ካኣና፤ይዳ ሳቃሊ ካፃ ማያ ሙይሢ ዲያታ ዓርቄ።

ጩንቹ ዓራፖ ዓርቄ ጴጌ ዲያሎና ካኣማሢ

13 ዲያሎ ዲያርኮ ኮይላ ዓኣንቲ ጩንቻ ዓፓር ዓርቄ፣ ፔቲ ጴጌ ዲዚ ዔሪባኣንቲ ቤርታ ዔቄ ጴጴ፤ ዲማና ዲያሎ ዲዛ ባንሢ ደጫዎ፡- «ኔኤኒ ኑ ዓሲዎ ኑ ሞርኮ ዓሲዳይ?» ጌዔኔ።

14 ጴጌሢ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ዲንሢ ዲሲያቱዋሴ፣ ሞርኮ ዓሲያቱዋሴ፤ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ያሎ ዓሳ ዲያሣያታሢ ሃይሾ ታ ሙከኔ» ጌዔኔ።

ዲማና ዲያሎ ባሊቶ ሳፃ ሃሊሲ ዚጋዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታኣኒ፣ ኔኤኮ ዓይላሢ ዓይጎ ማዳም ኔ ጋዓይ?» ጌዔኔ።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ያሎ ዓሳ ዲያሣሢ፡- «ኔ ዔቄ ሳዓ ታኣም ዲማዳያታሢ ርቲቄንቲቄ ዲርዘ ኔኤኮ ከሴ» ጋዓዛ ዲያሎ ዲዚ ዓይሢ ጎይያ ማዳ።

6

ዲያርኮ ካታማ ደዔ ጎይያ

1 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲጊጫሢና ዲያርኮ ካታሞኮ ጌሎ ጌሎ ካራ ዎዲንቲ ካፒንታ፤ ዬያር ካታሞ ጌላኒና ከሰካኒ ዳንዳዓ ዓይጎ ዓሲያ ባኣሴ፤ 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሎም፡- «ዲያርኮንታ ካኣቲንታ ሃሣ ፖኦሊሶዎ ኔኤም ታ ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ፤ 3 ኔናንታ ኔኤኮ ፖኦሊሶንታ ላሆ ከሊ ጉቤ ካታሞኮ ከኤሎ ዲያ ዙሎ ዎሊ ጊንፃ ፔቲ ማይንቲ ማይንቲ ሸሩዎቲ። 4 ዲማና ዘዬ ከጫ ከጫ ዓርቄ ላንካይ ቄኤሴ ጫኣቄሞ ሳኣጲኖኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳንጎ፤ ላንካሳ ከሎና ቄኤሶንሢ ዘያሢ ዎርቃዛ ኔናንታ ያሎ ያላ ዓሳንታ ዎላ ካታሜሎ ላንካይ ማይንቲ ሸሩዎቲ። 5 ላንካሶ ሸሪያይዳ ቄኤሳ ዘያሢኮ ዑኡዙ ዳጊዲ ዎርቆንጎ፤ ዬያ ዎዎይዘያ ዓሳ ቢያ ዑኡዙ ዳጊዲ ዲላቶንጎ፤ ዬማና ካታሜሎኮ ከኤሎ ዲያ ደዓንዳኔ፤ ዬያር ያሎ ዓሳ ጉቤ ካታሜሎ ዲያታ ዓኣ ዘሎና ጉቤ ጌጌሎንጎ» ጌዔኔ።

6 ዲያሎዎ ቄኤሶ ዔኤሊ፡- «ጫኣቄሞ ሳኣጲኖ ከዲዎቲ፤ ዲንሢዲፓ ላንካይ ዓሲ ዘዬ ዔከ ሳኣጲኖኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንጎ» ጌዔኔ። 7 ሃሣ ዲያሎ ዳር፡- «ዳንዲዎቲ፤ ካታሜሎ ሸሩዎቲ፤ ያሎ ያላ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቄሞ ሳኣጲኖ ቤርታ ዳንዳንጎ» ጌይ ዓይሢ።

8 ዲያሎ ዳር ዓይሢ ጎይያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዘያሢ ዎርቃ ላንካይ ቄኤሴ ከሰከኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቄሞ ሳኣጲኖ ከዴ ዓሳ ዬካፓ ሃሊሲ ከሰከኔ። 9 ያሎ ያላ ዓሳ ዘያሢ ዎርቃ ዓሳኮዎ ቤርታ ዳንዳኔ፤ ቄኤሳ ዘያሢ ሃሹዎዎ ዎርቄ ዎርቄ ዳንዳዛ ዳራ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቄሞ ሳኣጲኖ ጊንፃ ዳንዳኔ። 10 ዲያሎ ጋዓንቲ፡- « <ዲላቲዎቲ> ታ ጋዓንዳ ከሎ ሃላንዳኣና ዲንሢ ዲላቲዎቲዲ፤ ዑኡሲ ዲንሢ ዎይዙሱዎቲዲ፤ ፔቲታዎ ዲንሢ ዔኤሲ ጎዑዎቲዲ፤ <ዲላቲዎቲ> ታ ጋዓ ከሎማና ዲላቲዎቲ» ጌይ ዳር ዓይሢ። 11 ዬያይዲ ዲዚ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቄሞ ሳኣጲኖና ዎላ ፔቲ ማይንቲ ካታሞ ሸርሹኔ፤ ዬካፓ ዳራ ዲያታ ዲንኪ ዳዔ ቤዘ ማዒ ሙከ ዲኣካ ዎርቄ።

12 ዚር ጉቲሎ ዲያሎ ጉቲ ዓሚ ዔቄኔ፤ ቄኤሳኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቄሞ ሳኣጲኖ ከዴ።

13 ላንካዎ ዘያሢ ዓርቄ፣ ላንካዎ ቄኤሳ ዘያሢ ሃሹዎዎ ዎርቄ ዎርቄ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቄሞ ሳኣጲኖ ቤርታ ዳንዳኔ፤ ዲማና ያሎ ዓሳ ቄኤሶኮ ቤርታ ዳንዳዛ ሃንጎ ዳራ ጫኣቄሞ ሳኣጲኖ ሃሊ ዳንዳኔ። 14 ዬያይዲ ለምዓሳ ከሎናኣ ካታሜሎ ፔቲና ሸሪሰካፓ ዳራ ጊንሣ ጉርዳ ሙከኔ፤ ዳንዲ ላሆ ከሊ ሃላንዳኣና ዲማ ጎይያ ማዳ።

15 ላንካሳ ዓሳ ሳዎኮ ዳጊጫ ዘቃኣና ሚኦሪ ዔቄ ዬና ጎይያ ካታሜሎኮ ዙሎ ላንካይ ማይንቲ ዲያታ ሸሪሬ፤ ዲያታ ላንካይ ሸሪሢ ዲዘ ከሎ ሌሊከ። 16 ላንካሶ ዲያታ ሸሪኣና ቄኤሳ ዘያሢ ዎርቃኒ ጊኢጋዛ ዲያሎ ዳር፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካታሜሎ ዲንሢም ዲንጊሢ ዲላቲዎቲ! 17 ካታሜሎና ዲዘይዳ ዓኣ ባኮና ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዳያታሢ ጋፒሲ ባባይዙዎቲ፤ ጋዓንቲ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሌላ ኑ ዳከ ሙር ዓሳ ዓኣቹ ዓይሴሢ ርታንዳያ ኮይሳሢ ዲዘና ዲዘ ማኣራ ዓኣዘንሢ ሌሊከ። 18 ዲንሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጉርዳይዳ ማቶና ባይሲንታና ዔከ ዬዑዎቲዲ ጋፒሲ ባይዘንዳያ ኮይሳ ባኮይዳፓ ዓይጎዎ ዓፃዲ ዔኮዎቲዲ ዲንሢና ዔራዎቲ፤ 19 ቢራ ዓንጊንታ ዎርቄንታ ሞኣኖ ዓንጎንታ ሃንጎ ዓንጎና ማዢንቲ ባኣዚ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዳያ ማፃንጎ፤ ዬይ ባካ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሚሆ ጌሃ ከኤፃ ጌሢንታኒ ኮይሳኔ» ጌይ ዓይሢ።

20 ዬያር ዘያሢ ዎርቄንቲ፤ ዳራ ዬያ ዘያሢ ዑኡዙ ዎይዘያ ዳጊዲ ዲላታዛ ካታሜሎኮ ከኤሎ ዲያ ደዔኔ፤ ዬካፓ ያላ ዓሳ ዓኣ ዘሎና ጉቤ ካታሜሎ ጌሊ ዓርቄ፤ 21 ዲያታ ፔኤኮ ጩንቻ ዓፓር ቱጊ ካታሞይዳ ዲያታ ዳንቄ፡- ዓቲንቃ፣ ላኣላ፣ ዳጌሢንታ ጋርቻንታ ቢያ ዎዳኔ፤ ዬያጉዲ ባኣቶንታ ማራቶንታ ሃርዎ ቢያ ዎዲ ኩርሴ።

22 ቤርታ ሙር ዳከንቲ ለምያ ዓሳንሢም ዲያሎ፡- «ዘኣዛ ኮኣማ፣ ሬዓባ ማኣሪ ዳንዲጋፓ ዲንሢ ዲዘም ጫኣቄ ጎይያና ዲዘና ዲዘኮ

* 5:9 5:9 ጌልጌላ ዔብራ ዓሶ ሙኡጮና «ኮላሲ ዳከኔ፤ ጊንሣ ሃሣ ሸኢሸኔ» ጌይሢከ። 5:10 5:10 ከሲ. ማፃ 12:1-13። 5:12 5:12 ከሲ. ማፃ 16:35።

ማእራ ዓላ ዓሰና ከሱዋቲ» ገዳኔ። 23 ዲያታ ዲማና ዴንዲ ሬዓባ ዲዘኮ ዓደንታ ዲንደንታ ገርሲንሢንታ፤ ሃሣ ሃንጎ ዲዘኮ ዲጊሮንታ ቢያ ዋላ ከሲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲንኪ ዴዔ ገርደኮ ዙላ ዴይሄኔ። 24 ዩካፓ ካታሚሎ ዲዘኮ ጋራ ዓላ ባኮ ቢያ ዓይሱዋዎ ሚቹኔ፤ ጋዓንቲ ቢር ዓንጎና ዋርቆና ዩያጉዲ ሞኦኖ ዓንጎና ሃንጎ ዓንጎና ኮሺንቲ ባካ ዓታዛ ቢያ ባኮ ሚቹኔ። 25 ጋዓንቲ ዘኣዛ ኮኦማ፣ ሬዓባ ጎዎዛ ዲያርኮ ዓጮ ሙር ዳኮና ላምዎ ዓሰንሢ ዓኣቹ ሃይባፓ ዓይሴሢር ዲያሱ ዲዘ ዲዘኮ ማእራ ዓሰና ዲዘና ዋላ ዓላ ሃንጎ ዓሰዋ ቢያ ሃይባፓ ዓይሴኔ፤ ዲዘኮ ዜርፃ ሃኖ ሄላንዳኣና ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ናንጋኔ።

26 ዲማና ዲያሱ፡- «ሃኖ ዲያርኮ ካታሚሎ ማኸኒ ዓርቃ ዓሲ ጋደንቁንቲያ ማዎም፤ ዲዘ ቤዘ ዓርቁ ቦኣኮልቃኣና ቶይዶ ናዓ ዲዘኮ ባይቆም፤ ካታሚሎ ጌሎ ካሮ ዲ ደቃኣና ጋፒንዎ ናዓ ባይቆም» ገዳኔ።

27 ዩያይዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲያሱና ዋላ ማዕሢር ዲያሱኮ ሱንፃ ዓጮ ቢያይዳ ዋይዘንቲኔ።

7

ዓካኔ ማደ ጎሞ
1 ባይዘኒ ኮይሳ ባካ ቢያ ባይቃንዳጉዲ ሃሣ ያኣሲም ዲማደ ባኮይዳፓ ዲያታ ፔቲታዎ ዔኩዋጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ከኤዘሢሢ ዓሳ ቦንቹባኣሴ፤ ዩያ ዓይሢያ ሃሺሢሢ ዓካኔ ጎዎሢከ፤ ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ሚርገና ዳጋዴኔ፤ ዓካኔ ዪሁዳ ማእራ ዓሳፓ ካርሚ ናይ፣ ዜብዲኮ ናኣዘ ናይ ማዓያ ዛራሄ ናይከ።

2 ዲያሱ ዲያርኮይዳ ዓኣዎ ቤቲዓዋኔ ኮይላ ቤኤቲኤሌኮ ዓሳ ከሰካ ዛላ ዓላ ዓይ ጌይንታ ካታሚላ ዋዘጉዴ ቤሲዳ ዓኣቲያ ሙሪ ሙካንዳጉዲ ዳካ ዓሲ ዳከኔ፤ ዩያ ዲያታ ዓይሢንቲ ጎይዎ ማደ ማዕሰካፓ፣ 3 ዲያሱም፡- «ዓይ ካታሞ ያሊ ዓርቃኒ ዓሳ ጉቤ ዴንዳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ላምዎ ሃንጎ ሃይሃ ሺያ ዓሲ ሌሊ ዳከ፤ ዲያታ ዳካ ዓሲታሢር ዩኖ ያላኒ ያላ ዓሰ ቢያ ዳከ ጉሪ ላቢሲፖ» ገዳኔ። 4 ዩያር ሃይሃ ሺያ ዓሲ ዲሰራዔኤሌ ዓሰፓ ዴንዲ ዲዘ ያሌኔ፤ ጋዓንቲ ዩይ ያሎ ዓሳ ዓይኮ ያሎ ያላ ዓሰ ቤርታፓ ባሺንቲ ጳሽከኔ፤ 5 ዓይ ዓሳ ካታሞኮ ጌሎ ካራፓ ዓርቃዎ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ደውሲ ዴንዲ ሹጮ ጳሎ ጎኦ ባላንዳኣና ቲፓሢዳ ሃይሢታሚ ላሆ ዓሲ ዎዴኔ፤ ዩያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲጊጪ ጎደ ዋኣፃ።

6 ዲያሱንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጎንታ ያዩ፣ ማኣዓሢ ፔኤኮ ዳርዘ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁም ሳኣፃኖኮ ቤርታዓባ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ባሊቲና ሎኦሚ ላሄኔ፤ ያዩዎዎ ዔርዘኒ ቶኣካ ፔኤኮ ሲላሊ ዋሄኔ። 7 ዲማና ዲያሱ፡- «ዔኤዔ፤ ቢያ ባኮ ማገፍ ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኦና ዮርዳኖሴ ዎርና ፒንሢ ኔ ዓይጋ ዔከ ዩዔይ? ዓሞራ ዓሳ ኦና ኩርሳንዳጉዲ ዔያቶ ኩጫ ዓኣሢ ዲንጋኒዳ? ዮርዳኖሴ ሱካ ኦ ዴዔቲ ዓይጌ ዓኣይ! 8 ቢያ

ባኮ ማገፍ ጎዳሢዮ! ዲሰራዔኤሌ ፔ ሞርኮ ቤርታፓ ባሺንቲ ጳሽካዛ ታኣም ጎዎንዶ ጎይፃ ዔርቶ ዲፃንቲዎ? 9 ማይ ካኣናኔ ዓሰንታ ሃኖ ዓጮይዳ ዓኣ ሃንጎ ዓሳ ቢያ ዩያ ዋይዘንዳኔ፤ ዩያር ዲያታ ኦና ማንጊ ቢያ ጋፒሳንዳኔ፤ ዓካሪ ኔ ሱንፃ ቦንቹንታንዳጉዲ ኔ ዓይጎ ማዳንዳይ?» ጌይ ሺኣቁኔ።

10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲያሱም፡- «ዔቁ! ዓይጎር ኔ ሃያይዲ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ላሄይ? 11 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዳቤኔ፤ ዲያታ ካፓንዳጉዲ ታ ዔያቶ ዓይሢ ጫኣቁምዎ ዲያታ ሃሺኔ፤ ላኣጊንቲ ባኮይዳፓ ጫቁ ዲያታ ዔከኔ፤ ፔ ባኮና ዋላ ሲኢራዎ ሎኡቃያ ማዔኔ። 12 ዲያታ ፔኤኮ ሞርኮ ባሻኒ ዳንዳዒባኣሢ ዩያርከ፤ ዲያታ ጋዳንቁንቲያ ማዕሢር ፔ ሞርኮም ዙሌ ዲንጊ ዲያታ ጳሽከኔ፤ ባይዘንዳጉዲ ዓይሢንቲ ባኮ ዲንሢ ባኣካፓ ዲንሢ ባይዘባኣያታቲ ታ ዲንሢ ዋላ ማዓከ።

13 ሃሢ ዴንዴ! ዴርዎ ጌኤሹ! ዲያቶም፡- ዲንሢ ባኣካ ላኣጊንቲ ባኣዘ ዓኣሢር ናንገና ናንጋ ጎዳ፣ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ዚራኣ ከሎም ዲንሢ ጌኤሹዋቲ» ጋዓኔ ጌይ ከኤዘ። ዲሰራዔኤሌ ዓሰዮቲ! ዩያ ላኣጊንቲ ባኮ ዲንሢ ባኣካፓ ዲንሢ ከሲባኣቲ ዲንሢ ሞርኮ ቤርታ ዲንሢ ዲቃዓከ።

14 ዩያር ዚር ጉቲ ፔቲ ፔቲ ፃጳ ማእራና ማእራና ፓቂንቲ ታ ቤርቶ ሺኢኩዋቲ፤ ታኣኒ ዴማሳ ፃጳ ፔ ቶኦኮ ቶኦኮ ጊንዎ ዴማዲ ሺኢኮንጎ፤ ሃሣ ታ ዴማሴ ቶኦካ ፔ ማእራ ዓሰና ዴማዲ ሺኢኮንጎ፤ ማእራ ታ ዴማሳዛ ዓሢ ፔኤር ሺኢኮም፤ 15 ዩካፓ ባይዘኒ ኮይሳያ ማዔ፣ ላኣጊንቲ ባኮ ዔከ ዓሢ ዓሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫኣቁ ጫኣቁም ዳኣቁሢር ሃሣ ዲሰራዔኤሌ ዓሰይዳኣ ዳቢንቲ ዔከ ሙከሢር ዲዘንታ ዲዘር ማዔ ባካ ቢያ ታሚኖ ሚቹንቶንጎ» ገዳኔ።

16 ዚር ጉቲሎ ጉቲ ዓማ ዲያሱ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ፃጳ ፃጳ ማእራና ዔከ ሺኢኮኔ፤ ዩካፓ ዪሁዳ ማእራ ዴማዲ ከሰከኔ፤ 17 ዩያር ዲያሱ ዪሁዳ ማእራ ዓሰ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ፓቂ ሺኢኮኔ፤ ዩካፓ ዛራሄ ቶኦካ ዴማዲ ከሰከኔ፤ ሃሣ ዲ ዛራሄ ቶኦኮም ፔ ማእራ ዓሰና ዓሰና ዴማሲ ሺኢኮኔ፤ ዩያይዴም ዛብዲ ማእራ ዓሳ ዴማዲ ከሰከኔ፤ 18 ዛብዲ ማእራ ዓሰኮ ጊንሢ ፔቲ ፔቲ ዓሰ ዴማሲ ሺኢኮኔ፤ ጋፒንዎይዳ ዛብዲኮ ናኣዘ ናይ ማዔ፣ ካርሚ ናኣዘ፣ ዓካኣኔ ዴማዲ ከሰከኔ። 19 ዩካፓ ዲያሱ ዓካኣኔ ኮይላ፡- «ታ ናዓሢዮ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ቦንቹ ቡኡፃ፤ ኔ ማደ ባኮም ታኣም ዓኣቹዎ ከኤዘ» ገዳኔ።

20 ዓካኣኔ ዲማና፡- «ጎኔከ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሢም ዎይዘ ዲፃ ታ ዳቤኔ፤ ታ ማደ ባካ፡- 21 ዲዒ ኦ ዔከ ባኮይዳ ባብሎኔ ዓሰኮ ሚዘጲ ዴኤፒ ኮኦቲ፣ ላምዎ ከሎ ማዓ ቢራ ዓንገ፤ ዛላ ከሎ ማዓ ዳካ ዳካ ዎርቁ ዴንቃዎ ታና ሚርገና ናሻዛ ታ ዔከኔ፤ ቢር ዓንጎ ዴማ፣ ሃንጎ ባኮ 0-ፃ ጌሢ ታ ዴኡከም ታ ማእራይዳ ዩይ ባካ ሃሢ ዓኣኔ» ገዳኔ።

22 ዲማና ዲያሱ ዓሲ ዳካዛ ዲያታ ዓካኣኔ ማእራ ጳሽከ ዴንዳዎ ዴማ ዓንጎ ቢር ጌሢ ዴኡኮና ባኮ ዴንቁኔ። 23 ዲያታ ዩያ ባኮ ዲዛ ማእራፓ ከሲ ዔከ፣ ዲያሱና ዲሰራዔኤሌ ዓሰና ኮይላ

ሙካዖ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ጌህኔ። 24 ይደር ዲዎሎ ዲሰራዔኤሌ ደር ጉቤሠና ዋላ ዓካኔኔ ዔኪ ቢሮ ዓንጎንታ፣ ዳኤፖ ኮኦቶንታ፣ ዋርቆንታ፣ ዲዛኮ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ዉዲራሠንታ፣ ይደጉዲ ሃሣሃሮንታ ባኦቶንታ ማራቶንታ ዲዛኮ ማኦሮንታ፣ ዲዛኮ ዓኦ ባኮ ቢያ ማቶ ደኦቶ ጌይንታ ቤዞ ዔኪ ዳንዳ። 25 ይካፓ ዲዎሎ፡- «ሃያ ቢያ ማቶ ኦጊዳ ኔ ዓይገ ዔኪ ሙኬይ? ሃይሾ! ሃኖ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔጊዳ ማቶ ዔኪ ይዳኔ!» ጋዓዛ፣ ዳራ ቢያሠ ዓካኔኔ ሹቶ ዳይ ዋዳ፤ ማኦሮ ዓሶንታ ዲዛር ማዔ ባኮዋ ቢያ ታሚና ሚቹ፤ 26 ዲማና ዳራ ዲዛ 0-፱ ሃኖ ሃላንዳኦና ጳዳያ ማርጌ ሹቹ ኩላ ኩሌ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኦ ፔኤኮ ዳጎ ሃሹ፤ ይደር ይና ቤዛ ማቶ ደኦቶ ጌይንታ።

8

ዓይ ካታሞ ያሊ ባይዛናሢ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ይካፓ ዲዎሎም፡- «ኔኤኮ ፖኦሊሶ ቢያ ዔኪ ዓይ ካታሞ ያሊ ከሰኪ፤ ፔቲታዖ ዲጊጩ፤ ጫርቃያ ማዔ፤ ታኦኔ ዓይ ካኦቲ ኔና ባሽሳንዳ፤ ዲዛኮ ደርንታ ካታሞንታ ሳዎ ኔ ኩጮ ጋር ታ ጌልዛንዳ። 2 ሃያኮ ቤርታ ዲዎርኮንታ ካኦቲንታ ነዎዲ ባይዛሠንታ ዓይንታ ካኦቲንታ ዲማይዳ፤ ጋዓንቲ ዲኦኦ ካኦ ባኮና ባኦቶና ዳራ ዲንሠራ ማሃ ዔኩዋቲ፤ ይደ ማዳኒ ካታሚሎኮ ጊንዖ ዛሊና ሙኪ ዔሪባኦንቲ ያልዚ ቡላኒ ጌኦ።» ጌዔ።

3 ይደር ዲዎሎ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ቢያሠና ዋላ ዓይ ያላኒ ጌኦጊንቲ፤ ፖኦሊሶኮ ባኦካፓ ጎኦባ ጎኦባ ማዔያ ሃይሠታሚ ሺያ ዓሲ ደኦሪ ዲማ ዳካኒ ጋዓዖ ዲያቶም፡- 4 «ካታሞኮ ጊንዖ ዛላ ዓኦሽንቲ ካቲ ዳዑዋቲ፤ ጋዓንቲ ካታሚሎይዳ፤ ማርጌ ሃኩዋዖ ያላኒ ጌኦጊ ዳዑዋቲ፤ 5 ታናንታ ታኦና ዋላ ከሰኪንዳ ያላ ዓሶንታ ካታሚሎ ባንሠ ኦ ሙካንዳ፤ ዲማና ዓይ ካታሞኮ ያሎ ዓሳ ኦና ያላኒ ከሰኪባ ቤርታ ኦ ማዳ ጎይዖ ማ ባሽንቲ፡- 6 ይደይዲ ካታሚፓ ዔያቶ ኦ ሃኪሳንዳያ ሃላንዳኦና «ቤርታኦጊ፡- ኦ ዔያቶ ዳውሴያዎይ» ጌዲ ኦ ጊንዖ ዔያታ ሙካንዳ፤ 7 ዲማና ዲንሠ ዓኦሽንቲ ቤዛፓ ከሰኪ ካታሚሎ ዓርቁዋቲ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንጎንዳ። 8 ካታሚሎ ዓርቃዖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሠ ጎይዖና ታሚና ሚቹዋቲ፤ ታ ዲንሠ ዓይሠ።» ጌዔ። 9 ይካፓ ዲዎሎ ፖኦሊሶ ዳካዛ ዔያታ ዓይኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓይና ቤኤቴኤሌናኮ ሳዛ ዔርቲባኦና ዓኦሽንቲ ያልዚ ዓሲ ማዔ ዳዔ፤ ዲዎሎ ጋዓንቲ ዲዛ ዓሶና ዋላ ቤዛ ዋርቁ።

10 ዚሮ ጉቲሎ ዲዎሎ ቤርታዲ ዔቁ፣ ፖኦሊሶ ዔኤሊ ዲዛንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኦጎንታ ቢያ ፖኦሊሶ ዔኪ ዓይ ባንሠ ዳንዳ ዓርቁ፤ 11 ዲዛና ዋላ ዓኦ ያሎ ዓሳ ቤርቲም ዳንዲ ካታሚሎኮ ቤርቶ ዛሎና ሙኪ 0-ካዖ ካታሚሎኮ ከዳ ዛላ ዳንኪ ዳዔ፤ ዔያቶና ዓይናኮ ሳዛ ደኦቶ ዓኦ። 12 ዲዎሎ ይደኮ ቤርታ ደንጎ ሺያ ያልዚ ዓሲ ደኦሪ ካታሚሎኮ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓይና ቤኤቴኤሌናኮ ባኦካ ዓኦሽንቲ ካቲሲ ዳይሠናኦኮ። 13 ዔያታ ዲማና ቤርታ ያላንዳ ዓሶ ካታሚሎኮ ከዳ ዛሎና፣ ጊንሣ ሃሣ

ሃሊ ሙኪ ያላንዳ ዓሶ ዓባ ከሰኪ ዛሎይዳ ዔቁሴ፤ ዲዎሎ ጋዓንቲ ይና ዋንቶ ደኦጮ ባንሠ ዓኦ። 14 ዓይ ካኦታሠ ይና ዳንቃዖ ካታሞ ዳርና ዋላ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ያላኒ ዮርዳናሴ ደኦጮ ባንሠ ለዔኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ካታሞኮ ጊንዖ ዛላ ካቲሲ ዳይሠና ያልዚ ዓሲ ዓኦሠ ዔሪባኦ። 15 ዲማና ዲዎሎንታ ዲዛና ዋላ ዓኦ ፖኦሊሶ ቢያሠንታ ባሽንቲ ማሊ ጊንሠም ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ባንሠ ጳሽኬ። 16 ይደር ካታሞ ዓሳ ዋሊ ዔኤሊ ዔኤሊ ከሰኪዖ ዔያቶ ዳውሲሠ ዓርቁ፤ ዲዎሎ ዔያታ ዳውሴጊይሣ ካታሚፓ ሃኪ ዳንዳ። 17 ዓይና ቤኤቴኤሌናይዳ ዓኦ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዳውሳኒ ቢያ ከሰኪዛ ካታሞኮ ካራ ቡሊንቲ ጉሪ ማዔ።

18 ናንገና ናንገ ጎዳ ይካፓ ዲዎሎም፡- «ዓይ ካታሞ ታ ኔኤም ዓኦሠ ዲንጎንዳሠራ ኔ ኩጫ ዓኦ ዋርዖ ካታሚሎ ባንሠ ሺርሺ ዳጊዲ ዘንኪ ዓርቁ» ጋዓዛ፣ ዲዎሎ ጌይንቲ ጎይዖ ማዳ። 19 ዲዚ ይደይዳዛ ዓኦሽንቲ፣ ካቲ ዳዔ ያሎ ዓሳ ዓኦ ቤዛፓ ከሰኪ ቤርቲም ሩኤሪ ዳንዳዖ ካታሚሎ ጌሊ ዓርቁሰካፓ ኔጉዋዖ ታሚ ዓጌ። 20 ዓይ ካታሞ ዓሳ ጊንሠም ሺሪ ዛጋዖ ካታሚፓ ጩቢ ዔቃንቲ ዳንቁ፤ ዲማና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ባንሠ ጳሽኪ ዳንዳ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ይደቶ ጊንዖ ዳኪ ሙካ ዓሶይዳ ሺራሠራ ቶላንዳ ካራ ዲያቶም ባይቁ። 21 ዲዎሎንታ ዲዛና ዋላ ዓኦ ያሎ ዓሳ ዔያታ ቤርታ ካቲሲ ጌሠ ያሎ ዓሳ ካታሚሎ ዓርቁሠ፣ ሃሣ ታሞዋ ዓጌሠ ዳንቃዖ ጊንሣ ማዔ ዓይ ካታሚፓ ያሎሮ ሙኬ ዓሶ ያሊ ዎዲሠ ዓርቁ፤ 22 ካታሞ ጌሌ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኦ ዔያቶ ባንሠ ከዲ ይና ዓሶ ያሌ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓይ ካታሞ ዳርኮ ከይሎ ቢያ ማንጊሠራ ዔያታ ቶላኒ ዳንዳዲባኦ፤ ዔያቶፓ ፔቲ ዓሲታዖ ቶሊ ዓቲዋጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ጋፒሲ ኩርሴ። 23 ዓይኮ ካኦታሠ ጋዓንቲ ዓርቁንቲ ዲዎሎ ቤርቶ ሺኦኬ።

24 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጉር ቦኦሎይዳ፣ ቤርታ ዓይ ዓሳ ዔያቶ ዳውሴ ቤዘይዳ ዔያቶ ቢያ ዎዳሰካፓ ካታሞ ጌሊ ዲኦካ ዓቲ ዓኦ ዓሶዎ ዎዲ ኩርሴ። 25 ይና ከሎ ዓይ ዓሶኮ ሃይቁ ዓቲንቆንታ ላኦኦንታ ዋሊ 0-፱ ታደ ላምዖ ሺያኮ። 26 ዲዎሎ ዲማና ዓይዳ ናንገ ዓሳ ጋፒ ኩዳንዳያ ሃላንዳኦና ዋርዖ ዲ ዘንኪ ዓርቁ ኩጮ ማሃባኦ። 27 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዎሎም ከኤዜ ጎይዖ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ይና ካታሞይዳ ዔያታ ዳንቁ ባኦቶንታ ማሌ ባኮዋ ቢያ ፔኤም ዔኬ። 28 ዲዎሎ ዓይ ካታሞ ሚቹ ሃኖ ሃላንዳኦና ዓኦ ጎይዖ ዲቢንሠ ኩሊንቲያ፣ ጉሪ ቤሲ ማሃ ሃሹ። 29 ዲዚ ሃሣ ዓይ ካታሞ ካኦታሠ ሚሠዳ ሱፃ ሌዞ ዓባ ጌላንዳያ ሃላንዳኦና ዲኦካ ሱፃንቲ ዳዓንዳጉዲ ሃሹ፤ ዓባ ጌላዛ ሌዞ ሚፃፓ ከዲ ካታሚሎኮ ጌሎ ካራ ከኤሪንታንዳጉዲ ዓይሠ፤ ዲማና ዔያታ ዲዛ 0-፱ ዲቢ ሹቹ ኩሌ፤ ይይ ሹጮ ኩላ ሃኖ ሃላንዳኦና ዓኦ።

ሙሴ ፃኦፔ ዎጋ ዔባኦሌ ዲኮይዳ ናባቢንቲሠ

30 ይካፓ ዲዎሎ ዔባኦሌ ዲኮይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሠም ዲንጎ ባኦዚ ዲንጎንዳ ቤሲ ኮሼ፤ 31 ዲዚ ይና ኮሼሠ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓይላሠ፣ ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዓይሠ ጎይዖና ማዓዛ ይይዖ

ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ዲ ዶኦሪ ቤዛ ዬያ ማዶ ማዳኔ።

10

ዲያሱ ዓቦ ዓላ ቤዛ ዔቁሴህ

1 ዲያሱ ዓይ ካታሞ ያሊ ዓርቁሰካፓ ዲያርኮና ካኣታህናይዳ ማዶ ጎይያ ጋፒሲ ባይዜያ ማዕህ። ሃሃ ካኣታህያ ዎዶህ ዬሩሳላሜ ካኣቲ ዓደኒዳቆቁ ዋይዜኔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ገባዖኦኔ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳና ዎላ ኮሹሞና ናንጋኒ ጫኣቁ። ገኢጊ ዎላ ናንጋህያ ዲ ዋይዜኔ። 2 ዬያር ዬሩሳላሜ ዴርንታ ካኣቲንታ ማርገና ዲቃቲኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ገባዖኦኔ ካኣታዎይሃ ካታሞይዳፓ ፔቲዞ ማዕያ። ሃሃ ዲኢካ ዓኣ ዓሳ ያልዚና ዔርቲያ፤ ዓይ ካታሞይዳፓኣ ባሽ ካታማታህርኩ። 3 ዬያር ዬሩሳላሜ ካኣቲ ዓደኒዳቆቁ ሆሃሜ ገይንታ ኬብርኦኔ ካኣቲሞ። ያርሙቲ ካኣቲ ፒራሚሞ። ላኪሹ ካኣቲ ያፒሳሚሞ። ዔግሎኔ ካኣቲ ዴቢራሞ። 4 «ገባዖኦኔ ዓጮ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳና ዎላ ኮሽ ናንጋኒ ጫኣቁህር ገባዖኦኔ ያላኒ ሙኪ ታና ማኣዱዎቲ» ገይ ኪኢታ ዳኬ። 5 ዬሩሳላሜ፣ ኬብርኦኔ፣ ያርሙቲ፣ ላኪሹንታ ዔግሎኔንታ ዎይህያ ማዕያ ደንጎ ዓሞራ ካኣቶንህ ዔያቶኮ ፖኦሊሶ ዎላ ፔቲ ማሂ ገባዖኦኔ ማንገ ያልዚ ቡሌ።

6 ዲማና ገባዖኦኔ ዓሳ ገልገላይዳ ደንኪ ዴዒ ዓኣ። ዲያሱሞ፡- «ኦ ጎዳ፤ ገሜራዳ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሞራ ዓጮ ካኣታ ቢያ ኦና ያላኒ ፔቲ ማዒ ሙኪህር ኦና ኔኤኮ ዓይሎ ቶኦዳ ሃሺፖ! ዑኪ ሙኪ ማኣዲ ኦና ዓይሴ» ገይ ኪኢታ ዳኬ።

7 ዬያር ዲያሱና ዲዛኮ ያላ ዓሳ ጉቤ፣ ጎኦባ ጎኦባ ያላ ዓሳኣ ዓቲሞ ገልገላፓ ዴንዴ፤

8 ዲማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲያሱሞ፡- «ያኣቶ ዲገጪፖ፤ ታኣኒ ኔ ዔያቶ ያሊ ባሻንዳጉዲ ማኣዳንዳኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቲታዎ ኔና ቃዛንዳይ ባኣሴ» ገዔ። 9 ዬያር ዎንቶ ዲያሱንታ ፖኦሊሶንታ ገልገላይዳፓ ገባዖኦኔ ሄላኒ ሃንቲ ጎይሃ ዎርቃዎ ዓሞራ ዓሳይዳ ዔርቲባኣንቲ ያልዚ ቡሌ።

10 ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ያላ ዓሳ ዴንቃዎ ዓሞራ ዓሳ ዴቃታንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ዲያ ዎኣዲሴ፤ ዬያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ገባዖኦኔይዳ ዔያቶ ቲቁ ኩርሴ፤ ዓቲ ዓሳ ቤቲሆሪና ገይ ዲኮ ኬሰካ ጎይያ ካኣማ ካርይዳ ዓኣ ቲፓህዳ ዴንዲ ዓዜቃና ማቁዳ ሄላንዳ ጋርይዳ ዳኪ ዳኪ ዎዴ።

11 ዓሞራ ዓሳ ጎይያ ዎላ ካኣማ ካርኮ ዓኣ ቲፓህዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳይዳፓ ቶላኒ ጳሽካኣና ዴንዲ ዔያታ ዓዜቃ ሄላንዳኣና ዓኣ ጋርይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫፓ ዴኤፒ ሹቸጉዴ ሻቸ ኬይሴ፤ ዬያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዎዶ ዓሳይዳፓ ሻጫ ዎዶ ዓሳ ማርገና ባሻያኩ።

12 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሞራ ዓሳ ያሊ ባሻንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓኣህ ዲንገ ኬሎና ዲያሱ ዲዛና ዎላ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዎይዛንቲ፡- «ገባዖኦኔይዳ ዓሳ ገሎሞ ዴያንጎ፤ ሃሃ ዓገናኣ ዔሎኦኔ ዶኦሎይዳ ዔቆንጎ» ገይ ገሰቲ።

13 ዬያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔኤኮ ሞርኮ ባሻንዳያ ሄላንዳኣና ዓባ ዔቁኔ፤ ዓገናኣ ዓኣ ቤዛፓ

ዓገግባኣሴ፤ ዬይ ያሻሪ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ። ዓባ ሳዛፓ ዓገጸሞ ገሊያ ገሎሞ ዬና ኬሎ ፔኤቁ። 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሳ ገዔ ባኣዚ ዎይዜያ፣ ዬናጉዴ ኬሊ ዬያኮ ቤርታ ማዕያቲያ ገንፃ ዓሳ ዛገ ቤቁባኣሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎኔ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዛላ ዔቁ ያልቲ።

15 ዬካፓ ዲያሱና ዲዛኮ ፖኦሊሶና ዔያታ ቤርታ ዴንኪ ዴዒ ቤዛ፣ ገልገላ ማዒ ዴንዴ።

ዲያሱ ደንጎ ዓሞራ ካኣቶንህ ዎዶህ

16 ደንጎ ዓሞራ ዓጮ ካኣቶንህ ቶሊ ማቁዳ ዓጮ ዴኔ ዔቲይዳ ገሊ ፑኒንቲ፤ 17 ዬንህ ደንጎ ካኣቶንህ ማቁዳይዳ ዴና ዔታ ዓኣሽንቲ ዓኣህ ፖኦሊሶይዳፓ ፔቲ ዓሳ ዲያሱሞ ኬኤዜ።

18 ዬያር ዲያሱ፡- «ዴኤፒ ዴኤፒ ሹቸ ቡሞባሊሲ ዔቶ ካር ዎዶፓፓ ዲኢካ ካፓ ዓሳ ገሡዎቲ፤ 19 ዲንህ ጋዓንቲ ዲኢካ ዴዒፖቲ፤ ሞርኮ ዳውሲ ዳውሲ ገንህና ሙኪ ዔያቶ ዎዶያ ሃሺፖቲ፤ ቶሊ ዔያታ ፔኤኮ ካታሞ ገላንዳጉዲ ካራ ገህፖቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኣዛህ ዔያቶ ዲንህ ኩጫ ዓኣህ ዲንገናኣኮ» ገይ ዓይህ።

20 ዳካ ዓሳ ቶሊ ዔያቶኮ ኬኤሎ ዴያና ዲርቆና ካታሞ ገሊ ዓቲቲያ ዲያሱንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳንታ ዔያቶ ቲቁ ቲቁ ጋፒሴ። 21 ዬካፓ ዲያሱኮ ያሎ ዓሳ ቢያ ኮሽና ማዒ ዲዚ ዴንኪ ዴዒ ቤዛ፣ ማቁዳ ሙኪ።

ዬያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፑርታ ማሂ ፔቲታዎ ገሰታ ዓሳ ባኣያ ማዕ።

22 ዬካፓ ዲያሱ፡- «ዴና ዔቶ ካር ቡሊ፣ ዬንህ ደንጎ ካኣቶንህ ታኣሞ ዔኪ ዬዑዎቲ» ገይ ዲዛኮ ፖኦሊሶ ዓይህ። 23 ዬያር ዔያታ ዔቶ ካር ቡሊ ዬንህ ደንጎ ዬሩሳላሜንታ ኬብርኦኔንታ ያርሙቲንታ ላኪሹንታ ዔግሎኔ ካኣታህንታ ኬሲ ዔኪ፤ 24 ዲያሱ ኮይላ ሙኪኔ፤ ዲማና ዲያሱ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያህ ፔ ባንህ ዔኤሊ፣ ካኣቶንህያ ሳዓ ላይህያ ዲዛና ዎላ ያሎር ኬሰኬ ፖኦሊሶ ዓይህዛንህ ዬንህ ካኣቶንህኮ ባቃና ሳዓ ሄርቁ ዓርቃንዳጉዲ ዓይህዛ ዔያታ ሄርቁ።

25 ዲያሱ ፖኦሊሶ ዓይህዛንህሞ፡- «ፔቲታዎ ዲገጪፖቲ፤ ዴዲዎቲ፣ ጫርቃያ ማዑዎቲ፤ ዓይጎር ገዔቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህኮ ሞርኮይዳ ቢያ ሃይማ ጎይያ ማዳንዳኔ» ገዔ።

26 ዬካፓ ዲያሱ ደንጎ ካኣቶንህ ዎዶ፣ ማህዳ ሱፎ፤ ሌዛ ዔያቶኮ ዓባ ገላንዳያ ሄላንዳኣና ዲኢካ ፔኤቁ። 27 ዓባ ገላዛ ዬንህ ካኣቶንህኮ ሌዛ ማፃፓ ኬይሲ ቤርታ ዔያታ ፑኒንቲ ዴና ዔቲሎይዳ ዓጋንዳጉዲ ዲያሱ ዓሳ ዓይህ፤ ዲማና ዓሳ ዴኤፒ ዴኤፒ ሹቸ ቡሞባሊ ዴና ዔቶ ካር ዎዶ፤ ዬይ ሹጫ ሃና ሄላንዳኣና ዲኢካ ዓኣኔ።

ዲያሱ ሃሃ ያላ ያሎ

28 ዲዛኮ ኬሎና ዲያሱ ማቁዳ ያሊ ዓርቁ፣ ካኣቲያ ጩንቸ ዓፓርና ዎዴ፤ ካታሞይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዓይሱሞ ኩርሴ፤ ማቁዳ ካኣቲዳ ዲ ማዶህ ቤርታ ዲዚ ዲያርኮ ካኣቲዳ ማዶ ጎይያኩ።

29 ዬካፓ ዲያሱና ዲዛኮ ፖኦሊሶና ማቁዳፓ ዴንዲ ሊቢና ካታሞ ያላ፤ 30 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ዬና ካታሚሎንታ ካኣታህንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባሻንዳጉዲ ማኣዳህር ዲያሱ ካታሚሎና

10:13 10:13 2ሳሙ. 1:18።

ዲዎሎ ዓላ ዓላቀ ቢያ ባይዘኔ፤ ካኦታሂያ ዲዛ ቤርታ ዲያርኮ ካኦታሂ ማዳ ጎይያ ማዳ።

31 ሃሃ ጊንሃ ዲያሱና ዲዛኮ ፖኦሊሶና ሊቢና ካታማፓ ዴንዲ ላኪሼ ካታሞ ማንጊ ያሌ፤ 32 ያሎ ዔያታ ዓርቁንቴ ላምዓሳ ከሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ላኪሼ ካታሞ ዓሶ ባሻንዳጉዲ ማሄም ዔያታ ሊቢና ካታሞይዳ ዓላ ዓሶ ባይዘ ጎይያ ጨንቾ ዓፓርና ዎዲ ኩርሴ፤ 33 ጌዜሬ ካኦታ፣ ሆራሜ ላኪሼ ዓሶ ማኦዲኒ ዲማና ሙከኔ፤ ጋዓንቴ ዲያሱ ዲዛንታ ዲዛኮ ፖኦሊሶንታ ባሼኔ፤ ዲዛ ዓሶይዳፓ ፔቴ ዓሲታፓ ቶሊ ዓቲባኦሴ።

34 ዩካፓ ሃሃ ዲያሱና ዲዛኮ ፖኦሊሶና ላኪሼይዳፓ ዔግሎኔ ዴንዳፖ ካታሞ ማንጊ ያሌ፤ 35 ዲማ ከሎይዳ ካታሜሎ ዓርቃፖ ጨንቾ ዓፓርና ዓሶ ዎዳ፤ ዔያታ ቤርታ ላኪሼይዳ ማዳ ጎይያ ማዳንቁ ዓሶ ቢያ ዎዳ።

36 ጊንሃ ሃሃ ዲያሱንታ ዲዛኮ ፖኦሊሶንታ ዔግሎኔፓ ከሰኪ ከብርኦኔ ካታሞ ያሌ። 37 ዩኖ ካታሜሎዎ ዓርቁ ካኦታንታ ዲዛኮ ኮይሎይዳ ኮይሎይዳ ዓላ ካታማ ዴንቁ ዓሶ ቢያ ዲ ዎዳ፤ ዲያሱ ዔግሎኔይዳ ማዳ ጎይያ ማዳ ካታሜሎ ባይዘኔ፤ ዲዛይዳ ፔቴታፓ ቶሊ ዓቲ ዓሲባኦሴ።

38 ዩካፓ ዲያሱና ዲዛኮ ፖኦሊሶና ዴቢሬ ካታሞ ጊንሃ ማዲ ያሌ፤ 39 ዩኖ ካታሞኮ ካኦታሂንታ ካታሞ ቢያ ዓርቁ ዓሶ ጨንቾ ዓፓርና ዎዲ ኩርሴ። ዔያታ ቤርታ ከብርኦኔና ሊቢና ካታሞና ዩያቶኮዎ ካኦታይዳ ማዳ ጎይያ ማዳ ቤራይዳ ፔቴ ዓሲታፓ ዓይሱዎፖ ዲኦካ ዓላ ዓሶ ጉቤ ዎዳ።

40 ዩያይዳ ዲያሱ ዓጩሎ ጉቤ ዓርቁ፤ ጌይያ፡ ጌሚር ዓጩ፣ ደኦሎ ዛሎ ዓጩ፣ ዓባ ጌላ ዛሎኮ ደውሎና ጌሚር ጎኦባ ጎኦባ ዓላ ዓጩንታ ካኦታዎ ዓይሱዎፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌኮ ያኦዛሂ ዓይሂ ጎይያና ፔቴ ዓሲታፓ ዓይሱዎፖ ቢያ ዎዲ ኩርሴ።

41 ዲያሱ ቃዴሰባርኔይዳፓ ዴንዲ ጋኦዛንታ ጌኤሴሜ ጌይንታ ዓጩ ጉቤሂንታ ዴንዲ ጌባያኦኔ ሄላንዳኦና ያሊ ባሺ ዓርቁ። 42 ዲያሱ ዩያ ካኦታንታ ዔያቶኮ ዓጩንታ ቢያ ፔቴና ያሎር ከሰኪማና ሌሊ ባሻኒ ዳንዳዔሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሂ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዛላ ዔቁ ያልቴሂርከ። 43 ዩካፓ ዲያሱና ፖኦሊሶና ዔያታ ዴንኪ ዴዔ ቤዘ፣ ጌልጌላ ማዲ ሙከኔ።

11

ዲያሱ ካኦታ ያቢኔንታ ዲዛ ማኦዲ ያሌ ካኦታ ያሊ ባሺሂ

1 ሃያሬ ዓጩ ካኦታ ያቢኔ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባሻያ ማዔሂ ዎይዘፖ ማዳኔ ካኦታ ዮባቤም፣ ሼምርኔና ዓክሻፔ ዓጩ ካኦታም፣ 2 ከደ ዛሎኮ ጌሚራዳ ዓጩና ጌሊላ ባዘኮ ደኦሎ ዛላ ዓላ ካኦታም፣ 3 ዮርዳኖሴ ደኦሎና ጌሚርኮ ደማ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓላ ደኦራ ጌይንታ ዓጩ ካኦታም፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዮርዳኖሴኮ ዓባ ከሰኪ ዛሎና ጌላ ዛሎናይዳ ዓላ ካኦታ፤ ዓሶ፣ ዓምራ ዓሶ፣ ሂኢታ ዓሶ፣ ፔርዛ ዓሶ፣ ጌሚር ዓጩይዳ ዓላ ዲያሱሳ ዓሶንታ፤ ማዳጳ ዓጩይዳ ሄርሞኔ ደኮኮ ዴማ ዓላ ሂዎዌ ዓሶንታኮ ካኦታም ከኢታ ዳከኔ።

4 ዩያታ ፔኤኮ ፖኦሊሶና ዎላ ሙከሂር ፖኦሊሶኮ ማርጉማ ባዚ ዓቺ ማኦሻላጉዲ ማዔኔ፤ ሃሃ ዩያይዳ ማርጌ ፓርንታ ሳርጌላ ያይታንታ ዎላ ዔያታ ዔኪ ዩዔ። 5 ዩያር ዩይ ካኦታ ቢያ ያላ ዓሶ ዎላ ፔቴ ማሂ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ያላኒ ማርሜ ጌይንታ፣ ዓልቃ ዎኦፖ ዓኦ ቤዛ ዴንኪ ዴዔ።

6 ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱም፡- «ዔያቶ ዲጊጨፓ፤ ዚር ሃይማ ዎዴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዛሎ ታኦኒ ያልቴ ዔያቶ ቢያሂ ዎዲ ባይዛንዳኔ፤ ኔኤኒ ዔያቶ ፓራሂኮ ቃዎ ቴቁ፣ ሳርጌሎ ያይቶዎ ታሚና ማቻንዳኔ» ጌዔ። 7 ዩያር ዲያሱና ዲዛኮ ያላ ዓሶ ጉቤሂና ዴንዲ ማርሜይዳ ዔርቲባኦ ያልዚ ቡሌ። 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ባሻሂ ዲንጌም፣ ዔያቶ ያሊ ከደ ዛሎና ማሰሬፓትማይሚና ዴኤፓ ሲደና ጌይንታዞ ሄላንዳኦና፤ ሃሃ ዓባ ከሰኪ ዛሎይዳ ዓላ ማዳጳ ደኦሎ ሄላንዳኦና ዔያቶ ደውሴ፤ ዲማና ዔያቶይዳፓ ፔቴ ዓሲታፓ ዓይሱዎፖ ቢያ ዎዲ ኩርሴ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱ ዓይሂ ጎይያ ዔያቶ ዲ ማዳ፤ ዎዎዴ ጌዔቴ ዔያቶ ፓራሂኮ ቃዎ ቴቁ፣ ሳርጌሎ ያይቶዎ ታሚና ማቻ።

10 ዩካፓ ዲያሱ ጊንሂም ማዲ ሃያሬ ዓጩ ያሊ ባሺ ዓርቁ ካኦታሂያ ጨንቾ ዓፓርና ዎዳ፤ ሃያሬ ዩኖ ዎደና ዩያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዎላ ያልታ ካኦታ ቢያፓ ባሺ ማዲ ሃንጎዎቶ ዎይሃያከ። 11 ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሃያሬ ካታማ ዓላ ዓሶ ቢያ ዎዳሂር ፔቴታፓ ዓቲ ዓሲባኦሴ፤ ካታሜሎዎ ዔያታ ታሚና ማቻ።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሂ፣ ሙሴ ዓይሂ ጎይያ ዲያሱ ዩያ ካታሞንታ ካኦታንታ ቢያ ዓርቁ ጨንቾ ዓፓርና ዎዲ ባይዚ ኩርሴ። 13 ዩኖ፣ ዲያሱ ማቻ፣ ሃያሬ ካታማፓ ዓታዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጌሚራ ጌሚራ ማዢንቴ ዓላ ማሌ ካታሞ ማቻባኦሴ። 14 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔኮንደያ ኮይሳ ባኮና ቆልሞና ቢያ ዩያ ካታሞይዳፓ ፔ ቆሎ ማሂ ዔከኔ፤ ጋዓንቴ ዓሲ ጋኦ ባኦዚ ዓይሱዎፖ ጨንቾ ዓፓርና ጋፒሲ ዎዳ። 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያኮ ቤርታ ዔያታ ዩያይዳንዳጉዲ ፔ ዓይላሂ፣ ሙሴ ዓይሂ፤ ሙሴያ ዲያሱ ዓይሂ፤ ዩያር ዲያሱ ዓይሂ፤ ቢያ ማዲ ከንሃ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሂ ጎይያና ዲያሱ ቢያ ባኮ ማዳ፤ ፔቴ ባኦዚታዎ ዓይሲባኦሴ።

ዲያሱ ያሊ ዓርቁ ዓጩ

16 ዲያሱ ሃካፓ ሊካ ከኤዘንታ ዓጩ ጌይያ፡ ጌሚር ዓጩ፣ ደኦሎ ዛሎ ዓጩ፣ ጌኤሴሜ ዓጩ፣ ደውላዳ ዓጩ፣ ዮርዳኖሴ ዎር ደኦሎ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓጩኮ ደውላዳ ዓጩና ዓሎ ዓጩ ቢያ ዓርቁ። 17 ዲዚ ዔይዳሜ ኮይላ ዓላ ባኦላኦቁ ዴካፓ ዴንዲ ሄርሞኔ ዴኮ ዴማ ዓላ ሊባኖኦሴ ደኦሎ፤ ሃሃ ዴንዲ ባልጋኦ ዓጩ ሄላንዳኦና ዓላ ካኦታ ቢያ ያሊ ዓርቁ ዎዳ፤ 18 ዩያቶ ካኦታና ዎላ ዲ ማርጌ ዎዴ ያልቴ። 19 ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዎላ ኮሹሞና ናንጋኒ ጨኦቁ ኮሺ ናንጌ፣ ሂዎዌ ዓሶ ፃጳ ናንጋ ጌባያኦኔ ካታሞፓ ዓታዛ ሃንጎዎታ ቢያ ያልዚና ዓርቆናያከ። 20 ዩያፓ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዎላ ያልታንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ዲና ደዲሺ ዎይዞ ዲያማሃ። ዩያር ዔያታ ቢያሂ ባይቃንዳጉዲ ጌይንቴም

ማእመቃይ ዲያታ ዋዲንቴኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ሙሴ ዓይሣሣ ያዲደምኩ።

21 ዲማና ዲያሱ ዳንዲ ዓጵና ያደሲ ማዔ፤ ዔናአቄ ዜርዖ ዋዲ ጋፒሴኔ፤ ዔያታ ናንጋሣ፡- ጌሚሮ ዓጮ ኩብሮኦኔይዳ፤ ዳቢሬይዳ፤ ዓናቤይዳ፤ ዩሁዳንታ ዲሰራዔኤሌንታኮ ጌሚሮ ዓጮናይዳኩ። ዲዚ ዬያ ዓሶንታ ዔያቶኮ ካታሞንታ ቢያ ባይዜኔ። 22 ዔናአቄ ዜርዖይዳ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዓቱ ዓሲ ባኦኔ፤ ጋዓንጉ ዳካ ዓሲ ሌሊ ጋኦዛና ጋኦቴና ዓሸደዳናይዳ ዓቱኔ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይዖ ዲያሱ ዓጮኖሎ ቢያ ፔ ኩጮ ጋሮ ጌልዜኔ፤ ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፃጶ ማእሮሞ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዲንጊ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሣሞ ጊሸኩኔ።

ዬያሮ ዓጮኖሎ ያልዚዳ፤ ሃውሽኔ።

12

ሙሴ ያሊ ባሽ ካኦቶ

1 ዓርኖኦኔ ደኦጮ፤ ዳንዲ ሄርሞኔ ዲኮ ሄላንዳኦና፤ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓራባ ሄላንዳኦና ቢያ፤ ሃሣ ዮርዳኖሴ ሱካ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኦ ዓጮ ባሽ ሳዖ ዔያቶኮ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔኬ ካኦታ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታዘንሣኩ፡-

2 ሃሴቦኦኔይዳ ዳዒ ዋይሣ ዓሞራ ዓጮ ካኦቲ ሲሆኔ፤ ዲዚ ዋይሣ ዓጮ፡- ጌሌዓዳ ዓጮኮ ሃካሣ ዔካዖ ዓርኖኦኔ ደኦጮ ኮይላ ዓኦ ዓርዔኤሬ፤ ዓርቄ ዬያ ደኦጮኮ ሳዛ ዓኦ ዓሞኦኔ ዓሶኮ ዛጶ ማዔ፤ ያኦባቄ ዋሮ ሄላንዳኦናኩ፤ 3 ሃሣ ዲዚ ዋይሣሣ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዮርዳኖሴ ደኦጮ፤ ዳንዲ ጌሊላ ባዘ ሄላንዳኦና፤ ቤትሸሞቴ ዛሎና ዳንዲ ሶኦ፤ ባዚ ሄላንዳኦና፤ ጊንሣ ሃሣ ሶኦ፤ ባዚኮ ደኦጮ ዛሎና ፒሲጋ ዲኮ ዳሞ ሄላንዳኦናኩ።

4 ዬያጉዲ ጊንሣ ሬፓ ዓሶ ፃጶይዳ፤ ዓቱያ ዓሰታሮቴና ዔድሬዒናይዳ ዳዒ ዋይሣ ባኦሳኔ ዓጮ ካኦቲ ያኦ፤ 5 ዲዚ ፔ ዳማ ማሂ ዋይሣሣ፡- ሄርሞኔ ዲኮ ዓጮ፤ ሳላካ ዓጮ፤ ዳንዲ ጌሹሬና ማዕካ ጌይንታ ዓጮኮ ዛጶ ሄላንዳኦና ዓኦ ባኦሳኔ ዓጮ ቢያ ዔኬ ሃሴቦኦኔ ዓጮ ካኦቲ ሲሆኔ ዋይሣ ዓጮ ማዔያ ጌሊዓዳኮዋ ዛሎ ቃሲ ዔካያኩ።

6 ዬያኮ ቤርታ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሣ ሙሴንታ ዲሰራዔኤሌ ዳሮንታ ዬንሣ ላሞዖ ካኦቶሃሣ ያሊ ባሽያኩ፤ ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሣ፤ ሙሴ ዬያ ዓጮ ሮኦቤኤሌና ጋኦዳ ማእሮ ዓሶናም፤ ሃሣ ሚናኦሴ ማእሮ ዓሶኮዋ ዛሎም ዔያቶ ዓጪ ማሂ ጊሸኩ ጊሸኩ ዲንጌኔ።

ዲያሱ ያሎና ባሽ ካኦቶ

7 ዲያሱና ዲሰራዔኤሌ ዳሮና ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዓኦ ካኦቶ ቢያ ያሊ ባሽኔ፤ ዬይ ዓጮ ሊባኖኦሴ ደኦጮይዳ ዓኦ ባዓልጋኦይዳ፤ ዓርቃዖ ደኦጮ ዛሎና ዔደኦጮ ኮይላ ዓኦ ሃላቄ ዲኮ ሄላኔ፤ ዲያሱ ዬያ ዓጮ ጊሸኩ ጊሸኩ ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ማእሮ ማእሮ ቶይደም ፔ ዓጪ ማሂ ዲንጌኔ። 8 ዬይ ዲንጊንጉ ዓጮ፡- ጌሚራዳ ዓጮ፤ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኦ

ጌሚሮ ዳማ ዓኦ ዓጮ፤ ዮርዳኖሴ ደኦጮና ዬያ ዓጮኮ ጌሚሮ ዳማ ዓኦ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኦ ቦኦላዳ ቤዘና ደኦጮ ዛሎይዳ ዓኦ ዳውላዳ ዓጮ ቢያ ዓርቃያኩ፤ ዬይ ዓጮ፡- ቤርታ ሂኢታ ዓሳ፤ ዓሞራ ዓሳ፤ ካኦናኔ ዓሳ፤ ፔሪዛ ዓሳ፤ ሂዋቄ ዓሶንታ ዲያሱሳ ዓሶንታ ናንጋ ቤዘኩ።

9 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ካኦቶ ያሊ ያሊ ባሽ ዓርቄ ካታማ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታ ካታሞኩ፡- ዲያርኮ፤ ቤኤቴኤሌ ኮይላ ዓኦ ዓይ፤ 10 ዬሩሳላሜ፤ ኩብሮኦኔ፤ 11 ያርሙቴ፤ ላኪሹ፤ 12 ዔግሎኔ፤ ጌዜሬ፤ 13 ዳቢሬ፤ ጌዳሬ፤ 14 ሆርማ፤ ዓራዳ፤ 15 ሊቢና፤ ዓዲላሜ፤ 16 ማቄዳ፤ ቤኤቴኤሌ፤ 17 ታፑሃ፤ ሄፔሬ፤ 18 ዓፔቄ፤ ሻሮኔ፤ 19 ማዶኔ፤ ሃያሬ፤ 20 ሸሞሮንሚሮኔ፤ ዓክሻፔ፤ 21 ታዕናኩ፤ ማጊደ፤ 22 ቄዳሽ፤ ቄርሚሎሴይዳ ዓኦ ዮቅጊዓሜ፤ 23 ባዘ ኮይላ ዓኦ ደኦጮ፤ ጌልጌላ ኮይላ ዓኦ ጎይሜንታ 24 ቲርፃ ካታሞንታ ማዓዛ ዬያታ ካኦታ ዋሊ ዑፃ ሃይሣታሚ ፔቴኩ።

13

ሃጊ ዓርቁንቲ ዔውቲባኦ ዓጮ

1 ዲያሱ ሚርጌ ናንጊ ጋርቄሣሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም፡- «ኔኤኒ ማይ ሃሣ ጋርቄኔ፤ ሚርጌ ያደሲ ዋይያ ኔ ናንጌኔ፤ ጋዓንጉ ሃጊ ዓርቁንቲ ዔውቲባኦ ሚርጌ ዓጪ ዓኦኔ። 2 ዬይ ዓጮ ፒሊሰፃኤሚና ጌሹሬ ዓሶ ዓጮ ጉቤ፤ 3 ጌይዖ፡- ጊብፃ ዓጮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኦ ሸሆኔ ዋራ፤ ዓርቃዖ ኬይ ዛሎና ዔቅሮኔ ዛጶ ሄላንዳኦና ዓኦሣኩ። ዬይ ጉቤ ካኦናኔ ዓጮ ጌይንታኔ።

ዬያታ ደንጎ፤ ፒሊሰፃኤሚ ዓጪ ካኦቲኩ፤ ዬያታ፡- ጋኦዳ፤ ዓሸደዳ፤ ዓሰቄሎና፤ ጋኦቴንታ ዔቅሮኔንታ ካኦቶኩ። ማሌ ሃሣ ዓርቁንቲባኦ ዓጮ ደኦጮ ዛሎና ዓኦ ዓቢቤ ዓጮኩ። 4 ዬያጉዲ ደኦጮ ዛሎና ካናዔኔ ዓሶ ዓጮ ቢያ፤ ጊንሣ ሃሣ ሲደና ዓሶ ዓጮ ማዔ ማዓራ ካታማ፤ ዓርቃዖ ዳንዲ ዓፔቄ ሄላንዳኦና ዓኦ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ፤ 5 ጊንሣ ሃሣ ጌባላ ዓሶ ዓጮንታ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓርሞኒዔሜ ዲኮኮ ደኦጮይዳ ዓኦ ባዓልጋኦይዳ፤ ዓርቃዖ ዳንዲ ሃማቴ ዳንዲ ጎይዖ ሄላንዳኦና ዓኦ ሊባኖኦሴ ዓጮ ጉቤ ዓርቁንቲባኦኩ። 6 ሊባኖኦሴይዳ፤ ዳንዲ ሚሰሬ፤ ማይሚሃ ሄላንዳኦና ዲኮ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሶ፤ ጌይዖ፡- ሲደና ዓጮ ዓሶ ቢያ ታኦኒታኦር ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቤርታ፤ ዳውሲ ባይዛንዳኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንጉ ታ ኔና ዓይሣ ጎይዖና ዓጮኖሎ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዔያቶ ዓጪ ማሂ ጊሸኩ ጊሸኩ ዲንጌ። 7 ዬያ ዓጮ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ኔ ጊሸካንዳሣ ዲሰራዔኤሌ ፃጶኮ ታዘጸና ሚናኦሴ ማእሮ ዓሶኮ ዛሎናምኩ» ጌዔኔ።

ዮርዳኖሴኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኦ ዓጮ ጊሸኩንቲሣ

8 ሮኦቤኤሌና ጋኦዳ ፃጶናም፤ ዬያጉዲ ሚናኦሴ ዓሶኮዋ ዛሎም ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሣ፤ ሙሴ ቤርታዲ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዲንጌ ዓጮ ዔያታ ዔኬኔ። ዬይ ዔያታ ዔኬ ዓጮ፡- ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ሱካ ዓኦኩ። 9 ዔያቶኮ ዓጮ ዓርኖኦኔ ደኦጮ ኮይላ ዓኦ ዓርዔኤሬይዳ፤

11:20 11:20 ላሚ. ዋማ 7:16። 12:5 12:5 ፓይ. ማፃ 21:21-35፤ ላሚ. ዋማ 2:26—3:11። 12:6 12:6 ፓይ. ማፃ 32:33፤ ላሚ. ዋማ 3:12። 13:6 13:6 ፓይ. ማፃ 33:54። 13:8 13:8 ፓይ. ማፃ 32:33፤ ላሚ. ዋማ 3:12።

ዓርቃዎ ደንዲ ደኦጦ ሳዛ ዓላ ሜዳባ ካታሞኮ ቦኦሎና ጌይ ዲቦኔ ዓጮ ቢያ ፔ ጋራ ማሃያኬ።
 10 ጊንሣ ሃሣ ሃሴቦኦኔይዳ ዳዒ ዓሞኦኔ ዓሶ ዓጮ ዛጸ ሃላንዳኦና ዎይሣ ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔ ካታሞ ቢያ ዓርቃያኬ። 11 ዬይ፡- ጌሌዓዳ፣ ጌሹራንታ ማዕካኔንታ ዓጮ ዳማ ዎርቃ ዓጮና ዓርሞኒዔሜ ዲኮ ጉቤ፤ ዬያጉዲ ዳንዲ ሳላካ ሃላንዳኦና ዓላ ባኣሳኦኔ ዓጮ ዐርቃያኬ። 12 ሬፓ ዓሶይዳፓ ፒኤጫዲ ዓቲያ፣ ዓሰታሮቴና ዔድራዒ ዓጮናይዳ ዳዒ ዎይሣ ባኣሳኦኔ ዓጮ ካኣቲ፣ ያኦኔ ቢያ ዐላ ቢያ ጋራ ማሃ ዔካያኬ። ሙሴ ዬያቶ ቢያ ያላ ባሽ ዳውሲ ዳኪናኦኮኬ። 13 ያዲ ማዔቴያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጌሹራንታ ማዕካኔንታ ዳሮ ኬሲ ዳኪባኣሴ፤ ዬያሮ ዔያታ ሃኖ ሃላንዳኦና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ናንጋኔ።

14 ሙሴ ሌዊ ፃጸም ዔያቶሮ ማሃ ዒንጌ ዓጪ ባኣሴ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይያና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦካሣሞ ማቶ ዒንጎ ባኮይዳፓ ዔያቶም ሃላ ዛላ ዔያቶኮ ዳኖ ማላ ፓይዲንታኔ።

ሮኦኤሌ ዓጪ ማሃ ዒንጎና ዓጮ

15 ሙሴ ሮኦኤሌኮ ፔቴ ፔቴ ቶኦኮም ዓጪሎይዳፓ ዒንጌኔ፤ 16 ዬያቶኮ ዓጫ፡- ዓርኖኦኔ ደኦጦ ኮይላ ዓላ ዓርዔኤሬና ዬያ ደኦጦ ሳዛ ዓላ ካታሜሎይዳና ጌይ ሜዳባኮ ኮይላ ዓላ ቦኦሎ ዓጮ ጉቤ ዓርቃያኬ፤ 17 ዬያጉዲ ሃሴቦኦኔ ዓጮኮ ኮይሎይዳ ዓላ ካታማ ዲቦኔ፣ ባሞትባዓኣሌ፣ ቤትቤዓልሜያኔ፣ 18 ያሃፃ፣ ቁዳሞቴ፣ ሜፓዓቲ፣ 19 ቁርያታይሜ፣ ሲቤማ፣ ጌሜራዳ ደኦጦይዳ ዓላ ፆሬትሻሃራ፣ 20 ቤትፔራሬ፣ ፒሲጋ ዲኮ ዳማ ዓላ ቦኦሎ ዓጮንታ ቤትዬሽሞቴ ጌይንታ ዓጮ ቢያ ጋራ ማሃ ዔካያኬ። 21 ዬይያ፡- ዓላዳ ዓጮይዳ ዓላ ካታሞንታ ሃሴቦኦኔይዳ ዳዒ ዎይሣ ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔ ዓጮ ቢያ ዓርቃያኬ። ሙሴ ካኣቲ ሲሆኔና ሚዲያሜ ዓጮኮ ሱኡጎሃሣ ጌይፃ፡- ዔዋ፣ ሬቁሜ፣ ፀሬ፣ ሁሬኔና ሬባዔና ያላ ባሽኔ፤ ዬያታ ቢያ ዓጮ ዎይሣሣ ካኣቲ ሲሆኔም ጊኢሪሽ ጊኢሪሽኬ። 22 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዎዴ ዓሶ ባኣካፓ ፔቴሣ ዓማቲ ጌይንታሰኬያ ቢያሬ ናኣዚ ባኣላኣሜኬ። 23 ዮርዳኖሴ ዎራ ዓባ ጌላ ዛሎና ሮኦኤሌ ፃጸኮ ዛጸኬ፤ ሮኦኤሌ ፃጸም ዔያቶ ዓጪ ማሃ ዒንጎና ካታሞንታ ጉርዳንታ ዬያቶኬ።

ጋኦዳ ዓሶም ዒንጎና ዓጮ

24 ሙሴ ዓጪሎኮ ዛሎ ጋኦዳ ዓሶም ዔያቶ ዓጪ ማሃ ዒንጌኔ፤ 25 ዔያቶኮ ዓጫ ያዕዘሬና ጌሌዓዳናይዳ ዓላ ካታሞ ቢያ፤ ዓሞኦኔ ዓጮኮ ሃካሣ ዔካያ ራኣባኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓላ ዓርዔኤሬ ዳንዲ ሃላኔ። 26 ዔያቶኮ ዓጮ ዳልጉማ ሃሴቦኦኔይዳፓ ዓርቃዎ ራሞቴና ሚዲጳና ጌዒ ቤያኒሜ ሃላንዳኦና፤ ዬያጉዲ ማሃናይሜፓ ዓርቃዎ ዳንዲ ሎዳባሬ ዛጸ ሃላንዳኦናኬ። 27 ዮርዳኖሴ ደኦጦ ባሽና ሃሴቦኦኔ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔ ዓሶይዳፓ ዓቲ ቤትሃራሜ፣ ቤትሃራሬ፣ ሱኡጎና ፃፖኔ ጌይንታ ዓጮ ቢያ ዓርቃያኬ፤ ዓባ ጌላ ዛሎ ዛጸ ዔያቶኮ ዮርዳኖሴ ዎሮ ማዓዛ ኬዶ ዛሎና

ዳንዲ ጌሊላ ባዛ ሃላያኬ። 28 ጋኦዳ ፃጸም ዔያቶ ዓጪ ማሃ ዒንጎና ካታሞንታ ጉርዳንታ ዬያኬ።

ዓባ ኬሰካ ዛሎና ሚናኦሴ ዓሶኮ ዛሎም ዒንጌንቲ ዓጮ

29 ሙሴ ዓጪሎኮ ሚናኦሴ ዓሶኮ ዛሎም ዔያቶ ዓጪ ማሃ ዒንጌኔ፤ ዔያቶም ዒዚ ዒንጌሣ፡- ፔቴ ፔቴ ቶኦኮም ጊሸኪ ጊሸኪኬ። 30 ዔያቶኮ ዓጫ ማሃናይሜና ባኣሳኦኔ ዓጮ ቢያ ፔጋራ ማሃያኬ፤ ዬይያ፡- ባኣሳኦኔይዳ ዓላ ላሃታሞ ያዒሬ ካታሞ ቢያ ዔኪ ባኣሳኦኔ ዓጮ ካኣቲ ያኦኔ ዎይሣ ዓጮ ቢያ ዓርቃያኬ፤ 31 ዬያጉዲ ጌሌዓዳኮ ዛሎ ዔካያ ባኣሳኦኔ ካኣቲ ያኦኔ ካታሞ ማዔ፣ ዓታሮቴና ዔዲራዒ ሃላኔ፤ ዬይ ቢያ ሚናኦሴ ማኦራፓ ሸይንቲ ማኪሬ ዜርዎም ዒንጌንቲኔ።

32 ሙሴ ዒያርኮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና፡ ዮርዳኖሴ ዎሮኮ ሱካ ሞዓኦኔ ቦኦሎይዳ ዓኣዖ ዔያቶም ዒንጌ ዓጫ ዬያኬ። 33 ዬይ ያዲ ማዓዛ ሙሴ ሌዊ ዓሶም ዒንጌ ዓጪ ባኣሴ፤ ዔያቶኮ ዳኖ ማዓሣ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦካሣታሣሮ ዔያታ ዔያቶ ሃላ ዛሎ ባኮ ዔካንዳሣ ናንጌና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮይዳፓታሣ ዔያቶም ኬኤዚንቲኔ።

14

ዮርዳኖሴ ዎሮኮ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓላ ዓጫ ጊሸኪንቲሣ

1 ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ሃይሳ ዮርዳኖሴ ዎሮኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓላ ካኣና፤ ዓጮ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዎይቲ ጊሸኪ ዒንጎናቴያ ኬኤዛያኬ፤ ዬያ ጊሸኪሣ ቁኤሳሣ፣ ዓላዜሬንታ ኔዊ ናኣዚ ዒያሱንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፔቴ ፔቴ ፃጸኮ ሱኡጎንታኬ። 2 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይያና ዮርዳኖሴኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓላ ዓጮ ጉቤ ታዞጳና ዛላና ማዔ ፃጸም ዒፃ ዓጊ ዓጊ ዔያታ ጊሸኪኔ። 3 ሙሴ ዮርዳኖሴ ዎሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓላ ዓጪሎ ላምያና ዛላና ማዓ ዜርዎም ዔያቶ ዳኔ ማሃ ዒንጌናኣኮኬ፤ ዒማና ሌዊ ዓሶም ጋዓንቲ ዬያቶ ባኣኮይዳ ዔያቶም ማዓ ዳኔ ዒዚ ዒንጌባኣኬ። 4 ዮሴፔ ናኣታ ሚናኦሴና ዔፕራሜና ጌይንታያ ላምያ ዜርሣና ዓኣያኬ፤ ሌዊ ዓሶም ዒዚ ዬኖ ዓጪሎይዳ ዔያታ ናንጋንዳ ካታሞማና ቆልማ ሃንቃ ቤዞማፓ ዓታዛ ዔያቶሮ ማዓ ዓጪ ዒንጌባኣኬ። 5 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይያና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጪሎ ጊሸቲ ዔኬኔ።

ኬብሮኦኔ ካኣሌቤም ዒንጌንቲሣ

6 ፔቴ ኬሊ ዪሁዳ ፃጸፓ ዳካ ዓሲ ዒያሱ ኮይላ ጌልጌላ ሙኬኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴሣ ቁኔዛ ዓሲ ማዔያ፣ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤታዎ ዒያሱ ኮይላ፡- «ቤርታ ኑ ቃዳሲባርኔይዳ ዓኣንቲ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ዓይላሣ፣ ሙሴም ኔ ዛላንታ ታ ዛሎዋ ኬኤዜ ባኣዚ ዓኣሣ ኔ ዔራኔ፤ 7 ናንጌና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሣ፣ ሙሴ ሃኖ ዓጪሎኮ ዛሎ ዔራኔ ሙሮም ቃዳሲባርኔይዳፓ ታና ዳኬያና ለዓ ታኣኮ ያይዲታሚኬ፤ ዒዛም ታ ጉሙርሳ ባኣዚ ዔኪ ሙኪ ኬኤዜኔ፤ 8 ዒማና ታኣና ዎላ ዳንዳ ዓሳ ዳሮ ዒጊጪሲ ጎጲ ዋኣፂሴኔ፤ ታኣኔ ጋዓንቲ ናንጌና

13:14 13:14 ላሚ. ዎማ 18:1። 13:33 13:33 ፓይ. ማጻ 18:20፤ ላሚ. ዎማ 18:2። 14:2 14:2 ፓይ. ማጻ 26:52-56፤ 34:13። 14:3 14:3 ፓይ. ማጻ 32:33፤ 34:14-15፤ ላሚ. ዎማ 3:12-17። 14:6 14:6 ፓይ. ማጻ 14:30። 14:7 14:7 ፓይ. ማጻ 13:1-30።

ናገጋ ጎዳ ማዕታ ታ ያለዛህም ጉሙርቁንታም ማዕታ ዓይህንቲኔ፤ 9 ይደር ሙሴ፡- ሩገገና ናገጋ ጎዳ ማዕታ ታ ያለዛህም ጉቤ ዓናገገ ጉሙርቁንቲ ኔኤኒ ዓይህንቲህረ ኔ ዳንዲ ሄሌ ዓጩላ ኔኤና ኔ ናኦቶናም ሩገገና ዓይህንቲ ዳኔ ማዕታንዳኔ» ጌዒ ይኖ ዓቦ ታኦም ጫኦቁ። 10 ሂንዳ ኮሺ ማሌ፤ ሩገገና ናገጋ ጎዳ ሙሴም ይደ ጌይ ከኤዘንቲ ያይዲታሚ ደንጎ ለዔ ኩሚ ዓኦቁ፤ ይይ ዎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሲ ሩገገቱ ዳውሎይዳ ሴካ ሃንጋ ማታዲ ሃንታ ዎደናኤ፤ ሩገገና ናገጋ ጎዳ ዓማና ታኦም ጫኦቁ ጎይዎና ሃይሾ ሸምፔና ታና ካፒ ጌህ ዓኦኔ፤ ሂንዳ ታና ዘጌ፤ ታኦኩ ሌዓ ሃህ ሳሊታሚ ደንጎኩ። 11 ያዲ ማዕቲያ ሙሴ ታና ዳካኦና ታ ዓኦ ጎይዎ ሃህያ ታ ደዲኩ፤ ዓማና ኬሰኪ ያሊ ማዕኒ ታኦኩ ዓኦ ዎልቃ ሃህያ ዓማዲኩ። 12 ሩገገና ናገጋ ጎዳ ይደ ታኦም ጫኦቁ ጎይዎና ጌሚራዲ ዓጩሎ ሃህ ታኦም ዒንጌ፤ ዔናኦቁ ዓሳ ዒኦከ ዓኦህንታ ሃህ ዔያቶኩ ካታማኦ ዳኤፒ ዳኤፒ ዙላ ከኤሌና ዲርቁንቲያታህ ዒዘና ኔያ ዎይከኔ፤ ጋዓንቲ ናገገና ናገጋ ጎዳ ጌዔ ጎይዎና ዒዚ ታና ማኦም ታኦኒ ዔያቶ ይካገ ዳውሲ ከሳንዳኔ ጌዔ።

13 ዲዎሎ ዓማና ዪፑኔ ናኦዚ ካኦሌቤ ዓንጅዎ ከብርኦኔ ዒዛ ዳኔ ማሂ ዒንጌኔ፤ 14 ይደር ከብርኦኔ ሃና ሂላንዳኦና ቁኔዛ ዓህ ዪፑኔ ናኦዚ ካኦሌቤ ዜርዎ ዓጩ ማዕታ ዓኦኔ፤ ይይ ያዲ ማዕህ ዒዚ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዕታ ዒሰራዔኤሌ ያለዛህም ጉሙርቁንቲ ዓይህንቲህረኩ። 15 ይደኩ ቤርታ ከብርኦኔ ካታማ ዓርባዒ ጌይንቲያኩ፤ ይይ ዓርባዒ ጌይንታህ ዔናኦቁ ዓሳ ባኦካ ዳኤፒ ዓሲ ማዕያኩ። ይካገ ዓጩላ ያልዚባኦ ማዕታ ኮሺ ናገጌ።

15

ዪሁዳ ፃጸም ዒንገንቲ ዓጩ

1 ዪሁዳ ፃጸም ዓጩሎይዳገ ሃካገ ሊካ ከኤዘንቲ ቤዛ ዒንገንቲኔ፤ ዔያቶ ዓጩኩ ዘጸ፡- ዔደኦሚ ዓጩ ሃላዎ ደኦሎ ዘሎና ዳንዲ ዓሲ ሩገገቱ ያኤ ዳውሎኩ ጋፕ ሃላያኩ። 2 ይይ ደኦሎ ዘሎ ዘጸ፡- ሶኦጎ ባዘኩ ደኦሎ ዘላ ዓኦ ባዘ ሳዘ ሶርቶሚ ጌሌ ዓጩይዳገ ዓርቃዎ፤ 3 ዓቅራቢሚ ጌይንታ ቶኦሎ ካር ጌዴና ጌይ ያኤ ዘሎና ዳንዲ ቃዴሴባርኩ ደኦሎ ዘሎ ሃላኔ፤ ሃህ ሃሂርኔ ጌዴና ዓዳሬ ባንህ ከሰኪ ቃርቃ ባንህ ጸንጩንታንቲ፤ 4 ዓፀሞኔ ዘሎና ጌዒ ጌብፃ ዓጩኩ ዎኦፃባኦ ዎራህ ጌላዎ ጋፕ ማድቴራኒያ ባዘና ማዕኔ፤ ይደር ደኦሎ ዘሎና ዪሁዳኩ ዘጸ ይይናኩ።

5 ዓባ ከሰካ ዘሎና ዔያቶኩ ዘጸ፡- ሶኦጎ ባዚ ማዕዛ ይይያ ዮርዳኖሴ ዎራ ዳንዲ ጋፕ ካር ሃላንዳኦናኩ፤

ከደ ዘሎና ዓኦ ዘጸ ዮርዳኖሴ ዎራ ጋፕ ካራ ዓኦ፡ ባዘ ሳዘ ሶርቶሚ ጌሌ ካራገ ዓርቃዎ፤ 6 ሊካ ቤተሆጊላ ባንህ ዳንዳኔ፤ ይካገ ከደ ዘሎና ቤተዓሬባና ጌዒ ርኦቤኤሌ ናኦዚ ቦሃኔ ዳኦቤ ሹጫህ ዓኦ ቤዘ ሃላያኩ። 7 ይይ ዘጸ፡- ማቶ ደኦቶ ጌይንታዘይዳገ ዳቢሬ ባንህ ከሰካዎ

ዎሮኩ ደኦሎ ዘሎና ዓኦ ዓዲሚሚ ባንህ ዳንዳ ጎይዎኩ ቤርቶ ዘሎና ጌዒ ከደ ዘሎና ጌልጌላ ባንህ ጸንጩንታኔ፤ ሃህ ዓይንሳሚሴ ጌይንታ ዓልቃ ዎኦፃ ዓኦ ቤዘና ጌዒ ዓይንሮጌሌ ከሰካኔ። 8 ይካገ ሃናሚ ደኦጩ ዓርቃዎ ዒያቡሳ ዓሳ ካታም ማዕታ፤ ይራሳላሚይዳ ዓኦ ጌሚርኩ ደኦሎ ዘሎ ሃላኔ፤ ይይ ዘጸ፡- ራፓይሚ ደኦጩኩ ከደ ዘሎና ጌይ ሃናሚ ደኦጩገ ዓባ ጌላ ዘሎና ዓኦ ጌሚር ቶኦኩ ከሰካኔ። 9 ሃህ ጊንሃ ይገ ዓርቁ ዎኦፃ ዓልቃ ቤዘ ኔፕቶሃይዴና ጌዒ ዔፕርኔ ደኩ ኮይላ ዓኦ ካታም ሃሊ ይይና ባዓላ ጌይንታ ቁሪያተይዓሪሚ ባንህ ጸንጩንቲ ዳንዳኔ፤ 10 ይይና ጌይ ሃህ ባንላኔኩ ዓባ ጌላ ዘሎና ጌዒ ሴይሬ ጌሚርኩ ከደ ዘላ ዓኦ ጎኦሶና ጌዒ ቤተሳሚሳ ከዳዎ ቲሚና ፒንቃ። 11 ይይ ዘጸ፡- ዔቅርኩ ከደ ዘላ ዓኦ ጌሚርና ጌዒ ሹክርኔ ባንህ ጸንጩንቲ ዳንዳዎ ባዓላኔ ጌሚርና፤ ይያጉዲ ያብሲዔኤሌ ጌዴና ዓኦኦኔ፤ ጋፒንፃ ማዲቴራኒያ ባዘ ማዕኔ፤ 12 ዓባ ጌላ ዘሎ ዘጸ ማድቴራኒያ ባዘናኩ፤

ይደር ፔ ቶኦከና ቶኦከና ፓቁንቲ ዪሁዳ ዓሳኩ ዓጩ ዘጸ ሺራህ ይይናኩ።

ካኦሌቤ ከብርኦኔና ዳቢሬና ያሊ ባሺ ዓርቁህ

(ሱኦጎ ማፃ 1:11-15)

13 ናገገና ናገጋ ጎዳ ዲዎሎ ዓይህ ጎይዎና ዪሁዳ ዓጩይዳገ ፓቁ ከብርኦኔ ጌይንታ ዓርባዒ ካታም ዪፑኔ ናኦዚ፤ ካኦሌቤም ዒንጌኔ። (ዓርባዒ ዔናኦቁኩ ዓደኩ) 14 ካኦሌቤ ሸቫይንታ ዓህማኔንታ ታልማዬ ጌይንታ ቶኦኩ ማዕታ ዔናኦቁ ዜርዎ ዳኪ ባይዜኔ። 15 ይካገ ሃህ ዒ ዳቢሬይዳ ናገጋ ዳር ያላኒ ዳንዳኔ፤ ይና ካታማላ ቤርታ ቁርያተሴፔሬ ጌይንታ። 16 ካኦሌቤ ዓማና «ቁርያተሴፔሬ ያሊ ባሺ ዓርቁ ዓህም ታ ናዎ ዓክሳኦ ታ ዒንጋንዳኔ» ጌዔ። 17 ይደር ካኦሌቤኩ ጌርሲ ማዕታ ቁናዜ ናኦዚ፤ ያቲኒዔኤሌ ይና ካታማሎ ያሊ ዓርቁም ካኦሌቤ ፔኤኩ ናዎ ዓክሳኦ ዒዛም ዒንጌኔ፤ 18 ዔያቶኩ ዔፖ ከሎና ዓክሳኦ ፔ ዓደ ኮይላገ ጎሺ ሺኢቃንዳጉዲ ያቲኒዔኤሌ ዒዘ ዘሬኔ፤ * ዒዛ ባቁሎይዳገ ከደዛ ካኦሌቤ ዒዘ ኮይሎይዳ፡- «ዓይጎ ኔ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጩኔ። 19 ዒዛ ዓደ ኮይላ፡- «ኔ ታኦም ዒንጌ ዓጩ ዎኦህ ባኦያ ዳውላዲያታህረ ዳካ ዎኦህ ዔቲ ታኦም ኔ ዒንጋንዳጉዲ ታ ኮዓይ» ጋዓዛ፤ ካኦሌቤ ዓማና ከደ ዘሎና ደኦሎ ዘሎናይዳ ዓኦ ዎኦህ ዓልቃ ቤሲ ላምዎ ዒንጌኔ።

ዪሁዳ ዓጩ ካታም

20 ዪሁዳ ዓሳ ፔ ቶኦኩና ቶኦኩና ዔያቶ ዓጩ ማሂ ዔኔ ካታማ ሃካገ ሊካ ፓይዲንታህኩ፡- 21 ደኦሎ ዘሎና ዔደኦሚ ዓጩ ኮይላ ዓኦ ዪሁዳ ፃጸ ካታማ ቃብፃዔኤሌ፡ ዔዴሬ፡ ያጉሬ፡ 22 ቁና፡ ዲሞና፡ ዓድዒዳ፡ 23 ቃዴሴ፡ ሃይሬ፡ ሂትናኔ፡ 24 ዚፔ፡ ፃሊሚ፡ ቤዓሎቴ፡ 25 ሃይርሃዳታ፡ ቁርዮት ሃይርኔ (ሃይሬ)፡ 26 ዓማሚ፡ ሸማዒ፡ ሞላዳ፡ 27 ሃይርጋዳ፡ ሂሸሞኔ፡ ቤተጳላፃ፡ 28 ሃይርሹዓሊ፡ ቤርሳቤ፡ ቢዝዮትያ፡ 29 ቤዓላ፡ ዒዩሚ፡ ዔፃሚ፡

14:9 14:9 ፓይ. ማፃ 14:24። 15:14 15:14 ሱኦጎ. ማፃ 1:20። * 15:18 15:18 «ያቲኒዔኤሌ ዒዘ ዘሬኔ» ጋዓዛ፡- ዔብሬ ዓሳ ሙኡጩ ማፃገይዳ «ዒዘ ያቲኒዔኤሌ ዘሬኔ» ጋዓኔ።

30 ዓልቶላዳ፡ ኬሲሌ፡ ሆርማ፡ 31 ደቅላጌ፡ ማድማና፡ ሳንሳና፡ 32 ሊባዎቲ፡ ሺላሃሚ፡ ዓይነገታ ሪሞኔ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ለማታሚ ታዘጸ ካታማ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

33 ጌሚር ጌሚር ዳሞይዳ ዓኣ ካታማ ዔሽታዎሌ፡ ያርዓ፡ ዓሸና፡ 34 ዛኖሃ፡ ዔንገላሚ፡ ታፑሃ፡ ዔናሚ፡ 35 ያርሙቲ፡ ዓዲላሚ፡ ሶኮሃ፡ ዓዜቃ፡ 36 ሻዕራይሚ፡ ዓዲታይሚ፡ ጌዳራና ጌዳርታይሚ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታጸ ያይዶ ካታማ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

37 ዬያጉዲ ሃሃ ደና፡ ሃዳሻ፡ ሚግዳልጋኣዳ፡ 38 ዲልዓኔ፡ ሚደጸ፡ ዮቅፅዔሌ፡ 39 ላኪሼ፡ ቦፅቃቲ፡ ዔግሎኔ፡ 40 ካቦኔ፡ ላህማቤ፡ ኬትልሼ፡ 41 ጌዳሮቲ፡ ቤትዳጎኔ፡ ናዕማና ማቄዳ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታጸ ላሆ ካታማ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

42 ዬያቶ ካታሞ ቢያሢና ዋላ ሊቢና፡ ዔቲሬ፡ ዓሻኔ፡ 43 ዩፕታሃ፡ ዓሻና፡ ኔደቤ፡ 44 ቄላ፡ ዓክቢቤና ማሬሻ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታዘጸ ካታማ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

45 ዓኣኪ ኮይሎይዳ ዳካ ዳካ ካታማነታ ጉርዳነታ ዓኣያ ዔቅሮኔ ጌይነታ ካታማ ዓኣኔ፤ 46 ዓሸዶዴ ኮይሎይዳኣ ዔቅሮኔጋ ዴንዲ ሚዳቲራኒያ ባዘ ሃላንዳኣና ማዢንቲ ካታማና ዲማ ዲማ ጉርዳና ዓኣኔ።

47 ዬያጉዲ ገብፃ ዓጮ ዛጸ ዓኣ ዎርና ጌይ ዴንዲ ሚዳቲራኒያ ባዘ ዓጮ ሃላንዳኣና ዓኣ ዳካ ዳካ ካታማና ጉርዳና ዓኣ ዓሸዶዴና ጋኣዛ ጌይነታ ካታማ ዓኣኔ።

48 ሃሃ ጌሚር ዓጮይዳ፡ ሻሚሬ፡ ያቲሬ፡ ሶኮሃ፡ 49 ዳና፡ ቂርያትሴፕሬ (ዴቢሬ)፡ 50 ዓናቤ፡ ዔሽቲሞዓ፡ ዓነሚ፡ 51 ጌኤሴኤሚ፡ ሆሎኔና ጌሎ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታጸ ፔቲ ካታማ ዓኣያ ማዕዛ ኮይላ ዔያቶኮ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

52 ዬያጉዲ ገንሣ፡- ዓራቤ፡ ዲማ፡ ዔሸዓኔ፡ 53 ያነሚ፡ ቤትታፑሃ፡ ዓፔቃ፡ 54 ሁሞፃ፡ ኬብርኣኔና ደግሬ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታዘጸ ካታማ ዓኣያ ማዕዛ ዔያቶ ኮይላ ዓኣ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

55 ዬያቶይዳጋ ሚሌ ሃሃ ማጎኔ፡ ቂርሚሎሴ፡ ዚፔ፡ ዩፃ፡ 56 ዒይዘራዔኤሌ፡ ዮቅድዓሚ፡ ዛሆሃ፡ 57 ቃይኔ፡ ገቢዓና ቲሚና ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታጸ ካታማ ዓኣያ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

58 ዬያጉዲ ሃሃ ሃልሁሌ፡ ቤትፀሬ፡ ጌዶሬ፡ 59 ማዕራቲ፡ ቤትዓኖቲና ዔልትቆኔ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ላሆ ካታማ ማዕዛ ዔያቶ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

60 ገንሣ ሃሃ፡- ቂርያባዓኣሌ ባጎ ሱንፃ ቂርያትይዳሪሚ ጌይነታዘና ራኣባ ጌይነታያ ላሞፃ ካታማ ዓኣያ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

61 ዬያቶ ካታሞ ቢያሢና ዋላ ዳውላዳ ዓጮይዳ ቤትዓራባ፡ ሚዲኔ፡ ሴካካ፡ 62 ኒብሻኔ፡ ሶኔጌ ካታማና ዔንጌዴ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ላሆ

ካታማ ማዕዛ ዔያቶ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

63 ጋዓንቲ ዒዞና ዩሁዳ ዴራ ዩሩሳላሚይዳ ናንጋ ዒያቡሳ ዓሶ ዳውሲ ዳካኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዬያር ዒያቡሳ ዓሳ ሃኖ ሃላንዳኣና ዩሩሳላሚይዳ ዩሁዳ ዴሮና ዋላ ናንጋ።

16

ዔፕራኤሚና ሚናኣሴ ዓሶናኮ ሃካሢሞ ዒንገንቲ ዓጮ

1 ዮሴፔ ዜርዎሞ ዒንገንቲ ዓጮ፡- ዒያርኮኮ ኮይላ፡ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዓኣ ዮርዳኖሴ ዎራጋ ዓርቃ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳና ጌዒ ጌሚር ዛሎና ዒያርኮጋ ቤኤቴኤሌ ኬሰካ፤ 2 ገንሣ ቤኤቴኤሌይዳጋ ዓርካ ዓሳ ናንጋ ዓፃርትዓዳሬና ጌዒ ሎኦዛ ሃላኔ። 3 ዬካጋ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ያፕላፃ ዓሶ ዓጮይዳና ጌዒ ዶኦሎ ዛላ ዓኣ ቤትሆርኔ ሃላኔ፤ ዬይና ሃሃ ጌዜሬና ጌዒ ጋፒንፃ ሚድቲራኒያ ባዘ ማዓኔ።

4 ዮሴፔ ዜርዎ ማዔ፡ ሚናኣሴና ዔፕራኤሚና ፔ ዓጮ ሃካጋ ሊካ ኬኤዚንቲ ጎይፃ ጉዴያና ዔኬኔ።

ዔፕራኤሚና ዓጮ

5 ዔፕራኤሚና ፃጸ ፔ ዓጪ ማሂ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔኬ ዓጮ ያዲኬ፤ ዔያቶኮ ዛጸ ዓፃርትዓዳሬይዳጋ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ኬዶ ዛላ ዓኣ ቤትሆርኔ ኬሰካ፤ 6 ዬይና ጌዒ ሚድቲራኒያ ባዘ ሃላኔ፤ ዔያቶኮ ኬዶ ዛሎ ዛጸ ሚክሚታቲናኬ። ዬካጋ ዓርቃ ታዓናቲሺሎ ባንሢ ጸንጨንቲ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ጋዓፃ ያኖሃ ሃላኔ። 7 ዬካጋ ዓርቃ ዓፃርቲና ናዓቲና ባንሢ ኬዲ፡ ዒያርኮ ሃሊ፡ ጋፒንፃ ዮርዳኖሴ ዎርና ማዓኔ። 8 ዬይ ዛጸ ዓባ ጌላ ዛሎና ታፑሃይዳጋ ዓርቂ ዴንዲ ቃና ዎር ሃላፃ ጋፒንፃ ሚድቲራኒያ ባዘ ማዓኔ፤ ዔፕራኤሚና ዓሶሞ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዒንገንቲ ዓጮ ዬያኬ። 9 ዬይ ዓጮ፡- ሚናኣሴ ዓጮ ጋርይዳ ዓኣ ካታሞና ዔፕራኤሚና ዓሶሞ ዒንገንቲ ካታሞና ጉርዳና ፔ ጋራ ማሂ ዔካኔ፤ 10 ዬና ዔፕራኤሚና ዓሳ ጋዓንቲ ጌዜሬይዳ ናንጋ ካኣናኔ ዓሶ ዒኢጋ ኬሲባኣሴ፤ ዬያር ካኣናኔ ዓሳ ሃኖ ሃላንዳኣና ዔፕራኤሚና ዓሶ ባኣካ ናንጋ፤ ያዲ ማዔቲያ ዔያታ ዔፕራኤሚና ዓሶሞ ዎልቂና ማዶ ባኣዚ ናሽኪባኣፃ ማዳኔ።

17

ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዴዔ ሚናኣሴ ዓሶኮ ዛሎ

1 ዮሴፔኮ ቶይዶ ናዓሢ፡ ሚናኣሴ ዓሶሞ ዔያቶ ዴኔ ማሂ ዒንጎና ዓጮ ሃካጋ ሊካ ኬኤዚንታ ቤዘኬ፤ ሚናኣሴኮ ቶይዶ ናዓሢ፡ ጌሌዓዴኮ ዓዴ፡ ማኪሬ ያልዚና ዔርቲ ዓሲታሢር ጌልዓዴና ባኣሳኣኔና ዒዛሞ ዒንገንቲኔ። 2 ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ዓጮ ሃንጎ ሚናኣሴ ዓሶሞ ዒንገንቲኔ፤ ዔያታኣ፡- ዓቢዔዜሬ፡ ሄሌቁ፡ ዓሰሪዔኤሌ፡ ሼኬሚ፡ ሄፔሬና ሼሚዳዒ ጌይነታዘንሢ፤ ዮሴፔ ናኣዚ፡ ሚናኣሴ ዜርዎኮ ዓቲንቆንሢ ዬንሢ ማዕዛ ዔያታ ፔቲ ፔቲ ማኣርኮ ሱኡጌኬ።

ማዕዛዬ ያህን ሊካ ከኤዚንታ ቤዘኩ፡- 12 ከደ ዛሎና ዔያቶኮ ዛጳ ዮርዳኖሴ ዋራፓ ዓርቃዎ ዲያርኮኮ ከደ ዛሎና ለካ ከሰኪ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓኣ ጌማር ዓጮይዳና ጌዒ ዳንዲ ዓቢ ናንጉዋ ዳውሎ ቤትዓዌኔ ሄላኔ፤ 13 ይይ ዛጳ፡- ደኦሎ ዛሎና ቤርታ ሎኦዛ ጌይንታ ቤኤቴኤሌ ከሰካዎ ደኦሎና ቤትሆሬ ዱኮና ጌይ ዓፃሮትዓዳሬ ከዳኔ። 14 ሃሃ ይይ ዛጳ፡- ዬኖ ዱኮኮ ዓባ ጌላ ዛሎና ሊካ ጳንጠንቲ ዪሁዳ ፃጳ ዓጮ ማዔ፡ ቁርያትባዓኣሌ (ቁርያትይዓሪማ) ባንሢ ዳንዳኔ፤ ይይ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓኣ ዛጳኩ፤ 15 ደኦሎ ዛሎና ዛጳ፡- ዓባ ጌላ ዛላ ቁርያትይዓሪማኮ ጋፒንፃፓ ዓርቃዎ ኔፕቶሃ ጌይንታዎ ዋኣፃ ዓልቃ ቤዘ ባንሢ ዳንዳኔ። 16 ዬካፓ ራፓይማ ደኦሎኮ ከደ ዛሎ ጋፒንፃ ዓኣ ሄኖማ ደኦሎኮ ሆቶና ጌዒ ዱኮኮ ዳም ከዳኔ፤ ሃሃ ጌንሣ ዲያቡሳ ዓጮ ጎኦኮኮ ደኦሎ ዛሎይዳ ዓኣ ሄኖማ ደኦሎ ባንፆና ጌዒ ዓንገርጌሌ ሄላኔ፤ 17 ዬካፓ ከደ ዛሎና ጳንጠንቲ ዓንገራይሽ ባንሢ ዳንዳኔ፤ ይይና ጌዒ ጌሊሎቴ ዳንዳኔ፤ ጌሊሎቴ ዓዳሚማ ቲፓሢኮ ሆታ ዓኣያኩ፤ ሃሃ ይይና ጌዒ ሮኦኤኤሌ ናኣዚ ዳኣቤ ቦሃኔ ሹጮ ባንሢ ከዳኔ፤ 18 ከደ ዛሎና ዮርዳኖሴ ደኦሎኮ ሆታ ዓኣ ጎኦኮ ዛሎና ጌዒ ሊካ ከዳኔ። 19 ይይ ዛጳ፡- ቤትሆጊላ ኮይሊና ጋዓዎ ሶኦጌ ባዚኮ ከደ ዛሎ፤ ዮርዳኖሴ ዋርኮዋ ደኦሎ ዛሎ ሄላኔ፤ ይይ ደኦሎ ዛሎ ዛጳኩ። 20 ዓባ ከሰካ ዛሎ ዛጳ ዮርዳኖሴ ዋርኮኩ፤ ይይ ዓካሪ ቢኢኒያማ ፃጳ ፔ ዓጠ ማሂ ዔኬ ዓጮኮ ዛጳኩ።

21 ቢኢኒያማ ፃጳ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔኬ ካታማ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታሢኩ፡- ዲያርኮ፡- ቤትሆጊላ፡ ዔማቁጃ፤ 22 ቤትዓሪባ፡ ዬማራይማ፡ ቤኤቴኤሌ፡ 23 ዓዋማ፡ ፓራ፡ ያፒራ፡ 24 ከፓርዓሞናዬ፡ ያፒናና ጌባዓ ጌይንታዎ ዋሊ ዑፃ ታጳ ለምዎ ካታማ ማዕዛ ዬያቶ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማና ፐርዳና ዓኣኔ። 25 ዬያፕዲ ሃሃ ጌባዎኦኔ፡ ሪማ፡ ቤዔርቴ፡ 26 ማጃጃ፡ ከፕራ፡ ሞፃ፡ 27 ሬቁማ፡ ዩርጳዔኤሌ፡ ታራላ፡ 28 ጃላዔ፡ ዔሌፕ፡ ዲያቡሳ (ዬሩሳላማ)፡ ጊቢባንታ ቁርያትይዓሪማ ጌይንታዎ ዋሊ ዑፃ ታጳ ያይዶ ካታማ ዔያታ ዔኬያ ማዕዛ ዬኖ ካታሞኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማና ፐርዳና ዓኣኔ።

ቢኢኒያማ ዓሳ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔኬ ዓጮ ዬያኩ።

19

ሲሞኦኔ ዓሶም ዔያቶሮ ማሂ ዲንጎና ዓጮ

1 ለምዓሶና ሲሞኦኔ ፃጳም ዓጮ ዲንጎንቲኔ፤ ዔያቶኮ ዓጮ፡- ዪሁዳ ፃጳም ዲንጎንቲ ናጮ ሳዞ ጌሌያኩ፤ 2 ይይ ካታማ፡- ቤርሳቤ፡ ሹባዒ፡ ሞላዳ፡ 3 ሃፃርሹዓሌ፡ ባላ፡ ዔጃማ፡ 4 ዔልቶላዳ፡ ቤቱሌ፡ ሆርማ፡ 5 ጃቅላጌ፡ ቤትማርካቦቴ፡ ሃፃርሹዓላ፡ 6 ቤትሌባዎቴንታ ሻሩሃኔ ጌይንታዎ ዋሊ ዑፃ ታጳ ሃይሃ ካታማና ዬያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣያኩ።

7 ዬያይዳ ሃሃ፡- ዓይኔ፡ ሪሞኔ፡ ዔቴሬና ዓሻና ጌይንታ ያይዶ ካታማንታ ዔያቶኮ ኮይላ ዳካ

ዳካ ካታማኣ ዓኣያኩ፤ 8 ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ባዕላትቤዔሬ (ራማ) ሄላንዳኣና ዬያ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታማኣ ዔያቶሮኩ፤ ሲሞኦኔ ፃጳ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዬያ ዓጮ ዓርቁኔ፤ 9 ዪሁዳ ፃጳም ዲንጎንቲ ዓጮ ማርጌ ዳልጊ ዓጠታሢር ዪሁዳ ሳይይዳፓ ፓቁ ሲሞኦኔ ፃጳም ዲንጎንቲኔ፤ ዬያር ሲሞኦኔ ፃጳ ዪሁዳ ዓሶ ዳናፓ ቤሲ ዔካኒ ዳንዳዔኔ።

ዛብሎኦኔ ዓሶም ዲንጎንቲ ዓጮ

10 ሃይሃሶና ዛብሎኦኔ ፃጳም ዓጮ ዲንጎንቲኔ፤ ዔያታ ዔኬ ዓጮ ዳንዲ ሳሪዳ ሄላያኩ፤ 11 ዔያቶኮ ዛጳ ዬካፓ ዓርቃዎ ዳባሼቴና ዮቅኔዓማናኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኣ ዋሮ ዓርቁ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዳንዲ ማርዒላ ሄላኔ። 12 ሳሪዳኮ ሱኮና ጌይፃ፡- ዓባ ከሰካ ዛሎና ኪሰሎቴታቦሬ ጌዳና ጌዒ ዳብራቴና ዳንዲ ያፒዓኔ ሄላኔ። 13 ይይና ዓባ ከሰካ ዛሎና ሪሞኔ ባንሢ ዔኪ ዳንዳ ጎይፆና ኔዓ ባንሢ ጳንጠንቲ ዳንዳዎ ጋቴሬና ጌዒ ዒትቃጂኔ ሄላያኩ፤ 14 ከደ ዛሎና ጌንሣ፡- ሃናቶኔ ባንሢ ጳንጠንቲ ዳንዳዎ ጋፒንፃ ሂፕታህዔኤሌ ደኦሎኮ ማዕኔ። 15 ይይካ ዓኣ ካታማ፡- ቃፃ፡ ናህላሌ፡ ሸምሮኔ፡ ዪዳላንታ ቤኤቴሌሃማ ጌይንታ ታጳ ለምዎ ካታማና ዬያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ፤ 16 ይይ፡- ዴኤፖ ዴኤፖ ካታሞንታ ዳኮንታ ዛብሎኦኔ ፃጳም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔያቶ ዓጠ ማሂ ዲንጎና ዓጮኩ።

ዪሳኮኦሪ ዓሶም ዲንጎንቲ ዓጮ

17 ያይዳሶና ዪሳኮኦሪ ፃጳም ዓጮ ዲንጎንቲኔ፤ 18 ዔያቶኮ ዓጮ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ካታሞ ፔ ጋራ ዔካያኩ፡- ዲዘራዔኤሌ፡ ከሱሎቴ፡ ሹኔማ፡ 19 ሃፓራይማ፡ ሺዎኔ፡ ዓናሃራቴ፡ 20 ራቢቴ፡ ቁሺዮኔ፡ ዓቤፅኔ፡ 21 ሪማቴ፡ ዔንጋጎማ፡ ዔንሃዳኔና ቤትጳፅጃንታኩ፤ 22 ዔያቶኮ ዛጳ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ማዕዛ ዔያታ ታኣቦሬና ሻሃፁማና ቤትሹማሹኔናኮ ዓሺኒ ማዒ ካኣማኔ፤ ይይ ካታማ ቢያ ታጳ ለሆ ማዕዛ ዔያቶ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማ ዓኣኔ፤ 23 ዬያር ዬያታ ዴኤፖ ዴኤፖ ካታሞንታ ዳኮንታ ዪሳኮኦሪ ፃጳም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዲንጎና ዓጮ ጋራ ዓኣያኩ።

ዓሴኤሪ ዓሶም ዲንጎንቲ ዓጮ

24 ደንጋሶና ዓሴኤሪ ፃጳም ዓጮ ዲንጎንቲኔ፤ 25 ዔያቶኮ ዓጮ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ካታሞ ፔ ጋራ ዔካያኩ፡- ሄልቃቴ፡ ሃሊ፡ ቤጃኔ፡ ዓክሻፕ፡ 26 ዓላማሌኩ፡ ዓሞዓዳንታ ማሸዓሌንታኩ፤ ዓባ ጌላ ዛሎና ቁርማሎሴና ሺሆርሊብናቴ ካታሞና ዓሺኒ ማዒ ካኣማኔ፤ 27 ይይና ዓባ ከሰካ ባንሢ ጳንጠንቲ ዛጳ ቤትዔማቁና ጌዒ ኔዒዔኤሌ ዳንዳ ጎይፆና ዛብሎኦኔና ሂፕታህዔኤሌ ደኦሎኮ ዛጳና ካኣማ ካኣማ ዳንዲ ቤትዳጊኔ ሄላኔ። ከደ ዛሎና ካቡሌ፡ 28 ዔብሮቴ፡ ሬሆኩ፡ ሃሞኔንታ ቃናይንታይዳና ጌዒ ዴኤፖ ሲዳና ጎዎዞ ሄላኔ። 29 ይይ ዛጳ፡- ከኤሎ ዲያና ኮይላ ዲርቁንቲ ጃርሴ ካታሞ ሄላፖ ራማ ባንሢ ጳንጠንቲ ዳንዳኔ፤ ዬካፓ ሃሃ ጋፒንፃ ማድቴራኒያ ባዞ ማዕዛ ጌንሣ ሆሳ ባንሢ ጳንጠንቲ ዳንዳኔ፤ ዬያ ዓጮ ጋራ ዓኣ ካታማ፡- ማሃላቤ፡ ዓክዚቤ፡ 30 ዑማ፡ ዓፒቁና

19:8 19:8 1፻ኦሲ. ዓሃኬ 4:28-33።

ሬሆቤ ገይንታያ ለማታሚ ለምጋ ካታማና ይያቶ ኮይሎይዳ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣያኹ፤ 31 ዓካሪ ይይ ዳኤጉ ዳኤጉ ካታሞንታ ዳኮንታ ዓሴኤሪ ፃጸም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዓይቶ ዓጪ ማሂ ዲንጎና ዓጮ ጋራ ዓኣያኹ።

ኒፕታኦሌኤሜ ዓሶም ዲንገንቲ ዓጮ

32 ለሃሶና ኒፕታኦሌኤሜ ፃጸም ዲንገንቲ፤ 33 ዓይቶ ዓጮኮ ዛጳ፡- ሄሌፔይዳፓ ዓርቃፃ ዓዳሚንቁቤና ሃምሪ ባንፃና ጌዒ ሺራ ካራ ዮርዳኖሴ ዎሮ ማዓዛ ዴንዲ ለቁሚና ገዒ ዳዕናሂሚ ሻኣቦ ሃላ። 34 ይካፓ ዛጳ፡- ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓዛኖትታቦሪ ባንሂ ጳንጪንቲ ዴንዳ፤ ይይና ጌይ ሁቆቁ ሄሊ፣ ደኦሎ ዛሎና ዛብሎኦኤ፤ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓሴኤሪ፤ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዮርዳኖሴ ሃላ። 35 ሃሃ ዓይቶኮ ኬኤሎ ዲፃና ዲርቁንቲ ካታማ፡- ዲዲሜ፣ ፀሪ፣ ሃማቴ፣ ራቃቴ፣ ኬናሪቴ፣ 36 ዓዳማ፣ ራማ፣ ሃያሪ፣ 37 ቁዳሼ፣ ዔድሪዒ፣ ዔንሃሃሪ፣ 38 ዪርዖኔ፣ ሚግዳልዔኤሌ፣ ሆሪሜ፣ ቤትዓናቴና ቤትሹሜሽ ገይንታያ ታጳ ታዘጳ ካታማ ማዓዛ ይያቶ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኤ፤ 39 ዓካሪ ይይ ዳኤጉ ዳኤጉ ካታሞንታ ዳኮንታ ኒፕታኦሌኤሜ ፃጸም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዓይቶ ዓጪ ማሂ ዲንጎና ዓጮ ጋራ ዓኣያኹ።

ዳኣኔ ዓሶም ዲንገንቲ ዓጮ

40 ለንካሶና ዳኣኔ ፃጸም ዓጮ ዲንገንቲ፤ 41 ዓይቶኮ ዓጪ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ካታሞ ፔ ጋራ ዔካያኹ፡- ዮርዓ፣ ዔሽታዖሌ፣ ዒርሹሜሽ፣ 42 ሻዓልቢሚ፣ ዓያሎኔ፣ ዪታላ፣ 43 ዔሎኔ፣ ቲሚና፣ ዔቅርኔ፣ 44 ዔልቲቁኔ፣ ገብቶኔ፣ ባዕላቴ፣ 45 ዓይሁዴ፣ ቤኔቤራቁ፣ ጋትሪሞኔ፣ 46 ሚያርቆኔ፣ ራቆኔና ይያጉዲ ሃሃ ዲዮጶ ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮንታኹ። 47 ዳኣኔ ዴራ ይያ ዓጮ ዳካላኒ ዳንዳዒንቲዎኣሂዛ ዛጌ ዎደና ዓይታ ላዪሽ ዴንዲ ያለ ካታሜሎ ዓርቁኔ፤ ዒኣካ ዓኣ ዓሶ ዎዲ ጋፒሲ ፔ ዓጪ ማሂ ዔካፃ ዴንኪ ዒዛይዳ ዴዔኔ፤ ይኖ ካታሜሎኮ ሱንፃ ዓይታ ላኣሚ ዓይቶኮ ቤርታኣ ዓዳሂ ሱንፃና ዳኣኔ ጌይ ጌሃኔ፤ 48 ይያሮ ይይ ዳኤጉ ዳኤጉ ካታሞንታ ዳኮንታ ዳኣኔ ፃጸም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዓይቶ ዓጪ ማሂ ዲንጎና ዓጮኮ ጋራ ዓኣያኹ።

ጋፒንፃ ዲያሱም ዲንገንቲ ዓጮ

49 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጮሎ ገሽቲ ጋፒሰካፓ ኔዊ ናኣዚ፣ ዲያሱም ሳዔሎይዳፓ ፓቂ ዒዛ ዓጪ ማሂ ዓይታ ዲንገኔ፤ 50 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሂ ጎይፃና ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሪኤሜ ዓጮይዳ ዒዛም ዲንጋንዳጉዲ ዒ ያኦጮ፣ ቲሞናትሱራሂ ጌይንታ ካታሜሎ ዒዛም ዔይታ ዲንገኔ፤ ይኖ ካታሜሎ ገኢገሺ ማዢ ዒ ናንጋ ቤሲ ማሃኔ።

51 ቁኤሳሂ ዓላዜሬንታ ኔዊ ናኣዚ ዲያሱንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዲማ ዲማ ፃጳ ሱኡጎንታ ዓፒሎና ማዢንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴርና ካኣማ ማኣሮ ካራ፣ ሱኤሎይዳ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓኣ ቤዛይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዲፃ ዓገገ ዓገገ ይያ

ዓጮ ቢያ ዲንገኔ። ይያይዲ ሳዔሎ ዔይታ ገሽኪ ጋፒሰኔ።

20

ዓኣሺንቲ ቶሎ ካታሞ

1 ይካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲያሱም፡- 2 «ሙሴ ዲንሂም ኬኤዛንዳጉዲ ታ ዓይሂ ጎይፃና ዓሲ ዎዴ ዓሲ ዓኣሺንቲ ቶላ ካታማ ዔይታ ዲማሳንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ኬኤዜ፤ 3 ዓይጎ ዓሲያ ማለባኣፃ ዓሲ ዎዴቴ፣ ይኖ ካታሜሎ ዴንዲ ኮሞ ዔካኒ ጋዓ ዓሶፓ ቶላያ ማፃንጎ፤ 4 ይይ ዓሂ ይንሂ ካታሞንሂፓ ፔቴማ ሩኡሪ ዴንዲ ካታሜሎ ጌሎ ካሮይዳ ዓኣ ዎጎ ዎጋ ዓሶም ማዲንቲ ባኮ ቢያ ኬኤዛንጎ፤ ይካፓ ዔይታ ዒዛ ካታሞ ጌልዚ፣ ዒ ናንጋንዳ ቤሲ ዲንጋዛ ዒኣካ ዒ ዴፃንጎ፤ 5 ዒዛ ዎዲ ኮሚ ማሃኒ ኮዓ ዓሲ ዒዛ ገንፃ ኮዒ ሙኬቴ፣ ካታሞ ዓሳ ይያ ዓሂ ዒዛም ኬሲ ዲንጋንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዒ ዓሂ ዎዴሂ ኮሚ ዔካኒ ማለቲዎንቲ ኩቺ ዳቢንቲና ማዔሂሮ ዒዛ ዔይታ ዓውሳንዳያ ኮይሳኔ፤ 6 ይይ ዓሂ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርቶ ሺኢኪ ዎገንታንዳያ ሄላንዳኣና፣ ሃሃ ይኖ ዎደና ቁኤሶ ቢያሂኮ ሱኡጌ ማዒ ማዳሂ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ይኖ ካታሞይዳ ዒ ናንጋኒ ዳንዳዒ፤ ይካፓ ቤርታ ዒ ዓኣሺንቲ ሙኬ ካታሞይዳ ዓኣ ፔ ማኣሪ ዴንዳኒ ዳንዳዒ» ጌዔኔ።

7 ይያሮ ዮርዳኖሴ ዎሮኮ ዓባ ጌላ ዛላ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ኒፕታኦሌኤሜ ዓጮኮ ጌላላይዳ ዓኣ፣ ቁዳሼ ጌይንታዞ፤ ሃሃ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሪኤሜ ዓጮይዳ ዓኣ ሴኬሜና ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዓጮ ዪሁዲይዳ ኬብርኦኔ (ዓርባዒ ካታሞ) ጌይንታዞ ዔይታ ዲማሴ። 8 ይያጉዲ ሃሃ ዮርዳኖሴ ሱካ፣ ዒያርኮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ሮኦኤሌ ፃጳ ዓጮይዳ ዴጌ ቤሲ ማዔ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓኣ ቤፂሬ፤ ጋኣዴ ፃጳ ዓጮ ጌላዓይዳ ዓኣ ራሞቴና ሃሃ ሚናኣሴ ፃጳ ዓጮ፣ ባኣሳይዳ ዓኣ ጎላኔ ካታሞዎ ደኦሪ ዔይታ ዲማሴ። 9 ይንሂ ካታማ ዒሰራዔኤሌ ዴርና ዔይቶ ባኣካ ናንጋ ሚሌ ዓጮ ዓሶና ዓሲ ዎዴቴ ቶላ ዓታንዳ ካታሞንሂከ፤ ዓይጎ ዓሲያ ማፃም ኩቺ ዳቢንቲና ዓሲ ዎዴቴ ዎጎ ዎጋ ዓሳ ዒዛይዳ ዎገባኣንቲ ዎዲንቲዎጉዲ ይንሂ ካታሞንሂፓ ፔቴማ ዴንዲ ኮሞ ማሃኒ ጋዓ ዓሶፓ ቶላ ዓታኒ ዳንዳዒ።

21

ሌዊ ዓሶም ዲንገንቲ ካታሞ

1 ሌዊ ፃጳ ማኣሮ ማኣሮ ሱኡጋ ቁኤሳሂ ዓላዜሬንታ ኔዊ ናኣዚ ዲያሱንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዲማ ዲማ ፃጳ ሱኡጎንታ ኮይላ ሙኬኔ፤ 2 ዒኣካ ካኣናይዳ ዓኣ ሴኤሎ ዔይቶ ኮይላ ሙካፃ፡- «ዲንሂ ኦም ኦኡኒ ናንጋንዳ ካታማንታ ኮይላ ቆልሞ ሄንቃ ቤሲንታ ዲንጋንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ኬኤዚ ዲንሂ ዓይሂኔ» ጌዔኔ። 3 ይያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሂ ጎይፃና ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሌዊ ዓሶም ሃካፓ

19:47 19:47 ሱኡጎ. ማፃ 18:27-29። 20:1 20:1 ፓይ. ማፃ 35:6-32፤ ላሚ. ሞማ 4:41-43፤ 19:1-13። 21:2 21:2 ፓይ. ማፃ 35:1-8።

ለካ ከኤዚንታ ካታሞንታ ቆልማ ሄንቃ ቤዘንታ ዔያቶኮ ዓጮይዳፓ ፓቂ ዒንጊቴ።

4 ዒፃሢ ቤርታዲ ቁዓቴ ዓሶም ከዳኔ፤ ለዊ ፃጺ ማዔ ቁኤሳሢ፤ ዓኣሮኔ ዜርዖም ታጾ ሃይሃ ካታማ ዒፃ ዓጊንቲ ዓጊንቲ ገሸኪንቲ፤ ዬይ ካታማ ዔውቲሢ ዪሁዳ ዓጫፓ፤ ሲሞኦኔንታ ቢኢኒያሚንታ ዓጫፓ፤ 5 ዓቴ ቁዓቴ ዜርዖም ዔፕሬኤሚንታ ዳኣኔንታ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኣ ሚናኣሴ ዓሶ ዓጮይዳፓ ታጾ ካታማ ዒፃ ዓጊ ዓጊ ዒንጊንቲ።

6 ጌርሾኔ ዜርዖም ዪሳኮራንታ ዓሴኤሬንታ ኒፕታኣሌኤሚንታ ባኣሳኔይዳ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኣ ሚናኣሴ ዓሶ ዓጮይዳፓ ፓቂንቲ ዔውቲ ታጾ ሃይሃ ካታማ ዒንጊንቲ።

7 ማራሪ ዓሶም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ሮኦቤኤሌ ዓጮይዳፓ፤ ጋኣዳና ዛብሎኦኔሲናይዳፓኣ ፓቂ ታጾ ለምዖ ካታማ ዒንጊንቲ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ከኤዜ ጎይዖና ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዬንሢ ካታሞንሢና ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዒፃ ዓጊ ዓጊ ለዊ ዓሶም ገሸኪ።

9 ዪሁዳና ሲሞኦኔ ፃጺ ዓጮይዳፓ ሃካፓ ለካ ሱጎፃ ከኤዚንቲ ካታማ ዔያቶም ዒንጊንቲ፤

10 ዒፃሢ ቤርታዲ ለዊ ፃጺ ማዔ ዓኣሮኔ ዜርዖም ቁዓቴ ዓሶም ከዳሢሮ ዔያቶም ዒንጊንቲ።

11 ዬያሮ ጌሚሮ ሚርጌ ዓኣ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓርባዒ ካታሞ፤ ከይላ ዓኣ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶም ዒንጊቴ፤ ዬና ከብሮኦኔ ጌይንታ፤ ዬይ ዓርባዒ ጎዖ ሃሢ ዔናኣቁኮ ዓዳኤ።

12 ጋዓንቲ ካታሚሎኮ ከይላ ዓኣ ጎዘና ጉርዶና ቤርታዲ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤም ዒንጊንቲያኤ።

13 ዓሶ ሞዴ ዓሳ ዓኣሸንቲ ቶላ ከብሮኦኔ ካታሞዋ ከይላ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታ ካታማኣ ዓኣሮኔ ዜርዖም ዒንጊንቲ፤ ዬያታ ሊቢና፤ 14 ያቴሬ ዔሸቲሞዓ፤ 15 ሆሎኔ፤ ዳቢሬ፤ 16 ዓይኔ፤ ዪፃንታ ቤትሸሚሽንታ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዪሁዳ ዓጮና ሲሞኦኔ ዓጮይዳፓ ፓቂንቲ ዔውቲ ዒንጊንቲ ታዘጸ ካታማኤ። 17 ቢኢኒያሚ ዓጫፓ ያይዶ ካታማ ፓቂ ዔያቶም ቆልማ ሄንቃ ዓጮና ዋላ ዒንጊንቲ፤ ዬያታ ጌባዖኦኔ፤ ጌባዒ፤ 18 ዓናቶቴንታ ዓልሞኔ ጌይንታዘንሢ። 19 ዓኣሮኔ ዜርዖም ማዔ ቁኤሶም ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ዋላ ታጾ ሃይሃ ካታማ ዒንጊንቲ።

20 ሃንጎ ለዊ ፃጺ ማዔያ ቁዓቴ ዓሶም ዔፕሬኤሚ ዓጫፓ ፓቂ ዒንጊንቲ። 21 ዔያቶም ዒንጊንቲ ያይዶ ካታማ ዓኣኔ፤ ዬያታ፡- ዓሶ ሞዴ ዓሳ ዓኣሸንቲ ቶላ ሴኬሚ ካታሞንታ ጌሚራዲ ዓጮ ዔፕሬኤሚይዳ ዓኣ ጌዜሬንታ፤ 22 ቁብፃይሚንታ ቤትሆኔንታ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ። 23 ዳኣኔ ዓጮይዳፓ ፓቂንቲ ዔያቶም ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ዒንጊንቲ ያይዶ ካታማ ዓኣኔ፤ ዬያታ፡- ዔልቲቁ፤ ጌቤቶኔ፤ 24 ዓያሎኔና ጋትሪሞኔና። 25 ዓባ ጌላ ዛሎና ሚናኣሴ ዓጮይዳፓ ፓቂንቲ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ዒንጊንቲ ለምዖ ካታማ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ታዕናኤና ጋትሪሞኔና። 26 ዬያታ ቁዓቴ ዜርዖም ቆልማ ሄንቃ ቤሲና ቤሲና ዋላ ዋላ ዑፃ ታጾ ካታማ ዔኤኔ።

27 ጌርሾኔ ፃጺ ማዔ፤ ሃንጎ ለዊ ዓሶም ሃካፓ ለካ ፓይዲንታ ቤዘ ዒንጊንቲ፡- ሚናኣሴ ፃጺኮ ዛሎ ዓሶ ዓጮይዳፓ ባኣሳኔይዳ ዓሶ ሞዴ ዓሳ ፑኒንቲ ዓታ ካታሞ ጎላኔና ዔሸቲራና ጌይንታያ ዬንሢ ለምዖ ካታሞንሢ ከይላ ዓኣ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ዒንጊንቲ፤ 28 ሃሃ ዪሳኮራ ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ፓቂ ዒንጊንቲ ያይዶ ካታሞንሢ፡- ቁሻዮኔ፤ ዲብራቴ፤ 29 ያርሙቴና ዒንጋኒሚናኤ፤ 30 ዓሴኤራ ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ፓቂ ዒንጊንቲ ያይዶ ካታሞንሢ፡- ሚሻዓሌ፤ ዓብደኔ፤ 31 ሄልቃቴና ሬሆቤናኤ፤ 32 ኒፕታኣሌኤሚ ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ፓቂ ዒንጊንቲ ሃይሃ ካታሞንሢ፡- ጌሊላይዳ ዓሶ ሞዴ ዓሳ ዓኣሸንቲ ቶላ ቁዳሼ፤ ሃሞቴ፤ ዶሬና ቃርታኔና። 33 ዬያሮ ጌርሾኔ ፃጺ ጉቤሢ ዋሊ ዑፃ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ታጾ ሃይሃ ካታማ ዔኤኔ።

34 ማራሪ ጎዖሢ ሾዔ ሃንጎ ለዊ ዓሶም ዛብሎኦኔ ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ፓቂ ዒንጊንቲ ያይዶ ካታሞንሢ ዮቅኔዓሚ፤ ቃርታ፤ 35 ዲሞናና ናህላሌና። 36 ሮኦቤኤሌ ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ፓቂ ዒንጊንቲ ያይዶ ካታሞንሢ ቤፃሬ፤ ያሃፃ፤ 37 ቁዳሞቴና ሚፓዓቴና፤ 38 ጋኣዳ ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ፓቂ ዒንጊንቲ ያይዶ ካታሞንሢ ዓሲ ሞዴ ዓሳ ዓኣሸንቲ ቶላ ካታሞፓ ፔቴዘ ማዔያ ጌሊዓዳ ዓጮይዳ ዓኣ ራሞቴ፤ ማሃናይሚ፤ 39 ሃሴቦኦኔና ያዕዘሬና፤ 40 ዬያሮ ለዊ ዓሶ ማዔ ማራሪ ዓሶም ዒንጊንቲ ካታማ ታጾ ለምዖ።

41-42 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓጮይዳፓ ያይዲታሚ ሳሊ ካታማ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ለዊ ዓሶም ዒንጊንቲ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጮሎ ዳካሊ ኮሺ ናንጌሢ

43 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ዒንጋኒ ጫኣቁ ዓጮሎ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዒንጊቴ፤ ዔያታ ዓጮሎ ዔኪ ዳካሌሰካፓ ሜታ ባኣያ ኮሺ ናንጌቴ፤ 44 ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ጫኣቁ ጎይዖና ዔያታ ናንጋ ቤዘ ቢያይዳ ኮሹሞ ዔያቶም ዒንጊቴ፤ ዔያቶኮ ሞርኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ባሽሲሳሢሮ ፔቴታዖ ሞርካ ዔያቶ ያሊ ባሻኒ ዳንዳዒባኣሴ። 45 ያዲዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ጫኣቁ ጫኣቁም ቢያ ኩሜኔ፤ ፔቴታዖ ዓቴ ባኣዚ ባኣሴ።

22

ዲዎሎ ዓባ ከሰካ ዛላፓ ሙኬ ፃጺ ማሃ ዳኤሢሢ

1 ዬካፓ ዲዎሎ ሮኦቤኤሌንታ ጋኣዳንታ ሚናኣሴ ዓሶኮ ዓባ ከሰካ ዛላ ዓኣ ዓሶ ፔቴይዳ ዔኤላዖ፡- 2 «ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፤ ሙሴ ዒንሢ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዲ ዒንሢ ኩንሢ፤ ሃሃ ታ ዓይሢ ባኮም ቢያ ዒንሢ ማዴ፤ 3 ዒንሢ ሃይካ ሚርጌ ዳዔቴያ ዒንሢ ዓሶ ዒሰራዔኤሌ ፃጺ ዒንሢ ሃሽባኣሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ዒንሢ ዓይሢ ባኮ ዛጊ ዒንሢ ማዲ ኩንሢ። 4 ሃሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ

22:2 22:2 ፓይ. ማፃ 32:20-32፤ ዲያ. 1:12-15።

ጎዳ ካልሸከዎት ነህ ለባሕር፤ ዓፒሎና ማዘኘት፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ደርና ካልማ ማእሮኩ ሆኑ ማዘኘት ሌቀቅናና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ኑ ያዘዘው ማዘኘት ሆኖ ማሌ ያሕሰም ዲንጎ ቤሲ ኮሺህ ኑ ገዳገግ ሃኩም» ጌዔኔ።

30 ርኦቤኤሌ ፃጳ፤ ጋኦ ፃጳ፤ ይያጉዲ ሃህ ዓባ ኬሰካ ዛላ ናንገ ሚናኤ ፃጳኦ ኬኤዜ ባኮ ቁኤሳህ ፒንሃሴንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ፤ ዳራ ዳኤ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኣ ፃጳኮ ሱኡጎንታ ዋይዛዎ ዋዛዳኔ። 31 ይያሮ ዓላዜሬ ናኣዚ፤ ቁኤሳህ ፒንሃሴ ዔያቶም፡- «ሃሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ኑኡና ዋላ ማዕኔ ኑ ዔራኔ፤ ዲንህ ዒዛም ዋይዚ ዲዒባኣሴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔዳጎና ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ዲንህ ዲንህ ዲንህ ዲንህ» ጌዔኔ።

32 ይካገ ቁኤሳህ ዓላዜሬ ናኣዚ፤ ፒንሃሴንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጎንታ ጌሌዓዳይዳ ዓኣ ርኦቤኤሌና ጋኦ ዓሰናገ ዲማዲ ካኣናይይዳ ዓኣ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ኮይላ ማዒ ዳንዲ ዔያታ ዋይዜ ባኮ ኬኤዜኔ፤ 33 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ይያ ዋይዛዎ ዋዛዲ ያኡሲ ጋላቴኔ፤ ይካገ ርኦቤኤሌንታ ጋኦንታ ፃጳ ናንገ ዓጮ ያሊ ባይዛኒ ጌሰቶ ሃይሶ ማይ ላሚ ጌሰቲባኣሴ።

34 ርኦቤኤሌና ጋኦ ዳና ፃጳ፡- «ሃይ ያኡሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ናንገና ናንገ ጎዳ ሌሊ ያኡሲ ማዕኔኮ ኑና ቢያህም ማርካኬ» ጌዔኔ፤ ይያሮ ይሮ ዔሶ ዲንጎ ቤዜሎኮ ሱንዎ «ማርካ» ጌይ ዔያታ ጌህኔ።

23

ዲያሱ ዔልቃዎ ጌሰቲ ጌኤዘ

1 ሚርጌ ዋዳ ዳዕሰካገ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ሞርኮይዳገ ሃውሽሲ ኮሺ ናንገ ዔያቶም ዲንጌኔ፤ ጋዓንቲ ዲያሱ ጋርቹኔ፤ 2 ይያሮ ዲዚ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ጉቤህንታ ጋርቻ ዓሰንታ ሱኡጎንታ ፖኦሊሶ ዓይህ ዓሰንታ ፔቲይዳ ዔኤላዎ፡- «ዓካሪ ማይ ታ ጋርቹኔ፤ 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ኑ ያዘዘው ዲንህ ማኣዳኒ ሃሮ ዓጮይዳ ናንገ ዳሮ ማዳ ባኮ ቢያ ዲንህ ዛጌኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲንህን ያዘዘው ዲንህ ዛሎ ያልቴኔ። 4 ታኣኒያ ያሊ ባሽም ዓጮ ሃጊ ዓርቁንቲባኣያ፤ ሃህ ጊንህ ያሊ ታ ባሽ ዳሮ ዓጮ ማዕኔ ዓጮ፤ ጌይዎ፡- ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዮርዳናሴ ዋራ ማሃዛ ዓባ ጌላ ዛሎና ዳንዲ ማዲቴራኒያ ባዞ ሄላ ዓጮ ቢያ ዲንህን ፔቲ ፔቲ ፃጳም ታ ጊሸከ ዲንጌኔ፤ 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲንህን ያዘዘው ይሮ ሃጊ ዓርቁንቲባኣ ዓጮ ዳሮ ዲንህ ያላኣና ዲንህን ቤርታገ ዔያቶ ዲ ጳሻንዳኔ፤ ዔያቶ ዲንህ ዳውሲ ባይዛንዳኔ፤ ዲዚ ዲንህም ጫኣቄ ጎይዎና ዔያቶኮ ዓጮ ዲንህ ዳካላንዳኔ። 6 ይያሮ ሙሴ ዔርዜ ዋጎይዳ ፃኣፒንቲ ዓይህዎ ቢያ ካፒ ማዲ ኩንህኒ ዳዲዎቲ፤ ይያ ሃሽ ሴካ ሃንጋ ጌይፖቲ። 7 ዲንህ ባኣካ ዓቲ ዓኣ ሃንጎ ዓሰና ዋላ ፔቲ ማዒፖቲ፤ ዔያቶ ያኡዞ ካኣሸከፖቲ፤ ይያ ሱንዎና ጫኣቄዎ ጫኣቄፖቲ፤ ይያ ያኡዞ ማዲያ ማዲፖቲ፤ ዘጊያ ዘጊፖቲ። 8 ሃሮ ሄላንዳኣና ዲንህ ማዳ ጎይዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲንህን

ያዘዘው ጉሙርቁንታያ ማዕኔ፤ 9 ሃያኮ ቤርታ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋልቆና ዓኣ ዳሮ ዲንህ ቤርታገ ዳውሲ ባይዜኔ፤ ሃሮ ሄላንዳኣና ዲንህ ቃዛኒ ዳንዳዔ ዓሲ ፔቲታዎ ባኣሴ። 10 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲንህን ያዘዘው ዲንህም ጫኣቄ ጎይዎና ዲንህ ዛሎ ዲ ያልታህሮ ዲንህዳገ ፔቲ ዓሲ ሌሊ ዔያቶኮ ሺያ ዓሲ ዳውሳኒ ዳንዳዒኔ።

11 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲንህን ያዘዘው ዲንህ ናሽካንዳያ ኮይሳህ ኮሺ ማሎዎቲ። 12 ዲንህ ጋዓንቲ ያኡሲም ጉሙርቁንቲዎያ ማዒ ዲንህ ባኣካ ዓኣ ሃንጎ ዓሰና ዋላ ፔቲ ማዕኔ፤ ዲንህ ዔያቶና ዋላ ዔፒና ሴካ ሃንጋ ጌይ ሲኢሪንቲ፤ 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲንህን ያዘዘው ይሮ ዳሮ ዲንህ ቤርታገ ዳውሲ ኬሲንዳዎኣህ ኮሺ ዔራዎቲ፤ ይያሮ ዔያታ ዲንህን ፑርታ ፒር፤ ሃህ ዲንህ ሎሎንህ ኬሴ ዔቲ ማዕንዳኔ፤ ዙሎዎ ዲንህን ጳርቃ ዘራገ፤ ሃህ ዓኣፖዎ ዲንህን ጫርጋ ዲንጊህ ዔያታ ማዕንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲንህን ያዘዘው ዲንህም ዲንጌ ሃሮ ማሎ ዓጮሎይዳገ ጋፒ ዲንህ ባይቃንዳያ ሄላንዳኣና ይይ ባይሰንታ ቢያ ዲንህ ዳውካንዳኔ» ጌዔኔ።

14 «ታኣኒ ሃይቃንዳ ዎዳ ማይ ሄሊኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲንህን ያዘዘው ዲንህም ጫኣቄ ጎይዎና ዲንህም ማዳ ኮዢ ባኮ ቢያ ዲንህ ፔቲ ፔቲህ ጉቤ ዲናገ ጉቤ ሸምገገ ዔራኔ፤ ዲዚ ዲንህም ጫኣቄ ባኮገ ፔቲታዎ ዓቲዎዎ ቢያ ኩሜኔ። 15 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲንህን ያዘዘው ዲንህም ኬኤዜ ኮዢ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንህህጉዲ ዲዚ ዲንህም ዲንጌ ሃሮ ኮዢ ዓጮሎይዳገ ዲንህ ባይቃንዳያ ሄላንዳኣና ፑርታ ባኣዚ ቢያ ዲንህ ዳኤኪ ዲ ይዓኒ ዳንዳዒኔ። 16 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንህን ያዘዘው ዲንህም ጫኣቄ ዲንጌ ዓይህዎ ሃሽ፤ ማሌ ያኡዞ ዳንዲ ዘጊ ካኣሸከፖቲ፤ ዲዛ ዲንህ ዳጎሳንዳኣኔ፤ ዲዚ ዲንህም ዲንጌ ኮዢ ዓጮሎይዳገ ኑጉዎዎ ዲንህ ባይቃንዳኣኔ» ጌዔኔ።

24

ዲያሱ ሴኬሜይዳ ጌሰቲ ጌኤዘ

1 ዲያሱ ዲሰራዔኤሌ ፃጳ ቢያ ሴኬሜይዳ ቡኩሴኔ፤ ዲዚ ጋርቻ ዓሰ፤ ዳሮኮ ሱኡጎንታ ዋጎ ዋጋ ዓሰንታ ፖኦሊሶ ዓይህዛንህንታ ቢያ ዔኤላዛ ዔያታ ሙኪ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ቡኬኔ። 2 ይካገ ዲዚ ዳሮም ቢያ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ዲሰራዔኤሌ ያዘዘው ሂዚ ጋዓኔ፤ ሚርጌ ሌዔኮ ቤርታ ዲንህን ቤርታኣ ዳደንህ ዳፕራዒሴ ዎሮ ሱኮይዳ ማሌ ያኡዞ ካኣሸከ ካኣሸከ ናንጋኔ፤ ይያቶይዳገ ፔቲህ ዓብራሃሜንታ ናኮሪንታኮ ዓደ ታኣራኬ፤ 3 ጋዓንቲ ዲንህን ቤርታኣ ዓዳህ፤ ዓብራሃሜ ዳፕራዒሴ ዎሮ ሱካ ዓኣ ዓጮገ ታኣኒ ዔኤሊ ካኣናኔ ዓጮ ቢያይዳ ዲ ናንጋንዳጉዲ ዔኪ ታ ሙኬኔ፤ ዳሳኣቄ ታ ዲዛም ዲንጊ ዜርዎ ታ ዲዛኮ ሚርጊሸኔ፤ 4 ዳሳኣቄም ታኣኒ ያይቆኦቤና ዔኤሳዎና ዲንጌኔ፤ ሃህ ዔኤሳዎ ናንጋንዳጉዲ ጌሜራዳ ዔዶኦሜ ዓጮ ዲዛ ዓጪ ማሂ ታ ዲንጌኔ፤ ጋዓንቲ ዲንህን ቤርታኣ ዓዳህ ማዕኔ፤ ያይቆኦቤና ዲዛኮ ናኣቶና

23:10 23:10 ላሚ. ዎማ 3:22፤ 32:30። 24:2 24:2 ማዢ. ማጻ 11:27። 24:3 24:3 ማዢ. ማጻ 12:1-9፤ 21:1-3። 24:4 24:4 ማዢ. ማጻ 25:24-26፤ 36:8፤ 46:1-7፤ ላሚ. ዎማ 2:5።

ገብፃ ዓጮ ዳንዴ፤ 5 ዩካፓ ታኦሲ ሙሴና ዓኣርህና ዳኬኔ፤ ገብፃ ዓሰቀ ታኦሲ ፑርታ ደርዖና ማታሲ ያፓ ታ ዲንሢ ዓከ ኬሴ፤ 6 ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢ ገብፃፓ ዓከ ታ ኬሳ ዋደና ገብፃ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራሢንታ ዓከ ዳውሲ ዲንሢ ገንፆ ኬሰኬ፤ ጋዓንቲ ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢ ዘቄ ባዘ ሄላ፡- 7 ታ ዔያቶ ማኦዳንዳጉዲ ዔያታ ዲላቲ፤ ዩያርታኦሲ ዔያቶና ገብፃ ዓሰናኮ ሳዘ ዲሚሽ፤ ባዘዋ ዔያቶይዳ ገንሣ ማሃ ገብፃ ዓሰ ታ ሙኤዜ፤ ዩያ ታ ማዴ ባኮ ዲንሢ ዲንሢ ዓኣፒና ዘጌ፤ ዩካፓ ዲንሢ ሚርጌ ዋዴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ናንጋዛ፡ 8 ዮርዳኖሴኮ ዓሳ ኬሰካ ዘላ ናንጋ ዓሞራ ዓሰ ዓጮ ዓከ ታ ዲንሢ ሙኬ፤ ዲሚና ዔያታ ዲንሢ ያሌ፤ ጋዓንቲ ታኦሲ ዲንሢ ያሎና ባሽሲሲሢሢሢ ዲንሢኮ ቤርታፓ ዔያቶ ዲንሢ ዳውሲ ዓጮ ዔያቶኮ ዲንሢ ዳካሌ፤ 9 ዩካፓ ሃሣ ሞዓኣቤ ካኦታሢ፡፡ 9፡፳፭ ናኣዚ ባኣላኣቄ ዲንሢ ያላ፤ ዔቄ፤ ዲንሢ ጋደንቃንዳጉዲ ባኣላኣሜ ጌይንታ ቢያፊ ናኣዚም ከኢታኦ ዲ ዳኬ፤ 10 ታኦሲ ጋዓንቲ ባኣላኣሜም ዋይዚባኣሴ፤ ዩያርጋዳሞ ቤዘ ዓንጂ ዲ ዓንጂ፤ ዩያይዲ ባኣላኣቄ ኩጫፓ ዲንሢ ታ ዓውሴ፤ 11 ሃሣ ዲንሢ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቄ ዲያርኮ ሙኬ፤ ዲሚና ዲያርኮ ዓሳ፡ ዓሞራ ዓሳ፡ ፔሪዜ ዓሳ፡ ካኦና ዓሳ፡ ሂኢታ ዓሳ፡ ጌርጌሳ ዓሳ፡ ሂዋዋ ዓሰንታ ዲያሱሳ ዓሰንታ ዲንሢ ያላ፤ ዔቄ፤ ታኦሲ ጋዓንቲ ዲንሢ ዔያቶ ያላ ባሻንዳጉዲ ማኦዴ፤ 12 ሃሣ ታኦሲ ላምዖ ዓሞራ ዓጮ ካኦቶይዳ ማዴሢ ጎይፆ ቤርታዲ ዩይ ዓሳ ዳኤፒ ዲጊቸሞና ጎጲ ዋኦፃንዳጉዲ ታ ማዴ፤ ዩይ ያዲ ማዴሢ ዲንሢኮ ጩንቸ ዓፓርንታ ሃሣ ዓኣዘንታቲቱ፤ 13 ዲንሢ ጎሽኪ ላቢባኣ ማሊ ዓጪና ማዢባኣ ካታማና ዲንሢ ዓከ ናንጋንዳጉዲ ታ ዲንሢም ዲንጌ፤ ሃይሾ ሃሢ ዲንሢ ቱኪባኣ ዋይንታ ላቢ ማዲባኣ ዘይቶ ሪሚቶ ሚያኮ ዓኣፖ ዓከ ሙይ ሙይ ናንጋ፤ » ጌይ ኬኤዜ፤፡፡

14 ሃሣ ዲ ኬኤዘ፡- «ዓካሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቸዋቲ፤ ጉቤ ፒዙሞና ሃሣ ጉሙርቄንቲሢና ዲዛም ማዲቱ፤ ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢ ዔፕራዲሴ ዋር ሱኮና ገብፃ ዓጮናይዳ ዘገ ካኦሽኬ ሜሌ ያኦዘ ዲንሢ ባኣካፓ ሺኢሺ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ካኦሽኩዋቲ፤ 15 ዲዛ ካኦሽኪፃ ኮሺ ማሊ ዲንሢም ጸዲባኣቲ ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢ ዔፕራዲሴ ዋር ሱካ ዓኣ ዋደና ካኦሽካ ባኮ፤ ሃንጎ ሃሢ ዲንሢ ናንጋ ዓሞራ ዓሳ ካኦሽካ ያኦዘ ዲንሢ ካኦሽካንዳቲያ ዲንሢ ካኦሽካንዳ ባኮ ሃኖ ዶኦሩዋቲ፤ ታኦሲ ታ ማኦሪ ዓሰና ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦ ካኦሽካንዳ፤» ጌዔ፤፡፡

16 ዴራ ማሃዖ ዲሚና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሺ ሜሌ ያኦዘ ካኦሽኪሢ ኦ ገዳፓ ሃኮም! 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦኡኮ ያኦዘሢ ኦ ዳደንሢንታ ኦናንታ ገብፃ ዓጮ ዓይሎማፓ ዓውሲ ኦና ኬሴ፤ ዲዛ ዋለቆና ዲ ማዴ ባኮ ቢያ ኦ ዘጌ፤ ሃንጎ ዴር

ቢያሢኮ ባኣኪና ኦ ሙኬ ዋደ ቢያይዳ ኮሺ ዲ ኦና ካፔ፤ 18 ኦኡኪ ሃኖ ዓጮሎ ጌላ፤ ሙካ ዋደና ሃይካ ናንጋ ዓሞራ ዓሰ ቢያ ኦ ቤርታፓ ዲ ዳውሲ ባይዜ፤ ዩያና ዲዚ ኦኡኮ ያኦዘሢ ማዔሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦ ካኦሽካንዳ፤» ጌዔ፤፡፡

19 ዲያሱ ዔያቶም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሚና፤ ሃሣ ዲዛይዳፓ ሜሌ ካኦሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዋያታሢሮ ዲዛም ዲንሢ ማዴኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዲንሢ ማዴ፡ ዋይዘ ዲዲፆ ጎሞ ቢያ ዲንሢም ዲ ዓቶም ጋዓኣ፤ 20 ዲዛ ዲንሢ ሃሺ ሜሌ ያኦዘ ካኦሽኬ ኮሺ ባኣዚ ዲ ቤርታ ዲንሢም ማዴያ ማዔቲያ ገንሣ ሺሪ ፑርታ ባኣዚ ዲንሢዳ ዓከ ዩዲ ዲንሢ ባይዛንዳኣኤ» ጌዔ፤፡፡

21 ዴራ ዲያሱም፡- «ዔይዔ ኦ ዩያይዳዓከ! ኦኡኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኦሽካንዳ፤» ጌዔ፤፡፡

22 ዲያሱ ገንሣ፡- «ያዲ ማዔቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኦሽካኒ ዶኦሪሢኮ ዲንሢ ዲንሢ ቶኦኪና ማርካኮ» ጌዔ፤፡፡

ዲያታ ማሃ፡- «ሂዮ፤ ኦኡኪ ማርካኮ» ጌዔ፤፡፡

23 ዲዚ ሃሣ፡- «ሂዴቲ ዲንሢ ባኣካ ዓኣ ሜሌ ያኦዘ ባይዙዋቲ፤ ዲንሢኮ ዲኖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዘሢ ባንሢ ሽርሹዋቲ» ጌዔ፤፡፡

24 ዩካፓ ዴራ ዲያሱም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦኡኮ ያኦዘሢ ኦ ካኦሽካንዳ፤ ዲዚ ባይሣ ባኮዋ ኦ ማዲ ኩንሣንዳ፤» ጌዔ፤፡፡

25 ዩኖ ዓሰ ዲያሱ ዴርና ዋላ ጫኣቄ፤ ዲኣካ ሴኬሜይዳ ዔያታ ካፒ ናንጋንዳ ዋጌንታ ዳምቤንታኦ ዔያቶም ኬኤዜ፤ 26 ዲያሱ ዩንሢ ዓይሢያንሢ ያኦሲኮ ዋጎ ማፃአፖይዳ ፃኣፔ፤ ዩካፓ ፔቲ ዳኤፒ ሹቹ ዓከ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኦሪ ኮይላ ዓኣ ሻኦሶ ዴማ ዳኣቤ፤ 27 ዲሚና ዴርም ዲዚ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ሃይ ሹጫሢ ዋይዜሢሮ ኦጉዳ ሃይ ማርካዳንዳ፤ ዩያር ዲንሢኮ ያኦዘሢ ዲንሢ ጉሙርቄያ ሃሺቲ ዩይ ማርካዳንዳ፤» ጌዔ፤፡፡

28 ዩካፓ ዲያሱ ዴር ቢያሢ ዳኬም ፔቲ ፔቲሢ ፔ ዓጮ ማዲ ዴንዴ፤፡፡

ዲያሱና ዓላዜሬናኮ ሃይሶ

29 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፤ ኔዋ ናኣዚ፤ ዲያሱ ፔቲ ጃኤታና ታጾ ለዔናይዳ ሃይቄ፤፡፡

30 ዴራ ዲዛ ጋዓሽ ዳኮኮ ኬዶ ዘላ ዓኣ ጌሜራዳ ዔፕራዲሴ ዓጮይዳ ዲዛ ዴኖ ማዔ ቤትሚናትሴራሂይዳ ዴኡኬ፤፡፡

31 ዲያሱ ናንጌ ዋደይዳ ቢያ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዲዚ ሃይቄሰካፓ ናንጌ ጋርቻ፤ ያኦሲ ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ፔ ዋለቆና ማዴ ዲቃሣ ባኮ ቢያ ፔ ዓኣፖና ዘጌ ዩይ ዓሳ ናንጌ ዋደ ሄላንዳኣና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኪ ካኦሽኪ ናንጌ፤፡፡

32 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ገብፃ ዓጫፓ ዓከ ሙኬ፤ ዮሴፔኮ ሜጌፆ ሴኬሜይዳ ዴኡኬ፤ ዩና ቤዛ ያይቆኦ ሸኬሜኮ ዓደ ሃሞራ ናኦቶይዳፓ ጃኤታ

24:5 24:5 ኬሲ. ማፃ 3:1—12:42፡፡ 24:6 24:6 ኬሲ. ማፃ 14:1-31፡፡ 24:8 24:8 ፓይ. ማፃ 21:21-35፡፡ 24:10 24:10 ፓይ. ማፃ 22:1-24፤ 25፡፡ 24:11 24:11 ዲያ. 3:14-17፤ 6:1-21፡፡ 24:12 24:12 ኬሲ. ማፃ 23:28፤ ላሚ. ዋማ 7:20፡፡ 24:13 24:13 ላሚ. ዋማ 6:10-11፡፡ 24:30 24:30 ዲያ. 19:49-50፡፡ 24:32 24:32 ማኪ. ማፃ 33:19፤ 50:24-25፤ ኬሲ. ማፃ 13:19፤ ዮሃ. 4:5፤ ዳኪ. ማዶ 7:16፡፡

ማዓ ሹቸ ቢራና ሻንቄዞኬ፤ ዩና ቤዘላ ዮሴፔ
ዘርዖም ዲንጊንቴ ዓጮጋራ ዓኣያኮ።

33 ሃሣ ዓኣሮኔ ናኣዚ ዓላዘሬያ ሃይቁ
ገቢዓሜይዳ ዱኡቲኔ፤ ዩና ቤዘላ ጌሜራዳ
ዒፕሬኤሜ ዓጮይዳ ዓኣያ፤ ሃሣ ዒዛኮ ናኣዚ
ፒንሃሴ ናንጋንዳጉዲ ዲንጊንቴ ዳካ ካታማኮ።

ሱኡጎ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ሱኡጎ ማፃኣፖ ዲሰራዊኤሌ ዳራ ካኣናን ዓጮ ጌሌሢዳፓ ዳንዲ ዔያቶኮ ካኣታ ካኣታደ ዎደ ሄላንዳኣና ዓኣ ሃይሶ ኬኤዛያኬ፤ ዬይ ዎደ ዲሰራዊኤሌ ዳራ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኪ ናንገና ናንገ ጎዳም ዎይዞ ዲዔ ዎደኬ። ሃኖ ማፃኣፖይዳ ዓኣ ሃይሳ፡- «ሱኡጎ» ጌይንቴያ ያሎና ዔርቴ ዓሳ ፔቴ ፔቴሢ ማዳ ማዳ ኬኤዛያኬ። ዬያቶ ሱኡጎይዳፓ ባሼሢ ያሎ ያላ ዓሶ ዓይሢ ዓሶኬ፤ ዬያቶ ባኣካፓ ኮሺ ዔርቴያ፡ ጮርቂ ዲ ያሌ ያሊያና ባሼ ባሼፃ (ዓይሢ 13—16) ሄላንዳኣና ዓኣ ጋርይዳ ኬኤዛያኬ፡ ሶምሶሜ ጌይንታሢኬ።

ሃኖ ማፃኣፔላ ኑና ዔርዛ ዳኤፖ ባካ፡ ዲሰራዊኤሌ ዳራ ሄላንዳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ጉሙርሳሢ ዔያታ ናንገና ናንገ ጎዳም ጉሙርቂንታያ ማዒቲታሢ፤ ሃሢ ዲዛም ዔያታ ጉሙርቂንታያ ማዒቲ ዎደና ቢያ ዎደ ዔያቶይዳ ባይሰንታ ሙካሢ ዛሎኬ። ዬያይዳፓ ባሼ ማሌ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቴ፡ ዳራ ናንገና ናንገ ጎዳም ጉሙርቂንታያ ማዒቲ ማዒ ባይሰንታ ዔያቶ ሄሌቴያ ጎም ዔያታ ቡኡዲ ዲዛ ባንሢ ማዒ ዎደና ዲዚ ዔያቶ ዓውሳያ ማዒሢኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ዲያሱ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ማዲንቴ ባኮ (1:1—2:10)

ዲሰራዊኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ (2:11—16:31)

ዲማ ዲማ ማዲንቴ ባኮ (17:1—21:25)

ዪሁዳንታ ሲሞኦኔንታ ፃጳ ዓድኒቤዜቄ ዲዒ ዔኬሢ

1 ዲያሱ ሃይቂሰካፓ ዲሰራዊኤሌ ዳራ፡- «ካኣናን ዓሶ ያላኒ ኑኡኮ ፃጳ ፃጳ ማኣርይዳፓ ቤርታ ኬሰካንዳ ዓሳ ያናንሢዳይ?» ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳ ያኦጮኦ።

2 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶም፡- «ዪሁዳ ፃጳ ቤርታዲ ኬሰኪ ያሎንጎ፤ ዓጮሎ ታ ዔያቶም ዓኣሢ ዲንጋንዳይ» ጌዔኔ።

3 ዲማና ዪሁዳ ፃጳ ዔያቶ ዲጊኖ ማዒ፡ ሲሞኦኔ ፃጳ ኮይላ፡- «ኑም ዲንገንቴ ዓጮሎ ዳንዲ ካኣናን ዓሶ ያላኒ ኑ ዎላ ዳንደም፤ ዬካፓ ዲንሢም ዲንገንቴ ዓጮታ ዲንሢና ዎላ ዳንዲ ያላንዳይ» ጋዓዛ፡ ሲሞኦኔ ፃጳ ዔያቶና ዎላ ዳንዳይ። 4 ዬያሮ ዪሁዳ ዳራ ዔያቶና ዎላ ያሎሮ ዳንዳይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዔያታ ካኣናን ዓሶንታ ፔርዛ ዓሶ ባሻንዳጉዲ ማሃም ቤዜቄይዳ ታጳ ሺያ ዓሲ ዔያታ ዎዳይ። 5 ዔያታ ዲኣካ ቤዜቄ ዓጮ ካኣቴ፡ ዓድኒቤዜቄ ዳንቃ ዲዛ ያሊ ካኣናን ዓሶንታ ፔርዛ ዓሶባ ባሼኔ። 6 ዲማና ዓድኒቤዜቄ ዔያቶ ቤርታፓ ጳሽኬኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዲዛ ዳውሲ ዓርቂ ኩጮና ቶኮናኮ ደኣም ኬኤሎንሢ ኬኤሎንሢ ቲቄኔ፤ 7 ዬያሮ ዓድኒቤዜቄ፡- «ኩጮና ቶኮናኮ ደኣም ኬኤሎ ኬኤሎ ታ ቲቄም ታ ማኣርይዳ ጎንጎ ዳማ ዲኣኔ ካሃ ማንፃ ሙዓ፡ ላንካይታም ካኣታ

ዓኣኔ፤ ዔያቶይዳ ታ ማዳ ጌኖ ማዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሺርሺ ዲንጌኔ» ጌዔኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ዲዛ ዬሩሳላሜ ዔኪ ዳንዳዛ ዲኣካ ዲ ሃይቄኔ።

ዪሁዳ ፃጳ ዬሩሳላሜንታ ኬብሮኦኔንታ ያሊ ዓርቂሢ

8 ዪሁዳ ዓሳ ዬሩሳላሜ ያሊ ዓርቂ፡ ዓሶባ ጮንቶ ዓፓሮና ዎዳይ፤ ካታሚሎባ ታሚና ሚቹኔ።

9 ዬካፓ ዔያታ ጌሚራዳ ዓጮኮ ደኣሎ ዛሎ ዓጮና ዳውላዳ ዓጮናይዳ ናንገ ካኣናን ዓሶ ያላኒ ዳንዳይ። 10 ዔያታ ኬብሮኦኔይዳ ናንገ ካኣናን ዓሶ ያሌኔ፤ ኬብሮኦኔኮ ቤርታኣ ሱንፃ ዓርባዒ ካታም ጌይንታኔ፤ ዲማና ዔያታ ሺሻይኔ፡ ዓሃማኔና ታልማይኔ ጌይንታ ቶኦኮ ያሊ ባሼኔ።

ዖቲኒዔኤሌ ዳቢሬ ካታም ያሊ ባሼሢ (ዲያ. 15:13-19)

11 ዬካፓ ዪሁዳ ዓሳ፡ ዳቢሬ ካታም ያሌኔ፤ ዲዛና ዬኖ ካታሚሎኮ ሱንፃ፡- «ቂሬያት ሴፔሬ» ጌይንታኔ፤ 12 ካኣሌቤ ዲማና፡- «ቂሬያት ሴፔሬ ያሊ ባሼ ዓሢም ታናዎ ዓክሳኣና ታ ዲንጋንዳይ» ጌዔኔ፤ 13 ካኣሌቤኮ ጌኤዚ ቄናዜ ናኣዚ፡ ዖቲኒዔኤሌ ዬኖ ካታሚሎ ያሊ ዓርቂኔ፤ ዲዚ ዬያይዳሢር ካኣሌቤ ፔኤኮ ናዎ ዲዛም ዲንጌኔ። 14 ዔያታ ዓሶ ዖቲኒዔኤሌ፡- «ዓክሳኣኔ፡ «ዓዲኔኤም ጎሽ ዲንጋንዳጉዲ ያኦጮ» » ጌይ ዓይሢኔ፤

* ዬያሮ ዲዛ ካኣሌቤ ዳንቃ ያሊ ቶጊ ዓኣ ሃራፓ ኬዳዛ ካኣሌቤ ዲዛ «ዓይጎ ታ ኔኤም ዲንጋንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌይ ያኦጮኦ። 15 ዲዛ፡- «ኔ ታኣም ዲንጌ ዓጮ ዳውላዳ ቤሲታሢር ዎኣሢ ዓልቃ ቤሲ ዳካ ታኣም ኔ ዲንጋንዳጉዲ ታ ሺኣቃኔ» ጋዓዛ፡ ካኣሌቤ ጌሚሮና ቦኦሎናይዳ ዓኣ ዎኣሢ ዓልቃ ቤሲ ዲዛም ዲንጌኔ።

ቢኢኒያሜንታ ዪሁዳንታ ፃጳ ያሎና ባሼ ባሼያ

16 ሙሴኮ ባይሲ፡ ቄና ጎዎ ዓሢኮ ዜርፃ ዪሁዳ ዓሶና ዎላ ቴምሬ ጌይንታ ሚፃ ዲቢ ዓኣ ዲያርኮ ካታማፓ ዔቂ ዪሁዳይዳ ዓኣ ዓራዴኮ ደኣሎ ዛላ ዓኣ ዳውሎ ዓጮ ዳንዲ ዲኣካ ዓማሌቄ ዓሶ ባኣካ ዳዔኔ። 17 ዪሁዳ ዓሳ ሲሞኦኔ ዓሶና ዎላ ፔቴ ማዒ ያሊ ፃፓቴ ካታማ ናንገ፡ ካኣናን ዓሶ ባሼኔ፤ ካታሚሎ ዔያታ ጋፒሲ ባይዜሰካፓ ሱንፃ ዲዛኮ «ሆርማ» (ጋፒሲ ባይዜኔ) ጌይ ጌሢኔ። 18 ዪሁዳ ፃጳ ጋኣዛንታ ዓሰቂሎኔንታ ዓቃርኔንታ ኮይላ ዓኣ ዓጮባ ቢያ ዓርቂኔ። 19 ናንገና ናንገ ጎዳ ዪሁዳ ዓሶና ዎላ ዓኣሢር ጌሚራዳ ዓጮሎ ዔያታ ባሺ ዓርቂኔ፤ ጋዓንቴ ሂርኬ ደኣጮዳ ቤዘይዳ ናንገ ዓሶኮ ዓንጊ ሳርጌላ ያይታ ዓኣሢር ያሊ ዳውሲ ኬሳኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ። 20 ሙሴ ዓይሢ ጎይያ ኬብሮኦኔ ካኣሌቤም ዲንገንቴኔ፤ ዲዚያ ሃይሃ ዔናኣቄ ቶኦኪ ማዒ ዓሲ ዲኣካፓ ያሊ ኬሴኔ። 21 ቢኢኒያሜ ፃጳ ጋዓንቴ ዬሩሳላሜይዳ ናንገ ዲያቡሳ ዓሶ ያሊ ኬሲባኣሴ፤ ዬማፓ ዓርቃ ዲያቡሳ ዓሳ ቢኢኒያሜ ዓሶና ዎላ ሃኖ ሃላኒ ናንገኔ።

ዓፕሬኤሜንታ ሚናኣሴንታ ፃጳ ቤኤቴኤሌ ያሊ ዓርቂሢ

* 1:14 1:14 ዓክሳኣና ያኦጮንዳጉዲ ዖቲኒዔኤሌ ዓይሢኔ ጋዓዛ፡- ዓብሬ ዓሶ ሙኡጮ ማፃኣፖይዳ «ዓክሳኣና ዖቲኒዔኤሌ ዓይሢኔ» ጋዓኔ። 1:21 1:21 ዲያ. 15:63፤ 2ሳሙ. 5:6፤ 1ዶኦሲ. ዓሃኬ 11:4።

22 ዮሴፍ ዜርፃ ዲማና በኤቴኤሌ ያለኒ ዳንዴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኦ ዲያቶና ዋላ ማዕዘን፤ 23 ዲማና ዲያታ በኤቴኤሌ ካታሞ ሙራንዳ ዓሲ ዳኬኔ፤ ዬና ካታሚሎኮ ሱንፃ ዬያኮ ቤርታ «ሎኦ» ገይንታ። 24 ዬና ሙራ ዓሳ ካታሚሎኮ ከሰካ ፔቲ ዓሲ ዳንቃ ያላ ዓሳ ኮይላ፡- «ካታሚሎ ኮ ዋዲ ገላኒ ዳንዳዓቲያ ኮም ኔ ከኤዜቲ ኔና ኮ ዔኤቢ ዋኦታዓኮ» ገዔኔ። 25 ዬያር ዲዚ ዲያቶም ካታሞ ገሎ ካር ዳዌ፤ ዬያር ዲያታ ካታሞ ዓሳ ጨንቆ ዓገርና ዋዲ ኩርሴኔ፤ ዬያ ዓሳንታ ዲዛኮ ዲገሮንታ ጋዓንቲ ዋዲም ዲያታ ሃሼኔ። 26 ዬይ ዓሳ ዳካ ጋዓንቲ ሃኢታ ዓሳ ዓጮ ዳንዲ ካታማ ማዕዘን ዬናኮ ሱንፃ «ሎኦ» ገይ ገሃኔ፤ ሃና ሃላንዳኦና ዬና ካታማ ዲማ ሱንፃና ዓኦኔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጮጋ ዳውሲ ከሲባኦ ዳር

27 ሚናኦሴ ፃጳ፡- ቤትሻኔ፤ ታዕናከ፤ ደኦሬ፤ ዩብልዓሚንታ ሚገደ ገይንታ ካታሞና ከይሎናይዳ ናንጋ ዓሳ ዲኢጋ ዳውሲ ከሲባኦ፤ ዬያር ካኦና ናሳ ናንገሢ ዳርቄ። 28 ጋዓንቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዋልቄ ዳንቄ ዳንቄ ሙኬሰካገ ካኦና ዓሳ ናሽኪባኦንቲ ዋልቄና ማደ ማደሽኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲታዎ ዲያቶ ዲኢጋ ዲያታ ከሲባኦ።

29 ዬያጉዲ ዲፕራኤሚ ፃጳኦ ገይራይዳ ናንጋ ካኦና ዓሳ ዳውሲ ከሲባኦ፤ ዬያር ካኦና ዓሳ ዲኢካ ዲያቶና ዋላ ናንጋያ ማዕዘን።

30 ሃሃ ዛብሎኦኔ ፃጳ ቁትሮኔና ናህላኦናይዳ ናንጋ ዳር ዲኢካገ ከሲባኦ፤ ዬያር ዲኢካ ናንጋ ካኦና ዓሳ ዲያቶና ዋላ ናንጋያ ማዕዘን፤ ያዲ ማዕቲያ ዛብሎኦኔ ዓሳም ናሽኪባኦንቲ ዲያታ ዋልቄና ማደሽ ማደ ማደያ ማዕዘን።

31 ገንሣ ሃሃ ዓሳኤሬ ፃጳ፡- ዓኮይዳ፤ ሲደናይዳ፤ ዓህላኦይዳ፤ ዓክዚቤይዳ፤ ሄልባይዳ፤ ዓፔቄንታ ሬሆቤ ካታሞንታይዳ ናንጋ ዓሳ ዳውሲ ከሲባኦ። 32 ካኦና ዓሳ ዲያታ ዳውሲ ከሱም ሃሽ ዲኢካ ዲያቶና ዋላ ናንገኔ።

33 ዬያጉዲ ኒፕታኦሌሚ ፃጳ ቤትሹሚሽና ቤትዓናቲናይዳ ናንጋ ዳር ዳውሲ ከሲባኦ፤ ዬያር ኒፕታኦሌሚ ዳር ካኦና ዓሳና ዋላ ዲኢካ ናንገሢ ዳርቄ፤ ያዲ ማዕቲያ ዲያታ ዋልቄ ማደ ዲያቶም ማደንዳጉዲ ካኦና ዓሳይዳ ዋልቃዳ።

34 ዓሞራ ፃጳ ዳኦኔ ፃጳ ገሚራዳ ዓጮሎ ባንሢ ዳውሳሢ ሶኦላዳ ገንፆ ዲያታ ከዳኒ ዳንዳዒባኦ፤ 35 ዓሞራ ዓሳ ቤዛገ ዓገጸም ሄሬሴ ዳኮይዳ፤ ሃሃ ዓያሎኔንታ ሻዓልቢሚ ገይንታ ቤዛ ናንገኔ፤ ያዲ ማዕቲያ ዲፕራኤሚንታ ሚናኦሴ ፃጳንታ ፔኤም ዋርቃንዳጉዲ ፔ ዳማ ማሃ ዋልቄ ማደ ናሽኪባኦንቲ ዲያቶ ማደሽኔ። 36 ዓሞራ ዓሳኮ ዘጳ ዓቅራቢሚ ዳንዳ ቶኦሎ ካርና ገይ ዳንዳያከ።

2

ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ሶኪሜይዳ ከኤዜ ባኮ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ገልገላይዳገ ሶኪሜ ዳንዲ ዲሰራዔኤሌ

ዓሳም፡- «ታ ዲንሢ ገብፃ ዓጮይዳገ ከሲ ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢም ዲንገኒ ጮኦቄ ዓጮሎ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዲማና ታ ዲንሢም፡- ዲንሢና ዋላ ታ ጮኦቄ ጮኦቄ ሃሻዓከ፤ 2 ዲንሢ ሃና ዓጮይዳ ናንጋ ዳርና ዋላ ዓይጎ ባኦዚያ ማዕዘን ጮኦቄጉ፤ ዲያቶ ያኦዘም ዲያታ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዳይሲ ባባይዙዎ፤ ገዔኔ፤ ዲንሢ ጋዓንቲ ታኦም ዓይሢንቲባኦሴ፤ ዬያ ዲንሢ ዓይጋ ማደይ?

3 ዬያር ሃሃ ዲንሢኮ ቤርታ ዓኦ ዳር ዳውሲ ታኦኒ ከሲንዲሞሢ ታ ዲንሢም ከኤዛኦኔ፤ ዲያታ ዲንሢኮ ሚቶ ማዕዘን፤ ሃሃ ዲያታ ካኦሽካ፤ ሚሌ ያኦዘ ዲንሢኮ ፒር ማዕዘን፤» ገዔኔ። 4 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ዬያ ከኤዛዛ ዲሰራዔኤሌ ዳር ፔኤኮ ዑኡዞ ዳገዲ ዬኤከኔ፤ 5 ዬያር ዬና ቤዜሎኮ ሱንፃ «ዬኤካ ዓሳ» ገይንታ፤ ዲኢካ ዲያታ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዲንጎ ባኦዚ ዲንገኔ።

ዲያሱኮ ሃይቦ

6 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔ ቤዛ ቤዛ ዳንዳንዳጉዲ ዲያሱ ዓሳ ሳራሢ ዳካዛ ዓሳ ፔኤም ዲንጎና ዳር ዳር ዓካኒ ዳንዴ። 7 ዲያሱ ናንገ ዋይዳ ቢያ፤ ሃሃ ዲዚ ሃይቄሰካገ ናንገ ጋርቻ፤ ገይፃ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳም ፔ ዋልቆና ማደ ዲቃሣ ባኮ ቢያ ፔ ዓኦገና ዛገ፤ ዬና ዓሳ ናንገ ዋይዳ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኪያ ሃሽባኦሴ። 8 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፤ ኔቂ ናኦከ፤ ዲያሱ ጸኤታና ታጳ ለዔናይዳ ሃይቄኔ፤ 9 ዲዛ ዳኔ ማዕ ቤዘይዳ ዳኡቴኔ፤ ዬና ዲዚ ዳኡኪንገቲ ቤዛ ገሚራዳ ዲፕራኤሚ ዓጮይዳ፤ ጋዓሽ ዳኮኮ ከደ ዛሎይዳ ዓኦ «ቲምናት ሴራሄ» ገይንታያከ። 10 ዬና ዋይዳ ዓኦ ዓሳ ጉቤ ሃይቄኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ዲዚ ዲሰራዔኤሌ ዓሳም ማደ ኮዮ ባኮም ዲራዎ ሚሌ ዓሳ ዬካገ ከሰከኔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኪያ ሃሽሢ

11 ዬካገ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማደ ማደኔ፤ ባዓኦ ገይንታ ሚሌ ያኦሲያ ዲያታ ካኦሽከኔ፤ 12 ገብፃ ዓጮጋ ዲያቶ ከሴ፤ ዲያቶኮ ቤርታኦ ዳደንሢኮ ያኦዘሢ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማደያ ዲያታ ሃሽ ዲያቶ ኮይላ ዓኦ ዳር ካኦሽካ ጎኔቱዎ ያኦዘ ካኦሽከ ዬያም ማደሢ ዳርቄ፤ ዬያ ያኦዘም ዘገገግና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲያታ ዳጋሴ። 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኪያ ሃሽ፡- «ባዓኦና ዓሳታርቲና» ገይንታ ሚሌ ያኦዘ ዲያታ ካኦሽከኔ፤ 14 ዬያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዑፃ ሚርገና ዳጋዲ ዲያቶ ቡራንዳ ሱላም ዓኦሢ ዲንገኔ፤ ሃሃ ዲያቶ ኮይላ ዓኦ ሞርካ ዲያቶ ባሻንዳጉዲ ዲ ማሃኔ፤ ያዲ ማዕሢር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔ ሞርኮ ቃዚኒ ዳንዳዒባኦ። 15 ዲያታ ያሎር ከሰካኦና ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጮኦቄ ከኤዜ ጎይያና ዲያቶ ዲ ያላያ ማዕዘን፤ ዬያር ዲያታ ሚርገና ሚቶይዳ ከዳ።

16 ያዲ ማዕሢኮ ገንፆ ዬያ ያላ ማታሳ ዓሳይዳገ ዲያቶ ዳውሳንዳ ሱኡኔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲያቶም ከሴ። 17 ጋዓንቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ

1:28 1:28 ዓ.ያ. 17:11-13። 1:29 1:29 ዓ.ያ. 16:10። 2:2 2:2 ከሲ. ማጻ 34:12-13፤ ላሚ. ዋማ 7:2-5። 2:9 2:9 ዓ.ያ. 19:49-50።

ዔያቶኮ ሱኡጎም ዓይሢንቱዎን ማዕኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳም ዔያታ ጉሙርቁንቲ ናንገ ናንጎ ሃሺ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኬ፤ ዔያቶኮ ዓደንሢ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓይሢዎ ቦንቹ ናንገ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ዩይይዲባኣሴ። 18 ናንገና ናንገ ጎዳ ሱኡጌ ኬሳ ዎደና ዎደና ዩይ ዓሢና ዎላ ማዕኔ፤ ዔያቶኮ ሞርካ ዔያቶ ዳውሳኣና ሃሣ ዔያቶ ማታሳ ዎደና ዔያታ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሢ ዒላታዛ ዒዚ ዔያቶ ማጠገታሢር ዩይ ሱኡጋሢ ናንገ ዎደ ቢያይዳ ዔያቶኮ ሞርኮ ኩጫጋ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ዓውሳኔ። 19 ጋዓንቲ ዩይ ሱኡጋሢ ሃይቃዛ ዓሳ ገንሣ ማሌ ያኦዞ ካኣሽከ፤ ዩይም ዘገ ዔያቶኮ ዓደንሢጋ ባሽ ጎማ ማዳያ ማዕኔ፤ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳንታ ዎይዚ ዒዳ ጌኤታዶ ባኮዎ ሃሹዎን ማዕኔ። 20 ዩይር ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዑይይዳ ዳጋዲ፡- «ሃይ ዳራ ዔያቶኮ ዓደንሢና ዎላ ታ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሽኔ፤ ታ ዓይሢ ባኮዎ ካፒ ኩንሢባኣሴ። 21 ዩይር ዒያቶ ሃይቃኣና ዓጩሎይዳ ዓኣ፤ ዔያቶኮ ሞርኮ ማዕ ዳርጋ ፔቲታዎ ዔያቶ ቤርታጋ ታ ዳውሲ ኬሳባኬ። 22 ሃኣታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢጉዲ ታና ካኣሽከ ታኣም ዓይሢንታቲያ ዓይሢንቲዎቲያ ታ ዔራንዳሢ ዩይ ዳር ታኣኮ ባንጋም ማሃሢናኬ» ጌዔ። 23 ዩይር ዩይ ዳር ናንገና ናንገ ጎዳ ዒኣካ ዳይይሢ፤ ዒያቶኮም ዔያቶ ዓኣሢ ዒንገ ኔጉዎን ኬሲ ዳኪ ባይዚባኣሴ።

3

ያሊ ዳውሲ ኬሰንቲባኣ ዳር

1 ካኣና ናሳና ዎላ ያልቲ ቤቁባኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዎይታቲያ ዛጋጊ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓጩሎይዳ ሃሽ ዳራ ሃካጋ ዳማ ጋይዲንታ ዓሳኬ። 2 ዩይ ዒ ማዳሢ ቤርታ ያልዚ ያሊ ቤቁባኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶና ያልቲ ያልቲ ያልዚ ዛላ ዔራንዳጉዲ ሌሊኬ፤ 3 ዓጩሎይዳ ዓቲ ዓሳ ፒሊሰጃኤማ ዓሳንታ ዔያቶኮ ደንጎ ሱኡጋ፤ ካኣና ዓሳ ጉቤሢ፤ ሲደና ካታም ዓሳንታ ባዓል ሄርሞኔ ዳካጋ ዓርቃዎ ደንዲ ሃማቲ ሄላንዳኣና ሊባኖኦሴ ዳኩይዳ ናንገ፤ ሃዎዌ ዓሳንታኬ። 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ኬኤዛንዳጉዲ ሙሴም ዓይሢ ዓይሢዎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቦንቹ ካጋቲያ ካፑዎቲያ ዔራጊ ዩና ዓቲ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዛጎ ባንጋም ማዕኔ። 5 ዩይር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣና ዓሳ፤ ሃኣታ ዓሳ፤ ዓሞራ ዓሳ፤ ፔርዛ ዓሳ፤ ሃዎዌ ዓሳንታ ዒያቶኮ ዓሳንታኮ ባኣካ ናንገ። 6 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዩይቶ ዓሳና ዎላ ዔፒና ሲኢሪንቲ፤ ዔያታ ካኣሽካ ያኦዞ ካኣሽኬ።

ያቲኒዔኤሌ

7 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ናንገና ናንገ ጎዳም ዎይዞ ዒዳ ፑርታ ማዳ ማዳ፤ ዔያታ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዔያቶኮ ያኦዞ ሃሺ ባዓኣሌንታ ዓሽራ ጌይንታ ያኦዞ ካኣሽኬ። 8 ዩይይዳጋ ዔያቶኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዑፃ ዳጋዲ ማሰገታሚያ ዓጩ ካኣቲ ኩሻንሪሸታይማ ጎሣሢ ዔያቶ ያሊ ባሻንዳጉዲ ማሃሢር ዒዚ ዔያቶ ሳሊ ሌዔ ፔ ዳማ ማሃ ዎይሢ። 9 ዩይጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሢ ዒላታዛ ዒዚ ዩይይዳጋ ዔያቶ ዓውሳንዳጉዲ ካኣሌቤኮ

ጌኤዚ ቁኔዜ ናኣዚ፤ ያቲኒዔኤሌ ዔያቶም ኬሴ። 10 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ዒዛ ዑፃ ኬዳሢር ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዕኔ፤ ዒዚ ያሎር ኬሰካዛ ናንገና ናንገ ጎዳ ማሰገታሚያ ዓጩ ካኣቲ፤ ኩሻንሪሸታይማ ባሻንዳጉዲ ዎልቁ ዒዛም ዒንጌሢር ዒዚ ዩይ ካኣታሢ ያሊ ባሽ። 11 ዩይር ዓጩላ ያይዲታሚ ሌዔ ጉዳያ ያልዚባኣያ ኮሺ ናንጌሰካጋ ቁኔዜ ናኣዚ፤ ያቲኒዔኤሌ ሃይቁ።

ዔሁዳ

12 ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ናንገና ናንገ ጎዳም ዎይዞ ዒዳ ፑርታ ማዳ ማዳ፤ ዩይር ናንገና ናንገ ጎዳ ሞዓኣቤ ዓጩ ካኣቲ ዔግሎኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባሻንዳጉዲ ዎልቁ ዒንጌ። 13 ዔግሎኔ ዒማና ዓሞኣኔ ዓሳንታ ዓማሌቁ ዓሳዎ ፔኤና ዎላ ማሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያላዎቲሚሪ ጌይንታ ሚያርጌ ዓኣ ዒያርኮ ካታም ባሺ ዓርቁ። 14 ዩይጋ ታጶ ሳሊ ሌዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሞዓኣቤ ዓጩ ካኣቲ፤ ዔግሎኔ ዳማ ዎርቁ።

15 ዩይር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሢ ዒላቲም ዒዚ ቢኢኒያማ ያጶ ዓሳ ባኣካጋ ጌራ ናኣዚ፤ ዔሁዳ ዔያቶ ዓውሳንዳጉዲ ኬሴ፤ ዩይ ዓሢኮ ኩጫ ሻውላኬ፤ ፔቲ ኬሊ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገኢራ ዔኪ ዓኣዲ ሞዓኣቤ ካኣቲ፤ ዔግሎኔም ዒንጋንዳጉዲ ዔሁዳ ዑፃ ዳኬ። 16 ዔሁዳ ዒማና ፔቲ ዎዳ ማዓንዳጉዳ ያደሲ ጩንቻ ዓጋር ዓጩ ዲይሲ ዔካዎ ሚዛቆ ዛሎ ኬርናይዳ ዓፒሎ ዳማ ዓኣቲ ቱከ፤ 17 ካኣቲ ዔግሎኔም ገኢር ዔኪ ዳንዳ፤ ዩይ ካኣታሢኮ ዑፃ ዓንዲሪ ዳኤፒ ዓሲኬ። 18 ዔሁዳ ካኣቲም ገኢር ዒንጌሰካጋ ገኢር ባኮ ኬዲ ዔኪ ሙኬ ዓሳ ማኣሪ ማሃ ዳኬ፤ 19 ዒዚ ጋዓንቲ ጌልጌላይዳ ዓኣ ያኦሲ ማሃ ካኣሽካጊ ዓርሲ ደቆና ሹጮ ካራጋ ማዕ ዔግሎኔ ኮይላ ሙካዎ፤ «ካኣቲዮ! ታ ኔኤም ሌሊ ኬኤዛንዳ ባኣዚ ዓኣኔ» ጌዔ፤ ካኣቲ ዒዛ ኮይላ «ሂዳቶ ጫክ ሂንዳ» ጌዔ።

ዩይጋ ካኣቲ ማዳ ማዳ ዓሳ «ዳካር ዙሎ ኬሰኩዎቲ» ጌዔም ቢያሢ ኬሰኬ። 20 ካኣቲ ዒማና ሹጮና ማከና ማኣርኮ ዑይይዳ ዓኣ፤ ዠባሪ ዔኮ ጋርሲዳ ፔኤር ዳዒ ዓኣንቲ ዔሁዳ ዒዛ ባንሢ ሙካዎ፡- «ያኦሲ ኔኤም ዳኬ ከኢታ ዓኣኔ» ጋዓዛ፤ ካኣቲ ዳዔ ቤዛጋ ዔቁ። 21-22 ዩይር ዔሁዳ ሚዛቆ ዛላ ዒ ቱኬ ዓጋር ሻውሎ ኩጩና ቱገ ካኣቲኮ ጎጶይዳ ዓጋርኮ ሹኡካ ዓቲዋንቲ ጎጶ ጋር ጌልዚ ጫርጌም ዓጋር ዙሎና ሶፔ፤ ማላኣ ጩንቻ ዓጋር ማሪ ዓርቁ፤ ዒዚ ካኣቲኮ ጎጶጋ ዓጋር ቱጉዎ ዩይይዲ ሃሺ ዳንዳ። 23 ዔሁዳ ዙሎ ኬሰካዎ ካር ካኣቲዳ ማሃ ቁልጋና ቁልፒ ዳንዳ። 24 ዔሁዳ ዳንዳሰካጋ ካኣቲኮ ማዳ ዓሳ ሙካዎ ካራ ዎዲንቲ ዓኣንቲ ዳንቁ፤ ጋዓንቲ ዔያታ፡- «ካኣቲ ካር ዎዲ ጋራ ዓኣ ሹኡከ ማኣራ ሹኤሽ ሹኤቃያናንዳ፤» ጌይ ማሌ፤ 25 ዔያታ ዙላ ኮሺ ኔጌሰካጋ ዛጋንቲ ካራ ቡሊንቲባኣሢር ቁልጋ ዔኪ ካር ቡሌ፤ ዒማና ዔያቶኮ ጎዳሢ ሳይይዳ ሃይቁ ላሃ ዓኣንቲ ዔያታ ዳንቁ።

26 ዔያታ ካኣቲ ሹኡከናንዳኣዎይ ጌይ ካጋ ካጋኣና ዔሁዳ ሚርጌ ሃኪ ዳንዳ፤ ዒዚ ዒማና ያኦዞ ጌይ ካኣሽኮ፤ ዓርሲ ደቆና ሹጮ ኮይሊና ጌይ ሰዒራ ዳንዳ፤ 27 ዒኣካ ዒዚ ጌሜራዳ

ዔፕራኔሜ ዓጮ ሃሃለግ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ያልዘሞ ከሰካንዳጉዲ ዛዬ ዋርቄኔ፤ ይያር ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዒዛ ጊንጾ ጌሜራፓ ጌሜራፓ ከዳኔ። 28 ዒዛ ዓሰሞ፡- «ታ ጊንጾ ሙኩዋቴ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንህኑ ሞርኮ፣ ሞዓክቤ ዓሰ ዒንህሂ ባሺሴኔ» ጌዔኔ፤ ይያር ዔያታ ዔሁዳ ጊንጾ ከዳግ ሞዓክቤ ዓሰ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቃ ካር ቲቂ፣ ፔቴ ዓሰያ ዒኣና ቶሊ ዳንዲዋጉዲ ላኣጌኔ፤ 29 ይኖ ከሎ ሌሊ ሞዓክቤ ዓሰኮ ታጾ ሺያ ማዓ ዔርቴ ያልዘ ዓሰ ዔያታ ዋዴኔ፤ ዔያቶ ባኣካፓ ፔቴታግ ቶሌ ዓሰ ባኣሴ። 30 ዒማ ከሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሞዓክቤ ዓሰ ባሺኔ፤ ይካፓ ዓጮሎይዳ ሳሊታሚ ለዔ ጉቤ ያልዘባኣያ ኮሺ ዋዴ ማዒ ናንጌኔ።

ሻሞጋኣሪ

31 ይካፓ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጌ ማዒ ከሰካህሂ ዓናቴ ናኣዚ፣ ሻሞጋኣሪከ፤ ዒዚ ላሆ ዪኤታ ፒሊሰዪኤሜ ዓሰ ጌማቶ ዲቃሂ ዲቃሂ ጎዡ ጎሽኮ ዓጮ ሚያና ጫርጊ ዋዲ ኩርሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዓውሴኔ።

4

ዲቦራና ባርቄና

1 ዔሁዳ ሃይቁሰካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጊንህ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዞ ዒዲ ፑርታ ማዶ ማዴኔ፤ 2 ይያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይ ካታማ ዳዒ ካኣናኔ ዓጮ ዋይሃ ካኣቴ፣ ያቢኔ ያሊ ባሺ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዓርቃንዳጉዲ ዓኣሂ ዒዛም ዒንጌኔ፤ ይያ ካኣታሂኑ ፖኦሊሶ ዓይሃሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሰቱዋ ዳር ዓጪ ማዔያ፣ ሃርሼቴ ካታምይዳ ናንጋ ሲሳራ ጎዶሂከ። 3 ካኣቴ ያቢኔኮ ታዘጳ ዪኤታ ዓንጊ ሳርጌላ ያይታ ዓኣኔ፤ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዳር ላማታሚ ለዔ ሚርጌ ሜታሲ ዋይሄኔ፤ ይካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዒላቴኔ።

4 ዒማና ላፒዶቴ ጎዶሰከያኮ ማቾ «ዲቦራ» ጌይንታ ያኦሲ ማሊሂ ከኤዛሰከና ዓኣኔ፤ ዒዛ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይሃያከ። 5 ይኖ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዜላ ጌሜራዳ ዔፕራኔሜ ዓጮይዳ ራኣማና ቤኤቴኤሌ ካታሞናኮ ባኣካ ዓኣ ዲቦራ ቴምር ጌይንታ ሚያ ዳማ ዳዒ ዋጋያታሂር ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ፔኤኮ ጌኤዞ ዔኪ ዔኪ ዒዛ ኮይላ ዳንዳ፤ 6 ፔቴ ከሊ ዒዛ ኒፕታኣሌኤሜ ዓጮ ማዔ፣ ቃዴሴ ካታማፓ ዓቢዓሚ ናኣዚ ባርቄ ዔኤሊሳ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂ ኔኤም ኒፕታኣሌኤሜና ዛብሎኦኔ ፃጾ ዓሰናይዳፓ ታጾ ሺያ ዓሰ ደኦሪ ታኣቦሬ ዲኮ ዔኪ ዳንዳ፤ 7 ካኣቴ ያቢኔኮ ፖኦሊሶ ዓይሃሂ፣ ሲሳራ ኔኤና ዋላ ያልታኒ ቁሾኔ ዋር ካር ሙኩም ታ ዳካንዳኔ፤ ዒዚ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፖኦሊሶዋ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ታኣኒ ዒዛ ኔ ባሻንዳጉዲ ኔኤም ዓኣሂ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ባርቄ ጋዓንቴ፡- «ኔ ታኣና ዋላ ዓኣዳቴ ታ ዳንዳንዳኔ፤ ታኣና ዋላ ኔ ዳንዲዋያታቴ ታኣኒ ዳንዳንዳኔ» ጌዔኔ።

9 ዒዛ ማሃያ፡- «ቃራከ፣ ታ ኔኤና ዋላ ዳንዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲሳራ ላኣለም ዓኣሂ ዒንጋንዳሂር ባሺፃ ኔና ቦንቸሳያ ማዓዓከ» ጌዔኔ፤ ይካፓ ዲቦራ ባርቄና ዋላ ያሎ ያላኒ ቃዴሴ ዳንዳ። 10 ባርቄ ዒማና

ኒፕታኣሌኤሜንታ ዛብሎኦኔንታ ፃጾ ቃዴሴ ሙኩም ዔኤሊሴኔ፤ ይያር ዒዛ ጊንጾ ታጾ ሺያ ዓሰ ከሰካኔ፤ ዲቦራኣ ዒዛና ዋላ ዓኣዳኔ።

11 ቄና ፃጳሂ ሄቤሬ ሙሴኮ ባይሲ ሆባቤ ናኣቶ፣ ቄና ዓሰይዳፓ ዲማዲ ቃዴሴኮ ዑኩ ዪዐናይሜይዳ ዓኣ ዳኤጎ ሻኣባሂ ኮይላ ዓፒሎና ማዡንታ ማኣር ፔኤኮ ደቄኔ።

12 ዓቢኒያሜ ናኣዚ፣ ባርቄ ታኣቦኦሬ ዲኮ ዳንዳሂ ሲሳራም ዓሰ ከኤዜኔ፤ 13 ዒዚ ታዘጳ ዪኤታ ዓንጊ ሳርጌላ ያይታ፤ ሃሃ ዒዛና ዋላ ዓኣ ፖኦሊሶ ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሰቱዋ ዓሰ ዓጪ ማዔ፣ ሃርሼቴይዳፓ ቁሶኔ ዋር ካር ዔኪ ይዒ ቡኩሴኔ።

14 ዒማና ዲቦራ ባርቄም፡- «ዔቄ ዳንዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ቤርታ ከሰካኔ፤ ሃኖ ኔ ሲሳራ ያሊ ባሻንዳጉዲ ዒዚ ኔና ማኣዳንዳኔ» ጋዓዛ፣ ባርቄ ታጾ ሺያ ያልዘ ዓሰ ዔኪ ታኣቦኦሬ ዲካፓ ከዳኔ።

15 ባርቄ ፔ ፖኦሊሶና ዋላ ሲሳራ ያላዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲሳራንታ ዒዛኮ ፖኦሊሶንታይዳ ካራ ባይዛ ዒጊቹም ጌልዜሂር ሲሳራ ሳርጌሎ ያይታፓ ከዲ ጳሽከኔ። 16 ባርቄ ይያ ሳርጌሎ ያይቶና ያላ ዓሰንታ ሃንጎፓኦሊሶዋ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሰቱዋ ዓሰ ዓጮ ማዔ፣ ሃርሼቴ ሄላንዳኣና ዳውሴኔ፤ ሲሳራኮ ፖኦሊሶዋ ቢያ ዒ ጩንቻ ዓፓርና ዋዲ ኩርሴኔ፤ ፔቴታግ ዓሰ ዓቴባኣሴ።

17 ሃይሪ ካኣቴ ያቢኔ ሄቤሬ ማኣር ዓሰና ዋላ ኮሺ ማዒ ናንጋሂር ሲሳራ ዓኣሽንታኒ ቄና ዓሰ ዜርፃሂ ሄቤሬ ማቾ፣ ያዔላ ኮራ ከኤያ ጌሌኔ። 18 ያዔላ ዒማና ጎይሃ ከሰኪ ሲሳራ ዔካዳ፡- «ታ ጎዳሂ! ሃኒ ታ ጋር ጌሌ፤ ፔቴታግ ዒጊጪፖ» ጌዔኔ፤ ይያር ዒዚ ጋር ጌላዛ ዒዛ ዓፒላና ዒዛ ካንቄ ዓኣቹኔ፤ 19 ይይ ሲሳራ ጎዶሂ ይኖ ዓሴሎ ኮይላ፡- «ታና ዋኣሂ ዳኤቤሂር ሃዳራ ታና ዋኣሂ ዑሼቴራ?» ጋዓዛ፣ ዒዛ ዲኣቄ ዓርሃ ሱርባኮ ካር ቡሊ ዲኣቄ ዋሂ ዒዛ ዑሻግ ጊንህ ዓፒሎና ካንቄ ዓኣቹኔ። 20 ይካፓ ዒዚ ዒዛ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ማኣር ካራ ዔቄ፤ ጎዶንቴ ዓሰ ሙኪ ሃይካ ዓሰ ዓኣ?» ጌይ ኔና ያኦጩቴ <ኣኣሴ ጌዔ» ጌዔኔ።

21 ሲሳራ ዒማና ኮሺ ላቢንቴሂር ሃይቄ ዳቢ ጊንዔኔ፤ ሄቤሬ ማቾ፣ ያዔላ ሞቶሼና ፃውናና ዔካዳ ቃኣዲ ሙኪ ይያ ፃውና ዋኖ ጩኤማ ጌሂ ጳርቄኔ፤ ይያር ይይ ፃውና ሶፒ ሳዓ ፃጾም ሲሳራ ሃይቄኔ።

22 ባርቄ ሲሳራ ኮዒ ኮዒ ሙካንቴ ያዔላ ዒዛ ዔካኒ ጎይሃ ከሰካዳ፡- «ሃኒ ይዔ! ኔ ኮዓ ዓሂ ታ ኔና ዳዋንዳኔ» ጌዔኔ። ዒዚ ዒዛና ዋላ ጋር ጌላንቴ ፃውና ሲሳራኮ ዋኖ ጩኤማ ጳርቄንቴ ዓኣ ጎይሃ ሌዛ ሳዓ ላሂ ዓኣኔ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ይኖ ከሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ካኣናኔ ካኣቴ፣ ያቢኔ ያሊ ባሻንዳጉዲ ማሃኔ። 24 ዔያታ ዒዛ ባይዛንዳያ ሃላንዳኣና ዒሰራዔኤሌ ዳራ ካኣቴ ያቢኔ ባሺ ባሺ ዓኣዳኔ።

5

ዲቦራንታ ባርቄንታ ዓይናዳ ዓይኑም

1 ይኖ ከሎ ዲቦራና ዓቢኣኒያሜ ናኣዚ ባርቄና ሂዚ ጌይ ዓይናዳ፡-

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ያሎ ያላኒ

ጉቤ ዒናፓ ዔቄኔ፤

ዳራክ ዋዛዲ
ፔ ማሊሢና ናሽኪ ዔቄ።
3 ዒንሢ ካኦታ ዋዛዲዋቴ!
ዒንሢ ዋይሢ ዓሳኣ ዒና ዔኪ ዋይዙዋቴ!
ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ
ያክዛሢ
ታ ዓይናዳንዳ።
4 ናንገና ናንገ ጎዳሢዮ!
ሴዒሬ ዲካፓ ኔ ዔቃኣና
ዔይኦሚ ዓጫፓ ኔ ኬሰካኣና
ሳዓ ዓገጃ።
ጫሪንጫፓ ዒርዚያ ዋርቄ።
ሂዮ! ዋኣፃ ሻኣርይዲፓ
ሊካ ሾኦቴ።
5 ሰና ዲኮ ያክዛሢ ቤርቶይዳ
ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያክዛሢ
ቤርቶይዳ
ዲካ ዓገጃ።
6 ዓናቴ ናኣዚ ሻምጋኣሬንታ ያዔላንታ ዋዶና
ሲሳራ ዓጮኮ ኮርሞ ዓሳ
ዬኖ ዓጮና ዴንዲዋሴ፤
ጎይያ ዴንዳ ዓሳኣ ዓኣሺንቲ
ሺርሻ ጎይሢና ዴንዳ።
7 ዔናኣሬ ዲቦራ! ዒሰራዔኤሌ ካታማ
ዓሰባኣያ ማዔ።
ኔኤኔ ዒሰራዔኤሌኮ ዒንዶ ማዒ
ዔቄ ዋዶ ሄላንዳኣና
ዒዛ ባዔ ማዒኬ ዴዔሢ።
8 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቤርታ ዔያታ ዔሩዋ
ሚሌ ያኦሲ ዶኦሬ ዋዶና
ዓጮሎይዳ ያልዚ ኬሰኤ፤
ያይዲታሞ ሺዮ ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዲፓ
ገቲማና ዋርሢና ዓርቄ ኬሰኤ ዓሲ ፔቲታዎ
ባኣሴ!
9 ዒናታኣኮ ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሶ ዓይሢዛንሢናኤ፤
ዬያጉዲ ዋዛና ናሽኪ ዔቄ ዓሰናኤ፤
ናንገና ናንገ ጎዳም ጋላታ!
10 ዒንሢ ኮኦሪንቲ ቦኦሬ ሃሮ ቶጋ
ኮኦር ዑፃ ጌሃና ሚዛጶ ባኮይዳኣ ገኢጊ ዴዔ
ዓሳ፤
ሃሢ ገንሢ ዒንሢ ቶኮና ሃንታ ዓሳ
ዬያ ባኮ ኬኤዙዋቴ።
11 ሂንዳ ዋይዙዋቴ!
ዋኣፃ ዲዎ ዔቶ ኮይላ ዋይዚንታ
ሚርጌ ዓሰኮ ዑኡዛ
ናንገና ናንገ ጎዳ ያሎና ባሽሢ ዔርዛያኤ፤
ሃሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮዋ ባሺዎ
ኬኤዛያኤ።
ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዴራ ፔኤኮ ካታማፓ
ካታማፓ ኬሰኪ ካታሞ ጌሎ ካር ባንሢ ኬዴ።
12 ዲቦራ ዔቄ! ዔቄ!
ዔቄ! ዓይኡሞዋ ዓይናዳ!
ዓቢኒዔሚ ናዓሃ፣ ባርቄ ዔቄ!
ሞርኮ ዲዓኒ ዔቄ ቤርታ ዴንዴ!
13 ዩካፓ ጉሙርቄንታያ ማዔ ዓሳ ቢያ
ፔኤኮ ሱኡጎ ባንሢ ኬዴ።
ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዴራ ያሎም ገኢጊንቲ
ዒዛ ባንሢ ሙኤ።

14 ፖኦሊሶ ዔፕራኤሚፓ፣ ገንሢ ሃሢ ዓማሌቄፓኣ
ሙኤ፤
ሃንጎዋታ ሃሢ ቢኢኒያሚፓ ሙኤ።
ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሳ
ማኪሬፓ ኬዲ ሙኤ፤
ያሎኮ ሱኡጎኣ ዛብሎኦኔፓ ኬዴ።
15 ዪሳኮኦሬ ዓሰ ሱኡጎ ዲቦራና ዋላ ሙኤ፤
ሂዮ! ዪሳኮኦሬንታ ባርቄንታ ሙኤ፤
ዴኦሎ ባንሢያ ዔያቶ ገንዖ ዴንዴ።
ጋዓንቲ ሮኦኤሌ ዓሳ ላምዎ ቤሲ ፓቄንቲ
«ዴንዶም ሃሾይ?» ጌይ ዔያታ ማሌ።
16 ዔያታ ፔ ማራቶና ዋላ ዓይጋ ኔጌይ?
ማራቶ ገንቾ ዑኡዛ ዋይዛኒዳ?
ሂዮ! ሮኦኤሌ ዓሳ ላምዎ ፓቄንቲ፤
«ዴንዶም ሃሾይ?» ጌይ ዔያታ ማሌ።
17 ጋኣዴ ዓሳ ዮርዳኖሴ ሱካ ዓቴ፤
ዳኣኔ ዓሳኣ ዋኣፃ ካኣሚሎ ኮይላ ዓቴ፤
ዓሴኤሬ ዓሳ ባዛ ዓጫ ዓቴ፤
ዋኣፃ ካኣሚላ ዔቃ ቤዛይዳ ዴዔ።
18 ዛብሎኦኔፓ ኒፕታኣሌኤሚንታ ዴራ ጋዓንቲ
ፔ ሺምፓሢ ሚጨንቲዋዎ ጌሚርይዳ
ያልቴ።
19 ዋኣፃ ዓልቃ ቤዛ ሚጌይይዳ
ካኣታ ሙኪ ታዕናኤይዳ ያልቴ፤
ሃሢ ካኣና ካኣታኣ ያልቴ፤
ሹሎ ቢር ዔያታ ዲዒ ዔከባኣሴ።
20 ጫሪንጫይዳ ዓኣ ዠኦጋሢ ሃንታዎ
ሲሳራና ዋላ ያልቴ።
21 ቁሶኔ ዋራ ፒዒ ዔያቶ ዴንዴ፤
ዬይ ሚናኣ ቁሶኔ ዋር ዲጳ ዔያቶ ሙዔ፤
ታኣኒ ጫርቄ ቤርቲም ዴንዳንዳ፤
22 ያሎ ፓራሢ ቦጎድ ቦጎድ ጌይ ሙኤ።
23 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ኪኢታንቻ ኬኤዛዎ፡-
«ሚርዜ ጋዳንቄዋቴ!
ዒኢካ ናንገ ዓሰ ቢያ ጋዳንቄዋቴ!
ዔያታ ናንገና ናንገ ጎዳ ዛላ ዔቄባኣሴ፤
ዒዛ ዛሎ ያልታኒያ ኬሰኪባኣሴ» ጌዔ።
24 ቄና ዓሢ ሃቤሬ ማቻ ያዔላ
ላኣሎ ቢያይዲፓ ባሽ ዓንጂንቲያ ማዎም፤
ዓፕሎና ማዠና ማኣርይዳ ናንገ ዓሰፓ
ቢያ ባሽ ዓንጂንቲያ ማዎም።
25 ሲሳራ፡- «ዋኣሢ ታና ዑሹቴራ?» ጋዓዛ
ዒዛ ጋዓንቲ ዲኢቄ ዒዛም ዒንጌ፤
ሚዛጶ ዓንዶና ሚጲ ዒዛ ዒንጌ።
26 ዬያጉዲ ገንሢ ፔቲ ኩጫ ፃውኖ
ሚዛቆ ኩጮና ገታሢኮ ሞቶሾ ዔኪ
ሲሳራኮ ቶኦኮ ዒዛ ጳርቄ ዳኣጃ፤
ዋዮ ጨኡሞናኣ ጳርቄ ፃጶ።
27 ዒዚ ዒዛኮ ቶኮ ዴማ ባሽንቲ ሎኦሚ፤
ዒኢካ ዒዚ ሎኦሚ ላሂ፤
ሎኦሚ ቤዛ ዒማካ ዒ ሃይቄ።
28 ሲሳራኮ ዒንዳ ፔ ማኣርኮ ፕልቶና ዛጌ፤
ፕልቶ ካር ጎኣቦና ባኮኮ ዒኣና ሃርጊ ዒዛ
ዛጋዎ
«ታናዎኮ ሳርጌሎ ያይታ ዋይቲ ኔጌይ?
ፓራሢኮ ሹቄሎ ካኣና ዋይቲ ባይቄይ?» ጌይ
ዒዛ ያኦጮ።

- 29 ዓር ለአላ ዒዛም ማሂ ከኤዜኔ፤
ዒዛ ጋዓንቴ ሂዚ ጌይ ማሌኔ፡-
- 30 «ዔያታ ሄኤዶ ዲዒ ዔኮና ባኮ ገሽታኣናንዳኔ፤
ፖኦሊሶፓ ፔቴ ዓሲም ፔቴ ሃንጎ ላምዎ
ዉዲሮ ናይ ዔያታ ዒንጋያ ናንዳኔ፤
ሲሳራም ዔያታ ማዘጸ ማአዎ ዒንጋንዳኔ፤
ሃሃ ታኣማኣ ዔያታ ባቃና ታ ማይንታንዳ
ማይሊ ኮሾና ማአዎ ዔኪ ሙካንዳኔ።»
- 31 ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ!
ኔኤኮ ሞርኮ ቢያ ዩያይዲ ባይዜ፤
ኔና ናሽካ ዓሳ ጋዓንቴ
ያዖርቃ ዓቢጉዲ ፖዎንጎ።

ዩካፓ ዓጩላ ያይዲታሚ ለዔ ያልዚባኣያ ኮሺ ዳዔኔ።

6

ጌዲዎኔ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ለሚ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳም ወይዘ ዓዲ ፑርታ ማዳ ማዳኔ፤ ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ሚዲያሜ ዓሶ ኩጫ ዓኣሂ ዒንጌም ሚዲያሜ ዓሳ ዔያቶ ላንካይ ለዔ ጉቤ ፔ ዳማ ማሂ ያይሄኔ። 2 ሚዲያሜ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ባሺ ደዳሂሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፑኒንቶንዶ ቤሲ፤ ጌይ፡- ዳኔ ዔቴንታ ዋርዲያ ቤሲንታ ኮሽኔ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጎዡ ጎሽካ ዎደማና ሚዲያሜ ዓሶንታ ዓማሌቄ ዓሶንታ ዓባ ከሰካ ዛላ ዓኣ ዓሶንታ ሙኪ ሙኪ ዔያቶ ያላኔ። 4 ዒኣካ ዔያቶ ዓጮይዳ ዲንኪ ዳዒ፤ ጋኣዛ ኮይላ ዓኣ ቤዛ ሄላንዳኣና ዓጮይዳ ዓኣ ሃኣኮ ቢያ ባይዜኔ፤ ማራቶንታ ባኣቶንታ ሃርንታ ዒሺ ዒሺ ፔቴታዎ ዓይሱዋዎ ዔኪ ዳንዳኔ። 5 ዩና ዓሳ ፔኤኮ ባኣቶንታ ዓፒሎና ማኮ ማኣርንታ ዔኪ ሙካኣና ዲሱማ ዓቢሂ ማላኔ፤ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ጋኣላሂንታ ፓይዳኒ ዳንዳዒንቱዋያ ኮሺ ዲቢታሂሮ ሙካዎ ዓጩሎ ዔያታ ባባይዜኔ። 6 ዩያይዲ ሚዲያሜ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሚቶይዳ ዓጌኔ፤ ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒላቴኔ። 7 ሚዲያሜ ዓሶይዳፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓውሳንዳጉዲ ዒዛ ባንሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒላታዛ፤ 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔቴ ዒዛ ማሊሂ ከኤዛ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዳኮኔ፤ ዩይ ዓሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሂዳፓ ዔኪ ሙኤ ከኢታ፡- «ዒንሂ ዓይላቶና ናንጌ፤ ገብፂ ዓጫፓ ታ ዒንሂ ከሴኔ፤ 9 ገብፂ ዓጮ ዓሶንታ ሃና ዓጮይዳ ዒንሂ ሚታሳ ዓሶንታይዳፓ ቢያ ታዒንሂ ዓውሴኔ፤ ዒንሂኮ ቤርታፓ ሃና ዓጮ ዓሶ ዳውሲ ታኣኒ ከሲ ዔያቶኮ ዓጮ ዒንሂም ታ ዒንጌኔ። 10 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሂኮ ያኣዛሂ ማዔሂንታ ሃሂ ዒንሂ ዔያቶኮ ዓጮ ዔኪ ናንጋ፤ ዓዋራ ዓሶ ያኣዛ ዒንሂ ካኣሽኩዋጉዲ ታ ዒንሂም ከኤዜንቴ ዒንሂ ታኣም ዋይዚባኣሴ» ሂዚ ጋዓያኮ።

11 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሂ፡- «ያፕራ» ጌይንታ ገርዳሰከኖ ሙኪ ዓቢዔዜሬ ቶኣካሂ፤ ዒዮዓሴ ሻኣሶ ዳማ ዳዔኔ፤ ዒዮዓሴ ናኣዜ፤ ጌዲዎኔ ዒማና ሚዲያሜ ዓሶፓ ዓኣሽንቱ ዋይኖ

ጩኤጶ ቤሲዳ ዛርጌ ሺርካኔ፤ 12 ዩና ዒ ሺርካ ቤዘይዳ ዓኣንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሂ ዒዛም ጶዳዮ፡- «ኔኤኒ ሃይ ዋልቆና ደዳሂ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋላኮ» ጌዔኔ።

13 ጌዲዎኔ ማሃዮ፡- «ታ ጎዳ! ያዲታቴ ሃይ ቢያ ሚታሂ ዋይቲ ኦና ሄሌይ? ኦ ዓደንሂ ኦም ከኤዜ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዋልቆና ማዳ ዲቃሂ ባካ ሃና ዋካዳይ? ገብፂፓ ዔያቶ ዒ ዎዲ ከሴቴያ ኦም ዔያታ ከኤዜኔ፤ ጋዓንቴ ሃና ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦና ሃሺ ዔያታ ኮዔ ጎይሂ ማዳንዳጉዲ ሚዲያሜ ዓሶ ኩጫ ዓኣሂ ኦና ዒንጌንቴም» ጌዔኔ።

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒማና ዒዛ ባንሂ ሺራዮ፡- «ዳንዳ፤ ሃያ ኔኤኮ ዓኣ ደዶ ዋልቆና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሚዲያሜ ዓሶይዳፓ ዓውሴ፤ ታ ኔና ዳኮኔ» ጌይ ዓይሄኔ።

15 ጌዲዎኔ፡- «ታኣኒ ዎዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓውሳኒ ዳንዳዓይ? ታ ያጶ ሚናኣሴ ያጶ ዓሶ ባኣካፓ ሚርጌ ዋልቄባኣያ፤ ላቤያኮ፤ ታኣኒያ ታ ማኣር ዓሶ ባኣካፓ ኮሺ ላኣፓ ዓሲኮ» ጌዔኔ።

16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ታ ኔና ማኣዳንዳሂሮ ኔ ዩያይዳኒ ዳንዳዓኔ፤ ሚዲያሜ ዓሶ ፔቴ ዓሲ ማሂ ኔ ጋኣጫንዳኔ» ጌዔኔ።

17 ጌዲዎኔ፡- «ኔኤኒ ዓሲኮ ታና ጌዔያታቴ ሂንዳ ጎኔ ኔኤኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሂ ዔርዛ ማላታ ታና ዳዌ፤ 18 ታ ኔኤም ሙኤዚ ማዓ ካሃ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዔኪ ሙካንዳኣና ሃይማፓ ዳንዳፖ» ጌዔኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ኔ ማዒ ሙካንዳኣና ታ ካፓንዳኔ» ጌዔኔ።

19 ዩያር ጌዲዎኔ ፔ ማኣሪ ዳንዳዮ ዋናናይ ሹኪ፤ ታጶ ኪሎ ማዓንዳ ዲኢሊ ዔኪ ሙኦቃ ያኣዛ ዋሁዋዎ ላኣዳ ላኣዳኔ፤ ዩካፓ ዓሽኮ ሌኤማቴይዳ፤ ዓሽኮ ዋኣዎ ሺልዔይዳ ሻኣሶ ዳማ ዓኣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሂም ዔኪ ሙኤኔ። 20 ከኢታንቻሂ ዒዛ፡- «ዓሽኮንታ ካሃንታ ሃያ ላሎይዳ ጌሂጋፓ ጌዳ ዓሽኮ ዋኣዎ ዋሄ» ጌይ ዓይሄኔ፤ ጌዲዎኔ ዒ ዓይሂ ጎይያማ ማዳኔ። 21 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሂ ባንሂ ደጫዎ ዓሽኮንታ ካሃንታ ዒዚ ኩጫ ዓርቄ ኮኣሎኮ ቤርቶና ካኣማዛ ታሚ ላላፓ ከሰኪ ዓሽኮና ካሃና ሙዔኔ፤ ዩካፓ ከኢታንቻሂ ዒዛ ዓኣፓፓ ዓኣሽንቱ ባይቄኔ።

22 ጌዲዎኔ ዛጌሂ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሂ ዒ ዔራዮ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲዮ! ኔ ከኢታንቻኮ ዓኣፓ ካር ቤርታ ዔቄ ታ ዛጌሂሮ ማይ ታ ጋፔኔ» ጌዔኔ።

23 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ፡- «ዒጊጫፖ፤ ኔ ሃይቃዓኮ» ጌዔኔ። 24 ጌዲዎኔ ዒኣካ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ቤሲ ኮሺ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሹም ዔኪ ዩዓ ያኦሲኮ» ጌይ ዩና ዒንጎ ቤዘኮ ሱንሂ ጌሄኔ፤ ዩና ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘላ ሃና ሄላንዳኣና ዓብዔዜሬ ቶኣካሂ ዓጫ ማዔ፤ ያፕራይዳ ዓኣኔ።

25 ዩና ዋንቴሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዲዎኔም፡- «ኔ ዓደኮ ፔቴ ጌማይና ላንካይ ለዔ ማዔ ዋፓናና ዔኪ፤ ሃሃ ኔ ዓዳ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኣዛሂም ኮሽ፤ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ሻሂ ዳይሴ፤ ጌንሂ ሃሃ ዩያኮ ኮይላ ዓኣ ላሽራ» ጌይንታ ላኣሎ ያኣዜሎኮ ማላቶ ማንሂ ከኤሬ፤ 26 ዩና ኔ ሻሂ

ደይሱህከ ኩሊንትህ 0-9 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኔ ያእዛህም ዲንጎ ባኮ ዲንጎንዶ ቤሲ ሚዛጲ ኮሼ፤ ለምዕሳ ገመዓህ ዔኪጋጋ ማንህ ኔ ኬኤሬ ዓሼራ ማላቶኮ ማቂያ ሚያ ዔኤህ፤ ጉቤ ሚቹ ዲንጎ ባእዚ ማህ ገመ ሹኪ ዓሸኮ ሚቹ» ገዔኔ።
 27 ገዲዎኔ ዲማና ዲዛም ማዳ ዓሰይዳጋ ታጳ ዓሲ ዔኪ ዳንዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ጎይያ ማዳኔ፤ ዲዛኮ ማኣሮ ዓሰንታ ካታማ ናንገ ዓሰዋ ዲዚ ዲጊጮህሮ ይያ ዲ ማዳህ ሮኦራቱዋንቱ ዋንታኩ።

28 ዚሮ ጉቱሎ ካታም ዓሳ ጉቱ ዔቃንቱ ባዓኣሌም ኮሼንቱ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ደዳ፤ ዓሼራኮም ማላታ ማቂ ደዳ ዓኣህ ዓሳ ዳንቄ፤ ሃሃ ዓኪ ኮሼንቱ፤ ያእሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛይዳ ለምዕሳ ገመ ሹኪንቱ ሚቹ ዲንጎ ዲንገህ ማዒ ዲንጎና ዔያታ ዳንቄ። 29 ይያሮ ዔያታ ዋሊ ኮይላ፡- «ሃያ ያ ማዳይ?» ገይ ያኦጮኔ፤ ሚርጌ ዔያታ ይያይዲ ያኦጮሰካጋ ይያ ማዳህ ዲዮዓሴ ናኣዚ ገዲዎኔ ማዒህ ዔሬ። 30 ይካጋ ዔያታ ዲዮዓሴ ኮይላ፡- «ባዓኣሌም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ሻሂ ደይሱ፤ ኮይላ ዓኣ ዓሼራኮ ማላቶ ማንህ ዲ ኬኤሬህሮ ኔኤኮ ናኣዚ ኬሲ ዲንጌ፤ ኑ ዲዛ ዋዳንዳይ!» ገዔኔ።

31 ዲዮዓሴ ጋዓንቱ ዳጋዲ ዲዛ ኮይላ ሙኩ ዓሰ ቢያህም፡- «ዲንህ ሃህ ሞኦታህ ባዓኣሌ ዛሎዳ? ዲዛ ዲንህ ዓውሳኒ ኮዓ? ዲዛ ዛሎ ሞኦታ ዓሲ ዚሮ ጉቱ ሄላንዳኣና ቢያ ሃይቆም! ዲዚ ያእሲ ማዒቱ ዲዛም ዲንጎ ቤዛ ሻሂ ዓህና ዋላ ፔኤሮ ዲ ሞኦታንጎ!» ገዒ፤ 32 ገዲዎኔኮ ሱንያ፡- «ዩሩባዓኣሌ» ገይ ገህኔ፤ ይዮ ሱንጃሎኮ ቡሊፃ «ሻሂ ደይሱናህ ባዓኣሌም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛታህሮ ሂንዳ ዲዚ ዳንዳዓቱ ፔኤሮ ሞኦታንጎ» ጋዓያኩ።

33 ይካጋ ሚዲያሚ ዓሰንታ ዓማሌቄ ዓሰንታ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ዓሰንታ ፔቲይዳ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቄ ዲይዝራዔኤሌ ደኦጮይዳ ዳንኪ ዳዔኔ።
 34 ዲማና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ገዲዎኔ 0-9 ኬዳኔ፤ ይያሮ ዲዚ ዓቢዔኤሬ ቶኦኮ ቢያህ ዲዛ ገንዖ ኬሰካንዳጉዲ ዔኤሊህ ዛይ ዋርቄኔ፤
 35 ሃሃ ዓዲዚ ሚኣኤ ፃጰ ቢያህማኣ ከኢታ ደኪ ዲዛ ገንዖ ሙካንዳጉዲ ዔኤሊሴኔ፤ ይያጉዲ ዓሴኤሬንታ ዛብሎኦኔንታ ኒፕታኣሌኤሚ ፃጰማኣ ከኢታ ደኬም ዔያታ ሃንጎ ዓሰና ዋላ ያሎሮ ኬሰከኔ።

36 ይካጋ ገዲዎኔ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ፡- «ኔ ታኣም ኬኤዜ ጎይያ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ታኣና ማዒ ኔ ዓውሳንዳያታቱ፤ 37 ሂንዳ ታኣኒ ዛርጎ ሺርካ ቆይደይዳ ማራይ ጋፓኔ ቡኩሲ ገህንዳኔ፤ ዚሮ ጉቱ ኮይላ ዓኣ ሳዓ ቢያ ፃኣዲ ማዒዛ ጋፓና ሌሊ ያልካዳቱ ኔ ኬኤዜህ ጎይያ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዓውሳኒ ኔ ታና ደኦጮያታህ ታ ዔራንዳይ» ገዔኔ። 38 ዲዚ ገዔህጉዲ ማዒኔ፤ ገዲዎኔ ዚሮ ጉቱሎ ሚኣሪ ዔቃዖ ዲ ቡኩሲ ገህ ማራቶ ጋፓና ዲምዓዛ ፔቲ ዓንዳ ኩማንዳ ዋኣህ ኬሰከኔ።
 39 ሃሃ ዓዲዚ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ፡- «ሃራራ ታና ጎሪፖ፤ ፔቲ ባኣዚ ሃህ ታ ኔኤም ኬኤዛም፤ ይና ዓይሳዳይ ገዔቱ ይዮ ጋፓናይዳ ሚሌ ማላታ ጴዳንዳጉዲ ታ ያኦጮኔ፤ ገይያ፡- ማራቶ ጋፓና ፃኣዲ ሃሺጋጋ ኮይላ ዓኣ ሳዖ ታኣም ዋዒሴ»

ገዔኔ። 40 ይዮ ዋንቱሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ይያ ማዳኔ፤ ዚሮ ጉቱ ማራቶ ጋፓና ፃኣዲ ማዒዛ ኮይላ ዓኣ ሳዓ ያልካዳያ ማዒኔ።

7

ገዲዎኔ ሚዲያሚ ዓሰ ያሎና ባሼህ

1 ዩሩባዓኣሌ ገይንቱህ ገዲዎኔና ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጉቱ ሚኣሪ ዔቂ ዳንዲ ሃሮዴ ገይንታ ዋኣፃ ዓልቃ ቤዛ ዳንኪ ዳዔኔ፤ ዲማና ሚዲያሚ ዓሳ ዳንኪ ዳዔኔ ዔያቶኮ ኬዳ ዛላ፤ ሞኦሪ ገመሮ ኮይላ ዓኣ ደኦጮይዳኩ።

2 ናንገና ናንገ ጎዳ ገዲዎኔም፡- «ሚዲያሚ ዓሰ ያሎና ዲንህ ባሻንዳጉዲ ዋልቄ ታ ዲንህም ዲንጉዋጉዲ ሃህ ኔኤና ዋላ ዓኣ ዓሳ ሚርጌ ታኣም ጴዳኔ፤ ዔያታ ፔ ዋልቆና ባሼያ ዔያቶም ማላንዳህሮ ታና ዔያታ ቦንቻዓኬ፤ 3 ይያሮ ደሮም፡- «ዲንህ ባኣካጋ ዲጊጮ ዓሲ ዓኣቱ ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዳንጎ፤ ኦኡኒ ሃካ ገሌዓዴ ዲኮይዳ ዳንዳይ» ገይ ኬኤዜ» ገዔኔ። ይያ ገይንቱህሮ ለማታሚ ለምዖ ሺያ ዓሲ ማዒ ዳንዳዛ ታጳ ሺያ ዓሲ ሌሊ ዓቲኔ።

4 ናንገና ናንገ ጎዳ ገዲዎኔም፡- «ሃህያ ኔኤኮ ያሎ ዓሳ ሚርጌ ዓኣ ጎይህኬ፤ ዔያቶ ዋርዚ ዔኪ ዳንዳይ፤ ታ ዔያቶ ዲኢካ ኔኤም ደማሳንዳይ፤ ኔኤና ዋላ ዓኣዳንጎ ታ ጋዓ ዓህ ዳንዳንጎ፤ ዓቶንጎ» ታ ጋዓ ዓህ ማዒ ዳንዳንጎ» ገዔኔ። 5 ይያሮ ገዲዎኔ ዓሰ ዋርዚ ዔኪ ኬዳኔ፤ ዲማና ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዛም፡- «ጉምዓቲ ዋኣፃ ዑሽካ ዓሰ ባኣካጋ ካኒ ዲንዲርሳ ጳጪ ዑሽካ ጎይያ ኩጮና ዑሽካ ዓሰ ደማሴ!» ገዔኔ። 6 ዲማና ዋኣፃ ኩቻ ዲይ ዲይ ዑሽኬ ዓሰኮ ፓይዳ ሃይሃ ጃኤታ ማዒኔ፤ ሃንጎ ዓቲ ዓሳ ጋዓንቱ ቢያ ጉምዓቲ ዑሽኬ።
 7 ናንገና ናንገ ጎዳ ገዲዎኔም፡- «ኩጮና ዋኣፃ ዲይ ዲይ ዑሽኬ ሃንህ ሃይሃ ጃኤቶ ዓሰንህና ማዒ ታ ዲንህ ዓውሳንዳይ፤ ሚዲያሚ ዓሰዋ ታ ዲንህ ባሻንዳይ፤ ሃንጎ ዓቲ ዓሰም ጋዓንቱ ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዳንዳጉዲ ኬኤዜ» ገዔኔ።
 8 ይያሮ ገዲዎኔ ሃንጎ ዓሳ ፔ ማኣሪ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኪ፤ ሃይሃ ጃኤቶ ዓሰንህ ዓይሴኔ፤ ይና ዓቲ ዓሳ ዳንዳ ዓሰኮ ጋሎንታ ዛያህንታ ዔኬኔ።

ሚዲያሚ ዓሰኮ ጉርዳ ዔያታ ዓኣ ቤዛጋ ሊካ ደኦቹዳ ጴዳያኩ። 9 ይዮ ዋንቱሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ገዲዎኔም፡- «ታ ኔና ሚዲያሚ ዓሰ ባሻንዳህሮ ዳንዲ ዔያታ ዳንኪ ዳዔ ቤዛ ዓኣንቱ ዔያቶ ያሌ። 10 ኔና ዳንዲ ያሊፃ ዓጊቹቱ ኔኤም ማዳያ፤ ፑራ ጎይህና ዋላ ዔያታ ዓኣ ቤዛ ኬዳ፤ 11 ዔያታ ጋዓ ባኮ ኔ ዋይዛንዳይ፤ ይካጋ ኔ ዔያቶ ያላኒ ጮርቃንዳይ» ጋዓዛ፤ ገዲዎኔና ዲዛም ማዳ ፑራና ዔያቶኮ ሞርካ ዳንኪ ዳዔ ቤዛኮ ኮይሎ ኬዳኔ፤ 12 ሚርጉማ ዓቢህጉዲ ማዒ፤ ሚዲያሚ ዓሰንታ ዓማሌቄ ዓሰንታ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ዓሰንታ ደኦጮይዳ ዳንኪ ዳዒ ዓኣኔ፤ ዲማና ዔያቶ ጋኣላህኮ ሚርጉማ ባዚ ዓቹ ማኣሻላጉዲ ፓይዳንቱዋያኩ።

13 ገዲዎኔ ዲኢካ ሄላዖ ፔቲ ዓሲ ዓውቲ ዓውታዳያ ፔ ለጋህም ኬኤዛንቱ ዋይዜኔ፤ ዲ ኬኤዛ ዓውታ፡- «ፔቲ ዔልዓ ላኣዳ ኮላዲ ኬዲ ኑ

ደንኪ ደዔ ቤዛ ዓላ ዓፒሎና ማዠና ማኦር ደዓዛ ማኦር ሳይደ ጉፓና ሎኦሜኔ» ጋዓያኩ።

14 ዬያ ዓሣኮ ለጋሣ ዬያ ዓሣሞ፡- «ዬይ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሣ፤ ዲዮዓሴ ናኣዚ ጌዲዎኔ ያሎኩ! ፔቲታዎ ሜሌ ባኣዚ ማዓኒ ዳንዳዑቡ፤ ያኦሲ ሚዲያሚ ዓሰንታ ያላ ዓሰ ቢያሣንታ ጌዲዎኔ ባሻንዳጉዲ ጌዲዎኔም ዎልቄ ዲንጌኔ ጌይሣኩ!» ጌይ ዓውቶ ቡሌኔ።

15 ጌዲዎኔ ዲማና ዓሣኮ ዓውቶና ዓውቶኮ ቡሊዎም ዎይዛዎ ጉምዓቲ ያኦሲም ዚጌኔ፤ ዬካፓ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓላ ቤዛ ማዒ ዳንዲ፡- «ዔቁዎቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚዲያሚ ዓሰ ዲንሣሣ ባሻሳኒኩ!» ጌዔኔ። 16 ዬካፓ ሃይሣ ጌዲቶ ዓሰ ሃይሣ ቤሲ ፓቁ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሰም ዛዬንታ ጋራ ኩሻ ዓላ ያቲንታ ዲንጋዎ፡ 17 ዔያቶም፡- «ታኣኒ ሞርካ ደንኪ ደዔ ቤዛ ሃላዎ ማዳንዳ ባኮማ ኮሺ ዛገጋፓ ዲንሣሣ ዲማይዲዎቲ። 18 ታናንታ ታኣና ዎላ ዓላ ዓሰንታ ዛያሣ ኑ ሞርቃኣና ዲንሣሣ ዲንሣሣ ዛያሣ ጉርዶ ዙሎይዳ ሞርቁ ሞርቁ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ጌዲዎኔንታም ያልቲዎቲ!» ጌይ ዲላቲዎቲ» ጌዔኔ።

19 ዲማና ሳዓ ገዲሚሻ ማዓንዳሣኮ ዳካ ቤርታ፡ ሚዲያሚ ዓሰኮ ሞርዲዮ ካፓ ዓሳ ዎሊ ዓኣሣሰካፓ ጌዲዎኔንታ ዲዛና ዎላ ማሆና ጌዲቶ ዓሰንታ ሚዲያሚ ዓሳ ደንኪ ደዔ ቤዛ ሙካዎ ዛያሣ ፔኤኮ ሞርቁ፡ ዔያታ ዔኪ ዓላ ያቶዎ ጳዲሲ ዎዴኔ። 20 ዔያታ ዬያይዳኣና ሜሌ ዛሎይዳ ለምዎ ፓቁንቲ ዓላ ዓሳ ዲማይዴኔ፤ ዔያታ ቢያሣ ታሞና ዓይሣንቲ ዓላ ኩሻ ሻውሎ ኩጫ፤ ዛያሣ ሚዛቆ ኩጫ ዔኪ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ጌዲዎኔንታም ኑ ያልታንዳኔ!» ጌይ ዲላቲኔ። 21 ዬያይዳዎ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ሚዲያሚ ዓሳ ደንኪ ደዔ ቤዛኮ ዙሎ ማንገረ ዔቃዛ፡ ዔያቶኮ ሞርካ ጉቤሣ፡- «ወኤወይ!» ጌይ ዲላቲ ዲላቲ ጳሽኬኔ፤ 22 ዲማና ሃይሣ ጌዲቶ ጌዲዎኔ ዓሳ ፔኤኮ ዛያሣ ሞርቃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔቲ ፔቲ ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ዎሊ ጨንቾ ዓፓርና ኩርሳንዳጉዲ ማሃኔ፤ ዓቲ ዓሳ ዲሬራ ዛሎና ጌዒ ቤትሺፃ ሃላዎ ዬይና ሃሣ ፃባቲ ኮይላ ዓላ ዓቤልሚሆላ ሃላንዳኣና ጳሽኪ ዳንዴኔ።

23 ዬካፓ ኒፕታኣሌኤሜንታ ዓሰኤሬንታ ሚናኣሰንታ ፃጳኣ ቢያ ዔኤሊንቲ ሙኪ ሚዲያሚ ዓሰ ዳውሴኔ፤ 24 ጌዲዎኔ ዲማና ጌሜራዳ ዔፕሬኤሜ ዓጮይዳ ዓላ ዓሰም ቢያ ከኢታ ዓሰ፡- «ኩዲ ሚዲያሚ ዓሰ ያሉዎቲ፤ ዔያታ ዮርዳኖሴ ሞርና ፒንቁ ቶሊ ዳንዲዎቲዲ፤ ዮርዳኖሴ ሞርና ዮርዳኖሴ ሞርይዳ ጌላ ሞርኮ ካር ካር ዳንዲ ቤትባራ ሃላንዳኣና ቲቁ ዛገ ካፑዎቲ» ሂዚ ጌይ ዳኬኔ፤ ዬያር ዔፕሬኤሜ ዓሳ ዎሊ ዔኤሊ ዔኪ ዮርዳኖሴ ሞርና ዲኣካ ጌላ ሞርኮ ካር ካር ዳንዲ ቤትባራ ሃላንዳኣና ቲቁ ዔቁኔ። 25 ዲማና ዔያታ ያሬቤና ዜዔቤ ጌይንታ ለምዎ ሚዲያሚ ዓሰኮ ሱኡጎሰከንሣ ዲዒ ዔኪ፡ ያሬቤ፡- «ያሬቤ ላሎ» ጌይንታ ቤዛ፤ ዜዔቤ፡- «ዜዔቤኮ ዎይና ጨኤጶ ቤዛ» ጌይንታ ቤዛ ዎዴኔ። ዬካፓ ዔያታ ሃንጎ ሚዲያሚ ዓሰ ዳውሴ፡ ያሬቤና ዜዔቤናኮ ቶኦኮ ቲቁ ጌዲዎኔም ዔኪ ሙኬኔ፤ ዲማና ጌዲዎኔ ዮርዳኖሴ ሞርኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣኔ።

8

ሚዲያሚ ዓሰኮ ጋፒንሣሣ ባሻንቲዎ

1 ዬካፓ ዔፕሬኤሜ ዓሳ ጌዲዎኔ ኮራ፡- «ኔኤኒ ሚዲያሚ ዓሰ ያላኒ ዳንዳዎ ኑና ዓይጋ ዔኤሊባኣይ? ዎይታዛ ኔ ዬያይዴይ?» ጌይ ዲናፓ ዳጋዲ ያኦጮኔ።

2 ዒዚ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ታ ማዴ ባኮና ዲንሣሣ ማዴሣና ዎላ ካንሣሣ ዛጎዛ ታኣሲ ዔኤቢባኣ ባኣዚ ማዓኔ፤ ታ ዓሳ ቢያሣ ማዴ ባኮይዳፓ ዔፕሬኤሜ ዓሳ፤ ዲንሣሣ ማዴ ዳኮ ባካ ባሻያኩ። ዬይያ፡- ዔፕሬኤሜ ዎይናኮ ቃኣሉም ማንፃሣ ዓብዔዜሬ ካዎ ማንፃ ዎይናፓ ባሻኔ ጌይሣኩ። 3 ዲንሣሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሣሣ ማኣዴም ለምዎ ሚዲያሚ ዓሰ ሱኡጎ ያሬቤና ዜዔቤና ዎዴኔ፤ ዓካሪ ታኣኒ ዬያጉዴያ ዓይጎ ማዴ ባኣዚ ዓኣይ?» ጋዓዛ፡ ዳጋ ዔያቶኮ ማዔኔ።

4 ዲማና ጌዲዎኔንታ ዲዛና ዎላ ዓላ ሃይሣ ጌዲቶ ዓሰንታ ዮርዳኖሴ ሞር ሙኪ ፒንቁኔ፤ ዎዚ ዔያታ ላቤያ ማዔቲያ ሞርኮ ዳውሴዎ ሃሽባኣኦ። 5 ዬካፓ ሱኡጎ ካታዎ ዔያታ ሃሌኔ፤ ጌዲዎኔ ዬኖ ካታዎ ዓሰ ኮራ፡- «ታ ዓሰም ካሣ ዲንጉዎቲሬ፤ ዔያታ ሚርጌ ላቤኔ፤ ታኣኒ ሃሣ፡- ዜባሃና ፃልሙናዔ ጌይንታ ሚዲያሚ ዓሰ ካኣቶንሣሣ ዳውሳኔ» ጌዔኔ።

6 ሱኡጎ ካታዎ ሱኡጎ ጋዓንቲ፡- «ኔኤኮ ፖኦሊሶም ካሃ ኑ ዲንጋሣሣ ዓይጎርዳይ? ኔኤኒ ዜባሃና ፃልሙናዔና ዓርቁባኣንቲዎ» ጌዔኔ።

7 ጌዲዎኔ ዔያቶም፡- «ቃራኩ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ማኣዴም ዜባሃና ፃልሙናዔና ታ ባሻሰካፓ ዳውሎ ዓንገዶና፤ ሃሣ ጋውዲና ታ ዲንሣሣ ጳርቃንዳኔ!» ጌዔኔ። 8 ዬካፓ ጌዲዎኔ ዳንዳዎ ዲኣካ ናንጋ ዓሰ ኮይላ ዲማ ጌይ ያኦጮኔ፤ ሃሣ ዬና ዓሳኣ ዲማ ጌይ ዲዛም ማሃኔ። 9 ዬያር ጌዲዎኔ ዔያቶ ኮይላ፡- «የሎና ታኣኒ ባሻ ኮሺ ማዓንዳኔ፤ ዲማና ታኣኒ ዲንሣሣ ሃያ ካታዎ ኬኤሎ ዲዎኮ ዳጌ፤ ዳይ ካፖ ካፖ ቤዛ ደይሳንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዲማና ዜባሃና ፃልሙናዔና ታጶ ደንጎ ሺያ ያልዚ ዓሰና ዎላ ቃርቆሬ ጌይንታ ቤዛ ዓኣኔ፤ ዬና ያሎ ዓሳ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ፖኦሊሶይዳፓ ደኣሪንቲ ኬሰኩ፤ ጌዲታና ለምታሚ ሺያ ዓሰዳፓ ሃይቁዎዎ ዓቲ ዓሰኩ። 11 ዬያር ጌዲዎኔ ዓሰ ናንጉዎ ዳውሎ ጎይዎና ጌዒ ናባሃና ዮግቤሃ ጌይንታ ቤዛኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ሙካዎ ዬይ ያሎ ዓሳ ዔሪባኣንቲ ዔያቶይዳ ያልዚ ቡሌኔ። 12 ዲማና ለምዎ ሚዲያሚ ካኣቶንሣሣ፡- ዜባሃና ፃልሙናዔና ጳሽኬኔ፤ ጋዓንቲ ጌዲዎኔ ዔያቶ ዳውሴ ዓርቁኔ፤ ዔያቶኮ ያላ ዓሳኣ ዲቃቲ ካራ ባይዛንዳጉዲ ዲ ማዴኔ።

13 ዲዮዓሴ ናኣዚ ጌዲዎኔ ሃሬሴ ጌሚርና ጌይ ያላፓ ማዒ ዳንዲቤቃ፡ 14 ሱኡጎ ዓሰ ማዔያ፡ ፔቲ ዳጌሰኩያ ዓርቁታኦጮኔ፤ ዬይ ዳጌሣ ሱኡጎ ካታዎ ዓሰኮ ሱኡጎና ካታዎኮ ጨም ማዔ፡ ላንካይታሚ ላንካይ ዓሰኮ ሱንዎ ፃኣፒ ዲዛም ዓንገኔ። 15 ዬካፓ ጌዲዎኔ ሱኡጎ ዓሰ ኮይላ ሙኪ፡- «ዜባሃና ፃልሙናዔና ሃጌኒ ዓርቁባኣኦ፤ ሃዳዎ ሃሣ ናዮና ላቤ፤ ኔኤኮ ፖኦሊሶም ካሃ ኑ ዓይጎር ዲንጋንዳይ?» ጌይ ታና ዲንሣሣ ሰሃ ሚኢጮኔ፤ ሃሣ ሃይሻ! ዜባሃና ፃልሙናዔና»

ጌዴሰካፓ፡ 16 ደውሎ ዓንገረኛና ጋውዶና ዓኪ ሱኡኩቴ ዓሶ ሱኡጎ ጸርቁጭ። 17 ሃሣ ጸኢኒዔኤሌ ካታሞኮ ከኤሎ ዲያ ጳጌህ፡ ዳይ ካፖ ካፖ ቤዛ ደይሴኔ፤ ካታሞይዳ ናገጋ ዓቲንቆዎ ቢያ ዎዳ። 18 ዩካፓ ጌዴዎኔ፡- «ታኡሶኦሬይዳ ዓንገሣ ዎዳ ዓሳ ዎዘጉዳ ዓሰዳይ?» ጌዴ ዜባሃና ፃልሙናዔና ኮይላ ያኡጩ።

ዔይታ ማሃዎ፡- «ኔ ጉዳይከ፤ ዔይታ ፔቴ ፔቴህ ካኣቲ ናይ ማላኔ» ጌዴ።

19 ጌዴዎኔ ዓመና፡- «ዔይታ ታ ዓንዶ ናይ ማዔያ ታኣኮ ጌርሲንህከ፤ ዓንገሣ ዎንዳ ዔይቶ ዎዲባኣያታቴ ታኣኒያ ዓንገሣ ዎዲዎ ሃሻኒ ጎኔና ጫኣቃንዳያታንቴከ» ጌዴ። 20 ዩካፓ ጌዴዎኔ ፔኤኮ ቶይዶ ናዓህ ዩቴሬዎ፡- «ዔኤዛይ! ዔቂ ሃኖ ዓሶ ዎዳ!» ጌይ ዓይሃዛ፡ ናዓህ ጋዓንቴ ፔኤኮ ጩንቾ ዓፓሮ ቱገባኣሴ፤ ዒ ናይታህረር ዒገጩ ሃሻኔ።

21 ዓመና ዜባሃንታ ፃልሙናዔንታ ጌዴዎኔ ኮይላ፡- «ዔኤዛ ኔ ኔና ኔኤሮ ዎዳቴራ፤ ዓቲንቆ ማዶ ማዳኒ ዓቲንቆ ኮይሳያቲ!» ጋዓዛ፡ ጌዴዎኔ ዔይቶ ዎዲ ዔይቶ ጋኣላህኮ ሆላ ማይሶና ፓልማህ ጉቤ ዔኤ።

22 ዩይይዳሰካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጌዴዎኔ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ሚዲያሚ ዓሶይዳፓ ኑና ዓውሶህረር ኔናንታ ኔ ናኣቶንታ ዩያጉዲ ናኣቶኮ ናኣታ ኩኡኮ ሱኡጌ ማፖንጎ» ጌዴ።

23 ጌዴዎኔ ዓመና፡- «ታና ማዔቴያ ታ ናኣታ ዒንገሣኮ ኩ ሱኡጌ ማዓዓ፤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ፔኤሮ ዒንገሣኮ ሱኡጋህከ» ዔይቶም ጌዴ።

24 ሃሣ ዒዚ፡- «ታ ዒንገሣ ፔቴ ባኣዚ ሸኢቃ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቴ ዒንገሣ ፔቴ ፔቴህ ዲዒ ዔኤ ዎኖ ዎርቆ ዒንገንዳጉዲከ» ጌዴ፤ ዔይታ ቢያህ ዒሰማዔኤሌ ዓሰ ማዔህረር ዎይዚዳ ዎርቆ ዓኣሃያከ።

25 ዳራ ማሃዎ፡- «ቃራከ ኩ ዒንገንዳኔ» ጌዴ፡ ሳይይዳ ዓፓላ ሂኣሃያ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዔኤ ዎኖ ዎርቆ ዒኣካ ጌህኔ። 26 ጌዴዎኔ ዔይቶይዳፓ ዔኤ ዎኖ ዎርቆኮ ዳኤህማ ላማታሚ ኪሎ ማዓያከ፤ ዩይ ማላ ፓልማህ ጌይ፡- ባቃና ማይንቶ ቁንቶንታ ሚዲያሚ ካኣታ ማይንታ ሚዛጸ ማኣዓህንታ፤ ዩያጉዲ ዔይቶኮ ጋኣላህ ሆላ ዓኣ ፓልማህ ቃሱዎንቴከ። 27 ጌዴዎኔ ዩይ ዎርቆና ካኣሽኮ ባኣዚ ኮሺ ዒ ሸይንቴ ካታሞ፡ ያፕራይዳ ጌህኔ፤ ዩይር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ሃሺ ዩይ ካኣሽከህ ዓርቁ፤ ዩይ ባካ ጌዴዎኔና ዒዛኮ ማኣር ዓሶናም ዳቢሻ ፐር ማዔ።

28 ዩይይዳ ሚዲያሚ ዓሶ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባሽኔ፤ ላሚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዔይታ ሂርገሻያ ማዒባኣሴ፤ ጌዴዎኔ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዓጩላ ያይዳታሚ ለዔ ጉቤ ኮሺ ናገገኔ።

ጌዴዎኔኮ ሃይቦ

29 ዒዮዓሴ ናኣዚ ጌዴዎኔ፡- ዒ ሸይንቴ ቤዛ ዳንዲ ዒኣካ ናገገኔ፤ 30 ሚርጌ ላኣላ ዒ ዔኤያታህረር ላንካይታሚ ዓቲንቆ ናይ ዒዛኮ ዓኣ፤ 31 ሃሣ ሴኬሚይዳ ናገጋ፡ ጌንህ ላኣላሰከና ዓቲንቆ ናይ ሸዔም ዒዚ ዩያኮ ሱንፖ ዓቤሚሌከ ጌይ ጌህኔ። 32 ዒዮዓሴ ናኣዚ ጌዴዎኔ ሚርጌ ናገገ ጋርቹ ሃይቁ፡ ዓዳ ዳኡቴ

ቤዛ ዳኡቴኔ፤ ዩይ ዳኡጉ ዓቢዔኤሪ ቶኣኮ ካታሞ ማዔ፡ ያፕራይዳ ዓኣ።

33 ጌዴዎኔ ሃይቁሰካፓ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ላሚ ጌንህ ጎዳም ጉሙርቁንቲያ ሃሺ፡ ቤዓሌ ጌይንታ ማላ ያኣዙ ካኣሽከኔ፤ ባዓልቤሪቴ ጌይንታ ባኮዎ ፔ ያኡሲ ማህ ዚጌኔ። 34 ዒሰራዔኤሌ ናኣታ ዔይቶ ኮይላ ዓኣ ሞርኮይዳፓ ቢያ ዔይቶ ዓውሶ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዔይቶኮ ያኣዛህ ዎሌ። 35 ጌዴዎኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ማዶ ኮዦ ባኮ ቢያ ጸቂሁዎያ ዔይታ ማዔህረር ጌዴዎኔ ማኣር ዓሶም ዔይታ ማህ ኮሺ ማዶ ባኣዚ ባኣሴ።

9

ዓቤሚሌከ

1 ጌዴዎኔ ናኣዚ ዓቤሚሌከ ዒንዶ ዒገና ዒዛኮ ናገጋ፡ ሴኬሚ ካታሞ ዳንዲ ዒንዶ ዒገናም ቢያ፡- 2 «ሴኬሚ ዓሶም ሂዚ ጎውዎቴ፤ ጌዴዎኔኮ ላንካይታሞ ናኣታ ዒንህህ ዎይህቴ ቃራም ፔቴ ዓሰ ሌሊ ዎይህቴ ቃራዳይ? ታኣኒ ዒንህህ ማኣሪ ዓሰ ማዔህ ዎሊፖቴ» ጌዴ። 3 ዒዛኮ ዒንዶ ዒገና ዒዚ ጌሰታያ ማህ ዩይ ሴኬሚ ዓሶም ከኤዛዛ፡ ሴኬሚ ዓሳ፡- «ዒዚ ኩኡኮ ጌርሲ ማዓያከ» ጌዴ ዓቤሚሌከ ካኣታሳኒ ኮዔ። 4 ባዓልቤሪቴ ጌይንታ ያኣዙ ዔይታ ካኣሽካ ማኣርይዳፓ ላንካይታሚ ሳቂላ ማዓ ሹቹ ቢራ ዔኤ ዒዛም ዒንጋዛ፡ ዓቤሚሌከ ዩይ ቢርና ዓሰ ባኣዚ ማንፃ ማንፃ ሙዓ ዓሰ ሻንቁ ፔ ዓሰ ማህ ዔኤ ከሰከኔ። 5 ዩካፓ ዒዚ ፔ ዓዶ ማኣሪ ያፕራ ዳንዲ ዒዛ ዓዶኮ ላንካይታሞ ናኣቶ ፔቴ ሹቹዳ ቲቂ ቲቂ ዎዳ፤ ጋዓንቴ ጌዴዎኔኮ ጋፐንፖ ናዓህ፡ ዒዮዓታሚ ዓኣሽንቴ ሃይቁዎ ያሊ ዓቲ፤ 6 ዩካፓ ሴኬሚና ቤትሚሎናይዳ ናገጋ ዓሳ ቢያ ሴኬሚይዳ ዓኣ ካኣዦር ዲማሶና ሻኣሶ ዳሞ ዳንዲ፡ ዒኣካ ዓቤሚሌከ ካኣታህኔ።

7 ዒዮዓታሚ ዩይ ዎይዛያ ጌሪዛኔ ዳኮ ዑያ ከሰከ ሂዚ ጌይ ዒላቴ፡- «ዒንህህ ሴኬሚ ዓሳ! ታ ጋዓህ ዒንህህ ዎይዙቴ ያኡሲ ዒንህህም ዎይዛንዳ። 8 ፔቴ ከሊ ሚህ ቡከንቴ ካኣቲ ካኣታሳኒ ዳንዳያ ዛይቶ ሪሚቶ ሚያ ኮይላ፡- «ኩኡኮ ካኣቲ ማዔ» ጋዓዛ፡ 9 ዛይቶ ሪሚቶ ሚያ፡- «ያኣዘንታ ዓሶንታሞ ኮይሳያ ማዔ ዛይቶ ታጊዳፓ ዓሳ ዔካህ ሃሺ ሚህኮ ታ ካኣቲ ማፖንዶ?» ጌዴ። 10 ዩካፓ ሚያ ጌንህ ቤሌሴ ሚያ ኮይላ፡- «ሙኪ ኩኡኮ ካኣቲ ማዔ» ጋዓዛ፡ 11 ቤሌሶ ሚያ ጋዓንቴ፡- «ዓኣህ፤ ሃህ ኮሺ ማዔ ዓኣፖ ዓኣፐ ሃሺ ሚህኮ ታ ዳንዲ ካኣቲ ማፖንዶ?» ጌዴ። 12 ጌንህ ሃህ ሚያ ዎይኔ ኮይላ፡- «ሙኪ ኩኡኮ ካኣቲ ማዔ» ጋዓዛ፡ 13 ዎይኔ ጋዓንቴ፡- «ያኣዘንታ ዓሶንታሞ ዎዛሳያ ማዔ፡ ዎይሮ ዑዦ ታ ዓኣፓፓ ዔኤ ኮሸህ ሃሺ ሚህኮ ታ ዳንዲ ካኣቲ ማፖንዶ?» ጌዴ። 14 ዩይር ሃህ ሚያ ዓንገህህ ዓኣ ሚህ ኮይላ፡- «ሙኪ ኩኡኮ ካኣቲ ማዔ» ጋዓዛ፡ 15 ዓንገሪያ ሚያ፡- «ጎኔ ዒንህህ ታና ካኣታሳኒ ኮዔቴ ሃኒ ዩዒ ታ ሺሶ ዳማ ዳውዎቴ፤ ዒንህህ ዩይይዳባኣቲ ታኣኮ ዓንገሪያ ካኣፖይዳፓ ታሚ ከሰከ ሊባናኡሴ ሚያ ሙዓንዳኔ» ጌዴ።

16 ዒዮዓታሚ ቃሲ ከኤዛያ፡- «ዒንህህ ዓቤሚሌከ ካኣታሰህ ፐዘ፤ ሃህ ኮይሳያ ማዔ ጎይህናዳ? ጌዴዎኔ ዒንህህም ማዶ ባኮ ጸቂህ ዒዛ ማኣር ዓሶ ዒንህህ ማኣዳያ ማላ? 17 ታኣኮ

ዓዴ ዓገህ ዛሎ ያልቲ፣ ሚዲያም ዓሰይዳ፣
 ዓገህ ዓውሳኒ ፔ ሸምፓህ ዓገህ ማህ
 ሃሸህ ማሊ ጸቁህ ወቲ፤ 18 ሃና ጋዓንቲ ዓገህ
 ታ ዓዴ ማኦር ዓሰ ዑፃ ሞርኬ ማዒ ዓቁ፣
 ለንካይታ ሞር ኦቶ ፔቲ ሹቸዳ ቲቁ ዋዴ፤ ዩያ
 ዓገህ ማዴህ ታኦር ዓዴ ገንፃኦ ማቸፓ ሸዔ፣
 ዓቤሚሌኬ ዓገህን ዓገህ ማዒሚርኬ፤ ዓዛ
 ዓገህ ሴኬሚይዳ ካኦታሴ፤ 19 ዓካሪ ሃና
 ዓገህ ገደዎኔና ዓዛኮ ማኦር ዓሰና ማዴ ባካ
 ፒዜ፤ ሃሃ ኮይሳ ጎይህና ማዒያታቲ ዓቤሚሌኬና
 ዋላ ዋዛደታቲ፤ ዓዛያ ዓገህና ዋላ ዋዛደን፤
 20 ያዲ ማዒባኦቲ ዓቤሚሌኬይዳ፣ ታሚ ኬሰኪ
 ሴኬሚና ቤትሚሎ ዓሰ ሙዖንጎ፤ ዩያጉዲ ሃሃ
 ሴኬሚና ቤትሚሎና፣ ታሚ ኬሰኪ ዓቤሚሌኬ
 ሙዖንጎ» ገዒ፤ 21 ዓድዓታሚ ዩያ ገዒሰካ፣
 ዓዛኮ ገርሰ፣ ዓቤሚሌኬ ዓዛ ዓገሌሚሪ
 ቤዔሬ ዳንዲ ዓዛካ ናንገ፤

22 ዓቤሚሌኬ ዓማና ዓሰራዔኤሌይዳ ሃይሃ
 ለዔ ካኦታዴ፤ 23 ዩካ፣ ያኦሲ ዓቤሚሌኬና
 ሴኬሚ ዓሰና ሰካኮ ፑርታ ዓያና ዳኬ፤ ዩያር
 ሴኬሚ ዓሰ ዓቤሚሌኬም ጉሙርቁንቱዋኦያ
 ማዒ፤ 24 ያኦሲ ዩያይዳህ ዓቤሚሌኬ ፔኤኮ
 ለንካይታ ገርሰንህ ዋዴሚር፤ ሃሃ ዩያቶ ዓ
 ዋደንዳጉዲ ዓዛ ዓቁሴ፣ ሴኬሚ ዓሰ ማዴ ገና
 ማደ ዛሎ ኮሞ ዓካኒ፤ 25 ሴኬሚይዳ ናንጋ
 ዓሰ ዓቤሚሌኬ ዑፃ ሞርኬ ማዒ ዓቁ ዓያቶ
 ባኦካ፣ ዳካ ዓሰ ዳኦራ ዳኮ ዳኮይዳ ካቲሲ
 ዳይህ፤ ዩያይዳ ዩያና ጎይያና ዳንዳ ዓሰ ቢያ
 ቡሬ፤ ዩያ ዓቤሚሌኬ ዋይዜ፤ 26 ዩካ፣ ዓቤዴ
 ናኦ፤ ጋዓሌ ፔኤኮ ገርሰንህና ዋላ ሴኬሚ
 ሙካዛ ሴኬሚይዳ ናንጋ ዓሰ ዓዛ ጉሙርቁ፤
 27 ዩያር ቢያህ ዋይና ቲኮ ጎዡ ጎዡ ዳንዲ ዋይና
 ማንፃ ዓኪ ዑሽ ኮሻ፣ ዳኤ፣ ቦንቸ ኬሊ ገህ
 ቦንቸ፤ ሃሃ ዓያታ ካኦሻካ ያኦዛ ማኦሪያ ዳንዲ
 ሙዖ ሙዒ ዑዡ ሙዡ ሙዡ ዓቤሚሌኬ
 ጫሽኬ፤ 28 ዓማና ዓድቤዴ ናኦ፤ ጋዓሌ፡-
 «ዓቤሚሌኬ ዋይዳይ? ኦኤኒ ሴኬሚ ዓሰ ዓዛ
 ዳማ ዋርቃህ ዓይጎርዳይ? ገደዎኔ ናኦ፤ ጎታ
 ዓዛኮ ፖኦሊሶ ዓይህ ዜቡሬንታ ሃሞሬኮ ዓድ፣
 ሴኬሚም ዓይሌ ማዒ ማደያቱዋዳ? ዓዛም
 ኑ ዓይጋ ዓይህንቲ ዋርቃይ? ዩያይዳ፣ ዓገህን
 ዓድህ፣ ሴኬሚ ዓድ፣ ሃሞሬም ጉሙርቁንታያ
 ማዒ፤ 29 ሃያ ዳር ዋንዴ ታ ዋይህኔ ጎታ!
 ዓቤሚሌኬ ታ ባይዛንዳንቲ፤ ሃሃ ታኦ፡-
 «ኤኮ ፖኦሊሶ ገኢገሺ ዓኪ ኬሲ ታኦና ያልቲ፣
 ጋዓንዳያታንቲ» ገዒ፤

30 ዓቤዴ ናኦ፤ ጋዓሌ ገዒህ ካታሚሎ
 ዋይህ ዜቡሌ ዋይዛ፣ ሚርገና ዳጋዴ፤ 31 ዩካ፣
 ዓረማይዳ ዓኦ ዓቤሚሌኬም ከኢታ ዓሰ ሂዚ
 ገይ ኬኤዛንዳጉዲ ዳኬ፡- «ዓቤዴ ናኦ፤
 ጋዓሌ ፔ ገርሰንህና ዋላ ሴኬሚ ሙኪ ካታም
 ዓሰ ኔና ዓያንዳጉዲ ዓሰ ዙሪ ፑርቲሴ፤ 32 ዩያር
 ኔኤና ኔ ዓሰና ዳማ ዓቁጋ፣ ቦኦሎይዳ ካቲ
 ዳዑ፤ 33 ዛር ጉቲ ዓሰ ያርቃማና ዓቁ
 ካታሚሎ ዓረባኦንቲ ያሉ፤ ጋዓሌና ዓዛ ዓሰና
 ዓገህ ያላኒ ኬሰካዛ ዓገህም ዳንዳዒንቲ ጎይያ
 ዛገ ዓያቶ ዋደታ፤»

34 ዩያር ዓቤሚሌኬና ዓዛ ዓሰና ቢያ ዳማ ዓቁ
 ሴኬሚ ካታም ዙላ ያይዶ ቤሲ ፓቁንቲ ዳዒ፤

35 ዩካ፣ ዓቤሚሌኬና ዓዛ ዓሰና ዓቤዴ ናኦ፤
 ጋዓሌ ኬሰኪ ካታሚሎኮ ገሎ ካራ ዓቁህ ዛጋያ
 ካቲ ዳዒ ቤዛ፣ ኬሰኬ፤ 36 ጋዓሌ ዓማና ዓያቶ
 ዳንቃያ ዜቡሌ ኮይላ፡- «ዛገ! ዲቢ ዓሰ ዳካ፣
 ኬዳኔ!» ገዒ፤

ዜቡሌ ዓዛም፡- «ዩይ ዳኮኮ ሺቦኬ፤
 ዓሰቱዋሴ» ገዒ፤

37 ሃሃ ጋዓሌ፡- «ዛገ! ዳኮ ጎኦጋ፣ ዓሰ ለካ
 ኬዳህ፤ ዛሎ ዓሰ ማርሾ ዓሰ ሻኦኮ ካርና ሃይሾ
 ሙካኒ!» ገዒ፤

38 ዩካ፣ ዜቡሌ ዓዛ ኮይላ፡- «ዩይ ቢያ
 ሂርሺንታ ኔኤኮ ዋኒ ዳንዴይ? (ዓቤሚሌኬ
 ጎምህም ኑ ዓይጋ ማደይ?) ገይ ያኦጫህ
 ኔናቱዋዳ? ኔ ቦሂ ገሰቲ ሺሬ ዓሰ ሃይሾ፤
 ዓካሪ ሂንዳ ኬሰኪ ዓያቶ ያሌ» ገዒ፤ 39 ዓማና
 ጋዓሌ ሴኬሚ ዓሰ ዓኪ ኬሰኪ ዓቤሚሌኬ ያሌ፤
 40 ዓማና ጋዓሌ ባሽንቲ ጳሽካዛ፣ ዓቤሚሌኬ ዓዛ
 ዳውሴ፤ ዳንዲ ካታምኮ ገሎ ካር ሂላንዳኦና
 ሚርገ ዓሰ ዳከንቲ፤ 41 ዓቤሚሌኬ ዓማና
 ዓረማይዳ ናንገ፤ ዜቡሌ ጋዓንቲ ጋዓሌና ዓዛኮ
 ገርሰንህና ሴኬሚይዳ፣ ዳውሲ ዳውሲ ኬሴ፤
 ዩያር ዓያታ ዓዛካ ናንጋኒ ዳንዳዒባኦ፤

42 ዛር ጉቲሎ ሴኬሚ ዳራ ፔ ጎዡ ጎዡ
 ዳንዴህ ዓቤሚሌኬ ዋይዜ፤ 43 ዩያር ዓዛ
 ዓዛ ዓሰ ዓኪ ሃይህ ቤሲ ፓቁ ቦኦሎይዳ ካር
 ካር ካቲሴ፤ ዩና ዓሰ ሴኬሚ ዓሰ ካታማ፣
 ኬሰካህ ዳንቃያ ካቲ ቤዛ፣ ኬሰኪ ዓያቶ ዋዴ፤
 44 ዓቤሚሌኬንታ ዓዛና ዋላ ማህ ፓቆና ዓሰንታ
 ካታሚሎኮ ገሎ ካር ካታኒ ዑካዲ ዳንዲ
 ገሎ ካራ ዓቁ፤ ሃንጎ ላም፣ ቤሲ ፓቁንቲ
 ዓሰ ቦኦሎይዳ ዓያታ ዳንቁ ዓሰ ያሊ ያሊ
 ዋዲ ጋፒሴ፤ 45 ዩና ኬሎ ዓያታ ያሌ ጎይህ
 ፔኤቁ፤ ዓቤሚሌኬ ካታሚሎ ፔ ዳማ ማህ ዓርቁ
 ዓሰ፣ ቢያ ዋዴ፤ ካታም ዳይሲ ባይዜ፤ ዩና
 ሰዔሎይዳ ዓዛ ሰኦ፤ ዜርቁ ሃሸ፤

46 ሴኬሚ ካታም ኬኤሎ ዳይዳ ናንጋ ዓሰ
 ዩያ ዋይዛ፣ ባዓልቤሪቲ ገይንታ ያኦዛ ካኦሽኪንታ
 ማኦርይዳ ዓኦ ዋርዲዮ ገሌ፤ 47 ዓቤሚሌኬ
 ዓያታ ዩካ ገሊ ቡከንቲህ ዋይዜ፤ 48 ዩያር
 ዓዛ ዓዛ ዓሰና ዋላ ያልሞኔ ዳኮ ኬሰካ፣ ሃንፃሌ
 ማዒንዳ ሚህ ሂርጋና ቲቁ ዓኪ ገሌታ ኬዳ፤
 ዓዛና ዋላ ዓኦ ዓሰና ዑከና ዓዛ ማዴማ ጎይያ
 ማደንዳጉዲ ዓይህ፤ 49 ዩያር ዩይ ፔቲ ፔቲ
 ዓሰ ሚያ ቲቁ ዓኪ ዓቤሚሌኬ ገንፃ ዳንዳ፣ ዩያ
 ሚያ ዋርዲዮ ቤዛ ሂሊሲ ገህ ኩሌ፤ ዩካ፣ ጋራ
 ዓሰ ዓኦ ጎይህ ዓኦንቲ ታሚ ዓጋዛ፣ ዩያ ዋርዲዮ
 ጋራ ዓኦ ዓሰ ቢያ ኩዳ፤ ዩያ ሃይቁ ዓቲንቆንታ
 ላኦኦንታኮ ፓይዳ ፔቲ ሺያ ማዒን፤

50 ዩካ፣ ዓቤሚሌኬ ቶቤዳ ዳንዲ ካታሚሎ
 ማንገረ ዓርቁ፤ 51 ዩና ካታሚሎይዳ፡- ፔቲ ዳኤ፣
 ካታሚሎ ዓዛካ ዳዒ ካፖ ሹቸ ኬኤሌ ዓኦሂር
 ካታሚሎኮ ሱኡጋ ዓቲዋ፣ ዓቲንቆንታ ላኦኦንታ
 ጳሽኪ ዓዛካ ገሌሰካ፣ ካር ዋደያ ኬኤሎ
 ዑፃ ኬሰኬ፤ 52 ዓቤሚሌኬ ዩና ቤዜሎ ሂላያ
 ዓዛይዳ ታሚ ዓጋኒ ካር ባንህ ሎዒ፤ 53 ጋዓንቲ
 ፔቲ ላኦሊሰኬና ዋንህ ቡምባልሲ ቶኦኮ ዓዛኮ
 ዳኤሴ፤ 54 ዓዛ ዩማና ያልዚ ዓንጋም ዓኪ
 ዓኦ ፔቲ ዳኤሰኬ ዓኤላያ፡- «ኔኤኮ ጫንቸ
 ዓፓርና ታና ዋዴ፤ ላኦሊ ዓዛ ዋዴ» ገይንታኒ ታ

ኮቡብሎ» ጌራ ዓይህን። ይህም ይህ ደገህን ዓዛ ወደጌ። 55 ዲሰራዬኤል ዓሳ ዓቤሜሌኮ ሃይቄህ ዛጋፆ ቢያህጂ ፔ ማእሪ ማእሪ ዳንዳ።

56 ዓቤሜሌኮ ላንካይታሞ ፔ ጌርሲንህ ወደጋ ዓደም ዒ ማዳ ጌኖ ማዳኮ ኮሞ ያኦሲ ይያይዱ ማህን። 57 ሴኬሜ ዓሳኦ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዛሎ ያኦሲ ዔያቶይዳ ይያይዱ ማቶ ዓጌን፤ ያዲ ማዕም ጌዲዎኔ ናኦዚ፤ ዒኖታሚ ዔያቶ ጋዳንቃፆ ጌዔ ባካ ቢያ ዔያቶ ሄሌ።

10

ቶላዔ

1 ዓቤሜሌኮ ሃይቄሰካፓ ደደ ጌይንታህኮ ናኦዚ ናይ፡ ፑዓ ናኦዚ፤ ቶላዔ ዲሰራዬኤል ዓሳ ዓውሳኒ ኬሰኬን፤ ዒዚ ዩሳኮኦሬ ፃጸፓ ማዓዛ፤ ዒ ናንጋህ ጌሜራ ሚርጌ ዓኦ ዔፕራኤሜ ዓጮኮ ሻሚሬ ጌይንታ ቤዛከ። 2 ዒዚ ላማታሚ ሃይሆ ለዔ ዲሰራዬኤል ዓሳኮ ሱኡጌ ማዒ ወይህሰካፓ ሃይቄ ዒኦካ ሻሚሬይዳ ዱኡቴ።

ያዒሬ

3 ቶላዔፓ ሄሊሳፆ ጌሌዓዴ ዓሲ ማዔ፤ ያዒሬ ኬሰከ ላማታሚ ላምፆ ለዔ ዲሰራዬኤል ዓሳኮ ሱኡጌ ማዒ ወይህን። 4 ዒዛኮ ሃይህታሚ ሃሬ ቶጊ ሃንታ ሃይህታሚ ዓቲንቄ ናይ ዓኦን፤ ዔያቶኮ ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ሃይህታሚ ካታማ ዓኦን፤ ዩንህ ካታማ ሃኖ ሄላንዳኦና ያዒሬ ጉርዶ ጌይንታ። 5 ዩካፓ ያዒሬ ሃይቄ፤ ቃሞኒሜይዳ ዱኡቴ።

ዮፕታሃ

6 ዲሰራዬኤል ዓሳ ሃህ ጊንህ ባዓኦላና ዓሰታሮቴ ጌይንታ ሜሌ ያኦዚ፤ ዩያፕዱ ሶኦሪያ፤ ሲዶና፤ ሞዓኦ፤ ዓሞኦንታ ፒሊሰጃኤሜ ዓሰንታ ካኦሽካ ያኦዚ ካኦሽከ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህባኦ ባኦዚ ማዲ ዳቢንቴ፤ ዒዛ ካኦሽከዎ ሜሌ ሃሽ፤ 7 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዬኤል ዓሳ 0-9 ዳጋዲ ፒሊሰጃኤሜ ዓሰና ዓሞኦን ዓሰና ያሊ ዔያቶ ዓርቃንዳፕዱ ዓኦህ ዒንጌ። 8 ዓሞኦን ዓሰና ፒሊሰጃኤሜ ዓሰና ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኦ ዓሞራ ዓሳ ዓጮኮ ጌሌዓዴይና ናንጋ፤ ዲሰራዬኤል ዓሳ ታጶ ሳሊ ለዔ ማታሲ ፔ ዳማ ወይህን። 9 ዓሞኦን ዓሳ ዩሁዳ ፃጸንታ ቢኦኒያሚ ፃጸንታ ዔፕራኤሜ ፃጸዋ ያላኒ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ፒንቄህሮ ዲሰራዬኤል ዓሳ ዋኦቶንዶ ካራ ባይዚ ማታዳ።

10 ዩካፓ ዲሰራዬኤል ዓሳ፡- «ኔና፤ ኦ ያኦዚህ ኦ ሃሺ ባዓኦላ ጌይንታ ሜሌ ያኦዚ ካኦሽከዎና ኦ ዳቤ።» ጌራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህ ዒላቴ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒማና ዔያቶም፡- «ጊብጃ፤ ዓሞራ፤ ዓሞኦን፤ ፒሊሰጃኤሜ፤ 12 ሲዶና፤ ዓማሌቄንታ ማኦ ዓሰንታ ሃያኮ ቤርታ ፔ ዳማ ማህ ዒንህ ማታሲ ወይህ ወደና ዒንህ ታ ባንህ ዒላቴም ታኦኒ ዒንህ ዔያቶ ኩጫፓ ዓውሲባኦዳ? 13 ዒንህ ጋዓንቴ ሃኖ ሄላንዳኦና ታና ሃሺ ሜሌ ያኦዚዎ ዚጋ፤ ዩያሮ ታ ዒንህ ማይ ላሚ ማኦዳዓከ፤ 14 ዓኦዲዎቴ፤ ዒንህ ናሽኮ ያኦዚ ባንህ ዒላቴዎቴ፤ ማታህ ዒንህ ሃላ ወደና ሃንዳ ዔያታ ዒንህ ዓውሶንጎ» ጌዔ።

15 ዒማና ዲሰራዬኤል ዳራ ናንጊና ናንጋ ጎዳም፡- «ጎኔ ኦ ዳቤ፤ ኔ ናሽኮ ባኦዚ ኦጊዳ

ማማዳ፤ ሃኖ ለሊ ሃዳራ ኦና ዓውሶ» ጌዔ። 16 ዩካፓ ዔያታ ሜሌ ካኦሽካ ያኦዚ ባይዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኬን፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኦ ዲሰራዬኤል ዓሳ ማታዳ ማቶ ዛጊ ጊባኒ ዳንዳዒባኦ።

17 ዩካፓ ዓሞኦን ዓሰኮ ያሎ ዓሳ ያሎር ጌዒ ጌሌዓዴይዳ ሙኪ ዱንኬን፤ ሃህ ዲሰራዬኤል ዓሳኦ ፔቴይዳ ቡኪ ጌሌዓዴኮ ሚጃጳ ጌይንታ ቤዛ ዱንኬን፤ 18 ጌሌዓዴይዳ ዓኦ ዳሮንታ ዲሰራዬኤል ዓሰኮ ሱኡጎንታ ቢያ፡- «ዓሞኦን ዓሰ ኦ ያላ ወደና ኦኡኮ ሱኡጌ ማዒ ኦና ያሊሳንዳህ ያናዳይ? ዩያይዱ ኦና ዔከ ኬሰከ ያሊሴ ዓህ ጌሌዓዴይዳ ናንጋ ዓሰኮ ቢያ ሱኡጌ ማዓንዳ።» ጌይ ዋላ ጌሰቴ።

11

1 ጌሌዓዴ ዜርህ ማዔያ ዮፕታኦህ ጎፆህ ዓኒባኦ፤ ፔቴ ዘኦሰካ ኮኦማ ላኦሊሰኬና ሾዔያ ያልዚናኦ ዔርቴ ዓሲከ፤ ዒዛኮ ዓዴ ጌሌዓዴ ጌይንታ። 2 ዒዛኮ ዓዴ፤ ጌሌዓዴ ቤርታ ላኦሊ ዔከ ሾዔ ሜሌ ዓቲንቄ ናይ ዓኦን፤ ዔያታ ዲጩሰካፓ ዔያቶኮ ጌርሲ ዮፕታኦህ ኮይላ፡- «ኔኡኮ ዒንዳ ማሌታህሮ ኦ ዓደ ባኮይደፓ ፔቴ ባኦዚታፆ ኔ ዳካላንዳያ ኮይሱብሎ» ጌዒ ማኦራፓ ኬሲ ዒዛ ዔያታ ዳኬያኮ። 3 ዮፕታኦህ ዒማና ጌርሲንህፓ ዓኦሽንቲ ዳንዳ ያኦቤ ጌይንታ ዓጪዳ ናንጌን፤ ዒኦካ ዒዚ ዓሲ ባኦዚ ማንጃ ሙዓ፤ ዳካ ዓሲ ፔ ኮይላ ቡኩሲ ዔከ ሃንታ።

4 ዳካ ዳዔሰካፓ ዓሞኦን ዓሳ ዲሰራዬኤል ዓሰ ያላኒ ዔቄ። 5 ዩያሮ ጌሌዓዴ ዓሰኮ ሱኡጎ ያኦቤይዳፓ ዮፕታኦህ ማህ ዔከ ሙካኒ ዳንዳ፡- 6 ዮፕታኦህ ኮይላ፡ «ዓሞኦን ዓሰ ኦ ያላንዳፕዱ ሙኪ ሱኡጌ ማዒ ኦና ያሊሴ» ጌዔ።

7 ዮፕታኦህ ጋዓንቴ፡- «ታና ዒጃ፤ ታ ዓደ ማኦራፓ ታና ዳውሴ ዓሳ ዒንህቴዋዳ? ዓካሪ ዒንህ ማታህ ሃላዛ ዓይጋ ታ ኮይላ ሙከዎ» ጌዔ።

8 ዔያታ ዮፕታኦህም፡- «ሃህ ኦ ማይ ኔ ባንህ ማዔን፤ ኦኡና ዋላ ኔ ኬሰከ ዓሞኦን ዓሰ ያላንዳፕዱ፤ ሃህ ጌሌዓዴ ዓሰኮ ሞ ቢያ ኔ ሱኡጌ ማዓንዳፕዱ ኦ ኮዓ።» ጌዔ።

9 ዮፕታኦህ ጌሌዓዴ ጩሞ ኮይላ፡- «ማኦሪ ዒንህ ታና ማህ ዔከ ዳንዳሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሞኦን ዓሰ ታና ባሽሲሴቴ ዒንህ ታና ሱኡጌ ማሃንዳፕዳ።» ጌዔ።

10 ዔያታ ማሃ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦኡኮ ማርካኬ፤ ኔ ጌዔህ ጎይፆ ኦ ማዳንዳ።» ጌዔ።

11 ዩያሮ ዮፕታኦህ ጌሌዓዴ ዓሰ ሱኡጎና ዋላ ዳንዳ። ዒማና ዳራ ዔያቶ ወይህንዳ ሱኡጌ ማህ ዒዛ ደኦሬ፤ ዮፕታኦህ ሚጃጳይዳ ዩያ ዔኤዒ ዔኬያ ማዒያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፔጋሲ ዔርኬ።

12 ዩካፓ ዮፕታኦህ ዓሞኦን ካኦቴም፡- «ኔ ኦኡና ዋላ ፑርቴህ ዓይጎርዳይ? ዓጮ ኦኡኮ ኔ ዓርቃኒ ጌሌህያኦ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ያኦጫንዳፕዱ ከኦታ ዓሲ ዳኬ።

13 ዮፕታኦህ ዳኬ ከኦቶ ዓሰም ዓሞኦን ዓጮ ካኦቴ፡- «ዲሰራዬኤል ዓሳ ጊብጃ ዓጫፓ ኬሰካፆ ዓርኦኦን ወራፓ ዳንዳ ያኦብቄ ዋርኮ ሃላንዳኦና ዓኦ ታ ዓጮንታ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዔከ፤ ሃህ ጋዓንቴ ኮሺና ዒንህ ዩያታኦም ማሃንዳፓ ኮይሳ።» ጌዔ።

14 ይህም የጥታክህ ኪሊቶ ዓሶ ገንሣ ዓሞኦኔ ካክት ኮይላ፡ 15 ሂዚ ጌይ ከኤዛንዳጉዲ ዳኬኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሞዓክቤኮሞ ማምዎ ዓሞኦኔኮ ዓጪ ዔቢባክሴ፤ 16 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብጭገ ከሰካዎ ዓሰ ናንጉዎ ዳውሎ ጌዴና ጌዒ ዘቆ ባዘ ሄሌኔ፤ ይይና ጋዓዎ ሃሣ ቃዴሴ ዳንዴኔ፤ 17 ይካገ ዔዶኦሚ ዓጮይዴና ዳካንዳጉዲ ዔዶኦሚ ካክት ኮራ ያኦሞ ኪሊታ ዓሰ ዔይታ ዳኬኔ፤ ጋዓንቴ ዔዶኦሚ ዓጮ ካክት ዔይታ ይይና ዓኣዳንዳጉዲ ኮራባክሴ፤ ይያጉዲ ሃሣ ዔይታ ሞዓክቤ ካክት ኮይላኣ ዒዞ ጎይዎ ያኦጮኖም ይይያ ፔ ዓጮና ዳንዳጉዲ ዔይታ ላኣጌኔ፤ ይያሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቃዴሴይዳ ዳዔኔ፤ 18 ሃሣ ይካገ ዔይታ ዓሰ ናንጉዎ ዳውሎ ጌዴና ጌዒ ዔዶኦሚና ሞዓክቤ ዓጮናኮ ዙሎ ሸሪ ሞዓክቤ ዓጮኮ ዓባ ከሰካ ዘላ፤ ሃሣ ዓርኖኦኔ ዎርኮ ሱካ ዓኣ ቤዛ ሙኪ ዳንኪ ዳዔኔ፤ ጋዓንቴ ዓርኖኦኔ ዎራ ሞዓክቤ ዓሶኮ ዘጳ ማዔሢሮ ይያይዴና ዔይታ ፒንቁባክሴ። 19 ይያጉዲ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃሴቦኦኔይዳ ዳዔ ዎይሣ፡ ዓሞራ ዓሶ ካክት፡ ሲሆኔም ዒዛ ዓጮይዴና ዳካንዳጉዲ ያኦሞ ኪሊታ ዓሰ ዳኬኔ፤ 20 ዒማና ሲሆኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዛ ዓጮይዴና ዳንዳጉዲ ኮራባክሴ፤ ሃሣ ዒዞ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ቡኩሲ ያሃፃ ዔኪ ሙኪ ዳንኪሲ ዳይሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያሌኔ። 21 ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዛኮ ፖኦሊሶ ባሻንዳጉዲ ማሄኔ። ይያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፡- ዒኢካ ናንገ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ ቢያ ፔ ዓጪ ማሂ ዔኬኔ፤ 22 ደኣሎ ዘሎና ዓርኖኦኔ ዎራገ ዓርቃዎ ከደ ዘሎና ዳንዳጉ ያኦባቁ ዎር ሃላንዳኣና፤ ይያጉዲ ዓባ ከሰካ ዘሎና ቦኦሎ ጉራገ ዔቃዎ ዓባ ጌላ ዘሎና ዮርዳኖሴ ዎር ሃላንዳኣና ዓኣ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ ጉቤ ዓርቁኔ፤ 23 ይያሮ ፔ ዳር ዒሰራዔኤሌ ዓሶር ጌዒ ዓሞራ ዓሶ ዳውሲ ከሴሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣኔ፡ ዒ ፔኤር ይያ ማዳኔ፤ ሂዳዎ ሃሣ ኔ ይያ ማሂ ዔካኒ ማላ? 24 ኔኤኒ፡- ኔ ያኦሲ፡ ከሞሼ ኔኤም ዒንጉ ዓጮማ ዓርቁ ዘቲ ጌይ ኔ ዳዕ-ዎዓዳ? ኔኤኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሣ ኦም ዒንጉ ዓጮ ዔኪ ናንገንዳኔ። 25 ኔኤኒ ሞዓክቤ ዓጮ ካክት ይገሪ ናኣዚ ባኣላኣቁይዳገ ባሻንዳ? ዒዚታዎ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፔቲታዎ ቃዛኒ ዳንዳጉባክሴ፤ ሃሣ ዒዞ ኦና ያላኒ ጫርቁ ከሰኪባክሴ። 26 ይያሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃይሃ ያኤታ ለዔ ጉቤ ሃሴቦኦኔና ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዶ፤ ዓርዔኤሪገታ ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዶ፤ ይያጉዲ ዓርኖኦኔ ዎር ዓጫ ዓኣ ካታሞ ቢያ፡ ዔኪ ዒኢካ ናንጌኔ፤ ሂዳዎ ያዲ ማዒ ናንጌ ዎዶና ዓይጋ ዒንሣ ማሂ ዔኩዎዎ ሃሸይ? 27 ታ ኔኤም ፔቲታዎ ፑርቲሴ ባኣዚ ባኣሴ፤ ታና ያላኒ፡ ሃሣ ፑርታ ማዶ ታኣም ማዳኒ ዓቁሣ ኔናኬ፤ ይያሮ ሃሣ ፑርታሣ ያናታቲያ ዎጋንዳሣ ናንገና ናንገ ጎዳከ፤ ዒዞ ሃኖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ዓሞኦኔ ዓሶና ባኣካ ዓኣ ጌኤዞ ቲቃሣ ማዓንዳኔ።» 28 ዓሞኦኔ ዓጮ ካክት ጋዓንቴ የጥታክህ ዳኬ፡ ኪሊቶ ዔኤቢኪ ጌይባኣሴ።

29 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ዒማና የጥታክህይዳ ከዴኔ፤ ይያሮ የጥታክህ ጌሌዓዴና

ሚናኣሴ ዓጮ ጌዴና ጌይ ዳንዴኔ፤ ይይና ጌይ ሃሣ ጌሌዓዴይዳ ዓኣ ሚዳጳ ዳንዴኔ፤ ይካገ ሃሣ ዓሞኦኔ ዳንዴኔ። 30 ዒዞ ናንገና ናንገ ጎዳም፡- «ዓሞኦኔ ዓሶ ኔ ታና ባሺሲሴቴ፤ 31 ታኣኒ ያሎና ባሺ ማኣሪ ማዒ ኮሺና ሙካኣና ማኣራገ ታና ጎይሣ ዔካኒ ከሰኪ ዓሶማ ኔኤም ማዓንዳኔ፤ ይማ ዓሶማ ኔኤም ማቺ ዒንጎ ዒንገሣ ማሂ ታ ሹኪ ዒንገንዳኔ» ጌይ ናኣሴኔ። 32 ይካገ የጥታክህ ዓሞኦኔ ዓሶ ያላኒ ዳንዳዛ ናንገና ናንገ ጎዳ ያሎና ዒዛ ባሺሲሴ። 33 ዓርዔኤሪይዳገ ዓርቃዎ ማኒቲ ኮይሎይዳ ዓኣ ቤዛ ሃላንዳኣና ጉቤ ላማታሚ ካታማ፤ ይያጉዲ ሃሣ ዳንዳጉ ዓኣቤልኤራሚሚ ሃላንዳኣና ዓኣ ዓሶ ቢያ ዎዲ ባይዜኔ፤ ይያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሞኦኔ ዓሶ ያሎና ባሺኔ።

የጥታክህ ናዎ

34 የጥታክህ ሚዳጳይዳ ዓኣ ፔ ማኣሪ ማዒ ሙካኣና ዒዛኮ ናኣ ካራቤ ዔኪ ባዒ ዓይናዲ ዓይናዲ ዒዛ ዔካኒ ጎይሣ ከሰኪኔ፤ ዒዞይዳገ ዓታዞ ማሌ ዒዛኮ ዓቲንቁታቲያ ዉዳሮ ናይያ ባኣሴ። 35 ዒዞ ዒ ዳንቃዎ ያዩ ፔኤኮ ማኣሳሣ ዳርዘ፡- «ታ ናዔሌ ዎኣ! ታና ኔ ዎዳኔ! ዳኤፒ ማቶይዳ ኔ ታና ዓጌኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳም ታ ናኣቤሣሮ ናኣቦ ታ ሃሻኒ ዳንዳዕ-ዎሴ!» ጌዔኔ።

36 ዒዞ፡- «ዓዴ! ናንገና ናንገ ጎዳም ኔ ናኣቤያ ማዔቲ ዒዞ ኔኤኮ ሞርኮ ዓሞኦኔ ዓሶ ያሊ ባሺሣሮ ታና ኔ ማዳኒ ማሊ ናንገና ናንገ ጎዳም ናኣቤ ባኮ ኩኩንሣ!» ጌዔኔ። 37 ጋዓንቴ ዓዶ ኮይላ ዒዞ፡- «ታ ኔና ፔቲ ባኣዚ ሸኢቃኔ፤ ይና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ሃገ ታ ኩሙሣ ዉዳሮ ናይ ዓኣዎ ሃይቃሣሮ ታ ላጎና ዎላ ዳኩ ከሰኪ ሃንቲ ሃንቲ ይያ ዘሎ ላምዎ ዓገኒ ታ ዒኢካ ይኤኮም» ጌዔኔ። 38 ዒዞ ዒዞ ላምዎ ዓገኒ ዒኢካ ዳዓንዳጉዲ ሳራሣ ዳካዛ ዒዞ ፔ ላጎና ዎላ ዳኩ ከሰኪ፡ ለዒ ናይ ዒዞ ሹውዎዎ ዓታሣሮ ይኤከኔ። 39 ላምዎ ዓገኒኪ ገንፃገ ዓዶ ማኣሪ ማዒ ዒዞ ሙካዛ፡ ናንገና ናንገ ጎዳም ጫኣቁሣ ዓዶ ዒዞና ኩንሣኔ፤ ዒዞ ዒማና ኩሙሣ ዉዳሮ ናይከ።

ይማገ ዓርቃዎ፡ 40 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዉዳሮ ናኣታ ለዓ ለዓ ያይዳ ከሊ ማዓንዳዎ ማኣራገ ሃኪ ዳንዳጉ ዳንዳጉ ጌሌዓዴ ዓሣ፡ የጥታክህ ናዎ ዘሎ ማሊ ያዩ ይኤካሣ ዳምቤ ማዔኔ።

12

የጥታክህና ዔፕራሜ ዓሶና

1 ዔፕራሜ ዓሳ ያሎም ገኢገንቲ የርዳኖሴ ዎርና ፒንቁፃፖኔ ሃላዎ የጥታክህ ኮይላ፡- «ዓሞኦኔ ዓሶ ያላኒ ኦ ኮይሊና ኔ ዳንዳዎ ኦና ኔ ዓይጎር ዔኤሊባኣይ? ሃሣ ኔኤኒ ኔኤኮ ማኣሮይዳ ዓኣንጉ ታሚ ኦ ኔጌዳ ዓጋንዳኔ!» ጌዔኔ።

2 የጥታክህ ዔያቶ ኮይላ፡- «ታናንታ ታ ዳርገታ ዓሞኦኔ ዓሶ ዓርቁ ኦ ዎሊ ያላኣና ዒንሣ ታ ዔኤሌኔ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ይያቶ ዓሶይዳገ ታና ዓውሲባኣሴ፤ 3 ዒንሣ ታና ማኣዳኒ ኮራባኣሣ ታ ዳንቁ፡ ታ ሹምገሣ ሚጪንቱዎዎ ዔያቶ ያላኒ ዘጳና ፒንቁ ታ ዳንዳዛ ናንገና ናንገ ጎዳ ያሎና ዔያቶ

11:17 11:17 ገይ. ማጻ 20:14-21። 11:18 11:18 ገይ. ማጻ 21:4። 11:22 11:22 ገይ. ማጻ 21:21-24። 11:25 11:25 ገይ. ማጻ 22:1-6። 11:35 11:35 ገይ. ማጻ 30:2።

ታና ባሺሲሴ። ሂደታ ሃሣ ሲገሣ ታና ያላጊ ዔቁሣ
 ዓይነርዳይ?» ጌዔ። 4 ዩካፓ ዮፕታአሃ ጌሌዓዴ
 ዓሶ ቡኩሲ ዔኪ ዴገዲ ዔፕሬኤሜ ዓሶ ያላ ባሺኔ፤
 ዓይነር ጌዔቱ ዔፕሬኤሜ ዓሶ ዔያቶ፡- «ዒገሣ
 ዔፕሬኤሜና ማናኣሴ ዓጮናይዳ ናገጋ ጌሌዓዴ
 ዓሶ ዔፕሬኤሜ ዓጮ ዒዲ ቤቲ ሙኩ ዓሲኩ!»
 ጋዓሣርኩ። 5 ዩያር ዔፕሬኤሜ ዓሶ ቶሎፕጉዲ
 ጌሌዓዴ ዓሶ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቆ ካር ካር ተቁኔ፤
 ጌሺ ቶላጊ ጋዓ ዔፕሬኤሜ ዓጪ ዓሲ ፒንቃጊ
 ያኤሜ ዋዶና ጌሌዓዴ ዓሶ፡- «ኔኤጊ ዔፕሬኤሜ
 ዓጪ ዓሲዳ?» ጌይ ያኤሜዛ፡- «ዔይዔ» ጌዔቱ።
 6 ሂገዳ፡- «ሺቦሌቲ» ጌዔ ጋዓኔ፤ ዩይ ዓሣ «ሺ»
 ጋዓ ፒዳኣሌሎ ፒዚሲ ዔኤሎፕአሣር «ሲቦሌቲ»
 ጋዓኔ፤ ያዲ ጌዔቱ ዔያታ ዩያ ዓሣ ዔኪ ዮርዳኖሴ
 ዋርና ፒንቆ ካርኩ ፔቲዘይዳ ሺኢሺ ዋዋዳ፤
 ዩናና ያይዲታሚ ላምፖ ሺያ ዓሲ ዔፕሬኤሜ ዓሶፓ
 ሃይቁ።

7 ዮፕታአሃ ላሆ ሌዔ ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ
 ሱኡጌ ማዔሰካፓ ሃይቁ፤ ዒዚ ሾይገቲ ጌሌዓዴኮ
 ፔቲ ካታማሰከኖይዳ ዴኡቲ።

ዒብዓኔገታ ዔሎኔገታ ዓብደኔገታ

8 ዮፕታአሃፓ ሄሊሳፖ ቤኤቴሌሃሜይዳ
 ሾይገቲ፤ ዒብዓኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጌ
 ማዔኔ፤ 9 ዒዚኮ ሃይሣታሚ ዓቲንቁ ናይና
 ሃይሣታሚ ወዴር ናይ ዓኣኔ፤ ዩያ ወዴር ናኣቶ
 ዒዚ ቶኣኪ ማዒባኣ ዓሲም ዒዚ ዒገጌ፤ ዩያጉዲ
 ሃሣ ዒዚ ቶኣኪ ማዒባኣ ወዴር ናኣቶ ዔኪ ሙኩ
 ዒዚኮ ዓቲንቆ ናኣቶም ዒገጌ፤ ዒዚ ላገካይ ሌዔ
 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዔኔ። 10 ዩካፓ ዒ
 ሃይቁ ቤኤቴሌሃሜይዳ ዴኡቲ።

11 ዒብዓኔፓ ሄሊሳፖ ዛብሎኦኔ ፃጲ ማዔ
 ዔሎኔ ታጶ ሌዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዔ
 ዋይሣ። 12 ዩካፓ ዒ ሃይቁ፤ ዛብሎኦኔ ዓጮይዳ
 ዓኣ ዓያሎኔ ዓጮ ዴኡቲ።

13 ዔሎኔፓኣ ሄሊሳፖ ፒርዓቶኔ ዓጪ ሾይገቲ
 ማዔ፤ ሂሌሌ ናኣዚ ዓብደኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ
 ሱኡጌ ማዔኔ፤ 14 ዓብደኔኮ ላገካይታሚ ሃሪ ቶጊ
 ሃገታ ያይዲታሚ ዓቲንቁ ናይና ሃይሣታሚ ናኣዚ
 ናይና ዓኣኔ፤ ዓብደኔ ሳሊ ሌዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ
 ሱኡጌ ማዔ ዋይሣ። 15 ዩካፓ ዒ ሃይቁ ጌሜራ
 ሚርጌ ዓኣ፤ ዓማሌቁ ዓሶ ዓጮ ጋራ ዔፕሬኤሜ
 ዓጮ ፒርዓቶኔይዳ ዴኡቲ።

13

ሰምሶሜኮ ሾይገቶ

1 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሃሣ ጊንሣ ጎዳም ዋይዘ
 ዒዲ ፑርታ ማዶ ማዲ ዳቤ፤ ዩያር ናገገና ናገጋ
 ጎዳ ፒሊሰፃኤሜ ዓሶ ዔያቶ ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ
 ፔ ዴማ ማሃ ዋይሣገዳጉዲ ዓኣሣ ዒገጌ።

2 ዩና ዋዶና ያርዓ ጌይገታ ካታማይዳ ናገጋ፤
 ማኦሃ ጎፖ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዚ ሾይገቲሣ
 ዳኣኔ ፃጲፓኩ፤ ማቻ ዒዚኮ ዘኣኮታሣር ናይ
 ሾይባኣሴ። 3 ዒዘም ናገገና ናገጋ ጎዳኮ ከኢታገቻ
 ጴዳ፡- «ኔኤጊ ዘኣኮኩ፤ ናይ ኔኤኮ ባኣሴ፤ ጋዓገቲ
 ሃሣ ኔ ዑኩ ዋይይዳ ጎጲ ዔኪ ዓቲንቁ ናይ
 ሾዓገዳ፤ 4 ዋይና ዑዠ ማዔቲያ ዩያጉዲ ዓይጎዋ

ማሣ ዑሺ ኔ ዑሽኩዋጉዲ፤ ያኣሲኮ ዋጋ ላኣጋ
 ሙኡዚያ ኔ ሙዑዋጉዲ ኔና ዔሬ። 5 ጎኔ ኔ
 ጎጲ ዔኪ ዓቲንቁ ናይ ሾዓገዳ፤ ዩይ ናዓሣ
 ሾይገቲማፓ ዓርቃፖ ያኣሲም ዴማዴያ ናዘራ ዓሲ
 * ማዓገዳሣር ቶኣኮ ዒዚኮ ፔቲታፖ ጉኡሊፖ፤
 ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፒሊሰፃኤሜ ዓሶ ኩጫፓ
 ዓውሳያ ማዒ ኬሰካገዳ፤» ጌዔ።

6 ዩካፓ ላኣሌላ ዴገዲ ፔኤኮ ዓገም፡- «ያኣሲ
 ዓሲ ማዔ ፔቲ ዓሲሰኬይ ታ ኮይላ ሙኩኔ፤ ዒዚኮ
 ዓውካራ ያኣሲ ከኢታገቻጉዲ ዒጊቻያኩ፤ ዒዚ
 ዓገካፓ ሙኩቲያ ታ ዒዚ ያኡጪባኣሴ፤ ዒዚያ
 ፔ ሱገፖ ታኣም ኬኤዚባኣሴ፤ 7 ጋዓገቲ ዒዚ፡-
 «ኔ ጎጲ ዔኪ ዓቲንቁ ናይ ሾዓገዳ፤» ጌይ ታኣም
 ኬኤዘ፤ ሃሣ ዒ ኬኤዘ፡- «ዩይ ሾይገታገዳ
 ናዓሣ ሾይገቲማፓ ዴገዲ ሃይቃገዳያ ሄላገዳኣና
 ናዘራ ዓሲ ማዒ ያኣሲም ዴማዴያ ማዓገዳሣር
 ዋይና ዑዠታቲያ ዩያጉዲ ማሣ ዓይጎ ዑሺያ
 ኔ ዑሽኩዋጉዲ፤ ያኣሲኮ ዋጋ ላኣጋ ሙኡዚያ
 ሙይፖ» ጌይ ላቲ፤» ጌዔ።

8 ዒማና ማኦሃ፡- «ናገገና ናገጋ ጎዳሣ፤ ናዓሣ
 ሾይገታኣ ኩዋዋዳገዳቲያ ኩም ኬኤዘገዳጉዲ ዩያ
 ኔኤጊ ዳኩ፤ ኔ ዓሣ ሃሣ ኩ ኮይላ ዳኩ» ጌይ
 ሺኢቁ።

9 ያኣሲ ማኦሃኮ ሺኢዲያ ዋይዘሣር ያኣሲኮ
 ከኢታገቻሣ ላሚ ሙኩ ላኣሌሎ ኮይላ ዒዚ
 ጎሺዳ ዴዒ ዓኣገቲ ጴዳ፤ ዒማና ዒዚኮ ዓጊ ማኦሃ
 ዒዚ ኮራ ባኣሴ፤ 10 ዩያር ዒዚ ዑኩና ጸሽኪ ዓጊ
 ኮይላ ዴገዳ፡- «ዩይ ቢሪ ታ ኮይላ ሙኩ ዓሣ
 ሃናዋ ሃሣ ታኣም ጴዳ፤!» ጌዔ።

11 ዒማና ማኦሃ ዴዒ ቤዛፓ ዔቁ ማቻ ጊንፖ
 ዴገዲ ዓሣ ኮይላ፡- «ታ ማኣርይገደና ዋላ
 ጌሰቲሣ ኔናዳ?» ጌይ ያኤሜ።

ዓሣ፡- «ሂዮ ታናኩ» ጌዔ።

12 ማኦሃ ሃሣ፡- «ኔ ጌዔ ባካ ጎኔ ማዒ ኩማኣና
 ሾይገታገዳ ናዓሣ ዋዘም ናገጋገዳያ ኮይሳይ?
 ዒዘም ዓይጎ ማዶገደያ ኮይሳይ?» ጌይ ያኤሜ።

13 ከኢታገቻሣ ማሃ፡- «ኔ ማቻ ታ ዒዘም
 ኬኤዘ ባኮ ቢያ ዘጊ ማዲ ኩገሣገዳያ ኮይሳ።

14 ዋይና ዓኣፖና ኮሾ ዑሺ ማዔቲያ ዩያይዳፓ
 ጊኢጊሾ ሙዋ ባኣዚያ ፔቲታፖ ዒዚ ካኣምፓ፤ ዋይኔ
 ዑሺ ማዔቲያ ዩያጉዲ ሃሣ ማሣ ዑሺያ ዑሽኮፓ፤
 ሃሣ ያኣሲኮ ዋጋ ላኣጋ ሙዋ ሙዋፓ፤ ታ ዒዘም
 ኬኤዘ ባኮ ቢያ ማዲ ዒዚ ኩገሣገዳያ ኮይሳ።»
 ጌዔ።

15 ማኦሃ ናገገና ናገጋ ጎዳኮ ከኢታገቻሣ
 ኮይላ፡- «ፔቲ ዋናይ ታ ኔኤም ሹኪ ጊኢጊሻገዳኣና
 ሃዶራ ዴገዲ፤!» ጋዓዛ፤ 16 ናገገና ናገጋ ጎዳኮ
 ከኢታገቻሣ፡- «ኔ ታና ሃካ ዴይሣቲያ ሙዋ ታ
 ኔኤኮ ሙዒገዲዋሴ፤ ኔኤጊ ናገገና ናገጋ ጎዳም
 ማቻ ዒገጎ ዒገገሣ ዒገገጊ ኮዔቲ ዒዘም ጊኢጊሻ
 ዒገጌ» ጌዔ። ማኦሃ ዒማና ዩይ ናገገና ናገጋ
 ጎዳኮ ከኢታገቻሣ ዔሪባኣሴ።

17 ማኦሃ ሃሣ ዒዚ ኮይላ፡- «ኔ ጌዔ ባካ ጎኔ
 ማዒ ኩማኣና ኔኤም ኩ ጋላታገዳጉዲ ሱገፖ ኔኤኮ
 ኬኤዘ» ጌዔ።

* 13:5 13:5 ናዘራ ዓሲ ጌይ፡- ያኣሲም ዴማዴያ ጌይሣኩ።
 32:29።

13:5 13:5 ፓይ. ማፃ 6:1-5። 13:18 13:18 ማገ። ማፃ

18 ኪኢታገቻህ ዒዛ ኮይላ፡- «ሱንፃ ኔ ታኣኮ ዔራኒ ኮዓህ ዓይጎርዳይ? ሱንፃ ታኣኮ ዲቃህ ሄርሺሳኬ» ጌዔኔ።

19 ዩካፓ ማኑሄ ሞናናዓህና ሃኣኮ ዒንገህና ሞላ ዔኪ ላሌ ሹቹዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ቤሲ ማህ ዒኢካ ሺኢሺኔ፤ ዒማና ማኑሄንታ ማቸንታ ዛጋንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲቃህ ሄርሺሳ ባኣዚ ማዳኔ። 20 ሞዎይይ ጌዔቲ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎና ቤዛፓ ታሚ ለካ ዔኤቲ ኬሰካፃ ማኑሄና ማቸና ዛጋ ጎይህ ዓኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታገቻህ ዩያ ታሞኮ ባኣካ ሞላ ለካ ጫሪንጮ ዳንዴኔ፤ ዒማና ማኑሄና ማቸና ባሊቲና ሳዓ ላሄኔ። 21 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታገቻህ ላሚ ዔያቶም ጴዳባኣሴ፤ ዩካፓ ማኑሄ ዩይ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታገቻህ ማዔህ ዔራኔ።

22 ማኑሄ ማቸ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታገቻኹ ዛገህረ ማይ ኑ ሃይቄኔ!» ጌዔኔ።

23 ጋዓንቲ ማቸ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ሞዳኒ ኮዔቲ ኑ ሺኢሺ ሚቹ ዒንጌ ዒንገጃንታ ሃኣኮ ዒንገጃፃ ሞካዓታንቲኬ፤ ሃህ ሃያ ባኮ ቢያ ኑም ዳዊ ዩያ ባኮ ሞኑም ኬኤዚንዳዎሴ» ጌዔኔ።

24 ዩካፓ ላኣሌላ ዓቲንቄ ናይ ሾዒ ሱንፃ «ሶምሶሜ» ጌይ ጌህኔ፤ ናዓህ ዲጩኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዒዛ ዓንጃኔ፤ 25 ዒዚ ፆርዓና ዔሽታፆሌ ጌይንታ ካታሞ ባኣካ ዓኣ ዳኣኔ ጉርዳይዳ ዓኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ሙኪ ዒዛ ደዲሺህ ዓርቄኔ።

14

ሶምሶሜኮ ዔፖ

1 ፔቲ ኬሊ ሶምሶሜ ቲሚና ዓጮ ኬዲ፣ ዒኢካ ፔቲ ፒሊሰጻኤሚ ዓሲ ማዔ ዉዲር ናይሰኪኖ ዳንቄኔ፤ 2 ዩካፓ ማኣሪ ማዒ ሙካፃ ዓደና ዒንገደና ኮይላ፡- «ቲሚናይዳ ፔቲ ፒሊሰጻኤሚ ዓሲ ማዔ፣ ዉዲር ናይሰኪኖ ታ ዳንቄኔ፤ ዩያር ዒዛ ታኣም ማኸሲ ዒንጉሞቲ» ጌዔኔ።

3 ዒዛኮ ዓደና ዒንገደና ጋዓንቲ፡- «ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲፃ ካኣኸ ካሸቲባኣ ፒሊሰጻኤሚ ዓሲ ዓጮ ላኣሊ ዔካኒ ኔ ዳንዳህ ዓይጎርዳይ? ኑ ፃጳ ማዔ ዓሲ ባኣካ ዉዲር ናይ ባይቁምዳ?» ጌይ ዒዛ ፆኦጩኔ።

ሶምሶሜ ዓደ ኮይላ፡- «ታ ዒዛ ዒናፓ ናሽኬህረ ዒዛ ዔኪ ሙኪ ታኣም ዒንጌ» ጌዔኔ።

4 ሶምሶሜ ዩያይዳንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳህ ሾዔ ዓሳ ዔሪባኣሴ፤ ዩኖ ሞደና ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ፔ ዳማ ማህ ሞይህህረ ዔያቶ ባኣካ ሚታ ማኸገታንዳጉዲ ዔራፃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያ ማዳኔ።

5 ዩካፓ ሶምሶሜ ዒዛኮ ዓደንታ ዒንደንታ ሞላ ቲሚና ኬዴኔ፤ ዒኢካ ሞይኔ ጎሺ ጌዳና ዔያታ ዳንደንቲ ፔቲ ሃጊ ዔቃ ዓዳ ዘቢ ጉዲ ጉዲ ዒዛይዳ ሙኬኔ፤ 6 ዒማና ሶምሶሜ ዔሪባኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ዒዛ ደዲሺም ዘባህ ሞናይጉዲ ኩቻ ዓርቁ ሾኦኤ፤ ዩያ ማዳህ ዒንደና ዓደናም ዒ ኬኤዚባኣሴ።

7 ዩካፓ ዒዚ ናዔሎ ኮይላ ዳንዲ ዒዛና ጌሰቲኔ፤ ዒዛ ዒ ናሽኬኔ፤ 8 ፔ ዓጫ ዳንዲ ዒ ዳካ ኔጋፃ ዒዛ ዔካኒ ጊንህ ቲሚና ዳንዲቤቃ ዒዚ

ቤርታ ሞዳ ዘባህ ዛጋኒ ጎይፃፓ ካዮ ጌሌኔ፤ ዒማና ሃይቄ ዘባህኮ ማጌጌፃ ማህ ጌሊ ቁንዲ ዔኤሲ ዓኣንቲ ዒዚ ዳንቄኔ፤ 9 ዩያ ዔኤዘ ዒ ኩቻ ዔኪ ሙይ ሙይ ጎይፃ ዳንደፃ ዓደና ዒንደና ኮይላ ሙኬሰካፓ ዔኤዘ ዒንጌም ዓደንህ ሙዔኔ፤ ጋዓንቲ ሶምሶሜ ዩያ ዔኤዘ ሃይቄ ዘባህኮ ማጌጌፃ ጋራፓ ዔኬህ ዔያቶም ኬኤዚባኣሴ።

10 ዒዛኮ ዓዳ ናዔሎ ማኣሪ ዳንዴኔ፤ ሶምሶሜያኣ ዒኢካ ሙኤዚ ጊኢሺኬኔ፤ ዩያይዲ ሙዮ ጊኢሺሺፃ ዔፖ ዓካ ዳንህ ጊኢሺሻ ዳምቤኬ። 11 ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዒዛ ዳንቃፃ ዒዛና ሞላ ዳዓንደንዳጉዲ ሃይህታሚ ጳሾሪ ዒዛ ኮይላ ደኣሪ ዳኬኔ። 12 ዒማና ሶምሶሜ ዔያቶ ኮይላ፡- «ሃንዳ ዒንህ ዔራንዳቲ ዓኣቸህ ታ ዓኣቸም፤ ዩኖ ዓኣቸጻሎኮ ቡሊፃ ላንካፃ ዔፖ ሙዮ ኬሎንህዳ ታኣም ዒንህ ኬኤዘቲ ሃይህታሚ ሚዛጶ ዓፒላ፣ ሃህ ሃይህታሚ ላኣሚ ላኣሚ ማኣዓንዳ ማኣፃ ታ ዒንህም ዒንጋንዳኔ፤ 13 ቡሊፃ ዒንህ ኬኤዚባኣቲ ዒንህ ታኣም ሃይህታሞ ሚዛጶ ዓፒሎንታ ላኣሚ ላኣሚ ማኣፃ ማኣዓህንታ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ዔያታ ዒዛም፡- «ሃንዳ ዓኣቸፃ ኔኤኮ ኬኤዘ፤ ኑ ሞይዘም» ጌዔኔ።

14 ዒዚ ዔያቶ ኮይላ፡- «ሙዓያይዳፓ ሙኤዚ ጴዳኔ፤ ደዲፓ ዓኣህ ባኣዚ ኬሰኬኔ» ጌዔኔ።

ዔያቶም ዩይ ሃይህ ኬሊ ሄላንዳኣና ዔርቶ ዒጻኔ።

15 ዩያር ምደዳ ስሎና ዔያታ ሶምሶሜ ማቸ ኮይላ፡- «ዓኒ ኔኤኮ ጌሺ ዓኣቸፃኮ ቡሊፃ ኑም ኬኤዚሴ፤ ኔ ዩያይዲባኣቲ ኔ ዓደ ማኣርይዳ ታሚ ዓጊ ኔናንታ ኑ ሞላ ሚቻንዳኔ፤ ሃይሾ፣ ዒንህ ላምዓህ ሙዮር ኑና ዔኤሌህ ቡቡራኒኬ!» ጌዔኔ።

16 ያዲ ዔያታ ጌዔህረ ሶምሶሜኮ ማቸ ዒዛ ኮይላ ዩኤኪ ዩኤኪ ሙካፃ፡- «ሃይሾ፣ ኔ ታና ናሽኰሞኣሴ! ኔ ታና ዒናፓ ዒፃኔ ጌይህኬ! ሞይቲ ጌዔቲ ታ ዓጮ ናኣቶም ዓኣቸፃ ኔ ዓኣቸፃ ቡሊፃ ኔ ታኣም ኬኤዚባኣንቲም» ጌዔኔ።

ዒዚ ዒዛ ኮይላ፡- «ሞይዘ! ዩያ ታኣኒ ታ ዓደንታ ታ ዒንደንታምታፃ ኬኤዚባኣሴ፤ ኔኤም ታና ዓይጌ ኬኤዚሳይ?» ጌዔኔ። 17 ዩያር ዔፖ ሙዮ ኬላ ጋፓንዳ ኬሎ ሄላንዳኣና ጉቤ ዒዛ ዩኤፒ ሌሊ ዩኤኪ ሚርጌና ሚታሴህረ ላንካሳ ኬሎና ዓኣቸፃኮ ቡሊፃ ሶምሶሜ ዒዛም ኬኤዛዛ፣ ዒዛ ዩያ ዳንዲ ፒሊሰጻኤሚ ዓሲም ኬኤዘኔ። 18 ዩያር ላንካሳ ኬሎ፣ ዓባ ጌሎሞንቲ ካታሞ ዓሳ ሶምሶሜ ኮይላ ሙኪ፡-

«ዔኤሲዳፓ ባሽ ዓኣህ ዘቢዳፓ ባሽ ደዲ ዓይጌ ዓኣይ?»

ጌዒ ዓኣቸጻሎኮ ቡሊፃ ኬኤዘኔ። ዒዚ ዔያቶም፡-

«ታ ማሪሎና ዒንህ ጎሽኪባኣያታቲ ቡሊፃ ዒንህ ዔራንዳዎያታኮ» ጌዔኔ።

19 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ሞልቁ ዒዛም ዒንጋዛ፣ ሶምሶሜ ዓሰቁሎኔ ኬዲ ሃይህታሚ ዓሲ ሞዳኔ፤ ዩያ ዓሰኮ ሚዛጶ ማኣዓህ ቢያ ጉሲ ዔኪ ሙኪ ዓኣቸፃ ዔሪ ዓሰም ዒንጌኔ። ዩያር ዒ ሚርጌና ዳጋዲ ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዴኔ፤ 20 ዒዛኮ ማቸላ ዒማና ዒዛኮ ዔፖር ዒዛ ኮይላ ሙኬ፣ ዒዛኮ ላጌሰኬያም ዒንጌንቲኔ።

15

1 ዳካ ጌዔሰካፓ ዛርጋህ ጮኦር ዋዳ ሄላዛ ሰምሶሜ ፔኤኮ ማቾ ዛጋኒ ፔቴ ዋናናይ ዔኪ ዳንዲ ናዔሎኮ ዓዶ ኮይላ፡- «ታኣኮ ላኣሌላ ዓኣ ከኤይ ታ ጌላንዳይ» ጌዔኔ፤

ዓዳ ጋዓንቴ ዒዛ ላኣጌኔ፤ 2 ዒዛ ሰምሶሜ፡- «ኔ ዒዛ ዒዳያ ታኣም ማሌህረ ኔኤኮ ዔፖር ኔ ኮይላ ሙኬ ዓሰፓ ፔቴያም ታ ዒንጌኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዒዛኮ ጌኤዳ ዒዛፓ ባሽ ሚዛጸያታህረ ጌኤዶ ዔኔ» ጌዔኔ።

3 ሰምሶሜ ዒማና፡- «ማይ ዓካሪ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰይዳ ፑርታ ባኣዚ ታ ማዳቴ ታና ዔኤቢ ጌይፖቴ!» ጌዔኔ፤ 4 ዩካፓ ዒ ዳንዲ ሃይሃ ጻኤታ ወኡኮ ከሚ ዓርቁ ላምፖ ላምፖ ማህ ዐንኮ ዋላ ካንህ ካንህ ቱኬኔ፤ ሃሃ ኩሻ ዓኪ ሙካፖ ዐንኮ ባኣካ ቱኬኔ፤ 5 ዩያይዳሰካፓ ኩሾ ታሚና ዓይህ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰኮ ጮኦሪናቶናህ ሌሊቱዋንቴ ሃጊ ጮኦሪናቶና ማርጋህንታ ዛይቶ ሪሚቶ ሚያንታ ዋይናዋ ዓይሱዋፖ ታማ ሙዔኔ። 6 ዩያር ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ፡- «ሃያ ዓይጎ ዓሰ ማዳይ?» ጌይ ያኣጫፖ ሰምሶሜታህ ዔሬኔ፤ ቲሚና ዓጪ ዓሰ ማዔ፡ ዒዛኮ ባይሰ ሰምሶሜኮ ማቾ ዒዛኮ ዔፖር ሙኬ ዓሰም ዒንጌህረ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዳንዲ ዩኖ ላኣሌሎንታ ዓድንታ ታሚና ሚቹኔ።

7 ሰምሶሜ ዒማና፡- «ዒንህ ሃያይዳይ፤ ቃራኬ፡ ታኣኒ ሃሃ ኮሞ ዔኩዋፖ ሃሻዓኬ!» ጌይ ጫኣቄ። 8 ዩካፓ ዒ ኔፖዋ ዩያቶ ያሊ ሚርጌ ዓሰ ዋዳኔ፤ ዩያይዳሰካፓ ዳንዲ ዔፃሜ ጌይንታ ቤሰካ ፔቴ ዳኔ ዔቴይዳ ጌሊ ዳዔኔ።

ሰምሶሜኮ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰ ያሊ ባሺያ

9 ዩካፓ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዩሁዳይዳ ዴንኪ ዳዓፖ ለሂ ጌይንታ ካታም ያሊ ዓርቄኔ፤ 10 ዩያር ዩሁዳ ዓሳ፡- «ኑና ዒንህ ዓይጎር ያለፖ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጩኔ።

ዔያታ ማሃ፡- «ኑ ሙኬህ ሰምሶሜ ዓርቄ ቱኪ ዔኪ ኑም ዒ ማዳማ ጎይፖ ዒዛኣ ማዳኒኬ» ጌዔኔ። 11 ያዲ ዔያታ ጌዔህረ ሃይሃ ሺያ ማዓ ዩሁዳ ዓሰ ዔፃሚይዳ ዓኣ ዳኖ ዔቴሎ ዳንዲ ሰምሶሜ ኮይላ፡- «ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ኑና ዋይህያታህ ኔ ዔፋዋዳ? ሂዳፖ ሃይ ኔ ኑም ዓይጎ ባኣዚ ማዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ዒዚ፡- «ታኣኒ ዔያቶም ማዳህ ዔያታ ታኣም ማዳማ ጎይፖኬ» ጌዔኔ።

12 ዔያታ ዒዛ ኮይላ፡- «ኑ ሃህ ሃይካ ሙኬህ ኔና ቱኪ ዔኪ ዔያቶም ዒንጋኒኬ» ጌዔኔ።

ሰምሶሜ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዒንህ ዒንህረ ኑ ኔና ዋዳንዲዋሴ» ጌይ ታኣም ጫኣቄዋቴ» ጌዔኔ።

13 ዔያታ ማሃ፡- «ቃራኬ፤ ኑኡ ኔና ሱሰና ቱኪ ዔኪ ዔያቶም ዒዒንጋንዳይ፤ ዋዳንዲዋሴ» ጌዔሰካፓ፡ ላምፖ ዓኪ ሱሰና ዒዛ ቱኪ ዒ ዓኣ ዔታፓ ከሰ ዔኪ ዳንዳይ።

14 ሰምሶሜ ዔያታ ዔኪ ለሂ ሙካዛ፡ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዋዛና ኮኦሚ ኮኦሚ ዒዛ ኮይላ ሙኬኔ፤ ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ዒዛ ደዲሻዛ ዒዛኮ ቃሶ ቱኮና ሱዛ ታሚ ሙይ ደኡዛ ፓቴሌፕዲ ደዲ ከዳይ። 15 ዩካፓ ዒዚ ዐኩ ሃይቄ ሃራኮ ባንጋላ ዳንቄ ሂርኪ ጌይ ዔካፖ ፔቴ ሺያ ዓሰ ሃር ባንጋሎማና ዋዳኔ።

16 ሰምሶሜ ዒማና፡- «ሃሪ ባንጋላና ሺያ ዓሰ ዋዳኖ! ሃያ ሃር ባንጋሎና ሌሲዳ ሌሲ ኩላዮ!» ጌዔ ሜርቴኔ።

17 ዩካፓ ዩኖ ሃር ባንጋሎ ዒዚ ዠቤኔ፤ ዩያ ዒ ማዳ ቤዜሎኮ ሱንፖ፡- «ባንጋላ ጌሜሪ» ጌይንቴኔ።

18 ዒማና ሰምሶሜ ዋኣህ ኮሺ ዳኤቤህረ፡- «ሃያፕዳ ዳኤፒ ባሺህ ኔ ታኣም ዒንጌኔ፤ ሂዳፖ ሃህ ዋኣህ ዳኤቤና ሃይቆንዶ? ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄንቲባኣ ዓሰ ኩጫ ሃሃይቆንዶ?» ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኣቄኔ። 19 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ለሂዳ ፔቴ ላሌ ጳሌም ዒኢፓ ዋኣህ ከሰኬኔ፤ ዒዚ ዐሽካዛ ሺምፓህ ዒዛኮ ማዔም ዒ ደዳይ፤ ዩያር ዩና ዋኣጻላ «ዔኤሌህ ዋኣፖ» ጌይንቴኔ፤ ሃኖ ሄላንዳኣና ዩይ ዋኣፖ ለሂዳ ዓኣኔ።

20 ሰምሶሜ ላማታሚ ለዔ ዒሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይህኔ፤ ዩያ ዋዳና ቢያ ዒሰራዔኤሌሌ ዓሳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰ ዳማ ዋርቃኔ።

16

ሰምሶሜ ጋኣዛይዳ

1 ፔቴ ከሊ ሰምሶሜ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰ ካታማ ማዔ፡ ጋኣዛ ጎፖዞ ዳንዲ ዒኢካ ፔቴ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣሊሰከኖ ዳንቃፖ ዒዛና ዋርቃኒ ዒዛ ኮይላ ጌሌኔ፤ 2 ጋኣዛ ካታም ዓሳ ሰምሶሜ ዒኢካ ዓኣህ ዋይዚ ዩኖ ቤዜሎ ማንጋፖ ካታማሎኮ ጌሎ ካር ዩኖ ዋንቶ ካፔጎይህ ዋርቄኔ፤ ዔያታ ዒማና፡- «ሳዓ ዳንዲ ካራንዳኣና ዒዛ ኑ ዋዳንዳይ» ጌይ ማሊ ዩኖ ዋንቶ ዒኢካ ካቴኔ፤ 3 ጋዓንቴ ሰምሶሜ ላኣሌሎና ዋላ ሳፖኮ ጊዲሚሺ ሄላንዳኣና ሌሊ ላህኔ፤ ዩካፓ ዔቄ ካታማሎ ጌሎ ካር ዋዳና ካርንታ ካር ዓይህ ደቆናህንታ ጋጋርቄ ቁልፖና ባኮንታ ቢያ ቱጊ ጌኤታ ከዲ ከብርኣኔኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ጌሜር ዔኪ ከሰኬኔ።

ሰምሶሜና ዳሊላ ጎፖዞና

4 ዩካፓ ሰምሶሜ ሶሬቄ ደኣጫይዳ ናንጋ፡ ዳሊላ ጌይንታ ፔቴ ላኣሊሰከኖ ናሽኬኔ፤ 5 ፒሊሰጻኤሜ ዓጮ ፓቄ ፓቄ ዋይህ ደንጎ ዓሰ ዒዛ ኮይላ ሙኪ፡- «ሰምሶሜ ጌሺ፡ ዩያ ዋልቆ ዒ ባንካፓ ዳንቄቴያ፤ ሃሃ ዋዲ ኑ ዒዛ ዓርቄ ቱኪ፡ ኑ ኩጮ ጋር ጌልዛንዳቴያ ኑም ያኦጩ፤ ኑ ፔቴ ፔቴህ ኔኤም ታጾ ሃይሃ ከሎ ዓንጊ ቢራ ቢራ ዒንጋንዳይ» ጌዔኔ።

6 ዩያር ዳሊላ ሰምሶሜ ኮይላ፡- «ሃያይዲ ኔና ደዲሻህ ዓይጎታቴያ ሃዳራ ታኣም ከኤዜ፤ ሃሃ ዓሰ ኔና ዋዲ ቱኪ ላቢሳኒ ዳንዳዓቴያ ታኣም ከኤዜ» ጌዔኔ።

7 ሰምሶሜ ዒዛም፡- «ላንካይ ዓኪ ሻሺና ታና ቱኮናቴ ሜሌ ዓሰጉዲ ዋልቄባኣያ ታ ማዓንዳይ» ጌይ ከኤዜኔ።

8 ዩያር ፒሊሰጻኤሜ ዓሰ ዋይህ ዓሳ ላንካይ ዓኪ ሻሺ ዳሊላም ዔኪ ሙካዛ ዒዛ ሰምሶሜ ቱኬኔ። 9 ዒማና ሜሌ ቆልዓይዳ ዳዒ ካፓ ዓቲንቄ ዓኣህረ ዳሊላ፡- «ሰምሶሜ! ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ሙኬኔ!» ጌይ ዒላታዛ፡ ዒዚ፡ ፓቴሌ ታሚ ሙዒ ደኡዛህጉዲ ሻኾ ዩያ ደኡዜኔ፤ ዩያር ዒዛ ደዲሻህ ዓይጎታቴያ ዓሳ ዔራኒ ዳንዳዒባኣሴ።

10 ደለላ ሰምሶሜ ከይላ፡- «ሃይሾ ኔ ጎኔ ከኤዚባኣሴ፡ ታና ገገሼኔ፤ ሂንዳ ዋዲ ኔና ቱኮንድቲያ ሃዳራ ታኣም ከኤዜቲራ!» ገዔኔ።

11 ዲዚ ዲዘም፡- «ዔኤቢ ማዲቦኦ ኣከ ዋዳራና ታና ቱኮናቲ ማሌ ዓሲጉዲ ዋልቁባኣያ ታ ማዓንዳኔ» ገዔኔ።

12 ዩያር ደለላ ዲ ገዔ ጎይታ ዓከ ሱሲ ዔከ ዲዛ ቱኮኔ፤ ሃሃ ማሌ ቆልዖይዲ ዳዲ ካፓ ዓቲንቁ ዓኣሢሮ ዲዛ፡- «ሰምሶሜ! ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ሙኩኔ!» ገይ ዲላታዛ፡ ዲዚ ዲዘኮ ቃሶ ቱኮና ሱዞ ሻሎጉዲ ዲኡዜኔ።

13 ገንሣ ሃሃ ደለላ ሰምሶሜ ከይላ፡- «ሃይሾ ኔ ታና ዔኤዩሴኔ፤ ጎኔ ኔ ታኣም ከኤዚባኣሴ፤ ሃዳራ ዋዲ ኔና ቱኮንድቲያ ታኣም ከኤዜቲራ» ገዔኔ።

ዲዚ ዲዘም፡- «ታኣኮ ላንካይ ፓቁ ማዞና ቶኦኮ ጋፓና ቃጠናና ዋላ ማዞ ፃውናና ሳዓ ኔ ጳርቁ ዓይሣቲ ማሌ ዓሲጉዲ ዋልቁ ባኣያ ታ ማዓንዳኔ» ገዔኔ።

14 ዩካፓ ሰምሶሜ ገንዓዛ ዲዘኮ ላንካይ ፓቁ ማዞና ቶኦኮ ጋፓና ቃጠናና ዋላ ማዞ ፃውናና ሳዓ ዲዛ ጳርቁ ፃጳዖ፡- «ሰምሶሜ! ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ሙኩኔ!» ገይ ዲላቲኔ፤ ዲዚ ጋዓንቲ ገንዓሰካፓ ቶኦኮ ጋፓናና ማዞ ፃጳና ባኮ ቢያ ቱገ ዔከ ዔቁኔ።

15 ዩያር ዲዛ፡- «ዲና ኔኤኮ ታኣናቲዋንቲ ኔ ታና ጉሪ ሩሽካኔ» ጋዓኔ! ሃይሾ፡ ሃይሣ ማይንቲ ኔ ታና ገሼኔ፤ ሃይማ ሄላንዳኣና ዩያ ዋልቆ ቢያ ዓንካፓ ኔ ዳንቃቲያ ታኣም ኔ ከኤዚባኣሴ» ገዔኔ። 16 ዩያ ቢያ ከሊ ዲዛ ገዔ ገዒ፡- «ሃያይዳፓ ሃይቆያታቲ ዓይሳ!» ዲዚ ጋዓንዳያ ሄላንዳኣና ማታሳኔ፤

17 ጋፒንያይዳ ዲ፡- «ታ ሸይንቲማፓ ዓርቃዖ ናዘራ ዓሲ ማዒ፡ ያኦሲም ታ ዳማዳያታሢሮ ቶኦካ ታኣኮ ጉኡሊንቲ ቤቁባኣሴ፤ ቶኦካ ታኣኮ ጉኡሊንቲቲ ዋልቃ ታኣኮ ላቤም ማሌ ዓሲጉዲ ዋልቁባኣያ ታኣኔ ማዓንዳኔ» ገይ ጎኑም ጋፒ ከኤዜኔ።

18 ዩካፓ ደለላ ዓካሪ ጎኔ ዲ ከኤዜሣ ዔራዖ፡- «ጎኔ ታኣም ዲ ከኤዜሣሢ ፔቲና ሂንዳ ማዒ ሙኩዋቲ» ገዒ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዋይሣ ዓሳም ከኢታ ዳካዛ ዔያታ ማሊሾ ዔከ ሙኩኔ።

19 ዲማና ደለላ ሰምሶሜ ፔኤኮ ጉባዛ ላይሣ ዑያ ሊኦማሲ ሊኦማሲ ገንዒሼኔ፤ ዩካፓ ፔቲ ዓሲ ዔኤሊ ላንካይ ፓቁ ማዞና ቶኦኮ ዲዘኮ ጉኡሊኦም ዋልቃ ዲዛይዳፓ ዳማዳሢሮ ዋልቆ ባይዚ ሰምሶሜ ዲዛ ላቢሴ፤ 20 ዩካፓ ዲዛ፡- «ሰምሶሜ! ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ሙኩኔ!» ጋዓዛ፡ ዲዚ ገንዓሰካፓ ዔቃዖ፡- «ቤርታኣሲ ጎይታ ማዳንዳኔ» ገዒ ማሌኔ፤ ጋዓንቲ ጎዳ ዲዛይዳፓ ዳማዳሢ ዲዚ ዔሪባኣሴ። 21 ዩያር ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዲዛ ፔ ኩጮ ጋራ ገልዛዖ ላምዖ ዓኣፖ ዲዘኮ ዋቁ ከሲ፡ ጋኣዛ ካታም ዔከ ዳንዲ፡ ካኒ ቢራታና ቱኮኔ፤ ዓኣካ ቱኮ ቤዛ ዋንሣ ዲዛ ዔያታ ዋዲሺሴ፤ 22 ዩካፓ ቶኦኮ ጋፓና ዲዘኮ ገንሣ ከሰከሣ ዓርቁኔ።

ሰምሶሜኮ ሃይቦ

23 ዲማና ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዋይሣ ዓሳ፡- «ኦኡኮ ሞርካሣ ማዕ ሰምሶሜ ኦ ያኣዛሣ፡ ዳኣጎኔ ኦ ኩጮ ጋራ ገልዜኔ» ገዒ ዋዛዲ ዔያቶ ያኣዛሣ ዳኣጎኔም ዳኡፒ ዲንጎ ባኣዚ ዲንጋኒ ቡኩኔ። 24 ዲዛ ዔያታ ዳንቃዖ፡-

«ዓጮ ኦኡኮ ባይዜሣ ኦኡኮ ማርጌ ዓሳ ዋዳ ሞርካሣ ኦ ጎዳ ኦም ዓኣሣ ዲንገኔ»

ገዒ ፔያኦዞ ዔያታ ጋላቲኔ። 25 ዔያቶ ዩይ ማርጌና ዋዛሳዛ፡- «ዓማሊ ኦና ዲ ማሊጠላ ጎንዳጉዲ ሰምሶሜ ኦኡም ዔኤሊ ዔከ ዩዑዋቲ» ገይ ዔኤሊሲ ዔከ ዩዔም ዲዚ ዔያቶኮ ቤርታ ማሊጠላ ዓማሊ ዓማሊ፤ ዲማና ዔያታ ዲዛ ማኣሮኮ ቱርቱር ላምዓሣ ባኣካ ዔቁሴኔ።

26 ዲማና ሰምሶሜ ዲዛ ጎቺ ሃንታ ናዓሣ ኮይላ፡- «ማኣሮ ሬኤከ ዓርቁ ቱርቱርንሣ ታና ዓይሣ፤ ዩያቶ ታ ዓርቁ ዔቃንዳኔ» ገዔኔ። 27 ዲማና ዩያ ካኣኦ ማኣሮይዳ ማርጌ ዓቲንቁና ላኣሊና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዋይሣ ዓሳኣ ዓኣኔ፤ ሃሃ ኩቦ ጋራ ዳዒ ሰምሶሜኮ ዓማሎ ዛጋ ሃይሣ ሺያ ዓቲንቁና ላኣሊና ዓኣኔ።

28 ዩካፓ ሰምሶሜ፡- «ቢያ ባኮ ማዞ ጎዳሣዮ! ሃዳራ ታኣም ማሊ፤ ያኦሲዮ! ሃዳራ ቤርታኣ ዋልቆ ታኣም ኔ ዲንገም ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዓኣፖ ታኣኮ ከሴሣ ዛሎ ፔቲና ታኣኔ ከም ዔካንዳጉዲ ታና ማኣዳ!» ገይ ሸኢቃዖ፡ 29 ማኣሮ ሬኤከ ዓርቁ ዓኣ ላምዖ ሳዞ ቱርቱርንሣ ዓርቁኔ፤ ዲማና ዲዚ ማዞቆ ኩጮና ፔቲዞ ሻውሎና ባጌሎ ዓርቁ ቱርቱር ባንሣ ደጫዖ፡ 30 «ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ታኣና ዋላ ዋዳ!» ገይ ዲላቲኔ፤ ዩያ ገዔሰካፓ ፔኤኮ ዓኣ ዋልቆም ጋፒሲ ሂዓዛ ማኣራ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳንታ ዋይሣ ዓሳንታ ዑፃ ደዔኔ፤ ዩያር ሰምሶሜ ሸምፔና ዓኣዖ ዋዳ ዓሳይዳፓ ዲ ሃይቃኣና ዋዳ ዓሳ ዑሣ ዓኣዳ ባሽ ማዔኔ።

31 ዩካፓ ዲዘኮ ገርሲንሣና ሃንጎ ማኣሮ ዓሳኣ ቢያ ሙከሊ ሌዞ ዔካዖ ያርዓና ዔሽታዖሌና ሳዞ ዓኣ ዲዘኮ ዓዳ ማኦሄ ዲኡቲ ቤዛ ዲኡኩኔ፤ ሰምሶሜ ላማታሚ ሌዔ ኩሙሣ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይሣኔ።

17

ሚካ ኮሺሴ ያኣዞ

1 ሚካ ገይንታ ፔቲ ዓሲሰኬይ ገጫራ ማርጌ ዓኣ ዔፕሬኤሜ ዓጫ ናንጋኔ፤ 2 ፔቲ ከሊ ሚካ ዓንዳ ኮይላ፡- «ዓሲ ኔኤኮ ፔቲ ሸያና ፔቲ ጻኤታና ማዓ ዓንገ ቢራ ዉኡቁኔ ገዒ ኔ ጋዳንቃንቲ ታ ዋይዜኔ፤ ዩይ ማኣሻ ሃሣ ታ ኮይላ ዓኣኔ፤ ዩያ ዔኬሣ ታናኩ» ገዔኔ።

ዲንዳ ዲማና፡- «ታ ናዓሣ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጀንጎ!» ገዔኔ። 3 ናዓሣ ዲንደም ማሊሾ ዲንጋዛ፡ ዲዛ፡- «ጋዳማ ታናዖ ሄላዋጉዲ ታኣኔ ዩና ቢሮ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንገ ዳማዳያ ማሃንዳኔ፤ ዩይ ቢራ ማሣ ዓርሲ ዑያ ቢራ ዓንገና ጳርቆና ካኣሽኮ ያኣዞ ኮሾያ ማዖንጎ፤ ዩያር ቢሮ ታ ኔኤም ገንሣ ዲንጋንዳኔ» ገዔኔ። 4 ናዓሣ ዲንደም ማሊሾ ዲንገሣረ ዲዛ ገዳፓ ላምዖ ጻኤታ ዓንገ ቢራ ዔከ ማዖ ዓርሲ ቢሮ ዓንጎና ዑያ ጳርቁ ካኣሽኮ ባኣዚ ኮሻ ዓሲም ዲንጋዛ፡ ዩይ ዓሣ ካኣሽኮ ባኮ ኮሾም ዩይ ሚካ ማኣራ ገሣንቲኔ።

5 ዩያ ሚካ ጎዖ ዓሣኮ ዲዛር ማዔ ካኣሽ ቤሲ ዓኣኔ፤ ዲዚ ማርጌ ካኣሽኮ ባኣዚንታ ዦዋቶ ቃንዖ ዓርሣ ሉኬያ ኮሺ ፔኤኮ ናኣቶይዳፓ ፔቲያ ቁኤሴ ማሃ ደኦሪኔ፤ 6 ዩና ዋደና ዲሰራዔኤሌይዳ ካኣታ

ባኣሴ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔኤም ኮሸኮ ጎይያ ናሸኮ ባኣዚ ማዳኔ።

7 ዪሁዳ ዓጫ፥ ቤኤቴሌሃሜ ካታማ ናገጋ ፔቴ ለዊ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ 8 ዬይ ዓሢ ናገጋገዳ ቤሲ ኮሲ ቤኤቴሌሃሜይዳጋ ዓቂ ጎይያ ዳንዲቤቃ ገሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሬኤሜ ዓጮይዳ ዓኣ፥ ሚካ ማኣሪ ሙከኔ።

9 ሚካ ዒዛ ኮይላ፡- «ዓገካጋ ኔ ሙከይ?» ጌዔ።

ዒዛ፡- «ታ ሙከህሂ ዪሁዳ ዓጮኮ ቤኤቴሌሃሜይዳጋከ፤ ታኣኒ ለዊ ዓሲከ፤ ታኣኒ ናገገገዳ ቤሲ ኮሲ ሃገታኔ» ጌዔ።

10 ሚካ ዒማና፡- «ሂዳቴ ታኣና ዋላ ናገጌ፤ ታና ዘራያ ሃሃ ታኣኮ ቁኤሴ ማዔ፤ ለዔይዳ ታ ኔኤም ይኤታና ታጾ ገራኣሚ ማዓ ዓገገ ቢራገታ ማኣጋገታ ሙኡዚያ ዓገገገዳኔ» ጌዔ። 11 ዬካጋ ዬይ ዳጌህሂ ሚካና ዋላ ናገገኒ ዔኤዔ፤ ዒዚ ሚካኮ ቁኤሴ፥ ሃሃ ገንህሂ ናይጉዲያ ማዒ ናገጌ፤ 12 ሚካ ዒዛ ቁኤሴ ማሂ ደኣራዛ ዒዚ ሚካ ማኣራ ዳዔ። 13 ሚካ ዒማና፡- «ዓካሪ ለዊ ዓሲ ማዔ ቁኤሴ ታ ዳንቁሂሮ ናገገና ናገጋ ጎዳ ቢያ ባኣዚ ታኣም ገኢገሻገዳሂ ታ ዔራኔ» ጌዔ።

18

ሚካገታ ዳኣኔ ፃጶ ዓሳገታ ዛላ

1 ዬኖ ዋድና ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ካኣተ ባኣሴ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካ ዳኣኔ ፃጶ ማዔ ዓሳ ዔያቶሮ ማዓ ዓጪ ዳንቃኒ ኮይህዳ ዓኣኔ። 2 ዬያሮ ዳኣኔ ዳራ ዔያቶ ፃጶ ማኣራጋ ዋልቁና ዓኣ ደገጎ ዓሲ ደኣራ፤ ዬና ዓሳ ዳንዲ ዳኣኔ ዳራ ናገጋገዳ ዓጪ ሙሪ ዛገ ሙካገዳጉዲ ከኤዚ ያርዓና ዔሸታገሌ ካታሞናይዳጋ ዳካዛ፥ ዔያታ ገሜራዳ ዔፕሬኤሜ ዓጮ ሃለጋ ሚካ ማኣራ ዋርቁኔ፤ 3 ዒኢካ ዔያታ ዓኣጋ፡- ለዊ ዓሲ ማዔ፥ ዳጌህሂ ጌሰታ ጌኤዘና ዒ ዋካጋታቴያ ዔራ፤ ዬካጋ ዒዛ ኮይላ ሙከ፡- «ሃይካ ኔ ያኣና ዋላ ዬዔይ? ኔ ሃካ ዓይጎ ዋዳይ? ዓይጋ ኔ ዬዔይ?» ጌዒ ያኦጮ።

4 ዒዚ ማሃ፡- «ቁኤሴ ማዒ ታ ማዳዛ ሚካ ታኣም ሚኢሽ ጪጋኒ ጌዔሂሮ ቁኤሴ ማዒ ታ ሃካ ናገጋኔ» ጌዔ።

5 ዔያታ ዒዛ ኮይላ፡- «ኑ ሃገታ ሃገቲፃ ኮሺ ማዓገዳቴያ ሃዳራ ኑም ያኦሲ ያኦጮ» ጌዔ።

6 ቁኤሳሂ፡- «ዳንዲዋቴ፤ ዒንህሂ ዳንዳኣና ሜታ ዒንህሂ ሃለዓከ፤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዒንህሂ ካጋገዳኔ» ጌይ ዔያቶም ከኤዜ።

7 ዬካጋ ደገጎ ዓሳገህሂ ዔቂ ላዩሽ ጌይገታ ካታማ ሃሌኔ፤ ዒኢካ ናገጋ ዓሳ ዓዳ ሲደና ዓጮ ዓሳጉዲ ኮሺ ናገገ ናገጋሂ ዔያታ ዛጌ፤ ዬይ ዳራ ዓይጎ ዓጪናኣ ዋላ ፑርቱዋጋ ሸም ጌይ ናገጋያ፥ ኮሹሞ ናሸካ ዓሲከ፤ ሃሃ ዔያቶም ኮይሳ ባኮይዳጋ ፔቴታጋጋ ጫ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዬያሮ ዔያታ ሚሌ ዓሲና ዋላ ካኣሙዋጋ ሲደና ዓሳጋ ሃከ ናገጋ። 8 ዬንህሂ ሙሮ ዳኮና ደገጎ ዓሳገህሂ ማዒ ያርዓና ዔሸታገሌ ካታም ሙካዛ፥ ዔያቶ ዓሳ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዒንህሂ ዳንዳሂ ዛላ ዋዚዳይ?» ጌይ ያኦጮ። 9 ዔያታ ማሃ፡- «ሳዔላ ሚርጌና

ኮሺታሂ ኑ ዛጌሂሮ ቢራዋቴ፤ ኑ ላዩሽ ካታም ያሎም! ሃይካ ማዳ ባኣያ ጉሪ ዳይያይዳጋ ዑከና ዳንዲ ዒዛ ያሊ ዓርቁዋቴ! 10 ዒኢካ ዒንህሂ ዳንዳጋ ዒኢካ ናገጋ ዓሳ ፔቴታጋ ዓልታ ባኣዚ ባኣያ፥ ኮሹሞ ናሸካጋሂ ዒንህሂ ዛጋገዳኔ፤ ዓጮላ ዳልገከ፤ ዓሲም ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ያኦሲ ዬኖ ዓጮሎ ዒንህሂም ዒንጌ።» ጌዔ።

11 ዬያሮ ዳኣኔ ፃጶ ዓሳይዳጋ ያልዚ ዓገጋም ዓርቁ ላሆ ይኤታ ዓሲ ያርዓና ዔሸታገሌናይዳጋ ዳንዲኒ ዔቁኔ፤ * 12 ዔያታ ዬማና ዳንዲ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ቁርያትይዓሪሚኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዳንኪ ዳዔ፤ ዬና ቤዛ ሃኖ ሃላጎዳኣና ዳኣኔ ዳንኪ ዳዔ ቤዛ ጌይገታሂ ዬያሮከ። 13 ዬካጋ ዔያታ ገሜራዳ ዔፕሬኤሜ ዓጫ ናገጋ፥ ሚካ ማኣሪ ሙከኔ። 14 ላዩሽ ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮ ሙሮም ዳኮና ደገጎ ዓሳገህሂ ዬያቶ ያሎሮ ሙከ ዓሳ ኮይላ፡- «ሃይካ፥ ሃገህሂ ማኣራጋ ፔቴዘይዳ ቢራ ዓገገና ዑያ ጳርቆናያ ሚህ ኮሸና ያኣዛ ዓኣሰካይ! ሃሃ ሚሌ ካኣሸኮ ባኣዚገታ ዠዋቶ ዠኦቆ ቃንያ ዓርሃ ሉካኣ ዓኣኔ፤ ዓካሪ ኑ ዋዋዳቴ ኮሸካገዳይ?» ጌዔ። 15 ዬካጋ ዔያታ ለዊ ዓሲ ማዔ፥ ዳጌህሂ ናገጋ፥ ሚካ ማኣሪ ጌላጋ ዬይ ለዊ ዓሃሂ ዋይቲ ናገጋቴያ ያኦጮ፤ 16 ያሎሮ ገኢገቲ ዳኣኔ ፃጶ ሙከ ላሆ ይኤቶ ዓሳ ካታሚሎኮ ጌሎ ካራ ዔቂ ዓኣኔ። 17 ዒማና ቤርታ ሙሮ ዳኮና ደገጎ ዓሳገህሂ ሚካ ማኣሪ ጌላጋ ዬያ ቢሮ ዓገገና ዑያ ጳርቁ፥ ሚህ ኮሸና ያኦዘገታ ሚሌ ካኣሸኮ ባኮገታ ዠዋቶ ቃንያ ዓርሃ ሉኮዋ ዓይሱዋጋ ዔከኔ፤ ዔያታ ዬያይዳኣና ቁኤሳሂ ያሎሮ ገኢገ ሙከ ላሆ ይኤቶ ዓሳና ዋላ ጌሎ ካርይዳ ዔቁ።

18 ዔያታ ሚካ ማኣሪ ጌሊ ካኣሸኮ ያኦዘገታ ዠዋቶ ቃንያ ሉኮዋ ዔካኣና ቁኤሳሂ «ዒንህሂ ዬያ ዋዋዳይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጮ። 19 ዔያታ ዒዛ ኮይላ፡- «ዚቲ ጌዔ! ዔኤቢ ኔ ጎዑዋጉዲ፤ ዬያይዳጋ ኑኡና ዋላ ዳንዲ ኑኡኮ ቁኤሴ፥ ሃሃ ዘራያ ማዔ፤ ፔቴ ዓሲ ማኣሪኮ ቁኤሴ ኔ ማዓሰካጋ ዒሰራዔኤሌይዳ ፔቴ ፃጶኮ ቁኤሴ ኔ ማዔቴ ኮሺቱዋዳ?» ጌዔ። 20 ዬያ ዔያታ ጌዔሂ ቁኤሳሂ ዋዛሴሂሮ ያኦዘገታ ዠዋቶ ቃንያ ሉኮገታ ዔከ ዔያቶና ዋላ ዳንዳ።

21 ዔያታ ፔኤኮ ናኣቶገታ ቆልሞገታ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮዋ ቢያ ቤርታ ቢርዚ፥ ገንህሂ ዋንዳ ዔያታ ዳንዳ ጎይያ ማዒ ዳንዲያ ዓርቁ። 22 ሚካ ማኣራጋ ዔያታ ሃከ ዳንዳሰካጋ ሚካ ፔኤኮ ዓሸና ዔኤሊ ገንጋ ዳውሲ ሙከ ሃለጋ፡- 23 «ዔቁዋቴ!» ጌይ ዒላቴ፤ ዒማና ዔያታ ገንህሂም ሸሪ ሚካ ኮይላ፡- «ዓይጌ ዋይቲይ? ሃይ ቢያ ኔ ቡኩሲ ዔከ ሙከ ዓሳ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ያኦጮ።

24 ሚካ ማሃ፡- «ዋይቲ ዒንህሂ ሳይጌ ዋይቲይ?» ታና ጋዓይ? ታኣም ማዳ ቁኤሳሂገታ ታኣኒ ኮሺ፥ ታኣኮ ያኦዘገታ ቡሪ ዒንህሂ ዳንዳ፤ ዓይጎ ታኣም ዒንህሂ ኮሺ ዳንዳይ» ጌዔ።

25 ዳኣኔጋ ሙከ ዓሳ፡- «ፔቴታጋ ዔኤቢ ጌይጋ፤ ሃያ ዓሳኮ ዳጋ ሲኢዳታሂሮ ኔናገታ ኔ ማኣሮ ዓሳገታ ኔኤኒ ኩርሲሳገዳኔ» ጌዔ። 26 ዬካጋ

* 18:11 18:11 ዬና ላሆ ይኤቶ ዓሳ ፔኤኮ ማኣሮ ዓሳገታ ቆሎገታ ዔከ ዳንዳያ ማዒ ያይዳ 21ይዳ ከኤዛ።

ጎይያ ፔኤኮ ዔያታ ዴንዳዛ፣ ሚካ ዔያቶ ያለቲ ባሽንዲዋአሢ ዔራሪ ፔ ማአሪ ማዒ ዴንዴ።

27 ዳኣኔፓ ሙኬ ዓሳ፡- ሚካ ኮሼ ያኦዘንታ ዒዛም ማዳ ቁኤሳሢንታ ዔኪ ማታባኣያ ናንጋ ላዪሼ ዴሮ ኮይላ ሙካዎ ዴያ ዴሮ ጨንቾ ሳፓሮና ዎዲ ኩርሲ ካታሞዎ ታሚና ሚቹ። 28 ላዪሼ ካታሞ ዴሮ ዓይጎ ዓሲናኣ ካኣሙዎ ናንጋሢ፤ ሃሃ ሲዶናፓ ሃኬ ናንጋሢ፤ ዔያቶ ዓውሳንዳ ዓሲ ዴዲባኣሴ። ዒዛ ካታሚላ በትሪሃቤ ኮይላ ዓኣ ዶኤጮይዳኬ፤ ዴካፓ ዳኣኔ ዓሳ ካታሚሎ ጊነሃ ማዢ ዒኣካ ናንጊ። 29 ዴና ካታሚሎኮ በርታኣ ሱንዎ ዔያታ ላኣሚ ዔያቶኮ በርታኣ ዓዳሢ፤ ያይቆኦቤ ናኣዚ ሱንዎና «ዳኣኔ» ጌይ ጌህኔ፤ 30 ዳኣኔ ዓሳ፡- ዔያታ ዔኪ ሙኬ ያኦዘሢ ካኣሽካኒ ዒኣካ ጌህኔ፤ ሙሴ ናኣዚ፣ ጌርሽኔ ናይ ማዒሢ ፍናታኣኔ ዳኣኔ ፃፀ ዓሳኮ ቁኤሴ ማዒ ማዲሢ ዓርቁ። ዴሮ ያሎና ዲዒንቲ ዔውቲ ዎዶ ሃላንዳኣና ዒዛ ዘርፃ ዴያ ማዶ ማዲ ማዲ ዴዔ። 31 ያዲ ማዒሢ ሚካ ካኣሽካ ያኦዘ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኣሲ ዴሮና ካኣማ ማኣራ ሴኤሎይዳ ዓኣ ዎዶና በያ ካኣሽከንቲ ካኣሽከንቲ ናንጊ።

19

ፔቲ ለዊ ዓሲሰኬያና ዒዛኮ ጊንፃኣ ማቾሰኬኖና

1 ዒሲሰኬያይዳ ካኣታ ካኣታዲባኣንቲ ጌሚራዳ ዔፕሪኤሚ ዓጫ ናንጋ ፔቲ ለዊ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዴይ ዓሢ ዩሁዳ ዓጮ ጋራ ዓኣ በኤቴሌሃሚይዳ፤ ፔቲ ላኣሊ ጊንፃኣ ማቾ ማሢ ዔኬ፤ 2 ጋንጉቲ ዴና ላኣሌላ ዓሲና ዒኣቲ ዒዛና ፑርታዎ በኤቴሌሃሚይዳ ዓኣ ዒዛኮ ዓዶ ማኣሪ በቲ ዴንዲ ዒኣካ ያይዶ ዓጊኒ ዴዔ። 3 ዴካፓ ዳካ ጋዓዎ ዴይ ዓሢ ዴና ናዔሎ ዴንዲ ቃይሽ ዔካኒ ማሌ፤ ዴያሮ ዒዚ ዒዛኮ ዓይሌ ማዒ ማዳሰኬያና ላምዎ ሃሪና ዔኪ ዒኣካ ሃላዛ፣ ናዔላ ዔያቶ ጎይሃ ዔኪ ጋሮ ጌልዘም ናዔሎኮ ዓዴ ዓሢ ዴንቃዎ ዎዛና ዔኤሌ፤ 4 ዒዚ ዒኣካ ዴንዳጉዲ ዓዳሢ ኮዔሢ፤ ዴይ ዓሢ ሃይሃ ኬሊ ዴዔ፤ ዒኣካ ዔያታ ሙይ ሙይ፣ ሃሃ ዑሽኪ ዑሽኪ ዴዔ። 5 ያይዳሳ ኬሎ ጉቲ ማሚ ዔቁ ዴንዳኒ ዔያታ ጊኢጋዛ፣ ናዔሎኮ ዓዳሢ ባይሲ ኮይላ፡- «ኔና ላቢሱዎጉዲ ዳካ ዔኤቢ ሙይ ዴንዴ» ጌዔ።

6 ዴያሮ ላምዓሢ ዴዒ ሙዎ ሙዔ፤ ዒማና ናዔሎኮ ዓዴ ለዊዓሢ ኮይላ፡- «ሃኖ ሃይካ ዓማሊ ዎርቁ ዓኣዴቲራ» ጌዔ።

7 ለዊ ዓሢ ጋንጉቲ ዴንዳኒ ዔቃዛ፣ ናዔሎኮ ዓዴ፡- «ዎርቁቲራ» ጌይ ባሽም ዴና ዎንቶ ዔያታ ዒኣካ ዎርቁ፤ 8 ዴንጋሳ ኬሎና ጉቲ ማሚ ዔቁ ዓኣዳኒ ዔያታ ሃሃ ዔቁ፤ ናዔሎኮ ዓዴ፡- «ካሲና ዴንዳጉ፤ ዳካ ጌይ ዴንዴ» ጌዔሢ፤ ላምዓሢ ዎላ ዴይ ሙዎ ሙዔ።

9 ዴካፓ ለዊ ዓሢንታ ማቹሎንታ ዒዛም ማዳ ዓይላሢንታ ዴንዳኒ ዔቃዛ፣ ሃሃ ናዔሎኮ ዓዴ፡- «ዎይዘዎቲ! ሳዓ ዓሚ፤ ዒባኒያ ዒንሢ ሃይካ ዎርቁቲ ቃራኬ፤ ማይ ሃሢ ዓሚ ሃሽኔ፤ ዒባኒ

ዓማሊ ሃይካ ዎርቁዎቲ፤ ዚሮ ጉቲ ዓማኣ ዔቁ ዒንሢ ማኣሪ ዴንዳዎቲ» ጌዔ።

10 ለዊ ዓሢ ጋንጉቲ ዴና ዓሲ ዒኣካ ዎርቃኒ ኮይባኣሢ፤ ዒዛንታ ማቾንታ ዒዛኮ ዓይላሢንታ ዴንዳኒ ዔቁ፤ ኮኣራ ኮኣሪንቲ ዓኣ ላምዎ ሃሪ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዒማና ዔያታ ሳዓ ዓማዛ ዒያቡሳ ጌይንታ ዴራሳላሚ ካታሞ ኮይሎ ሃሌ፤ 11 ዒያቡሳ ዔያታ ሃላዛ፣ ሳዓ ዓሚሢ፤ ዒዛኮ ዓይላሢ፡- «ሃኒ ዴዔቲራ ማዒ ኦ ሃይካ ዒያቡሳ ዓሳ ካታማ ዎርቆም» ጌዔ።

12-13 ዒዛኮ ዓዳሢ ጋንጉቲ፡- «ዒሲሰኬያ ዓሲ ናንጉዎ ካታማይዳ ኦ ዎርቃዓኬ፤ ሃይካፓ ኦ ዴንዲ ራኣማይዳ ሃንጎ ጊቢዓይዳ ዎርቃንዳ፤» ጌዔ። 14 ዴያሮ ዔያታ ዴራሳላሚ ጌዴና ዴንዳዎ በኣኒያሚ ዓጮ ጋራ ዓኣ ጊቢዓ ሃላዛ ዓባ ጌሌ፤ 15 ዴካፓ ዔያታ ዎርቆንዶ በሲ ኮዒ ጎይያፓ ካታሞ ጌሊ ዓሳ ቡካ ጳኣኮኮ ኮይላ ዴዔ፤ ጋንጉቲ ዔያቶ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዴንዲ ዎይሃንዳ ዓሲ ዔያታ ዴንቁባኣሴ።

16 ዒኣካ ዔያታ ዴዒ ዓኣንቲ ጎሽ ሶኣፒ ፔኤቁ ፔ ማኣሪ ዴንዳ፣ ፔቲ ጋርቹሰኬይ ሙኬ፤ በርታ ዴይ ዓሢ ጌሚራዳ ዔፕሪኤሚ ዓጫ፤ ጊቢዓይዳ ናንጋይ፤ ጋንጉቲ ዴና ዓጮይዳ ናንጋ ዴራ በኣኒያሚ ፃፂኬ። 17 ዴይ ጋርቻሢ፡- ጳኣኮይዳ ዴዒ ዓኣ ዓሢ ዴንቃዎ፡- «ኦ ዎኣፓ ሙካይ? ዎኒ ኦ ዴንዳይ?» ጌይ ያኦ።

18 ለዊ ዓሢሃ ማሃዎ፡- «ዩሁዳ ዓጮ ጋራ ዓኣ በኤቴሌሃሚይዳ ኦ ዓኣያኬ፤ ሃሢ ኦኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣሪ፣ ዴያጉዲ ጌሚራዳ ዔፕሪኤሚ ዓጫይዳ ዓኣ ኦ ማኣሪ ኦ ሃላኒ ዴንዳኔ፤ ኦኣኮ ማኣራ ሃኬ፤ ሃሢ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲ ኦና ዎይሃንዳ ዓሲ ባይቁ፤ 19 ማሌ ባኣዚ ዘላታቲ ኦኣኮ ሃርኮ ያሃ ዓኣኔ፤ ሃሃ ታ ማቾንታ ታናንታ ታ ዓይላሢንታ ካሃንታ ዎይኔ ዑሽያ ዓኣኔ፤ ኦም ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ኦ ዓርቁ፤ ኦም ሃሢ ባይቁ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዔ።

20 ጋርቻሢ ዒማና፡- «ሃኒ ዴዒ ታ ማኣራ ዎርቁዎቲ! ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ታ ዒንሢም ጊኣገሽንዳ፤ ሃይካ ዙላ ዎርቁ፤» ጌዔ። 21 ዴካፓ ዒዚ ዔያቶ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዴንዳ፣ ሃርም ያሃ ዓንጊ፤ ዒማና ዔያታ ቶኮ ፔኤኮ ማሰቲ፣ ሙዎ ባኣዚ ሙዒ፣ ዑሽኮ ባኣዚያ ዑሽኬ።

22 ዴያ ሙዎ ዎዛና ዔያታ ሙዓ ጎይሃ ዓኣንቲ ካታሞይዳ፤ ካታሞይዳ፤ ፑርታ ማዳ ማዳ ዓሲ ሙኪ ማኣሮ ማንጋዎ ካሮ ዓኪ ዓኪ ዴያ ጋርቻሢ ኮይላ፡- «ዴያ ኦ ማኣሪ ጌሊ ዓሢና ዎላ ኦ ላሃኒ ኮዓሢ ኦም ኬሴ!» ጌዔ።

23 ጋርቻሢ ዒማና ዙሎ ኬሰካዎ፡- «ዔይዔ ታ ዒሽሃ! ሃዳራ ዴያጉዴ ፑርታ ማዳ ማዳ፤ ሃይ ዓሢ ታ ሸኣቹ፤ 24 ታኣኒ ዓሢኮ ማቹሎና ታኣኮ ኩሙሢ ዉዴሮ ናይሰኬኖና ኬሴ ዒንሢም ዒንጋንዳ፤ ዒንሢ ኮዔ ባኣዚ ማዳዎቲ፤ ሃያ ዓሢ ጋንጉቲ ዴያጉዴ ባኣዚ ማዳ፤» ጌዔ።

25 ዓሳ ጋንጉቲ ዒዛም ዎይዘ ዒፃዛ ለዊ ዓሢ ፔኤኮ ላኣሌሎ ኬሴ ዔያቶም ዒንጊ፤ ዴና ዎንቲሎ ዔያታ ዎሊ ዓኣሢ ዓኣሢ ዒዛና ላሃ ዓማሌ ጎይሃ ዎርቁ፤ ዴካፓ ሳዎኮ ዲጊጫ ዘቃኣና ዴንዳንዳጉዲ ዒዛ ዔያታ ሃሽኔ።

19:24 19:24 ማዢ. ማፃ 19:5-8።

26 ዩካፓ ሳዎኮ ደገጫ ዘቂ ዓኣንቴ ላኣሌላ ሙኪ ዓሊ ዋርቄ፥ ጋርቻህ ማኣሮኮ ካራኣ ሎኦሚኔ፤ ዓባ ያርቃንዳያ ሄላንዳኣና ዒዛ ዒኢካ ሎኦሚ ላሂኔ። 27 ዚሮ ጉቴ ዓሊ ዴንዶሮ ካሮ ቡላንቴ ማቻ ፔኤኮ ኩጮ ካሮ ባንህ ማሂ ካሮ ዴማ ሎኦሚ ዓኣንቴ ዴንቃያ፡- 28 «ዔቄ፤ ኑ ዴንዶም!» ጋዓዛ፥ ዒዛ ዔኤቢ ጌይባኣሴ፤ ዩካፓ ዒዚ ሌዘ ዒዛዘኮ ሃርና ጫኣኒ ዔኪ ፔ ማኣሪ ዴንዴኔ፤ 29 ዒኢካ ዒ ሄላያ ጋር ጌሊ ዓፓር ዔከሰካፓ ማቻኮ ሌዘ ታጾ ላምዎ ቤሲ ቲቄ፥ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያህዲ ዓኣ ታጾ ላምዎ ፃጾም ቲቄያ ቲቄያ ዳኬኔ፤ 30 ዩያ ዛጌ ዓሳ ቢያ፡- «ሃያጉዴ ባኣዚ ፔቴታዎ ኑ ዋይዚ ቤቁባኣሴ! ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገሊባፓ ከሰከሰካፓ ሃይማ ሄላንዳኣና ዩያጉዴ ባኣዚ ማዲንቴ ቤቁባኣሴ፤ ዩያር ፔቴ ባኣዚ ኑ ማዲንዳያ ኮይሳኔ፤ ኑ ዋዴቴ ኮሽካንዳይ?» ጌይ ዋላ ዘርቴኔ።

20

ዒሰራዔኤሌ ዴራ ያሎር ገኢገንቴህ

1 ኬዶ ዘላፓ ዴንዲ ደኦሎ ዘሎ ዓሳ ሄላንዳኣና ጌይዎ፡- ዳኣኔፓ ዴንዲ ቤርሳቤ ሄላያ፤ ዩያጉዲ ዓሳ ከሰከ ዘላ፥ ጌሊዓይዳ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ያልዚር ገኢገንቴኔ፤ ዩያር ፔቴይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሚዳይዳ ቡኬኔ፤ 2 ዩያ ቡኬ ያኣሲ ዓሳ ባኣካ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጎንታ ያይዶ ጌኤታ ሺያ ያልዚ ዓንጋም ዔኪ ዓኣ ያልዚ ዓሲያ ዓኣኔ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ሚዳይዳ ቡከንቴህ ዒማና ቢኢኒያሚ ፃጾ ዋይዘኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋሊ ኮይላ፡- «ዩይ ፑርቶ ባካ ማዲንቴህ ዋይቴዳይ?» ጌዔኔ። 4 ዩያር ዩይ ገንዖ ማቻ ሃይቄ፥ ሌዋ ዓህ ኬኤዛዎ፡- «ታናንታ ታኣኮ ገንፃኣ ማቻንታ ሳዓ ዲማዛ ዋርቃኒ ቢኢኒያሚ ዓጫ ዓኣ ገቢዓ ኑ ዴንዴኔ፤ 5 ዒዛ ዋንቴሎ ገቢዓ ዓሳ ታና ዋዲኒ ኑ ጌሌ ማኣሮ ሙኪ ማንጌኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ታኣኮ ላኣሌሎ ዔኪ ዴንዲ ዋሊ ዓኣህ ዓኣህ ላህሂር ዒዛ ሃይቄኔ፤ 6 ዩያር ታኣኒ ታ ማቻኮ ሌዘ ዔኪ ቲቃኣ ቲቃ ጋዓዎ ዩና ዓሳ ዩያጉዴ ፑርቶ ማዶ ማዴሂር ታኣኒ ቲቄ ቲቄፓቄህ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያህዎ ዳኬኔ። 7 ዒንህ ሃህ ሃይካ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዩያ ዘሎ ጌሰቴ ዩና ዓሳም ኮይሳ ዋጌ ዋጉዋቴ» ጌዔኔ።

8 ዒማና ዴራ ፔቴሞና፡- «ኑገዳፓ ዓይሳ ዓሲያ ማዎም ዓፒሎና ማዦና ማርካ ናንጋያታቴያ ፔ ኬኤህዳ ናንጋያታቴያ ፔ ማኣሪ ማዒ ዴንዶፓ፤ 9 ኑ ዋይታንዳይ ጌዔቴ ዒፃ ዓገ ገቢዓ ያላንዳ ዓሲ ኑ ደኦሪ ከሳንዳኔ፤ 10 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቦርሲሳ ማዶ ማዴ፥ ቢኢኒያሚ ዓጫይዳ ዓኣ ገቢዓ ዴር ያሊ ኮሚ ማሃኒ ዳንዳዓ ፖኦሊሶም ጋላ ዔኪ ዔኪ ዴንዳንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፃጾ ማኣራፓ ጌኤታ ዓሲፓ ታጾ ዓሲ፤ ሺያ ዓሲዳፓ ጌኤታ ዓሲ፤ ታጾ ሺያ ዓሲፓ ፔቴ ሺያ ዓሲ ኑ ከሳንዳኔ» ጌዔኔ። 11 ዩያር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካታሚሎ ያላኒ ፔቴይዳ ቡከንቴኔ።

12-13 ሃህ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢኢኒያሚ ዓጫ ጉቤ ሃንቴ ሃንቴ፡- «ዒንህ ማዴ ፑርቶ ማዳ ዓይሳ ማዶዳይ? ዩና ዓሳ ኑ ዋዲ ዩያ ፑርቶ

ማዶ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካፓ ባይዛንዳጉዲ ገቢዓይዳ ዓኣ፥ ፑርቶ ማዴ ዓሳ ኑም ከሲ ዒንጉዋቴ» ጌይ ከኤዛንዳጉዲ ከኢታ ዓሲ ዳኬኔ። ጋዓንቴ ቢኢኒያሚ ዓሳ ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጌዔ ባኮ ዔኤቢኬ ጎዎ ዒፃ፤ 14 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያላኒ ፔኤኮ ካታማፓ ካታማፓ ከሰከ ገቢዓ ሙኬኔ፤ 15 ዩና ከሎ ቢኢኒያሚ ዓሳ ፔ ካታማፓ ካታማፓ ላማታሚ ላሆ ሺያ ያልዚ ዓንጋም ዔኬ ዓሲ ቡኩሴኔ፤ ዩይያ፡- ገቢዓይዳ ናንጋ፥ ያሎና ዔርቴ ላንካዎ ጌኤቶ ዓሳ ቃሱዋንቴኔ። 16 ዔያቶ ባኣካ ዋራ ዋራ ዋዶና ጋፓኔ ዳቡዋዎ ዓይዳያ፥ ኩጫ ሻውላ ማዔያ ላንካይ ጌኤታ ደኦሪንቴ ዓሲ ዓኣኔ፤ 17 ቢኢኒያሚ ፃጾ ዓሳ ቃሱዋዎ ሚርጉማ ያይዶ ጌኤታ ሺያ ማዔ፥ ዓንጋም ዓኣ ዓሲ ያሎር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ከሴኔ።

ቢኢኒያሚ ዓሳ ያሎና ያልዚ

18 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቤኤቴኤሌ ዴንዲ፡- «ቢኢኒያሚ ዓሳ ቤርታዲ ከሰከ ያላንዳያ ኮይሳህ ያ ፃጾዳይ?» ጌይ ያኦሲ ያኦጮኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ዩሁዳ ፃጾ ቤርታዲ ከሰከ ያሎንጎ» ጌይ ከኤዘኔ።

19 ዩያር ዚሮ ጉቴ ዓማ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዴንዲ ገቢዓ ካታም ኮይላ ዴንኪ ዴዔኔ። 20 ዩካፓ ቢኢኒያሚኮ ያሎ ዓሳና ዋላ ያልታኒ ዴንዴኔ፤ ዔያቶኮ ያሎ ዓሳ ዔያታ ገቢዓ ካታምኮ ሆታ ሙኡሲ ዔቁሴኔ፤ 21 ቢኢኒያሚኮ ያሎ ዓሳ ካታማፓ ከሰከ ሳዓ ዓማንዳሂኮ ቤርታ ላማታሚ ላምዎ ሺያ ማዓ ያልዚ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳፓ ዋዴኔ፤ 22 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋሊ ደዲሺ ቤርታ ዔያታ ያላኒ ከሰከ ቤዘ ገንህ ከሰከ ዔቁኔ፤ 23 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዴንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሳዓ ዒባናንዳያ ሄላንዳኣና ዩኤኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ፡- «ኑ ፃጾ ማዔ፥ ቢኢኒያሚ ዓሳ ላሚ ከሰከ ያሎንዶ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም፡- «ሂዮ፤ ዔያቶ ያሎዋቴ» ጌይ ከኤዘኔ። 24 ዩያር ላምዓሳ ከሎና ሃህ ቢኢኒያሚ ዓሳኮ ያል ዓሳና ዋላ ያልቴኔ፤ 25 ቢኢኒያሚ ዓሳ ሃህ ላምዓሳ ከሎናኣ ገቢዓይዳፓ ከሰከ፥ ታጾ ሳሊ ሺያ ማዓ ዔርቴ ያልዚ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳፓ ዋዴኔ፤ 26 ዩካፓ ሃህ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ቤኤቴኤሌ ዴንዲ ዩኤኬኔ፤ ዒኢካ ፔቴታዎ ሙኡዚ ሙዑዎዎ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዔያታ ፔኤቄኔ፤ ሚቹ ዒንጎ ዒንገህንታ ፔቴሞና ዒንጎ ዒንገህን ናንገና ናንጋ ጎዳም ዔያታ ሺኢሹኔ፤ 27 ዒማና ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲና ቤኤቴኤሌይዳታሂር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ዩያ ዘሎ ያኦጮኔ። 28 ዓኣርኔ ናኣዚ ናይ ማዔህ፥ ዓላዘሬ ናኣዚ፥ ፒንሃሴ ቄኤሴ ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ማዴሂር ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ፡- «ኑ ፃጾ፥ ቢኢኒያሚ ዓሳ ያላኒ ላሚ ከሰከንዶም ሃሾንዶይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ማሃዎ፡- «ታኣኒ ዚር ዒንህ ዔያቶ ባሺሲሳንዳኔ፤ ዩያር ዴንዲ ዔያቶ ያሎዋቴ!» ጌዔኔ።

29 ዔያታ ዒማና ያልዚ ዓሲ ዳካ ገቢዓ ካታም ዙሎይዳ ካቴሲ ዴይህኔ፤ 30 ሃህ ዔያታ ቤርታ ማዳ ጎይዎ ሃይህሳ ከሎናኣ ቢኢኒያሚ

19:29 19:29 1ሳሙ. 11:7።

ዓሰ ያላጊ ከሰካዎ፤ ዔያቶኮ ፖኦሊሶ ጊቢዓ ካታሞኮ ሆታ ዔቁሴኔ። 31 ዩካፓ ቢኢኒያሜኮ ስሎ ዓሳ ያላጊ ከሰካዛ ዔያታ ጊንሢሞ ጊንሢሞ ጌይ ካታማፓ ሃኪ ዴንዴኔ፤ ዩያ ዔያታ ዴንዳ ዘጊሮ ጎይያይዳ ቢኢኒያሜ ዓሳ ዔያቶ ዎዲሢ ዓርቄኔ፤ ዩያይዳ ቤኤቴኤሌና ጊቢዓ ካታሞና ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ጎይያንታ ቦኦሎንታይዳ ሃይሢታሚ ዓሰ ዒሰራዔኤሌ ዓሰፓ ዔያታ ዎዴኔ። 32 ቢኢኒያሜ ዓሳ ዒማና፡- «ቤርታኣሲጉዲ ኑ ዔያቶ ኩርሴያዎይ!» ጌይ ማሌኔ፤

ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፡- «ኑ ጊንሢሞ ዴንዳ ዴንዳ ካታማፓ ጎይያ ዳልጎ ዔያቶ ከሶሞ» ጌይ ማላኔ። 33 ዩያይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ስሎ ዓሰ ዲባ ቤዓልታማሪ ጌይንታ ቤዘ ባንሢ ጊንሢሞ ዴንዳዛ፤ ጊቢዓ ቦኦሎይዳ ካቲ ዴዒ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያታ ዔራዎንቴ ከሰከኔ። 34 ዒማና ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ዲማ ጎይሢና ዶኦሪ ጊኢጊሾና ታጳ ሺያ ያልዚ ዓሰ ጊቢዓ ካታሞ ያሌኔ፤ ያላ ዎልቄ ያልዚ ማዔኔ፤ ዩይ ቢያ ያዲ ማዓኣና ቢኢኒያሜ ዓሳ ዔያታ ባይሰንታይዳ ጌሊ ዓኣሢ ሃጊ ዔሪባኣሴ። 35 ዩያይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢኢኒያሜ ዓሰ ባሻንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዩኖ ከሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢኢኒያሜ ዓሰፓ ለማታሚ ዶንጎ ሺያና ፔቴ ጌኤታና ማዓ ያልዚ ዓንጋሞና ዓኣ ዓሰ ዎዴኔ። 36 ዩያሮ ቢኢኒያሜ ዓሳ ያሎና ባሺንቴሢ ዔራሬኔ።

ዩይ ያዲ ማዔሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊቢዓ ካታሞ ከይላ ካቲሲ ዴይሢ ስሎ ዓሰ ጉሙርቄ ጊንሢሞ ጊንሢሞ ዴንዳሢሮከ። 37 ዒማና ካቲ ዴዒ ዓኣ ስሎ ዓሳ ከሰከ ካታሞይዳ ዓኣ ዓሰ ጉቤ ጩንቾ ዓፓሮና ዎዴኔ። 38 ዩና ካቲ ዴዒ ዓሳ ካታሞይዳ ጩቤ ሻኣሬጉዲ ዔቁሲ ዳዎንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ስሎ ዓሰ ዲቦንታ ካቲ ዴዒ ዓሰንታ ዎላ ጌሰቲ ቤርታ ሃሺያከ። 39 ዔያታ ዎላ ጌሰቲሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊንሢሞ ጊንሢሞ ዴንዳንዳጉዲከ፤ ዒማና ቢኢኒያሜ ዓሳ ዔያቶ ስሎ ዓርቃዎ ሃይሢታሚ ዓሰ ዎዴሢሮ፡- «ኑ ዔያቶ ቤርታኣሲጉዲ ጋፒሴኔ» ጌዒ ሄርሺንቴ ዓርቄኔ። 40 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዎላ ጌሰቲ ማላቴላ ጳዴኔ፤ ዎዎይቴይ ጌዔቴ ጩቤ ሻኣሬጉዲ ካታማፓ ዔቁኔ፤ ቢኢኒያሜ ዓሳ ጊንሢሞ ሺሪ ዘጋፓ ካታሞ ቢያ ታሚ ዓርቄሞ ታሚ ሎሰታ ከሰካሢያኣ ዴንዳኔ። 41 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊንሢሞ ሃንጋ ማዒ ዔያቶ ያልዚ ዓርቄሢሮ ዔያታ ኩዴሢ ዔራሪ ዒጊጩ ዎኦቶንዶ ጎይሢ ባይዜኔ፤ 42 ዩያሮ ዔያታ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ቤርታፓ ጊንሢሞ ማዒ ዓሰ ናንጉዎ ዳውሎ ባንሢ ጳሽከኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ቶላጊ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ዲቦ ስሎ ዓሰና ካታማፓ ሃንጋ ከሰካ ስሎ ዓሰና ባኣኮ ዔያታ ጌላሢሮ ኩኩዴኔ። 43 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢኢኒያሜ ዓሰ ማንጊ ጊቢዓኮ ዓሳ ከሰካ ዘላ ዓኣ ቤዘ ሄላንዳኣና ዳውሲ ዴንዳ ዎዲ ኩርሴኔ። 44 ዒማና ቢኢኒያሜ ዓሰፓ ታጳ ሳሊ ሺያ ያልዚና ዔርቴ ዓሰ ሃይቄኔ፤ 45 ሃሣ ዓቲ ዓሳ ጊንሢሞ ማዒ ዓሰ ናንጉዎ ዳውሎ፡ ሪሞኔ ላሎ ባንሢ ጳሽከ ዴንዳንቴ ዘጊሮ ጎይያይዳ ዶንጎ ሺያ ዓሰ ዎዴንቴኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊዲያሜ ሄላንዳኣና ዳውሲ ዴንዳ ላሞፖ ሺያ ዓሰ ዎዴኔ። 46 ዩኖ ከሎ ቢኢኒያሜ ዓሰፓ ሃይቄ ዓሳ ዎሊ ዑፃ

ለማታሚ ዶንጎ ሺያ ማዓዛ ዩያታ ያልዚና ኮሺ ዔርቴ ዓሰከ።

47 ጋዓንቴ ዓሰ ናንጉዎ ዳውሎ፤ ሃሣ ሪሞኔ ላሎ ጌይንታ ቤዘ ጳሽከ ዴንዳ ዓኣሺንቴ ላሆ ጌኤታ ዓሰ ሌሊ ዓቲኔ፤ ዔያታ ዒኣካ ያይዶ ዓጊጊ ዴዒኔ። 48 ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊንሢሞ ማዒ ሙኪ ዓቲ ቢኢኒያሜ ዓሰ ያሊ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ቆልሞዎ ዓይሱዎፖ ዴንቄ ባኮ ጉቤ ዎዴኔ፤ ዩኖ ካታሞኮ ከይላ ከይላ ዓኣ ካታሞዎ ቢያ ታሚና ሚቹኔ።

21

ቢኢኒያሜ ፃጳ ዔካንዳጉዲ ጌይንቴ ላኣሎ

1 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቤርታ ሚዳይዳ ቡካዎ፡- «ዓይጎ ዓሰያ ኑ ባኣካፓ ፔኤኮ ዉዲሮ ናይ ቢኢኒያሜ ዓሰሞ ዒንጋንዳያ ኮይሱዎሴ» ጌዒ ጫኣቄኔ። 2-3 ዩያሮ ዒሰራዔኤሌ ዴሪ ቤኤቴኤሌ ዴንዳ ዓሳ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ያኦሲ ቤርታ ፔኤቄኔ፤ ዒማና ዔያታ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢያ! ሃይ ባካ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዓይጋ ሄላይ? ቢኢኒያሜ ፃጳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካፓ ባይቃሢ ዓይጎርዳይ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቲ ዩኤከኔ። 4 ዘሬሎ ጉቴ ዓማ ዴሪ ዒኣካ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ሚቹ ዒንጎ ቤሲ ኮሺ፡ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊሢንታ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንጊያዎ ዒንጊኔ። 5 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዎሊ ከይላ፡- «ሚዳይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኑ ቡከንታኣና ዒኣካ ሙኪባኣ ፃጳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካ ዓኣ?» ጌይ ያኦጩኔ፤ ዩያ ዔያቶ ጌይሴሢ «ሚዳይ ዴንዳዎፖ ዓቲ ዓይጎ ዓሰያ ዓኣቶ ዎዎዶንዶኔ» ጌይ ዔያታ ጫኣቄሢሮ። 6 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ፃጳ ማዒ፤ ቢኢኒያሜ ዓሰ ዘሎ ያይሢሮ፡- «ሃኖ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ፃጳ ማኣራፓ ፔቴ ሴላዴኔ፤ 7 ኑኤኒ ኑኤኮ ዉዲሮ ናኣቶፓ ፔቴታዎ ዔያቶሞ ዒንጋዒ» ጌይ ጫኣቄሢሮ፡ ሃይቄዎፖ ዓቲ ቢኢኒያሜ ዓሳ ላኣሊ ዔካንዳጉዲ ኑ ዎዎዶቴ ኮሽካንዳይ?» ጌዒኔ።

8 ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ፃጳ ፃጳ ማኣራፓ ሚዳይዳ ቡኮና ቡከንቶ ሙኪባኣይ ዓኣቲ ዔያታ ያኦጩ ዌሌዓይዳ ናንጋ፡ ያቤሼ ፃጳፓ ፔቴ ዓሰታዎ ቡከንቶ ሙኪባኣሴ። 9 ዒማና ስሎ ዓሰ ፓይዳጊ ፔቴ ፔቴሢኮ ሱንፃ ዔኤሊንታኣና ያቤሼ ፃጳ ማዒ ዓሰ ሙኪባኣሴ፤ 10 ዩያሮ ቡከ ዓሳ፡- «ያቤሼ ዴንዳ፡ ላኣሎና ናኣቶና ዓይሱዎፖ ጌሌዓይዳ ናንጋ ዓሰ ጩንቾ ዓፓሮና ዎዴዎቴ!» ጌዒ ታጳ ላሞፖ ሺያ ዶዲ ዶዲ ያልዚ ዓሰ ዴከኔ። 11 ዔያቶሞ ዒማና፡- «ዓቲንቆ ቢያሢ፤ ሃሣ ኩሙሢ ማዒባኣ ላኣሎ ቢያ ዎዴዎቴ» ጌይ ዓይሢንቴኔ። 12 ዩያሮ ዩና ዓሳ ጌሌዓይዳ ዓኣ ያቤሼ ዓሰ ያሊ ያይዶ ጌኤታ ኩሙሢ ዉዲሮ ናይ ዴንቄ፡ ካኣናጊ ዓጩይዳ ሴኤሎ ጎዎ ቤዘ ዔያታ ዴንጊ ዴዒ ቤዘ ዔከ ሙከኔ።

13 ዩካፓ ዩይ ቡከ ዓሳ፡ ሪሞኔ ላሎ ጌይንታ ቤዘ ዓኣ ቢኢኒያሜ ዓሰሞ ከኢታ ዳኪ ስሎ ሃሻጊ ዎላ ጊኢጊኔ፤ 14 ዩያሮ ቢኢኒያሜ ዓሳ ስሎሮ ዓኣሺንቴ ዴንዳ ቤዘፓ ማዒ ሙከኔ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዎዴዎፖ ሃሺ ያቤሼፓ ዴዒ ዔከ ሙከኔ ዉዲሮ ናኣቶ ዔያቶሞ ዒንጊኔ፤ ጋዓንቴ ዉዲሮ ናኣታ ዩያ ዓሰሞ ቢያ ሄላዎፖ ዓቲኔ።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ፃጶ ባኣካ ዓኣ ፔቱማ ባይቃንዳጉዲ ማህሢሮ ዴራ ቢኢኒያሜ ዓሶ ዛሎ ዲናፓ ሶዩኔ። 16 ዩያሮ ዩያ ቡኬ ዓሶኮ ሱኡጋ፡- «ቢኢኒያሜ ፃጶ ዓሶፓ ላኣላ ኩዳሢሮ ሃይቁዎፖ ዓቲ ዓኣ ዓቲንቃ ላኣሊ ዔካንዳጉዲ ኑ ዎዴቴ ኮሽካንዳይ? 17 ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ፃጶፓ ፔቱ ሱላዲ ባይቁዎጉዲ ቢኢኒያሜ ዓሶ ዳካላ ዓሲ ጴዳንዳያ ኮይሳኔ። 18 ጋዓንቴ ኑኡኒ፡- «ኑጊዳፓ ዓይጎ ዓሲያ ፔኤኮ ዉዲሮ ናይ ቢኢኒያሜ ፃጶም ዲንጌያ ማዔቴ ጋዳንቁንቴያ ማፖም፣ ጌይ ጫኣቁሢሮ ኑኡኮ ዉዲሮ ናኣቶ ዔያታ ዔኮም ኑ ጋዓኒ ዳንዳዑዎሴ» ጌዔኔ።

19 ዩካፓ ዔያታ፡- «ሌዓ ሌዓ ሱኡሎይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቻኒ ጊኢጊሾ ቦንቻ ኬላ ዑኩኔ» ጌይ ማሌኔ፤ ሱኡሎ ጌይንታ ቤዘላ፡- ቤኡቴኤሌኮ ኬዶ ዛላ፣ ሌቦናኮ ዳኣሎ ዛላ፣ ቤኡቴኤሌና ሱኬሜናኮ ባኣካ ዓኣ ጎይፖኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣያኬ። 20 ዩያሮ ቢኢኒያሜ ዓሶም ዔያታ፡- «ዴንዲ ዎይኖ ጎዡ ጋራ ፑኒንቴ ዴዑዎቲ፤ 21 ካካፑዎቲ፤ ቦንቻ ኬሎና ሱኡሎ ዓጮ ዉዲሮ ናኣታ ኮይሮ ሙካኣና ዎይኖ ጎዡ ጋራፓ ኬሰኪ ዲንሢ ፔቱ ፔቱሢም ማዓ ዉዲሮ ናይ ሚሪ ሚሪ ዔኪ ዴንዲዎቲ። 22 ዩያ ናኣቶኮ ዓድንሢ ማዔቴያ ዲሾንሢ ሙኪ ዲንሢ ዓርቁቴ፡- «ኑ ዔያቶ ዔኬሢ ሶሊ ዎልቁናቱዎሴ፤ ሃዳራ ኑና ማኣሩዎቲ፤ ዲንሢያ ናሽኪ ኑም ዲንጊባኣሢሮ ዲንሢ ጫኣቁ ጫኣቁማ ዲንሢ ጎማዓኬ» ጌዔ ዔያቶም ኬኤዛኒ ዲንሢ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

23 ዩያሮ ቢኢኒያሜ ዓሳ ዲማይዴኔ፤ ዔያታ ፔቱ ፔቱሢ ሱኡሎይዳ ኮርጋ ዉዲሮ ናኣቶፓ ሚሪ ሚሪ ዔኪ ፔ ዓጮ ዴንዳዎ ፔኤኮ ካታም ጊንሢ ማገፍ ዲኣካ ናንጋኔ። 24 ዲማና ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኣ ጉቤ ዴንዳኒ ዔቁ፣ ፔቱ ፔቱሢ ፔ ፃጶ ፃጶ ባንሢ፤ ሃሃ ፔ ቶኣካ ቶኣካ ናንጋ ቤዘ፤ ዩያጉዲ ፔ ማኣሪ ማኣሪያ ዴንዴኔ።

25 ዩኖ ዎዶና ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቲ ባኣሴ፤ ዩያሮ ፔቱ ፔቱ ዓሳ ፔኤም ኮሺ ማዔ ባኣዚ ማዲ ማዲ ናንጋኔ።

ሩኡቴ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ሚርጌና ኮሺ ባኣዚ ከኤዚንቴ፣ ሩኡቴ ማፃኣፖ ሃይሳ ገደብ ስጉም ላይ ያደረገውን ዓሳ ያክሲ ዲጊጪ ካኣሽኪያ ሃሺ ፔ ሼኔ ጎይሢ ናንጌም ዓሳኮ ናንጋ ፑርቲ ዓኣንቴኬ፤ ዲማና ሞዓኣቤ ዓጪ ዓሲ ማዔ፣ ሩኡቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሲሰኬያም ለዔ ናንጋንቴ ዓኒ ዲዘኮ ሃይቃዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔ፣ ዲዘኮ ባሆፓ ዲማዳዓ ገዒ ሚርጌና ባሆም ጉሙርቁንታያ ማዔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዲሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ ማዔ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ዲዛ ናሽኬኔ፤ ጋፒንጎይዳ ዲዛ ዲዘኮ ቤርታኣ ዓኒ ማኣር ዓሳፓ ፔቴ ዓሲሰኬያም ሎዔ፤ ዲዛ ያዲዳሢር ዲሰራዔኤሌኮ ዔርቲ ካኣታሢ፣ ዳውቴኮ ቤርታኣ ባሆ ማዒሢኮ ባሊቲና ዓኣ ዓሲ ዲዛ ማዔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ስጉም ማፃኣፖይዳ ዓኣ ሃይሳ ያክሲ ዓሳ ያክሲዳፓ ሃኪሢር ዔያቶ ሄሌ ባይሰንታ ከኤዛኔ፤ ሩኡቴ ማፃኣፖይዳ ዓኣ ሃይሳ ጋዓንቴ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ማዔ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ማዔ ማሌ ዳሬ ላኣሊ ዳንቃንዳ ዓንጅና ያኣሲም ጉሙርቁንታያ ማዔ፣ ዲዘኮ ዳር ባኣካፓ ፔቴዘ ማዓኒ ዲዛ ዳንዳዔሢያ ከኤዛኔ።

ሃና ማፃኣፔላ ያኣፒንቴሢኮ ማሊያ፡- ያኣሲኮ ማኣሪዓ ዲዛ ዳር ማዒባኣ ዓሳንታ ዲዚ ጋዳንቁ፣ ሞዓኣቤ ዓሳጉዳ ዓሳማኣ ፔጋዲ ጰይሢ ከኤዛኔ። (ላሚ. ሞፃ 24:4)፤ ቃሲ ሃሃ ጎዳ ዬሱሴኮ ዜርዓ ዲዛፓ ሙከ፣ ካኣቲ ዳውቴ ሾይንቶ ዜርዓ ዛሎ ከኤዛኔ። (ማቴ. 1:5)

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ናፖሚኮ ሩኡቴና ዋላ ቤኤቴሌሜ ማዒ ዳንዲያ (1:1-22)
- ቦዔዜና ሩኡቴናኮ ዋላ ዔርቲያ (2:1—3:18)
- ቦዔዜኮ ሩኡቴ ዔኪያ (4:1-22)

ዓቤሜሌኬ ፔ ማኣር ዓሳና ሞዓኣቤ ዓጪ ቤቴሢ

1-2 ዲሰራዔኤሌ ዓጪይዳ ካኣታ ካኣታዲ ሞንቴ ስጉም ላይ ያደረገውን ዓሳ ያክሲ ዲጊጪ ካኣሽኪያ ሃሺ ፔ ሼኔ ጎይሢ ናንጌም ዓሳኮ ናንጋ ፑርቲ ዓኣንቴኬ፤ ዲማና ሞዓኣቤ ዓጪ ዓሲ ማዔ፣ ሩኡቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሲሰኬያም ለዔ ናንጋንቴ ዓኒ ዲዘኮ ሃይቃዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔ፣ ዲዘኮ ባሆፓ ዲማዳዓ ገዒ ሚርጌና ባሆም ጉሙርቁንታያ ማዔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዲሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ ማዔ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ዲዛ ናሽኬኔ፤ ጋፒንጎይዳ ዲዛ ዲዘኮ ቤርታኣ ዓኒ ማኣር ዓሳፓ ፔቴ ዓሲሰኬያም ሎዔ፤ ዲዛ ያዲዳሢር ዲሰራዔኤሌኮ ዔርቲ ካኣታሢ፣ ዳውቴኮ ቤርታኣ ባሆ ማዒሢኮ ባሊቲና ዓኣ ዓሲ ዲዛ ማዔ።

ናፖሚኮ ሩኡቴና ዋላ ቤኤቴሌሜ ማዒያ

6 ናፖሚ ሞዓኣቤ ዓጪይዳ ዓኣ፣ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዳር ዓንጅ ሚርጌ ሃኣኮ ካፂሴሢ ዋይዜሢር ዲዘኮ ላምፖ ናኣቶኮ ላኣሎና ዋላ ሞዓኣቤ ዓጪይዳፓ ዲሰራዔኤሌ ዓጪ ማዒ ዳንዲኒ ዔቁኔ። 7 ዔያታ ዪሁዳ ዓጪ ዋላ ዳንዲቤቃ ጎይያይዳ፣ 8 ናፖሚ ዲዘኮ ናኣዚንሢ ላኣሎ ኮይላ፡- «ዲንሢኮ ማኣር ዓሳ ባንሢ ማዒ ዳንዲጋፓ ዲኣካ ናንጉዋቴ፤ ታናንታ ዲንሢኮ ሃይቁ ዓኒንሢንታም ዲንሢ ማዳ ኮዢ ማዳ ዛሎ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ኮሺ ባኣዚ ማዳ ማሆንጎ፤ 9 ዲንሢ ፔቴ ፔቴሢ ለዒ ማኣሪ ዓርቃንዳጉዲ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ማኣዳንጎ» ጌዔ።

ዬካፓ ናፖሚ ሄርቁ ዔያቶ ሳራሃዛ ዔያታ ጋዓንቴ ኮሺ ዲናፓ ዬኤካያ፡- 10 «ዔይዔ፣ ኮኤና ዋላ ኔ ዲጊና ኮይላ ዳንዳንዳኔ» ጌዔ።

11 ናፖሚ ገንሢ ዔያቶ ኮይላ፡- «ታ ናይዮቴ! ሃዳሪ ማዕ-ዋቴ፤ ታኣና ዋላ ዲንሢ ዓይጎር ዳንዲኒ ኮዓይ? ዲንሢ ዔካንዳ ናይ ማይ ታ ሾዓንዳያ ዲንሢ ማላ? 12 ናይዮቴ! ዲንሢ ማኣሪ ማኣሪ ማዒ ዳንዳዋቴ፤ ታኣኒ ለዕ-ዋጉዲ ማይ ጋርቹኔ፤ ሃሢ ታኣኒ ሃና ለዓያ ማዒ ናይ ሾዔቴያ፣ 13 ዔያታ ዲጋቲ ዲንሢ ዔካንዳያ ሃላንዳኣና ዲንሢ ካፓንዳ? ዬያር ጌይ ዲንሢ ለዕ-ዋፖ ዓታኒዳ? ታ ናይዮቴ! ዬይ ማዒ ባኣዚቴዋሴ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ታና ማኪ ታጊዳ ማቶ ዓጌኔ፤ ዲንሢ ሄሌ ባካ ሚርጌና ታና ያዩሳኔ» ጌዔ።

14 ዬካፓ ሃሃ ዔያታ ኮሺ ዬኤኬኔ፤ ዲማና ያርፓ ባሆ ሄርቁ ሳራሢ ዳንዳዛ፣ ሩኡቴ ጋዓንቴ ዳንዶ ዲዒ ባሆ ማሪ ዓርቁኔ። 15 ዬያር ናፖሚ፡- «ሩኡቴ! ኔ ዓኒኮ ጌርሲ ማቶ ፔ ዲጊናና ዲዛ ካኣሽኪያ ያኣዘና ባንሢ ማዒ ዳንዳኔ፤ ኔኤኒያ ዲዘና ዋላ ማዒ ዳንዳቴ ቃራኬ» ጌዔ።

16 ሩኡቴ ጋዓንቴ፡- «ታ ኔጊዳፓ ዲማዲ ዳንዳንዳጉዲ ታና ማታሲፓ! ኔ ዳንዳ ቤዘ ቢያ ታኣኒ ዳንዳንዳኔ፤ ኔ ናንጋ ቤዘማካ ታኣ ናንጋንዳኔ፤ ኔ ዳራ ታ ዳሬ፣ ኔ ያኣዛሢያ ታ ያኣሲ ማዓንዳኔ፤ 17 ኔ ሃይቁ ቤዘማካ ታ ሃይቃንዳኔ፤ ኔ ዲኡቴ ቤዘይዳ ታኣኒያ ዲኡታንዳኔ፤ ሃይቢዳፓዓቲም ኔጊዳፓ ታና ዲማሳንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ኔጊዳፓ ታ ዲማዲኒ ማሌቴ ያኣሲ ታና ባይዘም!» ጌዔ።

18 ሩኡቴ ዲማና ዲዘና ዋላ ዳንዲኒ ጋፒ ዔቁሢ ናፖሚ ዔራዖ ዲዘ ኮይላ ዔኤቢ ጌይባኣሴ።

19 ዬያር ላምፖንሢ ዋላ ቤኤቴሌሜ ዳንዲ ሄላዘ ካታም ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርቹኔ፤ ዲኣካ ዓኣ ላኣላ፡- «ጎኔ ሃና ናፖሚዳ?» ጌይ ዲቃቲ ሄርቹኔ። 20 ዲማና ናፖሚ፡- «ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ያኣሲ ናንጎ ታኣኮ ጫንቁሴሢር ማኣራ፣ ታና ጎዕ-ዋቴ፤ ናፖሚ ታና ጌይፖቴ። 21 ቤርታ ሃያ ዓጪይዳፓ ታ ዳንዳኣና ሚርጌ ባኣዚ ታኣኮ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ታና ኩቺ ጉሪ ዓይሴኔ፤ ዓካሪ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳሢ ታኣኮ ካራ ባይዚ፤ ሃሃ ሃያ ቢያ ማቶ ታኣም ዓጋዛ፡- ናፖሚ ጌይ ዲንሢ ታና ዓይጋ ዔኤላይ?» ጌዔ።

22 ናፖሚ ሞዓኣቤ ዓጪ ዓሲ ማዔ፣ ዲዘኮ ናኣዚ ማቶ፣ ሩኡቴና ዋላ ሞዓኣቤ ዓጪፓ ማዒሢ

* 1:1-2 1:1-2 ናፖሚ ጌይያ፡- ዔብሬ ዓሳ ሙኡጮና «ዋዛሳያ» ጌይሢኬ፤ ማኣላሆና «ዋዛሶ» ጌይንታኒ ዳንዳዓኔ። † 1:20 1:20 «ማኣራ» ጌይያ፡- ዔብሬ ዓሳ ሙኡጮና «ጫንቺ (ዋላንጋ) ጌይሢኬ።

ዩያይዲኬ፤ ዔያታ ቤኤቴሌሃሜ ማዒ ሙኬ ዎዳ ዔልዓ ጮኦሪጎታኣናኬ።

2

ሩኡቲ ቦዔዜ ጎዡ ዚጎጎሂሮ ዴንዴሂ

1 ናዖሚ ዓኒ ዓቤሜሌኬኮ ቦዔዜ ጌይንታ ዔርቲ ዖርጎቹ ዓሲ፡ ዒዞኮ ማኣሪ ዓሲ ማዔሰኬይ ዓኣኔ፤ 2 ፔቲ ኬሊ ሞዓኣቤ ዓጪ ማዔዛ፡ ሩኡቲ ናዖሚ ኮይላ፡- «ዔልዓሂ ጮኦሪ ዓሲ ጎዡ ታ ዴንዳ ዚጎጎ ዚጎጎ፤ ታኣኒ ዚጎጎኣና ታና ላኣጊንዲዎ ዓሲ ታ ዴንቃንዳሂ ጉሙርቃኔ» ጋዓዛ፡ ናዖሚ፡- «ዔኤዔ፡ ታ ናዔሌ ዴንዴ!» ጌዔኔ።

3 ሩኡቲ ዒማና ጎዡ ዚኣዎ ዴንዳዎ ፔቲ ጎሺ ጌሊ ጮኦሪ ዓሲ ጊንዖ ሃንቲ ሃንቲ ዚጎጊሂ ዓርቄኔ፤ ዩና ዒዞ ዚጎጎ ጎዡ ዒዞ ያኦሲጉዴያ ዓቤሜሌኬኮ ዓጊኒ ማዔ፡ ቦዔዜ ጎሺኬ። 4 ዳካ ጌዓሰካፓ ቦዔዜ ቤኤቴሌሃሜ ካታማፓ ፔ ጎዡ ሙኬኔ፤ ዔልዓሂ ጮኦሪ ዓሲ፡- «ዒንሂ ኮሺ ፔኤቂያ! ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዒንሂ ዓንጅንጎ!» ጌዔኔ።

ዔያታ ማሃዎ፡- «ኔናኣ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዓንጅንጎ!» ጌዔኔ።

5 ዩካፓ ቦዔዜ ዔልዓሂ ጮኦሪ ዓሲኮ ሱኡጋሂ ኮይላ፡- «ሃና ሴካ ዉዲሬላ ዓይጎ ናይዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

6 ሱኡጋሂ፡- «ዒዞ ናዖሚ ጊንዖ ሞዓኣቤ ዓጪፓ ሙኬያ ሞዓኣቤ ዓጪ ናይኬ፤ 7 ዒዞ ታ ኮይላ፡- ታኣኒ ዓሲ ጊንዖ ሃንቲ ሃንቲ ኬዴሂ ዚጎጎ። ጌይ ያኦጩኔ፤ ዒዞ ጉታፓ ዓርቄ ዚጎጊቤቃ ሃሂ ጋዓንቲ ዳካ ሃውሻኒ ዉደ ዴዎ ጌሌኔ» ጌዔኔ።

8 ዒማና ቦዔዜ ሩኡቲ ኮይላ፡- «ታ ኔኤም ፔቲ ባኣዚ ኬኤዞም! ሃይማፓ ዓርቃዎ ማሌ ጎሺ ዴንዳ ዚጎጊፓ፤ ሃይካ ታኣም ማዳ ላኣሎ ጊንዖ ሃንቲ ሃንቲ ሌሊ ዚጎጎ። 9 ዔያታ ዎካፓ ጮኦሪቲያ ዛጊ ዛጊ ዔያቶ ጊንዖ ሃንቲ፤ ዓቲንቃ ኔና ሜታሱዎጉዲ ታኣኒ ዔያቶም ላቲ ኬኤዜኔ፤ ኔና ዎኣሂ ዴኤቤቲ ዓቲንቃ ዴይ ኩንሂ ጌሂ ያታፓ ዑሽኬ» ጌዔኔ።

10 ሩኡቲ ዒማና ባሊቶ ሳዖ ሄሊሲ ዚጋዖ፡- «ታ ኔኤኮ ያንጎ ዓሲታንቲ ታና ኔ ዓሲኬ ጌይ ታኣም ኔ ዎይቲ ማሌይ?» ጌዔኔ።

11 ቦዔዜ ማሃዎ፡- «ኔኤኮ ዓኒ ሃይቆሰካፓ ኔ ዓሆም ኔ ማዳ ኮዡ ማዳ ቢያ ታ ዎይዜኔ፤ ሃሃ ኔ ዓዶንታ ኔ ዒንዶንታ ኔኤኮ ሽይንቶ ዓጮዎ ኔኤኒ ሃሺ፡ ቤርታ ኔ ዔሩዎ ዴሬ ባኣካ ናንጎኒ ሙኬሂ ታ ዎይዜኔ። 12 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ኔ ማዳ ኮዡ ባኮ ዛሎ ኔኤም ማሆንጎ! ዒዚ ኔና ካፓንዳሂ ኔኤኒ ጉሙርቄ ዒሲራዔኤሌ ያኦዛሂ፡ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ባንሂ ኔ ሙኬኔ፤ ዩያሮ ዒዚ ኔ ማዳ ባኮ ዛሎሮ ዑሃ ዓኣዳ ዓንጅ ኔኤም ዒንጎንጎ» ጌዔኔ።

13 ሩኡቲያ፡- «ታ ጎዳ! ታኣኒ ኔኤም ማዳ ዓሲ ባኣካ ማዒባኣያ ማዔቲያ ኮሺ ዑኡሲና ኔ ታና ዶዲሼኔ፤ ዓሲ ማሂ ኔ ታና ዛጌ ዛጊያ ኔ ሃሹዎጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ!» ጌዔኔ።

14 ዓሳ ካሃ ሙዒኒ ዴዓኣና ቦዔዜ ሩኡቲ ኮይላ፡- «ካሃ ሙዒኒ ሃኒ ዩዔ፤ ካሃ ዔኪ ዎዖና ዓይሂ ዓይሂ ሙዔ» ጌዔም፡ ዒዞ ጮኦሪ ዓሲና ዎላ ዴዔኔ፤ ዩካፓ ቦዔዜ ሚቾና ቲሾ ዒዞም

ዒንጎዛ፡ ዒዞ ሚሽካንዳያ ሄላንዳኣና ቲሻሂያ ዳዒ ካሃዎ ሙዔኔ፤ ዒዞም ዒንጎና ካሃ ሚሽ ዒዞም ዓቲኔ። 15 ጊንሃ ዒዞ ዚጎጎሂ ዚጎጎኒ ዔቃዛ ቦዔዜ ዒዞኮ ማዳ ማዳ ዴጌሂም፡- «ዒዞ ናርቆና ናኣሮይዳፓ ቱጊ ዔኬቲያ ዒዞ ዚዚጎጎንጎ፤ ዒዞ ላኣጊፓቲ፤ 16 ዔሪጎቆ ናኣሮፓ ዒዞም ቱጊ ቱጊ ሃሹዎቲ፤ ዒዞ ኮይላ ዔኤቢ ጌይፓቲ» ጌዔኔ።

17 ሩኡቲ ዓሳ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ዩዖ ጎዡፓ ዚጎጊ ፔኤቄኔ፤ ዒዞ ዩያ ሺርካዛ ሃኣካ ታጾ ኪሎ ጉዴያ ማዔኔ።

18 ዩያ ሃኣኮ ዒዞ ባሲ ዔኪ ካታም ማዒ ዴንዴኔ፤ ዒዞ ዚጎጊ ዔኬሂ ዓሆ ናዖሚም ቤኤዜኔ፤ ዒዞ ሮኦሪ ሙዒንቲ ዓቲ ሙዖዎ ዒዞም ዒንጌኔ። 19 ዓሃ ዒዞ ኮይላ፡- «ሃና ኔ ዓንካፓ ዚጎጎይ? ኔ ያ ጎሺዳ ዚጎጊ ፔኤቄይ? ሃያ ኔኤም ኮዡ ባኮ ማዳ ዓሂ ያኦሲ ዓንጅንጎ!» ጌዔኔ።

ሩኡቲ ዒማና፡- «ታኣኒ ዚጎጊ ፔኤቄ ጎዡ ዓዴ ቦዔዜ ጌይንታ ዓሲኬ» ጌዒ ናዖሚም ኬኤዜኔ።

20 ናዖሚያ፡- «ሹምፔና ዓኣ ዓሲና ሃይቁ ዓሲናም ጫኣቁ ጫኣቁም ኩንሂ ናንጊና ናንጎ ጎዳሂ ቦዔዜ ዓንጅንጎ!» ጋዓዖ፡ «ዩይ ዓሂ ኦኡኮ ማኣሪ ዓሲኬ! ሃሃ ኦ ዛሎ ማሊ ኦና ማኣዳኒ ኮይላ ዓሲይዳፓ ፔቲሂ ዒዞኬ» ጌዔኔ።

21 ጊንሃ ሃሃ ሩኡቲ፡- «ዩያ ኔ ጋዓ! ዓሳ ታኣኮ ሃኣኮ ጮኦሪ ጋፒሳንዳያ ሄላንዳኣና ታኣም ማዳ ዓሲ ኮይላፓ ዴንዲፓ ጌዔኔ» ጌይ ዓሆም ኬኤዜኔ።

22 ናዖሚያ፡- «ጎኔኬ ታናዔሌ፤ ቦዔዜ ጎዡ ማዳ ላኣሎ ጊንዖፓ ኔ ዚጎጎቲ ኮሺኬ፤ ሜሌ ጎሺ ኔ ዓኣዳቲ ጋዓንቲ ዴጌሂ ኔና ሜታሳንዳኔ» ጌዔኔ።

23 ዩያሮ ሩኡቲ ዔልዓሂና ዛርጎና ማኣላፓ ቡሪንቲ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ቦዔዜም ማዳ ላኣሎ ጊንዖፓ ዚጎጎኔ፤ ዩያይዲ ዩያይዲ ፔ ዓሆፓ ዴማዲዎዎ ዎላ ናንጌኔ።

3

ናዖሚ ሩኡቲ ዞሬ ዞር

1 ፔቲ ኬሊ ናዖሚ ሩኡቲ ኮይላ፡- «ታ ናዔሌ! ኔ ሌዒ ማኣሪ ዓርቃንዳጉዲ ኔና ዎይሃንዳ ዓሲ ታ ኔኤም ኮዔቲ ቃራኬ። 2 ኔኤኒ ዚጎጎሂ ዚጎጎኣና ኔኤና ዎላ ዔልዖ ጮኦሪ ላኣላ ዒዞም ማዳ፡ ቦዔዜ ኦ ማኣሪ ዓሲኬ፤ ዒዚ ሃና ዒባናኣና ዔልዖ ሺርካኔ፤ 3 ዩያሮ ኔኤኮ ዑዎ ማሰቲ ሳውቃ ቲዡና ቲሽቲ፡ ሚዞጾ ማኣዒሂያ ማይንቲ፤ ዩካፓ ዒዚ ዔልዓሂ ሺርካ ቆይዶ ዴንዴ፤ ጋዓንቲ ዒዚ ሙዖ ባኣዚ ሙዒ ዑሽኮ ባኮዎ ዑሽኮዎንቲ ዒዞ ቤርታ ኬሰኪ ጴዲፓ። 4 ዒዚ ላሃ ቤዞ ኮሺ ዛጊፓፓ ዒ ጊንዓዞ ዒዞ ኮይላ ሙኪ ቶኮ ዛላፓ ዓፒሎ ዔኪ ቶኮ ዴማ ዒዞኮ ላሂ፤ ኔ ዓይጎ ዎዳንዳቲያ ዒ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ሩኡቲ ዒማና፡- «ኔ ጌዔ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዳኔ» ጌዔኔ።

6 ዩያሮ ሩኡቲ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዶ ዴንዳ፡ ዓሃ ዒዞ ዞሬ ዞር ጎይዖማ ማዳኔ። 7 ቦዔዜ ሙይ ዑሽኪ ዑዓኣ ዒዞም ጊኣጊሰካፓ ዔልዖ ናቶ ኮይላ ዴንዳ ላሂ ጊንዔኔ፤ ዩካፓ ሩኡቲ ቃኣፃ ዒዞ ኮይላ ሙካዖ ዓፒሎ ዒዞኮ ቶኮ ዑዓፓ ቡጊ ቶኮ ዴማ ላሂኔ። 8 ሳዓ ጊዲሚሽ ማዓኣና ቦዔዜ ዲቃቲ

2:2 2:2 ሌዌ. ዓኬ 19:9-10፤ ላሚ. ዎማ 24:19። 2:20 2:20 ሌዌ. ዓኬ 25:25።

ጳጳሮች፡ ሺሪ ላሃንቴ ቶኮ ደማ ዲዛኮ ፔቴ ለአሊ ላሂ ዓሳሂ ዳንቁ፡- 9 «ኔኤኒ ያናዳይ?» ጌይ ያክጩኔ፡፡

10 ዲማና ለዴዜ ዲዛም፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ኔና ዓገጃንጎ! ሃሂ ሃይ ኔ ማጳ ባካ ሃያኮ ቤርታ ኔ ዓሀም ኔ ማጳ ኮዦ ማጳጳጵ ዑሣ ዓሳጳ ባካዚኬ፤ ኔ ሃኤዶ ኮዳቴ ያርጎቸ፡ ሃንጎ ማንቆ ጳጳም ለዴያ ናገዳኔ፤ ጋዓገቴ ኔ ዴያይዳኒ ኮይባኣሴ፡፡ 11 ሩኡቴ! ሃይካጋ ሴካ ዓዳጎ ባካዚርዋ ማሊ ማታዲ፤ ካታዎይዳ ዓሳ ዓሳ ኔኤኒ ኮሺ ለአሊ ማዓሂ ዓራራ፤ ኔ ኮዴ ባኮ ቢያ ታ ኩንሣንዳኔ፡፡ 12 ታኣኒ ጎኔ ኔኤኮ ማኣሪ ዓሲኬ፤ ጋዓገቴ ታገዳጋ ባሺ ኔኤኮ ዑኬ ማዴ ዲጊኒ ዓሳኔ፤ 13 ሃሂ ካራንዳያ ሂላንዳኣና ሃይካ ዋርቁ! ሳዓ ካራዛ ዴይ ዓሂ ኔና ዋይሃንዳቴያ ዋይሂንዳፍታያ ታ ያኡጫንዳኔ፤ ዲዚ «ዋይሃንዳኔ» ጌዴቴ ኮሺኬ፤ ዲፃያ ማዴቴ ጋዓገቴ ኔና ታ ዋይሃንዳፍታሂ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሱንገና ታ ኔኤም ጫኣቃኔ፤ ሃሂ ሳዓ ካራንዳያ ሂላንዳኣና ሃይካ ላሂ» ጌዴቴ፡፡

14 ዴያር ሩኡቴ ለዴዜ ቶኮ ደማ ላሂኔ፤ ጋዓገቴ ዲዛ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዶ ሙኬሂ ዓሲ ዓራዋጉዲ ለዴዜ ኮዳሂር ዓሲ ዳንቁንዲዋ ዋይይዳ ጉቴ ዲማ ላሂ ቤዛጋ ዲዛ ዓቁኔ፡፡ 15 ለዴዜ ዲማና ሩኡቴ ኮይላ፡- «ዓፒሎ ኔኤኮ ዑፃጋ ዓከ ሃንጋ ሂኣሂ» ጋዓዛ፡ ዲዛ ዓፒሎ ሂኣሂም ዲዚ ለማታሚ ኪሎ ማዓንዳ ዴልዓ ማኪ ዋሂ ዲዛ ባሲሴ፤ ዴካጋ ዲዛ ዴልዓ ባሲ ካታዎ ዳንዴ፡፡ 16 ዴያይዲ ዲዛ ዓሀ ኮይላ ሙካዛ ዓሃ፡- «ታ ናዴሌ! ዴና ኑ ጌዴ ባከላ ዋይቴይ?» ጌይ ያኡጫኔ፤ ዴያር ሩኡቴ ለዴዜ ዲዛም ማጳ ባኮ ቢያ ኬኤዚኔ፡፡ 17 ሃሂ ዲዚ፡- « ኔ ዓሀ ኮራ ኩቸ ጉሪ ዳንዲ፤ ጌዲ ሃያ ለምገ ሻምቦ ማዓ ዴልዓ ታኣም ዲንጌኔ» ጌዲ ኬኤዚኔ፡፡

18 ናገሚ ዲማና፡- «ታ ናዴሌ! ዴይ ባካ ዋይታንዳቴያ ጊቢ ካፔ፤ ለዴዜ ሃኖ ዴኖ ባኮ ኩንሡዋጋ ሃውሻዓኬ» ጌዴቴ፡፡

4

ለዴዜ ሩኡቴ ዓከሂ

1 ለዴዜ ካታዎኮ ጌሎ ካራ ዓሳ፡ ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ዳንዲ ዳዴኔ፤ ዴካጋ ሃያኮ ቤርታ ለዴዜ ዲዛ ዛሎ ኬኤዜ፡ ዓቤሚሌኬኮ ማኣር ዓሂ ሙካዛ ለዴዜ ዲዛ፡- «ታ ዲሻሃ! ሃኒ ሙከ ታ ኮይላ ዳዴ» ጌዲ ዴኤሌም፡ ዲዚያ ሙከ ዳዴ፡፡ 2 ዴካጋ ሃሂ ለዴዜ ካታዎ ጨዋይዳጋ ታጸ ዓሲ ደኣራ፡- «ሃኒ ሙከ ዳዴ» ጋዓዛ፡ ዴያታኣ ሙከ ዳዴ፡፡ 3 ለዴዜ ዲማና ፔ ዲጊናሂ ኮይላ፡- «ናገሚ ሃይሾ ሞዓኣቤ ዓጫጋ ማዲ ሙከኔ፤ ዲዛ ሃሂ ኑ ማኣር ዓሂ ዓቤሚሌኬኮ ጎዦ ሻንቻኒ ኮዳኔ፤ 4 ታ ኮይላ ኔኤኒ ዴያ ባኮ ዛሎ ዴራኒ ኮይላያ ማላኔ፤ ዴያር ኔኤኒ ጎዦ ኮዴቴ ሃይካ ዳዴ ዓሲና ጨዋና ቤርታ ኔኤር ማሂ ሻንቃኒ ዳንዳዓኔ፤ ኔ ኮዑዋያታቴ ጎኔማ ጋፒ ታኣም ኬኤዜ፤ ጎዦ ሻንቁ

ዓካኒ ኮይሳሂ ቤርታዲ ኔናኬ፤ ሂሊሳዎ ታናኬ» ጌዴቴ፡፡

5 ለዴዜ ኬኤዛዎ፡- «ቃራኬ፤ ጎዦ ኔ ናገሚጋ ሻንቃያ ማዴቴ ሳዓ ሃይቁ ዓሂር ማዲ ዳዓንዳጉዲ ዲዛኮ ማቸ፡ ሞዓኣቤ ዓጫ ዓሲ ማዴዛ፡ ሩኡቴያ ኔ ዋላ ዴካንዳያ ኮይሳኔ» ጌዴቴ፡፡

6 ዓሂ ጊንሣ፡- «ያዲ ማዴቴ ታኣኮ ዓሳ ሳይይዳ ማሌ ማቶ ታ ማዦያታሂር ታ ሻንቁ ማሂ ዓካኒ ኮዑዋሴ፤ ኔ ሻንቁ ዓዴኬ» ጌዴቴ፡፡

7 ማና ዲሰራዴኤሌ ዓሶ ዳምቦና ዴኤቢ ሻንቸንቴ ሻንቁንታኣና፤ ሃሂ ቆሎ ማዴ ባካዚ ማሌና ለኣሚንታኣና ዴርዛያ ማዓንዳጉዲ ሻንቻሂ ሻንቃሂም ዲርዘ ፔኤኮ ቶካጋ ኬሲ ሳንገጋ፡፡

8 ዴያር ዴይ ዓሂ ለዴዜም፡- «ኔኤኒ ሻንቃኒ ዳንዳዓኔ» ጌዲ ዲርዘ ፔኤኮ ኬሲ ዲንጌኔ፡፡

9 ዴካጋ ለዴዜ ጨዋና ዲኣካ ዓሳ ዓሶናም ቢያ፡- «ማይ ዓካሪ ዓቤሚሌኬና ዲዛኮ ናኣቶ ኬሊዎኔና ማሂሎኔናኮ ዓሳ ባኮ ቢያ ሃኖ ታኣኒ ናገሚዳጋ ዳካሊ ታኣር ታ ማሂሂኮ ዲንሂ ጉቤ ማርካኬ፤ 10 ሃሂ ናማ፡ ማሂሎኔኮ ማቸ ሞዓኣቤ ዓጫ ናዴላ ሩኡቴ ታ ለአሊ ማዓንዳኔ፤ ዴይያ፡- ናማኮ ሱንፃ ባይቁጉዲ ጊንሣ ዲዛኮ ዓሳ ቆላ ዲዛ ማኣር ዓሶጋ ኬሰኩዋጉዲ ማኣዳያ ማዓንዳኔ፤ ዴያኮ ቢያ ሃኖ ዲንሂ ማርካኬ» ጌዴቴ፡፡

11 ዲማና ዓሳ ቡከንታ ቤዛ ዓሳ ጨዋና ሃንጎ ዓሶና፡- «ሂኖ፤ ኩኤኒ ዴያኮ ማርካኬ፤ ሃኖ ኔኤኮ ማቸሎ ማርጌ ናይ ሃይቆኤቤም ሾዒ ማኣር ማኣሪ ማሃ፡ ራሂሎና ሊያናጉዲ ማሂ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዓገጃንጎ፤ ዲዚ ዴፕራታይዳ ኔና ያርጎቸንጎ፤ ቤኤቴሌሂሚይዳኣ ዴርቴ ዓሲ ኔና ማሆንጎ፤

12 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሃኖ ዳጌ ለኣሌሎጋ ኔኤም ዲንጋ ናኣቶ ዲ ዓገጃንጎ፤ ኔኤኮ ማኣር ዓሶዋ ዴሁዳና ቲዲማርናጋ ሾይንቴ ፓሬሴ ዓሶ ማኣርጉዲ ማሆንጎ» ጌዴቴ፡፡

ዳውቴኮ ሾይንቶ ዜርዎ

13 ዴያይዲ ለዴዜ ሩኡቴ ፔ ማቸ ማሂ ዓከኔ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዲዛ ዓገጃሂር ጎጳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዴ፡፡ 14 ናገሚኮ ዓሸኖ ለኣላ፡- «ኔኤኮ ቶኦኪ ዛጋንዳ ናኣዚ ናይ ኔኤም ዲንጌሂር ናገረና ናገጋ ጎዳሂም ጋላታ! ዲዚ ሃያ ናዓሂ ዲሰራዴኤሌ ዓሶ ባኣካ ዴርቴ ዓሲ ማሆንጎ! 15 ናኣዚ ማቸ ማርጌና ኔና ናሽካኔ፤ ለንካይ ናይ ኔኤም ማዳያይዳጋ ባሺ ኔኤም ዲዛ ማዳኔ፤ ሃሂ ዲዛ ኔና ዋዛሲ ናገረሻንዳያ፡ ሃሂ ቶኣኮ ኔኤኮ ዛጋንዳ፡ ዓቲንቁ ናይ ኔኤም ሾዴ» ጌዴቴ፡፡

16 ዴካጋ ናገሚ ናዓሂ ጎዳ፡ ዛገ ዲቸኔ፡፡

17 ዓሸኖ ለኣላ ናዓሂኮ ሱንፃ፡- «ዲኖቤዴ» ጌይ ጌሂኔ፡፡ ሃሂ «ናኣዚ ማቸ ናገሚም ዓቲንቁ ናይ ሾዴ!» ጌይ ጌይ ዓሲም ቢያ ኬኤዚኔ፡፡

ካኣቲ ዳውቴኮ ዓዶ፡ ዲሴዬ ሾዴሂ ዴያ ዲኖቤዴ፡፡

18-22 ፓሬሴጋ ዳንዲ ዳውቴ ሂላንዳኣና ሾይንቶ ፃጸ ሃካጋ ሊካ ፓይዲንታ ጎይዎኬ፡- ፓሬሴ ሄፂርኔ፡ ሄፂርኔ ዓራሚ፡ ዓራሚ ዓምናኣዳኣቤ፡

3:12 3:12 ሩኡቴ 2:20፡፡ 4:8 4:8 ላሚ. ዋማ 25:9፡፡ 4:10 4:10 ላሚ. ዋማ 25:5-6፡፡ 4:11 4:11 ማኪ. ማፃ 29:31፡፡ 4:12 4:12 ማኪ. ማፃ 38:27-30፡፡

ዓምናኣዳኣቤ ኔዓሶኔ፥ ኔዓሶኔ ስልሞኔ፥ ስልሞኔ
ቦዔዜ፥ ቦዔዜ ዒዮቤዴ፥ ዒዮቤዴ ዒሶዬ፥ ዒሶዬ
ደውቲ ሸዒኔ።

1 ሳሙዔኤል ማፃአፖ ዓይዖ ካር

ዒሰራዔኤል ዓሳ ሱኡጋ ዋይሣ ዋይደዳፓ ካኦታ ዋይሣ ዋይ ሳንሣ ዋይቲ ፒንቄቲያ ሃና ሳሙዔኤል ማፃአፖኮ ፔታሳዛ ኬኤዛኔ፤ ዬይ ላኦሚንታ ዒሰራዔኤል ወይ ማዲንታኒ ዳንዳዔሣ ባሽ ሃይሣ ዓሲ ዛላናኬ፤ ዬንሣ ዓሳፓ ፔታሳሣ፡- ጋፒንዶዳ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዋይሣ ደኤፖ ደኤፖ ሱኡጋይዳፓ ፔቲሣ ሳሙዔኤልኬ፤ ላምዓሳሣ፡- ዒሰራዔኤል ዓሳኮ ቤርታሳ ካኦታሣ ሳኦፖኦኤኬ፤ ሃይሣሳሣ፡- ቢታንቶይዳ ኬሰካንዳሣኮ ቤርታ ዒዛኮ ናንጎ ሃይሳ ሳሙዔኤልሲና ሳኦፖኦኤሲና ዋላ ፔቲ ማዔሣ፡ ዳውቲኬ።

ሃና ማፃአፖኮ ደኤፖ ማላ፡- ሚናኦ ጫኦቁዎይዳ ዓኦ ሃይሶ ኬኤዛ፤ ሃንጎ ማፃአፖሲፕዱ ያኦሲም ጉሙርቁንታያ ማዔሣ ዓንጃ ጳዲሳሣንታ ናንጋ ናንጎይዳ ዔኤቢ ቢያ ጊኢጋያ ማዔሣ ዛላ፤ ዬያፕዱ ሃሣ ዓይሣንቲሣ ዒዳሣ ሎኦሚሣና ባይሰንታና ዔከ ሙካሣያኦ ኬኤዛያኬ። ዬይ ማላ፡ ቁኤሳሣ፡ ዔኤላም ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ታኦኒ ታና ቦንቻዘንሣ ቦንቻንዳኔ፤ ታና ቦሃዘንሣ ታ ቦርሲሳንዳኔ።» ጌይ ኬኤዛሣ፡ ፔጋዲ ዔርታኔ (2:30)።

ሃና ማፃአፓ ካኦታ ካኦታዳኦና ዔቁ ዳማ ዳማ ማላሣ ዛላኦ ኬኤዛኔ፤ ዬያኮ ቤርታ ዒሰራዔኤል ዓሳኮ ጎኔ ካኦቲ ማዒ ዔርታሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ጋዓንቲ ጊንፃፓ ዴራ ያኦጩ ያኦጩሣር ዒዚ ዔያቶም ካኦቲ ደኦሚኔ። ዬይ ያዲ ማዔቲያ ባሽ ዔርታኒ ኮይሳ ባካ ካኦታሣታቲያ ዒሰራዔኤል ዴራ ያኦሲ ዔያቶኮ ዑፃ ማዒ ዋጊ ዋጊ ዋይሣያ ማዔም ዋርቃሣኬ (2:7-10)። ዬይያ ያኦሲ ዋጎ ዴዎይዳ ማዒ ያርጎቹታቲያ ማንቆ ዓሲ ሄኮ ማዒ ቦንቹንቲ ናንጋንዳያ ኮይሳሣ ዔርዛኔ።

ማፃአፔላ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ

- ሳሙዔኤል ዒሰራዔኤል ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔሣ (1:1—7:17)
- ሳኦፖኦኤል ካኦታዲያ (8:1—10:27)
- ሳኦፖኦኤል ዋይሣ ቤርታሳ ሎፖንሣ (11:1—15:35)
- ዳውቲና ሳኦፖኦኤልና ዛላ (16:1—30:31)
- ሳኦፖኦኤልና ናኦቶኮ ሃይሶ (31:1-13)

ሳሙዔኤልኮ ሸይንቶ
1 ጌሚራ ሚርጌ ዓኦ ዔፕሬኤሚ ዓጮይዳ ራማ ጌይንታ ዳካ ካታማሰኬሮይዳ ናንጋያ፡ ዔፕሬኤሚ ፃጳፓ ሸይንቲያ ሃልቃና ጎፖ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዓኦኔ፤ ዒዛኮ ዓዴ ዪርሃሚ ጌይንታያ ዔኤላሁ ናይ ማዓዛ ቶኦካ ዒዛኮ ፀፔ ጌይንታያ ቶሁ ማኦሪ ዓሲኬ፤ 2 ሃልቃናኮ ሃናና ፒናና ጌይንታ ላምዖ ላኦላ ዓኦኔ፤ ፒናና ጎፖዘኮ ናይ ዓኦኔ፤ ሃናኮ ጋዓንቲ ፔቲታያ ናይ ባኦኬ፤ 3 ሃልቃና ሎዓ ሎዓ ቢያ ባኦዚ ዳንዳዓ ጎዳ ዘጊ ካኦሸካኒና ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒ ሱኡጌ ጌይንታ ቤሲ ዴንዳኔ፤ ዒማና ሆፒኒና ፒንሃሴ ጌይንታ ዔኤላኮ ናይሰኬንሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ቁኤሴ ማዒ ሱኡሎይዳ

ማዳኔ። 4 ሃልቃና ሚቹ ዒንጎ ባኮ ሹኪ ዒንጋ ዋይና ቢያ ዒንጎና ዓሸኮይዳፓ ፔቲ ዓሲም ዒንጊንታኒ ኮይሳኔ ጌይንታማጉዴያ ፒናናም ዒንጋኔ፤ ዬያፕዱ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ዉዴር ናኦቶንታማኦ ፔቲ ፔቲሣም ሃላማ ዒንጋኔ፤ 5 ሃና ዒ ሚርጌና ናሸካሣር ሃንጎዋቶሲዳፓ ጳንጩ ማዓያ ዒንጋኔ፤ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናይ ዒዛ ላኦኒሣር ዒዛ ዘኦኮኬ፤ 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ናይ ዒንጊባኦሣር ዒዛኮ ሌጋ፡ ፒናና ዒዛ ዳጋሳንዳ ጌኤሲ ኮዒ ኮዒ ሚርጌ ማታሳኔ፤ 7 ዬይ ማዲንታ ዳምባ ሎዓ ሎዓ ዓቲዋፖ ማዲንታያኬ፤ ዬያር ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኦሪ ዴንዳ ዋይማና ዋይማና ዓቲዋፖ ሃና ዬኤከ ሙኡዚ ዒፃንዳያ ሃላንዳኦና ፒናና ዒዛ ኮሺ ማታሳኔ። 8 ዬያይዳፓ ዔቁያና ዒዛኮ ዓኒ፡ ሃልቃና ዒዛ ኮይላ፡- «ዔዛ ሃና! ኔ ዓይጎር ዬኤካይ? ዓይጎር ኔ ሙዖ ዒፃይ? ዓይጎር ኔ ሃያይዲ ያዩ ያዩ ሺራይ? ታጳ ናይፓ ታ ኔኤም ባሽቱዋዳ?» ጋዓኔ።

ሃና ያኦሲ ሸኢቁ ሸኢጲያ

9-10 ፔቲ ኬላ ሱኡሎይዳ ዓኦ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ ማኦራ ዔያታ ሙኡዚ ሙዒ ጋፔሰካፓ ሃና ያኦሲ ሸኢቃኒ ዔቁኔ፤ ዒማና ዒዛ ሚርጌና ያያሣር ካራ ባይቁ ዬኤከ ዬኤከ ያኦሲ ሸኢቃንቲ ቁኤሳሣ፡ ዔኤላ ካር ኮይላ ፔ ያይቶይዳ ዴዒ ዓኦኔ፤ 11 ሃና፡- «ቢያ ባኦዚ ዳንዳዓ ጎዳሣኮ! ታና ኔ ዓይሎሎ ዘጌ! ታኦኮ ማቶ ዘጊ ታኦም ማሌ! ታና ዋሊፖ! ኔ ታኦም ፔቲ ዓቲንቆ ናይ ዒንጌቲ ዒ ናንጋ ሎፖ ቢያይዳ ኔኤም ዳማዴያ ማሃ ኔኤም ታ ዒዒንጋንዳኔ፤ ቶኦካ ዒዛኮ ፔቲታያ ማኤዲንታዓኬ» ጌይ ናኦኬ።

12 ሃና ዬያይዲ ሸኢቁ ሚርጌ ኔጌኔ፤ ዒማና ዔኤላ ዒዛኮ ሙሱራ ዒገፃሣ ዛዘጋኔ፤ 13 ዒዛ ፔቲታያ ዑኡሲ ዋይዚሱዋፖ ሙሱር ፔኤኮ ዓገሣ ዓገሣ ፔ ዒናና ሸኢቃኔ፤ ዬያር ዔኤላ ኮይላ ዒዛ ዑሸኪ ማማሣንቲያ ማላዛ፡ 14 «ሃያይዲ ማሣንቲ ዋይማ ሃላንዳኦና ኔ ናንጋንዳይ? ሃና ዑሸኪ ማሣንቲፃሎ ሃሽ!» ጌዔኔ።

15 ዒዛ ማሃ፡- «ታ ጎዳሣኮ ያዲቱዋሴ! ታኦኒ ዴኤፒ ያዲሣና ዓኦ ዓሲዋይ፤ ዋይና ዑዙ ማዔቲያ ማሌ ማሣ ዑሽ ታ ዑሸኪባኦኒ፤ ጋዓንቲ ታኦኮ ማቶ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታ ኬኤዛ ኬኤዛኔ። 16 ታና ኔኤኮ ዓይሎሎ ፓሠቀ ዓሲ ማሃ ዘጊ፤ ሃኦዲ ታ ኔጊ ሸኢቁሣ ካራ ባይቁም ማታዴ ዓሲታሣርዋይ» ጌዔኔ።

17 ዬያር ዔኤላ፡- «ኮሺ ዓኦዴ! ዒሰራዔኤል ያኦዛሣ ኔኤኒ ሸኢቁ ባኮ ኔኤም ዒንጎንጎ!» ጌዔኔ።

18 ዒዛ ጊንሣ፡- «ታና ኔኤኮ ዓይሎሎም ኔ ያኦሲ ሸኢቃ ዋይና ማሌ!» ጋዓ፡ ዴንዳ ሙኡዚ ሙዔኔ፤ ያዩዋ ዒማፓ ሃሽኔ።

ሳሙዔኤልኮ ሸይንቶንታ ያኦሲማኦ ዳማዲያ

19 ዚር ጉቲሎ ሃልቃናና ዒዛኮ ጋር ዓሳና ዋላ ሚኦሪ ዔቁ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዘጌሰካፓ ራማይዳ ዓኦ፡ ዔያቶኮ ማኦሪ ዴንዳኔ፤ ሃልቃና ዒማና ፔ ማቶ ሃናና ዋርቃዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ማሌኔ፤ 20 ዬያር ዒዛ ኔጉዋፖ ጎጳዲ ዓቲንቆ ናይ ሸዔኔ፤ ያዲ ማዔሣር ዒዛ፡- «ሃና ናፖ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ

ጎደደደገ ሸኢቁ ዳንቄያኩ» ጋዓዖ፣ ሱንዖ ናዖኮ «ሳሙዔኤል» ጌይ ጌህኔ።

21 ሂልቃና ፔ ጋሮ ዓሶና ዋላ ሌዓ ሌዓ ማዳ ጎይዖ ዲንጎ ባኮ ዲንጋኒና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ናኢቤ ናኢቦ ኩንህኒ ሴኤሎ ዳንዳ። 22 ጋዓንቴ ዲማና ሃና ዔያቶና ዋላ ዳንዲባኢ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዲዛ ቤርታ ዓነም፡- «ናዓህ ዳንዖገ ጉጉኡጳማና ዲ ናንጋ ዋደ ቢያ ናንጋንዳ ያኦሲ ማኣሮ ታ ዲዛ ዔኪ ዳንዲንዳ።» ጌይ ከኤዘህረኩ።

23 ሂልቃና ዲማና ዲዛም፡- «ቃራኩ፤ ኔኤም ኮሺ ማዒ ዳይህጉዲያ ማማዳ፤ ዲዛ ኔ ጉኡጳሻንዳያ ሂላንዳኣና ማኣሮ ዳዓኒ ኔ ዳንዳዓኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጫኣቄ ባኮ ኩንህንጎ» ጌዔ፤ ዩያሮ ሃና ማኣሮ ዳዒ ፔኤኮ ናዓህ ዲቺህ ዓርቄ።።

24 ናዓህ ዲዛ ዳንዖ ጉኡጳሻሰካገ ዔኪ ሴኤሎ ዳንዳ፤ ናዖና ዋላ ሃይህ ሌዔ ማዔ ዋገና፣ ታጳ ኪሎ ዲኢሊ፣ ፔቴ ሱርባ ኩሙህ ዋይኔ ዑሺ ዔኪ ዳንዳ፤ ዩያይዲ ዲዛ ዲዛ ናዓህ፣ ሳሙዔኤሎ ናይ ዳካ ዓኣንቴ ሴኤሎይዳ ዓኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣሮ ዔኪ ዓኣዳ። 25 ዲኣካ ዲ ሂላዖ ጌሜ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሹኤሰካገ ናዓህ ዔኪ ዔኤሎ ኮይላ ሸኢሸኔ፤ 26 ዲማና ሃና ዔኤሎ ኮይላ፡- «ታ ጎዳህ፣ ዳካ ሌዔኮ ቤርታ ሃይካ ኔ ቤርታ ዔቄ ያኦሲ ሸኢቃንቴ ኔ ዛጌ ላኣሌላ ታናዋይ፤ 27 ታኣኒ ዲማና ሸኢቁህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሃያ ናዓህ ዲንጋንዳጉዲኩ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳህያ ታ ያኦጮማ ጎይዖ ሃያ ናዓህ ታኣም ዲንጌ።። 28 ሃህ ታኣኒ ዲዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዳ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ዔኪ ሸኢሸኔ፤ ዲ ናንጋ ዋደ ቢያይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዳያ ማዒ ዲዛም ማዳንዳ።» ጌዔ። ዩካገ ዔያታ ዲኣካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዚጊ ካኣሽኩ።።

2

ሃና ሸኢቁ ሸኢሲዖ

- 1 ሃና ሸኢቃዖ ሂዚ ጌዔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዳ ባኮና ዲና ታኣኮ ኮሺ ዋዛዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዳግ ዳጊዲ ቦንቺሴ፤ ኔ ታና ማኣዳህረ ዋዛዲ ታ ሞርኮ ታ ሚኤጫ።።»
- 2 «ናንጊና ናንጋ ጎዳጉዳያ ዲማዳይ ያኦኒያ ባኣሴ፤ ኔጉዲ ማዓይ ያኦኒያ ባኣሴ፤ ኦ ያኦዛህጉዳያ ዋርዲያ ሹቺ ማዓይኣ ባኣሴ፤
- 3 ሄርሸንቴ ሆኦሊንቴፖቴ፤ ያቶርሞ ጌኤዘ ዲንህኮ ሃሹዋቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ቢያ ባኣዚ ዔራያኩ፤ ዓሲ ማዳ ባኮ ቢያ ዛጊ ዲ ዋጋ።።
- 4 ደደ ዓሶኮ ያሎ ሂኣዣ ማቄ፤ ላቤ ዓሳ ጋዓንቴ ዋልቄ ዳንቄ ደዳ፤፤
- 5 ሚዦ ዓሳ ናይዲንቴ ሙኡዚሮ ዋርቃያ ማዔ፤ ናይዳ ዓሳ ጋዓንቴ ሚሸኩ፤ ዘኦከላ ላንካይ ሸዔ፤፤

ሚርጌ ናኣቶ ዲንዳ ጋዓንቴ ፔኤር ሌሊ ዓቴ።።

- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዳ፤ ዳቂሻ፤ ጋፒንዖ ዳይዋ ዲጊቻ ዔቶ ከይሳ፤ ዩካገ ዲ ከሳ፤፤
- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማንቁሳ፤ ያርጎቺያ ያርጎቻ፤ ቦርሲሳ፤ ጊንህ ዳግ ዳጊያ ጌይሳ።።
- 8 ዲዚ ማንቆ ዓሶ ሲላላገ፣ ላኣፖንህያ ዲቢንዖገ ዔቁሳ፤ ዔርቲ ዳኤፖ ዓሶ ቤዘ ባንህ ዳጊዲ ከሳ፤ ቦንቺንታ ዓሳ ዳዓ ያይቶዋ ዲንጋ፤ ሳዖኮ ቦኣኮላህ ዳቂህ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ፤ ዩያይዳ ሳዖ ቢያ ማንቺህያ ዲዛኩ።።»

- 9 «ዓሲ ባሺህ ዳንቃህ ፔ ዋልቄናቴዋኣህረ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ጉሙርቂንታዘንህኮ ሄርቃ ቶኮ ካገ፤ ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ዲሚዳ ከኤሪንታ።።
- 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዳ ማካ ዓሲ ቤሲ ባይቃ፤ ጫሪንጫ ዳዒ ዔያቶይዳ ዲ ጉጉንህንዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳይይዳ ቢያ ዋጋንዳ፤ ካኣቶም ዋልቄ ዲዚ ዲንጋንዳ፤ ዲ ደኦሪህ ዳግ ዳጊዲ ቦንቺሳንዳ።።»
- 11 ዩካገ ሂልቃና ራኣማይዳ ዓኣ፣ ዲ ናንጋ ማኣሮ ማዒ ዳንዳ፤ ናዓህ፣ ሳሙዔኤሎ ዲማና ቁኤሳህ ዔኤሎ ዳማ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዳ።።

ዔኤሎኮ ናኣታ ማዳ ፑርቶ ማዳ

- 12 ዔኤሎኮ ናኣታ ገህ ባኣዚ ባኣያ፣ ዲቻ ቶሌያኩ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ዔያታ ቦንቺዋያኩ፤
- 13 ዓሳ ዔያቶም ዲንጋንዳጉዲ ቁኤሳ ያኦጮ ዔካ ዳምቦ ዔያታ ካፑዋሴ፤ ዋዋዳይ ጌዔቴ፡- ያኦሲም ዓሳ ፔኤኮ ቆልሞ ሹኪ ዲንጋ ዋደና ዓሸካ ሃጊ ካህንታ ጎይህ ዓኣንቴ ዔያቶም ማዳ ዓሳ ሃይህ ኪሬና ዓኣ ዓሸኪ ኪሬ ዔኪ ሙካ።። 14 ዩያ ኪሮ ካህንታ ዓሸኮይዳ ዳኪ ሉኡገ ኪሬ ዔኪ ሙኩ ዓሸኮ ዔኪ ዳንዲ ቁኤሳህም ዲንጋ፤ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጋኒ ሴኤሎ ሙካ ዲሰራዔኤሎ ዓሶ ዩያይዲ ዩያይዲ ዔያታ ሚታሳ፤ 15 ሃህ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ማላ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሚቺንቴዋንቴ ቤርታ ቁኤሶም ማዳ ዓሳ ቆልሞ ሹኪ ዲንጋ ዓህ ኮይላ ሙከ፡- «ኔኤኒ ካህንቴ ዓሸኪ ዲዛም ዲንጋንዳጉዲቱዋንቴ ዓኣዔ ዓሸኪ ቁኤሳህ ኮላህሮ ዲዛም ታ ሚቺ ዲንጋንዳጉዲ ታኣም ዲንጌ» ጋዓ።።
- 16 ዓህ ዲማና፡- «ቤርታ ማላ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሚቺንቶንጎ፤ ዩካገ ኔ ኮዔህጉዳያ ዔካኒ ዳንዳዓ።» ጌዔ፤ ቁኤሶም ማዳህ፡- «ዔይዔ! ኔኤሮ ሃህ ዲንጌ! ኔ ዲንጎ ዲጃቶ ታ ዋልቄና ዔካንዳኣኩ!» ጋዓ።።
- 17 ዩያይዲ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዔኤሎኮ ናኣታ ቶኣቺህረ ዩይ ጎማ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ዳጋሴ።።

ሳሙዔኤሎ ሴኤሎይዳ ናንጌ ናንጎ

18 ሳሙዔኤሎ ጋዓንቴ ዲማና ናይ ዓኣዖ ሚዛጲ ሻኣዣ ሸኤሜና ማንቶና ዔቺዳ ማይንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዳ ማዳ፤ 19 ዲንዳላኣ ዲዛኮ ሌዓ

ለዓ ዓረና ዋላ ዲንጎ ባኮ ያኑሲም ዲንጋኒ ሙካ ዋደና ቢያ ዳካ ኮኦቲ ማዢ ማዢ ዔኪ ዩዓኔ።
20 ዔኤሊ ሂልቃናጎት ማቾ፣ ሃናጎት ዓንጃዮ፡- «ናገረና ናጎጎ ጎዳም ዲማዲያ ማሂ ዲንሂ ዲንጌ፡ ሃያ ናዓሂ ቤዛ ሃኖ ለአሌሎፓ ማሌ ናይ ኔኤም ዲዚ ዲንጎጎጎ!» ቢያ ዋደ ጋዓኔ።

ዩካፓ ዔያታ ፔ ማአሪ ማዒ ማዒ ዳንዳኔ።
21 ናገረና ናጎጎ ጎዳ ሃና ዓንጃሂረ ዲዛ ሃይሃ ዓተጎቁና ላምዎ ዉዲር ናይና ሾዔኔ፤ ሳሙዔኤሌ ጋዓንቴ ናገረና ናጎጎ ጎዳ ማአሪ ማዒ ማዒ ዲጨኔ።

ዔኤሊና ዲዛኮ ላምዎ ናአቶና
22 ዓማና ዔኤሊ ጋርቺ ዓአኔ፤ ዲዛኮ ናአታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ማዳ ፑርቶ ማዳጎታ ባሼ ሃሃ ዓፒሎና ማዢጎጎ፡- ናገረና ናጎጎ ጎዳ ዳሮና ካአማ ማአሪ ማዳ ለአሎና ዋላ ላሃሂ ቢያ ዲ ዋይዛኔ። 23 ዩያሮ ዲ ናአቶም፡- «ዓይጎር ዲንሂ ዩያጉዳ ፑርታ ባአዚ ማዳይ? ዲንሂ ማዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዓሶይዳፓ ታ ዋይዛኔ። 24 ታ ናይዮቴ! ዩያጉዳ ፑርታ ባአዚ ማዳፖቴ፤ ናገረና ናጎጎ ጎዳኮ ዳራ ዲንሂ ዛሎ ታአም ኬኤዛ ባካ ማርጌ ዲቻ ባአዚኬ። 25 ፔቴ ዓሲ ማሌ ዓሲም ፑርታ ባአዚ ማዳቴ ያኑሲ ባአኮ ጌሊ ጌሊሻኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ናገረና ናጎጎ ጎዳም ፑርታ ማዳ ማዳ ዓሲ ያቃይሽ ጌሊሻንዳይ?»

ያዲ ዲ ጌዔንቴያ ናገረና ናጎጎ ጎዳ ዔያቶ ባይዛኒ ማሊ ዔቁሂረ ዔኤሊ ናአታ ዓደኮ ዘር ዋይዘባአሴ።

26 ናዓሂ፡ ሳሙዔኤሌ ዔጰና ዲጨ ዲጨ ዓአዳኔ፤ ሃሃ ናገረና ናጎጎ ጎዳንታ ዓሲንታ ቤርታ ዓሲ ማዒ ቦንቸጎጎቴ ጳዳያ ማዔኔ።

ዔኤሊ ማአሮይዳ ኬኤዚጎጎቴ ያኑሲ ማሊያ

27 ፔቴ ኬሊ ናገረና ናጎጎ ጎዳ ዳኬያ፡ ያኑሲ ማሊሂ ኬኤዛ ዓሲ ዔኤሊ ኮይላ ሙካዮ፡- «ዔኤሊዮ! ናገረና ናጎጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ኔ ዓደ፡ ዓአሮኔ ማአሮ ዓሳ ጌብፃ ዓጮይዳ ካአተኮ ዓይሌ ማዒ ዓአ ዋደና ታና ታ ዲዛም ፔጋሲ ዳቁኔ፤ 28 ቁኤሴ ማዒ ታአም ዲ ማዳንዳጉዲ፡ ታአም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ማዳንዳጉዲ፡ ዐንጃ ጨቢሳንዳጉዲ፡ ታ ቤርታ ቁኤሳ ማአዓ ዔፑደ ማይጎንታዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ፃጰ ቢያፓ ኔ ዓደ ማአሮ ዓሶ ታ ደኦሬኔ። ሃሃ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታአም ማቺ ዲንጎ ባኮ ቢያ ኔ ዓደ ማአሮ ዓሶር ታ ማሄኔ። 29 ታ ዓይሂም ታአም ዲንጎንታ ማቺ ዲንጎ ባኮንታ ሃንጎ ዲንጎ ባኮ ማዳጎር ዲንሂ ቦሃይ? ኔኤኮ ናአታ ታአም ዲንጎ ባኮይዳፓ ኮሺ ማዔ ባኮ ደኦሪ ዔኪ ሙዒ ሙዒ ዲጨንዳጉዲ ታጌዳፓ ባሼ ኔ ዔያቶ ቦንቸሂ ዓይጎርዳይ?»

30 ዩያሮ ናገረና ናጎጎ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኑዛሂ ሂዚ ጋዓኔ፤ ኔ ማአሮ ዓሶንታ ኔ ዓደ ማአሮ ዓሶንታ ታአም ናገረና ማዳያ ማዓንዳጉዲ ታ ጮአቁያታጎጎቴ ሃሂ ያዲ ማዓዓኬ፤ ታና ቦንቸዘንሂ ታ ቦንቸንዳኔ፤ ታና ቦሃዘንሂ ታ ቦርሲሳንዳኔ፤

31 ዓካሪ ኔ ማአሮ ዓሶ ባአካፓ ፔቴ ዓሲታዎ ናገረ ጋርቻዋጉዲ ኔኤና ኔ ዓደ ማአሮ ዓሶና

ታ ባይዛንዳ ዋዳ ዑኬኔ። 32 ታኣኒ ካአሽከንታ ቤዘይዳ ማርጌ ማቶ ኔ ዛጋንዳኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ኮሺ ባአዚ ማዳንታያ ማዔቴያ ኔ ማአሮ ዓሶ ባአካፓ ያኑኒያ ናገረ ጋርቻንዳይ ጳዳዓኬ።

33 ታአም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ማዳ ዓሶ፡ ዲንሂ ባአካፓ ታ ባይዘዋዎ ዓይሳንዳ ፔቴ ዓሂ ኔና ዩሙሳያና ያዩሳያ ማዓንዳኔ፤ ሃንጎ ኔ ማአሮ ዓሳ ቢያ ጋዓንቴ ዳጌ ዓአያ ያልዚና ሃይቁ ኩዳንዳኔ፤

34 ኔኤኮ ላምዎ ናአቶ ሆፕረና ፒንሃሶናይዳ ሃላንዳ ባካ ኔኤም ማላታ ማዓንዳኔ፤ ዩያታ ላምዓሂ ፔቴ ኬሊዳ ሃይቃንዳኔ። 35 ታ ዓና ጋዓሂጉዳያ ታአም ማዳንዳ ፔቴ ጉሙርቁንታ ቁኤሴ ታ ዔቁሳንዳኔ፤

ዲዛም ታኣኒ ባይቁዋ ዜርሂ ጌሃንዳኔ፤ ታ ካአታሴ ካአታሂ ማአዲ ማአዲ ማዳ ቁኤሴ ዲ ማዓንዳኔ። 36 ኔ ዜርፃፓ ሸምፔና ዓቴይ ቢያ ዩያ ቁኤሳሂ ኮራ ዳንዲ ሂርኪ ጌይ ዘገ ማሊሸንታ ሙኤዚንታ ሸኢቃንዳኔ፤ ሙዎንደ ሙኤዚር ጌይ ቁኤሶ ማአዲ ማዳኒ ዲዛ ዔያታ ሸኢቃንዳኔ » ጌዔኔ።

3

ናገረና ናጎጎ ጎዳ ሳሙዔኤሌም ፔጋዲ ጳዳሂ

1 ሳሙዔኤሌ ዔኤሊ ዳማ ማዒ ናገረና ናጎጎ ጎዳም ማዳኔ፤ ዩኖ ዋደና ናገረና ናጎጎ ጎዳ ዲቢ ባአዚ ኬኤዘዋሴ፤ ያኑሲ ፔጋሲ ዳዋ ባአዚያአ ጳዳዋሴ። 2 ፔቴ ኬሊ ዔኤሊ ፔ ላሃ ቤዛ ላሂ ዓአኔ፤ ዓማና ዓአፓ ዲዛኮ ጋርቻታፓ ዔቁያና ኮሺ ዳንቁያኬ። 3 ሳሙዔኤሌ ያኑሲም ዲማዳ ጮአቁዋ ሳአዳና * ዓአ፡ ጌኤዢ ማአሮይዳ ላሂ ዓአንቴ ጌኤዢ ማአሮኮዋ ፖዓ ሃይቁባአንቴ፤ 4 ናገረና ናጎጎ ጎዳ ሳሙዔኤሌ ዔኤላዛ ሳሙዔኤሌ «ዮኦ!» ጌይ ዩሄኔ። 5 ዩካፓ ዔኤሊ ኮይላ ጳሽኪ ዳንዲ፡- «ኔ ታና ዔኤሌሂረ ሃይሾ ታ ሙኬኔ!» ጌዔኔ።

ዔኤሊ ጋዓንቴ «ታ ኔና ዔኤሊባአሴ፤ ጌንሃ ዳንዲ ላሂ» ጋዓዛ፡ ሳሙዔኤሌ ዳንዲ ላሄኔ።

6-7 ናገረና ናጎጎ ጎዳ ጌንሃ ሃሃ ሳሙዔኤሌ ዔኤሌኔ፤ ጋዓንቴ ናገረና ናጎጎ ጎዳ ሃያኮ ቤርታ ዲዛም ኬኤዚ ቤቁባአሂረ ዲዛ ዔኤላሂ ናገረና ናጎጎ ጎዳታሂ ሳሙዔኤሌ ዔሪባአሴ፤ ዩያሮ ዔቁ ዔኤሊ ኮይላ ሙካዮ፡- «ኔ ታና ዔኤሌሂረ ሃይሾ ታ ሙኬኔ!» ጌዔኔ።

ዔኤሊ ማሃዮ፡- «ታናዓሃ! ታ ኔና ዔኤሊባአሴ፤ ጌንሃ ዳንዲ ላሂ» ጌዔኔ።

8 ላሚ ሃሃ ሃይሂሲ ናገረና ናጎጎ ጎዳ ሳሙዔኤሌ ዔኤላዛ፡ ሳሙዔኤሌ ዔቁ ዔኤሊ ኮይላ ሙካዮ፡- «ኔ ታና ዔኤሌሂረ ሃይሾ ታ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

ሳሙዔኤሌ ዔኤላሂ ናገረና ናጎጎ ጎዳታሂ ዩካፓ ዔኤሊ ዔሬኔ፤ 9 ዩያሮ ዔኤሊ፡- «ኔ ላሃ ቤዘ ዳንዳ፤ ዓካሪ ላሚ ኔና ዔኤሌያ ማዔቴ ናገረና ናጎጎ ጎዳሂዮ! ኔ ዓይላሂ ዋይዛኔ ኬኤዜ» ጌዔ። ጌይ ሳሙዔኤሌ ዘራዛ፡ ሳሙዔኤሌ ዲ ላሃ ቤዘ ማዒ ዳንዳኔ።

10 ናገረና ናጎጎ ጎዳ ዲአካ ሙኪ ዔቃዎ፡ ሃያኮ ቤርታ ዔኤላ ጎይዮ፡- «ሳሙዔኤሌ! ሳሙዔኤሌ!» ጌይ ዔኤሌኔ።

2:26 2:26 ሉቃ. 2:52። 2:28 2:28 ኬሲ. ማጻ 28:1-4፤ ለዊ. ዓከ 7:35-36። 2:34 2:34 1ሳሙ. 4:11። * 3:3 3:3 ጮአቁዋ ሳአዳና ጋዓዛ ታኣሶቴ ጌይንታያኬ።

ሳሙዔኤል ደማና፡- «ኔ ዓይላሣ ዋይዘኔ ከኤዘ» ጌዔኔ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም፡- «ታኣኒ ዲሰራዔኤል ዓሰይዳ ዋይዘ ዋይዘዋ ባኣዘ ማዳንዳ ከሌ ዑከኔ፤ 12 ዬኖ ከሎና ዓይፃፓ ጋፖ ሄላንዳኣና ዔኤሊንታ ማኣሮ ዓሰንታይዳ ታ ማዳንዳ» ጌይ ከኤዘ ባኮ ቢያ ማዲ ታ ኩንሣንዳ፤ 13 ዲዛኮ ናኣታ ታና ቦሂ ማዴ ማዴ ዲዘ ዛጌዎ ዔያቶ ጎሪባኣሣሮ ዲዛኮ ማኣሮ ዓሰይዳ ናንጊና ናንጋ ሄላንዳኣና ፑርታ ባኣዘ ታ ዓጋንዳ፤ ጌይ ታኣኒ ዲዛም ከኤዘናኣኮከ። 14 ዬያሮ ዔኤሊ ማኣሮ ጎማ ማቶ ዲንጎ ዲንጎሣና ማም ማሌ ዲንጎ ባኣዘና ፔቲታዎ ዓቶም ጌይንቲንዳዋሴ ጌይ ታ ጫኣቄኔ» ጌዔኔ።

15 ዬካፓ ሳሙዔኤል ካራንዳያ ሄላንዳኣና ላሃ፡ ሳዓ ካራዛ ዔቁ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣሮኮ ካሮ ቡሌኔ፤ ጋዓንቲ ዲዛም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ዔኤሊም ከኤዘኒ ዲጊጮኔ፤ 16 ዲማና ዔኤሊ ሳሙዔኤል፡- «ታ ናዓሣ፡ ሳሙዔኤል!» ጌይ ዔኤሊኔ።

ሳሙዔኤልያ፡- «የ፡ ጎዳሣየ!» ጌዔኔ።

17 ዔኤሊ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ከኤዘ ባካ ዓይጎዳይ? ፔቲታዎ ታኣም ዓኣቶፖ፤ ፔቲ ባኣዘታዎ ኔ ዓኣቶቲ ያኦሲ ኔጊዳ ዴኤፕ ማቶ ዔከ ዬዎም» ጌዔኔ። 18 ዬካፓ ሳሙዔኤል ቢያ ባኮ ዔኤሊም ከኤዘኔ፤ ዓይጎ ባኣዘያ ዓኣቶ ባኣዘ ባኣሰ፤ ዬካፓ ዔኤሊ፡- «ዲዘ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓሣሮ ዲ ኮዔ ባኣዘ ማማዳንጎ» ጌዔኔ።

19 ሳሙዔኤልያ ዑከኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛና ዋላ ዓኣሣሮ ሳሙዔኤል ከኤዘ ባካ ቢያ ጉሪ ሳዓ ከዲዋሴ፤ 20 ዬያሮ ዬኖ ዓጮኮ ካራፓ ካሮ ሄላንዳኣና ናንጋ ዲሰራዔኤል ዓሳ ቢያ ሳሙዔኤል ያኦሲ ማላሣ ከኤዘ ዓሲ ማዔሣ ዔራኔ፤ 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያኮ ቤርታ ዲዛም ፔጋዲ ዳዳሣጉዲ ሴኤሎይዳ ፔጋዲ ዳዲ ዳዲ ዲዛና ጌሰቲሣ ዓርቄ፤ ሳሙዔኤል ከኤዘ ባካ ዲሰራዔኤል ዓጮ ቢያይዳ ዋይዘ ዔከንታያ ማዔኔ።

4

ጫኣቁም ሳኣጻናኮ ዲዲንቲዎ

1 ዲሰራዔኤል ዓሳ ፒሊሰጻኤማ ዓሰና ያልታኒ ከሰከኔ፤ ዬያሮ ዲሰራዔኤል ዓሳ ዓቤንዔዘሪ ጌይንታ ቤዛ ዲንከ ዳዓዛ ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ዓፔቁ ጎዎ ቤሰካ ዲንከ ዳዔኔ፤ 2 ዲማና ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ያሎ ዓርቃዎ ኮሺ ያልቲሰካፓ ዲሰራዔኤል ዓሰ ባሺ ያይዶ ሺያ ዓሲ ዋዴ፤ 3 ያላፓ ቶሊ ዓቲ ዓሳ ዲንከ ዔያታ ዳዔ ቤዘ ሙካዛ ዲሰራዔኤል ዓሰኮ ሱኡጋ፡- «ሃኖ ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ያሎና ኑና ባሻንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይጋ ሃያ ማዴይ? ኑኡና ዋላ ከሰከ ኑ ሞርኮ ኩጫፓ ኑና ዓውሳንዳጉዲ ዓካሪ ኑ ዳንዲ ያኦሲኮ ጫኣቁም ሳኣጻና ሴኤሎይዳፓ ዔከ ሙኮም» ጌዔኔ። 4 ሂዘ ጌዔሰካፓ ከኢታ ዓሲ ሴኤሎ ዳከ ጫኣቁም ሳኣጻና ዑያይዳ ዓኣ ከሩቤኤሎይዳ ፔኤኮ ዳዎ ቦንቾ ያይቶ ጊኢጊሺ፡ ቢያ ባኣዘ ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኣዛሣ ፔኤኮ ዳኤፖ ቦንቾ ፔጋሳ ጫኣቁም ሳኣጻና ዔከ ዬይሴኔ፤ ዲማና ዔኤሊኮ ላምዎ

ናኣታ፡ ሆፒኒና ፒንሃሴና ጫኣቁም ሳኣጻና ዓሰና ዋላ ዔከ ሙከኔ።

5 ዬይ ጫኣቁም ሳኣጻና ዲኢካ ሄላዛ ዲሰራዔኤል ዓሳ ሳዓ ዓጊፃንዳያ ሄላንዳኣና ዳጊዲ ዲላሺ ዋዛና ዲላቲያ ዲላቲኔ። 6 ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ዬያ ዑኡዘ ዋይዘዎ፡- «ዔብሪ ዓሰ ጉርዳ ሃያይዲ ዲላሻሣ ዓይጎ ባኣዘ ናንዳይ?» ዋሊ ኮይላ ጌዒ፡ ያኦሲኮ ጫኣቁም ሳጻኖ ዔብሪ ዓሳ ዔከ ሙከሣ ዔራዎ፡ 7 ዲጊቹምና፡- «ያኡዘይዳፓ ፔቲ ዔያቶ ኮይላ ሙከኔ፤ ዓካሪ ኑ ባይቄኔ! ሃያኮ ቤርታ ሃያጉዳ ባኣዘ ኑና ሄሊ ቤቁባኣሴ፤ 8 ባዴዔ ኑና! ሃያ ዋልቆና ዓኣ ያኡዘይዳፓ ዎ ኑና ዓውሳንዳይ? ማና ጊብፃ ዓሰ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዳማ ዳማ ደርዎና ጳርቁ ባይዘዘንሣ ሃኣታ ዔያቶከ፤ 9 ፒሊሰጻኤማ ዓሰኖ፤ ደዲዋ፤ ዓቲንቁ ማዒ ያልቲዋ፤ ያዲ ማዒባኣቲ ቤርታ ዔያታ ኑኡኮ ዓይሌ ማዔሣጉዲ ኑኡኒ ሃሣ ሃኣቶ ዔብሪ ዓሰም ዓይሌ ማዒ ዓታንዳኔ ጌይሣከ! ዬያሮ ዓቲንቁ ማይ ደዲ ያልቲዋ፤» ጌዔኔ።

10 ዬያሮ ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ደዲ ያልቲ ያሎና ዲሰራዔኤል ዓሰ ባሻም፡ ዲሰራዔኤል ዓሳ ፔኤኮ ማኣሮ ባንሣ ባንሣ ጳሽከኔ፤ ዲሰራዔኤል ዓሰኮ ሃይሣታሣ ሺያ ያልዘ ዓሲ ጋንቹንቲ ጋፔ። 11 ዲማና ያኦሲኮ ጫኣቁም ሳኣጻና ዲዲንቲ ዔውቲኔ፤ ሃሣ ዔኤሊኮ ላምዎ ናኣታ ሆፒኒንታ ፒንሃሴንታ ሃይቄኔ።

ዔኤሊኮ ሃይሶ

12 ዬኖ ከሎ ቢኢኒያሣ ፃጺ ማዔ ፔቲ ዓሲሰከይ ያሎ ቤዛፓ ዔቁ ሴኤሎ ሙከ ሄሌኔ፤ ዲዘ ሲኖ ዔርዘኒ ማኣዓሣ ፔኤኮ ዳርዘ ቶኣኮይዳኣ ሲላሊ ዋሃ ዓኣኔ፤ 13 ዓሣ ዲኢካ ሄላኣና ዔኤሊ ያኦሲኮ ጫኣቁም ሳኣጻና ዛሎ ማሊ ማታዲ ማታዲ ጎይዎ ዓጮይዳ ያይታና ዳዒ ዓኣኔ። ዓሣ ዲማና ካታም ጌሊ ሃይሶ ዲኡሳዛ ዬያ ዋይዘ ዳራ ቢያ ዲቃቲ ዲላቲ ዓርቄ። 14 ዔኤሊ ዬያ ዲላቶ ዋይዘዎ፡- «ሃይ ዲላታ ዓይጎዳይ?» ጌይ ያኡጫዛ፡ ዬይ ዓሣ ሃይሶ ዔኤሊም ከኤዘኒ ዑከና ዳንዳ፤ 15 ዲማና ዔኤሊኮ ሌዓ ታዘጸታሣ ሳሊ ሌዔ ማዔም ዲጋርቹ ዓሲከ፤ ዓኣፓ ዲዛኮ ማርጌ ዳንቁዎከ። 16 ዓሣ ዲዛ ኮይላ ሙካዎ፡- «ታኣኒ ያላፓ ቶሊ ሙከኔ፤ ሃኖ ታ ሃይካ ጳሽከ ጎይሣ ሙከ ሄሌኔ» ጌዔኔ።

ዔኤሊ ጊንሣ ዲዛ ኮይላ፡- «ታ ናዓሣየ! ዔባ ዋዘዳይ?» ጌይ ያኡጫኔ።

17 ዬይ ዓሣ ማሃዎ፡- «ዲሰራዔኤል ዓሳ ያሎና ባሻንቲ ፒሊሰጻኤማ ዓሰ ቤርታፓ ጳሽከኔ፤ ዬይ ባሻንቲፃ ኑኡኮ ዳውሲንቲከ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቲ ኔኡኮ ላምዎ ናኣታ ሆፒኒንታ ፒንሃሴንታ ሃይቄኔ፤ ሃሣ ያኦሲኮ ጫኣቁም ሳኣጻና ዲዲንቲ ዔውቲኔ» ጌዔኔ።

18 ዓሣ ያኦሲኮ ጫኣቁም ሳኣጻና ዲዲንቲሣ ዛሎ ከኤዘዛ ዔኤሊ ካታም ጌሎ ዲያ ካራ ዳዒ ዓኣ ያይታፓ ጊንሣም ሎኣሣኔ፤ ዲዘ ማርጌ ጋርቹያ ሃሣ ዑፃኣ ኮሺ ዓንዲሪታሣሮ ጌቲቃይዶ ሎኣሣሣሮ ባቃናፓ ማቁ ሃይቄኔ፤ ዔኤሊ ዲሰራዔኤል ዓሰኮ ሱኡጌ ማዒ ያይዲታሣ ሌዔ ዋይሣኔ።

4:4 4:4 ከሲ. ማፃ 25:22።

ጊንሃሴ ማቸኮ ሃይቦ

19 ዔኤሌ ናአዚ፡ ጊንሃሴኮ ማቸ ዲማና ሸዓኒ ዑኩያ ጎጲና ዓአያኩ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ዲዒንጉ ዔውቴህ፡ ዲዘኮ ዓኒንጎ ማገንጎ ሃይቁህ ዋይዛዎ ዲቃጉ ሸይቸና ዓርቁንጉ ሸዔኔ፤ ዲዘ ሸይጫ ዓርቃዎ ሚርጌ ማታሴኔ፤ 20 ዩያሮ ዲዛ ሃይቃኒ ዑኩ ዓአንጉ ዲዘ ኮይላ ዓአ ላአላ፡- «ዶዴ! ዓጉንቁ ናይ ኔ ሸዔኔ!» ዲዘሞ ጌዔኔ፤ ጋንጉ ዲዛ ዲና ዔከ ዋይዚ ማሂ ጌዔ ባአዚ ባአሴ፡፡ 21 ማዔቴያ ሻካቴ ዑኩሲና፡- «የኦሲኮ ቦንቻ ዲሰራዔኤሌ፡፡ ጌይማዴኔ» ጋዓዎ ዩያ ናዓሂኮ ሱንጎ «ዲካቦዴ» ጌይ ጌህኔ፤ ዩያ ዲዘኮ ጌይጎ ያኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ዲዒንጎንጎ ዲዘኮ ዓኒንጎ ማገንጎ ሃይቦ ዔርዛያኩ፡፡ 22 ሄሊሳዎ ሃህ፡- «የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ዲዒንጉ ዔውቴህረ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ዲሰራዔኤሌይዳ፡፡ ዲማዴኔ» ጌዔኔ፡፡

5

የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ፒሊሰጻኤሚ ዓጮይዳ

1 ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ዲዒ ዔከሰካ፡፡ ዓቤንዔኤሬ ጌይንጎ ቤዛ፡፡ ዓሸዶ ጌይንጎ ዔያቶኮ ፔቴ ካታማሰኬና ዔከ ዴንዴ፡፡ 2 ዔያታ ዔከ ዴንዳዎ ዔያቶኮ ያኦዛሂ ዴአጎኦኔ ማሰጋ ጌሊ ዴአጎኦኔ ማሊሲ ማዞና ባኮኮ ኮይላ ጌህኔ፡፡ 3 ዚሮ ጉቴሎ ዩና ካታማሎ ዴራ ሙከ ዛጋንጉ ዴአጎኦኔ ማሊሲ ማዞና ባካ ያኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ቤርታ ጻንጋሊ ሎኦሚ ዓአንጉ ዴንቃዎ ዔቁሲ ቤርታ ዓአ ቤዛ ጊንህ ጌህኔ፤ 4 ሃህ ጊንጎአ ዓሳ ጉቴ ዔያታ ሙከ ዛጋንጉ ዴአጎኦኔ ማሊሲ ኮሸና ባካ ጊንህ የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ቤርታ ቤርታኦሲ ጎይዎ ሎኦሚ ዓአንጉ ዴንቁኔ፤ ዩና ከሎና ዩያ ማዞና ባካሂኮ ቶኦኮንጎ ላሞዎ ኩጮንጎ ማቁ ዴማዲ ካሮ ኮራ ከዲ፤ ሃንጎ ጎቴ ዑጎ ዲኦ ከዴ ቤዛ ዓአኔ፡፡ 5 ሃና ሄላንዳኦና ዴአጎኦኔኮ ቁኤሶንጎ ዓሸዶይዴ ዩያ ያኦዛሂ ካአሸካዘንሂንጎ ቢያ ዩና ጌሎ ካራሎ ቶከና ሄርቁሞዎ ዑህ ታንጋርጫ ዴንዳሂ ዩያሮኩ፡፡

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኲማና ዓሸዶዴ ዴይዴ ሚርጌና ዳጋዲ ዓሳ ኮሸ ማታሴኔ፤ ዔያቶንጎ ዔያቶኮ ኮይላ ዓአ ዴሮኮ ቢያ ዑጎ ዴንጫንጎ ዩያጉዴያ ከጎ ባአዚ ከሲ ማቶ ዔያቶሞ ዓጌኔ፡፡ 7 ዩይ ዴራ ዩያ ባኮ ቢያ ዛጋዎ፡- «ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሂ ኦናንጎ ኦ ያኦዛሂ፡ ዴአጎኦኔንጎይዳ ማቶ ዔከ ዩዔኔ፤ ዩያሮ ሃካ፡ ሴካ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦዛሂኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ሃይካ ዴዓንዳጉዲ ኦ ኮውሞሴ» ጌዔኔ፡፡ 8 ዩያሮ ዔያታ ዴንጎ ፒሊሰጻኤሚ ካአቶሞ ከኢታ ዓሲ ዴከ ዔኤሊሳዎ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦዛሂኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ኦ ዎዴንዶይ?» ጌይ ያኦጮኔ፡፡

ዔያታ ማሃዎ፡- «ጋኦቴ ካታሞ ዔከ ዓአዲሞቴ» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ጋኦቴ ጌይንጎያ ፔቴ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ካታማሰኬና ዔከ ዔያታ ዴንዴኔ፤ 9 ጋንጉጉ የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ዩና ካታሞ ሄላዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩና ካታማሎይዳ ማቶ ዔከ ዩዔ ዴርሞ ሚርጌ ማታሴኔ፡፡ ናአቶንጎ ጋርቸንጎ ዓይሱሞ ዴር ቢያሂ ዑህዳ ከጎ ባአዚና ማታሴኔ፤ 10 ዩያሮ የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ዔቅሮኔ ጌይንጎ ማሊ

ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ካታማሰኬና ዔከ ዔያታ ዴከኔ፤ ጋንጉ ዲኢካ ሄላኦና ዩና ካታማሎይዳ ናንጋ ዴራ ዲላጉ ዩኤካዎ፡- «ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሂኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ሃይካ ኦ ኮራ ዔያታ ዔከ ሙከህ ኦና ቢያሂ ኩርሲሳኒ ማሊኬ!» ጌዔኔ፡፡ 11 ሃህ ጊንህ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ካአቶ ባንሂ ቢያ ከኢታ ዓሲ ዴከ፡- «ኦኦና ኦ ማኦር ዓሰና ቢያ ኩርሱሞንጉ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሂኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ሞንዴ ዔከ ሙከና ቤዘ ማሂ ዴኮሞቴ» ጌዔኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሚርጌና ዔያቶ ማታሴሂረ ካታሞ ቢያይዳ ዓአ ዓሳ ጋፒ ሃይቃንዳኔ ጌይ ካራ ባይዚ ዲጊጮኔ፤ 12 ዲማና ሃይቦይዳ፡፡ ዓቴ ዓሳ ዑጎ ከጎ ባካ ሚርጌና ዔያቶይዳ ዎልቃዴሂረ ዴራ ቢያ ፔኤኮ ያኦዛሂ ባንሂ ዩኤከ ዲላጉ፡፡

6

የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ማዔህ

1 የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ፒሊሰጻኤሚ ዓጮይዳ ላንካይ ዓጊኒ ዴዔሰካ፡፡ 2 ፒሊሰጻኤሚ ዴራ ዔያቶኮ ቁኤሶንጎ ዦሞዎ ዔኤሊ፡- «የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ኦ ዎዴቴ ኮሸዴይ? ጊንህ ሞንዴ ሙከ ቤዘ ማሂ ኦ ዴካኒ ጌዔቴ ዎዲ ኦ ዴኮንዶይ? ጎይዎ ኦሞ ከኤዙሞቴ» ጌይ ያኦጮኔ፡፡

3 ዔያታ ማሃዎ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦዛሂኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ማሂ ዴካኒ ዲንሂ ኮዔቴ፡ ዲንሂኮ ዴቢንቶ ዛሎሮ ዲንጎ ባአዚ ዲንጊ ዎላ ዴካንዳያ ኮይሳኔ፤ ጫአቁሞ ሳአጻና ፔቴታዎ ዔኤቢ ዲንጉሞዎ ማሂ ዴካንዳያ ኮይሱሞ፤ ዲንሂ ዩያይዴቴ ዴርዓሂ፡ ዴቃንዳኔ፤ ሃህ ዲዚ ዲንሂ ሚርጌና ማታሴሂ ዓይጎርታቴያ ዲንሂ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ፡፡ 4 ዴራ ዲማና፡- «ኦኦኮ ዴቢንቶሮ ዲንጎ ባአዚ ማሂ ዓይጎ ኦ ዲንጊ ዴኮንዶይ?» ጌይ ያኦጮኔ፡፡

ቁኤሶንጎ ዦሞንጎ ማሃዎ፡- «ዑጎ ከሰካ ዴንጮና ከያና ማሊሲ ዎርቁና ኮሸና ዴንጎ ናአቢ፤ ሃህ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ካአቶ ሚርጉሞጉዴያ ሂኢጻ ማሊሲ ዎርቁና ማዞና ዴንጎ ናአቢ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩይ ዲንሂ ቢያሂንጎ ዲንሂኮ ዴንጎ ካአቶንጎይዳ ዴከንጉ ዴርዓሂ ፔቴ ማዔህረኬ፡፡ 5 ዲንሂኮ ዓጮ ባይዛንዳጉዲ ዴከንጉ ሂኢጎንጎ ዑጎ ከጎ ባኮንጎ ማሊሲ ዩንሂ ዲንጎ ባኮንሂ ኮሸ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦዛሂ ዲንሂ ቦንቻንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩያ ዲንሂ ማዴቴ ጎዎንጉ ዲንሂንጎ ዲንሂኮ ያኦዛሂንጎ ዓጮንጎ ኩርሲያ ዲ ሃሻንዳያ ናንዳኔ፤ 6 ጊብጻ ዓጮ ካአቶና ጊብጻ ዓሰና ማዴሂጉዲ ዓይጎር ዲንሂኮ ዲና ዲንሂ ዴዲሻይ? ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብጻ ዓጮይዳ፡፡ ከሰኬሂ ያኦሲ ጊብጻ ዓሰ ሚርጌና ማታሴሂኮ ጊንጎጉታዓዳ? 7 ዩያሮ ሃሂ ዓከ ሳርጌላ ያይታንጎ ዎአጻንጉ ቤቁባኦ ላሞና ያይንዴ ባይ ጊኢጊሹሞቴ፤ ዩንሂ ባኦቶንሂ ዎአጻ ሳርጌሎ ያይቴሎ ቃንባርይዳ ቴከጋ፡፡ ናኦር ዔያቶኮ ቁሪ ጊንሂ ባርቶ ጌላዙሞቴ፤ 8 ዩካ፡፡ የኦሲኮ ጫአቁሞ ሳአጻና ዔከ ዲንሂ ጊኢጊሹ ያይቶይዳ ጌሁሞቴ፤ ዲንሂኮ ዴቢንቶ ዛሎ ዲንጎ ዲንጊ ዎላ ዴካኒ ዎርቆና ዲንሂ ኮሸ ዴሞ ዴሞ ባኮ ሳአጻኔ ጋርካ ዓጊ ጫአቁሞ ሳአጻና ኮይላ ጌሁሞቴ፤ ዩያይዴሰካ፡፡ ጎይዎ ከሲ ዴንዳንዳጉዲ ሃሹሞቴ፡፡ 9 ዓካሪ ዎዚሞ ዴንዳቴያ ዛጉሞቴ፤ ቤቶሽሚሽ ካታሞ ባንሂ ዴንዳያ ማዔቴ ዩያ ኩርሳ ባኮ

ኑጊዳ ዳኬህሂ ዒሰራዔኤል ዓሶ ጾካዛህ ማዕዔህ ዔርዛኔ፤ ጋዓንቴ ዬና ባንህሂ ዓኣዲዎያ ማዕቴ ዬይ ባይሰንታ ኑጊዳ ሙከህሂ ጾኦሲ ዳኬምቱዋንቴ ጉሪ ሙሙኩ ባኣዚታህ ኑ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዓሳ ዒማና ጌይንቴ ጎይያ ማዳኔ፤ ላምዖ ናይንዳ ባይ ዔኪ ሳርጌላ ያይታ ቱኡቲ ዓኣ ቃንባራይዳ ዋኣጸሰካፓ ናኣር ቁራዖ ባርቶ ጌልዚ ካር ዋዳኔ። 11 ጾኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ዔኪ ሂኢጾንታ ከፃ ባኮንታ ማሊሲ ዋርቆና ኮሽንቴ ባኮ ኩንህሂ ጌሆና ሳኣጻኖ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ጌህኔ፤ 12 ዬካፓ ባኣቶንህሂ ጎይያ ኬሰኪ ሴካ ሃንገ ጎውዋፖ ፒዝ ጌይ ቤትሹሚሽ ካታሞ ባንህሂ ዳንዲህሂ ዓርቄኔ፤ ዔያታ ዳንዳ ዋዳና ጾኦሲ ጾኦሲ ዓኣዳኔ፤ ዒማና ፒሊሰጻኤሚ ካኣቶ ዳንጎንህሂ ዳንዲ ቤትሹሚሽ ካጶ ሄላንዳኣና ጊንጾ ዳንዳ።

13 ቤትሹሚሽ ዓሳ ፔቴ ዳኣቶዳ ዛርጌ ጮኦሪቤቃ ዳግ ጌይ ዛጋፖ ጾኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ዳንቄኔ፤ ዬያ ዔያታ ዳንቄህሂ ኮሽ ዋዛዳኔ። 14 ሳርጌሎ ያይቲላ ቤትሹሚሽይዳ ናንጋ፣ ዔያሱ ጌይንታ ዓሲሰኬያኮ ጎሺ ጌሊ ዳኤፒ ሹቸኮ ኮይላ ሙካፖ ዔቄኔ። ዳራ ዒማና ሳርጌሎ ያይቲሎኮ ሚያ ጳሊ፣ ባኣቶንህሂያኣ ሹካፖ ጾኦሲም ሚቶ ዒንጎ ዒንጊህሂ ማሂ ሺኢሽኔ። 15 ዒኢካ ዓኣ ለዋ ዓሳ ጾኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖንታ ዋርቃ ኩሚ ዓኣ ሳኣጻኖ ዔኪ ዳኤፖ ሹሙህሂ ዑፃ ጌህኔ፤ ዒማና ቤትሹሚሽ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሚቶ ዒንጎ ባኣዚንታ ሜሌ ባኮዋ ቢያ ዒንጌኔ፤ 16 ዳንጎ ፒሊሰጻኤሚ ካኣቶንህሂ ዬያ ቢያ ዛጌሰካፓ ዬና ዓሶ ማዒ ጊንህሂ ዔቅርኔ ዳንዳ።

17 ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዔያቶኮ ዳቢንቶ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ማሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዳኬ ዑፃ ከፃ ባኮ ማሊሲ ኮሽና ዋርቆ ናኣሶንህሂ፡- ዓሽደዳ ሱንህሂና፣ ጋኣዛ ሱንህሂና፣ ዓሰቄሎና ሱንህሂና፣ ጋኣቲንታ ዔቅርኔ ካታሞ ሱንህሂና ዳኪንቴያኬ።

18 ሂኢጾ ማሊሲ ዋርቆና ማዞናዞንህሂኮ ፓይዳ ዳንጎ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ካኣታ ዋይህ፣ ዙሎ ኮሽ ዲርቄ ማዞና ካታሞንህሂና ዬያቶኮ ኮይላ ዓኣ ጉርዶ ፓይዶ ጉዳያኬ። ቤትሹሚሽይዳ ናንጋ ዒያሱ ጎዞ ጋራ ጾኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ጌህንቴ ዳኤፖ ሹሙህሂ ዬያ ማዲንቴ ባኮኮ ሃና ሄላንዳኣና ማርካ ማዒ ዓኣኔ።

19 ዒማና ቤትሹሚሽ ዓሳ ጾኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖኮ ጋር ዛጌህሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዳንዳ ዳጋዲ ዔያቶ ባኣካፓ ላንካይታሚ ዓሲ ዋዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዬያይዲ ዔያቶ ባኣካፓ ዓሶ ኩርሴህሂር ቤትሹሚሽ ዓሳ ጾዬ ዬኤኬኔ።

ጾኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ቁርያትይዓሪሚይዳ

20 ዬያር ቤትሹሚሽ ዳራ፡- «ሃያ ዳማዳ ጾካዛህ ቤርታ ጾኦሲ ጫርቄ ዔቃንዳይ? ዒዛኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ኑ ኮይላፓ ኬሲ ዋካ ዳኮንደይ?» ጌዔኔ። 21 ዬካፓ ቁርያትይዓሪሚ ዓሶም፡- «ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ጾኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ኑ ኮራ ዔኪ ሙከህሂር ዒንህሂ ሙኪ ዔኩዋቴ» ጌዒ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ።

7

1 ዒማና ቁርያትይዓሪሚ ዓሳ ሙኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ዔኪ ጌሚራዳ ዓጫ ናንጋ፣ ዓቢናዳኣቤ ጎፖ ዓሲሰኬያ ማኣሪ ጌልዜኔ፤ ዒኢካ ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ካፓንዳጉዲ ዒዛኮ ናኣዚ ዓላዜሬ ዬያም ዳማሲ ደኦሬኔ።

ሳሙዔኤል ዒሰራዔኤል ዓሶኮ ሱኩጌ ማዕዔህ

2 ዬካፓ ጾኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ያደሲ ዋዳ ቁርያትይዓሪሚይዳ ዳዔኔ፤ ዒኢካ ዳዔህሂ ላማታሚ ሌዔ ጉዳያኬ፤ ዒማና ዒሰራዔኤል ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማኣዳንዳጉዲ ዒዛ ባንህሂ ዒላቲኔ።

3 ሳሙዔኤል ዒሰራዔኤል ዳርም፡- «ጉቤ ዒናፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህሂ ዒንህሂ ማዕኒ ኮዔፕ ሚሌ ጾኦሲ ቢያ፤ ባሽና ዓሰታርቲ ጌይንታ ላኣሊ ማሎና ማዞንቴ ጾኦሲኮ ባይዙዋቴ፤ ዒንህሁሞ ጉቤ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊ ዒዛ ሌሊ ካኣሽኩዋቴ፤ ዒዚ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ኩሙፓ ዒንህሂ ዓውሳንዳኔ» ጌዔኔ። 4 ዬያር ዒሰራዔኤል ዓሳ ባዓኣሌና ዓሰታርቲና ጌይንታ ጾኦሲ ባይዜ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ካኣሽኬኔ።

5 ዬካፓ ሳሙዔኤል፡- «ታኣኒ ዒንህሂም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሚዳይዳ ሺኢቃንዳህሂር ዒኢካ ቡኩዋቴ» ጌይ ዒሰራዔኤል ዓሶ ጉቤ ዔኤሌኔ። 6 ዬያር ዔያታ ፔቱሞና ሚዳይዳ ቡኬኔ፤ ዒኢካ ዔያታ ዋኣህሂ ዳይ ዔኪ ጾኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ላኣሊ ዬና ኬሎ ጉቤ ዔኤቢ ሙዋፖ ፔኤቄኔ፤ ዒማና ዔያታ፡- «ኦኩኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዞ ዒዳ ዳቤኔ» ጌይ ዳቢንቶ ፔኤኮ ቡኩዔኔ፤ ዒሰራዔኤል ዓሶ ባኣካ ማዞንታ ሞኦቶ ማዕቴያ ሚሌ ሚሌ ጌኤሲ ሳሙዔኤል ጌሰቲ ዋጋህ ዬና ሚዳይዳኬ።

7 ዒማና ዒሰራዔኤል ዓሳ ሚዳይዳ ቡኬህሂ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዋይዛፖ ዳንጎ ፒሊሰጻኤሚ ካኣታ ዔያቶ ያላኒ ፔኤኮ ያላ ዓሶ ዔኪ ኬሰኬኔ፤ ዬያ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዋይዛፖ ዒጊጩ፡-

8 ሳሙዔኤልም፡ «ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ኩሙፓ ኑና ዒ ዓውሳንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ጾኦህሂ ሺኢቄፖ ኑም ሃሺፖ» ጌዔኔ። 9 ዬያር ሳሙዔኤል ጉኩጳባኣ ዳካ ማራናይ ሹኪ ጉቤና ሚቶ ዒንጎ ዒንጊህሂ ማሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሽኔ፤ ዬካፓ ዒሰራዔኤል ዓሶ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒ ሺኢቃዛ ሺኢጲፖ ዒዛኮ ዒዚ ዋይዜኔ፤ 10 ሳሙዔኤል ሚቶ ዒንጎ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ጎይህሂ ዓኣንቴ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዒሰራዔኤል ዓሶ ያላኒ ሙከኔ፤ ጋዓንቴ ዒማ ኬሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫፓ ዳኤፒ ጉጉንህሂ ጉጉንህሂም ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዒጊጩ ጎጋይቄ ዒሰራዔኤል ዓሶ ቤርታፓ ጳሽኬኔ። 11 ዬያር ዒሰራዔኤል ዓሳ ሚዳይዳ ዔቄ ዔያቶኮ ቤርታፓ ጳሽኬ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ዳንዲ ቤትካራ ጌይንታ ቤዞኮ ዳም ሄላንዳኣና ዳውሲ ዳውሲ ጎይፃ ዔያቶ ዋዳኔ።

12 ዒማና ሳሙዔኤል ፔቴ ሹቸኔ ዔኪ ሚዳይዳ ሽኔ ጌይንታ ቤዞኮ ባኣካ ዳኣቢ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃና ሄላንዳኣና ኑና ማኣዳኔ» ጋዒኒ

7:1 7:1 2ሳሙ. 6:2-4፤ 1ጾኦሲ. 9ሃኬ 13:5-7።

ዬና ሹጮ «ዓቤንዔዜሬ» ገይ ሱንሢ ገሣኔ።
 13 ዬያይዲ ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ያሎና ባሽንቴኔ፤ ሳሙዔኤል ናንጌ ዎዶ ቢያይዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤል ዓሰና ዎላ ማዕሢር ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ዒሰራዔኤል ዓሰ ያላኒ ኬሰኪባኣሴ።
 14 ዬያኮ ቤርታ ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ያሎና ባሽ ዓርቁ፣ ዔቅሮኔና ጋቴናኮ ባኣካ ዓኣ ካታማ ቢያ ዒሰራዔኤል ዓሰም ማሂንቴኔ፤ ሃሃ ዒሰራዔኤል ዓሳ ፔኤኮ ዘጳ ዓኣ ካርና ቢያ ማሂ ዔኬኔ፤ ዬያር ዒሰራዔኤል ዓሰና ዓሞራ ዓሰና ዎላ ገኢጊ ናንጌ።

15 ሳሙዔኤል ናንጌ ዎዶይዲ ቢያ ዒሰራዔኤል ዓሰኮ ሱኡጌ ማዒ ናንጌ። 16 ዒዚ ለዓለዓ ቤኤቴኤሌንታ ጌልጌላንታ ማደጃኣ ዓኣዲ ዓኣዲ ዒሰራዔኤል ዓሰ ባኣካ ማዢንታ ጌኤዞ ጌሰቲ ዎጋ። 17 ዬካፓ ዒዚ ናንገ ራኣማ ማዒ ደንዲ ደንዲ ዒኣካ ዓኣ ጌኤዞ ዎደጋ፤ ራኣማይዲ ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ቤሲያ ዒ ኮሼ።

8

ዒሰራዔኤል ዴራ ካኣቲ ካኣታሣኒ ያኦጩሣ

1 ዬካፓ ሳሙዔኤል ጋርቻዎ ፔኤኮ ላምዎ ናኣቶ ዒሰራዔኤል ዓሰኮ ሱኡጌ ማሂ ደኦሬኔ፤ 2 ዒዛኮ ቶይዶ ናዓሢኮ ሱንፃ ዒደዔኤሌ፤ ጌኤዞሣ ሱንፃ ዓቢያ ጌይንታያ ማዓዛ ዔያታ ቤርሳቤ ካታሞኮ ሱኡጌ ማዒ ደኦሬንቴ። 3 ጋዓንቴ ዔያታ ዔያቶኮ ዓዴ ማዴ ጎይዎ ማዴባኣሴ፤ ዬያ ሃሽ ማኢሽ ኮዓ ዓሲ ማዒ ዴማና ዒንጎ ማኢሽ ዔኪ ዔኪ ዓሰኮ ጌኤዞ ፒዜ ዎጉዎሴ።

4 ዬያር ዒሰራዔኤል ዓሰኮ ሱኡጋ ፔቱሞና ቡኪንቴ ሳሙዔኤል ዓኣ ቤዞ፣ ራኣማ ሙካዎ።

5 «ዎይዜ! ኔ ሃሢ ጋርቻኔ፤ ኔኤኮ ናኣታ ኔና ማሊ ኔ ማዴሣ ጎይዎ ማዴዎኣሢር ማሊ ዓጮይዲ ማዴንታሣጉዲ ኦና ዎይሣንዳ ካኣቲ ኦም ካኣታሴ» ጌዔ። 6 ካኣቲ ዔያቶም ዒ ካኣታሳንዳጉዲ ዓሳ ዒዛ ያኦጩሣር ሳሙዔኤል ያዩ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቁኔ፤ 7 ዬያር ናንገና ናንገ ጎዳ ሳሙዔኤሌም፡- «ዴራ ጋዓ ባኮ ቢያ ዎይዜ፤ ዔያታ ኔናቱዎንቴ ታኣኒ ዔያቶ 0-9 ካኣታዲ ናንጉዎጉዲ ዔያታ ታና ቶኦቹ። 8 ታኣኒ ዔያቶ ገላባፃ ዓጮፓ ኬሴሰካፓ ዓርቃዎ ዔያታ ታና ሃሽ ማሊ ያኦዞ ካኣሽኪ ካኣሽኪ ናንጌ፤ ዬያር ዔያታ ታኣም ማዴ ጎይዎ ኔኤማኣ ማዴሣ ዓርቁ፤ 9 ዓካሪ ሃሢ ዔያታ ጋዓ ባኮ ዎይዜ፤ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ካኣታ ሃጊ ዔያቶም ማዴንዳ ባኮ ቢያ ፔጋሲ ላቲ ዔያቶም ኬኤዜ» ጌዔ።

10 ሳሙዔኤሌያ ካኣቲ ካኣታሣንዳጉዲ ያኦጩ ዴሮም ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔ ባኮ ቢያ ኬኤዜ፤ 11 ዒ ኬኤዞ፡ «ዒንሢኮ ካኣቲ ዒንሢኮ ማዴንዳ ባካ ያዲኬ፡- ዒንሢኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ዒ ዔኪ፣ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሣናይዳ ዴዓ ያላ ያልዚ ዓሲ ማሃንዳ፤ ሃሃ ፓራሣኮዎ ቤርታ ዓኣዲያ ዔያቶ ዒዚ ማሃንዳ፤ 12 ዔያቶይዳፓ ፔቲ ፔቲሣ ያሎ ያላ ሸዮ ዓሰ ዓይሣ፤ ዛሎ ሃሃ ያሎ ያላ ደንገታም ዓሰ ዓይሣ ማሂ ዔያቶ ዒ ደኦሬንዳ፤ ሃንጎዎቶ ሃሃ ካኣቲኮ ጎዡ ጎሽካ ዓሰና ሃኣኮ ቡኩሳ ዓሰ ማሃንዳ፤ ዛሎ

ጊንሣ ያሎ ዓንጋም ኮሻያና ሳርጌሎ ያይቶ ኮሻያ ማሃንዳ፤ 13 ዬያጉዲ ዉዲር ናኣታ ዒንሢኮ ካኣቲም ሳሙቃ ቲዡ ገኢጊሻያና ዎፃ ዎፃያና ካሣ ካሣያ ማዓንዳ። 14 ዒንሢኮ ማሎ ማሎ ጎዡንታ ዎይና ቱኮ ቤዞንታ ዛይቶ ሪሚቶንታ ቢያ ዔኪ ዒዛኮ ደንዞም ዒንገንዳ። 15 ዒንሢኮ ሃኣኮንታ ዎይናኮዎ ታጳፓ ፔቲማ ዔኪ ዔኪ ዒዛኮ ደንዞና ቶኮናም ዒዚ ዒንገንዳ። 16 ዒንሢኮ ማዴ ማዴ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ፤ ዬያጉዲ ዒንሢኮ ባኣቶንታ ሃርንታፓ ማዛጳ ማዛጳ ዔኪ ፔኤም ዒ ማሃንዳ። 17 ማራቶና ዎኣርናኮዎ ታጳይዳፓ ፔቲማ ዒዚ ዔካንዳ፤ ዒንሢኮ ዒዛም ካራማ ማዓንዳ። 18 ዬይ ያዲ ማዔ ማዶ ናንገና ናንገ ደኦሬ ካኣታሣ ማዴ ጌዶ ማዶር ዒንሢኮ ዒላታንዳ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓንቴ ዒንሢኮ ዒላቶ ዎይዛዓኬ» ጌዔ።

19 ዬይ ያዲ ማዔቴያ ሳሙዔኤል ኬኤዞ ባኮ ቢያ ዴራ ዔኤቢኬ ጌይባኣሴ፤ ዔያታ ዒማና፡- «ዬያ ኔኤር ሃሽ! ኦ ኦኡኮ ካኣቲ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ኮዓ፤ 20 ኦ ያዲ ዴም ማሊ ዴራ ማዴ ጎይዎ ዬይ ካኣታ ኦና ዎይሣ፤ ኦኡኒ ሞርኮና ዎላ ያልታኣና ዔኪ ኬሲ ያለሳንዳ ካኣቲ ኦኡኮ ዓኣያ ማዓንዳ።» ጌዔ። 21 ዬያር ሳሙዔኤል ዴራ ጋዓ ባኮ ቢያ ዎይዛዎ ዴንዲ ናንገና ናንገ ጎዳም ኬኤዜ፤ 22 ናንገና ናንገ ጎዳ ሳሙዔኤሌም፡- «ዔያታ ኔና ያኦጩ ጎይዎና ካኣቲ ዔያቶም ካኣታሴ» ጌዔ፤ ዬካፓ ሳሙዔኤል ዴራ ፔኤኮ ማኣሪ ማኣሪ ዴንዳንዳጉዲ ዳኬ።

9

ሳሙዔኤልና ሳኣዶኦሌና

1 ቢኢኒያማ ያጳፓ ቁኢሴ ጌይንታ ፔቲ ዔርቲ ያርጎቹ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዚ ዓቢዔኤል ናይ፣ ፀርሬኮ ናኣዚ ናይ ማዓዛ ዓጥሃ ቶኣኪ ማዔያ ቤኮራቲ ማኣሪ ዓሲኬ። 2 ቁኢሴኮ ያኣኒያ ዒዛጉዲ ማዛጳዎያ ሳኣዶኦሌ ጌይንታ ናይ ዓኣኔ፤ ሳኣዶኦሌ ዔጸና ዓሰ ቢያይዳፓ ያዶሲ ማዛጳሞናኣ ባሽኬ።

3 ሳኣዶኦሌኮ ዓዶ፣ ቁኢሴኮ ሃሬ ባይቁም ዒዚ ፔ ናኣዚ ሳኣዶኦሌ ኮራ፡- «ዓይሎይዳፓ ፔቲ ዓሲ ዔኪ ዴንዲ ባይቁ ሃር ኮዔ» ጌይ ዓይሣ። 4 ዬያር ሳኣዶኦሌንታ ዓይሎሰኬያንታ ዎላ ጌማራዳ ዓፕሬኤማ ዓጮና ሻሊሻና ጌይ ሃር ኮይዎ ዓርቁ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሃር ዴንቃኒ ዴንዳዒባኣሴ፤ ዬካፓ ሻዕሊማ ዓጮዎ ዴንዲ ኮዓዎ ዴንቁባኣሴ፤ ሃሃ ጊንሣ ቢኢኒያማ ዓጮይዴና ጌይ ኮይ ኮይ ዴንዳ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሃር ዴንቃኒ ዴንዳዒባኣሴ። 5 ዬይና ጌዒ ፀፔ ዓጮ ዔያታ ሄላዛ ሳኣዶኦሌ ዓይላሣ ኮይላ፡- «ማይ ኦ ማኣሪ ማዒ ዴንዳንዳ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ኦ ዓዴ ሃር ዛሎ ሃሽ ዓካሪ ኦ ዛሎ ማሊ ማታዳንዳ።» ጌዔ።

6 ዒማና ዓይላሣ፡- «ጮክ ጌዔ! ሃሮ ካታሞይዳ ኮሽ ቦንቹንታያ፣ ፔቲ ያኦሲ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዚ ኬኤዞ ባካ ቢያ ዒ ጌዔ ጎይዎ ስኩማኔ፤ ዬያር ዒዛ ኮይላ ኦ ዴንዳም፤ ጎዶንቴ ሃር ኦ ዎካፓ ዴንቃኒ ዴንዳዒባኣሴ ዒዚ ኦም ኬኤዛንዳኣናንዳ።» ጌዔ።

8:5 8:5 ላሚ. ዎማ 17:14።

7 ሳኦዎኤል ገንሣ፡- «ዓኦዎ ኑ ዓኦዎንዳይ፤ ጋዓንቴ ዬያ ያኦሲ ዓሣም ዓይጎ ባኦዚ ኑ ዓንጋንዳይ? ጋላ ኩኩ ሉኩይዳገ ጋፔ፤ ማሌ ኑ ዓይጎ ዓንጋንዳ ባኦዚ ዓኦይ?» ጌዔ።

8 ዓይላሣ ማሃ፡- «ታ ኮራ ሃይሃ ገራኦሚ ማዓንዳ ሹቹ ቢራ ዓኦይ፤ ዓማ ኑ ዓንጋንዳይ፤ ዓዚ ሃሮ ኑ ዋካገ ዳንቃንዳቴያ ኬኤዛንዳይ» ጌዔ።

9-11 ሳኦዎኤል ዒማና፡- «ቃራኬ! ቢሬ» ጌዔ፤ ዬያሮ ያኦሲ ዓሣ ዓኦ ካታም ዔያታ ዳንዲ ካታሚሎ ጌላጊ ጌማሮ ሉካ ኬሰካንቴ ዋኦሣ ዳዒጊ ሙካ ዉዳሮ ናይና ካኦሚ፤ ዬያቶ ኮይላ ዔያታ፡- «ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኦዚ ዳንቁ ኬኤዛ ዓሲ ሃሮ ካታማ ዓኦ?» ጌይ ያኦጩ።

ያኦሲ ማላሣ ኬኤዛ ዓሲ ዬሮ ዋዳና «ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኦዚ ዳንቁ ኬኤዛ ዓሲ» ጌይንታ። ዬያሮ ፔቴ ባኦዚ ያኦሲዳገ ያኦጩ ዳንቃኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ፡- «ያኦሲ ፔጋሲም ዳንቁ ኬኤዛ ዓሣ ኮይላ ኑ ዓኦዳም» ጋዓ።

12-13 ዒማና ዉዳሮ ናኦቶንሣ፡- «ሃሮ ዓኦይ! ዬይሹ ዒንሣኮ ቤርታ ዳንዳይ፤ ሩኩሪ ሩኩሪ ዒንሣ ዳንዳይ፤ ዓዚ ሃላንዳይ፤ ካታም ዒንሣ ጌሌላዎ ዒዛ ዳንቃንዳይ፤ ዓዚ ዳራ ሃሮ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋጊ ጊኢጊንቴሣሮ ሃይካ ካታም ሙኬይ፤ ዓዚ ዒንጎ ባኮ ቤርታዲ ዓንጃንዳያ ኮይሳይ፤ ዒኢካ ሙኬ ዳራ ዓዚ ሙኩዋንቴ ዬያ ሙያ ፔቴታያ ሙዑዋሴ፤ ዬያሮ ሃሣ ዒንሣ ኬሰኬቴ ዓዚ ሙያ ሙዓጊ ካኦኩ ቤዞ፤ ጌማሮ ኬሰኩዋንቴ ዓዚ ዒንሣ ዳንቃንዳይ» ጌዔ።

14 ዬካገ ሳኦዎኤልንታ ዓይላሣንታ ካታሚሎ ኬሰኬ፤ ሃጊ ዔያታ ጌሊያይዳ ዓኦንቴ ሳሙዔኤል ካኦኩ ቤዞ ዓኦዲጊ ኬሰኬ ዔያቶ ባንሣ ሙኬይ።

15 ሳኦዎኤል ሙካንዳሣኮ ፔቴ ኬሊኮ ቤርታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤልም፡- 16 «ዚሮ ሃይማ ዋዴ ቢኢኒያሚ ያጳገ ፔቴ ዓሲ ኔ ኮይላ ታ ዳካንዳይ፤ ታ ዳሮኮ ዒላታ ታና ሃላሣሮ ዔያቶኮ ሜታሣ ታ ዛጌ፤ ዬያሮ ዒዚ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ታኦኮ ዳሮ ሜታሲ ዋይሣ ዋይሣገገ ኬሳንዳሣሮ ዒዛ ዒሰራዔኤል ዓሶኮ ሱኡጌ ማሃ ቴሽኪ ደኦሚ» ጌዔ።

17 ሳሙዔኤል ሳኦዎኤል ዳንቃኦና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤልም፡- «ቤርታ ታኤኤም ኬኤዜ ዓሣ ሃያኬ፤ ዒ ታ ዳሮኮ ሱኡጌ ማዓንዳይ» ጌዔ።

18 ሳኦዎኤል፡ ካታም ጌሎ ዲያ ካሮ ኮይላ ዓኦ ሳሙዔኤል ባንሣ ሙካያ፡- «ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዳንቁ ኬኤዛ ዓሣኮ ማኦራ ዓንካዳይ ታኦም ኬኤዜቴራ?» ጌዔ።

19 ሳሙዔኤል ማሃ፡- «ዬይ ዓሣ ታናኬ፤ ቤርታዲ ሃሣ ካኦኩ ቤዞ ዳንዳይ፤ ሃሮ ዒንሣ ላምዓሣ ታኦና ዋላ ሙዓንዳይ፤ ዚሮ ጉቴ ኔ ያኦጩ ባኮ ቢያ ታ ኤኤም ኬኤዚ ዳካዛ ኔ ዓኦዳንዳይ፤

20 ሃይሃ ኬሊኮ ቤርታ ኤኤኮ ባይቁ ሃራ ጳዴ፤ ዬያቶ ዛሎ ሜታዲ፤ ጋዓንቴ ዒሰራዔኤል ዳሮኮ ማላያ ያና ዳንቃኒ ኮዓያ ኤኤም ማላይ? ዔያታ ኮዓሣ ኤኤና ኔ ዓዳ ማኦሮ ዓሶናቴዓዳ?» ጌዔ።

21 ሳኦዎኤል ዒማና፡- «ታኢጊ ዒሰራዔኤል ያጳ ባኦካገ ዳካ ማዔ ቢኢኒያሚ ያጳገኬ፤ ሃሣ ዬያ ያጳገኦ ታ ማኦሮ ዓሳ ኮሽ ላኦገኬ፤ ሃሣ ሃያጉዳ ባኦዚ ዓይጋ ኔ ታኦም ኬኤዛይ?» ጌዔ።

22 ዬካገ ሳሙዔኤል ሳኦዎኤልንታ ዓይላሣንታ ዔኪ ዳልጎ ኬኤያ ጌልዛያ ሃይሣታሚ ማዓ ሹኦቹ

ሙያሮ ዳዒ ዓኦንቴ ዬያቶሲገ ዑሣ ዓኦዴ ቃራ ቤሰካ ዳይሣይ። 23 ዒማና ሳሙዔኤል ካሣንቶ ቤዞ ማዳ ዓሣ ዔኤላያ፡- « «ዲማሲ ጌሣ» ጌይ ታ ኤኤም ዒንጌ ሚኤሎ ዓሽኮ ታኦም ዔኪ ሙኬ» ጌዔ፤ 24 ዬያሮ ዬይ ዓሣ ቃራ ጉባሲ ዓሽኪ ዔኪ ሙኪ ሳኦዎኤል ቤርታ ጌሣይ፤ ዒማና ሳሙዔኤል ሳኦዎኤልም፡- «ሃኦዛጌ፤ ሃይ ኤኤም ዲማሲ ጌሣንቴ ቃራ ዓሽኪኬ፤ ታኢጊ ዔኤሌ ሹኦጩና ዋላ ኔ ሙዓንዳጉዲ ታ ጌሣያታሣሮ ሃያ ሙዔ» ጌዔ።

ዬያሮ ዬሮ ኬሎ ሳኦዎኤል ሳሙዔኤልና ዋላ ሙዔ፤ 25 ካኦኩ ቤዛገ ኬዲ ካታም ጌላዛ ሳሙዔኤል ሳኦዎኤልም ላሆንዶ ቤሲ ፔ ማኦራ ኩቦ ጋሮይዳ ጊኢጊሺሳዛ ዒዚ ዒኢካ ዋርቄ።

ሳሙዔኤል ሳኦዎኤል ቴሽኪ ካኦታሣሣ

26 ዚሮ ጉቴ ሳሙዔኤል ሳኦዎኤል ኩቦ ጋራገ ዔኤላያ፡- «ዓካሪ ዔቄ፤ ታ ኔና ዳካዛ ዳንዳይ» ጌዔ፤ ሳኦዎኤል ዒማና ላሃ ቤዛገ ዔቄ ሳሙዔኤልና ዋላ ጎይያ ኬሰኬ፤ 27 ዬካገ ካታምኮ ጋፔንያ ሃላያ ሳሙዔኤል ሳኦዎኤል ኮይላ፡- «ኤኤኮ ዓይላሣ ቤርታ ዓኦዳንዳጉዲ ዒዛም ኬኤዜ» ጋዓዛ፤ ዓይላሣ ቤርታ ዳንዳሰካገ ሳሙዔኤል ሳኦዎኤል ኮራ፡- «ኔ ዳካ ዔቄ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ባኦዚ ኤኤም ታኢጊ ኬኤዛንዳይ» ጌዔ።

10

1 ዬካገ ሳሙዔኤል ሪሚቶ ዛይቶ ቴኩ ዓርሃና ጉራኖ ዔኪ ሳኦዎኤልኮ ቶኦካ ዋሃ ሃርቄሰካገ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ዳሮ፤ ዒሰራዔኤልኮ ሱኡጌ ማዓንዳጉዲ ኔና ቴሽኪ ደኦሚ፤ ኤኤጊ ዒዛ ዳሮኮ ሱኡጌ ማዒ ሞርኮ ኩጫገ ዔያቶ ዓውሳንዳይ። 2 ሃሮ ኔ ታጊዳገ ዲማዲ ዳንዳኦና ቢኢኒያሚ ዓጮይዳ ዓኦ ጸልፃሃ ጌይንታ ቤዞ ዓኦ ራኦሃሎ ዲኡጉ ኮይላ ላምዖ ዓሲ ኤኤና ካኦማንዳይ፤ ዬንሣ ዓሶንሣ ኤኤጊ ኮዓ ሃራ ጳዴያ ማዔሣ፤ ሃሣ ኤኤኮ ዓዴ ሃሮ ዛሎ ማላያ ሃሽ ኔ ዛሎ ሚታዲ፡- «ናሣሣ ዛሎ ታ ዋዋይታንዳይ?» ጌይ ያኦጩያ ማዔሣ ኤኤም ዔያታ ኬኤዛንዳይ። 3 ዬካገ ኤኤጊ ዳንዲ ታኦሪይዳ ፔቴ ዳኤፒ ሚሣሰኬይ ዓኦ ቤሲ ሃላንዳይ፤ ዒኢካ ያኦሲም ዒንጎ ባኦዚ ዒንጊ ካኦሽካጊ ቤኤቴኤሌ ዳንዳ ሃይሃ ዓሲ ኔ ዳንቃንዳይ፤ ዬንሣዳገ ፔቴሣ፡- ሃይሃ ዋናናይ ጎቼያ፤ ላምዓሳሣ፡- ሃይሃ ላኦዳ ኬዳያ፤ ሃይሣሳሣ፡- ዋይኔ ዑሽ ሉካና ዓርሣ ኬዳያ ማዓንዳይ፤ 4 ዔያታ ኤኤና ዔኤላንታያ ካሃንሣዳገ ላምዖንሣ ኤኤም ዒንጋንዳይ፤ ኤኤጊ ዔካንዳያ ኮይሳይ፤ 5 ጊንሣ ሃሣ ኔ ዳንዲ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶኮ ያሎ ዓሳ ዳንኪ ዳዔ፤ ጊቢዓ ጌይንታ ያኦሲ ጌማሮ ሙካንዳይ፤ ዬካገ ካታሚሎ ጌሎ ካሮ ኔ ሃላኦና ያኦሲም ጌማሮይዳ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ማዒ ሙካ ያኦሲ ማላያ ኬኤዛ ዓሳ ቡከንቴ ዓኦያ ኔ ዳንቃንዳይ፤ ዔያታ ጎኦላንታ ሹሉንጎንታ ፔቴ ሻሽና ዳንሃ ጎኦሎንታ ዋርቁ ዋርቁ ካራቤያ ባዒ ባዒ ያኦሲ ቦንቸም ዓይናዳንቴ፤ ሃሣ ፔኤኮ ዑኡዞ ዳጊዲ ያኦሲ ማላሣ ኬኤዛንቴ ኔ ሙካንዳይ። 6 ዒማና ኔ ዔራዋንቴ ያኦሲኮ ዓያና ዋልቄና ኔጊዳ ኬዳንዳይ፤ ዬካገ ዔያቶና ዋላ ኔ ያኦሲ ማላሣ ኬኤዚሣ ዓርቃንዳይ፤ ዲማ ዓሲያ

ማዒ ኔ ላኣሚንታንዳይ፤ 7 ዩንሢ ማላቶንሢ ሲያ ኩማኣና ያኦሲ ኔኤና ዋላ ዓኣሢሮ ኔ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ሲያ ማማዳ፤ 8 ያኦሲም ሚቶ ዲንጎ ባኮንታ ፔቱሞና ዲንጎ ባኮዋ ዲንጎኒ ኔኤና ታ ካኣማንዳ ቤዘ። ጌልጌላ ቤርታ ታኣኮ ዴንዴ፤ ታኣኒ ሙኪ ኔ ዋዋዳንዳቲያ ኬኤዛንዳያ ሄላንዳኣና ላንካይ ኬሊ ዲኢካ ዴዔ» ጌዔ።

9 ዩማና ሳኣዎኦሌ ሳሙዔኤሌጋ ዲማዲ ዴንዳኣና ያኦሲ ሳኣዎኦሌ ላኣሚ ማላ ባሲ ማህኔ፤ ሳሙዔኤሌ ዲዛም ማላታ ማህ ኬኤዜ ባካ ሲያ ዩና ኬሎ ኩማኔ፤ 10 ሳኣዎኦሌንታ ዓይላሢንታ ገቢዓ ሄላዛ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ቡኪ ዓኣዎ ሳኣዎኦሌና ካኣማኔ፤ ዓማና ዔርቲባኣንቲ ያኦሲኮ ዓያና ዋልቁና ሳኣዎኦሌይዳ ኬዴም ዔያቶና ዋላ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዚሢ ሳርቁ። 11 ዩያር ዩያኮ ቤርታ ሳኣዎኦሌ ዔራ ዓሳ ዩያ ዲ ማዳሢ ዛጋዎ። «ቁኢሴ ናኣዚ ዋዎይቲይ? ሳኣዎኦሌያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ማዳሢ?» ጌይ ዋሊ ኮይላ ያኦሪ። «12 ዲኢካ ናንጋ ፔቲ ዓሲሰኬይ፡- «ሃኣቶ ሃንጎዋቶ፣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዘላ ዋዚዳዎ? ዔያቶኮ ዓይንሢ ያናንሢዳዎ?» ጌይ ያኦሪ። «ሳኣዎኦሌያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ማዳሢኣኮዳ?» ጌይንታ ኮኣኪንሃ ሃይሳ ዩያይዳጋ ዔቁያናኬ። 13 ሳኣዎኦሌ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚ ጋፔሰካጋ ጌማራ ዓኣ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ኬሰኬ።

14 ዓማና ሳኣዎኦሌኮ ማዔ ሳኣዎኦሌንታ ዓይላሢንታ ዴንቃዎ፡- «ዲንሢ ሳንካጋ ሙካይ?» ጌይ ያኦሪ።

ሳኣዎኦሌ ማሃዎ፡- «ሃሪ ኮ ኮዓኒ ዴንዴዎ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሢሮ ሳሙዔኤሌ ያኦሪ ኮ ጌሌ» ጌዔ።

15 ማዓሢ ዲማና፡- «ዲዚ ዲንሢም ዋዚ ጌዔይ?» ጌይ ያኦሪ።

16 ሳኣዎኦሌ ማሃዎ፡- «ሃሪ ጴዳሢ ኦም ዲ ኬኤዜ» ጌዔ፤ ጋዓንቲ ካኣቲ ማዒ ደኣሚንቲያ ማዒ ሳሙዔኤሌ ኬኤዜሢ ማዎም ዲ ኬኤዚባኣሲ።

ሳኣዎኦሌኮ ካኣቲማ ፔጋሲ ኬኤዚንቲሢ

17 ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሚዳይዳ ቡካንዳጉዲ ሳሙዔኤሌ ዔኤሌ። 18 ዲኢካ ዲዚ ዴርሞ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ሃዚ ጋዓኔ፤ ታ ዲንሢ ገብፃ ዓጫጋ ኬሴ፤ ገብፃ ዓሰንታ ማሌ ዲንሢ ሄርቁ ዋይሢ ካኣቶንታይዳጋ ዓውሲ ታ ዲንሢ ኬሴ፤ 19 ሃሢ ዲንሢ ጋዓንቲ ማቶይዳጋ ዲንሢ ዓውሴ ያኣዛሢ ሰሃ ኦም ሃሢ ኔኤር ካኣቲ ካኣታሴ! ጌዔ። ዩያር ሃሢ ዲንሢኮ ፃጸና ቶኦና ጋቁንቲ ጋቁንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢኩዋቴ » ጌዔ።

20 ዩካጋ ሳሙዔኤሌ ፔቲ ፔቲ ፃጸ ቤርቲም ቤርቲም ኬሰከንዳጉዲ ማሃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢኢኒያሚ ፃጸ ደኣሬኔ፤ 21 ሄሊሳዎ ሳሙዔኤሌ ቢኢኒያሚ ፃጸ ማኣር ዓሳ ጉቤ ቤርቲም ኬሰከንዳጉዲ ማሃዛ ዩያቶ ባኣካጋ ማፂሪ ማኣር ዓሳ ደኣሬንቲ፤ ገንሣ ሃሢ ማፂሪ ማኣር ዓሳኮ ዓቲንቃ ቤርቲም ኬሰከንዳጉዲ ማሃዛ ዩያቶ ባኣካጋ ቁኢሴ ናኣዚ፤ ሳኣዎኦሌ ደኣሬንቲ፤ ዔያታ ዩማና ዲዛ ኮዓዎ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሲ፤ 22 ዩያር

ዔያታ፡- «ዩይ ዓሢ ሃይካ ሙኪያ?» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦሪ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃዎ፡- «ሳኣዎኦሌ ዩይሾ ማሃ ባኣካ ጌሊ ዓኣሺንቲ ዓኣኔ» ጌዔ።

23 ዩያር ዔያታ ዑኩና ዴንዲ ዓኣሺንቲ ቤዛጋ ዲዛ ኬሲ ዔኪ ዴር ኮይላ ሙካዛ ዴራ ሳኣዎኦሌ ዔጸና ቢያጋ ባሾ ማዔሢ ዛጌ፤ 24 ሳሙዔኤሌ ዲማና ዴርሞ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኣሬ ዓሢ ሃይሾ ሃያኬ! ኦ ባኣካጋ ዲዛና ቤቃይ ባኣሴ» ጌዔ።

ዩካጋ ዴራ ቢያ ዑኩዛ ፔኤኮ ዴጊዲ፡- «ካኣቲ ማርጌ ሌዔ ናንጎንጎ!» ጌዔ።

25 ዴራ ካኣቶም ማዳኒ ኮይሳ ማጎና ዳምቤና ሳሙዔኤሌ ኬኤዚ፤ ዩያ ማፃኣፔይዳኣ ፃኣፒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጌሢ፤ ዩካጋ ዴር ቢያ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳካዛ፤ 26 ሳኣዎኦሌያ ገቢዓይዳ ዓኣ ፔ ማኣሪ ማዒ ዴንዴ፤ ዲዛ ገንፆ ዴንዳንዳጉዲ ያኦሲ ማሊሴም ዔቁ ደዲ ደዲ ያልዚ ዓሲ ዲዛና ዴንዴ። 27 ጋዓንቲ ፔቲ ፔቲ ጋሃዎ ማሊሢ ሳርቁ ዓሲ፡- «ሃያጉዴ ዓሲ ኦና ዋይቲ ዓውሳይ?» ጌይ ዲዛ ሰሃ ፔቲታዎ ዲንጎ ባኣዚ ዲዛም ዲንገባኣሴ፤ ሳኣዎኦሌ ጋዓንቲ ዔኤቢ ጌይባኣሴ።

11

ሳኣዎኦሌ ዓምኣኔ ዓሰ ያሎና ባሾሢ

1 ፔቲ ዓገኒኮ ገንፆ ዓምኣኔ ዓጮ ካኣቲ፡ ናዎሴ ጌሌዓይይዳ ዓኣ ያቤሾ ካታም ያሊ ዓርቃኒ ያልዚ ዓሲና ማንጌ፤ ዩያር ያቤሾ ዓሳ ናዎሴ ኮራ፡- «ኦ ኔኤና ዋላ ገኢገ ናንጋኒ ጫኣቃንዳ፤ ኦኦኒ ኔኤኮ ዓይሌ ማዓንዳ፤» ጌዔ።

2 ናዎሴ ማሃዎ፡- «ታ ዲንሢና ዋላ ጫኣቃኒ ዳንዳዓሢ ፔቲ ባኣዚ ዲንሢ ዔኤዔቲኬ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ዲንሢ ፔቲ ፔቲሢኮ ሚዛቆ ዓኣጉ ታኣኒ ዋቂ ኬሲ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ጋፒንሢ ቦርሲሳንዳ፤» ጌዔ።

3 ዲማና ያቤሾ ዓጮ ሱኡጋ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤ ከኢታ ዓሲ ኦ ዳካንዳጉዲ ላንካይ ኬሊ ኦም ዲንጌ፤ ኦና ዓውሳንዳ ዓሲ ባይቁቲ ኔኤም ኦ ኩጮ ዲንጋንዳ፤» ጌዔ።

4 ዔያታ ዳኬ ከኢቶ ዓሰንሢ ሳኣዎኦሌ ዓኣ ቤዘ፤ ገቢዓ ሙካዎ ሃይሶ ኬኤዛዛ ዴራ ቢያ ካራ ባይዚ ዲላቲና ዩኤፒ ዓርቁ። 5 ሳኣዎኦሌ ዲማና ዋኣፃ ጌማይ ዲሺ ፔኤኮ ጎካጋ ማዒ ሙካኔ፤ ዲዚ ዩያ ዋይዛዎ፡- «ሃይ ዓይጎዳይ? ዓሳ ቢያ ዓይጎር ዩኤካይ?» ጌይ ያኦሪ፤ ያቤሾጋ ሙኬ ዓሳ ጌዔ ባኮ ዲዛም ዓሳ ኬኤዜ። 6 ሳኣዎኦሌ ዩያ ዋይዛዛ ያኦሲኮ ዓያና ዋልቁና ዲዛይዳ ኬዴ፤ ሃሣ ማርጌና ዲ ዳጋዴ። 7 ዩካጋ ዋኣፃ ጌማቶንሢ ሹኪ ዓሽኮ ዲቢ ቤሲ ቲቂ ቲቂ ጋቁ፤ ዩያ ዓሽኮ ዔኪ፡- «ሳኣዎኦሌና ሳሙዔኤሌና ገንፆ ያልዚር ኬሰኩዋ ዓሲ ዓኣቲ ዩና ዓሰኮ ጌማታ ሃማዲ ቲቂንታንዳሢ ዔራዋቲ!» ጌይ ከኢታ ዓሲ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያ ዳኬ።

ዩያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ዲገጩ ፔቲ ዓሲያ ዓቲዋዎ ቢያ ኬሰኬ። 8 ሳኣዎኦሌ ዔያቶ ቤዜቁ ጌይንታ ቤዛ ቡኩሳዛ ዔያቶኮ ጋይዳ፡- «ዲሰራዔኤሌጋ ሙኬ ዓሰኮ ሃይሣ ፃኤታ ሺያ፤ ዩሁዳይዳጋ ሙኬ ዓሳ

10:12 10:12 1ሳሙ. 19:23-24።

ሃይሁታሚ ሺያኮ። 9 ዩካፓ ዔያታ ያቤሼፓ ሙከኮ ከኢቶ ዓሰም፡- «ዘሮ ዓባ ሳዛ ሄላንዳሂኮ ቤርታ ኑ ሙከኮ ዔያቶ ዓውሳንዳሂሂ ዓንሂኮ ዴሮም ኬኤዙዋቲ» ጌዔኔ። ዩንሂ ከኢቶ ዓሰንሂ ዴንዲ ያቤሼ ዴሮም ኬኤዛዛ ዔያታ ሚርጌና ዎዛዴኔ። 10 ዩያሮ ያቤሼ ዓሳ ዓሞኦኔ ዓሰም፡- «ዘሮ ኩጮ ኑ ዓንሂሂም ዓንገንዳኔ፤ ዓንሂ ኑጊዳ ኮዔ ባኣዚ ማዳዋቲ» ጌዔኔ።

11 ዘሮ ጉቲሎ ዓማ ሳኦጎኦ ዔቂ ፖኦሊሶ ሃይሃ ቤሲ ፓቄኔ፤ ዩያይዳሰካፓ ዴንዲ ዓሞኦኔ ዓሰ ጉርዶ ጌሊ ያልዚ ዓርቄኔ፤ ዓባ ዴንዲ ሳዛ ሄላንዳኣና ዓሞኦኔ ዓሰፓ ሚርጌ ዓሲ ዎዴኔ፤ ሃይባፓ ቶሌ ዓሳ ላምፖ ዓሲታዎ ዎላ ማዓኒ ዳንዳዑዎ ጎይሂ ጳሽኪ ፑኒ ፑኒ ዴንዳኔ።

12 ዓማና ዒሰራዔኤል ዓሳ ሳሙዔኤል ኮይላ፡- « ሳኦጎኦ ኑ ዑፃ ካኣታዶፓ ጌዔ ዓሳ ያናንሂዳይ? ዔያቶ ኑም ዓኣሂ ዓንጌ ኑ ዎዳንዳኔ!» ጌዔኔ።

13 ሳኦጎኦ ጋዓንቴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤል ዓሰ ሃናኣ ኬሎይዳ ዓውሴሂሮ ዓይጎ ዓሲያ ዎዳንታንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

14 ዩካፓ ሳሙዔኤል ዴሮም፡- «ቢያሂ ኑ ጌልጌላ ዓኣዲ ሳኦጎኦ ኑኡኮ ካኣቲ ማዔሂ ላሚ ሃሃ ፔጋሲ ኑ ዔርዘም» ጌዔኔ።

15 ዩያሮ ቢያሂ ጌልጌላ ዴንዲ ዒኢካ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዴማዳ ቤዘይዳ ሳኦጎኦ ካኣቲ ማዔሂ ዔርዘኔ፤ ዒኢካ ናንገና ናንጋ ጎዳም ፔቱምና ዓንጎ ባኣዚ ሺኢሼኔ፤ ሳኦጎኦንታ ዒሰራዔኤል ዴሮ ቢያሂንታ ዩና ቦንቾ ኬሎ ዴኤፒ ዎዛና ቦንቾኔ።

12

ሳሙዔኤል ዔልቃሚ ዔልቃሚ

1 ዩካፓ ሳሙዔኤል ዒሰራዔኤል ዴሮም፡- «ዓንሂኮ ያኡጠያ ቢያ ታ ዔኪ ካኣቲ ዓንሂሂም ካኣታህኔ፤ 2 ዓካሪ ዓንሂሂ ዔኪ ዓኣዳንዳ ካኣቲ ዓንሂሂ ዴንቄኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ማይ ጋርቼኔ፤ ታኣኮ ናኣታ ዓንሂሂና ዎላ ዓኣኔ፤ ታኣኒ ዴጋቶፓ ዓርቃዎ ዓንሂሂኮ ሱኡጌ ማዒ ሃና ሄሌኔ። 3 ሃይሾ ታ ዓንሂሂኮ ቤርታ ዓኣኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ዒዚ ቲሽኪ ካኣታሴ ካኣታሂንታ ቤርታ ታ ዑፃ ማርካዳዎቲ፤ ያ ጌማይንታ ያ ሃሪንታ ታ ዔኬይ? ያናታ ማልቲይ? ያናታ ሄርቄይ? ሃሃ ጌኤዘ ዎቢሺ ዎጋኒ ያጊዳፓ ዴሚና ዔኮ ሚኢሽ ታ ዔኬይ? ዩንሂሂ ባኮ ቢያሂፓ ፔቲ ባኣዚታዎ ማዲ ዔኬ ባኣዚ ዓኣቲ ማሃኒ ታ ጊኢጌያኮ» ጌዔኔ።

4 ዴራ ዓማና፡- «ፔቲታዎ ኔ ማልቲባኣሴ፤ ያናኣ ኔ ሄርቄባኣሴ፤ ዓይጎ ዓሲዳፓኣ ኔ ዔኬ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዔኔ።

5 ሳሙዔኤል ማሃዎ፡- «ማይ ታኣኒ ሃና ዓንሂሂ ቤርታ ጌኤሺ ማዔሂኮ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ዒዚ ደኦሪ ካኣታሂንታ ማርኮኮ» ጌዔኔ።

ዩያሮ ዴራ፡- «ሂዮ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑኡኮ ማርካኮ!» ጌዔኔ።

6 ሳሙዔኤል ኬኤዛዎ፡- «ሙሴንታ ዓኣሮኔንታ ደኦሪሂ፤ ዓንሂሂኮ ቤርታኣ ዓድንሂ ጌብፃ

ዓጫፓ ኬሴሂ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ፤ 7 ሃሂ ዓካሪ ዓንሂሂ ዓኣ ቤዛ ዔቁዋቲ፤ ዓንሂሂኮ ቤርታኣ ዓድንሂንታ ዓንሂሂንታ ዓውሳኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዴ ዴቃሂ ሄርሺሳ ባኮ ቢያ ጳቂሂ ጳቂሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ታ ዓንሂሂ ሞኣታንዳኔ፤ 8 ያይቆኦጌ ፔ ማኣሮ ዓሰና ጌብፃ ኬዲ ዒኢካ ናንጋኣና ጌብፃ ዓሳ ዔያቶ ሄርቄ ዎይህኔ፤ ዩያሮ ዓንሂሂኮ ቤርታኣ ዓድንሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣዳንዳጉዲ ዒዛም ዒላቲኔ፤ ዒማና ዒዚ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔያቶም ዳኬኔ፤ ዩያታ ጌብፃ ዓጫፓ ዔያቶ ዔኪ ኬሲ ሃና ዓጫሎይዳ ናንጋንዳጉዲ ማህኔ፤ 9 ጋዓንቴ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሂ ዎሌኔ፤ ዩያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፒሊሰፃኤሚ ዓሰና ሞዓኣቤ ካኣቲናም፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሃዎሬ ካታምኮ ፖኦሊሶ ዓይህሂ፤ ሲሳሬም ዓንሂሂኮ ቤርታኣ ዓድንሂ ዓኣሂ ዓንጌኔ፤ ዩያሮ ዔያታ ዒሰራዔኤል ዓሰ ያሊ ባሼኔ። 10 ዩካፓ ዔያታ፡- ሕኡኒ ኔና ሃሺ ባዓኣሌና ዓሰታሮቲና ካኣሽኪ ዳቤኔ፤ ሃሂ ኑ ሞርኮ ኩጫፓ ኑና ዓውሴ፤ ኑ ኔና ካኣሽካንዳኔ፤ ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ዒላቲኔ። 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ጌዲዎኔ፤ ዩካፓ ባርቄና ዮፕታኣሄና፤ ጋፒንፖይዳ ታና ዳኬኔ፤ ኑኡኒ ፔቲ ፔቲሂ ዓንሂሂ ዓንሂሂኮ ሞርኮ ኩጫፓ ቶሊሲ ዓውሴ፤ ኮሺ ዓንሂሂ ናንጋንዳጉዲ ኑ ማህኔ፤ 12 ዓንሂሂ ጋዓንቴ ዓሞኦኔ ካኣቲ ያየሴ ዓንሂሂ ያላኒ ዔቃኣና ዛጋዎ ዓንሂሂኮ ካኣታሂ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዲ ሃሺ፡- ሕና ዎይሃንዳ ካኣቲ ኑም ካኣታሴ» ጌይ ታና ያኦጫኔ።

13 «ዓካሪ ሃይሾ ዓንሂሂ ደኦሪ ካኣቲ ዓንሂሂ ያኦጫ ጎይዎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንሂሂም ዓንጌኔ፤

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዓንሂሂኮ ያኣዛሂ ቦንቾ ዒዛ ዓንሂሂ ካኣሽኬቲ፤ ዒዚ ኬኤዘ ባኮ ዎይዚ ዓይሂዎዎ ዓንሂሂ ዒዛኮ ካፔቲ፤ ዓንሂሂንታ ዓንሂሂኮ ካኣታሂንታ ዒ ጋዓ ጎይዎ ሃንቴቲ ቢያ ባኣዚ ዓንሂሂም ጊኢጋንዳኔ፤ 15 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዓንሂሂ ዎይዙዎያ፤ ሃሃ ዓይሂዎዎ ካፒ ኩንሁዎያ ማዔቲ ዒ ፔኤሮ ዓንሂሂና ዓንሂሂኮ ካኣታሂናይዳ ሞርኬ ማዔ ዔቃንዳኔ፤ 16 ዩያሮ ሃሂ ዓንሂሂ ዓኣ ቤዘማካ ዔቁዋቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንሂሂኮ ቤርታ ፔ ዎልቄና ማዳ ዓከ ባኣዚ ማዳሂ ዓንሂሂ ዛጋንዳኔ፤ 17 ሃሂ ዓንሂሂ ዔራሂጉዲ ሳዓ ያጎሂኬ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃንዳኔ፤ ዒዚ ሳዎ ጉፑንሂሲ ዒርዚ ዎርቁሳንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዓዛ ካኣቲ ዓንሂሂ ካኣታሳንዳጉዲ ያኡጠያና ዳሲንቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴያ ማዔሂ ዓንሂሂ ጎናሲ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

18 ዩማ ጋዓዎ ሳሙዔኤል ሺኢቃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓማ ኬሎና ጉፑንሂሲ ዒርዚ ዎርቁሴኔ፤ ዩያሮ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ሳሙዔኤሌያኣ ኮሺ ዒጊጠ፤ 19 ሳሙዔኤል ኮራ፡- «ኑ ሃይቁዎጉዲ ሃዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኣዛሂ ኑም ሺኢቄ፤ ሜሌ ጎሞ ቢያ ኑ ማዴሂ ዓኣንቴ ካኣቲ ኑም ካኣታሳንዳጉዲ ያኡጠያና ኑ ዳቤሂ ዓካሪ ኑኡም ዔርቄኔ» ጌዔኔ።

20 ሳሙዔኤል ዔያቶም፡- «ደዲዋቲ፤ ዒጊጠፊፖቲ፤ ዩያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ዓንሂሂ ማዴያ

12:6 12:6 ኬሲ. ማገገግ 6:26። 12:8 12:8 ኬሲ. ማገገግ 2:23። 12:9 12:9 ሱኡጎ. ማገገግ 3:12፤ 4:2፤ 13:1። 12:10 12:10 ሱኡጎ. ማገገግ 10:10-15። 12:11 12:11 1ሳሙ. 3:20፤ ሱኡጎ. ማገገግ 4:6፤ 7:1፤ 11:29። 12:12 12:12 1ሳሙ. 8:19።

ማዕያታቱያ ጉቤ ዲናፓ ዲዛ ካኣሽኩዋቲ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃሺ ማሌ ካኣሺ ባንሢ ዛገፖቲ።
 21 ፓሣ ባኣዚባኣ ማሌ ጾኦዞ ካኣሽኩፖቲ፤ ዔያታ ዲንሢ ማኣዳና ዓውሳኒያ ዳንዳዑዋሴ፤
 22 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዛ ዴሬ ዲንሢ ማዕንዳጉዲ ናሽኬሢር ፔኤኮ ዴኤፖ ሱንጾር ጌይ ዲንሢ፤ ዲዛኮ ዴር ዲ ሃሻዓኮ። 23 ታኣኒ ዲንሢ ኮሺና ፒዜ ማዔ ባኣዚና ዔርዛንዳፓዓቲም ዲንሢም ሺኣቋጾ ሃሺ ናንገና ናንገ ጎዳም ጌኤታዲሢ ታኣፓ ሃኮም። 24 ዲንሢ ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲገጩዋቲ፤ ጉቤ ዲናፓ ጉሙርቁንቲ ዲዛ ካኣሽኩዋቲ፤ ዲንሢም ዲ ማዴ ዴኤፖ ዴኤፖ ባኮ ዋሊፖቲ። 25 ፑርታ ማዲሢና ዲንሢ ደዴቲ ዲንሢንታ ዲንሢኮ ካኣቲንታ ባይቃንዳኣኮ» ጌዔኔ።

13

ሳሙዔኤል ሳኣጾኦሌ ጎሬሢ

1 ሳኣጾኦሌ ካኣታዳኣና ሌዓ ዲዛኮ ሃይሢታሚኬ፤ ዲዚ ካኣታዳንቲ ለምዓሳ ሌዖና፤
 2 ሳኣጾኦሌ ዲሰራዔኤሌ ዓሶፓ ሃይሢ ሺያ ዓሲ ደኦሬ ኬሲ፤ ዩያቶይዳፓ ለምዖ ሺያ ዓሲ ሚክማሴና ቤኤቲኤሌናይዳ ዓኣ ጌሚራዳ ዓጮይዳ ዲዛና ዋላ ማዕንዳጉዲ ማሄኔ፤ ሃንጎ ፔቲ ሺያ ዓሶ ዲዛኮ ናኣዚ፤ ዮናታኣኔና ዋላ ቢኢኒያሚ ፃጶ ዓጮይዳ ዓኣ ገቢዓ ጌይንታ ጌሚራዳ ዓጮ ዳኬኔ፤ ዩካፓ ዓቲ ዓሶ ጋዓንቲ ማኣሪ ማኣሪ ማሢ ዳኬኔ።

3 ዮናታኣኔ ዲማና ጌባዒ ጌይንታ ቤዛ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ጾሌኔ፤ ዩያ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ቢያሢ ዋይዜኔ፤ ዩያር ሳኣጾኦሌ ከኢታ ዓሲ ዔብሬ ዓሶ ዓጮ ቢያይዳ ዛዩ ዋርቁ ጾሎር ዓሶ ዔኤላንጉዲ ዳኬኔ። 4 ሳኣጾኦሌ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ጌባዒዳ ያሊ ባሾሢ ዩና ከኢቶ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ኬኤዜኔ፤ ዩያር ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዲፃሢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔሬ፤ ሳኣጾኦሌና ዋላ ጾሎር ኬሰካያ ማዔሢ ዔርዛኒ ጌልጌላይዳ ቡኬኔ።

5 ዩካፓ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጾላኒ ዋላ ቡኬኔ፤ ዔያቶኮ ሃይሢታሚ ሺያ ሳርጌላ ያይታ፤ ላሆ ሺያ ፓራሢና ያላ ዓሲ ዓኣያ ማዓዛ ዔያቶኮ ሚርጉማ ባዚ ዓቺ ማኣሻላጉዳያኬ፤ ዔያታ ዲማና ዴንዲ ቤትዓዌኔ ጌይንታ ቤዘኮ ባባ ኬሰካ ዛሎና ሚክማሴ ጌይንታ ቤዘይዳ ዋርዲ ዴዔኔ። 6 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔባ ዲጊቻያ ማዔሢ ዴንቁኔ፤ ሃሣ ዔያቶኮ ጾሎ ዓሳኣ ዲቃቲሢ ዔራፖ፡- ዴኔ ባኣካ፤ ዓንገሢ ዓኣ ካይካ፤ ላሎ ሹዋ ባኣካ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዛሬና ዴኔ ዔቲናይዳ ጌሊ ጌሊ ዓኣሽንቲኔ፤ 7 ዓቲ ዓሳ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ጋኣዴና ጌሌዓዴና ዓጮ ዴንዴኔ።

ሳኣጾኦሌ ጋዓንቲ ዓሳ ዩያይዳኣና ጌልጌላይዳ ዴዔኔ፤ ዲዛና ዋላ ዓኣ ጾሎ ዓሳ ዲገጩ ዲማና ጎጎጋይቃኔ። 8 ሳኣጾኦሌ ሳሙዔኤሌ ዲዛ ዓይሢ ጎይጾማ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ሳሙዔኤሌ ካፒ ካፒ ዲኢካ ዴዔኔ፤ ሳሙዔኤሌ ጋዓንቲ ዩያ ሄላንዳኣና ጌልጌላ ሙኪባኣሴ፤ ዩያር ሳኣጾኦሌና ዓኣ ዓሳ ዲዛ ሃሺ ሃሺ ዴንዲሢ ዓርቁኔ። 9 ያዲ ማዔሢር ሳኣጾኦሌ ዴር፡- «ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያንታ

ፔቲሞና ዲንጎ ዲንጊያዋ ዔኪ ዩዑዋቲ» ጌይ ዓይሢ ዔኪ ሺኢሻዖ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያ ናንገና ናንገ ጎዳም ሺኢሻኔ። 10 ዩያ ዲንጊያ ዴምሶ ዲ ማዲ ኩኩንሣማና ሳሙዔኤሌ ሙካዛ፤ ሳኣጾኦሌ ኬሰኪ ጎይሣ ዲዛ ዔኬኔ። 11 ሳሙዔኤሌ ጋዓንቲ፡- «ኔ ዓይጎ ማዴይ?» ጌይ ጾኦጮኔ።

ሳኣጾኦሌ ማሃዖ፡- «ኔኤኒ ጌዔ ዋደና ሙኪባኣሴ፤ ዴራኣ ታ ኮይላፓ ታና ሃሺ ሃሺ ዴንዲ ጋፓሢር ሃሣ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ሙኪ ሚክማሴይዳ ዋርዲ ዴዔሢር፤ 12 ታኣኒ፡- ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ሃጊ ታ ጌልጌላይዳ ዓኣንቲ ታና ያላኒኬ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ማኣዳንዳጉዲ ዲዛ ሺኢቁባኣሴ» ጌይ ማሊኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎ ባኮዋ ዲንጋኒ ታና ኮይሳሢ ታ ዔሬኔ» ጌዔኔ።

13 ሳሙዔኤሌ ዲዛም፡- «ዩይ ቦኣዙሞ ማዴኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ጾኣዛሢ ኔኤም ዓይሢ ዓይሢያ ኔ ኩንሢባኣሴ፤ ዓይሢያ ኔ ማዲ ኩንሢያ ማዔቲ ኔኤና ኔ ዜርዖና ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ናንገና ካኣታዳንዳጉዲ ሃኖ ኔኤኮ ካኣቲም ናንገና ናንገ ጎዳ ዴዲሻንዳያታንቲኬ፤ 14 ሃሢ ጋዓንቲ ሃይፓ ሴካ ኔ ካኣታዲ ዴዓዓኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲ ናሽኬ ዓሲ ዴኦሬኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ዓይሢ ዓይሢያ ኔኤኒ ካፒባኣሢር ዩያ ዓሢ ዲዚ ፔ ዴርኮ ሱኡጌ ማዕንዳጉዲ ቲሽኪ ደኣሜኔ» ጌዔኔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጾሎር ገኢገንቲሢ

15 ዲማና ሳሙዔኤሌ ጌልጌላፓ ዴንዴኔ፤ ሳኣጾኦሌያ ፔኤኮ ጾሎ ያላ ዓሶ ባኣኮ ዴንዳዛ ዓቲ ዓሳ ዲዛ ገንጾ ዓኣዴኔ፤ ዔያታ ጌልጌላፓ ዔቁ ቢኢኒያሚ ዓጮይዳ ዓኣ ገቢዓ ዴንዴኔ፤ ዲኢካ ሳኣጾኦሌ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ፓይዳንቲ ሚርጉማ ላሆ ጻኢታ ማዔኔ፤ 16 ሳኣጾኦሌንታ ዲዛኮ ናኣዚ ዮናታኣኔንታ ጾሎ ያላ ዓሶንታ ቢኢኒያሚ ዓጮ ጌባዒዳ ዋርዲ ዴዔኔ፤ ጋዓንቲ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶኮ ጾሎ ዓሳ ዋርዲ ዓኣሢ ሚክማሴይዳኬ። 17 ዲማና ፒሊሰጻኤሚ ዓሶኮ ጾሎ ዓሳ ሃይሢ ቤሲ ፓቁንቲ ጾሎ ዓርቃኒ ዋርዲዮ ቤዛፓ ኬሰኬኔ፤ ዩያቶፓ ፔቲ ቤዛ ፓቆና ዓሳ ሹዓሌ ዓጮይዳ ዓኣ ጾፕራ ባንሢ ዴንዴኔ፤ 18 ለምዓሳ ቤዛ ፓቆና ዓሳ ቤትሆርኔ ዴንዳዛ፤ ሃይሢሲ ፓቆና ዓሳ ጃባሚ ዴኣጮና ዓሲ ናንጉዋ ዴውሎኮ ሆታ ዓኣ ዛጶ ባንሢ ዴንዴኔ።

19 ዔብሬ ዓሳ ጩንቻ ዓፓርንታ ዋርሢንታ ዴውዋጉዲ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዔያቶ ላኣጋሢር ዩኖ ዋደና ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ዓንጊ ዴዓ ጌታ ባኣሴ፤ 20 ዩያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔኤኮ ማራሻ፤ ባላሻ፤ ሄርጋንታ ባኣቺንታ ፃንፃሳኒ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ኮይላ ዴንዳኔ፤ 21 ዩኖ ዋደና ሄርጋንታ ጌማቶ ዲቃሢ ዲቃሢ ጎሽኮ ዓጮ ዓንጎዋ ፃንፃሳኒ ጩጎሢ ያይዶ ገራኣሚ ማዓ ዳካ ሹቺ ቢራኬ፤ ማራሻና ባላሻና ፃንፃሳኒ ጩጎሢ ዩይፓ ጳንጮ ማዓያኬ። 22 ዩያር ጾሎ ኬሎና ሳኣጾኦሌንታ ዲዛኮ ናኣዚ ዮናታኣኔናፓ ዓታዛ ዲሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሶ ባኣካ ጩንቻ ዓፓርና ዋርሢና ዓርቁ ዓሲ ባኣሴ።

13:8 13:8 1ሳሙ. 10:8። 13:14 13:14 ዳኪ. ማዶ 13:22።

23 ፕሊሰጫሜ ዓሳ ሚክማሴ ደንዳ ጎይፆማ ተቃንዳጉዲ ዔያቶኮ የሎሮ ፔቴይዳ ፓቆና ዓሳ ዳከኔ።

14

የናታኣኔ የእሲ ጉሙርቂ ማዳ ማዳ

1 ፔቴ ከሊ የናታኣኔ ዒዛኮ የሎ ዓንጋሞ ከዳ፣ ዳጌሰከያ ኮራ፡- «ፕሊሰጫሜ ዓሳኮ የሎ ዓሳ ደንኪ ዳዔ ቤዛ ኑ ፕንቆም» ጌዔ። ጋዓንቴ የናታኣኔ ዩያዳንዳሢ ዓደምታዎ ከኤዚባላኔ፤ 2 ዒማና ሳኦጎላ ገቢዓይዳፓ ሚርጌ ሃኪ ዳንደዎ ሚግሮኔይዳ ፔቴ ሮኦማኣኔ ጌይንታ ሚሢኮ ዳማ ደንኪ ዳዔ፤ ዒዛና ዋላ ላሆ ያኔታ የልዚ ዓሳ ዓኣኔ፤ 3 ቁኤሳ ማኣዓ፣ ዔፑደ ማኣዓ ዒዛና ዋላ ዒካባዴኮ ጌርሲ ዓሃፀቤ ናኣዚ፣ ቁኤሳሢ ዓከያ ዓኣኔ። ዓከያ ፕንሃሴ ናይ፤ ሴኤሎይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዳ ዔኤሊኮ ናኣዚ ናይከ። ሳኦጎላና ዋላ ዓኣ የሎ ዓሳ የናታኣኔ ዓንኮ ዳንደፎፓ ዔሪባኣሴ።

4 የናታኣኔ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ደንኪ ዳዔ ቤዛ ሃላኒ ሚክማሴ ፕንቆ ካሮማና ፕንቆንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩና ፕንቆ ካራሎኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ላምዎ ዳኤፕ ፔቴ ዛላ ሶልጎ ጌዔ ላላ ዓኣኔ፤ ፔቴ ላላሢኮ ሱንፃ ቦጫ ጌይንታዛ ላምዓሳሢኮ ሱንፃ ሴኔ ጌይንታኔ፤ 5 ላሎንሢኮ ፔቴዛ ፕንቆ ካራሎኮ ከደ ዛላ ሚክማሴኮ ሆታ ማዓዛ ላምዓሳዛ ደኣሎ ዛሎና ጌባዒኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣኦከ።

6 የናታኣኔ ዒዛኮ የሎ ዓንጋሞ ከዳ ዓኣ ዳጌሢ ኮይላ፡- «ሃኒ ሙከ፣ ኩኤኒ ዓቲንቶ ቤርታ ተቁንቲባኣ ፕሊሰጫሜ ዓሳ የሎሮ ደንኪ ዳዔ ቤዛ ፕንቆም ጎዎንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ማኣዳንዳኣናንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲቦ ፖኦሊሶ ማኣዳሢጉዲ ኑና ዳኮንሢ ማኣዳ ሳሺሳኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔ።

7 ዒማና ዒዛኮ የሎ ዓንጋሞ ከዳ ዓኣ ዳጌሢ፡- «ኔ ናሽከ ባኣዚ ቢያ ማማዳ፤ ታ ኔኤፓ ደማዳባከ፤ ታ ኔኤና ዋላ ጉቤ ዒናፓ ዔቁ።» ጌዔ።

8 የናታኣኔ ዒዛም፡- «ቃራከ፤ ያዲታቴ ሃሴከያ ሱኮ ፕንቁ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ቤርታ ኑ ጴደም፤ 9 ዔያታ ኑና ዳንቃዎ፡- ኦ ዒንሢ ኮይላ ሙከም ዩካ ኑና ካፑዋቴ» ጌዔ። ኑና ዓኣ ቤዛማካ ደዓንዳኔ፤ 10 ጋዓንቴ፡- ሃኒ ኑ ኮይላ ሙከዋቴ ዔያታ ጌዔቴ፣ ዔያቶ ባንሢ ኑ ዓኣዳንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ፕሊሰጫሜ ዓሳ የሎና ሳሺሳንዳሢኮ ዩይ ማላታ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

11 ዔያታ ፕሊሰጫሜ ዓሳም ጴዳዛ፣ ፕሊሰጫሜ ዓሳ፡- «ሃሶ ዛጉዋቴ! ፔቴ ፔቴ ዔብሪ ዓሳ ዓኣሺንቴ ዔታፓ ከሰኪ ከሰኪከ!» ዋላ ኮይላ ጌዔ፤ 12 ዩካፓ ፕሊሰጫሜ ዓሳ የናታኣኔንታ ዒዛኮ የሎ ዓንጋሞ ከዳ ዓኣ ዳጌሢንታ፡- «ኑ ዒንሢም ከኤዛንዳ ባኣዚ ዓኣሢር ሃኒ ኑ ኮይላ ሙከዋቴ!» ጌይ ዔኤሊኔ።

ዩያሮ የናታኣኔ ዒዛኮ የሎ ዓንጋሞ ከዳ ዓኣሢ ኮይላ፡- «ዓካሪ ታ ጌንፆ ሙከ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ የሎና ባሻንዳጉዲ ማሃናኣኮከ» ጌዔ፤ 13 የናታኣኔ ዒማና ባኣዚ ባኣዚ ባኣኮ ከሰከኔ፤ ዒዛኮ የሎ ዓንጋሞ ከዳሢያ ዒዛ ጌንፆ ከሰከኔ፤ ዩያይዲ የናታኣኔ ፕሊሰጫሜ ዓሳይዳ ዔርቲባኣንቴ የልዚ

ቡሊ ጳርቁ ጳርቁ ከኤራዛ፣ ዒዛኮ የሎ ዓንጋሞ ከዳሢ ዓሳ ዋዲ ዋዲ ጌንፆ ሙከኔ። 14 ቤርቲ ቤርታ ዋዲ ዔያታ ዓርቃዎ ፔቴ ጎሺዳ ላማታሚ ማዓ ዓሳ ዋዲ፤ 15 ዩያሮ ካታሞኮ ዙላ ዓኣ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ዲቃቲ ካራ ባይዜኔ፤ ዒማና የሎሮ ቤርታ ከሰከ ዓሳንታ ጌንፆ ሙከ ዓሳንታ ዒጊጪ ጎጋይቁኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ዳከ፣ ዩያ ካሮ ባይዜ ባኮ ዛሎና ሳዓ ዓጊጫ።

ፕሊሰጫሜ ዓሳኮ ባሺንቶ

16 ሳኦጎላኤኮ የሎ ዓሳ ቢኢኒያሚ ዓጫ ገቢዓይዳ ዋርዲ ዳዒ ካፒ ዓኣዎ ዲቃቲ ጳሽካ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ዳንቁ። 17 ዩያሮ ሳኦጎላኤ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ፡- «ሃንዳ ኩኤኮ ፖኦሊሶ ፓይዲ ኑ ባኣካፓ ፓጩ ዓሳ ዓኣቴ ዛጉዋቴ» ጌይ ዓይሢዛ፣ ዔያታ ፓይዲንቴ የናታኣኔንታ ዒዛኮ የሎ ዓንጋሞ ከዳሢንታ ባኣዎ ማዔ። 18 ሳኦጎላኤ ዒማና ቁኤሳሢ፣ ዓከያ ኮይላ፡- «ኔኤኮ ዔፑደ ዔከ ሙከ» ጌዔ። ዒዛ ከሎ ዓከያ ዔፑደ ማኣዒ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካ ማደ ማዳ፤ 19 ሳኦጎላኤ ቁኤሳሢና ዋላ ጌሰታንቴ፣ ፕሊሰጫሜ ዓሳኮ ካራ ባይዜ ጳዛ ሚርጌ፤ ዩያሮ ሳኦጎላኤ ቁኤሳሢ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ የኦጮንደ ዋደ ባኣሴ፤ ሃሺ!» ጌዔ። 20 ዩካፓ ሳኦጎላኤንታ ዒዛኮ ፖኦሊሶንታ ዓኣ ቤዛፓ ዔቁ የሎሮ ዳንዲ ዒኢካ ሙከንቴ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ካራ ባይዜ ዋላ ጩንቻና ዋዲ ኩርሳ። 21 ዩያኮ ቤርታ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ባኣኮ ዳንዳ ፔቴ ፔቴ ዔብሪ ዓሳ ፕሊሰጫሜ ዓሳፓ ከሰኪ ሳኦጎላኤ የናታኣኔና ኮራ ሙከኔ። 22 ዔፕሪሬሜ ዓጫ ጌማራ ጌማራ ፑኒንቲ ዓኣ፣ ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ባሺንቲ ጳሺዳ ዓኣሢ ዋይዜኔ፤ ዩያሮ ዔያቶኮ ፖኦሊሶና ዋላ ማዒ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ደውሲሢ ዓርቁ፤ 23 ዳንዲ ቤተዓጫ ካታሞኮ ሱካ ዓኣ ጎይፆ ሃላንዳኣና ዳኪ ዳኪ የሌኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩና ከሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማኣዲ ዓውሴ።

የሎኮ ጌንፆፓ ማዳንቴ ባኮ

24 ዒዛ ከሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናይዚና ላቤኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ሳኦጎላኤ፡- «ታ ሞርኮ ታኣኒ የሊ ኮሞ ማሃንዳያ ሃላንዳኣና ካሢ ሙዒ ዋኣሢያ ዑሽከ ዓይጎ ዓሳያ ጋዳንቁንቴያ ማዎም!» ጌይ ዳሮ ጫኣቁሲ ዓይጎ ዓሳያ ካሢና ዋኣሢና ካኣሙዋጉዲ ላኣኔ። ዩያሮ ዓሳ ጉቤ ካሢ ሙዒ ዋኣሢያ ዑሽከዋዎ ዩና ከሎ ፔኤቁ። 25 ዒዛ ከሎ ዔያታ ዳኤፕ ካይዚ ዓኣ ቤሲ ሙከፓ ዑቶ ዔኤሲ ዳንቁ፤ 26 ዒማና ሚፆ ቢያይዳ ዔኤሲ ኩሚ ዓኣንቴ ሳኦጎላኤኮ ጋዳም ዒጊጪ ዔኤዛ ካኣሚ ዓሳ ባኣሴ፤ 27 ጋዓንቴ የናታኣኔ ዒዛኮ ዓዳ ዓሳ ጫኣቁሴሢ ዋይዚባኣሢር ዒዚ ኩጫ ዔከ ዓኣ ኮኣሎና የሎሎ ዔኤዛፓ ቦኣኪ ዳካ ዔኤሲ ሙዓዎ ቤዛማና ዋልቁ ዳንቁ ደዳም ዓኣፓኣ ዒዛኮ ቡሊንቴ። 28 የሎ የላ ዓሳፓ ፔቴሰከይ ዒማና፡- «ኔ ዓዳ ሃኖ ካሢ ሙዒ ዓይጎ ዓሳያ ጋዳንቁንቴያ ማዎም!» ጌይ ኑና ጫኣቁሴኔ፤ ዓሳ ቢያ ላቤሢ ዩያሮከ» ጌዔ። 29 የናታኣኔ ማሃ፡- «ታ ዓዳ ኑ ደሮም ዳኤፕ ሚፆ ማዜ፤ ሃሢ ታ ዳካ ዔኤሲ ሙዓዎ ዋልቁ ዳንቁም ዓኣፓ ታኣኮ ቡሊንቴሢ ዛጌ! 30 ሃንዳ ሃኖ ኩኤኮ ዳራ ሞርኮ ባሺ ዲዒ ዳንቃ ሙዓ ሙዒያታቴ ዋዚናንዳዎ ዓቲይ? ዋኣዳ

ፕሊሰጫሜ ዓሲ ዋዳንዳዎ ዓቲቴያ ሂንዳ ማሌ!»
ጌዔኔ።

31 ዬዮ ከሎ ዲሰራዔኤል ዓሳ ሚክማሴፓ ዳንዲ ዓያሎኔይዳ ዓሳ ጎይፆ ሄላንዳኣና ዳኪ ዳኪ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ያሊ ዋዳ ሳሰኔ፤ ጋዓንቴ ዲሰራዔኤል ዓሳ ናይዳሢሮ ጎይፆ ሚርጌ ላሴኔ።

32 ዬያሮ ሞርኮኮ ዔያታ ዲዒ ዔኬ ማራቶንታ ባኣቶንታ ዳንቄ ቤዛ ቢያ ሹኪ ዓሽኮ ሱጉያና ዋላ ቡርቲ ቡርቲ ሙይሢ ዓርቄኔ፤ 33 ሳኣዎኦሌም ዲማና፡- «ዳራ ሱጉሢና ዓሳ ዓሽኪ ሙይ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዞ ዲዒ ዳሴኔ» ጋዓ ሃይሴ ዋይዚንቴኔ።

ዬያሮ ሳኣዎኦሌ፡- «ዲንሢ ዋጎ ዳቢ ዣኣሌኔ! ሃሢ ዳኤፕ ሹቹ ኮላሲ ዔኪ ዬዐቀቴ» ጌይ ዲላቴኔ። 34 ዬካፓ ሃሃ፡- «ዳሮ ባኣኮ ዳንዲ ሲንሢንታ ባኣቶንታ ማራቶንታ ቢያ ዔኪ ዬዐቀቴ፤ ዬያቶ ሹኪ ሃይካ ዲንሢ ሙዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓሽኮ ሱጉያና ዋላ ሙዒ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዞ ዲዒ ጎሜ ማዲፖቴ ጌይ ከኤዙቀቴ» ጌዒ ዓይሢኔ። ዬያሮ ዳራ ቢያሢ ዬዮ ከሎ ዋንቶ ፔኤኮ ባኣቶና ማራቶና ዔኪ ሙኪ ዲኢካ ሹኬኔ፤ 35 ሳኣዎኦሌያኣ ዲኢካ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤሲ ኮሼኔ፤ ዲዚ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ቤሲ ኮሺ ቤቂባኣዎ ዬዮ ኮሼኔ።

36 ሳኣዎኦሌ ፔኤኮ ያሎ ያላ ዓሳ ኮይላ፡- «ሂንዳ ኑ ከዲ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ዳማ ያሊ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ዔያቶኮ ዓሳ ባኮ ቢያ ቡሪ፡ ዋዲያ ኑ ዔያቶ ጋፒሶም» ጌዔኔ።

ዔያታ ዲዛም፡- «ኔ ናሽኬ ባኣዚ ቢያ ማማዳ» ጌዔኔ።

ቄኤሳሢ ጋዓንቴ፡- «ቤርታዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞዚ ጋዓቴያ ኑ ያኣጮም» ጌዔኔ።

37 ሳኣዎኦሌ ዲማና፡- «ፕሊሰጫሜ ዓሳ ኑ ያሌቴ ኔ ኑና ባሽሳንዳ?» ጌይ ያኣሲ ያኣጮኔ፤ ጋዓንቴ ያኣሲ ዲዞ ከሎ ማሂ ከኤዙ ባኣዚ ባኣሴ። 38 ዬካፓ ሳኣዎኦሌ ዳርኮ ሱኡጎም፡- «ሃኒ ሙኪ ዓይጎ ጎሜ ማዲንቴቴያ ያኣጮ ዳንቄዋቴ፤ 39 ዳቢንቴ ዳዳሢ ታ ናዮ ዮናታኣኔታቴያ ሞዲንታንዳያ ኮይሳኔ» ጌዒ ዲሰራዔኤል ዓሳም ባሽሢ ዲንጋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንያና ታ ጮኣቃኔ» ጌዔኔ። ጋዓንቴ ፔቴ ዓሲታዎ ዔኤቢ ጌይባኣሴ።

40 ዬካፓ ሳኣዎኦሌ፡- «ዲንሢ ቢያሢ ዬካ ዔቁዋቴ፤ ታኣና ታ ናዓሢ ዮናታኣኔና ሃይካ ኑ ዔቃንዳኔ» ጌዔኔ።

ዔያታ ዲማና፡- «ኔ ናሽኬ ባኣዚ ማማዳ» ጌዔኔ።

41 ሳኣዎኦሌ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሢየ! ሃኖ ኔ ታኣም ዓይጎሮ ከኤዙ ዲጃይ? ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሢየ! ሃንሢ፡ ኔኤም ዲማዳ ሹጮንሢ ዛሎና ማሂ ታኣም ከኤዙ፤ ሃያ ዳቢንቶ ማዳሢ ዮናታኣኔታቶ፡ ሃንጎ ታናታቶ ኔ ማሊያ ዲማሲ ዔርዛ ባኮ ዛሎና ዲማሲ ዔርዛ፤ ሃያ ጎሞ ማዳሢ ኔ ዳሮ፡ ዲሰራዔኤሌ ማዔቴ ኔ ማሊያ ዲማሲ ዔርዛ ባኮ ዛሎና ዲማሲ ታኣም ከኤዙ» ጌይ ሺኢቄም ናንገና ናንጋ ጎዳ ዮናታኣኔና ሳኣዎኦሌና ባንሢ ዳዋሢሮ ዳራ ጌኤሺ ማዔኔ፤ 42 ዬካፓ

ሳኣዎኦሌ፡- «ታ ናኣዚ፡ ዮናታኣኔና ታኣናም ዲፆ ዓጉዋቴ» ጋዓዛ፡ ዬና ዮናታኣኔም ከሰከኔ፤ 43 ዬካፓ ሳኣዎኦሌ ዮናታኣኔ ኮራ፡- «ዓይጎ ኔ ማዳይ?» ጌዒ ያኣጮኔ።

ዮናታኣኔ ማሃያ፡- «ታኣኮ ኮኣሎኮ ቤርቶና ዳካ ዔኤሲ ቦኦኪ ዔኪ ታ ሙዔኔ፤ ማይ ሃይቆቴያ ታ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ።

44 ሳኣዎኦሌ ዲማና፡- «ታ ኔና ዋዲሹዋ ሃሹቴ ያኣሲ ታና ባይዞም!» ጌዔኔ።

45 ዳራ ጋዓንቴ ሳኣዎኦሌ ኮይላ፡- «ሃያይዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባሽሴሢ፡ ዮናታኣኔ ዋይቴ ሃይቃንዳይ? ፔቴታዎ ዋዲንታዓከ! ሃይባ ዓታዛ ዲዛኮ ቶኣኮ ጋፓናፓ ፔቴ ጋፓኔታዎ ከዲንዲዋኣሢ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ሱንያና ኑ ጮኣቃኔ፤ ሃኖ ዲ ማዳ ባካ ቢያ ያኣሲ ማኣዳም ማዲንቴያከ» ጌዔኔ፤ ዬያይዲ ዳራ ዮናታኣኔ ሃይባፓ ቶሊሴኔ።

46 ዬካፓ ሳኣዎኦሌ ፕሊሰጫሜ ዓሳ ዳውሲያ ሃሺ፡ ዔያታ ፔ ዓጮ ማዒ ዳንዳኔ።

ሳኣዎኦሌኮ ካኣታቶ ዋደንታ ዲዛኮ ማኣሮ ዓሳ ዛላ

47 ሳኣዎኦሌ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዐፃ ካኣታዳሰካፓ ቢያ ቤዛ ዓኣ ዲዛኮ ሞርኮኮ ያሌኔ፤ ዬያታ፡- ሞዓኣቤንታ ዓሞኣኔንታ ዔይኣሚ ዓሳንታ፡ ዬያጉዲ ያባ ካኣቶንታ ፕሊሰጫሜ ዓሳንታከ፤ ዲ ያሌ ዓሳ ቢያ ባባሽኔ፤ 48 ዲ ደዲ ያሊ ዓማሌቄ ዳሮዋ ባሽኔ፤ ዬያይዲ ያሊ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሞርኮኮ ከጮፓ ዓውሴኔ።

49 ሳኣዎኦሌኮ ዓቲንቆ ናኣታ፡- ዮናታኣኔንታ ዪሺዋንታ ማልኪሹዓንታከ፤ ዲዛኮ ናኣ ቶይዳላ ሜራቤ፡ ጌኤዳላ ሜልኮኣሎ ጌይንታኔ። 50 ማቾ ሰንፃ ዲዛኮ ዓሂኖዓም ጌይንታያ ዓሂማዓፆ ናይከ፤ ሃሢ ዲዛኮ ፖኦሊሶ ዓይሢ፡ ሱኡጋሢ ዓቤኔሬ ጌይንታያ ዲዛኮ ማዎ ኔሪ ናይከ። 51 ዬያሮ ሳኣዎኦሌኮ ዓዳ ቂኢሴንታ ዓቤኔሬኮ ዓዳ ኔሪንታ ዓቢዔኤሌ ናይከ።

52 ሳኣዎኦሌ ካኣታዲ ናንጌ ዋደ ቢያይዳ ፕሊሰጫሜ ዓሳና ዋላ ሞርኮኮ ማዒ ደዲ ያልቴ ያልቴ ዳዔኔ፤ ዬያሮ ዲዚ ደዲ ያልዚ ያላ ዓሲ ዳንቄ ዋደና ፃኣፒ ፃኣፒ ፖኦሊሶ ባኣኮ ጌልዛኔ።

15

ሳኣዎኦሌ ዓማሌቄ ዓሳ ያሌ ያሎ

1 ፔቴ ከሊ ሳሙዔኤሌ ሳኣዎኦሌ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳሮ ዲሰራዔኤሌ ዐፃ ኔና ቲሽኪ ካኣታሦም ዲማና ታና ዳከኔ፤ ሃሢ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ ጋዓ ባኮ ዋይዜ፤ 2 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጌብፆፓ ከሰኪ ሙካኣና ዓማሌቄ ዓሳ ጎይያይዳ ዔያቶ ያሊ ያሊ ሜታሴሢሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓማሌቄ ዓሳይዳ ፑርታ ዓገ ኮሞ ዔካኒ ጌዔኔ። 3 ሃሢ ዳንዲ ዓማሌቄ ዓሳ ያሊ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ባይዜ፤ ፔቴ ባኣዚታዎ ዓይሲፖ፤ ዓቲንቆ፡ ላኣሎ፡ ዳኮንታ ዓኣሎ ናኣቶንታ፡ ባኣቶ፡ ማራቶ፡ ጋኣላሢንታ ሃሮንታ ቢያ ዋዳ» ጌዔኔ።

4 ዬያሮ ሳኣዎኦሌ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዔኤሊ ፆሌማ ጌይንታ ቤሰካ ቡኩሲ ፓይዳኔ፤ ዲማና ዲሰራዔኤሌፓ ሙከ ያሎ ዓሳ ላምዎ ፆኤታ ሺያ፡

14:33 14:33 ማዚ. ማፃ 9:4፤ ለዊ. ዓከ 7:26-27፤ 17:10-14፤ 19:26፤ ላሚ. ዋማ 12:16፤ 23፤ 15:23። 14:41 14:41 ፓይ. ማፃ 27:21፤ 1 ሳሙ. 28:6። 15:1 15:1 1 ሳሙ. 10:1። 15:2 15:2 ከሲ. ማፃ 17:8-14፤ ላሚ. ዋማ 25:17-19።

ደሁዳ፣ ሙኬ ዓሳ ታጾ ሺያ ማዕኔ፤ 5 ይካፕ
 ዲዛገታ ፖኦሊሶገታ ዓማሌቄ ዓሶ ካታሞ ደንዲ
 ፔቲ ዛሬ ካርካ ካቲ ደዕኔ፤ 6 ዲሰራዔኤል
 ዓሳ ገብጃፕ ኬሰካኦና ቄና ዓሳ ኮሺ ባኣዚ
 ዔያቶም ማደሚሮ ሳኦፕኦሌ፡- «ታ ዲንሚ ዓማሌቄ
 ዓሶና ዋላ ኩርሱዋጉዲ ዔያቶ ባኣካፕ ኬሰኪ
 ደንዲዋቲ» ጌይ ኪኢታ ዳካዛ፡ ቄና ዓሳ ዓማሌቄ
 ዓሶ ሃሺ ደንደኔ።

7 ሳኦፕኦሌ ሃዋላፕ ዓርቃዎ ደንዲ ገብጃ
 ዓጮኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ፡ ሹኡሬ ዔኪ ደንዳ
 ጎይዎ ሄላንዳኦና ቢያ ያሊ ዓማሌቄ ዓሶ ባሽኔ።
 8 ዲማና ዲዚ ዓማሌቄ ዓሶኮ ካኣቲ፡ ዓጋጌ ዲዒ
 ዔካዎ ደሮ ቢያ ጩንቸ ዓፓሮና ዋዲ ኩርሱ፤
 9 ጋዓንቴ ሳኦፕኦሌና ዲዛኮ ፖኦሊሶና ካኣታሚ፡
 ዓጋጌ ዋዲዎ ሃሽኔ፤ ዬያ ሌለቱዋንቴ ቃራ ቃራ
 ማዕ ማራቶንታ ባኣቶንታ፡ ማሎ ማሎ ቡዋንታ
 ማራ ናኣቶንታ፤ ዬያ ዬያጉዴ ኮዦ ባኮ ቢያ ዋዲ
 ባይዚባኣሱ፤ ዔያታ ዲማና ዋዲ ባይዜሚ ዔኤቢ
 ማኣዳ ባኣዚባኣ ባኮ ሌሊኬ።

**ሳኦፕኦሌ ካኣታዲ ደይንዲዋያ ማዕፃ
 ኬኤዘንቴሚ**

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤሌም፡-
 11 «ሳኦፕኦሌ ታና ሃሽኔ፤ ዲዚ ታኣኮ ዓይሚያ
 ካፒባኣሚሮ ዲዛ ታ ካኣታሚያና ዲና ታኣኮ ያዬ»
 ጋዓዛ፡ ሳሙዔኤሌ ዬያሮ ዲጋዲ ዬኤኪ ዬኤኪ
 ያኦሲ ሸኢቄ ጎይሚ ዬሮ ዋንቶ ዋርቄ፤ 12 ይካፕ
 ዲዚ ጉቲ ዓማዕቄ ሳኦፕኦሌ ደንቃኒ ኮይ ደንደኔ፤
 ዲዚ ኬሎ ሳኦፕኦሌ ዲዚ ፔኤኮ ያሎና ባሺያ
 ዔርዛኒ ዳኣሶ ዳኣቤ፡ ቄርሜሎሴ ካታሞ ሄላያ
 ማዕ ገንሚ ጌልጌላ ደንደሚ ዋይዜኔ፤ 13 ዬያ
 ዋይዛዎ ዲዚ ሳኦፕኦሌ ኮራ ሙካዛ፡ ሳኦፕኦሌ፡-
 «ሳሙዔኤሌ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጀንጎ፤
 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሚያ ማዲ ኩንሄኔ»
 ጌዔ።

14 ሳሙዔኤሌ ዲማና፡- «ሂዳዎ ሃይ ታ
 ሃሚ ዋይዛ፡ ባኣቶንታ ማራቶ ዲቦንታኮ ዑኡዛ
 ዓይጎዳዎ?» ጌይ ሳኦፕኦሌ ያኦጩ።

15 ሳኦፕኦሌ ማሃዎ፡- «ዬይ ታኣኮ ያሎ ዓሳ
 ዓማሌቄ ዓሶፕ ዲዒ ዔኪሚኬ፤ ዔያታ ቃሮ ቃሮ
 ባኣቶንታ ማራቶንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔኤኮ
 ያኦዛሚም ማቸ ዲንጎ ዲንገሚ ማሂ ሸኢቸኒ ዔኪ
 ሙኬኔ፤ ሃንጎ ባኮ ቢያ ጋዓንቴ ቢያ ኑ ዋዲ
 ባይዜኔ» ጌዔ።

16 ዬያሮ ሳሙዔኤሌ፡- «ሃሽ ገዳንዳኔ፤ ናንጊና
 ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂሮ ዋንቴ ፔጋሲ ኬኤዜ ባኣዚ ታ
 ኔኤም ኬኤዘም» ጌዔ።

ሳኦፕኦሌ፡- «ዔኤዔ፡ ኬኤዜ» ጌዔ።

17 ይካፕ ሳሙዔኤሌ ዲዛም፡- «ኔ ኔና ዳካ
 ዓሲኬ» ጌይ ማሌቲያ ዲሰራዔኤሌ ያጸኮ ሱኡጌ
 ኔ ማዕባኣዳዳ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ደኣሚ
 ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑዮ ካኣታሚ፤ 18 ሃሃ ዬያቶ
 ጎማዲ፡ ዓማሌቄ ዓሶ ዋዲ ኔ ባይዛንዳጉዲ ኔና
 ዲ ዳኬኔ፤ ኔ ዔያቶ ጋፕዲ ኩርሳንዳጉዲ ኔና ዲ
 ዓይሄኔ። 19 ሂዳዎ ዋይታዛ ኔ ዲዛኮ ዓይሚያ
 ኩንሚባኣይ? ዲዒንቴ ዔውቴ ባኮ ሚጩንቴ
 ጎይቄ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሱዋ ማዲ ኔ ዓይጎር
 ማዲያ?» ጌዔ።

20 ሳኦፕኦሌ ማሃዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ታ ጎዳሚኮ
 ዓይሚያ ታ ኩንሚ ማዲኔ፤ ዲ ታና ዓይሄ ጎይዎና
 ኬሰኪ ታ ያሌኔ፤ ካኣታሚ ዓጋጌ ሌሊ ታኣኒ ዓይሲ
 ዲዒ ዔኪ ዬዓዎ ሃንጎ ዓማሌቄ ዓሶ ቢያ ታ ዋዲ፤
 21 ጋዓንቴ ታኣኮ ያሎ ዓሳ ዲዒ ዔኪ፡ ቃሮ ቃሮ
 ማራቶንታ ባኣቶንታ ዋዲባኣሱ፤ ዬያዬዲያ ኑኡኒ
 ሃሺ ዔኪ ሙኬሚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔ
 ያኦዛሚም ጌልጌላይዳ ማቸ ዲንጎ ዲንገሚ ማሂ
 ሸኢቸኒኬ» ጌዔ።

22 ዬማና ሳሙዔኤሌ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ናሽካሚ ዓይጎ ኔኤም ማላይ? ዓይሚንቴሚም
 ማሌ ዲንጎ ባኮና ማቸ ዲንጎ ባኮናዳይ? ዲዛም
 ዓይሚንቴዎ፡- ቃራ ማራይ ሹኪ ማቸ ሸኢቸ
 ዲንገጃፕ ባሽኬ፤ 23 ያኦሲም ዋይዚ ዲዒሚ፡-
 ማርሻ ማርሻሚጉዲኬ፤ ያቶርቄ ጌኤታዲሚያ፡-
 ማሌ ያኦዛ ካኣሽኪ ጎሜ ማዲሚጉዳያኬ፤ ኔኤኒ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሚያ ሃሽሚሮ ማይ ካኣታዲ
 ዴዑዋጉዲ ዲዚያ ኔና ሃሽኔ» ጌዔ።

24 ዬያሮ ሳኦፕኦሌ፡- «ሂዮ ጎኔኬ፤ ታ ጎሜ ማዲኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሄ ዓይሚያንታ ኔ ታኣም
 ኬኤዜ ባኮዋ ካፒ ታ ኩንሚባኣሱ፤ ታኣኒ ታኣኮ
 ፖኦሊሶ ዲጊጩ ዔያታ ኮዔ ጎይዎ ቢያ ታ ማዲ፤
 25 ጋዓንቴ ሃሚ ታ ኔና ሸኢቃኔ ዬያ ጎሞ ታኣኮ
 ዓቶም ጌዔ፤ ታኣኒ ጌልጌላይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ዘጊ ካኣሽኮም ታኣና ዋላ ማዒ ዲኣካ ቢሬ»
 ጌዔ።

26 ሳሙዔኤሌ ዲማና፡- «ታኣኒ ኔኤና ዋላ
 ደንዳዓኬ፤ ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሚያ ማዲ
 ኩንሃ ሃሽኔ፤ ማይ ኔኤኒ ዲሰራዔኤሌኮ ካኣቲ
 ማዒ ዴዑዋጉዲ ዲዚ ኔና ሃሽኔ» ጌዔ።

27 ያዲ ጋዓዎ ሳሙዔኤሌ ዲዛ ኮይላፕ
 ደንዳኒ ሸሬኔ፤ ሳኦፕኦሌ ጋዓንቴ ሳሙዔኤሌ
 ደንዲዋጉዲ ዲ ማኣዒ ዓኣ ዴኤፖ ኮኣቶኮ ዓጮ
 ዓርቄም ኮኣታ ዳርዓዛ፤ 28 ሳሙዔኤሌ ሳኦፕኦሌ
 ኮራ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌይዳ ኔ
 ካኣታይ ካኣቱም ኔ ኩጫፕ ሃሮ ዳርዚ ዔኪ ማሌ
 ቃራ ዓሲም ዲንጌኔ፤ 29 ዲሰራዔኤሌኮ ቦንቸ
 ማዕ ያኦዛሚ፡- ሉኡቃያቱዋሴ፤ ሃሃ ፈይጋ ታ
 ዬያይዴይ?» ጋዓያቱዋሴ፤ ዲዚ ዓሲጉዲቱዋሚሮ
 ፔኤኮ ማሊያ ገንሚ ሸርሹዋሴ» ጌዔ።

30 ዬያሮ ሳኦፕኦሌ፡- «ጎኔኬ ታ ዳቤኔ፤ ያዲ
 ማዕቲያ ማሌ ባካ ዓቶንጎ ታ ዳሮኮ ሱኡጎና
 ዲሰራዔኤሌ ዳሮና ቤርቶይዳ ታና ቦርሲሲፖ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔኤኮ ያኦዛሚ ታ ዘጊ
 ካኣሽካንዳጉዲ ታኣና ዋላ ደንደቲራ» ጌይ
 ሸኢቄ። 31 ያዲ ጌይ ዲ ሸኢቃዛ ሳሙዔኤሌ
 ዲዛና ዋላ ጌልጌላ ደንደኔ፤ ሳኦፕኦሌያ ናንጊና
 ናንጋ ጎዳ ዘጊ ካኣሽኬ።

32 ይካፕ ሳሙዔኤሌ፡- «ካኣታሚ፡ ዓጋጌ ታኣም
 ሃኒ ዔኪ ዬዔ!» ጌይ ዓይሃዛ፡ ዓጋጌ ዲገቸሞና
 ጎይቄ ጎይቄ ዲዛ ኮይላ ሙኬኔ፤ ዓጋጌ ዲማና፡-
 «ሃይቢ ሃያጉዴ ፑርታ ባኣዚዳ!» ጌይ ፔ ዲሮና
 ማሌ። 33 ሳሙዔኤሌ ዲዛ ኮይላ፡- «ኔኤኮ
 ጩንቸ ዓፓራ ሚርጌ ናኣቶ ዲንዶ ናይ ባኣያ
 ማሃሚጉዲ ኔ ዲንዳኣ ናይ ባኣያ ማዒ ዓታንዳኔ»
 ጌዔ። ጌልጌላይዳ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ

15:28 15:28 1ሳሙ. 28:17፤ 1ካኣቶ. ማ 11:30-31።

ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ቤርቶ ዛላ ዲዛ ቲቂ ቲቂ ከኤሬኔ።

34 ያዲዴሰካፓ ሳሙዔኤል ራኣማ ዴንዴኔ፤ ካኣታህ፤ ሳኣዎኦሌያ ገቢዓ ማዒ ዴንዴኔ። 35 ዩማፓ ዓርቃዎ ሳሙዔኤል ናንጌ ዎዶ ቢያይዳ ካኣታህ፤ ሳኣዎኦሌ ዛጊ ቤቁባኣሴ፤ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ሳኣዎኦሌ ካኣታሰዎና ያዩህሮ ሳሙዔኤል ዩያ ዛሎ ያዩ ያዩ ዩኤካኔ።

16

ዳውቴ ቲሽቲ ካኣታቶ ደኣሚንቲህ

1 ፔቴ ከሌ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤሌም፡- «ካኣቲሞፓ ታኣኒ ከይሴ፡ ሳኣዎኦሌ ዛሎ ኔ ዎማ ሄላንዳኣና ዩኤከ ዩኤከ ዴዓኒ ጋዓይ? ዲዚ ዲሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማዒ ናንጋዳጉዲ ታኣኒ ኮዑቀሴ። ሃህ ኔ ዎዳንዳይ ጌዔቴ ሪሚቶ ዛይቶ ጉራናይዳ ኩንህህ ዔከጋፓ ቤኤቴሌኤሚይዳ ናንጋ፤ ዒሴዬ ጌይንታ ዓህ ኮይላ ዴንዴ፤ ታኣኒ ዒዛኮ ናኣቶ ባኣካፓ ፔቴይ ካኣቲ ማዓንዳጉዲ ደኣሚኔ» ጌዔኔ።

2 ሳሙዔኤሌ ዲማና፡- «ዩያ ታዎዲ ማዳንዳይ? ሳኣዎኦሌ ዩያ ዎዎይዜቴ ታና ዎዳኔ!» ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያኣጩኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ማሃዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሚቶ ዲንጎ ዲንጊህ ዲንጋኒ ታ ሙኩኔ» ጌይ ፔቴ ማሮ ዔከ ዴንዴ፤ 3 ኔኤኒ ዩሮ ዲንጋ ቤዜሎ ዒሴዬ ሙካንዳጉዲ ዔኤሌ፤ ኔኤኒ ማዳንዳይ ባኮ ታ ከኤዛንዳኔ፤ ዲማና ታ ኔኤም ከኤዛ ዓህ ቲሽኪ ካኣቲሞም ደኣሚ» ጌዔኔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ባኮ ማዳኒ ሳሙዔኤሌ ቤኤቴሌህሚ ዴንዴኔ፤ ዒኣካ ዒ ሙከህ ሄላኣና ዩሮ ካታሚሎ ዓሳ ዒጊቹሞና ጎጋይቂ ጎጋይቂ ሳሙዔኤሌ ኮይላ ሙካዎ፡- «ኔ ኮሺ ዓኣዎ ሙከያ?» ጌይ ያኣጩኔ።

5 ዒዚ ማሃዎ፡- «ሂዮ! ኮሺ ዓኣዎከ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሚቶ ዲንጎ ዲንጊህ ሺኣሻኒ ታ ሙኩኔ፤ ዲንህኮ ዑፃ ጌኤሺ ታ ኮይላ ሙኩሞቲ» ጌዔኔ። ዩማና ዒዚ ዒሴዬና ናኣቶና ፔ ዑፃ ጌኤሻንዳጉዲ ከኤዛዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ሺኣሻ ቤዘቀ ሙካንዳጉዲ ዒያቶ ዔኤሌኔ።

6 ዒኣካ ዒያታ ሙካዛ ሳሙዔኤሌ ዔኤሌያቤ ጌይንታ፡ ዒሴዬኮ ናኣዚ ዴንቃዎ፡- «ሃይ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሙከህ ዔቂህ ጎኔ ካኣቲሞም ደኣሚንቲህከ» ጌይ ፔ ዒሮና ማሌኔ። 7 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዔኤሌያቤኮ ዔጶ ያደሱሞና ማላህ ሚዛጶሞና ዛጊፖ፤ ታ ዒዛ ኮይባኣሴ፤ ታኣኒ ዎጋህ ዓሲ ዎጋ ጎይህቲሞሴ፤ ዓሲ ዑህና ዓሲኮ ማሎ ዛጋኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዓሲኮ ዒኔ ዛጋኔ» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ዒሴዬ ዓቢናዳኣቤ ጌይንታ ናዓህ ፔኤኮ ዔከ ሳሙዔኤሌ ኮይላ ሙኩኔ፤ ሳሙዔኤሌ ጋዓንቴ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ደኣሚባኣሴ» ጌዔኔ። 9 ሃሃ ጊንህ ዒሴዬ ሻማ ጎኦ ናዓህ ፔኤኮ ዔከ ሙካዛ፡ ሳሙዔኤሌ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያኣ ደኣሚባኣሴ» ጌዔኔ። 10 ዒሴዬ ዩያይዳኣና ፔኤኮ ላንካዎ ናኣቶ ዔከ ሙኩ ጎይህ ሳሙዔኤሌ ቤርታ ዎሊ ቤኤዚ ዔቂሴኔ፤ ጋዓንቴ ሳሙዔኤሌ ዒሴዬም፡- «ሃኣቶ ባኣካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔቴታዎ ካኣቲሞም ደኣሚያ ባኣሴ»

ጋዓዎ፤ 11 «ዎይዜ፤ ሚሌ ናይ ኔኤኮ ባኣዳዳ?» ጌይ ያኣጩኔ።

ዒሴዬ ዲማና፡- «ሃኣቶ ቢያህኮ ጌኤዚሰከይ ዓኣኔ፤ ዩይ ሃህ ማራይ ሄንቃኒ ዓኣዲ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

ሳሙዔኤሌ፡- «ሃንዳ ዒዛ ዔኤሊሲ ዔከ ዩዔ፤ ዒዚ ሙኩሞንቴ ያኣሲም ዲንጎ ባኮ ኔ ሺኣሻዓከ» ጌዔኔ። 12 ዩያሮ ዒሴዬ ዓሲ ዴከ ዒዛ ዔኤሊሲ ዔከ ሙኩኔ፤ ዩይ ናዓህ፡- ዘቄ፡ ሚዛጶ ሃህ ዓኣፓኣ ጌኤሺ ዎሪር ጋዓያ ዴንከ፤ ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤሌም፡- «ታ ደኣሚህ ሃያታህሮ ዔቂ ሃያ ቲሽከ!» ጋዓዛ፤ 13 ሳሙዔኤሌ ሪሚቶ ዛይቶ ኩንህህና ጉራና ዔከ ጌርሲንህኮ ቤርታ ደውቴ ቲሽከኔ፤ ዩማና ኔኔጉዎጋ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ዳውቴ ዑፃ ከዴኔ፤ ዩማፓ ዓርቃዎ ጎዳኮ ዓያና ዒዛፓ ዴማዲ ባኣሴ፤ ዩካፓ ሳሙዔኤሌ ራኣማ ማዒ ዴንዴኔ።

ዳውቴ ሳኣዎኦሌኮ ካኣቲሞ ማኣርይዳ

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ሳኣዎኦሌይዳፓ ዴማዲህሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርታ ሚዮ ዓያና ዴከም ሳኣዎኦሌ ዴንህኔ፤ 15 ዲማና ሳኣዎኦሌኮ ዓይላ ዒዛ ኮይላ፡- «ሃኣዛጌ ማይ ያኣሲ ዴከ ሚዮ ዓያና ኔና ሃያይዳኔ፤ 16 ዩያሮ ካኣቲዮ! ኔ ኔኤም ጎኦላ ዎርቂ ዔራ ዓሲ ኮዒ ዔከ ዩያም፤ ዩካፓ ፑርቶ ሚዮህ ዓያና ኔጊዳ ጌላኣና ዩይ ዓህ ጎኦሎ ዎርቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ዩማና ዴንህህህፓ ፖዓንዳኔ» ጌዔኔ።

17 ሳኣዎኦሌ ዔያቶም፡- «ጎኦላ ዎርቂ ዔራ ዓሲ ኮዒ ዔከ ታኣም ዩዑዎቲ» ጌዔኔ።

18 ዒዛኮ ዓይሎይዳፓ ፔቴሰከይ፡- «ቤኤቴሌህሚ ካታማ ናንጋ፤ ዒሴዬኮ ጎኦላ ዎርቂ ዔራ ናይ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤ ዩያ ሌሊቲሞንቴ ዒዚ ያልዚና ዔርቲ ዓሲ፤ ማላህናኣ ሚዛጶ፤ ጌኤሲኮ ያጶ ዔራ ጌሰታ ዓሲከ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛና ዎላ ዓኣያከ» ጌዔኔ።

19 ዩያሮ ሳኣዎኦሌ ዒሴዬ ኮይላ ከኢታ ዓሲ ዴካዎ፡- «ኔኤኮ ማራያ ሄንቃ ናዓህ፤ ዳውቴ ታኣም ዴከ» ጌዔኔ። 20 ዒሴዬ ዲማና ዳውቴ ፔቴ ኮላናይ ጎቹሲ፤ ካህንታ ሱርባ ኩሙህ ዎይኔ ዑሺያኣ ፔቴ ሃራይዳ ጫኣኒሲ ዴከኔ። 21 ዩካፓ ዳውቴ ሳኣዎኦሌ ኮይላ ሙካዎ ዒዛም ማዳህህ ዓርቂኔ፤ ሳኣዎኦሌ ዒዛ ሚርጌና ሸከህህሮ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ከዲ ሃንታንዳጉዲ ማህኔ። 22 ዩያይዳሰካፓ ሳኣዎኦሌ ዒሴዬም፡- «ታኣኒ ዳውቴ ናሽከኔ፤ ዩያሮ ዒዚ ሃይካ ዴዒ ታኣም ማዳንጎ» ጌዒ ከኢታ ዴከኔ። 23 ዩማፓ ዓርቃዎ ያኣሲ ዴከ፤ ፑርቶ ሚዮህ ዓያና ሳኣዎኦሌይዳ ሙከህ ጌላማና ጌላማና ዳውቴ ፔኤኮ ጎኦሎ ዔከ ዎርቃኔ፤ ፑርቶ ሚዮህ ዓያናኣ ዒዛ ሃሽም፤ ሳዎኦሌ ኮሺ ማዓኔ።

17

ዳውቴና ጎኦሊያዳና

1 ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዩሁዳ ዓጫ ሶኮ ጌይንታ ካታማ ያልዚሮ ሙከህ ቡከኔ፤ ዔያታ ዲማና ሶኮና ዓዜቃናኮ ሳዛ ዓፔሰዳሚሚ ጌይንታ ቤዛ ዴንከ ዴዔኔ። 2 ሳኣዎኦሌና ዒሰራዔኤሌ ዓሰና ፒሊሰጻኤሚ ዓሰ ያላኒ ዔኤላ ዛርይዳ ዴንከ ዴዓዎ ቤሲ ቤሲ ዓርቂኔ። 3 ዲማና ፒሊሰጻኤሚ

ዓሰና ዲሰራዔኤል ዓሰናቱ ባኣካ ፔቲ ዛሬ ዓኣኔ፤ ዩኖ ዛሬሎኮ ፔቲ ዛሎ ጎኑቦይዳ ፒሊሰጻኤማ ዓሳ፤ ባጎ ዛሎና ዲሰራዔኤል ዓሳ ዓቄኔ።

4 ጋኣቲ ካታማፓ ሙኩ። ያልዚና ዔርቲ ጎኑሊያዳ ጌይንታያ ዔጳ ላሆ ዋዳ ማዔ ፔቲ ዓሲ ፒሊሰጻኤማ ዓሰ ባኣካፓ ኬሰኬኔ፤ 5 ዓዚ ሞኦና ዓንገና ዱይንቲያ ዴኤሠማ ደንገታማ ላንካይ ኪሎ ማዔያ ያሎሮ ዳዳ ማኣያ ባኮንታ ቶኦካ ዓጎ ባኮፎ ዓገገ ዓኣኔ። 6 ሃሃ ዓዚ ቶኮ ጉቤ ሞኦና ዓንጎፓ ዱዋና ባኣከና ዔኤሠሃ ዓኣኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሞኦና ዓንገና ዱዋና ዋርሃያ ዙላ ባሲ ዓኣኔ፤ 7 ዩያ ዋርዎኮ ዘዎ ዓንዲርሙማ ዶርዘኮ ዓንዲራሽ ሚያጉዳያ ማዓዛ፣ ዋርዎኮ ዴኤሠማ ላንካይ ኪሎ ማዓያኬ፤ ዓዛኮ ገቲሞ ፔቲ ያልዚ ዓሲ ዓዛሞ ኬዲ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳኔ። 8 ጎኑሊያዳ ዓሰና ፔጎ ኬሰኪ ኬሰኪ ዲሰራዔኤል ዓሰ 0-9፡ «ሃሃ ዓንገሃ ሃይካ ያሎሮ ኬሰኪሃ ዓይጎ ዋኦታኒዳይ? ታኣኒ ፒሊሰጻኤማ ዓሲኬ፤ ዓንገሃ ሳኦኦኤ ካራሞኬ፤ ሂንዳ ዓካሪ ታኣና ያልታንዳ ዓሲ ዓንገሃኮ ፖኦሊሶ ባኣካፓ ደኦርዋቲ፤ 9 ዓዚ ታና ባሽ ዋዳቲ ኦኦኒ ዓንገሃኮ ካራሚ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ዓዛ ባሽ ዋዳያ ማዓቲ ዓንገሃ ኦኦኮ ካራሚ ማዓንዳኔ። 10 ታኣኒ ሃኖ ዲሰራዔኤል ዓሰኮ ፖኦሊሶ ዛጋንዳኔ! ታኣና ዋላ ያልታንዳ ፔቲ ዓሲ ኬሰቶሞ።» ጌይ ጌይ ሄርሺንቲ ጌሰቲሃ ዓርቄኔ። 11 ሳኦኦኤልና ዓዛኮ ፖኦሊሶና ዩያ ዋይዛያ ዓሲጪ ጎይቄኔ።

ሳኦኦኤልኮ ያሎ ዓሳ ዓኣ ቤዘ ዳውቲ ዴንዳሃ

12 ዳውቲ ዩሆዳይዳ ዓኣ ቤኤቲሌኤማ ካታማ ናንጎ ዔፕራታ ዓሃ ዓሲቤ ያይኬ፤ ዓሲቤኮ ሳሊ ናይ ዓኣያ ማዓዛ ሳኦኦኤል ካኣታዲ ዓኣ ዋደና ዓዚ ጋርቲኬ። 13 ዓዛኮ ዳደ ናኣቶፓ ሃይሃ ናይ ሳኦኦኤልና ዋላ ያሎሮ ዴንዳኔ፤ ዩያታ፡- ቶይዳሃ ዔኤሊያቤ፣ ላሞዓሳሃ ዓቢናዳኣቤ፣ ሃይሃሳሃ ሻማ ጌይንታሃኬ። 14 ዳውቲ ጉቤ ናኣቶፓ ጌኤዛሃኬ፤ ዓዛኮ ሃይሃ ዓሽንሃ ሳኦኦኤልና ዋላ ያሎሮ ዴንዳ ናኣኔ። 15 ዳውቲ ዓሰና ሳኦኦኤል ከይላፓ ቤኤቲሌኤማ ዴንዳ ዴንዳ ዓደኮ ማራቶ ሄንቃኔ።

16 ፒሊሰጻኤማ ዓሃ፣ ጎኑሊያዳ ዲሰራዔኤል ዓሰ ቤርቶ ጉቶንታ ዓቦጌሎንታ ኬሰኪ ኬሰኪ ያይዲታሚ ኬሊ ቢያ ሄርሺንቲ ሄርሺንቲ ሜታሴኔ።

17 ፔቲ ኬሊ ዓሲቤ ዳውቲ፡- «ሚኦና ቲሽ ታጳ ኪሎ ማዓያና ታጳ ላጮና ዔኪጋፓ ዑኩና ዴንዳ ያሎ ቤዘ ዓኣ ኔ ዓሽንሃሞ ዓንጌ። 18 ሃንሃ ታጳ ሙሹኮንሃ ዔኪ ዴንዳ ፖኦሊሶ ዓይሃሃሞ ዓንጌ፤ ኔኤኮ ጌርሲንሃ ዋዚ ዓኣቲያ ዛገ ሙኪ ታኣሞ ኬኤኤ። 19 ካኣቲ ሳኦኦኤልንታ ኔኤኮ ጌርሲንሃንታ ሃሃ ዲሰራዔኤል ዓሰንታ ዔኤላ ደኦጮይዳ ፒሊሰጻኤማ ዓሰና ዋላ ያልቲ ያልቲ ዓኣኔ» ጌይ ዓይሃኔ።

20 ዩያሮ ዳውቲ ዚሬሎ ጉቲ ሚኢሪ ዓቄ፣ ሜሌ ዓሲ ማራቶ ሄንቃንዳጉዲ ዓንገገ ዓሲቤ ዓይሃ ጎይያና ገኢገንቲ ካሃ ዔኪ ዴንዳኔ፤ ዓሰና ዲሰራዔኤል ዓሰ ያሎ ዓርቃኒ ዓላቲ ኬሰካማና ዓዚ ዓኣካ ሄሌኔ። 21 ፒሊሰጻኤማኮ ፖኦሊሶና ዲሰራዔኤል ዓሰና ዋላ ያሎሮ ገኢገ ዓቄ ዓኣኔ። 22 ዩካፓ ዳውቲ ዔኪ ሙኬ ካሃ ሙዋ ባኮ ካፓሃ ኮይላ ጌሃ ያሎ ዓሳ ዓኣ ቤዘ ጳሽኪ ጌርሲንሃ

ኮይላ ዴንዳ ዔይታ ዋዚ ዓኣቲያ ያኦጮኔ። 23 ዩያይዳ ዓፒ ጌርሲንሃና ዋላ ጌሰታንቲ ያሎና ዔርቲ ጎኑሊያዳ ቤርታ ማዳ ጎይያ ዲሰራዔኤል ዓሰ ባንሃ ቤርቲሞ ኬሰኪ ዲሰራዔኤል ዓሰ 0-9 ሄርሺንቲ ጌሰቲያ ዓርቄኔ፤ ዳውቲ ዩያ ዓፒ ጋዓሃ ዋይዜኔ። 24 ዲሰራዔኤል ዓሳ ጎኑሊያዳ ዛጌ ዋደና ዓሲጪ ጳሽኬኔ። 25 ዋሊ ኮይላኣ ዔይታ፡- «ሃኣሶ ዛጉዋቲ! ዓፒ ሄርሺንቲ ጋዓ ባኮ ዋይዘዋቲ፤ ካኣቲ፣ ሳኦኦኤል ዓዚ ዋዳ ዓሲሞ ሚርጌ ባኣኪ ዓንጎንዳሃ ጫኣቄኔ፤ ዩያ ለሊቱዋንቲ ፔኤኮ ናዎ ዓንጎንዳሃንታ ዩያ ዓሃኮ ማኣር ዓሳ ገኢራ ገኢራንዳዎኣሃኒ ኬኤኤኔ» ጌዔኔ።

26 ዳውቲ ዓሰና ዓዛ ኮይላ ዔቂ ዓኣ ዓሰ ኮራ፡- «ሃያ ፒሊሰጻኤማ ዓሃ ዋዲ ዲሰራዔኤል ዓሰ ሃያጉዳ ዳውሲንቶፓ ዓውሴ ዓሃሞ ዓይጌ ማዲንታይ? ዔዛታ! ናንገና ናንጎ ያኦዛሃኮ ያሎ ዓሰ 0-9 ሃያይዳ ሄርሺንቲ ጌሰታ፣ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂያ ካኣኦ ካሽቲባኣሃ ዓይሳ ዓሰ ዓሰ ዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ። 27 ጎኑሊያዳ ዋዳ ዓሃሞ ማዲንታንዳ ባኮ ዔይታ ዓዛሞ ኬኤኤኔ።

28 ዓሰና ዳውቲኮ ቶይዳ፣ ዔኤሊያቤ ዓዚ ዓሰና ዋላ ጌሰታሃ ዋይዛያ፣ ሚርጌና ዳጎዳ፡- «ሃይካ ኔ ዓይጎ ዋዳይ? ማራቶ ዳውሎ ቦኦሎይዳ ያኦኦ ኔ ሃሼይ? ታኣኒ ኔኤኮ ያቶርሙሞና ዓሰ ፑርቲሞ ዔራኔ! ሃሃ ኔ ሙኬሃ ሄኤዶ ያሎ ዛጋኒ ናንዳኣኬ!» ጌዔኔ።

29 ዳውቲ ማሃያ፡- «ታ ሃሃ ዓይጎ ዋዳይ? ዔኤሊ ቦኦጫኒታዎ ታ ዳንዳዑዋዓዳ?» ጋዓያ፡ 30 ሜሌ ዓሲ ባንሃ ሽሪ ሃሃ ዓሰ ጎይያ ያኦጮኔ፤ ዓፒ ያኦጮማና ያኦጮማና ዓሳ ዓዛሞ ኬኤዛማ ዓሰኬ።

31 ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዳውቲ ጌዔ ባኮ ዋይዜሃር ዴንዳ ሳኦኦኤል ሞ ኬኤዛዛ፣ ሳኦኦኤል ዳውቲ ዔኤሊሲ ዔኪ ዩዔኔ። 32 ዳውቲ ሳኦኦኤል ኮይላ፡- «ካኣቲኖ! ሃያ ፒሊሰጻኤማ ዓሃር ያኦኦኔ ጎጲ ዋኣግንዳያ ኮይሱዋሴ! ኔኤኮ ዓይላሃ፣ ታኣኒ ዳንዳ ዓዚ ያላንዳኔ» ጌዔኔ።

33 ሳኦኦኤል ዓሰና፡- «ዩይ ማዑዋ ባኣኪኬ፤ ኔኤኒ ዓዛ ዋዳ ያላኒ ዳንዳዓንዳይ? ኔ ናይኬ፤ ዓዚ ጋዓንቲ ዓፒ ናንጌ ዋደ ቢያይዳ ያልዚ ጎይሃ ኮሽ ዔሬያኬ» ጌዔኔ።

34 ዳውቲ ማሃያ፡- «ካኣቲኖ! ታ ኔኤኮ ዓይላሃ ታ ዓደኮ ማራይ ሄንቃያኬ፤ ዩያ ማራቶ ሙዓኒ ዘቢታቲያ ዲቤ ጌይንታ ቦዓ ሙኪ ዓርቂ ዔኪ ዴንዳ ዋደና። 35 ታኣኒ ገንዖ ዴንዳ ቶሊሳኔ፤ ዩይ ቦዓ ታ ባንሃ ሙካኣና ሆሎማ ታ ዔያቶኮ ጩኤሊ ዓርቂ ጳርቂ ጳርቂ ዋዎዳኔ። 36 ታኣኒ ኔኤኮ ዓይላሃ ዘቢንታ ዲቤንታ ዋዳኔ፤ ሃይ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲባኣ ኮልታሃ ናንገና ናንጎ ያኦዛሃኮ ፖኦሊሶ 0-9 ሄርሺንቲ ጌሰቲሃር ዩያቶ ቦያጉዲ ዓሰ ማዓንዳኔ። 37 ዩያ ዘቦና ዲቦናይዳፓ ታና ዓውሴ ናንገና ናንጎ ጎዳሃ ሃያ ፒሊሰጻኤማ ዓሃ ኩጫፓ ታና ዓውሳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩያሮ ሳኦኦኤል፡- «ኮሽኪ! ዴንዳ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ኔኤና ማዖንጎ!» ጌዔኔ። 38 ዩካፓ ሳኦኦኤል ፔኤኮ ያሎ ማኣዓሃ ዳውቲ ማይሴኔ፤ ሞኦና ዓንጎፓ ዱዋና ቶኦካ ዓጎ ባኮ ዓገ ዳዳ ማይንቶሃያ ዓዛ ማይሴኔ፤ 39 ዳውቲ ዩያጉዳ ማኣዓሃ ማይንቲ ቤቂባኣሃር ጩንቶ ዓፓርዋ ማኣዓሃ

ዑፃ ቱኪ ዳንዳኒ ዔቃዎ ሃንቶ ባሽንቴኔ፤ ዩያር ዳውቴ ሳኦኦኦኦ ኮራ፡- «ሃይ ታኦም ዔርቲባኦ ባኦኦኦኦኦኦ ሃያ ዓፒሎ ቢያ ማኦኦ ታ ያልታኒ ዳንዳዑሴ» ጋዓዖ፡ ዩያ ቢያ ኑሲ ጌህኔ፤⁴⁰ ዩካፓ ፔኤኮ ኮኦኦኦ ማኦኦኦ ዩያር፡ ዋርዚ ዓቺፓ ደንጎ ሙላህህ ሹቺ ደኦሪ ዔኪ ዒ ማራቶ ሃንቃዎ ቱኪ ሃንታ ቡራሾይዳ ዓገ፡ ዋርማኦ ፔኤኮ ዔኪ ጎኦኦኦ ዩያር ባንህ ዳንዳኔ፡፡

ዳውቴ ጎኦኦኦ ያላ ባሽህ

⁴¹ ዩካፓ ፒሊሰጻኤሜ ዓህ ጎኦኦኦ ዩያር ዳውቴ ባንህ ሙከህህ ዓርቁኔ፤ ዒማና ዒዛኮ ገቲዋ ኬዳህህ ዒዛኮ ቤርታ ቤርታ ሙከኔ፤⁴² ዳውቴ ዒ ኮሺ ዛጋዎ ቦህኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዳውቴ ዘቁ፡ ሚዘጸ፡ ዳካ ናይታህረኬ፤⁴³ ዩያር ጎኦኦኦ ዳውቴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ታ ባንህ ኮኦኦ ዔኪ ሙከህህ ታ ኔኤኮ ካኒዳ?» ጋዓዖ፡ ፔኤኮ ያኦኦ ሱጎዖና ዒዛጋ ዳንዳኔ፡፡⁴⁴ ዩካፓ፡- «ሂንዳ ሃኒ ዩዔ! ታ ኔና ዋዲ ሃምፑራህና ቦዖናም ዒንገባኦቴ!» ጌይ ሄርሽንቴኔ፡፡

⁴⁵ ዳውቴ ዒማና፡- «ኔኤኒ ታና ያላኒ ጩንቻ ዓፓርንታ ዋርህንታ ዴኤሚንታ ዔኪ ዩዔኔ፤ ታኦኒ ጋዓንቴ ኔኤኒ ሄርሽንቴ ቦሃ፡ ዒሰራዔኤሌ ያሎ ዓሶኮ ያኦከህህ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኦከህህ ሱጎዖና ኔና ያላንዳኔ፤⁴⁶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ሃኖ ታኦም ዓኦህህ ዒንጋንዳኔ፤ ታ ኔና ባሽ ቶኦኮ ኔኤኮ ቲቃንዳኔ፤ ዩካፓ ፒሊሰጻኤሜ ፖኦኦኦኦ ሌዘ ሃምፑራህና ካኖ ቦዖናም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ታ ያዲዳሰካፓ ዓጫ ቢያ ዒሰራዔኤሌኮ ያኦኦ ዓኦህህ ዔራንዳኔ፡፡⁴⁷ ሃህ ሃይካ ቡኪ ዓኦ ዓሳ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳር ዓውሳህህ ጩንቻ ዓፓርና ዋርህናቱዋኦህህ ዔራንዳኔ፤ ያሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያላንዳህረ ዒንህህ ኑ ባሻንዳጉዲ ዒ ማኦኦኦኦኦ» ጌዔኔ፡፡

⁴⁸ ዩይ ፒሊሰጻኤሜ ዓህ ዒማና ዳውቴ ባንህ ሙከዛ፡ ዳውቴ ዒዛና ዋላ ያልቶንዶ ቤዘ ዑኩና ጳሽኪ ዳንዳኔ፡፡⁴⁹ ዩካፓ ፔኤኮ ኩጫ ቡራሾ ጋር ዳኪ ፔቴ ሹቺ ዔካዎ ጎኦኦኦ ዩይዳ ዋራዛ፡ ሹጫ ባሊቶ ዑሪ ሶር ጋር ጌሌኔ፤ ዩያር ጎኦኦኦ ዳዲና ሳዓ ሎኦኦኦ፡፡⁵⁰ ዩያይዲ ዳውቴ ጩንቻ ዓፓር ባኦኦ ጎኦኦኦ ዋራ ሹቺና ዋዲ ያሎና ባሽኔ፡፡⁵¹ ዩካፓ ሃህ ዳውቴ ጳሽኪ ዳንዲ ጎኦኦኦ ዳኮ ሌዘ ዑፃ ጌይ ዔቁ ጎኦኦኦ ዩይ ጩንቻ ዓፓር ቱገ ዔካዎ ቶኦኮ ዒዛኮ ቲቁኔ፡፡

ዩማና ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዔያቶኮ ያሎና ዔርቲህ፡ ጎኦኦኦ ሃይቁህ ዛጋዎ ጳሽኬኔ፡፡⁵² ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ዩሁዳ ዓሶና ዑኦኦ ፔኤኮ ዴገዲ ሜርቲ ሜርቲ ዔያቶ ዳውሲ ዳንዲ ጋኦቲና ዔቅርኔናኮ ዳዶ ካር ሄላንዳኦና ዳኪ ዳኪ ዋዴኔ፤ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶኮ ሌዛ ዳንዲ ጋኦቲና ዔቅርኔና ሃህ ዳንዲ ሻዕራይሜ ዔኪ ዳንዲ ጎይዎ ሄላህዳ ቢያ ሌሲ ሌሊ ማዔኔ፡፡⁵³ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ዳውሲ ዳኪሰካፓ ማዓዎ ዔያቶኮ ጉርዶ ቡራኔ፡፡⁵⁴ ዳውቴ ዒማና ጎኦኦኦ ዳኮ ቶኦኮ ዔኪ ዩራሳላሜ ሙከኔ፤ ጋዓንቴ ጎኦኦኦ ያሎ ዓንጋዋ ፔኤኮ ዓፒሎና ማኦኦኦ ማኦኦኦ ዩህኔ፡፡

ዳውቴ ሳኦኦኦ ኮራ ሙከህህ
⁵⁵ ዳውቴ ጎኦኦኦ ያላኒ ዳንዳኦና ሳኦኦኦ ዛጋዎ ዒዛኮ ፖኦኦኦ ዒይህ ዒቤኔሬ ኮይላ፡- «ሃይ ያናይዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ፡፡

ዒቤኔሬ ማሃዎ፡- «ካኦቲዮ! ዒ ያናይታቴያ ታ ዔራዋዋይ» ጌዔኔ፡፡

⁵⁶ ሳኦኦኦ ዒማና፡- «ዳንዲ ዒ ያናይታቴያ ያኦጩ ዔራ» ጌይ ዓይህኔ፡፡

⁵⁷ ዳውቴ ጎኦኦኦ ዋዲ ያሎ ዓሳ ዳንኪ ዳዓ ቤዘ ማዒ ሙከዛ ዒቤኔሬ ዒዛ ዔኪ ሳኦኦኦ ቤርቶ ሽኢሽኔ፤ ዒማና ዳውቴ ጎኦኦኦ ያኦኮ ቶኦኮ ዔኪ ዓኦ ጎይህ ዓኦኦ፤⁵⁸ ሳኦኦኦ ዳውቴ ኮይላ፡- «ዔኤዛይ ኔ ያናይዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ፡፡

ዳውቴ ማሃዎ፡- «ታኦኒ ቤኤቴሌሜይዳ ናንጋ፡ ኔ ዓይላህህ ዒሰዔ ናይኬ» ጌዔኔ፡፡

18

ዮናታኦኦና ዳውቴና ዋላ ሳላዴ ሳሎ

¹ ሳኦኦኦና ዳውቴና ጌሰቲ ጋፔሰካፓ ሳኦኦኦኦ ናኦከ፡ ዮናታኦኦ ዳውቴ ዒናፓ ናሽኮ ላጌ ማህኔ፤ ዒዛ ዒ ዓዳ ፔናጉዲ ናሽኬኔ፤² ዩማ ኬላፓ ዓርቃዎ ሳኦኦኦ ዳውቴ ፔ ኮይላ ናንገሽኔ፤ ፔ ማኦሪ ዳንዳንዳጉዲ ዳውቴ ዒ ዳኪባኦኦ፤³ ዮናታኦኦ ዳውቴ ሚርጌና ናሽኬህረ ዒዛና ዋላ ሳሌ ሳላዴ፤⁴ ዒዚ ዒማና ዒ ማኦኦ ዴኤፖ ኮኦቶ ኬሲ ዳውቴም ዒንጌኔ፤ ዩያጉዲ ሃህ ያሎ ማኦኦ፤ ጩንቻ ዓፓር፡ ዓኦከንታ ቃልሾዋ ዒንጌኔ፡፡⁵ ሳኦኦኦ ዳኪ ዒዛ ያላ ሰዘ ቢያ ዳውቴም ዔባ ኮሽካዎ ማዓኔ፤ ዩያር ሳኦኦኦ ፖኦኦኦኦ ሱኦጌ ማህ ዒዛ ደኦሬኔ፤ ሳኦኦኦኦ ያሎ ያላ ዓሶ ቢያህ ዩይ ዋዛሴኔ፡፡

ሳኦኦኦ ዳውቴኮ ሞርኬ ማዔህ

⁶ ዳውቴ ጎኦኦኦ ዋዲ ማዓንቴ፡ ያሎ ዓሳኦ ፔ ማኦሪ ማኦሪ ዳንዳንቴ ዒሰራዔኤሌይዳ ዓኦ ካታማ ካታማ ቢያ ናንጋ ላኦላ ሳኦኦኦ ጎይህ ዓካኒ ኬሰካዎ ዒላሽ ኮርገ ኮርገ ጎኦኦኦ ዋርቁ ዋርቁ ሃህ ካራቤያ ባዓኔ፡፡⁷ ዒማና ላኦላ፡- «ሳኦኦኦ ሽያ ዋዴኔ! ዳውቴ ጋዓንቴ ታጾ ሽያ ዋዴኔ!» ጌይ ጌይ ኮርጌኔ፡፡⁸ ሳኦኦኦ ዩይ ዋዛሰባኦህረ ኮሽ ዳጋዲ፡- «ዳውቴ ታጾ ሽያ ዋዴኔ» ጌይ ሄርሽ ታና ሽያ ሌሊ ዋዴኔ» ጋዓ! ያዲ ማዔቴ ዒ ካኦታዳንዳኔ ጌይህኬ!» ጌዔኔ፡፡⁹ ዩማ ኬላፓ ዓርቃዎ ሳኦኦኦ ዳውቴ ቁኦራዎና ዓልቲህና ዓርቁኔ፡፡

¹⁰ ዩማፓ ዘር ጉቴሎ ያኦኦኦ ዳኪንቴ ፑርታ ዓያና ሳኦኦኦኦ ዩይ ጌሌኔ፤ ዩያር ዒዚ ኬኤይይዳ ዣኦኦኦ ጉሪ ጌሰቲህ ዓርቁኔ፤ ዒማና ዳውቴ ቢያ ኬሊ ማዳ ጎይዎ ሳኦኦኦኦ ጎኦኦኦ ዋርቃኔ፤ ሳኦኦኦኦ ዩማና ኩጫ ዋርህ ዔኪ ዓኦኔ፡፡¹¹ ሳኦኦኦኦ፡- «ዳውቴ ታኦኒ ኮጩና ጫርገ ዓይህኔ!» ጋዓዖ፡ ዋርዖና ላሚ ላሚ ደርባዛ፡ ዳውቴ ዩያ ቢያ ዓኦኦኦ፡፡

¹² ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ሃሽ ዳውቴና ዋላ ማዔህረ ሳኦኦኦኦ ዒዛ ዒገጩኔ፤¹³ ዩያር ሳኦኦኦኦ ዳውቴ ዛጎ ዒዳ ያሎ ያላ ሽያ ዓሲ ዓይህንዳጉዲ ደኦሪ ዳኬም፡ ዳውቴ ያሎ ያላ ዓሶ ዔኪ ዳንዳኔ፡፡¹⁴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳውቴና

ዋላ ዓሳሢ ርዳ ማዳ ባኮ ቢያ ዲዛም ገሊገሻ።
15 ሳኦኦሌ ደውቴም ዬያ ኮሽካ ባኮ ዛገ
ባሽ ዲዛ ዲገጩሢ ዓርቄ፤ 16 ጋዓንቴ ዲ
ዴንዲ ያላ ቤዛ ቢያ ባሽሳ ሱኡጌ ማዔሢ ር
ዲሰራዔኤሌይዳ ማገም ዪሁዳይዳ ዓኣ ዴራ
ቢያ ደውቴ ናሽካ፤

ደውቴ ሳኦኦሌ ናዎ ዔኬሢ

17 ዩካፓ ሳኦኦሌ ደውቴ ኮራ፡- «ናገና ናገጋ
ጎዳኮ ያሎ ዓተንቄ ማዒ ኔ ያሌቴ ታናዎ ቶይዴሎ፡
ሜራቤ ኔኤም ታ ዲገጋንዳ።» ጌዔ፤ ዲዚ ዬያ
ጌዔሢ፡- ዲ ፔኤሮ ዲዛ ዎዳኒ ኮይባሳሢ፡-
ፒሊሰጄኤሜ ዓሳ ዲዛ ዎዳም ጌይኬ።

18 ደውቴ ዲማና፡- «ታኣኒ ካኣተኮ ባይሲ
ማዓኒ ታናገሢ ዓይጎ ዓሲዳይ? ታ ማኣር ዓሳ
ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካ ኮሽ ዳካቱዓዳ?» ጌዔ።
19 ጋዓንቴ ሜራቤ ደውቴም ዲገገንዳ ዎዳ ሄላዛ
ሚሆላ ካታማፓ ሙኬ፡ ዓድሪዔኤሌ ጌይንታ፡
ፔቴ ዓሲሰኬያም ዲዛ ዲገገንቴ።

20 ያዲ ማዔቴያ ማልኮኦ ጌይንታ፡
ሳኦኦሌኮ ናኣ ደውቴ ናሽኬ፤ ዬያ ሳኦኦሌ
ዎይዛዎ ኮሽ ዎዳዴ፤ 21 ፔ ዲናና ዲዚ፡-
«ሜልኮኦ ደውቴም ታ ዲገገንዳ፤ ዲዛ ታኣም
ደውቴ ፒሪ ዓይሢንዳ፡ ታ ማሃንዳ፤ ዩካፓ
ዲዚ ፒሊሰጄኤሜ ዓሳ ኩጫ ሃይቃንዳ።» ጌይ
ማሌ።፡ ዬያር ሳኦኦሌ ላሚ ደውቴ ዔኤሊሳዎ፡-
«ኔ ታኣኮ ባይሲ ማዓንዳ።» ጌዔ። 22 ሳኦኦሌ
ዲዛኮ ደንዘዎ ዔኤሊሳዎ፡- «ኔ ማዳ ባኮና ካኣተኮሽ
ዎዳዴ፤ ዲዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታገታ ዓኣ ዓሳኣ
ኔና ናሽኬ፤ ዬያር ዲዛኮ ኔ ናዎ ዔካንዳ ዎደማ
ሃይማኬ» ጌይ ደውቴም ዴማና ኬኤዛንዳ፡-
ዓይሢ ዳኬ።

23 ዬያር ዔያታ ዬያ ቢያ ደውቴም ኬኤዛዛ፡
ዲዚ፡- «ታና፡-ዴ ሃያ ማንቆ ዓሢም ካኣተኮ
ባይሳቲ ማዒያ ኮይሳያ ዲገሢም ማላ?» ጌዔ።

24 ደንዘንሢ ደውቴ ጌዔ ባኮ ሳኦኦሌም
ኬኤዘ፤ 25 ሳኦኦሌ ላሚ ሃሃ «ካኣተ ፔ ናዎ
ዛሎ ኔገዳፓ ኮዓ ማጋጫ ፔቴ ጄኤታ ፒሊሰጄኤሜ
ዓሲ ኔ ዎዳ ዓተንቶ ቤርቶ ቲቂ ዔኪ ሙካንዳ፡-
ሌሊኬ» ጌይ ኬኤዘዎቴ ጌይ ዓይሢ ዳኬ።
ዬያ ሳኦኦሌ ማዴሢ፡- ፒሊሰጄኤሜ ዓሳ ደውቴ
ዎዳንዳ፡-ጌዔ። 26 ሳኦኦሌኮ ደንዘ ዬያ
ደውቴም ኬኤዘ፤ ደውቴያ ካኣተኮ ባይሲ
ማዓንዳ፡-ጌይንቴሢ ማዳ፤ ዲማና ዔፖ
ኬሎኮ ቤርታ፡ 27 ደውቴና ዲዛኮ ፖኦሊሶና
ዴንዲ ፒሊሰጄኤሜ ዓሳ ያሊ ላምዎ ጄኤታ ዓሲ
ዎዳ፤ ደውቴ ካኣተኮ ባይሲ ማዓንዳ፡ ዬና
ዓሳኮ ዓተንቶ ቤርቶ ቲቂ ዔኪ ዴንዲ ፓይዲ
ፓይዲ ካኣተም ዲገገ፤ ዬያር ሳኦኦሌ ዲዛኮ
ናዎ፡ ማልኮኦ ደውቴም ዲገገ።

28 ናገና ናገጋ ጎዳ ደውቴና ዎላ ማዔሢንታ
ዲዛኮ ናኣ ማልኮኦኣ ደውቴ ናሽኬሢ ሳኦኦሌ
ዔሬ። 29 ዬያር ሳኦኦሌ ደውቴ ዑሃ ዓኣዴ
ዲገጩሢ ርዳ ናገጋ ዎድይዳ ቢያ ደውቴኮ
ሞርኬ ማዔ።

30 ዬና ዎድና ፒሊሰጄኤሜ ዓሳኮ ያሎ ዓሳ ቢያ
ዎዴ ሙኪ ሙኪ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያላ፤ ያዲ
ማዔቴያ ያሊንታ ያሎ ቢያና ሳኦኦሌኮ ፖኦሊሶ

ዓይሢ ዓሳይዳፓ ደውቴ ዓይሢ ዓሳ ያሎና ባሻ፤
ዬያር ደውቴ ያልዘና ኮሽ ዔርቴ ዓሲ ማዔ።

19

ሳኦኦሌ ደውቴ ዎዳኒ ደውሴሢ

1 ሳኦኦሌ ደውቴ ዎዳኒ ማሌሢ ፔኤኮ ናኣዚ
ዮናታኣንታ ዲዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታገታ ዓኣ
ዓሳንታም ቢያ ኬኤዘ፤ ጋዓንቴ ዮናታኣን ደውቴ
ኮሽ ናሽካያኬ። 2 ዬያር ደውቴም ዲዚ፡- «ታ ዓዳ
ኔና ዎዳኒ ማሌሢ ሲር ጉቴ ኔና ባዴዔ፤ ሽሬ
ቤሲዳ ዴንዲ ዓኣሽንቲ ዴዔ፤ 3 ኔኤኒ ዬና ዴንዲ
ዓኣሽንቲ ጎከሎይዳ ታ ዓዳ ኮራ ታ ሙኪ ጌሰቴ፡
ዎይኬ ባኮዎ ኔኤም ኬኤዛንዳ።» ጌዔ።

4 ዩካፓ ዮናታኣን ደውቴ ሄርሽ ሄርሽ
ሳኦኦሌም፡- «ካኣተዮ፡ ኔ ዓይላሢ ደውቴይዳ
ፑርታ ባኣዚ ማዲፖ፤ ዲዚ ኔኤም ፔቴታዎ ፑርቲሴ
ባኣዚ ባኣሴ፤ ዲዚ ማዴ ባካ ቢያ ሚርጌ ካራና
ኔና ማኣዴ፤ 5 ዲዚ ፔ ሹምፓሢ ሚጩንቲዎዎ
ጎኦሊያዴና ያልቲ ጎኦሊያዴ ዎዳ፤ ናገና ናገጋ
ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳም ዴኤፒ ባሽሢ ዲገገ፤
ኔኤኒያ ዬያ ዛጋዎ ዲማና ዎዳዴ፤ ዓካሪ ሃሢ
ኔኤኒ ጌኤኮ ዓሢ ዑፃ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ዓይጎር
ማላይ? ዔኤቢ ማዴ ባኣዚባኣ፡ ደውቴ ጉሪ ኔ
ዎዳኒ ዓይጎር ኮዔይ?» ጌዔ።

6 ዮናታኣን ዬያ ጌዔሢ ሳኦኦሌ ዎይዛዎ ደውቴ
ዎዳንዳዎያ ማዒያ ናገና ናገጋ ጎዳ ሱንዎና
ጫኣቄ፤ 7 ዬያር ዮናታኣን ደውቴ ዔኤሊ ዬያ ቢያ
ኬኤዘሰካፓ ሳኦኦሌ ኮይላ ዔኪ ዬዓዛ፡ ደውቴ
ዬያኮ ቤርታ ማዳ ጎይዎ ካኣተም ማዴ ዓርቄ።

8 ዩካፓ ፒሊሰጄኤሜ ዓሳኮ ያላ ገንሣ ዴኡቄ፤
ያዲ ማዔቴያ ደውቴ ዔያቶ ያሊ ዎዲ ኩርሳኣ
ጌዔም ፒሊሰጄኤሜ ዓሳ ጳሽኬ፤

9 ፔቴ ኬሊ ናገና ናገጋ ጎዳይዳፓ ዳከንቴ
ፑርታ ዓያና ሳኦኦሌይዳ ጌሌ፤ ዲዚ ዲማና
ፔኤኮ ዎርዎ ኩጫ ዓርቄጋራ ዴዒ ዓኣ፤ ደውቴያ
ዲኣካ ጎኦሎ ዎርቃንቴ፤ 10 ሳኦኦሌ ደውቴ
ኮጮና ዓይሢ ጫርጋንዳ፤ ጌይ ዎርዎና ድርባዛ፡
ደውቴ ዓኣሢም ዎርዎ ኮጮይዳ ድቂንቴ፤ ደውቴ
ዲማና ጳሽኪ ቶሌ።

11 ዬና ዎንቴሎ ደውቴኮ ማኣር ማንገ ጉቴና
ዲዛ ዎዳንዳ፡- ሳኦኦሌ ዓሲ ዳኬ፤ ጋዓንቴ
ደውቴኮ ማቻ፡ ማልኮኦኣ ደውቴም፡- «ሃና ዲባኒ
ሃይፓ ኔ ኬሰኪ ፑኒባኣቴ ዚር ጉቴ ኔና ዎዳንዳ።»
ጌይ ኬኤዘ፤ 12 ዩካፓ ዲዛ ማኣርኮ ፑልቶ
ካርና ደውቴ ኬይሲ ዳኬም ዲዚ ፑኒ ቶሌ፤

13 ዬያይዲ ዲዛ ዳኬሰካፓ ማኣራ ዔያታ ካኣሽካ
ያኣኮ ማላሢ ዔኪ ዲ ላሃ ሻኦሎይዳ ላይሢ፡
ዎኣሪ ጋፓኔና ኮሽንቴ ኬሬ ቶኣካ ጌሢ፡ ዓፒላና
ካንቄ። 14 ዬማና ሳኦኦሌኮ ያሎ ዓሳ ደውቴ
ዓርቃኒ ሙካዛ ማልኮኦኣ፡- «ዲዚ ሃርገ ላሃ
ዓኣ፤» ዔያቶም ጌዔ። 15 ጋዓንቴ ሳኦኦሌ ዬይ
ጎኦታቴ ፔ ዓኣፒና ዛጋንዳ፡- ዓሳ ማሃ ገንሣ
ዳኬ፤ ዲዚ ዔያቶም፡- «ዲ ላሃ ዓርሶና ዎላ
ኬሎ ዔኪ ዬዑዎቴ፡ ታ ታኣር ዲዛ ዎዳንዳ።»

ጌዔ። 16 ዩካፓ ዓሳ ዴንዲ ማኣር ጌላንቴ ካኣሽኮ
ያኣኮ ማላሢና ኬርይዳ ዎኣር ጋፓና ኬርማና ሌሊ
ዓኣ። 17 ዬያር ሳኦኦሌ ማልኮኦኣ ኮይላ፡-

«ታክህ ሞርካህ ቶላንዳጉዲ ማዲ ሃያይዲ ኔ ታና ዓይጋ ገሼይ?» ገይ ያክጩኑ።

ዒዛ፡- «ታ ዋደንጎ ኔ ጋዓይ? ኔ ታና ቶሊሲ ዓይሲባክቲ ታ ኔና ዋደንዳኔ» ዒ ገዳንቴሞ» ገይ ማህኔ። 18 ዩያይዲ ዳውቴ ቶሊ ሳሙዔኤል ኮራ ራኣማ ዳንዲ፣ ሳኦጎኦ ማዴ ባኮ ቢያ ዒዛም ከኤዜኔ፤ ዩካፓ ሳሙዔኤልና ዳውቴና ራኣማደዳ ዓኣ፣ ናዮቴ ዳንዲ ዒኢካ ዳዔኔ፤ 19 ዳውቴ ራኣማይዳ ዓኣ፣ ናዮቴይዳ ዓኣህ ሳኦጎኦ ራኣማይዳ ዓኣ፣ ናዮቴይዳ ዓኣህ ሳሙዔኤል ቡኩሴም ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ቡኩንጎት ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዲ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛንቴ ዳንቄኔ፤ ዩማና ያኦሲኮ ዓያና ዩንህ ሳኦጎኦ ዳኮ ዓሳንህዳኣ ከዳህረ ዩያታኣ ዑኡዞ ዳጊዲ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛ ዓርቄኔ። 21 ሳኦጎኦ ዩያ ዋይዞያ ላሚ ሃህ ከኢታ ዓሲ ዳካዛ፣ ዩያታኣ ዩኖ ጎይያ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛ ዓርቄኔ፤ ዩያሮ ሃህ ሳኦጎኦ ማሊ ከኢታ ዓሲ ሃይህሲ ዳካዛ ዩያቶይዳኣ ዒማጉዳ ባኣዚ ማዲንቴኔ፤ 22 ዩካፓ ሳኦጎኦ ፔኤሮ ራኣማ ዳንዲ ከሰከ ሙኪ ሴኩ ገይንታ ቤዛ ዓኣ፣ ፔቴ ዳኤፒ ዋኣህ ዓቴ ቤሲ ሄላዮ፡- «ሳሙዔኤልና ዳውቴና ዓንገሳ ዓኣይ?» ገይ ያክጩኑ፤ ናዮቴይዳ ዓኣህ ዒዛም ዓሳ ከኤዜኔ። 23 ዒዚ ዩኖ ቤዞ ዳንዲንቴ ያኦሲኮ ዓያና ዒዛ ዑጻኣ ከዳኔ፤ ዩካፓ ዳንዲ ናዮቴ ሄላንዳኣና ጎይያይዳ ቢያ ዑኡዞ ዳጊዲ ዒዚያ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛ ዓርቄኔ፤ 24 ዒማና ዒዚ ሳሙዔኤል ቤርቶ ሙካዎ ማኣሳህ ፔኤኮ ከሲ ከኤሪ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛ ዓርቄኔ፤ ዩካፓ ሮኦርንታ ዋንቶንታ ቢያ ዑህ ካሎ ዒኢካ ላሂ ዋርቄ ፔኤቄኔ፤ «ሳኦጎኦያ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ማሊያ?» ገይንታ ሃይሳ ገሰጠንቴህ ዩያይዳፓ ዓቄኩ።

20

ዮናታኣኔ ዳውቴ ማኣዳ ማኣዲያ

1 ዩካፓ ዳውቴ ራኣማይዳ ዓኣ፣ ናዮቴይዳፓ ዓኣሽንቴ ዮናታኣኔ ኮራ ዳንዲ፡- «ታ ዓይጎ ዋይይ? ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ ታ ማዳይ? ኔ ዓዴ ታና ዋዳኒ ኮዓህ ታ ዒዛም ዓይጎ ፑርቲሴምዳይ?» ገይ ያክጩኑ።

2 ዮናታኣኔ ማሃዮ፡- «ዩይ ኔና ሄሎፓ! ኔ ሃይቃዓኩ፤ ታ ዓዴ ማዳ ባኮ ኮሺ ማዔቴያ ፑርታ ባኣዚ ቢያ ታኣም ከኤዛኔ፤ ዩያ ባኮ ዓዴ ታኣም ዓይጋ ዓኣቻንዳይ? ዩይ ፔቴታዎ ማዓ ባኣዚቴዋሴ!» ገዒኔ።

3 ዳውቴ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ታና ናሽካህ ኔ ዓዴ ጋፒ ዔራያኩ፤ ዩያሮ ዒዛኮ ማሊያ ኔ ዔራዋንቴ ዒ ማዳኒ ገዒ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዓይጎሮ ገዒቴ ኔ ዩያ ዔራቴ ያንዳህ ዒ ዔራኩ፤ ያኦሲ ሃይቆ፣ ኔ ሃይቆ! ማይ ዓካሪ ታ ሃይቃኒ ዓቴማ ፔቴ ታኣኪህ ሌሊኩ!» ገይ ጫክቄኔ።

4 ዮናታኣኔ ዒማና፡- «ኔ ኮዓ ባኮ ቢያ ታ ኔኤም ማዳንዳኔ» ገዒኔ።

5 ዳውቴ ዒዛም፡- «ዚሮ ዓገኖ ጻኤሮ ቦንቶ ከሎኩ፤ ዩያሮ ታኣኒ ካኣቴና ዋላ ሙዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ሂንቶ ዒባኒ ሄላንዳኣና ዳንዲ ፑኖም፤ 6 ጎዎንቴ ኔ ዓዴ ሙዎ ቤዛ ታና

ኮዔቴ ራዒዛ ማኣሮ ዓሳ ቢያ ሌዎ ቦንቶሮ ዒንጎ ባኮ ዒንጋህሮ ቤኤቴሌኤማ ዒ ዳንዳኒ ዳውቴ ታና ኮሺ ማታሲ ያኦጩኑ» ገይ ከኤዜኔ። 7 ዩማና ካኣታህ «ቃራኩ» ገዒቴ፣ ታ ኔኤኮ ዓይላህ ሂርጋ ባኣያ ናንጋንዳህ ዔራንዳኔ፤ ካኣቴ ጎሪንቴቴ ዒ ታና ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ማሊህ ኔ ዔራንዳኔ፤ 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኦኡኒ ዋላ ጫክቄህሮ ኔ ታኣም ጫክቄ፣ ዳማዴ ጫክቄም ካፒ ሃዳራ ኮሺ ባኣዚ ታኣም ማዳ፤ ታ ፑርታ ባኣዚ ማዴያ ማዔቴ ኔ ታና ኔኤሮ ዋዳ፤ ኔ ዓዴ ታና ዋዳንዳጉዲ ኔ ዓዴ ኮራ ዓይጋ ኔ ዔኪ ዳንዳይ?» ገዒኔ።

9 ዮናታኣኔ ጋዓንቴ፡- «ዩያጉዳ ባኣዚ ፔቴታዎ ማሊፓ! ታ ዓዴ ኔጊዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ማሊያታቴ፣ ታ ኔኤም ከኤዛዓዳ?» ገዒኔ።

10 ዳውቴ ዒማና፡- «ኔ ዓዴ ታ ዛሎ ፑርታ ባኣዚ ገይ ኔኤም ማህያታቴ ያ ታኣም ከኤዛንዳይ?» ገይ ያክጩኑ።

11 ዩያሮ ዮናታኣኔ፡- «ሃኒ ዩዔ! ኦ ፔቴ ቤሲ ዳንደም!» ገዒ ዋላ ዳንዳዮ፤ 12 ዮናታኣኔ ዳውቴ ኮራ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህ ኦኡኮ ማርካ ማዎም! ዚሮ ሃይማ ዋዶ ሃንጎ ሂንታኣ ከሎይዳ ዓዴ ታ ያኦጩኑ፤ ዒዚ ኔ ዛሎ ማላ ማሊያ ኮሺ ማዔቴ ታ ኔኤም ከኢታ ዳካንዳኔ፤ 13 ኔኤም ዒ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ማሊያታቴ ዩያኣ ታ ኔኤም ከኤዚባኣቴ፤ ሃህ ኔኤኒያ ኮሺና ቶላንዳጉዲ ታ ማሂባኣቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዋዳንጎ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ዓደና ዋላ ማዔህጉዲ ኔኤና ዋላኣ ማዎንጎ፤ 14 ታኣኒ ሸምፔና ዓቲ ዓኣያ ማዔቴ ኔ ታኣም ጫክቄ፣ ዳማዴ ጫክቄም ካፒ ታኣም ጉሙርቄንታያ ማዔ፤ ታ ሃይቄቴ ጋዓንቴ፣ 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ጉሙርቄንታያ ማዔያ ሃሹዋዎ ታ ማኣሮ ዓሳም ኮሺ ባኣዚ ማዳ፤ 16 ታ ኔኤም፤ ኔኤኒያ ታኣም ጫክቄ ጫክቄማ ሃሸንቴዋ ዳደዎንጎ፤ ዩያ ጫክቄም ኔ ሃሸቴ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔጊዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኔ» ገዒኔ።

17 ዮናታኣኔ ዓዳ ፔናጉዲ ዳውቴ ናሽካህሮ፡- «ጎኔ ኔ ታና ናሽካያ ማዔህ ዔርዛኒ ላሚ ታኣም ጫክቄ» ገዒኔ። 18 ዩካፓ ዮናታኣኔ፡- «ዚሮ ዓገኖ ጻኤሮ ቦንቶ ከሎኩ፤ ኔኤኒ ዒኢካ ባኣያ ማዔያ ዔርታንዳኔ፤ 19 ሃህ ሂንቶ ዒባኒ ዒኢካ ኔኤኮ ባኣያ ማዔያ ባሾና ዔርታንዳኔ፤ ዩያሮ ቢሪ ኔ ዓኣሽንቴ ቤዜሎ ዳንዲጋፓ ዓጻሌ ሹዋ ዙላ ዓኣሽንቴ፤ 20 ታኣኒ ዩያ ሹዋ ዳካያ ማሊሲ ሃይሃ ዓኣዛ ዳካንዳኔ፤ 21 ዩካፓ ዓኣዛ ዳካንዳጉዲ ፔቴ ናይ ታ ዳካንዳኔ፤ ሳኣዛ ኔኤኮ ሃንገናኩ፣ ዔኪ ዩዔ!» ታ ገዒቴ ኔና ሄላንዳ ፑርታ ባኣዚ ባኣያ ማዔያ ዔርዛያታህሮ ኔ ዓኣሽንቴ ቤዛፓ ከሰካኒ ዳንዳዓኔ፤ ኔና ሄላንዳ ባኣዚ ባኣህ ናንገና ናንጋ ያኣዛህ ሱንዎና ታ ጫክቄኔ። 22 ጋዓንቴ ታኣኒ ናዓህ ኮይላ፡- «ዓኣዛ ኔኤኮ ዑህ ሰንገኩ፣ ሃኒ ዔኪ ዩዔ!» ታ ገዒቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ሃይፓ ዳንዳንዳጉዲ ገዒህሮ ዳደንዳ። 23 ኦኡኒ ዋላ ጫክቄ ጫክቄም ናንገና ኦ ካፓንዳያ ማዔህኮ ያኦሲ ኦኡኮ ማርካኩ» ገዒኔ።

24 ይህ ደውቴ ካዮ ባኣካ ዓኣሺንቲ ዳዔኔ፤ ዩካፓ ዓገሮ ያኤር ቦንቾ ከሎና ሳኣዎኦሌ ሙዖ ሙዓኒ ዳዔኔ፤ 25 ዓማና ካኣቲ ኮጮ ሄሊ ዒ ዳዓ ቦንቾ ቤዘይዳ ዳዓዛ፣ ዒዛ ሄሊ ዓቤኔሬ ዳዔኔ፤ ዮናታኣኔያ ካኣቲኮ ቤርቶ ዛላ ዳዔኔ፤ ዳውቴ ቤዛ ጋዓንቲ ጉሪከ፤ 26 ያዲ ማዔቴያ ሳኣዎኦሌ ዩና ዓቦ ዓይጎዋ ጌይባኣሴ፤ ዩያ ዒ ጌይባኣህ፡- «ዳውቴ ማቴ ባኣዚ ጎኣንቲ ናንዳኔ፤ ሃንጎ ዒ ዳምቦ ጎይዖና ፔና ጌኤሺባኣያ ናንዳኔ» ጌይ ማሌህሮከ፤ 27 ዩና ዓገሮ ያኤር ቦንቾላ ጋፔሰካፓ ሄሊሴ ከሎዋ ዳውቴ ዳዓ ቤዛ ጉሪ ማዔኔ፤ ዩያ ሳኣዎኦሌ ዮናታኣኔ ኮይላ፡- «ዒሴዬ ናኣዚ ዳውቴ ዘገሮንታ ሃናንታ ሙዖ ቤዛ ሙከባኣህ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ያኣጩኔ።

28 ዮናታኣኔ ዒማና፡- «ዳውቴ <ቤኤቴሌኤ ማዓዳንዳኔ» ጌይ ታና ማርጌና ሸኢቁኔ፤ 29 ዒዚ፡- «ኩ ማኣር ዓሳ ካታዎይዳ ያኣሲም ዒንጎ ባከ ዒንጋህሮ፤ ሃህ ታ ዒሸ ዒኣካ ታ ሙካንዳጉዲ ከኢቴህሮ ኔ ታና ቦንቾያ ማዔቴ ሃዳራ ታ ጌርሲንህ ዛጋኒ ታ ዒኣካ ዳንደም» ጌይ ታና ሸኢቁኔ፤ ሃያ ሙዖ ቤዛ ሙከዋዖ ዒ ዓቴህ ዩያሮከ» ጌዔኔ።

30 ሳኣዎኦሌ ዒማና ዮናታኣኔይዳ ኮሺ ዳጋዲ፡- «ኔኤኒ ሃና ዓይህንቶ ዒፃ፣ ፑርቴሎ ናዓህ ሃይ! ኔ ኔና ዳውሲሳኒ፤ ሃህ ኔ ዒንደዋ ዳውሲሳኒ ዒሴዬ ናዓህ፣ ዳውቴና ዋላ ለጋቴህ ታ ጋፒሲ ዔራራ!»

31 ዒሴዬ ናኣዚ፣ ዳውቴ ሃይቁባኣንቲ ኔኤና ኔ ካኣቲሞናኮ ቤሰባኣህ ኔ ዔሩዓዳ? ሃህ ዒዛ ዳንዲ ዔከ ሙከ! ዒዚ ዋዲንታንዳያ ኮይሳኔ!» ጌዔኔ።

32 ዮናታኣኔ ዓዶ ኮይላ፡- «ዓይጎር ዒዛ ዋዶይ? ዒ ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ ማዶይ?» ጌዔኔ።

33 ዩያር ሳኣዎኦሌ ዮናታኣኔ ዋዶኒ ከጮ ዒ ዔከ ዓኣ ዋርዖና ደርቤኔ፤ ዩካፓ ዮናታኣኔ ዒዛኮ ዓዳ፣ ሳኣዎኦሌ ዳውቴ ዋዶኒ ማሊ ዔቁህ ዔራራ፤ 34 ዒማና ዮናታኣኔ ዳጋዲ ሙዖ ቤዛፓ ዔቁ ዳንዳኔ፤ ዩና ከሎ ጌይዖ፡- «ዓገሮ ያኤር ቦንቾ ከሎኮ ለምዓሳ ከሎና ፔቴታዖ ዒ ዔኤቢ ሙይባኣሴ፤ ዒዚ ዩያ ሙዖ ዒፃህ ሳኣዎኦሌ ዳውቴ ጫሽኪ ቶኣኪ ባይዚህሮ ያደከ። 35 ዚር ጉቴሎ ዔያታ ዋላ ጌሰቴ ጎይዖና ዮናታኣኔ ዳውቴና ካኣማኒ ዳውቴ ዓኣ ቤዛ ዳንዳኔ፤ ዒዚ ዳንደዖ ፔቴ ዳካ ናይሰከያ ዔከ ዓኣዳኔ፤ 36 ዒዚ ናዓህ፡- «ሩኡሪና ዳንዲ ታኣኒ ዲካ ዓኣዛ ኮይ ታኣም ዔከ ዩዔ» ጌይ ዓይህንቲ፤ ናዓህ ጳሽካዛ ዮናታኣኔ ዩያ ናዓህኮ ዑህ ሴካ ቤርቲም ፔቴ ዓኣዛ ዲከኔ፤ 37 ዩይ ናዓህ ዓኣዛ ከዴ ቤዛ ሃላዛ ዮናታኣኔ፡- «ዓኣዛ ፔቶ ሶኦከ! 38 ዩካ ጉሪ ዔቁፖ! ዑከ ዳንደ!» ጌይ ዒላቴኔ፤ ናዓህ ዒማና ዓኣዛ ዮናታኣኔም ዔከ ሙከኔ፤ 39 ዩያ ዔያታ ዓኣቶ ማዳ ባኮ ራራዘንህ ዮናታኣኔና ዳውቴና ሌሊከ፤ ናዓህ ዔራ ባኣዚ ባኣሴ። 40 ዮናታኣኔ ናዓህ፡- «ሃያ ዓኣዛ ዔከ ካታም ዳንዴ» ጌዔኔ።

41 ናዓህ ዳንደሰካፓ ሹጮ ከሎ ዙላ ዓኣሺንቲ ቤዛፓ ዳውቴ ከሰከ ጉምዓታዖ ሃይህ ማይንቲ ዮናታኣኔም ዘጌኔ፤ ዒዛና ዮናታኣኔና ዋሊ ሄርቃዖ ለምዓህ ቢያ ዩኤከኔ፤ ዮናታኣኔፓ ባሽ ዩኤከህህ ዳውቴከ። 42 ዩካፓ ዮናታኣኔ ዳውቴ ኮራ፡-

«ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋላ ማዖንጎ፤ ኮሺ ዳንዴ፤ ሩኤና ታኣናና ባኣካ፤ ገንህ ሃህ ታ ዜርዖና ኔ ዜርዖና ባኣካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማርካ ማዒ ዳዖም» ጌይ ኑ ዋላ ጫኣቁኔ» ጌዔሰካፓ ዳውቴ ዳንዳኔ፤ ዮናታኣኔያ ካታም ማዒ ዳንዳኔ።

21

ዳውቴ ሳኣዎኦሌ ኮራፓ ዓኣሺንቲ ዳንዴህ

1 ዳውቴ ኖኦቤይዳ ዓኣ፣ ቁኤሳህ ዓቤሚሌከ ኮይላ ዳንዳኔ፤ ዓቤሚሌከ ዒማና ዒገቹምና ጎጋይቁ ጎጋይቁ ዳውቴ ጎይህ ዔካኒ ከሰካዖ፡- «ዓሲ ኔ ኮራ ባኣያ ኔኤር ሌሊ ዓይኔ ኔና ዔከ ዩዔይ?» ጌይ ያኣጩኔ።

2 ዳውቴ ማሃዖ፡- «ታ ሃይካ ሙከህ ካኣቲ፣ ሳኣዎኦሌ ታና ዓይህ ባኣዚ ማዳኒከ፤ ታና ሃይካ ዳኮና ባኮ ዛሎ ዓይጎ ዓሲማኣ ታ ከኤዙዋጉዲ ካኣቲ ታና ለኣጌኔ፤ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሲም ኑ ካኣማንዳ ቤሲ ታ ከኤከኔ፤ 3 ዩያር ሃህ ኔ ታኣም ሙዖ ባኣዚ ዒንጋንዳ? ደንጎ ካህታቴያ ሜሌ ኔ ኮራ ዓይጌ ዓኣቲያ ታኣም ዒንጌ» ጌዔኔ።

4 ቁኤሳህ ዒማና፡- «ያኣሲም ዳማዳ ካሃይዳፓ ዓታዛ ሃንጎ ዓሲ ሙዓ ካሃ ባኣሴ፤ ኔኤና ዋላ ዓኣ ዓሳ ለኣሊና ለሃባኣያ ማዒ ፔና ካፒ ዓኣያታቴ ሃያ ካሃ ዔያታ ሙዓኒ ዳንደዓኔ» ጌዔኔ።

5 ዳውቴ ቁኤሳህም፡- «ታ ዓሶና ኑ ዋላ ማዶም ዳከንታ ዋዶና ለኣሊና ኑ ለሀዋሴ፤ ሸሌዔ ባኣዚርታዎ ኑና ዳኮዛ ታኣኮ ዓሳ ፔ ዑዖ ጌኤሺ ማህ ካፓኔ፤ ሃናህህ ዋዚ ዔያታ ፔና ጌኤሺ ካፓንዳይ?» ጌዔኔ።

6 ዩያር ቁኤሳህ ያኣሲም ዳማዳ ካሃ ዔከ ዳውቴም ዒንጌኔ፤ ዩያ ዒ ማዳህ ዒዛኮ ዓኣ ካሃ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ማህ ዒንጎናያ ሌሊታህሮከ፤ ዩይ ካሃ ያኣሲም ዳማዳ ዳጌ ሎኦኮ ያይቶይዳ ዓኣያታንቲ ሜሌ ያይዲ ካሃ ቤዛ ጌህ ሸኢሸናያከ።

7 ሳኣዎኦሌኮ ቆልሞ ሄንቃ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዔ ዔዶኦሚ ዓሲሰከይ፣ ደይቁ ዩና ከሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካኒ ዒኣካ ሙከ ዓኣኔ።

8 ዒማና ዳውቴ ዓቤሚሌከ ኮይላ፡- «ኔኡኮ ዋርህታቴያ ጩንቻ ዓፓር ዓኣቴ ኔ ታኣም ዒንጋንዳ? ታ ከሰካኣና ካኣቲኮ ዓይህፃ ታና ሩኡሪሸህሮ ዋርህታቴያ ሜሌ ባኣዚ ዔካኒ ዳንደዒባኣሴ» ጌዔኔ።

9 ዩያር ዓቤሚሌከ፡- «ዔኤላ ደኦይዳ ኔ ዋዶ፣ ፒሊሰጃኤሚ ዓህ፣ ጎኡሊያዶኮ ጩንቻ ዓፓር ታ ኮይላ ዓኣኔ፤ ዩይ ዔፑዶኮ ገንዖ ዛላ ቱርጫና ማሪንቲ ዓኣኔ፣ ዔካኒ ጌዔቴ ዔከ፤ ሃይካ ዓኣ ያልዚ ዓንጋም ማዒ ሌሊከ» ጌዔኔ።

ዳውቴ ዒማና፡- «ታኣም ዒንጌ! ዩያይዳፓ ባሽ ጩንቻ ዓፓር ዓንካፓ ጴዳንዳኔ ኔ ጋዓይ?» ጌዔኔ።

10 ዩያይዲ ዳውቴ ሳኣዎኦሌ ኮራፓ ዓኣሺንቲ ዓከሽ ጌይንታ ጋኣቴ ካታም ካኣታህ ኮራ ዳንዳኔ፤

11 ዒማና ዩያ ካኣታህኮ ደንዞ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ፡- «ሃይ ፔ ዓጮይዳ ካኣታዳ ዳውቴቱዓዳ? ሳኣዎኦሌ ሺያ ዋዶኔ! ዳውቴ ታጶ ሺያ ዋዶኔ!»

21:1 21:1 ማቲ. 12:3-4፤ ማር. 2:25-26፤ ሉቃ. 6:3። 21:6 21:6 ሉዊ. ዓከ 24:5-9። 21:9 21:9 1ሳሙ. 17:51። 21:11 21:11 1ሳሙ. 18:7፤ 29:5።

ገይ ገይ ላኦላ ሄርሺ ኮርገሢ ዲዛቱዳዳ?» ገይ ዓኪሽ ያኦጩኔ።

12 ዓይነታ ይያ ጋዓሢ ዋይዚ ዳውቲ ዲኔ ዲዳኔ፤ ካኦታሢ ዓኪሽያ ኮሺ ዲጊጩኔ። 13 ይያር ዓይነታ ዓኦ በዛ ቢያ ዳውቲ ፔና ዣኦሽካያ ማሊሳኔ፤ ዓይነታ ዲዛ ዓርቃዛ ዣኦሽካዲ ካታሞ ገሎ ካር ዋኦጩ ዋኦጩ፤ ፔኤኮ ቡኤጩይዳኦ ሳኦሶ ኬይሲሢሢ ዓርቁ። 14 ዲማና ዓኪሽ ዲዛኮ ደገዝ ማዔ ቢታገታ ዓኦ ዓሶ ኮራ፡- «ሃይ ዣኦሽ ዓሶታገቱሞ! ዲንሢ ታኦ ሳይጋ ሃያ ዓኪ ይዳይ? 15 ዣኦሽ ባይቁሞዳ? ሃያ ዣኦሽሢ ዲንሢ ታኦ ሳይጋ ይዳይ? ሃያጉዳ ዓሶ ታ ማኦሪ ገላኒ ኮይሳያዳ?» ገዔኔ።

22

ቄኤሶ ዋደናሢ

1 ዳውቲ ጋኦቲ ካታማፓ ዓኦሽገቲ ዓዲላማ ካታሞ ኮይላ ዓኦ፤ ፔቲ ዳኔ ባኦካይዳ ዓቲ ገላኔ፤ ይያ ዲዛኮ ገርሲንሢሢ ሃንጎ ማኦር ዓሶና ዋይዘያ ዲኦካ ዳይዲ ዲዛና ዋላ ዳዔኔ፤ 2 ይያጉዲ ዲማ ዲማ ባኦሽና ማታዳ ዓሶ፤ ጋሌ ዓኦ ዓሶ፤ ዓሶና ፑርቲ ዓሶ ዲዛ ኮራ ዳይዳሢር ይያቶኮ ማርጉማ ያይዳ ያኤታ ማዔኔ፤ ዳውቲ ይያቶኮ ሱኤገ ማዔኔ።

3 ይካፓ ዳውቲ ዓቂ ዋዓኦኤይዳ ዓኦ፤ ማዳጳ ዳይዲ ሞዓኦኤ ካኦቲ ኮራ፡- «ያኦሶ ታኦ ሳይጎ ባኦኪ ማዳንዳቲያ ታ ዓራገዳያ ሃላንዳኦና ሃዳራ ታኦኮ ዓደና ዲንደና ኔ ኮራ ታ ዓኪ ሙኪ ገሃሞ» ገይ ያኦጩኔ። 4 ይያይዲ ዳውቲ ፔኤኮ ዓደና ዲንደና ሞዓኦኤ ካኦቲ ኮይላ ገሢኔ፤ ዳውቲ ካያ ፑኒ ፑኒ ናገገ ዋደይዳ ቢያ ዓይነታ ዲኦካ ዳዔኔ።

5 ይካፓ ያኦሶ ማሊያ ኬኤዛ ጋኦ ዳውቲ ኮራ ሙካዮ፡- «ሃይካ ዳይፖ፤ ሃሢ ዑኩ ዪሁዳ ዳይጎ» ገይ ኬኤዛሢር፤ ዳውቲ ይካፓ ዓቂ ሄሪቲ ካዮ ገላኔ።

6 ፔቲ ኬሊ ሳኦሶኤ ፔኤኮ ኩጫ ዋርያ ዓኪ ገቢዓይዳ ዓኦ ገሜራ ታማሪሰኬ ማያ ዳማ ዳዔ፤ ዲዛኮ ደገዝ ማዔ ቢታገታ ዓኦ ዓሳኦ ዲዛኮ ዓጮ ጎንጂ ዓቂ ዓኦገቲ ዳውቲና ዳውቲ ዓሶ ማዔ ዓሶና ፔቲ ቤሰካ ዓኦሢ ዲ ዋይዘኔ፤ 7 ዲማና ሳኦሶኤ ዲዛኮ ደገዝ ኮራ፡- «ዲንሢ ሃይ ቢኢኒያማ ዓሳ ዋይዘቱ! ጎኔ ሃሢ ዲሴዬ ናኦኪ፤ ዳውቲ ዲንሢ ቢያሢሞ ጎሽጎታ ዋይኖ ቱኮንዳ ቤሰጎታ ዲንጋንዳያ፤ ሃሢ ዲዛ ፖኦሊሶኮ ያሽ ዓሶ ዓይሃያና ያኤታ ዓሶ ዓይሃያ ማሢ ዲንሢ ደኦራንዳያ ዲንሢሞ ማላ? 8 ዲንሢ ታና ባይዘኒ ዘርቲሢ ይያርዳ? ታ ሽዔ ናዓ ዳውቲና ዋላ ፔቲ ማዔሢ ታኦ ሳይዳፓ ፔቲ ዓሶታዎ ኬኤዛባኦ፤ ታ ዘሎ ማላ ዓሶ ፔቲታዎ ባኦ፤ ሃሢ ሃሃዎ ዲ ማዳ ጎይታ ታ ዳይላሢ ታና ካቲ ካቲ ሽራንዳጉዲ ታ ናዓ ዲዛ ዘራሢ ታኦ ሳይዳፓ ኬኤዛ ዓሶ ባኦ።» ገዔኔ።

9 ዲማና ቢታገታ ዓኦ ዓሶና ዋላ ዓይዳማ ዓሢ ደይቁ ዲኦካ ዓቂ ዓኦ፡- «ኦኤይዳ ዓኦ፤ ዓሃጩ ናኦኪ፤ ዓቢሜሌኬ ኮይላ ዲሴዬ ናኦኪ ሙኬንቲታኦ ዳይቁ፤ 10 ዳውቲ ዓይጎ ማዳንዳያ ኮይሳቲያ ዓቢሜሌኬ ዲዛ ዘሎ ናገገና ናገገ

ጎዳ ያኦጩኔ፤ ይካፓ ዳውቲም ዳካ ሙኤዚና ፒሊሰጭሜ ዓሢ ጎኦሊያዳኮ ጩንቾ ዓፓርና ዲዛም ዲ ዲንገኔ» ገይ ኬኤዘኔ።

11 ይያር ካኦቲ ሳኦሶኤ ዓሃጩ ናኦኪ ቄኤሳሢ፤ ዓቢሜሌኬና ኦኦኤይዳ ዓኦ ዲዛኮ ዲጊና ማዔ ቄኤሶናም ቢያ ኪኢታ ዳካዛ ዓይነታ ሙኬኔ፤ 12 ሳኦሶኤ ዲማና፡- «ዓሃጩ ናዓሢ! ዋይዘ» ገዔኔ።

ዓቢሜሌኬያ፡- «ዮ፤ ጎዳ!» ገዔኔ።

13 ሳኦሶኤ፡- «ኔኤና ዲሴዬ ናኦኪ፤ ዳውቲና ታና ባይዘኒ ገሰቲሢ ዓይጎርዳይ? ሙያና ጩንቾ ዓፓርና ኔ ዲዛም ዲንገ ናገገና ናገገ ጎዳኦ ኔ ዲዛ ዘሎ ያኦጩሢ ዓይጎርዳይ? ሃኦኪ ሃሢ ዲዛ ታ ዑፃ ዓቂ ታና ዋዳኒ ካቲ ካቲ ሽራኔ» ገዔኔ።

14 ዓቢሜሌኬ ማሃዮ፡- «ዳውቲ ኔኤም ጉሙርቁንታያ፤ ኔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይሢሢ፤ ሃሢ ኔኤኮ ባይሲያ ባይሲ፤ ይያ ሌሊቱዋንቲ ኔና ካፓ ዓሶዎ ዲ ዓይሢሢ፤ ኔኤኮ ካኦቲሞ ማኦርይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ዓሶ ቢያ ዲዛ ቢንቻኔ። 15 ጎኔኬ፤ ታኦኒ ናገገና ናገገ ጎዳ ዲዛ ዘሎ ያኦጩኔ፤ ይያ ታ ዓይነታ ኬሎ ሌሊ ያኦጩኦቱዋሰ! ካኦቲዮ! ኔና ባይዘኒ ዋላ ገሰቲያ ዘሎኮታቲ ታናንታ ታ ማኦር ዓሶንታፓ ፔቲ ዓሶታዎ ዳይ ኔ ጋዓንዳያ ኮይሱዋሰ፤ ዓይጎር ገዔቲ ይያ ዘሎ ማሊ ኦ ፔቲታዎ ዓራ ባኦኪ ባኦ።» ገዔኔ።

16 ካኦቲ ዲማና፡- «ዓቢሜሌኬ! ኔኤና ኔ ዲጊና ቢያ ሃይቃንዳያ ኮይሳኔ!» ገዔኔ።

17 ይካፓ ሳኦሶኤ ዲዛኮ ኮይላ ዓቂ ዓኦ፤ ዲዛ ካፓ ዓሶ ባንሢ ሽራዮ፡- «ሃንሢ ናገገና ናገገ ጎዳኮ ቄኤሶንሢ ዋደቀቲ፤ ዓይጎር ገዔቲ ዓይነታ ዳውቲና ዋላ ታኦ ሳይዘ ዲዳ ታገዲ ዓቂኔ፤ ይያ ሌሊቱዋንቲ ቢያ ባኦኪ ዓራያታዎ ዳውቲ ፑኒ ዳይዳሢ ታኦ ኬኤዛባኦ።» ገዔኔ፤ ዲዛ ካፓዘንሢ ጋዓንቲ፡- «ናገገና ናገገ ጎዳኮ ቄኤሶ ኦ ዋዳዓ» ገዔኔ። 18 ይያር ሳኦሶኤ ደይቁ፡- «ኔ ዓይነታ ዋዳ!» ጋዓዛ፤ ዓይዳማ ዓሢ ደይቁ ዓቂ ቢያሢ ዋዳኔ፤ ይያ ኬሎና ዲ ዋዳ ዓቂ ደይቁ ማኦር ቄኤሶኮ ማርጉማ ሳሊታሚ ደንጎኬ፤ 19 ይካፓ ሳኦሶኤ ቄኤሶ ካታሞ ማዔ ኦኦኤ ካታሞይዳ ናገገ ዓቲንቆንታ ላኦኦንታ፤ ናኦቶንታ ዳንቃ ዓኦኦንታ፤ ባኦቶንታ ሃርንታ፤ ይያጉዲ ማራቶ ቢያ ዋዳኔ።

20 ጋዓንቲ ዓቢያታሪ ገይነታ፤ ዓቢሜሌኬ ናኦቶፓ ፔቲ ዓቲንቁ ናይሰኬይ ሌሊ ቶሊ ዳውቲ ኮይላ ዳይዳኔ፤ 21 ዲማና ዲዛ ናገገና ናገገ ጎዳኮ ቄኤሶ ዋይደዲ ሳኦሶኤ ዋዳ ጋፒሴቲያ ዳውቲም ኬኤዘኔ፤ 22 ይያር ዳውቲ ዓቢያታሪ ኮይላ፡- «ታኦኒ ይኖ ዓቦ ዓይዳማ ዓሢ ደይቁ ዲኦካ ዘጋዎ ቢያ ባኮ ሳኦሶኤም ዲ ኬኤዛንዳሢ ዓራያዎይ፤ ሃሢ ኔ ዲጊና ዋዳ ጋፒሶናሢ ኣቢንታ ታገዳዎይ፤ 23 ኔ ጋዓንቲ ታ ኮራ ዳዔ፤ ዲጊጩ፤ ጎኔኬ፤ ሳኦሶኤ ኔናንታ ታናንታ ዋዳኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቲ ማታ ባኦኒ ኔ ታኦና ዋላ ኮሺ ናገገንዳኔ» ገዔኔ።

23

ዳውቲ ቄዒላ ካታሞ ባይሰንታፓ ዓውሴሢ

21:12 21:12 ዓይኑ. 56። 21:13 21:13 ዓይኑ. 34። 22:1 22:1 ዓይኑ. 57፤ 142። 22:10 22:10 1ሳሙ. 21:7-9፤ ዓይኑ. 52።

1 ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ቁዒላ ካታሞ ያለ፤ ሃጊ ዓዓርሞና ሃኣኮሞ ቡሪ ዔኪ ዳንዳሚ ዳውቲ ዋይዜኔ፤ 2 ዩያር ዳውቲ፡- «ታ ዳንዳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያሎንዳ?» ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያኦጩኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃዎ፡- «ሂዮ! ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያለ ቁዒላ ባይሰንታፓ ዓውሴ» ጌዔኔ።

3 ጋዓንቲ ዳውቲና ዓኣ ዓሳ፡- «ኦኦኒ ሃይካ ዪሁዳይዳ ናንጋኣና ሚርጌ ኦና ዒጊቻ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሃሂ ኦ ዩያይዳ ቁዒላ ዳንዳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያለቲ ባሽ ሜታ ኦና ሃላንዳኔ!» ጌዔኔ። 4 ዩያር ዳውቲ ላሚ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያኦጩኣ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ታ ኦና ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያሎና ባሽ ሳንዳሂረ ዳንዳ ቁዒላ ያለ» ጌዔኔ። 5 ዩካፓ ዳውቲና ዒዛ ዓሳና ቁዒላ ዳንዳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያለኔ፤ ዩያቶይዳፓ ሚርጌሂ ዋዲ ባኣቶንታ ማራቶንታ ቡሪ ዔኪኔ፤ ዩያይዳ ዳውቲ ካታሜሎ ባይሰንታፓ ዓውሴኔ።

6 ዓቢሜሌኬ ናኣዚ ዓቢያታሪ ቶሊ ዳውቲ ኮይላ ቁዒላ ሙኬያና ዔቸዶ ዔኪኬ ሙኬሂ።

7 ሳኣዎኦሎም ዒማና ዳውቲ ቁዒላ ሙኬሂ ኬኤዚንታዛ፡- «የኦሲ ዒዛ ታኣም ዓኣሂ ዒንጋኒኬ፤ ሹጮና ዙላ ዲርቁንቲ ካታሞ ዳውቲ ጌላሂረ ፔና ፒርይዳ ጌልዜኔ» ጌዔኔ። 8 ዩያር ሳኣዎኦሎ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዔኤሊ ቁዒላ ዳንዳ ዳውቲና ዳውቲኮ ዓሳና ማንጋንዳጉዲ ዓይሂኔ።

9 ዳውቲ ሳኣዎኦሎ ዒዛ ያላኒ ማሌሂ ዋይዘዎ ቁኤሳሂ፤ ዓቢያታሪ ኮራ፡- «ዔቸዶ ዔኪ ሃኒ ዩዔ!» ጌዔኔ። 10 ዩካፓ ዳውቲ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሂዮ! ኦኤኮ ዓይላሂ፤ ታና ዋዲኒ ጌዒ ሳኣዎኦሎ ሙኪ ቁዒላ ያለ ባይዛኒ ማሌሂ ታ ዋይዜኔ። 11 ሂዶዎ ሃሂ ቁዒላ ካታማ ናንጋ ዓሳ ታና ዓኣሂ ሳኣዎኦሎም ዒንጋንዳ? ታኣኒ ዋይዜሂጉዲ ሳኣዎኦሎ ሃይካ ጎኔ ሙካንዳ? ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሂዮ! ኦ ታኣም ኬኤዛንዳጉዲ ታ ኦና ሺኢቃኔ!» ጌዔኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ሂዮ፤ ሳኣዎኦሎ ጎኔ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።

12 ዳውቲያ፡- «ቁዒላይዳ ናንጋ ዓሳ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሳንታ ታናንታ ሳኣዎኦሎም ዓኣሂ ዒንጋንዳ?» ጌይ ላሚ ያኦጩኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃዎ፡- «ሂዮ፤ ዓኣሂ ዒንሂ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዩያር ዳውቲና ላሆ ጻኤታ ማዓ፤ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ቢያ ኔጉዋዎ ቁዒላ ሃሽ ዳንዳኒ ዔቁኔ፤ ሳኣዎኦሎ ዒማና ቁዒላፓ ዳውቲ ቶሊ ኬሰኬሂ ዋይዘዎ ማሌ ማሊዎ ሃሽኔ።

ዳውቲ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዓጩሎ ፑኒ ዳንዳሂ

14 ዳውቲ ዚፔ ኮይላ ዓኣ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ጌሜራዳ ዓጩሰኬኖይዳ ፑኒንቲ ዳንዳ ናንጌኔ፤ ሳኣዎኦሎ ዒማና ዒዛ ዓርቃኒ ቢያ ዎዴ ኮዓኔ፤ ያኦሲ ጋዓንቲ ዳውቲ ሳኣዎኦሎም ዓኣሂ ዒንጊባኣሴ፤ 15 ሳኣዎኦሎ ዒዛ ዎዳኒ ሙኬሂ ፔቲና ዳውቲ ዳንቁኔ።

ዳውቲ ዒማና ዚፔ ኮይላ ዓኣ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ሆራሽይዳ ዓኣኔ፤ 16 ሳኣዎኦሎኮ ናኣዚ፤ ዮናታኣኔ ዒኣካ ዳውቲ ኮይላ ዳንዳ ያኦሲ

ዒዛ ጉሙርሳ ጎይሂና ካፓያ ማዔሂ ኬኤዚ፡-

17 «ዒጊጩፖ፤ ታ ዓዴ ፔቲታዎ ኦና ዎኦታንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ኦኤኒ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማዓንዳሂና ታኣኒ ኦኤኮ ዳማ ኦና ሄሌሂ ማዓንዳሂ ታ ዓዴ ጋፒሲ ዔራኔ» ጌይ ዳዲሹኔ። 18 ዩያር ላምዎንሂ ዋላ ዋሊኮ ላጌ ማዒዎ ዔርዘ ጫኣቁሞ ጫኣቁኔ፤ ዩካፓ ዳውቲ ሆራሽይዳ ዳዓዛ ዮናታኣኔ ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዳኔ።

19 ዩኖ ዚፔ ካታሞይዳ ናንጋ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ጊቢዓይዳ ዓኣ ሳኣዎኦሎ ኮራ ሙኪ፡- «ዳውቲ ኦ ዓጫ ዪሁዳይዳ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎኮ ደኦሎ ዛላ ሃኪላ ደካ ዓኣ ሆራሽይዳ ዓኣሽንቲ ዓኣኔ።

20 ካኣቲዮ! ኦ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዔቲ ኦ ኮራ ሙኬ፤ ኦኤኒ ዒዛ ኦኤሞ ዓርቁ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

21 ሳኣዎኦሎ ማሃዎ፡- «ታኣም ዒንሂ ዩያይዳ ኮሺ ማሊሂ ማሊሂር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሂ ዓንጀም! 22 ሃሃ ላሚ ዳንዳ ዛጉዋቲ፤ ዒ ዓኣ ቤዘ ዳንቁሂ ያናታቲያ ያኦጩ ዔርቁቲ፤ ዒዚ ኮሺ ጩንጫታሂ ታኣኒ ዋይዜኔ፤ 23 ዒ ዓኣሽንታ ቤዘ ቤዘ ኮሺ ዛጉዋቲ፤ ዒንሂ ዳንቁ፤ ማርካ ማዓ ባኣዚ ባኣዚ ዓኣቲ ዑኩና ታኣም ዔኪ ዩዑዋቲ፤ ዩካፓ ታ ዒንሂና ዋላ ዓኣዲ ዒዚ ዒኣካ ናንጋ ጎይሂታቲ ዪሁዳ ዓጫ ቢያ ኮዓንዳያ ኮይሳያ ማዔቲያ ኬሚ ታ ዒዛ ዓርቃንዳኔ» ጌዔኔ።

24 ዩያር ዔያታ ሳኣዎኦሎ ዳንዳንዳሂኮ ቤርታ ዚፔ ማዒ ዓኣዳኔ፤ ዒማና ዳውቲና ዳውቲ ዓሳና ዪሁዳኮ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎኮ ደኦሎ ዛላ ዓኣ፤ ዓይጎ ዓሲያ ናንጉዋ ማዎኔ ቦኦሎዳኬ፤

25 ሳኣዎኦሎና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ዳውቲ ዳውሲ ዓርቃኒ ዳንዳኔ፤ ዳውቲ ዩያ ዔሪሂር ማዎኔኮ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ላሌ ሹቹ ሚርጌ ዓኣ ፔቲ ጌሜሪ ኬሰኪ ዒኣካ ዳዔኔ፤ ሳኣዎኦሎ ዩያ ዋይዚ ዳውቲ ኮይዎ ዓርቁኔ፤ 26 ሳኣዎኦሎና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ጌሜራሎኮ ፔቲ ዛላ ማዓዛ፤ ዳውቲና ዳውቲ ዓሳና ባጎ ዛላ ማዔኔ፤ ዒማና ዳውቲና ዳውቲ ዓሳና ዔያቶ ዓርቃኒ ዑኬ ሳኣዎኦሎና ሳኣዎኦሎኮ ፖኦሊሶናፓ ቶላኒ ካራ ኮዓኔ። 27 ዩይ ያዲ ጌይ ዓኣንቲ ፔቲ ኪኢታ ዓሲ ሳኣዎኦሎ ኮይላ ሙካዎ፡- «ዑኩና ሙኪ! ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዓጩ ያለ ዓርቃኒ ዑኬኔ» ጌዔኔ። 28 ዩያር ሳኣዎኦሎ ዳውቲ ዳውሲዎ ሃሽ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያላኒ ዳንዳኔ፤ ዩና ቤዛ፡- «ዲማዲሂ ላሌ» ጌይንቲሂ ዩያርኬ። 29 ዳውቲ ዩኖ ቤዛፓ ዔቁ ዒ ቤርታ ዓኣሽንቲ ዳዔ፤ ዔንጌዲ ጌይንታ ዳውላዳ ዓጫ ዳንዳኔ።

24

ዳውቲ ሳኣዎኦሎ ዎዲዎዎ ሃሽሂ

1 ሳኣዎኦሎ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያለ ማዔሰካፓ ዳውቲ ዔንጌዲ ዓጩኮ ኮይላ ዓኣ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣሂ ዋይዜኔ፤ 2 ዩያር ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካፓ ጎኦባ ጎኦባ ማዔ ሃይሆ ሽያ ያልዚ ዓሳ ፔኤና ዋላ ዔኪ «ሞይሎ ላሎ» ጌይንታ ቤዘኮ ዓባ ኬሰካ ባንዎና ዳውቲ ዳውሲ ዳንዳኔ፤ 3 ዒዚ ዳንዳቤቃ ጎይዎ ዓጩይዳ ማራይ ዎርቃ ቤሲሰኬኖኮ ኮይላ ዓኣ ፔቲ ዳኔ ዔቲ ሹኤሽር ጌሌኔ፤ ዒማና ዳውቲ ፔ ዓሳና ዋላ ዩኖ ዔቲሎ ጋራ ፑኒ ዳዒ ዓኣኔ። 4 ዒማና ዳውቲና ዋላ

ዓላ ዓሳ ዳውቴ ኮይላ፡- «ዋይዘ፡ ሃይ ኔኤኮ ዓይጎ ጾኦሲዳይ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ሞርካሢ ኔ ኩጮ ጋሮ ጌልዛንዳሢ ኔኤም ኬኤዘኔ፤ ሃይሾ ሃሢ ኔ ሞርካሢዳ ኮይሴ ባኣዚ ኔ ማዳኒ ዳንዳዓይ!» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ዳውቴ ዳዲና ጎቹንቲ ቃእዪ ቃእዪ ሳኦጎኦላ ዓኣ ቤዘ ሙካፖ ዒዚ ዓራዋንቲ ዒ ማእዔ ማእዓሢኮ ዓጫፓ ተቂ ዔኬኔ፤ 5 ጋንጎቲ ዳውቴ «ዓይጋ ታ ዩያይዳይ?» ጌይ ማሊ ሜታዳይ፤ 6 ዩያሮ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኦሚ ካኣታሢ ታ ዓዳሢ ታ ዋዲዋጉዲ ጾኦሲ ታኣኮ ኩጮ ዓርቆንጎ! ዒዚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ደኦሪ ካኣቲታሢ ጋሮ ታ ዒዚ ፔቲታፖ ዔኤቢ ዋኦታንዳያ ኮይሱዋሴ!» ጌዔኔ። 7 ሂዚ ጌይያና ዒዛ ዓሳ ሳኦጎኦላ ዋዲዋጉዲ ዳውቴ ዓሶ ላኣኔ።

ዩካፓ ሳኦጎኦላ ዔቂ ዩኖ ዳኖ ዔቴሎፓ ኬሰኪ ዳንዳይ፤ 8 ዒማና ዳውቴያ ዒኣካፓ ኬሰኪ ሳኦጎኦላ ገንፖ ዳንዲ ሙኪ ዑካፖ፡- «ካኣቲዮ!» ጋዓዛ፡ ሳኦጎኦላ ሸሪ ዛጋንቲ ዳውቴ ሳፆይዳ ላሂ ቦንቾ ዔኤላሢ ዒዛ ዔኤላኔ። 9 ዩካፓ ዳውቴ፡- «ታኣኒ ኔና ዋዲንዳይ ጌይ ጌይ ጌሰታ ዓሶ ሃይሶ ኔ ዓይጎሮ ዋይዛይ? 10 ሃኖ ሃሢ ዳኖ ዔቶ ባኣኮይዳ ኔ ዓኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ታ ኩጮ ጋሮ ጌልዘንቲ ኔ ዓቲሢ ኔ ኔ ቶኣኪና ዛጋኒ ዳንዳዓይ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ኔና ታኣኒ ዋዲንዳጉዲ ዘሪኔ፤ ጋንጎቲ ታኣኒ ኔና ሚጨንቲ ፔቲታፖ ዔኤቢ ዋኦቲንዳዋሴ፤ ጌይ ዩኖ ዓሶም ኬኤዘኔ፤ ዩያ ታ ማዳሢ ኔኤኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ደኦሪ ካኣቲታሢ ጌይ፤ 11 ታ ዓዳሢ! ኔ ማእዔ ዓኣ ማእዓሢዳፓ ታ ተቂ ዔኬሢ ሃኣዘገ! ዒማና ታ ኔና ዋዲኒ ዳዳንዳዓይ፤ ጋንጎቲ ታኣኒ ዩያይዲያ ሃሺ ኔኤኮ ማእዓሢ ዓጫፓ ተቂ ዔኬኔ፤ ኔኤም ዓይሢንቲ ዒፃኒና ኔና ዋዲያ ዋዲኒ ታ ኮዑዋያታሢ ዩያና ኔ ዔራኒ ዳንዳዓይ፤ ኔኤኒ ጋንጎቲ ፔቲታፖ ታ ኔና ዔኤቢ ዋኦቲንቲ ዋዲኒ ታና ኮሲሳይ። 12 ዓካሪ ዳቢንቲሢ ኑጊዳፓ ዋያታቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳማሲ ኑም ዋጎንጎ! ታኣኒ ኔና ፔቲታፖ ዔኤቢ ዋኦታኒ ኮዑዋኣሢ ኔኤኒ ታኣም ማዲ ሃንታ ፑርቶ ባኮ ቢያሢ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤሮ ኮም ኮፖንጎ። 13 ፑርታ ማዶ ማዳሢ ፑርቶ ዓሶ ሌሊኬ» ጌይንታ ሚናኣ ዓሶ ሃይሶ ኔ ዔኤራኔ፤ ዩያሮ ታ ኔና ፔቲታፖ ዔኤቢ ዋኦታኒ ኮዑዋሴ። 14 ዓካሪ ሂንዳ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣታሢ ፆና ዋዲኒ ኮይ ሸራቴ ዛገ! ፆና ዒ ዳውሳቴያ ማሊ! ታናንሢ ዓይጎ ዓሰዳይ? ሃይቁ ካኒ ሃሢ ሳይዚቲዋዳዳ! 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋጎንጎ፤ ኑና ላምፖንሢዳፓ ዳቢንቲሢ ዋያታቴያ ዒዚ ጌሰቲ ኩንሃንጎ፤ ሂንዳ ሃኖ ባኮ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሞኦቶንጎ፤ ኔ ኩጫፓ ዒ ታና ዓውሶንጎ» ጌዔኔ።

16 ዳውቴ ሂዚ ጌይ ጋጋፓማና ሳኦጎኦላ፡- «ታ ናዓሃ፡ ዳውቴ! ሃይ ጎኔ ሃሢ ኔ ዑኡሲዳ?» ጋዓፖ ዩኤፒ ዓርቂኔ፤ 17 ዩካፓ ዳውቴም ዒዚ፡- «ኔኤኒ ጎኔ ፒዘ ዓሰኬ! ታናኬ ዳቢንቲሢ፤ ዩያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ታ ኔኤም ማዳያታንቲ ኔኤኒ ታኣም ኮሺ ማዶ ማዳይ! 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ኩጮ ጋሮ ታና ጌልዛዛታፖ ኔ ታና ዋዲባኣሢ ታኣም ኔኤኒ ኮሺ ባኣዚ ማዳያታሢ ሃኖ ኔ ማርካሴ። 19 ሞርኬ ፔ ኩጮ ጋሮ ጌሎም

ዋዲዋፖ ሃሻንዳ ዓሰ ፔቲታፖ ባኣሰ፤ ሃኖ ኔ ታኣም ማዶ ኮዥ ማዶሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጀንጎ! 20 ዋይዘ፤ ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማዓንዳሢና ዒሰራዔኤሌይዳ ኔ ካኣታዳንዳ ካኣቲማ ደዑዋፖ ደዲ ናንጋንዳሢ ሃኖ ታ ጎናሲ ዔሪኔ። 21 ዩያሮ ታ ሱንፆና ታ ማኣሮ ዓሶ ሱንፆና ባይቂ ዋሊንቲዋጉዲ፤ ታ ዜርፆ ኔ ዋዲ ባይዘንዳዋኣሢ ታኣም ጫኣቂ» ጌዔኔ። 22 ዳውቴ ዒማና ያዲዳንዳዋያታሢ ጫኣቂ።

ዩካፓ ሳኦጎኦላ ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዳዛ፡ ዳውቴ ፔ ዓሶና ዋላ ዔያታ ፑኒ ናንጋ ቤዘ ዓኣዳይ።

25

ሳሙዔኤሌኮ ሃይሶ

1 ሳሙዔኤሌ ሃይቁም ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ፔቲና ሙኪ ዒዛ ዩኤኪ፡ ራኣማይዳ ዓኣ ዒዚ ናንጋ ማኣሮኮ ዲሮ ጋራ ዒዛ ዔያታ ዲኡኬኔ።

ዳውቴና ዓቢጋይሎ ጎፆዘና

ዩካፓ ዳውቴ ፓኣራኣይይዳ ዓኣ ዓሰ ናንጉዋ ዳውሎ ዳንዳይ፤ 2-3 ዒኣካ ማኣሮ ዓሳ ዒዛኮ ካኣሌቤ ቶኣኪ ማዔያ፤ ናኣባኣሌ ጌይንታ ፔቲ ዓሰ ዓኣኔ፤ ዒዚ ማኣፆኔ ዓጫይዳ ሸይንቲያ፡ ቁርሜሎሴ ካታሞኮ ኮይላ ጎሺ ዒዛኮ ዓኣያኬ፤ ዒዚ ሚርጌና ፆርጎቹ ዓሰታሢ ሃይሃ ሸያ ማራይና ፔቲ ሸያ ዋኣሪያ ዒዛኮ ዓኣኔ፤ ማቻ ዒዛኮ፡ ዓቢጋይላ ሚርጌ ሚዛጳያ ሃሢ ዓናና ዓኣ ላኣሊኬ፤ ዒዚ ጋንጎቲ ዒኔ ዔርቲዋ ፑርታ ዓሰኬ፤

ዒዚ ዒማና ቁርሜሎሴይዳ ፔኤኮ ማራቶ ዑፃፓ ጋፓኖ ታይዚሳይ። 4 ዳውቴ ዓሰ ናንጉዋ ዳውሎ ቦኦሎይዳ ዓኣፖ ዩያ ዋይዘኔ፤ 5 ዩያሮ ዒዚ ከኢታ ዓሰ ታጾ ደኦሪ፡ ናኣባኣሌ ኮይላ ቁርሜሎሴ ዳንዲ ዒዚ ዒዛ ሳራሢ ሳራሢያ ኬኤዘንዳጉዲ ዓይሢኔ፤ 6 ዔያታ ናኣባኣሌም ኬኤዘንዳጉዲ ሂዚ ጌይ ዓይሢ ዒ ዳኬኔ፡- «ኔናንታ ኔ ማኣሮ ዓሶንታ፤ ሃሢ ኔኤኮ ዓኣ ባኮንታም ቢያ ኮሹም ማፖንጎ ጌዒ ዒዛ ጎራሡዋቲ። 7 ሃሢ ኔኤኒ ማራቶኮ ጋፓኖ ታይዚሳሢ ዒ ዋይዘኔ፤ ኔኤኮ ቆልሞ ሄንቃ ናኣታ ኑኡና ዋላ ናንጋኣና ፔቲታፖ ኑ ዔያቶ ዔኤቢ ዋኦቲባኣሢ ኔ ዔራንዳጉዲ ዒ ኮዓኔ፤ ዔያታ ቁርሜሎሴይዳ ዓኣ ዋደና ዒንሢኮ ቆልሞይዳፓ ፔቲታፖ ዉኡቁንቲባኣሴ፤ 8 ዔያቶ ኔ ጾኦጮቴ ዒማ ጎይፖ ዔያታ ኔኤም ኬኤዘንዳይ፤ ሃይሾ ሃሢ ኑ ሃኖ ዋዛሮ ገኣገሺንቲ ሙኡዚ ኬሊዳ ኑ ሙኬኔ፤ ኑና ኔ ቦንቹ ዔካንዳጉዲ ዳውቴ ኔና ሸኢቁሢሮ ኑና ኔኤኮ ዓይሎንሢና ኔ ላጋሢ ዳውቴናሮ ጌይ ኔኤም ዳንዳዒንቲ ጎይፖ ኑም ኮይሳ ባኣዚ ዒንጌቲራ።»

9 ዳውቴ ዳኬ ዓሶንሢ ዩያ ከኢቶ ዳውቴ ሱንፆና ናኣባኣሌም ኬኤዘ፡ ዒ ጋዓ ባኮ ዋይዘኒ ካፔኔ፤ 10 ጋንጎቲ ናኣባኣሌ፡- «ሂንዳ ዋዚ ዋዚ! ዳውታሢ ፆናይ? ዒሴዩ ናኣዚ ፆናይዳ? ታ ዒዛ ዛላ ዋይዘያ ቤቁባኣሴ! ሃሢ ሃይ ዓጫ ፔ ጎዳንሢዳፓ ቤቲ ቤቲ ሙኬ ካራሚና ኩሚያኬ! 11 ታኣኮ ካሃንታ ዋኣፖንታ፤ ዩያጉዲ ሃሢ ታኣኮ ማራቶ ጋፓኖ ታይዘ ዓሶም ታ ሹኬ ቆልሞ ዓሸኮ ዓንካፓ ሙኬቴያ ታ ዔራዋ ዓሰም ዓይጌ ታና ዒንገሳይ?» ጌዔኔ።

24:6 24:6 1ሳሙ. 26:11። 24:14 24:14 1ሳሙ. 26:20።

12 ዩካፓ ከኢቶ ዓሰንሢ ማዒ ሙኪ ናኣባኣሌ ጌዔ ባኮ ደውቴም ከኤዜኔ፤ 13 ዩያሮ ደውቴ፡- «ጩንቾ ዓፓሮ ዒንሢኮ ተኩዋቴ!» ጌዒ ዒዛኮ ዓሰ ዓይሣዛ፡ ዔያታ ዓይሢንቴ ጎይቻ ማዳኔ፤ ደውቴያ ፔኤኮ ጩንቾ ዓፓሮ ተኡቴኔ፤ ዩካፓ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ካፓንዳ ላምቦ ጭታ ዓሲ ሃሺ ያይዶ ጭታ ዓሲ ዔካቦ ዓኣዳኒ ዔቁኔ። 14 ዒማና ናኣባኣሌኮ ማዶ ማዶ ዓሰይዳፓ ፔቴይ ዒዛኮ ማቾ፡ ዓቢጋይሎ ኮይላ፡- «ሃያ ሃይሶ ኔ ዋይዚያ? ደውቴ ዒዚ ዓኣ፡ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳፓ ከኢታ ዓሲ ሳራሥሢና ዋላ ኑ ጎዳሢም ዳኬኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ዔያቶ ጫሽኪ ቶኦኪ ባይዜኔ፤ 15 ዩና ዓሳ ኑም ኮሺ ማዶ ማዶ ዓሲታንቴኬ፤ ኑጊዳ ፔቴታቦ ማቶ ዔያታ ማዠባኣሲ፤ ዔያቶና ዋላ ኑ ሞኦካናንጌ ዋዶና ኩኩቶልሞይዳፓ ፔቴታቦ ዉሲ ዉኡቁባኣሲ፤ 16 ቆልሞ ኑ ዋላ ሄንቁናንጌ ዋዶይዳ ሮኦሮንታ ዋንቶንታ ዔያታ ኩኩኮ ዋርዲያ ማዒ ቃዜኔ። 17 ሃሢ ሃዳሪ ዩያ ባኮ ማሊጋፓ ኔ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ገኢጊሺ፤ ያዶ ማዒ ባኣያታቴ ኑ ጎዳሢና ዒዛኮ ማኣሮና ኩርሳኒ ማሎናኔ፤ ኔ ዔራሢጉዲ ኑ ጎዳሢ ዓሲ ጋዓ ባኣዚ ዋይዙዋያኬ!» ጌዒኔ።

18 ዩያሮ ዓቢጋይላ ዑኩና ላምቦ ጭታ ካሣ፡ ዋይኔ ዑሺ ላምቦ ሱርባና ኩንሢ፡ ደንጎ ማራይ ዓሽኪ ማቾ፡ ታጾ ላንካይ ከሎ ማዓንዳ ሻኣቆና ተሾ፡ ጭታ ሶዬ ዋይኔና ላምቦ ጭታ ቤሌሴ ማያ ዓኣፓ ዲንቆናያና፤ ዩያ ቢያ ሃራና ጫኣኔ። 19 ዩካፓ ዓይሎ፡- «ቤርታ ቢሩዋቴ፤ ታ ገንቦ ሙኩኔ» ጌይ ዳኬኔ፤ ዒዛ ፔኤኮ ዓኒም ጋዓንቴ ዩያ ከኤዚባኣሲ።

20 ዒዛ ሃራ ቶጊ ጌማሮ ዳማ ዓኣ፡ ሺሪ ሺሪ ደንዳ ጎይቻና ኩዳንቴ ደውቴ ፔ ዓሰና ዒዛ ዔሪባኣንቴ ዒዛና ካኣማኔ፤ 21 ደውቴ ዒዛና ካኣማንዳሢኮ ቤርታ ፔ ዒኖና፡- «ዩያ ዓሢኮ ቆላ ፔቴታቦ ባይቁዋጉዲ ዓሲ ናንጉዋ ቦኣሎይዳ ጉሪ ታ ካፒ ላቤኔ ጌይሢኬ፤ ታ ዒዛም ኩዠ ማዳሢ ዛሎ ዒ ፑርታ ማዶ ማሃባይ! 22 ሃና ሳዓ ካሩዋንቴ ዒዛሮ ማዔ ዓተንቆ ቢያ ታኣኒ ዋዲ ጋፒሲባኣቴ ያኦሲ ታና ባይዘም!» ጌይ ማሌኔ።

23 ዒማና ዓቢጋይላ ደውቴ ዳንቃቦ ዑኩና ሃሮ ዑግፓ ኩዲ ደውቴኮ ቶኮ ዳማ ሎኦሚ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤሌኔ፤ 24 ዒዛ ሎኦሚ ቤዛ ዓኣቦ፡- «ታ ጎዳሢያ! ሃዳራ ታኣኒ ኔ ዓይሌላ ጋዓ ባኮ ዋይዜ! ዩይ ዳቢንታ ታ ዑግ ማገንጎ፤ 25 ናኣባኣሌ * ባኮ ዔኤቢኬ ጌይፖ! ዒዚ ዒዛኮ ሱንቦ ጎይቻ ዔኤያኬ! ታ ጎዳ፡ ኔኤኮ ዓይላ ኑ ማኣሪ ሙካኣና ታኣኒ ባኣሲ፤ 26 ኔ ሞርኮ ኮሚ ኔ ዋዲዋጉዲ ኔና ላኣጊ ቃዜሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ሃሢ ታ ኔኤም ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሱንቦና ጫኣቃኔ፤ ኔ ሞርኮንታ ኔና ዋዲኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ ናኣባኣሌጉዲ ዔያቶ ኮይሳ ማቶ ዔኮንጎ፤ 27 ታ ጎዳ! ሃዳራ ሃያ ኔ ዓይሌላ፡ ታኣኒ ኔኤም ዒንጋጊ ዔኪ ሙኩኮ ባኮ ዔኪ ኔ ዓሰም ዒንጌ። 28 ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ያሎ ያልታሢሮ ዒዚ ኔኤና ኔ ዘርያናኮ ካኣቱም ጋፑዋያ ማሃንዳኔ፤ ዩያሮ ታ ጎዳ፡ ታኣኒ ዳቤ ዳቢንቶ ታም ዓቶንጎ ጌዔ፤ ኔኤኒ ናንጋ ዋዶ ቢያይዳ ዓይጎዋ ፑርታ ባኣዚ ማዳያ ማዒ። 29 ዓይጎ ዓሲያ ማገም ኔና ያሊ ዋዳኒ ኮዔቴ ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ዒ ሚጨንታ

ባኣዚ ካፓሢጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኣዛሢ ኮሺ ኔና ካፓንዳኔ፤ ኔኤኮ ሞርኮ ጋዓንቴ ፔቴ ዓሲ ሹቾ ዋሪ ዳካሢጉዲ ዒዚ ፔኤሮ ዋሪ ዳካንዳኔ። 30 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ዒንጌ ጎይቻ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ቢያ ኔኤም ማዲ ዒሰራዔኤሌይዳኣ ኔና ዒ ካኣታሴ ዋዶና፡ 31 ፔቴታቦ ኔ ማሊ ማታዳንዳ ባኣዚ ባኣሲ። ዋይቴ ጌዔቴ ታ ጎዳ! ኔኤኒ ካራ ባኣ ጎይሢና ገንሣ ሃሢ ኮሚ ዔካኒ ጌይ ኔ ዋዶ ዓሲ ባኣሲ፤ ዩያሮ ታ ጎዳሢ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጄ ዋዶና ታና ዋሊ።» ጌዒኔ።

32 ዒማና ደውቴ ዒዛም፡- «ታኣና ኔ ካኣማንዳጉዲ ኔና ታ ባንሢ ዳኬ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ጋላቴንቶንጎ! 33 ሃና ታኣኒ ዓሲ ዋዲዋጉዲ፤ ሃሢ ኮሚያ ታ ዔኮዋጉዲ ኔ ማሌ ኮዠ ማሊያሮ ኔኤኒ ዓንጄንቴያ ማዔ። 34 ታ ኔና ዋዲዋጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ቃዜኔ፤ ኔ ዋንቆ ዑኩና ሙኪባኣያታቴ ናኣባኣሌኮ ዓተንቆ ፔቴታቦ ዓይሎዋ ሳዓ ካራንዳሢኮ ቤርታ ቢያሢ ታኣኒ ዋዳኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ሱንቦና ጫኣቁንቴኬ» ጌዒኔ። 35 ዒማና ደውቴ ዓቢጋይላ ዒዛም ዔኪ ሙኩኮ ባኮ ዔካቦ፡- «ኔ ማኣሪ ኮሺ ዓኣዳ፤ ኔ ታና ሺኣቁሢ ታ ዋይዜኔ፤ ኔ ጌዔ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዳኔ» ጌዒኔ።

36 ዩካፓ ዓቢጋይላ ካኣቴ ማርካ ገኢጊሾና ሙኡዚጉዲ ሙዎ ገኢጊሺ ሙይያይዳ ዓኣ፡ ናኣባኣሌ ኮይላ ማዒ ዳንዳኔ፤ ዒዚ ዒማና ዑሽኪ ማሢንቴ ኮሺ ዋዛዲ ዓኣሢሮ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ፔቴታቦ ዒዛም ዒዛ ዩያ ባኮ ከኤዚባኣሲ፤ 37 ዚሮ ጉቴ ማሢያ ዒዛኮ ዓኣፓፓ ዓኣዳዛ ቢያ ባኮ ዒዛም ዒዛ ከኤዜኔ፤ ዩያሮ ዒዚ ዒኔ ዲዲ ዲቃቴሢሮ ሃይቁ ሌሲጉዲ ማዔኔ። 38 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛይዳ ፑርታ ሃርጌ ዓንሢሮ ታጾ ከሌኮ ጎንግፓ ዒዚ ሃይቁኔ።

39 ደውቴ ናኣባኣሌ ሃይቁሢ ዋይዘያ፡- «ታና ዒ ጫሽኬሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናኣባኣሌ ዋዲ ኮሚ ዔኪ፡ ሃሢ ታናኣ ዳቢንቴዳፓ ካፔሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ጋላቴንቶም፤ ናኣባኣሌኮ ፑርቶ ማዶሮ ዒዚ ዒዛ ዋዳኔ» ጌዒኔ።

ዩካፓ ደውቴ ዓቢጋይሎም ከኢታ ዓሲ ዳኪ ዔካኒ ዒዛ ኮዔሢ ከኤዜኔ። 40 ደውቴኮ ዓይላ ዒዛ ዓኣ፡ ቁርማሎሴ ዳንደያ፡- «ደውቴ ኔና ዔካኒ ኮዓሢሮ ኔና ዔኪ ዳንዳኒ ኑ ሙኩኔ» ጌዒኔ።

41 ዓቢጋይላ ዒማና ሳዎ ባንሢ ሃርኪ ጌይ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔያቶ ዔኤላያ፡- «ታ ዒዛም ማዳ ዓይሌኬ፤ ዒዛኮ ማዶ ማዶ ዓሰኮዋ ቶኮ ማሰካኒ ታ ዔኤዓኔ» ጌዒኔ። 42 ዩካፓ ዒዛ ዑኩና ዔቁ ፔኤኮ ሃሮ ቶጊ ዒዛኮ ዓይሌ ማዒ ማዳ ደንጎ ላኣሊያ ፔኤና ዋላ ዔኪ ደውቴኮ ዓይሎና ዋላ ዳንዲ ደውቴም ሎዔኔ።

43 ደውቴ ዩያኮ ቤርታ ዓሢናዓም ዔኪ ዓኣኔ፤ ዒዛ ዒይዚራዔኤሌ ካታማ ሾይንቴያኬ። ዩካፓ ሃሢ ላምዓሲ ላኣሊ ማሢ ዓቢጋይሎ ዔኬኔ፤ 44 ሳኣቦኦሌ ዒዛናዎ፡ ደውቴኮ ማቾ፡ ማልኮኦሌ ጋሊማ ካታማ ሾይንቴ ላዊሼ ናኣዚ ፓሊጃም ዒንጊናኣኮኬ።

* 25:25 25:25 ናኣባኣሌ ጌይባ፡ ዔብሪ ዓሰ ሙኡጮና «ዔኤያ» ጌይሢኬ። 25:44 25:44 2ጎሙ. 3:14-26።

ካታማ ሾይንቴ ዓሂኖዓማንታ ቁርሚሎሴ ካታማ ሾይንቴህ ናኣባኣሌኮ ማቾ፡ ዓቢጋይሎንታኬ፤ 4 ደውቴ ጋኣቴ ቤተ ዳንዳህ ሳኣዎኦሌ ዋይዛዎ ዒዛ ዳንቃኒ ኮይ ሸር ሃሼኔ።

5 ካኣቴ ዓከሼ ኮይላ ደውቴ፡- «ኔኤኒ ታና ናሽካያ ማዕቴ ፔቴ ዳካ ካታማይዳ ናንጋንዳጉዲ ታና ገህ፤ ታ ጎዳ፡ ኔኤኒ ካኣታዲ ዳዒ ዓኣ ካታማይዳ ኔኤና ዋላ ታ ናንጋንዳያ ኮይሱዋሴ» ገዕዜ። 6 ዩያር ካኣቴ ዓከሼ ደቅላጌ ካታማ ደውቴም ዒንገኔ፤ ዩማጋ ዓርቃዎ ደቅላጌ ዩሁዳ ካኣቶ ዓጪ ማዒ ዓቲኔ። 7 ዩያይዲ ደውቴ ፒሊሰጻኤማ ዓጮይዳ ፔቴ ለዔና ያይዶ ዓገኒና ዳዕኔ።

8 ዩኖ ዋደና ቢያ ደውቴንታ ዒዛ ዓሶንታ ጌሪሹራ ዓሶ፡ ጌሪዛ ዓሶ፡ ዓማሌቄ ዓሶዎ ያሌኔ፤ ዩና ዓሳ ቤርታጋ ዓርቃዎ ዳንዲ ሹራና ጊብጻያ ሂላንዳኣና ዒኢካ ናንጋያኬ። 9 ዒዚ ዒማና ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ቢያ ዋዲ ዋዲ ማሪታ፡ ባኣታ፡ ሃራ፡ ጋኣላሂንታ ማኣዓሂያ ዓሶኮ ቢያ ዔካኔ፤ ዩካጋ ደውቴ ዓከሼ ኮይላ ሙካዛ፡ 10 ዓከሼ፡- «ሃሂ ዒንሂ ዋኖ ዛሎ ዳንዲ ያሊ ሙከይ?» ገይ ደውቴ ያኣጮኣና ዒዚ ማሃዎ፡- «ኩኤኒ ያሊሂ ዩሁዳኮ ደኣሎ ዛሎ ዓጮ፤ ሃሂ ዩራህማዔኤሌ ፃጰ ዓጮንታ ቁና ዓሳ ናንጋ ዓጮንታኬ» ጋዓኔ። 11 ዒማና ደውቴ ዓቲንቆ ማዕቴያ ላኣሊ ጋኣቴ ዔከ ሙከዋዎ ዋዋዳኔ። ዩያ ዒ ማዳሂ፡- «ደውቴ ዩያይዳኔ» ገይ ከኤዛንዳሂርኬ። ደውቴ ፒሊሰጻኤማ ዓጮ ናንጌ ዋደና ቢያ ዩያይዲያ ዒዛኮ ዔርቴያኬ። 12 ካኣቴ ዓከሼ ጋዓንቴ ደውቴ ጉሙርቃሂር ፔ ዒኖና፡- «ዒ ፔ ዒገና ዒዛ ዒፃንዳ ባኣዚ ማዳሂር ዒ ናንጋ ዋደይዳ ቢያ ታኣም ማዳያ ማዓንዳኔ» ገይ ማላኔ።

28

1 ዳካ ዋደኮ ገንፃጋ ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያላጊ ፔኤኮ ፖኣሊሶ ቡኩሴኔ፤ ዓከሼ ዒማና ደውቴ ኮይላ፡- «ኔኤና ኔ ዓሶና ታ ዛላ ማዒ ያልታንዳያ ኮይሳሂ ኮሽ ዔራ» ገዕዜ።

2 ደውቴ ማሃዎ፡- «ታ ኔ ዓይላሂ ዋኣታንዳ ጎይያ ኔ ዛጋዓዳ!» ገዕዜ።

ዓከሼ፡- «ቃራኬ! ታኣኒ ኔና ጋፒንሂ ጉሙርቁ፡ ታና ካጋያ ማሂ ገህኔ!» ገዕዜ።

ሳኣዎኦሌ ሃይቄ ዓሶኮ ዔኤኦ ዔኤላ ዠዎ ኮይላ ዳንዳሂ

3 ዩያኮ ቤርታ ሳሙዔኤሌ ሃይቄም፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዒዛ ዛሎ ያዩ ዩኤከ ዒዚ ናንጋ ራኣማ ካታማይዳ ዒዛ ዳኤኤኤኔ፤ ሳኣዎኦሌያ ዠዎንታ ሃይቄ ዓሶኮ ዔኤኦ ዔኤላ ዓሶንታ ዒሰራዔኤሌ ዓጮጋ ዋልቁና ደውሲ ዳከኔ።

4 ፒሊሰጻኤማኮ ያሎ ዓሳ ሙከ ሹኔማ ካታማ ኮይላ ዳንከ ዳዕኔ፤ ሳኣዎኦሌያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዔከ ገልቦዓ ዳካ ዳንከ ዳዕኔ፤ 5 ሳኣዎኦሌ ዒማና ፒሊሰጻኤማ ፖኣሊሶኮ ማርጉም ዛጋዎ ዒገጠኤ፤ ካራ ባይዚ ዲቃቴኔ። 6 ዩያር ዒዚ ዋዳንዳቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኣጠኤ፤ ጎዳ ጋዓንቴ ዓውቴና

ማዕቴያ ዒዛ ማሊያ ዲማሲ ዔርዛ ባኮናኣማዎም፡ ሃሂ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎናኣ ከኤዛኒ ኮይባኣሴ። 7 ዩካጋ ሳኣዎኦሌ፡- «ሃይቄ ዓሶኮ ዔኤኤ ዔኤላ፡ ፔቴ ላኣሊ ታኣም ኮዑዋቴ፤ ታ ዳንዲ ዒዛ ኮራ ያኣጠኤ» ገይ ዒዛኮ ደንዝ ዓይህኔ።

ዔያታ፡- «ዔንደራ ካታማ ሾይንቴ፡ ፔቴ ላኣሊሰከና ዓኣኔ» ገይ ከኤኤኔ።

8 ዩካጋ ሳኣዎኦሌ ፔኤኮ ማኣዓሂ ላኣሚ ማይንቴ፡ ዓሲ ዒዛ ዔራዋጉዲ ዲማና ፔኤና ዋላ ላምዎ ዓሲ ዔከ ላኣሊሎ ኮራ ያኣጠኤ ዳንዳኔ፤ ዒኢካ ሃሂላዎ፡- «ሃይቄ ዓሶኮ ዔኤኤ ኮርካ ያኣጠ ማዓንዳ ባኣዚ ታኣም ከኤኤ፤ ታኣኒ ኔኤም ከኤዛንዳ ዓሂኮ ዔኤኦ ታኣም ዔኤሊ ከሴ» ገዕዜ።

9 ላኣሊላ ዒማና፡- «ካኣቴ ሳኣዎኦሌ ማዳ ባኮ ቢያ ኔ ዔራኔ፤ ዒዚ ዠዎና ሃይቄ ዓሶኮ ዔኤኦ ዔኤላ ዓሶ ዒሰራዔኤሌ ዓጮጋ ደውሲ ባይዜኔ፤ ሃሂ ኔኤኒ ታና ፔሪ ዋዲሻኒ ኮዓሂ ዓይጎርዳይ?» ገዕዜ።

10 ዩካጋ ሳኣዎኦሌ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ዩያ ዛሎና ኔና ሃላንዳ ባኣዚ ባኣሴ» ገዒ ዒዛም ማሂኔ።

11 «ሂዳቶ ያና ታ ኔኤም ከሶንደይ?» ገይ ላኣሊላ ዒዛ ያኣጠኤ።

ዒዚ ማሃዎ፡- «ሳሙዔኤሌ ታኣም ከሴ» ገዕዜ።

12 ዒዛ ሳሙዔኤሌ ዳንቃዎ ዒላቴ፡ ሳኣዎኦሌ ኮይላ፡- «ኔ ካኣቴ ሳኣዎኦሌታዎ ዓይጋ ኔ ታና ገሽይ!» ገዕዜ።

13 ዩካጋ ካኣቴ፡- «ዒገጠግ! ሃሂ ኔኤም ጰዳ ባካ ዓይጎርዳይ?» ገይ ያኣጠኤ።

ዒዛ ማሃዎ፡- «ዳኤፒዳጋ ዔኤኤ ከሰካንቴ ታ ዳንቃኔ» ገዕዜ።

14 ዒዚ፡- «ማላሂ ዋዚዳዳይ?» ገይ ዒዛ ያኣጠኤ።

ዒዛ ማሃዎ፡- «ዳኤፒ ኮኣቴ ማኣዔ ጋርቺ ዓሲ ከሰካኔ» ገዕዜ።

ሳኣዎኦሌ ዒማና ዩይ ሳሙዔኤሌ ማዕሂ ዔራዎ ሂርከ ገይ ቦንቾ ዔኤሊሂ ዔኤሌኔ።

15 ሳሙዔኤሌ ሳኣዎኦሌ ኮይላ፡- «ኔ ታና ሃውሾ ላኣጋሂ ዓይጎርዳይ? ዳኤፒጋ ዓይጋ ኔ ታና ዔኤሊሲ ከሲሴይ?» ገዕዜ።

ሳኣዎኦሌ ማሃዎ፡- «ሃኣዛጌ፡ ታኣኒ ዳኤፒ ማቶይዳ ከዳኔ! ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ታና ያላኔ፤ ያኣሲ ታና ሃሽኔ፤ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሲና ማዎም ዓውቴናኣ ታኣም ከኤዛ ዒጻኔ፤ ዩያር ታ ዋዳንዳቴያ ኔ ታኣም ከኤዛንዳጉዲ ታ ኔና ዔኤሊሲ ከሴኔ» ገዕዜ።

16 ሳሙዔኤሌ ሳኣዎኦሌም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔጊዳጋ ዲማዲ ኔኤኮ ሞርኬ ማዕሰካጋ ታና ኔ ዓይጋ ዔኤሊሳይ? 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ዛሎና ኔኤም ከኤኤ ባኮ ከንህኔ፤ ዒዚ ካኣቴም ኔጊዳጋ ዔከ ኔ ባጋሂ፡ ደውቴም ዒንገኔ፤ 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤኤ ባኮ ኔኤኒ ዋይዚ ዓይሂንታያ ማዒባኣሴ፤ ዓማሌቄ ዓሶና ዔያቶር ማዕ ባኮ ቢያ ኔ ባይዚ ኩርሲባኣሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሂ ዩያ ቢያ ማዳሂ ዩያ ዛሎናኬ። 19 ዩያር

28:3 28:3 ለዊ. ዓከ 20:27፤ ላሚ. ዋማ 18:10-11፤ 1ሳሙ. 25:1። 28:6 28:6 ጋይ. ማጻ 27:21። 28:17 28:17 1ሳሙ. 15:28። 28:18 28:18 1ሳሙ. 15:3-9።

ዒዚ ኔናጎታ ዒሰራዔኤል ዓሰጎታ ፒሊሰጃኤማ ዓሰጎም ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዘር ኔኤና ኔ ናኣቶና ታ ዓኣ ቤዘ ዒንሢ ሙካንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤልኮ ፖኦሊሶ ፒሊሰጃኤማ ዓሰጎም ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ሳሙዔኤል ዬያ ጌይ ከኤዛዛ ሳኣዎኦሌ ዲቃታዎ ላቢ ሳዓ ሎኦሚኔ፤ ሮኦርጎታ ዋንቶጎታ ቢያ ሙኦዚ ሙይባኣሢ ሲ ዋልቁ ባይቄኔ።

21 ዒማና ላኣሌላ ሳኣዎኦሌ ባንሢ ሙካዎ ዒዚ ዒጊቸዋና ጎይቃጎቲ ዘገ፡- «ታ ጎዳ፡ ኔ ታኣም ጌዔ ባኮ ዋይዚ ዔኤዒ ታ ሹምፖ ታ ሃይቁዎ ዓቲኔ፤

22 ዬያር ኔኤኒያ ሃሢ ታ ኔና ስጎጫ ባኮ ሃዳራ ማዳ፤ ዳካ ሙኦዚ ታ ኔኤም ጊኢጊሻዛ ዋልቁ ዳንቁ ዳንዳኒ ሙዔ» ጌዔኔ።

23 ሳኣዎኦሌ ጋዓጎቲ፡- «ፔቲታዎ ታ ሙዓዓ» ጌይ ዒጃኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዒዛኮ ደንዛ ዒ ሙዓንዳጉዲ ዘሬኔ፤ ዬያር ጋፒንጎይዳ ዒዚ፡-

«ዔኤዔ» ጌይ ሎኦሚ ቤዛፓ ዔቁ ሻኣላይዳ ዳዔኔ፤ 24 ዒማና ላኣሌላ ዲቸ ናኣሪ ዒዛኮ ዓኣጎቲ ዑኩና ሹኪ ዳካ ዲኢሊ ዔኪ ዲርካዎ ላኣዳ ላኣዳኔ። 25 ዬያ ሙዎ ሳኣዎኦሌና ዒዛኮ ደንዛናም ዒዛ ሹኢሹም ዔያታ ሙዒ ዒማ ዋንቶ ዒኢካፓ ዳንዳኔ።

29

ፒሊሰጃኤማ ዓሳ ዳውቲ ዒጃሢ

1 ዒሰራዔኤል ዓሳ ዒይዚራዔኤል ዶኦጮይዳ ዓልቃ ዋኣ፤ ዓኣ ቤዛ ዲንኪ ዓኣጎቲ፡ ፒሊሰጃኤማኮ ስሎ ዓሳ ቡኪጎቲ ሙኪ ዓፔቆይዳ ዲንኪኔ፤ 2 ደንጎ ፒሊሰጃኤማ ካኣታ፡- ዘላ ጃኤታ፡ ዘላ ሹያ ማዒ ፓቂጎቲ ስሎር ከሰከኔ፤ ዓማና ዳውቲ ፔ ዓሰና ካኣቲ ዓኪሹኮ ፖኦሊሶ ሄሊሲ ያላኒ ከሰከኔ፤ 3 ፒሊሰጃኤማኮ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሳ ዔያቶ ዳንቃዎ፡- «ሃኣታ ዔሳሬ ዓሳ ሃይካ ዓይጎዎዳይ?» ጌይ ስኦጮኔ።

ዓኪሹ ማሃዎ፡- «ሃይ ዒሰራዔኤል ካኣቲኮ ደንዛ ማዔ፡ ዳውቲቱዋዳ! ዒዚ ታ ኮይላ ሙኪ ሚርጌ ዳዔኔ፤ ዒዚ ሳኣዎኦሌ ዒይታ ኮይላ ሙኪሰካፓ ታኣም ፑርታ ማዓ ባኣዚ ፔቲታዎ ማዲ ቤቁባኣሴ» ጌዔኔ።

4 ጋዓጎቲ ፒሊሰጃኤማኮ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሳ ካኣቲ ዓኪሹ ኮይላ ጎሪጎቲ፡- «ሃያ ዓሢ ኔኤኒ ቤርታ ዒዛም ዒንጌ ካታም ማሂ ዳከ፤ ዒዛ ኩኤና ዋላ ያላ ከሲፖ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ያላ ፑርቲ ዳንዳ ዎዶና ሺሪ ኩና ያላኒ ዒ ዳንዳዓኔ፤ ዒዚ ፔ ጎዳና ዋላ ቡካኒ ኩ ዓሰ ዎዲሢዳፓ ሚሌ ዒ ዎዳንዳያ ኔኤም ማላይ? 5 ሃሢ ሃያኮ ቤርታ ላኣላ ኮዎ ኮርጋዎ፡- «ሳኣዎኦሌ ሹያ ዎዳ፤ ዳውቲ ታጶ ሹያ ዎዳ፤» ጌዔኔ።

6 ዬያር ካኣቲ ዓኪሹ ዳውቲ ዔኤላዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ኔኤኒ ታኣኮ ጉሙርቂጎታ ዓሰኪኔ፤ ሃያ ስሎ ኔኤኒ ከሰከኪ ያልቲቲ ቃራታዎኪ፤ ኔ ሙኪማፓ ሃኖ ሄላንዳኣና ታኣም ፑርታ ማዓ ባኣዚ ማዳያ ታ ዳንቁባኣሴ፤ ጋዓጎቲ ቢታጎታ ዓኣ፡ ሃንጎ ዓሳ ኔኤኒ ኩኤና ዋላ ስሎ ከሰከኪ ያላንዳጉዲ ኮይባኣሴ፤ 7 ዬያር ዔያቶም ኮሽኩዋ ማዶ ማዲያፓ ኮሺና ማዒ ጊንሣ ኔ ዳንዳቲ ቃራኩ» ጌዔኔ።

8 ዳውቲ ማሃዎ፡- «ታ ጎዳ! ዓይጎ ታ ማዳይ? ኔ ጌዔሢጉዲ ኔኤም ታ ማዲያ ዓርቁማፓ ዳቢጎቲ ታጊዳ ጴዲባኣያ ማዔቲ ታኣኮ ጎዳ፡ ሃሃ ካኣቲ ማዔ ኔ ጊንጎ ዓኣዲ ኔ ሞርኮ ታኣኒ ያሉዋጉዲ ላኣጋሢ ዓይጎዳይ?» ጌዔኔ።

9 ዓኪሹ ዳውቲም፡- «ታኣኒ ታ ዘሎና ቃራኩ ጋዓኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ታኣኒ ኔና ስሎ ከኢታጎቻጉዲ ጉሙርቃኔ፤ ጋዓጎቲ ቢታጎታ ዓኣ፡ ሃንጎ ዓሳ፡- «ኩኤና ዋላ ዒ ያላ ከሰካኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔኔ። 10 ዬያር ኔናጎታ ኔኤና ዋላ ሙኪ፡ ኔ ጎዳኮ ዓይላ ዘር ሚኢሪ ዓባ ያርቃማና ዒንሢ ሙኪ ቤዘ ማዒ ዳንዳዎቲ» ጌዔኔ።

11 ዬካፓ ዳውቲና ዒዛ ዓሰና ዘር ጉቲ ሚኢሪ ፒሊሰጃኤማ ማዒ ዳንዳኒ ከሰከኔ፤ ፒሊሰጃኤማ ዓሳኣ ዒማና ስሎር ዒይዚራዔኤል ዶኦጮ ዳንዳኔ።

30

ዓማሌቁ ዓሰ ስሎና ስሎ

1 ዳውቲና ዒዛ ዓሰና ሃይሣሳ ከሎ ጃቅላጌ ሄሌኔ፤ ዔያታ ዒኢካ ሄላንዳሢኮ ቤርታ ዓማሌቁ ዓሳ ዪሁዳኮ ዶኦሎ ዘሎ ዓጮና ጃቅላጌና ያሊ ዓርቁ ጃቅላጌ ካታም ታሚና ሚቸ፡ 2 ዒኢካፓ ላኣሎጎታ ዳጌ ናኣቶጎታ ጋርቻዋ ቢያ ዲዒ ዔከኔ፤ ዔያታ ከሰከኪ ዳንዳዎ ዳንቁ ባኮ ዲዒ ዔዔከያፓ ዓቲም ዎዲ ዎዲባኣሴ፤ 3 ዳውቲና ዒዛ ዓሰና ማዒ ዒኢካ ሙካዎ ካታማ ሚቸጎቲ፡ ዔያቶኮ ላኣሎጎታ ዓቲጎቆጎታ ዉዲር ናኣቶጎታ ዲዒጎቲ ዔውቲሢ ዳንቁኔ፤ 4 ዬያር ዳውቲና ዒዛ ዓሰና ላባንዳያ ሄላንዳኣና ዒኔ ሚቁ ጋፑዋ ዬፒ ዑኩዞ ፔኤኮ ዳጊዲ ዬኤከኔ። 5 ዒማና ዳውቲኮ ላምዎ ላኣላ፡ ዒይዚራዔኤል ካታማ ሹይጎቲ ዓሃዳዎምጎታ ቁርሚሎሴ ካታም ዓሢ ናኣባኣሌ ማቻ ዓቢጋይላኣ ዲዒጎቲ ዔውቲኔ።

6 ዓሳ ቢያ ዔያቶኮ ዉዲር ናኣቶና ዓቲጎቆ ናኣቶና ዲዒጎቲሢር ዳጋዲ ዳውቲ ሹቻ ዲይ ዎዳኒ ጌሰቲም ዳውቲ ሚቶይዳ ከዳኔ። ያዲ ማዔቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒዛኮ ያኣዛሢ ደዲም ዒዛም ዒንጌኔ። 7 ዬካፓ ዳውቲ ዓቢሚሌከ ናኣዚ፡ ቁኤሳሢ፡ ዓቢያታሬ ኮይላ፡- «ዔፑዶ ታኣም ሃኒ ዔኪ ባዔ» ጋዓዛ፡ ዓቢያታሬ ዔኪ ዬኤኔ። 8 ዳውቲ፡- «ዬያቶ ስሎና ዲዒ ዔኪ ዓኣዳ ዓሰ ዳውሲ ታ ዓርቆጎዶ?» ጌዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ስኦጮኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃዎ፡- «ሂዮ! ጊንጎ ዳንዳ፤ ዔያቶ ኔ ዓርቁ ዲዒጎቲ ባኮዋ ቢያ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

9 ዬያር ዳውቲጎታ ላሆ ጃኤቶ ዓሰጎታ ዳንዳ ቢሶሬ ዎር ዓጮ ሄላዛ ዘላ ዓሰ ዒኢካ ላቢ ዳዔኔ። 10 ዳውቲ ጋዓጎቲ ያይዶ ጃኤታ ዓሰ ዔኪ ዳንዳኔ፤ ላምዎ ጃኤቶ ዓሳ ዎርና ፒንቁዎ ባሺጎቲ ላቤሢር ጊንሢም ዓቲኔ። 11-12 ዒማና ዳውቲና ዋላ ዓኣዳ ዓሳ ጊብጃ ዓጪ ዓሰ ማዔያ፡ ፔቲ ዳጌሰከይ ዓሰ ናንጉዋ ዳውላ ዳንቁ ዳውቲ ኮይላ ዔኪ ሙኪኔ፤ ዔያታ ዒዛም ካሣ፡ ዋኣሢ፡ ቤሌሴ ሚያ ዓኣፖ ዳንቆና ቡንግሢጎታ ላምዎ ሶዬ ዎይኔ ሚሌያ ዒንጋዛ ዒዚ ሙዒ ዑሽካዎ ዶዳኔ፤ ዬያኮ ቤርታ ሃይሆ ከሊ ጉቤ ካሣና ዋኣሢና ዒ

ዳንቀባኢያኑ። 13 ይካገ ደውቴ ዒዛ ኮይሉ፡- «ኔ ያ ዓይሌዳይ? ዓንካገ ኔ ሙኬይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ዳጌሢ ማሃ፡- «ታኣኒ ገብፃ ዓሲታፖ ፔቴ ዓማሌቄ ዓሲም ማዳ ማዳ ዓይሌኬ፤ ታ ሃርገንቴሢረ ሃይሃ ኬሊኮ ቤርታ ታ ጎዳሢ ታና ሃሺ ዓኣዳኔ፤ 14 ይያኮ ቤርታ ዪሁዳኮ ደኦሎ ዛላ ዓኣ፡ ኬሪታ ዓሶ ዓጮንታ ካኣሌቤ ዓጮዋ ያሊ ዓርቂ ጻቅላጌ ታሚና ኑ ሚቼኔ» ጌዔኔ።

15 ደውቴ፡- «ዬና ዓሳ ዓኣ ቤዘ ዔኪ ኔ ታና ዓኣዳኒ ዳንዳዓ?» ጌይ ያኦጮኔ፤

ዳጌሢ ማሃ፡- «ኔኤኒ ታና ዋዲንዳዋሴ» ሃሃ ኔ ጎዳሢም ዓኣሢ ታ ኔና ዒንገንዳዋሴ» ጌይ ጫኣቄቴ ታ ኔና ዔኪ ዓኣዲ ደዋኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ። 16 ይካገ ዒዚ ደውቴ ዔኪ ዬና ያሎ ዓሳ ዓኣ ቤዘ ዳንዳዓ፤

ያሎ ዓሳ ዒማና ፒሊስጻኤሜ ዓሶና ዪሁዳ ዓሶናገ ዲዒ ዔኪ ባካ ኮሺ ዲቢታሢረ ዲማዲ ዲማዲ ዳይ ሙይ ሙይ ሃሃ ዑሽኪ ዋዛዲሢዳ ዓኣኔ፤ 17 ደውቴ ዲሞና ዔያቶይዳ ያልዚ ቡሉ ዳንዲ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ያሌኔ፤ ገኣላሢ ቶጊ ጳሽኪ ቶሌ ያይዶ ጻኤታ ዳጌስከንሢገ ዓታዛ ዬና ያሎ ዓሶገ ቶሊ ዓታ ዓሲ ፔቴታፖ ባኣሲ፤ 18 ደውቴ ዓማሌቄ ዓሳ ዲዒ ዔኪ ዓሶንታ ቆሎንታ፤ ይያጉዲ ዒዛኮ ላምፖ ላኦሎዋ ቶሊሲ ማሃኔ። 19 ፔቴታፖ ገጠዎ ባኣዚ ባኣያ ደውቴ ዒዛ ዓሶኮ ዓቲንቆንታ ዉዲር ናኣቶንታ፤ ዓማሌቄ ዓሳ ዲዒ ዔኪ ባኮ ቢያ ማሃኔ፤ 20 ባኣታ፡ ማራታ፡ ዋኣራ ቢያ ማሃ ዔኪኔ፤ ዒዛኮ ዓሳ ቆልሞ ዒሺ ዒሺ፡- «ሃይ ቢያ ደውቴ ያሎና ባሺ ዲዒ ዔኪሢኪ!» ጌዔኔ።

21 ይያይዲ ደውቴ ቢሶሬ ዋር ዓጫ ላቢንቲ ዓቲ ላምፖ ጻኤቶ ዓሶ ኮይላ ማዒ ሙኬኔ። ዔያታ ደውቴንታ ዒዛና ዋላ ዓኣዳ ዓሶ ዔካኒ ጎይሃ ኬሰከኔ፤ ደውቴ ዒማና ዔያቶ ባንሢ ሙካፖ፡- «ዒንሢ ዋላ ዓኣይ?» ጌይ ዔኤሌኔ። 22 ጋዓንቲ ደውቴና ዋላ ዓኣዳ ዓሶገ ገሡዋ ማላሢ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ዓሲ፡- «ኑኡና ዋላ ያሎር ዔያታ ዳንዲ ባኣሢረ ኑ ዲዒ ዔኪ ሙኬ ባኮ ዔያቶም ገሸካንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዔያቶኮ ናኣቶና ላኦሎና ሌሊ ዔካፖ ዓዓኣደንጎ» ጌዔኔ።

23 ደውቴ ዒማና፡- «ታ ዒሾንሃ! ናንገና ናንገ ጎዳ ኑና ባሺሴያታሢረ ዒንሢ ይያይዲ ዳንዳዑዋሴ! ኑና ሸምፔና ካፒ ዬያ ያሎ ዓሶ ባሺሴሢ ዒዛኬ፤ 24 ዒንሢ ጋዓ ባኮ ዓሲ ዋይዛንዳያቶሴ፤ ገንፃ ዓቲ ሜሆ ካፔሢንታ ያሎ ዳንዲ ያላሢንታ ቢያ ዲዒንቲ ዔውቴ ባኮ ሃኮ ገሸታንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ። 25 ደውቴ ይያይዲ ደማ ኬላገ ዓርቃፖ ዋጌ ማሃ ማዳሢረ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ሃና ሄላኣና ማዲንቲ ማዲንቲ ዓኣኔ።

26 ደውቴ ጻቅላጌ ማዒ ሙካፖ ዒዚ ዲዒ ዔኪ ባኮኮ ዛሎ ዒዛኮ ዒጊኖ ማዔ፡ ዪሁዳ ዓጮ ጋርቾ ዓሶም ዳኬኔ፤ ዒ ዳኬ ዲዒ ዔኪ ባኮና ዋላ፡- «ሃይ፡ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ሞርኮ ዑፃገ ዔውቴ ዒንሢም ዒንገንታ ባኣዚኬ» ጋዓ ኪኢታኣ ዳኬኔ። 27 ይያ ባኮይዳገ ሃሃ ቤኤቴኤሌይዳ ዓኣ፡ ዪሁዳኮ ደኦሎ ዛላ ዓኣ፤ ይያጉዲ ያቲሬ ካታምይዳ ዓኣ ዓሶማኣ ቢያ ዳኬኔ፤ 28 ሃሃ ገንሃ ዓርዔኤራ፡ ሲፕሞቴ፡ ዔሸቴሞዓንታ 29 ራካሌንታይዳ ዓኣ ዓሶም፤ ይያጉዲ ሃሃ

ዪራህሜዔሌ ቶኦኮ ማዔ፡ ቄና ዓሶም፤ 30 ሆርማ፡ ቦርዓሻኔ፡ ዓታከንታ፡ 31 ኬብርኦኔ ካታምይዳ ናንገ ዓሶማኣ ቢያ ዳኬኔ፤ ይያ ሌሊቱዋንቲ ዒዛንታ ዒዛ ዓሶንታ ሃንቲ ቤዘ ቢያይዳ ናንገ ዓሶገ ዬይ ባካ ሄሉዋ ዓቲ ቤሲ ባኣሴ።

31

ሳኦኦሌና ናኣቶናኮ ሃይቦ (1ያኦሲ ዓሃኬ 10:1-12)

1 ፒሊስጻኤሜ ዓሳ ገልቦዓ ዲካ ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ዋላ ያሎ ዓርቂ፡ ዒኢካ ሚርጌ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ዋዳም ሚርጌ ዓሲ ጳሽኪ ፑኔኔ። 2 ጋዓንቲ ፒሊስጻኤሜ ዓሳ ገንፃ ደውሲ ዔያቶ ሄሊ ሃይሃ ሳኦኦሌኮ ናኣቶ ኖናታኦኔ፡ ዓቢናዳኣቤንታ ማልኪሹዓንታ ዋዳኔ። 3 ሳኦኦሌ ዓኣ ቤዘ ያላ ደዳሢረ ሂኢኸና ያላ ዓሳ ዒዛ ገልዒና ደኪ ማኣሳንሢኔ፤ 4 ይያር ሳኦኦሌ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ዔኪ ገንፃ ሃንታ ዳጌሢ፡- «ሃኣታ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲባኣ፡ ፒሊስጻኤሜ ዓሳ ሙኪ ታና ጫርገ ዓማሊ ሸሩዋጉዲ ኔ ኔኤር ጮንቾ ዓገር ቱገ ታና ጫርገ ዋዳ» ጋዓዛ፡ ዳጌሢ ጋዓንቲ ይያይዲ ዒጊጮሢረ ሳኦኦሌ ፔ ጮንቾ ዓገርኮ ገዳ ሎኦሚ ጫቲ ሃይቄኔ።

5 ይይ ዳጌሢያ ሳኦኦሌ ሃይቄሢ ዛጋፖ ፔ ጮንቾ ዓገርይዳ ሎኦሚ ጫቲ ሃይቄኔ። 6 ሳኦኦሌንታ ዒዛኮ ሃይሃ ዓቲንቆ ናኣቶንታ፤ ይያጉዲ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ዔኪ ሃንታሢያ ሃይቄሢ ይያይዲ ማዓዛ፡ ሳኦኦሌና ያሎር ኬሰከ ዓሳ ዬና ዓሶ ዒኢካ ሃይቄ ኩዳኔ። 7 ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓሳ ኬሰካ ዛሎና ዒይዚራዔኤሌ ደኦጮ ሱካ ዓኣ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶኮ ያሎ ዓሳ ባሺንቲ ጳሽኪሢ፤ ሳኦኦሌንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ሃይቄሢ ዋይዛፖ ፔኤኮ ካታም ሃሺ ሃሺ ጳሽኪም ፒሊስጻኤሜ ዓሳ ሙኪ ካታም ዓርቄኔ።

8 ዬና ያሎ ኬሎኮ ገንፃኣ ዓሶ ፒሊስጻኤሜ ዓሳ ሃይቄ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሌዛገ ዓንጋሞ ጉሲ ዔካኒ ዳንዳዖ ሳኦኦሌና ዒዛኮ ሃይሃ ናኣቶና ገልቦዓ ዲኮይዳ ሃይቄ ዓኣንቲ ዳንቄኔ። 9 ይካገ ሳኦኦሌኮ ቶኦኮ ቲቄ፡ ያሎ ማኣዓሢያ ጉሲ ዔኪ ዔያቶ ያኦዞ ካኣሸኮ ማኣርና ዔያቶኮ ዳርናም ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባሺንቲያ ማዔሢ ኬኤዛንዳጉዲ ይያ ዒንገ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ። 10 ፒሊስጻኤሜ ዓሳ ሳኦኦሌኮ ያሎ ዓንጋሞ ዓሰታርቴ ጌይንታ ዔያቶኮ ላኦሎ ያኦዞሎ ማኣራ ጌሢኔ። ሳኦኦሌኮዋ ሌዘ ቤትሻኔ ካታምኮ ዙሎ ኬልቄ ዲርቆና ኬኤሎይዳ ሚሰማሬና ጳርቄ ዳሬኔ።

11 ዒማና ጌሌዓይይዳ ናንገ ያቤሽ ዓሳ ፒሊስጻኤሜ ዓሳ ሳኦኦሌይዳ ማዳ ባኮ ዋይዛዛ፡ 12 ዔያቶኮ ያሎና ዔርቴ ዓሳ ቢያ ዲማ ዔቂ ቤትሻኔ ዳንዲ ሳኦኦሌና ዒዛኮ ናኣቶናኮ ሌዘ ካታም ዲያ ኬኤሎይዳገ ኬይሲ ዔኪ ያቤሽ ሙካፖ ታሚና ሚቼኔ። 13 ይካገ ሚጌያ ያቤሽ ካታማ ታማሪሰኬ ጌይንታ ሚያ ዳማ ዲኡኪ ላንካይ ኬሊ ሙኡዚ ሃሺ ዳዔኔ።

2 ሳሙዔኤል ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ለማሳ ሳሙዔኤል ማፃኣፖ፡- ሳሙዔኤል ማፃኣፖ ቤርታሳዞ ሄሊ ፃኣፒንቴያ ማዓዛ፡ ዳውቴ ቤርታሳዞ ደኦሎ ዛሎ ዓጮይዳ ዪሁዳኮ ካኣቴ ማዓሢ፤ (ዓይ. 1-4) ዩካፓ ከዶ ዛሎ ዓጮ ማዓ፡ ዒሰራዔኤሌንታ ዩኖ ዓጮሎኮዋ ቢያ ካኣቴ ማዓ ዋይሢሢ ዛላ ከኤዛያኮ (ዓይ. 5-24)። ማፃኣፒላ፡- ዳውቴ ፔኤኮ ካኣቴዎ ዓጮ ዳልገሻኒ፤ ሃሃ ፔ ቢታጎቶ ደዲሺ ዳይሢሢ ዓጮሎኮ ጋርና ዙሎናፓ ሙካ ሞርኮና ያልቴ ዳኤፒ ዳኤፒ ያልዚያ ከኤዛኔ። ዳውቴ ያኦሲ ዒናፓ ጉሙርቃያ፡ ሃሃ ናሽካያ፤ ዩያጉዲ ዳራኣ ዒዛ ጉሙርቃያ ማዓሢ ሃኖ ማፃኣፖይዳ ከኤዚንቴኔ፤ ሃሃ ገንሣ ፔቴ ፔቴና ዒዚ ሚጪንቴዎዎ ፑርታ ማዶ ማዶያታሢና ፔ ማሊያ ኩንሢሢ ፑርታ ፑርታ ሳሜ ማዶሢያ ፓይዲ ከኤዛኔ። ጋዓንቴ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሢ፤ ናኣታኣኔ ሙኪ ዒ ማዶ ሳሞ ከኤዜ ዎዶና ፔኤኮ ሳሞ ቡኡዲ ያኦሲ ዒዛይዳ ዒጌ ባኮዋ ዓከሢ ከኤዛኔ።

ዳውቴ ናንጌ ናንጎና ዒ ማዶ ማዶ ዒሰራዔኤሌ ዳርሞ ሚርጌና ኮሺ ማዓሢር ዒዛኮ ገንፃፓ ዓጮይዳ ሜታ ሄላ ዎዶና ቢያ ሜሌ ካኣቴ ዓይያ ካኣታሳኒ ኮዓዎ ዳውቴ ናይ ሃንጎ ዳውቴ ዜርፃፓ ማዓያ፡ ዓዳ ዳውቴጉዲ ዓይያ ዎይሣንዳያ ዓሲ «ዓይጌ ኦሞ ዒንጋንዳይ?» ጌይ ኮዓኔ።

ማፃኣፒላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ዳውቴኮ ዪሁዳይዳ ካኣታዲያ (1:1—4:12)
- ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ዳውቴኮ ካኣታዲያ (5:1—24:25)
- 1. ቤርታሳ ሌዎ (5:1—10:19)
- 2. ዳውቴና ቤርሳቤሆና (11:1—12:25)
- 3. ሜቶና ዋኣኖና (12:26—20:26)
- 4. ጋፒንፖ ሌዎ (21:1—24:25)

ዳውቴ ሳኣዎኦሌኮ ሃይሶ ዋይዜሢ

1 ሳኣዎኦሌ ሃይቁሰካፓ ዳውቴ ዓማሌቁ ዓሶ ያሎና ባሺ ማዓዎ ዒቅላጌይዳ ላምዎ ከሊ ዳዔኔ፤ 2 ሃይሣሳ ከሎና ፔቴ ዳጌ ሳኣዎኦሌንሢ ዓኣ ቤዛፓ ሙከኔ፤ ዩይ ናማ ዒማና ፔኤኮ ዓፒሎ ዳርዚ፤ ቶኦኮይዳኣ ሲላሊ ዋሃ፤ ዳውቴ ኮይላ ሙካዎ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዓኤሊሢ ዓኤሌኔ፤ 3 ዳውቴ ዒዛ፡ «ዓንካፓ ኔ ሙከይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ዒዚ ማሃዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓኣ ቤዛፓ ቶሊ ታ ሙከኔ» ጌዔኔ።

4 ዳውቴ ዒዛ ኮይላ፡- «ሃንዳ ማዲንቴ ባኮ ቢያ ታኣም ከኤዜ» ጌዔኔ።

ናማ፡- «ኦኡኮ ፖኦሊሳ ያሎና ባሺንቴ ጳሽከኔ፤ ሚርጌ ዓሲ ኦኡኮ ሃይቁኔ፤ ሃሃ ሳኣዎኦሌንታ ዒዛኮ ናኣዚ ዮናታኣኔያ ዎዶና» ጌዔኔ።

5 ዳውቴ ዩያ ሃይሶ ዓከ ሙከ ኳጌሢ ኮይላ፡- «ሳኣዎኦሌንታ ዒዛኮ ናኣዚ ዮናታኣኔንታ ሃይቁሢ ዎዲ ኔ ዔሬይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

6 ዳጌሢ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ገልቦዓ ዲካ ዓኣዎ ሳኣዎኦሌ ፔኤኮ ዎርዎ ኮኦላዲ ዓኣንቴ፤ ሃሃ ዒዛ ሞርኮኮ ሳርጌሎ ያይታ ዳዒ ያላ ዓሶንታ ፓራሢና ያላ ዓሶንታ ዒዛ ባንሢ ሙካንቴ ታ ዳንቁኔ፤ 7 ዒዚ ዒማና ገንሢም ሺሪ ታና ዳንቃዎ ዓኤላዛ፤ ታኣኒ፡- «ዮ! ታ ጎዳ ጌዔኔ፤ 8 ዒዚ ታና፡- «ኔ ዓንኮ ዓሲዳይ?» ጌዔ ያኦጮኖ፡ ታኣኒ ዓማሌቁ ዓሲታሢ ከኤዜኔ፤ 9 ዩካፓ ዒዚ፡- «ሃኒ ሙከ ታና ዎዶ፤ ዲኡቴ ታ ማኣሳኒ ዓኣሢር ታ ሃይቁያዎይ!» ጌዔኔ፤ 10 ዒዚ ሎሎኦማዎ ሃይቃንዳሢ ታ ዔሬሢር ዒዛ ባንሢ ሙከ ታ ዒዛ ዎዶኔ፤ ዩካፓ ታኣኒ ዒዚ ቶኣካ ዓጋ ቦንቾ ባኮንታ ጋዎንታ ዓከኔ፤ ታ ጎዳ! ሃይሾ፡ ታ ኔኤም ዓከ ሙከኔ» ጌዔኔ።

11 ዩያር ዳውቴ ያያዎ ፔኤኮ ማኣዓሢ ዳርዜም ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሳኣ ዒማይዳኔ፤ 12 ሳኣዎኦሌንታ ናኣዚ ዮናታኣኔንታ ያኦሲ ያሎ ያላ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሚርጌ ሃይቁሢር ዳንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ሙኡዚ ሙዑዎዎ ያዩ ዩኤከኔ።

13 ዳውቴ ዩያ ሃይሶ ዓከ ሙከ ኳጌሢ፡- «ኔ ዓንኮ ዓሲዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ዒዚ ማሃዎ፡- «ታ ኔ ዓጮይዳ ቤቴ ሙከ ናንጋ፤ ዓማሌቁ ዓጪ ዓሲ ናይከ» ጌዔኔ። 14 ዳውቴ ዓማና፡- «ሂዳዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኣሚ ካኣታሢ ካኣቴ ዎዲ ኔ ጫርቁ ዎዶይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

15 ዩካፓ ዳውቴ ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቴ ዓሲ ዓኤላዎ፡- «ሃያ ዎዶ!» ጌይ ዓይሣዛ፤ ዩይ ዓሢ ዩያ፤ ዓማሌቁ ዓጮ ናማ ጳርቁ ዎዶኔ፤ 16 ዓማና ዳውቴ ዓማሌቁ ዓሳሢ ኮራ፡- «ሃያ ባኮ ኔ ኔጊዳ ኔኤር ኔኤኒ ዓከ ዩዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኣሚ ካኣቴ ታ ዎዶኔ» ጌይ ከኤዚያና ኔጊዳ ኔ ኔኤር ዎጌኔ» ጌዔኔ።

ዳውቴ ሳኣዎኦሌና ዮናታኣኔና ዛሎ ቃዬ ቃዮ

17 ዳውቴ ሳኣዎኦሌና ዮናታኣኔና ዛሎ ያዩ ቃዬኔ፤ 18 ዩያጉዲ ሃሃ ሂኢሺ ዛላ ቃዩንቴ ቃዮ ዪሁዳ ዳራ ጌይ ጌይ ዔሬንዳጉዲ ዒዚ ዓይሣኔ፤ ዩይ ቃያ ያሻሬ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቴ ዓኣኔ፤

19 «ኦኡኮ ስኡጋ ዒሰራዔኤሌ ጌሚርይዳ ሃይቁኔ፤ ኦኡኮ ፖኦሊሶፓ ዔርቴ ደዶ ዓሳ ኩዳይ!»

20 ዩያ ሃይሶ ጋኣቴይዳ ከኤዚፖቴ፤ ዓሰቁሎና ጎይዎይዳኣ ጌሰቴፖቴ፤ ፒሊሰፃኤሚ ላኣላ ዎዛዳንዳጉዲ ዓተንቶ ቤርቶ ቴቁንቴባኣ ዓሶኮ ላኣሎ ዒላሺሲፖቴ።»

21 «ዔርቴ ያሎ ዓሶኮ ገቴማ ዒኣካ ከኤሪንቴ ዓቴሢር ሳኣዎኦሌኮ ገቴማ ዛይቶና ዑጪንቶ ዓቴሢር ገልቦዓ ጌሚርይዳ ዒርዚ ዎርቆፓ ሃሃ ያልኬያ ያልካዶፓ!

ዔያቶኮ ሳኡይዳ ፔቴ ባኣዚታዎ ባቃሎፓ፤

22 ዮናታኣኔኮ ዓኣዛ ሳኣ ከዲዎያከ፤ ሳኣዎኦሌኮ ጩንቾ ዓፓራ ሞርኮ ቴቁ ኩርሳያከ፤ ዎልቆና ዓኣ ዳኤፖ ቆዒ ሜንሣያከ፤ ሞርኮዎ ዎዲያከ።»

- 23 «ዲሰራዔኤል ዳራ ቢያ ሳኦኦሌና የናታኣኔና
 ባናገረ ናሽኪ ዔያቶ ሄርሻኔ፤
 ሳኦኦሌና የናታኣኔና ዲማዲዎፍ ዎላ ናገገ፤
 ዎላ ሃይቄኔ፤
 ዔያታ ኮኦኬይዲገ ባሽ ሩኡራያ፤
 ዘቢዳገኣ ባሽ ዎልቄ ዓኣያኮ።»
- 24 «ዲሰራዔኤል ላኣሊዮቴ!
 ሳኦኦሌ ዒንሢ ሚዛጸ ሻኣዡ ዓፒሎ
 ማይሴሢር
 ዎርቆና ሚዛጸሶና ማኣዓሢ ማይሴሢር
 ሳኦኦሌ ዩኤኩዎቴ!»
- 25 «ዔርቲ ፖኦሊሳ ቢያ ኩዳኔ፤
 ቢያሢ ያሎና ሃይቄኔ፤
 የናታኣኔያ ጌማርይዳ ሃይቄ ላሃኔ!»
- 26 «ታ ዒሻሦ፣ የናታኣኔ!
 ታ ኔ ዛሎ ዒናገ ያያኔ፤
 ኔኤና ኑ ዎሊ ኮሽ ናሽካያኮ፤
 ኔ ታና ናሽካ ናሹማ ሃይማኮ ጌይንቱዎያኮ፤
 ዩይ ናሹማ ላኣሊ ናሽኮያይዲገ ዑሣኮ።»
- 27 «ዎልቆና ዓኣ ዳኤ ገሎ ዓሳ ሃይቄኔ!
 ዔያቶኮ ያሎ ዓንጋማኣ ጉሪ ዓቴኔ።»

2

ዳውቲ ዩሁዳይዳ ካኣታዳሢ

1 ዩካገ ዳውቲ፡- «ዩሁዳ ካታዎይዲገ ፔቲ ካታማ ታ ዳንደንደ?» ጌይ ናገገና ናገገ ጎዳ ያኦጩኔ።
 ናገገና ናገገ ጎዳ ማሃያ፡- «ሂዮ፣ ዳንደ» ጌዔኔ።
 ዳውቲ ገንሣ፡- «ዎና ካታማሎ ዳንደንደይ?» ጌይ ያኦጩኔ።
 ናገገና ናገገ ጎዳ ዒዛም፡- «ኩብርኦኔ ካታዎ ዳንደ» ጌዔኔ።
 2 ዩያር ዳውቲ ፔኤኮ ላምዎ ላኣሎ ዒይዚራዔኤል ካታማ ሾይንቲ ዓሂኖዓዎንታ ቁርማሎሴ ካታማ ሾይንቲ፣ ሃይቄሢ ናኣባሌ ማቾ ዓቢጋይሎንታ ዔኪ ኩብርኦኔ ዳንደኔ፤
 3 ዩያጉዲ ሃሣ ዳውቲ ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሰ ዔያቶኮ ማኣር ዓሰና ዎላ ዔኪ ዳንደሢር ዔያታ ኩብርኦኔ ካታዎ ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታዎይዳ ዳዔኔ።
 4 ዩካገ ዩሁዳ ዓሳ ኩብርኦኔ ሙኪ፣ ዳውቲ ደኦሚ ዩሁዳይዳ ካኣታሢ።
 ዳውቲ ዒማና ጌሌዓዳ ዓሰ ማዔ ያቤሽ ዓሳ ሳኦኦሌ ደኡኩሢሢ ዎይዘያ፤ 5 ጌሌዓዳ ዓሰ ማዔ ያቤሽ ዓሰም፡- «ሳኦኦሌ ደኡኩያና ዒንሢኮ ካኣቲም ኮሽ ማዶ ዒንሢ ማዶሢር ናገገና ናገገ ጎዳ ዒንሢ ዓንጃጎ። 6 ሃሣ ዒዚ ፔኤኮ ኮሹምና ጉሙርቁንቲዎዎ ዒንሢም ፔጋሲ ዳዎንጎ፤ ዒንሢ ማዶ ኮዡ ማዶር ታኣኒያ ዒንሢም ኮሽ ማዶ ማሃንዳኔ። 7 ዓካሪ ዒንሢኮ ካኣታሢ፣ ሳኦኦሌ

ሃይቄሢር ዒጊጩገቴ! ደዲዎቴ! ዩሁዳ ዳራ ታና ደኦሚ ካኣታሢ።» ጌይ ከኢታ ዓሰ ዳኮኔ።

ዔሽባዓኣሌ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳሢ

8 ሳኦኦሌኮ ፖኦሊሶ ዒይሢ፣ ኔሪ ናኣዚ፣ ዓቤኔሬ ሳኦኦሌ ናኣዚ ዔሽባዓኣሌና * ዎላ የርዳኖሴ ዎርና ፒንቁ ማሂናይሚ ካታዎ ፑኒ ዳንደኔ፤ 9 ዒኣካ ዓቤኔሬ ጌሌዓዳ ዓጮይዳ፣ ዓሰኤሬይዳ፣ ዒይዚራዔኤሌይዳ፣ ዔፕሬኤሚንታ ቢኢኒያሚንታ ጌይ፣- ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያ ዎይሣንዳጉዲ ዔሽባዓኣሌ ካኣታሢ። 10 ዒዚ ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ያይዲታሚኮ፤ ላምዎ ሌዔ ዒ ካኣታዲ ዎይሢ።
 ዩሁዳ ፃጸ ጋዓንቲ ዳውቲ ዓሰ ማዒ ዳዳዔኔ፤ 11 ዳውቲያ ዒማና ኩብርኦኔይዳ ዳዒ ዩሁዳ ዓጮ ቢያይዳ ላንካይ ሌዔና ዛላና ካኣታዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሰና ዩሁዳ ዓሰና ዎላ ያልቲ ያሎ

12 ዓቤኔሬና ዔሽባዓኣሌ ደንዘና ማሂናይሚገ ዔቁ ጌባዎኦኔ ካታዎ ሙኬኔ፤ 13 ዒንዳ ጸሩያ ጌይንታ ዒየዓቤና ዳውቲ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳኣ ሙኪ ጌባዎኦኔይዳ ቦቆሎ ዓጮ ዔያቶና ካኣሚኔ፤ ዔያታ ፔቲይዳ ፓቁንቲ ፓቁንቲ ቦቆሎ ዎኣፃ ኮይሎይዳ ሶ ሱኮና ሃኒ ሱኮናይዳ ዳዔኔ። 14 ዒማና ዓቤኔሬ ዒየዓቤ ኮይላ፡- «ኑ ዓሰገኣ ዒንሢ ዓሰገኣ ዳጌ ዳጌ ኑ ደኦራዘ ያ ባሻቲያ ዎሊ ዔያታ ሂንዳ ዘጎንጎ» ጌዔኔ።

ዒየዓቤ፡- «ቃራኬ» ጌዔኔ። 15 ዩያር ቢኢኒያሚ ዓሰ ካኣቲ ዔሽባዓኣሌ ዛላገ ደኦሪንቲ ታጸ ላምዎ ዓሰና ዳውቲ ዓሰና ዎላ ያሎ ዓርቄኔ። 16 ዩካገ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔኤኮ ሞርኮኮ ቶኦኮ ጋገኖ ማሪ ዓርቄ ጎኦቦይዳ ጎኦቦይዳ ጨንቾ ዓራገና ዎሊ ጫርጌኔ፤ ዩያይዲ ላማታሚ ያይደ ዓሰ ፔቲና ዒኣካ ሃይቄኔ፤ ዩያር ጌባዎኦኔይዳ ዓኣ፣ ዩና ቤዜላ፡- «ያልዚ ሳዓ» ጌይንቲኔ።

17 ዩና ኬሎ ደዲ ያልዚ ያለንታዛ ዳውቲ ዓሳ ዓቤኔሬንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሰንታ ያሊ ባሽኔ። 18 ዒማና ዒየዓቤ፣ ዓቢሻዬ፣ ዓሳሃሌ፣ ሃይሣ ጸሩያ ናኣታኣ ዒኣካ ዓኣኔ፤ ዩያር ጌንገዎዲ ሩኡሪ ጸሽካ፣ ዓሳሃሌ፣ 19 ዓቤኔሬ ሌሊ ዎዳኒ ገንፆ ዳውሲ ዳንደኔ፤ 20 ዓቤኔሬ ዒማና ጌንሢም ሸሪ ዛጋዎ፡- «ዓሳሃሌ! ኔናዳ?» ጌዔኔ።

ዓሳሃሌ ማሃያ፡- «ሂዮ፣ ታናኬ» ጌዔኔ። 21 ዓቤኔሬ ዒዛ ኮራ፡- «ታና ዳውሲያ ሃሽ! ዩያይዲገ ሃንጎ ፖኦሊሶገ ፔቲ ዳውሲ ዓርቄ ዓኣ ባኮ ቢያ ዔኬ» ጌዔኔ፤ ጋዓንቲ ዓሳሃሌ ዎይዘ ባዲ ዒዛ ሌሊ ዳውሴኔ፤ 22 ዩያር ላሚ ዓቤኔሬ፡- «ታና ዳውሶ ሃሽ! ታ ኔና ዎዳንዳጉዲ ዓይጋ ኔ ሃያይደይ? ታ ኔና ዎዳቲ ኔ ጌርሲ ዒየዓቤኮ ዓኣገ ካር ዎይቲ ታ ዛጋንዳይ?» ጌዔኔ። 23 ዓሳሃሌ ጋዓንቲ ዳውሲያ ሃሽ ዒፃዛ፣ ዓቤኔሬ ፔ ዎርፆና ጌንሢም ዓሳሃሌኮ ጎጸ ጫርጊ ዙሌና ሶፒሴኔ፤ ዩያር ዓሳሃሌ ሳዓ ሎኦሚ ሃይቄኔ፤ ዒዛኮ ሌዛ ዓኣ ቤዘና ዓኣዳ ዓሰ ቢያ ዔቁ ዒቁ ዒዛኮ ሌዘ ዛጋኔ።

2:2 2:2 1ሳሙ. 25:42-43። 2:4 2:4 1ሳሙ. 31:11-13። * 2:8 2:8 ዔሽባዓኣሌና ሃና ሱንፃ ዔብሬ ዓሰ ሙኤጮ ማጻፈገይዳ «ዒያቡሰቲ» ጌይንቲኔ፤ ዓሂኮ ሱንፃ ጋዓንቲ ዔሽባዓኣሌኮ (1ያሱ. ዓሃኬ 8:33፤ 9:39፤ ሆሴ. 2:16፤ ዔር. 11:13ይዳ ዛገ።) ዔብሬ ዓሰ ሙኤጮ ማጻፈገይዳ ዓሳ ዩያ ሱንፃ ላኣማኒ ኮዔሢ ካኣኔ ዓሰኮ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዘ ሱንፃይዳ ጌሢንቲኔ ጌይኬ፤ ካኣቲ ዳውቲ ዎዳና ባዓኣሌ ጌይፃ ናገገና ናገገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ጌይሢኬ።

24 ዩካፓ ዲዮባቤና ዓቢሻዬና ዓቤኔሬ ደውሴኔ፤ ዔያታ ደውሴ ጎይሣ ዓኣንቲ ዓባ ጌላዛ ጊያሃኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና፣ ጌባዖኦኔ ባንሣ ዓቢ ናንጉዋ ደውሎይደና ዔኪ ደንዳ ጎይያይዳ ዓኣ ዓማ ጌሚር ዔያታ ሄሌኔ። 25 ዩካፓ ቢኢኒያሜ ፃጳ ላሚ ቡኪንቲ ዓቤኔሬ ያላኒ ገኢጊንቲ ሙካዖ ዬና ጌሚር ቶኦካ ኬሰኪ ዔቁኔ። 26 ዲማና ዓቤኔሬ ዲዮባቤ ዔኤላዖ፡- «ኑዋሊ ያሌ ጎይሣ ናናንጋንዳ? ጋፒንፃ ፑርታ ማዓንዳሣ ኔኤም ዔርቲዋዓዳ? ኔ ዓሳ ኑና፣ ፔ ጌርሲንሣ ደውሴያ ሃሻንዳጉዲ ኔ ኬኤዙዋኣሣ ዓይጎርዳይ?» ጌዔኔ።

27 ዲዮባቤ ዲማና፡- «የኦሲ ሃይቆ! ኔ ዋንዴ ዬያ ፑርቶ ጌኤዘና ዓሶ ዳጋሲባኣያታቲ ታ ዓሳ ሄኤዶ ጉቲ ፔ ጌርሲንሣ ደውሴያ ሃሻ ዳንደያናንዳንቲኬ» ጌዔኔ። 28 ዩካፓ ዲዮባቤ ዘያሣ ፔኤኮ ዋርቃዛ፣ ዳራ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ደውሴያ ሃሻ ዔቁኔ፤ ዬማፓ ማይ ያለባኣሲ።

29 ዬያር ዓቤኔሬና ዲዛ ዓሶና ደማ ሃንቲ ጎይሣ ዓራባ ዶኦጮና ጌይ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁኔ፤ ቤትርኔናኣ ዓኣዲ ማሃናይሜ ሄሌኔ።

30 ዲዮባቤ ዓቤኔሬ ደውሴያ ሃሻ ማዓዖ ፔኤኮ ዳር ቢያ ቡኩሱኔ፤ ዲማና ደውቲ ዓሶ ባኣካፓ ዓሳሃሌ ሃሸዛ ታጳ ታዘጳ ዓሲ ዓንኮ ጌሌቲያ ዔርቲባኣሲ። 31 ደውቲ ዓሳ ቢኢኒያሜ ፃጳ ማዔ፣ ዓቤኔሬ ዓሶፓ ሃይሃ ጌኤታና ላሂታሚ ዓሲ ዋዳኔ። 32 ዲዮባቤና ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ዓሳሃሌኮ ሌዘ ዔኪ ቤኤቲሌሃሜይዳ ዓኣ ማኣር ዓሶ ደኡፖ ቤዛ ደኡኬኔ፤ ዬያይዳዖ ዬና ዋንቲሎ ሃንቲ ጎይሣ ዋርቁ ሳዓ ካራማና ኩብርኦኔ ሄሌኔ።

3

1 ሳኦዖኦሌ ማኣርና ደውቲ ማኣር ዓሶና ዋላ ዬያይዳ ያልቲ ሚርጌ ናንጌኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ደውቲ ዓሳ ዶዲ ዶዲ ዓኣዳዛ ሳኦዖኦሌ ማኣር ላቢ ላቢ ሙኬኔ።

ደውቲ ናኣቶ

2 ደውቲ ኩብርኦኔይዳ ዓኣዖ ላሆ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዬያቶኮ ቶይዲ ዲይዚራዔኤሌ ካታማ ሾይንቲዘ ዓሂኖዓም ናኣዚ፣ ዓምናኦኔኬ፤ 3 ላምዓሳሣ፡- ቁርሚሎሴ ካታማ ሾይንቲዘ፣ ናኣባኣሌ ማቾ ዓቢጋይሎ ናኣዚ ኪልባቤኬ፤ ሃይሣሳሣ፡- ታልማዬ ጌይንታ ጌሹሬ ካኣቲ ናኣ፣ ሾኤ ዓቤሴሎሚኬ፤ 4 ያይዳሳሣ፡- ሃጊቲ ሾኤ ዓድኒያ፤ ደንጋሳሣ፡- ዓቢፃላ ሾኤ ሾፓዲያ፤ 5 ላሃሳሣ፡- ዲዛኮ ማቾ ዔግላ ሾኤ ዩትሬዓሚኬ፤ ዬንሣ ቢያ ዲ ኩብርኦኔይዳ ዓኣዖ ሾዔያኬ።

ዓቤኔሬና ደውቲና ዋላ ጌሰቲ ቡኬሣ

6 ሳኦዖኦሌ ማኣርና ደውቲ ማኣርና ዋሊ ያላኣና ዓቤኔሬ ሳኦዖኦሌ ማኣር ያሊ ባሻያ ማዔኔ። 7 ሳኦዖኦሌኮ ጊንፃኣ ማቾ ሪፂፓ ጎዖሰኬና ዓኣኔ፤ ዲዛ ዓያ ናይኬ፤ ፔቲ ኬሊ ሳኦዖኦሌኮ ናኣዚ፣ ዔሽባዓኣሌ ዓቤኔሬ ኮይላ፡- «ታ ዓዶኮ ጊንፃኣ ማቾ፣ ሪፂፓና ዋላ ኔኤኒ ዓይጋ ላሃይ?» ጌይ ያኦጮኔ። 8 ዬይ ሃይሳ ዓቤኔሬ ኮሺ ዳጋሲሣ፡- «ታኣኒ ዪሁዳ ፃጳይዳ ቃቃሲንቲያ፣ ፓሁዋ ካኒዳ? ታኣኒ ኔ ዓዶ ማኣርም ዲዛኮ ጌርሲንሣና ዲጊናናም

ጉሙርቁንታያ ማዔኔ፤ ኔናኣ ታኣኒ ደውቲም ዓኣሣ ዲንጊባኣሲ፤ ሂዳዖ ዬና ላኣሌሎ ዛሎና ዋዲ ኔ ታና ሶቁ ሺራይ? 9-10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳኦዖኦሌኮ ካኣቲም ዲዛና ዲዛ ዜርዖናይዳፓ ዔኪ ደውቲ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮ ዲሰራዔኤሌና ዪሁዳናይዳ ኬዶ ዛሎ ዳኣኔ ዓጮፓ ደንዳ ዶኦሎ ዛሎና ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ዳልገሻኒ ጮኣቁ ጎይዖ ታ ማዲሽባኣቲ ያኦሲ ታና ባይዘም!» ጌዔኔ።

11 ዔሽባዓኣሌ ዲማና ሚርጌና ዲጊጮሣር ዓቤኔሬ ኮይላ ፔቲታዖ ዔኤቢ ጌይባኣሲ።

12 ዩካፓ ዓቤኔሬ ኩብርኦኔይዳ ዓኣ፣ ደውቲም፡- «ሃኖ ዓጮ ዋይሣንዳሣ ያናዳይ? ዬያር ሃሣ ኔ ታኣና ዋላ ጮኣቁም ጮኣቁ ጊኣጌ፤ ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ኔ ዴማ ዋርቃንዳጉዲ ማሃኒ ታ ኔና ማኣዳንዳኔ» ጌዔ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ።

13 ደውቲ ማሃዖ፡- «ቃራኩ! ታ ኔኤና ዋላ ጮኣቃንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዬያኮ ቤርታ ኔ ታኣም ማዳንዳ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ኔ ታ ኮይላ ሙካ ዋዶና ሳኦዖኦሌኮ ናዎ ሚልኮኦ ዔኪ ሙኬ፤ ዬያይዳባኣቲ ኔ ዋላ ካኣማዓኬ» ጌዔኔ። 14 ዩካፓ ሃሣ ደውቲ ዔሽባዓኣሌ ኮይላ፡- «ታኣኮ ማቾ ሚልኮኦ ማሃ ዲንጌ፤ ታ ዲዘ ዓኪር ጌይ ፔቲ ጸኤታ ፒሊሰጸኤሜ ዓሶኮ ዓቲንቲ ቤርቲ ቲቁሣ ጠጊያኮ» ጌዔኔ። 15 ዬያር ዔሽባዓኣሌ ኪኢታ ዓሲ ዳኪ ላዊሽ ናኣዚ፣ ዲዘኮ ዓኒ፣ ፓልጂዔኤሌ ዑፃፓ ሚልኮኦ ዔኬኔ፤ 16 ዲዘኮ ዓኒ፣ ፓልጂዔኤሌ ዬኤኪ ዬኤኪ ባሁሪሜ ካታም ሄላንዳኣና ጊንፃ ዳንደይ፤ ጋዓንቲ ዓቤኔሬ ዲማና፡- «ኔ ማኣሪ ማዒ ዴንዴ» ጋዓዛ፣ ዲዚ ዳንደይ።

17 ዩካፓ ዓቤኔሬ ዲሰራዔኤሌ ሱኡጎ ኮይላ ዓኣዳዖ፡- «ዲንሣ ሚርጌ ዋዳ «ደውቲ ኩኤኮ ካኣቲ ማዓቲ ዓይጎ!» ጌይ ጌይ ዓኣኔ፤ 18 ሃይሾ ዓካሪ ካኣታሱዋቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ታ ዓይላሣ፣ ደውቲ ዛሎና ታ ዳር ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ፒሊሰጸኤሜና ሃንጎ ሞርኮ ኩጮፓኣ ዓውሳንዳኔ» ጌዔሣ ጳቂሁዋቲ» ጌዔኔ። 19 ዲማና ዓቤኔሬ ቢኢኒያሜ ፃጳ ዳርም ዬያ ኬኤዜኔ፤ ዩካፓ ቢኢኒያሜና ዲሰራዔኤሌ ዳርና ማዳኒ ጌሰቲ ባኮ ደውቲም ኬኤዛኒ ኩብርኦኔ ዴንደይ።

20 ዓቤኔሬ ላማታሚ ዓሲና ዋላ ደውቲ ዓኣ ቤዘ፣ ኩብርኦኔ ሙካዛ ደውቲ ዔያቶም ሙኡዚ ጊኣጊሾኔ፤ 21 ዓቤኔሬ ደውቲ ኮይላ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ኔኤና ዋላ ጮኣቁም ጮኣቃንዳጉዲ ኔ ሽና ጌዔ ጎይዖጉዳያ ቢያሣ ዑፃ ኔ ካኣታዳንዳጉዲ ማሃኒ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባንሣ ታ ዴንደም» ጌዔሣር ደውቲ ዓቤኔሬ ዳካዛ ኮሽና ዲዳንደይ።

ዓቤኔሬኮ ሃይቦ

22 ዲማና ዲዮባቤና ደውቲኮ ሃንጎ ፖኦሊሶና ሚርጌ ባኣዚ ዲዒ ዔኪ ያላፓ ማዒ ሙኬኔ፤ ዓቤኔሬ ጋዓንቲ ደውቲ ዲዛ ሳራሣ ዳኪሣር ኩብርኦኔይዳ ባኣሲ። 23 ዲዮባቤና ዲዛ ዓሶና ያላፓ ሙካኣና ኔሬ ናኣዚ ዓቤኔሬ ካኣቲ፣ ደውቲ ኮይላ ሙኬም ካኣቲ ሳራሣ ዓቤኔሬ ዳኬሣ ዓሲ ዲዮባቤም ኬኤዜኔ። 24 ዬያር ዲዮባቤ ካኣቲ ኮይላ ሙካዖ፡- «ኔ ዓይጎ ማዶ ማዶይ? ዓቤኔሬ ኔ ኮራ ሙካዛ ዋዲ ዲዛ ኔ ሳራሣ ሃሺ ዳኬይ? 25 ዲዚ ሃይካ ሙኬሣ ኔና ጌሻኒ፤ ሃሃ ኔ

ዓይን ማዳቴያ ዋኒ ኔ ዳንዳቴያ ሙራኒታሢ ኔኤኒ ዔሩዋዓዳ!» ጌዔኔ።

26 ዒዮዓቤ ዳውቴ ኮይላፓ ኬሰኪ ዳንዳፖ ዓቤኔሬ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዓሲ ዳኬኔ፤ ዩንሢ ዓሳ ዒዛ ዚራ ጌይንታ ዔቶ ዋኦፖ ካራፓ ማሂ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዳውቴ ጋዓንቴ ዩያ ባኮ ፔቴታፖ ዔሩዋሴ። 27 ዓቤኔሬ ማዒ ኬብሮኦኔ ሙካዛ ዒዮዓቤ ዒዛ ዳማሲ ዔኤቢ ጌሰታንዳያ ማሊሲ ካታሞ ጌሎ ካሮ ባንሢ ዔኪ ዓኣዲ፣ ጎጳ ዒዛኮ ጫርጊ ዋዴኔ፤ ዒዮዓቤ ዩያይዳሢ ዓቤኔሬ ቤርታ ዒዛኮ ጌርሲ፣ ዓሳሂላ ዋዴሢ ሮኮሞ ማሃኒኬ። 28 ዳውቴ ዒማና ዓቤኔሬ ዋዴናሢ ዋይዛ፡- «ታናንታ ታ ዓጮይዳ ዓኣ ዳራ ዓቤኔሬ ዋዴና ሱጉይይዳፓ ኑ ጌኤሽታሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔራ። 29 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳካንዳ ፑርቶ ሜታ ዒዮዓቤና ዒዛ ማኣሮ ዓሶ ሃሎሞ! ዔያታ ናንጋ ዋዴ ቢያይዳ ዔያቶኮ ማኣሮ ዓሶ ባኣካፓ ዛርሶ ዶርፖና ዑያይዳ ኬሰካ ዶርዓሢና ባይቆፓ! ሃሃ ጊንሢ ጉንፖ ማዓ ዓሲ፣ ያልዚና ሃይቃ ዓሲንታ ናይዚና ሜታዳ ዓሲያ ባይቆፓ!» ጌዔኔ። 30 ዩያይዳ ዒዮዓቤና ዓቢሻዬና ዔያቶኮ ጌርሲ ዓሳሂላ ጌባፖኦይዳ ዒ ዋዴሢ ሮኮሞ ማሃኔ።

ዓቤኔሬ ዴኡኪንቴሢ

31 ዩካፓ ዒዮዓቤንታ ዒዛ ዓሶንታ ፔኤኮ ማኣሣሢ ዳርዘ፣ ፓቴሌያ ማይንቴ ዓቤኔሬ ዩኤካንዳጉዲ ዳውቴ ዓይሣኔ፤ ሃሃ ዓቤኔሬ ዴኡኪንታኣና ዴኡጉ ለዘ ሌዘ ዔኪ ዓሶና ዋላ ካኣቴ ዳውቴ ዳንዳቴ፤ 32 ዓቤኔሬ ዒማና ኬብሮኦይዳ ዴኡቴኔ፤ ካኣቴ ዒኢካ ዴኡጉ ለዘ ዒላቴ ዩኤከኔ፤ ዩያሮ ዳራኣ ጉቤ ዒዛ ዛጊ ዒማዲ ዩኤከኔ፤ 33 ዳውቴ ዓቤኔሬ ዛሎ ያዩፖ ዔርዛኒ ሂዚ ጌይ ቃዩ።

«ዓቤኔሬ ላኣፓ ዓሲጉዲ ሃይቁያ?

34 ኩጫ ኔኤኮ ቱኡቲባኣሴ ቶካኣ ኔኤኮ ዴዌና ቱኪንቲባኣሴ፤ ኔኤኒ ያዲ ማዒ ዓኣያታፖ ፑርታ ዓሲ ኩሽካ ሃይቃ ዓሲጉዲ ዋዲ ሃይቁያ!»

ዒማና ዳራ ቢያ ዓቤኔሬ ዛሎ ጊንሢ ዩኤከኔ።

35 ዒዛ ዓሶ ዳውቴ ሙኡዚ ሙዓንዳጉዲ ዓሳ ዒዛ ሽኢቁኔ፤ ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ሃሮ ዓቢ ጌሎዋንቴ ሙኡዚ ታ ሙዔቴ ያኣሲ ታና ባይዘሞ!» ጌይ ጫኣቁኔ። 36 ዳራ ቢያ ዒ ማዴ ባኮ ዛጋፖ ዋዛዴኔ፤ ካኣቴ ማዴ ባካ ቢያ ዳሮ ጎኔ ዋዛሴ። 37 ዳውቴ ዓሶንታ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ጉቤሢንታ ዓቤኔሬ ዋዴይይዳ ካኣቴ፣ ዳውቴ ባኣያ ማዒሢ ዔራ። 38 ካኣቴ ፔኤኮ ደንዘሞ፡- «ሃሮ ዒሰራዔኤሌይዳ ዳኤፒ ሱኡጌ ሃይቁሢ ዒንሢሞ ዔርቱዋዳ? 39 ጎኔና ታና ያኣሲ ደኣሚ ጌሢ ካኣቴ ታኣኒ ማዒቴያ ሃሮ ታኣኒ ላቢንቴ ዓሲ ማዒሢ ታኣሞ ዔርቱኔ፤ ዩያታ ጃሩያ ናኣታ ታጊዳ ሚርጌና ዋልቃዴኔ፤ ዔያታ ማዴ ፑርቶ ማዴሮ ዔያታ ማዴማጉዲ ያኣሲ ዔያቶሞ ማሂ ዒንሳሞ» ጌዔኔ።

4

ዔሽባዓኣሌ ዋዴናሢ

1 ኬብሮኦይዳ ዓቤኔሬ ዋዴናሢ ሳኦኦሌ ናኣዚ፣ ዔሽባዓኣሌ ዋይዘፖ ሚርጌና ዒጊጫኔ፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ቢያ ዴቃቴ ካራ ባይዘኔ፤ 2 ዔሽባዓኣሌኮ ዳማ ዳማ ፓቁንቴ ፖኦሊሶ ሱኡጌ ማዒያ ላሞፖ ዓሲሰኬንሢ ዓኣኔ፤ ዔያታ፡- ቢኢኒያሜ ፃጳፓ ቤዔርቱይዳ ሾይንቴያ፣ ሪሞኔ ጎፖሰኬያኮ ናይ ማዒያ ቤዓናና ሬካቤናኬ፤ ቤዔርቱ ጌይንታዛ ቢኢኒያሜ ዓጮይዳ ማዒ ፓይዲንታያኬ፤ 3 ቤዔርቱይዳ ቤርታዲ ናንጋ ዓሳ ጊታይሜ ጌይንታ ቤሲ ፑኒንቴ ዳንዲ ዩማፓ ዓርቃፖ ዒኢካ ናንጋ።

4 ባጋሢ ሳኦኦሌ ዜርሢ ማዒ ዮናታኣኔ ናኣዚ፣ ሚሪባዓኣሌ * ማዓዛ ዒዚ ሳኦኦሌና ዮናታኣኔና ዋዴንቴ ዋዴና ሃጊ ደንጎ ለዔ ናይኬ፤ ዔያቶኮ ሃይባ ዒይዚራዔኤሌ ካታማ ኬኤዚንታዛ ዒዛ ዲቻ ዓሴላ ዔኪ ዒዛ ጳሽኬኔ፤ ጋዓንቴ ዒዛ ሩኡሪ ጳሽካሢሮ ሚሪባዓኣሌ ዒዘኮ ኩጫፓ ኬዲ ሎኦሜኔ፤ ዩያሮ ዒ ዋሶ ማዒ።

5 ዒማና ሪሞኔ ናኣታ ሬካቤና ቤዓናና ዔሽባዓኣሌ ማኣሪ ዳንዲ ዓባ ሳዛ ማዓማና ሂላኔ፤ ዒዚ ሮኦሮና ፔኤኮ ሃውሻኒ ጋራ ላሂ ጊንዒ ዓኣኔ፤ 6 ካሮ ካፒ ዓኣ ላኣሊሰኬና ዛርጌ ፒዲሲቤቃ ፔኤኮ ጊንጎኣኔ፤ ዩያሮ ሬካቤና ቤዓናና ቃኣጂ ኮይለና ጋሮ ጌላኔ፤ 7 ዔያታ ጌላፖ ዔሽባዓኣሌ ላሂ ዓኣ ቆልፖ ጌላ፣ ዒዚ ሻኣላይዳ ላሂ ዓኣንቴ ጫርጊ ዋዴኔ፤ ቶኦኮዋ ተቁ ዔኬኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ዩሮ ኬሎ ዋንቶዋ ጉቤ ሃንቴ ጎይሢ ዮርዳኖሴ ዋሮ ደኣጮና ጌይ ዳንዳቴ፤ 8 ዒማና ዔያታ ዔሽባዓኣሌኮ ቶኦኮ ኬብሮኦይዳ ዓኣ፣ ካኣቴ ዳውቴሞ ዔኪ ሙካ፡- «ኔና ዋዴኒ ኮዓ፣ ኔ ሃርካሢ ሳኦኦሌኮ ናኣዚ ዔሽባዓኣሌ ቶኦኮ ሃኣዘ፤ ካኣቴዮ! ሃሮ ሳኦኦሌና ማኣሮ ዓሶናኮ ኮሞ ኔ ማሃንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣኔ» ጌዔኔ።

9 ዳውቴ ዔያቶ ኮይላ፡- «ሜቶ ቢያፓ ታና ዓውሴ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! 10 ሳኦኦሌ ሃይቁሢ ኬኤዛኒ ጃቅላጌ ታ ኮይላ ሙኬ ከኢቶ ዓሢ ኮሺ ሃይሴ ታኣሞ ዒ ዔኪ ዩዔያ ዒዛሞ ማላኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ዒዛ ዓርቁ ዋዴሽኔ፤ ከሽ ሃይሴ» ጌይ ታኣሞ ዔኪ ሙኬ ዓሢሞ ታ ማሂ ዒንጌ ባካ ዩማኬ። 11 ዓካሪ ሃሢ ፔ ማኣሮይዳ ላሂ ዓኣ ጌኤኮ ዓሢ ዋዴ ዓሶሞ ታ ማሂ ዒንጋንዳ ባካ ዋዚ ባሽ ፑርታንዳይ? ዒዛ ዒንሢ ዋዴሢሮ ታ ዒንሢ ዋዴ ኮሞ ዔካኒ ዓጮይዳፓ ጋፒሲ ታ ዒንሢ ባይዘንዳኔ!» ጌዔኔ። 12 ዩማ ጋጋዓፖ ዔያቶ ዋዴንዳጉዲ ዒዚ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይሣኔ፤ ፖኦሊሳ ዒማና ሬካቤና ቤዓናና ዋዴ፣ ዩያቶኮ ኩጫንታ ቶኮንታ ተቁ ኬብሮኦይዳ ዓኣ ቦቆሎ ኮይላ ሚሢዳ ሱዌኔ፤ ዩካፓ ዔሽባዓኣሌኮ ቶኦኮ ዔኪ ዳንዲ ዒኢካ ኬብሮኦይዳ ዓኣ ዓቤኔሬ ዴኡጉ ለዘ ዴኡከኔ።

* 4:4 4:4 ሚሪባዓኣሌ ዩና ሱንፃ ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮ ማገአፖይዳ «ሚፐሮሽቴ» ጌይንቴ፤ጋዓንቴ ሂንዳ (1፡ፆሲ. ዓሃኬ 9:34፤ 40ይዳ ዛጌ።) ዩያ ዓሢኮ ፐዜ ሱንፃ ሚሪባዓኣሌኬ፤ ዩና ጌይ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑ ዛሎ ያልታኔ» ጌይሣኬ፤ ዔብሬ ዓሶ ዩያ ሱንፃ ሽርሽሴ ሜቶ 1፡ፆሲ. ዓሃኬ 2:8 ዛጌ። 4:4 4:4 2፡ፋሙ. 9:3። 4:10 4:10 2፡ፋሙ. 1:1-16።

5

ዳውቴ ዒሰራዔኤልንታ ዪሁዳንታይዳ ካአታዳህ

(1፻ኦሲ. ዓሃኬ 11:1-9፤ 14:1-7)

1 ዩካፓ ዒሰራዔኤል ዜርፃ ቢያ ኩብሮኦኤይዳ ዓአ፡ ዳውቴ ኮይላ ዳንዲ፡- «ዋይዜ፤ ኩኡኒ ኔ ዜርህህ ማዔ ኔ ዒጊኖኬ። 2 ሃያኮ ቤርታ ሳአፃኦኤል ኩኡኮ ካአቲ ማዒ ዓአ ዋደናታፃ ዒሰራዔኤል ዓሶ ሶሎ ያለሳኒ ዔከ ዳንዲህ ኔናኬ፤ ዬያጉዲ ሃህ ዒዚ ዳር፤ ዒሰራዔኤል ዓሶኮ ኔ ዔከ ዓአዳያ ማዓንዳጉዲና ዒሰራዔኤልይዳአ ኔ ካአታዳንዳጉዲናንጊናናንጋ ጎዳ ኔኤም ጫአቄ።» ጌዔኔ። 3 ዒሰራዔኤል ዓሶኮ ሱኡጋ ቢያ ኩብሮኦኤይዳ ዓአ፡ ዳውቴ ኮይላ ሙኬህህ ያዲዲኬ፤ ዒዚያ ዔያቶና ዋላ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጌሰቲ ጊኢጊ ጫአቄ፤ ዔያታ ዒዛ ዒማና ቲሽኪ ደአሚ ዒሰራዔኤልይዳ ካአታህኔ። 4 ዳውቴ ካአታዳአና ሌዓ ዒዛኮ ሃይህታሚኬ፤ ዋላ ዑፃ ዒ ካአታዲ ዳዔ ሌዓ ያይዲታሚኬ። 5 ጌይፃ፡- ኩብሮኦኤይዳ ዓአፃ ዪሁዳይዳ ላንካይ ሌዔና ዛላና፤ ዬሩሳላሚይዳ ዳዒ ዪሁዳና ጉቤ ዒሰራዔኤል ዓጮናይዳ ሃይህታሚ ሃይሃ ሌዔ ካአታዳኔ።

ዳውቴ ዬሩሳላሚ ያለ ባሽህ

6 ካአቲ፡ ዳውቴና ዒዛ ዓሶና ዒያቡሳ ዓሶ ያላኒ ዬሩሳላሚ ዳንዳኔ፤ ዳውቴ ዬኖ ዓጮ ጌለንዲዋያ ዔያቶም ማሌህሮ ዒኢካ ናንጋ ዓሳ፡- «ፔቲታፃ ኔ ሃይካ ጌላኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ሚሌ ዓታዛ ዓአፓ ባይቄ ዓሶና ዋሶ ዓሶና ካታሞ ኔና ጌልዛዓኬ» ጌዔኔ። 7 ዳውቴ ጋዓንቲ ፃየኔይዳ ዔያታ ማዜ ዋርዲዮ ጌሊ ዓርቄ፤ ዬና ካታሚላ፡- «ዳውቴ ካታሚ» ጌይንቲ። 8 ዬኖ ኬሎ ዳውቴ ፔኤኮ ዓሶም፡- «ዒያቡሳ ዓሶ ያላንዳ ዓሲ ዳውቴኮ ሞርኮ ማዔ፤ ዓአፓ ባይቄ ዓሶና ዋሶ ዓሶ ያላኒ ዋአፃ ዓአዳ ዳዋህ ካር ዳንደንጎ» ጌዔኔ፤ ዬያይዳፓ ዔያታና ዓአፓ ባይቄ ዓሶና ዋሶና ካአቶ ማአሪ ጌሎዋጉዲ ላአጊንቲ።

9 ዳውቴ ዋርዲዮ ቤዛ ጌሊ ዓርቄሰካፓ ዬኖ ዳጌ ቤዜሎይዳ ማአሪ ማዜ ዳዔኔ፤ ዒዚ ዬኖ ካታሚሎኮ ሱንፃ፡- «ዳውቴ ካታሚ» ጌይ ጌህኔ፤ ዒዚ ሚሎ ጌይንታ ዔንደይዳፓ ዓርቃፃ ጌሚርኮ ኮይሎ ቢያይዳ ካታሞ ማዜ። 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይህ ያአዛህ ዒዛና ዋላ ዓአህሮ ዳውቴ ደዲ ደዲ ዓአዳኔ።

11 ፃርሴ ካአቲ፡ ከራሚ ከኢታ ዓሲ ዳውቴ ኮይላ ዳኬ፤ ዔያቶና ዋላ ሚህና ማአሪ ማዜ ዓሲ፡- ሹቸና ማዜ ዓሲ፡ ዚቢቄያ ዒንጊጋፓ ዒዚ ዳኬ። 12 ዳውቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዒሰራዔኤልኮ ካአቲ ማህህና ፔ ዳርም ጌዒ ዒዛኮ ካአቲም ዓጮ ዳልጊሽህ ዔሬኔ።

13 ዳውቴ ኩብሮኦኤይፓ ዬሩሳላሚ ሙካፃ ቤርታ ዒዛኮ ዓአ ላአሎና ጊንፃ ማቸንህናይዳ ቃሲ ሚርጌ ላአለንታ ጊንፃሳ ማቸንህናይዳ ዔኬ። ዒማና ዒዚ ሚርጌ ዓቲንቄ ናይና ዉዳር ናይና ሾዔኔ፤ 14 ዬሩሳላሚይዳ ዒ ሾዔ ናአታ፡- ሻሙዓ፡ ሾባቤ፡ ናአታአኔ፡ ሴሎሞኔ፡ 15 ዪብሃሪ፡

ዔሊሹዓ፡ ኔፔጌ፡ ያፒዓ፡ 16 ዔሊሻማዔ፡ ዔልያዳዔና ዔሊፔሌፃናኬ።

ዳውቴ ፒሊሰፃኤሚ ዓሶ ሶሎና ባሽህ

(1፻ኦሲ. ዓሃኬ 14:8-17)

17 ዳውቴ ዒሰራዔኤልይዳ ካአታዳህ ፒሊሰፃኤሚ ዓሳ ዋይዜኔ፤ ዬያር ፒሊሰፃኤሚ ዓሶኮ ፖኦሊሳ ዳውቴ ዓርቃኒ ጎዒ ዳንዳኔ፤ ዳውቴ ዬያ ዋይዛፃ ዋርዲዮ ጌሊ ዳዔኔ፤ 18 ዒማና ፒሊሰፃኤሚ ዓሳ ሙካፃ ራፓይሚ ደአጮይዳ ሶሎር ፓቄንቲ ፓቄንቲ ቤሲ ዓርቄ። 19 ዩካፓ ዳውቴ፡- «ፒሊሰፃኤሚ ዓሶ ታ ሶሎንዳ? ታና ኔ ዔያቶ ባሽሲሳንዳ?» ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሶኦጮኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃፃ፡- «ሂዮ፡ ዔያቶ ሶሌ! ጎኔና ኔ ዔያቶ ባሻንዳጉዲ ታ ማአዳንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ዬያር ዳውቴ ባዓልፔራፃሚ ኬዳፃ ፒሊሰፃኤሚ ዓሶ ያለ ባሽ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ሞርካ ሳዞ ዲጸጉዲ ዳርዚ ጌሌኔ» ጌዔኔ፤ ዬኖ ቤዜሎኮ ሱንፃ፡- «ባዓልፔራፃሚ» (ሞርኮ ዳውሲ ዳርዚ ጌሎና ካር) ጌይንቲ። 21 ዒማና ፒሊሰፃኤሚ ዓሳ ባሽንቲ ጸሽካፃ ፔኤኮ ካአሽኮ ያአዞ ኬኤሪ ዳንዳኔ፤ ዳውቴና ዒዛ ዓሶና ዬያ ዲዒ ዔኬ።

22 ዩካፓ ሃህ ፒሊሰፃኤሚ ዓሳ ራፓይሚ ማዒ ሙከሲ ሶሎር ፓቄንቲ ፓቄንቲ ቤሲ ዓርቄ።

23 ዬያር ሃህ ዳውቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያአጮዛ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃፃ፡- «ሃህ ኔ ዓአ ዛሎና ኬሰኪ ዔያቶ ያለፖ፤ ጋዓንቲ ሶንጌ ዔያቶኮ ጊንፃ ዓአ ሻአሶኮ ሆቶና ሙከሲ ዔያቶ ያላኒ ጊኢጌ።

24 ዬያ ሻአሶ ዑፃ ያልዚ ዓሲ ካአኒ ኔ ዋይዜ ዋደና ታአኒ ፒሊሰፃኤሚ ዓሶኮ ሶሎ ዓሶ ያላኒ ሙኬያ ማዔህ ዔሪ ዑኬና ዔያቶ ሶሎ» ጌዔኔ። 25 ዳውቴ ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ጎይፃ ማዳኔ፤ ፒሊሰፃኤሚ ዓሶዋ ጌባያኦኔፓ ዳንዲ ጌዜሪ ሄላንዳአና ዳውሲ ዳውሲ ዋዳኔ።

6

ዳውቴ ጫአቄሞ ሳአፃኖ ዬሩሳላሚ ማሂ ዔከ ሙኬህ

(1፻ኦሲ. ዓሃኬ 13:1-14፤ 15:25 — 16:6፤43)

1 ዳውቴ ላሚ ሃህ ዒሰራዔኤል ዓጮ ቢያይዳፓ ሃይህታሚ ሹያ ፖኦሊሴ ደኦሪ ቡኩሴኔ፤ 2 ዳውቴንታ ዒዛና ዋላ ዓአ ዓሶንታ ካአቲም ያይቶ ማሂ ከሩቤኤሎይዳ ዳዔ፤ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ሱንፃና ዔኤለንታ፡ ያኦሲኮ ጫአቄሞ ሳአፃኖ ዔከ ሙካኒ ዪሁዳይዳ ዓአ ቤዓላ ዳንዳኔ። 3 ዔያታ ጫአቄሞ ሳአፃኖ ጌሚርይዳ ዓአ፡ ዓቢናዳኦኤ ማአራፓ ኬሲ ዔከ ዓከ ሳርጌላ ያይታይዳ ጌሃፃ ዑዛና ዓሂዮ ጌይንታ ዓቢናዳኦኤ ናይሰኬንህና ዬያ ሳርጌሎኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳንዳጉዲ ዓይህኔ፤ 4 ዓሂዮ ዳውቴ ጫአቄሞ ሳአፃኖኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳኔ። 5 ዳውቴና ዒሰራዔኤል ዓሶና ጋዓንቲ ጎአላንታ ፔቲ ሻሺ ጎአላአ ዋርቄ ዋርቄ፡ ካራቤያ ባዒ ባዒ፡ ዑኡቲቡሎንታ ሂቸንታ ያልሲ ያልሲ ናንጊና ናንጋ

ጎዳ ስንቸ ዓይናዲህና ጉቤ ዒይገ ዓገዳ ዓገዳ ኮርጋኔ።

6 ዔያታ ናኮኔ ጌይንታ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳሰከኖ ሄላዛ ሳርጌሎ ጎቻ ጌማታ ዲቁንቲ ዲቃቲም ጫአቁም ሳኣዲና ደዓኒ ዋኦቲህረ ዑዛ ኩቻ ዓርቁኔ፤ 7 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ኔገያ ኔገታዎ ደጋዲ ዑዛ ዋዳኔ፤ ዑዛ ዒጊጩዎ ጫርቁ ዓርቁህረ ዒኣካ ጫአቁም ሳኣዲና ኮይላ ሃይቁኔ። 8 ዩማገ ዓርቃዎ ዩና ቤዜላ «ፔሬፀ ዑዛ» (ዑዛም ዓጎና ማቶ) ጌይንቲ ናንጋኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ደጋዲ ዑዛ ዋዳህረ ደውቲ ማርጌና ያዩኔ።

9 ደውቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒጊጩህረ፡- «ያዲ ማዓቲ ጫአቁም ሳኣዲና ዎዲ ታ ዔኪ ዴንዳንዳይ?» ጌዔኔ። 10 ዩያሮ ዒዚ ጫአቁም ሳኣዲና ዩሩሳላሜ ዔኪ ዓኣዲያ ሃሺ ገንህ ዔኪ ማሃዎ ጋኣቲ ካታዎይዳ ናንገ፣ ያቤድዔደኣሜ ጌይንታ ዓሲሰኬያ ማኣሪ ጌልዜኔ፤ 11 ዩካገ ጫአቁም ሳኣዲና ዒኣካ ሃይሃ ዓገኒ ዴዒኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒማና ያቤድዔደኣሜንታ ማኣሮ ዓሰዎ ዓንጃኔ።

12 ያኣሲኮ ጫአቁም ሳኣዲና ዛሎና ያቤድዔደኣሜ ማኣሮንታ ዓኣ ባኮዎ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንጃህ ካኣቲ፣ ደውቲ ዋይዜኔ፤ ዩያሮ ጫአቁም ሳኣዲና ዴኤፒ ዎዛና ዩሩሳላሜ ዔኪ ሙካኒ ያቤድዔደኣሜ ማኣራገ ዴንዲ ዔኪኔ። 13 ዒማና ጫአቁም ሳኣዲና ኬዴ ዓሳ ላሆ ታኣኪህ ታኣካማና ታኣካማና ዔቁሲ ፔቲ ዎገናና ፔቲ ማሊ ሲሶሪና ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ዒንገህ ማሃ ሹኮ ዒዚ ሺኣሻኔ። 14 ደውቲ ሻኣዣ ገቲሎና ዲያና ዓፒላ ኬርና ማራዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ስንቸ ጉቤ ዒናገ ዓገዳ ዓገዳ ኮርጋኔ፤ 15 ዩያይዲ ደውቲንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሰንታ ዒላሺ ዒላሺ ዛዩያ ዋርቁ ዋርቁ ጫአቁም ሳኣዲና ዩሩሳላሜ ዔኪ ዴንዳይ።

16 ዔያታ ጫአቁም ሳኣዲና ዔኪ ካታዎ ጌላኣና ሳኣዲና ናኣ ማልኮኣላ ካኣቲ፣ ደውቲ ባይዲ ባይዲ ኮርጋህ ኬኤዎኮ ፑልቶና ዴንቃዎ ፔ ዒናና ዒዛ ሰሃኔ፤ 17 ዔያታ ጫአቁም ሳኣዲና ዔኪ ሙኪ ደውቲ ገኣሺሽ ዓፒሎና ማዣና ማኣሮ ጋራ ጌህኒ ማለንቲ ቤዛ ጌህኔ፤ ዩካገ ደውቲ ሚቸ ዒንጎ ዒንገያና ፔቲምና ዒንጎ ዒንገያ ናንገና ናንገ ጎዳም ሺኣሻኔ። 18 ደውቲ ዩያ ዒንጎ ባኮ ሺኣሻሽካገ ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳህ ሱንዳና ዴር ዓንጃኔ፤ 19 ዩያይዴሰካገ ቢያህም ሙኡዚ ዒንጌኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ደዳ ዓኣ ፔቲ ፔቲ ዓቲንቆና ላኣሎናም ካህንታ ፔቲ ፔቲ ዓሽኪ ቲቁህ ሚቸናያንታ ፔቲ ፔቲ ዎይኔ ቃንጫልቁ ማልዛናያ ዒንጌኔ፤ ዩካገ ቢያህ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዴንዳይ።

20 ደውቲ ዒማና ማኣሮ ዓሰ፡- «ዒንህ ዎዚ ዓኣይ?» ጌይ ያኣጫኒ ጋር ጌላዛ ሳኣዲና ናኣ፣ ማልኮኣላ ዒዛ ጎይህ ዔካኒ ኬሰካዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ሃኖ ሰባንቸንቲባኣዎ! ኔ ደንዘኮ ማዶ ማዳ ላኣሎ ቤርታ ዣኣዣ ዓሲጉዲ ዑህ ካሎ ኮኣሚያ ዎዎይቲያዳዎ?» ጌዔኔ።

21 ደውቲ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ዓገዳ ኮርጌህ ዒዛ ዴር ዒሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ታና ማሃኒ ኔ ዓደንታ ዒዛኮ ማኣሮ ዓሰንታ ዛሎ ታና ደኣሬ ናንገና ናንገ ጎዳ ስንቸምኬ፤ ሃህ ማዔቲያ ዒዛ ስንቸም ባይዲ ኮርጌዎ ታ ሃሻዓከ፤ 22 ዩያይዳገ ዑህ ዓኣዴ ታና ታ ሂርኪዲ ላኣፒሳንዳኔ፤ ኔኤም ማላ ጎይዎ ታ ሰሂንቲ ዓሲ ማዔቲያ «ዩያቶ ቤርታ ኔና ኔ ላኣፒሰኔ» ኔ ጋዓ ላኣሎ ቤርታ ማርጌና ታ ስንቸንቲያ ማዓንዳይ!» ጌዔኔ።

23 ዩያ ዒዛ ጌዔህረ ሳኣዲና ናኣ፣ ማልኮኣላ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ናይ ሾውዎዎ ዘኣኮ ማይ ዓቲኔ።

7

ናኣታኔ ደውቲም ኬኤዜ ባኮ (1ያኣሲ. ዓሃኬ 17:1-15)

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሞርኮ ቢያይዳገ ካፔህረ ካኣቲ፣ ደውቲ ፔኤኮ ካኣቲም ማኣሮይዳ ገኣሺ ናንጋኔ። 2 ዩካገ ዒዚ ናኣታኔ ኮይላ፡- «ዋይዜ፣ ታኣኒ ዚቢቆና ማዣና ማኣሮይዳ ናንጋኔ፤ ያኣሲኮ ጫአቁም ሳኣዲና ጋዓንቲ ዓፒሎና ማዣናንቲ ማኣሮይዳ ናንጋንቲም!» ጌዔኔ።

3 ዩያሮ ናኣታኔ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤና ዎላ ዓኣህረ ኔ ማሌ ባኮ ቢያ ማማዴ» ጌዔኔ። 4 ጋዓንቲ ዩና ዋንቲሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ናኣታኔም ሂዚ ጌይ ኬኤዜኔ፡- 5 «ታ ዓይላህ፣ ደውቲ ኮይላ ዴንዲ ታ ዒዛም ጋዓ ባኮ ኬኤዜ፤ ታ ናንጋንዳ ጌኤዣ ማኣሮ ማዣንዳህ ኔናቲዎሰ፤ 6 ዒሰራዔኤሌ ዴር ገብፃ ዓጮ ዓይላታገ ኬሲ ታኣኒ ዓውሴሰካገ ሃኖ ሄላንዳኣና ዓፒላና ማዣና ማኣሮይዳ ማዔ ዴማ ዴማ ቤዛ ዴንዲ ዴንዲ ታ ናንጌኔ፣ ማኣሪዳ ታ ናንገባኣሰ፤ 7 ዒሰራዔኤሌ ዴርና ታ ሃንቲ ዎደና ቢያ ታኣኒ ደኣሪ ጌህ ሱኡጎይዳገ ያኣኒያ ዚቢቁና ማኣሪ ታኣም ማዣንዳጉዲ ታ ዓይህባኣሰ»

8 «ዩያሮ ታ ዓይላህ፣ ደውቲም ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ ጌይ ኬኤዜ፤ ታ ኔና ማራይ ሄንቃንቲ ዔኪ ታ ዴር፣ ዒሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማሃኔ፤ 9 ኔ ዴንዴ ቤዛ ቢያይዳ ኔኤና ዎላ ታ ማዔኔ፤ ኔ ቤርታገ ኔኤኮ ሞርኮ ታ ያሊ ኔና ባሺሰኔ፤ ሃህ ሃገያ ሳይይዳ ዔርቲ ዴኤገ ዴኤገ ሱኡጎጉዲ ዔርቲ ዓሲ ታ ኔና ማሃንዳኔ። 10 ታኣኮ ዴር፣ ዒሰራዔኤሌም ፔቲ ቤሲ ታ ደኣሪ ዒኣካ ዔያታ ናንጋንዳጉዲ ታ ጌህኔ፤ ዒኣካ ዔያታ ናንጋንዳና ዔያቶ ሄርቁ ዎይህንዳ ዓሲ ባኣሰ፤ 11 ታ ዴር ዒሰራዔኤሌም ሱኡጌ ታ ደኣሪሰካገ ዓርቃዎ ማዴ ጎይዎ ሃይገ ሱካ ያኣኒያ ዩያይዳዓኬ፤ ኔናኣ ኔ ሞርኮገ ቢያ ታ ካገንዳኔ። ዩያጉዲ ሃህ ኔ ማኣራገ ኔ ካኣቲም ዳካላንዳ ናይ ታ ዒንጋንዳኔ ጌይ ኬኤዜ፤ 12 ኔ ናንገ ሃይቃንቲ ዒደንህ ዴኡገ ቤዛ ዴኡታኣና ኔ ሾዔ ናይ ኔ ቤዛ ታ ኬሳንዳኔ፤ ዒዛኮ ካኣቲም ታ ደዳሻንዳኔ። 13 ታኣኮ ጌኤዣ ማኣሮ ማዣንዳህ ዒዛኬ፤ ዒዛኮ ካኣቲም ናንገና ናንጋያ ታ ማሃንዳኔ። 14 ታ ዒዛኮ ዓደ ማዓንዳኔ፤ ታ ታኣኮ ናኣዚ ማዓንዳኔ፤ ዒ ዔኤቢ ዳቢንቲ ማዴቲያ ዓዴ ናይ ጳርቃህ ጎይዎ ታ ጳርቃንዳኔ፤ 15 ዒዛ ቤዛ ኔ ካኣታዳንዳጉዲ ታኣኒ ሺኣሻ፣ ሳኣዲና ታ ማዴ ጎይዎ ናንገና ናንገ ናሹዎ

6:11 6:11 1ያኣሲ. ዓሃኬ 26:4-5። 6:20 6:20 1ያኣሲ. ዓሃኬ 16:43። 7:12 7:12 ዓይኑ. 89:3-4፤ 132:11፤ የሃ. 7:42፤ ዳኪ. ማዶ 2:30። 7:14 7:14 ዓይኑ. 89:26-27፤ 2ቆር. 6:18፤ ዔብ. 1:5። 7:16 7:16 ዓይኑ. 89:36-37።

ታ ዲዛይዳ፣ ሸኢሻዓኔ። 16 ኔ ማኣርና ኔኤኮ ካኣቱሞና ታ ቤርታ ደዲ ደዓንዳኔ፤ ኔ ካኣቱማ ናንገና ናንገያ ማዓንዳኔ።»

17 ዬያ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዛሞ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ቢያ ናኣታኔ ዳውቴሞ ኬኤዜ።

ዳውቴ ያኦሲ ጋላቴ ሸኢቆ ሸኢጲያ (1ያኦሲ ዓሃኔ 17:16-27)

18 ዬካፓ ካኣቱ፣ ዳውቴ ዓፒሎና ማዢንቴ ያኦሲ ደርና ካኣማ ማኣር ደንዲ ጌላዎ ደዓ ሂዚ ጌይ ሸኢቆ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂዮ! ሃይማ ሄላኔ ኔ ታና ካፓንዳጉዲ ታ ዓይጎ ዓሲታንቴዳይ? ማኣር ዓሳኣ ታኣኮ ዓይጎ ዓሲዳይ? 19 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂዮ! ኔ ቤርቶይዳ ያዲ ላኣፓ ማዔ ዓኣንቴ ሃሃ ኔኤኔ ባሽ ባኣዚ ማዲ ማዲ ዓኣኔ፤ ኔ ዓይላሂ ናኣቶሞ ሃገ ሙካንዳ ወይይዳ ሃገ ማዓንዳ ወዛ ባኣዚ ኔ ኬኤዜ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂዮ! ዓሲ ቢያም ኔ ማዳ ጎይ፣ ያዲ? 20 ማይ ታሜሌ ዓይጎ ጋዓንዳይ? ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂዮ! ኔኤኔ ታና ኔኤኮ ዓይላሂ ዔራ። 21 ዬያ ዴኤፖ ባኮ ኔ ጌዔ ጎይ፣ ሃሃ ኔ ሽና ጌዔ ጎይ፣ ጎይ፣ ኔ ማዲሂ ኔ ዓይላሂ ዔራንዳጉዲ። 22 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂዮ! ኔኤኔ ዴኤፒኬ፤ ኔጉዴያ ያኦኒያ ባኣሴ፤ ኔ ወይዜ ጎይ፣ ኔ ጌዳፓዓቴሞ ሜሌ ያኦሲ ባኣሴ። 23 ዒዚ ፔ ዴሬ ማዓንዳጉዲ ዓውሳ፤ ዓዚ ሱንዎ ዔያታ ዔርቴያ ማሃንዳጉዲ፣ ዓዚ ወልቆና ማዲንታ ባኣዚና ዓከ ባኣዚያ ማዲ፣ ዔያቶኮ ቤርታፓ ሃንጎ ደርንታ ዬያቶኮ ያኦዛንታ ባይዛኔ ያኦሲ ጌብፄ ዓጮ ዓይላታፓ ዓውሴ ዒሰራዔኤሌ ደርጉዲ ዓይጎ ዴሬ ጎይ፣ ያዲ ዓኣይ? 24 ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ናንገና ኔ ዴሬ ኔ ማሄ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ኔኤኔ ዔያቶኮ ያኦዛሂ ማዔ።»

25 «ዓካሪ ሃሂ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂዮ! ታኣና ታ ዜርፆናም ኔ ኬኤዜ ሃገ ማዓንዳ ወዛ ቢያ ናንገና ማዲ ኩንሂ፤ ናንገና ኔኤኮ ሱንፃ ዴኤፒ ማዓንዳጉዲ ኔ ጌዔ ባኮ ኩንሂ፤ 26 ሱንፃ ኔኤኮ ዴኤፒ ማዓንዳኔ፤ ዓሲ ቢያ፡- «ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ያኦሲኬ!» ጋዓንዳ። ዳውቴኮ ካኣቱሞ ኔኤኔ ደዲሽ ደይሃንዳ። 27 ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂዮ! ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳሂዮ! ታና ኔ ዓይላሂም ኔኤኔ ዬያ ቢያ ፔጋሲ ዳዋሂር፤ ሃሃ ታኣኮ ዜርፆ ዔ ካኣታሳኔ ኬኤዜሂር ሃያ ሸኢጲያ ጫርቂ ታ ኔና ሸኢቆ።»

28 «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂዮ! ኔኤኔ ያኦሲኬ፤ ኔ ጋዓ ባካ ጉሙርሳያኬ፤ ሃሂያ ኔኤኔ ሃያ ኮዢ ባኮ ማዲ ኔ ዓይላሂም ሃገ ማዓንዳ ወዛ ዒንጌ። 29 ኔ ቤርቶይዳ ቢያ ወዳ ናንገያ ማዓንዳጉዲ ኔ ዓይላሂ ማኣር ሃዳራ ዓንጂ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂዮ! ኔ ዓንጂ ዓንጂያና ኔ ዓይላሂ ማኣራ ናንገና ዓንጂንቴያ ማዎም።»

8

ዳውቴ ያሎና ባሽ ባሽያ (1ያኦሲ ዓሃኔ 18:1-17)

1 ዬካፓ ዳውቴ ፒሊሰጻኤሚ ዓሰ ያሊ ባሻዎ ዓሰ ፔ ደማ ማሄ፤ ዒማና ዒዚ ሳዎ ዔያቶኮ ጌሊ ዓርቂ ዔኬ።

2 ሄሊሳዎ ሃሃ ሞዓኣቤ ዓሰ ያሊ ባሽ፤ ዒዚ ዓርቂ ዔኬ ቱኬ ዓሰ ሳዓ ላይሃዎ ሃይሃ ዓሲዳፓ ላምዎ ዓሲ ዔኬ ዔኬ ሃይቃንዳጉዲ ወገ ወዲሻ፤ ዬያር ሞዓኣቤ ዓሳ ዒዛም ወርቃያ ማዒ ጌኢራ።

3 ገንሃ ሃሃ ዒዚ ሶኦሪያ ዓጮ ደማ ዓኣ፣ ያኦባ ዓጮኮ ካኣቱ ሬሆቤ ናኣዚ ሃዳድዔዜሬ ያሊ ባሽ፤ ሃዳድዔዜሬ ያሎና ባሽንቴሂ ኬዶ ዛሎ ዔፕራጻሴ ወርኮ ዓኣ ዒዛ ዓጮ ማሂ ዔካኒ ዓኣዲቤቃኬ። 4 ዳውቴ ሃዳድዔዜሬኮ ፔቴ ሸያና ላንካይ ጻኤታ ፓራሂና ያላ ዓሲ፤ ላማታሚ ሸያ ቶኪና ሃንቴ ያላ ዓሲ ደዒ ዔኬ። ሳርጌሎ ያይቶ ጎቻንዳ ፔቴ ጻኤታ ፓር ዓይሳዎ ሃንጎዋቶኮ ጉቤ ቃዎ ቴቂ ቴቂ ማኣሳንሂ።

5 ዒማና ደማሰቆይ ናንገ፣ ሶኦሪያ ዓሳ ካኣቱ ሃዳድዔዜሬ ማኣዲኒ ፖኦሊሴ ዳካዛ ዳውቴ ዬያቶ ያሊ ላማታሚ ላምዎ ሸያ ዓሲ ወዳ።

6 ዬካፓ ዔያቶ ዓጮ ጋርይዳ ፖኦሊሳ ዳንኪ ዳንኪ ደዓንዳ ቤሲ ኮሽ፤ ዬያር ሶኦሪያ ዓሳ ዒዛ ደማ ወርቂ ዒዛም ጌኢራ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳውቴ ዳንዳ ቤዛ ቢያይዳ ያሎና ባሻንዳጉዲ ማሄ። 7 ዳውቴ ሃዳድዔዜሬኮ ያሎ ዓሰ ዓይሃ ዓሳ ዓርቂ ዓኣ ወርቆና ኮሻና ጌቲሞ ደዒ ዔኬ ዬሩሳላሚ ዴንዴ፤ 8 ዬያጉዲ ሃሃ ሃዳድዔዜሬ ወይሃ፣ ቤፃሃና ቤርታዬ ጌይንታ ካታሞንሂፓ ዲቢ ሞኦና ዓንገ ዔኬ።

9 ሃዳድዔዜሬኮ ፖኦሊሴ ጉቤ ያሎና ዳውቴ ባሽሂ ሃማቴ ካኣቱ፣ ቶዒ ወይዜ። 10 ሃዳድዔዜሬ ያሎና ባሽንቴሂር ዒ ወዛዴያታሂ ዔርዛንዳጉዲ፤ ሃሃ «ወዚ ዓኣይ?» ጌይ ያኦጫንዳጉዲ ዒዛኮ ናኣዚ ዮራሚ ዳውቴ ኮይላ ዒ ዴኬ፤ ዬያኮ ቤርታ ቶዒ ጎይሂ ሃዳድዔዜሬና ወሊ ያላያኬ፤ ዮራሚ ዒማና ወርቆንታ ቢራ ዓንገንታ ሃሃ ሞኦና ዓንገና ኮሻና ደማ ደማ ባኣዚ ዒንጋኒ ዳውቴም ዔኬ ሙኬ። 11-12 ካኣቱ ዳውቴ ያሎና ባሽ ዔዶኣሚ፣ ሞዓኣቤ፣ ዓሞኣ፣ ዬያጉዲ ፒሊሰጻኤሚንታ ዓማሌቆንታ ደዒ ዔኬ ቢር ዓንገና ወርቆና ሃዳድዔዜሬ፣ ዒ ዔኬ፤ ደዒንቴ ባኮ ናንገና ናንገ ጎዳም ደማሲ ዒንጌ።

13 ሶኦጌ ደኣቺ ጌይንታ ቤዛ ታጳ ሳሊ ሸያ ዔዶኣሚ ዓሲ ዳውቴ ወዲ ማዓዎ ቤርታኣሰካፓ ባሽ ዔርቴ ዴኤፒ ዓሲ ማዔ፤ 14 ዬካፓ ዳውቴ ፖኦሊሳ ዳንኪ ደዓንዳ ዲቢ ቤሲ ዔዶኣሚ ደዳ ኮሽ፤ ዒኣካ ናንገ ዴራ ዒዛ ደማ ማዒ ዒዛም ጌኢራ፤ ዳውቴ ዴንዴ ቤዛይዳ ቢያ ያሎና ባሻንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛ ማኣዴ።

15 ዬያይዲ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ካኣቱ ማዓዎ ፒዜ ወገ ወገንታንዳጉዲ ቢያ ኬሊ ካራ ኮዓ፤ 16 ዒማና ዔርዓ ያኣዚ፣ ዒዮሳቤ ፖኦሊሶ ሱኡጋሂ ማዓዛ ዓሂሎዳ ናኣዚ ዒዮሳቤ ካኣቱ ሄሊሲ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ፤ 17 ዓሂፀቤ ናኣዚ፣ ሳዴቆና ዓቢያታሬ ናኣዚ፣ ዓቢሚሌኬና ቁኤሶኬ፤ ሴራያ ጎይሂ ካኣቱሞ ማኣራ ያኣፖ ባኣዚ ያኣፓያኬ፤ 18 ዮዳሄ ናኣዚ፣ ቤናያ ዳውቴ ካፓ

ፖኦሊሶ ዓይህያኩ፤ ደውቴኮ ናኦታ ዒማና ቁኤሴ ማዒ ማዳኔ።

ማዔ፡ ማሪባዓኤል ካኦቲና ዋላ ሙይ ሙይ ዩሩሳሌም ደናገጌ።

9

ደውቴና ማሪባዓኤል ጎረቤት

1 ፔቴ ኩሊ ደውቴ፡- «ሳኦኦሌ ማኦሮ ዓሶፓ ሃይቁዋዎ ዓቲ ዓሲ ዓኦቴ ዮናታኦኔር ጌይ ታኦኒ ኮሺ ባኦዚ ማዳንዳኔ» ጌይ ያኦጩኔ።

2 ዒማና ሳኦኦሌ ማኦሮ ዓሶፓ ደባ ጌይንታ ፔቴ ማዳ ማዳሰኬይ ዒኦካ ዓኦንቴ ዒዚ ደውቴ ኮይላ ዴንዳንዳጉዲ ዓሳ ዒዛም ኬኤዜኔ፤ ዒ ደውቴ ኮራ ሙካዛ ደውቴ፡- «ኔኤኒ ደባዳ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ደባ ማሃዎ፡- «ሂዮ፡ ጎዳሂዮ! ታና ኔ ዓይላሂዋይ!» ጌይኔ።

3 ካኦቲ ዒዛ ኮራ፡- «ናገገና ናገጋ ጎዳ ናሸካ፤ ኮሺ ባኦዚ ታኦኒ ማዳንዳጉዲ ሳኦኦሌ ማኦሮፓ ሃይቁዋዎ ዓቲ ዓሲ ዓኦ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ደባ ማሃዎ፡- «ዮናታኦኔኮ ዓቲንቆ ናኦቶፓ ፔቴ ዓቲንቆ ሃሂ ሄላኒ ሸምፔና ዓኦኔ፤ ዒዚ ቶኪ ዋሶኬ» ጌይኔ።

4 ካኦቲ፡- «ሃሂ ዒ ዓንካዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ደባ ዒማና፡- «ሎዴባሬይዳ ዓሚዔኤል ናኦዚ ማከሬ ማኦሮ ዓኦኔ» ጌይኔ። 5 ዩያሮ ካኦቲ ደውቴ ሎዴባሬይዳ ዓኦ ዓሚዔኤል ናኦዚ፤ ማከሬ ማኦሮፓ ማሪባዓኤል ዔኪ ዩይሴኔ።

6 ሳኦኦሌኮ ናኦዚ ናፖ ማዔሂ፡ ዮናታኦኔ ናኦዚ ማሪባዓኤል ሙካዎ ደውቴኮ ቤርታ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤላሂ ዔኤሊ ቦንቻያ ማዔሂ ዔርዘኔ።

ደውቴ ዒዛ፡- «ማሪባዓኤል!» ጌይ ዔኤሊኔ።

ማሪባዓኤል፡- «ዮ፡ ጎዳሂዮ! ታኦኒ ኔ ዓይላሂዋይ!» ጌይኔ።

7 ደውቴ ዒዛም፡- «ዒጊጨፖ! ኔ ዓደ፡ ዮናታኦኔር ጌይ ታኦኒ ኮሺ ባኦዚ ኔኤም ማዳንዳኔ፤ ኔ ማዎ ሳኦኦሌር ማዔ ጎዡ ቢያ ታ ኔኤም ማሂ ዒገገንዳኔ፤ ቢያ ዋይ ኔ ታኦና ዋላ ዴዒ ሙዓንዳኔ» ጌይኔ።

8 ዩካፓ ማሪባዓኤል ቦንቾ ዔኤላሂ ዔኤላዎ፡- «ጎዳሂዮ፡ ታኦኒ ሃይቁ ካኒፓ ባሻያቱዋሴ፤ ዓካሪ ኔ ታኦም ሃያ ኮይሱዋ ኮዡ ማዳ ዓይጋ ማዳዎ?» ጌይኔ።

9 ደውቴ ሳኦኦሌኮ ዓይላሂ፡ ደባ ዔኤላዎ፡- «ሳኦኦሌና ዒዛኮ ማኦሮ ዓሶሮ ማዔ ዓይጎ ባኦዚያ ኔ ጎዳኮ ናኦዚ ናይ ማዔ፡ ማሪባዓኤልም ታ ዒገገኔ፤ 10 ዩያሮ ኔናገታ ኔኤኮ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ኔኤኮ ዓይሎንታ ኔ ጎዳሂ፡ ሳኦኦሌ ማኦሮ ዓሶም ጎዡ ጎሽኪ ዔያታ ሙዓንዳጉዲ ሃኦኮ ኮናይዳ ዓርሠዋቱ፤ ኔ ጎዳኮ ናኦዚ ናፖ ማዔ፡ ማሪባዓኤል ጋዓንቴ ቢያ ዋይ ታኦም ዒንጎ ካሦ ታኦና ዋላ ሙዓንዳኔ» ጌይኔ፤ ደባኮ ዒማና ታጾ ደንጎ ዓቲንቆ ናይና ለማታሚ ዓይሊና ዓኦኔ።

11 ደባ፡- «ካኦቲዮ! ታ ኔ ዓይላሂ ኔ ዓይሂ ባኮ ቢያ ማዳንዳኔ» ጌይኔ።

ዩያሮ ደውቴ ማሪባዓኤል ካኦቲ ናኦቶፓ ፔቴያጉዲ ማዒ ካኦቲና ዋላ ዒንገንቴ ሙዎ ሙዓኔ።

12 ማሪባዓኤልኮ ሚካ ጌይንታ ዴጌ ናይ ዓኦኔ፤ ዩማፓ ዓርቃዎ ደባኮ ማኦሮ ዓሳ ጉቤ ሚፒቦሼቴም ዓይሌ ማዔኔ፤ 13 ዩያሮ ለምዎ ቶካ ዋሶ

10

ደውቴ ዓሞኦኔ ዓሶንታ ሶኦሪያ ዓሶዋ ያሊ ባሽሂ (1ያኦሲ ዓሃኬ 19:1-19)

1 ዩካፓ ዓሞኦኔ ካኦቲ፡ ናፖሴ ሃይቁም ዒዛኮ ናኦዚ ሃኦኔ ዒዛ ቤዛ ካኦታዳኔ፤ 2 ዒማና ካኦቲ ደውቴ፡- «ዒዛኮ ዓዴ፡ ናፖሴ ታኦም ማዳ ጎይዎ ታኦኒ ዒዛም ጉሙርቁንታ ላጌ ማዒ ኮሺ ባኦዚ ማዳ ማሃንዳኔ» ጌይኔ። ዩያሮ ዒዛኮ ዓዴ ሃይቁሂር ያያያ ማዔሂ ኬኤዛንዳጉዲ ከኤታ ዓሲ ደውቴ ዳኬኔ።

ከኤቶ ዓሶንሂ ዓሞኦኔ ዓጮ ሙካዛ፡ 3 ዓሞኦኔ ዓሶኮ ሱኡጋ ካኦቲ ኮይላ፡- «ደውቴ ሃያ ዓሶ ኔ ኮይላ ዳኬሂ ጎኔ ኔ ዓዴ ሃይቁሂር ቦንቹ ያያያ ማዔሂ ዔርዘኒኬ ጌይ ኔኤኒ ማላ? ያዳቲዋሴ! ዒዚ ሃንሂ ከኤቶ ዓሶንሂ ዳኬሂ ካታም ያላኒ ቤርታዲ ሙሮም ጌይኬ!» ጌይኔ።

4 ዩያሮ ሃኦኔ ደውቴኮ ከኤቶ ዓሶንሂ ዓርቁ ቡኡጮኮ ፔቴ ዛሎ ሚኤዳኔ፤ ሃሂ ዔያታ ማኦ ዩያሮ ማኦሂያ ኬርና ሄሊሲ ቲቁ ደውሲ ዳኬኔ፤ 5 ያዲ ማዔሂር ዩንሂ ዓሶንሂ ማኦሪ ማዒ ሙካኒ ዒጊጨኔ፤ ጋዓንቴ ደውቴ ዩያ ባኮ ዋይዘዎ ከኤታ ዓሲ ዳኪ ዔያቶኮ ቡኡጮ ኬሰካንዳያ ሄላንዳኦና ማዒ ሙኩዋዎ ዒያርኮይዳ ዴዓንዳጉዲ ኬኤዜኔ።

6 ዒማና ዓሞኦኔ ዓሳ ፔ ኩቻ ደውቴና ዋላ ሞርኬ ዔያታ ማዔሂ ዔሬኔ፤ ዩያሮ ቶኪና ሃንቲ ያላንዳ ፖኦሊሴ ቤትሆቤና ያባናፓ ለማታሚ ሺያ ሶኦሪያ ዓሲ፤ ሃሂ ገንሂ ያቤፓ ታጾ ለምዎ ሺያ ዓሲ፤ ዩያጉዲ ሃሂ ካኦቲ፡ ማዕካ ኮይላፓ ፔቴ ሺያ ዓሲ ሚኤሽ ጨገ ያሊሳኒ ዔኪ ሙከኔ፤ 7 ደውቴ ዩያ ዋይዘዎ ዒዛኮ ጉቤ ፖኦሊሴና ዋላ ዴንዲ ዒዮዓቤ ዔያቶ ያላንዳጉዲ ዓይሂኔ፤ 8 ዒማና ዓሞኦኔ ዓሳ ያሎሮ ገኢጊ ሙኪ ፔኤኮ ዴኤፖ ካታዋ፡ ራኦባ ጌሎ ካራ ቤሲ ዓርቃዛ ሃንጎ ሱኡባ ዓሳ፡ ሬዓኦባ ዓሳ፡ ሶኦሪያ ዓሳ፡ ያቤንታ ማዕካ ዓሶንታ ሙኪ ፔቴ ቦኦሊዳ ቤሲ ቤሲ ዓርቁኔ።

9 ዒዮዓቤ ሞርኮኮ ፖኦሊሳ ቤርቲና ሃሂ ገንሂናኦ ያላኒ ገኢጌሂ ዛጋዎ ዒሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሶይዳፓ ያሎና ዔርቲ ዓሲ ዳኦሪ ሶኦሪያ ዓሶኮ ሆታ ገኢጋ ቤሲዳ ዔቁሴኔ፤ 10 ሃንጎ ፖኦሊሶ ጋዓንቴ ዒዛኮ ጌርሲ ዓቢሻዬ ዓይሂ ያሊሳንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዓቢሻዬ ዩያቶ ዓሞኦኔ ዓሶኮ ሆታ ማሂ ዔቁሴኔ፤ 11 ዒማና ዒዮዓቤ ዓቢሻዬም፡- «ሶኦሪያ ዓሳ ያሊ ታና ባሻኒ ዑኩያ ማዔም ኔ ዴንቁቲ ሙኪ ታና ማኦዴ፤ ታኦኒ ሃሂ ኔና ዓሞኦኔ ዓሳ ባሻኒ ዑኩያ ማዔም ዴንቁቲ ሙኪ ማኦዳንዳኔ። 12 ዩያሮ ዒጊጨፖ፡ ዶዴ! ኑ ዴሮና ኑ ያኦዛሂ ካታምናሮ ዶዴ ኑ ያልቶም! ቢያ ባካ ናገገና ናገጋ ጎዳ ጌዔሂጉዴያ ማዎንጎ!» ጌይኔ።

13 ዩካፓ ዒዮዓቤንታ ፖኦሊሶንታ ያላኒ ሶኦሪያ ዓሶ ባንሂ ሙካዛ፡ ሶኦሪያ ዓሳ ቤርታፓ ዔያቶኮ ጳሽኬኔ፤ 14 ዓሞኦኔ ዓሳኦ ሶኦሪያ ዓሳ ጳሽኬሂ ዴንቃዎ ዓቢሻዬ ቤርታፓ ጳሽኪ ካታም ባንሂ

9:1 9:1 1ሳሙ. 20:15-17:: 9:3 9:3 2ሳሙ. 4:4::

ዲዛኮ ማቸ ማዔ፡ ዓቲንቁ ናይያ ዲዛሞ ሾዔኔ፤ ጋዓንቴ ዳውቴ ማዔ ባካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ።

12

ናኣታኔ ዳውቴ ጎሪህ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛህ፡ ናኣታኔ ዳውቴ ኮይላ ዳኮኔ፤ ናኣታኔ ዓማና ዳውቴ ኮይላ ሙካዖ፡- «ፔቴ ካታማይዳ ናንጋ ለምዖ ዓሲሰኩንህ ዓኣኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴህ ስርጎቹ፡ ባጋህ ማንቆኩ፤ 2 ስርጎጮ ዓህኮ ማርጌ ባይና ማራይና ዓኣኔ፤ 3 ማንቆ ዓህኮ ጋዓንቴ ዓዚ ሻንቁ ዔኮ፡ ፔቴ ዑዞ ማራይሰኮማ ዓኣኔ፤ ዩያር ዓዚ ዓማ ኮሺ ዛጊ ጋራ ፔኤኮ ናኣቶና ዋላ ዲቻኔ፤ ዓዚ ሙዓ ሙዖ ሙኡዚ፡ ዑሽካ ባኮዋ ዑሻኔ፤ ዓዚ ለሃዖዋ ፔ ዳማ ዓርቂ ለሃኔ፤ ዩማ ማራዖማ ዓዚኮ ዓዳ ናገጉዲኮ፤ 4 ፔቴ ከሌ ስርጎጮህ ማኣሪ ሾኦቹ ሙካዛ፡ ዩይ ዓህ ዩያ ሾኦጮህም ፔኤኮ ቆልዋይዳፓ ፔቴ ሹካኒ ኮይባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዓዚ ዩያ ማንቆ ዓህኮ ማራዖማ ዔኪ ሾኦጮህ ሾኦቹንህ» ጌዒ ኮኸከንህ ሃይሴ ከኤዜኔ።

5 ዳውቴ ዓማና ዩይ ስርጎጮህ ማዔኔ ጋዓ ሃይሶና ማርጌና ዳጋዲ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ዩያይዳ ዓህ ዋዎዲንታንዲያ ኮይሳኔ! 6 ዩያይዲ ማጠንቀቀዎ ማዔ ዓህህ ዩማ ፔቴ ማራዖማ ዛሎ ያይዶ ማራይ ጪጋንዲያ ኮይሳኔ!» ጌዔኔ።

7 ናኣታኔ ዳውቴም፡- «ዩይ ዓህ ኔናኮ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዓሲሰዔኤሌኮ ያኣዛህ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታ ኔና ካኣታህኔ፤ ሳኣዖኤ ኩጮፓኣ ታ ኔና ዓውሴኔ፤ 8 ዲዛኮ ካኣቱም፡ ሃህ ለኣሎዋ ዲዛኮ ታ ኔኤም ዓሲንጌኔ፤ ዓሲሰዔኤሌና ዩሁዳ ዓጮናይዳ ታ ኔና ካኣታህኔ፤ ዩይ ቢያ ኔኤም ዋንዳ ጊዲዋያ ማዔያታቴ ቃሲ ጳንጮ፤ ማሂ ታ ኔኤም ዓሲንጋንዲንቴኮ፤ 9 ጋዓንቴ ኔኤኒ ታ ዓይህ፤ ቦሃህ ዓይሳርዳይ? ሃያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ኔ ዓይጋ ማዔይ? ያሎይዳ ዳኪ ሪዮ ኔ ዋዲሼኔ፤ ዩይ ዓህ ዓሞኣኔ ዓሶና ኔ ዋዲሹ፡ ማቸ ዲዛኮ ኔ ዔኮኔ! 10 ኔኤኒ ታኣም ዓይህንቴባኣህሮ፡ ሃህ ሪዮ ማቸዋ ኔ ዔኮህሮ ኔ ማኣሮይዳ ፑርታ ጎይህና ዋዲንታ ዓሲ ባይቃዓኮ፤ 11 ኔ ማኣሮ ማታ ማኸንታንዲጉዲ ታኣኒ ማሃንዲህ ታ ኔኤም ጎናሲ ከኤዛኔ፤ ኔኤኮ ለኣሎ ታ ዔኪ ማሌ ዓሲም ዓሲጋ ዋዶና ዩይ ባካ ማዲንቴ ኩሞ ኩማህ ኔ ዔራንዳኔ፤ ዩይ ዓህ ኔኤኮ ለኣሎና ዋላ ሮኦራ ፔጋ ለሃንዳኔ። 12 ኔኤኒ ሃህ ሃያ ጎሞ ዓኣቹ ማዔኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዓሲሰዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዛጋንዲጉዲ ዩያ ባኮ ሮኦራ ፔጋ ማዲሻንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዳውቴ ዓማና፡- «ጎሜ ማዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኒ ያዩሴኔ» ጌዔኔ።

ናኣታኔ ገንህ ዳውቴም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔህሮ ኔ ሃይቃዓኮ፤ 14 ጋዓንቴ ዩያ ጎሞ ኔ ማዲ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦሃህሮ * ናዓህ ኔኤኮ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ። 15 ዩካፓ ናኣታኔ ፔ ማኣሪ ማዔ ዳንዳኔ።

ዳውቴ ናዓህኮ ሃይሶ

ሪዮ ማቸ ዳውቴም ሾዔ ናዓህዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፑርታ ደርዖ ዓጌኔ፤ 16 ዩያር ዳውቴ ዲዛኮ ናዖ ያኣሲ ፖዒሳንዲጉዲ ሙኡዚ ሃሺ፡ ሃህ ሺኢጲህያ ሺኢቁኔ፤ ቢያ ከሌ ዋንቶ ዋንቶ ዓህ ላሃ ቆልዖ ጌሌሰካፓ ሻኣሎ ሃሺ ሳዓ ለሃኔ፤ 17 ዲዛኮ ደንዛ ዲዛ ኮይላ ሙኪ ሳዓፓ ዲዛ ዔቁሳኒ ጌዔንቴ ዓዚ ሳዓፓ ዔቁ ዔያቶና ዋላ ሙዋ ባኣዚያ ሙዖ ዓዔኔ፤ 18 ዩያይዲ ናዓህ ሃርገንቴ ዳዓዖ ለንካሳ ከሎይዳ ሃይቁኔ፤ ዩያር ዲዛኮ ዓይላ ናዓህ ሃይቁህ ዲዛም ከኤዛኒ ዓጊጮዖ፡- «ናዓህ ሸምፔና ዓኣንቴታዖ ኦ ዞሪም ዲ ዋይዚባኣሴ፤ ሃህ ናዓህ ሃይቁህ ኦ ዲዛም ዋይቴ ከኤዛንዳይ? ጎዖንቴ ዓህ ፔና ዔኤቢ ዋኦታንዳዎ?» ዋላ ኮይላ ጋዓኔ።

19 ዳውቴ ዓማና ዓሳ ካሸካሻህ ዋይዛዖ ናዓህ ሃይቁያታህ ዔሬኔ፤ ዩያር ዓዚ፡- «ናዓህ ሃይቁያ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጮኔ።

ዔያታ፡- «ሂዮ፡ ሃይቁኔ» ጌዔኔ።

20 ዩካፓ ዳውቴ ለሂ ቤዛፓ ዔቁ፡ ዑዖ ፔኤኮ ማሰቴ፡ ቲሺያ ቲሸቴኔ፤ ማኣዓህያ ለኣሚ ማይንቴ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኮ ማኣሪ ዳንዲ ዚጊ ያኣሲ ካኣሸኮኔ፤ ያዲዲ ማዔ ካኣቱም ማኣር ሙካዖ ሙኡዚ ዓሲንጋንዲጉዲ ያኦጪ፡ ሙኡዚ ዔኪ ሺኢሸዛ ሙዔኔ፤ 21 ዲዛም ማደ ማደ ዓሳ፡- «ሃይ ኔኤኒ ኦም ዔርቱዋ ባኣዚ ዓይሳ ማዲሺራይ? ናዓህ ሸምፔና ዓኣንቴ ኔኤኒ ሙኡዚ ሃሺ ዲዛ ዛሎ ዩኤኮኔ፤ ጋዓንቴ ሃህ ዓዚ ሃይቃዛ ኔጉዋዖ ኔ ዔኪ ሙዔንቴም!» ጌዔኔ።

22 ዳውቴ ማሃዖ፡- «ናዓህ ሸምፔና ዓኣንቴ ሙዖ ሃሺ ታ ዩኮህ ጎኔኮ፤ ዩያ ታ ማደህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ማጠንቀቀቴ ናዓህ ታኣኮ ዓውሳንዲያናንዳኔ ጌይኮ፤ 23 ሃህ ማይ ዓዚ ሃይቁሰካፓ ዓይጋ ታ ሙዖ ሃሻንዳይ? ናዓህ ገንህ ታ ዳቁሻኒ ማይ ዳንዳዒንታንዳይ? ፔቴ ከሌ ታ ዲዛ ባንህ ዳንዳንዳኔ፤ ዓዚ ታ ባንህ ማዔ ሙካዓኮ» ጌዔኔ።

ሴሎሞኔኮ ሸይንቶ

24 ዩካፓ ዳውቴ ዲዛኮ ማቸ፡ ቤርሳቤሆ ደዲሹኔ፤ ሃህ ዲዛና ዋላ ዲ ለሃም ዲዛ ዓማና ዓቲንቁ ናይ ዲዛም ሾዓዛ ዳውቴ ናዓህኮ ሱንዖ፡- «ሴሎሞኔ» ጌይ ጌህኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ናዓህ ናሽኮህሮ፡ 25 «ዩዲድያ» ጌይ ሱንዖ ጌሃንዲጉዲ ዲዛ ማሊያ ከኤዛ ናኣታኔ ዓይህኔ፤ ዩና ጌይፃ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና «ናንገና ናንጋ ጎዳ ናሽኮያ» ጌይህኮ።

ዳውቴ ያሎና ባሺ ራኣባ ካታሞ ዓርቁህ (1ያኣሲ ዓሃኮ 20:1-3)

26 ዓማና ዲዮዓቤ ራኣባ ጌይንታ፡ ዓሞኣኔ ካኣቴ ናንጋ ካታሞ ያሊ ዓርቁኔ፤ 27 ዩካፓ ከኢታ ዓሲ ዳውቴም፡- «ራኣባ ታኣኒ ያሊ ዔያቶኮ ዋኦ ዳዎ ካራ ዓኣ ዋርዲዮ ዓርቁኔ፤ 28 ሃህ ዓቲ ፖኦሊሶ ቡኩሲጋፓ ካታሜሎ ያሊ ኔ ኔኤር ዓርቁ፤ ሃንጎ ታኣኒ ካታሜሎ ያሊ ዓርቁ ታ ሱንህና ዔኤሊንታንዲጉዲ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ። 29 ዩያር ዳውቴ ፖኦሊሶ ቢያ ቡኩሲ ዔኪ ራኣባ ዳንዳዖ ያሊ ዓርቁኔ፤ 30 ዳውቴ ዓማና ዓሞኣኔ ዓሶኮ ያኣዛ

12:1 12:1 ዓይኑ. 51። 12:12 12:12 2ሳሙ. 16:22። * 12:14 12:14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦሃህሮ ጋዓዙ- ፔቴ ፔቴ ማጻፈግ «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሞርካ ዓዚ ማኢጮንዲጉዲ ኔ ማህህሮ» ጋዓኔ።

ሚልከሚ ማሊሲ ማዠና ባኮኮ ዋርቁና ኮሺ ቶኦካ ባጎና፤ ሃይሁታሚ ያይደ ኪሎ ማግንዳ ሚዛጸ ባኮ ፔ ቶኦካ ዔኪ ዓገኔ፤ ይያጉዲ ሃሃ ዒዚ ሚርጌ ባኦዚ ካታሚሎፓ ዲዒ ዔኬኔ፤ 31 ይና ካታሞ ዴራ ማጋኦኪንታ ኩርኩሮንታ ሄርጋንታ ዔኪ ዲማ ዲማ ማዶ ማዳንዳጉዲ ዒ ዓይህኔ፤ ዋልቁና ዔያቶ ፀኡቤያ ዲንቁሲ ማዠሲሲኔ፤ ይያጉዲ ሃሃ ሃንጎ ሳሞኦኔ ካታሞይዳ ዓኦ ሳሶ ቢያ ዒማይዲ ማዲሼኔ፤ ይካፓ ዒዛንታ ዒዛኮ ፖኦሊሶንታ ዩሩሳላሚ ማዒ ዴንዴኔ።

13

ዓምኖኦኔና ቲማኦር ጎኦዛና

1 ዳውቱ ናኦዚ፤ ዓቤሴሎሜኮ ሚዛጸ ቲማኦር ጌይንታያ ሎይባኦ ጌርሰኬና ዓኦኔ፤ ዓምኖኦኔ ጌይንታ ዳውቱኮ ናይሰኬይ ቲማኦር ናሽኬኔ፤ 2 ሚርጌና ዒዛ ሚዛጸ ማዔህር ዒዛና ላሃኒ ኮዒ ማሊያና ዒዚ ሃርጌኔ፤ ጋግንቱ ዒዛ ኩሙህ ዉዲር ናይታህር ፔና ካፓያ ጌዔም ዒዚ ዒዛና ላሃኒ ዳንዳዒባኦ። 3 ዓማና ፔቱ ኮሺ ጨንጫ፤ ዮናዳኦ ጌይንታያ ዒዛኮ ላጌሰኬይ ዓኦኔ፤ ዒዚ ዳውቱኮ ጌርሲ ሻማ ናይኬ፤ 4 ዒ ይይ ዮናዳኦ ሳሞኖኦኔ ኮራ። «ኔኦኒ ካኦቲ ናይታያ ቢያ ኬሊ ፀፃ ኔኦኮ ዓይጋ ያኦፐንታይ? ሂንዳ ታኦም ኬኦኮ» ጌይ ያኦጌኦ።

ዓምኖኦኔ ማሃያ፡- «ታ ጌርሲ ዓቤሴሎሜ ጌር፤ ቲማኦር ታ ናሽኬህርኬ» ጌዔኔ።

5 ዮናዳኦ ዒዛም፡- «ያዲታቱ ሃርጌያ ማሊጋፓ ሻኦሎይዳ ላሂ ናኬ፤ ዓዴ ኔና ያኦጌኒ ሙካዛ ታ ጌራ፤ ቲማኦር ሙኪ ታና ማይሃንዳጉዲ ሃዳራ ዒዛም ኬኦኬ፤ ዒዛ ሃይካ ታ ኮይላ ሙኪ ታ ዛጋንቱ ካሃ ካህ ታና ኩልሳንዳጉዲ ታ ኮዓኔ ጌዔ» ጌይ ዘሬኔ። 6 ይያር ዓምኖኦኔ ሃርጌያ ማሊ ሻኦሎይዳ ፔኦኮ ላሃኔ።

ካኦቲ፡ ዳውቱ ዒዛ ያኦጌኒ ዒዛ ኮይላ ሙካዛ ዒዚ፡- «ታ ጌራ፤ ቲማኦር ሃይካ ታ ኮይላ ሙኪ ታ ዛጋንቱ ለምዶ ላኦዳ ላኦዲ ታኦም ዒንጋንዳጉዲ ዒዛ ዓይህቲራ» ጌዔኔ።

7 ይያር ዳውቱ ዒዛኮ ካኦቲ ማኦርይዳ ዓኦ፤ ቲማኦር፡- «ኔ ጌርሲ ዓምኖኦኔ ማኦሪ ዴንዲ ካሃ ዒዛም ካህ ዒንጌ» ጋዓ ኪኢታ ዳኬኔ። 8 ዒዛ ዒማና ዒዛኮ ጌርሲ ዓምኖኦኔ ማኦሪ ዴንዳዮ ዒዚ ሻኦሎይዳ ላሂ ዓኦኦቲ ዴንቁኔ፤ ዒዛ ዲኢሊ ዲርኪ ባዒ ጌሃናያይዳፓ ዳካ ዔኪ ላኦዴኔ፤ 9 ዒዛ ላኦዴ ላኦዴ ቦኦቃፓ ኬሲ ዒዚ ሙዓንዳጉዲ ዒንጋዛ፤ ዒዚ ሙዶ ዒዲ፡- «ዓሶ ቢያ ታ ኮራፓ ኬሱዋቱ» ጌዔም፤ ዓሳ ቢያ ኬሰኬኔ፤ 10 ይካፓ ዓምኖኦኔ ቲማኦር፡- «ታና ኩልሳኒ ካሃ ሃይካ ሻኦሎ ዔኪ ይዔ» ጌይ ዓይህዛ፤ ቲማኦር ካሃ ዔኪ ዒዛኮ ጌርሲ ዓምኖኦኔ ኮይላ ሙኬኔ። 11 ዒዛ ዔኪ ሙካዛ ጨርፕዲ ዒዛ ዒ ዓርቁ፡- «ታ ጌር! ኑ ዋላ ላሆም!» ጌዔኔ።

12 ዒዛ ማሃያ፡- «ታ ዒሼ፤ ዔይዔ! ሃዳራ ታና ቦርሲሲፓ! ሃያጉዴ ዳውሲንቲ ማዶ ዒሰራዔኤሎይዳ ማዲንቲ ቤቁባኦሴ! ይያር ሃያጉዴ ፑርታ ማዶ ማዲፓ፤ 13 ኔ ታና ሂዲ ቦርሲሴቱ ዓሶ ፔጋ ዋይቲ ታ ሃንታንዳይ? ኔኦኒያ ሃሃ ዒሰራዔኤሎይዳ ሚርጌና ዳውሲንቲ ዓሲ ማግንዳኔ፤ ይያይዳፓ ካኦቲም ኔ ኬኦኮቲ

ዒዚ ታና ኔኦም ዒንጋንዳህ ታ ዔራኔ» ጌዔኔ። 14 ጋግንቱ ዒዚ ዒዛ ጋዓህ ዋይዛኒ ኮይባኦሴ፤ ዒዚ ዒዛይዳፓ ዋልቁናታህር ዋልቁና ዓርቁ ዒዛና ላሃኔ።

15 ይማፓ ዓምኖኦኔ ዒዛ ዒናፓ ዒዳኔ፤ ቤርታ ዒዚ ናሽኬሰካፓ ባሺ ዒዛ ዒ ዒዳኔ፤ ይያር ዒ፡- «ሃይካፓ ኬሰኬ!» ዒዛ ጌዔኔ።

16 ዒዛ ዒማና፡- «ዔይዔ! ታና ኔ ሃያይዲ ፑርቲሲ ዳካያ ማዔቲ ሃህኒ ማዳሰካፓ ፀሃ ዓኦዳ ጎሜ ኔኦኮ ማግንዳኔ!» ጌዔኔ።

ዓምኖኦኔ ጋግንቱ ዒዛሲ ዋይዚባኦሴ፤ 17 ይያር ዒዚ ዒዛም ማዶ ማዳሰኬያ ዔኤሊ፡- «ሃኖ ላኦሎሎ ታ ኮራፓ ሸኢሸ! ዙሎ ዒዛ ኬሲጋፓ ካር ዋዳ!» ጌይ ዓይህኔ። 18-19 ዓምኖኦኔኮ ማዶ ማዳህ ቲማኦር ዙሎ ኬሳዮ ካር ዋዳ።

ዒዛ ዒማና ይና ዋዳና ሎይባኦ ዉዲር ናኦታ ማኦዳ፤ ያይዘ ሚዛጸ ማኦዳህ ማይንቲ ዓኦዶ ዳርኬኔ፤ ሃሃ ፔኦኮ ቶኦካ ዲቢንህ ዋሂ ኩጮዋ ፔኦኮ ቶኦካ ዋሂ ዒላቲ ይኤኪ ይኤኪ ዴንዴኔ።

20 ዒዛኮ ዒሼ ዓቤሴሎሜ ዒዛ ዴንቃያ፡- «ታ ጌር! ኔ ጌርሲ ዓምኖኦኔ ኔና ዓርቁያ? ጫክ ኔኤር ዙቲዮ ጌዔ፤ ዒዚ ኔኦኮ ጌርሲ ማዔህር ይያ ያኦማኦ ኬዚፓ» ጌዔኔ። ይያር ቲማኦር ዒዛኮ ጌርሲ ዓቤሴሎሜ ማኦሪ ዓሲና ካኦሙዋዮ ፔኤር ዴዔኔ።

21 ካኦቲ፡ ዳውቱ ይያ ዋይዛዮ ሚርጌና ዳጋዴ፤ [ጋግንቱ ዓምኖኦኔ ዒዛኮ ቶይዶ ናዮታህር፤ ሃሃ ዒዛ ዒ ኮሺ ናሽካህር ዔኤቢ ጋዒኒ ኮዒባኦሴ።] 22 ዒዛኮ ጌር፤ ቲማኦር ዒዚ ዓርቁህር ዓቤሴሎሜ ዓምኖኦኔ ዒናፓ ዒዳኔ፤ ይማፓ ዓርቃዮ ፑርታኦ ማዶም ኮሺ ባኦዚ ዒዛና ጌሰታኒ ኮይባኦሴ።

ዓቤሴሎሜኮ ኮሞ ዔኪያ

23 ለምዶ ሌዔኮ ጊንፃ ዓቤሴሎሜ ዔፕሬኤሚ ካታሞ ኮይላ ዓኦ ቤዓሌ ሃሃሬ ጌይንታ ቤዛ ማራቶኮ ጋፓኖ ታይዚሳኔ፤ ዒማና ዓቤሴሎሜ ካኦቲኮ ዓቲንቆ ናኦታ ቢያ ይያ ሙዶ ሙኪ ሙዓንዳጉዲ ዔኤሎኔ። 24 ዒዚ ካኦቲ፡ ዳውቱ ኮራ ዴንዲ፡- «ካኦቲዮ! ታኦኒ ማራቶኮ ጋፓኖ ታይዚሳኔ፤ ይያር ኔናንታ ኔ ዴማ ማዳ ሱኡጎንታ ይያ ሙዶ ቤዛ ሙኬቶሽ?» ጌዔኔ።

25 ካኦቲ፡- «ታናዓሃ! ኑ ሙካንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ኑ ቢያህ ሙኬቲ ኔ ሙኡዛንዳ ባካ ኔኤም ማጋንዳኔ» ጌዔኔ። ጋግንቱ ዓቤሴሎሜ ዓዶ ደዲሺ ሸኢቁኔ፤ ካኦቲ ዒማና ማሊያ ሺርሻኒ ኮይባኦህር ዓቤሴሎሜ ዓንጂ ዳኬኔ።

26 ዓቤሴሎሜ ጋግንቱ፡- «ቃራኬ! ኔ ሙካኒ ኮይባኦቲ ታ ጌርሲ፤ ዓምኖኦኔ ሙኬቲሽ?» ጌይ ያኦጌኦ።

ካኦቲ ማሃያ፡- «ዒዛኦ ይካ ዴንዳኒ ዓይጌ ኮይሳይ?» ጌዔኔ። 27 ዒማና ዓቤሴሎሜ ደዲሺ ሸኢቁህር ዳውቱ ዓምኖኦኔንታ ሃንጎ ዓቲንቆ ናኦቶዋ ቢያ ዳኬኔ።

ዓቤሴሎሜ ካኦቲም ኮይሳ ሙኡዚ ጊኢጊሺ ዓኦኔ፤ 28 ዒዚ ዒማና ዒዛኮ ዓይሎም፡- «ዓምኖኦኔ ማህንታማ ኮሺ ዛጉዋቲ፤ ታ ዒንህ ዓይህማና ዒዛ ዋዎዲዋቲ፤ ይያ ዓይህህ ታናታህር ፔቲታዮ ዒጊጨፓቲ! ጫርቃያ ማዕዋቲ፤ ፔቲታዮ ዓልቲፓቲ!» ጌዔኔ። 29 ይያር

ዲዛኮ ዓይላ ዲ ዓይሣ ጎይፆ ዓምኖኦኔ ወዳኔ፤ ዲማና ዓቲ ዳውቴኮ ባቲገቆ ናኦታ ፔኤኮ ባቁሎ ባቁሎ ቶጊ ጸሸኪ ዴንዲ ቶሌኔ።

30 ዓይገታ ሃጊ ማኦሪ ሄሎዎፆ ጎይፆ ዓኦጎቴ፡- «ዓቤሴሎሜ ኔኤኮ ናኦቶ ቢያ ወዳኔ፤ ፔቴታፆ ዓቲይ ባኦሴ!» ጋዓ ሃይሴ ዳውቴም ሱቴኔ።

31 ዴያር ካኦቲ ዴዔ ቤዛፓ ዔቁ ያያፆ ፔኤኮ ማኦሣሣ ዳርዚ ሳዓ ሎኦሜኔ፤ ዲማና ዲኢካ ዲዛና ዋላ ዓኦ፤ ዲዛኮ ዓይላኦ ያዩ ፔኤኮ ማኦሣሣ ዳርዚ። 32 ዳውቴኮ ጌርሲ ሻማ ናኦኢ፤ ዮናዳኦቤ ጋዓጎቴ፡- «ካኦቲዮ! ናኦቶ ኔኤኮ ቢያ ወዳኔ፤ ፎዳሣሣ ዓምኖኦኔ ሌሊኬ፤ ዓቤሴሎሜ ዴያ ማዳኒ ማሌሣ ዓምኖኦኔ ዲዛኮ ጌር ቲማኦር ዓርቁማፓታሣ ኔ ዔራኒ ዳንዳዓኔ። 33 ዴያር ናኦታ ኔኤኮ ጉቤ ሃይቁያ ማሃ ኬኤዞና ሃይሶ ጎኔኬ ጌይፆ፤ ወዳሣሣ ዓምኖኦኔ ሌሊኬ» ጌዔኔ።

34 ዴማና ዓቤሴሎሜ ዓኦጎጎቲ ቶሊ ዴንዲናኦኮኬ፤ ዴራሳላሜ ካታዎ ካፓ ፖኦሊሳሣ፤ ሆርናይማና ጌማር ጎይፆና ሃንጋ ማርጌ ዓሲ ኬዲ ሙካጎጎቴ ዴንቁኔ፤ ዴያር ዲዚ ካኦቲ ኮይላ ዴንዲ ዛጌ ባኮ ቢያ ኬኤዚ። 35 ዮናዳኦኦኔ ዳውቴም፡- «ታ ጌዔ ጎይፆ ሃይሶ ናኦታ ኔኤኮ ሙኬኔ» ጌዔኔ። 36 ዲዚ ዴያ ጌዲ ኬኤዚ ጋፓፓማና ዳውቴኮ ናኦታ ጌሊ ዲላቲ ዴኤከሣ ዓርቁም፡ ዳውቴጎታ ዲዛኮ ዳንዛጎታ ዴኤፓ ጎጋይቁ ዴኤኬ።

37-38 ዲማና ዓቤሴሎሜ ዓኦጎጎቲ ጌሹሬ ካኦቲ፡ ዓሚሁዴ ናኦኢ፤ ታላማዬ ኮራ ዴንዳኔ፤ ዲኢካ ዲዚ ሃይሣ ለዔ ዴዔኔ፤ ዳውቴ ፔኤኮ ናኦኢ፤ ዓምኖኦኔ ሃይቁሣር ማርጌ ወዴ ያዩ ዴኤኬ። 39 ጋዓጎጎቴ ዳውቴ ዓምኖኦኔ ሃይሶ ሲዮ ዋሌሰካፓ ዲዛኮ ናኦኢ ዓቤሴሎሜ ጸቂሥሣ ዓርቁ።

14

ዓቤሴሎሜኮ ዴራሳላሜ ማሳ ሙኮ

1 ካኦቲ፡ ዳውቴ ዓቤሴሎሜ ጸቂሥሣ ፃሩያ ናኦኢ፤ ዲዮዓቤ ዔሬኔ፤ 2 ዴያር ዲዚ ቴቆዓ ካታዎይዳ ናንጋ፡ ፔቴ ጨጎጫ ላኦሊሰኬኖ ዔኤሊሴኔ፤ ዲዛ ሙካዛ፡- «ኔና ሲዬ ዓሲ ማሊሴ፤ ሲዬ ማኦፆ ማይጎጎቴ፡ ያይሲያ ቲሸቲ፤ ማርጌ ወዴ ሲዩ ዴዔ ላኦሊ ማላኒ ጊኢጊጎቴ፤ 3 ዴካፓ ካኦቲ ኮይላ ዴንዲ ታኦኒ ኔኤኮ ጋዓ ባኮ ኬኤዚ» ጌይ ዲ ዘሬኔ፤ ያዲ ጌዔሰካፓ ዲዛ ጋዓጎዳ ባኮ ቢያ ዲዛም ዲ ኬኤዚ።

4 ዴያር ላኦሊ ካኦቲ ኮራ ዴንዲ ሳዓ ላሃ ቦንቾ ዔኤሊሣ ዔኤላዎ፡- «ካኦቲዮ! ሃዳራ ታና ማኦዳ!» ጌዔኔ።

5 ካኦቲ ዲዛ ኮራ፡- «ዓይጎዳይ?» ጌዔኔ፤ ዲዛ ዲማና፡- «ታኦኒ ዜኤሪጎዳኬ፤ 6 ካኦቲዮ! ታኦኮ ላምፆ ዓቲጎቁ ናይ ዓኦፆ ፔቴ ኬሊ ዔያቶ ላኦጋ ዓሲባኦ ቤሰካ ዋላ ዑራዲ ፔቴይ ባጋሣ ወዳኔ፤ 7 ካኦቲዮ! ሃሣ ታኦኮ ዲጊና ቢያ ታና፡ ኔ ዓይሌሎ፡- «ፔ ጌርሲ ወዳሣር ኑ ዲዛ ወዳንዳፊ ኔኤኮ ናዓሣ ኑም ዓኦሣ ዲጎጌ፤ ኔና ዳካላ ዓሲ ባኦ ኔ ማዓጎዳ» ጌይ ማታሴ። ዔያታ ዴያይዴያ ማዔቴ ታኦኒ ናይ ባኦፆ ማዔ ዓቲኔ ጌይሣኬ፤ ሃሣ ታኦኮ ፔቴ ዓኦፆ ማዔ ወዲ ታ ዓኒኮ ሱንሣ ባይዛጎዳ» ጌዔኔ።

8 ካኦቲ ዲማና፡- «ማኦሪ ዴንዳኔ ታኦኒ ዴያ ኔ ጌዔ ባኮ ጌሰታጎዳ» ጌዔኔ።

9 ዲዛ ጊንሣ፡- «ካኦቲዮ! ኔ ጌሰቲ ዎጋንዳ ዎጋ ኔኤኮ ማቶ ማገገንዲ ዎኦሣ ታ ጉሙርቃኔ፤ ማገገያ ማዔቴያ ዴይ ዳቢንታ ታኦና ታ ማኦር ዓሶናይዳ ማዎም» ጌዔኔ።

10 ካኦቲ ዲዛም፡- «ዓይጎ ዓሲያ ኔና ማታሴያ ማዔቴ ታ ኮይላ ዲዛ ሸኢሸ፤ ላምዓንሃ ዲ ኔና ማታሳዓኬ» ጌዔኔ።

11 ዲዛ ዲማና፡- «ካኦቲዮ! ታ ናዓሣ ሃይቁሣ ዛሎ ኮም ዔካኒ ኮዓ ታ ዲጊናሣ ታኦኮ ዓቲ ናዎማ ወዲ ዑሣ ዓኦዴ ዳቢንቲዳ ጌሎዎፊ ማሃኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኦካሣ ሱንፆና ታኦም ጫኦቁ» ጌዔኔ።

ካኦቲ፡ ዳውቴ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ኔኤኮ ናዎ ሄላጎዳ ባኦዚ ዓታዛ ቶኦኮ ጋፓፓ፤ ፔቴታፆ ዲዛኮ ሳዓ ጉሪ ኬዲጎዳ» ጌዔኔ።

12 ላኦሊ፡- «ካኦቲዮ! ሃሣ ታ ፔቴ ባኦዚ ኬኤዘም» ጌዔኔ።

ዲዚ፡- «ሃንዳ ኬኤዚ» ጌዔኔ።

13 ዴያር ዲዛ፡- «ያኦሲ ዴርይዳ ሃያጉዴ ፑርታ ባኦዚ ኔ ዓይጋ ማዳይ? ኔኤኮ ናዓሣ ፑኒ ዴንዴ ዓጫፓ ማዔ ሙካጎዳፊ ኔ ኮሲባኦሴ፤ ሃሣ ኔ ጌዔ ባኮና ኔ ዑፆ ኔ ዎጌኔ፤ 14 ኑ ቢያሣ ሃይሴ ዓታዓኬ፤ ኦኦኒ ሳዓይዳ ላኦሊንታፆ ጊንሣ ዔውታኒ ዳንዳዐፊ ዎኦሣጉዲ ኬ። ያኦሲ ጋዓጎጎቴ ፑኒ ዴንዴ ሳሲ ዲዛይዳፓ ሃኪ ዴንዴማና ዓቲዎፊ ዲዚ ማዔ ሙካጎዳ ካራ ጊኢጊሻኔ፤ ሸምፓሣ ጉሪ ያዲ ባይቃጎዳፊ ኮውዎሴ። 15 ሃሣ ካኦቲዮ! ታኦኒ ኔ ኮይላ ሙከሣ ዴና ባኮና ዓሳ ታና ዓጊቻያ ማዔሣ ኔኤኮ ኬኤዚኬ፤ ታ ያኦጫ ባኦዚ ቢያ ዲ ታኦም ማዳጎዳኔ፤ ጌዲ ጉሙርቁሣና ታ ኔ ኮይላ ሙኬኔ፤ 16 ታ ናዓሣና ታኦና ወዲ ባይዚ፡ ያኦሲ ፔኤኮ ማሃ ሳዓፓ ዳካኒ ኮዓ ዓሣዳፓ ታ ኔኤኮ ኬኤዛ ባኮ ዎይዚ ታና ኔ ዓውሳጎዳፊ ጌይኬ። 17 ዴያጉዲ ሃሣ ካኦቲዮ! ካኦቲ ያኦሲ ከኢታጎቻሣጉዲ ማዔሣር ጊንሣ ኮፊና ፑርቶና ዴማሲ ዔራሣር ኔ ጌዔ ባካታና ዴዳሻጎዳኔ ጌይኬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦካሣ ኔኤና ዋላ ማዎንጎ!» ጌዔኔ።

18 ካኦቲ ዲማና ዲዛ ኮራ፡- «ፔቴ ባኦዚ ታ ኔና ያኦጫ፤ ኔኤኒ ጋፒሲ ጎኔኮም ኬኤዚ» ጌዔኔ።

ዲዛ፡- «ካኦቲዮ! ኔ ኮዔ ባኦዚ ያኦጫ» ጌዔኔ። 19 ዲዚ፡- «ኔ ሃይላዳጎዳፊ ኔና ዘሬሣ ዲዮዓቤዳ?» ጌይ ያኦጫ።

ዲዛ ማሃ፡- «ካኦቲዮ! ኔ ሃይቆ! ኔ ጌዔሣፓ ኬሰካጎዳ ዓሲ ፔቴታፆ ባኦሴ፤ ጎኔኬ፤ ታ ዓይጎ ወዳንዳቴያ ዎዚ ታ ጋዓጎዳቴያ ታና ዘሬሣ ኔኤኮ ፖኦሊሶ ሱኡጋሣ፤ ዲዮዓቤኬ። 20 ዲዚ ዴያይዴሣ ዔቦ ቢያ ጊኢጊሻኒ ማሊኬ፤ ካኦቲዮ! ኔኤኒ ጋዓጎጎቴ ያኦሲ ከኢታጎቻሣጉዲ ዔራኬ፤ ማዓጎዳ ባኮ ቢያ ኔ ዔዔራኔ» ጌዔኔ።

21 ዴካፓ ካኦቲ ዳካ ኔጌዮ ዲዮዓቤም፡- «ቃራኬ፤ ዴንዲ ዳጌሣ፤ ዓቤሴሎሜ ኮይ ዔኪ ሙኬ» ጌዔኔ።

22 ዲማና ዲዮዓቤ ዳውቴ ቤርታ ሳዓ ላሃ ቦንቾ ዔኤሊሣ ዔኤላዎ ካኦቲ ጋላቴኔ፤ ሃሣ ዲዚ፡- «ታ ኮዔ ባኦዚ ማዳጎዳፊ ኔ ዓይሣሣር ኔ ታና ቦንቾሣ ታ ዔራኔ» ጌዔኔ። 23 ዴካፓ ዲ

13:37-38 13:37 2ሳሙ. 3:3። 14:17 14:17 2ሳሙ. 19:27።

ገሹሪ ዳንዲ፣ ዓቤሴሎሜ ማሂ ዓከ ዩሩሳላሚ ሙከኔ፤ 24 ጋዓንቴ ዓቤሴሎሜ ካአቱሞ ማእሮ ጌሊ ናንጉሞጉዲ ካአቱ ላእጌኔ፤ ይያጉዲ ሃሣ ካአቱ፡- «ዓቤሴሎሜ ዛጋጊ ፔቱታዎ ታ ኮቡሞ» ጌዔኔ። ይያሮ ዓቤሴሎሜ ካአቱ ቤርቶ ከሰኩሞ ፔ ማእሮ ናንጌኔ።

ዓቤሴሎሜ ዳውቴና ዋላ ቡኬሣ

25 ዓቤሴሎሜጉዳያ ሚዛጲ ዓሲ ዲሰራዔኤሌይ ፔቱታዎ ባእሴ፤ ዲዛኮ ቶኦኮ ጋገናገ ዳንዲ ቶኮ ፀጎጎ ሂላንዳእና «ሃይማ ፓጩኔ» ጌይሳ ባእዚ ባእያከ፤ 26 ዲዛኮ ቶኦኮ ጋገና ያደቃሣሮ ሃሣ ዲዛ ዴኤሃሣሮ ለዔይዳ ፔቱና ዲ ታይዛኔ፤ ይያ ታይዛና ጋገናኮ ዴኤሡማ ካአቶ ማእሮይዳ ዴኤሡሞ ዔር ባኮና ዛጎዛ ላምዎ ኪሎገ ባሻያከ። 27 ዓቤሴሎሜኮ ዓማና ሃይሣ ዓቲንቁ ናይና ፔቱ ዉዲሮ ናይ ዓእኔ፤ ዉዲሮ ናዔሎኮ ሱንፃ ቲማእሮ ጌይንታያ፣ ሚርጌና ሚዛጲያከ።

28 ዓቤሴሎሜ ካአቲና ካአሙሞ ዩሩሳላሚይዳ ላምዎ ለዔ ዴዔኔ፤ 29 ዩካገ ካአቲ ኮራ ዳንዲ ዲዛ ዛሎ ያኦጫንዳጉዲ ዲዮዓቤ ዲዚ ዓኤሊሴኔ፤ ዲዮዓቤ ጋዓንቴ ሙካጊ ኮይባእሴ፤ ሃሣ ጊንሣ ዲዚ ዲዮዓቤም ኪኢታ ዳካዛ፣ ዲዮዓቤ ሙኩሞ ዓቲኔ፤ 30 ይያሮ ዓቤሴሎሜ ዲዛኮ ዓይሎ፡- «ዛጉሞቲ፤ ታ ጎዙ ሂሊ ዔልዓሣ ካፂ ዓእ ጎዙ ዲዮዓቤሲከ፤ ሃሣ ዳንዲ ዲኢካ ታሚ ዓጉሞቲ» ጌዒ ዓይሣዛ፣ ዔያታ ዳንዲ ሃአኮይዳ ታሞ ዓጊ ሙኦከኔ።

31 ዩካገ ዲዮዓቤ ዓቤሴሎሜ ማእሪ ሙካዎ፡- «ኔኤኮ ዓይላ ታ ጎዙ፣ ሃአኮይዳ ዓይጎሮ ታሞ ዓጊይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

32 ዓቤሴሎሜ ማሃዎ፡- «ታ ኔና ዓኤላዛ ኔ ሙኪባእሣሮከ፤ ሃሣ ካአቲ ኮይላ ዳንዲጋገ ጌሹሪይዳገ ሃይካ ታ ዓይጋ ሙከይ ዲኢካ ታ ናንጌቲ ታኦም ኮሺታዎ ዓቲኔ» ጋዓኔ ጌይ ታ ዛሎ ያኦጩ፤ ይያጉዲ ሃሣ ታኦኔ ካአቲና ካአማንዳ ጎይሣ ጊኢጊሺ፤ ታ ዳቢንቴያ ማዒ ጴዴቲ ዲ ታና ሞዎደንጎ» ጌዔኔ።

33 ይያሮ ዲዮዓቤ ካአቲ፣ ዳውቴ ኮራ ዳንዲ ዓቤሴሎሜ ጌዔ ባኮ ቢያ ከኤዜሣሮ ዳውቴ ዓቤሴሎሜ ዔኤሊሴኔ፤ ዩካገ ዓቤሴሎሜ ካአቲ ቤርቶ ሙካዎ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሣ ዔኤላዛ ካአቲ ዲዛ ዔከ ሄርቁኔ።

15

ዓቤሴሎሜ ማሌ ፑርቶ ማሊዎ

1 ዩካገ ዓቤሴሎሜ ፔቲ ሳርጌላ ያይታና ዲቢ ፓሮና ፔኤም ጊኢጊሺኔ፤ ይያጉዲ ሃሣ ዲዛኮ ቤርታ ቤርታ ጳሽካንዳ ደንጊታሚ ዓሲያ ጊኢጊሺኔ፤ 2 ዓማና ዲዚ ቢያ ከሊ ጉቶ ጉቶ ሚኢሪ ካታሞ ጌሎ ካሮ ባንሣ ሙካ ጎይዎ ዓጫ ከሰከ ዔቃኔ፤ ፔቲ ዓሲ ካአቲ ይያ ዓሣም ጌኤሲ ጌሰታንዳጉዲ ሞኦቶሮ ሙካእና ዓቤሴሎሜ ዔኤሊ ዔኤሊ ዓንካገ ይይ ዓሣ ሙከቲያ ያኦጩኔ፤ ዓሣ ያፃጸገ ማዔቲያ ከኤዛዛ፣ 3 ዲዚ፡- «ሞይዜ፤ ኔኤኮ ጌኤዛ ፒዜከ፤ ጋዓንቴ ኔኤኮ ጌኤዛ ጌሰታንዳጉዲ ካአቲ ደኦሪ ጌሣ ዓሲ ባእሴ» ጋዓኔ፤ 4 ሃሣ ዲዚ ከኤዛዎ፡- «ታኦኔ ዎንዳ ሱኤጌታቲ ዓይጎ ጎዎንዳይ! ሞኦቶታቲያ ማሌ ዲማ ዲማ ጌኤሲ ዓእ ዓሲ ታ ኮይላ ሙከቲ

ፒዜ ዎጌ ታ ዎጋንዳንቴከ» ጋዓኔ። 5 ዓሳ ዓማና ዲዛኮ ቤርታ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሣ ዔኤላዛ ዲዚ ዓሣኮ ኩጮ ዓርቁ ዔቁሲ ዔቁሲ ሄርቁኔ። 6 ዓቤሴሎሜ ጌኤሲ ዓእ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ካአቲ ኮይላ ሙካማና ቢያ ይያይዳሣሮ ዔያቶኮ ዲኖ ፔ ባንሣ ማሃኒ ዳንዳዔኔ።

7 ያይዳ ለዔኮ ጊንፃገ ዓቤሴሎሜ ካአቲ፣ ዳውቴ ኮይላ፡- «ካአቲዮ! ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታኦኔ ናኦቤ ናኦቢ ኩንሣኒ ከብሮኦኔ ታ ዳንደም! 8 ዓይጎሮ ጌዔቲ ታኦኔ ኔ ዓይላሣ ሶኦሪያ ዓጫ፣ ጌሹሪይዳ ናንጌ ዎደና ኔ ታና ዩሩሳላሚ ዔከ ማሃቲ ዓንጎ ባእዚ ዲንጊ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካአሽካንዳኔ» ጌይ ታ ናኦቤ» ጌዔኔ።

9 ይያሮ ካአቲ፡- «ኮሺ ዳንደ!» ጌዔም፣ ዲዚ ከብሮኦኔ ዳንደኔ፤ 10 ዩካገ ዲዚ፡- «ዛዩ ዑኡሲ ዲንሣ ሞይዜ ዎደና (ዓቤሴሎሜ ከብሮኦኔይዳ ካአታዴኔ!» ጌይ ዲላቱሞቲ» ጌይ ከኤዛንዳ ዓርቲባእ ኪኢታ ዓሲ ዩሩሳላሚ ዓጫ ቢያ ዳከኔ።

11 ዓቤሴሎሜ ዲዛና ዓእዳንዳጉዲ ዔኤሌም ዲዛና ዎላ ዩሩሳላሚ ዳንደ ላምዎ ፃኤታ ዓሲ ዓእኔ፤ ዔያታ ዲዛ ጊንፃ ዓእዳሣ ዲ ማሌ ፑርቶ ማሊዎ ዔሩሞከ። 12 ዓቤሴሎሜ ዲንጎ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎኦና ካአቲ፣ ዳውቴኮ ዙሪ ዓሰይዳገ ፔቲ ዓከዎፔሌ ጎዎሣም ኪኢታ ዓሲ ዲ ዳከ ጌሎ ካታማገ ዔኤሊሴኔ፤ ዓማና ካአቲም ማሊጎቲ ፑርቶ ማሊዎ ደዲ ደዲ፤ ዓቤሴሎሜ ጊንፃ ማዔ ዓሰኮሞ ጋይዳ ሚርጊ ሚርጊ ዳንደኔ።

ዳውቴ ዩሩሳላሚገ ፑኒ ዳንደሣ

13 ፔቲ ዓሲ ዳውቴም፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓቤሴሎሜ ባንሣ ማዔኔ» ጌይ ከኤዜኔ።

14 ይያሮ ዳውቴ ዲዛና ዎላ ዩሩሳላሚይዳ ዓእ ሱኤጎም ቢያ፡- «ዓቤሴሎሜ ኩጫገ ቶላኒ ኑ ኮዔቲ ዑከና ሃይገ ኑ ፑኒ ዳንደም! ዑካዲሞቲ! ሃንጎ ኔጉሞዎ ዲ ሙኪ ኑና ባይዛንዳኔ፤ ካታሞይዳ ዓእ ዓሲ ቢያ ዲ ሞዎደንዳኔ!» ጌዔኔ።

15 ዔያታ ዲማና፡- «ካአቲዮ! ቃራከ፤ ኔ ጌዔ ባኮ ቢያ ኑ ኩንሣንዳኔ» ጌዔኔ። 16 ይያሮ ካአቲ ፔኤኮ ካአቲሞ ማእሮ ካገንዳጉዲ ዲዛኮ ጊንፃኦ ማቾንሣ ማዔ ታጶ ላኦሊሰከንሣ ሃሻዎ ሃንጎ ፔ ማእሮ ዓሰንታ ዓይሎንታ ዎላ ፑኒ ዳንደኔ።

17 ካአቲና ዲዛ ጊንፃ ዓእዳ ዓሰና ቢያ ካታማገ ከሰከ ዳንዲቤቃ ካታሞኮ ጋገንፃይዳ ዓእ ፔቲ ማእሪሰከና ኮይላ ዔቁኔ፤ 18 ዓማና ማሌ ዓሳ ቢያ ዲዛ ኮይሌና ዓእዳኔ፤ ሃሣ ዲዛ ካገ ፖኦሊሶ ማዔ ከሪታ ዓሰንታ ፔሊታ ዓሰንታ፤ ይያጉዲ ጋኦቲገ ሙከ ላሆ ፃኤታ ጌታ ዓሳኦ ካአቲ ኮይሌና ዓእዳኔ፤ 19 ዲታዬ ጌይንታ ጌታ ዓሣሣ ኮይላ ካአቲ፡- «ኔ ኑኤና ዎላ ዓይጋ ዳንደይ? ማዒ ዳንዲ ሃሣ ካአታቲ ዓኮ ካአታሣና ዎላ ናንጌ፤ ኔኤኔ ኔ ዓጫገ ሙኪ ሃይካ ናንጋ ማሌ ዓጪ ዓሲከ፤ 20 ሃይካ ኔ ዳዔሣ ዳካከ፤ ሂዳዎ ሃሣ ኔ ታኦና ዎላ ዓይጋ ማታዲ ዳንዳኒ ጋዓይ? ታኦኔ ዎካ ዳንዳቲያ ዔሩሞከ፤ ይያሮ ኔ ዓጫ ዓሰ ዔከ ማዒ ዳንደ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁንታያ ማዒ ኮሺ ባእዚ ኔኤም ማደንጎ» ጌዔኔ።

21 ዲታዬ ጋዓንቴ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ኔ ሃይቆ! ካአቲዮ! ታ ሃይቁቲያ ሸምፔና ናንጌቲያ ኔ ናንጋ ቤዘይዳ ታ ኔኤኮ ዓይላሣ ዲኢካ ኔኤና ዎላ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ደውቲ ዲማና፡- «ቃራኩ! ቢሬ!» ጋዳዛ፡ ዲታዬ ፔኤኮ ፖኦሊሶንታ ማኦር ዓሶንታ ዋላ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ 23 ዬያይዲ ደውቲኮ ዓሳ ካታማፓ ኬሰኪ ደንዳናና ዳራ ዲላቲ ዬኤኬኔ፤ ካኣቲያ ፔ ዓሶና ዋላ ቁድሮኦኔ ደኦጮና ፒንቃያ ፔቱሞና ዓሲ ናንጉታ ደውሎ ባንሢ ዳንዳኔ።

24 ዲማና ቁኤሳሢ፡ ሳደቁ ዲኢካ ዓኣኔ፤ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ኬዳ፡ ሌዊ ዓሳ ዲዛና ዋላ ዓኣኔ፤ ዳራ ቢያ ካታሞ ሃሺ ኬሰኪካንዳያ ሄላንዳኣና ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዔያታ ዓቢያታሬ ኮይላ ገሢኔ።

25 ዬካፓ ካኣቲ ሳደቁሞ፡- «ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ማሂ ዔኪ ካታሞ ዳንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ቦንቹ ታ ናንጎና ዋዛዳያ ማዔቲ ፔቲ ኬሊ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖንታ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኦርንታ ታና ዲ ዛጊሳንዳያ ናንዳኔ፤ 26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ቦንቹ ታ ናንጎና ዋዛዳባኣቲ ጋዓንቲ ታጊዳ ዲ ናሽኬ ባኣዚ ማዳንጎ» ገዔኔ። 27 ሃሃ ዲ ሳደቁሞ ኬኤዛያ፡- «ዋይዘ፤ ኔ ናኣዚ ዓሂማዳና ዓቢያታሬ ናኣዚ ዮናታኣኔና ዔኪ ኮሺና ካታሞ ማዒ ዳንዳኔ፤ 28 ታ ኔጊዳፓ ሃይሴ ዋይዛንዳያ ሄላንዳኣና ዓሲ ናንጉታ ደውሎይዳ ዓኣ ዋሮ ፒንቆ ካርይዳ ካፓንዳኔ» ገዔኔ። 29 ዬያሮ ሳደቁና ዓቢያታሬና ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዬሩሳላሜ ዔኪ ዳንዳኔ፡ ዲኢካ ዳዔኔ።

30 ደውቲ ዲማና ያዩያ ዔርዛኒ ዱርሲ ቶካ ዓኣሡዋያ ዓፒላ ቶኦኪና ዔኪ ዛይቶ ሪሚቶ ዱኮ ዬኤኪ ዬኤኪ ኬሰኬኔ፤ ዲዛ ጊንያ ዓኣዳ ዓሳኣ ቢያ ቶኦኪና ዓፒሎ ዔኪ ዬኤካኔ። 31 ዓኪያፔሌ ዓቢሴሎሜና ዋላ ፑርቱሞ ዘርይዳ ገሌሢ ደውቲ ዋይዛያ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ዓኪያፔሌኮ ዘሮ ጉሪ ቦኣዙሞ ባኣዚ ማሄ!» ገይ ያኦሲ ሺኣቁኔ።

32 ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካ ቤዞ፡ ዱኮ ቶኦኮ ደውቲ ሄላዛ ዲዛኮ ጉሙርቁንታ ላጌ ዓርካ ዓሲ ማዔ ሁሻዬ ፔኤኮ ማኣዓሢ ዳርዚ ሃሃ ሲላሊያ ቶኦካ ዋሂ ዲዛና ካኣማኒ ሙኬኔ። 33 ዲዚ ዲዛሞ፡- «ኔኤኒ ታኣና ዋላ ዳንዳኔ ኔ ታኣኮ ሜቶ ማዓንዳኔ፤ 34 ጋዓንቲ ኔ ታና ማኣዳኒ ዳንዳዓሢ ካታሞ ማዒ ዳንዳኔ ዓቢሴሎሜ ኮይላ ኔ ዓደሞ ታ ማዳ ጎይያ ኔኤማኣ ታ ጉሙርቁንታያ ማዒ ማዳንዳኔ» ገይ ኔ ዲዛሞ ኬኤዘቲ ሃሃ ዓኪያፔሌ ዓቢሴሎሜ ዘራ ዘሮ ማኪ ዓይሳያ ማዔቲኬ፤ 35 ቁኤሳ፡ ሳደቁንታ ዓቢያታሬንታ ዲኢካ ዓኣኔ፤ ካኣቲሞ ማኦርይዳ ኔ ዋይዛ ባኮ ቢያ ዔያቶሞ ኬኤዘ፤ 36 ዲያቶና ዋላ ዔያቶኮ ናኣቶ ዓሂማዓዳንታ ዮናታኣኔንታ ዓኣኔ፤ ኔ ዋይዘ ሃይሶ ቢያ ዔያቶ ዑፃ ኔ ታኣሞ ዳካኒ ዳንዳዓኔ» ገዔኔ።

37 ዬያሮ ደውቲኮ ላጋሢ፡ ሁሻዬ ካታሞ ማዒ ዳንዳኔ፤ ሁሻዬ ሄሄላማና ዓቢሴሎሜ ዲኢካ ሙኬኔ።

16

ደውቲና ደባ ጎሮሃሢ

1 ዲማና ደውቲ ዱኮ ቶኦካፓ ሊካ ዳካ ዋታማና ደባ ገይንታ፡ ሜፒሶሼቲኮ ዓይሌሰኬይ ዔርቲባኣንቲ ዲዛና ካኣማኔ፤ ዲዚ ላምያ ያኤታ ሙሊሢ ላኣዳ፡ ፔቲ ያኤታ ሶዬ ሜልዚ ዋይኔ፤ ሙዋ ሚሢ ዓኣፒ ፔቲ ያኤታ ቱኡሲና ዋይኔ

ዑሺያ ፔቲ ሱርባ ማሂ ላምያ ሃሪና ጫኣኒ ሙኪ ካኣማኔ፤ 2 ካኣቲ፡ ደውቲ ደባ ኮይላ፡- «ሃይ ቢያ ዓይጎዳይ?» ገይ ያኦጮኔ።

ደባ ማሃያ፡- «ካኣቲያ! ሃሮ ታ ዔኪ ዬዔሢ ኔ ማኦር ዓሳ ቶጋንዳጉዲኬ፤ ላኣደና ሙዋ ሚያ ዓኣፖና ኔኤና ዓኣዳ ዓሶሞ ጋላ ማዓንዳጉዲ፤ ሃሃ ዋይሮ ዑዛኣ ዓሲ ናንጉታ ደውሎይዳ ዓሳ ኔኤኮ ላቢንታያ ዑሽካንዳጉዲኬ» ገዔኔ።

3 ካኣቲ ዲዛ ኮይላ፡- «ኔ ጎዳ፡ ሳኣያኦሌኮ ናኣዚ ናያ ማዔሢ ሜፒሶሼቲ ናንካዳይ?» ገይ ያኦጮኔ።

ደባ ማሃያ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዛኮ ማያ ሳኣያኦሌኮ ካኣቲሞ ማሂ ዲዛሞ ዲንጋንዳሢ ጉሙርቃሢሮ ዲዚ ሃሃ ዬሩሳላሜይዳ ዓኣኔ» ገዔኔ።

4 ደባሞ ካኣቲ ኬኤዛያ፡- «ሜፒሶሼቲኮ ዓኣ ባካ ቢያ ሃይካፓ ሴካ ኔኤሮኬ» ገዔኔ።

ደባ ማሃያ፡- «ካኣቲያ! ታኣኒ ኔ ዓይሌኬ፤ ቢያ ዋይ ኔና ዋዛሳ ባኣዚ ታ ማዳንዳኔ!» ገዔኔ።

ደውቲና ሺምዒ ጎሮሃሢ

5 ካኣቲ ደውቲ ባሁሪሜ ካታሞ ሄላዛ ሳኣያኦሌ ዓጊኒ ማዔ፡ ገራ ናኣዚ ሺምዒ ጎሮሰኬይ ዲዛ ባንሢ ዲዛ ጫሽኪ ጫሽኪ ሙኬኔ፤ 6 ደውቲ ዲማና ዲዛኮ ፖኦሊሶና ዲዛ ካፓ ዓሶናኮ ባኣካ ዓኣንቲ ሺምዒ ደውቲና ደውቲኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎዋ ሹቻ ዱይሢ ዓርቁኔ። 7 ደውቲ ዲ ጫሽኪ ጫሽኪ፡- «ዓሶ ዋይሢ ሃይ! ፑርታ ማዳሢ ሃይ! ሃይካፓ ባይቁ! 8 ኔኤኒ ካኣቲሞ ዔኬ፡ ሳያኦሌ ማኦር ዓሶ ሱጉያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሂ ማሂኬ፤ ዲዚ ኔ ካኣቲሞ ዔኪ ኔ ናኣዚ ዓቢሴሎሜሞ ዲንገኔ፤ ኔኤኒ ሱጉሢ ዓሲ ማዔሢሮ ሃይ ሜታ ኔና ሄሌ» ገዔኔ።

9 ዲማና ያሩያ ናኣዚ፡ ዓቢሻዬ ካኣቲ ኮይላ፡- «ካኣቲያ! ሃይ ሃይቁ ካናሢ ካኣቲ ዋይቲ ጫሽካይ? ታ ዲዛኮ ዳንዳኔ ቶኦኮ ቲቆሞ!» ገዔኔ።

10 ዓቢሻዬና ዲዛኮ ገርሲ ዲዮዓቤናሞ ካኣቲ፡- «ዬያይዳ ዲንሢ ገልዛ ባኣዚ ባኣሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይሢሞ ታና ዲ ጫሽካያ ማዔቲ (ዓይጋ ኔ ሃያይዳይ?) ገይ ሃያ ዓሢ ላኣጋንዳ ዓሲ ባኣሴ» ገዔኔ። 11 ዬካፓ ደውቲ ዓቢሻዬና ፖኦሊሶኮ ሱኡጎናሞ ቢያ፡- «ታ ናዓ ታና ዋዳኒ ኮዓያታንቲ ሃይ ቢኢኒያሜ ዓሲ ማዔሢ ማዳ ባኮ ዓይጋ ዲንሢ ዲቃቲ ሄርሻይ? ታና ዲ ጫሽካንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይሢኔ፤ ዬያሮ ሃሹዋቲ፡ ዲ ማሌ ባኮ ማማዳንጎ፤ 12 ጎሮንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ሜቶ ዛጊ ዲዚ ሃያ ታና ጫሽካ ጫዥ ዛሎ ዓንጃ ታኣሞ ዲንጋንዳያ ናንዳኔ» ገዔኔ። 13 ያዲ ገዔሰካፓ ደውቲና ዲዛኮ ፖኦሊሶና ዔያታ ዳንዳኔ ጎይያ ዳንዳኔ፤ ሺምዒ ዲማና ዱኮ ጎኦባ ዔያቶኮ ኮይላ ኮይላ ዳንዳኔ ጫሽኪ ጫሽኪ ሹቹና ዱይ ዓጪያ ዔያቶ ባንሢ ዔኪ ላኣሌኔ። 14 ካኣቲንታ ዲዛንታ ዋላ ዓኣዳ ዓሶንታ ዔያታ ሄላኒ ማሌ ቤዞ ሄላሃ ሚርገና ዔያታ ላቤሢሮ ዲኢካ ሃውሹኔ።

ዓቢሴሎሜ ዬሩሳላሜይዳ ማዳ ባኮ

16:1 16:1 2ሳሙ. 9:9-10:: 16:3 16:3 2ሳሙ. 19:26-27::

15 ዓቤሴሎሜንታ ዲዛና ዓላ ዲሰራዔኤል ዓሳ ጉቤ ዩሩሳላሜ ጌሌኔ፤ ዲማና ዓኪያፕሌያ ዔያቶና ዋላኬ፤ 16 ዲኢካ ዳውቴኮ ጉሙርቁንታያ ማዔ ለጋህ፤ ሁሻዬ ዓቤሴሎሜና ካኣማያ፡- «ካኣቲዮ፡ ሚርጌ ሌዔ ካኣታዳ! ካኣቲዮ፡ ሚርጌ ሌዔ ካኣታዳ!» ጌይ ዲላቴኔ።

17 ዓቤሴሎሜ ዲዛ ኮይላ፡- «ኔ ለጋህ፤ ዳውቴም ኔ ጉሙርቁንታያ ማዔህ ሃይማዳ? ዓይጋ ዲዛ ጊንጾ ኔ ዳንዲባኣይ?» ጌዲ ያኦጩኔ።

18 ሁሻዬ ማሃያ፡- «ዋዲ ታ ዩያይዳንዳይ? ሃያ ዳርጎታ ዲሰራዔኤል ዳር ቢያህንታ፡ ሃሃናጎጎና ናጎጎ ጎዳኣ ኔና ደኦሬኔ፤ ዩያር ኔኤና ዋላ ታ ናጎጎንዳኔ፤ 19 ታ ጎዳህ ናጎጎ ታ ማዲዎጎ ያኦም ታ ማዲንዳይ? ኔ ዓደም ታ ማዲህጉዲ ሃሃ ኔኤማኣ ታ ማዲንዳይ» ጌዔኔ።

20 ዩካፓ ዓቤሴሎሜ ዓኪያፕሌ ባንህ ሺራ፡- «ኦ ሃህ ሃይካ ዓኣኔ፤ ኦ ዓይጎ ዎዳንዳጉዲ ኦና ኔ ዘራይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

21 ዓኪያፕሌ ማሃያ፡- «ኔ ዓዳ ካኣቲዎ ማኣር ካፓንዳጉዲ ጌህ፤ ዲዛኮ ጊንጻኣ ማቸንህና ዳንዲ ላህ፤ ኔ ዩያይዳቴ ዲሰራዔኤል ዓሳ ቢያ ኔኤ ኔ ዓደ ዳውሲሴህ ዔራጎዳኔ፤ ኔኤና ዋላ ዓኣ ዓሳኣ ጫርቃያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 22 ዩያር ካኣቲዎ ማኣርኮ ዑፃ ዓኣ ቤዛ ዓቤሴሎሜም ዔያታ ዓፒሎና ማዢንታ ማኣር ደቁ ጊኢጊሺኔ፤ ዓሳ ቢያ ዲዛ ዛጋንቴ ዩያ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይ ዳደኮ ማቸንህና ዲ ላህኔ።

23 ዲማና ዓኪያፕሌ ዘራ ዘራ ያኦሲ ቃኣላጉዲ ዋይዚ ዔኪንታያኬ፤ ቤርታ ዳውቴ፤ ሃሃ ጊንሃ ዓቤሴሎሜያ ዲዛኮ ዩያ ዘር ዔኪ ማዳኔ።

17

ሁሻዬ ዓቤሴሎሜ ዘራ ዘር

1 ዩካፓ ሚርጌ ኔጉዋጎ ዓኪያፕሌ ዓቤሴሎሜም፡- «ሃኖ ዲባኒ ታኣኒ ዳውቴ ዳውሲ ዓርቃኒ ታጾ ላምጎ ሺያ ዓሲ ደኦርም፤ 2 ዲዚ ጋፒ ለቢ ዓኣንቴ ዲ ዔራዎ ካራና ያልዚ ታ ዲዛይዳ ቡላንዳኔ፤ ዩያር ዲ ዲቃታንዳኔ፤ ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ሃሺ ጳሽኬም ታ ዲዛ ዎዳንዳኔ፤ 3 ዳር ቢያ ታኣኒ ኔ ባንህ ማሃንዳኔ፤ ኔኤ ከዓ ፔቴ ባህ ዎዳንቴቴ ቢያህ ኔ ባንህ ማዒያኮ ካራ ማዓንዳኔ፤ ዩካፓ ዳራ ቢያ ኮሺና ናጎጎንዳኔ።» 4 ዩይ ዘራ ዓቤሴሎሜና ዲሰራዔኤል ሱኡጎ ቢያህም ኮሺ ማሌኔ።

5 ዓቤሴሎሜ ጋዓንቴ፡- «ሃሃ ሂንዳ ዓርካ ዓሃህ፤ ሁሻዬ ዔኤሎዎቴ፤ ዲ ጋዓ ባኮ ኦ ዋይዘም» ጌዔኔ። 6 ዓቤሴሎሜ ዲማና ሁሻዬ ዔኤሎህንቴ ሙካዛ ዓኪያፕሌ ዔያቶ ዘራ ዘር ዲዛም ኬኤዛዎ፡- «ዓኪያፕሌ ኦና ያዲ ጌይ ዘራኔ፤ ዲ ጌዔ ጎይጎ ኦ ማዳንዳይ? ኦ ዎዳንዳቴያ ኔ ኦም ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣ?» ጌዲ ያኦጩኔ።

7 ሁሻዬ ማሃያ፡- «ዓኪያፕሌ ዘራ ዘራ ሃህ ዲንህም ኮይሳቸዋሴ፤ 8 ኔ ዓደ ዳውቴንታ ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሳንታ ያልዚና ዔርቴያ፡ ሃሃ ናይ ዔውቴ ዘቢጉዲ ዲጊቻያ ማዔህ ኔ ዔራራ፤ ጊንሃ ሃሃ ኔ ዓዳ ያልዚ ያለህና ኬሰኬ ዓሲታህር ዋንቶ ፔ ፖኦሊሶና ዋላ ዎርቃያቸዋሴ፤ 9 ሄኤደ ሃህ ዲ ዳኔ ዔቴ ባኣካይዳ ሃንጎ፡ ማሌ ቤሰካ

ዓኣሺንቴናንዳኔ፤ ዳውቴ ኔ ዓሳፓ ዎዳም ዋይዜ ዓሲ ቢያ ኔኤኮ ፖኦሊሶ ባሺንቴያ ማህ ሃይሶ ኔጉዋጎ ኬኤዛንዳኔ፤ 10 ኔ ዓዳ ዔርቴ ያልዚ ዓሲ ማዔህና ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሳኣ ያልዚ ያላ ደዲ ዓሲ ማዔህ ዲሰራዔኤሎይዳ ናጎጎ ዓሳ ቢያህ ዔራህር ኔኤኮ ዘቢጉዲ ጫርቃ ፖኦሊሶታዎ ጎጲ ዋኣፃንዳኔ፤ 11 ዩያር ሃህ ታ ኔና ዘራህ፡- ዓጮ ጉቤይዳፓ ጌይፃ ዳኣኔፓ ዳንዲ ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ዓኣ፡ ሚርጌማ ባዚ ዓቸ ማኣሻላጉዲ ማዔ ዲሰራዔኤል ዓሶ ቢያ ፔቴይዳ ቡኩሲ ኔኤ ኔ ኔኤር ዔያቶኮ ያሎ ሱኡጋህ ማዒ ዔኪ ዳንዳ፤ 12 ዓይጎ ቤሰካኣ ዲ ዓኣሺንቶም ዳውቴ ኦ ኮዒ ዳንቃንዳኔ፤ ሻቸ ሳይይዳ ዎርቃህጉዲ ኦ ዲዛይዳ ዲኢናንዳኔ፤ ዲዛኣ ማጎም ዲዛ ጊንጾ ሃንታ ዓሳፓ ፔቴታጎ ዓታንዳ ዓሲ ባኣሴ። 13 ዙሎ ሹጮና ኬልቆና ካታማ ዲ ፑኒ ጌሌቴያ ኦ ዳራ ጉቤ ሱሲ ዔኪ ሙካዛ ካታማሎ ማዔ ካርና ቱኪ ዓርቁ ጎቸ ዔኪ ኦ ደኣጫ ኬኤራንዳኔ፤ ጌማር ዑፃ ፔቴ ሹቸታጎ ዓታዓኬ» ጌዔኔ።

14 ዲማና ዓቤሴሎሜና ዲሰራዔኤል ዓሶ ቢያህና፡- «ዓኪያፕሌ ዘራፓ ሁሻዬ ዘራ ባሽኬ» ጌዔኔ፤ ዓቤሴሎሜይዳ ፑርታ ባኣዚ ሄላንዳጉዲ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ዓኪያፕሌ ዘር ዔያታ ዔኩዋጉዲ ማህኔ።

ዳውቴኮ ቶሊ ዳንዲያ

15 ዩካፓ ሁሻዬንታ ዓኪያፕሌንታ ዓቤሴሎሜና ዲሰራዔኤል ዓሶ ሱኡጎና ዘራ ዘር ሁሻዬ ቁኤሶንህ፤ ሳደቁና ዓቢያታሪናም ኬኤዜኔ፤ 16 ቃሲ ሃህ ዲ፡- «ዓካሪ ሃኖ ዲባኒ ዓሲ ናጎጎዎ ዳውሎይዳ ዓኣ ዎርና ፒንቆ ካራ ዎርቁዎጉዲ ዑኬና ኪኢታ ዓሲ ዳኪ ዳውቴም ኬኤዙዋቴ! ዲዛንታ ዲዛ ዓሶንታ ዳዲንቴ ሃይቁዎጉዲ ሩኤሪ ዮርዳኖሴ ዎርና ፒንቆንጎ!» ጌዔኔ።

17 ዲማና ዓቢያታሪ ናኣዚ ዮናታኣኔና ሳደቁ ናኣዚ ዓሂማዓፃና ካታም ዔያታ ጌላኣና ዓሲ ዳንቃንዳኔ ጌይ ዲጊጩህር ዩሩሳላሜኮ ኮይላ ዓኣ ዋኣፃ ዓልቃ ዔንርጌሌይዳ ካፓኔ፤ ማዳ ማዳ ፔቴ ዉዲር ናይሰኬና ቢያ ዎዳ ዲኢካ ሙኪ ሙኪ ማዳንቴ ባኮ ዔያቶም ኬኤዛዛ ዔያታ ዳንዲ ካኣቴ ዳውቴም ኬኤዛኔ። 18 ጋዓንቴ ፔቴ ኬሊ ፔቴ ናይሰኬይ ዔያቶ ዳንቃጎ ዳንዲ ዓቤሴሎሜም ኬኤዜኔ፤ ዩያር ዔያታ ባሁሪማ ካታምይዳ ዓኣ ፔቴ ዓሲሰኬያ ማኣራ ፑናኒ ጳሽኪ ዳንዳኔ፤ ዓህኮ ማኣር ካራ ዔቴ ቦኣኮናያ ዓኣንቴ ዔያታ ዲኢካ ጌሌኔ። 19 ዩያ ዓህኮ ማቻ ዔቶ ካራ ዜዲ ዓጊ፤ ዓሲ ዓልቴ ዛጉዋጉዲ ጊዳ ሃኣኮ ሚጩኔ። 20 ዓቤሴሎሜኮ ደንዛ ዩኖ ማኣር ሙኪ ላኣሌሎ ኮይላ፡- «ዓሂማዓፃና ዮናታኣኔና ዎካዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ዲዛ ማሃያ፡- «ዔያታ ዎርና ፒንቁ ዳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩንህ ዓሶንህ ኮዒ ዔያቶ ዳንቃኒ ዳንዳይባኣህር ዩሩሳላሜ ማዒ ዳንዳኔ። 21 ዔያታ ዳንዳይሰካፓ ዓሂማዓፃና ዮናታኣኔና ዑኬና ዔታፓ ኬሰኪ ዳንዳይ ማዳንቴ ባኮ ቢያ ካኣቲም ኬኤዜኔ፤ ዓኪያፕሌ ዲዛም ማሌ ባኮ ኬኤዛዎ፡- «ዑካዲ ዎርና ፒንቁ!» ጌዔኔ። 22 ዩያር ዳውቴና

16:22 16:22 2ሳሙ. 12:11-12።

ዒዛ ዓሰና የርዳና ሰዎች ደንዲ ሳዓ ካራንዲያ ሄላንዳናና ቢያህ ፒንቄ።

23 ዓከያፕሌ ዘሬ ዘር ዓሳ ዔከባአህ ዔራያ ሃር ፔኤኮ ኮኦሪ ዒ ናንጋ ካታሞ ማዒ ደንደን፤ ዩካፓ ቢያ ባኮ ሳኦራ ሱዲንቴ ሃይቁ ዔያቶ ማእር ዓሰ ዲኤኮ ቤዛ ዲኤቴ።

24 ዒማና ዓቤሴሎማና ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ቢያህና የርዳና ሰዎች ሙከራ ፒንቃዛ ደውቱ ደንዲ ማህናይማ ጌይንታ። ዳካ ካታማሰከኖ ሄሌን፤ 25 ዓቤሴሎማ ዒዮዓቤ ቤዛ ዓማሳ ጌይንታሰከያ ፖኦሊሶኮ ሱኤጌ ማህ ደኦሬ፤ ዓማሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ * ማዔያ ዩቴሬ ናይኮ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዓቢጋይሎ ጌይንታያ ናሃሼ ናይ ማዓዛ ዒዮዓቤኮ ዒንዳ ያራያኮ ጌርኩ። 26 ዩካፓ ዓቤሴሎማና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ዲንከ ደዔ።

27 ደውቱ ማህናይማ ሄላዛ ዓሞኦኔ ዓጮይዳ ዓኣ ራኣባ ጌይንታ ካታማፓ ሙከ። ናየሴ ናኣዚ። ሸቢንታ ሎዴባሬ ካታማፓ ሙከ። ዓማዔኤሌን ናኣዚ ማከሪንታ ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ዓኣ ሮጊሊማ ጌይንታ ካታማፓ ሙከ። ባርዚላይንታ ዒዛና ካኣማ። 28-29 ዔያታ ዒማና ሸልዔንታ ያቲንታ ሃሃዜ ዲያ ዔከ ሙከኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ደውቱንታ ዒዛኮ ዓሰንታ ሙዓንዳጉዲ። ዛርጌ። ዔልዓ። ዲኤሊ። ማቸና ቲሻ። ያሞያላ። ሪንጋ። ዔኤሲ። ዲኤቁ ሙሸኮንታ ፒሊንታ ማራይያ ዔከ ሙከኔ፤ ዩያ ዔያታ ዔከ ሙከህሂ ደውቱንታ ዒዛ ዓሰንታ ዓሰ ናንጉሞ ደውሎይዳ ናይዲንቴ ሃሃ ዴኤቢንቴ ላቤያናንዳ፤ ጌይኩ።

18

ዓቤሴሎማ ያሎና ባሽንቴ ሃይቁህ

1 ካኣቲ። ደውቱ ዒዛ ዓሰ ፔቴይዳ ቡኩሳየ ሺያ ሺያ ፓቁ ዩያቶኮ ሱኤጌ ደኦሪ። ጊህሃ ሃሃ ዪኤታ ዪኤታ ማህ ፓቁ ዩያ ፓቁንቴ ዓሰኮሞ ያሎ ሱኤጌ ደኦሬ፤ 2 ዒማና ዒ ዔያቶ ሃይሃ ፓቁ ዳከኔ፤ ዩያቶ ፓቁንቴ ዓሰኮ ሱኤጌ ማዔ ዓሳ ዒዮዓቤንታ ዒዛኮ ጌርሲ ዓቢሻዬንታ ጋኣቴይዳ ሸይንቴህ። ዒታዬንታኩ፤ ካኣቲ ዔያቶ ዳካኣና ዓሰ ኮራ። «ታኣኒያ ዒንህህና ሞላ ዓኣዳንዳ።» ጌዔ።

3 ዔያታ ጋዓንቴ። «ኔ ኦኤና ሞላ ዓኣዲፖ፤ ኦጊዳፓ ዛላ ጊህህም ባሽንቴ ጳሽኩቴያ ዛሎ ኦኤኮ ሞድቴያ ኦ ሞርኮም ዩይ ዔኤቢቱሞኣሴ፤ ኔኤኒ ኦኤኮ ታጳ ሺያ ዓሲፓ ባሽኩ፤ ዩያር ኔኤኒ ሃይካ ካታማ ዓቲጋፓ ኦም ኮይሳ ባኣዚ ዳኩቴ ቃራኩ» ጌዔ።

4 ካኣቲ ዔያቶም። «ዒንህህም ኮሺ ማዓ ባኣዚ ቢያ ታ ማዳንዳ።» ጌዔ፤ ዩካፓ ካታሞ ጌሎ ዲር ካራ ዔቁ ሺያና ዪኤታና ማዒ ፓቁንቴ። ኬሰከ ኬሰከ ዳንዳ ፖኦሊሶ ዛጌ። 5 ዒማና ዒዚ ዒዮዓቤንታ ዓቢሻዬንታ ዒታዬናም። «ታኣም ማሊጋፓ ዳጌህ፤ ዓቤሴሎማ ሞዲፖቴ» ጌይ ዓይህን፤ ደውቱ ዩያ ጌዒ ፖኦሊሶ ሱኤጋ ዓይህኣና ፖኦሊሶ ቢያ ሞይኩ።

6 ደውቱኮ ፖኦሊሶ ካታሞ ዙላ ዓኣ ዓጮ ደንዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዓፕሬኤማይዳ ዓኣ

ዴኤሎ ካያ ያሌ፤ 7 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ደውቱ ዓሳ ያሊ ባሽኔ፤ ዩኖ ኬሎ ዔያቶኮ ሃይቁ ዓሳ ላማታሚ ሺያ ዓሲታህረ ፑርታ ባሽንቴ ዔያታ ባሽንቴ፤ 8 ያላ ካታሞ ዙላ ዓኣ ዲማ ዲማ ቤዘይዳ ደዲ ደዲ ዓኣዴህረ ያሎና ሞድና ዓሰፓ ዴኤሎ ባኣካ ሃይቁ ዓሳ ባሽኩ።

9 ዒማ ኬሎ ዔርቲባኣንቴ ዓቤሴሎማ ደውቱ ዓሰይዳፓ ዳካ ዓሰና ካኣማ፤ ዒማና ዒዚ ባቁሎ ቶጊ ጳሽካህረ ባቁላ ፔቴ ዴኤፒ ሻኣቢ ዴማና ዴንዳንቴ ሻኣቢ ካኣፓ ዒዛኮ ቶኣኮ * ዓርቁም ባቁሌላ ቶኮ ዴማፓ ዴንዳዛ ዒዚ ዠባራ ሱዲንቴ ዓቲ። 10 ደውቱ ፖኦሊሶፓ ፔቴይ ዩያ ዛጋያ ዒዮዓቤ ኮይላ ዴንዲ። «ጎዳ! ዓቤሴሎማ ሻኣቢዳ ሱዲንቴ ዓኣንቴ ታ ዴንቄ!» ጌይ ኬኤዜ።

11 ዒዮዓቤ ዒማና። «ኔ ዴንቁያ ዓይጋ ሞዲሞ ሃሽይ? ሞንዴ ኔ ዩያይዳቴ ታ ኔኤም ዪኤታና ታጳ ዴንጎ ጊራኣማ ማዓንዳ ሹቹ ቢራና ኬርና ኔ ፔቴና ቱካንዳ ዚናኣሬ ዒንጋንዳንቴኩ» ጌዔ።

12 ዓህ ጋዓንቴ። «ታጳ ፔቴ ከሎ ማዓንዳ ሹቹ ቢራ ኔ ዒንጌቲታያ ካኣቲ ናየ ታ ኩቻ ታ ሞዳዓኩ፤ ካኣቲ ኔናንታ ዓቢሻዬንታ ዒታዬንታም ታኣም ማሊጋፓ ዳጌህ ዓቤሴሎማ ሞዲፖቴ። ጌይ ዓይህህ ኦ ቢያህሂ ሞይኩ፤ 13 ታኣኒ ዒማና ሞንዴ ካኣቲ ዓይህህ ሃሽ ዓቤሴሎማ ሞዳቴ ካኣቲ ቢያ ባኮ ሞይህህረ ዩያኣ ሞይዙሞየ ዓታዓኩ፤ ኔኤኒያ ታና ዓውሳዓኩ» ጌዔ።

14 ዩያር ዒዮዓቤ። «ሃህ ታ ኔኤና ሞላ ጌሰቲ ጉሪ ኔጋኒ ኮዑሞ» ጋዓያ። ሃይሃ ሞርህ ዔከ ዓቤሴሎማ ሱዲንቴ ዓኣ ሻኣቢ ዒዚ ሃይቁሞንቴ ሄሌሰካፓ ዳደይዳ ደርቢ ደርቢ ጫርጌ።

15 ዒማና ሃሃ ዒዮዓቤኮ ያሎ ዓንጎ ኬዳ ታጳ ፖኦሊሴ ዓቤሴሎማ ዓኣ ቤዘ ሙከ ማንጊ ዔቃየ ጫርጊ ጫርጊ ዒዛ ሞዴ።

16 ዩካፓ ዓሳ ያሎ ሃሻንዳጉዲ ዒዮዓቤ ዛዩ ሞርቃዛ። ፖኦሊሶ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ደውሲያ ሃሽ ማዔ፤ 17 ዒማና ዔያታ ዓቤሴሎማኮ ሌዘ ዔከ ዴኤሎ ባኣኮይዳ ዴኤፒ ዔቴ ዓኣንቴ ዒኣካ ዓጊ። ሌዘ ዑፃ ፑኤፒ ፑኤፒ ሹቹ ኮሊ ባይዚ ሃሽኔ፤ ዩያር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጳሽኪ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዴንዳ።

18 ዓቤሴሎማኮ ሱንፃ ዔኤሊንታንዳ ዓቲንቁ ናይ ባኣህረ ዒዚ ቤርታ ሸምፔና ዓኣያ። «ካኣቲ ደኦጮ» ጌይንታ ቤሰካ ዒዛ ጳቁህያ ማዓንዳጉዲ ዔኤቢ ማዢ ዳኣቤ፤ ዩያኮ ሱንፃ ዒ ፔ ሱንፃ ጌህህረ ሃኖ ሄላኒ «ዓቤሴሎማ ዳኣቦ» ጌይንታ።

ደውቱ ዓቤሴሎማኮ ሃይቦ ሞይኩህ

19 ዩካፓ ሳዶቁ ናኣዚ። ዓሃማዓፃ ዒዮዓቤ ኮይላ። «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሞርኮይዳፓ ዒዛ ዓውሴያ ማዔህ ኬኤዛ ኮዢ ሃይሶ ዔከ ካኣቲ ኮይላ ታ ጳሽኮም» ጌዔ።

20 ዒዮዓቤ ጋዓንቴ። «ዔይዔ፤ ሃኖ ኔኤኒ ዔከ ዴንዳንዳ ኮሺ ሃይሴ ባኣሴ፤ ጎየንቴ ማሌ ኬሊና ኔ ዩያይዳኒ ዳንዳዓ፤ ሃኖ ካኣቲ ናዓ ሃይቁህረ ኔ ዩያይዳኒ ቃራኩ» ጌዔ። 21 ዩካፓ ዒዮዓቤ

* 17:25 17:25 ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጋዓዛ። ፔቴ ፔቴ ማጻሕፍት ደዳ «ዒሰማዔኤሌ ዓሰ» ጋዓ፤ (1ያኦሲ. ዓሃኬ 2:17)። * 18:9 18:9 ቶኣኮ ጋዓዛ። ፔቴ ፔቴ ማጻሕፍት «ቶኣኮ ጋፓኖ» ጋዓ።

ዲዛም ማደ ማደ ፔቲ ዲቶጲያ ዓሲሰኬያ ዔኤላዎ፡- «ኔ ዛጌ ባኮ ቢያ ዴንዲ ካኣቲም ኬኤዜ» ጋዓዛ፡ ማደ ማደህ ሂርኪ ጌይ ዘገ ሰንቸ ዔኤላህ ዔኤላዎ ጳሽኪ ዴንዴ።

22 ዲማና ዓሂማዓ፡- «ዓይጎ ባኣዚ ማኸንቴቲያ ማታ ባኣሴ፤ ታኣኒ ዴንዲ ዴያ ሃይሶ ኬኤዘም ጌዔቲራ» ጌዔ።

ዲዮዓቤ ጋዓንቴ፡- «ታ ናዓሂዮ፡ ዓይጎር ሃህኒ ኔ ዴያይዳኒ ኮዓይ? ዴያ ኔ ማዳሂር ኔኤም ዲንጎንደ ባኣዚ ባኣዋይ» ጌዔ።

23 ዓሂማዓ፡ ሃህ ጊንህ፡- «ዓይጎ ባኣዚ ማኸንቴቲያ ማታ ባኣሴ፤ ታ ዓኣዳኒ ኮዓይ» ጌዔ።

ዲዮዓቤ፡- «ሂዳቲ ዴንዴ» ጌዔ፤ ዴያር ዓሂማዓ፡ ዮርዳኖስ ዶኦጮ ጎይዎና ጳሽኪ ኔጉዋዎ ዲቶጲዮ ዓሂ ቢሬ።

24 ዳውቴ ዲማና ካታሞኮ ጋራ ዓኣ ዲያ ካርና ዙላ ዓኣ ዲያ ካርናኮ ባኣካ ፔጋዳ ቤሰካ ዴዒ ዓኣንቴ፡ ካታሞ ካፓ ዓሂ ዲያ ዑፃ ዓኣ ሴኤሎ ኬሰኪ ዓኣሂር ፔቲ ዓሲ ፔኤር ጳሽኪ ሙካንቴ ዴንቃዎ፡ 25 ዔኤላንቴ ዲ ዛጌ ባኮ ካኣቲም ኬኤዜ፤ ዴያር ካኣቲ፡- «ዲ ፔኤር ሌሊ ሙካያታቲ ኮሺ ሃይሴ ዔኪ ሙካያ ናንዳኔ» ጌዔ፤ ዴይ ዓሂ ሙኬ ጎይህ ዑኬ። 26 ዴካፓ ዓሂ ሃህ ጳሽኪ ሙካ ማሌ ዓሲ ዴንቃዎ ካታሞ ዲያ ካር ካፓሂ ዔኤሊ፡- «ሃኣሶ ዛጌ! ማሌ ሃህ ፔቲ ዓሲ ጳሽኪ ሙካኔ!» ጌዔ።

ካኣቲ ዲማና፡- «ዴይ ኮሺ ሃይሴ ዔኪ ሙካያ ማዓኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔ።

27 ካፓ ዓሂ ሃህ፡- «ቤርታ ጳሽካ ዓሂ ዓዳ ሳዶቄ ናኣዚ ዓሂማዓ ማላኔ» ጌዔ፤ ካኣቲ፡- «ዲዚ ኮሺ ዓሲኬ፤ ዴያር ዲ ኮሺ ሃይሴ ዔኪ ሙካንዳኔ» ጌዔ።

28 ዲማና ዓሂማዓ ዑኡዞ ዴጊዲ፡- «ኮ ባሽኔ!» ጌዔ፤ ሃህ ካኣቲ ቤርቶይዳኣ ባሊቲና ሳዓ ላሂ ሰንቸ ዔኤላህ ዔኤላዎ፡- «ካኣቲዮ! ኔኤም ዋይዞ ዲፃ ዓሶ ሶሊ ኔ ባሻንዳጉዲ ማኣዴ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሂ ጋላቲንቴያ ማዎም» ጌዔ።

29 ዓሂማዓ ኮይላ ካኣቲ፡- «ዴጌህ፡ ዓቤሴሎማ ዋዚ ዓኣይ?» ጌይ ያኡጮ።

ዲዚ ማሃዎ፡- «ጎዳሂዮ! ኔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይህ ዲዮዓቤ ኔ ባንሂ ታና ዳካኣና ዓሲ ዲርጋንቴ ታ ዴንቄ፤ ጋዓንቴ ዴይ ዓይጎታቲያ ታ ዔሪባኣሴ» ጌዔ።

30 ዴካፓ ካኣቲ ዲዛ፡- «ሃሴኬያ ዓኣዳ ዔቄ» ጌዔ፤ ዲዚ ሴካ ዶጪ ዔቄ።

31 ሂሊሳዎ ማደ ማደ ዲቲዮጲዮ ዓሂ ሙኪ ካኣቲ ኮይላ፡- «ካኣቲዮ! ኮሺ ሃይሴ ታ ዔኪ ዴዔ፤ ኔኤም ዋይዞ ዲፃ ዓሶ ሶሊ ኔ ባሻንዳጉዲ ሃኖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ማኣዴ፤!» ጌዔ።

32 ካኣቲ ዲዛ ኮይላ፡- «ዴጌህ፡ ዓቤሴሎማ ዋዚ ዓኣይ?» ጌይ ያኡጮ።

ዴይ ማደ ማደህ፡- «ጎዳሂዮ! ዲዛይዳ ማዳንቴ ባካ ኔ ሞርኮንታ ኔኤም ዋይዞ ዲፃ ዓሶ ሂሎንጎ!» ጌዔ።

33 ዴያር ካኣቲ ማርጌና ያዩ ካታሞ ኬልቄ ዲርቆና ዲያ ዑፃ ዓኣ ጋር ጌሊ ያዳዎ ዴኤኬ፤ ዲማና ዲዚ፡- «ታ ናኣዚዮ! ታ ናኣዚዮ! ዓቤሴሎማ! ዓቤሴሎማ፡ ታ ናኣዚዮ! ታ ናኣዚዮ!»

ሃይቁዋይ! ታ ናኣዚዮ! ዓቤሴሎማ፡ ታ ናኣዚዮ!» ጌይ ቃዩ ዴኤኬ።

19

ዲዮዓቤ ዳውቴ ጎሬህ

1 ካኣቲ፡ ዳውቴ ዲዛኮ ናኣዚ ዓቤሴሎማ ሃይቁሂር ኮሺ ያዩ ዴኤካሂ ዲዮዓቤ ዋይዜ፤ 2 ናኣዚ ሃይቁሂር ካኣቲ ያያሂ ፖኦሊሳ ዋይዛዎ ያሎና ባሽሂር ዋዛዲያ ሃሺ ያዩሂ ዓርቄ። 3 ዴያር ዔያታ ያሎ ቤዛፓ ጊንሂም ጳሽኬ ፖኦሊሴጉዲ ዔኤቢ ጎዑዋዎ ካታሞ ሙኪ ጌሌ፤ 4 ካኣቲ ዲማና ዓኣፖ ካር ፔ ኩጮና ዓርቄ፡- «ታ ናኣዚዮ! ታ ናኣዚዮ፡ ዓቤሴሎማ! ዓቤሴሎማ፡ ታ ናኣዚዮ!» ጌይ ጌይ ቃዩ ዴኤኬ።

5 ዴያር ዲዮዓቤ ካኣቲ ማኣሪ ዴንዳዎ፡- «ኔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዴር ናኣቶንታ ሃህ ኔኤኮ ላኣሎንታ ጊንፃኣ ማቸንሂንታ ዓውሴ ዓሶ ሃኖ ኔ ቦርሲሴ፤ 6 ኔኤኒ ኔና ናሽካዞንሂ ዲፃ፤ ኔና ዲፃ ዓሶ ጋዓንቴ ኔ ናሽካ፤ ኔኤኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎና ፖኦሊሶናም ፔቲታዎ ኔ ማሉዋያ ማዔህ ፔጋሲ ኔ ዳዋ፤ ዓቤሴሎማ ሽምፔና ዓቲም ኦ ቢያሂ ባይቆያታቲ ማርጌና ኔ ዋዛዳንዳያታሂ ታ ዔሪ፤ 7 ጋዓንቴ ሃሂ ዔቄጋፓ ኔኤኮ ፖኦሊሶ ዶዲሺ፤ ኔ ዴያይዳባኣቲ ዚር ጉቲ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ ኔኤኮ ዋላ ማዒዳዎኣሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንፃና ታ ኔኤም ጫኣቃ፤ ዴይ ኔኤኒ ናንጌ ዋይይዳ ኔና ሄሌ ማታፓ ቢያ ዑህ ዓኣዴ ፔርታያ ማዓንዳኔ» ጌዔ። 8 ዴያር ካኣቲ ዴዔ ቤዛፓ ዔቄ ዓኣዲ ካታሞ ጌሎዲር ካራ ዴዔ፤ ዲማና ዲዛ ዓሳ ዲዚ ዲኣካ ዓኣሂ ዋይዛዎ ቢያሂ ዲዛ ኮይላ ቡኬ።

ዳውቴ ዴራሳላማ ማዒ ዴንዳኒ ዔቄህ

ዴያኮ ቤርታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ፔንጎቲ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዴንዲ ዓኣ፤ 9 ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዴራ ዋላ ዣሎ ዓርቄ፤ ዔያታ ዋሊ ኮይላ፡- «ካኣቲ፡ ዳውቴ ኦ ሞርኮ ኩጮፓ ኦና ዓውሴ፤ ፒሊሰጼኤማ ዓሶ ኩጮፓኣ ኦና ቶሊሴ፤ ሃሂ ጋዓንቴ ዲ ዓቤሴሎማ ፔንጎቲ ዓጮ ሃሺ ዴንዴ። 10 ኦኡኮ ሱኡጌ ማዓንዳጉዲ ዓቤሴሎማ ኦኡኒ ቲሽኪ ካኣታህ፤ ጋዓንቴ ዲዚ ያሎይዳ ሃይቄ፤ ዓካሪ ካኣቲ ዳውቴ ማሂ ዔኪ ሙካኒ ጋዓ ዓሲ ዋይቲ ባይቄ?» ጋዓ።

11 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዋላ ዴያ ጌዒ ጌሰታ ባኮ ካኣቲ፡ ዳውቴ ዋይዜ፤ ዴያር ቄኤሶ ማዔዞንሂ፡ ሳዶቄና ዓቢያታሪና ዳኪ ዩሁዳ ሱኡጎ፡- «ካኣቲ ማኣዲ ፔ ካኣቲም ማኣሪ ማሂ ዔኪ ሙካኒ ዋይታዛ ዲንሂ ጋፒንሂ ዓሲ ማዔይ? 12 ዲንሂ ታኣኮ ጌርሲንሂ ማዔ ዲጊናኬ፤ ሂዳዎ ታና ማሂ ዔካኒ ቤርታሳ ዓሲ ማዒያ ሃሺ ዓይጋ ዲንሂ ጋፒንሂ ዓሲ ማዔይ?» ጌዒ ያኡጮሲሴ፤ 13 ዴያጉዲ ሃህ ዓማሳም ኬኤዘዎ፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ጌርሲ ማዔ ዲጊናሂኬ፤ ሃይማፓ ዓርቃዎ ዲዮዓቤ ቤዛ ታኣኮ ፖኦሊሶ ሱኡጌ ታ ኔና ማሃንዳ፤ ታ ዴያይዳባኣቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ባይዘም!» ጋዓ፤ ጋዓንዳጉዲ ዔያቶ ዓይህ። 14 ዴይ ዳውቴ ጌሰቲ ጌኤዛ ዩሁዳ ዴር ቢያሂኮ ዲኖ ዲዛ ባንሂ ማህ፤ ዴያር ዳውቴ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ቢያሂና ዋላ ማዒ ሙካንዳጉዲ ዲዛም ከኢታ ዳኬ።

15 ደውቱ ማዒ ሙኪያይዳ ዓሳንቴ ዪሁዳ ዓሳ የርዳኖሴ ዋሮ ሄላንዳኣና ጎይሣ ዴንዲ ሞኦኪ ዔኬኔ፤ ዒዛና ዋላ ዋሮ ዒዛ ዔኪ ፒንሣኒ ማሊ ጌልጌላ ሄላንዳኣና ዓሳ ሙኬኔ፤ 16 ዒማና ባሁሪሚይዳ ሸይንቴያ ቢኢኒያሚ ዓሲ ማዔያ፣ ጌራ ናኣዚ ሸምዒ ዪሁዳ ዓሳና ዋላ ካኣቲ ጎይሣ ሞኦኪ ዔኪ የርዳኖሴ ዋሮ ዑኬና ዴንዴኔ፤ 17 ዒዛና ዋላ ቢኢኒያሚ ፃጺ ማዔያ ፔቴ ሸያ ዓሲ ዓኣኔ፤ ሃሣ ሳኣገገሉ ማኣራ ማደ ማዳ ዓሳኮ ሱኡጋሢ፤ ያሳ ታጳ ደንጎ ዓቲንቁ ናይና ለማታሚ ማደ ማዳ ዓሳና ዔኪ ሙኬኔ፤ ዔያታ የርዳኖሴ ዋሮ ሩኡሪና ሙኪ ሄላጎ ካኣቲ ቤርቶ ሸኢኬኔ። 18 ዔያታ ካኣቲንታ ካኣቲና ዋላ ዓኣ ዓሳንታ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎና ዔኪ ፒንሣኒ ሃሣ ካኣቲ ኮዓ ባኮዋ ቢያ ማዳኒ የርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁኔ።

ደውቱ ሸምዒም ዓቶም ጌዔሣ

ካኣቲ ዋሮና ፒንቁኒ ጌኢጊንታኣና ጌራ ናኣዚ፣ ሸምዒ ሙኪ ዒዛኮ ቤርታ ሎኦሚ ላሃያ፡- 19 «ካኣቲዮ! ዬሩሳላሜጋ ኔ ኬሰኪ ዴንዳ ኬሎና ታኣኒ ማደ ዳቢንቶ ታኣም ዓቶንጎ ጌዔ፤ ታና ኮሚጋ፤ ዬያ ዛሎ ማይ ማሊጋ፤ 20 ታ ጎዳሢዮ! ጎሚ ታ ማደሣ ታኣኒ ዔራኔ፤ ጋዓንቴ ሃኖ ኬዶ ዛሎ ዒሰራዔኤሌ ፃጳጋ ቤርታሳያ ማዒ ኔና ጎይሣ ሞኦኪ ዔኪ ታ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

21 ዪሩያ ናኣዚ ዓቢሻዬ ዒማና፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኣሚ ካኣታሢ ካኣቲ ጫሽኬሢሢ ሸምዒ ዋዎደንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

22 ደውቱ ጋዓንቴ ዓቢሻዬና ዒዛኮ ጌርሲ ዒዮዓቤና ኮይላ፡- «ዒንሣ ዬካ ዓይጌ ጌልዜይ? ዒንሣ ታኣም ሜቶ ማኸኒ ኮዓ? ሃሣ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣታሢ ታናኬ፤ ሃሣ ጌንሣ ሃናኣ ኬሎ ዓይጎ ዓሲያ ማያም ዒሰራዔኤሌይዳጋ ዋደንታዓኬ» ጌዔኔ። 23 ዒማና ካኣቲ ሸምዒም፡- «ኔና ታ ዋደሽንዲዋሴ» ጌይ ጫኣቁኔ።

ደውቱ ማፒሶሼቴማኣ ዓቶም ጌዔሣ

24 ዬካጋ ሃሣ ሳኣገገሉ ናኣዚ ናዎ ማዔሣ፣ ማፒሶሼቴ ካኣቲ ጎይሣና ሞኦኪ ዔኪ ሙኬኔ፤ ካኣቲ ዬሩሳላሜ ሃሺ ኬሰኪማጋ ዓርቃዎ ዴንዲ ዒዚ ጌንሣ ባሸሢና ማዔ ኬሎ ሄላንዳኣና ማፒሶሼቴ ፔኤኮ ቶኮ ማሰቲባኣሴ፤ ቡኡጮዋ ማኤዲባኣሴ፤ ማኣዓሢያ ማሰኪባኣሴ።

25 ማፒሶሼቴ ዬሩሳላሜጋ ዔቁ ካኣቲ ሞኦኪ ዔኪ ዒኒ ዒኣ ቤዘ ሙካዛ ካኣቲ ዒዛ ኮራ፡- «ማፒሶሼቴ፣ ዓይጋ ኔ ታኣና ዋላ ዴንዲዋ ዓቲይ?» ጌዒ ያኦጮኔ።

26 ዒዚ ማሃያ፡- «ካኣቲዮ! ኔ ታና ዔራሢጉዲ ታ ዋሶኬ፤ ኔኤና ዋላ ታ ዴንዲኒ ኮዓዎ ታኣኮ ዓይላሢ ታኣኒ ሃሮ ታኣም ኮኣሬ» ጌይ ዓይሣዛ፣ ዒዒ ታና ሃሺ ዓኣዴኔ፤ 27 ካኣቲዮ! ዬያ ሌሊቱዋንቴ ታ ዛሎ ኔኤም ለኡቁ ኬኤዘና ባኣዚያ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ያኦሲ ከኢታንታዲ ማዒሢሮ ኔኤኒ ማዳኒ ኮዔ ባኣዚ ማማዳ። 28 ካኣቲዮ! ታ ዓደ ማኣሮ ዓሳ ቢያ ዋዎደንዳ ዓሲኬ፤ ካኣቲዮ! ኔኤኒ ጋዓንቴ ታኣኒ ኔ ማኣራ ኔኤና ዋላ ዴዒ ሙዓንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዬካጋ ዑሣ ኮሺ ባኣዚ ታኣም ማደንታንዳጉዲ ታ ያኦጮንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

29 ካኣቲ ዒዛም፡- «ሚርጌ ባኣዚ ማይ ኔ ጌሰታንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ኔናንታ ዪባንታ ሳኣገገሉኮ ዓኣ ባኮ ዋላ ጌሸቲ ዒንሣ ዔካንዳጉዲ ታ ዓይሣኔ» ጌዔኔ።

30 ማፒሶሼቴ ዒማና፡- «ካኣቲዮ! ቢያ ቆሎ ዪባ ዔኮንጎ፤ ኔኤኒ ኮሺና ኔ ማኣሪ ማዔሣ ሌሊ ታኣም ጌዳንዳኔ» ጌዔኔ።

ደውቱ ባርዚላዬም ማደ ኮዥ ማደ

31 ጌሌዓዴ ዓሢ፣ ባርዚላዬ ካኣቲና ዋላ ካኣቲ ዔኪ ዋሮና ፒንሣኒ ሮጌሊሚጋ ሙኬኔ፤

32 ባርዚላዬ ዒማና ሌዓ ዒዛኮ ሳሊታሚ ማዔያ ጋርቹ ዓሲኬ፤ ዒዚ ሚርጌና ያርጎቹታሢሮ ካኣቲ ደውቱ ማሃናይሚይዳ ዓኣ ዋደና ሙዎንዶ ባኣዚ ካኣቲም ዳካኔ፤ 33 ዬያሮ ካኣቲ ባርዚላዬ ኮራ፡- «ታኣና ዋላ ዬሩሳላሜ ቢሬ፤ ታኣኒ ኔኤም ኮይሳ ባኣዚ ዒንጌም ኔኤኒ ዋዛዲ ኮሺ ናንጌ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

34 ባርዚላዬ ጋዓንቴ፡- «ካኣቲዮ! ማይ ሃይጋ ሴካ ሚርጌ ሌዔ ታ ናንጋዓኬ፤ ዬያሮ ኔኤና ዋላ ዓይጋ ታ ዓኣዳንዳይ? 35 ታኣኮ ሃሣ ሌዓ ሳሊታሚኬ፤ ማይ ታኣኒ ዋዛሳ ባኣዚንታ ዋዛሱዋ ባኣዚንታ ዴማሲ ዔራንዳ? ሙዎ ባኮንታ ዑሽኮ ባኮንታኮ ዓኣሡም ዴማሲ ታ ዔራንዳ? ታኣኮ ዋያ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ኮርጋ ኮዎ ዋይዛንዳና? ካኣቲዮ! ኔና፣ ታ ጎዳሢም ማሌ ኬዲ ታ ማዓሢ ማይ ዓይጌንዴሮዳይ? 36 ሃሣ ጌንሣ ካኣቲ ታኣም ማደ ባኮኮ ሃያጉዴ ዴኤፒ ባኣዚ ማዲ ማሃሢያ ዓይጌንዴሮዳይ? ጋዓንቴ ሃሣ ታኣኒ የርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁ ዳካ ኔኤና ዋላ ዴንዳንዳኔ፤ 37 ዬካጋ ሃደራ ታኣኒ፣ ኔኤኮ ዓይላሢ ታ ዓደንታ ታ ዒንደንታ ዴኡጉ ቤዛ ዴኡታኒ ማዒ ታ ማኣሪ ታ ዴንደም፤ ሃኣዘጌ፣ ታ ናዓሢ ከምሃሚ ኔ ዓይሌ ማዎንጎ፤ ካኣቲዮ! ዒዛ ዔኪ ዴንዲጋጋ ኔ ናሽኬ ባኣዚ ዒዛም ማደ» ጌዔኔ።

38 ካኣቲ ዒማና፡- «ዒዛ ታ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዒዛም ታ ማዳንዳጉዲ ኔ ኮዓ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዳኔ፤ ኔኤማኣ ኔ ያኦጮ ባኮ ቢያ ታ ኮንሣንዳኔ» ጌዔኔ። 39 ዬካጋ ደውቱንታ ዒዛ ዓሳንታ ቢያሢ የርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁኔ፤ ደውቱ ዒማና ባርዚላዬ ሄርቃዎ ዓንጄኔ፤ ባርዚላዬያ ፔ ማኣሪ ማዒ ዴንዳኔ።

ዪሁዳ ዴሮና ዒሰራዔኤሌ ዴሮና ደውቱ ዛሎ ማርሚሣ

40 ካኣቲ፣ ደውቱ ዪሁዳ ዴሮ ቢያሢና ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ዛሎና ዋላ ዋሮና ፒንቁሰካጋ ጌልጌላ ባንሣ ዴንዳኔ፤ ከምሃሚያ ዒዛና ዋላ ፒንቁ ዴንዳኔ፤ 41 ዬካጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ካኣቲ ኮይላ ሙኪ፡- «ካኣቲዮ! ኔ ጌርሲንሣ ማዔ፣ ዪሁዳ ዓሳ ኔና ዔኪ ፔኤም ማሃኒ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ኔናንታ ኔ ማኣሮ ዓሳንታ ኔ ዓሳዎ ቢያ ዔኪ ዋላ የርዳኖሴ ፒንቁኒ ዔያቶ ኮይሳያ ማሃ ዓይጋ ማላይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

42 ዪሁዳ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳም፡- «ኑ ዬያ ማደሣ ካኣቲ ኑ ዒጊኒ ማዒሢሮ ሌሊኬ፤ ሄዳዎ ዬያ ዛሎ ዒንሣ ዓይጋ ዳጋዳይ? ኑ ሙዔ ሙዎኮ ዒ ኑም ጨጌ ባኣዚ ባኣሴ፤ ማሌ ዓይጎ ባኣዚያ ዒ ኑም ዒንጌባኣሴ» ጌዔኔ።

43 ዲሰራዔኤል ዓሳ፡- «ዋዚ ዲ ዲንሢኮ ዲጊኒ ማዔቲያ ዲንሢ ዲዛ ኮሳሰካፓ ባሼ ዲዛ ኮ ኮሳኔ፤ ካኣቲ ካኣታዳ ዴሮፓ ባሼሢ ኮ ፃጶኬ፤ ዲንሢ ኮና ቦሃሢ ዓይጎሮዳይ? ካኣቲ ማሂ ዔኪ ሙኪያኮ ቤርታዲ ያኦጪያ ያኦጪሢ ኮናኬ!» ጌዔኔ።

ጋዓንቴ ዲሰራዔኤል ዓሰፓ ባሼ ዪሁዳ ዓሳ ዳውቴ ፔኤም ማሃኒ ዶዲ ማርሜኔ።

20

ሼባዔ ማዳ ፑርታ ማዳ

1 ዬሮ ዎዶና ሼባዔ ጌይንታያ ዲኔ ዔርቱዎ፡ ፑርታ ዓሰሰኬይ ጌልጌላይዳ ናንጋኔ፤ ዲዚ ሸይንቴሢ ቢኢኒያሚ ፃጶፓ ማዓዛ ቢኪሪ ጌይንታኔ፤ ዬይ ዓሢ ዛዬ ዎርቃያ፡- «ዲሴዬ ናኣዚ ዳውቴ ሃሹዎቴ! ኮ ዲዛ ዓሰ ማዒ ዴዓኮ! ዲሰራዔኤል ዓሰዮቴ ፔቴ ፔቴሢ ማኣሪ ማኣሪ ዴንዳዎቴ!» ጌይ ዲላቴኔ። 2 ዬያሮ ዲሰራዔኤል ዓሳ ዳውቴ ዲኢካ ሃሺ ሼባዔና ዓኣዳኔ፤ ዪሁዳ ዴራ ጋዓንቴ ዮርዳኖሴፓ ዓርቃያ ዴንዲ ዬራሳላሚ ሄላንዳኣና ዲዛፓ ዲማዲባኣሴ።

3 ዳውቴ ዬራሳላሚ ዳኣ ዲዛኮ ካኣቱዎ ማኣሮ ሙካያ ዲኢካ ዬያ ማኣሮ ካፓንዳጉዲ ዲ ጌሢ፡ ታጶ ላኣሎንሢ ዔኪ ፔቴ ማኣሪዳ ጌሣያ ካፓ ዓሰና ካፒሴኔ፤ ዔያቶም ኮይሳ ባኣዚያ ቢያ ዲንጋንዳጉዲ ዓይሢ፤ ጋዓንቴ ዔያቶና ዲ ላሃባኣሴ፤ ዬማፓ ዓርቃያ ዴንዲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዓኢ ሃይቁ ዜኤሪንዳጉዲ ዲኢካ ጋርይዳ ሌሊ ዴዒ ዔያታ ናንጋኔ።

4 ካኣቲ ዲማና፡- «ዪሁዳ ዓሰ ቢያ ፔቴይዳ ዔኤሊ ቡኩሲፓ ሃንቶ ሃይካ ዔኪ ዬዔ» ጌዒ ዓማሳ ዓይሢ። 5 ዬካፓ ዲዚ ዔያቶ ዔኤላኒ ዳንዳዔኔ፤ ጋዓንቴ ካኣቲ ጌዔ ኬሎና ማዒ ዲዚ ሙካኒ ዳንዳዒባኣሴ። 6 ዬያሮ ካኣቲ ዓቢሻዬም፡- «ሼባዔ ዓቤሴሎሚፓ ባሼ ሜቶ ኦጊዳ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ሃሢ ታኣኮ ፖኦሊሶ ዔኪፓፓ ጊንያ ዳውሲ ዴንዴ፤ ሃንጎ ዲ ዙሎ ዲርቆና ካታዎ ታኣሲፓ ፔቴይዳ ጌሎቴ ቶላኒ ዳንዳዒኔ» ጋዓዛ፡ 7 ዲዮዓቤኮ ፖኦሊሳ፡ ኬሊታ ዓሳ፡ ፔሊታ ዓሰንታ ያሎና ዔርቱ ሃንጎ ፖኦሊሳኣ ዓቢሻዬና ዎላ ቢኪሪ ናኣዚ ሼባዔ ዳውሳኒ ዬራሳላሚ ዴንዴ። 8 ዔያታ ጌባያኔይዳ ዓኣ ዴኤፖ ሹጫሢ ካሮ ሄላያ ዓማሳና ካኣሜኔ፤ ዲማና ዲዮዓቤ ጩንቾ ዓፓሮ ጎንጎና ዶቂ ጎንጎናዎ ቃልሻ ቱኪ ያልዘም ጊኢጊንቴ ዓኣኔ፤ ዲዚ ቤርቲም ሴካ ዴንዳንቴ ጩንቾ ዓፓራ ኪሪ ኬዳኔ፤ 9 ዬካፓ ዲዮዓቤ ዓማሳ ኮይላ፡- «ታ ዲሻሃ! ኔ ዎዚ ዓኣይ?» ጋዓያ ሃሂርቃያ ማሊ ሚዛቆ ኩጮና ቡኡጮ ዓርቄኔ፤

10 ዲዮዓቤ ባጎ ኩጮይዳ ጩንቾ ዓፓሮ ዓርቄሢ ዓማሳ ዴንቁባኣሢሮ ዔራዎንቴ ጎጶይዳ ጫርጌም ሩቁንታ ሳዓ ቶሪ ላሂኔ፤ ዓማሳ ቤዘማና ሃይቁሢሮ ዲዮዓቤ ዲዛ ላሚ ጫርጊባኣሴ። ዬካፓ ዲዮዓቤና ጌርሲ ዓቢሻዬና ቢኪሪ ናኣዚ ሼባዔ ዳውሴያ ዓርቄኔ። 11 ዲዮዓቤ ፖኦሊሶይዳፓ ፔቴሰኬይ ዓማሳኮ ሌዘ ኮይላ ዔቁ፡- «ዲዮዓቤና ዳውቴናሮ ማዔ ዓሳ ቢያ ዲዮዓቤ ጊንያ ዴንዳዎቴ!» ጌዔኔ። 12 ዲማና ዓማሳኮ ሌዘ ሱጉሢ ሌሊ ማዒ ጎይያ ሳዘ

ላሂ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሢ ዲዮዓቤኮ ፖኦሊሳ ጉቤ ዔቁ ዛጋሢሮ ሌዘ ጎቹ ዔኪ ጎሺ ጋርሲ ጌልዚ ዓፒላና ካንቁ ሃሹኔ። 13 ዓማሳኮ ሌዘ ጎይያፓ ዬይ ዓሢ ሸኢሹሰካፓ ዓሳ ጉቤ ቢኪሪ ናኣዚ ሼባዔ ዳውሳኒ ዲዮዓቤ ጊንያ ዴንዴ።

14 ሼባዔ ዲማና ዲሰራዔኤል ፃጶ ዓጮ ቢያኮ ጊዳና ቲቁ ዴንዲ ዓቤልቤትማዕካ ጌይንታ ካታዎ፡ ሃሢ ቢኪሪ ዓሰ ዓጮዎ ሄሌኔ፤ ዬያሮ ቢኪሪ ቶኦኪ ማዔ ዓሳ ቢያ ቡኪንቴ ሼባዔ ጊንያ ካታሚሎ ጌሌኔ፤ 15 ዲዮዓቤኮ ፖኦሊሳ ሼባዔ ዲኢካ ዓኣሢ ዎይዛያ ዴንዲ ካታሚሎ ማንጌኔ፤ ዬካፓ ዙሎ ዛሎና ካታዎኮ ኬኤሎ ዲያ ሄሊሲ ዓጪ ኩሊ፡ ዬይ ኬኤሎ ዲያ ደዓንዳጉዲ ፃጶ ቦኣኪሢ ዓርቄኔ። 16 ዲማና ካታዎይዳ ናንጋ ፔቴ ጪንጫ ላኣሊሰኬና ኬኤሎ ዲያ ዑፃ ዔቃያ ዑኡዘ ዴጊዲ፡- «ዎይዙዎቴ! ዎይዙዎቴ! ዲዮዓቤ ሃይካ ሙካንዳጉዲ ኬኤዙዎቴ፤ ታ ዲዛና ዔኤቢ ጌሰታኒ ኮሳኔ» ጌዔኔ። 17 ዲዮዓቤ ዲኢካ ሙካዛ ላኣሌላ፡- «ዲዮዓቤ ጎሃሢ ኔናዳ?» ጌይ ያኦጪኔ።

ዲዚ ማሃያ፡- «ሂዮ፡ ታናኬ» ጌዔኔ፤ ዲዛ፡- «ታ ጎዳሢዮ፡ ዎይዜ» ጌዔኔ፤ ዲዚያ፡- «ታ ዎይዛኔ፡ ኬኤዜ» ጌዔኔ።

18 ዲዛ ኬኤዛያ፡- «ሚና ሳኣኤሌ ካታዎ ዴንዲ ዲንሢ ያኦጪ ባኮ ዲኢካፓ ዎይዛንዳኔ» ጌይንታሢሮ ዓሳ ዲማይዳኔ። 19 ዲሰራዔኤሌይዳ ኮሺ፡ ሃሢ ጉሙርቁንታ ካታሚላ ሃናኬ፤ ኔኤኒ ሃሢ ሃሮ ዲሰራዔኤሌይዳ ዲንደ ማዒ ዓኣ ካታሚሎ ባይዛኒ ኮሳሢ ዓይጎሮዳይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳሮ ማዔ ካታዎ ኔኤኒ ሻሂ ባይዛኒ ጋዓ?» ጌዔኔ።

20 ዲዮዓቤ ዲዘም፡- «ዲንሢኮ ካታዎ ታ ባይዛባኬ፤ ፔቴታያ ታ ሻሂ ደይሳባኬ! 21 ኮ ማሊ ሙኬሢ ዬያይዳኒቱዎሴ፤ ጌሚራ ሚርጌ ዓኣ፡ ዔፕሪኤሚ ዓጩሎ ሸይንቴ ማዔ ቢኪሪ ናኣዚ ሼባዔ ካኣታሢ ዳውቴም ዎይዘ ዲጻኔ፤ ዬያ ዓሢ ሌሊ ኦም ዲንጉዎቴ፤ ካታሚሎ ኦ ሃሺ ዴንዳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዲዛ ማሃያ፡- «ዲዛኮ ቶኦኮ ቲቁ ዔኪ ኬኤሎ ዲያ ዑሣ ኔኤም ኦ ዓጋንዳኔ» ጌዔኔ። 22 ዬያ ዲዛ ማሊ ማሊያ ማዲ ኩንሣኒ ካታዎ ዴሮ ኮይላ ዴንዴ፤ ዔያታ ዲማና ቢኪሪ ናኣዚ፡ ሼባዔኮ ቶኦኮ ቲቁ ዔኪ ኬኤሎ ዲያ ዑሣና ዲዮዓቤም ዓጌኔ፤ ዬካፓ ዲዛኮ ፖኦሊሳ ካታሚሎ ሃሺ ዴንዳንዳጉዲ ዲዮዓቤ ዛዬ ዎርቁም ፖኦሊሳ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ማዒ ዴንዴ፤ ዲዮዓቤያ ካኣቲ ኮይላ ዬራሳላሚ ዴንዴ።

ዳውቴኮ ደንዘ

23 ዲዮዓቤ ዲሰራዔኤል ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሢ ማዓዛ፡ ዮዳሂ ናኣዚ ቤናያ ኬሊታ ዓሰንታ ፔሊታ ዓሰንታኮ ሱኡጌኬ፤ 24 ዓዶኒራሚ ዔኤቢ ጪጉዎንቴ ጉሪ ማዲ ዓሰኮ ሱኡጌ ማዓዛ፡ ዓሂሉዳ ናኣዚ ዲዮሳፒጻ ማዲንቴ ባኮኮ ሃይሶ ፃኣፓያኬ፤ 25 ሱሳ ጎሃሢ ካኣቱም ማኣሮይዳ ዔኤቢ ፃኣፓያ ማዓዛ፡ ሳዶቄና ዓቢያታራና ቁኤሶኬ፤ 26 ዬያጉዲ ሃሢ ያዒራ ካታማ ሸይንቴ፡ ዲራ ጎያሰኬይ ዳውቴም ቁኤሴ ማዒ ማዲያኬ።

21

ገባዎን ዓሳ ኮሞ ማህሃ

1 ደውቴ ካላታዲ ዓሳንቴ ሃይሃ ሌዔ ጉቤ ዓጫ ለማዳኔ፤ ይያር ደውቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ጎዳ ማህሃ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማህሃ፡- «ሳኦኦሌና ዒዛ ማኣር ዓሳና ገባዎን ዓሳ ምዳህር ሰጉህሂ ዓሲ ማዒ ዓኣኔ» ጌዔኔ። 2 ይና ገባዎን ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሲቴዋሴ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶም፡- «ኑ ዒንህሃ ምዳኒዳዋሴ» ጌይ ጫኣቁም ዓሞራ ዓሳፓ ፒኢጫዲ ዓቲ ዳሪከ፤ ሳኦኦሌ ዒሰራዔኤሌ ዓሳና ዪሁዳ ዓሳና ዒናፓ ናሽካያታህረ ዔያቶ ባይዛኒ ማሌንቴ ዓቲ ዓኣያኩ። 3 ይያር ደውቴ ይያቶ፡ ገባዎን ዓሳ ፔቴይዳ ዔኤሌ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዳርና ዒንህሃ ገኢጌም ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶኮ ዳሰንቶ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ዒንህሃዳ ማዳንጎቴ ጌኖ ማዳ ዛሎ ፔቴ ባኣዚ ታ ዒንህሃም ማዳኒ ኮዓኔ፤ ታ ምዳንዳይ?» ጌዔኔ።

4 ዔያታ ማህሃ፡- «ሳኦኦሌና ዒዛኮ ማኣር ዓሳና ምርቁ ማያም ቢራ ጩጎናቴያ ኑኡኒ ገኢጋኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ሃህ ኑኡኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሳፓ ዓይጎ ዓሲያ ምዳኒ ኮዑዋሴ» ጌዔኔ።

ደውቴ ዒማና፡- «ሂዳዎ ታ ምዳንዳጉዲ ዒንህሃ ኮዓይ?» ጌይ ዔያቶ ጎኦጩኔ።

5 ዔያታ ማህሃ፡- «ሳኦኦሌ ኑና ጋፒሲ ባይዛኒ፡ ሃህ ገንህ ኑ ባኣካፓ ዓይጎ ዓሲያ ዒሰራዔኤሌ ዓጫይዳ ዓንካኣ ሹምፔና ዓቲ ናንጋንዳጉዲ ኮዒባኣሴ፤ 6 ይያር ሳኦኦሌ ዜርፃፓ ለንካይ ዓቲንቁ ዔኪ ኑም ዒንገ፤ ኑኡኒ ዔያቶ ናንገና ናንገ ጎዳ ደኦሪ ካላታህሂ ካኣቲ፡ ሳኦኦሌ ካታም ገቢዓይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኪንታ ቤዛ ኮይላ ሰፍንዳኔ» ጌዔኔ።

ካኣቲ፡ ደውቴ፡- «ታ ዔያቶ ዒንህሃም ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

7 ጋዓንጎ ደውቴና ዮናታኣኔና ዋላ ናንገና ናንገ ጎዳ ማርካ ማህ ጫኣቁ ጫኣቁምሮ ሳኦኦሌኮ ናኣዚ ዮናታኣኔ ናይ ማዔህ፡፡ ማፒሶሹቴ ዔያታ ምዳንዳጉዲ ደውቴ ዔያቶም ዓኣህሂ ዒንገባኣሴ።

8 ያዲ ማዔቴያ ዓያ ናኣ፡ ሪፃፓ ሳኦኦሌም ሹዔ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓርሞኔና ማፒሶሹቴ ገይንታሰኪንህሂ ደውቴ ዔኬኔ፤ ሃህ ሳኦኦሌና ናኣ ሜራባ ገይንታዛ ማሆላ ዓጩ ዓሲ ማዔህ፡፡ ባርዘላዬ ናኣዚ፡ ዓድሪዔኤሌም ሹዔ ደንጎ ዓቲንቁ ናይሰኪንህሂ ዒዚ ዔኬኔ። 9 ደውቴ ይያቶ ቢያ ገባዎን ዓሳም ዔኪ ዒንገም ገባዎን ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳርና ካኣማ ቤዛ ኮይላ ዓኣ ዲኮይዳ ዔያቶ ሰፍኔ፤ ይያታ ቢያህሂ ዒኣካ ሃይቁኔ፤ ይያታ ምዳንጎቴህ ሲሎ ዓገና ጋፓንቴ ዔልዓ ጮኦሪንቶ ዓርቃማናኩ።

10 ይካፓ ሳኦኦሌኮ ገንፃኣ ማቼላ፡ ዓያ ናኣ፡ ሪፅፓ ሌዛ ዓኣ ቤዛ ኮይላ ዳኤፒ ሹቹ ዓኣንቴ ይያ ሹጮ ዑፃ ሲዬ ዓፒላ ሂኣህሃዎ ዳማ ዳዔኔ፤ ዒዛ ዒማና ሃኣኮ ጮኦር ምዳፓ ዳንዲ ዒራ ሞርቃንዳ ምዳ ሂላንዳኣና ዒኣካ ዳዔኔ፤ ዒዛ ሮኦር ሮኦር ካፓ፤ ዒባኖ ዒባኖ ሰዎ ሙዑዋጉዲ ሌዛ ካፓኔ።

11 ሳኦኦሌኮ ገንፃኣ ማቻ፡ ሪፅፓ ማዳ ባኮ ደውቴ ምዳዎ፡- 12 ያቤሽጌሌዓዳ ካታም ዳር

ኮይላ ዳንዲ ሳኦኦሌና ናኣዚ ዮናታኣኔናኮ ማጌያ ዔኪ ሙኬኔ፤ ያቤሽጌሌዓዳ ዓሳ ይያ ማጌያ ዳንቁህ ፒሊሰፃኤሜ ዓሳ ሳኦኦሌ ገልቦዓይዳ ምዳ ኬሎና ሌዛ ሰፍንጎቴ፡ ቤትሻ ገይንታ ዳራ ቡካ ጸኣካፓ ዉኡቁኩ። 13 ደውቴ ሳኦኦሌና ዮናታኣኔናኮ ማጌያ ዔኬኔ፤ ሃህ ሰፍንጎቴ ለንካዎ ዓሰንህኮም ማጌያ ዔኪ ቡኩሴኔ፤ 14 ይካፓ ሳኦኦሌና ዮናታኣኔናኮ ማጌያ ዓሳ ዔኪ ዳንዲ ቢኢኒያሜይዳ ፃላዔ ገይንታ ቤዛ ሳኦኦሌኮ ዓድ፡ ቁሴ ዲኡፖ ካያ ካኣቲ ዓይህም ዲኡኬኔ፤ ይይ ቢያ ማዳንጎቴሰካፓ ዳራ ፔኤኮ ዓጮ ዛሎ ሽኢቁ ሽኢጲያ ጎኦሲ ሞይዜኔ።

ፒሊሰፃኤሜኮ ያሎና ዔርቴ ዓሳና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያልቴ ያሎ (1ፆኦሲ ዓሃኬ 20:4-8)

15 ፒሊሰፃኤሜ ዓሳና ዒሰራዔኤሌ ዓሳና ሃህ ዋሊ ያሌኔ፤ ይያር ደውቴና ዒዛ ዓሳና ዳንዲ ፒሊሰፃኤሜ ዓሳ ያሌኔ፤ ፔቴ ኬሊ ደውቴ ይያ ያሎ ያሊቤቃ ላቤኔ፤ 16 ዒማና ዳኤህሙ ሃይሃና ዛላና ኪሎ ማዓ ሞኦና ዓንገና ዲሞና ሞርህ ዓርቁያ ሃህ ዓኪ ጩንቻ ዓፓር ቴኡቴያ ዩሽቢቤናቤ ገይንታ ያልዚና ዔርቴ ዓሲሰኬይ ደውቴ ምዳኒ ማሌኔ፤ 17 ጋዓንጎ ፃራያ ናኣዚ፡ ዓቢሻዬ ደውቴ ማኣዳኒ ሙኪ ይያ ያሎና ዔርቴ ዓህ ምዳኔ፤ ይካፓ ደውቴ ዒዛ ዓሳና ዋላ ላሚ ይኖ ዓሳ ያላኒ ዳንዲ ሞጉዲ ዓሳ ዒዛ ጫኣቁሳዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ያንፔ ማዔህ፡ ኔኤኒ ሃይቃንዳህረ ላሚ ያልዚዳ ኔ ኬሰካንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

18 ይካፓ ሃህ ጎቤ ገይንታ ቤሰካ ፒሊሰፃኤሜ ዓሳና ዋላ ያልዚ ማዢንቴኔ፤ ዒማና ሁሻይይዳ ሹይንቴ፡ ሲቤካዬ ሳፒ ገይንታ ያልዚና ዔርቴ ዓሲሰኬያ ራፓይሜ ፃጲታንጎቴ ምዳኔ።

19 ገንህ ሃህ ጎቤይዳ ያልዚ ማዢንታዛ ቤኤቴሌሃሜይዳ ሹይንቴ፡ ያዒራዓርጊሜ ናኣዚ፡ ዔልሃናኔ ጋኣቴይዳ ሹይንቴያ ሞርዎኮ ዘዎ ዓንዲርሙማ ደርዘኮ ዓንዳራሾ ማጎጎዳያ ማዔ፡ ጎኦሊያዳ ገይንታ ፒሊሰፃኤሜ ዓሲ ምዳኔ።

20 ይካፓ ሃህ ጋኣቴይዳ ያልዚ ማዢንቴኔ፤ ዒኣካ ያልዚ ናሽካያ፡ ያልዚና ዔርቴ ፔቴ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ይያ ዓህካ ጉቤ ቶኮና ኩጮናይዳ ላቆ ኬኤላና ዋላ ላሆ ላሆ ኬኤላ ዓኣያ ማዓዛ፡ ኬኤሎኮ ማርጉማ ዋሊ ዑፃ ላማታሚ ያይዶኬ፤ ዒዚ ያደሲ ዓሲ፡ ሃህ ራፓይሜ ገይንታ ዜርፃፓ ሹይንጎቴኩ። 21 ይይ ዓህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎና ማርጌ ሜታሴኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ደውቴኮ ጌርሲ ሻማ ናኣዚ፡ ዮናታኣኔ ዒዛ ምዳኔ።

22 ይንህሂ ያይዶ ያሎና ዔርቴ ጋኣቴ ዓሰንህሂ ራፓይሜ ዜርህሂ ማዓዛ ደውቴና ደውቴ ዓሳና ዔያቶ ምዳኔ።

22

ደውቴ ያሎና ባሻዎ ዓይናዳ ዓይኦም (ዓይኑ. 18)

21:2 21:2 ዓያ. 9:3-15። 21:7 21:7 1ሳሙ. 20:15-17፤ 2ሳሙ. 9:1-7። 21:8 21:8 1ሳሙ. 18:19። 21:12 21:12 1ሳሙ. 31:8-13። 21:17 21:17 1ካኣቶ. ማ 11:36፤ ዓይኑ. 132:17።

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳኦኦሌንታ ሃንጎ ዒዛኮ
 ሞርኮንታይዳፓ ዓይሴሢሮ ሂዚ ጌዒ ያኦሲ
 ቦንቾም ዳውቱ ዓይናዳ።
 2 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሳ ላላሢ
 ታኦኮ ዒ ደዶ ሞርዲያሢኮ።
 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሳ ላላሢ ማዔሢሮ
 ዒዛና ሞላ ኮሺ ታ ናንጋኔ፤
 ዒዚ ጊቲማጉዲ ታጊዳ ሙካ ባኮ ቃዛኔ፤
 ታና ማኦዳሢ፤ ዒዚ ኮሺ ታና ናንጊሳኔ፤
 ዒዚ ታና ዓውሳያታሢሮ
 ማቶይዳፓ ታና ካፓኔ፤ ዓውሳኔ።
 4 ጋላታ ኮይሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ታ ሺኢቃኔ፤
 ዒዚ ታ ሞርካፓ ታና ዳቁሻኔ።»
 5 «ሃይቢ ታኦኮ ካራ ባይዚ ታና ማንጌኔ፤
 ባይሲንታ ዲጺ ሙኪ ታና ዔኤዳኔ፤
 6 ጋፒንፃባኦ ዒጊቻ ዔቶኮ ሱዛ ታና ማሬኔ፤
 ሃይቢ ፒራ ታኦም ፒሪንቴኔ።
 7 ማታሢ ታና ሄሌ ዎዶና
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኮ ሺኢቁም
 ታና ዒ ማኦዳንግጉዲ ታ ያኦሲ ታኦኮ
 ያኦጩም
 ፔኤኮ ጌኤኮ ማኦራ ዓኦያ ታ ዑኡዞ ሞይዜኔ፤
 ታኦኮ ሺኢቁ ዒላታ ዒላቶ ሞ ዎይዜኔ።»
 8 «ያኦሲ ዳጋዳሢሮ
 ሳዓ ዓጊጻኔ፤ ጎጋይቄኔ፤
 ጫሪንጮ ማኸ ዔቁሶና ፃጳ ቤዞ ሃሺ
 ዓጊጻኔ።
 9 ዒዛኮ ሲኢዳፓ ዳጋ ጩቢ
 ዒዛኮ ዳንጋፓ ሙዓ ታሚ ሎሰታ
 ሃሃ ሚቻ ቁንሢያ ኮሰኮኔ።
 10 ዒዚ ጫሪንጮ ዳርዚ ለካ ኬዳኔ፤
 ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ዲም ጌዔ ሻኦሬ ዓኦኔ፤
 11 ከሩቤሌ ጌይንታ ባኮይዳ ዳዒ ዒ ባራኔኔ፤
 ዒዚ ከባር ባኦካ ጋኦሲ ዓኦያ ማዒ ዳዳኔ።
 12 ፔና ጉቤ ዒ ዲሚና ዓኦቹኔ፤
 ዒርዚ ካርሢ፤ ዲም ጌዔ ሻኦሬ ዒዛ ኮይላ
 ቡኮኔ።
 13 ዒዛኮ ቤርታ ዓኦ ዜኤሊንጋፓ
 ታሚ ዔኤቲ ኮሰኮኔ፤
 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮፓ ጉጉንሢኔ፤
 ዳኤፖ ያኦዛሢ ፔ ዑኡዞ ሞይዜሴኔ።
 15 ፔኤኮ ሂኢኸና ዒ ዲኪ
 ሃሃ ዜኤሊንጋፓ ፓልጎና ደውሲ
 ፔኤኮ ሞርኮ ዒዚ ላኦሌኔ።
 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢሮ! ኔኤኮ ሞርኮ ኔ ጎሬ ዎዶና
 ኔኤኮ ዳጎ ዑኡዞ ኔ ሞይዜሴ ዎዶና
 ዳኤፖ ባዛኮ ጋፓ ሳዓ ዳዳኔ፤
 ሳዓ ማኸንጌ ዓይያ ካራ ፔጋዳኔ።»
 17 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሎፓ ኩጮ ዳኪ ታና ዓርቄኔ፤
 ዳኤፖ ዔቶ ሞኦያ ዳማፓ ጎቹ ታና ኬሴኔ።
 18 ዑሣ ዓኦዳ ታኦም ሞልቃዳ ታኦኮ ሞርኮና
 ታና ዒፃ ዓሶ ቢያሢፓ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሳኔ።
 19 ታኦም ካራ ባይቃዛ ሞርኮ ማዒ ዔያታ ዔቁንቴ

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ካፔኔ።
 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ማኦዲ ፑርታፓ ኬሴኔ፤
 ታ ናንጎና ዒዚ ሞዛዳሢሮ
 ፑርታፓ ታ ቶላንዳ ዳልጊ ካራ ታኦም ዒ
 ጌሢኔ።»
 21 «ታኦኮ ዒሎ ባኦዚ ማዳሢሮ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴያ ዛሎ ማሂ ታኦም
 ጩጋኔ፤
 ታኦኮ ፒዙም ማዶ ጎይያ
 ኮሺ ባኦዚ ዒ ታኦም ማዳኔ።
 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይያ ታ ሃንቴኔ፤
 ታ ያኦዛሢ ታና ዲማሳ ዳቢንቴ ታ
 ማዳባኦኔ።
 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ቢያ ማዳ ታ ኩንሢኔ፤
 ዒዚ ዓይሢ ዳምቦ ሞ ቦንቾኔ።
 24 ታ ዒዛ ቤርታ ጌኤሺኮ፤
 ጎሚያ ታ ማዳባኦኔ።
 25 ታኦኮ ዒዛ ቤርታ ማዳ ባኮ
 ኮኸ ማዳንታ ጉሙርቁንቴያንታ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔራያታሢሮ
 ዒዚ ዴያ ዛሎ ማሂ ታኦም ጩጋኔ።»
 26 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢሮ!
 ኔኤኮ ጉሙርቁንታ ዓሶም ኔ ጉሙርቁንታያኮ፤
 ፒዜ ዓሶማኦ ኔ ፒዜኮ፤
 27 ጌኤኮ ዓሶም ኔ ጌኤሺኮ፤
 ሞሶ ዓሶም ኔ ሞሶኮ።
 28 ሹሌዔ ዓሶ ኔ ዓውሳኔ፤
 ያቶርቃ ዓሶ ጋዓንቴ ኔ ቦርሲሳኔ።
 29 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢሮ! ኔ ታኦኮ ፖዓሢኮ፤
 ታጊዳ ዓኦ ዲም ኔ ፖዒሳኔ።
 30 ታኦኮ ሞርኮ ባሻንዳ ሞልቄ ኔ ታኦም ዒንጋኔ፤
 ዔያታ ሞርዲ ዳዔ ቤዞ ኮኦሚ ታ
 ጌላንዳጉዲ
 ሞልቄ ታኦም ኔ ዒንጋኔ።»
 31 «ያኦሲ ማዳ ማዶና ፓጫ ባኦዚ ባኦያኮ!
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኦላኦ ፒዜኔ፤
 ዒዛና ካናዳ ዓሶም ቢያ ዒ ጊቲማኮ።
 32 ናንጊና ናንጋ ጎዳፓ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኦሴ፤
 ዒዛይዳፓዓቲም ካናዳ ባኦዚያ ባኦሴ።
 33 ታኦም ደዲም ዒንጋሢና
 ጎይያ ታኦም ጊኢጊሻሢያ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳኮ።
 34 ዒዚ ታኦኮ ቶኮ ጌንጎ ቶኮጉዲ ደዲሻኔ፤
 ጌሚሮ ጎኦቦይዳ ዓልቲዎፓ ታ ዔቃንዳጉዲ
 ማኦዳኔ።
 35 ኩጮ ታኦኮ ዒ ያልዚ ዔርዛኔ፤
 ደዶ ቆኦዞ ታ ጎቻንዳጉዲ ኩጮ ሞ ዒዚ
 ደዲሻኔ።
 36 ታ ያኦዛሢሮ!
 ታና ዓውሳ ጊቲሞ ታኦም ኔ ዒንጋኔ፤
 ኔ ሞልቃ ታና ደዲሻኔ።
 37 ታኦኮ ቤርታ ዓኦ ባኮ ዒ ሺኢሻኔ፤
 ዴያሮ ቶካ ታኦኮ ዲቁንቴሞሴ።»
 38 «ታ ሞርኮ ዳውሲ ታ ዓርቃኔ፤
 ታ ዔያቶ ባይዙሞፓ ጊንሢሞ ማዑሞሴ።
 39 ላሚ ዔቁሞ ጎይሢ ታ ዔያቶ ባይዛኔ፤

- 40 ታኣኮ ዔያታ ቶኮ ደማ ሎኣማኔ።
 40 የሎ ታ የላንዳ ዋልቄ ታኣም ኔ ዒንጋኔ፤
 የሎና ታ ሞርኮ ኔ ታና ባሺሳኔ።
- 41 ታ ሞርካ ታ ቤርታፓ ጳሽካንዳጉዲ ኔ ማሃኔ፤
 ታና ዒፃ ዓሶ ቢያ ኔ ባይዛኔ።
- 42 ዔያቶ ማኣዳ ዓሲ ኮዒ ዔያታ ዒላታኔ፤
 ጋዓንቴ ዔያቶ ማኣዳ ዓሲ ፔቴታፖ ባኣሴ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያታ ዔኤላኔ፤
 ጋዓንቴ ዒዚ ዔያቶም ዩሁቀሴ።
- 43 ሲላሊ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ታ ዔያቶ ገኢ ጫኔ፤
 ጎይሣዳ ዓኣ ቶርጳጉዲ ታ ዔያቶ ዳኣፃኔ።»
- 44 «ፑርቶ ዳርይዳፓ ኔ ታና ዓውሴኔ፤
 ዳር ቢያ ወይሃንዳጉዲ ኔ ታና ደኦሬኔ፤
 ታ ዔርቆ ዳሬ ታ ዳማ ሞርቃኔ።
- 45 ፃንጎ ማዔ ዳራ
 ታ ዛሎ ዋይዚ ታኣም ዓይሢንታኔ፤
 ታና ቦንቶ ዚጊያ ዚጋኔ።
- 46 ጫርቩማ ዔያቶኮ ባይቄም ዒጊጪ ማታዲ
 ጎጋይቄ ፔኤኮ ሞርዲዮይዳፓ ኬሰኪ
 ታ ባንሢ ሙካኔ።»
- 47 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ናንገና ናንጋያኔ፤
 ታኣኮ ካናዳ ያኣዛሢ ጋላቲንቶም፤
 ታና ዳቂሻ ዳኤፖ ያኣዛሢ ዳግ ዳጊ ጎፖም!
- 48 ዒ ታ ሞርኮ ኮማ ኮም ማሃኔ፤
 ዳር ቢያሢ ታ ዳማ ማሃ ዒ ወይሢሳኔ።
- 49 ታ ሞርካፓ ታና ዒ ዓውሳኔ፤
 ያኣዛሢዮ!
 ታ ሞርኮ ኔ ታና ባሺሳሳኔ፤
 ጌኖ ማዳ ማዳ ዓሶፓ ኔ ታና ዓውሳኔ።
- 50 ዩያር ዳር ባኣካ ታ ኔና ጋላታኔ፤
 ኔ ሱንፖም ዓይኑምና ታ ዳኤፐሳኔ።
- 51 ዒዚ ካኣታሢ ካኣቲም ባሺሢ ዒዚ ዒንጋኔ፤
 ዒዚ ቲሽኪ ደኦሬ ዳውቴና ዜርፖናም፤
 ናንገና ጋፑዋ ናሹዋ ፔኤሲ ዒ ፔጋሲ
 ዳቀኔ።»

23

ዳውቴ ጋፒንፃ ኬኤዜ ባኮ

- 1 ያኣሲ ዳግ ዳጊዳሢ፣ ያይቆኦኔ ያኣዛሢ
 ደኦሬሢ፣ ዒሰራዔኤሌይዳ ቃራ ዓይኑም ዓይናዳያ
 ማዔሢ፣ ዒሴዬ ናኣዚ፣ ዳውቴ ጋፒንፃ ጌሰቴ ባካ
 ያዲኩ፡-
- 2 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ታኣና ማዒ ኬኤዛኔ፤
 ዒዛኮ ቃኣላ ታ ዳንጋኔ።
- 3 ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ዩያ ኬኤዜኔ፤
 ዒሰራዔኤሌ ካፓሢ ሄዚ ታኣም ጌዔኔ፤
 «ያኣሲ ዒጊጪ
 ፒዜ ወይሥሢ ወይሣ ካኣቲ፤
- 4 ዒዚ ሻኣሬ ባኣያ ሳዓ ካራዛ ፖዓ ፖዒጉዲኔ፤
 ሳይይዳ ማኣቶ ባቃልሳ
 ጉቴና ፖርቃ ዓቢጉዲኔ። »
- 5 ቢያ ባኣዚና ገኢጌያ ሃሣ ጉሙርሳያ ዒ ማዔሢር
 ናንገና ናንጋ ጫኣቁም ዒ ታኣና ዋላ
 ጫኣቁሢር
 ጎኔና ታኣኮ ማኣራ ያኣሲም ጉሙርቁንታያቲም
 ታና ዒ ማኣዲ ሃሣ ታ ኮዓ ባኮም ቢያ ዒ
 ኩንሣያቲዋዓዳ?
- 6 ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ኬኤሪንቴ ዓንገሢጉዲኔ፤

- ዓይጎ ዓሲያ ኩቻ ዔያቶ ካኣማኒ
 ዳንዳዑቀያኩ።
- 7 ዩያቶ ቡኡራኒ ኬላኬቺ ኮይሳያኩ፤
 ያዲ ማዔቴ ዔያታ ጋፒ ማቺንታንዳኔ።
- ዳውቴኮ የሎና ዔርቴ ፖኦሊሶ
 (1ፆኦሲ. ዓሃኬ 11:10-41)
- 8 ዳውቴኮ የሎና ዔርቴ ፖኦሊሶ ሱንፃ ሃካፓ
 ሊካፓይዲንታ ዓሶኬ፤ ቤርታሳሢ፡- ታህኪምይይዳ
 ሾይንቴ፣ ዮሹብባሽቤቴ ጌይንታሰኬያ ማዓዛ
 ዒዚ የሎና ዔርቴ ሃይሣ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌኬ፤ ዩይ
 ዓሢ ፔቴ ያልዚና ፔኤኮ ሞርፖ ዔኪ ዳንዲ ዔርቴ፣
 ሳሊ ያኤታ ዓሲ ወይኔ።
- 9 ላምዓሳሢ፡- ዓሆሃ ቶኣኪ ማዔያ፣ የሎና
 ዔርቴያ፣ ደዶ ናኣዚ፣ ዓላዜሬኬ፤ ፔቴ ኬሊ ዒዛና
 ዳውቴና የሎ የላኒ ኬሰኬ ፒሊሰጻኤማ ዓሶ
 ቃዚ ማታሴኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓማና ገንሢም
 ደጩኔ፤ 10 ዩይ ዓሢ ጋዓንቴ ዓኣ ቤዛ ደዲ ዔቄ
 ኩጫ ዒዛኮ ደጪ ጩንቶ ጋፓር ዓርቄ ዜቲዮ
 ጋዓንዳያ ሄላንዳኣና ፒሊሰጻኤማ ዓሶ የሌኔ፤ ዩኖ
 ኬሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኤፐ ባሺሢ ዔያቶም
 ዓንጌኔ፤ ያላ ጋፔሰካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓላዜሬ
 ዓኣ ቤዛ ሙኪ ሃይቄ፣ ፒሊሰጻኤማ ዓሶፓ ማርጌ
 ያልዚ ዓንጋምንታ ማኣፖንታ ዔኬኔ።
- 11 ሃይሣሳሢ ሃሣ፡- ሃራሬይዳ ሾይንቴያ፣
 ያልዚና ዔርቴያ፣ ዓጌ ናኣዚ፣ ሻማኬ፤ ፔቴ ኬሊ
 ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ሪንጎ ጎሽ ዓኣ፣ ሌሃ ጌይንታ
 ቤዛ የሎሮ ሙኪ ዓኣንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ
 ፒሊሰጻኤማ ዓሶ ቤርታፓ ጳሽኪ ፑኔኔ፤ 12 ሻማ
 ጋዓንቴ ዩኖ ጎዡ ጋራ ጫርቄ ዔቄኔ፤ ዒዚ ዒማና
 ፒሊሰጻኤማ ዓሶ የሊ ወይኔ፤ ዩኖ ኬሎዋ ናንገና
 ናንጋ ጎዳ ዳኤፐ ባሺሢ ባሽኔ።
- 13 ሃኣኮ ጮኦር ወደና ፒሊሰጻኤማኮ የሎ
 ዓሳ ራፓይሜይዳ ዲንኪ ዳዒ ዓኣንቴ ሃይሢታም
 የሎና ዔርቴ ዓሶፓ ዩንሢ ሃይሣንሢ ዳውቴ
 ኮራ ዓዲላማ ሙኬኔ። 14 ዳውቴ ዒማና
 ፖርዲ ገኢጊሾና ጎኦቢዳ ዓኣኔ፤ ፒሊሰጻኤማ
 ዓሶ ፖኦሊሶፓ ፔቴይዳ ፓቆና ፖኦሊሴ ሙኪ
 ቤኤቴሌሃማ ዓርቄኔ፤ 15 ዳውቴ ዒማና ዓጮ
 ጸቂሣዮ፡- «ኬልቄ ዲርቆና ቤኤቴሌሃማ ካታም
 ጌሎ ካር ኮይላ ዓኣ ዔቶ ዋኣፃፓ ታ ዑሽካንዳ
 ዋኣሢ ዓይጌ ታኣም ዔኪ ሙካንዳይ!» ጌዔኔ።
 16 ዩያር ዩንሢ የሎና ዔርቴ ሃይሣ ፖኦሊሶንሢ
 ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ዲንኪ ዳዒ ቤዛ ጊዳና ጫርቄ
 ዳንዲ ዋኣፖ ዔቴሎፓ ዲይ ዳውቴም ዔኪ
 ሙኬኔ፤ ዳውቴ ጋዓንቴ ዑሽካኒ ኮይባኣሴ፤
 ዩያይደንደሢ ሃሺ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ
 ባኣዚ ማሃ ሳዓ ላኣሌሰካፓ፣ 17 «ናንገና ናንጋ
 ጎዳሢዮ! ሃያ ዋኣፖ ታ ፔቴታፖ ዑሽካንዳኬ!
 ታኣኒ ዑሽኬቴ ሃይቢር ዒጊጩዋ ዳንዳ ዩንሢ
 ዓሶንሢኮ ሱጉዮ ታ ዑሽካንዳ ማዓኔ!» ጋዓ፣ ዋኣፖ
 ዑዡ ዒጸኔ።
- የሎና ዔርቴያ ማዔ ሃይሣ ጫርኩ ፖኦሊሶንሢ
 ማዳ ሄርሺሳ ማዳ ዩያኬ።
- 18 ዓራያ ናኣዚ፣ ዒዮዓቤኮ ጌርሲ ዓቢሻዬ የሎና
 ዔርቴ ሃይሣ ፖኦሊሶንሢኮ ሱኡጌኬ፤ ዒዚ ፔኤኮ
 ሞርፖ ዔኪ ሃይሣ ያኤታ ዓሲና ያልቴ ዩያቶ ቢያ
 ወይኔ፤ ዩያር ዒዚያ ሃይሣንሢጉዲ ያልዚና ዔርቴ
 ዓሲ ማዔኔ። 19 ዒዚ ዩያቶ ሃይሣሢፓ ዑሣ ዓኣዳ

የሎና ዔርቲ ዓሲ ማዕረግ ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዕኔ፤ ጋዓንቲ ዒዚ የሎና ዔርቲ ሃይሠ ዓሲንሢጉዲ ማዕያቱዋሴ።

20 ማሌ ሃሣ የሎና ዔርቲ ፖኦሊሴ፡- ቃብዔዔሌይዳ ሾይንቲያ፡ የዳሄ ናኣዚ፡ ቤናያኩ፤ ዒዚ ላምዖ ዔርቲ ዋዓኣቤ ዓሲ ፖኦሊሴ ዋዕኔ። ገንሣ ሃሣ ማርጌ ሄርሺሳ ማዶ ማዶያኩ፤ ፔቲ ኬሊ ሻቺ ዋርቄ ኬሊሰኩኖ ፔቲ ዳኔ ባኣካ ጌሊ ዘቢ ዋዕኔ፤ 21 ዩያጉዲ ሃሣ ዒዚ ዋርሣ ዔከ ዓኣ፡ ፔቲ ያልዘና ዔርቲ ገብዔ ዓሲሰኩያ ዋዕኔ፤ ዒዚ ዒማና ኮኦጆጋቲም ኩጫ ማሌ ዓንጋም ባኣንቲ ገብዔ ዓጮ ዓሣ ባንሣ ሙኪ ዋርዖ ኩጫጋ ሳሪ ዔከ ዩያና ጫርጊ ዋዕኔ። 22 የሎና ዔርቲ ሃይሠ ዓሲንሢጉዲ ማዕረግ፡ ቤና ማዶ ሄርሺሳ ማዶ ያኣዳኩ። 23 ዒዚ ሃይሣታም ዓሲ ባኣካ ኮሺ ዔርቲያ ማዕቲያ የሎና ዔርቲያ ማዕያና ሃይሠ ዓሲ ሄሎዋሴ፤ ዳውቲ ፔና ካፓ ዓሲኮ ዒዛ ሱኡጌ ማሂ ዶኦሬ።

24-39 ሃይሣታም ዓሲ ባኣካፓ ዘሎ ዓሲኮ ሱንፃ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ፡-

ዒዮዓቤኮ ጌርሲ ዓሳሄሌ፤ ቤኤቴሌሃሚይዳ ሾይንቲ፡ ዶዶ ናኣዚ ዓልሃና፤ ሃርዴይዳ ሾይንቲ፡ ሻማንታ ዔልቃንታ፤

ፔሌዔይዳ ሾይንቲ፡ ሄሌዔ፤

ቴቆዓይዳ ሾይንቲ፡ ዒቁሼ ናኣዚ ዒራ፤

ዓናቶይዳ ሾይንቲ፡ ዓቢዔዜሬ፤

ሁሻዬይዳ ሾይንቲ፡ ማቡናዬ፤

ዓሆሌይዳ ሾይንቲ፡ ፃልሞኔ፤

ኔያፓይዳ ሾይንቲ፡ ማሂራዬ፤

ሃሣ ኔያፓይዳ ሾይንቲ፡ ባዔ ናኣዚ ሄሌቤ፤

ቢኢኒያሚ ዓጮ ጋራ ዓኣ ገቢዓይዳ ሾይንቲ፡ ሪባዬ ናኣዚ፡ ዒታዬ፤

ፐርዓቶይዳ ሾይንቲ፡ ቤናያ፤

ጋዓሽ ዶኦጮ ኮይላ ሾይንቲ፡ ሂዳዬ፤

ዓርባዓይዳ ሾይንቲ፡ ዓቢዓልባ፤

ባርሁሚይዳ ሾይንቲ፡ ዓዝማቂ፤

ሻዓልባይዳ ሾይንቲ፡ ዔልያሂባ፤

ያሽኔ ናኣታ፤

ዮናቲ፤

ሃራሬይዳ ሾይንቲ፡ ሻማ፤

ገንሣ ሃሣ ሃራሬይዳ ሾይንቲ፡ ሻራሬ ናኣዚ፡ ዓሂዓሜ፤

ማዕካይዳ ሾይንቲ፡ ዓሃሴባዬ ናኣዚ፡ ዔሊፔሌዔ፤

ገሎይዳ ሾይንቲ፡ ዓከዖፔሌ ናኣዚ፡ ዓልዓሜ፤

ቁርሜሎሴይዳ ሾይንቲ፡ ሄፀር፤

ዓሬቤይዳ ሾይንቲ፡ ፓዓራዬ፤

ያባ ናኣዚ ናኣታኣኔኮ ናኣዚ፡ ዪግዓሊ፤

ጋኣይዳ ሾይንቲ፡ ባኒ፤

ዓሞኦይዳ ሾይንቲ፡ ፃሌቁ፤

ዒዮዓቤኮ የሎ ዓንጋም ኬዳ፡ ቤዔርቲይዳ ሾይንቲ፡ ናህራዬ፤

ያቲሬይዳ ሾይንቲ፡ ዒራንታ ጋሬቤንታ፤

ሂታ ዓሣ የሪዮንታኩ።

ዳውቲኮ የሎና ዔርቲ ፖሊሶኮ ማርጉማ ዋሊ ዑፃ ሃይሣታሚ ላንካይኩ።

24

ዳውቲ ዳር ፓይዳሢ (1ያኦሲ. ዓሃኬ 21:1-27)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ላሚ ዒሰራዔኤሌ ዓሲይዳ ዳጋዳሢ ዳውቲ ዔያቶይዳ ሜቶ ዔከ ዩዓንዳጉዲ ዒ ማሄኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳውቲ፡- «ዳንዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሲና ዩሁዳ ዓሲና ፓይዳ።» ጌዔኔ፤ 2 ዩያር ዳውቲ ዒዛኮ ፖኦሊሴ ዓይሣ፡ ዒዮዓቤ፡- «ኔ ዳማ ፖኦሊሴ ዓይሣ ማዕ ዓሲ ዔከ ዳንዲ ዓጮኮ ካራፓ ዳንዲ ጋፖ ሄላንዳኣና ጌይፃ ዳኣኔፓ ዳንዲ ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ፃጶ ዳር ቢያፓይዳ፤ ታኣኒ ዋኣዳ ዓሲ ዓኣቲያ ዔራኒ ኮዓኔ» ጌይ ዓይሣ።

3 ዒዮዓቤ ጋዓንቲ፡- «ካኣቲዮ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔ ያኦዛሢ ዒሰራዔኤሌ ዳር ሃሣ ዓኣ ዓሲፓ ዑሣ ፃኤታ ጸንጮ ማሂ ኔኤም ማርጊሾንጎ፤ ያኣዳ ዒ ማሄም ኔ ዘጋንዳጉዲ ሌዖ ኔኤኮ ዒዚ ያዶሶንጎ፤ ጋዓንቲ ካኣቲዮ! ዩያይዳኒ ኔ ዓይጋ ኮዔይ?» ጌዔኔ። 4 ካኣቲ ጋዓንቲ ዒዮዓቤንታ ፖኦሊሴ ዓይሣ ዓሲንታ ዒ ዓይሣ ባኮ ማዳንዳጉዲ ዋልቃዳሢ ዒዛ ኮራፓ ዒሰራዔኤሌ ዳር ፓይዳኒ ዔያታ ዳንዳ።

5 ዔያታ ዒማና ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ጋኣይዳ ዓኣ ዶኦጮ፡ ዓርዔኤሬ ካታሞኮ ዶኦሎ ዘላ ዳንከ ዳዔኔ፤ ዩካፓ ሊካ ኬሰካዖ ያዕዘሬ ሄሌኔ፤ 6 ዩይና ጌዒ ጌሌዓዳና ሂኢታ ዓሲ ዓጮ ጋራ ዓኣ ቃዳሴ ሄሌኔ፤ ዩካፓ ዳኣኔ ዳንዳ፤ ዳኣኔፓ ገንሣ ዓባ ጌላ ባንዖ ዘሎና ጌይ ሲዶና ዳንዳ፤ 7 ገንሣ ሃሣ ዓጮሎኮ ዶኦሎ ዘላ ዙላ ኬኤሎ ዲያና ዲርቁንቲ፡ ያኢርሴ ካታሞ ዳንዲ ዒኢና ጋዓዖ ሂኢታ ዓሲንታ ካኣና ኔ ዓሲንታ ካታሞ ቢያ ዳንዳ፤ ጋፒንዖይዳ ዩሁዳይዳ ዓኣ፡ ቤርሳቤ ዔያታ ሄሌኔ፤ 8 ዩያይዳ ዓጮሎ ጉቤ ሺሪ ታዘጸ ዓጊኒና ላማታሚ ኬሊና ማዕሰካፓ ዩራሳላሚ ማዕ ሙኩኔ። 9 ዒዮዓቤ ዒማና ዒሰራዔኤሌይዳ ሳሊ ያኤታ ሺያ፡ ዩሁዳይዳ ዶንጎ ያኤታ ሺያ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓሲ ዓኣሢ ዔሪ ካኣቲም ኬኤኬ።

10 ጋዓንቲ ዳውቲ ዳር ፓይዳሰካፓ ዒኔ ዒዛኮ ዲጶም ዒዛ ማሊሽ ባሽሢር፡- «ታኣኒ ሃያ ማዳያና ዳኤፒ ዳቢንቲ ዳቤኔ፤ ዔኤያቶ ማዶ ታ ማዳሢር ሃዳራ ታኣም ዓቶንጎ ጌዔ!» ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሽኢቁ።

11-12 ዳውቲም ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋኣይ ኮራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዳውቲ ኮይላ ዳንዲፓፓ ኔኤኒ ሃይሠ ባኣዚፓ ዶኦራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ታኣኒያ ኔኤኒ ዶኦራማጉዳያ ማዳንዳኔ» ጌዒ ኬኤኬ» ጌዔኔ። ዚር ጉቲሎ ዳውቲ ገንዓሰካፓ ጶጫኣና፤ 13 ጋኣይ ዒዛ ኮይላ ሙኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ጌዔ ባኮ ኬኤኬ፤ ዒ ኬኤዘዮ፡- «ኔ ዓጮይዳ ሃይሠ ለዔ ሎማ፡ ሃይሠ ዓጊኒ ኔ ሞርካ ኔና ዳውሲ ሃንታያ፤ ሃሣ ሃይሠ ኬሊ ዲማ ዲማ ሃርጌ ኔ ዓጫ ኬዳያፓ ዋማ ኔ ዶኦራይ? ሂንዳ ኮሽ ማሊፓፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታ ኬኤዘንዳጉዲ ማሂ ታኣም ኔ ኬኤኬ» ጌዒ ያኦጮኔ።

14 ዳውቲ ማሃዖ፡- «ታ ዋና ዶኦራንዳቲያ ታኣም ዔርቶ ዒዔኔ! ጋዓንቲ ዓሲ ኩቺ ጋርሲ ጌላኒ ታ ኮዕብሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሚጫንታያታሢር ዒ ታኣም ኮይሳ ሜቶ ዒንጎንጎ!» ጌዔኔ። 15 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩና ኬሎ ጉታፓ

ዓርቃዎ ዒዚ ጌዔ ከሎ ሄላንዳኣና ዒሰራዔኤል
 ዓሶ ዑፃ ዲማ ዲማ ዎዳ ደርዎ ከይሴኔ፤ ዒማና
 ዓጩሎኮ ካራፓ ዴንዲ ጋፖ ሄላንዳኣና ጌይፃ
 ዳኣኔፓ ዴንዲ ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ላንካይታሚ
 ሺያ ዓሲ ሃይቁ ጋፔኔ። 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ
 ኪኢታንቻሢ ዩሩሳላሚ ባይዛኒ ጊኢጊ ዓኣንቲ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴር ዑፃ ዔኪ ሙካኒ ማሌ ሜቶ
 ሃሺ ዩያ ደር ዎዳ፣ ኪኢታንቻሢ ኮራ፡- «ጊዳንዳኔ!
 ሃሺ!» ጌዔኔ፤ ዒማና ኪኢታንቻሢ ዒያቡሳ ዓሲ
 ማዔ፣ ዎርና ጎዎስኬያኮ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳይዳ
 ዔቁ ዓኣኔ።

17 ዳውቴያ ዴር ዎዳ፣ ኪኢታንቻሢ ዴንቃዎ፡-
 «ዳቢንቶ ማዳ ማዳሢ ታናኬ፤ ታ ታኣር ፑርቶ ባኮ
 ማዳኔ፤ ዓካሪ ሃይ ዔቦ ዔሩዎ ዴራ ዓይጎ ዎዴይ?
 ሃይ ዎዳሢ ዔያቶ ሄላስካፓ ታኣና ታ ማኣር ዓሶናም
 ማዎንጎ» ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎኦጩኔ።

ዳውቴ ዎኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ኮሺሢ

18 ዒዚ ከሎና ዎኦሲ ማሊያ ከኤዛ፣ ጋኣዴ
 ዳውቴ ኮራ ዴንዳዎ፡- «ዎርናኮ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳ
 ዴንዲጋፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ
 ቤዘ ኮሺ!» ጌዔኔ፤ 19 ዳውቴያ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ጌዔ ጎይፃ ዓይሢንቲ ጋኣዴ ጌዔ ጎይፃ ማዳኔ፤
 20 ዎርና ዒማና ሊካ ዛጋዎ ካኣቲ፣ ዳውቴንታ
 ዒዛኮ ዶንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዒዛ ባንሢ
 ሙካንቲ ዴንቁኔ፤ ዒዚ ዳውቴ ቤርታ ሳዓ ላሂ
 ቦንቾ ዔኤላሢ ዔኤላዎ፡- 21 «ካኣቲዮ! ሃይካ ኔ
 ኮሺ ዓኣዎ ሙኪያ?» ጌይ ዎኦጩኔ።

ዳውቴ ማሃዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲማ ዲማ
 ዎዳ ደርዓሢ ታ ዓጩፓ ዔቁሳንዳጉዲ ኔኤኮ ሃኣኮ
 ሺርኮ ቆይዳ ሻንቃኒና ዒኣካ ናንጊና ናንጋ ጎዳም
 ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ኮሻኒ ታ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

22 ዎርና ዒማና፡- «ካኣቲዮ! ቆይዳ ዔኪ ኔ
 ናሽኬሢጉዲ ዎኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጌ፤ ዒንጎ ባኮ
 ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊሢም ማዓንዳ
 ጌማይ ሃይሾ ዓኣኔ፤ ሚቹንዶ ሃንጂሎኮ ጌማቶ
 ሚኢሾንታ ሃኣኮ ሺርኮ ባኮንታ ቢያ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

23 ዎርና ዩያ ቢያ ካኣቲም ዒንጋዎ፡- «ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ማዔ ኔ ዎኦዛሢ ኔኤኒ ዒንጋ ባኮ ዔኮንጎ»
 ጌዔኔ።

24 ካኣቲ፣ ዳውቴ ጋዓንቲ፡- «ያዲ ማዎፓ፤ ታ
 ኔኤም ጨጋንዳያ ኮይሳኔ፤ ታ ዔኤቢ ጨጊ ዔኪባኣ
 ባኣዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ዎኦዛሢም
 ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ታ ሺኢሻንዳያ ኮይሱዋሴ»
 ጌዔኔ፤ ዩካፓ ዳውቴ ዩኖ ቆይዳሎንታ ጌማቶንታ
 ዶንጊታሚ ሹቹ ቢራና ሻንቁኔ፤ 25 ዒዚ ዒማና
 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ኮሺ
 ሚቹ ዒንጎ ባኮንታ ፔቱሞና ዒንጎ ባኮ ናንጊና
 ናንጋ ጎዳም ሺኢሹኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ዳውቴኮ
 ሺኢጲዎ ዎይዜኔ፤ ዒሰራዔኤላይዳ ከዴ ዲማ
 ዲማ ዎዳ ደርዓሢ ዩካፓ ዔቁኔ።

5. ዪሁዳ ካኦቶ፣ ዲዮሳፕላና ዲሰራዌኤሌ ካኦቶ፣ ዓካዚያሴ ሃይሶ (22:41-53)

1 ካኦቶ ማፃአፖ ዓይያ ካር

ካኦቶ ማፃአፖ ሃና ፔታሳዛ ለምዖ ሳሙዔኤሌ ማፃአፖ ሃሂዳ ኬኤዚንቴያ ጋፒባኦ፣ ዲሰራዌኤሌ ዓይያ ካኦቶ ሃይሶ ኬኤዚያኩ። ሃና ማፃአፖ ሃይሆ ዳኤፕ ዳኤፕ ቤሰ ፓቂንታኒ ዳንዳዓኔ፡-

1. ሴሎሞን ዲዛኮ ዓድ፣ ዳውቴ ቤዛ ዲሰራዌኤሌና ዪሁዳናይዳ ካኦቶ ዳውቴኮ ሃይሶ ዛሎ ኬኤዚያ።

2. ሴሎሞን ካኦቶ ዳውቴ ዳውቴያ ምዳራታቴያ ሃሃ ማዳኒቴ ባካ ዓይጎታቴያ ኬኤዚያ ማዓዛ ዪያ ማዳይዳፓ ባሻያ ማዓ ዳዳሂ ዪራሳላሚይዳ ማዢንቴ ጌኤዮ ማኦርኮ ማዢንቴ።

3. ኬዶ ዛሎና ደኦሎ ዛሎ ዓጮ ካኦቶ ጌይንቴ ዲሰራዌኤሌ ዓጮ ለምዖ ፓቂንታኒ ፔቴ ፔቴ ካኦቶ ከሪሰቶሴ ሸይንታንዳሂኮ ቤርታ ታዞጳሳ ጸኤቶ ሌዖ ሃላንዳኦና ዳውቴ ጎይያ ኬኤዚያኩ።

ዪሃሂ ለምዖ ማፃአፖ ሃሂዳ ፔቴ ፔቴ ሱኡጎም ዔያታ ያኦሲም ጉሙርቂንታያ ማዓ ጎይያጉይያና ዲዚ ምጋኔ፤ ዪያጉዲ ዓጮ ዲጮ ዲጮና ዔባ ቢያ ገኢፓሂ ዪና ሱኡጋ ጉሙርቂንታያ ማዓ ጎይያናኩ፤ ሃሃ ገንሃ ማሌ ያኦሲ ካኦቶከሂዳ ዓይሂንቴ ዲዳሂና ሱኡጎ ማዓቴያ ዳር ዔኪ ባይሰንታይዳ ዓጋኔ። ኬዶ ዛሎ ዓጮ ካኦቶ ጌይያ ዲሰራዌኤሌ ካኦቶ ጉቤ «ዳቢንቴያኩ» ጌይ ያኦሲ ምጋኔ፤ ጋዓንቴ ደኦሎ ዛሎ ዓጮ፣ ዪሁዳ ካኦቶ ባሻሂ «ፔዘ ማዳኔ» ጌይ ዲዚ ምጋኔ።

ካኦቶ ማፃአፖ ፔታሳዛይዳ ኮሺ ዔርቴያ ማዓዞንሂ፡- ያኦሲ ኬኤዚያ ማዓ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚያከሂዳ ዳር ማሌ ያኦዞ ካኦቶከሂዳ፤ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳም ምይዞ ዲጉሞጉዲ ዲገጩሞላቴ ኬኤዚያከሂዳ፤ ዔያቶይዳፓ ዐሃ ዓኦዳ ዔርቴያ ማዓሂ ዔኤሊያሴ ማዓዛ፣ ዲዚ ባዓኦሌ ጌይንታ ካኦቶኮ ያኦዞኮ ቁኤሶና ሞላ፡- «የ ያኦሲ ባሻንዳይ?» ጌዲ ማዳ ማዳ ኬኤዚንቴኔ (ዓይ. 18ይዳ ዛጌ)።

ማፃአፔላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ዳውቴ ካኦቶሞኮ ጋፒንያ (1:1—2:12)

ሴሎሞን ካኦቶዲያ (2:13-46)

ሴሎሞን ምይሂ ምይሂያ (3:1—11:43)

- 1. ቤርታሳ ሌዖ (3:1—4:34)
- 2. ጌኤዮ ማኦርኮ ማዢንቴ (5:1—8:66)
- 3. ጋፒንያ ሌዖ (9:1—11:43)

ፓቂንታ ካኦቶ (12:1—22:53)

- 1. ኬዶ ዛላ ዓኦ ዜርያኮ ምይዞ ዲዳያ (12:1—14:20)
- 2. ዪሁዳና ዲሰራዌኤሌና ካኦቶ (14:21—16:34)
- 3. ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚ ዔኤሊያሴ ሃይሶ (17:1—19:21)
- 4. ዲሰራዌኤሌ ካኦቶ፣ ዓክዓቤ ሃይሶ (20:1—22:40)

ካኦቶ ዳውቴኮ ጋርቹ ባሻንቶ

1 ካኦቶ፣ ዳውቴ ባሻንታ ጋርቹሂር ዲዛም ማዳ ማዳ ዓሳ ዲዛ ጩኢሸኩሞጉዲ ዓፒላ ዲዛም ዐ-ዓ ኩሌቴያ ያይዲኒ ዳንዳዒባኦ። 2 ዪያር ዲዛኮ ደንዛ፡- «ካኦቶ! ኔ ኮራ ዳዒ ኔና ማኦዳንዳ ዉዲር ናይ ኮዒ ኔኤም ኔ ዔኪ ሙኮም፤ ዲዛ ኔ ኮራ ላሂ ኔኤኮ ዐ-ዓ ያይዲሻንዳኔ» ጌዔኔ። 3 ዪካፓ ዔያታ ፔቴ ማዛጺ ዉዲር ናይ ዳንቃኒ ዲሰራዌኤሌ ዓጮ ቢያ ኮዓዖ፣ ሸኔሜ ጌይንታ ቤሰካፓ ዓቢሻጎ ጌይንታ ፔቴ ዉዲር ናይሰከኖ ካኦቶም ዔኪ ሙኤኔ፤ 4 ዪና ናዔላ ማርጌና ማዛጺ ናይኬ፤ ዲዛ ካኦቶ ኮይላ ዳዒ ዲዛኮ ቶኦኮ ዛጋኔ፤ ጋዓንቴ ዲዚ ዲዛ ላኦላ ማሂ ዔኪ ዲዛና ላሂባኦ።

ዓዲያሴ ካኦቶዲኒ ዓዓዳሂ

5-6 ዓቤሴሎሜኮ ገንዓ ዳውቴኮ ማቻ ሃገታ ዳውቴም ሸዔ፣ ሸምፔና ዓኦ ዓቲንቆ ናኦቶፓ ቶይዳሂ ዓዲያሴኬ፤ ዲዚ ማርጌና ማዛጺኬ፤ ዳውቴ ፔቴታዖ ዲዛ ጎሪ፣ ዞሪ ቤቂባኦ፤ ዪያር ዓዲያሴ ጫርቂ ፔኤር ዓጮኮ ካኦቶ ማዓኒ ኮዔኔ፤ ዪያ ማሊያ ኩንሂኒ ሳርጌላ ያይታንታ ፓርንታ ደንገታሚ ዲዛኮ ዓንጋም ኬዳንዳ ዓሲያ ገኢገሸኔ። 7 ዪያ ዛሎ ዲዚ ጸሩያ ናኦዚ፣ ዲዮዓቤና ሃሃ ቁኤሳሂ ዓቢያታሬና ሞላ ዞርቴኔ፤ ዔያታ ዲዛኮ ማሊያ ቃራኬ ጌይ ዔኬኔ፤ 8 ጋዓንቴ ቁኤሳሂ ሳይቁ፣ ዮዲሂ ናኦዚ ቤናዖ፣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚ ናኦቶኦ፤ ሸምዒ፣ ሬዒንታ ዳውቴ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዓዲያሴኮ ዪያ ማሊያ ዓይኔ።

9 ፔቴ ኬሊ ዓዲያሴ «ዔንርጌሌ» ጌይንታ ዓልቃ ሞኦኮ ኮይላ ዞሂሌቴ ላሎ ጎዖ ቤዘይዳ ማራይንታ ዚያ ጌማይንታ ሞፓናንታ ሹኪ ያኦሲም ዲንጎ ዲንገሂ ማሂ ሸኢሸኔ፤ ዲዚ ዓማና ካኦቶ፣ ዳውቴ ናኦቶና ዪሁዳይዳ ካኦቶኮ ቢታንቶና ዓኦ ዓሳ ቢያ ሙኪ ዪያ ቦንቾ ሙዖ ሙዓንዳጉዲ ዔኤሌኔ፤ 10 ጋዓንቴ ዲዚ ፔኤኮ ዓድ ናዖ ማዓሂ፣ ሴሎሞንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚ ናኦቶኦንታ ቤናያንታ ካኦቶ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዔኤሊባኦ።

ሴሎሞን ካኦቶዲያ

11 ዪካፓ ናኦቶኦ ሴሎሞን ዲንድ፣ ቤርሳቤሆ ኮይላ ዳንዲ፡- «ሃገቴ ናኦዚ፣ ዓዲያሴ ኔ ጎዳሂ ዳውቴ ዔሩሞንቴ ፔና ፔኤር ካኦቶሂሂ ኔ ምይዚባኦዳ?» ጌዔኔ። 12 «ኔኤና ኔ ናዖ፣ ሴሎሞንናኮ ሸምፓ ዓይሳኒ ኔ ኮዔቴ ታ ኔና ዞራሂ፡- 13 ዐኩና ካኦቶ ኮይላ ዳንዳፓ ላኦቶኮ! ታ ናዓሂ፣ ሴሎሞን ኔ ቤዛ ኔና ዳካሊ ካኦቶዲንዳሂ ኔ ታኦ ጫኦቂባይ? ሂዳዖ ሃሂ ዓዲያሴ ምይቲ ካኦቶዳይ?» ጌዒ ያኦጩ» ጌዔኔ። 14 ናኦቶኦ ሃሂ ኬኤዚያ፡- «ኔኤኒ ካኦቶ፣ ዳውቴና ሞላ ጌሰታኦና ታኦኒያ ዐኩና ጌሊ ኔ ጌዔ ባካ ጎኔ ማዓሂ ኬኤዚንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ዪያር ቤርሳቤሃ ካኦቶና ጌሰታኒ ካኦቶ ዓኦ ቆልዖ ጌሌኔ፤ ካኦቶ ዲማና ኮሺ ጋርቹያታሂር ሸኔሜ ዓጮ ናዔላ፣ ዓቢሻጋ ዲዛኮ ቶኦኮ ዛጋኔ፤

16 በርሳቤሃ ዲማና ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሂ ዔኤሊዛ ካኣቲ፡- «ኔ ዓይነ ኮዓይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩኔ።

17 በርሳቤሃ ማሃዎ፡- «ካኣቲዮ! ታ ናኣዚ፣ ሴሎሞን ኔ ቤዛ ኔና ሳካሊ ካኣታዳንዳሂ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሂ ሱንገና ኔ ታኣም ጩኣቄኔ፤ 18 ሃሂ ሃይሾ ኔ ዔሪባኣንቴ ዓደኒያሴ ካኣታዳኔ። 19 ዬያር ዒዚ ሚርጌ ጌማይ፣ ማራይንታ ዲቺ ዋጋናንታ ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሺኢሹኔ፤ ዬያ ቦንቾ ቤዛ ሙካንዳጉዲ ኔኤኮ ናኣቶንታ ቄኤሳሂ ዓቢያታሬንታ ፖኦሊሶ ዓይሂ ዒዮዓቤንታ ዒዚ ዔኤሊኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ኔ ዓይላሂ፣ ሴሎሞን ኔ ዔሪ ቢያ ኔ ቤዛ ካኣታዳንዳሂ ያናታቴያ ኔ ፔጋሲ ዔርዘንዳጉዲ ካፒሂዳኩ፤ 21 ኔ ዬያይዲባኣቶ ጋዓንቴ ኔ ሃይቄሰካፓ ቤዛና ታ ናኣዚ ሴሎሞንንታ ታናንታ ዋይዚ ዒዓ ዓሲ ማሂ ኦ ጊዳ ዋጎንዳኔ» ጌዔኔ።

22 በርሳቤሃ ሃጊ ዬያ ኬኤዚ ጋፒባኣንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ናኣታኣኔ ዒኢካ ሙኩኔ፤ 23 ዲማና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሂ ሙኩያታሂ ዓሲ ካኣቲም ኬኤዜኔ፤ ዬካፓ ናኣታኣኔ ጋሮ ጌሊ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሂ ዔኤሊኔ፤ 24 ናኣታኣኔ ዲማና፡- «ካኣቲዮ! ዓደኒያሴ ኔ ቤዛ ካኣታዳንዳያ ኔ ዒዛም በርታ ኬኤዚያ? 25 ዒዚ ሃኖ ሚርጌ ዚያ ጌማይንታ ዲቺ ዋጋናንታ ማራይንታ ሹኪ ያኦሲም ሺኢሹኔ፤ ኔኤኮ ሃንጎ ናኣቶንታ ፖኦሊሶ ዓይሂ ዒዮዓቤንታ ቄኤሳሂ ዓቢያታሬያ ዒዚ ዔኤሊኔ፤ ሃሂ ሄኤይ ሐካኣቲ፣ ዓደኒያሴ ናንገና ናንገ» ጌይ ዔያታ ዒላቲ ዒላቲ ዒዛና ዋላ ሙዎና ዑዞናይዳኩ። 26 ጋዓንቴ ዬያ ቢያ ማዳዎ ታና ኔ ዓይላሂንታ ቄኤሳሂ ሳደቄንታ ዮዳሄ ናኣዚ፣ ቤናንገንታ፤ ዬያጉዲ ኔ ዓይላሂ፣ ሴሎሞን ዒዚ ዬያ ቦንቾ ሙዎይዳ ዔኤሊባኣሴ፤ 27 ካኣቲዮ! ኔ ቤዛ ካኣታዳንዳሂ ያናታቴያ ኔ ደንዘም ኔ ዔርዘዋንቴ ሃይ ሃሂ ዓደኒያሴኮ ካኣታዳያ ሃይሳ ኔ ማዳ ባኣዚዳ?» ጌዔኔ።

28 ካኣቲ፣ ዳውቴ ማሃዎ፡- «በርሳቤሃ ሃጊ ዬዓንዳጉዲ ዔኤሎዋቴ» ጌይ ዓሶ ዓይሄኔ፤ ዬያር ዒዛ ሙኩ ዒዛ በርታ ዔቄኔ፤ 29 ዲማና ካኣቲ ዒዛም፡- «ታና ሄሌ ማቶፓ ቢያ ዓውሴ፣ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ሃይቆ! 30 ኔኤኮ ናኣዚ፣ ሴሎሞን ታ ቤዛ ካኣታዳንዳኔ» ጌዒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሊኮ ያኦዛሂ ሱንገና ሃያኮ በርታ ታ ጩኣቄሂ ሃኖ ኩማንዳያ ማዔሂ ታ ኔኤም ኬኤዛኔ» ጌዔኔ።

31 በርሳቤሃ ዲማና ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሂ ዔኤላዎ፡- «ካኣቲ ዳውቴ፣ ታ ጎዳሂ ናንገና ሹምፖና ናንጎም!» ጌዔኔ።

32 ዬካፓ ካኣቲ ዳውቴ ቄኤሳሂ ሳደቄንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣኔንታ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናንገንታ ዔኤሊም ዔያታ ጌሊ ዒዛ በርቶ ሺኢኩኔ። 33 ካኣቲ ዔያቶም፡- «ታኣኮ ካኣቲም ማኣራ ዓኣ ደንዘና ዋላ ዴንዳዋቴ፤ ታ ናኣዚ፣ ሴሎሞን ታ ቶጋ ባቄሎ ቶጊሲ ዒዛ ጊንጾ ዋኣፃ ዓልቃ ካሮ ጊዮኔ ኬዳዋቴ፤ 34 ዒኢካ ቄኤሳሂ፣ ሳደቄና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣኔና ዒዛ ቲሽኪ ዒሰራዔኤሊይዳ ካኣታሃንጎ፤ ዬካፓ ዛዬ ዋርቃዎ ዒንሂኮ ዑኡዘ ጴጊዲ፡- ሐካኣቲ ሴሎሞን ሚርጌ ሌዔ ናንጎም!» ጎዑዋቴ። 35 ዒዚ ታ ቤዛ

ካኣቲም ያይታ ዴዓኒ ሙካኣና ዒዛ ጊንጾ ዒዛና ዋላ ሙኩዋቴ፤ ዒሰራዔኤሊና ዪሁዳናኮ ካኣቲ ማዔ ዒ ዋይሃንዳጉዲ ታ ዒዛ ደኦሪሂር ዒ ታ ቤዛ ካኣታዳንዳኔ» ጌዔኔ።

36 ዬያር ዮዳሄ ናኣዚ፣ ቤናያ፡- «ካኣቲዮ ኔ ጌዔ ጎይጾ ማዎም፤ ዬያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሂ ማዳ ኩንሃንጎ። 37 ካኣቲዮ! ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤና ዋላ ማዔሂጉዲ ሴሎሞንናኣ ዋላ ማዎንጎ፤ ዒዛኮ ካኣቲም ኔ ዋዳፓ ዑሃ ዓኣዴ ጴኤፒ ዒ ማሆንጎ!» ጌዔኔ።

38 ዬያር ቄኤሳሂ፣ ሳደቄንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣኔንታ ዮዳሄ ናኣዚ፣ ቤናንገንታ ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዳውቴ ቶጋ ባቄሎ ሴሎሞን ቶጊሲ ዋኣፃ ዓልቃ ካሮ ጊዮኔ ዴንዴኔ፤ 39 ቄኤሳሂ፣ ሳደቄ ዓፒሎና ማዞና ያኦሲም ዲማዴ ማኣራፓ ዔኪ ሙኩ ቲዞ ዛይታ ዓኣ ጉራኖ ዔኪ ሴሎሞን ቲሽኩኔ፤ ዲማና ዒያታ ዛዬ ዋርቃዛ፣ ዴራ ዑኡዘ ጴጊዲ፡- «ካኣቲ ሴሎሞን ሚርጌ ሌዔ ናንጎም!» ጌዔኔ፤ 40 ዬካፓ ዒዚ ካኣቲም ማኣር ባንሂ ሙካኣና ዴራ ዒዛ ጊንጾ ሙካኔ፤ ዔያቶኮ ዒላታፓ ዔቄያና ሳዓ ዓጊፃንዳያ ሄላንዳኣና ዛዬ ዋርቄ ዋርቄ ዒላቲ ዔያታ ዋዛዳያ ማዔሂ ዔርዘኔ።

41 ዲማና ዓደኒያሴ ዔኤሌ ዓሳ ቢያ ሙዎ ጋፒሳኒ ዑኪ ዓኣዎ ዬያ ዑኡዘ ዋይዜኔ፤ ዒዮዓቤያ ዛሂሂ ዑኡዘ ዋይዛዎ፡- «ሃይ ካታምይዳ ዋይዜንታ ዑኡዘ ዓይጎዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ፤ 42 ዒዚ ዬያ ጌዒ ጋፑዋንቴ ቄኤሳሂ፣ ዓቢያታሬ ናኣዚ ዮናታኣኔ ዔሪቦንቴ ዒኢካ ሙኩኔ፤ ዓደኒያሴያ ዒዛ፡- «ሂንዳ ሃጊ ጌሌ፤ ኔ ኮሺ ዓሲታሂር ኮሺ ሃይሴ ዔኪ ሙኩዋዎ ዓታዓኩ» ጌዔኔ።

43 ዮናታኣኔ ማሃዎ፡- «ኮሺ ሃይሴ ታ ዔኪ ሙኩባኣዎይ፤ ኦ ጎዳሂ፣ ኔኤኮ ካኣቲ፣ ዳውቴ ሴሎሞን ካኣታሄኔ፤ 44 ሃሃ ዒዛና ዋላ ዒዛ ጊንጾ ኬሰካንዳጉዲ ቄኤሳሂ፣ ሳደቄንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣኔንታ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናንገንታ ካኣቲ ማኣር ካፓ ፖኦሊሶንታ ዒ ዳኩኔ፤ ዔያታ ሴሎሞን ካኣቲ ቶጋ ባቄሎ ቶጊሴ። 45 ቄኤሳሂ፣ ሳደቄና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣኔና ዋኣፃ ዓልቃ ካሮ ጊዮኔይዳ ዒዛ ቲሽኪ ካኣታሄኔ፤ ዬካፓ ዴራ ቢያ ዒናፓ ዋዛዲ ዒላሸሂና ዋዛ ዒላቲና ዑኡዘ ጴጊዲ ዋይዚሲ ዋይዚሲ ካታም ማዔ ሙኩኔ፤ ሃሂ ዒንሂ ዋይዜሂ ዬያኩ፤ 46 ሴሎሞን ካኣታዲ ካኣቲም ያይቶይዳ ዴዔኔ፤ 47 ዬያ ሌሊቱዋንቴ ጴኤፒ ቢታንቶና ዓኣ፣ ካኣቲኮ ደንዘ ቢያ ካኣቲ ኮይላ ሙኩ፡- ኔ ያኦዛሂ ሴሎሞን ኔጊዳፓ ባሽ ጴኤፒ፤ ሃሃ ካኣቲም ዒዛኮ ኔኤሲፓ ባሻያ ማሆንጎ!» ጌዒ ዒዚ ቃራ ማዳያታሂ ቦንቾ ኬኤዜኔ፤ ዬካፓ ካኣቲ፣ ዳውቴ ሻኣሎይዳ ላሂ ዓኣዎ ያኦሲም ዚኔ። 48 ዒዚ ዲማና፡- ታ ዜርፃፓ ፔቴ ሃኖ ታ ቤዛ ካኣታዳንዳጉዲ ማሂ ዬያኣ ታ ዛጋንዳጉዲ ታና ጌሄ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሊኮ ያኦዛሂ ጋላቲንቴያ ማዎም!» ጌዒ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቲኔ» ጌዔኔ።

49 ዓደኒያሴ ዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዬያ ዋይዛዎ ሚርጌና ዒጊጩኔ፤ ቢያሂ ዔቄ ፔ ካራና ካራና ዴንዲ ጋፔኔ፤ 50 ዓደኒያሴያ ዲማና ሴሎሞን ኮሺ ዒጊጩሂር ዓፒሎና ማዞና፣ ያኦሲም ዲማዴ ማኣር ዴንዲ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛይዳ

ኮሾና ጉራኖጉዳ ባኮ ዓርቄ። * 51 ዓሳ ሴሎሞን ኮራ፡- «ዓደኒያሴ ነና ዓጊጩሣረ ሚቺ ዓንጎ ቤዘይዳ ዓኣ፡ ጉራኖጉዳ ባኮ ዓርቄ ሲያ ባኮኮ ቤርታ ካኣቲ፡ ሴሎሞን ታና ዎዲንዲዎያታቲ ጫኣቆንጎ፡ ጌዒ ነና ሺኢቃ።» ጌይ ዒዛሞ ኬኤዜ።

52 ካኣቲ፡ ሴሎሞን፡- «ዒዚ ፑርታ ባኣዚ ማዲዎያ ማዒ ኮሸኬቲ ሜሌ ዓቲሞ ቶኦኮ ጋፓናፓ ፔቲታዎ ዒዛኮ ካኣሚንታዓኬ፤ ሃንጎ ዒዚ ዎዲንታንዳ።» ጌዔ። 53 ዩካፓ ሴሎሞን ያኦሲሞ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛፓ ዓደኒያሴ ኬይሲ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዓሲ ደኬ፤ ዓደኒያሴያ ዒማና ካኣቲ ቤርቶ ሙኪ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሣ ዔኤሌ፤ ካኣቲያ ዒዛሞ፡- «ኔ ማኣሪ ኮሺ ዓኣዳ» ጌዔ።

2

ዳውቴ ሴሎሞንም ዔልቃሚ ዔልቃሞ

1 ዳውቴ ሃይቃንዳ ዎዳ ዑካዛ ፔኤኮ ናኣዚ፡ ሴሎሞን ዔኤሊዎ ሂዚ ጌዒ ጋፒንሣ ዔልቃሚ ዔልቃሚ፡- 2 «ማይ ታኣኒ ሃይቃኒ ዑኬ፤ ደዳ! ጫርቃ ዓሲ ማዔ፤ 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሣ ኔኤኒ ማዲንዳጉዲ ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዳ፤ ኔ ደንዳ ቤዛ ቢያይዳ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ኔ ማዳ ባካ ጊኢጋንዳጉዲ ሙሴ ዛሎና ኬኤዚንቲ፡ ያኦሲ ዎጎይዳ ያኣፒንቲ፡ ዓይሣንታ ዳሞቦንታ ዎጎዎ ቢያ ካፔ፤ 4 ዩያ ቢያና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ኔ ዓይሣንታያ ማዔቲ ዒ ታኣም፡- ኔኤኮ ዜርፃ ፒዜ ናንጊ ናንጌቲ፡ ጉቤ ዒናፓ ሃሣ ጉቤ ሸምፓፓ ታ ቤርታ ፒዜ ማዒ ሃንቲቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቲሞ ያይቶይዳ ዳዒ ካኣታዲ ዎይሣንዳ ዜርሣ ታ ኔኤኮ ባይዛዓኮ» ጌዒ ጫኣቁ ጫኣቁሞ ዒዚ ኩንሣንዳ።

5 «ፂሩያ ናኣዚ፡ ዒዮዓቤ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ፖኦሊሶ ዓይሣ ሱኡጋሣ ኔሪ ናኣዚ ዓቤኔሪና ዬቲሪ ናኣዚ ዓማሳና ዎዲ ታኣም ማዳ ጌሮ ማዳ ኔ ዔራ፤ ዒዚ ዔያታ ያልዚ ዎዳና ዓሲ ዎዳሣረ ኮሚ ዔካኒ ጌዒ ሳዓ ኮሺ ዓኣንቲ ዎማይዲ ዔያቶ ዎዳቲያ ኔ ዔራ፤ ዒዚ ጌኤሺ ዓሲ ጉሪ ዎዳ፤ ዩያና ዒዚ ሱጉሣ ዓሲ ማዒ ዓኣሣ ኔ ዔራ። 6 ዓካሪ ኔኤም ዒንጊንቲ ዔራቶ ጎይዳና ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ማዳ፤ ዒዚ ናንጊ ጋርቺ ሃይቃንዳኣና ካፒ።

7 «ታኣኒ ኔ ጌርሲ ዓቤሴሎሚፓ ቶላኒ ዓኣሸንቲ ዎዳና ኮሺ ባኣዚ ዔያታ ታኣም ማዳሣረ ጌሌዓዳ ዓሣ፡ ባርዚላዬ ናኣቶም ጋዓንቲ ኮሺ ባኣዚ ማዲ ዔያቶ ዛጌ፤ ዔያታ ኔ ሙዓ ሙዖ ሙዓያ ማዎንጎ።

8 «ሃሣ ዋሊንታኒ ኮይሱዎ ባኣዚ ቢኢኒያሚ ዓጪ ማዔ፡ ባሁሪሚ ካታማ ናንጋ ጌራ ናኣዚ ሸምዒ ዓኣ፤ ታኣኒ ማሃሪሚ ዳንዳ ኬሎና ዒዚ ታኣኮ ካራ ባይዚ ታና ጫሸኬ፤ ያኣዳ ማዔቲያ ዮርዳኖሴ ዎሮ ኮይላ ዒ ታኣና ዎላ ካኣሚ ዎዳና ታ ዒዛ ዎዲሸንዲዎኣሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንዎና ታ ዒዛም ጫኣቁ። 9 ኔኤኒ ጋዓንቲ ዒዛኮ ዳቢንቲባኣያ ማሃ ዒዛ ሃሺ፤ ኔኤም ዒንጊንቲ

ዔራቶ ጎይዳና ኔ ዎዎዳንዳቲያ ባሸንታዓኬ፤ ዒዛ ዎዎዳንዳ ዓሲ ማዔሣ ዋሊ።»

ዳውቴኮ ሃይሶ

10 ዩካፓ ዳውቴ ሃይቁ፡ ዒዛ ካታሞ ማዔ ዩሩሳላሚይዳ ዲኡቲ፤ 11 ዳውቴ ኬብርኦኔይዳ ላንካይ ሌዔ፤ ዩሩሳላሚይዳ ሃይሣታሚ ሃይሣ ሌዔ፤ ዎሊ ዑፃ ያይዲታሚ ሌዔ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳ። 12 ሴሎሞን ዓዳ ቤዛ ካኣታዳ፤ ዒዛኮ ካኣቲሞ ቢታንታኣ ኮሺ ደዳ።

ዓደኒያሴኮ ሃይሶ

13 ሃጊቶ ናኣዚ ዓደኒያሴ ሴሎሞንኮ ዒንድ፡ ቤርሳቤሆ ኮይላ ዓኣዳ፤ ቤርሳቤሃ ዒማና፡- «ኔ ታ ኮራ ኮሺ ዓኣዎ ሙኪያ?» ጌይ ያኦጩ።

ዒዚ ማሃ፡- «ሂዮ፤ ኮሺ ዓኣዎ ታ ሙኬ።» ጋዓ፡ 14 «ታ ኔና ያኣጫ ባኣዚ ዓኣኔ» ጌዔ፤

ዒዛ፡- «ዓይጎዳይ?» ጌዔ።

15 ዓደኒያሴ፡- «ካኣቲ ማዓንዳዎ ዓቲሣ ታናታሣንታ ዩያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሣ ካፔያታሣ ኔ ዔራ፤ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሊሣ ማዔም ታና ኮይሳ ካኣቲማ ዔውቴ ታ ጌርሲም ዒንጊንቲ። 16 ሃሣ ታ ኔና ያኣጫ ፔቲ ባኣዚ ዓኣሣረ ዒዳ ኔ ታና ቦርሲሱዎጉዲ» ጌዔ።

ቤርሳቤሃ፡- «ኔ ያኣጫ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዔ።

17 ዒዚ ዒማና፡- «ካኣቲ ሴሎሞን ኔኤም ዎይዛንዳሣ ታ ዔራ፤ ዩያሮ ዓቢሻጎ ጌይንታ፡ ሹኔሚይዳ ሸይንቲ፡ ዉዲሮ ናዔሎ ታኣም ዒዚ ዒንጋንዳጉዲ ዒዛ ታኣም ሸኢቁ» ጌዔ።

18 ዒዛ፡- «ቃራኬ! ታኣኒ ካኣቲሞ ኬኤዛንዳ።» ጌዔ።

19 ዩካፓ ቤርሳቤሃ ዓደኒያሴ ጌዔ ባኮ ካኣቲሞ ኬኤዛኒ ካኣቲ ማኣሪ ጌሌ፤ ካኣቲ ዒማና ዳዔ ቤዛፓ ዔቁ ቦንቾ ዔኤሊሣ ሂርኪ ጌይ ዒንዶ ዔኤሌሰካፓ ዳዓዎ ሜሌ ካኣቲ ዳዓ ያይታ ዔኪ ሙኡሲ ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ ዒዛ ዳይሣ፤ 20 ዒዛ ዒማና፡- «ኔ ማዲንዳጉዲ ታኣኒ ያኣጫ ዳካ ባኣዚ ዓኣ፤ ሃዳራ ዒዳ ታና ቦርሲሱ።» ጌዔ።

ካኣቲ፡- «ዒንዳ! ታ ኔና ቦርሲሱንዲዎሴ፤ ዩይ ዓይጎዳይ?» ጌዔ።

21 ዒዛ፡- «ኔ ጌርሲ ዓደኒያሴ ዓቢሻጎ ዔኮንጎ ጌዔቲራ» ጌዔ።

22 ካኣቲ ዒማና፡- «ዒዚ ዓቢሻጎ ዔካንዳጉዲ ሌሊ ኔ ታና ዓይጋ ያኣጫይ? ዒዚ ታኣኮ ቶይዲታሣረ ካኣቲሞ ታ ዒዛም ሃሻንዳጉዲ ኔ ያኦጩዎይ? ሃሣ ቁኤሳሣ ዓቢያታሪና ዒዮዓቤናም ታ ማዲንዳ ባኣዚያ ያኦጩዎይ ኔ ዓይጋ ሃሻይ!» ጌዔ። 23 ዩካፓ ሴሎሞን ያኦሲ ሃይቆ! «ዓደኒያሴ ዩያይዳኒ ማሊሣረ ታ ዒዛ ዎዲባኣቲ ያኦሲ ታና ባይዘም! ጌይ ጫኣቁ።

24 ታ ዓዳ፡ ዳውቴኮ ካኣቲሞ ያይቶይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዳይሣ ካኣቲሞ ታኣኮ ደዲሹ፤ ዩያ ካኣቲሞ ታኣና ታ ዜርዎናም ዒንጊ ዒ ጌዔ ባኮ ካፒ ኩንሣ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ዓደኒያሴ ሃናኣ ኬሎይዳ ሃይቃንዳ።» ጌዔ።

* 1:50 1:50 ጉራኖጉዳ ባኮ ዓርቄ፤ ጋዓዛ፡ ዩሮ ዎዳና ፔቲ ዓሲ ፑርታ ባኣዚ ማዳቲ ሜሌ ዓሲ ዒዛ ዎዲዎጉዲ ዒዛ ጌሊ ዓርቄ ፔ ሸምፖ ዓውሳኒ ዎዳ ዓሶ ሸኢቃያኬ። 2:5 2:5 2ሳሙ፡ 3:27፤ 20:10። 2:7 2:7 2ሳሙ፡ 17:27-29። 2:8 2:8 2ሳሙ፡ 16:5-13፤ 19:16-23። 2:11 2:11 2ሳሙ፡ 5:4-5፤ 1ፆኣሲ ዓሃኬ 3:4። 2:12 2:12 1ፆኣሲ ዓሃኬ 29:23። 2:17 2:17 1ካኣቶ ማ 1:3-4።

25 ዩካፓ ዓደረያሴ ዋዳንዳጉዲ ካአቲ፡ ሴሎሞን ዮዳሄና ኣኣዚ ቤናያም ኪኢታ ዳካዛ ቤናያ ዳንዲ ዓደረያሴ ዋዳኔ።

ዓቢያታሬኮ ዳውሲንቲያና ዒዮዓቤኮዋ ሃይቦ

26 ዒማና ካአቲ ሴሎሞን ቁኤሳህ፡ ዓቢያታሬ ኮይላ፡- «ኔ ሸይንቲ ዓጮ፡ ዓናቶቲ ዳንዳ፤ ኔና ዋዋዳንዳ ዓቢያታንቲኬ፤ ጋዓንቲ ዳኤፖ ጎዳሂኮ ጫኣቁሞ ሳኣጂኖ ታ ዓደ፡ ዳውቲ ቤርታ ኔኤኒ ኬዲ ሃንቲሂሮ ሃሃ ዒዛና ዋላ ማታሂ ቢያ ኔ ዓኮሂሮ ሃሂ ታ ኔና ዋዳዓኬ» ጌዔ። 27 ዩካፓ ሴሎሞን ዓቢያታሬ ያኣሲም ቁኤሴ ማዒ ማዳ ቢታንቶ ላኣኒ ኬይሲ ዳኬኔ፤ ዩያይዳም ቁኤሳህ፡ ዓኤሊ ዛሎና ዒዛኮ ዜርፖ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሴኤሎይዳ ኬኤዜ ባካ ቢያ ኩማኔ።

28 ፔቲ ዛሎና ዓደረያሴ ናሽኪ ባጎ ዛሎና ገንሃ ዓቤሴሎማ ዒፃ፡ ዒዮዓቤ ዩያ ማዳንቲ ባኮ ቢያ ዋይዜኔ፤ ዩያር ዓፒሎና ማዦና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዳማዳ ማኣር ፑኒንቲ ዳንዲ ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ጌሊ ጉራኖ ማሊሲ ኮሾና ባኮ ዓርቁኔ። 29 ዒዮዓቤ ዓፒሎና ማዦና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዳማዳ ማኣር ፑኒንቲ ዳንዳሂና ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ኮራ ዓኣሂ ሴሎሞን ዋይዛፖ ቤናያ ዒዛ ዳንዲ ዋዳንዳጉዲ ዓይሂ ዳኬኔ። 30 ቤናያ ዓፒሎና ማዦና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዳማዳ ማኣር ዳንዲ ዒዮዓቤ ኮራ፡- «ሃያ ዓፒሎና ማዦና ማኣራፓ ካአቲ ኔና ኬሰካንዳጉዲ ዓይህኔ» ጌዔ።

ዒዮዓቤ ጋዓንቲ፡- «ታ ኬሰካዓ! ሃይማካ ታ ሃይቃንዳኔ!» ጌዔ።

ዩያር ቤናያ ማዒ ሙኪ ዒዮዓቤ ጌዔ ባኮ ካአቲም ኬኤዜኔ።

31 ዩካፓ ሴሎሞን ቤናያም፡- «ዒዚ ጌዔማ ጎይፖ ዋዳጋፓ ዒዛ ዳኤኬ፤ ዩያይዲ ዒዮዓቤ ጉሪ ዋዳ ዓሶ ሱጉፖፓ ታኣና ታ ዓደ ማኣር ዓሶና ጌኤሹ። 32 ታ ዓዳ፡ ዳውቲ ዔሩዋንቲ ዒዮዓቤ ዋዳ ዓሶ ሱጉፖር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዮዓቤም ማቶ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚ ዒዛይዳፓ ባሽ ማዔ፡ ላምፖ ጌኤሹ ዓሲ ጉሪ ዋዳኔ፤ ዔያታ ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሶ ዓይህ፡ ዓቤኔሬንታ ዩሁዳ ፖኦሊሶ ዓይህ፡ ዓማሳንታኬ፤ 33 ዒዮዓቤ ዩንሂ ዓሶንሂ ዋዳሂሮ ዒዛም ዓገንቲ ፑርቶ ባካ ዒዛና ዒዛ ዜርፖናይዳ ናንገና ዳዲ ናንጋፖ ማፖንጎ፤ ዳውቲኮ ካአቲም ያይቶይዳ ዳዓ ዓሶና ዜርፖናም ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኮሹማ ናንገና ዳማዳፓ» ጌዔ።

34 ዩያር ቤናያ ዓይሂንቲ ጎይፖና ዳንዲ ዒዮዓቤ ዋዳም ዒዛኮ ማኣር ኮይላ ዓኣ ቦኦሎይዳ ዒዮዓቤ ዳኤቲኔ። 35 ዩካፓ ካአቲ ሴሎሞን ዒዮዓቤ ቤዛ ቤናያ ፖኦሊሶ ዓይህያ ማሂ፤ ሃሃ ዓቢያታሬ ቤዛ ሳዶቁ ቁኤሴ ማሂ ዳኦሬኔ።

ሸምዒኮ ሃይቦ

36 ዒማና ሃሃ ካአቲ፡ ሴሎሞን ሸምዒ ዔኤሊሳፖ፡- «ሃይካ ዩሩሳላሚይዳ ኔ ናንጋንዳ ማኣሪ ማዦ ዳዔ፤ ዒኣካፓ ኬሰኪ ዓንኮዋ ዳንዲ፤ 37 ካታማፓ ኔ ኬሰኪ ቁድሮኦኔ ፖርና

ፒንቁ ጴዳቲ ጎኔና ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ዩያይዳቲ ኔና ኔ ኔኤሮ ዋዳኔ ጌዔ» ጌዔ።

38 ሸምዒ ማሃፖ፡- «ካአቲኖ! ቃራኬ፤ ታኣኒ ኔ ዓይላሂ ታ ጎዳሂ፡ ኔኤኒ ጌዔሂ ጎይፖ ማዳንዳኔ» ጋዓፖ፡ ዩሩሳላሚይዳ ማርጌ ዋዳ ዳዔ።

39 ሃይሃ ለዔኮ ገንፃፓ ጋዓንቲ ሸምዒኮ ላምፖ ማዳ ማዳ ዓሲሰኬንሂ ማዕካ ናኣዚ፡ ዓከሹ ጌይንታ ጋኣቲ ዓጮ ካአቲሰኬያ ኮይላ ቤቲ ዳንዳኔ፤ ሸምዒ ዩንሂ ዒዛኮ ማዳ ማዳዞንሂ ጋኣቲይዳ ዓኣሂ ዋይዛፖ፡ 40 ሃር ፔኤኮ ኮኦሪ ዔያቶ ዳንቃኒ ጋኣቲይዳ ናንጋ፡ ካኣታሂ ዓከሹ ኮይላ ዳንዳኔ፤ ዒኣካፓ ዒ ዔያቶ ዳንቁ ማሂ ዔከ ሙኬኔ። 41 ሴሎሞን ዒማና ሸምዒ ዩሩሳላሚፓ ጋኣቲ ዳንዲ ሙኬሂ ዋይዜኔ። 42 ዩያር ሴሎሞን ሸምዒ ዔኤሊሳፖ፡- «ዩሩሳላሚፓ ኬሰኮዋጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንፖና ታ ኔና ጫኣቁሰባይ? ኬሰኪ ኔ ጴዳቲ ጋዓንቲ ጎኔና ኔኤኒ ሃይቃንዳሂ ላቲ ታኣኒ ኬኤዚባይ? ዩያ ኦ ዋላ ዔኤዒ ታ ዓይሂ ጎይፖ ኔኤኒ ኩንሃንዳሂ ታኣም ጫኣቁባኣዓዳ? 43 ሂዳፖ ኔኤኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንፖና ጫኣቁሰካፓ ጫኣቁ ጫኣቁም ዋይታዛ ካፒባኣይ? ታ ዓይሂ ዓይሂፖ ዓይጋ ኔ ቦንቸባኣይ? 44 ታ ዓዳሂ፡ ዳውቲ፡ ካኣታሂም ኔኤኒ ማዳ ጌኖ ማዳ ኔ ዔዔራኔ፤ ኔ ማዳ ጌኖ ማዳር ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤሮ ማቶ ኔ ገዳ ዔከ ዩዓንዳኔ፤ 45 ታና ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንጃንዳኔ፤ ዳውቲኮ ካአቲማኣ ናንገና ዳዲ ናንጋንዳኔ» ጌዔ።

46 ዩካፓ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናያም ሸምዒ ዋዳንዳጉዲ ካአቲ ኪኢታ ዳካዛ፡ ቤናያ ዳንዲ ሸምዒ ዋዳኔ፤ ዩያይዲ ሴሎሞን ፔኤኮ ካአቲም ዳዲሺ ዓጮ ዋይህኔ።

3

ካአቲ ሴሎሞን ዔራቶ ዳንቃኒ ሸኢቁ ሸኢጲሂ (2ፆኦሲ ዓሃኬ 1:3-12)

1 ሴሎሞን ገብፃ ዓጮ ካአቲ ናዎ ዔከ ካአቲና ዋላ ዒገንቲኔ፤ ዒዛ ዔከ ሙካፖ ዒዛኮ ካአቲም ማኣርንታ ጌኤኮ ማኣርንታ ዩሩሳላሚ ካታምኮዋ ዙሎ ኬልቁ ዲርቁ ጋፒሳንዳፖ ሄላንዳኣና ዳውቲ ካታምይዳ ጌህኔ። 2 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንፖና ጌኤኮ ማኣራ ሃገ ማዦንቲባኣሴ፤ ዩያር ዳራ ጌሜሪዳ ዳንዲ ዳንዲ ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ሸኢሻኔ። 3 ሴሎሞን ናንገና ናንጋ ጎዳ ናሽካኔ፤ ሃሃ ዒዚ ፔ ዓዳ፡ ዳውቲ ዔልቃሚ ዓይሂ ባኮዎ ማዳኔ፤ ያዳ ማዔቲያ ዳማ ዳማ ጌሜሪዳ ቆልሞ ሹኪ ሹኪ ያኣሲም ሸኢሻኔ፤ ዑንጃዎ ዒኣካ ጩቢሳኔ።

4 ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዳኤፖ ቤዛ ዓኣሂ ጌባፖኦይዳታሂሮ ፔቲ ኬሊ ሴሎሞን ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ሸኢሻኒ ዒኣካ ዳንዳኔ፤ ዩያኮ ቤርታ ዩኖ ዒንጎ ቤዜሎይዳ ዒዚ ሸያ ቆልሞ ሹኪ፡ ማቸ ዒንጎ ዒንገሂ ማሂ ዒንገኔ፤ 5 ዩኖ ዋንቲሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌባፖኦይዳ ሴሎሞንም ዓውቲና ጴዳኔ፤ ዒማና ያኣሲ ዒዛ፡- «ዓይጎ ታ ኔኤም ዒንጋንዳጉዲ ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌይ ያኣጩኔ።

- 11 ደሬ ዓጮ ደማ ዓኣ ዓጮ ጉቤ ዎይህ፡፡ ፃጉቶ ጌይነታ ሴሎሞን ናዎ ዓኩ፡፡ ቤን ባቢናዳኣቤ፤
- 12 ታዲናኩነታ ሚጊዳ ካታሞንታ፡፡ ቤትሻኔ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ዓጮ ጉቤ፡፡ ፃጉታኔ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ዓጮና፡፡ ዲይዚራዔኤሌ ካታሞኮ ደኣሎ ዛላ ዓኣ ዓጮና፡፡ ዩያጉዲ ሃሃ ባቤልሚሆላንታ ዮቅሚዓሚ ጌይነታ ካታሞ ሄላንዳኣና ቢያ ዎይህ፡፡ ዓሂሎዳ ናኣዚ ቤዓና ጎሮሃ፤
- 13 ጌሌዓዳይዳራሞቲ ጌይነታ ካታሞ፡፡ ሃሃ ዲኢካ ሚናኣሴ ዜርህ ማዔ ያዒሬ ቶኦር ማዔ ጉርድ፡፡ ባኣሳኣኔይዳ ዓርጎቤ ጌይነታ ዓጮ፡፡ ዩያጉዲ ካራ ሞኦኖ ዓንጎና ጋጋርቁንቲ ዎዲነታ ኬኤሎ ዲያና ዲርቁንታ ገይዳ ዎሊ ዑፃ ላሂታሚ ማዓ ዴኤገ ዴኤገ ጉርድ ዎይህ ቤንጌቤሬ፤
- 14 ማሂናይሚ ዓጮ ዎይህ፡፡ ዒዶ ናኣዚ፡፡ ዓሂናኣዳኣቤ፤
- 15 ኒፕታኣሌኤሚ ዓጮ ዎይህ ሃሃ ሴሎሞን ዉዲር ናኣቶ ባኣካፓ ባሰማቶ ዓኩ፡፡ ዓሂማዓፃ፤
- 16 ዓሴኤሬ ዓጮንታ ቤዔሎቲ ካታሞንታ ዎይህ፡፡ ሁሻዬ ናኣዚ፡፡ ቤዓና፤
- 17 ዪሳኮኦሪ ዓጮ ዎይህ፡፡ ፓሩሄ ናኣዚ ዒዮሳፒፃ፤
- 18 ቢኢኒያሚ ዓጮ ዎይህ፡፡ ዔላ ናኣዚ፡፡ ሳሚ፤
- 19 ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔንታ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያኦንታ ዎይህ፡፡ ጌሌዓዳ ዓጮ ዎይህህ፡፡ ዑሪ ናኣዚ፡፡ ጌቤሬንታኩ፡፡

የርጎቹማ ሚርጌ ሴሎሞን ካኣቲሞ ዎዶ

20 ዬና ዎዶና ዪሁዳንታ ዒሰራዔኤሌንታኮ ዳር ሚርጌማ ባዚ ዓቶ ማኣሻላጉዲኩ፤ ዬይ ዓሳ ቢያ ሙይ ሙይ ሃሃ ዑሽኪ ዑሽኪ ቢያ ዎዶ ዎዳዳ፤

21 ሴሎሞን ዎይህ ዓጮኮ ዛጳ ዔፕራዒሴ ዎራፓ ዓርቃዎ ዳንዲ ፒሊሰፃኤሚ ዓጮ ሄላንዳኣና ጋዓዎ ዳንዲ ገብፃ ዓጮ ዛጳ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጮ ቢያ ጋርሲም ማሃያኩ፤ ዬያ ዓጮ ዳራ ቢያ ሴሎሞን ዎይህ ዎዶና ዒዛ ደማ ዎርቁ ዒዛም ጌኢራ፤፡፡

22 ሴሎሞንም ኩላ ኩላ ሙኡዚም ማዓንዳ ደንጎ ሺያ ከሎ ማዓንዳ ቃራ ቃራ ዲኢሊ፡፡ ታጳ ሺያ ከሎ ማዓንዳዎ ሱንፃ ዲኢሊ ጌይነታያ፡፡

23 ጋርካ ቱኪ ሙኡዚ ዲቾና ታጳ ቡሞንታ ዳንዲ ካይካ ሄንቃ ላማታሚ ጌማይነታ፤ ፔቲ ፃኤታ ማራይ፡፡ ሃሃ ገንህ ሮኦቶ፡፡ ሞይሌ፡፡ ጌንፖንታ ሚዛጲ ሚዛጲ ካፒያ ኮይሳኔ፡፡

24 ሴሎሞን ዔፕራዒሴ ዎራፓ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓኣ ዓጮ ቢያ፤ ጌይፃ፡- ተፕሳሂ ካታማፓ ዳንዲ ጋኣዛ ካታሞ ሄላንዳኣና ዎይህኔ፤ ዒዚ ዔፕራዒሴ ዎርኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኣ ካኣቶ ዓጮ ቢያ ዎይህኔ ጌይህኩ፤ ዒዛ ዓጮ ዛጲና ካኣማ ዓጮና ቢያ ዎላ ዒ ኮሽና ናንጋኔ፡፡ 25 ዒ ካኣታዲ ናንጌ ዎዶና ቢያ ዳኣኔፓ ዳንዲ ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ዓኣ፡፡ ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዳራኣ ጉቤ ዓልቲሳ ባኣዚ ባኣና ናንጋኔ፤ ፔቲ ፔቲ ማኣር ዓሰኮ ካራ ዔያቶር ማዓ

ዎይነታ ቤሌሴ ሚህንታ ዓኣህር ዬያ ሚያ ሺቦ ደማ ዓሳ ዳይ ዳይ ሃውሻኔ፡፡

26 ሴሎሞንኮ ሳርጌሎ ዎይቶ ጎቻ፡፡ ዎይዲታሚ ሺያ ጋርካ ቱኪ ሙኡዚ ዲቾና ፓርና ያልዚ ያላ ታጳ ላምዎ ሺያ ፓራ ዓኣኔ፤ 27 ሴሎሞንና ዒዛኮ ካኣቲሞ ማኣርይዳ ሙዓ ዓሰም ቢያ ኮይሳ ሙዎ ሺኢሻ፡፡ ዓጮ ዎይህ፡፡ ታጳ ላምዎ ዓሳ ፔቲ ፔቲህ ዔያቶ ዔኪ ዬፖም ጎዶና ዓጊኖና ፔቲ ባኣዚታዎ ፓጪሱሞዎ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ፡፡ 28 ዬያ ሌሊቲሞንቲ ፔቲ ፔቲ ዎይህ ዓሳ ሳርጌሎ ዎይቶ ጎቻ ፓራህና ሚሌ ሚሌ ማዶ ማዶ ሃርንታ ባቁሎንታም ዔልዓንታ ያሃንታ ዔኪ ዔኪ ዬዓኔ፡፡

ሴሎሞንም ዒንገንቲ ዔራቶ

29 ያኦሲ ሴሎሞንም ኮሺ ሄርሺሳያ ማዓ ዔራቶና ማሊ ጳቂሥህ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ሃይማዲኬ ጌይነቲሞ ዳልገ ማሊህ ዒንገኔ፡፡ 30 ሴሎሞን ዓሳ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ዓጮና ገብፃ ዓጮናይዳ ዓኣ ዔር ዓሳፓ ዑሃ ዓኣዴ ዔራቶ ዓኣያ ማዓኔ፤

31 ዒዚ ዓሲ ቢያፓ ባሽ ዴኤፒ ዔራ ዓሲኩ፤ ዒዛራሃቂ ዓህ ዔታኔፓ፡፡ ማሆሌና ካልካሌና ዳርዓዓይዳፓኣ ባሽ ዔራኩ፤ ዬያር ሱንፃ ዒዛኮ ዴግ ጌዒ ኮይሎ ዓጮ ዴር ቢያህም ዎይዚንቲኔ፤ 32 ሴሎሞን ሃይሃ ሺያ ኮኣኪንህ ማዓ ሃይሴና ፔቲ ሺያና ደንጎ ዓይኦሞ ካላሊ ፃኣፔኔ፤ 33 ሊባኖኦሴ ጌይነታ ዴኤገ ሚፃፓ ዳንዲ ማኣርኮ ኮጮይዳ ባቃላ ሂሶጴ ጌይነታ ባኩሎ ሄላንዳኣና ዓኣ ሚህ ጉቤ ማሊሲ ማሊሲ ኮኣኪንህ ዒ ኬኤዜኔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዲማ ዲማ ቆልሞንታ ካፖንታ ዳዲና ጎቻኒቲ ሃንታ ማከንቶንታ ሞሎንታ ዛላኣ ሚርጌ ባኣዚ ዒ ኬኤዜኔ፡፡ 34 ዓጪ ቢያይዳ ዓኣ ካኣታ ሴሎሞን ዔራቶ ዎይዚ ዒዚ ዔራቶና ጌሰታ ጌኤዞ ዎይዚ ኔኤኮ ኪኢታ ዓሲ ዳካኔ፡፡

5

ሴሎሞን ጌኤዞ ማኣር ማከን ጌኢጊሽ ባኮ (2ፆኦሲ. ዓሃኬ 2:1-18)

1 ዓርሴ ካኣቲ ኪራሚ ዳውቲና ዎላ ላጌ ማዓ ናሽኪንቲ ናንጌኔ፤ ዓዶ፡፡ ዳውቲ ቤዛ ሴሎሞን ካኣታዴህ ዒዚ ዎይዛዎ ዳንዲ ሴሎሞንና ካኣሚ ማዓንዳ ዓሲ ዳኩኔ፡፡ 2 ሴሎሞንም ኪራሚም፡-

3 «ታ ዓዴ፡፡ ዳውቲ ዒዛኮ ኮይላ ዓኣ ሞርኮኮ ያሎ ዓሰና ያልቲ ያልቲ ናንጌህ ኔኤኒ ዔዔራኔ፤ ዬያ ሞርኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ባሽሳንዳያ ሄላንዳኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓ ፔ ያኣዛህም ጌኤሽ ማኣሪ ማከን ዳንዳዒባኣህያ ኔኤኒ ዔራኔ፤

4 ሃህ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓ ታ ያኣዛህ ታኣና ዛጲና ካኣማ ዓጮና ቢያ ታ ኮሺ ናንጋንዳጉዲ ማሄኔ፤ ታና ያላ ዓሲያ ባኣሴ፤

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ዓዶ፡፡ ዳውቲሞ፡- ኔ ቤዛ ታኣኒ ካኣታሳንዳ ኔኤኮ ናዓህ ታኣም ጌኤሽ ማኣሪ ማከንዳኔ፤ ጌዒ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ ዒንጌኔ፤ ዬያር ሃህ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓ ታ ያኣዛህም ጌኤዞ ማኣር ማከን ማሌኔ፤ 6 ኔኤኒ ታኣም ሊባኖኦሴ ሚያ ቆፃንዳ ዓሲ ሊባኖኦሴ ዳኩ፤ ታ

4:20 4:20 ማከ. ማገ 15:8፤ 2ፆኦሲ. ዓሃኬ 9:26። 4:26 4:26 1ካእቶ. ማ 10:26፤ 2ፆኦሲ. ዓሃኬ 1:14፤ 9:25። 4:31 4:31 ዓይኑ. 89። 4:32 4:32 ኮኣኪ. 1:1፤ 10:1፤ 25:1፤ ቢባ. ዓይ 1:1። 5:5 5:5 2ሳሙ. 7:12-13፤ 1ፆኦሲ. ዓሃኬ 17:11-12።

ዓሳ ዓይኖቻቸውና ዋላ ማዳንዳጉዲ ታ ዓይሣንዳኔ፤ ኔ ዓሳም ኔ ዓሳንገንዳጉዲ ገዕዩ ባኮ ታኣኒ ጪጋንዳኔ፤ ኔ ዓሳንገንዳጉዲ ታ ዓሳ ማሣቢ ቆይሣ ኔ ዓሳንገንዳጉዲ ዓሳንገንዳጉዲ» ገይ ከኢታ ዳኬኔ።

7 ሴሎሞን ዓሳንገንዳጉዲ ከኢቶ ዋይዚ ከራሜ ማርገና ዋዛዳ፡- «ዳውቴ ቤዛ ገሊ ሃያ ዳልጎ ዳሮ ዑፃ ካኣታዳንዳጉዲ ሃያጉዳ ዓሳንገንዳጉዲ ናይ ዓሳንገንዳጉዲ ናንገና ናንገና ናንገና ጎዳሣም ጋላታ!» ገዕዩ።

8 ዩካፓ ከራሜ ሴሎሞን፡- «ኔኔ ናኬ ከኢታ ታና ሃሌኔ፤ ኔ ኮዓ ባኮ ቢያ ኔኤም ታ ማዳንዳጉዲ፤ ለባሮኦሴ ማዳና ዚቢቆና ገኢገሺ ታ ኔኤም ሸኢሸንዳኔ፤ 9 ታ ዓሳ ማዳ ለባሮኦሴፓ ባዘዳ ከይሳንዳኔ፤ ዓይታ ዩያ ማዳ ዋላ ቱኪ ገኢገሺ ኔ ኮዓ ካሮ ሃላንዳኣና ዋኣፃ ዑፃ ዳኪ ሃላሳንዳኔ፤ ዓሳንገንዳጉዲ ታ ዓሳ ማዳንገ ቱኤዛ ቡሊ ኔ ዓሳም ዓሳንገንዳኔ፤ ኔኔ ከጋንገቴ ታኣኮ ካኣቱሞ ማኣራ ዓኣ ዓሳ ሙዓንዳ ባኣዚ ዳኬቴ ታኣም ቃራኬ» ጋዓ ከኢታ ዳኬኔ።

10 ዩያይዲ ከራሜ ሴሎሞንም ኮይሳ ለባሮኦሴ ማዳና ዚቢቆና ገብ ዓኪ ሸኢሸኔ፤

11 ሴሎሞን ዓሳንገንዳጉዲ ከራሜን ካኣቱሞ ማኣራ ማዳ ዓሳ ሙዓንዳ ለምፃ ሸያ ቶኦኔ ማዳንዳ ዛርገና ያይዶ ይኤታ ሸያ ደሎዜ ኩማ ሪሚቴ ዛይቴ ገኢሸ ሌዓ ሌዓ ዓሳንገንዳጉዲ።

12 ናንገና ናንገና ጎዳ ሃገ ማዳንዳ ዋዛ ዓሳንገ ጎይገና ሴሎሞንም ዓሳንገንዳጉዲ ከራሜና ሴሎሞንና ለምዓሣ ዋላ ኮሺ ናንገሣሮ ያልዚ ዋላ ያላኩዋኣሣ ጫኣቄ።

13 ካኣቱ፡ ሴሎሞን ዓሳንገንዳጉዲ ዓሳንገንዳጉዲ ዓሳንገንዳጉዲ ገብ ዓሳንገንዳጉዲ ለባሮኦሴ ማዳና ማዳንገ፡ ሃይሣታሚ ሸያ ዓሳንገንዳጉዲ ደኦሬኔ፤ 14 ዩያ ዓሳንገን ዑፃ ዓሳንገንዳጉዲ ዓሳንገን ማሣቢ ደኦሬኔ፤ ዩካፓ ማዳ ዓሳንገን ታጾ ታጾ ሸያ ማሣ ሃይሣ ቤሲ ፓቃፃ ፔቴ ፔቴ ፓቁንገቴ ዓሳ ፔ ከሊና ከሊና ፔቴ ዓሳንገ ለባሮኦሴይዳ ማዳ ለምፃ ዓሳንገ ፔ ማኣራ ሃውሻንዳጉዲ ዓይሣኔ። 15 ሃሣ ካኣቱ፡ ሴሎሞን ገሜራ ማርገና ዓኣ ዓጩሎይዳ ሹቹ ጳላንዳ ሳሊታሚ ሸያ፤ ጳሊንገቴ ሹጮ ከዲ ዓኪ ሙካንዳ ላንካይታሚ ሸያ ዓሳንገን ከሴኔ፤ 16 ዩያ ዓሳንገን ዑፃ ሱኡገ ማዳ ማዳ ዛጋንዳ ሃይሣ ሸያና ሃይሣ ይኤታ ዓሳንገን ገኢገሺኔ፤ 17 ካኣቱ፡ ሴሎሞን ዓይሣ ጎይገና ገኢሸ ማኣራ ማዳ ማዳንገ ዳኤፒ ዳኤፒ ሹቹ ማዳ ዓሳ ዩያይዲ ጳሊኔ። 18 ሴሎሞንና ከራሜናኮ ማኣራ ማዳ ሃኣምንታ ቢብሎሴ ዓሳንገን ገኢሸ ማኣራ ማዳንገደ ሹጮንታ ማዳንገታ ቢያ ገኢገሺኔ።

6

ሴሎሞን ገኢሸ ማኣራ ማዳንገ ዓርቁሣ

1 ዓሳንገንዳጉዲ ዳሮ ገብፃ ዓጩፓ ከሰከንገቴ ያይዶ ይኤታና ሳሊታሚ ሌዔ ማዳንገ፡ ሴሎሞን ዓሳንገንዳጉዲ ዳኣታዳንታ ያይዳሳ ሌዎኮ ዚፔ ገይንታ ለምዓሳ ዓሳንገና ናንገና ናንገና ጎዳኮ ገኢሸ ማኣራ ሴሎሞን ማዳንገ ዓርቁኔ፤

2 ገኢሸ ማኣራ ጋሮ ያደሱማ ላሂታሚ ዋዳ፤ ዳልጉማ ለማታሚ ዋዳ፤ ሌካ ዓዳ ሃይሣታሚ ዋዳኬ። 3 ገሎ ካርኮ ዓኣ ያኡዚንፃ ዳጉማ ታጾ

ዋዳ፡ ዳልጉማ ገኢሸ ማኣራ ጋሮ ዳልጉማጉዳያ ለማታሚ ዋዳኬ። 4 ገኢሸ ማኣራ ጋሮ ዛሎና ዳልገ፡ ዙሎ ዛሎና ኩንዔ ማዳ ፑልታ ካራ ዓኣኔ፤ 5 ገኢሸ ማኣራ ጋሮ ማዳና ያኡሲም ዑሣ ዓኣዳ ዳማዳ ማኣራ ሃሊሲ ዙሎና ዳማዳ ማዳ ማዳ ማዳ ማዳ ማዳ ማዳ ሹቹና ዓሳንገ ማዳኔ። 6 ዩያ ማኣራ ዓይፃ ሳዓ ማዳንገቴ ማኣራ ዳልጉማ ደንጎ ዋዳ፡ ሃሊሲ ዑፃ ማዳና ማኣራ ዳልጉማ ላሆ ዋዳ፡ ሃይሣሲ ዑፃ ማዳና ማኣራ ዳልጉማ ላንካይ ዋዳኬ፤ ፔቴ ፔቴ ከኤዎኮ ጋራ ዓኣ ሳዓ ዳማ ዓኣ ከኤዎ ሳዓፓ ሻኣክሲ ማዳናያኬ፤ ገኢሸ ማኣራ ዋላ ዓይሣኒ ማዳና ዙንጋላ ኮጮ ባኣኮ ዓኣዳዎጉዲ ገኢሸ ማኣራ ኮጮ ዙሎ ዓሳንገን ሹጮ ዓርሲ ኮሸናሣ ሹጮ ጳሎና ቤዛኬ፤ ዩያር ገኢሸ ማኣራ ማዳንገታ ዋዳና ሙቁሣንታ ሹጮ ዓርሲ ዓሳንገንታ ሜሌ ዓይጎ ዓሳንገንታ ዑኡሲ ዋይዚንገታኣኤ።

7 ገኢሸ ማኣራ ማዳንገቴ ሹጮ ዓርሲ ኮሸናሣ ሹጮ ጳሎና ቤዛኬ፤ ዩያር ገኢሸ ማኣራ ማዳንገታ ዋዳና ሙቁሣንታ ሹጮ ዓርሲ ዓሳንገንታ ሜሌ ዓይጎ ዓሳንገንታ ዑኡሲ ዋይዚንገታኣኤ። 8 ቤርታዲ ዓይፃ ማዳና ማኣራ ገሎ ካራ ደኦሎ ዛሊና ገኢሸ ማኣራ ጎኦና ማዳኣ፡ ሃሊሲ ዑፃ ማዳንገቴ ማኣራና ጋፒንፃ ማዳና ማኣራ ከሰከንገ ሳናጉዲ ገዳሲ ማዳና ባኣዚ ዓኣኔ። 9 ዩያይዲ ሴሎሞን ገኢሸ ማኣራ ማዳንገ ጋፒሴኔ፤ ከኤዎኮ ሳኮ ጋርሲና ለባሮኦሴ ማዳንገ ኮሸና ዙንጋላና፡ ገንሣ ሃሣ ዩያ ማዳንገ ዓርሲ ኮሸና ዳልገ ባኣዚና ጳርቁ ዓኣቹ ባይዜኔ። 10 ኩቤ ማሣ ማዳና ፔቴ ፔቴ ማኣራ ዳጉማ ደንጎ ደንጎ ዋዳ ማዳንገ፤ ዩያሣ ማኣራንሣ ዓሳንገ ሲቢቁ ዙንጋላና ዋላ ዓይሣ ማዳንገ።

11 ናንገና ናንገና ጎዳ ሴሎሞን፡- 12-13 ታኣኮ ዋሳንታ ዓይሣንገታ ዳምቦንታ ቢያ ከፔቴ ኔ ዓዳ ዳውቴም ታኣኒ ጫኣቁ ሃገ ማዳንዳ ዋዛ ደዲሺ ታ ዳይሣንዳኔ፤ ታ ዳሮ፡ ዓሳንገንዳጉዲ ባኣካ ማዳ ሃያ ኔኔኔ ማዳ ገኢሸ ማኣራ ማዳንገ ታ ናንገንዳኔ፤ ፔቴታፃ ታ ዓይፃፓ ዳማዳኣኬ ገዕዩ።

14 ሴሎሞን ዩያይዲ ገኢሸ ማኣራ ማዳ ኩርሴኔ።

ገኢሸ ማኣራ ጋሮ ማዳና ጎይገ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 3:8-14)

15 ገኢሸ ማኣራ ሹጮና ማዳና ኮጮ ጋርሲና ሳዓፓ ዳንዲ ጋፒ ሳኮ ሃላንዳኣና ለባሮኦሴ ማዳ ዓርሲ ላሻሲ ኮሸናሣና ጳርቁ ጳርቁ ባይዛናያኬ፤ ጋርኮ ሳዓኣ ለባሮኦሴ ማዳ ዓርሲ ሃኣሣ ኮሸናያኬ። 16 ገኢሸ ማኣራ ጋራኣ፡ ገንፃ ዛላ ዑሣ ዓኣዳ ያኡሲም ዳማዳ ከኤዎ ገይንታ ፔቴ ቆልዓ ማዳንገቴ፤ ዩኖ ቆልዎኮ ጋሮ ያደሱማ ለማታሚ ዋዳ ማዳ ሳዓፓ ዳንዲ ጋፒ ሳኮ ሃላንዳኣና ለባሮኦሴ ማዳ ዓርሲ ላሻሲ ኮሸናሣና ማዳንገቴያኬ፤ 17 ዑሣ ዓኣዳ ያኡሲም ዳማዳ ማኣራ ቤርቶ ዛላ ያኡሲም ዳማዳ ጋርሲ ዓኣኔ፤ ዩያ ጋርኮ ያደሱማ ያይዲታሚ ዋዳኬ፤ 18 ለባሮኦሴ ማዳ ላሻሲ ዓርሲ ኮሸናሣና ዳኡቁ ቡኒ ማሊሲ ኮሸና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ጋራ ገብ ለባሮኦሴ ማዳ ላሻሲ ዓርሲና ማዳና ጳርቁንገቴሣሮ ማኣራ ማዳና ሹጮ ዳዲዋያኬ።

19 ገኢሸ ማኣራ ጋራ፡ ገንፃ ዛላ ናንገና ናንገና ጎዳኮ ጫኣቁም ሳኣፃና ገሣንታንዳ ቆልዓ ዩያታ ማዳኔ። 20 ዩኖ ከኤዎሎኮ ጋሮ ያደሱማ ለማታሚ

5:14 5:14 1ካላቶ. ማ 12:18። 6:16 6:16 ኬሲ. ማፃ 26:33-34።

ዋዳ፣ ዳልጉማ ለማታሚ ዋዳ፣ ሌካ ዔጳ ለማታሚ ዋዳ ማዓዛ ጋራ ጉቤ ጌኤሽ ዋርቁና ጳርቁንቴያኔ፤ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤዛ ሊባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሶና ሚያና ጳርቁ ኮሾናያኔ። 21 ሴሎሞን ጌኤሽ ማእሮኮ ጋሮ ዛሎ ጌኤሽ ዋርቁና ጳርቁ ኮሾኔ፤ ጌኤሽ ማእሮኮ ጋሮ ዓይ ዋርቁና ጉቤ ጳርቁ ኮሾና ቆልዖ ጌሎ ካሮ ያኦሲንያይ ዋርቁና ኮሾና ካኒ ቢራታ ሱዳ ሚዛጲሴ። 22 ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ዲማጳ ጋሮ ዓይ ዳና ገና ገና ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤዛንታ ጌኤሽ ማእሮኮ ጋሮ ቢያ ዋርቁና ጳርቁ ሚዛጲሴ ዒ ኮሾኔ።

23 ፔቴ ፔቴሢኮ ደገማ ታጳ ዋዳ ማዓያ፣ ሪሚቲ ሚሢና ለምዖ ኪሩቤሌ ማሊሲ ማዢና ባኣዚ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ዲማጳ ጋሮ ዓይ ዳና ገና ገና። 24-25 ለምዖ ኪሩቤሌ ዋላ ሄኮ ማዓያኔ፤ ፔቴ ፔቴ ኪሩቤሌሎኮ ለምዖ ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ጋኣዘኮ ያደሱማ ደንጎ ዋዳ ማዓዛ፣ ፔቴ ጋኣዘኮ ጋፓፓ ዳንዲ ባጎ ጋኣዘኮ ጋፓ ሄላንዳኣና ያደሱማ ታጳ ዋዳኔ፤ 26 ሃሣ ፔቴ ፔቴ ኪሩቤሌሎኮ ሌካ ዔጳ ታጳ ዋዳኔ። 27 ኪሩቤሌሎኮ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ዲማጳ ጋሮ ዓይ ዳና ዒዚ ዔቁሲሴ፤ ይያሮ ዔያቶኮ ፒሺንቴ ለምዖ ጋኣዛ ጋሮኮ ሄካሰካ ዋላ ካኣማዖ ባጎ ዛላ ዛላ ዓኣ ለምዖ ጋኣዛ ዔያታ ፒሺ ዔቁ ባንያና ኮጮ ካኣማያኔ። 28 ይንሢ ለምዖ ኪሩቤሌሎንሢ ዒዚ ዋርቁና ጳርቁ ኮሾኔ።

29 ዳልጎ ጋሮና ጋራ ዓኣ ቆልዖኮ ኮጮይዳ ጉቤ ኪሩቤሌና ሚኤጻና፤ ሃሣ ዲኤቁ ቡኒያ ማሊሲ ማሊሲ ማዢ ዒዚ ሚዛጲሴ። 30 ይያጉዲ ሃሣ ዒዚ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ዲማጳ ጋሮኮ ሳዖንታ ጌኤሽ ማእሮኮ ጋሮ ሳዖንታ ዋርቁና ጳርቁ ኮሾኔ።

31 ሪሚቲ ዓርሲ ኮሾና ለምዖ ዋላ ካንሢ ዋዳ ካራ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ዲማጳ ጋሮኮ ገኢሺኔ፤ ይኖ ካሮኮ ዋላ ካኣማ ደንጎ ቤሲ ዓኣያ ማዓዛ ቶኦኮ ፒዚዲ ኮሾና ባኣዚ ዓኣኔ። 32 ለምዖ ካሮ ዒዚ ኪሩቤሌንታ ሚኤጻንታ ዲኤቁ ቢኒንታ ገዳ ዓኣያ ማሊሲ ማዢ ማዢ ሚዛጲሴ፤ ዒዚ ይያ ካሮንታ ኪሩቤሌሎንታ ሚኤጻ ማሊሲ ማሊሲ ማዢና ባኮንታ ዋርቁና ጳርቁ ሚዛጲሴ።

33 ኬኤዖ ጌሎ ዳኤፖ ካሮኮ ሪሚቲ ዓርሲ ኮሾና ያይዶ ዛላ ዋላ ካኣማያ፣ ካራ ሬኤካጉዴ ባኣዚ ኮሾኔ። 34 ለምዖ ካራ ጳንጨንታ ዓንገና ዋላ ዓይሃናያ ዒዚ ኮሾኔ። 35 ይንሢ ካሮንሢ ጉቤ ዒ ዋርቁና ጳርቁ ኪሩቤሌንታ ሚኤጻንታ፤ ሃሣ ዲኤቁ ቡኖዋ ማሊሲ ገዳ ገዳ ማዢ ሚዛጲሴ።

36 ጌኤሽ ማእሮኮ ቤርቶ ዛላ፣ ጌኤሽ ማእራ ሙኪ ዓሲ ቡካንዳ ፔቴ ጳኦካ ዒዚ ኮሾኔ፤ ይኖ ዓሳ ቡካ ቤዘኮ ዙሎ ሃይሃ ሸርሺ ሹቺ ጌሢ ጌሢ ኬልቁ ማዢ ያይሳዖ ፔቴ ሊባኖኦሴ ዓርሲ ላሻሶ ኮሾናያ ገዳና ገያ ኬልቁ ማዢ።

37 ይይ ጌኤሽ ማእራ ማዢኒ ዓርቁንቴሢ ሴሎሞን ካኣታዳንቴ ያይዳሳ ሌዖኮ ዘፔ ጌይንታ ለምዓሳ ዓገኖናኔ። 38 ጋዓንቴ ይይ ጌኤሽ ማእራ ማዢንቴ ጉቤ ጋፔሢ ሴሎሞን ካኣታዳንቴ ታጳ ፔታሳ ሌዖኮ ቡሌ ጌይንታ ሳላሳ ዓገኖና ማዢ ጋፒሳኒ ማሊንቴ፣ ዋደማናኔ፤ ሴሎሞን ይያ ጌኤሽ ማእሮ ማዢ ጋፒሴሢ ላንካይ ሌዔይዳኔ።

7

ሴሎሞን ጌኤሽ ካኣቱሞ ማእሮ ማዢሢ

1 ሴሎሞን ጌኤሽ ካኣቱሞ ማእሮ ማዢሢ፤ ይያ ማእሮ ዒዚ ታጳ ሃይሃ ለዔይዳ ማዢ ጋፒሴኔ፤ 2-3 «ሊባኖኦሴ ዳኤሎ» ጌይንቴ ዳልጊ ማእሪ ዒ ማዢሢ፤ ይያ ማእሮኮ ጋሮ ያደሱማ ጻኤታ ዋዳ፣ ዳልጉማ ደንጊታሚ ዋዳ፣ ሌካ ዔጳ ሃይሢታሚ ዋዳ ማዓያኔ፤ ሃሣ ይያ ማእሮኮ ሃይሃ ቤሰካ ዋሊ ቤኤዚ ታጳ ደንጎ ደንጎ ደቆና ያይዲታሚ ደንጎ ቱርቱሪ ዓኣኔ፤ ይያ ቱርቱሮይዳ ዘንጋላ ማሢ ጌሃና ሊባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሶ ኮሾንቴይ ዓኣኔ፤ ይያ ቱርቱሮ ዑፃ ሹቺና ማዢንቴ ሚሄ ጌሃ ማእሪ ዓኣኔ፤ ይንሢ ሚሆ ጌሃ ማእሮንሢኮ ሳካ ሊባኖኦሴ ሚያና ማዢናያኔ፤ 4 ይንሢ ማእሮኮ ፑልቶ ካራ ዳጊዲ ማዢና ዋሊኮ ሆታ ማዓያ ሃይሃ ሃይሃ ማሢ ኮሾናያኔ፤ 5 ካሮንታ ፑልቶ ካሮንታኮ ዓጮይዳ ቢያ ያይዶ ዛሎ ዋላ ካንሢ ጳርቁና ላሾ ሚሢ ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ሹጮና ማዢና ማእሮንሢኮ ዋሊ ቤኤዚ ማዢንቴ ሃይሃ ሃይሃ ፑልታ ካራ ዓኣኔ።

6 «ሚርጌ ቱርቱራ ዓኣ ማእሮ» ጌይንቴ ዳልጊ ማእሪ ሴሎሞን ሃሣ ማዢሢ፤ ይያ ማእሮኮ ጋሮ ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ሃይሢታሚ ዋዳኔ፤ ይያ ኬኤዖኮ ቤርቶ ዛላ ሳኪና ማዢንቴ ቱርቱሪና ሬኤኪ ዓይሃና ኬሰኪ ዢባሬ ዔኮ ማእሪ ዓኣኔ።

7 ሃሣ ገንሣ ዒዚ ዴዒ ዋጎ ዋጋንዳ ካኣቲ ዴዓ ያይታ ጌሢንታ ማእሪ ማዢሢ፤ ይያ ኬኤዖኮ ሳዓፓ ዳንዲ ጋርሲና ሳኮ ሄላንዳኣና ሊባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሶናያና ጳርቁ ኮጮ ባይዘናያኔ፤

8 ይኖ ማእሮኮ ገንዖ ዛሊና ዓኣ ጳኦኮይዳ ዒዚ ናንጋንዳ፣ ሹቺና ማዢና ማእሪ ሃንጎ ማእሮ ጎይዖ ማዢሢ፤ ዒዛኮ ማቶ፣ ገብጻ ካኣቲ ናዎማኣ ይኖጉዴ ማእሪ ዒዚ ማዢሢ።

9 ይያ ማእሮ ቢያሢንታ ቢያፓ ባሼ ዳልጎ ማእሮንታ ዓይፃፓ ዳንዲ ጋፒንዖ ሄላንዳኣና ሚዛጲ ዶዲ ዶዲ ሹቺና ኮሺ ማዢናያኔ፤ ይይ ሹጮ ጳሊ ዔኮና ቤዘይዳ ዓኣንቴ ቤርቶ ዛሎንታ ገንዖ ዛሎንታ ቢያ ዓርሲ፣ ሃሣ ቃንቁ ገኢሺሺ ዔኪ ይያናያኔ። 10 ማእሮ ማዢሮ ዓርቁያ ጌሃና ሹጮ ዒኢካ ጳሎና ቤዛ ገኢሺሺ ዔኪ ሙኮና ዳኤፒ ዳኤፒ ሹቺኔ፤ ይያ ዳኤፖ ሹጮኮ ፔቴ ዓርሲንቴ ሹጮ ያደሱማ ዛሎኮ ታጳ ዋዳ፤ ዛሎኮ ሃሣ ሳሊ ዋዳኔ። 11 ይያ ዳኤፖ ሹጮ ዑይይዳ ጌሢ ማዢና ሚሌ ሹቺንታ ሊባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሶናሢንታ ዓኣኔ። 12 ካኣቱሞ ማእሮኮ ዓሳ ቡካ ጳኦኮንታ ጌኤሽ ማእሮኮ ጋራ ዓሳ ቡካ ቤዘንታ ጌኤሽ ማእሮ ጌሎ ካሮንታኮ ዓጮይዳ ሃይሢ ማይንቴ ሸርሺ ኬልቆና ዓርሲንቴ ሹቺና ገዳ ገንሣ ፔቴ ሸርሺ ኬልቆና ሊባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሶ ኮሾና ሚሢ ዓኣያኔ።

ሁራሜ ማዳንዳጉዲ ዓይሢንቴ ባኮ

13 ሴሎሞን ሁራሜ ጌይንታ ዓሲሰኬያ ዓርሴ ካታማፓ ዔኤሊሴ፤ 14 ሁራሜ ሞኦኖ ዓንጎ ሹኤሽ ዲይ ኮሻ ዔራቶ ዓኣያኔ፤ ቤርታ ሃይቁ፣ ዒዛኮ ዓይዖ ዓርሴ ካታማ ሸይንቴያ ማዓዛ ዒዚያ

ሞክሮ ዓንጎ ሸኤሽ ደይ ዔራ ዓሲኬ፤ ዓንዳ ዒዛኮ ኒፕታኦሌኤማ ዜርግፕ ሸይንቴያኮ፤ ሁራማ ኮሾ ባኦዚ ኮሽ ዔራ ሃኦሚ ዓሲኬ፤ ሴሎሞኔ ዒዛ ዔኤሌሢሮ ሙከ ዒ ማዳንዳጉዲ ጌይንቴ ሞክሮ ዓንጎ ኮሽያ ማዳ ቢያ ዒዚ ማዳ።

ማላያኮ፤ ዩይ ደኦላሢ ያይዲታሚ ላምፖ ሺያ ደሎዜ ማዓንዳ ዋኦሢ ዓርቃያኮ።

ሞክሮ ዓንጎና ኮሾና ማሆ ጌሃ ባኮ

27 ሁራማ ሃሃ ፔቴ ቤዛፕ ማሌ ቤሲ ሂዒ ዔከ ዓኦዲንታኒ ዳንዳዓ ሺሺራያ፣ ማሃ ጌሃ ታጾ ባኦዚ ሞክሮ ዓንጎና ኮሾኔ፤ ዩይ ፔቴ ፔቴ ባኮኮ ያደሱማ ያይደ ዋዳ፣ ዳልጉማ ያይደ ዋዳ፣ ሌካ ዔጳ ሃይሃ ዋዳ ማዓያኮ። 28 ማሆ ጌሃ ባኮ ማኸንቴሢ ያይደ ዋዳ፣ ዳልጉማ ሃኮ ማዔያ ላሻሲ ሞክሮ ዓንጎና ኮሾናያኮ፤ ፒዝ ጌዔ ዓንጎና ዓይሢንቴያኮ። 29 ዩይ ላሻሲ ኮሾና ሞክሮ ዓንጎና ደብንታ ጌማይንታ ከሩቤሌንታ ማሊሲ ማኸና ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዘቦንታ ጌማቶንታ ማሊሲ ማኸና ባኮኮ ኬዳ ዛሎና ደኦሎ ዛሎናይዳ ቡኒ ዋላ ቱኪ ኮሾናያ ማላ ባኦዚ ዓኦኔ፤ 30 ፔቴ ፔቴ ማሆ ጌሃ ባኮኮ ያይደ ሺራ ቶኪና ቶካ ዒኦካ ሺራንዳጉዲ ሞክሮ ዓንጎና ኮሾና ሙሊሢ ዓንጎና ዓኦኔ፤ ዩይ ማሆ ጌሃ ባኮኮ ካኦማ ካሮ ያይደሢ ያላ ማሰቶ ዋኦ። † ጌሃ ኪኦ ደኦላሢ ጌኤቂንሢ ጌሃና ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዩይንሢ ባኮንሢ ቡኒ ዋላ ቱኪ ኮሾናያ ማላ ባኦዚና ማዛጸሶናያኮ። 31 ዩይ ማሰቶ ዋኦ። ጌሃ ጋባዴሎኮ ኪኦ፣ ፔቴ ዋዳ ማዓያ ሙሊሢ፤ ጋባዴሎኮ ሌካ ዔጳ ፔቴ ዋዳና ዛላና ማዓያኮ፤ ዩይ ኪኦ ማዛጸሶኒ ኮሾና ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዩይ ማሰቶ ዋኦ። ጌሃ ጋባዴኮ ሳዓ ዔቃ ቶካ ያይደ ዛላ ዋላ ካኦማያኮ፤ ሙሊሢቱዋሲ። 32 ሺራ ባኮኮ ሌካ ዔጳ ፔቴ ዋዳና ዛላና፤ ዩይ ሺራ ባካ ላሻሲ ኮሾና ሞክሮ ዓንጎኮ ደማ ማላያኮ፤ ዩይ ሺራ ባኮኮ ጋራ ዓኦ ሙሊያ ዓንጎ ዩይ ማሆ ጌሃ ባኮና ፔቴ ማሃ ካንሢ ማኸናያኮ። 33 ዩይ ማሆ ጌሃ ባኮኮ ሺራ ባካ ሳርጌሎ ያይቶሲ ማላያኮ፤ ሺራ ባኮኮ ሳዛ ዓኦ ሙሊያ ዓንጎንታ ዋላ ካንሢ ካንሢ ማኸና ዓንጎንታ ዩይ ባኮ ካንቃ ባካኦ ቢያ ሞክሮ ዓንጎ ሸኤሽ ኮሾናያኮ። 34 ፔቴ ፔቴ ማሆ ጌሃ ባኮኮ ዋላ ካኦማ ያይደ ዛሎኮ ደኦሎ ዛሎይዳ ዛሎይዳ ዩይና ዋላ ካንሢ ፔቴ ማሃ ሞክሮ ዓንጎና ኮሾና ጌኤቂሶ ባኦዚ ዓኦኔ፤ 35 ፔቴ ፔቴ ማሆ ጌሃ ባኮኮ ዓጮይዳ ዋዳኮ ዛላ ማዓያ ያደሱሞ ዓኦ ጉኡሪ ማሃ ኮሾና ባኦዚ ዓኦኔ፤ ጌኤቂሲ ጌሃ ባኮንታ ሞክሮ ዓንጎ ላሻሢንታ ማሆ ጌሃ ባኮና ፔቴ ማሃ ማኸናያኮ። 36 ዩይንሢ ጌኤቂሲ ጌሃ ባኮንሢና ሞክሮ ዓንጎ ላሻሢናኮ ባኦካ ዓኦ ጉሮ ቤዛይዳ ቢያ ከሩቤሌንታ ደብንታ ማኤጻ ማሃንታ ማሊሲ ጌዳ ጌዳ ኮሽ ማዛጸሶናያኮ፤ ዩይጉዲ ሃሃ ዓጮ ዔያቶኮ ቢያ ቡኒ ቱኪ ኮሾናያ ማላ ባኦዚና ማዛጸሶናያኮ። 37 ዓካሪ ዩይንሢ ማሆ ጌሃ፣ ታጾ ባኮንሢ ኮሽንቴሢ ዩይይዲኮ። ዔያታ ኮሽንቴ ጎይ፣ ሃኮ ማዔሢሮ ቢያሢ ዋላ ማላያኮ።

ሞክሮ ዓንጎና ኮሾና ላምፖ ቱርቱር (2ያኦሲ. ዓሃኬ 3:15-17)

15 ሁራማ ፔቴ ፔቴ ቱርቱርኮ ዔጳ ታጾ ሳሊ ዋዳ፣ ዓንዲርሙማ ታጾ ላምፖ ዋዳ ጋራ ጉሪ ዔቴ ማዔያ ላምፖ ቱርቱር ሞክሮ ዓንጎና ኮሾኔ። 16 ሃሃ ዒዚ ቱርቱር 0-9 ዔቂሶያ ፔቴ ፔቴሢኮ ያደሱማ ደንጎ ዋዳ ማዓ ሙሰኩሌጉዳ ላምፖ ባኦዚ ሞክሮ ዓንጎና ማኸና። 17 ፔቴ ፔቴ ቱርቱር 0-9 ዓኦ ሙሰኩሌ ማላ ባኮ ማዛጸሶንዳጉዲ ሮኦጮ ሱሲ ጎይሢ ካኒ ቢራታና ላምፖ ባኦዚ ዒ ኮሾኔ፤ ዩይንሢ ፔቴዛ ሙሰኩሎ ማላ ባኮሎኮ ፔቴማይዳ ባጌሎ ሃሃ ሙሰኩሎ ማላ ባኮኮ ባጎ ዛሎይዳ ጌሃኔ። 18 ቱርቱርኮ ቶኦካ ዓኦ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ማዛጸሶኒ ሮኦማኦ ማዓ ዓኦፕ ማሊሲ ዋላ ቤኤዚ ላምፖ ቤሲዳ ኮሾኔ። ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮይዳ ዩናጉዳ ባኦዚ ኮሽ ዒ ጌሃኔ።

19 ኬሰኪ ዠባሮ ዔኮ ኬኤዎኮ ቱርቱር ቶኦካ ዓኦ ሙሰኩሎ ማላ ባኮኮ ሌካ ዔጳ ያይደ ዋዳ ማዓዛ፣ ሱኡጉ ቡኒ ማሊሲ ኮሾናያኮ፤ 20 ዩይንሢ ባኮንሢ ሮኦጮ ሱዞ ማሊሲ ማኸና ካሮ ቢራቶኮ 0-9 ማሃንቴ ቤዛይዳ ጌሃንቴ፤ ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ኩሎ ሺርሺ ዋላ ቤኤዚ ላምፖ ቤሰካ ኮሾና ላምፖ ጻኤታ ሮኦማኦ ማሃ ዓኦፕ ማላ ባኦዚ ዓኦኔ።

21 ሁራማ ሞክሮ ዓንጎና ኮሾንቴ ላምፖ ቱርቱርንሢ ጌኤዠ ማኦሮ ጌሎ ካሮኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዔቂሶኔ፤ ጌሎ ካሮኮ ደኦሎ ዛሎይዳ ዔቂሶና ቱርቱራሢኮ ሱን፣- «ያኪኔ» * ጌይንታዛ፣ ኬዳ ዛሎና ዔቂሶናሢኮ ሱን፣- «ቦዔኬ» † ጌይንቴ። 22 ቱርቱርንሢኮ ቶኦኮይዳ ሱኡጉ ቡኒ ማሊሲ ሞክሮ ዓንጎና ኮሾንቴ ሙሰኩሌ ማላ ባኦዚ ዓኦኔ።

ቱርቱር ኮሽያ ያዲዲ ማዳንቴ ጋፔ።

ሞክሮ ዓንጎና ኮሾና ዳልጎ ደኦሎ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 4:2-5)

23 ሁራማ ዒማና ዔታዲ፣ ደንጎ ዋዳ፣ ዳልጉማ ታጾ ዋዳ፣ ሺሪ ዳንዳ ዙላ ሃይሢታሚ ዋዳ ማዔ ዳልጎ ደኦሎ ሞክሮ ዓንጎና ኮሾኔ። 24 ዩይ ደኦላሢኮ ዳንጎ ደማ ደኦሎና ዋላ ዓይሢ ጉሲ ማሊሲ ሞክሮ ዓንጎና ላምፖ ሺርሺ ማኸና ባኦዚያ ኮሾኔ። 25 ዩይ ደኦላ ሞክሮ ዓንጎና ታጾ ላምፖ ጌማይ ማሊሲ ኮሾና ባኦዚኮ 0-9 ዳይሃናያኮ፤ ዩይንሢ ጌማቶንሢ ፔ ዛሎና ዛሎና ቶኦኮ ሴካ ሺርሺ ሃይሃሢ ኬዳ ዛሎ፣ ሃይሃሢ ደኦሎ ዛሎ፣ ሃይሃሢ ዓባ ኬሰካ ዛሎ፣ ሃይሃሢ ጎንሃ ዓባ ጌላ ዛሎ ዛጋያ ማሃ ዔቂሶናያኮ። 26 ዩይ ደኦሎኮ ዓጮ ዓንዲርሙማ ኬኤላ ዋዳ ማዓያ ማዓዛ ዩይኮ ዓጮ ቡኒ ማላያኮ፤ ጎንሃ ሃሃ ዳንጋ ቤጮ ካራ

38 ሁራማ ፔቴ ፔቴ ማሆ ጌሃ ባኮኮ ማሰቶ ዋኦሢ ጌሃ ታጾ ጋባዳ ኮሾኔ፤ ዩይ ጋባዳ ፔቴ ፔቴሢኮ ዳልጉማ ያይደ ዋዳ ማዔያ ሳሊ ጻኤታ ደሎዜ ኩማ ዋኦሢ ዓርቃያኮ። 39 ሁራማ ማሆ ጌሃ ባኮኮ ደንጎንሢ ጌኤዠ ማኦሮኮ ደኦሎ ዛላ፤ ሃንጎ ደንጎንሢ ጌኤዠ ማኦሮኮ ኬዳ ዛላ ጌሃኔ፤

* 7:21 7:21 ያከኔ ጌይ፣- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ያኦሲ ደቃያኮ» ጌይሢኮ። † 7:21 7:21 ቦዔኬ ጌይ፣- ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ያኦሲ ዋልቄና» ጌይሢኮ። ‡ 7:30 7:30 ማሰቶ ዋኦ፣ ጌይንቴዛ፣- ማሰቲሢ ሌሊ ማሰቶያቴዋንቴ ያኦሲም ማቸ ዓንጋኒ ሹኮ ቆልሞኮ ዓሽኮዋ ማሰኮያኮ። 7:38 7:38 ኬሲ. ማ፣ 30:17-21።

ዋኦ ዓርሃያ ጋባደጉዴ ዳልጎ ደኦላሢ ደኦሎ
ዛሎኮ ባባ ከሰካ ባገፃ ጌህኔ።

ጌኤዠ ማኣሮይዳ ማዲንቶ ማሆ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 4:11—5:1)

40 ሁራሜ ሺልዓንታ ታሞ ካኣሾ ባኮንታ ዓንጎ
ሳኣኖ ዔቶንታ ኮሺኔ፤ ዩያይዲ ካኣቲ ሴሎሞኔም
ዒ ማዠኒ ዓርቁ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዠ
ማኣሮይዳ ማዲንቶ ማሆ ኮሺ ጋፒሴኔ፤ ዒ ማዴ
ባኮይገፓ ዴኤፒ ዴኤፒ ጌይንታ ባካ ሃካፓ ሊካ
ፓይዲንታ ባኮኩ።

41 ላምፆ ቱርቱራ፣ ቱርቱሮ ዑፃ ኮሺንቲ ሙሰኩሎ
ማላ ባካ፣ ዩያ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ካንቁ
ሚዛጲ ሳ ሮኦጮ ሱዞ ማላ ባካ፣

42 ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ዑፃ ሮኦጮ ሱዞ
ማላሲ ኮሾና ካኖ ቢራታ፣

ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮይዳ ዋሊ ቤኤዚ
ዌኤታ ዌኤታ ሺርሺ ኮሾና ሞኦኖ ዓንጎና
ኮሺንቲ ያይዶ ዌኤቶ ሮኦማኣኖ ሚያ ዓኣፓ
ማላ ባካ፣

43 ሺራ ቶካ ዓኣ ማሆ ጌሃ ታጶ ባካ፣
ዋኦ ማሰቶ ታጶ ጋባዳ፣

44 ዋኦ ዓርሃያ ጋባደጉዴ ዳልጎ ደኦላ፣
ዩያ ዓንጎ ከልቁ ዓርቃ ጌማቶ ማላሲ ማዠና ታጶ
ላምፆ ባካ፣

45 ሺልዓ፣ ታሞ ካኣሾ ባኮንታ ዓንጎ ሳኣኖ
ዔቶሲንታኬ፤

ጌኤዠ ማኣሮይዳ ማዴ ማዲንታንዳጉዲ
ሁራሜ ዩያ ቢያ ማሆ ሴሎሞኔም ኮሺሢ ሞኦና
ዓንጎ ጌኤሸናኬ። 46 ካኣቲ፣ ሴሎሞኔ ዩያ ቢያ
ኮሺሴሢ ዮርዳኖሴ ደኦጮይዳ ሱኮቴና ፃርታናኮ
ባኣካ ዓኣ ዓንጎ ሺኤሾ ቤዛኬ። 47 ሞኦኖ ዓንጎና
ኮሺንቲ ዩይ ማሃ ቢያ ዑሣ ዓኣዴ ዲቢታሢሮ
ሴሎሞኔ ዩያ ዓንጎ ዴኤሠሞ ዔሮ ባኮይዳ
ጌሢ ዛገባኣሴ፤ ዩያሮ ዴኤሠማ ዋማዲታቴያ
ዔርቲባኣሴ።

48 ጌኤዠ ማኣሮይዳ ማዴ ማዲንታንዳጉዲ
ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ማሆ ሴሎሞኔ ጌኤሺ
ዋርቁና ኮሺሴኔ፤ ዩያታ።- ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ
ዋርቁና ኮሾና ቤዛ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሾ
ካሣ ጌሢንታ ዋርቁና ኮሺንቲ ሎኦዠ ያይታ።

49 ያኦሲም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ከኤያኮ ቤርቶ ዛላ
ደንጋሢ ደኦሎ ዛሊና ደንጋሢ ሃሣ ከዶ ዛሊና
ጌሢንታ ዋርቁና ኮሺንቲ ታጶ ሻርና፣ ቡና፣ ፖዓ ባኮ
ጊዳ ጌሢ ፖዒሶሢ፣ ታሞ ጋውጫ፣ 50 ዑዠ ዑሽኮ
ዓንጋ፣ ዲቢንያ ቆንቹ ቆንቹ ጌሃ ባካ፣ ዓንጎ ሳኣኖ
ዔቶሲ፣ ዑንጃ ጩቢሾ ባኮንታ ያኦሲም ዑሣ ዓኣዴ
ዲማዴ ማኣሮኮ ካሮንታ ጌኤዠ ማኣሮ ካሮንታም
ማዓ ጸንጨንታ ዓንጎንታኬ። ዩይ ባካ ቢያ ዋርቁና
ኮሺንቲያኬ።

51 ካኣቲ፣ ሴሎሞኔ ጌኤዠ ማኣሮ ማዠ
ጋፒሰካፓ ዒዛኮ ዓዴ ደውቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ
ማኣሮ ማዠፆም ዲማሴ ቢሮንታ ዋርቆንታ፤
ዩያጉዲ ማላ ማላ ማሆ ቢያ ጌኤዠ ማኣሮኮ
ማሆ ጌሃ ከኤፃ ጌህኔ።

8

ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ጌኤዠ ማኣሮ ዔኪ ሙኮናሢ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 5:2—6:2)

1 ዩካፓ ሴሎሞኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ
ሳኣዲኖ ደውቴ ካታሞ ማዔ፣ ዲያኔፓ ዔኪ ሙኪ
ጌኤዠ ማኣሮ ጌልዛኒ ዒሰራዔኤሌ ፃጶ ፃጶኮ
ሱኡጎና ቶኦኮ ቶኦኮኮ ሱኡጎ ቢያ ዒዚ ዓኣ ቤዞ
ዩሩሳላሜ ቡካንዳጉዲ ዔኤሌኔ፤ 2 ዉልሾ ዴማ
ዴዒ ቦንቾ ቦንቾ ቦንቾንታ ዒታሢሜ ጌይንታ
ሊንካሳ ዓጊኖና ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ዓቲንቃ ቢያ
ሴሎሞኔ ኮይላ ሙኪ ቡኬኔ። 3 ሱኡጋ ቢያ
ሙኪ ቡካዛ፣- ቁኤሳ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ሳዓፓ
ዔኪ ከዴኔ። 4 ዩያ ዔኪ ጌኤዠ ማኣሮ ዔያታ
ጌልዜኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ሊዊ ዓሰንታ ቁኤሶንታ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሮና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዠና
ማኣሮይዳ ማዲንቶያ ያኦሲም ዲማዴ ማሆ ቢያ
ዔኪ ጌኤዠ ማኣሮ ጌልዜኔ። 5 ዒማና ካኣቲ፣
ሴሎሞኔና ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ቢያሢና ጫኣቁሞ
ሳኣዲኖ ቤርታ ቡኪ ሚርጉማፓ ዔቁያና ፓይዲንታኒ
ዳንዳዑዋ ዲቢ ማራይና ባይና ያኦሲም ሹኪ
ዒንጌኔ። 6 ዩካፓ ቁኤሳ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ከዲ
ጌኤዠ ማኣሮ ዔኪ ዴንዲ ጌልዛፆ ዑሣ ዓኣዴ
ያኦሲም ዲማዴ ከኤያይዳ ጌሢንታንዳጉዲ ኮሾና
ቤዛ ከሩቤኤሎኮ ጋኣዞ ዴማ ጌህኔ። 7 ፒሺንቲ
ዓኣ፣ ከሩቤኤሎ ጋኣዞ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖና ዩያ
ከዶና ዛጲሢ ሚያ ዴዲዋጉዲ ዓኣቻኔ። 8 ዛጲሢ
ሚያ ያደሲታሢሮ ከዶና ደኦሎ ዛሎናይዳ ዓኣ
ሚያኮ ጊንፃ ጊንፃ ጌኤዠ ማኣሮኮ ጋራ፣ ያኦሲም
ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዞኮ ቤርቶ ዛላ ዔቁ ዓሲም
ቢያ ፔጋዲ ዴዴኔ፤ ማላ ዛላና ዔቁ ዓሲም ጋዓንቲ
ዴዲዋሴ፤ ዩይ ዛጲሢ ሚያ ሃኖ ሃላኒ ዒኢካ ዓኣኔ፤
9 ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ጌብፃፓ ከሰካኣና ሃሣ ናንጊና
ናንጋ ጎዳኣ ዔያቶና ዋላ ጫኣቁሞ ጫኣቃኣና ሙሴ
ሲና ዲኮይዳ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ጋራ ጌህ፣ ዋጎ
ፃኣፓና ላምፆ ዓርሲንቲ ሹጮንሢፓ ዓታዞ ሳኣዲኖ
ጋራ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ።

10 ቁኤሳ ጌኤዠ ማኣሮፓ ከከሰካማና ጌኤዠ
ማኣሮ ዔርቲባኣንቲ ሻኣሬ ሙኪ ኩሜኔ፤ 11 ዩያ
ሻኣሮ ባኣካ ዓኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፖዓ
ጋሮ ኩሜሢሮ ቁኤሳ ጋሮ ጊንሣ ጌሊ ማደዋ ማዲኒ
ዳንዳዒባኣሴ። 12 ሴሎሞኔ ዒማና፡-
«ናንጊና ናንጋ ጎዳሢኖ!

ኔኤኒ ሻኣሮኮ ዲሞይዳ ታ ናንጋኔ ጌዔኔ፤
13 ሃይሾ ሃሢ ታ ኔኤም፣
ኔኤኒ ናንጊና ናንጋንዳ ዴኤፒ ማኣሮ ማዠኔ
ሂዚ ጌይ ሺኢቁኔ። »

ሴሎሞኔ ዴሮም ከኤዜ ባኮ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 6:3-11)

14 ዴራ ዒኢካ ዔቁ ዓኣንቲ ካኣቲ፣ ሴሎሞኔ
ዔያቶ ባንሢ ሺራያ ያኦሲ ዔያቶ ዓንጃንዳጉዲ
ሂዚ ጌዒ ሺኢቁኔ።- 15 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ
ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ጋላቲንቶም! ዒዚ ታ ዓዶ
ደውቴም ጫኣቁ ጫኣቁም ደዲ ካፒ ኩንሢኔ፤
ዩይ ጫኣቁማ፡- 16 ታኣኮ ዴሮ ጌብፃፓ ታኣኒ

7:48 7:48 ኬሲ. ማፃ 25:23-30፤ 30:1-3። 7:49 7:49 ኬሲ. ማፃ 25:31-40። 7:51 7:51 2ሳሙ. 8:11፤ 1ፆኦሲ. ዓሃኬ
18:11። 8:1 8:1 2ሳሙ. 6:12-16፤ 1ፆኦሲ. ዓሃኬ 15:25-29። 8:2 8:2 ሊዊ. ዓኬ 23:24። 8:9 8:9 ላሚ. ዋማ
10:5። 8:11 8:11 ኬሲ. ማፃ 40:34-35። 8:12 8:12 ዓይኑ. 18:11፤ 97:2።

ከሴማፓ ዓርቃዎ ታኣኒ ካኣሽከንታንዳ ገኤሺ ማኣሪ ማዠንታንዳያ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ዓይጎ ካታማኣ ታ ዶኔሪባኣሲ፤ ጋዓንቲ ታ ዴሮ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማዓንዳጉዲ ዳውቲ ታኣኒ ዶኔሪ፤» ጋዓንኩ።

17 ሃሃ ሴሎሞን ሺኢቃዎ፡- «ታ ዓዳ፡ ዳውቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂሃ ገኤሺ ማኣሪ ማዠን ማሌኔ፤ 18 ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛሞ፡- ታኣኒ ካኣሽከንታንዳ ማኣሪ ማዠን ኔኤኮ ማሊዳ ቃራኩ። 19 ዬያ ማኣሪ ማዠንዳሂ ኔ ናዖኬ ኔናቲቀሴ፤ ኔ ሸዓንዳ ናዓሂ ታኣኮ ገኤኮ ማኣሪ ማዠንዳኔ» ገዓኔ።

20 «ሃይሾ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንገ፡ ሃገ ማዓንዳ ዎዘ ቃኣሎ ካፒ ኩንሃኔ፤ ዬያሮ ታኣኒ ታ ዓዶ ቤዛ ገሊ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ገኤሺ ማኣሪ ታኣኒ ማዠን፤ 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ገብፃ ዓጮፓ ዔያቶ ከሴ ዎዶና ኩኮኮ ቤርታኣ ዓዶንሂና ጫኣቁ ዎጋ ያኣፒንቲ ዓርሲንቲ ሹጫ ዓኣ፡ ሳኣፂኖ ገሃንዶ ቤሲ ገኤኮ ማኣሪዶዳ ታ ኮሺኔ» ገዓኔ።

ሴሎሞን ያኦሲ ሺኢቃ ሺኢጲያ (2ዎኦሲ. ዓሃኬ 6:12-42)

22 ዬካፓ ሴሎሞን ዴሮ ቤርታ፤ ገንሃ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛኮ ቤርታ ዔቁ፡ ኩጮ ለካ ጫሪንጮ ባንሂ ዔቁሳዎ፡- 23 ሂዚ ገዓኔ፤ «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂዎ! ለካ ጫሪንጮይዳ ዴማ ሳዖይዳ ኔጉዴ ያኦሲ ፔቲታዎ ባኣሲ! ኔኤኮ ዴራ ጎኔ ዒናፓ ኔኤም ዓይሂንቲ ዎዶና ኔ ዔያቶና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁዎ ዶዲሺ ካፓኔ፤ ኔኤኮ ናሹሞዎ ፔጋሲ ኔኤኒ ዔያቶም ዳዎኔ። 24 ታ ዓዶ፡ ዳውቲም ኔኤኒ ዒንገ ሃገ ማዓንዳ ዎዘ ዶዲሺ ኔ ካፔኔ፤ ዬይ ኔ ከኤዜ ባካ ቢያ ሃኖ ማዲንቲ ኩሜኔ፤ 25 ሃሂያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂዎ! ታ ዓዶ፡ ዳውቲም፡- ኔ ማዴ ጎይዖ ኔ ናኣታ ዓይሂንታዎ ማዔቲ ታ ቤርቶይዳ ፒዙሞና ሃንቲቲ ቢያ ዎዴ ኔ ዜርዓፓ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳ ናይ ታ ባይዛዓኬ» ገዒ ከኤዜ ቃኣሎ ማዲ ኩንሃ!

26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂዎ! ታ ዓዶ ዳውቲም ኔ ዒንገ ሃገ ማዓንዳ ዎዘ ቃኣሎ ቢያ ማዲ ኩንሃ።

27 «ያኦሲዎ! ሳዓ ኔኤኒ ናንጋንዳጉዲ ኔኤም ገደንዳ ቤሲዳ? ጫሪንጮንታ ጫሪንጮኮ ዑዳ ዓኣ ጫሪንጫ ኔኤም ናንገኮ ገደሞያኬ፤ ታኣኒ ማዠን ሃኖ ገኤኮ ማኣሪ ማኣሪ ማኣሪ ማኣሪ ማዔ ደማዲ ዳካንዳይ? 28 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሂዎ! ኔ ዓይላሂኮ ሺኢጲያ ዛጌ፤ ሃኖ ኔ ዓይላሂ ኔ ቤርታ ሺኢቃ ሺኢጲያና ኔና ዔኤላ ዔኤሊያ ዎይዜ። 29 ኔ ካኣሽከንታኒ ዶኔሪ፡ ሃያ ገኤኮ ማኣሪ ሮኦሮና ዎንቶና ጉቤ ዛጌ፤ ታኣኒ ታ ዓኣፖ ካሮ ሃያ ገኤኮ ማኣሪ ባንሂ ሸርሺ ሸኢቃ ሸኢጲያ ታኣሲ ዎይዜ። 30 ኩኤኒ ኩ ዓኣፖ ካሮ ሃያ ገኤኮ ማኣሪ ባንሂ ሸርሺ ሸኢቃ ዎዶና ታኣና ኔ ዴሮኮ ሸኢጲያ ዎይዜ፤ ኔ ናንጋ ቤዛ፡ ጫሪንጫ ዓኣዎ ዎይዜ፤ ዓቶንጎ ኩም ገዒ።

31 «ፔቲ ዓሲ ፔ ላጋሂሞ ፑርታ ባኣዚ ማዴም ዎገና ዓርቁንቲ ሃያ ገኤኮ ማኣሪ ጋራ ዓኣ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ሸኢኪ ዳቢንቲባኣያ ፒዜ ማዒያ ጫኣቁ ዎዶና፤ 32 ጫሪንጫ ዓኣዎ ዎይዜ፤ ኔ ዓይሎም ኔኤኒ ዎጌ፤ ዬይያ፡- ፑርቶ ማዴሂ ፑርቶ ማዴ ጎይዖና ኮይሳ ባኮ ዔካንዳጉዲ ፒዜሂያ ፒዜ ማሂ ኔኤኒ ገኤሹ።

33 «ኔኤኮ ዴራ፡ ዒሰራዔኤሌ ዳቢንቲ ኔና ያዩሴሂሮ ዔያቶኮ ሞርካ ዔያቶ ያሊ ባሽ ዎዶና ዔያታ ፔኤኮ ዳቢንቶ ዔሪ ሃያ ገኤኮ ማኣሪ ሙኪ ኔገዳፓ ማኣሪሂ ዔካኒ ፔና ሂርኪዲ ሹሌዑሞና ኔና ሸኢቁቲ፤ 34 ኔኤኒ ጫሪንጫ ዓኣዎ ሸኢጲያ ዔያቶኮ ዎይዜ፤ ዴዒንቲ ዴንዲ ዓኣ ዴሮኮ ዳቢንቶ ዓቶንጎ ገዒ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዶንሂም ኔ ዒንገ ዓጮ ዔከ ዔያቶ ማሂ።

35 «ዴራ ዳቢንቲ ኔና ያዩሴሂሮ ዒርዚ ዎርቁዎጉዲ ላኣገ ኔ ዔያቶ ሜታሳ ዎዶና ዔያታ ማዴ ዳቢንቶ ዔሪ ፔኤኮ ዓኣፖ ካሮ ሃያ ገኤኮ ማኣሪ ባንሂ ሸርሺ ሹሌዑሞና ኔና ሸኢቁቲ፤ 36 ጫሪንጫ ዓኣዎ ሸኢጲያ ዔያቶኮ ዎይዜ፤ ኔ ዓይሎ ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ጎሞ ዓቶንጎ ገዒ፤ ፒዜ ባኣዚ ዔያታ ማዴንዳጉዲ ዔያቶ ዔርዜ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሂዎ! ዬካፓ ናንገና ኔ ዔያቶ ዓጪ ማዓንዳጉዲ ኔ ዴሮም ኔ ዒንገ፡ ሃኖ ሳዖይዳ ዒሮ ዎርቁሴ።

37 «ሳዔሎይዳ ሉማንታ ዴማ ዴማ ዶርዖንታ ሙካ ዎዶና ዬያጉዲ ሃሃ ባቃሌ ሃኣኮ ዎዳ ዴማ ዴማ ባኣዚንታ ሙዓ ዓቢሂንታ ማኮንታ ኬዴ ዎዶና፤ ሃሃ ገንሃ ሞርካ ዔያቶ ያላ ዎዶና፤ ኔ ዴሮይዳ ዴማ ዴማ ዶርዓ ኬዳ ዎዶና፤ 38 ዔያታ ሸኢቃ ሸኢጲያ ዎይዜ፤ ኔኤኮ ዴሮ፡ ዒሰራዔኤሌ ባኣካ ዲቃሂ ዔያቶኮ ካራ ባይዚ ያዩሳ ባኣዚ ዔያቶ ሂሌም ኩጮ ዔያታ ሃያ ገኤኮ ማኣሪ ባንሂ ቤኤዚ ሸኢቃ ዎዶና፤ 39 ሸኢጲያ ዔያቶኮ ዎይዜ፤ ኔኤኒ ናንጋ፡ ጫሪንጮይዳ ዓኣዎ ዔያቶኮ ሸኢጲያ ዎይዜ ዳቢንቶ ዔያቶም ዓቶንጎ ገዒ፤ ዔያቶ ማኣዴ፤ ዓሲ ዒናይዳ ዓኣ ማሊሂ ዴንቁ ዔራሂ ኔና ሌሊኬ፤ ዬያሮ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዔያታ ማዴሂጉዴያ ማሂ ዔያቶም ዒንገ፤ 40 ዬያይዲ ኔኤኮ ዴራ ኩ ዓዶንሂም ዔያቶ ዓጪ ማሂ ኔ ዒንገ፡ ሳዖይዳ ናንጋ ዎዶና ቢያ ኔኤም ዓይሂንታዎ ማዓንዳጉዲ ሃሃ ኔና ቦንቻያኣ ማሂ።

41-42 «ሃኬ፡ ሜሌ ዓጪዳ ናንጋ ዓሲ ኔኤኮ ዴኤፑሞና ኔ ዴሮም ኔኤኒ ማዴ ዲቃሂ ዓኮ ባኮ ቢያ ዎይዚ ሃያ ገኤኮ ማኣሪዶና ኔና ካኣሽካኒና ሸኢቃኒ ሙኬቲ፤ 43 ዒዛኮ ሸኢጲያ ዎይዜ፤ ኔኤኮ ዴራ፡ ዒሰራዔኤሌ ማዴ ጎይዖ ዓጮ ቢያይዳ ናንጋ ዴራ ኔና ዔሪ ኔኤም ዓይሂንታንዳጉዲና ቦንቻንዳጉዲ ማሂ፤ ኔኤኒ ናንጋ፡ ጫሪንጮይዳ ዓኣዎ ዬያ ዓሂኮ ሸኢጲያ ዎይዜ፤ ኔ ማዳንዳጉዲ ሸኢቃ ባኮ ቢያ ዒዛም ኩንሃ፤ ያዲ ማዓዛ ሃይ፡ ታኣኒ ማዠን ገኤኮ ማኣሪ ኔኤኒ ካኣሽከንታ ማኣሪታሂ ዬይ ዓሳ ዔራንዳ።

44 «ፔኤኮ ዔያታ ሞርኮ ያላንዳጉዲ ኔኤኮ ዴሮ ኔ ኬሳ ዎዶና ዓንኮ ቤሰካኣ ዓኣዎ ሃያ ኔኤኒ ዶኔሪ ካታሞና ታኣኒ ኔኤም ማዠን ገኤኮ ማኣሪ ባንሂ

8:16 8:16 2ሳሙ. 7:4-11፤ 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 17:3-10። 8:18 8:18 2ሳሙ. 7:1-3፤ 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 17:1-2። 8:19 8:19 2ሳሙ. 7:12-13፤ 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 17:11-12። 8:25 8:25 1ካላቶ. ማ 2:4። 8:27 8:27 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 2:6። 8:29 8:29 ላሚ. ዎማ 12:11።

ዓአፖ ካር ሸርሺ ሸኢቁቱ፤ 45 ጫሪገጫ ዓአፖ ሸኢሲያ ዓይቶኮ ዋይዚ ያሎና ዓይቶ ባሺሴ።

46 «ዳቢንቱዋ ዓሲ ባአሢር ኔኤኮ ዳራ ጎሜ ማዲ ኔና ያዲሴያ ማዔም ኔኤኒ ዳጋዲ ሞርካ ዓይቶ ባሻንዳጉዲ፤ ሃሣ ማሌ ዓጪ ዲዒ ዓይቶ ዔኪ ዓአዳንዳጉዲ ማሃ ዋዶና ዬና ዓጫ ዋዚ ሃኬ ማዔቱያ፤ 47 ዲዒንቲ ዳንዲ ዓይታ ናንጋ ዬና ዓጪሎይዳ ዓአፖ ጎሜ ኑ ማዳኔ፤ ዳቤኔ፤ ዋይዚያ ኑ ዓይታ» ጌዒ ቡኡዲ ዳቢንቶ ፔኤሲ ዓይታ ማዔቱ፤ 48 ዓይቶ ዲዒ ዓይታ ዳንዳና ሞርኮ ዓጫ ዓአፖ ጉቤ ዲናፖ ጎኑሞና ሃሣ ፒዙሞና፡- ኑ ዳቤኔ፤ ጌይ ቡኡዲ ኔኤኒ ኑኡኮ ቤርታአ ዓደንሣም ዲንጌ፤ ሃኖ ዓጮንታ ኔኤኒ ዶኑሬ ሃኖ ካታሞንታ ታኣኒያ ኔኤም ማዜ፤ ጌኤዙ ማኣር ባንሣ ዓአፖ ካር ሸርሺ ዓይታ ሸኢቁቱ፤ 49 ኔኤኒ ናንጋ፤ ጫሪገጫ ዓአፖ ሸኢሲያ ዓይቶኮ ዋይዚ ዓይቶም ዋይ፤ 50 ዓይቶኮ ጎሞና ኔና ዓይታ ያዲሴ ማዳ ዋይዚ ዓይቶ ዓቶንጎ ጌዒ፤ ዓይቶኮ ሞርካ ዓይቶ ማጪንታዳጉዲ ማሃ፤ 51 ዓይታ ገልፖ ታሞጉዲ ማቻ፤ ጌብፃ ዓጫፓ ኔኤኒ ከሴ፤ ኔ ዳርከ።

52 «ዓይታ ኔና ዓኤላ ዋዶና ቢያ ኔ ዓይቶም ዋይዚንዳጉዲ ኔ ዓይላሢና ኔ ዳርና ሸኢቃ ሸኢሲያ ኔ ዓአፓ ዛጋያ ማፖንጎ። 53 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኡዛሢያ! ኑኡኮ ቤርታአ ዓደንሣ ጌብፃ ዓጫፓ ኔ ከሴ ዋዶና ዓጫ ዳር ቢያሢፓ ዲሰራዔኤሌ ኔ ዳሬ ማሃ ኔ ዶኑሬያ ማዔሢ ኔ ዓይላሢ ሙሴ ዛሎና ኔ ከኤዜኔ።»

ሸኢሲያኮ ጋፒንፃ ሴሎሞን ጌዔ ባኮ

54 ሴሎሞን ሸኢቁ ጋፒሰካፓ ኩጮ ለካ ዔቂሲ ዓአ ጎይሣ ዓአፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ቤርታ ጉሞባቲ ዓአሰካፓ ዔቁኔ። 55 ዲማና ዲዚ ዑኡዘ ዳጌዲ ዲኢካ ቡኪንቲ ዓአ ዳር ቢያሢም ያኡሲፓ ዓንጅ ሙካንዳጉዲ ሃዚ ጌዒ ሸኢቁኔ፡- 56 «ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ዲንጌ ጎይያና ፔኤኮ ዳርም ኮሹሞ ዲንጌ ናንገና ናንጋ ጎዳሣ ጋላቲንቶም፤ ዲዛኮ ዓይላሢ፤ ሙሴ ዛሎና ዲ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ» ጌይንቱ ኮዙ ባካፓ ፔቲታያ ዓቲ ባአዚ ባአሴ። 57 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኡዛሢ ኑኡኮ ቤርታአ ዓደንሣና ዋላ ማዔሢጉዲ ኑኡና ዋላአ ማፖንጎ፤ ዓይጎ ዋዶናአ ማፖም ኑና ሃሸፓ፤ ከኤርፓ፤ 58 ኑኡኮ ቤርታአ ዓደንሣም ዲዚ ዓይሣ ዓይሣያንታ ዳምቦንታ ዋንጎታ ካፒ ዲዚ ናሽካ ጎይያ ኑ ናንጋዳጉዲ ዲዛም ዓይሣንታያ ዲ ማሆንጎ። 59 ታና ዲዛኮ ዓይላሢና ዲዛኮ ዳር ዲሰራዔኤሌናም ቢያ ከሌ ኮይሳ ባካ ጌኢጋንዳጉዲ ሃንሣ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሸኢቁ ባኮንሣ ሮኦርና ዋኣንቶና ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኡዛሢ ቤርቶ ሸኢካያ ማፖንጎ። 60 ያዲ ማዓዛ ዓጫ ዳራ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ያኡሲ ማዔሢና ዲዛይዳፓ ዓቲም ማሌ ያኡሲባአሣ ዔራንዳኔ፤ 61 ዲንሣ ዲዛ ዳር ማዔ ዓሳ ሃሣ ዲንሣ ማዳ ጎይያ ዲዛኮ ዋንጎና ዓይሣያና ካፒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኡዛሢም ጉሙርቁንታያ ማዕቀቱ።»

ጌኤዙ ማኣራ ማዳ ዓርቃኒ ኩንሣንቲ ዳምቦ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 7:4-10)

62 ዬካፓ ካኣቲ፤ ሴሎሞን ዲዛና ዋላ ዓአ ዳርና ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንጎ ቆልሞ ሹኪ ሸኢሴኔ፤ 63 ሴሎሞን ዲማና ለማታሚ ለምፖ ሸያ ባይና ፔቲ ፃኤታና ለማታሚ ሸያ ማራይ ፔቱሞና ዲንጎ ዲንገሣ ማሃ ሸኢሴኔ፤ ዬያይዲ ካኣቲ ሴሎሞንና ዲሰራዔኤሌ ዳር ቢያሢና ጌኤዙ ማኣር ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲማዳያ ማሃ። 64 ዬያጉዲ ሃሣ ዬና ከሎ ጌኤዙ ማኣርኮ ቤርቶ ዛላ ዓሳ ቡካ ቤዘኮ ሳዛ ዓአ ቤዘ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲዚ ማሃ፤ ሄለሳያ ሃሣ ጉቤ ማቲ ዲንገያንታ ሃኣኮ ዲንገያንታ ፔቱሞና ዲንጎ ዲንገያንታ ቆልሞኮም ማሎ ጉቤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ሸኢሴኒ ዲንጌኔ፤ ዬያ ዲዚ ማዳሢ፡- ሞኦና ዓንጎና ኮሸና ያኡሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዬይ ቢያ ማቲንታኒና ዲንገንታንዳጉዲ ዳንዳዑዋአሢርከ።

65 ዲኢካ ጌኤዙ ማኣርይዳ ሴሎሞንና ዲሰራዔኤሌ ዳር ቢያሢና ላንካይ ከሌ ጉቤ ወልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቾ ከሎ ቦንቾ ዳዔኔ፤ ከዶ ዛሎና ሃማቲ ባንሣ ዳንዳ ጎይያፓ ዓርቃያ ዳንዲ ደኣሎ ዛሎ ጌብፃ ዓጫ ዛፃ ሄለንዳና ዓአ ዓጫፓ ሙከ ዳርኮ ማርጉማ ሃማዳኬ ጌይንቱዋያከ፤ 66 ሳላሳ ከሎና ዓሳ ፔ ቤዘ ቤዘ ዳንዳንዳጉዲ ዳር ቢያ ሴሎሞን ዳኬኔ፤ ዲማና ዳራ ቢያ ዲዛ ዓንጅኔ፤ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዓይላሢ ዳውቲና ዲዛ ዳር ዲሰራዔኤሌ ዓሰናም ማዳ ኮዙ ባኮና ቢያ ዋዛዲ ዋዛዲ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዓሳ ዳንዳኔ።

9

ናንገና ናንጋ ጎዳ ሴሎሞንም ለሚ ጴዳሢ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 7:11-22)

1 ካኣቲ፤ ሴሎሞን ጌኤዙ ማኣርንታ ዲዛኮ ካኣቱም ማኣርንታ፤ ዬያጉዲ ዲ ማዳኒ ማሌ ባኮ ቢያ ማዲ ጋፒሴሰካፓ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዲዛም ጌባያኦይዳ ጴዳ ጎይያ ሃሣ ለሚ ጴዳኔ። 3 ዲማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛም፡- «ኔ ታና ሸኢቁ ባኮና ያኡጮ ባኮ ታኣኒ ዋይዜኔ፤ ታኣኒ ናንገና ዲኢካ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኔኤኒ ማዜ፤ ጌኤዙ ማኣር ታኣም ታኣኒ ዲማሴኔ፤ ቢያ ዋዶ ዬያ ማኣር ዛጊ ታኣኒ ካፒንዳኔ። 4 ጋዓንቲ ኔኤኒ ኔ ዓዳ፤ ዳውቲ ማፖ ጎይያ ፒዙሞና ጉሙርቁንቲሣና ታኣም ማዳቲ፤ ታኣኮ ዋንጎና ዳምቦና ኔኤኒ ካፒቲ፤ ሃሣ ታኣኒ ኔና ዓይሣ ባኮም ቢያ ኔኤኒ ማዲ ኩንሣ፤ 5 ኔ ዓዳ ዳውቲም ታኣኒ «ኔ ዘርፃፓ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳ ናይ ታኣኒ ባይዛዓከ» ጌዒ ዲንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ካፒ፤ ዲሰራዔኤሌይዳ ኔኤኮ ካኣቱማ ዳዲ ናንጋንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ። 6 ጋዓንቲ ኔናአ ማፖም ኔኤኮ ዘርፃ ታ ዓይሣያንታ ዳምቦንታ ካፖ ዲዳ ማሌ ያኡሲ ካኣሽከቱ፤ 7 ታኣኮ ዳር ዲሰራዔኤሌ ታኣኒ ዓይቶም ዲንጌ ዓጫፓ ዳውሲ ባይዛንዳኔ፤ ታና ዓይታ ካኣሽካንዳጉዲ ታኣም ታኣኒ ዲማሴ ጌኤዙ ማኣር ታ ሃሻንዳኔ፤ ዬያር ዓጫ ቢያይዳ ናንጋ ዳራ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ሃይሶ ከኤዚ ከኤዚ ማኢጪ ማላንዳኔ። 8 ዳኤፒ ማዒ ጴዳ ጌኤዙ ማኣራ ሻሃንቲ፤ ሻሆናሢ ኩሎና ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዬይና ዓአዳ

8:56 8:56 ለሚ. ሞግ 12:10፤ ዲያ. 21:44-45። 9:2 9:2 1ካእቶ. ማ 3:5፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 1:7። 9:5 9:5 1ካእቶ. ማ 2:4።

ዓሳ ቢያ ይያ ዳንቃዎ፡- ሩንገና ሩንገ ጎዳ ሃያ
 ዓጮና ሃያ ጌኤዡ ማኣሮና ዓይጎር ሃያይዳይ
 ጋዓንዳይ። 9 ይያ ጌዓጋጋ ገንሣ፡- ሩሰራዔኤሌ
 ዳራ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ ጊብፄ ዓጫጋ
 ዔኪ ከሴ፣ ሩንገና ሩንገ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ
 ያኦዛሣ ሃሹሣርኤ፤ ይያ ሌሊቱዋንቴ ሩንገና ሩንገ
 ጎዳም ዔያታ ጉሙርቁንታያ ማዔ ሩንገ ሩንገ ሃሹ
 ማሌ ያኦዛ ዘጊ ካኣሽኬኔ፤ ሩንገና ሩንገ ጎዳ
 ሃያ ባይሰንቶ ዔያቶይዳ ዔኪ ሙከሣ ይያርኤ
 ጋዓንዳይ» ጌዔ።

ሴሎሞን ከራሜም ዒንጌ ባኮ
 (2ዎኦሲ. ዓሃኬ 8:1-2)

10 ሴሎሞን ጌኤዡ ማኣሮና ዒዛኮ ካኣቱሞ
 ማኣሮና ለማታሚ ለዔናኬ ማዢ ጋፒሴሣ፤
 11 ደርሴ ካኣቱ፣ ከራሜ ይያ ቢያ ዒ ማዢ
 ማኣሮኮ ሴሎሞንም ኮይሳ ለባናኦሴ ሚያንታ
 ዚቢቆንታ ሃሣ ሚርጌ ዋርቄያ ዒንጌ፤ ይይ
 ማዳ ቢያ ጋፒሴካገ ሴሎሞን ጌሊላ ዓጮይዳ
 ዓኣ ለማታሚ ዳካ ዳካ ካታማሰከንሣ ከራሜም
 ዒንጌ፤ 12 ከራሜ ዒማና ዳንዲ ካታማንሣ
 ዘጌ፤ ጋዓንቴ ዒዛ ይይ ዋዛሲባኣሴ፤ 13 ይያር
 ዒዚ ሴሎሞን ኮራ፡- «ታ ዒሻሃ! ኔ ታኣም ዒንጌ
 ካታማ ይይ ዓይሳ ካታማዳይ?» ጌዔ፤ ሃኖ
 ሂላኒ ይና ቤዛ «ካቡሌ» * ጌይንታ፤ 14 ከራሜ
 ሴሎሞንም ቤርታ ዳኬ ዋርቃ ያይዶ ሺያ ከሎ
 ገራኣሜ ማዓያኤ።

ሴሎሞን ማዳ ዲማ ዲማ ማዳ
 (2ዎኦሲ. ዓሃኬ 8:3-18)

15 ጌኤዡ ማኣሮንታ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኣሮንታ
 ዩሩሳሌማ ካታሞኮ ዙሎ ከኤሎ ዲያ ማዢ
 ዓሰንታ ካታሜሎኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኣ ሚሎ
 ጌይንታ ደኣጫዳ ቤዛ ሰንሣ ኮሺያ፣ ዋለቄና
 ዓይሣ ማዳ ማዳሽ ዓሲ ሴሎሞንኮ ዓኣ፤ ይያ
 ዓሰና ሃሣ ዒዚ ሃያሬንታ ሜጌዳኔንታ ጌዜሬ
 ጌይንታ ካታማኣ ማዢ፤ 16 ይያኮ ቤርታ
 ጌዜሬ ካታሞይዳ ጊብፄ ካኣቱ ያልዚ ቡሊ ዒኣካ
 ሩንገ ካኣናን ዓሰ ዋዳ፣ ካታሜሎዋ ታሚና ሚቶ
 ፔ ዓጪ ማሂ ዔኬያኬ፤ ይካገ ዒዚ ፔኤኮ
 ናዎ ሴሎሞንም ዒንጋኣና ጌዜሬ ካታሞ ዒዛም
 ዒንጌ፤ 17 ሴሎሞን ጌዜሬ ካታሞንታ ደኣሎ
 ዘላ ዓኣ ቤትሆሬንታ ገንሣ ማዢሲሴ፤ 18 ሃሣ
 ባሰላቱንታ ዩሁዳኮ ዓሲ ሩንገ-ዋ ደውሎይዳ ዓኣ
 ታሚሬ ጌይንታ ካታሞንሣንታ ለሚ ማዢሲሴ፤
 19 ይያይዲ ዒዚ ዩሩሳሌማይዳ፣ ለባናኦሴይዳ፤
 ሃሣ ዒዛ ዓጪ ማዔ ዲማ ዲማ ዓጮይዳ
 ዒዚ ማዢኒ ኮዔ ካታማ፡- ሙዎ ባኣዚ ጌሃያ፣
 ፓራሣንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ጌሣንታያ ማሂ
 ማዢ። 20-21 ዋለቄና ዓይሣንታ ሴሎሞንም ማዳ
 ማዳ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ዓጮ ፔ ዓጪ
 ማሂ ዔኬ ዋዳና ዋዳ-ዋዎ ሃሹ ካኣናን ዓሰ ዜርዎኬ፤
 ዩና ዜርዎ ሃኖ ሂላንዳኣና ዓይሌ ማዒ ማዳያ ዓሞራ
 ዓሰንታ ሂኢታ ዓሰንታ ፔርዜ ዓሰንታ ሂዋዌ ዓሰንታ
 ዒያቡሳ ዓሰንታኤ። 22 ሴሎሞን ዒሰራዔኤሌ
 ያጳገ ያናኣ ካራሚ ማሂ ማዳሺባኣሴ፤ ዔያታ፡-
 ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ፣ ፖኦሊሴ፣ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌ፣

ዎሎ ዓሰ ዓይሣያ፣ ሳርጌሎ ያይቶ ዒሻ ዓሰ ቢያሣኮ
 ሱኡጌ፤ ሃሣ ፓራሣና ያላ ዓሰ ማዒ ማዳ።

23 ሴሎሞን ማዢ ማኣሮ ማዢንዳጉዲ
 ዓይሣንቴ ዓሰኮ ሱኡጌ ማዒ ማዳሻንዳጉዲ
 ደኣራንቴ ደንጎ ጭታና ደንጊታሚ ዓሲ ዓኣ።

24 ጊብፄ ካኣቱ ናዎ ማዔ፣ ሴሎሞንኮ ማቻ
 ዳውቴ ካታማገ ዒዚ ፔኤር ዒዛም ማዢሴ
 ካኣቱሞ ማኣሮ ዳንዳሰካገ ካታሜሎኮ ዓባ
 ኬሰካ ዘሎይዳ ዓኣ፣ ደኣጫዳ ቤዛ ሰንሣንታ
 ጊኢጋንዳጉዲ ሴሎሞን ዓሰ ዓይሣ ማዳሺ።

25 ሴሎሞን ሩንገና ሩንገ ጎዳም ማዢሴ፣ ዒንጎ
 ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቶ ዒንጎ ዒንጊያና ፔቱሞና
 ዒንጎ ዒንጊያ ለዔይዳ ሃይሣ ማይንታ ሸኢሻ፤
 ይያና ዋላ ሩንገና ሩንገ ጎዳም ዐንጃያ ጩቢሻ፤
 ይያይዲ ሴሎሞን ጌኤዡ ማኣሮ ማዢያ ማዳ ማዳ
 ጋፒሴ።

26 ይያጉዲ ሃሣ ካኣቱ፣ ሴሎሞን ዔደኣሚ
 ዓጮይዳ ዙቄ ባዞ † ኮይላ ዓኣ ዔላቴ ኮራ
 ዓኣ ዔደዮንጋብሬይዳ ዋኣሣ ካኣሚሊ ኮሺ።

27 ካኣቱ ከራሜ ሴሎሞን ዓሰና ዋላ ዩኖይዳ
 ማዳንዳ፣ ዋኣሣ ካኣሚሊይዳ ማዳ ዔሬ ዓሲ
 ዳኬ፤ 28 ይያታ ዋኣያ ካኣሚሎ ቶጊ ያፔሬ ዓጮ
 ዳንዳሰካገ ማዒ ካኣቱ፣ ሴሎሞን ኮራ ሙካዎ ታጳ
 ያይዶ ሺያ ከሎ ጊራኣሜገ ዑሣ ማዓ ዋርቄ ዔኪ
 ዒዛም ሙከ።

10

ሳኣባ ዓጮ ካኣቱላ ሴሎሞን ዘጋገኘ ዩሩሳሌማ
ሙከሣ

(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 9:1-12)

1 ሳኣባ ዓጮ ካኣቱላ ሴሎሞንም ሩንገና ሩንገ
 ጎዳ ዒንጌ፣ ዲቃሣ ሂርሸሳ ዔራቶ ዘሎ ከኤዚንታ
 ሃይሶ ቢያ ዋይዜ፤ ይያር ዒዛ ሚርጌና ሜታሳ
 ያኦጪሣ ያኦጪ ዒ ዋዚ ጌዔ ማሃቴያ ዋይዚ
 ዩሩሳሌማ ሙከ። 2 ዒማና ዒዛ ዒዛኮ ደንዘ
 ማዓ ዲቢ ዓሲ ፔኤና ዋላ ዔኪ ጋኣሎና ሳውቃ
 ቲሺ ጫኣ፤ ሃሣ ሚርጌና ሚዛጳ ሹቶንታ ዋርቄያ
 ዔኪ ሙከ፤ ሴሎሞንና ዒዛ ካኣማዎ ፔ ዓኖና
 ያኦጪኒ ማሌ ባኮ ቢያ ያኦጪ፤ 3 ዒዚያ ዒዛ
 ያኦጪኒ ባኮ ቢያ ማሂ ከኤዜ፤ ዒዛም ዒ
 ቡሊ ከኤዚ ባሺያና ዔርቶ ዒዲ ዓኣሺንታ ዓቱ
 ያኦጪሣ ፔቱታዎ ባኣሴ። 4 ሳኣባ ዓጮ ካኣቱላ
 ዔራቶና ሴሎሞን ጌሰታ ጌኤዘ ዋይዜ፤ ሃሣ
 ዒዚ ማዢ፣ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኣሮዋ ዘጌ፤
 5 ገንሣ ሃሣ ሴሎሞን ሙዓንዳጉዲ ካሣንታ
 ሸኢካ ሙዎና ዒዚ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳ ሩንገ ቤዘና
 ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኣራ ማዳ ዓሳ ፔ ማዳ ማዳ
 ዓርቁ ማዳ ጎይያና ይያ ማዳር ጋዓዎ ዔያታ ማኣዓ
 ማኣዓሣና ዓሰም ካሃ ሸኢሺ ሙኡዛ ዓሰንታ
 ጌኤዡ ማኣሮይዳ ያኦሲም ዒንጎ ባኮዋ ቢያ ዘጌ፤
 ይያ ዒዛ ዘጋኣና ዒዛ ዋንዳ ማሊሣገ ዑሣ ዓኣዳ
 ዲቃሣ ዒዛ ሂርሸሴ። 6 ይካገ ዒዛ ካኣቱ፣
 ሴሎሞን ኮራ፡- «ኔ ማዳ ባኮና ኔ ዔራቶኮ ዳኤፎሞ
 ታ ዓጫ ዓኣዎ ታኣኒ ዋይዜሣ ቢያ ጎኔኬ! 7 ጋዓንቴ
 ሃይካ ሙከ ታኣኒ ታ ዓኣፒና ዘጋንዳያ ሂላንዳኣና

9:8 9:8 2ካላቶ. ማ 25:9፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:19። * 9:13 9:13 ካቡሌ ጌይዮ፡- ዔብሬ ዓሰ ሙኡቶና «ፓሡዋ ባኣዚ» ጌይሣኤ።
 9:25 9:25 ኬሲ. ማ 23:17፤ 34:23፤ ለሚ. ዋማ 16:16። † 9:26 9:26 ዙቄ ባዞ ጋዓዛ፡- ዙቄ ባዞኮ ኬዳ ዘሎና ዓባ ኬሰካ
 ባንፃ ማዓዛ «ዓቃባ» ጌይንታያ ባዞ ሳዞ ጌሌ ዓጪኤ።

ዬያ ከኤዚንቴ ባኮ ጎኔኬ ታ ጌይባአሴ፤ ዋዮና ታኣኒ ዋይዜህ ዓኣፎና ታኣኒ ዛጌህኮ ሄካህታዎ ማዕባአሴ፤ ጎኔ ኔኤኮ ዔራቶና ያርጎቹምና ታ ዓጫ ዓኣዎ ታኣኒ ዋይዜሰካፎ ዑሃ ዓኣዳ ባሼኬ። 8 ኔ ቤርቶ ቢያ ዋዳ ሙኪ ሙኪ ኔኤኒ ኔ ዔራቶና ጌሰታ ጌኤዞ ዋይዛ ዓሶና ኔኤኮ ዶንዞና ዋዚ ባሊቲና ዓኣያዳይ! 9 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኔኤኮ ያኣዛህ ጋላቲንቶም! ዒዚ ኔና ዶኦሪ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማሂያና ኔኤና ዒ ዋዛዳህ ፔጋሲ ዳዌኔ፤ ሃሃ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ናሽካ ናሹማ ናንገና ጋፑዋያ ማዕሂር ሰሎሞና ፒዜ ዋጊሂና ባይቁዋያ ናንገንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌኮ ኔና ዒ ካኣቲ ማሂ ዶኦሪ» ጌዔኔ።

10 ዒማና ዒዛ ዒንገኒ ዔኪ ሙኩ ባኮ ቢያ ካኣቲ፣ ሴሎሞን ሲንጌኔ፤ ዒዛ ዒንጌ ባካ፡ ያይዶ ሺያ ኪሎፎ ባሻ ዋርቁ፣ ማርጌ ዲቢ ሳውቃ ቲሺና ሚዛጲ ሹቸናኬ፤ ዒዛ ሴሎሞን ሲንጌ ሳውቃ ቲሹ ማርጌማፎ ባሻያ ማዕ ሳውቃ ቲሺ ዩካፎ ጊንፃ ዒዛም ዔኪ ሙኪንቲ ቤቁባአሴ።

11 ያፕሬ ዓጫፎ ሴሎሞን ምርቆ ዔኪ ሙኩ፣ ኪራሜኮ ዋኣዎ ካኣሚላ ዒኣካፎ ዲቢ ዚቢቁና * ሚዛጲ ሸጮና ዔኪ ዩዔኔ። 12 ሴሎሞን ዬያ ዚቢቆ ሚያና ጌኤዞ ማኣርጎታ ዒዛኮ ካኣቲ ማኣርጎታኮ ኮጮ፣ ያኦሲ ቦንቶም ዓይናዳ ናኣቶኮ ጎኦሎንታ ፔቲ ሻሽና ዋርቆ ጎኦሎዎ ኮሼኔ፤ ዩይ ዚቢቆ ሚያ ዒሰራዔኤሌ ዓጫ ዔኪ ሙኪ ጌልዞና ዚቢቆፎፎ ቢያ ባሼኬ፤ ዩማፎ ዩያጉዳ ዚቢቁ ፔቲታዎ ጴዲቤቁባአሴ።

13 ካኣቲ፣ ሴሎሞን ዒንገ ዒንገይዳ ቃሲ ሳኣባ ዓጫ ካኣቲላ ያኦጩ ባኮ ቢያ ዒዚ ዒዛም ዒንጌኔ፤ ዩካፎ ዒዛ ፔ ዓሶና ዋላ ፔ ዓጫ ማዕ ዳንዳኔ።

ካኣቲ ሴሎሞን ጳሎ ማርጌፎ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 9:13-29)

14 ካኣቲ፣ ሴሎሞን ሌዓ ሌዓ ለማታሚ ሃይሃ ሺያ ኪሎ ማዕ ዋርቁ ዔካኔ፤ 15 ዩይ ዋርቃ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዒዛም ጨጋሂንታ ኮርማዎ ዒ ሸይዢ ዳንቃሂንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓሪቦ ዓጫ ካኣቶንታ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማ ዲማ ፎና ዓጫ ዋይሃ ዓሳ ጊኢራ ጌዒ ጨጋሂንታ ቃሱዎንቲኬ።

16 ሴሎሞን ለምዎ ጻኤታ ዳኤፒ ዳኤፒ ጊቲማ ኮሺሲ ዩያ ጊቲሞ ፔቲ ፔቲሂኮ ዑዎ ለንካይ ኪሎ ማዕ ዋርቁና ጳርቁ ኮሼኔ። 17 ዩያጉዲ ሃሃ ሃይሃ ጻኤታ ዳካ ዳካ ጊቲማ ኮሺሲ ፔቲ ፔቲ ጊቲሞኮ ዑዎ ለምዎ ኪሎ ማዕ ዋርቁና ጳርቁ ኮሼኔ፤ ዩያቶ ቢያ «ለባናኦሴ ዳኤሎ» ጌይንቲ፣ ዳልጎ ማኣራ ጌህኔ።

18 ሃሃ ዒዚ ዳርሲ ዓቸና ፔቲ ዳኤፒ ካኣታ ዳዓ ያይታ ኮሺ ጌኤሺ ዋርቁና ዑዎ ጳርቁ ሚዛጲሴኔ፤ 19 ዩያ ካኣቲሞ ያይታ ከሰኪ ዳዓኒ ጌዳጉዲያ ለሆ ጊዒ ከሰኮ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩያ ካኣታ ዳዓ ያይቶኮ ጊንፃ ዛሎ ቶካ ጉኤሪ ማሆናኮ፤ ያይቶኮ ሚዛቆና ሻውሎ ዛሎናይዳ ኩቹ ጌሃ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ኩጮ ጌሃሂኮ ኮይላ ኮይላ ፔቲ ፔቲ ዘቢ ማሊሲ ማዞና ባኣዚ ዔቁ ዓኣኔ። 20 ፔቲ ፔቲ ጊዒ ከሰኮ

ባኮኮ ለምዎ ዛሎይዳ ፔቲ ፔቲ ዘቢ ማሊሲ ማዞና ዋሊ ዑዎ ታጾ ለምዎ ዘቢ ዔቁ ዓኣኔ። ካኣቲ ዳዓ ያይታ ዩያጉዳይ ሚሌ ዓይጎ ዓጫዳኣ ባኣሴ።

21 ሴሎሞን ዋዶና ቢራ ዓንገ ፓሠሞያ ማዕ ዛጊንታሂር ዒዚ ዑዞ ዑሽካ ዓንገ ቢያ፤ ሃሃ «ለባናኦሴ ዳኤሎ» ጌይንታ ዳልጎ ማኣርይዳ ዓኣ ሚሃ ቢያ ኮሺንቲሂ ጌኤሺ ዋርቁናኬ፣ ቢራ ዓንገናቲዋሴ፤ 22 ኪራሜኮ ዋኣዎ ካኣሚሎና ዋላ ዳኤፎ ዋኣዎ ዑዎ ሃንቲ ቲርሴሴ ዳንዳ ዋኣሂ ካኣሚሌ ሴሎሞን ዓኣኔ፤ ዩያታ ዋኣዎ ካኣሚላ ሃይሃ ሌዔይዳ ፔቲና ዳንዲ ዋርቁንታ ቢራ ዓንገንታ ዳርሲ ዓቸንታ ቃኣራንታ ቲኢኪያ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ።

23 ካኣቲ፣ ሴሎሞን ሳይይዳ ዓኣ ካኣቶፎ ቢያ ባሻ ያርጎቹ ሃሃ ዔራ ዓሲኬ፤ 24 ዓጫ ቢያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ዒዛም ዒንጌ ዔራቶና ዒ ጌሰታ ጌኤዞ ዋይዛኒ ዒዛ ኮይላ ሙካኒ ኮዓኔ፤ 25 ዒዛ ባንሂ ሙካ ዓሳ ቢያ፡- ቢራ ዓንገ፣ ዋርቁ፣ ማኣዓ፣ ያልዚ ዓንገሞ፣ ሳውቃ ቲሺ ፓሮንታ ባቁሎንታ ዒንገኒ ዔኪ ሙካኔ፤ ዩያ ዓሳ ዔኪ ሙካሂ ሌዓ ሌዓኬ።

26 ሴሎሞን ዒዛኮ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሂና ዔኪ ሙኪ ቡኩሳዛ ፔቲ ሺያና ያይዶ ጻኤታ ያልዚ ያላ ሳርጌላ ያይታና ታጾ ለምዎ ሺያ ፓርና ማዕኔ፤ ዩያቶይዳፎፎ ዛሎ ዒዚ ዒዛና ዋላ ዩራሳላሚይዳ ዩዓንዳጉዲ ዛሎ ጊንሃ ዲማ ዲማ ካታሞይዳ ፓቁንቲ ዳዓንዳጉዲ ጌህኔ፤ 27 ዒዚ ካኣታዲ ዋይሂ ዋዶና ሹዎ ቢራ ዩራሳላሚይዳ ቃንጾጉዲ፤ ለባናኦሴ ሚያኮዎ ማርጌማ ዩሁዳ ጌማር ዳማ ቢያ ቤዛ ባቃላ ሻኣኮጉዲ ማዕኔ፤ 28 ሴሎሞን ፓራሂ ጊብፃና ቁጭይዳፎፎ ዔኪ ዩይሲሳኔ፤ ዩያ ፓራሂ ሚኢሸና ሻንቁ ዒዛም ቁጭፎ ዔኪ ሙካሂ ዒዛኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሶኬ። 29 ዔያታ ሳርጌሎ ያይቶ ጊብፃ ዓጫፎ ዔኪ ሙኪሳኔ፤ ዔያታ ፔቲ ፔቲ ሳርጌሎ ያይቶኮ ላሆ ጻኤታ ሹቹ ቢራ፣ ፔቲ ፔቲ ፓራሂኮ ጻኤታና ዶንጊታሚ ሹቹ ቢራ ጨገ ሻንቃዎ ዩያ ዔኪ ሂኢታ ዓሶና ሶኦሪያ ዓሶናኮ ካኣቶም ሻንታኔ።

11

ሴሎሞን ያኦሲ ጌኤታዳ ጌኤቲሞ

1 ሴሎሞን ሚሌ ዓጫ ዓሲ ማዕያ ማርጌ ላኣሊ ናሽኬኔ፤ ዩያር ዒዚ ጊብፃ ካኣቲ ናዎይዳ ሂታ ዓሶፎ፣ ሞዓኣቤ ዓሶፎ፣ ዓሞኣኔ ዓሶፎ፣ ዔዶኦሜ ዓሶና ሲዶና ዓሶናፎ ማርጌ ላኣሊ ዔኬኔ። 2 ዩያቶ ሚሌ ዓጫ ላኣሎ ዒዚ ዔኬሂ ሃሃ ዒዚ ዔያቶ ናሽኬሂ፡- «ዔያቶ ካኣኮ ዒንሂ ዔያታ ካኣሽኪ ሳንዳሂር ሚሌ ዳርፎ ላኣሊ ዔኪፎ፣» ጌዒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ላኣጊሂ ዋይዞ ዒዲኬ። 3 ሴሎሞን ካኣቶ ናይ ማዕያ ለንካይ ጻኤታ ላኣሊ፤ ሃሃ ጊንፃኣ ማቶንሂ ማዕያ ሃይሃ ጻኤታ ላኣሊ ዔኬኔ፤ ዩያታ ላኣላ ሴሎሞን ያኦሲፎ ሃኪሴኔ፤ 4 ዒዚ ጋርቻዛ ዩያታ ላኣላ ዒዛ ሚሌ ያኣዞ ካኣሽኪሴኔ፤ ዩያር ሴሎሞን ዒዛኮ ዓዶ ዳውቲጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒዛኮ ያኣዛሂም ጉሙርቁንታዎ

10:10 10:10 ማቲ. 12:42፤ ሉቃ. 11:31። * 10:11 10:11 ዚቢቁፎፎ፣ ፔቲ ፔቲ ማጻሕፍት «ሳንዳሌ ሚሂ» ጋዓኔ። 10:26 10:26 1ካኣቶ. ማ 4:26። 10:28 10:28 ላሚ. ዋማ 17:16። 11:1 11:1 ላሚ. ዋማ 17:17። 11:2 11:2 ኬሲ. ማ 34:16፤ ላሚ. ዋማ 7:3-4።

ማዕባብ። 5 ዲዲ ዲማና ሲደና ዓሶ ያክዜሎ ማዕ። ዓሶታሮቲንታ ሞሎኬ ጌይንታ ሻኦካያ ማዕ ዓሞኦኔ ዓሶ ያክዜ ዘገ ካኦሽኬኔ። 6 ዬያና ዲዲ ዳቢንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ያዩሴኔ፤ ዲዲ ፔኤኮ ዓዶ፣ ዳውቴጉዲ ፒዙሞና ናንገና ናንገ ጎዳ ካኦሽካያ ማዕባብ። 7 ዬሩሳላሜኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዲኮ ዑፃ ዓኦ፣ ሻኦካያ ማዕ፣ ኬሞሽ ጌይንታ ሞዓኦቤ ዓሶ ያክሲና ሞሎኬ ጌይንታ ዓሞኦኔ ዓሶ ያክዜ ዘገ ካኦሽኮ ቤሲ ዲ ኮሼኔ። 8 ዬያጉዲ ሃሃ ዲዲ ማሌ ዓጫፓ ዔኬ ላኦላ ዔያቶኮ ያኦዘሞ ዑንጃ ጩቢሳንዳ ቤሲያ ገኢጊሼኔ።

9-10 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛህ ላሞዲ ማይንቲ ፔጋዲ ጳዲ ሴሎሞኔ ማሌ ያኦዘ ካኦሽኮ-ሞጉዲ ላኦኤያ ማዕቴያ ዲዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሞዕ ዓይህንቲባኦኔ፤ ዲዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሞዕ ያይዘር ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዛይዳ ዳጋዴ፤ 11 ዬያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ታኦና ዋላ ኔ ጫኦቄ ጫኦቄ ሞሪያ ሃሽ ታኦኮ ዓይህያዎ ኔ ኩንህባኦህረ ኔኤኮ ካኦቲሞ ኔኤፓ ታ ዔከ ኔኤሞ ማዳ ዓሶኮ ፔቴያሞ ታ ዲንገንዳ። 12 ያዲ ማዕቴያ ኔ ዓዶ ዳውቴ ጋይቲ ጌዲ ዬያ ታ ማዳንዳህ ኔ ዎደናቲሞንቲ ኔ ናባ ካኦታዲ ዓኦኦኔ፤ 13 ሃሃ ኔኤኮ ናኦቲዬዳፓ ካኦቲሞ ቢያ ታ ዔካዓከ፤ ታ ዓይላህ፣ ዳውቴና ታኦሮ ማዕንዳጉዲ ታኦኒ ደኦሬ ዬሩሳላሜ ካታሞናሮ ጌዲ ፔቴ ዜርህ ታ ዲዛሞ ሃሻንዳ።» ጌዔ።

ሴሎሞንይዳ ሞርኬ ማዕ ዔቄ ዓሶ

14 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔደኦሜ ካኦቶ ማኦራፓ ማዕያ፣ ሃዳዴ ጌይንታሰኬያ ሴሎሞንይዳ ሞርኬ ማህ ዔቄሴኔ፤ 15 ዳውቴ ካኦታዲ ዓኦያ ዔደኦሜ ዓሶ ያላኦና ዳውቴኮ ያሎ ዓሶ ዓይህህ፣ ዲዮዓቤ ሃይቄ ዓሶ ዲኡካኒ ሙካዎ ዔደኦሜ ዓሶኮ ዓቲንቆ ቢያ ዎዲ ኩርሴኔ፤ 16 ዲዮዓቤንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ዔደኦሜ ዓሶኮ ዓቲንቆ ኩርሲ ዎዲንዳያ ሃላንዳኦና ላሆ ዓገኒ ዲኦኦኔ። 17 ሃዳዴና ሴሎሞንኮ ዓደሞ ማዳ ማዳ ዳካ ዔደኦሜ ዓሲ ገብፂ ዓጮ ዓኦሽንቲ ዴንዲ ሃይባፓ ዓቲ፤ ሃዳዴ ዲማና ዳካ ናይከ፤ 18 ዔያታ ሚዲያሜ ዓጫፓ ዔቄ ፓኦራኦኔ ዴንዴ፤ ዲኦኦኔ ዳካ ዓሲ ዔያቶ ባኦኮ ጌሌኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ገብፂ ዓጮ ዴንዲ ገብፂ ካኦቲ ቤርቶ ሺኢከኔ፤ ሃዳዴሞ ሰዓና ዲዲ ናንገንዳ ማኦሪና ሙዓንዳ ባኦከያ ዲንገንዳጉዲ ካኦቲ ፔ ዓሶ ዓይህኔ፤ 19 ካኦቲ ዲናፓ ሃዳዴ ናሽከኔ፤ ዲዲ ዲዛሞ ፔኤኮ ማቶ ፃፕኦሶኮ ጌሮ ዲንገኔ፤ 20 ዲዛ ሃዳዴሞ ጌኦባቲ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ጌኤሻ ዬያ ናዓህ ዔከ ካኦቲሞ ማኦሮይዳ ዲቼኔ፤ ዬይ ናዓህ ካኦቲኮ ዓቲንቆ ናኦቶና ዋላ ናንገኔ።

21 ሃዳዴ ገብፂይዳ ዓኦያ ካኦቲ ዳውቴንታ ዳውቴኮ ፖኦሊሶ ዓይህ፣ ዲዮዓቤንታ ሃይቄህ ዋይዚ፡- «ታኦኒ ታ ዓጮ ማዕ ዴንዳጉዲ ታና ዳከ» ጌይ ካኦቲ ያኦጩኔ።

22 ካኦቲ ዲዛ ኮራ፡- «ዓይጋ ኔ ዴንዳኒ ጋዓይ? ኔ ዓጮ ኔ ዴንዳኒ ኮዔህ ዓይጌ ኔኤሞ ፓጩሞዳይ?» ጌዔ።

ሃዳዴ ማሃ፡- «ፔቴታዎ ታኦሞ ፓጩ ባኦከ ባኦከ፤ ታኦኒ ሸይንቲ ዓጮ ዓኦዳኒ ኮኮዔ፤ ታና ዳከቴራ» ጌዔ።

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ገንህ ሃሃ ሬዘኔ ጌይንታ ዔሊዓዳ ናኦዚ ሴሎሞንይዳ ሞርኬ ማህ ዔቄሴኔ፤ ሬዘኔ ያባ ዓጮ ካኦቲ ማዕ፣ ዲዛ ዎይህ፣ ሃዳዴዔኤሪ ኮይላፓ ቤቲ ዴንዳ። 24 ካይዚ ጌሌ ዲቢ ሱላኮ ሱኡጌ ማዕ ዓኦኦኔ፤ ዬይ ያዲ ማዕህ ዳውቴ ሃዳዴዔኤሪ ያሊ ባሽ ዲዛና ዎላ ማዕ ያላ ሶኦሪያ ዓሶሞ ቢያ ኩርሴህኮ ገንፃፓከ፤ ሬዘኔ ዲማና ፔ ዓሶ ዔከ ዴማሰቆይዳ ዴንዲ ዲኦኦኔ ናንገንቲ ዓሶ ዲዛ ሶኦሪያ ዓጫይዳ ካኦታህኔ፤ 25 ሴሎሞን ካኦታዲ ናንጌ ዎደና ቢያ ሃዳዴ ያሊ ማታሳህ ዓኦኦኔ ሬዘኔ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሞርኬ ማዕ፣ ሬዘኔ ሶኦሪያ ፔ ዴማ ማህ ዎይህኔ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሞርኬ ማዕ ዴዔ።

ያኦሲ ዲዮርቢዓሜ ካኦታህንዳያ ማዕያ ከኤዜህ

26 ሃሃ ሴሎሞንሞ ዓይህንቶ ዲፃ ዓሲ ዓኦኦኔ፤ ዬይ ዓህ ዔፕሬኤሜ ዓጮኮ ፂሬዳ ጌይንታ ቤዛ ሸይንቲያ፣ ናባኦ ናኦዚ፣ ዲዮርቢዓሜከ፤ ሴሎሞን ቢታንቶ ዲንጌ ዓሶፓ ዲዲ ፔቴህከ፤ ዲዛኮ ዲንዳ ዔሩዓ ጌይንታያ ዜኤሪንዳ ማዕሰከኖከ። 27 ዲዮርቢዓሜ ሴሎሞንሞ ዎይዘ ዓይ ጎይፃ ያዲከ፡- ዲማና ሴሎሞን ዬሩሳላሜኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃና ማሎ ጌይንታ፣ ደኦጫዳ ቤዘ ሲንህ ኮሺሲ ኮሺሲ፤ ሃሃ ዲዛኮ ዓዶ፣ ዳውቴ ካታሞ ማዕ ዬሩሳላሜኮ ዙሎ ከልቄ ዲርቂሲ ዲርቂሲ ዓኦኦኔ። 28 ዲዮርቢዓሜ ማዳ ማዳህኮ ዴኤፕ ዔራቶ ዓኦ ዴገከ፤ ሴሎሞን ዬይ ዴገህ ቤልፃዲ ዎዲ ዓሲ ማዕህ ዘጋዎ ሚናኦሪና ዔፕሬኤሜ ዜርፃ ዓጫይዳ ቢያ ዎልቄና ማዲሾ ዓሶኮ ሱኡጌ ማህ ዲዛ ደኦሬ፤ 29 ፔቴ ከሊ ዲዮርቢዓሜ ዬሩሳላሜፓ ፔኤሮ ዴንዳንቲ ጎይፃይዳ ዓከ ዓፒላ ማይንቲ፣ ሴኤሎፓ ሙከ፣ ያኦሲ ማላህ ከኤዛያ፣ ዓከያ ጌይንታሰኬይ ካታሞ ዙላ ካኦሜኔ፤ 30 ዓከያ ዲማና ማኦዲ ዓኦ፣ ዓኮ ዓፒሎ ፔ ዑፃፓ ዔከ ታጾ ላሞያ ቤሲ ቲቃ፣ 31 ዲዮርቢዓሜሞ፡- «ታጾ ቲቄያንህ ኔኤሮ ማህ ዔከ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛህ ሴሎሞንፓ ካኦቲሞ ታኦኒ ዔከ ታጾ ዜርፃ ኔኤሞ ዲንገንዳ፤ 32 ታ ዓይላህ፣ ዳውቴና ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓጫፓ ታኦሮ ማህ ታኦኒ ደኦሬ ዬሩሳላሜ ካታሞናሮ ጌዲ ሴሎሞንሞ ፔቴ ዜርህ ታ ሃሻንዳ። 33 ዬያ ታ ማዳህ ሴሎሞን ታኦሞ ዎይዘ ዓይ ማሌ ያኦዘ ማዕ፣ ዓሰታሮቲ ጌይንታ ሲደና ዓሶ ያኦዜሎ፤ ሃሃ ካሞሽ ጌይንታ ሞዓኦቤ ዓሶ ያኦዘና ሞሎኬ ጌይንታ፣ ዓሞኦኔ ዓሶ ያኦዘ ካኦሽከህረከ፤ ሴሎሞን ታኦሞ ዓይህንቲባኦኔ፤ ዲዲ ዲዛኮ ዓዶ፣ ዳውቴ ታኦሞ ዓይህንቲ ጎይፃ ታኦኮ ዎጎና ዓይህያና ካፖ ዲፃ ዳቢንቲ። 34 ያዲ ማዕቴያ ሴሎሞንፓ ካኦቲሞ ቢያ ታ ዔካዓከ፤ ሸሞፔና ዲ ዓኦኦኔ ዲዛኮ ቢታንታ ዓኦያ ታ ማሃንዳ፤ ዬያ ታ ማዳንዳህ ታኦኮ ዎጎና ዓይህያና ካፔ፣ ታኦኒ ደኦሬ፣ ታ ዓይላህ፣ ዳውቴሮ ጌይከ። 35 ዬያሮ ካኦቲሞ ሴሎሞን ናኦዚፓ ታኦኒ ዔከ ታጾ ዜርፃ ኔኤሞ ዲንገንዳ፤ 36 ያዲ ማዕቴያ ታኦኒ ካኦሽከንታንዳጉዲ፣ ታኦኒ ደኦሬ ዬሩሳላሜይዳ ታ ዓይላህ ዳውቴኮ ፔቴ ዜርህ ዓኦያ ማዕንዳጉዲ ዲዛኮ ናኦዚ ፔቴ ዜርህ ታ ዲንገንዳ፤ 37 ዲዮርቢዓሜ! ታ ኔና ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታህንዳ፤ ኔኤኒያ ናሽከ

ዓጮኮ ቢያ ሱኡጌ ማዕንዳይ፤ 38 ታኣኮ ዓይላህ ደውቲ ማዳ ጎይያ ጉቤ ዒናፓ ኔ ዓይህንቲ ታኣኮ ዋጎና ዓይህያና ካፒ ዶዲ ኔ ናንጌቲ፤ ሃሃ ፒዜ ማዕ ማዳ ኔ ማዳቲ ቢያ ዎዳ ታ ኔኤና ዎላ ማዕንዳይ፤ ዒሰራዔኤሌይዳኣ ታ ኔና ካኣታሃንዳይ፤ ደውቲም ታ ማዳ ጎይያ ኔ ዜርዎ ኔ ቤዛ ታኣኒ ካኣታሃንዳህ ታ ኔኤም ጋፒ ኬኤዛ። 39 ሴሎሞን ማዳ ጎሞሮ ደውቲ ዜርዎ ማቶይዳ ታ ዓጋንዳይ፤ ጋዕንቲ ታኣኒ ዔያቶ ማታሴ ጎይሃ ናኣናና ናንጋዕኩ» ጋዕን» ጌዔ።

40 ዩያሮ ሴሎሞን ዒዮርቢዓሜ ዎዳኒ ማሌ፤ ጋዕንቲ ዒዮርቢዓሜ ጌብፂ ካኣቲ ሸቫቄ ኮይላ ቤቲ ዳንዲ ቶሌ፤ ሴሎሞን ሃይቃንዳያ ሃላንዳና ዒኢካ ዒ ዳዔ።

ሴሎሞን ሃይቦ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 9:29-31)

41 ሴሎሞን ማሌ ማዳ ባካ ዓይጎዳይ ጌዔ፡- ዒዚ ማዳ ባኮ ዛሎና ዒዛኮ ዔራቶ ዛሎ ሃይሳኣ ዒዛ ማፃአፖይዳ ፃኣፒንቲ። 42 ሴሎሞን ዩራሳላሚይዳ ዳዒ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ያይዲታሚ ሌዔ ካኣታዳይ፤ 43 ዩካፓ ሴሎሞን ሃይቄ፡ ፔ ዓዳ ደውቲ ካታሞይዳ ዲኡቲም ዒዛኮ ናኣዚ ርቢዓሜ ዒዛ ቤዛ ካኣታዳይ።

12

ኬዳ ዛሎይዳ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዜርዎኮ ጌኤታዲያ

(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 10:1-19)

1 ርቢዓሜ ካኣታህኒ ኮዓ፡ ኬዳ ዛሎይዳ ናንጋ፡ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሴኬሚይዳ ቡኪንቲ ዒዛ ካፓህሮ ርቢዓሜ ዒኢካ ዳንዳይ። 2 ካኣቲ፡ ሴሎሞንሮ ፑኒ ጌብፂ ዓጮ ዳንዲ ዒኢካ ዓኣ ናባፂ ናኣዚ ዒዮርቢዓሜ ዩያ ዎይዚ ማዒ ሙኬ፤ 3 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ኬዳ ዛላ ናንጋ ፃጸ ኪኢታ ዳኪ ዒዛ ዔኤሊሲ ዒዛና ዎላ ርቢዓሜ ኮይላ ሙካዎ፡- 4 «ኔ ዓዳ፡ ሴሎሞን ኦና ሄርቄ ዎይህ ማታሴ፤ ሃህ ኔኤኒ ዩያ ኦም ሸሌዒሲ ናንጎ ኦኡኮ ኔ ጌኢጊሸቲ ኔኤም ኦ ዎርቃንዳይ» ጌዔ።

5 ርቢዓሜ ዔያቶም፡- «ሃህ ዳንዲፓ ሃይሃሳ ኬሎና ማዒ ሙኩዎቲ» ጋዕዛ፡ ዳራ ዳንዳይ።

6 ዩካፓ ርቢዓሜ ዒዛኮ ዓዳ፡ ሴሎሞን ዘራ ደንዘ ፔቲይዳ ዔኤሊሲ፡- «ታኣኒ ዳሮም ዎዚ ጌይ ኬኤዛንዳቲያ ዒንህ ታኣም ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣ?» ጌይ ያኦጮ።

7 ደንዘ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ዳሮም ዓይህንቲ ዔያቶም ማዳያ ማዒ፡ ሃህ ዔያታ ያኦጮ ባኮ ጌኢጋ ማህህ ኔ ማህቲ ዔያታ ቢያ ዎዳ ጉሙርቄንቲ ኔኤም ዎርቃያ ማዕንዳይ» ጌዔ።

8 ርቢዓሜ ጋዕንቲ ደንዘ ዘራ ዘሮ ቦሂ ዒዛና ዎላ ዲጮ፡ ዒዛኮ ላጌ ማዒ ዒዛ ዘራ ዳጌዘንህ ኮይላ ዳንዲ፡- 9 «ታ ዎዳንዳቲያ ዒንህ ታኣም ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣ? ዎይህያ ሸሌዒሲ ዎይህንዳጉዲ ታና ያኦጮ ዳሮም ታ ዎዚ ጌዒ ማሆንዳይ?» ጌይ ያኦጮ።

10 ዔያታ ማሃዎ፡- «ዔያቶም ታኣኮ ኬኤሎ ናምታዓዳኮ ኬርናፓ ባሽ ዓንዲርቃያ ማዕንዳይ! 11 ታ ዓዳ ዒንህ ሄርቄ ማታሴ ዎይህ፤ ታኣኒ

ሃህ ዩያይዳፓ ባሽ ዒንህ ሄርቄ ዎይህንዳይ፤ ታ ዓዳ ዒንህ ዠራፓና ጳርቄ፤ ታኣኒ ጋዕንቲ ዒንህ ጉማራና ጳርቄ ማታሳንዳይ!» ጌዔ። ጌኤ።

12 ዩካፓ «ሃይሃሳ ኬሎና ዒዮርቢዓሜንታ ዳሮንታ ቢያ ርቢዓሜ ሙኩዎቲ» ጌዔ ኬሎና ማዒ ሙኬ፤ 13 ዒማና ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ደንዘ ዒዛ ዘራ ዘሮ ሃሽ ዳሮም ፑርታ ሃይሴ ጌሰቲህ ዓርቄ፤ 14 ዒዛኮ ላጋ ዒዛ ዘራ ጎይያ፡- «ታ ዓዳ ዒንህ ሄርቄ ማታሴ ዎይህ፤ ጋዕንቲ ታኣኒ ዩያፓ ባሽ ዒንህ ሄርቄ ማታሴ ዎይህንዳይ፤ ታ ዓዳ ዒንህ ዠራፓና ጳርቄ፤ ታ ዒንህ ጋዕንቲ ጉማራና ጳርቄ ማታሳንዳይ!» ጌዔ። 15 ዩይ ያዲ ማዕህ ሴኤሎይዳፓ ሙኬ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡ ዓኪያ ዛሎና ናባፂ ናኣዚ ዒዮርቢዓሜ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ባካ ኩማንዳጉዲ፤ ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ዳሮኮ ማሊያ ቦሂ ሃሽህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያይዲ ማሊያታህሮ።

16 ዒማና ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ዳራ ያኦጮ ያኦጮ ቦሂ ሃሽህ ዳራ ዔራዎ፡- «ደውቲንታ ዒዛ ማኣሮ ዓሰንታ ባይቆም! ዔያታ ኦም ፔቲታያ ማዳ ባኣዚ ባኣሴ! ዒሰራዔኤሌ ዳራዎ፤ ዒንህ ማኣሪ ማኣሪ ማዒ ዳንዲዎቲ! ርቢዓሜ ፔ ማሌ ጎይያ ማዳንጎ!» ጌዔ።

ዩያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ርቢዓሜም ዎይዘ ዒፂ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳይ። 17 ዩያሮ ርቢዓሜ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዳሮ ዑፃ ሌሊ ካኣታዳይ።

18 ዩካፓ ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ዎልቄና ማዲሽ ዓሰኮ ሱኡጋህ ዓደኒራሚ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ኮይላ ዳኬ፤ ዔያታ ጋዕንቲ ሹቻ ዒዛ ዳይ ዎዳይ፤ ዒማና ርቢዓሜ ዑካዲ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጌ ዩራሳላሚ ያይዳ ያሉ ዓቲ። 19 ዩማፓ ዓርቃያ ኬዳ ዛሎ ዓጮ ናንጋ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣቲ ደውቲ ማኣሮም ዎይዘ ዒፃያ ማዕ።

20 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዮርቢዓሜ ጌብፂፓ ማዒ ሙኬህ ዔራዎ ዔያታ ቡኬ ቤዘ ዒዛ ዔኤሊሲ ዔኪ ዩዒ ካኣታህ፤ ዒማና ደውቲ ፃጸም ጉሙርቄንታያ ማዒ ዓቲማ ዩሁዳ ፃጸ ሌሊኩ።

ሸማዒያ ኬኤዜ ያኦሲ ማሊያ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 11:1-4)

21 ርቢዓሜ ዩራሳላሚ ሃላዎ ዩሁዳና ቢኢኒያሚ ፃጸፓ ደኦሪ ደኦሪ ኬሶና ፔቲ ፃኤታና ሳሊታሚ ሸያ ያልዚ ያላንዳ ጎኦ ባሲ ዓኪ ፔቲይዳ ቡኩሴ፤ ዩያ ዒ ማዳህ ዒሰራዔኤሌ ፃጸ ያሊ ዓጮ ቢያ ፔ ዳማ ማሃኒ ማሊኩ። 22 ጋዕንቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡ ሸማዒያም ያኦሲ፡- 23 ርቢዓሜም፤ ዩያጉዲ ሃህ ዩሁዳና ቢኢኒያሚ ፃጸ ቢያህም፡ ሃህ ሃንጎ ዳሮማኣ ቢያ፡- 24 «ዒንህኮ ዒጊና፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ያላኒ ዳንዲፓ፤ ቢያህ ዒንህ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዲዎቲ፤ ዩይ ባካ ያዲ ማዕህ ታኣኒ ማዎም ጌዒምኬ ጌዒ ኬኤዛንዳጉዲ ዓይህ።» ዩያሮ ዩያታ ቢያህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ባኮ ዎይዚ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳይ።

ዒዮርቢዓሜ ያኦሲ ሃሽ ማሊያ ያኦዘ ካኣሽኬህ

25 ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ፡ ዒዮርቢዓሜ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሬኤሚ ዓጮይዳ ዓኣ ሴኬሚ ካታም ዙሎ ኬልቄ ደዲሽ ዲርቄ፡ ዒኢካ ዳካ ዎዳ

ዳዕኔ፤ ዩካፓ ሃሃፕ ፔኑዌሌ ካታሞኮዋ ዙሎ ከልቁ ደዲሺ ዲርቁ ኮሼኔ፤ 26-27 ዲማና ዲዮርቢዳማ ፔ ዲኖና ማለዎ፡- «ታ ዳራ ዩራሳላማ ዳንዲ ዳንዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዮ ማኦሮይ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጋያ ማዕቲ፣ ዔያታ ዪሁዳ ካኦቲ ርቢዳማም ጉሙርቁንታያ ማዒ ዲዛ ጊንጾ ሺሬጋፓ ታና ዋዳንዳኔ፤ ካኦቲማ ጊንሃ ዳውቲ ማኦር ባንሃ ሺሬንዳኔ» ጌዔኔ።

28 ዩካፓ ዲዚ ዘር ዔካጎ ላምጎ ናኦሪ ማሊሲ ዋርቁና ኮሺ ዳሮም፡- «ሃያኮ ቤርታ ዲንሃ ማዳ ጎይጎ ያኦሲ ካኦሽካጊ ዩራሳላማ ዳንዲ፣ ዓቶንጎ፤ ዲሰራዔኤሌ ዳራዮቲ! ጊብፄ ዓጫፓ ዲንሃ ዔከ ከሴ ያኦዛ ሃኦዛጉዋቲ፣ ሃኦቶከ!» ጌዔኔ።

29 ዩካፓ ዋርቁና ኮሺ ላምጎ ናኦሪ ማሊሲ ፔቲማ ቤኤቲኤሌይዳ፣ ሃንጎማ ዳኦኔይዳ ማዢ ዔቁሴኔ፤ 30 ዳራ ዲማና ያኦዛ ማሃ ኮሺና ባኮ ዳኦኔ ዔከ ዓኦዳዋኦና ዩያኮ ቤርታ ዋሊ ሄሊ ሄሊ ዳንዳኔ፤ ዩያይዲ ማሌ ያኦዛ ካኦሽኪያና ጎማ ማዳኔ፤

31 ዩያጉዲ ሃሃ ዲዮርቢዳማ ጌማርይዳ ካኦሽኮ ቤሲ ኮሺ፣ ለዊ ቶኦከ ማዒባኦ ዓሲ ዘቲ ጋዓጎ ቁኤሴ ማሃ ደኦሪ።

32 ዲዮርቢዳማ ዲማና ዪሁዳይዳ ቦንቾ ቦንቾ ጎይጎ ሳላሳ ዓጊኖኮ ታጾ ደንጋሳ ከሎ ማሌ ያኦዛኮ ቦንቾ ከሊ ማዓንዳጉዲ ጌሃኔ፤ ዋርቁና ዲዚ ናኦር ማሊሲ ኮሺሴ ያኦዛም ቤኤቲኤሌይዳ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዲንጎ ባኦዚ ሺኢሺኔ፤ ዲኦካ ቤኤቲኤሌይዳ ካኦዛም ዲዚ ጊኢጊሺ ቤዛ ማዳንዳ ቁኤሴያ ጌሃኔ፤ 33 ቦንቾ ከሎ ማዓንዳጉዲ ዲዚ ፔኤር ጌሃ፣ ሳላሳ ዓጊኖኮ ታጾ ደንጋሳ ከሎና ቤኤቲኤሌ ዲ ዳንዳኔ፤ ዲኦካ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቦንቻንዳጉዲ ዲዚ ዓይሃ ጎይጎና ቦንቾ ቦንቻኒ ያኦዛም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዲንጎ ባኦዚ ዲዚ ሺኢሺኔ።

13

ዪሁዳ ዓጫፓ ሙኬ ያኦሲ ዓሃ

1 ዲዮርቢዳማ ዲንጎ ባኮ ዲንጋጊ ዲንጎ ቤዛ ኮይላ ዔቁ ዓኦኦቲ ያኦሲ ዳከም ሙኬ፣ ፔቲ ያኦሲ ማሊሃ ከኤዛ ዓሲሰከይ ዲኦካ ሙኬኔ፤ 2 ዩይ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካዛ ዓይሃ ጎይጎና ዩያ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘም፡- «ሃይ ኔኤኒ ዲንጎ ባኮ ሺኢሺ ቤዛሃዮ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዜ፡- «ዳውቲ ማኦሮይዳ ዲዮሲያሴ ጌይንታ ናይ ሸይንታንዳኔ፤ ጌማርይዳ ኮሺንቲ፣ ማሌ ዳራ ፔ ያኦዛም ዲንጋ ባኮ ዲንጋ ቤዘይዳ ማዳያ ማዒ ኔ ጊዳ ዲንጎ ባኮ ሺኢሺ ቁኤሶ ኔ ጊዳ ጌሃ ዲዚ ሹካንዳኔ፤ ዓሶኮ ማጌያዎ ኔ ጊዳ ጌሃ ዲ ማቻንዳኔ። 3 ያኦሲ ማዳንዳ ባካ ያዲከ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ፣ ሃይ ፃሃ ዲኤቃንዳኔ፤ ዲኦካ ዓኦ ቢዲንጎኦ ላኦሊንታንዳኔ፤ ሃያ ማሊጎ ታኦና ማዒ ከኤዛሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሃ ዩይ ያዲ ማማዓማና ኔ ዔራንዳኔ» ጌዒ ያኦሲ ማሊሃ ከኤዛኔ።

4 ካኦቲ፣ ዲዮርቢዳማ ዩያ ዋይዛጎ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ባንሃ ከቻ ዳዊ፡- «ሃያ ዓርቁዋቲ!» ጌይ ዓይሃኔ፤ ዲማና ካኦቲኮ ከጫ ዲማካ

ማሊ ዋቢ ዓቲሂር ዲ ፒሼ ከጫ ጊንሃ ማሃኒ ዳንዳዒባኦሴ። 5 ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንጎና ከኤዜ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዚንቲ ጎይጎ ያኦሲ ጌዔ ማላታ ማዳንቲኔ፤ ዋዎይቲይ ጌዔቲ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ቤዘማና ፃሃ ዲኤቁም ቢዲንጎኦ ሳዓ ላኦሊንቲኔ። 6 ዩያር ካኦቲ፣ ዲዮርቢዳማ፡- «ሃዳራ ታኦኮ ከጫ ዳቃንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔ ያኦዛሃ ታኦም ሺኢቁ!» ጌዒ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ሺኢቁኔ።

7 ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ዲማና ሺኢቃዛ ካኦቲኮ ከጫ ዳቁ፣ ቤርታኦሲ ጎይጎ ማዕኔ። 7 ዩካፓ ካኦቲ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ኮይላ፡- «ሃኒ ሙከ ታኦና ዋላ ታ ማኦሪ ጌሊ ሙጎ ባኦዚ ሙዕ፤ ታ ኔኤም ኔ ማዳ ባኮ ዛሎ ኮይሳ ባኦዚ ዲንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ጋዓንቲ፡- «ኔኤኮ ዓኦ ቆሎኮ ሃካሂታዎ ኔ ታኦም ዲንጋያ ማዕቲያ ኔ ማኦሪ ታ ዳንዲንዳዎሴ፤ ኔኤና ዋላ ታ ዳንዲ ሙጎ ባኦዚ ሙይ ዋኦሂያ ዑሽካዓከ። 9 ፔቲታዎ ታኦኒ ዔኤቢ ሙይ ዋኦሂያ ዑሽካዋጉዲ፣ ሃሃ ታኦኒ ታ ማኦሪ ማዒ ዳንዳዎ ቤርታ ታኦኒ ሙኬ ጎይጎና ዳንዳዎጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ላኦኦኔ» ጌዔኔ። 10 ዩያር ዩይ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ሙኬ ጎይጎ ሃሺ ማሌ ጎይሂና ማዒ ዳንዳኔ።

ቤኤቲኤሌይዳ ያኦሲ ማሊሃ ከኤዛ ጋርቾ ዓሲ

11 ዲማና ቤኤቲኤሌይዳ ናንጋያ፣ ያኦሲ ማሊሃ ከኤዛ ፔቲ ጋርቾ ዓሲሰከይ ዓኦኦ፤ ዲዛኮ ዓቲንቆ ናኦታ ዲዛ ኮይላ ሙካጎ ዪሁዳይዳ፣ ሙኬ፣ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ቤኤቲኤሌይዳ ማዳ ባኮና ካኦቲ ዲዮርቢዳማም ጌዔ ባኮ ቢያ ከኤዜኔ፤ 12 ዩያቶ ናኦቶኮ ዓዳሂ፡- «ሃዳዎ ዩይ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ዋና ጎይጎ ዓኦዳይ?» ጌዒ ዲያቶ ያኦጫዛ፣ ዔያታ ዲ ዳንዳ ጎይጎ ዳዊኔ፤ 13 ዩካፓ ዲዚ፡- «ሃር ታኦም ኮኦሩዋቲ!» ጋዓዛ፣ ናኦታ ሃር ኮኦሪም ሃር ቶጊ፣ 14 ዪሁዳይዳ፣ ሙኬ፣ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛ ዓሃ ዳንዳ ጎይጎ ኮኦሲ ዳንዳኔ፤ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ሻኦከ ዳንዳ ዳዒ ዓኦኦቲ ሙከ ዲዛና ካኦማኔ፤

ዩይ ጋርቻሂ፡- «ዪሁዳይዳ፣ ሙኬ፣ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ኔናዳ?» ጌዒ ያኦጫኔ።

ዲዚያ፡- «ሃዮ፣ ታናከ» ጌዔኔ።

15 ጋርቻሂ ዲዛም፡- «ታ ማኦሪ ሙከ ታኦና ዋላ ሙኤዚ ሙዕ» ጌዔኔ።

16 ዪሁዳይዳ፣ ሙኬ፣ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛሃ ጋዓንቲ ማሃጎ፡- «ኔኤና ዋላ ዳንዲያ ዳንዳኒ ሃሃ ሙኤዚያ ሙዒኒ ታ ዳንዳዎሴ፤ ሃይካ ኔኤና ዋላ ሙኤዚ ሙዒ ዋኦሂያ ታኦኒ ዑሽካዓከ፤ 17 ዓይጎር ጌዔቲ ፔቲታዎ ታኦኒ ሙኤዚ ሙዕ-ዋጉዲ፤ ሃሃ ታኦኒ ሙኬ ጎይጎናኦ ማዒ ዳንዳዎጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ላኦኦኔ» ጌዔኔ።

18 ቤኤቲኤሌይዳ፣ ሙኬ፣ ያኦሲ ማሊጎ ከኤዛ ጋርቻሂ፡- «ታኦኒያ ኔጉዲ ያኦሲ ማሊሃ ከኤዛያከ፤ ታኦኒ ኔና ታ ማኦሪ ዔከ ዓኦዲ ሙኤዚ ሙኤዛንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳከ ፔቲ ከኢታንቾ ታኦም ከኤዜኔ» ጌዔኔ፤ ጋዓንቲ

ዩይ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ጋርቻህ ሉሉኡቁህ ዒዚ ዔሪባኢሴ።

19 ዩይ ዩሁዳይዳፓ ሙኩ፣ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህ ጋርቻህና ዋላ ዳንዲ፣ ካሃኦ ሙዔ።

20 ዔያታ ሸኢሸንቴ ካሃ ሙዔ ጎይህ ዓኣንቴ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ጋርቻህም ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዛ። 21 ዩሁዳይዳፓ ሙኩ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህም ዒዚ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዔ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛህ ኔና ዓይህ ዓይህ ዩይኤኒ ኩንህባኣሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ባኮ ኔኤኒ ቦንቸባኣሴ። 22 ዒኢካ ፔቲታዎ ሙኡዚ ሙዒ ዋኣህያ ዐሽኩዋጉዲ ላኦቤ ቤዛ ገንህ ማዒ ዳንዲ ኔ ሙዔ፤ ዩይ ዩይ ከኤኒ ዋዲንታንዲ፤ ሌዛ ኔኤኮ ኔ ዓደንህ ዲኡቴ ቤዛ ዲኡታባኮ» ። ጌይ ዒላቴ ከኤዜ።

23 ዔያታ ሙዒ ጋፔሰካፓ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ጋርቻህ ጎይፓ ዋንዴ ዒ ማሂ ዔኪ ሙኩ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህም ሃሮ ኮኦሬ፤ 24 ዩይ ዩሁዳፓ ሙኩህ ቶጊ ዳንዳንቴ ጎይይዳ ዘቢ ዳንቃዎ ዒዛ ዋዴ፤ ሌዛ ዒዛኮ ጎይፓ ላሂ ዓኣንቴ ሃራህና ዘባህና ሌዛ ኮይላ ዔቁ። 25 ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዩይና ዳንዳዎ ዘባህ ጎይፓ ላሂ ዓኣ ሌዛ ኮይላ ዔቁ ዓኣንቴ ዳንቁ፤ ዩይፓ ዩይ ዓሳ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ፣ ጋርቻህ ናንጋ ቤኤቴኤሌ ካታሞ ሙኪ ሃይሶ ከኤዜ።

26 ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ጋርቻህ ዩይ ዋይዛዎ፡- «ዩይ ዓህ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይህ ዋይዛ ዒዔያ፣ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሲኬ! ዩይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዘበም ዓኣህ ዒንጌኔ ጌይህኬ» ጌዔ። 27 ዩይፓ ዩይ ጋርቻህ ፔኤኮ ናኣቶ፡- «ሃሮ ታኣም ኮኦቶ» ጌዔም ዔያታ ዒዛም ኮኦራዛ፣ 28 ሃሮ ቶጊ ዳንዳ፤ ዒማና ዒ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህም ጎይፓ ላሂ ሌዛ ኮይላ ሃሮንታ ዘባህንታ ዔቁ ዓኣ ጎይህ ዓኣንቴ ሙኪ ዳንቁ፤ ዘባህ ጋዓንቴ ዩይ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህኮ ሌዛ ሙዒባኣሴ፤ ሃራህያ ዔኤቢ ዋኑቲባኣሴ። 29 ጋርቻህ ዒማና ሌዛ ዔኪ ሃሮ ዐፃ ጫኣኔ፤ ዩይፓ ዓሳ ዒዛ ዩይኪ ዲኡካንዳጉዲ ቤኤቴኤሌ ዔኪ ዳንዳ። 30 ዩይ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ጋርቻህ ፔማኦር ዓሶ ዲኡጉ ቤዛ ሌዛ ዲኡከ፤ ዒማና ዒዛንታ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ፡- «ታ ዒሸ! ታ ዒሸ!» ጌይ ጌይ ዩይከ። 31 ዔያታ ዒዛ ዲኡኪ ማዔሰካፓ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ጋርቻህ ፔኤኮ ናኣቶም፡- «ታ ሃይቃዛ ሃይማ ዲኡጉ ዔታ ታና ዲኡኩዋቴ፤ ሌዛ ታኣኮ ዒዛ ሌዛ ኮይላ ላይሁዋቴ፤ 32 ቤኤቴኤሌ ዳናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛና ሳማሪያዳ ጌማራ ጌማራ ዓኣ ዳኮ ካታሞኮ ካኣኩ ቤዛና ዩይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህም ሃይ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ዓህ ጌዔ ባካ ጎኔ ኩማንዳኔ» ጌዔ።

ዒዮርቢዓሜ ናኣዚኮ ሃይሶ ዳርባህ ጌልዜ ፑርቶ ጎሞ

33 ዩይ ቢያ ያዲ ማዔቴያ ዒሰራዔኤሌ ካኣቴ፣ ዒዮርቢዓሜ ማዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ሃሾ ዒዔ፤ ዒዚ ዒማና ዒ ኮሺሴ ካኣኩ ካኣሽኮ ቤዛ ማዳንዳ ሌቂ ዜርህ ማዒባኣ ማኦጋፓ ዓይጎ ዓሲያ ዚቲ ጋዓዎ ደኦሪ ደኦሪ ቁኤሴ ማዒኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ

ጌልዜ፤ 34 ዩይ ጎማ ዒዛ ካኣቱሞኮ ባይቂና ጋፓ ደዒዎኮዋ ካራ ማዔ።

14

ዒዮርቢዓሜ ናኣዚኮ ሃይሶ

1 ዒማና ካኣቴ፣ ዒዮርቢዓሜኮ ናኣዚ፣ ዓቢያ ሃርገንቴ ዓኣኔ፤ 2 ዩይ ዒዮርቢዓሜ ማቸ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ታ ላኣሌሎታህ ያኣኒያ ኔና ዔሩዋጉዲ ማሊ ማኦ ማይንቴ፣ ማሊ ላኣሊ ማሊጋፓ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዳኣታዳንዳህ ዛሎ ያኑሲ ማሊያ ከኤዜ ዓኪያ ኮይላ ሴኤሎ ዳንዳ፤ 3 ዒዛም ታጾ ላኣዳንታ ሙኡቃ ፃኣዛና ካዒሲ ካሃና ሙሊህ ላኣዳንታ ፔቴ ያቲ ዔኤሲያ ዔኪ ዳንዳ፤ ናዓህ ዋዎይንታንዳቴያ ኔኤም ዒ ከኤዛንዳኔ» ጌዔ።

4 ዩይ ዒዮርቢዓሜ ማቸ ዩይ ቢያ ገኢገሺ፣ ሴኤሎይዳ ዓኣ ዓኪያ ማኦሪ ዳንዳ፤ ዓኪያ ዒማና ኮሺ ጋርቸ ዓኣህር ዓኣፓ ዒዛኮ ዳንቁዎኮ፤ 5 ያዲ ማዔቴያ ዒዮርቢዓሜ ማቸ ፔኤኮ ሃርጋ ናዓህ ዛሎ ያኣጫኒ ሙካንዳህና ዒዚ ዒዛም ዋዚ ጋዓንዳቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ዒዛም ከኤዜ።

ዒዮርቢዓሜ ማቸ ዒኢካ ሙኪ ሃላዎ ማሊ ላኣሊ ማላኒ ኮዔ፤ 6 ጋዓንቴ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህ፣ ዓኪያ ካራ ዒዛኮ ካኣና ዋይዜ፡- «ጌሌ! ኔኤኒ ዒዮርቢዓሜ ማቸታህ ታ ዔሬ፤ ማሊ ላኣሊ ማላኒ ኔኤኒ ዓይጋ ኮዔይ? ኔኤም ታ ከኤዛንዳጉዲ ታና ዓይሃና ፑርታ ሃይሴ ዓኣኔ። 7 ሃህ ዒዮርቢዓሜ ኮይላ ዳንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህ ጋዓ ባኮ ዒዛም ከኤዜ፤ ዩይ ባካ ያዲከ፡- «ኔኤኒ ካኣቶ ማኦሪ ዓሰቱዋንቴ ማሊ ዓሶ ባኣካፓ ታ ኔና ደኦሪ ታ ዳር ዒሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማህ፤ 8 ካኣቱሞ ደውቴ ዜርፃፓ ዔኪ ኔኤም ታኣኒ ዒንጌ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ታኣኮ ጉቤ ዒናፓ ጉሙርቁንታያ ማዒ ታኣኮ ዓይህያ ካፓያ፣ ሃህ ታኣኒ ዋዛዲ ባኣዚ ቢያ ማዳ፣ ታ ዓይላህ ደውቴጉዲ ኔ ማዒባኣሴ፤ 9 ኔኤኒ ኔኤኮ ቤርታኣ ሱኡጎ ማዔ ዓሶፓ ባሽ ፑርታ ጎማ ማዳ፤ ኔኤኒ ታና ሃሽ ማሊ ያኣዘንታ ዓንገና ኮሺንቴ ባኣዚያ ዚገ ካኣሽካኒ ኮሺያና ታኣኮ ዳጎ ዔቁሴ፤ 10 ዩይ ሃይሾ ሃህ ኔ ማኦርይዳ ፑርታ ባኣዚ ታ ዓጋንዳ፤ ኔ ማኦጋፓ ዓይሌያ ማዎም ጉሪ ማዳ ማዳ ዓሲ፤ ዩይጉዲ ዓቲንቁ ጋዓ ባኣዚ ቢያ ዒሰራዔኤሌፓ ታኣኒ ባይዛንዳ፤ ቡኡራ ማቸ ባይዛጉዲ ኔ ማኦር ታ ባይዛንዳ። 11 ካታሞይዳ ሃይቃ ኔ ማኦር ዓሶ ጉቤ ካኒ ሙዓንዳ፤ ካታሞቱም ቤዛ ሃይቃ ዓሶ ኔኤኮ ሃምፑራ ሙዓንዳ፤ ዩይ ጋዓህ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዔ።

12 ዓኪያ ያኑሲ ማሊያ ሃህ ከኤዛዎ ዒዮርቢዓሜ ማቸም፡- «ዓካጋ ሃህ ኔ ማኦሪ ማዒ ዳንዳ፤ ካታም ኔ ጌሌላማና ናዓ ኔኤኮ ሃይቃንዳ፤ 13 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤ ያዩ ዩይኪ ዒዛ ዲኡካንዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህኮ ዒና ዋዛዲህ ዒዛና ሌሊታህር ዒዮርቢዓሜ ማኦጋፓ ደምቤና ዲኡታንዳህ ኔኤኮ ዩይ ናዓህ ሌሊኬ፤ 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ዒዮርቢዓሜ ማኦር ባይዛንዳ ካኣቴ ሃህ

14:10 14:10 1ካእቶ. ማ 15:29።

ካእታህንዳኔ። 15 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ማቶ ዓገንዳኔ፤ ዩያሮ ዲሰራዔኤሌ ዋእህዳ ባቃሊ ጎጥንታ ፒሌጉዳ ጎገይቃንዳኔ፤ ዓሽራ ጌይንታ ላኦሎ ያኦኤሎ ማሊሲ ካእሽኮ ባኦዚ ማዢ ዲዛ ዔያታ ዳጋሴህሮ ዲሰራዔኤሌ ደሮ ሃያኮ ቤርታ ዲዚ ዔያቶኮ ዓደንህም ዲንጌ ማሎ ዓጩሎገ ዔፕራዒሴ ዋሮ ሱኮ ዳኪ ዔያቶ ዜርቃንዳኔ፤ 16 ዲዮርቢዓሚ ጎሜ ማዳህሮ፣ ሃሃ ዲሰራዔኤሌ ዓሰዋ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዜህሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ሃሻንዳኔ» ጌዔ።

17 ዩካገ ዲዮርቢዓሚ ማቶ ማዲ ቲርፀ ሙኪ ፔ ማኦር ካሮ ሃሃላማና ናዓ ዲዘኮ ሃይቄ። 18 ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ዓይላህ ማዔ፣ ዓኪያም ኬኤዜ ጎይያ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያዩ ዩኤኪ ናዓህ ዱኡኬ።

ዲዮርቢዓሚኮ ሃይሶ

19 ካእቲ፣ ዲዮርቢዓሚ ማዳ ሜሌ ባኮ ቢያህንታ ዲዚ ያልቴ ያሎንታ ዲዚ ዋይህ ዋይህ፣ ሃማዲታቴያ ቢያ ባካ ዲሰራዔኤሌኮ ካእቶ ሃይሶ ኬኤዛ ማጻሕፍት ያኦጥንቴ። 20 ዲዮርቢዓሚ ካእታዲ ላማታሚ ላምያ ሌዔ ዳዕሰካገ ሃይቄ ዱኡቴም ዲዛ ቤዛ ዲዘኮ ናኦዚ ናኦዲቤ ካእታዳ።

ዲዮርቢዓሚ ካእቲ ርቢዓሚ

(2ያኦሲ. ዓሃኬ 11:5—12:15)

21 ሴሎሞንኮ ናኦዚ፣ ርቢዓሚ ዲዮርቢዓሚ ካእታዳኦና ሌዓ ዲዘኮ ያይዲታሚ ፔቴኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓጩ ጉቤህገ ዶኦሪ ዲዚ ካእሽኪንታንዳጉዳ ጌዔ፣ ዩሩሳላሚ ካታሞይዳ ናንገ ታጰ ላንካይ ሌዔ ርቢዓሚ ዋይህ፤ ዲዛ ዲንደኮ ሱንፃ ርዕማ ጌይንታ ዓሞኦኔ ዜርህኬ።

22 ዲማና ዲዮርቢዓሚ ዳራ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዳ ማዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ያዩሴ፤ ቤርታ ዔያቶኮ ዓደንህ ማዳህገ ባሽ ፑርታ ባኦዚ ማዲ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳጎ ዔያታ ዔቁሴ። 23 ዔያታ ሜሌ ያኦዚ ካእሽኮ ቤሲያ ጌኢጊሽ፤ ሃሃ ጌሜርና ዳኤፖ ማያ ሸሲ ዳማኦ ዔያታ ካእሽካንዳ ሹቹ ደቁ ጌኢጊሽናንታ ዓሽራኮሞ ማላህ ማዢ ደቄ፤ 24 ዩያገ ሃሃ ዑህ ዓኦዳ ፑርታ ማዓህ ዓይጎዳይ ጌዔ፣ ዩይ ዳራ ካእሽካ ቤዘይዳ ዓቲንቄና ላሃ ዓቲንቄንታ ዘኦሰካ ኮኦማ ላኦሊያ ካኦዢ ጌሃናይ ዓኦ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዋንዳ ቤርታ ዓጩሎ ጌላኒ ሙካኦና ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታገ ዳሙሲ ባይዜ ዳራ ማዳ ርርሲ ማዳ ቢያ ዲዮርቢዓሚ ዳራ ማዳ ማዳ።

25 ርቢዓሚ ካእታዳንቴ ዶንጋሳ ሌዖና ጌብፃ ካእቲ ሸሻቄ ዩሩሳላሚ ያሊ፣ 26 ጌኤዢ ማኦርና ካእቲሞ ማኦርና ዳኦ ባኮ ቢያ፤ ሃሃ ሴሎሞን ዋርቆና ኮሸሴ ጌቲሞ ሱሪ ዔኪ ዳንዳ፤ 27 ዩያ ዔሙቴህኮ ቤዛ ካእቲ፣ ርቢዓሚ ጌቲሞ ሞኦና ዓንገና ኮሸሴ ካእቲሞ ማኦር ካገ ዓሰኮ ሱኡጎም ካገንዳጉዳ ዲንጌ፤ 28 ዲማና ካእቲ ጌኤዢ ማኦሪ ሙኪ ጌላማና ጌላማና ጌኤዢ ማኦር ካገ ዓሳ ጌቲሞ ዓርቄ ሙኪ ሞኦኪ ዔካ፤ ዲዚ ዳንዳ ካገ ዓሳ ጌቲሞ ጌንህ ማሃ ዔያታ ካገ ካገ ኬኤይዳ ጌሃ።

29 ካእቲ፣ ርቢዓሚ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዲዮርቢዓሚ ካእቶ ሃይሳ ፃኦጥንታ ማጻሕፍት ያኦጥንቴ፤ 30 ዲማና ቢያ ዋዴ ርቢዓሚና ዲዮርቢዓሚና ዋላ ገፑዋ ያልዚ ያልቴ ናንገ፤ 31 ዩካገ ርቢዓሚ ሃይቄ፣ ዳሙቴ ካታሞይዳ ካእታ ዱኡታ ቤዛ ዱኡቴ፤ ዲዛ ቤዘይዳ ዲዘኮ ናኦዚ ዓሲያ ካእታዳ። ርቢዓሚኮ ዲንደ ሱንፃ ርዕማ ጌይንታ ያ ዓሞኦኔ ዜርህኬ።

15

ዲዮርቢዓሚ ካእቲ ዓቢያ

(2ያኦሲ. ዓሃኬ 13:1—14:1)

1 ዲዮርቢዓሚ ዲሰራዔኤሌይዳ ካእታዳንቴ ታጰ ሳላሳ ሌዖና ዓቢያ ዲዮርቢዓሚ ካእታዳ፤ 2 ዲዚ ዲማና ዩሩሳላሚይዳ ናንገ ሃይህ ሌዔ ካእታዳ፤ ዲንዳ ዲዘኮ ማዕካ ጌይንታ ዓቤሴሎሚ ናይኬ፤ 3 ዓቢያ ዲዘኮ ቤርታኦ ማዓህ ዳሙቴጉዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲዘኮ ያኦዚህም ጉቤ ዲኔገ ጉሙርቄንታ ያ ማዳ ሃሽ ዲዘኮ ዳዳ፣ ርቢዓሚ ማዳ ጎሞ ቢያ ማዳህህ ዓርቄ። 4 ያዲ ማዔቴያ ዲዘኮ ጌንፃገ ዩሩሳላሚይዳ ካእታዳንዳጉዳና ዩሩሳላሚ ኮሽ ማሃ ካገንዳጉዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዚ ዳሙቴ ጌዒ ዓቲንቄ ናይ ዓቢያም ዲንጌ፤ 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያይዳህ ዳሙቴ ሂኢታ ዓህ፣ ያራሞ ማዳ ጌሮ ማዳ ጎማገ ዓታዛ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛዳ ባኦዚ ዲ ማዳህሮ፤ ሃሃ ዓይህያዋ ዲዘኮ ደዲሽ ካፔህሮኬ። 6 ዓቢያ ካእታዳ ዓኦ ዋደና ቢያ ርቢዓሚና ዲዮርቢዓሚና ዋሊ ያላ ያላ ገፑዋ ዳዔ፤ 7 ዓቢያ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዲዮርቢዓሚ ካእቶኮ ሃይሳ ፃኦጥንታ ማጻሕፍት ያኦጥንቴ ዓኦ። 8 ዩካገ ዓቢያ ሃይቄ፣ ዳሙቴ ካታሞ ዱኡቴ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዘኮ ናኦዚ፣ ዓኦሳ ካእታዳ።

ዲዮርቢዓሚ ካእቲ ዓኦሳ

(2ያኦሲ. ዓሃኬ 15:16—16:6)

9 ዲዮርቢዓሚ ዲሰራዔኤሌይዳ ካእታዳንቴ ላማታማሳ ሌዖና ዓኦሳ ዲዮርቢዓሚ ካእታዳ፤ 10 ዲዚ ዲማና ዩሩሳላሚይዳ ናንገ ያይዲታሚ ፔቴ ሌዔ ዲዮርቢዓሚ ዋይህ፤ ዓሃ ዲዘኮ ማዕካ ጌይንታ ዓቤሴሎሚ ናዎኬ። 11 ዓኦሳ ዲዘኮ ቤርታኦ ማዓህ ዳሙቴ ማዳ ጎይያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳ ማዳ ማዳ። 12 ካእቲ፣ ዓኦሳ ዓይሁዳ ማዒባኦ ዳራ ካእሽካ ቤዘይዳ ካኦዢ ጌሃና ዓቲንቄና ላሃ ዓቲንቄንታ ላኦሊና ላሃ ላኦሊንታ ቢያ ዓጩገ ዳሙሲ ባይዜ፤ ዲዘኮ ቤርታ ካእታዳ ካእታ ኮሽ፣ ሜሌ ያኦዚ ማላህ ቢያ ቱጌ ቱጌ ላኦሊ። 13 ዲዘኮ ዓሃ ማዕካ ዓሽራ ጌይንታ ላኦሎ ያኦኤሎ ማላ፣ ሻኦካ ባኮ ማዢህሮ ጌኤሾ ማዒያገ ዲዘኮ ዲ ኬይሴ፤ ዲዘኮ ማዢ ያኦዚ ማላህ ማንህ ቄድሮኦኔ ደኦጩይዳ ታሚና ሚቹ። 14 ዓኦሳ ጌሚርይዳ ዓይሁዳ ማዒባኦ ዓሳ ካኦዢ ካእሽካ ቤዘ ቢያ ባይዚባኦ ማዒያ ዲዘኮ ሃይቃንዳ ያ ላንዳኦና ናንገና ናንገ ጎዳ ጉሙርቄንታ ማዒ ናንጌ። 15 ዲዘኮ ዓዳ ያኦሊም ዳሚያ ማዒያጉዳ ማሃ

14:23 14:23 2ካእቶ. ማ 17:9-10። 14:24 14:24 ላሚ. ሞግ 23:17። 14:26 14:26 1ካእቶ. ማ 10:16-17፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 9:15-16። 15:4 15:4 1ካእቶ. ማ 11:36። 15:5 15:5 2ላሙ. 11:1-2።

ጌላዎ ዓኤላ ወደኔ፤ ዩያይዲ ዒዚ ዓኤላ ቤዛ ካኣታዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕሣ ዩሁዳ ካኣቲ፤ ዓኣሳ ካኣታዳንቴ ለማታሚ ለንካሳ ሌዎናኩ።

11 ዘምሪ ካኣታዳዎ ባዕሻ ማኣሮ ዓሶ ጉቤ ወደኔ፤ ባዕሻገር ዒጊኖና ላጎ ማዕ ዓቲንቆዎ ቢያ ወደኔ። 12 ያኣሲ ማሊዎ ኬኤዛ፤ ዒዩ ዛሎና ባዕሻም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ጎይዎ ዘምሪ ባዕሻ ማኣሮ ዓሶ ጉቤ ወደኔ ጋፒሴ። 13 ዩይ ያዲ ማዕሣ ባዕሻና ናኣዚ ዓኤላና ማሌ ያኣዘ ካኣሽኪ፤ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ደርዎ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣኪ ዳጎ ዔቁሴሣሮኩ። 14 ዓኤላ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ጻኣፒንታ ማጻፈግ ጻኣፒንታ።

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዘምሪ

15 ዓኣሳ ዩሁዳይዳ ካኣታዳንቴ ለማታሚ ለንካሳ ሌዎና ዘምሪ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚያ ቲርፃይዳ ዳዒ ዒሰራዔኤሌይዳ ለንካይ ኬሊ ሌሊ ካኣታዳኔ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሳ ፒሊሰጻኤሌይዳ ዓኣ ጌቤቶኔ ካታዎ ማንጊሣዳ ዓኣኔ። 16 ዘምሪ ካኣቲ ዐፃ ፑርቲ ዔቁ ካኣቲ ወደሣ ዒሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሳ ወይዘዎ ቤዘማና ዔያቶኮ ሱኡጋሣ፤ ያምሪ ካኣታሣኔ። 17 ዩካፓ ያምሪና ፖኦሊሶና ጌቤቶኔ ካታዎ ማንጊያ ሃሺ ዳንዲ ቲርፃ ካታዎ ማንጊኔ፤ 18 ካታሚላ ዓርቁንቴሣ ዘምሪ ዳንቃዎ ካኣቲዎ ማኣሮኮ ጋራ ኬልቁ ደዲሺ ማዦና ኬኤዎ ጌሊ ካኣቲዎ ማኣሮይዳ ታሚ ዓጊ፤ ዩያ ታዎና ሙይንቴ ሃይቁኔ። 19 ዩይ ያዲ ማዕሣ ዒዚ ማዳ ጎሞና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴሣሮኩ፤ ዒዚ ፔኤር ማዳ ጎሞና፤ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶዎ ጎሞይዳ ዔኪ ጌልዚያና ዒዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ዒዮርቢዓሚጉዲ ዒዚያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳጋሴ። 20 ዘምሪ ማዳ ማሌ ባኮ ቢያሣና ዒዚ ማዳ ጌኖ ማዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቶ ሃይሳ ጻኣፒንታ ማጻፈግ ጻኣፒንታ።

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ያምሪ

21 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዳራ ለምዎ ፓቁንቴኔ፤ ፔቲ ዛሎ ዓሳ ቲቢኒ ጌይንታ ጊናቴ ናኣዚ ካኣታሣኒ ኮዓዛ፤ ሃንጎዎታ ጋዓንቴ ያምሪ ናሽካያ ማዕኔ። 22 ጋፒንዎይዳ ያምሪ ናሽካ ዓሳ ባሽሣሮ ቲቢኒ ወደንቴም ያምሪ ካኣታዳኔ፤ 23 ዓኣሳ ዩሁዳይዳ ካኣታዳንቴ ሃይሣታሚ ፔታሳ ሌዎና ያምሪ ዩያይዲ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳ ታጶ ለምዎ ሌዔ ወይሣኔ፤ ዒዚ ቤርታሳ ላሆ ሌዎንሣ ቲርፃይዳ ናንጊ ወይሣኔ፤ 24 ዩካፓ ዒዚ ሸሜሪ ጌይንታ ዓሲሰኬያፓ ሳማሪያ ጌሜር ለንካይታሚ ኪሎ ጊራኣሚ ማዕ ሹቹ ቢራና ሻንቁኔ፤ ያምሪ ዒማና ጌሚሮኮ ዓጮ ደዲሺ ኬልቁሰካፓ ካታማ ማዦኔ፤ ካታሚሎኮ ሱንዎ ቤርታ ዩኖ ጌሚሮኮ ዓዶ ሱንዎና «ሳማሪያ» ጌይ ጌሣኔ።

25 ያምሪ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ካኣቶፓ ባሽ ጎሜ ማዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ። 26 ዒዚ ፔኤር ማዳ ጎሞና፤ ሃሣ ዒሰራዔኤሌያ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዚ ማሌ ካኣሺ ካኣሽኪሴሣሮኩ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ዒዮርቢዓሚጉዲ ዒዚያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣኪ ዳጎ

ዔቁሴኔ። 27 ያምሪ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ፤ ሃሣ ዒዚ ጮርቁ ማዳ ማዳ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቶ ሃይሳ ጻኣፒንታ ማጻፈግ ጻኣፒንታ። 28 ዩካፓ ያምሪ ሃይቁ ሳማሪያይዳ ዲኡቴኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ዓክዓቤ ካኣታዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዓክዓቤ

29 ዓኣሳ ዩሁዳይዳ ካኣታዳንቴ ሃይሣታሚ ሳላሳ ሌዎና ያምሪ ናኣዚ፤ ዓክዓቤ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ዒማና ሳማሪያይዳ ናንጊ ለማታሚ ለምዎ ሌዔ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ወይሣኔ። 30 ዓክዓቤ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ካኣቶፓ ቢያ ባሽ ፑርታ ጎሜ ማዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ፤ 31 ዓክዓቤ ዒማና ካኣቲ ዒዮርቢዓሚ ማዳ ጎሞ ሸሌዔ ባኣዚ ማሃ ዛጊ ዒዚያ ፔኤር ዩያ ጎሞ ማዳኔ፤ ዩያ ሌሊቱዎንቴ ሰዶና ካኣቲ፤ ዓትቤዓሌኮ ናዎ ዔልዛቤሎ ዔኬኔ፤ ሃሣ ባዓኣሌ ጌይንታ ማሌ ያኣዘዎ ዘጊ ካኣሽኬኔ፤ 32 ዒዚ ዒማና ሳማሪያይዳ ባዓኣሌም ደማዳ ማኣሮ ማዦኖ፤ ዒንጎ ባኣዚ ሺኢሾ ቤሲያ ጊኢጊሼኔ፤ 33 ዓሽራ ጌይንታ ያኣዘሎ ማላ ባኣዚያ ማዦኖ ደቁኔ፤ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታዳ፤ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶፓ ባሽ ጎሜ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣኪ ዳጋሳ ዒ ማዳኔ። 34 ዓክዓቤ ካኣታዳ ዓኣ ዎዶና ቤኤቴኤሌይዳ ሾይንቴያ ሃዔሌ ጌይንታ ዓሲሰኬይ ዒያርኮ ካታዎ ጊንሣ ማዦኖ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔዋ ናኣዚ፤ ዒያሱ ዛሎና ቤርታዲ ኬኤዜ ጎይዎ ሃዔሌ ዒያርኮ ማዦኖ ቤርታሳ ሹጮ ደቃማና ዒዛኮ ቶይዶ ናዓሣ ዓቢራሜ ሃይቁኔ፤ ዩካፓ ዒዚ ካታሚሎኮ ጌሎ ካር ኮሻኣና ጋፒንዎ ናዓሣ፤ ሴጉቤ ሃይቁኔ።

17

ሉማ ሙካንዲያ ማዒያ ዔኤሊያሴ ኬኤዘሣ

1 ጌሌዓዳ ዓጮይዳ ዓኣ፤ ቲሲቤይዳ ሾይንቴያ፤ ዔኤሊያሴ ጌይንታ ያኣሲ ማሊሣ ኬኤዛ ፔቲ ዓሲሰኬይ ካኣቲ ዓክዓቤ ኮይላ፡- «ታኣኒ ካኣሽካ፤ ናንጊና ባይቁዎ ማዕ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣኪ ሃይቆ! ታኣኒ ጌይባኣንቴ ሃይማፓ ሴካ ሙካንዲ ሌዎንሣዲ ዒርዚያ ማዎም ያልኬ ጶዲንዲዎሴ» ጌዔኔ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴም ኬኤዛዎ፡- 3 «ሃይካፓ ዔቁ ዓባ ኬሰካ ባንዎ ዳንዳ፤ ዒኢካ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ኬሰካ ባንዎይዳ ዓኣ ኬሪቴ ጌይንታ ዎር ደኦጫ ፑኒንቴ ዳዔ፤ 4 ኔኤኒ ዐሽካንዳ ዎኣሣ ዩኖ ዎራፓ ኔ ዳንቃንዳኔ፤ ቁራካ ኔኤም ሙኡዚ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሣኔ» ጌዔኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛዓይሣ ጎይዎ ዔኤሊያሴ ዳንዲ ኬሪቴ ዎር ደኦጫ ዳዔኔ፤ 6 ዩያ ዎራፓ ዎኣሣ ዐሽኬኔ፤ ቁራካኣ ቢያ ኬሊ ጉቴና ዒባኒና ካሣንታ ዓሽኪንታ ዒዛም ዔኪ ዔኪ ሙካኔ፤ 7 ዒራ ባይቁ ዳዔሣሮ ዩይ ዎራ ዳካ ጋዓዎ ሚጨኔ።

ዔኤሊያሴና ሲራጲታይዳ ናንጋ ዜኤር ዒንዳሎና

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩካፓ ዔኤሊያሴም፡- 9 «ዓካሪ ሃሣ ሃይፓ ዔቁ ዳንዲ ሲዶናይዳ

16:34 16:34 ዓ.ደ. 6:26። 17:1 17:1 ያይ. 5:17።

18

ዓለ ሲራጸታ ካታማ ዳዔ፤ ዓሊካ ናንጋ ፔቲ ዜኤሪንደሰኩና ኔና ሙኡዛንዳጉዲ ታኣኒ ዓይህን። 10 ዩያሮ ዓኤሊያሴ ሲራጸታ ዳንዲ፣ ካታማሎ ጌሎ ዲሮ ካሮ ሄላ፣ ፔቲ ዜኤሪንደሰኩና ሃንጻሌ ሃኣካንቴ ዳንቁ፡- «ሃዳራ ታኣኒ ዑሽካንዳ ዋኣህ ታኣም ዔኪ ዩዔቲራ» ጌዔ። 11 ዒዛ ዋኣዎ ዔካኒ ዳንዳንቴ ኔጉዋ፣ ጊንሃ ዒዛ ዒ ዓኤሊ፡- «ሃዳራ ዳካ ላኣዳኣ ታኣም ዔኪ ሙኡከቲራ» ጌዔ።

12 ዒዛ ማሃ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛህ ሃይቆ! ታኣኮ ዲኢሎ ዓርሃ ያቶይዳ ዓኣ ፔቲ ኩቸ ኩማንዳ ዲኢሊሰኩንህና ዛይቶ ያቶይዳ ዓኣ ዳካ ሪማቲ ዛይቲሰኩንህና ግቲም ፔቲታ፣ ዓኣ ሃኣኪ ባኣሴ፤ ታኣኒ ሃይካ ሙኡከህ ዳካ ሃንጻሌ ሃኣኪ ማኣሪ ዳንዳ፣ ዩንህ ታኣኮ ዳኮ ዲኢሎንህ ታኣና ታ ናፖናም ላኣዳኒኬ፤ ዩንህ ሙዓ፣ ማይ ኦኡኮ ሃይቢኬ» ጌዔ።

13 ዓኤሊያሴ ዒዛ ኮይላ፡- «ሂርጊ ማታዲ፣ ዳንዲ ሙዎ ጊኢጊሽ፤ ጋዓንቴ ቤርታዲ ዩንህ ኔኤኮ ዓኣ ዲኢሎንህና ዔኪ ዳካ ላኣዳ ላኣዲ ታኣም ዔኪ ዩዔ፤ ዓቲዘንህ ኔኤና ኔ ናፖናም ላኣዳ፤ 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒርዚ ዋርቁሳንዳ ሄላንዳና ዲኢላ ኔኤኮ ያታ፣ ዛይታኣ ኔኤኮ ዛይቶ ያታ፣ ጋጋጋኮ» ጌይ ታኣም ከኤዜኔ» ጌዔ።

15 ዩያሮ ላኣሌላ ዳንዲ ዓኤሊያሴ ጌዔ ጎይ፣ ማዳ፤ ዩያይዲ ዒዛንታ ዒዛኮ ማኣሮ ዓሳንታ ዓኤሊያሴንታ ማርጌ ከሌም ጊዳንዳ ሙኡዚ ዳንቁ። 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓኤሊያሴ ዛሎና ጊዔህጉዲ ዲኢላ ያታ፣ ዛይታኣ ዛይቶ ያታ፣ ጋጋጋኣሴ።

17 ዩማ፣ ዳካ ጋዓ፣ ዩኖ ዜኤሮ ዒንዳሎኮ ዓቲንቁ ናይሰኩማ ሃርጊንቴ፤ ሃርጋህ ያይዲ ያይዲ ዳንዳ፣ ጋጋጋ፣ ያዳ፤ 18 ላኣሌላ ዓኤሊያሴ ኮይላ፡- «የኦሲ ዓህዮ! ኔ ዓይጋ ታኣም ሃያይይይ? ኔኤኒ ሃይካ ሙኡከህ ታኣኮ ጎዋ ያኦሲም ጳቂህ ና፣ ታኣኮ ዋዲሻኒዳ?» ጌይ ያኦጭ።

19 ዓኤሊያሴ ዒማና፡- «ና፣ ኔኤኮ ሃኒ ዓኪ ዩዔ» ጌዔ። ዩካ፣ ና፣ ዒዛ ኮንቁ ዓኣንቴ ዒዘ፣ ዩኪ ዒዚ ናንጋ ኩቦ ከኤዎ ከሰካ፣ ዒ ላሃ ሻኣሎይዳ ላይህ፤ 20 ዑኡዘ ፔኤኮ ዲጊዲ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛህዮ! ዓይጎሮ ሃኖ ዜኤሮ ዒንዳሎይዳ ሃያጉዳ ማቶ ኔ ዓጌይ? ዒዛ ታና ሸኣቸንህያና ዳኤ፣ ማዳ ታኣም ማዳ፤ ና፣ ኔ ዒዘኮ ዓይጋ ዋዳይ?» ጌይ ሸኣቁ። 21 ዩያ ጋዓ፣ ዓኤሊያሴ ና፣ ዑ፣ ሃይህ ማይንቴ ፔና ሃሺ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛህዮ! ሃዳራ ሃያ ናዓህ ሶዩሴ!» ጌይ ሸኣቁ። 22 ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዓኤሊያሴኮ ሸኣዲዎ ዋይዜም ናዓህ ሶዩ ዳቁ።

23 ዩካ፣ ዓኤሊያሴ ኩቦ ከኤዎ፣ ዳም ከኤዎ ናዓህ ከይሴ፡- «ናንደም ዒንጋ፣- «ሃኣዛጌ፤ ናዓህ ኔኤኮ ሶዩ ዳቁ!» ጌዔ።

24 ዒዛ ዒማና፡- «ጎኔ ኔኤኒ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛያ ማዔህንታ ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ኔኤና ማዔ ከኤዛያ ማዔህ ማይ ታኣኒ ዓሬኔ!» ጌዔ።

ዓኤሊያሴ ጎኔ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛያ ማዔያ ዓርዜህ

1 ዩካ፣ ማርጌ ዋርቁንቴ ሃይህሳ ሌያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓኤሊያሴ ኮይላ፡- «ዳንዲ ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ቤርታ ፔጋዲ ጴዳ፤ ታኣኒ ጎይይዳ ዒርዚ ዋርቁሳንዳ።» ጌዔ፤ 2 ዩያሮ ዓኤሊያሴ ዓይህንቴ ጎይያና ዓክዓቤ ኮራ ዳንዳ፤ ዒማና ጎማሪያ ዓጫ ለማህ ደዲ ዓይ ዓኣ። 3 ካኣቲ ዓክዓቤ ካኣቲም ማኣሮይዳ ማዳ ዓሳኮ ሱኡጋህ፣ ዓብዲዮ ዓኤሌ፤ ዩይ ዓብዲዮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫ ካኣሽካ ዓሳኬ፤ 4 ዔልዛቤላ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዋዲሻ ዋደና ዓብዲዮ ፔቲ ያኤታ ማዓ፣ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ላም፣ ቤሰካ ደንጊታሚ ደንጊታሚ ማህ ፓቁ ዳኔ ዓቲ ባኣካይዳ ዓኣቸ ካህንታ ዋኣህንታ ዒንጊ ሙኡዜያኬ። 5 ዓክዓቤ ዓብዲዮ ኮይላ፡- «ፓራህና ባቁሎና ኔ ዓይሳንዳያ፣ ጊዳ ማኣቲ ጎይንቴ ኔ ዳንቃንዳያታቲ ዓልቃ ዋኣህና ዋርዚ ዓኣ ቤሰና ሃንዳ ዳንዲ ሙሪ፤ ኦኡኒ ቆልሞ ሂዲ ዓውሳንዳያ ናንዳ።» ጌዔ። 6 ዓይታ ዒማና ዓጫኮ ዳማ ዳማ ቤዘ ዳንዲ ኮዓኒ ኮይሳህ ዋላ ጌሰቲ ጊኢጊሽሰካ፣ ዓክዓቤና ዓብዲዮና ፔ ካራ ካራ ዳንዳ።

7 ዓብዲዮ ዓኣዳ ቤዘ ዳንዲያይዳ ዓኣዎ ዓኤሊያሴና ጎይካ ካኣጫ፤ ዒዚ ዓኤሊያሴ ማዔህ ዓራ፣ ጎዳ ላሂ ቦንቾ ዓኤሊህ ዓኤሌሰካ፡- «ታ ጎዳ፣ ዓኤሊያሴ! ጎኔ ሃይ ኔናዳ?» ጌይ ያኦጭ።

8 ዓኤሊያሴ ማሃ፡- «ሂዮ! ታናኬ፤ ታኣኒ ሃይካ ዓኣህ ዳንዲ ኔ ጎዳህም ከኤዜ» ጌዔ።

9 ዓብዲዮ ዒማና፡- «ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ታና ዋዳንዳጉዲ ዒዛም ኔ ታና ዓኣህ ዒንጋህ ዓይጎ ታ ኔኤኮ ፑርቲሴይ? 10 ናንገና ባይቁዎ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ሃይቆ! ካኣቲ ኔና ዳንቃኒ ከኢታ ዓሲ ዳኪባኣ ዓጫ ባኣሴ፤ ፔቲ ዓጫኮ ሱኡጌ ኔኤኒ ዩያ ዓህ ዓጫይዳ ባኣህ ካኣቲም ከኤዜቲያ ካኣቲ ጎኔ ኔ ባኣያ ማዔህ ጫጫኣቁሳ። 11 ዩያሮ ሃህ ኔኤኒ ሃይካታህ ዳንዲ ዋዲ ኔ ታና ከኤዛም ጋዓይ? 12 ታኣኒ ሃይ፣ ዳንዳካ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ኔና ዓርቲባኣ ቤሲ ዓኪ ዳንዳ፣ ታ ዋይታንዳይ? ኔኤኒ ሃይካ ዓኣህ ዓክዓቤም ታ ከኤዛዛ ዒዚ ኔና ዳንቁባኣቲ ታና ዋዳንዳ፤ ናኣቶ፣ ዓርቃ፣ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫ ካኣሽካያታህ ኔ ዓራ። 13 ሃህ ዔልዛቤላ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዋዲሻ ዋደና ፔቲ ያኤታ ማዓ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛ ዓሲ ላም፣ ቤሰካ ደንጊታሚ ደንጊታሚ ማህ ፓቁ ዳኔ ዓቲይዳ ታኣኒ ዓኣቸ ሙኡዜያኬ ዋኣህያ ዓይቶም ዒንጌህ ኔኤኒ ዋይዚባኣዳ? 14 ዓካሪ ሃህ ኔኤኒ ሃይካታህ ዳንዲ ካኣቲ ዓክዓቤም ዋይቲ ታና ኔ ከኤዛም ጋዓይ? ታ ዩያይዳ፣ ካኣቲ ታና ዋዳንዳ፤!» ጌዔ።

15 ዓኤሊያሴ ዒዛም፡- «ቢያ ባኣዚ ዳንዳ፣ ጎዳ ሃይቆ! ሃኖ ታኣኒ ታኣሮ ካኣቲ ቤርታ ከሰኪ ጴዳንዳ፤!» ጌዔ።

16 ዩካ፣ ዓብዲዮ ዳንዲ ካኣቲ ዓክዓቤም ከኤዛዛ፣ ዓክዓቤ ዓኤሊያሴና ካኣማኒ ዳንዳ፤ 17 ዒማና ዓክዓቤ ዓኤሊያሴ ዳንቃ፡-

17:9 17:9 ሉቃ. 4:25-26። 17:21 17:21 2ካእቶ. ማ 4:34-35።

«ዲሰራዊኤሌ ዓሰይዳ ሃያጉዳ ዳኤገ ማቶ ዓኪ ሙኩህ፤ ሃይሾ ሃይ ኔኤኒ ሃይካኬ?» ጌዔ።

18 ዔኤሊያሴ ማሃ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ዓይህሃ ሃሺ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዞ ማሊሲ ኮሾና ባኮ ዘገ ካኣሽኪ ዲሰራዊኤሌይዳ ዳኤገ ማቶ ዓኪ ዩዔህ ኔናገታ ኔ ዓደ ማኣሮ ዓሰንታኬ፡ ታናቱዋሴ! 19 ሃህ ኔ ዋዳንዳይ ጌዔቱ ዲሰራዊኤሌ ዓሰ ጉቤ ቁርሜሎሴ ዲካ ቡኩሲ ታኣና ካንህ፤ ዔልዛቤላ ሙኡዛ፡ ያይዶ ጄኤቶና ደንገታሞ ባዓኣሌ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰንታ ያይዶ ጄኤቶ ዓሽራ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰዋ ቢያ ዔኪ ዩዔ» ጌዔ።

20 ዩያሮ ዓክዓቤ ዲሰራዊኤሌ ዓሰ ቢያህና ማሊ ያኦዞ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ቢያህ ዔኤሊሲ ቁርሜሎሴ ዲካ ቡኩሴ። 21 ዲኣካ ዔኤሊያሴያ ሙካዖ ዳሮ ኮይላ፡- «ዓይዳ ሃላንዳኣና ዓንህህ ላምፖ ማሊህና ሴካ ሃንጋ ጌይ ጌይ ናገጋንዳይ? ናገረና ናገጋ ጎዳ ጎኔ ያኦሲታቱ ሂንዳ ዒዛ ካኣሽኩዋቱ! ሃንጎ ባዓኣሌ ጎኔ ያኦሲታቱ ባዓኣሌ ካኣሽኩዋቱ!» ጋዓዛ፡ ዳራ ፔቲታዖ ዔኤቢ ጌይባኣሴ። 22 ሃህ ዔኤሊያሴ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰገ ዓቲ ዓኣህ ታና ሌሊኬ፤ ጋዓንቲ ባዓኣሌ ማሊያ ኬኤዛ ያይዶ ጄኤታና ደንገታሞ ዓሲ ሃይካ ዓኣኔ፤ 23 ዩያሮ ላምፖ ጌማይ ዔኪ ሙኩዋቱ፤ ባዓኣሌ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ፔቲማ ዔኪ ሹኪጋገ ዓሽኮ ቲቂ ታሚ ዔኤታንዳጉዲ ሃንጂሌ ገኢገሻዖ ዩያኮ ዑፃ ጌሃንጎ፤ ጋዓንቲ ታሚ ዔኤሃገ፤ ዩካገ ታኣኒ ሃህ ዓቲ ጌማ ዔኪ ዲማይዳንዳይ፤ 24 ዩያይደሰካገ ባዓኣሌ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ፔ ያኦዞህ ሺኢቆንጎ፤ ታኣኒያ ታ ያኦሲ ሺኢቆንዳይ፤ ሺኢጲዖ ዋይዚ ዩያ ዒንጎ ባኮይዳ ታሚ ኬይሴህ ጎኔ ያኦሲኬ» ጌዔ።

ዒማና ዳራ ዑኡዞ ዳገዲ፡- «ዩና ቃራ ማሊህኬ!» ጌዔ።

25 ዩካገ ዔኤሊያሴ ባዓኣሌ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ኮይላ፡- «ዒንህህ ሚርጌታህሮ ቤርታዲጋገ ጌማቶንህገ ፔቲ ደኦሪ ዔኪ ሹካዖ ዒንህህ ያኦዞህ ሺኢቆዋቱ፤ ጋዓንቲ ሃንጂሎ ዳማ ታሚ ዔኤህገግግ» ጌዔ።

26 ዒማና ዔያቶም ዒንገንቲ ጌማ ዔያታ ዔኪ ሹካዖ ሚቶ ዒንጎ ዒንገህህ ማሂ ገኢገሻ ዳንዲ ዓባ ሳዛ ሃላንዳኣና ባዓኣሌ ዔያቶም ዋይዛንዳጉዲ ሺኢቆ። ዔያታ፡- «ባዓኣሌ! ሃዳራ ኦም ዋይዘቲራ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቲ። ዔያታ ገኢገሻ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ኮይሎ ሺሪ ሺሪ ኮርጌ፤ ጋዓንቲ ዔያቶም ማዲንቲ ባኣዚ ባኣሴ።

27 ዓባ ሳዛ ማዓዛ ዔኤሊያሴ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዑኡዞ ዒንህህ ዳገዲ ሺኢቆዋቱራ! ዒዚ ያኦሲቲዋዳ? ጎንቲ ዒዚ ማሌ ማሊህዳ ናገዳይ! ሃንጎ ማዶ ዒዛኮ ዲቤይ! ሃኬ ዓጨ ዳንዳይ ናገዳይ! ሃንጎታቱ ዒዚ ገንዒ ዓኣናንዳኔ ዒዛ ጴቶዋቱ!» ጌይ ጌይ ዔያቶ ቦሂ ዓማሊ ዓርቁ፤ 28 ዩያሮ ማሌ ያኦዞ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ዑኡዞ ዳገዲ ሺኢቁ ሺኢቁ ዔያቶኮ ዳምቦ ጎይዖ ዓገሮና ጨንቾ ዓገሮናኣ ዑዖ ፔኤኮ ቲቂ ቲቂ ሱጉህ። 29 ዓባ ሳዛገ ሺሬንቲያ ዳንዲ ዒባናኣና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዎዶ ሃላንዳኣና ጉሪ ሴካ

ሃንጋ ጳሽኪ ጳሽኪ ዔያታ ሺሬይ፤ ያዲ ማዔቲያ ፔቲታዖ ዔያቶም ማዲንቲ ባኣዚ ባኣሴ፡ ዑኡሲያ ዋይዚንቲባኣሴ።

30 ዩካገ ዔኤሊያሴ ዳሮ፡- «ሃኒ ታ ባንህህ ሙኩዋቱ» ጋዓዛ፡ ቢያህህ ሙኪ ዒዛ ኮይላ ቡኩኔ፤ ዒማና ዒዚ ናገረና ናገጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ፡ ሻሂንቲ ቤዞ ገንህህ ኮሻዖ፡ 31 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዩያኮ ቤርታ «ዲሰራዊኤሌ» ጌይ ሱንዖ ጌህ፡ ያይቆኦ ያጶ ታጶ ላምዓህ ሱንዖና ሱንዖና ታጶ ላምፖ ሹቶ ዔኬይ፤ 32 ዩንህህ ሹጮንህህና ናገረና ናገጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ሺኢሾ ቤሲ ኮሺ፡ ኮይሎይዳ ታጶ ያይዶ ደሎዜ ማዓንዳ ዋኣህ ዓርቃንዳ ዔቲ ቦኣኬይ፤ 33 ዩካገ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞይዳ ሃንጂሌ ገኢገሻ ጌህ፡ ጌማያ ሹኪ ማኤሎና ማኤሎና ገቂ ሃንጂሎ ዑፃ ጌሃዖ፡- 34 «ያይዶ ያቲና ዋኣህ ኩንህህ ዔኪ ዒንጎ ባኮና ሃንጂሎና ዑፃ ዋሁዋቱ!» ጋዓዛ፡ ዔያታ ዋሂኔ፤ ዒዚ ገንህህ፡- «ሃህ ቃሱዋቱ!» ጌዔም፡ ዔያታ ዒማይዲ ዔኪ ዋሂኔ፤ ሃህ ዒዚ፡- «ቃሱዋቱ!» ጋዓዛ፡ ዔያታኣ ዒማይዲ ዋሂኔ፤ 35 ጋዓንቲ ዋኣፃ ሹኦቲ ሹኦቲ ኮይላ ዓኣ ዔቶ ኩማ።

36 ዓባ ሳዛገ ሺራዛ፡ ዒባናኣና ዒንጎ ባኮ ያኦሲም ሺኢሾ ዎዳ ሃላዛ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ዩያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ባንህህ ደጨ፡- «ዓብራሃማንታ ዩሳኣቆንታ ያይቆኦንታኮ ያኦዞህዮ! ናገረና ናገጋ ጎዳ! ኔኤኒ ዲሰራዊኤሌኮ ያኦሲ ማዔህ፤ ታኣኒያ ሃህ ኔ ዓይላህታህ፤ ዩያጉዲ ሃያ ቢያ ታኣኒ ማዳህ ኔ ዓይህ ጎይዖ ጉዳያታህሮ ኔኤኒ ኔኦም ፔጋሲ ዳቄ፤ 37 ናገረና ናገጋ ጎዳህዮ! ሃይ ዳራ ኔኤኒ ጎኔ ያኦሲ ማዔህና ዔያቶ ኔ ባንህህ ዔኪ ሙኩህህና ኔናታህ ዔራንዳጉዲ ሃዳራ ታኣም ዋይዜ፤ ያኦሲዮ! ታ ያኦጫ ባኮ ታኣም ዒንጌ» ጌይ ሺኢቆ።

38 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዩካገ ታሚ ዳኬይ፤ ዩይ ታማ ሹኪ ዒንጎና ባኮንታ ሃንጂሎንታ ሹጮንታ ቢያ ሙዔ፤ ኮይሎ ሳዖም ሚቶ፤ ዒኢካ ዔቶይዳ ዓኣ ዋኣፃኣ ሚጨ ባይቆ፤ 39 ዓሳ ዩያ ዛጋዖ ባለቲና ሳይይዳ ላሂ ዲቃቲህና ሄርሺ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ያኦሲኬ! ጎኔ ያኦሲ ዒዛ ሌሊኬ!» ጌዔ።

40 ዒማና ዔኤሊያሴ፡- «ባዓኣሌኮ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ዓርቁዋቱ፤ ፔቲ ዓሲታዎ ቶሎዋጉዲ» ጌይ ዓይህዛ ዳራ ዔያቶ ቢያ ዓርቁ፤ ዔኤሊያሴ ዔያቶ ቁሾን ዎር ዔኪ ዳንዲ ቢያህህ ዒኢካ ዎዳ።

ሉማህ ዎደኮ ጋገ

41 ዩካገ ዔኤሊያሴ ካኣቲ ዓክዓቤ ኮይላ፡- «ዓካሪ ዳንዲ ሙኡዚያ ሙዒ ዋኣህያ ዑሽኬ፤ ታኣኒ ሃህ ዳኤገ ዒርዚኮ ጉጉንህህ ዑኡሲ ዋይዘኬ» ጌዔ። 42 ዓክዓቤ ዒማና ሙዖ ሙዓኒና ዋኣፃ ዑሽካኒ ዳንዳዛ፡ ዔኤሊያሴ ቁርሜሎሴ ዲኮ ኬሰኬይ፤ ዒኢካ ዒዚ ፔኤኮ ቶኮ ባኣካ ቶኦኮ ዳኪ ቁኡሎምቤ፤ 43 ዩካገ ዒዛኮ ዓይላህ ኮይላ ዒዚ፡- «ዳንዲ ሂንዳ ባዞ ባንህህ ዛጌ!» ጌዔ።

ዓይላህህ ዒማና ዳንዲ ማዒ ሙካዖ፡- «ጴዳ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዔ፤ ዓይላህህ ላንካይ ማይንቲ ዳንዲ ዳንዲ ዛጋንዳጉዲ ዔኤሊያሴ ዒዛ ዓይህኔ፤

44 ለንካሶ ዲ ዳንዲ ሙካዎ፡- «ዓሲኮ ኩቸ ጋርሲፓ ባሹዋ፡ ዳካ ሻኦሬ ባዛፓ ዔቃንቴ ታ ዳንቄ» ጌዔ።

ዔኤሊያሴ ዬያ ዓይላሢ፡- «ካአቲ፡ ዓክዓቤ ኮይላ ዳንዲ ሲራ ኔኤኮ ካር ተቀዋንቴ ዑኩና ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ኔ ማኦሪ ማዒ ዳንዲ» ጌይ ኬኤዜ» ጌዒ ዓይላሢ።

45 ዳካ ጋዓዎ ጫሪንጮ ካርሢ ሻኦሬ ሙኪ ባይዜ፤ ዠባሬያ ዠባርሺም ደዲ ዒርዚ ዋዲ ዓርቄ፤ ዒማና ካአቲ፡ ዓክዓቤ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዒይዚራዔኤሌ ዳንዲ፤ 46 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴም ዳኤፒ ዋልቄ ዒንጌም ዒዚ ፔኤኮ ዓፒሎ ኬርና ደዲሺ ማሪ ቱኪ ዒይዚራዔኤሌ ካታሞ ጌሎ ካር ሄላንዳኦና ካአቲ፡ ዓክዓቤኮ ቤርታ ቤርታ ጳሽኬ።

19

ዔኤሊያሴ ሲና ዳኮይዳ

1 ዔኤሊያሴ ማዳ ባኮ ቢያ፤ ጊንሣ ሃሣ ዒዚ ባዓኦ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሶዎ ዋሚይዲ ዋዲሹቲያ ካአቲ፡ ዓክዓቤ ዒዛኮ ማቾ ዔልዛቤሎም ኬኤዜ፤ 2 ዬያር ዒዛ፡- «ኔኤኒያ ዬያ ዓሶ ማዳ ጎይዎ ታኦ ኔና ዚር ሃይማ ዋደ ማዳባአቲ ታ ያኦዛ ታና ባይዘም!» ጌዒ ዚርቀሢ ከኢታ ዔኤሊያሴም ዳኬ። 3 ዔኤሊያሴ ዬያ ዒጊጫዎ ሺምፓሢ ፔኤኮ ዓይሳኒ ዒዛኮ ዓይላሢና ዋላ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኦ ቤርሳቤ ካታሞ ዳንዲ።

ዒኦካ ዒዚ ዒዛኮ ዓይላሢ ሃሻዎ፡ 4 ፔቲ ኬሊ ጉቤ ሃንቴ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዳንዲ፤ ዬካፓ ዒዚ ፔቲ ሳሪንጋ ዳንቃዎ ሺቦ ዳማ ዳዔ፤ ዬካፓ ዒዚ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ማይ ታኦም ጊዳንዳ፤ ታኦኮ ቤርታኦ ዓድንሢፓ ታኦኒ ባሻዓኬ፡ ታ ሺምፓሢ ዔኬ!» ጌዒ ያኦሲ ዒዛ ዋዳንዳጉዲ ሺኦቄ።

5 ዒማና ዒዚ ላሂ ናካዎ ጊንዔ፤ ዒዚ ዔሪባኦንቴ ፔቲ ያኦሲ ከኢታንቻ ሙኪ ዒዛ ካኦሚ ጳቻዎ፡- «ዔቄ ሙዔ!» ጌዔ፤ 6 ዬያር ዔኤሊያሴ ዔቄ ኮይሎ ዛጋንቴ ሹጫ ያይዲ ሲቄሴ ሙላሢ ላኦዳና ፔቲ ያቲና ዋኦሢ ኬር ኬዳ ዓኦ ዳንቄ፤ ዒዚ ዬያ ሙዒ ዑሽከሰካፓ ጊንሣ ላሂ፤ 7 ያኦሲ ከኢታንቻሢ ጊንሣ ማዒ ሙካዎ፡- «ኔ ዳንዳንዳ ጎይዎ ሃኬታሢር ዔቄ ሙዔ!» ጌይ ላሚ ዔኤሊያሴ ጳቻ፤ 8 ዔኤሊያሴ ዔቄ ሙዒ ዋኦዎ ዑሽከ፤ ዬያ ሙዎ ዒ ሙዔሢር ዋልቄ ዳንቄ ያኦሲም ደማዳ ሲና ዳኮ ሄላንዳኦና ያይዲ ታሚ ርኦሪና ዋንቴና ጉቤ ሃንቴ፤ 9 ዒኦካ ዒዚ ሄላዎ ፔቲ ዳኤ ባኦካ ዓኦ ዔቲ ጌሊ ዋርቄ።

ዒማና ዒዚ ዔራዋንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዔኤሊያሴ! ሃይካ ኔ ዓይሳዎዳይ?» ጌዒ ያኦጮ።

10 ዔኤሊያሴ ማሃዎ፡- «ቢያ ባኦዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዒ ያኦዛሣዮ! ኔኤኒ ሌሊ ካኦሽኪንታንዳጉዲ ዒናፓ ታ ኮዓዎ ማዒ ቢያ ዋደ ኔኤም ሌሊ ታኦኒ ማዳያኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጋዓንቴ ኔኤና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄም ሃሹ፤ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዎ ሻሄ፤ ሃሣ ኔ ማሊዎ ኬኤዛዘንሢም ቢያ

ዋዳ፤ ሃኦዛጌ ታ ሌሊ ዓቲ፤ ጋዓንቴ ሃሢ ዔያታ ታናኦ ዋዳኒ ኮዓኔ!» ጌዔ።

11 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴ ኮይላ፡- «ኔ ዓኦ ቤዛፓ ኬሰኪ ዳኮይዳ ታ ቤርታ ዔቄ» ጌዔ፤ ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴኮ ኮይሌና ዳንዲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኤፒ ዠባሬ ዳኪ ጌማር ዳርዜ፤ ላሎዎ ፃሂሲ ዳኤሴ፤ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ዠባር ባኦካ ባኦሴ፤ ዠባራ ዠባርሺዎ ሃሹሰካፓ ሳዓ ዓጊዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዬያ ሳዩ ዓጊዳዎዳኦ ባኦሴ፤ 12 ዬይ ሳዩ ዓጊዳሰካፓ ታሚ ዔኤቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዬያ ታሞ ባኦካ ባኦሴ፤ ዬያ ታሞ ሄሊሳዎ ካሽካሻ ዑኤሲ ዋይዚንቴ።

13 ዔኤሊያሴ ዬያ ካሽካሻ ዑኤዘ ዋይዘዎ ዓኦኦ ካር ፔኤኮ ዳኤፖ ኮኦቶና ካንቄ፤ ዬካፓ ዒዚ ኬሰኪ ዳኖ ዔቶ ካራ ዔቄ፤ ዒማና፡- «ዔኤሊያሴ! ኔኤኒ ሃይካ ዓይሳዎዳይ?» ጋዓ ዑኤሲ ዋይዚንቴ።

14 ዔኤሊያሴ ማሃዎ፡- «ቢያ ባኦዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዒ ያኦዛሣዮ! ኔኤኒ ሌሊ ካኦሽኪንታንዳጉዲ ዒናፓ ታ ኮዓዎ ማዒ ቢያ ዋደ ኔኤም ሌሊ ታኦኒ ማዳያኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጋዓንቴ ኔኤና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄም ሃሹ፤ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዎ ሻሄ፤ ሃሣ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛዘንሢም ቢያ ዋዳ፤ ሃኦዛጌ፡ ታ ሌሊ ዓቲ፤ ጋዓንቴ ሃሢ ዔያታ ታናኦ ዋዳኒ ኮዓኔ!» ጌዔ።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ዳማሰቆ ካታሞ ኮይላ ዓኦ ዳውሎ ዳንዲ፤ ዒኦካ ሄላዎ ዓዛሄሌ ደኦሚ ሶኦሪያይዳ ካኦታሢ፤ 16 ኒምሺ ናኦዚ፡ ዒዩዎ ደኦሚ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኦታሢ፤ ሃሣ ዓቤልሚሆላይዳ ሸይንቴ፡ ዮሳፓዌ ናኦዚ፡ ዔልሳዒያ ደኦሚ ኔ ቤዛ ታ ማሊሢ ኬኤዛያ ማሄ።

17 ዓዛሄሌ ዬያቶ ባዓኦኦ ካኦሽካ ዓሶ ዋዳንዳ፤ ዬያታ ቶሊ ዓቲ ዓሶ ዒዩ ዋዳንዳ፤ ዒያፓ ዓቲ ዓሶ ዔልሳዒ ዋዳንዳ። 18 ያዲ ማዔቲያ ታኦም ጉሙርቄንታያ ማዒ፡ ባዓኦኦ ዚጊ ካኦሽካባኦ፤ ሃሣ ባዓኦኦ ማሊሲ ማዠና ባኮዎ ሄርቄባኦ ላንካይ ሺያ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ሺምፔና ታ ዓይሳንዳ።» ጌዔ።

ዔልሳዒኮ ያኦሲ ማዳም ደኦሪንቴዎ

19 ዔኤሊያሴ ዬካፓ ዳንዲ ዮሳፓዌ ናኦዚ፡ ዔልሳዒ ጌማይ ዋኦዳ ጎሽካንቴ ዳንቄ፤ ዒዛና ዋላ ታጳ ፔቲ ዋኦፃና ጎሽካ፡ ዒዛኮ ላጌ ዒማና ዒዛና ዋላ ጎሽካ፤ ዔልሳዒ ታጳ ላምዓሳ ዋኦዳ ጎሽካ፤ ዬያር ዔኤሊያሴ ማኦዒ ዓኦ ኮኦቶ ኬሲ ዔኪ ዔልሳዒ ዑፃ ዓጋዎ ዒዛኮ ኮርሳ ዳንዲ። 20 ዒማና ዔልሳዒ ጌማቶ ሃሺ ዔኤሊያሴኮ ጊንዎ ጳሽኪ ሙካዎ፡- «ሃዳራ ታኦኒ ዳንዲ ታ ዓዶና ታ ዒንዶና ሳራሢ ሙኪጋፓ ኔ ጊንዎ ዳንዳንዳ።» ጌዔ።

ዔኤሊያሴ፡- «ቃራኬ፡ ዳንዲ፤ ታ ኔና ላኦታዎሴ!» ጌዔ።

21 ዬካፓ ዔልሳዒ ዒዚ ጎሽካ ጌማቶንሢ ዔኪ ሹካዎ ጌማቶ ሚኤሾ ሃንዲሌ ጳሊ ዓሽኮ ካሢሰካፓ ዒዛና ዋላ ጎሽካ ዓሶም ዒንጌም ዓሳ

19:10 19:10 ሮሜ 11:3። 19:15 19:15 2ካኦቶ. ማ 8:7-13። 19:16 19:16 2ካኦቶ. ማ 9:1-6። 19:18 19:18 ሮሜ 11:4።

ሶኑሪያ ፖኦሊሶና ካንሢ ዛጎዛ ላምዎ ቤሰካ ዲጲ ዲጲ ዔቁ ዋኣሪ ማለኔ።

28 ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲሰኬይ ካኣተ፡ ዓክዓቤ ኮይላ ሙካዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ሶኑሪያ ዓሳናንገናናንጋ ጎዳ ዲካ ያኦሲኬ፡ ቦኦሊ ያኦሲቱዋሴ» ጌዔኔ፤ ዩያር ታኣኒ ኔና ዑሣ ዓኣጳ ዲቤ ያሎ ዓሶ ባሺሲሳንዳኔ፤ ኔናንታ ኔ ዴርንታ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳታሢ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

29 ሶኑሪያ ዓሶና ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ሆታ ዋሊ ዛገ ዛገ ላንካይ ኬሊ ዴዔኔ፤ ላንካሳ ኬሎና ዔያታ ያሎ ዓርቃዛ ዩኖ ኬሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔቲ ያኤታ ሺያ ቶኪና ሃንቲ ያላ ዓሲ ሶኑሪያ ዓሶታ ዋዴኔ። 30 ሃይባፓ ዔቲ ሶኑሪያ ዓሳ ፑኒንቲ ዓፔቁ ካታዎ ባንሢ ጳሽኬኔ፤ ዒኢካ ላማታሚ ላንካይ ሺያ ፖኦሊሶኮ ዑይይ ያላ ማታሚ ኬኤሎ ዲፃ ደዔም ዩይ ዓሳ ሃይቁኔ።

ቤንሃዳዴ ዒማና ቶሊ ካታሚሎ ጌላዎ ፔቲ ማኣሪኮ ገንዖ ዛለና ዓኣ ጋርሲዳ ጌሊ ፑኔኔ።

31 ዒዛኮ ደንዞ ማዔ፡ ቢንታንቶና ዓኣ ዓሳ ዒዛ ኮይላ ሙካዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ዓሲ ሚጨንቲ ማማኣራያታሢ ኑ ዋይዜኔ፤ ዩያር ኦኡኒ ኬርና ሲዬ ዓፒላ ማሪ፡ ቶኦካ ሱሲ ማሪ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ኮይላ ዴንዳዎ ኔና ዒ ማኣራንዳጉዲ ኑ ሺኢቆም፤ ጎዎንቲ ዒ ኔና ዋዲዎ ሃሻንዳያናንዳኔ» ጌዔኔ። 32 ዩካፓ ዔያታ ኬርናይዳ ሲዬ ዓፒላ ማሪ፡ ቶኦካይዳኣ ሱሲ ማሪ ካኣቲ ዓክዓቤ ኮይላ ዴንዳዎ፡- «ኔ ዓይላሢ፡ ቤንሃዳዴ ኔ ዒዛ ማኣሪ ሸምፓሢ ኔ ዒዛኮ ዓይሳንዳጉዲ ኔና ሺኢቆኔ» ጌዔኔ።

ዩያር ዓክዓቤ ዩኖ ዓሶ ኮይላ፡- «ዒዚ ሃሢ ሃላንዳኣና ሸምፔና ዓኣኔ ጌይሢዳ? ያዲታቲ ቃራኬ፤ ማይ ዒ ታኣኮ ጌርሲጉዲኬ!» ጌዔኔ።

33 ካኣቲ፡ ቤንሃዳዴኮ ደንዞ ዓክዓቤ፡- «ጌርሲ» ጌዔዛ ኮሺ ዔያቶም ማዔም፡- «ጎኔ ቤንሃዳዴ ኔኤኮ ጌርሲኬ!» ጌዔኔ።

ዓክዓቤ፡- «ዴንዲ ዒዛ ታኣም ዔኪ ዩዑዋቲ!» ጌዔኔ። ዩካፓ ቤንሃዳዴ ሙካዛ ዓክዓቤ ዒዛ ፔኤኮ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ዴይሢኔ። 34 ቤንሃዳዴ ዓክዓቤ ኮራ፡- «ታ ዓዴ ኔ ዓዴ ኮይላፓ ዔኬ ካታዎ ታኣኒ ማሢ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ ታ ዓዴ ሳማሪያይዳ ማዴ ጎይዎጉዴያ ኔኤኒ ዴማሰቆይዳ ኔ ዓጮኮ ኮርዋ ቤሲ ገኢገሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

ዓክዓቤ ዒማና፡- «ያዲ ማዔቲ ሃሢ ኑ ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁዋር ታ ኔና ቡሊ ዳካንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩካፓ ዓክዓቤ ዩያይዲ ዋላ ዒዛና ጫኣቃዎ ቡሊንቲ ዴንዳጎዳጉዲ ሃሺኔ።

ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛሰኬይ ዓክዓቤ ሃላንዳ ባኮ ኬኤዜሢ

35 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ባኣካ ማዔያ፡ ፔቲ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛሰኬይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሢም ፔ ላጋሢ ኮይላ፡- «ታና ጳርቁ!» ጌዔኔ፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ጋዓንቲ ዒዛ ጳርቁኒ ኮይባኣሴ፤ 36 ዩያር ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ባኮ ማዲ ኩንሃ ኔ ዒፃሢ ታ ኮይላፓ ዲማዲ ኔ ዴዴንዳማና ዞቢ ኔና ዋዲንዳኔ» ጌዔኔ፤ ጎኔ ዒ ጌዔማ ጎይዎ ዩይ

ዓሢ ባጋሢ ኮይላፓ ዴዴንዳማና ዞቢ ዒርቲባኣንቲ ሙኪ ዒዛ ዋዴኔ።

37 ዩካፓ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ማሊ ዓሲ ኮይላ ዴንዲ፡- «ታና ጳርቁ!» ጋዓዛ፡ ዩይ ዓሢ «ዔኤዔ» ጌዒ ዋልቁና ጊቲቃይዳ ዒዛ ጳርቁኔ።

38 ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ያኦሲ ዒዛ ዔራዋጉዲ ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ዓፒላና ካንቁ ዓኣቲ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዴንዳ ካርይዳ ዴንዲ ጎይዎ ዔቁኔ። 39 ካኣቲ ዒዛ ኮርሳ ዓኣዳንቲ ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ካኣቲ ዔኤላዎ፡- «ካኣቲዮ! ታኣኒ ያሎ ቤዘይዳ ያልቲያይዳ ዓኣንቲ ፖኦሊሶይዳፓ ፔቲ ዓሲ ፔቲ ሞርኬ ዲዒ ዔኪ ሙኪ ሃያ ዓሢ ካፔ፤ ጋዓንቲ ቶሌቲ ዒዛ ዛሎ ኔኤኒ ዋዲንታንዳኔ፤ ሃንጎ ሃይሢታሚ ያይዳ ኪሎ ማዓ ሹቲ ቢራ ኔ ጨጋንዳኔ» ታ ኮይላ ጌዔኔ። 40 ጋዓንቲ ታኣኮ ማዴ ሚርጌም ሴካ ሃንጋ ታ ጋዓንቲ ዓሢ ታ ኮራፓ ቶሊ ዴንዳኔ።

ካኣቲ ማሃዎ፡- «ኔ ጌዳ ኔ ኔኤር ዋጌሢር ኔ ጌዔማ ጎይዎ ኔ ጌዳ ማዲንታንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

41 ዩካፓ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢ ዓኣፖ ካር ካንቁ ዓኣ ዓፒሎ ዑኬና ዔኬኔ፤ ካኣቲ ዒማና ኔጉዋዎ ዩይ ዓሢ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ባኣካ ዓኣ ዓሲታሢ ዔራኔ። 42 ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢ ካኣቲም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታኣኒ ዋዲንታንጎ ጌዔ ዓሢ ቶሊሲ ኔኤኒ ዳኤሢር ዒዛ ዛሎ ኔኤኒ ዋዲንታንዳኔ፤ ዩያ ዓሢኮ ፖኦሊሶ ቶሊሲ ዳኤሢር ኔ ፖኦሊሳ ኩዳንዳኔ» ጌዔኔ።

43 ዩያር ካኣቲ ያዩ ያዩ፡ ሃሃ ማሊ ሚታዲ ሚታዲ ሳማሪያይዳ ዓኣ ዒዛኮ ካኣቲዎ ማኣሪ ዴንዳኔ።

21

ዔልዛቤላ ናኣቡቲ ዋዲሺሢ

1 ናኣቡቲ ጌይንታ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ዒይዚራዔኤሌይዳ፡ ካኣቲ ዓክዓቤ ማኣር ኮይላ ዋይኔ ቱኮ ጎሺ ዓኣኔ። 2 ፔቲ ኬሊ ዓክዓቤ ናኣቡቲ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ዋይኖ ቱካ ጎዜሎ ታኣም ዒንጌ፤ ዒዛ ታኣኮ ማኣር ኮይላታሢር ታኣኒ ዒዘይዳ ዔኤቢ ታኣኮ ቱካንዳኔ፤ ዩኖ ጎዜሎ ዛሎ ማሌ ቃራ ቤሲ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ ኔ ሻንቻኒ ኮዔቲ ኔ ጌዔ ባኣዚና ታ ሻንቃንዳኔ» ጌዔኔ።

3 ናኣቡቲ ማሃዎ፡- «ሃያ ዋይኖ ቱኮ ጎዜ ታኣኒ ዳካሌሢ ታ ማዎንሢፓኬ፤ ሃያ ጎዜ ያኦሲ ታና ኔኤም ዒንጊሶፓ!» ጌዔኔ።

4 ዓክዓቤ ዒማና ናኣቡቲ ዩያ ጌዔሢር ዳጋዲ ፔ ማኣሪ ጌላዎ ኮጮ ባንሢ ሺሪ ሻኣሎይዳ ላሂኔ፤ ሙኡዚ ሙዒዎዎ ዒፃኔ። 5 ዩያር ማቻ ዔልዛቤላ ዒዛ ኮይላ ሙካዎ፡- «ሃያይዲ ኔና ዳጋሴሢ ዓይጎዳይ? ሙዎ ኔ ዓይጋ ዒፃይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

6 ዒዚ ማሃዎ፡- «ታና ዳጋሴሢ ናኣቡቲ ታኣም ጌዔ ባኮኬ፤ ዒዛኮ ታኣኒ ዒ ዋይኖ ቱካ ጎዜ ሻንቃንዳኔ ሃንጎ ማሌ ጎሺ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ ጋዓዛ፡ «ዓይጎ ባኣዚ ማዔቲያ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ታና ዒ ዳጋሴኔ» ጌዔኔ።

7 ዔልዛቤላ ዒማና፡- «ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲታዎ ሃያይዳንዳያ ኔና ኮይሳ? ሃሢ ዔቁጋፓ

20:36 20:36 1ካእቶ. ማ 13:24።

ወዛዲ ካሃዎ ሙሉ ዋኔዎ ዑሽኩ፤ ናክቡቲኮ ዎይኖ ቱኮ ጎዡሎ ታ ኔና ዔኪሳንዳኔ!» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ዒዛ ዋርቃታ ፃኣፒ ዓክዓቤር ማዒያ ዔርዛ ማላቶ ገዳ ዓይህኔ፤ ዩያ ዒዛ ፃኣፒ ኪኢቶ ናክቡቲ ናንጋ፤ ዒይዚራዔኤሌይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ዓጮ ጋርቻንታዎ ዳኬኔ። 9 ዒዛ ዳኬ ኪኢታ፡- «ፔቲ ኬሊ ዓሳ ሙኡዚ ሃሻንዳጉዲ ደርሞ ኬኤዚ፤ ዳር ፔቲይዳ ቡኩሱዎቲ፤ ዩካፓ ናክቡቲ ዔኪ ቦንቲንታ ዴጌ ቤሰካ ዳይሁዎቲ፤ 10 ዩያይዳዎ ናክቡቲ ያኣሲንታ ካኣቲንታ ጫሽኬኔ» ጌዒ ሉኡቁ ማርካዳንዳ ላምዎ ዓሲ ሸኢሽ ማርካሴሰካፓ ካታዎ ዙሎ ዔኪ ኬሳዎ ናክቡቲ ሹቻ ዲይ ዎዳዎቲ» ጋዓያኬ።

11 ዒይዚራዔኤሌይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሶና ዓጮ ጋርቻና ዔልዛቤላ ዔያቶ ዓይህ ጎይያ ማዳኔ፤ 12 ዔያታ ፔቲ ኬሊ ዓሳ ሙኡዚ ሃሻንዳጉዲ ኬኤዛዎ ዓሶ ፔቲይዳ ቡኩሴኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ናክቡቲ ዔኪ ቦንቲንታ ዴጌ ቤሰካ ዳይህዛ፤ 13 ሉኡዙሞና ማርካዳ ላምዎ ዓሶንህ፡- «ናክቡቲ ያኣሲንታ ካኣቲንታ ጫሽኬኔ» ጌዒ ዳር ቤርታ ሉኡቁ ማርካዳኔ፤ ዩያር ዔያታ ዒዛ ካታዎኮ ዙሎ ዔኪ ኬሲ ሹቻ ዲይ ዎዳኔ። 14 ዩካፓ ዔያታ፡- «ናክቡቲ ኑ ዎዳኔ» ጌይ ኪኢታ ዔልዛቤሎሞ ዳኬኔ።

15 ዔልዛቤላ ዩያ ኪኢቶ ዋዎይዛዎ ዓክዓቤሞ፡- «ናክቡቲ ሃይቄኔ፤ ዓካሪ ዔቁ ዳንዲጋፓ ኔኤም ዒዚ ሻንቻ ዒፃ ዎይኖ ጎዡሎ ኔኤር ማሂ ዔኬ» ጌዔኔ። 16 ዩያር ዓክዓቤ ናክቡቲኮ ዎይኖ ጎዡ ፔኤር ማሂ ዔካኒ ኔጉዎዎ ዳንዳኔ።

17 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቲሲቤ ዓጮ ዓህ፡ ዔኤሊያሴም፡- 18 «ሳማሪያ ካኣቲ፤ ዓክዓቤ ኮይላ ዳንዳ፤ ናክቡቲኮ ዎይኖ ጎዡ ፔኤር ማሂ ዒ ዔኪያይዳ ዓኣንቲ ዒኢካ ኔ ዒዛ ዳንቃንዳኔ፤ 19 ታኣኒ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ሂዚ ጋዓኔ፤ ናክቡቲ ኔ ዎዳህ ዳካዛ ዒዛኮ ዓኣ ባኮ ኔኤኒ ዳካላኒ ጋዓ?» ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ ጌዔ፡- «ካናታ ናክቡቲኮ ሱጉያ ላዔ ቤዛ ዒማይዲ ኔ ሱጉያዎ ላዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዘኔ።

20 ዓክዓቤ ዔኤሊያሴ ዳንቃዎ፡- «ታ ሞርካሃ! ታና ኔ ዳንቁ ሃሺያ?» ጌዔኔ።

ዔኤሊያሴ ዒማሃ፡- «ሂዮ! ታ ኔና ዳንቄኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ቢያ ማዳኒ ኔኤም ኔኤኒ ጎሜም ሻንቻኔ፤ 21 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ታ ኔ ገዳ ፑርታ ደርዎ ዓጋንዳኔ፤ ኔና ታ ቤርታታ ታኣኒ ሸኢሻንዳኔ፤ ኔ ማኣር ዓሶኮ ዓቲንቁ ጋዓ ባኣዚ ቢያ፤ ዓይሌያ ማዎም ጉሪ ማዳ ዓሲ ቢያ ታኣኒ ባይዛንዳኔ። 22 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዒንህ ዔኪ ጎሜይዳ ጌልዚ፤ ታኣኮ ዳጎ ዔቁሴህር ኔ ማኣር ዓሶ፡- ናባፃ ናኣዚ፤ ካኣቲ ዒዮርቢዓሜ ማኣር ዓሶጉዲ፤ ሃሃ ዓኪያ ናኣዚ፤ ካኣቲ ባዕሻ ማኣር ዓሶጉዲ ባይሲንታዎ ዳዲ ዳዌ ዓሲ ታኣኒ ዒንህ ማሃንዳኔ። 23 ሃሃ ዔልዛቤሎም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ሌዞ ዒዛኮ ዒይዚራዔኤሌ ካታዎይዳ ካናታ ሙዓንዳኔ። 24 ኔ ዒጊኖ ባኣካፓ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ካታዎይዳ ሃይቃ ዓሶ ካኒ ሙዓንዳኔ፤ ካታዎቲዎ ቤዘይዳ ሃይቃ ዓሶ ሃምፑራ ሙዓንዳኔ» ጌዔኔ።

25 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ማዳህና ፔኡም ጎሜም ሻንቻያ ዓክዓቤጉዳ ዓሲ ፔቲታዎ ባኣሴ፤ ዩያ ቢያ ዒ ማዳኒ ዳንዳዔህ ዒዛኮ ማቻ ዔልዛቤላ ጌዔ ባኮ ኩንህህርኬ። 26 ዓክዓቤ ማዳ ቦርሲሳ ዳቢንቶ ማዳፓ ቢያ ባሽ ዳኤፒ ማዔ ባካ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ዒንጌ ዓጮ ጌላኣና ዒዚ ዔያቶኮ ቤርታታ ዳውሲ ባይዘ፤ ዓሞራ ዓሳ ማዳ ጎይያ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኪያኬ።

27 ዔኤሊያሴ ዩያ ጌዒ ኬኤዚ ጋፔሰካፓ ዓክዓቤ ፔኤኮ ማኣዓህ ዳርዚ ኬሳዎ ሲዬ ማኣዎ ማይንቲኔ፤ ሙኡዚያ ሙዎ ዒፃኔ፤ ዩያ ሲዮ ዓፒሎ ዒዚ ዒማና ማኣዒ ላላሃኔ፤ ኬሰኪ ሃንታዎ ማሊያፓ ዔቁያና ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ቲኪ ሃንታኔ።

28 ዩካፓ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቲሲቤ ዓጮ ዓህ ዔኤሊያሴም፡- 29 «ዓክዓቤ ታ ቤርታ ፔና ዎማይዲ ላኣፒህቲያ ኔ ዛገባይ? ዒ ዩያይዳህር ዒ ሸምፔና ዓኣንቲ ፑርቶ ደርዓህ ታ ዒዛይዳ ዓጋዓኬ፤ ዩያ ደርዓህ ታኣኒ ዒዛኮ ማኣር ዓሶይዳ ዓጋንዳህ ዒዛኮ ናኣዚ ዎዳና ማዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዘኔ።

22

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሚኪያሴ ዓክዓቤም ኬኤዘ ባኮ

(2ያኦሲ ዓሃኬ 18:2-27)

1 ዩካፓ ሂሊሲ ዓኣ ሃይህ ሌዔ ጋራ ዒሰራዔኤሌና ሶኦሪያ ዓጮና ዎሊ ያሉዎዎ ኮሺ ናንጌኔ፤ 2 ያዲ ማዔቲያ ሃይህሳ ሌዎና ዩሁዳ ካኣቲ፤ ዒዮሳፒፃ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ዓክዓቤና ካኣሚ ጌሰታኒ ዳንዳኔ፤ 3 ዒማና ዓክዓቤ ፔኤኮ ደንዞ ማዔ፤ ቢታንቶና ዓኣ ዓሶ ኮይላ፡- «ጌሌዓይዳ ዓኣ ራሞቲ ሶኦሪያ ካኣቲፓ ማሂ ዔካኒ ካራ ኮዑዎዎ ኔ ዘቲዮ ጌዔህ ዓይጎርዳይ? ራሞቲ ኑ ዓጪቲዎዓዲ!» ጌዔኔ፤ 4 ዩካፓ ዒዮሳፒፃ ኮራ፡- «ራሞቲ ያላኒ ታኣና ዎላ ኔ ዳንዳኒ ኮዓ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ዒዮሳፒፃ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ኔጉዲ፤ ታ ዳራኣ ኔ ዳርጉዲ፤ ታኣኮ ፓራሂያ ኔ ፓራሂጉዲ ኔ ጌዔቲ ያላኒ ገኢጌያኬ፤ 5 ጋዓንቲ ቤርታዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎዚ ጋዓቲያ ያኦጩ» ጌዔኔ።

6 ዩያር ዓክዓቤ ያይዶ ፃኤታ ማዓ ሎንሃ ኬኤዛኔ ጋዓ ዓሶ ዔኤሊ፡- «ታኣኒ ራሞቲ ዳንዲ ያሎንደሞ ሃሽንዳይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጩኔ።

ዔያታ ማሃዎ፡- «ዳንዲ ያሌ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ያሎና ባሽሲሳንዳኔ» ጌዔኔ።

7 ዒዮሳፒፃ ጋዓንቲ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎዚ ጋዓቲያ ኬኤዛኒ ዳንዳዓ፤ ሜሌ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ዓሲ ባኣዳዳ?» ጌዒ ዓክዓቤ ኮይላ ያኦጩኔ።

8 ዓክዓቤ ማሃዎ፡- «ዩምላ ናኣዚ፤ ሚኪያሴ ጌይንታያ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛሰኬይ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ታ ዒዛ ናሽኩዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዒዚ ኬኤዛ ዎዳና ቢያ ታ ዛላ ፑርታ ባኣዚ ኬኤዛኔ፤ ኮሺ ባኣዚ ኬኤዙዎሴ!» ጌዔኔ።

ዒዮሳፒፃ ጋዓንቲ፡- «ኔ ያዲ ጋዓንዳያ ኮይሱዎሴ!» ጌዔኔ።

21:19 21:19 1ካእቶ. ማ 22:38። 21:23 21:23 2ካእቶ. ማ 9:36።

9 ይካገሩ ዓክባቤ ካላቱም ማኣረይዳ ማዳ ደንዛገገ ፔቲ ዓሲ ዓይኔላዎ፡- «ሚኪያሴ ከይ ዳገቱ ቡኩና ዓኪ ሙኩ» ጌይ ዓይህን።

10 ዓረማና ለምዖ ካላታ ካላቱም ማኣረይዳ ማይንቲ ሳማሪያ ካታም ጌሎ ማርሾ ካር ከይላ ዓኣ፡ ሃኣኮ ሸርኮ ቆይዳ ፔኤኮ ያይደይዳ ያይደይዳ ዳዔም ሎንሃ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ዓይኖቶም ሎንሃ ኬኤዛ፤ 11 ዓይኖቶ ባኣካገሩ ሴዳቂያሴ ጌይንታ ከናርና ናኣዚ ዓንገና ኮሺንቲ ጉራኒ ዓኪ ዓክባቤም፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሳንጎና ኮሺንቲ ሃንህ ጉራኖንህና ሶኦሪያ ዓሶ ያሊ ጋፒንህ ባሽህ ኔ ባሻንዳኔ» ጋዓ። ጌዔ። 12 ሃንጎታኣ ዒዛ ጎይዖ ጌዒ ጌዒ፡- «ራሞቲ ያሌ፤ ኔኤኒ ባሻንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ባሽሲሳዳኔ» ጌይ ኬኤዛ።

13 ሚኪያሴ ዓይኔላኒ ዳንዴ ከኢቶ ዓህ ሚኪያሴ ከይላ ዓረማና፡- «ሃንጎ ሎንሃ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ዓክባቤ ያሎና ባሻንዳያታህ ኬኤዛ፤ ይደር ኔኤኒያ ዓይኖታ ጋዓማ ጎይዖ ጌዔቲ ቃራኩ» ጌዔ።

14 ሚኪያሴ ጋዓንቲ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቆ! ያኣሲ ታኣም ኬኤዛማ ታኣኒ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔ።

15 ሚኪያሴ ሙኪ ካላቲ፡ ዓክባቤ ቤርቶ ሸኢካዛ ካላቲ ዒዛ ከይላ፡- «ሚኪያሴ! ካላቲ፡ ዒዮሳፒጻና ታኣና ራሞቲ ዳንዲ ኑ ያሎንደሞ ሃሾንደይ?» ጌይ ያኣጩ።

ሚኪያሴ ማሃዎ፡- «ዳንዲ ያየሌ! ጎኔ ኔኤኒ ባሻንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ኔና ባሽሲሳንዳኔ» ጌዔ።

16 ዓክባቤ ጋዓንቲ፡- «ኔኤኒ ታኣም ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንጎና ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛኣና ጎኔ ማዓንደማ ኬኤዛቲራ!» ሂዚ ጌዒ ታ ኔኤም ዋኣዳ ማይንቲ ኬኤዛይ» ጌዔ።

17 ይካገሩ ሚኪያሴ፡- «ዒሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሳ ጉቤ ሃንቃ ዓሲባኣ ማራይጉዲ ዲኮይዳ ዣኣሊ ዣኣሊ ዓኣያ ታኣም ዳዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ዓሶኮ ሱኡጌ ባኣህረ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ኮሺና ማዒ ዳንደንጎ» ጋዓንቲ ታኣኒ ዋይዜኔ» ጌዔ።

18 ዓክባቤ ዒዮሳፒጻ ከይላ፡- « ዒዚ ቢያ ዎዳ ታ ዛላ ፑርታ ባኣዚ ኬኤዛ፤ ኮሺ ባኣዚ ኬኤዛቶሎ» ታ ኔኤም ጌይባይ» ጌዔ።

19 ሚኪያሴ ሃይሶ ኬኤዛዎ፡- «ዓካሪ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዜ! ናንገና ናንገ ጎዳ ጫሪንጮይ ፔኤኮ ካላቱም ያይታ ዳዒ፡ ዒዛኮ ከኢታንቻኣ ሚዛቆና ሻውሎናይዳ ዓቂ ዓኣንቲ ታ ዛጌ፤ 20 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓረማና ዓክባቤ ራሞቲ ዳንዲ ዒኢካ ሃይቃንዳጉዲ ዒዛ ዳቢሻንደህ ያናዳይ?» ጌዔ፤ ከኢታንቻገ ፔቲይ ፔቲ ባኣዚ ጋዓዛ፡ ባጋህ ማሌ ባኣዚ ኬኤዚ ኬኤዚ ዎላ ካኣሙዎ ባኣዚ ጌሰቲ፤ 21 ጋፒንዶይ ፔቲ ዓያና ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ሸኢካዎ፡- ታኣኒ ዳቢሻኒ ዳንደዓኔ» ጌዔ፤ 22 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛ ኮራ፡- «ዎይቲ ኔኤኒ ዳቢሻንደይ?» ጌዔ። ዓያናህ፡- «ታኣኒ ዳንዲ ዓክባቤም ሎንሃ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ሉኡቂ ኬኤዛንዳጉዲ ማሃንዳኔ» ጋዓዛ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ያዲታቲ ዳንዲ ዳቢሹ፡ ኔኤም ጌኢጋንዳኔ» ጌዔ።

23 ሚኪያሴ ሃሃ፡- «ማዲንታንዳ ባካ ያዲኬ፤ ሃይ ኔኤም ሎንሃ ኬኤዛ ዓሳ ሉኡቃንዳጉዲ

ማሃህ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ይደር ኔ ጌዳ ፑርታ ባኣዚ ሙካንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤር ዓይህንዎ!» ጌይ ጌኤዛ ጋፒሴ።

24 ይካገሩ ከናርና ናኣዚ፡ ሴዳቂያሴ ሚኪያሴ ባንህ ደጫዎ ዒዛ ባዒ፡- «ዓኤካ! ያኣሲ ዓያና ታ ኮርሳ ዳንዲ ዎይማና ኔኤም ኬኤዛይ?» ጌዔ።

25 ሚኪያሴ፡- «ኔኤኒ ኮጮኮ ዙሉና ዓኣ ቆልዎ ጋር ዳንዲ ፑኔ ኬሎና ይደ ኔ ዔራንዳኔ» ጌዔ።

26 ዓረማና ካላቲ፡ ዓክባቤ ፖኦሊሶ ሱኡጎገ ፔቲሰኬያም፡- «ሚኪያሴ ዓርቂ ዓኪ ካታም ዎይህ፡ ዓሞኦኔና ካላቲ ናኣዚ ዮዓሽ ከይላ ዓኪ ዓኣዴ፤ 27 ታኣኒ ኮሺና ማዒ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ቱኤዛ ማኣሪ ዒዛ ጌልዚ ማልዚ ካህና ዋኣህና ሌሊ ዒንገ ዒኢካ ዳይህንዳጉዲ ታኣኒ ዓይህን ጌዒ ዓይኖቶም ኬኤዛ» ጌዔ።

28 ሚኪያሴ ዓረማና፡- «ኔኤር ኮሺ ማዒ ሙኪጋገ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ኬኤዛ ባኮ ሉኡቂሴ!» ጌዔ፤ ሃህ ዒዚ ዐኡዙ ፔኤኮ ዳገዲ፡- «ዒንህ ሃይካ ዓኣ ዳራ ቢያ ታ ኬኤዛ ባኮ ኮሺ ዒና ዓርቂዎቲ!» ጌዔ።

ዓክባቤኮ ሃይሶ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 18:28-34)

29 ይካገሩ ዒሰራዔኤሌ ካላቲ፡ ዓክባቤና ዪሁዳ ካላቲ ዒዮሳፒጻና ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ዓኣ ራሞቲ ካታም ያላኒ ዳንዴ። 30 ዓረማና ዓክባቤ ዒዮሳፒጻ ከይላ፡- «ያሎር ኑኡኒ ኬሰካኣና ታኣኒ ማሌ ዓሲ ማላኒ ዲማ ማኣዎ ማይንታንዳኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ኔኤኮ ካላቱም ማኣረይዳ ማኣዔ» ጌዔ፤ ይደይዲ ዒሰራዔኤሌ ካላቲ፡ ዓክባቤ ማሌ ማኣዎ ማይንቲ፡ ያናታቲያ ዓርቂዎያ ማዒ ያሎር ኬሰኬ።

31 ዓረማና ሶኦሪያ ዓጮ ካላቲ፡- «ዒሰራዔኤሌኮ ካላቲ፡ ዓክባቤ ሌሊ ያሊ ዎዲዎቲ፤ ማሌ ዓይጎ ዓሲያ ዎዲፖቲ» ጌዒ ዒዛኮ ሃይህታም ለምዖ፡ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ያላ ዓሶኮ ሱኡጎ ዓይህን፤ 32 ይደር ዓይያ ካላቲ፡ ዒዮሳፒጻ ዳንቃዎ ዒሰራዔኤሌ ካላቲ ዓይኖቶ ከይላ ማሌህረ ዒዛ ዎዲኒ ማንጌ፤ ዓረማና ዒዮሳፒጻ ዒላታዛ፤ 33 ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ካላቲቲዎኣህ ዓራዎ ዒዛ ዎዲያ ሃሽ፤ 34 ያዲ ማዔቲያ ማሊባኣዎ ፔቲ ሶኦሪያ ፖኦሊሴ ሂኢዎና ካላቲ፡ ዓክባቤኮ ዒዚ ማይንቲ ያሎ ማኣረይዳ ካላማ ካርና ዳኬ፤ ይደር ካላቲ፡ ዓክባቤ ሳርጌሎ ያይቶ ዓኪ ዳንደህ፡- «ታ ዳኡቲኔ! ሳርጌሎ ያይቶ ማሃ ያሎ ቤዛገ ታና ኬሴ!» ጌይ ዓይህን።

35 ያላ ኮሺ ደዲ ይኖ ኬሎ ፔኤቂህረ ዓክባቤ ሶኦሪያ ዓሶኮ ሆታ፡ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ጌኤቂንቲ ዳዒ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ዳኮና ካርና ማርጌ ሱጉህ ሸኡታህረ ሱጉፃ ሳርጌሎ ያይቶ ዳማና ፑርቲሴ፤ ይካገሩ ይኖ ዋንቲሎ ዒዚ ሃይቂ፤ 36 ዒዛ ኬሎ ዓባ ጌላኒ ዳና ዳዓዛ፡- «ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔ ዓጮ፤ ሃህ ፔ ካታም ካታም ማዒ ዳንደንጎ!» ጋዓ ከኢታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎገ ዎይዘንቲ።

37 ካላቲ፡ ዓክባቤ ይደይዲ ሃይቂ፤ ሌዛ ዒዛኮ ዓሳ ሳማሪያ ዓኪ ዳንደም፡ ዒኢካ ዒዚ ዳኡቲኔ፤ 38 ይደ ሳርጌሎ ያይቶ ዓሳ ሳማሪያ ቦቆሎይዳ ማሰኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታዲ ኬኤዛ ጎይዖ

ሱጉያ ዲዛኮ ካናታ ለዓይኔ፤ ዬሮ ቦቆሎይዳ ዘኦዛ ኮኦማ ላኦላ ማሰቱኔ።

39 ካኦቲ፣ ዓክዓቤ ማዳ ባኮ ቢያሢንታ ካኦቲሞ ማኦሮ ዲዚ ዳርዘ ዓጮና ሚዘጸሲ ማገፍሢንታ ዲዚ ማገፍ ካታሞንታ ዲሰራዔኤሌኮ ካኦቶ ሃይሳ ፃኦፕንታ ማፃኦፕ ፃኦፕንታ። 40 ካኦቲ፣ ዓክዓቤ ሃይቁሢሮ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኦዚ ዓካዚያሴ ካኦታዳኔ።

ዪሁዳ ካኦቲ ዲዮሳፒዳ
(2ያኦሲ ዓሃኬ 20:31—21:1)

41 ዲሰራዔኤሌ ካኦቲ፣ ዓክዓቤ ካኦታዳንቲ ያይዳሳ ሌዖና ዓኦሳ ናኦዚ ዲዮሳፒዳ ዪሁዳይዳ ካኦታዳኔ፤ 42 ዲዚ ሃይሢታሚ ደንጎ ሌዔ ማዓዛ ካኦታዳ፣ ለማታሚ ደንጎ ሌዔ ዬሩሳላሜይዳ ዴዒ ወይህኔ፤ ዲዛኮ ዲንዳ ዓዙባ ጌይንታያ ሺሊሂ ናዎኬ። 43 ዲዮሳፒዳ ዲዛኮ ቤርታ ካኦታዳ፣ ዓኦሳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ኮሺ ማዔ ባኦዚ ማዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ማሌ ዴራ ፔ ያኦዘ ካኦሽካ ቤዛ ሻሂ ባይዚባኦሴ፤ ዬያሮ ዴራ ዬያ ቤዛይዳ ሹኪ ዲንጎ ባኦዚ ዲንገ ዲንገ ዐንጆዎ ጩቢሻኔ። 44 ዲዮሳፒዳ ዲማና ዲሰራዔኤሌ ካኦቲና ዎላ ገኦገ ኮሺ ናንጌኔ።

45 ዲዮሳፒዳ ማዳ ባኮና ጫርቁ ዲዚ ያሌ ያሎና ቢያ ዪሁዳ ካኦቶ ሃይሳ ፃኦፕንታ ማፃኦፕ ፃኦፕንታ፤ 46 ዲዛኮ ዓደ ዓኦሳ ዎዳፓ ዓርቃዖ ዓቲ ዓኦ፣ ማሌ ዴራ ፔ ያኦዘ ካኦሽካ ቤዛ ዓቲንቆና ላሃ ዓቲንቆንታ ላኦሎና ላሃ ላኦሎንታ ቢያ ዲ ባይዜኔ።

47 ዬሮ ዎደና ዔደኦሜ ዓጮኮ ካኦቲ ባኦሴ፤ ዬያሮ ዪሁዳ ካኦቲ ደኦሪ ጌህ ዓሲ ዬሮ ዓጮ ዎይህኔ።

48 ካኦቲ ዲዮሳፒዳ ዴኤፖ ባዘ ቲቁ ዴንዲ ያፒሪፓ ዎርቁ ዔኪ ሙካንዳ፣ ቲርሴሴ ዎኦያ ካኦሚሎጉዴያ ኮሺሴኔ፤ ጋዓንቲ ዎኦያ ካኦሚላ ዔይዮንጋብሪ ጌይንታ ቤዛ ማቁሢሮ ዴንዳኒ ዳንዳዒባኦሴ። 49 ዬያሮ ዲሰራዔኤሌ ካኦቲ፣ ዓካዚያሴ ዲዛኮ ዎኦያ ካኦሚሎይዳ ማዳ ዓሳ ዮሳፓዳኮ ዎኦያ ካኦሚላ ማዳ ዓሰና ዎላ ፔቱሞና ማዳንዳጉዲ ጌሰቲ ገኦገሻኒ ማሌንቲ ዲዮሳፒዳ ዬያ ዲዳኔ።

50 ዬካፓ ካኦቲ ዲዮሳፒዳ ሃይቁ፣ ዳውቲ ካታሞይዳ ካኦታ ዴኡታ ቤዛ ዴኡቲኔ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኦዚ ዲዮሆራሜ ካኦታዳኔ።

ዲሰራዔኤሌ ካኦቲ ዓካዚያሴ

51 ዪሁዳ ካኦቲ፣ ዲዮሳፒዳ ካኦታዳንቲ ታጾ ላንካሳ ሌዖና ዓክዓቤ ናኦዚ ዓካዚያሴ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳኔ፤ ዲዚ ዲማና ሳማሪያይዳ ናንገ ለምዖ ሌዔ ወይህኔ።

52 ዲዚያ ፔኤኮ ዓደ ዓክዓቤንታ ዲዛኮ ዲንደ ዔልዛቤሎንታ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዜ፣ ካኦቲ ዲዮርቢዓሜጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲያ ፑርታ ማዳ ማዳ ዳቢንቲኔ። 53 ዲዛኮ ቤርታ ካኦታዳ፣ ዲዛ ዓደጉዲ ዲዚ ማሌ ያኦዘ ዚገ ካኦሽኪ ዬያሞ ማዳያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዘሢኮ ዳጎ ዔቁሴኔ።

2 ካኦቶ ማጻሕፍት ዓይነት ካር

ለምዓሳ ካኦቶ ማጻሕፍት ቤርታሳ ካኦቶ ማጻሕፍት ሃይሶ ኬኤዚ ዔቁሴሰካፓ ዓርቃዎ ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ለምዎ ካኦቶ ዛሎ ኬኤዛኔ፤ ሃና ማጻሕፍት ለምዎ ዴኤፒ ዴኤፒ ቤሲ ፓቂንታኒ ዳንዳዓኔ፡-

1. ኪሪሰቶሴ ሸይንታንዳሂኮ ቤርታ ታዞጳሳ ጭኦቶ ሌዎኮ ሄካሰካፓ ዴንዲ ሳማሪያ ካታዎኮ ሻሂንቲያና ኪሪሰቶሴ ሸይንቶኮ ቤርታ ላንካይ ጭታና ለማታሚ ለምዎ ሌዔ ሄላንዳኦና ጌይፃ፡- ኬዶ ዛሎ ካኦቶ ሎኦሚያ ሄላንዳኦና ዓኣ ለምዎ ካኦቶ ሃይሶ፤

2. ዒሰራዔኤሌ ካኦቶ ጌይፃ፡- ኬዶ ዛሎ ካኦቶኮ ሎኦሚያፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ኪሪሰቶሴ ሸይንታንዳሂኮ ቤርታ ደንጎ ጭታና ሳሊታሚ ላሃሳ ሌዎ፡ ካኦቶ ናቡካዳናዎሪ ዩሩሳላሚ ያሊ ባሺ ዓርቂ ሻሂሂ ሄላንዳኦና ካኦታዳ ዪሁዳ ካኦቶ ዛሎ ሃይሶ፤

ጌዳሊያ ጎረቤት ባብሎኔ ካኦቶ ዴማ ማዒ ዪሁዳ ዓጮ ዎይሃያ ማዒሂንታ ዪሁዳ ካኦቶ፡ ዮሳኪኔ ባብሎኔይዳ ቱኡዞ ማኣራፓ ቡሊንቲ ኬሰኬሂ ዛሎ ማጻኦፒላ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዛሰካፓ ሃሻኔ።

ዩይ ቢያ ፑርቶ ባካ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሄላኒ ዳንዳዔሂ ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዓጮናኮ ካኦቶንታ ዴርንታ ያኦሲም ጉሙርቂንቱዎያ ማዒሂርኬ፤ ዩሩሳላሚኮ ሻሂንቲያና ዪሁዳ ዓጮ ዴር ባኣካፓ ባሺሂሂ ዓጮፓ ደውሲንቲፃ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዛሎ ኬኤዚንታ ሃይሳ ደማዳንዳጉዲ ማሃ ባኮኮ ዴኤፖ ዴኤፖኬ።

ለምዓሳ ካኦቶ ማጻሕፍት ጋራ ኮሺ ዔርቲያ ማዒ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡ ዔኤሊያሴ ቤዛ ኬሰኬሂ ዔልሳዒኔ።

ማጻኦፒላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ለምዎ ፓቂንቲ ካኦቶ (1:1—17:41)

1. ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ዛሎ (1:1—8:15)

2. ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዓጮና ካኦቶ (8:16—17:4)

3. ሳማሪያኮ ሎኦሚያ (17:5-41)

ዪሁዳ ዓጮ ካኦቶ (18:1—25:30)

1. ሂዚቂያሴፓ ዴንዲ ዒዮሲያሴ ሄላንዳኦና (18:1—21:26)

2. ዒዮሲያሴ ዎይሂ ዎይሂያ (22:1—23:30)

3. ፓፒንሂሂ ማዒ ዪሁዳ ዓጮ ካኦቶ (23:31—24:20)

4. ዩሩሳላሚኮ ሎኦሚያ (25:1-30)

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴና ካኦቶ ዓካዚያሴና

1 ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ካኦቶ፡ ዓክዓቤ ሃይቁሰካፓ ሞዓኣቤ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዎይዚ ዒጭ።

2 ዒማና ዒሰራዔኤሌኮ ካኦቶ፡ ዓካዚያሴ ሳማሪያይዳ ካኦቶም ማኣራኮ 0-ፃ ኮሸና ቤዛፓ ኬዲ ሎኦሚ ሃርጊ ዓኣኔ፤ ዩያር ዒዚ፡- «ሃይ ሃርጊ ታና ዎዳንዳቴያ ዓይሳንዳቴያ ፒሊሰጭሜይዳ ዓኣ ዔክሮኔ ካታዎ ያኦካሂ፤ ቢዔልዜቡሌ ታኣም ያኦጩ ሙኩዎቴ» ጌይ ኪኢታ ዓሲ ዳኬ።

3 ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻሂ ቴሲቤ ዓጮ ዓሂ፡ ዔኤሊያሴም፡- «ዔቂጋፓ ሳማሪያ ዓጮ ካኦቶ፡ ዓካዚያሴ ዳኬ ኪኢቶ ዓሶንሂና ካኦሚኒ ዴንዳ፤ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ዔክሮኔ ካታዎ ያኦካሂ፤ ቢዔልዜቡሌ ዒንሂሂ ያኦጩኒ ዴንዳሂ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ያኦሲ ባኣሴ ጌይዳ?» 4 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ሃይሾ፡ ሃሂ ኔ ሃይቃንዳኔ፤ ዳቃዓኬ! ኔ ላሂ ቤዛፓኣ ዔቃዓኬ! ጌዔኔ ጎዑዎቴ» ጌይ ዓይሂኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሂ ጎይፃ ዔኤሊያሴ ማዳኔ፤ 5 ዩካፓ ዩንሂ ኪኢቶ ዓሶንሂ ማዒ ካኦቶ ኮይላ ሙካዛ፡ ካኦቶ፡- «ዎይቲም ዒንሂሂ ማዒ ሙኩይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

6 ዔያታ ዒዛም፡- «ፔቲ ዓሲ ጎይፃ ኩኡና ካኦሚ ኔ ባንሂ ማዒ ኩ ሙካንዳጉዲ፤ ሃሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ኔ ዛሎ ጌዔ ባኮ ኔኤም ኩ ኬኤዛንዳጉዲ ኩና ዓይሂኔ፤ ዒዚ ኩኡም ኬኤዜ ጎይፃ ሂዚኬ፡- «ዔክሮኔ ካታዎ ያኦካሂ፤ ቢዔልዜቡሌ ያኦጩኒ ኪኢቶ ዓሶ ኔ ዳኬሂ ዓይጎርዳይ? ዒሰራዔኤሌይዳ ያኦሲ ባኣሴ ጌዒዳ? ዩያር ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ! ሃርጋፓ ኔ ፖዒንዳዎሴ! ላሂ ቤዛፓኣ ኔ ዔቃዓኬ!» ጌዔኔ።

7 ዩካፓ ካኦቶ፡- «ጎይፃ ዒንሂሂና ካኦሚ ዩያ ጌዒ ኬኤዜሂ ዎዚጉዳ ዓሲዳይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጩኔ።

8 ዔያታ ማሃ፡- «ቆልሞ ጋፓኔፓ ኮሸና ማኣያ * ማይንቲ ኬርና ቃልሾ ቱኪ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

ካኦቶ ዒማና፡- «ዩይ ዔኤሊያሴዎይ!» ጌዔኔ።

9 ዩካፓ ካኦቶ ፔቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌሰኬያ ደንጊታሚ ዓሲና ዎላ ደንዲ ዔኤሊያሴ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዓይሂዛ፡ ዔኤሊያሴ ፔቲ ጌሜሪዳ ኬሰኪ ዴዒ ዓኣንቲ ዩይ ሱኡጋሂ ዴንቃዎ፡- «ያኦሲ ዓሂዮ! ካኦቶ ኔና ሃይካፓ ኬዲ ዒዛ ኮይላ ሙኩም ጌይ ዓይሂኔ» ጌዔኔ።

10 ዔኤሊያሴ ዒማና፡- «ታኣኒ ያኦሲ ዓሲ ማዒቲ ጫሪንጫፓ ታሚ ኬዲ ኔናንታ ደንጊታዎ ኔ ዓሶንታ ሙዎንጎ!» ጋዓዛ፡ ቤዞማና ታሚ ኬዲ ዩያ፡ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሂና ደንጊታዎ ዓሶና ሙዔኔ።

11 ካኦቶ ሃሂ ለሚ ሜሌ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌሰኬያ ደንጊታሚ ዓሲና ዎላ ዳኬኔ፤ ዒዚያ ዔኤሊያሴ ኮይላ ሙካዎ፡- «ያኦሲ ዓሂዮ! ካኦቶ ኔና ሃሂ ዒዛ ኮይላ ሙኩም ጌይ ዓይሂኔ» ጌዔኔ።

12 ዔኤሊያሴ ጊንሂ ሃሂ፡- «ታኣኒ ያኦሲ ዓሲ ማዒቲ ታሚ ጫሪንጫፓ ኬዲ ኔናንታ ደንጊታዎ ኔ ዓሶንታ ሙዎንጎ!» ጌዔኔ፤ ዩያር ቤዞማና ያኦሲ ታሚ ጫሪንጫፓ ኬዲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሂና ደንጊታዎ ዓሶና ሙዔኔ።

13 ሃሂ ካኦቶ ደንጊታሚ ዓሲና ዎላ ፖኦሊሴ ሱኡጌሰኬያ ዳኬኔ፤ ዩና ሃይሂሰኬ፤ ዩይ ሱኡጋሂ ጋዓንቲ ጌሜር ኬሰካዎ ዔኤሊያሴ ኮይላ ጉምዓቲ፡- «ያኦሲ ዓሂዮ! ታናንታ ታኣና ዎላ ዓኣ ዓሶንታዎ ሚጨንቲ ኩና ማኣሬ! ሸምፓሂ

* 1:8 1:8 ቆልሞ ጋፓኔፓ ኮሸና ማኣያ ጋዓዛ፡- ፔቲ ፔቲ ማጻሕፍት «ዓሂኮ 0-ፃ ጋፓኔናኬ» ጋዓኔ። 1:8 1:8 ማጉ. 3:4፤ ማር. 1:6። 1:12 1:12 ሉቃ. 9:34።

ናገረም ኮሺኬ፤ ጋዓንቴ ዋኦ፣ ፑርቴህሮ ኦኦኮ ላኦሎ ቡሊሲ ባሽኔ ተ» ጌዔ።

20 ዩያሮ ዔልሳዒ፡- «ዓኪ ያቲዳ ሶኦጌ ዋሂ ታኦም ዔኪ ሙኩዋቲ» ጌይ ዓይህዛ፤ ዒዚ ዓይህ ጎይያ ዔያታ ዔኪ ሙኩኬ። 21 ዩካፓ ዒዚ ዋኦ፣ ዓልቃ ቤዜሎ ዔኪ ዓኦዲ ሶኦጎ ዋኦ፣ ያይዳ ዋሃ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታኦኒ ሃያ ዋኦ፣ ጌኤሽኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ዋዲያና ዓሲ ቡሊሳና ማዓዓኩ» ጌዔ። 22 ዔልሳዒ ጌዔህጉዲ ዩማፓ ዓርቃዎ ዋኦ፣ ጌኤሽ ማዔ።

23 ዔልሳዒ ዒማና ዒያርኮፓ ቤኤቴኤሌ ዓኦጎጎጎጎ ጎይያይዳ ቤኤቴኤሌ ካታማፓ ሙኩ ማርጌ ናይ ኬሰኪ ዑኡዞ ፔኤኮ ደገዲ፡- «ሃይ ኔ ባላህ ሃይ፤ ሃይፓ ዳጎዲ ባይቁ!» ጌይ ጌይ ዒዛይዳ ዓላቴ።

24 ዔልሳዒ ዒማና ናኦቶ ባንህ ሺሪ ዛጋፓ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሱንያና ዔያቶ ጋዲንቄ፤ ዩያሮ ዲቤ ጌይንታ ላምዎ ዒንዳ ቦያ ካያፓ ኬሰኪ ዩያቶ ናኦቶ ባኦካፓ ያይዲ ታሚ ላምዎ ናይ ዳይ ማንህ።

25 ዩካፓ ዔልሳዒ ቁርሜሎሴ ዲኮ ኬሰኪ፤ ዒኦካ ዳካ ዳዔሰካፓ ሳማሪያ ካታም ማዒ ዒ ዳንዳ።

3

ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ሞዓኦቤ ዓሶና ዋሊ ያሌ ያሌ

1 ዩሁዳ ካኦቲ፡ ዒዮሳፒዌ ካኦቲ፣ ጎጆ ሳላሳ ሌዖና ዓክዓቤ ናኦኪ፡ ዒዮራሜ ዒሰራዔኤሌ ያይዳ ካኦቲ፣ ዒዚ ዒማና ሳማሪያይዳ ናገረ ታጾ ላምዎ ሌዔ ዋይህ፤ 2 ዩካፓ ዒዚ ጎሜ ማዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ያደሰ፤ ያዲ ማዔቴያ ዒዚ ዒዛኮ ዓድና ዒንዳ፡ ዔልዛቤሎናጉዲ ፑርታ ዓሲቱዋሴ፤ ባዓኦሌ ጌይንታ ማሌ ያኦካ ካኦቲኪ ዒዛኮ ዓዳ ኮሽ ባኮ ዒ ባይዜ፤ 3 ያዲ ዒ ማዲያታዎ ዒዛኮ ቤርታ ካኦቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዜ፤ ናባጌ ናኦኪ፡ ዒዮርቢዓሜ ካኦቲካ ባኮ ካኦቲኬ፤ ዩያ ባይዚባኦ።

4 ዒማና ሞዓኦቤ ካኦቲ፡ ማሻዔ ማራይ ቆላያኬ፤ ዒዚ ሌዓ ሌዓ ፔቴ ጌኦታ ሺያ ዓዳ ማራይንታ ፔቴ ጌኦታ ሺያ ማራይኮ ጋፓኔ ዒሰራዔኤሌ ካኦቲም ገኢራ፤ 5 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌኮ ካኦቲ፡ ዓክዓቤ ሃይቃዛ ሞዓኦቤ ካኦቲ፡ ማሻዔ ዒሰራዔኤሌም ዋይዞ ዒጌ። 6 ዒማና ካኦቲ፡ ዒዮራሜ ዑካዲ ሳማሪያፓ ኬሰኪ ፖኦሊሶ ቢያ ፔቴይዳ ቡኩሴ፤ 7 ዩካፓ ዩሁዳ ካኦቲ፡ ዒዮሳፒዌ ኮይላ፡- «ሞዓኦቤ ዓጮ ካኦቲ ታኦም ዋይዞ ዒጌ፤ ታ ያላኒ ጋዓህሮ ኔ ታኦና ዋላ ዒዛ ያላንዳ?» ጋዓ ኪኢታ ዳኬ።

ካኦቲ፡ ዒዮሳፒዌ ማሃ፡- «ሃዮ፡ ታ ኔና ማኦዳንዳ፤ ታ ኔጉዲ፡ ታኦኮ ፖኦሊሳ ኔ ፖኦሊሶጉዲ፡ ታኦኮ ፓራህያ ኔ ፓራህጉዲ ያላኒ ገኢጌያኬ፤» 8 ጋዓንቴ፡- «ያሎሮ ዋይና ኦ ዓኦዳንዳ?» ጌዒ ያኦጮ።

ካኦቲ፡ ዒዮራሜ፡- «ዔዳኦሜኮ ዓሲ ናገጉዋ ቦኦሎና ጌዒ ሺሪ ኦ ዳንዳንዳ» ጌዔ።

9 ዩያሮ ካኦቲ፡ ዒዮራሜንታ ዩሁዳና ዔዳኦሜና ዓጮ ካኦቲንታ ያሎሮ ኬሰኪ፤ ላንካይ ኬሊ ዔያታ ሃንቴሰካፓ ዋኦ፣ ዔያቶኮ ጋፔ፤ ዔያቶኮ ፖኦሊሶንታ ጫኦና ጫኦና ቆልሞኮዋ ፔቴታዎ

ዋኦህ ባኦ፣ ማዔ። 10 ዩያሮ ካኦቲ፡ ዒዮራሜ፡- «ኦና፡ ሃይሃ ካኦቶ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሞዓኦቤ ካኦቲም ዓኦህ ዒንገጋፔ፤ ባዴዔ ኦና!» ጌዒ ዒላቴ።

11 ዒማና ካኦቲ፡ ዒዮሳፒዌ፡- «ኦኦኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ያኦጮሳንዳ ያኦሲ ማላህ ኬኤዛ ዓሲ ሃይካ ፔቴታዎ ባኦዳ?» ጌዔ።

ካኦቲ ዒዮራሜ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎይዳፓ ፔቴሰኬይ፡- «ሚና ዔኤሊያሴ ማኦዲ ማዳ፡ ሳፓዌ ናኦኪ፡ ዔልሳዒ ጎሶኬይ ሃይካ ዓኦኔ» ጌዔ።

12 ካኦቲ፡ ዒዮሳፒዌ፡- «ዒዚ ጎኔ ያኦሲ ማላህ ኬኤዛያኬ» ጌዔ፤ ዩካፓ ሃይሃ ካኦቶንህ ዔልሳዒ ኮይላ ዳንዳ።

13 ዒማና ዔልሳዒ ዒሰራዔኤሌ ካኦቲ፡ ዒዮራሜ ኮይላ፡- «ታኦና ኔኤና ዓይጎና ካኦማ ካራ ዓኦይ? ዳንዲ ኔ ዓድንታ ኔ ዒንድንታ ኩኦቻ ኩዋ ኮይላ ያኦጮ!» ጌዔ።

ካኦቲ፡ ዒዮራሜ ማሃ፡- «ያዲቱዋሴ! ኦና ሃይሃ ካኦቶ ሞዓኦቤ ዓጮ ካኦቲም ዓኦህ ዒንጋኒ ዔኤሊ ዔኪ ዩዔህ ናገረና ናገጋ ጎዳኬ» ጌዔ።

14 ዔልሳዒ፡- «ታኦኒ ዒዛም ማዳ ናገረና ናገጋ ያኦካህ ሃይቆ! ኔና ማኦዳኒ ሙኩ፡ ዩሁዳ ካኦቲ፡ ዒዮሳፒዌ ቦንቺ ማዓንዳኦፓዳቴም ኔኤም ዓይጎ ባኦኪያ ማዳኒ ኮይሱዋያታንቴኬ፤ 15 ሂንዳ ታኦም ዳንዲ ጎኦላ ዋርቃ ዓሲ ዔኪ ዩዑዋቴ» ጌዔ።

ጎኦሎ ዋርቃህ ዋርቃዛ ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ዋልቁ ዔልሳዒዳ ኬዳም ዒዚ፡- 16 «ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ሃያ ዋኦ፣ ባኦ ዛርይዳ ቢያ ዔቴ ቦኦኩዋቴ፤ 17 ዒርዚንታ ዘባሪንታ ዳዲባኦ፣ ማዔቴያ ሃይ ዛራ ዋኦህ ኩማንዳ፤ ዒንህንታ ዒንህንታ ቆልሞንታ ጫኦና ጫኦና ቆልሞንታ ቢያ ዑሽካንዳ፡ ጌዳ ዋኦህ ዒንህ ዳንቃንዳ» ጌዔ።

18 ዩያይዲያ ናገረና ናገጋ ጎዳም ሽሌዔኬ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ሞዓኦቤ ዓሶዋ ያሎና ዒንህ ዒዚ ባሽሲሳንዳ። 19 ዙሎ ኬልቁ ዲርቆና ማዛጾ ካታምዋ ዔያቶኮ ያሊ ባሽ ዒንህ ዓርቃንዳ፤ ዔያታ ቴኬ፡ ዓኦፓ ዓኦፓ ማዕዎ ዔያቶኮ ዒንህ ቲቃንዳ፤ ዔያቶም ዋኦ፣ ዓልቃ ቤዞዋ ዒንህ ሲንህ ባይዛንዳ፤ ማሎ ጎዞዋ ዔያቶኮ ዒንህ ሹቺ ኩሊ ፑርቲሳንዳ፤» ጌዔ።

20 ዘሮ ጉቴሎ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዋድ ማዓኦና ዔዳኦሜ ባንያና ዋኦህ ጎዒ ሙካዎ ሳዎ ባይዜ።

21 ዒማና ሞዓኦቤ ዓሳ ቢያ ሃይሃ ካኦታ ዔያቶ ያላኒ ሙኩህ ዋይዛዎ ጋርቾይዳፓ ዳንዲ ዳጌ ናኦቶ ሃላንዳኦና ያልዚ ዓንጋምና ያላ ዓሲ ቢያ ዔኤሊ ኬሲ ዓጮኮ ዛጾ ካፔ፤ 22 ዘሮ ጉቴሎ ዔያታ ጉቴ ዓማ ዔቁ ዛጋንቴ ዋኦ፣ ያይዳ ዓባ ፖዓዛ ዩይ ሱጉህ ዔያቶም ማሌ፤ 23 ዩያሮ ዔያታ ዑኡዞ ፔኤኮ ደገዲ፡- «ሃይ ዔኦታ ሱጉህኬ! ኦ ሞርኮ ማዔ፡ ሃይሃ ካኦቶኮ ፖኦሊሳ ዋሊ ጨርኪ ጨርኪ ኩርሴ፤ ዩያሮ ኦኡኒ ዳንዲ ዔያቶ ባኮ ቡሮም» ዋሊ ኮይላ ጌዔ።

24 ዩካፓ ዔያታ ጉርዶ ሙኪ ሃላዛ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔቁ ዔያቶ ያላዎ ዳውሲ ማሂ ዳኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒማና ዓጮ ጉቤ ዓርቁ ሞዓኦቤ ዓሶ ዋዲ ኩርሴ፤ 25 ካታምዋ ዔያቶኮ ዳይሲ ባይዜ፤ ዔያቶኮ ማሎ ጎዞይዳና ዓኦዳዎ ፔቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሹቺ ሹቺ ዔኪ ጎዞ ጋራ ኬኤራህሮ ጋፒን፣ ጎዞ ዔያቶኮ ቢያ ሹቺ

ሌሊ ማዕኔ፤ ዓልቃ ዋኦታ ዓይነት ስንህን፤ ሙዎ ሚያ ዓዳግታ ቢያ ተቆይ፤ ዓማና ዓጩሎኮ ጳጳሪ ካታ ማዕ፤ ቁሪሄራሴ ሌሊ ዓቴን፤ ሹጮና ዋሪ ያለ ዓሳ ዩናዎ ማገገ ያሌን።

26 ሞዓኣቤ ዓጩ ካኣቲ ያሎና ባሺንቴህ ዓራዖ ጩንቻ ዓገሮ ቱኬ ለንካይ ያኤታ ዓሲ ዓኪ ሞርካ ያሎሮ ዓቄ ዛሎና ቶሊ ከሰኪ ሶኦሪያ ካኣቲ ኮይላ ዓኣዳኒ ገዕንጉቴ ፔቲታዖ ዓዛም ዳንዳዒንጉባኣሴ።

27 ዩያሮ ዓዛ ቤዛ ካኣታዳኒ ዳንዳዓ፤ ዓዛኮ ቶይዶ ናዓህ ካታሜሎኮ ከኤሎ ዲያይዳ ሚቸ ዓንጎ ባኣዚ ማህ ሞዓኣቤ ያኦሲም ዎዲ ሺኢሺኔ፤ ዩያ ዓረ ማዕ፤ ባካ ዓሲራዔኤሌ ዓሳኮ ዑሰካ ጌሌሂሮ ማዕ፤ ፔ ዓጩ ዳንዳኔ።

4

ዔልሳዒ ዜኤር ዒንዳሎ ማኣዳህ

1 ዓኒ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ባኣካ ዓኣታዖ ሃይቄ፤ ፔቲ ዜኤሪንዳሰኬና ዔልሳዒ ኮይላ ሙኪ፡- «ታ ጎዳሂዮ! ታኣኮ ዓኒ ሃይቄያኬ! ኔ ዒዛ ዔራሂጉዲ ዒ ያኦሲ ዒጊጫ ዓሲኬ፤ ዒዚ ቤርታ ሚኢሺ ታልዒ ዔኬ፤ ፔቲ ዓሲሰኬይ ፔኤኮ ጋሎ ዛሎ ታኣኮ ላምዖ ዓቲንቆ ናኣቶ ዔኪ ዓይሌ ማሃኒ ኮዓኔ» ጌዒ ከኤዜኔ።

2 ዔልሳዒ፡- «ታ ኔኤም ዓይጎ ዎዳንዳጉዲ ኔ ኮዓይ? ኔ ማኣራ ዓይጌ ዓኣቲ ሂንዳ ታኣም ከኤዜ» ጌዒ ዒዛ ያኦጩኔ።

ዒዛ ማሃዖ፡- «ዳካ ያቲዳ ዓኣ ሪሚቲ ዛይቲሰኬንሂገ ዓታዛ ሜሌ ዓይጌያ ባኣሴ» ጌዒ።

3 ዔልሳዒ ዒዛም፡- «ኔ ዓሺኖ ኮይላ ዳንዲጋገ ኔ ዳንቃኒ ዳንዳዒሂጉዳያ ያቲ ሺኢቁ ዔኬ፤ 4 ኔ ዔኬሰካገ ኔኤና ኔ ናኣቶና ጋሮ ጌላዖ ካሮ ዒንሂ ዑፃ ዎዳዎቲ፤ ዳኮ ያቶይዳ ዓኣ ዛይቶንሂ ዒንሂ ዔኪ ዩዔ ያቶይዳ ዋሀዎቲ፤ ፔቲ ፔቲ ያታ ኩማዛ ሺኢሺ ሺኢሺ ጌሀዎቲ» ጌዒ።

5 ዩያሮ ላኣሌላ ፔ ማኣሪ ዳንዲ፤ ፔ ናኣቶና ዎላ ጋሮ ጌሊ ካሮ ዔያቶ ዑፃ ዎዳኔ፤ ዩካገ ዛይታ ዓኣ ዳኮ ያቲሎ ዔካዖ ናኣታ ዒዛም ያቶ ዔኪ ዔኪ ሙካዛ ዛይቶ ዎሂ ያቶ ቢያ ኩንሂን። 6 ያታ ቢያ ኩሚሰካገ፡- «ሚሌ ያቲ ዓኣ?» ጌዒ ዒዛ ፔኤኮ ናኣቶ ያኦጩዛ፤ ናኣቶገ ፔቲሰኬይ፡- «ሚሌ ያቲ ባኣሴ» ጌዒ። ዩካገ ዛይታ ያቶማገ ሾኦቲዖ ሃሺኔ። 7 ዒዛ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ፤ ዔልሳዒ ኮይላ ዳንዳኔ፤ ዒዚ ዒዛም፡- «ዓካሪ ዛይቶ ሻንቸጋገ ጋሎ ጉቤ ጨጌ፤ ኔናገታ ናኣቶንታም ዩያገ ዑህ ዓኣዳ ሚርጌ ሚኢሺ ዓታንዳኔ» ጌዒ።

ዔልሳዒና ሱኔሜ ካታማ ናንጋ ዖርጎጫ ላኣሌሎና

8 ዔልሳዒ ፔቲ ከሊ ዖርጎቹ ላኣሊሰኬና ናንጋ፤ ሱኔሜ ጌይንታ ካታማ ዳንዳኔ፤ ዒማና ዩና ላኣሌላ ዒዛ ሙኡዚ ሙዓንዳጉዲ ፔ ማኣሪ ዔኤሌኔ፤ ዩማ ከላገ ዓርቃዖ ሱኔሜ ካታም ዒ ሙካዖ ሙካዖ ቢያ ከሊ ዒዛ ማኣራ ሙዓኔ፤ 9 ዩካገ ላኣሌላ ዓኒ ኮይላ፡- «ሃኖ ካታም ሙካዖ ሙካዖ ኑ ማኣሪ ሙካ ዓህሂሂ ያኦሲም ዳማዳያ፤ ያኦሲ ዓሲ ማዕሂ ጎኔ ታ ዔራሬኔ፤ 10 ዩያሮ ኩቦ ጋሮይዳ ፔቲ ዳካ ቆልዓ ጌኢሺጋገ ዒኢካ ፔቲ ዓርሳ፤ ፔቲ ዳጌ ሎኦከ፤ ያይታ፤ ፔቲ ዳዖ ያይታና ፖዒ ዒዚ

ፖዒ ሳንዳጉዲ ፔቲ ፓሮሴያ ኑኡኒ ጌሃም፤ ዒዚ ኑና ዛጋኒ ሙካ ዎዳና ቢያ ዩና ዒዛም ዎይሂ ቤሴ ማዖንጎ» ጌዒ።

11 ጊንፃኣ ዓሶ ሃህ ዔልሳዒ ሱኔሜ ካታም ሙካዖ ዔያቶ ማኣሪ ዩዒ ዒዛም ጌኢሺሾና ቆልዖ ከኤዳሎ ጌሊ ሃውሺኔ፤ 12 ዒዛም ማዕ፤ ማዳያ፤ ጌያዜ ጎዖሰኬያ ኮይላ ዒዚ፡- «ዳንዲ ሃኖ ማኣሪ ዒንዳሎ ዔኤሌ» ጌዒ፤ ዒዛ ዒማና ሙኪ ዒዛ ቤርታ ዔቄኔ፤ 13 ዒዚ ጌያዜም፡- «ዒዛ ኑምዳ ኮዦ ባኮር ቢያ ኑ ዒዛም ዓይጎ ማዳንዳጉዲ ዒዛ ኮዓቲያ ሂንዳ ዒዛ ያኦጩ፤ ጎዖንጉ ታኣኒ ካኣቲ ኮይላ፤ ሃንጎ ፖኦሊሶ ሱኡጋሂ ኮይላ ዳንዲ ከኤዛም ጋዓ ባኣዚ ዒዛ ናንዳኔ» ጌዒ።

ዒዛ፡- «ታኣኒ ሃይካ፤ ታ ዒጊኖ ባኣካ ናንጋሂር ፔቲታዖ ታና ሜታ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዒ።

14 ሃህ ዔልሳዒ ጌያዜ ኮይላ፡- «ታ ዒዛም ዓይጎ ማዳቲ ኮሽካንዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ጌያዜ፡- «ዒዛኮ ናይ ባኣዎይ፤ ዒዛ ናይ ሾውዋንቴና ዓኒ ጋርቹኔ» ጌዒ።

15 ዔልሳዒ ዒማና፡- «ዒዛ ሃኒ ሙኮም ከኤዜ» ጌይ ጌያዜ ዓይህም፤ ዒዛ ሙኪ ካሮ ዓጩ ዔቄኔ፤

16 ዔልሳዒ ዒዛም፡- «ሙካ ሌዖ ሃይማ ዎዳ ዓቲንቄ ናይ ኔኤኒ ጎዳንዳኔ» ጌዒ።

ዒዛ ዑኡዛ ዳጊዲ፡- «ታ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ያኦሲ ዓሲኬ፤ ማዓኑዎ ዎዛ ባኣዚ ታኣም ከኤዚገ!» ጌዒ።

17 ጋዓንጉ ዳካ ዓጊኒኮ ጊንፃ ዒዛ ጎጳዳኔ፤ ዔልሳዒ ከኤዜ ዎዳማ፤ ሄሊሴ ሌዖማካ ዓቲንቄ ናይ ዒዛ ሾዔኔ።

18 ዩካገ ናዓሂ ዑጌኔ፤ ፔቲ ከሊ ማኣሊ ቡሪሂ ዎዳና ዩይ ናዓሂ ዓዳ ኮራ ጎዦ ዳንዳኔ፤ ዓዳ ዒማና ጎዦይዳ ዓሲና ዎላ ሃኣኮ ጮኦራኔ። 19 ዒኢካ ዩይ ናዓሂ ዔርቲባኣንጉ፡- «ቶኦኪ ቆፃይ! ቶኦኪ ቆፃይ!» ጌይ ዓዳ ኮይላ ዒላቲኔ።

ዩያሮ ዳዳሂ ዒዛኮ ዓይሎገ ፔቲሰኬያ ዔኤላዖ፡- «ናዓሂ ከዲ ዔኪ ዒንዳ ኮይላ ዓኣዳ» ጌይ ዓይህን። 20 ዩያሮ ዩይ ዓይላሂ ናዖ ከዲ ዔኪ ዳንዲ ዒንዳም ዒንጋዛ፤ ዒንዳ ዓርቁ ዳዒ ዓኣንጉና ዓባ ሳዛ ማዓኣና ናዓሂ ሃይቄኔ፤ 21 ዩካገ ዒንዳላ ናዖኮ ሌዛ ዔኪ ዔልሳዒም ጌኢሺሾና ቆልዖይዳ ጌልዚ ዒዛኮ ዓርሳ ላይሃዖ ካሮ ዎዲ ሃሺ ከሰኬኔ። 22 ዩያይዳሰካገ ዒዛ ዓኒ ዔኤላዖ፡- «ፔቲ ዓይሌና ሃሪና ታኣም ዳኬ፤ ታኣኒ ያኦሲ ዓሂ ኮይላ ዓኣዳንዳኔ፤ ኔጉዎዖ ታ ጊንሃ ዩዓንዳኔ» ጌዒ ከኢታ ዳኬኔ።

23 ዓኒ ጋዓንጉ፡- «ሃኖ ኔኤኒ ዓይጋ ዓኣዳይ? ሃኖ ሃውሾ ከሊቱዎሴ፤ ጊንሃ ሃህ ዓጊኒ ያኤሪ ቦንቾ ከሊያቱዎሴ» ጌዒ።

ዒዛ ማሃዖ፡- «ሜታ ባኣሴ፤ ታ ኔኤም ጌዔማ ጎይዖ ማዳ» ጌዒ፤ 24 ዒዛ ሃሮ ኮኦሪሰካገ ዓይላሂ፡- «ሃሮ ሩኡሪ ሩኡሪ ዒሺ፤ ታ ዓይሂባኣንጉ ሃሮ ታሂ ዒሺገ» ጌይ ዓይህን። 25 ዒዛ ዒማና ዔልሳዒ ዓኣ፤ ቄርሜሎሴ ዳኮ ዳንዲ ከሰኬኔ።

ዒዛ ሃጊ ሃኬ ዓኣንጉ ዔልሳዒ ዒዛ ዳንቃዖ ዒዛኮ ዓይላሂ፤ ጌያዜ ኮይላ፡- «ሃኣሶ ዛጌ! ሱኔሜ ካታም ላኣሌላ ሃንጋ ሙካኔ! 26 ዑካዲ ዳንዲጋገ ዒዛንታ ዓኒንታ ናዖንታ ዎዚታቲያ ያኦጩ» ጌዒ።

4:16 4:16 ማገፊ. ማፃ 18:14።

ዲዛ ገያዜም፡- «ኑ ቢያህ ኮሺ ዓኣኔ» ጌዔ።
27 ይካገ ዲዛ ዔልሳዒ ቤርቶ ሙካዎ ሳይይዳ ሂርኪ ጌዒ ቶኮ ዲዛኮ ዓርቄ፤ ዲማና ገያዜ ሂርኪ ዲዛ ሸኢሻኒ ጋዓዛ ዔልሳዒ ጋዓንቴ፡- «ሃሺ፤ ዋዘም ዲዛ ማታዲ ሙኩቴያ ኔኤም ዔርቱዋዓዳ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዛሎ ባኣዚ ታኣም ኬኤዚ ፔጋሲ ዳውዋዎ ዓይጋ ሃሺቴ ታኣኒ ዔራኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔ።

28 ሱኔማ ካታም ላኣሌላ፡- «ታ ጎዳህዮ! ናይ ታኣም ኔ ዲንጋንዳጉዲ ታ ኔና ያኑጨያ? ማዓኑዋ ዋዛ ባኣዚ ታኣም ኬኤዚጉ» ታ ኔኤም ጌይባኣዓዳ?» ጌዔ።

29 ይካገ ዔልሳዒ ገያዜ ባንህ ሸራዮ፡- «ዑኩና ዔቁ ታ ኮኣሎ ዔኪ ዳገዳ! ፔቴ ዓሲታዎ ዔኤላህ ዔኤላኒ ጎይፍ ዔቁ ኔገገ፤ ዓይጎ ዓሲያ ኔና ዔኤላህ ዔኤሎቴ ማሂ ዔኤላዎ ዔካኒ ኔገገ፤ ዚቲ ጋዓዎ ዳገዲ ታኣኮ ኮኣሎ ናዖኮ ባሊቶና ፒዜ ናዖኮ ዑፍ ጌህ!» ጌዔ።

30 ናዓህኮ ዓንዳላ ዔልሳዒ ኮይላ፡- «ታኣኒ ጉሙርቃ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ሃይቆ! ሃህ ኔ ሃይቆ! ማሊ ታ ኔና ሃሺ ዓኣዳዓኬ!» ጌዔ፤ ይዖር ዲዚ ዲዛ ገንዖ ዓኣዳኒ ዔቁ፤

31 ዲማና ገያዜ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳዮ ዔልሳዒኮ ኮኣሎ ናዖኮ ባሊቶና ፒዜ፤ ናዖ ዑፍ ጌህ፤ ጋዓንቴ ዋይዚንቴ ዑኡሲያ ማዖም ዳቃንዳ ማላታ ጴዳባኣሴ፤ ይዖር ማዒ ዔልሳዒ ኮይላ ሙካዮ፡- «ናዓህ ሰያኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔ።

32 ይካገ ዔልሳዒ ሙካዎ ቆልዎ ጋር ጌሊ፡ ናዓህ ሃይቆም ዲዛኮ ዓርሶይዳ ለዘ ላይሃናንቴ ዳንቄ፤ 33 ዲዛ ዲማና ቆልዎ ጋር ጌላዎ ናዓህኮ ሌዘና ፔኤና ዑፍ ካር ዋዲ ያኦሲ ሸኢቄ።

34 ይካገ ፔ ዳንጎ ናዓህ ዳንጎና፡ ፔ ዓኣገ ናዓህ ዓኣገና፤ ኩጮዋ ናዓህ ኩጮና ዋላ ካንህ ናዓህ ዑፍ ፔና ሃሺ። ዔልሳዒ ናዓህ ዑፍ ፔና ሃሻዛ ናዓህኮ ዑፍ ያይዲህ ዓርቄ። 35 ዲማና ዔልሳዒ ዔቁ ቆልዎ ጋራ ሴካ ሃንጋ ሃንታዎ ላሚ ገንህ ናዓህ ዑፍ ፔና ሃሺ፤ ይዖር ናዓህ ላንካይ ማይንቴ ሃዲሽካዎ ዓኣገ ቡሌ። 36 ዔልሳዒ ገያዜም፡- «ናዓህኮ ዓንዳ ዔኤሌ» ጋዓዛ፡ ዲዛ ሙኩም ዔልሳዒ፡- «ናዖ ኔኤኮ ሃኣዛጌ!» ጌዔ። 37 ዲዛ ዲማና ዔልሳዒኮ ቶካ ሎኦሚ፡ ሳዓ ላህ፤ ይካገ ዲዛ ፔኤኮ ናዓህ ዔኪ ዳንዳ።

ያኦሲ ዋልቄና ማዲንቴ ላምዎ ዓኪ ባኣዚ

38 ፔቴና ዔልሳዒ ጌልጌላ ሙካንቴ ዓጮሎይዳ ዳኤፕ ናይዚ ዓኣኔ፤ ዲኣካ ዲዚ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ፤ ቡኬ ዓሶ ዔርዚህዳ ዓኣዎ ዲዛኮ ዓይላህ፡- «ዳኤፕ ያቲ ዳይህ ዋፆ ዔያቶም ዋፆ» ጌይ ዓይህ። 39 ዲማና ይዖቶ፡ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሶገ ፔቴሰኬይ ሳኣሚ ማንፃኒ ቦኣሎ ዳንዳ፤ ዲዚ ካዮይዳ ባልገ ዓኣ ጉሲ ዳንቄ፤ ዲዚ ኬዳኒ ዳንዳዒህጉዳያ ዲቢ ጉሲ ዲላሽ ማንፃ ዔኪ ሙኩቴ፤ ይይ ዓይጎ ሳኣሚታቴያ ዔራዋዎ ጨርኪ ያታ ዓገ፤ 40 ይካገ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሶ ሙዓንዳጉዲ ዲንጎና ዋዮ ኩኡሊ ዛጋዮ፡- «ሃያ ዎይዳ ዋዳ ዳኤሻ ዓኣኔ!» ጌዒ ዔልሳዒ ኮይላ ዲላቴ፤ ሙዓንዳ ዳንዳዒባኣሴ፤ 41 ዔልሳዒ ዲማና ዓሶ ዲዛም ዲኣሊ ዲንጋንዳጉዲ ያኦጨ ዔኪ ያቶይዳ ዋሃዮ፡-

«ዎዎ ዲይ ዲይ ዋሄ» ጌይ ዓይህ፤ ዲማና ዎይዳ ፔቴታዎ ጨንቃ ባኣዚ ባኣያ ማዔ፤

42 ፔቴ ኬሊ ሃህ ቤዓልሻላሻ ጌይንታ ቤሰካገ ማኣሎ ቡር ዎደና ቤርታዲ ሸርኪንቴ ዔልሳገ ላኣዲንቴያ ላማታሚ ሙላህ ላኣዳና ቲሾና ዋላ ፔቴ ዓሲሰኬያ ዔኪ ዔልሳዒም ሙኩቴ፤ ዔልሳዒ ዲማና፡- «ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ፤ ቡኬ ዓሶም ዲንጌ፤ ዔያታ ሙዖንጎ» ጌይ ዲዛኮ ዓይላህ ዓይህ። 43 ዓይላህ ጋዓንቴ፡- «ሃንህ ጃኤታ ዓሲም ገዳንዳያ ኔኤም ማላ?» ጌዒ ያኦጮ።

ዔልሳዒ፡- «ዔያታ ሙዖም ዲንጌ፤ ዔያታ ሙዒ ሚሽካንዳህ ሌሊቱዋንቴ ደምባ ዓታንዳህያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ኬኤዜ።» ጌዔ። 44 ይዖር ዔልሳዒኮ ዓይላህ ይንህ ዳኮ ሙዖንህ ዓሶም ሸኢሸ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዒ ጎይፍ ቢያህ ሙይ ሚሽካዛ ደምባ ዓቲ።

5

ኒዒማኔ ጎዎ ዓህኮ ደርዓሰካገ ዳቄፆ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኒዒማኔ ዛሎና ሶኦሪያ ዓጮ ፖኦሊሳ ያሎና ባሻንዳጉዲ ማህሂር ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲ ዲዛኮ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፤ ኒዒማኔ ኮሺ ናሽኪ ደንዛ ዲዛ ማሂ ዓኣኔ፤ ኒዒማኔ ያዲ ያልዘና ዔርቄያ ማዔቴያ ዑፍ ኬሰካ ደርዓህ ዲዛ ዓርቄ ማታሳያኬ። 2 ሶኦሪያ ዓሶ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ያሌ ዎደና ዲዒ ዔኬ፤ ፔቴ ዳካ ዉዲር ናይሰኬና ዓኣኔ፤ ይና ናዒላ ኒዒማኔ ማቸም ማዶ ማዲቤቃ፡ 3 ፔቴ ኬሊ ዲዛ ዲዛኮ ዲንደ ማዔ፡ ኒዒማኔ ማቸ ኮይላ፡- «ታ ጎዳህ፤ ኒዒማኔ ሳማሪያይዳ ዓኣ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛህ ኮይላ ዓኣዳቲ ኮሺ ማላ፤ ይይ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛህ ዑፍ ኬሰካ ደርዓሰካገ ዲዛ ፓህኒ ዳንዳዒ!» ጌዔ። 4 ይዖ ኒዒማኔ ዋይዘዎ ካኣቲ ኮይላ ዳገዲ ዉዲር ናዒላ ጌዒ ባኮ ቢያ ኬኤዜ፤ 5 ይዖር ካኣቲ፡- «ሃያ ታኣኒ ፃኣፔ ከኣቶ ዔኪ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ኮይላ ዳንዳ» ጌዒ ዳንዳገዳጉዲ ዓይህ።

ዲማና ኒዒማኔ ሃይህ ጃኤታና ያይዲታሚ ኪሎ ገራኣሚ ማዓ ሹቹ ቢራ፤ ላንካይታሚ ኪሎ ገራኣሚ ማዓ ዎርቁንታ ሚርጌ ሚዛጰያ ላኣሚ ላኣሚ ማይንቶያ ታጶ ዲማ ዲማ ማኣዎ ጨኣኒ ዔኪ ዳንዳ፤ 6 ዲዚ ዔኪ ዳንዳ ከኣታ፡- «ሃይ ታ ኔኤም ፃኣፔ ባካ ታኣኮ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ፤ ኒዒማኔ ዛሎ ኬኤዛያኬ፤ ዲዛኮ ዑፍ ኬሰካ ዓኣ ደርዓሰካገ ኔ ዲዛ ጌኤሽ፤ ፓህንዳጉዲ ታ ኮዓ።» ጋዓያኬ።

7 ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ይዖ ከኣቶ ናባባዎ ዳጋና ፔኤኮ ማኣዓህ ዳርዜ፤ ዑኡዘዋ ፔኤኮ ዳገዲ፡- «ሃያ ዓህ ታኣኒ ፓህንዳኔ ጌዒ ሶኦሪያ ካኣቲ ዎይቲ ማሌይ? ታኣኒ ሃያ ዓህ ሃያ ደርዓሰካገ ፓህንዳያኮ ዓሲ ዎዳኒና ዳቄሻኒ ዳንዳዓ ያኦሲ ታ ዲዛም ማሊያ? ጎኔና ሃይ ጌኤዛ ታኣና ዋላ ዒ ፑርቲሂር ኮዓያታህ ፔጌና ዔርዜ!» ጌዔ።

8 ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ፤ ዔልሳዒ ይዖ ባኮ ቢያ ዋይዘዎ ካኣቲ ኮይላ ከኣታ ዳኪ፡- «ማኣዓህ ኔኤኮ ኔ ዓይጋ ዳርዜይ? ዓህ ታ ኮይላ ዳኬ፤ ታኣኒ ዲሰራዔኤሌይዳ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ዓሲ ዓኣያታህ ዲዛ ዔርዛንዳኔ!» ጌዔ።

4:35 4:35 1ካላቶ ማ 17:21።

9 ይደር ኒዲማኔ ፓራሢ ጎቻ፡ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዔልሳዲ ማእሪ ጌላ ካር ሄላዎ ዔቄ።
 10 ዔልሳዲ ዲማና ፔኤኮ ዓይላሢ ዔኤላዎ፡- «
 «ይንዲ ዮርዳኖሴ ዎርይዳ ላንካይ ማይነቲ ጌሊ ጌሊ ማሰቲ፤ ደርዓሰካፓ ጋፒ ኔኤኒ ጌኤሽካንዳኔ»
 ጌይ ዒዛም ኬኤዜ» ጌዔ። 11 ኒዲማኔ ጋዓንቲ ዳጋዲ ፔ ዓጮ ገንሣ ማዒ ዳንዳኒ ዔቄ፤ ዒዚ ሂዚ ጌዒ ጉንዲሜ፡- «ታኣኒ ማላሢ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሢ ታ ኮይላ ሙከ ያኦሲ ታኣም ሸኢቁ፤ ሃሣ ታኣኮ ዑፃ ኬሰከ ደርዓሢ ዓኣ ቤዛ ኩጮ ጌሢ ፓሃንዳኔ ጌይከ! 12 ዋኣሢና ማማሰቶዎታቲ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዓኣ ዎርይዳፓ ባሼ ታ ዓጮ፡ ዳማሰቆይዳ ዓኣ ዓባኣናና ደርፓሪና ባሼቱዎዳዳ? ያዲታቲ ዎንዴ ዩያቶይዳ ማሰቲ ታኣኒ ጌኤሽኩዎይ!»

13 ዲማና ኒዲማኔኮ ዓይላ ዒዛ ኮይላ ሙከዎ፡- «ኮ ጎዳሢዮ! ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሢ ማሊ ዳኤፒ ባኣዚ ኔ ማዳንዳጉዲ ዓይሣቲ ኔ ማዳዓዳ? ሂዳዎ ሃሢ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛሢ ዓይሢ ጎይዎ ማሰቲ ደርዓሰካፓ ጌኤሽኪ ዳቁፃ ዎይቲ ኔኤም ዳኤፂይ?» ጌዔ። 14 ይደር ኒዲማኔ ያኦሲ ዓሢ ዓይሢ ጎይዎ ዮርዳኖሴ ዎር ኬዲ ላንካይ ማይነቲ ጌሊ ኬሰከ ኬሰከ ማሰቲ፤ ደርዓሢፓኣ ጌኤሽኪ ዳቄ፤ ዑፃ ዒዛኮ ዳካ ናይ ዑሢጉዲ ጌኤሽኪ ዳቄ፤ 15 ዩካፓ ዒዚ ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሰንታ ዎላ ያኦሲ ዓሢ ኮይላ ሙከዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ያኦሲፓ ዓታዛ ማሊ ያኦሲ ባኣሢ ዓካሪ ታ ዔሬ፤ ይደር ታ ጎዳሢዮ! ሃዳራ ሃያ ታ ኔኤም ዒንጋ ባኮ ዔኤ» ጌዔ።

16 ዔልሳዲ፡- «ታ ዒዛም ማዳ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ዓይጎ ባኣዚያ ታኣኒ ዔካዓኤ» ጌዔ።

ኒዲማኔ ጋዓንቲ ዒዚ ዒንጋ ባኮ ዔካንዳጉዲ ሃሾ ዒዲ ሸኢቁንቲያ ዔልሳዲ ዔኤዒባኣሴ፤ 17 ኒዲማኔ ዲማና፡- «ታ ዒንጋ ባኮ ኔ ዔኮ ዒፃቲ ላምዎ ባቁሎና ዓጪ ታኣኒ ሃይፓ ጫኣኒ ዔኪ ዓኣደም፤ ዓይጎር ጌዔቲ ሃይማፓ ዓርቃዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሌሊ ማዓንዳኣፓዓቲም ማሊ ያኦዛም ማቸ ዒንጎ ዒንገሢና ማሊ ዒንገሢያ ፔቲታዎ ታኣኒ ዒንጋዓኤ፤ * 18 ይደር ታኣኒ ታ ዓጮ ካኣቲና ዎላ ሪም ኔይንታ፡ ሶኦሪያ ዓጮ ያኣዛሢ ካኣሽኪንታ ማእር ጌሊ ዒዛም ዘጌያ ማዔቲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዓቶም ጋዓንዳሢ ታ ጉሙርቃ፤ ጎኔ ዒ ታኣም ዓቶም ጋዓንዳኔ» ጌዔ።

19 ዔልሳዲ ዒዛ፡- «ኮሺ ዳንዴ!» ጌዔም ዒዚያ ሳራሢ ዳንዴ።

ዒዚ ዲማና ዳካ ሃኪ ዳንዳዛ፡ 20 ዔልሳዲኮ ዓይላሢ፡ ጌያዜ፡- «ታ ጎዳሢ ዔኤቢ ፔቲታዎ ጨገሱዎን ኒዲማኔ ጉሪ ዳዳከባይ! ዩይ ሶኦሪያ ዓሣሢ ዒዛም ዒንጌ ባኮ ዒዚ ዔኤካንዳዎ ዓቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ታ ዩያ ዓሢ ገንዎ ዑኩ ሩኡሪ ዳንዲ ፔቲ ባኣዚታዎ ዔኩዎ ሃሻዓ» ጌዒ ዒናና ማሊ። 21 ይደር ዒዚ ኒዲማኔ ገንዎ ጳሽኪ ዳንዴ፤ ዲማና ኒዲማኔ ሸሪ ዛጋንቲ ፔቲ ዓሲ ጳሽኪ ሙከዎ ጋዓዛ ዒዚ ሳርጌሎ ያይታፓ ኬዲ፡- «ዎይቲይ? ኮሸቱዎይ?» ጌዒ ያኦጮ።

22 ጌያዜ ማሃዎ፡- «ሙኮ ታኣኒ ኮሺ ዓኣዎ ሙከኔ፤ ታ ጎዳሢ ኮይላ ጌማራ ማርጌ ዓኣ ዔፕራሪሜ ዓጮይዳ ናንጋ፡ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሰ ባኣካፓ ላምዎ ዓሲ ዒ ዔሪባኣንቲ ሸኣቸዎ ሙከም ላኣሚ ላኣሚ ማይነቶ ላምዎ ዲማ ዲማ ማኣዎና ሃይሣታሚ ያይዳ ከሎ ማዓ ሹቹ ቢራና ኔ ዒንጋንዳጉዲ ኬኤዛም ጌዒ ኔ ኮራ ታና ዳኤ።» ጌዔ።

23 ይደር ኒዲማኔ፡- «ሂዳቶ ሃዳራ ታ ኔኤም ላሆ ሸዮ ማዓ ሹቹ ቢራ ዒንጋንዳኔ» ጌዔ፤ ዒዚ ጌዔ ጎይዎም ዩያ ቢር ላምዎ ቃርፂቲና ኩንሢ፤ ሃሣ ላኣሚ ላኣሚ ማይነቶ ላምዎ ዲማ ዲማ ማኣዎም ዒዛኮ ላምዎ ዓይሌና ኬዲሲ ጌያዜኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳንዳጉዲ ዳኤ። 24 ዲማና ዔልሳዲ ናንጋ ጌማር ዔያታ ሙከ ሄላዛ፡ ጌያዜ ላምዎ ቃርፂቶንሢ ዔኪ ፔ ማእሪ ጌልዛዎ ኒዲማኔኮ ዓይሎ ሳራሢ ማሢ ዳኤ። 25 ዩካፓ ዒዚ ጋር ጌላዛ፡ ዔልሳዲ፡- «ኔ ዎካፓ ሙከይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጮ።

ጌያዜ፡- «ዓህ! ታ ጎዳሢዮ! ዓንኮዎ ታ ዳንዲባኣዎይ» ጌዔ።

26 ዔልሳዲ፡- «ዓሢ ኔኤና ጌሰታኒ ሳርጌሎ ያይታፓ ኬዳኣና ታኣኒ ዓያናና ኔ ኮይላቲዎዳዳ? ማእሪ፡ ማኣዳ፡ ዛይቶ ሪማቶ ማዎንታ ዎይና ቲኮንዳ ጎሽንታ፡ ማራይያ ማዎም ባይ፤ ሃሣ ማዳ ማዳ ዓሲያ ዔኪዎ ኮይሳቲዎሴ! ኔ ሃሢ ዓሢዳፓ ዔኪ ባካ ኔኤኮ ዳቢንቲኤ፤ 27 ይደር ኒዲማኔ ዓርቁ ደርዓሢ ኔና ዓርቃንዳኔ፤ ኔናንታ ኔ ዜርዎንታይዳፓ ናንጊና ዩይ ደርዓሢ ሸኢኩዎያ ማዓንዳኔ!» ጌዔ።

ጌያዜ ዒኣካፓ ኬሰከ ዳንዳንቲ ዩይ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢ ዒዛ ዓርቁም ዒዛኮ ዑፃ ሻቸጉዲ ቦኣሪ።

6

ኪሪ ዎኣፃ ጌሌ ሄርጎ ዔልሳዲ ኬሴ ጎይዎ

1 ዔልሳዲ ሱኡጌ ማዔም ማዳ፡ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዲቦ ዓሳ ዔልሳዲ ኮይላ፡- «ኮ ዎላ ቡኪንቶ ዳዓ ኬኤዎ ኩኡም ዳኤ፤ 2 ይደር ዮርዳኖሴ ዎር ዳንዲ ዒኣካፓ ማሢ ቲቁ ዔካዎ ኮ ዳዓንዳ ኬኤሢ ዒኣካ ኮ ማኸም!» ጌዔ።

ዔልሳዲ ዔያቶም፡- «ቃራኬ!» ጌዔ።

3 ዲማና ዩያቶ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛዘንሢፓ ፔቲ ዓሲ ዔልሳዲ ዔያቶና ዎላ ዓኣዳንዳጉዲ ያኦጮም ዒዚ ዓኣዳኒ ዔኤዒ፡ 4 ዎላ ዳንዴ፤ ዩካፓ ዮርዳኖሴ ዎር ሄላዎ ሚዎ ቲቁ፤ ዓርቁ፤ 5 ዩያቶይዳፓ ፔቲሰኪይ ሚዎ ቲቁ፤ ዲማና ዒ ዔራዎንቲ ሄርጎ ኪሪ ዳኤፓ ዎኣዎይዳ ጌሌ፤ ዩይ ዓሢ ዒላታዎ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ታ ዎይታንዳይ? ሄርጎ ታኣኒ ዔርጌ ዔኤያኤ!» ጌይ ዔልሳዲም ኬኤዜ።

6 ዔልሳዲ ዒዛ ኮይላ፡- «ዎማ ዛላ ኬዳይ?» ጌይ ያኦጮ።

ዓሢ ሄርጎ ኬዳ ቤዛ ዳዎዛ ዔልሳዲ ፔቲ ማሢ ቲቁ ዔኪ ዎኣዎይዳ ዓጋዎ ሄርጎ ዎኣዎ ዑፃ ኬሰከ ዳዓንዳጉዲ ማሢ፤ 7 ዩካፓ ዔልሳዲ፡- «ሄርጎ ዔኤ» ጋዓዛ፡ ዓሢ ሄርኪ ጌይ ዔኤ።

5:14 5:14 ሉቃ. 4:27። * 5:17 5:17 ሚናኣ ዎደና፡- «ፔቲ ዓጪኮ ያኦሲ ዒዛ ዓጪኡፓ ዔኪንቲ ዓጪና ማኸና ዒንጎ ቤሲዳ ካኣሽኪንታኒ ኮይሳኔ» ጌዒ ዓሳ ጉሙርቃሢ ኒዲማኔ ዓጮ ዒሰራዔኤሌይዳፓ ጫኣኒ ዓኣዳኒ ማሊ።

ሶኦሪያ ዓጩ ፖኦሊሳ ያሎና ባሺንቴህ

8 ዬኖ ዋዶና ሶኦሪያ ካኣቲ ዲሰራዔኤሌና ዋላ ያልቲ ያልቲ ዓኣዖ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎና ዋላ ዘርቲ ዲንኪ ዴዖንዶ ቤሲ ዶኦሪኔ፤ 9 ዔልሳዒ ጋዓንቴ፡- «ሶኦሪያ ዓሳ ካቲ ዴዒ ኔና ካፒ ዓኣህረ ዬኖ ቤዜሎ ባንህ ዴንዲፖ» ጌዒ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲም ከኢታ ዳኤኔ። 10 ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ዲኢካ ናንጋ ፖኦሊሶም ላቲ ከኤዜህረ ፖኦሊሳ ዔሪ ካፒህ ዓርቄኔ፤ ዬኖጉዲ ሚርጌ ማይንቲ ዔይታ ማዴኔ።

11 ያዲ ማዲንቴህረ ሶኦሪያ ካኣቲ ሚርጌና ዳጋዲ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ዔኤላዖ፡- «ኑ ባኣካፓ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲና ዋላ ዴሚና ዲጊንቴ ዓሲ ዓኣቲ ታኣም ከኤዙዋቲ።?» ጌዔኔ።

12 ዬያቶ ባኣካፓ ፔቲሰኤይ፡- «ካኣቲዮ፡ ኑ ባኣካፓ ዬያይዳንዳ ዓሲ ፔቲታዖ ባኣሴ፤ ኔ ላሃ ቆልዖ ጋራ ጌሰታ ባኮ ቢያ ዓይሱዋዖ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲም ፔጋሲ ከኤዛያ፡ ዔልሳዒ ጌይንታ፡ ያኦሲ ማለህ ከኤዛ ዓሲሰኤይ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

13 ሶኦሪያ ካኣቲ ዲማና፡- «ዲዚ ዓኣ ቤዘ ኮዑዋቲ፤ ታኣኔ ዓሲ ዳኪ ዲዛ ዓርቄሳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዔልሳዒ ደኣታይዳ ናንጋህ ዓሲ ዲዛም ከኤዜኔ፤ 14 ዬያር ፓርንታ ፓራህ ጎቻ ያይቶንታ ጊኢጊሺ ዔኤ፡ ፖኦሊሴ ካኣቲ ዲኢካ ዳኤኔ፤ ዔይታ ዲማ ዴንዲ ካታሚሎ ማንጌኔ። 15 ዚር ጉቲሎ ጉቲ ዓማ ዔልሳዒኮ ማዶ ማዳሰኤይ ጊንጋፓ ዔቁ ማኣር ጋር ከሰካንቴ ፓርንታ ሳርጌላ ያይታንታ ዔኪ ዓኣ ዲቢ ፖኦሊሴ ካታሚሎ ማንጊ ዓኣህ ዴንቄኔ፤ ዬካፓ ዬይ ዓህ ዔልሳዒ ከይላ ማዒ ሙካዖ ዑኡዘ ፔኤኮ ዳጊዲ፡- «ታ ጎዳ! ኑ ኩዳኔ! ኑ ዋዖይታንዳይ?» ጌዔኔ።

16 ዔልሳዒ ዲማና፡- «ኔ ዋይታይ ዲጊጩፖ፤ ዔይቶና ዋላ ሙኤ ያሎ ዓሶፓ ባሺ ኑኡና ዋላ ያላኒ ጊኢጊ ዓኣ ፖኦሊሳ ባሺኤ» ጌዔኔ። 17 ያዲ ጋዓዖ ዔልሳዒ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ሃይ ዓህ ዴንቃንዳጉዲ ዓኣፖ ዲዛኮ ቡሌ!» ጌዒ ሺኢቄኔ፤ ዲዚ ሺኢቄ ጎይዖ ዲዛም ማዶ ማዳህኮ ዓኣፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቡሌም ጌሚር ጎኦባ፡ ዔልሳዒ ከይሎይዳ ሚርጌ ታሚ ፓርና ሳርጌላ ያይታና ዔቁ ዓኣህ ዲ ዴንቄኔ።

18 ዲማና ሶኦሪያ ዓሳ ያሎር ሎኣፓ ከዲ ሙካዛ ዔልሳዒ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ሃያ ዓሶኮ ዓኣፖ ባይዜ!» ጌዒ ሺኢቄዛ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔልሳዒኮ ሺኢጲዖ ዋይዚ ዓኣፖ ዓሶኮ ባይዜኔ።

19 ዬካፓ ዔልሳዒ ዔይቶ ባንህ ሙካዖ፡- «ጎይዖ ዲንህ ዣኣሌኔ፤ ዲንህ ኮዓ ካታሚላ ሃኖቱዋሴ፤ ዲንህ ኮዓ ዓህ ከይላ ታ ዲንህ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፡ ሃኒ ዬዑዋቲ» ጋዓዖ ዔኪ ዔይቶ ሳማሪያ ካታም ዴንዳኔ።

20 ዔይታ ካታም ጌጌላዛ ዔልሳዒ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ዔይታ ዘጋንዳጉዲ ዓኣፖ ዔይቶኮ ቡሌ!» ጌዒ ሺኢቄኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛኮ ሺኢጲዖ ዋይዚ ዔይቶኮ ዓኣፖ ቡላዛ ዔይታ ሳማሪያ ካታም ዴንዳህ ዔራኔ።

21 ዲማና ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ሶኦሪዮ ዓሶ ዴንቃዖ፡- «ታ ጎዳ! ታ ዔይቶ ዋዶም? ዋዶም ታ ዔይቶ?» ጌዒ ዔልሳዒ ከይላ ያኦጩኔ።

22 ዔልሳዒ ማሃዖ፡- «ዔይዔ! ሃኣታ ዓታዛ ጩንቸ ዓፓርና፤ ሃህ ሂኢዦና ኔኤኒ ዲዒ ዔኤ ፖኦሊሶታዎ ዋዳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዬያይዳፓ ዔይታ ሙዓንዳ ባኣዚና ዑሸካንዳ ባኣዚና ዲንጊጋፓ ዔይቶኮ ካኣቲ ባንህ ማሃዳኤ» ጌዔኔ። 23 ዬያር ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ዔይቶም ሚርጌ ሙኡዚ ጊኢጊሺኔ፤ ዔይታ ሙዒ ሚሸከሰካፓ ሶኦሪያ ካኣቲ ባንህ ማሃ ዔይቶ ዳኤኔ፤ ዬማፓ ዓርቃዖ ሶኦሪያ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ያሊዮ ሃሺኔ።

ሳማሪያ ካታምኮ ማንጊንቶ

24 ዳካ ዋዶ ዴዔሰካፓ ሶኦሪያ ካኣቲ፡ ቤንሃዳዳ ፖኦሊሶ ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ያላንዳጉዲ ዔቁሴ፡ ሳማሪያ ካታም ዴንዲ ማንጌኔ፤ 25 ዔይታ ዬኖ ካታም ማንጌህረ ሙዖ ባኣዚ ባይቁም ዴኤፒ ናይዚ ከሰካዛ ፔቲ ሃሪ ቶኦኪ ሳሊታሚ ማዓ ሹቹ ቢራ፤ ላምዖ ዴኤታ ጊራኣሜ ማዓ ደኡሌ ሺኢዢ ደንጎ ማዓ ሹቹ ቢራ ዔኪህ ዓርቄኔ።

26 ፔቲ ከሊ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ካታሚሎኮ ከኤሎ ዲር ዑፃ ሃንታንቴ ፔቲ ላኣሊሰከና ዑኡዘ ዳጊዲ፡- «ካኣቲዮ፡ ሃዳራ ታና ማኣዳ!» ጌይ ዲላቲኔ።

27 ካኣቲ ዲዛ ከይላ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ማኣዳኒ ጌይባኣንቴ ታኣኒ ኔና ዓይጎ ማኣዳኒ ዴንዳዓይ? ዘርጌ ታኣኮ ዓኣ ጌዔምም? ጩኡጳና ዋይኔ ዓኣኔ ጌይዳይ ኔ ጋዓህ? 28 ሃንዳ ከኤዜ፡ ሜታ ኔኤኮ ዓይጎዳይ?» ጌዔኔ። ዲዛ ማሃዖ፡- «ቤርታኣ ዓሶ ሃና ላኣሌላ ሃና ኔና ኑ ሙዓንዳኔ፤ ዘር ታና ኑ ዋላ ሙዓንዳኔ» ጌዔኔ። 29 ዬያር ታና ካህ ኑ ሙዔኔ፤ ዚራሎ፡- ኔ ናዖ ዲኪ ሙኤ ኑ ሙዖም፤ ጌይ ታ ዲዛ ያኦጩዛ፡ ዲዛ ጋዓንቴ ናዖ ዓኣቲኔ» ጌዔኔ።

30 ካኣቲ ዬያ ዋይዛዖ ያዩ ፔኤኮ ማኣዓህ ዳርዜኔ፤ ዲዚ ዬኖ ዓሶ ከኤሎ ዲዖ ዑፃ ከሰኪ ዓኣህረ ዲዛኮ ከይላ ዓኣ ዓሳ ማኣህኮ ዴማ ሲዬ ማኣዖ ካኣቲ ማይንቲ ዓኣህ ዴንቄኔ።

31 ካኣቲ ዲማና ዑኡዘ ፔኤኮ ዳጊዲ፡- «ሃኖ ዓባ ጌላንዳህኮ ቤርታ ሳፓጄ ናኣዚ፡ ዔልሳዒኮ ቶኦኮ ታ ቲቁሰባኣቲ ያኦሲ ታና ባይዘም!» ጌዔኔ።

32 ዲማና ዲዚ ኔጉዋዖ ዔልሳዒ ዔኪ ሙካንዳ ከኢታ ዓሲ ዳኤኔ።

ዔልሳዒ ዲዛ ዘጋኒ ሙኤ ጋርቹ ዓሲና ዋላ ፔ ማኣራ ዓኣኔ፤ ካኣቲ ዳኤ፡ ከኢቶ ዓህ ሙካንዳህኮ ቤርታ ዔልሳዒ ጋርቸንህ ከይላ፡- «ዬይ፡ ዓሶ ዋዳህ ታና ዋዳሻኒ ፔቲ ዓሲ ዳኤኔ! ዲዚ ሃይካ ሙካማና ካር ዋዳቶቲ፤ ጋር ጌልዚፖቲ፤ ካኣቲ ዲዛ ጊንዖ ሙኪ ሙኪኤ» ጌዔኔ። 33 ዬያ ጌዒ ዲ ከኤዚ ጋፑዋንቴ ካኣቲ ዔርቲባኣ ጎይህና ሙካዖ፡- «ሃያ ሜታህ ኑ ጌዳ ዔኪ ዬዔህ ናንጊና ናንጋ ጎዳኤ፤ ሃዳዖ ማይ ኑና ዲ ማኣዳንዳኔ ጌዒ ታ ዓይጎ ካፓይ?» ጌዔኔ።

7

1 ዔልሳዒ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዜ! ዘር ሃይማ ዋዶ ሳማሪያይዳ ሃይሃ ከሎ ማዓ ቃራ ዘርጌ ዲኢሊ፤ ሃህ ጊንህ ላሆ ከሎ ማዓ ዔልዓ ታጾ ፔቲ ጊራኣሜ ማዓ ሹቹ ቢራም ሻንቸንታንዳኔ» ጌዔኔ።

6:29 6:29 ላሚ. ዋማ 28:57፤ ዔቃ. ማ 4:10።

2 ዲሞና ካእቲኮ ዔርቲያ ማዔ ደንዛሰኬይ ዔልሳዒ ኮይላ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ፔኤር ጫሪገጮ ቡሉ፤ ሃኣኮ ዒርዚጉዲ ዋርቁሴቲያ ዩይ ፔቲታጾ ማዒን ዳንዳዑቀያኩ!» ጌዒ ቦሂ ጌሰቲኔ።

ዔልሳዒ ዩይ ዓሢሞ፡- «ዩይ ሃኣኮ ዓእገና ኔኤኒ ዛጋንዳኔ፤ ጋንገቲ ዩይ ፔቲታጾ ኔ ሙዓዓኩ!» ጌዔኔ።

ሶኔሪያ ፖኦሊሶኮ ጳዦ

3 ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢና ዓርቁንቲ፡ ያይዶ ዓሰሰኬንሢ ሳማሪያ ካታሞ ጌሎ ካራ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ዓሰንሢ ዋሊ ኮይላ፡- «ኮ ሃይቃንዳያ ሂላንዳኣና ሃይካ ዓይጋ ዴዓይ? 4 ኦኡኒ ካታሞ ጌሎቲያ ኦና ማእዳንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ሃይካ ኦ ዴዓቲያ ካታሞ ኦ ጌሎቲያ ናዮና ሃይሲጋ ኦ ዓታዓኬ፤ ዩይ ዓቁ ኦኡኒ ሶኔሪያ ዓሳ ዳንኪ ዴዔ ቤዛ ዓኣዶም፤ ዔይታ ዋዲቀዎ ሃሹቲ ኦ ዓታንዳኔ፤ ዔይታ ኦና ዋዳቲ ዋንዴያ ኦ ዓታኦቀኣሢር ሃይቁኩ» ጌዔኔ። 5 ዩካፓ ሳዓ ሃባርቲ ዓማዛ ሶኔሪያ ፖኦሊሳ ዳንኪ ዴዔ ቤዛ ዔይታ ዳንዳኔ፤ ጋንገቲ ዒኣካ ዔይታ ሙካኣና ፔቲታጾ ዓሰ ባኣሴ፤ 6 ዲሞና ሶኔሪያ ዓሰም ፓሮና ሳርጌላ ያይታና ዔኪ ሙካ ዲቢ ፖኦሊሴ ካኣኒ ማላ ዑኡሲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዋይዚሴሢር ሶኔሪያ ዓሰም ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ሂኢታ ዓጮ ካኣቲንታ ገብፄ ዓጮ ካኣቲንታ ዔይቶኮ ፖኦሊሶማኣ ሚኢሹ ጨጋኒ ጌሰቲ ዔኪ ያሊሳኒ ሙኬያ ማሌኔ። 7 ዩይ ዩይ ዋንቶ ሶኔሪያ ዓሳ ዔይቶኮ ማኣርንታ ፓራሢንታ ሃርንታ፤ ጌይፃ ጉርዶ ቢያ ሃሺ ሹምፖ ሌሊ ዓይሳኒ ጳሽኪ ዳንዳኔ።

8 ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢና ዓርቁንቲ፡ ያይዶ ዓሰንሢ ሶኔሪያ ዓሳ ዳንኪ ዴዔ ቤዛ ሙኪ ሂላጾ ፔቲ ማኣሪሰኬና ጌሌኔ፤ ዒኣካ ዔይታ ዴንቁ ባኮ ቢያ ሙዒ ዑሽኬኔ፤ ዔይታ ዴንቁ ቢርንታ ዋርቆንታ ማኣዓሢንታ ዔኪ ዳንዲ ዓኣቼኔ፤ ገንሣ ሃሣ ማዒ ሙኪ ሚሌ ማኣሪሰኬና ጌሊ ዲማይዳኔ፤ 9 ዩካፓ ዋሊ ኮይላ፡- «ኮ ቃራ ማዶ ማዲባኣሴ! ሃያ ኮዦ ሃይሶ ዓኣቹ ዓይሳንዳያ ኮይሱቀሴ! ሃያ ኮዦ ሃይሶ ኦኡኒ ዳንዲ ኬኤዙዋ? ሳጾ ካርዜቲ ኦኡከ ዳቢንቲ ማዓንዳኔ፤ ዩይ ዩይ ሃሣ ዳንዲ ካኣቲኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎም ኬኤዛንዳኔ!» ጌዔኔ። 10 ዩይ ጌዔሰካፓ ሶኔሪያ ዓሳ ዳንኪ ዴዔ ቤዛ፤ ሳማሪያ ካታሞ ማዒ ዳንዳኔ፤ ዒኣካ ዔይታ ሂላጾ ካታሞ ጌሎ ካር ካፓ ዓሰ ዔኤሌ፡- «ሶኔሪያ ዓሳ ዳንኪ ዴዔ ቤዛ ኦ ዳንዳኔ፤ ጋንገቲ ዒኣካ ኦኡኒ ዳንቁ ዓሰ ባኣሴ፤ ዋይዚንቲ ዑኡሲያ ባኣሴ፤ ፓራሢንታ ሃርንታ ቲኡቲ ዓኣኔ፤ ዓፒሎና ማዦንቲ ማኣራኣ ደቁንቲ ቤዛ ዓኣኔ፤ ሶኔሪያ ዓሳ ሃሺ ዳንዲናኣኮኬ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

11 ካታሞ ጌሎ ካር ካፓ ዓሳ ዩይ ሃይሶ ዓሰም ኬኤዜሢር ሃይሳ ካኣቲ ማኣርይዳ ዋይዚንቲ። 12 ዲሞና ሳዓ ዳንዳኔ ካኣቲ ላሂ ቤዛ፤ ዔይታ ዲዛኮ ደንዘ ማዒ፡ ቢታንታ ዓኣ ዓሰም፡- «ሶኔሪያ ዓሳ ማሌ ማሊያ ታ ዒንሢም ኬኤዘም! ዔይታ ኦኡኒ ሃይካ ናይዲንቲ ዓኣሢ ዔራኔ፤ ዩይ ዔይታ ጉርዶ ፔኤኮ ሃሺ ካያ ዳንዲ ፑኒ ካታኒ ዓኣዳኔ፤ ኦኡኒ ሙጾ ባኮ ኮይ ኬሰካኣና ሹምፔና ዓኣንቲ ኦና ዔይታ ዓርቁ ኦኡከ ካታሞ ዔካንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዲዛኮ ደንዘይዳፓ ፔቲሰኬይ፡- «ሃይካ ካታሞይዳ ሃይቁዎ ዓቲ ዓኣ ዓሳ ቤርታ ሃይቁ ዓሰጉዲ ሃይቢ ዓታዓኬ፤ ዩይ ዩይ ሶኔሪያ ዓሳ ዋይቲቲያ ዔራኒ ዳካ ዓሰ ዳንሪ ኦኡኒ ዳኮም፤ ሃይቁዎ ቶሊ ዓቲ ፓራሢንታ ደንጎ ፓር ዔይታ ዔኪ ዳንደንጎ» ጌዔኔ። 14 ዩካፓ ዔይታ ዳካ ዓሰ ዳንሪ፤ ዲሞና ካኣቲ ዩንሢ ዓሰንሢ ሳማሪያ ሳርጌላ ያይታ ቶሊ ሶኔሪያ ዓሰ ፖኦሊሳ ዋይቲቲያ ሙሪ ማዓንዳጉዲ ዓይሢ ዳኬኔ። 15 ዩይ ዩይ ዓሳ ዮርዳኖሴ ዋር ሂላንዳኣና ዓኣዳኔ፤ ጎይይዳ ዔይታ ሶኔሪያ ዓሳ ጳሽካጾ ኬኤሪ ዔኣዳ ማኣዓሢና ዓንጋሞና ቢያ ዳንቁኔ፤ ዩካፓ ማዒ ሙኪ ዩይ ቢያ ካኣቲም ኬኤዜኔ። 16 ዳራ ዲሞና ዑኬና ጳሽኪ ዳንዳጾ ሶኔሪያ ዓሰ ጉርዶ ቡራኔ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ቤርታዲ ኬኤዜ ጎይፃ ሃይሣ ኪሎ ማዓ ቃራ ዛርጌ ዲኢሊ፤ ሃሣ ገንሣ ላሆ ኪሎ ማዓ ዔልሳ ታጾ ፔቲ ጌራኣሜ ማዓ ሹቹ ቢራም ሻንቹንታኔ።

17 ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዲሞና ካታሞ ጌሎ ካር ካፒሳንዳጉዲ ፔቲ ዲዛኮ ደንዛሰኬያ ዓይሢም ዒ ሱኡጋቶና ካፒሰሳኔ፤ ዩይ ደንዘሢ ዒኣካ ዓኣንቲ ዳራ ዲርጋጾ ዲዛ ሃርቁም ዒዚ ሃይቁኔ፤ ዩይ ያዲ ማዒሢ ካኣቲ ዔልሳዒና ጌሰታኒ ዳንዳያና ዔልሳዒ ዩይ ዓሢም ኬኤዜ፤ ያኡሲ ማሊያ ኩሜሢርኬ።

18 ዔልሳዒ ካኣቲም፡- «ዚር ሳማሪያ ካታሞይዳ ሃይሣ ኪሎ ማዓ ቃራ ዛርጌ ዲኢሊ፤ ሃሣ ገንሣ ላሆ ኪሎ ማዓ ዔልሳ ታጾ ፔቲ ጌራኣሜ ማዓ ሹቹ ቢራም ሻንቹንታንዳኔ» ጌይ ቤርታ ኬኤዚናኣኮኬ፤ 19 ዩይ ዒ ጋንዳና ካኣቲኮ ደንዘሢ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ፔኤር ጫሪገጮ ቡሉ ሃኣኮ ዒርዚጉዲ ዋርቁሴቲያ ዩይ ፔቲታጾ ማዒን ዳንዳዑቀሴ!» ጌዔኔ። ዩይ ዔልሳዒ ዲዛም፡- «ዩይ ሃኣኮ ዓኣገና ሌሊ ኔ ዛጋንዳኔ፤ ጋንገቲ ዩይ ፔቲታጾ ኔ ሙዓዓኩ» ጌዔኔ። 20 ዩይ ካኣቲኮ ደንዘሢ ሳማሪያ ካታሞ ጌሎ ካራ ዳራ ሃርቁ ዋዳሢ ያኡሲ ማሊያና ኬኤዚንቲ ባካ ኩሜሢርኬ።

8

ሱኔሜ ካታማ ናገጋ ላኣሌላ ቤቲ ቤዛፓ ማዒሢ

1 ናጾ ዲዛኮ ዒ ሃይባፓ ዔቁሴ፡ ሱኔሜ ካታማ ናገጋ ላኣሌሎም ዔልሳዒ ሃያኮ ቤርታ፡- «ላንካይ ሌዔ ጉቤ ሃይ ዓጫ ሉማዳንዳጉዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዓይሢኔ፤ ዩይ ዩይ ማኣር ዓሰና ዋላ ሃይቢፓ ዓታኒ ሜሌ ቤሲ ቤቲ ዳንዳ» ጌዒ ኬኤዜያኩ። 2 ላኣሌላ ዲሞና ዔልሳዒ ዞር ዋይዚ፡ ፔ ማኣር ዓሰና ዋላ ፒሊሰፄኤሜ ዓጮ ቤቲ ዳንዲ ላንካይ ሌዔ ዳዔኔ።

3 ላንካዎ ሉማሢ ሌዓጋፓዛ ገንሣ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዲዛ ማዒ ሙካጾ ዲዛኮ ማኣርና ጎዦና ዲዛም ማሢ ዒንገንታንዳጉዲ ካኣቲ ኮይላ ያኡጫኒ ዳንዳኔ። 4 ዲሞና ዔልሳዒኮ ዓይሳሢ ጊያዜና ዋላ ካኣቲ ጌሰታንቲ ዲዛ ዳንቁኔ፤ ካኣቲ ጊያዜና ዋላ ጌሰታሢ ዔልሳዒ ያኡሲ ዋልቆና ማዳ፡ ዲቃሢ ሃርሺሳ ባኮ ዘሎ ዋይዚ ዔራኒኬ። 5 ዔልሳዒ ሃይቁ ዓሰ ዔቁሴሢ ጊያዜ ካኣቲም ኬኤዛኣና ላኣሌላ ሙኪ ዲዛ ያኡጫ ባኮ ካኣቲ ኮይላ ያኡጫኔ፤ ጊያዜ ዲሞና፡- «ካኣቲዮ!

8:1 8:1 2ካእቶ. ማ 4:8-37::

ለአሌላ ሃኖኬ፤ ዔልሳሲ ሃይባፓ ዔቁሴ ናዓሢ ዒዘኮ ሃያኬ!» ጌይ ኬኤዜ። 6 ጌያዜ ካአተም ኬኤዜ ባካ ጎኔታሢ ላአሌላ ካአተም ኬኤዜ፤ ዩያሮ ካአተ ፔቲ ቢታንቶ ዓአ ዓሲሰኬያ ዔኤሌ፤ ዒዘሮ ማዔ ባኮ ቢያ፤ ጎዠንታ ዒዘኮ ላንካይ ለዔ ካፄ ሃአኮንታ ቢያ ዒዘም ዒንገንታንዳጉዲ ዓይሣ።

ዔልሳሲና ሶኦሪያ ካአተ ቤንሃዳዳ

7 ሶኦሪያ ካአተ፡ ቤንሃዳዳ ሃርገንቲ ዓአንቲ ዔልሳሲ ዴማሰቆ ሙኬ፤ ካአተ ዒማና ዔልሳሲ ሙኬሢ ሞይዚ። 8 ዒዘኮ ደንዘ ባአካፓ ፔቲ፡ ዓዛሄሌ ጎሣሢ ዔኤላያ፡- «የኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢም ዒንጎ ባአዚ ዔኪ ዴንዲጋፓ ታኣኒ ሃያ ዶርሳሰካፓ ዳቃንዳቲያ ሃይቃንዳቲያ ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ዒዚ የኦጮም ዒዛ ሸኢቁ» ጌዒ ዓይሣ። 9 ዩያሮ ዓዛሄሌ ዴማሰቆይዳ ዓአ፡ ኮዥ ኮዥ ባኮ ቢያ የይዲታሚ ጋአሎና ጫኣኒ ዔልሳሲም ዔኪ ዴንዳ፤ ዓዛሄሌ ዴንዲ ዔልሳሲ ዴንቃያ፡- «ኔኤኮ ናየ ማዔ፡ ካአተ ቤንሃዳዳ ሃርጋፓ ዳቃንዳቲያ ሃይቃንዳቲያ ዒዘም ኔ ኬኤዛንዳጉዲ ታና የኦጮም ዒዳኬ» ጌዔ።

10 ዔልሳሲ ማሃያ፡- «ቤንሃዳዳ ሃይቃንዳሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔጋሲ ታአም ኬኤዜ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ዒዘም፡- «ኔ ዳቃንዳኔ» ጌዒ ኬኤዜ» ጌዔ፤ 11 ዩካፓ ዔልሳሲ ዓአፖ ካሮ ቱኪ ዒጊቻ ጎይሢ ዓዛሄሌ ዛጌ፤ ዩያሮ ዓዛሄሌ ማሊ ሜታዴ፤ ዒማና ዔልሳሲ ኔጉሞ ዩኤፒ ዓርቄ። 12 ዓዛሄሌ ዒዛ ኮይላ፡- «ታ ጎዳ፡ ዓይጋ ኔ ዩኤካይ?» ጌዒ የኦጮ።

ዔልሳሲ ማሃያ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዴሮይዳ ኔ ማዳንዳ ባኮ ታ ዔራሢሮኬ፤ ኔ ዔያቶኮ ሞርዲዮ ቤዘ ታሚና ሚቻንዳኔ፤ ደዲ ደዲ ማዔ ዴጌሢ ኔ ዔያቶኮ ቲቃንዳኔ፤ ናአቶ ዔያቶኮ ኔኤኒ ሹቺዳ ጳዲሲ ዲኡሳንዳኔ፤ ጎጶይንደ ማዔ ላአሎኮ ሃ ኔኤኒ ጎጶ ዳርዛንዳኔ» ጌዔ።

13 ዓዛሄሌ ዒማና፡- «ታኣኒ ፔቲታየ ማአዳ ባአዚ ባአ፡ ላአፓ ዓሲኬ! ታኣኒ ዩያ ዓይጎ ሞልቄና ማዳይ?» ጌይ የኦጮ።

ዔልሳሲ ዒዘም ማሃያ፡- «ኔኤኒ ሶኦሪያ ካአተ ማዓንዳሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ፔጋሲ ዳቄ» ጌዔ።

14 ዩካፓ ዓዛሄሌ ካአተ፡ ቤንሃዳዳ ኮይላ ሙካዛ፡- «ዔልሳሲ ሞዚ ጌዔይ?» ጌይ ካአተ የኦጮ።

ዓዛሄሌ ዒዘም፡- « ኔኤኒ ጎኔ ዳቃንዳኔ» ጌዒ ታአም ዒዚ ኬኤዜ» ጌዔ። 15 ጋዓንቲ ዚሮ ጉቲሎ ዓዛሄሌ ሜጲ ዓፒላ ዔኪ ሞአሢዳ ዓጋየ ዩያና ካአተ ሹኡሚ ሞዴ።

ዩካፓ ዓዛሄሌ ቤንሃዳዳ ቤዛ ጌሊ ሶኦሪያ ዓጫ ካአታዴ።

ዪሁዳ ካአተ ዒዮሆራሜ (2የኦሲ. ዓሃኬ 21:1-20)

16 ዒሰራዔኤሌ ካአተ፡ ዓክዓቤ ናአዚ፡ ዒዮራሜ ካአታዴንቲ ደንጋሳ ሌዖና ዒዮሳፒፄ ናአዚ ዒዮሆራሜ ዪሁዳይዳ ካአታዴ፤ 17 ዒዚ ካአታዴያና ለዓ ዒዘኮ ሃይሢታሚ ላምሶኬ፤ ዒዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ሳሊ ለዔ ሞይሣ።

18 ማቻ ዒዘኮ ዓክዓቤ ናይ ማዔሢሮ ዒዚያ ዓክዓቤ ማአሮ ዓሶጉዲ ዒሰራዔኤሌ ካአታ ማዳ፡ ፑርቶ ማዳ ማዴ፤ ዳቢንቲ ማዳ ማዴ ናንገና ናንገ ጎዳ የዩሴ፤ 19 ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓንቲ ፔ ዓይላሢ፡ ዳውቲ ዜርፃፓ ካአቲሞ ዔኪንዲሞአያታሢ ጫአቄሢሮ ዪሁዳ ባይዚ ኮዒባኣሴ።

20 ዒዮሆራሜ ካአታዴ ዓአንቲ ዔዶአሚ ዓሳ ዪሁዳም ሞይዘ ዒፄ፤ ፔና ዳንዳዒ ካአቲያ ካአታሢ፤ 21 ዩያሮ ዒዮሆራሜ ሳርጌሎ የይቶ ቢያ ዔኪ የላኒ ፃዒሬ ዴንዳ፤ ዒማና ዔዶአሚ ፖኦሊሳ ዔያቶ ማንጌሢሮ ዲሞና ዒዘንታ ሳርጌሎ የይቶና የሊሳ ሱኡጎንታ ዩያ ማንጌ ዓሶኮ ጌዴና ዳርዚ ዴንዲ ቶላዛ፡ ፖኦሊሳ ፔኤኮ ማአሪ ማአሪ ዴንዳ፤ 22 ዩማፓ ዓርቃየ ዔዶአሚ ዪሁዳ ዴማ ሞርቃ ሞይፃፓ ኬሰኬ፤ ዒማና ሃሣ ሊቢና ካታማኣ ዪሁዳም ሞይዘ ዒፄ።

23 ዒዮሆራሜ ማዴ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካአቶ ሃይሳ ፃአፒንታ ማፃአፖይዳ ፃአፒንቲ ዓአ፤ 24 ዩካፓ ዒዮሆራሜ ሃይቄ፡ ዳውቲ ካታሞይዳ ካአታ ዲኡታ ቤዛ ዲኡቲ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዘኮ ናአዚ፡ ዓካዚያሴ ካአታዴ።

ዪሁዳ ካአተ ዓካዚያሴ (2የኦሲ. ዓሃኬ 22:1-6)

25 ዒሰራዔኤሌ ካአተ ዓክዓቤ ናአዚ፡ ዒዮራሜ ካአታዴንቲ ታጳ ላምዓሳ ሌዖና ዒዮሆራሜ ናአዚ ዓካዚያሴ ዪሁዳይዳ ካአታዴ፤ 26 ዒዚ ካአታዴያና ለዓ ዒዘኮ ሳማታሚ ላምዖ ለዔ ማዔያ ናይኬ፤ ዒዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ፔቲ ለዔ ሞይሣ፤ ዒዘኮ ዒንዳ ዓታሊያ ጌይንታያ ዓክዓቤ ናአዚ፡ ዒሰራዔኤሌ ካአተ ምሪኮ ናአዚ ናይኬ። 27 ካአተ፡ ዓክዓቤኮ ዓካዚያሴ ባይሲታሢሮ ዓዳ ዓክዓቤ ማአሮ ዓሶጉዲ ጎሜ ማዴ ናንገና ናንገ ጎዳ የዩሴ።

28 ሶኦሪያ ካአተ፡ ዓዛሄሌ ዓሳ የላኒ ዴንዳያና ካአተ ዓካዚያሴ ዒሰራዔኤሌ ካአተ ዒዮራሜና ሞላ ማዒ የላኒ ዴንዳ፤ ዩያቶ ላምዖ ካአቶኮ ፖኦሊሳ ሶኦሪያ ፖኦሊሶና ሞላ ጌሌዓዴ ዓጫ ራሞቲይዳ የሎ ዓርቃዛ ዒዮራሜ የሎይዳ ሂኢሺና ዲኡቲ ማአሳኔ፤ 29 ዒዮራሜ ካአተ ዓዛሄሌና ሞላ ራሞቲይዳ የልቲያና ዲኡቲ ከዖዴ ኪዖሮ ማይሢንታኒ ዒይዚራዔኤሌ ካታሞ ማዒ ዴንዳ፤ ዩያሮ ካአተ፡ ዓካዚያሴ ዒዘ የኦጮ፤ ዒኢካ ዴንዳ።

9

ዒዩ ዒሰራዔኤሌይዳ ደአሚንቲ ካአታዴሢ

1 የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡ ዔልሳሲ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ባአካፓ ፔቲሰኬያ ዔኤላያ፡- «ጌሌዓይይዳ ዓአ ራሞቲ ዴንዳኒ ጌኢጊንቲ፤ ሃኖ ዛይታ ዓአ የቲሎ ዔኪጋፓ፤ 2 ዒኢካ ዴንዲ ሄላየ ዒዮሳፒፄ ናአዚ፡ ኒሚሺኮ ናአዚ ናየ ማዔሢ፡ ዒዩ ኮዔ፤ ዒዘ ዴንቃየ ዒዘኮ ላጎ ባአካፓ ዴማሲ ቆልዓ ጌልዜ፤ 3 ዩካፓ ሪሚቶ ዛይቶ ዒዘኮ ቶኦካ ሞሃ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ደአሚ ዒሰራዔኤሌ ካአታሢ» ጌዒ ኬኤዜ፤ ዩያይዴሰካፓ ካር ቡሊ ኔጉሞ ጳሽኪ ኬሰኪ ዴንዳ» ጌዔ።

8:13 8:13 1ካእቶ. ማ 19:15። 8:19 8:19 1ካእቶ. ማ 11:36።

4 ይደር ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ፣ ዳጌህ ራሞቱ ዳጌዳ፤ 5 ዲኒካ ዲ ሄላያ ፖኦሊሶ ሱኡጋ ዋላ ዳዲ ጌሰታንቲ ዳጌቅ፡- «ታ ጎዳ፣ ታ ኔኤም ከኤዛንዳ ኪኢታ ዓኣኔ» ጌዔ።

ዲዩ ዲዛ ኮይላ፡- «ኔ ያኑም ከኤዛኒ ጋዓ?» ጌዔ።

ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህ፡- «ኔኤም ታ ከኤዛንዳ» ጌዔ። 6 ዩካፓ ለሞያንህ ዋላ ፔቲ ከኤህ ጌላዛ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ፣ ዳጌህ ራሞቶ ዳጌቶ ዲዩ ቶኦካ ዋሃዎ፡- «ናገረና ናገገ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኑዛህ ሂዚ ጋዓ፤ ታ ዳር፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ታ ኔና ደኦሚ ካኦታህ፤ 7 ይደር ኔኤኒ ዓክዓቤ ናኣዚ፣ ኔ ጎዳ ማዕ ካኦታህ ዋዳንዳያ ኮይሳ፤ ዩያይዲ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሶንታ ሜሌ ታኦም ማዳ ዓሶ ዔልዛቤላ ዋዳህኮ ኮሞ ታ ማሃንዳ፤ 8 ዓክዓቤ ማኦር ዓሶንታ ዲዛኮ ዜርፃ ቢያ ሃይቃንዳያ ኮይሳ፤ ታኣኒ ዲዛ ማኦራፓ ዓቲንቁ ማዕያ ቢያ፤ ዓይሌያ ማዎም ጉሪ ማዳ ዓቲንቁ ቢያ ባይዛንዳ፤ 9 ዲሰራዔኤሌ ዳጌዳ ካኦታዳ ናባፃ ናኣዚ፣ ዲዮርቢዓሚና ዓኪያሌ ናኣዚ፣ ባዕሻና ማኦር ታ ማዳ ጎይያ ዓክዓቤ ማኦር ዓሶዋ ታ ዲማይዳንዳ። 10 ዔልዛቤላ ዲኡኪንቲያ ዲኡኪንታዓከ፤ ዲዛኮ ለዘ ዲይዚራዔኤሌ ዓጮይዳ ካኒ ሙዓንዳ።» ጌዔ፤ ዩያ ጌይ ጋፔሰካፓ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ፣ ዳጌህ ካር ቡላ ከኤዓፓ ከሰኪ ጳሽኪ ዳጌዳ። 11 ዲዩ ፔኤኮ ላጎ ማዕ፣ ፖኦሊሶ ሱኡጎንህ ኮይላ ሙካዛ ዔያታ፡- «ዋይቲይ ኮሽቱዋይ? ዩይ ኔ ኮይላ ሙከ ዣኣካህህ ዓይጎ ኮዓ ዓሲዳይ?» ጌዔ ያኑጮ።

ዲዩ ማሃዎ፡- «ዓህንታ ዲዚ ጌሰታ ባኮንታ ዲንህ ዔራያከ» ጌዔ። 12 ዔያታ፡- «ዓህ! ኑ ዔራዋቤ፤ ዲ ኔኤም ዓይጎ ጌዔቲያ ሂንዳ ኑም ከኤዛ» ጌዔ።

ዲዩ ዲማና፡- «ናገረና ናገገ ጎዳ ራዕሰራዔኤሌ ዳጌዳ ኔ ካኣቲ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ደኦሚ» ጋዓ፤ ታኦም ጌዔ። ጌይ ዔያቶም ከኤዛ።

13 ኔጉዋዎ ዲዩኮ ላጎ ማዕ፣ ፖኦሊሶ ሱኡጎንህ ማኦህህ ፔኤኮ ከሲ ከሲ ዲዩ ሄርቁ ከሰካ ቤዛይዳ ሂኣህ፤ ዩዮ ዲዚ ጌዒ ከሰካ ቤዛይዳ ዲዛ ዔያታ ከሲ ዔቁሳዎ ዛዬ ዋርቁ፤ ዑኡዘዋ ፔኤኮ ዳጌዳ፡- «ዲዩ ካኦታዳ!» ጌይ ዲላቲ።

ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ዲዮራሚ ዋዳናህ

14-15 ዩካፓ ኒምሺ ናኣዚ ዲዮሳፒጃኮዋ ናኣዚ ማዕህ፣ ዲዩ ካኣቲ ዲዮራሚም ጌኔ ማዳ ማዳህ ዓርቁ፤ ዲዮራሚ ዩያኮ ቤርታ ሶኦሪያ ካኣቲ፣ ዓዛሄሌና ዋላ ራሞቲይዳ ያልቲያና ዲኡቲ ዓኣህሮ ዲማና ዲይዚራዔኤሌ ዳጌዳ ማይህንቲ ማይህንቲ ዓኣኔ፤ ይደር ዲዩ ዲዛኮ ላጎ ማዕ፣ ፖኦሊሶ ሱኡጎንህም፡- «ጎኔ ዲንህ ታኣና ዋላታቲ ዲይዚራዔኤሌ ዳጌዳ ናገገ ዳርም ዳንዲ ሃይሴ ከኤዛም ዓሳ ቶላንዳህሮ ፔቲ ዓሲታዎ ራሞቲይዳፓ ከሰኪ ዳንዲዋጉዲ ቃዙዋቲ» ጌዔ። 16 ዩካፓ ዲዩ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዲይዚራዔኤሌ ዳንዳ፤ ዲማና ዲዮራሚ ሃጊ ማይህንቲ ዳቁባኣ፤ ዩሁዳ ካኣቲ፣ ዓካዚያሴ ዲዛ ያኑጮኒ ሙከ ዲኢካ ዓኣኔ።

17 ዲይዚራዔኤሌ ካታሞ ዳዒ ካፖ፣ ከኤሎ ዲያ ዑፃ ዳዒ ካፓ ዓሲሰኪይ ዲዩንታ ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሶንታ ሙከ ዑካህ ዳንቃዎ፡- «ፖኦሊሶ ያልዚር ሙካኔ!» ጌዒ ዲላቲ ከኤዛ።

ይደር ዲዮራሚ፡- «ፔቲ ዓሲ ፓርና ዳኪጋፓ ሙካ ዓሳ ኮሽ ዓኣዎ ሙካቲ ያኦጠሴ» ጌዔ።

18 ዩይ ኪኢቶ ዓህ ፓራህ ቶጊ ዳንዳዎ ዲዩ ኮይላ፡- «ኮሽ ዓኣዎ ኔ ሙካቲያ ካኣቲ ዔራኒ ኮዔ።» ጌዒ ያኑጮ።

ዲዩ ማሃዎ፡- «ኮሹሞ ዛላ ኔና ያኦጠሳ ባኣዚ ዓይጎዳይ? ኔኤር ዩያ ሃሺጋፓ ታ ገንዎ ሙከ!» ጌዔ።

ካታሚሎ ካፖ፣ ከኤሎ ዲያ ዑፃ ዓኣ ዓህ፡- «ኪኢቶ ዓህ ዳንዲ ሙካ ዓሶና ዋላ ካኣሚ፤ ጋዓንቲ ዲ ማዒ ሙከባኣሴ» ጌይ ከኤዛ።

19 ሃህ ሜሌ ኪኢታ ዓሲ ዳካዛ ዲማ ጎይያ ዲዩ ያኑጮ፤ ዲዩ ዩያ ኮይላ፡- «ኮሹሞ ዛላ ኔና ያኦጠሳ ባኣዚ ዓይጎዳይ? ኔኤር ዩያ ሃሺጋፓ ታ ገንዎ ሙከ!» ጌዔ።

20 ካታሞ ካፓ ዓህ፡- «ላሚ ዳኪንቲ ዓህ ሙካ ዓሶና ዋላ ዳንዲ ካኣሚ፤ ጋዓንቲ ዲ ማዒ ሙከባኣሴ» ጋዓ፡- «ፖኦሊሶ ሱኡጋህ ሳርጌሎ ያይቶ ዣኣኣሽካ ዓሲጉዲ ዲሻኔ! ዲዚ ዳዳ ዲዩ ማላኔ!» ጌዔ። 21 ዩካፓ ካኣቲ፣ ዲዮራሚ፡- «ታኣኮ ሳርጌሎ ያይቶ ጌኢጊሹዋቲ» ጌይ ዓሶ ዓይህ፤ ሳርጌሎ ያይታ ጌኢጊሽንታዛ ዲዛንታ ካኣቲ ዓካዚያሴንታ ፔኤኮ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዲዩና ካኣሚ ዳንዳ፤ ዔያታ ዲማና ናኣቡቲር ማዕ ጎዣ ጋራ ዲዩና ካኣሚ። 22 ዲዮራሚ ዲዩ ኮይላ፡- «ዲዩ፣ ኮሽ ዓኣዎ ኔ ሙከያ?» ጌይ ያኑጮ።

ዲዩ ማሃዎ፡- «ኔ ዲንዳ ዔልዛቤሎኮ ሜሌ ያኣዘ ካኣኦና ማርሾ ማዳና ሃያይዲ ሳዎ ባይዚ ዓኣንቲ ዓይጎ ኮሹሞ ዓኣይ?» ጌዔ።

23 ይደር ዲዮራሚ ዑኡዘ ዳጌዳ፡- «ዓካዚያሴ! ሃይ ፑርቲሞ ማሊህከ!» ጌይ ጌይ ሳርጌሎ ያይቶ ገንህም ማህ ጳሽከ። 24 ዲማና ዲዩ ሂኢሽና ዲዮራሚኮ ካኣሎ ዳማ ዲከ፤ ዩይ ሂኢዣ ዳንዲ ሳዞ ሄሌህሮ ዲዮራሚ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ዓኣዎ ዲኢካ ሎኦሚ ሃይቁ። 25 ዩካፓ ዲዩ ቤዲቃሬ ጌይንታ፣ ዲዛና ዋላ ማዳህ፡- «ለዘ ዔኪ ዳንዲ ናኣቡቲ ጎዣይዳ ከኤሬ፤ ታኣና ኔኤና ካኣቲ ዲዮራሚኮ ዓዳ፣ ዓክዓቤ ገንዎ ኦኡኮ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዓኣዳንቲ ናገረና ናገገ ጎዳ ዓክዓቤይዳ ማዳኒ ከኤዛ ባኮ ማሊ ጳቁህ፤ 26 ናገረና ናገገ ጎዳ ጌዔ ባካ፡- «ዚጊና ናኣቡቲንታ ዲዛኮ ናኣቶዋ ዋዳናህ ታኣኒ ዛጌ፤ ዲዞ ሃኖ ጎዣሎይዳ ዩያ ኮሞ ታኣኒ ማሃንዳ» ጋዓያከ» ጌዔ። ይደር ዲዩ፡- «ናገረና ናገገ ጎዳ ጌዔ ባካ ኩማንዳጉዲ ዲዮራሚኮ ለዘ ዔኪ ናኣቡቲ ጎዣ ከኤሬ» ጌይ ዲዛና ዋላ ማዳህ ዓይህ።

ዩሁዳ ካኣቲ ዓካዚያሴ ዋዳናህ

27 ዲማና ካኣቲ፣ ዓካዚያሴ ዩያ ባኮ ቢያ ዛጋዎ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ቤትሃጋኔ ካታሞ ጳሽኪ ዳንዳ፤ ዲዩዋ ዲዛ ገንዎ ዳውሲ ዳውሲ፡- «ዲዛ ዋዳዎቲ!» ጌዒ ፖኦሊሶ ዓይህ፤ ይደር ፖኦሊሶ ዓካዚያሴ ዳውሲ ዩብላዓሚ ካታሞ

ኮይላ ዓላ ጉኡሬ ሴኔሮይዳና ጳጳሳንቴ ዲኬኔ፤
ዒዚ ጋዓንቴ ባሽንቴዎ ማታዲ ማጊዳ ካታሞ
ዳንዲ ሄሊ፡፡ ዓላኢካ ሃይቄኔ፤ 28 ዒዛኮ ደንዛ ማዔ፡
ቢታንታ ዓላ ዓላ ሌዛ ዒዛኮ ሳርጌሎ ያይቶና ዔኪ
ዩሩሳላሚ ዳንዳዎ ዳውቴ ካታማ ካኣታ ዲኡታ
ቤዛ ዲኡኬኔ፡፡

29 ዓካዚያሴ ዪሁዳይዳ ካኣታዳሂ
ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ናኣዚ፡ ዒዮራሚ
ካኣታዳንቴ ታጳ ፔታሳ ሌዖናኬ፡፡

ዔልዛቤሎኮ ሃይቦ

30 ዩካፓ ዒዩ ዒይዚራዔኤሌ ዳንዳኔ፤
ዔልዛቤላ ዒማና ዩያ ባኮ ዋይዛዎ ዓኣፖ ኮይሎ
ቲሽኪ ሚዛጳኔ፤ ቶኦኮዋ ፔኤኮ ማዢ ካኣቱሞ
ማኣሮኮ ዑፃ ዓላ ዳጌ ቤዛ ዔቂ ፑልቶ ካሮና ሊካ
ጎይዎ ዛጋኔ፡፡ 31 ዒዩ ካታሞ ጌሎ ካሮና ጌላኣና
ዒዛ፡- «ዔኤዛይ፡ ዚምሪ! ሃይ ኔኤኒ ኔ ጎዳ
ዎዳሂ ሃይ! ሃይካ ኔና ዓይጌ ዔኪ ዩዔይ?» ጌይ
ዒላቲኔ፡፡

32 ዒማና ዒዩ ሌካ ዳግ ጌይ ዛጋዎ ዑኡዛ
ዳጊዲ፡- «ታኣና ዋላ ማዓኒ ኮዓሂ ያናዳይ?»
ጌዔኔ፤ ዩያሮ ፓይዲና ላምዖ፤ ገንህ ሃህ ሃይሃ
ማዓንዳ ዓሲ ፑልቶ ካሮና ሞኦኪ ዒዛ ዛጌኔ፤
ዩና ዓሳ ካኣቱሞ ማኣሮይዳ ቢታንቶ ዓላ
ዓሲኬ፤ 33 ዒዩ ዔያቶሞ፡- «ዔልዛቤሎ ሊካ
ሃዒ ኬኤፋዋቲ!» ጌዔኔ፤ ዔያታ ዒማና ዒዛ
ዔኪ ሊካ ኬኤሬኔ፤ ፓራሂና ሳርጌሎ ያይቶና
ዒዛ ሄርቄሂሮ ዒዛኮ ሱጉፃ ኮጮና ፓራሂናይዳ
ፓሽኪንቴኔ፡፡ 34 ዩካፓ ዒዩ ካኣቱሞ ማኣሪ ጌሊ
ሙኡዚ ሙዔኔ፤ ዒማና ዒዚ፡- «ዎይቴቲያ ዒዛ
ካኣቲ ናይታሂሮ ዒዛ፡ ጋዳንቁንቴ ላኣሌሎ
ዔኪ ዲኡኩዋቲ» ጌዔኔ፡፡ 35 ዒዛ ዲኡካጊ
ዳንዴ ዓሳ ጋዓንቴ ቶኦኮ ማጌዎማና ቶኦንታ
ኩጮንታ ማጌዎፓ ዓታዛ ማሌ ባኣዚ ዳንቁባኣሴ፤
36 ዩያ ቢያ ዒዩሞ ዔያታ ኬኤዛዛ፡ ዒዩ፡-
«ዩይ ቢያ ማዲንቴሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ
ዓይላሂ፡ ቴሲቢ ዓጮ ዓሂ፡ ዔኤሊያሴ ዛሎና
ቤርታ ኬኤዜ ጎይዎኬ፤ ዩይያ፡ «ዔልዛቤሎኮ
ሌዛ ዒይዚራዔኤሌ ዓጮይዳ ካጊ ሙዓንዳኔ፤

37 ካናታ ሙዔንቴ ዓቲ ባካ ፒዲ ላኣሎና
ቡኡራጉዲ ማዓንዳኔ፤ ዩያሮ ያኣኒያ ዒዛ ደማሲ
ዔሪ፡ ሃና ዔልዛቤሎኬ ጋዓኒ ዳንዳዑዋሴ»
ጌይንቴሂኬ» ጌዔኔ፡፡

10

ዓክዓቤ ዜርዖ ጉቤ ዎደናሂ

1 ፓይዳ ላንካይታሚ ማዓያ፡ ዓክዓቤ ዜርሂ
ሳማሪያ ካታማ ናንጋኔ፤ ዩያሮ ዒዩ ዋርቃታ ፃኣፒ
ፔቴ ፔቴ ፃኣፖና ኪኣቶ ዋርቃቶ ካታሞ ዎይህ
ዓሶንታ ዔርቴ ዓጮ ጨሞንታ ዓክዓቤ ዜርዖ ዲቻ
ዓሶንታሞ ቢያ ዳኬኔ፤ ፃኣፒንቴ ኪኣታ፡- 2 «ካኣቲ
ዜርዖ ማዔ ዓሳ ዒንሂ ደማ ዎርቃያኬ፤ ፓሮንታ
ሳርጌሎ ያይቶንታ ያሎ ዓንጋሞንታ ዙሎ ኬልቂ
ዲርቆና ካታማኣ ዒንሂሮኬ፤ ዩያሮ ሃና ኪኣቶ
ዋርቃታ ዒንሂ ሃሃላዛ ኔጉዎዎ፡ 3 ካኣቲ ዜርዖፓ
ፔቴ፡ ኮሺ ማዔያ ደኦሚ ካኣታሁዋቲ፤ ዩያ
ካኣታሂ ዛላ ማዒ ዒዛሞ ያልቲዋቲ!» ጋዓያኬ፡፡

4 ዩያሮ ሳማሪያ ዎይህ ዓሳ ካራ ባይዚ ዒጊጪ፡-
«ካኣቲ ዒዮራሚንታ ካኣቲ ዓካዚያሴንታ ቃዛኒ
ዳንዳዒባኣ፡ ዒዩ ኦኡኒ ዎዲ ባሻኒ ዳንዳዒይ?»
ጌዔኔ፡፡ 5 ዩካፓ ካኣቲ ማኣሮ ዓሶኮ ሱኡጌሰኬያንታ
ካታሞ ዎይህሂንታ ዔርቴ ዓጮ ጨሞንታ
ዓክዓቤ ዜርዖ ዲቻ ዓሶንታ ዒዩሞ፡- «ኦኡኒ
ኔ ዓይሎኬ፤ ኔ ኦና ዓይሄ ባኮ ቢያ ማዲ ኦ
ኩንህንዳኔ፡ ያናኣ ኦ ካኣታህዓኬ፤ ኔኤሞ ኮሺ
ማዔ ባኣዚ ማማዳ» ጌዒ ኪኣታ ዳኬኔ፡፡

6 ዒዩ ዔያቶሞ ገንህ፡- «ዒንሂ ታኣና ዎላ ማዒ
ታኣኒ ዓይህ ባኮ ኩንህንዳያታቴ ዚር ሃይማ ዎዳ
ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ዜርዖ ቢያሂኮ ቶኦኮ ቲቂ ዔኪ
ታኣሞ ዩዑዋቲ» ጌዒ ዋርቃታ ፃኣፔ፡፡

ላንካይታሞ ዓክዓቤ ዜርዖንሂ ዒማና
ሳማሪያዳ ዔያቶ ዲቻያ፡ ዓጮይዳ ዔርቴ ጨሞ
ኮይላ ናንጋኔ፤ 7 ዒዩ ፃኣፔ ዋርቃታ ዔያቶ ሃላዛ
ሳማሪያ ካታሞ ሱኡጋ ላንካይታሞ ዓክዓቤ ዜርዖ
ቢያ ዎዲ፡ ቶኦኮ ዔያቶኮ ቲቂ፡ ኮታና ኩንሂ፡
ዒይዚራዔኤሌይዳ ዓላ ዒዩሞ ዳኬኔ፡፡

8 ዓክዓቤ ዜርዖኮ ቶኦካ ቲቂንቴ ሙኩሂ ዒዩ
ዎይዛዎ ካታሞ ጌሎ ካራ ላምዖ ቤሰካ ዎሊ ቤኤዚ
ዚር ሃላንዳኣና ኩሊንቴ ዳዓንዳጉዲ ዓይሄኔ፤
9 ዚሬሎ ጉቴ ዓማ ካታሞ ጌሎ ካር ዒዩ ዳንዲ
ዒኣካ ቡኪ ዓላ ዓሶሞ፡- «ካኣቲ ዒዮራሚሞ
ጌኔ ማዲ ዎዳሂ ታናኬ፤ ዩያሮ ዒንሂ ዩያ ዛሎ
ያኡጪንታዓኬ፤ ጋዓንቴ ሃያ ዓሶ ቢያ ዎዳሂ ዒንሂ
ኮራ ያና ማላይ? 10 ሃይ ቢያ ዓክዓቤ ዜርዖይዳ
ሃላንዳኔ ጌዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ባካ ጎኔ
ማዔሂ ዔርዛኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዓይላሂ፡
ዔኤሊያሴ ዛሎና ኬኤዜ ባኮ ማዲ ኩንሂኔ»
ጌዔኔ፡፡ 11 ዩካፓ ዒዩ ዒይዚራዔኤሌይዳ ናንጋ፡
ሃንጎ ዓክዓቤ ዜርዖንታ ደንዛ ማዔ ቢታንታ
ዓላ ዓሶንታ ዒዚ ናሽካ ዒዛኮ ላንጎታ ቄኤሶዋ
ዓይሱዋዎ ቢያ ዎዳኔ፡፡

ካኣቲ ዓካዚያሴ ዜርዖ ቢያ ዎደናሂ

12 ዒማና ዒዩ ዒይዚራዔኤሌይዳፓ ዔቂ
ሳማሪያ ዳንዳኔ፤ ዒዚ ዳንዲቤቃ «ቆልሞ ህንቃ
ዓሶ ጉርዶ» ጌይንታ ቤሲ ሃላዎ፡ 13 ሃይቄ ካኣቲ፡
ዓካዚያሴ ዒጊና ባኣካፓ ዳካ ዓሲ ዳንቁ፡- «ዒንሂ
ያናንሂዳይ?» ጌዒ ያኡጪኔ፡፡

ዔያታ ማሃዎ፡- «ኦኡኒ ዓካዚያሴ ዒጊኒኬ፤
ሃሂ ኦኡኒ ጌኤሾ፡ ዔልዛቤሎኮ ናኣቶንታ ሃንጎ
ካኣቲ ማኣሮ ዓሶንታ ዛጋኒ ዒይዚራዔኤሌ
ዳንዳኔ» ጌዔኔ፡፡ 14 ዒዩ ዒማና፡- «ሃንሂ ዓሶንሂ
ዓርቁዋቲ!» ጌዒ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይሄኔ፤ ዩያሮ
ፖኦሊሳ ዓርቃዛ ዒኣካ ዎኣሂ ዔቴ ዓኣንቴ ዩያ
ዔቶ ኮይላ ዒዩ ዒያቶ ዎዳኔ፡፡ ዔያቶኮ ሚርጉማ
ያይዲታሚ ላምዖ ማዓያታንቴ ፔቴ ዓሲታዎ
ዓይሱዋዎ ዒዚ ዎዳኔ፡፡

ዓክዓቤኮ ዒጊና ሃህ ዎደናሂ

15 ዩካፓ ዒዩ ጎይዎ ዳንዲ ዓርቄኔ፤ ዒዚ
ዳንዲቤቃ ሬካቤ ናኣዚ፡ ዒዮናኣዳኣቤና ካኣማኔ፤
ዒዩ ዒዛ «ኮሺዳ?» ጌዒ ዔኤሊሰካፓ፡- «ታኣና
ኔኤናኮ ማሊፃ ፔቴኬ፤ ዩያሮ ኔኤኒ ታኣና ዎላ ታ
ማዳ ባኮ ማዳንዳ?» ጌይ ያኡጪኔ፡፡

* 9:31 9:31 ዘምሪ ጌይንታ ዓሂ፡- ፖኦሊሴ ሱኡጌታዎ ዔኤላ ጌይንታ ካኣታሂ ዎዳያኬ፤ 1ካኣቶ. ማ 16:8-12ይዳ ዛጊ፡፡ 9:36
9:36 1ካኣቶ. ማ 21:23፡፡ 10:11 10:11 ሆሴ. 1:4፡፡

ዲዮናክዳክቤ፡- «ሂዮ፡ ታ ኔኤና ዋላ ኔ ማዳ ባኮ ማዳንዳኔ» ጌዔ።

ዲዮ ዲዛ ኮራ፡- «ታ ኩጮ ዓርቄ» ጋዓዛ፡ ዲዮናክዳክቤ ዓርቄ፤ ዩካፓ ዲዮ ዲዛ ጎቼ ዔኪ ሳርጌሎ ያይታ ዔኪ ኬሲ ዳይሆ፡- 16 «ታኣና ዋላ ዳንዲጋፓ ያኦሲር ጌዒ ታ ማዳንዳ ባኮ ዛጌ» ጌዔ፤ ዲዮናክዳክቤ ሳርጌሎ ቶጊ ሳማሪያ ዳንዳ። 17 ዲኢካ ዔይታ ሄላዛ ዓክዓቤ ዜርያ ፔቲታዎ ዓይሱዋዎ ዲዮ ጋፒሲ ዋዳ፤ ዩይ ያዲ ማዔህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዓይላህ ዔኤሊያሴ ዛሎና ኬኤዜ ጎይያና።

ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዞ ካእብካ ዓሶኮ ሃይቦ

18 ዩካፓ ዲዮ ሳማሪያ ዳር ፔቲይዳ ዔኤላዎ፡- «ካእቲ፡ ዓክዓቤ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዞ ካእብኩህ ዳካኬ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዲዛፓ ባሼ ካእብካኒ ኮዓ፤ 19 ዩያሮ ባዓኣሌ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ቢያ፤ ዩያጉዲ ባዓኣሌ ካእብካ ዓሶንታ ዔይቶኮ ቁኤሶዋ ቢያ ዔኤሊ ታኣም ቡኩሶዋ፤ ወይቲቲያ ዔይቶፓ ዓሲ ዓቲዋጉዲ፤ ታኣኒ ባዓኣሌም ዳኤፒ ዲንጎ ባኣዚ ዲንጋንዳህሮ ዲኢካ ሙኪባኣ ዓይጎ ዓሲያ ማምዎ ዋዳንታንዳ።» ጌዔ። ዲዮ ዩያይዳህ ባዓኣሌ ካእብካ ዓሶ ቢያ ዋዳኒ ጌይ ማሊህናኬ። 20 ዩካፓ ዲዮ፡- «ባዓኣሌ ቦንቻኒ ዳር ዔኤላዎቲ!» ጌዒ ዓይህዛ፡ ዳራ ዔኤሊንቴ። 21 ዲዮ ዲዮናክዳክቤ ዩያ ኪኢቶ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያ ዳካዛ፡ ባዓኣሌ ካእብካ ዓሳ ቢያ ቡኬ፤ ፔቲ ዓሲታዎ ዓቲዋዎ ቢያህ ባዓኣሌኮ ጌኤዢ ማኣሮ ጌሊ ኩሚ ዳዔ፤ 22 ባዓኣሌ ያኦዞም ዲማዳ ማኣዓህ ዓርቃ፡ ቁኤሳህ ባዓኣሌ ካእብካ ዓሶም ማኣዓህ ኬሲ ዲንጋንዳጉዲ ዲዮ ዓይህ። 23 ዩካፓ ዲዮ ሪካቤ ናኣዚ፡ ዲዮናክዳክቤና ዋላ ባዓኣሌኮ ጌኤዢ ማኣሮ ጌሊ፤ ዲኢካ ጌላዎ ዳር ኮይላ፡- «ዓካሪ ዲንህ ሃይካ ዓኣ ዓሳ ባዓኣሌ ሌሊ ካእብካያታህ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካእብካ ዓሲ ፔቲታዎ ባኣያ ማዔህ ዲማሲ ዔሪ ታኣም ኬኤዙዋቲ» ጌዔ። 24 ዩካፓ ዲዚ ዲዮናክዳክቤና ዋላ ባዓኣሌም ሚቹ ዲንጎ ዲንጊህና ማሌ ዲንጎ ባኣዚያ ሸኢሸህ ዓርቄ፤ ዩያኮ ቤርታ ዲዮ ሳሊታሚ ፖኦሊሴ ባዓኣሌኮ ጌኤዢ ማኣሮ ዓጮ ማንጊሲ ዔቁሳዎ፡- «ሃይካ ጋራ ዓኣ ዓሶ ቢያ ወዲዋቲ፤ ፔቲ ዓሲታዎ ቶሊሲ ዳኬ ዓሲ ዩያ ዓህ ዛሎ ወዲንታንዳ።!» ጌዒ ዓይህናኣኮ።

25 ዲዮ ዲንጎ ባኮ ዲንጌሰካፓ ኔጉዋዎ ዙላ ካፒ ዓኣ ፖኦሊሶና ፖኦሊሶ ሱኡጎ፡- «ጌሊ ሃይካ ጋራ ዓኣ ዓሶ ጉቤ ወዲዋቲ፤ ፔቲ ዓሲታዎ ቶሊዋጉዲ!» ጌዒ ዓይህ፤ ዩያሮ ፖኦሊሳ ፔኤኮ ጩንቸ ሳፓሮ ቱጊ ቱጊ ጌላዎ ጋራ ዓኣ ዓሶ ቢያ ወዳ፤ ሌዞዋ ቢያ ጎቼ ጎቼ ዙሎ ኬሴ፤ ዩካፓ ባዓኣሌ ጌኤዢ ማኣሮ ጋራ ዓኣ ቆልዎ ጌሊ፡ 26 ዲኢካ ዔይታ ካእብካ ሹጮ ዳኣሶ ዙሎ ኬሲ ታሚና ሚቹ። 27 ዩያይዲ ባዓኣሌ ካእብካ ዓሳ «ዲማዳያ ጌኤሸኬ» ጌዒ ጉሙርቃ ሹጮ ዳኣሶንታ ማኣሮንታ ሻሄ፤ ዩያ ባዓኣሌኮ ጌኤዢ ማኣሮ ዔይታ ሹኤሸ ማኣሮ ማሄ፤ ዩይ ማኣራ ሃና ሄላንዳኣና ዲማዲ ማዒ

ዓኣ። 28 ዲዮ ዲይዚራዔኤሌይዳ ዓኣ፡ ባዓኣሌ ካእብኮ ካእኩ ባይዜህ ዩያይዲኬ፤ 29 ያዲ ማዔቲያ ዲዮ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሞይዳ ዔኪ ጌልዜ፡ ካእቲ፡ ዲዮርቢዓሜ ማዳ ጎሞ ማዲያ ሃሽባኣሴ፤ ዲዚ ዓይጎ ማዳይ ጌዔ፡- ናባፃ ናኣዚ፡ ዲዮርቢዓሜ ቤኤቴኤሌና ዳኣኔናይዳ ማዢ ዔቁሴ ናኣሪ ማላ ባኮ ካእብኮ ሃሽ ዲፃ። 30 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዮም፡- «ዓክዓቤ ዜርያይዳ ቢያ «ማዳ» ታ ኔና ጌዔ ጎይያ ማዲ ኔኤኒ ኩንህ፤ ዩያሮ ኔኤኮ ዜርያ ዳንዲ ያይዶ ሾይንቲ ሄላንዳኣና ዲሰራዔኤሌይዳ ካእታዳንዳህ ታ ኔኤም ጩኣቃ።» ጌዔ። 31 ዲዮ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዞህ ዋጎም ጉቤ ዲናፓ ዓይህንታያ ማዒባኣሴ፤ ዩያይዳንዳህ ሃሽ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሞ ዔኪ ጌልዜ፡ ዲዮርቢዓሜ ማዳ ፑርቶ ማዳ ማዳ።

ዲዮኮ ሃይቦ

32 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዮናክዳክቤ ዓሶኮ ዓጮ ዳኪሲህ ዓርቄ፤ ዩያሮ ሶኦሪያ ካእቲ፡ ዓዛሄሌ ዲሰራዔኤሌ ያሊ ባሽ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያ ዓርቄ። 33 ዲዚ ዓርቄ ዓጮ፡- ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎንታ ዳኣሎ ዛሎና ዳንዲ ዓርኖኦኔ ዋሮኮ ኬዳ ዓኣ ዓርዔኤሪ ካታዎ ሄላንዳኣናኬ፤ ዩይ ቤዛ ጋኣዳንታ ሮኦኤሌንታ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ሚናኣሴ ፃፀኮ ሃካህ ናንጋ፡ ጌሊዳዳንታ ባኣሳኣኔንታ ዓጮ ጋራ ማህ ዔካያኬ።

34 ዲዮ ማዳ ማሌ ባኮና ጩርሹዋና ዲ ያሊ ባሽ ባሽዓ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ካእቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣ፤ 35 ዩካፓ ዲዮ ሃይቄ ሳማሪያይዳ ዳኤቲ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ፡ ዲዮዓካኣዜ ካእታዳ፤ 36 ዲዮ ሳማሪያይዳ ናንጊ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ላማታሚ ሳሊ ሌዔ ካእታዲ ዋይህ።

11

ዪሁዳ ካእቲሎ ዓታሊያ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 22:10—23:15)

1 ካእቲ ዓካዚያሴኮ ዲንዳ፡ ዓታሊያ * ዲዛኮ ናዎ ወዳናህ ዋዎይዞ ዪሁዳ ካእቲ ማኣሮ ዓሶ ቢያ ወዳንዳጉዲ ዓሶ ዓይህ ወዲሸ። 2 ዲዛ ወዲሹዋንቴ ዓቲህ፡ ዓካዚያሴ ናኣዚ፡ ዲዮዓሴ ሌሊኬ፤ ዲዚያ ሃንጎ ዓሶና ዋላ «ወዲንቶም» ጌይንቴያታዎ ዓቲ፤ ዲዮናክዳክቤ ዓዲ ጌራ፡ ካእቲ ዲዮራሜ ናኣ፡ ዪሆሻባዓ ዲዛ ዓኣቹ ዓይሴ፤ ዩና ዲዛኮ ዓዲ ጌራላ ዲዛንታ ዲንዶ ማዒ ዲዛ ዲቻዞንታ ዔኪ ጌኤዢ ማኣሮ ጋራ ዓኣ ቆልዎይዳ ዓኣቹህሮ ዓታሊያ ዲዛ ወዲሻኒ ዳንዳዲባኣሴ። 3 ዓታሊያ ዪሁዳይዳ ላሆ ሌዔ ካእታዲ ዳዔ፤ ዲዮናክዳክቤ ዲዮዓሴ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ጌህ ዛጊ ዲቹ። 4 ጋዓንቴ ቁኤሳህ፡ ዮዳሄ ላንካሳ ሌዎና ካእቶ ካፓ ፖኦሊሶንታ ካእቲዎ ማኣሮ ካፓ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎንታ ቢያ ዔኤሊሲ ጌኤዢ ማኣሮ ዔኪ ዩዔ፤ ዲኢካ ዲዚ ማዳኒ ማሌ ባኮ ዔይታ ዲዛና ዋላ ማዳንዳጉዲ ጩኣቁሴ፤ ዩካፓ ዓካዚያሴኮ ናኣዚ፡ ዲዮዓሴ ዔይቶም ዲዚ ዳዋዎ፡ 5 ሂዚ

10:29 10:29 1ካእቶ. ማ 12:28-30። * 11:1 11:1 ዓታሊያ ፔቲ ፔቲ ማጻሕፍት ዩና ዓሴሎኮ ሰንዖ «ጎቶሊያ» ጋዔ።

ጌታ ዓይህን፡- «ሃውሾ ከሎና ካፖ ዓንሣ ካፓኦና ሃይሃ ቤሲ ፓቂንቲጋፓ ፔቲ ቤሲካ ፓቂንቲ ዓሳ ካኦቱሞ ማኦር ካፖንጎ፤ 6 ማሌ ቤዛ ማሃ ፓቆና ዓሳ ሃሃ ሱኡሬ ባንሣ ጌሎ ካሮ ካፖንጎ፤ ሃይሃሶ ፓቆና ዓሳ ሃንጎ ፖኦሊሶኮ ዙላ፤ ገንሣና ዓኣ ጌሎ ካሮ ካፖንጎ። 7 ሃውሾ ከሎና ካፖቶ፡ ለምፆ ቤዛ ፓቂንቲ ፖኦሊሳ ጋዓንቲ ካኦቲ ዔኤቢ ሙኪ ሄሎቶዲ ጌኤዢ ማኦር ካፖንጎ፤ 8 ካኦቲ፡ ዓዮዓሴ ዓንሣ ካፓኦና ጨንቾ ዓፓሮ ዓንሣኮ ቱጊ ዓርቂ ዓይ ዴንዳ ቤዛ ቢያ ዓዛና ዋላ ዴንዳዎቲ፤ ዓንሣ ባንሣ ሙካ ዓይጎ ዓሲያ ቢያ ዎዎዲዎቲ።»

9 ሶሎ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋ ዮዳሃ ዓይህን ዓይህን ዓከ ሃውሾ ከሎና ካፓ ፖኦሊሶንታ ካፖቶዎ ዓታ ፖኦሊሶዎ ዋላ ዓከ ዮዳሃ ኮይላ ሙከኔ።

10 ዮዳሃ ዓመና ጌኤዢ ማኦርይዳ ጌሣ ካፒንቲ ናንጋ፡ ዎርዎንታ ገቲሞንታ ዓከ ሶሎ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎሞ ዓንጌኔ፤ ዩይ ዓንጋማ ካኦቲ ዳውቲሲከ።

11 ፖኦሊሶ ጨንቾ ዓፓሮ ቱጊ ዓርቂሲ ካኦቲ ካፓንዳጉዲ ያኦሲሞ ዓንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዛ ዛሎና ጌኤዢ ማኦርኮ ቤርቶ ዛላ ዓይ ዔቂሴ።

12 ዩይይዳሰካፓ ዓዮዓሴ ዓኣቾና ቤዛፓ ከሲ፡ ቶኦካ ቦንቾሮ ዓጎ ባኮ ዓጌኔ፤ ዓይህ ካኦታዳዎ ዎይሃንዳ ዎጎ ፃኦፖና ዓይሞ ዓንጌኔ፤ ዩይይዳ ዓዮዓሴ ካኦቲሞ ደኦሚንቲ ካኦታዳ፤ ዴራ ዓመና ኩቹ ባዒ ባዒ ዑኡዘዎ ዴጊዲ፡- «ካኦቲ ናንጊና ካኦታዳንጎ!» ጌዔ።

13 ካኦቲላ፡ ዓታሊያ ካኦቶ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዴሮንታኮ ዓላቶ ዑኡዘ ዎይዘዎ ዴራ ቡኪንቲ ዓኣ ጌኤዢ ማኦሪ ዑኡከ ዴንዳ። 14 ዓኢካ ዓይህ ሙካዎ ዓከ ካኦታሃና ካኦታሃ ካኦቶ ካኦታሃ ዳምቦ ጎይዎና ጌኤዢ ማኦርኮ ጌሎ ካራ ዓኣ ቱርቱር ኮይላ ዓቂ ዓኣንቲ ዴንቂ፤ ዩይ ካኦታሃ ዓመና ሶሎ ፖኦሊሶ ዓይሃ ሱኡጎንታ ዛያሃ ዎርቃ ዓሳኣ ዓይህ ኮይላ ዓቂ ዓኣንቲ ዓይህ ዴንቂ፤ ዴራኣ ቢያ ማርጌና ዎዛዲ ዓላሺሣና ዛዬ ዎርቃ፤ ዩይሮ ዓታሊያ ዲቃቲ ማኦላሃ ፔኤኮ ዳርዚ፡- «ሃይ ታና ዓይ ማዶና ጌኔ ማዶከ! ጌኔ! ጌኔ!» ጌዒ ዓላቲ።

15 ጌኤዢ ማኦርኮ ዲሮ ጋራ ዓሳ ዓታሊያ ዎዳንዳጉዲ ዮዳሃ ኮይባኣሴ፤ ዩይሮ ሶሎ ፖኦሊሶ ሱኡጎ፡- «ሻውሎና ማዛቆ ዛሎናይዳ ዓቂ ካፓ ፖኦሊሶኮ ባኣከና ዓከ ዓይህ ከሱዎቲ፤ ዓይህ ገንዎ ዴንዳ፤ ጋዓ ዓሲ ዓኣቲ ዎዎዲዎቲ» ጌይ ዓይህን። 16 ዓመና ዓይህ ዓይህን ዓርቂ ዓከ ካኦቲሞ ማኦሪ ዴንዳ፤ ዓኢካ «ፓራሃ ጌላ ካሮ» ጌይንታ ቤዛይዳ ዓይህን ዎዳ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃሼ ጫኣቂሞ ዮዳሃ ገንሣ ዓካሴሃ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 23:16-21)

17 ቁኤሳሃ፡ ዮዳሃ ዓይህንታ ካኦቲንታ ዴሮንታ ያኦሲ ዴሬ ማዓንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዎላ ዓሶ ጫኣቂሴ፤ ሃሃ ገንሃ ካኦቲንታ ዴሮንታ ዎላ ጉሙርቃያ ማዓንዳጉዲ ዓይህ ጫኣቂሴ።

18 ዩይሃ ዴራ ባዓኣሊኮ ጌኤዢ ማኦሪ ዴንዳ ካኦቲ ማኦር ሻሄ፤ ባዓኣሊሞ ዓንጎ ባኮ ዓንጊ ካኦቲኮ ቤዛና ዓይህ ማሊሲ ማኦና ባኮዎ ቢያ

ሚንሣ፤ ማኦታኣኔ ጌይንታ፡ ባዓኣሊሞ ማዶ፡ ቁኤሴሰኬያ ዓንጎ ባኮ ዓንጎ ቤዛኮ ቤርታ ዔያታ ዎዳ።

ዮዳሃ ዓመና ያኦሲ ካኦቲንታ፡ ጌኤዢ ማኦር ዎላ ዓኣሃ ዓኣሃ ካፓንዳ ዓሲ ከሲ ካፓንዳጉዲ ዓይህን፤ 19 ዩይይዳሰካፓ ዓይህንታ ፖኦሊሶ ሱኡጎንታ ካኦቲ ካፓ ፖኦሊሳሃንታ ካኦቲሞ ማኦር ካፓ ፖኦሊሶንታ ካኦቲና ዎላ ጌኤዢ ማኦራፓ ዴንዳ ካኦቲሞ ማኦር ሄላንዳኣና ዴንዳንዳጉዲ፤ ሃሃ ዴራኣ ቢያ ገንዎ ሙካንዳጉዲ ዓይህን፤ ዓመና ዓዮዓሴ ካኦቲሞ ማኦር ካፓ ዓሳ ጌላ ዲሮ ካሮና ጌላ ካኦቲሞ ዎይቶይዳ ዴዔ። 20 ዓታሊያ ዎዳንቲሣሮ ዓሳ ቢያ ዎዛዳ፤ ካታሞ ዓሳኣ ሂርጋ ባኣዚ ባኣያ ማዔ።

21 ዓዮዓሴ ካኦታዳኣና ለዓ ዓይህ ላንካይ ለዔከ።

12

ዩሁዳ ካኦቲ ዓዮዓሴ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 24:1-16)

1 ዓይ ዓሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳንቲ ላንካሳ ሌዎና ዓዮዓሴ ዩሁዳይዳ ካኦታዳ፤ ዓይህ ዩሩሳላሜይዳ ናንጊ ዎይዳታሚ ለዔ ዎይህን፤ ዓንዳ ዓይህ ያቢያ ጌይንታያ ቤርሳቤ ካታማ ሾይንቲያከ። 2 ቁኤሳሃ፡ ዮዳሃ ዓይህ ዘራያ፤ ሃሃ ዔርዛያ ማዔሣሮ ዓይህ ናንጌ ዎዶ ቢያይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳ ማዶ ማዳ፤ 3 ጋዓንቲ ጌሜራ ጌሜራ ማሌ ያኦዘ ካኦቲኮ ካኦቲ ማኦራ ሻሃንቲባኣሣሮ ዴራ ዓኢካ ዑንጃ ጨቢሲ ጨቢሲ ዓንጎ ባኮዎ ዓንጊ ዓንጊ ካኦቲኮ ያሽባኣሴ።

4 ዓመና ዓዮዓሴ ቁኤሶ ዔኤሊ ጌኤዢ ማኦርይዳ ዓንጊንታ ባኮና ዎላ ዓንጎያ ማሃ ሺኢሾ ሚኢሾ ቢያ ዛጊ ዔያታ ዓርቃንዳጉዲ ዓይህን፤ ዩይ ሚኢሻ ዓንጎ ባኮ ዓንጎዎና ዓንጊንታ ዔርቲ ሚኢሾንታ ዴራ ፔ ሼኔና ናሽከ ዓንጋ ሚኢሾ ቢያ ጌይህከ። 5 ፔቲ ፔቲ ቁኤሳ ዔያታ ማዶ ፔ ዓሶፓ ዓሶፓ ዓንጊንታ ሚኢሾ ቢያ ዛጊ ዓርቃንዳጉዲ ቢታንቶ ዔያቶሞ ዓንጊንቲ፤ ዔያታ ዩይ ሚኢሾና ኮይሳ ጎይዎ ጌኤዢ ማኦርኮ ፑርቲሃ ገኢጊሻንዳጉዲ ዓይህ ዔያቶሞ ከኤዘ።

6 ጋዓንቲ ዓዮዓሴ ካኦታዳማፓ ዴንዳ ላማታሚ ሃይሃሳ ለዎ ሄላንዳኣና ቁኤሳ ጌኤዢ ማኦርኮ ፑርቲ ቤዛ ፔቲታዎ ኮሼ ባኣዚ ባኣሴ፤ 7 ዩይሮ ዓዮዓሴ ዮዳሃና ቁኤሶ ሃንጎዎቶና ፔ ባንሣ ዔኤሊ፡- «ጌኤዢ ማኦርኮ ፑርቲ ቤዛ ዓንሣ ኮሽባኣሃ ዓይጎርዳይ? ሃይማፓ ዓርቃዎ ዓንሣ ዔካ ሚኢሾ ዓንሣ ዓርቃንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ጌኤዢ ማኦርኮ ፑርቲ ቤዛ ኮሽንታንዳጉዲ ሚኢሾ ዔከ ሃኒ ሺኢሾዎቲ» ጌዔ። 8 ቁኤሳ ዩይ ማሊያ «ቃራኬ» ጌዒ ጌኤዢ ማኦርኮ ፑርቲ ቤዛ ዔያታ ኮሻኒ ጋዓዛ ሃሼ።

9 ዩይሃ ቁኤሳሃ፡ ዮዳሃ ፔቲ ሳኣደና ዔከ ሳኣደኮ ጉኡፖይዳና ያኢና ዑራ፤ ዩይ ሳኣደኖ ጌኤዢ ማኦር ጌሎሃኮ ሚዛቆ ዛላ ዓኣ፡ ዓንጎ ባኮ ዓንጎ ቤዛ ኮይላ ጌህን፤ ቢያ ከሊ ፔ ከሎና ከሎና ጌሊ ካፓ ቁኤሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዛጊ ካኦቲከ ሙካ ዴራ ዔከ ሙከ ዓንጋ ሚኢሾ

11:14 11:14 2ካኣቶ. ማ 23:3። 12:4 12:4 ከሲ. ማጻ 30:11-16።

ዔኪ ሳኣዲኖ ጋራ ዓጋኔ፤ 10 ዬይ ሳኣዲኖ ኩማዛ ካኣቱሞ ማኣሮይዳ ፃኣፖ ባኮ ፃኣፓ ዓሢና ቄኤሶ ሱኡጋሢና ሙኪ ሙኪ ሚኢሾ ፓይዳ፣ ቃርቂቲና ቱኪ ቱኪ ገሠነ። 11 ሚኢሾ ሞኣዲ ማዕቲያ ኮሺ ዛጊ ዔሪ ፃኣፒ ዓርቄሰካፓ ጌኤዠ ማኣሮኮ ፑርቲ ቤዞ ማዲሻ ሱኡጋሞ ዒንጋዛ ዔያታ ሚኢሾ ዔኪ ማኣሮ ጳርቄ ኮሻ ዓሶሞ፣ ሹጮና ማዠ ዓሶሞ፣ 12 ሹጮ ዓርሳ ዓሶሞ፣ ፑርቲ ቤዞ ኮሻንደ ሚያና ሹጮና ሻንቃ ዓሶንታ፤ ዬያጉዲ ዲማ ዲማ ኮይሳ ማደሞ ቢያ ጨገንታ። 13 ጋዓንቲ ቢሮ ዓንጎና ኮሻንታ ዔቶ ሳኣኖ፣ ዲቢንዮ ሞሆ ባኮ፣ ዔቶ ሺልፖንታ ዲንካሢንታ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ቢራ ዓንገና ፑርቄና ማዠንታ ጌኤዠ ማኣራ ካኣዠሮ ማዲንቶ ባኮ ኮሻሳኒ ዬያ ሚኢሾፓ ዔኪ ጨገንታዎሴ። 14 ዬይ ሚኢሻ ጉቤ ጌኤዠ ማኣሮኮ ፑርቲ ቤዞ ኮሻ ዓሶና ኮሻ፣ ምኮይሳ ባኮኮ ሌሊ ጨገንታ። 15 ማደ ማዲሻንዳጉዲ ቢታንታ ዒንገንቲ ዓሳ ጎኔ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዕሢሮ ሚኢሾ ዒንገ ዓሳ ዔያቶ ዓልቲ ያኡጨ ያኡጨ ዛጉዋሴ። 16 ዳቢንቲ ዛላና ጎሜ ዛላናሮ ጌዒ ጨገንታ ሚኢሻ ጋዓንቲ ቄኤሶሞ ዒንገንታያኬ፤ ጌኤዠ ማኣራ ገሠና ሳኣዲኖ ጋራ ዓገንቲዋሴ።

ካኣቲ ዓዛሄሌ ዬሩሳሌማ ካታሞ ያላኒ ዚርቄሢ

17 ዒማና ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲ፣ ዓዛሄሌ ጋኣቲ ካታሞ ያሊ ዓርቄ፤ ዬካፓ ዬሩሳሌማ ካታሞ ያላኒ ማሌ። 18 ዪሁዳ ዓጮ ካኣቲ ዒዮሳሴያ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታደ ካኣቶ ጌይ፣- ዒዮሳፒዳንታ ዒዮራሜንታ ዓካዚያሴንታ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ዲማሲ ጌሢ ዒንጎና ባኮና ፔኤሲያ ቃሲ ጌኤዠ ማኣሮና ካኣቱሞ ማኣሮናኮ ማሆ ጌሠ ኬኤ፣ ዓኣ ፑርቆ ቢያ ቡኩሲ ካኣቲ ዓዛሄሌሞ ዒንጋኒ ዳኬ፤ ዓዛሄሌያ ዬያ ዔካፖ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዬሩሳሌማፓ ማሄ።

ካኣቲ ዒዮሳሴኮ ሃይሶ

19 ካኣቲ፣ ዒዮሳሴ ማደ ማሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንቲ ዓኣ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ። 20-21 ዬካፓ ካኣቲ፣ ዒዮሳሴኮ ደንዞ ማዕያ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዒዛ ዒዳ ጌኔ ማደ ማደኒ ዘርቲ፤ ዬያቶ ዓሶፓ ላምፖንሢ ሺምዓቲ ናኣዚ ዮዛካሬና ሾሜሬ ናኣዚ ዪሆዛባደና ሲላ ጌይንታ ቤዞ ዔኪ ዴንዳ፣ ዬሩሳሌማኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ባኣሲ ማዠና ማኣሮይዳ ዒዛ ዋደ፤ ዒማና ዒዮሳሴ ዳውቲ ካታሞይዳ ካኣታ ዲኡታ ቤዞ ዲኡቲ፤ ዒዛ ቤዞይዳ ዒዛኮ ናኣዚ፣ ዓሜሲያሴ ካኣታደ።

13

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዒዮሳኣኣዚ

1 ዓካዚያሴ ናኣዚ፣ ዒዮሳሴ ዪሁዳይዳ ካኣታደንቲ ላማታሚ ሃይሣሳ ሌዖና ዓዩ ናኣዚ ዒዮሳኣኣዚ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታደ፤ ዒዚ ዒማና ሳማሪያይዳ ናንገ ታጳ ላንካይ ሌዔ ዋይሢ፤ 2 ዒዚያ ሃሣ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታደ፣ ካኣቲ ዒዮርቢዓሜጉዲ ጎሜ ማዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶሞ ዔኪ ጎሜይዳ

ጌልዜ፤ ዒዮርቢዓሜ ማደ ፑርቶ ማደ ማዲያ ሃሺባኣሴ። 3 ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ዳጋዲ ሶኦሪያ ካኣቲ ዓዛሄሌንታ ዒዛኮ ናኣዚ ቤንሃዳዴንታ ዔያቶ ያሊ ባሻንዳጉዲ ሚርጌ ዋደ ዓኣሢ ዓኣሢ ዒንጌ። 4 ዬካፓ ዒዮሳኣኣዚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሺኢቄ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሶኦሪያ ካኣቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ማደ ፑርቶ ባካ ዑሣ ዓኣደ ዴኤሢ ማዕሢ ዛጊ ዒዮሳኣኣዚኮ ሺኢዲያ ዋይዜ። 5 ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሶኦሪያ ዓሶ ኩጫፓ ቶሊሲ ኬሳንዳ ሱኡጌ ዔያቶም ገኢገሺ፤ ዬካፓ ዔያታ ቤርታ ናንጋ ጎይ፣ ኮሻ ናንጌ። 6 ዬይ ቢያ ያዲ ማዕቲያ ካኣቲ፣ ዒዮርቢዓሜ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዔኪ ጎሞይዳ ጌልዜ ዳቢንቶ ማደ ዔያታ ሃሺባኣሴ፤ ዳቢንታፓ ማፖ ዒዳ ዬያ ጎሞ ማዲ ማዲ ዓሺራ ጌይንታ ላኣሎ ያኡዜሎ ማሊሲ ኮሻና ባኮ ሳማሪያይዳ ካኣሺኪያ ሃሺባኣሴ።

7 ካኣቲ ዒዮሳኣኣዚኮ ደንገታሚ ፓሮና ያላ ዓሲ፣ ታጳ ሳርጌላ ያይታና ታጳ ሺያ ፖኦሊሶስኬንሢፓ ዓታዛ ማሌ ያልዚ ያላኒ ገኢገንቲ ዋልቄ ባኣሴ፤ ዬይ ያዲ ማዕሢ ዒዛኮ ሃንጎ ፖኦሊሶ ሶኦሪያ ካኣቲ ሲላሊ ማሂ ዋዲ ባይዜሢሮኮ።

8 ካኣቲ፣ ዒዮሳኣኣዚ ማደ ባኮና ጫርቄ ዒዚ ያሊ ባሺ ባሺ፣ ቢያ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓይዳ ፃኣፒንቲ ዓኣ። 9 ዬካፓ ዒዮሳኣኣዚ ሃይቄ ሳማሪያይዳ ዲኡቲ፤ ዒዛ ቤዞይዳ ዒዛኮ ናኣዚ፣ ዮሳሴ ካኣታደ።

ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ዮሳሴ

10 ዪሁዳ ካኣቲ፣ ዒዮሳሴ ካኣታደንቲ ሃይሢታሚ ላንካሳ ሌዖና ዒዮሳኣኣዚ ናኣዚ ዮሳሴ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታደ፤ ዒዚ ሳማሪያይዳ ናንገ ታጳ ላሆ ሌዔ ዋይሢ። 11 ዒዚያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዜ፣ ካኣቲ ዒዮርቢዓሜ ማደ ፑርቶ ማደ ማዲያና ጎሜ ማዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴ። 12 ዮሳሴ ማደ ማሌ ማደ ቢያ፤ ሃሣ ዪሁዳ ካኣቲ፣ ዓሜሲያሴ ዒዚ ያሊ ባሺ ባሺ፣ ዓቲዋፖ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣ። 13 ዬካፓ ዮሳሴ ሃይቄ፣ ሳማሪያይዳ ዓኣ ዲኡፖ ቤዞ ዲኡቲ፤ ዒዛ ቤዞ ዒዛኮ ናኣዚ፣ ላምዓሳ ዒዮርቢዓሜ ካኣታደ።

ዔልሳዒኮ ሃይሶ

14 ያኡሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ዔልሳዒ ሃርገንቲሞ ደርዓሢ ያይዲ ዋደኒ ዑኪ ዓኣንቲ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዮሳሴ ዒዛ ያኡጫኒ ሙካፖ ዑኡዞ ደገዲ፡- «ዓዴ! ዓዴ! ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ዋልቃሢና ገቲማሢናቲዋይ!» ጌዒ ቃዬ።

15 ዒማና ዔልሳዒ፡- «ፔቲ ቆኣሲ ሂኢሺና ዋላ ዔኬ» ጌዒ ካኣቲ ዓይሣዛ፣ ዮሳሴ ዓይሢንቲሢ ጎይ፣ ማደ፤ 16 ዔልሳዒ፡- «ሂኢሾ ዲካኒ ገኢገንቲ» ጋዓዛ፣ ካኣቲ ዒዚ ዓይሢ ጎይ፣ ማደ፤ ዬካፓ ዔልሳዒ ፔ ኩጮ ካኣቲ ኩጮ ዑ፣ ጌሣ፡- 17 «ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ፑልቶ ካር ቡሌ» ጌዔ፤ ዬያሮ ካኣቲ ቡሌ፤ ሃሣ ዔልሳዒ፡- «ሂኢሾ ዲኬ!» ጌዔም ካኣቲ ዲዲካማና ዔልሳዒ፡- «ኔኤኒ ያኡሲ ሂኢሺኬ፤ ኔኤና ማዒ ናንገና ናንጋ

ጎዳ ሶኦሪያ ዓሰ ያሊ ባሻገዳይ፤ ሶኦሪያ ዓሰ ያሊ ኔ ባሻገዳያ ሄላንዳእና ዓፔቄ ካታማ ኔ ዔያቶ ያላንዳይ» ጌዔኔ።

18 ዩካፓ ዔልሳዒ ካአቲሞ፡- «ዓቲ ሂኢዡ ዔኪ ዩያቶና ሳዖ ዱኩ!» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ካአቲ ሳዖ ሃይሂ ማይንቲ ዱካዖ ሃሺኔ፤ 19 ዩይ ዔልሳዒ ደጋሴሂሮ ካአቲ ኮይላ፡- «ደንጎ፤ ሃንጎ ላሆ ማይንቲ ኔ ዱኩቲ ሶኦሪያ ዓሰ ጋፒ ኔ ባሻገዳያታዖ ሃሂ ጋዓንቲ ኔ ዔያቶ ሃይሂ ማይንቲ ሌሊ ባሻገዳይ» ጌዔኔ።

20 ዩካፓ ዔልሳዒ ሃይቂ ዱኡቲ። ዩዮ ዋዶና ሞዓኢኬ ዓጫፓ ሙኪ ያላ ዓሳ ለዓ ለዓ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ያላኒ ሙኪ ጌላ። 21 ፔቲ ዓቢ ዓሰ ሃይቂሞ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዱኡካንቲ ዩዮ ያሎ ያላ ዓሰፓ ዛላ ዓሰ ዔያቶ ያላኒ ሙካያ ዔያታ ዳንቄ ዔያታ ዱኡካ ዓሃሂ ዔልሳዒ ዱኡፖ ዔቶ ጋራ ኬኤሪ ሃሺ ጳሽኬኔ፤ ዩያ ዓሂኮ ሌዛ ዔልሳዒኮ ማጌዖና ካካአማዖ ቤዘና ሃይባፓ ዳቂ ዔቄ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሰና ሶኦሪያ ዓሰና ዋሊ ያሊሂ 22 ዒዮዓካአዜ ካአታዲ ዓአ ዋዶና ቢያ ሶኦሪያ ካአቲ፡ ዓዛሂሌ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ያሊ ማታሰሂና ካራ ባይዜኔ፤ 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ፔ ኮሹሞና ማጫንቲ ዔያቶ ማአዳኔ፤ ዔያቶ ዋዲሺ ባይዚባአሴ፤ ዩያ ዒ ማዳሂ ዓብራሃማንታ ዩሳአቄንታ ያይቆኦቤንታ ዋላ ዒ ጫአቄ ጫአቄሞ ጳቂሂ ዳሮ ዋለባአሂሮኬ።

24 ዩካፓ ሶኦሪያ ካአቲ፡ ዓዛሂሌ ሃይቃዛ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናአዚ ቤንሃዳዴ ካአታዳ። 25 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ካአቲ፡ ዮዓሴ ቤንሃዳዴ ሃይሂ ማይንቲ ያሊ ባሺ ዒዛኮ ዓዴ ዒዮዓካአዜ ካአታዲ ዋይሄ ዋዶና ቤንሃዳዴ ያሊ ዔኬ ካታሞ ማሂ ዔኬኔ።

14

ዪሁዳ ካአቲ ዓሜሲያሴ (2ዖኦሲ. ዓሃኬ 25:1-24)

1 ዒዮዓካአዜ ናአዚ፡ ዮዓሴ ዒሰራዔኤሌይዳ ካአታዳንቲ ለምዓሳ ሌዖና ዒዮዓሴ ናአዚ፡ ዓሜሲያሴ ዪሁዳይዳ ካአታዳ። 2 ዒዚ ካአታዳእና ሌዓ ዒዛኮ ለማታሚ ደንጎኬ፤ ዒዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንጊ ለማታሚ ታዘጳ ሌዔ ዋይሄኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዪሆዓዲኖ ጌይንታዖ፡ ዩሩሳላሜይዳ ሾይንቲ ላአሊኬ። 3 ዓሜሲያሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ማዳ ማዳ፤ ያዲ ማዔቲያ ዒዛኮ ማዖ፡ ካአቲ ዳውቲጉዲ ዒ ማዒባአሴ፤ ዒዚ ዳውቲጉዲ ማዖንደሂ ሃሺ ፔኤኮ ዓዴ፡ ዒዮዓሴ ማዳ ጎይዖማ ማዳ። 4 ዒ ዋዋዳይ ጌዔቲ፡ ጌማራ ጌማራ ማዢንቲ ዓአ ማሌ ዓሰኮ ካአዡ ማአሮ ሻሂባአሴ፤ ዩያሮ ዳራ ጌማሮይዳ ፔ ያአዘሞ ዒንጎ ባኮ ዒንጊዖና ዑንጃ ጩቢሾና ሃሺባአሴ።

5 ዓሜሲያሴ ካአታቶ ቤዘ ጌሊ ጊኢጊሺ ዓዓርቃዖ ዒዛኮ ቤርታ ካአታዳ፡ ዒዛኮ ዓዶ ዋዳ ቢታንታ ዓአ ዓሰ ዋዲሹኔ፤ 6 ጋዓንቲ ዩያቶኮ ናአቶ ዒዚ ዋዲሺባአሴ፤ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ማፃአፖይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ናአታ ማዳ ጎሞሮ ሾዔ ዓሳ ዋዲንቶ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሰ ፔ ማዳ ደቢንቶ

ማዳማና ሌሊ ዋዲንቶም» ጌዒ ዓይሄ ዓይሂዖ ካፒ ኩንሄኔ።

7 ዓሜሲያሴ ዒማና «ሶኦጌ ደኦቹ» ጌይንታ ቤሲዳ ታጳ ሺያ ማዓ ዔዶአማ ዓጮ ፖኦሊሶ ዋዲ ኩርሴኔ፤ ሃሃ ሴላዒ ጌይንታ ካታማሰኬኖ ያሊ ዓርቃዖ «ዮቅቲዔሌ» ጌይ ሰንሂ ጌሄኔ፤ ሃኖ ሄላንዳእና ዩና ካታማላ ዒማ ሱንዖና ዔኤሊንታ።

8 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ካአቲ፡ ዒዩናአዚ፡ ዮዓሴ ኮይላ ዓሜሲያሴ፡- «ሂንዳ ሃኒ ዩዔ ኑ ዋሊ ዛጎም!» ጌዒ ማኤሂ ዓሰ ዳኪ ያላንዳጉዲ ዔቄሴኔ፤ 9 ካአቲ፡ ዮዓሴ ጋዓንቲ፡- «ለባናኦሴ ዲኮይዳ ዓአ ፔቲ ጋውዲ ዓንጊሂሰኬና ለባናኦሴ ዚቢቆ ኮይላ ታ ናዓሂሞ ኔኤኮ ዉዳሮ ናዔሎ ዒንጌ» ጌዒ ከኢታ ዳኬኔ፤ ጋዓንቲ ለባናኦሴ ዲኮይዳ ዓአ ፔቲ ሰዖ ዒኢና ዳንዲቤቃ ቶኮና ሄርቃዛ ዩና ጋውዳላ ሃይቄ። ጋዓን።

10 «ዔኤዛይ ዓሜሲያሴ! ኔኤኒ ዔዶአማ ዓሰ ያሎና ባሽሂሮ ያቶርቂ ሺራ? ኔ ባሽ ባሽዖማና ኔ ማአራ ኔ ዳዒ ዘቲ ጌዔቲ ቃራኬ፤ ኔናንታ ኔ ዳርንታ ባይዛንዳ ባአዚ ዓይጋ ኔ ዓጊሂ ሺራይ?» ጌዔኔ።

11 ዓሜሲያሴ ጋዓንቲ ዮዓሴ ዩያ ጌዔሂ ዔኤቢኬ ጌይባአሴ፤ ዩያሮ ካአቲ ዮዓሴ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዔኪ ዓሜሲያሴ ያላኒ ዳንዳዖ ዪሁዳይዳ ዓአ ቤትሹማሹ ጌይንታ ቤዘ ያሎ ዓርቄ፤

12 ዒማና ዪሁዳ ዓሳ ባሽንቲ፤ ፖኦሊሳኦ ቢያ ጳሽኪ ፔ ማአሪ ማአሪ ዳንዳ። 13 ዮዓሴ ዒማና ዓካዚያሴኮ ናአዚ ናዖ፡ ዓሜሲያሴ ሽምፔና ዓአንቲ ዓርቂ ዔኪ ዩሩሳላሜ ሄላኒ ዳንዳ፤ ዒኢካ ሄሂላዖ ዔፕራሜ ኬኤሎ ዲዖ ካራፓ ዓርቃዖ ዳንዲ «ዋላ ካአማ ኬኤሎ ዲዖ ካሮ» ጌይንታ ቤዘ ሄላንዳእና ያይዶ ዩኤታ ዋዳ ማዓ ኬኤሎ ዲዖ ደይሴ። 14 ዒኢካፓ ዒ ዳንቄ ዋርቆና ቢሮና ቢያ፤ ጌኤዡ ማአሮይዳ ካአዡ ካአሽኮ ባኮ ቢያሂና ካአቲሞ ማአሮይዳ ዓአ ባኮ ቢያ ጫኢኒ ሳማሪያ ማዒ ዳንዳ፤ ዓይሂ ማሂ ዒዚ ዲዔ ዓሰሞ ዔኪ ዳንዳ።

15 ካአቲ፡ ዮዓሴ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዪሁዳ ካአቲ፡ ዓሜሲያሴ ዒዚ ያሊ ባሽ ባሽዖኦ ዓቲሞ ዒሰራዔኤሌ ካአቶኮ ሃይሳ ፃኦፕንታ ማፃአፓ ፃኦፕንቲ ዓአኔ። 16 ዩካፓ ዮዓሴ ሃይቄ፡ ሳማሪያይዳ ካአታ ዱኡታ ቤዘ ዱኡቲ፤ ዒዛ ቤዘ ለምዓሳ ዒዮርቢዓሜ ካአታዳ።

ዪሁዳ ካአቲ ዓሜሲያሴኮ ሃይሶ (2ዖኦሲ. ዓሃኬ 25:25-28)

17 ዒሰራዔኤሌ ካአቲ፡ ዒዮዓካአዜ ናአዚ ዮዓሴ ሃይቄሰካፓ ዪሁዳ ካአቲ ዮዓሴ ናአዚ ዓሜሲያሴ ታጳ ደንጎ ሌዔ ዳዔኔ፤ 18 ዓሜሲያሴ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካአቶ ሃይሳ ፃኦፕንታ ማፃአፓ ፃኦፕንቲ ዓአኔ።

19 ዒማና ዓሜሲያሴ ዋዲኒ ዩሩሳላሜይዳ ዓሰ ዋላ ዘርቲሂሮ ዒዚ ፑኒ ላኪሽ ካታሞ ዳንዳ፤ ዒዛኮ ሞርካ ጋዓንቲ ጊንዖ ዓሰ ዳኪ ዒኢካ ዒዛ ዋዲሹኔ። 20 ዩካፓ ሌዛ ዒዛኮ ፓሮና ጫኢንቲ ዩሩሳላሜ ሙኬኔ፤ ዳውቲ ካታማ ካአታ ዱኡታ ቤዘ ዒዚ ዱኡቲ። 21 ዪሁዳ ዳራ ዒዛኮ ናአዚ ያአዚያ ካአታሂኔ፤ ዩያ ናዓሂኮ ዒማና ሌዓ ታጳ ላሆኬ። 22 ቤርታ ያሎና ዔውቲ፡ ዔላቲ ካታሞ

14:6 14:6 ላሚ. ዋማ 24:16።

ዓዴ ሃይቄሰካፓ ጾኑዚያ ዋልቄና ጾሊ ባሽ ማሃ
ዔካገ ጊንሃ ማሃ ጊኢጊሺ ማገፍ።

ዒሰራዔኤል ካአቲ ላምዓሳ ዒዮርቢዓሚ
23 ዒዮርቢዓሳ ናአዚ፣ ዓሚሲያሴ ዪሁዳይዳ
ካአታዳንቴ ታጾ ደንጋሳ ሌዖና ዮዓሴ ናአዚ
ዒዮርቢዓሚ ዒሰራዔኤልይዳ ካአታዳንቴ፤ ዒዚ
ሳማሪያይዳ ናንጊ ያይዳታሚ ፔቲ ሌዔ ዋይህን።
24 ላምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ዒሰራዔኤል ዓሶ
ሳምይዳ ዔኪ ጌልዜ፣ ዒዛኮ ቤርታ ካአታዳ፣
ናባፄ ናአዚ ዒዮርቢዓሚ ማዳ ፑርቶ ማዳ ማዳያና
ሳሚ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴን። 25 ቤርታ
ዒሰራዔኤል ዓጪ ማዔያ ጌይፃ፡- ኬዶ ዛሎና
ሃማቲ ባንህ ዴንዳ ዓሪባ ባዘ ሄላንዳኣና ዓኣ
ዓጮ ቢያ ጾሎና ባሽ ጊንሃ ማሃ ዔኬን፤ ዩይ ቢያ
ያዲ ማዳንቴህ ጋትሃፔሬይዳ ሾይንቴ፣ ናንጊና
ናንጋ ጎዳም ማዳ፣ ዓሚታዬ ናአዚ፣ ያኦሲ ማሊያ
ኬኤዛ ዮናኣሴ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ
ዒሰራዔኤል ያኦዛህ ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ
ቃኣሎ ጎይዮና።

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤል ዓሶኮ ዴኤያ
ሚታህሂ ዛጌን፤ ዒማና ዒሰራዔኤልይዳ ዓይሎ
ማዔቲያ ዓይሎቱዋ ዓሶ ማኣዳ ዓሲ ባኣሴ።
27 ያዲ ማዔቲያ ዔያታ ናንጊና ጋፒ ባይቃንዳጉዲ
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማሊሂቱዋሴ፤ ዩያር ላምዓሳ
ዒዮርቢዓሚ ዛሎና ዔያቶ ዒዚ ማኣዳ።

28 ላምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ
ጾሎና ዒ ባሽ ባሽ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዪሁዳ ዓጪ
ማዔ፣ ዴማሰቆንታ ሃማቲንታ ዒሰራዔኤል ዓሶም
ማዓንዳጉዲ ዒ ማዳ ሃይሳ ቢያ ዒሰራዔኤል
ዓሶኮ ካአቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንታ
ዓኣን። 29 ዩካፓ ላምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ሃይቁ፣
ካአታ ዴኡታ ቤዛ ዴኡቲም ዒዛ ቤዛይዳ ዒዛኮ
ናአዚ ዛካሪያሴ ካአታዳንቴ።

15

ዪሁዳ ካአቲ ጾኑዚያ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 26:1-23)

1 ላምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ዒሰራዔኤልይዳ
ካአታዳንቴ ላማታሚ ላንካሳ ሌዖና ዓሚሲያሴ
ናአዚ፣ ጾኑዚያ ዪሁዳይዳ ካአታዳንቴ፤ 2 ዒዚ
ካአታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ታጾ ላሆኬ፤ ዒዚ
ዩሩሳላሚይዳ ናንጊ ደንጊታሚ ላምዖ ሌዔ
ዋይህን፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዪኮሊያ ጌይንታ
ዩሩሳላሚይዳ ሾይንቴያኬ። 3 ዒዚ ዓዴ ማዳ
ኮዮ ማዳ ጎይዮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ባኣዚ
ማዳን፤ 4 ጋዓንቴ ጌሚራ ጌሚራ ዓኣ ዓሳ ሚሌ
ያኦዘ ካአሽካ ማኣር ሻሂባኣሂር ዴራ ጌሚርይዳ
ዒንጎ ባኮ ዒንጊያና ዑንጆ ጩቢሺያ ሃሽባኣሴ፤
5 ዩካፓ ዑፃ ኬሰካ ደርዓህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ጾኑዚያይዳ ዓጌን፤ ዒዚ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና
ዩይ ደርዓህ ዒዛ ሃሽባኣሂር ዒዚ ማዳ ቢያ ሃሽ
ዴማ ኬኤሂዳ ፔኤር ናንጋን፤ ዒማና ካአቲ ማዒ
ዓጮ ዋይህሂ ዒዛኮ ናአዚ ዒዮርቢዓሚ።

6 ካአቲ፣ ጾኑዚያ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳኮ
ካአቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንታ ዓኣን።
7 ዩካፓ ጾኑዚያ ሃይቁ፣ ዳውቲ ካታሞይዳ ዓኣ

ቤርታ ዒዛኮ ዓደንህ ዴኡፖ ቤዛ ዴኡቲን፤ ዒዛ
ቤዛይዳ ዒዛኮ ናአዚ፣ ዒዮርቢዓሚ ካአታዳንቴ።

ዒሰራዔኤል ካአቲ ዛካሪያሴ
8 ጾኑዚያ ዪሁዳይዳ ካአታዳንቴ ሃይህታሚ
ሳሳሳ ሌዖና ላምዓሳ ዒዮርቢዓሚኮ ናአዚ፣
ዛካሪያሴ ዒሰራዔኤልይዳ ካአታዳንቴ፤ ዒዚ
ሳማሪያይዳ ናንጊ ላሆ ዓጊኒ ዋይህን፤ 9 ዒዚያ
ዒዛኮ ቤርታ ካአታዳ ካአታ ቢያ ማዳ ጎሞ ማዳ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴን፤ ዒሰራዔኤል ዓሶ ዔኪ
ሳሚ ጌልዜ፣ ናባፄ ናአዚ፣ ካአቲ ዒዮርቢዓሚ ማዳ
ባኮ ዒ ማዳን፤ 10 ሻሉሚ ጌይንታ፣ ያሴሽ ናአዚ
ጌን ማሊሂና ዪብሌዓሚ ጌይንታ ቤሰካ ካአቲ
ዛካሪያሴ ዋዲ ዒዛ ቤዛ ካአታዳንቴ።

11 ካአቲ፣ ዛካሪያሴ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ
ዒሰራዔኤልኮ ካአቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ
ፃኣፒንታ ዓኣን።

12 ያዲ ማዒያና ካአቲ ዒዮም ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡-
«ዜርፃ ኔኤኮ ዴንዲ ያይዳ ሾይንቴ ሄላንዳኣና
ዒሰራዔኤልይዳ ካአታዳንዳን» ጌይ ኬኤዜ ሃጊ
ማዓ ዋዘ ቃኣሳ ኩሚን።

ዒሰራዔኤል ካአቲ ሻሉሚ
13 ጾኑዚያ ዪሁዳይዳ ካአታዳንቴ ሃይህታሚ
ታዞጳሳ ሌዖና ያሴሽ ናአዚ፣ ሻሉሚ
ዒሰራዔኤልይዳ ካአታዳንቴ፤ ዒዚ ሳማሪያይዳ
ናንጊ ፔቲ ዓጊኒ ሌሊ ዋይህን።

14 ዒማና ሚናሂሚ ጌይንታ ጋዲ ናአዚ
ቲርፃይዳፓ ሳማሪያ ዴንዳጎ ሻሉሚ ዋዲ ዒዛ ቤዛ
ካአታዳንቴ። 15 ሻሉሚ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ፤ ሃሃ
ዒዚ ማዳ ጌና ማዳ ሃይሳ ጉቤ ዒሰራዔኤል
ካአቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንታ ዓኣን።
16 ሚናሂሚ ቲርፃፓ ዴንዳ ዴንዲቤቃ ቲፕሳሂ
ካታሞና ዒኣካ ናንጋ ዓሶና ሃሃ ኮይሎይዳ ዓኣ
ዓጮ ጉቤ ባይዜን፤ ዩያ ዒ ማዳሂ ዩፍ ካታሞይዳ
ናንጋ ዓሳ ዒዛም ኩቹ ዒንጋኒ ኮዒባኣሂርኬ፤
ዩያር ዒዚ ጎይይንደዋ ዓይሱዋጎ ጎጾ ዳርዚ ዳርዚ
ዋዳን።

ዒሰራዔኤል ካአቲ ሚናሂሚ
17 ጾኑዚያ ዪሁዳይዳ ካአታዳንቴ ሃይህታሚ
ታዞጳሳ ሌዖና ጋኣዴ ናአዚ፣ ሚናሂሚ
ዒሰራዔኤልይዳ ካአታዳንቴ፤ ዒዚ ሳማሪያይዳ
ናንጊ ታጾ ሌዔ ዋይህን። 18 ዒዚ ዴንዲ
ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዒሰራዔኤል ዓሶ ጎሞይዳ
ዔኪ ጌልዜ፣ ናባፄ ናአዚ፣ ዒዮርቢዓሚ ማዳ
ፑርቶ ማዳ ማዳያና ሳሚ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ያዩሴ ናንጌን። 19 ዒማና ዓሶኦሪ ካአቲ፣ ፖሃ *
ዒሰራዔኤል ያላኒ ሙኪ ዓጮ ጌሌን፤ ዩያር
ሚናሂሚ ዒዛኮ ካአቲማ ደዲ ዴዓንዳጉዲና ዒዛ
ዒ ማማኣዳንዳጉዲ ሺኢቃኒ ሃይህታሚ ያይዳ
ሺያ ኪሎ ማዓ ሹቹ ቢራ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ቲግላት
ፔሌሴሪም ሺኢሽን። 20 ሚናሂሚ ዩያ ሚኢሽ
ቡኩሴሂ ዒሰራዔኤል ዓሶኮ ያርጎጫ ፔቲ ፔቲህ
ደንጊታሚ ሹቹ ቢራ ኬሲ ዒንጋንዳጉዲ ዋልቃዲ
ዔኪኬ። ዩያር ፖሃ ያሉዋጎ ሃሽ ፔ ዓጮ ማዒ
ዴንዴን።

21 ሚናሂሚ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዒሰራዔኤል
ካአቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንታ ዓኣን።

14:25 14:25 ዮና. 1:1። 15:7 15:7 ዒ.ሲ. 6:1። 15:12 15:12 2ካላቶ. ማ 10:30። * 15:19 15:19 ፖሃ ጌይንታ
ዓሂኮ ሱንፃ ዓሶኦሪ ዓሶ ሙኢጮና፡- «ቲግላት ፔሌሴሪ» ጌይንታ።

22 ሚናሃሚ ሃይቁ፣ ደኡቲም ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ፔቃህያ ካኣታዳኔ።

ካታማ ካኣታ ደኡታ ቤዛ ደኡቲም ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ዓካኣዜ ካኣታዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ፔቃህያ

23 ያኡዚያ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቴ ደንጊታማሳ ሌዖና ሚናሃሚ ናኣዚ፣ ፔቃህያ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ሳማሪያይዳ ዴዒ ላምዖ ሌዔ ዋይህኔ፤ 24 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዔኪ ጎሜይዳ ጌልዜ፣ ናባፀ ናኣዚ፣ ዒዮርቢዓሚ ማዴ ፑርቶ ማዴ ማዴያና ጎሜ ማዴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒ ያዩሴኔ። 25 ፔቃህያኮ ፖኦሊሶ ባኣካፓ ፓቁሄ ጌይንታ፣ ሪማሊያ ናይ ማዔያ ፖኦሊሶ ሱኡጌሰኬይ ደንጊታሚ ጌላዓዴ ዓሰና ዋላ ጌይ ማዴ ማዴጊ ዘርቲ፣ ሳማሪያይዳ ዓኣ ካኣቲም ማኣሮ ጋራ ዓኣ ዋርዲዮ ጌዳና ጌሊ ፔቃህያንታ ዓርጎቤንታ ሃሪዬ ጎሶከይንታ ዋላ ዋዲ ቤዛ ካኣታዳኔ።

26 ፔቃህያ ማዴ ሜሌ ባካ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ።

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ፓቁሄ

27 ያኡዚያ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቴ ደንጊታሚ ላምዓሳ ሌዖና ሪማሊያ ናኣዚ፣ ፓቁሄ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ሳማሪያይዳ ናንጊ ላማታሚ ሌዔ ዋይህኔ። 28 ዒዚያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጎምይዳ ዔኪ ጌልዜ፣ ናባፀ ናኣዚ፣ ካኣቲ ዒዮርቢዓሚ ማዴህ ጎይዖ ጎሜ ማዴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ።

29 ዓሶኦሬ ካኣቲ፣ ፖሃ፡- ዒዮኔ፣ ዓቤልቤትማዕካ፣ ያሃ፣ ቁዴሽንታ ሃዖሬ ጌይንታ ካታማሰከንህ፤ ዬያጉዲ ጌላዓዳንታ ጌላላንታ ኒፕታኦኤሚንታኮ ዓጮ ጌሊ ዓርቂ ዴር ዔኪ ዓሶኦሬ ዴንዴህ ዬይ ፓቁሄ ጎሶህ ካኣታዲ ዓኣ ዋደናኬ።

30 ያኡዚያ ናኣዚ፣ ዒዮዓታሚ ዪሁዳይዳ ካኣታዳ ላማታማሳ ሌዖና ዔኤላ ናኣዚ ሆሴዔ ካኣቲ፣ ፓቁሄይዳ ጌይ ማሊህና ዔቂ ዋዲያ ቤዛ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳኔ። 31 ፓቁሄ ማዴ ሜሌ ባካ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንቲ ዓኣ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ።

ዪሁዳ ካኣቲ ዒዮዓታሚ (2ዖኦሲ. ዓሃኬ 27:1-9)

32 ሪማሊያ ናኣዚ፣ ፓቁሄ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳ ላምዓሳ ሌዖና ያኡዚያ ናኣዚ ዒዮዓታሚ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኔ፤ 33 ዒዚ ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ላማታሚ ደንጎኬ፤ ዒዚ ዬሩሳላሚይዳ ናንጊ ታጾ ላሆ ሌዔ ዋይህኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዪሩሻ ጌይንታያ ፃደቁናዎኬ። 34 ዒዚ ዓደ፣ ያኡዚያጉዲ ኮሺ ማዴ ማዴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሴኔ፤ 35 ጋዓንቴ ጌሜራ ጌሜራ ዓኣ ሜሌ ያኡዘ ካኣሽኮ ማኣሮ ዒዚ ባይዚባኣሴ፤ ዴራ ዒኢካ ዒንጎ ባኮ ዒንጊያና ዑንጃ ጩቢሶዎ ሃሺባኣሴ። ዒዮዓታሚ ዒማና ጌኤዢ ማኣሮኮ ኬዶ ዛላ ዓኣ ኬኤሎ ዲያ ካሮ ኮሺሴኔ።

36 ዒዮዓታሚ ማዴ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ።

37 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ሶኦሪያ ካኣቲ ሪፀኔና ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ፓቁሄና ዪሁዳ ያላንዳጉዲ ዳኬህ ዬይ፣ ዒዮዓታሚ ዪሁዳይዳ ካኣታዲ ዓኣንቴኬ፤ 38 ዬካፓ ዒዮዓታሚ ሃይቁ፣ ዳውቴ

16

ዪሁዳ ካኣቲ ዓካኣዜ (2ዖኦሲ. ዓሃኬ 28:1-27)

1 ሪማሊያ ናኣዚ፣ ፓቁሄ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንቴ ታጾ ላንካሳ ሌዖና ዒዮዓታሚ ናኣዚ ዓካኣዜ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኔ፤ 2 ዒዚ ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ላማታሚኬ፤ ዒዚ ዬሩሳላሚይዳ ናንጊ ታጾ ላሆ ሌዔ ዋይህኔ፤ ዒዚያ ዒዛኮ ቤርታ ዓዴ፣ ዳውቴ ማዴ ኮዢ ማዴ ጎይዖ ማዴባኣሴ፤ ዬያይደንደህ ሃሺ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒዛኮ ያኡዘህ ዋዛሱዎ ማዴ ማዴኔ፤ 3 ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ማዴ ጎይዖ ፑርታ ማዴ ማዴኔ፤ ዒዚ ዒማና ፔኤኮ ናዖ ሜሌ ያኡዘም ማቺ ዒንጎ ባኣዚ ማህ ሹኪ ሸኢሹኔ፤ ዬያ ዒ ማዴህ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም «ዒንጋንዳኔ» ጌዔ ዓጩሎ ጌላኒ ቤርቲም ዴንዳኣና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬሩ ዓጩፓ ዳውሲ ባይዜ፣ ዴራ ማዴ ሻኣካ ማዴ ማዴኒ ጌዒኬ። 4 ጌሜራ ጌሜራ ማዢንቴያ፣ ሜሌ ዴራ ካኣዢ ካኣሽካ ማኣሮንታ ዴኤፒ ዴኤፒ ማዔ ሚያ ሸሶንታይዳ ዒንጎ ባኣዚ ዓካኣዜ ሸኢሹ፣ ዑንጃያኣ ጩቢሹኔ።

5 ዒማና ሶኦሪያ ካኣቲ፣ ሪፀኔና ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፣ ፓቁሄና ዬሩሳላሚ ያላኒ ማንጌኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዓካኣዜ ባሻኒ ዳንዳዒባኣሴ። 6 ሶኦሪያ ካኣቲ፣ ሪፀኔ ዔላቴ ካታም ያሊ ባሺ ማህ ዔኪ ፔ ዴማ ማሃዖ ዒኢካ ናንጋ ዓይሁደ ዓሶ ኬሴኔ፤ ዬሩ ዋደና ዔላቴይዳ ማዢ ዴዔ ዔደኣሚ ዓሳ ሃሩ ሄላንዳኣና ዒኢካ ዓኣኔ። 7 ዬያር ካኣቲ፣ ዓካኣዜ ዓሶኦሬ ካኣቲ ፖሃም፡- «ታኣኒ ኔኤም ጉሙርቂንቲ ማዴ ዓይሌኬ፤ ኔኤኒ ታ ኮይላ ሙኪ ፓና ያላኒ ዬዔ ሶኦሪያና ዒሰራዔኤሌ ካኣቶይዳ ፓና ዓውሴ» ጌዒ ከኢታ ዓሲ ዳኬኔ። 8 ዬያ ሌሊቱዋንቴ ዓካኣዜ ጌኤዢ ማኣሮና ካኣቲም ማኣሮናኮ ሚሆ ጌሃ ማኣሮይዳ ቡኩሲ ጌሃና ዋርቆንታ ቢርንታ ዓሶኦሬ ካኣቲም ዒንጎ ባኣዚ ማህ ዒንጋኒ ዳኬኔ። 9 ዓካኣዜኮ ዬያ ያኡጩ ያዔኪ ፖሃ ዴማሰቆ ዴንዲ ያሊ ዓርቂኔ፤ ካኣቲ ሪፀኔያ ዋዴኔ፤ ዒኢካ ዓኣ ዴር ዒዚ ዲዒ ዔኪ ቁሬ ጌይንታ ቤሲ ዴንዴኔ።

10 ካኣቲ፣ ዓካኣዜ ዒማና ዴማሰቆ ዴንዲ ካኣቲ ፖሃና ካኣማዖ ዒኢካ ሜሌ ያኡዘም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ቤሲ ፔቴ ዴንቁኔ፤ ዬያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛህ ማሊሲ ማዢንዳጉዲ ዬያ ማሊሲ ኮሻና ባኣዚ ገኢሺ ቁኤሳህ፤ ዑሪያም ዳኬኔ፤ 11 ዬያር ካኣቲ ዓካኣዜ ሙካንዳህኮ ቤርታ ዑሪያ ዬሩ ማላያ ዒንጎ ቤሲ ኮሻኔ፤ 12 ዓካዚያሴ ዴማሰቆይዳ ማዓዖ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛህ ዒማ ጎይዖ ፒዜ ማዢንቴቴ ዛጋኒ ዒኢካ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጋኒ ዒንጎ ቤዜሎ ጌዒ ኬሰኬኔ፤ 13 ዒዚ ዒኢካ ሚቺ ዒንጎ ቆልሞ ሹኪ፤ ሃህ ሃኣኮ ዒንጊህያ ዒንጌኔ፤ ዬያጉዲ ዋይናፓ ኮሻና ዑዢ ዒንጊያና ፔቱሞና ዒንጎ ባኮኮ ሱጉያ ዒኢካ ዋህኔ። 14 ሞኣሩ ዓንጎና ኮሻና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዴማዴ፣ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዬሩ ዓኪ ኮሻና ዒንጎ ቤዜሎንታ ጌኤዢ ማኣሮንታኮ ባኣካ ዓኣኔ፤ ዓካኣዜ ዬያ ዒንጎ

16:3 16:3 ላሚ. ዋማ 12:31። 16:5 16:5 ዒሲ. 7:1። 16:14 16:14 ኬሲ. ማፃ 27:1-2፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 4:1።

በዘ ሸኢሸ ዲዚ ኮሺሴ ዓኮ ዲንጎ በዘኮ ኬደ ዛለ ገሠነ፤ 15 ዩካፓ ዲዚ ዑሪያም፡- «ሃያ ታኣኮ ኮሸና ደኤፖ ዲንጎ በዘዛህ ያኣሲም ጉቲና ዲንጎ ባኮ ዲንጎ፤ ዓባ ኬዳኣና ዲንጎ ሃኣኮ ዲንጎ፤ ዲንጎ፤ ካኣቲንታ ደርንታ ዛሎ ማቺ ዲንጎ ዲንጎ፤ ሃኣኮ ዲንጎ፤ ዲንጎ፤ ሃሃ ደራ ዎይኖ ዑዞ ዲንጎ፤ ዔኪ ሙካህሂ ዋሂንታንዳጉዲ ማህ፤ ዓሳ ሹካ ቆልሞኮ ሱጉ፤ ጉቤ ዲኢካ ዋህ፤ ሞኣኖ ዓንጎና ኮሺንቲ ዲንጎ በዘጋዓንቲ ታኣኪ ኮዔ ባኣዚ ማዳያ ማዓንዳኔ» ጌይ ዓይህ። 16 ዩያር ዑሪያ ካኣቲ ዲዛ ዓይህ ጎይያ ማዳኔ።

17 ጌኤዮ ማኣርይዳ ማዳ ማዳ፡ ሞኣኖ ዓንጎና ኮሺንቲ ሸራ ቶካ ዓኣ ባኮ ካኣቲ ዓካኣዜ ቲቄ፤ ለሻሲ ኮሸና ሃላህ ማዔ ባኮ ሃኣኮ ዛላፓ ዔኬ፤ ዩያቶይዳ ጌህንቲ ዓኣ ማሰቶ ሳኣኖ ዔኬ፤ ሞኣኖ ዓንጎና ኮሺንቲ ዋኣ፤ ዳይሃ ደኣላህ ዳማ ሬኤኪ ዓርቁ ዓኣ፡ ሞኣኖ ዓንጎና ኮሺንቲ ታጸ ላም፤ ጌማይ ማላ ባኮኮ ጌኢራፓ ዔኪ ሸኢሸ ሹቸና ኮሸና በሲዳ ጌህ። 18 ዓካኣዜ ዓሶኦሬ ካኣቲ ዋካሳኒ ጌኤዮ ማኣርይዳ ካኣቶ ያይታ ጌህንታ ጳጌ በዘ ባይዜ፤ ሃሃ ዩያኮ በርታ ካኣታ ጌኤዮ ማኣሪ ጌላ ካርዋ ዲርቄ።

19 ካኣቲ፡ ዓካኣዜ ማዳ ማላ ባካ ቢያ ዩሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ጻኣፒንታ ማጻኣፓ ጻኣፒንቲ ዓኣ፤ 20 ዩካፓ ዓካኣዜ ሃይቄ፡ ዳውቲ ካታማ ካኣታ ደኡታ በዘ ደኡቲ፤ ዲዛ በዘ ዲዛኮ ናኣዚ፡ ሂዘቄያሴ ካኣታ።

17

ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ሆሴዔ

1 ዓካኣዜ ዩሁዳይዳ ካኣታ፤ ታጸ ላም ዓሳ ሌያና ዔላ ናኣዚ፡ ሆሴዔ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኣታ፤ ዲዚ ሳማሪያይዳ ናንጊ ታዘጸ ሌዔ ዎይህ፤ 2 ዲዚ ሳማ ማዳ ናንጊና ናንጊ ጎዳ ያዩሴ፤ ማዔ፤ ዲዚ ማዳ ዳበንታ ዲዛኮ በርታ ካኣታ፤ ዲሰራዔኤሌ ካኣታ ማዳ፤ ጌዲቲባ፤ 3 ዓሶኦሬ ካኣቲ፡ ሳልሚናሶሬ ዲዛ ያሌም ዲ ባሸንቲ ኩቺ ዲንጊ ሌዓ ሌዓ ዲዛም ጌኢሪህሂ ዓርቄ። 4 ጋዓንቲ ዳካ ሌዔኮ ጌንፃፓ ካኣቲ፡ ሆሴዔ ሶዲ ጌይንታ ጌብፃ ካኣቲሰኬይ ሙኪ ዲዛ ማኣዳጉዳጉዳ ያኣ፤ ከኢታ ዓሲ ዳኬ፤ ሃሃ ሌዓ ሌዓ ዲዚ ዓሶኦሬ ካኣቲም ጌኢራ ጌኢርዋ ሃሸ፤ ሳልሚናሶሬ ዩያ ዎይዳ ሆሴዔ ዓርቄሲ ቱኡሲ ማርካ ቱኪሴ።

ሳማሪያ ካኣቲኮ ደዒያ

5 ዩካፓ ካኣቲ፡ ሳልሚናሶሬ ያልዚር ሙኪ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ጌላ፤ ሳማሪያ ካታም ሃይሃ ሌዔ ማንጌ፤ 6 ሆሴዔ ካኣታ፤ ታዘጸ ሌያና ሳልሚናሶሬ ያሊ ባሸ ሳማሪያ ዓርቄ፤ ዩካፓ ዲሰራዔኤሌ ዓሶዳ፤ ቱኪ ዔኪ ዓሶኦሬ ዳንዳ፤ ዲዚ ዩያ ዓሶኮ ዛሎ ሃላህ ካታማ፡ ዛሎ ጌንህ ጎዳ፤ ዓጮ ጋራ ዓኣ ሃሶሬ ዎር ዓጮ፤ ዩያጉዳ ጌንህ ዓቲ ዓሶ ማዳኔ ካታምይዳ ካታምይዳ ጌህ።

7 ዩይ ያዲ ማዳንቲህሂ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጎማ ማዳ ጌብፃ ካኣቲ ኩጮፓ ዔያቶ ዓውሲ ኬሲ ዔያቶም ዲዚ «ዲንጎንዳኔ» ጌዔ ዓጮሎ ባንህሂ

ዳኬ ናንጊና ናንጊ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛህ ያዩሴህረኬ፤ ዔያታ ዎዎይቲይ ጌዔ፡- ማላ ያኣዘ ዘጊ ካኣሸኬ፤ 8 ዲሰራዔኤሌ ዳራ በርቲም ዳንዳኣና ዔያቶኮ በርታፓ ናንጊና ናንጊ ጎዳ ዳኪ ባይዜ ዳርኮ ፑርቶ ማዳ ዔያታ ማዳ፤ ዩያጉዳ ሃሃ ዲሰራዔኤሌ ካኣታ ዔያቶ ዔርቆ ማዳ ዔኪ ዔያታ ማዳያ ማዳ። 9 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶኮ ያኣሲ ማዔ ናንጊና ናንጊ ጎዳህሂ ዲፃ ባኮ ቢያ ማዳ፤ ዓጮ ካፓ ዓሳ ኬሰኪ ዔቃ ጳጌ በዘይዳፓ ዓርቃያ ዳንዲ ደኤፖ ካታምንታ ኮይላ ዓኣ ካታምንታይዳ ቢያ፤ ዩያጉዳ ሃሃ ጌማራ ጌማራ ዓይሁዳቲዋ ዓሳ ፔ ያኣዘ ካኣሸካ በሲ ኮሺ፤ 10 ዔያታ ፔቲ ፔቲ ጌማር ዑያና ደኤፖ ደኤፖ ሚያ ሸባ ሹቺ ዳኣባንታ ዓሸራ ጌይንታ፡ ላኣሎ ያኣዜሎ ማላህያ ኮሺ ደቄ፤ 11 ናንጊና ናንጊ ጎዳ ዓጮሎይዳፓ ዳውሲ ባይዜ፡ ማላ ዳራ ማዳ ባኮ ቢያ ማዳ ዩይ ዳራ ፔ ያኣዘም ዲንጎ በዘ ቢያይዳ ዑንጃ ጩቢሴ፤ ዩያ ፑርቶ ማዳ ቢያህረ ናንጊና ናንጊ ጎዳኮ ዳጎ ዔያታ ዔቁሴ፤ 12 ዔያታ ማላ ያኣዘም ዘጉዋጉዲ ናንጊና ናንጊ ጎዳ ዔያቶ ዓይህ ዎጎ ቢያ ዔያታ ሃሸ።

13 ናንጊና ናንጊ ጎዳ ዲማና ዲሰራዔኤሌና ዩሁዳናም ላቲ ኬኤዛንዳ ከኢታ ዓሲና ያኣሲ ማላህሂ ኬኤዛ ዓሲና ዳኪ፡- «ዲንህሂ ማዳ ፑርቶ ማዳ ቢያ ሃሸ ማዕዋቲ፤ ታኣም ማዳያ ማዔ፡ ታ ማላያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎና፤ ጌንህሂ ሃሃ ታ ዳጭ ባኮ ዘጋ ዓሶ ዛሎና ዲንህሂኮ በርታኣ ዓደንህንታ ዲንህህንታም ታ ዓይህ ዎጎና ዳምቦና ካቸዋቲ» ጌዔያኬ። 14 ዔያታ ጋዓንቲ ዓይህንታኒ ኮዒባኣሴ፤ ናንጊና ናንጊ ጎዳ ማዔ ያኣዛህም ጉሙርቁንቲዋያ ማዔ ዔያቶኮ በርታኣ ዓደንህንቲ ዋይዚ ዲፃ ዔያታ ማዳ፤ 15 ናንጊና ናንጊ ጎዳ ዔያቶም ዲንጌ ዎጎ ዔያታ ዔኪባኣሴ፤ ዲዚ ዔያቶኮ በርታኣ ዓደንህረ ጫኣቄ ጫኣቄም ዔያታ ካፒባኣሴ፤ ዔያቶም ላቲ ኬኤዛና ባኮ ቢያ ቦሂ ሃሸ፤ ዔያታ ጉሪ ማዔ፡ ማላ ያኣዘ ዘጊ ካኣሸኪያና ጉሪፓህዋ ዓሲ ማዔ ዓቲ፤ ዩያ ዓሶኮ ፑርቶ ማዳ ዔያታ ማዳ፤ ጌዔ ናንጊና ናንጊ ጎዳ ዔያቶ ዓይህ ዓይህሃ ሃሸ ዔያቶ ዓጮኮ ኮይላ ናንጊ፡ ማላ ዓሳ ማዳ ባኮ ቢያ ማዳ። 16 ናንጊና ናንጊ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ያኣዛህኮ ዓይህሃ ቢያ ዔያታ ሃሸ ፔኤኮ ያኣሲ ማህ ዘጋኒ ናኦሬ ማላ ላም፤ ባኣዚ ዎርቄና ማዕከ ዔቁሴ፤ ዩያጉዳ ሃሃ ዓሸራ ጌይንታ ላኣሎ ያኣዜሎ ማላሲያኣ ዔኤቢ ማዕከ ዔቁሴ፤ ዦኣጎም ዔያታ ዘጌ፤ ባዓሌ ጌይንታ ማላ ያኣዘማኣ ማዳያ ማዳ። 17 ዩያቶ፡ ማላ ያኣዘም ዔያታ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዲር ናኣቶንታ ሹኪ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊህ ማህ ሸኢሸ፤ ሃይቄ ዓሶኮ ዔኤዮ ዔኤላ ዓሶንታ ዦኣጎንታ ኮይላኣ ዳንዲ ፔ ማቶ ያኣጮያ፡ ሃሃ ዦኣቻያ ማዳ፤ ዩያጉዳ ያኣሲ ዲፃ ፑርታ ማዳ ቢያ ማዳ፤ ፔና ዓኣህሂ ዲንጊያና ናንጊና ናንጊ ጎዳኮ ዳጎ ዔቁሴ። 18 ዩያር ናንጊና ናንጊ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ዳጋዲ ዩሁዳ ዓጮ ዓሶ ሌሊ ሃሸ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ፔ በርታፓ ሸኢሸ።

19 ጋዓንቲ ዩሁዳ ዓሳኣ ናንጊና ናንጊ ጎዳ ማዔ

16:17 16:17 1ካላቶ. ማ 7:23-29፤ 2ያኣሲ. ዓሃኬ 4:2-6። 12:28። 17:17 17:17 ላሚ. ዎማ 18:10። 16:20 16:20 ዲሲ. 14:28። 17:16 17:16 1ካላቶ. ማ

ዓያቶኮ ያእዛሢ ዓያቶ ዓይህ ዓይህ ዓይህ ካፒባኦስ፤ ዓያታ ዒሰራዔኤል ዓሳ ማዳ ጎይዎም ማዳያ ማዕኔ። 20 ይደር ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤል ዓሳ ቢያ ሃሼኔ፤ ዒዛኮ ቤርታፓ ዓያቶ ሺኢሺ ፑርታ ማዳ ማዳ፤ ዓያቶኮ ሞርኮም ዓኣሢ ዒንገ ማታሴ።

21 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዪሁዳ ዓሰፓ ዳማሳዛ ዒሰራዔኤል ዓሳ ናባጃ ናኣዚ፤ ዒዮርቢዓሜ ዶኦሚ ካኣታህኔ፤ ዒማና ዒዮርቢዓሜ ዓያቶ ያኦሲ ሃሺሲ ፑርታ ጎሜ ማዳሼኔ፤ 22 ዓያታ ዒዮርቢዓሜ ማዳ ጎይዎ ጎሜ ማዳያ ሃሺባኦስ። 23 ይደር ናንገና ናንገ ጎዳ ዓያቶ ፔ ቤርታፓ ሺኢሺ፤ ይደ ዒ ማዳንዳያታህ ዒዛም ማዳያ ማዕ። ዒዛ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዛሎና ላቲያኮ፤ ያዲ ማዒያና ዒሰራዔኤል ዓሳ ዲዒንቲ ዓሰኦ ሳጮ ዴንዲ ሃላንዳኣና ዒኢካ ናንገኔ።

ዓሰኦ ዓሳ ዒሰራዔኤል ዓጮይዳ ሙኪ ደዔህ

24 ዓሰኦ ካኣቲ ባብሎኔይዳ፤ ኩታይዳ፤ ዓቀይዳ፤ ሃማቲይዳ፤ ሃሃ ሴፓርዎዴሜ ጌይንታ ካታሞይዳ ናንገ ዓይሁዳቲዎ ደር ዓከ ሙኪ ዳውሲንቲ ዴንዴ ዒሰራዔኤል ዓሰ ቤዛ ሳማሪያ ካታሞይዳ ደይህኔ፤ ይደር ዓያታ ይንህ ካታሞንህ ዓከ ዒኢካ ናንገህ ዓርቄ። 25 ዓያታ ዒኢካ ሙኪ ናንገ ዓርቃ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኪባኣህር ዒዚ ዘቢ ዓያቶይዳ ዳኪ ዓያቶፓ ዳካ ዛላ ዓሲ ማንህ ዎዲሼኔ፤ 26 ዒማና ዓሰኦ ካኣቲ፡- «ሳማሪያ ካታሞይዳ ኔ ዓከ ሙኪ ደይህ ዓሳ ዩኖ ዓጮ ያኦሲኮ ዎጎ ዓራያ ማዒባኣህር ናንገና ናንገ ጎዳ ዓያቶ ማንህ ዎዳንዳ ዘቢ ዳኮኔ» ጋዓ ሃይሴ ዎይዚንቲ። 27 ይደር ካኣቲ፡- «ኦኡኒ ዲዒ ዓከ ሙኪ ቄኤሰፓ ፔቲ ዓሲ ዒኢካ ዳኩዎቲ፤ ዒኢካ ዒዚ ዴንዲ ዴዒ ዩኖ ዓጮ ያኦሲ ዓይህ ዳምቦ ይደ ዓሰም ዔርዘንጎ» ጌዒ ዓይህኔ። 28 ያዲ ጌይ ዓይህንቲህር ሳማሪያፓ ዲዒንቲ ዓውቲ፤ ፔቲ ዒሰራዔኤል ዓሲ ማዕ ቄኤሴሰኬይ ቤኤቲኤል ዴንዲ ዒኢካ ዴዓዎ ዴራ ዎማይዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኪ ኮይሳቲያ ዓርዘኔ።

29 ሳማሪያ ሙኪ ደዔ ዓሳ ጋዓንቲ ፔኤኮ ካኣሽኮ ባኮ ኮሺያ ሃሽ ዒዲ ዒሰራዔኤል ዓሳ ገኢሺ፤ ዴጌ ቤዘይዳ ዓኣ ካኣሽኮ ቤዛ ጌህኔ፤ ፔቲ ፔቲ ጉርዳ ዓያታ ናንገ ካታሞይዳ ቢያ ፔኤኮ ካኣሽኮ ባኣዚ ማዢ ዓቄሴ። 30 ይደይዲ ባብሎኔ ዴራ ሱኮትቤኖቲ ጌይንታ ያእዛሢ ሱንያና ካኣሽኮ ባኣዚ ማዢ፤ ይደጉዲ ሃሃ ኩታይዳ ናንገ ዓሳ ኔርጋሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞ ሱንያና ካኣሽኮ ባኣዚ ማዢ፤ ሃማቲይዳ ናንገ ዓሳኣ ዒሽማ ጌይንታ ማሌ ያኦዞ ሱንያና ካኣሽኮ ባኣዚ ማዢ፤ 31 ዓቀ ዴራኣ ሃሃ ኒብሃዜና ታርታቄ ጌይንታ ያኦዞ ሱንያና ካኣሽኮ ባኣዚ ማዢ፤ ገንህ ሃሃ ሴፓርዎዴሜ ዴራ ዳዲራሚሌኬና ዓርሚሌኬ ጌይንታ ያኦዞ ፔኤኮ ናኣቶ ሹኪ ሚቺ ዒንጎ ዒንገህ ማህ ሺኢሺ። 32 ይይ ዓሳ ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽካ። ያዲ ማዕቲያ ፔቲ ፔቲ ጉርዳፓ ማሌ

ዓሳ ፔ ያኦዞ ካኣሽካ ቤዘይዳ ማዳንዳያ፤ ሃሃ ዒንጎ ባኮ ዒንጎንዳ ቄኤሴያ ዶኦሬ። 33 ይደይዲ ዓያታ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኪህ ዓርቄ፤ ፔቲ ዛሎና ጋዓንቲ ቤርታ ዓያታ ዎላ ናንገ ዴራ ማዳ ጎይዎ ማሌ ያኦዞ ዘገ ካኣሽካ።

34 ይደ ዓያታ ሚና ማዳ ባኮ ሃላንዳኣና ማዳ ማዳ ዓኣኔ፤ ዓያታ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኩዎሴ፤ ሱንፃ ዒሰራዔኤል ጌይንቲ፤ ያይቆኦ ባኣቶም ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ዳምቦንታ ዓይህንታ ዎጎንታ ካፒ ናንገያ ማዒባኦስ። 35 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓያቶና ጫኣቄ ጫኣቄ ዒሰራዔኤል ዓሰም ሂዚ ጌዒ ዓይህኔ፡- «ሚሌ ያኦዞ ካኣሽኪፖቲ፤ ይደቶም ማዳያ ማዒ ካኣሽኪ ዘገፖቲ፤ ዒንጎ ባኣዚያ ዒንገፖቲ፤ 36 ዴኤፒ ዎልቄና ሃሃ ቢታንቶና ገብፃ ዓጫፓ ዒንህ ኬሴህ፤ ታና፤ ናንገና ናንገ ጎዳህም ዓይህንታ ማዕቀቲ፤ ዘገ ካኣሽኪና ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ኮይሳህ ታኣም ሌሊኬ፤ 37 ያኣፒ ታኣኒ ዒንህም ዒንጌ ዳምቦ፤ ዓይህንታ ዎጎንታ ቢያ ዎይ ካፑዎቲ፤ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኪፖቲ፤ 38 ታኣኒ ዒንህና ጫኣቄ ጫኣቄ ሞሊፖቲ፤ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኪፖቲ፤ 39 ታና፤ ዒንህኮ ያእዛህ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኩዎቲ፤ ታኣኒ ዒንህ ሞርኮ ኩጫፓ ዓውሲ ዒንህ ዳቄሻንዳ።» 40 ጋዓንቲ ይደታ፤ ማሌ ዴራ ዎይዞ ዒዲ ፔኤኮ ሚና ማዳ ማዳ።

41 ይይ ዴራ ይደይዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኪህ ዓርቄ፤ ፔቲ ዛሎና ጋዓንቲ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኦዞ ዘገ ካኣሽካ፤ ዩኖ ዓሰኮ ዜርፃ ሃላንዳኣና ይደይዲ ካኣሽካ ጎይህከ።

18

ዪሁዳ ካኣቲ ሂዘቄያሴ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 29:1-2፤ 31:1)

1 ዔላ ናኣዚ፤ ሆሴዔ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንቲ ሃይህሳ ሌዖና ዓካኣዜ ናኣዚ፤ ሂዘቄያሴ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኔ፤ 2 ዒ ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ሳማታሚ ደንጎኬ፤ ዒዚ ዒማና ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ላማታሚ ታዞጳ ሌዔ ዎይህኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዓቢያ ጌይንታያ ዛካሪያሴ ናይኬ፤ 3 ዒዛኮ ዓዴ፤ ዳውቲ ማዳ ኮዢ ማዳ ጎይዎ ማዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዛሴ። 4 ማሌ ዴራ ፔ ያኦዞ ካኣሽካ ማኣር ሻሂ ዒዚ ባይዜ፤ ሹጮ ዳኣቢ ዓቄሶናህያ ማንህኔ፤ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዞ ሱንያና ማዢ ኮሻና ባኮ ቆፂ ቆፂ ማንህ ኬኤሬ፤ ሙሴ ሞኦኖ ዓንጎና ማዢ፤ ኔሁሽታኔ ጌይንታ ሾኦፒ ማላ ባኮዎ ማንህ ጋኣጮ፤ ይማ ሃላንዳኣና ዒሰራዔኤል ዓሳ ይደም ዑንጃ ጮቢሻ። 5 ሂዘቄያሴ ዒማና ዒሰራዔኤሌኮ ዩኦሲ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳህ ጉሙርቄ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ማደም ዒዛኮ ገንፃፓ ዒዛኩዳ ማሌ ካኣቲ ዪሁዳይዳ ካኣታዲባኣሴ፤ 6 ሂዘቄያሴ ናንገና ናንገ ጎዳም ጉሙርቄንታ ማዕህር ዒዛ ጎይዎ ሃንቶ ሃሽ ኬሰኬ ዎይ ባኣሴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይህ ዓይህያ ቢያ ሂርገ ካፒ ዒዚ ኩንህኔ። 7 ይደር ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛና ዎላ ማዒ

17:34 17:34 ማዢ. ማፃ 32:28፤ 35:10። 17:35 17:35 ኬሲ. ማፃ 20:5፤ ላሚ. ዎማ 5:9። 17:36 17:36 ኬሲ. ማፃ 6:13። 18:4 18:4 ፓይ. ማፃ 21:9።

ዲዛ ማዳደር፤ ዲ ማዳ ባካ ቢያ ዲዛም ገኢጋ፤ ዲ ማና ሂዚቁያሴ ዓሰኦ ሃካትም ዋይዘዋያ ማዲ ይያ ካካትም ዋርቆ ዲዳ። 8 ሃሃ ዲዚ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰ ያሊ ባሺ ዳኮ ጉርዳፓ ዴንዲ ካታም ዴኤፖ ሄላንዳኣና፤ ጋኣዛ ካታምንታ ዲዘኮ ኮይላ ዓኣ ዓጮንታ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰ ናንጋ ቤዘ ቢያ ገሊ ዓርቄ።

9 ሂዚቁያሴ ካካታዳንቴ ያይዳሳ ሌዖና፤ ሃሃ ገንሃ ሆሴዔ ዲሰራዔኤሌይዳ ካካታዳንቴ ላንካሳ ሌዖና ዓሰኦ ሃካት ሳልሚናሰራ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ያላኒ ሙኪ ሳማሪያ ካታም ማንገጌ፤ 10 ሳማሪያ ካታም ማንገገት ዓኣዖ ሃይሃሳ ሌዖና ሞርኮ ኩጫ ጉቤ ገሊ ዓዲንቴ፤ ይይያዲ ማዔሚ ሂዚቁያሴ ዩሁዳይዳ ካካታዳንቴ ላሃሳ ሌዖና፤ ሆሴዔ ዲሰራዔኤሌይዳ ካካታዳንቴ ታዘዳሳ ሌዖና። 11 ዲማና ዓሰኦ ሃካት ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዲዒ ዓሰኦ ዔኪ ዴንዲያ ዔያቶይዳፓ ዳካ ዛላ ዓሰ ሃላሃ ካታማ፤ ዛላ ዓሰ ገንሃ ጎዛኔ ዓጮ ጋራ ዓኣ ሃሰራ ዋር ኮይላ፤ ዓቲ ዓሰ ማዳኔ ካታምይዳ ካታምይዳ ዴይሄ።

12 ሳማሪያ ካታም ዴዒ ይይያዲ ባይቄሚ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ያኣዛሚም ዓይሚንቴ ባኣሚሮኬ፤ ዔያታ ዋዎይቴይ ገዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳና ዋላ ጫክቄ ጫክቄም ሃሽ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛኮ ዓይላሚ ሙሴ ዛሎና ዲንገዎ ጎሰያ ዓይሚንቴ ካፓያ ማዲባኣሴ፤ ያኣሰኮ ቃኣሎ ዋይዛኒ፤ ሃሃ ዋጎ ካፓኒያ ዔያታ ኮዒባኣሴ።

ዓሰኦ ዓሰ ዩራሳላሚ ያላኒ ዘርቄ ዘርቄዖ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 32:1-19፤ ዒሲ. 36:1-22)

13 ሂዚቁያሴ ካካታዳንቴ ታጳ ያይዳሳ ሌዖና ዓሰኦ ሃካት፤ ሴናክሪሜ ያልዚ ቡሊ ዙሎ ኬልቄ ዲርቆና ዩሁዳ ካታም ዓርቄ፤ 14 ዲማና ሂዚቁያሴ ላኪሽይዳ ዴንኪ ዴዒ ዓኣ ሴናክሪሜም፡- «ታ ዳቤ፤ ሃዳራ ያሊያ ሃሽ፤ ኔ ገዔ ባኣዚ ታ ኔኤም ጨጋንዳ።» ገይ ኪኢታ ዳኬ፤ ሴናክሪሜ ማሃዖ፡- «ኔኤኒ ታጳ ሺያ ኪሎ ማዓ ሹቹ ቢራና ፔቴ ሺያ ኪሎ ማዓ ዋርቄ ታኣም ዳካንዳጉዲ ታ ኮዓ።» ገዔ። 15 ይያር ሂዚቁያሴ ገኤዦ ማኣርና ካካቱም ማኣርናኮ ሜሆ ገሃ ኬኤይዳ ዓኣ ሹጮ ቢሮንታ ዋርቆንታ ቢያ ቡኩሲ ዔኪ ዲዛም ዳኬ፤ 16 ሂዚቁያሴ ዲማና ገኤዦ ማኣር ገሎ ካር ጳርቄ ኮሾና ዋርቆንታ ዲዚ ፔኤር ገኤዦ ማኣር ገሎ ካራ ዓኣ ቱርቱር ጳርቄ ገኢገሽ ዋርቆ ቡገ ቡገ ዔኪ ሴናክሪሜም ዳኬ። 17 ዲ ያዲዳቴያ ላሚ ሃሃ ላኪሽፓ ያልዚ ያላንዳ ዲቢ ዓሰ ዩራሳላሚ ዴንዲ ሂዚቁያሴ ያሎም ገዒ ዓሰኦ ሃካት ፖኦሊሶ ዓይሄ፤ ዩና ያሎ ዓሰ ዴኤፒ ዴኤፒ ቢታንቶ ዓኣ ፖኦሊሴ ሱኡጌ ሃይሃ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳያኬ፤ ዔያታ ዲማና ዩራሳላሚ ሃሃላዖ ኬዳና ዓኣ ቦቆላፓ ዋኣዖ ዴንዳ ጎይዖ ኮይላና ዓፒሎ ማሰኮ ቤዘ ባንሚ ዔኪ ዴንዳ ጎይዖይዳ ዔቄ፤ 18 ዩካፓ ዔያታ ሂዚቁያሴም ኪኢታ ዳኬ፤ ዩያር ሂዚቁያሴ ዲዛኮ ዴንዛ ማዔያ ቢታንቶ ዓኣ ሃይሃ ዓሰ ዩና ዓሰና ዴንዲ ካኣምም ዳኬ፤ ዩንሚ ሃይሃ ዓሰንሚ፡- ካኣቱም ማኣር ዓኣ ባኮ ቢታንቶና ዋይሃያ፤ ሃልቁያ ናኣዚ፤ ዔኤሊያቄሚንታ ካኣቱም ማኣርይዳ ያኣፖ ባኮ ያኣፓ፤ ሺቢናንታ ዴማ ዴማ ያኣፒንቴ ባኮ ገሚ ዓርቃ፤ ዓሳኣፔ ናኣዚ፤ ዮዓሄንታኬ፤

19 ዓሰኦ ዓሰኮ ያሎ ዓሰ ዓይሃ ዓሰፓ ፔቴሰኬይ፡- «ዴንዲ ሂዚቁያሴም ሂዚ ጎዑፔ፤ ሳሰኦ ሃካት፤ ዴኤፓሚ ሂዚ ጋዓ፤ ኔ ዩያይዲ ጉሙርቄ ባኬላ ዓይገንዴዳይ? 20 ጉሪ ዲቢ ባኣዚ ገሰቴ ሺሪሚ ያልዚ ያላሚና ዋልቄና ማዓ? ያኣኒ ኔና ማኣዳንዳኔ ገዒዳይ ኔኤኒ ዓሰኦም ዋይዘ ዲዳኒ ማሊ ዔቄሚ? 21 ገብጻ ካኣት ታና ማኣዳንዳኔ ገዒ ኔ ማሌቴ ሜቃኒ ጳሪ ዋኦሺ ኮኣላዳ ዓሰ ኔ ማዔያኬ፤ ዩይ ሜቄም ዩያኮ ጳኣሊንፃ ኩጮ ኔኤኮ ጫርጋንዳ፤ ዋይዘ! ገብጻ ካኣት ጉሙርቃ ዓሰም ቢያ ገብጻ ካኣት ያዲ ማዓንዳኔ» ገይ ዓሰኦ ካኣት ኔና ያኣጫ።

22 ዓሰኦ ዓሰኮ ያሎ ዓሰ ዓይሃሚ ገንሃ ሃሃ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሚ ኔና ማኣዳንዳኔ ገዒ ኔ ማላ? ዩይ ያዲ ማዑፎጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዴማዳ ቤዘና ዲዛም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ሻሂ፡- «ዩሁዳ ዓሰንታ ዩራሳላሚ ዓሰንታ ካኣሽካኒ ኮይሳሚ ዩራሳላሚ ዩዳ፤ ፔቴ ዲንጎ ቤዘማካ ሌሊኬ» ኔኤኒ ገዔ። 23 ሃሚ ታኣኒ ዓሰኦ ካኣት ሱንፃና ዔቃዛ ኑ ሂንዳ ዋሊ ዛጎም፤ ሳጋሪ ዳንዳዓንዳ ገዳ ዓሰ ኔኤኮ ዓኣቴ ሂንዳ ታ ኔኤም ላምዖ ሺያ ፓር ዲንጎም! 24 ዓሰኦ ዓሰኮ ያሎ ዓሰ ሱኡገፓ ሚርገና ላኣፓ ማዔ ዓሰናታዖ ኔኤኒ ዓርቄ ዳንዳዓኦኬ፤ ገብጻ ዓሰ ሳርገሎ ያይቶና ፓራሚና ታኣም ዳካንዳኔ» ገዒ ኔኤኒ ካፓሚ ዩያር። 25 ታኣኒ ኔ ዓጮ ያሊ ባይዛኒ ሙኬሚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ገዔምቱዋያ ኔኤም ማላ? ሃና ዓጮሎ ያሊ ታኣኒ ባይዛንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ታና ዓይሄ።» ገዔ።

26 ዩካፓ ዔኤሊያቄሚንታ ሺቢናንታ ዮዓሄንታ ዩያ ያሎ ዓሰ ዓይሃሚ ኮይላ፡- «ኦም ዔርታያታሚር ሃዳራ ሶኦሪያ ሙኡቹና ኬኤዜ፤ ካታምኮ ኬኤሎ ዲያ ዑፃ ዓኣ ዴራ ቢያ ዋይዛ፤ ዔብሪ ዓሰ ሙኡጮና ኬኤዚ።» ገዔ።

27 ጋዓንቴ ዲዚ፡- «ዓሰኦ ካኣት ሃያ ባኮ ቢያ ዲንሃና ዲንሚ ካኣትናም ሌሊ ኬኤዛንዳጉዲ ዳኬያ ዲንሚም ማላ? ፔቴታዖ ያዲቱባሴ፤ ዔያታኣ ዲንሂጉዲ ፔኤኮ ሺያ ሙዓንዳያና ሺኤዦ ዑሽካንዳያ ሃላንዳኣና ካራ ባይዚ ሜታዳንዳ ዓሰታሚር ታኣኒ ኬኤዛ ባኮ ካታምኮ ኬኤሎ ዲያ ዑፃ ዓኣ ዓሳኣ ዋይዛንዳጉዲ» ገዔ።

28 ዩካፓ ዩይ ዓሰኦ ዓጮኮ ቢታንታ ዓኣ ዓሚ ዴዔ ቤዛፓ ዔቄ፤ ዑኡዞ ፔኤኮ ዴገዳዖ ዔብሪ ዓሰ ሙኡቹና ሂዚ ገይ ኬኤዚሚ ዓርቄ፤ «ዓሰኦ ካኣት ዲንሚም ጋዓ ባኮ ዋይዘዋቴ!

29 ሂዚቁያሴና ገሽገጉ፤ ዲዚ ዲንሚ ዓውሳኒ ፔቴታዖ ዳንዳዑፎሰ! 30 ሂዚቁያሴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቄዋቴ፤ ዲዚ ዲንሚ ዓውሳንዳኔ፤ ኑኤኮ ካታም ዓሰኦ ዓሰኮ ያሎ ዓሰ ኩጮ ጋር ገሎፎጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቃዛንዳኔ» ገይ ገይ ዲንሚ ማቃ ማቄዖ ዋይዘፓ፤ 31 ሂዚቁያሴ ጋዓ ባኮ ዋይዘፓ፤ ዲንሚ ካታማፓ ኬሰኪ ኩቹ ዲንጋንዳጉዲ ዓሰኦ ካኣት ዲንሚ ዓይሄ፤ ዲንሚ ዩያይዳቴ ዲንሚ ቢያሚ ዲንሚኮ ዋይና ዓኣፖና ቤሌሴ ሚያኮ ዓኣፖ ሙዓንዳኔ፤ ዲንሚኮ ዔቶ ዋኣዳፓኣ ዋኣዳ ዲንሚ ዑሽካንዳኔ፤

32 ያዲዲ ዲንሚ ማዲ ዴዓንዳሚ ዓሰኦ ካኣት ሙኪ ዲንሚ ዓጮሎ ማማላ ዓጪ ዔኪ ዓኣዲ ዲንሚ ዴይሃንዳያ ሃላንዳኣኬ፤ ዩና ዓጮሎይዳ ዋይና ዑዣ ጨኡጳ ኮሺንታ

ወይን ጎሽጎታ ቃራ ሃኦኮ ካፃ ጊዳ ጎሽያ ዓኣኔ፤ ዬኖ ሳዔሎይዳ ዛይቶ ሪሚቶ ዓኣፖጎታ ዬያፓ ዔውታ ዛይቶጎታ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዔኤሲያ ኩሜ ዓጨኩ፤ ዓሶኦሪ ካኣቲ ዒንህሂ ዓይሃማ ዒንህሂ ማዳቲ ሸምፔና ዒንህሂ ሰጎጎጎዳ፤ ሃይቁንዳቀሴ፤ ዬያር ሃህሂ ሂዘቁያሴ፡- ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ዒንህሂ ዓውሳጎዳ፤ ጌይያና ማቁ ጌጌሽህሂ ዔሩቀቲ፤ 33 ሂንዳ ማሉቀቲ፤ ማሌ ዳሮኮ ዓሶኦሪ ካኣቲ ኩጫፓ ፔኤኮ ዓጮ ዓውሴ ያኦዛ ፔቲታፖ ዓኣ? 34 ሂዳፖ ሃህሂ ሃማቲና ዓርፓዳ ካታሞናኮ ያኦዛ ዎካዳፖ? ሴፓርቀዬሚጎታ ሄናዒጎታ ዒዎንታኮ ያኦዛሹ፡ ዎካዳፖ? ዔያቶይዳፓ ፔቲ ያኦዛህታፖ ሳማሪያ ካታሞ ታ ኩጫፓ ዓውሲያ? 35 ዬያቶ ዓጮ ቢያህኮ ያኦዛ ዓሶኦሪ ካኣቲ ኩጫፓ ዬያ ዓጮ ዓውሴ ዎዳ ዓኣ? ሂዳፖ ዒንህሂ፡- ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ዬሩሳሌሜ ዓውሳጎዳ፤ ጌይ ዎይቲ ማላይ?»

36 ዳራ ዒማና ካኣቲ ሂዘቁያሴ ዔያቶ ዓይህ ኪኣቲያታህሂር ዔኤሲ ጎዑዎፖ ዘቲ ጌዔ፤ 37 ዬካፓ ዔኤሊያቁሚጎታ ሸቢጎታ ዮዓሂጎታ ያዩ ፔኤኮ ማኣዓህ ዳርዘ፤ ዬያይዳሰካፓ ዔያታ ካኣቲ፡ ሂዘቁያሴ ኮይላ ሙኪ ዓሶኦሪ ዓጮኮ ቢታጎታ ዓኣ ዓህሂ ጌዔ ባኮ ኬኤዘ።

19

ካኣቲ ሂዘቁያሴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ኮይላ ያኦጮ ባኮ (ዒሲ. 37:1-7)

1 ካኣቲ፡ ሂዘቁያሴ ዬያ ባኮ ቢያ ዎይዛፖ ያዩ ፔኤኮ ማኣዓህ ዳርዘ፤ ሲዬ ፓቲሌያ ማይጎቲ ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ካኣሽኪጎታ ጌኤኮ ማኣሪ ዳንዳ፤ 2 ኔጉዎፖ ዒማና ዒዚ ካኣቲ ማኣሪ ሱኡጎቶና ማዳ፡ ዔኤሊያቁሚጎታ ካኣቲ ማኣሪይዳ ያኣፖ ባኮ ያኣፓ፡ ሸቢናጎታ ጫዎ ጫዎ ማዔ ቁኤሴጎታ ዓሞፃ ናኣዚ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ኮይላ ዳኬ፤ ዔያታኣ ዒማና ሲዮ ፓቲሌ ማይጎቲ ዓኣ፤ 3 ዒሲያሴም ዒዚ ሂዘ ጋዓ ኪኣታ ዳኬ፡- «ሃሮ ሃይ ዳኤፒ ሜቶ ኬሊኬ፤ ኦና ቦርሲሳ ፑርታ ባኣዚ ኦጊዳ ሙኬ፤ ሸይጮ ዎዳ ሄላዛ ባና ፊልቁ ባይቁ ላኣሊ ኦ ማዔ፤ 4 ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳህሂ ጫሽካንዳጉዲ ዓሶኦሪ ካኣቲ ዒዛም ማዳ፡ ዳኤፒ ሱኡጌሰኬያ ዳኬ፤ ጎፖጎቲ ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛህ ዬያ ጫኮ ዎይዚ ዬያ ጫሽኬህሂዳ ሜቶ ዓጋንዳያ ሰጎዳ፤ ዬያር ኦ ዳር ባኣካፓ ሸምፔና ዓቲ ዓኣ ዓሶም ሃዳራ ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ሸኢቁ።»

5 ሂዘቁያሴ ዳኬ ኪኣቶ ዓሶንህሂ ዒሲያሴ ኮይላ ሙካዛ፤ 6 ዒሲያሴ፡- «ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፤ ጌዒ ዒንህሂ ጎዳህሂም ኬኤዙዎቲ፤ ዓሶኦሪ ካኣቲ ማዳ ዓሳ ሰጎጎህሂ ዒ ዓውሲጎዳቀሴ» ጌዒ ታና ጫሽካንቲ ዒንህሂ ዎይዜ ባኮር ዔያቶ ዒጊጨፓቲ። 7 ታኣኒ ዒዛ ዒጊቶ ካራ ባይዘሳጎዳ ዓያና ዳካንዳ፤ ሃይሴያ ዒ ዎይዛንዳ፤ ዬያር ዒ ፔ ዓጮ ማዒ ዳንዳዛ ታ ዒኣካ ዒዛ ጩንቻ ዓፓርና ዎዳሻንዳ።»

ዓሶኦሪ ዓሳ ሃሃ ማሌ ዘርቁህ ኪኣታ ዳኬህ (ዒሲ. 37:8-20)

19:15 19:15 ኬሲ. ማፃ 25:22።

8 ዓሶኦሪ ካኣቲ ዒዚ ዳንኪ ዳዔ ቤዛ፡ ላኪሸፓ ሊቢና ያላኒ ዳንዳህ ዓሶኦሪ ዓሶኮ ያሎ ዓሶ ዓይህህሂ ዎይዛፖ ዒኣካ ዳንዳ። 9 ዒማና ዒቶጲያ ካኣቲ፡ ቲርቃሃ ጌብፃ ዓሲ ማዔያ ያልዚ ዓሲ ዔኪ ዔያቶ ያላኒ ሙካህሂ ዓሶኦሪ ዓሳ ዎይዜ፤ ዬያር ኔጉዎፖ ዓሶኦሪ ካኣቲ ሂዘቁያሴም ሂዘ ጋዓ ኪኣታ ዎርቃታ ያኣፒ ዳኬ፤ 10 «ዩሁዳ ካኣቲዮ፡ ሂዘቁያሴ! ኔኤኒ ጉሙርቃ ያኦዛህ፡- ዬሩሳሌሜ ዓሶኦሪ ካኣቲ ኩጮ ጋር ጌላዓኬ» ጌይ ኔና ማቆፓ፤ 11 ዓሶኦሪ ካኣቲ ዓጮ ማርጌህ ቢያ ዎይቲ ጋፒሲ ባይዜቲያ ኔ ዎይዜ፤ ኔ ዬያ ኩጫፓ ቶላንዳያ ኔኤም ማላ? 12 ታ ዓደንህሂ ማና ጎዛኔጎታ ካኣራኔጎታ ሬፔፔ ጌይጎታ ካታሞ ደይሲ ባይዜ፤ ቴላሳሪይዳ ሰጎጎ፡ ዔዳ፤ ዓሶ ዔያታ ዎዳ፤ ዬይ ባካ ቢያ ማዳጎቲያና ዔያቶኮ ያኦዛፓ ፔቲታፖ ዔያቶ ዓውሲያ? 13 ሂንዳ ኮሽ ማሌ፤ ሃማቲ፡ ዓርፓዳ፡ ሴፓርቀዬሚ፡ ሄናዒጎታ ዒዎ ካታሞንታኮ ካኣታ ሃህሂ ዎካዳይ?»

ሂዘቁያሴ ሸኢቁ ሸኢጲያ

14 ካኣቲ፡ ሂዘቁያሴ ዬያ ያኣፒጎቲ ኪኣቶ ዓሶንህሂፓ ዔኪ ናባቤ፤ ዬካፓ ዬያ ዎርቃቶ ዔኪ ጌኤኮ ማኣሪ ዳንዳፖ ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ቤርታ ቡሊ ጌህ፤ 15 ሂዘ ጌዒ ሸኢቁ፡- «ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛህዮ! ኪሩቤሎይዳ፤ ሃሃ ጊንህ ኔኤኮ ቦንቶጎቲ ካኣቲ ማዳ ያይቶይዳ ዳዒ ዓኣ ያኦዛህ ኔና ሌሊኬ፤ ዓጮ ጉቤ ካኣቶኮ ሱኡጎህ ኔናኬ፤ ጫሪጎቲጎታ ሳዓንታ ማከህ ኔናኬ፤ 16 ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳህዮ! ኦና ሄላ ባኮ ቢያ ሂንዳ ሃህሂ ዛጌ፤ ሰጎጎና ሰጎጎ ያኦዛህ፡ ኔና ሰናክሪሜ ጫሽኪ ዘርቃ ዘርቁፖ ጉቤ ዎይዜ፤ 17 ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳህዮ! ዓሶኦሪ ካኣታ ማርጌ ዳሬጎታ ዓጨጎታ ያሊ ባይዜህ ጎኤ። 18 ዬያቶ ዓሶኮ ያኦዛ ማህና ሹቶናይዳፓ ዓርሲ፡ ዓሲ ፔ ኩቻ ማከህ፤ ያኦሲ ማዒባኣያታህሂር ዓሶኦሪ ካኣታ ታሚዳ ዓጊ ማቶ ባይዜ። 19 ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ማዔ ያኦዛህዮ! ኔኤኒ ሌሊ ያኦሲ ማዔህ ጉቤ ዓጮ ካኣታ ዔራጎዳጉዲ ሃህሂ ኦና ዓሶኦሪ ካኣቲፓ ዓውሴ። »

ዒሲያሴ ካኣቲ ሂዘቁያሴም ዳኬ ኪኣቶ (ዒሲ. 37:21-38)

20 ዬካፓ ዓሞፃ ናኣዚ፡ ዒሲያሴ ካኣቲ ሂዘቁያሴም ሂዘ ጋዓ ኪኣታ ዳኬ፡- «ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛህ ሂዘ ጋዓ፤ ዓሶኦሪ ካኣቲ፡ ሰናክሪሜ ዛሎ ኔኤኒ ሸኢቁ ሸኢጲያ ታ ዎይዜ፤ 21 ዒዛ ዛሎ ሰጎጎና ሰጎጎ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፡-

ዳዮኔይዳ ዓኣ ኩሙዎ ዉዳር ናዔላ ኔና ቦሃንዳ፤ ቶኦኪ ኔኤኮ ዒዛ ባይዛንዳ፤ ኔኤኒ ዒጊጨ ጊንህም ጳሽካኣና ዬሩሳሌሜይዳ ዓኣ ዉዳር ናኣታ ኔና ማኣጫንዳ።

22 ሂንዳ ማሌ፤ ኔኤኒ ጫሽኬህሂ ሃሃ ኔኤኒ ቦሃህ ያናዳይ? ኔኤኒ ዑኡዞ ኔኤኮ ዳጊዳህ ያቶርሞ ዓኣፒና ኔኤኒ ዛጌህ ያናዳይ? ኔኤኒ ዬያይዳህ ጌኤኮ፡ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲዳኬ።

23 ኔኤኮ ኪኣቶ ዓሶ ዛሎና

ጋፑዋ ጫሺ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ጫሽኬኔ፤
 ኔኤኒ ጫሽካዎ ሂዚ ገዳኔ፡-
 ታኣኮ ሳርጌሎ ያይቶንታ ዳኤፖ ዲኮ
 ለባኖኦሴኮዋ ቶኦኮ ታኣኒ ኬሰኬኔ፤
 ያደዘ ያደዘ ለባኖኦሴ ሚያ
 ሚዛጳ ዚቢቆዋ ታኣኒ ቲቄኔ፤
 ዬኖ ቤዘኮ ጋፖ ሂላንዳኣና
 ገንሣ ሃሣ ሚዛጳ ካዮዋ ዳንዲ ታ ሄሌኔ።
 24 ዓሲ ዓጪዳ ዔቴ ቦኦኪ ዋኣሣ ታ ዑሽኬኔ፤
 ታኣኒ ሄርቄ ኮጲዘና ገብፃ ዋር ታ ሚጪሴኔ፤
 ገዳ ኔ ያቶርቄኔ።
 25 ሴናክሬሚ! ኮሺ ማሌ፤
 ሚና ታኣኒ ማፖንጎ ገዳ ጎይዎ
 ቤርታኣ ዋዶና ታ ማሌ ጎይዎ
 ሃሣ ማዲንቲ ኩሜ ጎይዎ
 ዙሎ ዶዲሺ ዲርቆና ካታዋ ሻሂ
 ሻሂንቲ ባኣዚ ኩሎናያ ኔኤኒ ማሃንዳጉዲ
 ዬያ ማዴሣ ታናታሣ ኔ ዋይዚባኣዳዳ?
 26 ዬያ ዓጪዳ ናንጋ ዓሶኮ ዋልቃ ላቢ
 ዋዛ ባኣያ ማዲ ቦርሲንታንዳጉዲ
 ዬይ ዓሳ ዓሳ ኬሰካ ዛላፓ ሙካ ዠባርና
 ሄርቄንቲ ሃኣኮ ማዓንዳጉዲ
 ሃሣ ገንሣ ዑጎ ዓዲ ቢኢጫዴ ባቃሊ
 ማዓንዳጉዲ
 ማኣሪኮ ቶኦካ ባቃሌ ማኣቲ ዔያታ ማዔኔ።
 27 ታኣኒ ጋዓንቲ ኔ ዔቃሂንታ ዴዓሂንታ
 ኔኤኒ ኬሰካሂንታ ገላሂንታ
 ኔ ታና ዓዲ ማዳ ባኮዋ ታ ዔሬኔ።
 28 ኔኤኒ ታና ዓዲ ማዳ ባኮና
 ኔኤኒ ያቶርቃ ያቶርማ ታ ዋያ ገሌኔ፤
 ሲኢዳ ታ ኔኤኮ ዓንገ ዳኪ
 ዳንጋኣ ታ ኔኤኮ ቢዓላ ኩልሲ
 ኔ ሙኩ ካርና ማሂ ታ ኔና ዳካንዳኔ። »
 29 ዬካፓ ካኣቲ፡ ሂዚቂያሴም ዒሲያሴ ሂዚ
 ገዳኔ፡- «ዬይ ቢያ ማዲንቲ ኩማንዳሂኮ ማላታ
 ያዲ ማዓንዳኔ፤ ሃሣኣ ሌዎና ገንፃኣሲና ጫኣሌ
 ማዲ ባቃሌ ሃኣኮ ዒንሣ ሙዓንዳኔ፤ ሃይሣሳ
 ሌዎና ጋዓንቲ ዘርቄ ዒንሣ ጎዣፓ ሃኣኮ ካዲሲ
 ዒካንዳኔ፤ ሃሣ ገንሣ ሙዋ ሚሣ ዓኣፒ ቲኪ ዓኣፓ
 ዒንሣ ሙዓንዳኔ፤ 30 ዪሁዳ ዘርፃፓ ሃይቁዋዎ ዓቲ
 ዘርፃ ቢያ ሳኣ ዴሚ ያጲ ዳኪ ዑገ ዓኣፒ ዓኣፓ
 ሚሣ ማዓንዳኔ፤ 31 ዬሩሳላሜይ፤ ሃሣ ያዮኔ
 ዲካፓ ሃይቁዋዎ ቶሊ ዓቲ ዘርፃ ሸምፔና ዓኣያ
 ማዲ ናንጋንዳኔ፤ ቢያ ባኮ ዋይሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ማዔ ያኣዛሂ ዬያይዲ ማዲ ኩንሡዋዎ ገንሣም
 ጋዓኣኔ።»
 32 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሶኦሬ ካኣቲ ዛሎ ሂዚ
 ገዳኔ፡- «ሴናክሬሚ ሃኖ ካታዋ ፔቲታዎ ገላዓኬ፤
 ፔቲ ሂኢሺታዎ ሃኖ ካታዋ ዒ ዲካዓኬ፤ ገቲማ
 ዔኪ ሙካ ፖኦሊሴያ ዒዛ ባንሣ ዑካዓኬ፤ ዓጪ
 ኩሊ ዋርዲንታ ዋርዲያና ዒዛ ማንገንታዓከ።
 33 ዒዚ ሃኖ ካታሚሎ ገሌዋዎ ሙኩ ጎይዎማና
 ማዲ ዴንዳንዳኔ፤ ሃያ ጋዓሂ ታና፡ ናንገና ናንጋ
 ጎዳከ፤ 34 ታኣኒ ታ ቦንቾር ገዳ፤ ሃሣ ታኣም ማዳ፡
 ዳውቲም ታ ዒንገ ሃገ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎር ገዳ
 ሃኖ ካታሚሎ ታኣኒ ታኣር ያልቲ ዓውሳንዳኔ።»
 35 ዬኖ ዋንቶ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻ
 ዓሶኦሬ ዓሳ ያሎር ዲንኪ ዴዔ ቤዘይዳና ዓኣዳዎ
 ፔቲ ያኤታና ሳሊታሚ ዶንጎ ሺያ ፖኦሊሴ ዋዴኔ፤

ዚር ጉቲ ዓሳ ገንዓፓ ጴጫንቲ ቢያሣ ሃይቁ ዓኣኔ።
 36 ዬካፓ ዓሶኦሬ ካኣቲ፡ ሴናክሬሚ ፔ ያሎ ዓሶና
 ዋላ ገንሣም ኔኔዌ ካታዋ ዴንዳኔ። 37 ፔቲ ኬሊ
 ዒዚ ኒሰርኬ ገይንታ ያኣዘ ካኣሽኮ ማኣራዳ ዬያ
 ያኣዛሂ ዘገ ካኣሽካንቲ ዓዲራሚሌኮና ሳራሳሬ
 ገይንታ ዒዛኮ ናይሰኬንሣ ጩንቻ ዓፓርና ጫርገ
 ዒዛ ዋዴኔ፤ ዬንሣ ናኣታ ዒማና ዓራራቲ ገይንታ
 ዲኮ ዓጮ ፑኒ ዴንዳኔ፤ ዬያር ሴናክሬሚ ቤዘይዳ
 ዒዛኮ ናኣቶ ባኣካፓ ዓሰራዶ ገይንታሰኬይ
 ካኣታዴኔ።

20

ካኣቲ ሂዚቂያሴ ሃርጌፓ ዳቂሣ
 (ዒሲ. 38:1-8፤21-22፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኪ
 32:24-26)

1 ዒማና ካኣቲ፡ ሂዚቂያሴ ዶዲ ሃርጌና ሃርጌንቲ
 ሃይቃኒ ዑኪ ዓኣንቲ ዓሞፃ ናኣዚ፡ ያኦሲ ማሊያ
 ኬኤዛ፡ ዒሲያሴ ዒዛ ያኣጫኒ ሙካዎ «ናንገና
 ናንጋ ጎዳ፡- «ኔኤኒ ሃያ ሃርጋፓ ፖዓዓኬ፤ ኔ ሃይቢ
 ዓቲንዳዋኣሣር ዔልቃሚ ኔኤኮ ማኣር ገኢገሺ»
 ጋዓኔ» ገይ ኬኤዘኔ።

2 ዬያር ሂዚቂያሴ ሴካ ኮጮ ባንሣ ሺሪ ሂዚ
 ገዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሺኢቄኔ፡- 3 «ናንገና ናንጋ
 ጎዳሂዮ! ታኣኒ ኔኤም ጉሙርቁንቲ፡ ሃሣ ፒዘ
 ማዲ ማዴኔ፤ ገንሣ ሃሣ ኔኤኒ ዋዛዳ ባኣዚ ማዳኒ
 ቢያ ኬሊ ታ ጳሽኬሂ ኔ ማላንዳጉዲ ኔና ታ
 ሺኢቃኔ!» ጋዓዮ፡ ዒናፓ ጎጋይቁ ዬኤኬኔ።

4 ዬካፓ ዒሲያሴ ካኣቲ ኮይላፓ ኬሰኪ ካኣቲዋ
 ማኣርኮ ሳዛ ዓኣ፡ ዓሳ ቡካ ቤዘና ዓኣዲዋንቲ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሲያሴም፡- 5 «ታኣኮ ዴር ዔኪ
 ዓኣዳ፡ ካኣቲ፡ ሂዚቂያሴ ኮይላ ማዲ ዴንዳፓፓ
 ሂዚ ገዳ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ዓዳ
 ዳውቲ ያኣዛሂ ሺኢዳ ዩኤሲ ዋይዘኔ፤ ታ ኔኤኮ
 ዓቢዎዋ ዛገኔ፤ ታ ኔና ፖዒሳንዳኔ፤ ሃይሃ ኬሊኮ
 ገንፃፓ ገኤዢ ማኣሪ ዴንዲ ኔ ታና ካኣሽካንዳኔ፤
 6 ታ ኔኤኮ ሌዎይዳ ታጳ ዶንጎ ሌዔ ቃሳንዳኔ፤
 ኔናንታ ሃኖ ዬሩሳላሜ ካታሚሎንታ ዓሶኦሬ ካኣቲ
 ኩጫፓ ታ ዓይሳንዳኔ፤ ታ ቦንቾር ገዳ፤ ሃሣ ገንሣ
 ታኣም ማዳ፡ ዳውቲም ታ ዒንገ ሃገ ማዓንዳ ዋዘ
 ቃኣሎር ገዳ ካታሚሎ ዛሎ ታኣኒ ታኣር ያልቲ
 ካፓንዳኔ» ገዳኔ።

7 ዬካፓ ዒሲያሴ ካኣቲም ማዳ ማዳ ዓሶ፡-
 «ቤሌሴ ሚያ ዓኣፓ ላጪሲ ገኢገሺናያ ዔኪ
 ታኣም ዬዑዋቲ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ዔኪ ዬዓዎ
 ሂዚቂያሴኮ ዴንጫ ኬሰኬ ቤዘይዳ ገሃዛ ኪፃ
 ፓፃኔ። 8 ዒማና ካኣቲ ሂዚቂያሴ ዒሲያሴ ኮይላ፡-
 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ፖዒሳንዳሂና ሃይሃ
 ኬሊኮ ገንፃፓ ገኤዢ ማኣሪ ታ ዴንዳንዳሂ ዓይጎና
 ታ ዔራንዳይ?» ገይ ያኦጮኔ።

9 ዒሲያሴ ማሃዮ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም
 ዒንገ ሃገ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ኩንሣንዳሂኮ
 ዒ ፔኤር ማላታ ዳዋንዳኔ፤ ኔኤኒ ሃሣ ኮዓሂ፡-
 ሃይ ዓቦ ገሌ ሺባ ሄርቄ ገይ ሳኖኮ ታጳ ታኣኪሂ
 ቤርቲም ዴንዳንዳጉዲም? ታጳ ታኣኪሂ ገንሣም
 ማዓንዳጉዲዳይ?» ገዳኔ።

10 ሂዚቂያሴ ዒማና፡- «ሄርቄ ገይ ሳኖኮ ታጳ
 ታኣኪሂ ቤርቲም ሺባ ዴንዳቲ ሸሌዔኬ፤ ዬያር
 ታጳ ታኣኪሂ ገንሣም ዔኪ ሙኡሴ» ገዳኔ።

ታኦት ዓቂቤህረኩ።»

16 ሚናኦሌ ማዳ ባካ ደሁዳ ዳሮ ማሌ ያኦዞ ካኦሽኪሲያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ያደሳ ጎሞ ባንህህ ዓኪ ጌልዚያ ሌሊቱዋንቴ ጌኤሽ ማዓ ሚርጌ ዓሲ ዋዲሽ ዩሩሳላሜ ካታሞኮ ሳዞ ጎይያ ሱጉህ ሌሊ ማሄኔ።

17 ሚናኦሌ ማዳ ማሌ ባኮንታ ዓዚ ማዳ ጎማ ቢያ ደሁዳ ካኦቶ ሃይሳ ጻኦፕንታ ማጻሕፍት ያደዳ ጻኦፕንታ ዓኦኔ፤ 18 ዩካፓ ሚናኦሌ ሃይቁ፣ ዓዛኮ ካኦቱሞ ማኦሮኮ ደሮ ጋራ «ዑዛ ጎይሂኮ ደማ ደማ ባኮ ቱኮ ጎዡ» ጌይንታ ቤሲዳ ዱኤቴኔ፤ ዓዛ ቤዘይዳ ዓዛኮ ናኦዚ፣ ዓሞኦኔ ካኦታዳኔ።

ደሁዳ ካኦቱ ዓሞኦኔ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 33:21-25)

19 ዓሞኦኔ ደሁዳይዳ ካኦታዳኦና ሌዓ ዓዛኮ ለማታሚ ለማዎኬ፤ ዓዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ለማዎ ሌዓ ዋይህኔ፤ ዓዛኮ ዓንዳ ማሹሌማቶ ጌይንታያ ሃሩፀ ናይኬ፤ ዓዛ ሸይንቴህ ያደቤ ካታማኬ። 20 ዓሞኦኔያ ሃሃ ዓዛኮ ዓዳ፣ ሚናኦሌ ማዳ ጎሞጉዳያ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዳ ማዳኔ። 21 ዓዚ ዓዛኮ ዓዳ ማዳ ፑርቶ ማዳ ቢያ ማዳያ ማዓኔ፤ ዓዛኮ ዓዳ ዘገ ካኦሽካ፣ ማሌ ያኦዞ ዓ ያኦሽኬኔ፤ 22 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዓ ዓዛኮ ቤርታኦ ዓዳንህ ያኦዞህ ዓ ሃሹኔ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይህያናኦ ዓኦዳኒ ኮሲባኦ።

23 ዓዛኮ ደንዞ ማዓ፣ ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ጌኔ ማሊሃና ዓዛይዳ ዓቁ ካኦቱሞ ማኦሮኮ ዓዛ ዋዳኔ፤ 24 ዓሞኦኔ ደሁዳ ዳራ ዓሞኦኔ ዋዳ ዓሳ ዋዳ ባይዘያ ዓዛኮ ናኦዚ፣ ዓድሲያሴ ካኦታህኔ።

25 ዓሞኦኔ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ደሁዳ ካኦቶ ሃይሳ ጻኦፕንታ ማጻሕፍት ጻኦፕንታ ዓኦኔ። 26 ዓሞኦኔ «ዑዛኮ ደማ ደማ ባኮ ቱኮ ጎዡ» ጌይንታ ዱኤፖ ቤዛ ዱኤቴኔ፤ ዓዛ ቤዛ ዓዛኮ ናኦዚ፣ ዓድሲያሴ ካኦታዳኔ።

22

ደሁዳ ካኦቱ ዓድሲያሴ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 34:1-2)

1 ዓድሲያሴ ሃገ ሳሊ ሌዓ ናይ ዓኦዎ ደሁዳይዳ ካኦታዳኔ፤ ዓዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ሃይህታሚ ፔቱ ሌዓ ዋይህኔ፤ ዓዛኮ ዓንዳ ዩዳዳ ጌይንታያ ቦፅቃቱ ካታማ ሸይንቴሰኬያ፣ ዓዳያ ጎይህ ናይኬ፤ 2 ዓድሲያሴ ዓዛኮ ቤርታኦ ዓዳህ፣ ዳውቴኮ ኮዡ ማዳ ጎይያ ማዳ፤ ሃሃ ያኦሲኮ ዋጎሞ ጉቤ ዓይህንታያ ማዓ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ማዳ ማዳኔ።

ያኦሲኮ ዋጎ ማጻሕፍት ዳዳህ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 34:8-28)

3 ዓድሲያሴ ካኦታዳዎ ታጳ ሳላሳ ሌዎና ማሹሌማኮ ናኦዚ ናይ፣ ዓፃሊያ ናይ ማዓ ካኦቱሞ ማኦሮ ጻኦፖ ባኮ ጻኦፓ፣ ሳፓኔ ዑፃ ጌኤዡ ማኦሮ ሃዚ ጋዓ ከኢታ ዳኬ። 4 «ሂልቁያ ጌይንታ፣ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ኮይላ ዳንዲጋፓ ጌኤዡ ማኦሮ ጌሎ ካሮ ኮራ ዋሊ ዓኦህ ዓኦህ ዳሮይዳፓ ሚኢሾ ዓካንዳጉዲ ቢታንታ ዓንገገንቴ ቁኤሳ ሃይማ ሃላንዳኦና ዋማዲ ሚኢሾ ቡኩሱቴያ

ዓዛፓ ያኦሪ ዓሪ ዩዓ፤ 5-6 ዩና ዓሳ ጌኤዡ ማኦሮ ገንህ ገኢጊሻ ዓሶኮ ሱኡጎሞ ሚኢሾ ዓንገገንጎ፤ ዩያታ ሱኡጋ ዓኬ ሚኢሾ ጌኤዡ ማኦሮኮ ደዓ ቤዞ ገኢጊሻ ዓሶሞ፣ ሚያ ዓርሲ ገኢጊሻ ዓሶሞ፣ ሹጮና ኬልቁ ማዡ ዓሶንታ ሹጮ ዓርሳ ዓሶንታሞ ጨገንጎ፤ ሃሃ ገንህ ጌኤዡ ማኦሮ ማዡጎዳ ላሻህ ሚያንታ ዓርሲንቴ ሹጮንታ ዓያታ ሻንቆንጎ፤ 7 ዩና ማዳ ማዳ፣ ሱኡጋ ጉቤ ዓናፓ ጉሙርቁንታ ዓሲታህረ ሚኢሾ ዛሎ ዩያቶ ያኦሞንደያቱዋሴ።»

8 ዩካፓ ዩይ፣ ካኦቶ ማኦሮ ጻኦፖ ባኮ ጻኦፓህ፣ ሳፓኔ ሂልቁያሞ ካኦቱ ዓዛ ዓይህ ዳኬ ከኢቶ ኬኤዜኔ፤ ሂልቁያ ዓሞና፡- «ያኦሲኮ ዋጎ ማጻሕፍት ጌኤዡ ማኦሮ ጋራፓ ታ ዳንቁ ዓኬ፣ ሃኦዛጌ» ጌዒ ሳፓኔሞ ዓንጋዛ ሳፓኔ ዓካዎ ናባቤኔ፤ 9 ሳፓኔ ናባቤሰካፓ ካኦቱ ኮይላ ማዓ ዳንዳዎ፡- «ኔኦኮ ዓይላ ጌኤዡ ማኦሮይዳ ዓኦ ሚኢሾ ዓኬ ጌኤዡ ማኦሮ ገኢጊሻ ማዡ ዓሶኮ ሱኡጎሞ ዓንገጌ» ጌይ ኬኤዜኔ፤ 10 ዩካፓ ሃሃ ዓ ኬኤዛዎ፡- «ቁኤሳህ ሂልቁያ ማጻሕፍት ዳንቁ ዓኬ ታኦሞ ዓንገጌ፣ ሃኦዛጌ» ጋዓዎ ካኦቱሞ ዩያ ማጻሕፍት ናባቤኔ።

11 ዩይ፣ ያኦሲኮ ዋጎ ማጻሕፍት ናባቤንታኦና ካኦቱ ዋይዛዎ ያዩ ፔኤኮ ማኦሮህ ዳርዜኔ፤ 12 ዓሞና ሃሃ ዓ ኔጉሞ ቁኤሳህ ከልቁያሞ፣ ሳፓኔ ናኦዚ ዓሃቃሞ፣ ሚካያ ናኦዚ ዓክሮሬሞ፣ ካኦቱሞ ማኦሮይዳ ጻኦፖ ባኮ ጻኦፓ ሳፓኔንታ ካኦቱኮ ደንዞ ማዓ ማዳ ዓሳያንታሞ ሃዚ ጋዓ ከኢታ ዳኬ። 13 «ሃህ ዳንዲጋፓ ታናንታ ደሁዳይዳ ናንጋ ዳሮንታሞ ጳዴ ሃያ ማጻሕፍት ዳዳ ዓኦ ባካ ዓይጎ ባኦዚታቴያ ኬኤዛንዳጉዲ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ያኦሞቱ፤ ኑኤኮ ቤርታኦ ዓዳንህ ሃያ ማጻሕፍት ዳዳ ጻኦፕንታ ዳሞቦ ካፒ ማዳ ባኦህረ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ኑ ዑፃ ሚርጌና ዳጋዳኔ።»

14 ዩያሮ ሂልቁያ፣ ዓሃቃሞ፣ ዓክሮሬ፣ ሳፓኔንታ ዓሳያንታ ዩሩሳላሜይዳ ዓኦ ዓኪ ማሹህጎጎጎ ጉርዳሰኬናይዳ ናንጋ ሁልዳ ጌይንታ ያኦሲ ማሹህ ኬኤዛሰኬና ኮራ ያኦሞኒ ዳንዳኔ፤ ዓሞና ሃርሃሴ ናኦዚ ናይ ማዓህ፣ ተቁሞ ናኦዚ፣ ዓዛኮ ዓኒ ሻሉሜ ጌኤዡ ማኦሮይዳ ማይንቶ ማኦሮህ ቢታንቶና ዓርቃያኬ፤ ዩያታ ዩያ ባኮ ቢያ ዩና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዞሞ ሃይሳዳኔ። 15 ዓዛ ዩያቶሞ ሃዚ ጌዔኔ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዓ ዓሲራዔኤሌ ያኦዞህ ሃዚ ጋዓኔ፤ ታ ኮይላ ዓንህ ዳኬ ዓህሞ ሃዚ ጌዒ ኬኤዙዋቴ፡- 16 «ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፤ ደሁዳ ካኦቱ ናባቤ ማጻሕፍት ጋራ ጻኦፕንታ ጎይያ ሃና ዓጮይዳ፤ ሃሃ ገንህ ዳሮ ዑይዳ ፑርታ ባኦዚ ታ ዓኪ ዩዓንዳኔ። 17 ዩያታ ታና ሃሽ ማሌ ያኦዞሞ ዓንጎ ባኦዚ ሸኢሹኔ፤ ዩያታ ያኦዞ ማህ ፔ ኩቻ ማዡ ባኮ ቢያህና ታና ዳጋሴኔ፤ ታኦኮ ዩይ ዳጋ ማዓዓኬ፤ 18 «ናንጌና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ያኦሞቱ» ጌዒ ዓንህ ዳኬ፣ ደሁዳ ካኦቱሞ ሃዚ ጎዑዋቴ፤ ታኦኒ፣ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዓ ዓሲራዔኤሌ ያኦዞህ ሃዚ ጋዓኔ፤ ኔኤኒ ዩያ ማጻሕፍት ይይንቴ ባኮ ዋይዚ፤ 19 ሃና ዓጮንታ ዳሮንታ ጋዳንቁንቴያ ታ ማሃንዳህ፤ ሃሃ ገንህ ቤሲ ታ ዩያቶኮ ባይዛንዳኔ ጌዒ ኬኤዜ ቃኦሎ ኔኤኒ ዋይዛዎ ዓኔ ዳዲ ኔና ኔ ሃርኪዳኔ፤

22:1 22:1 ዓ.ር. 3:6። 22:7 22:7 2ካላቶ. ማ 12:15።

ማኣዓሠያ ንኤኮ ንዳርዘ፡ ታቤርታ ዩኤኪ ንሺኢቁ ሺኢጲ ያ ታ ዋይዘኔ። 20 ዩያር ዩሩሳላሜይ ያ ባኪ ዩዓንዳ ፑርቶ ባኮ ንኤኒ ን ዓኣፒና ዛጉዋዎ ሃይቃንዳያ ሃላንዳኣና ዩይ ባካ ማዳንታዓኩ፤ ንኤኒ ዓባ ቢያ ኮሺ ዓኣንቴ ሃይቁ ዱኤታንዳ።»
 ኪኢቶ ዓሶንሣ ዩያ ሃይሶ ዓኪ ካኣቲ፡ ዒዮሲያሴ ኮራ ማዒ ዳንዳ።

23

ዒዮሲያሴ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኮ ካኣዦ ባይዘሣ

(2ያኦሲ. ዓሃኬ 34:3-7፤29-33)

1 ካኣቲ፡ ዒዮሲያሴ ዩሁዳና ዩሩሳላሜና ሞርቲ ዓጮ ጨዋ ቢያ ዓኤሌኔ፤ 2 ዩያታ ሙኩ ዓሳ፡ ቁኤሶንታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶንታ ዳካፓ ዳንዲ ዳኤፒ ጌይንታ ዓሶ ሃላንዳኣና፤ ዩያታ ዓሳ ጌኤዦ ማኣሪ ሙካዛ ካኣቲ ባይቁያታ? ጌኤዦ ማኣሪይዳ ጳጳ ማፃኣፖ ጋራ ዓኣ ባኮ ቢያ ዳርሞ ናባቤኔ፤ 3 ካኣቲ ዒማና ጌኤዦ ማኣሪኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ቱርቱር ኮራ ዓቁ ጉቤ ዒናፓ፤ ሃሣ ጊንሣ ጉቤ ማሊያፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዓይሣንታና ዓይሣንታ ዳሞንታ ዋንታ ካፓኒ ያኦሲ ቤርታ ጫኣቁሞ ጊንሣ ዓኣሴ፤ ዩና ማፃኣፖይዳ ያኣፒንቱ ጫኣቁሞ ካፒ ኩንሣንዳሣ ጉቤ ዒናፓ ከኤዘኔ፤ ዳራኣ ዩያ ማዳኒ ዒዛና ዋላ ጫኣቁ።

4 ዩካፓ ዒዮሲያሴ ቁኤሶ ቢያሣኮ ሱኡጋሣ፡ ሃላቁያንታ ዒዛ ማኣዲ ማኣዲ ማዳ ቁኤሶንታ ጌኤዦ ማኣሪ ጌሎ ካር ካፓ ቁኤሶንታ ዓኤሊ ባዓኣሌና ዓሹራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዘሎና፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዦኦጋሣ ካኣሽኮ ባኮዋ ቢያ ጌኤዦ ማኣሪፓ ከሳንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ ካኣቲ ዩያ ሚሆ ቢያ ዩሩሳላሜ ካታሞኮ ዙላ ዓኣ ቁድርኦኔ ደኦጮይዳ ታሚና ሚቹ ዲቢንያ ቤኤቴኤሌ ዓኪ ዓኣዳ። 5 ዩሁዳ ካታሞና ዩሩሳላሜኮ ኮይላ ዓኣ ቤዛናይዳ ቢያ ጌሜራ ጌሜራ ሜሌ ያኦዞ ማዳንታ ዓኣን ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ማዳንዳጉዲ ቤርታ ዩሁዳ ካኣታ ደኦሪ ጌሣ፡ ቁኤሶ ቢያ ማዳፓ ከሲ ዳከኔ፤ ባዓኣሌ ጌይንታ ሜሌ ያኦዞ፡ ዓባሞ፡ ዓጊናሞ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዓባኮ ኮይላ ሺራ ዓጮንታ ዦኦጋሣንታ ማዳንታ ባኮ ዒንጊ ዒንጊ ማዳ ቁኤሶ ቢያ ከሴኔ። 6 ዓሹራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዘሎ ማሊሲ ማዦና ባኮ ጌኤዦ ማኣሪፓ ቱጊ ዓኪ ካታሞኮ ዙሎ ከሳያ ቁድርኦኔ ደኦጮ ዓኪ ዳንዲ ታሚና ሚቹ፤ ዩና ባከላ ሲላሊ ማዓንዳያ ሃላንዳኣና ጋኣጪ፡ ሃይቁ ዳርኮ ዱኤፖይዳ ላኣሌ። 7 ዓቲንቆና ላሃ ዓቲንቃ ጌኤዦ ማኣሪይዳ ፔ ማዳ ማዳ ከኤዎንታ ላኣላ ዓሹራ ጌይንታ ያኦዘሎ ጋርይዳ ዱሚሶይር ጎኦ ባፒሎ ሱኩ ጊኢጊሻ ከኤዎዋ ቢያ ደይሴ። 8 ዒዚ ዒማና ዩሁዳ ካታሞና ዓጮ ጉቤናይዳ ጌይ፡ ጌባዔይዳፓ ዓርቃ ቤርሳቤ ሃላንዳኣና ዓኣ ቁኤሶ ቢያ ዩሩሳላሜ ዓኪ ሙኩኔ፤ ዩያታ ዒንጎ ባኮ ዒንጋ ቤዛ ጉቤ ዒኣቲያ ማዒሣ ቢያ

ዓሶሞ ዒ ከኤዘኔ፤ ካታሜሎ ዋይሣ፡ ዒዮሶ ካታሞ ጌሎ ካር ኮይላ ማዦሲሴ ካኣሽኮ ቤዘ ዒዮሲያሴ ሻሂ ደይሴ። 9 ዩያታ፡ ቁኤሳ ጌኤዦ ማኣሪይዳ ማዳፓዲያ ዒዚ ላኣጌኔ፤ ያዲ ማዒቲያ ዓይቶኮ ላጎ ማዒ ቁኤሶ ማዳንታ፡ ሙኡቆ ያኣዛ ጌሊባኣ ካሃ ዩያታ ሙዓንዳጉዲ ጌይንቱ።

10 ካኣቲ፡ ዒዮሲያሴ ሃሮሜ ደኦጮይዳ «ቶፔቱ» ጌይንታ ሜሌ ዓሳ ፔ ያኦዞ ካኣሽካ ቤዛ ዒኣቲ ቤሲ ማዒሣ ዓሶሞ ከኤዘኔ፤ ዩያር «ሞሎኮ» ጌይንታ ያኦዞ ማዳንታ ናይያ ማዶሞ ዉዳር ናይ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊሣ ማሂ ዒንጋ ዓይጎ ዓሲያ ባኣያ ማዓንዳጉዲ ላኣጊንቱ፤ 11 ቤርታ ዩሁዳ ካኣታ ዓባ ካኣሽኪያ ማዶንጎ ጌዒ ዳሚሲ ጌሣ፡ ፓራሣ ቢያ ዒዮሲያሴ ዒኣካፓ ሺኢሺ ባይዘኔ፤ ዩያ ካኣዦ ጊኢጊሻ ሳርጌሎ ያይቶዋ ታሚና ሚቹ፤ ዩይ ባካ ቢያ ዋንዳ ዳኤፖ ሱኡጋሣ ጌይንታ ናኣታንሜሌኮ ጎሣሣ ናንጋ ከኤዎኮ ኮይላ፤ ሃሣ ጊንሣ ጌኤዦ ማኣሪኮ ቤርቶ ዛላ ዓሳ ቡካ ቤዘ ጌሎ ካራ ዓኣያኮ፤ 12 ካኣቲ፡ ዓኣኣዘ ማዦሲ ዋይያ ከኤዎኮ ዑያይዳ ዓኣ ካኣቱሞ ማኣሪይዳ ዩሁዳ ካኣታ ማዦሲሴ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ጌኤዦ ማኣሪኮ ዓሳ ቡካ ላሞዎ ቤዘይዳ ካኣቲ፡ ሚናኣሴ ማዦሲሴ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዒዮሲያሴ ሻሂ ደይሴ፤ ዩያ ዒንጎ ቤዘ ኮሻና ባኮ ጋኣጪ ሲላሊ ማሂ ዓኪ ዳንዲ ቁድርኦኔ ደኦጮ ላኣሌ። 13 ዩያጉዲ ሃሣ ዩሩሳላሜፓ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዒኣቲ ዱኮኮ ደኦሎ ዛላ ዓሰታርቱ ጌይንታ ሲዳና ዓሶ ያኦዘሎ፡ ከሞሼ ጌይንታ ሞዓኣቤ ዓሶ ያኦዞንታ ሞሎኮ ጌይንታ ዓሞኦኔ ዓሶ ያኦዞ ካኣቲ ሴሎሞኔ ማዦሲሴ ሻኣካያ ማዒ ማሊሲ ኮሻና ባካ ቢያ ዒኣቲ ባኣዚ ማዒሣ ዓሶሞ ዒዚ ከኤዘኔ። 14 ካኣቲ፡ ዒዮሲያሴ ዒማና ሹጮና ዳኣባና ዳኣባ ቢያ ማንሣ፤ ዓሹራ ጌይንታ ያኦዘሎ ማሊሲ ኮሻና ባኮ ቆፂ ቆፂ ከኤራ፤ ዩይ ደቁንቱ ዓኣ ቤዘ ቢያ ዓሲ ማንሣ * ሌሊ ማሂ።

15 ዒሲራዔኤሌ ዓሶ ጎሞይዳ ዓኪ ጌልዘ፡ ናባፂ ናኣዚ፡ ዒዮርቢዓሜ ቤኤቴኤሌይዳ ማዦሲሴ ካኣዦ ቤዘ ዒዮሲያሴ ሻሂ ባይዘኔ፤ ዒኣካፓ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዋ ቱጊ፡ ደቆና ሹጮዋ ቢያ ዱይ ማንሣ ጋኣጪ ሲላሊ ማሂ፤ ዓሹራ ማሊሲ ማዦና ባኮ ታሚና ሚቹ፤

16 ዩካፓ ዒዮሲያሴ ኮይሎ ሺሪ ዛጋንቱ ጌሜርይዳ ዑያ ጊኢጊሻ ኮሻና ዱኤፒ ጳጳ፤ ዒዚ ዩያ ዱኤፖ ጋራ ዓኣ ማንሣ ቢያ ዓኪ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ታሚና ሚቹ፤ ዩያይዲ ዩይ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዒኣቲያ ማዒሣ ዓርዘኔ፤ ዒዮሲያሴ ዩያ ቢያ ማዳሣር ሚርጌ ዋይኮ ቤርታ ፔቱ ካኣሺ ከሊሰከኖና ካኣቲ ዒዮርቢዓሜ ዒንጎ ባኮ ዒንጎሣኮ ኮይላ ዓቁ ዓኣንቱ ያኦሲ ማሊያ ከኤዘሣ ጌዒ ሎንሣ ዩያና ኩሜኔ፤ ካኣቲ፡ ዒዮሲያሴ ሃሣ ኮይሎ ሺሪ ዛጋያ ዩያ ያኦሲ ማሊያ ከኤዘሣኮ ዱኤፖ ዳንቁ። 17 «ሃሴኮ ዱኤፓ ያ

23:6 23:6 2ካላቶ. ማ 21:3፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 33:3። 23:10 23:10 ለቂ. ዓከ 18:21፤ ዓር. 19:1-6፤ 32:35። 23:12 23:12 2ካላቶ. ማ 21:5፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 33:5። 23:13 23:13 1ካላቶ. ማ 11:7። * 23:14 23:14 ዓሲ ማንሣ፡ ዩይ ያዲ ማዳንቱሣ ዩና ቤዘይዳ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኪንቱዋጉዲ ማሂከ። 23:15 23:15 1ካላቶ. ማ 12:33። 23:16 23:16 1ካላቶ. ማ 13:2። 23:17 23:17 1ካላቶ. ማ 13:30-32።

ደኡ፡፡ ጌታ ገብረጌታ፡፡
ዲሞና ለኤቴኤሌ ዓጮ ዓሳ፡- «ደሁዳፓ ሙኪ ሃያ ዓንጎ ባኮ ዓንጎ ለዘይዳ ኔኤኒ ማዳ ባካ ቢያ ኩማንዳሢ ኩኤኤ፡ ያኦሲ ማሊያ ኩኤኤ ዓሢሲኩ» ጌባ፡፡

18 ዲሞና፡- «ዩና ደኡ፡፡ ዳዎንጎ፤ ሃሹዋቴ፤ ዲዛኮ ማጌ፡፡ ቤዛፓ ዓገፃንዳያ ኮይሱዋሴ!» ጌባ፡፡

ዩያር ዲዛንታ ሳማሪያ ካታዎይዳ ያኦሲ ማሊያ ኩኤኤ ዓሳንታኮ ማጌ፡፡ ቱጊንቲባኦ፡፡

19 ካኦቶ፡ ዲሞናስ ዲሰራዔኤሌ ካታዎ ጉቤሢዳ ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ማዘሲሲ፡፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳጎ ዓቂባ፡፡ ማሌ ዳራ ፔ ያኦዞ ካኦብካ ቤዞ ቢያ ሻሂ ባይዘኔ፤ ቤኤቴኤሌይዳ ዲ ማዳ ጎይያ ማያቶ፡ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞ ቢያ ዓማይዳ፡፡ 20 ዩያ፡ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞይዳ ማዳ ቁኤሶ ቢያ ዲዚ ዋዳ፤ ዩያ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞይዳ ዓሲኮ ማጌሢ ማጌቹ፡፡ ዩያ ቢያ ዲ ማዳሰካፓ ዩሩሳላሜ ማረ ዳንዳ፡፡

ዲሞናስ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቻሢ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 35:1-19)

21 ካኦቶ፡ ዲሞናስ ያኦሲኮ ጫካቀዎ ማፃአፖይዳ ፃኦፒንቲ ጎይያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዔያቶኮ ያኦዞሢኮ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቻንዳጉዲ ዳር ዓይሣ፡፡ 22 ዲማ ዲማ ሱኡጋ ዳር ዋይሣ ዋዳፓ ዓርቃያ ሃይማ ሃላንዳኣና ዲሰራዔኤሌ ካኦቶይዳ፤ ሃሣ ገንሣ ዩሁዳ ካኦቶይዳ ዓይጎ ካኦቶ ዋዳና ማፃዎ ዩያጉዴ ቦንቾ ዑሣ ዓኣዲያ ኩላ ቦንቹንቲ ቤቀባኦ፡፡ 23 ዲሞናስ ካኦቶይዳ ታጾ ሳላሳ ሌዎና ዩይ፡፡ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቻ ዩሩሳላሜ ደረገቱ፡፡

ዲሞናስ ማዳ ማሌ ባኮ

24 ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ፡ ሃልቂያ ጌኤዠ ማኣራፓ ዳንቂ ዔኬ ማፃአፖ ጋራ ዓኣ ዋጎዎ ቢያ ዓይሣንታንዳጉዲ ጌታ ካኦቶ ዲሞናስ ዩሩሳላሜንታ ማሌ ዩሁዳ ካታዎ ቢያሢሃ ሃይቁ ዓሳኮ ዔኤዠ ዔኤላ ዓሳንታ ዠዋንታ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ማኣራ ያኦዞ ጌታ ካኦብካ ባኮንታ ማሌ ዓሳ ፔ ያኦዞ ካኦብካ ማሆዋ ቢያ ዓጫፓ ባይዘኔ፡፡ 25 ሙሴ ዓርዜ ዋጎዎ ዓይሣንቲ ጉቤ ዓና፡፡ ጉቤ ሸዎፓ፤ ሃሣ ጉቤ ዋልቃፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዳ ማዳ ካኦቶ ዲሞናስጉዴ ዲዛኮ ቤርታኣ ማፃዎ ገንፃፓ ጾዲባኦ፡፡

26 ዲዚ ዩያ ቢያ ማዳንቲ ካኦቶ፡ ሚናኦ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዛሎና ዩሁዳይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዔኤቴ፡ ዓገቻ ዳጋ ዩያ ሃላንዳኣና ሸሚባኦ፡፡

27 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዲሰራዔኤሌይዳ ታ ማዳ ባኮ ቢያ ዩሁዳይዳ ዲሞናስ፤ ታ ዋዳንዳይ ጌባቴ ዩሁዳ ዳር ታ ቤርታፓ ታኣኒ ሸኢሻንዳ፤ ታኣኒ ደኡ፡ ዩሩሳላሜ ካታዎንታ ሱንፃ ታኣኮ ዲኣካ ካኦብካንቶንጎ» ታ ጌባ ጌኤዠ ማኣራንታ ታኣኒ ሃሻንዳ፡፡ ጌባ፡፡

ዲሞናስ ካኦቶ ዋዳ ጋፒንፖ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 35:20—36:1)

28 ካኦቶ፡ ዲሞናስ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ዩሁዳኮ ካኦቶ ሃይጎ ፃኦፒንታ ማፃአፓ ፃኦፒንቲ

ዓኣ፤ 29 ዲሞናስ ካኦቶ ዓኣ ዋዳና ኔኮ ጌይንታ ጊብፃ ካኦቶ ዓሳኦሬ ካኦቶ ማኣዳና ፔኤኮ ያሎ ዓሳ ዔኪ ዓፕራዲሳ ዋር ካር ሙኪ፤ ዩያር ካኦቶ፡ ዲሞናስ ማሊያ ጌይንታ ቤሰካ ጊብፃ ካኦቶኮ ያሎ ዓሳ ያሊ ማሃኒ ያልዚ ዓርቃያ ዩያ ያሎይዳ ሃይቁ፤ 30 ዲዛኮ ዳንዞ ማዕ፡ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዲዛኮ ሌዞ ሳርጌሎ ያይቶና ጫኣኒ ዔኪ ዩሩሳላሜ ሙካዎ ካኦቶ ደኡ፡፡ ቤዛ ደኡኤ፡፡ ዩያፓ ዩሁዳ ዓሳ ዲሞናስ ናኣዚ፡ ዲሃዜ ደኡሚ ካኦቶሣ፡፡

ዩሁዳ ካኦቶ ዲሃዜ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:2-4)

31 ዲሃዜ ዩሁዳይዳ ካኦቶዳኣና ሌዓ ዲዛኮ ላማታሚ ሃይሣኬ፤ ዲዚ ዲሞናስ ዩሩሳላሜይዳ ናንጊ ሃይሣ ዓገኒ ዋይሣ፤ ዲዛኮ ዲንዳ ሃሙፃሎ ጌይንታ ሊቢና ካታማ ሸይንቲ፡ ዔርሚያሱ ናይኬ፤ 32 ዲሃዜ ዲዛኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ማዳ ጎይያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ማዳ፡፡ 33 ዩያር ጊብፃ ካኦቶ፡ ኔኮ ጎዎሢ ዲሃዜ ዩሩሳላሜይዳ ካኦቶዳፓዲ ሃማቲ ዓጮይዳ ዓኣ ሪቢላ ጎዎ ቤሰካ ቱኤሲ ማርካ ቱኪ፡ ዩሁዳ ዓጮዋ ሃይሣ ሸያና ያይዳ ጭታ ኪሎ ማዕ ቢራ፤ ሃይሣታሚ ያይዳ ኪሎ ማዕ ዋርቁ ገኢሪኬ፡፡ ዩማ ዲሃዜኮ ካኦቶዎ ዋዳ ጋፒንፖ ማዕ፡፡ 34 ጊብፃ ካኦቶ፡ ኔኮ ዲሞናስኮ ናኣዚ ዔኤሊያቁሜ ዲሞናስ ቤዛ ዩሁዳይዳ ካኦቶሣ፤ ዩይ ጊብፃ ካኦቶሣ ዔኤሊያቁሜኮ ሱንፃ ላኣሚ ዲሃዳቁሜ ጌይ ጌሣ፤ ዲሞናስ ካኦቶ ኔኮ ዲሃዜ ዲዒ ዔኪ ጊብፃ ዳንዴም ዲኣካ ዲዚ ሃይቁ፡፡

ዩሁዳ ካኦቶ ዲሃዳቁሜ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:5-8)

35 ካኦቶ ዲሃዳቁሜ ጊብፃ ካኦቶ ኔኮ ያኦጮ ቢርንታ ዋርቆንታ ጩኬ፤ ዩያ ዳንቃኒ ዳራ ገኢራኒ ዳንዳዓሢጉዴያ ገኢራ ዓሳ ዑፃ ባጌ፡፡ 36 ዲሃዳቁሜ ዩሁዳይዳ ካኦቶዳኣና ሌዓ ዲዛኮ ላማታሚ ዳንጎኬ፤ ዲዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንጊ ታጾ ፔቴ ሌዔ ዋይሣ፤ ዲዛኮ ዲንዳ ዜቢዳ ጌይንታ ረማ ካታማ ሸይንቲ፡ ፔዳያ ጎዎሰኬያ ናይኬ፡፡ 37 ዲሃዳቁሜ ዲዛኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ማዳ ጎይያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዳ ማዳ፡፡

24

1 ዲሃዳቁሜ ካኦቶ ዓኣንቲ ባብሎኔ ካኦቶ፡ ናቡካዳናዎሬ ፔ ያልዚ ዓሲና ሙኪ ዩሁዳ ዓርቁ፤ ዩያር ዲሃዳቁሜ ሃይሣ ሌዔ ዲዛኮ ገኢራሰካፓ ገንሣ ዋይዘ ዓይኔ፤ 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዓይሎ ማዕ፡ ዲዛ ማሊያ ኩኤኤ ዓሳ ዛሎና ዩሁዳ ባይዘኒ ኩኤኤሢሃ ኩንሣኒ ዩሁዳ ሙኪ ያላንዳጉዲ ባብሎኔ ዓጮ፡ ሶኦሪያ ዓጮ፡ ሞዓኣቤ ዓጮንታ ዓሞኦኔ ዓጮንታ ዲሃዳቁሜይዳ ዓቂሴ፡፡ 3 ዩሁዳ ዳራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታፓ ሸኢካንዳጉዲ ዩይ ባካ ቢያ ያኦሲ ዓይሣ ጎይያማጉዴያ ማዳንቲ፤ ዩይ ማዳንቲሣ ካኦቶ፡ ሚናኦ ማዳ ጎዎ ዛሎናኬ፡፡ 4 ሚናኦ ጌኤዠ ዓሳኮ ሱኡፃ ላኣሊ፡ ዩሩሳላሜ

23:34 23:34 ዓ.ር. 22:11-12፡፡ 23:36 23:36 ዓ.ር. 22:18-19፤ 26:1-6፤ 35:1-9፡፡ 24:1 24:1 ዓ.ር. 25:1-38፤ ዳኤ. 1:1-2፡፡

ካታሞ ሱጉህ ሌሊ ማህረብ ባሽ ዩይ ባካ ቢያ ማዲንታኒ ዳንዳዔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚናኦሴም «ዓቶንጎ» ጋባኒ ኮይባኦሴ።

5 ዓዲዮቆሜ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ዩሁዳ ካእቶ ሃይሳ ፃኦፕንታ ማፃአፓ ፃኦፕንቲ ዓኦኔ፤ 6 ዩካፓ ዓዲዮቆሜ ሃይቆኔ፤ ዓዲ ቤዘይዳ ዓዲዘኮ ናኦከ፤ ዮዓከኔ ካእታዳ።

7 ባብሎኔ ካእቲ ጭፍራሴ ምራፓ ዳንዲ ገብጻኮ ከዶ ዛሎ ዓጮ ዛጶ ሃላንዳኦና ገብጻር ማዔ ዓጮ ቢያ ዓርቆህር ገብጻ ካእቲንታ ዓዲዘኮ ያሎ ዓሰንታ ማሌ ዓጪ ማይ ዳንዲ ያለባኦሴ፤

ዩሁዳ ካእቲ ዮዓከኔ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:9-10)

8 ዮዓከኔ ዩሁዳይዳ ካእታዳኦና ለዓ ዓዲዘኮ ታጶ ሳሊኬ፤ ዓዲ ዓሚና ዩሩሳሌም ዩይ ናንገ ሃይሃ ዓገኒ ምይህ፤ ዓዲዘኮ ዓዲ ኔሁሽታ ገይንታ፤ ዓዲዘኮ ዓዳ ዩሩሳሌም ዩይ ሸይንቲያ፤ ዓዳናኦኦኔ ገይንታያከ። 9 ዮዓከኔ ዩሁዳ ዩይ ማዳ ጎይያማ ቢያ ባኮ ማዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴ።

10 ካእቲ ናቡካዳናያሪኮ ያሎ ዓሰ ሱኡጋ ዔከ ሙከ ባብሎኔ ዓሳ ዩሩሳሌም ያሊ ማንገ ዓርቆህ ዩይ፤ ዮዓከኔ ጎምህ ካእታዲ ዓኦኔ።

11 ዩሩሳሌም ማንገንቲ ዓኦኔ ናቡካዳናያሪ ፔ ቶኦኪና ዓኦከ ሙከ፤ 12 ዓሚና ካእቲ ዮዓከኔ ፔኤኮ ዓዲንታ ዓዲዘኮ ዳንዘ ማዔ ዳኤፖ ዳኤፖ ሱኡጎንታ ያሎ ዓሰ ሱኡጎንታ ቢያ ምላ ሙከ ባብሎኔ ዓሰም ኩቸ ዓዲንቲ፤ ናቡካዳናያሪ ካእታዳፖ ሳላሳ ሌያና ካእቲ፤ ዮዓከኔ ዓርቆ ዔከ ቱከ፤ 13 ጌኤኦ ማኦርና ካእቲ ማኦርናይዳ ዓኦ ባኮ ቢያ ናቡካዳናያሪ ጋፒሲ ዔከ ባብሎኔ ዳንዳ። ቤርታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤከ ጎይያ ካእቲ፤ ሴሎሞን ያኦሲኮ ጌኤኦ ማኦር ስሺሶ ምርቆና ሚዛሲሶና ሚሆ ጉቤ ማንህ። 14 ናቡካዳናያሪ ዩሩሳሌም ዓሰንታ ካእቲኮ ዳንዘ ማዔ፤ ዳኤፖ ዳኤፖ ሱኡጎንታ ማሌ ዳኤፒ ዳኤፒ ገይንታ ዓሰንታ ቢያ ምላ ዑፃ ታጶ ሺያ ዓሲ ዲዒ ዔከ ዳንዳ፤ ዩያቶ ዓሰና ምላ ኩቸና ዔኤቢ ማከ ዔራ ዓሰንታ ዓንገ ዲዒ ዓሰንታ ቢያ ዔከ ዳንዳ፤ ዓዲ ዩሩሳሌም ጋፒንህ ማንቆ ማዔዘንህ ሌሊ ሃሺ።

15 ናቡካዳናያሪ ዮዓከኔ ዓርቆ ቱከ ዓዲዘኮ ዳንዳንታ ላኦኦንታ ዓዲዘኮ ዳንዘ ማዔ ሱኡጎንታ ዩሁዳይዳፓ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሰንታ ምላ ቢያ ዔከ ባብሎኔ ዳንዳ። 16 ባብሎኔ ካእቲ ያልዚ ያላኒ ዳንዳ ላንካይ ሺያ ዓቲንቆ፤ ዩያጉዲ ሃህ ዓንገ ዲዒ ፔቲ ሺያ ዓሰንታ ኩቸና ዲማ ዲማ ባኦከ ኮሻ ዓሲ ዔከ ባብሎኔ ዳኦ።

17 ናቡካዳናያሪ ዮዓከኔ ቤዛ ማታኒያ ገይንታ ዮዓከኔኮ ዓዳ ዲሾ ዩሁዳይዳ ካእታሃሃ ሱንያ ዓዲዘኮ ሴዳቆያሴ ገይ ገህ።

ዩሁዳ ካእቲ ሴዳቆያሴ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:11-12፤ ዔር. 52:1-3)

18 ሴዳቆያሴ ዩሁዳይዳ ካእታዳኦና ለዓ ዓዲዘኮ ላማታሚ ፔቲኬ፤ ዓዲ ዩሩሳሌም ናንገ ታጶ ፔቲ ለዔ ምይህ፤ ዓዲ ዓዲዘኮ

ሃሙፃሎ ገይንታ፤ ዓዲዘኮ ዓዳ ሊቢና ካታማ ሸይንቲያ፤ ዔርሚያሴ ጎምህ። 19 ዓዲዮቆሜ ማዳ ጎይያ ሴዳቆያሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዳ ማዳ። 20 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩሩሳሌምና ዩሁዳ ዳርናይዳ ዳጋዲ ፔ ቤርታፓ ዓዳቶ ሺኢሺ፤ ሴዳቆያሴ ሃህ ባብሎኔ ካእቲም ምይዘ ዓዳ።

25

ዩሩሳሌምኮ ሞርኮ ኩጫ ዓዲንቲያ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:13-21፤ ዔር. 52:3-11)

1 ዩካፓ ናቡካዳናያሪ ፔኤኮ ያሎ ዓሰ ቢያ ዔከ ሴዳቆያሴ ካእታዳንቲ ታዘጸሳ ሌያና ታጶሳ ዓገኦኮ ታጶ ማዓ ከሎይዳ ዩሩሳሌም ያላኒ ሙከ፤ ዓሚና ዩይ ፖኦሊሳ ካታሞኮ ዓጮ ማንገ ዳንካፖ ዓጪ ኩሊ ምርዲ ዳዔ፤ 2 ሴዳቆያሴ ካእታዳንቲ ታጶ ፔታሳ ሌፖ ሃላንዳኦና ዩሩሳሌም ካታማ ማንገንቲ ዳዔ፤ 3 ዓዲ ሌፖኮ ያይዳሳ ዓገና ታዘጸ ከሊ ማዓኦና ናያ ዓሰ ባሽ ዲዳህር ዳራ ሙፖንዶ ባኦከ ባይከ። 4 ዓሚና ባብሎኔ ዓጮ ፖኦሊሳ ካታሞኮ ዙሎ ማንገ ዓኦኔ ዩሁዳ ካእቲኮ ፖኦሊሳ ዲማ ካታሞኮ ዙሎ ከልቂ ዲርቆና ዲያ ዳርዘፖ ቶሊ ከሰከ ዳንዳ፤ ዩይ ፖኦሊሳ ላምፖ ዲፃ ምላ ካእማ ቤዘይዳ ዓኦ ካርና ከሰከ ካእቲኮ ዲማ ዲማ ባኮ ቱኮ ጎኩ ባንህ ዳንዳ ጎይያና ፔኒ ዳንዳ። 5 ባብሎኔ ዓጮኮ ያሎ ዓሳ ጋዓንቲ ሴዳቆያሴ ዳውሲ ዳንዲ ዓዳርኮ ኮይላ ዓኦ ስኡሎይዳ ዓርቆ፤ ሴዳቆያሴኮ ፖኦሊሳ ዓሚና ዓዲ ሃሺ ጸሽከ፤ 6 ዩያር ፖኦሊሳ ሴዳቆያሴ ዔከ ሪቢላ ካታሞይዳ ዓኦ፤ ናቡካዳናያሪ ኮይላ ዳንዳ፤ ዓኦከ ዓዲይዳ ማዲንታንዳ ባኮ ናቡካዳናያሪ ምን፤ 7 ምዎይ ገዔቲ፡- ሴዳቆያሴኮ ዓኦከ ዛጋንቲ ናኦታ ዓዲ ቤርታ ሹከንቲ፤ ዓዲዘኮ ዓኦፖ ምቂ ከሲ ዓኦከ ባይቂ ዓሲ ዓዲ ማህ፤ ካኒ ቢራታናኦ ኩጮ ዓዲዘኮ ቱከ ዔከ ባብሎኔ ዳንዳ።

ጌኤኦ ማኦርኮ ሻሂንቲያ (ዔር. 52:12-33)

8 ናቡካዳናያሪ ባብሎኔይዳ ካእታዳንቲ ታጶ ታዘጸሳ ሌያና ዳንጋሳ ዓገኦኮ ላንካሳ ከሎይዳ ናቡካዳናያሪ ገይንታ ናቡካዳናያሪ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጎከይ ዩሩሳሌም ሙከ። 9 ዓዲ ዓሚና ጌኤኦ ማኦርንታ ካእቲም ማኦርንታ ዩሩሳሌም ዩይ ናንጋ፤ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሰኮ ማኦርንታ ካታሞይዳ ዓኦ ማኦር ቢያ ታሚና ሚቹ፤ 10 ካእቲ ካፓ ፖኦሊሶ ዓይሃህ ዔከ ሙከ፤ ባብሎኔ ፖኦሊሳ ቢያህ ዩሩሳሌምኮ ዙላ ዓኦ ከኤሎ ዲያ ሻሂ፤ 11 ዩካፓ ዩይ፤ ናቡካዳናያሪ ጎምህ ካታሞይዳ ዓቲ ዓኦ ማሌ ዓሰ፤ ዩያጉዲ ሃህ ባብሎኔ ዓሰም ኩቸ ዓዲንገ ዓኦ ዓሰፖ ዔከ ባብሎኔ ዳንዳ፤ 12 ጋዓንቲ ዓዲ ዓሚና ፔቲታፖ ዔኤቢባኦ ማንቆ ዓሳ ቱኮ ባኦከ ቱከ፤ ጎሺያ ጎሽከ ናንጋንዳጉዲ ዩሁዳ ዓጮይዳ ሃሺ ዳንዳ።

24:12 24:12 ዔር. 22:24-30፤ 24:1-10፤ 29:1-2። 24:15 24:15 ሃዚ. 17:12። 24:17 24:17 ዔር. 37:1፤ ሃዚ. 17:13። 24:18 24:18 ዔር. 27:1-22፤ 28:1-17። 24:20 24:20 ሃዚ. 17:15። 25:1 25:1 ዔር. 21:1-10፤ 34:1-5፤ ሃዚ. 24:2። 25:4 25:4 ሃዚ. 33:21። 25:7 25:7 ሃዚ. 12:13።

13 ባብሎኔ ዓሳ ጌኤዡ ማኣርይዳ ዓኣ ሞኦኖ ዓንጎ ቱርቱርንታ ሺራ ቶኪ ዓኣያ፡፡ ሚሆ ጌሆ ባኮንታ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሾና ሞኦኖ ዳይሆ ዳኤፖ ደኣላሢያ ማንሣይ፤ ዴያ ሞኦኖ ዓንጎ ቢያ ዔኪ ባብሎኔ ዳንዳ፡፡ 14 ዔያታ ዒማና ሺልዓ፡፡ ታሞ ካኣሾ ባካ፡ ዲቢንጾ ቆንቶ ባካ፡ ዐንጅ ጌሆ ባኮንታ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሾንቱ ጌኤዡ ማኣራ ማዲንቶ ሚሆንታ ዔኬ፡፡ 15 ጌኤሺ ዋርቁና ቢራ ዓንጎና ኮሾንቱ ታሞ ጩቢሾ ባኮንታ ፑጮ ባኮ ፑጮ ዔቶ ሳኣኖንታ ዔኪ ዳንዳ፡፡ 16 ካኣቲ ሴሎሞኔ ጌኤዡ ማኣርሞ ኮሺሴ ላሞጾ ቱርቱርንታ ሺራ ቶኮና ዓኣ ሚሆ ጌሆ ባኮንታ ሞኦኖ ዳይሆ ዳኤፖ ደኣላሢያንታ ዳኤሆ ሞኦኖ ዳይሆ ባኮና ዛጊ ዔራኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ፡፡ 17 ፔቴ ፔቴ ቱርቱራ ታጾ ሳሊ ዋዳ ማዔኔ፤ ቶኦካ ሙሰኩሌ ማሊሲ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሾና ዳኣኔ፤ ዴያ፡፡ ሙሰኩሌ ማሊሲ ኮሾና ባኮኮ ዔጳ ሃይሆ ዋዳኬ፤ ዴያ ባኮኮ ዓጮ ሸርሺ ርኦጩ ማላያ ኮሾና ባኮኮ ዳይሆ ርኦጩ ጌይንታ ሚያ ዓኣፖ ማላያ ኮሺ ጌሆና ባኣዚ ዓኣኔ፡፡

ዪሁዳይዳ ናንጋ ዓሳ ዲዒንቲ ባብሎኔ ዔውቲሢ
(ዔር. 52:24-27)

18 ጾሎ ዓሳ ዳይሆሣ፡፡ ናቡዛርዳኣኔ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ሴራያንታ ሴራያኮ ሄሊ ዳማ ማዒ ማዳ ቁኤሳሢ ሶፖንያሴንታ ጌኤዡ ማኣር ካፓ፡ ሃይሆ ዓሲሰኬንሢያ ዋላ ቱኪ ዔኪ ዳንዳ፤ 19 ካታሞ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌ ማዔ ፔቴ ዓሲሰኬንታ ዴማ ሄላንዳኣና ዴኖ ካታሞይዳ ካኣቲኮ ደንዞ ማዒ ዞራ ደንጎ ዓሲሰኬንሢያንታ ዴኖ ዓጮ ዳርፓ ጾሎ ዓሳ ደኣሪ ደኣሪ ኬሳ፡ ፖኦሊሴ ሱኡጌሰኬንታ ሜሌ ላሂታሚ ዓሲያ ዋላ ዔኪ ዳንዳ፤ 20 ናቡዛርዳኣኔ ዴያቶ ዓሳ ቢያ ዔኪ ሃማቲ ዓጮ ጋራ ዓኣ ሪቢላ ካታማ ናንጋ ባብሎኔ ካኣቲ ኮይላ ዓኣዳ፤ 21 ካኣቲ ዴያ ዓሳ ዲኣካ ጳርቁሲ ሜታሲ ዋዳሺ፡፡ ዴያይዲ ዪሁዳ ዳራ ፔ ዓጩፓ ዲዒንቲ ዔውቲ፡፡

ጌዳሊያ ጎሮሣ ዪሁዳ ዓጮ ዋይሣሢ
(ዔር. 40:7-9፤ 41:1-3)

22 ባብሎኔ ካኣቲ ናቡካዳናዖሬ ሳፓኮኮ ናኣዚ ናጾ ማዔሣ፡፡ ዓሂቃሜ ናኣዚ፡፡ ጌዳሊያ ዲዒንቲ ባብሎኔ ዔውቲዋጾ ዓቴ ዳርኮ ቢያ ሱኡጌ ማዒ ዪሁዳ ዓጮ ዋይሆም ደኣሬ፡፡ 23 ዓማና ኩጮ ዲንጊባኣጾ ዓኣ ዪሁዳ ዓጮኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎንታ ፖኦሊሶንታ ባብሎኔ ካኣቲ ጌዳሊያ ደኣሪ ዓጮይዳ ሱኡጋሴሢ ዋይዛጾ ሚዳሳ ሙኪ ጌዳሊያና ካኣሜ፤ ዴያታ ጾሎ ዓሳኮ ሱኡጋ፡- ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ፡ ቃሬሃ ናኣዚ ዮሃና፡ ታንሁሜቲ ናኣዚ ሴራያ ጌይንታያ ኔፃፓ ካታማ ሾይንቲሢንታ ማዒ ካታማ ሾይንቲ ዛኒያንታኬ፤ 24 ጌዳሊያ ዔያቶና ዔያቶ ፖኦሊሶናም፡- « ባብሎኔ ዓጮኮ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዛሎና ዲንሢዳ ሄላንዳ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ጌዒ ዲንሢ ዲጊጩዋጉዲ ታ ዲንሢም ጫኣቃኔ፤ ሃኖ ሳይይዳ ዳዒ ናንጉዋቲ፤ ባብሎኔ ካኣቲም ጊኣሩዋቲ፤ ዲንሢ ዴያይዳቲ ቢያ ባኣዚ ዲንሢም ጊኣጋንዳኔ» ጌዔ፡፡

25 ጋዓንቲ ዴኖ ሌዖኮ ላንካሳ ዓጊኖና ካኣቲ ዜርሢ ማዔሣ፡፡ ዔሊሻማዔኮ ናኣዚ ናጾ ማዔሣ፡፡ ኔታኒያ ናኣዚ፡ ዒሰማዔኤሌ ታጾ ዓሲና ዋላ ሚዳሳ ዳንዳ፤ ዲኣካ ዳንዳጾ ጾልዚ ቡሊ ጌዳሊያ ዋዳ፤ ሃሣ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳንታ ባብሎኔ ዓሳንታ ቢያ ዋዳ፤ 26 ዴያር ባብሎኔ ዓሳ ዲጊጩ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ያርጎጮንታ ማንቆ ማዔ ዓሳንታ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎንታ ዋላ ፔቴይዳ ዔቁ ጊብፃ ዓጮ ቤቴ፡፡

ዮዓኪኔኮ ቱኡዛፓ ቡሊንቲጾ
(ዔር. 52:31-34)

27 ዮርማርዳቅ ዔዋልሚርዳኬ ጎሮ ዓሣሢ ባብሎኔይዳ ካኣታዳ ሌዖና ዪሁዳ ካኣቲ፡ ዮዓኪኔ ቱኡዛፓ ቡሊ ጉሪ ሃሺ፤ ዴያይዳ ማዔሣ ዮዓኪኔ ቱኪ ዲዒ ዔኮናንቲ ሃይሢታሚ ላንካሳ ሌዖኮ ታጾ ላሞዓሳ ዓጊኖ ላማታሚ ላንካሳ ኬሎናኬ፡፡ 28 ዔዋልሚርዳኬ ዲማና ዮዓኪኔም ኮሺ ባኣዚ ማዳ፤ ዒ ዋዋይይ ጌዔቴ፡- ዲዛጉዲ ዲዒንቲ ዔውቲ ባብሎኔይዳ ናንጋ ካኣቶ ቢያፓ ቢንቲንታ ዳኤፒ ቤሲ ዲዛም ዲንጌ፤ 29 ዴያር ዮዓኪኔ ቱኡዛ ማኣራ ዓኣጾ ማይንታ ማኣዓሢ ላኣሚ፡ ዳንዲ ዲዚ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ካኣቲ ሙዓ ሙጾ ዋላ ሙዓንዳጉዲ ዲዛም ዳይሢንቲ፤ 30 ዲዚ ናንጌ ዋዳ ቢያይዳ ቢያ ኬሊ ዳይጎ ባኣዚምኣ ማጾም ኮይሳ ባኣዚኮ ዲዛም ዲንጊንታ ባኣዚ ዓኣኔ፡፡

25:13 25:13 1ካላቶ. ማ 7:15-26፤ 2ጾኦሲ. ዓሃኬ 3:15-17፡፡ 25:14 25:14 1ካላቶ. ማ 7:45፤ 2ጾኦሲ. ዓሃኬ 4:16፡፡ 25:26 25:26 ዔር. 43:5-7፡፡

1 ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፖ ዓይዖ ካር

ሃይ ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፖ ሳሙዔኤሌ ማፃኣፖና ካኣቶ ማፃኣፖናይዳ ኬኤዛንቲ ሃይሶ ዲማ ዲማ ጎይሢና ገንሣ ላሚ ኬኤዛኔ፤ ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፖይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ካኣታ ወይሢ ሃይሶ ዛሎኮ ላምዖ ዴኤፕ ዴኤፕ ማላሢ ዓኣሢ ኬኤዛንቲ።

1. ዒሰራዔኤሌንቲ ዪሁዳንታኮ ካኣታ ባይሰንታይዳ ኬዴያ ማዔያታቲያ ያኦሲ ዴርዎ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎ ቢያ ሃሺባኣያ ካፔያ ማዔሢና ዪሁዳይዳ ናንጋ ዓሶ ዛሎና ዒዚ ፔ ዴርዎ ማላ ወይሢ ማዳይዳ ፔኤሺያ ማዔሢ ዔርዛኔ፤ ሃሮ ማፃኣፖ ፃኣፔ ዓሢ ዩይ ሃይሳ ጎኔ ማዔያኮ ዓይሢ ካራ ዒዛሞ ማዓንዳፕዲ ዳውቲንታ ሴሎሞንታ ማዳ ዴኤፖ ዴኤፖ ማዳ፤ ሃሣ ገንሣ ዒዮሳፕዳንታ ሂዚቁያሴንታ ዒዮሰያሴንታ ዔኪ ሙኬ፤ ያኦሲና ዎላ ዓኣ ጫኣቁሞ ዓካሲያንታ ያኦሲሞ ጉሙርቁንታያ ማዔያ ደዲሺ ዓርቁ ዴር ሃይሶ ባንሣ ማላዖ ዔኪ ዳካኔ።

2. ዩሩሳላሚይዳ ዓኣ ጌኤዡ ማኣርይዳ ያኦሲ ካኣሸከሢ ዎይቲ ዓርቁንቲቲያ ዔርዛኒኬ፤ ባሺ ሃሣ ካኣዡ ዎጎ ማዲ ኩንሣ፤ ቁኤሶንታ ሌዎ ዓሶንታኮ ዎላ ፔቲ ማዒ ማዳ ማዳ ዎይቲ ዓርቁንቲቲያ ዔርዛኒኬ፤ ጌኤዡ ማኣር ማከሢሢ ሴሎሞን ማዔቲያ ጌኤዡ ማኣርንታ ካኣዡ ዎጎንታ ማዲንታንዳ ጎይዖ ገኢሺሺሢ ዳውቲ ማዔያ ዔርዛኒኬ።

- ማፃኣፕላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ**
- ዓዳኣሜ ዜርዖኮ ዴንዲ ካኣቲ ሳኣዖኦሌ ሄላንዳኣና (1:1—9:44)
- ሳኣዖኦሌና ናኣቶናኮ ሃይሶ (10:1-14)
- ዳውቲኮ ካኣታዲዖ፤ ሃሣ ዩሩሳላሚ ዒዚ ዓርቁሢ (11:1-9)
- ዳውቲኮ ዔርቲ ፖኦሊሶ (11:10—12:40)
- ጫኣቁሞ ሳኣዲናኮ ዩሩሳላሚ ዳውቲዖ (13:1—16:43)
- ጌኤዡ ማኣር ሴሎሞን ማከንዳያ ማዔሢ (17:1-27)
- ዳውቲ ዖሎና ባሺ ባሺዖ (18:1—20:8)
- ዳውቲ ዴር ፓይዴሢር ያኦሲ ዳጋዴሢ (21:1-30)
- ጌኤዡ ማኣር ማከን ገኢሺንቶና ገኢሺንቲ (22:1—28:21)
- ጌኤዡ ማኣር ማከን ዴራ ዒንጌ ባኮ (29:1-20)
- ሴሎሞን ካኣታዴሢ (29:21-25)
- ዳውቲኮ ሃይሶ (29:26-30)

ዓዳኣሜይዳፓ ዴንዲ ዓብራሃሜ ሄላንዳኣና ሸይንቲ ዓሶ ዜርዖ (ማዡ. ማፃ 5:1-32፤ 10:1-32፤ 11:10-26)

1 ዓዳኣሜ፡- ሴቲ፡ ሴቲ ሃሮሴ፡ ሃሮሴ ቃይናኔ ሸዔኔ፤ 2 ቃይናኔ ማላሊዔኤሌ፡ ማላሊዔኤሌ ያሬዴ ሸዔኔ፤ ዩያታ ፔ ሱንሢና ሱንሢና ዔኤሊንታ ዴርኮ ቤርታሳ ማፃንሢኬ። 3 ያሬዴ፡- ሃሮኬ፡ ሃሮኬ ማቶሳላ፡ ማቶሳላ ላሚሃ ሸዔኔ፤ 4 ላሚሃ ሮሃ፤ ሮሃ ሴኤሚንታ ካኣሚንታ ያኣፔቲንታ ሸዔኔ።

5 ያኣፔቲያ ጎሜሬ፡ ማጎጌ፡ ማዲያ፡ ያዎኔ፡ ቱባሌ፡ ማሸኬንታ ቲራሴ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሸዔኔ፤ ዩያታ ፔኤኮ ሱንዖና ሱንዖና ዔኤሊንታ ዴርኮ ቤርታሳ ማፃንሢኬ። 6 ጎሜሬ ናኣታ ዓሸኬናዜ፡ ሪፖቲንታ ቶጋርማንታኬ። 7 ያዎኔ ናኣታ፡- ዔሊሻ፡ ዒሰፔኔ፡ ቆጵርሴንታ ርዴ ዴርንታኬ።

8 ካኣሜኮ ዓቲንቆ ናኣታ ኩሹ፡ ሚዲራይሜ፡ ፑኤዳንታ ካኣናኔንታ ማዓዛ ዩያታ ፔኤኮ ሱንዖና ሱንዖና ዔኤሊንታ ዴርኮ ቤርታሳ ማፃንሢኬ፤ 9 ኩሹ ዜርዖ፡- ሳባ፡ ሃዊላ፡ ሳቢታ፡ ራዒማንታ ሳቢቲካ ጌይንታ ዴርኬ፤ ራዒማኮ ዓቲንቆ ናኣታ፡- ሳባና ዴዳኔናኬ። 10 ኩሹ ናሞሩዴ ሸዔኔ፤ ዩይ ናሞሩዴ ዓጪዳ ቤርታዲ ዖልዚና ዔርቲ ዓሲ ማዒ ኬሰኬኔ። 11 ጌብዳ ዜርዖ፡- ሉዲሜ፡ ዓናሚሜ፡ ሌሃቢሜ፡ ናፕቲሃሜ፡ 12 ፔትሩሲሜ፡ ካሰሉሃሜና ፒሊሰዳኤሚ ዓሶኮ ቤርታሳ ዓዲንሢ ማዔ ቁርዳሴ ዴርኬ። 13 ካኣናኔ ናኣቶኮ ቶይዳሢ፡- ዲዶኔ፤ ጌኤዛሢ ሄቲ ማዓዛ ዩያታ ፔኤኮ ሱንዖና ሱንዖና ዔኤሊንታ ዴርኮ ቤርታሳ ዓዲንሢኬ። 14 ዩያጉዲ ሃሣ ዒዚ፡ ዩይ፡ ካኣናኔ፡- ዒያቡሳ ዓሶ፡ ዓሞራ ዓሶ፡ ጌርጌሳ ዓሶ፡ 15 ሂዎዌ ዓሶ፡ ዓርቃ ዓሶ፡ ሲናዌ ዓሶ፡ 16 ዓርዎዲ ዓሶ፡ ፃማራ ዓሶንታ ሃማታዌ ዓሶኮ ቤርታሳ ዓዲንሢኬ።

17 ሴኤሚ ናኣታ፡- ዔላኣሜ፡ ዓሶኦሬ፡ ዓርፓክሳዴ፡ ሉዴ፡ ዓራሜ፡ ዑዳ፡ ሁሌ፡ ጌቲሬንታ ማሸኬንታ ማዓዛ ዩያታ ፔኤኮ ሱንዖና ሱንዖና ዔኤሊንታ ፃጶኮ ማፃንሢኬ። 18 ዓርፓክሳዴ ሸላሄ ሸዔኔ፤ ሸላሄ ዔቦሬ፡ 19 ዔቦሬ ሃሣ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሸዔኔ፤ ዒዛ ዎዶና ዓጮ ዴራ ፓቁንቲሢር ዒዛኮ ቶይዳ ናዓሢኮ ሱንዖ ፔሌጌ ጌይንቲ ጌሢንቲኔ፤ ጌኤዛሢ ሱንዖ ዮቅፃኔ ጌይንቲኔ። 20 ዮቅፃኔ ዜርዖ፡- ዓልሞዳዴ፡ ሸሌፔ፡ ሃፃርማዌቲ፡ ዩራሄ፡ 21 ሃዶራሜ፡ ዑዛሌ፡ ዲቅላ፡ 22 ዔባሌ፡ ዓቢማዔሌ፡ ሳባ፡ 23 ዖፕሬ፡ ሃዊላንታ ዮባቤ ጌይንታ ዴርንታኬ።

24 ሴኤሚፓ ዴንዲ ዓብራሃሜ ሄላንዳኣና ዓኣ ሸይንቶ ዜርዖ፡- ሴኤሚ፡ ዓርፓክሳዴ፡ ሸላሄ፡ 25 ዔቦሬ፡ ፔሌጌ፡ ሬዑኔ፡ 26 ሴሩጌ፡ ናኮሬ፡ ታራንታ 27 ጌንዳፓ ሱንዖ ዓብራሃሜ ጌይንቲ ላኣሚንቲ ዓብራሚንታ ቢያሢኬ።

ዒሰማዔኤሌ ዜርዖ (ማዡ. ማፃ 25:12-16)

28 ዓብራሃሜ፡- ዪሳኣቁና ዒሰማዔኤሌና ሸዔኔ፤ 29 ዒሰማዔኤሌ ናኣታ ታጶ ላምዖ ፃጶኮ ሱኡጌ ማዔኔ፤ ዩያታ ፃጶ ዒሰማዔኤሌኮ ቶይዳ ናዓሢ ሱንዖና ዔኤሊንታ ኔባዮቲ፡ ቁፃሬ፡ ዓድቤዔሌ፡ ሚብሳሜ፡ 30 ሚሸማዔ፡ ዲሞ፡ ማሳ፡ ሃዲዴ፡ ቲማ፡ 31 ዪፀሬ፡ ናፕሹንታ ቁድማ ጌይንታ ፃጶኬ።

32 ዓብራሃሜሞ ኬፀራ ጌይንታ ዒዛኮ ገንዖ ማቶሰኬና ዚምራኔ፡ ዮቅሻኔ፡ ሜዳኔ፡ ሚዲያሜ፡ ዮሸባቁና ሹሃ ጌይንታ ላሆ ዓቲንቁ ናይ ሸዔኔ።

የቅሻኔያ ሳባና ዳዳኔ ጌይንታ ላምዎ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ 33 ሚዲያሚ ሃሃ ዔፓ፡ ዔፔሬ፡ ሃኖኔ፡ ዓቢዳዔና ዔልዳዔ ጌይንታ ዶንጎ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ።

ዔኤሳዎ ዜርዎ
(ማዢ. ማፃ 36:1-19)

34 ዓብራሃሚ ናኣዚ ዩሳኣቄ ዔኤሳዎና ያይቆኦብና ሾዔኔ፤ 35 ዔኤሳዎ፡- ዔሊፓዜ፡ ሬዑዔኤሌ፡ ዩዑሹ፡ ያዕላሚንታ ቆራሃንታ ሾዔኔ፤ 36 ዔሊፓዜ፡- ቱማኔ፡ ያማሬ፡ ያፔ፡ ጋዕታሚ፡ ቄናዜ፡ ቲምናዔንታ ዓማሌቄ ጌይንታ ላምዎ ያጸኮ ቤርታሳ ዓዶ ማዔኔ። 37 ሬዑዔኤሌያ፡- ናሃቱ፡ ዛራሄ፡ ሻማናንታ ሚዛ ጌይንታ ያጸኮ ቤርታሳ ማዓሢ ማዔኔ።

ቤርታዲ ዔዶኦሚ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሶ
(ማዢ. ማፃ 36:20-30)

38-42 ቤርታዲ ዔዶኦሚይዳ ናንጋ ዓሳ ሰዒሬ ናኣቶ ዜርዎ ማዓዛ ዔያታ፡- ሎፃኔ፡ ሹባል ያባዖኔ፡ ዓና፡ ዲሾኔ፡ ዔፃሬና ዲሻኔናኩ።

ሎፃኔ ናኣታ፡- ሆሪና ሆማማና ማዓዛ ቲሚና ሎፃኔኮ ጌርኩ።

ሾባል ናኣታ፡- ዓልዋኔ፡ ማናሃቱ፡ ዔባል ሹፒና ያናሚናኩ።

ያባዖኔ ናኣታ፡- ዓያና ዓናናኩ።

ዓና ናኣዚ ዲሾኔኩ።

ዲሾኔ ናኣታ፡- ሄሚዳኔ፡ ዔሸባኔ፡ ዒትራኔና ኪራኔናኩ።

ዔፅሬ ናኣታ፡- ቢልሃኔ፡ ዛዕዋኔና ዓቃኔናኩ።

ዲሾኔ ናኣታ፡- ዑፃና ዓራኔናኩ።

ዔዶኦሚ ዓጮ ካኣቶ
(ማዢ. ማፃ 36:31-43)

43 ዔሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ካኣታ ካኣታዲዎንቱ ዔዶኦሚ ዓጮ ሃይካፓ ዴማ ፓይዲንታ ካኣቶንሢ ዎሊ ሄሊ ሄሊ ካኣታዴኔ፤ ዩንሢያ፡- ዲንሃባ ጌይንታ ካታማ ሾይንቱ ቤዖሬ ናኣዚ ቤላዔ ካኣታዴኔ፤ 44 ቤላዔ ሃይቃዛ ዒዛ ቤዛ ባሶሬ ዓጮ ዓሢ ዛራ ናኣዚ ዮባቤ ካኣታዴኔ። 45 ዮባቤ ሃይቃዛ ቱማኔ ዓጮ ዓሢ ሁሻሚ ካኣታዴኔ፤ 46 ሁሻሚ ሃይቄሰካፓ ሞዓኦቤ ዓጮይዳ ሚዲያሚ ዓሶ ያሎና ባሽ ቤዳዴ ናኣዚ፡ ሃዳዴ ካኣታዴኔ፤ ዒዚ ካኣታዲ ዴዔ ካታሚላ ዓዋ ጌይንታ፤ 47 ሄሊሳዖ ሃዳዴ ሃይቃዛ ማሰሬቃ ዓጮ ዓሢ ሳሚላ ካኣታዴኔ። 48 ሳሚላ ሃይቄሰካፓ ዔፕራዲቤ ዎር ዓጮ ዓኣ ሪሃቦቲይዳ ሾይንቱ ሻዑሌ ካኣታዴኔ። 49 ሻዑሌ ሃይቃዛ ዓክቦሬ ናኣዚ፡ ቤዓልሃናኔ ካኣታዴኔ፤ 50 ቤዓልሃናኔ ሃይቄሰካፓ ፓዑ ካታሞ ዓሢ፡ ሃዳዴ ካኣታዴኔ፤ ሃዳዴኮ ማቻ፡ ሚሃፃቤሎ ጌይንታያ ዛሃቤኮ ናኣዚ ናዖ ማዔሢ ማናሬንዴ ናይኩ።

51 ሃዳዴያኣ ሃይቄኔ፤ ዩካፓ ሃሃ ዔዶኦሚ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዔዘንሢ፡- ቲምናዒ፡ ዓልዋ፡ ዩቲቲ፡ 52 ያሆሊባማ፡ ዔላ፡ ፒኖኔ፡ 53 ቄናዜ፡ ቲማኔ፡ ሚብሳሬ፡ 54 ሚግድዔሌና ዒራሚ ጌይንታዘንሢ።

2

ዩሁዳ ዜርዎ

1 ዔሰራዔኤሌ ታጾ ላምዎ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ፡- ርኦቤኤሌ፡ ሰሞኦኔ፡ ሌዋ፡ ዩሁዳ፡ ዩሳኮራሬ፡ ዛብሎኦኔ፤ 2 ዳኣኔ፡ ዮሴፔ፡ ቢኢኒያሚ፡ ኒፕታኣሌኤሚ፡ ጋኣዳንታ ዓሰኤሬንታኩ።

3 ዩሁዳ ፔኤኮ ማቾ ካኣናኔ ዓጮ ላኣሌሎ፡ ባትሹያይዳፓ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሢያ፡- ዔሬ፡ ያናኔና ሹላ ጌይንታያኩ፤ ዒዛኮ ቶይዶ ናዓሢ ዔሬ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይሢንቱዎ ሚርጌና ፑርታሃረ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዎዴኔ፤

4 ዩሁዳ ፔኤኮ ናኣዚ ማቾ ቲዕማርፓ ፓርሴና ዛራሄ ጌይንታ ላምዎ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዩሁዳኮ ዎሊ ዑፃ ዶንጎ ናይ ዓኣኔ።

5 ፓርሴና ሄፂርኔና ሃሙሌ ጎዖ ላምዎ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ 6 ዒዛኮ ጌርሲ ዛራሄ ዶንጎ ዓቲንቄ ናይ፡- ዘምሪ፡ ዔታኔ፡ ሃማኔ ካልኮሌና ዳርዳዔ ጎዖዘንሢ ሾዔኔ፤ ዒዛኮ ዎሊ ዑፃ ዶንጎ ናይ ዓኣኔ። 7 ዛራሄ ዜርዎፓ ፔቲይ ካርሚ ናዓሢ፡ ዓኣኔ ያሎና ባሽ ዲዒ ዔከ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማሶና ባኮ ዉኡቄ ዔከ ዓኣቼሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ደርይዳ ማቶ ዓጌኔ።

8 ዔታኔ ዓዛሪያ ጌይንታ ፔቲ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ።

ካኣቲ ዳውቲ ማኣር ዓሶ

9 ሄፂርኔ ጎዖሢ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ፡- ዩራሀሚዔሌ፡ ራማና ካኣሌቤ ጎዖዘንሢ ሾዔኔ፤

10 ዓራሚ ዓምናኣዳኣቤኮ ዓዶኩ፤ ዓምናኣዳኣቤያ ዩሁዳ ናኣቶኮ ሱኡጌ ማዔ፡ ኔዓሶኔ ሾዔኔ።

11 ዩካፓ ኔዓሶኔ ሳልዋኔ፤ ሳልዋኔ ቦዔዜ ሾዔኔ።

12 ሄሊሳዖ ቦዔዜ ዒዮቤዴ ሾዓዛ፡ ዒዮቤዴ ዒሴዩ ሾዔኔ፤ 13 ዒሴዩ ላንካይ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ ዎሊ ሄሊ ሄሊ ሾይንቱ ጎይዖ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንቲኔ፡- ዔሊዓቤ፡ ዓቢናዳኣቤ፡ ሻማ፡

14 ናትናዔሌ ራዳዩ፡ 15 ዓፃማና ዳውቲናኩ።

16 ዓማና ዒሴዩ ዪሩያና ዓቢጋይሎ ጌይንታ ላምዎ ዉዳር ናይሰከንሢያ ሾዔኔ፤

ዒሴዩ ናኣ፡ ዪሩያ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ፡- ዓቢሻዩ፡ ዒዮዓቤና ዓሳሄሌ ጎዖዘንሢ ሾዔኔ። 17 ሃንጎ ሃሃ ዒሴዩኮ ናኣ፡ ዓቢጋይላ ዒሰራማዔሌ ዜርዎሢ ሄቲሬም ሎዓዖ ዓማሳ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ።

ሄፂርኔ ዜርዎ

18 ሄፂርኔ ናኣዚ ካኣሌቤ፡- ዓዙባ ጌይንታ ላኣሊሰኩና ዔከ ዩራዖቲ ጎዖ ዉዳር ናይ ሾዔኔ፤ ዩራዖቲ፡ ዩሹሬ፡ ሾባቤና ዓርዶኔ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ። 19 ዓዙባ ሃይቄሰካፓ ካኣሌቤ ዔፕራታ ጌይንታ ላኣሊሰኩና ዔከ ሁሬ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ 20 ዩካፓ ሁሬ ዑሬ፤ ዑሬ ጌንሣ ባዲዔሌ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤

21 ሄፂርኔኮ ሌዓ ላሂታሚ ማዓዛ ጌሌዓዳ ጎዖሢኮ ጌር ማኪሪኖ ዔካዖ ሱፐቤ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ 22 ዩካፓ ሱፐቤ ያዒሬ ሾዔኔ፤ ዩይ፡ ያዒሬ ጌሌዓዳ ዓጮይዳ ዓኣ ላማታሚ ሃይሃ ካታማ ዩኖ ዎዶና ዎይሃያኩ፤ 23 ጋዓንቲ ጌሹሬና ዓራሚ ዓጮ ካኣቶና ላሂታሚ ማዓ ዳኮ ዳኮ ካታሞ ዩያ፡ ጌሌዓዳይዳፓ ያሎና ባሽ ዓርቄኔ፤ ዩያታ፡- ያዒሬንታ ቄናቲኔንታ ጉርዶ፤

2:7 2:7 ዓ.ያ. 7:1።

ዩያጉዲ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞንሢያ ቃሲ ዓርቃያኹ፤ ዒኢካ ናንጋ ዴራ ቢያ ጌሌዓዴኮ ዓዶ ማኪሬ ዜርሢኹ፤²⁴ ሃጂሮኔ ካኣሌቤ ጌይንታ ዓጮ፣ ዔፕራታይዳ ሃይቁስካፓ ዓቢያ ጌይንታ ዒዛ ማቻ ዓሽሁሬ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዓሽሁሬ ቱቆዓ ጌይንታ ካታማ ማኹኔ።

ዪራህሜዔሌ ዜርያ

²⁵ ሃጂሮኔኮ ናኣዚ ቶይዲ፣ ዪራህሜዔሌ ዶንጎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ፡- ቤርታሳ ቶይዲሢ ራሜ፣ ሄሊሴሢ ቡና፣ ሃይሣሳሢ ያሬኔ፣ ያይዳሳሢ ዓፃሜ፣ ዶንጎሳሢ ዓሃያ ጌይንታያኹ።²⁶⁻²⁷ ራሜ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ፡- ማዓፃ፣ ያሚኔና ዔቁሬ ጌይንታስኬንሢ ሾዔኔ፤ ዒማና ዪራህሜዔሌ ዓታራ ጌይንታ ፔቲ ሜሌ ላኣሊሰኩና ዔኪ ያናሜ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤²⁸ ዩያጉዲ ሃሃ ያናሜ ሻማያና ያዳዔ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ሻማያኣ ናኣዳኣቤና ዓቢሹሬ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

²⁹ ዓቢሹሬ ዒማና ዓቢሃይሎ ጌይንታ ፔቲ ላኣሊሰኩና ዔኪ ዓህባኔና ሞሊዴ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤³⁰ ዓቢሹሬኮ ጌርሲ ናኣዳኣቤ ሴሌዴና ዓፓይሜ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ሴሌዴ ጋዓንቲ ፔቲታዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዐዎዖ ሃይቁኔ።³¹ ዓፓይሜ ዪሽዒ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩካፓ ዪሽዒያ ሹሻኔ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ፡ ሹሻኔ ዓህላዩ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

³² ሻማዬኮ ጌርሲ ያዳዔ ዩቲሬና ዮናታኣኔ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩቲሬ ጋዓንቲ ዓቲንቁ ናይ ሾዐዎዖ ሃይቁኔ፤³³ ዮናታኣኔ ፔሌቲና ዛዛ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ስከኔንሢ ሾዔኔ፤ ዩንሢ ቢያ ዪራህሜዔሌ ዜርያኹ።

³⁴ ዔሻኔኮ ዉዲሮ ናይዳፓ ዓታዛ ዓቲንቁ ናይ ባኣሴ፤ ዒዛኮ ያሬሃዔ ጌይንታ ፔቲ ጌብፃ ዓሲታዖ ማዶ ማዳሰኩይ ዓኣኔ፤³⁵ ዩያ ማዳሢም ዒዚ ፔኤኮ ዉዲሮ ናኣቶይዳፓ ፔቲዞ ማቾ ማሂ ዒንጌኔ፤ ዩካፓ ያሬሃዔ ዓታዬ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤³⁶ ዓታዬይዳፓ ዴንዲ ዔልሻማዔ ሄላንዳኣና ዎሊ ሄሊ ሄሊ ኬስኬ ሾይንታ፡- ዒታዬ፣ ናኣታኣኔ፣ ዛባዴ፣³⁷ ዔፕላሌ፣ ያቤዴ፣³⁸ ዩሁ፣ ዓዛሪያ፣³⁹ ሄሌ፣ ዔልዓሳ፣⁴⁰ ሲሰማዬ፣ ሻሉሜ፣⁴¹ ዪቃምያንታ ዔሊሻማዔንታኹ።

ዓቲ ሃሃ ካኣሌቤ ዜርያ

⁴² ዪራህሜዔሌኮ ጌርሲ ማዔ ካኣሌቤኮ ቶይዶ ናዓሢኮ ሱንፃ ሜሻዔ ጌይንታኔ፤ ዩይ ሜሻዔ ዚፔ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩካፓ ዚፔ ማሬሻኔ ሾዓዛ፣ ማሬሻኔ ሃሃ ኬብሮኣኔ ሾዔኔ።⁴³ ኬብሮኣኔ፡- ቆራሃ፣ ታፑሃ፣ ሬቁሜንታ ሹማዔ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።⁴⁴ ሹማዔያ ራሃሜ ሾዓዛ፣ ራሃሜ ዮርቁዓሜ ሾዔኔ፤ ሹማዔኮ ጌርሲ ሬቁሜ ሻማዬ ሾዔኔ፤⁴⁵ ሻማዬ ማዖኔ ሾዓዛ፣ ማዖኔ ቤትዑሬ ሾዔኔ።

⁴⁶ ካኣሌቤኮ ዔፓ ጌይንታ ሜሌ ላኣሊሰኩና ዓኣኔ፤ ዒዛይዳፓ ካኣሌቤ፡- ሃራኔ፣ ሞፃንታ ጋዜዜ ጌይንታ ሜሌ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ሃራኔ ሃሃ ጋዜዜ ጌይንታ ሜሌ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

⁴⁷ ያህዳዩ ጌይንታ ዓሢ፡- ሬጌሜ፣ ዮታሜ፣ ጌሻኔ፣ ፔሌ፣ ዔፓና ሻዓፔ ጌይንታ ላሆ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

⁴⁸ ካኣሌቤኮ ማዕካ ጌይንታ ሜሌ ላኣሊሰኩና ዓኣንቲ ዒዛይዳፓ ዒ ሹቤሬና ቲርሃ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤⁴⁹ ዩና ላኣሌላ ናንጊቤቃ ጊንፃፓ ሜሌ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያቶኮ ቶይዲሢ ማድማና ጌይንታ ካታሞ ማኹ፣ ሻዓፔ ማዓዛ ለምዓሳሢ ሃሃ ማክቢና ጊቢዓ ጌይንታ ለምዖ ካታሞንሢ ማኹ፣ ሻዋኹ።

ቃሲ ሃሃ ካኣሌቤኮ ዓክሳ ጌይንታ ፔቲ ዉዲሮ ናይ ስከኔና ዓኣኔ።

⁵⁰ ሃካፓ ሊካ ዴማ ፓይዲንታዞንሢያ ካኣሌቤ ዜርያኹ፡- ካኣሌቤ ፔኤኮ ማቾ ዔፕራታይዳፓ ሾዔ ቤርታሳ ናዓሢ ሁሬ ማዓዛ ሁሬኮ ናኣዚ፣ ቁሪያትይዓሪሜኮ ዓዴ ሾባሌኹ፤⁵¹ ሁሬኮ ለምዓሳ ናዓሢ፣ ሳልሞኔ ቤቲልሃሜኮ ዓዴ ማዓዛ ሃይሣሳ ናዓሢ ሃሬፔ ቤትጋኣዴሬ ዓዶኹ።

⁵² ቁሪያትይዓሪሜ ዓዶ፣ ሾባሌኮ ሜሌ ናይ ዓኣኔ፤ ዩያታ፡- ሄሮዔቲና ሚንሆቲ ቶኦኮኮ ዛሎኹ።⁵³ ዩያጉዲ ሃሃ ቁሪያትይዓሪሜይዳ ናንጋ ዩትራ ዓሳ፣ ፑታ ዓሳ፣ ሹማታ ዓሳና ሚሽራዓ ዓሳ ጌይንቲ ዔኤሊንታ ዜርያኮ ቤርታሳ ዓዳሢ ሾባሌኹ፤ ዩያቶይዳፓ ሃሃ ያርዓና ዔሽታዖሌ ጌይንታ ቶኦኮ ኬስኬኔ።

⁵⁴ ቤኤቲሌሃሜ ካታሞ ማኹ፣ ሳልሞኔ ናኣታ፡- ኔያፓ ዓሳንታ ዓፃሮት ቤቲዮዓቤንታ ሜናሃ ዓሳኮ ዛሎንታ ያርዓ ዓሳንታኹ።

⁵⁵ ቲርዓ ዓሳንታ ሸምዓ ዓሳንታ ሱካ ዓሳ ጌይንታ ቶኦኮንሢ ሃይሴ ፃኣፒሢና ጊንሢ ሃሃ ጊዳፓ ዔኪ ዲቢሽ ፃኣፒሢኮ ዔራቶ ዓኣያ፣ ያቤፃ ጌይንታ ዳካ ካታማሰኬማይዳ ናንጋያኹ፤ ዔያታ ሬካቤ ዓሳኮ ዓዶ፣ ሃሜቲና ዎላ ዔፕ ዛላና ካኣሜያ ቁና ዓሳኹ።

3

ካኣቲ ዳውቲ ናኣቶ

¹⁻³ ዳውቲ ኬብሮኣኔይዳ ዓኣዖ ሾዔ ዓቲንቁ ናኣታ ዎሊ ጊንፃ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንታኹ፡-

ዒይዚራዔኤሌ ዓጮ ዓሴላ ዓሂናዓማ ሾዔ ቶይዲሢ ዓምናኣኔ፣

ቁርሜሎሴ ላኣሌሎ ዓብጋይሎይዳፓ ሾይንቲ ዳኣኔኤሌ፣

ጌሹሬ ካኣቲ ታልማዬ ናኣ ማዕካ ሾዔ ዓቤሴሎሜ፣

ሃጊታ ሾዔ ዓዶኒያሴ፣

ዓቢፃላ ሾዔ ሹፓፂያ፣

ዔግላ ሾዔ ዪትሬዓሜንታኹ፤

⁴ ዩንሢ ላሆ ናኣቶ ዒ ሾዔሢ ኬብሮኣኔይዳ ናንጌ ዎዶናኹ፤ ዳውቲ ኬብሮኣኔይዳ ናንጊ ላንካይ ሌዔና ዛላና ዓጮ ዎይሢኔ።

ዩካፓ ዳውቲ ዩሩሳላሜይዳ ናንጊ ሃይሢታሚ ሃይሃ ሌዔ ዎይሢኔ፤⁵ ዩና ቤዛይዳኣ ዒዚ ሚርጌ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

3:4 3:4 2ሳሙ. 5:4-5፤ 1ካኣቶ. ማ 2:11፤ 1ያሕሲ. ዓሃኬ 29:27። 3:5 3:5 2ሳሙ. 11:3።

ዲዛኮ ማቻ፡ ዓመጫኤሌ ናኣ፡ ቤርሳቤ ዲዛም፡- ሸምዓ፡ ሸባቤ፡ ናኣታኔና ሴሎሞን ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ።

6 ዩንሢ ሌሊቱዋንቲ ሜሌ ዲዛኮ ታዞጳ ዓቲንቄ ናይያኣ ዓኣኔ፤ ዩያታ፡- ዩብሃሬ፡ ዔሊሹዓ፡ ዔሊፓሌ፤ 7 ናጋሃ፡ ኔፔጌ፡ ያፒዓ፡ 8 ዔሊሻማዓ፡ ዔሊያዳዔና ዔሊፔሌ፤ ጌይንታያኬ፤ 9 ሃሃ ዩንሢዳፓ ሜሌ ሃንጎ ላኣሊና ሸዎና ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ፤ ዲዛኮ ቲዕማር ጌይንታ ዉዲር ናይሰኬናኣ ዓኣኔ።

ካኣቲ ሴሎሞን ዜርዖ

10 ካኣቲ፡ ሴሎሞንኮ ሸይንቶ ዜርዖ ዋሊ ሄሌ ጎይዖ ሃካፓ ዳማ ፓይዲንታኔ፤ ሴሎሞን፡ ርቢዓሜ፡ ዓቢያ፡ ዓኣሳ፡ ዲዮሳፒ፤ 11 ዲዮራሜ፡ ዓካዚያሴ፡ ዲዮሳሴ፡ 12 ዓሜሲያሴ፡ ዓዛሪያሴ፡ ዲዮታሜ፡ 13 ዓካኣዜ፡ ሂዚቁያሴ፡ ሚናኣሴ፡ 14 ዓሞኦኔንታ ዲዮሲያሴንታኔ፤ 15 ዲዮሲያሴኮ ናኣዚ ቶይዲ ዮሃናኔ፤ ሄሌ ጌኤዚ ዲዮቁሜ፤ ሃይሃሳሢ ሴቁያሴ ማዓዛ ያይዳሳሢ ሻሎሜኬ፤ 16 ዲዮቁሜ ዲኮኒያኔና ጄዳቁያ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ።

ካኣቲ ዲኮኒያኔ ዜርዖ

17 ባብሎን ዓሳ ያሎና ባሺ ዲዒ ዔኪ ቱኤሲ ዓሲ ማሄ ካኣቲ፡ ዮዓኪኔኮ ዜርዖ ሃይማፓ ዳማ ዓኣዞንሢኬ፤ ዲዚ፡ ዮዓኪኔ ላንካይ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ዔያታኣ፡- ሳላቲያሌ፡ 18 ማልኪራሜ፡ ፔዳያ፡ ሼናፖሬ፡ ዩቃሚያ፡ ሆሻማዓና ኔዳቤ ጎዖዞንሢኬ። 19 ፔዳያ ዜሪባቡሌና ሸምዒ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ዜሪባቡሌኮ ሃሃ ሜሹላሚና ሃናኒያ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቄ ናይና ሹሎሚቶ ጌይንታ ዉዲር ናይያኣ ዓኣኔ። 20 ዩያጉዲ ሃሃ ፔዳያኮ ሜሌ ደንጎ ዓቲንቄ ናይ ዓኣያ ማዓዛ ዔያታ፡- ሃሹባ፡ ዓሄሌ፡ ቤሬኪያ፡ ሃሳድያና ዩሻብሄሴዳ ጌይንታያኬ።

21 ሃናኒያ ፔላፂና ዩሻዕያ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ዩሻዕያ ሬፓያ፤ ሬፓያ ዓርና፤ ዓርና ናብዲዩኔ፡ ዓብዲዩኔያ ሹካኒያ ሸዔ። 22 ሹካኒያ ሹማዒያ፤ ሹማዒያ፡- ሃፁሹ፡ ዩጋሌ፡ ባሪያሃ፡ ኔዓሪያና ሻፓ፤ ጌይንታ ደንጎ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ዩያር ሹካኒያኮ ዜርዖ ዋሊ ዑፃ ለሆኬ፤ 23 ኔዓሪያ፡- ዔልዮዔናዩ፡ ሂዚቁያሴንታ ዓዘሪቃሜ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ 24 ዔልዮዔናዩያኣ፡- ሆዳውያ፡ ዔሊያሸቤ፡ ፔላያ፡ ዓቁቤ፡ ዮሃናኔ፡ ዳላያንታ ዓናኒ ጌይንታ ላንካይ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ።

4

ዩሁዳ ማኣር ዜርዖ

1 ዩሁዳኮ ዜርዖ፡- ፓሬሴ፡ ሄፂሮኔ፡ ካርሚ፡ ሁሪና ሸባሊናኬ። 2 ሸባሊ ሬዓያ፤ ሬዓያ ያሃቲ ሸዔ፤ ዩይ፡ ያሃቲ ያርዓይዳ ናንጎ ዓሶኮ ቤርታሳ ዓደንሢ ማዔ ዓሁማዬና ላሃዴ ጌይንታዞንሢ ሸዔ። 3-4 ሁሬ ካኣሌቤና ካኣሌቤኮ ማቶ ዔፕራታናኮ ቶይዶ ናዓሢኬ፤ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞ ማገዙንሢ ዲዛኮ ጎጾኬ፤ ዩይ፡ ሁሬ፡- ዔፃሚ፡ ፔኤሌና ዔዜሬ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ዔፃሚ፡- ዲይዚራዔኤሌ፡ ዲሻማ፡

ዔድባሼንታ ጌዶሬ ካታሞ ማገዙ፡ ፓኤዔሌንታ ሁሻኔ ካታሞ ማገዙ፡ ዔፃሬ ሸዔ፤ ዩያቶኮ ሃፅሌልፓኖ ጌይንታ ጌርሰኬና ዓኣኔ።

5 ቱቆዓኔ ካታሞ ማገዙ፡ ዓሽሁሬኮ ሄላና ናዕራ ጌይንታ ለምዖ ላኣሊሰኬንሢ ዓኣኔ፤ 6 ዓሹሬ ናዕራይዳ፡- ዓሁዛሜ፡ ሄፔሬ፡ ቱሚኒና ዓሃሽታሬ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ 7 ሃሃ ሄላ ጌይንታ ማቶይዳ፡- ፃሬቲ፡ ዩፅሃሬና ዔትናኔ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ።

8 ቆፃ ጎዖሢ ዓኮቤና ያባቤ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ዩይ ቆፃ ሃራሚና ኣዚ ዓሃርሄሌ ዜርዖ ማዔዞንሢኬ ቤርታሳ ዓዳሢኬ።

9 ቆፃ ዜርዖ ባኣካ ሚርጌና ቦንቺንታ ያዕቤፃ ጌይንታ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዲዚ ሸይንቲ ዋዶና ዲዛኮ ዲንዳ ሸይያና ሚርጌ ሜታጳሢር ሱንዖ ዲዛኮ «ያዕቤፃ» ጌይ ጌሃኔ፤ 10 ፔቲ ኬሊ ያዕቤፃ፡- «ታ ያኣዛሢ! ታና ዓንጄ፤ ዳልገ ዓጪ ታኣሞ ዲንጌ፤ ፔቲታዖ ታገደፓ ዲማዲፖ፤ ታና ሜታሳኒ ዳንዳዓ ዓይጎዋ ፑርታ ባኣዚፓ ታና ካፔ» ጌይ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ሸኢቁሞ፡ ያኣሲያ ዲ ሸኢቁሢ፡- ዲዛም ዋይዜኔ።

11 ሹሃኮ ጌርሲ ካሌቤ ሚሃሬ ጌይንታ ፔቲ ዓቲንቄ ናይ ሸዓዛ፡ ሚሃሬያ ዔሸቶኔ ሸዔ፤

12 ዔሸቶኔ ሃሃ ቤትራፓ፡ ፓሰሃና ቲሃና ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ቲሃና ናሃሹ ጎዖ ካታማ ማገዜ፤ ዩንሢ ዜርዖ ሬካ ጌይንታ ዓጪዳ ናንጎ።

13 ቁናዚሜ ያትኒዔኤሌና ሴራያ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ያትኒዔኤሌያ ሃታቲና ሚያናታዬ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ 14 ሚያናታዬ ያፕራ ሸዔ።

ሴራያ ዔኤቢ ኮሺሢ ሃኣማቶ ማዶና ዔርቲ ዓሳ ናንጎ ቤዞ «ሃኣሞ ደኤፎ» ጌይንታ ካታማ ማገዙ፡ ዲዮዓቤ ሸዔ።

15 ዩፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤያ፡- ዲሩ፡ ዔላና ናዓሚ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ዔላ ቁናዜ ሸዔ።

16 ዩሃልዔሌ ጎዖሢ፡- ዚፔ፡ ዚፓ፡ ቲሬያና ዓሳርዔሌ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ።

17-18 ዔዘራ፡- ዩቴሬ፡ ሚሬዴ፡ ዔፔሬና ያሎኔ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ። ሚሬዴያኣ ቤትያ ጌይንታ፡ ጌብፃ ካኣቲ ናዎ ዔኪ ማይራሞ ጌይንታ ዉዲር ናይሰኬናና ሻማዬንታ ዩሸባሃ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ፤ ዩሸባሃ ዔሸቲሞዓ ጌይንታ ካታማ ማገዜ፤ ሚሬዴያ ጊንሢ ዩሁዳ ጎጾፓ ፔቲ ላኣሊ ዔኪ ጌዶሬ ካታሞ ማገዙ፡ ዩሬዴ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሶኮ ካታሞ ማገዙ፡ ሄቤሬና ዘኖሃ ካታሞ ማገዙ ቁቲዔሌ ጎዖሢ ሸዔ።

19 ሆዲያ ናሃሚኮ ጌር ዔኮኔ፤ ዲዛ ዜርዖ፡- ቁዒላ ካታማ ናንጎ ጋርሚ ቶኦኮና ዔሸቲሞዓ ካታማ ናንጎ ማዕካቲ ቶኦኮኮ ማዖንሢኬ።

20 ሸሞኔያ፡- ዓሞኖኦኔ፡ ሪና፡ ቤንሃኔና ቲሎኔ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ።

ዩሸዒ፡- ዘሃቲና ቤንዘሃቲ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቄ ናይ ሸዔ።

ሹኤላ ዜርዖ

21 ሹኤላ ዩሁዳኮ ዓቲንቆ ናኣቶይዳፓ ፔቲሢ ማዓዛ ዲዛኮ ዜርዖ ሌካኔ ካታሞ ማገዙ ዔሬ፡

ዲዮታሚና ዲሰሪዔኤሌ ካኦቲ ዲዮርቢዳሚ ዋደናኬ።

ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ፃጸኮ ያሎ ዓሳ

18 ርኦቤኤሌንታ ጋኣዳንታ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ሚናኣሴ ፃጸ ሄካሢንታኮ ገቲማና ጨንቻ ዓፓርና፤ ይያጉዲ ዓኣዛናኣ ኮሺ ያልቲ ዔሬ ያይዲታሚ ያይደ ሺያና ለንካይ ያኤታና ለሂታሚ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ 19 ዔያታ ሃጋራ ፃጸ ማዔ፡- ይጹሬ፡ ናፕሽንታ ኖዳቤ ዳር ያለኒ ዳንዳ። 20 ዔያታ ያኦሲ ጉሙርቁ ዲዚ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ሺኣቁኔ፤ ይያር ያኦሲ ሺኣጲያ ዔያቶኮ ዋይዚ ሃጋራ ዓሳንታ፡ ይያቶ ዛላ ማዔ ያለ ለጎዋ ባሺሲሴ፤ 21 ይያ ሞርኮ ኩጫፓ ደንገታሚ ሺያ ጋኣሎ፡ ለምዖ ያኤታና ደንገታሚ ሺያ ማራይና ለምዖ ሺያ ሃሬ ዲዒ ዔያታ ዔኬኔ፤ ይያጉዲ ፔቲ ያኤታ ሺያ ዓሲያኣ ዲዒ ዔኬኔ። 22 ያለ ያኦሲር ማዔሢር ሞርኮ ዛላፓ ሚርጌ ዓሲ ዔያታ ዋደኔ፤ ይካፓ ዔያታ ገንሣ ፔኤር ያልዘና ባሺንቲ ዲዒንታንዳያ ሄላንዳና ይኖ ዓጩሎይዳ ናንጌ።

ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ሚናኣሴ ፃጸ

23 ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ሚናኣሴ ፃጸኮ ሄካሢ ኬዶ ዛሎና ዳንዲ ባዓልሂርሞኔ ሄላኔ፤ ይካፓ ዳንዲ ሴኒሬና ጋዓዖ ሂርሞኔ ዳኮ ሄላ ባኣሳኣኔ ዓጩይዳ ናንጋኔ፤ ዔያቶኮ ዳራኣ ሚርጌ ሚርጌ ዳንዳ፤ 24 ይያቶ ቶኦኮኮ ሱኡጋ፡ ዔፔሬ፡ ዩሽዒ፡ ዔሊዔኤሌ፡ ዓዘሪዔኤሌ፡ ዔርሚያሴ፡ ሆዳውያና ያህዲዔኤሌናኬ፤ ይያታ ቢያ ቶኦኮኮ ሱኡጎና ያሎ ሱኡጌያ ማዒ ዔርቲ ዓሳኬ።

ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ፃጸኮ ዲዒንቶ

25 ያዲ ማዔቲያ ዳራ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ያኣዛሢ ጉሙርቁንታያ ማዒባኣሴ፤ ዔያታ ዋይቲይ ጌዔቲ ያኦሲ ካኣሽኪያ ሃሺ ዔያታ ዓኣ ዓጩሎይዳፓ ያኦሲ ባይዜ፡ ማሌ ዳራ ካኣሽካ ያኦዘ ዘገ ካኣሽኬ፤ 26 ይያር ዲሰሪዔኤሌ ያኦሲ ዔያቶይዳ ፑሌ፡ ሃሣ ባጎ ሱንፃ ቲግላትፔሌሴሬ ጌይንታ ዓሳኦሪ ካኣቲ ዔቁሲ ዓጩ ዔያቶኮ ዓይሣኔ፤ ይያይዲ ቲግላትፔሌሴሬ ርኦቤኤሌንታ ጋኣዳንታ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዓኣ ሚናኣሴ ፃጸኮ ሄካሢ ዲዒ ዔኪ ሃላሃ፡ ሃቦሬንታ ሃራንታ፤ ይያጉዲ ጎዛኔ ዋር ዓጩ ዔያታ ሃኖ ሄላንዳና ናንጋንዳጉዲ ማሄኔ።

6

ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጎ ማኣር ዓሳ

1 ሌዊ ሃይሣ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ፡- ጌርሾኔ፡ ቁዓቲና ሜራሪ ጎያያኬ፤ 2 ቁዓቲ፡- ዓምራሜ፡ ዩፅሃሬ፡ ኬብርኦኔና ዑዚዔሌ ጌይንታ ያይደ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 3 ዓምራሜያ ዓኣርኔና ሙሴ ጌይንታ ለምዖ ዓቲንቁና ማይራሞ ጌይንታ ፔቲ ዉዳር ናይ ሾዔኔ። ዓኣርኔ፡- ናኣዳኣቤ፡ ዓቢሁ፡ ዓላዜሬንታ ዲታማሬ ጌይንታ ያይደ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 4 ዓላዜሬ ፒንሃሴ ሾዔኔ፤ ፒንሃሴ ዓቢሹዓ፡ ዓቢሹዓ ቡቁ ሾዔኔ፤ 5 ቡቁ ዑዚ ሾዔኔ፤

6 ዑዚ፡- ዜራህያ ሾዓዛ፡ ዜራህያ ሜራዮቲ ሾዔኔ፤ 7 ሜራዮቲ ዓማሪያ፡ ዓማሪያ ሃሣ ዓሂያቤ ሾዔኔ፤ 8 ዓሂያቤ ፃደቁ፡ ፃደቁ ዓሂማዓፄ ሾዔኔ፤ 9 ዓሂማዓፄ ዓዛሪያሴ፡ ዓዛሪያሴ ዮሃና ሾዔኔ፤ 10 ዮሃና ዓዛሪያሴ ሾዔኔ፤ ዓዛሪያሴ ካኣቲ፡ ሴሎሞኔ ዩሩሳላሜይዳ ማዢሴ ጌኤዡ ማኣርይዳ ቄኤሴ ማዒ ማዳያኬ። 11 ዓዛሪያሴ ዓማሪያ፡ ዓማሪያ ሃሣ ዓሂጹቤ ሾዔኔ፤ 12 ዓሂጹቤ ፃደቁ፡ ፃደቁ ሻሉሜ ሾዔኔ፤ 13 ሻሉሜ ሂልቁያ ሾዔኔ፤ ሂልቁያ ዓዛሪያሴ ሾዔኔ፤ 14 ዓዛሪያሴ ሴራያ፡ ሴራያ ዲዮፄዳቁ ሾዔኔ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩሁዳና ዩሩሳላሜና ዳር ናቡካዳናዖሬ ያሎና ባሺ ዲዒ ዔኬሞ ቤሲ ባኣያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ማሄ ዋደና ዲዮፄዳቁያ ይያ ዓሳና ዋላ ዲዒንቲ ዳንዳ።

ሌዊ ዜርዖ

16 ሌዊ ሃይሣ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ፡- ጌርሾኔ፡ ቁዓቲና ሜራሪ ጎያያኬ፤ 17 ጌርሾኔ፡- ሊቢኒና ሺምዒና ሾዔኔ፤ 18 ቁዓቲያ፡- ዓምራሜ፡ ዩፅሃሬ፡ ኬብርኦኔንታ ዑዚዔኤሌንታ ሾዔኔ፤ 19 ሜራሪ ሃሣ ማህሊና ሙሽና ሾዔኔ። ሌዊ ፃጸ ዲጊኖ ሾይንታ ሃይካፓ ዳማ ዓኣዘንሢኬ፡- 20 ጌርሾኔ ሊቢኒ ሾዔኔ፤ ሊቢኒ ያሃቲ ሾዔኔ፤ ያሃቲ ዘማ ሾዔኔ፤ 21 ዘማ ዮዓሄ፡ ዮዓሄ ዒደ፡ ዒደ ዜራሄ፡ ዜራሄ ዓትራዬ ሾዔኔ። 22 ቁዓቲ ዓምናኣዳኣቤ፡ ዓምናኣዳኣቤ ቆራሄ፡ ቆራሄ ዓሲሬ ሾዔኔ፤ 23 ዓሲሬ ዔልቃና፡ ዔልቃና ዔቢያሳፔ፡ ዔቢያሳፔ ዓሲሬ ሾዔኔ፤ 24 ዓሲሬ ታሃቲ፡ ታሃቲ ዑሪዔኤሌ፡ ዑሪዔኤሌ ዑዚያ ሾዓዛ፡ ዑዚያ ሻዑሌ ሾዔኔ። 25 ዔልቃና ጎያሢ ዓማሳዬና ዓሂሞቲና ሾዔኔ፤ 26 ዓሂሞቲ ዔልቃና፡ ዔልቃና ያፓዬ፡ ያፓዬ ናሃቲ ሾዔኔ፤ 27 ናሃቲ፡- ዔሊያቤ፡ ዔሊያቤ ዩርሃሜ፡ ዩርሃሜያኣ ሂልቃና ሾዔኔ። 28 ሳሙዔኤሌ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ይያቶኮ ቶይዳሢ ዲዩዔኤሌ፤ ሄላሢ ዓቢያ ጌይንታ። 29 ሜራሪ ማሂሊ፡ ማሂሊ ሊቢኒ፡ ሊቢኒ ሺምዒ፡ ሺምዒ ዑዚ ሾዔኔ፤ 30 ዑዚ ሺምዒ፡ ሺምዒ ሃጊያ፡ ሃጊያ ዓሳያ ሾዔኔ።

ጌኤዡ ማኣርይዳ ያኦሲ ቦንቸሞ ዓይናዳ ዓሳ

31 ጩኣቁሞ ሳኣፂና ዩሩሳላሜ ሙከሢዲፓ ካኣቲ፡ ዳውቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣርይዳ ዓይኑሞና ማዳዘንሢ ሱኡጌ ማዓ ዓሲ ደኦሬኔ፤ 32 ካኣቲ ሴሎሞኔ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዡ ማኣር ዩሩሳላሜይዳ ማዢንዳሢኮ ቤርታ ዬና ዓሳ ቢያ ዋዳ ፔ ኬሎና ኬሎና ዓፒሎና ማዢንቲያ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣርይዳ ዓይኑሞ ዓይናዳያኬ። 33 ዬኖ ቤዘይዳ ማዳ ዓሳኮ ማኣር ዓሳ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታሢጉዲኬ፡- ቁዓቲ ቶኦኮኮ፡- ቤርታዳያ ማዔ፡ ያኦሲ ቦንቸሞ ዓይኑሞ ዓይናዳ ዓሳኮ ሱኡጋሢ ዲዩዔኤሌ ናኣዚ ሄማኔኬ፤ ዲዛ ማኣር ዓሳ ሃይካፓ ዳማ ፓይዲንታ ጎይዖና ዳንዲ ያይቆኦኔ ሄላኔ፤ ዔያታ፡- ሄማኔ፡ ዲዩዔኤሌ፡ ሳሙዔኤሌ፡ 34 ሂልቃና፡ ዩርሃሜ፡ ዔሊዔኤሌ፡ ቶሃ፡ 35 ጹፒ፡ ዔልቃና፡ ማሃቲ፡ ዓማሳዬ፡ 36 ዔልቃና፡ ዲዩዔኤሌ፡ ዓዛሪያ፡

5:26 5:26 2ካኣቶ. ማ 15:19፤29፤ 17:6። 6:19 6:19 ኬሲ. ማ9 6:16-19።

ሶፖኒያሴ፡ 37 ታሃቱ፡ ዓሲሬ፡ ዓቢያሳ፡ ቆሬ፡
38 ዩፊሃሬ፡ ቁዓቱ፡ ለዊንታ ያይቆኑቤንታኩ።

39 መዛቆ ዛላ ዔቁ መዳ ለምዓሳ፡ ዓይናዳ ዓሶ ሱኡጋህ ዓሳኣ፡ ገደብ ማኣር ዓሶ ገይዳ ሃካፓ ደማ ገይዳንታ ጎይዳና ደንዲ ለዊ ሃላኔ፤ ዔያታ፡- ዓሳኣ፡ ገራኪያ፡ ሸምዓ፡ 40 መካዔኤሌ፡ ባዕሴያ፡ መልኪያ፡ 41 ዔትኒ፡ ዜራሄ፡ ዓዳያ፡ 42 ዔታኔ፡ ዚማ፡ ሸምዒ፡ 43 ያሃቱ፡ ጌርሾንታ ለዊንታኩ።

44 ሻውሎ ዛላ ዔቁ መዳ፡ ሃይሃሳ ዓይናዳ ዓሶ ሱኡጋህ መራሪ ስኣኪ ዔታኔኩ፤ ዓዛኮ ማኣር ዓሶ ገይዳ ሃይካፓ ደማ ገይዳንታ ጎይዳና ደንዲ ለዊ ሃላኔ፤ ዔያታ፡- ዔታኔ፡ ቁሺ፡ ዓብዲ፡ ማሉኩ፡ 45 ሃሻቢያ፡ ዓመሲያሴ፡ ሂልቁያ፡ 46 ዓሞዳ፡ ባኒ፡ ሸመራ፡ 47 መሃሊ፡ ሙሽ፡ መራሪንታ ለዊንታኩ።

48 ለዊ ዓሶ መዓ፡ ዔያቶኮ ዒገና ያሕሲ ዚገ ካኣሽኮ ቤዛ መዳንታ መሌ መሌ መዳ ቢያ መዳኔ።

ዓኣርኔ ዜርፆ

49 ዓኣርኔና ዓዛኮ ዜርፆና ዑንጅንታ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛይዳ መቼ ዒንጎ ባኮ ቢያ መቼ ያሕሲም ዒንጎ፤ ዩያጉዲ ሃህ ዑሃ ዓኣጅ ጌኣኮ ማኣርይዳ ካኣሽኮ ዳምቦና ያሕሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ዒንጎንታ ባኮ ቢያ ሱኡጋ ዔያቶኩ፤ ዔያታ ዩያ ቢያ መዳ ኩንሃህ ያሕሲ ፔ ዓይላህ ሙሴ ዓይህ ጎይዳና። 50 ዓኣርኔ ዜርፆኮ ገይዳ ሃካፓ ደማ ዓኣ ጎይዳኩ፤ ዔያታ፡- ዓላዜሬ፡ ፒንሃሴ፡ ዓቢሹዓ፡ 51 ቡቁ፡ ዑዚ፡ ዜራህያ፡ 52 መራዮቱ፡ ዓመራያ፡ ዓሂያቤ፡ 53 ሳደቁንታ ዓሂማዓፍንታኩ።

ለዊ ዓሳ ናንጎም ዒንጎንታ ቤዛ

54 ዓኣርኔ ዜርፆይዳ፡ ቁዓቱ ዜርፆ ለዊ ዓሶም ዒንጎንታ ቤዛይዳ፡ ቤርታዲ ዒዛም መዓ ቤዛ ደማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኮና ዔኩኔ፤ 55 ዩይ ቤዛ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ኩብርኣኔና ዩኖኮ ኮይሎይዳ ቆልማ ሄንቃ ቤዛ ቢያ ዓርቃያኩ። 56 ኩብርኣኔኮ ጎዡ ቤዛና ጉርዳ ጋዓንቱ ዩቸኔ ናኣዜ፡ ካኣሌቤም ጌይንታኩ። 57-59 ዓኣርኔና ዒዛኮ ዜርፆናም ዒንጎንታ፡ ዓሲ ዋጅ ዓሲ ዓኣሽንቱ ቶላንዳጉዲ ጌይንቱ ካታሞንህ፡ ኩብርኣኔ፡ ያቲሬ፡ ሊቢና፡ ዔሸቱሞዓ፡ ሂላኔ፡ ዳቢሬ፡ ዓሻኔንታ ቤትሼመሽንታ ማዓዛ ቆልማ ሄንቃ ቤዛንታ ዋላኩ። 60 ቢኢኒያመ ዓጮይዳ፡ ጌባዳ፡ ዓለመቴና ዓናቶቴ ጌይንታ ካታሞና ቆልማ ሄንቃ ቤዛና ዓኣርኔ ዜርፆም ዒንጎንታኩ፤ ዓካሪ ዓኣርኔ ዜርፆም ቢያ ናንገ ቤሲ ማዓያ ዋሊ ዑፃ ታጾ ሃይህ ካታማኩ። 61 ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ መናኣሴ ፃጸኮ ሃካህ ዓጮ፡ ታጾ ካታማ ሃንጎ ቁዓቱ ዜርፆም ዒፃ ዓገንቱም ገሸኪንታኩ።

62 ጌርሾኔ ፃጸኮ ደማ ደማ ቶኣኮም፡ ዩሳኮኣሬይዳ፡ ዓሴኤሬይዳ፡ ኒፕታኣሌኤመና ባኣኣኣኔናይዳ ዓኣ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ መናኣሴ ዓጮይዳ፡ ዋሊ ዑፃ ታጾ ሃይህ ካታማ ዒንጎንታኩ። 63 ዩያጉዲ ሃህ መራሪ ፃጸኮ ደማ ደማ ቶኣኮም፡ ርኣቤኤሌሲዳ፡ ጋኣዳና ዛብሎኣኔ ዓጮናይዳ፡ ዋሊ ዑፃ ታጾ ለምፆ ካታማ ዒፃና ደማሲ ዒንጎንታኩ። 64 ዩያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ለዊ ዓሳ ናንጎንዳ ካታም ዔያቶም ዒንጎኔ፤ ዩይያ ካታም ካታሞኮ ኮይላ ቆልማ ሄንቃ ቤዛና ዋላኩ። 65 ኬዳና ኬኤዚንቱ

ቤዛ፡- ዩሁዳይዳ፡ ሲሞኣኔና ቢኢኒያመና ዓጮይዳ ዓኣ ካታሞ ሃንጎሞቶጉዲ ቢያ ደማሲ ዔር ባኮና ዒንጎንታኩ።

66 ቁዓቱ ቶኣካፓ ፔቱ ፔቱ መኣሪ ዓሲም ዔፕሬኤመ ዓጮይዳ ካታማና ቆልማ ሄንቃ ቤሲና ዒንጎንታኩ። 67 ዩንሂያ ዔፕሬኤመ ጌመርይዳ ዓኣያ፡ ዓሶ ዋጅ ዓሳ ዓኣሽንቱ ቶላ ካታሞንህ፡- ሴኬመ፡ ጌዜሬ፡ 68 ዮቅመዓመ፡ ቤትሆርኔ፡ 69 ዓያሎኔና ጋትሪሞኔና፤ ዩይ ካታማ ቆልማ ሄንቃ ቤዛና ዋላኩ። 70 ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ መናኣሴ ዓጮይዳ ሃህ ዓኣሪና ቢልዓመ ካታማ ኮይላ ዓኣ ቆልማ ሄንቃ ቤዛና ዋላ ቁዓቱ ቶኣኮም ዒንጎንታኩ።

71 ጌርሾኔ ቶኣኮም፡- ሃካፓ ደማ ገይዳንታ ካታማ ኮይላ ዓኣ ቆልማ ሄንቃ ቤዛና ዋላ ዒንጎንታኩ፤

ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ መናኣሴ ዓጮይዳ፡ ባኣኣኣኔይዳ ዓኣ ጎላኔና ዓሰታርቲና።

72 ዩሳኮኣሬ ዓጮይዳ፡- ቃዳሴ፡ ዳቤራቲ፡ 73 ራሞቲና ዓኔመናኩ።

74 ዓሴኤሬ ዓጮይዳ፡- መሻሌ፡ ዓብደኔ፡ 75 ሁቆቁና ሪሆቤናኩ፤

76 ኒፕታኣሌኤመ ዓጮ ጌሊላይዳ ዓኣ ቁዳሼ፡ ሃሞኔና ቁርያታይመናኩ፤

77 ሃንጎ መራሪ ቶኣኮም ሃካፓ ደማ ገይዳንታ ካታሞንህ ኮይላ ዓኣ ቆልማ ሄንቃ ቤዛና ዋላ ዒንጎንታኩ፡- ዛብሎኣኔ ዓጮይዳ፡- ሪሞና ታቦሪና፤

78 ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዒያርኮኮ ሱካ ዓኣ ርኣቤኤሌ ዓጮ ደውሎይዳ ዓኣ፡- ቤዳሬ፡ ያህዳ፡ 79 ቁዳሞቲና መፓዓቲናኩ፤

80 ጋኣዳ ዓጮ ጌሊዳይዳ ዓኣ ራሞቲ፡ ማሂናይመ፡ 81 ሃሴቦኣኔና ያዕዜሬናኩ።

7

ዩሳኮኣሬ ዜርፆ

1 ዩሳኮኣሬ ያይዳ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሂያ፡- ቶላዒ፡ ፑዋ፡ ያሹቤና ሸምርኔ ጌይንታዘንሂኩ።

2 ቶላዒ ላሆ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ዑዚ፡ ሪፓያ፡ ዩሪዔሌ፡ ያህመዬ፡ ዩብሳሚንታ ሸሙዔሌ ጌይንታኩ፤ ዩንሂያ ቶላዒ ቶኣኮ ማኣር ዓሶኮ ሱኡጌ፡ ገንህ ሃህ ያልዚናኣ ዔርቱ ዓሲኩ፤ ዔያቶ ዜርፆኮ መርጉማ ካኣቲ ደውቱ ዋደና ለማታሚ ለምፆ ሺያና ላሆ ዩኤታናኩ።

3 ዑዚ ጎሮህ ዩዝራህያ ጌይንታ ፔቱ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያ ዩዝራህያና ዒዛኮ ያይዳ ዓቲንቁ ናኣታ፡- መካዔኤሌ፡ ዓብዲዩ፡ ዒዮዔኤሌንታ ዩሸያንታ ዔያቶ ማኣር ዓሶኮ ሱኡጎኩ። 4 ዔያቶኮ መርጌ ላኣለና ናይና ዓኣሂር ዜርፆ ዔያቶሲ ፖኦሊሴ መዳ መዳኒ ዳንዳዓ ሃይህታሚ ላሆ ሺያ ዓቲንቁ ኬሳኒ ዳንዳዓኩ።

5 ዩሳኮኣሬ ፃጸፓ ፖኦሊሴ መዳ መዳኒ ዳንዳዓ ሳሊታሚ ላንካይ ሺያ ዓቲንቁ ዓኣያ መዓሂ ፃኣፒ ዓርቆና ባካ ዔርዛኩ።

ቢኢኒያመና ዳኣኔና ዜርፆ

6 ቢኢኒያመ ሃይህ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ ቤላዔ፡ ቤኬሬና ዩዲዔኤሌ ጎያኩ።

7 ቤላዔ ደንጎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ዔፅቦኔ፡ ዑዚ፡ ዑዚዔኤሌ፡ ያሪሞቲና ዔሪ ጌይንታዘንሂኩ፤ ዔያታ ፔ ዜርፆኮ ሱኡጌ፡ ገንህ

ሃሃ ያልዚናኣ ዔርቲ ፖኦሊሴኬ፤ ዔያቶ ዜርፃፓ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓ ላማታሚ ላምፖ ሺያና ሃይሂታሚ ያይዶ ዓቲንቁ ዓኣኔ።

8 በኬሬ ጎሮሃ ታዘጸ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ዜሚራ፡ ዮዓሹ፡ ዔሊዔዜሬ፡ ዔልዮዔናዬ፡ ያምሪ፡ ዪሬሞቲ፡ ዓቢያ፡ ዓናቶቲና ዓሌሜቲ ጌይንታያኬ። 9 ዔያቶኮ ዜርፃይዳፓ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓ ማዔም ፃኣፒንቲ ዓቲንቃ ላማታሚ ሺያና ላምፖ ጄኤታታሂ ዔርቲኔ።

10 ዪዲዒዔኤሌ፡- ቢልሃኔ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ቢልሃኔ፡ ያዑሹ፡ ቢኢኒያሜ፡ ዔሁዳ፡ ኬናሊና፡ ዜታኔ፡ ታርሺሹንታ ዓሂሻሃሬ ጌይንታ ላንካይ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 11 ዩያታ ፔ ቶኦኮኮ ማኣር ዓሶ ሱኡጌ፤ ሃሃ ዔርቲ ያልዚ ዓሲኬ፤ ዔያቶ ዓሶ ዜርፃፓ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ታጾ ላንካይ ሺያና ላምፖ ጄኤታናኬ። 12 ሹፒሚና ሁፒሚ ጎሮዘንሂ ዓሂሬ ዜርሂኬ፤ ሁሺሚ ጎሮሃ ዓሂሬ ናይኬ።

ኒፕታኣሌኤሚ ዜርፖ

13 ኒፕታኣሌኤሚ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ያሃዓዔኤሌ፡ ጉኒ፡ ዩጄሬና ሻሉሚ ጌይንታዘንሂኬ፤ ዔያታ ቢልሃ ዜርሂኬ።

ሚናኣሴ ዜርፖ

14 ሚናኣሴ ፔኤኮ ማቾ፡ ሶኦሪያ ዓጮ ላኣሌሎይዳፓ ዓሰሪዔኤሌና ማኪሬ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ማኪሬ ጌሌዓዳ ሾዔኔ፤ 15 ዩይ ማኪሬ፡- ሁፒሚና ሺፒሚ ዜርፃፓ ፔቲ ፔቲ ላኣሊ ዔኬኔ፤ ማኪሬኮ ማዕካ ጌይንታ ጌራ ዓኣኔ፤ ጄሎፒሃዳ ጌይንታ ማኪሬ ዜርሂሰኬይ ዉዲር ናይ ሌሊ ሾዔኔ።

16 ማኪሬኮ ማቾ፡ ማዕካ ፔሬሹና ሹሬሹ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ፔሬሹ ጌይ ሱንፖ ጌሄዛ ዓኒዶ ማዕካኬ፤ ፔሬሹያ ዑላሚና ሬቁሚ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 17 ዑላሚ ባዳኔ ጌይንታ ፔቲ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሂ ቢያ ሚናኣሴ ናኣዚኮ ናኣዚ፡ ማኪሬ ናኣዚ፡ ጌሌዓዳ ዜርፃኮ።

18 ጌሌዓዳኮ ጌራ ሃሞሌኬ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ዒሾዳ፡ ዓቢዔዜሬና ማህላ ጌይንታያኬ፤ 19 ሹሚዳዔ ጎሮሃ ዓህያኔ፡ ሹኬሚ፡ ሊቅሂንታ ዓኒዓሚ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

ዔፕሬኤሚ ዜርፖ

20 ዔፕሬኤሚ ሹቲላሃ፤ ሹቲላሃ በሬዳ፡ በሬዳ ታሃቲ፡ ታሃቲ ዔልዓዳ፡ ዔልዓዳ ታሃቲ ሾዔኔ፤ 21 ታሃቲ ዛባዳ፡ ዛባዳ ሹቲላሃ ሾዔኔ፤ ዔፕሬኤሚ ሹቲላሃፓ ሜሌ ዔዜሬና ዔልዓዳ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሂ ጋኣቲይዳ ናንጋ ዓሶኮ ባይ ዉኡቃንቲ ዓርቁ ዔያቶ ምድናኔ፤ 22 ዓዳሂ ዔያቶኮ ዔፕሬኤሚ ሚርጌ ኬሊ ዔያቶ ዛሎ ያዩ ያዩ ናንጋሂር ዒዛኮ ጌርሰንሂ ዒዛ ደዲሻኒ ሙኬኔ፤ 23 ዩካፓ ዔፕሬኤሚ ፔ ማቾና ላሂም፡ ዒዛ ጎጳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያቶኮ ማኣራ ሄሌ ሚታሂዳፓ ዔቁያና ዩያ ናዓሂኮ ሱንፖ «በሪዓ»* ጌይ ጌሄኔ።

24 ጌንፃፓ ዔፕሬኤሚ ሹዒራ ጌይንታ ዉዲር ናይ ሾዔኔ፤ ዒዛ ኬዶ ዛሎና ደኣሎ ዛሎናይዳ ዓኣ በትሆሬንታ ዑዜንሹዒራ ጌይንታ ካታማኣ ማዢሴኔ።

25 ዔፕሬኤሚ ሃሃ ሬፓሂ ጌይንታ ሚሌ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያ ሬፓሂኮ ዜርፃ፡- ሬሹፔ፡ ቲላሃ፡ ታሃኔ፡ 26 ላዒዳኔ፡ ዓሚሁዳ፡ ዔሊሻማዔ፡ 27 ኔዋንታ ዒያሱንታኬ።

28 ዔፕሬኤሚ ዜርፃ ጉቤ ዔኪ ፔኤኮ ናንጎ ቤሲ ማሃ ዓጮ በኤቲኤሌና ኮይሎይዳ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞ ማዓዛ፡ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዳንዲ ናዕራና፤ ዓባ ጌላ ዛሎና ዳንዲ ጌዜሬ ሄላፖ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ጌዜሬ ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞ ቢያ ዔካኔ፤ ሴኬሚንታ ዓያንታ ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞ ፔ ጋራ ማሂ ዔካኔ።

29 ሚናኣሴ ዜርፃ፡- በትሻኔ፡ ታዕናኬ፡ ሚጊዶኔና ደሬና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዩያ ካታሞኮ ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞ ፔ ዳማ ማሂ ምይሃኔ።

ዩይ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ናኣዚ፡ ዮሴፔ ዜርፃ ናንጌ በዘኬ።

ዓሴኤሬ ዜርፖ

30 ዓሴኤሬ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሂያ፡- ዪምና፡ ዪሸዋ፡ ዪሸዋና በሪዓ ጌይንታያኬ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሴራሄ ጌይንታ ፔቲ ዉዲር ናይያኣ ሾዔኔ።

31 በሪዓ ሄበሬና ማልኪዔኤሌ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ማልኪዔኤሌ፡- ቢርዛዊ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

32 ሄበሬ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ፡- ያፕሌዳ፡ ሾሚሬና ሆታሚ ጎያያኬ፤ ሃሃ ፔቲ ሹዓ ጌይንታ ዉዲር ናይያኣ ዒ ሾዔኔ።

33 ያፕሌዳ፡- ፓሳኬ፡ በምሃሌና ዓሸዋቲ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

34 ያፕሌዳኮ ጌርሲ ሾሚሬ ጎሮሃ፡- ዓሂ፡ ሮህጋ፡ ዩሁባና ዓራሚ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

35 ያፕሌዳ ጌርሲ ሆታሚያ፡- ያፓሃ፡ ዪምናዔ፡ ሹሌሹና ዓማሌ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

36 ያፓሃ ዜርፃ፡- ሱሃ፡ ሃርኔፔሬ፡ ሹዓሌ፡ በሪ፡ ዪምራ፡ 37 በጄሬ፡ ሆዳ፡ ሻማ፡ ሺልሻ፡ ዩትራኔና በዔራ ጌይንታያኬ።

38 ዩቲሬ ዜርፃ፡- ዩፑኔ፡ ፒሰፓና ዓራ ጌይንታያኬ፤ 39 ዑላ ዜርፃ፡- ዓራሃ፡ ሃኒዔሌና ሪፀያ ጌይንታያኬ።

40 ዩያታ ቢያ ዓሴኤሬ ዜርፃኬ፤ ዔያታ ፔ ማኣር ዓሶኮ ሱኡጌ፡ ጌንሂ ሃሃ ዔርቲ ያልዚ ዓሲ ማዔያ ዲማ ዲማ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲኬ፤ ዓሴኤሬ ዜርፃፓ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ላማታሚ ላሆ ሺያኬ።

8

ቢኢኒያሚ ዜርፖ

1 ቢኢኒያሚ ደንጎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሂያ ሞሊ ሄሊ ሄሊ ሾይንቲ ጎይያ፡- በላዔ፡ ዓሸቤሌ፡ ዓህራሃ፡ 2 ኖሃና ራፓ ጌይንታያኬ።

* 7:23 7:23 በሪዓ ጌይያ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ሚቶና (ሚታሴ)» ጌይሂኬ።

3 ቤላዔ ዜርፃ፡- ዓዳሬ፡ ጌራ፡ ዓቢሁዳ፡
4 ዓቢሹዓ፡ ናዕማኔ፡ ዓሆሃ፡ 5 ጌራ፡ ሹፑፓኔና
ሁራሜ ጌይንታያኑ።

6-7 ዔሁዳ ዜርፃ፡- ናዕማኔ፡ ዓሂያና ጌራ
ጎዖያኑ፤ ዔያታ ጌባዔይዳ ናንጌያ ጌንጎፓ
ዳውሲንቲ ማናሃቲ ዳንዲ ዒኢካ ናንጌ ማኣሮ
ዓሶ ሱኡጎኑ፤ ዩካ ዔያቶ ዔኪ ዳንዴህ ዑዛና
ዓሂሁዳኮ ዓዳ፡ ጌራናኑ።

8-9 ሻሃራሜ፡- ሁሽሜና ባዕራ ጌይንታ
ላምፖ ላኣሊ ዓኣንቴ ዔያቶ ዓንጃኔ፤ ዩካፓ
ሞዓኣቤ ዓጮይዳ ናንጌቤቃ ሆደሾ ጌይንታ ፔቲ
ላኣሊሰኩኖ ዔኪ ላንካይ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤
ዩንሂያ፡- ዮባቤ፡ ዪቢያ፡ ሜሻ፡ ማልካኣሜ፡
10 ዩዑዳ፡ ሳክያና ሚርማ ጌይንታያኑ፤ ዒዛኮ
ዓቲንቆ ናኣታ ጉቤ ዒዛ ማኣሮ ዓሶኮ ሱኡጌ
ማዔኔ።

11 ቃሲ ሃሃ ሁሻሜ ጌይንታ ማቸይዳፓ
ዓሂቲቤና ዔልፓዓሌ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቁ ናይ
ሾዔኔ።

12 ዔልፓዓሌያኣ፡- ዔቤሬ፡ ሚሹዓሚና ሹሜዳ
ጌይንታ ሃይሆ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ሹሜዳ ምና
ሎዳ ጌይንታ ካታማሰኩንሂና ኮይላ ዓኣ ጉርዶሞ
ማኾያኑ።

ጋኣቲንታ ዓያሎኔይዳ ናንጋ ቢኢኒያሜ ዓሶ

13 ቤሪዓና ሲማዓና ዓያሎኔ ካታሞይዳ ዳዔ
ማኣሮ ዓሶኮ ሱኡጎኑ፤ ዔያታ ቤርታ ጋኣቲይዳ
ናንጋ ዳሮ ዳውሲ ኩሴኔ፤ 14 ቤሪዓ ዜርፃ፡- ዓሂዮ፡
ሻሻቁ፡ ዪራሞቲ፡ 15 ዜባድያ፡ ዓራዳ፡ ዔዳሬ፡
16 ሚካዔኤሌ፡ ዩሽፓና ዮሃ ጌይንታያኑ።

ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ቢኢኒያሜ ዓሶ

17 ዔልፓዓሌ ናኣታ፡- ዜባድያ፡ ሚሹላሜ፡
ሂዝቁ፡ ሄቤሬ፡ 18 ዩሽሜራዬ፡ ዩዝሊዓና ዮባቤ
ጌይንታያኑ።

19 ሸምዒ ናኣታ፡- ያቂሜ፡ ዚክሪ፡ ዛብዲ፡
20 ዔለዒናዬ፡ ዪልታዬ፡ ዔለዔኤሌ፡ 21 ዓዳያ፡
ቤራያና ሸምራቲ ጌይንታያኑ።

22 ሻሻቁ ናኣታ፡- ዒሽጳኔ፡ ዔቤሬ፡ ዔለዔኤሌ፡
23 ዓብደኔ፡ ዚክሪ፡ ሃናኔ፡ 24 ሃናኒያ፡ ዔላኣሜ፡
ዓንቶቲያ፡ 25 ዩፑዳያና ፓኑዔሌ ጌይንታያኑ።

26 ዪሮሃሜ ናኣታ፡- ሻሞሹራዬ፡ ሹሃሪያ፡
ዓታልዓያ፡ 27 ያዕሪሹያ፡ ዔሊያና ዚክሪ
ጌይንታያኑ።

28 ዩያታ ቢያ ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ፡ ቤርታሳ
ማኣሮ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ዔያቶ ማኣሮኮ ቶይዶ
ቶይዶኑ።

ጌባዖኦኔና ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ቢኢኒያሜ ዓሶ

29 ዩዒዔኤሌ ጌባዖኦኔ ካታሞ ማዝ ዒኢካ
ዳዔኔ፤ ዒዛኮ ማቸ ማዒካ ጌይንታያ ማዓዛ፡
30 ዒዛኮ ናኣዚ ቶይዲ ዓብደኔ ጌይንታኔ፤ ሜሌ
ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣታ፡- ፀሬ፡ ቂሹ፡ ባዓኣሌ፡
ኔሬ፡ ናኣዳኣቤ፡ 31 ጌዶሬ፡ ዓሂዮ፡ ዜከራንታ፡
32 ሸምዓኮ ዓዳ ሚቅሎቲ ጌይንታሂንታኑ፤
ዔያቶኮ ዜርፃ ዔያቶ ቶኦኮ ማዔ ዒጊኖ ኮይላ
ዩሩሳላሜይዳ ናንጋኔ።

ካኣቲ ሳኣዖኦሌ ማኣሮ ዓሶ

33 ኔሪ ቂሴ ሾዔኔ፤ ቂሴ ካኣቲ ሳኣዖኦሌ፤
ሳኣዖኦሌ፡- ዮናታኣኔ፡ ማልኪሹዓ፡ ዓቢናዳኣቤና
ዔሽባዓኣሌ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤

34 ዮናታኣኔያ ሜሪባዓኣሌ፤ ሜሪባዓኣሌ * ሚካ
ሾዔኔ።

35 ሚካ፡- ፒቶኔ፡ ሜሌከ፡ ታሪዓና
ዓሃዜ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

36 ዓሃዜ፡- ዩሆዓዳ ሾዔኔ፤ ዩሆዓዳ፡- ዓለሜቲ፡
ዓዝማዌቲንታ ዚምሪ ጌይንታ ሃይሆ ዓቲንቁ ናይ
ሾዔኔ፤ ዚምሪ ሞፃ ጎሃሂ ሾዔኔ፤ 37 ሞፃ፡- ቢንዓ፡
ቢንዓ ራፓ፡ ራፓ ዔልዓሳ፡ ዔልዓሳ ዓፄሌ ሾዔኔ።

38 ዓፄሌ፡- ዓዝሪቃሜ፡ ቦኩሩ፡ ዒሰማዔኤሌ፡
ሹዓሪያ፡ ዓብዲዩና ሃናኔ ጌይንታ ላሆ ዓቲንቁ
ናይ ሾዔኔ፤ 39 ዓፄሌ ጌርሲ ዔሹቁ ቶይዶ ናዓሂ
ዑላሜ፡ ሄሌሂ ያዑሹ፤ ሃይሃሳሂ ዔሊፔሌ፤
ጌይንታያ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

40 ዑላሜኮ ዓቲንቆ ናኣታ ሂኢሽ ዳኪሂና
ዔርቲ ያልዚ ዓሲከ፤ ዔያቶኮ ዜርፃ ዋሊ ዑፃ ፔቲ
ፄኤታና ዶንጌታሚ ናይና ናኣቶኮ ናይና ዓኣያከ፤
ዓካሪ ሱንፃ ከዳ ዔኤሊንቴዞንሂ ቢያ ቢኢኒያሜ
ፃጶኑ።

9

ዲዒንታፓ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ፔ ማኣሮ ዓሶና ዓሶና
ፃኣፒንቲኔ፤ ዩይ ሃይሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቶ
ሃይሶ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ናኣኔ።

ዪሁዳ ዳራ ማዳ ጎሞ ዛሎና ሜቶ ዔኪ
ዲዒንቲንሂና ባብሎኔ ዓጮ ዓኣዳኔ፤

2 ካታሞይዳ ካታሞይዳ ዔያቶኮ ናንጎ
ቤዞ ባንሂ ማዔ ቤርታሳ ዓሳ፡- ቁኤሳ፡ ሌዊ
ዓሳ፡ ጌኤዦ ማኣሮይዳ ማዳ ዓሶንታ ሃንጎ
ዒሰራዔኤሌ ዓሲንታኑ። 3 ዪሁዳይዳፓ፡
ቢኢኒያሜይዳ፡ ዔፕሬኤሜንታ ሚናኣሴንታ ፃጶፓ
ዓሲ ዩሩሳላሜይዳ ናንጋኒ ዳንዴኔ።

4-6 ዪሁዳ ፃጶይዳፓ ዩሩሳላሜይዳ ናንጋኒ
ዳንዴ ዓሳ ላሆ ፄኤታና ታዞጲታሚ ማኣሪ ዓሲከ።
ዪሁዳ ናኣዚ ፓሪሴ ዜርፃ፡- ያሚሪኮ ናኣዚ ናዖ፡
ዓሚሁዳ ናኣዚ፡ ዑታዬ ሱኡጌ ማሂ ዶኤሬኔ፤ ሜሌ
ሃንጎ ፓሪሴ ዜርፃ ዒምሪና ባኒናኑ።

ዪሁዳ ናኣዚ፡ ሹኤላ ዜርፃኮ ቶይደሂ ዓሳያ
ዒዛኮ ናኣቶና ዋላ ማኣሮ ዓሶኮ ሱኡጎሂኑ።

ዪሁዳ ናኣዚ ዛራሄ ዜርፃ፡- ዪዑዔሌ ዔያቶኮ
ሱኡጌ ማሄኔ።

7-8 ቢኢኒያሜ ዜርፃፓ ዩሩሳላሜይዳ ናንጋኒ
ዳንዴ ዓሳ ሃይካፓ ዳማ ፓይዲንታዞንሂኑ፡-
ሃሴኑዓ ናኣዚ ሆዳውያ፡ ሆዳውያ ናኣዚ ሚሹላሜ፡
ሚሹላሜ ናኣዚ ሳሉ፡ ዪሮሃሜ ናኣዚ ዩብኔያ፡
ሚክሪ ናኣዚ ናዖ ዑዚ ናኣዚ ዔላ፡

ዩብኒያ ናኣዚ ሬዑዔኤሌ፡ ሬዑዔኤሌ ናኣዚ
ሹፓዲያ፡ ሹፓዲያ ናኣዚ ሚሹላሜንታኑ።

9 ቢኢኒያሜ ፃጶፓ ዩሩሳላሜይዳ ናንጋኒ ዳንዴ
ዓሳ ዋሊ ዑፃ ታዞጲ ፄኤታና ዶንጌታሚ ላሆ
ማኣሪ ዓሲከ፤ ሃይካፓ ከዳ ፓይዲንቲ ዓቲንቃ ቢያ
ማኣሮ ዓሶኮ ሱኡጎ ሱኡጎኑ።

ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ቁኤሶ

* 8:34 8:34 ሜሪባዓኣሌ ጌይንቲሂ፡- 2ሳሙ. 4:4ይዳ «ሜፒባሹቲ» ጌይንቲኔ። 9:3 9:3 ዒዝ. 2:27፤ ኔሂ. 7:73።

10-12 ዩሩሳሌም ደንገ ቁኔሳ ሃይካፕ ደማ ፓይዲንታዘንሢክ:-

ዩዲዲያ፣ ዩሆሪቤና ያኪኔ፣ ጌኤዡ ማእረጃ ዩሆሪቤና ሃይካፕ ዓሳ ሂልቁያ ናኢዚ ዓዛሪያሴ፤

ዒዛኮ ቤርታኦ ዓዲንሢ:- ሜሹላሜ፣ ፃድቁ፣ ሜራዮቴንታ ዓሂፀ-ቤንታክ።

ዩሮሃሜ ናኢዚ ዓዲያ፤ ዒዛኮ ቤርታኦ ዓዲንሢ:- ፓሽሁሪና ማልኪያናክ።

ዓዲዔኤሌ ናኢዚ ማዕሳዬ፤ ዒዛኮ ቤርታኦ ዓዲንሢ:- ያህዜራ፣ ሜሹላሜ፣ ሜሹሊሚቴንታ ዓሜራንታክ።

13 ማእረጃ ዓሳኮ ሱኡሳ ማዕ ቁኔሳ ዋሊ ዑፃ ፔቲ ሺያና ለንካይ ጭታና ለሂታሚክ፤ ዩያታ ቢያ ጌኤዡ ማእረጃ ማዲንታ ማዶ ማዳኒ ዔራቶ ዓሳያክ።

ዩሩሳሌም ደንገ ሌዊ ዓሳ

14-16 ዩሩሳሌም ደንገ ሌዊ ዓሳ ሃይማፕ ደማ ፓይዲንታ ዓሳክ:-

ሃሹቤ ናኢዚ ሹሚዲያ፤ ዒዛኮ ቤርታኦ ዓዲንሢ:- ሜራሪ ቶኦኮይዲፕ ዓዛሪቃሜና ሃሻቢያናክ።

ባቅባቃራ፣ ሄሪሹንታ ጋላሌ፤ ሚካ ናኢዚ ማታኒያ፤ ዒዛኮ ቤርታኦ ዓዲንሢ:- ዚክሪና ዓሳኦፔናክ።

ሹማዲያ ናኢዚ ዓብዲዩ፤ ዒዛኮ ቤርታኦ ዓዲንሢ:- ጋላሌና ዩዲታናክ።

ኔያፕ ካታሞ ደማ ማዕ ዓጫ ናንጋ፣ ዔልቃናኮ ናኢዚ ናዮ፣ ዓሳሳ ናኢዚ ቤሬኪያ።

ዩሩሳሌም ደንገ ጌኤዡ ማእረጃ ካፕ ዓሳ

17 ዩሩሳሌም ደንገ ጌኤዡ ማእረጃ ካፕ ዓሳ ሃኦቶክ:-

ሻሉሜ፣ ዓቁቤ፣ ፃልሞኔ፣ ዓሂማኔንታ ጌርሲንሢንታክ፤ ዩያቶኮ ሱኡጋሢ ሻሉሜክ፤

18 ደንዲ ዩሮ ዋዶ ሄላንዳኦና ዓባ ኬሰካ ባንዮና ካኦቲ ጌላ ዲሮ ካሮ ካፕንዳጉዲ ዩያታ ዓይሢንታኔ፤ ዔያታ ቤርታ ሌዊ ዓሳ ጉርዶ ባንሢ ጌሎ ዲሮ ካሮ ካፕያክ።

19 ዔቢያሳፔኮ ናኢዚ ናዮ፣ ቆሬ ናኢዚ ሻሉሜ ቆሬ ቶኦኮ ማዕ፣ ዒዛኮ ዒጊኖና ዋላ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓዲንሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ደሮና ዋላ ካኦማ ማእረጃ ጌሎ ካሮ ካፕሢጉዲ ዔያታኦ ዓፒሎና ማዢንታ ጌኤዡ ማእረጃ ጌሎ ካሮ ካፕኔ። 20 ቤርታ ዓላዜሬ ናኢዚ ፒንሃሴ ዔያቶኮ ሱኡጋሢክ፤ ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳኦ ዒዛና ዋላክ።

21 ሜሹሊሚያ ናኢዚ፣ ዛካሪያሴ ዓፒሎና ማዢና ናንገና ናንጋ ጎዳ ደሮና ካኦማ ማእረጃ ጌሎ ካሮ ካፕያክ።

22 ኬኤዮ ጌሎ ካሮንታ ዲሮ ካሮንታ ካፕንዳጉዲ ዶኦሪንታ ዓሳ ዋሊ ዑፃ ላምዮ ጭታና ታጳ ላምዮ ዓሲክ፤ ዔያታ ናንጋ ጉርዶ ጉርዶ ጎይዮ ፓይዲንታ፣ ፃኦፒንታኔ፤ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓዲንሢ ዩሮ ማዶ ማዳንዳጉዲ ዓይሢሢ ካኦቲ ዳውቴና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሳሙዔኤሌናክ። 23 ዩሮ ዓሳና ዩሮ ዓሳኮ ናኦቶና ጌኤዡ ማእረጃ ጌሎ ዲሮ ካሮ ካፒያ ሃሽባኦ። 24 ደማ ደማ ባንዮና ጌይዮ፣ ኬዶ ባንዮ፣ ዶኦሎ ባንዮ፣ ዓባ ኬሰካ ባንዮንታ

ጌላ ባንዮ ሆቶና ፔቲ ፔቲ ዲሮ ጋሮ ጌሎ ካራ ካፕ ዓሲ ዓኦኔ፤ 25 ዩያቶ ካፕ ዓሳ ዔያታ ዓኦ ጉርዶ ዲሮ ናንጋ ዒጊና ለንካሳ ኬሎና ኬሎና ዋሊ ዓኦሢ ጌሊ ጌሊ ማእዳኔ፤ 26 ያይዶ ሌዊ ዓሳንሢ ካፕ ዓሳኮ ሱኡሳ ማዕዛ ዔያታ ጉቤ ቤታንቶ ዒንገንታክ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ጌኤዡ ማእረጃ ዓኦ ቆልዮና ጋሮ ዩሮ ጌሃ ሚሆኮዋ ዔያታ ሱኡጌክ። 27 ጌኤዡ ማእረጃ ካፕኒና ጉቶ ጉቶ ዲሮ ጋሮ ጌሎ ካሮ ቡላሢ ዔያቶ ማዕሢሮ ዔያታ ዋርቃሢ ጌኤዡ ማእረጃ ዑኬክ።

ሜሌ ሌዊ ዓሳ

28 ሜሌ ሌዊ ዓሳ ጌኤዡ ማእረጃ ማዲንቶ ሚሆ ሱኡጌ ማዕ ዛጋኔ፤ ሚሆ ማዶሮ ኬሶዋና ሃሃ ጋፒንዮ ደማ ማሂ ጌልዘዋና ዔያታ ፓይዲ ፓይዲ ዛጋኔ። 29 ሃንጎዋታ ሃሃ ዛሎ ማዲንቶ ሚሆንታ፣ ዲኢሎንታ፣ ዋይሮ ዑኩንታ፣ ሪሚቶ ዛይቶንታ፣ ዑንጅና ደማ ደማ ሳውቃ ዴኤሾኮዋ ቢያ ሱኡጎክ። 30 ሳውቃ ዴኤሾ ዋላ ሲኢሪዮ ጋባንቲ ዓይሢንታሢ ቁኤሶም ሌሊክ።

31 ቆሬ ቶኦካፕ ሻሉሜኮ ቶይዶ ናዓሢ፣ ማቲቶያ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንገንታ ካዖ ካሢሳ ሱኡጋሢክ፤ 32 ቁዓቲ ቶኦካ ሃሃ ጌኤዡ ማእረጃም ማዕ ካዖ ሃውሾ ኬሎና ኬሎና ካሢሳ ሱኡጎክ።

33 ዛላ ሌዊ ማእረጃ ዓሳኮ ሱኡጋ ጌኤዡ ማእረጃ ዋንቲና ሮኦሪና ያኦሲ ቦንቾም ዓይኔም ዓይናዳኔ፤ ዔያታ ዋንቶና ሮኦሪና ቢያ ማዳያ ማዕሢሮ ሜሌ ማዶ ቢያ ሃሽ ጌኤዡ ማእረጃ ዲሮ ጋራ ዔያቶም ገኢገንቲ ቆልዮ ደንጋኔ።

34 ዩንሢ ቢያ ሌዊ ማእረጃ ዓሳኮ ሱኡጎክ፤ ዔያቶኮ ፃጳ ፓይዲንታ ጎይዮና ሱኡጌ ማዕ ዩሩሳሌም ደንገ።

ካኦቲ ሳኦዮኤኮ ቤርታኦ ዓዲንሢና ዜርዮና (1ያሕሲ ዓሃክ 8:29-38)

35 ዩዲዲያ ጎሃሢ ጌባዮኦ ካታሞ ማዢ ዒኢካ ዴዔኔ፤ ዒዛኮ ማቻ ማዕካ ማዕዛ፣ 36 ናኢዚ ቶይዲ ዒዛኮ ዓብዳኔ ጌይንታኔ፤ ሜሌ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኦታ፣ ፀሬ፣ ቁሹ፣ ባዓኦ፣ ኔሬ፣ ናኦዳኦ፣ 37 ጌዶሬ፣ ዓሂዮ፣ ዛካሪያሴና ሹምዓኮ ዓዶ ሚቅሎቴ ጎያክ፤ 38 ሚቅሎቴ ሹምዓኮ ዓዶክ፤ ዔያታ ሃንጎ ዔያቶኮ ዒጊኖኮ ዑኬ ዩሩሳሌም ደንጋ።

39 ኔሬ ቁሴ፣ ቁሴ ካኦቲ ሳኦዮኤ ሹዔኔ፤ ሳኦዮኤ ዮናታኦ፣ ማልኪሹዓ፣ ዓቢናዳኦና ዔሽባዳኦ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሹዔኔ፤

40 ዮናታኦ ሜሪባዳኦ፣ ሜሪባዳኦ * ሚካ፣ 41 ሚካ ፒቶኔ፣ ሜሌክ፣ ታሪዓና ዓሃክ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሹዔኔ። 42 ዓሃክ ያዕራ፣ ያዕራ ዓሌሜቴ፣ ዓሌሜቴ ዓዘማዌቴና ዘምሪ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሹዔኔ፤ ዘምሪ ሞፃ ጎሃሢ ሹዔኔ፤

43 ሞፃ ቢንዓ፣ ቢንዓ ሬፓያ፣ ሬፓያ ዔልዓሳ፣ ዔልዓሳ ዓጭሌ ሹዔኔ። 44 ዓጭሌ፣ ዓዘማዌ፣ ቦኬሩ፣ ዒሰማዔኤሌ፣ ሹዓሪያ፣ ዓብዲዩና ሃናኒ ጌይንታ ላሆ ዓቲንቁ ናይ ሹዔኔ።

* 9:40 9:40 ሜሪባዳኦ ጌይንታሢ፣ 2ሳሙ. 4:4ይዳ «ሜፒቦሽቴ» ጌይንታ።

10

ካአቲ ሳአዎኦሎኮ ሃይሶ
(1ኛሙ. 31:1-13)

1 ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ሙኪ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያለም ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ቤርታፓ ጳሽኬኔ፤ ዔያ ያሎና ሚርጌ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ገልሶዓ ደካ ሃይቄኔ፤ 2 ዲማና ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ባሽና ሳአዎኦሎና ዲዛኮ ናአቶና ዳውሴኔ፤ ዩካፓ ሳአዎኦሎኮ ናአቶ፡- ዮናታኦኔንታ ዓቢናዳኦቤንታ ማልኪሹዓንታ ዎዳኔ፤ 3 ሃሃ ሳአዎኦሎ ዓአ ዛሎና ያላ ኮሺ ደዳሢ ሞርካ ዒዛ ሂኢሺና ማአሳንሢ ደኩኔ፤ 4 ዲዚ ዲማና ዲዛኮ ገቲሞ ዓርቂ ዲዛና ዎላ ሃንታ ደገሰኪያም፡- «ሃይ ዓይሁዳ ማዒባኦ ዓሳ ታና ዓማሎዎጉዲ ኔኤኮ ጩንቾ ዓፓር ቱገ ታና ዎዳ!» ጋዓዛ፡ ደገሢ ጋዓንቱ ዩያይዳኒ ሚርጌና ዲገጩሢር ዲዛ ሃሽኔ፤ ዩያር ሳአዎኦሎ ፔ ጩንቾ ዓፓር ቱገ ሳዓ ዔቂሲ ገዳ ሎኦሜኔ፤ 5 ዩይ ደገሢ ሳአዎኦሎ ሃይቄሢ ዛጌ ዎደና ዲዚያ ፔ ጩንቾ ዓፓር ሳይዳ ዔቂሲ ገዳ ጫቲ ሃይቄኔ። 6 ዩያር ሳአዎኦሎና ሃይሃ ዓቲንቆ ናአታኦ ዎሊ ዑፃ ሃይቄኔ፤ ዲዛ ቤዛ ካአታዳንዳ ዓሳ ዓቱዎ ቢያ ሃይቄኔ። 7 ዲማና ዲይዘራዔኤሌ ደኦጫ ናንጋ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶኮ ፖኦሊሳ ጳሽኬሢ፤ ሃሃ ሳአዎኦሎና ዲዛኮ ናአቶና ሃይቄሢ ዎይዛያ ፔኤኮ ካታሞ ካታሞ ሃሺ ጳሽኬም ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ሙኪ ዔያቶኮ ካታሞ ዓርቄኔ።

8 ያሎ ዓሳኮ ዘር ጉቲሎ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ሃይቄ፡ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ዓአ ባኮ ጉሲ ዔካኒ ዴንዳዎ ሳአዎኦሎና ናአቶናኮ ሌዛ ገልሶዓ ደካ ዓአንቲ ዴንቄኔ፤ 9 ዩካፓ ዔያታ ሳአዎኦሎኮ ቶኦኮ ቲቄ፡ ሃሃ ያሎ ዓንጋሞ ጉሴሰካፓ ዔያቶኮ ዎዘ ዔያታ ካአሽካ ያኦዘና ዓሳናም ኬኤዛንዳጉዲ ኪኢታ ዓሳ ዳኬኔ። 10 ሳአዎኦሎኮ ያሎ ዓንጋሞ ዔያቶ ያኦዘኮ ጌኤኮ ማአርፓ ፔቲዘይዳ ዔያታ ጌሢኔ፤ ቶኦኮ ዲዛኮ ዔያታ ዔያቶ ያኦዘሢ፤ ዳአንጌ ጎሃሢ ጌኤኮ ማአርይዳ ሱጻኔ። 11 ዲማና ጌላዓዳይዳ ናንጋ ያቤሽ ዴራ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ሳአዎኦሎይዳ ማዳ ጌኖ ማዳ ዎይዜ ዎደና፤ 12 ጫርሺ ዓሳ ዴንዲ ሳአዎኦሎና ናአቶናኮ ሌዛ ዔኪ ያቤሽ ሙኬኔ፤ ዲኢካ ዓአ ሻኦሶ ዴማ ዔያታ ደኡኬሰካፓ ላንካይ ኬሊ ጉቤ ሙኡዚ ሃሺ ሲዩኔ።

13 ሳአዎኦሎ ናንገና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቂንታያ ማዒባኦሢር ሃይቄኔ፤ ዲዚ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሢያ ማዲ ኩንሃ ዲጻኔ፤ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ሃሺ ሃይቄ ዓሳኮ ዔኤኮ ዔኤላ ዓሳ ዠኦቶሢር ካራ ዴንቃኒ ኮዔኔ፤ 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎዘ ጋዔቲያ ዲዚ ያኦጮ ዲጻሢር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዎዳኔ፤ ዩካፓ ካአቲሞዎ ዲዛኮ ዲሴዩ ናአዚ፡ ዳውቲ ባንሢ ሺርሺኔ።

10:14 10:14 ሊዎ. ዓኬ 19:31፤ 20:6፤ 1ኛሙ. 13:8-14፤ 15:1-24፤ 28:7-8። 11:4 11:4 ዲያ. 15:63፤ ሱኡሳ. ማፃ 1:21። * 11:11 11:11 ሃይሃንሢኮ ፔቲ ሚናኦ ማፃኦ፤ 2ኛሙ. 23:8ይዳ «ያሎና ዔርቲ ሃይሢታሚ ዓሳ» ጌዔኔ፤ ዔብሪ ዓሳ ሙኡጮና ሃይሃንታ ሃይሢታሚንታ ያኦፒንታ ዎደና ፔቲ ማዔሢር ዩና ቤዛ ዎኡዲ ጋዔቲያ ዔርቲሞያኬ።

11

ዳውቲ ዲሰራዔኤሌና ዩሁዳ ዓሳናኮ ካአቲ ማዔሢ
(2ኛሙ. 5:1-10)

1 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ዳውቲ ኮራ ኬብሮኦኔ ሙካዎ፡- «ኦኡኒ ቢያሢ ኔኤኮ ዲገኖኬ፤ 2 ቤርታ ሳአዎኦሎ ካአታዲ ዓአንቲታዎ ዲሰራዔኤሌ ዴር ያሎም ዔኪ ዓአዳሢ ኔናኬ፤ ዩያ ሌሊቲዎንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዘሢ ታኦኮ ዴር ዔኪ ዓአዳንዳሢና ዔያቶኮ ካአቲ ማዓንዳሢ ኔናኬ» ጌዔ ኔኤም ኬኤዜኔ። ጌዔኔ። 3 ዩያይዳ ዲሰራዔኤሎኮ ሱኡጋ ቢያ ዳውቲ ኮራ ኬብሮኦኔ ሙካዛ፡ ካአቲ ዳውቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዔያቶና ዎላ ኬብሮኦኔይዳ ጫኦቄኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤሌ ዛሎና ኬኤዜ ቃኦሎ ጎይያ ዳውቲ ዔያታ ካአቲሞም ደኦሚ ዲሰራዔኤሌይዳ ካአታሢኔ።

ዳውቲ ዩሩሳላሚ ያሊ ባሽሢ

4 ካአቲ ዳውቲና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ዴንዲ ዩሩሳላሚ ካታሞ ያሊኔ፤ ዲማና ካታሚሎኮ ሱንፃ፡- «ዲያቡሴ» ጌይንታኔ፤ ዲዛ ዓጮይዳ ናንጋዘንሢ ዲያቡሳ ዓሳኬ። 5 ዩና ዓሳ ዳውቲም፡- «ኔ ሃይካ ፔቲታዎ ጌላዓኬ» ጋዓዛ፡ ዳውቲ ጋዓንቲ ጻዮኔይዳ ዔያታ ዎርዲ ዴዔ ቤዘ ዓርቄኔ፤ ዩካፓ ዩና ቤዘ «ዳውቲ ካታሚ» ጌይንቲንሢ ዓርቄኔ። 6 ዳውቲ ዲማና፡- «ዲያቡሳ ዓሳ ቢሪ ቤርታዲ ዴኬ ዓሢ ያሎ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዓንዳኔ!» ጌዔኔ፤ ዩያር ጻሩና ናአዚ፡ ዲዮባቤ ቤርታዲ ዴንዲ ዲያቡሳ ዓሳ ዴኬሢር ዲዚ ያሎ ዓሳኮ ሱኡጋሢ ማዔኔ፤ 7 ዳውቲ ዴንዲ ዎርዲዮ ቤዘ ጌሊ ዴዔሢር ዩና ካታሚ «ዳውቲ ካታሚ» ጌይንቲኔ። 8 ዳውቲያ ሚሎ ጌይንታ ቤዘፓ ዓርቃዎ ካታሚሎኮ ዙሎ ኬልቂ ዲርቄኔ፤ ሄሊሳዎ ዲዮባቤያኦ ካታሚሎኮ ዓቲ ዛሎ ኮሺኔ፤ 9 ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳ ማዔ ያኦዘሢ ዲዛና ዎላ ማዔሢር ዳውቲ ሃቺም ደዲ ደዲ ዓአዳኔ።

ያሎና ዔርቲ ዳውቲኮ ፖኦሊሶ
(2ኛሙ. 23:8-39)

10 ዳውቲኮ ያሎና ዔርቲ ፖኦሊሶ ሱንፃ ሃይካፓ ዴማ ፓይዲንታ ጎይያኬ፤ ዔያታ ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሳና ዎላ ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳውቲም ኬኤዜ ዎዘ ቃኦሎ ጎይያና ዳውቲ ካአታዳንዳጉዲ፤ ሃሃ ካአቲማኦ ደዲ ኮሺ ዔርቲያ ማዓንዳጉዲ ማሢኔ።

11 ቤርታሳሢ ሃኪሞኔ ቶኦኪ ማዔ ያሹብዓሚ ማዓዛ፡ ዲዚያ ያሎና ዔርቲ ሃይሃንሢኮ * ሱኡጋሢኬ፤ ዲዚ ዓይጎ ዎኦቲይ ጌዔቲ ዎርሢ ዔኪ ሃይሃ ጻኤታፓ ዑሣ ማዔ ዓሳና ዎላ ፔቲና ያልታዎ ዩያቶ ቢያ ዎዳኔ፤ 12 ዲዛ ሄሊሳዎ ሃይሃ ያሎና ዔርቲዘንሢ ፔቲሢ ዓሃሄ ቶኦካፓ ደደ ናአዚ ዓላዜሬኬ፤ 13 ዲዚያ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያሎር ገኢገኒቲ ዎደና ፓሰዴሚሜይዳ ዳውቲና ዎላኬ፤ ዲዛ ቤዘይዳ ዔልዓ ሚርጌ ጎሽኮና ጎሽ ዓአንቲ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ቤርታፓ ጳሽኬኔ። 14 ጋዓንቲ ዓላዜሬና ዲዛና ዓአ

10:14 10:14 ሊዎ. ዓኬ 19:31፤ 20:6፤ 1ኛሙ. 13:8-14፤ 15:1-24፤ 28:7-8። 11:4 11:4 ዲያ. 15:63፤ ሱኡሳ. ማፃ 1:21። * 11:11 11:11 ሃይሃንሢኮ ፔቲ ሚናኦ ማፃኦ፤ 2ኛሙ. 23:8ይዳ «ያሎና ዔርቲ ሃይሢታሚ ዓሳ» ጌዔኔ፤ ዔብሪ ዓሳ ሙኡጮና ሃይሃንታ ሃይሢታሚንታ ያኦፒንታ ዎደና ፔቲ ማዔሢር ዩና ቤዛ ዎኡዲ ጋዔቲያ ዔርቲሞያኬ።

ዓሳ ዩያ ጎዡ ጋራ ፒሊስጻኤሜ ዓሶ ቃዚ ያሌኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዔያቶ ያሎና ባሺሲሴ።

15 ፔቲ ከሌ ሃይህታሚ ያሎና ዔርቲ ፖኦሊሶፓ ሃይህ ፖኦሊሴ ፒሊስጻኤሜኮ ፖኦሊሳ ራፓይሜ ደኦጫ ዲንኪ ደዒ ዓኣንቴ ዳውቲ ናንጋ፤ ዓዲላሚ ዳኖ ዔቶ ኮይላ ዓኣ ላሎ ዳንዳኔ፤ 16 ዳውቲ ዒማና ዋርዲዮ ማላ ጌሚርይዳ ዓኣንቴ ፒሊስጻኤሜ ፖኦሊሶኮ ዛላ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞ ጌሊ ዓርቂ።

17 ዳውቲ፡- «ቤኤቴሌሃሜ ጌሎ ዲር ካር ኮይላ ዓኣ ዋኣዖ ዔታፓ ዑሽኮ ዋኣህ ዓይጌ ታኣሞ ዒንጋንዳይ?» ጌይ ዓፃዳኔ። 18 ዩማና ያሎና ዔርቲ ሃይህ ፖኦሊሶንህ ፒሊስጻኤሜ ዓሳ ዓኣ ቤዘይዳና ዓኣዲ ዋኣዖ ዲዖ ዔታፓ ዋኣህ ዲዒ ዳውቲሞ ዔኪ ሙከንቴ፤ ዳውቲ ዑሽካኒ ኮዒባኣህር ዋኣዖ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሳዓ ላኣሊ፡- 19 «ታኣኒ ሃያ ዋኣዖ ፔቲታዖ ዑሽካዓከ! ታኣኒ ዑሽከያ ማዔቲ ዩንህ፤ ፔ ሺሞፓህሂ ዒዲ ዳንዳ ያሎና ዔርቲ ዓሶንህኮ ሱጉዖ ዑሽከህገዱያከ!» ጌዔ። ዩያር ዋኣዖ ዑሽካኒ ዒ ናሽከባኣሴ፤ ዩንህ ያሎና ዔርቲ ሃይህ ፖኦሊሶንህ ጫርቂ ማዳ ባካ ዩያከ።

20 ዒዮባቤኮ ጌርሲ ዓቢሳ ጎሮህ ዩንህ፤ ያሎና ዔርቲ ሃይህ ፖኦሊሶንህኮ ዑዖ ሱኡጋህኒ፤ ዒዚ ዋርዖ ዓርቂ ሃይህ ጻኤታ ዓሲ ዋዳህር ዩንህ፤ ያሎና ዔርቲ ሃይህ ፖኦሊሶንህጉዲ ዔርቲያ ዒ ማዔ፤ 21 ያሎና ዔርቲ ሃይህንህጉዲ ተ ማዒ ዒ ፓይዲንቴባኣያ ማዔቲያ ዒ ጫርቂ ማዳ ማዳና ዔያቶይዲፓ ባሺ ጸንጩ ቦንቾ ዳንቄህር ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዒ ዳንዳዔ።

22 ቃብዒዔኤሌ ዓጮይዳ ዮዲሂ ናኣዚ ቤናያ ያልዚና ዔርቲ ፖኦሊሴከ፤ ዒዚ ላምዖ፤ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ያሎና ዔርቲ ዓሲ ዋዳህ ሃሽዛ ሜሌ ሚርጌ ጫርቡሞ ማዳ ማዳ፤ ፔቲና ሳይዳ ዳኤፒ ሻቺ ከዲ ሳዖ ባይዘ ከሊሰከኖ ዒዚ ፔቲ ዳኔ ዔቲ ጌሊ ዘቢ ዋዳ፤ 23 ዩያጉዲ ሃህ ኮሺ ዳኤፒ ዋርህ ዓርቂያ፤ ዔጳ ደንጎ ዋዳ ማዔ ዓንዲሪ ጌብፂ ዓሲሰከያኣ ዋዳ፤ ዒማና ቤናያ ኩጮይዳ ኮኡሎፓ ዓታዛ ሚሌ ዓንጋሞ ዔኩሞዖ ጌብፂ ዓህ ባንህ ሙከ ጌብፂ ዓህ ጳርቂሰካፓ ጌብፂ ዓህኮ ዘዓ ዓንዲራሽ ሚዖጉዲ ማዔ ዋርዖ ሳሪ ዔኪ ዒዛና ማዳ። 24 ዩንህ ሃይህታሞንህዲፓ ተፔህ ማዔ፤ ቤናያ ጫርቂ ማዳ ባካ ዩያከ፤ 25 ሃይህታሞንህ ባኣካፓ ሚርጌና ዒዚ ያሎና ዔርቲያ ማዔቲያ ዒ ጫርቂ ማዳ ማዳ ሃይህ ጫርቡ ፖኦሊሶንህሲጉዲ ማዒባኣሴ፤ ዳውቲ ፔና ካፓ ዓሶኮ ሱኡጌ ማሂ ቤናያ ደኡሬ።

26-47 ዩንህ ያሎና ዔርቲ ሃይህታሞንህዲፓ ሚሌ ያሎና ዔርቲ ዓሶኮ ሱንፃ ሃይካፓ ዳማ ፓይዲንታዘንህከ፡- ዒዮባቤ ጌርሲ ዓሳሃሌ፤ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞ ዓህ ደደ ናኣዚ ዔልሃና፤ ሃርዳ ዓጮ ዓህ ሻሞቲ፤ ፔሌፂ ዓጮ ዓህ ሃሌፂ፤ ቴቆዓ ካታሞ ዓህ ዒቁሺ ናኣዚ ዒራ፤ ዓናቶቲ ካታሞ ዓህ ዓቢዔዘሬ፤ ሁሻ ዓጮ ዓህ ሲቤካዩ፤ ዓሆሃ ዓጮ ዓህ ዒላዩ፤ ኔዖፓ ዓጮ ዓህ ማሂራዩ፤

ሃህ ኔፃፓ ዓጮ ዓህ ባዕና ናኣዚ ሃሌዳ፤ ቢኢኒያሜ ዓጮይዳ ዓኣ ጌቢዓ ካታሞ ዓህ ሪባዩ ናኣዚ ዒታዩ፤

ፐርዓቶኔ ዓጮ ዓህ ቤናያ፤ ጋዒሽ ዓጮ ኮይላ ዓኣ ደኡጮይዳ ሸይንቴ ሁራዩ፤ ዓሪባ ዓጮ ዓህ ዓቢዔኤሌ፤ ባሁሩሜ ዓጮ ዓህ ዓዘማዌቲ፤ ሻዓልቦኔ ዓጮ ዓህ ዔልያህባ፤

ጌዘኔ ዓጮ ዓህ ሃሺሜ፤ ሃራሪ ዓጮ ዓህ ሻጌ ናኣዚ ዮናታኣኔ፤ ሃህ ሃራሪ ዓጮ ዓህ ሳኮሪ ናኣዚ ዓሂዓሜ፤ ዑሪ ናኣዚ ዔልፓሌ፤ ማከሬ ዓጮ ዓህ ሃፔሬ፤

ፔሎኔ ዓጮ ዓህ ዓሂያ፤ ቁርሜሎሴ ዓጮ ዓህ ሄፀር፤ ዔዘባዩ ናኣዚ ናዕራዩ፤ ናኣታኣኔ ጌርሲ ዮዔሌ፤ ሃግሪ ናኣዚ ሚብሃሬ፤

ዓሞኣኔ ዓጮ ዓህ ጻሌቁ፤ ቤዔርቲ ዓጮ ዓህ ዒዮባቤኮ ያሎ ዓንጋሞ ዔኪ ሃንታ ናህራዩ፤ ያቲሬ ዓጮ ዓሶንህ ዒራና ጋሪቤና፤ ሂታ ዓህ ያሪዮኔ፤

ዓህላዩ ናኣዚ ዘባዳ፤ ሺዛ ናኣዚ ዓዲና፤ [ዩይ ዓህ ዒዛና ዋላ ሃይህታሚ ፖኦሊሴ ዓኣያ ማዒ ሮኦኤሌ ፩ጳፓ ዔርቲ ዓሲከ፤]

ማዕካ ናኣዚ ሃና፤ ሚታኔ ዓጮ ዓህ ዒዮሳፒፂ፤ ዓሽቲራ ዓጮ ዓህ ዑዚያ፤ ዓርዔኤሬ ዓጮ ዓህ ሆታሜ ናኣቶ ሻማዕና ዩዒዔኤሌና፤

ቲዒ ዓጮ ዓህ ሺሞሪ ናኣቶ ዩዲዕዔኤሌና ዮሃና፤ ማሃዎ ዓጮ ዓህ ዔሊዔኤሌ፤ ዔልናዓሚ ናኣቶ ዩሪባሂና ዮሻውያና፤ ሞዓኣቤ ዓጮ ዓህ ዩትማ፤ ያባ ዓጮ ዓሶንህ፡- ዔሌዔሌ፤ ያቤዳንታ ያዕሲዔሌንታከ።

12

ቢኢኒያሜ ፩ጳፓ ዳውቲ ጌንዖ ሺሬ ዓሶ

1 ዳውቲ ቂሴ ናኣዚ ሳኦኦሌይዲፓ ዓኣሽንቴ ጻቅላጌይዳ ናንጋንቴ ጉሙርቂንታያና ያልዚ ዛላ ዔራያና ማዔ ሚርጌ ፖኦሊሴ ዒዛና ዋላ ፔቲ ማዒ ዒዛ ጌንዖ ሺሬ። 2 ዔያታ ሳኦኦሌጉዲ ቢኢኒያሜ ፩ጳፓ ሚዛቆና ሻውሎ ኩጮናኣ ቢያ ሂኢሽ ዲካኒ፤ ሃህ ዋራ ዋራኒ ዳንዳዓያከ፤ 3-7 ዩያታ ጌቢዓ ካታሞይዳ ሸይንቴ፤ ዒሺማዓ ናኣቶ ማዔ ዓሂዓዘሬና ዮዓሺናኮ ቢታንቶ ዳማ ዋርቃያከ። ዩያ ፖሊሶኮ ሱንፃ ሃይካፓ ዳማ ዓኣ ጎይዖ ፓይዲንቴ፡- ዓዘማዌቲ ናኣቶ ዩዚዔሌና ፔሌፂና፤ ዓናቶቲ ካታሞ ዓሶንህ ቤራካና ዒዩና፤ ያሎና ዔርቲያታዖ ጌንፃፓ ሃይህታሞ ዔርቲ ሱኡጎ ማዔዘንህኮ ፔቲያ ማዔ፤ ጌባዮኔ ካታሞ ዓህ ዩሽማዕያ፤ ጌዳራ ካታሞ ዓሶንህ፡- ዩርሜያ፤ ያሂዘዔኤሌ፤ ዮሃናኔንታ ዮዛባዳና፤

† 11:21 11:21 ሃይህንህጉዲ ጋዓዛ ዛሎ፡- ፓይ. 11ይዳ ዛጌ። ዛጌ።

‡ 11:24 11:24 ሃይህታሞንህዲፓ ጋዓዛ ዛሎ፡- ፓይ. 11ይዳ ዛጌ።

ሃሪፔ ዓጫ ሸይንቴ፡- ዔልዑዛዬ፡ ያሪሞቴ፡
 ቤዓልያ፡ ሸማሪንታ ሸጳጂያንታ፡
 ቆሬ ቶኦኮ ማዔ፡- ዔልቃና፡ ዩሺያሁ፡ ዓዛርዔሌ፡
 ዮዔዘሪንታ ያሸብዓሚንታ፡
 ጌዶሬ ካታሞ ዓሳንህ ዩሮሃሜ ናኣቶ፡- ዮዔላና
 ዜባድያና፡፡

ጋኣዴ ፃጳፓ ዳውቴ ጊንዖ ሸሬ ዓሳ

8 ዳውቴ ዓሳ ናንጉሞ ዳውሎይዳ ዋርዲዮ
 ቤዛ ዓኣንቴ ጋኣዴ ፃጳፓ ሙኪ ዒዛኮ
 ያሎ ዓሳ ባኣኮ ጌሌ፡ ያሎና ዔርቴያ፤ ሃሃ
 ያልዚያ ያሊ ዔሬ ፖኦሊሶኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ
 ዓኣዘንህኬ፤ ዩያታ ጊቴማና ዋርህና ዔኪ ያሊህና
 ዔርቴያኬ፤ ዔያታ ዘቢ ዒጊቻህጉዲ ዒጊቻያ፡
 ሩኡሩማኣ ገማሪዳ ናንጋ ሸኡጌ ጳሸካህጉዲኬ፤
 9-13 ዔያቶኮ ሱንፃ ዔያቶኮ ሱኡጋቶጉዴያ ጉዴያ
 ዋሊ ጊንዖ ፓይዲንቴ፡- ዔዜሬ፡ ዓብዲዩ፡
 ዔለባቤ፡ ሚሸማና፡ ዔርሚያሴ፡ ዓታዬ፡
 ዔለዔኤሌ፡ ዮሃና፡ ዔልዛባዴ፡ ዔርሚያሴንታ
 ማክባናዬንታኬ፡፡

14 ጋኣዴ ፃጳ ማዔ ዩንህ ዓሳይዳፓ ዛላ ዓሳ
 ሸዮ ፖኦሊሶ ዓይህ ሱኡጋቶ ዓኣያና ጌኤቶ ፖኦሊሶ
 ዓይህ ሱኡጋቶ ዓኣያኬ፡፡ 15 ፔቴ ኬሊ ቤርታሳ
 ዓጊና ጌኤራኣና ዮርዳኖሴ ዋራ ሱኡጋ ሱኮ ሄሊ
 ኩሚ ዓኣንቴ ዋርና ዔያታ ፐንቄ፤ ዋርኮ ዓባ
 ኬሰካ ዛሎና ጌላ ዛሎናይዳ ዓኣ ዶኦጮ ጊንዖ
 ናንጋ ዴርዋ ዔያታ ዳውሴኔ፡፡

ቢኢኒያሚና ዩሁዳ ፃጳፓ ዳውቴ ጊንዖ ሸሬ ዓሳ

16 ፔቴና ዩሁዳና ቢኢኒያሚና ፃጳፓ ኬሰኬ
 ዛላ ዓሳ ዳውቴ ዋርዲ ዴዒ ዓኣ ቤዘ ዴንዴ፤
 17 ዳውቴ ዩዮ ዓሳ ጎይህ ዔካኒ ኬሰካዮ፡- «ዒንህ
 ሃይካ ሙኬህ ታና ማኣዲኒ ማዔቴ ቃራኬ፤ ዒንህ
 ታ ዛላ ማዒ ታኣና ዋላ ዔቃያ ማዔቴ ታ ዒንህ
 ዔካኒ ጊኢጌያኬ፤ ጋዓንቴ ታ ዳቤ ባኣዚ ባኣያ፡
 ጌኤሸ ዓኣንቴ ታ ዋርኮም ዓኣህ ዒንህ ታና
 ዒንጋያ ማዔቴ ቤርታኣ ኑ ዓደንህ ያኣዛህ ዛጊ
 ዋጎንጎ!» ጌዔኔ፡፡

18 ዩካፓ ያኦሲኮ ዓያና ያሎና ዔርቴ ሃይህታሞ
 ዓሳኮ ሱኡጋህ፡ ዓሚሲያሴ ዑፃ ኬዴም ዒዚ፡-
 «ዳውቴ! ኑኡኒ ኔኤርኬ!
 ዒሴዬና ዓሃ ዳውቴ፡ ኑኡኒ ኔኤና ዋላኬ!
 ኔኤና ኔና ማኣዳ ዓሳናም ኮሹም ማዖንጎ!
 ያኦሲ ኔኤና ዋላ ማዒ ኔና ማኣዳንዳኔ»
 ጌዒ ዑኡዘ ፔኤሲ ዴጊዲ ዒላቴም፡ ዳውቴ ዔያቶ
 ዋዛና ዔኪ ፔ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌ ማህኔ፡፡

ሚናኣሴ ፃጳፓ ዳውቴ ጊንዖ ሸሬ ዓሳ

19 ዳውቴ ፒሊሰጌኤሚ ዓሳና ዋላ ፔቴ ማዒ
 ካኣቴ፡ ሳኣዖኦሌ ያላኒ ዓኣዴ ዋዶና ሚናኣሴ
 ፃጳፓ ዛላ ፖኦሊሴ ዳውቴ ፖኦሊሶና ዋላ ፔቴ
 ማዒኒ ዴንዴ፤ ዒማና ፒሊሰጌኤሚ ዓሳኮ ሱኡጋ
 ጋዓንቴ፡- «ዳውቴ ኑና ዒዲ ቤርታ ዒዛኮ ጎዳ፡
 ሳኣዖኦሌ ባንህ ሸሬ ኑና ኩርሳንዳኔ» ጌዒ
 ዒዛ ዒጊጩህህር ዋላ ጌሰታዖ ዒዚ ተግላጌ
 ማዒ ዴንዳንዳጉዲ ዳኬ፤ 20 ዳውቴ ተግላጌ
 ማዔሰካፓ ሚናኣሴ ፃጳፓ ዒዛ ጊንዖ ሸሬ ፔቴ ፔቴ
 ፖኦሊሶኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንቴ ጎይዖኬ፡-
 ዓድናሄ፡ ዮዛባቤ፡ ዩዲዕዔኤሌ፡ ሚካዔኤሌ፡
 ዮዛባዴ፡ ዔለሁና ጌሊታዬና፤ ዩንህ ቢያ
 ሚናኣሴ ዓጮይዳ ዓኣዖ ሸዮ ዓሳኮ ሱኡጋቶ

ዓኣያኬ፡፡ 21 ቢያህ ዔርቴ ፖኦሊሴታህረ ያሎ ያላ
 ዓሳ ባኣካ ያሎ ያላ ሱኡጎ ማዒ ዔያታ ማዴ፤
 ዩካፓ ናንጊቤቃ ዒሰራዔኤሌኮ ያሎ ያላ ዓሳ
 ጉቤኮ ሱኡጌ ማዔኔ፡፡ 22 ቢያ ኬሊ ዓሳ ሙኪ
 ሙኪ ዳውቴኮ ያሎ ዓሳ ባኣኮ ጌላህረ ኔጉሞ
 ዳውቴኮ ያሎ ዓሳ ዑህ ዓኣዴ ዋልቃዲ ሚርጊ
 ሚርጊ ዓኣዴ፤፡፡

ዳውቴኮ ያሎ ዓሳ ሚርጉሞ

23-37 ቤርታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳውቴም ጫኣቄ
 ጎይዖና ሳኣዖኦሌ ካኣቴም ዳውቴ ባንህ ማሃኒ
 ኬብርኦኔ ሙኬ ዓሳ፡-
 ዩሁዳ ፃጳፓ፡- ጊቴማና ያልዚ ዓንጋሞ
 ኮይሳህጉዴያ ዓርቄ ላሆ ሸያና ሳሊ ጌኤታ
 ፖኦሊሴ፡

ሲሞኦኔ ፃጳፓ፡- ኮይሳህጉዴያ ዔሬያ ላንካይ
 ሸያና ፔቴ ጌኤታ ፖኦሊሴ፡

ሌዋ ፃጳፓ፡- ያይደ ሸያና ላሆ ጌኤታ ዓሳ፤
 ዓኣርኔ ዜርዖ ማዔያ፡ ዮዳሄና ዋላ ዓኣ ዓሳ ሃይህ
 ሸያና ላንካይ ጌኤታ ዓሳ፤

ያኣርኔ ዜርዖ ማዔያ፡ ዮዳሄና ዋላ ዓኣ ዓሳ ሃይህ
 ሸያና ላንካይ ጌኤታ ዓሳ፤

ያኣርኔ ዜርዖ ማዔያ ፃዶቄ ዒጊና፡- ላማታሚ
 ላምዖ ዔርቴ ሱኡጌ፤

ሳኣዖኦሌኮ ዒጊናህ ማዔ ቢኢኒያሚ ፃጳፓ፡-
 ሃይህ ሸያ ዓሳ፤

ዩያ፡ ቢኢኒያሚ ዓሳኮ ባሸህ ዴንዲ ዩማ
 ሄላንዳኣና ሳኣዖኦሌም ጉሙርቄንታያ ማዒ ዓኣ
 ጎይህኬ፡፡

ዔፕሬኤሚ ፃጳፓ፡- ላማታሚ ሸያና ሳሊ ጌኤታ
 ዓሳ ማዒ ቢያህ ፔኤኮ ቶኦኮና ቶኦኮና ያልዚና
 ዔርቴያኬ፡፡

ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ሚናኣሴ ፃጳፓ፡- ታጳ ሳሊ
 ሸያ ዓሳ፤ ዳውቴ ካኣታህዖኮ ዔያቶ ዴማሲ
 ዶኣርናያኬ፡፡

ዩሳኮኦሬ ፃጳፓ፡- ላምዖ ጌኤታ ዓሳ ሱኡጌ
 ማዒ፡ ዔያቶ ቢታንቶኮ ዴማ ዓኣ ዓሳ ጉቤህ
 ዔያቶና ዋላኬ፤ ዩንህ ሱኡጎንህ ዒሰራዔኤሌ
 ዓሳ ዓይጎ ማዳኒና ዓይዲ ማዳኒ ኮይሳቴያ ዔራ
 ዓሳኬ፡፡

ዛብሎኦኔ ፃጳፓ፡- ጉሙርቄንታያ፡ ዓጪ ናሸካ
 ዓቲንቄ ያልዚም ጊኢጌያ ማዔ ዓይጎ ዓንጋሞና
 ማዔቴያ ያላኒ ዳንዳዓ ደንጊታሚ ሸያ ፖኦሊሴ፤
 ኒፕታኣሌኤሚ ፃጳፓ፡- ጊቴማና ዋርህና ዓርቄያ
 ሃይህታሚ ላንካይ ሸያ ፖኦሊሴ ማዒ፡ ፔቴ ሸያ
 ሱኡጌ ማዒ ዓሳና ዋላኬ፡፡

ዳኣኔ ፃጳፓ፡- ላማታሚ ሳሊ ሸያና ላሆ ጌኤታ
 ያልዚ ዔራ ፖኦሊሴ፤

ዓሴኤሬ ፃጳፓ፡- ያይዲታሚ ሸያ ያልዚም
 ጊኢጊንቴ ፖኦሊሴ፤

ዮርዳኖሴኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ሮኦኤሌ፡
 ጋኣዴና ሚናኣሴና ፃጳፓ፡- ዓይጎ ዓንጋሞናታቴያ
 ያላኒ ዳንዳዓ ፔቴ ጌኤታና ላማታሚ ሸያ ፖኦሊሴ
 ዓኣኔ፡፡

38 ዩይ ያሎም ጊኢጊንቴያ ማዔ ፖኦሊሳ
 ቢያ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታህኒ ጋፕንህ
 ማላህ ጌህ ኬብርኦኔ ዴንዴ፤ ዓቲ ዒሰራዔኤሌ
 ዓሳ ዩያ ማሊዖ ቃራኬ ጌይ ዔኬ፤ 39 ዩያታ ቢያ
 ዔያቶኮ ዒጊና ዒጊና ዔያቶም ጊኢጊሸህ ዋዛና
 ሙዒ ዑሸኪ ዑሸኪ ዳውቴና ዋላ ሃይህ ኬሊ
 ፔኤቄ፤ 40 ዓጮኮ ኬደ ዛሎና ዓኣ ዩሳኮኦሬ፡
 ዛብሎኦኔና ኒፕታኣሌኤሚ ፃጳፓኣ ጌማዖ ሚርጊ
 ዓሳ ሃሪና ጋኣሎና ባቄሎና ጌማይና ሚርጊ

ሙኡዚ፣ ዲኢሊ፣ ቤሌሴ ሚያ ዓኣፓ፣ ቤሌሴ ሚያኮ ዓኣፓ ዲንቆና ላጫሢ፣ ዋይኔፓ ኮሾና ዑደገንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ ጫኢኒ ዔኪ ሙኡኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሹኪ ዔያታ ሙዓንዳ ሚርጌ ባይና ማራይና ዔኪ ሙኡኔ፤ ዩይ ቢያ ዔያቶኮ ዓጮይዳ ዓኣ ዴራ ዋዛዴ ዋዛ ዔርዛያኩ።

13

ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ቂርያትይዓሪሚፓ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዓኣዳኒ ማሎናሢ (2ሳሙ. 6:1-11)

1 ካኣቲ ዳውቲ ሹዮና ጃኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣያ ማዔ ያሎ ያሊሳ ሱኡኅ ቢያሢና ዋላ ዘርቴ። 2 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዳርሞ ጉቤ፡- «ዒንሢ ዔኤዔያ ማዔያታቲ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦዛሢ ማላሢ ማዔያታቶ ዓቲ ኑ ዓጮ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ዳኮ ዳኮ ካታሞይዳ ናንጋ ሌዋ ዓሶንታሞ ከኢታ ዓሰና ዔኤላሢ ዳኪ ሃካ ዔያታ ሙኪ ኦኡና ዋላ ቡኪንታንዳጉዲ ኑ ኬኤዘሞ። 3 ሳኦኦኤ ካኣታዲ ዓኣ ዋዶና ዋሊንቲ ዓቲ ኑ ያኦዛሢ ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ዴንዲ ኑ ዔኪ ሙካንዳኔ» ጌዔ። 4 ዴራ ዒዛኮ ዩያ ማሊያጉዲ ማዳኒ ዋዛና ዔኤዔ።

5 ዩያር ዳውቲ ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ቂርያትይዓሪሚፓ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዩዓኒ ደኦሎ ዛሎና ዴንዲ ጌብጃ ዓጮ ዛጸና፣ ኬዶ ዛሎና ሃማቲ ባንሢ ዓኣዳ ጎይያ ሃላንዳኣና ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ዓኣ ዴር ፔቲይዳ ቡኩሴ። 6 ከሩቤሌ ጋኣዘይዳ ዴዔ፣ ሱንፃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌይንቲ ያኦዛሢ ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ዔኪ ሙካኒ ዳውቲንታ ዴራኣ ቢያ ዩሁዳ ዓጮይዳ ባዓላ ጌይንታ ቂርያትይዓሪሚ ካታሞ ዴንዳ። 7 ያኦሲኮ ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ዓቢናዳኣቤ ማኣራፓ ኬሲ ዔኪ ዓኪ ሳርጌላ ያይታይዳ ጫኣኔ፤ ዒማና ዑዛና ዓሃዮ ጎያሰኮንሢ ሳርጌሎ ያይቶ ዒሻኔ፤ 8 ዳውቲንታ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ሚርጌ ሻሺና ዴንሢ ዋርቆ ጎኦሎና ፔቲ ሻሺ ዴንሢ ዋርቆ ጎኦሎ ዋርቃያ ካራቤያ ባሩ ባሩ ጌንሢ ሂቸጉዲ ያልሶ ባኣዚያ ያልሲ ያልሲ፤ ሹሉንጎጉዴ ባኣዚያ ዋርቆ ዋርቆ ያኦሲ ቦንቸሞ ዓይኦሞና ዒናፓ ባይዲ ባይዲ ኮርጋ።

9 ዩካፓ ከዴኔ ጌይንታ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳ ሃላያ ሳርጌሎ ያይቶ ጎቻ ጌማታ ዴቂንቲ ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ዓጊሢሢር ዑዛ ፔ ኩጮና ያኦሲኮ ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ደዑዋጉዲ ዓርቁ፤ 10 ዒማና ዑዛ ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ካኣሚሢር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳጋዳያ ቤዘማና ዒዛ ዋዴሞ ዒኢካ ያኦሲ ቤርታ ሃይቁ። 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳጋዳ ዑዛ ዔሪቦኦንቲ ዋዴሢር ዳውቲ ዳጋዳ፤ ዩና ቤዘላ ሃኖ ሃላንዳኣና «ፔሬፀ ዑዛ»* ጌይንታ።

12 ዩካፓ ዳውቲ ያኦሲ ሚርጌና ዒጊጫዮ፡- «ዓካሪ ሃያ ያኦሲኮ ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ታ ማኣሪ ዋዲ ታ ዔኪ ዓኣዳንዳይ?» ጌዔ። 13 ዩያር ዳውቲ ጫኦቁሞ ሳኣጂኖ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዓኣዳኒ ሃሺ ጋኣቲ ካታማ ናንጋ፣ ያቤድዔዶኦሚ ማኣራ ጌሢ። 14 ዩይ ጫኦቁሞ ሳኣጂና ዒኢካ ሃይሃ ዓጊኒ

ዴዔ፤ ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያቤድዔዶኦሚኮ ማኣራ ዓሶና ዒዛር ማዔ ባኮ ቢያ ዓንጃ።

14

ዳውቲ ዩሩሳላሚይዳ ማዴ ማዴ (2ሳሙ. 5:11-16)

1 ዒርሴ ካኣቲ፣ ከራሚ ዳውቲ ኮራ ከኢታ ዓሲ ዴኪ፤ ዳውቲኮ ካኣቲሞ ማኣራ ማኣራ ሊባኖኦሲ ሚያ ዔኪ ሃኣሚንታ ሹጮና ማኣራ ማኣራ ዓሲያኣ ዩኖ ከኢቶ ዓሶና ዋላ ዴንዳ፤ 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማሃ ዒዛ ዴዲሼሢና ፔኤኮ ዴር ዒሰራዔኤሌር ጌዒ ዒዛኮ ካኣቲሞ ያርጎቼያ ማዔሢ ዳውቲ ዔሬ።

3 ዳውቲ ዩሩሳላሚይዳ ሚርጌ ላኣሊ ዔኪ ሚርጌ ዓቲንቁና ዉዲር ናይና ሸዔ፤ 4 ዒዚ ዩሩሳላሚይዳ ዓኣያ ሸዔ ዓቲንቁ ናኣታ፡- ሻሙዓ፣ ሸባቤ፣ ናኣታኣ፣ ሴሎሞ፣ 5 ዩብሃሬ፣ ዔሊሹዓ፣ ዔሊፓሌ፣ 6 ናጋሃ፣ ኔፔጌ፣ ያፒዓ፣ 7 ዔሊሻማዓ፣ ቤዔልያዳና ዔሊፔሌቲ ጌይንታያኩ።

ዳውቲ ያሎና ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ባሺሢ (2ሳሙ. 5:17-25)

8 ዳውቲ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ካኣታዳሢ ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ዋይዘያ ያሊ ዓርቁ ዴዒ ዔኪ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዴኪ፤ ዳውቲያ ዩያ ዋይዘያ ዔያቶና ያልታኒ ኬሰኬ፤ 9 ዒማና ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ራፓይሚ ዶኦጮ ሙኪ ያሎ ዓርቁ፤ 10 ዩያር ዳውቲ፡- «ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ታ ያሎንዳ? ታኣሞ ኔ ዔያቶ ዓኣሢ ዒንጊ ያሎና ባሺሲ ሳንዳ?» ጌይ ያኦሲ ያኦጮ።

ያኦሲ ማሃዮ፡- «ሂዮ፤ ዔያቶ ያሌ! ታኣኒ ኔኤሞ ዓኣሢ ዒንጌሞ ኔ ዔያቶ ባሻንዳ።» ጌዔ።

11 ዩያር ዳውቲ ባዓልፔራዲሚ ጌይንታ ቤዛ ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ያሊ ባሺሰካ፡- «ሞርኮኮ ያሎ ዓሶ ዴዲጉዲ ዳርዚ ታ ዓኣዳንዳጉዲ ያኦሲ ታና ማኣዴ።» ጌዔ፤ ዩካፓ ዩኖ ቤዘሎኮ ሱንፃ «ባዓልፔራዲሚ» ጌይንቲ፤ 12 ዒማና ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ጳዦ ጳሽካ፣ ፔኤኮ ካኣሽኮ፣ ሚሌ ያኦዘ ኬኤሪ ዴንዳዛ ዳውቲ ዩያ ሚሌ ያኦዘ ጉቤ ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ታሚና ሚቻንዳጉዲ ዓይሢ።

13 ዩካፓ ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ኔጉዋያ ጌንሢ ማዒ ዩኖ ዶኦጮሎ ያሊሢ ዓርቁ፤ 14 ዳውቲያ ሃሃ ያኦሲ ዋዚ ጋዓቲ ያኦጮ፣ ያኦሲ ማሃዮ፡- «ዔያቶኮ ጌንፃ ዛሎና ሺሪ ሻኣኮ ኮሪና ሙኪ ያሌ፤ ሃይና ሌካ ፒዜ ኬሰኪ ያሊ፤ 15 ታ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ፒሊሰጃኤሚ ዓሶኮ ያሎ ዓሶ ያሊ ባሻንዳሢ ሻኣኮ ቶኦኮይዳ ያልዚ ዓሲ ካኣኒ ማላ ዑኡሲ ዋይዘያ ያላ!» ጌዔ። 16 ያኦሲ ዒዛ ዓይሢሢዳ፣ ዳውቲ ማዴ ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ጌባያኔይዳ፣ ዴንዲ ጌዜሪ ሃላንዳኣና ያሊ ባሺ ዳውሴ፤ 17 ዩያር ዳውቲ ማዴ ባካ ቢያ ቤዛ ዋይዘንቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሚሌ ዴራ ቢያ ዳውቲ ዒጊጫንዳጉዲ ዴርይዳ ዒጊቸሞ ጌልዜ።

13:5 13:5 1ሳሙ. 7:1-2። 13:6 13:6 1ሳሙ. 7:1-2። * 13:11 13:11 ፔሬፀ ዑዛ ጌይ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ዑዛ ማንሃና ቤዘ» ጌይሢ። 13:14 13:14 1ያሕሲ. ዓሃኬ 26:4-5።

15

ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ዩሩሳላሜ ዔካኒ ጊኢጎናሢ

1 ዳውቴ ናንጋንዳ ማእሪ ፔ ካታሞ፡ ዩሩሳላሜይ ማዠኔ፤ ሃሃ ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ጊሃንዳ ቤሲያ ጊኢጊሺ ዓፒሎና ማዠ ማእረቅ ደቄ፤ 2 ዩካፓ ዳውቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናንጊና ዒዛም ማዳንዳጉዲ፡ ጊንሃ ሃሃ ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ከዳንዳጉዲ ደኦሪህህ ዔያቶ ማዔህረ፡- «ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ከዳኒ ከይሳህህ ሌዊ ዓሳም ሌሊኩ» ጌዔ። 3 ዩያሮ ዳውቴ ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ጊኢጊሺና ቤዘ ዔከ ዓኣዲኒ ዒሰራዔኤሌ ደሮ ቢያ ዩሩሳላሜይ ቡኩሴ፤ 4 ሄሊሳዖ ዓኣዲኒ ዜርዖና ሌዊ ዓሳና ቡኩሴ፤ 5 ዒማና ሌዊ ዓህ ቁዓቲ ቶኣካፓ ዑሪዔኤሌ ጎሮህህ ዒዛኮ ዒጊኒ ማዔያ ፔቴ ያኤታና ለማታሚ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔ ሙኩኔ። 6 ማራሪ ቶኣካፓ ዓሳያ ጎሮህህ ዒዛኮ ዒጊና ማዔያ ለምጋ ያኤታና ለማታሚ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔ ሙኩኔ። 7 ጌርሾኔ ቶኣካፓ ዒያዔኤሌ ጎሮህህ ዒዛኮ ዒጊና ማዔያ ፔቴ ያኤታና ሃይህታሚና ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔ ሙኩኔ፤ 8 ዔሊያፓኔ ቶኣካፓ ሽማዒያ ጎሮህህ ዒዛኮ ዒጊና ማዔያ ለምጋ ያኤታ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔ ሙኩኔ፤ 9 ኩብርኦኔ ቶኣካፓ ዔሊዔኤሌ ጎሮህህ ዒዛኮ ዒጊና ማዔያ ሳሊታሚ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔ ሙኩኔ፤ 10 ዑዚዔኤሌ ቶኣካፓ ለምጋ ኣዳኣቤ ጎሮህህ ዒዛኮ ዒጊና ማዔያ ፔቴ ያኤታና ታጳ ለምጋ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔ ሙኩኔ።

11 ዩካፓ ዳውቴ ቁኤሶ፡ ሳደቁንታ ዓቢያታሪንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዑሪዔኤሌ፡ ዓሳያ፡ ዮዔኤሌ፡ ሽማዒያ፡ ዔሊዔኤሌና ዓምናኣኣቤና ዋሊ ዑፃ ላሆ ሌዊ ዓሳ ዔኤላዖ፡- 12 ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፤ «ዒንህህ ሌዊ ዓሳ ቶኣኮኮ ሱኡጎኩ፤ ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህኮ ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ታ ጊኢጊሺ ቤዘ ከዲ ዔከ ሙካኒ ዒንህንታ ዒንህንታ ዒጊና ማዔ ሌዊ ዓሳንታ ቢያ ያኣሲም ዲማሱዋቴ፤ 13 ሃያኮ ቤርታ ዒንህህ ሙከ ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ከዲ ባኣህረ፡ ሃሃ ጌይንቲ ዳምቦ ጎይያ ኑ ዒዛም ማዲ ባኣህረ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛህ ዳጎዲ ሜቶ ኑ ጊዳ ዓጌ።» ጌዔ።

14 ዩያሮ ቁኤሶንታ ሌዊ ዓሳንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህኮ ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ከዲ ዔካኒ ፔና ያሱሲም ዲማሴ፤ 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና ዒንጌ ዓይህያጉዲ ሌዊ ዓሳ ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ፔኤኮ ጌኤታ ዛጳህህ ሚያና ከዲ ዳንዳ።

16 ዳውቴ ዒማና፡- «ሚርጌ ሻዡ ዳንህህ ዋርቆ ጎኦሎንታ ፔቴ ሻሺና ዋርቁንታ ጎኦሎንታ ዑኡቱቡሎዋ ዔከ ያሱሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኑም ዓይናዳንዳጉዲ ዒንህንታ ዒጊና ማዔ ሌዊ ዓሳፓ ደኦሪዋቴ» ጌዒ ሌዊ ዓሳ ሱኡጎም ከኤዜ፤ 17-21 ያሱሲ ቦንቾም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ ቶኣካፓ ዑኡቱቡሎህ ዋቻንዳጉዲ ዒዮዔኤሌ ናኣዚ ሄማኔ፡ ዒዛኮ ዒጊኒ ማዔ ቤራኪያ ናኣዚ ዓሳኣፔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ማራሪ ቶኣካፓ ቁሳያ ናኣዚ፡ ዔታኔ ደኦሪንቲ፤ ዑኡዘ ዳጊዲ ዋርቁንታ ሚርጌ ሻዡና ዳንህንታ ጎኦሎ ዋርቁ ዔያቶ ማኣዳያ ማዓንዳጉዲ፡- ዛካሪያሴ፡ ያዕዚዔኤሌ፡

ሽሚራሞቴ፡ ዩሂዔኤሌ፡ ዑኒ፡ ዔሊዓቤ፡ ማዕሴያንታ ቤናያንታ ደኦሪንቲ።

ሃሃ ዑኡዘ ሂርኪዲ ዋርቆ ሚርጌ ሻዡና ዳንህንታ ጎኦሎ ዋርቁንዳጉዲ፡- ማቲቶያ፡ ዔሊፔሌ፡ ሚቅኔያ፡ ዓዛዝያንታ፤ ዩያጉዲ ጌኤዡ ማኣሮ ካፓ ዓሳ ባኣካፓ ያቤድዔዳኤሜንታ ዩዒዔኤሌንታ ደኦሪንቲ።

22 ከናኒያ ጎሮህህ ዓይኑም ዋርቆ ዓንጋም ዋርቁ ዔራያታህረ ሌዊ ዓሳ፡ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔ ደኦሪንቲ፤ 23-24 ሃሃ ቤራኪያ፡ ዔልቃና፡ ያቤድዔዳኤሜንታ ዩሂያንታ ያኣሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ካፓ ዓሳ ማዔ ደኦሪንቲ፤ ዒዮሳፔ፡ ናትናዔኤሌ፡ ዓማሳዬ፡ ዛካሪያሴ፡ ቤናያ፡ ዔሊዔኤሌንታ ቁኤሳህህ ሽባኒያንታ ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ማልኮ ዋርቁንዳጉዲ ደኦሪንቲ።

ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ዩሩሳላሜ ዔከ ዳንደናህ

(2ሳሙ. 6:12-22)

25 ዩካፓ ካኣቲ ዳውቴንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጎንታ ያሎ ያላ ዓሳ ዓይሃዘንህንታ ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ያቤድዔዳኤሜ ማኣራፓ ዔካኒ ዋዛና ዳንዳ፤ 26 ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ከዳ ሌዊ ዓሳ ያሱሲ ማኣዳህረ ላንካይ ዚያ ጌማይና ላንካይ ማራናይና ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ያኣሲም ዔያታ ሺኢሽ፤ 27 ዳውቴ ዒማና ሚዛጳ ሻኣዡ ዓፒሎና ኮሺንቲ ዔፔዶ ማይንቲ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ ቢያ ዔያቶኮ ሱኡጋህ ከናኒያንታ ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ከዳ ሌዊ ዓሳኣ ሚዛጳ ሻኣዡ ዓፒሎ ማይንቲ ዓኣኔ። 28 ዩያጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ዛይንታ ፖርዚንታ ዋርቁ ዋርቁ፡ ዑኡቱቡሎዋ ዋቹ ዋቹ ፔቴ ሻዡና ዋርቆ ጎኦሎንታ ዲቦ ሻዡ ዳንህህ ዋርቆ ጎኦሎዋ ዋርቁ ዋርቁ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ሱራይቲ ዒላሺህና ዔከ ዩሩሳላሜ ሙኩኔ።

29 ዒማና ዓሳ ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ዳውቴ ካታሞ ዔከ ጌሊያይዳ ዓኣንቲ ሳኣዮኤሌኮ ናኣ፡ ሜልኮኣላ ካኣቲ ዳውቴ ዒናፓ ባይዲ ባይዲ ጴላህ ከኤያኮ ፑልቶ ካርና ዛጋዖ ዒዛ ፓሴ።

16

1 ዔያታ ዒማና ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ዳውቴ ጊኢጊሺ፡ ዓፒሎና ማዠንቲ ማኣራ ጌህኔ፤ ዩካፓ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊያንታ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንጊያዋ ዔያታ ያኣሲም ሺኢሽ፤ 2 ዳውቴ ዩያ ባኮ ዒንጌሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንያና ዳሮ ዓንጃ፤ 3 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታም፡ ፔቴ ፔቴ ዓሳም ቢያ ፔቴ ፔቴ ሙሊህ ላኣዳ ቲቁህ ዓሸኪንታ ዋይኔ ዲንቆናያይዳፓኣ ዳካ ዒንጌ።

4 ያሱሲን ጫክቆሞ ሳኣዲኖ ቤርታ ማዔ ማዳንዳጉዲና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህም ጋላታንታ ሄርሺህንታ ቦንቾም ዒንጊ ዒንጊ ያኣዛህ ካኣሸኮ ካኣዡ ዳምቦ ማዲሻንዳጉዲ ሌዊ ዓሳይዳፓ ዳውቴ ደኦሪ። 5 ዒማና ዓሳኣፔ ሱኡጋህኩ፤ ዛካሪያሴ

15:2 15:2 ላሚ. ዋማ 10:8። 15:15 15:15 ከሲ. ማፃ 25:14።

ዒዛኮ ደማ ማኣዲ ማዳህ ማዒ ደኦሪንቴኔ፤
 ዩካፓ ዩዒዒኤሌ፤ ሸሚራዎቴ፤ ዩሂዒኤሌ፤
 ማተትያ፤ ዒሊዒቤ፤ ቤናያ፤ ያቤድዒዒሚንገ
 ዩዒዒኤሌንገ ጎኦሎ ዋርቃንዳጉዲ፤ ዓሳኣፔ ሃሃ
 ዑኡቱቡላህ ምቻንዳጉዲ ጌይንቴኔ፤ 6 ቤናያ
 ያሃዚዒኤሌና ጌይንገ ለምዖ ቁኤሶንህ ጫኣቁሞ
 ሳኣዲኖኮ ቢያ ዎዴ ቤርቶ ዛሎና ዛዬ ዋርቃንዳጉዲ
 ጌይንቴኔ፤ 7 ዓሳኣፔንገ ሃንጎ ዒዛኮ ዒጊኖ ለዊ
 ዓሶንገ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዓ ጋላገ ዓይኑሞ
 ሸኢኸንዳጉዲ ዳውቴ ሱኡጌ ማሂ ዒያቶ ደኦሪህ
 ዒማናኬ።

ዳውቴኮ ያሕሲ ጋላቶ ዓይኑሞ
 (ዓይኑ. 105:1-15፤ 96:1-13፤ 106:1፤47-48)

- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዎቴ፤
 ዒዛ ሱንገ ዒኤሌ ሸኢኸቁዎቴ፤
 ዒ ማዴ ባኮ ደር ቢያህም ኬኤዙዎቴ።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላገ ዓይኑሞ ዓይናዲዎቴ፤
 ዒ ማዴ ዲቃህ ሄርሺሳ ማዴ ቢያ
 ኬኤዙዎቴ፤
- 10 ዒዛኮ ዲማዴ ሱንገና ዎዛዲዎቴ!
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮዓዘንህ ቢያ ዎዛዲንጎ!
- 11 ዒዛኮ ማኣዳህ ዴንቃኒ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮዑዎቴ፤
 ቢያ ዎዴ ዒዛም ዘጊ ካኣሸኩዎቴ፤
- 12-13 ዒዛም ማዳያ ማዒ፤ ዒሰራዒኤሌ
 ናኣቶንህዮ!
 ያሕሲ ደኦሪያ ማዒ ያይቆኑቤ ናኣቶንህ!
 ያሕሲ ማዴ ዲቃህ ሄርሺሳ ባኮ
 ዒዚ ዎጌ ዎጊዎንገ
 ዒ ፔ ዎልቆና ማዴ ማዴ ጸቂሁዎቴ።
- 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦኡኮ ያኣዛህኬ፤
 ዒዚ ዓጮ ቢያይዳ ፒዜ ዎጌ ዎጋኔ።
- 15 ዒዛኮ ጫኣቁሞ ዋሊፖቴ፤
 ዒ ዓይህ ባኮ ዴንዲ ሸያ ሸይንገ ሄላንዳኣና
 ያሕሲ ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎ
 ናንጊና ደዲሺ ካፓኔ።
- 16 ዒ ዓብራሃሚና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁም ካፓኔ፤
 ዩሳኣቁም ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎ
 ደዲሸኔ፤
- 17 ያይቆኑቤም ዳምቤ ማሂ ደዲሸኔ፤
 ዒሰራዒኤሌማኣ ጋፒንህባኣ ጫኣቁም
 ጫኣቁኔ።
 18 ዩይ ጫኣቁማ፡-
 «ካኣና ናጮ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤
 ኔኤም ዒንጊንቴ ቤሲ ማዓንዳኔ» ጋዓያኬ።
- 19 ያዲ ጌይንቴህ ያሕሲኮ ዓሳፓይደና ዳካ ዓኣንገቴ
 ካኣና ናጮይዳ ዒያታ ሸኦቺ ማዒ
 ዓኣንገቴኬ።
- 20 ፔቴ ዳር ኮራፓ ማሌ ዳር ባንህ
 ፔቴ ዓጮይዳፓ ማሌ ዓጪ ባንህ
 ሃንገገ ሃንገገ ዒያታ ማታዴኔ።
- 21 ያሕሲ ጋዓንገቴ ያኦኒያ ዒያቶ ሄርቁ ዎይሃም
 ጌይባኣሴ፤
 ዒያቶር ጌይ ካኣቶ ጎሪኔ።
- 22 «ታ ደኦሚ ቲሸኬዘንህ ካኣሚፖቴ፤

- ታ ማሊዖ ኬኤዘዘንህዲ ፑርታ ማዲፖቴ»
 ጌይ ዒያቶም ላቴኔ።
- 23 ሳይይዳ ናንጋ ዳራ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ጋላቱዎቴ!
 ዓውሲዖ ዒዛኮ ኬላ ኬላ ኬኤዙዎቴ፤
- 24 ካኣቶም ቢያ ዒዛኮ ቦንቾ ዒርዙዎቴ፤
 ማሌ ዳርም ቢያ ዒዛኮ ዴኤፖ ማዴ
 ኬኤዙዎቴ።
- 25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒኬ፤
 ፑኡፒ ጋላገ ዒዛም ኮይሳኔ፤
 ማሌ ካኣሸኮ ያኣዛፓ ቢያ ባሸ
 ዒጊጪንገንዳያ ኮይሳኔ፤
- 26 ሃንጎ ዳራ ዘጊ ካኣሸካህ ማሌ ያኣዘኬ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንገቴ ጫሪንጮ ማዘጌ
 ያሕሲኬ።
- 27 ዒዛኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ባካ ቦንቾና
 ዴኤፑምናኬ፤
 ዒዛም ዲማዴ ማኣርዎ ዎልቁና፤ ሃሃ ዎዛና
 ዒ ኩንህኔ።
- 28 ዒንህ ሳይይዳ ናንጋ ዳራ ቢያ!
 ዒዛኮ ቦንቾንገ ዎልቆንገር ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ጋላቱዎቴ።
- 29 ዒዛ ሱንገም ኮይሳ ቦንቾ ሸኢኸቁዎቴ፤
 ዒዛኮ ጌኤዦ ማኣር ዒንጎ ባኣዚ ዒኪ
 ዩዑዎቴ፤
 ዲማዴያ ማዒ ያኣዛህ ፔጋዲ ዴዳኣና
 ዒዛም ዘጊ ካኣሸኩዎቴ።
- 30 ሳይ ዳራ ቢያ ዒዛ ቤርታ ጎይቁዎቴ!
 ሳዓ ደዲሺ ማዘንገቴህር ዓጊዳንዲዎሴ።
- 31 ሳይንገገ ጫሪንጮንገ ዎዛዲዎቴ!
 ማሌ ዳርም ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲታህ
 ዒርዙዎቴ።
- 32 ባዘንገገ ዒኣካ ዓኣ ባካ ቢያ ዒላሹዎቴ!
 ጎዦንገገ ዩይይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ዎዛዲዎቴ!
- 33 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳይይዳ ዎጋኒ ሙካንዳህር
 ዴኤሎይዳ ዓኣ ሚፃ ዒዛም ዒላሹንጎ!
- 34 ዒዚ ኮሺታህር ናሹማ ዒዛኮ ናንጊና
 ባይቁዎኣህር
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዎቴ!
- 35 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡-
 «ኦና ዓውሳ ያኣዛህዮ!
 ማሌ ዳር ባኣካፓ ማሂ ዒኪ ኦ ዓጮ ኦና
 ጌልዜ፤
 ያኣዴ ማዒም ኔና ኦ ጋላገንዳጉዲ፤
 ኔኤኮ ዲማዴ ሱንገ ኦ ቦንቾንዳጉዲ
 ሃዳራ ኦና ዓውሴ!» ጎዑዎቴ።
- 36 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዒኤሌ ያኣዛህ
 ናንጊና ጋላቲንገገ ማዖም!
 ዳራ ዒማና «ዓኣሚን» ጌዔኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ
 ጋላቲኔ።

ዩዴሳላሚና ጌባያኦኔናይዳ ካኣሸኪንገቴ ካኣዦ
 37 ካኣቲ፤ ዳውቴ ዓሳኣፔና ዒዛኮ ዒጊኖ ማዒ
 ለዊ ዓሶ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁም ሳኣዲና ዓኣ

ቤዛ ካልሸከንታ ካኣዡ ዳምቦ ኩንሢሲ ኩንሢሲ ናንጋንዳጉዲ ሱኡጌ ማሂ ጌህን፤ ዩያሮ ዔያታ ዩያ ማዶ ቢያ ኬሊ ማዳን፤ 38 ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዩዲቱ ናኣዚ ያቤድ ዔያራ ማሪ ዓሳ ቶኣኪ ማዔያ ማሌ ላሂታ ማሳ ሳሲያ ዓይሢንቴን፤ ዓማና ዩዲቱ ናኣዚ፤ ያቤድ ዔያራ ማሪ ሆላና ጌሎ ካሮ ካፒሳ ሱኡጎ ማዔን።

39 ቄኤሳሢ፤ ሳዶቄና ዒዛ ዒጊኖ ማዔ ማሌ ቄኤሳ ጌባያኔይዳ ዓኣ፤ ዓፒሎና ማዡንቴ ያኡሲ ካልሸከንታ ማኣሮይዳ ካኣዡ ካልሸከሳ ሱኡጌ ማሂ ዳውቲ ዔያቶ ደኦሪ። 40 ዩያ ዒ ማዶሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ዓይሢ ዋጎ ጎይያና ቢያ ኬሊ ጉቱና ዋንቴና ማቺ ዒንጎ ዒንጊያ ማቺ ያኡሲም ሸኢሻንዳጉዲ። 41 ዒኢካ ዔያቶና ዋላ ሃማኔንታ ዩዲቱንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ያኡሲኮ ናንጊና ናንጋ ናሹም ማሊ ማሊ ቢያ ኬሊ ጋላታ ዓይኑም ዓይናዳንዳጉዲ ደኦሪንቴ ማሌ ዓሲያ ዓኣ፤ 42 ሃማኔና ዩዲቱና ሹሉንጋ፤ ዑኡቱቡላሢ፤ ዩያጉዲ ጋላቶ ዓይኑም ዓይናዳዋና ዋርቆ ዓንጋም ሱኡጌ ማዒ ዓርቃያ ማዔን፤ ዩዲቱ ቶኣኪ ማዔ ዓሳ ጌሎ ካሮ ካፒ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔን።

43 ዩካፓ ዓሳ ቢያ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳ፤ ዳውቲያ ፔ ማኣሮ ዓሳ ዓንጃጊ ፔ ማኣሪ ዳንዳ።

17

ናኣታኣኔ ዳውቲም ኬኤዜ ባኮ (2ሳሙ. 7:1-17)

1 ካኣቲ ዳውቲ ካኣቲም ማኣሮይዳ ዓኣጾ ፔቲ ኬሊ ያኡሲ ማሊያ ኬኤዛ፤ ናኣታኣኔ ዔኤሊሲ፡- «ታኣኒ ሃሢ ዚቢቁና ማዡና ማኣሪዳ ናንጋን፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁም ሳኣፂና ጋዓንቴ ዓፒሎና ማዡንቴ ማኣሮይዳ ጌሢንቴን።» ጌዔን።

2 ዩያሮ ናኣታኣኔ፡- «ያኡሲ ኔኤና ዋላታሢሮ ኔ ዒኖና ኔኤኒ ማሌ ባኮ ቢያ ማማዳ» ጌዔን።

3 ጋዓንቴ ዩኖ ዋንቴሎ ያኡሲ ናኣታኣኔም፡- 4 «ታ ዓይላሢ፤ ዳውቲ ኮይላ ዓኣዲጋፓ ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኒ ናንጋንዳ ጌኤዡ ማኣሮ ታኣም ማዡንዳሢ ኔናቱዋሴ፤ 5 ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ጊብፃ ዓጮ ዓይላታፓ ታኣኒ ኬሴሰካፓ ሃኖ ሄላንዳኣና ታኣኒ ማኣሪዳ ናንጊ ቤቁባኣሴ፤ ቢያ ዋዳ ታኣኒ ዓፒላና ማዡና ማኣሪዳ ማዒ ፔቲ ቤዛፓ ማሌ ቤሲ ሃንቲ ሃንቲ ናንጌን፤ 6 ዒሰራዔኤሌ ዳሮና ታ ሃንቲ ዋዶ ቢያይዳ ታኣኒ ደኦሪ፤ ሱኡጎ ባኣካፓ ፔቲ ዓሲታጾ ዚቢቁና ጌኤሽ ማኣሪ ታኣም ማዡም ጌዒ ታ ዓይሢባኣሴ»

7 «ዩያሮ ሃሢ ታኣኒ፤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ታ ዓይላሢ ዳውቲም ጋዓ ባኮ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፡- «ኔኤኒ ማሪራ ሄንቃንቴ ታ ኔና ዔኪ ታ ዳሮ ዒሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማሂ ጌህን፤ 8 ኔ ዓኣዳ ቤዛ ቢያይዳ ታ ኔኤና ዋላ ዓኣያ ማዔን፤ ኔኤኮ ቤርታፓ ሞርኮ ቢያ ታኣኒ ኔኤም ያሊ ባሽኔ፤ ሃሢያ ዓጮይዳ ዓኣ ዳኤፖ ዳኤፖ ካኣታፓ ቢያ ባሽ ዔርቲ ካኣቲ ታ ኔና ማሃንዳ። 9-10 ታ ዳሮ፤ ዒሰራዔኤሌም ዔያታ ናንጋንዳ ቤሲ ታ ዒንጋንዳ፤ ዒኢካ ዔያታ ጌላጾ ኮሺ ናንጋንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ቤርታኣሲጉዲ

ማይ ዔያቶ ፔቲታጾ ማታሳዓኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ታ ዔያቶ ዑፃ ሱኡጌ ደኦሪ ዋዶና ዔያታ ማታዳ ማቶጉዴያ ላምዓንሃ ዔያቶ ሄላባኤ፤ ኔ ሞርካ ቢያ ኔኤም ዋርቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳ። 11 ኔኤኒ ናንጊ ጋርቺ ኔኤኮ ቤርታኣ ዓዶንሢጉዲ ሃይቃዛ፤ ኔ ናኣቶ ባኣካፓ ፔቲ ታኣኒ ካኣታሃንዳ፤ ዒዛኮ ካኣቲም ታኣኒ ደዲሻንዳ። 12 ጌኤዡ ማኣሮ ታኣም ማዡንዳሢ ዒዛኤ፤ ዒዛኮ ካኣቲም ናንጊና ደዲ ዳዓንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ 13 ታ ዒዛኮ ዓዶ ማዓንዳ፤ ዒዚ ታኣኮ ናጾ ማዓንዳ፤ ኔኤኒ ሳኣያኤሌ ቤዛ ካኣታዳንጉዲ ካኣቲማፓ ታኣኒ ሳኣያኤሌ ኬይሳጾ ዒዛይዳ ማዳ ጎይያ ታኣኮ ማኣሪያ ኔ ናኣዚፓ ሸኢሻ፤ ታ ዒዛ ሃሻዓከ። 14 ታ ዳሮና ታ ካኣቲምናይዳ ናንጊና ታ ዒዛ ደኦሪንዳ፤ ዒዛ ካኣቲማ ጋፑዋ ካኣታቶ ማዓንዳ።» ጌዔን።

15 ያኡሲ ዒዛም ፔጋሲ ዳዎ ባኮ ቢያ ዩያይዲ ናኣታኣኔ ዳውቲም ኬኤዜን።

ዳውቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲ ሸኢቁ ሸኢዲያ (2ሳሙ. 7:18-29)

16 ዩካፓ ካኣቲ፤ ዳውቲ ዓፒሎና ማዡንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ዳንዳ፤ ዒኢካ ዒ ዳዓጾ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ! ታኣኒ ሃያ ቢያ ኔ ታኣም ማዳኒ ከይሳ ዓሲቱዋሴ፤ ታ ማኣሮ ዓሳ ዓይጎ ዓሲዳይ? 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ! ኔ ታኣም ሃሢ ዑሃ ዓኣዳ ባኣዚ ማዲ ማዲኤ፤ ሙካ ዋዶይዳ ኬሰካንዳ ታ ዜርዎም ቢያ ማዓንዳ ዋዛ ቃኣላ ታኣም ኔ ኬኤዜን፤ ሃሃ ታና ኔ ዳኤፒ ዓሲ ማሃን። 18 ዓካሪ ታ ኔኤም ሃያፓ ዑሃ ዓይጎ ባኣዚ ኬኤዛኒ ዳንዳዳይ? ኔኤኒ ታና ዔዔራን፤ ያዲ ማዔቴያ ኔ ታና ቦንቹሴን፤ 19 ዩያ ኔ ታኣም ማዳኒ ሃሃ ሃካፓ ሴካ ኔኤኒ ታና ዳኤፒ ዓሲ ማሃንዳሢ ዔርዛኒ ኔኤኮ ኮሺ ማሊሢ ማዔን፤ 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ! ኔጉዳይ ያኣኒያ ፔቲታጾ ባኣሴ፤ ኦ ዋይዜ ጎይያና ኔጊዳፓ ዓቲም ማሌ ያኡሲ ባኣሴ። 21 ኔ ዓሲ ኔ ዔያቶ ማሃኒ ዓይሉማፓ ኔ ዔያቶ ኬሴ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳሮጉዳ ዳሪ ፔቲታጾ ባኣሴ፤ ኔኤኮ ዳሮ ጊብፃፓ ኬሳኒ ኔ ዔያቶ ዓውሲ፤ ሃሃ ዳኤፒ ዳኤፒ ማዶ ማዳሢሮ ኔኤኮ ሱንፃ ዓጮ ቢያይዳ ዋይዚንቴን። 22 ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ናንጊና ኔ ዳሪ ኔ ማሃን፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ! ኔኤኒ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ማዔን።»

23 «ሃሢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ! ታናንታ ታ ዜርዎንታም ኔ ኬኤዜ ዋዛ ቃኣሎ ቢያ ማዲ ኩንሢ፤ ታ ማዳንዳ።» ኔኤኒ ጌዔ ባኮ ቢያ ማዳ፤ 24 ዩያ ኔ ማዳንዳሢ ሱንፃ ኔኤኮ ደዲ ናንጋንዳጉዲና ናንጊና ዳኤፒ ማዒ ናንጋንዳጉዲኤ፤ ዩካፓ ዳራ፡- ቢያ ባኮ ማዡ ጎዳሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ያኡሲኤ! ጋዓንዳ፤ ኔ ዓይላሢ ዳውቲኮ ካኣቲማኣ ኔ ቤርታ ደዲ ናንጋያ ማዓንዳ።»

25 «ታ ያኣዛሢ! ኔ ዓይላሢ፤ ታኣም ኔኤኒ ሃያ ቢያ ፔጋሴሢሮና ዜርዎም ታኣኮ ኔ ካኣታሃኒ ኬኤዜሢሢሮ ታኣኒ ኔና ጫርቁ ሸኢቃኒ ዳንዳዔን። 26 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ! ኔኤኒ ጎይ ያኡሲኤ፤ ሃያ ዲቃሢ ሄርሺሳ ዋዛ ቃኣሎ ኔ ታኣም ጉሙርሲ ኬኤዜን፤ 27 ቢያ ዋዳ ኔ ቤርታ ዓኣያ ማዒ

ናንጋንዳጉዲ፡ ኔ ዓይላህ ማእሮ ኔ ዓንጃንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኔ ኔ ዳሮ ዓንጃሂሮ ዓይታ ናንገና ዓንጃንቴያ ማዓንዳኔ» ገዔኔ።

18

ዳውቴ ያሎና ባሽ ባሽያ (2ኛው፡ 8:1-18)

1 ዩካፓ ዳካ ጋዓዖ ካአቲ፡ ዳውቴ ላሚ ሃሃ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ያሊ ባሽኔ፤ ዓይቶ ዲ ገኢሪሽኔ፤ ሃሃ ጋአቲ ካታዋና ከይሎይዳ ዓአ ጉርዶ ፔ ዴማ ማሂ ዓኬኔ፤ 2 ዩያጉዲ ሞዓኣቤ ዓሶዋ ያሊ ባሽ ፔኤም ገኢሪሽኔ።

3 ገንሣሃ ሃሃ ካአቲ፡ ዳውቴ ሶኦሪያ ዓጮይዳ ዓአ ሃማቲ ዓጮ ከይላ ናንጋ ያባ ካአቲ ሃዳድዔዜሬ ያሌኔ፤ ዓዚ ዩያይዳሂ ሃዳድዔዜሬ ኬዶ ዛሎና ዔፕራዲሴ ዋሮ ከይሎ ዓጮ ዓካኒ ያሌሂሮኬ፤ 4 ዳውቴ ዲማና ሃዳድዔዜሬፓ ፔቴ ሺያ ሳርጌላ ያይታ፡ ለንካይ ሺያ ፓሮና ላማታሚ ሺያ ቶኪና ሃንቲ ያላ ያልዚ ዓሲ ዲዒ ዓኬኔ፤ ዓዚ፡- ፔቴ ጻኤታ ሳርጌላ ያይታ ጎቻንዳ ፓሮ ፔኤም ዓይሳዖ ሃንጎ ፓራሂንቶ ቃዎንሂ ቲቄኔ።

5 ዴማሰቆይዳ ዓአ ሶኦሪያ ዓሳ ያባ ካአቲ፡ ሃዳድዔዜሬ ማአዳኒ ያልዚ ዓሲ ዳኬም ዳውቴ ዔያቶዋ ያሊ ላማታሚ ላምዖ ሺያ ያልዚ ዓሲ ዋዴኔ፤ 6 ዩካፓ ዓዚ ዔያቶኮ ዓጮይዳ ያሎ ዓሳ ዲንኪ ዴዓንዳ ቤሲ ገኢሪሽኔ፤ ዴራኣ ዲዛም ገኢራ ጩጊ ዓይሂንቲ ዋርቄኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሲያ ቤዘይዳ ዳውቴ ያሎና ባሽንዳጉዲ ማሂኔ፤ 7 ዳውቴ ሃዳድዔዜሬኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓአ ዓሳ ዔኪ ዓአ ዋርቆና ኮሺንቲ ገቲዋ ቢያ ዲዒ ዔኪ ዩሩሳላሚ ዓአዴኔ፤ 8 ዩያጉዲ ሃሃ ሃዳድዔዜሬ ዓጮ ዓአ፡ ፀብሃቴንታ ኩኔ ካታዋናይዳፓ ሚርጌ ዲቢ ሞኦና ዓንገ ዓኬኔ፤ ሴሎሞኔ ገንፃፓ ዩያ ሞኦና ዓንጎና ጌኤዠ ማእሮይዳ ዓአ ዴኤፓ ዶኦላሂንታ ቲርቲሮ ማሂ ዔቁሰሂንታ ዲማ ዴማ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንታ ሚሆ ማዠሰኔ።

9 ዳውቴ ያባ ካአቲ፡ ሃዳድዔዜሬኮ ያሎ ዓሶ ዋዲ ኩርሲ ባሽሂ ሃማቲ ዓጮ ካአቲ ቶዒ ጎዖሂ ዋይኬ፤ 10 ዩያኮ ቤርታ ቶዒ ሃዳድዔዜሬና ዋላ ሚርጌ ዋይ ያልቴሂሮ ፔኤኮ ናአዚ ዮራሜ ዳውቴ ኮራ ዳኬኔ፤ ሳዚ ዳኬሂ ካአቲ፡ ዳውቴ ዋዚ ዓአቲያ ያኦጫንዳጉዲና ዓዚ ያሎና ሃዳድዔዜሬ ባሽሂሮ «ማዳ ኔ ዋዛዴኔ!» ጌዒ ኬኤዘሞኬ። ዮራሜ ዲማና ዳውቴም ዋርቄና፡ ቢራ ዓንገና ሃሃ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቲ ዴማ ዴማ ሜሂ ዲንጎ ባአዚ ማሂ ዔኪ ዩዔኔ፤ 11 ካአቲ፡ ዳውቴ ዩያ ሚሆ ዔኪ ዓዚ ቤርታ ዔዶኦሚፓ፡ ሞዓኣቤፓ፡ ዓሞኦኔፓ፡ ፒሊሰጻኤሜንታ ዓማሌቄ ዴርንታፓ ዲዒ ዔኬ ዋርቆ ሚሆንታ ቢሮ ዓንጎንታ ሞኦና ዓንጎ ሚሆና ዋላ ካአዛ ካአሽኪንታንዳ ሜሂ ማዓንዳጉዲ ያኦሲም ዴማሰኔ።

12 ጻሩያ ናአዚ፡ ዓቢሻዬ ዔዶኦሚ ዓሶ ሶኦጎ ዶኦጮ ጌይንታ ቤዛ ያሊ ባሽ ዔያቶ ባአዛፓ ታጳ ሳሊ ሺያ ማዓ ያልዚ ዓሲ ዋዴኔ፤ 13 ዓዚ ዲማና ዔዶኦሚ ዓጮ ጉቤይዳ ያልዚ ዓሲ ዲንኪ ዴዓንዳ

18:8 18:8 1ካአቶ. ማ 7:40-47፤ 2ያሕሴ. ዓሃኬ 4:11-18። ባሳ ስንፃ ሴራያ ጌይንታያኬ።

ቤሲ ማዠ ገኢሪሽኔ፤ ዩሮ ዓጮ ናንጋ ዓሳ ካአቲ ዳውቴም ገኢሪ ዋርቄያ ማዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢያ ቤዘይዳ ዳውቴ ያሎና ባሽንዳጉዲ ማሂኔ።

14 ዩያይዳ ዳውቴ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ካአታዴኔ፤ ዴራኣ ቢያ ዋይ ሳዛ ዴማሰሂ ባአያ፡ ፒዜ ዋጌ ዋጊሂ ዴንቄኔ። 15 ዓቢሻዬኮ ጌርሲ ዲዮዓቤ ያሎ ዓሶ ዓይሃሂኬ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓሂሉዴ ናአዚ፡ ዲዮሳፒጻ ፃኦፒንቲ ጌሂንታ ባኮ ሱኦጌ ማዒ ዛጋያኬ፤ 16 ዓሂፀቤ ናአዚ ሳዶቄና ዓቢያታሬ ናአዚ ዓቤሚሌኬና ቄኤሶኬ፤ ሱሳ * ጎዖሂ ካአቲም ማእሮይዳ ፃኦፓ ባኮ ፖኦፓያኬ፤ 17 ዮዳሂ ናአዚ ቤናያ ዳውቴ ካፓ ፖኦሊሶኮ ሱኦጌኬ፤ ካአቲ፡ ዳውቴኮ ዓቲንቆ ናአታ ዓዴ ካአታዲ ዋይሃኦና ዴኤፒ ዴኤፒ ቢታንቶ ዓአያ ማዒ ማዴኔ።

19

ዳውቴ ዓሞኦኔ ዓሶንታ ሶኦሪያ ዓሶንታ ያሊ ባሽሂ (2ኛው፡ 10:1-19)

1 ዩካፓ ዓሞኦኔ ካአቲ፡ ናዮሴ ሃይቄም ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናአዚ ሃኦኔ ካአታዴኔ፤ 2 ካአቲ ዳውቴ፡- «ሃኦኔኮ ዓዴ፡ ናዮሴ ታኦም ማዴ ባኮር ቢያ ታኦኒያ ዲዛኮ ናአዚ ሃኦኔም ዲዛና ለጌ ማዒ ማዴሂ ዛሎ ኮሺ ማዴ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ዳውቴ ዲዛና ዋላ ያያያ ማዒያ ዔርዛኒ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ።

ዩይ ኪኢቶ ዓሳ ዲዛ ዶዲሻኒ ዓሞኦኔ ዓጮ ዴንዲ ሂላዛ።

3 ዓሞኦኔ ዓጮይዳ ቢታንታ ዓአ ዓሳ ካአቲም፡- «ዳውቴ ሃንሂ ዓሶ ዳኬሂ ኔ ዓዶ ቦንቲ ኔኤና ዋላ ጎኔ ያያያ ማዒያ ዔርዛኒ ማዔያ ኔኤም ማላ? ፔቴታዖ ያዲቲዋሴ! ዓዚ ሃንሂ ኪኢቶ ዓሶ ዳኬሂ ዓጮ ኔኤኮ ያሊ ዓርቃኒ ሙሙሮምኬ» ጌዔኔ።

4 ዩያሮ ሃኦኔ ዳውቴኮ ኪኢቶ ዓሶ ዓርቄ ቡኤጮ ዔያቶኮ ሜኤዴኔ፤ ኬርናፓ ሊካ ዓአ ማአዓሂያ ዔያቶኮ ቲቄ ካላሲ ገንሣ ማሂ ዓጮ ዳኬኔ፤ 5 ዩንሂ ዓሳ ፔ ማአሪ ማዒ ዴንዳኒ ቦርሲንቲኔ፤ ዳውቴ ዩያ ማዴንቲ ባኮ ዋይዛዖ ኪኢታ ዓሲ ዳኪ ዔያታ ዲያርኮይዳ ዴዓንዳጉዲ፤ ሃሃ ቡኤጮ ዔያቶኮ ኬሰካንዳያ ሂላንዳኦና ማዒ ሙኩዋጉዲ ኬኤዜኔ።

6 ዓሞኦኔ ዓሳ ፔ ኩቻ ዩያ ማዴ ዳውቴና ዋላ ሞርኬ ማዔሂ ዔሬኔ፤ ዩያሮ ሃይሂታሚ ያይዶ ሺያ ኪሎ ማዓ ቢራ ዳኪ ሳርጌላ ያይታና ፓሮና ኬዶ ዛላ ዓአ ሚሶፖታሚያና ሶኦሪያ ዓጮ ጋራ ዓአ ማዒካና ያባናይዳፓ ዔኬኔ፤ 7 ዩያይዳ ዔያታ ዔኬ፡ ሃይሂታሚ ላምዖ ሺያ ሳርጌላ ያይታና ካአቲ፡ ማዒካኮ ያሎ ዓሶና ሙኪ ሜዳባ ጌይንታ ቤዘ ከይላ ዴንኪ ዴዔኔ፤ ዓሞኦኔ ዓሳ ፔኤኮ ካታማፓ ካታማፓ ሙኪ ያልዚር ገኢሪንቲኔ።

8 ዳውቴ ዩያ ዋይዛዖ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ጉቤሂና ዋላ ዲዮዓቤ ዔያቶ ያላንዳጉዲ ዓይሂኔ፤ 9 ዲማና ዓሞኦኔ ዓሳ ሙኪ ዔያቶኮ ዴኤፓ ካታም ማዔ ራባ ጌሎ ኬራ ቤሲ ቤሲ ዓርቄኔ፤ ሃሃ ዔያቶ ማአዳኒ ሙኬ ካአታ ፔጌ ማዔ ቦኦሎይዳ ቤሲ ዓርቄኔ።

10 ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ቤርቶ ዛሎና ሃሃ ገንሂና ዔያቶ ያላኒ ገኢሪሂ ዲዮዓቤ ዴንቄኔ፤

18:12 18:12 ዓይኦ. 60። * 18:16 18:16 ሱሳ ጎዖሂኮ

ዬያር ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሳፓ ያሎና ዔርቲያ ዔርቲያ ማዔ ዓሳ ደኦሪ ሶኦሪያ ያሎ ዓሳኮ ሆታ ዔቁሴኔ። 11 ያሎ ዓሳኮ ዛሎ ገንሣ ዒዛ ጌርሲ ዓቢሻዬ ዓይሣንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዓቢሻዬያኦ ዬኖ ዓሳ ዓሞኦኔ ዓሳኮ ሆታ ዔቁሴኔ።

12 ዬካፓ ዒዮዓቤ ዓቢሻዬም፡- «ሶኦሪያ ዓሳ ያሎና ታና ባሻኒ ዑኩም ኔ ዴንቄቲ ታና ሙኪ ማኦዴ፤ ታኦኒያ ዓሞኦኔ ዓሳ ኔና ያሊ ባሻኒ ዑኩቲ ሙኪ ማኦኒዳጉዲ፤ 13 ዓካሪ ዒጊጨፓ ደዴ! ኑ ዴርና ኑ ያሱሲ ካታሞና ዛሎር ደዲ ኑ ያልቶም፤ ናገርናናገጋ ጎዳ ጌዔሣጉዲ ዬይ ማዎም» ጌዔኔ።

14 ዒዮዓቤና ዒዛኮ ያሎ ዓሳና ያሎር ቤርቲም ኬሰካዛ ሶኦሪያ ዓሳ ጳሽኬኔ፤ 15 ዓሞኦኔ ዓሳ ሶኦሪያ ዓሳ ጳሽኬሣ ዴንቃዎ ዓቢሻዬ ቤርታፓ ገንሣም ካታም ባንሣ ጳሽኬኔ፤ ዬካፓ ዒዮዓቤ ዬሩሳላሚ ማዔ ዴንዴኔ።

16 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎና ዔያቶ ባሽሣ ሶኦሪያ ዓሳ ዔራዎ ዔፕራዒሴኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኦ ሶኦሪያ ዓጮ ያሎ ዓሳ ዔኪ ሙኪ ሸባኬ ዓይሣ ያሊሳንዳጉዲ ማሄኔ፤ ሸባኬ ያባ ካኦቲ፡ ሃዲድዔዬሪኮ ያሎ ዓሳ ዓይሣ ሱኡጌኬ፤

17 ዳውቲ ዬያ ዋይዛዎ ዒሰራዔኤሌኮ ያሎ ዓሳ ቡኩሲ ዔኪ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቃዎ ያላኒ ቤሲ ዓርቂ ገኢገቲ፤ ሶኦሪያ ዓሳኦ ፔ ቤዛ ቤዛ ዓርቂ ዳውቲና ዋላ ያሎ ዴኡሴኔ። 18 ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሶኦሪያ ዓሳ ገንሣም ማሃ ዳውሴኔ፤ ዒማና ዳውቲንታ ዒዛኮ ያሎ ዓሳንታ ለንካይ ሺያ ሳርጌላ ያይታ ዒሻ ዓሲና ያይዲታሚ ሺያ ቶኩና ሃንቲ ያላ ዓሲ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ሸባኬ ጌይንታ ሶኦሪያ ያሎ ዓሳ ዓይሣሣያ ዋዴኔ። 19 ካኦቲ፡ ሃዲድዔዬሪኔ ቢታንቶ ዴማ ዋርቃ ካኦታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ያሎና ባሽሣ ዔራዎ ዳውቲና ዋላ ቡኪ ዒዛም ገኢራያ ማዔኔ፤ ዬማፓ ሶኦሪያ ዓሳ ዓሞኦኔ ዓሳ ማኦዴኒ ኮዒባኦኔ።

20

ዳውቲ ራባ ካታም ያሎና ባሽ ዓርቂሣ (2ሳሙ. 12:26-31)

1 ዓኮ ሌዓ ዓርቃንዳሣኮ ቤርታ ሲሎ ዓገድይዳ፡ ካኦታ ያልዚር ኬሰካ ዋድና ዒዮዓቤ ያሎ ዓሳ ዔኪ ዴንዲ ዓሞኦኔ ዓጮ ያላኒ ራባ ካታም ማንጌኔ፤ ዳውቲ ጋዓንቲ ዬሩሳላሚይዳ ዓቲኔ፤ ዒዮዓቤ ዒማና ራባ ካታም ያሊ ባይዜኔ፤ 2 ሚልኮሚ ጌይንታ ዓሞኦኔ ዓሳ ካኦሽካ ያኦዛኮ ዴኡሣማ ሃይሣታሚ ያይዶ ኪሎ ማዓያ ቶኦካ ዓሳ ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዬያኮ ጋርይዳ ሚዛጲ፡ ሚርጌ ዋኦጌ ኬሳ ሹቺ ዓኦኔ፤ ዳውቲ ዬኖ ቶኦካ ዓሳ ባኬሎ ዔኪ ፔ ቶኦካ ዓጌኔ፤ ሃሣ ዬያጉዲ ካታሚሎይዳፓኦ ሚርጌ ባኦዚ ዲዒ ዔኬኔ፤ 3 ዒኢካ ዓኦ ሳሰዋ ዔኪ ኬሲ ማጋኦዜንታ ባላሻንታ ሃርጋኦ ዔያቶም ዒንገ ማዶ ማዶ ሺሴኔ፤ ዓሞኦኔይዳ ዳኮ ዳኮ ካታማ ዓኦ ሳሰዋ ቢያ ዒዚ ዒማይዴኔ። ዬካፓ ዳውቲና ዒዛኮ ያሎ ዓሳ ገንሣ ዬሩሳላሚ ማዔኔ።

ፒሊሰጄኤሚ ዓሳኮ ያሎና ዔርቲ ዓሳ ያሎና ያልዚ (2ሳሙ. 21:15-22)

4 ናንጊቤቃ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጌዜሬይዳ ናንጋ ፒሊሰጄኤሚ ዓሳ ያሎኔ፤ ዒማና ሁሻ ዓጨ ሸይንቲ ማዔያ ሲቤካዬ ጎዎሣ ሲፓዬ ጌይንታ ያልዚና ዔርቲ ዓሲ ዋዴኔ፤ ፒሊሰጄኤሚ ዓሳኦ ያሎና ባሽገቲ፤

5 ዬያ ሌሊቲዋንቲ ላሚ ሃሣ ፒሊሰጄኤሚ ዓሳ ዔያታ ያሎኔ፤ ዬኖ ያሎና ያዒሬ ናኦዚ፡ ዔልሃናኔ ጋኦቲ ዓጮ ሸይንቲ ጎኦሊያዴኮ ጌርሲ ላሃሚ ዋዴኔ፤ ዬያኮ ዋርዎ ዘዎ ዓንዲርሙማ ደርዜኮ ዓንዲራሽ ሚሣጉዴያኩ።

6 ሚሌ ሃሣ ጋኦቲይዳ ያልዚ ቡሊንቲ፤ ዬኖ ያሎይዳ ላምዎ ኩጮና ቶኮናይዳ ላቆ ኬኤላ ዋሊ ዑፃ ላማታሚ ያይዶ ኬኤላ ዓኦ ፔቲ ያደሲ ዓሲሰኬይ ዓኦኔ፤ ዒዚያ ሚናኦ ዋድና ያሎና ዔርቲ ራፓይሚ ዓሳ ዜርፃፓኩ። 7 ዬይ ዓሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያላኒ ጫርቄኔ፤ ጋዓንቲ ዳውቲኮ ጌርሲ፡ ሻማ ናኦዚ ዮናታኦኔ ዒዛ ዋዴኔ።

8 ዳውቲንታ ዒዛኮ ያሎ ዓሳንታ ዋዴ ዬንሣ ሃይሣ ዓሳንሣ ያሎና ዔርቲያ ማዔ፡ ራፓይሚ ዜርፃፓኩ።

21

ዳውቲ ዓሳ ፓይዳሣ (2ሳሙ. 24:1-25)

1 ፃላሃ ዒሰራዔኤሌ ዴርይዳ ሚቶ ዔኪ ዬዓኒ ማላሣር ዳውቲ ዴር ፓይዳንዳጉዲ ዳውቲ ዒና ጌሌኔ። 2 ዳውቲ ዒማና ዒዮዓቤና ሃንጎዋቶ ያሎ ዓሳ ሱኡጎናም፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ካራፓ ጋፓ ሃላንዳኦና፤ ጌይፉ፡ ዳኦኔፓ ዴንዲ ቤርሳቤ ሃላንዳኦና ዓኦዴ ዴር ፓይዳዋቲ፤ ታኦኒ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዓኦፒኒ ዓሲ ዓኦቲያ ዔራኒ ኮዓኔ» ጌይ ዓይሣኔ።

3 ዒዮዓቤ ማሃዎ፡- «ካኦቲዮ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዴር ሃሣ ዓኦሣፓ ጄኤታ ጳንጨፍ ማሃ ኔኤም ሚርጊሾንጎ! ዔያታ ቢያ ኔ ዓይሎኬ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ዴር ፓይዲ ዴራ ጉቤ ዳቤያ ዓይጋ ማሃይ?» ጌዔኔ። 4 ካኦቲ ጋዓንቲ ፔኤኮ ዓይሣፃ ኩማንዳጉዲ ዋልቃዲ ዒዮዓቤ ዓይሣኔ፤ ዬካፓ ዒዮዓቤ ካኦቲ ኮራፓ ኬሰኪ ዴንዲ ዴር ፓይዳኒ ዓጮ ጉቤ ሺሬ ዬሩሳላሚ ማዔ ሙኬኔ። 5 ዒዚ፡- ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓሳኮ ፓይዶ ቢያ ዳውቲም ኬኤዜኔ፤ ዬያታ፡- ዒሰራዔኤሌፓ ፔቲ ሚሎኔና ፔቲ ጄኤታ ሺያ ዓሲ ማዓዛ፡ ዪሁዳይዳፓ ሃሣ ያይዶ ጄኤታና ለንካይታሚ ሺያናኬ፤ 6 ዒማና ዒዮዓቤ ካኦቲኮ ዓይሣፃ ናሽኪ ዔኪባኦሣር ሌዊ ዓሳንታ ቢኢኒያሚ ዓሳ ፃጶ ፓይዲባኦ።

7 ያሱሲ ዬያ ማዳንቲ ባኮር ቢያ ሚርጌና ዳጋዴሣር ዒሰራዔኤሌ ዓሳይዳ ሚቶ ዔኪ ዬዔኔ። 8 ዬያር ዳውቲ ያኦሲ ኮይላ፡- «ታኦኒ ሃያይዲያና ዴኤፒ ዴኤሣ ማዔ ጎሚ ማዴኔ! ሃደራ ታና ማኦሬ፤ ዔኤያቶ ማዶ ታ ማዴያዋይ!» ጌዔኔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳውቲም ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡ ጋኦዴም፡- 10 «ዴንዲ ዳውቲም ሃይሣ ባኦዚፓ ኔ ደኦራንዳጉዲ ታ ኔኤም ሺኢሾኔ፤ ታኦኒ ኔ ደኦራማ ማዳንዳኔ፤ ጋዓኔ» ጌይ ኬኤዜ ጌዔኔ።

11 ዬያር ጋኦዴ ዳውቲ ኮይላ ዴንዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ጌዔ ባኮ ቢያ ፔጋሲ ኬኤዜኔ፤ ሃዚ ጌዒ ዒዛ ያኦጮኔ፡- 12 «ኔ ዓጮይዳ ሃይሣ

20:1 20:1 2ሳሙ. 11:1። 20:5 20:5 1ሳሙ. 17:4-7።

ለዓ ለማ ከሰከቱ ኮሺሞ? ሃንጎ ገንሣ ሃይሃ ዓገሊ ኔ ሞርካ ኔና ዳውሲ ሃንቴቱዳይ? ዓይዔ ጌዔቴ ሃይሃ ከሊ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳካ ፑርታ ደርዖና ዓጮ ኔኤኮ ቢያ ኩርሳንዳ ከኢታንቸ ዳካያይዳፓ ዎማ ኔ ደኦራይ? ሂንዳ ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳም ታ ጋዓንዳማ ዳማሲ ከኤኤ» ጌዔኔ።

13 ዳውቴ ዓማና፡- «ታኣኒ ዎና ደኦራንዳቴያ ካራ ታኣም ባይቄኔ! ያዲ ማዔቴያ ዓሲ ኩቸ ጋርሲ ጌላኒ ታ ኮዑቀሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማጪንታያታሢር ዒ ታጊዳ ኮዔ ሜቶ ዓዓጎንጎ» ጌዔኔ።

14 ዬያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዳርይዳ ፑርታ ዎዳ ደርዖ ዔኪ ሙኬም፡ ለንካይታሚ ሺያ ዓሲ ኩዳኔ፤ 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ገንሣ ሃሃ ዬሩሳላሜ ባይዛኒ ከኢታንቸ ዳኤኔ፤ ጋዓንቴ ከኢታንቸሢ ዬሩሳላሜ ባይዚያ ዓዓርቃማና ዳርይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሄሊሴ ሜታ ዒዛኮ ዎልቃ ጌላሢር ከኢታንቸሢ፡- «ሃይማ ሄላንዳና ዔያቶይዳ ሄሌ ሜታ ጊዳንዳኔ፡ ሃሺ!» ጌዔኔ። ከኢታንቸሢ ዒማና ዒያቡሳ ዓሢ ዖርና ጎሃሢኮ ቆይዶ ዓጫ ዔቂ ዓኣኔ።

16 ከኢታንቸሢ ዬሩሳላሜ ባይዛኒ ጩንቸ ዓፓር ኩጫ ዓርቂ ሳዖኮ ዑፃ፡ ዳጌ ዠባራ ዔቂ ዓኣንቴ ዳውቴ ዳንቄኔ፤ ዬያር ዳውቴንታ ሲዮ ፓቲሎ ማይንቴ ዓኣ ዳር ሱኡጎንታ ቢያ ባሊቶ ሳዖ ሄሊሲ ዒዛም ዚጌኔ። 17 ዳውቴ ዒማና፡- «ያሱሲዮ! ዳበንቴሢ ታናኬ፤ ዳራ ፓይዲንታንዳጉዲ ዓይሢሢያ ታናኬ፤ ዓካሪ ሃይ ዔኤቢ ዔሩዎ ዓሳ ዓይጎ ዎኦቴይ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢዮ! ታናንታ ታ ማኣር ዓሳንታይዳ ሜቶ ዓጌ፤ ሃያ ዳር ዑፃ ሃያ ዎዳ ደርዓሢ ኬይሲ።» ጌዔ ሺኣቄኔ።

18 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቸሢ ጋኣደም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዳውቴ ዒያቡሳ ዓሢ፡ ዖርና ቆይዶ ዳንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ገኢገሺሞ ከኤኤ።» 19 ጋኣዳ ዒዛም ከኤኤ ዓይሢያ ኩንሣኒ ዳውቴ ዳንዳኔ፤ 20 ዬና ቆይዶይዳ ዖርናንታ ዒዛኮ ያይዶ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዘርጌ ሺርኪቃ ከኢታንቸሢ ዳንቃዖ ናኣታ ጳሽኪ ዩንጎቴ። 21 ዖርና ዒማና ዳውቴ ዒያቶ ባንሢ ሙካሢ ዘገ ቆይዶይዳፓ ዒዛ ባንሢ ከሰከ ሳዓ ላሂ ቦንቸ ዔኤላሢ ዔኤሌኔ፤ 22 ዳውቴ ዖርና ኮይላ፡- «ፑርቶ ዎዳ ደርዓሢ ዳርይዳፓ ዔቃንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎንዶ ቤሲ ታ ገኢገሺሞ ኔኤኮ ቆይዶ ታኣም ሻንቸ፤ ጪገንታኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ኩንሢ ታ ጪጋንዳኔ» ጌዔኔ።

23 ዬያር ዖርና፡- «ካኣቲዮ! ኔኤር ዔኬ፤ ኔ ኮዔ ባኣዚ ዒኣካ ማማዳ፤ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቸ ዒንጋኒ ሃንሢ ጌማቶንሢያ ዔኬ፤ ሃያ ሃኣኮ ሺርኮ ሚያዎ ሃንፃሌ ማሂ ዔኬ፤ ሃሃ ዘርጋሢያ ሃኣኮ ዒንገሢ ማሂ ሺኣሺ፤ ሃይሾ ቢያ ባኮ ታ ኔኤም ዒንጌኔ» ጌዔኔ።

24 ካኣቲ፡ ዳውቴ ጋዓንቴ፡- «ዬይ ማዓዓኬ፤ ጪገንታኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ታ ጪጋንዳኔ። ኔ ባኣዚ ማዔያ፤ ታኣኒ ዔኤቢ ጪገ ዔከባኣ ባኣዚ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጋኒ ታ ኮዑቀሴ» ጌዔኔ። 25 ዬካፓ ዳውቴ ዖርናም ዬና ቆይዶኮ ላንካይ ከሎ ማዓንዳ ዎርቄ ጪገ፡ 26 ዬና

ቤዘይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ገኢገሺ ሚቸ ዒንጎ ዒንገሢንታ ፔቱሞና ዒንጎ ባኣዚያ ሺኣሺኔ፤ ዒዚ ዒማና ሺኣቃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ባኮ ከዲ ሙዓንዳ ታሚ ጫሪንጫፓ ዳኪ ሺኣጲያ ዒዛኮ ዎይዘኔ።

27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኢታንቸሢ፡- «ጩንቸ ዓራፖ ጎንጎሮይዳ ዳኬ» ጋዓዛ፡ ከኢታንቸሢ ዒይሢንቴ ጎይዖ ማዳኔ፤ 28 ዬያይደም ዳውቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ሺኣጲያ ዎይዘሢ ዔሬኔ፤ ዬያር ዒያቡሳ ዓሢ፡ ዖርና ቆይዳ ዓኣ ዒንጎ ቤዘይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒዚ ሺኣሺኔ፤ 29 ሙሴ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ማዢ፡ ዓፒሎና ማዢንቴያ ጎዳ ካኣሽከንታ ማኣርንታ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ዬማ ሄላንዳኣና ጌባዖኦይዳ ዓኣ ካኣሽኮ ቤዛ ዓይ ዓኣኔ፤ 30 ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኢታንቸሢ ጩንቸ ዓፓር ዳውቴ ዒገጩሢር ዒኣካ ዳንዲ ያኦሲ ካኣሽካኒ ዳንዳዒባኣሴ።

22

1 ዬያር ዳውቴ፡- «ያሱሲኮ ጌኤዢ ማኣርንታ ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሚቸ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኣ ሃይካ ማዓንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

ጌኤዢ ማኣር ማኣን ገኢገሺንቴ ባኮ

2 ካኣቲ፡ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓጫይዳ ናንጋ ማሌ ዓጫ ዓሳ ፔቲይዳ ቡኩሲ ማዳ ማዲሺኔ፤ ዬያቶ ዓሳፓ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ጌኤዢ ማኣር ማዢንዶ ሹጮ ዓርሳንዳጉዲ ዓይሢኔ፤ 3 ዳውቴ ዒማና ማርሾ ካርኮ ሚሰማርንታ ማኣፃፖ ጌይንታ ጳንጪንታ ዓንጎዎ ኮሾንዶ ዲቢ ዓንገ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዳኤሡዎ ዔር ባኮና ዘገ ዔርታኒ ዳንዳዑዎ ሞኦና ዓንገያኣ ዑሣ ዓኣዳ ሚርጌ ገኢገሺኔ፤ 4 ጊርሴና ሲዶና ዓጫ ዳራኣ ኮሺ ዲቢ ዚቢቂ ዔኬ ዬዓንዳጉዲ ዓይሢ ዔኬ ዬይሴኔ። 5 ዬካፓ ዳውቴ፡- «ታ ናኣዚ፡ ሴሎሞን ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዢንዳ ጌኤዢ ማኣራ ሚርጌና ሚዛጳያ ዓጫ ቢያይዳ ዔርቴያ ማዓኒ ኮይሳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ሃገ ናይ፡ ዒናዲ ደዲባኣያ ማዔሢር ታኣኒ ቢያ ባኮ ዒዛም ገኢገሻንዳኔ» ጌዔ ፔ ዒናና ማላዖ ዒ ሃይቃንዳሢኮ ቤርታ ማኣር ማዢንዶ ባኮ ሚርጌ ገኢገሺኔ።

6 ዒማና ዳውቴ ፔኤኮ ናኣዚ ሴሎሞን ዔኤሊሳዖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢም ጌኤሺ ማኣሪ ማዢንዳጉዲ ዓይሢኔ፤ 7 ዒዚ ናኣዚም፡- «ታ ናዓሢዮ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሢም ጌኤሺ ማኣሪ ማዢን ማሌንቴ፤ 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ ኔኤኒ ሚርጌ ዓሲ ዎዳኔ፤ ሚርጌ ያልዚያ ኔ ያልቴኔ፤ ሚርጌ ሱጉሢያ ኔኤኒ ላኣሌሢር ጌኤሺ ማኣሪ ኔ ማዢንዳጉዲ ታ ኮዑቀሴ» ታኣም ጌዔኔ፤ 9 ያዲ ማዔቴያ ሂዚ ጋዓ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ ቃኣላ ታኣም ከኤኤኔ፡- ታኣኒ ዒዛኮ ሞርኮ ቢያይዳፓ ሃውሺሲ ኮሹሞ ዒዛም ዒንጌም ኮሺና ዓጫ ዎይሃንዳ ዓቲንቄ ናይ ኔ ሾዓንዳኔ፤ ዒዚ ካኣታዲ ዎይሃ ዎዶና ዒሰራዔኤሌ ዳርም ዲቃቲሢባኣ ኮሹሞ ታ ዒንጋንዳሢር ሱንፃ ዒዛኮ ሴሎሞን ጌይንታንዳኔ፤ 10 ታኣም ጌኤዢ ማኣር

ማዘንዳሚ ዒዛኪ፤ ዒዛ ታኣኮ ናዎ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒያ ዒዛኮ ዓዶ ማዓንዳኔ፤ ካኣቱማኣ ዒዛኮ ዒሰራዔኤሌይዳ ዶዶ ናንጋንዳኔ» ጌዔ።

11 ዳውቲ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ሃሣ ዓካሪ ታ ናዓሣዮ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሢ ኔኤና ዋላ ማዎንጎ፤ ዒዛም ኔኤኒ ጌኤዢ ማኣሮ ማዘንዳጉዲ ዒዛ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ካፒ ቢያ ባኮ ኔኤም ገኢጊሾንጎ፤ 12 ዒሰራዔኤሌይዳ ኔና ዒ ካኣታሣኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ያኣዛሢ ዋጎ ኔኤኒ ካፒንዳጉዲ ዔራቶና ጸቁሥሣ ማለሣና ዒ ኔኤም ዒንጎንጎ፤ 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና ዒሰራዔኤሌም ዒንጌ ዋጎንታ ዓይሣዎንታ ቢያ ኔ ኩንሣቴ፡ ቢያ ባካ ኔኤም ገኢጋንዳኔ፤ ዶዶ፡ ዒጊጨፖ፤ ጫርቁ ማዳዎ ማዔ። 14 ጌኤዢ ማኣሮ ማዢዎ ዛሎ ማዔቴ ታኣኒ ታ ዛሎና ማኣሮ ማዢዎም ማዓንዳ ሃይሣ ሺያና ያይዶ ጭታ ቶኣኔ ማዓ ዋርቁ፤ ሃይሣታሚ ያይዶ ሺያ ቶኣኔ ማዓ ሹቹ ቢራ፤ ሚርጉማ ሃይማኬ ጌይንቲ ዔርቱዋ ሞኣና ዓንገንታ ገኢጊሾኔ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ሚሣንታ ሹቹያ ታኣኒ ገኢጊሾኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ዬያይዳ ቃሳንዳያ ኮይሳኔ፤ 15 ኔኤኮ ሹቹ ዓርሳ ዓሲ፡ ሹጮና ማኣሮ ማዢ ዓሲ፡ ሚዎና ማዢ ዓሲ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዶማ ዶማ ማዶ ማዶ ዓሲያ ዓኣኔ፤ 16 ዋርቁ፡ ቢራ ዓንገ፡ ሞኣና ዓንገንታ ማሌ ዓንጎዋ ገኢጊሾሣና ዔርቱ ዶማ ዶማ ማዶ ማዶ ዓሲ ኔኤኮ ዓኣኔ፤ ዬያር ሃሣ ማዶ ዓርቁ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋላ ማዎንጎ» ጌዔ።

17 ዬካፓ ዳውቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጋ ቢያ ዒዛኮ ናኣዚ ሱሎሞኔ ማኣዳንዳጉዲ ሃዚ ጌዒ ዓይሣኔ፤ 18 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሣኮ ያኣዛሢ ሃይማ ሄላንዳና ዒንሣና ዋላኬ፤ ቢያ ዛሎና ሂርገሻ ባኣዚ፤ ቢያ ካፒ ኮሹሞ ዒንሣም ዒንጌኔ፤ ሃኖ ዓጮይዳ ናንጋ ዴር ቢያ ታኣኒ ያሊ ባሽ ዓርቃንዳጉዲ ማኣዳኔ፤ ዔያታ ዒንሣንታ ናንገና ናንጋ ጎዳንታም ዓይሣንቲ ዋርቃ ማዔኔ፤ 19 ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኣዛሢም ጉቤ ዒናፓ፤ ሃሣ ጉቤ ሺምፓፓ ማዶዋቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲናንታ ዒዛ ካኣሽኮ ዒዛም ዶማዶ ሚሆ ቢያ ዔኪ ሙኪ ጋራ ጌሣኒ ጌኤዢ ማኣሮ ያኣሲ ቦንቸም ማዢዎ ዓርቁዋቴ።»

23

1 ዳውቲ ባሽንቲጋርቻዎ ጌኤኮ ናኣዚ፡ ሱሎሞኔ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታሣኔ።

ሌዊ ዓሰ ማዶ

2 ካኣቲ፡ ዳውቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሱኡጎንታ ቁኤሰንታ ሌዊ ዓሰንታ ጉቤ ፔቴይዳ ቡኩሴኔ፤ 3 ዒዚ ዒማና ሌዓ ሃይሣታሚና ዬካፓ ዑሣ ማዔ፡ ሌዊ ዓሰ ዓቲንቆ ቢያ ፓይዴኔ፤ ዋሊ ዑፃ ፓይዳ ዔያቶኮ ሃይሣታሚ ሳሊ ሺያ ማዔኔ፤ 4 ካኣቲ ዔያቶይዳፓ ለማታሚ ያይዶ ሺያ ማዓ ዓሲ ጌኤዢ ማኣሮ ማዶ ማዶንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ ሃሣ ላሆ ሺያ ማዓ ዓሲ ዶኦሪ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲና ዋጌ ዋጋ ዓሲ ማሂ ጌሣኔ። 5 ያይዶ ሺያ ማዓ ዓሲ ጌኤዢ

ማኣሮ ካፒንዳጉዲ ጌሣንቴኔ፤ ዓቲ ያይዶ ሺያ ዓሰ ካኣቲ ዔያቶም ዒንጋ፡ ዓይኑም ዓንጎና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይናዲ ጋላታንዳጉዲ ማሆና።

6 ዳውቲ ሌዊ ዓሰ ጌኤኮ ቶኣኮና ቶኣኮና ሃይሣ ቤሲ ፓቁኔ፤ ዔያታ፡- ጌርሾኔ፡ ቁዓቲንታ ሜራሪ ጌይንታ ቶኣኮከ።

7 ጌርሾኔኮ ላዒዳኔና ሺምዒ ጌይንታ ለምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ 8 ላዒዳኔኮዋ ዩሂዔኤሌ፡ ዜታሚንታ ዒዮዔኤሌ ጌይንታ ሃይሣ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ 9 ሺምዒኮ ሹሎሞቴ፡ ሃዚዔኤሌና ሃራኔ ጌይንታ ሃይሣ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዬንሣ ቢያ ላዒዳኔ ዜርዎ ማዔ ቶኣኮኮ ሱኡጎከ፤ 10-11 ሺምዒኮ ሌዓ ዋሊ ሄሊ ሄሊ ሹይንቴያ፡- ያሃቴ፡ ዚዛ፡ ዩዑሽና ቤሪያ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዩዑሽና ቤሪያናኮ ሚርጌ ናይ ባኣሣር ፔቴ ቶኣኪ ማዒ ፓይዲንታ።

12 ቁዓቲኮ ዓምራሚ፡ ዩፅሃሪ፡ ከብሮኦኔና ዑዚዔኤሌ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ 13 ዒዛኮ ናኣዚ ቶይዲ ዓምራሚ ዓኣሮኔና ሙሴናኮ ዓዶኬ፤ ዓኣሮኔና ዜርዎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኮ፡ ዶማዶ ሚሆ ሱኡጌ ማዒ ካፒ ካፒ ናንጋንዳጉዲ፤ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኮ ዶምቦይዳ ዑንጆ ጩቢሽንዳጉዲ፤ ያኣሲማኣ ማዶያ ማዓንዳጉዲ፤ ዬያጉዲ ገንሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንዎና ዴር ዓንጆንዳጉዲ ዶማሶናኖከ፤ 14 ያኣሲ ዓሲ ማዔ ሙሴኮ ናኣታ ሌዊ ዓሰና ዋላ ፓይዲንቴኔ። 15 ሙሴኮ ጌርሾሚና ዔሊዔዜሬ ጌይንታ ለምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ 16 ጌርሾሚኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ባኣካፓ ሱኡጋሣ ሹቡዔኤሌከ፤ 17 ዔሊዔኤዜሬኮ ሪሃቢያ ጌይንታ ፔቴ ዓቲንቁ ናይ ሌሊ ዓኣኔ፤ ሪሃቢያኮ ጋዓንቴ ሚርጌ ዜርሣ ዓኣኔ።

18 ቁዓቲኮ ለምዓሳ ናኣዚ፡ ዩፅሃሪኮ ዬኖ ቶኣኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይሣ ሹሎሚቴ ጌይንታ ፔቴ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ 19 ቁዓቲ ናኣዚ ከብሮኦኔኮ ቤርታሳ ናዓሣ ዩሪያ፡ ለምዓሳሣ ዓመሪያ፡ ሃይሣሳሣ ያህዚዔኤሌ፡ ያይዳሳሣ ዩቃምዓሚ ጌይንታያከ። 20 ቁዓቲኮ ያይዳሳ ናዓሣ፡ ሙዚዔኤሌኮ ቶይዲሣ ሚካ፤ ሄሊሴሣ ዩሺያ ጌይንታ ለምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ።

21 ሜራሪኮ ማህሊና ሙሺ ጌይንታ ለምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ማሂሊኮ ሃሣ ዓላዜሬና ቁሺ ጌይንታ ለምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ። 22 ዓላዜሬ ጋዓንቴ ዉዴር ናይፓ ዓታዛ ፔቴታዎ ዓቲንቁ ናይ ሹውሞዎ ሃይቁኔ፤ ዒዛኮ ዉዴር ናኣታ ዔያቶኮ ዓሰ፡ ቁሺ ናኣቶም ሎዔኔ፤ 23 ሜራሪኮ ለምዓሳ ናኣዚ፡ ሙሹኮ፡- ማሂሊ፡ ዔዴሬና ዩራሞቴ ጌይንታ ሃይሣ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ።

24 ዓካሪ ዬያታ ቢያ ፔ ቶኣኮና ቶኣኮና፤ ሃሣ ፔ ማኣሮና ማኣሮና ፓይዲንቲ ሌዊ ዜርዎ ማዓዛ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ሱንዎና ዔኤሊንታ። ለማታሚ ሌዔ ኩሚያ፤ ሃሣ ገንሣ ዬካፓ ዑሣ ማዔ ፔቴ ፔቴ ሌዊ ዜርዎ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማዶ ባኣዚ ዓኣያከ።

25 ዳውቲ ዒማና፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ ፔ ዴርም ኮሹሞ ዒንጌኔ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቴ ዒ ፔ ቶኣኪና ዩራሳላሚይዳ

22:10 22:10 2ሳሙ. 7:1-16፤ 1ዮሱሲ. ዓሃኬ 17:1-14። 22:13 22:13 ዒያ. 1:6-9። 23:1 23:1 1ካኣቶ. ማ 1:1-40። 23:13 23:13 ኬሲ. ማፃ 28:1።

ናገረና ናገጋንዳኔ፤ 26 ይያር ሃካፓ ሴካ ናገረና ናገጋ ጎዳ ካአሽኪንታ ማኣሮንታ ካአዡ ደምቦ ኩንሃ ማሆ ለዊ ዓሳ ኬዲ ኬዲ ሃንታንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ። 27 ዳውቲ ጋፒንፃ ዓይሄ ዓይሄያ ጎይፆና ለዊ ዓሳ ቢያ ላማታሚ ለዔ ኩሚ ዓሳንታ ዩካፓ ዑሃ ዓአዴ ዓሳ ማድሮ ሱንፃ ፃአፒንቲኔ። 28 ዔያታ ማዳ ማዳ፡- ዓአሮኔ ናአታ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማኣሮይዳ ማዳ ማዳ ማኣዲሄ፤ ዲሮጋሮንታ ኬኤፆኮ ቆልፆ ጋሮ ጌኤሽ ካፒሄ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳም ዲማዴ ማሆ ጌኤሽ ካፒሄ፤ ዩያጉዲ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ማዳንታ ባኮ ማዳሂኬ። 29 ያሕሲም ዲንገንታያ ማዒ ሽኢካ ካሃና ዲኢሎና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሙኑቃ ፃአዛ ጌለባአ ላአደንታ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንታ ዲኢሎንታ ሱኡጌ ማዒ ዛጋያ ማዒ ዛ፤ ገንሃ ሃሃ ጌኤዡ ማኣሮም ዲንገንታ ባኮ ዴኤሡም ዔሮ ባኮና ዛገ፤ ዋርቂያኣ ዔራ ዓሳ ዔያቶኬ፤ 30-31 ቢያ ኬሊ ጉቲና ዲባረና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ናገረና ናገጋ ጎዳም ዲንጎ ባካ ሚቲንታ ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬሎንታ ዓገረ ፃኤሮንታ ዲማ ዲማ ቦንቶ ኬሎንታይዳ ናገረና ናገጋ ጎዳ ጋላቲሂና ቦንቶሂ ዔያቶ ማደኬ፤ ቢያ ዋዴ ዩያ ማዳ ማዳ ለዊ ዓሳኮ ፓይዳ ዋኣዲ ማዒ ኮይሳቲያ ኬሰኬ ደምቤ ዓአኔ፤ ለዊ ዓሳ ናገረና ናገጋ ጎዳ ካአሽኪያ ደምቦ ኩንሃንዳጉዲ ቢያ ዋዴም ጌሂንቲኔ። 32 ዩያጉዲ ሃሃ ዓፒሎና ማከንቲ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ካአሽኪንታ ማኣሮንታ ጌኤዡ ማኣሮንታ ዛገ ካፒያ ዔያቶ ማደኬ፤ ዩያ ለሊቱዋንቲ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ካአዡ ካአሽኪሳ፤ ዔያቶኮ ዲገሮ ዓአሮኔ ዜርፆ ማዒ ቁኤሶዋ ዔያታ ማኣዳኔ።

24

ቁኤሳ ማዳንዳጉዲ ዓይሂንቲ ባኮ

1 ዓአሮኔ ናአታ ማድሮ ዲማ ዲማ ፓቂንቲ ጎይፃ ያዲኬ፡- ዓአሮኔኮ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ዓአኔ፤ ዔያቶኮ ሱንፃ፡- ናአዳኣቤ፤ ዓቢሁ፤ ዓላዜሬንታ ዲታማሬንታኬ፤ 2 ናአዳኣቤና ዓቢሁና ዓዶኮ ቤርታ ደንሂሂ ባይቁ ሃይቁ፤ ዩያር ዔያቶኮ ጌርሲንሂሂ ዓላዜሬና ዲታማሬና ቁኤሴ ማዒኔ፤ 3 ካአቲ፤ ዳውቲ ዓአሮኔ ዜርፆ ዔያታ ማዳንዳ ማዳጉዴያ ጉዴያ ዲማ ዲማ ፓቂኔ፤ ዩያ ዲ ማዳሂ ዓላዜሬ ዜርሂ ማዒ፤ ሳዶቁና ዲታማሬና ዜርሂ ማዒ ዓቤሚሌኬ ዲዛ ማኣዳምኬ። 4 ዓላዜሬ ዜርፆ ባኣካፓ ዲቢ ሱኡጌ ማዒ ዓሲ ጴዴም ዲታማሬ ዜርፆ ባኣካ ሱኡጌ ማዒ ዓሲ ዳኬሂሮ ዓላዜሬ ዜርፆ ታጾ ላሆ ቤሲ ፓቂንቲኔ፤ ዲታማሬ ዜርፆ ጋዓንቲ ሳሊ ቤሲ ፓቂንቲኔ። 5 ዓላዜሬና ዲታማሬና ዜርፆይዳፓ ጌኤዡ ማኣሮኮ ቢታንቶ ዓአ ሱኡጌንታ ያኦሲ ባኮ ማዳያኣ ዓአያ ማዒሂሮ ማዳ ገሽኪንቲ ዲንገንታሂ ዲፃ ዓገ ዲማሲሂናኬ። 6 ዲፃሂ ዔካኒ ቤርታዲ ዓላዜሬና ዲታማሬና ዜርፆ ዋሊ ዓአሂ ጌላኔ፤ ዩካፓ ለዊ ዓሲ ማዒ፤ ፃአፖ ባኮ ፃአፓ፤ ናትናዔሌ ናአዚ፤ ሽማዒያ ዔያቶኮ ሱንፃ ፃአፓኔ፤ ዲማና ካአቲንታ ቢታንታ ዓአ ደንዘንታ ቁኤሳሂ ሳዶቁንታ ዓቢያታሬ ናአዚ

ዓቤሚሌኬንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ቁኤሶና ለዊ ማኣሮ ዓሳኮ ሱኡጌንታ ቢያ ዩያ ማርካ ማዒ ዛጋኔ። 7-18 ላማታሚ ያይዶ ቤሲ ማዒ ዲፃሂ ዓገ ፓቆና ማዳ ዓሳ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታ ጎይፆኬ፡- ቤርታሳፆ ዩሆያሪቤ ዓሳም ኬሰኬኔ፤ ላምዓሳፆ ዩዳዒያ ዓሳም፤ ሃይሂሳፆ ሃሪሚ ዓሳም፤ ያይዳሳፆ ቤያሪሚ ዓሳም፤ ደንጋሳፆ ማልኪያ ዓሳም፤ ላሃሳፆ ሚያሚኔ ዓሳም፤ ላንካሶ ሃቆፃ ዓሳም፤ ሳላሶ ዓቢያ ዓሳም፤ ታዘጳሶ ዲያሱ ዓሳም፤ ታጳሶ ሽካኒያ ዓሳም፤ ታጳ ፔታሶ ዔሊያሽቤ ዓሳም፤ ታጳ ላምዓሶ ያቆሚ ዓሳም፤ ታጳ ሃይሂሶ ሁፖ ዓሳም፤ ታጳ ያይዳሶ ዩሹብዓቤ ዓሳም፤ ታጳ ደንጋሶ ቢልጋ ዓሳም፤ ታጳ ላሃሶ ዲማሬ ዓሳም፤ ታጳ ላንካሶ ሂዚሬ ዓሳም፤ ታጳ ሳላሶ ሃፕፃፃ ዓሳም፤ ታጳ ታዘጳሶ ፔታህያ ዓሳም፤ ላማታማሶይዳ ዩሂዝቁሌ ዓሳም፤ ላማታሚ ፔታሶይዳ ያከኔ ዓሳም፤ ላማታሚ ላምዓሶይዳ ጋሙሌ ዓሳም፤ ላማታሚ ሃይሂሶይዳ ዴላያ ዓሳም፤ ላማታሚ ያይዳሶይዳ ማዒዚያ ዓሳም ኬሰኬኔ። 19 ዩይ ዓሳ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዒ ዲሰራዔኤሌኮ ያኦዛሂ ዔያቶኮ ቤርታ ዓዳሂ ዓአሮኔ ዓይሂ ጎይፆና ጌኤዡ ማኣሪ ጌሊ ዲማ ዲማ ማዳ ማዳ ጎይፃ ያዲኬ።

ሃንጎ ዓቲ ለዊ ዓሳ ሱንፃ

20 ለዊ ዜርፆኮ ሃንጎ ዓቲ ማኣሮ ዓሳ ሱኡጎኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንታሂጉዴያኬ፡- ሹባሌ ዓምራሚ ዜርሂኬ፤ ዩህዴያ ሹባሌ ዜርሂኬ፤ 21 ዩሹያ ሬሃቢያ ዜርሂኬ፤ 22 ሹሎሚቲ ዩፀሃሬ ዜርሂኬ፤ ያሃቲ ሹሎሚቲ ዜርሂኬ፤ 23 ዩሪያ፤ ዓማሪያ፤ ያሂዚዔሌንታ ዩቃምዓሚንታ ኬብርኦኔ ናአቶኬ፤ ዔያቶኮ ሱንፃ ፃአፒንቲሂ ዋሊ ሄሊ ሸይንቲ ጎይፆኬ። 24 ሚካ ዑዚዔኤሌ ዜርሂኬ፤ ሻሚሬ ሚካ ዜርሂኬ፤ 25 ዛካሪያሴ ሚካኮ ጌርሲ፤ ዩሹያ ዛሎና ዑዚዔኤሌ ዜርሂኬ፤ 26 ማሂሊንታ ሙሽንታ ያዕዚያንታ ሜራሪ ዜርሂኬ፤ 27 ያዕዚያኮ፡- ሹሃሚ፤ ዛኩሬንታ ዲብሬ ጌይንታ ሃይሂ ዓቲንቁ ናይ ዓአኔ። 28-29 ማህሊኮ ዓላዜሬና ቁሹ ጌይንታ ላምፆ ዓቲንቁ ናይ ዓአኔ፤ ዓላዜሬኮ ፔቲታፆ ዓቲንቁ ናይ ባአሲ፤ ቁሹኮ ጋዓንቲ ዩራህሚዔኤሌ ጌይንታ ፔቲ ዓቲንቁ ናይ ዓአኔ። 30 ሙሽኮ ማሂሊ፤ ዔዴሬና ያሪሞቲ ጌይንታ ሃይሂ ዓቲንቁ ናይ ዓአኔ። ዓካሪ ዩያታ ቢያ ለዊ ዜርፆ ማዒ ማኣሮ ዓሳኬ። 31 ፔቲ ፔቲ ማኣሮኮ ሱኡጎንታ ጌኤዛታኣ ዲሹንሂጉዲ ዩያኮ ቤርታ ዔያቶኮ ዲገና፤ ዓአሮኔ ናአታ ማዳ ጎይፆማ ፔኤኮ ማዳ ማዳጎ ዲፃሂ ዓገኔ፤ ዲማና ካአቲ ዳውቲንታ ሳዶቁንታ

23:26 23:26 ላሚ. ዋማ 10:8። 23:32 23:32 ፓይ. ማፃ 3:5-9።

ዓቤሜሌከንታ ቁኔሶንታ ለዊ ዓሳንታኮ ማኣር ዓሳ ሱኡጋኣ ቢያ ማርካ ማዒ ዛጋንቲ ዲማሲ ዔር ባኮ ዔያታ ዓጋኔ።

25

ጌኤዠ ማኣራ ጎዳም ዓይናዳ ዓሳ

1 ካኣቲ፣ ዳውቲና ለዊ ዓሳኮ ሱኡጎና ሚርጌ ሻሺ ዴንሢ ዋርቆ ጎኦሎንታ ፔቲ ሻሺ ዴንሢ ዋርቆ ጎኦሎንታ ዑኡቱቡላሢናኣ ዓይናዳ ዓይናዳ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛንዳጉዲ ዓሳኣፔና ሄማኔና ዪዲቱና ማኣራጋ ዓሲ ዶኦሪ ጌሢኔ፤ ዬያ ማዶ ማዶ ዓሳኮ ሱንፃ ሃካጋ ዴማ ጋይዲንታሢ ጉዴያኩ።

2 ዛኩራ፣ ዮሴፔ፣ ኔታንያንታ ዓሳርዔኤሌ ጌይንታ ያይዶ ዓሳኣፔ ናኣቶኬ፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዓሳኣፔ ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዓዛ ካኣቲ ዓይሢ ዋዶማና ዋዶማና ዬያ ማዶ ዔያታ ማዳኔ።

3 ዪዲቱኔኮ ላሆ ዓቲንቆ ናኣታ፡- ጌዳሊያ፣ ፀሪ፣ ያሻያ፣ ሺምዒ፣ ሃሻቢያና ማቲትያ ጌይንታያኬ፤ ዔያታ ፔቲ ሻዦና ዴንሦ ጎኦሎ ዋርቁ ዋርቁ ዔያቶኮ ዓዳሢ ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዔም ያኦሲ ዓያና ዔያቶም ዒንጋ ዓይኡም ዋይዚሲ ዋይዚሲ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዓይኡምና ቦንቺ ቦንቺ ጋላታ።

4 ሄሊሳዖ ሄማኔ ጎዖሢ ታጾ ያይዶ ዓቲንቆ ናይ ዓኣያ ማዓዛ፣ ዔያታ፡- ቡቂያ፣ ማታኒያ፣ ዑዚዔኤሌ፣ ሸቡዔኤሌ፣ ያሪሞቲ፣ ሃናኒያ፣ ሃናኒ፣ ዔሊዓታ፣ ጌዳልቲ፣ ሮማምቲዔዜሬ፣ ዮሸቤቃሻ፣ ማሎቲ፣ ሆቲሪና ማህዚዓቲንታኬ፤ 5 ካኣቲም ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ሄማኔም ዬንሢ ታጾ ያይዶ ዓቲንቆ ናኣቶንሢንታ ቃሲ ሃሢ ሃይሦ ዉዲሮ ናይያኣ ያኦሲ ዒንጌኔ፤ ዬያ ያኦሲ ማዳሢ ሄማኔ ዴጊዲ ቦንቺሳኒ ቤርታ ኬኤዜ ቃኣሎ ጎይያናኬ። 6 ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣታ ቢያ ጌኤዠ ማኣርይዳ ያኦሲ ካኣሽኪንታ ካኣዦ ዳምባ ኩንሢንታኣና ዔያቶኮ ዓዴ ሱኡጌ ማዔም ዑኡቱቡላሢ ዋቻኔ፣ ጎኦሎዋ ዋርቃኔ፤ ዓሳኣፔንታ ዪዲቱንታ ሄማኔንታ ካኣቲ ቢታንቶ ዴማ ማዒ ዬያ ማዶ ማዳኔ።

7 ዬንሢ ላማታም ያይዶ ዓሳንሢ ቢያ ኮሺ ዔኤቢ ዔራያኬ፤ ዬያጉዲ ሃሢ ዔያቶኮ ዒጊናኣ ያኦሲም ዓይናዳ ዓይኡም ዔራያ ማዓዛ ጋይዳ ዔያቶኮ ዋሊ ዑፃ ላምዖ ያኤታና ሳሊታሚ ሳሊኬ።

8 ዔያቶኮ ማዶ ማዶ ዲማሳኒ ዴጌያኣ ማዖም ጋርቺ፣ ዔርዛሢምታቲያ ዔርዖይዳ ዓኣሢም ዖናኣ ጋቁዖዖ ዒፃ ዓገንታ።

9 ዒፃሢ ቤርታሲ ዓሳኣፔ ዒጊናጋ ዮሴፔም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ጌርሲንሢንታኮ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ፤

ላምዓሳ ጌዳሊያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ። 10 ሃይሣሳ ዛኩራም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

11 ያይዳሳ ዪፀሬም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

12 ዶንጋሳ ኔታንያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

13 ላሃሳ ቡቂያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ፤

14 ላንካሳ ዓሳርዔኤሌም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ፤

15 ሳላሳ ያሻዕያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

16 ታዞጳሳ ማታኒያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ፤

17 ታጳሳ ሺምዒም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ጌርሲንሢንታኮ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ፤

18 ታጾ ፔታሳ ዓዛርዔኤሌም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

19 ታጾ ላምዓሳ ሃሻቢያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ፤

20 ታጾ ሃይሣሳ ሹባዔሌም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

21 ታጾ ያይዳሳ ማታትያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

22 ታጾ ዶንጋሳ ያሪሞቲም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

23 ታጾ ላሃሳ ሃናኒም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

24 ታጾ ላንካሳ ዮሸቤቃሻም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

25 ታጾ ሳላሳ ሃናኒያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ፤

26 ታጾ ታዞጳሳ ማሎቲም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

27 ላማታማሶ ዔሊዓታም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

28 ላማታሚ ፔታሶ ሆቲሪም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

29 ላማታሚ ላምዓሳ ጌዳልቲም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

30 ላማታሚ ሃይሣሳ ማህዚያቲም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

31 ላማታሚ ያይዳሳ ሮማምቲዔዜሬም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ናኣቶንታ ጋይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኬ።

26

ጌኤዡ ማእሮ ካፓ ዓሳ

1 ጌኤዡ ማእሮ ካፓ ማዕ ሌዊ ዓሳኮ ማዳ ዓርቁንቴህ ሃካፓ ዳማ ዓኣ ጎይዖኬ፤ ቆራሃ ቶኦኮኮ ዓሳኣፔ ማእሮፓ ቆኦሬ ናኣዚ፤ ማሱላማኬ። 2 ዒዛኮ ለንካይ ዓተንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዋሊ ሄሊ ሄሊ ሾይንቴ ጎይዖና፡- ዛካሪያሴ፤ ዩዲዕዔኤሌ፤ ዛባድያ፤ ያተኒዔኤሌ። 3 ዔላኣማ፤ ዩሆሃናኔንታ ዔልዩሆዔናዩ ጌይንታኔ።

4 ማሌ ሃሣ ሳሊ ዓተንቁ ናይ ዒንጊ ያኦሲ ዓንጃ፤ ያቤድዔደኦማ ጌይንታ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዛ ናኣታ ዋሊ ሄሊ ሾይንቴ ጎይዖና፡- ሹማዒያ፤ ዩሆዛባዳ፤ ዮዓሄ፤ ሳካሬ፤ ናተናዔኤሌ፤ 5 ዓሚዔኤሌ፤ ዩሳኮኦሬና ፔዑሌታዩ ጌይንታያኬ።

6-7 ሃሣ ያቤድዔደኦማኮ ናኣዚ ቶይዲ፤ ሹማዒያኮ ላሆ ዓተንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዩንሢ፡- ያተኒ፤ ሬፓዔኤሌ፤ ያቤዳ፤ ዔልዛባዳ፤ ዔሊሆና ሳማክያናኬ፤ ዔያቶኮ ዴኤፔ ዔራቶ ዓኣሢሮ ዔያቶ ዓደ ማእሮ ዓሳኮ ዔያታ ሱኡጎኬ።

8 ዓካሪ ዩያታ ቢያ ያቤድዔደኦማ ዜርዖ ማዓዛ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ዓተንቁ ናኣቶንታ፤ ሃሣ ዔያቶኮ ዒጊና ማዳ ማዳጊ ጌዳ ዔራቶ ዓኣያኬ፤ ዒዛ ዜርዖ ዋሊ ዑፃ ላሂታሚ ላምዖኬ።

9 ማሱላማኮ ማዳ ማዳጊ ዔራቶ ዓኣ ታጾ ሳሊ ዓተንቁ ናይንታ ጌርሲንሢንታ ዓኣኔ።

10 ማራሪ ቶኦኮኮ ሃይዶ ዓተንቁ ናይ ዓኣ፤ ሆሳ ጌይንታ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩያ ናኣቶኮ ሱኡጎሢ ሹምሪኬ፤ ዒዚ ቶይደ ናፖቱዋቴያ ዓዳ ዒዛ ሱኡጌ ማሄኔ፤ ዔያታ፡- ሹምሪ፤ 11 ሄልቁያ፤ ያባልያና ዛካሪያሴ ጎይዖኬ፤ ዩያ ሆሳኮ ማእሮ ዓሳይዳፓ ጌኤዡ ማእሮ ካፓ ማዕዘንሢ ዋሊ ዑፃ ታጾ ሃይሆ ዓሲኬ።

12 ጌኤዡ ማእሮ ካፓ ዓሳ ፔ ማእሮ ዓሳ ሱኡጎኮ ዳማ ዳማ ማዒ ፓቂንቲ ፓቂንቲ ዔያታ ሃንጎ ሌዊ ዓሳጉዲ ጌኤዡ ማእሮ ማዳ ማዳ ማዳ።

13 ዋዚጉዲ ዔያታ ማርጌቴያ ፔቴ ፔቴ ማእሮ ዓሳ ዋና ዛሎ ማርሾ ካሮ ካፓቴያ ዔራኒ፤ ዴጌ ማዔቴያ ጋርቹ ጎዑዋ ጉቤሢም ዒፃሢ ዓጋኔ፤

14 ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ማርሾ ካሮ ካፓጎዳጉዲ ዒፃሢ ሴሌሚያም ኬሰኬ፤ ሄሊሳዖ ቢያ ዋዳና ኮሺ ዘሮ ዘራ ዒዛኮ ናኣዚ ዛካሪያሴም ኬዶ ዛሎና ዓኣ ማርሾ ካሮ ካፓጎዳጉዲ ዒፃሢ ኬሰኬ፤

15 ያቤድዔደኦማ ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ማርሾ ካሮ ካፓጎዳጉዲ ዲማሲ ዔሮ ባካ ኬሰካዛ፤ ሚሆ ጌሆ ማእሮ ካፓጎዳጉዲ ዒዛኮ ናኣቶም ዒፃሢ ኬሰኬ። 16 ሹፕሚና ሆሳናም ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ማርሾ ካሮ ኬዶ ጎይዖ ዛሎና ዓኣ ሻሌኬቴ ጌይንታ ማርሾ ካሮ ካፓጎዳጉዲ ዒፃሢ ዔያቶም ኬሰኬ፤ ዩይ ማርሾ ካሮ ካፓጎዳጉዲ ዋሊ ሄሊ ሄሊ ፔ ዋዳና ዋዳና ፓቂንቲያኬ፤ 17 ዩያሮ ቢያ ኬሊ ዓባ ጌላ ዛሎና ላሆ፤ ኬዶ ዛሎና ያይዶ፤

ደኦሎ ዛሎናኣ ያይዶ ካፓ ዓሲ ዔያኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ቢያ ኬላ ያይዶ ካፓ ዓሲ ሚሆ ጌሆ ማእሮ ካፓጎዳጉዲ ጎዞ ዔያቶይዳፓ ላምዒሢ ፔቴ ሚሆ ጌሆ ማእሮ፤ ዓቴ ላምዖንሢ ሃሣ ባጎ ማእሮ ካፓኔ። 18 ዓባ ጌላ ዛሎና ጎይዖ ሄሊሲ ኮሺንቴ ዓሳ ቡካ

ቤዛ ኮይላ ያይዶ ካፓ ዓሲ ጌሆዛ፤ ዩኖ ቤዜሎ ካፓ ላምዖ ዓሲ ዓኣኔ። 19 ቆራሃና ማራሪ ቶኦኮኮ ማርሾ ካሮ ካፓጎዳጉዲ ጊሽኪንቴህ ያዲዲኬ።

ሃንጎ ሌዊ ዓሳ ጌኤዡ ማእሮ ማዳ ማዳ

20 ሌዊ ዓሳይዳፓ ዓከያ ጎሆሢ ጌኤዡ ማእሮኮ ሚሆ ጌሆ ማእሮንታ ያኦሲም ዲማዴያ ማዕ ዒንጊንታ ባኮ ጌሆ ማእሮኮ ሱኡጌኬ፤

21 ጌርሾኔ ናኣታፓ ፔቴህ ማዕ፤ ላዒዳኔ ፔኤኮ ናኣዚ ዩሂዔኤሌ ማእሮ ዓሳንታ ዲማ ዲማ ማእሮ ዓሳ ዒጊናኮ ሱኡጌኬ፤ 22 ዩሂዔኤሌኮ ዓተንቁ ናኣታ፡- ዜታሚና ጌርሲ ዒኖዔኤሌናኬ። ዩንሢ ጌኤዡ ማእሮኮ ያኣፕ ዩቆ ባኮንታ ሚሆ ጌሆ ማእሮንታኮ ሱኡጎንሢ። 23 ዩይ ያዲ ማዓዛ ዓምራማ፤ ዩፅሃሬንታ ኬብሮኦኔንታ ዑዚዔኤሌንታ ዜርዖማኣ ዔያታ ማዳንዳ ማዳ ዒንጊንታኔ።

24 ሙሴ ናኣዚ ጌርሾኔ ቶኦኮኮ ማዕ ሹቡዔኤሌ ጌኤዡ ማእሮ ሚሆ ጌሆ ማእሮኮ ሱኡጎኮ ዑፃ ሱኡጎሢኬ፤ 25 ዒዚያ ጌርሾማኮ ጌርሲ፤ ዔሊዔኤሌ ዛሎና ሹሎሚቴኮ ዑኬ ዒጊኒኬ፤ ዩይ ዔሊዔኤሌ ሬሃቢያ፤ ሬሃቢያ ዩሻዕያ፤ ዩሻዕያ ዮራማ፤ ዮራማ ዚክሪ፤ ዚክሪያ ሹሎሚቴ ሹዔኔ፤ 26 ሹሎሚቴንታ ዒዛኮ ዒጊናንታ ካኣቲ ዳውቴንታ ዒዛ ማእሮ ዓሳኮ ሱኡጎንታ፤ ጊንሢ ሃሣ ዒዛ ቶኦኮኮ ዲማ ዳማ ያሎ ዓሳ ሱኡጎ፤ ያኦሲም ዲማዴያ ማሂ ዒንጎ ባኮኮ ሱኡጌኬ፤ 27 ዩንሢ ሱኡጎንሢ ያሎ ዋዳና ዔያታ ዲዒ ዔካ ባኮይዳፓ ፓቂ ጌኤዡ ማእሮ ማዳንታጎዳጉዲ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዲማሳኔ። 28 ሹሎሚቴና ዒዛኮ ዒጊናና ጌኤዡ ማእሮ ማዳም ዲማዴ ባኮ ቢያ፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ሳሙዔኤሌንታ ካኣቲ ሳኣዖኤሌንታ ኔሪ ናኣዚ ዓቤኔሪና ዪሩና ናኣዚ ዒኖዓቤ ዒንጌ ባኮንታኮ ሱኡጌ ማዕኔ።

ሃሣ ዓቴ ሌዊ ዓሳ ማዳ ማዳ

29 ዩፅሃሬ ዜርዖ ባኣካፓ ኬናንያንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ጌኤዡ ማእሮቴዋንቲ ዙላ ዓሲ ዋይሥሢና ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ባኣካ ኬሰካ ዓይጎ ባኣዚ ማዕቴያ ዔያታ ዛጊ ጌሰታኒ ሱኡጌ ማዒ ጌሢንቲኔ።

30 ኬብሮኦኔና ሃሻቢያ ዜርዖናይዳፓ ዛላ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ደዲ ዔርቴያ ማዕ፤ ፔቴ ሹያና ለንካይ ያኤታ ማዕ ሃሻቢያንታ ዒጊናንታ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ያኦሲ ማዳንታ ካኣቲም ማዳንታ ማዳኮዋ ቢያ ሱኡጌኬ።

31 ኬብሮኦኔ ዜርዖኮ ሾይንቶ ሃይሳ ያኣፕንቲ ዓኣ ጎይዖና ሱኡጎሢ ዩሪያኬ፤ ዳውቴ ካኣታዳንቲ ያይዲታማሳ ሌዖና ሃይሶ ያኣፕ ዓርቆ ቤዛ ዛጎንቲ ጌሌዓይይዳ ያዕዘሬ ጌይንታ ቤዛ ናንጎ ማእሮ ዓሳይዳፓ ዔርቴያ ማዕ ፖኦሊሴ ጴዴኔ፤ 32 ዓማና ካኣቲ ዳውቴ ዩንሢ ዒዛኮ ዒጊናንሢዳፓ ዔርቴያ ማዕ ላምዖ ሹያና ለንካይ ያኤታ ዓሲ ሱኡጌ ማሂ ደኦራኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቲ ዳውቴ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ጌይዖ ሮኤኤሌንታ ጋኣዳንታ ሚናኣሴ ዓጮንታይዳፓ ያኦሲ ማዳና ዓጮ ዋይሢያኮ ቢያ ሱኡጌ ዔያቶ ማሂ ጌሄኔ።

26:5 26:5 2ኛው፡ 6:11፤ 1ያሕሲ ዓሃኬ 13:14።

27

ዳውቴ ያሎ ዓሳሱ ሱኡጎ ደኦሪህ

1 ሃካፓ ዴማ ዓኣዘንህ ሲሰራዔኤሌ ዓሳሱ ማእሮ ዓሳ ሱኡጎንታ ዴማ ዴማ ቶኦኮ ወይህ ዓሳሱንታ፤ ዬያጉዲ ሃህ ካኣቲኮ ማዶ ማዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሳሱ ሱንፃ ዋሊ ሄሊ ፃኣፕንቲ፤ ዬይያ፡- ሌዖ ጋራ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ዓገረይዳ ላማታሚ ያይዶ ሺያ ዓሲ ዋሊ ዑፃ ማዓ ማዳንዳጉዲ ፓቂንቲያ ማዓዛ ዬያ ዴማ ዴማ ፓቂንቲ ዓሳሱ ሱኡጎ ዓኣኔ።

2-15 ፔቴ ፔቴ ዓገረይዳ ዬያ ዋሊ ዑፃ ማሆና ዓሳሱ ሱኡጎ ማዔ ዓሳሱ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንቲህ ጎይዎኔ፤ ቤርታሳ ዓገረይዳ ቤርታሲ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎ ማዔህ ዛብዲዔኤሌ ናኣዚ ያሹብዓጤ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ወይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ፤ ዒዚያ ዪሁዳ ዒገሮ ዛላፓ ማዔ ፓርሴ ቶኦኮኔ።

ላምዓሳ ዓገረና ላምዓሲ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ ዓሆሄ ዓህ ደዳዬኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ወይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ። ዒዛኮ ዴማ ማዔ ዓይህህ ማቅሎቴ ጎይህኔ።

ሃይህሳ ዓገረና ሃይህሲ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ፡- ቁኤሳህ፤ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናያኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ወይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ፤ ዬይ ቤናያ ሃይህታሚ ያሎና ዔርቲ ፖኦሊሶኮ ዑፃ ዔርቲያ ማዔ ሱኡጎ ማዔያኔ።

ያይዳሳ ዓገረና ያይዳሶ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ፡- ዒዮዓቤ ጌርሲ ዓሳሄሌኔ። ዬካፓ ዒዛ ቤዘይዳ ዒዛኮ ናኣዚ ዜባድያ ዬያ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ ማዔኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ።

ደንጋሳ ዓገረና ደንጋሶ ፓቂንቲ ፓኦሊሶኮ ሱኡጎህ፡- ዪፀሃሪ ዓህ ሺምሁቴኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ። ላሃሳ ዓገረና ላሃሶ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ ቴቆዓ ዓህ ዒቁሼ ናኣዚ ዒራኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ።

ላንካሳ ዓገረና ላንካሶ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ፡- ዔፕሬኤማ ፃጳፓ ፔሎ ዓህ፤ ሄሌፃኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ።

ሳላሳ ዓገረና ሳላሶ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ፡- ሁሻ ዓህ፤ ሲቤካዬኔ፤ ዒዚያ ዪሁዳ ፃጳኮ ዛራ ዜርፃፓኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ።

ታዞጳሳ ዓገረና ታዞጳሶ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ፡- ዓናቶቴ ዓህ ዓቤዔኤሪኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ። ታጳሳ ዓገረና ታጳሶ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ፡- ዛራ ፃጳፓ ኔያፓ ዓህ ማሂራዬኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ።

ታጳ ፔታሳ ዓገረና ታጳ ፔታሶ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ፡- ዔፕሬኤማ ፃጳ ዓጮኮ ፒርቶኔ ዓጮ ሸይንቲ፤ ቤናያኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ።

ታጳ ላምዓሳ ዓገረና ታጳ ላምዓሶ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎህ፡- ያትኒዔኤሌ ቶኦኮ ማዔ ኔያፓ ዓህ፤ ሄልዳዬኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔ ዒ ዓይህ ፖኦሊሳ ላማታሚ ያይዶ ሺያኔ።

ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፃጳ ሱኡጎ ደኦሪህ

16-22 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ወይህ ሱኡጎ ሱንፃ ሃይካፓ ዴማ ዋሊ ጊንፃ ፓይዲንታ ጎይዎጉዲኔ፡- ሮኦኤሌ ፃጳ ወይህህ፡- ዚክሪ ናኣዚ ዔሊዔኤሪኔ፤

ሲሞኦኔ ፃጳ፡- ማዕካ ናኣዚ ሺፓዲያ፤ ለዊ ፃጳ፡- ቁሙዔሌ ናኣዚ ሃሻቢያ፤ ዓኣሮኔ ፃጳ፡- ሳዶቁ፤

ዪሁዳ ፃጳ፡- ካኣቲ፤ ዳውቴ ጌርሲንህፓ ፔቴህ ማዔ ዔሊሁ፤

ዪሳኮኦሪ ፃጳ፡- ሚካዔኤሌ ናኣዚ ያምሪ፤

ዛብሎኦኔ ፃጳ፡- ዓዲዮ ናኣዚ ዩሽማዕያ፤

ኒፕታኦኤሌማ ፃጳ፡- ዓዘሪዔሌ ናኣዚ ያሪሞቴ፤

ዔፕሬኤማ ፃጳ፡- ዓዛዘያ ናኣዚ ሆሴዔ፤

ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ሚናኦሴ ፃጳ፡- ፔዳያ ናኣዚ ዒዮዔሌ፤

ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ሚናኦሴ ፃጳ፡- ዛካሪያሴ ናኣዚ ዪዶ፤

ቢኢኒያማ ፃጳ፡- ዓቤኔሪ ናኣዚ ያዕሲዔኤሌ፤

ዳኣኔ ፃጳ፡- ዪሮሃማ ናኣዚ ዓዛርዔሌ ወይህያ ማዔኔ።

23 ናገረና ናገጋ ጎዳ፡- «ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ጫሪገጮ ዠኦጎህጉዲ ሚርገሻንዳኔ» ጌዒ ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣሎጉዲ ካኣቲ፤ ዳውቴ ለዓ ላማታሚ ማዔያና ዬካፓ ዴማ ማዔ ዓሳ ፓይዳ ዋደና ዋላ ፓይዲባኣሴ፤ 24 ጴዳያ ናኣዚ፡- ዒዮዓቤ ዴሮ ፓይዲ ጋፕሱዋፖ ጎይፃ ሃሽኔ፤ ያኦሲ ዬያ ፓይዲያሮ ዳጋዲ ዒሰራዔኤሌ ዴሮይዳ ሃይቢ ሄሊሴህረ ዬይ ፓይዳ ካኣቲ ዳውቴ ሃይሳ ፃኣፕንታ ማዘጋባ ፃኣፕንቲባኣሴ።

ካኣቲሞ ማኣሪ ዓኣ ሚሆ ዛገ ወይህ ዓሳ

25-31 ካኣቲሞ ማኣሪይዳ ዓኣ ሚሆ ዛገ ወይህያ ማዔ ዓሳሱ ሱንፃ ዋሊ ጊንፃ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይዎኔ፡-

ካኣቲሞ ማኣሪይዳ ሚሆ ጌሃ ማኣሮኮ ሱኡጎህ ዓዲዔኤሌ ናኣዚ ዓዘማዌቴኔ፤

ካታሞይዳ፡ ካታሞኮ ዙሎይዳ፡ ዴማ ዴማ ጌርዲይዳ፡ ዋርዲዮ ቤዘይዳ ዓኣ ካኣቲኮ ሚሆ ጌሃ ማኣሮ ሱኡጎህ፡- ዑዚያ ናኣዚ ዮናታኣኔኔ፤

ጎዡ ጎሽካ ዓሳ ሱኡጎህ፡- ካሎቤ ናኣዚ ዔዘሪኔ፤ ወይሮ ጎዡ ሱኡጎህ፡- ራማይዳ ሸይንቲ፤ ሺምዒኔ፤

ወይሮ ዑዡ ጌሃ ማኣሮ ሱኡጎህ፡- ሺፓሚይዳ ሸይንቲ ዛብዲኔ፤

ደኦሎ ዛሎ ጌሚሮይዳ ዓኣ ሪማቶንታ ቦኦቦ ሚያንታ ሱኡጎ ማዔ ዛጋህ ጌዴሬይዳ ሸይንቲ ባዓልሃናኔኔ፤

ሪሚቶ ዛይቶ ጌሃ ማኣሮ ሱኡጎ ማዔ ዛጋህ፡- ዒዮዓሴኔ፤

ሳኣሮኦኔ ቦኦሎይዳ ዓኣ ባኣቶ ሱኡጎ ማዔ ዛጋህ፡- ሳኣሮኦኔይዳ ሸይንቲ ሺፀራዬኔ፤

27:23 27:23 ማዢ. ማፃ 15:5፤ 22:17፤ 26:4። 27:24 27:24 2ሳሙ. 24:1-15፤ 1ያሱሲ. ዓሃኔ 21:1-14።

ደኦጭይዳ ዓሳ ባኣቶ ሱኡጌ ማዒ ዛጋሢ፡-
 ዓድላዬ ናኣዚ ሻጋጃኬ፤
 ሱኡጌ ማዒ ጋኣላሢ ዛጋሢ፡- ዒሰማዔኤሌይዳ
 ሸይንቴ ያቢሌኬ፤
 ሱኡጌ ማዒ ሃሮ ዛጋሢ፡- ማርኖቴይዳ ሸይንቴ
 ዩህዲያኬ፤
 ማራቶና ዋኣሮና ሱኡጌ ማዒ ዛጋሢ፡- ሃግራ ዓሢ
 ያዚዘኬ፡፡

ዳውቴ ዘራ ዓሳ

32 ካኣቲ ዳውቴኮ ዓቤ፡ ዮናታኣኔ ዘርና
 ጨንጫ ሃሣ ዔራ ዓሲኬ፤ ዒዛና ሃኪሞኔ
 ናኣዚ ዩሂዔኤሌና ካኣቲኮ ናኣቶ ዔርዛዘንሢ፤
 33 ዓኪያፔሌ ካኣቲ ዘራ ደንዛሢ ማዓዛ ዓርካይዳ
 ሸይንቴ፡ ሁሻዬ ካኣቲኮ ላጌኬ፤ 34 ዓኪያፔሌ
 ሃይቄሰካጋ ዓቢያታሬና ቤናያ ናኣዚ፡ ዩሆያዳዔና
 ካኣቲ ዘራዘንሢ ማዓኔ፤ ዒዮዓቤ ካኣቲኮ ያሎ ዓሳ
 ዓይሣ ሱኡጋሢ ማዓኔ፡፡

28

ዳውቴ ጌኤዠ ማኣሮ ማዠን ማሌሢ

1 ካኣቲ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ቢታ ዓቱዎፃ
 ዩሩሳላሜ ሙኪ ቡካንዳጉዲ ዔኤላሢ ዳኬሢሮ
 ፔቴ ፔቴ ሃጻኮ ሱኡጋ፡ ዓጮይዳ ማዳ ማዳ ቢቶ
 ዓሳ፡ ደማ ደማ ቶኦኮኮ ሱኡጋ፡ ካኣቲንታ ዒዛኮ
 ዓቲንቆ ናኣቶንታኮ ዓኣ ባኮና ባኣቶዎ ሱኡጌ ማዒ
 ዛጋ ዓሳ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ካኣቲዎ ማኣሮኮ ደንዛ፡
 ደዲ ማዒ ያሎና ዔርቴ ዓሳ ጉቤ ሙኪ ቡኬ፡፡

2 ዓሳ ቢያ ቡኪንቴሰካጋ ዳውቴ ዔቃዮ፡-
 «ዒንሢ ሃይ ታ ዒጊኖንታ ታ ዓጮ ዓሳ! ሂንዳ
 ዋይዘዎቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁዎ
 ሳኣጂኖ ጌሃንዳ ቤሲንታ ኑ ያኦዛሢ ቶኪ
 ሂርቃንዳ ማኣሪያ ማዠን ማዠን ጎይፃ ታኣኒ
 ጊኢጊሺ ማሌኔ፤ 3 ጋዓንቴ ያልዚና ሚርጌ
 ሱጉሢ ታ ላኣሌሢሮ ታኣኒ ዒዛኮ ጌኤዠ ማኣሮ
 ማዠንዳጉዲ ያኦሲ ኮሲባኣሲ፤ 4 ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ ዩሁዳ ሃጻ፡
 ዒሰራዔኤሌ ዓሳይዳ ሱኡጌ ማሂ ደኦጆ፤ ሃሣ
 ዩሁዳ ሃጻጋ ታ ማኣሮ ዓሳ፡ ታ ማኣሮ ዓሳይዳጋ
 ታና ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ካኣቲ ማሂ ደኦጆ፡ ታ
 ዜርፃ ካኣቶ ማዒ ዋይሃንዳሢ ታኣም ዒ ጫኣቁ፡፡
 5 ዩያ ሌሊቱዎንቴ ዒ ታኣም ሚርጌ ዓቲንቁ
 ናይ ዒንጌኔ፤ ዔያቶ ባኣካጋ ካኣቲዎ ዓልጋ ዳዒ
 ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳጉዲ ታ ናኣዚ፡
 ሴሎሞኔ ደኦጆ፡፡

6 «ቃሲ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ኬኤዛዮ፡-
 ታኣም ጌኤዠ ማኣሮ ማዠንዳሢ ኔ ናኣዚ
 ሴሎሞኔኬ፤ ታ ዒዛ ታኣኮ ናይ ማሃንዳኔ፤ ታኣ
 ዒዛኮ ዓዶ ማዓንዳኔ፤ 7 ዒዚ ሃሣ ማዳ ጎይፃ
 ቢያ ዎይ ታ ዎጎና ታኣኮ ዓይሢያ ዛጊ ማዲ
 ኩንሣያ ማዒ ዒዛኮ ካኣቲዎ ናንጊና ታ ዒዛም
 ደዲሻንዳኔ» ጌዔ፡፡

8 «ሃሢያ ታ ዓሲዮቴ! ያኦሲ ዋይዛንቴ፤ ያኦሲ
 ደኦጆ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ዛጋንቴ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ማዒ ኑ ያኣዛሢ ኑና ዓይሢ ባኮ ቢያ ዛጊ
 ማዲ ዒንሢ ኩንሣንዳጉዲ ታ ዒንሢ ሸኢቃ፤
 ዩያ ዒንሢ ማዳቴ ሃሮ ኮዠ ዓጮሎ ናንጊና ዒንሢ
 ዓጪ ማሃንዳኔ፤ ሃሣ ጊንፃጋ ሙካ ሸይንቶማኣ
 ዒንሢ ዳካልሳኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔ፡፡

9 ዩካጋ ዳውቴ ሴሎሞኔ ኮራ፡- «ታ ናዓሢዮ!
 ያኦሲ ዓሲኮ ዒኔ ቢያ ዛጋያ፡ ማሊያዎ ቢያ
 ዔራሢሮ ኔ ዓዶ ያኣዛሢ ዔሬ፤ ዒዚ ኦኡኮ ማሊያና
 ኑ ኮዓ ባኮ ቢያ ዔራኔ፤ ዩያሮ ኔ ጉቤ ዒናጋ ኮሺ
 ማሊሢና ዒዛም ማዳንዳጉዲ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ዒዛ
 ኔ ኮዓያ ማዒ ኔ ዒዛ ዳንቃንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዛ ኔ
 ሃሹቴ ዒዚያ ኔና ናንጊና ሃሻንዳኔ፡፡ 10 ዒዛም ኔ
 ጌኤዠ ማኣሮ ማዠንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና
 ደኦጆሢ ዋሊጋ፤ ደዲ ጫርቁ ዒናጋ ማዳ» ጌዔ፡፡

11 ሄሊሳዎ ሃሣ ዳውቴ ሴሎሞኔም ጌኤዠ
 ማኣሮኮ ሚሆ ጌሃ ማኣሮ፡ ዋሊ ዑፃ ዑፃ ማዠን
 ኩሶ ማኣሮና ጋሮ ቆልዎንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ጎሞ
 ጌኤዠ፡ ዑሣ ዓኣዳ ጌኤዠ ማኣሮ ማዠንዳ ጎይፃ
 ኬኤዚ ዒንጌኔ፤ 12 ዩያ ሌሊቱዎንቴ ጌኤዠ
 ማኣሮኮ ዓሳ ቡኪንታንዳ ጸኦኮንታ ኮይላ ዓኣ
 ቆልዎንታ ጌኤዠ ማኣሮ ሚሆንታ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳም ዒንጊንታ ባኮ ጌሃ ማኣሮ ቢያ ዒ ዎማይዲ
 ማዠን ማሌቴያ ዓኣ ማሊያዎ ኬኤዚ ዒንጌኔ፡፡
 13 ዩያጉዲ ሃሣ ዳውቴ ቁኤሶና ሌዊ ዓሳና
 ማዳንዳ ባኮ፡ ጌኤዠ ማኣሮይዳ ዔያታ ማዳንዳ
 ማዳና ያኦሲ ካኣቲ ማዳም ማዓ ሚሆ ኮሺ
 ዓርቆንዳ ጎይፃ ማሊያዎ ሴሎሞኔም ኬኤዘኔ፡፡
 14 ደማ ደማ ማዳም ማዓ ሚሆ ኮሺሢም
 ማዓንዳጉዲ ቢሮ ዓንጎንታ ዋርቆንታኮ ሚርጉማ
 ዳኤሡዎ ዔር ባኮና ዎማዲ ማዓኒ ኮይሳቴ
 ኬኤዘኔ፤ 15 ፔቴ ፔቴ ገዎ ጌሃ ሻርኖም ማዓ
 ዋርቆንታ ገዎ ጌሃ ሻርኖም ማዓ ቢሮ ዓንጎንታ
 ዳኤሡዎ ዔር ባኮና ዎማዲ ማዓኒ ኮይሳቴያ
 ኬኤዘኔ፡፡ 16 ቢሮ ዓንጎና ኮሺንታ ሎኣዠ ያይቶም፡
 ያኦሲም ዒንጊንታ ደማዳ ካሃ ጌሃ ዋርቆ
 ጋባደንታ፤ 17 ሃይሃ ኬኤሎ ሲልጻሢንታ፡ ዔቶ
 ሳኣኖንታ ጉንጎላሢያኣ ኮሻኒ ዳኤሡዎ ዔር
 ባኮና ዎማ ጉዴያ ቢራ ዓንጊና ዋርቆና ኮይሳቴያ
 ኬኤዘኔ፤ 18 ዩያጉዲ ዑንጆ ጩቢሾ ቤዘንታ
 ፔኤኮ ጋኣዘ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫኣቁዎ ሳኣጂኖኮ
 ዑፃ ፒሼ ኪሩቤላ ዳዓ ሳርጌሎ ያይቶ ኮሺንታሢም
 ዎማጉዳ ጌኤሺ ዋርቆ ኮይሳቴያ ዓኣ ማሊያ
 ኬኤዘኔ፤ 19 ካኣቲ ዳውቴ ቃሲ ኬኤዛዮ፡- «ዩይ
 ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ዒዛኮ ጌኤዠ ማኣሮ
 ዎማይዲ ማዠንዳቴያ ዳዌ ባኮታንቴ ታኣኒ
 ፃኣፔሢ» ጌዔ፡፡

20 ጋፒንያይዳ ካኣቲ፡ ዳውቴ ናኣዚ
 ሴሎሞኔም፡- «ዓካሪ ዒኔ ኩሙሢ ማዒ፤ ደዴ፤
 ማዳዎ ዑኬና ዓርቁ፤ ዓይጎ ባኣዚያ ኔና ቃዘጋ፤
 ታኣኒ ዒዛም ማዳ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ
 ታ ያኣዛሢ ኔኤና ዎላኬ፤ ጌኤዠ ማኣሮይዳ ኔ
 ማዳ ማዳ ኔ ጋፒሳንዳያ ሄላንዳኣና ዒ
 ኔኤጋ ደማዳዓኬ፤ ሃሣ ሃሻዓኬ፤ ፔቴታዮ ኔና
 ዒ ኬኤራዓኬ፤ 21 ጌኤዠ ማኣሮ ጋሮይዳ ዓኣ
 ማዳ ማዳ ኩንሣንዳጉዲ ቁኤሶና ሌዊ ዓሳና
 ዓይሢንቴ፤ ሃሣ ደማ ደማ ማዳ ዳንዳዓ ዔራቶ
 ዓኣ ዓሳኣ ኔና ማኣዳኒ ጊኢጌኔ፤ ዳርና ዔያቶኮ
 ሱኡጋኣ ቢያ ኔኤም ዓይሢንታንዳኔ» ጌዔ፡፡

29

ጌኤዠ ማኣሮ ማዠንዳ ደማ ደማ ዒንጊንቴ
 ባኮ

28:7 28:7 2ኛው፡ 7:1-6፤ 1ያሕሲ፡ ዓሃኬ 17:1-14።

1 ዩካፓ ካኣቲ፡ ዳውቴ ቡኪንቴ ዳርሞ ጉቤ፡- «ያሕሲ ደኤሬ ታኣኮ ናዓሢ ሴሎሞን ሃጊ ደጌ፤ ሃሃ ማዲያ ዛገባኣያኩ፤ ሃይ ማዢንታ ማኣራ፡ ካኣቲሞ ማኣራቱሞንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ኑ ያኣዛሢ ካኣሸኪንታ ጌኤሺ ማኣሪኬ፤ ሃይ ማዲንታንዳ ባካ ኮሺ ደኤጊኬ፤ 2 ታኣኒ ታ ዳንዳዓሢጉዴያ ጌኤዢ ማኣሪ ማዢሞ ኮይሳ ባኮ ቢያ ገኢጊሽ፤ ዩይያ፡- ዋርቆና ማዢ ባኮሞ ዋርቆ፡ ቢር ዓንጎና ማዢ ባኮሞ ቢራ ዓንገ፡ ሞኦኖ ዓንጎና ማዲ ባኮሞ ማሌ ዓንገ፡ ሚያና ማዢንዳሚሞ ሚያ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ማይሊ ኬልቆንድ ማሪጊዴ፡ ኬልቆድንታ ዲማ ዲማ ሚዛጳ ሹጮንታ ሚርጌ ዒብኔ ቤሬዴ ጌይንታ ሹጮ ዋ ታ ገኢጊሽ፤ 3 ሃያ ታ ገኢጊሽ ባኮይዳፓ ቢያ ዑሣ ያኣሲኮ ጌኤዢ ማኣሪሞ ታኣኮ ዓኣ ደኤጊ ናሹሞፓ ዔቆያና ታ ባኮይዳፓ ሚርጌ ቢራንታ ዋርቆንታ ታ ዒንጌ፤ 4 ዩይያ፡- ጃኤታ ሺያ ኪሎ ማዓ ያጉጊ ዋርቆንታ ያይዲታሚ ሺያ ኪሎ ማዓ ጌኤሺ ቢራ፤ ጌኤዢ ማኣሪኮ ኮጮ ኬልቆ ማዢ ሹጮ ሚዛጳ ሳ፤ 5 ሃኣማ ማዲ ማዲሞ ማዓ ባኣዚ ታ ዒንጌ፤ ዓካሪ ሃንዳ ዒንሢዳፓ ማሊሢና ናሽኪ ናንገና ናንገ ጎዳሢሞ ዒንገይ ያናዳይ?» ጌዔ፤።

6 ዩካፓ ዲማ ዲማ ቶኦኮና ፃጸናኮ ሱኡጋ፡ ሺያና ጃኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሳ፡ ማዲ ማዲ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ናሹሞና ዒንጎ ባኣዚ ዒንጌ፤ 7 ዩያ ዔያታ ዒንጌሢ፡- ጃኤታና ላንካይታሚ ሺያ ኪሎፓ ባሻ ዋርቆ፡ ሃይሃ ጃኤታና ያይዲታሚ ሺያ ኪሎፓ ባሻ ቢራ ዓንገ፡ ላሆ ጃኤታና ላማታሚ ሺያ ኪሎ ማዓ ሞኦና ዓንገንታ ሃይሃ ሚሎኔና ያይዲ ጃኤታ ሺያ ኪሎፓ ባሻ ዓንገ፤ 8 ሚዛጳ ሹጮ ዓኣ ዓሳኣ ቢያ ጌኤዢ ማኣሪኮ ሚሆ ጌሃ ማኣሪይዳ ጌልዚ ጌሃንዳጉዲ ለዊ ዓሢ ጌርሸኔ ቶኦኪ ማዔ ዩሃዔኤሌሞ ዒንጌ፤ 9 ዴሬ ፔ ቶኦኪና ናሽኪ ጉቤ ዒናፓ ናንገና ናንገ ጎዳሞ ዒንጌ፤ ሚርጌ ባኣዚ ዒንገንቴሢር ዴራ ኮሺ ዋዛዴ፤ ካኣቲ ዳውቴያ ዑሣ ዓኣዴ ዋዛዴ፤።

ዳውቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቲ ሺኣቆ ሺኣጲያ

10 ዳውቴ ዒማና ዩያ ዓሳኮ ቤርታ፡- «ኑኡኮ ቤርታኣ ዓዳሢ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣሲ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳሢሞ! ናኣናና ጋላቲንቴያ ማዔ፤ 11 ያኣሲያ፤ ጫሪንጮና ሳያይዳ ዓኣሢ ቢያ ኔኤሮኬ፤ ኔኤኒ ቢያፓ ባሻ ደኤጊ ዋልቆና ዓኣያኩ፤ ቦንቸና ሚዛጳሞና ዲቃሢ ሄርሸሲሢሢኣ ኔኤኒ ኩሚያኩ፤ ኔ ቢያፓ ባሻ ዑሣ ዴግ ጌዔያ፤ ሃሃ ቢያ ባኮ ዑፃ ኔኤኒ ቢታንቶ ዓኣ ካኣቲኬ፤ 12 ያርጎቹሞንታ ቦንቸንታ ቢያ ዴዳሢ ኔጊዳፓኬ፤ ኔኤኒ ኔ ደዳሞና ዋልቆና ቢያ ባኣዚ ዋይሢ፤ ኔ ናሽኬ ዓሲ ደኤጊ፡ ሃሃ ደዲ ማሃኒ ዳንዳዓ፤ 13 ኑ ያኣዛሢ! ኑ ኔና ጋላታ፤ ኔኤኮ ቦንቸንቴ ሱንፆሞ ኑ ሄርሻ፤።

14 «ታኣና ታ ዳርና ኔኤሞ ኑ ዒንጎንዳ ባኣዚ ዓይጌያ ኑኡኮ ባኣሲ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ቢያ ባኮ ኔጊዳፓ ዔኬ ባኮኬ ኑ ዒንጎሢ፤ ዓካሪ ኔኤሲታንቴ ማሃ ኑ ኔኤሞ ዒንጌ፤ 15 ኑ ያኣዛሢ! ኑኡኒያ ኑኡኮ ቤርታኣ ዓዳንሢጉዲ ኔ ቤርቶይዳ ዒፂ

ዳኪንቴያና ቤሲባኣ ሹኦቹኬ፤ ሳይይዳ ናንጎ ዋዳ ኑኡኮ ሺቢጉዲኬ፤ ሃሃ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛኣ ባኣያኩ። 16 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሢሞ! ሃያ ቢያ ቆሎ ኑ ቡኩሴሢ ኔኤኮ ዲማዴ ሱንፆሞ ቦንቸንቴ ጌኤሺ ማኣሪ ማዢኬ፤ ያዲ ማዔቴያ ቢያሢ ዴዳሢ ኔጊዳፓኬ፤ ቢያ ባካ ኔኤሲኬ፤ 17 ኔኤኒ ዓሲኮ ቢያ ዒኔ ዛገ፡ ጉሙርቁንቴያ ማዓ ዴሬና ዋዛዳያ ማዔሢ ታ ዔራኔ፤ ዩያር ታኣኒ ሃያ ቢያ ታ ማሊሢና ናሽኪ ኔኤሞ ዒንጌሢ ጉሙርቁንቴሢና ፒዙሞናኬ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሃካ ኔኤኮ ቡኪንቴ ዴራ ኔኤሞ ዒንጌ ባኮና ኮሺ ዋዛዴሢ ታ ዴንቁ፤ 18 ኑኡኮ ቤርታኣ ዓዳንሢ ዒብራሃሚንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦቤንታኮ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢሞ! ሃይ ዴኤፓ ናሹማ ኔኤኮ ዴር ዒና ናንገና ደዲ ናንጎንዳጉዲ ማሃ፤ ቢያ ዋዳ ኔኤሞ ዔያታ ጉሙርቁንታ ማዓንዳጉዲ ማሃ፤ 19 ኔኤኒ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሃንዳጉዲና ሃያ ቢያ ታ ዒዛሞ ጌኤዢ ማኣሪ ማዢንዳጉዲ ገኢጊሽሢ ማዲንዳጉዲ ታ ናዓሢ ሴሎሞንፓ ጉቤ ዒናፓ ማዔ ዔኤሢሢ ዒንጌ» ጌዔ፤።

20 ዩካፓ ዳውቴ ዳርሞ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ጋላቲሞ፤!» ጋዓዛ፡ ቡኬ ዓሳ ጉቤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዳንሢኮ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ ጋላቲ፤ ሊካ ሳይ ባንሢ ሃርኪ ጌዒ ያኣሲንታ ካኣቲንታሞ ዚገ ቦንቹ፤።

21 ዩናኮ ዚር ጉቴሎ ሚርጌ ቆልሞ ሹኪ ያኣሲሞ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዔያታ ሺኣሹ፤ ዩካፓ ዴራ ሙዓንዳጉዲ ዒንጌ፤ ዒማና ፔቴ ሺያ ዚያ ጌማይ፡ ፔቴ ሺያ ዓዴ ማራይና ፔቴ ሺያ ማራይይ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ሹካዓ ያኣሲሞ ዒንገያ ዒንጎ ቤዞ ዑፃ ጉቤ ሚቹ፤ ዋይናፓ ኮሾና ዑኩሞ ያኣሲሞ ዒንገሢ ማሃ ሺኣሹ፤ 22 ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ዩኖ ዓሶ ሙዒ ዑሽኪ ዑሽኪ ኮሺ ዋዛዴ ዔያታ ፔኤቁ፤።

ዩኖ ዓሶሞ ሴሎሞን ካኣቲ ማዔሢ ዔርዚሢ ማዓ ባኣዚ ላሞዓሲ ማዴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንፆና ደኣሚ ዔያታ ዒዛ ካኣታሢ፤ ሳይቁ ጎሮሢኣ ቁኤሴ ማሃ ዔያታ ደኣሬ፤ 23 ዩያይዲ ሴሎሞን ዓዳ ቤዛ ጌሊ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛሞ ደዲሹ ካኣቲሞ ዓልጋ ዴዔ፤ ዩካፓ ቢያ ባኣዚ ዒዛሞ ገኢጌ ካኣቲ ማዔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራኣ ጉቤ ዒዛሞ ዓይሢንቴ፤ 24 ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታ ፖኦሊሶንታ ዳውቴ ኣታታያ ዓቲሞ ካኣቲ ሴሎሞንፓ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዓንዳሢ ጫኣቁ፤ 25 ናንገና ናንገ ጎዳ ዩኖ ዓጮ ዴር ቢያሢ ቤርታ ዴግ ዴጊዲ ሴሎሞን ቦንቹሴ፤ ዒዛኮ ቤርታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዋይሢ ካኣቶፓ ቢያ ዑሣ ባሻ ዒዛ ቦንቹሴ፤።

ዳውቴኮ ካኣቲሞ ዋዳ ሃይሶ ቃሚሢ

26 ዒሴዬ ናኣዚ፡ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ካኣታዲ ዋይሢ፤ 27 ዒዚ ኬብርኣኔይዳ ዴዒ ላንካይ ለዔ፡ ዩራሳላሚይዳ ናንገ ሃይሢታሚ ሃይሃ ለዔ፡ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ ለዔ ካኣታዴ፤ 28 ዩካፓ ሚርጌ ቆሎንታ ቦንቸሞ ዴንቁሰካፓ ኮሺ ጋርቹ ሃይቁሞ፡ ዒዛ ቤዛ ናኣዚ ዒዛኮ ሴሎሞን ካኣታዴ፤ 29 ዓይፃፓ ዴንዲ ጋፖ ሄላንዳኣና ካኣቲ ዳውቴኮ

29:2 29:2 1ያሕሲ. ዓሃኬ 22:5። 29:11 29:11 ማቴ. 6:13። 29:23 29:23 1ካኣቶ. ማ 2:12። 29:27 29:27 2ሳሙ. 5:4-5፤ 1ያሕሲ. ዓሃኬ 3:4።

ዓኣ ሃይሳ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ ሳሙዔኤሌ፥
 ፍኣታኣኔንታ ጋኣዴ ጌይንታ ሃይህ ዓሳ ፍኣፔ ሃይሶ
 ማፍኣፓ ፍኣፒንቲ ዓኣኔ። 30 ዳውቲ ዎማይዲ ፔ
 ዓጮ ዎይህቲያ፥ ዎዘቲዳ ዎልቄ ዒዛሶ ዓኣቲያ፥
 ዒዛንታ ዒሰራዔኤሌ ዓጮንታይዳ፥ ዩያጉዲ ሃሃ
 ኮይሎይዳ ዓኣ ካኣቶይዳኣ ሄሌ ባኮ ዛላ ቢያ
 ዩንህ ማፍኣፖንህዲ ፍኣፒንቲ ዓኣኔ።

2 ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፓ ዓይያ ካር

ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፓ ላምዓሳ ዓርቃሢ ቤርታሳ ማፃኣፓ ሃይሶ ኬኤዛ ዔቁሴ ካራፓኬ። ዩይያ፡- ካኣቲ፡ ሴሎሞን ካኣታደሰካፓ ዴንዲ ሃይቃንዳያ ሄለንዳእና ዓኣ ሃይሴኬ፤ ዒዮርቢዓሜ ሱኡጌ ማዔም ኬደ ዛላ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ፃጸ ዒዛኮ ዓደ ሴሎሞን ቤዛ ጌሊ ካኣታዳ፡ ዩሁዳ ካኣቲ፡ ርቢዓሜም ዋይዞ ዒፃሢ ኬኤዛሰካፓ ዴንዲ ዩራሳላሜ ካታማ ደዔ ዋደ ጌይፃ ኪሪሰቶሴ ሸይንቶኮ ቤርታ ደንጎ ጭታና ሳሊታሚ ላሃሳ ሌዎ ሄለንዳእና ዓኣ ደኣሎ ዛሎ ዩሁዳ ካኣቶ ሃይሶ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዛ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ሴሎሞን ካኣታዲ ዋይሄ ዋደ (1:1—9:31)

- 1. ሃጊ ዓይያ ሌዎይዳ ማዲንቴ ባኮ (1:1-17)
- 2. ጌኤዠ ማኣራ ማዢንቴሢ (2:1—7:10)
- 3. ጊንፃሳ ሌዎይዳ ማዲንቴ ባኮ (7:11—9:31)

ኬደ ዛላ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ፃጸኮ ዋይዞ ዒፃፃ (10:1-19)

ዩሁዳ ዓጮ ካኣቶ (11:1—36:12)
ዩራሳላሜኮ ደዒያ (36:13-23)

ማሊ ጳቂሥሢ ዔራቶ ዴንቃኒ ሴሎሞንኮ ሺኢዲያ

(1ካኣቶ. ማ 3:1-15)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒዛኮ ያኣዛሢ ዒዛና ዋላ ዓኣያ ማዔ ኮሺ ዒዛ ዔርቲያ ማሄሢሮ ዳውቴ ናኣዚ፡ ሴሎሞን ካኣቲዋይዳ ጊኢጊንቴ ዴዔ።

2 ዩካፓ ሴሎሞን ዒሰራዔኤሌ ዓሶ፡ ሺዮና ጭቶ ፖኦሊሶ ዓይሣ ዓሶ፡ ዋጎ ዋጋ ዓሶ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጉቤሢንታ ዲማ ዲማ ማኣሮ ዓሶናኮ ሱኡጎ፡ 3 ጌባዎኦይዳ ያኦሲ ካኣሽኪንታ ባኣኮ ዒዛና ዋላ ዓኣዳንዳጉዲ ዓይሣ፤ ዒኢካ ዔያታ ዓኣዳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፡ ሙሴ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ማዢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴርና ካኣማ ዓፒሎ ማኣራ ጌባዎኦይዳ ዓኣሢሮኬ። 4 ጫኣቁም ሳኣፃና ጋዓንቴ ካኣቲ ዳውቴ ቁርያትይዓሪሜ ካታዋይዳፓ ዔኪ ሙከ ዋደና ዩራሳላሜይዳ ዩያም ጊኢጊሽ ዓፒሎ ማኣሮይዳ ዓኣኔ። 5 ሆሪ ናኣዚኮ ናኣዚ ዑራ ናይ ባሰሊዔኤሌ ጎዎሢ ሞኣኖ ዓንጎይዳፓ ኮሺ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ዒኢካ ጌባዎኦይዳ ዓፒሎና ማዢንቴ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣኔ፤ ዒኢካ ካኣቲ ሴሎሞንታ ዴራኣ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ካኣማኒ ኮዔ፤ 6 ካኣቲያ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣራሎኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ሞኣኖ ዓንጎና ኮሺና ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ዑፃ ሚቺ

ዒንጎ ባኮ ሺኢሽ፤ ዒማና ፔቴ ሺያ ቆልሞ ሹኪሲ ዒንጎ ቤዛይዳ ጉቤና ሚቺንታንዳጉዲ ዒ ማሄ።

7 ዩኖ ዋንቴሎ ያኦሲ ሴሎሜንም ፔጋዲ ጴዳዎ፡- «ታ ኔኤም ዓይጎ ዒንጋንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌይ ያኦሪ።

8 ዒማና ሴሎሞን ማሃዎ፡- «ታ ዓደ ደውቴም ኔ ዴኤፒ ኮሺ ባኣዚ ማዴ፤ ታና ዒዛ ቤዛ ሃሢ ኔ ካኣታሢ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲያ! ታ ዓደም ኔ ጉሙርሲ ኬኤዜ ቃኣሎ ኩንሢ፤ ሃያ ሚርጉማ ዓጪጉዲ ማዔ ዴርይዳ ኔ ታና ካኣታሢ፤ 10 ዩያር ኔኤኮ ዴር ፒዜ ዔኪ ዓኣዳኒ ታና ዳንዳዒሳ ማሊ ጳቂሥሢና ዔራቶና ታኣም ዒንጌ፤ ያዲ ማዒባኣያታቶ ጋዓንቴ ሃያ ኔኤኮ ዴኤፖ ዴር ዋዲ ታ ዔኪ ዓኣዳንዳይ?» ጌዔ።

11 ዩካፓ ያኦሲ ሴሎሞንም፡- «ኔ ኔ ቶኣኪም ያርጎቹም፡ ቆሎ፡ ኔኤኮ ሞርካ ሃይቃንዳንጉዲ፤ ሃሣ ሚርጌ ለዔ ናንጋንቴዋንቴ ኔኤኒ ዔያቶይዳ ካኣታዳንዳጉዲ ታ ማሄ፡ ታኣኮ ዴር ፒዙሞና ዔኪ ዓኣዳኒ ኔና ዳንዳዒሳ ማሊ ጳቂሥሢና ዔራቶና ኔ ያኦሪሢሮ፤ 12 ሃይሾ ኔ ታና ያኦሪ፤ ጳቂሢያና ዔራቶና ታ ኔኤም ዒንጋንዳ፤ ቃሲ ሃሣ ሃያኮ ቤርታ ዋያ ካኣቲ ማዔቴያ ዴንቁያና ሴካ ቤርቲማኣ ዴንቃኒ ዳንዳዒያይዳፓ ባሺ ያርጎቹም፡ ቆሎና ዴኤፒ ሱንሢያ ታ ኔኤም ዒንጋንዳ፤» ጌዔ።

ካኣቲ ሴሎሞንኮ ቢታንቶንታ ቆሎንታ (1ካኣቶ. ማ 10:26-29)

13 ሴሎሞን ጌባዎኦይዳ ያኦሲ ዴርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣራ ዓኣ ባኣካፓ ዩራሳላሜ ዓኣዴ፤ ዒዚ ፔኤኮ ናንጎ ቤዛ ዒኢካ ማሢ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዴ።

14 ሴሎሞን ዒማና ፔቴ ሺያና ያይደ ጭታ ሳርጌላ ያይታና ታጶ ላምዎ ሺያ ፓርና ደዲ ያላ ዓሲ ጊኢጊሽዎ ዔያቶይዳፓ ዛሎ ዩራሳላሜይዳ፡ ዓቲ ዓሶ ሃሣ ሃንጎ ዲማ ዲማ ካታማ ናንጋንዳጉዲ ፓቂ ፓቂ ጌሣ።

15 ሴሎሞን ካኣታዲ ዓኣ ዋደና ዩራሳላሜይዳ ዋርቆና ቢርናኮ ሚርጉማፓ ዔቁያና ዓዳ ቃንዎ ማዔ፤ ሃሣ ዴኤሎ ዚቢቆ ሚርጉማኣ ዩሁዳይዳ ጌሚሮ ደማ ጉቤ ቤዛ ባቃላ ቦኣቦጉዲ ፓይዲንቴ። 16 ካኣቲኮ ፓራሢ ሙካሢ ጊብፃና ቁቁ ዓጮናፓኬ፤ ካኣቲኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዩያ ፓራሢ ቁቁይዳፓ ሻንቃ። 17 ጊብፃይዳፓ ዔያታ ጌልዛሢ ፔቴ ሳርጌሎ ላንካይ ኪሎ ጊራኣሜ ማዓ ቢራና፤ ሃሣ ፔቴ ፓርሞ ፔቴና ዛላና ኪሎ ጊራኣሜ ማዓ ቢራና ሻንቁኬ፤ ዩያ ባኮ ጊንሣ ዔያታ ሂኢታ ዓሶንታ ሶኦሪ ዓሶ ካኣቶም ሻንቆ።

2

ጌኤዠ ማኣሮ ማዢን ጊኢጎና ጊኢጊንቴ (1ካኣቶ. ማ 5:1-18)

1 ካኣቲ ሴሎሞን ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንዎም ጌኤዠ ማኣሮና ካኣቲም ማኣሮና ማዢን ማሌ፤ 2 ዩያር ዒዚ ኬዲ ኬዳንዳ ላንካይታሚ ሺያ ዓሲ፡ ሹቺ ጳላንዳ ሳሊታሚ ሺያ ዓሲ ኬሲ ማዳንዳጉዲ ዓይሣ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ማደ ዛጊ

1:4 1:4 2ሳሙ. 6:1-17፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 13:5-14፤ 15:25—16:1። 1:5 1:5 ኬሲ. ማፃ 38:1-7። 1:9 1:9 ማዢ. ማፃ 13:16፤ 28:14። 1:14 1:14 1ካኣቶ. ማ 4:26። 1:17 1:17 ላሚ. ዋማ 17:16።

ማደሻንዳ ሃይሃ ሺያና ላሆ ጭታ ማዓ ዓሲ ገአጊሽኔ። 3 ዩካፓ ዒዚ ግሮሴ ካኣቲ። ኪራሚም፡- «ታ ዓዴ ዳውቲ ፔኤኮ ካኣቲም ማኣሮ ማዢ ዋደና ለባሮኦሴ ሚያ ኔ ዳኬሢጉዲ ታኣማኣ ዳኬቲራ፤ 4 ሃሢ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሢ ጌኤዢ ማኣሮ ማዢ ገአጊንቲዳ ዓኣኔ፤ ዩይ ጌኤዢ ማኣራ ታኣና ታ ዳሮና ሳውቃ ዑንጅ ጨቢሲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑ ካኣሽካ ቤሲ። ዒዛም ዳማዳ ካሃዋ ቢያ ዋዴ ኑ ዒንጋ ቤሲ። ቢያ ኬሊ ጉቲና ዋንቲና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሃውሽ ኬሎ ኬሎ። ግሊና ጭሮንታ ዩያጉዳ ዳማዳ ቦንቸ ኬሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሢ ቦንቸኒ ሚቸ ዒንጎ ዒንገያ ዒንጎንዳ ዳማዳ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዩያ ናንገና ማደ ማደ ናንጋንዳጉዲ ያኣሲ ዔያቶ ዓይሢ። 5 ኑ ያኣዛሢ ማሌ ካኣሽኮ ያኣዛፓ ቢያ ባሽ ዳኤፒ ማዔሢሮ ዳኤፒ ጌኤሽ ማኣሮ ማዢ ታ ማሌ። 6 ጋዓንቲ ጫሪንጮንታ ሳዖንታኮ ዳልጉማ ዒዛ ፔ ጋራ ማሃ ዓርቃኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዓካሪ ጌኤሽ ማኣሪ ዒዛም ማዢ ዳንዳዓይ ያናዳይ? ዒዛኮ ቤርታ ዑንጅ ጨቢሲ ቤሲ ማዢፓዓቲም ጌኤሽ ማኣሪ ዒዛም ማዢ ታናሢሢ ዓይጎ ዓሲዳይ? 7 ሃሃ ፔቲ ባኣዚ ዳማ ዳማ ጎይሢና ኮሻኒ ዋርቁ። ቢራ ዓንገ። ሞኦና ዓንጎንታ ዳማ ዳማ ዓንጎዋ ሽኤሽ ዳዓኒ፤ ሃሃ ጮልዔንታ ዳንኪ ዘቁ ዓፒላንታ ዳዋኒ ዳንዳዓ ሃኣሚ ዓሲያኣ ታኣም ዳኬ፤ ታ ዓዴ ዳውቲ ደኦሪ ዩሁዳና ዩራሳላሚናይዳ ዓኣ ሃኣም ዓሰና ዋላ ዒዚ ማዳንዳኔ። 8 ኔኤኮ ሚያ ቲቃ ዓሳ ኮሽ ጎኣባታሢ ታ ዔራኔ፤ ዩያሮ ለባሮኦሴይዳፓ ለባሮኦሴ ሚያንታ ዚቢቆንታ ዩኤሎ ዚቢቆንታ ታኣም ዳኬ። 9 ሚርጌ ሚሢ ቲቁያና ኔ ዓሰ ማኣዳንዳጉዲ ታ ዓሰፓ ከ ባንሢ ዓሲ ታ ዳካንዳኔ፤ ዩያ ታ ማዳንዳሢ ታ ማዢ ማሌ ጌኤዢ ማኣራ ዳልገ፤ ሃሃ ኮሽ ሚዛጺ ማዓኒ ኮይሳሢሮ። 10 ኔኤኮ ማዳ ዓሰም ጋላ ማዓንዳያ ላምዖ ሚሎኔ ኪሎ ማዓንዳ ዛርጌ ዳኤሊ፤ ላምዖ ሚሎኔ ኪሎ ማዓንዳ ዔልዓ። ያይደ ጭታ ሺያ ደሎዜ ማዓንዳ ዋይኔ ዑሽ፤ ገንሣ ሃሃ ያይደ ጭታ ሺያ ደሎዜ ማዓንዳ ዛይቲያኣ ታኣኒ ዳካንዳኔ» ጌዔ።

11 ዩያሮ ካኣቲ። ኪራሚ ካኣቲ ሴሎሞኔም ኪኢታ ዋርቃታ ያኣፓ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳሮ ናሽካሢሮ ኔኤኒ ዔያቶይዳ ካኣታዳንዳጉዲ ኔና ካኣታሢ። 12 ናንገና ናንጋ ጎዳም ጌኤዢ ማኣሮንታ ፔኤኮ ካኣቲም ማኣሮንታ ማዢ ሃኣማቶ ዓኣ ናይ ካኣቲ ዳውቲም ዒንጌ። ጫሪንጮንታ ሳዖንታ ማዢ። ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ጋላቲንቶንጎ! 13 ሃይሽ ሃሢ ታኣኒ ሃኣማቶ ማዳና ዔርቲያ ማዔ ሁራሚ ዓቢ ጌይንታሰኬያ ኔኤም ዳኬ። 14 ዒዛኮ ዒንዳ ዳኣኔ ዜርፓ፤ ዓዴ ዒዛኮ ግሮሴ ዓጪ ዓሲኬ፤ ዒዚ ዋርቆ። ቢሮ ዓንጎ። ሞኦና ዓንጎ። ዳማ ዳማ ዓንጎ። ሹቸንታ ሚሢንታይዳፓ ዳማ ዳማ ባኣዚ ኮሻኒ ዳንዳዓ ዓሲኬ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዳንኪ። ጮልዔ። ዘቁንታ ሻኣዛሲ ሱኮና ሽኤሞና ዳማ ዳማ ማኣዖ ኮሽ ዔራያኬ፤ ሃሃ ገንሣ ዳማ ዳማ ማሎና ዓኣ ባኣዚ ማዢ ኬሲሢና ዒዛም ማዳንዳጉዲ ዓይሢንቲ ጎይሢና ቢያ ባኣዚ

ማደሢ ዔራያኬ፤ ዩያሮ ዩያ ዓሢ ዳማ ዳማ ባኮ ማደ ዔራ ኔ ዓደም ማደ ዓሰና ዋላ ማደሽ። 15 ኔ ኑም ዳካኒ ጌዔ ዛርጋሢ ዳኤሎ። ዔልያ። ዋይሮ ዑዡንታ ሪሚቶ ዛይቸንታ ዳኬ፤ 16 ኑኤኒያ ኔ ኮዓ ለባሮኦሴ ሚያ ቢያ ለባሮኦሴ ዳካፓ ቲቁ ፔቲይዳ ቲካዖ ባዘ ዋኣያይዳ ጌሢም ዋኣዓ ዔቢ ዒዖጺ ሄሊሳንዳጉዲ ዳካንዳኔ፤ ዩካፓ ኔኤኒ ዩራሳላሚ ዔኪ ዓኣዳኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔ።

ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ዓርቁንቲሢ
(1ካኣቶ ማ 6:1-38)

17 ካኣቲ ሴሎሞኔ ቤርታ ዒዛኮ ዓዴ ዳውቲ ማዳሢ ጎይያ ዒሰራዔኤሌይዳ ናንጋ ማሌ ዓጪ ዓሰ ፓይዳኔ፤ ዩያይዳ ፔኤኮ ዓጪ ጋርይዳ ፔቲ ጭታና ዳንገታሚ ሃይሃ ሺያና ላሆ ጭታ ማዓ ማሌ ዓጪ ዓሲ ዓኣሢ ዔራኔ፤ 18 ዩያቶይዳፓ ላንካይታሚ ሺያ ዓሲ ኬደ ባኮ ኬዳንዳጉዲ። ሳሊታሚ ሺያ ዓሲ ዳኮይዳ ሹቸ ጳላንዳጉዲ ዓይሢ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ማዳ ፒዜ ማደንታሢ ዛጋንዳጉዲ ሃይሃ ሺያና ላሆ ጭታ ዓሲ ደኦሪ።

3

1 ሴሎሞኔኮ ዓዴ። ካኣቲ። ዳውቲ ጌኤዢ ማኣራ ማዢንታንዳ ቤሲ ዩራሳላሚይዳ ሞኦሪያ ዳካ ዩያኮ ቤርታ ገአጊሽኦኬ፤ ዩና ቤዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣቲ ዳውቲም ፔጋዲ ጴዳያ። ዒያቡሳ ዓሢ ያርናኮ ሃኣኮ ሽርኮ ቆይደኬ። 2 ሴሎሞኔ ካኣታይያ ያይዳሳ ሌዖኮ ላምዓሳ ግሊና ላምዓሳ ኬሎና ጌኤዢ ማኣሮ ማዢ ዓርቁ፤ 3 ካኣቲ ሴሎሞኔ ማዢሴ ጌኤዢ ማኣሮን ጋሮ ያደሱማ ላሃታሚ ዋዳ ማዓዛ። ዳልጉማ ላማታሚ ዋዳኬ። 4 ጌሎ ካርይዳ ዓኣ ማኣሮኮ ዳኣሮ ዔጳ ጭታና ላማታሚ ዋዳ። ጋሮ ዳልጉማ ጌኤዢ ማኣሮኮ ጋሮ ዳልጉሞጉዴያ ላማታሚ ዋዳኬ፤ ዩይ ጋራ ጌኤሽ ዋርቁና ጳርቁንቲ፤ 5 ጌኤዢ ማኣሮኮ ዳኤፓ ቆልዓ ዚቢቁና ጌኤሽ ዋርቁና ጳርቁንቲያ ማዓያ ማኤጭንታ ካኒ ቢራታኣ ማሊሽ ዑዖ ኮሽንቲ ባኣዚ ዓኣኔ። 6 ካኣቲ ሴሎሞኔ ጌኤዢ ማኣሮ ኮሽ ሚዛጺ ማዔ ሹቸና ፓርቁሚ ዓጫፓ ሙኬ ዋርቁና ኮሽ። 7 ጌኤዢ ማኣሮኮ ኮጫ። ሳኮኮ ፀንጋ። ካርኮ ዓጪ ዛሎና ዓኣ ሚያና ካርና ዋርቁና ዒ ጳርቁ። ዩካፓ ሹጮና ማዢና ኮጫ ዑይይዳ ኪሩቤሌ ጌይንታ ኪኢታንቸ ማሊሽ ማዢ። 8 ዩያጉዲ ሃሃ ዑሣ ዓኣዳ ጌኤዢ ማኣሮ ጌይንታ ጋሮ ማዢ፤ ዩና ጋሮ ቆልዔሎኮ ያደሱማ ላማታሚ ዋዳ ማዓዛ። ጋሮ ዳልጉማ ጌኤዢ ማኣሮኮ ጋሮ ዳልጉሞ ጉዴያ ላማታሚ ዋዳ። ዩያ ጋሮ ላማታሚ ሺያ ኪሎ ማዓ ጌኤሽ ዋርቁና ጳርቁ ኮሽ። 9 ዋርቆ ሚሰማርኮ ዳኤሠማ ደንጎ ጭታና ላንካይታሚ ገራኣሚ ማዓያኬ፤ ዑዖ ኩቦ ጋሮ ቆልዖ ሹጮና ማዢናሢ ዋርቁና ጳርቁንቲ። 10 ካኣቲ ሴሎሞኔ ዒዛኮ ማዳ ዓሳ ኪሩቤኤሎ ማሊሽ ኮሽ ዋርቁና ጳርቁንዳጉዲ፤ ዩካፓ ዑሣ ዓኣዳ ጌኤዢ ማኣሮ ቆልዖ ጋራ ዔቁሳንዳጉዲ ዓይሢ። 11-13 ኪሩቤላ ዑሣ ዓኣዳ ጌኤዢ ማኣሮ ጌሎ ካር ሆቶይዳ ዋሊ ቤቁ ዔቁ ዓኣኔ፤ ፔቲ ፔቲ ኪሩቤኤሎኮ ላምዖ ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ፔቲ ፔቲ

2:6 2:6 1ካኣቶ ማ 8:27፤ 2ያሕሲ ዓሃኬ 6:18። 3:1 3:1 ማዢ ማ 9 22:2። 3:8 3:8 ኬሲ ማ 9 26:33-34።

ጋአዘኮ ያደሱማ ደንጎ ዋዳኬ፤ ለምን ጋአዘንህ ሲያ ዛሎና ፒሺንቴያ ማዒ ቆልዖ ጋርኮ ሳዛ ዋለና ካአማኔ፤ ዓቴ ለምን ጋአዘንህ ሃሃ ፔቴ ፔቴህ ሲያ ዛሎና ዓአ ኮጮ ካአማያ ማዒ፤ ዩንህ ፒሺንቴ ጋአዘንህን ዳልጉማ ለማታሚ ዋዳ ማዒያኩ።
 14 ዑሃ ዓአዳ ዳማዴ ጋሬሎም ቃራ ሚዛጲና ማሌ ዳማ ዳማ ዓፕላናይዳፕ ጎኦሶ ዓፕላ ጌህኔ፤ ጎኦሶ ዓፕላ ጮልዒ፤ ዲንኪ፤ ሃሃ ዞቄ ማዒ ዑያይዳ ኪሩቤኤሎ ማሊሲ ኮሺንቴ ባአዚ ዓአኔ።

ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ለምን ቱርቱር (1ካአቶ. ማ 7:15-22)

15 ካአቲ ሴሎሞኔ ፔቴ ፔቴህን ሌካ ዔጳ ሃይህታሚ ደንጎ ዋዳ ማዒ ለምን ቱርቱር ኮሺሲ ጌኤዢ ማኦርኮ ቤርቶ ዛላ ሆታ ዔቁሴኔ፤ ፔቴ ፔቴ ቱርቱርኮ ቶኦኮይዳ ያደሱማ ደንጎ ዋዳ ማዒ ለምን ሙሰኩሎ ዓአኔ፤ 16 ሮኦጮ ሱሲ ጎይህ ካኒ ቢራታ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ፓይዳ ፔቴ ያኤታ ማዒ ሮኦማኦኔ ሚያ ዓአፕ ማሊሺ ኮሺንቴ ባአዚ ዓአኔ፤ 17 ቱርቱርንህ ደቁንቴህ ጌኤዢ ማኦር ጌሎ ካርኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳኬ፤ ደኦሎ ዛሎና ዔቁ ቱርቱራህ «ያኪኔ» * ጌይንታዛ፤ ኬዶ ዛሎና ዔቁህ «ቦዔዜ»† ጌይንቴኔ።

4

ጌኤዢ ማኦር ጋራ ማዳንቶ ማሆ (1ካአቶ. ማ 7:23-51)

1 ካአቲ፡ ሴሎሞኔ ዳልጉሞና ያደሱሞና ለማታሚ ዋዳ፤ ሌካ ዔጳ ታጳ ዋዳ ማዒ ያኦሲም ዒንጎ ቤሲ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺኔ። 2 ዩያጉዲ ሃሃ ሴካ ጎኦሶ ዳልጉማ ዓጫፓ ዓጫ ሄላንዳኦና ታጳ ዋዳ፤ ሌካ ዔጳ ደንጎ ዋዳ ማዒ ሺራ ዴንዳ ዙላ ጋባዳጉዴያ ደኦላ ዓንጎ ሺኤሺ ዓልቁሲ ኮሺኔ፤ ዩያኮ ዙሎ ዋርቆዛ ሃይህታሚ ዋዳ ማዒ። 3 ዩያ ደኦላህ ካርኮ ዴማ ፔቴ ፔቴ ዋዳ ማዒያይዳ ዙሎ ሺሬያ ታጳ ጌማይ ማላ ባአዚ ለምን ቤሲ ፓቁንቴ ዋሊ ቤቁ ዓአኔ፤ ዩይ ጌማታ ደኦላህና ዋላ ፔቴ ማሂ ኮሻናያኩ። 4 ደኦላህ ሞኦኖ ዓንጎፓ ፔኤኮ ባሊቶ ሴካ ሺርሺሲ ኮሻና ታጳ ለምን ጌማቶ ማላ ባኮ ዑፃ ጌህንቴኔ፤ ዩንህ ጌማቶ ማሊሲ ኮሻናዘንህን ሃይህንህ ኬዶ ዛሎ ባንህ፤ ሃይህንህ ደኦሎ ዛሎ ባንህ፤ ዛሎ ሃይህንህ ዓባ ኬሰካህ ባንህ፤ ዓቴ ሃይህንህ ሃሃ ዓባ ጌላ ባንፃ ዛጋያኩ። 5 ዩያ ደኦላህን ዓንዲርሙማ ፔቴ ኬኤላ ዋዳ ማዒ፤ ካራ ሃሃ ዑሺ ዑሽኮ ዓንጎ ካራ ማላያ፤ ጌንህ ሱኡፖ ቡኒጉዴያ ዙሎ ሺሬያኩ፤ ዩይ ደኦላህ ላሂታሚ ሺያ ደሎዜ ማዒ ዋኦህ ዓርቃያኩ። 6 ሄሊሳፖ ዋኦህ ማሰቶ ታጳ ጎንገ ኮሺሲ፤ ደንጎህ ጌኤዢ ማኦርኮ ደኦሎ ዛሎ ጎኦሳ፤ ዓቴ ደንጎህ ሃሃ ጌኤዢ ማኦርኮ ኬዶ ዛሎና ጎኦሳ ጌህኔ፤ ዩንህ ጎንጎንህ ያኦሲም ሚቶ ዒንጎር ሹኪንታ ቆልሞኮ ዓሽኮ ቢያ ማሰኮያኩ፤ ዳኤፖ ደኦላህዳ ዓአ ዋኦሳ ማሰታያኩ።
 7 ሴሎሞኔ ቤርታ ጌኤዢ ሃሻና ማሊያ ጎይፃ ታጳ ፖራ ጌሃ ሻርና ዋርቆይዳፕ ኮሺሲ ጌኤዢ

ማኦርኮ ዳኤፖ ቆልዖ ጋራ ደንጎህ ኬዶ ዛሊና፤ ደንጎህ ደኦሎ ዛሊና ጌህኔ።

8 ዩያጉዲ ሃሃ ታጳ ዴጌ ሎኦከፍ ያይታ ኮሺሲ ጌኤዢ ማኦርኮ ዳኤፖ ቆልዖ ጋራ ደንጎህ ሻውሎ ዛላ፤ ዓቴ ደንጎህ ሚዛቆ ዛላ ጌህኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ቃሲ ያኤታ ጉንጉሎዋ ዋርቆይዳፕ ኮሺሴኔ።

9 ሴሎሞኔ ቁኤሶኮ ማዳም ማዒ ዩኤዢ ማኦርኮ ጋር ዛሎና ዓሲ ቡካ ጳኦካ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዳኤፕ ጳኦካኦ ኮሺሴኔ፤ ዩንህ ለምን ጳኦኮንህን ባአካ ዓአ ካራ ሞኦኖ ዓንጎና ጳርቁንቴያኩ። 10 ዳኤፖ ደኦላህ ዒማና ጌኤዢ ማኦርኮ ደኦሎ ዛላ ዓባ ኬሰካ ባንፃና ጌህንቴኔ። 11-16 ሁራሜ ቃሲ ሃሃ ያቴ፤ ታሚ ካኦሾ ኩንዒንታ ዔቶ ሳኦንታ ኮሺኔ፤ ዩያይዲ ሁራሜ ካአቲ ሴሎሞኔም ኮሻኒ ጫኦቁ ጎይፃ ጌኤዢ ማኦር ማዳም ማዒ ማሆ ቢያ ኮሺ ጋፒሴኔ፤ ዩይ ዒ ኮሺ ባካ ሃካፓ ዴማ ፔቴ ፔቴ ፓይዳንታዘንህኩ።

ለምን ቱርቱር፡
 ቱርቱርንህን ቶኦካ ዓአ ሳኦና ማላ ለምን ሙሰኩሎ፡
 ለምን ሙሰኩሎንህ ማይሊ ሚዛጲሳኒ ሮኦጮ ማሊሲ ኮሺንቴ ለምን ካኖ ቢራቶ፡
 ሙሰኩሎንህ ማይሊ ኮሻኒ ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ዑፃ ለሚ ጳንጪ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ያይዶ ያኤታ ሮኦማኦኔ ዓአፕ ማላ ባኮ፡

ሺራ ቶኪ ዓአ ማሆ ጌሃ ታጳ ባኮ
 ዋኦፃ ማሰቶ ታጳ ደኦላ፡
 ዳኤፕ ደኦላ፡
 ደኦላህ ደዑዋጉዲ ዓርቁ ጌማቶ ማላ ታጳ ለምን ባኮ፡

የታ፡ ታሞ ካኦሾ ኩንዒ፡ ቃጳሂንታ ማሌ ዩያጉዲ ማሆ ፔ ሃኦማቶና ዒ ኮሺኔ።
 ሃኦማቶና ዔርቱያ ማዒ ሁራሜ ካአቲ፡ ሴሎሞኔ ዒዛ ዓይህ ጎይፃና ያኦሲኮ ጌኤዢ ማኦር ማዳም ማዒ ዩያ ማሆ ቢያ ኮሺህ ዑጪ ጌኤዢ ጌሃና ሞኦኖ ዓንጎናኩ።

17 ካአቲ፡ ሴሎሞኔ ዩያ ማሆ ቢያ ኮሺሴህ ዮርዳኖሴ ደኦጫ፤ ሱኮቴና ያሬዳ ጌይንታ ቤዞ ባአካ ዓአ ሞኦኖ ዓንጎ ሺኤሾ ቤዛኩ፤ 18 ዩያይዲ ኮሺንቴ ባካ ኮሺ ሚርጌታሂር ዩያ ባኮ ኮሺሳኒ ዔኪንቴ ሞኦኖ ዓንጎኮ ዴኤህማ ዋሊ ዑፃ ዋኦታቶዋ ያኦኒያ ዔራኒ ዳንዳዒባኦሴ። 19 ዩያጉዲ ሃሃ ካአቲ፡ ሴሎሞኔ ጌኤዢ ማኦር ማዳም ማዒ ባአዚ ዋርቆና ኮሺሴኔ፤ ዩይ ባካ፡ ናንጎና ናንጎ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ያኦሲም ዒንጎህ ማዒ ሺኤሺንታ ካሃ ጌሃ ዴጌ ሎኦከ ያይቶ፤ 20 ጌኤሺ ዋርቆፓ ኮሺንቴ ፖፖ ጌሃ ሻርናንታ ቤርታ ማሊንቴ ጎይፃና ጌኤዢ ማኦርኮ ቤርቶ ዛላ ፖራ ፖፖ፤ 21 ቡኖ ማሊሶና ፓልማሂንታ ፖፖንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዲቢንፃ ቆንቶሂንታ፤ 22 ጌኤሺ ዋርቆይዳፕ ኮሺንቴ ፖፖ ፖራህንታ ዋዳሂ፤ ጉንጉላህ፤ ጩቦ ጩቢሾሂንታ ታሞ ካኦሾ ኩንዒንታ፤ ዩይ ባካ ቢያ ጌኤሺ ዋርቆይዳፕ ኮሺንቴያኩ፤ ጌኤዢ ማኦርኮ ዙሎ ካርንታ ዑሃ

3:11-13 3:11-13 ኬሲ. ማፃ 25:18-20። 3:14 3:14 ኬሲ. ማፃ 26:31። * 3:17 3:17 ያኪኔ ጌይፃ- «ያሕሲ ዓቁሳኔ» ጌይሂኩ። † 3:17 3:17 ቦዔዜ ጌይፃ- ያሕሲ ዋልቁና ጌይሂኩ። 4:1 4:1 ኬሲ. ማፃ 27:1-2። 4:6 4:6 ኬሲ. ማፃ 30:17-20። 4:7 4:7 ኬሲ. ማፃ 25:31-40። 4:8 4:8 ኬሲ. ማፃ 25:23-30።

ዓኣጳጳ ጌኤዥ ማኣሮኮ ካሮንታ ዋርቄና ጳርቄ ኮሾናያኮ።

5

1 ካኣቲ ሴሎሞኔ ጌኤዥ ማኣሮ ማደ ቢያ ማደ፣ ጋፒሴሰካፓ ዒዛኮ ዓዴ፣ ደውቲ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማሴ ቢሮንታ ዋርቆንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ማላ ባኮዋ ቢያ ጌኤዥ ማኣሮይዳ ዓኣ ማሆ ጌሃ ማኣሮ ጌልዜ።

ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ጌኤዥ ማኣሮ ጌልዛናሣ
(1ካኣቶ. ማ 8:1-9)

2 ዩካፓ ካኣቲ ሴሎሞኔ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ደውቲ ካታሞ ማዕ፣ ደዮኔይዳፓ ሃንጋ ጌኤዥ ማኣሮ ዔኪ ሙካንዳንጉዲ ከኤዛኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጋርቆ ዓሶና ፃጶ ፃጶንታ ማኣሮ ማኣሮንታኮ ሱኡጎ ቢያ ዩሩሳላሜይዳ ቡኩሴ።

3 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ላንካሳ ዓገሮይዳ ዉልሾ ደማ ቦንቻ ቦንቻና ካኣቲ ዔኤሌ ዓሶ ቢያ ዩሩሳላሜይዳ ሙኪ ቡኩኔ፤ 4-5 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጋ ቢያ ፔቲይዳ ቡኪንቲ ዋደና ሌዋ ዓሶ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ከዲ ጌኤዥ ማኣሮ ዔኪ ዩዔኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ቁኤሶንታ ሌዋ ዓሶንታ ዓፒሎና ማከንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪንታ ማኣሮና ጋሮይዳ ዓኣ ያኦሲ ማደም ደማደ ማሆዋ ቢያ ጌኤዥ ማኣሮ ዔኪ ዩዔኔ። 6 ዒማና ካኣቲ ሴሎሞኔንታ ደሮንታ ቢያ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖኮ ቤርቶ ዛላ ሙኪ ቡኩኔ፤ ሚርጉማፓ ዔቆያና ፓይዲንታኒ ዳንዳዑዋ ዲቢ ማራይንታ ባይንታ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዔይታ ሸኢሸኔ።። 7 ቁኤሳ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ጌኤዥ ማኣሮ ዔኪ ጌላዎ ዑሣ ዓኣጳጳ ደማደ ጋሮይዳ ዓኣ ከሩቤሌ ጋኣዞ ደማ ጌሣ። 8 ዒማና ፒሽንቲ ዓኣ ከሩቤሌሎኮ ጋኣዞ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖንታ ሳኣጻኖ ከደና ዛጳሣ ሚያንታ ካንቁ ዓኣቱ። 9 ዛጳሣ ሚፃ ኮሺ ደደሲታሣሮ ዑሣ ዓኣጳጳ ደማደ ጋሮኮ ቤርቶ ዛላ ዔቁ ዓይጎ ዓሲያማም ዴንቃኒ ዳንዳዔ፤ ጋዓንቲ ማላ ዛላና ዔቁ ዓሲ ፔቲታዎ ዴንቃኒ ዳንዳዑዋ፤ ዩንሣ ዛጳ ሚያንሣ ሃኖ ሃላንዳኣና ዒኣካ ባኣ። 10 ዩኣጻኖ ሳኣጻኖ ጋራ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጌብፃይዳፓ ከሰከንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶና ዋላ ጫኣቁሞ ጫኣቁያና ሙሴ ሲና ዲኮይዳ ጫኣቁሞ ሳኣጻኖ ጋራ ጌሣ ላምዎ ሹጮ ዓርሶናዞንሣዳፓ ዓታዛ ሳኣጻኖ ጋራ ማላ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ።

ያኦሲኮ ቦንቻ ፔጋዲ ጳዴሣ

11 ቁኤሳ ጌኤዥ ማኣሮፓ ከሰከኔ፤ ዩያታ ቁኤሳ ቢያ ዔያቶ ማደንጎ ጎደና ከሎ ማዒባኣቲያ ቢያሣ ፔና ጌኤሽ ናንገና ናንጋ ጎዳም ደማሴ። 12 ያኦሲ ቦንቻም ዓይኑም ዓይናዳ ሌዋ ዓሶ ቢያሣ፣ ዓሳኣፔ፣ ሃማኔንታ ዩዲታኔንታ፤ ዔያቶኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዒሊናንታ ቢያ ሚዛጲ ሻኣዛ ማንዳ ማይንቲ ዓኣኔ፤ ሌዋ ዓሶ ዒማና ዑኡቲቡሎንታ ፔቲ ሻሺ ዴንሣሣ ዋርቆ ጎኡሎዋ ዔኪ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ከሊሾ ቤዘኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና

ዔቁ ዓኣኔ። 13-14 ዔያቶና ዋላ ዛዩ ዋርቃ ጻኤታና ላማታሚ ማዓ ቁኤሴ ዓኣኔ፤ ዩያታ ያኦሲ ቦንቻም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶ ዛያሣንታ ዑኡቲቡሎሣንታ ፔቲ ሻሻ ዴንሣሣ ዋርቆ ጎኡሎንታ ማላ ባኮዋ ያልሲ ያልሲ ሂዚ ጌዒ ዓይናዳ ፔቲ ዑኡሲና ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላታ።

«ዒዚ ኮሺታሣሮ፣ ናሹማኣ ዒዛኮ ናንገና ጋፒዋያታሣሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቲ።»

ዒማና ዔርቲባኣንቲ ያኦሲኮ ቦንቻ ፔጋሲ ደዋ፣ ዓኣፒዳ ዲዲካ ፖዒ ፖዒ ሻኣሬ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዥ ማኣሮ ኩሜሣሮ ቁኤሳ ካኣቲ ማደ ማዳኒ ዳንዳዒባኣሴ።

6

ሴሎሞኔ ዴሮም ከኤዜ ባኮ
(1ካኣቶ. ማ 8:12-21)

1 ዩካፓ ካኣቲ ሴሎሞኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ታኣኒ ዲም ጌዔ ሻኣሬ ባኣካ ናንጋ» ኔኤኒ ጌዔ።

2 ሃይሾ ዲቃሣ ሄርሺሳ ሚዛጲ ጌኤሽ ማኣሮ ታ ኔኤም ማከፎ፤

ዩይ ጌኤዥ ማኣሮ ኔኤኒ ዒኣካ ናኣናና ናንጋ ቤሲ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

3 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዒኣካ ዔቁ ዓኣኔ፤ ካኣቲ ሴሎሞኔ ዩያ ዓሶ ባንሣ ሺሪ ያኦሲኮ ዓንጃ ዔያቶም ማዓንዳጉዲ ሂዚ ጌዒ ሸኢቁ፡-

4 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ጋላቲንቶንጎ! ዒዚ ታ ዓደ፣ ደውቲም ጉሙርሲ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣሎ ዒ ኩንሣ፤ ዒዚ ጉሙርሴ ቃኣላ ሂዚ ጋያያኮ፡- 5 ታኣኮ ዴር ጌብፃይዳፓ ታ ከሴ ከላፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ሃኖ ሃላንዳኣና ታኣኒ ካኣሽኪንታንዳ ጌኤሽ ማኣሮ ማከንታንዳ ቤሲ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤሣዳፓ ፔቲ ካታማታዎ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ታኣኮ ዴር ዒሰራዔኤሌ ዓርናዲ ዔኪ ዓኣጳጳ ዓይጎ ዓሲያኣ ታ ደኣሪባኣሴ፤ 6 ሃሣ ጋዓንቲ ታና ካኣሽኮንደ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ዩሩሳላሜ፤ ታኣኮ ዴር ዓርና ማዒ ዔኪ ዓኣጳጳንዳጉዲ ኔና፣ ደውቲ ታ ደኣሬ።»

7 ሄሊሣዎ ሃሣ ካኣቲ ሴሎሞኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ካኣሽኪንታንዳ ጌኤሽ ማኣሮ ታ ዓዴ ደውቲ ማከን ማላ፤ 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ዒዛም፡- ታኣም ጌኤሽ ማኣሮ ማከን ማላ፤ ዩኤኮ ቃራከ፤ 9 ያዲ ማዕቲያ ታኣም ጌኤዥ ማኣሮ ማከንዳሣ ኔ ሾዔ ኔኤኮ ናኣዚከ፤ ኔናቱዋሴ» ጌዔ።

10 ሃሣ ሴሎሞኔ፡- «ሃይሾ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርሲ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣሎ ኩንሣ፤ ዩያታ ታኣኒ ታ ዓደ ቤዛ ጌሊ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ካኣሽኪንታንዳ ጌኤዥ ማኣሮ ታ ማከፎ፤ 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ

5:1 5:1 2ሳሙ. 8:11፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 18:11። 5:2 5:2 2ሳሙ. 6:12-15፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 15:25-28። 5:10 5:10 ላሚ. ዋማ 10:5። 5:13-14 5:13-14 1ያኦሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 7:3፤ ዒዝ. 3:11፤ ዓይኑ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዔር. 33:11። 5:13-14 5:13-14 ከሲ. ማፃ 40:34-35። 6:9 6:9 2ሳሙ. 7:1-13፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 17:1-12።

ዒሰራዔኤል ዳርና ዋላ ጫካቁ ጫካቁማ ዓኣ ሳኣጻኖዋ ጌኤዡ ማኣርይዳ ታ ጌልዚ ጌህኔ» ጌዔኔ።

ሴሎሞን ያሕሲ ሺኢቁ ሺኢጲያ (1ካኣቶ. ማ 8:22-53)

12-13 ዩካፓ ካኣቲ ሴሎሞን ዒሰራዔኤል ዳራ ዓኣ፡ ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘኮ ቤርቶ ዛሎ ጳኦኮይዳ ዓኣ ዳጊሲ ኮሾና ባኮ ዑዖ ኬሰኪ ዔቁኔ። ዳልጉሞና ያደሱሞና ደንጎ ዋዳ፡ ለካ ዔጻ ሃይሃ ዋዳ ማዔ ዩኖ ዳጌ ባኬሎ ሞኦና ዓንገና ዒዚ ኮሺሲ ዩካ ጳኦካ ደቁሺያኬ፤ ዒዚ ዳራ ቢያ ዒዛ ዛገኒ ዳንዳዓ ዩኖ ዳጌ ባኬሎይዳ ጉምዓታዎ ኩጮ ለካ ጫሪንጮ ባንሢ ዳጊዲ።

14 «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤል ያሕሲያ! ጫሪንጮይዳ ማዔቶዋ ሳይይዳ ቢያ ነናጉዳ ያሕሲ ፔቲታዎ ባኣሲ፤ ኔኤኒ ኔኤኮ ዳርና ዋላ ጫካቁ ጫካቁማ ካፓኔ፤ ጉቤ ዒናፓ ኔኤም ዓይሢንታ ዓሳ ናንገና ጋፑዋ ናሹሞና ኔ ናሽካኔ። 15 ታ ዓደ፡ ዳውቴም ኔ ጉሙርሲ ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ኔ ደዲሺኔ፤ ኔ ኬኤዜ ፔቲ ፔቲ ዋዘ ቃኣላ ሃይሾ ሃኖ ኩሜኔ፤ 16 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤል ያሕዛሢያ! ታ ዓደ ዳውቴም፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ዋጎ ዛገ ካፔሢጉዲ ኔኤኮ ናኣታኣ ካፔቶ ኔ ዘርዖይዳፓ ዒሰራዔኤልይዳ ካኣታዲ ዳዓንዳ ዓሲ ቢያ ዋደ ባይቃዓኬ» ጌዔ ኔ ጫካቁ ጫካቁም ሃህ ኔ ደዲሻንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ፤ 17 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤል ያሕዛሢያ! ኔ ዓይላሢ ዳውቴም ኔ ጉሙርሲ ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ቢያ ዓካሪ ኩንሣዎ» ጌዔኔ።

18 ሃህ ዒዚ፡- «ጎኔ ጌሰቶያታቲ ያሕሲ ዓሲና ዋላ ሃይካ ሳዓይዳ ናንገንዳኖ? ጫሪንጮ ማዔቶዋ ጫሪንጮኮ ዑፃ ዓኣ ጫሪንጮ ኔና ጋራ ማህ ዓርቃኒ ዳንዳዐ-ዋሴ፤ ታኣኒ ማዜ ማኣሬሎንሢ ዋዚ ዳካንዳይ? 19 ያዲ ማዔቲያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ታ ያሕዛሢያ! ታኣኒ ኔ ዓይሎኬ፤ ታና ኔ ዓይላሢንታ ታ ሺኢቃ ሺኢጲያንታ ሃንዳ ዛጌ፤ ታ ኔና ሺኢቁ ዔኤላ ዔኤሊያዋ ዋይዜ። 20 ታ ሱንፃ ካኣሽኪንታንዳኔ» ኔኤኒ ጌዔ ሃያ ጌኤዡ ማኣር ባንሢ ርኦርንታ ዒባኖንታ ዛጌ፤ ታኣኒ ኔኤኮ ዓይላሢ ሃኖ ጌኤዡ ማኣር ባንሢ ዛገ ሺኢቃ ሺኢጲያዋ ታኣም ዋይዜ።

21 ታና ኔ ዓይላሢታቲያ ኔኤኮ ዳር ማዔ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዓኣፓ ካር ሃኖ ቤዘ ባንሢ ሺርሺ ሺኢቃኣና ሺኢጲያ ኮኤሲ ዋይዜ፤ ኔኤኒ ናንገ፤ ጫሪንጮ ዓኣዎ ኮም ዋይዜ፤ ዓቶንጎ ጌዔ። 22 «ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ላጋሢኮ ዔኤቢ ፑርቲሴያ ማዔም ዋጌና ዓርቁንቲ ሃያ ጌኤዡ ማኣርይዳ ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ባንሢ ሙኪ ዒ ዳቢባኣያ ማዔያ ጫኣቆንጎ» ጌይንታ ዋደና፤ 23 ናንገና ናንገ ጎዳሢያ! ኔኤኒ ጫሪንጮ ዓኣዎ ዋይዜ፤ ኔኤኮ ዓይሎም ዋጌ፤ ዳቢንቲ ማዳሢ ፔ ዳቢንቶ ጎይዎ ዋጊንታንዳጉዲ፤ ጌኤዡ ጌኤሺ ማዔ ኬሰካንዳጉዲ ማዳ።

24 «ኔኤኮ ዳራ ዒሰራዔኤል ዓሳ ጎሜ ማዲ ኔና ያዩሴያር ማሌ ዓሲ ዔያቶ ያሊ ባሺም ዔያታ ዒናፓ ያዩ ኔ ባንሢ ማዔ ሃያ ጌኤዡ ማኣር ባንሢ ሙኪፓፓ ኔ ዔያቶ ማኣራንዳጉዲ ፔ

ቶኣኮ ሃርኪዲ ሺሌዑሞና ኔና ሺኢቁቶ፤ 25 ኔኤኒ ጫሪንጮ ዓኣዎ ሺኢጲያ ዔያቶኮ ዋይዜ፤ ኔኤኮ ዳርኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢና ዔያቶናም ኔ ዒንጌ ዓጩሎ ማህ ዔያቶ ጌልዜ።

26 «ዳራ ኔኤኮ ዳቢንቲ ኔና ያዩሴያር ጌዔ ዒርዚ ዔያቶም ዋርቁዋጉዲ ኔ ላኣጌ ዋደና ዔያታ ማዳ ዳቢንቶ ፔኤሲ ዔሪ፤ ሃኖ ጌኤዡ ማኣር ባንሢ ዛገ፤ ሺሌዑሞና ኔና ሺኢቁቶ፤ 27 ናንገና ናንገ ጎዳሢያ! ጫሪንጮ ዓኣዎ ዔያቶኮ ሺኢጲያ ዋይዜ፤ ኔኤኮ ዓይሎ ዒሰራዔኤል ዓሳም ጎሞ ዓቶንጎ ጌዔ፤ ፒዜ ማዔ ባኣዚ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዔያቶ ዔርዜ፤ ያሕሲያ! ዔያቶ ዳኔ ማዔ ዓታንዳጉዲ ኔ ዳርም ኔ ዒንጌ ሃኖ ዓጩሎይዳ ዒርዚ ዋርቁሴ።

28 «ዓጩሎይዳ ናይዘንታ ደማ ደማ ማቶንታ፡ ሃኣኮ ህርቁ ዋዳ ዠባሬንታ ዓቢህንታ ሙኪያ ማዔም፤ ጊንህ ኔኤኮ ዳር ሞርኬ ያላኒ ማንጌያ ማዔም፡ ሃህ ኔኤኮ ዳርይዳ ደማ ደማ ደርዖንታ ሜታሳ ሃርጌንታ ኬዳያ ማዔም፡ 29 ዩያጉዲ ኔ ዳር ዒሰራዔኤል ዓሳይዳ ዒኔ ማንሢ ያዩሳ ባኣዚ ህሊም ኩጮ ዔያታ ሃኖ ጌኤዡ ማኣር ባንሢ ማህ ኔና ሺኢቁቶ፤ 30 ሺኢጲያ ዔያቶኮ ዋይዜ፤ ኔ ናንገ ጫሪንጮ ዓኣዎ ሺኢጲያ ዔያቶኮ ዋይዜ ጎሞ ዔያቶኮ ዓቶም ጌዔ፤ ዓሲኮ ኔና ጋርይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ዛገ ዔራህ ኔና ሌሊኬ፤ ዩያር ፔቲ ፔቲ ዓሳም ማዳማጉዲ ኮይሳ ባኮ ዒንጌ። 31 ኔኤኮ ዳራ ኔ ዓደንሢም ዔያቶ ዓጩ ማህ ኔ ዒንጌ ሳዓ ናንገ ዋደና ቢያ ኔኤም ዓይሢንታያ ማዔ ኔና ባንታንዳጉዲ ዩያ ማዳ።

32 «ሃኬ ዓጩዳ ናንገ ዒሰራዔኤል ዓሲ ማዒባኣ ዓሲ ኔኤኮ ሱንፃ ዳኤፑሞና ኔ ዳርም ኔ ማዳ ደቃህ ህርሺሳ ባኮና ቢያ ዋይዜ ሃያ ጌኤዡ ማኣርይዳ ኔና ካኣሽካኒ፤ ሃህ ሺኢቃኒ ሙኪቶ፡ 33 ኔኤኒ ዩያ ዓህኮ ሺኢጲያ ዋይዜ፤ ኔኤኮ ዳራ ዒሰራዔኤል ዓሳ ማዳህጉዲ ዓጩይዳ ዓኣ ዳሪ ቢያ ኔና ዔሪ ኔኤም ዓይሢንታያ ማዳንዳጉዲ ጫሪንጮ ዓኣዎ ዩያ ዓህኮ ሺኢጲያ ዋይዜ፤ ኔ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ዒ ኔና ሺኢቃ ባኮ ቢያ ዒዛም ኩንህ፤ ዩይ ያዲ ማዓኣና ሃይ ታ ኔኤም ማዜ ጌኤዡ ማኣራ ኔ ሱንፃ ካኣሽካንታ ቤሲ ማዔህ ዩይ ዓሳ ዔራንዳኔ።

34 «ዔያታ ፔኤኮ ሞርኮ ያላኒ ኬሰኮም ኔኤኮ ዳር ኔ ዓይህ ዋደና ዋካ ዓኣዎ ማዎም ሃኖ ኔ ደኦሬ ካታሜሎና ታ ኔኤም ማዜ ሃኖ ጌኤዡ ማኣርና ባንሢ ሺሪ ዔያታ ኔና ሺኢቁቶ፤ 35 ዔያቶኮ ሺኢጲያ ዋይዜ፤ ኔኤኒ ጫሪንጮ ዓኣዎ ዔያታ ፔ ዛሎ ሺኢቃ ሺኢጲያ ዋይዜ ያሎና ዔያቶ ባሺሲሴ።

36 «ዓሲ ዳቢንቲ ዓቱዋኣያታህር ኔኤኮ ዳራ ጎሜ ማዲ ኔና ያዩሴያ ማዔም ኔኤኒ ዳጋዲ ሞርካ ዔያቶ ያሊ ባሺ ዲዒ ዔኪ ማሌ ዓጩ ዓኣዳንዳጉዲ ማህቲ ዩይ ዓጩ ዋዚ ሃኬታቲያ፡ 37 ዔያታ ዲዒንቲ ዓሲ ማዒ ዓኣ ዓጩሎይዳ ዓኣዎ፡- «ኔ ጎሜ ማዳኔ፤ ኔ ዳቤኔ፤ ዋይዜያ ኔ ዔጻኔ» ጌዔ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡጻቲ ናንገና ናንገ ጎዳሢያ! ዔያቶኮ ሺኢጲያ ዋይዜ፤ 38 ዔያቶ ዲዒ ዔኪ ዓኣዳ፡ ዔያቶኮ ሞርኮ ዓጩ ዓኣዎ ጉቤ ዒናፓ

ጎሞና ጊዜ ማለሁና ዓያታ፡- ሉዳቤያአዎይ» ጌዒ ኔኔኒ ኩኩቦ ቤርታኦ ዓደንሢም ዓንገጌ ሃኖ ዓጩሎ ባንሢ፤ ሃሃ ገንሣ ኔኔኒ ዶኦሬ ሃኖ ካታሜሎና ታኦኒ ኔኔም ማዠፍ ሃኖ ጌኤዠ ማኦርና ባንሢ ሺሪ ሺኢቁቶ። 39 ዓያቶኮ ሺኢዲያ ዋይዜ፤ ኔ ናንጋ ጫሪጎጫ ዓኦ ዓያቶኮ ሺኢዲያ ዋይዜ ዓያቶ ማኦሬ፤ ኔኤኮ ዳርኮ ጎሞ ቢያ ዓቶም ጌዒ።

40 «ታ ያኦዛሢ! ሃሢ ኑ ባንሢ ዛጌ! ሃኖ ቤዘይዳ ኑ ሺኢቃ ሺኢዲያ ቢያ ዋይዜ፤ 41 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ! ሃሢ ዓቁ ኔኤኮ ዋልቆኮ ማላታ ማዕ ጫኦቁም ሳኦግናና ዋላ ሃያ ጌኤዠ ማኦር ጌሌ፤ ዒኢካ ጋራ ናኦናና ናንጌ፤ ቁኤሳ ማዳ ባኮና ቢያ ዓያቶ ዓንጃ፤ ኔኤኮ ዳራ ኔ ኮሹሞና ዋዛደንጎ፤ 42 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ! ኔኔኒ ዶኦጫ ካኦታሢ ሃሺ፣ ኔ ዓይላሢ ዳውቴ ኔ ናሽኬ ናሹሞ ማሊ ጳቂሢ» ጌዒ ሺኢቁ።

7

ጌኤዠ ማኦር ማዳ ዓርቃኒ ኩንሢንቴ ዳምቦ (1ካኦቶ ማ 8:62-66)

1 ካኦቲ ሴሎሞኔ ሺኢዲያ ሺኢቁ ጋጋጋማና ኔጉዋዎ ታሚ ጫሪጎጫጋ ኬዲ ሚቺ ዒንጋኒ ሺኢሾና ባኮንታ ሜሌ ሺኢሾና ባኮዋ ሙዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዔርዛ ዓኦጊዳ ዲዲካ ፖዒያ ጌኤዠ ማኦር ኩሜኔ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾና ጌኤዠ ማኦር ኩሜሢር ቁኤሳ ጌኤዠ ማኦር ጌላኒ ዳንዳዒባኦ። 3 ታማ ጫሪጎጫጋ ኬዳሢ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ጌኤዠ ማኦር ደሙኬሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዛጋዎ ባሊቶ ሳዎ ሄሊሲ ዘገ፡-

«ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ጎዳኬ፤ ዒዛኮ ናሹማ ናኦናና ናንጋያኬ!»

ጌዔኔ፤ ያኦሲያ ጋላታ። 4 ዩካጋ ካኦቲ ሴሎሞንታ ዒዛና ዋላ ዓኦ ዳር ቢያሢንታ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኦዚ ሺኢሾኔ፤ 5 ሴሎሞኔ ዒማና ለማታሚ ለምዎ ሺያ ባይና ያኤታና ለማታሚ ሺያ ማሪይ ፔቱሞና ዒንጎ ባኦዚ ማሢ ሺኢሾኔ፤ ያያይዲ ካኦቲ ሴሎሞንታ ዒሰራዔኤሌ ዳር ቢያሢንታ ጌኤዠ ማኦር ያኦሲያም ደማዳያ ማሄኔ። 6 ቁኤሳ ዓያቶም ገኢሺሾና ቤዛ ዓቁኔ፤ ዓያቶኮ ቤርቶ ዛላ ሌዋ ዓሳ ዓቁ ካኦቲ ዳውቴ ቤርታ ኮሺሲ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቾም ዓይኑም ዓይናዳ ዓንጋሞና፡- «ናሹማ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኬ» ያኦሲ ጋላቱዋ። ጌይ ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላታ፤ ቁኤሳ ዛያሢ ዋርቃኦና ዳራ ጉቤ ዓቁ ዓኦ።

7 ዩያጉዲ ሃሃ ዩኖ ኬሎ ሴሎሞኔ ጌኤዠ ማኦርኮ ቤርቶ ዛላ ዓሳ ቡካ ጳኦኮኮ ሳዛ ዓኦ ቤዘ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማሴኔ፤ ሄሊሳዎ ሃሃ ጉቤ ሚቺ ዒንጎ ዒንገ፤ ሃኦኮ ዒንገ፤ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንገያንታ ቆልሞኮሞ ማሎ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሺኢሺ ዩኖ ቤዛ ሺኢሾኔ፤ ዩያ ዒዚ ማዳሢ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘይዳ ዩይ ቢያ ጌሢንታኒ ዳንዳዐ-ዋኦሢርኬ።

8 ዒኢካ ጌኤዠ ማኦር ዕሎሞንታ ዒሰራዔኤሌ ዳር ቢያሢንታ ላንካይ ኬሊ ጉቤ ወልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቾ ቦንቾ ቦንቾ፤ ኬደ ዛሎና ሃማቲ ባንሢ ዳንዳ ጎይ፣፣ ዓርቃዎ ዳንዲ ዶኦሎ ዛሊና ጊብፄ ዓጮ ዛጸ ሄላንዳኦና ዓኦ ዓጫጋ ሙኬ ዳርኮ ሚርጉማ ሃማዲኬ ጌይንቱዋኦያኬ። 9 ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማሶ ዳምቦ ኩንሢን ላንካይ ኬሊ ዓያታ ዳዔኔ፤ ሃሃ ገንሣ ላንካይ ኬሊ ቦንቾ ቦንቾ ጌዔሰካጋ ሳላሳ ኬሎና ጋፒሲሢ ዳምቤ ኩንሢን ቦንቾ ጋፒሴኔ፤ 10 ዘይ ጉቴሎ ጌይ፣- ላንካሳ ባገሎኮ ለማታሚ ሃይሣሳ ኬሎና ዓሳ ፔ ቤዘ ቤዘ ዳንዳንዳጉዲ ዳር ቢያ ሴሎሞኔ ዳኬኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳር ዒሰራዔኤሌም፤ ሃሃ ፔ ዓይላሢ ዳውቴና ሴሎሞንታም ዒንጌ ዓንጃር ዳራ ዋዛዲ ፔ ማኦር ማኦር ዳንዳኔ።

ያኦሲ ሴሎሞንታ ላሚ ፔጋዲ ጳዳሢ (1ካኦቶ ማ 9:1-9)

11 ካኦቲ ሴሎሞኔ ጌኤዠ ማኦርና ፔ ካኦቱሞ ማኦርና ማዳ ቢያ ማሌ ጎይ፣ ማቲ ባኦዚ ባኦንቴ ጋፒሴሰካጋ፤ 12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔቲ ኬሊ ዋንታ ሴሎሞንታ ፔጋዲ ጳዳዎ፡- «ኔኤኮ ሺኢዲያ ታ ዋይዜኔ፤ ሃይ ጌኤዠ ማኦር ታኦም ዒንጎ ባኦዚ ሺኢሾ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ታ ዶኦሬኔ፤ 13 ዒርዚ ዋርቁጉዲ ታ ላኦጋ ዋደና፤ ሃሃ ሃኦኮ ዓቢ፣ ሙዓንዳጉዲ ታ ዳኬ ዋደና፤ ታ ዳርይዳ ዲማ ዲማ ደርዎ ታ ኬይሴ ዋደናኦ ቢያ፤ 14 ታ ዳራ ማዳ ፑርቶ ባኮይዳጋ ሃኪ ያዩሢና ታና ሺኢቁቶ ጫሪጎጫ ዓኦ ታ ዋይዛንዳኔ፤ ጎሞዋ ታ ዓያቶኮ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ዓጮ ዓያቶኮ ታ ገንሣ ማላሻንዳኔ፤ 15 ሃያ ጌኤዠ ማኦር ታ ካጋንዳኔ፤ ሃያ ጌኤዠ ማኦር ደሙኬንታ ሺኢዲያ ቢያ ታ ዋይዛንዳኔ፤ 16 ታኦኮ ሱን፣ ናንገና ዒኢካ ካኦሽከንታንዳጉዲ ሃያ ጌኤዠ ማኦር ታ ዶኦሪ ታኦም ዲማሴኔ፤ ታኦኮ ዒኖ ጋራ ጌሢ ቢያ ዋዳ ታ ካጋንዳኔ። 17 ኔ ዓዳ፤ ዳውቴ ማዳ ጎይ፣ ቢያ ጉሙርቁንቴ ታኦም ኔ ማዳቶ፤ ታኦኮ ዋጎና ዳምቦና ካፒ ዓይሢዎም ታኦኮ ኔ ኩንሢንቶ፤ 18 ኔኤኮ ዓዳ፤ ዳውቴም፡- «ኔኤኮ ዜርዎ ባኦካጋ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳንዳ ዓሲ ባይቃዓኬ» ጌዒ ታ ዒዛም ጉሙርሲ ኬኤዜ ቃኦሎ ጎይ፣ ካኦቱም ታኦኒ ኔኤሲ ደዲሻንዳኔ፤ 19 ጋዓንቴ ኔኤኔ ኔ ዳርና ታኦኒ ዒንሢም ዒንጌ ዋጎና ዓይሢዎና ካፒ ኩንሢንታ፤ ማሌ ያኦዘ ዒንሢ ካኦሽከ ዩያቶም ዘጌቲ፤ 20 ታኦኒ ዒንሢም ዒንጌ ዓጩሎይዳጋ ዳውሲንቴ ዓኦዲ ባይቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ ታ ካኦሽከንታ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ታኦም ታኦኒ ዲማሴ፤ ሃኖ ጌኤዠ ማኦርሎ ታ ሃሻንዳኔ፤ ማሌ ዳራ ቢያ ሚኢጫ ዓማሎ ቤሲ ዒዛ ማሃንዳኔ» ጌዔ።

21 ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ሃያ ጌኤዠ ማኦርኮ ሃሢ ዳግ ጌዔ ቦንቾ ዓኦኔ፤ ዩኖና ጋዓንቴ ጌኤዠ ማኦርኮ ኮርሳ ዳንዳ ዓሲ ቢያ ዲቃቲ ሄርሺሢና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃኖ ሳዔሎና ሃኖ ጌኤዠ ማኦርናይዳ ዓይጎር ሃያጉዳ ባኦዚ ማዳይ፤ ጌይ ያኦጫንዳኔ፤ 22 ዓሳ ገንሣ ማሃ፡- «ሃይ ባይሲንታ

6:42 6:42 ዓይኔ. 132:8-10። 7:1 7:1 ለዊ. ዓከ 9:23-24። 7:3 7:3 1ያሱሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2ያሱሲ. ዓሃኬ 5:13፤ ዒዛ. 3:11፤ ዓይኔ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዓር. 33:11። 7:18 7:18 1ካኦቶ. ማ 2:4።

ቢያ ዓይኖቻቸው ሄሎህ ገብጭጥ ዓይኖቻቸው ዓይኑ ከሴ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕድ ዓይኖቻቸው ዓይኑን ማሳወቅ ያስቀጥላል። ዓይኖቻቸው ሄሎህ ገብጭጥ ያስቀጥላል። ያሱሲ ዓሳ ሃይሶ 8:1

8

ሴሎሞን ማዳያ ማላ ማዳ
(1ካአቶ. ማ 9:10-28)

1 ሴሎሞን ጌኤኮ ማኣርና ካአቱሞ ማኣርና ማኣርና ጋጥሳንዳኣና ለማታሚ ለዕድ ማዕድ፤ 2 ገንሣ ሃሣ ካአቲ ከራሚ ሴሎሞንም ዒንገጌ ካታሞ ገንሣ ዓካሲ ማኣርና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒአካ ጌልዚ ደይህኔ። 3 ዒዚ ሃማቲና ያባ ዓጮናኮ ደማ ዋርቃ ዓጮ ያሊ ፔ ደማ ዋይህኔ። 4 ዓሲ ናንጉታ ደውሎይዳ ዓኣ ታፅዋሬ ካታሞና ሃማቲይዳ ዓኣ ያሎ ዓሳኮ ጋሎንታ ዓንጋሞንታ ጌሦ ካታሞ ቢያ ማኣርና ደዲሽ፤ 5 ዩያጉዲ ሃሣ ሴሎሞን ከደ ዛሎ ቤተሆሬና ደኦሎ ዛሎ ቤተሆሬናይዳ ዓንገና ዋዲንታ ጌሎ ካራ ዓኣያ፣ ዙሎ ከልቁ ደርቆና ካታሞሰከንሣ ገንሣ ደዲሽ ማኣርና፤ 6 ገንሣ ሃሣ ባዕላቲ ካታሞንታ ያሎ ዓሳኮ ጋሎንታ ዓንጋሞንታ ጌሦንደ ካታሞኣ፣ ፓራሣንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ጌሦንደ ካታሞኣ፤ ዩያይዲ ሴሎሞን ዩሩሳላሚንታ ለባሮኦሴንታይዳ ዒ ዋይህ ዓጮ ጋራ ቢያ ማኣርና ማላ ባኮ ቢያ ማኣርና ጋጥሴ።

7-8 ሴሎሞን ዋልቁ ማዳ ማዳንዳጉዲ ዔኬ ካአናኔ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓይኖቻኮ ዓጮ ፔ ዓጮ ማህ ዓርቁ ዋደና ዩያቶ ዋደሞ ዮሴ፤ ዩያታ ሃሮ ሃላንዳኣና ዓይሌ ማዳ ማዳ ማዳ፣ ሂኢታ ዓሳ፣ ዓሞራ ዓሳ፣ ፔርዛ ዓሳ፣ ሂዋዌ ዓሳንታ ዒያቡሳ ዓሳንታከ፤ 9 ሴሎሞን ዒሰራዔኤሌ ዜርዮፓ ዓይጎ ዓሲያ ካራሚ ማህ ማዳሽባኣሴ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፣ ፖኦሊሴ፣ ያሎ ዓሳኮ ሱኡጌ፣ ሳርጌሎ ያይቶ ዒሽ ዔኬ ዓኣዳ ዓሳኮ ሱኡጌ፤ ሃሣ ፓራሣና ያላ ዓሲ ማዳ ማዳ። 10 ሴሎሞን ማኣርና ደማ ደማ ባኮ ዋልቁና ማዳንዳጉዲ ጌይንቲ ዓይሎኮ ሱኡጌ ማዳ ለሞያ ያኤታና ደንገታሚ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ደኦራንቲ።

11 ሴሎሞን ዒማና፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣጸና ጌሣንቲ ቤዛ ቢያ ደማዳ ቤሰታሣሪ ታኣኮ ማቻ፣ ገብጭ ዓጮ ዓሴላ ዒሰራዔኤሌ ካአቲ ደውቴኮ ካአቱሞ ማኣርይዳ ናንጋኒ ኮይሱሞ»። ጌሩ ገብጭ ካአቲ ናዎ፣ ዒዛኮ ማቻ ደውቴ ካታሞፓ ከሲ ዒዚ ማኣርና ማላ ማኣሪዳ ናንጋንዳጉዲ ደከ።

12 ሴሎሞን ጌኤኮ ማኣርኮ ቤርታ ሆታ ኮሼ፣ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሽኢሾ ቤዛ ዑፃ ሚቺ ዒንጎ ዒንገጌ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሽኢሾ፤ 13 ሙሴ ዔርዘ ዋጋ ዓይሣ ጎይዮና ፔቲ ፔቲ ቦንቾ ከሎና ጌይዮ፡- ሃውሾ ከሎና ከሎና፣ ዓገሮ ያኤራ ያኤራ፣ ለዓ ለዓ ቦንቾንታ ሃይሣ ቦንቾ ከሎንሣዳ ዩንሣያ፡- ሙኡቆ ያኣዛ ጌለባኣ ካሦ ሙዒ ቦንቾ ከሎ፣ ሃኣካ ካፃም ማኣሎ ቡሪያ ቦንቾንታ ዉልሾ ደማ ደዒ ቦንቾ ከሎንታይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ሽኢሾ። 14 ዒዛኮ ዓዴ ደውቴ ከሴ ደምቦ ጎይዮጉዴያ ቁኤሶ ዓይኖቻ ማዳ ቤዛ ቤዛ፣ ሃሣ ለዌ ዓሳ ያኦሲ ጋላቶ ዓይኑሞ ዓይናዲ

ዓይናዲ ቁኤሶ ማኣዳንዳጉዲ ገኢጊሼ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ያኦሲ ዓሣ፣ ደውቴ ዓይሣ ጎይዮ ጌኤኮ ማኣር ካፓ ዓሳ ፔቲ ፔቲ ደርኮ ጋር ጌሎ ካር ካፒያ ከላ ከላ ካፓንዳጉዲ ፓቂ ፓቂ ጌህኔ። 15 ዓይኖቻ ካአቱሞ ማኣርኮ ሚሆ ጌሦ ማኣርንታ ማላ ባኮ ዛሎሞ ካአቲ ደውቴ ቁኤሶንታ ለዌ ዓሳንታም ዓይሣ ጎይዮና ፔቲ ባኣዚታፓ ፓጪሱሞ ቢያ ባኮ ኮይሳሣጉዲ ገኢጊሼ።

16 ዒማና ሴሎሞን ማዳኒ ማላ ማላ፣ ቢያ፣ ጌይዮ፡- ጌኤኮ ማኣርኮ ዓይዮ ሹጮ ደቂያይዳፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ጋጥንዮ ሃላንዳኣና ማዳ ቢያ ኮሽና ማዳንቲ።

17 ዩካፓ ሴሎሞን ዔደላሚ ዓጮይዳ ባዘ ዓጮ ዓኣ፣ ዒጸዮንጋቤሬና ዔላቴ ጌይንታ ቤዛ ዓኣዳ፤ 18 ዒማና ካአቲ ከራሚ፡- ኮሽ ዔራ ማዕ ዋኣዎ ካአሚሎ ዒሻዘንሣና ዓይኖቻኮ ሱኡጋ ዔኬ ሃንታ ዋኣዎ ካአሚሎ ሴሎሞንም ደከ፤ ዓይኖቻ ሴሎሞንኮ ዋኣዎ ካአሚላ ማዳ ዓሳ ሱኡጎና ዋላ ያፔሬ ጌይንታ ዓጮ ሙከ፤ ዒኣካፓ ታጾ ደንጎ ሽያ ከሎ ማዕ ዋርቁ ዔኬ ሙከ ካአቲ ሴሎሞንም ዒንጌ።

9

ሳኣባ ዓጮ ካአቲላ ሴሎሞን ዛጋኒ ዴንዴሣ
(1ካአቶ. ማ 10:1-13)

1 ሳኣባ ዓጮ ካአቲላ ካአቲ ሴሎሞንኮ ዲቃሣ ሄርሽሳ ዔራቶ ዛሎ ከኤዚንታ ሃይሶ ቢያ ዋይዜ፤ ዩያር ዒዛ ሚርጌና ሚታሳ ያኦጪሣ ያኦጪ ዒ ዋዚ ጌይ ማሃቲያ ዋይዚ ዩሩሳላሚ ሙከ፤ ዒዛ ዩሩሳላሚ ሙከኣና ሚርጌ ዒዛኮ ደንዛ ማዕ ዲቢ ዓሲ ዋላ ዔኬ፣ ሳውቃ ቲሽንታ ዴኤሻንታ ሚርጌና ሚዛጾ ሹቺንታ ኮሽ ሚርጌ ዋርቁያ ጋኣሎና ጫኣኒ፤ ሴሎሞንና ዒዛ ካአማዎ ፔ ዒሩና ያኦጪ ማላ ባኮ ቢያ ያኦጪ፤ 2 ዒዚያ ዔ ያኦጪ ባኮ ቢያ ማሃ ከኤዜ፤ ዒዛም ዒ ቡሊ ከኤዚን ባሽያና ዔርቶ ዒጲ ዓኣሽንቲ ዓቲ ያኦጪሣ ፔቲታዎ ባኣሴ። 3 ሳኣባ ዓጮ ካአቲላ ሴሎሞን ዔራቶና ጌሰታ ጌኤዘ ዋይዜ፤ ሃሣ ዒዚ ማኣርና፣ ዒዛኮ ካአቱሞ ማኣርሞ ዛጌ፤ 4 ገንሣ ሃሣ ሴሎሞን ሙዒንዳጉዲ ካሣንቲ ሽኢካ ሙዒ፣ ዒዚ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳ ናንጋ ቤዛና ዒዛኮ ካአቱሞ ማኣራ ማዳ ዓሳ ፔ ማዳ ማዳ ዓርቁ ማዳ ጎይዮንታ ዩያ ማዳርና ሙያ ሙኡዚያርሞ ዓሳ ማኣርና ማኣላሣንታ ጌኤኮ ማኣርይዳ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ቢያ ዛጌ፤ ዩያ ዒዛ ዛጋኣና ዒዛ ዋንዴ ማላሣፓ ዑሣ ዓኣዳ ዲቃሣ ዒዛ ሄርሽሴ።

5 ዩካፓ ዒዛ ካአቲ ሴሎሞን ኮራ፡- «ኔ ማዳ ባኮና ኔ ዔራቶኮ ዴኤቸሞ ታ ዓጮ ዓኣዎ ታ ዋይዜሣ ቢያ ጎኔከ! 6 ጋዓንቲ ሃይካ ሙከ ታኣኒ ታ ዓኣፒና ዛጋንዳያ ሃላንዳኣና ዩያ ከኤዚንቲ ባኮ ጎኔከ ታ ጌይባኣሴ፤ ዋዮና ታ ዋይዜሣ ዓኣፖና ታ ዛጌሣኮ ሃካሣታዎ ማዳባኣሴ፤ ጎኔ ኔኣኮ ዔራቶና ያርጎቹሞና ታ ዓጮ ዓኣዎ ታኣኒ ዋይዜሰካፓ ዑሣ ዓኣዳ ባሽከ። 7 ኔ ቤርቶ ቢያ ዋዴ ሙከ ሙከ ኔኣኒ ዔራቶና ጌሰታ ጌኤዘ ዋይዛ ዓሳና ኔኣኮ ደንዘና ዋዚ ባለቲና ዓኣያዳይ! 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔ ያኣዛሣ ጋላቲንቶም!

8:13 8:13 ከሲ. ማ 23:14-17፣ 34:22-23፣ ፓይ. ማ 28:9፣ 29:39፣ ላሚ. ዋማ 16:16።

ዒዚ ኔና ደኦሪ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማሃሂ ዒዛኮ ኮሺ ማሊሢ ማዕሚር ጋላታ ዒዛ ሄሎም፤ ሃሃ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናሽካ ናሹማ ናገረና ጋቸዎ ማዕሚር ጂሎሞና ፒዜ ዎገሢና ባይቁዎ ናገገገዳጉዲ ኔ ማሆም ዒሰራዔኤሌኮ ኔና ዒ ካኣቲ ማሃ ደኦሪ» ጌዔኔ።

9 ዒማና ዒገገኒ ዔኪ ሙኬ ባኮ ቢያ ካኣቲ ሴሎሞንም ዒዛ ዒገገኔ፤ ዒዛ ዒገገ ባካ፡- ያይዶ ሺያ ኪሎጋ ባሽ ማዓ ዎርቁ፣ ማርጌ ዲቢ ሳውቃ ቲሺገታ ዴኤሻገታ ማዛጲ ሹቸገታኬ፤ ዒዛ ሴሎሞንም ዒገገ ሳውቃ ቲዠ ማርጌማጋ ባሻያ ማዕ ሳውቃ ቲሺ ዩያኮ ቤርታ ዒዛም ዔኪ ሙኪገታ ቤቁባኣሴ።

10 ያፔሪ ዓጫጋ ሴሎሞንም ዎርቆ ዔኪ ሙኬ ካኣቲ ኪራሜና ካኣቲ ሴሎሞንናኮ ዓሳ ዒኢካጋ ዲቢ ዴኤሎ ዚቢቆገታ ማዛጲ ሹቸገታ ዔኪ ዩዔኔ፤ 11 ሴሎሞን ዩያ ዴኤሎ ዚቢቆና ጌኤኸ ማኣርገታ ዒዛኮ ካኣቲ ማኣርገታ ገዶ ሳና፡ ያኦሲ ቦንቸም ዓይና ናኣቶኮ ጎኦሎገታ ፔቲ ሻሺና ዎርቆ ጎኦሎዎ ኮሺኔ፤ ዩያጉዴ ዴኤሎ ዚቢቆና ኮሸና ዓይኑም ዓገገሞጉዴያ ሃያኮ ቤርታ ዪሁዳ ዓጫ ፔቲታ፣ ዴዲ ቤቁባኣሴ።

12 ሳኣባ ዓጫ ካኣቲላ ኮዔ ባኮገታ ያኦጩ ባኮዎ ቢያ ካኣቲ ሴሎሞን ዒዛም ዒገገኔ፤ ዩይ ዒዚ ዒገገ ባካ ዒዛ ዔኪ ሙኬ ባኮይዳጋ ቢያ ባሽኬ፤ ዩካጋ ዒዛ ፔ ዓሳና ዎላ ፔ ዓጫ ማዕ ዴገዴ።

ካኣቲ ሴሎሞን ኆሎ ማርጌጎም (1ካኣቶ. ማ 10:14-25)

13 ካኣቲ ሴሎሞን ሌዓ ሌዓ ላማታሚ ሃይሃ ሺያ ኪሎ ማዓ ዎርቁ ዔካኔ፤ 14 ዩይ ዎርቃ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዒዛም ጨጋሢገታ ኮርማ፣ ቃሲ ዒዚ ዴገቃሢገታ፤ ዩያጉዴ ሃሃ ዓሬቦ ዓጫ ካኣቶገታ ዒሰራዔኤሌኮ ዴማ ዴማ ጋቆና ዓጫ ዎይሃ ዓሳ ገኢራ ጌዒ ጨጋሢገታ ቃሱዎገታኬ።

15 ሴሎሞን ላም፣ ዩኤታ ዴኤፒ ዴኤፒ ገቲማ ኮሺሲ፡ ዩያ ገቲሞ ፔቲ ፔቲሢኮ ዑ፣ ላገካይ ኪሎ ማዓ ዎርቁና ጳርቁ ኮሺኔ። 16 ዩያጉዴ ሃሃ ሃይሃ ዩኤታ ዴካ ዴካ ገቲማ ኮሺሲ ፔቲ ፔቲ ገቲሞኮ ዑ፣ ሃይሃ ኪሎ ማዓ ዎርቁና ጳርቁ ኮሺኔ፤ ዩያቶ ቢያ «ለባናኦሴ ዴኤሎ» ጌይገታ ዳልጎ ማኣራ ጌሃኔ።

17 ሃሃ ዒዚ ዳርሲ ዓቸና ፔቲ ዴኤፒ ካኣታ ዴዓ ያይታ ኮሺ ዎርቁና ዑ፣ ጳርቁ ማዛጲሴ። 18-19 ዩያ ካኣቲ ሞ ያይቶ ኬሰኪ ዴዓጎ ላሆ ጌዲጉዲ ገዒ ኬሰኮ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩያ ፔቲ ፔቲ ጌደኮ ዓጫ ዓጫ ላም፣ ዎላ ዑ፣ ታጾ ላም፣ ዘቢ ኮሺገታ፤ ዩያ ካኣታ ዴዓ ያይቶኮ ቶኪ ጌሃ ዎርቁና ኮሺገታ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ያይቶኮ ማዛጲ ዘሎና ሻውሎ ዘሎና ዩያ ኩቸ ጌሃ ቤሲ ዓኣኔ፤ ኩጮ ጌሃሢኮ ኮይላ ኮይላ ፔቲ ፔቲ ዘቢ ማሊሲ ማኸና ባኣዚ ዓቁ ዓኣኔ። ማሌ ዓይጎ ዓጫ ካኣቲኮዎ ዩያ ማላ ካኣታ ዴዓ ያይታ ፔቲታ፣ ባኣሴ።

20 ካኣቲ ሴሎሞን ዑኸ ዑሸካ ዓገገገታ «ለባናኦሴ ዴኤሎ» ጌይገታ ዴኤጎ ማኣርይዳ

ዓኣ ማሃ ቢያ ጌኤሺ ዎርቁይዳጋ ኮሺገታ፤ ካኣቲ ሴሎሞን ዎደና ቢራ ዑሃ ዓኣዴ ማርጌሢር ዔኤቢ ጉሪ ባኣዚ ማዔኔ። 21 ካኣቲ ኪራሜም ማዳ ዓሳ ዒሻ ዎኣ፣ ካኣሚሎና ዎላ ዴኤጎ ዎኣ፣ ዑ፣ ሃገቲ ፔርሴሴ ዴገዳ ዎኣሢ ካኣሚሌ ሴሎሞንኮ ዓኣኔ፤ ዩያታ ዎኣ፣ ካኣሚላ ሃይሃ ሌዔይዳ ፔቲና ዴገዲ ዎርቁገታ ቢራ ዓገገገታ ዳርሲ ዓቸገታ ቃኣራገታ ቲኢኪገታ ዔኪ ዒዛም ሙካኔ።

22 ካኣቲ ሴሎሞን ሳይዳ ዓኣ ካኣታጋ ቢያ ባሽ ዎርጎቸ፤ ሃሃ ዔራ ዓሲኬ፤ 23 ዓጫ ቢያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ዒዛም ዒገገ ዔራቶና ዒ ጌሰታ ጌኤዘ ዎይዚ ዒዛ ኮይላ ሙካኒ ኮዓኔ፤ 24 ዒዛ ባገሢ ሙካ ዓሳ ቢያ ቢራ ዓገገ፣ ዎርቁ፣ ማኣዓ፣ ያልዚ ዓገገሞ፣ ሳውቃ ቲሺገታ ዴኤሻገታ፣ ጋርገታ ባቁሎገታ ዒገገኒ ዔኪ ሙካኔ፤ ዩይ ዓሳ ዔኪ ሙካሢ ሌዓ ሌዓኬ።

25 ሴሎሞን ሳርጌሎ ያይቶና ጋራሢናም ያይዶ ሺያ ባርታ፣ ዩያጉዴ ሃሃ ታጾ ላም፣ ሺያ ጋር ዒሻ ዓሲያ ዓኣኔ፤ ዩያቶይዳጋ ዘሎ ዒዚ ዒዛና ዎላ ዩራሳላሚይዳ ዴዓገዳጉዴ፣ ዘሎ ገንሢ ዴማ ዴማ ካታሞይዳ ጋቆገታ ዴዓገዳጉዴ ጌሃኔ።

26 ሴሎሞን ዔፕራዒሴ ዎራጋ ፒሊሰዒኤማ ዓጫና ዴገዲ ገብፄ ዓጫ ዘጾ ሃላገዳኣና ዓኣ ካኣቶ ቢያ ፔኤም ገኢራሻኔ፤ 27 ዒዚ ካኣታዲ ዎይሃ ዎደና ዩራሳላሚይዳ ዓገገ ቢራ ቃገገጉዴ፤ ለባናኦሴ ማገኮዎ ማርጌማ ዪሁዳ ጌማር ዴማ ቢያ ቤዛ ባቃላ ቦኦገጉዴ ማዔኔ። 28 ሴሎሞንም ገብፄና ማሌ ዓጫናጋ ቢያ ጋራሢ ዔኪ ሙካኔ።

ሴሎሞን ዎይሃ ዎደ ሃይሳ ቃሚሢ (1ካኣቶ. ማ 11:41-43)

29 ሴሎሞን ካኣታዲ ዎይሃ ዎደኮ ማሌ ሃይሳ ዓይፃገ ዴገዲ ጋገ ሃላገዳኣና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ናኣታኣኔ ፃኣፔ ሃይሶይዳ፣ ሴኤሎ ዓጫይዳ ሸይገቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓኪያ ኬኤዜ ያኦሲ ማሊያይዳ፣ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዒዮርቢዓማ ካኣታዲ ዎደና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዒደም ያኦሲ ፔጋሲ ዴዎ ባካ ፃኣፒገታ ዓኣሢ ዩጳፒገታ ዓኣኔ። 30 ሴሎሞን ናገጎ ቤዘ ዩራሳላሚይዳ ማሃ ጉቤ ዒሰራዔኤሌዳ ያይዲታሚ ሌዔ ካኣታዴኔ። 31 ዩካጋ ዒዚ ሃይቁ ፔ ዓደ ዴውቲ ካታማ ዴኡቲም ቤዘይዳ ዒዛኮ ናኣዚ ርቢዓማ ካኣታዴኔ።

10

ኬዶ ዘሎይዳ ናገጋ ዒሰራዔኤሌ ፃጸኮ ዎይዘ ዓይፃ

(1ካኣቶ. ማ 12:1-20)

1 ርቢዓማ ካኣታሢ ኮዓ ኬዶ ዘሎይዳ ናገጋ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሴኬማይዳ ቡከገቲ ዒዛ ካገሢር ርቢዓማ ዒኢካ ዴገዴ። 2 ካኣቲ፣ ሴሎሞን ፑኒ ገብፄ ዓጫ ዴገዲ ዒኢካ ዓኣ ናገፄ ናኣዚ ዒዮርቢዓማ ዩያ ዎይዚ ማዒ ሙካኔ፤ 3 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓጫኮ ኬዶ ዘሎይዳ ናገጋ ፃጸ ኪኢታ ዴኪ ዒዛ ዔኤሊሳ፣ ዒዛና ዎላ ርቢዓማ ኮራ ሙኪ፡- 4 «ኔ ዓዴ፣ ሴሎሞን ኮና ሄርቁ ዎይሢ ማታሴ፤ ሃሃ ኔኤኒ ዩያ ኮም

9:9 9:9 ማቲ. 12:42፤ ሉቃ. 11:31። 9:25 9:25 1ካኣቶ. ማ 4:26። 9:26 9:26 ማኸ. ማ፣ 15:18፤ 1ካኣቶ. ማ 4:21። 9:28 9:28 ላሚ. ዎማ 17:16።

ሼሌዲሲ ናንጎ ኑኡኮ ኔ ገኢጊሼቱ ኔኤም ኑ ምርቃንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ርቢዓሜ ዔያቶም፡- «ሃሢ ዳንዲጋፓ ሃይሣሳ ከሎና ማዒ ሙኩዋቱ» ጋዓዛ፡ ዳራ ዳንዳኔ።

6 ዩካፓ ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ዒዛኮ ዓዶ ሴሎሞኔ ዘራ ዶንዞ ፔቲይዳ ዔኤሌ፡- «ታኣኒ ዳሮም ዋዚ ጌይ ከኤዛንዳቲያ ዒንሣ ታኣም ከኤዛ ባኣዚ ዓኣ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

7 ዶንዛ ማሃዖ፡- «ኔኤኒ ዳሮም ኮሺ ማዳያ ማዒ፡ ሃሃ ዔያታ ያኦጩ ባኮኮ ገኢጋ ማሃሣ ኔ ማሃቲ ዔያታ ቢያ ዋዳ ጉሙርቁንቲ ኔኤም ምርቃያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ርቢዓሜ ጋዓንቲ ዶንዛ ዘሬ ዘሮ ቦሃ ዒዛና ዋላ ዳጩ፡ ዒዛኮ ላጌ ማዒ ዒዛ ዘራ ዳጌዘንሣ ኮይላ ዳንዲ፡- 9 «ታ ዋዳንዳቲያ ዒንሣ ታኣም ከኤዛ ባኣዚ ዓኣ? ዋይሣያ ሼሌሊዒሲ ዋይሣንዳጉዲ ታና ያኦጩ ዳሮም ታ ዋዚ ጌዒ ማሆንዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

10 ዔያታ ማሃዖ፡- «ዔያቶም ታኣኮ ከኤሎ ናምታ ዓዶኮ ከርናፓ ባሼ ዓንዲርቃያ ማዓንዳኔ! 11 ታ ዓዳ ዒንሣ ሄርቁ ሜታሲ ዋይሣኔ፤ ታኣኒ ሃሣ ዩያይዳፓ ባሼ ዒንሣ ሄርቁ ዋይሣንዳኔ፤ ታ ዓዳ ዒንሣ ዠራፓና ጳርቁኔ፤ ታ ጋዓንቲ ዒንሣ ጉማሬና ጳርቁ ሜታሳንዳኔ!» ሂዚ ጌዔ» ጌኤኔ።

12 ዩካፓ ሃይሣሳ ከሎና ዒዮርቢዓሜንታ ዳሮንታ ቢያ ርቢዓሜ «ሙኩዋቱ» ጌዔ ከሎና ማዒ ሙኩኔ፤ 13 ዒማና ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ጋርቾ ዶንዛ ዒዛ ዘሬ ዘሮ ሃሺ ዳሮም ፑርታ ሃይሴ ጌሰቲሣ ዓርቁኔ፤ 14 ዒዛኮ ላጋ ዒዛ ዘሬ ጎይዮ፡- «ታ ዓዳ ዒንሣ ሄርቁ ሜታሲ ዋይሣኔ፤ ጋዓንቲ ታ ዩያፓ ባሼ ዒንሣ ሄርቁ ሜታሲ ዋይሣንዳኔ፤ ታ ዓዳ ዒንሣ ዠራፓና ጳርቁኔ፤ ታ ዒንሣ ጋዓንቲ ጉማሬና ጳርቁ ሜታሳንዳኔ!» ጌዔኔ። 15 ዩይ ያዲ ማዒሣ ሴኤሎይዳፓ ሙኩ፡ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓከያ ዘሎና ናባጭናኣዚ ዒዮርቢዓሜ ዘሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ባካ ኩማንዳጉዲኔ፤ ካኣቲ ርቢዓሜ ዳሮኮ ማሊያ ቦሃ ሃሼሣ ያኦሲ ዩያይዳኒ ማሌያታሣርኩ።

16 ዒማና ካኣቲ ርቢዓሜ ዳራ ያኦጩ ያኦጩያ ቦሃ ሃሼሣ ዳራ ዔራዮ፡- «ዳውቲንታ ማኣሮ ዓሶንታ ማይ ኣም ዓይጎዋዳንዳይ? ዔያታ ኣም ፔቲታዖ ማዳ ባኣዚ ባኣሴ! ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቲ! ዒንሣ ማኣሪ ማኣሪ ማዒ ዳንዳዋቲ! ርቢዓሜ ፔ ማሊያ ጎይዮ ማዳንጎ!» ጌዔኔ።

ዩያይዳኒ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ርቢዓሜም ዋይዘ ዒዳ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ማዒ ዳንዳኔ።

17 ዩያር ርቢዓሜ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዳሮ ዑፃ ሌሊ ካኣታዳኔ።

18 ዩካፓ ካኣቲ ርቢዓሜ ዋልቁና ማዲሽ ዓሶኮ ሱኡጋሣ፡ ዓድኒራሜ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ኮይላ ዳከኔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ሹቻ ዒዛ ዳይ ዋዳኔ፤ ዒማና ርቢዓሜ ዑካዲ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዩሩሳላሜ ዳንዳዮ ቶሊ ዓቲኔ። 19 ዒማፓ ዓርቃዮ ከዶ ዘሎ ዓጩ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣቲ ዳውቲ ማኣሮም ዋይዘ ዒያያ ማዒኔ።

11

ሼማዒያ ከኤዜ ያኦሲ ማሊያ (1ካኣቶ. ማ 12:21-24)

1 ርቢዓሜ ዩሩሳላሜ ሃላዖ ዩሁዳና ቢኢኒያሜና ፃጳፓ ዶኦሪ ዶኦሪ ከሶና ፔቲ ያኤታና ሳሊታሚ ሺያ ያልዚ ያላንዳ ጎኦባ ዓሲ ዔከ ፔቲይዳ ቡኩሴኔ፤ ዩያ ዒ ማዳሣ ዒሰራዔኤሌ ፃጳ ያሊ ዓጮ ቢያ ፔ ዳማ ማሃኒ ማሊኩ። 2 ጋዓንቲ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ሼማዒያም ያኦሲ፡- 3 «ርቢዓሜም፡ ዩያጉዲ ዩሁዳና ቢኢኒያሜ ፃጳ ቢያሣም፤ ሃሃ ሃንጎ ዳሮማኣ ቢያ፡ 4 «ዒንሣኮ ዒጊኖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያላኒ ዳንዲፖቲ፤ ቢያሣ ዒንሣ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዲዋቲ፤ ዩይ ባካ ያዲ ማዒሣ ታኣኒ ማዖንጎ ጌዔምኩ» ጌይ ከኤዛንዳጉዲ ዓይሣኔ። ዩያር ዩያታ ቢያሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ባኮ ዋይዘ፡ ዒዮርቢዓሜ ያሊያ ሃሺ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳኔ።

ርቢዓሜ ካታም ከልቁ ዶዲሺ ዲርቁሣ

5 ርቢዓሜ ዩሩሳላሜይዳ ናንጊ ሱንፃ ሃካፓ ዳማ ፓይዲንታ ዩሁዳና ቢኢኒያሜ ካታምም ዶዲ ከኤሌ ኮሼኔ፤ ዩንሣ ካታምንሣ፡- 6 ቤኤቴሌሃሜ፡ ዔፃሜ፡ ቴቆዓ፡ 7 ቤትፀሬ፡ ሶኮ፡ ዓዲላሜ፡ 8 ጋኣቲ፡ ማሬሻ፡ ዘፔ፡ 9 ዓዶራይሜ፡ ላኪሼ፡ ዓዜቃ፡ 10 ያርዓ፡ ዓያሎኔንታ ከብርኦኔንታኩ። 11 ርቢዓሜ ዩንሣ ካታምንሣ ዶዲሺ ከልቁ ዲርቁኔ፤ ፔቲ ፔቲ ካታምም ፔቲ ፔቲ ሱኡጌ ዶኦሬኔ፤ ሃሃ ፔቲ ፔቲዘንሣዳ ሃኣኮ፡ ሪሚታፓ ኮሻ ዛይቶንታ ዋይኖ ዑኩንታ፡ 12 ዩያጉዲ ሃሃ ጊቲማና ምርሣና ቡኩሴኔ፤ ዩያይዳኒ ዩሁዳና ቢኢኒያሜ ዓጮ ፔ ዳማ ማሃኔ።

ቄኤሶና ሌዋ ዓሶናኮ ዒሰራዔኤሌይዳፓ ዩሁዳ ሙኪያ

13 ቄኤሶና ሌዋ ዓሶና ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳፓ ዶኦሎ ዘሎና ዓኣ ዩሁዳ ዓጮ ሙኩኔ፤ 14 ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዒዮርቢዓሜና ዉዛ ቤዛ ጌሊ ካኣታዳ፡ ዒዛኮ ዜርዮ ሌዋ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቄኤሴ ማዒ ማዳንዳጉዲ ዓይሣንቲ ባኣሣር ሌዋ ዓሳ ዩሁዳና ዩሩሳላሜና ዔያታ ሙኩሣ ቆልሞ ሄንቆ ቤዘና ሜሌ ባኮ ቢያ ሃሺኩ። 15 ዒዮርቢዓሜ ጌሜራ ጌሜራ ሜሌ ዓሳ ፔ ያኦዞ ካኣሽካ ቤዛ ማዳንዳይ፡ ሃሃ ያላሃና ዒዚ ፔኤም ጌማቶ ማሊሲ ኮሼ ሜሌ ያኦዞናም ዘጊ ካኣሽካንዳ ፔ ቄኤሴ ዶኦሪናኣኮኩ። 16 ዩያፓ ዔቁያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኦዞሣ ፒዜ ማዒ ዓያናና ካኣሽካኒ ኮዓ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ፃጳ ቢያይዳፓ ከሰኬ ማርጌ ዳሬ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓድንሣ ያኦዞሣም ዒንጎ ባኣዚ ሺኣሻኒ ሌዋ ዓሶ ጊንፃ ዩሩሳላሜ ሙኩኔ። 17 ዩይ ማዳ ዩሁዳ ካኣቲ ዶዲሼኔ፤ ሃይሃ ሌዔ ጉቤ ሴሎሞኔኮ ናኣዚ ርቢዓሜ ዔያታ ማኣዳኔ፤ ዔያታ ካኣቲ ዳውቲና ሴሎሞኔና ማዳ ጎይዮ ማዲ ኮሺና ናንጌኔ።

ርቢዓሜ ማኣሮ ዓሶ

18 ርቢዓሜ ማሃላቲ ጌይንታ ላኣሊሰኬኖ ዔከኔ፤ ዒዛኮ ዓዳ ያሪሞቲ ጌይንታያ ዳውቲኮ ናይ ማዓዛ፡ ዒንዳ ዒዛኮ ዓቢጋይሎ ጌይንታያ

ዲሴቤኮ ናኣዚ ናዖ ዔኤሊዓቤ ናዎኬ፤ 19 ማሃላቱ ዩዑሹ፣ ሹማሪያና ዛሃማ ጌይነታ ሃይሃ ዓቲንቁ ርቢዓማም ሹዔኔ፤ 20 ዩካፓ ናንጊቤቃ ርቢዓማ ማዕካ ጌይነታ ዓቤሴሎማ ናዎ ዔከ፡- ዓቢያ፡ ዓታዬ፣ ዚዛና ሹሎማቲ ጌይነታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሹዔኔ። 21 ርቢዓማኮ ዎሊ ዑፃ ታጾ ሳሊ ለኣሊና ለሃታሚ ጊንፃኣ ማቸንሢ ማዓ ለኣሊያ ዓኣኔ፤ ዔያቶይዳፓ ለማታሚ ሳሊ ዓቲንቁና ለሃታሚ ወዲሮ ናይ ዒ ሹዔኔ፤ ዒዚ ፔኤኮ ለኣሎና ጊንፃኣ ማቸንሢ ቢያሢዳፓ ማዕካጋዓዞ፡ ዓቤሴሎማ ናዎ ባሼ ናሽካኔ፤ 22 ዩያጉዲ ሃሃ ፔኤኮ ናኣቶይዳፓ ቢያ ማዕካይዳፓ ሹይነቱ ዓቢያ ጎዖሢ ባሼ ዒ ናሽካኔ፤ ዩያሮ ዒዚ ፔ ቤዛ ናኣዚ ዓቢያ ካኣታዳንዳጉዲ ማሊሢሮ ዒዛ ጌርሲንሢኮ ሱኡጌ ማሃ ዒዛ ዶኦሬኔ፤ 23 ርቢዓማ ዔራቶና ፔኤኮ ዓቲንቁ ናኣቶ ሱኡጌ ማሃሢና፡ ኬልቁ ዲርቆና ዩሁዳና ቢኢኒያማ ካታዎ ቢያይዳ ሱኡጌ ማሃ ዶኦሬኔ፤ ዩካፓ ዔያቶም ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ሚርጌና ዒንጌኔ፤ ሚርጌ ለኣሊያ ዔያታ ዔካንዳጉዲ ማሃኔ።

12

ጊብፄ ዓጮ ካኣቲ ዩሁዳ ዓጮ ያሌሢ (1ካኣቶ. ማ 14:25-28)

1 ርቢዓማ ካኣቱምና ዔርቲ ዶዴሰካፓ ዒዛንታ ዒሰራዔኤሌ ዴራኣ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ሃሹኔ፤ 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዔያቶኮ ዓኣ ጉሙርቁንቲዎ ዔያታ ፓጠሴሢሮ ርቢዓማ ካኣታዳ ዶንጋሳ ሌያና ጊብፄ ካኣቲ ሸሻቁ ዩራሳላማ ያሌኔ። 3 ዒዚ ዒማና ፔቲ ሸያና ለምዖ ፄኤታ ሳርጌላ ያይታ፣ ለሃታሚ ሸያ ፓራሢና ያላ ዓሰንታ ሃሃ ሚርጌማ ፓይዲንቱዎ ፖኦሊሴ ዔከ ዩራሳላማ ያሌኔ፤ ዩያ ሸሻቁኮ ያላ ዓሳ ባኣካ ሊቢያ ዓሰ፡ ሱካ ዓሰንታ ዒቶጲያ * ዓሰያኣ ዓኣኔ፤ 4 ካኣቲ፡ ሸሻቁ ኬልቁ ዲርቆና ዩሁዳ ካታዎ ያሊ፡ ዴንዲ ዩራሳላማ ሃላንዳኣና ዓርቁኔ። 5 ዩካፓ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሹማዒያ ሸሻቁ ዒጊጠ ዩራሳላማይዳ ዎሊ ዑፃ ቡከንቲ ዓኣ ካኣቲ ርቢዓማና ዩሁዳ ዓሳ ሱኡጎ ኮይላ ዴንዲ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛዎ ታና ዒንሢ ሃሹሢሮ ታ ዒንሢ ሸሻቁ ኩጫ ሃሹኔ» ጌዔኔ። 6 ካኣቲ ርቢዓማና ዩሁዳ ዓሳኮ ሱኡጋ ዔያታ ጎዎ ማዲ ዳቤሢ ዔራሢሮ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማጃ ባካ ቢያ ፒዜኮ» ጌዔኔ። 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒማና ዔያታ ፔና ሂርኪዴሢ ዛጋፖ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ሹማዒያ ለሚ ጊንሣ፡- «ሃሃ ዔያታ ፔኤኮ ዳቢንቶ ዔሪ ፔ ቶኦኮ ሂርኪዴሢሮ ታ ዔያቶ ባይዛዓኬ፤ ሸሻቁ ዔያቶ ያላ ዎዶና ዑኩና ዓውሲ ታ ዔያቶ ዳቁሻንዳኔ፤ ዩራሳላማይዳ ዳንና ታ ማዳኒ ማሌ ባኮ ቢያ ማዳዓኬ፤ 8 ያዲ ማዔቲያ ታ ዎይሣሢና ሳዖ ካኣታ ዎይሣሢናኮ ባኣካ ዓኣ ዲሙዎ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ሸሻቁ ያሎና ዔያቶ ባሽ ዎይሣንዳኔ» ጌዔኔ። 9 ዩያሮ ካኣቲ ሸሻቁ ያሎና ባሽ ዩራሳላማ ጌሊ፡ ጌኤኮ ማኣሮና ካኣቱም ማኣሮናይዳ ዓኣ

ባኮ ቢያ፤ ሃሃ ካኣቲ ሴሎምኔ ዎርቆይዳፓ ኮሺሴ ጊቲማኣ ዓቲዎንቲ ቡሪ ዔኬኔ። 10 ካኣቲ ርቢዓማ ሸሻቁ ዔኬ ጊቲም ቤዛ ሚሌ ጊቲማ ሞኦና ዓንጊና ኮሺሴ ካኣቱም ማኣሮ ዲሮ ካር ካፓ ዓሳኮ ሱኡጋ ጌሃንዳጉዲ ዒንጌኔ። 11 ካኣቲ ጌኤኮ ማኣሪ ሙካ ዎዶና ዎዶና ዩንሢ ካፓዞንሢ ዩንሢ ጊቲምንሢ ዓርቁ ካኣቲና ዎላ ሃንታኔ፤ ካኣቲ ዴንዴሰካፓ ማሃ ካፓዞንሢ ዔያቶኮ ቆልዖ ጋራ ጌሣኔ፤ 12 ዒማና ካኣቲ ርቢዓማ ፔኤኮ ዳቢንቶ ዔሪ ፔና ሂርኪዴሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጎሪንታ ጋፒንሢ ማቶ ሄሊሲባኣሴ፤ ዎዎይቲይ ጌዔቲ ዩሁዳ ዓጮ ቢያይዳ ኮሺ ባኣዚ ማዔኔ።

ርቢዓማ ካኣቱም ዎዶ ሃይሳ ቃሚሢና

13 ርቢዓማ ናንጎ ቤዛ ፔኤኮ ያኦሲ ካኣሽከንታኒ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤሢ ባኣካፓ ዶኦሬ ዩራሳላማ ካታማ ማሃ ታጾ ለንካይ ሌዔ ዎይሣኔ፤ ፔኤኮ ካኣቱም ቢታንቶዎ ዶዲሹኔ፤ ዒዚ ካኣታዳ ዎዶና ሌዓ ዒዛኮ ያይዲታሚ ፔቲ ሌዓኬ፤ ርቢዓማኮ ዒንዳ ናዕማ ጌይነታያ ዓሞኦኔ ዓጫ ሹይነቲ ዓሰኬ፤ 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኣዚ ዔራኒ ርቢዓማ ኮሳባኣሢሮ ፑርታ ባኣዚ ማዳኔ፤

15 ካኣቲ ርቢዓማ ማጃ ባካ ቢያ ዓይፃፓ ጋፖ ሃላንዳኣና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዒዛ ማኣሮ ዓሳኮ ሃይሳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሹማዒያና ዒዶ ሃይሶና ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ፤ ዒማና ርቢዓማና ዒዶሮርቢዓማና ጋፑዎ ያልዚ ቢያ ዎዶ ያልታኔ፤ 16 ዩካፓ ርቢዓማ ሃይቁ ዳውቲ ካታማ ዓኣ ካኣታ ዲኡታ ቤዛ ዲኡቲኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ዓቢያ ካኣታዳኔ።

13

ዓቢያ ዒዶሮርቢዓማ ያሌሢ (1ካኣቶ. ማ 15:7-8)

1 ዒዶሮርቢዓማ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንቲ ታጾ ሳላሳ ሌያና ዓቢያ ዩሁዳይዳ ካኣታዳኔ፤ 2 ዒዚ ዩራሳላማይዳ ዴዒ ሃይሃ ሌዔ ካኣታዳኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ሚካያ ጎዖዛ ጊቢዓ ካታማ ሹይነቲያ ዑሪዔኤሌ ናዎኬ። ዓቢያና ዒዶሮርቢዓማና ባኣካ ዳኤፒ ያልዚ ኬሰኬኔ፤ 3 ዒማና ዓቢያ ያይዶ ፄኤታ ሸያ ያላ ዓሰና ኬሰካዛ፡ ዒዶሮርቢዓማ ሃሃ ሳሊ ፄኤታ ሸያ ፖኦሊሴ ዔከ ዎሊ ያሎ ዓርቁኔ። 4 ዩካፓ ጌማራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕራኤማ ዓጮይዳ ዓኣ ፄማራይማ ጌይነታ ዴካ ኬሰከ ዔቁኔ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዑኡዞ ዴጊዲ ዒዶሮርቢዓማና ዒሰራዔኤሌ ዓሰናም ጉቤ ዒላታዎ፡- «ኮሺ ዎይዙዎቲ! 5 ዳውቲና ዒዛኮ ዜርፆና ዒሰራዔኤሌይዳ ናኣናና ካኣታዳያ ማዒያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ዳውቲና ዎላ ዓጊጱዎ ጫኣቁም ጫኣቁሢ ዒንሢ ዔራዋዳ? 6 ሃዳዖ ሃይ ሴሎምኔ ካራማሢ፡ ናባፄ ናኣዚ፡ ዒዶሮርቢዓማ ፔ ጎዳሢ ሴሎምኔም ዎይዞ ዒፄንቲም፤ 7 ዩያ ሌሊቱዎንቲ ናንጊቤቃ ዒዶሮርቢዓማ ናንጊም ማሉዎ ፑርታ ዓሰ ቡኩሴኔ፤ ዩይ ዓሳ ሃጊ ናይ ዓኣያ፡ ሃሃ ዒናዲባኣያ ማዒ ዔያቶ ቃዛኒ

* 12:3 12:3 ዒቶጲያ ጋዓዞ፡- ዔብሪ ዓሳ ሙኡጮ ማፃኣፓ «ኮሹ» ጋዓኔ፤ ዩና ዓጫ ጊብፄ ዓጮኮ ዶኦሎኬ፤ ዩና ቤዛ ሃሢ ዓኣ ዒቶጲያንታ ሱዳኔንታኮ ዛላ ዓጠ ፔ ጋራ ማሃኔ። 12:9 12:9 1ካኣቶ. ማ 10:16-17፤ 2ያሱሲ. ዓሃኬ 9:15-16።

ናገረ ጎዳና ዲዛኮ ስሎ ዓሳና ዲያቶ ስሎም ዲቶጲያ ዓሳ ባሽገቱን፤ ካክቲ ዓኣሳኮ ስሎ ዓሳ ሚርጌ ባኣዚ ዲዲ ዲኬኔ፤ 14 ዬና ዓጮ ኮይላ ዓኣ ዴራ ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ባኮ ዛገ ሚርጌ ዲቃቱን፤ ዓኣሳኮ ስሎ ዓሳ ጌራሬና ኮይሎይዳ ዓኣ ካታሞ ቢያ ባይዘኔ፤ ካታሞ ቢያይዳገ ሚርጌ ባኣዚ ቡሪ ዲዲ ዲኬኔ፤ 15 ዬናጉዲ ፔቲ ፔቲ ሞኦህዲ ያልዚ ቡሊ ሚርጌ ማሪይ፣ ዋኣሪገታ ጋኣሎገታ ዲዲኔ፤ ዬካገ ማዲ ዬሩሳላሚ ዴገዴ።

15

ካክቲ ዓኣሳ ማዲ ኮሽ ባኮ

1 ዬካገ ያሱሲ ሳና ያዴዴ ናኣዚ፣ ዓዛሪያሴይዳ ኬዴ፤ 2 ዓዛሪያሴ ዲማና ካክቲ ዓኣሳና ካክማኒ ሙካዎ፡- «ካክቲዮ ዓኣሳ፣ ሂንዳ ዋይዘ! ዲንህ ዪሁዳና ቢኢኒያሚና ዴራ ዋይዘዋቱ! ዲንህ ያሱሲና ዓኣ ዋደና ዲዚያ ዲንህና ዋላ ማዓንዳኔ፤ ዲንህ ዲዛ ኮዔቲ ዴንቃንዳኔ፤ ዲንህ ዲዛ ሃሽቲ ጋዓንቲ ዲዚያ ዲንህ ሃሻንዳኔ፤ 3 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ሚርጌ ዋዴ ጎኔ ያሱሲ ባኣያ፣ ሃሃ ዲያቶ ዔርዘ ቄኤሴና ዋጌያኣ ባኣያ ማዲ ናገጌኔ፤ 4 ሜታ ዲያቶ ሄላ ዋደና ጋዓንቲ ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛህ ባንህ ዓኣገ ካሮ ማሂ ዲዛ ዲያታ ኮዓ? ዴንቄ፤ 5 ዬና ዋደና ቢያ ቤዘይዳ ዣሎና ዲቃህ ባኣዚና ዓኣህሮ ኮሽና ሶኦፒ ኬሰኪ ጌላይ ዓይጎ ዓሲያ ባኣሴ፤ 6 ያሱሲ ዴርይዳ ዲቃቲህና ማቶና ሄላሳህሮ ፔቲ ዓጮ ባጎ ዓጮ፣ ፔቲ ካታማ ሜሌ ካታሞ ያሊ ያሊ ባይዘኔ። 7 ዲንህ ጋዓንቲ ደዳዋቲ፤ ሂርገገቲ፤ ዲንህ ማዳ ኮዣ ማዴ ዛሎ ዲንህ ዴንቃንዳኔ» ጌዔ።

8 ዓኣሳ ያዴዴ ናኣዚ፣ ያሱሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓዛሪያሴ ኬኤዘ ያሱሲ ማሊያ ዋይዘዛ ዲና ዲዛኮ ደዴ። ዲ ዲማና ዪሁዳና ቢኢኒያሚና ዓጮይዳ፣ ዬናጉዲ ሃሃ ዲዚ ያሎና ባሽ ዲዲ ዓርቄ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሬኤሚ ዓጮ ካታማ ዓኣ ሻኣካ ባኮ ቢያ ባይዘኔ፤ ጌኤዣ ማኣሮኮ ዲሮ ጋራ ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ዲንጎ ባኮ ሺኢሻኒ ደቂንቲ ቤዘዋ ዓካሴ።

9 ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ዲዛኮ ያኣዛህ ዓኣሳና ዋላ ዓኣህ ዲያታ ዛገህሮ ዔፕሬኤሚይዳ፣ ሚናኣሴና ሲሞኦኔና ፃጳገ ማዴ ሚርጌ ዓሲ ዓኣሳ ባንህ ሙኪ ዲዛ ዓጮ ናገጌኔ፤ ዓኣሳ ዬና ዓሶ ቢያ፤ ዬናጉዲ ሃሃ ጉቤ ዪሁዳና ቢኢኒያሚና ዴራ ዬሩሳላሚ ሙካንዳጉዲ ዔኤሊህ ዳኬ፤ 10 ዬናሮ ዲያታ ዓኣሳ ካክታዴ ታጾ ደንጋሳ ሌዎኮ ሃይህሳ ዓገኖና ዬሩሳላሚይዳ ቡከገቱ፤ 11 ዲማና ዲያታ ዔኪ ሙኬ፣ ዲያና ባካገ ዬና ዓሶ ላንካይ ቄኤታ ጌማይና ላንካይ ሺያ ማራይ ያሱሲ ማቶ ዲንጎ ዲንገህ ማሂ ሺኢሻኔ፤ 12 ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ዲያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህ ያኣዛህ ጎኔ ዲኔና፣ ጎኔ ሽሞገገ ካኣሽካኒ ዋላ ገኣጊ ጮኣቄ፤ 13 ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛህ ካኣሽኩዋይ ዓይጎ ዴጌታቲያ ጋርቶ፣ ዓቲንቄታቲያ ላኣሊ ዋዴጎታንዳያ ማዴህ ዲያታ ዋላ ጮኣቄ ጮኣቄሞና ዔርዘኔ፤ 14 ዬና ዲያታ ጮኣቄ ጮኣቄሞ ካገንዳያ ማዴ ዔርዘሮ ዑኡዘ ፔኤኮ ዴገዲ ዲላሽህና ፖርዚንታ ዛይያኣ ዋርቄ ዋርቄ ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ጮኣቄ። 15 ዪሁዳ ዓሳ ቢያ ዲማና ጎኔ ዲናገ ዬና ጮኣቄሞ ጮኣቄህሮ

ዋዛዴ፤ ያሱሲ ዲያታ ሚርጌና ኮዔኔ፤ ዲዚያ ዲያቶም ዴዴ፤ ናገረና ናገረ ጎዳ ዲያቶና ዋላ ማዴ ዲያቶ ዓጮኮ ቢያ ዛሎና ሂርገሻ ባኣዚ ባኣያ ኮሽ ማሂ።

16 ካክቲ ዓኣሳ ዲዛኮ ዓሃ፣ ማዕካ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኣዘሎኮ ሻኣካ ማላቶ ደቄህሮ ጌኤሻታገ ዲዛ ዲ ኬይሴኔ፤ ዬና ማላቶም ማንህ ጋኣጮኔ፤ ዬና ሜቄዎ ቄድሮኦኔ ደኣጮ ሚቼኔ፤ 17 ዓኣሳ ዓጮይዳ ዓኣ ሜሌ ዓሳ ካኣሽካ ቤዘ ጉቤ ባይዘባኣቶም ዲዛኮ ናገጎ ጋፖ ሄላንዳኣና ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ጉሙርቄንታያ ማዴ፤ 18 ዲዛኮ ዓዴ፣ ዓሲያ ያሱሲ ማዴ ማዴያ ማዴገዲ ማሂ ሜሆ ቢያ፤ ዬናጉዲ ሃሃ ዓኣሳ ፔኤሮ ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ማዴያ ማሂ ዋርቆና ቢርዳይገ ኮሽጎቲ ማሆ ጉቤ ጌኤዣ ማኣሮይዳ ጌህኔ፤ 19 ዓኣሳ ካክታዲ ዴዔ ሃይህታሚ ደንጋሳ ሌዎ ሄላንዳኣና ዓጮኮይዳ ያልዚ ባኣሴ።

16

ዪሁዳ ዓሳና ዲሰራዔኤሌ ዓሳና ዋላ ያሊህ (1ካኣቶ ማ 15:17-22)

1 ዓኣሳ ዪሁዳይዳ ካኣታዴንቲ ሃይህታሚ ላሃሳ ሌዎና፣ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ባዕሻ ዪሁዳ ያላኒ ኬሰኪ ዪሁዳ ባንህ ያኣኒያ ጌሉዋጉዲና ኬሰኩዋጉዲ ማሂ ራኣማይዳ ዋርዲህ ዓርቄ፤ 2 ዬናሮ ዓኣሳ ጌኤዣ ማኣሮና ካኣቲም ማኣሮናኮ ማሆ ጌሃ ማኣራገ ቢር ዓንጎና ዋርቆና ኬሲ ዴማሰቆይዳ ናገረ ሰኣሪያ ካኣቲ ቤንሃዴዴም ዲንጎንዳጉዲ ዳኬ፤ ዬና ዲንጎም ዳኮና ባኮና ዋላ ሂዚ ጋዓ ኪኢታኣ ዓኣኔ፡- 3 «ኔ ዓደና ታ ዓደና ማዴ ጎይዎኑ ዋላ ፑርቲንዲዋኣህ ጮኣቆም፤ ሃያ ቢር ዓንጎና ዋርቆና ታ ኔኤም ዳኬህ ኔኤም ዲንጎም ጌይኬ፤ ዬናሮ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ባዕሻ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ታ ዓጮገ ኬሳንዳጉዲ ኔ ታና ማኣዲኒ ሚና ቤርታ ኔ ዲዛና ዋላ ጮኣቄ ጮኣቄሞ ሃሻንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃ።»

4 ካኣቲ ቤንሃዴዴ ዓኣሳ ዲዛ ያኣጮኖ ማሊያ ኮሽኬ ጌይ ዔካዎ ያሎ ዓሶ ዓይህዘንህና ያሎ ዓሶና ዳኪ ዲሰራዔኤሌ ካታሞ ያሊሴ፤ ዬናሮ ያሎ ዓሳ፡- ዲዮኔ፣ ዳኣኔንታ ዓቤልቤትማዕካ ጌይንታ ካታሞንህና ኒፕታኣሌኤሚ ዓጮይዳ ጋሎንታ ያሎ ዓንጎም ጌሃ ካታሞ ቢያ ያሊ ባሽ ዓርቄ፤ 5 ካኣቲ ባዕሻ ዬና ዋይዘዎ ራኣማይዳ ዋርዲዮ ኮሽዎ ዓርቄህ ሃሽኔ፤ 6 ዬካገ ካኣቲ ዓኣሳ ዓሶ ዪሁዳይዳገ ቢያ ቡኩሲ፣ ካኣቲ ባዕሻ ራኣማይዳ ዋርዲኒ ገኣጊሽ ሹጮንታ ሚያንታ ቢያ ዲኣካገ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዓይህኔ፤ ዬናሮ ዓሳ ሹጮና ሚያና ቢያ ራኣማይዳገ ዔኪ ሙኪ ጌባዕኔና ሚያጳ ካታሞናኮ ዙሎ ዋርዴ።

ያሱሲ ማሊያ ኬኤዛ ሃናኒ

7 ዲማና ያሱሲ ማሊያ ኬኤዛ ሃናኒ ካኣቲ ዓኣሳ ኮይላ ሙካዎ፡- «ናገረና ናገረ ጎዳ ማዴ ኔ ያኣዛህና ጉሙርቄንቲያ ሃሽ ሶኦሪያ ካኣቲ ኔ ጉሙርቄህሮ ዲሰራዔኤሌኮ ያሎ ዓሳ ኔ ኩጮገ ቶሌ፤ 8 ዲቶጲያና ሊቢያ ዓሶናኮ ሚርጌ ያላ ዓሲንታ ሳርጌላ ያይታንታ ገርና ያላ ዓሲንታ ባኣዳዴ? ዲማና ኔኤኒ ያሱሲ ጉሙርቄህሮ ያሎና ኔ ባሻንዳጉዲ ያሱሲ ኔና ማኣዴ። 9 ናገረና

ናገጋ ጎዳ ዓጮ ጉቤ ኮሺ ዛጋጋ ጉቤ ዒኔና ዒዛ ጉሙርቃዞንሚም ቢያ ደዲሞ ዒንጋኔ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ዒኤያቶ ማዶ ማዶሚር ሃካፓ ሴካ ያልዚ ኔኤፓ ሺኢካዓኩ» ጌዔኔ፤ 10 ዩይ ጌኤዛ ዓኣሳ ኮሺ ዳጋሴሚር ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሚ ካኒ ቢራታና ቱኪ ቱኤሲ ማእሪ ጌልዜኔ፤ ዩማ ከላፓ ዓርቃዎ ካኣቲ ዓኣሳ ዳር ባኣካፓ ፔቲ ፔቲ ዓሶ ሚጠገንቱዎን ሚታሲሚ ዓርቁኔ።

ዓኣሳ ካኣቱሞኮ ጋፒንዎ (1ካኣቶ. ማ 15:23-24)

11 ዓኣሳ ካኣታዳሚዳፓ ዳንዲ ጋፖ ሄላንዳኣና ማዲንጌቲ ባካ ቢያ ዩሁዳና ዒሰራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሶ ማጻጸፊያ ያኣፒንቲ ዓኣኔ፤ 12 ካኣቲ ዓኣሳ ካኣታዳንጌ ሃይሚታሚ ታዘጸሶ ሌዎና ቶኪ ዒዛኮ ኮሺ ሃርጌኔ፤ ዩያይዲ ሃርጌንታዎ ዳኤሻ ዔራ ዓሶይዳፓዓቱም ያኦሲ ዒዛ ማኣዳንዳጉዲ ዒ ኮረባኣሴ፤ 13 ዓኣሳ ካኣታዳዎ ያይዲታሚ ፔታሳ ሌዎና ሃይቁኔ። 14 ዓሚና ሌዛ ዒዛኮ ደማ ሳውቃ ቲሺንታ ዳኤሻና ቲሺኪንቲ ዒዚ ቤርታ ፔኤር ዳውቲ ካታማ ላሌ ዓርሲ ኮሺ ዲኤፒ ዔቲይዳ ዲኤቲኔ፤ ዒዛ ቦንቾር ዓሳ ሚርጌ ሃንጻሌ ኩሊ ታሚ ዔኤሚ ዳኤፒ ዩኤፒ ዩኤከኔ።

17

ዒዮሳፒጃ ዩሁዳይዳ ካኣታዳሚ

1 ዒዮሳፒጃ ዓደ፣ ዓኣሳ ቤዛ ጌሊ ካኣታዳኔ፤ ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያላኒ ዎልቁ ዳንቁኔ፤ 2 ዙላ ከልቁ ዲርቁንጌ ዩሁዳ ካታሞና ዙላ ዙላ ዓኣ ቤዛ ቢያ፣ ዩያጉዲ ሃሃ ዒዛኮ ዓዳ ካኣቲ ዓኣሳ ያሎና ባሺ ዓርቁ ዔፕራኤሚ ዓጮ ዓኣ ካታማኣ ዓቱዋንጌ ፖኤሊሴ ዳይህኔ፤ 3 ዒዮሳፒጃ ዒዛኮ ዓዳ ፔ ካኣቱሞ ዎደኮ ዓይያይዳ ማዶ ጎይዎ ዳውቲ ማዶ ኮዦ ማዶ ማዶሚር ሃሃ ባዓኣሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኪባኣሚር ናገገና ናገጋ ጎዳ ዒዛ ዓንጃኔ፤ 4 ዒዮሳፒጃ ፔ ዓደ ያኦዞሚም ማዶኔ፤ ዓይሚዎዎ ካፒኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ማዶ ጎይዎ ፑርቶ ማዶ ፔቲታዎ ማዲባኣሴ፤ 5 ዩያር ናገገና ናገጋ ጎዳ ዒዮሳፒጃኮ ካኣቱማ ደዲንዳጉዲ ማህኔ፤ ዩሁዳ ዳራ ቢያ ደማ ደማ ዒዛም ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ ሙካሚር ዒዚ ኮሺ ያርሳጠ ቦንቾንታዎ ማዔኔ፤ 6 ዒዚ ናገገና ናገጋ ጎዳ ጎኔ ዒናፓ ማዶኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንጌ ጌሜራ ጌሜራ ዓኣ ማሌ ዓሳ ካኣሽካ ቤዞና ዩሁዳይዳ ዓኣ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዜሎ ማላቶ ቢያ ባይዜኔ።

7 ዒዮሳፒጃ ካኣታዳንጌ ሃይሃሳ ሌዎና፡- ቤንሃይሌ፡ ያብዲዩ፡ ዛካሪያሴ፡ ናትናዔኤሌና ሚኪያሴ ጌይንታ ዒዛኮ ደንዞ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዩሁዳ ካታሞ ዓሶ ዔርዛንዳጉዲ ዳከኔ። 8 ዩንሚና ዎላ ታዞጸ ሌዎ ዓሰና ላምዎ ቁኤሴሰከንሚያ ዓኣኔ፤ ሌዎ ዓሳ፡- ሺማዒያ፡ ኔታኒያ፡ ዜባዲያ፡ ዓሳሄሌ፡ ሺሚራሞቲ፡ ዩሆናታኔ፡ ያደኒያ፡ ያቢያንታ ያባደኒያንታ ማዓዛ ቁኤሴንሚ ዔልሻማዔና ዩሆራሚናከ፤ 9 ዔያታ ናገገና ናገጋ ጎዳኮ ዎጎ ማጻኣፖ ዓርቁ፣ ዩሁዳ ካታሞ ቢያ ዳንዲ ዳንዲ ዳር ቢያ ዔርቁኔ።

ዒዮሳፒጃኮ ዳኤፑማ ዔርቁቲሚ

10 ዩሁዳ ዓጮኮ ኮይላ ኮይላ ዓኣ ዓጮ ካኣታ ዒዮሳፒጃ ያሎዎጉዲ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዔያቶይዳ ዒጊቹሞ ጌልዜኔ፤ 11 ፒሊሰጃኤሚ ዓሶይዳፓ ፔቲ ፔቲሚ ሚርጌ ቢራና ማሌ ዒንገሚያ ካኣቲ ዒዮሳፒጃም ዒንጋዛ ፔቲ ፔቲ ዓራሶ ዓሳ ገንሣ ላንካይ ሺያና ላንካይ ጃኤታ ዓዳ ማራይ፣ ሃሃ ላንካይ ሺያና ላንካይ ጃኤታ ኮላይ ዔኪ ሙከኔ። 12-13 ዩያር ዒዮሳፒጃ ሌዓ ሌዓ ሌካ ኮሺ ዳጊ ዳጊ ዓኣዳኔ፤ ዩሁዳ ዓጮ ጉቤይዳ ዎርዲዬ ቤሰንታ ሚርጌ ዲቢ ጋላና ያልዚ ዓንጋሞና ቡኩሲ ጌሃንዶ ካታማኣ ማገፍኔ።

ዩሩሳላሚይዳ ያልዚና ደማ ዔራቶ ዓኣ ያልዚ ዓሰ ዒ ጌህኔ፤ 14 ዩሁዳ ያጸፓ ከሶና ፖኤሊሶኮ ዓይሃሚ ዓዲና ጌይንታሚከ፤ ዒዛኮ ደማ ሃይሃ ጃኤታ ሺያ ፖኤሊሴ ዓኣኔ፤ 15 ዒዛ ሄሊሳዎ ላምዓሳ ደማሚ ዩሆሃናኔ ጌይንታሚከ፤ ዒዛኮ ደማ ላምዎ ጃኤታና ሳሊታሚ ሺያ ፖኤሊሴ ዓኣኔ፤ 16 ዩሆሃናኔ ሄሊሳዎ ሃይሃሳ ደማሚ ማዒ ያሎ ዓሶ ዓይሃሚ ዚኪሪናኣዚ ዓማሰያከ፤ ዒዛኮ ደማ ላምዎ ጃኤታ ሺያ ፖኤሊሴ ዓኣኔ፤ ዒዚ ፔኤር ናሽኪ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዶም ፔና ደማሴ ያልዚ ሰኡጌከ፤ 17 ቢኢኒያሚ ያጸፓ ከሰከ ፖኤሊሶ ዓይሃ ሰኡጋሚ ዔሊያዳዔ ጌይንታዎ ዒዛና ቤቃ ዓሰባኣ ዔርቁ ፖኤሊሴከ፤ ዒዛኮ ደማ ጊቲማና ሂኢሺና ዓርቁ ላምዎ ጃኤታ ሺያ ፖኤሊሴ ዓኣኔ፤ 18 ዒዛ ሄሊሳዎ ዒዛኮ ደማ ላምዓሳዎ ማዓሚ ዩሆዛባዳ ጌይንታ ያሎ ዓሶ ዓይሃሚከ፤ ዒዛ ደማ ያልዘም ጊኢጌያ ፔቲ ጃኤታና ሳሊታሚ ሺያ ፖኤሊሴ ዓኣኔ፤ 19 ዩንሚ ፖኤሊሳ ቢያ ካኣቲ ዒዮሳፒጃም ዩሩሳላሚይዳ ማዶያ ማዓዛ፣ ካኣቲ ቃሲ ሃሃ ማሌ ዙላ ከልቁ ዲርቁንጌ ካታማይዳ ደማ ፖኤሊሴያኣ ጌህኔ።

18

ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ሚኪያሴ ካኣቲ ዓክዓቤም ከኤዜ ባኮ (1ካኣቶ. ማ 22:1-28)

1 ዩሁዳ ካኣቲ ዒዮሳፒጃ ቆሎና ያርጎጠ ዔርቁቲያ ማዔ ዎደና ዒዛና ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዓክዓቤ ማኣር ዓሶና ዎላ ዔፒና ዒጊንጌቲ። 2 ዳካ ሌዔኮ ገንፃፓ ዒዮሳፒጃ ዓክዓቤ ማኣሪ ሳማሪያ ካታሞ ሸኦቹሞ ዳንዳኔ፤ ዒማና ዓክዓቤ ዒዮሳፒጃንታ ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሶንታ ቦንቾ ሚርጌ ማራይና ባይና ሹኪ ዳኤፒ ሙኡዚ ጊኢጊሼኔ፤ ዩካፓ ዓክዓቤ ጌሌዓይይዳ ዓኣ ራሞቲ ካታሞ ዒዛና ዎላ ያላንዳጉዲ ዒዮሳፒጃ ሺኢቃዎ፡- 3 «ራሞቲ ኔ ታኣና ዎላ ዳንዲ ያልቲቲራ» ጌይ ያኦጮኔ።

ዒዮሳፒጃ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ጌዔያታቲ ታናኣ ማዎም ታ ያሎ ዓሳ ጊኢጊያከ፤ ኔና ማኣደኒ ኑ ያላንዳኔ፤ 4 ጋንቲ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዎዚ ጋዓቲያ ኑ ያኦጮም» ጌዔኔ።

5 ዩያር ዓክዓቤ ፓይዳ ያይዶ ጃኤታ ማዔ፣ ዒዛም ሎንሃ ከኤዛ ዓሶ ዔኤሊ፡- «ታኣኒ ራሞቲ ዳንዲ ያሎንደሞ፣ ሃሽጎደይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ዔያታኣ፡- «ዳንዲ ያሌ፣ ያኦሲ ኔና ባሺሲሳንዳኔ» ጌዔኔ።

6 ዲዮሳፒዌ ጋዓንቴ፡- «ዲዛ ዛሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዚ ጋዓቴያ ኑ ያኦጫንዳ፡ ያኦሲ ማለሢ ኬኤዛ ዓሲ ማሌ ባኣዓዳ?» ጌዒ ያኦጫንቴ፤

7 ዓክዓቤ ማሃዖ፡- «ዲምላ ጎሮሢ ናይ ሚኪያሴ ጌይንታያ ያኦሲ ማለሢ ኬኤዛሰኬይ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ታ ዲዛ ናሽኩዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲዚ ቢያ ዋዳ ታ ዛላ ፑርታ ሎንሃ ኬኤዛጋዓቴም ኮሺ ኬኤዛኒ ኮዑዋሴ» ጌዔ።

8 ዴዮሳፒዌ፡- «ኔ ዴያ ጌይፖ!» ጌዔ።
8 ዩካፓ ካኣቴ ዓክዓቤ ዲዛኮ ደንዞ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሰይዳፓ ፔቴያ ዔኤላዖ፡- «ሚኪያሴ ኮይ ዳንቄ፡ ዑኪ ሙኤሴ» ጌይ ዓይሣ።

9 ዲማና ለም ካኣታ ካኣቱም ዓፒሎ ማይንቴ ሳማሪያ ጌሎ ካርኮ ዙሎ ዛላ ዓኣ ሃኣኮ ሸርኮ ቆይዳ ፔኤኮ ካኣቱም ያይታ ያይታ ዳዔ፤ ዔያቶም ያኦሲ ማለ.ፆ ኬኤዛ ዓሳኣ ቢያ ዔያቶኮ ቤርታ ማዒ ሎንሃ ኬኤዛኔ፤ 10 ዔያቶይዳፓ ፔቴ፡ ኬናዒና ናኣዚ ሴዳቂያሴ ዓንገ ጉራኒ ኮሺ ዓክዓቤም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃንሣ ጉራኖንሣና ሶኦሪያ ዓሶ ያሊ ጉቤ ኔ ባሻንዳኔ» ጌዔ።
11 ሃንጎ ያኦሲ ማለ.ፆ ኬኤዛ ዓሳዒ ጌዔ ጎይያማ፡- «ራሞቴ ዳንዲ ያሌ፤ ኔኤኒ ባሻንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ባሻሳንዳኔ» ጌዔ።

12 ሚኪያሴ ዔኤላኒ ዳንዳ ኪኢቶ ዓሢ ዲማና ሚኪያሴም፡- «ሃንጎ ያኦሲ ማለ.ፆ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ካኣቴ ዓክዓቤ ያሎና ባሻንዳሢ ዔርዛ ሎንሃ ኬኤዛኔ፤ ዩያር ኔኤኒ ዲማጉዲ ኬኤዛቴ ኔኤም ኮሺኬ» ጌዔ።

13 ሚኪያሴ ጋዓንቴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ያኦሲ ታኣም ፔጋሲ ኬኤዛ ቃኣላ ሌሊ ታ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔ።

14 ዩካፓ ሚኪያሴ ካኣቴ፡ ዓክዓቤ ቤርቶ ሸኢካዛ ካኣቴ፡- «ሚኪያሴ! ካኣቴ ዲዮሳፒዌና ታኣና ዳንዲ ራሞቴ ያሎንደሞ ሃሾንደ?» ጌዒ ያኦጫንቴ።

ሚኪያሴ ማሃዖ፡- «ያሌ! ጎኔ ኔኤኒ ባሻንዳኔ፤ ያኦሲ ኔና ባሻሳንዳኔ» ጌዔ።

15 ዓክዓቤ ዲማና፡- «ኔኤኒ ታኣም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንዖና ያኦሲ ማለሢ ኬኤዛኣና ጎኔ ማዓንደማ ኬኤዛቴራ!» ሂዚ ጌዒ ታ ኔኤም ዋኣዳ ማይንቴ ኬኤዛይ?» ጌዔ።

16 ሚኪያሴ ማሃዖ፡- «ዲሰራዔኤሌኮ ያሎ ዓሳ ጉቤ ሃንቃ ዓሰባኣ ማራይጉዲ ጌማርይዳ ዜርቂንቴ ዓኣንቴ ታ ዛጋኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ ሃያ ዓሶኮ ሱኡኔ ባኣሴ፤ ዩያር ፔ ማኣሪ ማኣሪ ኮሺ ማዒ ዳንደንጎ» ጌዔ።

17 ዓክዓቤ ዲዮሳፒዌ ኮይላ፡- «ዲዚ ቢያ ዋዳ ታ ዛላ ፑርታጋዓቴም ኮሺ ባኣዚ ኬኤዚ ቤቂባኣሴ ታ ኔኤም ጌይባይ?» ጌዔ።

18 ሚኪያሴ ዲ ኬኤዛ ያኦሲ ማለ.ፆ ኬኤዛዖ፡- «ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓሢ ዋይዜ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሪጎጫ ፔኤኮ ካኣቱም ያይቶይዳ ዳዒ ኪኢታንቻ ቢያሢ ዲዛኮ ሚዛቆና ሻውሎናይዳ ዔቂ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፤ 19 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ ሳክዓቤ ራሞቴ ዓኣዲ ዲኣካ ሃይቃንዳጉዲ ዳንዲ ዳቢሻኒ ዳንዳዓንዳይ ያናዳይ?» ጌይ ያኦጫዛ፡ ኪኢታንቻ ባኣካፓ ፔቴይ ፔቴ ባኣዚ፤ ባጋሢ ሃሃ ማሌ ባኣዚ ፔጋሲ ኬኤዛያ ማዒ

ዲማ ዲማ ባኣዚ ኬኤዛኔ፤ 20 ጋፒንያይዳ ፔቴ ኪኢታንቻሰኬይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሸኢካዖ፡- ታ ዲዛ ዳቢሻኒ ዳንዳዓኔ» ጋዓዛ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃዖ፡ «ዋዲ ኔ ዲዛ ዳቢሻኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔ፤ 21 ኪኢታንቻሢ ዲማና፡- ታ ዳንዲጋፓ ዓክዓቤም ያኦሲ ማለ.ፆ ኬኤዛ ዓሶ ቢያ ሉኡቂሳንዳኔ» ጌዔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛም፡- ሂዴቶ ዳንዲ ዲዛ ዳቢሻኒ፤ ኔኤም ጌኢጋንዳኔ» ጌዔ።

22 ዩካፓ ሚኪያሴ፡- «ዓካሪ ኔኤም ማለንቴ ባካ ያዲኬ! ሃኣታ ኔኤም ያኦሲ ማለ.ፆ ኬኤዛ ዓሳ ሉኡቂ ኬኤዛንዳጉዲ ማዳሢ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ዑዖ ማቶ ዔኪ ሙካኒ ፔኤር ማሌ» ጌዔ።

23 ዲማና ኬናዒና ናኣዚ፡ ሴዳቂያሴ ሚኪያሴ ባንሢ ደጫዖ ባዒጋፓ፡- «ዔኤካ! ያኦሲ ዓያና ታ ኮርሳ ዳንዲ ዋይማና ኔኤም ኬኤዛይ?» ጌዔ።

24 ሚኪያሴ ዲዛም፡- «ኔኤኒ ኮጮኮ ዙሎና ዓኣ ቆልዖ ጋር ዳንዲ ፑኔ ኬሎና ዩያ ኔ ዔራንዳኔ» ጌዔ። 25 ዲማና ካኣቴ ዓክዓቤ ዲዛኮ ያሎ ዓሶ ዓይሣሢኮ ፔቴሢ፡- «ሚኪያሴ ዓርቂ ካታም ዋይሣ ዓሞኦኔና ካኣቴ ናኣዚ ዮዓሼና ኮይላ ዔኪ ዳንዳ! 26 ታኣኒ ያላፓ ኮሺና ዩዓንዳያ ሄላንዳኣና ቱኤዞ ማኣር ጌልዚ፡ ዲዛም ማልዚ ካሣና ዋኣሢና ሌሊ ዲንገ ዲንገ ዳይሣንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሣኔ ጌዒ ዔያቶም ኬኤዛ» ጌይ ዓይሣ። 27 ሚኪያሴ፡- «ኔኤኒ ያላፓ ኮሺና ማዔያታቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ዛሎና ኬኤዛባኣሴ ጌይሢኬ!» ጌዔ። ሃሃ ጌንሣ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳገዲ፡- «ሃይካ ዓኣ ዳራ ቢያ ታ ኬኤዛ ባኮ ቢያ ዒና ዔኪ ዋይዙዋቴ!» ጌዔ።

ዓክዓቤኮ ሃይሶ (1ካኣቶ ማ 22:29-35)

28 ዩካፓ ዲሰራዔኤሌ ካኣቴ ዓክዓቤና ዩሁዳ ካኣቴ ዲዮሳፒዌና ጌለዓዴ ዓጮይዳ ዓኣ ራሞቴ ያላኒ ዳንዳ፤ 29 ዓክዓቤ ዲዮሳፒዌ ኮይላ፡- «ያሎር ኑ ዳንዳኣና ታኣኒ ዲማ ዓሲ ማላኒ ማሌ ማኣዖ ማይንታንዳኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ኔኤኮ ካኣቱም ማኣዓሢ ማይንቴ» ጌዔ፤ ዩያይዲ ዲሰራዔኤሌ ካኣቴ ዓክዓቤ ማሌ ማኣዖ ማይንቴ ፔኑም ዓኣቶ ያሎር ዳንዳ።

30 ዲማና ሶኦሪያ ካኣቴ፡- «ዲሰራዔኤሌ ካኣቴ፡ ዓክዓቤ ዛገ ዲማሲ ዲኩዋቴ፤ ማሌ ዓይጎ ዓሲያኣ ዲኩፖቴ» ጌዒ ሳርጌሎ ያይቶ ዲሻ ዓሶ ዓይሣ ዓሶም ኬኤዛ። 31 ዩያር ካኣቴ ዲዮሳፒዌ ዔያታ ዳንቃዖ ዔያቶም ዲሰራዔኤሌ ካኣቴ ማሌሢር ዲዛ ዲካኒ ማንጌ፤ ጋዓንቴ ዲዮሳፒዌ ዲላቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ዔያቶ ኩጫፓ ዓይሲ ዲዛ ዳቂሼ፤ ዩያር ዔያታ ዲዛ ዲኩዋዖ ሃሼ። 32 ሳርጌሎ ያይቶ ዲሻ ዓሶ ዓይሣዛንሢ ዲዮሳፒዌ ዲሰራዔኤሌ ካኣቴቱዋኣሢ ዔራዖ ዲዛ ዳውሲዖ ሃሼ፤ 33 ዲማና ፔቴ ሶኦሪያ ፖኦሊሴሰኬይ ማለባኣዖ ሂኢዞና ዲካዛ ያሎር ማኣዖና ዓንጎኮ ካኣማ ካርና ጌሊ ዓክዓቤ ዓይዳ፤ ዩያር ካኣቴ ዓክዓቤ ሳርጌሎ ያይቶ ዲሻሢ ኮይላ፡- «ታ ዲኡቴኔ! ሳርጌሎ ያይቶ ያሎ ቤዛፓ ማሃ ዔኪ ኬሴ!» ጌይ ዓይሣ። 34 ያላ ደዳዛ ካኣቴ፡ ዓክዓቤ ሶኦሪያ

18:16 18:16 ጋይ. ማፃ 27:17፤ ሂዚ. 34:5፤ ማቲ. 9:36፤ ማር. 6:34።

ዓሳሱ ሆታ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ጌኤቁንቲ ዳዒ ዓኣዖ ዳንዲ ዓባ ጌላኣና ሃይቄኔ።

20

19

ያኦሲ ማለያ ኬኤዛ ዒዩ ዒዮሳጥፄ ጎሪህ

1 ዪሁዳ ካኣቲ፥ ዒዮሳጥፄ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ካኣቲ ማኣር ኮሺና ማዒ ሙኩኔ፤ 2 ዒማና ሃናኒ ናኣዚ፥ ዒዩ ጎዖ ያኦሲ ማለያ ኬኤዛህ ካኣቲ ዒዮሳጥፄና ሙኩ ካኣማዖ፡- «ኔኤኒ ፑርቶ ዓሳ ማኣዳህና ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዩ ዓሳና ዋላ ፔቲ ማዒዩ ኔኤም ኮሺ ማላ? ሃይ ኔ ማዳ ፑርቶ ባካ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳጎ ኔ ዑፃ ዔኪ ዩዔኔ፤ 3 ዩይ ያዲ ማዔቲያ ፔቲ ፔቲ ኮሺ ባኣዚ ኔ ማዳኔ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ዳራ ካኣሸካ፥ ዓሺራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦሲ ማላህ ቢያ ዓጫፓ ኔ ባይዜኔ፤ ያኦሲ ኮዋ ማለያ ዲማሲ ዔሪ ኩንህኒ ኔኤኒ ላቢ ማዳኔ» ጌዔኔ።

ዒዮሳጥፄ ማዳ ጌኢገሽ ባኮ

4 ካኣቲ ዒዮሳጥፄ ዋዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንገያ ማዔቲያ ዳሮ ፔኤኮ ቤርታኣ ዓድንህኮ ያኦዛህ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንህ ማሃኒ ደኣሎ ዛሎና ቤርሳቤፓ ዓርቃዖ ዳንዲ ኬዶ ዛሎኮ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሬኤሜ ዓጮ ጋፖ ሄላንዳኣና ሃንቲ ሃንቲ ቢያ ዋዳ ዳሮ ዞሪ ማሄኔ፤ 5 ዒዚ ዙሎ ኬልቁ ዲርቁ ዋርዲዮና ዪሁዳ ካታዋ ቢያህዲ ሱኡጌ ደኡራዖ፥ 6 ዔያቶም፡- «ዒንህ ዋጌ ዋጋ ዋድና ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንህና ዋላ ማዔህ ዔሪ ኮሺ ዛገ ዋጉዋቲ፤ ዒንህ ዋጋህ ዓሲምቱዋንቲ ያኦሲምታህሮ፤ 7 ፒዜ ዋገህ ሃሽህ፥ ፔቲህ ዛላ ማላ ማኣዲ ጌሰቲህ፥ ዳሜና ሚኢሽ ዔኪህ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛህ ኮይላ ዩይ ማዕዋፓታህሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒጊጩ ፒዜ ዋጌ ዋጉዋቲ» ጌይ ዓይህኔ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዋጎ ዑህ ዓኣዳያኮ፥ ጊንህ ሃህ ካታማ ናንገ ዓሳ ባኣካ ማዢንታ ዋጌና ጌሰቲንታንዳ ጌኤሲ ቢያ ሱኡጌ ማዒ ጌሰታንዳጉዲ ለዋ ዓሳንታ ቁኤሶንታ ዓጮ ጨማፓኣ ፔቲ ፔቲ ዔርቲያ ማዔ ዓሳ ዩሩሳላሜይዳ ካኣቲ ዒዮሳጥፄ ደኡራኔ፤ ዔያታ ዩሩሳላሜይዳ ዳዔኔ። 9 ዩካፓ ዒዚ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ዓይህኔ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዒጊጩ ዒዛም ጉሙርቁንታያ ማዒ ፒዜ ዒኔና ማዳ ማዲዋቲ፤ 10 ዒንህ ዓጮይዳ ዓኣ ዒንህ ዓሳ ማዔ ዒጊኖ ቢያ ዋኖ ካታማፓኣ ማዖም ዓሲ ዋዲ፥ ዋጌ ዓይሁዋ ባኣዚ ማዲ፥ ዓይህንቲ ዋጎ ማዲ ኩንሁዋዖ ሃሽህና ዓርቁንቲ ዒንህ ኮይላ ሺኢኬቲ ጎሜ ማዲ ዔያታ ናንገና ናንገ ጎዳ ያዩሱዋጉዲ፥ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጎሪንታኣ ዒንህንታ ዒንህ ጌርሲንህንታይዳ ሙኩዋጉዲ ላቲ ዔያቶም ኬኤዙዋቲ፤ ዩያ ዒንህ ማዳቲ ዳቢንቲ ዒንህኮ ማዓዓከ። 11 ያኦሲ ባኣዚ ዛላ ቢያ ዋጋኒ ቢታንታ ዓኣህ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃህ፥ ዓማሪያኬ፤ ዓጮ ካኣቶ ዛላ ባኣዚ ቢያ ዋጋኒ ቢታንታ ዓኣህ ዪሁዳ ዓጮ ዋይህ፥ ዒሰማዔኤሌ ናኣዚ፥ ዜባዲያኬ፤ ለዋ ዓሳ ዒንህ ባኣካ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ ማዒ ማዲንዳኔ፤ ዒጊጩዋዖ ጫርቁ ማዲዋቲ! ናንገና ናንገ ጎዳ ኮሺ ማዳ ማዳ ዓሳና ዋላ ማዖንጎ!»

ዒደኣሜ ዓሳ ያሎና ያሎ

1 ዩካፓ ዓምኦኔና ሞዓኣቤናኮ ያሎ ዓሳ ዔያቶና ዋላ ያልዚ ያላኒ ጫኣቄ፥ ዔያቶኮ ላጎ ሜዑና ዓሳና ዋላ ዒዮሳጥፄ ዓጮ ዪሁዳ ያላኒ ሙኩኔ፤ 2 ዒማና ዓሲ ሙኩ ካኣቲ፥ ዒዮሳጥፄም፡- «ኔናንታ ኔ ዓጮንታ ያላኒ ኮሺ ዲቢ ያልዚ ዓሲ ሶኣጎ ባዘኮ ሶንጌና ሱካ ዓኣ ዔደኣሜይዳፓ ሙኩኔ፤ ሃይሽ ዔያታ ሙኩ ሃፄዖንታማሪ ሄላኔ» ጌዒ ኬኤዜኔ፤ [ሃፄዖንታማሪኮ ባጎ ሱንፃ ዔንጌዲ ጌይንታኔ፤] 3 ዩያሮ ዒዮሳጥፄ ሚርጌና ዒጊጩህሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ማለያ ፔጋሲ ዔርዛንዳጉዲ ሺኢቁኔ፤ ዩካፓ ዓጮይዳ ዓኣ ዳራ ቢያ ሙኡዚ ሃሻንዳጉዲ ዓይህኔ፤ 4 ዒማና ዪሁዳ ካታዋ ቢያህዲ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ያኦጫኒ ዳራ ዑካዲ ዩሩሳላሜ ሙኩኔ። 5 ዔያታ ሙካዖ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ዓሳና ዋላ ፔቲይዳ ጌኤዮ ማኣሮኮ ዓኪ ጌኢገሽና ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ቡኩኔ፤ ዒማና ካኣቲ ዒዮሳጥፄያ ሙኩ ዳሮ ቤርታ ዔቁ፥ 6 ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዲ፡- «ኦኡኮ ቤርታኣ ዓድንህ ያኦዛህ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳህዮ! ጫሪንጫ ዓኣዖ ዓጮ ካኣቶ ቢያ ዋይህህ ኔናኬ፤ ዋልቁና ቢታንቶና ቢያ ኔ ኩጫኬ፤ ኔና ቃዛኒ ዳንዳዓይ ያኦኒያ ባኣሲ፤ 7 ኔ ኦኡኮ ያኦሲኬ፤ ኔኡኮ ዳራ፥ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃያ ዓጮ ጌሌ ዋድና ቤርታ ሃይካ ናንገ ሜሌ ዳሮ ኬሲ፥ ኔ ላጋህ ዓብራሃሜ ዜርዖም ናንገና ዔያቶ ዓጩ ማህ ዒንጌህ ኔናኬ፤ 8 ኔኡኮ ዳራ ሃኖ ዓጮይዳ ሃኖ ሄላንዳኣና ናንጌኔ፤ ሃህ ኔ ቦንቶም ጌኤሺ ማኣሪያ ማገፍኔ፤ ዩያ ዔያታ ማዳህ፡- 9 ኦና ኔ ሜታሳኒ ያልዚ፥ ዲማ ዲማ ፑርታ ደርዖታቲያ ናይዚ፤ ዩያጉዳ ሜቶ ኦ ጊዳ ኔ ዔኪ ዩዔቲ ኔ ሱንፃ ካኣሸኪንታ፥ ሃኖ ጌኤዮ ማኣሮ ቤርታ ኦ ሙኩ ዔቁ ኦ ሜታህዳፓ ኦና ኔ ዓውሳንዳጉዲ ኔና ኦ ሺኢቃንዳኔ፤ ኔኤኒያ ኦኡኮ ሺኢጲዖ ዋይዚ ኦና ዓውሳንዳኔ» ጌዒከ።

10 «ሃይሽ ሃህ ዓምኦኔንታ ሞዓኣቤንታ ዔደኣሜንታ ዳራ ኦና ያሌኔ፤ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓድንህ ጌብፄ ዓጫፓ ኬሰኬ ዋድና ዩያቶ ዳሮ ዓጮ ጌላንዳጉዲ ኔ ኮዒባኣሲ፤ ኦ ዓድንህ ዔያቶ ዓጮ ሺሪ ኮርሳ ዓኣዳያፓዓቲም ዔያቶ ያሊ ባይዚባኣሲ፤ 11 ኦ ዔያቶም ማዳ ኮዮ ማዳ ዛሎ ዔያታ ኦም ዒንጋህ ሃያኬ፤ ኔ ኦ ዓጩ ማህ ዒንጌ ሳዓፓ ዳውሲ ኦና ዔያታ ኬሳኒ ሙኩኔ፤ 12 ኦ ያኦዛህዮ! ኦና ያላኒ ሙኩ ሃያ ዲቦ ያሎ ዓሳ ቢያ ቃዛኒ ኦ ዳንዳዕ-ዋኣህሮ ኔኤኒ ዔያቶ ፑርታና ዋጌ፤ ኦኡኒ ኔ ኦና ማኣዳንዳጉዲ ኔ ባንህ ዛጊፓ ዓታዛ ዓይጎዋ ኦ ማዳኒ ዳንዳዕ-ዋሴ» ጌዔኔ።

13 ዒማና ዪሁዳ ዓሳ ቢያ ፔኤኮ ናኣቶንታ ላኣሎንታ ዋላ ጌኤዮ ማኣሮኮ ቤርታ ዔቁ ዓኣኔ፤ 14 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ዳሮና ዋላ ዓኣ ፔቲ ለዋ ዓሲሰኬያ ዑፃ ኬዳኔ፤ ዩይ ለዋ ዓህ ያሃዚዔኤሌ ጌይንታያ ዛካሪያሴ ናይኬ፤ ዒዚ ዓሳኣፔ ቶኦኪ ማዓዛ ማታኒያና ዩዒዔኤሌና ቤናያ ዛሎና፥ ሃህ ጊንህ ዒ ዓሳኣፔ ዜርህኬ፤ 15 ያሃዚዔኤሌ፡- «ካኣቲዮ! ዒንህ ሃይ ዪሁዳንታ ዩሩሳላሜንታ ዳራ ቢያ ዋይዙዋቲ! ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቲቁፖቲ፤ ሃያ ዲቦ ያሎ ዓሳ ያላኒ ዒጊጩፖቲ፤ ያሎ ያኦሲ ያላንዳኔ፤

20:7 20:7 ዓ.ሲ. 41:8፤ ያይ. 2:23። 20:10 20:10 ላሚ. ዋማ 2:4-19።

ዲንህ ለሰዓቱ፤ 16 ይኛ ዘር ዔያታ ዓይ ከይሌና ዋላ ካኣሚ ዴንዳ ካሮ ሙካኣና ዔያቶ ያሉዋቲ፤ ዩሩዔኤሌ ከይላ ዓኣ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ዓጮ ዔኪ ዴንዳ ደኣጮኮ ገፖይዳ ዲንህ ዔያቶ ዴንቃንዳ። 17 ይኛ ያሎ ያላንዳህ ዲንህቲቀሴ፤ ቤሲ ሌሊ ዓርቂጋፓ ካፑዋቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህ ለሺሳንቲ ዲንህ ዛጋንዳ፤ ዩሁዳና ዩሩሳላሚ ዓሲዮቲ! ዓልቲዋ ሃህ ዒጊጮዋ ዘር ዴንዳ ያሉዋቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህና ዋላ ማዓንዳ፤!» » ጌዔ።

18 ይካፓ ካኣቲ ዲዮሳፒዩና ዲዛና ዋላ ዓኣ ዩሁዳና ዩሩሳላሚናይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ባሊቶ ሳዖ ሂሊሲ ናንገና ናንጋ ጎዳዎ ዘጊኔ፤ 19 ዲማና ቋዓቲና ቆራሂ ቶኦኮ ማዔ፣ ለዊ ዓሳ ዔቂ ዑኡዘ ፔኤኮ ዳጊዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛህ ጋላቲ።

20 ዴራ ዘር ጉቲሎ ጉቲ ዓማ ዔቂ ቲቆዓ ጌይንታ ቤሲሰኩኖኮ ከይላ ዓኣ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ዴንዳ፤ ይኛ ጎይዖ ዔያታ ዓኣዲያይዳ ዓኣንቲ ዲዮሳፒዩ ዔያቶ፡- «ዲንህ ዩሁዳና ዩሩሳላሚና ዓሳ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኣዛህ ጉሙርቁዋቲ፤ ዲዚ ዲንህዎ ዋልቂ ዲንጋንዳ፤ ዲዛ ማሊያ ከኤዛዘንህ ዲንህዎ ከኤዛ ባኮዋ ጉሙርቁዋቲ፤ ዲንህዎ ጊኢጋንዳ።» ጌዔ። 21 ካኣቲ ዲዮሳፒዩ ዴርና ዋላ ዘርቲሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቾዎ ዓይናዳ ዓሳ ዴማዴ ቦንቾ ከሎና ማይንታ ማኣዓህ ማይንቲ፡- «ዲዛኮ ናሹማ ናንገና ናንጋያታህሮ ያኡሲ ጋላቲዋቲ!» ጌዔ ዓይናዳ ዓይናዳ ያሎ ዓሶኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንዳጉዳ ዓይህ።

22 ዓይናዳ ዓሳ ዓይኑዎ ዓርቃኣና ዔያቶ ያላኒ ሙኪ ዓሶይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔርቲባኣ ያልዚ ቡሌዎ ዓሳ ባሽንቲ፤ 23 ዲማና ዓሞኣኔ ዓሶና ሞዓኣቤ ዓሶና ዔይኡሚ ዓሶኮ ያሎ ዓሶ ያሊ ዋዲ ኩርሴ፤ ይካፓ ጊንህ ዋሊዳ ጌሊ ዋለዎ ሚጠንቲዋዎ ዋሊ ዋዲ ኩርሴ፤ 24 ዩሁዳኮ ያሎ ዓሳ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ዳዳ ዴጌ ቤዘ ሙኪ ዔያቶኮ ሞርካ ዓኣ ባንዖ ዛጋንቲ ዔያቶኮ ሞርካ ቢያ ጋፒ ሌሲ ሌሊ ዓኣ፤ ፔቲታዖ ቶሊ ሸምፔና ዓቲ ዓሲ ባኣሴ።

25 ይካፓ ዲዮሳፒዩና ዲዛኮ ፖኦሊሶና ሞርኮኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዴዒ ዔካኒ ዴንዳዮ፡- ሚርጌ ባይ፣ ጋላንታ ያልዚ ዓንጋዎንታ ማኣዖንታ ሻንቾናቲ ሚርጌ ሚኢሽ ከሳንዳ ሚሌ ባኣዚ ዲቢ ዴንቄ፤ ይኛ ባኮ ዔያታ ቡኩሳኒ ሃይህ ከሊ ጉቤ ኩርሴ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዴዔ ባካ ኮሽ ሚርጌታህሮ ቢያ ዔካኒ ዴንዳዒባኣሴ፤ 26 ያይዳሳ ከሎ ሃኖ ሂላንዳኣና «ዓንጅ ደኣቺ» ጌይንታ ቤዘ ቡከንቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማዴ ባኮ ዛሎዎ ቢያ ዔያታ ጋላቲ፤ ዩና ደኣጮላ «ዓንጅ» ጌይንቲ ዔኤሊንቲህ ይኛ። 27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞርኮ ዔያቶ ባሽሴህሮ ዲዮሳፒዩ ዩሁዳንታ ዩሩሳላሚ ዓሶ ቢያ ዔኪ ዋዛና ዩሩሳላሚ ማዒ ዴንዳ። 28 ዔያታ ዩሩሳላሚ ሃላዖ ዛዩና ሹሉንጎና ሚርጌ ሻዡ ዴንህ ዋርቆ ጎኡሎዎ ዋርቂ ዋርቂ ዋሊ ጊንዖ ጎዒ ጌኡዡ ማኣሪ ዴንዳ፤ 29 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌኮ ሞርኮ ዎምይዳ ያሊ ባሽቲያ ዋይዜ ካኣታ ቢያ ዒጊጠ ካራ ባይዜ። 30 ይኛ

ዲዮሳፒዩ ዓጮ ያልዚ ባኣያ ዎይህ፤ ያኡሲ ቢያ ዛሎና ያልዚፓ ዲዛ ሃውሺሴ።

ዲዮሳፒዩኮ ካኣቲዎ ጋፒንዮ
(1ካኣቶ ማ 22:41-50)

31 ዲዮሳፒዩ ዩሁዳይዳ ካኣታዳህ ለዓ ዲዛኮ ሃይህታሚ ዴንጎ ማዓኣና፤ ዲዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንገሊ ለማታሚ ዴንጎ ለዔ ዎይህ፤ ዲንዳ ዲዛኮ ዓዙባ ጌይንታያ ሺሊሂ ናይኪ፤ 32 ዲዮሳፒዩ ዲዛኮ ዓዴ፣ ዓኣሳጉዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኮሽ ማዔ ባኣዚ ቢያ ማዴ፤ 33 ጋዓንቲ ጌሚርይዳ ዓኣ ሚሌ ዓሳ ፔ ያኡዘ ካኣሽካ ቤዘ ባይዚባኣሴ፤ ዴራ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዴንህ ያኣዛህ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንህ ጉቤ ዲናፓ ሃጊ ማዒባኣሴ።

34 ዲዮሳፒዩ ካኣታዳሰካፓ ዓርቃዖ ዴንዳ ጋፖ ሂላንዳኣና ማዴ ሚሌ ባካ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሳ ያኣፒንቲ ዓኣ፣ ሃናኒ ናኣዚ ዲዩ ያኣፔ ማዓኣፖይዳ ያኣፒንቲ ዓኣ።

35 ካኣቲ ዲዮሳፒዩ ሚርጌ ፑርታ ማዴ ማዴ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ዓካዚያሴና ዋላ ፔቲዎ ጌኤሲ ጌሰቲ ቲኪ፤ 36 ዔያታ ለምዓህ ዋላ ዔያቶንጋብሪ ጌይንታ ባዘ ዓጮ ዋኣዖ ካኣሚላ ዔቃ ቤዘይዳ ዴኤፖ ባዘ ቲቂ ዴንዳንዳ ዋኣህ ካኣሚሌ ዋላ ጊኢጊሼ፤ 37 ጋዓንቲ ማሬሻይዳ ሸይንቲ፣ ደዳዎ ናኣዚ፣ ዔሊዔኤሬ ዲዮሳፒዩ፡- «ዓካዚያሴና ዋላ ፔቲዎ ጌኤዘ ጌሰቲ ዲንህ ቲኪህሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኒ ማዴ ባኮ ቢያ ባይዘንዳ።» ጌዒ ያኡሲ ማሊህ ከኤዜ፤ ጌይንቲ ጎይዖ ዔያቶኮ ዋኣዖ ካኣሚላ ቢያ ሚቄ፤ ፔቲታዖ ባዘ ዑፃ ሃንቲ ማዴኒ ዴንዳዒባኣሴ።

21

1 ይካፓ ዲዮሳፒዩ ሃይቂ፣ ዳውቲ ካታማ ካኣታ ዴኡታ ቤዘ ዴኡቲ፤ ዲዛ ቤዘ ዲዛኮ ናኣዚ ዲዮራሚ ካኣታዴ።

ዩሁዳ ካኣቲ ዲዮራሚ
(2ካኣቶ ማ 8:17-24)

2 ዩሁዳ ካኣቲ፣ ዲዮሳፒዩ ናኣዚ ዲዮራሚኮ ላሆ ጌርሰንህ ዓኣ፤ ይኛ፡- ዓዛሪያሴ፣ ዩሂዔኤሌ፣ ዛካሪያሴ፣ ዓዛሪያሴ፣ ሚካዔኤሊንታ ሸፓዲያንታ። 3 ዔያቶኮ ዓዴ ዔያቶ ሚርጌ ዋርቁንታ ቢራንታ፤ ይኛጉዳ ሻንቾቲ ሚርጌ ሚኢሽ ከሳንዳ ዴማ ዴማ ባኣዚ ዲንጌ፤ ሃህ ዙላ ከልቂ ዲርቁንቲ ዩሁዳ ካታዎ ፔቲ ፔቲህዳ ፔቲ ናይ ሱኡጌ ማሂ ደኣሪ ደኣሪ ጌህ፤ ዲዮራሚ ቶይዳ ናዓህ ማዒህሮ ዓዴ ፔ ቤዘ ዲዛ ካኣታህ፤ 4 ዲዮራሚ ፔኤኮ ካኣቲዎ ደዲሽ ዴዒሰካፓ ዲዛኮ ጌርሰንህ ቢያ፤ ይኛጉዳ ፔቲ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ቢታንታ ዓኣ ዓሲያኣ ዎዴ።

5 ዲማና ዲዮራሚ ሃይህታሚ ለምዖ ለዔና ካኣታዴ፤ ዲዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንገሊ ሳሊ ለዔ ዎይህ፤ 6 ጋዓንቲ ዲ ዓክዓቤኮ ዉዴሮ ናኣቶፓ ፔቲ ዔካዖ ካኣቲ ዓክዓቤንታ ሚሌ ዲሰራዔኤሌ ካኣታ ማዴ ፑርቶ ማዴ ማዴ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይህዖ ሃሽ ጎማዴ፤ 7 ያዲ ማዔቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳውቲ ዜርፃ ካኣታዲ ዴዐዋጉዳ

20:15 20:15 ላሚ. ዎማ 20:1-4። 20:17 20:17 ኪሲ. ማፃ 14:13-14።

22

ባይዛኒ ኮሊባክሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ይያይዳህ ቤርታ ዳውቴና ዋላ ጫክቄህረኬ፤ ሃሣ ጊንሣ ዳውቴኮ ዜርፃ ካኦታዲ ካኦታዲ ናንጋንዳያታህ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዳውቴም ሲንገህረኬ።

8 ሲዮራሜ ካኦታዲ ዓኣ ዋደና ዔደአሜ ዪሁዳም ዋይዛ ሲዲ ፔኤር ፔና ዳንዳዲ ካኦታ ካኦታህን፤ 9 ይያር ሲዮራሜ ፔኤኮ ያሎ ዓሳ ሱኡጎና ሳርጌሎ ያይቶና ዔኪ ዳንዲ ዔደአሜ ዓጮ ያለኒ ዳንዲ ጌሊ ዓርቄን፤ ሲማና ዔደአሜኮ ያሎ ዓሳ ዔያቶ ማንጌን፤ ጋዓንቴ ሲዮራሜና ያሎ ዓሳና ይያ ማንጌ ዓሳ ያሊ ቶሊ ኬሰኪ ዳንዳይ፤ 10 ካኦታ ሲዮራሜ ሲዛኮ ቤርታኦ ዓደንሣኮ ያኦዛህ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሺህረ ይማገ ሳርቃዎ ዔደአሜ ዪሁዳ ዳማገ ኬሰኪ ፔ ካኦታ ደአሚ ዳዔን፤ ሲማና ሃሣ ሊቢና ካታማኦ ዪሁዳም ዋይዛ ሲዳይ፤ 11 ሲዮራሜ ማዳ ባካ ይያ ሌሊቱዋንቴ ዪሁዳ ዓጮኮ ጌማርይዳ ጌማርይዳ ሜሌ ዳራ ፔ ያኦዛ ካኦታካ ካኦታኮ ቤዛ ማገፔን፤ ሃሣ ዪሁዳንታ ዩሩሳላሚንታ ዳር ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴን።

12 ይካገ ያኦሲ ማለዎ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ሂዚ ጋዓ ኪኦታ ያኦቲ ሲዮራሜም ዳኬን፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ዓደ ዳውቴ ያኦዛህ ሂዚ ጋዓን፤ ኔ ዓደ ሲዮሳፒፃ ማዳ ጎይዎ፤ ጊንሣ ሃሣ ኔ ማዔ፡ ዓኦሳ ማዳ ኮዦ ማዳ ጎይዎ ኔ ማዳባክሴ፤ 13 ጋዓንቴ ኔኤኒ ሲሰራዔኤሌ ካኦታ ማዳ ፑርቶ ማዳ ጎይዎ ማዳ ዓዳ ኔ ዓደ ዓክዓቤንታ ሲዛ ቤዛ ካኦታዳ ካኦታ ሲሰራዔኤሌ ዳራ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንቱዋጉዲ ማዳ ጎይዎ ቢያ ኔኤኒያ ዪሁዳንታ ዩሩሳላሚንታ ዳር ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንቱዋጉዲ ማህን፤ ይያ ሌሊቱዋንቴ ኔ ጊዳገ ኮሺ ማዔ፡ ኔ ዓደ ማኦራ ሸይንቴ ኔ ጌርሲንሣ ኔ ዋዳይ፤ 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ዳር፡ ኔኤኮ ናኦቶንታ ላኦሎንታይዳ ፑርታ ማቶ ዓጋንዳይ፤ ኔኤኮ ዓኦ ባካ ቢያ ባይቃንዳይ፤ 15 ኔኤኒያ ኔኤኮ ሩቁንቶይዳ ጌላንዳ ፑርታ ደርዎና ሩቁንታ ጎቺንቲ ዙላ ኬሰካንዳያ ሄላንዳኦ ኬላ ኬላ ቃሰንቲ ዳንዳያና ኔ ሜታዳንዳይ። »

16 ባዛ ሲዮሆዳ ናንጋ ሲቶጲዮ ዓሳ ኮይላ ፒሊሰጻኤ ማዕንታ ዓሬቤ ዓሳንታ ናንጋን፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ይያቶ ሲዮራሜይዳ ሞርኬ ማሂ ዔቁሴን፤ 17 ይያር ይና ዓሳ ዪሁዳ ዓጮ ያለኒ ሙኪ ጌሊ ዓርቃዎ ካኦቱም ማኦር ቡሬን፤ ሲዮራሜኮ ጋፒንሣ ሲዛኪያሴ ጎዶሰኬማ ሃሻዎ ሲዛኮ ላኦሎንታ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ቢያ ቱኪ ዔኪ ዳንዳይ።

18 ይያ ቢያ ባኮኮ ጊንፃገ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፖዓኒ ዳንዳዑዋ ሩቁንቲ ደርዎ ካኦታ፡ ሲዮራሜይዳ ዓጌን፤ 19 ይይ ደርዓሣ ላምዎ ለዔ ማዓያ ደዲ ደዲ ዳኦዳህረ ሩቁንታ ዙሌም ጎቺንቲ ኬሰኬም ሲዚ ሜታሳ ሃርጌና ሃይቄን፤ ሲዚ ዳኦኪንታ ዓሳ ዳራ ሲዛኮ ቤርታኦ ዓደንሣሚ ማዳንታ ጎይዎ ሲዛ ቦንቺ ሃንዲላ ኩሊ ታሚ ዔኤህረክሴ።

20 ሲዮራሜኮ ለዓ ሃይህታሚ ላምዎ ማዓኦናኬ ሲዚ ካኦታዳህ፤ ሲዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንጊ ሳሊ ለዔ ዋይህን፤ ሲዚ ሃይቃዛ ያኦኒያ ሲዛ ዛሎ ያዩባኦሴ፤ ዓሳ ሲዛ ዳውቴ ካታማ ዳኦኪን፤ ጋዓንቴ ሲዚ ካኦታ ዳኦኪ ቤዛ ዳኦኪቲባኦሴ።

ዪሁዳ ካኦታ ዓካዚያሴ (2ካኦቶ ማ 8:25-29፤ 9:21-28)

1 ዓሬቦ ዓሳና ዔያቶና ዋላ ዓኦ ዓሳ ያሎር ሙካዎ ጉርደ ያሊ ዳኮ ናዎ ዓካዚያሴ ጌይንታማ ሃሻዎ ካኦታ ሲዮራሜኮ ዓቲንቆ ናኦቶ ቢያ ዋዳይ፤ ይያር ዩሩሳላሚ ዳራ ዓካዚያሴ ዓደ ቤዛ ካኦታህን፤ 2-3 ዓካዚያሴ ለዓ ላማታሚ ላምዎ ማዓኦና ካኦታዳይ፤ ሲዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንጊ ፔቲ ለዔ ዋይህን፤ ካኦታ ዓክዓቤኮ ናዎ፡ ሲሰራዔኤሌ ካኦታ ያምሪኮ ናኦዚ ናዎ ማዔ ዓታሊያ ጌይንታ ሲዛኮ ሲንዳ ፑርታ ማዳ ሲ ማዳንዳጉዲ ዘራህረ ሲዚ ካኦታ ዓክዓቤ ማዳ ፑርቶ ማዳ ጎይዎ ማዳይ፤ 4 ሲዛኮ ዓዳ ሃይቁሰካገ ዓክዓቤ ማኦሪ ዓሲ ማዔ ዓሳ ሲዛ ባይሰንታ ባንሣ ዘራያታህረ ዔያቶጉዲ ጎሜ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲዚ ያዩሴን፤ 5 ዔያቶ ዘር ዔኪ ሶኦሪያ ካኦታ ዓካሄሌ ያለኒ ሲሰራዔኤሌ ካኦታ ሲዮራሜ ዳንዳኦና ሲዚ ዋላ ያሎር ዳንዳይ፤ ሲማና ያላ ጌሊዓይይዳ ዓኦ ራሞቲ ኮይላ ያለንቱያታህረ ያሎይዳ ሲዮራሜ ማኦሳኦን፤ 6 ይያር ሲዮራሜ ማይህንታኒ ማዔ ጊንሣ ሲይዚራዔኤሌ ካታም ዳንዳይ፤ ሲማና ዓካዚያሴ ሲዮራሜ ያኦጫኒ ሲኦካ ዓኦዳይ።

7 ዓካዚያሴ ሲዮራሜ ያኦጫኒ ዳንዳህ ይማ ሲ ዳንዳ ቤዛ ሲዛኮ ባይቆ ኬሎ ማዓንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህረኬ፤ ዓካዚያሴ ሲኦካ ዳንዲ ዓኦንቴ ኒምሺ ናኦዚ ዓዩ ሙኪህረ ዓካዚያሴንታ ሲዮራሜንታ ሲዛ ጎይህ ሞኦኪ ዔካኒ ኬሰኬን፤ ይይ ዓዩ ዓክዓቤ ዜርፃ ካኦታዲ ካኦታዲ ናንጉዋጉዲ ባይዘም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደአሚ ዓሲኬ፤ 8 ዓዩ ዓክዓቤ ዜርፃ ካኦቱምደዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓጌ ዋጎ ኩንሣይይዳ ዓኦ ዓካዚያሴና ዋላ ሙኪ፡ ዪሁዳ ሱኡጎንታ ዓካዚያሴኮ ዓጊና ቢያ ሲኦካ ዳንቁ ቢያህ ዋዳይ። 9 ይካገ ዓካዚያሴ ኮሊ ዳንዳይ፤ ሲዛ ዓሳ ሳማሪያይዳ ፑኒንቲ ዓኦንቴ ዳንቁ ዓርቃዎ፡ ዓዩ ኮይላ ዔኪ ሙኪ ዋዳይ፤ ዔያታ ሲዛ ዳኦኪኩዋዎ ሃሻኒ ጌዔዎ ፔኤም ዳንዳዒንቴ ጎይዎ ጎዳም ዓይህንቲ ማዳ፡ ሲዛኮ ማዎ፡ ካኦታ ሲዮሳፒፃ ቦንቺ ለዘ ሲዛኮ ዳኦኪኬን።

ዓካዚያሴ ማኦር ዓሳይዳ ካኦታ ማዓኒ ዳንዳዓ ዓሲ ፔቲታዎ ዓቲባኦሴ።

ዪሁዳይዳ ካኦታዳ ዓታሊያ ጎዶዛ (2ካኦቶ ማ 11:1-3)

10 ካኦታ፡ ዓካዚያሴኮ ሲንዳ ዓታሊያ ፔኤኮ ናዓ ሃይቄህ ዋይዘሰካገ ኔጉዋዎ ዪሁዳ ካኦታ ማኦር ዓሳ ጉቤ ዋዳንታንዳጉዲ ዓይህን። 11 ዓካዚያሴኮ ዪሆያዳዔ ጌይንታ ቁኤሴሰኬም ለዔ ዪሆሼባዎ ጌይንታ ጌርሰኬና ዓኦኦ፤ ሲዛ ዓካዚያሴኮ ዓቲንቆ ናኦቶ ባኦካገ ፔቲ ሲዮሳሴ ጎዶሰኬማ ሱኡጋ ዋዳኒ ዑኪንቴ ዳሜና ቶሊሲ ዔኪ ሲማንታ ሲማ ዲቻ ዓሳማንታ ጌኦኦ ማኦር ኮይላ ዓኦ ቆልዓይዳ ዓኦቹን፤ ይያይዲ ዓኦቹ ዓታሊያ ሲዛ ዋዳዋንቴ ዓይሴን፤ 12 ዓታሊያ ካኦታዲ ዓኦ ዋደና ሲዮሳሴ ጌኦኦ ማኦርይዳ ላሆ ለዔ ዓኦሺንቲ ናንጌን።

21:7 21:7 1ካኦቶ ማ 11:36። 21:8 21:8 ማዢ ማ 27:40።

23

ካአቲሎ ዓታሊያ ዒፂ ማዶና ማዶ
(2ካአቶ. ማ 11:4-16)

1 ለንካሳ ሌዎና ቁኤሳሢ፣ ዮዳሄ ፔቴ ባአዚ ማዶኒ ማሌኔ፤ ዬያሮ ዒዚ ያሎ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዕ ደንጎሰከንሢና ዋላ ገኢጊ ጫአቁኔ፤ ዬያታ ያሎ ዓሳ ሱኡጋ፡- ዪሮሃማ ናአዚ ዓዛሪያሴ፣ ዬሆሃናኔ ናአዚ ዒሰማዔኤሌ፣ ያሌዴ ናአዚ ዓዛሪያሴ፣ ዓዳያ ናአዚ ማዕሴያንታ ዚክሪ ናአዚ ዔልሳገጭንታኩ፤ 2 ዬያታ ደንጎ ፖኦሊሶ ሱኡጋ ዪሁዳ ካታሞ ቢያ ዴንዲ ለዊ ዓሳና ዴማ ዴማ ቶኦኮኮ ሱኡጎና ቢያ ዔኪ ዬሩሳላሜ ሙከኔ።

3 ዬይ ዓሳ ቢያ ፔቱሞና ጌኤዥ ማኣሮይዳ ቡኪ ካአቲ ናአዚ ዒዮዓሴና ዋላ ማዓኒ ገኢጊ ጫአቁኔ፤ ዒማና ቁኤሳሢ ዮዳሄ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳውቴም ሕ ናአታ ካአታዲ ካአታዲ ናንጋንዳኔ» ጌዒ ጫአቁ ጎይያና ሃሢ ካአታዳንዳያ ኮይሳሢ ዒዮዓሴኩ፤ 4 ሃሢ ኦ ማዳንዳያ ኮይሳሢ ያዲኩ፤ ቁኤሶና ለዊ ዓሳና ሃውሾ ከሎ ማዶ ማዶኒ ሙካዎ ሃይሆ ቤሲ ማዒ ፓቁንቶንጎ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴ ቤዛ ፓቆና ዓሳ ጌኤዥ ማኣሪ ጌሎ ካሮ ካፖንጎ፤ 5 ለሚ ሃሢ ፓቆና ዓሳ ጌኤዥ ማኣሮ ካፖንጎ፤ ጋፒንፃ ሃይሆ ፓቆና ዓሳ ማኣሮ ዓይያ ዶቆና ካሮ ጌይንታዞ ካፖንጎ፤ ዴራ ቢያ ጌኤዥ ማኣሮይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ቡኪንቶንጎ፤ 6 ማዶ ማዶ ቁኤሶና ለዊ ዓሳናፓ ዓቱም ማሌ ዓይጎ ዓሲያ ጌኤዥ ማኣሪ ጌላንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ቁኤሶና ለዊ ዓሳና ጋዓንቱ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዴማዳያታሢሮ ጌላኒ ዳንዳዓኔ፤ ዓቱ ሃንጎ ዓሳ ጋዓንቱ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሢያ ኩንሢ ጌኤዥ ማኣሮኮ ዙላ ማዎንጎ፡፡ 7 ለዊ ዓሳ ፔኤኮ ጩንቾ ዓፓሮ ቱጊ ዓርቁ ካአቲ ኮይላ ዓቁ ካአቲ ካፖንጎ፤ ካአቲ ዓአዳ ቤዞ ቢያ ዋላ ዴንደንጎ፤ ጌኤዥ ማኣሪ ጌላኒ ኮዓ ዓይጎ ዓሲያ ቢያ ዋዎዶንጎ» ጌዔኔ።

8 ዬያሮ ለዊ ዓሳንታ ዪሁዳ ዓሳንታ ቁኤሳሢ፣ ዮዳሄ ዓይሢያ ባኮ ቢያ ኩንሢ፤ ዮዳሄ ዒማና ፔኤኮ ማዶ ማዶ ሃውሾ ከሎና ጉሪ ማዕ ለዊ ዓሳ ፔ ማኣሪ ዳኪባአሴ፤ ፖኦሊሴ ማዒ ካፓ ዓሳንታ ካፒ ፔ ከሎ ጋፒሴዎ ዓአ ዓሳኦ ዒኢካታሢሮ ፖኦሊሶ ዓይሢ ማሳኮ ጊዳ ዓሲ ዓአኔ፤ 9 ዒማና ዮዳሄ ጌኤዥ ማኣሮይዳ ገሢንቲ ዓአ ካአቲ ዳውቴኮ ዋርያና ገቲሞና ዔኪ ፖኦሊሶ ሱኡጎም ዒንጌኔ፤ 10 ጩንቾ ዓፓሮ ቱጊ ዓርቁ ዓአ ፖኦሊሳ ቢያ ካአቲ ዔኤቢ ሄሎዋጉዲ ካፖም ያኦሰም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞ ዛሊና ጌኤዥ ማኣሮኮ ሆታ ዋሊ ጊንፃ ዔቁሴኔ። 11 ዬካፓ ዒዮዓሴ ዓአ ቤዛፓ ኬሰኪ ካአቶኮ ቶኦካ ዓጎ ባኮ ዓጌኔ፤ ዒዚ ካአታዳዎ ዛጊ ዋይሃንዳ ዋጎ ያአፖና ዒዛም ዒንጌኔ፤ ዬያይዲ ቁኤሳሢ፣ ዮዳሄንታ ናአቶንታ ዒዮዓሴ ደኦሚ ካአታሢ፤ ዒማና ዴራ ዑኡዞ ዴጊዲ፡- «ካአቲ ናንገና ካአታዶንጎ!» ጌዒ ፔኤኮ ዋዞ ዔርዘኔ።

12 ዓታሊያ ዴራ ካአቲም ዒላሾ ዒላሾያና ዒላቶ ዋይዞ ዴራ ቡከ፣ ጌኤዥ ማኣሮ ሩኡሪና ሙከኔ። 13 ዒኢካ ዒዛ ሙኪ ሄሊ ዓኮ ካአታሢ ዳምሶ ጎይያና ካአቶም ኮይሳ፣ ጌኤዥ ማኣሮኮ ጌሎ ካሮ ዓአ ቱርቲሮ ኮይላ ዒዛኮ ኮርይዳ ፖኦሊሶ ሱኡጎና ዛያሢ ዋርቃ ዓሳና ዔቁ ዓአንቲ

ዴንቁኔ፤ ዴራ ቢያ ዒናፓ ዋዛዲ ዒላሻኔ፤ ዛያሢ ዋርቃ ዓሳኦ ዛያሢ ዋርቃኔ፤ ጌኤዥ ማኣሮይዳ ዓይናዳ ዓሳ ፔኤኮ ዓይኩም ዓንጎ ዋርቁ ዋርቁ ዬያ ቦንቾ ዳምሶ ኩንሢ፤ ዬያሮ ዓታሊያ ዲቃቲ ማኣሳሢ ፔኤኮ ዳርዛዎ፡- «ሃይ ታና ዒፂ ማዶ ጌኔ ማዶኩ! ጌኔኩ!» ጌይ ዒላቲኔ።

14 ጌኤዥ ማኣሮ ዲሮ ጋራ ዓሳ ዓታሊያ ዋዳንዳጉዲ ዮዳሄ ኮይባአሴ፤ ዬያሮ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ዔኤላዎ፡- «ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ዋሊ ጊንፃ ዔቁ ካፓ ፖኦሊሶ ባአኪና ዔኪ ኬሱዋቴ፤ ዒዛ ዓውሳኒ ማላ ዓሲ ዳዴቴ ዋዎዶዋቴ» ጌዒ ዓይሢ።

15 ዔያታ ዒዛ ዲውቶዲ ዓርቁ ካአቲም ማኣሪ ዔኪ ዴንዲ ዒኢካ «ፓራሢ ጌላ ካሮ» ጌይንታ ቤዞይዳ ዋዴኔ።

ዮዳሄ ጊንሣ ኮሼ ባኮ
(2ካአቶ. ማ 11:17-20)

16 ቁኤሳሢ፣ ዮዳሄ ፔኤሮ፤ ሃሢ ጊንሣ ካአቲ ዒዮዓሴንታ ዴርንታ ናንገና ናንጋ ጎዳዴ ማዕሢ ለሚ ጊንሣ ዓካሲ ጫአቁሴኔ፤ 17 ዬካፓ ቢያሢ ፔቱሞና ዴንዲ ባዓኣሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞ ካአሽኮ ማኣሮ ሻሄኔ፤ ዬያ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞንታ ያኦዞ ማሊሲ ኮሾና ባኮም ቢያ ማንሣኔ፤ ማኣታኣኔ ጌይንታ ዬያ ያኦዞኮ ቁኤሳሢያ ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞኮ ቤርታ ዋዴኔ።

18 ዮዳሄ ቁኤሶንታ ለዊ ዓሳንታ ጌኤዥ ማኣሮይዳ ማዶ ማዶኮ ሱኡጌ ማሄኔ፤ ዬያቶኮ ማዶ ካአቲ፣ ዳውቴ ዔያቶ ማዶም ዓይሢ ባኮ ማዶሢና ሙሴ ዋጎ ጎይያና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንታ ባኮ ሚቶሢኩ፤ ዬያጉዲ ሃሢ ዳውቴ ዓይሢ ጎይያና ዓይኩም ዓይናዲሢና ቦንቾ ከሊ ዳምቤ ኩንሢሢ ዔያቶም ዒንጊንታ ማዶኩ፤ 19 ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ፔና ጌኤሺባአ ዓሲ ጌኤዥ ማኣሪ ጌሎዋጉዲ ጌኤዥ ማኣሪ ጌሎ ካሮ ካሮ ካፓንዳ ዓሲ ዮዳሄ ጌሢ።

20 ፖኦሊሶ ሱኡጋ፣ ዔርቲ ዓጮ ጨማ፣ ካአቲ ዒንጌ ቢታንታ ዓአ ዓሳንታ ሃንጎ ዴራ ጉቤ ዮዳሄና ዋላ ጌኤዥ ማኣራፓ ዴንዲ ካአቲም ማኣሪ ሄላንዳኦና ዓአዴኔ፤ ዔያታ ዒማና ካአቲም ማኣሪ ጌሎ ዴኤፖ ካሮና ጌሌም ካአቲ ፔኤኮ ካአቲም ያይታ ዴዔኔ፤ 21 ዴራ ቢያ ዴኤፒ ዋዞ ዋዛዴኔ፤ ዓታሊያ ዋዳንቲሢ ካታሞይዳ ማታ ባአያ ኮሺ ማዕኔ።

24

ዪሁዳ ካአቲ ዒዮዓሴ
(2ካአቶ. ማ 12:1-16)

1 ዒዮዓሴ ለንካይ ለዔ ማዕያ ዳካ ናይ ዓአዎ ዪሁዳይዳ ካአታዴኔ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ናንጊ ገይዲታሚ ለዔ ዋይሢ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ዒቢያ ያይንታያ ቤርሳቤ ካታማ ሾይንቲያኩ፤ 2 ቁኤሳሢ ዮዳሄ ሾምፔና ዓአ ዋዶና ቢያ ዒዮዓሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ማዶ ማዶኔ፤ 3 ካአቲ፣ ዒዮዓሴ ዔካንዳጉዲ ላምዎ ላኣሊ ዮዳሄ ደኡሪም ዔኪ ዬንሢ ላኣሎፓ ዓቲንቁ ናይና ዉዴሮ ናይያኦ ሾዔኔ።

23:3 23:3 2ኛው. 7:12።

4 ዲዮዳሴ ካኦታዳሰካፓ ደካ ጋዓፖ ጌኤዡ ማኦር ዓካሲ ማዡኒ ማሌኔ፤ 5 ዬያር ቄኤሶና ለዊ ዓሶና ፔቲይዳ ዔኤላዎ፡- «ዪሁዳ ካታዎ ቢያ ዳጎዲ ያኦዛህ ማኦር ለዓ ለዓ ዓካሲ ማዡንዳያ ጌዳ ሚኢሹ ዲሰራዔኤሌ ዳር ቢያህፓ ሀኩና ከሲሱዋቲ» ጌዲ ዓይህኔ፤ ለዊ ዓሶ ጋዓንቲ ዬያ ሰሃፖ ማሊያ ሃሺ ናጌኔ፤ 6 ዓማና ካኦቲ፡ ዲዮዳሴ ለዊ ዓሶኮ ሱኡጋህ ሮዳሄ ዔኤላዎ፡- «ናጎና ናጎጋ ጎዳ ዓይላህ፡ ሙሴ ያኦሲ ካኦሽከጎታ ዓፒሎና ማዡንቲ ማኦርይዳ ማዲንቶ ባኮኮ ማዓንዳያ ሚኢሹ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ገኢራንዳጉዲ ዓይህህ ለዊ ዓሶ ዪሁዳና ዬራሳላሜ ዳርናፓ ከሲሲ ዔከ ዬዓንዳጉዲ ዓይጋ ኔ ዔያቶ ስኤዙዋፖ ሃሹይ?» ጌዔኔ።

7 ዬሮ ዓታሊያ ጌይንታ ፑርቶ ላኦሎኮ ዓሶ ጌኤዡ ማኦር ፑርቲሴኔ፤ ጌኤዡ ማኦር ማዲንቶ፡ ያኦሲም ደማዳ ማህዋ ዓቲዋፖ ዔከ ባዓኦሌ ጌይንታ ያኦዞ ካኦሽኮያ ማህኔ።

8 ካኦቲ፡ ዲዮዳሴ፡- «ሚኢሹ ዔኮንዶ ሳኦኒኔ ኮሺ ጌኤዡ ማኦር ጌሎ ዲር ካራ ዙለና ጌሁዋቲ» ጌዲ ለዊ ዓሶ ዓይህኔ፤ 9 ዬካፓ ለዊ ዓሶ ዬራሳላሜና ዪሁዳ ዓጮ ቢያህዳ ናጎጋ ዓሶ ቢያ ናጎና ናጎጋ ጎዳ ዓይላህ፡ ሙሴ ዓሲ ናጎጉዋ ዳውሎይዳ ፔቲ ጌዲ ዲሰራዔኤሌ ዳርፓ ከሲሲ ዔካንዳጉዲ ዓይህ ገኢር ናጎና ናጎጋ ጎዳ ማኦ ኔ ዬዓዳንዳጉዲ ዓይህህ ዳኮኔ፤ 10 ዬይ ዓይህያ ዳርና ዳርኮ ሱኡጎና ቢያ ዋዛሴህር ሚኢሹ ዔከ ሙከ ሳኦኒኖ ዓጎ ከጎህኔ። 11 ዬያር ለዊ ዓሶ ሳኦኒኖ ዔከ ዔከ ካኦቲ ቢታንቶ ዲንጌ ሱኡጎም ቢያ ከሌ ዲንጋኔ። ዬይ ሚኢሻ ሳኦኒኖ ከማማና ከማማና ጌኤዡ ማኦር ያኦፓ ባኮ ያኦፓህና ቄኤሶ ሱኡጋህ ደኦሪ ጌህም ዋላ ማዳ ዓህና ሚኢሹ ዔከሰካፓ ማህ ገንህ ሳኦኒኖ ቤዛ ጌህኔ፤ ዬያይዲ ዔያታ ሚርጌ ሚኢሹ ቡኩሴኔ።

12 ካኦቲና ቄኤሳህ ሮዳህና ሚኢሹ ዔካፖ ጌኤዡ ማኦር ዓካሳኒ ማዡኒ ሱኡጎም ዲንጋኔ፤ ዬያታ ሱኡጋ ዬያ ሚኢሹና ጌኤዡ ማኦር ሹጮና ኮሻ ዓሶ፡ ሚያና ማዡ ኮሻ ዓሶንታ ደማ ደማ ዓንጎና ኮሻ ዓሶዋ ዔከ ማዲሻኔ፤ 13 ዬይ ማዳ ዓሶ ደዲ ማዲ ጌኤዡ ማኦር ቤርታኦሲ ጎይያማ ገንህ ዓካሲ ኮሻኔ። 14 ዬይ ማዳ ጋፔሰካፓ ዓቲ ሚኢሹ ካኦቲ ዲዮዳሴና ቄኤሳህ ሮዳህናም ዲንጋኔ፤ ዔያታ ዬያ ዓቲህና ጌኤዡ ማኦርይዳ ማዶ ማዲንቶ ማህና ዲንጎ ባካ ዲንጎጎታንዳጉዲ ዔቶ ሳኦናጎታ ደማ ደማ ባኦዚያኦ ሻንቄኔ።

ዮዳሄ ዔከ ዓኦዳ ጎይያፓ ዔባ ላኦሚንቲህ

ዮዳሄ ሸምፔና ዓኦ ዋደና ቢያ ከሌ ጌኤዡ ማኦርይዳ ናጎና ናጎጋ ጎዳም ዲንጎ ባካ ዲንጎጎታኔ፤ 15 ዮዳሄ ገዳንዳያ ሄላንዳኦና ጋርቹ ለዓ ዲዛኮ ያኤታና ሃይህታሚ ማዓዛ ሃይቄኔ፤ 16 ዲዚ ዲሰራዔኤሌ ዳርም፤ ሃህ ገንህ ያኦሲንታ ጌኤዡ ማኦርንታም ማዳ ማዶ ዛሎር ዳውቲ ካታማ ዓኦ ካኦታ ደኡታ ቤዛ ዓሶ ዲዛ ደኡኮኔ።

17 ዮዳሄ ሃይቄሰካፓ ጋዓንቲ ዪሁዳ ዓሶ ሱኡጋ ካኦቲ፡ ዲዮዳሴ ኮይላ ሙካፖ ደዲ ባዒ ዔያታ ኮዓ ማሊያ ከኤዜኔ፤ ዲዚያ ዔያቶ ሃይሶና ዋላ ገኢኬኔ፤ 18 ዬያር ዳራ ዔያቶኮ ቤርታኦ

ዓደንህ ያኦዛህ ማዔ ናጎና ናጎጋ ጎዳኮ ጌኤዡ ማኦርይዳ ዚጊያ ሃሺ ዓሹራ ጌይንታ ላኦሎ ያኦዞሎ ማሊሲ ማዡና ባኮንታ ሚሌ ያኦዞማኦ ዚጊ ካኦሽከህ ዓርቄኔ። ዳራ ዬያ ጎም ማዳህር ያኦሲ ዪሁዳና ዬራሳላሜናይዳ ዳጋዲ ዔቄኔ። 19 ናጎና ናጎጋ ጎዳ ፔ ባንህ ማዓንዳጉዲ ዳርም ላቲ ከኤዛንዳ፡ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛ ዓሲ ዳኮኔ፤ ዬይ ዓሶ ከኤዛዛ ዳራ ዔያቶሲ ዋይዚባኦሴ፤ 20 ዬካፓ ያኦሲኮ ዓያና ቄኤሳህ፡ ዮዳሄ ናኦዚ ዛካሪያሴይዳ ከዳኔ፤ ዬያር ዲዛ ዳራ ዲዛ ዳንቃንዳ ዳጌ ቤሲዳ ከሰከ ዔቃፖ፡- «ያኦሲ ታኦኮ ዓይህያ ዲንህ ዓይሳር ከጎሃ ሃሻይ? ዲንህዳ ዲንህር ዲንህ ዓይሰንታ ዓይሳር ዔከ ሙካይ?» ጌይ ዲንህ ያኦሴኔ፤ ዓካሪ ሃህ ዲንህ ዲዛ ሃሹህር ዲዚያ ዲንህ ሃሹኔ!» ጌዔኔ። 21 ዳራ ዲማና ዋላ ጫኦቄ ዔቄ፡ ካኦቲያ ዔያቶ ዓይህም ጌኤዡ ማኦርይዳ ዳራ ቡካ ጸኦኮይዳ ሹቻ ዳይ ዛካሪያሴ ዋዳኔ። 22 ካኦቲ፡ ዲዮዳሴ ዛካሪያሴኮ ዓዳ ዮዳሄ ዲዛም ማዳ ኮዡ ማዶ ማሉዋፖ ዛካሪያሴ ዋዶሺኔ፤ ዛካሪያሴ ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽኪቤቃ፡- «ናጎና ናጎጋ ጎዳ ሃያ ጌሮ ማዶ ኔኤኮ ዛጌ ኔ ጌዳ ፑርታ ሜቶ ዓጎም!» ጌዔኔ።

ዲዮዳሴኮ ካኦታቶ ጋፒንፖ

23 ዬሮ ሌዎኮ ሲላ ዓገኒ ማዓኦና ሶኦሪያ ዓጮ ያሎ ዓሶ ዪሁዳና ዬራሳላሜ ዓጮና ያሊ ሱኡጎ ቢያ ዋዳኔ፤ ዑህ ዓኦዳ ሚርጌ ባኦዚያ ዲዒ ዔከ ዳማሰቆ ማዒ ዳጎዳኔ፤ 24 ዲማና ሶኦሪያ ዓሶኮ ያሎ ዓሶንህ ዳካኮኔ፤ ጋዓንቲ ሚርጌ ዲቢ ማዔ ዪሁዳኮ ያሎ ዓሶ ባሻንዳጉዲ ናጎና ናጎጋ ጎዳ ዓይህኔ፤ ዬይ ያዲ ማዔህ ዪሁዳ ዓሶ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓደንህ ያኦዛህ ማዔ ናጎና ናጎጋ ጎዳ ሃሹህርኮ፤ ያዲ ማዔያና ዲዮዳሴይዳ ፒዜ ዋጌ ዋጊንቲኔ። 25 ዲዚ ዲማና ያሎይዳ ማኦሳኒ ከዓዳኔ፤ ሞርኮኮ ያሎ ዓሶ ማዒ ዳጎዳዛ ዲዛኮ ደንዛ ማዒ ዓኦ፡ ዲዚ ቢታንቶ ዲንጌ ዓሶፓ ዛላ ዓሲ ዋላ ጌኔ ማዳኒ ማሊ ቄኤሳህ ዮዳሄ ናኦዚ ሱጉዎ ማህህር ሻኦላ ላህ ዓኦንቲ ዲዛ ዋዳኔ፤ ዲዚ ዳውቲ ካታማ ደኡኮኔ፤ ጋዓንቲ ካኦታ ደኡታ ቤዛ ደኡኮባኦሴ። 26 ዬያይዲ ጌኔ ማሊህና ካኦቲ ዋዳ ዓሶ ሺምዓቶ ጌይንታ ዓሞኦይዳ ሸይንቲ ዓሲሰኮና ናኦዚ ዛባዳና ሺምዓቶ ጌይንታ ሞዓኦይዳ ሸይንቲሰኮና ናኦዚ ዪሆዛባዳና። 27 ዲዮዳሴ ናኦቶ ሃይሶንታ ዲዮዳሴም ከኤዚንቲ ያኦሲ ማሊያንታ ዲዮዳሴ ጌኤዡ ማኦር ዋዲ ዓካሲ ማዡቲያ ካኦቶ ሃይሳ ያኦፒንቲ ዓኦ ማዓኦፓ ያኦፒንቲ ዓኦኔ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኦዚ ዓሜሲያሴ ካኦታዳኔ።

25

ዪሁዳ ካኦቲ ዓሜሲያሴ (2ካኦቶ ማ 14:2-6)

1 ዓሜሲያሴኮ ለዓ ላማታሚ ደንጎ ማዓዛ ካኦታዳኔ፤ ዲዚ ዬራሳላሜይዳ ናጎና ላማታሚ ታዞጰ ለዔ ዋይህኔ፤ ዲዛኮ ዲንዳ ዪሆዓዲና ጌይንታያ ዬራሳላሜይዳ ሸይንቲያኮ፤ 2 ዓሜሲያሴ ናጎና ናጎጋ ጎዳ ዋዛሳ ባኦዚ ማዳኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ፔቲና ዲ ማዳ ባኮ ዲናፓ ማዲዋሴ፤

24:6 24:6 ከሲ. ማፖ 30:11-16። 24:21 24:21 ማቲ. 23:35፤ ሉቃ. 11:51።

3 ዲዚ ካክቱሞ ፔኤኮ ደዲሺ ዴዔሰካፓ ኔጉሞፖ ዲዛኮ ዓዶ ዎዴ፣ ቢታንቶና ዓኣ ዓሶ ጉቤ ዎዴ፤
 4 ጋዓንቲ ዬያ ዓሶኮ ናኣቶ ዎዲባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና ዲንጌ ዎጎይዳ፡- «ሾዔ ዓሳ ናኣታ ማዴ ዳቢንቲና፤ ናኣታ ጊንሣ ሾዔ ዓሳ ማዴ ዳቢንቲና ዎዲንቶፓ። ዓሲ ዎዲንታኒ ኮይሳሢ ፔኤር ማዴ ዳቢንቲና ሌሊኬ» ጌይ ኬኤዜ ቃኣሎ ቦንቸኬ።

ዔዶኦሚ ዓሳ ያሎናሢ
 (2ካኣቶ. ማ 14:7)

5 ካኣቲ ዓሚሲያሴ ዩሁዳንታ ቢኢኒያሚንታ ፃጰ ማዔ ዓቲንቆ ቢያ ቶኦኮና ቶኦኮና ፓቄ፣ ፓቆና ዓሶሞ ሺያ ዓሲ ዓይሣያና ፃኤታ ዓሲ ዓይሣ ሱኡጌ ዶኦሪ ጌሣኔ፤ ዬያ ፓቆና ዓሶኮ ለዓ ላማታሚና ዬያፓ ዑሣ ማዔ ዓቲንቆ ቢያ ማዓዛ ሚርጉማ ዔያቶኮ ሃይሣ ፃኤታ ሺያኬ፤ ዔያታ ያልዘም ጊኢጊንቲያ፣ ዎርሢና ጊቲማና ዓርቆ ጎይሢ ዔሬያ ዔርቲ ፖኦሊሴኬ፤ 6 ዓሚሲያሴ ሃሣ ሃይሣ ሺያና ያይዶ ፃኤታ ኪሎ ማዓ ሹቸ ቢራና ዲሰራዔኤሌ ፃጰፓ ፃኤታ ሺያ ፖኦሊሴ ሻንቄ፤ 7 ጋዓንቲ ፔቲ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛሰኬይ ዓሚሲያሴ ኮይላ ሙኪ፡- «ሃኣቶ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሴ ዔኪ ያሎ ኬሰኪ። ፖ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ማዔ ዔፕሬኤሚ ዓሶፓ ዓይጎ ዓሲናኣ ዎላቲዎሴ፤ 8 ኔኤኒ ሃያ ያላ ያሎና ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ታና ማኣዳንዳኔ ጌዒ ኔ ማላኣ ናንዳኔ፤ ጋዓንቲ ባሻያና ባሻንቲያ ኔና ማሃሢ ያኦሲ ሌሊኬ፤ ዬያር ሃሢ ዲዚ ኔ ሞርካ ኔና ባሻንቲያ ማሃንዳኔ» ጌዔ።

9 ዓሚሲያሴ ያኦሲ ማላያ ኬኤዛሢ ኮይላ፡- «ቤርታዲ ታ ጨጌ ሚኦሻሾ? ዬያ ቢያ ታ ዎዎዳንዳይ?» ጌይ ያኦጩ።

ያኦሲ ማላያ ኬኤዛሢ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያ ሚኦሻሻ ባሻ ኔኤም ዲንጋኒ ዳንዳዔ፤» ጌዔ።

10 ዬያር ዓሚሲያሴ ሻንቄ ዔኮና ፖኦሊሶ ፔኤኮ ናንጋ ቤዛ ቤዛ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኬም፣ ዔያታ ዩሁዳ ዳርይዳ ሚርጌና ዳጋዲ ጎሪንቲ ፔኤኮ ናንጎ ቤዛ ዓኣዳ።

11 ዬካፓ ዓሚሲያሴ ጫርቂ ዔቂ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዔኪ ሶኦጌ ዶኦቸ ዴንዴ፤ ዲኢካ ዲዛኮ ፖኦሊሳ ዔዶኦሚ ያሎ ዓሶ ያሊ ታጰ ሺያ ፖኦሊሴ ዎዴ፤ 12 ዲማና ሚሌ ታጰ ሺያ ፖኦሊሴያኣ ዲዒ ዔኬ፤ ዬያቶ ቱኪ ዔኪ ሴላዔ ጌይንታ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ማጎ ቶኦኮ ዔኪ ኬሳፖ ሃዒ ዳኬ፤ ቢያሢ ማጎኮ ዴማ ዓኣ ላላ ኬዲ ጳዲንቲ ሃይቂ ጋፔ።

13 ዓሚሲያሴ ዲዛና ዎላ ያሎ ዓኣዳንዳጉዲ ኮዒባኣ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ሳማሪያና ቤተሆርኔ ባኣካ ዓኣ ዩሁዳ ካታሞ ያላፖ ሃይሣ ሺያ ዓሲ ዎዴ፡- ዑሣ ዓኣዳ ሚርጌ ባኣዚ ዲዒ ዔኬ።

14 ዓሚሲያሴ ዔዶኦሚ ዓሶ ያሎና ባሻ ማዓፖ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ማላ ያኦዚ ዩያቶ ካኣሽኬ፤ ዐጎጃያ ጨቢሼ፤ 15 ዬይ ባካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳጋሰም ጎዳ ፔ ማላያ ኬኤዛ ዓሲ ዓሚሲያሴ ኮይላ ዳኬ፤ ዬይ ዓሢ ዓሚሲያሴ ኮራ፡- «ፔ ዓሶ ኔ ኩጫፓ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኣ ማሌ ያኦዚ ዓይጋ ኔ ዚጊ ካኣሽካይ?» ጌይ ያኦጩ።

16 ዬይ ጌኤዛ ጋፒሱሞንቲ ዓሚሲያሴ፡- «ሃሢ ካኣቲኮ ዘራ ደንዛ ማሃ ዓይዲ ኔና ኑ ዶኦሬዎ? ዬያ ጌኤዛ ሴካ ሃሼ፤ ሃንጎ ታ ኔና ዎዳንዳኔ!» ጌዔ።

ዬይ ያኦሲ ማላያ ኬኤዛሢ ጌሰታ ጌኤዛ ዳካር ሃሼሰካ፡- «ሃያ ቢያ ኔ ማዴሢ፤ ሃሣ ታ ዘርዎ ዎይዞ ኔ ዲዩሢ ያኦሲ ኔና ባይዚ ማሌሢርታሢ ዓኣሪ ታ ዔሬ፤» ጌዔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ያሎና ያልዚ
 (2ካኣቶ. ማ 14:8-20)

17 ዬካፓ ካኣቲ ዓሚሲያሴና ዲዛኮ ደንዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ጌኔ ማዶ ማዳኒ ዘርቲ፤ ዓሚሲያሴ ዲማና ዲዩኮ ናኣዚ ናዎ፣ ዲዮዓካኣዜ ናኣዚ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ዮዓሴም፡- «ሃንዳ ሃኒ ሙኬ ኑ ዎሊ ዛጎም!» ጌዒ ኪኢታ ዳኪ ያልዘም ዔቂሴ፤ 18 ካኣቲ፡ ዮዓሴ ጋዓንቲ፡- «ለባኖኦሴ ዲኮይዳ ዓኣ ፔቲ ጋውዲ ዓንጊሢሰኬና ሊባኖኦሴ ዚቢቆ ኮይላ፡ ታ ናዓሢም ኔኤኮ ዉዲር ናዔሎ ዲንጌ ጌይ ኪኢታ ዳኬ፤ ጋዓንቲ ሊባኖኦሴ ዲኮይዳ ዓኣ ፔቲ ቦዎ ዲኢና ዴንዲቤቃ ቶኪና ሄርቃዛ ዬና ጋውዴላ ሃይቄ፤» ጋዔ። 19 «ዔኤዛይ ዓሚሲያሴ! ኔኤኒ ዔዶኦሚ ዓሶ ያሎና ባሻሢር ያቶቂ ሺራ? ኔ ባሻ ባሻያማና ኔ ማኣራ ኔ ዴዒ ዘቲ ጌዔቲ ቃራኬ፤ ኔናንታ ኔ ዴርንታ ባይዛንዳ ባኣዚ ዓይጋ ኔ ባጊሢ ሺራይ?» ጌዔ።

20 ዓሚሲያሴ ጋዓንቲ ዮዓሴ ዬያ ጌዔሢ ዔኤቢኬ ጌይባኣሴ፤ ዬይ ያዲ ማዔሢ ዓሚሲያሴ ዔዶኦሚ ዓሶ ያኣዛሢ ካኣሽኬሢር ዲ ያሎና ባሻንታንዳጉዲ ያኦሲ ጌዔሢርኬ፤ 21 ዬያር ካኣቲ ዮዓሴ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዔኪ ዓሚሲያሴ ያላኒ ዴንዳፖ ዩሁዳይዳ ዓኣ ቤተሾሚሾ ጌይንታ ቤዛ ያሎ ዓርቄ፤ 22 ዲማና ዩሁዳ ዓሳ ባሻንቲ፤ ፖኦሊሳኣ ቢያ ጳሽኪ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዴንዴ፤ 23 ዮዓሴ ዲማና ዓካዚያሴኮ ናኣዚ ናዎ፣ ዓሚሲያሴ ሾምፔና ዓኣንቲ ዓርቂ ዔኪ ዬሩሳላሚ ሄላኒ ዴንዴ፤ ዲኢካ ሄሃላፖ ዔፕሬኤሚ ኬኤሎ ዲያ ካራፓ ዓርቃዎ ዴንዲ «ዎላ ካኣማ ኬኤሎ ዲያ ካር» ጌይንታ ቤዛ ሄላንዳኣና ያዶሱማ ያይዶ ፃኤታ ዎዳ ማዓ ኬኤሎ ዲያ ያይሴ። 24 ዲኢካፓ ዲ ዴንቄ ዎርቆንታ ቢርንታ ቢያ፣ ያቤድዔዶኦሚ ዓሳ ካፓ ጌኤዦ ማኣርይዳ ካኣዦ ካኣሽኮ ባኮ ቢያሢንታ ካኣቲሞ ማኣርይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ጫኣኒ ሳማሪያ ማዒ ዴንዴ፤ ዓይሢ ማሃ ዲዚ ዲዔ ዓሶሞ ዔኪ ዓኣዳ።

25 ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ፣ ዲዮዓካኣዜ ናኣዚ፣ ዮዓሴ ሃይቄሰካፓ ዩሁዳ ካኣቲ ዮዓሴ ናኣዚ ዓሚሲያሴ ታጰ ደንጎ ሌዔ ዴዔ፤ 26 ዓሚሲያሴ ማዴ ሚሌ ባካ ቢያ ዩሁዳ ካኣቶንታ ዲሰራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃፓፓ ፃኣፒንቲ ዓኣ፤ 27 ዓሚሲያሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዓይሢንቲያ ዲዩ ዎዳፓ ዓርቃዎ ዲዛ ዎዳኒ ዬሩሳላሚ ያይዶ ዓሲ ዎላ ዘርቲሢር ዲዚ ፑኒ ላኪሾ ካታሞ ዴንዴ፤ ዲዛኮ ሞርካ ጋዓንቲ ጊንዎ ዓሲ ዳኪ ዲኢካ ዲዛ ዎዳሼ፤ 28 ዬካፓ ሌዛ ዲዛኮ ፓርና ጫኣኒንቲ ዬሩሳላሚ ሙኬ፤ ጋፒንዮይዳ ዳውቲ ካታማ ካኣታ ዲኡታ ቤዛ ዲ ዲኡቲ።

25:4 25:4 ላሚ. ዎማ 24:16።

26

ዪሁዳ ካአቲ ያዚያ
(2ካአቶ. ማ 14:21-22፤ 15:1-7)

1 ዪሁዳ ዴራ ቢያህ ታጾ ላሆ ለዔ ለዔ ማዔ፡ ዓሚሲያሴ ናአዚ፤ ያዚያ ዓዶ ቤዛ ካአታዳገዳጉዲ ዶአሚ። 2 [ያዚያ ዔላቲ ካታዎ ያሊ ገንህ ማሂ ዓርቁ ዓካሲ ማዜህ ዓዴ ዓሚሲያሴ ሃይቁሰካገኑ።]

3 ያዚያ ታጾ ላሆ ለዔ ማዔአና ካአታዳ፤ ዒዚ ዬሩሳላሚይዳ ናንጊ ዶንጊታሚ ላምዎ ለዔ ዎይህ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዪኮሊያ ጌይንታያ ዬሩሳላሚይዳ ሸይንቲያኑ። 4 ያዚያ ዒዛኮ ዓዴ ማዳ ጎይዎ ኮሺ ማዶ ማዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሴ፤ 5 ያሕሲ ባአዚ ዛላ ዒዛ ዞራ፡ ዛካሪያሴ ሽምጥና ዓአ ዎዶማና ያዚያ ያሕሲም ጉሙርቁንቲ ማዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያአዛህ ዒዛ ዓንጃ።

6 ዒማና ያዚያ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ያሊ ጋአቲ፡ ያብነንታ ዓሸዶዴ ካታሞንታኮ ኬኤሎ ዲያ ሻሂ፤ ዓሸዶዴ ኮይሎይዳ፡ ሃህ ገንህ ፒሊሰጻኤሚ ዓጮይዳ ዙላ ኬልቁንቲ ዲርቁንቲ ካታማአ ማዜ። 7 ዒዚ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶንታ ጉርባዔሌይዳ ናንጋ ዓሪቦ ዓሶንታ ማዕና ዓሶንታ ያሊ ባሻንዳጉዲ ያሕሲ ማአዴ። 8 ዓምኦኔ ዓሳአ ዒዛም ገኢሬ፤ ዒዚ ዑሃ ዓአዴ ዎልቃዲ ዎልቃዲ ዴንዴህሮ ዒዛኮ ሱንፃ ጊብፃ ዓጮ ሄላንዳአና ዎይዚንቲ።

9 ያዚያ ኬኤሎ ዲያ ዎላ ካአማ ካሮንታ ዶአጮ ኬኤሎ ዲር ካሮንታ ኬኤሎ ዲያ ቃሳዲ ሺራህዳ ዒአካ ዔቁ ካፖንዶ ሹቺ ማአሪ ማዜ ዬሩሳላሚኮ ዎርዲዮ ማዓ ኬኤሎ ዲያ ዶዲሹ፤ 10 ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ጌሜሮ ዴማ ዓአ ቦኦሎይዳ ሚርጌ ባይ ዒዛኮ ዓአሂሮ ካታሞኮ ዙላ ቦኦሎይዳ ዔቁ ካፖ ዴጌ ቤሲ ሹቺና ማዜ፤ ሚርጌ ቦቆሊያአ ቦኦኬ፤ ዒዚ ጎሺ ጎሸኪህ ናሸካሂሮ ጌሜራዳ ዓጮንታ ማሊ ማዔ ዓጮንታይዳ ዎይ፤ ቱካ ዓሲና ጎሺ ጎሸካ ዓሲያአ ዒዛኮ ዓአ።

11 ያዚያኮ ያልዚም ገኢጊንቲያ ዲቢ ያልዚ ዓሲ ዓአ፤ ዬያ ዓሶኮ ሱንፃ ካአቲሞ ማአራ ፃአፖ ባኮ ፃአፓ ዪዒዔኤሌና ማዕሴያና ፃአፓ፤ ዔያቶኮ ሱኡጋህ ካአቲሞ ማአሮይዳ ማዳ ዓሶ ባአካ ዓአ ሃናኒያኑ። 12 ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ሱኡጋ ላምዎ ሺያና ላሆ ጻኤታ ማዓ ዴማ ዴማ ቶኦኮኮ ሱኡጌ ማዔያኑ፤ 13 ዬያቶኮ ዴማ ካአቲኮ ሞርኮ ያሊ ቃዛኒ ጊዳ ዔራቶ ዓአ ሃይህ ጻኤታና ላንካይ ሺያና ዶንጎ ጻኤታ ዔርቲ ፖኦሊሴ ዓአ፤ 14 ያዚያ ዒዛኮ ያሎ ዓሶም ቢያ ገቲማንታ ዎርሂንታ ያሎሮ ቶኦኮና ዴዶይዳ ዓሳ ባኮንታ ሂኢሺንታ ቆኦሲንታ ዎራንታ ዎራ ሹቺያ ገኢጊሺ ዒንጌ፤ 15 ካአቲ ያዚያ ዬሩሳላሚይዳ ሃአሚ ማዔ ዓሶ፡- ገዒ ዴዒ ካፓኒ ሹጮና ዴጊዲ ማዜ ቤዛንታ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲያ ዎላ ካአማ ካሮይዳ ሂኢሺንታ ዴኤፒ ዴኤፒ ሹቺ ዎራኒና ዴካኒያ ዴንዳዓ ዓንጋም ኮሺሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ማአዴህሮ ኮሺ ዒኢኒ ዶዴ፤ ዑሃ ዓአዴ ዎልቃዲያ ማዔ፤ ሱንፃአ ዒዛኮ ቢያ ቤዛ ዎይዚንቲ።

ያዚያ ሄርሺንቶና ፔ ጊዳ ዔኪ ሙኬ ማታህ

16 ካአቲ ያዚያ ካአቲሞ ዶዲሻዎ ያቶርቁ፤ ዬይ ያቶርሙማ ዒዛ ዔኪ ሎንህ፤ ዒዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዑንጅ ጩቢሾ ቤዛ ጩቢሻኒ ጌኤዙ ማአሪ ጩርቁ ጌሊ ያሕሲ ያዩሴ፤ 17 ዒማና ቁኤሳህ፡ ዓዛሪያሴንታ ዒዛና ዎላ ዒናፓ ዶዲ ማዳ ሳሊታሚ ቁኤሴ ዬያ ማዳሮ ዒዛ ጎራኒ ካአቲ ገንፃ ጌኤዙ ማአሪ ጌሌ። 18 ዔያታ ዒዛ ኮራ፡- «ያዚያ! ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዑንጅ ጩቢሻኒ ኮይሱሞ፤ ዬያ ማዳኒ ጌህንቲህ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዴማዴ ዓአሮኔ ዜርዎ ማዔ ቁኤሶ ሌሊኩ፤ ዬያሮ ሃያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዴማዴ ቤዛፓ ኬሰኩ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያአዛህ ኔኤኒ ያዩሴ፤ ሃይ ኔኤኮ ማዳ ያሕሲዳፓ ቦንቾ ኔኤም ጴዳሳያቲሞ» ጌዔ።

19 ያዚያ ዑንጅ ጩቢሻኒ ጩቢሾ ባኮ ዓርቁ ጌኤዙ ማአሮ ጋርይዳ ጩቢሾ ባኮ ጩቢሾ ቤዛ ኮይላ ዔቁ ዓአዎ ቁኤሶይዳ ዳጋዲ ጎራንቲ፤ ዒማና ኔጉሞ ዒዛኮ ባሊቶይዳ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓህ ኬሰኪ ዴዴ፤ 20 ዬያሮ ዓዛሪያሴንታ ማሌ ቁኤሶንታ ኮሺ ዲቃታዎ ካአቲኮ ባሊቶ ገዥ ጌይ ዛጌ፤ ጌኤዙ ማአራፓአ ዒዛ ዑካሲ ኬሴ፤ ዒዚያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛይዳ ማቶ ዓንህ ዔሪ ኬሰካኒ ሩኡሬ።

21 ካአቲ ያዚያ ሃይቃንዳያ ሄላንዳአና ዬይ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓህ ዒዛ ሃሽባአሴ፤ ዬያሮ ዒዚ ዴማ ኬኤህዳ ናንጌ፤ ዬካፓ ማይ ጌኤዙ ማአሪ ጌላኒ ዒ ዴንዳዒባአሴ፤ ዒዛኮ ናአዚ ዒዮታሚ ካአቲሞ ማአሮይዳ ሱኡጌ ማዔ ዓጮ ዎይህ።

22 ካአቲ ያዚያ ካአታዴ ዎዶ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ዓምፃ ናአዚ፡ ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛህ፡ ዒሲያሴ ፃአፔ ሃይሶይዳ ዓአ። 23 ዬካፓ ያዚያ ሃይቁ፡ ካአታ ዴኡታ ቤዛ ኮይላ ዓአ ቤሰካ ዴኡቴ፤ ዒዚ ካአታ ዴኡታ ቤዛ ዴኡቲባአህ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓህ ዒዛ ዓርቁህሮ፤ ዒዛ ቤዛይዳ ዒዛኮ ናአዚ ዒዮታሚ ካአታዴ።

27

ዪሁዳ ካአቲ ዒዮታሚ
(2ካአቶ. ማ 15:32-38)

1 ዒዮታሚኮ ለዓ ላማታሚ ዶንጎ ማዓአና ካአታዴ፤ ዒዚ ዬሩሳላሚይዳ ናንጊ ታጾ ላሆ ለዔ ዎይህ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዪሩሻ ጌይንታያ ሳዴቁ ናዎኑ። 2 ዒዮታሚ ዓዴ ማዳ ጎይዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳ ባአዚ ማዳ፤ ዓዴ ጌኤዙ ማአሮይዳ ዑንጅ ጩቢሻ ማዳ ጎሞ ማዳባአሴ፤ ዴራ ጋዓንቲ ጎሞ ማዳ ዎሽ ዒዴ።

3 ዒዮታሚ ጌኤዙ ማአሮኮ ኬዶ ዛሎ ካሮ ላሚ ዓካሲ ኮሺ፤ ሃህ ገንህ ያፔሌ ጌይንታ ጌሜራዳ ቤዛ ዙሎ ኬልቁ ዲርቁ ሚርጌ ማዳ ማዳ፤ 4 ዬያጉዲ ሃህ ዪሁዳ ዓጮ ጌሜራ ዓአ ካታሞ፡ ዴኤሎ ካያ ሚርጌ ዓአ ቤዛኮዎ ዎርዲያንታ ኬኤሌ ዲሂያ ኮሺ። 5 ዒዚ ዒማና ዓምኦኔ ካአቲንታ ያሎ ዓሶም ያሊ ባሸ፤ ዬያሮ ዓምኦኔ ዓሳ ሃይህ ለዔ ጉቤ ለዓ ለዓ ሃይህ ሺያና ያይዶ ጻኤታ ኪሎ ማዓ ሹቺ ቢራ፤ ፔቲ ሚሎኔ ኪሎ ማዓ ዛርጌና ፔቲ ሚሎኔ ኪሎ

ማዓ ዓልዓኣ ገሊጪ። 6 ዲዮዓታሜ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ፔኤኮ ያኣዛሚም ጉሙርቁንታያ ማዔሚር ዋልቁ ዴንቁ ደዲ ደዲ ዓኣዴ። 7 ዲዮዓታሜ ካኣታዳ ዋደና ማዲንቲ ሜሌ ባካ ቢያ፡ ዲ ያሌ ያሎንታ ዲ ዋይሚ ዋይሚያ ቢያ ዲሰራዔኤሌንታ ዩሁዳንታ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ፤ 8 ዲዮዓታሜ ካኣታዳኣና ለዓ ዲዛኮ ለማታሚ ደንጎከ፤ ዲዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ታዳ ለሆ ለዔ ዋይሚ፤ 9 ዩካፓ ዲዚ ሃይቁ፡ ደውቲ ካታማ ደኡቲ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ ዓካኣዜ ካኣታዳ።

28

ዩሁዳ ካኣቲ ዓካኣዜ (2ካኣቶ. ማ 16:1-4)

1 ዓካኣዜ ለዓ ዲዛኮ ለማታሚ ማዓኣና ካኣታዳ፤ ዲዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ታዳ ለሆ ለዔ ዋይሚ፤ ዲዛኮ ማዔ፡ ደውቲ ማዳ ኮዦ ማዳ ማዲያ ሃሺ ናንገና ናንገ ጎዳ ያዩሳ ባኣዚ ማዳ፤ 2 ዲዚ ዲሰራዔኤሌ ካኣታ ማዳ ፑርቶ ማዳ ማዳ፤ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኣዘ ማላ ባኣዚ ዓንገ ሸኤሽ ኮሸ፤ 3 ሄሮሜ ደኡጮይዳ ዑንጃ ጩቢሸ፤ ቤርታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጮ ሃገ ጌላኣና ናንገና ናንገ ጎዳ ዲኣካፓ ደውሲ ከሴ ዴራ ማዳ ሻኣካ ማዳ ማዲ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶዋ ማቲ ዲንጎ ዲንገሚ ማሂ ሜሌ ያኣዘም ሸኣሸ። 4 ጌሚር ዑይይዳ ዓኣ፡ ሜሌ ዓሳ ፔ ያኣዘ ካኣሸካ ቤዛይዳ፤ ገንሣ ሃሣ ሚሢኮ ሸቢዳ ሸቢዳ ዲንጎ ዲንገሚ ዩያ ያኣዘም ዲንገ፤ ዑንጃያ ጩቢሸ።

ሶኦሪያና ዲሰራዔኤሌ ዓሳና ዓካኣዜ ያሌሢ (2ካኣቶ. ማ 16:5)

5-6 ካኣቲ ዓካኣዜ ጎሜ ማዳሚር ሶኦሪያ ካኣቲ ያሎና ዲዛ ባሻንዳጉዲ፤ ሃሣ ሚርጌ ዓይሁዳ ዓሰያኣ ቱኪ ዔኪ ዴማሰቆ ዴንዳንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሣ፤ ዩያጉዲ ገንሣ ሪማሊያ ናኣዚ፡ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ፓቁሄ ዓካኣዜ ያሌ ባሻንዳጉዲና ያሎና ኮሺ ዔርቲያ ማዔ ዩሁዳ ፖኦሊሳፓ ፔቲ ከሌ ያኤታና ለማታሚ ሸያ ዋዳንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሣ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ያኣዛሚ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ማዲሺሢ ዩሁዳ ዓሳ ዲዛ ሃሸሢሮከ። 7 ዲማና ዚክሪ ጌይንታ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሰከይ ካኣቲ ዓካኣዜኮ ናኣዚ፡ ማዕሰያንታ ካኣቲም ማኣር ዓሳ ሱኡጌ ማዔ ዋይሣ ዓከራቃሜንታ ካኣቲኮ ዴማ ሄሊሲ ቢታንቶ ዓኣ ሄልቃናኣ ዋዳ፤ 8 ዩያ ሌሊቱዋንቲ ዓይሁዳ ዓሳ ዔያቶኮ ዲገኒ ማዔቲያ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ለምዖ ያኤታ ሸያ ናይንታ ላኣሊንታ ቱኪ ዔኪ ሚርጌ ባኣዚያ ዋላ ዲዒ ሳማሪያ ዴንዳ።

ያሱሲ ማሊያ ከኤዛ ያዴዳ

9 ያሱሲ ማሊያ ከኤዛ፡ ያዴዳ ጌይንታ ዓሰሰከይ ሳማሪያ ካታማ ናንገ፤ ዲሰራዔኤሌኮ ያሎ ዓሳ ዓይሁዳ ዓሳ ቱኪ ዔኪ ሳማሪያ ካታም ጌሊያይዳ ዓኣንቲ ዲዚ ዔያቶ ባንሢ ከሰካዮ፡ «ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ያኣዛሚ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩሁዳ ዴርይዳ ዳጋዳሚር ዲንሢ ዔያቶ

ያሎና ባሻንዳጉዲ ማሄ፤ ዲንሢ ጋዓንቲ ዓይሁዳ ዓሰ ሚጩንቲዋዎ ዋዲ ኩርሴ፤ 10 ዩይ ዲንሢም ገደ ዲፃዛ ዩሩሳላሜንታ ዩሁዳ ዓጮንታኮ ዓቲንቆና ላኣሎና ቢያ ዲንሢ ዓይሌ ማሂ ዔካኒ ማሌ፤ ዲንሢ ዩያይዲያና ዔያቶጉዲ ጎሜ ማዲ ዲንሢኮ ያኣዛሚ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳ ያዩሲባኣዳ? 11 ሃሢ ዋይዙዋቲ! ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳጋ ዲንሢዳ ዔኤቲሢር ሃኣቶ ዲንሢ ቱኪ ዔኪ ዩዔ፡ ዲንሢኮ ዲሸንሢንታ ጌርንሢንታ ዔያታ ናንገ ቤዛ ዓኣዳንዳጉዲ ሃሹዋቲ» ጌዔ።

12 ዩያጉዲ ሃሣ ዩሆሃና፤ ናኣዚ ዓዛሪያሴ፡ ማሸሌሞቲ ናኣዚ ቤሪኪያ፡ ሻሉሜ ናኣዚ ዩሂዚቁያንታ ሃድላዬ ናኣዚ ዓማሳ ጌይንታ ዔርቲ ያደ ዔፕሬኤሜ ዓጮ ዋይሣ ሱኡጌሰከንሢ ዩይ ያሎ ዓሳ ማዳ ማዳ ዲፃ ማከ፤ 13 ዔያታ ዲማና፡ «ሃኣቶ ቱኤዘ ዓሰ ሃይካ ዔኪ ዩይፖቲ! ሃያኮ ቤርታ ጎሜ ማዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ኑ ያዩሴሢር ዲዛኮ ጎሪንታ ኑ ሄሌ፤ ሃሣ ዳቢንቲዳ ዳቢንቲ ኑ ማዳንዳጉዲ ዲንሢ ኮዓ?» ጌዔ። 14 ዩያር ያሎ ዓሳ ቱኤዘ ዓሰንታ ዲዒ ዔኪ ሙኮና ባኮዋ ዴርና ዔያቶኮ ሱኡጎናም ዲንጌ። 15 ዩካፓ ዩንሢ ያይዳ ዓሰንሢ ቱኤዘ ዓሰም ዲዒ ዔኪ ሙኮና ባካፓ ከይሳ ባኣዚ ቢያ ዲንጋንዳጉዲ ዓይሢንቲ፤ ዩያር ዩንሢ ዓሳ ካሎ ማዔ ቱኤዘ ዓሰም ማኣያንታ ዲርሲንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ገዳ ሙኡዚንታ ዋኣሢያ ዲንጌ፤ ዔያቶኮ ከይይዳኣ ሪሚቶ ዛይቶ ዋሂ ዔያቶ ማኣዴ፤ ቶኪና ሃንታኒ ዳንዳዒባኣ ላቤ ዓሰ ሃሪ ቶጊሴ፤ ዩካፓ ቱኤዘ ዓሰ ቢያ ዩሁዳይዳ ማኤፃ ዲቢ ዓኣ፡ ዲያርኮ ካታም ገንሣ ዔኪ ዓኣዳዛ ዩንሢ ዓሳ ፔ ናንገ ካታም ሳማሪያ ማዔ ሙከ።

ዓካኣዜ ዓሰኦሪ ካኣቲ ዲዛ ማኣዳንዳጉዲ ሸኣቁሢ (2ካኣቶ. ማ 16:7-9)

16-17 ዔደኦሜ ዓሳ ዩሁዳ ዓጮ ለሚ ገንሣ ጌሊ ዓርቁ ሚርጌ ዓሰ ዲዒ ዔኪ ዓኣዴ፤ ዩያር ካኣቲ ዓካኣዜ ዲዛ ማኣዳንዳጉዲ ዓሰኦሪ ካኣቲ፡ ቲግላት ፔሌሴሪ ሸኣቁ። 18 ዲማና ፒሊሰክሜ ዓሳ ሳባ ጌላ ዛላ ዓኣ ጌሚር ዴምንታ ደኡሎ ዛሎይዳ ዓኣ ዩሁዳኮ ዳኮ ዳኮ ካታም ጌሊ ዓርቁ፤ ዩንሢ ካታማ፡ ቤትሼሜሼ፡ ዓያሎ፤ ጌዴርቲ፡ ሶኮ፡ ቲሚናንታ ጊምዘ ጌይንታ ካታም ከይላ ዓኣ ጉርዳንታ ያሌ ባሽ ዓርቁ ዲኣካ ናንጌ። 19 ዩሁዳ ካኣቲ፡ ዓካኣዜ ዓጮይዳ ፑርታ ማዳ ማዳሚር ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳም ጉሙርቁንቲዋዎ ፓጩሴሢር ናንገና ናንገ ጎዳ ዩሁዳ ዓጮይዳ ማቶ ዔኪ ዩዔ። 20 ዓሰኦሪ ካኣቲ፡ ዓካኣዜ ማኣዳ ዲፃ ዲዛም ማቶ ማከ፤ 21 ዩያር ዓካኣዜ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጌኤዦ ማኣራፓ፡ ካኣቲም ማኣርንታ ዴር ሱኡጎንታፓ ሚርጌ ዋርቁ ዔኪ ዩያ ካኣቲ ጌሻኒ ዳከ፤ ጋዓንቲ ዩይ ዲዛ ማኣዳ ባኣዚ ባኣሴ።

ዓካኣዜ ማዳ ጎሞ

22 ዓካኣዜ ሜታ ዲዛይዳ ዑሣ ዓኣዴ ዲቢ ዲቢ ዓኣዳሚር ፔቶ ጎሜ ማዳሚር ናንገና ናንገ ጎዳ ያዩሴ። 23 ዓካኣዜ ሶኦሪያ ዓሳ ባሻንዳጉዲ ዔያቶ ማኣዴ፡ ሶኦሪያ ዓሰ ያኣዛሚም ዲንጎ ባኣዚ

28:5-6 28:5-6 ዒሲ. 7:1።

ሺኢሽኔ፤ ይያ ዒ ማዳህ፡- «ሶኦሪያ ዓሳ ያኦዛ ሶኦሪያ ዓሳ ማኣዳኔ፤ ታኣኒ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጌቲ ታናኣ ማኣዳንዳኔ» ጌይ ማሊከ፤ ይይ ማዳ ዒዛና ዒዛኮ ዓጮናይዳ ባይሰንታ ዔኪ ይዔኔ፤ 24 ቃሲ ሃሃ ዓካኣዜ ጌኤዮ ማኣርኮ ማሪ ሲያ ዔኪ ከሲ ማንሃዎ ጌኤዮ ማኣር ካሮ ዎዳኔ፤ ይሩሳላሚይዳ ዳማ ዳማ ቤሰካ ማሌ ያኦዛዎ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ቤሲ ኮሽኔ፤ 25 ዪሁዳ ካታዎ ቢያሂዳ ዓኣ ማሌ ያኦዛዎ ዑንጃ ጩቢሾ ቤዛ ጌሚርይዳ ኮሽኔ፤ ይያይዳ ዓካኣዜ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዳንሂ ያኦዛሂ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጎሪንቶ ፔ ጌዳ ዔኪ ሙኬኔ፡፡

26 ዓካኣዜ ካኣታዳማጥ ዓርቃዎ ጋፖ ሃላንዳኣና ማዳንቲ ማሌ ባካ ቢያ ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ካኣቶናኮ ሃይሳ ያኣፒንታ ማዳኣጥ ያኣፒንቲ ዓኣኔ፤ 27 ይካገ ካኣቲ ዓካኣዜ ሃይቁ፣ ይሩሳላሚይዳ ዳኡቲ፤ ጋዓንቲ ካኣታ ዳኡታ ቤዛ ዳኡቲ ባኣሰ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ሂዚቁያሴ ካኣታዳኔ፡፡

29

ዪሁዳ ካኣቲ ሂዚቁያሴ (2ካኣቶ ማ 18:1-3)

1 ሂዚቁያሴኮ ለዓ ላማታሚ ዳንጎ ለዔ ማዓኣና ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ይሩሳላሚይዳ ናንገሊ ላማታሚ ታዘጸ ለዔ ዎይሂኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ዓቢያ ጌይንታዎ ዛካሪያሴ ናዎኬ፤ 2 ዒዛኮ ማዔ፣ ዳውቲ ማዳ ጎይዎ ሂዚቁያሴ ኮሺ ማዳ ማዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞዛሴ፡፡

ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዮ ማኣር ገንሃ ጌኤሾናሂ

3 ሂዚቁያሴ ካኣታዳ ሌዎኮ ቤርታሳ ዓገናና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዮ ማኣር ካሮ ቡሊ ከኤዎ ገንሃ ዓካሲ ዒዚ ኮሽኔ፤ 4 ቁኤሶና ሌዎ ዓሰና ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓኣ ጌኤዮ ማኣርይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ዒ ቡኩሲ፡- 5 «ዒንሂ ሌዎ ዓሳ! ዒንሂ ናንገና ናንጋ ጎዳዎ ዳማሲ፤ ሃሃ ገንሃ ዒንሂኮ ቤርታኣ ዓዳንሂ ያኦዛሂ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዮ ማኣር ጌኤሻንዳዎ ኮይሳኔ፤ ጌኤዮ ማኣር ዒኢሴ ባኮ ቢያ ጌኤዮ ማኣራገ ባይዛንዳዎ ዒንሂዎ ኮይሳኔ፡፡ 6 ኦኡኮ ቤርታኣ ዓዳንሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሂዎ ጉሙርቁንቲዎ ገጩሲ ዒዛ ያዩሴኔ፤ ዒዛ ሃሽ፣ ዒ ናንጋ ማኣር ማዔ ቤዛገ ፔ ዓኣፖ ካሮ ዔያታ ሸርሽኔ፤ 7 ጌኤዮ ማኣር ካሮ ቢያ ዔያታ ዎዳኔ፤ ፖዎ ዔያታ ባይዜኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂኮ ጌኤዮ ማኣርይዳ ዑንጃ ጩቢሾንታ ዒንጎ ባኮ ሸኢሽዎ ሃሽኔ፤ 8 ይያር ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ዪሁዳና ይሩሳላሚይዳ ሙኬኔ፤ ዔያቶይዳ ሂሌ ባይሰንታ ቢያሂ ዒገቻያና ዳቃህያ ማዔኔ፤ ዒንሂ ይያ ቢያ ኮሺ ዔራኔ፤ 9 ኦ ዓዳንሂ ያልዚና ሃይቁኔ፤ ኦኡኮ ላኣሎና ናኣቶና ቱኡሲ ዓሲ ማዔ ዳዒንቲ ዔውቲኔ፡፡

10 «ማይ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ኦና ሃሉዎጉዳ ሃሂ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂና ዎላ ጫኣቃኒ ማሌ፤ 11 ታ ናይዮቲ! ዒዛኮ ቤርታ ዔቁ ዒዛዎ ዒንሂ ማዳንዳጉዳና ዒዛዎ ማዳ ዓሲ ዒንሂ ማዓንዳጉዳ፤ ዒንጎ ባኮዎ ዒንጋንዳጉዳ ናንገና

ናንጋ ጎዳ ዒንሂ ዳኦሪሂር ዓካሪ ቤልፃዲፖቲ» ጌዔኔ፡፡

12-14 ይያ ማዳ ማዳንዳጉዳ ጌይንቲ ዓሳ ሃካገ ዳማ ሱንፃ ገይዲንቲ ሌዎ ዓሰኬ፡-

ቁዓቲ ቶኦካገ፡- ዓማሳዬ ናኣዚ ማሃቲና ዓዛሪያሴ ናኣዚ ዒዩዔኤሌ፤

ማራሪ ቶኦካገ፡- ዓብዲ ናኣዚ ቁሽና ዪሃልዔኤሌ ናኣዚ ዓዛሪያሴ፤

ጌርሾኔ ቶኦካገ፡- ዚማ ናኣዚ ዮዓሃና ዮዓሃ ናኣዚ ዔዳኔ፤

ዔሊፃገኔ ቶኦካገ፡- ሸምሪና ዪዒዔኤሌና፤ ዓሳኣፔ ቶኦካገ፡- ዛካሪያሴና ማታኒያና፤

ሄማኔ ቶኦካገ፡- ዪሃዔኤሌና ሸምዒና፤ ዪዳቲኔ ቶኦካገ፡- ሸማዒያና ዑዚዔኤሌናኬ፡፡

15 ይያታ ዓሳ ሌዎ ዓሰ ማዔ፣ ፔ ዒገና ቡኩሲ ቢያሂ ጎዳ ዎጎ ጎይዎና ፔና ጌኤሽኔ፤ ይካገ ካኣቲ ዓይሂ ጎይዎና ሌዎ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎጎ ጎይዎና ጌኤዮ ማኣር ገንሃ ጌኤሽኔ፤ 16 ዒማና ቁኤሳ ጌኤዮ ማኣር ጌኤሻኒ ጋር ጌሌኔ፤ ዳምቦ ጎይዎና ጌኤሽኪባኣ ባኮ ቢያ ጌኤዮ ማኣርይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ዔኪ ከሴኔ፤ ይካገ ሌዎ ዓሳ ይያ ባኮ ካታማሎኮ ዙላ ዔኪ ከሲ ቁድርኣኔ ዳኦጫ ከኤሬኔ፡፡

17 ይይ ጌኤሽዎ ማዳ ቤርታሳ ዓገናኮ ያኤራገ ዓርቃዎ ሳሳሳ ከሎና ጌኤዮ ማኣሪ ጌሎ ካራ ዓኣ ቆልዎንታ ቢያ ጌኤሽኪ ጋፔኔ፤ ይካገ ጌኤዮ ማኣርይዳ ካኣኦ ዳምቦ ገኢገሻኒ ሂሊ ዓኣ ሳሳሳ ከሎይዳ፤ ጌይዎ፡- ዓገና ያኤራገቲ ታጾ ላሃሳ ከሎ ሃላንዳኣና ዔያታ ማዳኔ፡፡

ጌኤዮ ማኣራ ላሚ ገንሃ ያኦሲም ዳማዳያ ማዔሂ

18 ሌዎ ዓሳ ማዳንቲ ማዳ ዛሎ ካኣቲ ሂዚቁያሴም፡- «ሚቲ ዒንጎ ባኮ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ቤዛንታ ያኦሲም ዳማዳ ካሃ ጌሃ ዳጌ ሎኦኦ ያይቶንታ፤ ይያቶና ዎላ ማዳንቶ ማሌ ማሪንታ ጌኤዮ ማኣር ዳምቦ ጎይዎና ቢያ ኦ ጌኤሽኔ፤ 19 ይያጉዳ ካኣቲ ዓካኣዜ ናንገና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንቲዎ ማዔ ናንጌ ሌዎይዳ ጌኤዮ ማኣራገ ዔኪ ማሪ ቢያ ገንሃ ማሂ ዔኪ ሙከ ያኦሲም ዳማዳ ኦ ማሂኔ፤ ይይ ማሂ ጉቤ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣኔ» ጌዒ ከኤዜኔ፡፡

20 ዚር ጉቲሎ ጉቲ ዓማ ካኣቲ ሂዚቁያሴ ካታዎኮ ቢቶ ማዓ ዓሰ ቡኩሲ ዔያቶና ዎላ ጌኤዮ ማኣሪ ዳጎዳኔ፤ 21 ዔያታ ካኣቲ ማኣር ዓሰንታ ዪሁዳ ዳርንታኮ ጎም ጌኤሻንዳጉዳ፤ ይያጉዳ ሃሃ ጌኤዮ ማኣር ጌኤሽዎ ዳምቦም ዒንገሂ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንገንታንዳጉዳ ላንካይ ዚያ ጌማይ፣ ላንካይ ዓዳ ማራይ፣ ላንካይ ማራይ ዓዳና ላንካይ ዳካ ኮላናይና ዔኪ ሙኬኔ፤ ካኣቲ ዓኣርኔ ዜርዎ ማዔ ቁኤሳ ይያ ቆልዎ ያኦሲም ዒንጎ ቤዛይዳ ዒንገሂ ማሂ ሹኪ ሸኢሻንዳጉዳ ዒዩሂኔ፤ 22 ይያር ቁኤሳ ቤርታዳ ዚዮ ጌማቶ፣ ሂሊሳዎ ዓዳ ማራቶ፣ ጋፒንይይዳ ማራናኣቶ ሹኪ ፔቲ ፔቲ ቆልዎኮ ሱጉዎ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛይዳ ፑጩኔ፤ 23 ይካገ ካኣቲንታ ቡከንቲ ዓኣ ዓሰንታም ዎናቶንሂ ሸኢሻዛ ዓሳ ኩጮ ይንሂ ዑፃ ጌሃኔ፡፡ 24 ካኣቲ ዒሰራዔኤሌ ዳር ጉቤሂ ዛሎ

ደአጫ ዓሳ ከኤሬኔ፤ 15 ለምዓሳ ዓገር ያኤሬንቴ ታጾ ያይዳሳ ከሎም ማራናኦቶ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎም ዔያታ ሹኬኔ፤ ዓማና ዳምቦ ጎይያና ፔና ጌኤሺባኣ ለዊ ዓሳንታ ቁኤሶንታ ኮሺ ቦርሲንቴኔ፤ ዩያር ዔያታ ፔና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማሴሰካፓ ጌኤዡ ማኣርይዳ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ያኦሲም ዒንጋኒ ዳንዳዔኔ። 16 ያሕሲ ዓሣ፡ ሙሴ ዓይሣ ዳምቦ ጎይያጉዳያ ጌኤዡ ማኣርይዳ ዔያቶ ማዶንጎ ጎይና ቤዛ ዔያታ ዔቄኔ፤ ለዊ ዓሳኣ ዒንጎና ባኮኮ ሱጉያ ቁኤሶም ዔኪ ሺኢሻዛ፡ ቁኤሳ ዩያ ሱጉያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዑፃ ፑጨኔ፤ 17 ዳር ባኣካ ሚርጌ ዓሲ ዋጎ ጎይያና ፔና ጌኤሺባኣያ ማዔሣር ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎም ማዓ ማራቶ ሹካኒ ዔያታ ዳንዳዑዋያ ማዔኔ፤ ዩያር ለዊ ዓሳ ዔያቶ ዛሎ ማራናኦቶ ሹኪ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሺኢሹኔ፤ 18 ሃሣ ገንሣ ዒፕሬኤማፓ፡ ሚናኣሴፓ፡ ዩሳኮኦሬንታ ዛብሎኦኔንታ ያጳፓ ሙኬ ሚርጌ ዓሲ ዋጎ ጎይያና ፔና ጌኤሺባኣታያ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ሙዔኔ፡ ጋዓንቴ ኮይሳሣ ጎይያ ቦንቾባኣሴ፤ ዩያር ካኣቲ፡ ሂዘቂያሴ ዔያቶ ዛሎ፡- 19 «ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ያኣዛሣ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳሣየ! ዋዚ ሃይ ዓሳ ዋጎ ጎይያና ፔና ጌኤሺባኣያ ማዔቴያ ሃኣዛጌ ዔያታ ሃሣ ጉቤ ዒኔፓ ኔና ካኣሽካኔ፤ ዩያር ኔ ኮሹሞና ዓቶንጎ ዔያቶም ጌዔ!» ጌይ ሺኢቄኔ፤ 20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዘቂያሴኮ ሺኢጲያ ዋይዚ ዓቶም ጌዔኔ፤ ፔቲታያ ሚቶ ዓሳይዳ ሄሊሲባኣሴ። 21 ዓማና ዩሩሳላሜይዳ ቡከንቴ ዳራ ላንካይ ኬሊ ጉቤ ላኣደ ሙዒ ቦንቾ ቦንቾ ዳኤፐ ዋዛና ቦንቾኔ፤ ለዊ ዓሳንታ ቁኤሶንታ ቢያ ኬሊ ዓይኦም ዓንጋም ዋርቁ ዋርቁ ዓይናዲሣና ያኦሲ ጋላቲኔ፤ 22 ሂዘቂያሴያ ለዊ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኮ ካኣዡ ዳምቦ ኩንሣሲያ ዔራቶና ማዔሣር ዔያቶ ጋላቲኔ።

ዓማና ዳራ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ያኣዛሣ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቾ ላንካይ ኬሊ ፔቲሞና ዒንጎ ዒንገራ ዒንገራ ማዔሰካፓ፡ 23 ቃሲ ገንሣ ላንካይ ኬሊ ቦንቻኒ ፔቲሞና ዋላ ጌሰቲ ዔቄሲ ቦንቾ ዋዛና ቦንቾኔ። 24 ካኣቲ ሂዘቂያሴ ዓማና ፔቲ ሺያ ዚያ ጌማይ፡ ላንካይ ሺያ ማራይና ዋኣሪና፤ ሃሣ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ፔቲ ሺያ ዚያ ጌማይ፡ ታጾ ሺያ ማራይና ዋኣሪና ዳራ ሹኪ ሙዓንዳጉዲ ዒንጌኔ፤ ፓይዳ ዑሣ ዓኣዳ ሚርጌ ቁኤሴያኣ ዋጎ ጎይያና ፔና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማሴኔ፤ 25 ዩያር ዩሁዳ ዳራ፡ ቁኤሳ፡ ለዊ ዓሳ፡ ኬደ ዛሎ ዓጫፓ ሙኬ ዓሳ፡ ዒሰራዔኤሌንታ ዩሁዳ ዓጫንታይዳ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንጋ ዳራ ቢያ ኮሺ ዋዛዳ። 26 ዳውቲ ናኣዚ ሴሎሞኔ ዋደፓ ዓርቁ ዒማ ሄላንዳኣና ዩያጉዳ ቦንቾ ዩሩሳላሜይዳ ቦንቾንቴ ቤቁባኣሣር ዩሩሳላሜ ካታም ዳራ ኮሺ ዋዛዳ። 27 ቁኤሶና ለዊ ዓሳና ዔቁ ያኦሲኮ ዓንጃ ዳርም ማዓንዳጉዲ ሺኢቄኔ፤ ያኦሲያኣ ዒዚ ናንጋ፡ ፔኤም ዲማዴ ማኣር፡ ጫሪንጮይዳ ዓኣያ ሺኢጲያ ዔያቶኮ ዋይከኔ።

31

ካኣቲ ሂዘቂያሴ ያሕሲ ባኣዚ ማዶ ማዶ ዓኣሴሣ

1 ቦንቾ ከላ ጋፔሰካፓ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዩሁዳ ካታም ጉቤ ዓኣዲ ሹጮና ማሌ ያኦዞ ማሊሲ ኮሽና ዳኣቦ ማንሣኔ፤ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዞሎ ሱንጾና ማዡና ባኮዋ ቲቁ ከኤሬኔ፤ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛንታ ማሌ ዓሳ ዚጌ ፔ ያኦዞ ካኣሽካ ቤዛዋ ደይሲ ባይዜኔ፤ ዩያጉዲ ዩሁዳ፡ ቢኢኒያሜንታ ዒፕሬኤማንታ ሚናኣሴንታ ዓጫ ዓኣ ማሌ ያኦዞም ዚጎ ቤዛና ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛዋ ሻሄኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ናንጋ ቤዛ ቤዛ ማዒ ዳንዳ።

2 ካኣቲ ሂዘቂያሴ ቁኤሶና ለዊ ዓሳ ፔቲሞና ማዶ ማዶንዳ ዳምቦ ገንሣ ገኢሺኔ፤ ዩያ ፔቲሞና ማዶ ማዶንዳ ፔቲ ፔቲ ቁኤሶና ለዊ ዓሳናኮ ዲማ ማዶ ዓኣኔ፤ ዩይ ማዶ፡- ሚቺ ዒንጎ ዒንገራንታ ፔቲሞና ዒንጎ ዒንገራንታ ጌኤዡ ማኣርይዳ ማዶንታ ካኣዡ ዳምቦ ኩንሣሲሣንታ ጌኤዡ ማኣርይዳ ማሌ ዲማ ዲማ ፓቆና ቤዛይዳ ጋላቲሣና ሄርሺሣ ዓይኦም ዓይናዲሣንታኔ፤

3 ቢያ ዋዳ ጉቲና ዒባኒና ሚቺ ዒንጎ ዒንገራም፡ ሃውሹ ከሎ ዳምቦም፡ ዓገሩ ያኤራንታ ያኦሲ ዋጋ ዓይሣ ማሌ ቦንቾ ከሎም ዒንገንታ ዒንገራኮ ካኣቲ ሂዘቂያሴ ፔ ቆሎ ማዔ ማራቶና ባኣቶናፓ ዒንጋኔ።

4 ቃሲ ሃሣ ቁኤሶና ለዊ ዓሳና ቢያ ከላ ያኦሲኮ ዋጋ ማዶም ጋዓሣጉዲ ዔያታ ማዶንዳጉዲ ዔያቶም ዒንጋኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ዩሩሳላሜ ዳራ ዔኪ ሙካንዳንጉዲ ካኣቲ ዓሳ ዓይሣኔ፤

5 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዩያ ካኣቲ ዓይሣያ ዋዋይዛያ ዔያቶኮ ሃኣኮንታ ዋይና ዑዡንታ ሪሚታፓ ኮሽ ዛይቶንታ ዔኤዛና ማሌ ዔያቶኮ ጎዡይዳፓ ቢያ ቤርቶ ዒንገሣ ማሂ ሺኢሹኔ፤ ዔያቶኮ ዓኣ ቆሎይዳፓ ቢያ ኮሺ ማዔ ባኮኮ ታጾይዳፓ ፔቲማ ከሲ ከሲ ዔያታ ዒንጌኔ፤ 6 ዩሁዳ ካታማ ናንጋ ዳራ ቢያ ዔያቶኮ ባኣቶና ማራቶናኮ ታጾይዳፓ ፔቲ ከሲ ከሲ ዒንጌኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሣም ዔያታ ዲማሴኔ ዒንገራ ዔኪ ሙኪ ቡኩሴኔ፤ 7 ዩያ ዔያታ ዒንጋ ባኮ ዔኪ ሙኮ ዓርቁሣ ማኣላ ቡሪንታ ሃይሣሳ ዓገሩና ማዓዛ ጋፑዋያ ያይደ ዓገኒ ኩሙሣ ዔኪ ሙኪ ሙኪ ቡኩሲ ላንካሳ ዓገሩና ጋፐሴኔ፤ 8 ዩካፓ ካኣቲ ሂዘቂያሴና ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ሙኪ ዩያ ሚርጌ ዔኪ ሙኪ ቡኩሶና ባኮ ዛጌ ዋዶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲኔ፤ ሃሣ ዒዛኮ ዓገሩ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳዋ ዔያታ ዓንጃ። 9 ካኣቲ ዳርይዳፓ ዒንገንቴ ቡኩሶና ባኮ ዛሎ ቁኤሶና ለዊ ዓሳና ያኦጮኔ፤ 10 ዓማና ሳዶቁ ዜርሣ ማዔ፡ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሣ፡ ዓዛሪያሴ ካኣቲሞ፡- «ዳራ ታጾሣዳፓ ፔቲማ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣሪ ዔኪ ሙኮ ዓርቁማፓ ሃንጋ ሃሣ ኦኡም ገዲ ሙኡዚ ዓኣኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ኦኡም ገዲያኣ ሚርጌ ዓቲኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳር ዓንጃሣር ሃሣ ሃያ ቢያ ሚርጌና ኦ ዳንቄኔ» ጌዔኔ።

11 ዩያር ካኣቲ ሂዘቂያሴ ጌኤዡ ማኣር ዓጫ ማሂ ጌሦንደ ማኣሪ ማዡንቴ፤ 12 ዩይ ታጾይዳፓ ፔቲማ ዒንጎሣንታ ማሌ ዒንጎ ባኮዋ

31:3 31:3 ገይ. ማፃ 28:1—29:30። 31:5 31:5 ገይ. ማፃ 18:12-13፤21።

ቢያ ዲኢካ ዛገ ገሢንታንዳጉዲ ዓይሣይ፤ ሃሣ ገንሣ ኮናኒያ ጎዖ ለዌ ዓሣ ማህ ገሃ ማኣሮኮ ሱኡጌ ማዒ ዶኦሪንታዛ ዒዛኮ ገርሲ ሸምዒ ዒዛ ማኣዳያ ማዒ ዶኦሪንታይ፤ 13 ዔያቶኮ ዳማ ማዒ ማዳንዳጉዲ፡- ዪሂዔኤሌ፡ ዓዛዘያ፡ ናሃቲ፡ ዓሳሄሌ፡ ዪሪሞቲ፡ ዮዛባዳ፡ ዔሊዔኤሌ፡ ዩሰማኪያ፡ ማሃቲና ቤናያ ገይንታ ታጾ ለዌ ዓሲ ገሢንታይ። ዩያቶ ቢያ ዶኦሪሂ ካኣቲ ሂዚቁያሴና ቁኤሶኮ ዑፃሣ ማዒ ዓዛሪያሴናኬ፤ 14 ጌኤዞ ማኣሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ካሮ ካፓ ዓሶኮ ሱኡጌሣ ማዒ ለዌ ዓሣ ዩማና ናኣዚ፡ ቆሪማ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓሳ ፔ ማሊሢና ናሸኪ ዒንጋ ዒንገገ ዩያ ዓካንዳጉዲና ፓቂፓቂ ገሸካንዳጉዲ ሱኡጌ ማሂ ዔያታ ዶኦሪ። 15 ቁኤሳ ናንጋ ማሊ ካታሞይዳ ቆሪማም ጉሙርቁንታያ ማዒ ዒዛ ማኣዳዛንሣ፡- ዔይይ፡ ማንያማይ፡ ዒያሱ፡ ሸማዒያ፡ ዓማሪያንታ ሸካኒያ ገይንታዛንሣይ፤ ዔያታ ፔኤኮ ማዶ ጎይዖና ሙዖ ዔያቶኮ ዒገሮ ማዒ ለዌ ዓሶም ፒዜና ገሸካን። 16 ቃሲ ሃሣ ዲማ ዲማ ኬላ ኬላ ዔያቶም ማዶንጎ ጎዖና ባኮ ማዳኒ ጌኤዞ ማኣሪ ጌላ፡ ለዓ ሃይሃና ዩካፓ ዑሣ ማዒ ዓቲንቆም ማዶም ገሃናሣጉዳያ ጉዳያ ዔያቶም ሄላ ባኮ ባኮ ዒንጋይ፤ 17 ቁኤሳ ማዳንዳጉዲ ገይንታሣ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ማዓዛ ለዓ ለማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዒ ለዌ ዓሶ ማዳ ጋንቲ ዔያታ ማዳ ማዳ ጎይዖጉዳያ ማዓይ፤ 18 ዩንሣ ቁኤሶና ለዌ ዓሶና ያኦሲም ዲማዳ ማዳ ማዳ፤ ምም ምዴና ማዒ ተገኒያ ማዓኒ ኮይሳሣሮ ዔያታ ፃኣፒንታኣና ዔያቶኮ ላኣላ፡ ናኣቶንታ ዔያቶኮ ዳማ ማዒ ምርቃ ዓሶንታ ቢያ ምላኬ፤ 19 ዓኣሮኔ ዜርዖም ገይንታ ካታሞና ካታሞኮ ኮይላ ቆልማ ሄንቃ ቤዛናይዳ ናንጋ ቁኤሶ ባኣኮይዳ ቁኤሶ ማኣሮ ዓሶና ለዌ ዓሶ ፃጶኮ ሱንፃ ፃኣፒንታ ዓኣ ቤዛይዳ ፃኣፒንታ ዓቲንቆም ቢያ ሙዖ ገሸካንዳጉዲ ዶኦሮና ዓሲ ዓኣይ።

20 ካኣቲ ሂዚቁያሴ ዪሁዳ ዓጮ ጉቤይዳ ኮሺ ማዒ ባኣዚና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒዛኮ ያኣዛሣ ምዛሳ ባኣዚ ቢያ ማዳይ፤ 21 ያኦሲኮ ጌኤዞ ማኣሮይዳ ማዳሣታቲያ ሃሣ ያኦሲኮ ምጎና ዓይሣያና ኩንሣኒ ዒ ማዳ ባካ ቢያ ጎኔ ዒናፓ ፔ ያኣዛሣም ጉሙርቁንታያ ማዒ ሃሮ ዒዛም ቢያ ባካ ገኢኔ።

32

ዓሶኦሪ ዓሳ ዩሩሳላማ ያላኒ ዚርቁሣ
(2ካኣቶ. ማ 18:13-37፤ 19:14-19፤35-37፤ ዒሲ. 36:1-22፤ 37:8-38)

1 ካኣቲ ሂዚቁያሴ ናንገና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንታ ማርጌ ባኣዚ ማዳሰካፓ ዓሶኦሪ ካኣቲ ሴናክሪማ ዪሁዳ ዓጮ ያላኒ ኬሰኬይ፤ ዒማና ዒዚ ያሎና ባሻንዳሣ ጉሙርቁ ኬልቁ ዲርቆና ካታሞ ማንጋዖ ዒዛኮ ያሎ ዓሳ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲሮ ዶይሲ ጌላንዳጉዲ ዓይሣይ። 2 ሴናክሪማ ዩያይዲ ዩሩሳላማ ያላኒ ማሊሣ ካኣቲ ሂዚቁያሴ ዔራዖ፡- 3-4 ዒዛና ዒዛኮ ዶንዞ ማዒ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ካታሚሎኮ ዙላ ዓኣ ዓልቃ ምኣዖና ዳሞሣ ምኣዖ ዔኪ ምቶ ጎይዖ ዲርቁ ባይዛኒ ዘርቲይ፤ ዩያሮ ዔያታ ዒዛ ማኣዳይ፤ ዩያ ዔያታ ማዳሣ ዓሶኦሪ ዓሳ ዩሩሳላማ ባንሣ ሙካዖ ፔቲታዖ ምኣሣ ዳንቁሞጉዲ ገይኬ፤ ዩያሮ

ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ማርጌ ዳሬ ዔኪ ዳንዲ ዓልቃ ምኣዖይዳፓ ምኣሣ ምቲሞጉዲ ማሂ ዩንሣ ዓልቃ ምኣዖንሣ ቢያ ሰንሣ ባይዜይ። 5 ካኣቲ ሂዚቁያሴ ዲሮ ዓካሲ ዑይይዳ ካፖንዶ ማኣሪ ሹቲና ማዝ ዲሮኮ ዙሎ ዛሎና ማሊ ዲርሲ ኮሺሣና ካታሞ ካፖንዶ ቤዞ ዶዲሹይ፤ ገንሣ ሃሣ ሚና ቤርታ ዩሩሳላማኮ ዓባ ኬሰካ ባንዖና ዓኣ ባኣሲንቲ ቤዛይዳ ኮሻና ካፓ ቤዞ ሞዓኤይ፤ ማርጌ ምርሣንታ ገቲማንታኣ ኮሹይ። 6 ካታሚሎይዳ ናንጋ ዓቲንቆ ቢያ ያሎ ዓሶ ሱኡጎ ቢታንቶኮ ዳማ ዔያታ ማዓንዳጉዲ ማሃዖ ካታሞ ዲሮኮ ጌሎ ካራ ዓኣ ፔጎ ጸኣካ ቡኩሴይ፤ ዩካፓ፡- 7 «ዲዲ ዒኔኔ ኩሙሣ ማዑሞቲ፤ ዓሶኦሪ ካኣቲታቶ ሞዒ ዔኪ ዔኪ ያሊሳ ያሎ ዓሶ ሞዒ ዒገገገ፡፡ ዒዛና ምላ ዓኣ ምልቃፓ ዑሣ ዓኣዳ ኦኤና ምላ ዓኣ ምልቃ ባሻንኬ፤ 8 ዒዛና ዓኣ ምልቃ ዓሲ ምልቁኬ፤ ኦኤና ምላ ማዒ ኦና ማኣዳሣና ኦ ዛሎ ያልታሣ ጋንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኦ ያኣዛሣኬ» ገዒ ዶዲሻዛ፡ ዳራ ካኣቲ ዩያ ኬኤዜ ሃይሶና ዶዳይ።

9 ዩካፓ ዳካ ምርቃዖ ካኣቲ ሴናክሪማና ያሎ ዓሶና ሃገ ላኪሹ ገይንታ ቤዛ ዓኣዖ ሂዚቁያሴና ዩሩሳላማናይዳ ዓኣ ዪሁዳ ደርሞ፡- 10 «ታኣኒ ዓሶኦሪ ካኣቲ ሴናክሪማ፡ ታኣኮ ያሎ ዓሶና ታ ማንገሴ ዩሩሳላማይዳ ዒንሣ ዳዓኒ ማሊሣ ያና ዒንሣ ጉሙርቁንታዖ ዔራኒ ታ ኮዓይ፤ 11 ሂዚቁያሴ፡ «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኦ ያኣዛሣ ዓሶኦሪ ዓሶ ኩጫፓ ኦና ዓውሳንዳይ» ዒንሣም ጋንቲ፤ ጋንቲ ዒዚ ሂዚ ጋዓ ሃይሴና ዒንሣ ገሸ ገሸ ናዮና ምኣዖ ዳኤቦና ዒንሣ ኩዳንዳጉዲ ዒንሣ ዒ ማሃኒኬ፤ 12 ሃያኮ ቤርታ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዳ ዒዛ ካኣሸኮ ቤዛና ዒዛም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ሸሃሣ፡ ሃሣ ዪሁዳና ዩሩሳላማና ዳራ ፔቲ ያኦሲም ዒንጎ ቤሰካ ሌሊ ዑንጃ ጩቢሺ ጩቢሺ ናንጋንዳጉዲ ማሃሣ ሂዚቁያሴኬ፤ 13 ታኣኮ ቤርታኣ ዓድንሣንታ ታናንታ ማሊ ዓጮ ደርይዳ ኦ ማዳ ባኮ ዒንሣ ዔራሞዳ? ዩያ ማሊ ደርይዳፓ ፔኤኮ ደር ዓሶኦሪ ካኣቲ ኩጫፓ ዳቂሺ ዓይሴይ ዔያቶኮ ካኣሸኮ ያኣዛፓ ፔቲታዖ ዓኣ? 14 ታ ዓድንሣ ባይዜ፡ ዩያ ዓጮኮ ካኣሸኮ ያኣዛ ዳቂሺ ዓይሴ ዓጩ ዓኣ? ዓካሪ ዒንሣ ያኣዛሣ ታ ኩጫፓ ዒንሣ ምቲ ዓውሳኒ ዳንዳጎዳይ? 15 ዩያሮ ሂዚቁያሴ ዒንሣ ዩያ ገይ ገሸፓ! ዳቢንቲ ባንሣያ ዔኪ ዓኣዳፓ! ፔቲታዖ ዒዛሲ ጉሙርቁንታ፤ ዓይጎሮ ገዔቲ ምና ደርሞ ማዖም ዔያታ ካኣሸካ ማሊ ያኣዛሣ ፔኤኮ ደር ዓሶኦሪ ዓጮ ካኣቶ ኩጫፓ ዳቂሹ ባኣሴ፤ ዓካሪ ሃሣ ዒንሣ ያኣዛሣ ዒንሣ ዳቂሺንዲሞሣ ዒንሣም ዔርቲያ ማዖንጎ» ጋዓ ኪኢታ ዳኬይ።

16 ዩያ ሌሊቲሞንቲ ዓሶኦሪ ዓሶኮ ቢታንታ ዓኣ ዓሳኣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ያኣዛሣና ዒዛም ማዳ ዓይላሣ ሂዚቁያሴናይዳ ዩያፓ ባሽ ፑርታ ባኣዚ ገዒ ገሰቲይ፤ 17 ዩይ ዓሶኦሪ ካኣቲ ፃኣፔ ምርቃታ፡- «ማሊ ዳሮኮ ካኣሸኮ ያኣዛ ታ ኩጫፓ ፔኤኮ ደር ዓውሲባኣኬ፤ ሃሣ ሂዚቁያሴ ያኣዛሣ ፓ ደር ታ ኩጫፓ ፔቲታዖ ዓውሳኒ ዳንዳጎ-ሞኣኣኬ» ገዳ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ሰሃንኬ፤ 18 ዩያ ሄርሺንቶ ሃይሶ ዓሶኦሪ ዓሶኮ ቢታ ዔብሪ ዓሶ ሙኡቲና ኬኤሎ ዲዮ ዑፃ ዓኣ ዩሩሳላማ ዓሶም ዑኡዞ ዳገዲ ኬኤዜይ፤ ዩያ

ዔያታ ማዳሚ ደራ ዲጊጩ ካራ ባይዘም ዔያታ ካታም ማታ ባኣያ ጌሊ ዓርቃኒ ማሊኬ። 19 ዓሲ ኩቸና ኮሽንቴ ማሌ ደራ ካኣሽካ ያኦዞ 0-9 ጫርቁ ዔያታ ጌሰታ ጎይያ ዩሩሳላሜ ያኦሲ ደኣ ጌሰቴ።

20 ዩካፓ ካኣቴ ሂዚቁያሴና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ዓሞዌ ናኣዚ ዲሲያሴና ያኦሲ ሸኢቁኔ፤ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ደዲሺ ዲዛ ባንሢ ዔያታ ዲላቴ፤ 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲማና ኪኢታንቻሢ ዳኪ ዓሳኦራኮ ፖኦሊሶና ያሎ ዓሳዎ ዓይሢ ሱኡጎ ባይዘኔ፤ ዩያሮ ዓሳኦራ ካኣቴ ቦርሲንቴ ፔ ዓጮ ማዔኔ፤ ዲኢካ ፔቴ ኬሊ ዲ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኦዞ ዘጊ ካኣሽኮ ቤዛ ዓኣንቴ ዒዛኮ ሾዖና ናኣታ ጩንቻ ዓፓሮና ዒዛ ዎዳ።

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያይዲ ካኣቴ ሂዚቁያሴና ዩሩሳላሜ ዳሮ ዓሳኦራ ካኣቴ ሴናክሬማና ማሌ ዔያቶኮ ሞርኮ ኩጫፓ ኬሲ ዓውሴኔ፤ ዩካፓ ዔያቶኮ ዓሽኖ ማዔ ዳሮና ቢያ ዎላ ኮሽ ናንጊሴኔ፤ 23 ማርጌ ዳሬ ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኣዚ፣ ዩያጉዲ ሃሣ ካኣቴ ሂዚቁያሴማኣ ዲንጎ ባኣዚ ዔኪ ዩሩሳላሜ ሙኬኔ፤ ዩማፓ ዓርቃዎ ዳራ ቢያ ሂዚቁያሴ ዳጊዲ ቦንቸ ዘጊሢ ዓርቁ።

ሂዚቁያሴኮ ሃርጊንቴዎና ዒዛኮ ሃርሺንቶና
(2ካኣቶ. ማ 2:1-3፤12-19፤ ዒሲ. 38:1-3፤ 39:1-8)

24 ዩኖ ዎደና ካኣቴ ሂዚቁያሴ ሃርጊንቴ ሃይቃኒ 0-ካዖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሸኢቃዛ፣ ዲዚ ዲዛ ዓውሳንዳሢ ማላታና ዳቄኔ፤ 25 ያዲ ማዔቴያ ሂዚቁያሴኮ ዒና ያቶርሙሞና ኩሜሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ሚጩንቴ ማዳ ባኮሮ ቢያ ኮይሳሢጉዲ ጋላቴባኣሴ፤ ዩያሮ ዲዛንታ ዩሁዳና ዩሩሳላሜናይዳኣ ደዲ ማታ ሄሌ። 26 ጋዓንቴ ጋፒንጎይዳ ሂዚቁያሴንታ ዩሩሳላሜ ዳራ ፔና ሸሌዒሲሢና ዔያታ ፔቶኮኮ ሃርኪዳሢሮ ሂዚቁያሴ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳሮ ማታሲባኣሴ።

ሂዚቁያሴኮ ያርጎቹሞና ዔርቁቴ ዓሲ ማዒያና

27 ካኣቴ ሂዚቁያሴ ሚርጌና ያርጎጩኔ፤ ዳራኣ ቢያ ዲዛ ቦንቸኔ፤ ዲዚ ዲዛኮ ዎርቃ፣ ቢራ፣ ሚዛጳ ሹጫ፣ ሳውቃ ዳኤሻ፣ ጊቲሞንታ ማሌ ጴዳዎያ ማዔ ባኮ ጌሦንደ ማሄ ማኣሪያ ማገፍ፤ 28 ቃሲ ሃሣ ዲዛኮ ሃኣኮና ዎይኖ 0-ኮና ሪሚቶ ዛይቶና ጌሦንደ ማሄ ማኣሪንታ ባኣቶና ማራቶናኮሞ ባርታ ዲርቁ፤ 29 ዩያ ሌሊቱዎንቴ ያኦሲ ዲዛም ሚርጌ ባይና ማራይ ቆሎንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ማሌ ሚርጌ ባኣዚ ዲንጌሢሮ ሚርጌ ካታማ ዲ ማገፍ፤ 30 ኬደ ዛሎና ዓኣ ጊኮኔኮ ዓልቃ ዎኣፃ ኬሰካ ካሮ ቃዘ፣ ዎኣፃ ዳዎና ዔኪ፣ ዩሩሳላሜኮ ዓባ ጌላ ባንጎና ሳዖ ዳሚና ዎታንዳጉዲ ማሄሢ ሂዚቁያሴኬ፤ ሂዚቁያሴ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ዲዛም ጊኢኔ፤ 31 ጋዓንቴ ዓጮይዳ ያኦሲ ዎልቁና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዛሎ ያኦጫንዳጉዲ ባብሎኔ ዓጮኮ ሱኡጋ ዳኬ ኪኢቶ ዓሳ ሙኪ ዓኣንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚቁያሴኮ ዒኖ ዛጋኒ ዲዛ ሃሽኔ።

ሂዚቁያሴ ካኣቴሞኮ ጋፒንጎ
(2ካኣቶ. ማ 20:20-21)

32 ካኣቴ ሂዚቁያሴ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ፣ ያኦሲ ዛሎ ዲዛኮ ዓኣ ሚጩንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሞዌ ናኣዚ ዲሲያሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳቄ ባካ ያኣፒንቴ ማፃኣፖና ዩሁዳና ዲሰራዔኤሌ ዓሳናኮ ሃይሳ ያኣፒንቴ ማፃኣፓ ያኣፒንቴ ዓኣኔ።

33 ሂዚቁያሴ ሃይቁ፣ ኬደ ዛሎና ዳውቴ ናኣታ ዲኡታ ካኣቶ ዲኡፖ ቤዛ ዲኡቴኔ፤ ዲማና ዩሁዳንታ ዩሩሳላሜ ዳሮንታ ቢያ ዳኤፒ ቦንቸና ዲዛ ዲኡኬኔ፤ ዩካፓ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ ሚናኣሴ ካኣታዳ።

33

ዩሁዳ ካኣቴ ሚናኣሴ
(2ካኣቶ. ማ 21:1-9)

1 ሚናኣሴ ዩሁዳ ዓጮይዳ ካታዳኣና ሌዓ ዲዛኮ ታጳ ለምዎኬ፤ ዲዚ ዩሩሳላሜይዳ ዳዒ ደንጊታሚ ደንጎ ለዔ ዎይሢኔ፤ 2 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶም ዲንጎና ዓጩሎ ጌላ ዎደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሲ ኬሴ ማሌ ዳሮኮ ሻኣካ ማዳ ማዳሢና ሚናኣሴ ማዳ ጎማ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ፤ 3 ሚናኣሴ ዲዛኮ ዓዳ ሂዚቁያሴ ሻሃ፣ ማሌ ዓሳ ዘጊ ካኣሽካ ቤዛ ጊንሣ ኮሽኔ፤ ዩይያኣ፡- ባዓኣሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞም ዲንጎ ቤዛንታ፤ ሃሣ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዞሎኮሞ ማላቶ ዳቄኔ፤ ጊንሣ ጫሪንጮ ዡኦጋሢያ ዘጊ ካኣሽኬኔ፤ 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናንጊና ካኣሽኪንታንዳጉዲ ዓይሢ ቤዛ ጌይያ፡- ዩሩሳላሜ ጌኤዡ ማኣሮዳ ማሌ ዓሳ ፔ ያኦዞም ዲንጋ ቤሲ ኮሽኔ፤ 5 ጌኤዡ ማኣሮኮ ዓሳ ቡካ ለምዎ ጳኦኮይዳ ጫሪንጮ ዡኦጋሢያም ዲንጎ ባኣዚ ዲንጎንደ ቤሲ ኮሽኔ፤ 6 ዩያ ሌሊቱዎንቴ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ሃኖሜ ደኦጮይዳ ሚቸ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሄ ሸኢሸኔ፤ ዲ ፔኤሮ ጫኣቃያ ማርሻ ዓሲ ማዒ ዡዎና ጎርሞይቶና ኮራ ዡኦቻያ ማዔኔ፤ ዩያ ቢያና ዳኤፒ ጎሜ ማዳሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲ ዳጋሴ። 7 ጌኤዡ ማኣሮ ጋርይዳ ማሌ ያኦዞኮ ማላሢ ዳቄኔ፤ ዩይ ጌኤዡ ማኣራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳውቴና ዲዛኮ ናኣዚ ሴሎሞናም፡- «ሃይ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ጌኤዡ ማኣራ ታ ሱንፃ ዔኤሊንታንዳጉዲ ታጳ ለምዎ ዲሰራዔኤሌ ፃጳ ዓጫፓ ቢያ ታ ደኦሪ ታኣም ደማዳ ቤሲኬ፤ 8 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሙሴ ዛሎና ታ ዔያቶ ዓይሢ ታኣኮ ዎጎንታ ደምቦንታ ሃሣ ታኣኮ ዓይሢዎሞ ቢያ ዘጊ ዔያታ ካፔያታቶ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ዲንጌ ዓጫፓ ለሚ ታ ዔያቶ ዳውሲንቴ ኬሰካንዳጉዲ ማሄንዲሞሴ» ጌዔሢኬ። 9 ዲሰራዔኤሌ ናኣታ ዔያቶም ዲንጎና ዓጩሎ ጌላ ዎደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሴ ዳራ ማዳሢዳፓ ባሽ ፑርታ ጎሜ ማዳንዳጉዲ ዩሁዳንታ ዩሩሳላሜንታ ዳሮ ሚናኣሴ ዔኪ ጎሜይዳ ጌልዜ።

ሚናኣሴ ፔ ማዳ ጎሞ ዔሪ ያይሢ

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲማና ሚናኣሴና ዳሮናም ደዲሺ ላቲ ኬኤዜማኣ ዔያታ ዎይዞ ዲዳኔ፤ 11 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሳኦራኮ ያሎ ዓሳ ዩሁዳ ኬሰኪ ያላንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዩይ ያሎ ዓሳ

ሚናክሴ ዲዒ ዒዛኮ ሲኢደይዳ ዓንገ ኪሬ ዓኣሢ፤ ካኒ ቢራታና ቱኪ ዔኪ ባብሎኔ ዓኣዳኔ።
 12 ዒኢካ ሚናክሴ ማታዳዎ ፔ ቶኦኮ ሄርኪዲ ሼሌዑሞና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ባንሢ ማዔኔ፤ ያኦሲ ዒዛ ማኦዳንዳጉዲያኦ ዒ ሺኢቄኔ፤
 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ሚናክሴኮ ሺኢዲያ ዋይዚ፤ ዒ ላሚ ገንሣ ዩሩሳላሚ ማዒ ዋይሣንዳጉዲ ማሄኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጎኔ ያኦሲ ማዔሢ ዩያና ሚናክሴ ዔሬኔ።

14 ዩካፓ ሚናክሴ ዳውቲ ካታሞኮ ዓባ ኬሰካ ባንዎና ዓኣ፤ ዙሎ ከልቂ ዲርቆ ዲር ለካ ዳገዲ ያደሲ ዲርቄኔ፤ ዩይ ከኤሎ ዲራ ዶኦጫዳ ቤዞ፤ ገዮኔ ዋኦፃ ዓልቃሢኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ጌዒ ኬዶ ዛሎኮ ዳንዲ ሞላሢ ከኤሎ ዲር ካሮ ሄላንዳኦና ማዓዛ ካታሞኮ ኮይላ ዓኣ ያፔሌ ጌይንታ ቤዞ ዊዳ ቃሳኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ሚናክሴ ከልቂ ዲርቄ ዩሁዳኮ ፔቲ ፔቲ ካታሞም ቢያ ፔቲ ፔቲ ያሎ ዓሳ ዓይሣ ሱኡጌ ጌሣኔ። 15 ዓማና ሚናክሴ ሜሌ ያኦዞና ዒዚ ፔኤር ጌኤዦ ማኦርይዳ ደቂ ካኣሽኮ ባኮ ማላሢ ጌኤዦ ማኦርፓ ሺኢሽ ከሴኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዩሩሳላሚይዳ ጌኤዦ ማኦር ማዦና ጌሚርና ሜሌ ቤዞይዳ ዓኣ ያኦዞም ዒንጎ ቤዞ ያይሲ ባይዚ ዩያ ቢያ ዔኪ ካታሞኮ ዙላ ኬሲ ከኤሬኔ፤ 16 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዒንጎ ዒንገይንታ ቤዞ ገንሣ ዓካሲ ዒኢካ ፔቲሞና ዒንጎ ዒንገይንታ ጋላታ ዒንገሢያ ሺኢሽኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ካኣሽካንዳጉዲ ዩሁዳ ዳር ጉቤ ዒ ዓይሣኔ። 17 ዋዚ ዒማና ዳራ ደማ ደማ ካኣሽኮ ቤዞይዳ ዒንጎ ባኮ ዒንገይ ሃሺ ባኣቶም ዔይታ ዒንጎ ባኮ ሺኢሽሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦሲም ሌሊከ።

ሚናክሴ ካኣቱሞኮ ጋፒንዎ
 (2ካኣቶ. ማ 21:17-18)

18 ሚናክሴ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ፤ ዒ ፔኤኮ ያኦዛሢ ሺኢቄ ሺኢዲያ፤ ያኦሲ ማላሢ ከኤዛ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ሱንዎና ዒዛም ከኤዜ ሃይሳኣ ዓቱዋዎ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሶ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ፤
 19 ካኣቲ ሚናክሴ ያኦሲ ሺኢቄ ሺኢዲያ፤ ያኦሲ ዒዛኮ ሺኢዲያ ዋይዚ ማሄሢ፤ ዒዚ ፔ ዳቢንቶ ዔሪ ያንዳሢኮ ቤርታ ዒ ማዳ ጎማ ቢያ፤ ጌይዎ፡- ዒ ደማ ደማ ማዳ ፑርቶ ማዳ፤ ዒዚ ፔ ቶኦኮና ኮሼ ሜሌ ዓሳ ካኣሽካ ቤዞንታ ዓሼራ ጌይንታ ለኣሎ ያኦዞሎ ማላቶንታ፤ ዒዚ ካኣሽካ ሜሌ ባካ ቢያ ያኦሲ ማላያ ከኤዛ ዓሳ ሃይሶ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ። 20 ጋፒንዎ ዒዚ ሃይቄ፤ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኦር ዓጫ ዓኣ ቤዛ ዲኡቲሞ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ዓሞኦኔ ካኣታዳኔ።

ዩሁዳ ካኣቲ ዓሞኦኔ
 (2ካኣቶ. ማ 21:19-26)

21 ዓሞኦኔኮ ሌዓ ላማታሚ ላምዎ ማዓዛ ዩሁዳይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንገ ላምዎ ሌዔ ዋይሣኔ፤ 22 ዒዚ ፔ ዓዶ ሚናክሴጉዲ ጎሚ ማዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ያዩሴኔ፤ ዒዛኮ ዓዳ ካኣሽካ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽከኔ፤ ዔያቶም ዒንጎ ባኣዚያ ሺኢሽኔ። 23 ዓዳ ዒዛኮ ማዳ ጎይዎ ቢያ

ፔና ሄርኪዲ ሼሌዑሞና ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሢ ማዒያ ሃሺ ዓዶይዳፓ ባሽ ጎሚ ማዳኔ።

24 ዓሞኦኔኮ ደንዞ ማዔ፤ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዒዛም ዋይዞ ዒዳ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኦራ ዒዛ ዋዳኔ፤ 25 ዩሁዳ ዳራ ዒማና ዓሞኦኔ ዋዳ ዓሳ ዋዳ ዒዛ ቤዛ ናኣዚ ዒዛኮ ዒዮሲያሴ ካኣታሢኔ።

34

ዩሁዳ ካኣቲ ዒዮሲያሴ
 (2ካኣቶ. ማ 22:1-2)

1 ዒዮሲያሴ ዩሁዳይዳ ካኣታዳ ዋዶና ሌዓ ዒዛኮ ሳሊከ፤ ዒዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንገ ሃይሢታሚ ፔቲ ሌዔ ዋይሣኔ። 2 ዒዮሲያሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳ ባኣዚ ማዳኔ፤ ዒዛኮ ማዔ፤ ካኣቲ ዳውቲ ማዳ ኮዦ ማዳ ማላቶዲ ማዳ ያኦሲኮ ዋጎ ቢያ ዛገ ካፔኔ።

ዒዮሲያሴ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኮ ቤዞ ባይዜሢ

3 ዒዮሲያሴ ካኣታዳ ሳላሳ ሌዎና ሃገ ናይ ዓኣዎ ዒዛኮ ማዎ፤ ዳውቲ ያኦዛሢ ካኣሽኪሢ ዓርቄኔ፤ ያይዶ ሌዔኮ ገንፃፓ ሜሌ ዓሳ ፔ ያኦዞ ካኣሽካ ቤዞ፤ ዓሼራ ጌይንታ ለኣሎ ያኦዞሎ ማላቶንታ ሜሌ ካኣሽኮ ያኦዞ ቢያ ዩሩሳላሚና ዩሁዳናይዳፓ ባይዜሢ ዓርቄኔ፤ 4 ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዞም ዒንገ ካኣሽኮ ቤዞንታ ዩያ ኮራ ዓኣ ዑንጅ ጩቢሽ ቤዞ ዒ ዓይሣም ዒዛ ዓሳ ማንሣኔ፤ ዓሼራ ጌይንታ ለኣሎ ያኦዞሎ ማላሢና ሜሌ ካኣሽኮ ያኦዞም ቢያ ሲላሊ ማዓንዳኦና ማንሢ ጋኣጩኔ፤ ዩካፓ ዩያ ሲላሎ ዔኪ ዩያ ካኣሽኮ ባኮም ሚቶ ዒንጎ ዒንገይ ሺኢሽ ዓሳኮ ዲኡፖ ዑፃ ለኣሌኔ፤ 5 ዒዮሲያሴ ሜሌ ዓሳ ቄኤሶኮ ሜጌዎ ቢያ ዔይታ ዛገ ካኣሽካ ሜሌ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ሺኢሽ ቤዞይዳ ሚቶኔ፤ ዩያ ቢያ ማዳያና ዩሁዳና ዩሩሳላሚና ላሚ ገንሣ ዳምቦና ጌኤሽካንዳጉዲ ማሄኔ፤ 6 ከዶ ዛሎና ዳንዲ ኒፕታኣኤሜ ሄላንዳኦና ዓኣ ሚናክሴ፤ ዔፕሬሜና ሲሞኦኔና ዓጩይዳ ዓኣ ካታሞ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዒ ባይዜ ፑርዶይዳኣ ዒማ ጎይዎ ማዳኔ። 7 ዩያ ሌሊቱዋንቲ ዒሰራዔኤሌ ዓጩ ጉቤይዳ ዓኣ ሜሌ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ሺኢሽ ቤዞንታ ዓሼራኮ ማላቶም ቢያ ማንሣኔ፤ ካኣቱሞ ኮሾና ሜሌ ያኦዞም ሲላሊ ማዓንዳዎ ሄላንዳኦና ጋኣጩኔ፤ ዑንጅ ጩቢሽ ቤዞንታ ሜሌ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ሺኢሽ ቤዞ ማንሢ ከኤሬኔ፤ ዩያይዳሰካፓ ዒ ዩሩሳላሚ ማዒ ዳንዳኔ።

ያኦሲኮ ዋጎ ማፃኣፓ ዳዳሢ
 (2ካኣቶ. ማ 22:3-20)

8 ዒዮሲያሴ ካኣታዳንቲ ታጳ ሳላሳ ሌዎና ሜሌ ዓሳኮ ካኣቱ ባይዜ፤ ዓጩሎንታ ጌኤዦ ማኦርንታ ጌኤሼሰካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢኮ ዩያ ጌኤዦ ማኦር ዓካሲ ኮሻንዳጉዲ ዓፃሊያ ናኣዚ ሳፓኔና ዩሩሳላሚ ካታሞ ዋይሣያ ማዔ ማዕሴያና ዒዮዓሃዜ ናኣዚ ካታሞኮ ፃኣፓሢ ዮዓሃና ዳከኔ፤ 9 ጌኤዦ ማኦር ካፓ ሌዋ ዓሳ ጌኤዦ ማኦርይዳ ቡኩሴ ሚኢሻ ጉቤ ቄኤሶ ቢያሢኮ ዑፃሢ ሃልቂያም ዒንገንቲኔ፤ ዩይ ሚኢሻ

በዛጋ ማሌ በሲ ዔኪ ዓኣዲንዲያ ኮይሱብሴ፤
 4 ካኣት ዳውቴና ዒዛኮ ናኣዚ፤ ካኣት ሴሎሞን
 ዒንሢ ዓይሢ ጎይዳና ቶኦኮና ቶኦኮና ማዒ ጌኡኸ
 ማኣሮይዳ ዒንሢኮ ማዶ በዘ በዘ ዓርቁዋቴ፤
 5 ዒንሢ ሌዊ ዓሳ፡- ፔቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ
 ማኣሮ ማኣሮ ማኣዲኒ ፓቂንቴ ፓቂንቴ ናንገና ናንገ
 ጎዳም ዲማዴ በዘይዳ ዒንሢ በዘ በዘ ዒንሢ
 ገኢገሹዋቴ። 6 ዒንሢኮ ዒጊኖ ማዔ ዒሰራዔኤሌ
 ዓሳም ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዘሎና ዒንጌ ዳምቦ
 ዘገ ዒያታ ማዳንዳጉዲ ዋጎ ጎይዳና ዒንሢ ቶኦኮ
 ጌኡሺጋጋ ሙሳ ዓኣዲያ ቦንቶ ኬሎም ሹኮ ማራቶ
 ሹኮዋቴ» ጌይ ዓይሢ።

7 ካኣት ዒዮሲያሴ ዒማና ዬኖ ዑሣ ዓኣዲያ
 ቦንቶ ኬሎይዳ ሙኬ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳም
 ዒንገሢ ማሃ ሺኢሻንዳጉዲ ፔ ቆሎ ማዔ
 ባኣቶይዳጋ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ማራቶና ዋኣሮናጋ
 ሃይሢታሚ ሺያ ዓዴ ማራናይና ኮላናይና፤ ሃይሢ
 ሺያ ዘያ ጌማይ ዒንጌ፤ 8 ካኣትኮ ደንዘ ማዔ
 ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎያ ማሃ
 ሺኢሻ ቆልሞ ዔያታ ፔ ሺኔና ናሽኪ ያኦሲ ጉሙርቃ
 ዓሳም፤ ቁኤሶና ሌዊ ዓሳናም ዒንጌ፤ ሃሣ ጌኡኸ
 ማኣሮኮ ሱኡጎ ማዔ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሢ ሂልቁያ፤
 ዘካሪያሴንታ ዩሃዔኤሌንታ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቶ
 ኬሎና ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ሺኢካንዳ ላምዎ
 ሺያና ላሆ ዌኤታ ማራናይ ዓዴና ኮላናይና፤ ሃይሢ
 ዌኤታ ዘያ ጌማይና ቁኤሶም ዒንጌ። 9 ሌዊ
 ዓሳኮ ሱኡጎ ማዔ ኮናይናና ዒዛኮ ገርሲንሢ
 ሸማዒና ኔታኒዔኤሌና፤ ዬያጉዲ ሃሣ ሃሻቢያ፤
 ዩዒዔኤሌንታ ዮዛባዴንታ ሌዊ ዓሳ ዑሣ ዓኣዲያ
 ቦንቶ ኬሎና ዒንገያ ማሃ ሺኢሻንዳ ደንጎ ሺያ
 ማራናይ ዓዴና ኮላናይና፤ ዬያጉዲ ሃሣ ደንጎ
 ዌኤታ ዘያ ጌማይ ዒንጌ።

10 ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቶ ኬሎም ማዓ ባካ
 ገኢገሹጎሰካጋ ቁኤሶና ሌዊ ዓሳና ካኣት ዓይሢ
 ጎይዳና ጌኡኮ ማዳ በዘ በዘ ዓርቁ፤ 11 ዑሣ
 ዓኣዲያ ቦንቶ ኬሎም ሹከንቴ ማራናኣቶ ዓዴና
 ኮላናኣቶና ኮላና ሌዊ ዓሳ ሹኪ ኬሳዛ፤ ቁኤሳ
 ሱጉያ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሻሢ ዑፃ ፑጩ፤
 12 ሚቶ ዒንጎ ዒንገያም ዒንገንቴ ቆልሞ ማኣሮ
 ዓሳና ዓሳና ፓቂንቴ ዳርም ዔያታ ገሸኬ፤ ዬያ
 ዔያታ ማዳሢ ሙሴ ዔርዜ ዋጎይዳ ዓይሢንቴ
 ጎይዳና ዒንጎ ዒንገያ ዓሳ ሺኢሻንዳጉዲ ኬ፤ ዘያ
 ጌማቶም ዔያታ ዒማይዴ፤ 13 ሌዊ ዓሳ ዋጎ
 ዓይሢ ጎይዳና ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቶ ኬሎና
 ዒንገንታ ባኮ ታሚዳ ሚቶ፤ ያኦሲም ዲማዴ
 ዒንገያ ዴኤፒ ያቴና፤ ሳኣሚ ያቴና ዳካ ያቴናይዳ
 ካሢ በዘማና ዳርም ገሸኬ፤ 14 ዬካጋ ሌዊ
 ዓሳ ፔኤም፤ ሃሣ ዓኣሮኔ ዜርያ ማዔ ቁኤሶም
 ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቶ ኬሎ ዒንጎ ዒንገያ ገኢገሹ፤
 ዓይጎር ጌዔቴ ቁኤሳ ሚቶ ዒንጎ ዒንገያና ማሎና
 ጉቤ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳኣና ሚቶ ዒንጎሢ፤
 15 ሃካጋ ዴማ ሱንፃ ያኣፒንቴ ዓኣ ሌዊ ዓሢ ዓሳኣቴ
 ቶኦኮ ማዔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቶም ዓይኦም
 ዓይናዳዘንሢ ካኣት ዳውቴ ዓይሢ ዳምቦ ጎይዳ
 ዔያታ ማዳንዳጉዲ ጌሦና በዘ ዓኣኔ፤ ዬንሢያ፡-
 ዓሳኣቴ፤ ሄማኔንታ ካኣትም ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ

ዩዲታኔንታኬ፤ ሃንጎ ሌዊ ዓሳ ዑሣ ዓኣዲያ
 ቦንቶ ኬሎም ዒንጎ ዒንገያ ዔያቶም ገኢገሻያ
 ማዔሢሮ ጌኡኸ ማኣሮ ካሮ ካጋ ዓሳ ዔያታ
 ካጋ በዛጋ ሺኢኮዋሴ፤ 16 ዬያይዲ ናንገና
 ናንገ ጎዳ ካኣሽኮ ካኣኸ ዳምቦና ዑሣ ዓኣዲያ
 ቦንቶ ኬሎና ሚቶ ዒንጎ ዒንገያ ዒንጎ በዘይዳ
 ሺኢሻ ማዳ ቢያ ካኣት ዒዮሲያሴ ዓይሢ ጎይዳ
 ዬኖ ኬሎ ማዳንቴ። 17 ዒማና ዒኢካ ዓኣ
 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቶ ኬሎ
 ቦንቶ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ላንካይ ኬሌ ላኣደ ሙዒ
 ቦንቶ ቦንቶም ቦንቶ፤ 18 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ
 ሳሙዔኤሌ ዋደጋ ዓርቃዎ ዑሣ ዓኣዲያ ኬላ
 ዬያይዲ ቦንቶንቴ በቁባኣሴ፤ ካኣት ዒዮሲያሴ፤
 ቁኤሳ፤ ሌዊ ዓሳ፤ ዒሰራዔኤሌንታ ዩሁዳንታ
 ዩሩሳላሚንታይዳ ናንገ ዴሮና ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቶ
 ኬሎ ቦንቶሢጉዲ ዬያኮ በርታ ካኣታዴ ካኣቶይዳ
 ቦንቶ ካኣት ፔቴታዎ ባኣሴ፤ 19 ዬይ ቦንቶ ኬላ
 ቦንቶንቴሢ ዒዮሲያሴ ካኣታዴንቴ ታጾ ሳላሳ
 ሌዎና።

**ዒዮሲያሴ ካኣቱሞኮ ፲፯
 (2ካኣቶ ማ 23:28-30)**

20 ካኣት ዒዮሲያሴ ጌኡኸ ማኣሮም ዬያ ቢያ
 ገኢገሹ ዴዲሹሰካጋ ገብፃ ካኣት ኒካዑ ዔፕራዲሴ
 ዋሮ ዓጫ ዓኣ ካርካሚሹ ጌይንታ በዘ ያላኒ ያሎ
 ዓሳ ዔኪ ሙካዛ፤ ዒዮሲያሴ ዒማና ዔያቶ ያሊ
 ማሃኒ ኬሰኬ፤ 21 ኒካዑ ጋዓንቴ ዒዮሲያሴም፡-
 «ዩሁዳ ካኣቶ! ኔኤና ታኣና ዑራሳንዳ ዓይጎ
 ባኣዚያ ባኣሴ! ታኣኒ ሙከሢ ታኣኮ ሞርኮ ያላኒ
 ማዓንዳጋዓቴም ኔና ያላኒቴዋሴ፤ ታኣኒ ታ ሞርኮ
 ሩኡሪና ያላንዳጉዲ ያኦሲ ታና ዓይሢ፤ ያኦሲ
 ታኣና ዋላታሢ ኔ ታና ማኪባኣቴ ቃራኬ፤ ኔ ዒጾቶ
 ጋዓንቴ ያኦሲ ኔና ባይዘንዳኣኬ!» ጋዓ ከኢታ
 ዒዮሲያሴም ዳኬ፤ 22 ዒዮሲያሴ ጋዓንቴ ያሎ
 ዒዛና ዓርቃኒ ቱኡቴ ዔቁኔ፤ ያኦሲ ካኣት ኒካዑ
 ዘሎና ኬኤዜሢ ዒ ዋይዘኒ ኮላባኣሴ፤ ካኣቱም
 ማኣዓሢ ላኣሚ ማሌ ዓሲ ማሊ ማጌዶይዳ ዓኣ
 ቦኣላ ያልታኒ ዓኣዴ።

23 ዒማና ያላ ኮሺ ዴዳዛ ካኣት ዒዮሲያሴ
 ገብፃ ዓጮ ፖኦሊሳ ሂኢሻና ዴኬ፤ ዬያሮ
 ዒዚ ፔኤኮ ያሎ ዓሳ ዓይሢ ዓሳም፡- «ታና
 ዴኪ ማኣሳንሦናሢሮ ያሎ በዛጋ ታና ኬሱዋቴ!»
 ጌዔ፤ 24 ዔያታ ዒማና ዒዛኮ ሳርጌሎ ያይታጋ
 ዒዛ ኬይሲ ዒኢካ ዓኣ ማሌ ሳርጌሎ ያይታይዳ
 ዴይሢ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዴንዳዛ ዒኢካ ዒ ሃይቁ፤
 ካኣታ ዴኡታ በዘ ዴኡቴ፤ ዩሁዳና ዩሩሳላሚና
 ዴራ ቢያ ዒዛ ዬኤኬ።

25 ዒማና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዔርሚያሴ
 ካኣት ዒዮሲያሴ ሚጩንቴ ቃዬ፤ ዬያሮ ቃዮ
 ቃዮ ላኣሎንታ ዓቲንቆንታ ዒዮሲያሴ ማሊ
 ዬኤካ ዋደና ዬኖ ዔርሚያሴ ቃዬ ቃዬሎና ቃዬ
 ዬኤከፃ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዔርቴያ ማዔ፤
 ዬይ ቃዮሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሜታሢ ዬኤገ
 ማፃኣገይዳ ያኣፒንቴ ዓኣ።

26 ዒዮሲያሴ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ናንገና ናንገ
 ጎዳ ዘሎ ዒዛኮ ዓኣ ዴኤገ ናሹማ፤ ያኦሲ ዋጎም
 ዓኣ ዔኤዒ ዓይሢንቴ፤ 27 ዓይፃጋ ጋፓ ሄላንዳኣና

35:4 35:4 2ያሕሲ. ዓሃኬ 8:14። 35:13 35:13 ኬሲ. ማፃ 12:8-9። 35:15 35:15 1ያሕሲ. ዓሃኬ 25:1። 35:17 35:17 ኬሲ. ማፃ 12:1-20።

ዒዛ ሃይሳ ዓቱዋዎ ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳና ካኦቶ ሃይሶ ማፃኦጎይዳ ፃኣፒገቲ ዓኣኔ።

ያሕሲ ማሊያ ከኤዛ ዔርሚያሴማኣ ሼሌዑሞና ዋይዚባኣሴ።

36

ዪሁዳ ካኦቲ ዒዮዓሃዜ (2ካኣቶ. ማ 23:30-35)

1 ዪሁዳ ዓሳ ዒዮሲያሴ ናኣዚ ዒዮዓሃዜ ዶኦሪ ዓዶ ቤዛ ዪሩሳላሜይዳ ካኣታህኔ፤ 2 ዒዮዓሃዜ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኣና ለዓ ዒዛኮ ለማታሚ ሃይሃኮ፤ ዒዚ ዪሩሳላሜይዳ ናገሊ ሃይሃ ዓገሊ ዋይህኔ። 3 ዪካፓ ገብፃ ካኣቲ ኒካዑ ዒዮዓሃዜ ካኣቱማፓ ከይሲ ቱኡሲ ዓሲ ማሂ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዒማና ዒዚ ዪሁዳ ዓሳ ሃይሃ ሺያና ያይዶ ጭታ ኪሎ ማዓ ቢራና ሃይሂታሚ ያይዶ ኪሎ ማዓ ዋርቄና ገኢራጎዳጉዳ ገኢራ ዓገኔ። 4 ገንሣ ኒካዑ ዒዮዓሃዜኮ ገርሲ ዔሊያቀሜ ዪሁዳና ዪሩሳላሜናይዳ ካኣታህ ሱንያ ዒዛኮ ዒዮዓቁሜ ገይ ላኣሚ ገህኔ፤ ጋዓንቲ ዒዮዓሃዜ ዒዚ ቱኡሲ ዓሲ ማሂ ገብፃ ዔኪ ዓኣዳኔ።

ዪሁዳ ካኦቲ ዒዮዓቁሜ (2ካኣቶ. ማ 23:36—24:7)

5 ዒዮዓቁሜ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኣና ለዓ ዒዛኮ ለማታሚ ዶንጎከ፤ ዒዚ ዪሩሳላሜይዳ ናገሊ ታጾ ፔቲ ሌዔ ዋይህኔ፤ ዒዚ ጎሜ ማዲ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒዛኮ ያኣዛሂ ያዩሴኔ፤ 6 ዪካፓ ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ዪሁዳ ዓጮ ያላኒ ከሰከኔ፤ ዒዚ ዒዮዓቁሜ ያሎና ባሺ ሞኦና ዓንገገፓ ኮሾና ካኒ ቢራታና ቱኪ ዔኪ ባብሎኔ ዓጮ ዓኣዳኔ። 7 ናብካዳናያኦሬ ዒማና ገኤኮ ማኣርኮ ማሆ ቡሪ ዔኪ ባብሎኔይዳ ፔኤኮ ያኣዛ ካኣሽኮ ማኣራ ገህኔ፤ 8 ካኣቲ ዒዮዓቁሜ ማዳ ባካ ቢያ፡ ሻኣካያ ማዔ ዒዛኮ ማዳና ዒ ማዳ ፑርቶ ባካ ቢያ፡ ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳ ካኣቶና ሃይሶ ማፃኦጎ ፃኣፒገቲ ዓኣኔ፤ ዒዛ ቤዛ ናኣዚ ዒዛኮ ዮዓኪኔ ካኣታዳኔ።

ዪሁዳ ካኦቲ ዮዓኪኔ (2ካኣቶ. ማ 24:8-17)

9 ዮዓኪኔ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኣና ለዓ ዒዛኮ ታጾ ሳሊከ፤ ዒዚ ዪሩሳላሜይዳ ናገሊ ሃይሃ ዓገሊና ታጾ ከሊና ዋይህኔ፤ ዪካፓ ዒዚ ጎሜ ማዲ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ያዩሴኔ። 10 ሲሎ ዓገና ሄላዛ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ዮዓኪኔ ቱኡሲ ዓሲ ማሂ ባብሎኔ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዪያ ሌሊቱዋንቲ ገኤኮ ማኣርኮዋ ማሆ ቡሪ ዔኪ ዳንዳኔ፤ ዪካፓ ዮዓኪኔኮ ገርሲ * ሴዴቂያሴ ዪሁዳና ዪሩሳላሜናይዳ ዒ ካኣታህኔ።

ዪሁዳ ካኦቲ ሴዴቂያሴ (2ካኣቶ. ማ 24:18-20፤ ዔር. 52:1-3)

11 ሴዴቂያሴ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኣና ለዓ ዒዛኮ ለማታሚ ፔቲከ፤ ዒዚ ዪሩሳላሜይዳ ናገሊ ታጾ ፔቲ ሌዔ ዋይህኔ፤ 12 ዒዚያ ጎሜ ማዲ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒዛኮ ያኣሲ ያዩሴኔ፤ ሃሣ

ዪሩሳላሜኮ ዶዒያ (2ካኣቶ. ማ 25:1-21፤ ዔር. 52:3-11)

13 ሴዴቂያሴ ዒዛሞ ጉሙርቂንታያ ማዓንዳጉዳ ያኣሲ ሱንያና ጫኣቂሴ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ማዕ ዪዩኔ፤ ዒዚ ጎሞ ቡኤዲ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሂ ባንሂ ማዒያዋ ሃሺ ዒኖ ዶዲሺ ዒዩኔ። 14 ቃሲ ሃሣ ቂኤሶኮ ሱኡጎና ዳራኣ ማሌ ያኣዛ ካኣሽኪያና ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ማሌ ዳርኮ ፑርቶ ማዶ ማላቶ ዔከኔ፤ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ፔኤር ዶማሴ ገኤኮ ማኣርቀ ዔያታ ዒኢሴኔ፤ 15 ያዲ ማዔቲያ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዶንሂ ያኣዛሂ ፔዳርና ፔኤኮ ገኤኮ ማኣርና ባይሲንታፓ ዓይሳኒ ኮዔሂር ዔያቶሞ ላቲ ከኤዛሞ ዒዛ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዳኪያ ሃሺባኣሴ። 16 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጋዓንቲ ያኣሲኮ ኪኣቶ ዓሶይዳ ዓማሌኔ፤ ዒዛ ማሊያ ከኤዛ ዓሶዋ ቦሃ፡ ናገሊና ናገጋ ጎዳኮ ቃኣሎዋ ዳካ ባኣዚ ማህኔ፤ ዪያር ናገሊና ናገጋ ጎዳኮ ዳጋ ዳርይዳ ከዳኔ፤ ዒዛኮ ዳኤፖ ዳጋፓ ቶላኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ።

17 ዪያር ባብሎኔ ካኣቲ ዔያቶ ያላንዳጉዳ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ማህሞ፡ ገኤኮ ማኣርይዳ ዓኣ ዓሶዋ ዓይሱዋዎ ዪሁዳይዳ ዓኣ ዳጌ ዓቲንቆ ቢያ ጩንቻ ዓፓርና ካኣቲ ዋዲ ኩርሴኔ፤ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ናብካዳናያኦሬ ማዕ ዒኣሂ ዒንገሂር ዳገሂንታ ጋርቾ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ያናኣ ዶማሱዋ ጉቤሂ ሚጪንቲሂ ባኣያና ዋዲ ባይዜኔ።

18 ዪያ ሌሊቱዋንቲ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ገኤኮ ማኣርሲንታ ካኣቲንታ ካኣቲኮ ዶንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሶኮ ቆሎ ቢያ ዲዒ ዔኪ ባብሎኔ ዳንዳኔ፤

19 ሃሣ ገኤኮ ማኣር፡ ዪሩሳላሜ ካታሞ፡ ሹጮና ማኦና ካኣቱሞ ማኣርንታ ዓኣ ቆሎዋ ሚቹኔ፤ ካታሞኮ ከኤሎ ዲርቀ ዶይሴኔ፤ 20 ጩንቻ ዓፓርና ዋዲንቱዋዎ ቶሊ ዓቲዘንሂ ቢያ ዲዒ ዔኪ ባብሎኔ ዒ ዓኣዳኔ፤ ዪይ ዔኪ ዓኣዳና ዓሳ፡ ፓርሴ ካኣቲ ካኣታዳ ዋዶ ሄላንዳኣና ዒኣካ ባብሎኔ ዓጫ ካራሚ ማዒ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬና ዒዛኮ ዜርያና ማዳኔ። 21 ናገሊና ናገጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛ ዔርሚያሴ ዛሎና ቤርታ፡- «ዳራ ታኣኮ ሃውሾ ከሎ ቦንቹባኣሂጉዳያ ዓጩላ ላንካይታሚ ሌዔ ዓሲ ናገጉዋያ ጉሪ ዓጪ ማዒ ናገጋንዳሂር ሃውሾ ከሊ ዒዛ ዳንቃንዳኔ» ገይ ከኤዜ ሎንሃ ቃኣላ ዪያይዲ ኩሜኔ።

ካኣቲ ቂኢርሴ ዓይሁዶ ዓሳ ዲዒንታፓ ማዓንዳጉዳ ዓይህሂ (ዒዘ. 1:1-4)

22 ናገሊና ናገጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛሂ፡ ዔርሚያሴ ዛሎና ቤርታ ከኤዜ ሎንሃ ቂኢርሴ ፓርሴ ካኣቲ ማዒ ካኣታዳ ቤርታሳ ሌያና ኩሜኔ፤ ሃይካፓ ዳማ ዓኣ ዓይህያ ከሳንዳጉዳና ዒ ካኣታዲ ዋይህ ዓጮ ቢያ ፃኣፒ ዳኪ ዳግ

36:4 36:4 ዔር. 22:11-12። 36:5 36:5 ዔር. 22:18-19፤ 26:1-6፤ 35:1-19። 36:6 36:6 ዔር. 25:1-38፤ 36:1-32፤ 45:1-5፤ ዳኣኔ. 1:1-2። * 36:10 36:10 ገርሲ ጋዓዛ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮ ማፃኦጎይዳ ዓዶ ዒሾ ሃንጎ ዓዶ ገኤዚ ማዓኒያ ዳንዳዓያከ። 36:10 36:10 ዔር. 22:24-30፤ 24:1-10፤ 29:1-2፤ 37:1፤ ሂዚ. 17:12-13። 36:11 36:11 ዔር. 27:1-22፤ 28:1-17። 36:13 36:13 ሂዚ. 17:15። 36:17 36:17 ዔር. 21:1-10፤ 34:1-5። 36:21 36:21 ዔር. 25:11፤ 29:10።

ጌዔ ዑኡሲና ዳሮም ናባቢንቲ ከኤዚንታንዳጉዲ
ማሃኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቁኢሮሴ ዔቁሴኔ።

23 ዬያ ፃኦፒንቲ ባኮኮ ማሊዳ፡- «ሃይ ፓርሴ
ካኣቲ ቁኢሮሴ ዓይሥህኔ፤ ጫሪንጮ ጎዳ ማዔ
ያኦዛህ ዓጮ ቢያ ታና ዎይህያ ማሄኔ፤ ዪሁዳ
ዓጮይዳ ዓኣ ዬሩሳላሜ ካታማ ዒዛ ቦንቾም
ጌኤሺ ማኣሪ ማዳንዳጉዲ ታና ዒ ዓይህኔ፤
ዬያሮ ያኦሲ ዓሲ ማዔ ዓሳ ዒንህህ ቢያ ዬሩሳላሜ
ዓኣዲዎቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንህኮ
ያኦዛህ ዒንህና ዎላ ማዎንጎ» ጋዓያኬ።

36:23 36:23 ዒ.ሲ. 44:28።

ዲዛራ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ዲዛራ ማፃኣፖ የኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ላምዎ ማፃኣፖ ሃሌያ ማዓዎ፣ ኬኤዛ ሃይሶ ደውሲንቲ ዳንዲ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሶኮ ዛላ ዓሲ ባብሎኔ ዓጫፓ ማዓሢና ዩሩሳላሜይዳ ዓሲኮ ናንጊንታ ያኦሲ ካኣሽኪሢንታ ዛላ ጊንሣ ዓካሶና ማዓሢኬ፤ ዩይ ሃይሳ ፓቂንቲሢ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይያኩ፡-

1. ባብሎኔይዳ ደውሲንቲ ዳንዲ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሶፓ ካኣቲ ቁኢሮሴ ዓይሢም ቤርታዲ ማዓ ዓሶ
2. ጌኤዢ ማኣሮ ጊንሣ ዓካሲ ማዶ ዓርቆናሢና ያኦሲ ካኣሽኪያ ዩሩሳላሜይዳ ዓርቆናሢ
3. ሚርጌ ለዔኮ ጊንፃፓ ያኦሲኮ ዋጎ ዓራ፣ ዲዛራ ዓይሁዶ ዓሶ ዩሩሳላሜ ዔኪ ሙኬሢ፤ ዩይ ዲዛራ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲም ማዶ ማዶ ቤርታኣሲጉዲ ማሃኒና ዴራ ፔኤኮ ፔቱሞና ናንጋ ናንጎታ ጊንሣ ደዲሻንዳጉዲ ማኣዴ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ
 ዲዲንታፓ ቤርታሲ ማዓ ዓሶ (1:1—2:70)
 ጌኤዢ ማኣሮ ዓካሶናሢንታ ማዶማኣ ጊኢጊሻናሢ (3:1—6:22)
 ዲዛራና ዋላ ዲዲንታፓ ማዓ ዓሶ (7:1—10:44)

ዓይሁዶ ዓሳ ፔ ዓጮ ማዓንዳጉዲ ቁኢሮሴ ዓይሢሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዔርሚያሴ ዛሎና ቤርታ ኬኤዜ ሎንሣ ቃኣሎ ፓርሴ ዓሢ ቁኢሮሴ ካኣታዴ ቤርታሳ ሌዎና ጌይንቲሢጉዲ ማዶ ኩንሢ፤ ፆዎይ ጌዔ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቁኢሮሴ ፔኤሮ ዔቁሲ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ዓይሢያ ፃኣፕሲ ዓጮ ቢያይዳ ናባቢ።

2 ፓርሴ ካኣቲ ፃኣፕ ዓይሢ ባካ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ ጫሪንጮኮ ያኣዛሢ ዓጮ ቢያ ታኣኒ ዎይሣንዳጉዲ ማሃ፤ ዲዛ ፔ ካኣሽኪንታንዳ ጌኤሽ ማኣሮ ዩሁዳ ዓጮኮ ዩሩሳላሜይዳ ታኣኒ ማዢንዳጉዲ ታና ዓይሢ። 3 ዓካሪ ዲንሢ ባኣካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሪ ማዓ ዓሲ ጉቤ ያኦሲ ዲዛና ዋላ ማዎንጎ! ዩሁዳይዳ ዓኣ ዩሩሳላሜ ዴንዲጋፓ ዲኣካ ናንጋ ያኣዛሢም፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሢም ጌኤሽ ማኣሮ ማዢንጎ። 4 ያኦሲ ዴርታዎ ደውሲንቲ ዳንዲ ዓኣዛንሢ ፔ ዓጮ ማዓ ዎዶና ዔያቶና ዋላ ናንጌ ዓሳ ቢራንታ ዎርቁንታ ዓይሳ ማሃታቶ ጫኣና ጫኣና ቆልሞ ማዎም ዲንጊ ማኣዶንጎ፤ ዩይ ባካ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ጌኤዢ ማኣሮ ፔ ሽኔና ዔያታ ዲንጋሢ ደቃሲ ማዎንጎ» ጋዓያኩ።

5 ዩካፓ ዩሁዳና ቢኢኒያሚና ፃጳኮ ሱኡጎንታ ቁኤሶንታ ለዎ ዓሶንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ያኦሲ ዔቁሴ ሜሌ ዓሲ ቢያ ማዓ ዴንዳኒና ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣሮ ጊንሣ ዓካሲ ማዢኒ ጊኢጊንቲ። 6 ዔያቶኮ ዓሽና ቢራ ዓንጊና ዎርቁናይዳፓ ኮሽንቲ ማሃ፣ ጋላም ማዓንዳ ሚኢሽንታ ዔኤቢ ጫኣናጉዳ ቆልሞንታ

ሜሌ ኮይሳያ ማዓ ዲንጊንታ ባኣዚና ጌኤዢ ማኣሮይዳ ዲንጊሢ ማዓ ሽኢካ ባኣዚ ቢያ ዲንጊ ዔያቶ ማኣዴ።

7 ዩያ ሌሊቱዎንቲ ሚና ቤርታ ካኣቲ ናብካዳናዎኦሪ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ጌኤዢ ማኣራፓ ቡሪ ዔኪ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኣዛ ማኣራ ጌሢ ዑዢ ዑሽኮ ዓንጎንታ ጌኤዢ ማኣሮ ሚሆዎ ማሃ ቁኢሮሴ ዔያቶም ዲንጌ። 8 ዩንሢ ዲማዴ ጌኤዢ ማኣሮ ሚሆንሢ ማትራዳቲ ጌይንታ ጌኤዢ ማኣሮ ሚሆ ጌሣ ኬኤዎኮ ሱኡጋሢና ፓይዲሲ ዩሁዳ ዓጮ ዎይሣ ሽሽባፃሬም ቁኢሮሴ ዲንጌ፤ 9-10 ዩያ ሚሆኮ ፓይዳ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይያኩ፡-

- ዲንጎ ባኮ ዔኮያ ማዓንዳ ዎርቁፓ ኮሽንቲ ሳኣኔ ሃይሢታሚ
- ዲንጎ ባኮ ዔኮያ ማዓንዳ ቢራ ዓንጊዳፓ ኮሽንቲ ሳኣኔ ፔቲ ሺያ
- ዲማ ዲማ ዓፓሮ ለማታሚ ታዞጳ
- ዎርቁይዳፓ ኮሽንቲ ዔቲ ሳኣኔ ሃይሢታሚ
- ቢራ ዓንጊዳፓ ኮሽንቲ ዔቲ ሳኣኔ ያይዳ ጌኤታና ታጳ

ሜሌ ሃሣ ዲማ ዲማ ማሃ ፔቲ ሺያ
 11 ሽሽባፃሬ ሃንጎ ዲዲንታፓ ማዓ ዓሶና ዎላ ባብሎኔፓ ዩሩሳላሜ ማዓ ዎዶና ዔኪ ሙኬ ቢሮ ዓንጎና ዎርቆናይዳፓ ኮሽንቲ ሚሆንታ ሜሌ ሚሆኮ ሚርጉማ ደንጎ ሺያና ያይዳ ጌኤታና።

2

ዲዲንታይዳፓ ፔ ዓጮ ማዓ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ (ኔሄ. 7:4-73)

1 ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናዎኦሪ ዲዲ ዔኪ ባብሎኔ ዓኣዴ ዓሶይዳፓ ፔኤኮ ካታም ካታም፣ ዩሩሳላሜና ዩሁዳና ማዓ ሙኬ ዓሶኮ ፓይዳ ያዲኩ፡- 2 ዩያቶ ዲዲንታፓ ማዓ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዓ ዔኪ ሙኬ ዓሳ ዜሪባቡሌ፣ ዲያሱ፣ ኔሃሚያ፣ ቤራያ፣ ሬዔላያ፣ ሚርዴኪዮሴ፣ ቢልሻ፣ ሚሰፓሬ፣ ቢግዎ፣ ሬሁሚንታ ቤዓና ጌይንታዘንሢ። ፔቲ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቶኣካፓ ቡኪንቲ ዓጮ ባንሢ ማዓ ዓሶኮ ፓይዳ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይያኩ፡-

3-20 ፓርዎሽ ፃጳፓ ላምዎ ሺያና ጌኤታና ላንካይታሚ ላምዎ ዓሲ

ሽፓዲያ ፃጳፓ ሃይሣ ጌኤታና ላንካይታሚ ላምዎ ዓሲ

ዓራሄ ፃጳፓ ላንካይ ጌኤታና ላንካይታሚ ደንጎ ዓሲ

ፓሃትሞዓኣቤ ፃጳፓ ዲያሱና ዲዮዓቤና ዜርፃፓ ላምዎ ሺያና ሳሊ ጌኤታና ታጳ ላምዎ ዓሲ

ዔላኣሜ ፃጳፓ ፔቲ ሺያና ላምዎ ጌኤታና ደንጊታሚ ያይዳ ዓሲ

ዛቲ ፃጳፓ ታዞጳ ጌኤታና ያይዳታሚ ደንጎ ዓሲ

ዛካዬ ፃጳፓ ላንካይ ጌኤታና ላሃታሚ ዓሲ

ባኒ ፃጳፓ ላሆ ጌኤታና ያይዳታሚ ላምዎ ዓሲ

ቤባዬ ፃጳፓ ላሆ ጌኤታና ላማታሚ ሃይሣ ዓሲ

ዓዝጋኣዴ ፃጳፓ ሺያና ላምዎ ጌኤታና ላማታሚ ላምዎ ዓሲ

ዓዶኒቃሚ ፃጳፓ ላሆ ጌኤታና ላሃታሚ ላሆ ዓሲ

ቢግዎዬ ፃጳፓ ላምዎ ሺያና ደንጊታሚ ላሆ ዓሲ

1:1 1:1 ዓር. 25:11፤ 29:10። 1:2 1:2 ዓሲ. 44:28።

ዳዲኔ ፃጳፓ ያይዶ ጭኑታና ደንጊታሚ ያይዶ
 ዓሲ ሂዘቁያሴ ዛሎና ዓጭሬ ፃጳፓ ታዘጸታሚ ሳሊ
 ዓሲ
 ቤፃዬ ፃጳፓ ሃይሃድ ጭኑታና ለማታሚ ሃይሃድ ዓሲ
 የራ ፃጳፓ ጭኑታና ታጸ ለምፖ ዓሲ
 ሃሹሜ ፃጳፓ ለምፖ ጭኑታና ለማታሚ ሃይሃድ ዓሲ
 ገባሬ ፃጳፓ ታዘጸታሚ ደንጎ ዓሲ
 21-35 ዬያ ዲዲንታፓ ማዔ ዓሲ ባኣካፓ
 ዲማና ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ሃካፓ ዴማ ዓኣ
 ካታሞይዳ ናንጌ ዓሶኮ ፓይዳ ያዲኬ:-
 ቤኤቴሌሃሚይዳ ሾይንቴ ዓሳ ጭኑታና ለማታሚ
 ሃይሃድ

ኔፃፓይዳ ሾይንቴ ዓሳ ደንጊታሚ ላሆ
 ዓናቶይዳ ሾይንቴ ዓሳ ጭኑታና ለማታሚ ሳሊ
 ዓዘማዌቴይዳ ሾይንቴ ዓሳ ያይዲታሚ ለምፖ
 ቁርያትይዳሪሜ፣ ኬፕራና ቤዔርቴናይዳ ሾይንቴ
 ዓሳ ለንካይ ጭኑታና ያይዲታሚ ሃይሃድ
 ራማና ጌባዔናይዳ ሾይንቴ ዓሳ ላሆ ጭኑታና
 ለማታሚ ፔቴ
 ሚክማሴይዳ ሾይንቴ ዓሳ ጭኑታና ለማታሚ
 ለምፖ

ቤኤቴሌላና ዓይናይዳ ሾይንቴ ዓሳ ለምፖ
 ጭኑታና ለማታሚ ሃይሃድ
 ኔቦይዳ ሾይንቴ ዓሳ ደንጊታሚ ለምፖ
 ማግቢሼይዳ ሾይንቴ ዓሳ ጭኑታና ደንጊታሚ
 ላሆ

ባጎ ዔላኣሚይዳ ሾይንቴ ዓሳ ፔቴ ሺያና ለምፖ
 ጭኑታና ደንጊታሚ ያይዶ
 ሃሪሜይዳ ሾይንቴ ዓሳ ሃይሃድ ጭኑታና ለማታሚ
 ሎዴ፣ ሃዲዴና ያናይዳ ሾይንቴ ዓሳ ለንካይ
 ጭኑታና ለማታሚ ደንጎ

ዒያርኮይዳ ሾይንቴ ዓሳ ሃይሃድ ጭኑታና
 ያይዲታሚ ደንጎ
 ሴናይዳ ሾይንቴ ዓሳ ሃይሃድ ሺያና ላሆ
 ጭኑታና ሃይሢታሚ

36-39 ሃካፓ ዴማ ሃሃ ዲዲንታፓ ማዔ ቁኤሶ
 ማኣሮ ዓሶ ፓይዶ ኬኤዛኔ:-
 ዒያሱ ዜርፃሢ፣ ዪዳዒያ ማኣሮ ዓሶፓ ታዘጸ
 ጭኑታና ለንካይታሚ ሃይሃድ
 ዒሜሬ ማኣሮ ዓሶፓ ፔቴ ሺያና ደንጊታሚ ለምፖ
 ፓሽሁሬ ማኣሮ ዓሶፓ ፔቴ ሺያና ለምፖ ጭኑታና
 ያይዲታሚ ለንካይ

ሃሪሜ ማኣሮ ዓሶፓ ፔቴ ሺያና ታጸ ለንካይ ዓሲ
 40-42 ዲዲንታፓ ቤዛፓ ማዔ ሌዌ ማኣሮ ዓሶኮ
 ፓይዳ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይፃኬ:-
 ሆደውያ ዜርፃ ማዔ ዒያሶንታ ቃድሚዔሌንታ
 ማኣሮ ዓሳ ለንካይታሚ ያይዶ
 ዓሳኣፔ ዜርፃ ማዔ፣ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ያኦሲ
 ቦንቾ ዓይኤሞ ዓይናዳ ዓሶኮ ሚርጉማ ፔቴ
 ጭኑታና ለማታሚ ሳሊ

ጌኤዢ ማኣሮ ካፓ ሻሉሜ፣ ዓጭሬ፣ ፃልሞኔ፣
 ዓቁቤ፣ ሃፃፃንታ ሾባዬ ዜርፃፓ ፔቴ ጭኑታና
 ሃይሢታሚ ታዘጸ

43-54 ዲዲንታፓ ማዔ፣ ጌኤዢ ማኣሮ ማደም
 ኬሶና ቶኣካ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ዓሶኬ:-
 ዒሃ፣ ሃሱፓ፣ ፃባፖቴ፣

ቁርሴ፣ ሲዓሃ፣ ፓዶኔ፣
 ሌባና፣ ሃጋባ፣ ዓቁቤ፣
 ሃጋባ፣ ሻሞላዬ፣ ሃናኔ፣
 ጌዴሌ፣ ጋሃሬ፣ ሬዓያ፣
 ሬፃኔ፣ ኔቆዳ፣ ጋዛሜ፣
 ዑዛ፣ ፓሴሃ፣ ቤሳዬ፣
 ዓሲና፣ ሜዑኒሜ፣ ኔፕሲሜ፣
 ባቅቡቄ፣ ሃቁፓ፣ ሃርሁሬ፣
 ባፂሉቴ፣ ሜሃዳ፣ ሃርሻ፣
 ባርቆሴ፣ ሲሳራ፣ ቴማሃ፣
 ኔፃሃና ሃፃፓናኬ።

55-57 ሴሎሞንም ማዳ ዓሶ ፃጳፓ ዲዲንታፓ
 ማዔ ቶኣካ:-
 ሶፃዬ፣ ሃሶፔሬቴ፣ ፔራዳ፣
 ያዕላ፣ ዳርቆኔ፣ ጌዴሌ፣
 ሹፓፂያ፣ ሃፂሌ፣ ፖኬሬቴ፣
 ሃፃባይሜና ዓሚ ጌይንታዘንሢኬ።

58 ጌኤዢ ማኣሮ ማደም ኬሶና ፃጳና ሴሎሞንም
 ማዳ ዓሶ ዜርፃ ሞሊ ዑፃ ሃይሃድ ጭኑታና ታዘጸታሚ
 ለምፖ ዓሲኬ።

59-60 ቴልሜላሃ፣ ቴልሃርሻ፣ ኬራቤ፣ ዓዳኔና
 ዒሜሬ ጌይንታ ካታሞንሢዳፓ ማዔ ሙኬ ዓሲ
 ዓኣኔ፣ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዜርፃ ዒሲራዔኤሌ ቶኣካፓ
 ማዔ፣ ፒዚሲ ኬኤዛኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ።
 ሜሌ ሃሃ ዴላያንታ ያቢያንታ ኔቆዳ ፃጳ ቶኣካፓ
 ማዔ ሙኬ ላሆ ጭኑታና ደንጊታሚ ለምፖ ዓሲያኣ
 ዓኣኔ፤

61-62 ሃካፓ ዴማ ቁኤሶ ፃጳ ማዔ ዘንሢ
 ሃባያ፣ ሃቆፃና ባርዚላዬና ዔያቶኮ ቤርታኣ
 ዓደንሢ ያናንሢታቴያ ዔርቴባኣሢሮ ዔያታ ቁኤሴ
 ማዔ ማዳኒ ዳንዳዒባኣሴ። [ባርዚላዬ ጎሆሢ
 ጌሌዓዴይዳ ሾይንቴ ባርዚላዬ ፃጳፓ ፔቴ ላኣሊ
 ዔካፓ ዬኖ ሱንፃና ዔኤሊንቴ።] 63 ዑሪሜና
 ቱሚሚ ጎሆ ባኮንሢና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይጎ
 ጋዓቴያ ያኦጫኒ ዳንዳዒ ቁኤሴ ኬሰካንዳያ
 ሃላንዳኣና ያኦሲም ሺኢሺንታ ዴማዴ ሙፖ ዔያታ
 ሙዑሞጉዲ ዓጮ ሞይሃ ዓሢ ዔያቶ ላኣኒኔ።

64-67 ዓካሪ ዬያ ጎይፃና ዲዲንታፓ ማዔ ዓሶኮ
 ሚርጉማ ሞሊ ዑፃ ያይዲታሚ ለምፖ ሺያና ሃይሃድ
 ጭኑታና ለሂታሚናኬ።

ዬያ ዓሶፓ ማዳ ማዳ ዓተንቆና ላኣሎናኮ
 ሚርጉማ ለንካይ ሺያና ሃይሃድ ጭኑታና ሃይሢታሚ
 ለንካይ ማዓዛ፣ ዓተንቆና ላኣሎና ማዔ ያኦሲ
 ቦንቾም ዓይኤሞ ዓይናዳ ዓሳ ሞሊ ዑፃ ለምፖ
 ጭኑታኬ።

ዬያ ዲዲንታፓ ማዔ ዓሶኮ:- ለንካይ ጭኑታና
 ሃይሢታሚ ላሆ ፓራ፣ ለምፖ ጭኑታና ያይዲታሚ
 ደንጎ ባቁሎ፣ ያይዶ ጭኑታና ሃይሢታሚ ደንጎ
 ጋኣሎንታ ላሆ ሺያና ለንካይ ጭኑታና ለማታሚ
 ሃሪንታ ዓኣኔ።

68 ዬያ ዲዲንቴ ዓሳ ዲዲንታፓ ማዔ
 ዬራሳላሜይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣራ
 ዓኣ ቤዘ ሃላዘ ፔቴ ፔቴ ማኣሮ ዓሶኮ ሱኡጋ ጌኤዢ
 ማኣራ ቤርታ ዓኣ ቤዘ ማዓንዳጉዲ ለሚ ጌንሣ
 ማዢፃም ማዓንዳያ ፔ ሹኔና ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ
 ሺኢሹኔ። 69 ዔያታ ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ማደንጎ
 ባኣዚ ዳንዳዒ ጎይፃና ኬሲ ቡኩሴ ዒንጊያ ሞሊ
 ዑፃ ማሆዛ ደንጎ ጭኑታ ኪሎ ሞርቁ፣ ለምፖ ሺያና

11 «ዔያታ ኑም ዒማና፡- ኦኑኒ ጫሪንጮና ሳዖና ማዘፍ፡ ዳኤፖ ያኦዛሂኮ ማዳዘንሂኒ፤ ዩያሮ ዒዛም ማርጌ ዎዴኮ ቤርታ ፔቲ ዳኤፔ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣተሰኬይ ማዘፍ ጌኤዢ ማኣሮና ዲሮና ጊንሂ ኑ ማዢኒ፤ 12 ጋዓንቲ ኦኑኮ ቤርታኣ ዓድንሂ ዩያ ጫሪንጮ ያኦዛሂ ዳጋሴሂሮ ካላዳ ዓጮ ካኣቶ ዜርፃፓ ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ያሎና ዔያቶ ባሻንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዒማና ጌኤዢ ማኣሮ ሻሂንቲ፤ ዳራኣ ዲዒንቲ ባብሎኔ ዓጮ ዓኣዳኔ። 13 ዩካፓ ቁኢሮሴ ባብሎኔይዳ ካኣታዳ ቤርታሳ ሌዖና ዩያ ጌኤዢ ማኣሮ ጊንሂ ኑ ማዢንዳጉዲ ኑና ዓይሄሂ ፔኤሮ ካኣቲ ቁኢሮሴ። 14 ናብካዳናያኦሬ ሃይካ ዩሩሳላሜይዳ ማዢንቲ ቤርታኣ ጌኤዢ ማኣራፓ ዲዒ ዔኬ ባኮና ባብሎኔይዳ ዔያቶኮ ያኦዛ ካኣሽኮ ቤዘይዳ ጌሄ ዎርቆና ኮሽንቲ ጌኤዢ ማኣሮ ማሆ ቢያ ቁኢሮሴ ማሂ ኑም ዒንጌኔ፤ ዩይ ጌኤዢ ማኣሮ ማሂ ኑም ማሂ ዒንጌንቲሂ ዪሁዳ ዓጮ ዎይሂንዳጉዲ ማሂ ደኦሮና ሽሽባፃሬ ጌይንታ ዓሂ ዛሎና። 15 ዩይ ዓጮ ዎይሂ ሽሽባፃሬ ዩንሂ፤ ጌኤዢ ማኣሮ ማሆ ጊንሂ ማሂ ዔኪ ሙኪ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ጌኤዢ ማኣሮ ዩሂንዳጉዲ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ጌኤዢ ማኣሮ ቤርታ ዓኣ ቤዛ ማዢንዳጉዲ ካኣቲ ቁኢሮሴ ዓይሄኔ። 16 ዩያሮ ሽሽባፃሬ ሙኪ ማኣሮ ማዢንቲ ዓይሄኔ፤ ዩካፓ ሹጮና ማዢ ማኣራ ማዢንቲ ዓርቄም ሃና ሃላንዳኣና ማኣራ ማዢንቲሂዳኬ፤ ጋዓንቲ ጌኤዢ ማኣሮ ሹጮና ማዢሂ ሃጊ ጋፒባኣሴ» ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ።

17 «ካኣቲዮ! ኅኔና ዩይ ጌኤዢ ማኣራ ዩሩሳላሜይዳ ማዢንቲዳጉዲ ካኣቲ ቁኢሮሴ ዓይሄቲያ ዓይሂባኣቲያ ዔራኒ ባብሎኔይዳ ካኣቲም ማኣራ ያኣፒ ጌሃና ማርካ ማዓ ባኣዚ ዓኣቶ ዛጊሲ፤ ሃያ ባኮ ኔ ዎዚ ጋዓቲያ ኑም ኔ ኬኤዛንዳጉዲ ኦ ኔና ሸኢቃኔ።»

6

ቁኢሮሴ ዓይሄ ዓይሂያ ኮዒ ዳንቆናሂ

1 ባብሎኔይዳ ካኣቲም ማኣራ ዓኣ ያኣፒ ጌሃና ባካ ቢያ ኮይ ዛጊንታንዳጉዲ ካኣቲ ዳኣሪዮሴ ዓይሄኔ፤ 2 ጋዓንቲ ዩይ ባካ ባብሎኔይዳቲዎንቲ ዒዞ ዓጮኮ ማዳኔይዳ «ዓህሚታ» ጌይንታ ካታማይዳ ፔቲ ቢራና ጌይንታያ ማሪንቲ ባኣዚዳ ጴዳኔ፤ ዩሮ ጋራ ያኣፒንቲ ባካ፡-

3 «ቁኢሮሴ ካኣታዳ ቤርታሳ ሌዖና ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ጌኤዢ ማኣሮ ያኦሲም ሚቶ ዒንጎ ዒንጊያንታ ማሌ ደማ ደማ ዒንጊያ ዒንጊንታንዳጉዲ ጌኤዢ ማኣራ ጊንሂ ማዢንታንዳጉዲ ዓይሄኔ፤ ዩያ ጌኤዢ ማኣሮኮ ያደሱማ ላሂታሚ ዎዳ፤ ጋሮ ዳልጉማኣ ላሂታሚ ዎዳ ማዓንዳያ ኮይሳኔ። 4 ዲራ ሃይሃ ሸርሺ ሹቻ ኬልቂ ዲርቆና ዩያ ኬኤሎ ዲያኮ ቶኦካ ፔቲ ሸርሺ ጫሪ ማኣሮና ማሂ ዲርሲ ዓኣያ ማዓንጎ፤ ዩያ ማዳም ቢያ ኮይሳ ማሂ ካኣቲም ማኣራ ማሂ ሸርሺ ጌሃ ኬኤዓፓ ዒንጊንታንጎ፤ 5 ዩያጉዲ ሃሃ ሃያኮ ቤርታ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ጌኤዢ ማኣራፓ ዲዒ ኬሴ ዎርቆና ቢር

ዓንጎናይዳፓ ኮሽንቲ፤ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማዳንቶ ማሂ ጊንሂ ማዓ ዩሩሳላሜይዳ ማዢንታ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ኮይሳ ቤዛ ጌሂንቶንጎ» ጋዓንቲ።

6 ዩያሮ ዳኣሪዮሴ ሃካፓ ደማ ዓኣ ኪኢቶ፡- «ዔፕራዒሴኮ ዓባ ኬሰካ ባንያና ዓኣ ዓጮ ዎይሂ ታቲናዩና ሽታርባዘናዩናም፡ ዔፕራዒሴኮ ዓባ ጌላ ባንያይዳ ዒንሂና ዎላ ዓኣዘንሂም ቢያ፤ ጌኤዢ ማኣሮ ባንሂ ዑኪፖ፤ 7 ማዳ ማዳንቲዎጉዲ ዲቁያዎ ሃሹዎ፤ ዪሁዳ ዓጮ ዎይሂሂና ዓይሁዳ ዓሶኮ ሱኡጎና ያኦሲኮ ጌኤዢ ማኣሮ ማሂ ቤርታ ዓኣ ቤዘይዳ ጊንሂ ማዢንጎ። 8 ሃይማና ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ኮሽ ዒንሂ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ታ ዒንሂ ዓይሄኔ። ዩያሮ ዩያ ማዳ ማዳ ማዳ ማዳ ማዳ ማዳ ቢያ ዔፕራዒሴኮ ዓባ ኬሰካ ባንያና ዓኣ ዓጮፓ ካኣቲኮ ጌኢሮ ማዒ ቡኩሶና ማሂ ሸፓ ዑኩና ኬሰንቲ ዔያቶም ዒንጊንቶ፤ ማዳ ዲቁንቲ ዔቃንዳያ ኮይሱዎሴ። 9 ቃሲ ሃሃ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ቁኤሳ ዒንሂም ኬኤዛ ጎይያ ኬላ ኬላ ጫሪንጫ ናጎጎ ያኦዛሂም ዔያታ ዒንጎ ዒንጊያም ኮዓ ዚዮ ጌማታ፤ ማራቶ ዓዳ፤ ማራናኣቶ ዓዳ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዒንጊያማ ማዓ ዛርጋሂ፤ ሶኦጋ፤ ዎይሮ ዑኩንታ ሪሚታፓ ኮሾ ዛይቶዎ ቢያ ዔያቶም ዒንጉዎ። 10 ዩይ ቢያ ያዲ ማዳንታኒ ኮይሳሂ ጫሪንጫ ያኦዛሂ ዎዘና ዔካ ዒንጊያ ቢያ ሸኢሸሂና ታኣና ታናኣቶና ሽምፓሂም ዔያታ ሸኢቃንዳጉዲ፤ 11 ዩያ ሌሊቱዎንቲ ማሌ ታ ዔርዚኒ ኮዓ ባኣዚ ዓይጎዳይ ጌዔ፤ ሃያ ታ ዓይሂያ ዔኩዎኣያና ዎይዙዎይ ዓይጎ ዓሲታቶዎ ዒዛኮ ማኣሮ ቱርቱራፓ ፔቲ ቱጊንቲ ዓርሲ ዓጪሴሰካፓ ጫርጊ ዒዛ ሱዮንጎ፤ ዩካፓ ማኣራ ዒዛኮ ሻሂንቲ ቡኡራ ላኣሎ ቤሲ ማዓንጎ። 12 ሃያ ዓይሂያ ዎይዙ ዒዳ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ያኦሲኮ ጌኤዢ ማኣሮ ሻሂኒ ማላ ዓይጎ ካኣቲ ማዔቲያ ዴሬ ዒዛኮ ሱንፃ ዔኤሊንታ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ደኦሬ ያኦዛሂ ዩያ ባይዘንጎ፤ ሃያ ኪኢቶ ዓይሂያ ዳኬሂ ታና፤ ዳኣሪዮሴ ማዓሂሮ ጉቤ ባካ ማዳንቲ ኩማንዳያ ኮይሳኔ» ጌይ ዳኬኔ።

ጌኤዢ ማኣራ ማዢንቲ ጋፔሂሮ ቦንቾና ቦንቾ

13 ዩካፓ ዓጮ ዎይሂ ታቲናዩንታ ሽታርባዘናዩንታ ዔያቶና ዎላ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ካኣቲ ዔያቶ ዓይሄ ጎይያና ቢያ ባኮ ማዳ ኩንሄኔ። 14 ዓይሁዳ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሃጌና ዛካሪያሴና ዔያቶ ደዲሺ ደዲሺ ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ዑካሴኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂ ማሊያጉዲ ፓርሴ ካኣታ ቁኢሮሴንታ ዳኣሪዮሴንታ ዓርቄክሲሴንታ ዓይሄ ጎይያ ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ማዳ ጋፒሴኔ፤ 15 ዩያ ጌኤዢ ማኣሮ ዔያታ ማዢ ጋፒሴሂ ዳኣሪዮሴ ካኣታዳንቲ ላሃሳ ሌዖኮ ዓዳሪ ጌይንታ ዓጊና ያኤሬም ሃይሃሳ ኬሎና። 16 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዴራ፤ ቁኤሶንታ ሌዎ ዓሶንታ፤ ዩያጉዲ ዲዒንቶፓ ማዔ ሃንጎ ዓሳ ቢያ ጌኤዢ ማኣራ ማዢንቲ ጋፔሂሮ ቦንቾ ኬሊ ዎዘና ቦንቾ። 17 ዔያታ ዒማና ቢያ ዩያ ቦንቾ ኬሎም ማዓያ ፔቲ ያኤታ ዚያ ጌማይ፤ ላምዖ ያኤታ ዓዳ ማራይ፤ ያይዳ ያኤታ ማራናይ ዓዳ ዒንጎ ዒንጊሂ ማሂ ሸኢሸኔ፤ ሃሃ ጎሜ ጌኤሺሂ

5:12 5:12 2ካኣቶ. ማ 25:8-12፤ 2ዮኦሲ. ዓሃኬ 36:17-20፤ ዔር. 52:12-15። 5:13 5:13 ዒዘ. 1:2-11። 6:14 6:14 ሃኣኔ 1:1፤ ዛካ. 1:1።

ዘላ ዲንጎ ዲንገህ ማዓ ታጾ ላምዖ ኮላይ ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፃጾ ሱንዖና ሺኢሼኔ። 18 ዩካፓ ሙሴኮ ባሶ ዎይሆ ዎጋ ፃኣፒንቴ ጎይዖ ዩሩሳላሜይዳ ማዢንቴ ጌኤዢ ማኣሮ ማጾም ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ዔያታ ፔ ቤዛ ቤዛ ማሃ ገኢጊሼኔ።

ዑሣ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎ

19 ዲዒንታፓ ማዔ ዓሳ ቤርታሳ ዓገሮኮ ታጾ ያይዳሳ ኬሎና ዑሣ ዓኣዲዖ ቦንቾ ቦንቾኔ። 20 ዲማና ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ቢያ ዎጎ ጎይዖ ዳምቦና ፔ ቶኦኮ ጌኤሼኔ፤ ሃሣ ለዊ ዓሳኣ ቦንቾ ኬሎይዳ ዲዒንታፓ ማዔ ዳሮና ቁኤሶናም፤ ዩያጉዲ ሃሣ ፔ ቶኦኮም ዔያታ ሺኢሼ ቆልሞዎ ሹኬኔ። 21 ዲንጎ ዲንገይዎ ቢያ ዲዒንታፓ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዩሮ ዓጮይዳ ናንጋ ማሌ ዓሳ ዳምቦ ሃሺ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሂ ካኣሽካ ዓሳኣ ቢያ ሙዔኔ። 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤሮ ዓሶኦሬ ካኣቲ ዔያቶ ናሽካንዳጉዲና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሂ ጋላቲንታ ጌኤዢ ማኣሮ ገንሣ ዔያታ ማዢንዳጉዲ ማጾና ቢያ ዔያቶ ዲ ማኣዳንዳጉዲ ማሃሂሮ ላኣዳ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ ላንካይ ኬሊ ኩሙሂ ዳኤፒ ዎዛና ዔያታ ቦንቾኔ።

7

ዲዘራ ዩሩሳላሜ ሙኬህ

1 ዩካፓ ሚርጌ ለዔ ዳዓዖ ዓርፃክሲሴ ፓርሴ ካኣቲ ማዔ ዎዶና ዲዘራ ጌይንታ ፔቴ ዓሲሰኬይ ዲኣካ ናንጋኔ፤ ዲዛኮ ቤርታኣ ዓዶንሂ ሸይንቶ ፃጾ ዳንዲ ዳኤፓሂ፤ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሂ፤ ዓኣሮኔ ሂላንዳኣና ፓይዲንታዛ ሃካፓ ዳማ ዓኣ ጎይዖኬ፤ ዩይያ፡- ዲዘራ ሴራያ ናይ ማዓዛ፡ ሴራያ ዓዛሪያ ናይ፡ ዓዛሪያ ሂልቁያ ናይ፡ ሂልቁያ ሻሎማ ናይ፡ 2 ሻሎማ ሳዶቁ ናይ፡ ሳዶቁ ዓሂፀ-ቤ ናይ፡ ዓሂፀ-ቤ ዓማሪያ ናይ፡ 3 ዓማሪያ ዓዛሪያ ናይ፡ ዓዛሪያ ማራዮቴ ናይ፡ ማራዮቴ ዜራህያ ናይ፡ 4 ዜራህያ ዑዚ ናይ፡ ዑዚ ቡቂ ናይ፡ 5 ቡቂ ዓቢሹዓ ናይ፡ ዓቢሹዓ ፒንሃሴ ናይ፡ ፒንሃሴ ዓላዜሬ ናይ፡ ዓላዜሬ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሂ ዓኣሮኔ ናይኬ።

6 ዩይ፡ ዲዘራ ባብሎኔይዳፓ ዩሩሳላሜ ሙኬኔ፤ ዲዘ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሂ ሙሴም ዲንጌ ዎጎ ኮሺ ዔራያኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣሲኮ ዎልቃ ዲዛና ዎላ ዓኣሂሮ ዲዘ ያኣጮ ባኮ ቢያ ካኣቲ ዲዛም ዲንጌ።

7 ዩያጉዲ ሃሣ ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ካኣታዳንቴ ላንካሳ ሌዖና ዲሰራዔኤሌ ናኣቶ ባኣካፓ ቁኤሳ፡ ለዊ ዓሳ፡ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ፡ ጌኤዢ ማኣሮ ካር ካፓ ዓሶንታ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማጾ ዓሳኣ ዲዘራና ዎላ ዩሩሳላሜ ሙኬኔ። 8 ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ካኣታዳ ላንካሳ ሌዖኮ ዶንጋሳ ዓገሮና ዲዘራ ዩሩሳላሜ ሙኬኔ። 9 ያኣሲኮ ዳኤፓ ዎልቃ ዲዘይዳ ዓኣሂሮ ባብሎኔይዳፓ ቤርታሳ ዓገሮኮ ቤርታሳ ኬሎና ዔቁ ዩሩሳላሜ ዶንጋሳ ዓገሮኮ ዓይይይዳ ሄሌኔ። 10 ዲዘራ ናንጌ ዎዶ ቢያይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ናባቢሂና ዩያ ናባቢሂ ማጾይዳ ፔኤሺሂና፤ ዩያጉዲ ሃሣ ናንገና ናንጋ

ጎዳኮ ዓይሂዖንታ ዎጎንታ ዳምቦንታ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ጉቤሂም ዔርዚ ዔርዚ ማጾይዳ ፔኤሻያኬ።

ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ዲዘራም ፃኣፒ ዲንጌ ኪኢቶ

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዲንጌ ዎጎንታ ዓይሂዖንታ ቢያ ኮሺ ዔራያ ማዔ፡ ቁኤሳሂ ዲዘራም ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ፃኣፒ ዲንጌ ዎርቃታ ሃካፓ ዳማ ዓኣሂኬ፤ ዩይያ፡-

12 «ካኣቶኮ ካኣቲ ዓርፃክሲሴይዳፓ ጫሪንጮ ያኣዛሂኮ ዎጎ ናባቢ ዔሪያና ዳኤፒ ዔራ ማዔ ቁኤሳሂ፡ ዲዘራ ኔ ኮሺዳ?»

13 «ታኣኒ ዎይህ ካኣቱም ዓጮ ጋራ ዓኣያ፤ ሃሣ ኔኤና ዎላ ዩሩሳላሜ ማዔ ዓኣዲኒ ኮዓ ዲሰራዔኤሌ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ለዊ ዓሳኣ ቢያ ማዔ ዳንዳንዳጉዲ ታ ዓይሂኔ፤ 14 ታኣኮ ላንካዎ ዶንዘና ዎላ ዔኤዒ ጌሰቲ ኑ ዔቁሴ ጎይዖና ኔ ኩጫ ዓኣ ያኣሲ ዎጎና ዓይሂዖና ማጾይዳ ፔኤቃሂ ዛገ ዛገ ዩሩሳላሜና ዩሁዳናይዳ ማጾንታ ባኮ ኔ ዛጋንዳጉዲ ታ ኔና ዳኬኔ። 15 ቃሲ ሃሣ ዩሩሳላሜይዳ ጌኤሺ ማኣሪ ማዢንቴ፡ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሂም ታኣና ታኣኮ ዶንዘና ኑ ኑ ሼኔና ናሽኪ ዲንጌ ቢሮና ዎርቆና ዔኪ ዳንዴ።

16 ዩያ ሌሊቱዎንቴ ኔኤኒ ኔኤሮ ባብሎኔ ዓጫፓ ቡኩሴ ዎርቆና ቢሮና፡ ዲሰራዔኤሌኮ ዳሮንታ ዔያቶኮ ቁኤሳኣ ዓቱዎዖ ዩሩሳላሜይዳ ማዢንጌ ዔያቶኮ ያኣዛሂ ጌኤዢ ማኣራ ዔያታ ሺኢሻኒ ኮዓ ዲንገይ ቢያ ዔኪ ዳንዴ። 17 ዩያ ሚኢሾ ዛገ ማጾ ማጾንዳጉዲ ማሃ፤ ጌማይ ዚያ፡ ዳኤፓ ዓዶ ማራቶንታ ማራናኣቶንታ፡ ዲንገይም ማዓ ሃኣኮንታ ዎይሮ ዑዢዎ ሃሹዎዖ ዩሩሳላሜይዳ ማዢንጌ ዲንሂ ያኣዛሂኮ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ዓኣ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዲንገንታ ዲንገይ ቢያ ሻንቁ። 18 ዩካፓ ዓታ ቢሮና ዎርቆና ዲንሂኮ ያኣዛሂ ማሊዮጉዳ ዔኤና ኔ ዓሶና ዲንሂ ኮዓ ባኣዚ ማጾዎቴ። 19 ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማጾንዳጉዲ ዲንገንቴ ዲማዳ ማሆ ዩሩሳላሜይዳ ካኣሽኪንታ ያኣዛሂም ኔ ሺኢሻንዳኔ። 20 ሃሣ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማጾንታ ኔኤም ኮይሳ ማሌ ባኮ ቢያ ካኣቱም ማኣሮኮ ማሆ ጌሃ ማኣራፓ ኔ ዔካኒ ዳንዳዓኔ።

21 «ዔፕራዒሴኮ ዓባ ጌላ ባንዖና ዓኣ ዓጮኮ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጫሪንጮ ያኣሲ ዲንጌ ዎጎና ዓይሂዖ ኮሺ ዔራ ቁኤሳሂ ዲዘራ ዲዛም ኮይሳ ባኮ ያኣጫሂ ጉቤ ዲንሂ ኩንሣንዳጉዲ ታኣኒ ዓርፃክሲሴ ዓይሂኔ። 22 ዩይያ፡- ሃይህ ሺያና ያይዶ ፃኤታ ኪሎ ማዓ ቢራ፡ ታጾ ሺያ ኪሎ ማዓ ዛርጌ፡ ላምዖ ሺያ ዶሎዜ ማዓ ዎይኔ ዑሺ፡ ላምዖ ሺያ ዶሎዜ ማዓ ሪማቲ ዛይቲንታ ሶኣጌያ ዲዛም ኮይሳሂጉዳ ዲንጉዎቴ። 23 ጫሪንጮ ያኣዛሂኮ ጌኤዢ ማኣሮ ማጾም ኮዓ ባኮ ቢያ ዲንጋንዳያ ዲንሂ ኮይሳያታሂ ዎሊፖቴ፤ ዲዘ ታናንታ ታኣኮ ገንፃ ኬሰካንዳ ካኣቶ ዑይይዳ ሜቶ ዔኪ ዩዑዎጉዲ። 24 ዩያጉዲ ሃሣ ቁኤሳ፡ ለዊ ዓሳ፡ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ፡ ጌኤዢ ማኣሮኮ ካር ካፓ ዓሶንታ፤ ጉቤና ጌኤዢ ማኣሮ ዛላ ማዓ ዓይሳ ማጾዎ ማጾ ዓሶይዳፓ ቢያ ገኢራ ዲንሂ ዔካንዳያ ኮይሱዎሴ።

25 «ኔኤኒ ዲዘራ! ኔ ያኣዛሂ ኔኤም ዲንጌ ዔራቶጉዳያና ያኣዛሂ ዎጎና ዎይሃንዳ ዓሲ፡

6:19 6:19 ኪሲ. ማጻ 12:1-20።

ዔፕራዊሲኮ ዓባ ጌላ ባንዮና ዓአ ዓጮ ዓሶ ዋይሃንዳ ዓሲና ጌኤሲያ ዔያቶም ጌሰታንዳ ዓሲ ደኦሬ፤ ሃሣ ዔራዋ ዓሶማአ ቢያ ኔ ያኦዛህኮ ዋጎ ዔርዘ፤ 26 ዩካፓ ያኦሲ ዋጎም ማዔቴ ካኦቲ ዋጎም ዓይህንቱዋ ዓይጎ ዓሲያኦ ዓኦቲ ኮሺ ዛጊንቲ ሃይቃንዳጉዲ ሃንጎ ዓጫፓ ዳውሲንታንዳጉዲ ሃንጎ ዒዛኮ ዓኦ ባካ ዓርቁ ዔኪንታዳጉዲ ዔይዔ ጌዔቴ ቱኡሲና ዋጊንቶንጎ» ጋዓያኬ።

ዲ.ዘራ ያኦሲ ጋላቲህ

27 ዓማና ዲ.ዘራ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ዓደንህ ያኦዛህ ጋላቲንቶንጎ! ዩሩሳላሜይዳ ማዢንታ ያኦሲ ማኦር ካኦቲ ቦንቻንዳጉዲ ማህህ ዒዛኬ፤ 28 ያኦሲ ጌዔህር ካኦቲንታ ዒዛኮ ደንዘንታ ሃሣ ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ታና ናሽኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛህ ታና ደዲሼህር ዒሰራዔኤሌ ያጸኮ ሱኡጋፓ ሚርጌህ ታኦና ዋላ ቡኪ ዩሩሳላሜ ሙካንዳጉዲ ዘሪ ታኦኔ ዔያቶ ዔኤሲዓንዳጉዲ ታና ማሃኔ» ጌይ ያኦሲ ጋላቲኔ።

8

ዲ.ዘራና ዋላ ደዒንቶ ቤዛፓ ማዔ ዓሶ

1 ካኦቲ ዓርጃክሲሴ ዋደና ባብሎኔ ዓጫፓ ታኦና ዋላ ኬሰኬ ፔቴ ፔቴ ማኦር ዓሶኮ ሱኡጎና ዔያቶና ዋላ ያኦፒንቴ ዓሳ ሃካፓ ሊካ ዓኦ ዓሶኬ፡- 2-14 ፒንሃሴ ቶኦካፓ ጌርሾሜ፡ ዒታማሬ ቶኦካፓ ደኦኔኤሌ ዳውቲ ቶኦካፓ ሼካኒያ ናኦዚ ሃፀሾ ፓርዖሾ ቶኦካፓ ዛካሪያሴ ማዓዛ፡ ዒዛ ማኦር ዓሶ ዛላፓ ማዔያ ያኤታና ደንጊታሚ ማዓ ዓቲንቁ ያኦፒንቴ፤ ፓሃትሞ ዓኦኬ ቶኦካፓ ዜራሄ ናኦዚ ዔልዩሆናዬ ለምዖ ያኤታ ዓቲንቁና ዋላ ዛቲ ቶኦካፓ ያሃዚ ዔኤሌ ናኦዚ ሼካኒያ ሃይሃ ያኤታ ዓቲንቁና ዋላ ዓዲኔ ቶኦካፓ ዮናታኦኔ ናኦዚ ዔቤዴ ደንጊታሚ ዓቲንቁና ዋላ ዔላኦሜ ቶኦካፓ ዓታሊያ ናኦዚ ዩሻዕያ ለንካይታሚ ዓቲንቁና ዋላ ሼፓዲያ ቶኦካፓ ሚካዔኤሌ ናኦዚ ዛባዲያ ሳሊታሚ ዓቲንቁና ዋላ ዒዮዓቤ ቶኦካፓ ዩሃዔኤሌ ናኦዚ ዓብዲዮ ለምዖ ያኤታና ታጾ ሳሊ ዓቲንቁና ዋላ ባኒ ቶኦካፓ ዮሲፒያ ናኦዚ ሼሎሚቲ ያኤታና ለሂታሚ ዓቲንቁና ዋላ ቤባዬ ቶኦካፓ ቤባዬ ናኦዚ ዛካሪያሴ ለማታሚ ሳሊ ዓቲንቁና ዋላ ዓዘጋኦ ቶኦካፓ ሃቃፃኔ ናኦዚ ዮሃናኔ ያኤታና ታጾ ዓቲንቁና ዋላ ዓዲኒቃሚ ቶኦካፓ ዔሊፔሌ፤ ዩዔኤሌንታ ሼማዒያንታ ለሂታሚ ዓቲንቁና ዋላ፤ ዔያታ ጊንፃዲ ማዒ ሙኬ። ቢግዋዬ ቶኦካፓ ዑታዬና ዛኩራና ለንካይታሚ ዓቲንቁና ዋላ ማዔኔ።

ዲ.ዘራ ጌኤዢ ማኦርይዳ ማዳንዳ ሌዊ ዓሶ ዳንቁህ

15 ታኦኔ ዒማና ዓሃዋ ካታሞ ባንህ ዋታ ዋር ዓጫ ዓሶ ጉቤ ቡኩሴ፤ ዒኦካ ሃይሃ ኬሊ ኑ ደንኪ ዳዔኔ፤ ዩዮ ዓሶ ባኦካ ቁኤሶፓ ዓታዛ ሌዊ ዓሲ ባኦህ ታ ዔሬኔ፤ 16 ዩያር

ዔሊዔኤሌ፡ ዓሪዔኤሌ፡ ሼማዒያ፡ ዔልናኦታኔ፡ ያሪቤ፡ ዔልናኦታኦኔ፡ ናኦታኦኔ፡ ዛካሪያሴንታ ማሹላሚ ጌይንታ ታዙጾ ሱኡጎንህንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዮያሪቤና ዔልናኦታኔ ጌይንታ ለምዖ ዔርዘዘንህ ዔያቶ ባንህ ታ ዳኬ። 17 ዔያቶ ታኦኔ ካሲፒያይዳ ናንጋ ዳርኮ ሱኡጋህ ማዔ፡ ዒደ ባንህ ዳኪ ዒደና ጌኤዢ ማኦርይዳ ዒዛ ማኦዲ ማዳዘንህ ጌኤዢ ማኦራ ማዳንዳ ዓሲ ኑም ዔያታ ዳካንዳጉዲ ኬኤዘም ታ ዔርዘኬ። 18 ያኦሲኮ ዳኤፖ ዋልቃ ኑኡና ዋላታህር ዔያታ ኮሺ ዔራያ ማዔ፡ ማሂሊ ቶኦኪ ሼሬቢያ ጎዖ ሌዊ ዓህ ኑም ዳኬ፤ ዒዚ ዒማና ዋሊ ዑፃ ታጾ ሳሊ ማዓ ዓቲንቁ ፔኤኮ ናኦቶና ጌርሲንህና ዔኪ ኑኮራ ሙኬ። 19 ዩያጉዲ ሃሃ ማራሪ ቶኦካፓ ማዔ ሃሻቢያና ዩሻዒያ ጌይንታ ዓሲ ፓይዳ ለማታሚ ማዓ፡ ዔያቶኮ ዒጊኖና ዋላ ዔያታ ኑም ዳኬ። 20 ቃሲ ሃሃ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓደንህ ሌዊ ዓሶ ማኦዲንዳጉዲ ካኦቲ ዳውቲና ዒዛኮ ደንዘ ደኦሬ፡ ሚርጌማ ለምዖ ያኤታና ለማታሚ ማዓ ዓሲ ጌኤዢ ማኦራ ማዳ ዓሶኬ፤ ዔያታኦ ፔኤኮ ሱንዮና ሱንዮና ያኦፒንቴ።

ዲ.ዘራ ደር ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቃንዳጉዲ ዓይህህ

21 ያኦሲ ኑ ዓኦዳ ጎይዖ ኮሻንዳጉዲና ኑናንታ ኑ ናኦቶንታም፤ ዩያጉዲ ሃሃ ኑ ባኮ ቢያ ዒ ካፓንዳጉዲ ዒዛኮ ቤርታ ኑ ቶኦኮ ሂርኪዲ ሺኢቃኒ ዒኦካ ዓሃዋ ዋር ዓጫ ሙዖ ሃሺ ሺኢቆ ሺኢዲያ ሺኢቃንዳጉዲ ታ ዓይህኔ። 22 ፔቴና ካኦቲ ዓርጃክሲሴም ታ ኬኤዘዖ፡- «ኑ ያኦዛህ ዒዛ ጉሙርቃዘንህ ቢያ ዓንጃ፤ ዒዛ ሃሻዘንህዳ ጋዓንቴ ደዲ ሜቶ ዓጋኔ» ጌዔህር ጎይፃኦ ኑና ማታሳንዳ ሞርካፓ ካፓንዳጉዲ ፖኦሊሴንታ ፓራህና ያላ ዓሲንታ ዒንጎም ካኦቲ ታኦኔ ያኦጫዮታቶ ሂኤዶ ኑ ቦርሲንቴያ ናንዳ። 23 ዩያር ያኦሲ ኑና ፔኤር ካፓንዳጉዲ ሙኡዚ ሃሺህ ዳምቤ ኩንህ፡ ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቆ ሺኢዲህያ ኑ ሺኢቁም ዒዚ ኑ ሺኢዲያ ዋይዘኔ።

ጌኤዢ ማኦርም ዒንጊንቴ ባኮ

24 ዒማና ሱኡጎ ማዔ ቁኤሶንህ ባኦካፓ ሼሬቢያ፡ ሃሻቢያንታ ማሌ ታጾ ዓሲያኦ ታ ደኦሬ፤ 25 ዩካፓ ካኦቲንታ ዒዛ ዘራ ዓሶንታ ሃሃ ደንዘንታ፤ ዩያጉዲ ዒኦካ ዓኦ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኦ ጌኤዢ ማኦር ማዢም ማዓንዳጉዲ ዒንጌ ቢርንታ ዋርቆንታ ማሌ ጌኤዢ ማኦርይዳ ማዳንቶ ማሆዋ ጉቤ ዔቦኮ ዳኤህሞ ዔር ባኮና ዛጊ ዔሪ ዩንህ ቁኤሶንህም ታ ዒንጌ።

26-27 ታኦኔ ዒንጌ ጌኤዢ ማኦር ባካ ሃካፓ ዳማ ዓኦ ጎይዖኬ፡-

ለማታሚ ለምዖ ሺያ ኪሎ ማዓ ቢራ ሃይሃ ሺያና ያይዶ ያኤታ ኪሎ ማዓ ቢራ ዓንገና ኮሻና ሚሃ ሃይሃ ሺያና ያይዶ ያኤታ ኪሎ ማዓ ዋርቁ ሳሊ ኪሎና ያይዶ ያኤታ ጌራኦሜና ማዓ ዋርቁና ኮሻንቴ ለማታሚ ዔቴ ሳኦኔ ዋርቆና ኮሻንቴ ዔቶ ሳኦኖና ዋላ ሄኮ ማዔያ ጌኤሺ ሞኦና ዓንገና ኮሻንቴ ለምዖ ዔቴ ሳኦኔ።

28 ዩካፓ ታ ዔያቶም፡- «ዓካሪ ዒንህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንህኮ ቤርታኦ ዓደንህ

የእዛሚም ዲሞዴያኮይ፤ ይያጉዲ ሃሣ ዓሳ ፔ ሸኔና ሸኔሸ፤ ዲንገሚ ማዒ ዲንገሚ ቢሮና ዋርቆናይዳገ ኮሸንቴ ማሃ ቢያ ዲዛም ዲሞዴያኮይ። 29 ይያ ጌኤዠ ማእሪ ሄላንዳና ዛጊ ካፑዋቴ፤ ዲኢካ ቁኤሶም ጌይንቴ ቆልፆ ጋራ ሃንሣ ቢያ ዲሞዴ ማሃንሣ ዴኤሁም ዔሮ ባኮና ዔሪ ቁኤሶና ለዊ ዓሶናኮ ሱኡጎና፤ ይያጉዲ ሃሣ ዴራሳላሚይዳ ዓኣ ዴሮ ሱኡጎም ዲንገጉዋቴ» ጌዔ። 30 ይያሮ ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ቢሮንገታ ዋርቆንገታ፤ ሃንጎ ማሃ፤ የኦሲም ዲሞዴሣ ዴራሳላሚይዳ ጌኤዠ ማእሪ ጌሣኒ ዔኮይ።

ዴሮኮ ዴራሳላሚ ማዒያ

31 ኑ ዲሞና ዓሃዋ ዋሮ ዓጫገ ዔቁ ዴራሳላሚ ዴንዲያ ዓርቁሣ ቤርታሳ ዓጊና ጸኤሬ ታጾ ደንጋሳ ኬሎናኮይ፤ ኑ ዓኣዳ ዋዶና ኑ የእዛሚ ኑኡና ዋላታሣሮ ካገገ ዴዒ ኑና የላ ዓሶይዳገ ሃ ኑና ካፒ። 32 ይካገ ዴራሳላሚ ኑ ሄላፆ ዲኢካ ሃይሣ ኬላ ሃውሽ ኑ ዴዔ፤ 33 የይዳሳ ኬሎና ጌኤዠ ማእሪ ኑ ዴንዴይ፤ ዲሞና ዴያ ቢሮንገታ ዋርቆንገታ ዲሞዴ ማሃ ቢያ ዴኤሁም ዔሮ ባኮና ዛጊ ዑሪያ ናኣዚ፤ ቁኤሳሣ ማሪሞቴም ኑ ዲንጌይ፤ ዲሞና ፒንሃሴ ናኣዚ፤ ዔልዓዛሬና ይያጉዲ ሃሣ ዮዛባዴ ጌይንገታ ዲያሱ ናኣዚና ፍዓዲያ ጌይንገታ ቢኑዬ ናኣዚያኣ ዲዛና ዋላ ዓኣ። 34 ቢያ ባካ ዲሞ ኬሎና ፓይዲንገታ ዴኤሁም ዔሮ ባኮና ዛጊንገታ ዔርቲ ፒዜ ማዒ ጎይሣና ጻኣፒንገታ።

35 ይካገ ይያታ ዲንገገታ ቤዛገ ማዒ ዴራ ቢያ ዲሰራዔኤሌ የእዛሚ ማሃ ማሃ ዲንገሚ ማዒ ባኣዚ ቢያ ዔኮ ሙኮይ፤ ይያይዲ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ጉቤሣ ሱንጾና ታጾ ላምፆ ዚያ ጌማይ፤ ታዘጲታሚ ላሆ ዓዴ ማራይና ላንካይታሚ ላንካይ ዓዴ ማራይና ሸኔሸኔ፤ ሃሣ ጎም ጌኤሸያ ዛሎኮ ታጾ ላምፆ ኮላይ ሸኔሸኔ፤ ይይ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማሃ ሸኔሸኔ ዲንገሚ ማዒ። 36 ካኣገ ዔያቶም ጻኣፒ ዲንጌ ባኮ ዔፕራዒሴኮ ዓባ ጌላ ባንጾይዳ ዓኣ ዓጮ ዋይሣ ዓሶና ቢታንገታ ዓኣ ዓሶናም ዔያታ ዲንጌይ፤ ዔያታ ዴሮንገታ የኦሲ ማእሪ ማደንገታ ማእዲ ፔቱሞ ዔርዜይ።

9

ዓይሁዴቱዋ ላኣሎ ዔኮናሣ ዲዘራ ዔሬሣ

1 ይይ ባካ ጋፔሰካገ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ሱኡጎኮ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ታ ኮይላ ሙካፆ፡ «ዴሮንገታ ቁኤሶንገታ ለዊ ዓሳኣ ዓቱሞ ዔያቶኮ ዓሸናይዳ ዓኣ ዓሞኦ፤ ሞዓኣቤንገታ ገብጻንገታ ዴ ናንጋዘንሣና ይያጉዲ ሃሣ ካኣናኔ ዓሶንገታ ሂኢታ ዓሶንገታ ፔርዜ ዓሶንገታ ዲያቡሳ ዓሶንገታ ዓሞራ ዓሶንገታኮ ዲኢቴ ማዳገገ ፔና ዔያታ ካፒባኣሴ፤ ይያ ማላ ዓሳ ማዳ ሻኣካ ማዶ ቢያ ዔያታ ማዶ። 2 ዔያታ ይያ ዓሶ ቶኦካገ ፔኤሮ ላኣላ ዔኮ፤ ሃሣ ዔያቶኮ ናኣቶም ዔያቶይዳገ ዔኮሴይ፤ ዲሞዴ ዜርያ ማላ ዓሸና ዔጮ ዓሶና ዋላ ዔያታ ሲኢሬይ፤ ይያ ጊቴቃይዳ ማደኮ ቤርታዴ ዓሳ ሱኡጎና ቢታንገታ ዓኣ ዓሶናኮ» ጌይ ታኣም ኬኤዜይ። 3 ታኣኒ ይያ ዋይዛፆ ዲቃቴ፤ ታኣኮ ማእዓሣንገታ ዴኤፖ ኮኣቶዋ ዳርዜይ፤ ሃሣ ታኣኮ ቶኦኮንገታ ቡኤጮ ጋገሮዋ ቡኤጪ ማርጌና የዩ ታ ዴዔ፤ 4 ዲሰራዔኤሌ

የእዛሚ ዲንገታገ ማዒ ዓሳ ማዶ ጎም ዛሎ ኬኤዜ ቃኣሎ ዋይዜዘንሣ ቢያ ዲገቹሞገ ዔቁና ዲቃቴ ታ ኮይላ ሙኮ ቡኮይ፤ ታኣኒያ ሳዓ ዲባናኣና የኦሲም ዲንጎ ዲንገፆ ሸኔካ ዋዶ ሄላንዳና ማርጌና የዩ ዲቃቴ ፔኤቁይ፤

5 ይይ ዲባናኣና የኦሲም ዲንጎ ባኮ ሸኔሸኔ ዋዶ ሄላዛ ታኣኒ የዩ ዴዔ ቤዛገ ዔቁይ፤ ታኣኮ ታ ዳርዜ ማእዓሣ ማይንገታ፤ ጉኡዠና ጉሞዓገ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ታ የእዛሚ ባንሣ ኩጮ ዔቁሳፆ ሂዚ ጌይ ታ ሸኔቁይ፡- 6 «ታ የእዛሚዮ! ኑኡኮ ጎማ ኑኡገ ዑሣ ዓኣዴሣሮና ኑኡኮ ዳቢንገታ ጫሪንጮ ሄላሣሮ ታ ዓኣፖ ካሮ ለካ ታ የእዛሚ፤ ኔ ባንሣ ማሃኒ ታና ቦርሳይ፤ ሃሣ ታ ዲገጫይ። 7 ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሣገ ዓርቃፆ ሙኮ ሃሮ ሄላንዳኣና ኑኡኒ ኔኤኮ ዴራ ዴኤፒ ዳቢንገታ ማዶ፤ ኑኡኮ ጎም ማርጌሞገ ዔቁና ኑና ኔ ዴሮንገታ ካኣቶንገታ ቁኤሶንገታ ማላ ዓጮ ካኣቶ ኩጫ ኑ ሎኦሚይ፤ ይያሮ ኑኡኒ ጩንፕ ዓገሮና ሃይቁይ፤ ኑኡኮ ቆላኣ ቡሪንገታ፤ ሃሣ ቱኡቴ ኑ ዴዲንገታ፤ ዑውቴ፤ ሃኣዛጌ፤ ሃሣ ኑ ዓኣ ጎይፆ ጋፒንሣ ሄላንዳኣና ዳውሲንገታ። 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኑ የእዛሚዮ! ዓኣፖ ኑኡኮ ኔ ቡሎይ፤ ሃሣ ዴካ ዋዶም ኔ ቤርታ ኑ ቢንገታ ዴንቁ፤ ኑ ጊዳገ ዛላ ዓሲ ዓይሎም ቃሞባራገ ኬሰኪ ሃሮ ዲሞዴ ዓጩሎይዳ ኮሸና ናንጋዳጉዲ ኔ ማሃይ፤ ዋዚ ኑ ዓይሎ ማዒ፤ ዓከ፤ ላኣሚንገታ ናንጊ ኔ ኑም ዲንጌይ። 9 ኑኡኒ ዓይሎኮይ፤ ጋዓንገታ ዓይሎ ማዒ ዲኢካ ዓታንዳጉዲ ኔ ኮሊባኣሴ፤ ኔኤኒ ፓርሴ ካኣታ ኑም ማጫንገታንዳጉዲና ኑ ናንጋ ዓይላታገ ኬሰኪ ማና ቤርታ ሻሂንገታ ኔኤኮ ጌኤዠ ማእሪ ጊንሣ ላሚ ኑ ማኣንዳጉዲ፤ ሃሣ ሃይካ ዪሁዳና ዴራሳላሚናይዳ ኮሸና ኑ ናንጋንዳጉዲ ኔ ማሃይ።

10 «ጋዓንገታ ኑ የእዛሚዮ! ሃሮ ሄላንዳኣና ማዒ ባኮ ቢያ ኑ ዋዚ ጋዓንዳይ? ሃሣኒ ኑ ኔኤኮ ዓይሣፆ ላሚ ዋይዘ ዲዩይ፤ 11 ይንሣ ዓይሣፆንሣፆ ኔኤኮ ማዶ ማዳ፤ ኔ ማላፆ ኬኤዘዘንሣ ዛሎና ኬኤዘንገታዘንሣኮ፤ ኔ ማላፆ ኬኤዘዘንሣ ሃያኮ ቤርታ፡- ዲንሣ ጌላ ዳካላንዳ ዓጩላ ዲኢቴ ባካገ ቢያ ጌኤሸቱሞ፤ ዋይቴ ጌዔቴ ዲኢካ ናንጋ ዴራ ዓይፆገ ጋፖ ሄላንዳኣና ሻኣካ ማዶና ቢያ ዓጩሎ ኩንሣይ። 12 ይያሮ ዲንሣኮ ወዲሮ ናኣቶ ዔያቶኮ ዓቲንቆ ናኣቶም ዲንገፖቴ፤ ጊንሣ ዲንሣኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ዔያቶኮ ወዲሮ ናኣቶ ዔኮሲፖቴ፤ ዓይጎ ዋዶና ማዶም ዓጩሎይዳገ ኮሸ ባኣዚ ዲንሣ ሙዒ፤ ዲንሣኮ ናኣቶም ናንጊና ማዒ ቤሲ ማሃ ዳካላሳኒ ዓይጎ ዋዶና ዔያቶና ዋላ ጊኢጊ ጫኣቁፖቴ፤ ጌይ ኑም ኬኤዜይ። 13 ኑና ሃሌ ማታሣ ኑኡኮ ፑርቶ ማዶና ኑ ዳቢንቶና ዛላናኮ፤ ጋዓንገታ ኔኤኒ፤ ኑ የእዛሚ ኑና ማታሴ ማታ ኑ ዔካኒ ኮይሳሣገ ዳካኮይ፤ ይያ ሌላቱሞንገታ ባይሲንገታ ኑ ቶሊ ሸምፔና ኑ ናንጋንዳጉዲ ኔ ማሃሣ ኑ ዔራይ። 14 ዓካሪ ዋዲ ጊንሣ ኑ ኔ ዓይሣፆ ሃሸ ሃንሣ ዋይዘ ዓፆ ዴሮንሣና ዋላ ኑ ዔኮንደይ? ኑኡኒ ይያ ማዶቶ ኔ ዳጋዲ ጋፒንሣ ሄላንዳኣና ኑና ኔ ባይዘንዳይ፤ ፔቴ ዓሲታዎ ሸምፔና ኔ ዓይሳዓኮ። 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲሰራዔኤሌ የእዛሚዮ! ኔኤኒ ጎኑሞና

9:12 9:12 ከሲ. ማፆ 34:11-16፤ ላሚ. ዋማ 7:1-5።

ወገንኩ፤ ጋላንቲ ባይሰንታገ ኑ ቶሊ ሸምፔና ባታንዳጉዲ ኔ ማሄኔ፤ ዓካሪ ኑኡኒ ኑኡኑ ጎሞ ኔ ቤርታ ቡኡፃኔ፤ ኑኡኒ ኔ ቤርቶ ሸኢካኒ ዳንዳዓ ዓሲቱዋሴ።»

10

ሜሌ ዓሰና ዋሊ ዔኩዋጉዲ ላኣጋኒ ኬሰንቲ ዋጌ

1 ዲዘራ ጌኤዠ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ያኦሲ ሸኢቃኒ ጉሞዓታዎ ዩኤኪ ዩኤኪ ማዲንቲ ጎሞ ቢያ ያኦሲም ቡኡፃ ዋደና ባቲንቆንታ ላኣኦንታ ናኣታኣ ባቲዋዎ ፓይዳ ሚርጌ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ፔቱሞና ዲዛ ኮይላ ሙኪ ቡኪ ዒኔ ማቂ ዩኤካኔ። 2 ዲማና ዔላኣሜ ቶኦካፓ ዩሂዔኤሌ ናኣዚ ሸካኒያ ዲዘራም፡- «ጎኔና ኑኡኒ ኑ ዓሸሮይዳ ዓኣ ሜሌ ዓሰይዳፓ ላኣኦ ዔኪያና ያኦሲዳ ኑኡኑ ዓኣ ጉሙርቁንቲዎ ኑ ፓጩሴኔ፤ ዩይ ቢያ ማዔቲያ ሃሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዓኣኔ። 3 ሃሢ ዩንሢ ሜሌ ዓሰይዳፓ ኑ ዔኪ ላኣኦ ዔያቶኮ ናኣቶና ዋላ ዓንጃንዳያ ኑና ኮይላሢ ኑ ያኦካሢም ኑ ጫኣቆም፤ ኔናንታ ኑ ያኦካሢኮ ዋጎ ቦንቻ ሜሌ ዓሰንታ ኑና ዘራ ዘር ቢያ ኑ ማዲ ኩንሣንዳኔ፤ ሃሢ ያኦሲኮ ዋጋኣ ዓይሣሢ ቢያ ኑ ማዲ ኩንሣንዳኔ፤ 4 ዩያ ቢያ ማዲሲ ኑና ኩንሣንዳሢ ኔናታሢር ዔቁ፤ ኑኡኒ ኔና ማኣዳንዳኔ፤ ዲጊጩፖ፡ ዶዴ» ጌዔኔ።

5 ዩያር ዲዘራ ቁኤሶንታ ሌዊ ዓሰንታ ሃሢ ዴሮኮ ሱኡጋ ዩይ ሸካኒያ ሸኢሸ ማሊያ ዔኬያ ማዒያ ጫኣቁሴሰካፓ ማዲ ዓርቁኔ። 6 ዩካፓ ዲዘራ ጌኤዠ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ቤዛፓ ዔቁ ዔሊያሸቤ ናኣዚ ዮሃናኔ ናንጋ ቆልዎንሢ ጋር ጌሌኔ፤ ዲዒንቲዘንሢ ጉሙርቁንቲዎ ፓጩሴሢና ማዲ ዳቢንቶና ቢያ ዒ ያዩ ያዩ ዩና ዋንቶ ዒኣካ ዋርቁኔ፤ ዲማና ዒ ካሣንታ ዋኣሢያ ካኣሚባኣሴ።

7 ዲዒንቶይዳፓ ማዔዘንሢ ቢያ ዩሩሳላሜይዳ ቡኪንታንዳጉዲ ዩሩሳላሜና ዩሁዳ ዓጮናይዳ ቢያ ኬኤዘንቲኔ። 8 ዩይ ቢያ ዴር ሱኡጋ ዘራ ዘርና ዓይሢያና ማዲንቲያኔ፤ ሃይሃ ኬሊዳ ዩያ ቡኪንቶ ሙካኒ ዳንዳዒባኣ ዓይጎ ዓሲያ ዓኣቶ ዲዒንታፓ ማዔ ዓሰኮ ፔቱማፓ ኬሰካንዳጉዲ ኬኤዘንቲኔ። 9 ዩይ ዔኤሊፃ ዳኪንቲሢዳፓ ሃይሃ ኬሊዳ ዩሁዳና ቢኢኒያሜ ዓጮናይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ታዘጸሳ ዓጊና ጄኤሪ ላማታማሶ ዓቦና ዩሩሳላሜ ሙኪ ጌኤዠ ማኣሮኮ ዓሳ ቡካ ጸኣካ ቡኪንቲኔ፤ ዲማና ኮሺ ፑኡፒ ዒርዚ ዋርቃኔ፤ ያዲታቶዋ ቡኪንቲላ ኮሺ ኮይሳያታሢር ፔቲ ፔቲ ዓሳ ጩኢኸና ጎጋይቁ ጎጋይቁ ዋይዛኔ።

10 ቁኤሳሢ ዲዘራ ዔቃዎ፡- «ዲንሢ ዲንሢኮ ጉሙርቁንቲዎ ፓጩሴ ጴዴኔ፤ ሜሌ ዓሰይዳፓ ላኣኦ ዲንሢ ዔኪሢር ዲሰራዔኤሌይዳ ዳቢንቲኮ ጋሌ ዲንሢ ዔኪ ዩዔኔ። 11 ዓካሪ ሃካፓ ሴካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓድንሢ ያኦካሢ ቤርታ ዲንሢኮ ጎሞ ቢያ ቡኡፀዋቲ፤ ዲዛ ዋዛሳ ባኣዚ ቢያ ማዲዋቲ፤ ኑ ዓጮይዳ ናንጋ ሜሌ ዓሰይዳፓ ቢያ ዲማዲዋቲ፤ ዲንሢ ዔኪ፤ ሜሌ ዓሰ ማዔ ላኣኦ ኬሱዋቲ» ጌዔኔ።

12 ዩያር ዩይ ቡኪንቲ ዓሳ ዴግ ጌዔ ዑኡሲና፡- «ኔኤኒ ጋዓ ባኮ ቢያ ኑኡኒ ማዲንዳኔ!» ጌዔኔ።

13 ላሚ ሃሃ ኬኤዘያ፡- «ሃሢ ሃይካ ቡኪ ዴራ ሚርጌኬ፤ ዩያይዳ ሃሢ ዴኤፒ ዒርዚያ ዋርቁ ዋርቁኬ፤ ሃይካ ማኣሪባኣ ቤሰካ ዔቃኒ ኑ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዩያ ጎሞና ቱርጸንቲ ዓሳ ኑ ሚርጌታሢር ሃያ ባኮ ቢያ ፔቲና ላምዎ ኬሊናይዳ ማዲ ጋፒሳኒ ኑም ዳንዳዒንቲዋሴ። 14 ዩያር ኑኡኑ ሱኡጋ ሃይካ ዩሩሳላሜይዳ ዩና ጌኤዜሎ ኮሺ ዛጊ ጌሰቶንጎ፤ ዩካፓ ሜሌ ዓሰ ማዔ ላኣኦ ዔኪ ናንጋ ባካፓ ሱኡጎና ዋጎ ዋጋ ዓሰና ዋላ ሙኪ ሙኪ ፔጊዳ ዓሰና ባኮ ዔኪንጎ፤ ያኦሲ ዳጋዴ ባኮ ዛሎ ኑ ዩያይዳቲ ጎሪንታ ሸማንዳኔ» ጌዔኔ። 15 ዩይ ኬኤዘንቲ ዋደና ማሹላሚና ሌዊ ዓሢ ሻቤታዩና ዔያቶኮ ማሊያ ቃራኬ ጌዔ፤ ዓሳሃሌ ናኣዚ ዮናታኣኔና ቲቁዋ ናኣዚ ያህዜያፓ ዓታዛ ሜሌ ዲፂ ማኬ ዓሲ ባኣሴ።

16 ዲዒንታፓ ማዔ ዓሳ ቢያ ዩና ማሊጄሎና ዔኤዒ ጊኢጌኔ፤ ዩያር ቁኤሳሢ፤ ዲዘራ ቶኦኮ ቶኦኮኮ ሱኡጎ ባኣካፓ ኬሲ ማዲሻንዳ ዓሲ ዶኦሪ ሱንዎ ዋሊ ሄሊሲ ፃኣፒ ጌሢኔ፤ ዔያታ ታጸሳ ዓጊና ጄኤሪ፤ ቤርታሳ ዓቦና ሜሌ ላኣኦ ዔኪ ዓሰ ሃይሶ ጌሰቲሢ ዓርቁኔ። 17 ዩካፓ ሄሊሴ ዓጊናኮ ቤርታሳ ኬሎ ሜሌ ላኣኦ ዔኪ ዓሰ ሃይሶ ጉቤ ጌሰቲ ጋፒሴ።

ሜሌ ዓሰ ዜርዎፓ ላኣኦ ዔኪ ዓሰ ሱንዎ

18 ሜሌ ዓሰ ዜርዎፓ ላኣኦ ዔኪ ዓሰኮ ሱንዎ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይዎኬ፡-

ፔኤኮ ቶኦኮና ቶኦኮና ፃኣፒንቲ ቁኤሶ

ዲዮጄዴቁ ናኣቶ ማዔ ዲያሱና ዲዛኮ ጌርሲንሢ ቶኦካፓ ኬሰኬዘንሢ፡- ማዕሴያ፡ ዔሊዔኤሪ፡ ያሪቤና ጌዳሊያና፤ 19 ዔያታ ፔኤኮ ላኣኦ ዓንጂ ዳካኒ ጫኣቁሰካፓ ዔያቶኮ ጎሞ ጌኤሸዎም ማዓ ፔቲ ዓይ ማራይ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሢ ሸኢሸኔ።

20 ዲማሪ ቶኦካፓ፡- ሃናኒና ዜባድያና

21 ሃሪሜ ቶኦካፓ፡- ማዕሴያሄ፡ ዔሊያሴ፡ ሸማዒያ፡ ዩሂዔኤሌንታ ዑዚያንታ፤

22 ፓሸሁሪ ቶኦካፓ፡- ዔልዮዔናዩ፡ ማዕሴያ፡ ዲሰማዔኤሌ፡ ናትናዔኤሌ፡ ዮዛባዴና ዔልዓሳና፤

23 ሌዊ ዓሰ ፃጸፓ፡-

ዮዛባዴ፡ ሸምዒ፡ ቁሊፃ ጌይንታ ቁሊያ፡ ፔታህያ፡ ዩሁዳና ዔሊዔኤሪና፤

24 ያኦሲ ቦንቻም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሰ ፃጸፓ፡- ዔሊያሸቤ

ጌኤዠ ማኣሮ ካፓ ዓሰ ፃጸፓ

ሻሉሜ፡ ጄሌሚና ዑሪና፤ 25 ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ፡- ፓርዎሽ ቶኦካፓ፡- ራሚያ፡ ዩዚያ፡ ማልኪያ፡ ሚያሚኔ፡ ዓላዜሪ፡ ማልኪያና ቤናያና፤

26 ዔላኣሜ ቶኦካፓ፡- ማታኒያ፡ ዛካሪያሴ፡ ዩሂዔኤሌ፡ ዓብዲ፡ ዩሪሞቲና ዔሊያና፤

27 ዘቲ ቶኦካፓ፡- ዔልዮዔናዩ፡ ዔሊያሸቤ፡ ማታኒያ፡ ዩሪሞቲ፡ ዜባዴና ዓዚዛና፤

28 ቤባዬ ቶኦካፓ፡- ዮሆናኔ፡ ሃናኒያ፡ ዛባዴና ዓትላዩና፤

29 ባህ ቶኦካፓ፡- ሜሹላሜ፥ ማሉኬ፥ ዓዲያ፥
ያሹቤ፥ ሸዓሌና ዩራሞቴና፤

30 ፓሃትሞዓኣቤ ቶኦካፓ፡- ዓድና፥ ኬላሌ፥
ቤናያ፥ ማዕሴያ፥ ማታኒያ፥ ቤፃልዔኤሌ፥ ቤኑዬና
ሚናኣሴና፤

31-32 ሃሪሜ ቶኦካፓ፡- ዔሊዔዜሬ፥ ዪሺያ፥
ማልኪያ፥ ሸማዒያ፥ ሲሞኦኔ፥ ቢኢኒያሜ፥
ማሉኬና ሸማሪያና፤

33 ሃሹሜ ቶኦካፓ፡- ማታናዬ፥ ማታታ፥ ዛባዴ፥
ዔሊፔሌ፥ ዩራማዬ፥ ሚናኣሴና ሸሞዒና፤

34-37 ባህ ቶኦካፓ፡- ሜዕዳዬ፥ ዓሞራሜ፥
ዑዔኤሌ፥ ቤናያ፥ ቤድያ፥ ኬሉሂ፥ ዋኒያ፥
ሜሬሞቴ፥ ዔሊያሸቤ፥ ማታኒያ፥ ማትናዬና
ያዕሱና፤

38-42 ቢኑዬ ቶኦካፓ፡- ሸሞዒ፥ ሸሌሞያ፥
ናኦታኒ፥ ዓዲያ፥ ማክናዳባዬ፥ ሸሻዬ፥ ሻራዬ፥
ዓዛርዔኤሌ፥ ሸሌሚያ፥ ሸማሪያ፥ ሻሉሜ፥
ዓማሪያና ዮሴፔና፤

43 ኔቦ ቶኦካፓ፡- ዩዒዔኤሌ፥ ማቲቴያ፥ ዛባዴ፥
ዜቢና፥ ያዳዬ፥ ዒዩዔኤሌና ቤናያና፤

44 ዩይ ዓሳ ቢያ ሜሌ ፃጳፓ ላኣሎ ዔኬ ዓሶኬ፤
ዔያታ ዔኬ ሜሌ ፃጳ ላኣሎ ቢያ ዓንጂ ዔያቶኮ
ናኣቶና ዎላ ዳኬ።

ኔሄሚያ ማጻሕፍት ዓይነት ካር

ኔሄሚያ ማጻሕፍት ሃይሃው ቤሲ ፓቂንታኒ ዳንዳዓኔ፡-

1. ዪሁዳ ዓጮ ወይም ሃይሃው ፓርሴ ካኦት ዳከ፡ ኔሄሚያ ሱኡጋቶና ዩሩሳሌም ካታዎኮ ዲራ ዓካሲ ኮሺንቴ ሃይሴ ኬኤዛያኬ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቴ ኔሄሚያ ዓሶኮ ዋላ ናንጎ ናንጎና ካኦቶና ጊንሣ ዓካሴሣ
2. ያኦሲኮ ዋጎ ማጻሕፍት ዲዘራ ናባቤሣና ዳራ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡጻሣ
3. ኔሄሚያ ዪሁዳ ዓጮ ወይም ሃይሃው ማዒ ማዳ ማሌ ማደቀ ኬኤዛኔ።

ማጻሕፍቱ ዳኤፒ ማዒ ጳዳ ባካ ኔሄሚያ ያኦሲ ደዲ ጉሙርቁ ጉሙርቁሣንታ ዲዚ ሺኢቁ ሺኢጲሣንታ ሃይሴከ።

ማጻሕፍቱ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ኔሄሚያኮ ዩሩሳሌም ማዒያ (1:1—2:20)
- ዩሩሳሌም ካታዎ ዲሮ ዓካሶናሣ (3:1—7:73)
- ዲዘራ ያኦሲኮ ዋጎ ናባቤሣና ዳራ ዋጎም ዓይሣንታኒ ጊንሣ ጫኦቁሣ (8:1—10:39)
- ኔሄሚያ ማዳ ማሌ ባኮ (11:1—13:31)

ኔሄሚያ ዩሩሳሌም ዛሎ ያዪ ማሌ ማሊያ

1 ሃካሊያ ናኣዘ፡ ኔሄሚያ ኬኤዛ ባካ ያዲከ፡-
 ዓርጻክሲሴ ፓሪሴይዳ ካኦታዳንቴ ለማታማሳ ሌዎኮ ከሰለዎ ጌይንታ ዓጊኖና ታኣኒ፡ ኔሄሚያ ዳኤፒ ካታዎ ሱኡሳይዳ ዓኣኔ። 2 ዓማና ታ ጌርሲንሣዲፓ ፔቴ ሃናኒ ጎሃሣ ማሌ ዓሲና ዋላ ዪሁዳ ዓጫፓ ታ ኮራ ሙከኔ፤ ዩሩሳሌምንታ ዲሲንቴ ባብሎኔ ዔውቱዋዎ ዓቲ ዓኣ ዓይሁዳ ዓሶንታ ዋዚ ዓኣቴ ታኣኒ ዔያቶ ያኦጮኔ። 3 ዬያር ዔያታ፡- «ዲሲንቴ ባብሎኔ ዔውቱዋዎ ዓቲ ዓኣ ዓይሁዳ ዓሶ ዳኤፒ ማቶና ዳውሲንቴናይዳ ዓኣኔ፤ ሃሣ ዩሩሳሌምኮ ዲራ ሻሂንቴ ደዒ፡ ማርሾ ካራኣ ታማና ማቶንቴ» ጌይ ታኣም ኬኤዛኔ። 4 ታኣኒ ዬያ ቢያ ዋይዛዎ ዳዒ ዩኤከኔ።

ሚርጌ ኬሊያኦ ሙኡዚ ሃሺ ያዪ ታ ዳዒኔ፤ ዩካፓ ያኦሲ ታ ሂዚ ጌይ ሺኢቁኔ፡- 5 «ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዒ ጫሪንጮ ያኦዛሣ! ኔኤኒ ዳኤፒከ፤ ኦኡኒ ዲጊቹዋና ኔ ቤርታ ዔቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ኔና ናሽካዘንሣንታ ኔኤኮ ዓይሣያ ካፓዘንሣንታ ዋላ ቢያ ጫኦቃ ጫኦቁም ኔ ካፓኔ። 6 ያኦሲኮ! ኔኤኮ ዓይሎ፡ ዲሰራዔኤሌ ዳርኮ ዳቂንቶር ሮኦርና ዋንቶና ታ ሺኢቃ ሺኢጲያ ዋይዛ፤ ታኣም ማሌ፤ ኦኡኒ፡ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ማዳ ጎሞ ታኣኒ ቡኡጻኔ፤ ጎኔና ታናንታ ታኣኮ ቤርታኣ ዓደንሣንታ ኦ ዳቤኔ። 7 ኔኤም ዋይዘ ዓይሣ ኔኤኮ ዓይሣያዎ ቢያ ኦ ሂርቁኔ፤ ኔኤኮ ዓይላሣ፡ ሙሴ ዛሎና ኔ ኦም ዲንጌ ዋጎና ዳምሶና ኦ ካፒባኣ። 8-9 ሲንሣ ዲሰራዔኤሌ ዳራ፡ ታ ጊንጎ ጉሙርቁሣና ሲንሣ ሃንቲባኣቴ ማሌ ዳር ባኣካ ታ ሲንሣ ኬርቃንዳኔ፤ ጋንጎቴ ዲንሣ ሃንጎ ታ ባንሣ ማዒ፡ ታ ሲንሣ ዓይሣ ባኮ ማዲ ሲንሣ ኩንሣቶ ዳንዲ ዓጮኮ

ጋፓ ሄላንዳኣና ዋዚ ሲንሣ ኬርቁንቴያ ማዒቴያ ታኣኒ ካኦሽከንታኒ ደኦሬ ቤዘ ለሚ ታ ሲንሣ ቡኩሲ ዔከ ሙካንዳኔ። ጌይ ኔኤኒ ሙሴም ኬኤዛ ቃኣሎ ኔኤሲ ማሌ።

10 «ናንጊና ናንጎ ጎዳሣ! ሃኣታ ኔኤኮ ዓይሎከ፤ ኔ ዳርከ፤ ሃያኮ ቤርታ ኔኤኮ ዳኤፒ ዋለቆና ደዶ ኩጮና ዓውሲ ኔ ዔያቶ ዳቂሼኔ። 11 ሃሣኦ ኔ ታ ሺኢጲያ ዋይዛ፤ ሃሣ ኔና ቤንታኒ ናሽካ ማሌ ኔ ዓይሎኮዎ ሺኢጲያዎ ዋይዛ፤ ሃኖ ታኣኒ ማዳኒ ማሌ ማሊያ ጊኢጋንዳፒዲ፡ ሃሣ ካኣቴኮዎ ዒና ሚጪንታንዳፒዲ ማሂ ታና ማኣዳ።»

ታኣኒ ዒማና ካኣቴም ዋይኖ ዑዠ ሺኢሺ ሲንጎሣከ።

2

ኔሄሚያ ዩሩሳሌም ዓኣዳሣ

1 ዓርጻክሲሴ ካኦታዳንቴ ለማታማሳ ሌዎና ኒሳኣኔ ጌይንታ ዓጊኖኮ ፔቴ ዓቢና ታኣኒ ካኣቴም ዋይኖ ዑዠ ሲንጎኔ፤ ዬኖ ዓባፓ ዓታዛ ቤርታ ታኣኒ ያዬም ካኣቴ ታና ዳንቁ ቤቁባኣ። 2 ዬያር ካኣቴ፡- «ፔቴ ማታ ኔና ሄሊም ማዒንዳኣፓዓቴም ኔ ሃርጊባኣንቴ ዋዲ ዓኣፓ ካራ ኔኤኮ ያዪሣና ሃያይዲ ቴኡቴይ?» ጌይ ታና ያኦጮኔ።

ታኣኒ ዒማና ሚርጌና ዓጊጫዎ፡ 3 «ካኣቴኖ፡ ናኣናና ካኣታዳ ጎይሣ ናንጌ! ታኣኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ዳኡቴ ካታማ ደዒ ሻሂንቴ ዓቴም፡ ሃሣ ዲሮ ካራኣ ታማና ማቶንቴ ባይቁም ዋይቲ ታ ያዩዎዎ ዓታንዳይ?» ጌዔኔ።

4 ዩካፓ ካኣቴ፡- «ያዲ ማዒቴ ሃሣ ታኣኒ ኔኤም ዓይጎ ዋደንደይ?» ጌይ ታና ያኦጮዛ፡ ታኣኒያ ጫሪንጮ ያኦዛሣ ሺኢቁሰካፓ፡- 5 ካኣቴ ኮይላ «ካኣቴኖ! ኔ ታና ቤንታኒ ማዒቴ፤ ሃሣ ታ ያኦጮዎ ኔ ዋይዛቶ ታኣኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ዲኡከንቴ፡ ዪሁዳይዳ ዓኣ ዩሩሳሌም ካታዎ ታኣኒ ዳንዲ ካታሚሎ ጊንሣ ማካንዳፒዲ ታና ዳከቴራ» ጌዔኔ።

6 ዒማና ጌኤሻ ካኣቴኮ ኮይላ ዳዒ ዓኣኔ፤ ካኣቴያ ዬያ ታኣኮ ያኦጮዎ ዋይዛዎ፡- «ዓኣፒኒ ኬሊ ዳኔ ዳንዲ ሄላንዳይ? ዓይዲ ኔ ማዒንዳይ?» ጌይ ታና ያኦጮኔ፤ ታኣኒያ ዳንዲ ሄላንዳ ዋደና ሃሣ ዓይዲ ማዒንዳቴያ ኬኤዛኔ።

7 ሄሊሳዎ ሃሣ ዒኣና ጌዒ ታኣኒ ዪሁዳ ዓጮ ዓኣዳንዳፒዲ ዔፕራዒሴ ዋርኮ ዓባ ጌላ ባንጎና ዓኣ ዓጮ ዋይሣዘንሣም ካኣቴ ዓኣደም ጌዔያ ማዒያ ዔርዛ ዋርቃታ ሲንጎንዳፒዲ ካኣቴ ታኣኒ ሺኢቁኔ፤ 8 ዬያፒዲ ሃሣ ጌኤዠ ማኣር ዲሮ ካርንታ ካታዎ ጌሎ ካርንታ፤ ሃሣ ታኣኒ ሃውሻንዳ ማኣር ካፓ ቤዘዎ ማኸም ማዒንዳያ ሚሣ ቆጂሳንዳፒዲ ጋዓ ዋርቃታ ዓሳኦፔ ጎዎ፡ ካኣቴኮ ዳኤሎ ካኖ ካፓሣም ሲንጎንዳያ ታኣኒ ያኦጮኔ፤ ዬያ ያኦሲ ፔ ሚጪንቶና ታና ማኣዳሣር ካኣቴ፡ ታኣኒ ያኦጮ ባኮ ቢያ ታኣም ሲንጌኔ።

9 ያሎ ዓሶ ዓይሣ ዓሲና ፓራሣና ያላ ዓሲ ታኣና ዋላ ዓኣዳንዳፒዲ ዒማና ካኣቴ ዳከኔ፤ ዩካፓ ታኣኒ ዔፕራዒሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ባንጎ ዓኣ ዓጮ ዓኣዳኒ ኬሰከኔ፤ ዒኢካ ታ ሄሃላዎ ጻኣፒሲ ዔከ

1:8-9 1:8-9 ለዊ. ዓከ 26:33፤ ለሚ. ዋም 30:1-5። 2:3 2:3 2ካኣቶ. ማ 25:8-10፤ 2ዎኣሲ. ዓሃኬ 36:19፤ ዔር. 52:12-14።

ባንዎና ካንቱሞ ማኣርኮ ሚያ ቱኮ ቤዛፓ ዓርቂ ደውቱ ካታሞፓ ሊካ ከዶ ሳኖጉዳ ቤዛ ሄላንዳኣና ዓኣ ቤዛዋ ኮሼኔ።

16 ሄሊሳዎ ሃሣ ቤትፁሬ ዓጮኮ ዛሎ ዎይሣ፣ ዓዝቡቄ ናኣዚ ኔሄሚያ ዴንዲ ደውቱ ዲኡፓ ሄላንዳኣና፣ ቦቆሎ ካሮ ሄላንዳኣና፤ ገንሣ ሃሣ ያሎና ዔርቱ ጎኑቦ ዓሳ ዲንኪ ዴዓ ቤዛ ሄላንዳኣና ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

ዲሮ ማደ ማዳ ለዊ ዓሳ

17 ዲሮ ማደ ማዳ ለዊ ዓሳኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይዎኩ፡-

ባኒ ናኣዚ ሬሁሜ ዒዛይዳፓ ሄሌ ቤዛ ኮሼኔ። ቁዒላ ዓጮኮ ዛሎ ዓጮ ዎይሣ ሃሻቢያ ፔ ዓጫ ማዳያ ማሂ ሄሊ ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

18 ዩካፓ ሄሊ ዓኣ ቤዛ ሃሣ ቁዒላ ዓጮኮ ባጎ ዛሎ ዎይሣ፣ ሄናዳዴ ናኣዚ ባዎዬ ኮሼኔ።

19 ሄሊ ዓኣ ቤዛ ገንሣ ሚዳጳ ዓጮ ዎይሣ፣ ዒያሱ ናኣዚ ዔዜሬ ያሎ ዓንጋሞ ጌሦ ማኣርኮ ሆታ ዓኣ ቤዛ ዴንዲ ዲራ ቃሳዲ ማዓ ካሮ ሄላንዳኣና ኮሼኔ።

20 ዩኖይዳፓ ሄሊ ዓኣ ቤዛ ዛባዬ ናኣዚ ባሩከሜ ዴንዲ ቁኤሶ ቢያሂኮ ዑፃሣ፣ ዔሊያሺቤ ማኣር ጌሎ ካሮ ሄላንዳኣና ኮሼኔ።

21 ገንሣ ሃሣ ሃቆፃ ናኣዚ ናዎ፣ ዑሪያ ናኣዚ ሜሬሞቱ ዴንዲ ዔሊያሺቤ ማኣር ጋፓ ሄላንዳኣና ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

ዲሮ ማደ ማዳ ቁኤሶ

22 ዩኖይዳፓ ሄሊ ዓኣ ዲሮ ኮሼ ቁኤሶኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይዎኩ፡-

ዩሩሳላሜ ካታሞ ኮይሎይዳ ዓኣ ቁኤሳ ዩካፓ ሄሊ ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

23 ሃሣ ዔያቶ ሄሊሳዎ ቢኢኒያሜና ሃሹቤና ዔያቶኮ ናንጎ ማኣርኮ ሆታ ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

ዩኖ ሄሊሳዎ ዓናኒያ ናኣዚ ናዎ፣ ሜዕሴያ ናኣዚ ዓዛሪያ ፔ ማኣር ኮይላ ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

24 ሄሊሳዎ ሄናዳዴ ናኣዚ ቤኑዬ ዓዛሪያሴ ማኣራፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ዲሮኮ ካኣሞ ካሮ ሄላንዳኣና ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

25-26 ዩካፓ ዑዛዬ ናኣዚ ፓላሌ ዲራ ካኣማ ካሮና ካኣቱሞ ማኣር ካፖ ቤዛ ኮይላ ዓኣ ኬይና ዴዒ ካኣቱሞ ማኣር ካፖ ዴጌ ኬኤሎ ዲፃፓ ዓርቃዎ ዓኣ ቤዛ ቢያ ኮሼኔ።

ሄሊሳዎ ፓርዎሽ ናኣዚ ፔዳያ ዋኣዎ ዲሮ ካሮ ኮይላ ዓባ ኬሰካ ባንዎ ባንሣ ዴንዳ ቤዛንታ ጌኤዮ ማኣር ካፖ ዴጌ ኬኤሎ ጌይዎ፡- ጌኤዮ ማኣር ማደ ማዳ ዓሳ ናንጋ ካታሜሎኮ ፔቴዞ ማዔ «የፔሌ» ጌይንታ ቤዛ ኮይላ ዓኣ ቤዛዋ ኮሼኔ።

ዩያ ማደ ማዳ ሜሌ ዓሳ

27 ገንሣ ሃሣ ቱቆዓ ዓጮ ዓሳ ዒዛ ሄሊ ዓኣ ጌኤዮ ማኣር ካፖሞ ላሚ ማዢንቴ ዴጌ ኬኤሎ ቤዛኮ ሆታፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ያፔሌኮ ኮይላ ዓኣ ኬኤሎ ዲያ ሄላንዳኣና ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

28 ሃንጎ ዓቴ ቁኤሳ ፔኤኮ ናንጎ ማኣር ማኣርኮ ሆታ ዓኣ ቤዛፓ ዓርቃዎ ፓራሂ ዲሮ ካሮኮ ኬይ ዛሊና ዓኣ ቤዛ ሄላንዳኣና ኮሼኔ።

29 ዒሜሬ ናኣዚ ሳዶቄ ዒዚ ናንጋ ማኣርኮ ሆታ ዓኣ ቤዛ ኮሻኣና ዓባ ኬሰካ ባንዎ ዲሮ ካሮ

ካፓሣ፣ ሸካኒያ ናኣዚ ሸማዒያ ዒዛፓ ሄሊ ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

30 ሄሊሳዎ ሸሌሚያ ናኣዚ ሃናኒያና ፃላፔ ጎዎሂኮ ላሃሳ ናይ ሃኑኔ ጎዎሰኬይ ላሚ ሃሣ ዔያቶ ሄላ ገንዎ ኮሼኔ።

ሃሣ ቤራኪያ ናኣዚ፣ ሜሹላሜያኣ ፔ ማኣርኮ ሆታ ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

31 ሄሌ ቤዛ ሃሣ ዎርቆ ሸኤሺ ኮሻ፣ ማልኪያ ዲሮ ካራ ዎላ ካኣማ ካሮኮ ኬይ ዛሊና ዓባ ኬሰካ ባንዎኮ ጋፓፓ ዴንዲ ቢያ ባኮ ዴዒ ዛጎ ዴጌ ኬኤሎ ዲያ ዛሊና ጌኤዮ ማኣርኮ ማደ ማዳ ዓሳና ኮርሞ ኮርማ ዓሳሞ ማዓ ቤዛ ሄላንዳኣና ዓኣ ቤዛ ኮሼኔ።

32 ዩካፓ ዎርቆ ሸኤሺ ኮሻ ዓሳንታ ኮርሞ ኮርማ ዓሳኣ ዲራ ካኣማ ካራፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ማራቶ ዲሮ ካሮ ሄላንዳኣና ዓኣ ጋፒንዎ ቤዛ ሄላንዳኣና ዓኣሣ ኮሼኔ።

4

ኔሄሚያ ማደ ማዳዋጉዲ ማኮናሣ ቢያ ባሽሣ

1 ኬኤሎ ዲሮ ኑ ማዢያ ዓርቁሣ ዎይዛዎ ሴንባላፃ ሚርጌና ዳጋዲ፣ ጎሪንቲ ኑና ቦሂ ጌሰቲሣ ዓርቁኔ። 2 ዒማና ዒዛኮ ላጎና ሳማሪያ ፖኦሊሶና ቤርታ፡- «ሃንሣ ላቤ ዓይሁዶ ዓሳንሣ ዓይጎ ማዳኒ ማሌይ? ካታሜሎ ገንሣ ላሚ ማዢኒ ዔያታ ማሌሞ? ያኦሲሞ ዒንጎ ባኮ ዔያታ ሃሣ ዒንጋንዳ? ማደዎ ዔያታ ፔቴ ኬሊዳ ማዲ ጋፒሳኒ ዳንዳዓያ ዔያቶሞ ማላ? ኬኤሎ ዲርቆንዶ ሹጮ ሚቹ ደይሲ ኩሎና ቡኡር ባኣካፓ ኬሲ ዔያታ ዔካኒ ዳንዳዓንዳኖ?» ጌይ ቦሂ ጌሰቲኔ።

3 ሃሣ ዒዛ ኮይላ ዔቂ ዓኣ ያቢያ ፔ ዛሎና፡- «ዔያታ ዎዚጉዳ ኬኤሌ ዲርሲ ኮሻኒ ዳንዳዓይ? ዔያቶኮ ኬኤሎ ዲያ ዑዎ ዉኡካ ኬሰኬቴ ደዓኒ ዳንዳዓኔ!» ጌይ ቶኦቹ ጌሰቲኔ።

4 ዩያር ታኣኒ፡- «ኑ ያኦሲዮ! ዔያታ ኑና ዎዚ ቶኦቻቴያ ሂንዳ ዛጌ፤ ሃይ ጫዢ ዔያቶ ቶኦካ ማዎም፤ ዔያቶኮ ዓኣ ቆላ ቢያ ቡሪንቴሞ ሜሌ ዓጪዳ ዔያታ ዳኪንቴ ዓሲ ማዎም፤ 5 ዔያታ ማደ ፑርቶ ማደ ዔያቶሞ ዓቶንጎ ጌይፖ፤ ኑኡኒ ሻሂንቴሣ ኮሸሣር ጫሺና ዔያታ ኑና ቦርሲሴኔ፣ ዳቢንቶ ዔያቶኮ ዋሊፖ» ጌይ ሸኢቁኔ።

6 ኑኡኒ ዒማና ኬኤሎ ዲሮ ገንሣ ኮሸዎ ማደ ሃሽባኣሲ፤ ዴራ ማደ ደዲ ማዴሣር ማዳ ሩኡሪና ዲሮኮ ሄካሣዲ ሄሌኔ።

7 ሴንባላፃ፣ ያቢያ፣ ዓሬቦ ዓሳ፣ ዓሞኦኔ ዓሳ፣ ዓሽዶዴ ዴራኣ ዓቱሞ ዩሩሳላሜ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲሮ ላሚ ገንሣ ኑ ማዢያና ኮሺ ማደ ኑ ማዴሣር ሃሣ ኬኤሎ ዲሮ ባኣካ ዎላ ካኣሚባኣ ቤዛ ዲርቁንቴሣ ዎይዛዎ ኮሺ ዳጋዴኔ፤ 8 ዩያር ዔያታ ዎላ ፔቴ ማዒ ዩሩሳላሜ ሙካኒና ማንጊ ያሊ ኑጊዳ ሜቶ ማዢኒ ዎላ ጌኔ ጌኤሲ ጌሰቲኔ፤ 9 ኑኡኒ ጋዓንቴ ኑ ያኦዛሣ ሸኢቁኔ፤ ዔያቶዎ ቃዛኒ ዋንቶና ሮኦርና ቢያ ካፓ ዓሲያ ኑኡኒ ኬሴኔ።

10 ዒማና ዩሁዳ ዴራ፡- «ኬዳ ኑና ላቢሲ ላቢሲኬ፤ ሃጊ ዔቁሳኒ ኮይሳ ደዔ ባኮ ኩላ ሚርጌኬ፤ ኑኡኒ ኬኤሎ ዲሮ ኮሻኒ ዳንዳዐ-ዎሴ» ጌዔኔ።

11 ኑ ሞርካ፡- «ኑኑኒ ዔያቶ ባኣኮ ጌሊ ዔያቶ ዋዳጎዳኣና ሃሃ ማደቀ ኑ ዔያቶኮ ዔቁሳጎዳኣና ዔያታ ኑና ዔሪጎዳቆቤ፡ ዴጎቁጎዳቆቤ» ጌዔኔ።
 12 ጋዓጎቲ ኑ ሞርኮ ባኣካ ናጎጋ ዓይሁዶ ዓሳ ታጾ ማይጎቲ ሙኪ ሙኪ ኑ ሞርካ ዋሚይዲ ኑና ማጎጋኒ ዋላ ጫኣቁቴያ ፔጋሲ፡ ላቲሢና ኑም ኬኤዜኔ። 13 ዬያሮ ኑኑኮ ዴሮ ባኣካገ ጩጎቻ ዓገርጎታ ዋርሢጎታ ሂኢሺጎታ ዓርቁ ዓሲ ዓሶኮ ቶኣካገ ቶኣካገ ኑኑኒ ጊኢጊሺ ማዳ ጋፒባኣ ቤዘ ቢያይዳ ኬኤሎ ዲሮኮ ዙሎ ዘለና ዋርዲ ዋርዲ ዴዓጎዳጉዲ ታ ማሄኔ።

14 ዒማና ዴሮ ካራ ባይዜሢ ታ ዘገሢር ዔያቶጎታ ዔያቶኮ ሱኡጎጎታ ማሌ ቢታጎታ ዓኣ ዓሶ ኮይላ ቢያ፡- «ኑ ሞርኮሮ ዒጊጩፖቴ፤ ዋዘጉዴ ዴኤፒ፡ ሃሃ ዴኤፑሞ ቦጎቻ ዒጊቻ ያኑሲ ኑኑኮ ባኣሢ፤ ጊጎሃ ሃሃ ዒዚ ዒጎሢኮ ዒጊኖሮ፡ ዒጎሢኮ ናኣቶጎታ ላኣሎጎታሮ፡ ዒጎሢኮ ማኣራ ዓኣ ባኮ ዘሎሮዋ ያልታጎዳሢ ዔራዋቴ» ታኣኒ ጌዔኔ።
 15 ኑኑኮ ሞርካ ዔያታ ኑና ማጎጊ ያላኒ ጫኣቁ ጫኣቁያ ኑ ዔሪሢ ዋይዜኔ፤ ያኑሲ ዔያቶኮ ማሊያ ጉሪ ማሄሢያ ዔያታ ዔሪጎኔ፤ ዬካገ ኑኑኒ ቢያሢ ኬኤሎ ዲሮ ጊጎሃ ኮሺያ ዓርቁኔ።

16 ዬማ ኬላገ ዓርቃያ ታኣኒ ጊኢጊሺ ዓሳ ዘላ ማዳ ማዳኣና ዘላ ያሎ ማኣዓሢ ማይጎቲ፡ ዋርሢጎታ ጊቲማጎታ ዓርቁ፡ ሃሃ ሂኢዝዋ ዓኣሢ ዋርዲዮ ካገጎዳጉዲ ታኣኒ ማሄኔ፤ ኑኑኮ ሱኡጎኣ ዒማና ዴሮ ጉቤ ዒናገ ማኣዳኔ፤ 17 ኬኤሎ ዲያ ኮሻ ዓሶ ቢያ ዔያታ ደዲሻኔ፤ ማሌ ዓታዘ ኬዶ ኬዳ ዓሳኣ ዓቲዋያ ፔቴ ኩጮና ማዳ ማዳ፡ ባጎ ኩጮና ያሎ ዓጎጋዋ ዓርቁ ያላኒ ጊኢጊጎታ።
 18 ሹጮና ማኣሮ ማኣፍ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጩጎቻ ዓገር ኬርና ቱኡቲ ማዳኔ፤ ዘያሢ ዋርቃሢያ ታ ኮይላገ ሺኢኩዋቤ። 19 ዴሮና ዔያቶኮ ሱኡጎና ቢታጎታ ዓኣ ዓሶናም ታኣኒ፡- «ኬኤሎ ዲሮ ማዳ ዴኤፒ፡ ሃሃ ኮሺ ዳልጊ ማዔም ኑ ዋሊዳገ ሃኬሢር ፔቴይ ባጎሢና ካኣማኒ ዳጎዳዐቆቤ። 20 ዒጎሢኮ ዘያ ዋርቁጎታሢ ዋይዜ ዋደና ሃጎጋ ታ ባጎሢ ሙኪ ቡኪጎቲዋቴ፤ ኑ ያኣዘሢ ኑ ዘሎ ያልታጎዳኔ» ጌዔኔ፤ 21 ዬያሮ ቢያ ኬላ ጉቲ ዓማገ ዴጎዲ ሳዓ ሃባርቲ ዉጫሢ ኬሰካጎዳጎ ሄላጎዳኣና ዘላ ማዳ ማዳኣና ዘላ ያሎ ዓጎጋዋ ዓርቁ ዔቁ ካፖ ካገኔ።

22 ዒማና ታኣኒ ማዳ ማዳሻ ሱኡጎም፡- «ዋጎቶ ዋጎቶ ካታዋ ካገኒ፡ ሮኦር ጊጎሃ ኑኑኮ ማዳ ሂርጋባኣያ ማዳኒ ዳጎዳዓጎዳጉዲ ዒጎሢጎታቴያ ዒጎሢ ማኣዳ ዓሳ ዋጎቶ ዋጎቶ ዬራሳላሜይዳ ዴዐቆቴ» ጌዔኔ። 23 ታና ማዔቴያ ታኣና ማዳ ታ ላጋ፡ ታኣም ማዳዘጎሢጎታ ታና ካገዘጎሢጎታ ኑኑኒ ቢያሢ ዋጎቶታቴያ ማይጎታ ማኣዓሢ ኑ ኬሱዋቤ፤ ዬያጉዲ ኑኑኒ ዋኣያ ዴዓኣናታያ ዓጎጋዋ ኑ ኩጫገ ኑኑኒ ዴማሲ ጌሡዋቤ።

5

ማጎቆ ዓሶ ሄሌ ሜታሢ

1 ናጎጊቤቃ ዴሮገ ሚርጌሢ ዓቲጎቆጎታ ላኣሎጎታ ዔያቶኮ ዒጊኖ ማዔ ዓይሁዶ ዓሶ ዒዲሢና ዒላቴኔ። 2 ዔያቶገ ፔቴ ፔቴዘጎሢ፡-

«ሚርጌ ናይ ኑኑኮ ባኣሢር ኑኑኮ ሸምገሢ ዓይሳኒ ዳጎዳዓ ሃኣኮ ኑ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

3 ዘላ ሃሃ፡- «ሚርጌና ኑ ናይዳሢር ናያገ ኑ ሸምገሢ ዓይሳኒ ጌዒ ኑኑኮ ጎዠጎታ፡ ኑ ቱኬ ዋይኖጎታ ኑኑኮ ማኣሮዋ ቢያ ኑ ዓይሢሳጎዳጎ ሄላጎዳኣና ኑና ማሄኔ» ጌዔኔ።

4 ሃጎጎ ዘሎ ዓሳ ሃሃ፡- «ኑኑኮ ጎዠና ዋይኖ ዘሎናሮ ካኣቲ ጊኢር ኑና ያኦጫሢር ኑ ጩጋጎዳ ቢራ ኑ ታልዔኔ፤ 5 ኑኑኮ ዜርፃ ዔያቶና ፔቴኬ፤ ኑ ናኣታ ዔያቶ ናኣቶይዳገ ዴማዳ ባኣዚ ባኣሲ፤ ያዲ ማዔቴያ ኑኑኮ ናኣቶ ዓይሌ ማሂ ዔያቶም ዒጎጋኒ ዓቲዋ ባኣዚ ማዔኔ፤ ዬያ ሌሊቲዋጎቲ ኑኑኮ ዉዴሮ ናኣቶይዳገ ፔቴ ፔቴዘጎሢ ዓይሌ ማዒ ሻጎቲጎቲ፤ ሃሃ ጎዠና ዋይኖ ቱኮ ቤዘና ኑኑኮ ዔውቴሢር ኑና ዘጋ ዓሲ ባኣያ፡ ካራ ባይቁ ዓሲ ኑ ማዔኔ» ጌይ ዒላቴኔ።

6 ታኣኒ ዒማና ዬያ ጌኤዘ ዋይዘያ ዳጋዴኔ፤ 7 ታኣኒ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ታ ዒኖና ማላያ ዴሮኮ ሱኡጎ ማዔ ቢታጎታ ዓኣ ዓሶ፡- «ዒጎሢ ዒጎሢኮ ዒጊኖ ሜታሲ፡ ሚኢሺያ ሾይቸና ጩጊሻ!» ጌይ ጎሪኔ።

ዬያ ዔያቶኮ ሜቶ ሺሌዒሶጎዶ ጎይሢ ዴጎቃኒ ዴሮ ፔቴይዳ ታኣኒ ቡኩሲ፡- 8 «ሜሌ ዴሮም ሻጎቲጎቲ ዓይሁዶ ማዔ ኑ ዒጊኖ ዘሎ ዬያ ዔያታ ሻጎቲጎቲ ቤዘገ ዔያቶ ኬሳኒ ማሊሢና ኑም ዳጎዳዒጎታ ባኣዚ ቢያ ኑ ማዴኔ፤ ዒጎሢ ሃሢ ሃይሾ ዒጎሢኮ ዒጊኖ ማዔ ዓይሁዶ ዓሶ ዔያቶኮ ዜርፃ ማዔ፡ ዒጎሢሢም ዔያታ ፔና ዓይሌ ማሂ ሻጎቻጎዳጉዲ ማሂ ማሂ ዒጎሢ ዓኣኔ!» ጌይ ታ ዔያቶ ጎሪም ዬይ ሱኡጎ ጎያጎዶ ጎይሢ ባይዚ ዚቲ ጌዔኔ።

9 ታኣኒ ሃሃ ኬኤዘያ፡- «ዒጎሢ ማዳ ባካ ፒዜቲዋቤ! ያኑሲ ዒጊጩሢና ፒዜ ማዔ ባኣዚ ማዳኒ ዒጎሢ ኮይሳኔ፤ ዋጎዴ ዒጎሢ ሂዴያታቴ ማሌ ዓሶ ማዔ ኑኑኮ ሞርካ ኑና ቦሂ ጌሰታጎዳ ባኣዚ ባኣያናጎዳጎቲ። 10 ዴራ ታጊዳገ ሚኢሺ ማዔቴያ ሃኣኮ ታልዓጎዳጉዲ ታ ዓይሢኔ፤ ታኣና ዋላ ማዳ ታ ላጎና ታኣም ማዳ ዓሳኣ ዬኖ ጎይያ ማዳጎዳጉዲ ታ ዓይሢኔ፤ ዓካራ፡- «ዒጎሢ ታልዔ ጋሎ ኑም ጩገዋቴ» ጌይ ዔያቶ ያኦጫፃ ዓቶጎጎ፤ 11 ሚኢሺታቶዋ ሃኣኮ፤ ሃሃ ዋይኖና ሪሚቶ ዘይቶ ማዔቶዋ ዒጎሢ ዔያቶም ታልዔሢኮ ቢያ ሾይያ ሃሹዋቴ፤ ዔያቶኮ ጎዠጎታ ዋይኖ ሚያጎታ ጊጎሃ ዔያቶኮ ሪሚቶ ዘይቶጎታ ማኣሮጎታ ቢያ ሃሢ ቤዘ ዔያቶም ማሁዋቴ» ጌዔኔ።

12 ዒማና ሱኡጎ ማሃያ፡- «ኔ ኑና ዓይሢ ጎይያ ኑ ማዳጎዳኔ፤ ዔያቶኮ ዔኪጎቲ ቆሎና ዔቦ ቢያ ኑ ዔያቶም ማሃጎዳኔ፤ ዔያታ ታልዔ ጋሎዋ ኑኑኮ <ጩገዋቴ» ጌይ ኑ ዔያቶ ያኦጫዓኬ» ጌዔኔ።

ዬያሮ ታኣኒ ቁኤሶ ጋሮ ባጎሢ ዔኤላያ ሱኡጎ ጫኣቁ ጫኣቁም ማዳ ኩጎሃጎዳጉዲ ጫኣቁሲሴ። 13 ዒማና ታኣኒ ማኣዒ ዓኣ ማኣዒሢ ኬሲ ሃርገያ፡- «ዒጎሢዳገ ዓይሳ ዓሲያኣ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሹቶ ያኑሲ ዒዘ ሃይሚይዳጎጎ፤ ዒዘኮ ማኣሮጎታ ዓኣ ባኮጎታ ቢያ ዔኪ ኩቺ ጉሪ ዓይሶጎጎ» ጌዔኔ።

5:7 5:7 ኬሲ. ማፃ 22:25፤ ሌዊ. ዓኬ 25:35-37፤ ላሚ. ዋማ 23:19-20።

ዲሞና ዬሮ በዘይዳ ዓሳ ዓሳ ቢያ ፔቲ ዑኩሲና «ዓሳሚን!» ጌራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቴኔ፤ ሱኡጋኦ ዔያታ ጫኦቄ ጫኦቄሞ ማዲ ኩንሣኔ።

ኔሄሚያ «ታ ዳቆ» ጌይባኢያ ማዕሚ

14 ዓርጃክሲሴ ካኦታዳንቴ ለማታማሳ ለዓገ ዓርቃዎ ሃይሠታሚ ለምዎ ለዔ ሄላንዳኦና ታኦኒ ዪሁዳ ዓጮ ወይሠሠ ማዕኔገቴ ታጸ ለምዎ ለይይዳ ታኦኒ ዓጊኖ ማዕኔገቴ ሃሣ ታኦኒ ታ ቶኦከና ፔቲ ዓጪ ወይሠሠ ዓሲም ኮይሳ ሙኡዚ ኑ ሙይባኢሴ። 15 ታኦኒ ቤርታ ዓሶ ወይሠሠ ማዕ ደኦሪንቴ ዓሳ ቢያ ዳርሞ ዳኤሠሠ ከዲ ማዕ ከላ ከላ ሙኡዚና ዑሺናም ዛላ ከሎ ማዕንዳ ሹቺ ቢራ ዓሶ ጪጊሻኔ፤ ሃሣ ዬያ ወይሠሠ ዓሶኮ ማዳ ዓሳታዎ ዳር ዑይይዳ ቢቲ ማዕ ዓሶኮ ካራ ባይዛኔ፤ ታኦኒ ጋዓንቴ ያኦሲ ዓጊጫያታሠረ ዬያጉዳ ባኦዚ ማዳባኢሴ። 16 ታኦኒ ዓኦ ቆሎ ቢያ ዬራሳላሚኮ ከኤሎ ዲር ገንሣ ኮሺያ ማዳይዳ ታ ፔኤሽያገዓቲም ታታኦኒ ዓይሳቆሎሞ ቡኩሲባኢሴ፤ ታ ዓይላኦ ቢያ ታኦና ዋላ ማዳያ ማዕኔ፤ 17 ዓሺኖ ዓጫገ ታ ኮይላ ሙካ ሜሌ ዳራ ዓታዛ። ቢያ ከሌ ታኦና ዋላ ሙዓ ዓይሁደና ዔያቶኮ ሱኡገናኮ ገይዳ ያኤታና ደንገታሚናኮ። 18 ቢያ ከሌ ፔቲ ጌማይ፣ ላሆ ቃራ ቃራ ማራይና ሚርጌ ኮይዳኦ ሹከ ሙዓ ታኦም ገኢገንታኔ፤ ሃሣ ገንሣ ታጸ ከሌዳ ፔቲና ወይኔ ዑሺ ታ ዔያቶም ገኢገሻኔ፤ ጋዓንቴ ዳርይዳ ዓገንቴ ዳኤያ ከደ ታ ዔራሠረ ዓጪ ወይሠሠ ዓሲም ኮይሳ ፔኤሽም ጪሳ ባኮ ታ ያኦጪባኢሴ።

19 ታ ያኦዚሣ፤ ሃያ ዳርሞ ታ ማዳ ፒዙሞ ማዳ ቢያ ማሊጋገ ኮሺ ባኦዚ ታኦም ማዳ።

6

ኔሄሚያ ማዳንቴ ሜሌ ጌኔ ማዳ

1 ሴንባላጃ፣ ያቢያ፣ ዓራቦ ዓጮ ዓሠ ጌሽሚንታ ሜሌ ኑኡኮ ሞርኮንታ ከኤሎ ዲር ታኦኒ ኮሺ ጋገሴሠና ኮሺንቱሞ ዓቲ ቤሲ ባኦሠያ ወይዜኔ፤ ያዲ ማዕኔገቴ ከኤሎ ዲርኮ ጌሎ ካር ወደንደሠ ታኦኒ ዓኦሠባኢሴ። 2 ዬያገ ዔቆያና ሴንባላጃና ጌሽሚና ያኦኖ ጌይንታ ቦኦላ ዓኦ ጉርዶገ ፔቲዘይዳ ኑ ካኦማንዳጉዲ ከኢታ ታኦም ዳኤኔ፤ ዬያ ዔያታ ማዳሠ ታጊዳ ፑርታ ማዳኒ ጌኔ ማሠሠናኮ። 3 ታኦኒ ማሃዎ፡- «ታና ዑካሳ ማዳ ዓኦሠረ ማዳ ሃሺ ዓንሣ ዓኦ ቤዘ ዋታኒ ታኦኒ ዳንደዑሞ፤ ዓንሣ ኮራ ታ ሙካኒ ጌራ ዓይገር ማዳ ታ ዔቆሳንዳይ?» ጌራ።

4 ዓማጉዳ ከኢታ ዋሊ ገንገ ያይዳ ማዳንቴ ዔያታ ታኦም ዳካዛ፣ ታኦኒያ ዓዳ ቤርታ ታ ከኤሌ ጎይያማ ዔያቶም ማሃኔ።

5 ዬካገ ደንጋሶ ሴንባላጃ ፔኤኮ ማዳ ዓሶይዳገ ፔቲሠ ከኢቶና ታኦም ዳኤኔ፤ ዓዚ ጊዳ ፔ ማላቶ ዓይሠባኦ፣ ያሺያ ያሺባኦ ዳኤ ከኢታ ሂዚ ጋዓኮ።

6 «ኔናንታ ኔኤኮ ዓጊኖ ማዕ ዓይሁደ ዓሶንታ ፑርቱሞና ወይዜ ዓጻኒ ማሠሠና ከኤሎ ዲር ዓንሣ ኮሻሠ ዬያርታሠ ኑኡኮ ዓሺኖ ማዕ ዳራ ደንከ ጌሰታኔ፤ ዬይ ጎኔ ማዕሚ ጌሽሚያ ዔራኔ፤ ዬያ ሌሊቱሞንቴ ኔኤኒ ኔኤር ካኦታዳኒ ማሠሠና።

7 ዪሁዳ ዓጮ ካኦቲ ኔ ማዕሚ ዬራላሚይዳ ከኤዚንታንዳጉዲ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ኔ ደኦሪሠ ቃሲ ጌሽሚ ታኦም ከኤዜኔ፤ ዬያ ሃይሶ ካኦቲ ወይዛንዳሠያ ዔርቲያኮ፤ ዬያር ኔኤና ታኦና ኑ ዋላ ካኦሚ ዬያ ባኮ ዛሎ ጌሰቴቲ ኮሺኮ» ጋዓኮ። 8 ታኦኒ ዲሞና ማሃዎ፡- «ዬይ ኔ ጋዓ ባካ ቢያ ፔቲታዎ ጎኔቱሞ፣ ሃሣ ኔኤኒ ኔኤር ከሴ ሃይሶኮ» ጌራ።

9 ዬያይዳ ማዳ ኑ ዔቆሳንዳጉዲ ማሃኒ ኑና ዔያታ ዓጊቻኒ ማሌኔ፤ ዬያር ታኦኒ፡- «ያኦዚሣ! ሃዳራ ታና ደዲሺ!» ጌይ ሺኦቄ።

10 ዲሞና ፔ ማኦራገ ከሰኩሞጉዲ ካራ ዑፃ ወደንቴ ዓኦ ሜሃፃቤሎኮ ናኦዚ ናዎ፣ ዳላያ ናኦዚ ሽማዒያ ኮይላ ታ ዓኦዳኔ፤ ዓዚ ታኦም፡- «ዔያታ ኔና ወዳኒ ዲሚና ሙካንዳሠረ ኑ ዋላ ያኦሲኮ ጌኤኮ ማኦሪ ጌሊ፣ ካር ወዳ፣ ዓኦሺንታንዳኔ» ጌራ።

11 ታኦኒ ጋዓንቴ፡- «ታጉዳ ዓሲ ፑኒ ዓኦሺንቴሞ፤ ታኦኒ ጌኤኮ ማኦሪ ጌሊ ዓኦሺንቴ ታ ሽማገሠ ዓይሳኒ ኮይሳኔ ጌይ ኔ ማላ? ፔቲታዎ ዬያ ታ ማዳዓኮ» ጌራ።

12 ዬካገ ዬያ ባኮ ታ ማላንቴ ዓዚ ዬያጉዳ ሌኡዙሞና ታኦም ላቲ ከኤዛንዳጉዲ ያቢያና ሴንባላጃና ሚኢሽና ዓዚ ጌሽያ ማዕንዳገዓቲም ሽማዒያ ያኦሲገ ዳከንቴያ፣ ያኦሲ ማላሠ ከኤዛያቱሞኦሠ ታ ዔራኔ። 13 ጎኔና ዓዚ ዬያ ባኮ ማዳያና ታና ዳቢሺ፣ ታ ዑፃ ፑርታ ሃይሴ ጌሰቲሠና ዓጊቺ ዓጊቺ ሱንገ ታኦኮ ፑርቲሲ ታና ቦርሲሳኒ ዳሚና ሚኢሽ ዔኤኔ።

14 ዬያር ታኦኒያ፡- «ያኦሲሣ! ያቢያና ሴንባላጃና ማዳ ባኮ ቢያ ኔ ዛጌ፤ ዔያቶይዳ ወይ፤ ኖዳዲያ ጌይንታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ላኦሎኮንታ ሜሌ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ታና ዓጊቻኒ ማዳ ባኮ ቢያ ማሌ» ጌይ ሺኦቄ።

ከኤሎ ዲር ኮሺያኮ ጋገ

15 ማዳ ዓርቆንቴሠዳገ ደንገታሚ ለምዓሳ ከሌኮ ገንፃገኮ፤ ዔሌሌ ጌይንታ ዓጊና ያኤራንቴ ለማታሚ ደንጋሳ ከሎና ዲር ማዳ ጉቤ ማዳንቴ ጋገ፤ 16 ኑኡኮ ዓሺኖይዳ ናንጋ ሜሌ ዳር ማዕ ኑ ሞርካ ዬያ ወይዛዎ ማዳ ኮሺ ዲቃሠሠ ሄርሺሳ ማዳ ማዕሚ ዔራኔ፤ ሃሣ ዬይ ማዳ ያኦሲ ማኦዳም ማዳንቴያ ማዕሚያ ዔራሠረ ሚርጌና ዓጊጪኤ፤ ማይ ሄርሺንታኒ ዔያታ ዳንዳዒባኢሴ።

17 ዲሞና ዓይሁደ ዓሶኮ ሱኡጋ ያቢያም ሚርጌ ከኢታ ፃኦገ ፃኦገ ዳካኔ፣ ዓዚያ ዔያቶም ማሃ ፃኦገ። 18 ዓራሃ ናኦዚ ሽካኒያ ያቢያኮ ባይሲታሠረ ዓይሁደ ዳርኮ ሚርጌሠ ዓዚና ዋላ ሳሌ ሳላዳያ ዓኦኔ፤ ገንሣ ሃሣ ሆናኔ ጌይንታ ዓዚኮ ዓቲንቆ ናዓሠ ቤራከያኮ ናኦዚ ሚሹላሚኮ ወዲር ናይ ዔኤኔ። 19 ሃሣ ዳራ ዲሞና ያቢያ ማዳ ኮኩ ባኮ ሄርሺ ዳጊዲ ታ ቤርታ ማዕኔገቴ ከኤዛኔ፤ ታ ጋዓ ባኮሞ ቢያ ዓዚም ዔያታ ከኤዛኔ፤ ዬያር ዓዚ ታና ዓጊቻኒ ከኢቶ ፃኦገ ዳከፃገ ገንሣም ጌይባኢሴ።

7

1 ዬያይዳ ከኤሎ ዲር ኮሺንቴ ጋገ፤ ዬያ ዲርኮ ካራ ቢያ ቤዛ ቤዛ ገኢኔ፤ ዬካገ ጌኤኮ

ማእሮ ካፓ ዓሳ፣ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳንታ ማሌ ሌዊ ዓሳንታም ማዶ ማዶ ቤዛ ዲንገንቴ።
 2 ታኣኒ ዩሩሳሌም ካታም ዋይሣንዳጉዲ ለምዖ ዓሲ ዶኦሬሬ፤ ዩንሢያ፡- ታ ጌርሲ፣ ሃናኒና ዋርዲዮ ቤዘኮ ሱኡጋሢ ሃናኒያናኮ፤ ሃናኒያ ያኦሲ ዲገቼሞና ፒዙሞናኮ ዲዛና ቤቃ ዓሲ ባኣያኮ።
 3 ዲማና ታ ዔያቶ ዓይሣሢ ዩሩሳሌም ካታሞኮ ዲሮ ካሮ ጉቴ ዓባ ያርቁ፣ ዋልዲ ሚቹሞንቴ ቡሉሞጉዲ ጌይኮ፤ ሃሣ ዲባኖ ዓባ ጌሌሰካፓ ካሮ ካፓ ዓሳ ፔ ማኦሪ ዓኣዳንዳሢኮ ቤርታ ዲሮ ካሮ ጋጋርቁ፣ ሃሣ ቁልፒ ዋዳንዳጉዲ ታ ዓይሣ። ዩያጉዲ ሃሣ ዔያታ ፔኤሮ ዩሩሳሌም ዲና ናገጋ ዴር ባኣካፓ ካፓ ዓሲ ዶኦሬ፤ ሃሣ ዩያቶይዲፓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዘላ ቤሲኮ ሱኡጌ ማሢ ጌሣንዳጉዲ፣ ዓቱ ዓሳ ሃሣ ፔኤኮ ማኦሮ ካራ ካራ ዔቁ ካፓንዳጉዲ ላቴ ታ ዔያቶም ኬኤዘኔ።

ዲዲንታፓ ማዔ ዓሳኮ ሱንዖ

4 ዩሩሳሌም ዴኤፒና ዳልጊ ካታማ ማዔ፤ ጋባንቴ ዲዘይዳ ናገጋ ዴሮኮ ፓይዳ ዳካኮ፣ ሃጊ ሚርጌ ማኦሪ ማዢንቴባኣኤ፤ 5 ያኦሲ ዴሮና ዔያቶኮ ሱኡጎ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ታ ቡኩሳንዳጉዲና ዔያቶ ማኦሮ ዓሳኮ ሾይንቶ ዜርዖ ያኣፖና ጎይዖ ታ ዘጋንዳጉዲ ታና ማሊሴ፤ ዲማና ቤርታዲ ዲዲንታፓ ማዔ ዓሳኮ ዜርዖ ዋሊ ሄሊሲ ያኣፖና ታ ዴንቁ፤ ዩይ ታ ዴንቁሢ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይዖ።

6 ዲዲንታይዲፓ ሚርጌ ዓሲ ባብሎን ዓጫፓ ዔቁ፣ ዩሩሳሌምና ዩሁዳ ዓጫና ባንሢ ማዔ ማዔ ፔቴ ፔቴሢ ፔኤኮ ካታም ካታም ጌሌ፤ ዩና ዋዶና ናብካዳናያኦሬ ዲዲ ዓከ ዓኣዴሰካፓ ዓርቃዖ ዩና ዓሳኮ ማኦሮ ዓሳ ባብሎን ዓጫይዳ ናገጋ።

7 ዲዲንታፓ ዔያታ ማዔ ዋዶና ዔያቶኮ ሱኡጎ ማዔ ዓሳ፡- ዜሬባቡሌ፣ ዲያሱ፣ ኔሄሚያ፣ ዓዛሪያ፣ ሬዓሚያ፣ ናሃማኒ፣ ሜርዴኪዮሴ፣ ቤልሻ፣ ሚሰፔሬቴ፣ ቢግዋዬ፣ ኔሁሜንታ ቤዓናንታ።

8-25 ዲዲንታፓ ማዔ ዓሳኮ ፔቴ ፔቴ ቶኣካፓ ኬሰከ ኬሰከ ያኣፒንቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቶኣኮና ሾይንቶ ዜርዖ ሚርጉሞ ፓይዳ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይዖ።

ፓርዖሽ ቶኣካፓ ያኣፒንቴ ዓሳ ለምዖ ሺያና ጌኤታና ለንካይታሚ ለምዖ ዓሲ

ሺፓዲያ ቶኣካፓ ሃይሣ ጌኤታና ለንካይታሚ ለምዖ ዓሲ

ዓራሄ ቶኣካፓ ለሆ ጌኤታና ደንጊታሚ ለምዖ ዓሲ

ዲያሱና ዲዮዓቤና ቶኣካፓ ማዔ ፓሃትሞዓኣቤ ቶኣካፓ ለምዖ ሺያና ሳሊ ጌኤታና ታጾ ሳሊ ዓሲ

ዔላኣሜ ቶኣካፓ ፔቴ ሺያና ለምዖ ጌኤታና ደንጊታሚ ያይዶ ዓሲ

ዛቱ ቶኣካፓ ሳሊ ጌኤታና ያይዲታሚ ደንጎ ዓሲ

ዛካዬ ቶኣካፓ ለንካይ ጌኤታና ለሂታሚ ዓሲ

ቢኑዬ ቶኣካፓ ለሆ ጌኤታና ያይዲታሚ ሳሊ ዓሲ

ቤባዬ ቶኣካፓ ለሆ ጌኤታና ለማታሚ ሳሊ ዓሲ

ዓዘጋኣዴ ቶኣካፓ ለምዖ ሺያና ሃይሣ ጌኤታና ለማታሚ ለምዖ ዓሲ

ዓደኒቃሜ ቶኣካፓ ለሆ ጌኤታና ለሂታሚ ለንካይ ዓሲ

ቢግዋዬ ቶኣካፓ ለምዖ ሺያና ለሂታሚ ለንካይ ዓሲ

ዓደኒ ቶኣካፓ ለሆ ጌኤታና ደንጊታሚ ደንጎ ዓሲ

ሂዘቁያሴ ጌይንታ ዓጼ ቶኣካፓ ታዘጸታሚ ሳሊ ዓሲ

ሃሹሜ ቶኣካፓ ሃይሣ ጌኤታና ለማታሚ ሳሊ ዓሲ

ቤፃዬ ቶኣካፓ ሃይሣ ጌኤታና ለማታሚ ያይዶ ዓሲ

ሃሪፔ ቶኣካፓ ጌኤታና ታጾ ለምዖ ዓሲ

ጌባዖኦኔ ቶኣካፓ ታዘጸታሚ ደንጎ ዓሲ

ፃኣፒንቴ።

26-38 ሃካፓ ዴማ ዓኣ ካታሞንሢዳ ናገጋ ቤርታኣ ዓደንሢ ዲዲንታፓ ማዔ ዘንሢ፡-

ቤቴልሄሜና ኔዖፓናይዳ ጌኤታና ሳሊታሚ ሳሊ ዓሲ ናገጌ፤

ዓናቶቴይዳ ጌኤታና ለማታሚ ሳሊ ዓሲ

ቤትዓዘማዌቴይዳ ያይዲታሚ ለምዖ ዓሲ

ቁርያትይዳሪሚይዳ፣ ኬፒራና ቤዔርቴናይዳ ለንካይ ጌኤታና ያይዲታሚ ሃይሣ ዓሲ

ራማና ጌባዔናይዳ ለሆ ጌኤታና ለማታሚ ፔቴ ዓሲ

ሚክማሴይዳ ጌኤታና ለማታሚ ለምዖ ዓሲ

ቤትዔሌና ዓይናይዳ ጌኤታና ለማታሚ ሃይሣ ዓሲ

ለምዓሳ ኔቦይዳ ደንጊታሚ ለምዖ ዓሲ

ለምዓሳ ዔላኣሜይዳ ፔቴ ሺያና ለምዖ ጌኤታና ደንጊታሚ ያይዶ ዓሲ

ሃሪሚይዳ ሃይሣ ጌኤታና ለማታሚ ዓሲ

ዲያርኮይዳ ሃይሣ ጌኤታና ያይዲታሚ ደንጎ ዓሲ

ሎዴ፣ ሃዲዴና ያናይዳ ለንካይ ጌኤታና ለማታሚ ፔቴ ዓሲ

ቤትዓሊ ሃይሣ ሺያና ታዘጾ ጌኤታና ሃይሣታሚ ዓሲ ናገጌ።

39-42 ዲዲንታይዲፓ ማዔ ቁኤሶ ቶኣካ ሃይፓ ዴማ ፓይዲንታ ጎይዖ።

ዲያሱ ቶኣኮ ማዔ ዩዳዲያ ቶኣካፓ ታዘጾ ጌኤታና ለንካይታሚ ሃይሣ ዓሲ

ዲሜሬ ቶኣካፓ ፔቴ ሺያና ደንጊታሚ ለምዖ ዓሲ

ፓሽሁሬ ቶኣካፓ ፔቴ ሺያና ለምዖ ጌኤታና ያይዲታሚ ለንካይ ዓሲ

ሃሪሜ ቶኣካፓ ፔቴ ሺያና ታጾ ለንካይ ዓሲ ማዔ።

43-45 ዲዲንታፓ ማዔ ሌዊ ዓሳ ቶኣካ፡-

ሆዳውያ ቶኣኮ ማዔ ዲያሱና ቃድሚዔሌና ቶኣካፓ ለንካይታሚ ያይዶ ዓሲ

ዓሳኣፔ ቶኣኮ ማዔ ጌኤኮ ማኦሮ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ ቶኣካፓ ጌኤታና ያይዲታሚ ሳሊ ዓሲ

ሻሉሜ፣ ዓጼሬ፣ ፃልሞኔ፣ ዓቁቤ፣ ሃዲያና ሾባዬና ቶኣኮ ማዔ ጌኤኮ ማኦሮ ካፓ ዓሳ ቶኣካፓ ጌኤታና ሃይሣታሚ ሳሊ ዓሲ ማዔ።

46-56 ዲዲንታፓ ማዔ ጌኤኮ ማኦሮ ማዳ ዓሳ ቶኣካ፡-

ዪሃ፣ ሃሱፓ፣ ፃባዖቴ፣

ቁርሴ፣ ሲዓ፣ ፓዶኔ፣

ሌባና፣ ሃጋባ፣ ሻልማዬ፣

ሃናኔ፣ ጊዴሌ፣ ጋሃሬ፣

ሬዓያ፣ ሬዲኔ፣ ኔቆዳ፣

ጋዛሜ፣ ዑዛ፣ ፓሴሃ፣

ቤሳዬ፣ ሜዑኒሜ፣ ኔፓሽሲሜ፣

ባቅቡቁ፣ ሃቁፓ፣ ሃርሁሬ፣

ባፅሊቴ፣ ሜሃዳ፣ ሃርሻ፣

ባርቆሴ፣ ሲሴራ፣ ቴማሄ፣

ኔፅሃና ሃዲፓናኮ።

57-59 ዲዲንታይዲፓ ማዔ ሴሎሞንም ማዳ ዓሳኮ ቶኣካ፡-

ሶፃዬ፣ ሶፔሬቴ፣ ፔሪዳ፣

ያዕላ፣ ዳርቆኔ፣ ጊዴሌ፣

ሺፓዲያ፣ ሃዲሌ፣ ፖኬሬቴ፣

ሃጻባይሜና ዓሞኦኔናኮ።

60 ዲቢንቶይዳገ ማዕ ጌኤዠ ማኣርይዳ ማዳ
ዓሶና ሴሎሞንም ማዳ ዓሶ ዜርዖኮ ሚርጉማ
ሃይሃ ያኤታና ታዘጲታሚ ላምዖ ዓሲኬ።

61-62 ቴልሚላሃ፣ ቴልሃሪሻ፣ ከሩቤ፣ ዓዶኔና
ዒሚሪ ጌይንታ ካታሞ ዙሎ ጉርዳገ ማዕዘንህ።
ዳላያ፣ ያቢያና ኔቆዳ ቶኦኮኮ ሚርጉማ ላሆ
ያኤታና ያይዲታሚ ላምዖኬ፤ ያዲ ማዕቴያ ዬንህ
ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዜርዖ ማዕህረ ዔርዘኒ
ዳንዳዒሳ ባኣዚ ዔያቶኮ ባኣኬ።

63-64 ሃካገ ሊካ ዳማ ዓኣ ቁኤሶ ቶኦካ
ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህ ሾይንቶ ዜርዖ ጎናሲ
ዔራሲ ዳንዳዒባኣሲ፤ ዬንህያ፡- ሆባዬ፣ ሃቆጫና
ባርዚላዬናኬ፤ ቁኤሶ ቶኦኮ ማዕ ባርዚላዬኮ
ቤርታኣ ዓዳህ ጌሌዓዴ ሾይንቲ ማዕ ባርዚላዬ
ቶኦካገ ፔቴ ላኣሊሰኬና ዔኬኔ፤ ዬያይዳገ ዔቆያና
ባይሲ ቶኦኮ ዳካሊ ዒ ናንጌኔ፤ ዬይ ዓሳ ዔያቶኮ
ቤርታኣ ዓደንህኮ ሾይንቶ ዜርዖ ጎናሲ ዔራሲ
ዳንዳዒባኣህረ ቁኤሴ ማዕ ዔያታ ማዳንዳጉዲ
ዓይህህንቲባኣሲ። 65 ዬያር ዩሁዳ ዓጮ ዎይህህ
ያኦሲ ማሊዖ ዳማሲ ዔርዘ ባኮና ማዳ ቁኤሴ
ኬሰካንዳያ ሄላንዳኣና ያኦሲም ዒንገህ ማዕ
ዒንጎ ባኮይዳገ ዔያታ ሙዓሲ ዳንዳዐ-ዎያ ማዕህ
ዔያቶም ኬኤዜኔ።

66-69 ዲቢንቶይዳገ ማዕ ዳርኮ ሚርጉማ ዎሊ
ዐ-ፃ ያይዲታሚ ላምዖ ሺያና ሃይሃ ያኤታና
ላሂታሚናኬ

ዓቲንቆና ላኣሎ ካራሞናኮ ገይዳ ላንካይ ሺያና
ሃይሃ ያኤታና ሃይህሂታሚ ላንካይኬ፤

ያኦሲ ቦንቾም ዓይኑም ዓይናዳ ዓቲንቆና
ላኣሎናኮ ገይዳ ላምዖ ያኤታና ያይዲታሚ ዳንጎ
ዔያቶኮ ገራህ ሚርጉማ ላንካይ ያኤታና
ሃይህሂታሚ ላሆ

ባቁሎ ሚርጉማ ላምዖ ያኤታና ያይዲታሚ ዳንጎ
ገኣላህ ሚርጉማ ያይዲ ያኤታና ሃይህሂታሚ ዳንጎ
ሃሮ ሚርጉማ ላሆ ሺያና ላንካይ ያኤታና
ላማታሚናኬ።

70-72 ፔቴ ፔቴ ማኣር ዓሶኮ ሱኡጋ ጌኤዠ ማኣር
ገንህ ማኣኒ ማኣዳያ ዳማ ዳማ ባኣዚ ማዳኔ፤
ዔያቶይዳገ ፔቴ ፔቴዘንህ፡-

ዓጮ ዎይህህ ሳሊ ከሎ ማዕ ዎርቁ፣ ዳንገታሚ
ዔቴ ሳኣኔ፣ ዳንጎ ያኤታና ሃይህሂታሚ
ቁኤሳ ማኣዳ ማኣዖ ሜሆ ጌህ ማኣራ
ዒንጌኔ።

ዳማ ዳማ ቶኦኮ ሱኡጋ፡- ያኤታና ላሂታሚ
ሳሊ ከሎ ማዕ ዎርቁ፣ ፔቴ ሺያና
ላምዖ ያኤታና ዳንገታሚ ማዕ ሹቺ ቢራ
ዒንጌኔ።

ሃንጎ ዓቲ ዳራ ያኤታና ላሂታሚ ሳሊ ከሎ ማዕ
ዎርቁ፣ ፔቴ ሺያና ፔቴ ያኤታና ከሎ
ማዕ ሹቺ ቢራና ላሂታሚ ላንካይ ቁኤሴ
ማኣዖና ዒንጌኔ።

73 ዬያይዳ፡- ቁኤሳ፣ ሌዎ ዓሳ፣ ጌኤዠ ማኣር
ካገ ዓሳ፣ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ፣ ጌኤዠ ማኣርይዳ
ማዳ ማዳ ዓሶንታ ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔ ካታማ
ካታማ ዳንኪ ዳዔኔ።

8

ዒዘራ ያኦሲ ዎጎ ዳርሞ ናባቤህ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ላንካሳ ዓገኖና ፔኤኮ
ካታማ ካታማ ጋፒ ዳዔኔ፤ ዬኖ ዓገኖኮ ዓይዖ
ዓሶና ዬራሳላሚይዳ ዎኣዖ ካሮ ጌይንታ ዓሳ ቡካ
ጳኦኮኮ ጋር ዘሎና ዳራ ቢያ ፔቴይዳ ቡኪንቴኔ፤
ያኦሲ ሙሴ ዘሎና ዒሰራዔኤሌ ዳርሞ ዒንጌ ዎጎ
ናባቤ ዔራያ ማዕ፣ ቁኤሳህ ዒዘራ ዎጎኮ ማፃኣገ
ዔያቶም ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዔያታ ያኦጮኔ።

2 ዬያር ቁኤሳህ ዒዘራ ላንካሳ ዓገኖና ያኤሪ
ቤርታሳ ከሎና ማሊ ጳቂህ ዒና ዔኪ ዳንዳዳ
ዳር ቢያ፣ ላኣሎንታ ዓቲንቆንታ ናኣቶንታ ጋርቻኣ
ዓቲዎዖ ቡኪንቲ ዓኣ ቤዘ ዎጎ ማፃኣገ ዔኪ
ሙኬኔ፤ 3 ዬያ ዓሳ ቡካ ጳኦኮይዳ ዒዘራ ዳር ካሮ
ኮይላ ዔቆዖ ጉቴ ዓሚገ ዳንዲ ዓባ ሳዛ ሄላንዳኣና
ዎጎ ማፃኣገ ዳግ ጌዔ ዐኡሲና ዳርሞ ናባቤኔ፤
ዳራ ቢያ ዒማና ዒናገ ዎይዜኔ።

4 ዒዘራ ዬያ ባኮም ገኢጋንዳጉዲ ሚህና
ኮሾና ዳጌ ቤሲዳ ዔቁኔ፤ ዒማና ዒዘኮ ሚዛቆ
ዘላ ዔቁ ዓሳ፡- ማቲትያ፣ ሾማዔ፣ ዓያና፣
ዐራያ፣ ሂልቂያና ሚዕሴና ማዓዛ ሻውሎ ዘላ
ሃህ፡- ፔዳያ፣ ሚሻዔኤሌ፣ ማልኪያ፣ ሃሹሜ፣
ሃሽባዳና፣ ዛካሪያሴንታ ሚሹላሚንታኬ።

5 ዒዘራ ዳርይዳገ ዳጊዲ ኮሾና ቤዘይዳ
ዔቆዛ ቢያህ ዒዛ ገዥ ጌይ ዛጌኔ፤ ዒዚ ዒማና
ዎጎ ማፃኣገ ቡላዛ፣ ዳራ ቢያ ዳዔ ቤዛገ ዔቁኔ፤
6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዳኤገ ያኦዛህ ዒዘራ
ጋላቴኔ፤ ዳራኣ ቢያ ዒማና ኩጮ ለካ ጫሪንጮ
ባንህ ዔቁሳዖ፡- «ዓኣሚን! ዓኣሚን!» ጌዔኔ፣
ባሊቶና ሳዖ ሄሊሲያ ያኦሲም ዘጌኔ።

7 ዬካገ ዓሳ ቤርታ ዓኣ ቤዛ ዔቁኔ፤ ሄላሳዖ
ሃህ ሃካገ ሊካ ሱንፃ ገይዳንታ ሌዎ ዓሳ ዎጎ
ማፃኣገኮ ቡሊዖ ዓሶም ቡሊ ቡሊ ኬኤዜኔ፤
ዬንህያ፡- ዒያሱ፣ ባኒ፣ ሾሪቢያ፣ ያሚኔ፣ ዓቁቤ፣
ሻቤታዬ፣ ሆዲያ፣ ሚዕሴያ፣ ቁሊዖ፣ ዓዛሪያሴ፣
ዮዛባዳ፣ ሃናጌታ ፔላያንታኬ። 8 ዔያታ ዳርሞ
ያኦሲኮ ዎጎ ማፃኣገ ናባባዖ፣ ዬይ ናባቢንቴህ
ዳርሞ ዔርታንዳጉዲ ቡሊ ቡሊ ኬኤዜኔ።

9 ዳራ ዬያ ዎጎ ቃኣሎ ዎይዜ ዎዶና ዒና
ሜቁ ዬኤኬኔ፤ ዬያር ዓጮ ዎይህ፣ ኔሃሚያንታ
ዎጎ ኮሺ ዔራ ቁኤሳህ ዒዘራንታ ዳር ዔርዘ
ሌዎ ዓሶንታ፡- «ሃናኣ ከላ ናንገና ናንጋ ጎዳ
ማዕ ዒንህ ያኦዛህም ዳማዳ ከሊታህረ ያዩ
ዒንህ ዬኤካንዳያ ኮይሱዎሴ» ጌዔኔ። 10 ዒማና
ኔሃሚያ፡- «ዓካሪ ሃህ ዒንህ ማኣሪ ማኣሪ
ዓኣዲጋገ ዒንህኮ ዓኣ ኮኩ ሙዖ ሙይ ዐኩዎ
ዐሽኩዎቴ፤ ፔቴታዖ ዔኤቢ ባኣዘንህማኣ ገቂ
ዳኩዎቴ፤ ሃናኣ ከላ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ
ያኦዛህም ዳማዳ ከሊኬ፤ ዬያር ያደገቴ፣ ያኦሲኮ
ዎዛ ዒንህኮ ዎልቆኬ» ጌዔኔ።

11 ዬኖ ያኦሲም ዳማዳ ከሎና ዳራ ያያንዳያ
ኮይሱዎኣህ ሌዎ ዓሳ ዳርሞ ከኤዚህና ዳርኮ
ዒላቶ ዚቲዳኔ፤ 12 ዬያር ዳራ ቢያ ዔያቶም
ናባቢንቴ ቃኣሎ ዒና ዔኬህረ ፔ ማኣሪ ማኣሪ
ዳንዲ ሙይ ዐሽኪ ዐሽኪ ሚርጌና ዎዛዳኔ፤ ሃህ
ዔያቶኮ ዓኣ ሙዖዎ ባኣ ዓሶና ዎላ ገሽቲ ገሽቲ
ሙዔኔ፤

ዉልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቾንቴ ቦንቾ

7:65 7:65 ኪሲ. ማፃ 28:30፤ ላሚ. ዎማ 33:8። 7:73 7:73 1ዖኣሲ. ዓሃኬ 9:2፤ ኔሃ. 11:3።

13 ይህን ዘር ጉቴሎ ቶኦኮ ቶኦኮኮ ሱኡጋ ቁኤሶና ሌዊ ዓሰና ዋላ ፔቴይዳ ዋላ ማጻሕፍት ከኤዜ ባኮ ዔራኒ ዒዘራ ኮይላ ዓላጭ።
 14 ዒሰራዔኤሌ ዓላ ዋላ ናባባ ዋደና ለንካሳ ዓገሮይዳ ውልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቾ ከሌ ማዒ ቦንቾንታንዳጉዲ ዓይህንቴያታህ ያኦሲ ሙሴ ዘሎና ዓይህ ዋላይዳ ጻኢፕንቴ ዓላያታህ ዳንቄ። 15 ይደር ሃካፓ ዳማ ከኤዚንታ ዳምቦ ገሊሊሽ ይራሳላሚ ካታሞና ጉርዶ ቢያህሃዎ ዳከኔ፤ ይይ ዳምባ፡- «ለካ ጌሚር ከሰከ ዛይቶ ሪሚቶኮ ዋርቄ ካኣፖንታ ባርሴኔቴ ጌይንታ ሚያንታ ሚኤጃንታ ሃንጎ ሚያኮዋ ዋርቄ ካኣፖ ቴቂ ዔኪ ይዑዋቴ፤ ዋላ ማጻሕፍት ያኢፕንቴ ዳምቦ ጎይያ ወልሻ ወልሹዋቴ» ጋዓያኩ።

16 ይህን ዳራ ሚያኮ ዋደ ካኣፖ ቆዒ ቆዒ ዔኪ ሙኪ ፔኤኮናንጋ ጉቦጋራ፡ ማኣርኮ ያኦዚንያይዳ፣ ጌኤዮ ማኣርኮ ዓላ ቡካ ጸኦኮና ዋኣያ ካር ጌይንታ ጸኦኮናይዳ፤ ይያጉዲ ሃህ ዔፕሬኤሚ ጸኦኮይዳ ወልሹ፤ 17 ዲዒንታ ማዒ ሙኬ ዓላ ቢያ ወልሹ ወልሹ ወልሹ ዳማ ዳዔ፤ ይይ ኔዊ ናኣዚ ዲያሱ ዋደፓ ሃንጋ ኮይሪ ማዲንቴያኩ፤ ይይ ይያቶ ፔቴ ፔቴህ ኮሺ ዋዛሴ። 18 ቦንቾ ከሌ ቦንቾንቶ ዓርቁሰካፓ ዳንዲ ጋፖ ከሎ ሄላንዳኣና ዒዘራ ከላ ከላ ያኦሲኮ ዋላ ማጻሕፍት ፔቴ ፔቴ ቤሲ ናባባ፤ ይያ ቦንቾ ከሎ ለንካይ ከሌ ጉቤ ዔያታ ቦንቾ፤ ይህን ሳላሳ ከሎና ዋጋ ዓይህ ጎይያ ቦንቾ ከሎ ጋፖና ዲማዴ ቡከንቴ ቡከንቴ።

9

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጎሞ ቡኡጃህ

1 ይኖ ዓገሮኮ ለማታሚ ያይዳሳ ዓቦና ዒሰራዔኤሌ ዳራ ፔቴይዳ ቡከንቴ፤ ዔያታ ዒማና ፔኤኮ ጎሞ ዛሎ ዳቤያ ማዒያ ዔርዘኒ ሲዬ ፓቴሌ ማይንቴ፣ ፔኤኮ ቶኦኮይዳ ዓጪ ዋሃ፣ ሙያ ሃሾ ዳምቦዋ ኩንህ፤ 2 ዔያታ ፔና ሜሌ ዳርይዳፓ ዲማሴ፤ ይያይዳሰካፓ ቢያህ ዳዔ ቤዛፓ ዔቃያ ዔያቶና ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህና ማዴ ጎሞ ቢያ ቡኡጃ። 3 ዔያታ ዔቄ ቤዘማካ ዓኣንቴ ሃይሆ ሳኣቴ ጉቤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ያኦዚኮ ዋላ ማጻሕፍት ዔያቶም ናባባንቴ፤ ገንሃ ሃህ ዒማ ዔያታ ኔጌማጉዳያ ኔገ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡጃ ቡኡጃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ፔ ያኦዚኮ ዘገኔ።

4 ዒኣካ ሌዊ ዓሰም ዔቆንዶ ዴጌ ቤሲ ኮሾናያ ዓኣ፤ ይኖ ቤዘይዳ፡- ዒያሱ፣ ባኒ፣ ቃድሚዔኤሌ፣ ሽባኒያ፣ ቡኒ፣ ሽሬቢያ፣ ባኒንታ ከናኒንታ ዔቃያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኦዚኮ ዴግ ጌዔ ዑኡሲና ሽኢቄ።

5 ሃህ ዒያሱ፣ ቃድሚዔኤሌ፣ ባኒ፣ ሃሻቤኒያ፣ ሽሬቢያ፣ ሆዲያ፣ ሽባኒያንታ ፔታህያ ጌይንታ ሌዊ ዓሰንህ፡-
 «ዒንህ ዔቂጋፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ዒንህኮ ያኦዚኮ ጋላቱዋቴ፤
 ጋላታና ዓንጅናኮ ቢያ ዑሃ

ዒ ዴግ ዴገ ጎያንጎ! ጎውዋቴ» ጌዔ።

ቡኡጃ ሽኢቄህ

6 ይህን ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሃዚ ጌይ ሽኢቄ፡-
 «ናንገና ናንጋ ጎዳህያ! ኔኤኒ ሌሊ ያኦሲኮ፤
 ጫሪንጮንታ
 ጫሪንጮኮ ጫሪንጮ ዦኦጋህንታ
 ሳያና ዒኣካ ዓኣ ባኮ ቢያ
 ባዘንታ ይያቶይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ
 ኔ ማገፎ፤ ቢያህሃዎ ሸምፔ ኔ ዒንጌ፤
 ጫሪንጮ ማገፍንታ ኔኤም ዚጋ።።
 7 ባብሎኔይዳ ዑሬ ጌይንታ ካታሚሎይዳፓ ዓብራሜ ዶኦሪ ሃይካ ዔኪ ሙኬህ ሱንያዋ ዒዛኮ «ዓብራሃሚ» ጌይ ጌህህ ኔኤኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦሲኮ።
 8 ዒዚ ኔኤም ጉሙርቁንቴያ ማዔህ ኔ ዛገ ዒዛና ዋላ ኔ ጫኣቄ፤ ካኣና፣ ዓሳ፣ ሃኢታ ዓሳ፣ ዓሞራ ዓሳ፣ ፔርዛ ዓሳ፣ ዒያቡሳ ዓሰንታ ጌርጌሳ ዓሰንታ ናንጋ ካኣና፣ ዓጮ ዒዛኮ ዜርያም ናንገ ዓጪ ማሃ ዒንጋ፤ ኔ ዒዛም ጫኣቄ፤ ኔኤኒ ጉሙርቁንታያህር ኔ ጫኣቁም ኔኤኒ ዶዲ ካፔ።»

9 «ኔኤኒ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህ ገብጃይዳ ሄሌ ማታህ ዛገ፤ ሃህ ዘቄ ባዘ ኮይላ ዓኣያ ዔያቶ ኔ ማኣደም ዔያታ ኔና ሽኢቄህ ኔ ዋይዜ።።

10 ገብጃ ካኣቴዳ ዒዛኮ ቢታንታ ዓኣ ዓሰና ዓጮናይዳ ናንጋ ዴር ቢያይዳ ዲቃህያ ማዔ ኔ ዋልቆና ማዲንታ ባኮ ፔጋሲ ኔ ዳቄ።። ይያ ኔ ማዴህ ዔያታ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህ ዋማይዳ ሄርቄ ዋይህቴያ ኔ ዛጌህርኮ፤ ይያ ኔ ማዴያና ሃኖ ሄላንዳኣና ዴኤፕማ ኔኤኮ ዔርቴያ ማዔ።።

11 ባዘ ዋኣያ ኔ ዔያቶኮ ቤርታ ለምያ ፓቄም ዔያታ ያኣዲ ሳዓና ፒንቄ፤ ሹቹ ባዘ ዋኣያይዳ ከኤሪንታህጉዲ ዔያቶ ዳውሳዘንህ ባዘ ዋኣያ ዔቶይዳ ዔኪ ኔ ዓገ።።

12 ርኦር ኔ ዔያቶ ፒዝ ጌይ ዔቄ ሻኦሬና ካኣሌህ፤ ዋንቶ ጎይያ ዔያቶኮ ኔ ፒዝ ጌዒ ዔቄ ታሚና ፖዔ፤።

13 ጫሪንጮፓ ሲና ዲኮይዳ ኔ ከዲ ዴርና ኔኤኮ ኔ ጌሰቴ፤ ፒዜ ማዔ ዋሳና ዳምቦና ኮሺ ማዔ ዳምቦና ዓይህያና ኔ ዔያቶም ዒንጌ።።

14 ኔኤኮ ዲማዴ ሃውሾ ከሎ ዔያቶ ኔ ዔርዜ፤ ኔ ዓይላህ ሙሴ ዘሎና ኔ ዓይህያ፣ ኔ ዳምቦንታ ኔኤኮ ዋሳንታ ኔ ዔያቶም ዒንጌ።።»

8:15 8:15 ሌዊ. ዓከ 23:33-36፤39-43፤ ላሚ. ዋማ 16:13-15። 9:7 9:7 ማገፍ. ማጻ 11:31—12:1፤ 17:5። 9:8 9:8 ማገፍ. ማጻ 15:18-21። 9:9 9:9 ከሲ. ማጻ 3:7፤ 14:10-12። 9:10 9:10 ከሲ. ማጻ 7:8—12:32። 9:11 9:11 ከሲ. ማጻ 14:21-29፤ 15:4-5። 9:12 9:12 ከሲ. ማጻ 13:21-22። 9:14 9:14 ከሲ. ማጻ 19:18—23:33።

15 «ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 16 ገደብ ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 17 ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 18 ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 19 ገደብ ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 20 ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 21 ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 22 «ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 23 ገደብ ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 24 ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤»

ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 25 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 26 «ገደብ ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 27 ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 28 ገደብ ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 29 ዕድገት ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 30 ገደብ ስላላ ለገሰገሰ ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤
 ነፃነት ለሁሉም ሰዎች ሲሆን፤»

9:15 9:15 ከሱ. ማጻ 16:4-15፤ 17:1-7፤ ላሚ. ምግ 1:21። 9:16 9:16 ገይ. ማጻ 14:1-4፤ ላሚ. ምግ 1:26-33። 9:17 9:17 ከሱ. ማጻ 34:6፤ ገይ. ማጻ 14:18። 9:18 9:18 ከሱ. ማጻ 32:1-4። 9:22 9:22 ገይ. ማጻ 21:21-35። 9:23 9:23 ማጼ. ማጻ 15:5፤ 22:17፤ ዲያ. 3:14-17። 9:24 9:24 ዲያ. 11:23። 9:25 9:25 ላሚ. ምግ 6:10-11። 9:28 9:28 ሱኦሳ. ማጻ 2:11-16። 9:29 9:29 ላዊ. ዳክ 18:5።

ዐይኖች ዐርዘንዳጉዲ ኔ ማሊያ ከኤዛዞንህ
 ኔኤኮ ዓያኖና ኔ ዐይኖችም ዐቁሴኔ፤
 ጋዓንቴ ዐይኖታ ኔኤም ወይዘባኣሴ፤
 ዩያሮ ዐይኖችህ ዓሽሮ ማዕ ሜሌ ዴራ ያሎና
 ዐይኖችህ ባሻንዳጉዲ
 ዓላህ ኔ ዐይኖችህ ዓሽንጌ።
 31 ገንህ ኔኤኮ ማኣሪያ ዴኤፕማፓ ዐቁያና
 ኔ ዐይኖችህ ሃሽባኣሴ፤
 ኔኤከ ኮሽ፡ ሃህ ዓቶም ጋዓ ያኣሲታህሮ
 ኔ ዐይኖችህ ባይዘባኣሴ።»
 32 «ኔኤኮ ጫኣቁሞንታ ርንገና ርንገ ርሹሞ ካፓ
 ዴኤፖ ወልቆና ዓረቻ ኑ ያኣዛህሮ!
 ኑገዳ፡ ኑ ካኣቶይዳ፡ ኑ ሱኡጎይዳ፡
 ኑ ቁኤሶይዳ፡ ኔ ማሊያ ኑም ከኤዛዞንህዳ፡
 ኑኤኮ ቤርታኣ ማዖንህንታ ዩያጉዲ ኔ ዴሮ
 ጉቤህዳ
 ዓሶኦሪ ካኣቶይዳፓ ዴንዲ ሃሮ ሄላንዳኣና
 ኑና ሄሌ ማታህህ ቢያ ማሌ።
 33 ኔ ኑገዳ ወጋኒ ማሊ ማዴ ባካ ፐዜኮ፤
 ኑኤከ ዳቢንቲ ማዴያ ማዕቴያ ኔኤከ ኔኤኮ
 ጉሙርቁንቲያና ዴይ ቤዛኮ።
 34 ኑኤኮ ቤርታኣ ዓድንህንታ ካኣቶንታ
 ኑኤኮ ሱኡጎንታ ቁኤሶንታ
 ኔ ወጎ ዐይኖታ ካፒባኣሴ፤
 ኔ ዐይኖችህ ዓይህ ዓይህ ያንታ ላቲያዎ ዐይኖታ
 ወይዘባኣሴ።
 35 ዐይኖችህ ካኣቶና ኔ ዐይኖችህ ዓሽንጌ ዓንጅና
 ኔ ዐይኖችህ ዓሽንጌ ዳልጎና ማሎ ዓጮናይዳ
 ዐይኖታ ወዛዲ ርንገ ወድናታዎ
 ኔና ዐይኖታ ካኣሽከባኣሴ፤
 ዐይኖችህ ጎማፓኣ ዐይኖታ ማዒባኣሴ።
 36 ዩያሮ ኔኤከ ኑ ዓድንህም ዓኣፖ ዐይኖታ
 ሙዓንዳጉዲና
 ኮሽ ባኣዚና ዐይኖታ ወዛዲንዳጉዲ
 ኔ ዐይኖችህ ዓሽንጌ ሳዕሎይዳ
 ሃይሾ፡ ኑ ሃሮ ካራሚ ማዕቴ።
 37 ኑ ጎሜ ማዴህሮ ኔ ያዩ
 ኑና ወይህንዳጉዲ ኔ ማሄ
 ኔኤከ ዐቁሴ ካኣቶም
 ዓጮሎኮ ዓንጅ ዐይኖችህ ኑ ገኢሪያይዳኮ፤
 ዐይኖታ ኑኤኮ ኑ ቆልሞናይዳ
 ዐይኖችህ ኮሽኮ ባኣዚ ቢያ ማዲ ኩንህ፤
 ዩያሮ ዐይኖችህ ኔ ዴኤፒ ሜቶይዳኮ።»

ዴራ ገኢገ ወላ ቱኮ ባኮ

38 ማዴንቴ ባኮ ቢያ ኑኤከ ዐይኖችህ ማዒያ ማኣፒ
 ገህን ኑ ገሰቴኔ፤ ዩሮ ኑኤኮ ማኣፒ ገህናዘይዳ
 ኑኤኮ ሱኡጎንታ ሌዊ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ፔኤኮ
 ዴማሲ ዐርዘ ማላቶ ዓይህ።

10

1 ዴማሲ ዐርዘ ባኮ ዓይህ ዓሳ ሃካሊያ ርኣዚ
 ዓጮ ወይህህ ኔሄሚያ፡ ሴዴቁያሴ፤

2-8 ቁኤሶ ማዳፓ፡-
 ሴራያ፡ ዓዛሪያ፡ ዐርሚያሴ፡
 ፓሽሁሬ፡ ዓማሪያ፡ ማልኪያ፡

ሃፁሾ፡ ሾባኒያ፡ ማሉኮ፡
 ሃሪሜ፡ ማሪሞቲ፡ ዓብዲዩ፡
 ዳኣኔኤሌ፡ ጌኔቶኔ፡ ባሩኮ፡
 ማሹላሜ፡ ዓቢያ፡ ሚያሚኔ፡
 ማዓዝያ፡ ቢልጋዬና ሾማዒያናኮ።
 9-13 ሌዊ ዓሶ ማዳፓ፡-
 ዓዛኒያ ርኣዚ ዒያሱ፡
 ሄናዲዴ ርኣዚ ቶኦኮ ማዕህ ቢኑዬ፡
 ቃድሚዔኤሌ፡ ሾባኒያ፡ ሆዲያ፡
 ቁሊዳ፡ ፔላያ፡ ሃናኒ፡
 ሚካ፡ ሬሆቤ፡ ሃሻቢያ፡
 ዛኩሬ፡ ሾሬቢያ፡ ሾባኒያ፡
 ሆዲያ፡ ባኒንታ ቤኒኑንታኮ።
 14-27 ዴሮኮ ሱኡጎ ማዳፓ፡-
 ፓርያሾ፡ ፓሃትሞዓኣቤ፡
 ዐላኣሜ፡ ዛቱ፡ ባኒ፡
 ቡኒ፡ ዓዝጋኣዴ፡ ቤባዬ፡
 ዓዲያ፡ ቢግወዬ፡ ዓዲኔ፡
 ዓዴሬ፡ ሄዘቁያሴ፡ ዓዙሬ፡
 ሆዲያ፡ ሃሹሜ፡ ቤዓዬ፡
 ሃሪፔ፡ ዓናቶቴ፡ ኔባዬ፡
 ማግፒዓሾ፡ ማሹላሜ፡ ሄዘሬ፡
 ማሽዛቤሌ፡ ማዳፓ፡ ያዲዓ፡
 ፔላዲያ፡ ሃናኒ፡ ዓናያ፡
 ሆሴዔ፡ ሃናኒያ፡ ሃሹቤ፡
 ሃሎሄሾ፡ ፒሊሃ፡ ሾቤቁ፡
 ሬሁሜ፡ ሃሻቢና፡ ማዕሴያ፡
 ዓኪያ፡ ሃናኒ፡ ዓናኒ፡
 ማሉኮ፡ ሃሪሜና ቤዓናኮ።

ገኢገ ወላ ቱኮ ባኮ

28 ዓቲ ሃንጎ ዓሳ፡ ቁኤሳ፡ ሌዊ ዓሳ፡ ጌኤኮ
 ማኣሮ ካፓ ዓሳ፡ ጌኤኮ ማኣራ ያኦሲ ቦንቾም
 ዓይኑም ዓይናዲ ዓሳ፡ ጌኤኮ ማኣሮይዳ ማዴ
 ዓሳ፡ ያኦሲ ወጎም ዓይህንታያ ማዕ ኑ ዓሽሮይዳ
 ርንገ ማሌ ዓጮ ዴሮይዳፓ ፔና ዴማሴ ዓሳ
 ፔኤኮ ላኣሎንታ ዓቲንቆንታ ወዲሮ ርኣቶንታ ወላ፡
 29 ዩያፓ ቢያ ፔኤኮ ገርሲንህ ማዕ ሱኡጎና
 ወላ ፔቲ ማዒ ያኦሲ ዓይላህ ሙሴ ዛሎና
 ዓሽንጌ ርንገና ርንገ ጎዳ ማዕ ኑ ያኣዛህኮ
 ዓይህያም፡ ወጎና ዳሞቦናም ቢያ ዓይህንታያ
 ማዒ «ዓይህንቲባኣቲ ኑና ባይዘም!» ጌይ
 ጫኣቁኔ።
 30 ኑ ዓሽሮይዳ ዓኣ ማሌ ዴሮም ኑኤኮ ወዲሮ
 ርኣቶ ዐይኖችህ ዓቲንቆ ርኣቶም ኑ ዓሽንጌወኣህና
 ዐይኖችህ ወዲሮ ርኣቶ ኑኤኮ ዓቲንቆ ርኣቶም ኑ
 ዓካኑወኣህና ጫኣቁኔ።
 31 ማሌ ዓጮ ዴራ ሃውሾ ከሎና ማዕቴያ ማሌ
 ቦንቾ ከሎና ሃኣኮዎ ማዖም ማሌ ኮርሞም ማዓ
 ባኣዚ ዐኪ ሙኩቲ ዐይኖችህ ኑ ሻንቃዓ።
 ሃህ ላንካሳ ሌዖይዳ ሌዖይዳ ኑ ጎሽካ ሳዖ
 ጎሽኩወዖ ሃሻንዳኔ፤ ኑ ዓሲም ታልዔ ጋሌ ዓኣቲያ
 ዒዛ ሌዖይዳ ኑ ሃሻንዳኔ።
 32 ሌዓ ሌዓ ጌኤኮ ማኣሮ ማዴም ማዓንዳያ
 ኑኤከ ፔቲ ፔቲህ ኑኤኮ ዓኣ ቢራፓ ሃይህ ኩቺፓ
 ፔቲማ ዐኪ ሙኪ ኑ ዓሽንጌ።

9:30 9:30 2ካኣቶ. ማ 17:13-18፤ 2ያኦሲ. ዓሃኮ 36:15-16። 9:32 9:32 2ካኣቶ. ማ 15:19፤ 29፤ 17:3-6፤ ዒዛ. 4:2፤ 10።
 10:30 10:30 ኪሲ. ማ 34:16፤ ላሚ. ዋማ 7:3። 10:31 10:31 ኪሲ. ማ 23:10-11፤ ላዊ. ዓከ 25:1-7፤ ላሚ. ዋማ
 15:1-2። 10:32 10:32 ኪሲ. ማ 30:11-16።

ሱኡጋሢክ፤ ባቅቡቄ ጎምሢ ማታኒያኮ ዳማ ማዒ ማዳያክ፤

ሜሌሢ ሃሣ ዪዲቱኔ ዜርፃፓ ሾይንቱ ጋላሌኮ ናፖ ሻሙዳ ናኣዚ ዓብዳክ፤

18 ሌዊ ዓሶ ዲጊናፓ ዋሊ ዑፃ ላምፖ ጭኦታና ሳሊታሚ ጆይዶ ዓሲ ያኦሲም ዲማዴ ካታሜሎ ዩሩሳሌሜይዳ ናጎጋ።

19 ጌኤዡ ማኣሮ ካፓ ዓሳ፡-

ዓቁቤ፣ ፃልሞንጎታ ዔያቶኮ ዓጊና ዋሊ ዑፃ ጭኦታና ላንካይታሚ ላምፖክ።

20 ዓቱ ዲሰራዔኤሌ ዳሮንታ ቁኤሶንታ ሌዊ ዓሳኣ ዓቱዋፖ ዓኣ ዔያቶኮ ዓጮ ዓርቁ ጎይሣ ማዒ ሃንጎ ዪሁዳ ካታሞይዳ ናጎጋ። 21 ጌኤዡ ማኣሮይዳ ማዳ ዓሳ ዩሩሳሌሜ ካታሞኮ ፔቱ ዛላ ያፔሌ ጌይንታ ጌሜራ ናጎጋ፤ ጻሃና ገሸፓ ጌይንታ ዓሳ ዔያቶ ካጊ ማዳ ማዳሻ።

22 ዩሩሳሌሜይዳ ናጎጋ ሌዊ ዓሶ ሱኡጋሢ ሃሻቢያኮ ናኣዚ ባኒ ናፖ ዑዚክ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ማታኒያንታ ሚካንታክ፤ ዒዚ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶ ሱኡጋሢ ዓሳኣፔ ዜርሢክ። 23 ቢያ ከላ ከላ ዓይናዳንታ ዓይኑም ዋሊ ሄሊ ሄሊ ማዓንዳጉዲ ካኣቲ ዓይሣ ዓይሥሣ ዓኣኔ።

24 ዪሁዳ ፃጸፓ ዛራሄ ቶኦኪ ማዒ ሜሽዛቤሌ ናኣዚ ፔታህያ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ዛሎ ፓርሴ ካኣቲ ጌሣም ሴሶታ ዓሲክ።

ሃንጎ ጉርዶና ካታሞናይዳ ናጎጋ ዳር

25 ዳርይዳፓ ሚርጌሢ ናጎጋሢ ጎዡኮ ዑከ ዓኣ ጉርዶይዳክ፤ ዩያሮ ዪሁዳ ዜርፖ ማዒ ዘንሢዳፓ ፔቱ ፔቱዘንሢ ዓርባዒ ካታሞና ኮይላ ዓኣ ጉርዶናይዳ፤ ገቦኔና ዪቁብፃዔኤሌ ጌይንታ ካታሞንሢና ኮራ ዓኣ ጉርዶናይዳ ናጎጋ።

26 ዩያጉዲ ሃሣ ዒያሶ፣ ሞላዳ፣ ቤትጳሌጃና

27 ሃፃርሹዓሌ ጌይንታ ካታሞንሢዳ ናጎጋ፤

ዩያ ለሌቱዋንቱ ቤርሳቤና ኮርይዳ ዓኣ ጉርዳ ዔያቶኮ ናንጎ ቤዘክ፤ 28 ጃቅላጌ ካታማ፣

ሜኮናና ኮርይዳ ዓኣ ጉርዳ፣ 29 ዔንጎሞኔ፣ ጃሪዓ፣ ያርሙቱ፣ 30 ዛሮሃንታ ዓዲላሜንታ ጌይንታ ዩንሢ

ካታሞንሢና ኮይላ ዓኣ ጉርዶናይዳ ናጎጋ፤ ሃሣ ላኪሹና ኮይሎይዳ ዓኣ ጎዡ ቤዘ፣ ዓዜቃና

ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዳ ቢያ ዔያቶኮ ናንጎ ቤዘክ፤ ዩያይዲ ዪሁዳ ዳሮኮ ናንጎ ቤዘ ደኦሎ ዛሎና

ቤርሳቤፓ ከዶ ዛሎና ሄኖሜ ደኦሎ ማሃዛ ዓኣ ቤዘ ጋርይዳክ።

31 ቢኢኒያሜ ዳራ ናጎጋ ቤዛ ሃሣ፡- ጌባዔ፣ ሚክማሴ፣ ዓዩ፣ ቤኤቱኤሌና ኮይሎይዳ ዓኣ

ጉርዶይዳክ፤ 32 ጊንሣ ሃሣ ዓናቶቱ፣ ናቤ፣ ዓናኒያ፣ 33 ሃያራ፣ ራማ፣ ጊታይሜ፣ 34 ሃዲዳ፣

ያቦሚ፣ ኔባላጃ፣ 35 ሎዳና፣ ያኖ፤ ዩያጉዲ ሃሣ «ጊታሢ ደኦሎ» ጌይንታ ቤዛ ቢያ ዔያቶኮ ናንጎ

ቤዘክ። 36 ዪሁዳ ዓጮይዳ ናጎጋ ሌዊ ዓሶ ባኣካፓ ፔቱ ፔቱዘንሢ ቢኢኒያሜ ዳሮና ዋላ ናጎጋንዳጉዲ ማሆና።

1 ሳላቲያሌ ናኣዚ፣ ዜሪባቡሌና ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሢ ዒያሶና ዋላ ዳዒንታፓ ማዒ ቁኤሶና ሌዊ ዓሶናኮ ሱንፃ ሃካፓ ዳማ ዓኣ ጎይያክ፤

2-7 ቁኤሳ፡-

ሴራያ፣ ዔርሚያሴ፣ ዒዝራ፣

ዓማሪያ፣ ማሉክ፣ ሃፁሼ፣

ሼካኒያ፣ ሬሁሜ፣ ሚራሞቱ፣

ዒዳ፣ ጌኔቶኔ፣ ዓቢያ፣

ሚያሚኔ፣ ሜዓዲያ፣ ቢልጋ፣

ሼማዒያ፣ ዮያሪቤ፣ ዪዳዒያ፣

ሳሉ፣ ዓሞክ፣ ሂልቂያንታ ዪዳዒያንታክ።

ዩንሢ ቁኤሶንሢ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሢ፣ ዒያሶ ዋዶና ዔያቶኮ ዓጊና ቁኤሶኮ ሱኡጎ ማዒ ዘንሢ።

8 ሌዊ ዓሳ፤

ያኦሲ ቦንቾም ጋላቶ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዒ ሌዊ ዓሳ፡- ዒያሶ፣

ቢኦ፣ ቃድሚዔኤሌ፣ ሼሪቢያ፣ ዪሁዳንታ ማታኒያንታክ።

9 ባቅቡቄያ፣ ዑሮንታ ሃንጎ ዔያቶኮ ጌርሲንሢ ማዒ ሌዊ ዓሶንታ ዔያቶኮ ዋላ ዋሊ ዓኣሢ ዓኣሢ ዓይኑም ዓይናዳ።

ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሢ ዒያሶ ዜርፖ

10 ዒያሶ ዮያቂሜ ሾዓዛ ዮያቂሜ ዔሊያሺቤ፣

ዔሊያሺቤ ዮያዳዔ ሾዔኔ፤ 11 ዮያዳዔ ዮናታኣኔ ሾዔኔ፤ ዮናታኣኔ ያዱዓ ሾዔኔ።

ቁኤሶ ቶኦኮኮ ሱኡጎ

12-21 ዮያቂሜ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሢ ማዒ ዓኣ ዋዶና ሃካፓ ዳማ ዓኣ ቁኤሳ ቁኤሶ ቶኦኮኮ ሱኡጎንሢ፡-

ሴራያ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ሚራያ

ዔርሚያሴ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ሃናኒያ

ዒዝራ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ሚሹላሜ

ዓማሪያ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ዩሆሃናኔ

ሚሉኪ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ዮናታኣኔ

ሼካኒያ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ዮሴፔ

ሃሪሜ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ዓዲና

ሚራዮቱ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ሂልቃዬ

ዒዳ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ዛካሪያሴ

ጌኔቶኔ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ሚሹላሜ

ዓቢያ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ዚኪሪ

ሚንያሚኔ*

ሞዓዲያ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ፒልፃዬ

ቢልጋ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ሻሙዓ

ሼማዒያ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ዮሆናታኣኔ

ዮያሪቤ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ማትናዬ

ዪዳዒያ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ዑዚ

ሳላዬ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ቃላዬ

ዓሞቄ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ዔቤሪ

ሂልቂያ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ሃሻቢያ

ዪዳዒያ ቶኦኮኮ ቁኤሳሢ ናቲናዔኤሌክ።

ቁኤሶና ሌዊ ማኣሮ ዓሶናኮ ሱንፃ ፃኣፒንቲ ዓኣ ማዝጋቦ

22 ዔሊያሺቤ፣ ዮያዳዔ፣ ዮናታኣኔና ያዱዓ ጌይንታ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃ ማዒ ዘንሢ ዓኣ ዋዶና

ሌዊ ዓሶንታ ቁኤሶ ማኣሮ ዓሶንታኮ ሱኡጎ ዳማዲ ዔርታንዳ ፃኣፒና ባኣዚ ገኢጊሺንቲ፤ ዩና ገኢጊሺ

12

ቁኤሶና ሌዊ ዓሶናኮ ሱንፃ

* 12:12-21 12:12-21 ዔብሪ ዓሶ ሙኤጮ ማጻሕፍት ሃኖ ቤዛ ሱንሢ ዓሲኮ ባኣሴ።

ዩያጉዳ ማሌ ዓጮ ወዲሮ ናኦቶቱዋዓዳ? ካኦቲ ሴሎሞን ማሌ ዓጮ ካኦታገባቸው ቢያ ባሽ ዓሲኮ። ያኦሲ ዓዲ ናሽኪ ፔኤኮ ዳሮ ዓሲራዔኤሌይዳ ካኦታህን፤ ዓዲ ጋዓንቴ ማሌ ዓጮ ላኦሎ ዘሎና ጎሜ ማዳ፤ ዩያጉዳ ጎሜይዳ ሎኦሜን። 27 ዓካሪ ኦኤኒያ ዓንህህ ማዳ ጎይዖ ማሌ ዓጮ ወዲሮ ናኦቶ ዓከ ያኦሲ ዓይህያኮ ዑህ ዓኦዲ ዳቢንታኒ ኦሞ ኮይሳያዳ?» ጌዔኔ።

28 ቄኤሶ ቢያኮ ዑግህ፤ ዓሊያሽቤ ናኦቶገ ፔቲህ ዮያዳዔኮ፤ ጋዓንቴ ዓዲ ናኦቶይዳገ ፔቲ ቤትሆሮኔ ካታማ ናንጋህ ሴንባላዳኮ ወዲሮ ናይ ዓኮኔ፤ ዩያሮ ዩሩሳላሜ ሃሺሲ ዮያዳዔ ታ ኮሲ ዳኮኔ።

29 ታ ያኦዛህዮ! ሃይ ዳራ ቄኤሶንታ ቄኤሶ ዳሞቦንታ ኔኤኒ ቄኤሶና ሌዊ ዓሶና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄዎ ዋሚይዲ ዓኤሊኤቴያ ዛጌ!

30 ዩካገ ዳራ ቢያ ማሌ ዓጮ ዳሮኮ ዓኤቲ ማዳገ ፔና ጌኤሻንዳጉዲ ታ ማህኔ፤ ቄኤሶንታ ሌዊ ዓሶንታ ፔቲ ፔቲህ ፔ ማዳ ማዳ ዓሪ ማዳንዳጉዲ ዳሞቤ ቢያ ታ ጌኤሊሽኔ። 31 ሚቸ ዓንጎ ዓንገያ ሚቸንዶ ሃንጻሎ ጌይንቴ ዋዶና ቢያ ሽኤሽንዶ ጎይህያ ታኦኒ ጌኤሊሽኔ፤ ጌንህ ሃህ ዳራ ቡኩሳ ሃኦኮይዳገ ቢያ ሃኦኮገኦ ማዖሞ ዓኦገ ዓኦገ ባኮይዳገኦ ቤርታ ካፄህ ዋሚይዲ ዓያታ ዓንገንዳቲያ ታ ጌኤሊሽኔ።

ታ ያኦዛህዮ! ዩያ ቢያ ማሌ፤ ኔ ሚጨንቲያና ኮሺ ባኦዚያ ታኦሞ ማዳ።

ዓለተር ማጻሕፍት ዓይያ ካር

ዓለተር ማጻሕፍት ስሌዳ ደማ ደማ ማዲንቴ ባካ ፓርሴ ካኦቴ ባርጎ ዋድና ናገጋ ቤዘይዳ ማዲንቴ ባኦዚ ማዳዛ፣ ባሽ ሃይሳ ደዲሽ ከኤዘንቴህ ደኤፕ ጫርሹፍና፣ ሃሃ ፔ ዳር ዲናፓ ናሽካያ ማዲያና ፔኤኮ ዳር ሞርካ ባይዘጠጡዲ ዓውሴ፣ ዓለተር ጌይንታ ፔቴ ዓይሁዳ ላኦሊታያ ጎኦባ ዔርቴያ ማዳሰኬኖ ዛላኬ። «ፑሪሜ» ጌይንቴም ዔርቴያ ማዳ ሶንቾ ዓይሁዳ ዓሳ ሶንቾያ ዓኣኔ፤ ማጻሕፍት ዬኖ ሶንቾሎኮ ዓይያና ዓይሳር ሶንቾንታያታቴያ ኮሺ ከኤዛኔ።

- ማጻሕፍት ደማ ደማ ዓርቁ ባኮ**
- ዓለተርኮ ጌኤሻ ማዲያ (1:1—2:23)
- ሃማ ዓይሁዳ ባይዘኒ ማሌህ (3:1-15)
- ዓለተራ ዔያቶ ማኦደም ሜርዳኪዮሴ ያኦጩህ (4:1-17)
- ሜርዳኪዮሴኮ ሶንቾንቶ (5:1—6:14)
- ሃማ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቴህ (7:1-10)
- ዓይሁዳ ዓሳ ፔጊዳ ሙኬ ሞርኮ ያሊ ባይዘህ (8:1—9:19)
- ፑሪሜ ጌይንታ ሶንቾ ሶንቾያ (9:20-32)
- ዓርቁክሲሴና ሜርዳኪዮሴናኮ ደኤፑም (10:1-3)

ጌኤሻ ዓለዲና ጌይንታ ካኦቴ ዓርቁክሲሴም ዋይዘ ዓይያህ

1 ዬኖ ዋድና ካኦቴ ጃሬኪሲሴ ሂንዴ ዓጫፓ ደንዲ ዲቶዲያ ሂላንዳኦና ዓኣ ጃኤታና ላማታሚ ላንካይ ማዳ ዓጪ ዋይሃያኬ። 2 ዓማና ካኦቴ ዓርቁክሲሴ ሱኡሳ ጌይንታ ቤዛ ዓኣ ካኦቴም ማኦራ ናገጋኔ።

3 ዓዚ ካኦቴዳንቴ ሃይሃሳ ሌዎና ዓዚኮ ደንዘ ማዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታ ደማ ደማ ዓጫ ዋይሃ ዓሳንታም ቢያ ደኤፕ ሙኤዚና ዐሺና ከሌ ዲ ጊኢሺሽኔ፤ ዬያ ሙዶ ከሎና ፓርሴና ሜዶኔ ዓጫናኮ ያሎ ዓሳ ዓይሃ ዓሳ፣ ደማ ደማ ሱኡጎንታ ደማ ደማ ዓጫ ዋይሃ ዓሳንታ ሙኬኔ።

4 ካኦቴ ዬያይዲ ላሆ ዓጊኒ ሂላንዳኦና ዓዚ ካኦቴም ጋራ ዓኣ ቆሎ ሚርጉምንታ ካኦቴምና ዓ ሶንቾንታ ሶንቾ ፔጋሲ ዳዌኔ።

5 ዬካፓ ሃሃ ካኦቴ ዓ ካኦቴዲ ዳዒ ዓኣ ካታሜሎ ሱኡሳይዳ ናገጋ ዓሳም ቢያ፤ ጌይያ-ዖርጎጫንታ ማንቆንታም ቢያ ሜሌ ሙኤዚንታ ዐሺንታ ከሌ ጊኢሺሽኔ፤ ካኦቴም ማኦርኮ ቲኢያ ጋራ ደማ ደማ ቱኮና ሚህህ ዓኣንቴ ዓኢካ ዬና ሙዳ ጊኢሺሽኔ፤ ዬይ ሙዳ ላንካይ ከሌ ሂላንዳኦና ሙይንቴ ጎይሃ ዳዒኔ። 6 ዬና ደማ ደማ ሚያ ቱኮና ቤዘላ ሶኦ ፑኡታ ጉኡዲሲ ሱኪ ኮሻና ዲንኪ ጎኦ ሳፕላና ሚዛዲሲ ጎኦናያኬ፤ ጎኦ ሳፕላ ጫልዔ ፓቲሌና ኮሺንቴያኬ፣ ሃሃ ሹቾ ቢራ ዓገገና ሱህ ጉኡሪ ኮሻያ ሚዛዲ ሹቾና ጊኢሺሽኔ ቱርቱሪ ሱዲንቴ ዓኣኔ፤ ማርቁና ቢራ ዓገገና፤ ኮሻና ቃሚህ ሻኦላ ሶኦሪና ዘቁና፣ ጪኢጩ ቡኒ ማላያንታ ዲንኪንታ ፖፖ ዓ ሚዛዲ

ሹጮ ሂህሂ ጊኢሺሽኔና ሳያይዳ ጌህንቴ ጌህንቴ ዓኣኔ። 7 ዬያጉዲ ሃሃ ዋርቁ ዓገገና ኮሺንቴያ ዋሊ ማሎቶ፣ ደማ ደማ ዐሺ ዐሺኮ ዓገገና ዐሹ ዓሳም ዲንገንታኔ፤ ካኦቴ ዲማና ፔ ኮሹፍና ዋይና ዐሹ ዐሹ ዓኣህ ጊኢሺሽህረ ዋይና ዐሹ ኮሺ ዲቢኬ፤ 8 ዓሳ ፔ ዳምሶ ዳምሶ ጎይያ ኮዔህጉዴያ ዐሺካንዳጉዲ ካኦቴም ማኦራ ማዲ ዓሳም ካኦቴ ከኤዚ ዓይህኔ።

9 ዬይ ዬያይዲ ማዲንታኦና ጌኤሻ፣ ዓለዲናኣ ካኦቴም ማኦርይዳ ላኦሎም ሙኤዚንታ ዐሺንታ ጊኢሺሽኔ።

10 ሙዶና ዐሹና ዓርቁንቴ ላንካሳ ከሎና ካኦቴ፣ ዓርቁክሲሴ ዋይና ዐሹ ዐሺኪ ሚሽኪ ዋዛዳያ ሚሁማኔ፣ ቢዝታ፣ ሃርሶና፣ ቢግታ፣ ዓባግታ፣ ዜታሬንታ ካርካሴንታ ዓሽጉንቁ ካኦቴም ማኦራ ማዲያታንቴ ዔያቶ ላንካዎንህ ዔኤሌ፡-

11 «ጌኤሻ፣ ዓለዲና ካኦቴም ማኦር ማኦህህ ማይንቴ፤ ሃሃ ሶንቾር ዓሳ ባኮዋ ቶኦካ ዓገገቴ ሃይካ ዬዓገዳጉዲ ከኤዘጠጡቴ» ጌዔኔ፤ ካኦቴ ዬያይዳህ ጌኤሻ፣ ዓለዲና ሚርጌና ሚዛዲታህረ ዓዚኮ ደንዘ ማዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታ ሹኡጫንታ ቢያ ዓዚ ዘጋገዳጉዲ ጌይኬ። 12 ጋሳንቴ ዔያታ ዬያ ካኦቴኮ ዓይህያ ዓዚም ከኤዛዛ፣ ዓዚ ካኦቴ ቤርቶ ሙኪያ ዓይኔ፤ ዬይ ካኦቴ ሚርጌና ዳጋሴኔ።

13 ጌኤሲ ዋጊና ዳምሴና ጌሰቴ ኮንሃሃ ጎይህ ዔራያ ማዳ ዓሳ ያኦጪህ ካኦቴኮ ዔርቴ ማዲኬ፤ ዬያር ዬኖ ዋድ ባኮ ዘሎ ፒዚሲ ዔራ ዓሳና ዋላ ዲ ዓማና ዘርታኒ ዓሳ ዔኤሌ ዔኪ ዬዔኔ። 14 ዬያታ ቢያ ዋዳ ዓዚ ዘራኒ ዳንዳዓ ዓሳ፡- ካርሹና፣ ሹታሬ፣ ዓዲማታ፣ ታርሹሹ፣ ሜሬሴ፣ ማርሴናንታ ማሙካኔ ጌይንታያ ዓ ካኦቴዲ ዋይሃ ዓጫይዳ ደኤፕ ቢታንቶ ዓኣያ፣ ፓርሴና ሜዶኔ ዓጫይዳ ሱኡጌ ማዳ ማዲ ላንካይ ዓሲኬ። 15 ካኦቴ ዬያቶ ዘራ ዓሳ ኮይላ፡- «ታኣኒ ካኦቴ፣ ዓርቁክሲሴ ጌኤሻ ዓለዲና ሃይካ ዔኪ ዬዓገዳጉዲ ታኦኮ ማዲ ማዲ ዓሳፓ ታኣኒ ዓይህ ዳካዛ ዓዚ ዓይ ዓቴኔ፤ ሂንዳ ታኣም ከኤዘጠጡቴ፣ ዓዚ ታኣኒ ዋዳቴ ኮሺኬ ጋዓይ ዋጋ?» ጌይ ያኦጩኔ።

16 ዬካፓ ዘራ ዓሳፓ ፔቴህ፣ ሚሙካኔ ካኦቴንታ ደኤፕ ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታ ቤርታ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ጎኔኬ፤ ጌኤሻ ዓለዲና ቦርሲሴህ ካኦቴ ሌሊቱዋንቴ ዓዚኮ ደንዘ ማዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያኬ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቴ ካኦቴ ዋይሃ ዓጫይዳ ዓኣ ዓቴንቆዋ ቢያ ዓዚ ዳውሲሴኔ። 17 ማይ ሃካፓ ሴካ ካኦቴ ዋይሃ ዓጫይዳ ዓኣ ዓይጎ ላኦሊያ ጌኤሻ ዓለዲና ማዲ ባኮ ቢያ ዋይዛያ ዓኒ ሶሂህ ዓርቃንዳኔ፤ ዔያታ ዓኒንህ ኮራ፡- ከኣኦቴ ዓርቁክሲሴ ጌኤሻ፣ ዓለዲና ዓዚ ኮይላ ሙኮም ዔኤሌያኦና ዓዚ ዋይዘ ዓዲ ዓቴባኣዳ?» ጋሳንዳኔ። 18 ፓርሴና ሜዶኔና ካኦቴም ዓጫይዳ ዓኣ ቢታንታ ዓኣ ዓሳኮ ላኦሊ ዬያ ጌኤሻ ማዲ ቦርሲሳ ማዲ ዋይዛያ ሃና ዓባ ጌሎዋንቴ ዓኒንህ ዐ-ዓ ያቶርሙም ዓርቃንዳኔ፤ ዓጫይዳ ዓጫይዳ ዓኣ ላኦሊ ዓኒንህ ሶንቾ ሃሻንዳኔ፤ ማይ ዓኒንህና ላኦሎና ዋላ ዐራ ሌሊዋይ። 19 ካኦቴኮ፣ ዓካሪ ኔኤኒ ዔኤዓያ ማዳቴ ጌኤሻ ዓለዲና ሃካፓ ሴካ ኔ ቤርቶ ፔቴታያ ሺኢኮዋጉዲ ላኦሊ ኪኢታ ከሴ፤ ዬይ ፔቴታያ ላኦሚንቱዋ ደዲ ናኦና

ዳዓንዳጉዲ ፓርሶና ማደኔና ካኦቱም ዋጎይዳ ፃጻፕንታንዳጉዲ ዓይህ፤ ዓሰደኖኮ ካኦቱም ማኦር ቦንቾ ዒዛፓ ዔኪ ማሌ ዒዛፓ ባሽ ማዔ ለአለም ዒንገ። 20 ኔኤኒ ኬሲ ዳኬ ዓይህፃ ኔኤኒ ማርገና ዳኤፒ ማዔ ዋይህ ዓጮ ቢያይዳ ፔቲና ኬኤዘንታዛ ፔቲ ፔቲ ለአላ ፔኤኮ ዓኒ ያርጎቹ ማዔታቲያ ማንቆታቲያ ቦንቾ ናንጋንዳ።»

21 ካኦቱንታ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዬኖ ጌኤዞ ዋዛና ዔኬኔ፤ ዬያ ማሙካኔ ኬኤዜ ሃይሶ ካኦቲ ዋይዚ ዔኪ ማዳይዳ ፔኤሽኔ። 22 ዬያር ካኦቲ፡- «ፔቲ ፔቲ ማኦርይዳ ዓኒ ማዔ ዓኣህ ፔ ማኦርይዳ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ ማዔ ጌሰታኒ ዳንዳዓያ ማዎም!» ጋዓ ዓይሥህ ኬሲ ዳማ ዳማ ሙኤጮና፤ ሃህ ሙኤጮ ፃጻፖ ዳምቦናኣ ገኢገሽንቲ ዒዛ ዓጮ ቢያ ሄላንዳጉዲ ዳኬኔ።

2

ዓሰተኛ ጌኤሾ ማዔያ

1 ዳካ ዋርቁም ካኦቲኮ ዳጋ ማዔሰካፓ፡ ጌኤሻ ዓሰደና ማዔ ባኮና ዒዛይዳ ኬሰንቲ ዓይህፃ ዋጎ ካኦቲ ማላህ ዓርቁኔ። 2 ዬያር ካኦቲኮ ደንዘ ማዔ ዒዛ ዘራ ዓሳ ሂዚ ጋዓ ማላህ ዒዛም ሺኢሽኔ። «ሚዛጸ፡ ኩሙህ ወዳር ናይ ኔኤም ኮይንቲቲ ቃራኬ፤ 3 ኔኤኒ ካኦታዲ ዋይህ ዓጮ ጋርይዳ ዓጮ ዓጮ ሱኡጌ ማዓ ዓሲ ደኦሪንቲም ሚዛጸ ወዳር ናይ ዔያታ ደኦሪ ዔኪ ዔኪ ኔኤኒ ካኦታቲ ዳዔ ካታም፡ ሱኡሳይዳ ኔኤም ጌዒ ዳማሲ ጌህ ለአላ ናንጋ ቤዘ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዬያቶ ለአሎ ቢታንቶና ዋይህንዳጉዲ ኔኤኒ ደኦሪ፡ ዓሽቲንቁ ማዳ፡ ሄጋዬ ዛገ ካፖንጎ፤ ዔያታ ኮሺ ሚዛጸንዳጉዲ ቶኦኮ ዔያቶኮ ዛገ ዳማ ዳማ ባኣዚ ዔያቶም ማዳንቶንጎ። 4 ዔያቶ ባኣካፓ ዑህ ዓኣዳ ኔኤኒ ናሽካዘ ደኦሪጋፓ ዓሰደኖ ቤዛ ጌኤሾ ማሄ» ገዓኔ።

ዬይ ዘራ ኮሺ ማዔህ ዛገ፡ ካኦቲ ዔካዎ ዒማይዳ።

5 ዒማና ሱኡሳ ካታምይዳ ናንጋያ፡ ማርዳኪኖሴ ጌይንታ ዓይሁዳ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዚ ያዒሪ ናይ ማዔያ ቢኢኒያሜ ፃጸኮ ቁኢሴና ሸምዒና ዜርህኬ። 6 ባብሎኔ ካኦቲ፡ ናብካዳናዎኦሬ ዪሁዳ ካኦቲ ዒኮኒያኔንታ ማሌ ዲቢ ዓሲንታ ዋላ ዬሩሳላሜፓ ዲዒ ዔኪ ዳንዳያና ዬያቶ ዓሰ ባኣካ ዒዚ፡ ዬይ ማርዳኪኖሴ ዓኣኔ።

7 ዒዚ ዔብሪ ዓሰ ሙኤጮና ሃዳሳ ጌይንታያ ዒዛኮ ዓዶ ጌኤዚ ናይ ዓሰተር ጌይንታሰኬኖ ዜኤሪ ናይታንቲ ዲቻኔ፤ ዒዛኮ ማላህና ዔያና ኮሺ ሚዛጸ ወዳር ናይኬ፤ ዒዛ ሸዒ ዓሳ ሃይቁማፓ ዓርቃዎ ማርዳኪኖሴ ዒዛ ፔ ማኦራ ፔ ናይ ማህ ዛገ ዲቹኔ።

8 ካኦቲ ወዳር ናኣቶ ኮዒያ ከኢቶ ዳካና ዔኪ ሙኮና ወዳር ናኣቶ ባኣካፓ ፔቲዛ ዬኖ ዓሰተርኬ፤ ዒዛ ዒማና ካኦቱም ማኦሪ ዔውቲ ዳንዲ ሚዛጸ ለአሎ ዳማሲ ናንገሾ ቤዘይዳ ዓኣ ለአሎኮ ሱኡጌ ማዔ ዋይህ፡ ሄጋዬ ዛገ ዒዛ ቆላንዳጉዲ ዒንገንቲኔ። 9 ዓሰተራ ሄጋዬ ኮሺ ዋዛሳያ ማዔኔ፤ ዒዛ ቤርታ ዒዛ ቦንቾንታ ዓሲ ማዔ ጳዴኔ፤ ዬያር ዒዚ ኔጉዋዎ ቃራ ሙኤዚ

ዒዛም ዒንገንታንዳጉዲ፡ ሃህ ዒዛኮ ዑፃ ዳማ ዳማ ቲሽኮ ባኣዚና ቲሽኪንቲ ገኢጋም ሚዛጸ ማዔ ዒዛ ዳዓንዳጉዲ ዓይህ፤ ካኦቲም ደኦሪ ጌሃና ለአላ ናንጋ ማኦርፓ ዑህ ዓኣዳ ቃራ ማኦሪ ደኦሪ ዒንገ ካኦቱም ማኦርይዳ ማዶም ዳማሲ ኬሶና ለአሎፓ ለንካይ ለአላ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ደኦሪ ዒንገኔ።

10 ማርዳኪኖሴ ቤርታ ዓሰተርም ኬኤዚ ሃሽህር ዒዛ ዓይሁዳ ዓሲ ማዔያ ዓሲም ኬኤዙዋዎ ዓኣቹ ዓርቁኔ፤ 11 ዓሰተራ ዋዚ ዓኣቲያ፡ ዒዛም ዓይጌ ማዳንታንዳጉዲ ዋይዚ ዔራኒ ቢያ ኬሊ ደኦሪንቲ ለአላ ናንጋ ኬኤዎኮ ጸኦኮና ሴካ ሃንጋ ማርዳኪኖሴ ሃንታኔ።

12 ዬና ደኦሪ ጌህ ለአላ ካኦቲ ኮራ ሸኢካንዳህኮ ቤርታ ቃራ ባኣዚ ዔያቶም ማዳንቲ ማዳንቲ ፔቲ ለዔ ጉቤ ዳዓኔ፤ ዬይ ያዲ ማዳንታህ ዑፃ ዔያቶኮ ሚዛጸ ገኢጋንዳጉዲኬ፤ ዬያር ቤርታሳ ላሆ ዓገኖ ኬርቤና ዛይቲ ጌይንታ ቲሽና ቲሽኮኔ፤ ሃህ ዓቲ ላሆ ዓገኖ ባልሳሜ ጌይንታ ቃራ ቲሽና ዔያቶ ቲሽኮኔ፤ ዬካፓ ፔቲ ፔቲ ወዳራህ ኬሊና ኬሊና ካኦቲ ዓርቁኪሴ ኮይሎ ዔኪ ጌልዘኔ። 13 ደኦሪንቲ ለአላ ናንጋ ማኦርይዳፓ ኬሰኪ ካኦቲ ኮይላ ዳንዳኣና ዒዛ ማኣዒ ኮዔ ማኣዒ ዒንገንታኔ። 14 ዬካፓ ዒዛ ዒባኖ ካኦቲና ዋላ ዋርቃዛ ዚር ጉቲ ገንህ ዔኪ ሙኪ ደኦሪንቲ ለአላ ናንጋ ኬኤዎፓ ፔቲ ኬኤህ ጌልዘኔ፤ ዒኢካ ዬያ ካኦቲ ለአሎኮ ሱኡጌ ማዔ ዋይህ፡ ዓሽቲማህ፡ ሻዕሽጋዜ ዔያቶ ዛጋያ ማዔም ዳዓኔ፤ ካኦቲ ዬያ ለአሎ ናሽኬ፡ ሱንዎ ዔኤሊ ዔኪ ሙኪባኣ ለአላ ላሚ ካኦቲ ኮይላ ሙኩዋሴ።

15 ዬያይዳ ጎይዎና ዓሰተራ ካኦቲ ኮራ ጌላ ኬላ ሄሌኔ፤ ዬና ዓሰተራ ዓቢሃይሌ ናይ፡ ሃህ ዒዛ ፔ ናይ ማህ ዲቻ ማርዳኪኖሴኮ ዓዶ ጌኤዚ ናይ ማዔያኬ፤ ዒዛ ዛጋ ዓሰ ቤርታ ቢያ ቦንቾንታ ዓሲ ማዔ ጳዴያኬ። ዒዛ ካኦቲ ኮይላ ጌላኒ ኬላ ሄላዛ ዒዛ ማኣዒህ ደኦሪንቲ ሚዛጸ ለአሎ ሱኡጋህ፡ ዓሽቲንቁ ማዳ፡ ሄጋዬ ማኣዒንዳጉዲ ዘሪ ማኣዒህኬ፤ ዒዛ ዎኦጮ ማኣዎቲዋሴ። 16 ካኦቲ ዓርቁኪሴ ካኦታይንቲ ለንካሳ ሌዎኮ ቲቤቲ ጌይንታ ታዘጸሳ ዓገኖና ዓሰተር ካኦቲ ኮይላ ዓሳ ዔኪ ጌልዘኔ። 17 ካኦቲ ዒማና ሃንጎ ወዳራህዳፓ ቢያ ዒዛ ባሽ ናሽኬኔ፤ ዒዛ ሃንጎዋቶይዳፓ ቢያ ባሽ ካኦቲ ቤርታ ቦንቾንታያ ማዔ ጳዴኔ፤ ዬያር ካኦቲ ዒዛኮ ቶኦካ ካኦቱም ማኦራ ቦንቾ ዓሳ ባኮ ዔኪ ዓጋዎ ዓሰደኖ ቤዛ ዒዛ ጌኤሾ ማህኔ። 18 ዬካፓ ካኦቲ ዓሰተር ቦንቾ ዳኤፒ ሙኤዚና ዑሽና ገኢገሽሳዎ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሰና ዳማ ዳማ ፓቆና ዓጮ ዋይህ ዓሰና ቢያ ዔኤሌኔ፤ ዒዚ ካኦታዲ ዋይህ ዓጮ ጋራ ዓኣ ዓጮ ቢያይዳ ዋዛ ቦንቾ ዓሳ ቦንቾንዳጉዲ ከኢታ ዳኬኔ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዓኣ ባካፓ ኮሹዋና ዒንጎ ዒንገህያ ዓሰም ዒንገኔ።

ማርዳኪኖሴ ካኦቲ ሸምፖ ዓውሴህ

19 ኩሙዎ ወዳር ናኣቶ ካኦቲ ማኦሪ ላምዓሶ ዔኤሊ ቡኩሶዋና ማርዳኪኖሴ ካኦቲ ማኦር ካር ጸኦኮይዳ ፔቲ ሱኡጋቶ ማዶ ዒንገንቲም

2:6 2:6 2ካኣቶ. ማ 24:10-16፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:10።

ደኦሪንቲ ደዒ ዓላኔ። 20 ዓስተራ ዬያ ሄላንዳኣና ዒዛ ዓይሁዴ ዓሲታሢ ከኤዙዎን ዓላቸ ዓላኔ፤ ማርዴኪዮሴ ዒዛዎ ዬያ ዒዛ ዓሲዎ ከኤዙዎን ደላ ላቲናኦኮኔ፤ ዒዛ ናይ ዓላን ዒዛ ማኣራ ደጫኣና ቢያ ባኣዚና ዓይሢንታሢ፡- ዒዛ ደላ ዒዛዎ ዓይሢንታሢ።

21 ማርዴኪዮሴ ካኣቱዎ ማኣራ ካራ ደዒ ዓላንቲ ካኣቲ ዎርቃ ከኤያ ጌሎ ካር ካፓ፡ ቢገታኔንታ ቲሬሼ ጌይንታ ላምን ዓሲሰከንሢ ካኣቱዎ ማኣራ ዓሸቲንቁ ማዶ ማዶያታን ካኣቲ ዓርጻክሲሴ ዒዳ ዎዳኒ ዎላ ዘርቲ። 22 ማርዴኪዮሴ ዬያ ጌኖ ማሊያ ዔራን ጌኤሾ ዓሰቲርዎ ከኤዘኔ፤ ዒማና ዓሰቲራ ዬያ ሃይሶ ማርዴኪዮሴ፡ ዎይዘሢ ፔጋሲ ካኣቲዎ ከኤዘኔ። 23 ዬካፓ ዬያ ሃይሶኮ ጎኑማ ዘገንታዛ ዬይ ባካ ጎኔ ማዒ ጴዴኔ፤ ዬያር ዬያታ ላምን ፑርቶ ዓሳ ሱዳንቲ ሃይቃንዳ፡- ዎገንቲዎ ዎዳንቲ፤ ዬይ ባካ ካኣቲ ዘሎ ሃይሶ ጻኣፒ ጌሃ ቤዛ ጻኣፒንቲ ደዓንዳ፡- ካኣቲ ዓይሢ።

3

ሃማ ዓይሁዴ ዓሳ ባይዘኒ ማሊ ጌኖ ማሊያ

1 ዬካፓ ካኣቲ ዓርጻክሲሴ ሃሜዳታ ናኣዚ ዓጋጌ ዓሲ * ማዒሢ፡ ሃማ ሃንጎ ቢታንታ ዓኣ ዓሳይዳ፡ ቢያ ዑሣ ቢያሢ ዓይሢዎ ማሢ ደኦሪ። 2 ካኣቲ ፔ ዓጮይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጉምዓቲ ሃማዎ ዘገ ቦንቸ ዔኤላሢ ዔኤላንዳ፡- ዓይሢ፤ ዬያር ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዓይሢንቲ ጎይያ ማዶ፤ ዬያይዳኒ ማርዴኪዮሴ ሌሊ ዒጻ። 3 ካኣቱዎ ማኣራ ማዶ ቢታንቶና ዓኣ ዓሳ ማርዴኪዮሴ ኮይላ፡- «ካኣቲ ዓይሢ ዓይሢዎ ኔኤኒ ዓይጎር ዓይሶ?» ጌዒ ጌዒ፡ 4 ቢያ ከሊ ዒዚ ፔ ማሊያ ላኣማንዳ፡- ዒዛ ዘራኔ፤ ዒዚ ጋዓንቲ ዔያቶዎ ዎይዘ ዒጻ፤ ዬያ ሌሊቱዎንቲ ዒዚ፡- «ታኣኒ ዓይሁዴ ዓሲ ማዒሢር ሃማዎ ታ ዚጋንዳያ ኮይሱዎሴ» ጌዒ ጋፒ ከኤዘሢር ዬና ዘራ ዓሳ፡- «ማርዴኪዮሴኮ ሃያ ዎቶርሙዎ ዎዳ ዘገ ገቦንደይ?» ጌይ ሃይሶ ዴኤፒሲ ሃማዎ ከኤዘኔ። 5 ማርዴኪዮሴ ዒዛዎ ጉምዓቲ ዘገባኣሢ ሃማ ዎይዘን ዒና፡ ደጋዴ። 6 ሃሣ ማርዴኪዮሴ ዓይሁዴ ዓሲ ማዒሢያ ዔሪ «ዎዎዳንዳ» ጌይ ማላን ማርዴኪዮሴ ሌሊ ዎዳዓ ዔኤቢ ማይንዲዎኣሢ ማሊ ዔከኔ፤ ዬያር ጉቤና ፓርሴ ካኣቱዎ ዓጮይዳ ዓኣ ማርዴኪዮሴ ዒገኖ፡ ዓይሁዴ ዓሳ ቢያ ዎዳንደ ካራ ኮዔ።

7 ዓርጻክሲሴ ካኣታዳንቲ ታጶ ላምዓሳ ሌዎኮ ኒሳኔ ጌይንታ ቤርታሳ ዓገኖና «ፑሪሜ» ጎያ ደማሲ ዔራኒ ዓጎ ባካ ዓገንቶ ዓርቃንዳ፡- ሃሣ ዓይሁዴ ዓሳ ባይዘኒ ማሎና ማሊያ ኩንሣንደሢ ዎማ ዓገኖና ከሎና ጌኢጋንዳቲያ ዓሳ ዒዳ ዓጋንዳ፡- ሃማ ዓይሢ፤ ዬና ዒዳላ ዓዳሪ ጌይንታ ታጶ ላምዓሳ ዓገኖኮ ታጶ ሃይሣሳ ከሎና ማዒሢ ዔርዘም ዒማና ማዓንዳ፡- ጌሰቲ ዔቁሲንቲ።

8 ዬያር ሃማ ካኣቲ ዓርጻክሲሴም፡- «ኔኤኒ ካኣታዳ ዎይሢ ዓጮይዳ ደማ ደማ ዓጮ

ዘርቁንቲ ናንጋ ፔቲ ፃጲ ዴሪ ዓላኔ፤ ዬኖ ዴርኮ ማሊ ዓሳ፡ ደማ ዎጌ ዓኣያኮ፤ ዬያ ሌሊቱዎንቲ ኔና ካኣታሢኮ ዎጎም ዔያታ ዓይሢንቲዎ ማዒሢ፤ ዬያር ዬያጉዴ ዴር ዘቲ ጌይ ኔኤኒ ዘጌቲ ኔኤም ፑርታንዳ፤ ጌኢጋንቲ፤ 9 ካኣቲዮ! ኔኤኒ ዔኤዓቲ ዬና ዴሪ ሃይቃንዳ፡- ዎገሳንዳ ዓይሢሢ ከኢታ ከሰኮንጎ፤ ኔኤኒ ዬያይዳቲ ታኣኒ ኔ ካኣታዳ ዎይሢ ዓጮይዳ ማዳንታ ባኮ ማዳሻንዳ ሃይሣ ጻኤታና ያይዲታሚ ሺያ ከሎ ማዓ ሹቸ ቢራ ጌኢሪሺ ጌልዘኒ ጫኣቃ» ጌዒ።

10 ዬያር ካኣቲ ዒዚ ዓይሢዎ ከሴያ ማዒያ ዔርዛ ዒዛኮ ከኤሎ ዠራሢ ማላታ ማዒ ከሶና ዓይሢይዳ ጳርቁንታንዳ፡- ዓጋጌ ዓሢ፡ ሃሜዳታ ናኣዚ፡ ዓይሁዴ ሞርካሢ፡ ሃማዎ ዒንጌ። 11 ካኣቲ ዒማና፡- «ሚኢሾ ታ ኮዑዎሴ፤ ጋዓንቲ ዴር ናሽኬ ባኣዚ ማማዶ» ጌይ ዓይሢ።

12 ዬያር ቤርታሳ ዓገኖኮ ታጶ ሃይሣሳ ከሎና ካኣቲኮ ጻኣ፡ ባኮ ጻኣ፡ ዓሳ ሃማ ዔኤሊ ዔከ ሙከኔ፤ ዬካፓ ዬያታ ዓሳ ሃማኮ ዓይሢዎ ቢያ ደማ ደማ ፓቁንቲ ዓጮይዳ ጻኣ፡ ፒዳሎና ደማ ደማ ዴር ሙኤጮና ዓጮ ዎይሢ ዎይሢ ዓሳም፤ ሃሣ ቢታንታ ዓኣ ሱኡጎም ሱኡጎም ጻኣ፤ ዬይ ጻኣ፡- «ዓይሢዎ ካኣቲ ዓርጻክሲሴ ሱንዮና ጻኣ፡- ዒዛኮ ዠራሢ ማላታ ማሢ ጌዳ ጳርቁንቲዎ ዳኪንቲ። 13 ዬያ ጻኣ፡- «ካኣቲ ከኢቶ ጳሽ ሩኤሪና ጳሽካ ዓሳ ካኣቲ ዎይሢ ዓጮ ጉቤሢ ሃሊሳንዳ፡- ዓይሢንቲዎ ዔከ ዴንዴ፤ ዬና ዓይሢዎ ከኢቲሎይዳ፡- «ዓዳሪ ጌይንታ ታጶ ላምዓሳ ዓገኖኮ ታጶ ሃይሣሳ ከሎና ዓይሁዴ ዓሲ ጌይንታ ቢያ፤ ዴጌ፡ ጋርቸ፡ ላኣሊንታ ናይንታ ዓይሱዎ ዎዳ ጋፒሲ ባይዘዎቲ!» ጋዓያ ዓላኔ፤ ሃሣ፡- «ዔያቶኮ ዓኣ ባካኣ ቢያ ቡሪንቶንጎ!» ጋዓ ዓይሢሢ ዓላኔ። 14 ዬና ጌይንቲ ከሌላ ሃላዛ ዓሲ ቢያ ጌኢገንቲ ካፓኒ ጻኣ፡ ዳኮና ከኢቶ ዘጎም ጳኣኮይዳ ጌሢንታንዳ፡- ካኣቲ ዎይሢ ዓጮ ቢያ ዓይሢ።

15 ካኣቲ ዓይሢዎ ዬና ከኢቲላ ካኣቲ ካኣታዳ ደዒ ዓኣ ካታዎ ሱኡሳይዳ ዓሲ ቢያ ዘጋንዳ፡- ጌሢንቲ፤ ጳኣ ጳሽካ ሩኤር ዓሳኣ ካኣቲ ዓጮ ቢያ ዬያ ከኢቶ ሃሊሴ፤ ዬያር ካኣቲ ካኣታዳ ዓኣ ሱኡሳ ካታማ ጎይሢ ባይዘኒ ዓኣንቲ ካኣቲና ሃማና ፔቲ ቤሰካ ደዒ ዎይኔ ዑሽ ዑሽካ።

4

ዓስተራ ዔያቶ ማኣዳንዳ፡- ማርዴኪዮሴ ያኣጮሢ

1 ማርዴኪዮሴ ዬያ ማዳንቲ ባኮ ቢያ ዎይዘን ያዩ ፔኤኮ ማኣዳሢ ዳርዘኔ፤ ዬካፓ ሲዬ ፓቲሌ ማይንቲ ቶኦካ ፔኤኮ ዲቢንሢ ዎሢ ዑኡዞ ዴገዳ ዒላቲ፡ ዒና፡ ዔርዛ ዔኤከ ዔኤከ ካታዎ ጌሌ። 2 ዓይጎ ዓሲያኣ ማዎም ሲዬ ፓቲሌ ማኣዳ ካኣቱዎ ማኣራ ጌሉዎ፡- ላኣ፡ ዎጌ ዓኣሢር ካኣቱዎ ማኣራ ካር ሙከ ሃላ፡ ጋር ጌላኒ ዒ ዳንዳዒ ባኣሴ። 3 ካኣቲኮ ዓይሢዎ ከኢታ ሃሌ ዓጮ ቢያሢዳ ዓኣ ዓይሁዴ ዓሳ ዴኤፒ ያዩሢ ያዩ፤ ዔያታ ሙኡዚ ሙውዎ ሃሺ፡ ዑኡዞ ፔኤኮ ዴገዳ ዔኤፒ

* 3:1 3:1 ዓጋጌ ዓሲ፡- ዬይ ዓጋጌ ጎሣ ዓማሌቁ ዓሳ ካኣቲከ፤ ዬያ ዓሢ ያጶ ማናንካ፡ ዒሰሪ ዔኤሌ ዓሰና ዎላ ሞርኬ ማዒ ናንጋከ፤ ያኣሲ ማሊያ ከኤዘ ሳሙዔኤሌ ዬያ ካኣታሢ ዎዳያ ማዒሢር ሞርኮ ማዒያ ዘርሢ ዘላና ማዓንዳ፡- ማርዴኪዮሴ ዒዳ ሌሊ ማዳናቱዎሴ (14፡15፡33።)

ዓርቄ፤ ባሽ ዓሳ ሲዬ ፓቲሌ ማኣዲ፣ ቶኦካ ፔኦኮ ዲቢንህህ ዋሂ ደዓ፤።

4 ዓስተርም ማዳ ላኦጎታ ዲዞ ካፓ ዓሸቲም ዓቲንቃኦ ማርዴኪዮሴ ዬያ ማዳ ባኮ ቢያ ሙኪ ዓስተርም ከኤዛዛ፣ ዓስተራ ዲናፓ ያዬ፤ ማርዴኪዮሴ ሲዮ ፓቲሌ ማይንቲህህ ሃሺ ማሌ ማእያ ማይንታንዳጉዲ ማእያ ዲዛ ዳኬ፤ ዲዚ ጋዓንቲ ዬያ ዲጻ፤። 5 ዬካፓ ዲዛ ካኦቲም ማኦራ ዓሸቲንቁ ማዳ ዓሶ ባኦካፓ ዲዞም ሌሊ ባሽ ማዳንዳጉዲ ካኦቲ ዓይህ፤ ሃታኬ ጎሮህ ዔኤሊ ዔኪ ሙካዖ ማርዴኪዮሴ ኮይላ ዋዎይቲቲያ ያኦጮም ዳኬ፤። 6 ሃታኬ ዲማና ካኦቲም ማኦራ ጌሎ ካር ኮይላ ዓኣ ዴራ ቡካ ቤዞ ማርዴኪዮሴ ባንህ ሙኬ፤። 7 ዬያር ማርዴኪዮሴ ዲዛይዳ ማዳንቲ ባኮ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዜ፤ ሃማ ዓይሁዳ ዓሳ ቢያ ዲዛም ሃይቃያ ማዔቲ ካኦቲም ማኦራኮ ማይፓ ጌሃ ከኤዖ ዋማጉዴ ማኢሽ ዔኪ ጌልዛንዳቲያ ካኦቲም ማኦቃህያ ጌዳ ከኤዜ፤። 8 ዓይሁዳ ዓሶ ኩርሳኒ ሱኡሳ ካታዎይዳ ጻኦፕንቲ ጌሃናህፓ ዔኪ ጻኦፕንቲ ሃታኬም ዲዚ ዲንጌ፤ ዬይ ካኦቲ ከሴ ዓይህያ ከኢታፓ ዔኪ ጻኦፕንቲ ዓስተርም ዲዚ ዲንጎንዳጉዲና ማዳንቲ ባኮ ቢያ ዲዞም ከኤዛንዳጉዲ፤ ዬያጉዲ ሃህ ዲዛ ካኦቲ ኮይላ ጌሊ ዲዞኮ ዴር ካኦቲ ማኦራንዳጉዲ ሺኢቆም ጌይ ከኤዛንዳጉዲ ሃዳርሴ፤። 9 ማርዴኪዮሴ ጌዔ ባኮ ቢያ ሃታኬ ማዳ ኩንህ፤። 10 ዓስተራ ጊንህ ሃህ ማርዴኪዮሴም ሃታኬ ዑዮ፤። 11 «ኔኤኒ ዔራህጉዴያ ዓቲንቁያ ማዎም ላኦጎ፣ ዓይጎ ዓሲያ ዔኤሊንቲቆም ካኦቲም ማኦራኮ ሳዛ ዓኣ ዴራ ቡካ ቤዞ ጌላኒና ካኦቲ ዛጋኒ ማሌቲ ዋዎዶ፤ ዋጋ ያኦዴ ማዔህ ካኦቲ ዞራ ዓሶፓ ዓርቃዖ ዴንዲ ዴር ሃላንዳኦና ያኦኒያ ዬያ ዔራያኬ፤ ዋጎ ጎይዖና ሃይቁዎ ዓታንዳህህ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዲኢካ ጌላዛ ካኦቲ ፔኦኮ ዋርቆ ኮኦሎ ባንህ ሎይሴ ዓሶማ ሌሊኬ፤ ታኦኒ ካኦቲ ኮይላ ጌላኒ ዔኤሊንቲንቲ ሃይህታሚ ከሊፓ ዑህ ዓኣዴ፤» ጌይ ከኢታ ማሂ ዳኬ፤።

12 ማርዴኪዮሴ ዓስተር ከኢቶ ዔኬሰካፓ፡ 13 ጊንህ፡- «ኔኤኒ ካኦቲም ማኦራይዳ ናጎጎኒ ዳንዳዲያና ማሌ ዓይሁዳ ዓሳ ጋፔም ኔኤኒ ቶሊ ዓታንዳዖ ኔኤም ማሎፓ፤ 14 ሃያጉዴ ባኦዚ ሙካኦና ቦሂ ኔኤኒ ዚቲ ጌዔቲ ዓይሁዳ ዓሶም ማሌ ቤሰካፓ ማኦዳ ሙኪ ዓታዓኬ፤ ዓያታ ዳቃንዳህህ ዔርቲያኬ፤ ጋዓንቲ ኔኤኒ ሃይቃንዳ፤ ኔ ዓዶ ማኦራኮ ሱንጎ ባይቃንዳ፤ ጎዖንቲ ሂንዳ ማሌ፣ ኔኤኒ ጌኤሽ ማዔህ ሃያ ማቶይዳ ኑኡኒ ጌላኦና ኑና ማኦዳም ማዳናቲያ ያ ዔራይ?» ጋዓ ላቲህ ከኢታ ዳኬ፤።

15 ዓማና ዓስተራ ማርዴኪዮሴም፡- 16 «ዴንዲ ሱኡሳይዳ ዓኣ ዓይሁዳ ዓሶ ፔቲይዳ ቡኩሴ፤ ዋለም ከኤዚጋፓ ሙኡዚ ሃሻዖ ታኦም ሺኢቁዋቲ፤ ዴንዲ ሃይሃ ሮኦሪና ዋንቲና ማዓንዳኦና ዓይጎ ሙኡዚያ ሙይፖቲ፣ ዓይጎ ዑሺያ ዑሽኪፖቲ፤ ታናንታ ታኦም ማዳ ላኦጎታ ኑዋ ዲማይዳንዳ፤ ዬካፓ ዓካሪ ዋጋ ዓይሁዋያ ማዔቲያ ማርቁ ካኦቲ ኮይላ ታ ጌላንዳ፤ ታ ዬያይዲያና ሃይቁቲያ ሃይቁንቶንጎ!» ጌይ ከኢቲ፤።

17 ዬያር ማርዴኪዮሴ ዴንዲ ዓስተራ ጌዔ ባኮ ቢያ ማዳ፤።

5

ዓስተራ ካኦቲንታ ሃማንታ ሙኡዚር ዔኤሊህ

1 ዓስተራ ሙዖ ሃሽማፓ ሃይህሳ ከኤሎና ካኦቶ ማኦራ ማኦህህ ማይንቲ ካኦቲም ያይታ ዓኣ ከኤዖኮ ቤርቶ ዛላ፣ ካኦቲም ማኦራ ሳዛ፣ ዓሳ ቡካ ቤዞ ጌሊ ዔቁ፤። ዓማና ካኦቲ ዬሮ ከኤዖ ጌሎ ካርና ፒዜ ጊኢጊሺ ጌሃና ካኦቲም ያይታ ዴዒ ዓኣ፤። 2 ዓስተራ ዬሮ ከኤዖኮ ዙላ ሙኪ ዔቁህ ካኦቲ ዴንቃዖ ዲዛ ቦንቲንታ ዓሲ ማዒ ዲዞም ዴዴህሮ ዋርቆ ኮኦሎ ዲዞ ባንህ ሎይሴ፤። ዬያር ዲዛ ባንህ ደጪ ዋርቆ ኮኦሎኮ ቤርቶ ካኦቲ፤። 3 ካኦቲ ዲዞ ኮይላ፡- «ዓስተራ፡ ኔ ዓይጋ ሙኬይ? ኔ ኮዓ ባኮ ታኦም ከኤዜ፤ ታ ካኦታዲ ዋይህ ዓጮኮ ሃካህታቲያ ታ ኔኤም ዲንጎንዳ፤» ጌዔ፤።

4 ዓስተራ፡- «ካኦቲዮ! ኔኤኒ ዔኤዓያታቲ ሃሮ ዲባኒ ታኦኒ ጊኢጊሻንዳ ካዋህ ሙዒ ኔናንታ ሃማንታ ሙኬቲ ታኦም ቃራኬ» ጌዔ፤። 5 ዬካፓ ካኦቲ ዑካዲ ሃማ ዔኤሊሳዖ ዓስተራ ጊኢጊሽ ካዋህሮ ዴንዳኒ ዔያቶ ኮይሳህ ከኤዜ፤ ዬያር ካኦቲና ሃማና ዓስተራ ጊኢጊሽ ሙዖ ቤዞ ዴንዳ፤። 6 ዲኢካ ዔያታ ዋይሮ ዑዞ ዑሽኪቤቃ ካኦቲ ዓስተር ኮራ፡- «ዓይጎ ባኦዚያ ማዎም ኔ ኮዔ ባኦዚ ታና ያኦጮ፣ ታ ኩንህንዳ፤ ታ ካኦታዲ ዋይህ ዓጮኮ ሃካህታቲያ ማዎም ኔ ያኦጮቲ ታ ዲንጎንዳህ ዲርቲያኬ!» ጌዔ፤።

7-8 ዓስተራ ዲዞም ማሃዖ፡- «ኔና ቦንቲንቲ ካኦታህ ቤርታ ታኦኒ ቦንቲንታ ዓሲ ማዔም ያኦጮ ባኦዚ ቢያ ኔ ኩንህኒ ዴንዳዓያ ማዔቲ ዚር ጊንህ ታኦኒ ጊኢጊሻንዳ ካዋህዳ ኔናንታ ሃማንታ ሙካንዳጉዲ ታ ዲንህ ቦንቲ ሺኢቃ፤ ዓማና ታኦኒ ኮዓ ባካ ዓይጎታቲያ ፔጋሲ ኔኤም ከኤዛንዳ፤» ጌዔ፤።

ሃማ ማርዴኪዮሴ ዋዳኒ ማሊ ጊኢጊንቲህ

9 ሃማ ዬያ ሙዖና ዑዞናፓ ከሰኪ ዴንዳኦና ዲናፓ ዋዛዲ ዋዛዲ ዴንዳ፤። ጋዓንቲ ዲዚ ካኦቲም ማኦራ ጌሎ ካር ኮይላ ማርዴኪዮሴ ዴይ ዓኣንቲ ዴንቁ፤። ዲዚ ዲኢና ዴንዳኦና ዴዔ ቤዛፓ ዔቁ ማርዴኪዮሴ ዲዛ ቦንቲባኦህ ዛጋዖ ዲናፓ ዳጋዴ፤። 10 ጋዓንቲ ዲዚ ዬያ ዳጎ ማታዲ ጊቢ ፔ ማኦሪ ዴንዲ ሃሌ፤ ዬካፓ ዲዛኮ ላጎ ዲዛ ማኦሪ ሙከም ዔኤሊሳዖ ዲዛኮ ማቻ፣ ዜሬሻ ዔያቶና ዋላ ዴዓንዳጉዲ ዓይህ፤። 11 ዲዚ ዲማና ዲዛኮ ያርጎቹምንታ ናኦቶንታኮ ዲቡም፤ ሃህ ካኦቲ ዲዞም ቢታንቶ ዴጊዲ ዲንጌ ጎይዖንታ፣ ማሌ ቢታንታ ዓኣ ዓሶፓ ዲ ባሽ ማዔያ ያቶርሙምና ሄርሺ ሄርሺ ዬያ ዓሶም ከኤዜ፤። 12 ሃህ ዲ ቃሲ ከኤዛዖ፡- «ዬያ ሌሊቲዋንቲ ጌኤሻ፣ ዓስተራ ጊኢጊሽ ሙዖይዳ ካኦቲና ታኦና ሌሊ ዲዛ ዔኤሌ፤። ማሌ ዓይጎ ዓሲያኦ ዔኤሊባኦ፤ ዚር ጊንህ ሃህ ዲዛ ሙኡዚ ሙዖም ኑና ዔኤሌ፤። 13 ጋዓንቲ ዬይ ዓይሁዳ ዓህ፣ ማርዴኪዮሴ ካኦቲም ማኦራ ጌሎ ካር ኮራ ዴዒ ዓኣንቲ ታ ዛጋዛ ሃይ ታኦኮ ቦንቶና ዴኤፔምና ዔኤቢ ታኦም ማሎ ዲጻ፤» ጌዔ፤።

14 ዬያር ማቻንታ ዲዛኮ ላጎንታ ቢያ፡- «ዶሎማ ዴንጊታሚ ዋዳ ማዔ፣ ዓሲ ሱሎንዶ ሚህ ጊኢጊሽጋፓ ዚር ጉቲ ማርዴኪዮሴ ሱግኒ ካኦቲ ያኦጮኒ ኔ ዴንዳዓ፤ ዬካፓ ዓካሪ ዋዛና

ሙዖ ቤዘ ዓኣጳጳጵ።» ጋዓ ማላሣ ሸኢሸኤ። ዩይ ዞራ ሃማም ኮሺ ማዔሣ ዒዚ ዛጊ ዔኪ ሱዖንዶ ሚዖ ጊኢጊሸኤ።

6

ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ሜርዴኪዮሴ ሱኡጌ ማሃ ደኦሪሣ

1 ዩዮ ዋንቴሎ ካኣቲኮ ማላሣታዖ ጊንዖ ባይዘሣር ካኣቲኮ ማኣራ ፃኣፒ ፃኣፒ ጌሃና ሃይሶ ዓሳ ዒዛም ናባባንዳጉዲ ዓሶ ዒዚ ዓይሣ።

2 ናባባንቴ ሃይሶ ባኣካ ካኣቲ ናገጋ ኬኤዖ ካፓ፣ ቢገታኔና ቱሬሽ ጌይንታ ዓሸቲንቁ ካኣቲ ማኣራ ማዳ ላምዖ ዓሶንሣ ካኣቲ ዋዳኒ ማሌ ጌኖ ማሊዖ ሜርዴኪዮሴ ዔሪ ኬኤዚ ቶሊሴ ሃይሴ ጳዳ።

3 ዩዮሮ ካኣቲ፡- «ሂዳዖ ሜርዴኪዮሴ ዩዖ ማዳሣር ኑ ዒዛም ዓይሳ ሶንቾ ዒንጊ ዴኤፒሴይ?» ጌይ ዖኦጩ።

ዒዛም ማዳ ዓሳ፡- «ዒዛም ማዳንቴ ባኣዚ ፔቲታዖ ባኣሴ» ጌዔ።

4 ካኣቲ ጊንሣ፡- «ካኣቲኮ ማኣሮይዳ ታኣኒ ዒንጌ ቢታንቶና ዓኣ ዓሶፓ ሃካ ዓሲ ዓኣ?» ጌይ ዖኦጩ።

ሃማ ዒማና ዒኣኒ ጊኢጊሸ፣ ሱዖ ሚዖይዳ ሜርዴኪዮሴ ሱፃኒ ካኣቲ ዖኦጩር ካኣቲኮ ማኣሮይዳ ዓሳ ቡካ ቤዘ ጌሎ ጌላ፤ 5 ዩዮሮ ካኣቲኮ ማዳ ዓሳ፡- «ሃይሾ ሃማ ኔና ዔኤቢ ዖኦጩ ኮዓ።» ጌዔ።

ካኣቲ ዔዖቶም፡- «ሃኒ ጌላ፣ ጎውዋቴ» ጌዔ።

6 ሃማ ካኣቲ ኮይላ ጋር ጌላዛ፣ ካኣቲ ዒዛ ኮራ፡- «ታኣኒ ዴኤፒሲ ሶንቾሳኒ ኮዔ ፔቲ ዓሲ ዓኣ፤ ዩዖ ዓሣም ታ ዓይሳ ማዳቴ ቃራዳይ?» ጌይ ዖኦጩ።

ሃማ፡- «ካኣቲ ታና ሶንቾሳንዳሰካይ! ሚሌ ዓይሳ ዓሲ ዓኣ?» ጌይ ፔ ዒኖና ማሌ።

7-8 ዩዮሮ ካኣቲኮ፡- «ዩዖጉዴ ዓሣም ካኣቲኮ ማኣዖ ኔኤኒ ማኣዔዘንሣ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዓይሣ፤ ኔኤኒ ቶጌ ፓራሣኮ ቶኦካ ካኣቲኮ ሶንቾም ዓሳ ማላቶ ዓሶ ዓጊሲሴ፤ 9 ዴኤፖ ሱኡጋፓ ፔቲ ዓሲ ዔኤሊሲ ዔኪ ሙኡሴ፤ ዩይ ዓሣ ካኣቲኮ ማኣዓሣ ዒዛ ማይሴ፣ ጊኢጊሸና ፓራሣያ ቶጊሲ ዒዛኮ ቤርታ ቤርታ ካታዎይዳ ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ኬሰኮንገ፤ ላምዓሣ ዋላ ዴንዳኣና ዩይ ፓራሣኮ ቤርታ ዓኣዳ ሱኡጋሣ፡- «ካኣቲ ሶንቾሳኒ ኮዔ ዓሣ ጎኦቢሽ ጎይዖ ዛጉዋቴ!» ጌይ ጌይ ዒላቶንጎ» ጌዔ።

10 ካኣቲ ዒማና ሃማም፡- «ቃራኬ፣ ሂንዳ ዑካዲ ሩኡሬ፤ ካኣቲኮ ማኣዓሣንታ ፓራሣንታ ጊኢጊሸ፣ ዩዖ ኔ ሃሣ ሶንቾሲ ዴኤፒሴ ጎይዖ ማዳሣር ዓሣ ሜርዴኪዮሴም ማዳ፤ ዒዚ ሃሣ ካኣቲኮ ማኣራ ጌሎ ካር ኮይላ ዴዒ ዓኣሣር ኔ ሃሣ ታኣም ኬኤዜ ባካፓ ፔቲታዖ ዓይሱዋዖ ቢዖ ጋፒሲ ዒዛም ማዳ» ጌይ ዓይሣ።

11 ዩዮሮ ሃማ ካኣቲኮ ማኣዓሣና ፓራሣያ ጊኢጊሸሰካፓ ማኣዓሣ ሜርዴኪዮሴ ማይሴ፣ ፓራሣያ ቶጊሴ፤ ሜርዴኪዮሴ ፓራሣያ ቶጋዛ ሃማ ዒዛኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ፡- «ካኣቲ ሶንቾሳኒ ኮዔ ዓሣ ጎኦቢሽ ጎይዖ ዛጉዋቴ!» ጌይ ጌይ ዔኪ ሃንቴ።

12 ዩካፓ ጊንሣ ሃሣ ማርዴኪዮሴ ካኣቲኮ ማኣራ ጌሎ ካር ሙካዛ፣ ሃማ ዑሣ ዓኣዳ ሶርሲንቴሣር ፔ ዓኣፓ ካር ዓፒላና ጉኡሊንቲ ዑካዲ ፔ ማኣራ ዴንዴ። 13 ዒኣካ ዴንዳዖ ዒዛኮ ማቾና ላጎናም ዒዛይዳ ማዳንቴ ሶርሲሳ ባኮ ቢዖ ኬኤዜ፤ ዒዛኮ ማቾንታ ጨንጮ ማዔ ዒዛ ዞራ ላጎንሣንታ፡- «ማይ ኔ ኩቻ ኔኤኒ ኔኤኮ ቢታንቶ ሜርዴኪዮሴም ዒንጋኒ ዑኬ፤ ዒዚ ዓይሁዴ ዓሲ ማዓሣር ኔ ዒዛ ቃዛዓኬ፤ ኔና ዒ ባሺ ዓቱዋሴ!» ጌዔ።

ሃማ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቴሣ

14 ዔያታ ዩዖ ጌሰታ ጎይሣ ዓኣንቴ ካኣቲኮ ማኣራ ዓሸቲንቁ ማዳ ዓሳ ሙኪ ዓስቲራ ዔኤሌ ሙዖ ቤዘ ዑኬና ሃማ ዔኪ ዴንዴ።

7

1 ዩዮሮ ካኣቲንታ ሃማንታ ላምዓሲ ዓስቲሮና ዋላ ሙይ ዑሸካኒ ዴንዴ፤ 2 ዔያታ ዋይኖ ዑኩ ዑሸካንቴ ካኣቲ፡- «ዓስቲራ! ኔ ዓይሳ ኮዓቴዖ ታኣም ኬኤዜ፤ ኔ ኮዔ ባኣዚ ቢዖ ታ ኔኤም ማዳንዳ፤ ታኣኒ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮኮ ሃካሣታቴዖ ታ ኔኤም ዒንጋንዳ።» ጌይ ሃሣ ዖኦጩ።

3 ዓስቲራ ዒማና፡- «ካኣቲዮ! ኔ ቤርታ ታኣኒ ሶንቾንታ ዓሲ ማዒ ዴዳዖ ማዔም ሸሌዑምና ታ ዖኦጩ ዖኦጩ ዩኤኒ ዔካኒ ዔኤዔቴ ታኣኒ ሃሣ ኮዓሣ ታናንታ ታ ዴርንታ ሸምፔና ቶሊ ዓቲ ኑ ናገጋዳንጉዲኬ፤ 4 ሃይሾ ታናንታ ታ ዴርንታ ዋዲ ጋፒሲ ባይዘሣም ኑ ሻንቾንቴ፤ ኑ ዓይሌ ማዓኒ ሻንቾንቴያታቴ ታ ዘቲ ጋዓኒ ዴንዳዓያታንቴኬ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ዋንዴ ዩዖጉዴ ባኣዚታቴ ታኣኒ ካኣቲ ማታሲንዲዋኣያታንቴኬ!» ጌዔ።

5 ዩካፓ ካኣቲ ዓርፃክሲሴ፡- «ዩዖይዳኒ ጫርቃሣ ዋዚጉዴ ዓሲዳይ! ሃሣ ዩይ ዓሣ ዋካ ዓኣይ?» ጌይ ጌኤሾ፡ ዓስቲራ ዖኦጩ።

6 ዓስቲራ፡- «ኦኡኮ ሞርኬ ማዒ ኑ ሃይቃንዳጉዲ ዋጌሣ ሃያ ፑርቶ ዓሣ፣ ሃማኬ!» ጌዔ።

ሃማ ዒማና ዋኦቶንዳ ጎይሣ ባይዚ ዲቃታዖ፡- ካኣቲና ጌኤሾናኮ ዓኣፓ ዓኣፓ ዛገሣ ዓርቁ፤ 7 ካኣቲ ዒናፓ ዳጋዲ ሙዖ ሃሽ ዔቃዖ ዓኣ ኬኤፃፓ ዙሎ ኬሰኪ ካኣቲኮ ማኣሮ ካራ ቱኮና ሚዖ ባኣኮ ዴንዴ፤ ሃማ ዩዖይዳሣር ካኣቲ ዒዛይዳ ማቶ ዓጋኒ ጋፒ ዔቁሣ ዒዚ ዔራዖ ዒዛ ሸምፖ ዓስቲራ ዓውሳንዳጉዲ ሸኢቃኒ ጊንሣም ጋራ ዓቲ። 8 ዒዚ ዒማና ዓስቲራ ዒዛ ማኣዳንዳጉዲ ጌይ ዒዛ ዴዒ ዓኣ፣ ቃሚዖ ሻኣሎይዳ ባሊቲና ሎኦጫ፤ ቱኮና ሚዖ ዓኣ ቤዛፓ ካኣቲ ማዒ ጋር ጌላንቴ ሃማ ዩዖይዲ ዓኣሣ ዛጋዖ ዑሣ ዓኣዳ ዳጋዲ፡- «ሃይ ዓሣ ሃይሾ ታኣኮ ካኣቲኮ ማኣሮይዳታ ቤርታ ጌኤሾ ዓርቃኒ ኮዓ!» ጌዔ።

ካኣቲ ዩማ ጋጋዓማና ዓሸቲሣ ማዒ ካኣቲ ማኣራ ማዳ ዓሳ ሃማኮ ዓኣፓ ካር ዓፒላና ካንቁ ዓኣቲ። 9 ዩዖቶ ባኣካፓ ፔቲ ሃርሶና ጎዖሣ፡- «ካኣቲዮ! ዩዖ ሌሊቱዋንቴ ሃይ ሃማ፣ ኔና ሃይቢፓ ዓውሴ ሜርዴኪዮሴ ሱዳ ዋዳኒ ጊኢጊሸ ሚሣ

6:2 6:2 ዓስቲ. 2:21-22::

ዲዛኮ ካራ ደቀንቲ ዓኣኔ፤ ዬያ ገእጊሸና ሚፃሚኮ ሰደሱማ ደንገታሚ ዋዳኸ» ጌይ ኬኤዜኔ።

ዬያር ካኣቲ፡- «ሃማ ዓከ ዳንዲ ዲዛ ሚፃ ሱፀዋቲ!» ጌይ ዓይህኔ።

10 ሃማ ሚርዳኪዮሴ ሱፃኒ ገእጊሸ ሚፃይዳ ዓሳ ዲዛ ዓከ ዳንዲ ሱፃኔ፤ ዬካፓ ካኣቲኮ ዳጋ ማዔኔ።

8

ዓይሁዳ ፔኤኮ ሞርኮ ያላንዳጉዲ ኬኤዚንቴህ

1 ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ዓይሁዳ ሞርካህ፤ ሃማኮ ቆሎ ቢያ ዓሚ ኬሎና ዓስተሮም ዒንጌኔ፤ ዓስተራኣ ሚርዳኪዮሴ ዲዛኮ ዑኸ ዒጊኒ ማዔህ ካኣቲም ኬኤዜኔ፤ ዬማፓ ዓርቃፃ ሚርዳኪዮሴ ካኣቲ ቤርቶ ኬሰካንዳጉዲ ዓይህንቴኔ፤ 2 ካኣቲ ፔኤኮ ዲዛር ማዔያ ዔርዛ ማላታ ዓኣ ዠኢራህ፤ ሃማ ኬኤላፓ ከሲሲ ዔኬህ ሚርዳኪዮሴም ዒንጌኔ፤ ዓስተራኣ ሃማሮ ማዔ ባኮ ቢያ ሚርዳኪዮሴ ሱኦጌ ማዔ ቆላንዳጉዲ ደኣሬኔ።

3 ሃሃ ገንህ ዓስተራ ካኣቲኮ ቶካ ሎኣሚ ዬኤከ ዬኤከ ሸኢቄኔ፤ ዲዛ ሸኢቄህ፡- ዓጋጌ ዜርፃ ማዔህ፤ ሃማ ዓይሁዳ ማዳኒ ማሌ ፑርቶ ጌና ላኣጊሳኒ ፔቲ ባኣዚ ካኣቲ ማዳንዳጉዲኸ።

4 ዓሚና ካኣቲ ዲዛም ፔኤኮ ሞርቆ ኮኦዳ ዳዌኔ፤ ዬያር ዲዛ ዲዛኮ ቤርታ ዔቃፃ፡- 5 «ካኣቲዮ! ኔና ሞዛሳፃ ማዔ ጴዳቲ፤ ሃሃ ታኣማኣ ኔኤኒ ማላፃ ማዔቲ ታ ኔኤም ሸኢሻ ማላፃ ፒዜ ማዔ ጴዳቲ ታ ኔና ሸኢቃ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓይሳዳይ ጌዔቲ ኔ ካኣታዲ ዋይህ ዓጮይዳ ቢያ ናንጋ ዓይሁዳ ዓሳ ጉቤ ባይዛንዳጉዲ ዓጋጌ ዜርፃህ፤ ሃማዳታ ናኣዚ፤ ሃማ ዓይህ ዳኸ ዓይህፃ ላኣጊሻ ከኢታ ኔ ኬሲ ዳካንዳጉዲኸ። 6 ዬያጉዳ ባይሲንታ ታ ዳር ሄላኣና፤ ገንህ ሃሃ ታ ዒጊና ሞዳንታኣና ሞዲ ታ ገባንዳይ?» ጌዔኔ።

7 ዬካፓ ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ጌኤሾ ዓስተሮና ዓይሁዳ ዓህ ሚርዳኪዮሴናም፡- «ሃማ ዓይሁዳ ዓሳም ማዳ ጌና ማዳ ዛሎር ሚፃይዳ ታ ዲዛ ሱፃሲ ዲዛኮ ዓኣ ቆሎም ቢያ ዓስተሮም ታ ዒንጌኔ፤ 8 ሃሃፃ ማፃም ካኣቲ ሱንፃና ፃኣፒንቴ ባኣዚና ዠኢራህ ማላቶ ጌዳ ዓይህና ከኢታ ማዳይዳ ፔኤቁም ባቲዋኣህሮ ዒንህም ሃህ ኮሺ ማዔ ጴዳ ጎይፃማ ማሌ ከኢታ ካኣቲ ሱንፃና ፃኣፒ፤ ዠኢራህ ማላቶም ጌዳ ዓይሁዋቲ» ጌዔኔ።

9 ሚርዳኪዮሴ ዓሚና ካኣቲኮ ፃኣፓ ባኮ ፃኣፓ ዓሳ ቢያ ዔኤላሲ ዓይሁዳ ዓሳም፤ ሃሃ ገንህ ሂንዴ ዓጫፓ ዳንዲ ዒቶዲያ ሄላንዳኣና ዓኣ ጸኤታና ላማታሚ ላንካይ ማዔ ዓጮ ዋይህ ዓሳንታ ዳማ ዳማ ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታም ዳከንታንዳ ከኢታ ፃኣፒሴኔ፤ ዬና ከኢታ፡- ፔቲ ፔቲ ዓጮኮ ሙኡጮና፤ ሃሃ ፃኣፒንታ ጎይፃና፤ ዬያጉዲ ገንህ ዓይሁዳ ዓሳ ሙኡጮናኣ ፃኣፓ ጎይፃጉዳፃ ፃኣፒንቴኔ፤ ዬይ ያኣዳ ማዳንቴህ ሲዋኔ ጌይንታ ሃይህሳ ዓጊና ጸኤሬንቴ ላማታሚ ሃይህሳ ኬሎናኸ። 10 ሚርዳኪዮሴ ዬያ ከኢቶ ቢያ ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ሱንፃና ፃኣፒሲ ካኣቲ ማኣራፓ ኬሰከ ከኢታ ማዔያ ዔርዛ ማላቶም ጌዳ ዓይህኔ፤ ዬይ ከኢቶ ሞርቃታ ካኣቲም ማኣራይዳ

ዛገ ሙኡዚ ዲቾና ሩኡሪ ጳሽካ ፓራህ ቶገ ጳሽካ ዓሳ ዑፃ ዳከንቴኔ።

11 ዬና ካኣቲ ማኣራፓ ኬሰከ ከኢቲላ ዓይሁዳ ዓሳ ናንጋ ካታሞይዳ ቢያ ቡከንቴ ፔ ጌዳ ሙካ ባኮ ያሊ ማሃኒ ዳንዳዒሳ ቢታንቶ ዔያቶም ዒንጋያከ፤ ዬይ ቢታንታ ዓይሳ ፃጲፓኣ ማፃም ዓጫፓ ዔያቶኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ባይዛኒ ሙካ ያልዚ ዓሲ ዔያታ ያሊ ባይዛንዳጉዲ፤ ሞዲያ ፓፒሳንዳጉዲ፤ ገንህ ሃሃ ዔያቶ ሞርኮኮ ዓኣ ባኮም ዲዒ ዔካንዳጉዲ ዒንገንቴያኸ። 12 ዬይ ካኣቲ ዓይህፃ ማዔ ዓይህፃ ዓዳሬ ጌይንታ ታጳ ላምዓሳ ዓጊናኮ ታጳ ሃይህሳ ኬሎና፤ ጌይፃ፡- ዓይሁዳ ሞዳንታንዳጉዲ ጌይንቴ ኬሎ ፓርሴ ዓጮ ካኣቲ ካኣታዲ ዋይህ ዓጮ ጉቤህዳ ፔጌና ኬኤዚንቴም ማዳይዳ ፔኤቃንዳጉዲ ዓይህንቴኔ። 13 ዬይ ዓይህፃ ቢያ ዓጮይዳ ሞጌ ማዔ ዳርም ኬኤዚንቴም ዓይሳ ዓሲያ ማፃም ቢያ ዔራንዳጉዲ ማዳንቴኔ፤ ዔባ ቢያ ያኣዳ ማዔህሮ ዬና ኬሌላ ሄላዛ ዓይሁዳ ዓሳ ፔ ሞርኮ ኮሚ ኮይሳ ባኣዚ ማዳንዳጉዲ ዔያቶም ገኢጋያ ማዔኔ። 14 ፓራህ ቶጌ ዓሳ ዓሚና ካኣቲ ዓይህፃም ዬያ ከኢቶ ዔከ ፓራህ ቶጋፃ ሩኡሪ ጳሽከኔ፤ ዬይ ካኣቲ ዓይህ ዓይህፃ ካኣቲ ካኣታዲ ዳዒ ዓኣ ካታሞ፤ ሱኡሳይዳኣ ዳርም ፔጌና ኬኤዚንቴኔ።

15 ሚርዳኪዮሴ ዓሚና ጮልዔና ቦኦሬ ማዔ ካኣቲም ማኣራ ማይንቶ ማኣፃ ማይንቴ፤ ጋላፒ ዳኤፒ ኮኣቲ ጌዳ ማይንቴ፤ ሃሃ ሚርጌ ሚዛጳያ ቦንቾር ቶኣካ ዓሳ ባኮ ሞርቄና ኮሾናያ ዓጊ ካኣቲም ማኣራፓ ዓሳ ፔሳ ኬሰከኔ፤ ዬያር ሱኡሳ ካታሞይዳ ዒላሸህና ሞዛፓ ዔቁያና ዳግ ጌዔ ዑኡሲ ዋይዚንቴኔ። 16 ዬይ ዓይሁዳ ዓሳም ኮሾምና ሞዛና፤ ገንህ ሃሃ ቦንቾር ማዔኔ። 17 ዓሚና ዓይሳ ዓጫዳኣ ማፃም ካታሞይዳ ዬይ ካኣቲ ከኢታ ናባቢንቴ ቤዛ ቢያይዳ ዓይሁዳ ዓሳም ዳኤፒ ኮሾምና ሞዛና ማዔኔ፤ ዬያይዳፓ ዔቁያና ዓሳ ዓይሁዳ ዓሳ ዒጊጫ ማሌ ዳር ማዔ ዓሳፓ ሚርጌ ዓሲ ዓይሁዳ ካኣቲዳ ጌላኔ።

9

ዓይሁዳ ፔኤኮ ሞርኮ ዋዳ ባይዜህ

1 ዓዳሬ ጌይንታ ዓጊኔሎኮ ታጳ ሃይህሳ ኬላ ሄላኔ፤ ዬና ኬላ ዓይሁዳኮ ሞርኮ ማዔ ዓሳ ቢያ ዓይሁዳ ዓሳ ፔ ዳማ ጌልዛንዳጉዲ ካኣቲ ዓይህ ዓይህፃ ኮንህኒ ገእጊንቴ ኬሎከ፤ ጋዓንቴ ዬይ ሃይሳ ገንህ ሸርጌ ዓይሁዳ ዓሳ ዔያቶ ያሊ ባሽ ኬሊ ማዔኔ። 2 ካኣቲ ካኣታዲ ዋይህ ዓጮ ካታሞይዳ ካታሞይዳ ዓይሁዳ ዓሳ ፔኤኮ ናንጎ ጉርዳይዳ ቢያ ዔያቶ ባይዛኒ ኮዓ ዓይሳ ዓሲዳኣ ያልዚ ቡላኒ ዳንዳዒ ጎይህና ገእጊንቴ ዳዔኔ፤ ቢያ ቤዛ ናንጋ ዳራ ጉቤ ዔያቶ ዒጊጫህሮ ዓይሳ ዓሲያኣ ዔያቶ ያላኒ ጫርቁባኣሴ። 3 ዬያ ሌሊቲዋንቴ ዓጮ ዓጮ ዋይህ ዓሳንታ ዳማ ዳማ ሱኡሳንታ ካኣቲ ደኣሪ ፔ ማዳም ጌህ ዓሳኣ ጉቤ ዓይሁዳ ማኣዳኔ፤ ዬያ ዔያታ ማዳህ ሚርዳኪዮሴ ዒጊጫከ። 4 ሚርዳኪዮሴ ካኣቲ ካኣታዲ ዋይህ ዓጮይዳ ካኣቲም ማኣራ ዳኤፒ ቢታንቶ ዒንገንቴ ዓሲ ማዔህ፤ ሞልቃዲያ ደዲ ደዲ ዳንዳህ ዔርቴኔ። 5 ዬያር ዓይሁዳ ዓሳ ፔ ሞርኮ ኮዔ ባኣዚ

ማዳኒ ዳንዳዔ፤ ጩኞች ዓፓርናኦ ዓሰ ዋዲ ዋዲ ኩርሴ።

6 ዔያታ ዒማና ካኣቲ ካኣታዲ ዴዔ፣ ሱኡሳ ካታዎይዳ ሌሊ ደንጎ ጃኤታ ዓሰ ዋዲ ኩርሴ። 7-10 ዴያ ዋዲንቲ ዓሰ ባኣካ፡- ፓርሻንዳታ፡ ዳልፖኔ፡ ዓሰፓታ፡ ፓራታ፡ ዓዳሊያ፡ ዓራዳታ፡ ፓርማሽታ፡ ዓራሳዬ፡ ዓራዳዬንታ ዋይዛታ ጌይንታ ሃሚዳታ ናኣዚ ዓይሁደኮ ሞርካሢ ማዔ ሃማ ናኣታኣ ዓኣኔ፤ ዓይሁደ ዓሳ ዴያ ቢያ ማዳፖ ጋባንቲ ዓሰኮ ዓኣ ባኮ ቡሪባኣሴ።

11 ዴኖ ኬሎ ዋዲንቲ ዓሰኮ ማርጉማ ዋኣዲታቲያ ካኣቲም ዒማና ኬኤዚንቲ። 12 ዴያር ጌኤሾ፡ ዓሰተርም ካኣቲ፡- «ሃይሾ ዓይሁደ ዓሳ ታኣኒ ካኣታዲ ዴዔ ካታዎ፡ ሱኡሳይዳ ሌሊ ዋዲ ዓሰኮ ማርጉማ ሃማኮ ታጾ ዓተንቆ ናኣቶ ገዳ ቃሰዛ ደንጎ ጃኤታ ሄሌ፤ ዴማ ዴማ ዓጫ ዔያታ ዋዲ ዓሳ ዴያቶይዳፓ ዑሃ ዓኣዲ ባሹዋ ዓታባኬ፤ ሂንዳ ሃሢ ማሌ ኔ ዓይጎ ባኣዚ ኮዓይ? ኔኤም ታ ኩንሃንዳኔ፤ ኔ ኮዓ ባኮ ታኣም ኬኤዜ፡ ታ ዒንጋንዳኔ!» ጌዔ።

13 ዓሰተራ ዒማና፡- «ኔና፡ ካኣቲ ዋዛሳያ ማዒ ጴዳያታቶ ሱኡሳ ካታዎይዳ ናንጋ ዓይሁደ ሃኖ ማዴማጉዲ ዚርዋ ዒማይደም ዔያቶ ሂንዳ ዓይሢ፤ ሃሃ ሃማኮ ታጾ ዓተንቆ ናኣቶ ሌዛ ማሢዳ ሱዲንታንዳጉዲ ዓይሢ» ጌዔ። 14 ዴይ ቢያ ማዲንታንዳጉዲ ካኣቲ ዓይሢ፤ ሱኡሳ ካታዎይዳ ላሚ ሃሃ ከኢታ ዳከንቲ፤ ሃማኮ ታጾ ዓተንቆ ናኣቶ ሌዛ ዓሰ ቢያ ዴንቃንዳጉዲ ፔጋኣ ሱዲንቲ። 15 ዴያር ዓዳሬ ጌይንታ ዓገኔሎኮ ታጾ ያይዳሳ ኬሎና ሱኡሳይዳ ናንጋ ዓይሁደ ሃሃ ዋላ ቡከንቲ ያልዚም ገኢገንታፖ ቃሰ ሃይሃ ጃኤታ ዓሰ ዋዲ፤ ያዲ ዔያታ ማዴቲያ ዓሰኮ ዓኣ ባኮ ሃሃኣ ዔያታ ቡሪባኣሴ።

16 ዴያይዲ ካኣቲ ዋይሃ ዓጫ ጋራ ዓኣ ዓይሁደ ቢያ ፔቲሞና ዋልቆ ፔኤኮ ደዲሺ ዔቂ ዔያቶ ባንሢ ሙካ ሞርኮ ፔኤኮ ያሌ፤ ዔያቶ ዒፃ ዓሰፓ ላንካይታሚ ደንጎ ሺያ ዓሰ ዋዲ፡ ዔያቶኮ ሞርኮ ኩጫፓ ፔና ዓይሴ፤ ያዲ ማዔቲያ ፔቲታፖ ዔያታ ዓሰኮ ዓኣ ባኣዚ ቡሪባኣሴ። 17 ዴይ ያዲ ማዲንቲሢ ዓዳሬ ጌይንታ ዓገኖኮ ታጾ ሃይሃሳ ኬሎናኬ፤ ሄሊሴ ታጾ ያይዳሳ ኬሎና ጋባንቲ ፔቲታፖ ዓሰ ዋዲዋፖ ዋዛ ኬሊ ማሂ ቦንቹ ዔያታ ፔኤቄ። 18 ሱኡሳ ካታዎይዳ ናንጋ ዓይሁደ ጋባንቲ ታጾ ሃይሃሳ ኬሎንታ ታጾ ያይዳሳ ኬሎንታይዳ ቢያ ዓሰ ዋዲ ፔኤቃፖ ታጾ ደንጋሳ ኬሎና ሃውሼሢር ዴኖ ታጾ ደንጋሳ ኬሎና ዋዛዲ ቦንቹ ፔኤቄ። 19 ማሌ ዳኮ ዳኮ ካታዎይዳ ናንጋ ዓይሁደ ዓዳሬ ዓገኖኮ ታጾ ያይዳሳ ኬሎ ዋዛዲ ቦንቹ ኬሊ ማሂ ሙኡዚ ሙዒ፡ ዑሺያ ዑሽኪ፤ ገንሃ ሃሃ ዋለም ሙፖ ባኣዚያ ዒንገ ዒንገ ቦንቹ።

ፑሪሜ ጎፖ ቦንቹ ኬሎ

20 ማርዴኪዮሴ ዴያ ማዲንቲ ሃይሶ ቢያ ፃኣፒ ፓርሴ ዓጫ ካኣቲ ዋይሃ ዓጫ ቢያይዳ ዑኬያ ማፖም ሃኬይዳ ናንጋ ዓይሁደ ዓሰም ከኢታ ዋርቃታ ዳኬ። 21 ሌዓ ሌዓ ዓዳሬ ዓገኖኮ ታጾ ያይዳሳ ኬሎና ታጾ ደንጋሳ ኬሎ ዋዛዲ

ቦንቹንዳጉዲ ዔያቶም ዒዚ ኬኤዜ። 22 ዴንሢ ኬሎንሢ ዓይሁደ ዓሳ ያልቲ፡ ፔ ሞርኮ ኩጫፓ ዓቲ ሃውሾ ዴንቄ ኬሊኬ፤ ዔያቶኮ ያዴያንታ ሃጋኣ ዋዛ ባኣ ዓሰ ማዒ ዔያታ ዴዔሢፓ ዋዛዲ ዓገና ዒዛይዳኬ፤ ዴንሢ ኬሎንሢ ዔያታ ቦንቹ ሙኡዚያ ሙዒ፡ ዑሺያ ዑሽኪ ዑሽኪ ዋዛዲ፤ ሃሃ ገንሃ ዋለም ሙፖ ባኣዚ ዒንገ ዒንገ፤ ማንቆ ዓሰማኣ ዔኤቢ ዒንጋንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዚንቲ። 23 ዴያር ዓይሁደ ዓሳ ማርዴኪዮሴ ዔያቶ ዓይሢ ዓይሢ፤ ዴያይዲ ዔርቲ ቦንቹዋ ሌዓ ሌዓ ቦንቹኒ ዔኤዔ።

24 ዴኖ ዋደና ዓይሁደኮ ሞርካሢ፡ ዓጋጌ ዜርፃሢ፡ ሃማዳታ ናኣዚ፡ ሃማ ፑሪሜ ጌይንታ ዒፃሢ ዓገ ዓይሁደ ዓሰ ቢያ ዓጫፓ ባይቃንዳጉዲ ባይዘንዶ ኬሎ ዔራኒ ማሌ።

25 ጋባንቲ ዓሰተራ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢኬም፡ ካኣቲ ዓይሢሢ ፃኣፒ ኬሰ ዳኬ፤ ዴይ ዓይሢፃ ማዴ ባካ ዓይሳይ ጌዔቲ ሃማ ዓይሁደ ዓሰ ባይዛኒ ማሌ ጌኖ ማሊፖ ዒዛ ባንሢ ሸርሼ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ታጾ ዓተንቆ ናኣቶንታ ማሢዳ ዓሳ ሱዴ።

26 ዴንሢ ቦንቹ ኬሎንሢ «ፑሪሜ» ጌይንቲሢ ዴያርኬ፤ ማርዴኪዮሴ ዳኬ ከኢቶ ጎይያና፤ ሃሃ ገንሢ ዔያታ ፔ ዓኣፖና ዛጌ ባኮንታ ዔያቶ ሄሌ ባኮዋ ቢያ ዔያታ ማሊ ጳቂሢ፤ 27 ዔያቶንታ ዔያቶኮ ዜርፖንታ ዓይሁደ ዓሰ ማዒ ኮዓ ዓሰም ቢያ ዳምቤ ማሂ ዴኖ ቦንቹ ዓርቄ፤ ዴያ ቦንቹ ሌዓ ሌዓ ጌይንቲ ዋደማ ሄላዛ ማርዴኪዮሴ ዔያቶ ዓይሢ ጎይያና ዴንሢ ላምፖ ኬሎንሢ ዋሉዋፖ ቦንቹ። 28 ዴንሢ ፑሪሜ ኬሎንሢ ሸይንቶ ፃጸይዳ ፃጸይዳ፡ ፔቲ ፔቲ ማኣርይዳ፡ ዓጫይዳ ዓጫይዳ፤ ገንሃ ሃሃ ካታዎይዳ ካታዎይዳ ቦንቹንታንዳጉዲ ጌይንቲ፤ ዴንሢ ኬላ ቦንቹንቲዋፖ ዓታኒ ኮይሱዋሴ፤ ዔያቶኮ ዜርፃ ዴያ ጳቂሢ ቦንቹ፡ ዴይ ቦንቹ ባይቁዋኣፖ ማዓንዳጉዲ ማዲንቲ።

29 ዴያ ቢያ ባኮኮ ገንፃ ዓቢሃይሌ ናኣ፡ ጌኤሻ፡ ዓሰተራ ማርዴኪዮሴና ዋላ ማዒ ፑሪሜ ቦንቹ ዛሎ ማርዴኪዮሴ ቤርታ ፃኣፒ ዳኬ ከኢቶ ደዲሺ ዒዛኮ ዓኣ ቢታንቶም ዔርዛ ከኢታ ዓርቄ ዋርቃታ ፃኣፒ ዳኬ። 30 ዴና ከኢታ ፃኣፒንቲሢ ዓይሁደ ዓሰም ፃኣፒንቲያ ማዓዛ ገዳፓ ዔኪ ፃኣፖናሢ ጋባንቲ ፓርሴ ዓጫ ካኣቲ ዋይሃ ዓጫይዳ ዓኣ ጃኤታና ላማታሚ ላንካይ ማዓ ዓጫም ቢያ ዳከንቲ፤ ዋርቃቲሎኮ ዴኤፖ ከኢታ ዓይሁደ ዓሰም ኮሹሞንታ ቃራ ናንገ ዔያታ ናንጋንዳጉዲ ዓኣ ማሊሢ ዓኣያኬ። 31 ዴኖና ዋላ ካንሢጋፓ ዴያኮ ቤርታ ሙኡዚ ሃሽሢ ዳምቤንታ ያዴሢ ዳምቤያ ዔያታ ኬሴ ጎይያ ዴንሢ ፑሪሜ ኬሎንሢ ዔያቶም ማፖም ሃገ ዔያቶ ገንፃፓ ኬሰካንዳ ዜርፃኣ ሌዓ ሌዓ ቦንቹንዳጉዲ ዔያቶም ላታያኬ፤ ዴይ ዓይሢፃ ጌኤሾ፡ ዓሰተርንታ ማርዴኪዮሴንታ ፔቲ ዒኔና ገኢገሊ ላምዓሢ ዳኬያኬ። 32 ፑሪሜ ቦንቹንዶ ዋጎና ዳምቤና ዛሎ ኬኤዚንቲሢ ደዲሻኒ ጌኤሻ፡ ዓሰተራ ዳኬ ከኢቶ ዓይሢፃ ዴማ ማዒ ቢራና ጌይንታ ማሪንታ ባኮይዳ ፃኣፒንታንዳጉዲ ማዲንቲ።

10

ካአተ ዓርፄክሲሴና ሚርዴኪዮሴናኮ
ቦንቺንተ ዴኤፒያ

1 ካአተ ዓርፄክሲሴ ዒዚ ካአታዲ ዎይሣ
ዓጮኮ ዴንዲ ዴኤፖ ባዞ ሱኮ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጮ
ዴር ቢያይዳ ገኢራ ዓጌኔ። 2 ዒዚ ማዴ ዴኤፖ
ዴኤፖ ባኮንታ ሄርሺሳ ባካ፣ ሚርዴኪዮሴያኣ ዒ
ዴግ ዴገዲ ዎይቲ ቦንቺሴቲያ፣ ዬያ ባኮ ቢያ
ኬኤዛ ሃይሴ ፓርሴና ሚዶኔ ካአቶናኮ ሃይሳ
ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲኔ። 3 ዒማና ዓይሁዶ
ዓሢ፣ ሚርዴኪዮሴ ቦንቺንታ ቢታንቶ ጎይያና
ካአተ ዓርፄክሲሴፓ ሄሊሴ ላምዓሳ ዓሲ ማዔኔ፤
ሃሣ ዒዚ ዒዛኮ ዒጊና ዓይሁዶ ዓሳ ዒዛ ኮሺ
ቦንቺ ናሽካ ዓሲ፣ ዒዛኮ ዒጊኖንታ ዜርያንታ
ኮሺ ናንጊ ናንጋንዳጉዲ ሚርጌና ላቢ ማዴ ዓሲ
ማዔኔ።

ዲዮቤ ማፃኣፖ ዓይዎ ካር

ዲዮቤ ማፃኣፖይዳ ኑ ዛጋ ሃይሳ ጳጳሳ ማቶና ባይሰገታና ሄሌ ፔቴ ኮሺ ዓሲሰኬያ ዛላ ከኤዳክኔ፤ ዩይ ዓሢ ፔኤኮ ናኣቶና ቆሎ ቢያናፓ ዓቴያ ማዒያ ሌሊቱዋንቴ ቶኦሶ ከሢና ማታጳኔ፤ ካላሊ ጎይሢ ሃይሃ ፓቂ ፓቂ ጌሰቶና ጌኤሲና ዲዮቤንታ ዲዛኮ ላጎንታ ዩይ ማታ ዔያቶ ማሊሹሢ ከኤዳክኔ፤ ጋፒንፃ ያኦሲ ፔኤር ዲዮቤም ፔጋዲ ጳጳኔ።

ዲዮቤኮ ላጎንሢ ዲማና ዲዮቤይዳ ሄሌ ማቶ ዛሎ ጌሰቴ ሃይሳ ያኦሲ ካኣሽካኔ ጋዓ ዓሳ ጌሰታ ዔርቴ ማሊያ ጎይዎክ፤ ዩይር ዔያታ። «ያኦሲ ኮሺ ዓሲም ኮሺ ባኣዚ ዲንጋፓ ፑርታ ዓሲ ማታሳኔ፤ ዩይ ጎይዎና ዩይ ቢያ ማታ ዲዮቤ ሄሊሢ ዲ ጎሚ ማጳሢር ናንዳኔ» ጋዓኔ፤ ጋዓንቴ ዲዮቤ ዲሎ። ሃሃ ኮሺ ዓሲያኣ ማዔሢር ዩይጉዳ ዳኤሢ ማታ ዲዛም ኮይሳቶዋንቴከ፤ ባሺ ዔርቴዋያ ዓኣቲሢ ማዔ ባካ ዲዛጉዳ ኮሺ ዓሲዳ ዩይጉዳ ዳኤያ ማታ ሄሊዎክ፤ ዋዚ ዲዮቤኮ ያኦሲ ጉሙርቂዎ ዓገጂባኣያታቴያ ያኦሲ ፔኤ ዋጌ ዋጌ ዩይይዳፓ ዲዛ ከሲ ቤርታ ዲ ዓኣ ጎይዎ ዲዛ ማሃንዳጉዳ ያኦሲ ደዲ ያኦጩሢዳፓ ዲ ገንሢም ጌይባኣሴ።

ዲዮቤ ያኦጩ ባኮ ዛሎ ቢያ ያኦሲ ፓይዲ ፓይዲ ማሃባኣቴያ ዲዮቤኮ ዲዛ ጉሙርቂዎ ደዲዎ ሄርሺ ሄርሺ ፔኤኮ ያኦሱዎ ዋልቆና ቢታንቶና ዲቃሢ ሄርሺሳያ ማዓ ካላሊ ጎይሢና ፔጋሲ ዔርክኔ፤ ዩይገ ዲዮቤ ያኦሲ ዳኤፒ፤ ሃሃ ቢታንቶና ዓኣያ ማዔሢር ዔርቴ ማርቂ ማርቂ ጎሪንቴ ጎሪንቴሢር ዳቢንቶ ዔሪ ጎሞ ፔኤኮ ቡኤጻ።

ጋፒንፃይዳ ካላሊቱዋ ጎይሢና ያኣፒንቴ ባካ፡- ዲዮቤ ሚና ቤርታ ዓኣ ጎይዎ ማዔሢር ቆሎዎ ቤርታኣሰካፓ ባሺ ዳንቁሢከ፤ ዩይር ዲዮቤኮ ላጎንሢ ዲዛይዳ ሄሌ ማታሢ ዓይጎ ዛላናታቴያ ዔያቶም ዔርቴባኣሢር ያኦሲ ዔያቶ ኮሺ ደዲና ጎሪኔ፤ ማሌ ያኦኮ ካኣሽካ ዓሶ ማሊያይዳፓ ያኦሲ ባሺ ማዔሢር ዔሪሢ ዲማና ዲዮቤ ሌሊከ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ዲዮቤ ቆልዎንታ ማኣር ዓሶንታ ባይዚ ፔኤርዎ ሃርጌሢ (1:1—2:13)

ዲዮቤ ፔኤኮ ሾይንቴ ከሎ ጋዳንቁሢ (3:1-26)

ቤርታሲ ጌሰቴንቴ ጌኤዛ (4:1—14:22)

ላምዓሲ ጌሰቴንቴ ጌኤዛ (15:1—21:34)

ሃይሃሲ ጌሰቶና ጌኤዛ (22:1—26:14)

ዲዮቤኮ ጋፒንፃ ሃይሶ (27:1—30:31)

ዲዮቤ ፔኤኮ ዳቢንቴ ባኣሢ ዔርዚ ከኤዜሢ (31:1-40)

ዔሊሁ ጎሞሢ ጌሰቴ ጌኤዛ (32:1—37:24)

ያኦሲ ቤርታሲ ጌሰቴ ጌኤዛ (38:1—39:30)

ያኦሲ ላምዓሲ ጌሰቴ ጌኤዛና ዲዮቤኮዎ ማሃሪ (40:1—42:6)

ያኦሲ ዲዮቤኮ ናንጎንታ ቆሎንታ ማኣር ዓሶንታ ገንሢ ዓንጃሢ (42:7-17)

ፃላሄ ዲዮቤ ዎይታቴያ ዛጋጊ ጌሹሢ

1 ያኣጻ ጌይንታ ዓጫ ናንጋ፡ ፔቴ ዲዮቤ ጎሞ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሢ ፑርታ ባኣዚፓ ቢያ ሃኪ ያኦሲ ዓገጫያ፡ ደንኪሳ ባኣዚ ባኣያ፡ ፔኤ ዓሲከ።

2 ዲዛኮ ላንካይ ዓቴንቁና ሃይሃ ዉዲር ናይና ዓኣኔ። 3 ቆሎ ዛሎናታቴያ፡- ላንካይ ሺያ ማራይ፡ ሃይሃ ሺያ ጋኣሎ፡ ደንጎ ጻኤታ ዋኣፃ ጌማይና ደንጎ ጻኤታ ሃሪያ ዲዛኮ ዓኣኔ፤ ዩይጉዳ ሃሃ ዲዛኮ ማጳ ማጳ ማርጌ ዓሲያኣ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሢ ዓባ ከሰካ ባንፃና ዓኣ ዓጫ ናንጋ ዓሶይዳፓ ቢያ ዲዛጉዳ ያርጎቲንታ ዳኤፒ ዓሲያ ባኣያከ።

4 ዩይ ዎደና ዲዛኮ ዓቴንቁ ናኣታ ፔቴ ፔቴሢ ፔ ማኣራ ማኣራ ሙኤዚ ገኢገሺ ዋሊ ዑፃ ቡከንቴ ዎዛዳኔ፤ ዲማና ዔያቶኮ ሃይሃ ጌርንሢያኣ ዔያታ ዔኤሊሲ ዔኤሊሲ ዔያቶና ዋሊ ሙይ ዑሽካኔ።

5 ዩይ ሙዎ ከላ ጋፒሰካፓ ዲዮቤ ጉቶማ ከሰከ ፔቴ ፔቴ ዲዛኮ ናኣቶ ዔኤሊሲ ዔከ ሙከ ዔያቶኮ ሱንፃና ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ሺኣሻኔ፤ ዩይ ዲ ማጳሢ «ጎንጎቴ ታኣኮ ናኣታፓ ያኦሲ ጫሽኪ ዳቤይ ናንዳኔ!» ጋዓ ዲገቹሞና ፔኤኮ ናኣቶ ጎሚፓ ጌኤሻኒ ጌይከ፤ ዲዮቤ ዩይ ዳምቦ ሃሹዋዎ ቢያ ዎዳ ማጳ ኩንሢ።

6 ፔቴ ዓቢና ጫሪንጫ ከኢታንቻ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢካኣና ፃላሃያኣ ዔያቶና ዎላ ሺኢከኔ። 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲማና ፃላሃሢ ኮይላ፡- «ዓንካፓ ኔ ሙከይ?» ጌይ ያኦጩ።

ፃላሃሢ ማሃዎ፡- «ዓጫ ማዔ ካርና ቢያ ሴካ ሃንጋ ታ ሃንቴኔ» ጌዔ።

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታ ዓይላሢ ዲዮቤ ኮሺ ኔ ዛገያ? ዲዛጉዳ ጉሙርቂንታያና ኮሺ ዓሲና ሳይይዳ ባኣሴ፤ ዲዚ ፑርታ ባኣዚ ቢያይዳፓ ሃከ፡ ታና ዓገጫ ፔኤ ዓሲከ» ጌዔ።

9 ፃላሄ ገንሢ፡- «ዲዮቤ ኔና፡ ያኦሲ ዓገጫሢ ጉሪ ኔኤም ማላ? 10 ዲዚ ኔና ዓገጫሢ ዲዛንታ ናኣቶንታ ሃሃ ዲዛኮ ዓኣ ባኮዎ ቢያ ኮሺና ኔ ዲዛም ካፒ፡ ገንሢ ዲ ማጳ ባኮዎ ቢያ ኔ ዲዛም ዓንጃሢሮና ማርጌ ባይ ቆሎዎ ኔ ዲዛም ዲንጌሢርቴዎዳ? 11 ጋዓንቴ ከጩና ኔ ካኣሚ ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ባይዜቴ ኔና ዲዚ ዓገጫዎዎ ጫሽካንዳኔ» ጌዔ።

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፃላሃሢም፡- «ዔኤዔ፤ ያኣዳ ማዔቴ ዲዮቤይዳ ሌሊ ፔቴ ማቶዎ ሄሊሲ፡ ጋዓንቴ ዲዛኮ ዓኣ ቆሎ ቢያይዳ ኔ ኮዔ ባኣዚ ማዳኒ ደንዳዓኔ» ጋዓዛ፡ ፃላሃሢ ያኦሲ ቤርታፓ ከሰከ ዳንዳኔ።

ዲዮቤኮ ናኣታ ሃይቁሢና ቆላኣ ቢያ ጋፔሢ

13 ዩይገ ፔቴ ከሊ ዲዮቤኮ ናኣታ ዔያቶኮ ቶይዲ ማኣራ ቡከንቴ ሙኤዚ ሙይ፡ ዎይኔ ዑሽያ ዑሽኪ ዎዛዳኔ። 14 ዩይ ከሎና ፔቴ ከኢታ ዓሲ ጳሽኪ ጳሽኪ ዲዮቤ ኮራ ሙካዎ፡- «ኦኤ፤ ጌማቶ ዎኣፃ ጎሽካንቴ፡ ሃራ ዲማና ኦ ኮራ ሃንቃኔ፤ 15 ኦ ማሊያ ማሊባኣንቴ ሳኣባ ዓጪ ዓሲ ሙከ ኦና ያላዎ ቢያ ባኮ ዔከኔ፤ ሃሃ ኔኤኮ ዓይሎዎ ጩንቻ ዓፓርና ዎዳም፡ ዔያቶ ባኣካፓ ታኣኒ ሌሊ ቶሊ ዩይ ባኮ ኔኤም ከኤዛኒ ሙከኔ» ጌዔ።

16 ዩይ ከኢቶ ዓሢ ሃይሶ ሃጊ ከኤዚ ጋፑዋንቴ ማሌ ከኢታ ዓሲ ጳሽኪ ሙካዎ፡- «ኔኤኮ ማራቶና

ሃንቃ ዓሰና ጉቤ ጉጉንሢ ጫሪንጫፓ ዲኪ ዋደም፡ ይያቶይዳፓ ታኣኒ ሌሊ ቶሊ ይያ ባኮ ኔኤም ኬኤዛኒ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

17 ይያያኦ ኬኤዛኒ ጋፑዋንቴ ሜሌ ኪኢታ ዓሲ ሙካዎ፡ «ካላዳ ዓጮ ዓሲታዎ ቡራ ዓሳ ሃይሃ ቤሲ ፓቁንቴ ኑ ዔሪባኣንቴ ኑና ያሊ፡ ኔኤኮ ጋኣላሢ ቢያ ዔካዎ፡ ኔኤኮ ዓይሎዋ ቢያ ጩንቾ ዓፓሮና ዋደም ታኣኒ ሌሊ ቶሊ ይያ ባኮ ኔኤም ኬኤዛኒ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

18 ይያ ኪኢቶ ዓሢያ ሃጊ ኬኤዛኒ ጋፑዋንቴ ሜሌ ኪኢታ ዓሲ ሙካዎ፡ «ናኣታ ኔኤኮ ዔያቶኮ ቶይዲ ማኣራ ቡኪንቴ ሙዎ ወይ፡ ዋይና ዑኩፍ ዑሸኪ ዋዛዳንቴ፡ 19 ዓሲ ናንጉዋ ደውላፓ ዔራዋንቴ ዓልጋ ሙካዎ ማኣሮ ጉቤ ደይሳዛ ማኣራ ዔያቶ ዑፃ ደዓሢሮ ዔያታ ሃይቄኔ፤ ታኣኒ ሌሊ ዔያቶ ባኣካፓ ቶሊ ይያ ባኮ ኔኤም ኬኤዛኒ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

20 ይያ ቢያ ባኮ ጊንፃፓ ዲዮቤ ዔቃዎ ያይሢና ፔኤኮ ማኣሳሢ ዳርዘ፡ ቶኣኮዋ ፔኤኮ ጉኡለንቴኔ፤ ባሊቶናኣ ሳዎ ሄሊሲ ዚጋዎ፡ 21 «ታ ዒንዶ ጎጳፓ ካሎ ታ ሸይንቴኔ፤ ሃይቃዎ ካሎ ታ ዓኣዳንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዒንጌኔ፤ ዒዚ ሃሣ ማሃ ዔኬኔ፤ ይያሮ ዒዛ ሱንፃ ጋላቴንቴያ ማዎንጎ!» ጌዔኔ።

22 ይያ ቢያና ዲዮቤ ዳቢንቴ ጎሜ ማዲባኣሴ፤ ያኣሲዳኣ ፑርታ ባኣዚ ጌሰቴባኣሴ።

2

ፃላሄ ዲዮቤ ዛጋኒ ላሚ ጌሼሢ

1 ሜሌ ዓቢና ሃሣ ጫሪንጫፓ ኪኢታንቻ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሸኢካዛ፡ ፃላሄያኣ ዔያቶና ዋላ ሸኢኬኔ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፃላሃሢ ኮይላ፡ «ዓንካፓ ኔ ሙኬይ?» ጌይ ያኣጩኔ።

ፃላሃሢ ማሃዎ፡ «ዓጫ ማዔ ካሮና ቢያ ሴካ ሃንጋ ታ ሃንቴኔ» ጌዔኔ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፃላሃሢም፡ «ታ ዓይላሢ፡ ዲዮቤ ኮሺ ኔ ዛጊያ? ዒዛጉዳ ጉሙርቁንታያና ኮሺ ዓሲ ሳይይዳ ባኣሴ፤ ዒዚ ፑርታ ባኣዚ ቢያፓ ሃኪ፡ ታና ዒጊጫ ፒዜ ዓሲኬ፤ ዒዛ ኔ ባይዘንዳጉዲ ታ ኔና ዓይሃም ኔ ታና ዒዛይዳ ዔቁሴሢ ጉሪኬ፤ ሃኣዛጌ፤ ዲዮቤ ሃሢያ ጉሙርቁንቴያና ደዳ ጎይሃኬ» ጌዔኔ።

4 ይካፓ ፃላሃሢ፡ «ዓሲ ታልዔ ባኣዚ፤ ጊንሣ ሃሣ ኮሺ ባኣዚ ማዳ ዛላ ማሃ ዔኤቢ ዒንጋሢጉዲ ዓሲ ፔኤኮ ሸምፓሢ ዓይሳኒ ጋዓዎ ዓኣ ባኮ ቢያ ዒዒንጋሰካይ። 5 ጋዓንቴ ሃሢ ኔኤኒ ኔ ኩጮና ዒዛኮ ዑፃ ካኣሚ ፔቴ ሜቶ ዒዛይዳ ሄሊሴቴ ጎኔና ኔና ዒ ዒጊጩዋዎ ጫሸካንዳኔ!» ጌዔኔ።

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊንሣ፡ «ኮሺኬ፤ ዋዲ ዒዛ ዋዲ፡ ጋዓንቴ ኔ ኮዔ ባኣዚ ዒዛይዳ ማዲኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

7 ይካፓ ፃላሄ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታፓ ኬሰኪ ዲዮቤኮ ቶኣኮ ጋፓናፓ ዳንዲ ቶኮ ፀንጎ ሄላንዳኣና ቶኣኮ ኪሢና ሜታዳንዳጉዲ ደርዎ ዓጌኔ። 8 ይያይዳፓ ዔቄያና ዲዮቤ ፔኤኮ ዳማ

ቢዲንሢ ኩሊ ዑፃ ዳይ፡ ዑፃ ፔኤኮ ቦኣቆ ማቂሢና ዋኣጪሢ ዓርቄኔ።

9 ዒማና ማቻ ዒዛኮ ዒዛ ኮራ፡ «ሃይማ ሄላንዳኣና ኔኤኮ ያኣሲዳ ዓኣ ጉሙርቁፃ ደዳ ጎይሃዳ? ሃያይዳፓ ያኣሲ ጉሙርቁፃ ሃሸጋፓ ሃይቄ!» ጌዔኔ።

10 ዲዮቤ ዒዛም፡ «ዋይቴ ኔኤኒ ዔኤያ ላኣሊ ጌኤሲ ጌሰታይ? ያኣሲ ኑም ኮሺ ባኣዚ ዒንጋኣና ዋዛና ኑ ዔካኔ፤ ሃሢ ሜቶ ኑም ዒ ዔኪ ሙካዛ ዒዛይዳ ጉንዲማንዳያ ኑም ኮይሳ?» ጌዔኔ።

ዲዮቤይዳ ዋዚ ይያ ቢያ ሜታሢና ዋኣዪፃ ሄሌቴያ ያኣሲ ዑፃ ፑርታ ጌሰቴ ዒ ጎሜ ማዲባኣሴ።

ዲዮቤኮ ሃይሃ ላንጎሢ ዒዛ ያኣጫኒ ሙኬሢ

11 ቴማኔ ዓጮ ዓሢ ዔልፓዜንታ ሹሃ ዓጮ ዓሢ ቢልዳዳና ናዒማ ዓጮ ዓሢ ያፓሪና፤ ይንሢ ሃይሃንሢ ዲዮቤኮ ላንጎሢኬ። ዔያታ ዲዮቤይዳ ሄሌ ዋኣዪሳ ሜታሢ ዋይዘዎ ዒዛ ዛሎ ዔያታ ያይፃ ማዔሢና ዒዛ ደዲሻኒ ፔኤኮ ዓጫፓ ዓጫፓ ዋሊ ዔኤሊ ዔኪ ዋላ ዲዮቤ ኮይላ ሙኬኔ። 12 ዔያታ ሙኮ ሙኪ ሃጊ ሃኬ ዓኣዎ ዲዮቤ ዳንቄኔ፤ ጋዓንቴ ይይ ዒዛታሢ ቤዘና ዳማሲ ዔራኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ። ጊንፃፓ ዒዛ ማዔሢ ዔራዎ ያይ ፔኤኮ ማኣሳሢ ዔያታ ደርዘኔ፤ ሲላሊያ ሌካ ጫሪንጫፓ ባንሢ ላኣሊ ላኣሊ፡ ጊንሣ ፔኤኮ ቶኣኮይዳ ሲላሎ ዋሂ ዋሂ ዒላቴ ይኤከሢ ዓርቄኔ። 13 ዒዛና ዋላ ዔያታ ላንካይ ሮኦሪና ላንካይ ዋንቴና ሳዒይዳ ዳዔኔ፤ ዒዛኮ ዋኣዪፃ ዳኤሢ ማዔሢያ ዔያታ ዔራኔ፤ ይያሮ ዔያቶይዳፓ ፔቴ ባኣዚያ ዒዛም ጌዔይ ባኣሴ።

3

ዲዮቤ ፔ ሸይንቴ ኬሎ ጋዳንቄሢ

ዲዮቤ 1 ይካፓ ዲዮቤ ጌሰቴዎ ዓርቃዎ ፔ ሸይንቴ ኬሎ ሃዚ ጌይ ጋዳንቄኔ፡-

2-3 «ታ ዒንዶኮ ዑፃ ታ ዓቴ ዋንቴላ ታ ሸይንቴ ኬሎላኣ ጋዳንቄንቴያ ማዎም!

4 ዬና ኬሎላ ዳሚ ባንሢ ላኣሚንቶም፤ ጫሪንጫፓ ያኣዛሢ ዒዛም ማሎፓ፤ ፖሊ ፔቴታዎ ዒዛይዳ ጴዳፓ።

5 ቃኣኮና ሻኔ ዳሚና ዒዛ ካንቄንቴያ ማዎም፤ ዒዛ ኬሎሎኮ ፖላ ሻኣሪ ዳሚና ካንቄንቴያ ማዎም፤

6 ዬና ኬሎሎ ሻኔ ዳሚ ካንቆንጎ፤ ሌዎ ጋራ ዓኣ ኬሎና ዋላ ፓይዲንቶፓ፤ ዓጊና ባኣኮዋ ጌሊ ዒዛ ዓዲንቶፓ።

7 ዬና ኬላ ዓሲ ሸይንቴዋ ኬሊ ማዎንጎ፤ ዋዛ ዑኡሲያ ዒዛይዳ ዋይዘንቶፓ።

8 ለዋታኔ * ጌይንታ ቦዎ ጴቻኒ ዳንዳዒዛንሢ ኬሎ ጋዳንቄ ማርሾ ዓሳ ዬና ኬሎ ጋዳንቆንጎ።

9 ዬና ዋንቶኮ ካሪዎ ዡኣጋሢ ዳሞንጎ፤ ፖሊኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛኣ ዒኣካ ጴዳፓ፤ ካሪሢ ዓቢያ ዒዛይዳ ያርቆፓ።

10 ዬና ዋንቴላ ታኣኒ ታ ዒንዶ ጎጳፓ ኬሰኮዋጉዲ

* 3:8 3:8 ለዋታኔ ጌይፃ- ሚናኣ ዋዳና ዓኣኔ ጌይንታዎ ጉርጉር ማላ ዳኤፒ ቦዎኬ። 3:9 3:9 ዓር. 20:14-18።

- ሃሃ ማቶታ ታ ዓኣፓፓ ዓኣቻኒ
ሾይያ ካሮ ታ ጊዳ ዋዲባኣሢሮ ጋዳንቁንቲያ
ማዖንጎ።»
- 11 «ዋንዴ ታ ዒንዶ ጎጳ ዓኣጎ
ሃሃ ዒንዶ ጎጳፓ ታ ከከሰካዖ ሃይቄቲ
ዓይጎ?
- 12 ታ ዒንዳ ፔ ጉባዛ ዓይጋ ታና ጎዴይ?
ዓይጋ ታና ዒዛ ፔ ዳንዖ ዳንሢሃይ?
- 13 ዒማና ታ ሄኤዶ ሃይቄ ላሄያታቶ
ሄኤዶ ታ ሃውሼያ ናንዳንቴኬ።
- 14 ሃሢ ሻሂንቲ ዓኣ ቤዘ ፔኤም ጌዒ ኮሼ
ዓጮ ካኣቶንታ ዔያቶኮ ዘራ ዓሶንታ ዋላ
ሄኤዶ ታ ላሂ ሃውሹ ዴንቄያ ናንዳንቴኬ።
- 15 ፔኤኮ ማኣሮ ዋርቄና ቢራና ኩንሄ ሱኡጎና ዋላ
ታ ሄኤዶ ላሄያ ናንዳንቴኬ፤
- 16 ሃጊ ዓጊኒ ሄለባኣንቴ ሾይንቲ ዴኡቲያ
ፖዒያ ፔቲታዖ ዛጊባኣ ናይጉዲ ታ ማዔቲ
ዓይጎ?
- 17 ፑርታ ዓሲ ዴኡከንቴና ፔኤኮ ፑርቶ ማዶ ሃሻኔ፤
ማዶ ማዲ ላቤ ዓሳኣ ዴኡፖይዳ ሃውሻኔ።
- 18 ቲኡዞ ዓሳታዖ ዒኢካ ኮሹሞ ዴንቃኔ፤
ዔያቶ ማዲሻ ዓሶ ጎሪንታፓ ዔያታ ዳቃኔ።
- 19 ዳኮንታ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሶንታ ዒኢካ ፔቲይዳ
ዓኣኔ፤
ሃሃ ካራማኣ ዒኢካ ዔያቶ ዋይሃ ዓሶ
ዓይላታፓ ከሰካኔ።»
- 20 «ዋኣዪሢዳ ዓኣዞንሢሃሞ ፖዒ
ናንጋ ጫንቄ ዖዪሢና ኩሜ ዓሶም
ሼምፔ ዓይጋ ዒንጊንታይ?
- 21 ዲቢ ቆሎፓ ባሼ
ሃይቢ ኮዒ ዴንቄዋኣዞንሢሃሞ
ሼምፔ ዓይጋ ዒንጊንታይ?
- 22 ዴኡከንታ ዋዶና ዋዛዳዞንሢሃሞ
ሼምፓ ዓይጋ ዒንጊንታይ?
- 23 ጎይፃ ባይቄሢሃሞ
ፆኦሲ ካራ ዋዶ ዓሢሞ
ፖዒ ዓይጋ ዒንጊንታይ?
- 24 ሙዖ ሙዖንዶ ቤዘ ታ ዖዪሢና ሜታዳኔ፤
ዒላታ ታኣኮ ዓልቄ ጋፑዋ ዋኣሢጉዲኬ።
- 25 ታ ዒጊጩ ባካ ታ ኮይላ ሙኬኔ፤
ዓልቲ ታ ማሌ ባካ ታና ሄሌኔ።
- 26 ኮሹሞና ሃውሼሢና ታኣኮ ባኣሴ፤
ታ ማቶኮዋ ጋፒንሢ ባኣሴ።»

ቤርታሲ ጌሰቲንቴ ጌኤዞ

4

- (4:1—14:22)
ዔልፓዜ
1 ቲማኔ ዓጮ ዓሢ ዔልፓዜ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
2 «ዒዮቤ! ፔቲ ዓሲ ጫርቄ ኔኤም ከኤዜቲ
ጊቤ ኔ ዋይዛንዳ?
ጋዓንቴ ከኤዚሢሃዳፓ ዖኣኒ ጊንሢሃሞ
ጋዓንዳይ?
- 3 ሚርጌ ዓሲ ኔ ዔርዜኔ፤
ለቤ ኩጮዋ ኔ ዶዲሼኔ።
- 4 ኔ ጌኤዛ ዴቁንታ ዓሶዋ ማኣዳኔ፤

- ጎይቃ ጉኡዞዋ ኔ ዶዲሻኔ።
- 5 ሃሢ ማቶ ኔና ሄለሢሮ
ሃጊ ማዓ ዋዛ ባኣ ዓሲ ኔ ማዔኔ፤
ሜታ ኔኤኮ ዴኤፃሢሮ
ሃጋኣ ማዓ ዋዞ ኔ ቲቄኔ።
- 6 ፆኦሲ ዒጊቹማ ኔኤኮ ጌኤቁንቶ ባኮ
ፒዜ ጎይፃ ኔኤኮ
ሃጊ ማዓ ዋዞቲዋዳ?
- 7 ጌኤሺ ዓሲታንቴ ፆኦሲ ፑርታ ማቶ ዓጌ ዓሲ
ፂሎ ዓሲታንቴ ፆኦሲ ባይዜ ዓሲ
ዓኣቲ ሂንዳ ማሌ።
- 8 ታ ዔራ ጎይፆና
ፑርቲሞ ጎሽካዞንሢሃና ማቶ ዜርቃዞንሢሃና
ጊንሢሃ ዒንሢሃ ዔካኔ።
- 9 ዔያታ ፆኦሲ ዑኡዞና ባይቃኔ፤
ዒዛኮ ዳጎ ዋኣፃ ጉዳሢና ሙይንታኔ።
- 10 ፑርቶ ዓሳ ዓዳ ዞቢጉዲ ጉዳኔ፤
ዑኡዞዋ ፔኤኮ ዔያታ ዴጊዲ ዒላታኔ፤
ፆኦሲ ዔያቶኮ ጋዓንቴ ዓጮ ማንሢኔ።
- 11 ዞቢ ከሚ ሙዓ ባኣዚ ባይዛዖ
ሃይቃሢጉዲ ዔያታ ሃይቃኔ፤
ዞቤሎኮ ናኣታ ዣኣላሢጉዲ ዔያቶ ናኣታኣ
ዣኣላኔ።»
- 12 «ፔቲ ዓቢና ዓኣሺንቴ ከኢታ ታና ሄሌኔ፤
ዴያ ከኢቶ ካሽካሽና ታ ዋይዜኔ።
- 13 ዓሶ ዴኤፒ ጊንዓ ዓርቄ
ሜታሲ ዴማ ባልባሢ ዋዶና
- 14 ዒጊቹሞና ጎይቄሢሃና ታና ዓርቄኔ፤
ታኣኮ ሜጌፆ ቢያ ጎቃይሴኔ።
- 15 ዢባሬ ታ ቤርቲና ዢባርሺ ዓኣዳኔ፤
ዴቃቲሢሃና ቶኣኮ ጋማ ታኣኮ ጋማሸኬኔ።
- 16 ዒኢካ ፔቲ ባኣዚ ዔቄ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤
ጊኹ ጌይ ታ ዛጌቲያ
ዓይጎሞ ዔራኒ ታ ዳንዳዒባኣሴ።
ዒማና ዔዌ ቤሰካፓ
ሂዚ ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዜኔ፡-
- 17 ፆኦሲ ቤርቲዳ
ፂሎ ማዒ ዴዳኒ ዳንዳዒ ዓሲ ዓኣ?
ሃሃ ማንዜሢ ቤርቶይዳ
ጌኤሺ ማዓንዳ ዓሲ ዴዳንዳኣ ናንዳ?
18 ፆኦሲ ፔኤኮ ማዳዞንሢሃ ጉሙርቄዎያ ማዔቲ
ዒዛኮ ከኢታንቸይዳታዖ ዳቢንቲ ዒ ዴንቃቲ
19 ዓካሪ ራዔ ሙዑዋንቴ ሻሂንታዞንሢሃ
ፆጳ ዔያቶኮ ዓጪና
ዢኢጩ ዓጪና ኮሺንቴ ማኣሪዳ
ናንጋዞንሢሃ
ዋይቲ ዒ ጉሙርቃንዳይ?
20 ዋንቴና ጉቲናኮ ባኣካ ዔያታ ሜቃኔ፤
ዔርቲዋንቴ ናንጊና ዔያታ ባይቄ ዋለንታኔ።
- 21 ፃውና ቲጊንቴ ዓፒሎና ኮሻና ማኣሪጉዲ
ዔራቶ ባኣያ ዔያታ ሃይቃኔ።»

5

- 1 «ዒዮቤ! ማሂ ኔኤም ከኤዞንዳ ዓሲ ኔ
ዴንቄቲ
ሂንዳ ዔኤሊንቴ፤
ኔና ማኣዳንዳጉዲ

- 15 ታ ላጎንህ ጋዓንቴ ዲጲ ዳንዳሰካገ ሚጫያና ጉሙርሱዋኦ ዋርጉዲ ጌጌሻያኩ።
- 16 ዋርጌዳ ባርጎ ዋደና ሻጫ ኩሊንታ።
- 17 ያጎያና ጋዓንቴ ዓልቁ ዳንዲ ባይቃ፤ ዋራኦ ሚጫ ጉሪ ማዓ።
- 18 ጫኦና ጫኦና ቆልሞ ዲሺ ዲሺ ጎይያ ዓኣዳ ዓሳ ጎይያገ ኬሰኪ ዋኦያ ኮይያ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ጌሊ ዲኢካ ሃይቃ።
- 19 ቲማ ዓጫገ ሃንቲያ ዳንዲ ዓሳ ዋኦኣ ኮዓ፤ ሳኣ ባ ዓጫኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳኣ ዋኦኣ ዳንቃኒ ሃጋኦ ዋዛ ጌሃ።
- 20 ዔያታ ጉሙርቁ ዋራ ሚጫ ጴዳዛ ሃጋኦ ዋዛ ዔያታ ቲቃ፤ ዲኢካ ቤዛ ሄላያ ዔያታ ዳዳጋዳ።
- 21 ዲንህ ሃህ ታኦ ጭንህ ሚጫ ዋርጎህጉዲኩ፤ ታና ሄሌ ሜታህ ዛጊ ዲጊቹሞና ጊንህሞ ዲንህ ደጩ።
- 22 ዔዛታ ሃያ፣ ጭን ታኦ ዲንጉዋቴ፤ ሃህ ጊንህ ዲንህኮ ቆሎና ታና ዓውሱዋቴ ታ ዲንህ ጌይያ?
- 23 ታ ሞርኮ ኩጫገ ታና ዓውሱዋቴ፤ ታና ሄርቁ ዋይህ ዓሶ ኩጫገኦ ታና ዓውሱዋቴ ታ ዲንህ ጌይያ?»
- 24 «ዲንህ ታና ዔርዙዋቴ፣ ታ ዚቲ ጋዓንዳ፤ ዳቢንቶዋ ታኦ ታኦ ኬኤዙዋቴ።
- 25 ጎኔ ሃይሴ ጫንቸታቴያ ዔውታያኩ፤ ዲንህኮ ቦሂያ ጌኤዛ ጋዓንቴ ፔቲታ? ገሡዋያኩ።
- 26 ዲንህ ታ ጌኤዛ ዛጋህ ጉሪ ዠባሪ ማህኩ፤ ሂንዲ ታና፣ ሃጋኦ ዋዛ ቲቁህሞ ዓይጎ ማህ ዲንህ ኬኤዛ ኮዓይ?
- 27 ዜኤር ናኦቶይዳ ዲያ ዲንህ ዓጋ፤ ዲንህኮ ላጎ ዲንህ ሻንቻኒ ሻንቻንዶ ባኮ ዛሎ ማርማ።
- 28 ሃደራቴ ታኦ ባኦገ ካር ዛጉዋቴ፤ ዲንህ ቤርታ ታ ሉኤቃ?
- 29 ዳቢንቲ ዲንህኮ ማዕ-ዋጉዲ ሃሹዋቴ፤ ሃህ ሃሹዋቴ፤ ታኦ ፒዜኩ።
- 30 ጎኔና ታ ዲንዲርዛ ዳቢንቲ ዓኦ? ታ ዳንጋ ጌኖ ማሊያ ዲማሲ ዔራኒ ዳንደዑዋኦዳ?»

7

- 1 «ዓሲኮ ናንጊ ሳይይዳ ደዲ ማሹሞቦቱዋኦዳ? ኬላ ዔያቶኮ ማዳ ማዳም ዓጊኒና ጩጎ ኬሎ ጉዲቱዋኦዳ?
- 2 ዔያታ ሺቢ ዳንካ ሃውሻኒ ኮዓ ማዳ ማዳ ዓሲና ማዳህ ዛሎ ጩጎ ሚኢሾ ዔካኒ ካገ ማዳዘንህጉዲ ቱዋኦዳ?
- 3 ታኦ ላቤ ዓጊና ታና ማኦዲዋኦያ ማዓ፤ ታኦ ሜታህ ዲባኖንህ ታኦ ሞኦዲህ ዋንታ ማዓ።
- 4 ታኦ ላሃ ዋደና ዓይዶ ካሪም ታ ዔቃንዳይ ጋዓ፤ ጋዓንቴ ዋንታ ታኦ ያደቃ፤ ካራንዳያ ሄላንዳኦና ጉሪ ሺሪ ሺሪ ታ ላሃ።»

- 5 ዑፃ ታኦ ኪያ ዛኦ ኩሜ፤ ዳሽካ ታኦ ጎኦ ዲልዲ ሌሊ ማዓ፤ ዲኡቁያኦ ጊኢሽኩ።
- 6 ታኦ ናንጎ ሌዓ ሃርገኮ ሞኮኬይዳገ ባሽ ሩኡራ፤ ፔቲታ? ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ባኦያ ማዓ ጋፒንያ ሄላ።
- 7 ያኦሲያ! ታኦ ሽምገህ ዑኡሲ ዔከህገ ቃሚቁህ ማላ፤ ሃካገ ሴካ ፔቲታ? ኮሺ ባኦዚ ታ ዛጋዓኩ።»
- 8 «ሃህ ታና ዛጋህ ለሚ ዛጋዓኩ፤ ኮዔቴያ ዲ ታና ዳንቃኒ ዳንደዑዋሴ።
- 9 ሻኦሪ ላኦሊንቲ ባይቃህጉዲ ሃይቁ ዲኡሽንታ ዓሲ ማዓ ጊንህ ሙኩዋሴ፤
- 10 ጊንህ ሃህ ፔ ማኦሪያ ማዕ-ዋሴ፤ ዲዛ ዔራ ዓሳኦ ኪያ ዲዛ ዋላ።
- 11 ማይ ሃካገ ሴካ ታኦ ዚቲ ጋዓንኩ! ታኦ ዓያኖ ዋኦዲያይዳገ ዔቁያና ታ ኬኤዛ፤ ሽምገህ ታኦ ሜታዳህር ታ ጉንዲማ።»
- 12 «ሃያይዲ ኔ ታና ካገ ዓሲ ማዓንዳጉዲ ማህህ ታኦ ባዚዳ? ሃህ ባዛ ናንጋ ዳኤገ ቦዳ?»
- 13 ታኦ ሻኦላ ታና ደዲሻ፤ ታኦ ላሆ ቤዛኦ ሃርጋህ ዳንደዲሳ፤ ጌይ ታ ማላ።
- 14 ኔኤኒ ጋዓንቴ ዓውቲና ታና ዲጊቻ፤ ባልባቲህናኦ ኔ ታና ዲቃህ።
- 15 ሃያ ዋኦዲያ ዲቤ ዑያ ኬዲ ሃንቲያገ ሰዲንቲ ታ ሃይቃኒ ኮዓ።
- 16 ሃጊ ማዓ ዋዛ ታ ቲቁ፤ ናንጋኒያ ታ ኮዕ-ዋሴ፤ ታኦ ናንጎ ዋዳ ቃሚህጉህር ታና ሃሹ።»
- 17 «ሃኦዲኩ ኔ ጋዓንና ዔያቶ ዛሎ ኔ ማላንዳጉዲ ዓሲ ዓይጎ ባኦዚዳይ?
- 18 ጉቲ ጉቲ ኔ ዔያቶ ማህ ዛጋንዳጉዲ ሃህ ኪያ ዋዳ ዋይታቴያ ዛጋንዳጉዲ ዓሲንህ ዓይጎ ባኦዚዳይ?
- 19 ጩጫ ታ ዔኤዳንዳኦናታ? ዳካ ዋዳ ኔ ታና ሃሹዋዳ?
- 20 ኔኤኒ ዓሲ ሙሪ ዛጋ ያኦዛህያ፤ ታኦ ሳሜ ማዳህር ኔኤም ዓይጌ ፑርቴይ? ታጊዳ ኔ ቲፕ ጌይ ዓይጋ ዔቁይ? ያዲ ማዓንዳኦና ታ ኔኤም ኬዲ ማዓያ?
- 21 ጎሞ ኔ ታኦ ፔቲታ? ዓቶም ጎውዋዳ? ታ ማዳ ዳቢንቶ ኔ ታኦ ባይዙዋዳ? ዲኡሽንቲያ ታኦ ሄላ፤ ሃካገ ሴካ ኔ ታና ኮዔያታቴያ ታ ዲዳዓኩ።»

8

- ቢልዳዳ
- 1 ሹሃ ዓጫ ዓህ፣ ቢልዳዳ ሂዚ ጌይ ማህ።
- 2 ኔኤኮ ዲንዲርዛገ ኬሰካ ሃይጎ ዓልጎ ዠባሪጉዲኩ፤ ዋማ ሄላንዳኦና ዩማይዲ ኔ ጌሰታንዳይ?
- 3 ያኦሲ ፔቲታ? ዋጌ ዋቢሱዋሴ፤

- ታ ዛሎ ታ ማሉዋሱ፤
ታ ሸምጋሚያ ታኣኒ ሻኣኪንታ።
- 22 ያኦሲ ያላሚንታ ዳቢንቴሚንታ ዋላ ባይዛሚር
<ፔቴታዎ ዲሙዋ ባኣሱ>
ታ ገዴሚ ይያርኩ።
- 23 ዓሲ ፔቴ ባኣዚና ቤዛ ሃይቁቴ
ያኦሲ ይያ ጌኤኩ ሳሚኮ ማቶ ሚኢጪ
ዓዓማላ።
- 24 ሳዓ ፑርቶ ዓሶ ኩጫ ዓኣሚ ዲንገንታዛ
ዲዚ ዋጎ ዋጋ ዓሶኮ ዓኣፖ ካንቃ፤፤
ዓካሪ ይያ ቢያ ማዳሚ ያኦሲቱዋቴ
ሃንጎ ያናዳይ?»
- 25 «ታኣኮ ናንጎ ለዓ ጳሽካ ዓሲዳፓ ባሽ ሩኡራ፤፤
ፔቴታዎ ዋዛ ታ ዳንቁዋንቴ ዓኣዳ፤፤
- 26 ዔያ ታ ማጫሬና ኮሽንቴ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎጉዲ
ጳሽካ፤፤
ሃሃ ዓርቁ ዔካ ኮኣኬጉዲያኣ ሩኡራ፤፤
- 27 ታ ማታሚ ከኤዚ ሸሪዎ ታ ዋሎም
ዓኣፖ ካርዋ ታኣኒ ቱኪያ ሃሺ ሙሰታንዳ፤፤
ጋዓዛ።
- 28 ያኦሲ ጌኤሽ ማሂ ታና ፓይዲንዲዋሚ ታ
ዔራሚር
ሚቶና ዋኣዲሚና ታና ሄላንዳ፤፤ ጌይ ታ
ዲገጫ፤፤
- 29 ዓካሪ ዳቢንቴያ ማዒ ታ ፓይዲንቴቴ
ጉሪ ታኣኮ ላቢያ ዓይጎርዳይ?
- 30 ዑያ ታኣኮ ታ ሳኣሙናና ማሰቴቴ
ኩጫዋ ታኣኮ ታ ያንዲዳና ጌኤሹቴ፤፤
- 31 ይይ ቢያ ማዳንቴቴያ
ኔ ታና ዔኪ ቶርጴይዳ ከኤራ፤፤
ታኣኮ ማኣዓሚታዎ ታና ሻኣኪንታ።
- 32 ዲዚ ታጉዲ ዓሰቱዋኣሚር
ዋጎ ዋጋ ዓሶ ኮይላ ኑ ዋላ ዳንዲ
ሞኦቶም ታ ዲዛ ጋዓኒ ዳንዲዑዋሱ።
- 33-34 ታኣኮ ዙላፓ ያኦሲ ፔ ኮኣሎ ዔቁሳንዳጉዲና
ዲዛኮ ዓውካራ ታና ዲገቹዋጉዲ
ፔኤኮ ኩጫ ኑና ላምዓሚ ዑያ ጌሃ ሱኡጌ
ጴዳቴ ዓይጎ!
- 35 ታኣኒ ዓሳ ታና ማላ ጎይዎጉዲ ማዒባኣሚር
ታ ዲዛ ዲገጫዋዎ ከኤዜያ ናንዳንቴኬ።»

10

- 1 «ናንገ ታና ዒሄ፤፤
ታ ሃሚ ናንጋ ጫንጫ ናንጎ
ፔጌና ታ ዋይዚሲ ከኤዛ፤፤
- 2 ያኦሲ ታ ሂዚ ጋዓንዳ፤፤
ኔ ታና ዓርቁ ባካ ዓይጎናታቴያ
ፔጋሲ ታኣም ዳዳዋንዳፓዓቴም
ዳቢንቴያኬ ጌይ ዋዋጊፖ!
- 3 ሃያይዲ ኔ ዲዛ ማታሳሚ ኮይሳያዳ?
ኔኤኒ ኔ ኩጫና ማዜ ዓሚ ቶኦቻኒ ኔኤም
ኮይሳ?
ፑርቶ ዓሶኮ ጌኖ ማሊያ ኔና ዋዛሳ?
- 4 ኔ ዓኣፓ ዓሲ ዓኣፒጉዲዳ?
ኔ ዛጋሚ ዓሲ ዛጋ ጎይሚዳ?
- 5 ኔ ከላ ዓሲ ከሊጉዲያዳ?
ሃሃ ለዓ ኔኤኮ ዓሲ ለዔጉዲ ቃሚሚዳ?
- 6 ታ ዳቢንቶ ኔ ዛጋሚ፤፤
ጎሞዋ ኔ ታኣኮ ኮጲሳሚ ዓይጎርዳይ?

- 7 ታኣኒ ዳቢንቴ ባኣያ ማዒሚና ኔ ኩጫፓኣ ታና
ያኦሲ ዳቁሻኒ ዳንዲዑዋኣሚ ኔ ዔራ፤፤»
- 8 «ጪጊቹንታ ማሎንታ ዒንጊ ታና ኮሽሚ ኔ
ኩጫኬ፤፤
ዓካሪ ሃሚ ይንሚ ኔ ኩጫንሚ ገንሃ ታና
ሻሃንዳ?
- 9 ዓጪና ኮሽና ማሄጉዲ ዓጪፓ ኔ ታና ኮሽሚ
ማሌ፤፤
ሂዳዎ ሃሚ ገንሃ ኔ ታና ሲላሊ ማሂ
ጋኣጫኒዳ?
- 10 ዓዲ ዲኣቁጉዲ ዋኣዲሲ
ሚቁ ዲኣቁ ጉዴያኣ ኔ ታና ሚቁሴ፤፤
- 11 ዑያ ኔ ታኣኮ ዲላዒና ዓሽኪና ማሂ ካንቁ፤፤
ሚጌሚና ሻሽና ማሂ ካንሚ ኔ ኮሽ፤፤
- 12 ሸምፔንታ ናንገና ናንጋ ናሹሞዋ ኔ ታኣም
ዒንጌ፤፤
ኔኤኮ ካፒጻኣ ዓያዎ ታኣኮ ደዲሹ፤፤
- 13 ሃይሾ ይያ ባኮ ኔ ዒና ኔ ዓኣቹ ዓርቁ፤፤
ኔኤኮ ማሊያ ይያ ማዒሚ ታ ዔራ፤፤
- 14 ዳቢንቴ ታ ማዳቴ ኔ ታና ዛዛጋ፤፤
ታኣኮ ጎሞርዋ ኔ ፑርታና ዋጉዋዎ ሃሻዓኬ።
- 15 ጎሚ ታ ማዳቴ ቤዛና ሚቶይዳ ታ ሎኣማኔ፤፤
ኮሽ ባኣዚ ታ ማዳቴያ ታ ጋላቴንቴዋሱ፤፤
ኮሽ ታኣኒ ሚታዳም
ቦርሲንቴ ታና ሄሌ፤፤
- 16 ዒና ታኣኮ ገንሃ ደዴያ ማዒሚ
ዘቢጉዲ ኔ ታና ከሚ ዓርቃ፤፤
ታና ባይዛኒ ኔ ዋልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ
ላሚ ላሚ ኔ ማዳ፤፤
- 17 ታ ጌዳ ማርካዳንዳ ዓሲ
ቢያ ዋዳና ኔ ዳንቃ፤፤
ታ ጌዳ ኔ ዳጋዳ ዳጋ
ቃሲንቴ ቃሲንቴ ዓኣዳ፤፤
ኔ ታና ያላኒ ቢያ ከሊ ዓኪ ዓኪ ማሊሚ
ያልዚ ዓሲጉዲ ኔ ዳካ፤፤»

- 18 «ያኦሲዮ! ዓይጋ ኔ ታኣኒ ሸይንታንዳጉዲ
ማሄይ?
ያኦሲያ ታና ዛገባኣንቴ ታ ሃይቁያ ማዒሚ
ኮሽታንቴኬ!
- 19 ማዢንቴ ባኣዎ ታ ዓታኣባሽ፤፤
ዒንዲ ጎጳፓ ከከሰካዎ ዲኡፒ ባንሚ ታ
ዒውቴቴ ቃራታዎኬ።
- 20 ታ ናንጎ ዋዳ ቃሚሚቱዋዓዳ?
ይማ ቃሚዎ ዋደማካ ዳካታዎ ታ
ዋዛዳንዳጉዲ
ሃዳራ ታና ሃሹቴራ!
- 21 ይያ ኔ ሃሻንዳሚ ላሚ ታ ማዓኦዋ ቤዛ፤ ሃይቢ
ሸቢና
ሻኔያ ማዒሚ ዓጫ ታ ዳንዳንዳሚኮ ቤርታኬ።
- 22 ታ ዳንዳ ቤዛ ዳሚኮ ሸቢና ዣሎና ኩሚ
ሳዓኬ፤፤
ይካ ዓኣ ፖዓኣ ዲሞጉዴያኬ።»

11

ያፓሬ
1 ናሶማታ ዓጫ ዓሚ ያፓሬ ሂዚ ጌዔ፤፤

2 «ሃያ ቢያ ጉሪ ገይንቴ ባኮኮ ማሃ ከኤዛይ ባአዳዳ?
ፔቴ ዓሲ ሃያጉዴ ጋፑዋ ባአዚ ገሰቲሂና ፒዜ ማዓሲ ዳንዳዳ?
3 ዲዮቤ! ጉሪ ኔ ገሰቲቴ ባኮኮ ማሃ ኔኤም ከኤዛንዶ ባአዚ ባአያ ማላ?
ሃያይዲ ኔ ቶኦቹ ገሰታዛ ኔና ጎራንዳ ዓሲ ባአያ ኔኤም ማላ?
4 ኔኤኒ ኔ ማሊዎና፡- ታኣኒ ፒዜኩ፡ ጋዓኔ፤ ያኦሲማኣ ኔኤኒ፡- ታ ኔ ቤርታ ገኤሺኩ፡ ጋዓኔ።
5 ያኦሲ ኔኤም ማሃ ፒዜ ማዓ ባኮ ከኤዛቴ ዓይጎ!
6 ዔራቶኮ ጎይሂ ማርጌታሂር ዔራቶኮ ዓአሸገገቴ ባኮ ኔና ያኦሲ ዔርዘቴ ዓይጎ!
ዓካሪ ያኦሲ ኔና ማቶይዳ ዓገሂ ኔኤም ኮይሳሂዳፓ ዳኪሲ ማዓሂ ዔራ።»
7 «ያኦሲ ዓአቹ ዓርቁ ባኮ ኔ ዔራኒ ዳንዳዳ?
ቢያ ባኮ ዳንዳዳ ጎዳሂ ዋዚዒታቴያ ማርማሪ ዔራኒ ኔ ዳንዳዳ?
8 ዒዛኮ ዳኤፑማ ጫሪንጮኮ ዑሣኮ፤ ኔ ዒዛ ዋዳኒ ዳንዳዳይ?
ለካ ዔቱማ ዒዛኮ ዳኤፑ ዔታፓ ዴማኮ፤ ኔ ዓይጎ ዔራይ?
9 ያኦሲኮ ዳኤፑማ ሳይይዳፓ ባሽ ዶዶቃ፤ ዳኤፑ ባዘ ዋኣፃፓ ባሽ ዳልጋ።።
10 ያኦሲ ሙኪ ቱኮቴ ዋጎ ዋጋ ዓሶ ቤርቶዋ ሸኢሽቴ ያ ዒዛ ላኣጋንዳይ?
11 ያኦሲ ፓሁዋ ዓሶ ዔዔራኔ፤ ዳቢንቲ ዒ ዳንቁ ዋዶና ዘቲ ገይ ዛጉዋሴ።
12 ዔኤያ ዓሲ ዔራ ማዓያይዳፓ ኪርዋሌ ዓሲ ማዒ ሸይንታቴ ሸሌዔኮ።»
13 «ጋዓንቲ፡ ዒና ኔኤኮ ኔ ፒዜ ማሃቴ ሃሃ ኩጮ ኔኤሲ ኔ ዔቂሲ ያኦሲ ሸኢቁቴ
14 ጎዋ ኔገዳፓ ኔ ሃኪሴቴ ፑርታ ባአዚያ ኔ ማኣራፓ ኔ ባይዘቴ
15 ዩማ ዋዶና ኔ ዳግ ገዒ ቦርሲንቲባአያ ቢያ ባአዚ ኔ ዛጋንዳ፤ ሃሃ ዓገቶም ባአያ ዶዲ ኔ ዔቃኒ ዳንዳዳ።።
16 ማቶ ኔኤኮ ኔ ቢያ ዋላንዳ፤ ኔ ማሊ ጳቂሃንዳሂ ኩሚ ዓአዳ ዲጲጉዲ ሌሊኮ።
17 ናንጋ ኔኤኮ ዓቢ ዳኤሲ ፖዒፓ ባሽ ፖዓንዳ፤ ዳማ ገንሃ ሃሃ ጉታኣ ፖዒጉዲ ማዓንዳ።።
18 ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ኔኤኮ ዓአሂር ጉሙርቁ ኔ ናንጋንዳ፤ ያኦሲ ኔና ካፓያታሂር ሂርጋባአያ ሃውሺ ኔ ናንጋንዳ።።
19 ዶናኣ ዒገጮዋ ዩ ላሃንዳ፤ ማርጌ ዓሲ ኔ ቤርታ ቦንቹንቲ ዳንቃኒ ኮዓንዳ።።
20 ፑርቶ ዓሶኮ ዓአፓ ባይቃንዳ፤ ዔያታ ቶላንዳ ጎይዎ ዔያቶኮ ቢያ ዲርቁንቴያ ማዓንዳ፤ ዔያቶኮ ጋፒንፃኣ ሃይቢኮ።»

12

ዲዮቤ
1 ዩካፓ ዲዮቤ ሂዚ ገይ ማሃ፡-
2 «ጎኔኮ ዒንሂ ኮሺ ጨንጫኮ፤ ዒንሂ ሃይቃኣና ዔራቶ ዒንሂና ዋላ ሃይቃ ዒንሂም ማላ፤
3 ያዲ ማዔቴያ ታኣኮ ዒንሂጉዲ ማሊ ጳቂሃ ዒኔ ዓአያኮ፤ ፔቴታዎ ዒንሂዳፓ ዓይጎናኣ ታ ዳኩዋያኮ፤ ዒንሂ ከኤዛ ባኮ ዓሲ ቢያ ዔራያኮ።
4 ያኦሲ ታኣኒ ዔኤሌም ማሃ ታኣም ዒ ከኤዜ ዋዳ ዓአ፤ ሃሂ ታኣኒ ታ ላጎና ማሊጨንታያ ማዔ፤ ዳቢንቲ ባአያ ታኣኒ ፒዜ ዓሲታዎ ዓሲ ቢያኮ ዓማሎ ባአዚ ታ ማዔ።።
5 ማታ ሂሊባኣ ዓሲ ኮርካ ማታዳ ዓሲኮ ማቶ ቶኦቹሂ ሸሌዔኮ። ጋዓንቲ ሎኦማኒ ጋኣዲንታ ዓሂ ዒንሂ ሂሂዓ።።
6 ፔኤኮ ዋልቆ ያኦሲ ማሃ ፓይዳ ዉዘንታ ያኦሲ ሃሽ ዓሶንታታዎ ኮሺና ናንጋ።። »
7 «ሂንዳ ቆልሞ ያኦጮ ኔና ዔርዛንዳ፤ ጫሪንጮ ካፖዋ ያኦጮ ኔኤም ከኤዛንዳ።።
8 ሳዎም ከኤዜ፡ ኔና ዔርዛንዳ፤ ባዘ ሞላሂያ ኔኤም ከኤዛንዳ።።
9 ዩያቶ ቢያሂፓ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኩጫ ዩያ ማገፔሂ ዔራዋይ ያናዳይ?
10 ሸምፓ ዓአ ማገፔንታ ቢያ ሃሃ ፔቴ ፔቴ ዓሶኮዋ ሸምፓሂ ያኦሲ ቢታንቶ ዴማኮ።።
11 ዒንዲርሲ ዓአሂ ካሃ ዳማሲ ዔራሂጉዲ ዋይዚያኣ ዋዚ ገይ ገሰቲንቴቴ ዔሪ ዳማሳ።።»
12 «ዔራቶ ጋርቻቶና ማሊ ጳቂሃሂያ ማርጌ ሌዔ ናንገሂፓ ጴዳ።።
13 ዔራቶና ዋልቁና ያኦሲኮ ዓአ፤ ዘርና ማሊ ጳቂሃሂና ጴዳሂ ያኦሲ ኮራፓኮ።።
14 ያኦሲ ሻሃሂ ገንሃ ማሃ ኮሻኒ ያኦሲያ ዳንዳዐ-ዋሴ፤ ያኦሲ ቱኮሂ ያኦሲያ ቡላኒ ዳንዳዐ-ዋሴ፤
15 ያኦሲ ዒርዚ ላኣገቴ ሳዓ ቦኦሪ ማላ፤ ዒር ዒ ላኣሊ ሃሽቴ ጋዓንቲ ዓጫ ዲጲና ባይቃ።።
16 ያኦሲ ዶዲ ሃሃ ያልዚናኣ ባሻያኮ፤ ገሺንታሂታቴያ ገሻሂ ለምዓሂ ዒዛ ቢታንቶ ዴማኮ።።
17 ዒዚ ዘራ ዓሶ ዔራቶ ላኣጋ፤ ዳር ሱኦጎዋ ዔኤያ ማሃ።።
18 ዒዚ ካኣቶ ካኣቱም ዓልጋፓ ከይሳ፤ ገልዲማ ሌሊ ቱኮ፡ ቱኤሲ ዓሲ ዔያቶ ዒ ማሃ።።
19 ቁኤሶ ቢታንታፓ ከይሲ ዒ ዳውሳ፤ ቢታንታ ዓኣ ዓሶዋ ቢቲ ማዒያይዳፓ ከይሳ።።
20 ዔርቲ ጉሙርቁንታ ዓሶ ዘቲዳ፤ ጋርቻ ዓሶይዳፓኣ ማሊ ጳቂሃ ዒና ዔካ።።

- 21 ያሎ ዓሰ ዓይህ ዓሰዋ ቦርሲሳኔ፤
ዋልቆ ዓሰኮዋ ዋልቆ ባይዛኔ።
- 22 ዲሚዳ ዓኣቲንቴ ባኮዋ ፔጋሳኔ፤
ሻኔ ዲሞዋ ፖራ ባንህ ላኣማኔ።
- 23 ካኣቶ ዋልቆ ዓኣያ፣ ዔርቴያ ማሃኔ፤
ጋዓንቴ ገንህ ዔያቶ ዒ ባሺ ባይዛኔ፤
ዴሮ ዒ ዲቢሻኔ፤ ዜርቁያኣ ባይዛኔ።
- 24 ሱኡሳኮ ማሊ ጳቂህ፣ ፓጫንዳጉዲና
ጎይህባኣ ደውሎ ቦኡሎይዳ ዣኣሊ
ሃንታንዳጉዲ ማሃኔ።
- 25 ፖራ ባይዚ ዲሚዳ ዲቁንታንዳጉዲና
ማህንቴ ዓሰጉዲ ጋኣዲንታንዳጉዲያኣ ዒ
ማሃኔ።»

13

- 1 «ሃይሸ፤ ሃያ ቢያ ታኣኮ ዓኣፓ ዛገናኣኮኬ፤
ዋያኣ ታኣኮ ዋይዚ ዒና ዔኬኔ።
- 2 ዒንህ ዔራህጉዲ ታኣኒያ ዔራራኔ፤
ፔቲታዎ ታ ዒንህዲፓ ዳካያቱዋሴ።
- 3 ጋዓንቴ ታኣኮ ጌኤዛ ዴኤፖ ያኣዛህናኬ፤
ታ ዒዛና ማርማኔ።
- 4 ዒንህ ጋዓንቴ ለኡዙዋና ኩሜያኬ፤
ዒንህ ዴኤሻ ዔራራታዎ
ያናኣ ዓውሳኒ ዳንደዑዋ ዓሰጉዲኬ።
- 5 ሃያይዳፓ ዚቲ ዒንህ ጌዔያታቲ
ዒንህ ዔራ ማዒ ዴዳንዳያታዎኬ!»
- 6 «ታኣኒ ማርማ ማርማህ ዋይዙዋቲ፤
ታና ሄለም ታኣኒ ዋኦታ ዋኦቶ ዚቲ ጌይ
ዋይዙዋቲ።
- 7 ዓይጎር ዒንህ ያኡሲ ሱንያና ለኡዙዋ ጌሰታይ?
ያኡሲ ጌሺህና ዒንህ ዒዛ ዋዛሳያ ማላ?
- 8 ሃንጎ ዒዛ ዛላ ዒንህ ማዓኒ ማላ?
ዒዛኮ ታርዜ ማዒ ዒንህ ዔቃ?
- 9 ዒዚ ዒንህ ባኮ ዛጋያ ማዔቲ
ዒንህዲፓ ፔቲ ባኣዚታዎ ኮሺ ዒ
ዴንቃንዳኣሲንታኔ?
- 10 ዓሰ ዒንህ ዔኤያሳህጉዲ
ዒዛ ዒንህ ዔኤያሳንዳያ ዒንህም ማላ?
- 11 ዴሚና ዓኣሸንጉ ዓሰ ዒንህ ዲማሳያ ማዔቲ
ጎኔና ያኡሲ ዒንህ ጎራንዳኔ።
- 12 ዒዛኮ ቦንቻ ዒንህ ዒገቹዋዓዳ?
ዒዛኮ ዴኤፔማ ዒንህ ዲቃሁዋዓዳ?
- 13 ዒንህ ኮኣከንሆና ጌሰታ ጌኤዛ ፓሁዋያ
ዲቢንህጉዲኬ፤
ዒንህኮ ማርማህ ዓጪዳፓ ኮሾና
ሜሃጉዲ ሃይቃያኬ።
- 14 ሂንዳ ዚቲ ጎዑዋቲ፤
ታኣኒያ ጌሰቶም ታኣም ቤሲ ጌሁዋቲ፤
ዬካፓ ማዓ ባኣዚ ማዎንጎ። »
- 15 «ታኣኒ ዓጮ ዳይ ሜታዲ ናንጋህ ዓይጎርዳዎ?
ታኣኮ ዬያይዲያ ታሽምፓህ ባይዚ ማዓኔ።
- 16 ያኡሲ ታና ዋይያታቲያ
ዒዛ ጉሙርቁያ ታ ሃሻዓኬ፤
ያዲ ማዔቲያ ታ ዓኣ ጎይዎዋ ዒዛም
ኬኤዛንዳኔ።
- 17 ጎሜና ዓኣ ዓሰ ያኡሲ ቤርቶ ሸኢካኒ
ዳንደዑዋኣህር

- ጎዎንቴ ሃይ ታኣኮ ጫርሹማ ዳቁንታ ካራ
ማዓኒ ዳንዳዓኔ።
- 17 ሂንዳ ታ ኬኤዛ ባኮ ዒና ዔኮዋቲ፤
ታ ሸኢሻ ማርማቶዎ ኮሺ ዋይዙዋቲ።
- 18 ጌኤዛ ታኣኮ ኮይሳ ጎይዎ ዔኬ ታ ሸኢሻኔ፤
ታኣም ዋገንታንዳህያ ታ ጉሙርቃኔ።
- 19 ታና ዋጎና ዓይህሳ ዓሰ ዓኣያ ማዔቲ
ታ ማርማዎዎ ዚቲ ጌይ ሃይቃንዳኔ።
- 20 ያኡሲዎ! ኔ ቤርታፓ ታ ዓኣሸንጉዋጉዲ
ሃንህ ላምዎ ባኮንህ ታኣም ማዴ፤
- 21 ዬንህያ፡- ኔኤኮ ሜታሳ ኩጮ ታገዳፓ ዔቁሴ፤
ኔኤኮ ዒገቻያ ማዔ ዴኤፔዋና ታና
ዲቃህጉ።»

- 22 «ያኡሲዎ! ቤርታዲ ኔ ኬኤዚ፤
ታ ኔኤኒ ኬኤዚ ባኮኮ ማሂያ ኬኤዛንዳኔ፤
ሃንጎ ቤርታዲ ታ ኬኤዚም
ኔኤኒ ታ ኬኤዚ ባኮኮ ማሂ ታኣም ኬኤዚ።
- 23 ታ ማዴ ዳቢንቶና ጎሞና ዎማጉዴያዳይ?
ሂንዳ ታ ዳቢንቶና ጎሞና ታኣም ኬኤዚ።
- 24 ዓይጎር ታገዳፓ ኔ ሃካይ?
ሃሃ ዓይጎር ታና ኔኤኮ ሞርኬ ማሂ ኔ ዛጋይ?
- 25 ዠባሬ ዲኢኒሻ ዋላሽና ሜልዚ ጎቦናጉዲ
ዓይጋ ዒገቹ ኔ ታና ዳውሳይ?»
- 26 «ኔ ታ ዑፃ ዳቢንቴኬ ጌዒ ኮሺ ጫንቹ ባኣዚ
ፃኣፔኔ፤
ናይ ዓኣዎ ታ ዳቢንቴ ዳቢንቶታዎ ኔ
ዓይሰባኣሴ፤
- 27 ቶኮ ኔ ታኣኮ ዲጃና ቱኬኔ፤
ፔቲ ፔቲ ታ ሃንታ ሃንቴዎ ኔ ታኣኮ ፓይዳኔ፤
ታ ሄርቁ ኮጲዘዋ ኔ ዛጋኔ።
- 28 ዬያር ታኣኒ ዎዔ ባኣዚ ማዒ ዓታኔ፤
ቢላ ሙዔ ማኣዎጉዲያኣ ታኣኒ ባይቃኔ።»

14

- 1 «ዓሰኮ ናንጎ ሌዎማ ቃሚህኬ፤
ያዲታቲያ ሜታ ኩሜያኬ።
- 2 ቡኒጉዲ ዴዳዎ ቤዘማና ዲኢናኔ፤
ሸቢጉዲ ሚርጌ ኔጉዋዎ ቤዛፓ ዑኬና
ሸራኔ።
- 3 ዓካሪ ዬያጉዴ ዓህ ኔ ኮጲሲ ሸራንዳያዳ?
ኔ ቤርቶ ዋጌም ኔ ሸኢሻንዳያዳ?
- 4 ዒኢቲ ባኣዚፓ ጌኤሺ ባኣዚ ዴንቃኒ ዳንዳዓ
ዓይጎ ዓሰያኣ ባኣሴ።
- 5 ዓሰኮ ናንገ ሌዔ ዔርቲ ጌህንቴያኬ፤
ናንጋ ዓገናኣ ኔ ቤርታ ፓይዲንቴያኬ፤
ኔ ናንጋንዳጉዲ ጌህማፓ ዑህ ዓኣዳይ
ባኣሴ።
- 6 ሚኢሸም ጌይ ማዳህ ማዳ ኬሎ ጋፒሲ
ሃውሻህጉዲ
ዓሰያ ፔኤኮ ላቢያ ዎዳይዳ ዎዛዳንዳጉዲ
ገቢ ዳንዳዔ።»
- 7 «ቲቁንቴ ሚህ ዲርሚኮታዎ
ሃጋ ማዓንዳ ዎዛ ዓኣኔ፤
ዎይቲ ጌዔቲ ላሚ ቶሻኒና
ካኣፒ ኬሳኒ ዳንዳዓህርኬ።

- 8 ወዚ ፃጳ ሳያ ደማ ጋርቹቴያ፤
ሃሃ ደርማ ዓጮ ደማ ወዓቴያ
- 9 ሳዓ ወዒ ደንቁቴ ጊንሣ ቶሻኔ፤
ሃጊ ቱቱኮና ሚሢጉዲ ካአፒ ኬሳኔ።
- 10 ዓሲ ጋዓንቴ ሃይቃያ ባአያ ማዓኔ፤
ዒ ሃይቁሰካፓ ማይ ዓንካዳይ?»
- 11 «ዴዔ ወአሣ ሱኡሌና ዔቁ ጋፓሣጉዲ
ዋርዚ ወአሣያ ሚጫሣጉዲ
- 12 ዬያጉዲ ዓሲያአ ሃይቁሰካፓ ጊንሣ ማዑዋሴ፤
ጫሪንጫአ ባይቃንዳያ ሃላንዳአና
ጴጤዋሴ፤
ጊንዓሰካፓአ ዔቁዋሴ።»
- 13 «ሃኤዶ ኔ ታና ደኡፓ ዓአቹያታቶ!
ዳጋ ኔኤኮ ጋፓንዳያ ሃላንዳአና ኔ ታና
ዓአቹያታቶ!
ኬሊ ኔ ታአም ሚንሣ ማሌያታቴ ዓይጎ!
- 14 ዓሲ ሃይቁሰካፓ ጊንሣ
ሹምፔና ናንጋኒ ዳንዳዓ?
ጊንሣ ታና ዓካሲ ኮሾንዶ ወዳ ሃላንዳአና
ሃያ ታአኮ ማሹምባሣ ናንጎኮ ጋፒንዶ
ጊቢ ታ ካፓንዳኔ።
- 15 ዬኖ ወደና ኔ ታና ዔኤላንዳኔ፤
ታአኒያ ኔኤም ዬሃንዳኔ፤
ኔኤኮ ማዢንቴ ማዔሣ፥ ታና ኔ ዛጋኒ
ጳቂሣንዳኔ።
- 16 ሃሣ ኔ ታአኮ ሃንቴዎ ቢያ ዛጋኔ፤
ጋዓንቴ ጎም ኔ ታአኮ ዓርቁዋሴ።»
- 17 «ዔኤቢ ጋርካ ቱኪንቴ ኬኤሪንታ ቡኡራጉዲ
ዳቢንቶ ቢያ ታአኮ ኔ ሸኢሻንዳኔ፤
ጎምዋ ታአኮ ኔ ባይዛንዳኔ።
- 18 ሃኖ ዓጮይዳ ጋዓንቴ
ዳኬ ዲአም ደዓሣጉዲ
ዳኤፖ ሹጫ ቤዛፓ ቡምባላሣጉዲ
- 19 ወአሣ ሹቹ ቦኣኪ ቦኣኪ ኩርሳሣጉዲ፤
ሃሃ ዳኤፒ ዓርዚያ ሳዎ ዘራሣጉዲ
ኔኤኒያ ላቤ ዓሲኮ ዬያጉዲ ሃጊ ማዓንዳ
ዋዘ ባይዛኔ።
- 20 ኔኤኮ ወልቃ ናንጊና ዒዛይዳ ደዳኔ፤
ዒዚያ ባአያ ማዓኔ፤
ዒዛኮ ማላሣ ኔ ላአሚ ኔ ቤርታፓ ባይዛኔ።
- 21 ዒዛኮ ናአታ ቦንቾ ዳንቁቴያ ዒ ዔራዋሴ፤
ዔያታ ዳውሲንቴቴያ ዒ ዳንቁዋሴ።
- 22 ዒዛም ዒዛ ዑዎ ሜታሣ ዔርታኔ፤
ዒዚ ፔ ቶአኮ ሜታሣር ሌሊ ዬኤካኔ።»

ለምዓሲ ጌሰቲንቴ ጌኤዞ

15

(15:1—21:34)

- ዔልፓዜ
- 1 ቱሚና ዓጮ ዓሣ፥ ዔልፓዜ ሃዚ ጌይ ማሄኔ።
- 2 «ሂንዳ ማሌ፤ ዔራ ዓሲ
ዢባሪጉዲ ዓርቁንቴዋ ባአዚ ጌሰታ?
ዓባ ኬሰካ ባንዶ ዢባሪጉዲ ጉሪ ማላሣ
ዓአያ ማዓኒ ኮይሳ?
- 3 ዔራ ዓሲ ዔኤቢ ፓሡዋ ጌኤሲና
ማአዳ ባአዚባአ ሃይሴና ማርሚ ሸራ?»

15:16 15:16 ዲዮ. 25:4-6።

- 4 ሂዳያ ማዔቴ ያኡሲ ዒጊቹም ኔኤኒ ሃሸኔ
ጌይሣኬ፤
ሃሃ ሚሊ ዓሶዋ ያኡሲ ካአሽኩዋጉዲ ኔ
ማሃያኬ።
- 5 ኔ ዳቢንቴያ ማዔሣ ኔኤኮ ጌኤዛፓ ዔርታኔ፤
ጋዓንቴ ጨንጨም ሃይሴና ዬያ ዓአቹ ካንቃኒ
ኔ ማላኔ።
- 6 ኔ ጊዳ ወጋሣ ኔ ዒንዲርዘ ማዓንዳፓዓቴም
ታናቱዋሴ፤
ኔ ጌኤዛ ኔና ፔጋሲ ዔርዛኔ። »
- 7 «ዓሲኮ ቤርታ ሾይንቴሣ ኔናዳ?
ዳካ ማዢንታንዳሣኮዋ ቤርታ ኔ
ሾይንቴናአኮዳ?
- 8 ያኡሲኮ ዓአሽንቴ ባኮ ኔ ወይዚናአኮዳ?
ዓሲ ዔራ ባአዚ ቢያ ዔራሣ
ኔና ሌሊ ኔኤም ማላ?
- 9 ኑ ዔራሣዳፓ ዳማ ኔ ዔራ ባካ ዓይጎዳይ?
ኑጊዳፓ ዓአሽንቴ ኔኤም ፔጋዴ ዓይጎ ዔራቶ
ዓአይ?
- 10 ሾይንቶና ኔ ዓዶይዳፓ ባሻያ
ቶአካ ቡኡቁ ጋርቻ
ማሊዎና ኑኡና ዋላኬ።»
- 11 «ኑ ዛሎና ኔኤም ኬኤዘንታ
ያኡሲዳፓ ኔኤም ዒንጊንታ ዶዶማ ኔኤም
ጊዳዓዳ?
- 12 ዒና ኔኤኮ ሚሊ ቤሲ ዓይጋ ዓአዳይ?
ሃሃ ኔ ጎሪንቴ ዓይጋ ዓአፖ ኔኤኮ ኬሳይ?
- 13 ያኡሲ ዑፃ ኔ ዳጋዳንዳጉዲ
ሃያጉዴ ባአዚ ኔ ዳንጋፓ ኬሰካንዳጉዲ
ኔና ማሃሣ ዓይጌንዴዳይ?»
- 14 «ዓሲ ጌኤሽ ማዓኒ ዳንዳዓ?
ዓሲ ሾዔ ዓሲያአ ጂሎ ማዓኒ ዳንዳዓ?
- 15 ያኡሲ ፔኤኮ ኪኢታንቾታዎ ጉሙርቁዋሴ፤
ጫሪንጫታዎ ዒዛ ቤርታ ጌኤሽቱዋሴ፤
- 16 ዓካሪ ፑርቱም ወአሣጉዲ ዑሽካያ
ዒሃያና ዒኢቲ ዓሲ
ዋዲ ጉሙርቁንታንዳይ?»
- 17 «ዒዮቤ! ሂንዳ ወይዜ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ፤
ታአኒ ዔራ ባኮ ቢያ ኔና ዔርዛንዳኔ።
- 18 ዔር ዓሳ ፔ ዓዶንሣዳፓ ዔኬሣ
ዓአቹዋዎ ዔያታ ታአም ኬኤዜ ባኮ ታ ኔኤም
ኬኤዛኔ።
- 19 ዓጮላ ዔያቶም ሌሊ ዒንጊንቴኔ፤
ሚሊ ዓጪ ዓሲ ዔያቶ ባአካ ዔያቶና ዋላ
ሲኢሪንቴባአሴ።»
- 20 «ዓሲ ሄርቁ ወይሣ ናንጌ ፑርታ ዓሲ
ዒ ዓአ ወደማና ሜታ ዒዛይዳፓ
ሸኢኩዋሴ፤
- 21 ዒዛኮ ወዮይዳ ዲቃሣ ሃይሴ ቢያ ወዴ
ወይዘንታኔ፤
ታ ኮሽ ናንጋኔ ጌዒ ማላ ወደና ሱላ
ዒዛይዳ ሜቶ ዓጋኔ።
- 22 ጩንቾ ዓፓሮና ወዳ ዓሳ ዒዛ ካፓሣር
ዳማፓ ቶላኒ ሃጊ ማዓ ወዛ ዒዛኮ ባአሴ።

- 23 ዲዛኮ ዓሸካ ሃምፑራሂኮ ሙኡዚ ማዓኔ፤
ዬይ ዓሂ ደማ ዲዛም ዑኩሂ ዔራኔ።
- 24 ማሊ ሜታደሂና ምደሂና ዲዛ ባረቻኔ፤
የላኒ ገሊጌ ካኦፑጉዲ ዲዛይዳ ዔያታ
ዋልቃዳኔ።»
- 25 «ዋይቲ ገዔቲ ዬይ ዓሂ ያኦሲዳ ሻሎ ፔኤኮ
ደዋኔ፤
ቢያ ባኮ ደንደዳ ጎዳሂ ዲ ሄርቄኔ።
- 26 ዓንዲሪና ደዲ ገቲማ ዓርቂ
የኦሲ ቃዛኒ ዲ ኬሰኬኔ።
- 27 ዓኦፖ ካራ ዲዛኮ ሃኦቤና ካንቁንቴኔ፤
ኬርና ዲዛኮ ዓንዲርሙሞና ሙሊንቴኔ።»
- 28 «ዬይ ዓሂ ናንጋ ካታማ
የልዚና ሻሂንታንዳኔ፤
ዲ ናንጋ ማኦራኦ ባዓ ማዓኔ።
- 29 ያርሳቹሞና ዲ ሚርጌ ዋዴ ናንጋዓኬ፤
ቆላ ዲዛኮ ዲዛና ዋላ ኔጋዓኬ፤
ዲዛኮ ዓኦ ባካ ሳይዳ ዳልጋዓኬ።
- 30 ደሚዲፓ ዲ ቶላኒ ደንደዑሞሴ፤
ካኦፓ ታሚና ሚጩያ፤
የኦሲኮ ዑኡዛኦ ዲዛ ገልፒ ባይዜያ
ማዓንዳኔ።
- 31 ጉሪ ባኦዚ ጉሙርቂ ፔና ጌሾፓ፤
ዬያይዲያና ዲ ጉሪ ማዒ ዓታኔ።
- 32 ዋዴ ሄሊባኦንቴ ሹላያና
ካኦፓኦ ዋርቁዋ ሚሂ ዲ ማዓኔ።
- 33 ሃገ ካቂባኦንቴ ሶያፓ ዓኦፖ ፔኤኮ ዲኢኒሻ
ዋይኔ ሚሂጉዲ፤
ሃሃ ገንሃ ቡናኦ ዲኢና ዛይቶ ሪሚቶ ዲ
ማዓኔ።»
- 34 «የኦሲ ባረጩዋ ዓሶኮ
ዜርሂ ኬሰካዓኬ፤
ዴሚና ዔኮና ባኮና ማኮና ማኦርዋ ታሚ
ሙዓንዳኔ።
- 35 ዬያጉዴ ዓሳ ፑርቱሞ ማሊ ቱካኔ፤
ጌኔ ማደዋ ማዲ ኩንሃኔ፤
ዲና ዔያቶሲ ጌሺሂ ማሊሂና ኩሜያኬ።»

16

- ዲዮቤ
- 1 ዬካፓ ዲዮቤ ሂዚ ገይ ማሄኔ፡-
  - 2 «ሃያ ማላ ሃይሴ ሚርጌ ዋዴ ታ ዋይዜኔ፤
ዲንሂ ታና ደዲሻያ ማሊ ያደሂዳ ያደሂ
ታኦም ቃሴኔ።
  - 3 ሃያ ዲንሂኮ ፓሡዋ ጌኤዘኮ ጋፒንሂ ባኦያዳ?
ሃያይዲ ዲንሂ ታኦና ማርማንዳጉዲ
ዲንሂ ማሄሂ ዓይጎዳይ?
  - 4 ዲንሂ ታ ቤዛ ማዔም
ታ ዋንዴ ዲንሂ ቤዛ ማዔያታቴ
ቦሂሂና ቶኦኮ ታኦኮ ታ ዓገሂ ዓገሂ፤
ሃሂ ዲንሂ ጋዓ ባኮ ቢያ
ዲንሂዳ ሚዛሲሲ ጌሰታኒ ታ ደንደዔያ
ናንዳንቴኔ።
  - 5 ዬያጉዲ ሃሃ ታ ዲንሂ ዘሪያና
ዲንሂ ደዲሻኒ ታ ሚርጌ ባኦዚ ጌሰታኒ
ደንደዔያ ናንዳንቴኔ።»

- 6 «ጋዓንቴ ሚርጌ ታ ጌሰቲታቶዋ ሃርጋ ታኦኮ
ሹሌዒንዲሞሴ፤
ዘቲ ገይ ታ ገቤቴያ ዋኦደፃ ታኦኮ
ጋፒንዲሞሴ።
- 7 ያኦሲያ! ዓካሪ ኔ ታና ላቢሴኔ፤
ታኦኮ ማኦር ዓሶዋ ቢያ ኔ ባይዜኔ።
- 8 ዑያኮ ታኦኮ ጉርሚፃ ማርካ ማዔኔ፤
ሚጌያ ጴዲ ያኦፒፃኦ ኔ ጎሜ ዓሲኬ ገይ
ታገዳ ማርካዳኔ።
- 9 ያኦሲ ዳጋዲ ዑያ ታኦኮ ቴቄኔ፤
ታና ዲደያና ዓጮ ፔኤኮ ዲ ዳዔኔ፤
ታኦኮ ሞርካሂ ፔ ዓኦፖና ታና ጎዜኔ።
- 10 ዓሳ ታ ኮይላ ቡኪ ታና ሚኢጫኔ፤
ቦሂ ቦሂ ባዒያ ታና ባዓኔ።
- 11 ያኦሲ ፑርቶ ዓሶም ታና ዓኦሂ ዲንጌኔ፤
ዋይዘ ዲፃ ዓሶ ኩሜ ታና ኬኤራኔ።
- 12 ኮሺ ታ ናንጋንቴ
ዲዚ ፔ ዳጎና ታና ሚንሃኔ፤
ባቃኖ ታኦኮ ዲዲ ዓርቂ ታና ጋኦጩኔ፤
ታና ዲ ባይዛኒ ታገዳ ዔቄኔ።
- 13 ዲዛኮ ሂኢኮ ዓሳ ታና ማንጌኔ፤
ሚጩንቴዋየ ጳላሂ ታኦኮ ዔያታ ዲኡዜኔ፤
ጩሾዋ ታኦኮ ዔያታ ሳዓ ላኦሌኔ፤
- 14 ላሚ ላሚ ዲ ታና ዲኤኔ፤
ደዲ የልዚ ዓሲ ማዒ ኮኦሚ ታገዳ ዲ
ሙኬኔ።
- 15 ታኦኮ ያደፃ ሚርጌሂር ሲዬ ማኦፖ ታ ማይንቴኔ፤
ባሺንቴ ታኦኒ ሲላሊዳ ሎኦሚኔ።
- 16 ሚርጌና ታ ዬኤኮሂር ዓኦፖ ካራ ታኦኮ ዘቄኔ፤
ሻኔ ደሚ ዓኦፖ ዴምዔራሂ ታኦኮ ካንቁ
ዓርቄኔ።
- 17 ዬይ ቢያ ማዔቴያ ታ ማዴ ዳቢንቴ ባኦሴ፤
የኦሲ ታ ሺኢቃሂያ
ጌኤሺ ዲናናኬ።»

- 18 «ሳዔሌ! ታገዳ ሄሌ ጌና ማደ ካንቁፖ!
ታኦኮ ሃዳር ዲላታ ሹኡሚንቴ ዓታንዳጉዲ
ማሂፖ!
- 19 ዓካሪ ታኦኮ ማርካዳንዲያና
ታርጌ ታኦኮ ማዓንዳሂ ጫሪንጮይዳ
ዓኦኔ።
- 20 ታኦኮ ላጋ ቶኦቹ ታና ዘጋኔ፤
ታ ጋዓንቴ ለካ ያኦሲ ባንሂ ዲላታኔ።
- 21 ፔቴ ዓሲና ባገና ጌሰቲ ቡኩሳይ ዓኦሂጉዲ ቢያ
የኦሲና ዓሲና ጌሰቲ
ቡኩሳይ ዓኦቶ ዓይጎ ጎፖንደይ!
- 22 ታ ናንጎ ሌያኮ ጋፒንፃ ሄሊ ሄሊኬ፤
ማዒ ታ ሙኪንዲሞ ቤሲ ዓኦዳኒኬ፤
ዳካ ዋዴ ሌሊ ታኦኮ ዓቴኔ።»

17

- 1 «ዑኡዛ ዔካኒ ታኦኒ ባሺንቴ
ናንጎ ዋዳ ታኦኮ ጋፓኒ ዑኬኔ፤
ዓካሪ ዲኡፒ ታና ካፔኔ።
- 2 ታና ቦሃ ዓሳ ማንጌኔ፤
ዓኦፓ ታኦኮ ዔያታ ታና ዲፃሂ ዘጋኔ።
- 3 ያኦሲያ! ኔገዲፓ ዓታዛ
ሚሌ ታኦኮ ዔቄያ ባኦሴ፤

- ኔኤኒ ኔኤሮ ታኣም ዋኣሴ ማዕ።
- 4 ዕድገት ማሊ ጸቂሁታዊጊዳ
ዒኖ ኔ ዕድገት ሰርቄ፤
ዩያሮ ዕድገት ባሻገዳጉዳ ማሂ።
- 5 ሚኢሽ ዳንቃኒ ጌዒ
ፔ ለጋህ ዓኣህ ዒንጋ ዓሲ
ዒ ማዳ ጌና ናኣቶ ሂላ።
- 6 ጾኦሲ ታና ዓሲ ዓማላንዳጉዳ ማህ፤
ዓሳ ፔኤኮ ጩጩ ዒዛኮ ቤርታ ጩታ
ዓሲጉዳ ታ ማዕ።
- 7 ታኣኮ ጾዩግግ ዕቁያና ዓኣገ ታኣኮ ዳይ ዓቴ፤
ዑፃ ታኣኮ ጉቤ ሺቢጉዳ ማዕ።
- 8 ፔና ጎኔ ዓሲኬ ጋዓ ዓሳ ሃያ ባኮና ደቃቴ፤
ጌኤኮ ዓሳ ጾኦሲ ጉሙርቁዋ ዓሲይዳ
ዳጋዳ።
- 9 ያዲ ማዕቴያ ዓሎ ዓሳ ጎኑም ጎይግግ
ሺኢኩብ፤
ጌኤኮንህያ ደዲምይዳ ደዲም ቃሳ።
- 10 ዒንህ ቢያህ ለሚ ሙኪ ታ ቤርታ ማርሜቶ
ዒንህ ባኣኮይገገ ፔቴታ? ማሊ ጸቂህ ዓሲ
ታ ዳንቃዓኩ።»
- 11 «ታኣኮ ናንጎ ዋዳ ጋፔ፤
ታ ቴኬ ቴኤዘና ታኣኮ ዒኖ ማሊያና ጉሪ ማዕ
ዓቴ።
- 12 ሃኣታ ዓሳ ደሞ ርኦሪኬ ጋዓ፤
ሮኦር ሃሃ ደሞ ሲ ዑኬ። ጋዓ።
- 13 ሃኣገ ሴካ ታኣኮ ዓኣማ
ሃይቁ ደኤከንገገህ ሌሊኬ፤
ዒኣካ ደሞይዳ ሻኣሎ ታኣኮ ታ ሂኣሃንዳ።
- 14 ዩኣገ ደኤጉ፡- «ዓዴ ጌይ ታ ዕኤላንዳ፤
ታና ሙዓ ዘኣሎ፡- ታ ዒንዳ፤ ታ ጌር። ታ
ጋዓንዳ።»
- 15 ዓካሪ ዓይጎ ሃጊ ማዓ ዋዛ ታኣኮ ዓኣይ?
ታኣኮ ሃጊ ማዓ ዋዛ ጾንቃንዳይ?
- 16 ታኣኒ ለካ ሃይቁ ዓሳ ዓኣ ቤዞ ኬዳኣና
ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ታኣና ዋላ ኬዳንዳ?
ሃሃ ታኣና ዋላ ደኤገ ኑ ጌላንዳ?»

18

ቢልዳዳ

- 1 ሹሃ ዓጮ ዓህ፣ ቢልዳዳ ሂዚ ጌይ ማህ፤፡-
- 2 «ዕዞ ዒዮቤ! ዓይጎሮ ሃያጉዳ ጌኤሲ ኔ
ሚርገሻይ?
ሂንዳ ኮሺ ዋይዜ፤ ኑዋ ጌሰቶም።
- 3 ዓይጎሮ ኔ ኑና ቆልሞ ማሂ ገይዳይ?
ሃሃ ዓይጋ ኔ ኑና ዋይዜ ባይቁያ
ማሉዋ ዓሲ ማሂ ዘጋይ?
- 4 ኔኤኒ ዳጋዳቴ ኔና ኔ ባይዛንዳገዓቴም
ኔ ዳጎና ዓሳ ዓጊፃዓኩ፤
ጊንሃ ሃሃ ላላኣ ዓኣ ቤዛገ ደጫዓኩ።»
- 5 «ጎሞ ዓሰኮ ፖዓ ባይቃንዳ፤
ታማ ዕኤታህያ ለሚ ዳዳዓኩ።
- 6 ዕድገት ማኣሮይዳ ዓኣ ፖዓ ሃይቃንዳ፤
ዩይ ፖዓ ደማንዳ።
- 7 ዕድገት ደዲ ሄርቁ ታኣከ ሃንታ ሃንቲፃ
ኬዳ ኬዳ ሙካንዳ፤

- ዕድገት ጌኖ ቴኤዛኣ ዕድገት ዕከ
ኬኤራንዳ።
- 8 ፔ ሃንቲፃና ዕድገት ፕሮይዳ ጌላንዳ፤
ዕድገት ቶካኣ ሱዘና ቡኤዲንታንዳ።
- 9 ቡኤዳ ፕራህ ዕድገት ቶኮ ዓርቃንዳ፤
ደንቁ ዓርቃ ፕራህያ ካራ ባይዚ ዕድገት
ዓርቃንዳ።
- 10 ሳይይዳ ዕድገትም ቡኤዳ ፕራ ፕሪንቴ፤
ጎይጾይዳ ዕድገትም ፕራ ጌኢንቴ።»
- 11 «ኮይሎ ዕድገት ዒጊቻ ባኣዚ ማንጌ፤
ጊንፃ ዓኣዲ ዓኣዲ ዩይ ዕድገት ዳውሳ።
- 12 ዋልቃ ዕድገት ናዮና ጋፔ፤
ባይዛ ባካ ዕድገት ባይዛኒ ጌኢጌ።
- 13 ደርዓህ ዑፃ ዕድገት ጾኦሲ፤
ሃይቢ ጋፔንህ ዕድገት ዕካንዳ።
- 14 ሂርጋባኣያ ጉሙርቁ ናንጋ ማኣራገ
ዕድገት ዳውሲንታንዳ፤
ዓሲ ቢያ ዋይህያ ማዕ ሃይቢ ባንህ ዕድገት
ዕውታ።
- 15 ዕድገት ማኣሮይዳ ዓይጎ ባኣዚያ ዕድገትም
ዓታዓኩ፤
ዕድገት ናንጋ ማኣሮይዳ ታሚ ሙርቁንህ
ዋሂንታንዳ።
- 16 ፃጸ ካራገ ማላያ፤
ካኣገ ዒላኸኣ ዲኣና ሚህጉዳ ዕድገት
ማዓንዳ።
- 17 ሳይይዳ ዕድገት ማሊ ጸቂህንዳ ዓሲ
ዳዳንዳ።
ዕድገት ዕርቴ ሱንፃ ዓጫገ ባይቃንዳ።
- 18 ፖዓገ ደሞ ባንህ ዕድገት ዳውሲንታንዳ፤
ዓሳ ናንጋ ዓጫገኣ ዕድገት ባይቃንዳ።
- 19 ዕድገት ዒጊኖ ባኣኮይዳ ዕድገት ዳካላያ ማዓ
ሸይጎቴ ዕድገትም ዳዳዓኩ፤
ዕድገት ማኣሮይዳ ዜርህ ዓታዓኩ።
- 20 ዓባ ጌላ ዘሎንታ ኬሰካ ባንጾንታይዳ ዓኣ ዓሳ
ዕድገት ሃሌ ማታህና ዒጊጩ ጎይቄ።
- 21 ዓይዲ ማዕቴያ ፑርታ ዓሲኮ ጋፔንፃ ያዲኬ፤
ጾኦሲ ዒጊጩዋ ዓሲያ ሃላማ ዩማኩ።»

19

ዲዮቤ

- 1 ዩኣገ ዒዮቤ ሂዚ ጌይ ማህ፤፡-
- 2 «ዒንህ ዓይዲ ሃላንዳኣና ታና ማታሳይ?
ሃሃ ዓይዲ ሃላንዳኣና ጌኤዘና ዒኖ ታኣኮ
ዒንህ ደኤዛይ?
- 3 ሃይሾ ዒንህ ታጾ ማይጎቴ ታና ጫሽካ፤
ቦርሲንቴዎ? ታና ዒንህ ቶኦቻ።
- 4 ጎኔ ታ ዳቢንቴያ ማዕቴ
ዳቢንታ ማታሳንዳህ ታና ሌሊኬ።
- 5 ጎኔ ዒንህ ዒንህ ቶኦኮ ዳጎ ዳጎዳ፤
ታኣኮ ማቶይዳ ጌሊፃ፡-
ታኣኒ ዳቤም ጾኦሲ ታጌዳ ዓጌያኬ ጌይ
ዩያ ባኮ ማርካ ማሂ ዕከ ታና ዒንህ
ሞኦታ።
- 6 ጋዓንቴ ሃይ ማታህ ታና ሃሌህና
ቡኤዳህ ሱዘይዳ ታና ኬኤራህ
ጾኦሲታህ ዒንህ ዕኤራንዳጉዳ ታ ኮዓ።
- 7 ታ ማታዳ፤ ጌይ ዒላቴያታቶዋ

ታኣሲ ዋይዛ ዓሲ ታ ደንቁባኣሴ፤
 ዑኡዞ ታ ደገዲ ዲላቲቶዋ
 ፒዜ ዋጌ ታ ደንቁባኣሴ።
 8 ጎይዖ ታኣኮ ቢያ ያኣሲ ዲርቁሂር
 ታ ከሰካንዳ ጎይሂ ባኣሴ፤
 ታ ዓኣዳ ጎይዖ ዲሚና ዲ ካንቄኔ።
 9 ቦንቸዋ ታኣኮ ቶኦካፓ ጉሲ ታና ቦርሲሴኔ።
 10 ዑያ ታኣኮ ቢያ ዛሎና ዲይ ዲይ
 ጋፒሲ ሸኦሌኔ፤
 ታኣኮ ሃገ ማዓ ዋዞ ፃጸፓ ቱገንቲ ዶዓ
 ሚሂጉዲ ዲ ማሄኔ።
 11 ያኣሲኮ ደጋ ታገዲ ታሚጉዲ ዔኤቴኔ፤
 ዓዳ ሞርኬጉዲ ታና ዲ ፓይዴኔ።
 12 ታና ባይዛገ ፔኤኮ ያላ ዓሶ ዲ ዳኬኔ፤
 ዔያታ ታ ማኣርኮ ዙሎ
 ዋርዲ ዳዒ ታና ማንገኔ።»
 13 «ያኣሲ ታ ገርሲንሂ ታ ኮራፓ ሃኪሴኔ፤
 ታና ዔራ ዓሳ ቢያ ፃንጎ ማሂ ታና ዛጌኔ።
 14 ታኣኮ ዲገና ታገዲፓ ዲማዴኔ፤
 ታኣኮ ላጋኣ ታና ዋሌኔ።
 15 ታ ማኣራ ሸኦቸንሂ ታ ዔኬ ዓሳ
 ቢያ ታና ዋሌኔ፤
 ታኣኮ ማዳ ማዳ ላኣላ ቢያ ሙፒ ዓሲ ማሂ
 ታና ፓይዴኔ፤
 ሜሌ ፃንጎ ዓሲ ማሂ ታና ዛጌኔ።
 16 ታኣኮ ዓይላሂ ታ ዔኤላዛ ታኣም ዬሁዋሴ፤
 «ሃዳራ ታና ማኣዳቴራ» ገይ ታ ዲዛ
 ሺኢቃዛታዎ
 ዲ ታኣም ዔኤዑዋሴ።
 17 ታ ማቻ ታኣኮ ካሶ ዲፃኔ፤
 ታኣኮ ገርሲንሂያ ታና ሻኣኪንቴኔ።
 18 ዳኮ ናኣታታዎ ታና ቶቶኦቻኔ፤
 ታና ዔያታ ዛጋ ዋዶና ሰባሃኔ።
 19 ታኣኮ ዑኬ ላጋ ታና ሻኣኪንቴኔ፤
 ሚርገና ታና ሸካ ዓሳኣ
 ታኣኮ ሞርኬ ማዒ ዔቄኔ።
 20 ዓሸካ ታኣኮ ጋፒ ዲልዓ ሜጌይይዳ ፓፃኔ፤
 ታኣኒ ጉቤና ጋፔያ ዳካር ዓቴኔ።»
 21 «ታ ላጎንሂዮቴ! ያኣሲ ኩጫ ታና ጳርቁሂር
 ዲንሂ ታኣም ያዶ፣ ሚጨንቱዋቴ!
 22 ያኣሲ ታና ዳውሳሂጉዲ
 ዲንሂያ ሃሃ ታና ዓይጋ ዳውሳይ?
 ሃያ ሄላንዳኣና ዲንሂ ታና ሚታሴሂ
 ገዳኩዋይ?»
 23 «ሃይማ ሄላንዳኣና ታ ገሰቴ ባኮ ማሊ ጳቁሃያና
 ማፃኣፔይዳኣ ፃኣፓ ዓሲ ጴዳቴ
 ዋዚ ታና ዋዛሳንዳዎ ዓቴይ!
 24 ዓንገና፤ ሃሃ ዲርሳሴ ገይንታ ባኮና ፃኣፒንቴቴ
 ዬያጉዲ ሹቸዳ ቆኦቁንቲ
 ናንገና ናንጋንዳጉዲ ገሃናቴ ዋዚ ታና
 ዋዛሳንዳይ!
 25 ጋዓንቴ ታና ዓውሳሂ ባይቁዋያ ማዔሂና
 ጋፒንዖ ዋዶና ታና ዓውሳኒ
 ሳይይዳ ዲ ዔቃንዳሂ ታ ዔራኔ።
 26 ዲልዓ ታኣኮ ሙይንቲ ጋፔቴያ
 ዓሸካፓ ታ ዲማዲ
 ያኣሲ ዛጋንዳሂ ታ ዔራኔ።
 27 ዲዚያ ታኣኒ ታኣር ዲዛ ዛጋንዳሂኔ፤

ታ ዓኣፓ ዲዛ ዛጋንዳኔ፣ ሜሌቱዋሴ፤
 ታኣኮ ዲና ዬኖ ኬሌሎ ሚርገና ጳቁሃኔ።»
 28 «ታ ላጎንሂ! ሜቶ ማገፍሂ ዲዛታሂር
 ሉ ዲዛ ዳውሶም ዓይገር ዲንሂ ጋዓይ?
 29 ያኣሲኮ ደጋ ጨንቻ ዓፓርና ሜቶና ዔኪ
 ሙካሂር
 ጨንቻ ዓፓር ዲንሂ ዋዶዋጉዲ ዔራዋቴ።
 ያኣሲ ዋጋ ዋጌ ዓኣሂያ ዔራዋቴ።»

20

ያፓሪ
 1 ናሶማታ ዓጮ ዓሂ ያፓሪ ሂዚ ገይ ማሄኔ፡-
 2 «ዲዮቤ! ታ ዲና ታና ደጋሲ ኔኤም
 ኬኤዛንዳጉዲ ታና ማሄኔ፤
 ዬያርኬ ኔጉዋዎ ታ ኔኤም ኬኤዛገ ራኡሬሂ።
 3 ታኣኒ ዋይዛሂ ታና ዳውሲሳ ጎርኬ፤
 ማሊ ጳቁሂያ ዔራታ ታኣኮ
 ማሂ ኔኤም ኬኤዛንዳጉዲ ታና ሂዓኔ።»
 4 «ዓሲ ሳይይዳ ጴዳሂዳፓ ዓርቃዎ
 ሚናፓ ሃይማዒታሂ ኔ ዔራኔ።
 5 ፑርታ ዓሲኮ ሄርሺንቲ ዳካ ዋዶምኬ፤
 ያኣሲ ሃሻ ዓሶኮዋ ዋዛ ባይቃሂ ዓኣፒ
 ገኢጳማጉዳያናኬ።
 6 ፑርታ ዓሲ ዋዚ ያቸርሙዋና
 ጫሪንጮ ሄላንዳኣና ደግ ገዔቴያ
 ሃሃ ቶኦካ ዲዛኮ ሻኣር ሄሌቴያ
 7 ዲዚ ፔኤኮ ሺዮጉዲ ጋፒ ዑጨንታንዳኔ፤
 ዲዛ ቤርታ ዛጌ ዓሳ «ዲ ዋካ ዓኣይ?»
 ጋዓንዳኔ።
 8 ዓውቲጉዲ ፒው ገይ ባይቃንዳሂር ዲ
 ጴዳዓኬ፤
 ገንዒ ዓኣንቴ ጴዳ ባኣዚጉዲ ዲ
 ባይቃንዳኔ።
 9 ዲ ናንጋ ቤዛፓ ቤሲ ባይቃንዳሂር
 ፔቴና ዲዛ ዛጌ ዓሲ ላሚ ዲዛ ዛጋዓኬ።
 10 ናኣታ ዲዛኮ ሺኢቁ ሺኢቁ
 ዓዳ ማንቆ ዓሶይዳፓ ገኔና ቡሪ ዔኬ ሚኢሾ
 ጨጋንዳኔ።
 11 ዋልቆና ዓኣ ዲዛኮ ደጋቶ ዑፃ
 ዳካ ዋዶኮ ገንፃፓ ዓጨ ማዓንዳኔ።»
 12 «ዋዚ ዲዛኮ ፑርቱማ ዳንጎይዳ ሙኡዚጉዲ
 ዲዛም ዓኣፃቴያ
 ዲንዲርዘና ዲ ገኢገሹቴያ
 13 ጋፑዋጉዲ ፔ ዳንጋ ዓርቁ
 ጮንቁ ጮንቁ ዲ ኔጌቴያ
 14 ዲዛኮ ጎጾ ጋራ ጋዓንቴ ዬይ ጫንቃንዳኔ፤
 ዓዳ ሸኦሺኮ ዋዳ ዳኣናጉዲ ማዓንዳኔ።
 15 ፑርታ ዓሲ ዓሲኮ ሙዔ ባኮ ዋልቁና ማሃንዳኔ፤
 ዲዛኮ ጎጾ ጋራ ዓኣ ባኮ ቢያ ያኣሲ ዲዛ
 ጮኦሻንዳኔ።
 16 ፑርታ ዓሲ ሙዓ ባካ ቢያ ዲዛ ዋዳ ዳኣኒ
 ማዓንዳኔ፤
 ያዲ ማዒ ዲዛ ዋዳንዳኔ።
 17 ሪማታፓ ኮሾ ዛይታ ዲጰጉዲ ዋታሂ
 ዔኤዘና ዲኢቆና ዋርዚ ዋኣሂጉዲ ጎዓሂ
 ዛጉዋዎ ዲ ሃይቃንዳኔ።
 18 ዲዛ ላቢያኮ ዓኣፖ ሜሌም ዲዚ
 ዲንጎንዳፓዓቴም
 ዲ ሙይንዳዋሴ፤
 ኮርሚ ዲ ዳንቁ ቆሎና ዋዛዲንዳዋሴ።

- 19 ዬይ ማዓንዳሢ ማንቆ ዓሶ ዲ ሄርቄሢሮና
 ዓሳ ማዜ ማእሮዋ ጌሮ ማሊዖና ዲ ቡሪ
 ዔኬሢሮኬ።
- 20 ጎጋይቁፃ ዲዛ ሃውሾ ባሼኔ፤
 ዲ ቡኩሴ ባካኣ ዲዛ ዓውሳኒ ዳንዳዑዋሴ።
- 21 ዲዛኩ ቡኩሶና ባካ ቢያ
 ዓቱዋፃ ጋፓንዳሢሮ
 ዲዛ ፔኤሻንዳ ሙኡዚታፃ ዲ ዳንቃዓኬ።
- 22 ዋዚ ዲ ዖርጎጨቴያ ዳጋሳ ባኣዚ ዲዛ
 ሄላንዳኔ፤
 ማርጌ ማታ ዲዛ ሄላንዳኔ፤
 ማቶና ዋኣዩሢና ዲዛም ማርጋንዳኔ።
- 23 «ሙይ ታ ማሸካንዳኔ» ዲ ጋዓኣና
 ያኦሲ ፔኤኮ ዳኤፖ ዳጎ
 ዲዛይዳ ኬይሳንዳኔ፤
 ባይዛ ፑርቶ ባኩዋ ዲዛይዳ ዋርቁሳንዳኔ።
- 24 ዓንጎ ጨንቾ ሳፓርፓ ዲ ቶሌቴ
 ሞኦና ዓንጎ ሂኢዦና ዲ ዳኡታንዳኔ፤
- 25 ሂኢዦ ዲዛኩ ጊዳና ሶፐ ኬሰካንዳኔ፤
 ሂኢዦኩ ቤርቶ ፖዓሢ ማዮ ዲዛኩ ዳኡዚ
 ዓኣዳንዳኔ፤
 ዳኤፐ ዲጊቹሞና ዲና ዲዛኩ ዳቃታንዳኔ።
- 26 ዲ ቡኩሴ ቆላ ቢያ ሻኔ ዳሞይዳ ጋፓንዳኔ፤
 ዓሲ ዔኤሢሣባኣ ታሚ ዲዛ ሙዓንዳኔ፤
 ዲዛኩ ማእሮይዳ ዓቲ ባኩዋ ቢያ ላይ
 ባይዛንዳኔ።
- 27 ዲ ማዳ ጎሞ ቢያ ጫሪንጫ ፔጋሲ ዳዋንዳኔ፤
 ሳዓኣ ዲዛኩ ሞርኬ ማዒ ዔቃንዳኔ።
- 28 ያኦሲኩ ዳጎ ኬሎና
 ዲዛኩ ማእራ ዓኣ ባካ ቢያ ዳዲና
 ዔውታንዳኔ።
- 29 ዋይዛ ዲፃ ዓሶም ያኦሲ ማሊ ጌሢ ባካ
 ፑርቶ ዓሶማኣ ዲጎንዳኔ ባካ ዬያኬ።»

21

- ዲዮቤ
 1 ዲዮቤ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
 2 «ሂንዳ ታኣኮ ጌኤዞ ኮሺ ዋይዙዋቲ፤
 ዲንሢ ያዲዴቶ ታና ዲንሢ ዶዲሼያ ማዒ
 ዲንሢም ፓይዲንታንዳኔ።»
- 3 ሂንዳ ታ ጌሰታንዳጉዲ ፔቲና ቤሲ ታኣም
 ሃሹዋቲ፤
 ዬካፓ ዲንሢ ኮዔሢጉዲ ቦሃኒ ዳንዳዓኔ።»
- 4 «ታኣኒ ቆፃሢ ዓሲቱዋንቴ ያኦሲኬ፤
 ዓካሪ ሃሢ ገቢ ዳንዳዒያ ታኣኒ ሃሼቴ ዓይጌ
 ዓኣይ?»
- 5 ሂንዳ ታ ባንሢ ዛጉዋቲ፤
 ጌሰታኒ ዲንሢ ባሻንዳያ ሄላንዳኣና
 ታኣኮ ጌታ ዲንሢኮ ዑሰካ ጌላንዳኔ።
- 6 ታ ማላዛታፃ ታና ዳቃሣኔ፤
 ዑፃ ታኣኮ ዲጊቹሞና ጎጋይቁሳኔ። »
- 7 «ፑርቶ ዓሶኮ ለዓ ያደቁ፣ ቆላኣ ማርጊ
 ዓይጎር ዔቃታ ሳዓ ናንጋይ?»
- 8 ዔቃቶኮ ናኣቶና ናኣቶኮ ናኣቶና
 ዳጪ ኮሺና ናንጋሢ ዓይጋ ዔቃታ ዛጋይ?»
- 9 ፔቲታፃ ሂርጋባኣያ ኮሺና ዔቃታ ናንጋይ፤
 ያኦሲኩ ባይዛ ፑርቶ ባካ ዔቃቶ ሄሊ
 ቤቁባኣሴ፤

- 10 ባኣታ ዔቃቶኮ ፔቲታፃ ማታባኣያ ቆሊንታኔ፤
 ዲንዶ ባኣታ ዔቃቶኮ ባጊሱዋፃ ሾዓኔ።
- 11 ናኣቶ ዔቃታ ፔኤኮ ማራይጉዲ ሄንቃኔ፤
 ዓኣሎ ናኣታኣ ዔቃቶኮ ማራናይጉዲ ጻካኔ።
- 12 ካራቤ ዔቃታ ባዒ ባዒ
 ጎኣኣኣ ዋርቁ ዋርቁ
 ዳንኮዋ ዋርቁ ዋዛና ዔቃታ ኮርጋኔ።
- 13 ዔቃታ ፔኤኮ ናንጎ ሌዖ ኮሹሞና ሃሢ ዋዛና
 ጋፐሳኔ፤
 ዋኣዩሢባኣያ ሃያ ሳፃይዳፓ ሃይቢና ዔቃታ
 ዳማዳኔ።»
- 14 «ዬይ ያዲታንቴ ያኦሲ ዔቃታ፡-
 ኦ ኮይላፓ ሃኬ፤ ጎይዎ ኔኤኮ ኦ ዔራኒ
 ኮዑዋሴ» ጋዓኔ።
- 15 ዔቃጉዲ ሃሢ፡- ኦ ዲዛ ካኣሸካንዳጉዲ
 ቢያ ባኩ ዳንዳዓ ጎዳሢ ዲ ያናዳይ?
 ዲዛ ሺኣቁፃ ኦና ዓይጎ ማኣዳይ?» ጋዓኔ።
- 16 ዔቃ ዔቃታ ጋዓሢ፡- ዔቃቶኮ ኩጫ ዓኣ ቆላ ቢያ
 ዔቃቶ ላቢሢና ጴዳያ ዔቃቶም ማላሢሮኬ፤
 ታ ጋዓንቴ ፑርቶ ዓሶኮ ማሊዖ ዔካዓኬ።»
- 17 «ጌኤዞ ጋሳ ፑርቶ ዓሶኮ ፖዒ ባይቁ ቤቁያ?
 ሃሢ ባይዛ ባኣዚ ዔቃቶይዳ ኬዲ ዔራ?
 ያኦሲ ዔቃቶ ፔ ዳጎና ማታሲ ቤቁያ?
 18 ዔቃታ ጎቦጉዲ ዠባሪና ዔውቴ ዎዴ
 ሲላሊጉዲ ዓልጎና ፒዌንቴ ዎዴ ዓኣ?»
- 19 «ዲንሢ፡- ያኦሲ ዓድንሢ ዳቢንቶር
 ዔቃቶኮ ናኣቶ ማታሳኔ፤ ጋዓኔ፤
 ሂንዳ ያኦሲ ጎሞ ዓሶሆቲና ዔቃቶ ማታሶንጎ፤
 ያዲ ማዔቃታቴ ዳቢንቴያ ማዔሢ ዔቃታ
 ዔራኒ ዳንዳዓኔ።
- 20 ጎሞ ዓሳ ዔቃታ ፔኤሮ ማዳ ዳቢንቶር
 ማቶ ዔቃታ ዔኮንጎ፤
 ቢያ ባኩ ዳንዳዓ ጎዳሢ ፔ ዳጎ ዔቃቶይዳ
 ኬይሶንጎ፤
- 21 ዓሲ ሃይቁሰካፓ
 ፔ ናኣቶ ዛሎ ዓይጎ ማላ ባኣዚ ዓኣይ?»
- 22 ያኦሲ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሶይዳታፃ ዎዎጋኔ፤
 ዓካሪ ዓሲ ዲዛ ዎጌ ዎጊሢ ዔራቶ ዔርዛኒ
 ዳንዳዓ?»
- 23 «ፔቲ ፔቲ ዓሳ ናንጎ ጋፓ ሄላንዳኣና
 ፔቲታፃ ማታ ዔቃቶ ሄሎዋንቴ ዶዲ፣ ሃሢ
 ኮሺ ማዒ
- 24 ዑፃኣ ዔቃቶኮ ዓንዲርቁ ጎይሢ ዓኣንቴ
 ማጌፃ ዔቃቶኮ ሶሪና ኩሙሢ ዓኣ ጎይሢ
 ዓኣንቴ ሃይቃኔ።
- 25 ዛላ ጋዓንቴ ዶዲ ያዩሢ ዔቃቶፓ ዳማዲዋንቴ
 ማቶና ቁራይኒንቴ ጎይሢ ኮሺ ባኣዚ
 ዳንቁዎፃ ሃይቃኔ።
- 26 ቢያሢ ዳኡከንታፃ ዓጪ ማዓኔ፤
 ዛኣሌያ ዔቃቶኮ ዑፃ ባይዛኔ።»
- 27 «ሃሢ ታና ማታሳኒ ማላሢና
 ዲንሢ ዲኖና ዲንሢ ማሌ ጌሮ ማሊዖ ታ
 ዔራኔ።»
- 28 ዲንሢ፡- «ዬይ ዳኤፖ ዓሢኮ ማኣራ ዎካ ዓኣይ?
 ፑርቶ ዓሢኮ ናንጎ ቤዛ ዓንካዳይ?» ጋዓኔ።
- 29 ጎይፃ ሃንታ ዓሶ ዲንሢ ያኦሲ ባኣዳዳ?»

- 30 ዓይነቱ ከኤዜ ማርካቶ ዲንሢ ዓኩዋዳዳ?
ዓይነቱ፡- «ባይዛ ባካ ሙካኣና ፑርቶ ዓሶ ሜታ
ሂሉዋሴ፤
ያከሱሶ ዲጋ ፔጋዲ ጴዳ ዋዶና ዓይነቱ
ቶቶላኔ» ጌዔኔ።
- 31 ፑርቶ ዓሢ ፑርቶ ማዳሢ ዛሎ «ኔ ፑርታኬ»
ጋዓንዳሢ ምዳደይ?
ዒዛኮ ፑርቶ ማዳሮ ዒዛይዳ ሜቶ ያ
ዓጋንዳይ?
- 32 ዒ ሃይቆሰካፓ ሌዛ ዒዛኮ ዱኤፖ ቤዛ
ዒውታኔ፤
ዩካፓ ዱኤፓ ዒዛኮ ካፒንታኔ፤
- 33 ዒዚ ዱኤከንታኣና ዒዛ 0-9 ማሆ ዓጫ ዒዛ
ዳኤፃዓኔ፤
ዓሳ ዒዛኮ ገንፆ ሙካንዳኔ፤
ሃሃ ኮሺ ሚርጌ ዳሬ ቤርታ ዒዛኮ
ዓኣዳንዳኔ።»

- 34 «ዓካሪ ዲንሢ ጉሪ ማዔ ሃይሴና
ዓይጋ ታና ደዲሻኒ ኮዓይ?
ዲንሢ ታኣም ማሂ ከኤዛ ባካ ቢያ
ሉኤዚኬ።»

ሃይሢ ጌሰቲንቴ ጌኤዞ

22

(22:1—26:14)

- ዒልፓዜ
- 1 ቱሚና ዓጮ ዓሢ፡ ዒልፓዜ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
- 2 «ዓሲ ያኦሲ ማኣዳ ባኣዚ ዓኣ?
ሜሌ ዓታዛ ዒ ዔራ ማዔታቶዋ ፔኤም
ማዓንዳፓዓቱም
ያኦሲም ማዓፃቱዋሴ።
- 3 ኤኤኮ ኮኮ ማዳ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢም ዓይጎ
ማኣዳይ?
ኤኤኮ ፒዜ ናንጋ ዒዛም ዓይጎ ዋኦታይ?
- 4 ዓካሪ ኔጊዳ ዋጌሢና
ሃይደዲ ኔና ጎራሢ
ኤኤኒ ያኦሲኮ ላጌ ማዔሢሮዳ?
- 5 ሃይ ቢያ ጌና ኔና ሂሌሢ ፑርቱማ ኤኤኮ ዲቤሢሮ
ጎማኣ ኤኤኮ ኩዱዋኣያ ሚርጌታሢሮቱዋዓዳ?
- 6 ኤኤኮ ጌርሲንሢ ዋኦቱ ባኣዚ ባኣንቴ
ዓይሢ ባኣዚ ማሂ ዓይቶ ባኮ ኔ ዔኬኔ፤
ዛሎ ዓሶኮ ማኣሰሢ ጉሲ ካሎ ኔ ዔይቶ
ዓይሴኔ።
- 7 ናይዲ ዳኤቢንቴ ላቤዞንሢ
ካሣንታ ዋኣሢንታ ኔ ላኣጌኔ።
- 8 ጎዔላ ዋልቁና ዓኣ ዓሶ ቆሎ
ዳካ ዓሲኮ ሌሊ ዳኔ ማዔኔ።
- 9 ዜኤሮይንዶ ኩቺ ጉሪ ኔ ዳኬኔ፤
ዜኤሮ ናኣቶኮዋ ዔይቶ ዋይሢ ባኮ ኔ
ባይዜኔ።
- 10 ዩያሮ ኮይላ ኤኤኮ ፒሮና ማንገንቴኔ፤
ዔርቱባኣ ሜታኣ ኔና ዲቃሣንዳኔ፤
- 11 ዛጋኒ ኔና ባሻንዳያ ሃላንዳኣና ዲሚ ኔና ዓርቁኔ፤
ዲጲ ዋኣሢያ ኔና ዔኤዳኔ።»
- 12 «ያኦሲ ዳግ ጌዔ ጫሪንጮይዳ ናንጋያቱዋዓዳ?
ኩኦጋሢ ዋዚ ዳግ ጌዔ ቤሰካ ዓኣያ ማዔቲያ
ዒዚ ዔይቶኮ 0-9 ማዔ ዔይቶ ዛጋኔ።»

- 13 ኤኤኒ ጋዓንቴ፡- «ያኦሲ ዓይጎ ዔራይ?
ሻኔ ዲሞኮ ሶ ሱካ ዔቁ
ዋዲ ኑጊዳ ዋጋኒ ዳንዳዓይ?
- 14 ጫሪንጮኮ 0-9 ዒ ሃንታኣና
ሻኔ ዲማ ዒዛ ዓኣቻሢሮ
ዒ ዛጋኒ ዳንዳዐ-ዋሴ» ጋዓኔ።»
- 15 «ጎሞ ዓሳ ሃንቴ
ሚናኣ ጎይፆ ኔ ሃንታ?
- 16 ዔይታ ዋዳ ዔይቶኮ ሂሉዋንቴ ኩዳኔ፤
ዲጲ ዋኣሢናኣ ፒፂንቴ ባይቁኔ።
- 17 ዔይታ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ፡- «ኔ ኮይላፓ
ሃኬ፤
ኔ ኦም ዓይጎ ማዳኒ ዳንዳዓይ?» ጌዔኔ።
- 18 ጋዓንቴ ማኣሮ ዔይቶኮ ያርጎቹሞና ኩንሢሢ
ያኦሲኬ።
ዩያሮ ታኣኒ ፑርቶ ዓሶኮ ማሊፆ ዔኩዋሴ።
- 19 ፑርቶ ዓሳ ሜታዳሢ ዛጊ ዛጊ
ኮኮ ዓሳ ዋዛዳኔ፤
ፒዜ ዓሳ ሂዚ ጌይ ጌይ ዔይቶ ሚኢጫኔ፡-
- 20 ጎኔ፡ ኦኤኮ ሞርካ ባይቁኔ፤
ዔይቶኮ ዓኣ ባካ ቢያ ታሚና ሚጪ ጋፔኔ።»

- 21 «ዩያሮ ዲዮቤ፡ ኔና ያኦሲም ዋይሢ፤
ኤኤኮ ዒዛና ዋላ ኮሹሞ ዓኣያ ማፆንጎ፤
ኔ ያዲዳቱ ኮሺ ባኣዚ ዳንቃንዳኔ።
- 22 ያኦሲ ኔና ዔርዛ ዔርዚያ ዋይዜ፤
ዒዛኮ ቃኣሎዋ ዒና ዔኬ።
- 23 ኔ ቶኦኮ ኤኤኒ ቢያሢ ዳንዳዓ ጎዳ ባንሢ ማሄቶ
ኤኤኒ ቤርታኣሲ ጎይፆ ማዓንዳኔ፤
ኔ ማኣራፓ ፑርቶ ማዳ ባይዜ።
- 24 ዋርቆ ሲላሎይዳ ኬኤሬ፤
የፔሬ ዓጮ ዋርቆዋ ዋርዚ ሹቺጉዲ ዲይ
ዳኬ፤
- 25 ዩና ዋዶና ቢያሢ ዳንዳዓ ጎዳሢ ኤኤም
ዋርቆና ጌኤሺ ቢራና ማዓንዳኔ።
- 26 ቢያሢ ዳንዳዓ ጎዳሢ ኔ ዋዛዳንዳኔ፤
ዒዛ ኔ ጉሙርቁ ናንጋዳኔ።
- 27 ዒዛ ኔ ሺኢቃ ዋዶና
ኔ ሺኢቁ ባካ ቢያ ኤኤም ማዳንታዳሢሮ
ናኣሶ ኤኤኮ ኔ ጪጋንዳኔ።
- 28 ማሊፆ ቢያ ኤኤኮ ገኢጋንዳኔ፤
ጎይፆኣ ቢያ ኤኤኮ ፖዒ ማዓንዳኔ።
- 29 ያኦሲ ያቶርቃ ዓሶ ዳውሲሳንዳኔ፤
ሼሌዔ ዓሶ ጋዓንቴ ዳውሳንዳኔ።
- 30 ኤኤኒ ዋንዳ ያሎ ማዔያታቴ
ያኦሲ ኔ ዛሎሮ ጌይ ፑርቶ ዓሶ ዳውሳንዳኔ።»

23

- ዲዮቤ
- 1 ዲዮቤ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
- 2 «ሃሢያ ታኣኮ ያዱፃ ጫንቺኬ፤
ሚታዲ ሚታዲ ታ ዒላቲቲያ
ያኦሲኮ ኩጫ ታጊዳ ዳኤፂ ዳኤፂ ዓኣኔ።
- 3 ዒዚ ጴዳ ቤዞ ዋንዳ ታ ዔራያታቶ
ዋዚ ታኣም ኮሸካንዳይ?
ዒዚ ናንጋ ቤዞ ታ ሂሉቶ ዋዚ ታ
ዋዛዳንዳይ?

- 4 ታኦክ ዓላ ማቶ ታ ዒዛም ኬኤዛንዳንቴ፤ ታ ዒዛ ሞኦታ ሞኦቶዎ ፓይዲ ፓይዲ ታ ዒዛም ሺኢሻንዳንቴኬ።
- 5 ዎዚ ጌይ ዒ ታኦም ማሃቴያ ሃሃዒ ታኦም ዎዚ ጋዓቴያ ታ ዒራንዳንቴኬ።
- 6 ኅዖንቴ ያኦሲ ፔኤኮ ጴኤፖ ዎልቆና ታና ሞኦታንዳኖ? ታ ሺኢቃ ባኮ ታኦም ዒ ዎይዛንዳፓዓቴዎ ዬያ ዒ ማዳዓኬ።
- 7 ዒኢካ ፒዜ ዓሲ ዒዛና ሞኦታንዳኔ፤ ታኦኮ ጌኤዞ ጌሰታ ያኦዛሢ ናንጊና ታና ማታ ባኢያ ማሃ ኬሳንዳኔ።»
- 8 «ጋዓንቴ ዓባ ኬሰካ ባንዖ ታ ዓኣዳቴያ ዒ ዬካ ባኣሴ፤ ጊንሣ ዓባ ጌላ ባንዖ ታ ማዔቴያ ዒዛ ዴንቃኒ ታ ዳንዳዒባኣሴ።
- 9 ዒዚ ኬዶ ዛሎና ማዶ ፔኤኮ ማዳኔ፤ ጋዓንቴ ታ ዒዛ ዴንቁባኣሴ፤ ደኦሎ ዛሎ ታ ሺሬቴያ ዒዛ ዴንቃኒ ታ ዳንዳዒባኣሴ።
- 10 ዒ ታኦኮ ሄዖ ቢያ ዒራኔ፤ ዒ ታና ዎይታቴ ዘጌቶዎ ዎርቄጉዲ ጌኤሺ ማዔሢ ዴንቃዳኔ።
- 11 ቶካ ታኦኮ ዒዚ ናሽካ ኅይዖ ዓኣዳኔ፤ ሻውላ ማዛቄ፥ ሴካ ሃንጋ ታ ኅዑዎሴ።
- 12 ቢያ ዎዶ ዒዛኮ ባይሢያ ታ ካፓኔ፤ ቃኦሎዎ ታ ዒዛኮ ዒና ካፒ ዓኣኔ።»
- 13 «ያኦሲ ላኦሚንቴዎሴ፤ ዒዛም ዎይዚ ዒዳይ ባኣሴ፤ ዒ ናሽኬ ባኣዚ ቢያ ማዳኔ።
- 14 ታኦም ዒ ማሌ ባኮ ቢያ ማዶ ኩንሣንዳኔ፤ ዬያጉዳ ሚርጌ ማሊሢ ዒዛኮ ዓኣኔ።
- 15 ዬያር ዒዛ ቤርታ ዓቂፃ ኮሺ ታና ዒጊቻኔ፤ ዬያ ታ ማላዖ ኅጎጋይቃኔ።
- 16 ያኦሲ ታኦኮ ዒና ባይዜኔ፤ ቢያ ባኮ ዳንዳዒ ኅዳ ታና ዲቃሣኔ።
- 17 ዎዚ ሻኔ ዴማ ዓኣፖ ታኦኮ ዓርቄቴያ ዴሞኮ ዎልቃዲዖ ጌሰቴያ ታና ባሺባኣሴ።»

24

- 1 «ያኦሲ ዎኅ ዎጋ ዎዶ ዓይጎር ማንሡዎይ? ዒዛኮ ማዳዘንሢ ዬያ ዎኅ ቃኦሎ ዓይዲ ሄላንዳኣና ካፓይ?»
- 2 «ፑርቶ ዓሳ ፔ ቤዞ ዳልጊሻኒ ዛጳ ሻሃኔ፤ ማራቶ ቡሪ ዔኪ ዔኪ ፔ ቆልሞና ዎላ ሲኢሪ ሲኢሪ ሄንቃኔ።
- 3 ዜኤር ናኣቶኮ ሃር ዔያታ ቡሪ ዔካኔ፤ ዜኤር ዒንደሎኮ ቆሎ ማዔ ጌማ ዔኤቢኮ ዓይሢ ማሃ ዔካኔ።
- 4 ማንቆ ዓሳ ሻኣኪንቴሢና ኅይዖፓ ዔያታ ዳውሳኔ፤ ዔያቶኮ ቤርታፓ ጳሽኪ ዓኣሺንታንዳጉዲ ማሃኔ።»
- 5 «ማንቆ ዓሳ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓኣ ኪርሞሊጉዲ ፔኤኮ ናኣቶም ሙኡዚ ኮዓኒ ኬሰኪ ማታዲ ሃንታኔ፤
- 6 ዔያታ ቆልማ ሙዓ ባኮ ፔኤር ሙዓኒ ፔኤም ቡኩሳንዳኔ፤

- ፑርቶ ዓሳር ማዔ ዎይኖ ኅዛፓ ዔያታ ዚንጋንዳኔ።
- 7 ዔያታ ዎንቶ ጉቤ ካሎ ላሂ ዎርቃኔ፤ ጨኢዮር ዔያታ ማይንታ ማኣዓ ዔያቶኮ ባኣሴ።
- 8 ዲኮይዳ ዎርቃ ዒርና ዑፃ ዔያቶኮ ዎዓኔ፤ ማኣሪ ዔያታ ባይዚ ጴኤፖ ሹጮ ባንሢ ደጨ ዎርቃኔ።»
- 9 «ፑርቶ ዓሳ ዓዳባኣ ዜኤር ናኣታ ዔያቶም ማዳያ ማዓንዳጉዲ ዒንደንሢን ደንፃፓ ናኣቶ ቡሪ ዔካኔ፤ ማታዳ ዓሲኮዎ ናዖ ጋሌ ጨገያኮ ዓይሢ ባኣዚ ማሃ ዔካኔ።
- 10 ማንቆ ዓሳ ፔቴታዖ ማኣዓ ባኣንቴ ማዶይዳ ካሎ ኬሰካኔ፤ ማኣሎ ቡር ዎዶና ናኣር ኬዲ ኬዲ፤ ሃሃ ባሲ ባሲ ዔያታ ፔኤር ናናይዲንታኔ።
- 11 ፑርቶ ዓሳኮ ዔቦ ቴኮ ኅዛፓዳ ሪሚቶ ዓኣፓፓ ኮሾ ዛይቶ ዔያታ ኬሳኔ፤ ዎይኖ ካዖ ሰያፓ ዔኪ ዑዞ ዔያታ ኮሻኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዴኤቢንታኔ።
- 12 ካታማ ካታማ ሃይቃኒ ሳዞ ጋሽካ ዓሳ ዚኢሊንታኔ፤ ማቄ ዓሳኣ ማኣዶ ያኦጨሢና ዒላታኔ፤ ያኦሲ ጋዓንቴ ዔያቶይዳ ማዳንቴ ጌኖ ዛጊባኣሴ።»
- 13 «ፖዒ ዒፃ ዓሲ ዓኣኔ፤ ፖዒ ዓይጎ ማዔቴያ ዔያታ ዔሩዎኣሢር ፖዖኮ ኅይዖ ዔያታ ሃንቴዎሴ።
- 14 ዓሲ ዎዶ ዓሲ ሃጊ ዴሚ ዓኣንቴ ሚኢሪ ዔቂ ማንቆ ዓሳንታ ማታዳ ዓሳንታ ዎዳኔ፤ ዴሚ ዓኣንቴ ዉሱሞይዳኣ ኬሰካኔ።
- 15 ዞኦሰካ ኮኦማ ዓሲ ሳዓ ዓማንዳማ ካፓኔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዛጉዎጉዲ ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ካንቃኔ።
- 16 ዉሲ ዴሚና ማኣሪ ቦኦኪ ዉኡቃኒ ጌላኔ፤ ሮኦር ጋዓንቴ ዓኣሺንቴ ፔኤቃኔ። ፖዒያኣ ዔያታ ዒዒፃኔ።
- 17 ዴሚና ማቶ ማዢሢ ዔያቶ ዎዛሳሢር ቢያሢም ሻኔ ዴማ ካሬያ ማዓኔ።» ጌዒ ማሄኔ።

[ዩካፓ ያፓራ፡-]

- 18 «ፑርቶ ዓሳ ዲጲ ዎኣሢና ፒዒንቴ ዔውታንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዓጫ ጋዳንቁንቴያ ማዓንዳኔ፤ ዔቦ ቴኮ ቤዞ ዔያቶኮ ካኣማ ዓሲ ባኣሴ።
- 19 ሻቺ ያይዲና ዓልቄም ዎኣፃኣ ሚጨ ባይቃሢጉዲ ኅሞ ዓሳ ሃይቄ፥ ሃይቄ ዓሳ ዓጫ ዴንዲ ባይቃንዳኔ።
- 20 ዓሲ ቢያ ዔያቶ ዎላንዳኔ፤ ዔያቶ ዒንደንሢንታዖ ማሊ ጳቂሢንዲዎሴ፤ ዓሽኮ ዔያቶኮ ዛኣሌ ሙዓንዳኔ፤ ዔያቶኮ ፑርቴም ማዳ ደዔ ሚሢጉዲ ማቄ ዓታንዳኔ።
- 21 ዬይ ቢያ ዔያቶ ሄሌሢ ዔያታ፡- ናኣታባኣ ዞኦካሢ ላኣሎ ቡሪዖና ዜኤር ዒንደንሢ ማዔ ላኣሎም ፔቴታዖ ሚጨንቴባኣሢርኬ።
- 22 ያኦሲ ጋዓንቴ ፔ ዎልቆና

- ቢታንቶይዳ ዓጎሳ ዓሶ ባይዛንዳይ፤
ሃሃ ዒ ደጋጂ ዒቄ ወደና
ፑርቶ ዓሳ ሾምፔና ዓታዓኬ።
- 23 ዔያታ ኮሺና ናንጋንዳጉዲ ያኦሲ ዓይሠቴያ
ዔያታ ዓኣዳ ጎይያ ቢያ ኮሺ ዒ ዛጋጌ።
- 24 ፑርቶ ዓሳ ዳካ ወደም ያርጎጫጌ፤
ጋዓንቲ ቤዘማና ሆኦሪጉዲ ሹሊ ባይቃጌ፤
ሃኣኮኮዋ ቶኦኪጉዲ ዔያታ ታይዚንታጌ።
- 25 «ይይ ያዲ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ» ጋዓ ዓሲ ዓኣ?
ታ ጌዔ ባካ «ሉኡዚኬ» ጋዓ ዓሲ ዓኣ?» ጌይ
ማሃጌ።

25

ቢልዳዴ

- 1 ሹሃ ዓጮ ዓሢ፥ ቢልዳዴ፡-
- 2 «ቢታንቶንታ ዒጊጩንታያ ማዓሢንታ ያኦሲሮኬ፤
ማኸንታ ቢያ ዒጊቹሞና ዒዛም ወርቃያኬ።
ዒዚ ፔኤኮ ጫሪንጮ ካኣቱሞ ኮሹሞና
ካፓጌ።
- 3 ዒዛኮ ያላ ዓሶ ሚርጉማ ፓይዲ ባኣያኬ፤
ያኦሲኮ ፖዓ ሄሉዋ ቤሲያኣ ባኣሴ።
- 4 ዓሲ ያኦሲ ቤርቲዳ ወይቲ ያሎ ማዓኒ ዳንዳዓይ?
ዓሲ ማዓ ማኸንታ?
ታ ጌኤሺኬ» ጌይ ሄርሺንታኒ ዳንዳዓ ዓሲ
ዓኣ?
- 5 ዬያሮ ያኣዛሢ ቤርታ
ዓጊኖ ፖዓታያ ጌኤሺኪ ፖዓያቱዋሴ፤
ኸኣጋሢያ ዒዛ ቤርታ ጌኤሺቱዋሴ።
- 6 ዓካሪ፡- ፀርቃሌና ዛኣለናጉዲ ማዔ ዓሲንሢ
ወማጉዲ ዳካንዳያ ናንዳይ?» ጌዔ።

26

ዲዮቤ

- 1 ዬካፓ ዲዮቤ፡-
- 2 «ዬያ ኔኤኒ ጌሰቲያና
ላቤሢ ማኣዴያ ኔኤም ማላ?
ኩጫ ላቤሢ ደዲሹጉዲ ኔኤም ጋዓ?
- 3 ዔራታ ፓጩሢም ዓይጎ ዘር ኔ ዘሪይ
ዓይጎ ባኣዚ ኔ ዓዛ ዔርዜይ!
- 4 ዓካሪ ሃያ ኔ ጌሰታንዳጉዲ ኔና ማኣዴሢ ያናዳይ?
ኔና ማሊሲ ዔቁሴሢያ ያ ዓያናዳይ?» ጌዔ።

[ቢልዳዴ]

- 5 «ሃይቄ ዓሶኮ ሾምፓሢ
ዴኤፖ ባዘኮ ደማ ዓኣያ
ሚርጌና ዒጊጩሢ ዓኣጌ።
- 6 ሃይቄ ዓሳ ናንጋ ዓጫ
ያኦሲ ቤርታ ፔጋኣኬ፤
ዓይጎ ባኣዚያ ዬያ ዓኣቻኒ ዳንዳዑዋሴ።
- 7 ያኦሲ ኬዶ ዛሎ ጫሪንጮ
ጉር ዠባርይዳ ሂኢሃጌ፤
ዬያጉዲ ሃሃ ሳያዋ ዠባራ ሱፃጌ።
- 8 ሻኣራ ዋኣሢ ዓርቃንዳጉዲ ያኦሲ ማሃጌ፤
ዬይ ዋኣፃ ዴኤፃ ሻኣሮ ዳርዙዋሴ።
- 9 ዒዚ ዓጊኖኮ ፖያ ሻኣሮና ዓኣቻጌ።
- 10 ፖያና ዲሞና ዲማሳኒ
ዴኤፖ ባዘ ዋኣያኮ ቤርቶይዳ
ጫሪንጮና ሳያና ካኣማያ ማላ ቤዘዋ ዛጲ
ማሃ ሂኢሃጌ።

- 11 ዒዚ ዔያቶ ጎራ ወደና
ጫሪንጮኮ ቱርቱራ ዲቃቲያና ዓጊያጌ።
- 12 ፔ ወልቆና ባዘ ዒ ዚቲዳጌ፤
ፔኤኮ ዔራቶናኣ ሬዓቤ ጌይንታ
ዴኤፖ ቦዓሢ ወዲ ባይዛጌ።
- 13 ፔኤኮ ዑኡዘና ዒ ጫሪንጮ ጌኤሻጌ፤
ፔ ኩጮና ደርቢንታ ሹኣዛሢያ ጫርጋጌ።
- 14 ዬይ ቢያ ያኦሲ ማዳ ባከፓ ዳኮንሢኬ፤
ኦ ወይዛሢ ዒዛኮ ካሽካሽያ ለሊኬ፤
ዒዛኮ ወልቆ ጉጉንሢያ ያኣኒ ማሊ ጰቂሢኒ
ዳንዳዓይ?» ጌይ ማሃጌ።

ዲዮቤኮ ጋፒንያ ሃይሶ

27

(27:1—30:31)

ዲዮቤ

- 1 ዲዮቤ ቃሲ ኬኤዛያ ሂዚ ጌዔጌ፡-
- 2 «ፒዜ ወጌ ወጊሢ ዒፃ
ናንጎ ታኣኮ ጫንቲ ማሃ
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኦሲ ሃይቆ!
- 3 ሹምፓሢኮ ዑኡሲ ታኣም ያኦሲ ዒንጌም
ታ ዓኣ ወደማና
- 4 ፔቲታያ ፑርታ ባኣዚ ታ ዳንጋፓ ኬሰካዓ፤
ታ ዒንዲርዘና ሉኡዙሞ ታ ጌሰታዓ።
- 5 ዒንሢ ጌዔ ባኮ ቢያ ፒዜኬ ጌይ
ፔቲታያ ታኣኒ ዔካዓ፤
ታኣኒ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ጎኡሞና ደዲያ ታ
ሃሻዓ። »
- 6 « ታ ፒዜኬ» ጌይያይዳፓ ወይቲቲያ ጊንሢም ታ
ጋዓዓ፤
ታ ናንጋ ወደይዳ ቢያ ታ ዒና ታና
«ዬያ ቢያና ኔ ዳቤጌ» ጎፀዋሴ።»
- 7 «ታና ዒፃ ዓሶና ማካ ዓሳኣ ቢያ
ጌኔ ዓሲና ዔኤቢ ወይዚ ዒፃ ዓሲጉዲ
ዔያቶም ዓጊንታ ማቶ ዔኮንጎ።
- 8 ያኦሲ ሹምፓሢ ዔያቶኮ ዓሽካፓ ዲማሲ
ናንጎ ዔያቶኮ ቃሚሢ ወደና
ያኦሲ ዋላ ዓሶኮ ዓይጎ ሃጊ ማዓ ወዛ ዓኣይ?
- 9 ማታ ዔያቶ ሄሌ ወደና
ያኦሲ ዔያቶኮ ዒላቶ ወይዛንዳ?
- 10 ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢና ዔያታ ወዛዳ?
ቢያ ወዴ ያኦሲኮ ሱንያ ዔያታ ዔኤላ?»

- 11 «ያኦሲ ወልቃ ወዚጉዲ ዴኤፒታቲያ
ታ ዒንሢ ዔርዘንዳጌ፤
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳ ማሌ ባኮ ፔጋሲ ታ
ዒንሢም ኬኤዛንዳጌ፤
- 12 ዒንሢ ዬያ ቢያ ዔራሪያኬ፤
ዓካሪ ሃያ ማዑዋ ባኮ ዓይጋ ዒንሢ
ጌሰታይ?» ጌዔ።

[ያፓሪ]

- 13 «ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳ
ፑርቶ ዓሶና ጌኖ ዓሶ ወፓሢ ዬያ ጎይያኬ፤
- 14 ናኣታ ዔያቶኮ ሚርጌቲያ ያልዘና ጋፓንዳጌ፤
ዘርፃ ዔያቶኮ ሙኡዚ ባይዚ ናይዲንታንዳጌ።
- 15 ዬያይዳፓ ዓቲዘንሢ ሃርጌና ጋፓንዳጌ፤
ዘኤርይንዶ ማዔዘንሢያ ዔያቶ ዬኤካዓኬ።
- 16 ፑርቶ ዓሶኮ ማኣሻላጉዲ ፓይዲባኣ

- 17 መኢሽንታ ማኣደንታ ዓኣያ ማዓሲ ዳንዳዓኔ፤
17 ጋዓንቲ ፑርቶ ዓሳ ቡኩሴ ማኣዓሢ
ዲሎ ዓሳ ማይንታንዳኔ፤
ዔያታ ቡኩሴ ቆሎዋ ጌኤዮ ዓሳ ጊሽቲ
ዔካንዳኔ።
- 18 ዔያታ ማዞ ማኣራ ሻንጌ ፓቲሌና ማዞናና
ሳሽ ዉዲጉዲያኣ ሻኣሂንታንዳኔ።
- 19 ፑርቶ ዓሳ ጋፒንሢ ሦርሳቺ ማዓ ሻኣሎይዳ
ላሃንዳኔ፤
ጊንዓሰካፓ ዔያታ ደጫኣና ጋዓንቲ
ቆላ ቢያ ዔያቶኮ ባይቃንዳኔ።
- 20 ዲቃቲሢ ዲጲጉዲ ዔሩዋንቲ ዔያቶ ሄላንዳኔ፤
ዋንቶና ዓልጎ ዠባሬ ዔያቶ ዔካንዳኔ።
- 21 ዓባ ኬሰካ ባንፆ ዠባሬ
ዔያታ ናንጋ ቤዛፓ ፒዒ ዔኪ ዓኣዲ ዔያቶ
ባይዛንዳኔ፤
- 22 ጳሽኪ ዔያታ ቶላኒ ማላ ዎዶና
ፔቲታዎ ሚጨንቲሢ ባኣያና ዠባሬ ዔያቶይዳ
ደዳንዳኔ።
- 23 ዩይ ዠባሬ ቶኦቺሢና ኩጮ ፔኤሲ ባዒ ባዒ
ሃሃ ሱኡሩንሢናኣ ዔያቶ ዒጊቻንዳኔ።»

28

- 1 **ዔራቶ ጋዳይሲሢና ጌሰቶና ካላላ**
1 «ቢሮ ዓንጎ ኬሳኒ ማዒዲኔ ጌይንታ ባካ
ቦኣከንታንታ
ዎርቁ ሹኤሾ ቤሲያ ዓኣኔ።
- 2 ዓንጊ ሳዓይዳፓ ቦኣከንቲ ደዳኔ፤
ማዳኣቤ ጌይንታ ባካኣ ሹቺዳፓ
ሹኤሽንታኔ።
- 3 ዓሳ ዲሞይዳ ዓኣ ባኮ ፔጋሲ ኬሳኔ፤
ዴንዲ ሳዎኮ ዳሞ ሄሊ ሻኔ ዲሞይዳ ዓኣ
ማዒዲኖ ሹጮ ኮዓኔ።
- 4 ዓሲ ናንጋ ቤዛፓ ሃኪ ዴንዲ
ዓሲ ሄሊ ቤቁባኣ ቤሲ ሄላኔ።
ዒኣካ ኮሽ ዔታዳ ዔቲ ቦኣካኔ፤
ሱሲዳኣ ሹላሊ ሹላሊ ዓሲዳፓ ዲማዲ
ፔኤኮ ማዳኔ።
- 5 ሳዓ ሙኡዚም ማዓ ሃኣኮ ባቃልሳኔ፤
ዒዞኮ ጋራ ጋዓንቲ ታሚና ዓልቁ ባይቃኔ።
- 6 ሴኔፔሬ ጌይንታ ቦንቺንታ ሹጮ
ዒዞይዳ ዓኣ ሹጮ ባኣካፓ ደዳኔ፤
ዒኣካ ዓኣ ዓጮይዳፓኣ ዎርቁ ደዳኔ።
- 7 ዩያ ማዒዲኖ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዎ
ኪላንቄያ ዔሩዋሴ፤
ሃምፑራኣ ዴንቁዋሴ።
- 8 ፑርቶ ቦዓ ዩኖ ባንሢ ዓኣዲያ ዓኣዲዋሴ፤
ዘቢያ ዒኣኣ ሃንቱዋሴ።»
- 9 «ዓሲ ሳዎ ቦኣካኣና ፔ ኩጮና ዓጮፍ ሹጮ ቡጋኔ፤
ዲኮዋ ማዠቺንቶ ፃጳፓ ደይሳኔ።
- 10 ላሎ ቆኣቁ ኬሰኮ ጎይሢ ኮሻኔ፤
ቦንቺንታዎ ማዔ ማዒዲና ኬሰካ ሹጮዎ
ዒኣፓ ዴንቃኔ።
- 11 ዋኣሢ ዩያ ማዒዲኖ ባንሢ ዎቱዋጉዲ
ዎራ ዔቃ ካሮ ዲርቁ ቃዛኔ፤
ሳዎ ዴማ ዓኣቺንቲ ዓኣ ቆሎዋ ዴንቃኔ።

- 12 ዓካራ፡- ዔራቶ ዓንካፓ ደዳይ?
ማሊ ደቁሥሢኮዋ ቤዛ ዓንካዳይ?»
- 13 «ዔራቶ ሹምፓ ዓኣ ማዠቺንታ ናንጋ ሳዎይዳ
ደዳዋሴ፤
ዒዛ ዋኣዲም ሻንቺንታቲያ ዔራይ ባኣሴ።
- 14 ዴኤፖ ባዘንታ ዳልጎ ዋኣዎንታ
«ዔራቶ ኦኮራ ባኣሴ» ጋዓኔ።
- 15 ዔራቶ ጌኤሽ ዎርቁና ሻንቺንቱዋሴ፤
ዒዛ፡- «ያኣዴ ቢራ ዔካንዳኔ» ጌይንቱዋሴ።
- 16 ዔራቶ፡- ዎፔሬ ጌይንታ ዎርቆንታ ሜሬጊዴንታ
ሴንፔሬ ጌይንታ ሚዛጶ ሹጮፓኣ ባሽ
ቦንቺንታያኔ።
- 17 ዎርቁንታ ጌኤሽ ለማሌኤሽያ ዒዞና
ቤቃያቱዋሴ፤
ዎርቁፓ ኮሻና ፓልሞናኣ ላኣሚንታያቱዋሴ።
- 18 ዔራቶ ኪቤና ዓልማዞ ጌይንታ ባኮፓ ቢያ
ባሽኬ፤
ዞቁ ሚዛጶ ሹጮፓኣ ዑሣ ባሻያኔ።
- 19 «ቶጳዚዮኔ» ጌይንታ ዒቶጳያኮ ሚዛጶ ሹጮ
ዒዞ ሄሎዋሴ፤
ኮሽ ጌኤሽ ማዔ ዎርቁናኣ ማላቲንቱዋሴ።
- 20 ሄዴቶ፡- ዔራቶ ዓንካፓ ሙካይ?
ማሊ ደቁሥሢያ ዎካፓ ደዳይ?»
- 21 «ሹምፓ ዓኣ ማዠቺንቲ ቢያፓ ዒዛ
ዓኣሽንቲያኔ፤
ጨሪንጫ ባራና ካፓታዎ ኮይ ዴንቁዋያኔ።
- 22 ባይሲንታና ሃይቢና፡-
ኦ ዒዞ ዛሎ ዔራሢ
ኬኤዘንታ ሃይሴና ሌሊኬ» ጋዓኔ።»
- 23 «ዔራቶ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዎና
ዒዞ ናንጋ ቤዛዎ ያኦሲ ሌሊ ዔራኔ።
- 24 ዓይጎሮ ጌዔቲ ያኦሲ ሳዎኮ ጋፓ ሄላንዳኣና ቢያ
ዘጋኔ፤
ጨሪንጫኮዋ ዴማ ዓኣ ባኮ ቢያ ዴንቃኔ።
- 25 ዠባገሮኮዋ ዎልቆ ዒ ማዞ ዎዶና
ዳልጎ ባዞ ዋኣዎዋ ዒ ማኬ ዎዶና
- 26 ዒሮና ጉጉንዎናም
ዳምቦ ዒ ጊኢጊሽ ዎዶና
- 27 ያኦሲ ዔራቶ ዘጌኔ፤
ቦንቺሲ ዴጊሴኔ፤
ማሂ ማሂያ ዘጊያ ደዲሹኔ።።»
- 28 «ዒማና ያኦሲ ዓሲም፡-
«ዓካራ ዔራቶ ጌይሢ ያኦሲ ዒጊጨሢኔ፤
ማሊ ደቁሥሢ ጌይሢያ ፑርቱዋፓ ሃኪሢኔ»
» ጌዔኔ።

29

- ዲዮቤኮ ጋፒንዎ ሃይሶ**
- 1 ዲዮቤ ኬኤዘዎ፡-
- 2 «ታኣኮ ሃሃኣ ናንጋ
ያኦሲ ታና ቤርታ ካፓ ዎዶጉዲ ማዔቲ
ዎዘ ታና ዎዛሳንዳይ!
- 3 ዩያ ዎዶና ዲማ ታ ዓኣዳኣና
ያኦሲ ፔኤኮ ፖዎ ታኣም ፖዔም
ፖዒዳ ታ ሃንታኔ።
- 4 ያኦሲ ታኣና ታ ማኣሮ ዓሶና ካፓ
ታኣኮ ዴጋቶ ዎዶጉዲ ታቲ
ታ ዓይጎ ጋዓንዳይ!

28:28 28:28 ዓይኑ. 111:10፤ ዒሲ. 1:7፤ 9:10።

- 5 ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳ ሃጊ ታጊዳፓ
ደማዲባአሢር
ናአታ ታአኮ ቢያ ከይላ ዓኣኔ።
- 6 ቶኮ ታአኮ ታ ደኢቁና ማሰታንዳያ ሄላንዳኣና
ሚርጌ ደኢቁ ታ ዳንቃኔ።
ታአኮ ሪሚቶ ሚፃ ሃአቾ ሳይይዳ
ቱከንቴንቴታፃ
ደጲጉዲ ዋታ ሚርጌ ዛይቴ ታ ዔካኔ።
- 7 ካታማ ዓሳ ቡከንታ ጳኦኮ ታ ዓኣዲ
ዋጎ ዋጋ ቤዛ ዴዔ ዋዶና
- 8 ዴጌሢ ታና ዛጋፖ ቦንቾና ታ ቤርታፓ ሺሺአካኔ፤
ጋርቾ ዓሳአ ታና ቦንቾ ዴዔ ቤዛፓ ዔቃኔ።
- 9 ዴርሞ ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣ ሱኡጋኣ ታና ዛጋኣና
ኩጮና ፔኤኮ ዳንጎ ዓርቂ ዚቲዮ ጋዓኔ።
- 10 ዓጮኮ ቢቶ ማዔ ዓሳ ታ ዓኣ ቤዛይዳ ዚቲ
ጋዓኔ፤
ዲንዲርዛ ዔያቶኮ ቱኡቲ ጌሰታኒ ዔያቶ
ባሻኔ።»
- 11 «ዋይዜ ዓሲ ቢያ ታና ሄርሻኔ፤
ዛጌሢያ ቢያ ታና ጋላታኔ።
- 12 ዩይ ያዲ ማዔሢ፡-
ማንቆ ዓሶኮ ዒላቶ ታ ዋይዚ ዓውሳያና
ዜኤር ናኣቶዋ ታ ማኣዳሢርኬ።
- 13 ሃይቃኒ ዑኪ ዓኣ ዓሶ ታ ማኣዳሢር
ዔያታ ታና ዓንጃኔ፤
ዜኤር ዒንዶ ማዔ ላኣሎዋ ታ ማኣዳሢር
ዋዛና ዔያታ ያኣሲ ቦንቾም ዓይኑዋ
ዓይናዳኔ።
- 14 ዲሎሞ ዓዳ ማኣፖጉዲ ታ ማይንቴኔ፤
ፒዜ ዋይያ ዓዳ ዴኤፒ ኮኦቴጉዲ
ቃሲ ታ ማይንቴኔ፤ ቆኦጌጉዲያኣ ቶኦካ ታ
ዓጌኔ።
- 15 ዓኣፓ ባይቁሢም ዓኣፒ
ዋቦ ዓሶኮዋ ታኣኒ ቶኪኬ።
- 16 ማንቆ ዓሶኮ ታኣኒ ዓዳ፤
ታ ዔሩዋ ዓሶማኣ ታኣኒ ታርገፎኬ።
- 17 ጌናሢኮ ባንጋሎ ታ ማንሣኔ፤
ሙዓኒ ዒ ዓርቂሢ ዳንጋፓ ታ ኬይሲሴኔ።»
- 18 « ታአኮ ናንጎ ሌዓ ማኣሻላጉዲ ሚርጌም
ታ ማኣራ ቦንቾና ዓኣፖ ታ ሃይቃንዳኔ ታ
ጌዔኔ።
- 19 ፃጳ ታአኮ ቢያ ዋዴ ዋኣሢ ዴንቃያና
ካኣፓኣ ያልካዳ ሚሢጉዲኬ።
- 20 ቢያ ዋዴ ቦንቾንቴ ጎይሣ ታ ናንጋኔ፤
ዋልቃኣ ታአኮ ቢያ ዋዴ ዓኪ ማዓኔ።
- 21 ዓሳ ታአም ዋይዚ ዚቲ ጋዓኔ፤
ታ ዘር ዚቲ ጌይ ዒናፓ ዔያታ ዋይዛኔ።
- 22 ጌኤዛ ታኣሲ ዔያቶኮ ዴኤቦ ዛኣራያታሢር
ታ ጌሰቴሰካፓ ማሌ ጌሰታ ዓሲ ባኣሴ።
- 23 ጎሽካ ዓሲ ሌዔ ዒርዚ ዴንቃኒ ኮዓሢጉዲ
ዔያታ ታ ጌኤዛ ዋይዛኒ ዳንጎ ፔኤሲ ሃሺ
ካፓኔ።
- 24 ታ ዓኣፖ ካር ፖዒሲ ታኣኒ ሙሰታዛ
ካርቴ ዓኣፖ ካራ ዔያቶኮ ቡለንቴ ፖዓኔ።
- 25 ታኣኒ ታ ኮዓሢ ጎይፃ ዔያቶ ዋይሣኔ፤
ዶሎ ዓሶ ፔኤኮ ዔኪ ዓኣዳ ካኣቲጉዲ
ታ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳኔ፤
ዔያታ ያያ ዋዶናአ ታ ዔያቶ ደዲሻኔ።»

30

- 1 «ሃሢ ጋዓንቴ ታጊዳፓ ናንጎና ሃቶ ማዔ ዓሳ ታና
ሚኢጮኔ፤
ዔያቶኮ ዓደንሢ ታአኮ ማራቶ ሄንቃ
ካናቶና ዋላታፖ ሶኦፓኒ ኮይሱዋ ዓሲኬ።
- 2 ዋልቃ ላቤያና ዑፃ ዔያቶኮ ያኦፔያ ማዔሢር
ታና ዔያታ ዓይጎዋ ማኣዲዋሴ።
- 3 ማታሢና ናዮና ሚርጌሢር
ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ዔያታ ዓኣዲ ዓኣዲ
ሚሢኮ ፃጲ ኮይ ኮይ ዳዓኔ።
- 4 ደውሎይዳ ሶኦፓ ሶኦፓ ጋዓ
ደማ ደማ ዒላዢ ዔያታ ማንፃኔ፤
ዓኣፀዋያ ማዔ ሳሪንጎ ፃጲ ዔያታ ሙዓኔ።
- 5 ዓሲ ዉሲ ዒላቲ ዒላቲ ደውሳሢጉዲ
ዔያቶዋ ሃንጎ ዓሶ ባኣካፓ ደውሲ ደውሶኔ፤
- 6 ዔያታ ናሽኪባኣፖ ፔኤኮ ናንጎ ቤዛ ዴኖ ዔቶና
ማጎ ዴማ ቆኣፓዴ ዔቶይዳ ማሄኔ።
- 7 ሃሣ ዔያታ ካያ ሃንቴ ሃንቴ ሃራጉዲ ጮኣጋኔ፤
ጊንሣ ቶሾ ዴማኣ ዶጪ ዶጪ ዋርቃኔ።
- 8 ዢራፓና ጳርቂንቴ ጳርቂንቴ ዓጮፓ ዔያታ
ደውሲንቴሢር
ሱንሢ ባይቁ፣ ማሊሢባኣያ ማዒ ዔያታ
ናንጌኔ።»
- 9 «ታኣኒ ዔያቶኮ ሚኢጪ ዓማሎ ባኣዚ ማዔኔ።
- 10 ሻኣከንቴ ታ ኮይላፓ ዔያታ ሺኢካኔ፤
ፔቲታፖ ቦርሲንቴባኣያ ታ ቤርታ ዔያታ
ጩታኔ።
- 11 ያኣሲ ዋልቆ ታአኮ ላቢሲ ታና ደውሲሴሢር
ዔያታ ቢፃላ ቶሌ ፓርጉዲ
ታ ዑፃ ያኪ ሺራኔ።
- 12 ጎሪ ዲቺቦኣ ናኣታ ታና ማንጌኔ፤
ቶኮ ታአኮ ዔያታ ኮሪ ኬኤሪ
ሚቶ ታና ሄሊሳኒ ጌኣጊንቴኔ።
- 13 ታ ሃንታ ጎይፃ ዲርቂ
ታና ባይዛኒ ዔያታ ኮዓኔ፤
ዩያ ማዲፃ ቃዛ ባኣዚያ ዔያቶ ባኣሴ።
- 14 ዲጲ ዑሪ ጌላሢጉዲ
ኬኤሎ ዲፃ ታአኮ ዔያታ ዳርዚ ጌሌኔ፤
ቢያ ባኮ ማንሢሢ ባይዚ ባይዚ ታጊዳ ዔያታ
ሙኬኔ።
- 15 ሚርጌና ታ ዲቃቴኔ፤
ቦንቾ ታአኮ ዢባሪ ዢባርሻያጉዲ ማዒ
ዓኣዳኔ፤
ታአኮ ዳቂንቶኮዋ ሃጊ ማዓ ዋዛ
ሊኢሎጉዲ ላኣለንቴ ባይቁኔ።»
- 16 «ሜታሢ ታአኮ ኮሺ ሚርጌሢር
ሺምፓሢ ታአኮ ሃይቃኒ ዑኪ ሜታዴኔ።
- 17 ዋንቶ ዋንቶ ደዲ ሃርጌ
ሚጌፃ ታአኮ ጋኣጮኔ፤
ሚታሢያ ታአኮ ታና ሃውሺሱዋሴ።
- 18 ሃርጋ ታአኮ ያይዴሢር
ዓፒላ ታአኮ ጉርሚ ፑርቴኔ፤
ሆሌ ዓርቃ ማኣፖጉዲ ታና ጩኡሊ ዓርቁኔ።
- 19 ያኣሲ ታና ደቃላ ዢቢ ኬኤሪሢር
ሲላሊና ዲቢንሢና ታ ማላኔ።»
- 20 «ታ ያኣዛሢዮ! ታ ኔ ባንሢ ዒላቴኔ፤
ኔ ታኣም ጋዓንቴ ማሃባኣሴ፤
ዔቂ ታ ኔና ሺኢቁኔ፤
ጋዓንቴ ኔ ታኣም ዋይዚባኣሴ።

- 21 ኮሺ ኔ ታኣም ዶዴኔ፤
ኔኤኮ ደኤፖ ዋልቆና ኔ ታና ደውሴኔ።
- 22 ዢባራ ዔቁሲ ዔካንዳጉዲ ኔ ታና ማሃኔ፤
ዓልጎ ዢባራናኣ ኔ ታና ቡምባልሴኔ።
- 23 ዓሲ ቢያም ዓቱዋያ ማዔ ሃይቢም
ኔ ታና ዓኣሢ ዒንጋንዳሢ ታ ኔና ዔሬኔ።
- 24 ሎኣሚ ማቁ ዓሲ ማታዲ ማአደር
ኩጮ ፔኤሲ ዔቁሲ ዒላታዛ
ደዳ ዓሲ ዓኣ?
- 25 ታኣኒ ማታዳ ዓሲ ዩኤኪባኣዓዳ?
ማንቆ ዓሲዋ ሚጨንቲ ታኣኒ ማአዲባዓዳ?
- 26 ኮሺ ባኣዚ ዳንቃንዳኔ ጌይ ታ ማላዛ
ፑርታ ባኣዚ ታና ሂሌኔ፤
ፖዒ ታኣም ኬሰካንዳኔ ጌይ ታ ካፔንቲ
ሮኦራ ታኣም ዲሜኔ።
- 27 ማሊያና ታ ማታዳኔ፤
ኮሹዋ ታ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤
ኬላ ኬላ ዋኣዪፃ ታኣኮ ሚርጊ ሚርጊ
ዓኣዳኔ።
- 28 ዑፃ ታኣኮ ዓቢ ሚቹምቱዋንቲ
ዶዪያና ካርቲኔ፤
ዓሳ ቡከንታ ጳኣኮይዳኣ ዔቁ ማአደ ታ
ዶኦጫኔ።
- 29 ዓሲዳፓ ደማዳ ወኡኮኮ ታ ጌርሲ ማዔኔ፤
ቱኡቲኮዋ ታ ላጌ ማዔኔ።
- 30 ታኣኮ ካርቲ ዑፃ ጎኣጊ ጎኣጊ ኬዳኔ፤
ዑፃ ታኣኮ ቆሦና ዔኤታኔ።
- 31 ዋዛ ታኣኮ ታ ፔጋሲ ዔርዛ
ፔቲ ቫዦና ዋርቆ ጎኦሎና ዳንካሢና
ሃሢ ታኣኮ ዶዪያ ታ ቃዪ ዋይዚሳ ዓንጋም
ማዔኔ።»

31

- 1 «ሚዛጲ ወደር ናይና ላሃኒ ታና ሱኡካሱዋጉዲ
ታ ዓኣፖና «ዛጋ» ጌይ ታ ጫኣቄኔ።
- 2 ዬያ ዛሎ ያኦሲ ሎፓ ታኣም ዓይጎ ዒንጌይ?
ጫሪንጫ ዓኣ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኣዛሢዳፓ
ታኣም ጎዶና ባካ ዓይጎዳይ?
- 3 ፑርቶ ዓሲይዳ ደማ ደማ ማታ
ዳቢንቲ ዓሲይዳኣ ባይሲንታ
ሄላሢ ዔርቲያቱዋዓዳ?
- 4 ያኦሲ ታ ማዳ ባኮ ቢያ ዛጉዋዓዳ?
ሃሃ ታ ሃንቲ ሃንቲያዋ ዒ ፓይዲዋዓዳ?»
- 5 «ሎኡዚ ባኣዚ ታኣኒ ጌሰቲባኣያታሢ
ዓሲያ ታኣኒ ጌሺባኣያታሢ ታኣኒ ጫኣቃኔ፤
- 6 ዬይ ጎኔ ማዒያ፡- ያኦሲ ዳኤሡም ዔር ባኮ
ፐዜሢዳ ጌሢ ታና ዛጎንጎ፤
ታኣኮ ዲሎና ደዲያዋ ዔርንጎ።
- 7 ፐዜ ጎይፃፓ ታ ኬሰኪያ ማዔቲ
ዓኣፓ ታኣኮ ዛጌሢ ቢያ ዒና ታኣኮ ዓፃዳያ
ማዔቲ
ሃሃ ኩጫኣ ታኣኮ ጎማና ኪንቄያ ማዔቲ።
- 8 ታ ጎሽኬ ሃኣኮ ማሌ ዓሲ ሙዶንጎ፤
ታ ባቃላ ቢያ ቱጊንቲ ባይቆንጎ።
- 9 ዒና ታኣኮ ማሌ ላኣሊ ናሹዋና
ደዒንቲ ዔውቲያ ማዔቲ
ታኣኮ ዓሺናሢ ማቶ ዳንቃኒ
ዒዛኮ ካራ ካቲ ታ ዳዔያ ማዔቲ

- 10 ታ ማቶ ማሌ ዓሲም ዋንሢ ዋዳያ ማዒ
ማዳንጎ፤
ሃሃ ዒዛ ማሌ ዓቲንቄና ላሆንጎ።
- 11 ዬይ ማዳ ዋጌና ዓይሢሳያታሢ
ዳኤፒ ዳቢንቲኬ።
- 12 ዬይ ጎማ ታሚጉዲ ሚቹ ባይዛያታሢ
ታኣኒ ዬያ ማዳያ ማዔቲ ታኣኮ ቆልሞ ቢያ
ዬይ ጋፐሴያ ናንዳኔ።»
- 13 «ታኣኮ ማዳ ማዳ ዓቲንቆና ላኣሎና
ታ ዔያቶም ጌሰታንዳጉዲ ታኣም ዔያታ
ኬኤዘንቲ
ታ ቶኦቹያ ማዔቲ
- 14 ያኦሲ ፔኤኮ ዳጎና ታና ዋጋኒ ዔቁ ዋደና
ዓይጌ ታኣም ኮሽካንዳይ?
ዋጎና ታና ዒ ዶኦጫ ዋደና
ታና ዶኦጫ ዶኦጫያም ዋዚ ጌይ ታ
ማሃንዳይ?
- 15 ዒንዳ ጎጳይዳ ታና ማገፍሢ
ታኣኮ ማዳ ዓሲዋ ማገፍሢቱዋዓዳ?
ኔና ቢያሢ ኑ ዒንዳንሢ ጎጳይዳ ጎጳይዳ
ማገፍሢ ዒዛ ቱዋዓዳ?»
- 16 «ማንቆ ዓሳ ሺኢቃ ባኮ ላኣጊ ታ ዔሩዋሴ፤
ዜኤር ዒንዳንሢያ ደዲሺሢዳፓ
ጊንሢም ጌይ ታ ዔሩዋሴ፤
- 17 ዜኤር ናኣታ ጉሪ ዋርቃንቲ
ታ ታኣር ሙይ ዋርቁ ዋዳ ባኣሴ።
- 18 ታኣኮ ዳጋቶ ዋደይዳፓ ዓርቃያ
ታ ዔያቶኮ ዓደ ማዒ ናንጌኔ፤
ታ ናንጎ ዋደ ቢያይዳ ዜኤር ዒንዳንሢ ታ
ማኣዳኔ።
- 19 ማታዳ ዓሳ ማኣዶ ባኣዚ ባይዚ፤
ካላዲ፤ ሃሃ ጨኢሺና ዔያታ ማታዳንቲ ታ
ዛጊ
- 20 ታኣኮ ማራቶ ጋፓና ኮሺንቲ ማኣዳሢ
ታ ዔያቶም ዒንጉዋዶ ዓቲ ዋዳ ባኣሴ።
ዬያር ዔያታ ጉቤ ዒናፓ ታና ጋጋላታኔ።
- 21 ዓሳ ቡካ ጳኣካ ታኣኒ ዔርቲያኬ ጌዒ
ዜኤር ናኣቶ ታ ኩጮና ታኣኒ ለኤቁንሢያ
ማዔቲ
- 22 ቫላ ታኣኮ ጌኤታፓ ኬሰኮንጎ፤
ካኣላሢዳፓኣ ሾኦሊንቲ ኬደንጎ።
- 23 ዬያ ታ ማዳሢ ያኦሲኮ ጎሪንቶ ታ ዒጊጫሢና
ዒዛኮ ዲቃሢ ዳኤፑሞር
ዒዛ ቤርታ ዔቃኒ ታ ዳንዳዑዋሢኬ።»
- 24 «ታኣኒ ታ ቆሎና ጉሙርቁንቲ ቤቁባኣሴ፤
ጊንሢ ጌኤሺ ዋርቄያ ታኣኮ ጌኤቁንቶያ ታ
ማሃባኣሴ።
- 25 ታኣኮ ቆላ ሚርጌኔ፤
ዶርጎቹምንታ ሚርጌ ሚኢሽንታ ታ ዳንቄኔ።
ጌይ ታ ዋዛዲ ቤቁባኣሴ።
- 26 ዓባኮ ፖዒያ ማዛዳም
ዓጊኖኮዋ ዶይዲ ፖዒያ ታኣኒ ዛጊ
- 27 ዒና ታኣኮ ጋርሲና ዬያቶና ደዒንቲባኣሴ፤
ታ ኩጮዋ ታኣኒ ፐሺ ሄርቁሢና
ቦንቾ ታ ዔያቶም ዒንጊባኣሴ።
- 28 ዬያ ማዲያ ሎ ዑፃ ዓኣ ጎዳም
ጉሙርቁንቲዋያ ማዒሢታሢ
ዬንሢ ማዲያ ሃይቢ ዔኪ ሙካ ጎማኬ።»

29 «ታና ዲፃ ዓሳ ሎአሚህሮ ታ ዋዛዲባኣሴ፤
 ፑርታ ባኣዚያ ዔያቶ ሄላዛ ታ ኮአሚባኣሴ፤
 30 ታ ሞርካ ባይቆም ጌይ ጋዳንቁህና
 ፔቲታፃ ታ ጎሜ ማዲባኣሴ።
 31 ቢያ ዋዴ ሸኦቶ ታ ዔካያ ማዔህ
 ታኣኮ ማዲ ዓሳ ታኣም ማርካዳ።
 32 ጎይህ ዴንዳንቲ ሳዓ ዓሜ ዓሲ ዙልካ
 ዋርቁዋጉዲ
 ታ ማኦሪ ዔኪ ዓኣዲ ታ ዔያቶ ዋይህ። »
 33 «ዳቢንቲ ታ ጋራ ታኣኒ ዲኡኪባኣሴ፤
 ሜሌ ዓሳጉዲ ታ ጎሜ ታ ዓኣቲባኣሴ።
 34 ዴርኮ ሚርጉማ ታና ዓጊቶም
 ታ ማኦር ዓሳኮዋ ቶኦቶፃ ታና ዲቃህም
 ታ ማኦርይዳ ዳንጋ ባይቂ ታ ዓኣቲንቲ ዋዴ
 ባኣሴ።»
 35 «ታኣም ዋይዛ ዓሲ ታ ዴንቃቶ ዓይጎ!
 ታኣኒ ጎኔ ጋዓኔ፤
 ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ታኣም ማሆንጎ!
 ታና ዋጎና ዓይህሳህ፡- ዒ ዓይህሳ ባኮ
 ፓይዲ ፓይዲ ሸኦቶም ታ ዛጋቲ ዓይጎ!
 36 ታኣም ዲንጎና ባኣዚጉዲ ጌኤታ ታ
 ጌሃንዳንቲኬ፤
 ቦንቶር ቶኦካ ዓሳ ባኮጉዲያኣ ቶኦካ ታ ዓጌያ
 ናንዳ።
 37 ቢታንቶ ዓኣ ዓሲጉዲ ያኦሲ ቤርቶይዳ ታ
 ጫርቁ ዔቂ
 ታ ማዴ ባኮ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ
 ኬኤዛንዳንቲኬ።»
 38 «ዓሲኮ ጎሽ ታኣኒ ጩቦና
 ቡሪ ዔኪ ጎሽኬያ ማዔቲ።
 39 ዬና ጎዢይዳ ባቃሌ ሃኣኮ ዔኤቢ ጩጉዋፃ
 ቡኪሲ ዔኪ ታ ሙዒ ዔያቶ ያዴሴያ ማዔቲ።
 40 ዬና ጎዢሎይዳ ዛርጋህ ዛሎ ዓንገህ፤
 ዔልዓህ ቤዘ ሆኦሪ ባቃሎንጎ!» ጌዔ።

ዬያይዲ ዲዮቤኮ ጌኤዛ ጋፔ።
ዔሊሁ ጎዖህ ጌሰቲ ጌኤዛ

32

(32:1—37:24)

1 ዲዮቤ፡- «ታኣኒ ዲሎ ዓሲኬ» ጌዒ ፔ ማሊያና
 ዶዴህሮ ሃይሆ ዓሳንህ ጌኤዛ ሃሽ። 2 ዲዮቤ
 ፔና ዲሎ ማህ፡ ያኦሲ ዳቢንቲያ ማህ ፓይዴህሮ
 ራሜ ዜርፃፓ ማዔ ቡዛ ዓሲ ማዔ ባርኬሌ
 ናኣዚ፤ ዔሊሁ ሚርጌና ዳጋዴ። 3 ዲዮቤኮ
 ላጎንህ ዲዮቤ ዔያቶ ያኦጫህኮ ኮይሳህጉዲ
 ማህ ኬኤዚ ዲዛ ላህኒ ዳንዳዒባኣያ ዲዮቤ
 ዳቢንቲያ ሌሊ ማህ ፓይዴህሮ ዔሊሁ ሃህ
 ሚርጌና ዳጋዴ። 4 ዔሊሁ ሃንጎዋቶይዳፓ ናኣቶ
 ማዔህሮ ቢያህ ዲዮቤም ኬኤዚ ጋፒሳንዳያ
 ሄላንዳኣና ዒ ጌሰታንዳ ዋዴ ጊቢ ዘቲ ጌይ ካፔ።
 5 ሃይሆ ዓሳ ዲዮቤ ያኦጫህኮ ኮይሳህጉዲያ
 ማህ ኬኤዚ ዳንዳዒባኣህ ዒ ዛጋፃ ሚርጌና
 ዳጋዴ።
 6 ዬካፓ ዔሊሁ፡-
 «ታኣኒ ዲንህዳፓ ጌኤዛታያኬ፤
 ዲንህ ጋዓንቲ ጋርቶኬ፤
 ዬያር ታ ማሊያ ታ ዲንህም ኬኤዚ
 ዲጊጩ።»

7 ጋርቻ ቤርታዲ ጌሰቶንጎ፤
 ዔያታ ናንጌ ያዶዘ ሌይይዳ ዴንቁ ዔራቶ
 ዲዛ ዔርዘንጎ ታ ጌዔ።
 8 ጋዓንቲ ዓሲ ጋርካ ማዒ ዔራቶ ዲንጋህ
 ዴኤፖ ያኦዛህኮ ሸምፖ ዲንጋ ዑኡዘኬ።
 9 ዓሲ ዔራ ማሃህ ጋርቻቶቲዋሴ፤
 ፒዜ ባኣዚ ማሊ ዶቁህኒያ ማኣዳህ
 ሚርጌ ሌዔ ናንገህቲዋሴ።»
 10 «ዬያር ታኣኒያ ታ ማሊያ ዲንህም ኬኤዘም፤
 ዲንህም ዲናፓ ዋይዘዋቲ።
 11 ዲንህ ጌሰታ ዋዶና
 ታ ጊቢ ዲንህሲ ዘቲ ጌይ ዋይዘኔ፤
 ዔራቲ ጌሰቶ ጎይያ ዲንህ ኮዓኣናኣ
 ታ ዲንህሲ ዋይዘኔ።
 12 ዲናፓ ታ ዲንህሲ ዋይዘኔ፤
 ጋዓንቲ ያኣኒያ ዲዮቤ ጌሰቲ ማሃኒ
 ዳንዳዒባኣሴ፤
 ዲንህዳፓ ዒ ጌሰቲ ጌኤዘም ጊዳያ ማህ
 ዲዘም ኬኤዜ ዓሲ ባኣሴ።
 13 ዲዮቤም ጊዳያ ማህ ኬኤዚ ዳንዳዒባ
 ያኦሲዳፓዔቲም ዓሲቲዋህሮ
 ዲንህ «ዔራቶ ኑ ዴንቁኔ» ጌይ ጉሪ
 ሄርሸንቲፖቲ።
 14 ዲዮቤ ማርሚህ ዲንህና ማዓንዳፓዔቲም
 ታኣናቲዋሴ፤
 ታኣኒ ዲንህ ጌሰቲ ጎይያ ዲዘም ማህ
 ኬኤዛንዳኬ።»
 15 «ዬያ ዒ ጌዔህሮ ዔያታ ዲቃቲ
 ጎዖንዳ ጎይህ ባይዘህሮ
 ፔቲታፃ ዔኤቢ ጋዓኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ።
 16 ማይ ሃይሸ ዔያታ ጎዖንዳ ባኣዚ ባይዚ ዘቲ ጌይ
 ዔቂ፤
 ዓካሪ ዔያታ ዘቲ ጌዔቲ
 ታኣኒያ ጊቢ ዘቲ ጌይ ካፓንዳያ ኮይሳ?
 17 ያዲቲዋሴ! ታ ዛሎና ማህ ታ ዲዘም
 ኬኤዛንዳኔ፤
 ታኣኮ ዓኣ ማሊያዋ ታ ዲዘም ፔጋሲ
 ኬኤዛንዳኔ።
 18 ሚርጌ ታ ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣህሮ
 ማይ ታኣኒ ዘቲ ጋዓኒ ዳንዳዒዐቲ።
 19 ጎዳ ታኣኮ ዲኡቃኒ ዑኬ
 ሸሜ ዋይና ዑዢ ዋሆና ሱርባጉዲ ጋኣቤ።
 20 ታ ጌሰቲም ዬይ ጋፖንጎ፤
 ታ ዳንጎና ማህ ታ ዲዘም ኬኤዛንዳያ
 ኮይሳ።
 21 ሃያ ጌኤዘና ያ ዛላ ማዒያኣ ታ ጌሰታዓ፤
 ሃህ ያናኣ ታ ጋዳይሳዓኬ።
 22 ታኣም ዓሲ ጋዳይሲህ ማዐቲዋሴ፤
 ዬያ ታ ማዳያታቲ
 ታና ማዢህ ዑኬና ባባይዛንዳኔ።»

33

1 «ዔኤዘ ዲዮቤ! ታ ኔኤም ኬኤዛህ ዋይዘ፤
 ታ ኔኤም ጋዓ ባኮዋ ኮሺ ዒና ዔኬ።
 2 ታ ኔኤም ማህ ኬኤዚ ጊኣጊንቲ፤
 ዲንዲርዛኣ ታኣኮ ጌሰታኒ።
 3 ታ ጋዓ ባካ ዒናኮ ታኣኮ ፒዙም ዔርዛኔ፤
 ዲንዲርዛኣ ታኣኮ ጎኑም ጌሰታ።
 4 ታና ማዢህ ያኦሲ ዓያናኬ፤

ሽምፖ ታኣም ዲንጌህ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ
 ጎዳኮ ዑኡዘኮ።»

5 «ኔ ዳንዳዳያ ማዕቴ ታ ጋዓ ሃይሶ ማሂ ታኣም
 ኬኤዜ፤
 ማርማሂ ገአገሺ ዔቂ ታኣና ማርማ።
 6 ኔናጎታ ታናጎታ ያኡሲ ቤርታ ኑ ሄኮኮ፤
 ለምዓሂ ኑ ማዢንቴሂ ዓጪዳፓኮ።
 7 ዬያር ኔ ታና ዲጊጫንዳያ ኮይሱቦሴ፤
 ታኣኒ ኔኤና ማርማያና ኔኤም ጌኤታዳያ
 ማዓኒ ኮዑቦሴ።»

8 «ጎኔኮ፤ ኔ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ታ ዋይዜ፤
 ኔ ዲንዲርዘፓ ኬሰኮ ባኮታ ታ ዔኮኔ።
 9 ኔኤኒ ኬኤዘያ፡- «ዳቢንቴና ዔኤቢያ ታኣኮ ባኣያ፡
 ታ ጌኤሺ ዓሲኮ፤
 ፔቲታያ ታ ጎሜ ማዲባኣያ ዓሎ ዓሲኮ፤
 10 ጋዓንቴ ያኡሲ ታና ሜታሳኒ
 ታ ጋዓ ባኣዚ ዋይዘኒ ኮዓኔ፤
 ዓዲ ፔኤኮ ሞርኮጉዲ ታና ማሃኔ።
 11 ቶኮ ታኣኮ ዲጃና ዓይሃኔ፤
 ታ ዓኣዳ ጎይያዳ ቢያ ዲ ታና ዘጋኔ» ኔ ጌዔኔ።»

12 «ዔኤዘ ዲዮቤ! ዬይ ሃይሳ ኔኤኮ ዳቢንቴ
 ማዕሂ
 ታ ኔና ዔርዘኒ ኮዓኔ፤
 ያኡሲ ዓሲዳፓ ቢያ ባሽኮ።
 13 ዓካሪ፡- «ያኡሲ ዓሲ ሃይሴ ዋይዘቦሴ» ጌይ
 ዓይጋ ኔ ያኡሲዳ ዳጋዳይ?
 14 ዓሲ ማሊ ጳቂሁታፓታ።
 ያኡሲ ዲማ ዲማ ጎይሂና ኬኤዘ።
 15 ዋንታ ዓሲ ፔኤኮ ሻኣሎይዳ ላሂ
 ዳኤፕ ገንጾይዳ ዓኣንቴ
 ያኡሲ ዓውቴና ፔ ዳቦ ባኣዚና ኬኤዘ።
 16 ዲማና ዓሳ ዲዘኮ ቃኣሎ ዋይዘንዳጉዲ ዲ
 ማሃኔ፤
 ዔያቶም ኬኤዘ ላቴያና ዔያቶ ዲቃሃኔ።
 17 ዬያይዲ ዓሳ ጎሜ ማዲሂዳፓ ካፒንታንዳጉዲ
 ማሃኔ፤
 ያቶርሙባዎ ዔያቶይዳፓ ባይዘ።
 18 ሽምፓሂ ዔያቶኮ ባይሲንታፓ ዲ ካፓኔ፤
 ዲማ ዲማ ዋዳ ዶርፓፓኣ ዓውሳኔ።
 19 ገንህሃሃ ዓሳኮ ሜጌያ ጋራ ጋፑባ ዶርዓ ጌሌም
 ሻኣሎይዳ ላሂ ሜታዳንዳጉዲ ማሃኔ።
 20 ዬያይዲ ሃርገንቴ ዓሲ ሙኡዚ ዳንጋ
 ጌሁባጉዲ ዲሃኔ፤
 ዓኣሂ ሙኡዚታያ ዲዘ ዲዲሃኔ።
 21 ዑፃ ዲዘኮ ያኡፕ ላይታኔ፤
 ዓንዲርሙማ ባይቂ ሜጌፃ ጴዳኔ።
 22 ናንጋ ዲዘኮ ጋፒ
 ሽምፓሂያ ዲዘኮ ሃይቂ ዓሶ ዓጮ ኬዳኒ
 ዑኮኔ።»

23 «ዓሲም ፒዜ ጎይሂ ዳቦያ
 ሺያና ፓይዲንታ ያኡሲ ከኢታንቸፓ ፔቲይ
 ዲዘ ባንሂ ሙከ ዲዘ ማኣዳንዳያ ናንዳኔ፤
 24 ከኢታንቸሂ ዲዘ ሚጪንቴ፡-
 ታ ዲዘ ዓይሳንዳ ጎይሂ ዳንቄሂር

ዲ ዲኡከንቱባጉዲ ዲዘ ሃሽ! ጌዒ
 ሃይቢ ዓይሃንዳኔ።

25 ዬያር ዑፃ ዲዘኮ ገንህ ናይ ዑሂ ማዓንዳኔ፤
 ዑፃ ዲዘኮ ቤርታ ዳጌ ዓኣሂጉዲ ማዓንዳኔ።

26 ዲማና ዲ ያኡሲ ሺኢቃንዳኔ፤
 ሺኢጲዎ ያኡሲ ዲዘኮ ዋይዘንዳኔ፤
 ዲዚያ ያኡሲኮ ዓኣፖ ካር ዘገ ዋዛዳንዳኔ፤
 ያኡሲያ ዲዘኮ ዓሎ ሞ ዘሎ
 ዲዘም ማዓ ባኣዚ ጪጋንዳኔ።

27 ዬያር ዲዚ ዓሶ ቤርታ፡-
 ታ ጎሜ ማዳኔ፤
 ፒዜ ባኮታ ታ ዋቢሃኔ፤
 ያኡሲ ጋዓንቴ ታኣም ታኣኮ ዳቢንቶጉዳያ
 ሜቶ ዲንገባኣኔ።

28 ሃይቂ ዓሶ ዓጮ ኬዲሂፓ ዲ ታና ዓውሴኔ፤
 ዓካሪ ሃሂ ሽምፔና ዓኣያ ማዲ ፖዲ ታ ዘጋኔ»
 ጌይ ዓይናዳንዳኔ።»

29 «ሃሂ ያኡሲ ዬያ ባኮ ቢያ
 ዓሲም ማሂ ማሂ ማዳኔ።
 30 ናንገኮ ፖዲ ዘጋንዳጉዲ
 ሽምፓሂ ዲኡፓፓ ዲዘኮ ማሃኔ።»

31 «ዔኤዘ ዲዮቤ! ታ ኔኤም ኬኤዘሂ ኮሺ
 ዋይዜ፤
 ሂንዳ ኔ ዘቴ ጌዔ፤ ታ ኔኤም ኬኤዘም።
 32 ኔ ጋዓ ባኣዚ ዓኣቶ ማሂ ታኣም ኬኤዜ፤
 ታ ኔና ዓይላቶፓ ኬሳኒ ኮዓሂር ኔ ጌሰቴ።
 33 ሃንጎ ዘቴ ጌይ ታ ጋዓሂ ዋይዜ፤
 ታ ኔና ዔራቶ ዔርዘንዳኔ» ጌዔኔ።

34

1 ዔሊሁ ገንህ ጌሰታያ፡-
 2 «ዲንሂ ሃይ ዔር ዓሳ ታ ጋዓሂ ዋይዘቦቲ፤
 ዲንሂ ሃይ ጪንጮ ዓሳ ታኣሲ ዲናፓ
 ዋይዘቦቲ።
 3 ሙኡዚ ዋማዲ ታቲያ ዲንዲርሲዳ ዔርታሂጉዲ
 ጌኤሲ ጌሰቶ ጎይሂያ ዋይዚዳ ዲማዲ
 ዔርታኔ።
 4 ፒዜ ማዕ ባኣዚ ኮሺ ኑ ዘገ ደኣርም፤
 ኮሺ ማዕ ባኣዚያ ዋላ ኑ ዔርም።
 5 ዲዮቤ፡- ታኣኒ ጌኤሺኮ፤
 ያኡሲ ጋዓንቴ ፒዜ ዋጊሂ ታኣም ዲጃኔ።
 6 ታኣኒ ጎኔ ዓሲታያ
 ሉኡዚ ዓሲ ማዒ ፓይዳንቴ።
 ፔቲታያ ዳቢንቴ ታኣኮ ባኣንቴ
 ፓፀባ ከሂና ታ ሜታዳኔ» ጌዔኔ።»

7 «ዲዮቤጉዲ ያኡሲዳ ሉቂ ጌሰታ ዓሲ
 ጎንጎቴ ጴዳንዳኣሲንታኔ?
 8 ዲዘኮ ላጎንሂ ፑርታ ማዳያኮ፤
 ዲ ፔኤቃሂያ ፑርቶ ማዳዘንሂናኮ።
 9 «ያኡሲ ዋዛሲሂ
 ዓሲም ዓይጎባ ማኣዲቦሴ ዲ ጋዓኔ።»
 10 «ሂንዳ ዲንሂ ማሊ ጳቂሃያ ማዕ ዓሳ
 ዋይዘቦቲ!
 ያኡሲ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ
 ዳቢንቴያ ማዳኒ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳፓ
 ሃኮም!

- 11 ያኦሲ ዓሲም ዓሢ ማዳማ ጉዳያ ጨጋኔ፤
ዒ ሃንቲማ ጎይያዋ ኮይሳሢጉዳያ ማዳኔ።
- 12 ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ
ፔቲታፖ ፑርታ ባኦዚ ማዳዋሴ፤
ያጊዳኦ ዒ ዋጌ ዋቢሱዋሴ።
- 13 ዓጮ ያኦሲ ዋይሃንዳጉዳ
ያኦሲም ሃዳራና ዒንጌ ዓሲ ባኦሴ፤
ዓጮ ዑያይዳ ዒዛ ሱኡጌ ማሂ ዶኦሬ ዓሲያ
ባኦሴ።
- 14 ያኦሲ ፔኤኮ ዓያኖንታ ዑኡዘዋ
ፔ ባንሢ ማሃኒ ማሌቲ።
- 15 ዓሲ ዘርሢ ፔቲና ቢያ ባይቄያናንዳኔ፤
ጊንሣ ዓጮ ባንሢያ ማዕያ ናንዳኔ።
- 16 ኔ ማሊ ጳቂሣያታቲ ሃያ ዋይዘ፤
ታ ጌኤዘዋ ዒናፓ ዋይዘ።
- 17 ፒዜ ዋጌ ዒፃያ ዋይሢ ዳንዳዓ?
ዲላሢና ዳኤፖ ያኦዛሢና ኔኤኒ ዳቢንቲያኮ
ጋንኒ ዳንዳዓ?
- 18 ካኦቲ ኮይላ፡- «ኔ ፓሡዋያኮ»
ፖኡሊሶ ዓይሣ ሱኡጎዋ፡-
«ዒንሢ ፑርታኮ» ዔያቶ ጋዓይ ያናዳይ?
- 19 ቢያሢ ማገፍሢ ያኦሲታሢሮ
ዒዚ ፖኡሊሶ ሱኡጎ ዛላ ሌሊ ዔቃዓኮ፤
ያርጎጫሢ ማንቃሢፓ ዳማሳዓኮ።
- 20 ሳዓ ጊዳሚሺ ማዓዛ ዓሲ ቤዛ ሃይቃኒ
ዳንዳዓኔ፤
ዒዚ ጎይቃንቲ ሸምፓሢ ዒዛኮ ኬሰካኔ፤
ዋልቆና ዓኦ ዓሳ
ዓሲ ዔያቶ ፔ ኩቻ ካኦሙዋንቲ ባይቃንዳኔ።
- 21 ያኦሲ ዓሲኮ ቢያ ሃንቲያ ፓይዳ ዛጋኔ።
ፔቲ ፔቲሢኮ ሃንቲያዋ ዒ ካፓኔ።
- 22 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዓኦሺንታ ቤሲ፡-
ሻኔ ዳሚያኦ ፔቲታፖ ባኦሴ።
- 23 ያኦሲ ዓሲ ዋጌም ፔ ቤርቶ ሺኦሻኒ
ሺኦካንዳ ኬሊ ጌሡዋሴ።
- 24 ዋይሣ ዓሶ ቢታንታፓ ኬይሲ
ዔያቶ ቤዛ ማሌ ጌሣኒ
ዔሮንዳ ጎይሢያ ያኦጩ ዛጋኒ ዒዛ
ኮይሱዋሴ።
- 25 ዔያሮ ማዳ ዔያቶሲ ዔሪ
ፔቲ ዋንቲና ቢታንታፓ ዒ ኬይሲ ባይዘኔ።
- 26 ዔያታ ማዳ ዋይዘ ዒያ ዛሎሮ
ጎም ዓሶ ዓሲ ቤርታ ዒ ማታሳንዳኔ።
- 27 ዔያ ዔያቶይዳ ዒ ማዳሢ
ዒዛ ጊንያ ሃንቲያ ዔያታ ሃሺሢሮና
ዒዛኮ ባይሢያዋ ዔያታ ቶኦቹሢሮኮ።
- 28 ማንቆ ዓሶ ዔያታ ሄርቂሢና
ያኦሲ ባንሢ ዒላታንዳጉዳ ማሃኔ፤
ያኦሲያ ማንቆ ዓሶኮ ዒላቶ ዋይዘኔ።»
- 29-30 «ያኦሲ ጉሙርቁዋያ
ፔኤኮ ዳሮም ዔቲ ቦኦካ ካኦታ ካኦታዳዛ
ያኦሲ ዘቲ ጌይ ዘጌቲ
ዳራ ዓይጎ ዋኦታኒ ዳንዳዓይ?»
- 31 «ዓሲ ያኦሲም ሃዚ ጌዓቲ ኮሺኮ፡-
ታኦኒ ዳቢንቲያኮ፤ ጋዓንቲ
ሃካፓ ሴካ ታኦኒ ዳቢንታዓኮ፤
- 32 ታኦኒ ማዳ ጎማ ዋናታቲያ ታና ዔርዘ፤
ታ ዳቤያ ማዕቲ ማይ ላሚ ታኦኒ ማዳዓኮ
ጌዔ ዓሲ ዓኦ?

- 33 ዓካሪ ኔኤኒ ያኦሲ ማኪ ጌሰቲያ ሃሾ ዒፃኔ፤
ዔያሮ ዒዚ ኔና ማታሴ ጎይሣ ዳዓንዳጉዳ ኔ
ኮዓ?
ዔያ ዛሎ ዔራሢ ኔናኮ፡ ታናቲዋሴ፤
ሃንዳ ኔ ጋዓ ባኮ ማሂ ታኦም ኬኤዘ።»
- 34 «ታኦም ዋይዛ ዓሳ ሃዚ ታኦም ጋዓኔ፤
ጳቂሢ ማላ ዓሳኦ ሃዚ ጋዓኔ፡-
- 35 «ዲዮቤ ኬኤዛሢ ዔራዋያኮ፤
ዒዛኮ ሃይሳኦ ካኦፒኮ»
- 36 ፑርቶ ዓሶጉዳ ዒ ማሂ ኬኤዛሢሮ
ዒ ጋፒንያ ሄላንዳኦና ዋይታቲያ ዛጊንታቲ
ዓይጎ!
- 37 ዒ ጎሚይዳ ጎሚ ቃሳኔ፤
ኦ ባኦኮይዳታፖ ቦሃሢና ኩቹ ዒ ባዓኔ፤
ያኦሲ ዑያይዳ ማኪሢ ጌኤሲ ዒ ጌሰታኔ።»

35

- 1 ዔሊሁ ሃሃ ጌሰታ፡-
- 2 «ዔዛ ዲዮቤ! ኔኤኒ ያኦሲ ቤርታ ታኦኒ ዲሎኮ
ጌይያ
ኔኤኮ ፒዜዳ?
- 3 ጎሚ ታ ማዳ ባኦቲ ታና ዓይጎ ማኦዳንዳይ?
ሃሃ ዓይጎ ታ ዳንቃንዳይ?»
ጌይ ያኦሲ ኔ ያኦጫያ ናንዳኔ።
- 4 ሃሢ ታኦኒ ኔናንታ ኔኤና ዋላ ዓኦ
ኔኤኮ ላጎም ማሂ ታ ኬኤዛንዳኔ። »
- 5 «ሌካ ዳግ ጌይ ጫሪንጮ ባንሢ ዛጌ፤
ሌካ ዑፃ ኔኤኮ ዓኦ ሻኦሮ ኮሺ ማሊ ዛጌ።
- 6 ጎሚ ኔ ማዳቲ ያኦሲኮ ኔ ዓይጎ ዋኦታንዳይ?
ዳቢንቲ ኔ ሚርጊሸቲያ ዒዛ ኔ ዋዳንዳይ?
- 7 ዲሎ ኔ ማዕቲ ዒዛም ኔ ዓይጎ ዒንጋንዳይ?
ዒዚ ኔጊዳፓ ዓይጎዋ ኮዑዋሴ።
- 8 ጎሚ ኔ ማዳቲ ኔ ፑርቲሳንዳሢ ኔናጉዳ ዓሲኮ፤
ኮሺ ማዳ ኔ ማዳቲ ዓሲ ኔ ፓሃንዳኔ።
- 9 ሄርቂ ዋይሥሢ ሚርጋዛ ዓሲ ዒዒላታኔ፤
ዔያቶይዳ ዋልቃዳሢ ኩጫፓ ዔያቶ
ዓውሳንዳያ ዳንቃኒ
ኦና ዓውሴ ጌይ ዒላታኔ።
- 10 ጋዓንቲ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲታ፡-
«ዋዛ ዓይኦም ዳምና ኦ ዓይናዳንዳጉዳ
ማሃ፡
ኦናኦ ማገፍ ያኦዛሢ ዓንካ ዓኦይ?» ጌይ
ያኦጫይ ባኦሴ።
- 11 ቆልሞይዳፓ ባሺ ማሂ ኦና ዔርዘሢ
ካፖይዳፓኦ ዑሣ ዓኦዳ ዔር ኦና ማሃሢ
ዒዛኮ።
- 12 ዔያታ ዒላታኔ፤
ዒዚ ጋዓንቲ፡- ዔያታ ያቶርቃያና ፑርታ
ማዕሢሮ
ማሂ ዔያቶም ዒ ኬኤዘዋሴ።
- 13 ጎኔና ያኦሲ ዒናፓ ማዒባኦ ዒላቲ ዋይዘዋሴ፤
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ ዔያ ዛጋያቲዋሴ።»
- 14 «ዋዚ ታኦኒ ያኦሲ ዛጋዓ?» ኔ ጌዔቲያ
ኔ ሃይሳ ዒዛ ቤርታታሢሮ
ኔ ዒዛ ጊቢ ዳንዳዒ ካፓንዳያ ኮይሳኔ።
- 15 ያኦሲ ዓሲ ዳጋዳ ጎራዋያ

ሃሃ ዓሲኮ ጎሜያ ቁል ጌይ ሃሻያ ኔኤም ማላ?
 16 ዔዞ ዒዮቤ! ኔ ጉሪ ሃይሴ ሚርጊሻኔ፤
 ዔራቶ ባኣያ ጉሪ ዑኡሲና ኔ ጌሰቲ ሺራኔ።»

36

1 ዔሊሁ ሃሃ ጌሰታዎ፡-
 2 «ጾኑሲ ዛላ ባኣዚ ታ ኬኤዛንዳ ሃጊ ሜሌ ባኣዚ
 ባኣሢር
 ቡሊ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳጉዲ ዳካ ጊቢ
 ዋይዜ።
 3 ታኣኒ ዔራ ዔራታ ሃያኮ ጌይንቱዋኣያኮ፤
 ታና ማዜ ጾኣዛሢ ጂሎ ማዔሢ ታ ኔኤም
 ኬኤዛንዳኔ።
 4 ጌኤዛ ታኣኮ ሉኡዚቱዋኣሢ ጎናሲ ዔራ፤
 ኔኤና ዋላ ጌሰታሢ፤ ታኣኒ ኩሙሢ ዔራቶና
 ባኣያታሢ ዔራ።»
 5 «ጎኔና ጾኑሲ ዳኤፒኮ፤
 ጾናኣ ዔ ቶኦቹዋኣያኮ፤
 ቢያ ባኮ ዔ ማሊ ጾቁሃያኮ።
 6 ዔዚ ፑርቶ ዓሶ ሸምፔና ጌሁዋኣሴ፤
 ሄርቁንቲ ዋርቃ ዓሶም ጋዓንቲ ዔ ፒዜ
 ዋጋኔ።
 7 ጾኑሲ ኮኸ ዓሶ ካፓኔ፤
 ካኦቶጉዲ ካኦቱዋ ዓልጎይዳ ዔያቶ ዔ
 ዳይሣኔ፤
 ናንጊና ዔ ዔያቶ ዳግ ዳጊዳኔ።
 8 ጋዓንቲ ዓሲ ካኒ ቢራታና ቱኡቱቱ
 ሃንጎ ሃሃ ሜቶ ፒርና ዓዲንቲቱ
 9 ዔያታ ፔኤኮ ጾቶርሙዋና ማዳ ጎዋ
 ፔጋሲ ዳዋ።
 10 ዔያታ ዞር ዋይዛንዳጉዲ ዋዮ ዔያቶኮ ዔ
 ቡላኔ፤
 ዔያታ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳፓ ማዔ ጎዋ
 ቡኡፃንዳጉዲ ዓይሣኔ።
 11 ጾኑሲም ዔያታ ዓይሣንቲ ዔዛም ዔያታ ማዳቲ
 ዔያታ ናንጋኒ ዓኣ ዋዶ ጾርጎቹዋና ዋዛና
 ናንጊ ባኣሣንዳኔ።
 12 ዔዛም ዔያታ ዋይዚባኣቲ ጩንቻ ዓፓርና
 ዔያታ ባይቃንዳኔ፤
 ዔኤቢ ዔሪባኣ ጎይሣ ዓኣጾ ዔያታ
 ሃይቃንዳኔ።»

13 «ፔኤኮ ዔናና «ጾኑሲ ኑ ዔራዋሴ» ጋዓ ዓሳ
 ቢያ ዋዶ ዋዛዲሢባኣ ናንጊ ናጋኔ፤
 ዔያታ ሜቶይዳ ጌሌቲታጾ ማኣሪንቲሢ
 ዳንቃኒ ዔዛ ሸኢቁዋኣሴ።
 14 ዞኦሰካ ኮኦሚያና ቦርሲሳ ናንጊ ዔያታ
 ናንጋሢር
 ሃጊ ዳጌ ዓኣጾ ዔያታ ሃይቁ ባይቃንዳኔ።
 15 ጾኑሲ ዋኣዩንቲሢ ዓኣ ዓሶ ዋኣዩጾፓ
 ዓውሳኔ።
 ዔያቶ ሄሌ ሜታሢና ዔያቶ ዔ ጩንጩሳኔ።»
 16 «ሃሢ ጾኑሲ ማላ ማሊፃ
 ሜቶይዳፓ ኔና ኬሲ
 ዶኦሪንቲያ ማዔ ሙዮ ባንሢ ኔና ዔከ
 ባኣዳኒኮ።
 17 ሃሢ ዳቢንቲ ዓሲም ዋጊንታ ዋጌ ኔጊዳ
 ዋጊንቲሢር
 ኔኤም ኮይሳ ሜቶ ኔ ዔከሢዳኮ።

18 ዓይጎ ዓሲያ ቆሎ ሚርጉዋና ኔና ዳቢሱዋጉዲ
 ዳሜና ዒንጎ ሚኢሸና ኔና ጌሹዋጉዲ ኔና
 ዔራ።
 19 ኔኤኮ ቆሎና ቢታንቶና ዋዚዔ ዳጌ ማዔቴያ
 ዋኣዩሢዳፓ ኔና ዩይ ዓውሱዋኣሴ።
 20 ዳራ ፔኤኮ ዓኣ ቤዛፓ ባይቃንዳ
 ዳሞ ዋዳ ሙካንዳጉዲ ኮዒፓ።
 21 ፑርታ ባኣዚ ኔ ማዳሢዳፓ ማታዲ ኔኤኮ
 ዋኣዩንቲፃ ኮሺኮ፤
 ላሚ ጊንሣ ፑርታ ባኣዚ ኔ ማዳዋጉዲ ኮሺ
 ኔና ዔራ።
 22 ጾኑሲኮ ዋልቃ ዋዚጉዲ ዳኤፒታቲ ማሊ ጾቁሣ፤
 ዔርዛያፓ ቢያ ዔዚ ባሺ ዔርዛያኮ።
 23 «ሃያይዳ» ጌይ ዔዛ ዓይሣይ
 «ፑርታ ማዳ ኔ ማዳኔ» ጌይያኣ ዔዛ ጎራንዳይ
 ጾናዳይ?
 24 ዓሳ ቢያ ዋዳ ዔ ማዳ ማዳር
 ዓይኑዋና ዔዛ ጋላታሢጉዲ
 ኔኤኒያ ዔዛኮ ማዳ ዓይኑዋና ጋላቲ።
 25 ጾኑሲኮ ማዳ ዓሲ ዜርሢ ቢያ ዛጌኔ፤
 ዓሳ ሃኮና ዩያ ዳንቃኔ።
 26 ዔዛኮ ዳኤፑዋ ጾኤጩ ኑ ዔራኒ ዳንዳዑዋኣሴ፤
 ዔ ናንጋ ዋዳኣ ሃይማዳኮ ጌይ ፓይዲ
 ዔርታያቱዋኣሴ።»
 27 «ጾኑሲ ባዞ ዋኣፃ ሱኡሌና ሌካ ዔቁሳኔ፤
 ጫሪንጫፓ ዔርዚ ማሢያ ዋርቁሳኔ።
 28 ሻኣርይዳፓ ዔራ ዲጲጉዲ ዋታኔ፤
 ዓሶ ዑጾይዳኣ ሚርጌና ዋርቃኔ።
 29 ጾዲ ማዔቴያ ጾኑሲ ሻኣር ዋማይዲ ላይሣቴያ
 ሃሃ ጉጉንዮና ማዔ ዋማይዲ ጌሰታቴያ
 ጾኣኒ ዔራኒ ዳንዳዳይ?
 30 ጾኑሲ ዔቶ ባዞ ካንቁ
 ዜኤሊንጾዋ ጫሪንጫ ቢያ ዳካ ጎይጾ ዛጌ።
 31 ዩያይዲ ጾኑሲ ዳር ዋይሣኔ፤
 ሙኡዚያ ሚርጌና ዔያቶም ዔ ጊኢጊሻኔ።
 32 ዜኤሊንጾ ፔ ኩጮና ዔ ዓርቃኔ፤
 ጌይንቲ ጊንጾ ባንሢ ዓኣዳንዳጉዲያኣ
 ዓይሣኔ።
 33 ጉጉንሢ ዳኤፒ ዔርዚ ዩዓሢ ዔርዛኔ፤
 ቆልዋዋ ኸኢፓ ዔርዚ ሙካሢ ዔዔራኔ።»

37

1 «ኸኢፖ ዔር ዋልቆና ዒና ታኣኮ ዲቃቲኔ፤
 ዒጊቹዋናኣ ጎጋይቄኔ።
 2 ዔዛኮ ዳንጋፓ ኬሰካ ዑኡዞ ዋይዙዋቲ፤
 ጉጉንዮጉዲ ጉጉንሣ ቃኣሎ ዔዛሲ
 ዋይዙዋቲ።
 3 ዜኤሊንጾ ጫሪንጫ ዳሞ ቢያ ዳካኔ፤
 ጎጆን ጋፖ ሄላንዳኣና ዳከ ሄላሳኔ።
 4 ዩካፓ ፔኤኮ ዋልቆ ዑኡዞ ዔ ጉኡሚሳኔ፤
 ዒጊቻ ዑኡዞ ጉጉንሢጉዲ ማሢ
 ዋይዚሳኔ፤
 ዜኤሊንጾ ዔዛኮ ላሚ ላሚ ዜኤሊንሣኔ።
 ዲቃሣያ ማዔ ዑኡዞና ዔ ጉጉንሣኔ፤
 ዑኡዞ ዔ ዋይዚሳ ዋዶና ዜኤሊንጾ ዔዚ
 ላኣቱዋሴ።
 5 ጾኑሲ ዲቃሢ ሄርሺሳያ ማዔ ዑኡዞና ጉጉንሣኔ፤
 ኑ ዔራኒ ዳንዳዑዋ ዳኤፒ ዳኤፒ ባኣዚ ዔ
 ማዳኔ።
 6 ሻቹ ጎጆይዳ ዔ ኬይሳኔ፤

ጳጳሪ ዲርዲር ዋርቃገዳጉ ዲ ዲህኑ።
 7 ዲ ማዘፍ ዓሳ ዲ ዛ ማደ ዲ ራገዳጉ ዲ
 ዓሳ ቢያ ፔ ማደ ሃሻገዳጉ ዲ ዲ ማሃ።
 8 ዲ ማና ካዮ ቦዓ
 ዓሳሽገቲ ፔኤኮ ዓሳሽገቲ ቤዛ ጌላኔ፤
 ዔያታ ፔኤኮ ዔያታ ዔያታ ዓሳሽገታ።
 9 ጳጳሪ ዠባሬ ደኣሎ ዛላፓ ዔያታ፤
 ሽሚ ዠባሬያ ከደ ዛላፓ ሙካ።
 10 ያኦሲ ዑኤዛ ዋኣያ ሽሚሻ፤
 ሻቲ ማሃያኣ ላኣማ።
 11 ሻኣራ ዋኣህ ዓርቃገዳጉ ዲ ዲ ማሃ፤
 ዬያ ባኣካ ዜኤሊገህያ ዜኤሊገህሳ።
 12 ናገገና ናገገ ጎዳ ዲህሃም ሻኣራ ዓጮ ቢያ
 ሽራ፤
 ዲ ዲህሃ ባኮዋ ማዲ ኩገህኒ ዔያታ
 ሃገታ።
 13 ያኦሲ ዲርዲር ዋርቃገዳጉ፡-
 ሳያ ሎጪሳጎ
 ዓሳ ማታሳጎ
 ሃገሳ ፔ ናሹዋ ቤኤዛኒኤ።»
 14 «ዔዛ ዲዮቤ! ሂንዳ ሊኢጊ ዋይዜ፤
 ያኦሲ ማደ ዲቃህ ሄርሺሳ ማደ
 ዲና ዔከ ጳቂህ።
 15 ያኦሲ ሻኣራ ዋማይ ደይ ደይ ዛጋቲያ
 ዜኤሊገያዋ ዋማይ ዜኤሊገህሳቲያ ኔ
 ዔራ?
 16 ሻኣራ ሌካ ዠባር ዑፃ ዲ ማሃህና
 ቢያ ባኮ ዔራ ያኦሲኮ ዲቃህ ሄርሺሳ ማደ
 ኔ ዔራ?
 17 ጫሪገጫ ሞኣና ዓገገጉ ዲ ደዬ ዋደና
 ኔኤኒ ዓሳ ናገገዋ ዳውሎ ዠባር ደይደና
 ዓልቃገዳ።
 18 ያኦሲ ጫሪገጫ ዓልቁ ለማሌኤሽጉ ዱ ሉ
 ደገዲ ሂኢሃቲ
 ኔ ዲዛኮ ኮራ ማዲ ማኣዲኒ ዳገዳዓ?
 19 ኦኡኮ ዲና ደሚ ማዓም
 ኦኡኮ ማቶ ኦ ሽኢሻኒ ዳገዳዑዋኣህር
 ያኦሲም ዓይጎ ኦ ከኤዛኒ ኮይሳቲያ ኔ ኦም
 ከኤዜ፤
 20 ያኦሲም ከኤዛገዳ፤ ጌዲ ያኦጪህና
 ዲ ታና ባይዛገዳጉ ዲ ዓይጋ ታ ዲዛ
 ዔቁሳይ?»
 21 «ዠባር ሻኣራ ጫሪገጫፓ ዳኪ ፖዒሴ ዋደና
 ያኦሲያ ዓሳ ገዥ ጌይ ዛጋኒ ዳገዳዑዋኣሳ።
 22 ከደ ዛላፓ ዋርቃገዳጉ ጌኤሽ ፖዒ ሙካገዳ፤
 ያኦሲያ ዲቃህ ሄርሺሳ ደኤፑዋና ፔጋዲ
 ደዳገዳ።
 23 ያኦሲ ዛገገታኒ ዳገዳዓያቱዋሴ፤
 ቢታገታ ዲዛኮ ደኤፐኮ፤
 ዲዚ ፐዜ ዋጋያኮ፤ ዲዚ ያናኣ ሄርቁ
 ዋይሁዋኣሳ።
 24 ፔ ማሊያና ሉ ዔራኮ፤ ጋዓዛገህ ዲ ቦሃህር
 ዓሳ ቢያ ዲዛ ዲጊጫ።»

38

ናገገና ናገገ ጎዳ ዲዮቤም ማሂ ከኤዜ ባኮ

38:11 38:11 ዔር. 5:22::

1 ናገገና ናገገ ጎዳ ዓልጎ ዠባሬና ማዲ ዲዮቤም
 ሂዚ ጌዔ።-
 ናገገና ናገገ ጎዳ
 2 «ሃይ ዔራቶባኣያ ጌሰቲገታ ጌኤሲና
 ታኣኮ ዞር ሽሌዒሲ ዛጋህ ዲ ያናዳይ?
 3 ሂንዳ ታ ቤርታ ዓቲገቁ ማዲ ቱኡቲ ዔቁ፤
 ታ ኔና ያኦጫገዳ፤ ታኣም ማሂ ከኤዜ።
 4 ጎዳገቲ ታኣኒ ሳያ ማዣኣና
 ኔኤኒ ዲኢካ ዓኣ?
 ኔኤኒ ዔራያ ሃሃ ጳቂህያ ማዔቲ ሂንዳ ታኣም
 ከኤዜ።
 5 ሳዓ ዬማዲ ማገጎጎ ጌዔህ ያናዳይ?
 ዲዛኮ ዳልጉዋና ያደሱዋና ዔራጎ
 ዋርቆ ሱዞ ዓርቁህ ያናታቲያ ኔ ዔራ?
 6 ሳያኮ ቱርቱር ደዲሽ ዓርቁ ዋልቃ ዓይገንዳዳይ?
 ሳያ ማዣኒ ቦኣኮልቁህያ ያናዳይ?
 7 ካሪያ ዠኣጋህ ፔቱዋና ዓይናዳኣና
 ከኢታገቻ ቢያ ዲላሻኣና ኔኤኒ ዓገካዳይ?»
 8 «ባዛ ሳያ ደማፓ ደኡቁ ከሰከ ዋደና
 ዑርቲ ካር ዋደህ ያናዳይ?
 9 ባዛ ሻኣራና ካገቁህ
 ሻኔ ደሞናኣ ካገቁ ባይዜህ ታናኮ።
 10 ባዛ ማዓገዳ ዛጳ ኮሼህ
 ካራና ቤሲና ዓኣያ ማዓገዳጉ ዲ ማሃህ
 ታናኮ።
 11 ሃይማ ሂላገዳኣና ሙከ፤
 ሃይማፓ ዑሃ ዓኣዲፖ! ኔኤኮ ደኤፖ ጉዳህ
 ዠባር
 ሃይማካ ዔቆም! ጌዔህ ታናኮ።
 12 ዔዞ ዲዮቤ!
 ኔ ናገጌ ዋደይዳ ቢያ ፔቲታያ ሳዓ
 ካራገዳጉ ዲ ዓይህ ቤቁያ?
 ሳያ ካሪያኮ ጌኤሽካ ቤዞ ኔ ጌህያ?
 13 ዬይ ካሪያ ሳያም ፖዓገዳጉ ዲ
 ፑርቶ ዓሳዋ ዓኣሽገቲ ቤዛፓ ፔጋሲ
 ደዋገዳጉ ዲ
 ኔኤኒ ዓይህ ቤቁያ?
 14 ሳያ ካሪያ ፖዓ ጌሚርና ደኡጮና
 ጳገጪገቲ ዓፕላጉ ዲ ማዲ ደዳገዳጉ ዲ
 ማሃ።
 ዠኢጫዎ ዓጪና ቆኣቁ ኮሾና ማላታጉ ዲ
 ማሃያኣ ደኤፐሲ ደዋ።
 15 ፑርቶ ዓሳ ፖዒ ደገቁዋጉ ዲ ላኣገገቲ፤
 ዋይዞ ዲዲሲ ጌኤታሳ ቃሳ ዔያቶኮ ማቆ።»
 16 «ሊካ ባዞ ዋኣያ ዔቶ ኔኤኒ ከዲያ?
 ደኤፖ ዋኣያኮ ደማ ዓኣ ሳዓ ኔ ሃገቲ ቤቁያ?
 17 ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ማዔ ደሞ ዓጮኮ
 ጌሎ ካራ ኔኤም ፔጋዲ ደዳም ኔ ዛገያ?
 18 ሳዓ ዋዞዲ ደኤፐታቲያ ኔ ዔራጎ ዳገዳዓ?
 ሂንዳ ዬያ ቢያ ዔራያ ማዔቲ ታኣም ከኤዜ።
 »
 19 «ፖዋ ባገህ ዔከ ዓኣዳ ጎይፃ
 ሃሃ ደማኣ ዓገካ ናገገቲ ኔ ዔራ?
 20 ፖዋገታ ደሞገታ ፔ ቤዞ ቤዞ ዔከ ኔ ዓኣዳኒ
 ዳገዳዓ?
 ዔያቶኮ ናገጎ ቤዞ ዔከ ዓኣዳ ጎይፃ ኔ ዔራ?
 21 ሳዓ ማዠገቲ ዋደና ኔኤኒ ሽይገቲ ዓኣህር

- ጎኔኬ ኔኔኒ ዔራሬ!
ሚርጌ ለዔይ ኔኔኒ ናንጌያኩ!»
- 22 «ሻጮ ጌሦ ማኣር ኔኔኒ ጌሊያ?
ጊንሣ ሃሣ ቡኩሲ ጌሦና ሻጮ ኔኔኒ ዛጊያ?
- 23 ዬያ ሻጮ ያልዚ ያልታኒ
ሜቶ ዎዴም ታኣኒ ጌሣያኩ።
- 24 ፖራ ዳከንታ ቤዛ ዎካፓዳይ?
ሃሣ ጊንሣ ያይዲ ዠባሬ ሳዎ ባንሣ
ዳከንታሣ ዓንካፓዳይ?»
- 25 «ዒሮም ከደንዶ ጎይፆ ገእጊሺሣ
ጉጉንፆና ዎላ ዓኣ ዠኢፖ ዒሮም
ጎይፆ ኮሺሣ ያናዳይ?
- 26 ዬያጉዲ ያኣኒያባኣ ሳይይዳ
ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ቦኣላ
- 27 ዒርዚ ዎርቁሻሣ ያናዳይ?
ካዮና ጉሮ ሳዎና ሎጪ
ሳዓ ማኣቲ ባቃልሳንዳጉዲ ማሃሣ ያናዳይ?
- 28 ዒሮንታ ያልኮንታ
ማዠሣ ያናዳይ?
- 29 ዴኤፖ ሻጮንታ ዳኮንታ
ማዠ ከሳሣ ያናዳይ?
- 30 ጪኢዠ ዎኣዎ ሹቺጉዲ ደዲሻኔ፤
ዴኤፖ ዎኣዎገ ዴሞ ሻቺጉዲ ደዲሻኔ።»
- 31 «ፑንጫሮ ዠኣጎ ፔቲይዳ ኔ ቱካኒ ዳንዳዓ?
ዛኣፖ ዠኣጎሣሣ ጋሣንቲ ዓኣ ሱዞ ዱኡዛኒ
ኔ ዳንዳዓ?
- 32 ዠኣጎሣ ሲያ ፔ ዎደና ዎደና ኔ ከሳኒ ዳንዳዓ?
ዠኣጎኮ ዓኒና ማቾና ዎላ ኔ ዔኪ ዓኣዳኒ
ዳንዳዓ?
- 33 ጫሪንጫ ዎዚጉዴ ዳምቤና ዎርቃያታቲ ኔ ዔራ?
ዬይ ደምባ ሳይይዳ ማዲንታንዳጉዲ ማሃኒ
ኔ ዳንዳዓ?»
- 34 «ሚርጌ ዒርዚ ኔኤም ዎርቁሳንዳጉዲ
ሻኣር ኔኔኒ ዓይሣኒ ዳንዳዓ?
- 35 ዜኤሊንፆ ኔ ዓይሥሣና ዜኤሊንሣ?
ዔያታ፡- ላይሾ ኑ ሙኩኔ» ኔ ኮይላ ጋዓ?
- 36 ዒሮ ማቻ ዒርዚ ዎርቃኒ ጋዓኣና ያኣላንዳጉዲና
ኮይዳኣ ቁኢቃንዳጉዲ ዔያቶም ከኤዛሣ
ያናዳይ?
- 37-38 ፔ ዔራቶና ሻኣሬ ፓይዳኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ?
ኩሊንቲ ዓጫ ዎራ ቶርጴ ማዓንዳጉዲ
ዴዔ ቤዞ ጫሪንጫፓ ዎኣዎ ሊካ ላኣላሣ
ያናዳይ?
- 39 ካዮይዳ ካቲ ላሂ ዓኣንቲ
ዒንዴ ዘቢም ከም ኔኔኒ ከማ?
ዒዞኮ ናይዴ ናኣቶ ሙኡዛኒ ኔ ዳንዳዓ?
- 40 ዔያታ ዴኖ ቆኦፖይዳ ካፒ ዴዓኔ፤
ዴኤሎ ካዮ ባኣካኣ ላሃኔ።
- 41 ናኣታ ዒዞኮ ሙኡዚ ባይዚ ማታዲ
ታ ባንሣ ዔያታ ዒላታኣና
ቁራኩሎም ሙኡዚ ዒንጋሣ ያናዳይ?»

39

- 1 «ሹኡጌ ሾዓ ዎዴ ኔ ዔራ?
ዎሻ ባኒ ሾዓንቲ ኔ ዛጊ ቤቁያ?
- 2 ዎዚጉዴ ዎዴ ዒዞ ካኣሽኪ ዴዓቲ

- ሃሣ ዓይዴ ሾዓቲያ ኔ ዔራ?
3 ጉምዓቲ ባኒ ናዎ ዒዞ ሾዓሣ
ዓይዲታቲያ ኔ ዔራ?
4 ናኣታ ዒዞኮ ካያ ዲጪ ደዳኔ፤
ከሰኪ ዓኣዴሰካፓ ላሚ ጊንሣ ፔ ዒንዶ
ባንሣ ማዑዎኣሴ።»
- 5 «ሚርዳሣ ፔ ሸኔጉዴና ናንጋንዳጉዲ ማሃሣ
ያናዳይ?
ቱኡዛፓ ዔያቶ ቡሌሣያ ያናዳይ?
- 6 ዓሳ ናንጉዎ ዳውሎ ሄንቆ ቤሲ ማሂ ታ ዔያቶም
ዒንጌኔ፤
ሶኣጋ ዓኣ ቦኣላ ታ ዔያቶ ናንጊሹኔ።
- 7 ዠላ ዑኡሲባኣ ካታማፓ ሃኪ ዔያታ ናንጋኔ፤
ጊንፆ ዔቁ ዒላቲ ዒላቲ ዒሻ ዓሲ ዔያታ
ናሽኩዎኣሴ።
- 8 ዔያታ ዲኮይዳ ሄንቃኔ፤
ዒኢካ ዔያታ ሄንቃንዳ ዓኣዔ ማኣቲ ኮዓኔ።
»
- 9 «ካዮይዳ ናንጋ ማኤኒ
ኔና ማኣዲ ዔኤቢ ማዲያ ማዓንዳ?
ኔኤኮ ባርቶ ጋራ ዎርቃኒያ ዳንዳዓ?
- 10 ማኤኒ ኔኔኒ ዎኣፆም ካዶ ጎቺ
ጎሽካንዳጉዲ ኔ ማሃኒ ዳንዳዓ?
- 11 ዒዞኮ ዴኤፖ ደዲሞሮ ኔ ዒዞ ጉሙርቃ?
ዴኤፆ ማዲ ዒዞም ኔኔኒ ሃሻንዳ?
- 12 ሃኣኮ ኔኤም ዒ ጮኡራንዳያና
ሺርኮ ቆይዶ ዔኪ ኔኤም ሙካንዳኔ ጌይ ኔ
ጉሙርቃ?»
- 13 «ቱኡቲ ፔኤኮ ጋኣዞ ዑኩና ዔቁሳኔ፤
ጋዓንቲ ዒዞ ቦኣኮጉዲ ባራኡዎኣሴ።
- 14 ቱኡቲ ጶኡላ ሳዓይዳ ጶኡላኔ፤
ሳዎ ዴማ ዴዒ ያይዳንዳጉዲ ጌሣኔ።
- 15 ዒኢና ዓኣዳ ባኣዚ ቶኪና ሄርቁ ዎዳንዳኔ፤
ካይዚ ቦዎ ሄርቁ ጋኣጫንዳኔ» ጌይ ዒዞ
ማሉዎኣሴ።
- 16 ናኣታ ዒዞርቱዎኣያጉዲ ሚጪንቱዎኣያ ዒዞ
ማዓኔ፤
ላቢፆ ዒዞኮ ጉሪ ዓቲቲያ ዬይ ዒዞኮ
ዔኤቢቱዎኣሴ።
- 17 ዬያይዲ ዔራቶ ዒዞ ላኣጌሣና
ዔኤያ ዒዞ ማሃሣ ታናኩ።
- 18 ዒዞ ዔቁ ጳሺ ጳሽካ ዎደና ጋዓንቲ
ፓርንታ ፓራሣ ቶጋ ዓሶንታ ሄሌሎ ዓርቃኒ
ማሉቲ
ዒዞ ዔያቶ ሚሚኢጫኔ።»
- 19 «ዔዞ ዒዮቤ! ፓራሣም ዎልቆ ዒንጌሣ
ያደዞ ጋኣሳሣና ዔያቶ ፓልሚሰሣ ኔናዳ?
20 ዓቢሣጉዲ ኮኣሚ ኮኣሚ ኩኡኪ ጫኣጊያና
ዓሶ ዔያታ ዲቃሣንዳጉዲ ማሃሣ ኔናዳ?
21 ፓራሣ ያሎ ቤዞ ቶጊ ዓኣደዎኣና
ፔኤኮ ዎልቆ ጉሙርቁ ካኣናዲ ታኣካኔ።
22 ዒጊቹም ጎዎ ባኣዚ ፔቲታዎ ዔያታ ዔራዎኣሴ፤
ዓይጎ ባኣዚያ ዔያቶ ዲቃሣዎኣሴ፤
ዔያቶም ጩንቻ ዓፓር ቱጎናቲያ ጊንሣም
ዔያታ ማዑዎኣሴ።»

- 23 ዓይነቶቹ ተገደሩ ለዓለም ዓለም ዓርቅ ዓንጋማ
 ባቦይ ደግሞ ገደረ ገደረ ገደረ ገደረ ገደረ ገደረ
 የአላንቴ ዋይዘንታ።
- 24 ደንካሣ ዋርቁንታና ዓይነቶቹ ዋዛሳዛ
 ጫርሹሞና ሃሣ ደጋደጋ የሎ ቤዘ ዠኩዠኑ።
- 25 ደንካሣ ዋርቁንታና ዋርቁንታና ዋርቁንታና ዓይነቶቹ
 የአላንቴ፤
 ሃክ ዓላዎ ደሃና ዓይነቶቹ የሎ ዓይነቶቹ፤
 የሎ ዓላ ዓይነቶቹ ዓላ ዓይነቶቹ ዓይነቶቹ
 የሎ ዓላዎ ሃርሹንቶ ጌኤዘ ዓይነቶቹ ዋይዘኑ።
- 26 ጎኔና ደላ ባራናሣ
 ጋኦዘ ፔኤኮ ዓይነቶቹ ደኦሎ ዘሎ ባንሣ
 ባራናሣ
 ኔ ዓይነቶቹ?
- 27 ኮኦኬ ለካ ኬሰኪ ባራናሣና
 ደጌ ቤሲዳ ፔኤኮ ማኦር ማኦሣ ኔ
 ዓይነቶቹ?
- 28 ኮኦኬ ፑኤፒ ሹቸ ባኦካ ናንጋ፤
 ዓኢካ ማኦር ፔኤኮ ማኦሣ።
 ዩይ ፑኤፒ ሹጫ ዓኤቢዳፓ ዲርቁ ዓዛ
 ቃዘያ ማዓ።
- 29 ዓኢካ ዓኦዎ ዓርቅ ዓካንዳ ባኦዚ ዛጋ፤
 ዓኦፓ ዓዛኮ ሃክ ዓኦ ባኦዚ ዳንቃ።
- 30 ኮኦኬ ዩይደዳ ሃይቁ ባኦዚ ኮይላ ቡካ፤
 ዓይነቶቹ ናኦታኦ ዩያ ባኮኮ ሱጉዎ ዑሽካ።»

40

- 1 ሄሊሳዎ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዮቤም፡-
- 2 «ዔዘ ዲዮቤ! ሂንዳ ቢያ ባኮ ዳንዳዎ ያኦዛሣ፡፡
 ታኦና
 ዓሲ ማርሚ ለሃንዳዎ ኔኤም ማላ?
 ታና፡ ያኦሲና ዋላ ማርሚ ኔናታሣር
 ሂንዳ ማሂ ታኦም ኬኤዘ» ጌዔ።

ዲዮቤ

- 3 ዩካፓ ዲዮቤ፡-
- 4 «ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታኦኒ ፓሡዋያ ላኦፓ
 ዓሲኬ፤
 ሃካፓ ሴካ ታ ዳንጎ ታ ኩጮና ታ ዓርቁ
 ዘቲ ጋዓንዳኦፓ ዓቲም
 ማሂ ታ ኔኤም ኬኤዘ ባኦዚ ባኦሴ።
- 5 ፔቴና ሃሣ ገንሣ ለሚያኦ ታ ጌሰቴ፤
 ሃካፓ ሴካ ፔቴታዎ ታ ጌሰታዓኬ» ጌዔ።
- 6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓልጎ ዠባሬና ማዒ ዲዮቤም
 ሂዚ ጌዔ፡-
- ናንገና ናንጋ ጎዳ
- 7 «ዓቁጋፓ ኬርና ኔኤኮ ዓቲንቁ ማይ ቱኤቴ፤
 ታ ኔና ያኦጫንዳ፤ ታኦም ማሂ ኬኤዘ።
- 8 ታና ኔኤኒ ዳቢንቲ ዋጋያ ማሂ ጌሰቲ ጌሰቲ
 ኔና ኔኤኒ ጌኤሽ ማሂ ማላ?
- 9 ዓካሪ ዋልቃ ኔኤኮ ታ ዋልቆጉዳ ደዲዳ?
 ሃሣ ዑኡዘ ኔኤኮ ታ ዑኡዘጉዳ
 ዋልቃዳዳ?
- 10 ያዲ ማዔዓይታቴ ናኦኮ ቢገቻያ ማሂ ቢንቸሴ፤
 ቢንቸና ዳኤፑሞና ኔ ዔኬ።
- 11 ያቶርቃ ዓላ ዘገ ዓይነቶቹ ቦርሲሴ፤
 ኔኤኮ ዳጎዋ ዓይነቶቹ ዑፃ ጮኦሽኬ።
- 12 ቢያሣ ኮሺ ዘገ ዓይነቶቹ ቦርሲሴ፤

- ፑርቶ ዓላ ዓይነቶቹ ዓኦ ቤዘ ዓኦንቴ ባይዘ።
- 13 ዓጪ ዓይነቶቹ ዑፃ ማሂ
 ቢያሣ ፔቴይዳ ደኤኬ።
- 14 ዩካፓ ታኦኒ ታ ዘሎና
 ኔኤኒ ኔ ዋልቁና የሊ ባሻያ ማዔሣ
 ማርካዳንዳ።»
- 15 «ታኦኒ ኔናንታ ሃይላሻሣንታ ማከፎ፤
 ሃይላሻሣ ጌማይጉዲ ማኦቲ ሃንቃ።
- 16 ዓዛኮ ገኢርይዳ ዓኦ ደዲሞና
 ጎጾ ጋራ ዓኦ ሻዠ ደዲሞዋ ዘጌ።
- 17 ዑንካ ዓዛኮ ዘቢቁ ማሂጉዲ ፒዝ ጌዔያኬ፤
 ጉባዘ ሻዠ ዓዛኮ ዓንዲሪ ሃሣ ደዲኬ።
- 18 ማጌፃ ዓዛኮ ሞኦና ዓንገጉዲኬ፤
 ሃሣ ዓንገገ ኮኦኤጉዲያኦ ደዲኬ።»
- 19 «ታ ማከፍ ማከንቶይዳፓ ቢያ ዒ ዋልቁና
 ዓኦኦኬ፤
 ታገዳፓ ዓቲም ዓዛ ባሻይ ባኦሴ።
- 20 ካዮ ቦዓ ደካ ደካ
 ዓዛም ሃንቆ ማኦቶ ባቃልሳ።
- 21 ማሂ ሺቢና ማጫሬና ባኦካ
 ሃሣ ጫር ባኦካኦ ዒ ለሃ።።
- 22 ሺባ ዓኦ ማፃ ፔ ሺቢና ዓዛ ዓኦቻ፤
 ዋር ዓጫ ባቃላ ዓሃያ ጌይንታ ማፃኦ ዓዛ
 ዓኦቻ።
- 23 ዋርይዳ ዋኦዎ ኩሙፃ ዓዛ ፔቴታዎ
 ዲቃሡዋኦሴ፤
 ዮርዳናሴ ዋራታዎ ዓጮ ኬሰኪ ሄላንዳኦና
 ኩሜቴያ ዓዛ ዓጉጩዋኦሴ።
- 24 ዓኦፓ ዓዛኮ ዋዲ ሲኢደዋ ዓዛኮ ዑሪ
 ዓዛ ዓርቃኒ ዳንዳዎይ ያናዳይ?»

41

- 1 «ለዋታኔ ጌይንታ ባዘ ቦዓሂ
 ዓንገገ ኪሬና ባዛፓ ኔ ዓርቃኒ ዳንዳዎ?
 ዓንዲርዘ ሱሲና ኔ ዓዛኮ ቱካንዳ?
- 2 ዓዛኮ ሲኢደይዳ ዳንዳ ዓኦሣ
 ባንጋሎዋ ዓዛኮ ዓንገገ ኪሬና ጫርገ ዓርቃኒ
 ኔ ዳንዳዎ?
- 3 ዓዛ ማኦሪ ሃሻንዳጉዲ ዒ ኔና ሺኢቃንዳ?
 ኮሺ ዑኡሲና ዒ ኔና ሺኢቃዳ?
- 4 ናንገና ዓይሌ ማዒ ኔኤም ማዳኒ
 ኔኤና ዋላ ዒ ጌሰቲ ገኢጋንዳ?
- 5 ካፒጉዲ ዓዛ ኔ ቱገ ጌሣ
 ዉዲር ናኦቶ ኔኤኮ ዓማልሳንዳጉዲ ቃዛኒ
 ዳንዳዎ?
- 6 ሞላሂ ኮርማ ዓላ ዓዛ ባሺ ዓካንዳኔ ጌይ
 ዋላ ማንዲንታ?
 ቲቁያ ዋላና ዓዛ ዓይነቶቹ ገሽታ?
- 7 ኔ ኮዔ ካራና ዓልዎ ዓዛኮ ጫርገ ዑራኒና
 ቶኦኮዋ ዓዛኮ ኔ ዓጩ ዓንገና ጫርገ ዑራኒ
 ዳንዳዎ?
- 8 ሂንዳ ዳንዳዎቲ ኩጮና ዓዛ ካኦሜ፤
 ኔ ዓዛ ዓርቃኒ ማዲ ሺሬ ባኮ ፔቴታዎ
 ዋላዓኬ፤
 ለሚ ዓዛ ኔ ዓርቃኒያ ኮዓዓኬ።»
- 9 «ለዋታኔ ዓርቁቃዛኒ ማዲንታ ባኦዚ ቢያ ጉሪኬ፤

- 10 ዲዛይ ደ ፑርታ ባኣዚ ማዲህ ዩያይዲ ማታያ ማዕቲ
ዓካሪ ታኣም ዋይዚ ዲፃኒ ጨርቃንዳይ ያናዳይ?
- 11 ጨሪንጮኮ ደማ ዓኣ ባካ ቢያ ታኣርኬ፤
ዓካሪ ታ ማሃንዳጉዲ ታኣም ታልዔህ ያናዳይ?»
- 12 «ለዋታኒኮ ቶኮንታ ደዶ ዋልቆንታ ማዛጰ ዑዎ ዛሎ ታ ኬኤዙዋየ ሃሻዓኬ።
- 13 ዲዛኮ ደደ ዲልዎ ሹካኒ ሃሃ ባንጋሎዋ ዲዛኮ ሹኣላኒ ያ ዳንዳዓይ?
- 14 ኮሺ ዲታቻ ዓጫ ዓኣ ዳንጎ ዲዛኮ ቡሊ ባንጋሎዋ ዲዛኮ ሹኣካኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ?
- 15 ዲዛኮ ገኢሮ ዲልዓ ዋሊ ሄሊሲ ገሃና ገቲማጉዲኬ፤
ኮሺ ዋሊ ዓርቄያ ማዕህረ ዓንገጉዲ ደዳያኬ።
- 16 ፔቲይ ማሊህና ዋላ ዳዳዳያታህረ ዔያቶኮ ባኣከና ዠባሬታዎ ዓኣዳኒ ዳንዳዑዋኣሴ።
- 17 ቢያህ ዋላ ዓርቄንቲያታህረ ዓይጎ ባኣዚያ ፔቲታዎ ዔያቶ ደማሳኒ ዳንዳዑዋኣሴ።
- 18 ዲዚ ፒኣዝጋ ዎደና ፖዒ ዜኤሊንህ ጴዳኔ፤
ዓኣፓ ዲዛኮ ያርቄ ዓቢጉዲ ፖዓኔ።
- 19 ዳንጋፓ ዲዛኮ ታሚ ሎስታ ኬሰካኔ፤ ታሚ ቄንህያ ዓንቁ ጴዳኔ።
- 20 ደሰቲ ደይሃና ናኣቦይ ሻርሻ ጩባህጉዲ ሲኢዳፓ ዲዛኮ ጩቤ ኬሰኪ ጴዳኔ።
- 21 ዲዛኮ ዑኡዞ ያይዳማ ቃኣጫ ዔዔኤሃኔ፤ ታሚ ሎስታ ዲዛኮ ዳንጋፓ ኬሰካኔ።
- 22 ዲዛኮ ደዔ ባቃና ዋልቄና ዓኣያኬ፤ ዓኣፖ ካራኣ ዲዛኮ ማርጌና ዲታቻኬ።
- 23 ዓሽካ ዲዛኮ ዋሊ ዑፃ ናቲንቲያ ዳደታህረ ዑፃ ዲዛኮ ዓንገጉዲ ደዳኔ።
- 24 ዲና ዲዛኮ ሹቸጉዲ ኬ፤ ደደማኣ ዎንህ ሹቸጉዲኬ።
- 25 ዩይ ቦዓህ ዔቃ ዎደና ዎልቆ ዓሳታዎ ዲገጩ ጎንጋይቃ።
- 26 ዓይጎጉዳ ጩንቻ ዓፓርንታ ዎርህንታ ሂኢሽንታ ጩርጎ ባኣዚያ ዔኤቢ ዲዛ ዎኦቲዋሴ።
- 27 ዲዚ ዓንጎ ማኣቲጉዲ ማንሃኔ፤ ሞኣና ዓንጎዎ ሙርዔ ማህጉዲ ጋኣጫ።
- 28 ሂኢሽ ደኮናቲታዎ ዲገጩ ዲ ጳሽኩዋኣሴ፤ ዎራ ሹቸጉ ዲዛ ኮይላ ጎቡዲኬ።
- 29 ኮኣሎ ዲዚ ዓዳ ማኣቲ ማሂ ዛጋኔ፤ ዓሳ ዲዛ ዎርዖና ደርባኣና ዲ ቦሂ ማሚኢጫ።
- 30 ደቃሎይዳ ዲ ኮላዳኣና ዓጩ ማዕ ዲልዓ ዲዛኮ ሳዎ ማራሻጉዲ ጳላ።
- 31 ባዞ ዋኣዎ ፔንታ ዋኣሡጉዲ ቡርቄሻኔ፤ ያቲ ጋርካ ፔንታ ዛይቲጉዲያኣ ዲ ቡርቄሻኔ።

- 32 ዲዚ ዓኣዳ ጎይፃ ፖፖዓኔ፤ ባዞ ዋኣዎ ዲ ደባሳኔ።
- 33 ዲዚ ዲገቸሞ ዔራዎ ማዠንቲታህረ ዓጩ ዲዛ ማላ ማዠንቲ ፔቲታዎ ባኣሴ።
- 34 ማርጌና ደኤፖ ማዕ ማዠንቲታዎ ዲ ቦሃኔ፤ ዲዚ ካዮ ቦዎ ቢያኮ ዑፃ ካኣቲኬ።»

42

- 1 ዩካፓ ዲዮቤ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
ዲዮቤ
- 2 «ናንገና ናንጋ ጎዳሚዮ!
ኔኤኒ ቢያ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዓህ ታ ዔራኔ፤ ኔ ማሊዎ ደቄሳኒ ዳንዳዓይ ባኣሴ።
- 3 ታኣኒ ዔራ ባካ ኮሺ ዳካታንቲ ዓይጎር ታ ማርጌ ጌስታቲያ ኔ ታና ያኣጩኔ፤ ጎኔና ታ ዔራዎ ባኣዚንታ ማርጌና ደቃህ ሄርሸሳ ባኣዚ ታ ጌሰቲ።
- 4 ጠይዚጋፓ ታ ያኣጩህ ማሂ ታኣም ኬኤዜ ኔ ታና ጌዔኔ፤
- 5 ታ ሃና ሄላንዳኣና ኔ ዛሎ ዔራህ ዓሳ ታኣም ኬኤዜ ባኮ ዎይዚህና ሌሊኬ፤ ሃህ ጋዓንቲ ታ ዓኣፒና ታ ኔና ዛጌኔ።
- 6 ዩያር ታ ጌሰቲ ባካ ታና ዲገቸህረ ዲቢንህና ሲላሊናዳይዳ ዳዒ ታ ቡኡፃኔ።»

ጋፒንህ

- 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዮቤና ዋላ ዩንህ ባኮ ጌሰቲሰካፓ ቲሚና ዓጩ ዓህ ዔሊፓዜ ኮይላ፡- «ዲንህ ታ ዓይላህ፤ ዲዮቤጉዲ ታ ዛሎ ፒዜ ባኣዚ ጌሰቲባኣህረ ታኣኒ ኔናንታ ላምዎ ኔ ላጎንህንታይዳ ዳጋዴኔ። 8 ዩያር ሃህ ላንካይ ዚያ ጌማይና ላንካይ ዓዴ ማራይና ዔኪጋፓ ታ ዓይላህ ዲዮቤ ኮራ ዓኣዳዎኣቲ፤ ዲኢካ ዲንህኮ ጎሞ ዛሎ ሚቸጉ ዲንጎ ዲንገህ ማሂ ሸኢሹዎቲ፤ ታ ዓይላህ፤ ዲዮቤያ ዲንህም ሸኢቃንዳኔ፤ ታኣኒ ዲዛኮ ሸኢጲዎ ዎይዛንዳኔ፤ ዲንህ ዳቢንቶጉዳያ ዲንህዳ ማቶ ታ ዓጋዓኬ፤ ዲንህ ዲዮቤጉዲ ታ ዛሎ ፒዜ ማዕ ባኣዚ ኬኤዚባኣሴ» ጌዔ።
- 9 ዩካፓ ቲሚና ዓጩ ዓህ ዔሊፓዜንታ ሹሃዎ ዓጩ ዓህ ቢልዳዳንታ ናዕማታ ዓጩ ዓህ ያፓሬንታ ዳንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይህ ጎይፃ ማዳም፤ ያኣሲ ዲዮቤኮ ሸኢጲዎ ዎይዜ።
- 10 ዲዮቤ ሃይሃ ዲዛኮ ላጎንህም ሸኢቄሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ገንህ ያርጎቹኔ፤ ቤርታ ዲዛኮ ዓኣ ባኮይዳፓ ባሼ ጳንጩ ማሂ ዲዛም ዲንጌ። 11 ዲማና ዲዮቤኮ ጌርሲንህንታ ጌርንህንታ ቤርታ ዲዛ ዔራ ዓሳኣ ቢያ ዲዛ ያኣጩኒ ሙኬኔ፤ ዩያታ ዲዛኮ ማኣርይዳ ዲዛና ዋላ ሙኡዚ ሙዒ ዲዛይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሄሊሴ ደደ ማታህ ዛሎ ያያያ ማዕህ ዔርዚ ዲዛ ደዲሹኔ፤ ዩካፓ ፔቲ ፔቲህ ቢራና ዎርቄናፓ ኮሸና ዠኢሮ ዲዛም ዲንጌ።
- 12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዮቤኮ ጋፒንፃ ናንጎ ቤርታኣሰካፓ ዑህ ዓኣህ ዓንጃኔ፤ ዩያር ዲዮቤኮ ታጰ ያይደ ሸያ ማራይ፤ ላሆ ሸያ ጋኣላ፤ ፔቲ ሸያ ዋኣፃ ጌማይ፤ ሃህ ፔቲ ሸያ ዲንዴ ሃሪያ ዓኣያ ማዕኔ። 13 ዩያጉዲ ሃህ ላንካይ ዓቲንቄና

ሃይሃ ወዲሮ ናይና ዒ ገንሣ ሾዔኔ። 14 ዒዛኮ
 ወዲሮ ናኣቶፓ ቤርታሳዜሎኮ ሱንዖ ዪሚማ፣
 ለምዓሳዜሎኮ ቁፃዓ፣ ሃይሃሳዜሎኮ ቁሬንሃፕኮ
 ጌይ ዒ ጌህኔ። 15 ዒዮቤ ወዲሮ ናኣቶፕዲ
 ሚዛዲሞና ዔያቶ ቤቃ ላኣሊ ዓጨዳ ባኣያ
 ማዔኔ፤ ዔያቶኮ ዓዴ ዔያቶንታ ጌርሲንሢንታሞ
 ቢያፕ ሳዖፓቂፓቂ ዒንጌኔ።
 16 ዪካፓ ዒዮቤ ጭታና ዖይዲታሚ ለዔ
 ናንጌኔ፤ ናኣቶኮ ናኣቶ፣ ዴንዲ ዖይዲ ሾይንቲ
 ሃላንዳኣና ዛጋኒ ዳንዳዔኔ። 17 ሚርጌ ለዔ ናንጌ
 ጋርቹሰካፓ ዒ ሃይቄኔ።

- 4 ጨሪንጫ፥ ካአቱሞ ቤዛ ዳዔህህ ዓይቶ ማሊጫ፤ ዩያ ዓይቶኮ ፓሠቀ ማሊጫ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቶኦቻ።
- 5 ሃካፓ ሴካ ዒዚ ፔ ዳጎና ዓይቶ ጎራንዳ፤ ታሞጉዳ ዳጎና ዓይቶ ዒዚ ዒጊቻንዳ።
- 6 «ታኦኮ ዲማዳ ደቦኔ ዲኮይዳ ታኦኮ ደኦማ ካአቲ ታ ካአታህ።» ጋዓንዳ።
- 7 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ባኮ ዒላቲ ታ ኬኤዛንዳ፤ ዒዚ ታኦ ሂዚ ጌዔ፡- ሕኤኒ ታኦኮ ናንጊና፤ ታ ኔና ሃኖ ሾዔ።
- 8 ታና ሸኢቁ፤ ዳራ ቢያ ኔ ቢታንቶ ዳማ ዋርቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ዓጪ ማዔ ካራና ቢያ ኔ ዳፎ ማዓንዳ።
- 9 ዓንጊ ኮኦሎና ኔ ዓይቶ ጳርቃንዳ፤ ዓጪና ማዢንቲ ማሃንዳ ኔ ዓይቶ ጋአጫንዳ።» ጌዔ።
- 10 ዒንህ፥ ካአታ ማሊ ጳቂሠቀቲ፤ ዒንህ፥ ዓጪ ዋይህ ዓሳ ዒንህና ዓራዋቲ።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሊጫና ማዳቀቲ፤ ጎይቁ ጎይቁያኦ ዒዛ ቢታንቶ ዳማ ዋርቃቀቲ።
- 12 ዳጋ ዒዛኮ ዓኤታንዳህኮ ቤርታ ዒንህያ ዒ ባይዘዋንቲ ቤርታ ጎይቁ ጎይቁ ናንጊና ዳዲ ባዑዋቲ፤ ዒዛ ፑኖ ካይዚ ማሃዘንህ ቢያ ዓንጂንቲያኮ።

3

- ዳውቲ ፔ ናኦዚ ዓብሴሎማፓ ቶላኒ ጳሽኬያና ዓይናዳ ዓይነት ማኦሮ ጉቲና ሸኢቁንቲ ሸኢዲህ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳህኖ! ሞርካ ታኦኮ ዋዚ ማርጌያ! ዓኦጊኒ ዓሲ ታ ዑፃ ፑርቲሞና ዓቁያ!
- 2 ማርጌ ዓሳ፡- «ጾኦሲ ዒዛ ዓውሲንዲሞሴ» ጌይ ጌይ ታ ዛሎ ጌሰታ።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳህኖ! ኔኤኒ ታኦኮ ጊቲማህኮ፤ ታ ባሻንዳጉዲ ማሃ ቦንቾ ታኦ ማንጌህ ኔናኮ።
- 4 ታኦኮ ዑኡዘ ዳጊዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህ ዒላታ፤ ዒዚያኦ ፔኤኮ ዳማዳ ዲኮ ዑፃ ማዒ ታ ዒላቶ ዋይዛ።
- 5 ታ ላሃ፥ ጊንዓ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሞንቶ ቢያ ታና ካፔህሮ ጊንዓሰካፓኦ ጊንህ ታኦኮ ጳጫ።
- 6 ዓጪ ታኦኮ ማንጊ ዓኦ ፓይዲንቲቀ ተሞርኮ ታኦኮ ዒጊጩዋሴ።

- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳህኖ! ዓቁ! ታ ጾኦዛህኖ! ሙኪ ታና ዓውሴ! ታ ሞርኮኮ ባንጋሎ ማንህ፤ ዓጪ ዓይቶኮ ኬይሴ።
- 8 ዓሲ ዓውሳይ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ፤ ጾኦሲኖ! ዓንጂ ኔኤሲ ኔ ዳሮ ማዓንጎ።

4

- ዓይነት ስኡጋህህ ዓይህ ጎይያና ጎኦላና ዓይናዲንታ ዳውቲ ዓይነት ጾኦሲ ጉሙርቁ ሸኢቁንታ ሸኢዲህ
- 1 ታኦኮ ደሎ ጾኦዛህኖ! ታኦኮ ዓኤላ ዋድና ታኦ ጌሃ፤ ማርጌና ታ ዋኦያ ዋኦደፓ ታና ሃውሸሴ፤ ታና ማኦሬ፥ ሸኢዲያዋ ታኦሲ ዋይዛ።
- 2 ዒንህ፥ ሃይ ዓሳ ዋማ ሄላንዳኦና ታና ዒንህ ቶኦቻይ? ዓይዳ ሄላንዳኦና ፓሠቀ ባኦዚ ዒንህ ናሽካይ? ዋማ ሄላንዳኦናዳዖ ሎኡዙሞ ዒንህ ኮዓህ?
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁንታ ዓሶ ፔኤም ማሃ ደኦሪህህ ዓራዋቲ፤ ዩያሮ ታኦኮ ዒዛ ሸኢቃ ዋድና ዒዚ ታኦ ሞይዛ።
- 4 ዋዚ ዒንህ ዳጋዳቲያ ጎማ ማዲፖቲ፤ ዒንህ ላሃ ቤዛ ዓኦዖ ዘቲ ጌይ ዒኖ ዒንህኮ ኮሺ ማሃ ዛጉዋቲ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሞ ፒዘ ማዔ ዓንጎ ባኦዚ ሸኢቶቀቲ፤ ዒዛ ጉሙርቁዋቲ።

- 6 «ዓይጌ ኑና ኮሺ ባኦዚ ዳዋንዳይ?» ጋዓ ዓሳ ማርጌኬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳህኖ! ኔ ዓኦፖ ካሮ ፖዓ ኑኡም ፖፖንጎ *
- 7 ማሌ ዓሳ ሃኦኮንታ ዋይና ዓኦፖ ዳንቃዖ ዋዛዳ ዋዛፓ ኔኤኒ ታ ዒኖ ዋዛሴህ ባሽኮ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳህኖ! ኮሺ ናንጊ ታና ናንጊሻህ ኔናታህሮ ሂርጋ ባኦያ ታ ላሃ፥ ጊንዒያ ታ ጊንዓ።

5

- ዓይነት ስኡጋህህ ዓይህ ጎይያና ሹሉንጎና ዓይናዲንታ ዳውቲ ዓይነት ጾኦሲ ማኦሮ ጉቲና ሸኢቁንታ ሸኢዲህ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳህኖ! ታ ዑኡዘ ዋይዛ፤ ጋርሲና ታ ዚኦሊንቲ ጋዓ ባኮ ዓኮ።
- 2 ታ ካአቲኖ፥ ታኦኮ ጾኦዛህኖ! ታ ኔና ሸኢቃህሮ

2:7 2:7 ዳኪ. ማዳ 13:33፤ ዓ.ብ. 1:5፤ 5:5። 2:9 2:9 ዮሃ. ጾፔዳ 2:26-27፤ 12:5፤ 19:15። 3:8 3:8 2ሳሙ. 15:13—17:22። 4:4 4:4 ዔፕ. 4:26። * 4:6 4:6 ኔ ዓኦፖ ካሮ ፖዓ ኑኡም ፖፖንጎ ጋዓኡ- ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጾኦሲፓ ዓንጂ ዳንቃኒ ኮዓዖ ሂዚ ጌይ ሸኢቃ ሸኢዲህኮ።

- ታና ኔ ማኣዳንዳጉዲ ታ ዒላታ ዒላቶ ዋይዘ።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ጉቶ ጉቶ ታ ሸኢቃ ሸኢጲዮ ዋይዘ፤
ኔኤኒ ታኣም ዋዚ ጋዓቴያ ጉሙርቂታ ካፓ።
- 4 ኔኤኒ ፑርታ ማደና ዋዛዳ ያኦሲቱዋሴ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳኣ ኔኤና ዋላ ናንጉዋሴ።
- 5 ያቶርቃ ዓሳ ኔ ቤርታ ዔቁዋሴ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳዋ ቢያ ኔኤኒ ዒፃ።
- 6 ሉኡዙሞ ጌሰታ ዓሳ ቢያ ኔ ባይዛ፤
ዓሲ ዋዳ ዓሳንታ ጌሻ ዓሳዋ ኔኤኒ ሻኣኪንታ።
- 7 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔኤኒ ዴኤፖ ማኣሪያና ኔ ማኣሪ ጌላንዳ፤
ኔኤም ዳማዴ ጌኡዙ ማኣር ባንሢያ ቦንቾና ታ ዚጋንዳ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታኣኒ ሚርጌ ሞርኬ ዓኣሢር
ኔ ሂሉሞና ኔኤኒ ታና ዔኪ ዓኣዳ፤
ኔ ጎይዮዋ ኔኤኒ ታኣም ኮሼ።
- 9 ዔያታ ጌሰታ ጌኤዘይዳ ጎኑሞ ባኣሴ፤
ማሊያ ዔያቶሲዳ ጌኔ ኩሚያኬ፤
ቆርጫ ዔያቶሲ ሲንሢንቲባኣ ዲኡፒ ዔቴጉዲኬ፤
ዳንጋ ዔያቶሲያኣ ዓሲ ጌሻያኬ።
- 10 ያኦሲዮ! ዔያቶ ዓንሢ ዳቢንቴያኬ ጌዔ፤
ጌኖ ማዳ ዔያቶሲ ዔያቶ ባይዘንጎ፤
ዔያቶኩ ጎማ ሚርጌሢር ዔያቶ ባይዘ።
- 11 ኔና ፑኖ ካኖ ማሃዘንሢ ቢያ ዋዛዳንጎ፤
ናንጊና ዔያታ ዒላሸንጎ፤
ሱንዮ ኔኤኒ ናሽካ ዓሳ ቢያ ዒናፓ ዋዛዳንዳጉዲ
ኔኤኒ ዔያቶኩ ጊቲማ ማዒ ካፔ።
- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ሂሉ ዓሳ ዓንጃ፤
ኔኤኒ ሚጨንቲያና ጊቲማ ማዒ ኔ ዔያቶ ዓውሳ።

6

- ዓይነቱ ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይያና ሳሊ ሻሺ ጎኦላና ዓይናዲንታ ዳውቴ ዓይነቱ ሜቶ ዋዳና ሸኢቂንታ ሸኢጲሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ዳጎና ታና ጎሪፖ፤
ኔኤኒ ታሞጉዳ ዳጎና ታጊዳ ሜቶ ዓጊፖ።
  - 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታኣኒ ላኣፓታሢር ታና ሚጨንቲ፤
ሜጌፃ ታኣኒ ኮልኮልቁሢር ሃዳራ ታና ዓውሴ።
  - 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ሸምፓሢ ታኣኒ ጉቤ ካራ ባይዚ ሜታዳ፤
ኔኤኒ ማኣዲሞ ዳዓሢ ዋማ ሄላንዳኣናዳይ?
  - 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ጊንሣ ማዒ ታና ዓውሴ፤

- ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ታና ፓሢ።
- 5 ሃይቁ ዓሳይዳፓ ኔና ማሊ ጳቂሢይ ባኣሴ፤
ዲኡኪንቴ ቤዛ ዓኣፖ ኔና ጋላታይ ያናዳይ?
- 6 ያዩያ ሚርጊያፓ ዔቁያና ታኣኒ ላቤ፤
ዩኤፓ ታኣኒ ሚርጌሢር ዋንቶ ሻኣላ ታኣኒ ዋዒ፤
ኬራኣ ታኣኒ ማሰኪንታ።
- 7 ታ ሞርኮኮ ማኪፃፓ ዔቁያና ሚርጌ ታ ዩኤኬሢር ዓኣፓ ታኣኒ ዳይ ዔቴ፤
ዳንቃኒያ ታኣኒ ዳንዳውሞሴ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩኤፖ ዒላቶ ታኣኒ ዋይዘሢር ዒንሢ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ታ ኮራፓ ባይቁዋቴ!
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሸኢቃ ሸኢጲዮ ታኣኒ ዋይዘ፤
ታ ሸኢቁ ሸኢጲዮ ዋዒ ዔኬ።
- 10 ሞርካ ታኣኒ ቢያ ቦርሲንታንዳ፤
ማሊባኣ ዳውሲንቲ ጊንሢም ዔያታ ጳሽካንዳ።

7

- ዳውቴ ቢኢኒያሜ ዓሢ ኩዛ ዛሎ ያኦሲም ዓይናዳ ዓይነቱ
- ፒዚ ዋጌ ዋጊንታንዳጉዲ ሸኢቂንቲ ሸኢጲሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሢዮ!
ኔኤኒ ታኣኒ ዓኣሸንቲ ቶሎ ካያሢኬ፤
ታና ዳውሳ ዓሳ ቢያሢፓ ማኣዲ ዓውሴ።
  - 2 ኔኤኒ ዩያይዲባኣያ ማዔቴ
ዔያታ ታና ዓዳ ዘቢጉዲ ሸኣላንዳ፤
ዓውሳ ዓሲባኣ ቤሰካ ዳርዚ ታና ዔያታ ላኣላንዳ።
  - 3-4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሢዮ!
ፔቴ ዓሲምታዋ ፑርታ ባኣዚ ታ ማዳቴ ታ ላጋሢ ታኣም ማዳ ኮዙ ባኮ ዛሎ ፑርታ ማዳ ታ ማሄቴ
ታ ሞርካሢ ዚቲ ጋዓፖ ታኣኒ ቡሬያ ማዔቴ ዩያ ባኮ ቢያይዳፓ ፔቴማታዋ ታ ማዳያታቴ።
  - 5 ታ ሞርካሢ ዳውሲ ታና ዓርቆንጎ!
ሲላሎይዳ ኮላሲ ቦንቾ ታኣኒ ባይዘንጎ፤
ዒዚ ታና ዋዋዳንጎ።
  - 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ዳጎና ዔቁ፤
ታ ሞርኮኮ ዳጎ ኔኤኒ ባይዘ፤
ዋጋ ፒዜ ማዓንዳጉዲ ኔኤኒ ዓይሢ ጎይያና ታና ማኣዳኒ ዔቁ።
  - 7 ሜሌ ዳር ኔ ባንሢ ቡኩሲ
ዐፃ ዔያቶኩ ካኣቲ ማዒ ዋይሢ።
  - 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሜሌ ዳር ዐፃ ዋጋ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታ ሂሉሞጉዳያ ታኣም ዋጊ፤
ዳኤፖ ያኣዛሢዮ! ታ ፒዙሞጉዳያ ታኣም ዒንጌ።
  - 9 ዓሲኮ ዒኔና ማሊሢና ዛጋ ሂሉ ያኣዛሢዮ!
ፑርቶ ዓሳኮ ዋይዘ ዒዲያ ባይዘ፤
ሂሉ ዓሳ ጋዓንቴ ኔኤኒ ካፔ።

- 10 ታኦኮ ገቲማህ፡ ደኤፖ ያኦዛህኬ፤
ዒኖ ፒዜ ዓሶ ዒዚ ዓውሳኔ።
- 11 ያኦሲ ዒሎ ዋጌ ዋጋያኬ፤
ዳጎዋ ፔኤሲ ኬላ ኬላ ፔጋሲ ዳዋያኬ።
- 12 ዓሲ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡዒ ሃሹዋያ ማዔቲ
ዒዚ ጨንቆ ዓፓር ፔኤሲ ዋርቃኔ፤
ሂኢደዋ ፔኤኮ ዓኦህኔ።
- 13 ዒዚ ፔኤኮ ዋዳ ያሎ ዓገጋሞ ኮሻኔ፤
ታሚጉዲ ዔኤታ ሂኢደዋ ገኢገሻኔ።
- 14 ፑርቱሞ ማሊ ማሊ ዓኦ ዓሲ
ጌኔ ማዳ ጎዳዲ፡ ሉኡዙሞ ሸዓኔ።
- 15 ማሌ ዓሲም ኬሴ ዔቲ ቦኦካ ዓሲ
ዬያ ዒ ቦኦኬ ዔታ ፔኤር ጌላኔ።
- 16 ዒዚ ማዳ ጌኖ ማዳ ዒዛም ማዳኔ፤
ዒ ማዳ ፑርቶ ባካ ዒዛ ቶኦካ ኬዳኔ።
- 17 ናገገና ናገጋ ጎዳኮ ዒሎሞር ታ ዒዛ ጋላታንዳኔ፤
ደኤፖ ያኦዛህ ሱንፖ ቦንቲ ጋላታ ዓይነት ታ
ዓይናዳንዳኔ።

8

- ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዳ ሹሉንጎና
ዓይናዳንታ ዳውቲ ዓይነት
ያኦሲ ደኤፖሞና ዓሲኮዋ ቦንቶ
1 ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛህኖ!
ሱንፖ ኔኤኮ ጎፖ ቢያይዳ ደኤፖ ዔርቲያኬ።
ኔኤኮ ቦንቶኦ ጫሪጎጮኮ ዑፃ ማዒ ደገኔ።
- 2 ኔ ሞርኮኮ ዳንጎ ባይዛኒ
ዳኮ ናኦቶንታ ዳንፃ ዳንፃ ናኦቶንታ ኔና
ጋላታንዳጉዲ ኔ ማህኔ።
- 3 ኔ ማዜ ጫሪጎጮ ታ ዛጋኦና
ፔ ቤዛ ቤዛ ኔኤኒ ጌህ
ዓገገኖንታ ኮኦጋህንታ ታ ዛጋኦና
- 4 ኔ ማሊ ጸቂህንዳጉዲ ዓሲንህ ዓይጎ ባኦዚዳይ?
ሃሃ ኔ ዔያቶ ዛሎ ማላንዳጉዲ ዓሲ
ዓይገንዳይይ?
- 5 ከኢታንቶ ዓኦ ጎይፓ ዳካር ኔ ዔያቶ ኬይሴቲያ
ቦንቶና ደኤፖሞና ኔ ዔያቶም ዒንገኔ።
- 6 ኔ ማዜ ባኮኮ ቢያ ዑፃ ማሂ
ዔያቶ ኔኤኒ ደኦሪኔ፤
ቢያ ባኮ ዔያታ ዋይህንዳጉዲ ኔኤኒ ማህኔ።
- 7 ማራቶንታ ባኦቶንታ፡ ካኖ ቦፖዋ ዓይሱሞ
- 8 ጫሪጎጮ ካፖንታ ባዘ ሞላህንታ
ባዘ ዋኦ ደማ ናገጋ ባኮ ቢያ
ዔያታ ዋይህንዳጉዲ ኔኤኒ ማህኔ።
- 9 ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛህኖ!
ሱንፖ ኔኤኮ ጎፖ ቢያይዳ ደኤፖ ዔርቲያኬ።

9

- ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዳ «ናኦዚ
ሃይሶና» ጌይ ዓይናዳ ዳውቲ ዓይነት
ፒዜ ዋጋያ ማዔ ያኦሲም ሸኢካ ጋላታ
1 ናገገና ናገጋ ጎዳህኖ! ጉቤ ዒናፓ ታ ኔና ጋላታኔ፤

- ኔኤኮ ዲቃህ ሄርሺሳ ማዳ ዛሎ ቢያ ታኦኒ
ኬኤዛኔ።
- 2 ኔኤና ዔኤቢ ታኦም ኮሻካህር ታ ዋዛዳኔ፤
ደኤፖ ያኦዛህኖ!
ኔ ሱንፖ ጋላታ ዓይነት ታ ሄርሻኔ።
- 3 ኔኤኒ ፔጋዲ ደዳኦና ታ ሞርካ ገንህም
ማዓንዳኔ፤
ዲቂንቲ ሎኦሚ ኔ ቤርታፓ ዔያታ
ባይቃንዳኔ።
- 4 ኔኤኮ ካኦቱሞ ያይቶይዳ ኔኤኒ ዳዒ
ፒዜ ዋጌ ዋጋያኬ፤
ታ ጌኤዘዋ ጌሰቲ ፒዜና ኔ ታኦም ዋጋንዳኔ።
- 5 ማሌ ዳር ኔኤኒ ጎሬኔ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሶዋ ኔ ባይዜኔ፤
ሱንፖም ኔ ዔያቶኮ ናገገና ዲርካቲ ባይዜኔ።
- 6 ሞርካ ኦኤኮ ናገገና ባይቄኔ፤
ካታሞዋ ኔ ዔያቶኮ ደይሲ ጋፒሴኔ፤
ማሊ ዔያቶ ጸቂህ ባኦዚ ባኦያ ማዒ
ባይቄኔ።
- 7 ናገገና ናገጋ ጎዳ ጋዓንቲ ካኦታዲ ናኦናና ናገጋኔ፤
ካኦቱሞ ያይቶዋ ዒኢካ ዳዒ ዋጋኒ ዒዚ
ገኢገሻኔ።
- 8 ዓጮም ዒዚ ዒሎሞና ዋጋንዳኔ፤
ማሌ ዳርዋ ፒዙሞና ዒ ዋይህንዳኔ።
- 9 ናገገና ናገጋ ጎዳ ሄርቂንቲ ዋርቃ ዓሶም ፑኖ
ካይዚኬ፤
ማታህ ዋደና ደጌ ቤዛ ማዒ ዒዚ ማኦዳኔ።
- 10 ሱንፖ ኔኤኮ ዔራ ዓሳ ኔና ጉሙርቃኔ፤
ናገገና ናገጋ ጎዳህኖ! ኔና ኮዓ ዓሶዋ ኔ
ሃሹዋሴ።
- 11 ዒኖኔይዳ ናገጋ፡ ናገገና ናገጋ ጎዳም
ጋላታ ዓይነት ማዳ ዳውቲ!
ዒዛኮ ዲቃህ ሄርሺሳ ማዳ
ዳር ባኦካ ኬኤዙዋቴ!
- 12 ሱንፖ ማሃህ ዔያቶም ማሌኔ፤
ሄርቂንቲ ዋርቃ ዓሶኮ ዒላቶ ዒዚ
ዋሊባኦሴ።
- 13 ናገገና ናገጋ ጎዳህኖ!
ታኦኮ ሞርካ ታና ማታሳ ማቶ ዛጌ!
ታኦም ሚጠገንቲ!
ሃይሶ ቤዛፓኦ ዔኪ ታና ማህ።
- 14 ዔያ ኔኤኒ ታኦም ማዳቴ
ዒኖኔይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ
ደገዲ ታ ኔና ጋላታንዳኔ፤
ኔኤኒ ታና ዓይሴህርዋ ታ ዋዛዳንዳኔ።
- 15 ማሌ ዳራ ፔ ቦኦኬ ዔታ ፔኤር ሎኦማኔ፤
ዔያታ ዓኦቲ ፒሬ ፒራህዳ ቶካ ዔያቶኮ
ዓዲንቲኔ።
- 16 ናገገና ናገጋ ጎዳ ፒዜ ዋገህና ዔርቲያኬ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳ ፒራህና
ዓዲንቲኔ።

8:2 8:2 ማቲ. 21:16። 8:4 8:4 ዒኖ. 7:17-18፤ ዓይነት. 144:3፤ ዔብ. 2:6-8። 8:6 8:6 1ቆር. 15:27፤ ዓፕ. 1:22፤ ዔብ. 2:8።

- 17 ጥርቶ ማዳ ዓሳ ሃይቄ ዓሶ ዓጮ ደንዳንዳኔ፤
የኦሲ ዋሊ ሃሻ ዓሳኦ ሲያ ዒማዒ ማዳንዳኔ።
- 18 ሜታዳ ዓሳ ጋዓንቴ ሲያ ዎዴ ዋሊንቴንዳዋሴ፤
ማንቆ ዓሶኮ ሃጊ ማዳ ዎዛኦ ናንጊና ጉሪ
ማዒ ዓቴዋሴ።
- 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዓሲ ፔ ደደሞና
ኔጊዳፓ ዑሣ ዎልቃዳንጉዲ ማሂፖ፤
ኔኤኒ ዔቄ፣ ሜሌ ዴሮ ዑፃ ኔ ዎጌ።
- 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ዲቃሣ ባኦዚ ዔያቶ ዑፃ ኬይሴ፤
ዔያታ ዓሲ ማዒ ማዢንቴሢያ ኔኤኒ ዔያቶ
ዔርዜ።

10

- ፒዜ ዎጌ ዎጊንታንዳጉዲ ሺኦቂንቴ ሺኦጲሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ዓይጎሮ ኔኤኒ ሃያይዲ ሃኪ ዔቄይ?
ሜታሢ ዎደና ዓይጋ ኔ ዓኦሺንታይ?
  - 2 ጥርቶ ማዳ ዓሳ የቶርቃኔ፣ ማንቆ ዓሶዎ ዔያታ
ደውሳኔ፤
ሜሌ ዓሶም ዔያታ ፒራ ፒራሢዳ ፔኤሮ
ዓዲንቶንጎ።
  - 3 ጥርቶ ዓሳ ፔኤኮ ጥርቶ ዓፁሞና ሄርሺንታኔ፤
ዔኤቢ ጊዴኔ ጎዑዎ ጎጋይቄ ሺራ ዓሶ ዔያታ
ዓንጃኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያታ ጫጫሸካኔ።
  - 4 ጥርቶ ማዳ ዓሳ የኦሲ ዔኤቢኬ ጎዑዋሴ፤
ዔያታ ፔ የቶርሙሞና የኦሲ ባኦሴ ጌይ
ማላኔ።
  - 5 ጥርቶ ዓሶም ዔኤቢ ሲያ ዎዴ ጊኢጋኔ፤
የኦሲ ዎጎ ዔያታ ዔራኒ ዳንዳዑዋሴ፤
ዬያሮ ዒዚ ፔ ሞርኮ ሚሚኦጫኔ።
  - 6 ዔያታ ፔ ማሊዎና፡- «ኑና ዓጊሣንዳይ ባኦሴ፤
ዓይጎ ሜታኦ ባኦያ ሲያ ዎዴ ኑ ዎዛዳንዳኔ»
ጋዓኔ።
  - 7 ዔያታ ጌሰታ ጌኤዘይዳ
ጋዳማንታ ሉኤዙሞንታ ዘርቂሢያ
ኩሜያኬ፤
ጌኔ ባኦዚንታ ጥርቱሞዎ ዔያቶ ዳንጋኬ።
  - 8 ጉርዶኮ ጎይያ ዓጫ ካቲ ዔያታ ዴዓኔ፤
ዒሎ ዓሶዎ ዉቱንቃ ካርካ ዔያታ ዎዳኔ፤
ዓኦፓ ዔያቶኮ ማንቆ ዓሶ ጥርቱሞና ዘጋኔ።
  - 9 ካይዚዳ ናንጋ ዘቢጉዲ ዓኦሺንቴ ዔያታ ዴዓኔ፤
ማንቆ ዓሶ ዓርቃኒ ዒኦካ ካታኔ፤
ዔያቶኮ ፒራሢና ዓይሢ ጎቺ ዔያታ ዔካኔ።
  - 10 ማንቆ ዓሶ ጳርቂ ዔያታ ኬኤራኔ፤
ማኦዳይ ባኦ ላቤ ዓሳ
ዔያቶ ኩጮ ጋሮ ጌሊ ሎኦሚ ዓታኔ።
  - 11 ጥርታ ማዳ ዓሲ ፔ ዒኖና፡-
«የኦሲ ታና ዋሊኔ፤
ዓኦፖ ካሮ ፔኤኮ ካንቂ ታና ዴንቁዋሴ!»
ጋዓኔ።

- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ ዔቄ!
የኦዛሢዮ ኔኤኮ ዎልቆ ኩጮ ዔቄሴ!
ሄርቂንቴ ዎርቃ ዓሶ ዋሊፖ።
- 13 ጥርቶ ማዳ ዓሳ
የኦሲ ዑፃ ዓይጋ ጥርታ ጌሰታይ?
ፔ ዒኖና፡-
«ታ ማዳ ባኮሮ ዒ ታጊዳ ሜቶ ዓጋዓኬ»
ዓይጋ ጋዓይ?
- 14 የኦሲዮ! ኔኤኒ ጋዓንቴ ሜቶና ዎኦናና ዘጊ
ዬያ ሺሌዒሶንዶ ጎይሢ ጊኢጊሻኔ፤
ሜታዳ ዓሳ ፔና ኔኤም ሃሻኔ፤
ዜኤሮ ናኦቶዎ ኔኤኒ ማኦዳኔ።
- 15 ጎሞ ዓሶንታ ጥርቶ ዓሶንታኮ ዎልቆ ላቢሴ፤
ሃካፓ ሴካ ጥርታ ባኦዚ ዔያታ ማዲዎጉዲ
ዔያታ ማዳ ጥርቶ ማዳሮ ሜቶ ዔያቶይዳ
ዓጌ።
- 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኦቲ ማዒ ናኦናና ናንጋኔ፤
ሜሌ የኦዙሞ ዘጋ ሜሌ ዴራ ጋዓንቴ
ጎይዳፓ ጋፒ ባይቃንዳኔ።
- 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ኔኤኒ ማንቆ ዓሶኮ ሺኦጲያ ዎይዛኔ፤
ዔያታ ሺኦቃ ሺኦጲያ ዎይዚ ኔ ዔያቶ
ደዲሻኔ።
- 18 ጎይዳ ዓሲ ማዒ ማዢንቴ ዓሲ
ሜሌ ዓሶ ዲቃሢዎጉዲ
ዜኤሮ ናኦቶንታ ሄርቂንቴ ዎርቃ ዓሶንታ ዘሎ
ኔኤኒ ሞኦታኔ።

11

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይያና ዓይናዲንታ
ደውቴ ዓይነት
የኦሲ ጉሙርቂሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኮ ፑኖ ካያሢኬ፤
ዓካሪ ዒንሢ ታኦኮ ሺሞፔሎ
«ካፒጉዲ ዲኮ ባንሢ ባራኒ ዓኦሺንቴ»
ዓይጎሮ ጋዓያ?
  - 2 ጥርቶ ማዳ ዓሳ ሃይሾ ቆኦዙ ፔኤኮ ዴንሣኔ፤
ዒና ፒዜ ማዔዘንሢ ዴሞና ዔያታ ዴካኒ
ሂኦኦ ዔያታ ዓኦሢኔ።
  - 3 የጸ ማዔ ባካ ደዓዛ
ዒሎ ዓሲ ዓይጎ ዎኦታኒ ዳንዳዓይ?
  - 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዴማዴ ማኦራ ዓኦኔ፤
ካኦቱሞ የይታ ዒዛኮ ጫሪንጮይዳኬ፤
ዒዚ ዓሶ ሲያ ዘጋኔ፤
ጊኦፕ ጌይ ዘጊያና
ዓሳ ዓይጎ ማዳቴያ ዓኦፓ ዒዛኮ ዴንቃኔ።
  - 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ዒሎ ዓሶንታ ጎሞ ዓሶዎ ዎይታቴያ ዘጋኔ፤
ጥርቱሞ ናሽካ ዓሶ ጋዓንቴ ዒዚ ዒዒፃኔ።
  - 6 ዒዚ ጥርቶ ማዳ ዓሶ ዑፃ
ታሚ ቂንሢና ሙርቂንሢና ኬይሳኔ፤
ዔያቶም ዓጊንቴ ባካ ታሚጉዲ ሺሺኤላ
ዢባሪኬ።

10:7 10:7 ሮሜ 3:14።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሎ ማዕረግ ማዕረግ ማዕረግ ማዕረግ
ናሽካኔ፤
ፒዜ ማዕረግ ማዕረግ ማዕረግ ማዕረግ ማዕረግ ማዕረግ
ዛጋንዳ።

12

ዓይነት ስራጋህ ዓይህ ጎይያ ሳሊ ሻሺና
ዳንሆ ጎሳና ዓይናዲንታ ዳውቴ ዓይነት

ማኣዶ ዳንቃኒ ሸኢቁንቴ ሸኢጸህ
1 ናንጊና ናንጋ ጎዳህያ! ማኣዳ፤
ዓሶ ባኣካ ፔቴታ? ጉሙርቁንታ ዓሶ
ጸዲቆሴ።

2 ዋለም ዓይታ ሉሉኦቃ፤
ለምዎ ዓይና ማዕ ዋሊ ጌሺ ዓይታ ጌሰታ።

3 ጌሺህ ጌሻ ዳንጋንታ ሃይሴ ማርገሻ ዓንዲርሲያ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባይዘንጎ!

4 ዓይታ፡- «ኮኡኒ ጌሰቲያና ኮዔ ባኣዚ ዳንቃንዳ፤
ሼኔ ጌዔ ጎይህያኦ ኮኡኒ ጌሰታንዳ፤
ለኣጋኒ ኮና ዳንዳዓህ ያናዳይ?» ጋዓ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ
«ሜታጳ ዓሳ ካራ ባይዜ፤
ዳውሰንቴ ዓሳኣ ሜታህ ዲቡሞፓ ዔቁያና
ዚኢሊንታ፤
ዔያር ዓይቶ ሄላ ባካፓ ጎኦቢ ቃዛኒ ታ ዔቃንዳ።»
ጋዓ።

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣላ
ጉሙርቁንታን፤
ናኣቦ ታሚዳ ለንካይ ማይንቴ ሸኤሾና ቢራ
ዓንገጉዲ ጌኤሺኮ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳህያ!
ኔኤኒ ቢያ ዋይ ኮና ካፔ፤
ፑርታ ማዕ ሃያ ዋይ ዓሶይዳፓ ኮና ዓውሴ።
8 ፑርታ ማዕህ ዓሶ ጋላቲሳ ዋይይዳ
ፑርቶ ማዕ ዓሳ ያቶርቁ ታኣካ።

13

ዓይነት ስራጋህ ዓይህ ጎይያና ዓይናዲንታ
ዳውቴ ዓይነት

ማኣዶ ዳንቃኒ ሸኢቁንቴ ሸኢጸህ
1 ናንጊና ናንጋ ጎዳህያ!
ዋሚ ሄላንዳኣና ኔኤኒ ታና ዋላይ?
ናኣናና ጋፒ ኔ ታና ዋላንዳ?
ዋሚ ሄላንዳኣና ታ ዓኣፓፓ ኔኤኒ ኔና
ሸርሻይ?

2 ታ ማሊያና ታኣኒ ሞኦቲንታህ
ታ ዓሶና ርኦር ጉቤ ታኣኒ ያያህ
ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ?
ዓይዲ ሄላንዳኣና ታ ሞርካህ
ታና ባሺ ናንጋንዳይ?

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ታ ያኣዛህያ!
ሃዳራ ታና ዘጌ፤ ታ ጋዓ ባኮ ዋይዜ፤
ሃይቁያ ማዕ ገንዒ ታ ዓቱሞጉዲ
ደዲሞ ታኣም ዒንጌ።

4 ታ ሞርካ፡- «ኮ ዒዛ ባሽኔ» ጌይ
ሄርሺንታንዳጉዲ
ታ ሉኦሚያና ዔያቶ ዋዛሲ።

5 ታኣኒ ኔኤኮ ጋፑሞ ናሹሞ ጉሙርቃ፤
ዒና ታኣኮ ኔ ዓውሴህር ዋዛዳ።
6 ናንጊና ናንጋ ጎዳህያ!
ኔኤኒ ታኣም ኮሺ ባኣዚ ማዕህር
ኔ ቦንቾም ታ ዓይናዳ።

14

ዓይነት ስራጋህ ዓይህ ጎይያና ዓይናዲንታ
ዳውቴ ዓይነት

ዓሶኮ ፑርቶሞ
(ዓይነት 53)
1 ዔኤዮ ዓሳ ፔ ዒሶና፡- «ያኦሲ ባኣሴ» ጋዓ፤
ዔያጉዳ ዓሳ ማኣሳኔ ዓሶኮ፤
ዔያታ ሻኣካ ማዕ ማዕ፤
ዔያቶ ባኣኮይዳ ኮሺ ባኣዚ ማዕ ዓሶ
ፔቴታ? ባኣሴ።

2 ማሊ ጳቂህ ዓሶንታ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮዓ ዓሶያኣ ዓኣቶ ዳንቃኒ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫፓ ሊካ ዓሶ
ዛጌ።

3 ጋዓንቴ ዓሳ ቢያህ ዣኣሌ፤
ጉቤህ ፔቴ ማዕ ፑርቶ፤
ዔያቶይዳፓ ፔቴ ዓሶታዎ ኮሺ ማዕይ
ባኣሴ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ያኦሲ ዔሪ ሸኢቁሞ ዓሶኮ
ታኣኮ ዳር ዓዳ ካህጉዲ ሙዓ
ፑርቶ ማዕ ዓሶኮ ማሊ ጳቂህ ዒኔ ባኣዓዳ?»
ጋዓ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሎ ዓሶ ባኣካ ዓኣህር
ዔያታ ዓኣ ቤዛ ዓኣፖ ዲቃቴ ጋፔ።
6 ዒንህ ማንቆ ዓሶኮ ማሊያ ዲቃኒ ማሊያታቴያ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዔያቶኮ
ገቲማህኮ።

7 ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዳቁንታ ዓይኔይዳፓ ሙካቴ
ዓይጎ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳርኮ ዳዒንቴ ባኮ ማሃ
ዎደና
ያይቆኦ ዋዛዳንዳ፤
ዒሰራዔኤሌ ዳራኣ ዒላሻንዳ።

15

ዳውቴ ዓይነት
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሶዳፓ ኮዓ ባኣዚ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳህያ!
ኔኤኮ ጌኤዢ ማኣሪ ጌላኒ ያኣኒ ዳንዳዓይ?
ኔኤኮ ደማዳ ደኮይዳ
ናንጋኒ ዳንዳዓህ ያናዳይ?

2 ሃይ ፓጩኔ ጌይሳ ባኣዚ ባኣ ዓሶ
ዲሎ ማዕ ማዕ ዓሶ

14:3 14:3 ርሜ 3:10-12።

ዓናፓ ጎኔ ማዕ ባአዚ ጌሰታ ዓሲ፥
 3 ጌሰታ ጌኤዘና ዓሲ ጌሹዋ ዓሲ
 ፔ ላጎም ፑርታ ባአዚ ማዕዎ ዓሲ
 ፔ ዓሺና ደንኩዋ ዓሲ፥
 4 ፑርቶ ማዕ ዓሰኮ ማሊያ ዔኩዋ ዓሲ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይሂንታ ዓሰ ጋዓንቴ
 ቦንቻ ዓሲ
 ዋዚ ዴኤፃያ ማዕታቴያ ጫአቄ ጫአቄም ማዕ
 ኩንሣ ዓሲ፥
 5 ሚኢሾ ፔኤሲ ሾይቸና ዔካኒ ታልዑዋ ዓሲ
 ዲሎ ዓሰ ሜቶይዳ ዓጋኒ ዴማና ሚኢሾ
 ዔኩዋ ዓሲ
 ያአዴ ማዕ ዓሲ ፔቴታዎ ዓገፃዓኬ፤
 ኮሺ ናንጊ ናንጋንዳኔ።

16

ደውቴ ካላሎ
 ያኦሲ ጉሙርቄ ሺኢቂንቴ ሺኢጲሢ
 1 ያኦሲዎ!
 ታኦኒ ኔና ጉሙርቄሃረ ታና ካፔ።
 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታኦኒ፡- «ኔኤኒ ታኦኮ ጎዳኬ፤
 ኔኤፓ ዓታዛ ኮሺ ባአዚ ታኦም ባአሴ»
 ጌዔኔ።
 3 ያኦሲም ደማዴያ ማዕ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ
 ቦንቸንቴያኬ፤ ታኦኒያኦ ዔያቶ ዛጋዎ
 ዋዛዳኔ።
 4 ሜሌ ያኦዛ ካአሸካ ዓሰ
 ሚርጌ ያዩሳ ባአዚ ሄላንዳኔ፤
 ታኦኒ ዬያጉዴ ሜሌ ያኦዛ ሹኪ ዑሻዓኬ፤
 ዬያቶም ታኦኒ ዚጊያኦ ካአሸካዓኬ።
 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዎ! ታኦኮ ዴናሢንታ ዑዣሢያ
 ኔናኬ፤
 ታ ዛላ ባአዚ ቢያ ኔ ኩጮ ጋራኬ።
 6 ታኦም ዴና ፓቃኒ ዓገንቴ ሱዛ ኮሺ ቤሰካ ኬዴኔ፤
 ጎኔና ታና ዋዛሳ ኮሺ ዴኔ ታና ሄሌኔ።
 7 ታና ዘራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኒ ጋላታኔ፤
 ዋንቶ ማዕታያ ዓና ታኦኮ ፒዜ ማዕ ባአዚ
 ታና ዔርዛኔ።
 8 ቢያ ዋዴ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታሳኔ፤
 ዓዚ ታኦኮ ሚዛቆ ዛሊናታሢር ታኦኒ
 ዓገፃዓኬ።
 9 ዬያር ዓና ታኦኮ ኮሺ ዋዛዳኔ፤
 ዑፃኦ ታኦኮ ሂርጋ ባኦያ ሃውሻኔ።
 10 ኔኤኒ ሽምፓሢ ታኦኮ ዴኤፖ ዔታ ሃሺንዲዋሴ፤
 ኔኤም ደማዴሢያኦ ኔኤኒ ዋዒሲንዲዋሴ።
 11 ኔኤኒ ናንጊ ጎይሢ ታና ደዋንዳኔ፤
 ኔ ኮራ ሚርጌ ዋዛ ኩሜያኬ፤
 ኔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ናንጊና ሃውሺሢያኦ ዓኦኔ።

17

ደውቴ ሺኢጲያ
 ጌኤሺ ዓሲኮ ሺኢጲሢ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዎ!
 ፒዜ ዋጌ ታኦም ዋገንታንዳጉዲ
 ታ ሺኢቃ ሺኢጲያ ዋይዜ፤
 ዒላቶም ታኦኮ ዒና ዔኬ፤
 ጌሺሢናቴዋንቴ ጎኔና ታ ኔና ሺኢቃሢ ዋይዜ።
 2 ዓኦፓ ኔኤኮ ታ ፒዙም ዴንቃኒ ዳንዳዓሢር
 ኔኤኒ ሌሊ ታኦም ዋጋኒ ዳንዳዓኔ።
 3 ዒና ኔ ታኦኮ ዛጌያታቴያ
 ዋንቶ ኔ ታና ሙኪ ያኦጮቴያ
 ታ ዋይታቴ ኔኤኒ ዛጌቴያ
 ፑርቶም ታኦፓ ኔኤኒ ዴንቃዓኬ፤
 ዳንጋ ታኦኮ ዳቢንታያቴዋሴ።
 4 ዓሳ ማዕ ጎይያቴዋንቴ
 ኔኤኒ ኬኤዛ ቃኦሎ ጎይያና
 ዋይዜ ዒፃ ዓሳ ሃንታ ጎይያፓ
 ታኦኒ ታና ካፔኔ።
 5 ቢያ ዋዴ ኔ ጎይያ ታ ሃንታኔ፤
 ቶካ ታኦኮ ኔ ጎይያፓ ኬሰኪ ዣኦሊባኦሴ።
 6 ያኦሲዎ!
 ሺኢጲያ ኔ ታኦኮ ዋይዛሢር
 ኔና ታኦኒ ሺኢቃኔ፤
 ዋዮ ኔኤሲ ታ ባንሢ ማሄ፤
 ታኦኒ ጋዓ ባኮ ዋይዜ።
 7 ፔ ዋርኮፓ ቶላኒ ኔና ፑና ካይዚ ማሃዘንሢ
 ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጮና ዓውሳ ያኦዛሢዎ!
 ናንጊና ናንጋ ናሹም ኔኤሲ ዲቃሢ ሄርሺሳ
 ጎይሢና ፔጋሲ ዳዌ።
 8 ዓኦፓኮ ጨልሹ ካፖማጉዲ ታና ካፔ፤
 ኔኤኮ ጋኦዛ ዴማ ታና ዓኦፓ።
 9 ታና ሜታሳ ፑርቶንሢዳፓ
 ዋዳኒ ታና ማንጌ ታኦኮ ዋርኮፓ ታና ዓኦፓ።
 10 ሚጨንቴዋያ ማዕ ዒና ዔያታ ፔኤሲ ዋዲ
 ሃሽኔ፤
 ዳንጋ ዔያቶሲ ያቶርሙዋ ጌሰታኔ።
 11 ደውሲ ዔያታ ታና ሄሌኔ፥ ማንጊያኦ ማንጌኔ፤
 ዋዲ ሳዓ ዔያታ ታና ሚጨኒ ጎዚ ዔቄኔ።
 12 ዔያታ ዓርቄ ዔካኒ ኮዓ ዘቢጉዲ
 ዓኦሺንቴ ካቲ ዴዔ ሃጊ ዔቃ ዘቢጉዲኬ።
 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዎ! ዔቄ ዔያቶ ዓርቄ
 ዓጌቴራ፤
 ኔኤኮ ጮንቸ ዓፓርና ፑርቶ ዓሰፓ ታና
 ዓውሴ።
 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዎ!
 ዔያታ ናንጋ ናንጋ ሃያ ዓጮ ባአዚም ሌሊ
 ማዕ
 ዓሰ ኩጮፓ ታና ዓውሴ።
 ኔኤኒ ናሽካ ዓሰም ሙኤዚ ዒንጌ፤
 ናኦታ ዔያቶኮ ሚርሳንጎ፤
 ናኦቶኮ ናኦቶም ማዓንዳ ሙኤዚ ዔያቶም
 ዒንጌ።
 15 ታኦኒ ዲሎዋና ዓኦፓ ካር ኔኤኮ ዛጋንዳኔ፤

16:10 16:10 ዳኪ. ማዕ 13:35። 16:11 16:11 ዳኪ. ማዕ 2:25-28።

ኔኔኒ ታና ማሳዳኒ ሙኪ ዴኔፒ ማዶ ማዴ።
 36 ታ ሃንታንዳ ጎይያ ኔኔኒ ታአም ዳልገሼኔ፤
 ቶካኣ ታአኮ ዲቁንቲባኣሴ።
 37 ሞርኮ ታአኮ ታአኒ ዳኪ ዓርቄ፤
 ጋፒሲ ባይዙሞ ገንሣም ታአኒ ማዒባኣሴ።
 38 ለሚ ገንሣ ዔያታ ዔቁሞጉዲ ታአኒ ዔያቶ
 ጋአጩኔ፤
 ዔያታ ታአኮ ቶኮ ዴማኣ ሎአሜ።
 39 ያላንዳጉዲ ዋልቄ ኔኔኒ ታአም ዒንጌ፤
 ታ ሞርኮ ታ ቶኮ ዴማ ኔኔኒ ጉሞዓሜ።
 40 ታ ሞርካ ገንሣም ባሺንቲ ጳሽካንዳጉዲ ኔ
 ማሄ፤
 ታአኒያ ታና ዒፃዘንሣ ጋፒሲ ባይዙ።
 41 ዔያቶ ማሳዳ ዓሲ ኮይ ዔያታ ዒላቴ፤
 ጋዓንቲ ዔያታ ዴንቁባኣሴ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሣ ዔያታ ዒላቴ፤
 ዒዚ ጋዓንቲ ዔያቶም ዋይዚባኣሴ።
 42 ዠባሬ ፒዒ ዔኪ ዓኣዳ ሲላሊ ማዓንዳያ
 ሄላንዳኣና
 ታአኒ ዔያቶ ጋአጩኔ፤
 ጎይሣዳ ዓኣ ዲቃሉጉዲ ታ ዔያቶ ሄርቄ።
 43 ዋይዘ ዒፃ ዴሮይዳፓ ኔኔኒ ታና ዓውሴ፤
 ዴሮ ዑፃ ኔ ታና ዶኦሬ፤
 ታአኒ ዔሩሞ ዴሬ ታ ቢታንቶ ዴማ ዋርቃ።
 44 ፃንጎ ማዔ ዓሳ ታአም ዚጋ፤
 ታ ማዳ ባኮ ዋዋይዞ ታአም ዔያታ
 ዓይሣንታ።
 45 ዒጊቹሞና ካራ ዔያታ ባይዘ፤
 ፔኤኮ ዋርዲዮ ቤዛፓ ጎጋይቂ ጎጋይቂ ኬሰኪ
 ሙካ።
 46 ናንገና ናንጋ ጎዳ ባይቁዋያኬ!
 ታ ያኣዘሣ፤ ታአኮ ላላሣ ቦንቹንቶንጎ!
 ታና ዓውሴ ዋልቆ ያኣዘሣ ዴግ ዴግ ጎፆንጎ።
 47 ዒዚ ታ ሞርኮ ኮሜ ኮፃ፤
 ዴሮዋ ታ ዴማ ማሂ ታአም ዒ ዋይሣ።
 48 ዒዚ ታአኮ ሞርካፓ ታና ዓውሳ፤
 ታ ሞርኮኮ ዑፃ ማሂ ኔኔኒ ታና ዴገሳ፤
 ጎርቲና ማዳ ዓሳይዳፓ ኔ ታና ዓውሳ።
 49 ናንገና ናንጋ ጎዳሣ፤ ዴያሮ ዴሮ ባኣካ
 ታአኒ ኔና ጋላታ፤ ሱንፆዋ ታ ኔኤኮ ዓይኑሞና
 ሄርቫ።
 50 ዒዚ ካኣታሣ ካኣቲሞ ዴኤፒ ባሺሣ
 ዒንጋንዳ፤
 ዒ ፔኤሮ ዶአሜ ካኣቲሞ ናንገና ናሹሞ
 ፔኤሲ ዒ ቤኤዘንዳ፤
 ዳውቴና ዜርፆናም ናንገና ዴያ ዒ
 ማዳንዳ።

19

ዓይነት ሱኡጋሣ ዓይሣ ጎይያና ዓይናዲንታ
 ዳውቴ ዓይነት
 ማከንታ ቢያ ያኣሲኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዔርዘያ ማዒያ
 1 ጫራንጫ ያኣሲኮ ቦንቾ ኬኤዘ፤
 ሳዓፓ ለካ ዴጌ ቤዛኣ ዒዘኮ ማዳ ዒላቲ
 ዋይዚሳ።

18:49 18:49 ሮሜ 15:9። 19:4 19:4 ሮሜ 10:18።

2 ፔቲ ኬላ ማሌ ኬሎም ዴያ ኬኤዘ፤
 ዋንታኣ ሄላ ዋንቶም ዔራቶ ዒዘሲ
 ሃይሳታ።
 3 ዔያታ ጌሰታ ሃይሴንታ ሙኡቹያ ባኣሴ፤
 ዔያቶኮ ዑኡሲያ ዋይዚንቱሞ።
 4 ያኣዴ ማዔቴያ ዔያቶኮ ከኢታ ዓጮ ቢያ ሄላ፤
 ሳዓ ማዔ ካሮ ሄላንዳኣና ዋይዚንታ፤
 ያኣሲ ጫራንጫ ዓቢም ማኣሪ ማከ፤
 5 ዑኡቱሞ ማርካፓ ዑኡታ ኬሰካሣጉዲ
 ዓቢያኣ ጌኤሺ ማዒ ያርቃ፤
 ጳሺ ጳሺካ ዓሲ ሄሌሎ ጳሺካን ዋዛዳሣጉዲ
 ዋዛዳ።
 6 ዓባ ያርቃሣ ጫራንጫ ዓይያ ካራፓኬ፤
 ሺሪ ዴገዲ ጌላሣ ሳን ዛሎ ጋፓይዳኬ፤
 ዴያኮ ሩኡጳ ያይዳፓ ቶሊ ዓታኒ ዳንዳዓይ
 ባኣሴ።

ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋጎ

7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋጎኮ
 ሃይማ ፓጩኔ ጌይሳ ባኣዚ ባኣያኬ፤
 ሹምፔ ማሂ ገንሣ ዓካሳ፤
 ዓይሣፃ ዒዘኮ ጉሙርቁንታያኬ፤
 ዔኤዮ ዓሶ ዔር ማሄ።
 8 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋጋ ፒዜኬ፤
 ዓሲኮ ዒና ዋዛሳ፤
 ዓይሣፃ ዒዘኮ ጌኤሺኬ፤
 ዓሲኮ ዓኣፒማኣ ፖዒ ማዓ።
 9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጩሣ
 ናንገና ናንጋ ጌኤሹሞኬ፤
 ዒ ዋጋ ዋጊያ ፔቲ ፔቲሣ ጎፎ፤ ሃሣ ዲሎኬ።
 10 ዴይ ዒ ዋጋ ዋጋ ጌኤሺ ዋርቄፓ ባሺ ዋኣኔ
 ኬሳያኬ፤
 ዔኤሲ ያሎሊዳፓ ባሺ ዓኣፃያኬ።
 11 ኔኤም ማዳሣ ዴይ ዋጋ ዘራ፤
 ዴያ ካፒሣና ዴኤፒ ባኣዚ ዒዚ ዴንቃ።
 12 ፔ ዳቢንቲ ዴንቃ ዓሲ ባኣሴ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳሣ፤
 ታአኮ ዓኣሺንቲ ዲቢንቶፓ ታና ጌኤሹ።
 13 ታአኒ ኔኤኮ ዓይላሣ ጫርቁ ማዳ ጎሞይዳፓ ታና
 ካፔ፤
 ዴይ ጎማ ታና ቆሎሞጉዲ ኔኔኒ ታና ማኣዴ።
 ኔኔኒ ያዲ ዴያታቴ ታአኒ ዳቢንቲ ባኣያ ማዓንዳ፤
 ዴኤፖ ዳቢንቶይዳፓኣ ታአኒ ጌኤሽካንዳ።
 14 ታአኮ ላላሣንታ ታና ዓውሳ ናንገና ናንጋ
 ጎዳሣ፤
 ታአኮ ጌኤዘንታ ዒና ማሊያንታ ኔኤም
 ኮሽካያ ማዖንጎ።

20

ዓይነት ሱኡጋሣ ዓይሣ ጎይያና ዓይናዲንታ
 ዳውቴ ዓይነት
 ባሺሣ ዴንቃኒ ሹኣቁንቲ ሹኣዲሣ
 1 ኔኔኒ ሜታዳኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ሹኣዲያ
 ዋይዘንጎ!
 ያይቆኦ ያኣዘሣ ኔና ካፖንጎ!
 2 ፔኤኮ ጌኤዢ ማኣራፓ ማኣዳ ኔኤም ዒ ዳኮንጎ፤

- 3 ኔ ዓዛም ዓንጋ ባኮ ቢያ ኔኤኮ ዓ. ዓኮንጎ፤
ኔ ሚቸ ዓንጋ ባኮናኣ ዓ.ዚ ዋዛዶንጎ።
- 4 ኔ ዓና ዓፃዲ ማላ ባኮ ኔኤም ዓ.ዚ ዓንጎንጎ፤
ማሊያ ኔኤኮ ቢያ ዓ. ኩንሦንጎ።
- 5 ኔኤኮ ባሺያና ኩኤኒ ዋዛዶንጎ፤
ኩ ያኦዛሢ ሱንያና ባንዲር ዳጊዲ ኩ ዓርቃኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔ ሺኢቃ ባኮ ቢያ ኔኤም
ኩንሦንጎ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደአሚ ካኣታሢ ካኣቲ
ዓ.ዚ ማኦዳንዳሢ ታኣኒ ዓ.ራኔ፤
ዓ.ዛኮ ሚዛቆ ኩጮና ዓ.ዛ ኔኤኒ ባሺሲ
ኔኤም ዲማዴ፣ ጫሪንጫፓ ሺኢጲያ ኔ
ዓ.ዛኮ ዋይዛንዳኔ።
- 7 ፔቴ ፔቴ ያሎ ዓሳ ፔኤኮ ያሎ ሳርጌሎ ያይቶና
ዓቲ ዓሳ ሃሃ ፔኤኮ ፓራሢና ሄርሺንታኔ፤
ኩኤኒ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ
ኩ ያኦዛሢ ዋልቆ ጉሙርቃኔ።
- 8 ዓይታ ዲቂንቲ ሎኦማንዳኔ፤
ኩኤኒ ጋዓንቴ ዓቃንዳኔ፣ ዶዲያኣ ኩ
ዓታንዳኔ።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢየ!
ካኣታሢ ዓ.ዛኮ ሞርኮ ኩጫፓ ዓውሴ፤
ኩኤኒያኣ ኔና ዓኤላ ዋዶና ኩኤም ዋይዘ።

21

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይያና ዓይናዲንታ
ዳውቴ ዓይነት
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢየ!
ዋልቁ ኔ ዓ.ዛም ዓንጎሢሢ ካኣቲ ዋዛዶንጎ፤
ኔ ዓ.ዛ ባሺሴሢሢሢ ሚርጌና ዓ.ዚ ዋዛዶንጎ።
  - 2 ዓ.ዛኮ ዓና ማላ ባኮ ኔ ዓ.ዛም ዓንጎኔ፤
ዓ.ዚ ኔና ሺኢቁ ባኮ ኔ ዓ.ዛ ላኣጊባኣሴ።
  - 3 ሚርጌ ዓንጎኔ ኔ ዓ.ዛም ዓንጎ ሸኦቸንሢ ዓኮኔ፤
ዓ.ዛኮ ቶኦኮይዳ ጌኤሺ ዋርቁና ኮሺንቴ
ቦንቸ ባኮ ኔ ዓጌኔ።
  - 4 ናንጊ ዓ.ዛም ኔኤኒ ዓንጋንዳጉዲ ዓ.ዚ ኔና
ሺኢቁኔ፤
ኔኤኒ ዓ.ዛም ያደሲ ለዓንታ
ጋቸዋ ናንጊያኣ ዓንጎኔ።
  - 5 ኔ ዓ.ዛ ባሺሴሢሢሢ ለንቻ ዓ.ዛኮ ዴኤፒ ማዓኔ፤
ቦንቸንታ ዴኤፒሞንታ ኔኤኒ ዓ.ዛም ዓንጎኔ።
  - 6 ናንጊና ጋቸዋ ዓንጎኔ ኔ ዓ.ዛም ዓንጎኔ፤
ኔኤኒ ዓ.ዛና ዋላ ማዓያና ዓ.ዛ ኔኤኒ
ዋዛዶንጎ።
  - 7 ካኣታሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃኔ፤
ዴኤፒ ያኦዛሢ ጋጋቸዋ ናሹሞና
ዓ.ዛ ናሽኬሢሢሢ ዓ.ዚ ዓጊዲንዳሞሴ።
  - 8 ኔ ኩጫ ኔኤኮ ሞርኮ ቢያ
ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጫ ኔና ዓ.ዓዘንሢ ቢያ
ዓርቃንዳኔ።
  - 9 ፔጋዲ ኔኤኒ ጴዳ ዋዶና ናኣቦፓ ኬሰካ

22:1 22:1 ማቲ. 27:46፤ ማር. 15:34። 22:7 22:7 ማቲ. 27:39፤ ማር. 15:29፤ ሉቃ. 23:35። 22:8 22:8 ማቲ. 27:43።

- ታሚ ላኣጹሚጉዲ ኔ ዓይቶ ሚቻንዳኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳጎ ሸኤላኣ ዓይቶ
ጋውላንዳኔ፤
ታሚ ዓይቶ ሙዓንዳኔ።
- 10 ዜርያ ኔኤኒ ዓይቶኮ ሳይይዳፓ ባይዛንዳኔ፤
ሜሌ ዳር ባኣካፓ ዲማሲ ኔ ዓይቶ ዋዲ
ኩርሳንዳኔ።
- 11 ኔኤም ፑርታ ማዳኒ ዓይታ ማሌያታቴያ
ጌኔ ማሊሢያኣ ማሊ ቴኬቴያ ዓይቶም
ጊኢጋዓኔ።
- 12 ዓይታ ሙኬ ጎይያና ማሃ ኔኤኒ ዓይቶ ጳሻንዳኔ፤
ኔኤኮ ሂኢዳናኣ ዓይቶ ኔ ዲካንዳኔ።
- 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢየ!
ኔኤኒ ኔ ዶዲሞና ዴግ ዴጊ ጌዓ፤
ዋልቆ ኔኤኮ ኩኤኒ ሄርሻኔ፣ ዓይናዲያ ኩ
ዓይናዳኔ።

22

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይያና ካሪያ ዋልቁ
ዛላ ዓይናዲንታ ዳውቴ ዓይነት
ያዲሢ ዓላቲና ጋላታ ዓይነት
- 1 ታ ያኦዛሢየ! ታ ያኦዛሢየ! ኔ ታና ዓይጋ ሃሺይ?
ኔኤኒ ታና ዓውሲያ ሃሺ ሃኬሢ ዓይጎርዳይ?
ታኣኮ ዚኢሊንቲያ ዑኡዘይዳፓ ዓይጋ ኔ
ሃኬይ?
  - 2 ታ ያኦዛሢየ! ሮኦር ታ ኔ ባንሢ ዓላታኔ፤
ኔኤኒ ጋዓንቴ ታኣም ዋይዘሞሴ፤
ዋንቶዋ ታ ዓኤላንታኔ፣ ሃውሺያ ታኣኮ
ባኣሴ።
  - 3 ኔኤኒ ጋዓንቴ ዓሳራዓኤሌ ዓሳ ኔና ጋላታያ
ኔኤኮ ካኣቲሞ ያይቶይዳ ዴዒ ዋይሢ ዲማዴ
ያኦሲኔ።
  - 4 ኩኤኮ ቤርታኣ ዓድንሢ ኔና ጉሙርቁኔ፤
ዓይታ ኔና ጉሙርቁም ኔኤኒያ ዓይቶ
ዓውሴኔ።
  - 5 ኔ ማኦዳንዳጉዲ ዓይታ ኔ ባንሢ ዓላቲ ዋዶና
ኔኤኒ ዓይቶ ዓውሴኔ፤
ዓይታ ኔና ጉሙርቁሢሢ ኔ ዓይቶ
ቦርሲሲባኣሴ።
  - 6 ታኣኒ ጋዓንቴ ዓሳዳፓ ቢያ ላኣፓ፣ ዛኣሌ
ማዓያኔ፤
ዓሳ ታና ሚኢጫኔ፣ ዓሳ ባኣካ ታኣኒ
ቶኦቸንቴያኔ።
  - 7 ታና ዛጋ ዓሳ ቢያ ቦሃ ሺራኔ፤
ዓይታ ቶኦኮ ፔኤሲ ዓጊሢ ዓጊሢ
ሂዚ ጌዒ ታና ሚኢጫኔ፡-
  - 8 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓ.ዛ ዓውሳንዳኔ ጌዒ
ዓ.ዚ ጎዳ ጉሙርቃኔ፤
ሂንዳ ዓ.ዚ ዓ.ዛ ናሽካያታቴ ዓውሶንጎ»
ጋዓኔ።
  - 9 ኮሺና ታ ሸይንታንዳጉዲ ማሃሢ ኔናኔ፤
ናይ ማዓ፣ ታ ዓንደኮ ዳንያ ታ ዳንቃንቴያ
ታ ጉሙርቁሢ ኔናኔ።
  - 10 ታ ዓንደ ጎዳፓ ኬሰካያ ኔ ዑፃ ታ ሃሺንቴኔ፤

22:8 22:8 ማቲ. 27:43።

- ታ ዲንዳ ታና ሸዔማገ ዓርቃያ ታኣኮ ኔ ያኣዛሂኩ።
- 11 ታና ማታ ሄለኒ ዑኩሂሮ፣ ሃሃ ታና ማኣዳያኣ ባኣሂሮ ሃዳራ ኔኤኒ ታ ኮራገ ሃኪገ!
- 12 ሚርጌ ሞርካ ዓዳ ዲዋ ጌማይጉዲ ታና ማንጌኔ፤ ዋልቆና ዓኣ ባኣሳኔ ዓጮ ዚዮ ጌማቶጉዲ ማንጌ ታና ዔቄኔ።
- 13 ከሚ ዋዲ ሸኣሊ ሙዓንዳ ዘቢ ጉዳሂጉዲ ዳንጎ ፔኤኮ ዔያታ ታ ዑፃ ሻዔኔ።
- 14 ዋልቃ ታኣኮ ላቢ ዓዳ ዋኣሂ ማዔኔ፤ ማጌፃኣ ታኣኮ ቢያ ጨጌጫገ ኮልኮልቄኔ፤ ጋሮይዳ ዒና ታኣኮ ሸፒጉዲ ዓልቄኔ።
- 15 ዋልቃ ታኣኮ ሃይቄ ቦኣቆ ማቄሂጉዲ ደዴኔ፤ ዒንዲርዘ ታኣኮ ፃኣዲ ሆንጎላሂዳ ዓዲንቴኔ፤ ኔኤኒ ታና ሃይቄ ዓሰጉዲ ሲላሎይዳ ሃሸኔ።
- 16 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ካኒ ቡኪ ማንጋሂጉዲ ታና ማንጌኔ፤ ዘባ ታኣኮ ኩጮንታ ቶኮንታ ፔ ፀንጎና ፃጵኔ።
- 17 ማጌፃ ቢያ ታኣኮ ገይዲንታያ ማዒ ፔጋዲ ጵዳኔ፤ ታ ሞርካ ታና ጊዥ ጌዒ ቶኣቸሂና ዛጌኔ።
- 18 ዓፒሎ ዔያታ ታኣኮ ጊሸቴ ዔኬኔ፤ ታኣኮ ፆደዘ ዓፒሎይዳኣ ዲማሲ ዔር ባኮ ዓጌኔ።
- 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታ ኮራገ ሃኪገ፤ ታና ማኣዳሂዮ! ታና ማኣዳኒ ዑካዳ።
- 20 ሸምጋሂ ታኣኮ ጩንቸ ዓፓሮና ዬያቶ ካናቶ ዋልቆናገ ዓውሴ።
- 21 ዘቦ ዳንጋገ ታና ዓይሴ፤ ጫርጋ ማኤኖ ጉራናገ ታና ካፔ።
- 22 ኔ ሱንፆኮ ዳኤፑሞ ታ ዒጊኖም ታ ከኤዛንዳኔ፤ ዔያታ ቡኪንቴ ቤዛ ታ ኔና ጋላታንዳኔ።
- 23 ዒንሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ለጊጫ ዓሳ ጋላቱዋቴ! ዒንሂ ያይቆኦ ጌርፃ ቢያ ዒዛ ቦንቸዋቴ! ዒንሂ ዒሰራዔኤሌ ጌርፃ ቢያ ዒጊቸሞና ዒዛ ዳግ ዳጊዲዋቴ!
- 24 ዒዚ ሄርቄንቴ ዋርቃ ዓሰኮ ማቶ ቶኣቸባኣሴ፤ ዬያ ዔያቶኮ ዒ ዛጊ ሻኣኪንቴባኣሴ፤ ፔኤኮ ዓኣገ ካርዋ ዔያቶይዳገ ዒ ሸርሸባኣሴ፤ ጋዓንቴ ፔና ማኣዳንዳጉዲ ዒላታ ዒላቶ ዋይዘኔ።
- 25 ኔኤኒ ማዳ ኮዥ ማዳር ሚርጌ ኔ ዳራ ቡኩ ቤዛ ታ ኔና ጋላታንዳኔ፤ ኔና ዒጊጫ ዓሳ ቤርታ ታ ዔቄ ታኣኒ ናኣቤ ናኣቦ ኩንሃንዳኔ።
- 26 ማንቆ ዓሳ ሚሸካንዳያ ሄለንዳኣና ሙዓኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮዓዘንሂያ ዒዛ ጋላታኔ፤

- ዒና ዔያቶኮ ዔያታ ናንጋ ዋዶ ቢያይዳ ዋዛዳኔ።
- 27 ዓጮኮ ጋገ ሄለንዳኣና ዓኣ ዓሳ ቢያ ማሊ ጳቂሥሂና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ማዓኔ፤ ዓጮይዳ ዓኣ ዳራ ቢያ ዒዛም ዚጋንዳኔ።
- 28 ቢታንቶ ቢያ ኔኤርኬ፤ ዳሬ ቢያ ኔኤም ዋርቃኔ።
- 29 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሚርጌ ቆሎ ዓኣ ዓሳ ቢያ ኔኤም ዚጋንዳኔ፤ ሃይቄ ዳኡታኒ ዑኪ ዓኣሂያ ቢያ ሙኪ ኔ ቤርታ ጉምዓታንዳኔ።
- 30 ሙካንዳ ሸይንታ ዒዛም ማዳንዳኔ፤ ሴካ ቤርታኣ ሸይንቶማኣ ያኣሲ ባኣዚ ከኤዚንታንዳኔ።
- 31 ሃጊ ሸይንቴባኣ ዳሬም ዔያታ ዒዛኮ ዒሉሞ ማዳ «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳር ፔኤሲ ዓውሴኔ» ጌዒ ጌዒ ከኤዛንዳኔ።

23

- ዳውቴ ዓይነት**
- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ሄንቃያ ማዒያ
  - 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ሄንቃሂከ፤ ፔቴታያ ታኣም ገጫ ባኣዚ ባኣሴ።
  - 2 ዒዚ ታና ዋሻሌ ቤሰካ ቃኣቴሳኔ፤ ኮሺ ማዔ ዋታ ዋርዚ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳኔ።
  - 3 ናንጎ ዒ ታኣኮ ዓኪ ማሃኔ፤ ፔ ሱንፆሮ ጌዒ ዒሎ ጎይሂ ታና ዔኪ ዓኣዳኔ።
  - 4 ሻኔ ዳሚ ማዔ ደኣቸናታያ ታ ዓኣዳታቴያ ኔኤኒ ታኣና ዋላ ማዔሂር ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ ታ ዒጊጫዓከ። ኔኤኮ ኮኣላ ታና ደዲሻኔ።
  - 5 ታ ሞርካ ዛጋንቴ ሙኤዚ ኔ ታኣም ጊኣጊሻኔ፤ ቶኣኮዋ ኔ ታኣኮ ዛይቶ ቴዥና ቴሸካኔ፤ ታኣኮ ዑዥ ዓንጎ፣ ዑዥ ኩሚ ላኣለጎታኔ።
  - 6 ታ ናንጎ ዋዶ ቢያይዳ ኮሹሞና ናሹሞና ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣራ ቢያ ዋዶ ታ ናንጋንዳኔ።

24

- ዳውቴ ዓይነት**
- ዳኤገ ካኣታሂ
  - 1 ሳፆንታ ዒኣኣካ ዓኣ ባካ ቢያ ዓጮንታ ጋሮይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳሮከ።
  - 2 ዒዚ ሳፆ ባዘ ዑፃ ማዥኔ፤ ዬያ ዋኣፆ ዑፆይዳ ደዲሺ ዲይህሂያ ዒዛከ።
  - 3 ሌካ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳኮ ፆኣኒ ከሰካንዳይ? ዒዛኮ ደማዳ ቤዘይዳ ዮ ዔቃንዳይ?

22:18 22:18 ማቴ. 27:35፤ ማር. 15:24፤ ሉቃ. 23:34፤ ዮሃ. 19:24። 22:22 22:22 ዔ.ብ. 2:12። 23:2 23:2 ዮሃ. ያፔጳ 7:17። 24:1 24:1 1ቆር. 10:26።

- 4 ይህ ማዳኒ ዳንዳዓህ ጌኤሽ ኩቸና ፒዜ ዒኔና ዓኣያ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኩዋያ ሉኡዙሞና ጫኦቁዋዞንህኑ።
- 5 ይህ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዓንጆ ዳቂሻያ ማዔ ፔ ያኦዞዳፓ ማኣደዋ ዳንቃንዳኔ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህ 0-ካንዳዞንህና ያይቆኦ ያኦዞህ ኮባንዳዞንህ ዩንህጉዴ ዓሶንህኑ።
- 7 ዒንህ ዴኤፖ ዓሳ ጌሎ ካሮ ቡሉዋቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጌሎ ካሮ ቡሉንቶንጎ፤ ቦንቸንቴ ካኣታህያ ጌሎንጎ።
- 8 ይህ ቦንቸንታ ካኣቲ ያናዳይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳኔ፤ ዒዚ ደዳሂና ያሎናኣ ዔርቴህኑ።
- 9 ዒንህ ዴኤፖ ዓሳ ጌሎ ካሮ ቡሉዋቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጌሎ ካሮ ቡሉንቶንጎ፤ ቦንቸንታ ካኣታህያ ጌሎንጎ።
- 10 ይህ ቦንቸንታ ካኣታህ ያናዳይ? ይህ ቦንቸንታ ካኣቲ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳሂኑ።

25

- ዳውቴ ዓይነት**
 ማቶ ዋዴና ሽኢቁንቴ ሽኢጲህ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታኣኮ ዒኖ ማሊያ ታ ኔኤም ሽኢሻኔ።
 2 ታ ያኦዞህዮ! ታኣኒ ኔና ጉሙርቃኔ፤ ታ ሞርካ ታና ባሻንዳጉዲ ማሂ ታና ቦርሲሲፖ።
 3 ኔና ጉሙርቃዞንህ ቦርሲንቴዋሴ፤ ቦርሲንታዞንህ ኔኤም ዋይዞ ዒያሮ ሩኡራዞንህኑ።

- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔ ኮጲዞ ታና ዔርዜ፤ ኔ ጎይዎዋ ኔኤኒ ታና ዳዌ።
- 5 ኔኤኒ ታና ዓውሳ ያኦዞህኔ፤ ኔኤኮ ጎኑሞ ጊንያ ሃንቲ ናንጋንዳጉዲ ታና ዔርዜ፤ ታኣኒ ቢያ ዋዴ ጉሙርቃህ ኔናኔ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሚናፓ ዓርቃዎ ኔ ዳዋ ሚጨንቲያንታ ናንጊና ናንጋ ናሹሞዋ ማሌ።
- 7 ታኣኒ ዴኔ ዓኣያ ማዴ ጎሞ ዳቢንቶዋ ታኣኮ ማሊፖ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኮ ኮሹማ ሚርጌ ጎይያ፣ ኔ ሚጨንቲያጉዲያኣ ታኣም ማሌ።
- 8 ያኦሲ ኮሽ፣ ሃሃ ፒዜ ማዔህሮ ጎሞ ዓሳ ዓኣዳኒ ኮይሳ ጎይያ ዒዚ ዔርዜ።
- 9 ሽሌዔ ማዔዞንህ ፒዜ ጎይህ ዒ ዔኪ ዓኣዳኔ፤

24:4 24:4 ማጥ. 5:8።

- ጎይዎዋ ዔያቶ ዒ ዔርዜ።።
- 10 ዒዛኮ ጫኦቁሞና ዳምቦና ካፓዞንህም ጎይያ ቢያ ናሹሞና ጉሙርቁንቲሂናኔ።።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ጎማ ታኣኮ ዴኤፒታሂሮ ኔኤኮ ሱንያ ቦንቸሮ ጌራጋፓ ዓቶንጎ ታኣም ጌዔ።።
- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫሂ ያናዳይ? ዔያታ ሃንታኒ ኮይሳ ጎይያ ደኡራንዳጉዲ ዒዚ ዔያቶ ዔርዜ።።
- 13 ይህ ዓሳ ዋዴ ቢያ ያርጎቹሞና ናንጋንዳኔ፤ ዔያቶኮ ናኣታኣ ጎይ ዔካንዳኔ።።
- 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ዓይሂንታዞንህኮ ቢያ ላጌኔ፤ ዔያቶም ዒዚ ጫኦቁ ጫኦቁሞዋ ደዲሻኔ።።
- 15 ዒዚ ታና ፒራሂዳፓ ቢያ ዓውሴሂሮ ቢያ ዋዴ ታ ዒዛ ባንህ ዛጋኔ።።
- 16 ታኣኒ ታኣሮ ሌሊ ማዒ ሚታዳያ ማዔሂሮ ታ ያኦዞህዮ! ኔ ሃንጋ ታ ባንህ ማዔ፤ ታኣም ኮሽ ባኣዚያ ማዴ።።
- 17 ታኣኮ ዒኖ ማታሂ ሚርጌኔ፤ ዋኣዪያፓኣ ታና ሃውሽሴ።።
- 18 ታኣኮ ዋኣዪያንታ ማታሂንታ ኔ ዛጌ፤ ጎሞዋ ቢያ ኔ ታኣም ዓቶም ጌዔ።።
- 19 ሞርካ ታኣኮ ዋማጉዲ ሚርጌቴያ ዔያታ ታና ዋማይዲ ዒያቴያ ኔኤኒ ሂንዳ ዛጌ።።
- 20 ሽምፓሂ ታኣኮ ካፔ፣ ታና ዓውሴ፤ ኔና ታኣኒ ታኣኮ ፑሮ ካያሂ ማሂሂሮ ታና ቦርሲሲፖ።።
- 21 ታኣኒ ኔና ሃጊ ማዓ ዋዛ ማሂ ጌህሂሮ ዪሉሞንታ ፒዙሞንታ ታና ካፓንዳጉዲ ማሂ።።
- 22 ያኦዞህዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማቶ ቢያዳፓ ዓውሴ!

26

- ዳውቴ ዓይነት**
 ጌኤሽ ዓሲ ሽኢጲህ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ፒዙሞና ሴካ ሃንጋ ዓጊፀዋዎ ኔና ጉሙርቁ ታ ናንጌሂሮ ታኣም ዋጌ።።
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታ ዒኖ ዋማዲታቴያ ዓጊሂ ዛጌ፤ ታኣኒ ሱኡካዳ ሱኡኮንታ ታኣኮ ማሊያዋ ዛጊ ዔሬ።።
- 3 ኔኤኮ ጋፑዋ ናሹማ ታ ዓኣፓፓ ባይቁዋሴ፤ ቢያ ዋዴ ታና ዔኪ ዓኣዳሂ ኔኤኮ ጉሙርቁንቲያኔ።።
- 4 ጌሻ ዓሶና ዋላ ታኣኒ ላጋቲባኣሴ፤ ፔና ጌኤሽ ማሃ ዓሶና ዋላ ታ ሶኦሪባኣሴ።።
- 5 ፑሮቶ ማዳ ዓሶኮ ቡኪንቶ ታኣኒ ዒዪ፤ ዩያ ዓሶና ዋላ ታ ዴዓኒያ ናሽኩሞሴ።።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!

- ታኦኒ ጌኤሽ ማዕረግ ዕርዛኒ ኩጮ ታኦኒ ታኦኒ ማሰታኔ፤
- ዓንጎ ባኮ ኔኤም ሸኢሸ ቤዘኮ
- ዓጮ ታ ሸሪ ሸሪ ኔና ካኦሽካኔ።
- 7 ጋላታ ዓይነት ማጻፈግ ዓይነት ኔ ዋልቆና ማጻፈግ ባኮ ባኮ ቢያ ታ ኬኤዛኔ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ናንጋ ማኦርና ቦንቻኦ ኔኤኮ ጴዳ ቤዘ ታ ናሽካኔ።
- 9 ሸምጋሂ ታኦኮ ሱጉዮ ላኦላ ዓሶሲና ዋላ ዓኤኪ፤ ናንጎታ ታኦኮ ዓሶ ዋላ ዓሶና ዋላ ባይዚ፤
- 10 ዩያቶኮ ኩጮ ጌኔ ማጻፈግ ማጻፈግ ዕቆያ ማዘቆ ኩጮኦ ዕቆያቶ ደሜና ዓንጎ ማኢሸ ቡኩሳያኬ።
- 11 ታኦኒ ታ ዛሎና ፓጮ ባኦዚባኦ ፒዜ ናንጊ ናንጋኔ፤ ታና ማጻፈግ፤ ዓውሲያ ዓውሴ!
- 12 ቶካ ታኦኮ ባኦሲንጉ ጊኢጌ ቤሲዳ ዕቆኔ፤ ማርጌ ቡኬ ኔ ዓሶ ባኦካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ጋላታኔ።

27

- ዳውቲ ዓይነት ማጻፈግ
- ጋላታ ሸኢሸሂ
  - 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኮ ፖላሂና ጴኤሻሂናታሂር ያናኦ ታ ዓጊጮታሰ፤
  - ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ናንጎኮ ሸባሂታሂር ያኦኒያ ታና ዓጊቸዋሴ።
  - 2 ፑርቶ ማጻፈግ ዓሳ ባሽ ታና ዋዳኒ ማላኔ፤ ጋባንቴ ፔኤር ዕቆያታ ዳቂንጉ ሎኦማኔ።
  - 3 ማርጌ ያላ ዓሳ ታና ማንጌታቴያ ታኦኒ ዓጊጮታሰ፤ ታኦኮ ሞርካ ታና ያላታቴያ ታኦኒ ያኦሲ ጉሙርቂያ ሃሻባኬ።
  - 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኒ ፔቴ ባኦዚ ሸኢቃኔ፤ ዩና ታ ሸኢቃዛ ታ ናንጎ ዋዳ ቢያይዳ ያኦሲ ማኦራ ናንጋኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዲቃሂ ሄርሸሳያ ማዕያዋ ዛጋኒ ዓዛኮ ጌኤኮ ማኦርይዳኦ ሸኢቃኒ ዳንዳዓንዳጉዲኬ።
  - 5 ማታሂ ኬሎና ዓዚ ታና ፔ ሸቦ ደማ ዓኦቻኔ፤ ዩያ ዓዛ ማኦርኮ ጋርይዳ ታና ዓ ጌልዚ ጌሃኔ፤ ላሌ ሹቸዳኦ ጴጊዲ ታና ዕቆሳኔ።
  - 6 ሃሂ ታ ኮርይዳ ዓኦ ታ ሞርኮ ዑፃ ታኦኒ ታና ጴግ ጴጊዳኔ፤ ዋዛና ታ ዓላሸ ዓላሸ ዓዛኮ ጌኤኮ ማኦርይዳ ዓንጎ ዓንጊሂ ታ ሸኢሻንዳኔ፤ ዓይናዲ ዓይናዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታኦ።

- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዑኡዘ ታኦኒ ጴጊዲ ዓላታኦና ኔኤኒ ዋይዜ! ማኦሪያ ታና ማኦሪ፤ ሸኢሸዎ ታኦኮ ዋይዜ!
- 8 ዓና ታና «ዓዛኮ ዓኦኦ ካር ኮዕ» ጌዕኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታኦኒ ኔኤኮ ዓኦኦ ካር ኮዕኔ።
- 9 ኔኤኮ ዓኦኦ ካር ታጊዳፓ ማሂ፤ ዳጋዲ ኔ ዓይላሂ፤ ታና ኔኤፓ ሃኪሲ፤ ዋይቴቴያ ኔኤኒ ታኦኮ ማኦሂኬ፤ ታና ዓውሳ ታ ያኦዛሂዮ! ታና ኬኤሪ፤ ሃሸያ ሃሸ፤
- 10 ታ ዓዳና ታ ዓንዳና ታና ሃሼቴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ቶኦኮ ዛጋንዳኔ።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ጎይያ ኔኤሲ ታና ዕርዛኔ፤ ታኦኮ ማርጌ ሞርኬ ዓኦሂር ኮሽ ጎይሂና ታና ዕኪ ዓኦኦ።
- 12 ሎኡዘሞና ማርካዳ ዓሳ ፑርቱሞ ጌሰቴ ጌሰቴ ታ ዑፃ ዕቆሂር ታ ሞርካ ኮዓ ጎይያ ዓኦሂ ታና ኔ ዕቆያቶ ማጻፈግ።
- 13 ሸምጋሂና ዓኦ ዓሳ ናንጋ ጎዳሎይዳ ታ ዓኦ ዋዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኮሹሞ ታ ዛጋንዳሂ ጉሙርቃኔ።
- 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቂ፤ ደዴ፤ ዋዛ ተቂ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቂ።

28

- ዳውቲ ዓይነት ማጻፈግ
- ማኦዳ ደንቃኒ ሸኢቂንጉ ሸኢሸሂ
  - 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔ ባንሂ ታ ዓላታኔ፤ ታኦኮ ላላሂዮ፤ ዋይዜያ ታኦኮ ዋይዚባኦ ማዕፖ፤
  - ኔኤኒ ታኦኮ ዘቴዮ ጌዕያታቴ ዕቆይዳ ዳኡኪንጉ ዓሲ ታኦኒ ማዓንዳኔ።
  - 2 ማኦዳ ኔ ባንሂ ታ ዓላታ ዋዳ ኔኤኮ ዳማዳ ጌኤኮ ማኦር ባንሂ ኩጮ ታኦኮ ታ ዕቆሳኦ ሸኢሸዎ ታኦኮ ዋይዜ።
  - 3 ዕቆያቶ ዓኦ ጋራ ጌኔ ባኦዚ ዓኦታንጉ ፔ ላጎና ዋላ ኮሽ ጌሰታ ፑርቶ ማጻፈግ ዓሶና ዋይዜ ዓሶና ዋላ ጎቸ ታና ዕኪ ዓኦዲ፤
  - 4 ዕቆያቶ ማጻፈግ ጉይያ ዕቆያታ ማጻፈግ ፑርቱሞ ጉይያ ዕቆያቶ ጮጌ፤ ዕቆያታ ማጻፈግ ጉይያ ዕቆያቶ ማሂ ዓንጊ።
  - 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዕቆያታ ዕኤቢኬ ጎዑሞሂር ዓዚ ማጻፈግ ማጻፈግ ዕቆያታ ማሎሞሂር ዓዚ ዕቆያቶ ሻሃንዳኔ፤ ጊንሃ ማሂያ ዓ ዕቆያቶ ኮሻባኬ።
  - 6 ታኦኮ ሸኢሸዎ ዓዚ ዋይዜሂር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጂንጉቴያ ማጻፈግ።

28:4 28:4 ዮሃ. ያፔጳ 22:12።

- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኮ ዋልቃሢና ጊቲማሢናኬ፤
 ዒና ታኦኮ ዒዛ ጉሙርቃኔ፤
 ዒዚያ ታና ማእዳኔ፤
 ዒና ታኦኮ ኮሺ ዋዛዳኔ፤ ዓይነት ሞና ታ ዒዛ
 ጋላታንዳኔ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳርኮ ዋልቃሢኬ፤
 ዒዚ ደኦሚ ካኦታሢሢማኦ ዳቂንታ ማዓ
 ዳጌ ዳካሢኬ።
- 9 ዳር ኔኤኮ ዓውሴ!
 ኔኤር ማዓ ዓሶዋ ዓንጃ፤ ዓይነት ሢንቃሢ ኔና
 ማዓ፤
 ናንጊና ዓይነት ቶኦኮ ዛጋያ ማዓ።

29

- ዳውቲ ዓይነት**
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዑኡዛኮ ዋልቆ
- 1 ዒንሢ ጸኦሲ ከኢታንቻ! ናንጊና ናንጋ ጎዳም
 ዒንጉዋቲ፤
 ቦንቸና ደዳሞና ዒዛርኬ ጎዑዋቲ።
  - 2 ዒዛኮ ሱንጾም ኮይሳ ቦንቸ ዒንጉዋቲ፤
 ዒዛኮ ደማዳ ዳኤፕሞርባ ዒዛም
 ዘጉዋቲ።
  - 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዑኡዛ ዋኦጾ ዑፃ ማኦማኔ፤
 ቦንቸንታ ጸኦሢሢ ጉንጎሢ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኤፕ ዋኦጾ ዑፃ ጉኡማኔ።
  - 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዑኡዛ ዋልቁና ዓኦያኬ፤
 ዒዛኮ ዑኡዛ ዳኤፕ ደቃሢያኬ።
  - 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዑኡዛ ዳኤሎ ዚቢቆ
 ማንሢ፤
 ዑኡዛ ዒዛኮ ሊባኖኦሴ ሚጾዋ ሾኦላኔ።
  - 6 ሊባኖኦሴ ዳኮ ማርሶ ዳንቁ ናኦጉዳ
 ሲሪዮኔ ዳኮዋ ጾሶ ናይጉዳ
 ዋዛሲ ዲከሳኔ።
  - 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዑኡዛ
 ታሚ ሎሰቶጉዳ ፖዓኔ።
  - 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዑኡዛ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ
 ዓገሢ፤
 ቃዳሴኮዋ ዓሳ ናንጉዋ ሳጾ ጎቃይሳኔ።
  - 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዑኡዛ ደቆዞ ሾይዣኔ፤
 ሚጾኮዋ ዋላዣ ዳኢኒሻኔ፤
 ዒዛኮ ደማዳ ቤዘይዳ ዓኦዛንሢ ዑኡዛ
 ዒዛሲ ዋይዛጾ፡-
 «ቦንቸ ጾኦሲም ማንጎ!» ጋዓኔ።
  - 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኤፕ ዋኦጾ ዋይሢሢኬ፤
 ዒዚ ናንጊና ካኦታዳ ዬያ ዑፃ ዳዓኔ።
  - 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳርኮ ዋልቁ ዒንጋኔ፤
 ዒዚ ዳር ፔኤሲ ኮሹሞና ዓንጃኔ።

30

ጌኤዣ ማኦር ዓንጃ ማዳም ጌኢሻ ኬሎ
 ዓይነት ጎዳኮ ዳውቲ ዓይነት
 ጋላታ ሺኢዲሢ

29:2 29:2 ዓይነት. 96:7-9።

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሂርኬ ቤዛፓ ኔ ታና
 ዒቁሴሢሢሢ
 ታ ሞርካ ታኦኮ ማቶና ዋዛዳንዳጉዳ ኔ
 ማሂባኢሢሢ
 ታ ኔና ዳግ ዳገዳኔ።
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ ጾኦዛሢዮ!
 ኔ ታና ማኦዳንዳጉዳ ታ ኔና ዓኤሌም
 ኔኤኒያ ታና ፓሢ።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሹምፓሢ ታኦኮ
 ሂሊንቲዋያ ማዓ
 ዳም ዓይነት ኔኤኒ ኬሴኔ፤
 ሊካ ዳኤፕ ዓቶ ኬዲያይዳፓ ኔ ታና ካፔኔ።
- 4 ዒንሢ ዒዛም ጉሙርቁንታያ ማዒ ማዳዛንሢ
 ቢያ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ጋላቲዋቲ!
 ዒዛኮ ደማዳ ሱንጾማኦ ጋላታ ሺኢሹዋቲ።
- 5 ዒዚ ዳጋዳሢ ቃሚሢ ዋይምኬ፤
 ኮሹማ ዒዛኮ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋያኬ፤
 ዋንቶ ዬኤኬ ጎይሢ ዋርቁንቲያ
 ጉቶ ዋዋዳንታኔ።
- 6 ታና ጉሙርሳ ዓሢ ታኦኒ ዒራሢሢ
 «ፔቲታጾ ታ ባሺንታዓኬ» ጌዓኔ።
- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ዳኤፕሞና ዳካ ታኦሲ
 ደዳኔ፤
 ኔኤኮ ዓኦፖ ካር ታ ጌዳፓ ኔ ማሄ ዋደና ዒና
 ታኦኮ ዳቃቲኔ፤
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔና ታ ዓኤላኔ፤
 ኔ ባንሢ ሂዚ ጌዒያ ታ ሺኢቁኔ፡-
- 9 ታኦኮ ዳኤከንቲያና ሃይቦና ዓይነት ኔና
 ማኦዳንዳይ?
 ዓጪ ኔና ጋላታ?
 ኔኤኒ ጉሙርቁንታያ ማዓሢ ዓጪ
 ኬኤዛንዳ?
- 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታኦም ዋይዜ፤ ታና
 ሚጪንቲ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታና ማኦዳሢ ኔና
 ማዓ።
- 11 ጾዩያ ኔኤኒ ታኦኮ ዋዛና ላኦማኔ፤
 ሲዮ ፓቲሎ ኔኤኒ ታኦኮ ጉሲ
 ፓልም ኔ ታና ማይሴኔ።
- 12 ዬያያር ታኦኒ ዚቲ ጋዓዓኬ፤
 ጋላታ ዓይነት ኔኤም ታ ዓይናዳንዳኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ታ ጾኦዛሢኬ፤
 ዬያር ናንጊና ታኦኒ ኔና ጋላታንዳኔ።

31

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያና ዓይናዳንታ**
 ዳውቲ ዓይነት
 ማቶ ዋደና ጾኦሲ ጉሙርቁ ሺኢቁንታ ሺኢዲሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
 ኔኤኒ ታኦኮ ፑኖ ካያሢ ማዓንዳጉዳ
 ታ ኔ ባንሢ ሙኬኔ፤
  - ዬያር ታና ቦርሲሲፖ፤
 ኔኤኮ ዲሎሞና ታና ዓውሴ።
  - 2 ዋዮ ኔኤኮ ታ ባንሢ ማሂ ታኦም ዋይዜ፤

0-ካዲ ሙኪ ታና ዓውሴ፤
 ታኣኮ ጌኤቁንቲ ዔቆ ላላህ ማዔ፤
 ታና ዓውሳኒ ታኣኮ ዶዶ ዋርዲዮ ቤዛህያ
 ማዔ።

3 ኔኤኒ ታኣኮ ዓኣሺንቶ ዋርዲዮ ቤዛህያ፤
 ኔኤኮ ሱንጾር ጌዲጋጋ ታና ዓከ ዓኣዳ፤
 ታኣኒ ዓኣዳንዳ ጎይጾ ዓኣ፤ ታና ቤኤዜ።

4 ኔኤኒ ታኣኮ ጉኖ ካያህ ማዔህር
 ታ ሞርካ ታኣኮ ዓኣቶ ፒሬ ፒራህዲጋ ታና ኔ
 ቶሊሴ።

5 ጎኑሞ ጾኦሲ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!
 ታኣኮ ሸምጋህ ታ ኔኤም ሃሼኔ፤
 ታና ኔኤኒ ዓውሴ።

6 ዔኤቢ ጋሁዋያ ማዔ ማሌ ጾኦዞም
 ዚጋዞንህ ቢያ ኔኤኒ ዓዲጻ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔና ጉሙርቃ።

7 ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ናሹማ ታና ዋዋዛሳ፤
 ሚርጌናኣ ታ ዋዛዳ፤
 ማታህ ኔ ታኣኮ ዛጌ፤ ዋኣደጾም ታኣኮ ኔ ዔራ።

8 ሞርኮም ዓኣህ ኔ ታና ዒንገባኣሴ፤
 ጋዓንቴ ኔኤኒ ታኣኮ ዳልገ ጎይህ ጲሼ።

9 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ታኣኒ ማቶይ-ዳታህር
 ታና ሚጠንቴ፤
 ዓኣጋ ታኣኮ ጾዶና ላቤ፤
 ሸምጋህንታ ዑጾንታ ታኣኮ ዶጩ።

10 ታኣኮ ናንጋ ማቶና፣ ለዓኣ ታኣኮ ዚኢሊንቲህና
 ጋጌ፤
 ማታ ታኣኮ ሚርጌህር ዋልቄ ታኣኮ ባይቄ፤
 ማጌጻኣ ታኣኮ ላቤ።

11 ታኣኒ ታኣኮ ሞርኮም ሚኢቶ
 ታኣኮ ዓሺናማኣ ዲቃህያ
 ታና ዔራ ዓሶም ታኣኒ ዒጊቻያ
 ጎይጾ ታና ዔያታ ዴንቃጾ ታ ጋይቲ
 ዓዓኣሺንታ።

12 ዓዳ ሃይቄ ዓሲጉዲ ታኣኒ ዋለንቴ፤
 ሃይቄም ከኤርና ቦኦቆና ጾቲናጉዲ ታ
 ማዔ።

13 ሚርጌ ዓሲ ካሽካሻንቴ ታኣኒ ዋይዜ፤
 ጉቤ ባንጾና ዒጊቻያ ማዔ፤
 ታና ባይዛኒ ዔያታ ዋለና ጌሰታ፤
 ዋዳኒያ ዋላ ዔያታ ዘርታ።

14 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ታኣኮ ጾኦዞህ፤
 ታኣኒ ኔና ጉሙርቃ።

15 ታኣኒ ቢያ ዋይ ኔ ኩጫኩ፤
 ታኣኮ ሞርኮና ዒዲ ታና ዳውሳዞንህናጋ ቢያ
 ታና ዓውሴ።

16 ኔኤኮ ዓይላህ፣ ታና ጌኤሺ ዓኣፒ ካራና ዛጌ፤
 ኔኤኮ ጋፑዋ ናሹሞና ታና ዓውሴ።

17 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!
 ታኣኒ ኔና ዔኤላ ዋዶና ኔ ታና ቦርሲሲግ፤
 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ቦርሲንቶንጎ፤
 ዔያታ ዓገጹዋያ ማዒ ሊካ ዲሞ ዔታ
 ሎኣሞንጎ።

18 ዒላህዲ ዔያታ ሆኦሊንቲህና ጾቶርሙሞና
 ጌሰታህር
 ዔያቶኮ ሎኦቃ ዳንጎ ዚቲዴ።

19 ኔ ደማ ዓታኒ ኔ ባንህ 0-ካዞንህም
 ዓሶ ቢያ ቤርታ ኔ ዒንጋ
 ኔና ዒጊጫዞንህም ኔ ገኢጊሼ ኮሹማ
 ዋዚ ዴኤጋይ!

20 ዓሳ ዔያቶ ባይዛኒ ዘርታህዲጋ ኔ ማኣር ደማ
 ኔ ዔያቶ ዓኣቶ፤
 ማርማህዲጋ ዔያቶ ዓውሳኒ ኔ ከኤጾ ጋር ኔ
 ዔያቶ ጌልዜ።

21 ማንገንቴ ካታሜሎ ጋራ ታኣኒ ዓኣንቴ
 ዲቃህ ሃርሺሳ ናሹሞ ኔኤኒ ታና ዳዌ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንጂንቶንጎ!

22 ታኣኒ ሚርጌና ዲቃቲህር
 ኔ ዓኣጋጋ ኔ ታና ጋፒ ሃዔያ ታኣኮ ማሌ፤
 ጋዓንቴ ታ ኔ ባንህ ማኣዳህ ኮዒ ዒላታዛ
 ዒላቶ ኔ ታኣሲ ዋይዜ።

23 ዒንህ ዒዞም ዲማዴ ዓሳ ቢያ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ናሹሞ፤
 ዒዚ ጉሙርቁንታዞንህ ካጋ፤
 ጾቶርቃዞንህም ጋዓንቴ ማቶ ዒ ዓጋ።

24 ዒንህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃጎኣ ዋዛ ማህ ጌህ ዓሳ
 ቢያ
 ዒጊጠገግቴ፤ ዒናኣ ዒንህኮ ዶዶንጎ።

32

ዳውቴ ከኤዚ ዔርዜ ባኮ
 ጎሜ ቡኡዒ ማኣሪንቲህ

1 ጎሞ ዓቶም ጌይንቴዞንህና
 ዳቢንቶም ካንቆና ዓሳ
 ዓንጂንቴያኩ።

2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎሞ ዒዛኮ ዓርቁባኣህ
 ሎኡዞም ሎኡቁም ዓሲያ ዓንጂንቴያኩ።

3 ጎሞ ታኣኮ ታኣኒ ቡኡጸዋጾ ሃሹ ዋዶና
 ርኣር ጉቤ ታኣኒ ዚኢሊንታህር 0-ፃ ታኣኮ
 ላቤ።

4 ርኣርና ዋንቶና ኔ ታና ኮሺ ማታሴ፤
 ሎጠ ባኣዚኮ ሎጠጫማ ጾንህና ማላህጉዲ
 ዋልቃ ታኣኮ ጋፒ ባይቄ።

5 ጎሞ ታኣኮ ታኣኒ ኔኤም ቡኡጻ፤
 ዳቢንቶም ታኣኮ ታኣኒ ዓኣቶባኣሴ፤
 ጎሞ ታኣኮ ቢያ ኔኤም ታ ቡኡፃኒ ማሌ፤
 ኔኤኒያ ጎሞ ታኣኮ ቢያ ዓቶም ጌዔ።

6 ዩያር ዒሎ ዓሲ ቢያ ማቶ ዋዶና ኔና ሺኢቆንጎ፤
 ዋልቄና ዓኣ ዶዲ ዲጲ ኩሚ ሙካ ዋዶና
 ዩይ ዲጳ ዒዛ ዔኤቢ ዋኦታዓኩ።

7 ኔኤኒ ታኣኮ ጉኖ ካያህ፤
 ማታሰካጋ ኔ ታና ካጋንዳ፤
 ኔኤኒ ታና ዓውሴህር ዒላቲ ዋዛና ታኣኒ
 ዓይናዳ።

31:5 31:5 ሉቃ. 23:46። 32:2 32:2 ሮማ 4:7-8።

- 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦም፡- «ታኦኒ ነና ዔርዛንዳኔ፤ ኔኔኒ ሃንታንዳ ጎይዎ ታ ነና ዳዋንዳኔ፤ ታ ነና ዘራንዳኔ፤ ካፒያ ካፒንዳኔ» ጌዔኔ።
- 9 ዔያቶ ዓርቂ ቃዛኒ፤ ቢፃልቂያ ጫኣናኒ ጎቹ ዓኣዶ ፓሮና ባቁሎናጉዲ ገእጉዋያ ማዕፖቴ። ፓሮና ባቁሎና ዒንሣ ዩያይዲ ባኣቲ ዒንሣ ባንሣ ዑካዓኩ።
- 10 ጎሞ ዓሶኮ ማታሣ ማርጌኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጉሙርቃ ዓሳ ጋዓንቲ ዒዛኮ ናንገና ናንገ ናሹሞና ካንቂንታንዳኔ።
- 11 ዒሎ ዓሲዮቴ! ናንገና ናንገ ጎዳና ዋዛዲዎቴ፤ ዒኖ ፒዜዘንሣዮቴ! ዒላሹዎቴ።

33

ጋላታ ዓይነት

- 1 ዒንሣ ዒሎ ዓሳ! ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳ ባኮር ዋዛዲዎቴ፤ ፒዜዘንሣ ዒዛ ጋላታንዳያ ኮይሳኔ።
- 2 ጎኦላ ዋርቂ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቲዎቴ፤ ታጶ ሻዦ ጫንሣ ዋርቆ ጎኦሎናኣ ዒዛሞ ዓይናዲዎቴ።
- 3 ዓከ ዓይነት ማዛሞ ዓይናዲዎቴ! ጎኦሎ ማዛጸሲ ጫንሣ ዋርቂዎቴ፤ ዋዛናኣ ዒላሹዎቴ።
- 4 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ቃኣላ ጎኔ ቃኣላኬ፤ ማዳኣ ቢያ ዒዛኮ ጉሙርቂንታያኩ።
- 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሎሞና ፒዜ ዋጊሣና ናሽካኔ፤ ዒዛኮ ናንገና ናንገ ናሹማ ሳዎ ኩማኔ።
- 6 ናንገና ናንገ ጎዳሣ ቃኣሎና ጫሪንጫ ማዢንቴኔ፤ ዒዛኮ ዑኡዘና ዓሶንታ ዓገናንታ ዡኦጋሣያ ማዢንቴኔ።
- 7 ባዘ ዋኣያ ቢያ ዒ ፔቴ ቤሰካ ቡኩሲ ዴይሣኔ፤ ዴኔፖ ዔቶ ባዘ ዋኣያማኣ ዴዓንዳ ቤሲ ዒዚ ገኢገሴኔ።
- 8 ሳይይዳ ናንገ ዓሳ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒገጫዎቴ፤ ዓጫይዳ ዓኣ ማሌ ዴራ ቢያ ዒዛ ቦንቹዎቴ።
- 9 ዒዚ «ማዎም» ጋጋዓዛ ሳዓ ማዢንቴኔ፤ ዒዛኮ ዓይሣያና ቢያ ባካ ዶዲ ዔቁኔ።
- 10 ናንገና ናንገ ጎዳ ዴርኮ ጌኖ ማሊያ ቱኡዘ ሁርዲሳኔ፤ ዔያቶኮ ማሊያዎ ፓሠዎያ ማሃኔ።
- 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ቱኩ ቱኡዘ ናንገና ዶዲ ናንገያኩ፤ ዒዛኮ ማሊያኣ ሸይንቲፓ ማሌ ሸይንቲ ሄላያኩ።
- 12 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኡዛሣ ዓሲ ማዔያና ዒዚ ፔ ዓሲ ማሃ ዶኦሬ ዴሬ ዓንጂንቴያኩ!
- 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ጫሪንጫፓ ሊካ ዛጋኔ፤ ዓሲ ዜርሣ ቢያ ዒ ዴዴንቃኔ።

- 14 ዒዚ ፔኤኮ ካኣቱሞ ያይታ ዴዒ ሳይይዳ ዓኣ ዓሶ ቢያ ዛጋኔ።
- 15 ዒዚ ቢያሣኮ ዒኖ ማዢንቴኔ፤ ዔያታ ማዳ ባኮር ቢያ ዛጋኔ።
- 16 ካኣታ ፔ ያሎ ዓሶ ማርጌሞና ያሊ ባሹዎሴ፤ ያሎና ዔርቴሣ ፔኤኮ ዴኔፖ ዋልቆና ሃይባፓ ቶሉዎሴ።
- 17 ፓራሣና ያሊ ባሻንዳኔ ጌዒ ዋዛ ጌሥሣ ጉሪኬ፤ ዔያታ ዩያ ዋልቆና ያናኣ ዓውሳኒ ዳንዳዑዎሴ።
- 18 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛ ዒገጫዘንሣና ዒዛኮ ናንገና ናንገ ናሹሞ ሃጋኣ ዋዛ ማሃዘንሣ ዛጋኔ።
- 19 ሃይቦይዳፓ ዒዚ ዔያቶ ዩያና ዓውሳኔ፤ ናዮ ዎዶናኣ ሸምፔና ዒዚ ዔያቶ ዓይሳኔ።
- 20 ሸምፓሣ ኦኡኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃገ ማዓ ዋዛ ማሃ ካፒኔ፤ ኦና ማኣዳሣና ኦኡኮ ገቲማሣያኣ ዒዛኩ።
- 21 ዒዛኮ ዴማዴ ሱንዎ ኦ ጉሙርቃሣሮ ዒዚ ኦና ዋዛሳኔ።
- 22 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኦኡኮ ሃገ ማዓ ዋዛ ኔና ኦ ማሃ ጎይዎና ኔኤኮ ጋፑዎ ናሹማ ኦኡሞ ማዎንጎ።

34

- ደውቴ ዓቤማሌኬ ቤርቶ ዣኣዦ ማሊ ሙኩሣሮ ደውሴም ዒ ጳሽካዎ ዓይናዴ ዓይነት ናንገና ናንገ ጎዳኮ ኮሹሞሮ ጋላቲንታ ጋላታ
- 1 ታኣኒ ቢያ ዎዴ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላታኔ፤ ታ ዒዛ ጋላቲ ጎይሣ ዴዓኔ።
- 2 ታኣኒ ታኣኮ ጉቤ ዒናፓ ናንገና ናንገ ጎዳና ሄርሽንታኔ፤ ዒኖ ሸሌዘንሣ ዩያ ዋይዚ ዋዛዳኔ።
- 3 ሃኒ ሙኩዎቴ፤ ታኣና ዋላ ናንገና ናንገ ጎዳ ኦ ቦንቹም፤ ኦኡኒ ዋላ ሱንዎ ዒዛኮ ዴግ ዴገዶም።
- 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ማኣዳንዳጉዲ ታኣኒ ኮዓዛ ዒ ታኣም ዋይዘኔ፤ ታ ዒገጫ ባኮ ቢያይዳፓ ታና ዒ ዓውሴኔ።
- 5 ዒዛ ባንሣ ዛጋ ዓሶኮ ቢያ ዓኣፖ ካራ ፖዔኬ፤ ፔቴታዎ ቦርሲንቲ ዔያታ ቦርሲንቲዎሴ።
- 6 ማታዲ ማኣዶ ኮዓ ዓሣ ዒላቴኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዒዛኮ ዩያ ዋይዘኔ፤ ማታሣዳፓኣ ቢያ ዒዛ ዓውሴኔ።
- 7 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ከኢታንቻሣ ያኦሲ ዒገጫ ዓሶኮ ዓጫ ማንገ ዔቁ ካፒኔ፤ ዔያቶኮ ኮይላ ማዒ ፑርታ ማቶይዳፓ ዓውሳኔ።
- 8 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ኮሹሞ ሃንዳ ዛጉዎቴ፤ ዒዛ ፔኤኮ ገቲማ ማሃ ዓሳ ዓንጂንቴያኩ።
- 9 ዒንሣ ዴማዴ ዓሳ ዒዛ ዒገጫዎቴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒገጫ ዓሶም ፓጫ ባኣዚ ባኣሴ።

- 10 ዘባ ካራ ባይዘናና ናይዲንታኒያ ዳንዳዓይ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮባዘንሚም ጋባንቴ ኮሺ ባአዚ ፔቲታፖ ፓጫዓኬ።
- 11 ታ ናይዮቴ! ሃኒ ሙኪ ዋይዘዋቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲጊጮንዶ ጎይሚ ታ ዲንሚ ዔርዘንዳኔ።
- 12 ዲንሚዳፓ ናንገ ናንጋኒ ናሽካያና ሚርጌ ዎዴ ኮሺ ባአዚ ዘጋኒ ኮባሚ ያናዳይ?
- 13 ያዲ ማዔቴ ዳንጎ ኔኤኮ ፑርታ ባአዚ ጌሰቱዋጉዲ ዓርቄ፤ ዲንዲርዘ ኔኤኮ ሉኡዘዋ ባአዚ ጌሰቱዋጉዲ ካፔ።
- 14 ፑርታ ባአዚዳፓ ሺኢኬ፤ ኮሺ ባአዚ ማዳ፤ ኮሹዋ ኮዔ፣ ጊንጾማ ዲዘኮ ዓአዳ።
- 15 ናንገና ናንጋ ጎዳሚኮ ዓአፓ ዲሎንሚ ባንሚ ዘጋኔ፤ ዋያ ዲዘሲ ዲላቶ ዔያቶኮ ዋይዘኒ ቡሊንቴያኬ።
- 16 ሳዓፓ ዔያቶ ማሊሲ ጳቂሃ ባአዚ ባይዘኒ ዓአፓ ዲዘኮ ፑርቶ ማዳዘንሚዳኬ።
- 17 ዲሎ ዓሳ ዲላታዘ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋይዘኔ፤ ዔያቶኮ ዓአ ማታሰካፓ ዲ ዔያቶ ዓውሳኔ።
- 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲኖ ማቂ ማላዘንሚም ዑኬኬ፤ ካራ ባይቂ ማላዘንሚያ ዲ ዓውሳኔ።
- 19 ዲሎ ዓሳኮ ማታ ሚርጌኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋባንቴ ዬያ ቢያይዳፓ ዔያቶ ዓውሳኔ።
- 20 ዔያቶኮ ማጌያ ቢያ ዲ ካፓሚር ዬያቶይዳፓ ፔቲ ማጌሚታፖ ማቆዋሴ።
- 21 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ፑርቱማ ዎዳኔ፤ ኮዣ ዓሳ ዲያ ዓሳ ማቶ ዘጋንዳኔ።
- 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዘዋ ማዳዘንሚኮ ሽዎፓሚ ዓውሳንዳኔ፤ ዲዘ ጉሙርቃ ዓሳ ፑርታ ባአዚ ሄላዓኬ።

35

ዳውቴ ዓይነት

- ማታዳ ዓሲ ሺኢቁ ሺኢጲሚ
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሚዮ! ታና ዲዲ ማካ ዓሳ ኔ ማኬ፤ ታና ያላ ዓሳዋ ኔኤኒ ያሌ።
- 2 ኔኤኮ ያሎ ዓንጋዋንታ ገቲዋንታ ዓርቄ፤ ሙኪያ ታና ማአዴ።
- 3 ዲዲ ታና ዳውሳ ዓሳዎ ኔኤኮ ዋርያንታ ጨንቾ ዓፓርንታ ቱገ «ታኣኒ ኔና ዓውሳሚኬ» ጌዲ ጎናሲ ኬኤዜ።
- 4 ታና ዎዳኒ ኮባዘንሚም ቢያ ቦርሲንቴና ዳውሲንቴና ማያንጎ! ታአዎ ፑርታ ማዳኒ ዋሊና ዘርታዘንሚም ቢያ ዳውሲንቴ ጊንሚም ማያንጎ!
- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዔያቶ ዳውሳኣና

- ዘባሪ ፒዲ ዔኪ ዓአዳ ዲባጉዲ ዔያታ ማያንጎ!
- 6 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዔያቶ ዳውሳኣና ጎይያ ዔያቶሲ ዲሜያና ሃሊያና ማያንጎ!
- 7 ታኣኒ ዔኤቢ ፑርቲሴ ባአዚ ባአንቴ ፒሮ ዔያታ ታአዎ ዓአቺ ፒሪኔ፤ ታና ሎንሚኒ ዔቴያ ቦኦኬ።
- 8 ዔያታ ማሊባኣ ባይሲንታ ዔያቶ ሄሎም፤ ዔያታ ዓአቺ ፒራሚ ዔያቶ ዓርቆም፤ ዔያታ ቦኦኬ ዔቶይዳ ፔኤር ሎአዎንጎ!
- 9 ሽዎፔላ ታኣኮ ናንገና ናንጋ ጎዳሚና ዎዛዳኔ፤ ዲዚ ዓውሲሚር ሚርጌና ዎዛዳኔ።
- 10 ናንገና ናንጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ማገፍ ታኣኮ ዑፃ፡- «ሄርቂንቴ ዋርቃ ዓሳ ሄርቃ ዓሳይዳፓ ዓውሳያ ማንቆ ዓሳንታ ማታዳ ዓሳንታ ቡራ ዓሳይዳፓ ካፓያ ኔጉዴያ ያኦኒ ዓአይ?» ጋዓኔ።
- 11 ፑርቶ ዓሳ ታኣኒ ማዲባኣ ዳቢንቴሮ ዎጌና ታና ዓይሚሴኔ፤ ታኣኒ ዔሩዋ ባአዚ ሉኡዘዋና ታ ዑፃ ማርካዳኔ።
- 12 ታኣኒ ኮሺ ማዳሚ ዘሎ ፑርታ ታአዎ ዔያታ ማሄኔ፤ ታና ታኣሮ ሌሊ ማሂ ዔያታ ሃሽኔ።
- 13 ታኣኒ ጋባንቴ ዔያታ ሃርጊንቴ ዎዶና ሲዬ ፓቲሌ ማይንቴኔ፤ ታኣኮ ዑፃዋ ሙፖ ሃሾ ዳምቦና ታ ያኦፒሴኔ፤ ታኣኒ ሺኢቁ ሺኢጲያ ዋይዘንቴዎያ ማዒ ዓቴ።
- 14 ታኣኒ ያዬ ያዬፃ ታኣኮ ላጌም ጊንሃ ሃሃ ጌርሲም ያያያጉዲኬ፤ ዲንዳ ሃይቁ ዓሲ ያያሚጉዲ ታኣኒ ሱሊ ዴዒ ዬኤኬ።
- 15 ታኣኒ ዲቁንቴ ዎዶና ዔያታ ዎዛና ቡኬኔ፤ ታኣኒ ዔሩዋ ጌኔ ማዳ ዓሲ ሙኪ ታና ሚኢጫፖ ጋፒ ዲጻኔ።
- 16 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ማዳ ጎይያ ፑርቱምና ታና ሚኢጫ ሃአሚያ ታአዎ ዔያታ ዳዔኔ።
- 17 ናንገና ናንጋ ጎዳሚዮ! ዎማ ሄላንዳኣና ዚቲዮ ጌይ ኔ ታና ዘጋይ? ዔያቶኮ ፑርቶ ማዳፓ ታና ዓውሴ፤ ሃንሚ ዘቦጉዲ ቂኢሮንሚዳፓ ኔ ታና ካፔ!
- 18 ሚርጌ ቡኬ ኔ ዴሮ ባኣካ ታኣኒ ኔና ጋላታንዳኔ፤ ዬያ ቡኬ ዓሳ ቤርታ ታ ኔና ቦንቻንዳኔ።
- 19 ዔኤቢ ማዲንቴ ባአዚ ባአንቴ ታና ዲያ ታ ሞርካ ታ ማቶ ዘገ ዎዛዳንዳጉዲ ማሂፖ፤ ዔያታ ታና ዓአፒ ዎዲ ዓማሊ ሺራንዳጉዲ ሃሺፖ።

- 20 ዓይነት ጌሰታ ጌኤዛ ሞርኬ ጌሰታንዳ ጌኤሲኬ፤
ኮሺ ዓሲ ዑሰካ ጌኔ ማለሢ ማሊ ዓይነት
ቱካ፤።
- 21 «ሂዮ! ቃራ!
ኑኤኒ ኑ ቶኦኪና ኔ ማዳሢ ዛጌ፤»
ጌዒ ጌዒ ዒላቲና ቶኦኪ ዓይነት ታኦኮ
ባይዜ፤።
- 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ኔኤኒ ዬያ ዛጌ፤፤
ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ኔኤኒ ዘቲዮ ጌዒ፤፤ ታ ኮራፓኦ ሃኪ፤፤
- 23 ታኦኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢዮ!
ታ ዛሎ ኔኤኒ ሞኦቲንቴ፤
ዎጊያ ታኦኮ ዎጊ፤።
- 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ታ ያኦዛሢዮ!
ኔኤኮ ያሎሞጉዴያ
ጎኦሞና ታኦኮ ዎጊ፤፤
ታ ሞርካ ታ ማቶና ዎዛዳንዳጉዲ ማሂ፤።
- 25 «ሂዮ! ቃራ! ኑ ማሊያጉዲ ማዕ፤» ጌዒ
ዓይነት ማላንዳጉዲ
ጊንሃ ሃሃ «ኑኤኒ ዒዛ ባሺያንቴ!» ኔኤኒ
ዓይነት ጌይሲ፤።

- 26 ታና ሄሌ ሜታሢና ዎዛዲ ቶኦቲሢና ዛጋ ዓሳ
ቢያ
ቦርሲንቶንጎ፤ ዔርቶ ዒዳ ካራ ዔይቶም
ባይቆንጎ፤፤
ታ ዑፃ ፔና ዴግ ዴጊዳዘንሢ ቢያ
ቦርሲንቲ ዳውሲንቶንጎ፤።
- 27 ታኦኮ ባሺያ ዎዛሳ ዓሳ ቢያ ዎዛዳንጎ፤፤
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒኬ!
ዒዛም ማዳ ዓይላሢም ዔባ ቢያ ጊኢጋዛ
ናንጊና ናንጋ ጎዳኦ ዎዎዛሳ፤» ጎያንጎ፤።
- 28 ታኦኮ ዳንጋ ሮኦር ጉቤ
ኔኤኮ ያሎሞና ጋላቶና ዛላ ኬኤዛ፤።

36

ዓይነት ሱኦጋሢ ዓይሃ ጎይያና ዓይናዲንታ
ያኦሲ ዓይላሢ ዳውቲ ዓይነት
ጎሞ ዓሶኮ ፑርቱሞና ያኦሲኮዎ ኮሹሞ
1 ፑርታ ባኦዚ ማዳ ዓሲ ፔ ዒኖና ዬያ ፑርቱሞ
ማላ፤፤
ያኦሲ ዒጊጨዎሴ፤ ቦንቲያ ቦንቲሞሴ፤።
- 2 ፑርቶ ማዳ ዓሢ ዒዛኮ ፑርቱማ ሳልማሳሢሮ
ፔኤኮ ጎሞ ዛጋኒታቲያ ዒፃኒ ኮዑሞሴ፤።
- 3 ጌኤዛ ዒዛኮ ጌኔ ማለሢና ሉኡዙሞና ኩሜያኬ፤፤
ማሊ ጳቂሥሢና ኮሺ ባኦዚ ማዳሢያ ዒዛ
ባሺ፤።
- 4 ላሄ ቤዛ ዓኦያ ጌኔ ባኦዚ ማሊ ቱካ፤፤
ፔና ዒ ፑርታ ጎይሢ ዔኪ ዓኦዳ፤፤
ፑርቱሞ ባኮዎ ፔ ኮራፓ ሃኪሱሞሴ፤።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹማ ጫሪንጮ
ጎኦማኦ ኔኤኮ ሻኦር ዴንዲ ሃላ፤።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ዓሶንታ ቆልሞንታ ማቶይዳ፤ ኔኤኒ ዓውሳ፤፤
ዒሎማ ኔኤሲ ዓዳ ዳኮጉዲ ኮሺ ዴግ ጌዔያኬ፤፤

- ኔኤኮ ዎጋ ባዚ ዔታዳጉዲ ዔታዳያኬ፤፤
7 ያኦዛሢዮ!
ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹማ ዎዚ
ቦንቲንታያዳይ!
ዓሶ ኔኤኒ ካፓሢሮ ኔ ዴማ ካፒንቲ ዴዓ፤።
- 8 ኔ ማኦራ ጊዲ ዑሃ ዓኦዳ ሙኡዚ ዔይታ ሙዓ፤፤
ኔኤኮ ዎዛሳ ዎራፓ ዎኦያ ዔይቶ ኔ ዑሻ፤።
- 9 ኔኤኒ ናንጊኮ ቢያ ዓልቃ ካራኬ፤፤
ኔኤኮ ፖዓ ፖዓሢሮ ኑ ዛጋ፤።
- 10 ኔና ዔራዘንሢም ናንጊና ናንጋ ናሹማ ኔኤኮ
ጋፓ፤፤
ዓውሲያኦ ኔኤኮ ዒኖ ፒዜዘንሢም ጋፑዎያ
ማያንጎ፤።
- 11 ያቶርቃ ዓሶኮ ቶካ ታና ሄርቃንዳጉዲ
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዎልቃዲ ታና ዳውሳንዳጉዲ
ታና ሃሺ፤።
- 12 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዎማይዲ ሎኦሚ ላሄቲያ ዛጌ!
ዔይታ ኬኤሪንቴ፤፤ ዔቃኒያ ያፓ
ዳንዳዑሞሴ፤።

37

ዳውቲ ዓይነት
ፑርቶ ዓሶንታ ኮኮ ዓሶዎ ካፒ ዓኦ ባኦዚ
1 ፑርቶ ማዳ ዓሶ ዛጊ ዳጋዲ፤፤
ጎሞ ማዳ ዓሶሲ ዛጊ «ዔይቶም ዬይ ዓይጋ
ማዕይ!» ጌይ ማሊ፤።
- 2 ዔይታ ማኦቲጉዲ ዑኬና ሜላንዳ፤፤
ዎላሺጉዲያኦ ሹሊ ዲኦናንዳ፤።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቂ ኮሺ ባኦዚ ማዳ፤፤
ዓጮይዳ ኮሺና ኔኤኒ ናንጋንዳ፤።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዎዛዳ፤፤
ዒዚያ ኔኤኮ ዒና ኮዓ ባኮ ዒንጋንዳ፤።
- 5 ዒዚ ኔና ዔኪ ዓኦዳንዳጉዲ
ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሃዳርሲ ኔና ዒንጌ፤፤
ዒዛ ጉሙርቂ፤ ዒዚ ኔና ማኦዳንዳ፤።
- 6 ዒዚ ያሎሞ ኔኤኮ ፖዒጉዲ
ኔኤም ዎጊንታ ዎጎዎ
ዓቢ ዳኡሲጉዲ ፖዒሳንዳ፤።
- 7 ጊቢ ዳንዳዒሢና ዳዲ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዳ ባኮ ዛጋኒ ካፒ፤፤
ሜሌ ዓሶኮ ፑርቶ ማሊያ ዔይቶም ጊኦጌያ
ማዕቲያ ሮኦጋዲ፤።
- 8 ዳጋ ፑርታ ባኦዚዳ ሄሊሳሢሮ
ዳጋይዳ፤ ኔና ማሄ፤ ሮኦጋዲሢዳ፤፤
ካፒንቲ፤።
- 9 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዎዳንታንዳ፤፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃዘንሢ ጋዓንቲ ሳዎ
ዔካንዳ፤።
- 10 ዳካ ዎዴም ማዓንዳ፤፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ራኡሪና ባይቃንዳ፤፤
ኔኤኒ ዔይቶ ኮዔይታቲያ ዳንቃዓኬ፤፤

- 11 ዲኖ ሼሌዔዎን ዲኖ ዲኖን ዲኖን፤
የርሳቸውና ከሹሞና ደንቁ ዓይነት
የዘዳንዳን።
- 12 ፑርቶ ማዳ ዓሢ ከዣሢ ሳይዘኒ
ሜሌ ዓሶ ፑርቶና ዲዛ ዑፃ ዓቁሳን፤
ዲዛ ዲዛሢና ሃኦሚ ዳዓን።
- 13 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ሳይቃንዳ ከላ ዑኮሢ ዲራሢር
ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይነት ማዳ።
- 14 ፑርቶ ማዳ ዓሳ
ማንቆ ዓሶንታ ማታዳ ዓሶዎ ዎዳኒ
ኮዦ ማዳ ማዳዎንሢያ ሹካኒ
ፔኤኮ ጩንቸ ዓፓር ቱጋን፤
ሂኦዦ ፔኤኮ ገኢገሻ።
- 15 ጋዓንቴ ዓይነት ጩንቸ ዓፓር
ዓይነት ሳዞ ማዳ ጩርጋንዳ፤
ሂኦዦ ዓይነት ማዳ።
- 16 ፑርታ ማዳ ዓሶኮ ማርጌ ቆሎይዳፓ
ኮሺ ዓሶኮ ዳኮ ቆሎንሢ ሳይኮ።
- 17 ፑርቶ ማዳ ዓሶኮ ቃሳ ማዳ፤
ዲሎ ዓሶ ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ
ደዲሻንዳ።
- 18 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሎ ዓሳ ናንገንዳ ዎዳ
ዓይነት፤
ዳና ዓይነት ዓይነት ማዳ ሲያ ዎዳ
ናንገንዳ።
- 19 ፑርታ ከሌ ሙኩቴ ማታ ዓይነት ሃላዓኮ፤
ሉማሢ ዎዳና ሙኩዚ ደንቁ ዓይነት
ሚሻካንዳ።
- 20 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ሳይቃንዳ፤
ናንገና ናንገ ጎዳኮ ሞርካ ቡኒጉዲ
ዲኢናንዳ፤
ዓዳ ጩቢ ሳይቃሢ ዓሳፓፓ
ሳይቃንዳ።
- 21 ጎሚ ማዳ ዓሶ ዓሶዳፓ ታታላዓን፤
ጋዓንቴ ማሂ ዩያ ጩቸዎ፤
ዲሎ ዓሶ ጋዓንቴ ማዳ፤
ማሂያኦ ዲንጋ።
- 22 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንጃ ዓሳ ሳዎ ዲኖንዳ፤
ዲዚ ጋዳንቁ ዓሳ ጋዓንቴ ሳይቃንዳ።
- 23 ዓሶኮ ናንገ ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዳ ማዳ፤
ዲዚ ዩያ ዓሢኮ ናንገ ፒዜ ማዳ፤
ጎናሳ።
- 24 ዩይ ዓሢ ዳቁንቴያ ሎኦማዓኮ፤
ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ኩጮና ከኤሊንቁ ዲዛ
ዓርቃንዳ።
- 25 ዳጋቶይዳፓ ጋርቻንዳ ሃላንዳኦና ታ ናንጌ፤
ዩይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮሺ ዓሶ ሃሽዎ
ናኦ ታዲኮ ሙኩዚ ሳይዚ ሺኢቃንቴ
ፔቱታዎ ታኦኒ ዛገባኦ።
- 26 ኮሺ ዓሶ ሲያ ዎዳና ዓሶዎ ዓኤቢ ጉሪ
ዲኒጋ፤
ዲዛኮ ናኦታኦ ዓንጃንቴያ ማዳ።
- 27 ፑርታ ማዳፓ ሃኮ፣ ኮሺ ባኦዚ ማዳ፤

- ናንገና ኔኔኒ ናንገንዳ።
- 28 ናንገና ናንገ ጎዳ ፒዜ ዎጌ ናሽካ፤
ዲዛ ሙርቁንታዞንሢ ዲ ሃሹዎ፤
ናንገና ዓይነት ዲ ካፓ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሶኮ ዜርፃ ጋዓንቴ ሳይቃንዳ።
- 29 ሳዓ ዲሎ ዓሶዎ ዓታንዳ፤
ዲዘይዳ ዓይነት ናንገና ናንገንዳ።
- 30 ዲሎ ዓሶ ፔ ዳንጋፓ ዓይነት ከሳን፤
ዲንዲርዛ ዲዛኮ ፒዙዎ ጌሰታ።
- 31 ዲዛ ያኦዞን ዎጋ ዲዛኮ ዲናኦ፤
ቶካ ዲዛኮ ቡኩዲንቴዎ።
- 32 ፑርታ ማዳ ዓሶ ዲላሢ ካታ፤
ዎዳንዳ ዲዛ ዲ ኮዓ።
- 33 ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓንቴ
ዲዛኮ ሞርኮዎ ዓኦሢ ዲንገንዳ፤
ዓሶ ቡካ ቤዘይዳ ሞኦቶና ዓሳ ዲዛ
ላሢንዳ።
- 34 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ማኦ ካራ ዳዔ፤
ጎይዎ ዲዛከ ካፔ፤
ዲዚ ሳዎ ኔኤዎ ዳካልሶ ኔና ቦንቸሳንዳ፤
ፑርቶ ዓሳ ሳይቃንቴ ኔ ዛጋንዳ።
- 35 ፑርታ ማዳና ቁኢር ዓሶሰኮይ
ዳና ሊባኖኦ ሚያጉዲ ዋርቁ ዓኦንቴ ታ
ዛጌ፤
- 36 ገንሢ ሃሃ ማሌ ዓሶና ዲኢና ታ ዓኦንቴ
ዲኢካ ዩይ ማዳ ሳኦ፤
ኮዲያ ታ ዲዛ ዳንቁባኦ።
- 37 ኮሺ ማዳ ዓሢና ፒዜ ማዳሢያ ዲናፓ ዛጌ፤
ኮሺ ማዳ ዓሶኮ ሃገ ማዳ ዎዳ ዓኦ።
- 38 ጎሚ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ጋፒ ሳይቃንዳ፤
ዜርፃኦ ዓይነት ሳይቃንዳ።
- 39 ዲሎ ዓሶኮ ዳቁንታ ሙካንዳሢ ናንገና ናንገ
ጎዳ፤
ማታሢ ዎዳና ፑሮ ካያሢ ዓይነት ዲዛኮ።
- 40 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይነት ማዳ፤ ዓውሲያ
ዓውሳ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሶ ኩጩፓ ዓይነት ዲ ከሳንዳ፤
ዓይነት ዲዛ ፔኤኮ ፑሮ ካያሢ ማሂሢር
ዲዚ ዓይነት ዓውሳንዳ።

38

ዓይነት ሃውሻ ከሎ ማሊ ጳቂሢ ዓይናዳ
ዳውቱ ዓይነት
ማዳ ዎዳና ሺኢቁንታ ሺኢሲሢ
1 ናንገና ናንገ ጎዳሢ! ኔ ዳጎና ታና ጎሪ፤
ኔኦኮ ዳኤፓ ዳጎና ታገዳ ማዳ ዓገ።

2 ኔ ሂኦኦ ኔ ታና ዳኮ፤
ኔኦኮ ደደ ኩጮና ኔ ታና ጳርቁ።

3 ኔኦኮ ጎሪንቴሢር ዑፃ ታኦኮ ኮሺቱዎ።
ታ ጎማፓ ዓይነት ዲቢሊ ታኦኮ ባኦ።

4 ዳቢንታ ታኦኮ ታና ዳኤፓኮ፤
ዩይ ታኦኮ ከዳኒ ዳንዳሢ ዑሃኮ።

- 5 ታኦህ ዓይነት ታ ማዳ ዳቢንቶር ከፃ ታኦህ ገሊሽኪ ዛዓይ።
- 6 ታኦህ ገሊራፓ ዋቤ፤ ማርገና ታ ኩንቲ ሃንቴ፤ ከሎ ቢያ ያዳህረ ታ ፔኤቄ።
- 7 ገሊራ ታኦህ ታሚጉዲ ዓይነት፤ ዑሰካኦ ታኦህ ኮሽኩዋቤ።
- 8 ማርገና ታ ላቤ፤ ጋፒ ታኦህ ሺኤቴ፤ ዒና ታኦህ ማታዳያታህረ ታ ዚኢሊንታ።
- 9 ናንገና ናንጋ ታ ጎዳህረ! ታኦህ ኮዓ ባኮ ቢያ ኔ ዔራ፤ ታኦህ ዚኢሊንታ፤ ኔኤም ዓኣሽንቴያቱዋቤ።
- 10 ሳዛ ታኦህ ዑኮ ዑኮ ዳዓይ፤ ቆሳኦ ታኦህ ጌላ፤ ዓኣፓ ታኦህ ዛጎ ዒዳ።
- 11 ታኦህ ዓገናንታ ላጎንታ ከፃ ታኦህ ሻኦከንቴ፤ ታ ዒገና ታ ኮራፓ ሃኬ።
- 12 ታ ሸምፓህረ ባይዛኒ ኮዓዘንህረ ፒር ታኦም ፒራ፤ ፑርታና ታና ማታሳኒ ማላዘንህረ ባይዛኒ ታኦም ዚርቃ፤ ርኦር ጉቤ ታና ባይዛኒ ጌ፤ ማሊህ ሱካ።
- 13 ታኦህ ዋይዚ ባይቄያ ጌሰታኒያ ዳንዳዑዋያ ዳንጋ ባይቄ ዓሲጉዲ።
- 14 ጎኔና ዋይዚ ባይቄ ዓሲና ዳንጋ ቡሊንቲ ጌሰቱዋ ዓሲጉዲ ታ ማዓይ።
- 15 ናንገና ናንጋ ጎዳህረ! ኔና ታ ጉሙርቃ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓ ታ ያኦዛህረ! ኔ ታኦም ማሂ ከኤዛንዳ።
- 16 «ዋርካ ታኦህ ቶኦቹ ታና ዛጋንዳጉዲና ቶካ ታኦህ ሃሊፃም ፔና ዓያታ ጎኦቢሃንዳጉዲ ማዲ።»
- ጌዒ ታ ኔና ሸኢቃ።
- 17 ሎኦማኒ ታ ዑኬ፤ ታኦህ ዋኦይዳፓ ፔቲታፓ ታ ከሰከባኣሴ።
- 18 ዳቢንቶ ታኦህ ታ ቡኡፃ፤ ጎማ ታኦህ ታና ማታሰ።
- 19 ታኦህ ደዶ ዋርካ ማርገኬ፤ ታ ዓይቤ ዋኦቲባኣንቴ ታና ዒፃዘንህኮ ፓይዲ ባኣሴ።
- 20 ታኦህ ኮሽ ማዳ ማዳህረ ዩያ ኮዣ ማዳ ዛሎ ፑርታ ታኦም ማዲ ማሃ ዓሳ ታኦህ ዋርኬ ማዒ ዓቄ።
- 21 ናንገና ናንጋ ጎዳህረ! ታና ሃሺ፤ ታ ያኦዛህረ! ታ ኮራፓ ሃኪ።
- 22 ታ ዳኤሻህ ማዓ ናንገና ናንጋ ጎዳህረ! ታና ዑካዲ ማኦ።

39

ዓይነት ሱኡጋህረ ዓይህ ጎይያና ዓይታሚ ዛሎ ዓይናዲንቲ ዳውቲ ዓይነት
 ዓሲ ማታ ሃላዛ ዓይቃሚጉዲ ሸኢቃ ሸኢዲህ
 1 ታኦህ፡- «ታ ማዳንታ ዒንዲርዘዋ ጎማፓ ካፓንዳ፤

- ፑርቶ ማዳ ዓሳ ታ ኮራ ዓኦ ዋደና ዳንጎ ታኦህ ታ ቢፃልቃንዳ።»
- ጌዒ ታ ጫኦቄ።
- 2 ዳንጋ ባይቄ ዓሲጉዲ ዚቲ ታ ጌዓይ፤ ኮሽ ባኦዚ ጌሰታኒታፓ ዳንጎ ታኦህ ታ ዓርቄ፤ ዩይ ያዲ ማዓታቲያ ማታህረ ታኦህ ሃቺም ማርገኬ።
- 3 ዒና ታኦህ ጋራ ያይዳ፤ ማሊያ ታ ማሊህረ ዩይ ታማ ዓይነት፤ ዩካፓ ዳንጎ ቡሊ ሂዚ ጌይ ታ ከኤዘኔ።
- 4 «ናንገና ናንጋ ጎዳህረ! ናንገኮ ታኦህ ጋፒንፃ ሌዖኮዋ ፓይዶ ታና ዓርዘ፤ ታኦህ ዓኣዳያና ባይቃያ ማዓህረ ታ ዓርም።»
- 5 «ሃይሾ ታኦህ ናንጋንዳ ዋደ ከኤላና ዋርቄ ኔ ዛገ ሃሽ፤ ታኦህ ናንጋ ለዓ ኔ ቤርታ ዓይቤ ማዒ ፓይዲንቴዋቤ፤ ጎኔና ዓሲኮ ናንገ ቢያ ዓዳ ሱኡሌጉዳያኬ።
- 6 ዓሲ ናንገ ሸቢዳፓ ዲማቱዋቤ፤ ጉራ ላቢንታ፤ ቆሎዋ ቡኩሳ፤ ጋንጎቲ ዩይ ቆላ ያኦም ማዓንዳቲያ ዓራዋቤ።»
- 7 «ናንገና ናንጋ ጎዳህረ! ሂዳቲ ታኦህ ሃገ ማዓ ዋዛህረ ያናደይ? ናንገና ናንጋ ጎዳቱዋዳዳ?
- 8 ታኦህ ጎማፓ ቢያ ታና ዓውሴ፤ ዓቦ ዓራዋ ዓሶም ማኢቺ ታና ማሂ።
- 9 ሃያ ቢያ ማዳህ ኔናታህረ ታኦህ ዚቲኖ ጋንጎዳ፤ ዳንጎዋ ታኦህ ታ ቡላዓኬ።
- 10 ቃሶ ኔኤኮ ታ ዑፃፓ ዓቄሴ፤ ኮጫ ኔኤኮ ታና ጳርቄህረ ማርገና ታ ላቤ።
- 11 ዓሶ ዓይያቶ ጎም ዛሎር ማታሳኒ፤ ኔ ዓይቶ ጎራ፤ ቆሎዋ ኔ ዓይያቶ ቢሎና ባይዛኔ፤ ጎኔና ዓሲኮ ናንገ ሱኡሌይዳፓ ባሽቴዋቤ።»
- 12 «ናንገና ናንጋ ጎዳህረ! ሸኢዲያ ታኦህ ዋይዘ፤ ዒላቶዋ ዓይነት ታ ዩኤካኣና ዑኬና ታና ማኦዳ፤ ዳካ ዋዳም ታ ኔኤኮ ሸኦቹ፤ ታኦህ ታኦህ ቤርታኦ ዓይንህረጉዲ ቤሲባኦያ ማዒ ናንጌያኬ።
- 13 ሃይቄ ታኦህ ማዑዋ ቤዘ ዓኣዳንዳህኮ ቤርታ ሃዳራ ታ ዋዛዳንዳጉዲ ዳካ ታኦም ጌዔቴ።»

40

ዓይነት ሱኡጋህረ ዓይህ ጎይያና ዓይናዲንታ ዳውቲ ዓይነት
 ጋላታ ዓይነት
 1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ማኦዳንዳጉዲ ገቢ ዳንዳዒ ታ ካፔ፤ ዒዚያ ታ ባንህረ ሸሪ፤ ሸኢዲያ ታኦህ ዋይዘ።

- 2 ዓገፃ ጨሬና ቶኦጾ ማዕ
ሃሊያ ዓቆታፓ ዓ. ታና ኬሴ፤
ቶኦ ታኦኦ ላሎ ሹጮ ዑፃ ዓቆሲ
ደዲ ታ ዓቆቃንዳ ቤሲ ዓ. ታኦፖ ዓገገ፤።
- 3 ታ ዳንጎይዳ ዓከ ዓይነት
ኑ ያኦዛሚፖ ጋላታ ዓይነት ታኦፖ ዓ
ዓገገ፤።
- ዩያ ሚርጌ ዓሳ ዓገገ፤ ማገገ
ናገገና ናገገ ጎዳ ጉሙርቃንዳ፤።
- 4 ናገገና ናገገ ጎዳ ሌሊ ጉሙርቃንዳ
ሚሌ ያኦዛ ካኦሽኪር ሸፈፖዛንዳ
ዩያ ሚሌ ያኦዛ ገንፖ ሃንታ
ዋይዛ ዓዳ ዓሳና ዋላ ፔቴ ማዑዋዛንዳ
ዓንጃንቴያኬ፤።
- 5 ናገገና ናገገ ጎዳ ማዕ ታ ያኦዛሚፖ!
ኔኔኒ ሚርጌና ዲቃሚ ሄርሺሳ ባኦዚ ኑፖ
ማዕ፤።
ያኦዛ ኔኔና ቤቃይ ባኦ፤።
ኔኔኒ ኑፖ ማሌ ኩዞ ባኦ
ያኦዛ ፓይዲ ዓራኒ ዳንዳዑዋሴ፤።
- ኬኤዛና ሃይሳዳኒ ታ ዓርቁታቴያ
ፓይዲ ታኦፖ ዓርቁታፖ ማዕንዳ፤።
- 6 ኔኔኒ ሚቺ ዓገጎ ዓገገያንታ ሚሌ ዓገገያ
ኩዑዋሴ፤።
ቆልማ ሚቺ ዓገጎ ቤዘይዳ ሚቺንታንዳጉዲ
ገንሚ ሃሃ ጎፖ ጌኦሻኒ ዓገገንታ ዓገገያኦ
ኔኔፖ ዓገገንታንዳጉዲ ኔ ኩዑዋሴ፤።
ዩያ ማዕንዳ ቤዘ ዓይሚያ ኔኔኩ ዋይዚ
ኔኔፖ ታ ማዕንዳጉዲ ኔ ታና ማሄ፤።
- 7 ዩያር ታኦ፤- «ዋጎ ማፃኣፖይዳ ታ ዘሎ ያኦፐንቴ
ጎይያና
ሃይሽ ታኦ፤ ሙኬ፤።
- 8 ታ ያኦዛሚፖ! ማሊያ ኔኔሲ ማዲ ኩንሃኒ ታ
ኩዓ፤።
ዋጋኦ ኔኔኩ ታ ዓሳይዳኬ» ጌዓ፤።
- 9 ዳኤፖ ቡኪንቶ ቤዛ ፐዜ ባኦዚ ታ ኬኤዜ፤።
ናገገና ናገገ ጎዳሚፖ! ኔኔኒ ዓራሚጉዲ
ታ ኬኤዛ ባኩ ኬኤዚያ ሃሻዓኬ፤።
- 10 ኩሹፖ ኔኔሲ ታ ዓሳ ታ ዓኦቻዓኬ፤።
ኔኔኒ ጉሙርቁንታያና ዓውሳያ ማዕሚ ታ
ኬኤዜ፤።
- ዩያ ዳኤፖ ቡኪንቶ ቤዛ ኔኔኩ ናገገና ናገገ
ናሹፖንታ ጎኑፖንታ ታ ዓኦቻባኦ፤።
- 11 ናገገና ናገገ ጎዳሚፖ! ኔ ማኦሪያ ታገዳፓ
ሃኪሲፖ፤።
ኔኔኩ ናሹፖንታ ናገገና ናገገ ጉሙርቁንታያኦ
ናገገና ታና ካፖንጎ፤።
- 12 ሚርጌ ሚታ ታና ዋኦዳ፤።
ዳኪንታ ታኦኩ ሚርጌሚር ዛጋኒ ታ
ዳንዳዑዋሴ፤።
ዩይ ታኦኩ ቶኦኩ ጋፓናፓ ባሻያኬ፤።
ዩያር ታ ዓሳ ታና ዓዳ ሃሹ፤።
- 13 ናገገና ናገገ ጎዳሚፖ! ሃዳራ ታና ዓውሴ፤።
ያኦዛሚፖ! ዑካዲ ታና ማኦ፤።

- 14 ታና ዋዳኒ ኮዓ ዓሳ ቢያ ቦርሲንቶንጎ፤።
ዓርቶ ዓዳ ካራ ዓያቶፖ ባይቆንጎ፤።
ታና ፑርታ ባኦዚ ሄላንዳጉዲ ማላዘንሚፖ
ቢያ
ቦርሲንታ ማፖንጎ፤።
- 15 ታ ሎኦሚሚር፡- «ሂዮ! ማዳ!» ጋዓዘንሚ
ፔኤር ቦርሲንታና ዲቃቶንጎ፤።
- 16 ኔና ኮዓዘንሚ ጋዓንቴ ቢያ ዋዳዳንጎ፤።
ኩሺ ዑሃ ዓኦዳያ ዋዳዳንጎ፤።
ቢያ ዋዳ ኔ ዓውሲያ ናሽካዘንሚ
«ናገገና ናገገ ጎዳ ዳኤፐኬ!» ጎፖንጎ፤።
- 17 ታ ያኦዛሚፖ! ታኦ፤ ሚታዳ ዓሲኬ፤።
ጋዓንቴ ኔኔኒ ታና ዋሊባኦ፤።
ኔኔኒ ታኦኩ ማኦዳሚና ዓውሳሚ ማዕ ጎይያና
ሃሚያ ዑኬና ታና ማኦ፤።

41

- ዓይነት ሱኡጋሚ ዓይሃ ጎይያና ዓይናዲንታ
ዳውቺ ዓይነት፤።
- ዓሲ ሃርገንታያ ሸኢቃ ሸኢዲሚ
- 1 ማንቆ ዓሳ ማኦዳ ዓሳ ዓንጃንቴያኬ፤።
ዓያታ ሚታዳ ዓሳና ናገገና ናገገ ጎዳ ዓያቶ
ማኦዳ፤።
- 2 ዓዚ ዓያቶ ካፓኔ፤።
ሸፖፐናኦ ጌሃኔ፤።
ጎይዳ ዓያቶ ዓንጃኔ፤።
ዓያቶኩ ሞርኩማኦ ዓኦሚ ዓንጉዋሴ፤።
- 3 ሃርገንታ ዓያታ ላሃዛ ናገገና ናገገ ጎዳ ዓያቶ
ማይሃኔ፤።
ፓሚያ ዓያቶ ፓሃኔ፤።
- 4 ታኦ፤፡- «ናገገና ናገገ ጎዳሚፖ!
ታ ዳኪሚር ታና ሚጠንታ ማኦሪ፤።
ሃርጎይዳፓኦ ታና ፖዒሴ» ጌዓ፤።
- 5 ታ ሞርካ ታ ዑፃ ፑርቱፖ ጌሰታያ፡-
«ዓይዲ ዓዚ ሃይቃንዳይ?
ሱንፃ ዓዘኩ ጎይዳፓ ዋሊንታንዳሚ ዓይዲ
ናንዳይ» ጋዓ፤።
- 6 ታና ዓያታ ያኦጫኒ ሙካሚ ዓናፓቱዋሴ፤።
ታ ዑፃ ፑርታ ባኦዚ ጌሰታኔ፤።
ዲማ ዲማ ቤዘ ሃንታ ሃንታ ሱንፃ ዓያታ
ታኦኩ ፑርቱሳ፤።
- 7 ሞርካ ታኦኩ ዋላ ፔቴ ማዒጋፓ ታ ዑፃ ካሽካሻ፤።
ፑርታ ታና ሄላንዳጉዲ ፑርቱፖ ማላ፤።
- 8 ዓያታ ማላያ፡- «ዓዚ ሃርገንታ ሃይቃኒ ዑኬ፤።
ማይ ላሂ ቤዛፓ ዓዚ ዓቃዓኬ» ጋዓ፤።
- 9 ታኦኩ ካሃ ታኦና ዋላ ሙዒሚ
ታ ጉሙርቃ ዑኬ ማዕ ላጋሚ
ዩይያ ዓቱፖ ሞርኬ ማዒ ታ ገዳ ዓቁ፤።
- 10 ናገገና ናገገ ጎዳሚፖ! ኔኔኒ ጋዓንቴ ታና
ሚጠንታ፤።
ታ ሞርኩ ኮሚ ታ ኮፃንዳጉዲ ታና ፓሃ፤።
- 11 ታ ሞርካ ታና ባሽያና ዋዳዲ ዳዒንዳዑዋሴ፤።
ዩያና ኔኔኒ ታና ናሽካያ ማዕሚ ታ ዓራ፤።
- 12 ታኦኩ ዲሎፖ ኬልቁ ኔ ታና ዓርቁ፤።
ናገገና ኔ ኮራ ኔኔኒ ታና ናገገሻንዳ፤።

13 ናንገና ናንገ ሄለንዳና
ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኑዛህ
ጋላቲንቶንጎ!

ዓአሚን! ዓአሚን!
ለምዓሳ ፓቂያ

42

(ዓይነት ማጻፈግ ዓይ. 42—72)

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዖና ቆሬ ናኦታ
ኬኤዚ ዔርዘ ባኮ

ዒዲ ዳውሶ ዎዴና ሺኢቆ ሺኢጲህ

1 ርኡቶ ዴኤቢንቲ ዓልቃ ዎኦህ ዴንቃኒ ኮዓህጉዲ
ያኑሲዮ! ታ ሹምፓህያ ኔና ዴንቃኒ ዴኤቢንቲ
ኮዓኔ።

2 ታ ሹምፓህ ያኑሲ፣ ናንገና ባይቁዎ ያኑዛህ
ዴኤቤኔ፤
ዓይዲ ታኦኒ ሄሊ ያኑሲኮ ዓኦፖ ካር
ዘጋንዳይ?

3 ዓሳ ቢያ፡- «ያኑዛህ ኔኤኮ ዎካዳዖ?» ጋዓ ዎዶና
ዓቢፃ ታኦኮ ርኡርንታ ዎንቶዎ ሙኡዚ
ማዕኔ።

4 ታኦኒ ዓሳኮ ዓርና ማዕ
ሚርጌ ዓሳና ዎላ ያኑሲ ማኦሪ ዴንዳኔ፤
ቦንቾ ኬሎ ቦንቻ ዓሳ ዓይነት ማና ዒላሺህና
ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላታኔ፤
ዬያ ታኦኒ ሚናኦ ናንጎ ማላዛ
ዒና ታኦኮ ያዲህና ዎኦፃ።

5 ታኦኒ ዓይጎር ዎዛ ቲቃንዳይ?
ዓይጌንዴር ታ ሜታዳንዳይ?
ታኦኒ ያኑሲ ጉሙርቃኔ፤
ዒዚ ታና ማኦዳህርዎ ታ ጋላታኔ።

6 ታ ያኑዛህዮ! ታ ዎዛ ቲቁኔ፤
ሹምፔላ ታኦኮ ያዩኔ፤
ዬያር ዮርዳናሴንታ ዓርሞኒዔሜ ዓጮይዳ ዓኦ
ሚዛሬ ዴካ ዴዒ ታ ኔና ማላኔ።

7 ኔኤኮ ሶኦሪንታ ዎኦፃኮ ጉኡሚፃፓ ዔቁያና
ፔቲ ቁልባ ባጎ ቁልቦ ዔኤላኔ፤
ኔኤኮ ዎኦፃ ጉዳህ ዠባራ ዴኡኪ ታና
ባይዜኔ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ማኦሪያ ርኡራ ዳካኔ፤
ዎንቶ ታ ዒዛም ዓይናዳ ዓይነት ታኦኮ
ዓኦኔ፤
ታ ናንጎኮ ያኑዛህያ ታ ሺኢቃኔ።

9 ታኦኒ ታ ያኑዛህ፣ ታኦኮ ላላህም፡-
«ኔኤኒ ታና ዓይጋ ዎሌይ?
ዎርካ ታና ዎኦዴሴም ዓይጋ ታ ያዩ ሃንታዖ?»
ጋዓንዳኔ።

10 ዎርካ ታኦኮ ቢያ ዎዴ፡- «ያኑዛህ ኔኤኮ ዎካ
ዓኦ?» ጌዒ
ቶኦቻ ዎዶና ሜጌፃኦ ታኦኮ ዓቲዎዎ ቆፃኔ።

11 ታኦኮ ሹምፔላ ዓይጋ ኔ ያያይ?
ዓይጋ ኔኤኒ ሻሊንታይ?
ጉሙርቁያ ዎዛ ኔኤኮ ያኑዛህዳ ማህ፤

ታና ዓውሳያ ማዕ ታ ያኑዛህ ሃጋኦ ታኦኒ
ጋላታንዳኔ።

43

ዒዲ ዳውሶ ዎዴና ሺኢቆ ሺኢጲህ

1 ያኑሲዮ! ታኦም ዎጌ፤
ኔና ጉሙርቁዎ ሜሌ ዴርና ዎላ ታ ዛሎ
ዎኦቲንቲ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳና ጌሻ ዓሳናይዳፓ ታና
ዓውሴ።

2 ታ ያኑዛህዮ! ኔኤኒ ታኦኮ ዶዶ ዎርዲያህኬ፤
ኔኤኒ ታና ዓይጋ ሃሻይ?
ዎርካ ታና ዓይጋ ርኡጋሲ ያዩሳይ?

3 ኔኤኮ ፖዖና ጎኑሞና ታኦም ዳኬ፤
ዔያታ ታና ዔኪ ኔኤኮ ዴማዴ ዴኮ
ኔኤኮ ዎርቆ ማኦርዎ ታና ሄሊሶንጎ።

4 ታኦኒ ያኑሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞ ዓኦዳንዳኔ፤
ሃይማ ፓጩኔ ጌይሶዮ ዎዛጎ ያኑዛህ ባንህ
ታ ዴንዳንዳኔ፤
ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ታ ያኑዛህዮ!
ሚርጌ ሻዡ ዴንሆ ጎኡሎ ዎርቁ ዎርቁ ታ ኔና
ጋላታንዳኔ።

5 ታኦኮ ሹምፔላ ዓይጋ ኔ ያያይ?
ዓይጋ ኔኤኒ ሻሊንታይ?
ጉሙርቁያ ዎዛ ኔኤኮ ያኑዛህዳ ማህ፤
ታና ዓውሳህ ማዕ ያኑዛህ ሃጌ ታ
ጋላታንዳኔ።

44

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዖና ቆሬ ናኦታ
ኬኤዚ ዔርዘ ባኮ

ማኦዶ ኮዒ ሺኢቆና ሺኢጲህ

1 ያኑሲዮ!
ሚናኦ ዎዶና ኔኤኒ ማዴ ባኮ ቢያ
ኦኡኒ ኦ ዎዮና ዎይዜኔ፤
ኦኡኮ ቤርታኦ ዓድንህ ዔያቶ ዎዶና
ኔኤኒ ዔያቶም ማዴ ዲቃህ ዓኮ ባኮ ኦም
ኬኤዜኔ።

2 ሚናኦ ዎዶና ኔኤኒ ማዴ ባኮ ቢያ
ኦ ዓድንህ ኦም ኬኤዜኔ፤
ዬይያ፡- ኦ ዓድንህ ቤዞ ጌልዛኒ
ሜሌ ዴር ኔኤኒ ዳውሴኔ፤
ዔያቶ ጌኢጊሺ ዴይህኒ ቤርታ ዒኦካ ናንጋ
ዓሳ ኔ ባይዜኔ።

3 ዓጩሎ ዔያታ ዓርቁህ ዔያቶኮ ጩንቾ ዓፓርና
ያሊቲዎሴ፤
ባሺ ዔያታ ዔኬህያ ዔያቶ ዎልቁናቲዎሴ፤
ዬያ ቢያ ዔያታ ማዴህ ኔኤኒ ዔያቶ ናሽኬህርና
ዔያቶና ዎላ ማዒ ኔኤኮ ዎልቆና ዴዴሞና
ዔያቶ ኔ ማኦዳህርኬ።

4 ኔኤኒ ታኦኮ ካኦቲኬ፤
ጌንህ ሃህ ኔ ታኦኮ ያኑዛህኬ፤
ያይቆኦኬ ዜርያ ማዕ ኔ ዴራ
ባሻንዳጉዲ ማዴህ ኔናኬ።

5 ኔ ኦና ማኦዴም ኦ ሞርኮ ኦ ባሻኔ፤
ኦ ዑፃ ዔቃ ዓሳ ኔ ሱንዮና ኦ ዳውሲሳኔ።

6 ታኣኒ ታኣኮ ሂኢኸ ጉሙርቁዋሴ፤
 ታኣኮ ጨንቆ ዓፓራኣ ታና ዓውሱዋሴ።
 7 ኑ ሞርካፓ ኑና ዓውሳንዳሢ ኔናኬ፤
 ኑና ዓይ ዓሶ ሶርሲ ሳንዳሢ ኔናኬ።
 8 ያኦሲዮ! ኔኤና ኑ ሄርሲንታ፤
 ሱንጾዋ ኑ ኔኤኮ ናንገና ጋላታ።
 9 ሃሢ ጋዓንቲ ኔ ኑና ኬኤሬ፤ ሶርሲሲያ
 ሶርሲሴ፤
 ኑኤኮ ያሎ ዓሶና ዋላ
 ኔኤኒ ኬሰኪያዋ ሃሼ።
 10 ኑኤኮ ሞርኮ ቤርታፓ ዓኣሺንቲ ጳሽካንዳጉዲ
 ኔ ኑና ማሄ፤
 ኑ ሞርካኣ ኑኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ቡሬ።
 11 ኔ ኑና ሹኪንታ ማራይጉዲ ማሄ፤
 ማሌ ዳሮ ዓጫ ኔ ኑና ዜርቁ።
 12 ዳሮ ኔኤኮ ኔ ዳካ ሚኢሽም ሻንቹ፤
 ዬያ ኔ ሻንቹያና ቃሲ ዳንቁ ባኣዚ ባኣሴ።
 13 ኑኤኮ ዓሸና ኑና ጫሽካንዳጉዲ
 ኑ ኮርይዳ ዓኣ ዓሶማኣ ኑ ሚኢቹ
 ሃሃ ዓማሊ ባኣዚ ማዓንዳጉዲ ኔ ማዳ።
 14 ዳሬ ኑ ዛላ ጌሰቲ ዓማሊያ
 ቶኦቹሢና ቶኦኮዋ ፔኤኮ ዓገሃንዳጉዲ ኔ
 ማዳ።
 15 ቢያ ኬላ ዓኣፖ ካራ ታኣኮ ዳውሲንቲናኬ፤
 ቢያ ባኣዚና ታ ሶርሲንታያ ማዳ።
 16 ታኣኒ ያዲ ማዳሢ
 ሞርካ ታኣኮ ኮዋ ኮፃ ዋዶና
 ማሌ ዓሳ ቁኤዲ ታና ቶኦቻሢ
 ዋይዜሢ።
 17 ዬይ ቢያ ኑና ሄሌሢ
 ኔና ኑ ዋሊባኣንቲ፤ ኔኤኮ ጫኣቁዋ ኑ ሃሺ
 ሻሂባኣንቲ።
 18 ዓራ ኑኤኮ ኔኤኮ ጉሙርቁንታ ጎይሢ ዓኣንቲ፤
 ቶኣኣ ኑኤኮ ኔ ጎይፃፓ ኬሰኪባኣሴ።
 19 ኔኤኒ ጋዓንቲ ሶዓ ፔኤቃ ቤዛ ማንሢ ኑና
 ኬኤሬ፤
 ሻኔ ዳሚና ኔ ኑና ባይዜ።
 20 ኑ ያኦዛሢ ሱንጾ ኑ ዋሊ
 ኩጮዋ ማሌ ያኦዛ ባንሢ ዓቁሴያ ኑ
 ማዳ።
 21 ኑ ያኦዛሢ ዬያ ዓራዋዓዳ?
 ዓዚ ዓራይዳ ዓኣ ባኣዚ ዓዳራያ።
 22 ጋዓንቲ ኔ ዛሎ ኬላ ኬላ ኑ ሃይቁያ ዓቲ ዓቲ
 ዓኣ፤
 ሹኪንታ ማራይጉዲያ ኑ ፓይዲንቲ።
 23 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዓቁ! ዓይጋ ኔ ገንዓይ?
 ዓቁ! ናንገና ኑና ኔ ኬኤሪ ሃሺ።
 24 ኔኤኮ ዓኣፖ ካሮ ኑ ገዳፓ ኔ ዓይጋ ሸርሻይ?
 ኑኤኮ ማታዲያና ሄርቁንቲ ዋይጾዋ ዓይጋ ኔ
 ዋሊያ?
 25 ሳዖ ኬዲ ሄላኒ ዑኪ ኑ ኩንቲ፤
 ዓኣካ ኑ ሎኦሚ ላሄ።
 26 ዓቁጋፓ ኑና ማኣዳኒ ሙኬ!
 ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ናሹዋሮ ጌይጋፓ

ገንሣ ማሃ ኑና ሻንቁ ዓኪ ዓውሴ!

45

ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይያና ዛይና
 ዓይናዲንቲ ቆሬ ናኣታ ዔርዜ ባኮ

ናሹዋ ዛላ ካላሊ
 1 ዓራ ታኣኮ ኮሺ ማሊሢ ኬሳ፤
 ታኣኒ ገኢሺ ካላሎ ካኣቲዎ ዋይዚ ሳንዳ፤
 ዳንጋ ታኣኮ ዔሮ ዓሲ ዓርቁ ፃኣፓ
 ቢዒሬጉዲ።

2 ሚዛጰማ ኔኤሲ ዓሲዳፓ ቢያ ባሼኬ፤
 ኔኤኒ ጌሰታ ጌኤዛኣ ሄርሺሳያኬ፤
 ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጃ።
 3 ሶንቾና ዲቃሥሢና ኩሜ ዋልቆ ካኣቲዮ
 ጨንቆ ዓፓሮ ኔኤሲ ቱኬ።

4 ጎኑሞንታ ፒዜ ዋጌንታ ዲሎሞንታ ዛላ
 ኔኤኮ ዲቃሥ ፑኡፑሞና ባሻኒ ቱኡቲ ኬሰኬ፤
 ሚዛቆ ኩጫ ኔኤኮ ዲቃሥ ዓኮ ባኮ ማዳንጎ።

5 ሂኢኸ ኔኤሲ ዋርቁንቲያኬ፤
 ኔ ሞርኮኮ ሳዞ ዲካንዳ፤
 ዓጮ ካኣታ ባሸንቲ ኔ ቢታንቶ ዳማ ሎኦማንዳ።

6 ያኦዛሢዮ! ኔኤኮ ካኣቲዎ ያይታ ናንገና ናንጋ፤
 ካኣቲዎ ኔኤሲ ፒዙሞና ኔ ዋይሣያኬ።

7 ዲሎሞ ኔኤኒ ናሽካ፤
 ዋይዚ ዓይሢ ኔኤኒ ናሽኩዋሴ፤
 ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ያኦዛሢ ኔና ደኦሬ፤
 ኔ ላጎይዳፓ ባሽ
 ቶኦኮ ኔኤኮ ዋዛ ዛይቲና ዓቲ ቲሽኬ።

8 ኬርቤንታ ዓራቴንታ ቢሬጉዳንታፓ ኮሺንቲ
 ሳውቃ ባካ
 ኔኤኮ ካኣቲዎ ዓፒሎይዳ ፑኡኪንቲ፤
 ዳርዞ ዓጮና ሚዛጰሶና ካኣቲዎ ማኣራ
 ሚርጌ ሻኸ ዳንሢ ዋርቆ ጎኡሎ ዋርቆዛ ኔና
 ዋዛሳ።

9 ኔኤኮ ካኣቲዎ ማኣራ ዓኣ ዉዳሮ ናኣቶ ባኣካ
 ካኣቶ ናኣቶ ማዳ ዉዳራሢ ዓኣ፤
 ጌኤሻ ጌኤሺ ዋርቁና ሚዛጰሶና
 ሚዛጰ ዓፒላ ማይንቲ
 ኔኤኮ ካኣቲዎ ያይቶኮ ሚዛቆ ዛላ ዓቁ።

10 ኔኤኒ ታ ናዔሌ!
 ታኣኒ ኔኤኮ ጋዓ ባኮ ዋይዜ፤ ሃይሶዋ ታኣኮ
 ዓራፓ ዋይዜ፤
 ኔኤኮ ዓዶ ማኣሮንታ ዳርንታ ዋሊ ሃሼ።

11 ሚዛጰማ ኔኤኮ ካኣቲ ዓሮ ባይዜ፤
 ጋዓንቲ ዓዚ ኔኤኮ ጎዳታሢሮ ዓዛ ሶንቹ።

12 ዲሮሴኮ ዉዳሮ ናኣታ ዓንጎ ባኣዚ ኔኤኮ ዓኪ
 ዬዓ፤
 ያርጎጮ ዓሳኣ ቃይሺ ኔና ሺራ።

13 ካኣቲኮ ናኣ ቶኦካፓ ቶኮ ሄሊ ፓልሚ ዑኡቱዋ
 ማኣራ ዓኣ፤
 ማኣሳሢ ዓዚኮ ዋርቁ ሌሊኬ።

14 ዓዛ ፔኤኮ ሚዛጰ ማኣሳሢ ማኣሳሢ
 ካኣቲ ኮራ ዓውቲ ዓኣዳ፤

- ዓዘኮ ዔርጎና ወደራሂያኦ ዓዘ ጎኑቢህኔ።
- 15 ኮሺ ዋዛዲ ዋዛዲ
ካኣቲ ማኣሪ ዋላ ዔያታ ጌላንዳ።
  - 16 ዓቲንቆ ናኣታ ኔኤኮ ዓደንህ ለዘ ካኣቱዋ
ጌላንዳ፤
ዋይህንዳ ዓሶ ማህ ዓጮ ቢያይዳ ኔ ዔያቶ
ደኦራንዳ።
  - 17 ሱንጾ ታ ኔኤኮ ሸይንቶ ቢያህም ማላታ
ማሃንዳ፤
ዬያሮ ዴሬ ናኣና ኔና ሄርሼ ጎይህ
ናንጋንዳ።

46

- ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያና ዓላሞዜህ
ዓይናዲንታ ቆሬ ናኣቶ ዓይነት
ጾኦሲኮ ኩኡና ዋላ ማዒያ
- 1 ጾኦሲ ኩኡኮ ፑኖ ካያህና ዋልቃህናኬ፤
ኩና ሄላ ማታህና ቢያ ኩኡኮ ዑኬ ማዒ
ማኣዳህኬ።
  - 2 ዬያሮ ሳዓ ዓገጭቲታያ
ዲካኣ ዔቶ ባዛ ዔኤዲንቲቲያ ኑ
ዒገጩዋሴ።
  - 3 ባዛ ዋኣፃ ጉኡሚ ዓገጭቲያ
ዲካ ዬያ ዋኣፃ ኩሚፃፓ ዔቁያና ዓገጭቲያ
ኩኡኒ ዲቃታዓኮ።
  - 4 ጾኦሲኮ ካታሞ
ዴኤፖ ጾኦህህኮ ዲማዴ ማኣሮ
ዋዛሳያ ማዔ ዋታ ዋኣህህ ዓኣኔ።
  - 5 ጾኦሲ ዬኖ ካታሚሎ ባኣካኬ፤
ዒዛ ዓገጂያ ዓገፃዓኬ፤
ጉቶ ዓማ ዒዛ ዒ ማኣዳንዳ።
  - 6 ዴሬ ዋኣቶንደ ካራ ባይዜ፤
ካኣታኣ ሎኦሚ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ዑኡዘ ፔኤሲ ዋይዚሴ
ዋደና
ሳዓ ዓልቃ።
  - 7 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ኩኡና ዋላኬ፤
ያይቆኦ ጾኦህህ ኩኡኮ ፑኖ ካያህኬ።
  - 8 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማዴ
ሳይይዳኣ ዒ ማዴ ዓኮ ባኮ ዛጋኒ ሃኒ
ሙኩዋቲ።
  - 9 ዓይፃፓ ዴንዲ ጋፖ ሄላንዳኣና
ሳዓፓ ጾልዚ ዒ ባይዛንዳ፤
ሂኢኩ ማንህንዳ፤
ዋርዋ ዋርዋ ጋኣጫንዳ፤
ገቲሞዋ ታሚና ሚቻንዳ።
  - 10 ሃውሹዋቲ፣ ታኣኒ ጾኦሲ ማዔህያ ዔሩዋቲ፤
ታኣኒ ዴሮ ቢያ ባኣካ ዴግ ዴገ ጋዓንዳ፤
ሳዓ ዑፃኣ ታኣኒ ፑኡፒ ጴዳንዳ።
  - 11 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ኩኡና ዋላኬ፤
ያይቆኦ ጾኦህህ ኩኡኮ ፑኖ ካያህኬ።

47

- ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያና ዓይናዲንታ
ቆሬ ናኣቶ ዓይነት
ጾኦሲ ዓጮኮ ቢያ ካኣቲ ማዔህ
1 ዴሬዮቲ ቢያ ኩጮ ዒንህኮ ባዑዋቲ!
ዑኡዘዋ ዒንህኮ ዴገዲ
ጾኦሲም ዒላሹዋቲ!
2 ዓጮ ቢያይዳ ዴኤፒ ማዔ ካኣታህ
ዴኤፒ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒገቻያኬ።
3 ዒዚ ዴሮ ኩ ቢታንቶ ዴማ ማህኔ፤
ካኣታ ኩ ዴማ ማዒ ዋርቃንዳጉዲ ማዴ።
4 ዒዚ ናሽካ ያይቆኦም ቦንቾ ማዔ
ኩኡኮ ዴኤሎዋ ዒዚ ኩም ደኦራ።
- 5 ዓሳ ዒላሻኣና፣ ዛያህያኣ ዋርቃኣና
ጾኦሲ ፔ ካኣቱዋ ያይቶ ለዘ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ለካ ዒ ዴዓ ለዘ ኬሰኬ።
  - 6 ዓይናዲዋቲ፣ ኩ ጾኦህህም ዓይናዲዋቲ!
ዓይናዲዋቲ፣ ኩ ካኣቲም ዓይናዲዋቲ!
7 ኩ ጾኦህህም ዓጮ ቢያኮ ካኣቲኬ፤
ዬያሮ ጋላታ ዓይነትም ዒዘም ዓይናዲዋቲ!
  - 8 ጾኦሲ ፔኤኮ ዲማዴ ካኣቱዋ ያይታ ዴዔ፤
ዓጮ ዴሮዋ ዋይህህ ዒዛኬ።
  - 9 ዓብራሃሚ ጾኦህህ ዴሮና ዋላ
ዓጮ ዴሮኮ ሱኡጋ ቡከንቲ፤
ዓጮ ካኣታኣ ዒዛሮኬ፤
ዒዚያ ኮሺ ዴግ ዴገ ጌዔያኬ።

48

- ቆሬ ናኣቶ ዓይነት
ጾኦሲ ካታሞ ማዔ ጂዮኔ
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒኬ፤
ኩ ጾኦህህ ካታሞይዳ፣ ዒዘም ዲማዴ ዲካ
ዴገ ጌዔ ጋላታ ዒዘም ጋላቲንታንዳያ
ኮይሳ።
  - 2 ዓጮ ቢያኮ ዋዛ ማዔ
ኬደ ባንያና ሃኬና ጴዳ ዴጌ ለዘይዳ ሚዛጳ
ጂዮኔ ዲካ
ዴኤፖ ካኣታህ ካታሞኬ።
  - 3 ጾኦህህ ዒዘኮ ዋርዲዮ ጋራ ማዒ
ዒዘኮ ገቲማህ ማዒያ ማርካሴ።
  - 4 ካኣታ ዋላ ቡከንቲ ሙኬ፤
ዔያታ ዋላ ዑፃ ጾሎሮ ጎዔ።
  - 5 ጋዓንቲ ዔያታ ዬኖ ካታሚሎ ዛጋያ ዲቃቲ፤
ዒገጩያ ጳሽኬ።
  - 6 ሸይቺ ዓርቁ ላኣሊጉዲ
ዒኢካ ጎይቁ ዔያታ ዚከንቲ።
  - 7 ዓሳ ኬሰካ ባንጾ ዠባራ
ቴርሴሴ ዓጮኮ ዋኣፃ ካኣሚሎ
ሚንህህጉዲ
ኔኤኒያ ዔያቶኮ ዋልቆ ላቢሲ ጎቃይሴ።
  - 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዴ ባኮ ኩ ዋይዜህጉዲ
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳህ ካታማ ዬኖ ጎይፃ
ማዓንቲ
ኩ ዓኣፒና ኩ ዛጌ፤

- ዓዚ ይኖ ካታሚሎ
ናገረና ደዲሺ ዳይሣንዳኔ።
- 9 ያኦሲዮ! ኑኡኒ ኔኡኮ ጌኡዠ ማኣርይዳ ማዒ
ኔኡኮ ማኣሪያ ኑ ማላኔ።
- 10 ያኦዛሢዮ! ኔና ጋላቲፃ ዓጫ ማዔ ካርና
ሄሌሢጉዲ
ሱንፃኣ ኔኡኮ ዒማ ጎይያ ማዔ።
- 11 ኔኡኒ ጊዜ ዋጋያ ማዔሢር
ፂዮኔይዳ ናገጋ ዳራ ዋዛዳኔ፤
ዪሁዳ ካታማ ናገጋ ዓሶዋ ዋዛሳኔ።
- 12 ዋሊ ገንፃ ከሰኪ ፂዮኔ ሸሩዋቲ፤
ዒዞ ዳዒ ካፖ ሴኤሎዋ ፓይዲዋቲ።
- 13 ዒንሢ ሙካ ሸይንቶም ከኤዛኒ
ዒዞኮ ደደ ከኤሎ ዲያዋ ማሊ ጸቂሡዋቲ፤
ዋርዲዮ ቤዞዋ ዛጉዋቲ።
- 14 ዒንሢ ዒያቶም ከኤዛንዳሢ፡- «ያኦሲ ያዲኬ፤
ኑ ያኦዛሢ ናገረና ናገጋያኬ፤
ሴካ ቤርቲማኣ ዒ ኑና ዒኪ ዓኣዳንዳኔ»
ጌዒኬ።

49

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይያና ዓይናዲንታ
ቆራ ናኣቶ ዓይነት
ቆሎ ጉሙርቂሢ ዒኤዮም ማዒያ
- 1 ዓሳ ቢያሢ ዋይዙዋቲ!
ዓጮይዳ ናገጋ ዳራ ቢያ ዋይዙዋቲ!
- 2 ዒንሢ ሂርኬ ዓሶንታ ዳጌ ዓሶንታ
ዖርጎጮንታ ማንቆንታ
ሃያ ዋይዙዋቲ።
- 3 ዳንጋ ታኣኮ ዒራቶ ጌኤሲ ጌሰታኔ፤
ታኣኮ ዒና ማሊያኣ ማሊ ጸቂሡሢ ዒርዛኔ።
- 4 ዋዮ ታኣሲ ታኣኒ ኮኡኪንሃ ሳንሢ ማሃንዳኔ፤
ታኣኮ ዓኣቲያዋ ሚርጌ ሻዡ ዳንሢ ዋርቆ
ጎኡሎ
ዋርቂ ታ ፔጋሳንዳኔ።
- 5 ፑርታ ከሊ ሙኬም ፑርቶ ዓሳ ታና ማንጋኣና
ታኣኒ ዓይጋ ዒጊጫይ?
- 6 ዩያጉዲ ሃሣ ፔኤኮ ቆሎ ጉሙርቃዞንሢና
ፔ ዖርጎቹምና ሂርሸንታ ፑርቶ ዓሳ
ታና ማንጌቲያ ዓይጋ ታ ዒጊጫይ?
- 7 ሚሌሢኮ ሸምፓሢ ማሃ ሻንቂ ዓውሳኒ ዳንዳዓ
ዓሲ
ገንሣ ሃሣ ዩያ ማሃያ ሚኢሾ ያኦሲም ጨጋኒ
ዳንዳዓ ዓሲ
ፔቲታዎ ባኣሴ።
- 8 ዓሲኮ ሸምፔ ዛላ ሚኢሾ ጨገሢ ሚርጌ
ሚቶኬ፤
ዋዘጉዳ ሚርጌ ሚኢሾ ጨገንቲቲያ
ገዲዋሴ።
- 9 ሃይቁዋጉዲ፣ ዲኡኪንቲዋጉዲ
ናገረና ናገጋያ ማሃኒ
ዋዘጉዳ ሚርጌ ሚኢሾ ጨገንቲቲያ
ገዲዋሴ።
- 10 ዔር ዓሳ ሃይቃያ ማዔሢ ዒርቲያኬ፤
ዩይ ዒር ዓሳ ዒኤዮና ቤልያ ዓሶና ዋላ ሄኮ
ሃይቃኔ፤

- ዩያታ ቢያ ቆሎ ፔኤኮ ሃሺ ዳንዳኔ።
- 11 ሚርጌ ዳኖም ዒያታ ፔ ሱንሢ ሱንሢ ጌሢ
ዒኤሌታቲያ
ዒያቶኮ ዲኡፓ ናገረና ናገጎ ማኣር
ሸይንታፓ ሸይንቲ ሄላንዳኣና
ዩይ ዒያቶኮ ናገጎ ቤዞ ማዓንዳኔ።
- 12 ዓሲ ፔኤኮ ቆሎና ቦንቹንቲ ጎይሣ ጋፒንሢ
ሄሉዋሴ፤
ዳዲ ባይቃ ቆልሞ ማላኔ።
- 13 ዩይ ፔና ጉሙርቃ ዒኤዮ ዓሶና
ዒያታ ጋዓ ባኮ ዋይዚ ዒካ ዓሶናኮ
ጋፒንያ ካርኬ።
- 14 ማራይጉዲ ሳዓ ዳሚም ዒያታ ገኢጌያኬ፤
ሃይቢ ዒያቶ ማራይ ሄንቆሢጉዲ ሄንቃንዳኔ፤
ፔዜ ዓሳ ጉቲና ዒያቶ ዋይሣንዳኔ፤
ፔኤኮ ቦንቹንቲ ማኣራፓ ሃኪ ሳዖ ዳማ ዒያታ
ዋዓንዳኔ።
- 15 ያኦሲ ጋዓንቲ ሸምፓሢ ታኣኮ ሳዖ ዳማፓ
ማሃ ሻንቂ ዒካንዳኔ፤
ጎኔና ዒዛ ቤርታ ታኣኒ ዒርቲያኬ።
- 16 ዓሲ ዖርጎቹ ማዓዛ
ዖርጎቹማኣ ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዳዛ
ዒዛ ዒጊጨፖ።
- 17 ዒዚ ሃይቁ ዋደና ዒኪ ዓኣዳንዳ ፔቲ ባኣዚታዎ
ባኣሴ፤
ዩይ ቆላ ዒዛና ዋላ ዲኡቲንዲዋሴ።
- 18 ዓሲ ፔኤኮ ናገጋ ዋደማና ዋዛዲያታቲያ
ቢያ ባካ ዒዛም ገኢጌሢር ዒ ጋላቲንታያ
ማዔቲያ።
- 19 ሃይቁ ለሚ ዒ ፖዒ ዛጉዋ ቤሲ
ፔኤኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ሳንሢ
ዒዚ ዓኣዳንዳኔ።
- 20 ማሊ ጸቂሡሢ ባኣ ዖርጎቹ ዓሲ
ካይዚ ቦያጉዲ ጉሪ ሃይቁ ባይቃያኬ።

50

- ዓሳኣፔ ዓይነት
ያኦሲ ዋዛሳ ጎኔ ካኣሺ
- 1 ዳኤፖ ያኦዛሢ ማዔ ናገረና ናገጋ ጎዳ ከኤዛኔ፤
ዓባ ከሰካ ካራፓ ዳንዲ ጌላ ካር ሄላንዳኣና
ሳዖይዳ ዓኣ ዓሶ ቢያ ዒዚ ዒኤላኔ።
- 2 ያኦሲ ሚርጌና ሚዛጳያ ማዔ
ፂዮኔ ካታማፓ ሸኤሪ ፖዓኔ።
- 3 ኑ ያኦሲ ሙካንዳኔ፣ ዚቲ ጋዓዓኬ፤
ዒዛኮ ቤርታ ዒኤታ ታሚ ዓኣኔ፤
ኮርይዳኣ ዋልቁና ዓኣ ዓልጎ ዠባሬ ዓኣኔ።
- 4 ዒዚ ፔ ዳር ዋጋ ዋደና
ጫሪንጮንታ ሳዖንታ ማርካ ማሃ
ዒኤላንዳኔ።
- 5 «ዒንጎ ባኮ ታኣም ሸኢሺያና ታኣና ዋላ ጫኣቁ
ዓሶ
ታኣም ጉሙርቂንታያ ማዔ ታ ዓሶ
ታ ቤርታ ቡኩሱዋቲ» ጋዓኔ።
- 6 ያኦሲ ፔኤር ዋጋያ ማዔሢር
ጫሪንጫ ዒዛኮ ዳገ ጌዔ ፂሉም ከኤዛኔ።
- 7 «ዒሰራዒኤሌ! ታ ኔ ዑፃ ማርካደም፤
ዒንሢ ታ ዳራ! ዋይዙዋቲ ታ ከኤዛም፤
ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሢኬ።

- 8 ኔኤኒ ታኣም ዒንጋ ዒንገጾር ታ ኔና ቦሁቀሴ፤
ቢያ ዎዴ ሚቺ ኔ ዒንጋ ዒንገገ ታ ቤርታ
ጴዳ፤።
- 9 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔኤኮ ሞኦግጋ ዚዮ ጌማቶ
ኔኤኮ ባርታጋ ጉላቶ ጉዑቀሴ።።
- 10 ካዮ ቦዓ ቢያ
ዲካ ሄንቃ፡ ሺያና ጋይዲንታ ቆልማ ታኣርኬ።።
- 11 ጫሪንጮ ካፖ ቢያ ታኣኒ ዔራኔ፤
ዓሳ ናንጉቱ ዳውሎይዳ ዓኣ ቦዓኣ ታኣርኬ።።
- 12 ሳግንታ ዒኣካ ዓኣ ባካ ቢያ ታኣርታሢር
ዔያታ ናይዲንቴቲያ ታ ኔኤም ኬኤዙቀሴ።።
- 13 ታኣኒ ዚዮ ጌማቶኮ ዓሸኮ ሙዓ?
ጉላቶ ሱጉዎዎኣ ታኣኒ ዑሸካ?
14 ያኦሲም ጋላታ ዒንገሢ ሺኢሺ፤
ናኦቀ ኔኤኮ ዴኤፖ ያኦዛሢም ዒንገ።።
- 15 ሜታ ኔና ሄሌ ዎዴና ታና ዔኤሌ፤
ታኣኒ ኔና ዓውሳንዳ፤፤
ዩካጋ ኔ ታና ጋላታንዳ፤። ጋዓ።።
- 16 ሳግሲም ጋዓንቴ ያኦሲ፡-
«ኔኤኒ ታኣኮ ዎጎ ናባባኒ
ታኣኮ ጫኣቁም ኔ ዳንጎና ኬኤዛኒ
ዓይጎ ዔራቶ ኔኤኮ ዓኣይ?
17 ጎሪ ታ ኔና ዙሪ ዙር ኔ ዒጻ፤፤
ቃኦ ታኣሲ ገንሢም ኬኤራ።።
- 18 ዉሲ ዓሲ ኔ ዴንቃዎ ዎላ ጳሸካ፤፤
ዘኣዛ ኮኦማ ዓሲና ዎላ ፔቴ ኔ ማዓ።።።»
- 19 «ኔ ዳንጋ ፑርታ ባኣዚ ገሰታንዳጉዲ ኔ ሃሻ፤፤
ገኤዛ ኔኤኮ ቢያ ገሸሢ ሌሊኬ።።
- 20 ዴዒጋጋ ኔኤኒ ኔ ገርሲ ዳንካ፤፤
ኔ ዒንዳ ናዎኮ ሱንጎ ፑርቲሳ።።
- 21 ዩያ ኔ ማዳንቴያ ታኣኒ ዚቲዮ ጌዔ፤፤
ዩያር ታኣኒ ኔጉዲ ማዔያ ኔኤም ማላ፤፤
ሃሢ ጋዓንቴ ፔገና ታ ኔና ጎሪ ዙራ።። »
- 22 «ዒንሢ ታና ቶኦቻ ዓሳ ቢያ ሃያ ዒና ዔኪ
ዎይዙቀቴ፤፤
ሃንጎ ታ ዒንሢ ባይዛንዳ፤፤
ዒንሢ ዓውሳንዳያኣ ባኣሴ።።
- 23 ታኣም ጋላታ ዒንገሢ ሺኢሻሢ ታና ቦንቻ፤፤
ጎይያ ፔኤሲ ፒዚሳሢም
ያኦሲኮ ዓውሲያ ታኣኒ ቤኤዛንዳ፤። ጋዓ።።

51

ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያና ዓይናዲንታ
ዳውቴ ዓይነት፤ ዳውቴ ቤርሳቤሄ ዒኢሴያና
ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታ፤ ሙኪ ዒዛ ጎሪ።።
ማኣሪንታኒ ሺኢቂንቴ ሺኢጶሢ
1 ያኦሲዮ! ኔኤኮ ኮሹሞጉዴያ ታና ማኣሬ፤
ኔኤኮ ሚጫንቴያ ሚርጉሞና
ዳቢንቶ ታኣኮ ዓቶም ጌዔ።።
- 2 ዳቢንቶ ታኣኮ ጋፒሲ ማሰኬ፤
ታ ጎማጋ ታና ገኤሺ።።
- 3 ታኣኒ ታኣኮ ዳቢንቶ ዔራ፤፤

51:1 51:1 2ሳሙ. 12:1-15። 51:4 51:4 ርሜ 3:4።

- ቢያ ዎዴ ጎማ ታኣሲ ታ ቤርታ ታኣም ጴዳ፤።
- 4 ታኣኒ ዎይዘ ዒጻሢ ኔኤምኬ፤
ታ ኔ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ማዳ፤፤
ኔኤኒ ዒጻ ባኮ ታ ማዳ፤፤
ዩያር ኔኤኒ ታኣም ዎጌ ዎጊያና
ሜታሢያ ሄሊሴሢ ፒዘኬ።።
- 5 ታ ዒንዳ ታና ጎጳዴማጋ ታኣኒ ጎማናኬ፤
ሸይቴማጋ ዓርቃዎ ታ ዳቢንቴያኬ።።
- 6 ኔኤኒ ፒዘ ማዒሢና ጎኑሞና ናሸካሢር
ኔ ዔራቶኮ ዓኣሸንቴ ባኮ ታና ዔርዜ።።
- 7 ሂሶጴ ዒላዙና ታና ኮርዴ፤
ታኣኒያ ገኤሸካንዳ፤፤
ታና ማሰኬ፡ ሻቺዳጋ ባሽ ታኣኒ ቦኦራንዳ።።
- 8 ዎዛ ዑኡሲ ኔ ታና ዎይዘሴ፤
ኔ ታኣኮ ሜንሢ ሜገያ ዎዛዳንዳ።።
- 9 ታኣኮ ጎሞ ዛጊ፤፤
ዳቢንቶ ታኣም ዓቶም ጌዔ።።
- 10 ታ ያኦዛሢዮ! ገኤሺ ዒና ታኣም ዒንገ፤፤
ፒዘ ማዔ ዓያና ጋራ ታኣኮ ጌሢ።።
- 11 ኔ ቤርታጋ ታና ሺኢሺ፤፤
ኔኤኮ ዴማዴ ዓያናዎ ታጊዳጋ ዔኪ።።።
- 12 ኔኤኒ ታና ዓውሴ ዎዴና ዒንገ ዎዘጉዴ ዎዛ
ታኣም ዒንገ፤፤
ዓይሢንታያ ማዓንዳጉዲ ታና ማኣዳ።።
- 13 ዩካጋ ታኣኒ ዓይሢያ ኔኤኮ ካፑዎ ዓሳ
ዔርዛንዳ፤፤
ጎሞ ዓሳኣ ኔ ባንሢ ማዓንዳ።።
- 14 ታኣኮ ዴኤሻሢ ማዔ ታ ያኦዛሢዮ!
ዓሲ ዎዴሢዳጋ ታና ኔ ካፔ፤፤
ኔኤኒ ዓውሳያ ማዔሢር ጋላታ ዓይነት ታ
ዓይናዳ።።
- 15 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዳንጎ ታኣኮ ቡሌ፤፤
ታኣኒያ ኔና ጋላታንዳ።።
- 16 ዎንዴ ኔ ዒንጎ ባኣዚ ናሸካያ ማዔቴ
ታኣኒ ኔኤም ዒንገያ ናንዳ፤፤
ሚቺ ዒንጎ ዒንገያኣ ኔና ዎዛሱቀሴ።።
- 17 ያኦሲም ዒንገንታ ዒንገሢ ሜቄ ዒኔኬ፤፤
ሜቄያና ሂርኪ ጌዔ ዒና ዒዚ ቦሁቀሴ።።
- 18 ያኦዛሢዮ!
ጸዮኔ ማኣዳ፤፤ ዩራሳላሜኮዎ ኬኤሎ ዲያ
ኮሻኒ
ሃዳራ ኔኤኒ ጌዔሢጉዲ ማዎንጎ።።
- 19 ዩማ ዎዴና ፒዘ ዒንጎ ዒንገያንታ
ሚቺ ዒንጎ ዒንገያና ኔኤኒ ዎዛዳንዳ፤፤
ኮኤኒያ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዚዮ
ጌማቶ ሺኢሻንዳ።።

52

ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያና ዔራቶና
ካላሊንታ ዳውቴ ካላሎ፤ ዔደኦሜ ዓሢ ደይቄ
ሳኣያኦሎ ኮራ ሙኪ፡ «ዳውቴ ዓቤሚሌኬ ማኣሪ
ሙኬ።።» ገይ ኬኤዜያና ዓይናዲንቴያኬ።።
ያኦሲኮ ዎጎና ኮሹሞና

- 1 ዓዘ ወልቆሶ ፑርቱምና ዓይጋ ኔ ጨኢዲንታይ?
  - ጾኦሲ ዓኣፓ ኔኤኒ ቶኦቲንቲያታ?
  - ቢያ ወዴ ወይቲ ኔ ያቶርቃይ?
- 2 ኔኤኒ ገሸሣ ታኣኮ ማዳኬ ገዲ ዓርቁሦ
  - ዳንጋ ኔኤኮ ዓጩ ሸጊሬጉዲ ባይሲንታ ሱኪ ሸራኔ።
- 3 ኮሹሞይዲፓ ባሽ ፑርቱም
  - ጎሹሞይዲፓ ለኡዙሞ ባሽ ኔኤኒ ዶኦራኔ።
- 4 ኔኤኒ ዓሶ ገሻ ዓሣ
  - ዓሲ ማኣሳንሦንዶ ጎይሣ ገሰታኒ ናሽካኔ።
- 5 ዬያር ያኦሲ ኔና ጋፒ ባይዛንዳኔ፤
  - ኔ ማኣራፓ ከሲ ኔና ዒዚ ዳውሳንዳኔ፤
  - ዓሳ ናንጋ ሳዓፓ ኔና ቱጊ ከኤራንዳኔ።
- 6 ዲሎ ዓሳ ዬያ ዛጊ ዓጊጫንዳኔ፤
  - ሚኢቶያ ሂዚ ገዲ ዔያታ ሚኢጫንዳኔ፡-
- 7 «ያኦሲ ፔኤኮ ገቲማጉዲ ማሂባኣ
  - ፔ ቆሎ ሚርጉሞና ሄርሺንቲ
  - ፔ ፑርቱምናኣ ዶዴ
  - ሃያ ዓሣ ዛጉዋቲ።»
- 8 ታኣኒ ጋዓንቲ ያኦሲ ማኣርይዳ
  - ዋርቁ ዓኣ ዛይቶ ሪሚቶጉዲኬ፤
- ዒዛኮ ጋፑዋ ናሹሞ
  - ናኣናና ታ ጉሙርቁ ጎይሣ ናንጋንዳኔ።
- 9 ያኦሲዮ!
  - ኔኤኒ ማዳ ኮዦ ባኮር ቢያ ናንጊና ታ ኔና ጋላታኔ፤
  - ሱንፃ ኔኤኮ ኮሽታሣር ኔ ሱንፃ ታ ሃጋኣ ዋዛ ማሃኔ፤
  - ኔኤሞ ዲማዳ ዓሶ ባኣካ ታ ኔና ጋላታኔ።

53

- ዓይነት ስኡጋሣ ጎይሣ ጎይፆና ዔራቶና ካላለንቲ ዳውቲ ዓይነት ሞሰኮ ፑርቱም
- 1 ዔኤያ ዓሲ ፔ ዒናና «ያኦሲ ባኣሴ» ጋዓኔ፤
    - ዬያታ ፑርታ ዓሲኬ፤
    - ማዳ ዔያቶኮ ሻኣካያኬ፤
    - ዔያቶ ባኣካ ፔቲታዮ ኮሽ ማዳይ ባኣሴ።
  - 2 ማሊ ጳቂሣ ዓሲና ያኦሲ ኮዓ ዓሲያ ዓኣቲ ዛጋኒ
    - ዒዚ ጫሪንጫፓ ዓሶ ዛገኔ።
  - 3 ጋዓንቲ ቢያሣ ዣኣሌኔ፤
    - ዔያታ ፔቲ ማዒያ ፑርቲኔ፤
  - ዔያቶይዳ ፔቲታዮ ኮሽ ባኣዚ ማዳይ ባኣሴ።
  - 4 ዓሲ ካሣ ሙዓሣጉዲ ዴር ታኣኮ ሙዓ ዓሳ
    - ታና ዔኤሊ ዔሩሞ ዓሳ
  - ዬያታ ፑርቶ ማዳ ዓሳ
    - ፔቲታዮ ዔኤሲ ዛጊ ዔሩሞዓዳ?
  - 5 ያኦሲ ፔ ዴር ሞርኮ ማንሣሣር
    - ዎና ዎዲፓኣ ባሽ ዓጊቹሞ ዔያታ ዓርቁኔ፤
    - ዒዚ ዔያቶ ዒፃሣር ጋፒ ዔያታ ቦርሲንታንዳኔ።
  - 6 ዲዮኔይዲፓ ዒሰራዔኤሌሞ ዳቂንታ ዬዓያታቲ ዓይጎ!

ያኦሲ ፔ ዴርኮ ዲዒንቲ ባኮ ማሃ ዎዶና ያይቆኦሴ ናኣታ ዎዛዳንዳኔ፤
ዒሰራዔኤሌ ዴራኣ ኮሽ ዎዛዳንዳኔ።

54

- ዓይነት ስኡጋሣ ጎይሣ ጎይፆና ጎኦላና ዓይናዲንታ ዳውቲ ዓይነት ዜፓ ዓሳ ሳኣዮኦሌ ኮራ ሙኪ፡ «ዳውቲ ፑኒ ኑ ኮራ ዓኣኔ» ገዲ ከኤዜያና ዓይናዲንቲያኬ።
- 1 ያኦሲዮ! ኔ ሱንፆና ታና ዓውሴ፤
    - ኔ ዎልቆና ታኣሞ ዎጌ።
  - 2 ያኦሲዮ! ሸኢጲያ ታኣኮ ዋይዜ!
    - ታኣኒ ጋዓ ባኮዎ ዒና ዔኬ።
  - 3 ፃንጎ ዓሳ ታኣሞ ዔቁኔ፤
    - ገኔ ማዳ ዓሳ ሸሞፓሣ ታኣኮ ዳሂ ሃንታኔ፤
    - ያኦሲ ዔያታ ዔኤሲኬ ጎዑዋሴ።
  - 4 ጋዓንቲ ያኦሲ ታና ማኣዳሣኬ፤
    - ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ታና ከኤሊንቁ ዓርቁኔ።
  - 5 ዔያቶኮ ገሩ ማዳ ታና ዎኣዪሳ ታ ሞርኮም ማሄ፤
    - ዔያቶ ባይዚ፡ ኔኤኒ ጉሙርቁንታያ ማዒያ ዳቁ።
  - 6 ኔኤሞ ዒንጎ ባኣዚ ታ ሸኔና ታ ዒንጋንዳኔ፤
    - ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ!
    - ዬይ ኮይሳያ ማዒሣር ታ ኔና ጋላታኔ።
  - 7 ታ ሚጋፓ ቢያ ኔ ታና ዓውሴኔ፤
    - ታ ሞርኮኮሞ ሎኣሚያ ታ ዛገኔ።

55

- ዓይነት ስኡጋሣ ጎይሣ ጎይፆና ጎኦላና ዓይናዲንታ ዳውቲ ከኤዚ ዔርዜ ባኮ ላጌ ዒፃ ዓሲ ሸኢቁ ሸኢጲሣ
- 1 ያኦሲዮ! ሸኢጲያ ታኣሲ ዋይዜ፤
    - ታ ኔና ሸኢቃ ሸኢጲያ ቶኣዛዲፓ!
  - 2 ታ ባንሣ ዛጌ፡ ዋይዚያ ታኣሞ ማሄ፤
    - ጋርሲና ታኣኒ ዲቃቲኔ፡ ዓጊፃያ ዓጊፃኔ።
  - 3 ታ ሞርካ ታኣሞ ዚርቃሣር ታ ዒጊጩኔ፤
    - ፑርቶ ሄርቁ ዎይሣፃ ታና ሸኢቹኔ፤
    - ዔያታ ፑርታ ሜቶ ታ ጊዳ ዔኪ ሙካኔ፤
    - ዒፃ ዳጋና ታና ዔያታ ዛጋኔ።
  - 4 ዒና ታኣኮ ታና ማሊሣና ዎኣዪሳኔ፤
    - ታኣኒ ሃይቁኔ ገይሲ ታና ዒጊቹ ዓርቁኔ።
  - 5 ዒጊቹሞና ዲቃቲሣና ታ ዓርቁኔ፤
    - ዑፃ ታኣኮ ማዔ ካራና ዲቃታኔ።
  - 6 ዶኦሌጉዲ ጋኣሲ ታኣኮ ዓኣቲ ዓይጎ!
    - ባራኒ ዴንዲ ታ ሃውሹያ ናንዳኔ።
  - 7 ሄኤዶ ቤቲ ታኣኒ ሃኬ ዓኣዳቲ
    - ዓሳ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ታ ናንጋንዳቲኬ።
  - 8 ዓልጋሣ ዠባርና ዠኢፖናፓ ታ ጳሽኪ
    - ሩኡሪና ታ ማኣር ባንሣ ታ ሄሌያ ናንዳኔ።
  - 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ!
    - ካታሜሎይዳ ገኔ ማዳና ዣሎና ታ ዛጋሣር ዲቃሣ ካራ ዔያቶኮ ባይዜ፤
    - ገሰታ ሙኡጮዎ ዔያቶሲ ሲኤራ።

- 10 ዓዛ ማቶና ባይሲንታና ኩሜ ካታማኬ፤
ፑርቶ ዓሳ ዋንቶንታ ሮኦርንታ ዒዘኮ ኬኤሎ
ዲያ ዑፃ ሃንታኔ።
- 11 ባይሲንታ ዒዘይዳ ዓኣኔ፤
ጌኔ ማደና ጌሺሢና ዓሳ ቡካ ጳኣካፓ ዒዘኮ
ባይቁዋሴ።
- 12 ታና ጫሽካሢ ታ ሞርካሢቱዋሴ፤
ዋንዴ ዬያታቲ ጊቢ ታ ዳንዳዔያ ናንዳኔ፤
ታ ዑፃ ምቶርቃሢያ ዒዘቱዋሴ፤
ዒዘታቲ ቤርታፓ ታ ዒዘኮ ዓኣሺንቲያ
ናንዳኔ።
- 13 ጋዓንቲ ዬያ ማዳሢ ታ ኔና ጉሙርቃ
ታኣኮ ለጋሢና፣ ዒሺናሢ ማዔ ኔናኬ።
- 14 ኦኤኒ ያኦሲ ማኣራ ዳር ባኣካ ዋላ ሃንቲኔ፤
ዋዛሳ ናሹዋዋ ኦኤኮ ዓኣኔ።
- 15 ዒና ዔያቶኮ ፑርቲዋ ቡኬ ቤሲታሢር
ታ ሞርኮይዳ ዔያታ ዔሩዋንቲ ሃይቢ
ዬያንጎ!
ሳዛና ዓኣዎዋ ዲኡኪንቶንጎ!
- 16 ታኣኒ ጋዓንቲ ያኦሲ ባንሢ ዒላታኔ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ታና ዓውሳኔ።
- 17 ዋንቶንታ ጉቶንታ ሮኦርንታ
ታኣኒ ዔኤሊንታኔ፣ ዚኢሊንቲያ ታ
ዚኢሊንታኔ፤
ዑኡዘዋ ዒ ታኣኮ ዋይዛኔ።
- 18 ታና ማኪ ዔቁ ዓሳ ሚርጌኬ፤
ታኣም ማሎና ያላፓ ሽምፓሢ ታኣኮ ዒዚ
ማሢ ሽንቁ ዔኪ ዓውሳንዳኔ።
- 19 ዔያታ ፔኤኮ ሃንቲያ ላኣሚባኣሴ፤
ያኦሲያ ዔያታ ዒሺጩዋሴ፤
ሚናፓ ዓርቃያ ፔኤኮ ካኣቱዋይዳ ዓኣ
ያኣዛሢ
ዋይዚ ዔያቶ ዒ ዳውሲሳንዳኔ።
- 20 ታኣኒ ዒዛ ታ ላጌኬ ጋዓ ዓሢ
ፔ ላጎ ጳርቃኒ ፔ ኩጮ ዔቁሴኔ፤
ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁዋዋ ሃሺኔ።
- 21 ዳንጋ ዒዘኮ ያይሲዳፓ ባሽ ሽኢታኔ፤
ዒና ጋዓንቲ ዒዘኮ ያልዚ ማላኔ፤
ዑኡዘ ዒዘኮ ዛይቲይዳፓ ባሽ ኮሽካኔ፤
ጋዓንቲ ቱጊንቲ ጩንቻ ዓፓሮጉዲኬ።
- 22 ኔና ዳኤፃ ባኮ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሃሺ፤
ዒዚ ኔ ቶኦኮ ዛጊ ዓርቃንዳኔ፤
ዒዚ ኮዦ ዓሶ
ፔቲታያ ማታዳንዳጉዲ ማቶም ዓኣሢ
ዒንጉዋሴ።
- 23 ያኦሲዮ! ኔኤኒ ጋዓንቲ ፑርቶ ዓሶ
ባይሲንታ ዔቲይዳ ኬኤራንዳኔ፤
ዬያታ ዓሶ ዋዳ ዓሶና ጌሻ ዓሳ
ዔያታ ናንጋኒ ኮይሳ ሌያኮ ሄካሢታያ
ናንጋዓኬ፤
ታኣኒ ጋዓንቲ ኔና ጉሙርቃኔ።

56

- «ደኣሌላ ሃኬ ዓኣ ሻኣቦይዳ» ጌይንቲ
ዓይነት ማጻፈግ ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያ ካላሊንቲ
ዳውቲ ካላሎ (ፒሊሰጻኤ ማ ዓሳ ጌኤቲይዳ
ዳውቲ ዓርቁያና ዒ ካላሌያኬ።)
- ያኦሲ ጉሙርቁ ሽኢቁንታ ሽኢሲሢ
1 ያኦሲዮ! ዓሳ ታና ዋኣዪሳሢና
ሞርካኣ ታኣኮ ታና ቢያ ዋይ ዳውሳሢናር
ታኣም ሚጩንቲ።
- 2 ምቶርሙሞና ታና ያላ ዓሳ ሚርጌኬ፤
ሞርካ ታኣኮ ሮኦር ጉቤ ታ ዑፃ ዔቁኔ።
- 3 ታና ዒሺቻ ዋደና
ታኣኮ ጉሙርቁያ ታ ኔጊዳ ማሃኔ።
- 4 ታኣኒ ያኦሲ ጉሙርቃሢር ዒሺጩዓ፤
ታኣም ዒንጊንቲ ሃጊ ማዓ ዋዘር ዒዛ ታ
ጋላታኔ፤
ታኣኒ ዒዛ ጉሙርቃሢር
ዔዘ ዓሲ ታና ዋዳንዳይ?
- 5 ሞርካ ታኣኮ ሮኦር ጉቤ
ታ ዳቢንቲቲ ዓርቃኒ ኮዒ ሃንታኔ፤
ቢያ ዋይ ታና ባይዛኒ ዋላ ዘርታኔ።
- 6 ቡኪንቲ ታና ዔያታ ካታኔ፤
ሄያ ቢያ ዔያታ ታኣኮ ኮጲሳኔ፤
ሽምፓሢ ታኣኮ ባይዛኒ ኮዓኔ።
- 7 ያኦሲዮ! ዋይቲቲያ ዔያታ ቶሊ ዓቱዋጉዲ ማዴ!
ያቶ ዳር ኔኤኮ ጎሪንቶና ዳውሲሴ።
- 8 ቃያሢ ታኣኮ ፃኣፒ ዓርቁ፤
ዓቢያዋ ኔ ደሎዘይዳ ቃዴ፤
ቢያሢ ፃኣፒ ዓርቆ ቤዛ ዓርቁንቲያቱዋዓዳ?
- 9 ኔ ባንሢ ታኣኒ ዔኤሊንታ ኬሎና
ሞርካ ታኣኮ ጊንሢም ማዓኔ፤
ዬያና ያኦሲ ታኣኮ ኮራ ማዔሢ ታ ዔራኔ።
- 10 ዬይ ታኣና ዋላ ማዔ ያኣዛሢ
ቃኣሎ ታ ዒዘኮ ጋላታሢና ቦንቻ ያኣዛሢኬ።
- 11 ታኣኒ ዒዛ ጉሙርቃሢር ዒሺጩዓ፤
ዓሲ ታና ዓይጎ ዋዳንዳይ?
- 12 ያኦሲዮ!
ኔኤም ታኣኒ ናኣቤ ናኣቢ ዓኣኔ፤
ዬይያ ጋላታ ታ ኔኤም ሽኢሻያኬ።
- 13 ሃይቢዳፓ ኔኤኒ ታና ዓውሴኔ፤
ዲቁንቲ ታኣኒ ሎኦሙዋጉዲ ኔ ታና
ማኣዴኔ፤
ዬያር ሽምፓና ዓኣ ዓሶ ዑፃ ፖዓ ፖይይዳ
ያኦሲ ቤርታ ታኣኒ ሃንታኔ።

57

- «ባይዚፖ» ጌይንታ ዓይነት ማጻፈግ ሱኡጋሢ
ዓይሢ ጎይያ ካላሊንቲ ዳውቲ ካላሊ
(ዳውቲ ሳኣያኦሌ ቤርታፓ ፑኒ ዳና ዔቶ ጌሌያና
ዓይናዳያኬ።)
- ያኦሲ ማኣዳንዳጉዲ ሽኢቁንቲ ሽኢሲሢ
1 ያኦሲዮ! ታኣም ሚጩንቲ፣ ታና ማኣራ፤
ታ ሽምፓሢኮ ፑና ካያሢ ኔናኬ፤
ማቶ ዲጳ ዓኣዳንዳያ ሄላንዳኣና
ኔኤኮ ጋኣዘ ዳም ታኣኒ ጌላንዳኔ።

56:12 56:12 14ሙ. 21:13-15።

- 2 ታኦም ማሌ ባኮ ማዲ ኩንሣ ያኦሣሢ
ዒዛ ደኤጋሣ ባንሢ ታኦኒ ዒላታኔ።
- 3 ያኦሲ ፔ ሚጠንቲያና ጉሙርቁንቲያዎ
ጫሪንጫጋ ዳኪ ታና ዓውሳንዳኔ፤
ታና ማታሳ ዓሶ ዒዚ ዳውሲሳንዳኔ።
- 4 ሸምፔላ ታኦኮ ዘቢና ማንጊንቲኔ፤
ሸኦሊ ታና ሙዓ ቦያ ባኦካ ታ ኬዳኔ፤
ዓጫ ዔያቶኮ ዎርሢና ሂኢሸናጉዲ
ዒንዲርዘኣ ዔያቶሲ ዎርቁንቲ ጩንቻ
ዓጋርኬ።
- 5 ያኦሲዮ!
ሌካ ጫሪንጫኮ 0-9 ደግ ደገ ጌዔ፤
ቦንቻ ኔኤሲ ሳዖ ቢያይዳ ኩሞንጎ።
- 6 ዎርካ ታኦኮ ታና ዓይሣኒ ፒሮ ታኦም ፒሬኔ፤
ታና ጉቤና ዎቢሳ ዎዛ ቲቁሢ ታና ሄሌኔ፤
ዔያታ ታኦኮ ጎይያይዳ ዔቲ ቦኦኬኔ፤
ጋዓንቲ ዬያ ዔቶይዳ ፔኤሮ ዔያታ ሎኦሜኔ።

- 7 ያኦሣሢዮ! ዒና ታኦኮ ደዲኬ፤
ካላሊያ ካላሊ ታኦኒ ዓይናዳኔ።
- 8 ታኦኮ ሸምፔላ ደጩ፤
ጎኦኦንታ ሃንጎ ዓይነት ማንጋሞንታ
ዔቁዎቲ!
ታኦኒያ ሚኢሪ ዔቆንዳኔ።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዴሮ ባኦካ ታ ኔና
ጋላታንዳኔ፤
ታ ዴሮ ባኦካኦ ታ ኔኤም ጋላታ ዓይነት
ዓይናዳንዳኔ።
- 10 ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹማ ጫሪንጫ ሄላያኬ፤
ጉሙርቁንቲያኦ ሻኦር ሄላኔ።
- 11 ያኦሲዮ! ጫሪንጫኮ 0-9 ደግ ደገ ጌዔ፤
ቦንቻ ኔኤኮ ሳዖ ቢያይዳ ማግንጎ።

58

- «ባይዚፖ» ጌይንታ ዓይነትና ዓይነት
ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይያ ካላሊንቲ ዳውቲ ካላሊ
ያኦሲ ፑርቶ ዓሶ ዎጋንዳጉዲ ሸኢቁንቲ ሸኢዲሢ
1 ዒንሢ ዎይሣ ዓሳ!
ፒዜ ዒንሢ ጌሰታ?
ዓሶም ጎኦሞና ሄኮ ዒንሢ ዎጋ?
2 ዬያ ዒንሢ ሃሺ ዒኖና ዒንሢ ፑርታ ባኦዚ ማሊ
ቲካኔ፤
ሳዖይዳ ዒንሢ ማዳ ባካ ቢያ ፑርታ ሌሊኬ።
- 3 ፑርቶ ዓሳ ዒንዶ ጎጳ ዓኦያ ዣኦሌያኬ፤
ሸይንቲማጋ ዓርቃዖ ዳባኔ፤ ሎኡዙሞዎ
ዔያታ ጌሰታኔ።
- 4 ዔያታ ሸኦሸጉዲ ዳኦኒናኬ፤
ዎይዚ ባይቁ ጎፖ ሸኦሸ ጉዴያኬ።
- 5 ጎፖ ሸኦኦ ዎኖ ፔኤሲ ቲጫሢ
ሸኦኦ ማርሻ ዓሶንታ ሳጎ ዓሶንታኮ 0-ኡዘ
ዎይዘ ዒዲኬ።
- 6 ያኦሲዮ! ዬያቶ ዘቦጉዴ ፑርቶ ዓሶንሢኮ ዓጩ
ሚንሢ፤

- ባንጋሎዎ ዔያቶሲ ሸኦሌ።
- 7 ላኦሊንታዖ ጋጋ ዎኦሢጉዲ ዔያታ ባይቆንጎ!
ሂኢዮ ዔያታ ዲካዛ ዳዳቦንጎ!
- 8 ሃንታዖ ማኦሸኪ ጋጋ ዳኦዳጉዲ
ጊንሣ ሃሣፖጊ ዛጉዎ፤ ቡሊሢጉዲ
ዔያታ ማግንጎ!
- 9 ዔያታ ዔርቲባኦንቲ ዓንጊሢጉዲ
ቲጊንቲ ኬኤሪንታንዳኔ፤
ያኦሲ ፔኤኮ ዳኦፖ ዳጎና
ሸምፔና ዓኦንቲ ዜርቁ ዔያቶ ባይዛንዳኔ።
- 10 ጎሞ ዓሶኮ ኮማ ኮዲንታኦና ዛጋዖ
ዲሎ ዓሳ ዎዛዳኔ፤
ዔያታ ቶኮ ፔኤሲ ፑርቶ ዓሶ ሱጉዖና
ማሰታኔ።
- 11 ዬኖ ዎዶና ዓሳ፡- «ዲሎ ዓሳ
ፔኤኮ ኮዮ ማዶ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዔኬኔ፤
ሳዖይዳ ዎጋ ያኦሲ ጎኔና ዓኦኔ» ጋዓንዳኔ።

59

- «ባይዚፖ» ጌይንታ ዓይነትና ዓይነት
ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይያ ካላሊንቲ ዳውቲ ካላሊ
(ዳውቲ ዎዶና ማኦር ዒዛኮ ማንጋንዳጉዲ
ሳኦያኦሌ ዓሶ ዳኬያና ዒ ዓይናዳያኬ።)
- ያኦሲ ካጋንዳጉዲ ሸኢቁንቲ ሸኢዲሢ
1 ያኦሲዮ! ታኦኮ ሞርኮይዳጋ ታና ዓውሴ፤
ታና ማኦሳንሣኒ ዔቆ ዓሶይዳጋ ካፔ።
- 2 ፑርቶ ማዳ ዓሶይዳጋ ሄሊ ታና ዓይሴ፤
ዓሶ ዎዳ ዓሶይዳጋኦ ታና ዓውሴ።
- 3 ዔያታ ታና ካቲ ዓኦ ጎይያ ዛጌ!
ያኦሲዮ! ሚጠንቲያዎ ዓሳ
ታ ዳቤ ባኦዚንታ ጎሜያ ታኦኮ ባኦንቲ
ታ 0-9 ቡኪ ዔያታ ዘርቲኔ።
- 4 ዔያታ ታ ዳቤ ባኦዚ ባኦንቲ ታና ማኦሳንሣኒ
ጊኢጊንቲኔ፤
ኔኤኒ ዬያ ዛጊጋጋ ዔቁ ታና ማኦዴ።
- 5 ኔኤኒ ቢያ ባኮ ዎይሣ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ
ያኦሣሢኬ፤
ሚሌ ዴሮይዳ ማቶ ዓጋኒ ኬሰኬ፤
ዔያታ ፔኤኮ ጌኖ ማዶና ማዳ ባኮሮዎ
ሚጠንቲያዎ ማቶ ዔያቶይዳ ኬኤሬ።
- 6 ካታሞይዳ ዔያታ ዓዳ ካኒጉዲ
ቦጪ ሃንቲ ሸራኦ ሸራ ፔኤቁ ዒባኒ
ማዓንዳኔ።
- 7 ዳንጋጋ ዔያቶኮ ኬሰካ ባኮ ኔኤኒ ዎይዜ፤
ዳንጋ ዔያቶኮ ጩንቻ ዓጋር ዓኦኔ፤
ዔያታ፡- «ያኦኒያ ኦኡሲ ዎይዙዎሴ» ጋዓኔ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ኔኤኒ ጋዓንቲ ዔያቶ ሚሚኢ ጫኔ፤
ሚሌ ዴሮ ቢያ ቶኦቲ ኔ ዛጋኔ።
- 9 ታኦኮ ደዴማሢዮ! ታና ኔ ካፔ፤
ያኦሣሢዮ! ኔኤኒ ታኦኮ ፑኖ ካያሢኬ።
- 10 ያኦሲ ፔ ማኦሪያና ታኦኦ ካኦማንዳኔ፤
ታ ጎዳሢ ታ ሞርኮኮ ሎኦሚያ ታና ዳዎንዳኔ።

- 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕኔ ኑ ገብረሚካኤል፤
 ታኣኮ ዓገር ኔኤኒ ኮሜ ኮፃፍ ማዕኔህ
 ዋሉዋጉዲ ዔያቶ ዋዲፖ፤
 ጋዓንቴ ኔኤኮ ዋልቆና ዔያቶ ዜርቄ፥ ሃሃ
 ዳውሲሴ።
- 12 ፔኤኮ ዔያታ ዳንጋፓ ኬሳ ጎሞር
 ፔ ሙሱርና ዔያታ ገሰታ ዑኡዞር
 ዔያታ ጋዳንቁ ሉኡቃሂር
 ፔ ያቶርሙሞና ዓዲንቶንጎ።
- 13 ኔኤኮ ዳጎና ዔያቶ ባይዜ፤
 ዔያቶ ጋጋፒሴ፤
 ያዲ ማዕዛ ያኡሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዋይሃያ
 ማዕኔህ
 ዓጮኮ ጋፓ ሃላንዳኣና ዔርቴያ ማዕንዳኔ።
- 14 ታኣኮ ሞርካ ጉሪ ካታሞይዳ
 ካገጉዲ ሶጪ ሃንጉ ሺራኣ ሺራ
 ዒባኒ ማዒ ሙካኔ።
- 15 ሙያ ባይዚ ዔያታ ጳሽኪ ሺራኔ፤
 ዔያታ ሚሽኪባኣያታቴ ጉሪ ሶጪ ሺራኔ።

- 16 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዋልቆ ዛሎ ዓይናዳንዳኔ፤
 ኔኤኒ ታኣኮ ፑኖ ካያሂኬ፤
 ታና ሚቴ ኬሎ ኔ ታኣኮ ዲካሂኬ።
- 17 ያኣዛሂኖ! ኔ ታኣኮ ዲማዳሂኬ፤
 ኔኤኒ ታኣኮ ፑኖ ካያሂኬ፤
 ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ናሹሞ ኔ ታና ቤኤዛኔ፤
 ዬያር ጋላታ ዓይነት ታ ኔኤም ሺኣሻኔ።

60

ዓይነት ሱኡጋሂ ዓይህ ጎይያ «ሳሌ ቡኒ»
 ገይንታ ዓይነትም ዓይናዳንታ ዳውቴ ካላሊ
 (ኬዶ ዛሎኮ ዓባ ገሌ ባንፃ ዓኣ ሚሴፖታሚያና
 ሶኦሪያ ዓጮኮ ሳዘይዳ ናንጋ ዓራማ ዓሳ
 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያሌያና፡ ገንሃ ሃሃ ዒዮዓኣቤያ
 ሶኦሪ ዶኤጮይዳ ታጸ ላምያ ሺያ ማዕ ዔይኤማ ዓሶ
 ዋይያና ዓሶ ዔርዛኒ ዳውቴ ካላሌ ካላሊኬ።)
 ያኡሲ ዓውሳያ ማዒያ ዔርዛ ሺኣሲሂ
 1 ያኡሲኖ! ኔ ኩና ኬኤሬኔ፥ ማንሂያ ጋኣጮኔ፤
 ኔ ኩና ጎሬኔ፤
 ሃሂ ጋዓንቴ ማሂ ኩና ኮሹ።
 2 ሳዔሎ ኔ ዓገሂ ፃሂሲ ዳርዜኔ፤
 ሴካ ሃንጋ ዒዛ ጋዓሂር ዒዛ ኮኣሌ።
- 3 ኔኤኮ ዳር ማቶ ኔ ዳዌኔ፤
 ማሃ ዋይኔ ዑሺ
 ኩ ዑሽካንዳጉዲ ኔ ዒንገኔ።
- 4 ፔኤኮ ሞርኮ ዓንጋፓ ቶሊ ዓታንዳጉዲ
 ኔና ዒገጫዘንሂ ዳንቁ ፔና ካፓንዳጉዲ
 ማላታ ማሂ ኔ ዔያቶም ዒንገኔ።
- 5 ኔ ናሽካ ዳራ ዳቃንዳጉዲ
 ሚዛቆ ኩጮና ኩና ማኣዳ፥ ማሂያ ኑም
 ኬኤዜ።

- 6 ያኡሲ ፔ ናንጋ ዲማዳ ማኣራፓ ኬኤዘያ፡-
 «ታኣኒ ዋዛና ሴኬሚ ሳያ ገሽካንዳኔ፤
 ሱኮቴ ዶኤጮዋ ፓቃንዳኔ።
- 7 ገሌዓዴንታ ሚናኣሴ ዓጮንታ ታኣርኬ፤
 ዔፕራኤማ ያሎር ታኣኮ ቶኣካ ዓጎ ዓንጎኬ፤
 ዪሁዳ ታኣኮ ካኣቱሞ ዋልቆኮ ማላታኬ።

60:12 60:12 2ሳሙ. 8:13፤ 1ዮሴ. 9ሃኬ 18:12።

- 8 ሞዓኣቤ ታኣኮ ዑያ ማሰቶ ጎንጎኬ፤
 ዔይኤማ ታኣር ማዒያ ዔርዛኒ ዲርዘ ታኣሲ
 ዒኣካ ታ ገሃንዳኔ፤
 ፒሊሰጳኤማ ዓሳኣ ታ ዴማ ዋርቃንዳኔ»
 ገዔኔ።
- 9 ኬልቂ ዲርቂንቴ ካታሚሎ ያ ታና ዔኪ
 ዓኣዳንዳይ?
 ዴንዲ ዔይሚያሴ ሃላኒ ያ ታና
 ካኣሌሃንዳይ?
- 10 ያኡሲኖ! ኩና ኬኤሬሂ ኔናኬ፤
 ኩኤኮ ያሎ ዓሶና ዋላ ኬሰኪያ ኔ ሃሹኔ።
- 11 ዓሲ ዓሲ ማኣዳሂ ዔኤቢ ፓሁሞያኬ፤
 ዬያር ሞርኮ ኩኤኮ ኩ ባሻንዳጉዲ ኔ ኩና
 ማኣዳ።
- 12 ያኡሲ ኩኤኮ ዋላ ማዕያታቴ ኩ ባሻንዳኔ፤
 ዒዚ ሞርኮ ኩኤኮ ዳውሲሳንዳኔ።

61

ዓይነት ሱኡጋሂ ዓይህ ጎይያ ጎኦላና
 ዓይናዳንታ ዳውቴ ዓይነትም
 ማቶፓ ቶሊ ኬሰካኒ ሺኣቂንቴ ሺኣሲሂ
 1 ያኡሲኖ! ዒላቶ ታኣኮ ዒናፓ ዋይዜ፤
 ሺኣሲያዋ ታኣኮ ዔኬ።
- 2 ዒና ታኣኮ ዶጮ ዋዶና
 ሳያኮ ጋፓ ዓኣያ ታኣኒ ኔና ዔኤላኔ፤
 ታ ገዳፓ ባሽ ዴግ ገዔ ላላሂ ባንሂ
 ዔኪ ታና ዓኣዳ።

- 3 ኔኤኒ ታኣኮ ፑኖ ካያሂኬ፤
 ታ ሞርካፓ ታ ዓኣሽንታ ዶዲ ኬኤሌ ኔ ታኣኮ
 ማዕኔ።
- 4 ኔ ማኣርይዳ ናንገና ታ ናንጎም፤
 ኔ ጋኣዞ ሺሶ ዴማ ታኣኒ ዔቆም።
- 5 ያኡሲኖ ናኣሶ ኔ ታኣሲ ዋይዜኔ፤
 ኔኤኮ ሱንያ ዒገጫ ዓሶም ኔ ገኣገሺ ዓንጅ
 ታኣማኣ ኔ ዒንገኔ።
- 6 ካኣቲ ናንጎይዳ ሚርገ ለዔ ቃሴ፤
 ሚርገ ዋዴ ዒዛ ናንገሺ!
- 7 ኔ ቤርታ ናንገና ዒ ካኣታዳንጎ፤
 ዒዛ ካፓንዳጉዲ ኔኤኮ ማኣሪያንታ
 ጉሙርቂንቲያዋ
 ዒዛም ገኣገሺ።
- 8 ኬላ ኬላ ኔኤም ታ ናኣቤ ናኣሶ ሺኣሺሂና
 ቢያ ዋዴ ጋላታ ዓይነት ታ ኔኤም
 ዓይናዳንዳኔ።

62

ዓይነት ሱኡጋሂ ዓይህ ጎይያና ዔይታኣሚ
 ዛሎ ዓይናዳንቴ ዳውቴ ዓይነትም
 ያኡሲ ሌሊ ጉሙርቂሂ
 1 ሽምፓሂ ታኣኮ ሃውሽ ዴንቃሂ ያኡሲና ሌሊኬ፤
 ዳቂንታ ታኣም ሙካሂ ዒዛይዳገኬ።
- 2 ታኣኮ ላሎ ሹጫሂና ዴኤሻሂ ዒዛ ሌሊኬ፤

- ታኦኮ ፑኖ ካያሢያ ዒዛኬ፤
ፔቲታ? ታ ዓገግዓኬ።
- 3 ዓሲ ዒንሢ ማኣሳንሣሢ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ?
ሃያ ዠክገፔ ኮጮና ዓገግ ዲሮ
ዒንሢ ሲያሢ ሄዒ ደይሳኒ ኮዓ?
- 4 ዔያታ ኮዓሢ ዒዛ ሲንቻፓ ሺኣሻኒ ማዔሢሮ
ዒዛይዳ ሉኡዙሞ ጌሰታኒ ዔያታ ናሽካኔ፤
ዔያታ ዳንጎና ዒዛ ዓንጃኔ፤
ዒኖና ጋዓንቴ ዒዛ ጋጋዳንቃኔ።
- 5 ታኦኮ ሸምፔሌ ሃውሺጋፓ ያኦሲ ሌሊ ካፔ፤
ታኦኮ ሃጊ ማዓ ዋዛ ሙካሢ ዒዛይዳፓኬ።
- 6 ታኦኮ ላሎ ሹጫሢና ዳኤሻሢ ዒዛ ሌሊኬ፤
ፑኖ ካያሢያ ታኦኮ ዒዛኬ፤
ታኦኒ ዓገግዓኬ።
- 7 ታኦኮ ዳቁንቶና ሲንቸና ያኦሲናኬ፤
ደደ ላላሢንታ ዓኣሽንቶ ሴዛሢያ ዒዛኬ።
- 8 ዓሲዮቴ! ሲያ ዋዳና ዒዛ ጉሙርቁዋቴ፤
ዒኖ ዒንሢሲ ዒዛ ሴርቶ ሺኣሹዋቴ፤
ዒዚ ኦኦኮ ፑኖ ካያሢኬ።
- 9 ቶኦቸንቴ ዜርሢዳፓ ሾይንቴሢ ጉሪኬ፤
ሲንቸንቴ ዜርሢዳፓኣ ሾይንቴሢ
ሉኡዙሞኬ፤
ዳኤሡሞ ዔር ባኮይዳ ዳኤዔ ዳዕያታቴያ
ዩይ ሲያ ዋሊ ዑፃ ዠባሬይዳፓ ሹሌዓያኬ።
- 10 ቡሪ ዔኮና ባኣዚና ሄርሺንቴፖቴ፤
ዒንሢ ሳሪ ዔኬ ባኮናኣ ሲንቸንታኒ
ዋዛደፖቴ፤
ቆላ ዒንሢኮ ማርጌታቴያ ዩያና
ጉሙርቁንቴፖቴ።
- 11 ዋልቁ ያኦሲርኬ፤
ዒዚ ፔቴ ባኣዚ ከኤዛንቴ
ላምዒ ማይንቴ ታ ዋይዜኔ።
- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ማጪንቴሢ ኔኤርኬ፤
ኔኤኒ ፔቴ ፔቴሢም ማደጉዳያ ጨጋንዳኔ።

63

- ዳውቴ ዓሲ ናንጉዋ ዩሁዳ ቦኦሎይዳ ዓኣና
ዓይናዳ ዓይኑም
ያኦሲ ኮሢሢ
- 1 ያኦሲዮ! ኔኤኒ ታ ያኦዛሢኬ፤
ዒናፓ ታ ኔና ዳንቃኒ ኮዓኔ፤
- ዑፃ ታኦኮ ኔና ሱኡካዳኔ፤
ዋኣሢ ባይዚ ማሊ ፃሄ ሳዓጉዲ
ሸምፓሢ ታኦኮ ኔና ዳኤሴኔ።
- 2 ታኦኒ ኔና ኔ ማኣርይዳ ዛጌኔ፤
ኔኤኮ ዋልቆንታ ሲንቸዋ ታ ዳንቁኔ።
- 3 ማጪንቴፃ ኔኤኮ ናንጊዳፓ ባሽታሢሮ
ዳንጋ ታኦኮ ኔና ጋላታኔ።
- 4 ዓካሪ ናንጎ ዋይይዳ ሲያ ኔና ታ ጋላታኔ፤
ኔ ሱንፃና ታ ኩጮ ታኦኒ ሌካ ዔቁሳኔ።
- 5 ሸምፓሢ ታኦኮ

- ዔኤሲና ማሊና ሙዒ ዋዛዳ ዓሲጉዲ
ዋዛዳኔ፤
ዳንጋ ታኦኮ ዋዛና ጋላታ ዓይኑም ኔኤም
ዓይናዳኔ።
- 6 ታ ላሄ ሴዛ ዓኣፃ ኔና ማላኔ፤
ዋንቶ ሲያ ኔ ባኣዚ ታ ሱካኔ።
- 7 ኔኤኒ ታና ማኣዳሢታሢሮ
ኔኤኮ ጋኣዘ ሺሶ ዳማ ዔቁ ዋዛና ታ
ዓይናዳኔ።
- 8 ሸምፔላ ታኦኮ ኔና ጩጫምቢ ዓርቁኔ፤
ኔኤኮ ማዛቆ ኩጫኣ ታና ኩልቁኔ።
- 9 ታና ዋዳኒ ኮዓሢ ሲያ
ሃይቁ ዳኡከንታንዳኔ።
- 10 ጩንቸ ዓፓሮና ዔያታ ዋዳንታንዳኔ፤
ሌዘ ዔያቶኮ ሲያ ሙዓንዳኔ።
- 11 ያኦሲ ዒዛም ባሽሢ ዒንጋሢሮ
ካኣቴ ዋዛዳኔ፤
ያኦሲ ሱንፃና ጌፓ ዓሳ ሲያ
ዒዛ ጋላታንዳኔ፤ ሉኡቃ ዓሶ ዳንጋ ጋዓንቴ
ዓርቁንታንዳኔ።

64

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይፃና ዓይናዳንታ
ዳውቴ ዓይኑም
- ሜታፓ ቶሊ ከሰካኒ ሺኣቁንቴ ሺኣጲሢ
- 1 ያኦሲዮ! ታኦኮ ማቶሮ ኔና ታ ሺኣቃሢ ዋይዜ፤
ታ ሞርካ ታና ዒጊቻሢዳፓ ታና ካፔ።
- 2 ፑርቶ ዓሳ ታ ጊዳ ጌኔ ማሊሢና ዔቁሢፓ
ዔያቶኮ ዋጎ ዋጋኒ ቡኮሢዳፓኣ ታና ዓይሴ።
- 3 ዔያታ ዒንዲርዘ ፔኤኮ ዓዳ ጩንቻ ዓፓሮጉዲ
ዋርቃኔ፤
ዔያቶኮ ጫንጮ ዑኡዛ ሂኢሺጉዲ ዳካኔ።
- 4 ካቴ ዳዒ ዲሎ ዓሶ ዔያታ ዳካኔ፤
ዓሳ ማሊባኣንቴ ዒጊጩዋዎ ዳካኔ።
- 5 ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ዋላ ዘርታኔ፤
ፒራሢያ ዓኣቸፒ ፒራኒ ዔያታ ጌሰታኔ፤
ዔያታ ዩያ ሲያ ሂዳያ፡-
«ያኦኒያ ዳንቃኒ ኮና ዳንዳዑዋሴ» ጋዓኔ።
- 6 ዔያታ ጌኔ ማሊሢ ማሊ ቱኬሰካፓ፡-
«ዓካሪ ፑርታ ማሊሢ ደዲ ኦኡኒ ቱኬኔ»
ጋዓኔ።
- ዩይያ፡-
ዓሲኮ ዒናንታ ማሊሢያ ጌኔ ባኣዚና ኩሜያ
ማዒያ ዔርዛኔ።
- 7 ያኦሲ ጋዓንቴ ዔያቶ ፔ ሂኢዦና ዳካንዳኔ፤
ዔያታ ማሊባኣፃ ማኣሳናንዳኔ።
- 8 ፔ ዳንጎና ዔያታ ዳቁንታንዳኔ፤
ባይሲንታ ዔያቶ ሄላንዳኔ፤
ዩያሮ ዔያቶ ዛጋ ዓሳ ሲያ ዔያቶ ደንኪ
ቶኦኮ ፔኤሲ ዓገሢንዳኔ።
- 9 ዓሲ ሲያ ዒጊጫንዳኔ፤
ያኦሲ ማዳ ባኮ ፔጌና ዔያታ ከኤዛንዳኔ፤
ዒናፓኣ ዔያታ ማላንዳኔ።
- 10 ዲሎ ዓሳ ያኦሲና ዋዛዳንጎ፤
ዒዛ ፔኤኮ ፑኖ ካያሢ ማሄ ዓሳ

62:12 62:12 ዓዮ. 34:11፤ ዓር. 17:10፤ ማቲ. 16:27፤ ሮሜ 2:6፤ ዮሃ. ያፔዳ 2:23። 63:11 63:11 1ጎሙ. 23:14።

ዒና ገዢዘንህና ቢያ ዋዛድንጎ።

65

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዖና ዓይናደንታ ዳውቲስ ጋላታ ዓይነት

ጸኦሲ ጋላታህና ቦንቸህ
1 ጸኦሲዮ! ጊዮኔይዳ ጋላታ ኔኤም ኮይሳኔ፤
ኔኤም ኩኔኒ ናኣቤ ናኣቦ ዓንገ
ኩንህንዳኔ።

2 ኔኤኒ ሸኢጲህ ዋይዛያ ማዔህር
ዓሲ ቢያ ኔ ባንህ ሙካንዳኔ።

3 ጎማ ኑና ኩሚ ባይዜ ዋደና
ኔኤኒ ኑ ዳቢንቶ ዓቶም ጌዔ።

4 ኔኤኒ ዶኔሬ፣ ኔ ባንህና ኔ ዑኪሴ
ዓሳ ቡካ ጳኦካ ኔ ጌህዘንህ ዋዛድንጎ፤

ኔኤኮ ዳማዴ ጌኤዠ ማኦጋጋ
ኔ ከኤፃፓ ዓንጃ ኑ ሚሸካንዳኔ።

5 ኑና ዓውሳ ጸኦዛህዮ!
ኔኤኮ ዳቃህ ጊሉሞና ኩኤም ማሄ፤
ኔኤኒ ሳዎኮ ጋፖም ቢያ
ሃኬ ዓኣ ባዘማኣ ጉሙርሳ ዋዛህኬ።

6 ዲኮ ኔኤኒ ኔ ዶዳሞና ማዠፍኔ፤
ዋልቆዋ ኔኤኮ ኔኤኒ ቱኤቱ።

7 ኔኤኒ ባዘኮ ጸኦዠያ
ባዘ ጉዳሂኮዋ ጉኡሚያ
ዴርኮዋ ዠላህ ኔ ዚቲዳኔ።

8 ሳዎኮ ጋፓ ሃኬ ዓኣህ
ኔኤኮ ዳቃህ ዓኮ ማደር ዳቃታኔ፤
ካሪዎንታ ዓሚዎንታ ሙካኣና
ዋዛዲ ዒላሻንዳጉዲ ኔ ማሃኔ።

9 ሳዎም ዒርዚ ኔ ዋርቁሻኔ፤
ዔባ ዓኣፓንዳጉዲ ማሂህና ዖርሳቻኔ፤
ዋር ዋኣህና ኔ ኩንህኔ፤
ሳዎይዳ ሃኣኮ ኔ ባቃልሳኔ፤
ዬያ ኔ ማዳህያ ሂዲኬ፡-

10 ጎሽከንቲ ጎዠይዳ ዒርዚ ኔ ዋርቁሳኔ፤
ሂርኪ ዴግ ጋዓ ቤዘ ኔ ገኢገሻኔ፤
ሳዎ ዓጮ ዒርኮ ዑኡፖና ኔ ዋዒሳኔ፤
ባቃሎ ባቃልሲ ኔ ዑገሳኔ።

11 ኔ ኮሹሞና ካፃ ሃኣካ ዋዚ ሚርጋይ!
ኔ ዓኣ ቤዘ ቢያ ሚርጌ ሃኣኮ ዓኣኔ።

12 ዓሳ ናንጉዋ ዳውላ ሚርጌ ማኣቲ ዋርቁኔ፤
ጌሚራኣ ዋዛና ኩሚ።

13 ቦኦላዳ ገንፃ ቆልሞ ሌሊ ማዔኔ፤
ዶኦጮ ገንፃኣ ሃኣኮና ኩሚ፤
ዬያር ቢያህ ዋዛዲ ዒላሸህና ኔኤም
ዓይናዳኔ።

66

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዖና ዓይናደንታ ጸኦሲ ሄርሸህ ዓይነት

ዋላ ቡኪ ጋላቶ ጋላታ
1 ዒንህ ሳዎይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ
ጸኦሲም ዒላሸ ጋላቱዋ።

2 ሱንፃ ዒዛኮ ቦንቸ ዓይናደዋ።
ጋላታና ዒዛ ቦንቸዋ።

3 ጸኦሲም ሂዚ ጎዑዋ፡-
«ማዳ ኔኤኮ ዋዚ ዲቃህ ሄርሸህዳይ!
ዋልቃ ኔኤኮ ዴኤፒታህር
ኔ ሞርካ ኔ ቤርቶይዳ ዒገቹሞና ጎጋይቃ።

4 ሳዎይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ኔኤም ዚጋኔ፤
ኔኤም ዔያታ ጋላታ ዓይነት ሸኢሻኔ፤
ሱንፃዋ ኔኤኮ ቦንቸህና ዓይናዳኔ።»

5 ሃኒ ሙኪ ጸኦሲ ማዴ ባኮ ዛጉዋ።
ዓሶ ባኣካ ዒዛኮ ማዳ ዒገቻያኬ።

6 ባዘ ዒዚ ሳዓ ማሄኔ፤
ኩኤኮ ቤርታኣ ዓደንህ ዋር ቶኪና ፒንቄ፤
ዒዚ ማዴ ባኮና ኩኤኒያ ዋዛዴኔ።

7 ፔኤኮ ዋልቆና ዒዚ ናንገና ዋይህኔ፤
ዓኣፖና ዴር ገዥ ጌዒ ዛጋኔ፤
ዬያር ዋይዘ ዒፃ ዓሳ ዒዛ ዑፃ ዔቁባኣቲ
ቃራኬ።

8 ዒንህ ዴራ ቢያ ኑ ጸኦዛህ ቦንቸዋ።
ዑኡዘ ዒንህሲ ዴገዲ ዒዛም ጋላታ
ሸኢሹዋ።

9 ኑና ሸምፔና ጌህህ
ቶኮዋ ኩኤኮ ሃሊፀዋጉዲ ካፓህ ዒዛኬ።

10 ጸኦሲዮ! ኑ ዋይታቲያ ኔ ኑና ዛጌኔ፤
ዓዳ ቢራ ዓንገጉዲ ኔ ኑና ሸኤሸኤ።

11 ፒርይዳ ኔ ኑና ዓይህኔ፤
ዴኤህ ባሲ ኑና ኔ ባሲሴ።

12 ኩኤኮ ሞርካ ኑና ጎይህ ባይዚ ሄርቃንዳጉዲ ኔ
ኑና ማሄኔ፤
ታሚና ዲጲናኮ ባኣኪና ኑና ዓኣዴኔ፤
ሃህ ጋዓንቲ ዖርሳቹም ኩሚ ዳልጎ ቤዘ ዔኪ
ኔ ኑና ሙኬኔ።

13 ኔ ማኦሪ ሚቹ ዒንጎ ዒንገያ ዔኪ ታ ጌላንዳኔ፤
ታኣኮ ናኣቦዋ ታ ኔኤም ሸኢሻንዳኔ።

14 ፑርታ ሜታ ታና ሄሌ ዋደና
«ኔኤም ታ ዒንጋንዳኔ» ጌዔ ናኣቦ ታ
ሸኢሻንዳኔ።

15 ሶሶር ጌማቶ ሚቹ ዒንጎ ዒንገህ ማሂ
ዓዶ ማራቶ ሳውቃ ዒንገህ ማሂ
ታ ኔኤም ሸኢሻንዳኔ፤
ዚዮ ጌማቶንታ ኮላቶንታ ታ ኔኤም
ሹካንዳኔ።

16 ዒንህ ጸኦሲ ዒገጫ ዓሳ ሃኒ ሙኪ ዋይዙዋ።
ታ ሸምፔሎም ዒዚ ማዴ ባኮ ታ ዒንህም
ኬኤዘም።

17 ታኣኒ ዒዛ ባንህ ዒላቲኔ፤
ታ ዳንጎናኣ ታ ዒዛ ጋላቲኔ።

18 ጎሞ ታኣኮ ታ ቡኤፀዎ ዋንዴ ዒና ዓኣቹያታቲ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ሸኢጲያ ታኣኮ
ዋይዘንዳዋንቲኬ።

19 ሃህ ጋዓንቲ ጸኦሲ ጎኔና ዋይዜኔ፤
ታኣኒ ሸኢቃ ዑኡዘ ዒናፓ ዒ ዋይዜኔ።

20 ሸኢጲያ ታኣኮ ቦሂባኣህ
ሚጨንቲያዋ ታና ሃሸባኣህ
ዬይ ጸኦዛህ ጋላቲንቶንጎ።

66:6 66:6 ከሲ. ማፃ 14:21፤ ዒያ. 3:14-17።

67

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይፆ ጎኦላና ፆኦሲ ሄርሺ ዓይናደ ደውቴ ዓይነት ጋላታ ዓይነት

- 1 ፆኦሲ ኑና ሚጢንቶንጎ፣ ዓንጅንጎ፤
ዒዛኮ ዓኣፖ ካራ ኑም ፖፆንጎ።
- 2 ጎይፆ ኔኤሲ ሳፆ ዐፃ
ዓውሲፆኣ ኔኤሲ ዴር ባኣካ ዔርቶንጎ።
- 3 ፆኦሲ፣ ዴራ ኔና ጋላታኔ፤
ዓሲ ቢያኣ ኔኤም ጋላታ ሺኢሻኔ።
- 4 ዴርም ፒዙሞና ኔ ፆጋህረ
ዓሶዎ ሳፆዳ ኔ ዔኪ ዓኣዳህረ
ዴራ ዎዛደንጎ፤
ዒላሺያ ኔኤም ዓይናደንጎ።
- 5 ፆኦሲ፣ ዴራ ኔና ጋላታንጎ፤
ዓሳ ቢያኣ ኔኤም ጋላታ ሺኢሻንጎ።
- 6 ዩካፓ ሳዓ ሃኣኮ ካፂሳንዳኔ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ፆኦሲ ኑና
ዓንጅንዳኔ።
- 7 ፆኦሲ ኑና ዓንጅንጎ፤
ዓጫ ማዔ ካራና ቢያ ዒዛ ዒጊጫንዳኔ።

68

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይፆ ፆኦሲ ሄርሺ ዓይናደ ደውቴ ዓይነት ባሻፆ ዓይናደ ዓይነት

- 1 ፆኦሲ ዔቆንጎ!
ሞርካ ዒዛኮ ላኣሊንቶንጎ!
ዒዛ ዒፃዞንህ ዒዛ ቤርታፓ ጳሽኮንጎ!
- 2 ጩቤ ላኣሊንቲ ባይቃህጉዲ ዔፆቶ ፒፒንፂዴ፤
ታሚ ሾፒ ዓልቁሳህጉዲ ፑርቶ ዓሳ ፆኦሲ
ቤርታፓ ባይቆንጎ።
- 3 ፂሎ ዓሳ ጋዓንቲ ዎዛደንጎ፤
ዒዛ ቤርታ ዔፆታ ኮኦሞንጎ፤
ዎዛና ዔፆታ ኮርጎንጎ!
- 4 ፆኦሲም ዓይናደዎቲ፤
ዒዛ ሱንፆም ጋላታ ዓይነት ሺኢሻዎቲ፤
ሻኣርይዳ ሃንታህም ጎይህ ጊኢሺዎቲ፤
ሱንፆ ዒዛኮ ናንገና ናንጋ ጎዳኔ፤
ዒዛ ቤርታ ዎዛደዎቲ!
- 5 ዒዛም ዴማዴ ጌኤዦ ማኣራ ዓኣ ፆኦዛህ
ዓዴባኣ ናኣቶም ዓደኔ፤
ዜኤርንዳህ ዛሎ ዒ ሞኦቲንታህኔ።
- 6 ፆኦሲ ሴሎ ዓሶ ማኣሪ ዓሲ ባኣካ ጌሃኔ፤
ቲኤዞ ዓሶ ቲኤዛፓ ቡሊ ዎዛሲ ኮኦሚሳኔ፤
ዎይዞ ዒፃ ዓሳ ጋዓንቲ ዓሲ ናንጎዎ ዴውሎይዳ
ናንጋንዳኔ።
- 7 ፆኦሲ፣ ዴር ኔኤኮ ኔ ዔኪ ዓኣዴ ዎደና
ዓሳ ናንጉዎ ዴውሎይዴና ሃንቲሴ ዎደና
- 8 ሲና ዴኮ ፆኦዛህ ቤርታ
ዒሰራዔኤሌ ፆኦዛህኮዎ ቤርታ

ሳዓ ዓጊፆኔ፣ ጫሪንጫኣ ዒራደኣቦ ዋርቁሴኔ።

- 9 ፆኦሲ፣ ጊዳ ዒርዚ ኔ ዋርቁሴኔ፤
ፆኣዲ ሚሌ ኔ ዓጮ ኔ ዐሹኔ።
- 10 ኔ ዴራ ዒኢካ ማኣሪ ማዦ ዴዔኔ፤
ኔኤኒ ፆኦሲ ኔ ዓንጅፓ ማንቆ ዓሶም ዒንጌኔ።
- 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ ዓይሥህ ኬሴኔ፤
ዒዛኮ ዓይህፆ ኬኤዛዞንህ ኮሺ ሚርጌኔ።
- 12 ዔፆታ ሂዚ ጌዔኔ፡-
«ካኣቶንታ ዔፆቶኮ ፆሎ ዓሳኣ ዐኩና ፑኒ
ጳሽኬኔ!
ፆሎ ኬሰኩዎፆ ማኣራ ዓቲ ላኣላ ዴፆና ባኮ
ጊሽቲ ዔኬኔ።
- 13 ዴዒ ዔኮና ባኮ ባኣካ፡- ዐፃ ቢራ ዓንገና
ማዦንቲ
ዓኣፓ ዴካ ዎርቁና ጋኣዛ ኮሺንቲ
ዴኦሌ ማሊሲ ኮሾና ባኣዚያ ዓኣኔ።
ዓሳ ፆሎ ፆላኣና ዒንህዳፓ ዛሎ ዓሳ
ዓይጎር ማራቶ ሞኣፆ ዴዔይ?
- 14 ቢያ ባኮ ዴንዳዓ ፆኦዛህ ካኣቶ ላኣሌ ዎደና
ሻቺ ፆልሞኔ ዴኮ ቶኣካ ኬዳንዳጉዲ
ማሃኔ።»
- 15 «ባኣሳኣኔ ዴካ ሚርጌ ዛራና ጌሜሪያ ኩሜ
ዒጊቻፆ ማዔ ዴካኬ።
- 16 ዒንህ ያዲ ማዔ ዴካ
ፆኦሲ ናንጋኒ ዴኦሪ ዴኮ
ቁኢሪ ዒንህ ዛጋህ ዓይጎርዳይ?
ዩካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ናኣናና ናንጋንዳኔ።»
- 17 «ፆኦሲ ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ
ዴኤፖ ሳርጌሎ ፆይቶና ሲና ዴካፓ
ፔኤኮ ዴማዴ ጌኤዦ ማኣሪ ሙካንዳኔ።
- 18 ሌካ ጫሪንጫ ኔ ዓኣዴኔ፤
ዴዒህ ኔ ቡኩሴኔ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳህ፣ ኔኤኒ ዒኢካ ናንጋኒ
ዎይዞ ዒፃ ዓሶይዳፓኣ ዓይሱዎፆ ዒንጎ ባኣዚ ኔ
ዔኬኔ።»
- 19 «ባሶ ኦኡኮ ኬላ ኬላ ኬዳ
ኑና ዓውሳ ፆኦዛህ ዓንጅንቶንጎ።
- 20 ኑ ፆኦዛህ ኑና ዓውሳ ፆኦሲኬ፤
ሃይቢፓ ቶሊ ዓታኒ ዴንዳዒንታህያ
ናንገና ናንጋ ጎዳናኬ።
- 21 ጎኔና ፆኦሲ ፔ ሞርኮኮ
ጎሞና ዴዲ ናንጋ ዓሶኮ
ቶኣኮ ዒ ዴኣፆንዳኔ።»
- 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡-
«ታ ዔፆቶ ባኣሳኣኔፓ ማህ ዔኪ ሙካንዳኔ፤
ባዞ ዔቶይዳፓ ኬሲ ዔኪ ዩዓንዳኔ።
- 23 ቶካ ኔኤሲ ሞርኮኮ ሱጉፆይዳ ሄርቃንዳኔ፤
ኔ ካናታኣ ዩያ ሱጉፆ ላዓንዳኔ» ጋዓኔ።
- 24 ፆኦሲ፣ ኔኤኮ ቦንቺንታ ሃንቲፆ ጴዴኔ፤
ዩይፆ ታኣኮ ፆኦዛህና ካኣታህ ጌኤዦ ማኣሪ
ዓኣዳኣና
ሃንታ ሃንቲፆኬ።
- 25 ዓይነት ማግኔፖ ዓሳ ቤርቲና

ዓይነት ማጻሕፍት ማርቆስ ገንዘብና
 ካራባህ ሰዓ ወደራህያ ዓይነት ባላካ
 ዓላኔ።
 26 ዓይነት፡- «ዓይነት ሰዓ ቡኬ ቤዛ ያኑሲ ጋላቱዋቱ!
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳሬ ማዕ
 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቡኬ ቤዛ ዒዛ
 ጋላቱዋቱ!» ጋዓኔ።
 27 ዓይነት ዓይነት ዓላዳህ ዳኮ ፃጸህ ቢኢኒያሜኬ፤
 ዒኢካ ማርቆስ ጋራዳንታ ዪሁዳ ዓሰ ሱኡጋ
 ዪያጉዳ ሃህ ዛብሎኦኔንታ ኒፕታሌሜንታ
 ሱኡጋኦ ዓላኔ።
 28 ያኑሲዮ! ዋልቆ ኔኤሲ ቤኤዜ፤
 ማርኔ ኦኡም ማዳ ጎይያ ሃህያ ደዳም ኔኤሲ
 ዳዋ።
 29 ዩራሳላሜይ ዓላ ኔኤኮ ጌኤዮ ማኦሮም
 ዒንጎ ባኢዚ ካኦታ ኔኤም ዔኪ ዩዓንዳኔ።
 30 ፒሎ ባኢካ ዓላ ካዮ ቦያ
 ዚዮ ጌማቶና ናኦ ማላ ካኦቶ ጎሬ፤
 ቢያህ ጉምዓቲ ቢሮ ኔኤም ጌኢራንዳጉዳ
 ማዳ፤
 ያሎ ያላኒ ናሽካ ዳሮዋ ኔ ላኦ።
 31 ጌብፂ ዓጫፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋ ዩዓንዳኔ፤
 ዒቶጲያ ዓሳኦ ኩጮ ሌካ ያኑሲ ባንህ
 ዔቁሳንዳኔ።
 32 ዒንህ ዓጫ ካኦታ ቢያ ያኑሲም ዓይናዳዋቱ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይነት ሸኢሹዋቱ።
 33 ማርቆስ ማርቆስ ዓላ ጫሪንጮኮ ዑያ ኬሰኪህም
 ፔኤኮ ዳኤፖ ዑኡዛና ጉኡማህም
 ዓይናዳዋቱ።
 34 ዳቃህ ሄርሺሲዮ ዒዛኮ ዒሰራዔኤሌይዳ
 ዋልቆስ ዒዛሲ ሻኦሮኮ ዑህ ማዕህሮ
 ያኑሲኮ ደዳም ኬኤዙዋቱ።
 35 ያኑሲዮ! ኔኤኒ ኔኤኮ ጌኤዮ ማኦራ ዳቃህ
 ሄርሺሲያኬ፤
 ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ያኦዛህ ፔ ዳሮዋ
 ዋልቆና ደዳምና ዒንጋኔ፤

ያኑሲም ጋላታ!

69

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያ ዛዬና
 ዓይናዳንታ ዳውቲ ዓይነት
 ማኦዳ ዳንቃኒ ሸኢቁንቲ ሸኢጲህ
 1 ያኑሲዮ! ታና ዓውሴ፤
 ዋኦታ ታኦኮ ቆርጮ ሄሌኔ።
 2 ቶኪ ዔቃ ቤሲባኦ ዔቲ ቶኦይዳ
 ታኦኒ ጌሊ ዔኤዳንቲ፤
 ዔታዳ ቁልቤ ዋኦህዳ ታ ጌሌኔ፤
 ዋኦያ ጉዳህያ ታና ዔኤዳኔ።
 3 ዒላቲና ታ ላቤኔ፤
 ቆርጫ ታኦኮ ፃኦዳኔ፤
 ታ ያኦዛህኮ ጎይያ ታ ዛጋንቲ ዓኦፓ ታኦኮ ታይሬ።
 4 ታኦኒ ማዳ ባኢዚባኦንቲ ታና ዒያ ዓሳ
 ታ ቶኦኮ ጋፓናፓ ባሽ ማርቆስ፤
 ሸምፓህ ታኦኮ ባይዛኒ ኮዓ ዓሳ

ጉሪ ታና ዒያ ዓሳ ማርቆስ ማዕኔ፤
 ወኡቁ ታኦኒ ዔኪባኦ ባኦዚ
 «ማህ ዔኪ ዩዔ» ጌይንቲ።
 5 ያኑሲዮ! ኔኤኒ ታኦኮ ዔኤያቶ ዔራኔ፤
 ታ ዳቢንታ ኔኤም ዓኦሽንቲያቱዋሴ።
 6 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህዮ!
 ኔና ዋዛ ማህ ካፓ ዓሳ
 ታ ጌዳ ማዳንታ ባኮ ዛጊ ቦርሲንቶፓ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ
 ያኦዛህዮ!
 ኮሺ ኔና ኮዓ ዓሳ ታ ጌዳ ማዳንታ ባኮ ዛጊ
 ዳውሲንቶፓ።
 7 ኔ ጋይቲ ጌዒ ጫሺ ታ ጌቤኔ፤
 ቦርሲንቲና ዓኦፖ ካራ ታኦኮ ቦኦሬ።
 8 ታ ጌርሲንህም ዓዳ ፃንጎ ዓሰጉዳ
 ታኦኮ ዒንዳ ናኦቶማኦ ሸኦቲ ታ ማዕኔ።
 9 ኔ ማኦሮ ዛሎ ባካ ታና ሻላኔ፤
 ኔና ጫሽኮ ጫዮ ታ ዑያ ማዕኔ።
 10 ሸምፓህ ታኦኮ ታ ሙያ ሃሾ ዳምቦና ሜታሴኔ፤
 ዩያሮዋ ዔያታ ታና ፓሴኔ።
 11 ሲዮ ፓቲሎ ታ ማይንቲ ዋደና
 ዔያታ ታና ዓማሊ ማህ ማኢጫኔ።
 12 ዳሮ ካራ ዳዓ ዓሰም ጌኤሲ ጌሰቶያ
 ማህንቲ ዓሰማኦ ኮህ ኮርጎያ ታ ማዕኔ።
 13 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!
 ኔ ናሽካ ዋደና ታ ኔና ሸኢቃንዳኔ፤
 ያኑሲዮ! ኔኤኮ ዳኤፖ ማኦሪያና
 ኔኤኮ ዓውሲዮ ጎኡምና ታኦም ዋይዜ።
 14 ቶኦዳህዳፓ ታና ኬሴ፤
 ዔኤዳንታንዳጉዳ ታና ሃሺፖ፤
 ዋኦያ ዔታፓ
 ዩያቶንታ ታና ዒያዘንህናፓ ሄሊ ዓውሴ።
 15 ዳዳ ኩሚ ዔኪ ታና ዓኦዳፓ፤
 ዋኦያ ዔታኦ ታና ዔኤዳፓ፤
 ዔታ ደዒ ካሮ ታኦኮ ባይዘፓ።
 16 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ማኦሪያ ኔኤኮ ማርቆስ
 ማዕህሮ
 ታኦም ዋይዜ፤
 ኔኤኮ ማጫንቶ ማርቆስ
 ታ ባንህ ሸሬ።
 17 ታና ኔ ዓይላህዳፓ ዓኦፖ ኔኤሲ ሸርሺፖ፤
 ታኦኒ ማቶይዳታህሮ ዑከና ታኦም ዋይዜ።
 18 ታ ባንህ ሙኪፓፓ ታና ዓውሴ፤
 ታ ሞርኮ ኩጫፓኦ ታና ጌንህ ማህ ሻንቁ
 ዓይሴ።
 19 ታና ሄሌ ጫዮንታ ቦርሲንቶንታ
 ዳውሲንቶዋ ኔ ዔራኔ፤
 ታኦኮ ሞርኮዋ ፔቲ ፔቲ ኔ ዔራኔ።
 20 ጫዮ ዒሮ ታኦኮ ማንህኔ፤
 ዋዛ ባይቁ ታኦኮ ጋፔኔ፤
 ታኦም ማጫንታ ዓሲ ታ ኮዔኔ፤
 ጋዓንቲ ታ ዳንቁባኦ።
 ታና ደዳሻ ዓሲያ ታ ኮዔንቲ
 ፔቲታዮ ባኦ።

69:4 69:4 ዓይነት. 35:19፤ ዮሃ. 15:25። 69:9 69:9 ዮሃ. 2:17፤ ሮሜ 15:3።

- 21 ዓይነት ሙያ ታኦኮ ጨሽና ሲኢሬኔ፤
ታ ዳኤቢንታዛ ሶልኪ ዑሺ ታኦኮም ዒንጌኔ።
- 22 ዓይነት ሹኢሸና ካፃ ፒሮ ዓይነት ማግኔ፤
ዓይነት ሙያሮ ቡኪንቲፃኦ ሳይሲንታ ካራ
ማግኔ።
- 23 ዓይነት ዓይነት ሲ ዛጉዋጉዲ ዲሞን፤
ገኢራ ቢያ ዎዴ ዎሶን።
- 24 ዲማ ዲማ ኔኤኮ ዎዳ ባኮ ዓይነት ዑፃ ኬይሴ፤
ዓይነት ዓይነት ኔ ዳጎ ዓይነት ዑፃ
ጮኦሽኬ።
- 25 ጉርዳ ዓይነት ዲሞሌ ማግኔ፤
ዓፒሎና ማኮና ማኦራ ዓይነት ዓሲናንጎ።
- 26 ኔ ጳርቄ ዓሶ ዓይነት ዲሞሌ፤
ኔ ኪፃሴ ዓሶኮ ማግኔ ዓይነት ዳልገሽኔ።
- 27 ዳቢንቲዎ ዓይነት ዳቢንቲ ቃሴ፤
ኔ ጂሎ ሳንሚያ ዑኮፓ።
- 28 ናንጎ ማግኔ፤ ዓይነት ቃኦጨንቲ፤
ጂሎ ዓሶና ዎላ ፃኦፒንቲ።

- 29 ጋዓንቲ ታኦኔ ማግኔ ዎኦሚዳ ዓኦኔ፤
ጾኦሲዎ! ኔኤኮ ዓውሲፃ ኬልቄ ታና
ዓርቆን።
- 30 ጾኦሲኮ ሱንፃ ጋላቲሚና ታ ዓይናዳንዳኔ፤
ጋላቲሚና ታኦኔ ዴግ ዴገዲንዳኔ።
- 31 ዩይያ ገማይዳ፤ ባሽ
ጉራኒንታ ሹቁለንታ ኬሴ
ዚያ ገማይ ዒዛም ዒንገሚዳ፤ ባሽ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳኔ።
- 32 ማንቆ ዓሳ ዩያ ዛጋያ ዎዛዳንዳኔ፤
ዒንሚ ጾኦሲ ኮዓ ዓሳ ዒና ዒንሚኮ ደደን።
- 33 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማግኔ ዓሶኮ ዒላቶ ዎይዛኔ፤
ቱኦቲ ዓኦ ዓሶዎ ዒዚ ቶኦዛዲ ዛጉዋሴ።

- 34 ጫሪንጫንታ ሳፃንታ ባዛንታ
ዩያኮ ጋሮይዳ ዓገያ ባካ ቢያ
ጾኦሲ ጋላቶን።
- 35 ጾኦሲ ጊዮኔ ዓውሳንዳኔ፤
ዩሁዳ ካታሞዎ ማሂ ገንሣ ማኮንዳኔ፤
ዩካፓ ዴራ ዒዛኮ ዒኦካ ናንጋንዳኔ፤
ሳዒሎዎ ዓይነት ፔኤሮ ማሃንዳኔ።
- 36 ዒዛ ዓይሎ ዜርፃ ዩዮ ዳካላንዳኔ፤
ዒዛ ናሽካዛንሚያ ቢያ ዒኦካ ናንጋንዳኔ።

**ማኦዳ ዴንቃኒ ሹኢቁንቲ
ሹኢጲሚ**

70

(ዓይኑ 40:13-17ይዳ ዓኦሚና ዎሊ ማላያኬ)

- ዓይነት ሱኦጋሚ ዓይሣ ጎይፃና ማሊ
ጳቂሥሚ ዓይናዳንታ ዲሞቲ ዓይኑዎ
- 1 ጾኦሲዎ! ታና ዓውሳኒ ታ ባንሚ ሹሬ!
ናንገና ናንጋ ጎዳሚዎ! ታና ማኦዳኒ
ሩኡሬቲራ!
- 2 ታኦኮ ሹምፓሚ ሳይዛኒ ኮዓዛንሚ

- ቦርሲንቶንጎ፤ ዲቃቲ ካራ ባይዛንጎ፤
ታኦኮ ባይሲንቶ ካፓዘንሚ
ዳውሲንቲ ገንሚም ማግኔ።
- 3 ታ ዑፃይዳ፡- «ማዳ ዒዛም!» ጋዓዛንሚ
ቦርሲንቲ ገንሚም ማግኔ።
- 4 ጋዓንቲ ኔና ኮዓዛንሚ ቢያ ኔኤና ሚርጌና
ዎዛዳን፤
ኔኤኮ ዓውሲፃ ናሽካዛንሚ ቢያ ዎዳ፡-
«ጾኦሲ ዳኤፒኬ!» ጎፃን።
- 5 ጾኦሲዎ! ታኦኔ ጋዓንቲ ማንቆ፤ ሃሣ ማግኔ
ዓሲኬ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳሚዎ! ሩኡሪና ታና ሃሌ፤
ታና ማኦዳሚና ዓውሳሚያ ኔናታሚሮ
ጾኦሲዎ! ኔኤኒ ኔገፖ!

71

- ጾኦሲ ካፓንዳጉዲ ሹኢቁንቲ ሹኢጲሚ
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሚዎ! ታ ኔና ታኦኮ ገቲማሚ
ማሃሚሮ
ፔቲታያ ታኦኔ ቦርሲንታዓኬ።
- 2 ኔ ጂሎ ሞና ቶሊሲ ታና ዓውሴ፤
ዎዮ ኔኤኮ ታ ባንሚ ማሂ ታና ዓይሴ።
- 3 ዓይጎ ዎዴናኦ ታ ዓኦሽንቲ ጌኤቁንታ ላላሚ ታኦኮ
ማዔ፤
ኔ ታኦኮ ዎርዲዮ ላሎ ሹጫሚኬ፤
ዩያሮ ታና ዓውሳንዳ ዓይሥሚ ኬሰኮን።
- 4 ጾኦሲዎ! ፑርቶ ዓሶ ኩጫፓ
ሚጨንቲዎ ጌኔ ማዳ ዓሶፓ ታና ዓውሴ።
- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳሚዎ!
ኔኤኒ ታኦኮ ሃገ ማዓ ዎዛሚ
ናኦቲማፓ ዓርቃያ ኔ ታኦኮ ጌኤቁንቶሚኬ።
- 6 ታኦኒ ሸይንታፓ ዓርቃያ ኔ ዑፃ ጌኤቁንቲ፤
ታ ዒንዳ ጎጳፓ ታና ኔ ኬሴ፤
ቢያ ዎዳ ታኦኮ ጋላቶሚ ኔናኬ።
- 7 ኔኤኒ ታ ዛሎ ደዲ ያልታሚ ማዔሚሮ
ናንጋ ታኦኮ ሚርጌ ዓሶም ማላታ ማዔኔ።
- 8 ሮኦሮ ጉቤ ኔኤኮ ቦንቾ ኬኤዛኒ
ዳንጋ ታኦኮ ጋላታ ሌሊ ማዔኔ፤
- 9 ሃሚ ታ ጋርቼቲያ ታና ኬኤሪፖ፤
ዎልቃ ታኦኮ ጋፓዛኦ ታና ሃሺፖ።
- 10 ሞርካ ታኦኮ ዎላ ጌሰቲኔ፤
ሹምፓሚ ታኦኮ ሳይዛኒ ኮዓ ዓሳ ዎሊና
ዘርቲኔ።
- 11 ዓይነት ዒማና፡- «ጾኦሲ ዒዛ ሃሹኔ፤
ዒዛ ዓውሳንዳይ ባኦሚሮ
ዳውሲ ዒዛ ዓርቁዎቲራ» ጌዔኔ።

- 12 ጾኦሲዎ! ኔ ታ ኮራፓ ሃኪፖ፤
ታ ጾኦዛሚዎ! ታና ማኦዳኒ ሩኡሬ።
- 13 ማኪ ታና ዒፃዛንሚ ዒጊጨ ባይቆንጎ፤
ማኦሳንሚ ኮዓዛንሚያ ቶኦቼንቲ
ዳውሲንቶን።
- 14 ታኦኒ ጋዓንቲ ቢያ ዎዳ ኔና ጉሙርቃኔ፤

69:21 69:21 ማጉ. 27:48፤ ማር. 15:36፤ ሉቃ. 23:36፤ ዮሃ. 19:28-29። 69:23 69:23 ሮሜ 11:9-10። 69:25 69:25 ዳኪ. ማዳ 1:20። 69:28 69:28 ኬሲ. ማፃ 32:32፤ ዮሃ. ያፔዳ 3:5፤ 13:8፤ 17:8።

- ቃሲ ቃሲ ጋላታ ታ ኔኤም ሺኢሻኔ።
- 15 ዳንጋ ታኣኮ ኔ ዒሉሞ ሮኦር ጉቤ ኔ ዳቂሺያ ኬኤዛኔ፤ ጌኤዞ ዎመካ ዔቂሶንዶቲያ ታኣም ዔርቲባኣሴ።
- 16 ታኣኒ ሙኪ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ደዶ ማዶ ኬኤዛንዳኔ፤ ኔ ዒሉሞ ሌሊ ታኣኒ ኬኤዛንዳኔ።
- 17 ያኦሲዮ! ኔኤኒ ታና ናኣቱሞፓ ዓርቃያ ዔርዘኔ፤ ታኣኒያ ሃኖ ሃላንዳኣና ኔኤኮ ሄርሺሲ ዲቃሣ ዓኮ ማዶ ኬኤዛኔ።
- 18 ያኦሲዮ! ታኣኒ ጋርቺ ቡኡቄቲያ ኩጮ ኔኤኮ ሙካ ሸይንቶም ዎልቆዎ ጊንፃ ኬሰካ ዴሮም ቢያ ታ ኬኤዛንዳኔ ሃላንዳኣና ኔ ታና ሃሺፖ።
- 19 ያኦሲዮ! ዒሉማ ኔኤሲ ጫሪንጮ ሃላያኮ፤ ኔኤኒ ዴኤፒ ዴኤፒ ባኣዚ ማዶኔ፤ ያኦዛሢዮ! ኔጉዴያ ያናዳይ?
- 20 ኔኤኒ ታና ማርጌ ማቶና ዎኣዩሢና ሃሊሴታቲያ ናንጎ ታኣሲ ኔ ጊንሣ ዓካሳንዳኔ፤ ሳዎ ዴሞ ዔቶይዳፓ ላሚ ታና ኔ ኬሳንዳኔ።
- 21 ታኣኮ ቦንቾ ታኣም ኔ ቃሳንዳኔ፤ ማሂ ኔ ታና ጊንሣ ደዶሻንዳኔ።
- 22 ያኦሲዮ! ኔኤኮ ጉሙርቂንቲያ ዛሎ ጎኦላ ዎርቂ ታ ኔና ጋላታንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ያኦዛሢዮ! ዓይኑም ዓንጋሞና ጋላታ ዓይኑም ታ ኔኤም ሺኢሻኔ።
- 23 ታኣኒ ኔኤም ዓይኑም ዓይናዳ ዎዶና ሙሱራ ታኣኮ ዎዛና ኔኤኒ ማሂ ሻንቂ ዓውሴ ሸምፔላኣ ዒላሻኔ።
- 24 ዳንጋ ታኣኮ ኔ ዒሉሞ ዛሎ ሮኦር ጉቤ ኬኤዛኔ፤ ታና ማታ ሃላንዳጉዲ ኮዓዞንሣ ቦርሲንቲኔ፤ ጋፒ ዳውሲንቲኔ።

72

- ሃጊ ሙካ ካኣታሣ ያኦሲ ማኣዳንዳጉዲ ሺኢቂንቲ ሺኢጲሣ
- 1 ያኦሲዮ! ኔኤኮ ዎጎ ካኣቲም ዒሉሞዎ ኔኤኮ ካኣቲ ናኣዚም ዒንጌ።
- 2 ዒዚ ኔ ዴሮኮ ጌኤዞ ዒሉሞና ዛጋንዳኔ፤ ማታዳዘንሣ ፒዙሞና ዎጋንዳኔ።
- 3 ዲካ ያርጎቹም ጌሜራኣ ዴሮም ዒሉሞ ዓኣፒ ዔኪ ዩዓንዳኔ።
- 4 ዒዚ ማታዳ ዴሮም ሞኦቲንታንዳኔ፤ ማንቆ ዓሶዎ ዓውሳንዳኔ፤ ዓሶ ሄርቂ ዎይሣ ዓሶዎ ዒ ጋኣጫንዳኔ።
- 5 ዓባ ዓኣ ዎዶይዳ ቢያ ዓገናኣ ፖዓ ዎዶይዳ ቢያ ሸይንቲፓ ሸይንቲ ሃላንዳኣና ዒዚ ናንጋንዳኔ።

6 ሃኣኮ ቡሪንቲም ማኣሊዳ ዎርቃ ዒርዘጉዲ

- ዒ ዎርቃንዳኔ፤ ዓዳ ጹቢ ዒርዘጉዲ ሳዓ ጌላንዳኔ።
- 7 ዒዛ ካኣቱሞና ዒሉሞ ማርጋንዳኔ፤ ዓገና ፖዓ ሃሻንዳያ ሃላንዳኣና ያርጎቹም ዒዛኮ ማርጊ ዴዓንዳኔ።
- 8 ዒዛ ዓጮኮ ዛጳ ባዛፓ ባዛ ሃላንዳኣና ዔፕራዒሴ ዎራፓ ዴንዲ ዓጮ ጋፖ ሃላንዳኣናኬ።
- 9 ዳውሎ ዓጮ ዓሳ ዒዛም ዚጋንዳኔ፤ * ሞርካ ዒዛኮ ዒዛ ቤርታ ሎኦሚ ዓጪ ኩኡላንዳኔ።
- 10 ቲርሴሴንታ ዎኣያ ሳዛ ዓኣ ዓጮ ካኣታኣ ጊኢራ ማኢሺ ዒዛም ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ዓሬቤንታ ሳኣባ ዓጮ ካኣታኣ ዔኤቢ ዒንጋኒ ዒዛም ሺኢሻንዳኔ።
- 11 ካኣታ ቢያ ዒዛም ዚጋንዳኔ፤ ዴራኣ ቢያ ዒዛም ዎርቃንዳኔ።
- 12 ማታዳሣ ዒላታ ዎዶና ማንቆ ዓሶንታ ማኣዳይ ባኣ ዓሶዎ ዒዚ ሃሊ ዓውሳንዳኔ።
- 13 ማንቆንታ ማታዳ ዓሶንታም ዒ ሚጪንታንዳኔ፤ ዩያቶ ሃይቢዳፓኣ ዒ ዓውሳንዳኔ።
- 14 ሄርቂንቲ ዎርቆ ዎይያይዳፓ ዒዚ ዔያቶ ኬሳኔ፤ ሱጉፃ ዔያቶሲ ዒዛ ቤርታ ቦንቹንቲያኮ።
- 15 ካኣታሣ ማርጌ ለዔ ናንጎም! ሳኣባ ዓጮይዳፓ ዎርቂ ዒዛም ሺኢኮም፤ ሺኢጲሣያ ቢያ ዎዴ ዒዛም ሺኢቂንቲም፤ ቢያ ዎዴ ያኦሲኮ ዓንጃ ዒዛም ማዎም።
- 16 ዓጫ ዒዛሲ ማርጌ ሃኣኮ ካሦም፤ ዲካ ዒዛኮ ሃኣኮ ባቃልሶም፤ ለባኖኦሴ ዲኮጉዲ ማሊ ማዎም፤ ሃኣኮኮ ናታ ዒዛኮ ማኣቲጉዲ ማርጎም።
- 17 ሱንፃ ዒዛሲ ናንገና ደዲ ናንጎም! ዔርቲፃ ዒዛኮ ዓቢ ናንጋሣጉዲ ማዎም፤ ዴሬ ቢያ ዒዛና ዓንጃንቶም፤ ዴራ ቢያ፡- «ኔኤኒ ዓንጃንቲያኮ!» ዒዛ ጎዎም።

ሃይሣሳ ፖቂያ

73

(ዓይኑ ማፃ ዓይ. 73—89) ዓሳኣፔ ዓይኑም

ያኦሲኮ ፒዜ ዎጊያ

72:8 72:8 ዛካ. 9:10። * 72:9 72:9 ዳውሎ ዓጮ ዓሳ ዒዛም ዚጋንዳኔ ጋዓዙ፡- ላንካይታም ዓሳ ቡሉ ማፃኣፖይዳ «ዒቶጲያ ዒዛም ዚጋንዳኔ» ጋዓኔ።

- 1 ዓረፍ ገሌሽ ማዕዳ ዲሰራዊኤሌ ዓሰም
የኦሲ ዋዚ ኮሺዳይ!
- 2 ታኣኒ ጋዓንቴ ቶካ ታኣኮ ዲቁንታኒ
ሃሊጃም ሎኦሚኒ ዳካሮ ዓቴኔ።
- 3 ታኣኒ ፑርቶ ዓሰም ዔባ ኮሽካዛ ዛገ
ዋይዞ ዒፃ ዓሰማኣ «ዬይ ዎዲ ማዕዳ»
ገይ ማሌኔ።
- 4 ፔቴታዎ ሜታ ዔያቶኮ ባኣሴ።
ዑፃ ዔያቶሲ ኩሙሢ ኮሺኬ።
- 5 ዓሲ ሄላ ፑርታ ሜታ ዔያቶ ሄሉዋሴ፤
ዓይጎ ዓሲዳኣ ማዓ ሜታ ዔያቶ ዑፃ
ማዑዋሴ።
- 6 ዬያሮ የቶርሙዎ ዔያቶኮ ቆርጫ ማይንቶ
ፓልሞኬ፤
ዋይዚ ዒፃሢያ ዓዳ ዔያታ ማኣዎጉዲ
ማይንቴኔ።
- 7 ዔያቶኮ ማሌ ዓኣፓ ቴልዮ ገይ ዛጋኔ፤
ዒናኣ ዔያቶሲ ፑርታ ማሊሢ ኬሳኔ።
- 8 ቶኦቹሢያ ፑርቱዎ ዔያታ ገሰታኔ፤
ሌካ ጨኢዲንቴ ጨኢዲንቴ ዋይዞ ዒፃዎና
ዘርቃኔ።
- 9 ጨሪንጫ ዓኣ የኣዛሢ ማኪ ዔያታ ገሰታኔ፤
ገሌዛ ዔያቶኮ ሳዓ ማዕዳ ካሮ ሄላኔ።
- 10 ዬያሮ የኦሲ ዳራኣ ዓቱዋዎ ዔያቶ ባንሢ ጎዓኔ፤
ዋኣዎዎ ዔያቶኮ ካራባኣ ጎይሢና ዑሽካኔ።
- 11 «ዓካሪ የኦሲ ዎይቲ ዔራይ?
ዳኤፖ የኣዛሢ ኮራ ዔራቶ ዓኣ?» ዔያታ
ጋዓኔ።
- 12 ፑርቶ ዓሳ ያዲ ማላኔ፤
ዔያቶኮ ዓኣ ቆላ ገዲያኬ፤
ዬያይዳንቴያ ቃሲ ቆሎ ዔያታ ዳንቃኔ።
- 13 ሃይሾ ዒኖ ታኣኮ ታ ገሌሽ ማሄሢ ጉሪኬ፤
ዔኤቢ ታ ካኣሚባኣዎይ ገዒ ኩጮ
ማሰታሢያ ጉሪኬ።
- 14 ሮኦር ጉቤ ታ ሜታዳኔ፤
ጉቶ ጉቶዎ ሜቶ ታ ዔኬኔ።
- 15 ታኣኒ ሃያይዲ ገሰታንዳኔ ገዔያ ማዔያታቶ
ኔኤኮ ናኣቶ ሾይንቶይዳ ሄኤዶ ፑርታ ባኣዚ
ማዳያናንዳኔ።
- 16 ዬያ ባኮ ታ ዔራኒ ማሌ ዎዶና
ለቢሢ ማዶ ማሊ ታኣም ጴዳኔ።
- 17 ዬይያ የኦሲኮ ዲማዳ ማኣሮ ታ ገላንዳያ
ሄላንዳኣና
ጋፒንዎዎ ዔያቶኮ ታ ዛጋንዳያ ሄላንዳኣናኬ።
- 18 ጎኔና ሃሊፃ ቤሰካ ኔ ዔያቶ ገሢኔ፤
ባይሲንታ ባንሢያ ኔ ዔያቶ ኬይሴኔ።
- 19 ዔያታ ቤዘና ሩኤሪ ዎይቲ ባይቄይ?
ዲቃቲ ጋፒ ዔያታ ኩዳኔ።
- 20 ዓሲ ዓውቲዳፓ ዲቃታዎ ዎኦታሢጉዲ
ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ!
ኔኤኒ ዔቃ ዎዶና ባልባቲሢጉዲ ጉሪ ኔ ዔያቶ
ማሃንዳኔ።
- 21 ማሊፃ ታኣኮ ሚርገና ጨንቄኔ፤
ዒናኣ ታኣኮ ማቄኔ።
- 22 ማሊሢባኣያና ዔራዎ ዓሲያ ታ ማዕዳ፤
ኔ ቤርታ ቆልሞጉዲ ታ ማዕዳ።

- 23 ያዲ ማዕዳታቲያ ቢያ ዎዶ ታ ኔኤና ዎላኬ፤
ኔኤኒያ ታኣኮ ሚዛቆ ኩጮ ዓርቄኔ።
- 24 ኔ ዘሪዎና ዔኪ ታና ኔ ዓኣዳኔ፤
ገንፃፓ ኔ ታና ቦንቹሳንዳኔ።
- 25 ጨሪንጫይዳ ኔኤፓ ዓታዛ ታኣኮ የኣኒ ዓኣይ?
ሳያይዳ ኔ ገዲፓ ሜሌ ታ ኮዓይ ባኣሴ።
- 26 ታኣኮ ዑዎንታ ዒኖንታ ላባኒ ዳንዳዓኔ፤
የኦሲ ጋዓንቴ ዒኖኮ ታኣኮ ደዲማሢና
ናንገና ታኣሮ ማሂ ታ ዔኬሢኬ።
- 27 ዓካሪ ኔኤፓ ሃካዞንሢ ባይቃንዳኔ፤
ኔኤኒ ኔኤም ጉሙርቁንቴዎዞንሢ ቢያ
ባይዛንዳኔ።
- 28 ታኣም ጋዓንቴ የኦሲ ባንሢ ዑከሢ ኮይሳኔ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ገቲማሢ ታኣኮ ታ ማሄኔ፤
ኔኤኮ ማዶ ዛሎዎ ታኣም ኬኤዛኒ ኮሺኬ።

74

- ዓሳኣፔ ዔራቶና ካላሌ ካላሊ**
ዳራ ኮሺ ናንጋንዳጉዲ ሺኣቁንቴ ሺኣጲሢ
- 1 የኦሲያ!
ናንገና ኔ ኦና ዓይጋ ኬኤሬይ?
ሄንቆ ቦኦሎይዳ ዓኣ ኔ ማራቶይዳ ዳጋ ኔኤኮ
ዓይጋ ዔኤቲይ?
  - 2 ሚናፓ ዓርቃዎ ኔ ዶኦሪ
ኔ ዒጊኒ ማዓንዳጉዲ ዓይላታፓ ሻንቄ ኔ
ኬሴ
ዳሮ ኔኤኮ ማሌ፤
ሃያኮ ቤርታ ኔኤኮ ናንጎ ቤሲ ኔ ማሄ
ደዮኔ ዲኮም ማሌ።
  - 3 ሄዎ ኔኤኮ ናንገና ቆይዳ ማዕዳ ቤዞ ባንሢ ማሄ፤
ሞርካ ኔኤኮ ገሌኩ ማኣራ ዓኣ ባኮ ቢያ
ፑርቲሴኔ።
  - 4 ሞርካ፡- «ኦ ባሼኔ» ገዒ
ኔኤኮ ገሌኩ ማኣሮይዳ ሄርሺንታኔ፤
ባሺያ ዔርዛ ዔያቶኮ ባንዲሮዎ ሱጼኔ።
  - 5 ካዮ ባኣካ ሚሢ ቆፃኒ
ሄርጋ ዓርቄ ዓሲ ዔያታ ማላኔ።
  - 6 ሚያ ቃርፃ ኮጫ ሱዎና ባኮ
ሄርጋና ቆፃ፣ ሞቶሾናኣ ጳርቄ ሚንሢኔ።
  - 7 ኔኤኮ ገሌኩ ማኣሮ ሚቹ ዔያታ ባይኬኔ፤
ኔ ሱንዎኮ ዎይዎ ቤዞዎ ዒኢሴኔ።
  - 8 ዔያታ ገሌኩ ዒኖና፡-
«ጋፒንሢ ሄርቄ ኦ ዔያቶ ዎይሃንዳኔ»
ገዔኔ፤
ሳዔሎይዳ የኦሲ ካኣሽኪንታ ቤዞ ቢያ
ዔያታ ሚቹኔ።
  - 9 ማይ ኦ ዛጋንዳ ማላታ ማዓ ባኣዚ ባኣሴ፤
ፔቴታዎ የኦሲ ማሊሢ ኬኤዛኒ ኬሰካ ዓሲያ
ባኣሴ፤
ሃይ ዎማ ሄላንዳኣና ሃማይዲ ዳዓቲያ
ዔራይ ኦ ባኣካ ባኣሴ።
  - 10 የኦሲያ!
ሞርካ ሚኢጫሢ ዎማ
ሄላንዳኣናዳይ?
ኔ ሱንዎ ጨርቄ ዔያታ ቶኦቻሢ ዎማካ ጋፓይ?
  - 11 ኩጮ ኔኤኮ ኔ ዓይጋ ማሂ ዔካይ?
ሚዛቆ ኩጮ ኔኤኮ ሾኦጶ ዳማ ዓይጋ ዳካይ?
  - 12 የኦሲያ! ሚናፓ ዓርቃዎ ኔ ታኣኮ ካኣቲኬ፤

ዳኤን ዳኤን ካኣቶ ሳታይታይ።

77

ዓይነት ሱኪጋህ ዓይህ ሳይያ ዓደታሜ ዛሎ
ዓይናዲንቲ ዓሳኣፕ ዓይነት

ሜቶፓ ቶላኒ ሸኢቁንቲ ሸኢጲህ
1 ዑኡዘ ታኣኮ ዳጊዲ ያኦሲ ባንህ ዒላቴኔ፤
ዒዚ ታኣሞ ዋይዘንዳጉዲ ዒዛ ባንህ
ዔኤሊንቲ።

2 ታኣኮ ሜታህ ኬሎና
ናንጊና ናንጋ ሳዳ ታ ኮዔኔ፤
ዋንቶ ላቢህ ባኣንቲ ኩጮ ታ ዒዛ ባንህ
ዔቁሴኔ፤
ሸምፔላ ጋዓንቲ ታኣኮ ደዲያ ዒዔኔ።

3 ያኦሲ ዛሎ ታ ማላ ዋደና ታ ያዩኔ፤
ዒናፓ ታ ማላዛ ዒና ታኣኮ ደጩኔ።

4 ዋንቶ ጉቤ ኔ ታና ጳቼኔ፤
ያዩያ ታኣኮ ሚርጌህር ጌሰታኒ ታ
ዳንዳዒባኣሴ።

5 ጊንህም ዓኣዳ ኬሎ ታ ማሌኔ፤
ሚና ዓኣ ሌዎ ዋላ ታ ጳቁህኔ።

6 ዋንቶ ታ ዓይናዳ ዓይነት ማሌኔ፤
ታኣኮ ዒናና ታ ጌሰቴኔ፤
ታ ዓዳናና ታ ማላያ፡-

7 «ናንጊና ናንጋ ሳዳ ኑና ጋፒ ኬኬኤሪያ?
ሃካፓ ሴካ ፔ ኮሹሞ ዒ ፔቲታዎ ዳዋዓዳ?

8 ዒዛኮ ማኣሪያኣ ኑኡም ናንጊና ባይቁያ?
ጫኣቁማኣ ሃካፓ ሴካ ደዲ ዳዑዋዓዳ?

9 ያኦሲ ፔኤኮ ኮሹሞ ዋሊያ?
ዳጎይዳፓ ዔቁናና ሚጩንቶ ዒ ሃሺያ?»
ጌዔኔ።

10 ታኣኒ፡- «ዳኤን ያኣዛህኮ ሚዛቆ ኩጫ
ላኣሚንቲያ ማህ ማሊያ
ታኣኮ ላቢህኬ» ጌዔኔ።

11 ናንጊና ናንጋ ሳዳኮ ማዳ ታ ጳቁህኔ፤
ሚና ዒ ፔ ዋልቆና ማዳ ዲቃህ ማዳ
ሳኔና ታኣሞ ጳቃኔ።

12 ማዳ ቢያ ታ ኔኤኮ ማላኔ፤
ዲቃህ ዓኮ ማዳ ቢያ ማሊ ታ ሱካኔ።

13 ያኦሲያ!
ኔኤኒ ማዳ ባካ ቢያ ዲማዳያኬ፤
ኔጉዴያ ዳኤፒ ያኦሲ ያናዳይ?

14 ኔ ዋልቆና ማዳንታ ዓከ ባኣዚ ማዳይ ኔናኬ፤
ሚሌ ዳር ባኣካ ኔ ዋልቆ ኔ ፔጋሲ ዳዋኔ።

15 ያይቆኦቤንታ ዮሴፔንታ ናኣቶ
ኔ ዋልቆና ዳር ኔኤኮ ማህ ሻንቁ ኔኤኒ
ዓውሴኔ።

16 ያኦሲያ!
ዋኣፃ ኔና ዛጋዎ ዒጊጩኔ፤
ዔቶ ባዘ ዋኣፃኣ ሳጋይቁኔ።

17 ሻኣራ ዒር ዋርቁኔ፤
ጫሪንጫ ጉጉንፃ ጉጉንህኔ፤
ዜኤሊንፃኣ ጫሪንጫፓ ቢያ ባንያና ፖዔኔ።

18 ኔኤኮ ጉጉንህ ዑኡዘ ዓልጋህ ዠባርይዳ
ዋይዘንቲኔ፤
ዜኤሊንፃ ኔኤኮ ዓጮ ፖዒሴኔ፤
ሳዓ ሳጋይቁ ዓጊዔኔ።

19 ኔኤኮ ሳይፃ ባዘ ዋኣፃይዳና ዓኣዳኔ፤
ኔ ሃንቲፃ ዳኤን ዋኣፃይዳኬ፤
ኮጲሲ ጋዓንቲ ኔኤኮ ዳዲባኣሴ።

20 ሙሴና ዓኣርኔና ዋላ ኔ ማዒ
ዳር ኔኤኮ ዓዳ ማራይጉዲ ዔከ ኔ ዓኣዳኔ።

78

ዓሳኣፕ ዔራቶና ካላሌ ካላሊ

ያኦሲና ዒዛኮ ዳርና
1 ታ ዳሬዮቴ! ታ ዔርዘ ባኮ ዋይዘዋቴ፤
ታ ቃኣሎዋ ዒና ዔኩዋቴ።

2 ሃይሶ ታኣኮ ታኣኒ ኮኣከንህና ዓርቃንዳኔ፤
ሚናፓ ዓኣቺ ዓማሎ ዓማሊና ታ ኬኤዛንዳኔ።

3 ዩይ ኑኡኒ ዔራህና ዋይዘህኬ፤
ኑ ዓደንህያ ኑኡም ኬኤዘህኬ።

4 ዩንህ ባኮ ኑ ናኣቶም ኑ ዓኣቻዓኬ፤
ናንጊና ናንጋ ሳዳኮ ዋልቆ ዛሎ
ዒዚ ማዳ ዳኤን ማዳና
ዒ ፔ ዋልቆና ማዳ ዲቃህ ሄርሺሳ ባኮ
ሙካ ሸይንቶም ኑ ኬኤዛንዳኔ።

5 ዒዚ ያይቆኦቤም ዳምቤ ኬሴኔ፤
ዒሰራዔኤሌይዳኣ ዋጌ ዒ ጌህኔ፤
ናኣቶ ፔኤኮ ዔያታ ዔርዘንዳንጉዲ
ኑ ዓደንህም ዓይህኔ።

6 ዩያ ሙካ ሸይንታ ዔራንዳጉዲ
ዔያታ ፔ ዋደና ዔያቶኮ ናኣቶም
ሃጊ ሸይንታዘንህማኣ ኬኤዛንዳጉዲኬ።

7 ዩያይደናህር ዔያታ ያኦሲ ጉሙርቃንዳኔ፤
ዒዛኮ ማዳዎ ዔያታ ዋላዓኬ፤
ዓይህዎ ዔያታ ካፓንዳኔ።

8 ጋዓንቲ ዔያታ ፔ ዓደንህጉዲ ዋይዘያና
ዓይህንቲዎ ዒፃ፡ ዒናዋ ፔኤኮ ፒዚሲባኣ
ዓያናኣ ያኦሲ ጉሙርቁዋ ሸይንቲ ማዓከ።

9 ሂኢዠና ያላ ዔፕራኤሜ ናኣታ
ሂኢዠ ዓርቁያ ማዔያታቴያ
ያሎ ኬሎና ጊንህም ዔያታ ማዔኔ።

10 ያኦሲ ጫኣቁ ጫኣቁም ዔያታ ካፒባኣሴ፤
ዒዛኮ ዋጎ ሳይያ ዓኣዲያዎ ዒዔኔ።

11 ዒዚ ማዳ ማዳ
ዔያቶ ዒ ዳዌ ዲቃህ ዓኮ ባኮዋ ዔያታ
ዋሌኔ።

12 ዓደንህ ዔያቶኮ ፔ ዓኣፖና ዛጋንቲ
ጊብፃ ዓጫ ያዓኔ ጌይንታ ቤዛ
ዒ ፔ ዋልቆና ማዳንታ ዓከ ባኣዚ ማዳኔ።

13 ባዘ ፓቁ ዔያቶ ዒ ፒንህኔ፤
ዋኣፃዎ ናቴጉዲ ዔቁሴኔ።

14 ሮኦር ሻኣራና ዔከ ዔያቶ ዓኣዳኔ፤
ዋንቶዋ ቢያ ታሚ ያምፔ ዔያቶም ፖዔኔ።

15 ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ላሎ ዳኡሴኔ፤

78:2 78:2 ማቴ. 13:35። 78:12 78:12 ኬሲ. ማፃ 7:8—12:32። 78:13 78:13 ኬሲ. ማፃ 14:21-22። 78:14 78:14 ኬሲ. ማፃ 13:21-22። 78:15 78:15 ኬሲ. ማፃ 17:1-7፤ ፓይ. ማፃ 20:2-13።

ዩካፓ ባዚ ዋኣሂጉዳ ሚርጌ ዋኣሂ ዒ
 ዔያቶ ዑሼኔ።
 16 ሹጮ ዴኤፓፓ ዓልቃ ዋኣሂ ዑሬኔ፤
 ዋኣቶ ዋርዘጉዲ ዋይሴኔ።
 17 ዔያታ ጋዓንቴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ
 ዴኤፓ ጸኣዛሂም ዋይዘ ዒዲያና ጎሜ
 ማዲሂዳፓ ማዒባኣሴ።
 18 ኮሺ ዔያቶ ዓፃሴ ሙኡዚ ጸኣጪሂና
 ዔያታ ዒኖና ዔሬያታፖ «ጸኣሲ ዋይታቴያ»
 ጌዒ ዛጌኔ።
 19 ጸኣሲ ዑፃ ጉንዲሚ ጌሰቴሂ
 «ጸኣሲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሙኡዚ
 ጌኢሺሺ ዒንጋኒ ዳንዳዓ?»
 20 ዒዚ ላሎ ዴኤሲሂና ዋኣቶ ዲጲጉዲ ዋይሴሂ
 ጎኔኔ፤
 ሂዳቴያ ሙኡዚ ኑም ዒንጋኒና ዓሸኪ
 ጌኢሺሺ ዳንዳዓኔ ጌይሂዳ?» ጌዔኔ።
 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያ ዋይዛፖ ሚርጌና ዳጋዴኔ፤
 ያይቆኦሴ ዑፃይዳ ታሚ ዔኤቴኔ፤
 ዳጋ ዒዛኮ ዒሰራዔኤሌይዳ ዔቄኔ።
 22 ዔያታ ዒዛ ጉሙርቁባኣሴ፤
 ዒዛኮ ዓውሲያናኣ ጌኤቁንቴባኣሴ።
 23 ዒዚ ጋዓንቴ ሎፓ ሻኦር ዓይሄኔ፤
 ጫሪጎጮኮዋ ካሮ ቡሌኔ።
 24 ዔያታ ሙዓንዳጉዲ ማና ዒ ዲኢኒሽኔ፤
 ጫሪጎቹዳ ዓኣ ሙኡዚ ዔያቶም ዒንጌኔ።
 25 ዓሲ ከኢታንቸ ካሃ ሙዔኔ፤
 ሚሸኪ ደምባ ዓይሳንዳያ ሄላንዳኣና
 ሙፖ ዔያቶም ዒንጌኔ።
 26 ጫሪጎጮፓ ዓባ ኬሰካ ባንፖዢባር ዒ ዔቁሴኔ፤
 ዳኦሎ ባንፖ ዢባርዋ ዔኪ ሙኤኔ።
 27 ዓሸኪ ዔያቶም ዓጪጉዲ
 ባራና ካፖዋ ባዘ ዓጮ ማኣሻሎጉዲ ዒ
 ኬይሴኔ።
 28 ዔያቶኮ ጉርዶ ባኣኮይዳ
 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣር ኮራኣ ኬይሴኔ።
 29 ዔያታ ሚሸካንዳያ ሄላንዳኣና ሙዔኔ፤
 ዔያታ ሚርጌና ዓፃዴ ባኮ ዔያቶም ዒ
 ዒንጌኔ።
 30 ጋዓንቴ ሃጊ ሱኡካ ዔያቶኮ ማዑዋንቴ
 ሙዓ ዔያቶኮ ዳንጋ ዓኣ ጎይሂ ዓኣንቴ
 31 ጸኣሲኮ ጎሪንታ ዔያቶ ዑፃ ሙኤኔ፤
 ዔያቶ ባኣካፓ «ኑ ደዲኬ» ጋዓ ዓሶ ዋዴኔ፤
 ሃጋ ቡኖ ማዔ ዴጌሂያ ማንፃኔ።
 32 ዩይ ቢያ ማዔንቴያ ዔያታ ፔኤኮ ዳቢንቶና
 ደዴኔ፤
 ዒዚ ማዳ ዲቃሂ ባኮዋ ዔያታ
 ጉሙርቁባኣሴ።
 33 ዩያር ዋዶ ዔያታ ፔኤሲ ጉሪ
 ናንጎዋ ዲቃቴሂና ጋፒሴኔ።
 34 ዒዚ ዔያቶ ዋዴ ዋዶና ዔያታ ዒዛ ኮዔኔ፤
 ዒናፓ ኮዒሂና ዒዛ ባንሂ ማዔኔ።
 35 ጸኣሲ ዔያቶኮ ላላሂ ማዔሂ ዔያታ ጳቁሄኔ፤

ዴኤፓ ጸኣዛሂ ዔያቶ ዓውሳሂ ማዔሂያ
 ማሌኔ።
 36 ጋዓንቴ ዔያታ ፔ ዳንጎና ዒዛ ጌሼኔ፤
 ዩያ ዳንጎና ዒዛም ዔያታ ሉኡቄኔ።
 37 ዒና ዔያቶኮ ዒዛና ደዲባኣያኬ፤
 ዒዛኮ ጫኣቁምማኣ ጉሙርቁንቴባኣሴ።
 38 ዒዚ ጋዓንቴ ማኣራያ ማዔ ጎይያና
 ዳቢንቶ ዔያቶሲ ዓቶም ጌዔኔ፤
 ዔያቶ ዒዚ ባይዚባኣሴ፤
 ዳጎዋ ሚርጌ ዋዴ ቴኢሬኔ፤
 ደማ ደማ ዋዳ ባኮዋ ዔያቶይዳ ዒ
 ኬይሴባኣሴ።
 39 ኬሰካፖ ማዑዋ ዢባራጉዲ
 ዔያታ ዓሲ ማዔሂያ ዒ ማሌኔ።
 40 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዋይደዲ ዔያታ ዋይዘ
 ዒዳይ!
 ዩያ ዳውሎይዳ ዋይደ ዒዛ ጸዩሴይ!
 41 ጸኣሲ ዋይታቴያ ጌዒ ላሚ ላሚ ዔያታ ዛጌኔ፤
 ዒሰራዔኤሌኮ ደማዳሂያ ዔያታ ዳጋሴኔ።
 42 ዔያቶ ዩኖ ዋዶና ሞርካፓ ዒ ዓውሴሂ
 ዩያ ዋልቆ ዒዛኮ ዔያታ ማሊ ጳቁሂባኣሴ።
 43 ጊብፃ ዓጫ ዒ ፔ ዋልቆና ማዳ ዓኮ ባኮ ማላቶ
 ያዓኔ ጌይንታ ዓሳ ናንጉዋ ዳውላ
 ዒዚ ዳዋ ዲቃሂ ሄርሺሳ ማዳ ዔያታ
 ማሊባኣሴ።
 44 ዋር ዋኣቶ ዔያቶኮ ዒ ሱጉሂ ማሄኔ፤
 ዘር ዋኣቶ ዑሸካኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ።
 45 ሻኦራጉዳ ሱኦምቦ ወፃሌ ዔያቶም ዒ ዳኬኔ፤
 ዩይ ሱኦምባሂያ ዔያቶ ዳዔኔ፤
 ፓንቆዋ ዔያቶም ዳኬኔ፤
 ዩይያ ዓሶኮ ካራ ባይዘኔ።
 46 ባቃሎ ዔያቶኮ ማኮም
 ሄኣኮዋ ዔያቶኮ ዒ ዓቢሂም ዒንጌኔ።
 47 ቱኮና ዋይና ዔያቶኮ ሻቸና
 ቤሌሶ ሚያዋ ቃኣኖና ዒ ዋዲሺ ባይዘኔ።
 48 ባኣቶ ዔያቶኮ ሻቸና
 ሃንጎ ቆልሞዋ ጉጉንሂና ዋዴኔ።
 49 ፔኤኮ ዒ ደዶ ዳጎ ዔያቶ ዑፃ ዳኬኔ፤
 ደማ ደማ ዋዳ ባኮንታ ዒ ሌሊ
 ካኣሸኪንታኒ ኮዓ ዳጎዋ ኬይሴኔ፤
 ያሊ ባይዘ ከኢታንቸዋ ዔያቶይዳ ዳኬኔ።
 50 ጎሪንቴም ጎይሂ ዒዚ ጲሼኔ፤
 ዔያቶኮ ሸምፓሂ ሃይቢዳፓ ዓውሲባኣሴ፤
 ሸምፓሂ ዔያቶኮ ደማ ደማ ዋዳ ባኮም
 ዓኣሂ ዒንጌኔ።
 51 ዔያቶ ዴጋቶ ዋልቆኮ ቤርቶ ማዔዘንሂ
 ካኣሚኮ ዓፒሎና ኮሸና ማኣራ
 ቶይዶ ናኣቶዋ ዔያቶኮ ቢያ ጊብፃ ዓጫ ዒ
 ጋፒሲ ዋዴኔ።
 52 ዳር ፔኤኮ ዓዳ ማራይጉዲ ሄንቃኒ ኬሴኔ፤
 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ማራይ ጎይሂ
 ሄንቄኔ።

78:18 78:18 ኬሲ. ማፃ 16:2-15፤ ፓይ. ማፃ 11:4-23፤31-35። 78:24 78:24 ዮሃ. 6:31። 78:44 78:44 ኬሲ. ማፃ
 7:17-21። 78:45 78:45 ኬሲ. ማፃ 8:1-6፤ 20:24። 78:46 78:46 ኬሲ. ማፃ 10:12-15። 78:48 78:48 ኬሲ. ማፃ
 9:22-25። 78:51 78:51 ኬሲ. ማፃ 12:29። 78:52 78:52 ኬሲ. ማፃ 13:17-22።

80

«ጫክቁሞ ቡኒ» ጌይነታ ዓይነትና ሱኡጋህ
ዓይህ ጎይያ ዓይናዲነታ ዓሳኣፔ ዓይነቱ
ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ገንህ ደዳንዳጉዲ ሺኢቁንቴ
ሺኢዲህ

1 የሴፔ ማራይጉዲ ሄንቃ፣ ዒሰራዔኤሌያ ሄንቃህ
ኑሞ ዋይዜ!

ከሩበኤሎይዳ ዓኣ ካኣቱሞ ያይታ ዳዓህ
ኔኤኮ ፖፖና ፔጋዲ ጴዴ።

2 ዔፕሬኤላማንታ ቢኢኒያማንታ ሚናሴንታሞ
ኔና ፔጋሲ ዳዌ፤

ዋልቆ ኔኤሲ ዓገህ፤
ሙኪያ ኑና ዓውሴ።

3 ያኦሲዮ! ኑና ማሄ፤
ኑ ዳቃንዳጉዲ ኔ ዓኣፖ ካር ኑኡሞ ፖራሴ።

4 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ማዔ ዳኤፖ ያኦህህዮ!
ኔ ዳርኮ ሺኢዲያ ዋይዜ ዓዲ
ጎሪንቶ ኔኤኮ ኔ ቤኤዛህ ዋማ

ሄላንዳኣናዳይ?
5 ያዲህ ዓዳ ሙኡዚጉዲ

ዓቢህያ ዑሺጉዲ ሚርጌና ኔ ዔያቶ ዑሺኔ።

6 ኑ ዓሺኖሞ ኔ ኑና ዑራ ማዣ ዓሲ ማሄኔ፤
ኑኡኮ ሞርካኣ ኑና ሚኢጩኔ።

7 ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኦህህዮ! ኑና ማሄ፤
ኑ ዳቃንዳጉዲ ኔ ዓኣፖ ካር ኑኡሞ ፖራሴ።

8 ገብፄ ዓጫፓ ዋይኔ ዘንዜ ኔ ዔከ ሙኤኔ፤
ሚሌ ዳር ዳውሲ ዔያቶ ቤዛ ዌያ ኔ ቱኤኔ።

9 ዌይ ዑጋንዳ ቤዛ ኔ ጲሺ ገኢሺኤ፤
ዌያር ያሲ ዳከ ዓጩሎ ባልገ ኩሜኔ።

10 ዳካ ዌያ ዒላዠና ሺቢንቴኔ፤
ዳኤፖ ዚቢቃኣ ዌያ ካኣፖ ዳማ ዔቄኔ።

11 ዌይ ካኣፓ ዳንዳ ሳዘ ሄላንዳኣና
ቶሻኣ ዔፕራዲሴ ዋር ሄላንዳኣና ጋሞፒንቴኔ።

12 ዓካሪ ዒኢና ለካ ሌካ ጋዓህ ዓኣፖ ዌያ
ማንፃንዳጉዲ

ዲያ ኔኤኒ ዓይጋ ሻሄይ?
13 ጉዳንፃ ካያፓ ኬሰኪ ዌያ ፑርቲሳንዳኔ፤

ቆልማ ሄንቃ ቤዛ ዲርጋ ቆልማ ቢያ
ሙዓንዳኔ።

14 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህዮ! ዓካሪ ኑ ባንህ ማዔ፤
ጫሪንጫፓ ለካ ኑ ባንህ ዛጌ፤

ሃሮ ኔኤኒ ቱኤ ዋይኤሎ ዛገ ካፔ።
15 ሃይ ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጫ ቱኤ ባቃላ

ኔ ዛላ ማሂ ኔ ባቃልሴ ናዓሂኤ።

16 ዌይ ዋይናህ ተቁንቲ ታሚዳ ሚጩኔ፤
ኔ ዳጎ ጎሪንታ ኔ ዓሳ ባይዛንዳኔ።

17 ኔኤሮ ማሂ ኔኤኒ ደዲሺ ዔቄሴ ዓህ ዑፃ
ኔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ዓኣ ኔ ናዓህ ዑፃ

ኔ ኩጫ ማንጎ።
18 ሃይካፓ ሴካ ኔና ሃሺ ገንህሞ ኑ ማዓዓኤ፤
ናንገና ባይቁዋያ ኑና ማሄ፤

ኑኡኒያ ኔና ካኣሽካንዳኔ።

19 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዳኤፖ ያኦህህዮ!
ኑና ገንህ ቤዛ ማሄ፤
ኑኡኒ ዳቃንዳጉዲ ኔ ዓኣፖ ካር ኑኡሞ ፖራሴ።

81

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያ ሹሉንጎና
ዓይናዲነታ ዓሳኣፔ ዓይነቱ

ቦንቾ ኬሊና ዓይናዲነታ ዓይነቱ

1 ኑኡኮ ደዲማህ ማዔ ያኦህህሞ ዓይናዲዎቱ!
ያይቆኦ ያኦህህሞ ዒላሹዎቱ!

2 ዓይነት ሞርቁዎቱ፣ ታሞቡርዋ ባዑዎቱ፤
ፔቱ ሻሺና ዳንህ ዋርቆ ጎኦሎንታ

ሜሌ ዓይነት ማንጋሞዋ ዳንህ ኮሺ
ዑኡሲና ዓይናዲዎቱ።

3 ዓገና ጸኤራኣና ገንህ ዋኣፃ ጌላኣና
ዳኤፖ ቦንቾ ኬሎናይዳኣ ዛዌ ዋርቁዎቱ።

4 ዌይ ዒሰራዔኤሌ ዓሳሞ ዒንገንቴ ዳሞቤ
ያይቆኦ ያኦህህ ኬሴ ዋጌኤ።

5 ዒዚ ገብፄ ዓጫይዳ ማቶ ዓጌ ኬሎና
ዌይ የሴፔሞ ኬሶናኤ፤
ታ ዔሩሞ ሙኡቹና ሂዚ ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ።

6 «ጌኤቶ ታ ዒዛኮ ኬዲዳፓ ሃውሺሴኔ፤
ኩጫ ዒ ዔካ ዳኤፖ ባኮ ታ ዒዛ ሃሺሴኔ።

7 ኔና ሚቲ ዋደና ኔ ታና ዔኤሌኔ፤
ታኣኒያ ኔና ዓውሴኔ፤

ታ ዓኣሽንቲ ዓኣ ዳሞ ሻኣር ጉጉንጎሲ ባኣካ ዓኣፃ
ታ ኔኤሞ ዋይዜኔ፤

ዣላህ ዋርኮ ዋኣፃ ዓልቃ ቤዛ
ኔ ዋይታቴያ ጌዒ ታ ኔና ዛጌ።

8 ታ ዳራዮቱ! ታ ላታ ባኮ ዋይዘዎቱ፤
ዒሰራዔኤሌ! ኔ ታኣሞ ዋይዛቴ ዓይጎ!

9 ኔ ካኣሽካ ፃንጎ ያኦሲ
ሃህ ዔርቱዎ ያኦሲ ኔኤኮ ባኣያ ማንጎ፤

ዌያ ካኣሽኪፖ።

10 ገብፄ ዓጫፓ ኔና ኬሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ
ኔ ያኦህህ ታናኤ፤

ዳንጎ ኔኤሲ ኮሺ ሸኦኤ፤
ታኣኒ ኩንህ ኩልሳንዳኔ።»

11 «ታኣኮ ዳራ ጋዓንቴ ታኣሞ ዋይዚባኣሴ፤
ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ታኣሞ ዓይህንቲባኣሴ።

12 ዌያር ዔያታ ማሌ ማሊያጉዳያ ዓኣዳንዳጉዲ
ዔያቶኮ ባይቁ ዒኖሞ ዓኣህ ታ ዔያቶ

ዒንጌኔ።
13 ታ ዳራ ዋንዴ ታኣሞ ዋይዜያ ማዔያታቴ

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታ ጎይያና ዓኣዳያታቴ
14 ቤዛና ታ ዔያቶኮ ሞርኮ ባሽያ ናንዳንቴኤ፤

ዔያቶ ሞርኮ ዑፃ ታ ኩጫ ታ ዔቄሴያ
ናንዳንቴኤ።

15 ያኦሲሞ ዋይዜ ዒፃ ዓሳ ዒዛ ቤርታ
ዳውሲንታንዳኔ፤
ዔያቶ ሄላ ሚታህያ ናንገና ጋፑዋያ
ማዓንዳኔ።

80:1 80:1 ኬሲ. ማፃ 25:22። 81:3 81:3 ፓይ. ማፃ 10:10። 81:7 81:7 ኬሲ. ማፃ 17:7፤ ፓይ. ማፃ 20:13። 81:10 81:10 ኬሲ. ማፃ 20:2-3፤ ላሚ. ዋማ 5:6-7።

16 ዓይነት ታ ጋዓንቴ ኮሺ ዛርጌ ሙኡዛንዳይ፤
0-ታህረ ዓይነት ታ ዓይነት ሚሻንዳይ።»

82

ዓሳኦፕ ዓይነት
 1 የኦሲ ቢያፓ ዑህ ማዕረግ
 1 የኦሲ ጫሪንጮ ቡኪንቶይዳ
 ማሌ የኦዛ ቡኪ ቡኪንቶይዳ
 ሙኪ ደዲ ዋጌ ዋጋ።-
 2 «ዋጎ ዓይነት ፒዜ ዋጉዋኣህ ዋማ
 ሄላንዳኦዳይ?
 ፑርቶ ዓሰ ማኦዲ ዓይነት ጌሰታህ ዓይዲ
 ሄላንዳኦዳይ?
 3 ዋልቃባኣ ዓሰና ዜኤሮ ናኦቶናም ፒዜ ዋጉዋቴ፤
 ማታዳህረ ማንቃህረ ሄርቁንቱዋጉዲ
 ማዲዋቴ።
 4 ዓጊኒ ባኣህረ ማታዳህረ ሄሊ ዓውሱዋቴ፤
 ሄርቁ ዋይህ ዓሰይዳፓ ዓይነት ዓይሱዋቴ።»
 5 «ዓራቶና ማሊ ጸቁሥህረ ዓይነት ባኣሰ፤
 ዲሚዳ ሴካ ሃንጋ ዓይነት ሃንታ፤
 ሳዎኮ ዳማ ቢያ ካራና ዓጊጻ።
 6 ታኣኒ፡- <ዓይነት የኦዛኪ፤
 ቢያህ ዓይነት ዳኤፖ የኦዛህ ናኦቶኩ
 ጌዔ።
 7 ጋዓንቴ ዓይነት ዓሰ ሃይቃ ጎይህ ሃይቃንዳይ፤
 ዋይህ ሱኡጎ ጎይዎ ጉሪ ዓይነት
 ሎኦማንዳይ።»

8 የኦሲዮ! ዓቁ፤
ጎዎ ዳሮ ዑፃ ቢያ ዋጊ፤
ዳራኣ ቢያ ኔኤሮኩ።

83

ዒሰራዔኤሌኮ ሞርካ ባሽንታንዳጉዲ
 ሸኢቁንቴ ሸኢጲህ
 ዓሳኦፕ የኦሲ ሄርሸዎ ዓይነት
 1 የኦሲዮ! ኔኤኒ ዚቲዮ ጌዒፖ፤
 የኦሲዮ! ኔኤኒ ጩዋዮ ጌዒፖ።
 2 ሞርካ ኔኤኮ ዋማይዲ ዓቁያታቴ ዛጌ፤
 ኔና ዓፃ ዓሳ ቶኦኮ ፔኤሲ ዋማይዲ
 ዳጊሴቴያ ዛጌ።
 3 ኔኤኮ ዳሮ ዑፃ ጌኔ ማዳኒ ዓኣቲ ጌሰታ፤
 ኔኤኒ ካፓ ዓሰ ኮምባኒ ዓይነት ዘርታ።
 4 «ሃካፓ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሱንፃ
 ዔርቱዋጉዲ
 ሃኒ ሙኩዋቴ ዳሬ ማዑዋጉዲ ኑ ዓይነት
 ጋፒሶም» ጋዓ።
 5 ፔቴ ማሊህና ዋላ ጊኢጊ ዓይነት ዘርቱ፤
 ኔ ዑፃ ዓቃኒ ዋላ ጫኣቁ።
 6 ዓይነት፡- ዔደኦማ፡ ዒሰማዔኤሌ፡ ሞዓኣቤ፡
 ዓጋሪያ።
 7 ጌባሌ፡ ዓሞኔ፡ ዓማሌቁ፡ ፒሊሰጻኤማንታ ዒርሴ
 ዳሮንታ።
 8 ዓሰኦሪ ዓሳኣ ዓይነት ዋላ ፔቴ ማዔ፤
 ሎኦጻ ናኦቶዋ ዓይነት ማኣዳያ ማዔ።

9 ሚዲያማ ዓጮይዳ ኔ ማዳ ጎይዎ ዓይነት ዳይ
 ማዳ፤
 ቁሶኔ ዋራ ሲሳራና ዒያቢሴናይዳ ኔ ሄሊሴ
 ባካ ዔያቶ ሄሎንጎ።
 10 ዓይነት ዓይነት ጌይንታ ቤዛ ባይቁ፤
 ዓዳ ሳዓይዳ ከኤሪንቴ ቡኡራ ማዔ።
 11 የሪቤና ዜቤ ዓሰና ዑፃ ኔ ማዳ ጎይዎ
 ሃያ ዓሰ ሱኡጎ ዑፃ ማዳ፤
 ዜባሄና ፃልሙናዔ ዓሰና ዑፃ ኔ ማዳ ጎይዎ
 ሃያ ዓሰ ዋይህ ዓሰይዳኣ ማዳ።
 12 ዓይነት፡- «የኦሲ ዓሰ ቤዛ
 ኩኤኒ ኩኤሮ ማሃንዳይ» ጌዔ።
 13 ዔያሮ ታ የኦዛህዮ! ዓይነት ሲላሊጉዲ
 ዠባሪ ዔኪ ዓኣዳ ዲልባጉዲ ላኣሌ።
 14 ታሚ ዳኤሊ ካይዚ ሙዓህጉዲ
 ታሚኮ ሎሰታ ዲካ ዓርቃህጉዲ
 15 ኔኤኮ ጉዳህ ዠባሮና ዓይነት ዳውሴ፤
 ዓላጎ ዠባሮናኣ ዲቃህ።
 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ዓይነት ሱንፃ ኔኤሲ
 ኮዓንዳጉዲ
 ቦርሲንቴ ዓይነት ዋሃ።
 17 ናንጊና ዓይነት ካራ ባይዚ ቦርሲንቶንጎ፤
 ዳውሲንቴ ዓይነት ባይቆንጎ።
 18 ሱንፃ ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔህ ኔ ሌሊ
 ሳዎ ቢያይዳ ዳኤፓህ ኔና ማዔህ ዓይነት
 ዔርንጎ።

84

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይነት ጎይዎና ቆሪ ናኣታ
 ሹሉንጎና ዓይነት ዓይነት
 የኦሲኮ ጌኤኮ ማኣሮ ጸቁሥህ
 1 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህዮ!
 ኔ ዋርቃ ማኣራ ዋዚጉዲ ናሽኪንታያዳይ!
 2 ሸምፓህ ታኣሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካራ
 ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ጸቁህ፤
 ታኣኮ ዒኖንታ ዑፃንታ ናንጊና ባይቁዋ
 የኦዛህም ዒላሹዋቴ።
 3 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ማዔ የኦዛህዮ፡ ታ ጎዳ!
 ኔኤም ዓንጎ ባኮ ሸኢሸ ቤዛ ኮራ
 ሱኡታታ ናንጋ ማኣራ
 ደኦሌያ ፔ ናኦቶ ዳይህ ማኣራ ማዣ።
 4 ኔ ማኣራ ናንጋዘንህ ዓንጂንቴያኬ፤
 ናንጊና ዓይነት ኔና ጋላታ።
 5 ኔና ፔኤኮ ዋልቃህ ማሄዘንህ
 ዒኖና ፔኤኮ ጂዮኔ ጎይዎ ማላዘንህ
 ሚርጌና ዓንጂንቴያኬ።
 6 ባካ ጌይንታ ዋኣፃ ባኣ ደኦጮና ዓይነት ፒንቃ
 ዋደና
 ዓልቃ ዋኣህ የኦሲ ዓይነት ዑራ፤
 ሲሎ ዒራኣ ቦቆሎ ዓቶ ዋኣህና
 ኩንሃንዳይ።
 7 ዋልቁይዳ ዋልቁ ዓይነት ቃሳንዳይ፤
 ፔቴ ፔቴህ ጂዮኔ ዲኮይዳ ዓኣ የኦሲ ቤርቶ
 ሸኢካንዳይ።
 8 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህዮ! ሸኢጲዎ ታኣኮ ዋይዜ፤

82:6 82:6 ዮሃ. 10:34። 83:9 83:9 ሱኡጎ. ማፃ 4:6-22፤ 7:1-23። 83:11 83:11 ሱኡጎ. ማፃ 7:25፤ 8:12።

- ያይቆኑቤ ያኑዛሂሂዮ! ታኅም ዋይዜ።
- 9 ያኑሲዮ! ደኑሪ ኔ ኑም ደኑሜ ካኣቲ ዓንጃ፤
ዒዚ ኑኡኮ ገቲማ ማዕሚር ዒዛ ዛጌ።
- 10 ሜሌ ቤሰካ ሺያ ኬሊ ዳይሂዳፓ
ኔ ጌኤኮ ማኣር ካራ ፔቴ ኬሊ ፔኤቂሂ
ኮሺኬ፤
- ፑርቶ ዓሶ ማኣራ ናገገይይዳፓ
ያኑሲ ማኣር ካፓያ ማዒ ናገገኒ ታ ኮዓኔ።
- 11 ኑኡኮ ጎዳሂና ያኑዛሂሂዮ!
ኔኤኒ ዓዳ ዓሲና ገቲማና ጉዲኬ፤
ኔ ኮሹሞና ኔ ቦንቾና ኔ ኑና ካፓኔ፤
ኮሺ ማዳ ዓሲም ዓይጎሞ ኮሺ ማዕ ባኣዚ ኔ
ላኣቲሞ።።
- 12 ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳሂሂዮ!
ኔና ጉሙርቃዞንሂሂ ዋዚ ዓንጃንቴያዳይ!

85

- ዓይነት ስኡጋሂሂ ዓይሂ ጎይያና ቆሬ ናኣታ
ዓይናዳ ዓይነትም
- ኮሹሞ ዛላ ሺኢቂንቴ ሺኢሲሂሂ
- 1 ናገገና ናገገ ጎዳሂሂዮ!
ኔ ሳያም ኔኤኒ ኮሺ ባኣዚ ማዳ፤
ያይቆኑቤኮ ዲዒንቴ ዓሶ ማሂ ኔ ዓንጃ።።
- 2 ኔ ዳሮኮ ጎሞ ዓቶም ኔኤኒ ጌዔ፤
ጎሞ ዓይቶሲ ቢያ ኔ ካንቄ።።
- 3 ኔኤኮ ዋዳ ባኮ ቢያ ኔ ሺኢሺኔ፤
ዳኤፖ ዳጎይዳፓኣ ኔ ማዕ።።
- 4 ኑኡኮ ዳኤሻሂሂ ማዕ ያኑዛሂሂዮ!
ኑና ኑ ቤዞ ማሂ፤
ኑ ዑዎ ዓቃኒ ማላ ዳጎ ኔኤኮ ሺርሼ።።
- 5 ኔ ኑና ጎሬ ጎይሂ ናኣናና ናገገ?
ዳገ ኔኤሲ ሸይንቴፓ ሸይንቴ ሄሄላኒዳ?
- 6 ዳራ ኔኤኮ ዋዳዳንዳጉዲ
ኔ ኑም ገንሂ ሸምፖ ዲንጋዓዳ?
- 7 ናገገና ናገገ ጎዳሂሂዮ!
ኔኤኮ ማኣሪያ ኑና ዳዌቴራ፥ ኑና ዓውሴ።።
- 8 ናገገና ናገገ ጎዳ ማዕ ያኑዛሂሂ ኬኤዛ ባኮ ታ
ዋይዛንዳ፤
ኑኤኒ ኑኡኮ ዓኤዩሞ ጎይያ ማዒ ዳንዲባኣቴ
ዒዚ ኑና ፔ ዳሮ፥ ዳማዳዞንሂሂም ኮሹሞ
ዲንገኒ ጫኣቄ።።
- 9 ቦንቾ ዲዛኮ ኑ ሳይይዳ ናገገንዳጉዲ
ዒዛ ዲጊጫዞንሂሂም ዓውሲፃ ዲዛኮ
ዑኬኬ።።
- 10 ማኣሪሂና ጉሙርቂንቴሂና ዋላ ካኣማያኬ፤
ዲሉሞና ኮሹሞና ዋላ ዓካያኬ።።
- 11 ጉሙርቂንቴሂ ሳዓፓ ሌካ ባቃላ፤
ዲሉሞ ጫሪንቹፓ ሊካ ዛጋ።።
- 12 ናገገና ናገገ ጎዳ ኮሺ ባኣዚ ዲንጋ፤
ዓጩላ ኑኡኮ ጎሸኮዛ ሚርጌ ባኣዚ ካህኔ።።
- 13 ዲሉማ ዲዛኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ፤
ሃንታንዳጉዲ ጎይያ ዲዛም ገኢጊሻ።።

86

- ዳውቴኮ ሺኢሲያ
- ያኑሲ ማኣዳንዳጉዲ ሺኢቂንቴ ሺኢሲሂሂ
- 1 ናገገና ናገገ ጎዳሂሂዮ!
ዋዮ ኔኤሲ ታ ባንሂሂ ማሂ ዋይዜ፤
ታኣኒ ማንቆ ሃሂ ሚታዳ ዓሲኬ።።
- 2 ኔኤም ታኣኒ ዳማዳ ዓሲታሂሂ ሸምፓሂ ታኣኮ
ካፔ፤
ኔኤኒ ታኣኮ ያኑዛሂሂኬ፤
ኔና ጉሙርቃ ኔኤኮ ዓይላሂ፥ ታና ዓውሴ።።
- 3 ናገገና ናገገ ጎዳሂሂዮ! ታና ሚጩንቴ፤
ሮኦር ጉቤ ታ ኔ ባንሂሂ ዲላታ፤፤
- 4 ኔ ዓይላሂኮ ሸምፓሂ ዋዛሴ፤
ናገገና ናገገ ጎዳሂሂዮ! ታ ሸምፓሂ ታ ኔኤም
ዲንጋ።።
- 5 ናገገና ናገገ ጎዳሂሂዮ! ኔኤኒ ሚጩንታያና ዓቶም
ጋዓያና፤፤
ኔና ዓኤላዞንሂሂም ቢያ ሚጩንቴያኮ ዛጲ
ኔኤኮ ባኣሴ።።
- 6 ናገገና ናገገ ጎዳሂሂዮ! ሺኢሲያ ታኣኮ ዲናፓ
ዋይዜ፤
ታ ሚታዳ ሺኢቃ ሺኢሲያ ዋይዜ።።
- 7 ኔኤኒ ታኣም ማሂ ኬኤዛያታሂሂር
ታኣኮ ሚታሂ ኬሎ ታ ኔ ባንሂሂ ዲላታ።።
- 8 ጎዳሂሂዮ! ሚሌ ያኡዞ ባኣካ ኔጉዳይ ባኣሴ፤
ኔ ማዳና ቤቃ ማዳዋ ባኣሴ።።
- 9 ጎዳሂሂዮ! ኔኤኒ ማንቼ ዳራ ቢያ
ኔ ቤርቶ ሙኪ ኔኤም ዚጋንዳ፤፤
ኔ ሱንያም ቦንቾዋ ዲንገንዳ።።
- 10 ኔኤኒ ዳኤፐ ማዕሚር
ኔ ዋልቄና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ኔ ማዳ፤፤
ኔኤኒ ሌሊ ያኑሲኬ።።
- 11 ናገገና ናገገ ጎዳሂሂዮ!
ኔኤኮ ጎይያ ታና ዔርዜ፤
ኔ ጎኑሞና ታ ዓኣዳንዳ፤፤
ሱንያ ኔኤኮ ታ ዲጊጫንዳጉዲ ኩሙሂሂ ዲኔ
ታኣም ዲንጌ።።
- 12 ናገገና ናገገ ጎዳ ማዕ ታ ያኑዛሂሂዮ!
ጎኔ ዲናፓ ታ ኔና ጋላታ፤፤
ናገገና ሱንያ ታ ኔኤኮ ቦንቾ።።
- 13 ኔ ታና ሚጩንቴ ሚጩንቴፃ ኮሺ ዳኤፐኬ!
ሸምፓሂ ታኣኮ ኔ ሄለንቴዋ ዔታፓ
ዓውሴ።።
- 14 ያኑሲዮ! ያቶርቃ ዓሳ ታ ገዳ ፑርቱሞና ዔቄ፤፤
ዲጊቻ ፑርቶ ዓሳ ዋዳኒ ታና ኮዓኔ።።
ኔና ዔያታ ዔኤቢኬ ጌይባኣሴ።።
- 15 ጎዳሂሂዮ!
ኔኤኒ ጋዓንቴ ኮሺ ሃሂ ሚጩንታ ያኑሲኬ፤
ሩኡሪና ዳጋዲሞና፥ ኮሹሞንታ ጉሙርቂንቴፃኣ
ኔኤኮ ሚርጌኬ።።
- 16 ታ ባንሂሂ ዛገ ታና ሚጩንቴ፤
ታና ኔ ዓይላሂም ዋልቄ ዲንጌ፤
ታና፥ ኔ ዓይሌሎ ናዓሂ ዓውሴ።።
- 17 ታና ዲፃ ዓሳ ዛገ ቦርሲንታንዳጉዲ

ኔኤኮ ሚጠንቅቆ ማላቶ ታና ዳዌ፤
ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ!
ኔ ታና ማኣዳኔ፡ ደዲሸኔ።

87

ቆራናኦት ጋላታ ዓይነት
ዩሩሳሌም ሄርሾና ሄርሾሚ
1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ካታሞ ፔኤሲ
ደማዴ ዱኮ ቶኦካ ዔቂሴ።
2 ናገረና ናገጋ ጎዳ ያይቆኦቤኮ ሞርቆ ማኣራጋ ባሾ
ዲዮኔኮ ጌሎ ካር ናሽካ።
3 ያኦሲ ካታሚሉ!
ቦንቾ ማዔ ባኣዚ ሂዚ ጌይ ኔ ዛሎ
ኬኤዘገታንዳ።
4 «ታና ዔራዘንሚ ባኣካ
ገብጻንታ ባብሎኔንታ ታኣኒ ፃኣጋንዳ፤
ፒሊሰጻኤሜንታ ዲቶሲያ ዓሳኣ ዒኣካ
ሾይንቲ።
5 ጎኔና ዲዮኔ ዛሎ፡- «ሃያ ዳሮንታ ዩያ ዳሮንታ
ዒዘይዳ ሾይንቲ፤
ዳኤፖ ያኦዘሚ ፔኤሮ ዒዘ ደዲሸ
ዔቂሳንዳ፤ ጌይንታንዳ።
6 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዳሮ ፔኤሲ ፃኣጋ ሞዶና
«ሃይ ዳራ ሾይንቲሚ ዒኣካኬ» ጌይ
ፃኣጋንታንዳ።
7 ዓይነት ማይናዳ ዓሳንታ ኮያ ኮርጋ ዓሳ
«ሃያ ዓንጅኮ ቢያ ካራላ ዲዮኔኮ» ጌይ ጌይ
ሞዳና ዳሮንዳ።»

88

ቆራናኦት ጋላቶ ዓይነት
ዓይነት ሱኡጋሚ ዓይሠ ጎይያና ሞሊም ዓገ ዓገ
ዓይናዳያ፡ ዒዘራዔኤሌ ዓሚ ዔማኔ ካላሎ፡
ያኦሲ ማኣደ ዳንቃኒ ሸኢቂንቲ ሸኢጲሚ
1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ታና ዓውሳ ያኦዘሚዮ!
ሮኦርና ሞንቶና ታ ኔ ቤርታ ዒላታ።
2 ሸኢጲጻ ታኣሲ ኔ ቤርቶ ሄሎንጎ፤
ሞዮ ኔኤኮ ታ ዒላቶ ባንሚ ማሄ!
3 ሚርጌ ማታ ታና ሄሌሚር
ሃይቃኒ ታኣኒ ዑኬኔ።
4 ሃይቂ ዱኡከንታ ዓሳና ሞላ ታኣኒ ፓይዲንቲ፤
ፔቲታጾ ማኣዳ ዓሲባኣያ ታ ማዔ።
5 ሃይቂ ዓሳ ባኣካ ኬኤሪንቲ ዓሳጉዲ
ሞዲ ዱኡኮና ዓሲጉዲ ታ ላሄ፤
ሃካጋ ሴካ ኔ ማሊ ጳቂሠቶ ዓሳጉዲ
ኔ ኩጫጋ ኬሰከ ኬኤሪንቲ ዓሳጉዲ ታ
ማዔ።
6 ኔ ታና ዔቶ ቶርጳሚዳ ኬኤሬ፤
ዲሚ ዔቲይዳ ኔ ታና ዓገ።
7 ኔ ጎሪንቶ ዳኤሠማ ታ ዑፃ ማዔ፤
ኔኤኮ ሞኣያ ጉዳሚና ኔ ታና ዱኡኬ።
8 ታኣኮ ዑካ ላጎ ታ ኮራጋ ኔ ሃኪሴ፤

ዔያታ ታና ሻኣከንታንዳጉዲ ኔ ማዳ፤
ታ ማንገንቲ፤ ቶላኒያ ታ ዳንዳዒባኣሴ።
9 ዓኣጋ ታኣኮ ያዩያና ዳዒ ዓቲ፤
ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ! ታ ኔ ባንሚ ዒላታ፤
ኩጫጋ ታ ኔ ባንሚ ዔቂሳ።

10 ኔኤኮ ዲቃሚ ሄርሾሳ ማዳ ሃይቂ ዓሳም ኔ
ቤኤዛ?
ሃይቂ ዓሳኮ ዔኤዛ ዔቂ ኔና ጋላታ?
11 ሚጠንቅቆ ኔኤኮ ዱኡፒ ቤሰካ
ጉሙርቂንቲፃኣ ባይሲንታ ቤሰካ
ኬኤዘንታ?
12 ዲቃሚ ሄርሾሳ ማዳ ኔኤኮ ዱሞ ቤዛ
ዲሎማኣ ኔኤሲ ሞሊንቲ ሳዓይዳ ዔርታ?
13 ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ!
ኔ ታና ማኣዳንዳጉዲ ኔ ባንሚ ታ ዒላታ፤
ጉቶ ሸኢጲጻ ታኣኮ ታ ኔ ቤርቶ ሸኢጲ።
14 ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ! ዓይጋ ኔ ታና ሃኪሳይ?
ኔኤኮ ዓኣፖ ካርሞ ታ ጌዳጋ ዓይጋ ኔ
ሸርሻይ?
15 ታኣኒ ናኣቲሞጋ ዓርቃጾ ማታዳያና
ሃይቃኒያ ዑኬያኬ፤
ኔ ታና ሚርጌና ዲቃሚ፤
ዔርቲያ ታኣም ዒጻ።
16 ኔ ጎሪንታ ዑፃ ታኣኮ ካንቄ፤
ዲማ ዲማ ባይዛ ባካኣ ታና ኩርሴ።
17 ሮኦር ጉቤ ዓዳ ዲጲጉዲ ታና ማንጌ፤
ጋፒ ታና ዩይ ዔኤዳ።
18 ታኣኮ ዒገሎንታ ላጎንታ ኔኤኒ ታ ኮራጋ ሃኪሴ፤
ዲሚ ሌሊ ታኣኮ ላጌ ማዒ ዓቲ።

89

ዒዘራዔኤሌ ዓሚ ዔታኔኮ ካላሎ
ማቶ ሞዶና ዓይናዲንቲ ዓይነት
1 ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ሚጠንቅቆ ዛሎ ዓይናዳ ጎይሠ
ታ ናገጋንዳ፤
ታ ዳንጎና ኔኤኮ ጉሙርቂንቲፃ ሙካ
ሾይንቶም ታ ኬኤዘንዳ።
2 ሚጠንቅቆ ኔኤኮ ናገረና ናገጋጋ ማዔሚ
ጉሙርቂንቲፃ ጫሪንጫ ኔ ደዲሻሚ ታ
ኬኤዘንዳ።
3 ኔኤኒ ቤርታሲ፡- «ታኣኒ ደኦሬ ዓሚና ሞላ
ጫኣቄ፤
ታ ዓይላሚ ደውቲም ታ ሳላዳ።» ጌዔ።
4 ኔ ዒዘም ሳላዳ ሳላ፡-
«ኔ ዜርፃጋ ናገረና ካኣታዳንዳይ
ኬሰካንዳ፤
ካኣቲሞ ያይቶ ታኣኒ ሾይንቲጋ ሾይንቲ
ሄላንዳኣና ደዲሻንዳ።» ጋዓኮ።
5 ናገረና ናገጋ ጎዳሚዮ! ጫሪንጫ ኔኤኮ ዲቃሚ
ሄርሾሳ ማዳ
ጉሙርቂንቲፃ ሞ ኔኤኮ ኔኤም ማዳ
ከኢታንቻ ፔ ቡከንታ ሄርሾንጎ።
6 ናገረና ናገጋ ጎዳና ጫሪንጫ ያኦኒ ቤቃይ?
ዒዘኮ ከኢታንቻይዳጋ ዒዘጉዳይ ያናዳይ?

89:4 89:4 2ሳሙ. 7:12-16፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 17:11-14፤ ዓይኑ. 132:11፤ ዳኪ. ማዳ 2:30።

7 ዲዛም ደማዳ ከኢታንቸ ባኣካ ሚርጌና
 ዲጊጠንታያ
 ዲዛ ኮራ ዓኣዘንሚዳፓ ቢያ ዑሣ ዲ
 ዲቃሣያኮ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዳኤፖ ጾዛዛሣ!
 ኔጉዴያ ጾኔ ናኣይ!
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ! ኔኤኒ ዳኤፒኮ፤
 ኔኤኮ ጉሙርቁንቲጾኣ ኮሮ ማንጊ ዓኣ።

9 ኔኤኮ ቢታንቶና ባዛ ዓጊጻሣ ኔ ዔቁሳ፤
 ባዛ ጉዳሣ ኔኤኒ ዚቲዳ።

10 ሬዓባ ጌይንታ ቦዓሣ ጳርቁ ኔ ዎዳ፤
 ኔኤኮ ዳኤፖ ዎልቆና ሞርኮ ኔኤኮ ኔ ላኣሌ።

11 ጫሪንጮንታ ሳጾንታ ኔኤሮኮ፤
 ዓጮንታ ዲኣካ ዓኣ ባኮ ኔኤኒ ማገፍ።

12 ከዶ ባንጾንታ ዶኦሎ ባንጾ ማገፍሣ ኔናኮ፤
 ታቦኤሬንታ ሄርሞኔ ዱኮንታ ኔ ሱንጾና
 ዎዛዳ።

13 ቢታንታ ኔኤኮ ኮሺ ዶዲኮ፤
 ኩጫኣ ኔኤሲ ዎልቁናኮ፤
 ሚዛቆ ኩጫኣ ኔኤኮ ዳግ ዳጊ ጌዔያኮ።

14 ካኣቱሞ ያይታ ኔኤኮ ዒሎሞና ፒዜ ዎጌና
 ዶዲሸናያኮ፤
 ሚጠንቲጾንታ ጉሙርቁንቲጾንታ ኔኤኮ
 ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ! ዎዛና ዲላሻዘንሣ
 ኔኤኮ ፖዓ ናንጋዘንሣ ዓንጂንቲያኮ።

16 ሮኦሮ ጉቤ ኔ ሱንጾና ዔያታ ዎዛዳ፤
 ኔ ዒሎሞናኣ ዔያታ ኮሺ ዎዛዳ።

17 ዔያቶ ዶዲሞኮ ቦንቻሣ ኔናኮ፤
 ኔ ኮሹሞና ካኣር ኦኤኮ ኔኤኒ ዳግ ዳጊዳ።

18 ኦኤኮ ጊቲማሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሮኮ፤
 ኦኤኮ ካኣቲያ ዲሰራዔኤሌኮ ዶማዳ
 ጾኣዛሣሮኮ።

ጾኣሲ ደውቲም ጫኣቁ ጫኣቁሞ

19 ኔኤኒ ፔጋሲ ዳዎ ባኮና
 ሚና ኔ ናኣቶም ኔ ከኤዛጾ ሂዚ ጌዔ።
 «ጾሎና ዔርቲሣ ታኣኒ ማኣዳ፤
 ዳር ባኣካፓ ዶኦሪንቲሣ ታኣኒ ዳግ ዳጊዳ።»

20 ታኣኮ ዓይላሣ ደውቲ ታ ዳንቁ፤
 ዶማዳ ዛይቶ ቲዦና ታ ዲዛ ቲሽኪ ዶኦሜ።

21 ታ ኩጫ ከልቁ ዲዛ ዓርቃንዳ፤
 ቃሳ ታኣኮ ዲዛ ዶዲሻንዳ።

22 ዲዛኮ ሞርካ ዲዛ ባሻዓኮ፤
 ፑርቶ ማዳ ዓሳኣ ሄርቁ ዎይሣዓኮ።

23 ሞርኮ ዲዛኮ ታኣኒ ዲዛ ቤርታ ጋኣጫንዳ፤
 ዲዛ ዲጻዘንሣ ታ ሸርኪ ባይዘንዳ።

24 ታኣኮ ጉሙርቁንቲጾንታ ሚጠንቲጾኣ ዲዛና
 ማዓንዳ፤
 ታ ሱንጾና ካኣራ ዲዛኮ ዳግ ዳጊ ጋዓንዳ።

25 ዲዚ ዎይሣ ዓጮ ሜዲቲራኒያ ባዛ ሄላንዳኣና
 ዲዛ ዓጮኮ ዛጾ ጻግሮሴና ዓፕራዒሴ ዎር
 ሄላንዳኣና
 ታኣኒ ዳልጊሻንዳ።

26 ዲዚ ታና- ሄ ታኣኮ ዓዶኮ፤

ኔ ታኣኮ ጾኣዛሣና ዳቁንቶ ላላሣናኮ»
 ጋዓንዳ።

27 ታኣኒ ዲዛ ታኣኮ ናኣዚ ቶይዲ ማሃንዳ፤
 ዓጮ ካኣቶይዳፓ ዑሣ ዳጊ ዲ ጋዓንዳ።

28 ሚጠንቲጾ ታኣኮ ናንጊና ዲዛም ታ ማሃንዳ፤
 ታ ዲዛና ጫኣቁ ጫኣቁሞ ዶዲ ናንጋንዳ።

29 ዲዛኮ ዜርጾ ናንጊና ታኣኒ ናንጊሻንዳ፤
 ካኣቱሞ ጫሪንጫ ናንጋማ ጎይጾ ታ
 ዶዲሻንዳ።»

30 «ጋዓንቲ ዜርጻ ዲዛኮ ታ ዎጎ ዑሣ ዓኣዳቲ
 ታ ዳሞቦና ዔያታ ናንጊባኣያታቲ።

31 ታኣኒ ቱኮ ዳሞቦ ዑሣ ዔያታ ከሰኮቲ
 ታኣኮ ዓይሣዎሞ ካፒባኣቲ።

32 ዔያቶኮ ጎሞር ታ ዔያቶ ኮኦሎና
 ዳቢንቶርሞ ታ ዔያቶ ዠራፓና ጳርቃንዳ።

33 ሄዴያታቲያ ሚጠንቲጾ ታኣኮ ታ ዲዛይዳፓ
 ሸኢሻዓኮ፤
 ታ ጉሙርቁንቲጾም ታ ዲዛም ፓጠሳዓኮ።

34 ታ ዲዛና ጫኣቁ ጫኣቁሞ ሻሃዓኮ፤
 ታ ዳንጋፓ ታ ከሴ ባኮ ማሃዓኮ።»

35 «ፔቲና ታኣኮ ጌኤሹሞና ታ ጫኣቁ፤
 ደውቲም ታኣኒ ሉኦቃዓኮ።

36 ዲዛኮ ዜርጾ ናንጊና ታኣኒ ናንጊሻንዳ፤
 ካኣቱማኣ ዲዛኮ ዓቢ ናንጋማጉዲ ታ ቤርታ
 ዶዲ ናንጋንዳ።

37 ጫሪንጫይዳ ጉሙርቁንታ ማርካ ማዒ ናንጋ
 ዓጊኒጉዲ
 ዲዛኮ ካኣቱማ ናንጊና ዶዲ ዴዓያ
 ማዓንዳ።»

ካኣቲ ደውቲ ባሽንቲሣሣ ሄሌ ዎዳሣ

38 ሃሣ ኔ ጋዓንቲ ዲዛ ቶኦቲ ሃሽኔ፤
 ኔኤኒ ዶኦሚ ካታሣሣ ሚርጌና ጎሬ።

39 ኔ ዓይላሣና ኔ ጫኣቁ ጫኣቁሞ ሻሃ፤
 ቦንቻር ቶኦካ ዓጎ ባኮ ሲላላ ኔ ከኤሬ።

40 ዲዛኮ ከኤሎ ዲያ ቢያ ኔ ሻሃ፤
 ዎርዲዮ ቤዞ ዶይሲ ኔ ባይዜ።

41 ዲኣና ቱር ሊካ ዓኣዳሣ ቢያ ዲዛ ቡሬ፤
 ዲዛኮ ዓሸናማኣ ዓማሊ ዲ ማዔ።

42 ዲዛ ሞርኮኮ ሚዛቆ ኩጫ ኔ ዳግ ዳጊዳ፤
 ዲዛ ዲጻ ዓሶ ቢያ ኔ ዎዛሴ።

43 ዲዛ ጩንቸ ዓፓርኮ ዓጠጾ ኔ ቱኒሴ፤
 ጾሎ ዎዶና ኔ ዲዛ ማኣዲባኣሴ።

44 ዓሶ ዲዛኮ ዲቃሣ ዳኤፑሞ ኔ ባይዜ፤
 ካኣቱሞ ያይቶ ኔኤኒ ሳዓ ከኤሬ።

45 ኔ ዲዛኮ ዳጋቶ ዎዶ ቃሚሣ፤
 ቦርሲሲያ ኔ ዲዛ ዴይሣ።

ዳቁንታር ሸኢቁንቲ ሸኢጲሣ

46 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ!
 ኔ ኦም ፔጋዲሞ ናንጊና ናንጋኒዳ?
 ዳጋ ኔኤኮ ታሚጉዲ ዔኤታሣ ዓይዲ
 ሄላንዳኣናዳይ?

47 ታኣኮ ናንጎ ሌዓ ዎዚ ቃሚሣታቲያ ሃንዳ ማሌ፤
 ዓሲ ኔ ማገፍሣ ዔኤቢ ጉሪ ባኣዚምዳ?
 48 ሃይቢ ሃይቁም ናንጋንዳ ዓሲ ዓኣ?
 ፔ ቶኣኮ ዶኤፒፓ ዓውሳንዳይ ያናዳይ?

89:18 89:18 1ካኣቶ. ማ 4:31። 89:20 89:20 1ሳሙ. 13:14፤ 16:12፤ ዳኪ. ማዶ 13:22። 89:27 89:27 የሃ. ጾፕዳ 1:5።

- 49 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ!
ደውቱም ኔኤኮ ጉሙርቁንቲዎና ኔ ጫኣቄሚ
ኔኤኮ ሚናኣ ሚጠገንቲዎ ዎካ ዓኣይ?
- 50 ጎዳሚዮ!
ዓይላሚ ኔኤኮ ዎማይዲ ቶኦቲንቲቲያ
ሚርጌ ዓሳኮ ሲሂዶ ዒዚ ዓኤዴሚያ ማሌ።
- 51 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ!
ሞርካ ኔኤኮ ዒዚ ሚኤጠጠሚ
ኔኤኮ ካኣታሚ ዓሚኮ ሂዶ ዓይታ ቶኦቲሚ
ሂንዳ ማሌ።
- 52 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲንቲ ጎይህ ዴዎም!

ዓኣሚን! ዓኣሚን!

የይዳሳ ፖቂያ

90

- (ዓይነት ማጻፈግ ዓይ. 90—106)
የኦሲ ዓሚ ሙሴኮ ሺኢጲያ
- የኦሲና ዓሲናኮ ናንጎ ሌዎ ዲሙሞ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ!
ኔኤኮ ሸይንቲፓ ሸይንቲ ሄላንዳኣና
ኦኡኮ ፑኖ ካያሚኤ።
  - 2 ዲኮ ማዳንዳሚና ዓጮዎ ኔ ማዠንዳሚኮ ቤርታ
ኔኤኮ ናኣናና ናንጋ የኦሲኤ።
  - 3 ዓሳ ኔኤኮ ሳዎ ባንሚ ማሃኔ፤
«ዓሲዮቲ! ዓንሚ ቤዘ ማዐዎቲ!» ጋዓኔ።
  - 4 ሺያ ሌዔ ኔኤኮ ካሪ ዓኣዴ ዚጊናኣ ከሌጉዲኤ፤
ዳካ ዴዓዎ ካሪ ዲሚጉዲኤ።
  - 5 ዲጲጉዲ ፒዳ ኔ ዓይቶ ዓኢ ዓኣዳኣና
ዓውቲጉዲ ዓይታ ማዓንዳኔ፤
ጉቶ ጉቶ ባቃላ ማኣቲጉዲ ዓይታ ዋርቃኔ።
  - 6 ማኣታ ጉቶ ባቃላዎ ዓኣዓኔ፤
ዓሳ ጌሎ ሹሊ ሜላኔ።
  - 7 ኔኤኮ ጎሪንታ ኦና ኩርሴኔ፤
ዲማ ዲማ ዎዳ ባኮናኣ ኦ ዲቃቲኔ።
  - 8 ጎሞ ኦኡሲ ኔ ቤርታ ኔ ጌሃኔ፤
ኦኡኮ ዓኣሺንቲ ዳቢንቶ ኔኤኮ ጴዳ ቤሰካ
ኔኤኮ ዴይሃኔ።
  - 9 ኦኡኮ ናንጎ ዎዳ ቢያ ኔ ጎሪንቶና ጋፔኔ፤
ናንጎ ኦኡሲ ኦ ጎኦሺንቲ ጎይህ ጋፒሳኔ።
  - 10 ናንጎ ሌዓ ኦኡኮ ላንካይታሚ ሌዔ፤
ሚርጌኔ ጌዔያታቲ ሳሊታሚ ሌዔኤ፤
ዩካፓ ዑሃ ዓኣዴያ ማዔቲ
ላቢሂና ሚቶና ሌሊ ማዓያኤ፤
ናንጎ ኦኡኮ ዑኮ ጋፓኔ፤ ኦኡኮ ዓዓኣዳኔ።
  - 11 ኔኤኮ ዳጎ ዎልቆ የኦኒ ዔራይ?
ዲማ ዲማ ዎዳ ባካ ኔኤኮ ዒጊቺዎጉዴያ
ዴኤፒኤ።
  - 12 ኦኡኮ ናንጎ ሌዎንሚዳ ዔራቶና ኦ ናንጋንዳጉዲ
ዔራቶ ዓኣ ዒኔ ኦም ዒንጌ።
  - 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኮ ማዔ፤

- ሃይ ዓይዲ ሄላንዳኣና ሃኣዲ ማዓንዳይ?
ኔኤኮ ማዳ ዓይሎም ሚጠገንቲ።
- 14 ኦኡኮ ናንጎ ዎዳይዳ ቢያ ኦ ዎዛዳንዳጉዲ
ኔኤኮ ሚጠገንቲዎ ጉቲና ጉቲና ዲቢሺ ዳዌ።
- 15 ሜታሚ ኔ ኦና ዳዌ ሌዎጉዴያ
ፑርቶ ባኮዎ ኦ ዛጌ ሌዎጉዴያ
ኦና ዎዛሴ።
- 16 ማዳ ኔኤኮ ኔ ዓይሎም
ቢንቻኣ ዔያቶኮ ናኣቶም ፔጋዲ ጴዳም።
- 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሚኮ ኮሹማ
ኦ ዑዳ ማዎም!
ኦ ማዳ ባኮዎ ኦኡም ዓንጃ፤
ሂዮ ኦኡም ዓኣፒሴ።

91

- የኦሲኮ ካፒያ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑኖ ካይዚ ማሂ ናንጋ ዓሲ
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኦዛሚ ሸባ ዎርቃኔ።
  - 2 ታኣኒ ዒዛ፡- «ታኣኮ ፑኖ ካያሚ፣ ዋርዲዮ ቤዛሚ፤
ጊንህ ሃሃ ጉሙርቆ ያኦዛሚ ጋዓኔ።
  - 3 ዒዚ ዓኣቲንቲ ፒራሂና
ዎዳኒ ዳንዳዓ ዶርዓሚናይፓ
ኦና ካፓኔ።
  - 4 ዒዚ ፔ ጋፓኖና ኦና ዓኣቻንዳኔ፤
ዒዛኮ ጋኣዘ ዴማ ዓኣሺንቶ ቤሲ ኔ
ዴንቃንዳኔ፤
ጉሙርቁንቲዎ ዒዛሲ ጊቲማጉዲ ኦና ቃዛያ
ማዓንዳኔ።»
  - 5 «ዲሞኮ ዲቃሚያይዳፓ
ርኦርናኣ ዲኮ ሂኢዥ ኔ ዒጊጫዓኤ።
  - 6 ዲሚና ሃንታ ፑርታ ባኣዚዳፓ
ዓሲ ርኦሪ ሙካ ባይሲንታኣ ኔ ሂርጋዓኤ።»
  - 7 «ኮይሎይዳ ኔኤኮ ሺያ፤
ሚዛቆ ዛሎና ታጲ ሺያ ሎኦማንዳኔ፤
ጋዓንቲ ዩይ ኔ ባንሚ ዑካዓኤ።
  - 8 ኔኤኮ ኔኤኮ ዓኣፖና ሌሊ ዩያ ዛጋንዳኔ፤
ፑርቶ ዓሳ ሜታሚ ዔካሚ ዛጊ ኔ ዛጋንዳኔ።»
  - 9 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ዓኣሺንቶ ቤዛሚ
ዴኤፖ ያኦዛሚያ ፑኖ ካያሚ
ኔኤኮ ማሃኔ።
  - 10 ዩያር ፑርታ ባኣዚ ኦና ሄላዓኤ፤
ባይዛ ሃይቢያ ኔ ማኦሪ ጌላዓኤ።
  - 11 ኔ ሃንታ ጎይዳ ቢያ ኦና ዒ ካፓንዳጉዲ
ከኢታንቻ ዒዚ ኔኤኮ ጌዒ ዓይሃንዳኔ።
  - 12 ቶካ ኔኤኮ ሹጮይዳ ዲቁንቲዎጉዲ
ዔያታ ፔኤኮ ኩጮና ኦና ኬዲ ዓርቃንዳኔ።
  - 13 ዘቦንታ ዶርቦ ሸኦኦንታይዳ ኔ ሄርቃንዳኔ፤
ሃጊ ዔቃ ዓዶ ዘቦንታ ቃራሚያ ኔኤኮ
ዒማይዳንዳኔ።»
  - 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ታና ዒ ናሽኬሚርታ ዒዛ ሄሊ ዓውሳንዳኔ፤
ታ ሱንዎ ዒዚ ዔሬሚር ታ ዒዛ ጎኦቢ
ዓይሳንዳኔ።
  - 15 ዒዚ ታና ዔኤላኣና ታ ዎይዛንዳኔ፤

90:4 90:4 2ጴ፩. 3:8። 91:11 91:11 ማቲ. 4:6፤ ሉቃ. 4:10። 91:12 91:12 ማቲ. 4:6፤ ሉቃ. 4:11። 91:13 91:13 ሉቃ. 10:19።

ዓዛኮ መታሠህ ዋደና ዓዛና ማዓንዳኔ፤
 ታ ዓዛ ዓውሳንዳኔ፥ ቦንቻንዳኔ።
 16 መርጌ ለዓ ዓዛ ታ ናንጊሻንዳኔ፤
 ታኣኮ ዓውሲያዎ ዓዛም ዳዋንዳኔ።»

92

ዓይሁደኮ ሃውሽ ከሎና ዓይናዲንታ ዓይነት
 ጋላታ ዓይነት

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲህ ኮሺኬ፤
 ዳኤፖ ያኦዛሂዮ! ኔ ሱንጾም ዓይናዲሂያ
 ቃራኬ።
 2 መጨንቲያ ኔኤሲ ጉቴ ጉቴ
 ጉሙርቁንቲያዎ ዋንታ ዋንታ ከኤዚፃ
 ኮሺኬ።
 3 ታጾ ሻዦ ዳንሂ ዋርቆ ጎኦሎና
 ዩያጉዳ ዓይነት ማንጎና ዓይናዲ ከኤዚፃ
 ቃራኬ።
 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ኔኤኮ ማዶና ታ ዋዛዳሂሮ
 ኔ ከጮና ኔ ማዳ ማዶሮ ዋዛና ታ ዓይናዲ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ማዳ ኔኤኮ ዋዚ ዳኤፒዳይ!
 ማሊያኦ ኔኤኮ ዋዚጉዳ ሄሊንቲዋያዳይ!
 6 ቦኦዛ ዓሲ ዓራኒ
 ዓኤያ ዓሲያ ማሊ ጳቂሂኒ
 ዩያ ዳንዳዑዋሴ።
 7 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ማኣቲጉዲ ባቃላያ ማዔቴያ
 ጌኔ ማዳ ዓሳ ቡኔቲያ
 ናንጊና ዓይነት ባይቃንዳኔ።
 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ኔኤኒ ጋዓንቴ ዳኤፒ ማዒ ናንጋያኬ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሞርካ ኔኤኮ ባይቃንዳኔ፤
 ፑርቶ ማዳዘንሂያ ቢያ ላኣለንታንዳኔ።
 10 ታኣኮ ካኣሮ ጋዓንቴ ያሶ ካኣራጉዲ ኔ ዳኒሴኔ፤
 ሃጊ ጊሲንቴ ዛይቴና ኔኤኒ ታና ቲሽኬ።
 11 ታ ሞርኮኮ ሎኦሚያ ዓኣፓ ታኣኮ ዛጌኔ፤
 ዋያ ታኣኮ ፑርቶ ሞርኮኮ ባሽንቲያ ዋይዜኔ።

93

ያኦሲ ካኣቲ ማዔህ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲኬ፤
 ዓዚ ዳቃህ ዳኤፑሞ ማይንቴኔ፤
 ደዲሞዎ ቴኤቶ ባኣዚጉዲ ቴኤቴኔ፤
 ሳዓ ዓጊጹዋጉዲ ዓዲ ደዲሹኔ፤
 ያኦኒያ ዩያ ዓጊሁዋሴ።

2 ኔኤኮ ካኣቲሞ ያይታ ሚናፓ ዓርቃያ ደዲኬ፤
 ኔኤኒ ናኣናና ዓኣያኬ።
 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዋራ ዑኡዞ ዳጊዳኔ፤
 ዋኣፃ ዳጊ ጌዒ ጉኡሚኔ፤
 ዋራ ጉኡማ ጉዳሂ ዠባርኮ ዑኡዞ
 ማኣሚሴኔ።
 4 መርጌ ጉኡማ ዋኣያይዳፓ ባሽ
 ባዞ ጉዳሂ ዠባራፓ ዑህ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ዳጊ ጌዔያኬ።
 5 ዳምባ ኔኤሲ ደዳያኬ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ጌኤኮ ማኣራ ኔኤኮ ደማዳያና ሚዛዳያ ማዒ
 ናኣናና ናንጋያኬ።

94

ያኦሲ ቢያሂም ዋጋያ ማዔህ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኮሚ ኮፃ ያኦዛሂዮ!
 ኮሚ ኮፃ ያኦዛሂዮ! ፖዒ ፔጋዲ ጴዳ።
 2 ሳይይዳ ዋጋያ ማዔህ ዓቁ!
 ያቶርቃ ዓሶም ዓይያቶ ማዶጉዳያ ዒንጌ።
 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ
 ያካንዳሂ?
 4 ዔያታ ሄርሺንቲ ዑኡሲ መርጊሻኔ፤
 ፑርቶ ዓሳ ሆኦሊንቲ ዲቢሻኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ዔያታ ዳሮ ኔኤኮ ላቢሳኔ፤
 ዓሶ ኔኤሲያ ዋኣዱሳኔ።
 6 ዜኤሮይንደንሂና ቤዛባኣ ዓሶዎ ዔያታ ዋዳኔ፤
 ዜኤሮ ናኣቶኮዎ ሽምፓሂ ባይዛኔ።
 7 ዩያይዳዎ ዔያታ፡-
 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ዳንቁዋሴ፤
 ያይቆኦኔ ያኦዛሂ ዩያ ዔራዋሴ» ጋዓኔ።

8 ዒንሂ ዓዛ ዳሮ ባኣካ ዓኣ ማሉዎ ዓሳ
 ሂንዳ ኮሺ ማሉዋቴ፤
 ዒንሂ ዓኤዮ ዓሳ ዔራ ዒንሂ ማዓንዳሂ
 ዓይዲዳይ?
 9 ዋዮ ዳቁሂ ፔኤሮ ዋይዙዋያ?
 ዓኣፖ ማጌሂያ ዛጉዋዓዳ?
 10 ዳሮ ጎሪ ዘሪ ፔ ጎይያ ባንሂ ማሃሂ
 ዔራቶ ዓሲም ዒንጋሂ ማቶ ዓጋዓዳ?
 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲኮ ማሊሂ
 ዔኤሲ ፓሁዋያ ጉሪ ማዔሂ ዔራኔ።
 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ጎሪ ዘራ ዓሲ
 ኔ ዋጎዎ ኔ ዔርዘ ዓሲ ዓንጂንቲያኬ።
 13 ጎሞ ዓሳ ሎኦማንዳ ዔቴ ቦኦኪንታንዳያ
 ሄላንዳኣና
 ኔኤኒ ዓዛ ፑርታ ማቶፓ ሃውሽ ሳንዳኔ።
 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳሮ ፔኤሲ ከኤራዋሴ፤
 ፔ ዓሶዎ ሃሹዋሴ።
 15 ዋጌ ጊንሂ ፒዜ ጎይሂና ዋጊንታንዳኔ፤
 ዒና ፒዜ ዓሳ ቢያ ዩያ ጊንጾ ዓኣዳንዳኔ።
 16 ፑርቶ ዓሶ ታኣም ቃዛንዳያ ያናዳይ?

- ፑርቶ ማዳ ዓሰና ታ ዛሎ ሞክቲንታንዳያ ያናዳይ?
- 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋንዴ ታና ማኣዲባኣያታቲ ቤዛና ታ ሄኤዶ ሃይቁ ዓሰ ሳያ ኬዴያ ናንዳኔ።
  - 18 ታኣኒ «ታና ሃሊዳኔ» ጌዔ ዋዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኮ ሚጨንቲዮ ላባዒ ታና ዓርቄ።
  - 19 ማሊዳ ታኣኮ ሚርጌ ጎይያ ኔኤኮ ዶዲሺዳ ሸምፓሂ ታኣኮ ዋዛሳ።
  - 20 ዋጌ ሱንሂና ጊኢጊሺንቲ ጌኔ ማዳና ዋቢሲ ዋጊንቲ ዋጌና ፔቲ ኔ ማዓንዳ?
  - 21 ዲሎ ዓሰ ዑፃ ጌኔ ጌሰቲ ዔያታ ኬሰካኔ፤ ጌኤኮ ዓሳ ሃይቃንዳጉዲ ዔያታ ዋጋ።
  - 22 ታኣም ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋርዲዬ ቤሲ፤ ታኣኮ ያኣዛሂያ ፑዮ ካይዚ ማዔኔ።
  - 23 ዒዚ ዳቢንቶ ዔያቶሲ ዔያቶም ማሃንዳኔ፤ ዔያቶ ፑርቲምር ዒ ባይዛንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሂ ዔያቶ ጋጋፒሳንዳኔ።

95

ጋላታ ዓይነት

- 1 ሃኒ ሙኩዋቲ፤ ዋዛና ኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይናዶም! ኦኡኮ ዳቁንቶ ላላሂም ኔ ዒላሾም!
- 2 ዒዛም ማዓ ጋላታ ዓይነትም ዔኪ ኔ ዒዛ ቤርቶ ሺኢኮም! ዓይነትምና ኔ ዒዛ ሄርሾም፤
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒ ያኦሲታሂር ማሌ ያኣዛፓ ዑሃ ዒ ዴኤፒ ካኣቲታሂር።
- 4 ሳያ ዴማኣ ቢያ ዒዛ ኩጮ ጋራኔ፤ ዴኮኮ ቶኦካኣ ዒዛሲኔ።
- 5 ዒዚ ማገፍሂር ባዛ ዒዛርኔ፤ ኩጮ ዒዛኮ ሳያ ኮሺኔ።
- 6 ሃኒ ሙኩዋቲ፤ ኔ ዒዛ ካኣሽኪ ዚሳም! ኦና ማገፍ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኔ ጉምዓቶም።
- 7 ዒዚ ኦኡኮ ያኣዛሂኔ፤ ኔ ዒዛ ኩጮ ካፒያ ዴማ ዓኣ ማራቶ ኦና ዒ ሄንቃ ዒዛኮ ዴርኔ፤ ዬያር ዒዚ ሃዮ ሂዚ ጌዒ ኬኤዛሂ ዋይዙዋቲ።
- 8 «ዬያ ዓሳ ናንጉዋ ዳውላ ሜሪባና ማሳ ጌይንታ ቤዛ ዒንሂኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ማዳሂጉዲ ዒንሂያ ዋይዚ ዒፃያ ማዒፖቲ።
- 9 ዔያታ ማዳ ታኣሲ ዛጌያ ማዔያታቲያ ታ ዋይታቲያ ጌዒ ታና ዔያታ ዛጌኔ፤ ማሂ ማሂ ታና ዔያታ ዋይታቲያ ዛጌኔ።
- 10 ዬና ሸይንቶ ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ ታኣኒ ሻኣኪንቲኔ፤ ዒማና ታኣኒያ፡- «ዒና ዔያቶኮ ታና ሃሽ ዴሪኔ፤ ጎይያዋ ታኣሲ ዔያታ ዔሩዋሴ» ጌዔኔ።
- 11 ዬያር፡- «ፔቲታያ ታኣኮ ሃውሾይዳ ዔያታ ጌላዓኔ»

ጌዒ ታኣኮ ዳጎና ታ ጨኣቄ።»

96

ያኦሲ ቢያሂኮ ዑፃ ማዔሂ (1ያኦሲ ዓሃኬ 16:23-33)

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓኪ ዓይነትም ዓይናዶምቲ! ዓጫ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይናዶምቲ!
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይናዶምቲ፤ ዒዛኮ ሱንያ ዓንጃዋቲ፤ ዒዛኮ ዓውሲያ ጉቲ ጉቲ ኬኤዙዋቲ።
- 3 ቦንቾ ዒዛኮ ዴር ባኣካ ዲቃሂ ሄርሺሳ ማዶዋ ዓሲ ቢያ ቤርታ ኬኤዙዋቲ!
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒኔ፤ ዒዛ ሄርሻኒያ ኮይሳያኔ፤ ማሌ ካኣሽኮ ያኣዛፓ ቢያ ዑሃ ዒዚ ዒጊጨንታንዳያ ኮይሳኔ።
- 5 ማሌ ዴር ያኣዛ ቢያ ያላሄርኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ጨሪንጮ ማገፍ።
- 6 ቦንቾና ዴኤፑምዋ ዒዛ ኮራኔ፤ ዒዛኮ ጌኤኮ ማኣራ ዶዴምና ሚዛጶምና ዓኣኔ።
- 7 ሳያይዳ ናንጋ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዋቲ! ዒዛኮ ቦንቾና ዋልቆናር ዒዛ ጋላቲዋቲ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንያም ቦንቾ ዒንጉዋቲ፤ ዒንጎ ባኣዚ ዓርቄ ዒዛኮ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ጌሉዋቲ።
- 9 ዒዛኮ ዴማዴያ ማዔ ዴኤፑምር ዒዛም ዚጉዋቲ፤ ሳዓ ቢያ ዒዛ ቤርታ ጎጋይቁዋቲ።
- 10 ዴር ቢያሂ ባኣካ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣታዴኔ!» ጎዑዋቲ፤ ሳዔላ ዶዴና ማገፍንቲሂር ዓጊያዓኔ፤ ዓሲም ቢያ ዒ ፒዙምና ዋጋ።
- 11 ጨሪንጮ ዋዛዴዋቲ! ሳዔሌ ኔኤኒያ ዋዛዴ! ባዛንታ ዬያይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ዑኡዛ ዋይዚሱዋቲ።
- 12 ጎኩንታ ጌዳ ዓኣ ባኣኣ ቢያ ዲኩዋቲ! ያዴ ማዓዛ ካዮ ሚፃ ቢያ ዋዛና ዓይናዳንዳኔ።
- 13 ዒዚ ሙካንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዔያታ ዓይናዳንዳኔ፤ ሳያይዳ ዋጋኒ ዒ ሙካንዳኔ፤ ሳያይዳ ዲሎምና ዴር ዑፃ ጎኩምና ዋጋንዳኔ።

97

ያኦሲ ቢያፓ ዑሃ ማዒያ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲኔ! ሳዔሌ ኔኤኒ ዋዛዴ፤ ዒንሂ ባዛ ሳዛ ዓኣ ዓጫ ቢያ ዋዛዴዋቲ!
- 2 ዒዛኮ ኮር ሻኣሪንታ ዴሜ ቃኣዮንታ ካንቂ ዓኣኔ፤

95:8 95:8 ዔብ. 3:15፤ 4:7። 95:9 95:9 ኬሲ. ማፃ 17:1-7፤ ፓይ. ማፃ 20:2-13። 95:11 95:11 ፓይ. ማፃ 14:20-23፤ ላሚ. ዋማ 1:34-36፤ 12:9-10፤ ዔብ. 4:3-5።

ካንቲም ያይታ ዲሎምና ፒዜ ዋጌና
ጌሢንቴኔ።
3 ዓዛኮ ቤርታ ታሚ ዓላዳኔ፤
ኮይሎ ዓዛኮ ማንጊ ዓላ ሞርኮም ሚቻኔ።
4 ዜኤሊንፍ ዓዛኮ ዓጮ ፖጋኔ፤
ሰዓ ይያ ዛጋያ ጎጋይቃኔ።
5 ዲካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ
ሰዓኣ ቢያ ዓዳ ሸፒጉዲ ዓልቄኔ።
6 ጫሪንጫ ዲሎም ዓዛሲ ኬኤዛኔ፤
ዳሪ ቢያ ጦንቾ ዓዛሲ ዛጋኔ።
7 ዓርሲ ኮሾና ማላቶም ዚጋዘንሢ
ሜሌ ካኣሽኮ ያኦዘና ሄርሺንታዘንሢ
ቢያ ጦርሲንቶንጎ፤
ዒንሢ ሃይ ሜሌ ያኦዘ ዓዛም ዚጉዋቴ።
8 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ፤
ዋጋ ኔኤሲ ፒዜ ማዕሚር ዲዮኔ ዳራ ዋይዚ
ዋዛዳኔ፤
ዪሁዳ ዓጮ ካታማኣ ሚርጌና ዋዛዳኔ።
9 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ፤ ኔኤኒ ሰይይዳ ቢያ
ዳኤፒኬ፤
ሜሌ ያኦዘፓ ቢያ ኮሺ ኔኤኒ ዳጊ ጋዓያኔ።
10 ዒንሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናሽካ ዓሳ
ፑርታ ባኣዚ ሻኣከንቴዋቴ፤
ጉሙርቁንታዘንሢ፤ ዒዚ ሸምፓሢ ካፓሢር
ዋይዘ ዒፃ ዓሳ ኮጫፓ ሄሊ ዒ ዔያቶ
ዓውሳንዳኔ።
11 ፖዓ ዲሎም
ዋዛኣ ዒና ፒዜ ማዕዘንሢም ኬሰከ ዳዳኔ።
12 ዒንሢ ዲሎም ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዋዛዳዊ፤
ዒዛኮ ዲማዳ ሱንጾዋ ጋላቴዋቴ።

98

ዓይነት
ያኦሲ ዓጮ ዋይሃያ ማዕሚ
1 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓከ ዓይነት ሸኢሹዋቴ፤
ያኦሲ ፔ ዋልቄና ማዳንታ ዓከ ባኣዚ ማዳኔ፤
ዒዛኮ ሚዛቆ ኩጮንታ ዲማዳ ቃሳኣ
ዳቁንታ ዔከ ሙኬኔ።
2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳቁሺያ ፔኤሲ ዔርዜኔ፤
ዲሎም ፔኤሲ ዳር ቤርታ ፔጋሴኔ።
3 ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ፔኤኮ ሚጫንቴያ
ጉሙርቁንታያ ማዒያዎ ማሌኔ፤
ዓጫ ማዓ ካርና ቢያ ኦ ያኦዘሢ ሳውሲያ
ዛጌኔ።
4 ሰዓ ናንጋ ዳራ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም
ዒላሹዋቴ፤
ሄርሺሢ ዓዛም ሚርጊሹዋቴ፤ ዋዛና
ዓይናዲ ጋላቴዋቴ።
5 ናንጊና ናንጋ ጎዳም
ሚርጌ ሻኦ ዳንሢ ዋርቆ ጎኦሎና
ዓይናዲዋቴ፤
ዓይነት ሳንጋምና ዑኡሲ ኬሲ ዓዛም
ዓይናዲዋቴ።
6 ዲንኮና ዛዬ ዑኡሲና

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ካኣታሢ ቤርታ
ዒላሹዋቴ።
7 ባዘንታ ይያይዳ ዓኣ ባካ ቢያ
ሰይንታ ዒኣካ ናንጋ ባካ ቢያ
ዑኡዘ ዋይዚሱዋቴ፤
8 ዋራ ኩጮ ፔኤኮ ባያንጎ፤
ዲካኣ ዋሊ ዑፃ ዓይናዲንጎ።
9 ይያታ ያኦዘሢ ቤርታ ዓይናዲንጎ፤
ዒዚ ሰይይዳ ዋጋኒ ሙካንዳኔ፤
ዓጮ ዑፃ ዒዚ ዲሎምና
ዳር ዑፃኣ ጎኦሎና ዋጋንዳኔ።

99

ያኦሲ ዳኤፒ ካኣቲ ማዕሚ
1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣታዳኔ፤
ዳራ ጎጋይቆንጎ፤
ዒዚ ከሩቤኤሎ ዑፃ ዓኣ ካኣቲም ያይታ ዳዕኔ፤
ሰዓኣ ዓጊያንጎ።
2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዮኔይዳ ዳኤፒኬ፤
ዳርኮ ቢያ ዑሣ ዒ ዳግ ዳጊ ጌዔኔ።
3 ኔኤኮ ዔያታ ዳኤፒፑምና ዒጊቻ ሱንጾና ሄርሸንጎ፤
ዒዚ ዲማዳያኔ።
4 ፒዜ ዋጌ ናሽካ ዋልቆ ካኣቲዮ፤
ኔኤኒ ፒዜ ባኣዚ ማዳንታንዳጉዲ ማሄኔ፤
ፒዜ ዋጊሢና ዲሎምና ያይቆኦቤ ዓሰም ዔከ
ሙኬኔ።
5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ያኦዘሢ ዳግ
ዳጊዲዋቴ፤
ቶካ ዒዛኮ ሄርቃ ሰይይዳ ዚጉዋቴ፤
ዒዚ ዲማዳያኔ።
6 ዒዛም ቄኤሶ ማዕዘንሢ ባኣካ ሙሴና ዓኣርኔና
ዓኣኔ፤
ሃሃ ዒዛ ሸኢቄዘንሢ ባኣካፓ ሳሙዔኤሌ
ፔቴሢኬ፤
ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤላዛ
ዒዚ ዔያቶም ማሃ ይሄኔ።
7 ቱርቱርጉዲ ዔቆ ሻኣር ባኣኮይዳ ዒ ጌሰቴኔ፤
ዔያታኣ ዒዚ ዔያቶም ዒንጌ ዳምቦና ዋጎና
ካፔኔ።
8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ያኦዘሢ፤
ኔኤኒያ ዔያቶም ይሄኔ፤
ኦ ዔያቶኮ ዳቢንቶር ኮሚ ኮፃያ ማዕቲያ
ኔኤኒ ዔያቶም ዓቶንጎ ጋዓ ያኦሲኬ።
9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ያኦዘሢ ዳግ
ዳጊዲዋቴ፤
ዒዛኮ ዲማዳ ዲካ ዒዛም ዚጉዋቴ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ያኦዘሢ
ዲማዳያኔ።

100

ጋላታ ዓይነት
1 ሰዓ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒላሹዋቴ፤
2 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋዛና ማዳዊ፤
ዋዛ ዓይነት ሳይናዲሢና ዒዛ ቤርቶ
ሸኢሹዋቴ።

97:9 97:9 ዓይነት 29:1-2። 99:1 99:1 ኬሲ ማጻ 25:22። 99:7 99:7 ኬሲ ማጻ 33:9።

- 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኑሲ ማዕረፍ ዓረፍቱ፤
ኑና ማገፍህ ዓዛኩ፤ ኑኑኒ ዓዛገኩ፤
ኑኑኒ ዓዛ ዳር፤ ዓዛ ዓንቃ ማራቶኩ።
- 4 ጋላታና ዓዛ ካር ባንህ
ሄርሺህና ዓሳ ቡካ ጸኦኮባ ጌሎቱ፤
ጋላቱቱ፤ ሱንጾባ ዓዛሲ ዓንጃቱ።
- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ
ሚጠንቅቅ ዓዛኮ ናንገና ናንጋያኩ፤
ዓዛኮ ጉሙርቁንቱ፤ ሾይንቲ ሾይንቲ
ሄላ።

101

- ዳውቲ ዓይነት
ካኦታ ያኑሲ ማጻጻፍ ጫኦታ
- 1 ኔኤኮ ሚጠንቅቅና ፒዜ ዋጊያና ዛሎ ታ
ዓይናዳ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ጋላታ ዓይነት ታ
ኔኤ ሸኢሻ።
  - 2 ዳቢንቲባኦ ጎይጳሎ ደዲሺ ታ ዓርቃንዳ፤
ኔኤኒ ታ ኮራ ዓይዲ ዩዓንዳይ?
ታ ማኦር ዓሳና ዋላ ፒዜ ዓይና ታ ናንጋንዳ።
  - 3 ፑርታ ባኦዚ ማዳንቲም ታ ዛጊ ዚቲ ጋዓዓኩ፤
ያኑሲ ዳገ ሃኬ ዓሳ ማዳ ባኮ ቢያ ታ ዓፃ፤
ፔቲታ፤ ታ ዓይናና ዋላ ካኦማኩ።
  - 4 ዋቦ ዓሳ ዓሳ ዓሳ ታ ኮራጋ ሸኢኮንጎ፤
ፑርቲምና ዋላ ታኦ ፔቲም ባኦ።
  - 5 ፔ ላጋህ ካሸካሽ ደንካህ ታ ጎራ፤
ያቶቃ ዓኦፐና ሄርሺንታ ዓይና ዓኦ ዓህ ታ
ቲኦራዋ።
  - 6 ታኦና ዋላ ናንጋንዳጉዲ
ታኦን ዓኦጋ ሳይዳ ጉሙርቁንታዘንህዳኩ፤
ጌኤሺ ጎይህና ሃንታህ ዓዛ ታኦም
ማዳንዳ።
  - 7 ጌሻያ ማዕ ዓይጎ ዓሲያ ታ ማኦርደዳ ናንጋዓኩ፤
ሉኡዙም ጌሰታህያ ታ ቤርታ ፒዝ ጌዒ
ዔቃዓኩ።
  - 8 ሳይዳ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ቢያ
ጉቲ ጉቲ ታ ባይዘንዳ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ቢያ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ካታማጋ ታ ጋፒሳንዳ።

102

- ሜታዳ ዓሲ ያዩህና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሸኢኦ
ሸኢኦህ
ሜታዳ ዓሲ ሸኢኦ ሸኢኦህ
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ሸኢኦ ያኑሲ ዋይዜ፤
ታኦኒ ዓላታ ዓላታ ኔ ኮራ ሄሎንጎ።
  - 2 ታኦኒ ሜታዳ ከሎና ዓኦጋ ኔኤሲ ታ ጊዳገ
ማህፖ!
ዋኖ ኔኤኮ ታ ባንህ ማህ፤
ታኦኒ ኔና ዓኤላ ከሎና ሩኡሪና ታኦም ዩህ።
  - 3 ናንጎ ዋዳ ታኦኮ ጩቢጉዲ ዳንዲ ጋጋ፤
ሜጌፃ ታኦኮ ዓዳ ናኦጉዲ ያይዳ።

- 4 ዓሳ ታኦኮ ቃኦያ ዋዳ ማኦቲጉዲ ሜሌ፤
ካህ ሙኡዚያ ታ ዋሌ።
- 5 ታኦኮ ዓላታጋ ዔቃያና
ዐፃ ታኦኮ ሚሊ ዓቲ።
- 6 ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኦ ሙኡታሌ ታ ማሌ፤
ደዔ ባዓ ቤሰካ ዓኦ ኩኩቲ ማዕ።
- 7 ጊንዓ ባኦያ ታ ዋርቃ፤
ማኦርኮ ሄላህዳ ፔኤር ዓኦ
ሚኦሻካፒ ታ ማዕ።
- 8 ሞርካ ታኦኮ ሮኦር ጉቤ ታና ሚኦጫ፤
ታና ፑርቲሳ ዓሳ ሱንጾ ታኦኮ ጋዳንቁንቲያ
ማህ ዛጋ።

- 9 ዲቢንህ ታኦኒ ዲኢሊጉዲ ኩኡሌ፤
ዐዙ ታኦኮ ታኦኒ ዓቢያና ሲኢሬ።
- 10 ኔኤኮ ጎሪንቶና ዳጎናጋ ዔቃያና
ሌካ ታና ኔ ከሴ ቤዛገ ሊካ ከኤሬ።
- 11 ናንጎ ሌዓ ታኦኮ ዓቢ ጌሊ ዓኤዜጉዲ፤
ታኦኒያ ማኦቲጉዲ ሹሌ።
- 12 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!
ኔኤኒ ጋዓንቲ ናንገና ኔኤኮ ካኦቱም ያይታ
ደዔ።
- 13 ሱንጾ ኔኤኮ ሾይቲ ሾይንቲ ሄላንዳኦ
ናንጋ።
- 14 ኔኤኮ ዓይላ ሹጮ ዓዛኮ ዛጊ ዋዳንዳ፤
ሳይ ዓጮማኦ ሚጠንቅታንዳ።
- 15 ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ሱንጾ
ሳይ ካኦታኦ ቢያ ቦንቾ ኔኤሲ ዓጊጫንዳ።
- 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኖኔ ጊንህ ማህ ማዙንዳ፤
ፔኤኮ ቦንቾና ፔጋዲ ደዳንዳ።
- 17 ዓዛ ማንቆ ዓሳ ሸኢኦ ዓንህ ዛጋንዳ፤
ዔያታ ሸኢኦ ሸኢኦ ዓሳ ቦሃዓኩ።

- 18 ሃጊ ሾይንቲባኦ ዓሳ ዓዛ ጋላታንዳንጉዲ
ሃያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ዲቃህ ሄርሺሳ
ባኮ
ሙካ ሾይንቶም ፃኦቱ።
- 19 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳጌ ቤዛ ዓኦ
ናንጎ ማኦራጋ ሊካ ዛጌ፤
ጫሪንጮይዳ ዓኦ ሳይ ዛጌ።
- 20 ዩያ ዓሳ ማዳህ
ቱኡቲ ዓሳኮ ዓላቶ ዋይዛ
ሃይቆም ዋጊንቲ ዓሳባ ዋውሳኒ።
- 21 ዩያ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሱንጾ ደኖኔይዳ
ጋላታኦ ዩራሳላሚይዳ ከኤዚንታንዳ።
- 22 ዩያ ዳርንታ ካኦቶንታ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሸካ
ፔቲምና ቡከንታኦና ማዕንዳ።
- 23 ደዲም ታኦኮ ጎይፃ ዓይሴ፤
ናንጎ ታኦኮ ዓሳ ዐኩና ጋፒሴ።
- 24 ዩካጋ ታኦኒያ- «ያኡሲ ዩ ኔኤኒ ናንጋህ

100:5 100:5 1ፆሲ. ፩ኛ 16:34፤ 2ፆሲ. ፩ኛ 5:13፤ 7:3፤ ዒዝ. 3:11፤ ዓይኑ. 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዓር. 33:11።

ሸይንቲፓ ሸይንቲ ሄላንዳኦናታሢር
ናጎጎ ታኦሲ ታኦሲ ጋፒሲባኦንቲ
ታናጎ ሃጊ ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቲ
ታና ዔኪፖ» ጌዔኔ።

- 25 ኔኤኒ ሚና ቤርታ ሳፆ ማዠፍኔ፤
ጫሪጎጫኣ ኔ ማዠፍሢኤ።
- 26 ዔይታ ባይቃንዳኔ፤
ኔኤኒ ጋዓንቲ ዶዲ ናጎጎንዳኔ።
ዩይ ቢያሢ ማእፆፕዶ፤ ጫንቃንዳኔ፤
ዓፒላፕዶ፤ ኔ ዔይቶ ላኦማንዳኔ፤
ዔይታ ቤዘና ኬኤሪጎታንዳኔ።
- 27 ኔኤኒ ጋዓንቲ ኔናኤ፤
ሌዓኣ ኔኤኮ ፔቲታፆ ጋፑዋሴ።
- 28 ኔ ዓይሎኮ ናኦታ ዔይቶም ጊኢጌም ናጎጎንዳኔ፤
ዜርፃ ዔይቶኮ ኔ ቤርታ ዶዲ ዴዓንዳኔ።

103

ዳውቲ ዓይነት

- ፆኦሲ ናሹዋ
- 1 ታኦኮ ሸምፔሌ! ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ዓንጃ!
ታኦኮ ጋር ዑፃኣ ቢያ ዒዛኮ ዲማዴ ሱንፆ
ጋላቱዋቲ።
- 2 ታኦኮ ሸምፔሌ! ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ዓንጃ፤
ኔኤም ዒ ማዴ ባኮ ቢያ ዋሊፖ።
- 3 ጎዋ ቢያ ኔኤኮ ዓቶም ጋዓሢ
ሃርጎ ኔኤኮ ቢያ ፓሣሢ።
- 4 ናጎጎ ኔኤኮ ባይሲንቶ ዔይታ ዓውሳሢ
ፔኤኮ ሚጫንቲፆና ኮሹዋና ኔና ጎኦሳሢ።
- 5 ጋርቹ ዋልቆ ኔኤኮ ዓዳ ኮኦኬ ጎይሢ ዓኣሳሢ
ኔኤኒ ማላ ባኮ ፔ ኮሹዋና ኮንሣሢ
ኔኤም ዒዛኤ።
- 6 ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ሄርቁንቲ ዋርቃዘንሢም ቢያ
ፒዜ ዋጌ ዋጋኔ።
- 7 ጎይፆ ፔኤሲ ሙሴም
ማዴዋ ፔኤሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዒ
ቤኤዜኔ።
- 8 ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ሚጫንታያና ዓቶም ጋዓያ
ዳጋዳኒ ሩኡሩዋያና ናሹማኣ ሚርጌያኤ።
- 9 ዒዚ ቢያ ዋዴ ዳቢንቲ ሙሪ ሃንቲዋሴ፤
ዳጋዴ ጎይሣኣ ዴዑዋሴ።
- 10 ዒዚ ኑም ኑኤኮ ጎዋፕዶያ ማሂ ዒንጊባኣሴ፤
ኑ ዳቢንቶፕዶያኣ ጫጊባኣሴ።
- 11 ጫሪጎጫ ሳዓፓ ሌካ ዴጋሢፕዶ
ዒዛኮ ሚጫንቲፆ ዒዛ ዒጊጫ ዓሶም
ዴኤፒኤ።
- 12 ዓባ ኬሰካ ባንፆ ጌላ ባንፆፓ ሃካሢፕዶ
ዳቢንቶ ኑኤሲ ኑፓ ዒ ሃኪሴኔ።
- 13 ዓዴ ፔኤኮ ናኦቶ ሚጫንታሢፕዶ
ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ዒዛ ዒጊጫዘንሢ
ሚጫንታኔ።
- 14 ዒዚ ኑኤኮ ማዠፍንቶ ዓዔራኔ፤
ኑኤኒ ሲላሊ ማዔሢያ ማላኔ።
- 15 ዓሲኮ ናጎጎ ዋዳ ማኦቲፕዶያኤ፤
ካይዚዳ ዑጊ ቡና ቡኒፕዶኤ።

- 16 ካይዚ ቡኒ ዠባሬ ዠባርሻ ዋዶና ቤዘና ዲኢኒ
ባይቃኔ፤
ዩይ ዋንዴ ዒኢካ ዓኣያ ማዔሢያ
ዔርቱዋሴ።
- 17 ናጎጎና ናጎጎ ጎዳኮ ሚጫንቲፆ ጋዓንቲ
ናኣናና ዒዛ ዒጊጫዘንሢ፤
ዒዛኮ ፃሎማኣ ናፆኮ ናፆ ሄላንዳኦናኤ።
- 18 ዒዚ ዩያ ማዳሢ ጫኦቁዋ ካፓዘንሢ
ዓይሢያዋ ዶዲ ካፓዘንሢ።
- 19 ናጎጎና ናጎጎ ጎዳኮ ካኦቁዋ ያይታ ጫሪጎጫ
ዶዴኔ፤
ካኦቁማኣ ዒዛሲ ቢያሢ ዋይሣኔ።
- 20 ዒንሢ ዒዛኮ ቃኦሎም ዓይሢንታ ኪኢታንቻ
ዒዛኮ ዓይሢያ ማዴ ኮንሣ ዋልቆርንሢ
ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ዓንጃዋቲ።
- 21 ዒንሢ ዒዛኮ ማሊያ ማዴ ኮንሣ
ጫሪጎጫ ዓኣ ማዠፍንታ
ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ዓንጃዋቲ።
- 22 ዒንሢ ዒዚ ዋይሣ ዓጫ ናጎጎ ዓሳ ቢያ
ማዠፍንታኣ ቢያ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ዓንጃዋቲ፤
ታ ሸምፔሌ! ዒዛ ዓንጃ።

104

ማዠፍ ያኦዛሢም ሸኢኤ ጋላታ

- 1 ታ ሸምፔሌ! ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ዓንጃ!
ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሢዮ! ኔኤኒ
ኮሺ ዴኤፒኤ፤
ቦንቾና ዴኤፑዋና ኔ ማይንቲኔ።
- 2 ኔ ኔና ፖረና ካንቄኔ፤
ጫሪጎጫ ኔኤኒ ዓፒላፕዶ ዳሬኔ።
- 3 ማኦር ኔኤሲ ኔኤኒ ሎ ዋኦፆ ዑፃ ማዠፍኔ፤
ሻኦር ኔኤኮ ሳርጌሎ ያይቶ ማሄኔ፤
ዠባራ ኔኤኮ ጋኦሲ ማዔም ኔ ባራናኔ።
- 4 ኪኢታንቻ ኔኤኮ ኔ ዠባሬ
ዓይሎ ኔኤሲ ታሚ ሎሰቲ ኔኤኒ ማሄኔ።
- 5 ናጎጎና ዓጊፀዋፕዶ
ሳፆ ማዠፍንቲ ቤዛ ዶዲሺ ኔ ዴይሣኔ።
- 6 ባዘና ዓፒላፕዶ ሳፆ ኔ ካንቄኔ፤
ዋኦፆ ዴኮኮ ቶኦኪና ማዔኔ።
- 7 ዔይቶ ኔ ጎሬ ዋዶና ጋዓንቲ ቤዘና ሸኢኤኔ፤
ኔኤኮ ጉጉንፆ ዑኡዘ ዔይታ ዋይዘፆ
ዳሽኪ ፑኔኔ።
- 8 ዴኮኮ ዑፃ ዔይታ ላኦሊንቲኔ፤
ኔኤኒ ዔይቶም ጊኢጊሺ፣ ዶኦጫዴ ጊንፆ
ዋቲኔ።
- 9 ጊንሣ ዔይታ ሳፆ ዔኤዲ ባይዙዋፕዶ
ዑሣ ኬሰኪያ ላኦሊንቲዋፕዶ
ጌዲ ኔ ጌሣኔ።
- 10 ዓልቃ ዋኦፆ ዶኦጫዴ ጊንፆ ዋጋንዳፕዶ ኔ
ማሄኔ፤
ዴኮኮዋ ባኦኮና ዔይታ ዋጋኔ።
- 11 ካዮ ቦዓ ዒኢካፓ ዑሸካኔ፤
ኪርዋላ ዒኢካፓ ዴኤሶ ፔኤሲ ዛኦራኔ።
- 12 ካፓ ማኦር ፔኤኮ ዋር ዓጫ ማዠፍኔ፤
ሚፆ ካኦፖ ባኦካኦ ዴላኔ።

- 13 ኔኤኒ ሎ ኔ ማኣራፓ ዲኮ ዑሻኔ፤ ሳዓኣ ኔ ማዶ ዓኣፖ ሙይ ሚሽካኔ።
- 14 ቆልሞሞ ሳዓፓ ማኣቲ ኔ ባቃልሳኔ፤ ዓሲም ሙኡዚ ማኣዳገዳ ዲማ ዲማ ባኣዚ ኔ ኩሳኔ።
- 15 ዓሲ ሞዛሳ ሞይኔ ዓኣፖ ካሮሞ ዓኣዒሳ ዛይቲ ሞልቄ ዒንጊ ደዲሻ ሃኣኮሞ ዒኢፓ ጴዳኔ።
- 16 ዬያፕዲ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሚፃ ዒዚ ቱኬ ለባኖኦሴ ሚፃ ሞኣፃ ዑሽከ ሚሽካኔ።
- 17 ካፓ ፔኤኮ ማኣሮ ዒኢካ ማዛኔ፤ ቦኣካሢ ዚቢቆ ባኣካ ሞርቆ ቤሲ ዴንቃኔ።
- 18 ምዶዞ ዲካ ሞሻ ናንጋ ቤሲ ላሎ ቆኣፓኣ ሾኦና ጌላ ቤሲኩ።
- 19 ዓጊና ሞዶ ዲማሳገዳፕዲ ኔ ማዳኔ፤ ዓባኣ ፔ ጌላ ሞዶ ዒዔሬኔ።
- 20 ሳዓ ኔ ዓሚሻዛ ዲሚ ማዓኔ፤ ዒማና ካዮ ቦዓ ቢያ ኬሰኪ ዲርጊ ሸራኔ።
- 21 ሃጊ ዒቃ ዘባ ሙዖ ኮይ ጉዳኔ፤ ሙዖንዶ ባኮሞ ምኡሲዳፓ ኮዓኔ።
- 22 ዓባ ምርቃኣና ዓኣሸገቲ ካዮ ጌላኔ፤ ፔኤኮ ቡኡላ ቡኡላ ጌላ ላሃኔ።
- 23 ዬካፓ ዓሳ ማዶይዳ ሶኣፓኔ፤ ሳዓ ዓማገዳፃ ሄላንዳኣና ፔኤቃኔ።
- 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ማዳ ኔኤኮ ሞዚ ሚርጋይ! ዬያ ቢያ ኔኤኒ ኔ ቢታንቶና ኮሼኔ፤ ሳዓ ኔኤኒ ማዜ ማዜንቶና ኩሜኔ።
- 25 ሃይ ዴኤፖ ባዛ ዳልጊና ሚጨንቴያኬ፤ ዴኤፒንታ ዳካ ቦዖንታ ፓይዲባኣ ዓጊፃ ባኣዚ ዒኢካ ዓኣኔ።
- 26 ሞኣፃ ካኣሚላ ዒኢካ ዑፃ ሃንታኔ፤ ኔኤኒ ማዜ ለሞታኔያ * ዒኢካ ዴማ ዓማላኔ።
- 27 ዔያታ ሙዓንዳ ባኮ ሞዶና ኔ ዔያቶሞ ዒንጋኔ፤ ዬይ ቢያ ሞዛና ኔና ካፓኔ።
- 28 ኔኤኒ ዔያቶሞ ዒንጋ ሞዶና ዬያ ዔያታ ቡኩሳኔ፤ ኔኤኮ ኩጮ ኔ ቡላ ሞዶና ኮሺ ባኣዚ ሙዒ ዔያታ ሚሽካኔ።
- 29 ዔያቶይዳፓ ዓኣፖ ካሮ ኔኤኮ ኔ ሸርሻዛ ዲቃቲሢ ሌሊ ዔያታ ሚርጋኔ፤ ሸምፓሢ ኔ ዔያቶኮ ዔካዛ ሃሃይቃኔ፤ ኬሰኬ ዓጮ ባንሢያ ማዓኔ።
- 30 ኔኤኮ ዓያና ኔ ዳካዛ ዔያታ ማማዢንታኔ፤ ሳዖሞ ኔኤኒ ዓኪ ማሃኔ።
- 31 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ናንጊና ደዲ ናንጎሞ፤ ዒዚ ፔኤኮ ማዳ ማዶና ሞዛዶንጎ።
- 32 ሳዖ ዒዚ ዛጋዛ ዓዓጊፃኔ፤ ዲኮሞ ካኣማዛ ጨጨባኔ።

- 33 ታኣኒ ሸምፔና ዓኣና ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዓይናዳንዳኔ፤ ዔቂ ታ ሃንታ ሞዳ ዒዛ ታ ዓኣሣንዳኔ።
- 34 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ሞዛዳሢፕዲ ታ ማሊፃ ዒዛ ሞዛሶንጎ።
- 35 ጎሞ ዓሳ ሳዓፓ ባይቆንጎ! ሞይዞ ዒፃ ዓሳ ማይ ሃይፓ ሴካ ጴዳፓ!

ታ ሸምፔሌ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጃ! ጋላቲያ ዒዛ ጋላቲ።

105

ጸኣሲና ዒዛኮ ዴርና (1ጸኣሲ ዓሃኬ 16:8-22)

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲሞቲ፤ ሱንፃ ዒዛኮ ዔኤሌሞቲ፤ ማዶሞ ዒዛሲ ዴር ባኣካ ፔጋሲ ዳውሞቲ።
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ጋላታ ዓይኤሞ ዓይናዲሞቲ፤ ዒዛኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዶሞ ቢያ ኬኤዙሞቲ።
- 3 ዲማዳ ሱንፃ ዒዛኮ ሄርሹሞቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮዓ ዓሳ ቢያ ሞዛዶንጎ።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳንታ ደዲሞሞ ዒዛኮ ኮዑሞቲ፤ ቢያ ሞዶ ዓኣፖ ካሮ ዒዛሲ ኮዑሞቲ።
- 5-6 ጸኣሲ ዓይላሢ ዓብራሃሜ ናይዮቲ! ዒንሢ ያይቆኦኬ ናኣታ! ጸኣሲ ማዳ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኮንታ ዒዚ ዒንጌ ሞንጎታ ዒ ማዳ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኮሞ ማሊ ጸቂሡሞቲ።
- 7 ዒዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጸኣዛሢኬ፤ ሞጋ ዒዛሲ ዓጮ ቢያይዳኬ።
- 8 ዒ ጫኣቄ ጫኣቄሞ ዒዛሲ ናንጊና ዒ ዓይሢ ቃኣሎሞ ሺያ ሸይንቲ ሄላንዳኣና ማሌ ጎይሣኬ።
- 9 ዓብራሃሜና ዒዚ ጫኣቄ ጫኣቄሞ ዩሳኣቄሞ ሳላዲ ዒ ዒንጌ ሞዞ ሞሉሞሴ።
- 10 ያይቆኦኬሞ ዒ ዬያ ዳሞቤ ማሃ ዒሰራዔኤሌማኣ ናንጊና ጫኣቄያ ማሃ ደዲሹኔ።
- 11 ዒማና ዒዚ:- «ኔ ዴኔ ማሃ ካኣና ኔ ታ ኔኤሞ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።
- 12 ዬይ ያዳ ማዔሢ ዔያቶኮ ፓይዳ ሚርጊባኣንቲ ዬኖ ዓጨሎሞ ዔያታ ሸኦቹ ማዒ ዓኣንቴኬ።
- 13 ዬያ ዴር ኮራፓ ሚሌ ዴሬ ባንሢ ፔቲ ዓጮፓ ሚሌ ዓጨ ባንሢ ቤቲ ቤቲ ዔያታ ማታዳኔ።
- 14 ጸኣኒያ ጌኔ ማዶ ዔያቶ ዑፃ ማዳንዳፕዲ ዒ ሃሸባኣሴ፤ ዔያቶ ዛሎሮ:-
- 15 «ታ ደኣሚዘንሢ ሄሊፖቲ፤ ታ ማሊፃ ኬኤዛዚንሢ ዑፃ ፑርታ ማዲፖቲ» ጌዒ ካኣቶ ጎሪኔ።

* 104:26 104:26 ለሞታኔ ለሞታኔ ጌይንታ ቦዓሢ ጉርጉርጉዴያ ዴኤፒ ቦዖ ሞኣሢዳ ናንጋያኬ። 104:26 104:26 ዓ.የ. 41:1፤ ዓይኔ. 74:14፤ ዒ.ሲ. 27:1። 105:9 105:9 ማዢ. ማፃ 12:7፤ 17:8፤ 26:3። 105:11 105:11 ማዢ. ማፃ 28:13። 105:15 105:15 ማዢ. ማፃ 20:3-7።

16 ዓጮይዳ ዲናይዚ ዓኤሌይ፤
 ሃኣኮ ጎዖ ባኣዚያ ቢያ ባይዘኔ።
 17 ዓይሌ ማዒ ሻንቸንቲ ዓሢ
 ዮሴፔ ዓይያቶሶ ቤርታሲ ዳኬ።
 18 ዲማና ቶካ ዲዛኮ ዓንገ ዲዳና
 ዲዛኮ ዑፃኣ ዓንገና ቱኡቲ።
 19 ዲዛም ሎንሢንቲ ቃኣላ ኩማንዲያ ሄላንዳኣና
 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣላ ዮሴፔ ዋይታቲያ
 ጌዒ ዛጌ።
 20 ዩካፓ ካኣቲ ዓሲ ዳኪ ዲዛ ቡሊሴ፤
 ዓሶ ዋይሣሢያ ዲዛ ኬሴ።
 21 ማኣሮኮ ዓዳሢ
 ፔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዋይሣያ ዲዛ ማሄ።
 22 ዩይያ ሱኡጎ ዲ ፔ ዔራ ጎይያ ማዲሻንዳጉዲ
 ዴኤፖ ዓሶዋ ዔራቶ ዔርዘንዳጉዲ።
 23 ዲሰራዔኤሌ ጊብፄ ዓኣዴ፤
 ያይቆኦቤያ ካኣሚ ዓጫ ሙኬ ዓሲ ማዒ
 ናንጌ።
 24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴሮ ፔኤሲ ኮሺ ሚርገሺ፤
 ዔያቶኮ ሞርኮይፓ ባሺ ዶዲ ማሄ።
 25 ፔኤኮ ዴሮ ዩይ ዓሳ ዲፃንዳጉዲ
 ዲዛ ዓሶ ዑፃ ፑርቱሞ ማላንዳጉዲ
 ዲሮ ዔያቶኮ ዲማሴ።
 26 ዲዛኮ ዓይላሢ ሙሴ
 ዲዚ ዶኦሪ ዓኣሮኔያ ዳኬ።
 27 ዔያታ ያኦሲ ፔ ዋልቆና ማዲ ማላቶ ዩያቶ ባኣካ
 ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኮዋ ካኣሚ ዓጮይዳ
 ማዴ።
 28 ያኦሲ ሳዖ ዲማንዳጉዲ ማሃ ዲሚሽ፤
 ያዲ ማዔቲያ ጊብፄ ዓሳ ዓይሢያ ዲዛሲ
 ኩንሢባኣሴ።
 29 ዋኣያ ዔያቶኮ ዲ ሱጉሢ ማሄ፤
 ሞላሢያ ዋዴ።
 30 ዔያቶኮ ዓጮንታ ካኣቲ ማኣራኣ ዓቲዋንቲ
 ፓንቃ ኩሚ ካራ ባይዘኔ፤
 31 ያኦሲ ዓይሣዛ፣ ወፃሌ ሻኣሪጉዴያ ሙኬ፤
 ጉኡኔያ ዓጫ ዔያቶኮ ባይዘኔ።
 32 ዲሮ ዔያቶኮ ዲ ሻቸ ማሄ፤
 ሳዖ ዔያቶሲ ቢያ ጉጉንሢ ዲኬ።
 33 ዋይያ ሚያንታ ቤሌሶዋ ባይዘኔ፤
 ዓጫ ዓኣ ሚያ ሚንሢ ዲ ጋኣጮ።
 34 ያኦሲ ዓይሣዛ ዓቢሢ ሙኬ፤
 ሃይማኔ ጌይንቲሞ ማካ ቤዘና ዩዔ።
 35 ሳዖይዳ ባቃሌ ባኮ ቢያ ሙዔ፤
 ዔያቶኮ ጎሽኮና ጎኩዋ ፒዲ ባይቄ።
 36 ዔያቶኮ ዓጮይዳ ዓኣ ቆልሞኮ ቤርቶ ናኣቶንታ
 ዓሶኮዋ ቶይዶ ናኣቶ ቢያ ዋዴ።
 37 ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢሮንታ ዋርቆንታ

ጫኣኒ ዔኪ ኬሰካንዳጉዲ ዲ ማዴ፤
 ዔያቶ ዜርፃፓ ፔቲታዖ ጊንሢም ዓቲባኣሴ።
 38 ጊብፄ ዓሳ ዔያቶ ሚርጌና ዲጊጮሢሮ
 ኬሰኪ ዔያታ ዓኣዳኣና ዋዛዴ።
 39 ሻኣሮ ዔያቶም ጎኦሶ ዓቢላጉዲ ጌሢ፤
 ዋንቶ ታሚ ዔያቶም ዲ ፖዒሴ።
 40 ዔያታ ዲዛ ያኣጫዛ ፑሮ ዔያቶም ዲ ዳኬ፤
 ጫሪጌጮ ካሃዋ ሙኡዚ ሚሽ።
 41 ላሎ ዲ ዳርዘም ዋኣሢ ጎዔ፤
 ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ዋርዘጉዲ ዋቲ።
 42 ፔኤኮ ዓይላሢ ዓብራሃሚም ዲ ዲንጌ
 ዲማዴ ዋዛ ቃኣሎ ማሴ።
 43 ዴሮ ፔኤኮ ዋዘና
 ዲ ዶኦሪዘንሢያ ዲላሺሲ ኬሴ።
 44 ሜሌ ዴሮ ዓጫ ዔያቶም ዲንጌ፤
 ዩያታ ላቤ ላቢያ ሃኣታ ዔኬ።
 45 ዩይያ ዳምቦ ዲዛኮ ዔያታ ካፓንዳጉዲ
 ዋሳ ዲዛሲያ ማዲ ኩንሢንዳጉዲ።

ናንገና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

106

ያኦሲ ፔ ዴሮም ኮሽካ ኮሹዋ
 1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዋቲ!
 ዲዚ ኮሺታሢሮና ናሹማኣ ናንገና
 ናንጋያታሢሮ
 ዲዛ ጋላቲዋቲ!
 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዴ ዴኤፖ ማዴ ዛሎ
 ያኦኒ ኬኤዛኒ ዳንዳዒ?
 ዲዛም ማዓ ጋላቶዋ ቢያ ያ ኬኤዚ
 ጋፒሳንዳይ?
 3 ፒዜ ዋጌ ዋቡዋጉዲ ካፓዘንሢ
 ቢያ ዋዴ ያሎ ማዔዘንሢ
 ዓንጂንቲያኬ።
 4 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ!
 ኔኤኮ ዴሮ ኔ ማኣዳ ዋዶና ማሊ ጳቂሢ፤
 ዔያቶ ኔ ዓውሳ ዋዶና ታና ማሌ።
 5 ዩይያ ኔኤኒ ዶኦሪዘንሢያ ጎርጎቹዋ ታ ዛጋኒ
 ኔ ዴሮ ዋዘና ታ ዋዛዳኒ
 ኔ ዓሶና ዋላ ታ ኔና ሄርሻንዳጉዲ።
 6 ኦኡኒ ኦ ዳደንሢያ ጎሚ ማዴ፤
 ኦ ዳቢንቲ፤ ፑርታ ማዴ።
 7 ኦኡኮ ዳደንሢያ ጊብፄ ዓጫ ዓኣ?
 ኔ ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮ ማሊ
 ጳቂሢባኣሴ፤
 ኔኤኮ ሚጪንቲያ ሚርጉሞዋ ዔያታ
 ማሊባኣሴ፤

105:16 105:16 ማዢ. ማፃ 41:53-57። **105:17** 105:17 ማዢ. ማፃ 37:28፤ 45:5። **105:19** 105:19 ማዢ. ማፃ 39:20—40:23። **105:20** 105:20 ማዢ. ማፃ 41:14። **105:21** 105:21 ማዢ. ማፃ 41:39-41። **105:23** 105:23 ማዢ. ማፃ 46:6፤ 47:11። **105:25** 105:25 ኬሲ. ማፃ 1:7-14። **105:26** 105:26 ኬሲ. ማፃ 3:1—4:17። **105:28** 105:28 ኬሲ. ማፃ 10:21-23። **105:29** 105:29 ኬሲ. ማፃ 7:17-21። **105:30** 105:30 ኬሲ. ማፃ 8:1-6። **105:31** 105:31 ኬሲ. ማፃ 8:16-17፤ 20:24። **105:33** 105:33 ኬሲ. ማፃ 9:22-25። **105:35** 105:35 ኬሲ. ማፃ 10:12-15። **105:36** 105:36 ኬሲ. ማፃ 12:29። **105:38** 105:38 ኬሲ. ማፃ 12:33-36። **105:39** 105:39 ኬሲ. ማፃ 13:21-22። **105:40** 105:40 ኬሲ. ማፃ 16:2-15። **105:41** 105:41 ኬሲ. ማፃ 17:1-7፤ ፓይ. ማፃ 20:2-13። **105:44** 105:44 ዲያ. 11:16-23። **106:1** 106:1 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 5:13፤ ዲዢ. 3:11፤ ዓይኦ. 100:5፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዔር. 33:11። **106:7** 106:7 ኬሲ. ማፃ 14:10-12።

8 ዘቁ ባዘ ዓጫ ወይዘ ኔኤም ዓይኔ።
 ዓይዘ ጋዓንቴ ፔ ወልቆኮ ጳኤፑሞ ቤኤዛኒ
 ፔ ሱንጋሮ ዓይኖቶ ዓይ ዓውሴኔ።
 9 ዘቁ ባዘ ዓይ ጎሬኔ፤
 ባዛኣ ሚጮኔ፤
 10 ዓይኖቶ ዓይ ገሰ ኩጫፓ ዓይ ዓውሴኔ፤
 ሞርኮ ኩጫፓኣ ዓይ ሄሊ ዓይሴኔ።
 11 ሞርኮ ዓይኖቶኮ ወኣፃ ሙዓኔ፤
 ዬያ ሞርኮይዳፓ ፔቴታፖ ቶሊ ዓይባኣሴ።
 12 ዩካፓ ዓይኖቶ ሙዓኖም ከኤዘና ቃኣሎ
 ጉሙርቄኔ፤
 ዓይኑሞናኣ ዓይዘ ጋላቴኔ።
 13 ጋዓንቴ ዓይኖታ ዓይ ማዳ ባኮ ቤዘና ወሌኔ፤
 ዓይዘኮ ዘርና ዓኣዳኒ ገቢ ዳንዳዒባኣሴ።
 14 ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሱኡካዳሂ ዓይኖታ
 ዓርቄኔ፤
 ዓይኣካ ጸኣሲ ወይታቴያ ገዒ ዓይዘ ዘገኔ።
 15 ዓይዘ ዓይኖታ ዓይዘ ጸኣጮሂ ዓይኖቶም ዓይንጌኔ፤
 ጋዓንቴ ዓይኖቶ ጸኣፒሳ ዶርዓ ዳኪንቴኔ።
 16 ጉርዶይዳ ዓይኖታ ዓይኖ
 ሙሴንጋ ጸኣሲም ዳማዳ ዓኣርኔንጋ
 ማዳ ማዶ ዘገ «ዬይ ዓይኖቶም ሌሊ ዓይጋ
 ማዕይ» ገዒ ማሌኔ።
 17 ሳዓ ዳርዒ ዳኣታኔ ጎሆሂ ዓይኤዳኔ፤
 ዓይኤንጋ ዓይዘኮ ማኣር ዓሰዋ ጉኡፔኔ።
 18 ዓይኖቶኮ ቡኪንቶ ባኣካ ታሚ ዓይኤቴኔ፤
 ሎሰታሂ ፑርቶ ዓሰ ሚቺ ባይዜኔ።
 19 ዓይኖታ ኮሬቤ ገይንጋ ቤዛ ዓኣፖ ዋርቄና ናኣሬ
 ኮሼኔ፤
 ዬያ ዓንጎ ሸኤሽ ማዦና ጸኣዘም ዘገኔ።
 20 ዓይኖቶኮ ቦንቾ ማዕ ይኣዛሂ ዓይኖታ
 ማኣቶ ሄንቃ ቆልሞ ማላ ባኮና ላኣሚኔ።
 21 ገብፃ ዓጮይዳ ጳኤፒ ባኣዘ ማዳ
 ዓይኖቶ ዓውሴ ጸኣዛሂ ዓይኖታ ወሌኔ።
 22 ዓይዘ ጋዓንቴ ካኣሚ ዓጮይዳ ዳቃሂ ማዶ
 ዘቁ ባዘይዳኣ ዳቃሂ ሄርሺሳ ባኣዘ ማዳኔ።
 23 ዬያር ዳማ ዳማ ወዳ ባኮና
 ዓይኖቶ ዓይ ባይዘዋጉዳ ማዳኒ
 ዓይዘ ዳኦሬ ሙሴ ጸኣሲንጋ ዓይኖቶንጋ ባኣኮ ገሊ
 ዓይዘኮ ቤርታ ዓቁባኣፓታቴ
 ዓይኖቶ ዓይ ባይዘንዳሂ ከኤዜያኮ።
 24 ዩካፓ ዓይኖታ ኮዦ ዓጮሎ ቶኦቼኔ፤
 ዓይዘ ዓይኖቶም ዓይንጌ ዋዘ ቃኣሎዋ
 ጉሙርቄባኣሴ።
 25 ዓይኖታ ዓፒሎና ማዦንጋ ፔ ማኣራ ማኣራ
 ጉንደሚኔ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳሂ ዑኡዘዋ ወይዘባኣሴ።
 26 ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ቦኣላ ዓይኖቶ ከኤራኒ
 ኩጮ ፔኤሲ ዓቁሲ ዓይ ኤኣቄኔ።

27 ዜርፖ ዓይኖቶኮ ዓይ ሜሌ ዳር ባኣካ ሃሻኒ
 ዳማ ዳማ ዓጮ ዓይኖቶ ላኣላኒ ጮኣቄኔ።
 28 ዓይኖታ ፔና ቢዔልፔጎሬና ዋላ ፔቴ ማሄኔ፤
 ሸምፓባኣ ጸኣዘም ሹኮና ዓሸኮዋ ሙዓኔ።
 29 ዓይኖታ ፔ ማዶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ጳጋሴኔ፤
 ዳማ ዳማ ባይዘ ባካ ዓይኖቶ ሄሌኔ።
 30 ጋዓንቴ ፒንሃሴ ዓቁ
 ዳቢንቶ ማዳ ዓሰ ወዳ ወዳ
 ዳማ ዳማ ወዳ ባካ ወዳ ሃሸኔ።
 31 ዬይያ ሸይንጋፓ ሸይንጋ ሄላንዳኣና
 ናንገና ዓይዘም ያሎም ማዒ ፓይዳንጋቴ።
 32 ዬያጉዳ ሃሂ ማሪባ ገይንጋ ወኣፃ ዓጮ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይኖታ ጳጋሴኔ፤
 ሙሴያ ዬያ ዘሎና ሚቶይዳ ከዳኔ።
 33 ሙሴ ዓይኖታ ጳጋሴሂር
 ዓይዘ ኮይሱዋ ዑኡሲ ፔ ዳንጋፓ ከሴኔ።
 34 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይኖቶ ዓይሂ
 ማሌ ዳር ባይዘያ ዓይኖታ ሃሸኔ።
 35 ዓይኖታ ማሌ ዳርና ዋላ ሲኢሪንጋቴኔ፤
 ዬይ ዓሳ ማዳ ሃንጋ ባኮ ዓይኖታኣ ዓሬኔ።
 36 ዬያቶኮ ካኣሸኮ ጸኣዘዋ ዓይኖታ ካኣሸኮኔ፤
 ዬይ ዓይኖቶም ፒር ማዕኔ።
 37 ዓይኖቶኮ ዓቲንቆንጋ ዉዳር ናኣቶንጋ
 ፑርቶ ዓይኖቶም ዓይኖታ ሹኮኔ።
 38 ዓይኖቶኮ ዓቲንቆንጋ ዉዳር ናኣቶንጋኮ ገኤዦ
 ሱጉፖ
 ማሌ ካኣናኔ ጸኣዘም ላኣሊፖና
 ሳዔሎ ሱጉሂ ሳዓ ማሂ ዓይኖታ ዓይኤሴኔ።
 39 ዓይኖታ ፔ ማዶና ዓይኤቴኔ፤
 ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊጉዳ ፔ ጸኣዛሂም
 ዓይኖታ ጉሙርቄንጋባኣሴ።
 40 ዬያር ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ
 ዓይዘ ዳር ዑፃ ዓይኤቴኔ፤
 ፔ ዓሰዋ ዓይ ሻኣኪንጋቴኔ።
 41 ዓይኖቶ ዓይዘ ማሌ ዳርም ዓኣሂ ዓይንጌኔ፤
 ሞርካ ዓይኖቶኮ ዓይኖቶ ወይሃያ ማዕኔ።
 42 ሞርካ ሄርቄ ዓይኖቶ ወይሃያ ማዕኔ፤
 ፔ ቢታንቶኮ ዳማ ማሄኔ።
 43 ዓይዘ ሚርጌ ወዳና ዓይኖቶ ሄሊ ዓውሴኔ፤
 ዓይኖታ ጋዓንቴ ወይዘ ዓይሂ «ኦ ሃሻዓኮ»
 ገዒኔ፤
 ፔ ጎሞና ዓይኖታ ዳውሲንጋቴ።
 44 ጋዓንቴ ዓይኖቶ ዓይኖቶኮ ዓይ ወይዜ ወዳና
 ሚታሂ ዓይኖቶኮ ዘገኔ።
 45 ዓይኖቶር ገይጋፓ ጮኣቄ ጮኣቄዋ ዓይ ማሌኔ፤
 ዓይዘኮ ዓይ ሚጮንጋቴፖ ሚርጉሞጉዳያ
 ዳጋፓ ዓይ ማዕኔ።
 46 ዓይኖቶ ዳዒ ዓይኤ ዓሳ ቢያ
 ሚጮንጋጎዳጉዳ ዓይ ማዳኔ።

106:12 106:12 ከሲ. ማግ 14:31። 106:12 106:12 ከሲ. ማግ 15:1-21። 106:15 106:15 ፓይ. ማግ 11:4-34።
 106:18 106:18 ፓይ. ማግ 16:1-35። 106:23 106:23 ከሲ. ማግ 32:1-14። 106:26 106:26 ፓይ. ማግ 14:1-35።
 106:27 106:27 ሌዊ. ዓከ 26:33። 106:33 106:33 ፓይ. ማግ 20:2-13። 106:36 106:36 ሱኣጎ. ማግ 2:1-3፤ 3:5-6።
 106:37 106:37 2ካኣቶ. ማግ 17:17። 106:38 106:38 ፓይ. ማግ 35:33። 106:40 106:40 ሱኣጎ. ማግ 2:14-18።

47 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያክዛሂዮ! ዓውሴ ኑና፤
 ኔኤኮ ዲማዴ ሱጉም ጋላታ ኑ ሸኢሻንዳጉዲ
 ኔና ኑ ከኤዚ ሄርሻንዳጉዲ
 ዳር ባኣካፓ ቡቡሲ ኑና ኔ ዔኪ ዩዔኔ።

48 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያክዛሂ
 ናንጊፓ ናንጊ ሄላንዳኣና ዓንጂንቶንጎ!
 ዴራ ቢያ ዓኣማን ጎጆንጎ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ!

ደንገሳ ፓቂያ

107

(ዓይነት ማጻፈግ ዓይ. 107—150)

ያኦሲ ኮሹዋ ዛሎ ጋላቲንቲ ጋላታ
 1 ኮሺ ማዕሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ፤
 ሚጨንቲያ ዒዛኮ ናንጊና ናንጋያኔ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሂ ሻንቂ ዓውሴ ዓሳ
 ዒዚ ሞርኮ ኩጫፓ ሄሊ ዓውሴ ዓሳ
 ሂዚ ጎጆንጎ፡-

3 ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ
 ጌላ ባንፃፓ
 ኬዳ ዛሎና ደኣሎ ዛሎናይዳፓ
 ዓጮ ቢያይዳፓ ቡኬ ዓሳ ሂዚ ጎጆንጎ።

4 ፔቴ ፔቴዛንሂ ዓሲ ናንጉዋ ዳውላ ዣኣሊ
 ሃንቲኔ፤
 ዔያታ ናንጋ ካታሞ ሄሊሳ ጎይዎ ባይዘኔ።

5 ናይዲንቲኔ፣ ዴኤቢንቲኔ፤
 ማሊያኣ ዔያቶኮ ላሴኔ።

6 ዔያታ ማታዴ ዋዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሂ
 ዒላቲኔ፤
 ዒዚያ ማታሂዳፓ ዔያቶ ዓውሴኔ።

7 ዔያታ ናንጋ ካታሞ ባንሂ
 ፒዜ ጎይሂና ዔኪ ዓኣዴኔ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሚጨንቲያ ዛሎር
 ዓሰማኣ ዒ ማዴ ዲቃሂ ሄርሺሳ ማዶር
 ዒዛ ጋላቶንጎ።

9 ዒዚ ዴኤቢንቲ ዓሰኮ ዴኤቦ ማሃኔ፤
 ናይዲንቲ ዓሰዋ ኮሺ ባኣዚ ሙኡዚ ሚሻኔ።

10 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ካኒ ቢራታና ቱኡቲ
 ሄርቂንቲያ ማታዲ
 ሻኔ ዲሚዳኣ ዴዔኔ።

11 ያኦሲ ቃኣሎ ዋይዘ ዒዲያና
 ዴኤፖ ያኣዛሂኮ ዘር ዔያታ ቶኦቲኔ።

12 ዩያር ዋልቁ ማዶ ማዲሲሂና ዒና ዔያቶኮ ዒ
 ላቢሴኔ፤
 ጋፒ ዔያታ ላቢኔ፣ ማኣዳያ ዴዲባኣሴ።

13 ዔያታ ማታዴ ዋዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሂ
 ዒላቲኔ፤
 ዒዚያ ማታሂዳፓ ዔያቶ ዓውሴኔ።

14 ሻኔ ዲሞይዳፓ ዔያቶ ዒ ኬሴኔ፤
 ቱኮና ካኖ ቢራቶ ማንሂኔ።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ጋፑዋ ሚጨንቲያር
 ዓሰማኣ ዒ ማዴ ዲቃሂ ሄርሺሳ ማዶር

ዔያታ ዒዛ ጋላቶንጎ።

16 ዒዚ ሞኦኖ ዓንጎና ዋዶና ካር ማንሂኔ፤
 ዓንጎ ጋጋርዘዋ ሸኦሌኔ።

17 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዋይዘ ዒዲያፓ ዔቂያና ዔኤያ
 ማዕኔ፤
 ዳቢንታፓ ዔቂያናኣ ማቶይዳ ኬዴኔ።

18 ዑፃ ዔያቶኮ ዲማ ዲማ ሙዎ ሻኣኪንቲኔ፤
 ሃይቃኒ ዔያታ ዑኬኔ።

19 ዔያታ ማታዴ ዋዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሂ
 ዒላቲኔ፤
 ዒዚያ ዔያቶ ማታሂዳፓ ዓውሴኔ።

20 ዒዚ ፔ ቃኣሎ ዳኪ ዔያቶ ፓሂኔ፤
 ዲኡካኒ ዔኪ ዓኣዴንቲያ ዓውሴኔ።

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ጋፑዋ ሚጨንቲያር
 ዓሰማኣ ዒ ማዴ ዲቃሂ ሄርሺሳ ማዶር
 ዔያታ ጋላቶንጎ።

22 ጋላታ ዒዛሞ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዔያታ
 ሸኢሻንጎ፤
 ማዶ ዒዛኮ ዋዛሳ ዓይኑዋና ፔጋሲ
 ዔርዘንጎ።

23 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዋኣያ ካኣሚሎና
 ባዘ ባንሂ ኬዴኔ፤
 ዴኤፖ ዋኣያ ዑፃኣ ፔ ማዶ ማዴኔ።

24 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማዶ ዒኣካ ዔያታ ዛጌኔ፤
 ዒዛኮ ዲቃሂ ሄርሺሳ ማዶ ዴኤፖ ዋኣያይዳ
 ዴንቂኔ።

25 ዒዚ ዓይሂ ዓልጎ ዠባር ዠባርሺሴኔ፤
 ዠባራኣ ዋኣያ ዓጊሂ ዴቲኔ።

26 ሌካ ጫሪንጮ ኬሰኬኔ፣ ሊካ ዴሞዋ ኬዴኔ፤
 ማታሂዳፓ ዔቂያና ጎጳ ዔያቶኮ ዋኣዳኔ።

27 ዓዳ ማሂንቲ ዓሲጉዲ ዓኣፓ ሸሬዎ
 ሴካ ሃንጋ ዔያታ ቡኡዲንቲኔ፤
 ጎጆንዶ ጎይዎንታ ማዶንደሂኮዋ
 ካራ ዔያቶሞ ባይቂኔ።

28 ዔያታ ማታዴ ዋዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሂ
 ዒላቲኔ፤
 ዒዚያ ማታሂዳፓ ዔያቶ ዓውሴኔ።

29 ዓልጋሂ ዠባር ዒ ዚቲዴኔ፤
 ባዘ ጉዳሂያ ዓጊያ ላኣጌኔ።

30 ዩይ ዚቲዮ ጌዔሂሮ ዔያታ ዋዛዴኔ፤
 ዔያታ ዔቂሳኒ ማሌ ዋኣያ ካኣሚሎ ቤዘ
 ዒ ዔያቶ ሄሊሴኔ።

31 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ጋፑዋ ሚጨንቲያር
 ዓሰማኣ ዒዚ ማዴ ዲቃሂ ሄርሺሳ ማዶር
 ዔያታ ዒዛ ጋላቶንጎ።

32 ዴራ ቡኪንታ ቤዛ ዒዛ ዴግ ዴጊዶንጎ፤
 ጋርቾ ዓሰ ቡኪንቶይዳኣ ዒዛ ሄርሾንጎ።

33 ዋር ዒዚ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ባንሂ
 ዓልቃ ዋኣያዋ ደዲ ሳዓ ማሃኔ።

34 ዒኣካ ናንጋ ዓሰኮ ፑርቲማፓ ዔቂያና
 ኮኸ ዓጩሎ ሶኦጌና ሲኢሪንቲያ ዒ ማሃኔ።

35 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ቦኦሎ ዋኣሂ ዴዳያ
 ማሎ ሳዎዋ ዓልቃ ዋኣሂ ዒ ማሃኔ።

36 ናይዲንቲ ዓሰ ዒ ዒኣካ ጌሂኔ፤
 ዔያታ ናንጋ ካታማኣ ማኸኔ።

106:48 106:48 1ያኦሲ. ዓሃኬ 16:35-36። 107:1 107:1 1ያኦሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 5:13፤ 7:3፤ ዒዚ. 3:11፤
 ዓይነት. 100:5፤ 106:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዔር. 33:11።

- 19 ዑዎ ዲዛኮ ዲ ዓኣቶ ማኣዓሢጉዲ ቢያ ዎዴ ዲ ቱኡታ ቃልሾጉዲ ዬይ ማዎንጎ።
- 20 ታና ፑርታ ማሃ ዓሶም ታ ሸምፓሢዲ ፑርታ ጌሰታዘንሢዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጨጋንዳ ባካ ዬያ ማዎም።
- 21 ኔኤኒ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ሱንጾር ጌዲ ኮሹሞና ታና ዛጌ፤ ሚጨንቲፃ ኔኤኮ ዴኤፒታሢር ታና ዓውሴ።
- 22 ታኣኒ ማንቆ፣ ማታዳ ዓሲኬ፤ ጋር ዲና ታኣኮ ኪፃዴ፤
- 23 ዋኣንታኣ ዓኤኤፍጉዲ ታ ዛጋማፓ ሺሬኔ፤ ታኣኒ ዓቢሢጉዲ ሃርፒንቴ።
- 24 ሙዎ ሃሺያ ዳምቦና ዎልቃ ታኣኮ ላቤኔ፤ ዑፃኣ ታኣኮ የኦፒ ዲቢንሢ ማዔኔ።
- 25 ታ ዔያቶኮ ሚኢቹ ማዔኔ፤ ታና ዔያታ ዛጋያ ቦሂ ቶኣኪ ዓጊሣኔ።
- 26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ የኣዛሢዮ! ታና ማኣዳ፤ ኔ ሚጨንቲያና ታና ዓውሴ።
- 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ኩጮኬ ሃያይዳሢ ኔኤኒ ማዴያ ማዔሢ ዔያታ ዔርንጎ።
- 28 ዔያታ ጋጋዳንቃኔ፣ ኔ ጋዓንቴ ዓንጃኔ፤ ዔያታ ዔቃየ ዳውሲንታኔ፤ ኔኤኮ ዓይላሢ ጋዓንቴ ዎዛዳኔ።
- 29 ታና ፑርታ ማሃ ዓሳ ዳውሲንቶንጎ፤ ቦርሲንቲና ዔያታ ቦኦሪ ዴዎንጎ።
- 30 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ዳንጎና ታኣኒ ጋላታኔ፤ ሚርጌ ዓሶ ባኣካ ታ ዔዛ ሄርሻኔ።
- 31 ዓይጎር ጌዔቱ ዎዳኒ ዎጋ ዓሶይዳፓ ዓውሳኒ ዬያ ማታዳ ዓሢኮ ሚዛቆ ዛላ ዲ ዔቃሢርኬ።

110

- ዳውቱ ዓይነት**
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዶኦሪ ካኣቲ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ጎዳሢዮ (ሚሲሃም) «ኔ ሞርኮ ኔኤኒ ቶኪና ሄርቃንዳጉዲ ታ ኔኤም ማሃንዳ ሄላንዳኣና ሚዛቆ ዛላ ታኣኮ ዴዔ» ጌዔኔ።
 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ዶዶ ካኣቱዎ የዮኔይዳፓ ኬሰኪ ዙሎ ሄላንዳኣና ዳልገሻንዳኔ፤ ዲዘ፡- «ኔ ሞርኮ ኔ ዴማ ማሂ ዎይሄ» ጋዓንዳኔ።
 3 የልዚ የላኒ ኔ ኬሰካ ዎዶና ኔኤኮ የሎ ዓሳ ናሽኪ ኔኤና ኬሰካንዳኔ፤ ካሪያ ዑፃ ኔ ሙኪ ኔኤኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ዓጊቹያና ፖዓኣና የሎ ዴጌሢ ዓዳ የዎርቃ ዓቢጉዲ ማዔ ሙካንዳኔ።

4 «ኔኤኒ ሚልኬ ፃዲቁጉዲ

ናንጊና ቁኤሴ ማዔ ናንጋንዳኔ» ጌዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫኣቁኔ፤ ዲዚ ፔኤኮ ማላ ማላያ ሺርሹዎሴ።

- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ሚዛቃኬ፤ ፔኤኮ ጎሪንቶ ዓሶና ካኣቶ ዲ ጋኣጫንዳኔ።
- 6 ዴር ባኣካ ዲዚ ዎጋንዳኔ፤ የሎ ቤዞዎ ሌሲ ሌሊ ማሃንዳኔ፤ ሳያይዳ ዓኣ ካኣታ ቢያ ጋፒ ባይቃንዳኔ።
- 7 ዲዚ ጎይያ ዓጫ ዓኣ ዓልቃ ዎኣየ ዑሸካንዳኔ፤ ዬያር ዲዚ ዴግ ዴጊ ጋዓንዳኔ።

111

- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቶና ጋላታ**
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ! ፒዜ ዓሶ ቡኪንታ ቤዞይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኒ ጉቤ ዲናፓ ጋላታንዳኔ።
 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማዳ ዴኤፒኬ፤ ዬያና ዎዛዳ ዓሳ ቢያ ዬያ ማላኔ።
 3 ማዳ ዲዛሲ ቦንቹንታያና ዲቃሢ ሄርሺሳያናኬ፤ ዲሎማ ዲዛኮ ዶዲ ናንጋያኬ።
 4 ዲቃሢ ሄርሺሳ ዓኮ ማዳ ማሊንቲ ናንጋንዳጉዲ ዲ ማዴኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ፣ ሃሃ ሚጨንታያኬ።
 5 ዲዛ ሚጨንታዘንሢዎ ሙኡዚ ዲ ዲንጋኔ፤ ዲዚ ዔያቶም ጫኣቁ ጫኣቁዎ ዎሉዎሴ።
 6 ዲዚ ፔ ዴርም ማላ ዴር ዴና ዲንጊሢና ፔ ማዶኮ ዶዴም ቤኤዜኔ።
 7 ማዳ ዲዛኮ ጎኔ፣ ሃሃ ፒዜኬ፤ ዳምባ ዲዛሲ ቢያ ጉሙርቁንታያኬ።
 8 ዬይ ናኣናና ዶዲ ዴዓያኬ፤ ጎኦምና ፒዙሞና ማዳንቴያኬ።
 9 ፔ ዴርም ዳቁንታ ዲዚ ዳኬኔ፤ ናንጊና ዶዲ ዴዓ ጫኣቁዎ ዲ ጫኣቁኔ፤ ሱንፃ ዲዛሲ ዴማዴያና ዲጊጨንታያኬ።
 10 ዔራቶኮ ካራ ማዓ ባኣዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጨሢኬ፤ ዓይሢዎ ዲዛሲ ማዳ ኩንሣዘንሢዎ ማላ ጳቁሃ ዲኔ ዓኣያ ማዓኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲንቴ ጎይሃ ናንጋንዳኔ!

112

- ኮሺ ዓሲኮ ዎዛ**
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጨያና ዓይሢዎ ዲዛኮ ኩንሢዎና ዎዛዳሢ ዎዚ ዓንጃንቴያዳይ!
 2 ዬያ ዓሢኮ ዜርፃ ሳዓ ዴኤፒ ማዓንዳኔ፤ ፒዜ ዓሶ ሾይንታ ዓንጃንታንዳኔ።
 3 ቆሎንታ የርጎቹሞንታ ማኣር ዲዛኮ ኩማንዳኔ፤ ዲሎማ ዲዛኮ ናንጊና ናንጋንዳኔ።

109:25 109:25 ማቲ. 27:39፤ ማር. 15:29። 110:1 110:1 ማቲ. 22:44፤ ማር. 12:36፤ ሉቃ. 20:42-43፤ ዳኪ. ማዳ 2:34-35፤ 1ቆር. 15:25፤ ዓፕ. 1:20-22፤ ቆላ. 3:1፤ ዔብ. 1:13፤ 8:1፤ 10:12-13። 110:4 110:4 ዔብ. 5:6፤ 6:20፤ 7:17፤ 21። 111:10 111:10 ዓዮ. 28:28፤ ኮኣኪ. 1:7፤ 9:10።

- 4 ዓዲ ኮሺ፡ ሚጠንታያ፤ ሃሃ ዒሎ ማዕ ጎይያና
ፒዜ ዓሲም ዲሞይዳ ፖሊ ፖላኔ።
- 5 ዓኤቢ ዒንጋያና ሂርጉዋ ታልዓያም
ማዶ ፔኤሲ ፒዜ ማዳሂም
ኮሺ ባአዚ ማዓንዳኔ።
- 6 ዩይ ዓሂ ናንገና ዓገዳዓኮ፤
ዒሎ ዓሲኮ ማዳ ማሊንቲ ጎይህ ዳዓንዳኔ።
- 7 ፑርታ ሃይሴ ዒዛ ዲቃሁዋሴ፤
ዒና ዒዛኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁ
ደዳያኮ።
- 8 ዓና ዒዛኮ ደዲኬ፡ ፔቲታፖ ዒገጠቆሎ፤
ጋፒንጾይዳ ሞርካ ዒዛኮ ሎኦማሂ ዒ
ዛጋንዳኔ።
- 9 ማንቆ ዓሶም ፔ ሸኔና ዒዚ ዒንገኔ፤
ዒሎማ ዒዛሲ ናንገና ናንጋንዳኔ፤
ዒዚ ቦንቸንቲ ዋልቁና ደግ ደገ ጋዓንዳኔ።
- 10 ፑርቶ ዓሳ ዩያ ዛጋፖ ሮኦጋዳንዳኔ፤
ዓቺ ዳይ፡ ጾኦፒ ጾኦፒ ዓኦዳንዳኔ፤
ዩያ ዓሶኮ ማሊፃ ጉሪ ማዓንዳኔ።

113

- ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኮሹሞ ዔርዛ ጋላታ**
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!
ዒንሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይላ ጋላቱዋቲ!
ሱንጾ ዒዛኮ ሂርሹዋቲ።
  - 2 ሃናፓ ዓርቃፖ ናንገና ናንገ ሂላንዳኦና
ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሱንጾ ጋላቲንቶንጎ።
  - 3 ዓባ ጾርቃ ካራፓ ጌላ ካሮ ሂላንዳኦና
ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሱንጾ ጋላቲንቲያ ማፖም!
  - 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴፓፓ ዑህ ዴግ ጌዔያኮ፤
ዒዛኮ ቦንቻ ጫሪንጮኮ ዑህኮ።
  - 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ጾኦዛሂጉዲ ጾኦኒያ
ባኦሴ፤
ዒዛኮ ካኦቲሞ ምይታ ቢያፓ ባሸኮ።
  - 6 ጫሪንጮና ሳፖናይዳ ዓኦዛንሂ ዛጋኒ
ፔ ቶኦኮ ሂርኪዳይ ጾናዳይ?
  - 7 ዒዚ ማንቆ ዓሶ ሳፖ ሲላላፓ ዔቁሳኔ፤
ሜታዳሂያ ዲቢንሂፓ ዴግ ዴገዳኔ።
  - 8 ቦንቸንታ ዓሶና ዋላ ሄኮ ማሃኔ፤
ዴሮኮ ሱኦጎና ዋላ ዒዛ ዳይሃኔ።
  - 9 ዞኦኮ ላኦሎሞ ማኦሪንዶ ማሂ ዳይሃኔ፤
ዋዛዳያ፡ ሃሃ ናይንዶ ማሃኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

114

- ዑህ ዓኦዲፖ ቦንቻ ኮሎ ማሊ ዓይናዲንቲ ዓይነት**
- 1 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ገብፃ ዓጫፓ
ያይቆኦ ማኦራ ፃንጎ ማዕ ሜሌ ዴሮ
ባኦካፓ ኮሰኮያና፤
  - 2 ዩሁዳ ዴራ ጾኦኮኮ ዴማዴ ማኦራ
ዒሰራዔኤሌያ ዒዛ ዴማ ዋርቃያኮ።
  - 3 ባዛ ዒዛ ዛጋፖ ገንሂም ፑኒ ጳሽኮ፤

- ፑርዳኖሴ ዋራኦ ገንሂም ማዕኔ።
- 4 ዲካ ዓዳ ዓዴ ማራይጉዲ
ጌሜራኦ ዓዴ ማራናይጉዲ ዒኮኔ።
- 5 ባዚኖ! ዓይጋ ኔ ፑኒ ጳሽኮይ?
ፑርዳኖሴ ዓይጋ ኔ ገንሂም ማዕይ?
- 6 ዒንሂ ዲካ ዓዴ ማራይጉዲ
ጌሜራኦ ዓዴ ማራናይጉዲ ዓይጋ ዒኮይ?
- 7 ዔዛ ሃይ ሳዓ!
ጎዳ ቤርታ
ያይቆኦ ጾኦዛሂ ቤርታ
ዒገቹሞና ጎይቁ።
- 8 ዒዚ ላሎ ዴዔ ዋኦሂ ባንሂ
ዴኤፖ ሹጮሞ ዓልቃ ዋኦሂ ባንሂ ማሃኔ።

115

- ጾኦሲም ኮይሳ ጋላታ**
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሂኖ!
ኦጋይቲቱዋንቲ ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ናሹሞና
ጉሙርቁንቲፖናሮ ሱንጾ ኔኤሲ ቦንቻ።
  - 2 ሜሌ ዴራ፡-
«ዔያቶ ጾኦዛሂ ዋካ ዓኦፖ?» ዓይጋ
ጋዓንዳይ?
  - 3 ኦ ጾኦዛሂ ጫሪንጮኮ፤
ዒዚ ፔና ዋዛሳ ባኦዚ ማማዳኔ።
  - 4 ዔያቶኮ ካኦሽኮ ጾኦዛ ጋዓንቲ
ዓሲ ኮቻ ቢራና ዋርቁናፓ ኮሽንቲያኮ።
  - 5 ዳንጋ ዔያቶኮ ዓኦኔ፡ ጌሰቲ ጌሰቲዋሴ፤
ዓኦፒያ ናንገኮ፡ ጋዓንቲ ዛጉዋሴ፤
  - 6 ዋይዚ ዓኦኔ፡ ዋይዛያቲዋሴ፤
ሲኦዲ ናንገታፖ ዴሁዋያኮ፤
  - 7 ኮቹያ ናንገኮ፡ ጋዓንቲ ሂሊ ዓርቁዋሴ፤
ቶኪ ናንገታፖ ሃንቲ ሃንቲዋሴ፤
ፔ ጎርዦና ዑኦሲያ ዔያታ ኮሳኒ
ዳንዳዑዋሴ።
  - 8 ዩያጉዴ ባኮ ኮሻ ዓሳ
ዩያቶ ጉሙርቃ ዓሳኦ ቢያ
ዔያቶጉዴያ ማፖንጎ።
  - 9 ዒሰራዔኤሌ ዓሲኖቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ
ጉሙርቁዋቲ፤
ዒንሂ ማኦዳሂና ገቲማሂያ ዒንሂኮ
ዒዛኮ።
  - 10 ዓኦሮኔ ዓሲኖቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ
ጉሙርቁዋቲ፤
ዒንሂ ማኦዳሂና ገቲማሂያ ዒንሂኮ
ዒዛኮ።
  - 11 ዒንሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒገጫ ዓሳ ዒዛ
ጉሙርቁዋቲ፤
ዒንሂ ማኦዳሂና ገቲማሂያ ዒንሂኮ
ዒዛኮ።
  - 12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦም ማላኔ፤
ዓንጂያ ኦና ዓንጂንዳኔ፤

112:9 112:9 2ቆር. 9:9። 114:1 114:1 ኬሲ. ማፃ 12:51። 114:3 114:3 ኬሲ. ማፃ 14:21፤ ዒ.ያ. 3:16። 114:8 114:8 ኬሲ. ማፃ 17:1-7፤ ፓይ. ማፃ 20:2-13። 115:8 115:8 ዓይኑ. 135:15-18፤ ዮሃ. ጾፔዳ 9:20።

ዓዚ ዓኣርጅንታ ዓሰራዓኤሌንታ ማኣር
 ዓንጃንዳኔ።
 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓዚ ዓጊጫዘንህ ሲያ
 ዳኤንንታ ዳኮንታ ዓንጃንዳኔ።
 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንህንታ ዓንህንታ ናኣቶንታ
 ዓንጃ ዓዚ ዓንህህ ሚርጊሾንጎ!
 15 ጫሪንጫንታ ሳዖንታ ማዜ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ዓንህህ ዓንጃንጎ!
 16 ጫሪንጫንታ ጫሪንጫ ናንጊና ናንጋ ጎዳርኬ፤
 ሳዖ ጋዓንቱ ዓሰም ዓዚ ዓንገኔ።
 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታዘንህ
 ሃይቄ ዓሰቱዋሴ፤
 ዚቲዮ ገዔ፥ ዱኡፖ ገሌ ዓሰቱዋሴ።
 18 ሃናፓ ዓርቃዖ ዓዚ ዓንጃንዳዘንህ ኮናኬ።
 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

116

ሃይቢፓ ዓቲ ዓሰ ያኦሲም ጋላቲ ጋላታ
 1 ታኣኮ ዓላቶንታ ሺኢጲዖዋ ዋይዜህረ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ናሽካኔ።
 2 ዋዮ ፔኤሲ ዓቲ ታ ባንህ ማሃህረ
 ታ ናንጎ ዋዩ ሲያይዳ ታ ዓዚ ባንህ
 ዓላታንዳኔ።
 3 ሃይቢ ፒራ ታና ዓርቁኔ፤
 ዱኡፖኮ ዓጊቲፍፃ ታና ሜታሴኔ፤
 ያዩህንታ ሜቶንታ ታና ባሽኔ።
 4 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንዖ ዓኤላዖ፡-
 «ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ታኣኮ ሽምፓህ
 ኔ ዓውሳንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ» ገዔኔ።
 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ፥ ሃሃ ደሎኬ፤
 ኮ ያኣዘህ ሚጫንታንኩ።
 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሰ ሸሌዓዘንህ ካፓኔ፤
 ታኣኒ ሚርገና ሜታዲ ዓኣንቱ ዓ ታና
 ዓውሶኔ።
 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ባኣዚ ኔኤም ማዳህረ
 ታ ሽምፔሌ! ኔኤኮ ሃውሾህ ባንህ ማዔ።
 8 ዓዚ ሽምፓህ ታኣኮ ሃይቢፓ
 ዓኣፖዋ ታኣኮ ዓቢህዳፓ
 ቶኮ ታኣኮ ዱቆይዳፓ ዓይሴኔ።
 9 ዩያር ሽምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ሴዛ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮራ ታ ናንጋንዳኔ።
 10 «ኮሺ ታ ሜታዳኔ» ገዔ ዋደናታዖ
 ኔና ጉሙርቁዖ ታ ሃሽባኣሴ።
 11 ካራ ታኣም ባይቁ ዋደና
 «ዓሰ ሲያ ሉኡዚኬ» ታ ገዔኔ።
 12 ዓዚ ታኣም ማዳ ኮዡ ባኮር ሲያ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታ ዓይጎ ጫጋንዳይ?
 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሶህረ ጋላታንዳኔ፤
 ዋይኖ ዑዡ ዓንጊህ ማህ ታ ዓዚም
 ሺኢሻንዳኔ።

14 ቡኬ ዳር ሲያህ ሴርታ ኬሰኪ
 ታ ናኣሴ ናኣሶ ኩንህንዳኔ።
 15 ያኦሲም ዳማዳ ዓሰኮ ሃይባ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሴርታ ቦንቲንቲያኬ።
 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ታኣኒ ኔኤኮ ዓይላህኬ፤
 ታ ኔ ዓይሌሎ ናኣዚ፥ ኔኤም ማዳህኬ፤
 ታኣኮ ቱኡዛፓ ኔ ታና ቡሌኔ።
 17 ታ ኔኤም ዓንጎ ባኣዚ ማህ ጋላታ ሺኢሻኔ፤
 ሱንዖዋ ኔኤኮ ታ ዓኤላኔ።
 18 ቡኬ ዳር ሲያህ ሴርታ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታ ናኣሴ ናኣሶ
 ኩንህንዳኔ።
 19 ዩሩሳላሜ! ታኣኒ ኔ ጋራ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣርኮ ዓሳ ቡካ ጰኣካ
 ዩያ ማዳንዳኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

117

ያኦሲ ጋላቶና ጋላታ
 1 ዓንህህ ሜሌ ዳራ ሲያህ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቲ!
 ዳራ ሲያ ዓዚ ጋላታና ዳግ ዳጊዳዋቲ።
 2 ዓዚ ኮና ናሽካ ናሹማ ደዲኬ፤
 ጉሙርቁንቲፃኣ ዓዚኮ ጋፑዋያኬ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

118

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲያ ዋዳ ሚጫንታያ ማዔህ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ማዔህረ
 ዓዚ ጋላቱዋቲ፤
 ሚጫንቲፃ ዓዚኮ ናንጊና ደዲ ናንጋኔ።
 2 ዓሰራዓኤሌ ዳራ ሲያ
 «ሚጫንቲፃ ዓዚኮ ናንጊና ናንጋያኬ»
 ጎዖንጎ።
 3 ዓኣርጅ ማኣር ዓሳ
 «ሚጫንቲፃ ዓዚኮ ናንጊና ናንጋያኬ»
 ጎዖንጎ።
 4 ዓዚ ዓጊጫ ዓሳ ሲያ
 «ሚጫንቲፃ ዓዚኮ ናንጊና ናንጋያኬ»
 ጎዖንጎ።
 5 ታኣኒ ሜታዳ ዋደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓኤሌኔ፤
 ዓዚያ ታኣም ማህ ዩሃኔ፤
 ኩንዓንቲፃፓ ዓ ታና ኬሴኔ።
 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣና ዋላኬ፤
 ታኣኒ ዓጊጫዓኬ፤
 ዓሰ ታና ዓይጎ ዋኦንዳይ?
 7 ታና ማኣዳኒ ዓዚ ታኣና ዋላኬ፤
 ታ ሞርካ ሎኦማህ ታ ዛጋንዳኔ።
 8 ዓሰዳ ገኤቁንቲህዳፓ ባሽ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑኖ ካይዚ ማህህ ቃራኬ።
 9 ዋይህ ዓሰ ጉሙርቁዖይዳፓ ባሽ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑኖ ካይዚ ማህህ ቃራኬ።

115:13 115:13 ዮሃ. ያፔጳ 11:18፤ 19:5። 116:10 116:10 2ቆር. 4:13። 117:1 117:1 ሮሜ 15:11። 118:1
 118:1 1ያኦሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 5:13፤ 7:3፤ ዓዚ. 3:11፤ ዓይኤ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 136:1፤ ዓር. 33:11።
 118:6 118:6 ዓ.ብ. 13:6።

- 10 ዳራ ቢያ ታና ማንገኔ፤
ጋዓንቴ ታ ዔያቶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንዖና ባይዘኔ።
- 11 ማንገጽ ዔያታ ቢያ ዛሎና ታና ማንገኔ፤
ጋዓንቴ ታ ዔያቶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንዖና ባሽኔ።
- 12 ዓዳ ማሂጉዲ ዔያታ ታ ዑፃ ቁንዳኔ፤
ጋዓንቴ ዓንገሂ ታሚዳ ዔኤታሂጉዲ ዔያታ ጋፔ፤
ጎኔና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንዖና ታ ዔያቶ ባይዘኔ።
- 13 ሂደም ሎአማኒ ታ ጋአዲንቴ፤
ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ማኣዳ።
- 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ደዱማሂና
ዓይናደሂናኩ፤
ዒዚ ታኣኮ ታና ዓውሳሂኩ።
- 15 ዲሎ ዓሳኮ ማኣራ ዒላሽሂና ሶራይቲና
ዋይዘንጎጎ፤
ዑኡዛ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ደዲ ማዶ ማዶ።!»
- 16 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሚዛቆ ኩጫ ደግ ደገ ገዔ፤
ዔይ ኩጫ ደዲ ማዶ ማዶ።
- 17 ቶሊ ዓቲ ሽምፔና ናንጋንዳኣገ ዓቲም ታ ሃይቁንዳዋሴ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማዶ ታ ሃጋኣ ኬኤዛንዳ።
- 18 ጎሪዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ኮሺ ጎሬ፤
ጋዓንቴ ሃይቢም ዓኣሂ ታና ዒዚ ዒንገባኣሴ።
- 19 ዲሎምኮ ካራ ታኣም ቡሎዋቴ *፤
ዔያና ጌሊ ታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላታንዳ።
- 20 ዔና ካሬላ ዒዛ ካራኩ፤
ዲሎ ዓሳ ዒዛና ጌላ።
- 21 ዋይዘ ኔ ታኣም ማሃኔ፤
ታና ኔ ዓውሳሂ ማዕሂሮዋ ታ ኔና ጋላታ።
- 22 ማኣሮ ሹጮና ማዛ ዓሳ ቶኦቹ ሹጫሂ
ማኣሮኮ ሃላሂ ማዕኔ።
- 23 ዔያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዶ፤
ዔይ ኔ ዓኣፖም ዲቃሂያኩ።
- 24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማገፍ ኬሌላ ሃናኩ፤
ዔያሮ ኮሺ ኔ ዋዛደም!
- 25 ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሃዳራ ኔና ዓውሴ!
ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሃዳራ ኔኡም ገኢገሺ።
- 26 ያኣሲ ሱንዖና ሙካሂ ዓንጂንቴያኩ!

- ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣራገ ኔ ዒንሂ ዓንጂኔ።
- 27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኣሲኩ፤
ፔኤኮ ፖዎ ዒ ኔ ዑፃ ፖዔ፤
ዒንሂ ቦንቶ ኬሎሮ ዔከ ሙካ ባኮ
ዒንገጽ ሸኢሸ ባኮኮ ጉራናና ዓይሂ ቱኩዋቴ።
- 28 ኔኤኒ ታኣኮ ያኣሲኩ፤ ታ ኔና ጋላታ፤
ኔኤኒ ታኣኮ ያኣሲኩ፤ ታ ኔና ደግ ደገ ደገዳንዳ።
- 29 ዒዚ ኮሺ ማዕሂሮ ዒዛ ጋላቱዋቴ!
ሚጠንጎቱፃ ዒዛኮ ናንገና ደዲ ናንጋያኩ።

119

ያኣሲ ዋጌ

- 1 ናንጋ ናንጎና ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣዘንሂ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋጎና ሃንታዘንሂ
ዓንጂንቴያኩ።
- 2 ዒዛኮ ዓይሂዎ ካፓዘንሂ
ፔኤኮ ጎኔ ዒናገ ኮዓዘንሂ
ዓንጂንቴያኩ።
- 3 ዳቢንቴ ባኣዚ ዔያታ ማዳዋሴ፤
ጋዓንቴ ዒዛ ጎይዖና ዓኣዳ።
- 4 ዛገ ኔ ካፓንዳጉዲ
ደምቦ ኔኤኮ ኔ ኔና ዓይሂ።
- 5 ደምቦ ኔኤኮ ኔ ካፓንዳጉዲ
ጎይዖ ታኣሲ ደዲ ታኣም ማዕኔ ዓይጎ!
- 6 ኔ ዓይሂዎ ባንሂ ታ ዛጋኣና ቦርሲንቴዋሴ።
- 7 ኔኤኮ ዲሎም ዋጎ ታ ዔራ ዋደና
ፔዜ ዒኔና ጋላታ ታ ኔኤም ሸኢሸንዳ።
- 8 ዋጎ ኔኤሲ ታ ካፓንዳጉ፤
ኔኤኒ ታና ጋፒ ሃሺ።

ያኣሲ ዋጎም ዓይሂንቴሂ

- 9 ዳጌሂ ጎይዖ ፔኤሲ ዋመይዲ ጌኤሻንዳይ?
ኔኤኮ ቃኣላ ጋዓ ጎይዖ ናንገሂናኩ።
- 10 ታኣኒ ጉቤ ዒናገ ኔና ኮዔ፤
ኔ ዓይሂዎገ ታ ዓገጹዋጉዲ ታና ካፔ።
- 11 ታ ኔኤም ዋይዘ ዒዲ ዳቢንቴዋጉዲ
ቃኣሎ ኔኤሲ ታ ዒና ታኣኒ ዓኣቼ።
- 12 ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ዓንጂንቴያኩ፤
ደምቦ ኔኤሲ ኔ ታና ዔርዘ።
- 13 ኔ ዳንጋገ ኬሰካ ዋጎ ቢያ
ታ ዳንጎና ታኣኒ ኬኤዛንዳ።
- 14 ዓሲ ፔ ቆሎና ዋዛዳሂጉዲ
ኔ ዓይሂዎጉይያ ሃንቴፃ ታና ዋዋዛሳ።
- 15 ኔኤኮ ደምቦ ታኣኒ ታ ዒናና ማላ፤
ዒሮ ታኣሲ ታኣኒ ኔ ጎይዖ ማሃኔ።
- 16 ደምባ ኔኤሲ ታና ዋዛሳ፤
ቃኣሎዋ ኔኤኮ ታ ዋሎዋሴ።

ያኣሲ ዋጋገ ጰዳ ዋዛ

- 17 ናንገና ናንጋኒ ቃኣሎ ኔኤኮ ታ ካፓንዳጎጉዲ
ታና ኔኤኮ ዓይላሂም ኮሺ ማዶ።

118:14 118:14 ከሲ. ማፃ 15:2፤ ዒሲ. 12:2። * 118:19 118:19 ዲሎምኮ ካራ ታኣም ቡሎዋቴ ጋዓዓ ዔብሪ ዓሳ ሙኤጮ ማፃፈግ ደዲ ደዲ ጋዓዓ ማፃዛ ማሊያ ዛጎዛ ጌኤኮ ማኣሮኮ ካሮ ታኣም ቡሎዋቴ ጋዓዓ ማላ። 118:22 118:22 ሉቃ. 20:17፤ ዳኪ. ማዶ 4:11፤ 1ጴጌ. 2:7። 118:23 118:23 ማቴ. 21:42፤ ማር. 12:10-11። 118:25 118:25 ማቴ. 21:9፤ ማር. 11:9፤ ዮሃ. 12:3። 118:26 118:26 ማቴ. 21:9፤ 23:39፤ ማር. 11:9፤ ሉቃ. 13:35፤ 19:38፤ ዮሃ. 12:13።

18 ኔኤኮ ዋጋጋ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባአዚ ታ
 ዘጋገዳጉዲ
 ዓአፖ ታአሲ ቡሌ።
 19 ታአኮ ሳይይዳ ቤሲባአ ዓሲኬ፤
 ኔኤኮ ዓይሢያ ታ ገዳጋ ዓአቺ።
 20 ቢያ ዋዴ ዋጎ ኔኤኮ ጳቂሥሢና
 ሽምጋሢ ታአኮ ኮሺ ደጩኔ።
 21 ኔኤኮ ዓይሢያይዳጋ ዳቢንቴዘንሢ
 ሄርሺንታዘንሢና ጋዳንቁንቴዘንሢና ኔ
 ጎራኔ።
 22 ኔኤኮ ዓይሢያ ታ ካፔሢሮ
 ዔያቶኮ ጫዦና ቶኦቺያና ታአጋ ሸኢሺ።
 23 ዋይሣ ዓሳ ዳዒ ታና ባይዘኒ ዘርቴያታቴያ
 ኔኤኮ ዓይሳሢ ዳምቦ ኔኤሲ ዒኖና ማላኔ።
 24 ዓይሢያ ኔኤኮ ታአም ዋዘኬ፤
 ዘሪያ ታና ዘራያኬ።
 ያኦሲ ዋጎ ማዲ ኩንሢሢ ዔቂሢ
 25 ታአኒ ሳዖ ዓጮና ፔቴ ማዒ ዓዲንቴኔ፤
 ኔኤኮ ቃአሎ ጉዴያ ሽምፔና ማሢ ታና ጌሢ።
 26 ታ ናንጎ ጎይያ ታ ኔኤም ኬኤዘኔ፤
 ኔኤኒ ታአሲ ዋይዘኔ፤
 ዳምቦ ኔኤኮ ታና ዔርዘ።
 27 ኔ ዳምቦ ማሊ ታ ጳቂሣንዳጉዲ ታና ማሢ፤
 ታአኒያ ኔኤኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዲ ማላኔ።
 28 ማሊግጋ ዔቂያና ዒና ታአኮ ላቤኔ፤
 ኔ ቃአሎ ጉዴያ ታና ደዲሺ።
 29 ሉኡዙዋ ታ ገዳጋ ሸኢሺ፤
 ኔ ኮሹዋና ዋጎ ኔኤሲ ታና ዔርዘ።
 30 ታአኒ ጉሙርቁንታያ ማዓኒና
 ዋጎዋ ኔኤሲ ካፓኒ ጋፒ ታ ዔቂኔ።
 31 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ!
 ኔ ዋጎ ታአኒ ደዲሺ ዓርቂኔ፤
 ሃዳራ ታና ቦርሲሲ።
 32 ታ ዒኖ ዓርቃ ባአዚጋ ኔ ኬሴሢሮ
 ኔ ዓይሢ ጎይያና ታ ጳሽካንዳኔ።
 ማሊ ጳቂሥሢ ዳንቃኒ ሸኢቁንቴ ሸኢጲሢ
 33 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ዋጎ ጎይያ ታና ዔርዘ፤
 ታአኒያ ጋፒንያ ሄላንዳአና ካፓንዳኔ።
 34 ዋጎ ኔኤሲ ታ ካፓንዳጉዲና
 ጉቤ ዒናጋ ታ ዓይሢንታንዳጉዲ
 ማሊ ጳቂሥሢ ኔ ታአም ዒንጌ።
 35 ዬያና ታ ዋዘዳሢሮ
 ኔ ዓይሢያ ጎይያ ዔኪ ታና ዓአዴ።
 36 ታአም ኮይሳ ባአዚዳ ጎይቂሢዳጋ ባሽ
 ዒኖ ታአሲ ኔ ዓይሢያ ባንሢ ማሢ።
 37 ዔኤሲ ጋሡዋ ባአዚ ዘገሢጋ ዓአፖ ታአሲ
 ማሢ፤
 ኔኤኮ ቃአሎ ጉዴያ ናንጎ ታአኮ ዓካሴ።
 38 ኔ ዒገጩንታያ ማዓንዳጉዲ
 ታና ኔ ዓይሳሢ ኔ ዓይሢያ ባንሢ ማሢ።
 ኩንሢ።
 39 ዋጋ ኔኤሲ ፒዘ ማዔሢሮ
 ታ ዒገጩ ዳውሲንታጋ ታና ካፔ።
 40 ዓይሢያ ታ ኔኤኮ ካፓኒ ኮዓኔ፤
 ኔኤኒ ዒሎ ማዔሢሮ ናንጎ ታአኮ ዓካሴ።
 ያኦሲ ዋጎና ጌኤቁንቴሢ
 41 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሚጩንቴዓ ኔኤኮ ታ
 ባንሢ ሙኮንጎ፤

ኔኤኮ ዓውሲግኦ ኔ ቃአሎጉዴያ ታአም
 ዳኪንቶንጎ።
 42 ኔ ቃአሎ ታ ጉሙርቃሢሮ
 ታና ጫሽካ ዓሶም ማሢ ታ ኬኤዘንዳኔ።
 43 ዋጎ ኔኤኮ ታ ጉሙርቃኔ፤
 ጎኑም ሃይሴ ታ ዳንጋጋ ፔቴታዖ ሸኢሺ።
 44 ናአናና ናንገ ሄላንዳአና
 ቢያ ዋዴ ዋጎ ታ ኔኤሲ ካፓንዳኔ።
 45 ዳምቦ ታ ኔኤኮ ኮዓኔ፤
 ታ ሽኖጉዴያ ሃንጋ ሴካ ታ ሃንታንዳኔ።
 46 ዓይሢያ ኔኤኮ ታአኒ ካአቶም ኬኤዘንዳኔ፤
 ዬያ ታ ማዴሢሮ ቦርሲሳ ባአዚ ታና ባአሴ።
 47 ታ ኮሺ ናሽካ ኔ ዓይሢያና ዋዘዳኔ።
 48 ኩጮ ታአሲ ታአኒ ናሽካ ኔ ዓይሢያ ባንሢ
 ዔቂሳኔ፤
 ዳምቦዋ ኔኤሲ ማሊ ታ ጳቂሣኔ።
 ያኦሲ ዋጎና ጉሙርቁንቴሢ
 49 ሃጋአ ዋዘ ታ ማሃሢ ዬያይዳ ማዔሢሮ
 ታና ኔኤኮ ዓይሳሢም ኔ ዒንጌ ቃአሎ ማሌ።
 50 ኔኤኮ ቃአላ ታና ናንጋያ ማሃኔ፤
 ዬይ ታአኮ ማታሢ ዋደና ደዳም ማዓያኬ።
 51 ዖቶርቃ ዓሳ ሚርጌና ታና ሚኢጩኔ፤
 ታአኒ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዋጋጋ ዓገግዓኬ።
 52 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ!
 ሚናጋ ዓአ ዋጎ ኔኤኮ ታ ማሌኔ፤
 ዬያና ታአኒ ታና ደዲሺ።
 53 ዋጎ ኔኤሲ ሃሽ ፑርቶ ዓሶይዳጋ ዔቂያና
 ዳጋሲ ታና ዳጋሳኔ።
 54 ታአኮ ሸኦቺም ዓጫ
 ዳምቦ ኔኤሲ ታአኮ ዓይኦምኬ።
 55 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ!
 ዋንቶና ሱንያ ኔኤኮ ታ ማላኔ፤
 ዋጎ ኔኤሲያ ታ ካፓኔ።
 56 ኔ ዳምቦ ጎይያ ታ ሃንታኔ፤
 ዬይ ታአኮ ማዲ ማዔኔ።
 ያኦሲ ዋጎም ዓይሢንቴሢ
 57 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታአኒ ኮዓሢ ኔና ሌሊኬ፤
 ኔኤኮ ዋጎዋ ካፓኒ ታ ጫኦቃኔ።
 58 ጉቤ ዒናጋ ታ ኔ ዓአፖ ካሮ ኮዓኔ፤
 ኔኤኮ ቃአሎጉዴያ ኮሹዋ ኔኤሲ ታና ዳዌ።
 59 ታአኒ ጎይያ ታአሲ ዘገኔ፤
 ታ ሃንቴዎም ኔ ዓይሢያ ባንሢ ታ ማሃኔ።
 60 ኔ ዓይሢያ ታአኒ ካፓኒ ሩኡሬኔ፤
 ኔገያ ታ ኔጉዋሴ።
 61 ፑርቶ ዓሶኮ ሱዛ ታና ማሬኔ፤
 ታአኒ ጋዓንቴ ዋጎ ኔኤሲ ዋሊባአሴ።
 62 ኔኤኮ ዒሎ ዋጎ ዘሎሮ
 ሳዖኮ ገዳሚዣ ኔና ጋላታኒ ታ ዔቃኔ።
 63 ታአኒ ኔና ዒገጩዘንሢም ቢያ
 ዳምቦዋ ኔኤሲ ካፓዘንሢ ታ ላጌኬ።
 64 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሳዓ ኔኤኮ ሚጩንቴዎና
 ኩሚኔ፤
 ዳምቦዋ ኔኤሲ ታና ኔ ዔርዘ።
 ያኦሲ ዋጋ ቦንቺንቴያ ማዒያ
 65 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኮ ቃአሎጉዴያ
 ኔ ዓይሳሢም ኮሺ ባአዚ ኔ ማዴኔ።
 66 ኔኤኮ ዓይሢያ ታ ጉሙርቃኔ፤
 ኮሺ ማሊሢንታ ዔራቶዋ ታና ዔርዘ።

67 ኔ ታ ጊዳ ማቶ ዓጋንዳሢኮ ቤርታ ጎይታ ዳቢ ታ
 ዓኣዳኔ፤
 ሃሢ ጋዓንቴ ቃኦሎ ኔኤኮ ታ ካፓኔ።
 68 ኔኤኒ ኮሺኬ፥ ኔ ማዳ ባካኣ ኮሺኬ፤
 ዬያሮ ዳምቦ ኔኤሲ ታና ዔርዜ።
 69 ያቶርቃ ዓሳ ሱንጾ ታኣኮ ሉኡዙሞና ፑርቲሴ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዓይሢያ ኔኤኮ ጉቤ ዓናፓ
 ካፓኔ።
 70 ዒና ዔያቶኮ ባይቂ ደጩያኮ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔ ምና ምዛዳኔ።
 71 ዳምቦ ኔኤሲ ታ ዔራጎዳንጉዲ
 ማታሢዳና ኬዛ ታኣም ኮሺ ማዔ።
 72 ፓይዲባኣ ቢራና ምርቁናይዳፓ ባሽ
 ኔ ዳንጋፓ ኬሰካ ምጋ ታኣም ኮሺኬ።
ያኦሲ ምና ጉዙሞ
 73 ኔ ኩጫ ታና ማዜኔ፥ ኮሺያ ታና ኮሺኔ፤
 ኔኤኮ ዓይሢያ ታ ዔራጎዳጉዲ
 ማሊ ጸቂሥሢ ታኣም ዓንገ።
 74 ኔኤኮ ቃኦሎ ሃጋኣ ምዛ ማሂ ታ ጌሣሢ
 ኔና ዓጊጫዘንሢ ታና ዛጊ ምዛዳንጎ።
 75 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ኔ ምጋ ደሎ ምጌኬ፤
 ኔ ታና ማታሰሢያ ኔኤኮ ጉሙርቂንቴያታሢ
 ታ ዔራጎ።
 76 ታና ኔኤኮ ዓይሢያም ኔ ጫኣቂ ጎይታና
 ኔ ሚጩንቴያ ታና ደዲሻያ ማዖንጎ።
 77 ኔኤኮ ምጋ ታኣኮ ምዘኬ፤
 ሽምፔና ታ ናንጋንዳጉዲ ኮሹማ ኔኤሲ
 ታኣም ሙኮንጎ።
 78 ያቶርቃ ዓሳ ሉኡዙሞና
 ታና ማቶይዳ ጌልዜሢ ስርሲንቶንጎ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዓይሢያ ኔኤሲ ማላ።
 79 ኔና ዓጊጫዘንሢ
 ዓይሢያም ኔኤሲ ዔራዘንሢ
 ሃንጋ ታ ባንሢ ሙኮንጎ።
 80 ታኣኒ ስርሲንቶንጎ
 ዒና ታኣኮ ኔ ምና ካፒያና ፒዜ ማዖንጎ።
ዳቂንታ ዴንቃኒ ሺኢቂንቴ ሺኢጲሢ
 81 ታ ሽምፓሢ ኔ ዳቂሺያ ሚርጌና ኮዔ፤
 ቃኦሎ ኔኤኮ ታኣኒ ሃጋኣ ምዛ ማሃንዳ።
 82 «ዓይዲ ኔ ታና ደዲሻንዳይ?» ጌዒ ጌዒ
 ዓኣፓ ታኣኮ ኔ ቃኦሎ ካፒያና ላቤ።
 83 ታኣኒ ጩቢዳ ሱዳንቴ ምይኔ ዓርሃ ሱርባጉዲ
 ማዔያታቴያ
 ዳምቦ ኔኤኮ ታ ምላባኣ።
 84 ኔ ዓይሢያ ምሃ ሃላንዳኣና ማታዲ ዴዓንዳይ?
 ታና ዳውሳዘንሢ ማቶ ኔ ዓጋንዳሢ
 ዓይዲዳይ?
 85 ኔኤኮ ምጋ ጋዓ ጎይታ ዓኣዲ ምያታዖ ያቶርቃዘንሢ
 ዔቴ ታኣም ቦኦኬ።
 86 ዓይሢያ ቢያ ኔኤኮ ጉሙርቂንታያኬ፤
 ዓሳ ታና ታ ማዴ ባኣዚ ባኣንቴ ዳውሳሢ
 ኔኤኒ ታና ማኣዳ።
 87 ሳይዳፓ ዔያታ ታና ባይዛኒ ዳካ ዓቴ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዓይሢያ ኔኤሲ ሃሺባኣ።
 88 ኔ ሚጩንቴያጉዴያ ጊንሣ ማሂ ታና ሽምፔና
 ጌሣ፤
 ታኣኒያ ኔ ዓይሢያ ካፓንዳ።
ያኦሲ ምና ጉሙርቂንቴሢ

89 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ቃኦሎ ኔኤኮ
 ጫሪንጫይዳ
 ናኣናና ደዲ ናንጋያኬ።
 90 ኔኤኮ ጉሙርቂንቴያ ሸይንቴፓ ሸይንቴ
 ሃላንዳኣና ናንጋ፤
 ሳያ ኔ ማዜኔ፥ ዬይ ደዲ ናንጋ።
 91 ቢያሢ ኔ ዓይሌ ማዔሢ
 ኔ ምጋ ሃሮ ሃላንዳኣና ደዲ ናንጋ።
 92 ምጋ ኔኤሲ ታኣኮ ምዛ ማዒባኣያታቴ
 ማታሢ ምዳና ታ ሃኤደ ባይቁያ ናንዳ።
 93 ዬያና ኔ ታና ሽምፔና ማሃሢ
 ኔ ዓይሢያ ፔቲታዖ ታኣኒ ምላዓኬ።
 94 ታኣኒ ኔኤሮታሢሮ ሃዳራ ታና ዓውሴ!
 ኔኤኮ ምና ታኣኒ ኮዔ።
 95 ፑርቶ ዓሳ ታና ባይዛኒ ካቴ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ምና ኔኤሲ ማላ።
 96 ፒዙሞኮ ቢያ ዛጲ ዓኣሢ ታ ዛጌ፤
 ዓይሢያ ጋዓንቴ ኔኤሲ ኮሺ ዳልጊኬ።
ያኦሲ ምና ናሽኪሢ
 97 ምና ኔኤሲ ታ ኮሺ ናሽኪ፤
 ሮኦር ጉቤያ ታኣኒ ማላ።
 98 ኔኤኮ ዓይሢያ ዓይጎ ምዳናኣ ታኣፓ
 ዲማዲ ምኣሢ
 ታ ሞርኮይዳፓ ባሽ ታና ኔ ማሊ ጸቂሣያ
 ማሃ።
 99 ኔ ምና ታኣኒ ማላሢ
 ታና ዔርዛ ዓሶይዳፓ ባሽ ማሊ ጸቂሣ ዒኔ ታ
 ዔኬ።
 100 ኔኤኒ ኬሴ ምና ጊንጾ ታ ዓኣዳሢ
 ጋርቹ ዓሶይዳፓ ባሽ ታኣኒ ዔራ ማዔ።
 101 ኔኤኮ ቃኦሎ ታኣኒ ካፓኒ
 ቶኮ ታኣኮ ታ ፑርታ ጎይሢዳፓ ቃዜ።
 102 ኔኤኒ ኔኤሮ ታና ዔርዜሢ
 ኔ ምናዳፓ ታ ኬሰኪባኣ።
 103 ቃኦሎ ኔኤሲ ምዚ ዓኣጻይ!
 ያሎሊ ዔኤሲዳፓ ባሽ ዓኣጻ።
 104 ኔ ምናዳፓ ማሊ ጸቂሣሢ ታኣኒ ዴንቁ፤
 ዬያሮ ሉኡዙሞ ጎይታ ቢያ ታኣኒ ዒዔ።
ያኦሲ ምጋፓ ጴዳ ፖዒ
 105 ቃኦሎ ኔኤሲ ታ ቶኮኮ ያምፔ
 ታ ጎይቶኮ ፖዔ።
 106 ኔኤኮ ደሎ ምና ታኣኒ ካፓኒ ጫኣቂሢ
 ዬያ ታኣኒ ደዲሺ ዓርቃንዳ።
 107 ሚርጌና ታ ማታዳ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ኔ ቃኦሎጉዴያ
 ጊንሣ ማሃ ሽምፔና ታና ጌሣ።
 108 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ታ ሽኔና ታ ኔኤም
 ሺኢሺ
 ታኣኮ ጋላቶ ዒንጊያ ኔ ዔኬ፤
 ኔኤኮ ምና ታና ዔርዜ።
 109 ሽምፔላ ታኣኮ ቢያ ምዳ ማቶይዳኬ፤
 ጋዓንቴ ታ ኔኤኮ ምና ምላባኣ።
 110 ፑርቶ ዓሳ ሱኡደ ፒር ታኣም ፒሬ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዳምቦኮ ዐሣ ዓኣዲ ባኣ።
 111 ኔ ምጋ ናንጊና ታኣኮ ዳካሊ ባኣዚ ማዔ፤
 ዬያና ዒና ታኣኮ ሚርጌና ምዛዳ።
 112 ዓይሢያ ኔኤሲ ናንጊና ናንጊ ሃላንዳኣና
 ማዲ ታ ኮንሢ

113 ሲኖ ታኣሲ ይያ ባንሢ ማህኔ።
 ለምን ማለህና ዓኣ ዓሶ ታ ዓፃኔ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔ ዋጎ ናሽኬኔ።
 114 ኔኤኒ ታኣኮ ፑኖ ካያህና ጊቲ ማህናኬ፤
 ቃኣሎ ኔኤሲ ታ ዋዛና ካፓኔ።
 115 ታ ያኣዛህኮ ዋጎ ታኣኒ ካፓንዳጉዲ
 ዒንሢ ፑርቶ ዓሳ ታ ኮራፓ ሃኩዋቴ።
 116 ኔኤኮ ቃኣሎጉዳያ ታና ኬልቂ ዓርቄ፤
 ታኣኒ ሽምፔና ናንጋንዳኔ፤
 ዋዛ ታኣኮ ጉሪ ማዕም ታ ቦርሲንቱዋጉዲ።
 117 ሂርጋ ባኣያ ታ ናንጋንዳጉዲ ኬልቂ ታና ዓርቄ፤
 ኔ ዳምቦዋ ቢያ ያዴ ታ ዛጋንዳኔ።
 118 ማሊዳ ዔፃያቶኮ ጌኔና ሉኡዙሞና ኩሜያ
 ማዕሢር
 ኔ ዋጋፓ ዒዳ ኬሰካዘንሢ ቢያ ኔያ ዒዳንዳኔ።
 119 ሳይዳ ፑርቶ ዓሶ ቢያ ቡኡራጉዲ ኔ ሺኢሽኔ፤
 ይያር ታ ኔኤኮ ዳምቦ ናሽኬኔ።
 120 ዑፃ ታኣኮ ኔና ዒጊቹሞና ጎጋይቃኔ፤
 ኔ ዋጎዋ ሚርጌና ታ ዒጊጩኔ።
 121 ፒዙሞና ዲሎሞና ዓኣ ባኣዚ ታ ማዳኔ፤
 ሂርቂ ዋይህ ዓሶም ዓኣህ ታና ዒንጊፖ።
 122 ታና ኔ ዓይላህኮ ዳቂንቶ ጎናሴ፤
 ያቶርቃዘንሢ ታና ሂርቂ ዋይህንዳጉዲ
 ማሂፖ።
 123 ዓኣፓ ታኣኮ ኔ ዓውሲያንታ
 ዲሎሞ ቃኣሎዋ ካፒህና ላቤኔ።
 124 ታና ኔ ዓይላህሞ ናሹሞ ኔኤሲ ቤኤዜ፤
 ኔ ዋጎዋ ታና ዔርዜ።
 125 ታኣኒ ኔ ዓይላህኬ፤
 ኔ ዳምቦ ዔራንዳጉዲ ታና ማህ።
 126 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ዋጋ ኔኤሲ ሃሺንቲዳ ዓኣህር
 ኔኤኒ ማዶ ማዳንዳ ዋዳ ሃህኬ።
 127 ዓይህያ ኔኤሲ ዋርቄይዳፓ ባሽ ታ ናሽካኔ፤
 ጎኔኬ ጌኤሽ ዋርቄይዳፓኣ ባሽ ሚጩንታ።
 128 ኔ ዓይህያ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ
 ፒዜኬ ታ ጋዓኔ፤
 ይያር ሉኡዙሞ ጎይያ ታ ዒዳፃኔ።

ያኣሲ ዋጎ ቦንቻኒ ናሽኪህ
 129 ዳምባ ኔኤኮ ዲቃህ ሂርሺሳያኬ፤
 ይያር ታ ሽምፓህ ይያ ካፓኔ።
 130 ኔ ቃኣሎኮ ቡሊዳ ፖፖዓኔ፤
 ዔሩዋ ዓሶ ማሊ ጳቂህያ ማህኔ።
 131 ዓይህያ ታ ኔኤኮ ኮሽ ናሽካህር
 ሱኡኮና ታ ዳንጎ ታ ዋሊ ዳዓኔ።
 132 ሱንያ ኔኤኮ ናሽካዘንሢም ቢያ ኔ ማዳ ጎይያ
 ታ ባንሢ ማዕጋፓ ታኣም ሚጩንታ።
 133 ሃንቲያ ታኣኮ ኔ ቃኣሎጉዳያ ፒዜሴ፤
 ጎሜ ታና ዋይህንዳጉዲ ሃሺፖ።
 134 ኔ ዓይህያ ታ ካፓኒ ዳንዳዓንዳጉዲ
 ዓሲ ታና ማኣሳንሃያይዳፓ ዓውሴ።
 135 ታና ኔኤኮ ዓይላህሞ ዓኣፖ ካር ኔኤኮ ፖዒሴ፤
 ዳምቦዋ ኔኤኮ ታና ዔርዜ።
 136 ዋጋ ኔኤኮ ቦንቻንቲባኣህር
 ዓቢያ ታኣኮ ዋኣህጉዲ ዋታኔ።
ያኣሲ ዋጋ ፒዜ ማዕሢ
 137 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ዲሎኬ፤
 ዋጊዳኣ ኔኤኮ ፒዜኬ።
 138 ኔ ዓይህያ ኔኤኒ ዲሎሞና ኬሴኔ፤

ይይያ ኮሽ ጉሙርሳያኬ።
 139 ታ ሞርካ ቃኣሎ ኔኤሲ ዔኪባኣህ
 ኮሽ ታና ሮኦጋሳኔ።
 140 ቃኣላ ኔኤኮ ኮሽ ጊሶናያኬ፤
 ታኣኒ ኔ ዓይላህ ይያ ናሽኬኔ።
 141 ታኣኒ ፓሡዋናና ቶኦቹንቴያናኬ፤
 ጋዓንቴ ታ ኔኤኮ ዓይህያ ዋሊባኣሴ።
 142 ዲሎማ ኔኤኮ ናንጊና ናንጋያኬ፤
 ዋጋኣ ኔኤሲ ጎኔኬ።
 143 ሜቶና ዋኣዲህና ታና ሂሌኔ፤
 ጋዓንቴ ኔ ዓይህያ ታኣኮ ዋዛኬ።
 144 ዓይህያ ኔኤሲ ናንጊና ዲሎሞ ዓይሥህኬ፤
 ሽምፔና ታ ናንጋንዳጉዲ ማሊ ጳቂሥህ
 ታኣም ዒንጌ።

ሞርኬ ኮሽካፓ ዳቃኒ ሺኢቂንቴ ሺኢዲህ
 145 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ጉቤ ዒናፓ ታ ዒላታኔ፤
 ኔ ታኣም ዋይዜ፤
 ዳምቦዋ ኔኤኮ ታ ካፓንዳኔ።
 146 ታ ኔ ባንሢ ዒላታህር ታና ዓውሴ፤
 ዓይህያዎ ታ ኔኤኮ ካፓንዳኔ።
 147 ኔ ታና ማኣዳንዳጉዲ
 ዓባ ያርቂዋንቴ ጴጪ ታ ዒላታኔ፤
 ኔ ቃኣሎዋ ሃጋኣ ዋዛ ማሂ ታ ጌህኔ።
 148 ኔኤኮ ቃኣሎ ታ ማላኒ
 ዓኣፓ ታኣኮ ዋንቶ ጉቤ ዳኡሚንቱዋ
 ዋርቃኔ።
 149 ኔ ኮሹሞጉዳያ ዑኡዘ ታኣሲ ዋይዜ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔ ዋጎጉዳያ
 ጊንህ ማሂ ታና ሽምፔና ናንጋያ ማህ።
 150 ፑርታ ባኣዚ ታኣም ቱካ ዓሳ ታ ባንሢ ዑኤኔ፤
 ጋዓንቴ ዔፃያታ ኔ ዋጎኮ ዙላኬ።
 151 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ኔኤኒ ጋዓንቴ ዑኤኬ፤
 ዓይህያኣ ኔኤሲ ቢያ ጎኔኬ።
 152 ናንጊና ኔኤኒ ይያ ኔ ዋጎ ዳዲሺ ኬሴያ ማዕሢ
 ሚርጌ ዋዴኮ ቤርታፓ ታ ዔሬኔ።

ያኣሲ ሺኢዲህ
 153 ታኣኒ ዋጎ ኔኤኮ ዋሊባኣሴ፤
 ዋኣዲያ ታኣኮ ዛጌ፤
 ሂሊያኣ ታና ዓውሴ።
 154 ታ ዛሎ ኔ ሞኦቲንቴ፣ ታና ዓይሴ፤
 ኔ ቃኣሎ ጎይያ ሽምፔና ታና ናንጊሹ።
 155 ዳምቦ ኔኤሲ ዔፃያታ ኮዑዋኣህር
 ዳቂንታ ፑርቶ ዓሶይዳፓ ሃኬኬ።
 156 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሚጩንታ ኔኤኮ
 ዴኤፒኬ፤
 ኔ ዋጎጉዳያ ሽምፔና ታና ናንጊሹ።
 157 ታና ዳውሳ ሞርካ ሚርጌኬ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዓይህያ ሺኢኪባኣሴ።
 158 ዔፃያታ ቃኣሎ ኔኤሲ ካፑሞሴ፤
 ይያር ጉሙርቂንቱዋ ዓሶ ዛጊ ታ
 ሻኣኪንቴኔ።
 159 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ኔኤኮ ዓይህያ ታ ናሽካያ ማዕሢ ዛጌ፤
 ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ሽምፔና ታና
 ጌህ።
 160 ኔኤኮ ቃኣላ ጉቤና ጎኔኬ፤
 ኔኤኮ ዲሎ ማዕ ዋጋኣ ናንጊና ናንጋያኬ።

የአሲ ዋጎም ዓይህንቲህ
 161 ሱኡጋ ታኦኒ ዓኤቢ ማዲባኦንቴ ደውሴኔ፤
 ታ ጋዓንቴ ቃኦሎ ኔኤኮ ዲጊቹሞና ቦንቻኔ።
 162 ዓኤቢ ሚርጌ ዲዒ ዓኤቢ ዓሲጉዲ
 ቃኦሎ ኔኤኮ ታና ዋዛሴኔ።
 163 ሉኡዙሞ ታ ዒፃኔ፣ ሻሻኦከንታኔ፤
 ዋጎ ኔኤሲ ጋዓንቴ ሰሸካኔ።
 164 ኔኤኮ ግሎ ማዕ ዋጎ ዛሎ
 ፔቴ ኬሊዳ ላንካይ ማይንቲ ታ ኔና ጋላታኔ።
 165 ኔኤኮ ዋጎ ሰሸካ ዓሶም ሚርጌ ኮሹሞ ዓኦኔ፤
 ዲቃ ባኦዚያ ዓይቶ ባኦሴ።
 166 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዓውሲያ ኔኤሲ
 ዋዛ ጌህ ታ ካጋኔ፤
 ኔ ዓይህደዎ ማዲ ታ ኩንህንዳኔ።
 167 ሸምጋሂ ታኦኮ ኔ ዓይህደዎ ካጋኔ፤
 ሚርጌና ዬያ ታ ሰሸካኔ።
 168 ጎይያ ታኦኮ ጉቤ ኔ ቤርታ ፔጋኦኔ፤
 ዬያር ኔኤኮ ዋጎንታ ዓይህደዎንታ ታ ካጋኔ።
 ማኦዶ ዳንቃኒ ሸኢቁንቴ ሸኢጲህ
 169 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታ ዒላታ ኔ ቤርቶ
 ሄሎንጎ፤
 ኔ ቃኦሎጉዳያ ማሊ ጸቂሥህ ታኦም ዒንጌ።
 170 ሸኢጲፃ ታኦሲ ኔ ቤርቶ ሄሎንጎ፤
 ኔ ቃኦሎጉዳያ ሄሊ ታና ዓውሴ።
 171 ኔ ዋጎ ኔ ታና ዓርዘህሂር
 ዳንጋ ታኦሲ ጋላታ ዓልቁሳኔ።
 172 ዓይህደዎ ኔኤሲ ቢያ ግሎም ዓይሥህታሂር
 ዒንዲርዘ ታኦሲ ኔ ቃኦሎ ዛሎ ዓይናደንጎ።
 173 ኔኤኮ ዓይህደዎ ታ ዶኦሪሂር
 ኩጫ ኔኤሲ ታና ማኦዶኒ ጊኢያ ማዎንጎ።
 174 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዓውሲያ ታ ኔኤሲ
 ኮዔኔ፤
 ኔኤኮ ዋጋ ታና ዋዛሳያኔ።
 175 ታ ኔና ጋላታኒ ሸምፔና ናንጎም!
 ኔ ዋጋኦ ታና ማኦዶንጎ።
 176 ዓዳ ዣኦሎ ማራይጉዲ ታ ማዕኔ፤
 ዓይህደዎ ታ ኔኤሲ ዋሊባኦሂር
 ታና ኔ ዓይላሂ ኔኤኒ ኮዔ።

120

ጊዮኔ ኬዘ ዓይኑሞ
 ሉኡቃ ዓሲና ጌሻ ዓሲናጋ ቶላኒ ሸኢቁንታ
 ሸኢጲህ
 1 ማታዲ ካራ ታኦኒ ባይዘዎ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሰንህ ዒላቴኔ፤
 ዒዚያኦ ታኦኮ ሸኢጲፃ ዋይዘኔ።
 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ሉኡቃ ዓሶና ጌሻ ዓሶናጋ ታና ዓውሴ።
 3 ዒንህ ጌሽ ማልታ ዓሳ!
 ያኦሲ ዒንህ ዋዎዳቴ ኮሽኬ ጎዎንዶይ?
 ዋዘጉዳ ሜቶ ዒንህዳ ቃሴቴ ታኦም
 ጊኢጋንዳይ?
 4 ዒዚ ዒንህ ዓጩ ሂኢዣና ዲካንዳኔ፤
 ታሚ ቁንህናኦ ዒንህ ዒ ሚቻንዳኔ።
 5 ቁዳሪ ዓጩ ዳር ባኦካ
 ጊንህ ሃሃ ማሸኬ ዳር ባኦካ
 ሙጥ ዓሲ ማዒ ታ ናንጌሂር ታና ባዳዔ፤
 6 ኮሹሞ ዒፃ ዳሪና ዋላ

ሚርጌ ለዔ ታኦኒ ናንጌኔ።
 7 ታኦኒ ኮሹሞ ኮኮዓኔ፤
 ታኦኒ ኮሹሞ ዛላ ጌሰታኦና
 ዔያታ ያልዚ ሃይሴ ሌሊ ዔካኔ።

121

ጊዮኔ ኬዘ ዓይኑሞ
 ያኦሲ ኦና ፑርታጋ ካጋያ ማዒያ
 1 ታ ሌካ ዳኤግ ዲኮ ባንህ ዛጋኔ፤
 ሃንጎሹ፣ ታኦኒ ማኦዶ ዓንካጋ ዳንቃንዳይ?
 2 ማኦዶ ታኦም ሙካሂ
 ጫሪንጮና ሳዖና ማዘጩ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳጋኔ።
 3 ኔና ካጋሂ ቢያ ዎዳ ጳቹ ዳይ ካጋሂር
 ቶኮ ኔኤኮ ሃርቻቹ ዔከ ኔና ሎንሃዓከ።
 4 ዒሰራዔኤሌ ካጋሂ ፔቴታዎ ጊንዑዋሴ፤
 ሃውሻኒ ጌይያኦ ላሁዋሴ።
 5 ኔና ካጋሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳኔ፤
 ኔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ዒ ሸቢ ማዒ ዓኦኔ።
 6 ሮኦሮና ዓባ ኔና ሚቻዓከ፤
 ዒባሮናኦ ዓጊና ፔቴታዎ ፑርታ ባኦዚ
 ሄሊሳዓከ።
 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርታ ባኦዚ ቢያዳጋ ኔና
 ካጋንዳኔ፤
 ኔኤኮ ሸምጋሂ ኮሽና ዒዚ ካጋያኔ።
 8 ኔ ማኦራጋ ኬሰከ ኔኤኒ ዳንዳኦና
 ጊንህ ኔኤኒ ዬካጋ ማዕኦና
 ሃኖዎ ማዎም ሃጊያ ናንጊና ዒ ኔና ካጋንዳኔ።

122

ጊዮኔ ኬዘ ዓይኑሞ ዳውቴ ዓይናዳህ
 ዬሩሳሌም ሄርሽ ዓይናዳንቴ ዓይኑሞ
 1 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ማኦሪ ኦ ዓኦዶም!» ዔያታ
 ጋዓኦና
 ሚርጌና ታና ዋዛሴኔ።
 2 ዬሩሳሌም!
 ካሮና ኔኤኮ ኦኡኒ ጌሊ ጋራ ዔቄኔ።
 3 ዬሩሳሌም ካታማ
 ዋላ ካንህ ጋጋሦናጉዲ ደዲሽ ማዘገንቴ
 ካታማኔ።
 4 ዒሰራዔኤሌም ዒንጊንቴ ዳምቦ ጎይያጉዲ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂም ጋላታ ሸኢሻኒ
 ያኦሲ ያጸ ቢያ ቡካሂ
 ሃኖ ካታሚሎይዳኔ።
 5 ዳውቴ ያጸጋ ካኦታዳ ካኦታ ቢያ
 ፔኤኮ ዳርም ዋጎ ዋጋኒ
 ሃኖ ካታሚሎይዳ ዳዓኔ።
 6 ዬሩሳሌም ካታሞይዳ ኮሹሞ ዓኦያ ማዕንዳጉዲ
 ሂዚ ጌይ ያኦሲ ሸኢቁዋቴ፡-
 «ኔና ሰሸካ ዓሳ ቢያ ጊኢጎንጎ፤
 7 ኔኤኮ ኬኤሎ ዲያ ቢያ ኮሽ ማዒ ዳዎንጎ፤
 ኔኤኮ ካኦቶ ማኦራ ሜታ ባኦያ ኮሽ
 ናንጎንጎ።»
 8 ታኦኮ ዒጊኖንታ ታ ላጎንታር
 «ዬሩሳሌም! ኮሹሞ ኔኤም ማዎንጎ!» ታኦኒ
 ጋዓንዳኔ።
 9 ዬሩሳሌም!

ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛሢ ማኦር
ዘሎር
ኔኤም ኮሺ ሙካንዳጉዲ ታ ኮዓኔ።

123

ዲዮኔ ኬዘ ዓይነት

ያኦሲ ሚጨንቲ ማኦንዳጉዲ ሺኦቂንቲ
ሺኦሲሢ

- 1 ጫሪንጫ ካኦቱም ያይታ ዳዒ ዓኦሢሦ!
ኔ ባንሢ ታኦኒ ዘጋኔ።
- 2 ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛሢሦ!
ዓይሎ ማዒ ማዳ ዓቲንቃ ማኦር ዓዶ ኩጮ
ላኦ ገንሢ ማኦር ዒንዶ ኩጮ
ዘጋሢጉዲ ኔኔኒ ኑና ሚጨንቲ ማኦንዳጉዳ
ሄላንዳኦና
ኔ ማኦዳሢ ሙካንዳ ጎይያ ማ ኑ ካፓኔ።
- 3 ናገረና ናገጋ ጎዳሢሦ! ሚርጌና ኑ
ጫሽከንቲሢር
ሃዳራ ኑና ሚጨንቲ ማኦዳ።
- 4 ያቶር ዓሳ ኑና ቦሃ ቦሃፃ
ያርጎጮ ዓሳ ኑና ቶኦቻ ቶኦቻፃ
ሚሺ ኑና ቴኤቄኔ።

124

ዲዮኔ ኬዘ ዓይነት ዳውቲ ዓይናዳሢ

- ያኦሲ ፔ ዓሶ ካፓያ ማዒያ
- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ኑኦና ዋላ ማዒባኦቲ
ኑ ዋዎይታንዳያ ዓቲይ?
ዒሰራዔኤሌ ሂዚ ጎያንጎ፡-
- 2 «ዋንዴ ናገረና ናገጋ ጎዳሢ ኑኦና ማዒባኦቲ
ኑኦኩ ሞርካ ኑና ባይዛኒ ሙኬያና፡
- 3 ዴኤፖ ዳጎና ኑጊዳ ዔያታ ዔቄያና
ሽምፔና ዔቄ ዓኦንቲ ኑና ዔያታ ዔዔኤዳያ
ዓቲኔ፤
- 4 ዲጶ ኑና ዔኤዳ ጋፔያታንቲ
ዬይ ሴኤሊንቲ ዴንዳ ዋኦፃ ኑና ሙይ
ጋፔያታንቲኔ፤
- 5 ሩኡሪና ዴንዳ ዲጶ ፒዒ ኑና ዔከ
ዴንዳናንዳንቲኔ።»
- 6 ኑኦኩ ሞርካ ዓጮና ኑና ዳይ ሸኦሎዋጉዲ ካፔ
ናገረና ናገጋ ጎዳሢ ጋላቲንቶም።
- 7 ኑኦኒ ካፒጉዲ ኑኦም ፒርና ፒራሰካፓ ቶሌኔ፤
ዬይ ፒራሢ ማቄም፡ ኑኦኒ ዓዲንቲዋያ
ዓቲኔ።
- 8 ዬያይዲ ኑና ማኦዳሢ
ጫሪንጫና ሳያና ማዜ ናገረና ናገጋ ጎዳ
ሱንያኔ።

125

ዲዮኔ ኬዘ ዓይነት

- ያኦሲ ፔ ዓሶ ጉሙርሳያ ማዒ ካፓ ካፒሢ
- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ጉሙርቃ ዓሳ
ፔቲታያ ዓገጹዋያ ናኦናና ናገጋ
ዲዮኔ ዲኮጉዲ ዶዲ ዴዓያኔ።
- 2 ዲካ ዬሩሳላሜኮ ኮይሎ ቢያ ዲርቂ ዓኦሢጉዲ
ሃናኦፓ ዓርቃያ ዴንዲ ናገረና ናገጋንዳያና
ያኦሲ ፔ ዴርኮ ኮይሎ ዲርቂ ዓኦኦ።

- 3 ዲሎ ዓሳ ፑርታ ባኦዚ ማዲ ዓርቁዋጉዲ
ፑርቶ ዓሳ ዲሎ ዓሶ ሳይይዳ ዴይ
ዋይሃንዳሢ ሚርጌ ናገጋዓኔ።
- 4 ናገረና ናገጋ ጎዳሢሦ!
ኔኤኮ ዓይሢያ ካፒ ኩንሢ
ኮዦ ዓሶም ኮሺ ባኦዚ ማዳ።
- 5 ዋቦ ጎይያ ባንሢ ገንሢ ማዒ ዓሶ ጋዓንቲ
ፑርቶ ማዳ ዓሶና ዋላ ያኦሲ ባይዛንዳኔ።

ኮሹም ዒሰራዔኤሌም ማያንጎ!

126

ዲዮኔ ኬዘ ዓይነት

- ዲዒንቲፓ ማዒያ ዋዛና ዓይናዲንቲ ዓይነት
- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ኑና ዲዮኔ ዔከ ማሄያና
ዓውቲ ኑኦም ማሌኔ፡ ጎኔ ባኦዚኬ ኑ
ጌይባኦሴ።
- 2 ዳንጋ ኑኦኩ ሚኦቲ ሌሊ ሚኦጫያ
ዋዛና ዓይነት ሌሊ ዓይናዳያ ማዔኔ፤
- ዬያር ሚሌ ዴራ፡-
«ናገረና ናገጋ ጎዳ ዴኤፒ ባኦዚ ዔያቶም
ማዳኔ» ጌዔኔ።
- 3 ጎኔና ናገረና ናገጋ ጎዳ ሚርጌ ዴኤፒ ባኦዚ ኑኦም
ማዳኔ፤
ዬያር ሚርጌና ኑኦኒ ዋዛዳኔ።
- 4 ናገረና ናገጋ ጎዳሢሦ!
ዒራ ዋርቃዛ ዶኦሎ ዘሎይዳ ዓኦ
ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎም ዲጶ ዋኦፃ ዔከ
ሙካ ዋርጉዲ
ኑ ባኮ ኑኦም ማሂ ዒንጊ ዋንዴ ኑ ዓኦ ጎይያ
ማሄ።
- 5 ዬኤከ ዬኤከ ዜርቄ ዓሳ
ዋዛና ዒላሺ ዒላሺ ማኦሎ ቡራንዳኔ።
- 6 ዜርያ ዔከ ዴንዳኦና ዬኤከ ዓሳ
ናኦር ኬዲ ዋዛና ማዒ ሙካንዳኔ።

127

ዲዮኔ ኬዘ ዓይነት ሴሎምኔ ዓይናዳሢ

- ያኦሲኮ ኮሹምር ጋላቲንቲ ጋላታ
- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ከኤሢ ማዢባኦንቲ
ማኦር ማዢኔ ጋዓ ዓሳ ላባሢ ጉሪኔ።
ናገረና ናገጋ ጎዳ ካታም ካፒባኦንቲ
ካታም ካፓኔ ጋዓ ዓሳ ጉሪ ላባኔ።
- 2 ጉቲ ዲቡርታ ዔቄ
ገንሢ ሃሃሢ ዒባኒ ላሆንዶ ዋዶ ዓኦሢ
ሳይይዳ ዓኦ ናንጎር ላቢፃ ጉሪኔ።
ናገረና ናገጋ ጎዳ
ዒዚ ናሽካ ዓሶም ሃውሾ ዒንጋኔ።
- 3 ናይ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንጋ ባኦዚኔ፤
ጎኔ ፒዜ ማዒ ዓንጀኔ።
- 4 ዓሲ ዴጌ ዓኦፃ ሸዓ ዓቲንቄ ናይ
ያልዚ ዓሲኮ ኩሽካ ዓኦ ሂኢሺጉዴያኔ።
- 5 ካቲላ ዬያጉዴ ሂኢዦና ኩሜ ዓሲ
ጎኔና ባሊቲ ዓኦ ዓሲኔ፤
ፔ ሞርኮና ዋላ ካታም ጌሎ ካራ ማርማኦና
ባሽንቲ ቦርሲንቲዋያኔ። *

* 127:5 127:5 ዬና ዋዶና ማዲንታ ጎይያ፡- ዬይ ዲቦ ዓቲንቄ ናኦታ ዓዶና ዋላ ዓዶ ዘሎ ማርማኒ ሙካያ ማዒያ ዔርዛያኔ።

ቶካ ዒዛኮ ሄርቃ ሳይዳ ሄርኪ ጌይ ኑ
 8 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳሢዮ!
 ኔኤኮ ዋልቆ ፔጋሲ ዔርዛያ ማዔ
 ጫአቁም ሳአጂናና ዋላ ኔኤኒ ሃውሻ ቤዘ
 ኔኤኮ ጌኤዢ ማአር ጌሌ።
 9 ኔኤም ማዳ ቁኤሳ ጂሎ ማዳ ማዳም!
 ኔኤም ጉሙርቁንታ ማዔዘንሢ ዋዛና ኔና
 ቦንቹ ዓይናደም!
 10 ኔ ዓይላሢ ዳውቲ ጋይቲ ጌይጋጋ
 ኔኤኒ ካአታሢ ቲሽኪ ደአማሢ ሃሺፖ።
 11 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳ ዳውቲም
 ሂዚ ጌይ ላአማንቲዋ ጫአቁም ጫአቁኔ፡-
 «ኔ ሩንጊና ፔቲሢ ታኣኒ ካአታሢንዳኔ፤
 12 ኔኤኮ ሩንጊ ታኣኒ ዔያቶም ጫአቁ ጫአቁምንታ
 ታ ዔያቶ ዓይሢ ባኮንታ ካፒ ኩንሣያ ማዔቲ
 ዔያቶኮ ሩንጊ ሃሣ ኔና ሄሊሲ
 ሩንጊና ካአታዲ ሩንጋያ ማዓንዳኔ።»
 13 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳ ጂዮኔ ፔኤም ማሂ ደኦሬኔ፤
 ዒኢካ ማአሪ ማሂ ሩንጋኒያ ኮዔኔ።
 14 ሃና ታኣኮ ሩንጊና ሃውሺ ሩንጎ ቤሲኤ፤
 ሃይካ ታኣኒ ሩንጋኒ ማርጌ ኮዔያታሢር
 ሃና ቤዘ ታ ማአሪ ታኣኒ ማሄኔ።
 15 ጂዮኔ ታ ኮሺ ዑሣ ዓአሢ ዓንጃንዳኔ፤
 ማንቆ ዓሶ ሙኡዚ ታኣኒ ማሻንዳኔ።
 16 ቁኤሶ ታኣኒ ዳቁንታ ማአፖጉዲ ማይሳንዳኔ፤
 ዒኢካ ሩንጋ፡ ጉሙርቁንታ ዓሳአ ዋዛና
 ዓይናደንዳኔ።
 17 ዳውቲ ዜርፃፓ ካኣቲ ማዓያ ታኣኒ ኬሳንዳኔ፤
 ታኣኒ ደአማ ካአታሢሢ ጆኤፒ ዋልቆ ታ
 ዒንጋንዳኔ።
 18 ዒዛኮ ሞርኮ ታኣኒ ቦርሲንቲ ዓፒላንቲና
 ማይሳንዳኔ፤
 ጋዓንቲ ዒዛኮ ቶኦካ ታኣኒ ዓጋንዳ ቦንቾ ባካ
 ዓአፓ ዲካያ ማዓንዳኔ።

133

ጂዮኔ ኬዘ ዓይኑም ዳውቲ ዓይናደሢ
 ፔቲምና ሩሽኪንቲ ሩንጊሢ ዛላ ዓይናደንቲ
 ዓይኑም
 1 ጆኤሲ ዓሳ ዋላ ፔቲምና ሩንጋዛ
 ማርጌና ኮሺኤ፡ ዋዛሳያኤ።
 2 ዓአርኔኮ ቶኦካ ዋሆዛ
 ቡኡጮ ባአዖና ጌይ
 ዓፒሎ ማጫር ሄላኒ ሻኣዲ ዴንዳ
 ኮሺ ሳውሞ ዓአ ሪሚቶ ዛይቶ ጉዴያኤ።
 3 ዴያጉዲ ሃሣ
 ሄርቆኔ ዲካፓ ጂዮኔ ጌሚር ጎኦባ ጆዳ
 ጆልኮጉዲኤ፤
 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳሢ ሳይቁዋያ ማዒ ሩንጊ
 ኮሺ ሩንጊንታ ዓንጃንታ ዒኢካ ማዓንዳጉዲ
 ዓይሢ።

134

ጂዮኔ ኬዘ ዓይኑም
 ጆኤሲ ጋላታኒ ዓይናደንታ ዓይኑም

132:10 132:10 2ጆኤሲ. ዓሃኤ 6:41-42። 132:11 132:11 2ሳሙ. 7:12-16፤ 1ጆኤሲ. ዓሃኤ 17:11-14፤ ዓይኔ. 89:3-4፤
 ዳኪ. ማዳ 2:30። 132:17 132:17 1ካአቶ. ማ 11:36።

1 ዒንሢ ሩንጊና ሩንጊ ጎዳም ማዳ ዓይላ
 ዲምና ጌኤዢ ማአሪ ዔቁ ዒዛም ማዳ ዓሳ
 ቢያ
 ሃኒ ዴይ ሩንጊና ሩንጊ ጎዳ ጋላቲዋቲ።
 2 ጌኤዢ ማአርይዳ ኩጮ ዒንሢኮ ሌካ ዔቁሲ
 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳሢ ጋላቲዋቲ።
 3 ጫሪንጮና ሳዖና ማጌ፤ ሩንጊና ሩንጊ ጎዳሢ
 ጂዮኔፓ ዒንሢ ዓንጃንሳ!

135

ጋላታ ዓይኑም
 1 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳ ጋላቲዋቲ!
 ዒንሢ፡ ሩንጊና ሩንጊ ጎዳኮ ዓይላ
 ዒዛኮ ሱንፃ ቦንቹ ጋላቲዋቲ።
 2 ኑ ጆኦዛሢኮ ጌኤዢ ማአርይዳ
 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳኮ ማአር ጋርይዳ
 ሙኪ ዔቁ ማዳ ማዳ ዓሳ ዒዛ ጋላቲዋቲ።
 3 ዒዚ ኮሺ ማዔሢር ሩንጊና ሩንጊ ጎዳ ጋላቲዋቲ፤
 ዒዚ ማጫንታ ማዔሢር ሱንፃ ዒዛሲ
 ቦንቹ ዓይናደዋቲ።
 4 ዒዚ ያይቆኦ ጌኤም ማሂ
 ዒሰራዔኤሌ ፔ ማኢሺ ማሂ ደኦሬኔ።
 5 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳ ዴኤፒታሢ
 ኑ ጎዳ ማሌ ጆኦዛፓ ቢያ ባሻያ
 ዴኤፒ ጆኦሲ ማዔሢ ታ ዔራኔ።
 6 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳ ጫሪንጮይዳ ሳይዳ
 ዴያጉዲ ዴኤፒ ባዘይዳ
 ኮይሴ ባኣዚ ቢያ ዒ ማማዳያኤ።
 7 ዒርዚና ዓአ ሻኣሪ ሳዖኮ ጋፓፓ ዔኪ ዴዓኔ፤
 ዒራ ዋርቃኣና ዜኤሊንሢ ዒዚ ዜኤሊንሢ ሳኔ፤
 ዢባርዋ ፔ ኮናፓ ኬሲ ዳካኔ።
 8 ጊብፄ ዓጮይዳ ዓሶንታ ቆሎንታኮ
 ቶይደ ሩንጊ ዋዳሢ ዒዛኤ።
 9 ጊብፄ! ኔ ጊዳ ኔኤኮ ካኣቲንታ
 ዒዛም ማዳ ዓሶ ቢያሢዳ ማቶ ዓጋኒ
 ፔ ዋልቆና ማዳንታ ባኣዚንታ
 ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኣዚ ሩንጊና ሩንጊ ጎዳ
 ደኤኔ።
 10 ዒዚ ማሌ ማርጌ ዴሪ ዋዳ ኩርሴኔ፤
 ዴኤፒ ዴኤፒ ካኣቶዋ ዋዳኔ።
 11 ዓሞራ ዓሶ ካኣቲ ሲሆኔ
 ባኣሳኣኔ ዓሶ ካኣቲ ጆኦጌ
 ካኣናኔ ዓጮ ካኣቶዋ ቢያ ዒዚ ዋዳኔ።
 12 ዴያቶ ዓሶኮ ሳዖ ፔ ዴር ዒሰራዔኤሌም
 ዴኔ ማሂ ዒዚ ዒንጌኔ።
 13 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳሢዮ! ሱንፃ ኔኤኮ ሩንጊና
 ሩንጋያኤ፤
 ዋደና ዋደና ኬሰካ ዓሳ ቢያ ኔና ዋሉዋ
 ጳቁሣንዳኔ።
 14 ሩንጊና ሩንጊ ጎዳ ፔ ዴርም ፒዜ ዋጌ ዋጋኔ፤
 ዒዛም ማዳ ዓይሎማኣ ማጫንታኔ።
 15 ማሌ ዴርኮ ጆኦዛ
 ቢራ ዓንጊና ዋርቆናይዳፓ ዴይ ኮሾናያኤ።
 16 ዴያ ጆኦዛኮ ዴንጋ ዓአፖ ጌሰቲዋያ
 ዓኣፒ ዓአፖ ዴንቁዋያኤ።
 17 ዋይዚያ ዓኣኔ፡ ጋዓንቲ ዋይዙዋሴ፤

ፔ ሲኢ ደና ዑኡሲ ዔካኒ ዳንዳዑዋያኩ።
 18 ዩያቶ ኮሼ ዓሶንታ ጉሙርቃ ዓሳኣ ቢያ ዩያቶ ያኦዘጉዲ ማዒ ዓቶንጎ።
 19 ዒሰራዔኤሌ ዴሬዮቴ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ፤ ዒንሣ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ቄኤሳ! ናንገና ናንጋ ጎዳሣ ጋላቱዋቴ።
 20 ዒንሣ ለዊ ፃጰ ማዒ ዓሳ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ፤ ዒንሣ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሣ ቦንቻ ዓሳ ቢያ ዒዛ ጋላቱዋቴ።
 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጃዮኔይዳ ጋላቱዋቴ፤ ዒዛ ናንጋ፣ ዩሩሳላሜይዳኣ ጋላቱዋቴ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ!

136

ጋላታ ዓይነት

1 ዒዛ ኮሼ ማዒሣሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ፤ ዒዛኮ ሚጠንቲፃ ናንገና ናንጋያኩ።
 2 ያኦዘኩ ጌይ ካኣሽኮ ባኮይዳፓ ቢያ ባሼ ማዒ ያኦዘሣ ጋላቱዋቴ፤ ዒዛኮ ሚጠንቲፃ ናንገና ናንጋያኩ።
 3 ጎዳቶኮ ቢያ ጎዳ ማዒ ያኦዘሣ ጋላቱዋቴ፤ ዒዛኮ ሚጠንቲፃ ናንገና ናንጋያኩ።
 4 ዒዛ ፔኤር ሌሊ ዴኤፒ ዲቃሣ ሄርሺሳ ባኣዛ ማዳ፤ ዒዛኮ ሚጠንቲፃ ናንገና ናንጋያኩ።
 5 ዒ ፔ ዔራቶና ጫሪንጮ ማዢ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 6 ዴኤፖ ዋኣይዳ ሳፖ ቦኦልቁ ዒዛ ደቄ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 7 ዴኤፖ ዴኤፖ ጫሪንጮ ፖዖ ማዢ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 8 ዓቢ ሮኦራ ፖዓንዳጉዲ ዓይሣ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 9 ዓገናንታ ዠኦጋሣንታ ዲማ ፖዓንዳጉዲ ዓይሣ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 10 ገብፃ ዓጮ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ዒ ዋዴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 11 ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ገብፃ ዓጮፓ ዒዛ ዔከ ኬሴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 12 ዒዛኮ ዋልቁ ዓኣያ፣ ሃሣ ቢታንቶ ዓኣያ ማዒያና ዩያይዴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 13 ዞቁ ባዞ ዒዛ ፓቄ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 14 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባዞኮ ባኣከና ዳኬ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 15 ገብፃ ካኣቲንታ ሶሎ ዓሶንታ ዞቁ ባዞ ዲኡኬ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 16 ፔኤኮ ዴሮ ዓሶ ናንጉዋ ዳውላ ዔከ ሃንቴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።

17 ዴኤፖ ዴኤፖ ካኣቶ ዒ ዋዴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 18 ዋልቆና ዓኣ ካኣቶ ዲርካቺ ባይኬ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 19 ዓሞራ ዓሶ ካኣቲ፣ ሲሆኔ ዒዛ ዋዴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 20 ባኣሳኔ ዓሶ ካኣቲ፣ ያኦጌ ዒ ዋዴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 21 ዩያ ዓሶኮ ሳፖ ቢያ ፔ ዴሮ ጃ፤ ማሃ ዒንጌ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 22 ፔ ዓይላሣ ዒሰራዔኤሌ ዒዛ ዳካልሴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 23 ያሎና ኦ ባሺንቴያና ኦና ዒ ዋሊ ሃሺባኣሴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 24 ኦ ሞርኮ ኩጫፓ ቶሊሲ ኦና ዒዛ ዓውሴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 25 ማዢንቲፖ ቢያ ሙኤዚ ዒዛ ዒንጋ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።
 26 ጫሪንጮ ያኦዘሣ ጋላቱዋቴ፤ ሚጠንቲፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋያኩ።

137

ዲዒንቲ ዴንዲ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዩኤፖ

1 ኦኡኒ ባብሎኔ ዋሮ ዓጫ ዴዒ ዲኦኔ ማሊ ጰቂሣፖ ዩኤኬ።
 2 ዒኣካ ዓሃይያ ጌይንታ ሚፖ ዑፃ ጎኦኤ ኦኡኮ ኦ ሱዲ ሃሼ።
 3 ኦና ዲዒ ዔከ ዴንዲ ማታሳ ዓሳ ዓይኮ ማዒ ዩናዲ ኦ ዔያቶ ዋዛሳንዳጉዲ «ዲኦኔይዳ ዲንሣ ዓይናዲ ዓይኮፓ ፔቲ ሃንዳ ዓይናዲ» ጌዔ።
 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቻ ዓይናዲ ዓይኮ ማዒ ዓሶ ዓጫ ዴይ ዋይቲ ኦ ዓይናዲንዳይ?
 5 ዩሩሳላሜ! ኔና ታ ዋሊያ ማዒቲ ታኣኮ ጎኦኤ ዋርቃ ሚዛቆ ኩጫ ዞዲ ዓቶ።
 6 ዩሩሳላሜ! ታ ኔና ጰቂሣፖ ዓቲ፣ ገንሣ ሃሣ ታና ጋፒንሣ ዋዛሳን ማዒሣ ኔና ማሃ ታ ዔከባኣቴ ዲንዲርዛ ታኣኮ ሆንሳሣና ዋላ ዲንቶ።
 7 ናንገና ናንጋ ጎዳሣ! ዩሩሳላሜ ዲንቲ ዓብና ዔይኦ ማዒ ማዴ ባኮ ማሊ ጰቂሣ፤ «ሹጮና ኬልቆና ዲያ ፃጰፓ ቱገ ደይሱዋቴ!» ጌይ ዔያታ ዒላቲ ዒላቶ ጰቂሣ።
 8 ባብሎኔ! ኔኤኒ ሻሃንቲ ባይቃንዳ፤ ኔኤኒ ኦገዲ ማዴ ጌሮ ማዴ ቢያሣ ዞሎ ኮሞ ኮፃሣ ጋላቲንቴያኩ።
 9 ኔኤኮ ናኣቶ ዔከ ዔከ ላሎ ሹጮይዳ ጰዲሲ ዳኣፃሣ ጋላቲንቴያኩ።

136:1 136:1 1ያሲ. ዓሃከ 16:34፤ 2ያሲ. ዓሃከ 5:13፤ 7:3፤ ዒዛ. 3:11፤ ዓይኡ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ ዓር. 33:11። 136:5 136:5 ማዢ. ማፃ 1:1። 136:6 136:6 ማዢ. ማፃ 1:2። 136:9 136:9 ማዢ. ማፃ 1:16። 136:10 136:10 ኬሲ. ማፃ 12:29። 136:11 136:11 ኬሲ. ማፃ 12:51። 136:15 136:15 ኬሲ. ማፃ 14:21-29። 136:19 136:19 ፓይ. ማፃ 21:21-30። 136:20 136:20 ፓይ. ማፃ 21:31-35። 137:8 137:8 ዮሃ. ያፔዳ 18:6።

138

ዳውቲ ዓይነት
 ጋላታ ሺኢጲሢ
 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ጉቤ ዓይነት ታኔና ጋላታ፤
 ማሌ ያኦዛ ዛጋንቲ ኔኤም ታኦኒ ጋላታ
 ዓይነት ዓይናዳ።
 2 ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ናሹሞንታ ፒዙሞንታ
 ኔኤኮ ሰንገ ደኤቸሞንታ፣ ሃሃ ኔ ዓይሢያ
 ፑኡቸሞንታ
 ፔጋሲ ኔኤኒ ታኦም ዳዌሢሮ
 ኔኤም ዳማዳ ኔኤኮ ጌኤኮ ማእሮ ባንሢ ሸሪ
 ሂርኪ ጌይ ዘገ ዘገ ታ ኔና ጋላታ።
 3 ታ ኔና ዓኤላዛ ኔ ታኦኮ ሺኢጲያ ዋይዜ፤
 ኔ ደዳሞና ኔኤኒ ታና ደዳሹ።
 4 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ!
 ኔ ጌዔ ቃኦሎ ዓይነት ዋይዜሢሮ
 ዓጮ ካኦታ ቢያ ኔና ጋላታ።
 5 ኔ ማዳ ባኮ ቢያሢንታ
 ኔኤኮ ዳኤፖ ቦንቸንታሮ
 ዓይናዳ ዓይነት ዳኤፒሳ።
 6 ኔኤኒ ለካ ዳጌ ቤዛ ዓኦያ ማዔቲያ
 ሂርኪ ማዔ ቦሂንቲዘንሢ ኔ ዛጋ፤
 ያቶሮ ዓሶ ሃኬ ዓኦ ቤዛ ዓኦ ኔኤኒ ዓራ።
 7 ታኦኒ ማቶኮ ባኦኮ ጌሌቲያ
 ኔኤኒ ሸምፔና ታና ጌሃ።
 ዳጋዲ ታገዳ ዓቁ ሞርኮ ኔኤኒ ማካ፤
 ኔኤኮ ዳኤፖ ዋልቆና ኔ ታና ዓውሳ።
 8 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ ማሌ ማሌ ያኦኮንዳ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ኔኤኮ ናሹማ ናንገና
 ናንጋያከ፤
 ኔ ኩጮና ኔኤኒ ማከሢ ዋሊ ሃሺፖ።

139

ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያ ዓይናዳንታ
 ዳውቲ ዓይነት
 ያኦሲ ቢያ ዋዴ ዑኩ ማዔያ
 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ኔ ታና ሙሪ ዛገ ዓራ።
 2 ታኦኒ ዳዓኦና ማጋም ዓቃኦና ኔ ታና ዓራ።
 ታኦኮ ማሊያ ሃኬ ዓኦ ኔኤኒ ዓራ።
 3 ታ ሃንታ ቤዘንታ ዳይ ሃውሻ ቤዘ ኔ ዋሉሞ፤
 ታ ማዲ ሃንታ ባኮ ቢያ ኔ ዓራ።
 4 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ታኦኒ ሃገ ከኤዛንዳሢኮ
 ቤርታ
 ታ ዋዚ ጋዓኒ ጋዓቲያ ኔ ዓራ።
 5 ታ ኮይሎይዳ ቢያ ኔኤኒ ዓኦ፤
 ኔ ኩጮና ጎኦ ቸርታፓ ኔ ታና ካፓ።
 6 ኔኤኮ ዓራታ ኮሺ ጨሊል ጋዓያከ፤
 ታኦኒ ማሊ ዳቂሢ ዓራንዳሢኮ ዑሃከ።
 7 ዓንኮዋ ታ ዓኦዲ ኔኤፓ ቶላኒ ዳንዳዑሞ፤
 ኔ ቤርታፓ ዓንኮዋ ታ ዳንዳ ፑናንዳ ቤሲ
 ባኦ።
 8 ጨሪንጮ ታ ከሰከቶ ኔኤኒ ዓኦካ ዓኦ፤
 ጎያ ዳሞ ዓሶ ኮይላ ታኦኒ ጌሌቲያ ኔ
 ዓኦካ።
 9 ዓባ ከሰካ ባንያ ታኦኒ ባራኒ ዳንዳቲያ
 ባዘ ዳኤፖ ሶፒ ዳንዳ ታ ናንጌቲያ፤
 10 ዓኦካ ኔ ዓኦያ ማዔ ኔ ኩቻ ኔ ታና ጎቹ ሃንቲሳ፤

140:3 140:3 ሮሜ 3:13።

ኔኤኮ ማዘቆ ኩጮና ኔ ታና ደዳሹ ዓርቃ።
 11 ታኦኒ፡- «ዲማ ታና ዓኦቹ ዓይሳንዳ፤
 ታ ኮይላ ዓኦ ፖዓ ዳሞንጎ» ጌዔቲያ፤
 12 ዲማ ኔኤኮ ዓኦ ጎዳኔ ላኦኮሞ፤
 ዲማ ኔ ኮይላ ሮኦሪፖዲ ፖዓ፤
 ኔ ኮይላ ዳሚንታ ሮኦሪንታ ዳሞዲሞያከ።
 13 ታና ጉቤና ማከሢ ኔና፤
 ታ ዓንዳ ጎዳ ታ ዑያ ዋላ ካንሢ ማከሢ
 ኔና።
 14 ዲቃሢ ሄርሺሳ ጎይሢና ታ ማከንቲሢሮ ታ ኔና
 ጋላታ፤
 ኔኤኮ ማዳ ቢያ ሄርሺሲ ዲቃሢያ ማዔሢ
 ጋፒ ታኦኒ ዓራ።
 15 ዳዲሞ ማዔ ዓኦከንቲ ቤዛ ታ ማከንቲያና
 ጎያ ዳሞ ማዔ ቤዘይዳኦ ታ ዑያ ፔቲይዳ ዋላ
 ካንሢንቲያና
 ታ ዑያ ኔ ዓኦፓፓ ዓኦቹንቲ ማከንቲያቱሞ።
 16 ታ ዓንዳ ጎዳ ታኦኒ ሱፐሢ ዓኦከንቲ ኔ ታና ዳንቁ፤
 ታኦም ጎያና ከላ ሃገ ፔቲ ጌይ
 ዓርቁንቲሞንቲ
 ኔኤኮ ማከጋቦይዳ ያኦፒንቲ ዳዔ።
 17 ያኦሲያ! ኔ ታኦም ማላ ማሊያ ኮሺ ዳኤፒከ፤
 ፓይዳኦ ኮሺ ዲባያከ።
 18 ኔ ታኦም ማላ ማሊያ ፓይዲንቲቲ
 ባዚ ዓቹ ማኦሻላፓ ባሻያከ፤
 ታኦኒ ገንዒ፣ ገንሣ ዳጮኦናኦ
 ሃይሾ ኔ ታ ኮይላ ዓኦ ጎይሃከ።
 19 ያኦሲያ! ፑርቶ ዓሶ ባይዜቲራ!
 ዓንሢ ሃይ፣ ሱፐያ ዳኤቤ ዓሳ ታ ኮይላፓ
 ባይቁሞቲ!
 20 ዓይነት ኔኤም ፑርታ ጌኤሲ ጌሰታ፤
 ኔኤኮ ሞርኬ ማዔ ኔ ሱንገ ፑርቲሲ ዓይነት
 ደንካ።
 21 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ኔና ዓይ ዓሶ ዓናፓ ታ
 ዓይዳዳ?
 ኔኤም ጌኤታዳ ዓሶ ኮሺ ታኦኒ ሻኦከንታዳ?
 22 ጉቤ ዓናፓ ጋፒ ታ ዓይዳዳ ዓይዳ፤
 ታ ሞርኬ ማሂ ታ ዓይዳዳ ዛጋ።
 23 ያኦሲያ! ታና ሙሪ ዛገ፣ ታ ዓይ ዳንቁ፤
 ታ ዋዘምታቲያ ዛገ፣ ታ ማታዲ ማላ ማሊያ
 ዓራ።
 24 ፑርታ ጎይሢ ማላ ዓይ ታኦኮ ዓኦቲ ዛገ ዳንቁ፤
 ናንገና ናንጋ ጎይያ ታ ዓኦኦንዳፓዲ ታና
 ዳዌ።

140

ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያ ዓይናዳንታ
 ዳውቲ ዓይነት
 ያኦሲ ማኦኦንዳፓዲ ሺኢቂንታ ሺኢጲሢ
 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ፑርቶ ዓሶፓ ታና ዓውሱ፤
 ጌኖ ማዳ ዓሶ ኩጮፓኦ ታና ቶሊሱ።
 2 ዓይዳዳ ባና ፑርታ ማዳንዳያ ማሊ ቱካ፤
 ቢያ ዋዴ ዑራ ሌሊ ዓይነት ማከ።
 3 ዓይዳዳ ባንዲርዛ ፑርታ ሾኦሺፓዲ ዳዳዳያከ፤
 ዓይነት ዳንጋፓ ከሳ ባካ ደርባ ሾኦሺ
 ማርኬ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ፑርቶ ዓሶ ኩጫጋ ታና
 ታኣኮ ቶኮ ቡኡዳኒ ማላ ጌኖ ዓሶጋ ቶሊሴ።
 5 ዖቶሮ ዓሳ ፒሮ ታኣም ዓኣቶ ፒሬኔ፤
 ፒሮ ሱሲ ታና ቡኡዳኒ ዔያታ ታ ቤርታ ዋሄኔ፤
 ፒራሚና ታና ዓይሣኒ ታኣኒ ሃንታ ጎይፃ ዔያታ
 ፒሬኔ።
 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚ፡ «ታኣኮ ኔኤኒ ያኦሲኬ» ታ
 ጋዓኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ታ ኔና ሸኢቁ ዒላታ
 ዒላቶ ዋይዜ።
 7 ዋልቁና ዓኣያ ማዒ ታና ዓውሳ
 ናንጊና ናንጋ ታ ጎዳ ማዔ ያኦዛሚዮ!
 ያሎ ዓሶና ገቲማ ማዒ ሂኢዣ ታና
 ዓይዳዋጉዲ ቃዜ።
 8 ፑርቶ ዓሶም ዔያታ ኮዓ ባኮ ዒንጊግ፤
 ዔያታ ማሊ ቱካ ቱኡዞ ዔያቶም ሃኒሲግ።
 9 ታና ማንጌ ታ ሞርካ ታና ባሻንዳጉዲ ማሂግ፤
 ዔያታ ማዳኒ ማላ ጌኖ ማዳ ዔያቶ ባንሢ
 ሸርሸ።
 10 ታሚ ቁንሢ ዔያቶ ዑፃ ኬደም፤
 ዩካጋ ዔያታ ቶሊ ኬሰኩዋጉዲ ታሚዳ
 ዓገንቶም፤
 ኮሺ ዔታዳያ ቶርጶ ዓኣ ዔቲይዳ
 ኬኤሪንቶም።
 11 ሉኡዞሞና ዓሲ ፑሸኪ ሃንታ ዓሲ ሳይይዳ
 ናንጎግ፤
 ጌኔ ማዳ ፑርቶ ዓሶ ፑርታ ባኣዚ ኬሚ
 ባባይዞም።
 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ማንቆ ዓሶም ፒዜ ዋጌ
 ኔ ዋጋሚንታ
 ሄርቁንቲ ዋይሚያና ማታዳ ዓሶ ዛሎ ኔ
 ሞኦታሚ ታ ዔራኔ።
 13 ኮዣ ዓሳ ጎኔና ኔና ጋላታኔ፤
 ኔ ዓኣ ቤዞይዳ ኔኤና ዋላ ዶዲ ዔያታ
 ናንጋንዳኔ።

141

ዳውቲ ዓይነት ሞ
 ያኦሲ ዓውሳንዳጉዲ ሸኢቁንታ ሸኢዲሢሢ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ታ ኔ ዋይዞም ዒላታኔ፤
 ኔጉዋያ ዑኩና ታና ማኣዳ፤
 ታኣኒ ኔ ዋይዞም ዒላታሚ ዋይዜ።
 2 ታኣኒ ሸኢቁ ሸኢዲያ ዑንጂ ኔኤም ጨቢሸያጉዲ
 ኔ ባንሢ ዔቁሳ ኩጫኣ ዒባናኣና ዒንጎ
 ዒንጊያጉዲ ማዖም።
 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ታ ዳንጎ ካጋ ዓሲ ጌሢ፤
 ታ ሙሱሮዋ ቃዛንዳ ዓሲ ዔቁሴ።
 4 ፑርቶ ዓሶና ዋላ ፑርታ ማዳ ታ ማዳዋጉዲ
 ታኣኮ ዒኖ ፑርቱሞ ባንሢ ማሊሲግ፤
 ዔያቶና ዋላ ዳይ ሙዋ ሙኡዚያ ታና
 ሙዒሲግ።
 5 ያሎ ዓሲ ታና ፀንቆንጎ፡ ዩይ ታና ሚጨንቲሢኬ፤
 ዒዚ ታና ጎርንጎ፡ ዩይ ታ ቶኦኮ ያይሲና
 ቲሸኪሢኬ፤
 ጋዓንቲ ታ ቢያ ዋዳ ፑርቶ ዓሶ ማዳ ማኪ
 ማኪ ሸኢቁ።
 6 ሱኡጋ ዔያቶኮ ዳኤግ ላሎ ማጋ ኬኤሪንታኣና

ታ ጋዓ ባካ ጎኔታሚ ዔያታ ዔራንዳኔ።
 7 ሳዓ ጎሽኪንታኣና ቦኪ ቡርሸንታሚጉዲ
 ዔያቶኮ ማጌፃ ዳኤግ ካራ ካራ
 ዜርቁንታንዳኔ።
 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሚዮ!
 ታኣኒ ጋዓንቲ ኔና ጉሙርቁያ ሃሻዓኬ፤
 ኔ ታና ዓኣቶንዳጉዲ ታ ኮዓሚሮ ሃይቆም
 ጌይ ታና ሃሺግ።
 9 ዔያታ ዓኣቶ ፒሬ ፒራሰካጋ ታና ቶሊሴ፤
 ፑርቶ ማዳ ዓሶኮ ዳቃሰካጋ ታና ዓይሴ።
 10 ታኣኒ ኮሺና ያኦኪ ዳንዳዛ
 ፑርቶ ዓሳ ዔያታ ፒሬ ፒራሰካ ፔኤር
 ዓዲንቶንጎ።

142

ዳውቲ ዳኖ ዔቶይዳ ዓኣ ዋዶና ዔራቶና ካላሌ
 ካላሎ
 ያኦሲ ማኣዳንዳጉዲ ሸኢቆ ሸኢዲሢሢ
 1 ዑኡዞ ታኣኒ ዳጊዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋይዞም
 ዒላታኔ፤
 ታና ዒዚ ሚጨንታንዳጉዲ ታ ሸኢቁ።
 2 ታ ዒዛ ሃደርሳ ባኮ ቢያ ዒዛ ቤርቶ ሸኢቆ፤
 ማቶዋ ታኣኮ ቢያ ታ ዒዛም ኬኤዛኔ።
 3 ዒና ታኣኮ ጋፒ ያያኒ ዑካኣና
 ታኣኒ ዓይጎ ዋዳኒ ኮይሳቲያ ዒዚ ዔዔራኔ፤
 ታኣኒ ዳንዳ ጎይያይዳ
 ሞርካ ታኣም ፒሮ ዓኣቶ ፒሬኔ።
 4 ኮይሎ ታ ሸሪ ዛጋንቲ ታና ዓኣቶንዳ ካይዚ
 ባይቄኔ፤
 ፔቲታያ ታና ማኣዳ ዓሲ ባኣያ ማዔኔ፤
 ታና ካጋያና ታ ዛሎ ሂርጋ ዓሲያኣ ባኣሴ።
 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ታና ማኣዳንዳጉዲ
 ታኣኒ ኔ ባንሢ ዒላታኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ታኣኮ ፑና ካያሚኬ፤
 ሸምግና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ዓጮይዳ ታኣኮ ዓኣያ
 ማዔሢ ኔናኬ።
 6 ታኣኒ ጋፒ ዋዛ ቲቁ ዳዔሢሮ
 ኔ ታና ማኣዳንዳጉዲ ኔ ባንሢ ታ ዒላታሚ
 ዋይዜ፤
 ዑሣ ዓኣዳ ታኣም ዔያታ ዋልቃዳሚሮ ታ
 ሞርኮጋ ታና ዓውሴ።
 7 ታኣኒ ኔና ጋላታንዳጉዲ ሃያ ቱኡዛጋ ታና ቡሌ፤
 ኔኤኒ ታኣም ማዳ ኔኤኮ ኮሹሞ ማዳ ዛጋያ
 ያሎ ዓሳ ሙኪ ታ ኮይላ ቡካንዳኔ።

143

ዳውቲ ዓይነት ሞ
 ያኦሲጋ ማኣዳ ዳንቃኒ ሸኢቆ ሸኢዲሢሢ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ሸኢዲያ ታኣኮ ዋይዜ፤
 ታኣኒ ኔና ሸኢቁ ሸኢዲያ ባንሢ ዋይዚ ጌሢ፤
 ኔኤኒ ጉሙርቁንታያ፡ ሃሣ ፒዜ ማዔ ጎይያና
 ታ ሸኢቁ ባኮ ታኣም ዒንጌ።
 2 ኔ ቤርታ ፔቲታያ ያሎ ማዓ ዓሲ ባኣሢሮ
 ታና ኔ ዓይላሚ ዋጌሮ ኔ ቤርቶ ዔኪ
 ሸኢቆ።
 3 ታ ሞርካሚ ታና ዋዳኒ ዳውሳኔ፤

141:2 141:2 ዮሃ. ያፔሳ 5:8። 142:7 142:7 1ኣሙ. 22:1፤ 24:3። 143:2 143:2 ሮሜ 3:20፤ ገላ. 2:16።

- ጳጳረ ጌልዚ ቱኪ ታኣኮ ካራ ባይዜኔ፤
ሚርጌ ዋይኮ ቤርታ ሃይቂ ዲኡቲ ዓሰጉዲ
ታኣኒ ማዕኔ።
- 4 ታኣኮ ጋርይዳ ዓኣ ሸምፓሢ ባኣያ ማዕኔ፤
ዒና ዲቃቲም ካራ ታኣኮ ባይቄ።
- 5 ታኣኒ ሚናኣ ዋዶ ጳቂሢ ማሌኔ፤
ኔኤኒ ማዳ ማዶዋ ሸርሸ ሸርሸ ታ ማሌኔ፤
ኔ ዋልቆና ኔ ማዳ ባኮዋ ቢያ ታ ጳቂሰ።
- 6 ታ ኩጮ ኔና ሸኢቂ፣ ኔ ባንሢ ታ ዔቂሰ፤
ዳውሌ ዓጪዳ ዋኣሢ ጳኤባሢጉዲ
ታኣኮ ሸምፔላ ዒማዲ ኔና ጳኤቤ።
- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሸምፓሢ ታኣኮ ላቤሢር
ኔጉዋጋ ታ ሸኢቃ ባኮ ታኣም ዒንጌ፤
ኔ ዓኣፖ ካር ታ ባንፃፓ ሸርሸፖ፤
ኔ ዩያይዳቲ ሳጾ ዴሞ ኩዳ ዓሰጉዲ ታኣኒ
ማዕንዳ።
- 8 ታኣኒ ጉሙርቃሢ ኔና ማዕሢር
ኩላ ኩላ ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞ ታና
ዔርዘ፤
ታ ሸምፓሢ ሃዳርሲ ታ ኔኤም ዒንጌሢር
ታኣኒ ዴንዳንዳ ጎይጾ ታና ዳቄ።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታኣኒ ኔና ፑኖ ካያሢ
ማሃሢር
ታኣኮ ሞርኮይዳፓ ታና ማኣዲ ዓውሴ።
- 10 ኔኤኒ ታኣኮ ጾኣዛሢ፤
ኔ ጋዓ ባኮ ታኣኒ ማዲ ኩንሃንጉዲ ታና
ዔርዘ፤
ኔኤኮ ኮዥ ዓያናና ኮሸ ጎይሢ ታኣም ዳቄ።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ቦንቸም ጌይ ታ
ሸምፓሢ ካፔ፤
ኔኤኮ ፒዙሞ ማዶና ታኣኮ ማቶይዳፓ ቢያ
ታና ኬሴ።
- 12 ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞ ፔጋሲ ታኣም ዳቂ
ታኣኮ ሞርኮ ዋዲ ባይዜ፤
ታኣኒ ኔኤኮ ዓይላሢታሢር
ታኣም ፑርታ ባኣዚ ማዳ ዓሰ ቢያ ኩርሴ።

144

- ዳውቲ ዓይነት ሞ
ባሽሢ ዴንቃጾ ዓይናዶ ዓይነት ሞ
1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕኔ ታኣኮ ላላሢ ጋላቲንቸንጎ!
ዒዚ ታና ጾልዚ ጾሎ ጎይሢ ዔርዘ፣ ጾልዘም
ጊኢሸኝ።
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ካፓያ ታኣኮ ጊቲማኔ፤
ታኣኮ ፑኖ ካያሢ፣ ሃሃ ታና ዓውሳሢኔ፤
ታኣኒ ዒዛ ጉሙርቂ ኮሸ ናንጋ፤
ዴራኣ ታኣም ዓይሢንታንዳጉዲ ማሃሢ
ዒዛኔ።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ዓሰንሢ ዓይጎኔ ጌይ ኔ ሃያይዲ ቶኦኮ
ዛጋይ?
ሃያይዲ ኔ ሃርጊ ዔያቶም ማላሢ ዓይጎኔ
ጌይዳይ?
- 4 ዓሰ ዠባሬጉዴ ባኣዚኔ፤
ናንጋ ዋዳኣ ዔኤገፔ ሸቢጉዴ ዴንዲ
ባይቃያኔ።

144:3 144:3 ዒዮ. 7:17-18፤ ዓይነት. 8:4።

- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ጮሪንጮ ዳርዚ ሊካ
ኬዴ፤
ዲኮ ኔ ኩጮና ካኣሚ ጩቢሸ።
- 6 ኔኤኮ ዜኤሊንጾ ዜኤሊንሢ ኔ ሞርኮ ዳውሲ
ባይዜ፤
ኔኤኮ ሂኢገና ዔያቶ ዲኪ ዳውሴ።
- 7 ኔ ኩጮ ሎኦፓ ሊካ ዳኬ፤
ጳኤፖ ዋኣጾ ዴማፓ ታና ጎቹ ኬሲ፣ ዓውሴ፤
ፃንጎ ማዕኔ ማሌ ዓጮ ዓሰፓ ታና ዓይሴ።
- 8 ዔያታ ፔቲታጾ ጎኔ ባኣዚ ጌሰቲዋሴ፤
ሚዛቆ ኩጮ ዔያታ ዔቂሲ ሉኡዙሞና
ጮኣቃ።
- 9 ጾኦሲዮ! ዓኪ ዓይነት ኔና ቦንቸ ታ ዓይናዳንዳ፤
ታጾ ሻሽ ዴንሢንታ ጎኡሎዋ ሞርቂ ታኣኒ
ዓይናዳንዳ።
- 10 ጾልዚና ባሻንዳጉዲ ካኣቶም ኔኤኒ ዋልቂ
ዒንጋ፤
ኔ ዓይላሢ ዳውቲያ ጩንቸ ዓራፖ
ዓጩሢፓ ኔ ዓውሳያኔ።
- 11 ፃንጎ ማዕኔ ማሌ ዓጮ ሞርኮይዳፓ ታና ዓውሴ፤
ዔያቶኮ ዳንጋ ሉኡዚ ባኣዚ ጌሰታያኔ፤
ሚዛቆ ኩጮ ዔያታ ሉኡዙሞ ጮኣቆሞር
ዔዔቂሳ።
- 12 ኦኡኮ ዴጌ ናኣታ ሃጊ ዔቃኣና
ሃጊ ባቃሊ ዑጊ ዴንዳ ሚሢጉዲ ማጾንጎ፤
ኦኡኮ ወዲር ናኣታ ካኣቲሞ ማኣርኮ ጎንጃሢ ዋላ
ካኣማ ካርይዳ
ዳቂንቲ ኬኤጾ ሚዛጲሳ፣ ዓርሲ ኮሸና ፒዜ
ቲርቲርጉዲ ማጾንጎ።
- 13 ኮና ኦኡኮ ዲማ ዲማ ቶኦኪ ሃኣኮና ኩሜያ
ማጾንጎ፤
ሃንጾር ዘኣዘ ኬሰኬ ኦኡኮ ማራታ
ሚርጌ ሸያና ፓይዲንታ ማሪናይ ሸይ
ዲቦንጎ።
- 14 ባኣታ ኦኡኮ ካኣሽኮንጎ፤
ቡሉሞ ሸይ ሸይ ዲቦንጎ፤
ኦና ዲዒ ዔኪ ዴንዳ ባኣዚ ባይቆንጎ፤
ኦ ካታሞኮ ሳዘ ጎይጾ ዴኤፖይዳ ዩኤፒ
ዑኡሲ ዋይዚንቸ።
- 15 ዩያጉዴ ዓንጃ ዒንጊንቲ ዴሬ ጋላቲንቲያኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ጾኦሲ ማዕኔ ዴሬ
ዓንጃንቲያኔ።

145

- ዳውቲ ዓይነት ሞ
ጋላታ ዓይነት ሞ
1 ታ ጾኣዛሢ፣ ታ ካኣቲዮ!
ታ ኔኤኮ ዴኤፑሞ ሃርሸ ኬኤዛንዳ፤
ናንጊና ታ ኔ ሱንጾ ጋላቲ ጎይሢ ናንጋንዳ።
- 2 ቢያ ኩላ ኩላ ታ ኔና ጋላታንዳ፤
ናንጊና ታ ኔኤኮ ሱንጾ ቦንቸ ጎይሢ
ናንጋንዳ።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒኔ፤
ፑኡፒ ጋላታ ዒዛም ኮይሳያኔ፤
ዒዛኮ ዴኤፑማ ዓሲ ዔራኒ ዳንዳዓይዳፓ
ዑሃኔ።
- 4 ዋዶና ዋዶና ኬሰካ ዓሳ ኔኤኮ ማዶ
ሄሊሲ ሙካ ዓሰም ኬኤዚ ዔርዘንዳ፤

- እኔኮ ዲቃሢ ሄርቪሳ ማዶዋ ፔጋሲ ዔያታ ከኤዛንዳኔ።
  - 5 ዴራ እኔኮ ቦንቸንታ ቦንቸንቸኮዋ ዴኤፑዋ ከኤዛንዳኔ፤ ታኣኒያ እኔኮ ዲቃሢ ሄርቪሳ ማዶ ማሊ ማሊ ናንጋንዳኔ።
  - 6 ዴራ እኔኮ ዲቃሢ ሄርቪሳ ዴኤፖ ማዶ ዛሎ ከኤዛንዳኔ፤ ታኣኒያ እኔኮ ዴኤፖ ማዶ ሄርቪ ዴጊዲ ከኤዛንዳኔ።
  - 7 ዔያታ እኔኮ ኮቩዋ ሚርጊያ ከኤዛንዳኔ፤ እኔኮ ዒሎዋ ዋልቆ ዛሎ ዴግ ጌዔ ዑኩሲና ዓይናዳንዳኔ።
  - 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮቪ፣ ሃሃ ሚጪንታያኔ፤ ዳጋዳኒ ሩኡሩዋያ፣ ናቩማኣ ናንጊና ጋፑዋያኔ።
  - 9 ዒዚ ቢያ ባኮዋ ኮቪኬ፤ ጊ ማገፍ ባኮ ቢያ ሚጪንታያኔ።
  - 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ማገፍ ባካ ቢያ ኔና ጋላታንዳኔ፤ እኔኮ ዴማዴ ኔ ዴራ ቢያ ኔና ዴኤፒሲ ሄርቸንዳኔ።
  - 11 እኔኮ ካኣቱዋ ቦንቸ ዛሎ ከኤዛንዳኔ፤ እኔኮ ዋልቆ ዛሎዋ ሄርቪ ጌሰታንዳኔ።
  - 12 ዩያይዲ፣ ዓሲ ቢያ ኔ ዋልቆና እኔኒ ማዴ ዴኤፖ ማዶንታ ጊንሃ ሃሃ እኔኮ ካኣቱዋ ቦንቸ ዴኤፑዋዋ ዔራንዳኔ።
  - 13 ከሰካ ዋዶ ቢያይዲ ዋይሃ ካኣታሢ ኔናኬ፤ እኔኮ ካኣቱማ ናንጊና ባይቁዋያኔ።
- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ጉሙርቁንቲ ኩንሣያኔ፤ ዒዚ ማዳ ባካ ቢያ ኮቪኬ።
- 14 ሎኣማኒ ቡኡዲንታ ዓሶ ዒ ከኤሊንቃኔ፤ ሳዓ ሎኣማኒ ዓኣ ዓሶዋ ዔቁሳኔ።
  - 15 ቢያሢ ጉሙርቁ ኔና ዛጋኔ፤ እኔኒያ ዔያቸዋ ኮይሳ ዋዶና ዔያታ ሙዓንዳ ሙዖ ዒንጋኔ።
  - 16 እኔኒ እኔኮ ኮጮ ቡሊ ፔቲ ፔቲ ሹምፔና ዓኣ ባኮዋ ኮይሳ ባኮ ዒንጊ ዒኖ ዔያቸኮ ሃውቪሳኔ።
  - 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዳ ባኮና ቢያ ዒሎኬ፤ ጊንሃ ሃሃ ኮቪኬ።
  - 18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ሺኢቃዞንሢም ቢያ ጎኔ ዒኔፓ ሺኢቃዞንሢም ቢያ ዒ ዑኬኬ።
  - 19 ቦንቸ ዒዛ ዒጊጫዞንሢም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዒዚ ዒንጋኔ፤ ሜታዲ ዒላታ ዒላቸዋ ዋይዚ ዔያቸ ማኣዳኔ።
  - 20 ዒዛ ናቩካዞንሢም ቢያ ዒ ፑርታፓ ካፓኔ፤ ፑርቸ ዓሶ ጋዓንቲ ዒዚ ዋዲ ባይዛኔ።
  - 21 ታኣኒ ቢያ ዋዶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታንዳኔ፤ ዒዚ ማገፍ ባካ ቢያ ዒዛኮ ዴማዴ ጌኤዮ ሱንዮ ሄርቪ ሄርቪ ናንጎንጎ።

146

- ዳቂሻ ያኦሲም ሺኢካ ጋላታ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ! ታ ሹምፔሌ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲ።
- 2 ሹምፔና ዓኣ ዋዶ ቢያይዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ጋላታንዳኔ፤ ናንጋ ዋዶ ቢያይዲ ታ ያኦዛሢ ታኣኒ ቦንቸ ዓይናዳንዳኔ።
- 3 ዳቂሻኒ ዳንዳዑዋ፣ ዓሲ ማገፍንቲ ማዔ ዓሶና ሱኡጎ ማዒ ዋይሃ ዴኤፖ ዓሶ ጉሙርቁፖ።
- 4 ዔያታ ሃይቃዖ ሳኣ ዴማ ጌላኔ፤ ዒማ ከሎይዲ ዔያታ ማዳኒ ማሌ ባካ ቢያ ጉሪ ባይቃኔ።
- 5 ያይቆኦቤ ያኦሲ ዒዛ ማኣዳያ ማዔ ዓሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ፔ ያኦዛሢዳ ጌኤቁንቲሢ ዋዛዶንጎ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮንታ ሳዖንታ ዴኤፖ ባዞንታ ጊዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ማገፍሢኔ፤ ናንጊና ጉሙርቁንቲ ጎይሃ ናንጋያኔ።
- 7 ሄርቁንቲ ዋርቃ ዓሶም ፒዜ ዋጌ ዋጋኔ፤ ናይዲንቲዞንሢም ሙኡዚ ዒንጋኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቱኡቲ ዓሶዋ ቱኡዛፓ ዒ ቡላኔ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓኣፓ ባይቁ ዓሶኮ ዓኣፖ ቡላኔ፤ ሎኣማኒ ዓኣ ዓሶ ሳዓፓ ዔቁሳኔ፤ ዒሎ ማዔ ዓሶዋ ዒዚ ናቩካኔ።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሜሌ ዓጪፓ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንጋ ዓሶ ካፓኔ፤ ዜኤሪንዶ ማዔ ላኣሎንታ ዜኤር ናኣቸዋ ማኣዳኔ፤ ፑርቸ ዓሶኮ ጌኖ ማሊያ ጉሪ ማሃኔ።
- 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲ ማዒ ናንጋያኔ፤ ዒዮኔ! ኔ ያኦዛሢ ከሰካ ዋዶ ቢያይዲ ካኣታዲ ናንጋኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

147

- ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኦሲም ሺኢካ ጋላታ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዋ፤ ኦ ያኦሲ ቦንቸ ጋላታ ዓይነዋ ዓይናዲሢ ቃራኬ፤ ዒዛ ጋላቲዋ ዋዛሳያ፣ ሃሃ ኮይሳያኔ።
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩሩሳላሜ ጊንሃ ባካሲ ማዞኔ፤ ዒሰራዔኤሌፓ ዳውሲንቲ ዴንዴ ዓሶ ጊንሃ ዒ ማሃኔ።
- 3 ዒኔ ሜቁ ያዩ ዓሶ ዒዚ ዶዲሻኔ፤ ኪዖዋ ኦኡኮ ዒ ፓሃኒ ማራኔ።
- 4 ዦኦጋሢኮ ሚርጉዋ ዒዚ ፓይዲ ዔራኔ፤ ፔቲ ፔቲሢኮዋ ሱንዮ ዒ ጌሃኔ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ኦ ጎዳሢ ዴኤፒ፣ ሃሃ ዋልቁና ዓኣያኔ፤ ዒዚ ዔራ ዔራታ ሃይማኬ ጌይንቲዋያኔ።
- 6 ዒኖ ሹሌዔ ዓሶ ዒዚ ቦንቸሲ ዴጊሳኔ፤ ፑርቸ ማዳ ዓሶ ጋዓንቲ ሳዓ ከኤሪ ዳውሲሳኔ።
- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቸ ዓይነዋ ዓይናዲዋ፤

146:6 146:6 ዳኪ. ማዶ 4:24፤ 14:15።

- ጎሳ ሞርቁ ሞርቁያኑ ኑ ያክሳህ ዓይናዲ ሰንቸዋቱ።
- 8 ዓዲ ሻኦር ጫሪንጮይ ዲ ማጫኔ፤ ሳይዲ ዓርዚ ሞርቁሳኔ፤ ዲኮይዲ ማኣቲ ኬሲ ዓኣዲሳኔ።
- 9 ካዮ ሰንታ ቆሎንታ ሲያ ሙኡዚ ዓንጋኔ፤ ሙኡዚ ባይቆም ዓላታ ቁራኮ ናኣቶ ዓ ሙኡዚ።
- 10 ዓዲ ሞዳህ ደደ ፓራህንታ ያሎ ዓሰንታኮ ዎልቆ ዛጊቱዋሴ።
- 11 ዓዲ ሞዳህ ዓዲ ሰንቸ ዓገጫዘንህና ናንገና ናንጋ ናሹሞ ዓዲኮ ጉሙርቃዘንህኬ።
- 12 ዬሩሳሌም! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲ! ዪዮኔ! ኔ ያክሳህ ፑኡፒሲ ዓላሼ!
- 13 ዓዲ ኔኤኮ ማርሾ ካርኮ ጋጋርዞ ደዲሺ ካፓኔ፤ ኔ ጋራ ዓኣ ደር ዓዲ ዓንጃኔ።
- 14 ዓዲ ኔ ዓጮኮ ዛጸ ኮሺ ማሂ ካፓኔ፤ ቃራ ዘርጌ ካዲሲ ኔና ዓ ማሻኔ።
- 15 ሳዖ ፔ ቢታንቶና ዓዲ ዓይህኔ፤ ዓዲ ጋዓ ባካ ኔጉዎዎ ማዲንቲ ኩማኔ።
- 16 ዴኤፖ ሻጮ ዎዲንቲ ፑኡታጉዲ ሳዓ ዓዲ ማጫኔ፤ ሊኢሎጉዲ ላሃ ያልኮዎ ዲቢንህጉዲ ሳዓ ላኣላኔ።
- 17 ሻጮ ቃንጎጉዲ ሳዓ ዓዲ ዲኢኒሻኔ፤ ዬያ ኬዳ ሻጮ ቤርታ ያኢያ ጫርቂ ዔቃኒ ዳንደዑዋሴ።
- 18 ዬካፓ ዓዲ ዓይህህ ዓይህኔ፤ ዬይ ላኣዳዲ ዳይ ዓኣ ሻጮ ዓልቃኔ፤ ዠባሪ ዓዲ ዠባርሺሴም ዋኣህ ዓዲፓ ጎዳኔ።
- 19 ፔ ቃኣሎ ያይቆኦ ናኣቶም ዓዲኮ ዎጎንታ ዳምሰንታ ዓሰራዔኤሌም ፔጋሲ ዔርዛኔ።
- 20 ዬያ ቢያ ዓዲ ሜሌ ዓይጎ ዳሬማኣ ማዲባኣሴ፤ ዬያታ ዓዲኮ ዎጎ ዔሩዋሴ።

ናንገና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

148

- ማዠንቲ ቢያ ያኣሲ ጋላታንዳያ ኮይሳህ
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮይ ጋላቲዎቲ! ሎ ዴጌ ጫሪንጮ ዓኣ ማዠንታ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ጋላቲዎቲ።
- 2 ዓንህ፤ ዓዲኮ ከኢታንቻ ዓዲ ጋላቲዎቲ፤ ጫሪንጮይ ዓኣ ዓዲኮ ያሎ ዓሳ ቢያ ዓዲ ጋላቲዎቲ።
- 3 ዓሰንታ ዓገሮንታ ጋላቲዎቲ፤ ጫሪንጮ ፖዓ ዠኣጋህያ ዓዲ ጋላቲዎቲ።
- 4 ሌካ ዴግ ጌይ ዓኣ ጫሪንጮ ዓዲ ጋላቲዎቲ፤ ዴጌ ቤዘኮ ዑፃ ዓኣ ዋኣፃኣ ጋላቲዎቲ።
- 5 ቢያ ባካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲንጎ! ዓዲ ዓይህም ዬይ ባካ ቢያ ማዠንቲ።
- 6 ኬሰካ ዎይዲ ቢያ ላኣሚንቲዎ ዳምቤና ናንገና ናንጋንዳጉዲ ማዠ ደዲሺ ዔያቶ ዓ ጌህኔ።
- 7 ባዘይዳ ዓኣ ዴኤፖ ሰንታ

- ኮሺ ዔታዲ ቁልቦ ዋኣፃኣ ቢያ ሳዓፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዎቲ።
- 8 ዜኤሊንፃ፣ ዳኮ ሻጮ፣ ሻጮ ዴኤፖንታ ሻኦርንታ ዓዲኮ ዓይህም ማዲ ኩንህ ዴኤፖ ዓልጋህ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዎቲ።
- 9 ጌሚሮንታ ዲኮንታ ዓኣፓ ሙይንታ ሚያንታ ዴኤሎ ካያ ዓኣ ሚፃኣ ቢያ ዓዲ ጋላቲዎቲ።
- 10 ካዮ ሰንታ ጋራ ዓኣ ቆልሞንታ ሳይዲ ጎቹንቲ ሃንታ ባኮንታ ጋኣዘና ባራና ባካ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ጋላቲዎቲ።
- 11 ካኣቶንታ ሳይዲ ዓኣ ዴራ ቢያ ቢታንታ ዓኣ ሱኡጎንታ ዎጎ ዎጋ ዓሳኣ ቢያ ዓዲ ጋላቲዎቲ።
- 12 ዓቲንቆ ዴጌህንታ ዉዲራህንታ ጋርቻንታ ናኣቶንታ ቢያ ዓዲ ጋላቲዎቲ።
- 13 ዓዲኮ ሱንፃ ሜሌ ሱንፃ ቢያፓ ባሻህር ዓዲኮ ሰንቻ ሳዖና ጫሪንጮናፓ ባሽ ዴኤፒታህር ቢያህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲንጎ!
- 14 ዓዲኮ ዓሰና ዎላ ቱኡቲያ ማዔ ዓዲ ዳር ዓሰራዔኤሌ ዓዲ ዴጌዲ ሰንቸሴኔ፤ ጋላታ ጋላታንዳጉዲያኣ ዓዲ ዔያቶ ማህኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዎቲ!

149

- ጋላታ ዓይነት
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዎቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳህም ዓከ ዓይነት ኬሲ ዓይናዲዎቲ! ያኣሲ ዓሳ ቡኬ ቤዘይዳ ዓዲ ሰንቻም ዓይናዲዎቲ!
- 2 ዓሰራዔኤሌ ማዠ ያኣሲና ዎዛደንጎ! ዪዮኔ ዴራኣ ካኣቲር ኮኣሚ ዎዛደንጎ!
- 3 ዓዲ ሰንቻም ዓገጂ ዓገጂ ጋላቲንጎ፤ ካራቤ ባዒ፣ ጎኣላኣ ሞርቁ ሞርቁ ዓዲ ጋላቲንጎ።
- 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳር ዘጋዎ ዎዛደኔ፤ ባሽህ ዓንገ፣ ዓሮ ሼሌዔ ዓሶ ዓዲ ሰንቸሳኔ።
- 5 ያኣሲ ዳራ ዬያ ሰንቸንቲ ሰንቸር ዎዛደንጎ፤ ዎንቶ ላሂ ቤዛ ቢያ ዎዛዲ ዓይናደንጎ።
- 6 ጮንቻ ዓራፖ ዔያቶኮ ኩጫ ዓኣኔ፤ ዬያር ዔያታ ዓላሺ ዓላሺ፣ ዴግ ጌዔ ዑኡሲና ያኣሲ ጋላቲንጎ።
- 7 ዔያታ ዬያይዳቲ ሜሌ ካኣቶ ባሻኒ ሜሌ ዳርይዳ ዴኤፒ ሜቶ ዓጋኒ፣
- 8 ዬያ ዳርኮ ካኣቶ ካኒ ቢራታና ዴኤፖ ዴኤፖ ሱኡጎዎ ዳዳና ዓርቂ ቱካኒ፣
- 9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶይዳ ዎጌ ዎጎ ማዲ ኩንህኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳራ ባሽህ ዎልቁ ዳንቃንዳኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲንቶም!

150

- ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቱ!
 1 ናንገና ናንጋ ጎዳህ ጋላቱዋቱ!
 ዒዛም ደማዴ ጌኤዠ ማእሮይዳ ያኦሲ ጋላቱዋቱ!
   ዒዛኮ ዲቃህ ሄርሺሳ ዋልቃ ዓኣ
   ጫሪንጮይዳኣ ዒዛ ጋላቱዋቱ!
 2 ዒዚ ማዴ ዲቃህ ሄርሺሳ ማደሮ ጋላቱዋቱ፤
   ቤቃያ ባኣያ ማዔ ዳኤፑሞሮ ዒዛ ጋላቱዋቱ።
 3 ዛዬ ዋርቂ ዒዛ ጋላቱዋቱ፤
   ጎኦላንታ ዲቢ ሻሺና ዳንህህ ዋርቆ ጎኦሎዋ
   ዋርቂ ዋርቂ ዒዛ ጋላቱዋቱ።
 4 ካራቤ ባዒ ዒዛ ቦንቾም ዓገዳ ዓገዳ ጋላቱዋቱ፤
   ጎኦላንታ ሹሉንጎንታ ዋርቂ ዒዛ ጋላቱዋቱ።
 5 ዑኡቱቡሎ ዋሺ ዋሺ ዒዛ ጋላቱዋቱ፤
   ዑኡዛ ኮሺ ሚዛጳ ዑኡቱቡሎናኣ ዒዛ
   ጋላቱዋቱ።
 6 ሸምፔና ዓኣያ ማዔ ማዠንታ ቢያ
   ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቱ!
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቱንቶም!

ኮኦኪንሢ ማጻፈ ዓይጾ ካር

ኮኦኪንሢ ማጻፈ፡- ቶሴና ኮኦኪንሢ ሃይሴና ጌሰቶ ጎይሢና ገእጊንቴያ፡ ዓሲ ናንጊ ጎይሢንታ ካእሺ ባእዚ ዛላንታ ዔርዛያኬ፡፡ ባሼና ኬኤዛሢ፡- ዓሲ ናንጋ ናንጎይዳ ኬላ ኬላ ማዓ ባእዚ ዛላኬ፤ «ዔራቶኮ ቤርቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢኬ»፡፡ ጋዓ ዳምቦ ዔራንዳጉዲ ኬኤዛሢና ዓርቃኔ፡፡ ማጻፈገላ ዔርዛሢ፡- ካእሺ ማዶ ባእዚ ለሊቱዋንቴ ዓሲ ናንጋ ናንጎይዳ ኬላ ኬላ ማዶ ኩንሢ ኮይሳ ኮሺ ማላሢንታ ኮሺ ማዶዎ ቃሲ ዔርዛኔ፡፡ ሃዮ ማጻፈገላ ዳላ ሸሌዑዋ ዛላንታ ገቢ ዳንዳዒሢ ዛላንታ ዓሲኮ ሚጨንቲሢ ዛላና ጉሙርቁንቲሢ ዛላንታ ሚርጌ ባእዚ ኮኦኪንሢና ኬኤዛንቴኔ፡፡

ማጻፈገላ ዳላ ማዶ ማዶ ዓርቁ ባኮ

- ኮኦኪንሢ ዓይጎ ጎይሢና ማዶይዳ ጌኤሾንዶቲያ (1:1-6)
- ዔራቶ ኮሚሢ ዛላኮ ዘርና ዘር (1:7—7:27)
- ዔራቶ ሄርሺሢና ኬኤዛንቴ ዓይኑዋ (8:1—9:18)
- ሴሎዎኔ ኮኦኪንሢ (10:1—29:27)
- ዓጉራ ጌሰቲ ጌኤዘ (30:1-33)
- ካእቲ ሊሙዔኤሌም ዒንዳ ኬኤዚ ዔርዜ ባኮ (31:1-31)

ኮኦኪንሢኮ ማእዳ

1 ሃይ ኮኦኪንሢ ዳውቲ ናእዚ፡ ዒሰራዔኤሌ ካእቲ ሴሎዎኔ ኬኤዜያኬ፡፡ 2 ኮኦኪንሢ፡- ዔራቶና ኮሺ ዘርና ዔራኒ፡ ኮሺ ዳኤሢ ማላሢ ዓእ ዔራቶ ጌኤሲ ዔራሲያ ማእዳያኬ፡፡ 3 ዩያታ፡- ጎኑዋንታ ጊዜ ዋጊንታ ጊዙዋዎ ማዶሺሢና ዳምቤና ዔራቶና ሚርጌ ዓእ ናንጊ ባንሢ ዔኪ ዓእዳኔ፡፡ 4 ኮሺ ዔኤቢ ዔራባእሢም ጨንጨም ዔራቶ፤ ዳጌዘንሢ ማእ ዔራቶና ማሊ ጳቂሥሢና ዳንቁሳኔ፡፡ 5 ሃይ ኮኦኪንሢ፡- ዔር ዓሳ ዔራቶ ጌኤሲ ቃሳንዳጉዲ፡ ማሊ ጳቂሥዘንሢ ቃሲ ዔይቶም ዳምቤ ማዓ ዘር ዳንቃንዳጉዲ ማሃኔ፡፡ 6 ዔርቲባእያ ማዔ ኮኦኪንሢኮ ዓእሺንቴ ባኮ ዔር ዓሳ ሺኢሻ ዓእቲያ ባኮ ዩያና ዔራንዳጉዲ ዳንዳዒሳያኬ፡፡

ዳጌ ዓሳ ዘርና ዘር

7 ዔራቶኮ ቤርቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢኬ፤ ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ዔራቶና ዳምቤና ቦቦሃኔ፡፡
 8 ታ ናዓሢዮ! ኔ ዓዶ ዘር ዋይዜ፤ ኔ ዒንዳ ኔና ዔርዛ ባኮ ቢያ ቦሃ፡፡ 9 ዩይ ዘራ፡- ኔና ቦንቲሳያ ቶኦካ ዓሳ ባኮጉዲ፤ ሃሣ ባቃኖዎ ሚዛጲሳያ ቁንቴ ኔኤም ማዓንዳኔ፡፡
 10 ታ ናዓሢዮ! ጎዎ ዓሳ ኔኤኒ ዔይቶና ዋላ ዓእዳንዳጉዲ ኔና ጌሼቲ ዔይቶም ዔኤዒ፡፡
 11 ጎዶንቴ ዔይታ ኔና፡- «ዳቢንቲባእ ጌኤሺ ዓሲ ሳይፃ ካቲ ዳዒ ኑ ዎዶም፡ ኑኡና ዋላ ሃኒ ዩዔ፡፡
 12 ሃይቁ ዓሲ ዳኡጉ ዔኤዳሢጉዲ ኑኡኒያ ዔይታ

ኮሺ ሸምጉና ዓእንቴ ዔኤዶም፤ ዔቴይዳ ሎኦማ ዓሲጉዳያ ኑ ዔይቶ ማሆም! 13 ጴዳዎያ ማዔ ሚርጌ ዳማ ዳማ ኮሺ ባእዚ ኑ ዔካንዳኔ፤ ቡሪ ኑ ዔካ ባኮና ኑኡኮ ማእር ኑ ኩንሣንዳኔ፤ 14 ሃኒ ዩዒ ኑኡና ዋላ ጌቲ ማዔ፤ ወኤቁ፡ ሃሣ ቡሪ ኑ ዳንቃ ቆሎ ኑ ዋላ ዔካንዳኔ»፡፡ ጋዓንዳያ ናንዳኔ፡፡

15 ታ ናዓሢዮ! ዩያጉዳ ዓሰና ዋላ ዓእዲ፡፡ ዩያቶይዳ፡፡ ሸኢኬ፡፡ 16 ዔይታ ፑርታ ባእዚ ማዳኒ ጳሽካኔ፤ ሃሣ ዓሲ ዎዳኒያ ሩኡራያኬ፡፡ 17 ፐሪ ኔ ዓይሢ ኮዓ ካፔላ ኔና ዛጋንቴ ኔ ፐሪ ፐራሢ ኔና ማእዳያቱዋኬ፡፡ 18 ዩያ ማዳ ዓሳ ዔይታ ዓዲንቲ ሃይቃንዳ ፐራሢ ጌኤም ፐራኔ፡፡ 19 ዔርቲባእ ጎይሢና ቆሎ ቡኩሳ ዓሰ ዩይ ዔይታ ቡኩሴ ቆላ ዔይቶኮ ሸምጉሢ ባይዛንዳኔ፡፡ ጎርቲኖና ያርጎጨ ዓሰኮ ጋፒንፃ ዩማዳኬ፡፡

ዔራቶ ዔኤላ ዔኤላሢ

20 ዔራቶ ጎይሢዳ ዔቁ ዔኤላንታኔ፤ ዓሳ ቡካ ጳኦኮይዳኦ ዑኡዘ ጌኤሲ ዳጊዲ ዋይዚሳኔ፡፡
 21 ዓሲ ሚርጌ ዓእ ጎይዶይዳ ዒላታኔ፤ ካታዎ ጌሎ ካርኮ ዳራ ቡካ ቤዘይዳ ጌኤዘ ጌኤሲ ጌሰታኔ፤ ሂዚያ ጋዓኔ፡-
 22 «ዒንሢ ሃይ ዔራታ ፓጩ ዓሳ! ዓይዳ ሄላንዳኦና ዔኤዮ ማዔ ዒንሢ ናንጋኒ ኮዓይ! ዒንሢ ቦሃ ዓሳ! ዎማ ሄላንዳኦና ዒንሢ ቦሃያና ዎዛዲ ዒንሢ ናንጋንዳይ! ዒንሢ ዔኤዮ ዓሳ! ዎማ ሄላንዳኦና ዔራቶ ዒንሢ ዒፃይ? 23 ታ ዘር ዒንሢ ዔካቶ ታ ማሊያ ታ ዒንሢም ፔጋሴያ ናንዳንቴኬ፤ ታኦኮ ቃእሎዎ ታ ዒንሢ ዔርዜያናንዳንቴኬ፡፡ 24 ታ ባንሢ ዒንሢ ሙካንዳጉዲ ታ ኩጮ ቤኤዚ ታ ዒንሢ ዔኤላኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ታ ዔኤላያ ዋይዚባእኤ፡፡
 25 ታ ዘር ዒንሢ ቶኦቲኔ፤ ታ ጎርዎ ዒንሢ ዔኪባእኤ፡፡ 26 ዩያር ማታ ዒንሢ ሄሌ ዎዶና ታ ሚኤጫንዳኔ፤ ባይሰንታ ዒንሢዳ ሄሌ ዎዶና ታኦኒ ቦሃ ዓዓማላንዳኔ፡፡ 27 ዲቃቲሢ ጉዶ ዠባሬጉዲ ዒንሢዳ ዠባርሻኦና፡ ማታኦ ዓልጎ ዠባሬጉዲ ዒንሢ ገልፓኦና፡ ዎእዩሢና ማቶና ዒንሢ ሄላዛ ታ ዒንሢ ሚሚኤጫንዳኔ፡፡ 28 ዩያ ዎዶና ዒንሢ ታና፡ ዔራቶ ጋዓዘ ዔኤላንዳኔ፤ ታ ጋዓንቴ ዒንሢም ዩሃዓኬ፤ ዳማ ዳማ ቤሰካ ዒንሢ ታና ኮዓንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ታና ዳንቃዓኬ፡፡ 29 ዔራቶ ዒንሢ ዒፃይ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢያ ዒንሢ ናሽኪባእኤ፡፡ 30 ታ ዘር ዒንሢ ኮዒባእኤ፤ ታ ጎርዎ ዒንሢ ቦሃኔ፡፡ 31 ዩያር ዒንሢም ኮይሳ ማቶ ዒንሢ ዔካንዳኔ፤ ዒንሢኮ ጌኖ ማዶኮ ዓእፖዎ ዒንሢ ዳንቃንዳኔ፡፡ 32 ዔራቶ ፓጩ ዓሳ ዔራቶም ዋይዘ ዒፃ ዎያ ኬኤሎ ዳኬሢር ዔይታ ሃይቃንዳኔ፤ ዔኤዮ ዓሳ ቁል ጌይያ፡ ዔቁያና ባይቃንዳኔ፡፡ 33 ታኦም ዋይዛሢ ጋዓንቴ ሄርጋ ባእያ ናንጋንዳኔ፤ ዒጊቻ ባእዚያ ባእያ ሃውሻንዳኔ፡፡»

2

ዔራቶፓ ጴዳ ዓንጆ

1 ታ ናዓሢዮ! ታ ኔና ዔርዛ ባኮ ዔኤ፤ ታ ዓይሢዎዎ ኔ ዒና ዓርቁ፡፡ 2 ዔራቶ ኬኤዛ ሃይሴ ዒና፡፡ ዋይዜ፤ ዛጊ ማሊ ዔኪ ጳቂሢ፡፡ 3 ማሊ ጳቂሥሢ ዔኤላ፤ ዔራቶም ሃሣ ዑኡዘ ኔኤኮ

ዳጊዲ ዲላቲ። 4 ቢራ፤ ሃሣ ገንሣ ዓላቸና ሚኒሽ ዳገታኒ ነ ኮሳሣጉዲ ዔራቶ ደዲ ኮዔ። 5 ይያቢያ ነ ማዳቲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዲገጠሣ ዓይነታቸያ ነ ዔራጎዳኔ፤ ያኦሲ ዔራቶ ወ ኔ ዳገታጎዳኔ። 6 ዔራቶ ዲገገሣ ናገረና ናገጋ ጎዳኔ፤ ዔራቶጎታ ማሊ ጳቂሥሣጎታ ጳዳሣያ ዲዛይዳገኔ። 7 ዲዚ ፒዜ ዓሰም ኮሺ ዔራቶ ዲገገኔ፤ ማዳ ማዳይዳ ሶሃሳ ባኣዚባኣ ዓሰም ዲ ገቲማኔ። 8 ዲዚ ፒዜ ዋጌ ዋገጎታ ጎይያ ዛጋኔ፤ ዲዛም ጉሙርቂጎቲ ማዳዘንሣ ዲ ካገኔ።

9 ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ቢያ ነ ዋይዜቲ ዓሉዋ፡ ፒዜ ዋጌ፡ ጎኔ ማዳዋ ነ ዔራጎዳኔ፤ ነ ማዳኒ ኮይሳ ባኮዋ ቢያ ነ ዔራጎዳኔ። 10 ዔራ ዓሲ ነ ማዳጎዳኔ፤ ዔራታ ኔኤም ዋዛ ዲገገጎዳኔ። 11 ሃኪሲ ማሊሣ ኔና ካገኔ፤ ማሊ ዲና ዔኪሣያኣ ፑርታ ባኣዚገ ኔና ዓይሳኔ። 12 ዔራቶ ኔና ፑርቶ ዓሰ ጎይያና ዔያቶኮ ዋሶ ጌኤዘናገ ዓውሳጎዳኔ። 13 ይያጉዳ ዓሳ ጎሞ ዲሞይዳ ናገጋኒ ዓሉሞ ጎይያ ሃሽዘንሣኔ። 14 ይያ ዓሰ ዋዛሳ ባኣዚ፡- ፒዜ ባኮ ዋሰሲሣና ጌኔ ማዔ ፑርታ ማዳ ማዳሣኔ። 15 ዔያታ ጉሙርቂጎቲዋ ዋሶ ዓሲኔ።

16 ዓካሪ ታኣኒ ኔኤም ጋዓ ባኮ ነ ዋይዜቲ ሺኣቲ ጌሰቲሣና ኔና ፒራ ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሎገ ቶላኒ ነ ዳጎዳዓ። 17 ይያጉዳ ላኣላ ዲዛ ዳጌ ዓኣዎ ለዔ ዓኒም ዓኣ ጉሙርቂጎቲዋ ገጠሳያና ያኦሲ ቤርታ ዲዛ ጫኣቂ ጫኣቂዋ ዋላያኔ። 18 ዲዘ ማኣሪ ነ ዓኣዳቲ ጎይያ ኔኤሲ ሃይቢ ባንሣ ዓኣዳሣ ማዳጎዳኔ፤ ዲዘ ባንሣ ዓኣዳ፡- ሃይቂ ዓሰ ዓጮ ባንሣ ኬዲሣጉዲኔ። 19 ዲዘ ባንሣ ዓኣዳሣ ቢያ ማዕ-ዋሴ፤ ናገረ ጎይሣያ ዳገታኒ ዳጎዳዕ-ዋሴ። 20 ይያሮ ኮዥ ዓሳ ሃጎቲ ጎይያ ሃጎታኒና ይይ ዓሳ ናገጌ ጎይያ ናገጋኒ ኔና ኮይሳኔ። 21 ሃኖ ዓጮሎይዳ ናገጋኒ ኮይሳዘንሣ ዲኖ ፒዜዘንሣና ኮዥ ዓሰንሣኔ። 22 ፑርቶ ዓሰ ጋዓጎቲ ያኦሲ ሳዓገ ሃይቢና ዓርቂ ዔካጎዳኔ፤ ዲዛም ጉሙርቂጎቲዋ ዓሰ ሆኦሪጉዲ ዲ ቱገ ባይዘንዳኔ።

3

ዳጌ ዓሰ ዘርና ዘር

1 ታ ናዓሣዮ! ታ ኔና ዔርዛ ባኮ ዋሊገ፤ ታ ዓይሣ ዓይሣዎ ወ ዲና ዓርቂ። 2 ታ ዔርዚያ ኔኤም ሚርጌ ያደሲ ለዓጎታ ኮሹሞጎታ ዋዛጎታ ዲገገጎዳኔ። 3 ጉሙርቂጎቲሣና ጎኦሞና ሃሺገ፤ ነ ሆላ ማይጎታ ቂጎቲጉዲ ዛገ ዓርቂ፤ ኔኤኮ ዲኖ ጋራ ያኣ። 4 ይያ ነ ማዳቲ ያኦሲና ዓሲና ቤርታ ናሽከጎቲሣና ኮሺ ሱንሣና ዳገታጎዳኔ።

5 ጉቤ ዲናገ ናገረና ናገጋ ጎዳ ጉሙርቂ፡ ነ ዔራቶና ሄርሺጎቲገ። 6 ነ ማዳ ባኮና ቢያ ናገረና ናገጋ ጎዳ ኔኤኮ ቤርታሴ፤ ዲዚ ኔና ፒዜ ጎይሣ ዔኪ ዓኣዳጎዳኔ። 7 «ታኣኒ ዔርኬ» ጌይገ። ይያይዳገ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዲገጠ። ፑርታ ባኣዚዳገ ሃኔ። 8 ይያ ነ ማዳቲ ዕ-ፃ ኔኤኮ ማዳጎዳኔ፤ ሚጌያማኣ ደዲሞ ነ ዳገታጎዳኔ። 9 ኔኤኮ ቆሎና ጎዥኣ ኔኤኮ ካዲሳ ባኮናገ ቢያ ቤርቶ ናገረና ናገጋ ጎዳም ዲገገ ዲዛ ቦንቶ። 10 ነ ይያይዳቲ ኮና ኔኤኮ ሃኣኮና ኮማጎዳኔ፤ ዋይያ

ጩኦጳ ቤዘይዳ ዓኪ ሃገ ጩኦጳ ዋይና ዑዣ ኮሚ ላኣለጎታጎዳኔ።

11 ታ ናዓሣዮ! ናገረና ናገጋ ጎዳ ጎሪ ዘር ዘር ቶኣቶገ፤ ኔና ዲ ጎሪ ዘር ዋይና ዲናገ ዳጋዲገ።

12 ዓዳ ፔኤኮ ናሽካ ናዮ ጎሪ ዘርሣጉዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዲ ናሽካ ዓሰ ጎሪ ዘርኔ።

ዔራቶኮ ኮሺ ኮይሳያ ማዒያ

13 ዔራቶ ዳገታያና ማሊ ጳቂሥሣ ሚኒሽ ማሣ ዛጋ ዓሲ ዓጎጂጎቲያኔ። 14 ይያሮ ዔራቶ ቢራ ዓጎገገ ባሽ ባኣዚ ኔኤም ጳዳሳኔ፤ ሃሣ ዋርቂይዳገኣ ዑሣ ዓኣዳ ባኣዚ ኔኤም ዳጎቂሳጎዳኔ። 15 ዔራቶ፡- ኮሺ ሚዛጳ ሹጫገ ባሽ ቦንቶጎታያኔ፤ ኔኤኒ ዳገታኒ ኮዓ ባኮይዳገ ቢያ ዲዘና ቤቃ ባኣዚ ፔቲታዮ ባኣሴ። 16 ዔራቶ ፔኤኮ ሚዛቆ ኮጫ ሚርጌ ለዔ፤ ሻውሎ ኮጫ ሃሣ ያርጎቶሞጎታ ቦንቶጎታ ዓርቂ። 17 ጎይያ ዲዘኮ ዋዛ ጎይሣኔ፤ ሃጎቶ ጎይያኣ ቢያ ኮሹሞ ኮሚያኔ። 18 ዔራቶ፡- ዲዘ ዛገ ዓርቃ ዓሲም ናገረ ዲገገያኔ፤ ዲዘ ሚኒሽ ማሣ ዛጋ ዓሳ ዓጎጂጎቲያኔ።

19 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዔራቶና ሳዮ ማገፍኔ፤ ማሊ ጳቂሥሣና ጫሪጎጮ ደዲሺ ዔቂሴኔ።

20 ዲዛ ዔራቶና ዋር ዋኣፃ ዋታኔ፤ ሻኣራ ሳዮም ዲሮ ዋርቂሳኔ።

21 ታ ናዓሣዮ! ኮሺ ዔራቶና ሃኪሲ ማሊ ጳቂሥሣና ደዲሺ ዓርቂ፤ ኔገዳገ ዔያቶ ሃኪሲገ።

22 ዔያታ ኔኤም ያደሲ ናገረጎታ ኮሺ ናገረያ ዲገገጎዳኔ። 23 ኔኤኒ ዓኣዳ ጎይያ ዲገቶሞ ባኣዮ ጉሙርቂ ዓኣዳኒ ዳጎዳዓኔ፤ ፔቲታዮ ኔኤኒ ዲቂጎታዓኔ። 24 ኔኤኒ ላሃ ዋይና ዲገጠጎኔ፤ ዋጎቶ ጉቤ ኮሺ ገንዖ ነ ገንዓጎዳኔ። 25 ፑርቶ ዋሶ ዑፃ ዔራቶጎቲ ሄላ ማታሣና ባይሲጎቶና «ታና ሄላጎዳኔ» ጌይ ነ ዲገጠጎኔ። 26 ናገረና ናገጋ ጎዳ ኔኤኮ ጉሙርቂጎቲሣ ማዒ ፒሮና ነ ዓርቂጎቲዋጉዲ ኔና ካገጎዳኔ።

ዓሲና ዋላ ኮሺ ናገረሣ

27 ነ ማኣዳኒ ኮይሳ ዓሲም ነ ዳጎዳዔሣጉዳያ ኮሺ ባኣዚ ማዳሣገ ገንሣም ጌይገ። 28 ሜታዳ ነ ዓሺናሣ ሃኖ ነ ማኣዳኒ ዳጎዳዓያታዮ «ቃራኬ፡ ዘር» ጌይ ጌይ ሃጎቲሲ ዲዘ ላቢሲገ። 29 ኔና ጉሙርቂ ነ ኮይላ ናገጋ ነ ዓሺናሣዳ ጌኔና ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ማሊገ። 30 ዓይሳዋ ፑርታ ማዳባኣ ዓሲ ዔኤቢ ማዳባኣጎቲ ዋጌና ዓይሣሲገ። 31 ጌኖ ማዳ ዓሰ ቂኢሪገ፤ ሃሣ ዔያታ ማዳ ጌኖ ማዳ ጎይያ ማዳገ። 32 ናገረና ናገጋ ጎዳ ፑርቶ ማዳ ዓሰ ዲዒፃኔ፤ ዲኖ ፒዜዘንሣም ጋዓጎቲ ፔኤኮ ዲና ዓኣ ባኮ ዲዚ ፔጋሲ ኬኤዛኔ። 33 ናገረና ናገጋ ጎዳ ፑርቶ ማዳ ዓሰ ማኣሪ ጋዳማ ዳካኔ፤ ኮዥ ዓሰ ማኣሮ ጋዓጎቲ ዓጎጂኔ። 34 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሶሃ ዓማላ ዓሰ ቶኣቶኔ፤ ሹሌዔ ዓሰ ጋዓጎቲ ቦንቶሳኔ።

35 ዔራ ማዒ ዓሳ ኮሺ ቦንቶ ዳገታጎዳኔ፤ ዔኤዮ ዓሳ ጋዓጎቲ ዳውሲጎታጎዳኔ።

3:4 3:4 ሉቃ. 2:52። 3:7 3:7 ሮሜ 12:16። 3:11 3:11 ዒዮ. 5:17። 3:12 3:12 ዔ.ብ. 12:6፤ ዮሃ. ያጉጳ 3:19። 3:34 3:34 ያይ. 4:6፤ 1ጴፂ. 5:5።

4

ዔራቶፓ ጳጳሳ ባኣዚ

1 ታ ናባዮቴ! ዔንሚ ዓድንሚኮ ዘር ዋይዙዋቴ፤ ኮሺ ዒናፓ ዋይዙዋቴ፤ ማሊ ጳቂሥሚያ ዔንሚ ዳንቃንዳ፤ 2 ታኣኒ ዔንሚ ዔርዘ ዔርዘፃ ኮሺ ማዔሚር ቁል ጌይፖቴ። 3 ታኣኒ ታ ዓድና ዋላ ዳካ ናይ ዓኣዖ ናንጌኔ፤ ታ ዓንድኮዋ ታ ፔቴኬ። 4 ዔማና ታ ዓዴ ታና ሂዚ ጌይ ዔርዘኔ፡- «ታ ኬኤዛ ባኮ ጉቤ ኔ ዒና ዓርቄ፤ ታኣኮ ዓይሚያዎ ማዲ ኩንሚ፤ ሽምፔና ኔ ናንጋንዳ። 5 ዔራቶና ማሊ ጳቂሥሚና ዳንቃኒ ደዴ፤ ታ ኔና ጋዓ ባኮ ዋሊፖ፤ ሃሣ ቁል ጌይፖ። 6 ዔራቶ ሃሺፖ፤ ዒዛ ኔና ካፓንዳ፤ ዒዛ ናሽኬ፤ ማቶ ቢያይዳፓ ኔና ዓይሳንዳ። 7 ዔራቶ ቢያይዳፓ ዑሣ ማዔሚር ዒዛ ሚኢሽ ማሂ ዘጌ፤ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ኔና ጨገሻያ ማዔቴያ ማሊ ጳቂሥሚ ዳንቃኒ ደዴ። 8 ዔራቶ ቦንቸ፤ ዒዛ ኔና ዳግ ዳገዳንዳ፤ ደዲሺ ኔ ዒዛ ዓርቄቴ ኔና ቦንቸሳንዳ። 9 ቦንቸር ቶኣካ ዓጎ ባኮ ኔና ዒዛ ዓገሲሳንዳ፤ ሃሣ ሚዛጺ ማዔ ካኣቶ ቶኣካ ዓጎ ባኮዋ ኔኤም ዔንጋንዳ።»

10 ታ ናባሚዮ! ዋይዘ፤ ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኮ ዋይዘ፤ ናንጎ ለዔ ኔኤኮ ያድቃንዳ። 11 ኔና ታኣኒ ዔራቶ ጎይሚ ዳዊኔ፤ ፒዜ ጎይሚ ታ ኔና ዔኪ ዓኣዳ። 12 ዔራቶና ኔ ሃንቴቴ ታኣካ ኔኤኮ ቃዘንታዓኬ፤ ኔ ጳሽኬቴያ ዳቂንታዓኬ። 13 ኔ ዔራ ዔራታ ሽምፔ ኔኤም ዔንጋሚር ደዲሺ ዓርቄ፤ ሃሺፖ፤ ኮሺ ዘገ ካፔ። 14 ፑርቶ ዓሳ ዓኣዳ ጎይያና ዓኣዳፖ፤ ዔያታ ማዳ ጎይያዎ ማዲፖ። 15 ዒኢፓ ሺኢኬ፤ ዒኢና ሃንቴፖ፤ ዬያፓ ሃኪ ኔ ጎይሚና ዓኣዳ። 16 ፑርታ ባኣዚ ማዲ ባኣንቴ ዔያቶኮ ሃውሻ ባኣሴ፤ ዓሲዳ ሜቶ ዔያታ ሂሊሲ ባኣቴ ዋንቶ ጉቤ ገንዓባኣያ ዔያታ ዋርቃ። 17 ዋይዘ ዒዳሚና ጌኔ ማዳና ዔያቶኮ ሙኡዘና ዑሺናጉዴያኬ።

18 ኮዮ ዓሳኮ ጎይያ፡- ካሪሚ ፖዔጉዲኬ፤ ሮኦር ፖዓ ጉቤ ፖዓንዳያ ሃላንዳኣና ዬይ ቃሲንቴ ቃሲንቴ ዓኣዳ። 19 ፑርቶ ዓሳ ጎይያ ጋዓንቴ ሻኔ ዳሚጉዲኬ፤ ዔያታ ሎኦማኔ፤ ዔያቶ ሎንሚ ባካ ዓይጎታቴያ ዔያታ ዔራዋሴ።

20 ታ ናባሚዮ! ታ ጋዓሚ ዒና ዔኪ ዋይዘ፤ ታ ኬኤዛ ባኮዋ ዘቲ ጌይ ኮሺ ዋይዘ። 21 ኔኤኮ ዓኣፓፓ ዔያቶ ሺኢሺፖ፤ ኔ ዒና ዔያቶ ዓርቄ ካፔ። 22 ዬያታ ዔያቶ ማሊ ጳቂሥዘንሚና ናንገ ዔንጋኔ፤ ዑያዎ ኔኤኮ ማሃንዳ። 23 ዒኔ ናንገኮ ካራ ማዔሚር ዒና ኔኤኮ ቢያ ባኣዚዳፓ ባሺ ማሂ ዘገ ካፔ። 24 ፑርታ ጌኤሲ ኔ ዳንጋፓ ኬሲፖ፤ ሉኡዙሞና ጌሺሚና ኔኤፓ ሃኪሴ። 25 ዓኣፓ ኔኤኮ ፒዜ ዘጎንጎ፤ ሻውላ ሚዛቃ ጎውዋያ ሴካ ቤርቴም ዘጌ። 26 ቶካ ኔኤኮ ፒዜ ጎይሚ ሃንቶንጎ፤ ኔ ሃንታ ጎይያ ቢያ ኔኤም ገኢጋንዳ። 27 ኔ ዴንዳ ጎይያ ሚዛቄ፤ ሻውላ ጌይሲፖ፤ ፑርታ ባኣዚ ባንሚ ዓኣዳሚፓ ቶኮ ኔኤኮ ማሃ።

5

ዘኣሰካ ኮኦሚሚዳፓ ሃኪሚ ዘላ

1 ታ ናባሚዮ! ታ ኔኤም ኬኤዛ ዔራቶና ማሊ ጳቂሚያና ኮሺ ዒናፓ ዋይዘ። 2 ዬያ ኔ ማዴቴ ጳቂሚ

ዔራቶ ኔ ማዓንዳ፤ ጌኤዛ ኔኤኮ ዔራቶ ዓኣዖ ማዔሚ ፔጋሲ ዳዋንዳ። 3 ዘኣሰካ ኮኦሚ ላኣኢኮ ሙሱራ ያሎሊ ዔኤሲ ያዳያ ማላ፤ ጌኤዛ ዒዛኮ ዘይቶ ቲዣፓ ባሺ ሺኢታያኬ። 4 ጋፒንፃ ጋዓንቴ ዒዛ ዋላንጋጉዲ ጫንቃያና ለምፃ ዘላ ዓጨ ማዔ ጨንቻ ዓፓርጉዲ ቲቃያኬ። 5 ጎይያ ዒዛሲ ሃይቢ ባንሚ ዔኪ ሂሊሳ፤ ዒዛ ሄርቃ ፔቴ ፔቴ ታኣካ ሃይቄ ዓሶ ዓጮ ባንሚ ዔኪ ዴንዳያኬ። 6 ናንገ ባንሚ ዔኪ ዓኣዳ ጎይያ ባንሚ ዴንዳዋሴ፤ ጉሪ ዒዛ ዣዣኣላ፤ ጋዓንቴ ዬያ ዣኣኣሊ ዔዛ ዔራዋሴ።

7 ታ ናባሚዮ! ዋይዘ፤ ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኮፓ ሃኪፖ። 8 ዬናጉዴ ላኣሎፓ ሃኪ፤ ዒዛ ማኣር ካር ባንሚታዎ ዑኪፖ። 9 ኔ ያዲዲ ባኣቴ፡- ኔኤኮ ዓኣ ቦንቸ ማሊ ዓሲ ዔካንዳ፤ ሃገ ኔ ዴጌ ዓኣዖ ፑርታ ዓሲ ኩሽካ ሃይቃንዳ፤ 10 ቆሎ ኔኤኮ ቢያ ፃንጎ ዓሲ ዔካንዳ፤ ኔ ላቤ ባካ ማሊ ዓሲም ማዓንዳ። 11 ዑፃ ኔኤኮ ሙይንቴ ጋፓንዳሚር ሃይቃኒ ኔ ሳዛ ጋሽካንዳ፤ 12 ኔ ዔማና፡- «ዓሲ ጋዓ ባኣዚ ታ ዋይዘባኣሚና ዓሲ ጎራ ጎራ ፔቴታዎ ታ ዔኪባኣሚ ዓይጎርዳይ! 13 ታና ዔርዘ ዓሳ ጋዓ ባኮ ታ ዋይዘኒ ኮሲባኣሴ፤ ዔያቶኮ ዘርዋ ታ ዔኪባኣሴ። 14 ዬያር ዴራ ቡኪንታ ጳኣኮይዳ ባይሲንታ ባንሚ ሄላኒ ታ ዑኬ።» ጋዓንዳ።

ማቾ ናሽኪሚ ዘላ

15 ኔ ቦኣኬ ዔቶ ዋኣያና ዓልቃ ዋኣያናፓ ኔ ዑሽኪ ዴኤቦ ዘኣራሚጉዲ ኔ ማቾም ጉሙርቄንታዎ ማዒ ዒዛ ሌሊ ናሽኪሚና ዋዛዳያ ማዔ። 16 ላኣሊ ጌዔሚ ጉቤ ዑሽካ ዓልቃ ዋኣሚ ማዒ። 17 ኔኤኒ ቦኣኬ ዔቶ ዋኣያና ዓልቃ ዋኣያ ኔኤና ዋላ ዴይ ዑሽካ ዓሲባኣያ ኔኤር ሌሊ ማዖንጎ። 18 ዬያር ዴጋቶና ዓኣዖ ኔ ዔኬ ማቻ ቃራ ዓልቃ ዋኣሚ ማዔሚር ኔኤም ዓንጂንቶንጎ፤ ዒዛና ዋላ ዋዛዳ። 19 ዒዛ ናሻ ሞይሊ፤ ሃሣ ገንሣ ሚዛጺ ገንፃ ኔኤም ማዖንጎ። ዒዛኮ ሚዛጺ ማ ቢያ ዋዴ ኔና ዋዛጎያ ማዖንጎ፤ ሃሣ ዒዛኮ ናሽሞና ቢያ ዋዴ ዋዛዳ። 20 ታ ናባሚዮ! ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሎና ኔ ዓይጋ ዴዒንቴ ዔውታይ? ማሊ ዓሲ ላኣሊና ዋላ ኔ ዓይጋ ላሃይ? 21 ያኣሲ ዓሲ ማዳ ባኣዚ ቢያ ዘዘጋ፤ ሃሣ ዓኣዳ ጎይያዎ ቢያ ዳንቃ። 22 ጎሚ ዓሲ ዒዛኮ ፑርቱማ ፒሪ ዓርቃ፤ ፔኤኮ ጎሞ ሱዘና ዒ ማርታ። 23 ቢያፓ ዑሣ ማዔ ዔኤያቶና ጎይያ ፔኤኮ ዳባ፤ ፔና ዓርቄ ካፓኒ ዳንዳዎ ባሺንታፓ ዔቁያና ሃይቃ።

6

ሚሊ ዓሲም ጋሌ ጨገሚ ዘላ ላቶና ላቲሚ

1 ታ ናባሚዮ! ፔኤኮ ጋሎ ጨጋኒ ዳንዳዒባኣ ዓሲም ዒዛ ዘሎ ኔ ጨጋኒ ጫኣቄ፤ ኔ ጌሰቴ ጌኤዘና ፒርጉዲ ኔ ዓርቄንቴቴ። 2 ኔ ጫኣቄ ጫኣቄሞናኣ ዳዲንቴያ ማዔቴ። 3 ታ ናባሚዮ! ዬያ ዓሚን ቢታንቶ ዴማ ኔ ጌሌ፤ ዬያር ዒዛ ዴማፓ ኔ ኬሰካኒ ኮዔቴ ሩኡሪና ዒዛ ኮይላ ዴንዲ፤ ኔ ዋኣሶ ማዔሚር ሃሻንዳጉዲ ዒዛ ሺኢቄ። 4 ዬያይዲዋላ ላሂፖ፤ ገንዓኣ ኔና ዓርቆፓ። 5 ጌንዓ ኬም ዓሲዳፓ፤ ካፒያኣ ፒርይዳፓ ቶላሚጉዲ ኔኤኒያ ኔና ዓውሴ።

ቤልጸው

6 ኔኤኒ ሃይ ቤልጸው ዓንካ ዓላ ቤሲ ዳንዲ ዲዛ ማዳ ባኮ ዛጊ ዔራቶ ዔኬ። 7 ዓንኮ ዔኬ ዓላዳ ሱኡገንታ ዋይሃያንታ ባኣሲ፤ 8 ጋንገቲ ዔያታ ፔኤኮ ሙዖ ዖጎዖና ቡኩሳኔ፤ ሃኣካ ካፄ ዋዶናኣ ዔያቶም ኮይሳ ሙዖ ዔያታ ቡኩሳኔ። 9 ዓካሪ ሃይ ኔ ቤልጸው! ኔ ላሃሂ ዋማ ሃላንዳኣናዳይ? ገንዓሰካገገ ኔ ጸጫንዳሂ ዓይዳዳይ? 10 «ዳካ ታ ላሃ፤ ገንዓንዳኔ፤ ኩጮና ማዳ ሃሺ ዳካ ታ ሃውሻንዳኔ» ኔኤኒ ገዒ። 11 ሃጊ ኔ ላሃ ቤዛ ዓኣንገቲ ማንቃቶና ዔኤቢኮ ባይቁሂ ዖልዚ ዓንገጋም ቱኡቲ ሱላጉዲ ኔ ዔራቶንገቲ ጊዳ ሙካንዳኔ።

ሉኡዙሞና ዓሲ ገሻ ዓሲ

12 ገሡዋ ዓሲና ፑርታ ዓሲና ቢያ ቤሲ ሃንቲ ሃንቲ ገኤሲ ዲዲ ሺራኔ። 13 ዲዚ ገሸሂና ዓኣፒ ዋዳኔ፤ ቶከናኣ ዳቀኔ፤ ፔ ኩጮናኣ ኬኤላሲ ዳቀኔ። 14 ቢያ ዋዳ ፔኤኮ ዋቦ ማሊያና ፑርታ ባኣዚ ማዳ፤ ማላኔ፤ ሃሃ ቢያ ዋዳ ዑራ ማኣኔ። 15 ዬያር ዲ ዔራቶንገቲ ባይሲንታ ዲዛ ሃላንዳኔ፤ ዳቃኒ ዲ ዳንዳዑዋ ጎይሂና ዓኣፒ ጊኢ ጳማጉዳያና ጋፒ ዲ ባይቃንዳኔ።

ዖኣሲ ዲዓ ላንካይ ባኣዚ

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዓ ላሆ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ላሆ ሌሊቱዋንገቲ ዲዚ ዲዓ ባካ ላንካይኬ፤ ላንካሳዞ ዲዚ ዲናፒ ዲዓኔ፤ ዬንሂ ሃካፒ ዳማ ፓይዲንታዘንሂኬ።

17 ቦሂሂና ዛጋ ዓኣፒ ሉኡዙሞ ገሰታ ዓንዲርሲ ገኤሺ ዓሲ ዋዳ ኩቹ

18 ፑርታ ማሊሂ ማላ ዲኔ ፑርቱም ባንሂ ጳሽካኒ ሩኡራ ቶኪ

19 ሉኡዙሞይዳ ሉኡዙሞ ቃሲ ቃሲ ኬኤዛ ማርካና ዋሊኮ ላጌ ማዔ ዓሲ ባኣካ ዑራ ማዢሲሳ ዓሲናኬ።

ዘኣሰካ ኮኣሚሂዳፓ ሃከሂ

20 ታ ናዓሂዮ! ኔ ዓዶኮ ዓይሂዮ ማዲ ኩንሂ፤ ኔ ዓንዳ ኔና ዔርዜ ባኮ ፔቲታዖ ሃሸፓ። 21 ዔያቶኮ ዳምቦ ጎይዖ ቢያ ዋዳ ሃንገቲ፤ ዔያታ ገዔ ባኮ ቢያ ዋዳ ካፔ፤ 22 ዔያታ ኔና ዔርዜ ባካ ኔ ዓኣዳ ጎይዖ ኔና ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዋንቶ ኔ ላሃኣና ኔና ካፒንዳኔ፤ ርኡርዋ ኔና ዘራንዳኔ። 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሂዮ ያምፔጉዲ፤ ዲ ዔርዛ ባካኣ ፖዒጉዲ ኔኤም ፖዒንዳኔ፤ ዲዛኮ ጎሪ ዘሮ ዘራ ዋማይዲ ኔ ናንጋኒ ዳንዳዓቲያ ኔና ዔርዛንዳኔ። 24 ፑርቶ ላኣሎይዳፓ ኔ ሃካንዳጉዲና ሜሌ ዓሶ ላኣሎኮ ዳቢሳ ገኤዘይዳፓ ኔ ካፒንታንዳጉዲ ኔና ማኣዳንዳኔ። 25 ዔያቶኮ ሚዛጸም ዛጊ ዓፃዲፓ፤ ዓኣፓ ዔያታ ዋዳሂና ገሸንገቲ ዔውቲፓ። 26 ፔቲ ዓቲንቁ ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊ ፔቲ ካሃ ሻንቆ ሚኢሸና ዳንቃኒ ዳንዳዓኔ፤ ሜሌ ዓሲ ላኣሊና ዘኣሰካ ኮኣሚሂ ጋንገቲ ሸምፔ ጨገሲሳኔ።

27 ቶኪ ባኣካ ታሚ ዓርቁ ማኣዓ ሙይንቱዋንገቲ ቶላ ዓሲ ዓኣ? 28 ሃሃ ታሚ ቁንሂ ሄርቁ ዳንዳዮ ቶኪ ሚቹንቱዋ ዓሲ ዓኣ? 29 ሜሌ ዓሲ ላኣሊና ላሃ ዓሲ ዬያጉዲኬ፤ ሜሌ ዓሲ ላኣሊና ካኣማይ ሜቶ ሄሉዋዮ ዓቱዋሲ፤ 30 ዉሲ ናይዲንታዮ ካሃ

ዉኡቁቲ ዓሲ ዲቃሂ ሄርሺሳ ባኣዚቱዋሲ። 31 ዲ ዓርቁንቱም ዲዛኮ ማኣራ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹሳዮ ማዔቲያ ላንካይ ጳንጨፎ ማሂ ዒዚ ጨጨጋንዳኔ። 32 ዓሲ ላኣሊና ላሃሂ ጋንገቲ ዲና ባይቁ ዓሲኬ፤ ሸምፓሂ ፔኤኮ ዲ ጉሪ ባይዛንዳኔ። 33 ዳውሲንገቲና ጳዲና ዲዛ ሃላንዳኔ፤ ቢያ ዋዳ ቦርሲንገቲ ጎይሂ ዲ ናንጋንዳኔ። 34 ዬኖ ላኣሌሎ ዓኒኮ «ታጊዳፓ ሜሌም ማዓኒ ኮይሱዋሲ» ጋዓ ዳጎ ዔቁሳንዳኔ፤ ዲ ኮም ዔካ ዋዶና ዬያ ዓሂም ሚጨንገቲንዳዋሲ። 35 ዓይጎጉዳ ዳቦዋ ዲ ዔካኒ ኮዒንዳዋሲ፤ ዲዛም ዲንጎ ባኮኮ ሚርጉማ ዳጎ ዲዛኮ ሸሚሱዋሲ።

7

ጉሙርቁንቱዋ ማቾ

1 ታ ናዓሂዮ! ቃኣሎ ታኣኮ ካፔ፤ ታኣኮ ዓይሂዮም ኔ ዲና ዓርቁ። 2 ሸምፔና ናንጋኒ ታ ዓይሂዮ ካፔ፤ ታ ኔና ዔርዛ ባኮ ቢያ ዓኣፖኮ ኔኤኮ ካርዖማጉዲ ዛጊ ካፔ፤ 3 ኬኤሎይዳ ዓኣ ዢኢራሂጉዲ ካፔ፤ ኔኤኮ ዲኖ ሳሌዳይዳ ባይቁዋ ጎይሂ ያኣፔ። 4 ዔራቶ ኔኤኮ ገርጉዲ፤ ማሊ ጳቂሥሂያ ዑኬ ዲጊጊጉዲ ማሂ ፓይዳ። 5 ዬንሂ ባኮንሂ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሎፓ ኔ ሃካንዳጉዲና ሜሌ ዓሶ ላኣሎኮ ዳቢሳ ገኤዘይዳፓ ኔ ካፒንታንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሊኮ ገሸሂ

6 ፔቲ ኬሊ ታ ማኣሮኮ ፑልቶ ካርና ሴካ ዙሎ ታ ዛጋንገቲ። 7 ዔራቶ ፓጮፎ ዓሶ ባኣካፓ ዳጌሰከንሂ ታኣም ጳዴኔ፤ ዬያቶ ባኣካፓ ፔቲ ዲናባኣ ዳጌሰከንሂ ታ ዳንቁኔ። 8 ፔቲ ላኣሊሰከና ናንጋ ማኣሪኮ ኮይላ ጎይዖ ቃሳዳ ካራና ዲ ዓኣዳኔ፤ ዲዚ ዲዛኮ ማኣር ባንዮና ዳንዳኔ። 9 ዬያ ዲዚ ማዳሂ ዓባ ገሌም ሳዓ ሃባርታንገቲኬ፤ 10 ዬካፓ ላኣሌላ ኬሰካዖ ዳጌሂ ዳንቁኔ፤ ዲዛ ማኣዔ ጎይዖ ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊ ማዔሂ ዔርዛያኬ፤ ዲዛኮ ዓሲ ዳቢሻንዳ ማሊሂያ ዓኣኔ። 11 ዲዛ ዲጊቹም ባኣያ፤ ጨርሺ ላኣሊኬ፤ ዲዛኮ ማኣራ ዳይዖ ዲዛ ዋዛሱዋኣሂር ቢያ ዋዳ ሃንቲ ሸራኔ፤ 12 ጎይዖ ቃሳዳ ካርንታ ጎይዖንታይዳ፤ ሃሃ ቦኣካ ጳኣካይዳኣ ዔቁ ዔቁ ካፒኔ። 13 ዬያ ዳጌሂ ዲዛ ኮንቁ ዓርቁ ሄርቁኔ፤ ዬካፓ ቦርሲንገቲ ባኣያና ሂዚ ዲዛ ገዔኔ። 14 «ታኣኒ ፔቱምና ዲንጎ ዲንጊሂ ያኣሰም ዲንጋኔ፤ ሃኖ ታኣኮ ናኣቢ ታ ዲንጋያኬ፤ 15 ዬያር ታ ኔና ዔካኒ ሃይካ ኬሰከኔ፤ ታ ኔና ኮሺ ኮዒ፤ ሃይሾ ታ ዳንቁኔ! 16 ጊብፄ ዓጮይዳፓ ሙኬ ሚዛጳ ዓንሃሎ ሻኣላ ታ ሂኣሂኔ። 17 ኬርቤንታ ዓልሙንታ ቁሬጋ ገይንታ ሳውቃ ባኮንታይዳፓ ኮሺንገቲ ሳውዋ ባኮ ታ ፑኡኬኔ። 18 ዬያር ሃኒ ሙኬ፤ ዓባቢ ሳዓ ካራንዳዮ ሃላንዳኣና ኔ ዋላ ናሹምና ዋዛደም፤ ኔ ዋሊ ኮንቁያ ዋዛደም! 19 ታኣኮ ዓኒ ማኣራ ባኣሲ፤ ዲዚ ሃኬ ዓጨ ዓኣዳኔ፤ 20 ሚርጌ ሚኢሸ ዲ ዔኪ ዓኣዳሂር ላምዖ ቃልሾ ኬሊ ጋርካ ዲ ማዓዓኬ።» 21 ሂዚ ገይ ኮሸካ ገኤሲና ዲዛ ማዢሴኔ፤ ሸኢቹ ዑኡሲናኣ ዲዛ ዲዛ ገሸኔ። 22 ገማይ ሹኪንታ ቤሲ ዲሺንገቲ ዳንዳሂጉዲ፤ ዶቆሲያኣ ሩኡራ ፐርይዳ ገላሂጉዲ ቤዘማና ዲ ዲዛ ገንዖ ዳንዳኔ፤ 23 ሂኢሺ ጎጶ ዳካሂጉዲ

6:11 6:11 ኮኣኪ. 24:33-34።

ማዕኔ፤ ፒሮይዳ ጌላ ካፒያኦ ዲ ማዕኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕኦና ሸምፓሢ ዲ ዛኮ ሜቶይዳ ኬዳኒ ዑኬሢ ዲ ዔሪባኦ።
 24 ዓካሪ፡- ታ ናዓሢዮ! ሂንዳ ዋይዜ፤ ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ዲና ዔኪ ዋይዜ፤ 25 ዩኖጉዳ ላኦና ዲና ኔኤኮ ጌሸንቲ ዔውቶፓ፤ ዲዛ ጎይፆ ሃንቲ ዳቢንቲ። 26 ዲዛ ሚርጌ ዓሲኮ ባይሲንታ ካራ ማዕኔ፤ ኮሺ ሚርጌ ዓሲ ዲዛና ዲዲንቲ ባይቄ። 27 ዲዛ ማኦር ባንሢ ዔኪ ዓኦዳ ጎይፆ፡- ሃይቢና ዲኡፒና ባንሢ ዔኪ ኬይሳ ዳልጊ ጎይሢኬ።

8

ዔራቶ ዔኤላ ዔኤላሢ
 1 ዋይዙዋቴ! ዔራቶ ዔኤላንታ፤ ማሊ ጳቂሥሢያ ዑኡዞ ፔኤኮ ዋይዚሳኔ።
 2 ጎይፆ ኮይላ ዓኦ ጌሚርና ጎይፆ ዋላ ካኦማ ካኦማ ካራኦ ዔቃኔ፤
 3 ካታሞ ጌሎ ካራ ዔቂ ሂዚ ጌይ ዲዛ ዔኤላንታ፡-
 4 «ዓሲዮቴ! ዲንሢና ቢያ ታ ዔኤላኔ፤ ዓሲ ዜርሢ ቢያ ታ ዔኤላኔ፤
 5 ዲንሢ ዔራቶባኦ ዓሳ፡ ዔራቶ ዳንቃኒ ኮዑዋቴ፤ ዲንሢ ዔኤላዮ ዓሳ፡ ማሊ ጳቂሥሢ ሚኢሸ ማሁዋቴ።
 6 ታ ዲንሢም ኬኤዛ ዳኤፒ ባኦዚ ዓኦሢር ዋይዙዋቴ፤ ታ ዳንጋፓ ፒዜ ባኦዚ ኬሰካ።።
 7 ታኦኒ ጎኔ ማዕ ባኦዚ ኬኤዛ፤ ፑርቱሞ ታ ኮራ ዲዲንቲ ባኦዚኬ።።
 8 ታኦኒ ኬኤዛ ባካ ቢያ ጎኔኬ፤ ዋቦ፤ ጊንሢ ሃሃ ዲ ዲንቲያቱዋሴ።።
 9 ማሊ ጳቂሥሢ ዓኦ ዓሲም ቢያ ባካ ፔጋኦኬ፤ ዔራቶ ዓኦ ዓሲማኦ ፒዜ ማዒ ጳዳኔ።።
 10 ቢራይዳፓ ባሽ ታ ዘር ዶኦሩዋቴ፤ ጌኤሺ ዋርቄይዳፓ ባሽ ዔራቶ ዶኦሩዋቴ።።»
 11 «ታኦኒ፡ ዔራቶ ሚዛጳ ሹጫፓ ባሽ ማዕሢር ዓይጎ ባኦዚያ ዲንሢ ዓፃዴቲ ታኦና ዋላ ሂካንዳይ ፔቲታፆ ባኦ።።
 12 ታና፡ ዔራቶኮ ማሊ ጳቂሥሢ ዓኦኔ፤ ዔራቶና ፒዜ ጌሰቲሢና ታኦርኬ።።
 13 ፑርታ ባኦዚ ዲዲሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጪሢ።። ታኦኒ ዶቶርሙሞና ሄርሸንቲና ዲዲፆ፤ ፑርታ ጎይሢና ዋቦ ጌኤሲና ታ ናሽኩዋሴ።።
 14 ዘርና ኮሺ ዔራቶና ታጊዳፓ ጳዳኔ፤ ማሊ ጳቂሥሢ ዶዴሞና ታኦርኬ።።
 15 ታ ዋልቄና ካኦታ ዋይሢ፤ ሱኡጎ ማዒ ዶኦሪንቲ ዓሳ ፒዜ ዳሞቤ ጊኢጊሻ።።
 16 ታ ማኦዳም ሱኡጋ ዋይሢ፤ ሃሃ ያሎ ዓሶ ሱኡጋኦ ዓጮ ዋይሢ።።
 17 ታኦኒ ታና ናሽካዞንሢ ናናሽካ፤ ታና ኮዓዞንሢ ዳንቃንዳ።።
 18 ያርጎቹሞና ቦንቾና ታ ኮይላ ዓኦኔ፤ ጋፑዋ ቆሎና ዲጪሢና ታኦርኬ።።
 19 ታጊዳፓ ዲንሢ ዳንቃ ባካ፡-

ጌኤሺ ዋርቄና ሸኤሺ ጊኢጊሻና ቢራናፓኦ ባሻያኬ።።
 20 ታ ጎይፆ ያሎሞ ጎይሢኬ፤ ታ ሃንታሢ ፒዜ ዋጌ ጎይሢኬ።።
 21 ታና ናሽካዞንሢም ቆሎ ታ ዲንጋንዳ፤ ማኦር ታ ዔያቶኮ ያርጎቹሞና ኩንሣንዳ።።»
 22 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ባኦዚኮ ቤርታ ታና ማዜኔ፤ ሚና ዓዓርቃፆ ዲዛ ማዶኮ ታና ቤርቲ ማሄ።።
 23 ሳዓ ማዜንታንዳሢኮ ቤርታ ሚርጌ ዋይዙዋ ቤርታ ታ ዶኦሪንቲ።።
 24 ዓልቃ ዋኦፆ ዓልቃንዳሢኮ ዳኤፓ ባዞ ዋኦፆኦ ጳዳንዳሢኮ ቤርታ ታ ሸይንቲ።።
 25 ዲኮና ጌሚርና ማዜንታንዳሢኮ ቤርታ ታ ሸይንቲ።።
 26 ያኦሲ ሳፆ ቢያ ማዜንዳሢኮ ቤርታ ሃሃ ጊንሢ ቤርታጎ ዓጫታፆ ማዜንታንዳሢኮ ቤርታ ታ ሸይንቲ።።
 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮ ዳጊዲ ሚጩ ዋዶና ሳፆኮ ዑፆ ዓኦ ጉር ቤዞዋ ዳኤፓ ባዞኮ ዑፆ ማሂ ጊኢጊሻ ዋዶና ታኦኒ ዲኢካ ዲዛና ዋላኬ።።
 28 ሻኦር ሳፆኮ ዑፆ ጉር ቤዞ ዲ ጌሢ ዋዶና ዳኤፓ ባዞኮ ዓልቃ ካር ቡሌ ዋዶና
 29 ባዞ ዋኦፆ ዔያቶም ጌይንቲ ቤዞፓ ዑሣ ሌካ ዳግ ጎዑዋጉዲ ዲ ዓይሢ ዋዶና ሳፆኮ ዓይፆ ካር ዲ ዶዲሺ ማዜ ዋዶና ታኦኒ ዲኢካ ዲዛና ዋላኬ።።
 30 ዲማና ታኦኒ ዔርቲ ማዳ ዓሲ ማዒ ዲዛና ዋላ ዓኦኔ፤ ቢያ ኬሊ ታ ዲዛ ዋዛሳ፤ ታኦኒያ ዲዛ ቤርታ ዋዛዳ።።
 31 ዲዚ ማዜ ዓጮር ታ ዋዛዳ፤ ዓሶ ዜርፆር ታ ኮኦማ።።»
 32 «ታ ናይዮቴ! ዋይዙዋቴ፤ ታ ጎይፆ ሃንታዞንሢ ዋዋዛዳ።።
 33 ታ ዘር ዘር ማሊ ጳቂሥሢ፤ ጪንጫ ማዑዋቴ፡ ቁል ጌይፖቴ።።
 34 ታኦም ዋይዛሢ ቢያ ዋዳ ታ ካርይዳ ዶዲ ጳዳሢ ታ ማኦሪ ጌሎ ካር ኮይላ ታና ካፓ ዓሢ ዓንጂንቲያኬ።።
 35 ታና ዳንቃሢ፡ ሸምፖ ዳንቃ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓኦ ቦንቹንቲ ዳንቃንዳ።።
 36 ታና ዳንቁዋ ዓቲሢ ፔጊዳ ማቶ ዔኪ ዩዓኔ፤ ታና ዲፆሢ ሃይቢ ናሽካ።።»

9

ጪንጫሞና ዔኤያቶና
 1 ዔራቶ ማኦሪ ፔኤኮ ማዜኔ፤ ዩያ ማኦርኮ ላንካይ ቱርቱሪ ዲዛ ዶቄ።። 2 ዲዛ ሶቦሪ ሹኬኔ፤ ዓኦሢ ዋይኔ ዑሺያ ዓሌኔ፤ ሙኡዚያ ጊኢጊሻ።።

8:3 8:3 ኮሎስ. 1:20-21። 8:22 8:22 ዮሃ. ያፔዳ 3:14።

3 ዲዛም ማደ ማደ ለኣላ ካታሞኮ ጰጌ ቤዛ ዔቁ፡-
 4 «ዲንሢ ሃያኮ ቤርታ ዔኤቢ ዛጊ ዔሪባኣ ዓሳ ቢያ ሃኒ ዩዑዋቴ!» ጌይ ጌይ ዔኤላንዳጉዲ ዲዛ ዓይሣኔ፤ ዔኤዮ ዓሰም ዲዛ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 5 «ዔኤዛይ፡ ሃኒ ዩይ ታ ጊኢጊሼ ሙዖ ሙዔ! ታ ዓሌ ዎይዮ ዑዠዋ ዑሸኬ! 6 ዔራታ ፓጩ ዓሰይዳፓ ዲማደ! ሸምፔና ኔ ናንጋንዳኔ፤ ማሊ ጰቂሥሢ ጎይዖማና ቤርቲም ዓኣደ።» 7 ዖቶርቃ ዓሲ ኔ ዘራቴ ጫሺ ዔካንዳኔ፤ ፑርታ ዓሲያ ኔ ጎሪ ዘራቴ ሜታ ኔና ሃላንዳኔ። 8 ዖቶርቃ ዓሲ ጎሪ ኔ ዘራቴ ኔና ዲዲዳንዳኔ፤ ዔራ ዓሲ ኔ ዩያይዳቴ ጋዓንቴ ኔና ናሽካንዳኔ። 9 ዔራ ዓሲም ኔ ዔራ ባኮ ኬኤዜ፡ ባሽ ዔሪ ማዓንዳኔ፤ ኮሺ ዓሲማኣ ኬኤዚ ዔርዜ፡ ዔ ዔራቶ ቃሳንዳኔ።
 10 ዔራቶኮ ቤርቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጩሢኬ፤ ዩያ ዲማደሢ ዔሪዓኣ ማሊ ጰቂሥሢኬ። 11 ታ ዛሎና ናንጋ ሌዓ ኔኤኮ ዖደቃንዳኔ፤ ሸምፔና ኔ ናንጋንዳ ሌዓኣ ኔኤም ቃሲንታንዳኔ። 12 ዔራቶ ኔኤኮ ዓኣቶ ኔና ኔ ፓሣንዳኔ፤ ቦሂ ኔ ዓማላያ ማዔቴ ኔጊዳ ኔ ሜቶ ዔኪ ዩዓንዳኔ።
 13 ዔራቶ ባኣያ ማዒሢ ጉሪ ጌኤሲ ጌሰቲ ሺራያ፡ ፔቴታዖ ዔኤቢ ዔራዋያ ዎይዚ ባይቁያ፤ ቦርሲንቲባኣ ላኣሊጉዲ ማዒሢኬ። 14 ዲዛ ፔ ማኣሮኮ ካራ፡ ሃንጎ ካታሞኮ ጰጌ ቤዘይዳ ኬሰኪ ዳዓኔ፤ 15 ማደ ፔኤኮ ፒዙሞና ማዲ ማዲ ጎይዖና ዓኣደ ዓሰ ቢያ ሂዚ ጌይ ዲዛ ዔኤላንታ፡-
 16 «ሃይ ዲንሢ ዔራታ ፓጩ ዓሳ ታ ኮይላ ሃኒ ሙኩዋቴ!» ጊንሢ ሃሣ ዔኤዮ ዓሢማኣ ዲዛ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡- 17 «ዉኤቁ ዑሸኮ ዎኣሢ ዓዓኣፃ፤ ዓኣሸንቲ ሙዖ ካሣኣ ዎዎዛሳኔ።» 18 ዲዛ ዔኤሌ ዓሳ ቢያ ሃይቃታሢና ሃይማ ሃላንዳኣና ዲዛ ማኣሪ ጌሌ ዓሳ ሃይቁ ዓሰ ዓጮ ኬዳሢ ዲዚ ዩይ ዔኤዮሢ ዔራዋሰ።

10

ሴሌሞን ኬኤዜ ዲማ ዲማ ኮኦኪንሢ

1 ሃይ ሴሌሞን ኬኤዜ ኮኦኪንሢ፡-
 ዔራ ናይ ፔ ዓደ ዎዛሳኔ፤
 ዔኤዮ ናይ ጋዓንቴ ፔ ዲንደ ዖደሳያ ማዓኔ።
 2 ኮይሱዋ ካራና ጰደ ቆሎ ፓሡዋያኬ፤
 ዲሎም ጋዓንቴ ሸምፖ ሃይቢፓ ዓውሳኔ።
 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ዓሲ ናይዲሱዋሰ፤
 ፑርቶ ዓሰ ጋዓንቴ ዔያታ ማሊ ኮዓ ባኮ ዳንቁሱዋሰ።
 4 ቤልጹም ዓሲ ማማንቁሳኔ፤
 ደዲ ማዲሢ ጋዓንቴ ዖርሳቻኔ።
 5 ጩንጫ ዓሲ ሃኣኮ ፔኤኮ ዎደና ቡኩሳኔ፤
 ማኣሎ ቡር ዎደና ላሃ ዓሲ ጋዓንቴ ዳውሲንታ።
 6 ኮሺ ዓሲ ዓንጆ ዳንቃኔ፤
 ፑርታ ዓሲ ጋዓንቴ ፔ ፑርቲም ኮሺ ጌኤሲና ካንቁ ዓኣቻኔ።
 7 ዲሎ ዓሲኮ ሙካ ዎደይዳ ኬኤዚንታ ባካ ዓንጆም ማዓኔ፤
 ፑርቶ ዓሰ ሱንፃ ጋዓንቴ ቤዘማና ዋሊንታ።
 8 ጎኔና ዔራ ማዔ ዓሲ ዓይሢዖ ዔዔካኔ፤

ማሎዎ ጌኤሲ ጌሰታ ዔኤዮ ዓሲ ጋዓንቴ ባይሲንታ ባንሢ ዓኣዳኔ።
 9 ቢያ ባኣዚና ጉሙርቁንታያ ማዓ ዓሲ ሂርጋባኣያ ናንጋኔ፤
 ዎቦ ዓሰኮ ጋዓንቴ ዎቡም ናንጋ ፔጋዲ ጰደኔ።
 10 ዓሲ ኬኤላሲ ሸሪሢ ሜቶ ዔኪ ሙካኔ፤
 ፔጌና ጎሪ ኬኤዚሢ ጋዓንቴ ኮሹም ዳንቁሳኔ።
 11 ኮሺ ዓሲኮ ጌኤሲ ሸምፖኮ ካራኬ፤
 ፑርታ ዓሲ ጌኤሲ ጋዓንቴ ፑርቲም ካንቁ ዓኣቻያኔ።
 12 ዎሊ ዲዲሢ ሃሎ ማኣኣ፤
 ናሹም ጋዓንቴ ዳቢንቲ ቢያ ዛጌዖ ዓቶም ጌይሳኔ።
 13 ዲናደ ዓሲ ማሊ ዔኪ ጌሰታ።
 ዔኤዮ ዓሲ ጋዓንቴ ሜቶ ዔኪ ኮይሳያኔ።
 14 ዔሪ ዓሳ ዔያቶም ዳንዳዒንታ ጎይዖና ቢያ ዔራቶ ቡኩሳኔ፤
 ዔኤዮ ዓሳ ጌሰታ ዎደና ጋዓንቴ ባይሲንታ ሙኪዖ ዓቲዎያኔ።
 15 ዖርሳቹ ዓሲኮ ቆላ ዎርዲያ ማዒ ዲዛ ካፓኔ፤
 ማንቆ ዓሲ ጋዓንቴ ማንቃታ ባይዛኔ።
 16 ኮሺ ዓሲም ኮኩ ማደ ናንጊ ዲንጋኔ፤
 ጋዓንቴ ፑርታ ዓሲኮ ጎማ ሜቶ ዲዛይዳ ዔኪ ዩዓኔ።
 17 ጎሪ ዘር ዘር ዔካ ዓሲ ናንጊ ጎይሢ ባንሢ ዓኣዳኔ፤
 ፔ ዳቢንቶ ዔራዎ ዓሲ ጋዓንቴ ሜቶይዳ ኬዳኔ።
 18 ዓሲ ሸናደ ዲና ፔኤኮ ዓኣቻ ዓሲ ሉኤዚኬ፤
 ደንኮ ጌሰቲ ሸራ ዓሲ ዔኤያኔ።
 19 ሚርጌ ጌኤሲዳ ዳቢንቲ ባይቁዋሰ፤
 ዩያር ማሊ ጰቂሥሢ ዓሲ ሚርጌ ጌሰቲዋሰ።
 20 ኮሺ ዓሲኮ ጌኤሲ ሸኤሺ ኮሾና ቢራ ዓንጊጉዲኬ፤
 ፑርታ ዓሲኮ ማሊሢ ጋዓንቴ ዔኤቢ ፓሡዋያኔ።
 21 ኮሺ ዓሲኮ ጌኤሲ ሚርጌ ዓሲ ማኣዳያኔ፤
 ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ማሊ ጰቂሥሢ ፓጩሢና ሃይቃኔ።
 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓንጆ ዓሲ ዖርሳቻኔ፤
 ዓሲኮ ላቢ ማዲሢ ዩያይዳ ማደ ባኣዚ ባኣሰ።
 23 ዳቢንቲ ማደ ማዲ ዎዛዲሢ ዔኤዮምኬ፤
 ዲናደ ዓሲ ዎዛዲሢ ዔራቶ ዳንቁሢናኔ።
 24 ኮሺ ዓሲ ኮዓ ባኮ ዳንቃኔ፤
 ፑርታ ዓሲ ጋዓንቴ ሚርጌና ዔያታ ዲጊጩ ባካ ዔያቶ ሃላኔ።
 25 ዓልጋሢ ዔቁ ዎደና ፑርቶ ዓሳ ፒዩንቲ ዳንዳኔ፤
 ኮኩ ዓሳ ጋዓንቴ ቢያ ዎደ ደዲ ናንጋኔ።
 26 ሶልኪ ባኣዚ ዓቹ፡ ጩቢ ዓኣፒ ማኣሳንሣሢ ጉዲ ቤልፃ ዓሲያ ዲዛ ማዲሻሢም ዲማዲኬ።
 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጩሢ ናንጎ ሌዖ ዖደሳኔ፤
 ፑርታ ዓሲ ጋዓንቴ ናንጎ ሌዓ ዓኣ ጎይሢ ዓኣንቴ ሃይቃኔ።
 28 ኮኩ ዓሰኮ ሃጊ ማዓ ዎዛ ዎዛ ባንሢ ዔያቶ ዔኪ ዳንዳኔ፤

ፑሮቶ ዓሰኮ ሃጊ ማዓ ዋዛ ጋዓንቴ ጉሪ ማዓ
 ዓታኔ።
 29 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሎ ዓሰኮ ጊቲማኬ፤
 ፑሮቶ ማዳ ዓሰ ጋዓንቴ ዒ ባይዛኔ።
 30 ኮሺ ዓሰ ቢያ ዎዴ ዓኣ ቤዛፓ ዓጊጸዋሴ፤
 ፑሮቶ ዓሰ ጋዓንቴ ሳዖይዳ ናንጉዋሴ።
 31 ኮሺ ዓሰ ዔራቶ ጌኤሲ ጌሰታኔ፤
 ዋሶ ባኣዚ ጌሰታ ዒንዲርሲ ጋዓንቴ
 ቲቁንታኔ።
 32 ኮሺ ዓሰኮ ጌኤዛ ጊጊኢጋያኬ፤
 ፑሮታ ዓሰኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ ዋሶኬ።

11

1 ዴኤሠዋ ዔሮ ባኮና ጌሺ ሺራ ዓሰ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ዒ ዓኔ፤
 ዴኤሠዋ ዔሮ ባኮና ፒዜ ማዳ ዓሰና ጋዓንቴ
 ዒዚ ዋዛዳኔ።
 2 ዖቶርሙዋ ዳዳውሲሳኔ፤
 ሽሌዑዋ ጋዓንቴ ዔራቶ ዴንቁሳኔ።
 3 ዲሎዋ ዓርና ማዒ ፒዜ ዓሰ ዔኪ ዓኣዳኔ፤
 ጉሙርቁንቱዋ ዓሰ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዋሶማ
 ባይዛኔ።
 4 ኔኤኒ ሃይቃኒ ዑኬ ኬሎና ቆላ ኔኤኮ ኔና
 ፓሣዓኬ፤
 ዲሎዋ ጋዓንቴ ሃይቢዳፓ ዓውሳኔ።
 5 ኮሹዋ ኮሺ ዓሰኮ ናንጎ ፒዚሳኔ፤
 ፑሮታ ዓሰ ጋዓንቴ ፔ ፑሮቱዋና ሎኦማኔ።
 6 ፒዜ ዓሰ ፔ ኮሹዋና ዳቃኔ፤
 ጉሙርቁንቱዋ ዓሰ ጋዓንቴ ዒዛኮ ፑሮቶ
 ማሊያ ፒሮ ማዒ ዒዛ ዓርቃኔ።
 7 ፑሮታ ዓሰ ሃይቃኔና ዒዛኮ ሃጊ ማዓ ዋዛ ዒዛና
 ዋላ ሃይቃኔ፤
 ጊንሣ ዒዚ ፔ ዋልቆና ሄርሺንታ ሄርሺንታኣ
 ዒዛና ዋላ ባይቃኔ።
 8 ዲሎ ዓሰ ማቶይዳፓ ዳቃኔ፤
 ዬይ ማታ ጋዓንቴ ፑሮቶ ዓሰ ሄላኔ።
 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኩዋ ዓሰ ፔ ጌኤዘና ዓሰ
 ባይዛኔ፤
 ዲሎ ዓሰ ጋዓንቴ ዔራቶና ዳቃኔ።
 10 ዲሎ ዓሰዎ ቢያ ባካ ጊኢጋዛ ካታዎይዳ ዋዛ
 ማዓኔ።
 ፑሮቶ ዓሰ ሃይቃኔና ዒላሺሣ ማርጋኔ።
 11 ጎኔ ዓሰ ዓንጂንቴ ዓንጂ ዘሎና ካታማ ዲጨ
 ዲጨ ዴንዳኔ፤
 ፑሮቶ ዓሰኮ ፑሮቶ ጌኤዛ ጋዓንቴ
 ባይሰንታይዳ ጌልዛኔ።
 12 ቦሂ ጌሰቲ ዓሰ ዳውሲሳሣ
 ማሊሣ ፓጩ ዓሰኬ፤
 ማሊ ጳቂሣ ዓሰ ጋዓንቴ ዘቲ ጋዓኔ።
 13 ደንኮ ደንካ ዓሰ ጌኤሲ ዒና ዓርቁዋሴ፤
 ጉሙርቁንታ ዓሰ ጋዓንቴ ዬያጉዴ ጌኤዘ
 ዒና ዓኣቺ ዓርቃኔ።
 14 ዘራ ዓሰባኣ ካኣታ ሎሎማኔ፤
 ማርጌ ዘራ ዓሰ ዓኣ ካኣቶ ጋዓንቴ ማታ
 ሄሎዋሴ።
 15 ኔ ዔራቶ ዓሰኮ ጋሌ ጨጋኒ ዋኣሴ ማዔቴ
 ማቶይዳ ኔኤኒ ኬዳንዳኔ፤

ጋዓንቴ ዋኣሶ ኔ ማዑዋ ዓቲቴ ኮሺ ኔኤዎ
 ማዓንዳኔ።
 16 ሚጨንታ ኮሺ ላኣሊ ቦቦንቺንታኔ፤
 ዋልቁና ፑሮታ ማዳ ዓሰ ቆሎ ሌሊ ዴንቃኔ።
 17 ሚጨንታ ዓሰ ኔኤኒ ማዔቴ ኔና ኔ ማኣዳኔ፤
 ጌኔ ማዳ ዓሰ ኔኤኒ ማዔቴ ኔና ኔ ማቶይዳ
 ዓጋኔ።
 18 ፑሮታ ዓሰ ዴንቃንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤
 ፒዜ ማዔ ባኣዚ ኔ ማዳቴ
 ኔኤኮ ኮኩ ማዳ ዘሎ ዒንጎ ባኮ ኔ
 ዴንቃንዳኔ።
 19 ኮሺ ማዳ ዒናፓ ማዳ ዓሰ ሸዎፔና ናንጋኔ፤
 ፑሮቱዋ ማዳ ሺራ ዓሰ ጋዓንቴ ሃይቃኔ።
 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒና ዋሶ ዓሰ ሻሻኣከንታኔ፤
 ቦሂሳ ባኣዚባኣ ጎይሣና ዴንዳ ዓሰና
 ዋዛዳኔ።
 21 ፑሮቶ ዓሰ ጎኔና ማታ ሄሊሣ ዓቲዋያኬ፤
 ኮኩ ዓሰ ዜርፍ ጋዓንቴ ማቶፓ ዳቃኔ።
 22 ማሊ ጳቂሣሣ ፓጩ ማዘጸ ላኣሌላ
 ዒዛኮ ማዘጸማ ጉዳንሣኮ ሲኢዳይዳ
 ዋርቁ ዴንዳ ዓኣሣሣጉዳኬ።
 23 ዲሎ ዓሰኮ ማሊያ ኮሺና ኩማያኬ፤
 ፑሮቶ ዓሰ ማሊያ ጋዓንቴ ባይሰንታ ዔኪ
 ሙካኔ።
 24 ፔቴ ፔቴ ዓሰ ኮሹዋና ማኢሾ ፔኤኮ ዒንጊ
 ላኣላኔ፤
 ጋዓንቴ ቆላ ዔያቶኮ ማርጊ ማርጊ ዓኣዳኔ፤
 ሃንጎ ዓሰ ሃሣ ፔኤኮ ማኢሾ ዑሣ ዓኣዳ
 ዴኡዳዳኔ፤
 ጋዓንቴ ማንቁማ ዔያቶኮ ማርጊ ማርጊ
 ዴንዳኔ።
 25 ኮሹዋና ዒንጋያ ማዔ፤ ኔኤኒ ዖርጎጨንዳኔ፤
 ማሌ ዓሰ ማኣዳ፤ ኔኤኒያ ማኣዳንታንዳኔ።
 26 ቆኣዙሚ ጌሣ ዲቢ ማኢሸዎ ሻንቻኒ ሃኣኮናቲ
 ጌሣ ዓሰ፤
 ዴራ ዒዛ ጋዳንቃያ ማዓኔ፤
 ጋዓንቴ ሃኣኮ ቦኣኮ ኬሳ ዓሣ
 ዴራ ጋላታያ ማዓኔ።
 27 ኮሺ ባኣዚ ዴዲ ኮዓሣ ኮሺ ባኣዚ ዴንቃንዳኔ፤
 ፑሮታ ባኣዚ ማዳሣ ጋዓንቴ ፑሮታ ሄላንዳኔ።
 28 ፔ ቆሎና ጉሙርቁንታ ዓሰ ዒላሺጉዲ ዴኢናኔ፤
 ጎኔዋ ዓኣ ዓሰ ጋዓንቴ ቱኮና ኮሺ ማሣጉዲ
 ዓኣዳኔ።
 29 ፔ ማኣርይዳ ዛሎ ማዛ ዓሰ
 ዬይ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤
 ዔኤዮ ዓሰ ቢያ ዎዴ ዔሮ ዓሰዎ ማዳያ ማዓኔ።
 30 ዲሎ ዓሰኮ ማዳ ናንጊና ናንጊ ዴንቁሳኔ፤
 ዋይዚ ዒዳሣ ጋዓንቴ ሸዎፓኮ ባይሰንታ
 ካራ ማዓኔ።
 31 ኮኩ ዓሰ ሳዖይዳ ዓኣዖ ኮኩ ማዳ ዘሎ ዒንጎ
 ባኮ ዴንቃኔ፤
 ፑሮቶ ዓሰንታ ጎዋ ዓሰንታ ጋዓንቴ ማርጌ
 ዴዲ ማቶ ዔካኔ።

12

1 ዔራቶ ናሽካ ዓሰ ዳቢንቲዳፓ ዔሪ ማዓኒ ኮዓኔ፤
 ዘሮ ዒያ ዓሰ ጋዓንቴ ዔኤያ ዓሰኬ።
 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ዓሰ ቦንቻኔ፤

11:31 11:31 1ጳጊ. 4:18።

ጉሙርቁንቱዎን ማዲህ ባይሰንታይዳ ጌልዛኔ።
 16 ማሊ ጳቂህ ዓሳ ማዶ ማዳኒ ቤርታ ማሊ ቱኪ ማዳኔ፤ ማሊ ጳቂህህ ፓጩ ዓሳ ጋዓንቴ ዔኤቢ ዔሩዎን ማዲያ ፔጋሲ ዔርዛኔ።
 17 ጉሙርቁንቱዎ ኪኢታ ዓሲ ሜቶ ዔኪ ዩዓኔ፤ ጉሙርቁንታዎ ማዔ ኪኢታ ዓሲ ኮሹዎ ዴንቁሳኔ።
 18 ዘሮ ናሽኩዋ ዓሲ ማንቃቶና ዳውሲንቲና ሄላኔ፤ ጎሪ ዘሮ ዘሮ ዔካ ዓሲ ጋዓንቴ ቦንቹንታኔ።
 19 ዴንቃኒ ዓፃዶና ባኣዚ ዴንቁህ ሚርጌና ዎዛሳኔ፤ ማሊ ጳቂህህ ፓጩ ዓሳ ጋዓንቴ ፑርታ ባኣዚፓ ሃካኒ ኮዑዋሴ።
 20 ጨንጫ ዓሲና ላጋታ ዓሲ ዔሮ ዓሲ ማዓኔ፤ ማሊ ጳቂህህ ፓጩ ዓሲና ላጋታ ዓሲ ጋዓንቴ ሚሚታዳኔ።
 21 ጎሞ ዓሳ ዴንዳ ቤዞ ቢያ ሜታ ዔያቶ ጊንዖ ዓኣዳኔ፤ ኮዥ ዓሳ ጋዓንቴ ፔኤኮ ኮዥ ማዶ ዛሎሮ ዲንጎ ባኮ ዔካኔ።
 22 ኮሺ ዓሲ ፔኤኮ ናኣዚ ናኣቶም ሄላንዳ ቆሎ ቆላኔ፤ ጎሞ ዓሳ ቆሎ ጋዓንቴ ፒዜ ዓሳ ዳካላኔ።
 23 ማንቆ ዓሲኮ ጎዣ ዑህ ዓኣዳ ሚርጌ ሃኣኮ ካፃኒ ዳንዳዓንዳያ ናንዳኔ፤ ጋዓንቴ ፒዜ ዎጌ ባይቁያ ማዓዛ ዩይ ባካ ዔውቲ ባባይቃኔ።
 24 ናዖ ፔኤሲ ጳርቁዋ ዓሲ ናሽኩዋሴ ጌይህኬ፤ ናዖ ፔኤኮ ናሽካህሂ ጋዓንቴ ጳርቁ ዲቻኔ።
 25 ጎኔ ዓሳ ሙዓኒ ኮዓህጉዴያ ሙሙዓኔ፤ ጎሞ ዓሳ ጋዓንቴ ቢያ ዎዴ ናይዲንታኔ።

14

1 ዔራ ላኣሊ ማኣሮ ፔኤኮ ዘገ ማዣኔ፤ ዔኤያ ላኣሊ ጋዓንቴ ፔ ኩቻ ማኣሮ ሻሻሃኔ።
 2 ሃንቲዖ ፒዜ ማዔ ዓሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫያኬ፤ ጎይፃ ዎቦ ማዔ ዓሲ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቶቶኦቻኔ።
 3 ዔኤያ ዓሲኮ ጌኤዛ ዒዛ ሜቶይዳ ዓጋኔ፤ ዔሮ ዓሳ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ኮዥ ጌኤዛ ካጋኔ።
 4 ኔኤኮ ጎሽካ ጌማይ ባኣቲ ኮና ጉሪ ማዓኔ፤ ጌማይ ኔኤኮ ባኣቲ ኮና ኔኤኮ ሃኣኮና ኩማኔ።
 5 ጉሙርቁንታ ማርካ ሉኡቁዋሴ፤ ሉኡዚ ማርካዳይ ጋዓንቴ ኬኤዛህ ሉኡዚ ባኣዚኬ።
 6 ዔኤቢ ቦሂ ሺራ ዓሲ ዔራቶ ኮኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ዴንቁዋሴ፤ ማሊ ጳቂህ ዓሳ ጋዓንቴ ዔራቶ ሹሌዔና ኮርማኔ።
 7 ዔያቶይዳፓ ኔ ዔራንዳ ዔራቶ ባኣህሮ ዔኤዮ ዓሳይዳፓ ሃኬ።
 8 ጨንጫ ዓሲኮ ዔራታ ጎይፃ ዒዛ ዣኣሊሱዋሴ፤ ዔኤያ ዓሲ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዔኤያታ ጎይፃ ዣኣኣሊሳኔ።
 9 ዔኤዮ ዓሳ ጎሚ ማዳኣና ያዮንዶ ቤዞ ቦሂ ዓዓማላኔ፤

ኮዥ ዓሳ ጋዓንቴ ጎማ ዔያቶኮ ዓቶም ጌይንታንዳጉዲ ኮዓኔ።
 10 ኔኤኮ ዎዞ ማዔቴያ ያዩፃ ኔኤርኬ፤ ያኣኒያ ኔኤና ጊሽታንዳይ ባኣሴ።
 11 ፑርታ ዓሲኮ ማኣራ ሻሂንታኔ፤ ኮሺ ዓሲኮ ማኣራ ጋዓንቴ ዶዲ ናንጋኔ።
 12 ዓሲም ፒዜ ማሊ ጳዳ ጎይህ ዓኣኔ፤ ጋፒንፃ ጋዓንቴ ሃይቢ ባንህ ዔኪ ዴንዳያኬ።
 13 ሚኢቹ ሚኢጨንታኣናታዖ ዒኔ ያያያኔ፤ ዎዛኮዎ ጋፒንህ ዩኤፒኬ።
 14 ዎቦ ዓሳ ዔያቶኮ ፑርቶ ማዶ ዛሎ ዒንጊንታ ባኮ ዔካኔ፤ ኮዥ ዓሳ ጋዓንቴ ፔኤኮ ኮዥ ማዶ ዛሎ ዒንጊንታ ባኮ ዴንቃኔ።
 15 ዔኤያ ዓሲ ዒዛም ኬኤዞ ባኮ ቢያ ጉሙርቁ ዔካኔ፤ ጨንጫ ዓሳ ጋዓንቴ ፔኤኮ ሃንቲዖ ሺርሺ ዛጋኔ።
 16 ዔራ ዓሲ ፔና ካጋኔ፤ ፑርታፓኣ ሃካኔ፤ ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ፑርታ ባኣዚፓ ፔና ካፑዎኣያ፤ ሩኡራያኬ።
 17 ዳጋ ዳጋዳ ዓሲ ዔኤያቶ ማዶ ማዳኔ፤ ፔ ዒኖና ጌኔ ባኣዚ ሱካህሂ ዓሲ ናሽኩዋሴ።
 18 ዔራቶ ፓጩ ዓሳ ፔኤኮ ቤልፁዎ ዛሎ ዒንጊንታ ባኮ ዔካኔ፤ ጨንጫ ዓሳ ጋዓንቴ ዔራቶ ፔኤኮ ቶኦካ ዓሳ ቦንቹ ባኮጉዲ ዓጋኔ።
 19 ፑርቶ ዓሳ ኮዥ ዓሳ ቤርታ ጉምዓታኔ፤ ጎሞ ዓሳ ደሎ ዓሳ ካራ ጉምዓቲ ዚጋኔ።
 20 ማንቆ ዓሲ ፔኤኮ ዓሺኖ ኮይላታዖ ዒዲንታያኬ፤ ያርጎቹ ዓሲኮ ጋዓንቴ ሚርጌ ላጌ ዓኣኔ።
 21 ዓሲ ቶኦቻያ ጎሚ ማዳያኬ፤ ማንቆ ዓሳም ሚጨንታህ ጋዓንቴ ዓንጂንቲያኬ።
 22 ፑርቱም ማሊ ቱካ ዓሳ ዳቢንቲ ዓሲቱዋዳዳ? ኮሺ ባኣዚ ማሊ ቱካ ዓሳ ጋዓንቴ ማኣሪንቲህና ጉሙርቁንቲና ዴንቃኔ።
 23 ዶዲ ማዳህ ዔኤቢ ማኣዳንዳ ባኣዚ ጳዳሳኔ፤ ጉሪ ሃይሴ ዓሲ ማዲህ ጋዓንቴ ማማንቁሳኔ።
 24 ጨንጫ ዓሳኮ ቶኦካ ዓሳ ቦንቹ ባካ ዔያቶኮ ዔራቶኬ፤ ዔኤዮ ዓሳኮ ፓልማህ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዔኤያቶኬ።
 25 ጎኡም ኬኤዛ ማርካ ሹምፔ ዓውሳኔ፤ ሉኡዙም ኬኤዛ ማርካ ጋዓንቴ ጌሻያኬ።
 26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫ ዓሲ ፔ ቶኦኮና ፔ ማኣሮ ዓሳናም ዶዲ ጉሙርቆያ፤ ሃህ ጌኤቁንቶ ጎንጃኬ።
 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨህ ናንጊኮ ካራኬ፤ ዩያሮ ሃይቢ ፒሮይዳፓ ቶላኒ ኔ ኮዔቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨ።
 28 ካኣቶኮ ዴኤፑማ ዘጊንቲ ዔርታህ ዒዚ ዎይህ ዴሮ ሚርጉምናኬ፤ ዒዛም ዎርቃ ዴሪ ባኣያ ማዔቴ ጋዓንቴ ካኣቲም ባይሰንታኬ።
 29 ጊቢ ዳንዳዓ ዓሲ ኔ ማዔቴ ማሊ ጳቂህ ዓሲ ማዔህ ፔጋሲ ኔኤኒ ዳዋኔ፤

14:12 14:12 ኮሎስ. 16:25::

ደጋዳ ዓሲ ማዕቲ ጋዓንቴ ቦኦዙሞ ኔኤኮ ኔኤኒ ፔጋሳኔ።
 30 ኮሹሞ ዓኣ ዒኔ ዑሂኮ ዒቢሊ ማሃኔ፤ ቁኢሩሞ ጋዓንቴ ማገሃሂ ጋኦጫኔ።
 31 ማንቆ ዓሶ ሄርቁ ዋይሂፃ ማገዢሂ ቶኦቸሂኬ፤ ማንቆ ዓሶም ኮሺ ባኣዚ ማዲሂ ጋዓንቴ ያኦሲ ቦንቸሂ ማዒ ፓይዲንታኔ።
 32 ማጋ ሄላዛ ፑርቶ ዓሳ ሎሎኦማኔ፤ ዲሎ ዓሳ ጋዓንቴ ዔያታ ሃይቁቴያ ፔኤኮ ጉሙርቁንቲያና ካፒንታኔ።
 33 ማሊ ጳቂሂ ዓሶኮ ዒና ዔራቶና ኩሜያኬ፤ ጋዓንቴ ዔኤዮ ዓሶ ዒናይዳ ዔራቶ ዔርቲዋያኬ።
 34 ጎኦ ፔቴ ዴሬ ዴኤፒ ማሃኔ፤ ጎሜ ጋዓንቴ ዓይጎ ዴሬያ ማያሞ ዳዳውሲሳኔ።
 35 ካኣታ ዔራቶና ማዳ ዓሶ ዛሎና ዋዋዛዳኔ፤ ቦርሲሳያ ማዕ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ካኣቲ ዳጋሳኔ።

15

1 ሺኢቲ ጌሰቲሂ ዳጋ ሸሚሻኔ፤ ዳጋ ዑኡሲ ጋዓንቴ ዳጎ ሃቸሞ ደዲሻኔ።
 2 ዔር ዓሲ ጌሰታ ጌኤሲ፡- ዓሲ ዔራቶ ኮዓንዳጉዲ ማሃኔ፤ ዔኤያ ዓሲ ዳንጋፓ ጋዓንቴ ጉሪ ዔኤያቶ ባኣዚ ኬሰካኔ።
 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ቤሰካ ማዲንታ ባኮ ጉቤ ዛጋኔ፤ ኮሺ ማዕቲያ ፑርታ ባኣዚ ማዲንታሂ ዒዚ ዴዴንቃኔ።
 4 ኮሺ ጌኤሲ ናንጊኮ ዴኤሻኬ፤ ጌኔ ኩሜ ጌኤሲ ጋዓንቴ ዒኔ ማንሃኔ።
 5 ዔኤያ ዓሲ ፔ ዓደኮ ዘር ቶቶኦቻኔ፤ ጎሪ ዘር ዘር ዔካሂ ጋዓንቴ ማሊ ጳቂሂ ዓሲኬ።
 6 ኮሺ ዓሲኮ ማኣራ ሚርጌ ቆሎና ኩማኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ዴንቃ ባካ ጋዓንቴ ማቶ ዔያቶም ዔኪ ዩዓኔ።
 7 ዔራቶ ዳልጊ ዴንዳሂ ጨንጮ ዓሶና ማዓንዳፓዓቲም ዔኤዮ ዓሶናቲዋሲ።
 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጎሞ ዓሳ ዒዛም ዒንጋ ባኮ ሻሻኣከንታኔ፤ ዒኖ ፒዜዘንሂኮ ሸኢጲፃ ጋዓንቴ ዒዛ ዋዋዛዳኔ።
 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርቶ ዓሶኮ ጎይያ ዒፃኔ፤ ፒዜ ማዳ ዓሶ ጋዓንቴ ዒ ናሽካኔ።
 10 ፒዜ ማዕ ጎይያ ሃሺ ዳቢንቲ ማዕ ባኣዚ ማዳሂ ማቶ ዔካኔ፤ ጎሪ ዘር ዘር ዒፃሂያ ባይቃኔ።
 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቁ ዓሳ ዓኣ ቤዘንታ ባይሲንቶ ቤዘንታይዳ ዓኣ ባኮ ዛጋያ ማዕቲ ኦኡኮ ዒኖ ጋራ ዓኣሂ ዋይቲ ዒዚ ዛጊንዳዋይ?
 12 ዔኤቢ ቦሂ ሺራ ዓሲ ዘር ናሽኮዋሲ፤ ዔር ዓሲዳፓ ዘር ያኦጩዋሲ።
 13 ዒና ዋዛ ዓኣፒ ካራ ፖዒሃኔ፤ ዒና ያይሂ ጋዓንቴ ጎጲ ዋኣፃሳኔ።
 14 ማሊ ጳቂሂ ዒኔ ዓኣ ዓሲ ዔራቶ ኮኮዓኔ፤

ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ፔ ዔኤያቶ ኮሺ ማሂ ዋዋዛዳኔ።
 15 ሄርቁንቲ ዋርቃ ዓሶኮ ናንጋ ቢያ ዋይ ማቶናኬ፤ ዋዛዳ ዓሳ ጋዓንቴ ቢያ ዋይ ፔ ናንጋ ጊኢጌም ናንጋኔ።
 16 ያርጎቸታያ ዣሎና ናንጊሂዳፓ ማንቆ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቸ ናንጊሂ ኮሺኬ።
 17 ዋሊ ዒፃሂ ዓኣ ቤሰካ ማሊ ዓሽኪ ሙይሂዳፓ ናሹሞ ዓኣ ቤሰካ ኮልፖ ሙይሂ ቃራኬ።
 18 ጎሪንቲ ዣሎ ማሃኔ፤ ጊቢ ዳንዳዒሂ ጋዓንቴ ዑራ ጨጨኢሻኔ።
 19 ቤልፃ ዓሲኮ ጎይሂ ማቶ ዓንጊሂና ዲርቁንቲያኬ፤ ፒዜ ዓሲኮ ጎይያ ጋዓንቴ ባኣሶና ዳልጊ ጎይሂጉዴያኬ።
 20 ጨንጮ ናይ ፔ ዓደ ዋዋዛሳኔ፤ ዔኤያ ናይ ጋዓንቴ ፔ ዒንደ ቶኦቻኔ።
 21 ማሊ ጳቂሂ ፓጩ ዓሳ ፔ ዔኤያቶና ዋዛዳኔ፤ ጨንጮ ዓሳ ጋዓንቴ ፒዜ ማዕ ባኣዚ ማዳኔ።
 22 ኮሺ ዘር ኔ ዋይዚ ዔኬቴ ቢያ ባኣዚ ኔኤም ጊኢጋንዳኔ፤ ዘር ኔ ዋይዚባኣቲ ዓይጎ ባኣዚያ ኔኤም ጊኢጋዓኬ።
 23 ኮይሳ ጌኤሲ ኮይሳ ቤሰካ ጌሰቲሂ ሚርጌና ዋዛሳኔ።
 24 ጨንጮ ዓሳ ሌካ ዔኪ ዓኣዳ ሸምፓሂ ጎይያ ዓኣዳፓዓቲም ሌካ ኬይሳ ሃይቢ ጎይያ ዓኣዳዋሲ።
 25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያቶርቃ ዓሶኮ ማኣር ባይዛኔ፤ ዜኤር ዒንደኮ ዛጳ ሂዒንቲዋጉዲ ዒዚ ካፓኔ።
 26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርታ ማሊሂ ዒፃኔ፤ ጌኤሺ ማዕ ሃይሴና ጋዓንቴ ዒ ዋዛዳኔ።
 27 ጋኣደና ዔኤቢጊዳ ቃሲ ዴንቃኒ ኔኤኒ ማሌቲ ኔ ማኣር ዓሶ ማቶይዳ ኔኤኒ ኬኤራንዳኔ፤ ዴሚና ዒንጎ ሚኢሹ ዔኪፖ፤ ሚርጌ ዋይ ኔኤኒ ናንጋንዳኔ።
 28 ኮሺ ዓሲ ጌሰታንዳሂኮ ቤርታ ማማላኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ሩኡሩሞና ፑርታ ሃይሴ ጌሰታኔ።
 29 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርቶ ዓሶ ሸኢጲፃ ቁልጋዓኔ፤ ኮዣ ዓሳ ዒዛ ሸኢቃዛ ጋዓንቴ ዒ ዋዋይዛኔ።
 30 ዋዛዳ ዓኣፒ ካራ ዒና ዋዋዛሳኔ፤ ኮሺ ሃይሴያ ማሊሂ ዓካሲ ደዲሻኔ።
 31 ናንጊ ዒንጋ ዘር ዋይዚ ዔካሂ ዔር ዓሲኮ ላጌ ማዓኔ።
 32 ጎሪ ዘር ዘር ዒፃሂ ፔና ማቶይዳ ዓጋኔ፤ ጎሪ ዘር ዘር ዔካሂ ጋዓንቴ ዔራቶ ቃሳኔ።
 33 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሂ ዔራቶ ዴንቁሂኬ፤ ቦንቸ ዴንቃኒ ቤርታዲ ሸሌዔ ማዓኒ ኮይሳኔ።

16

1 ዓሲ ማሊሂ ማሊ ቱካኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ማሊፃ ማዳይዳ ፔኤቃሂ

ናንገና ናንጋ ጎዳ «ማዎንጎ» ገይ ዓይሣዛ ሌሊኩ።
 2 ዓሲ ማዳ ባካ ቢያ ይያ ማዳ ዓሣም ጊዜ ማዔያ ማላኒ ዳንዳዓኔ፤
 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ይይ ማሊፃ ምዘምታቴያ ዛጋኔ።
 3 ኔ ማዳ ባካ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሃዳርሲ ዒንገ፤
 ኔ ማሊ ቱኩ ቱኩዛ ቢያ ኔኤም ገኢጋንዳኔ።
 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማገዥ ባካ ቢያ ጉሪ ማገዥባኦ፤
 ፑርቶ ዓሶታፃ ዒዚ ባይዛኒ ኩሊ ገህኔ።
 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሄርሺንታ ዓሶ ቢያ ሻሻኦኪንታኔ፤
 ማቶይዳፓ ዔያቶ ዒ ቶሊሲንዳዎሴ።
 6 ናሹሞና ጉሙርቁሣና ጎሜ ገገኤሻኔ፤
 ያኦሲ ዒገጨሣና ዓሲ ፑርታ ባኦዚፓ ሃካኔ።
 7 ዓሲ ገሃንቴያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ምዛሳያ ማዔቴ ይይ ዒዛኮ ሞርኮናታፃ ዒዛ ኮሺ ናንገሻኔ።
 8 ጊዚ ምጌ ምቢሺ ዳንቆ ማርጌ ቆሎይዳፓ ጎኩሞና ጴዳ ዳካ ቆሎ ባሺኩ።
 9 ዓሲ ማሊሣ ማሊ ቱካኔ፤
 ጋዓንቴ ይይ ማሊፃ ጋጊንሣ ሄላሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኦዳምኩ።
 10 ካኦታ ምጋሣ ናንገና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዔኩ ቢታንቶናኩ፤
 ይያር ዒዚ ገሰቴ ቴቃ ባካ ቢያ ምዳ ጊዜ ማዓኒ ኮይሳኔ።
 11 ዔቦኮ ዳኤሡሞ ዔር ባኮንታ ማኮ ባኮንታ ጊዜ ማዓንዳጉዲ፤
 ሻንቸንቶም ኩሶ ባካኦ ቢያ ጊዜና ሻንቸንታንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሥሣኩ።
 12 ካኦታ ደዲ ዳዓሣ ጊዜ ምገሣናታሣር ፑርታ ማዳ ሱኡጎ ዒዒሣያኩ።
 13 ካኦታ ጎኩሞ ሃይሴና ምዛዳኔ፤
 ጎኩሞ ገሰታ ዓሲያ ዔያታ ቦቦንቻኔ።
 14 ካኦቶ ዳጋ ሃይቢኮ ከኢታ ዓሲኩ፤
 ጨንጫ ዓሲ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዳጎ ሸሚሻኔ።
 15 ካኦቶኮ ዓኦፕ ካራ ፖዒሲፃ ምዛዳያ ማዒፃ ዔርዛኔ፤
 ዒዛና ናሽከንታያ ማዒፃ ዓዳ ባርጊ ዒርዘጉዲ ዓኦሳያ ማዓኔ።
 16 ምርቁ ዳንቁሣዳፓ ዔራቶ ዳንቁሣ ባሺኩ፤
 ቢራ ዳንቁሣዳፓኦ ዔራቶ ዳንቁሣ ኮሺኩ።
 17 ኮሺ ዓሲ ፑርታ ባኦ ጎይሣና ዓኦዳኔ፤
 ሃንቴያ ገኤኮ ኮሻሣ ሸምፓሣ ገኤኮ ካፓኔ።
 18 ያቶርሞ ባይሲንታ ባንሣ ዔኪ ዓኦዳኔ፤
 ሄርሺንቲያ ሎኦም ሄሊሳኔ።
 19 ያቶር ዓሲና ምላ ቡሪ ዔኮና ባኦዚ ገሸቴ ዔኪሣዳፓ
 ሸሌዔ ዓሲ ማዒ ማንቁ ናንገሣ ኮሺኩ።
 20 ዒዛም ኩኤዚንታ ዘር ምዘሣ ምርጎጫንዳኔ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁሣና ዓንጃንቴያኩ።
 21 ማላ ማሊያና ዒናጅ ዓሲ ማዒሣ ዔራ ዓሲ ማዒፃ ዔርዛኔ፤
 ኮሺ ማዒ ዐኡሲና ገሰቴሣ ማሌ ዓሶ ዔኤቢ ዔርዛኔ።

22 ዔራቶ ማኢሽ ማሃ ዓርቁሣም ናንገኮ ካራኩ፤
 ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ገኤኮ ዔኤያቶና ማቶ ዔካኔ።
 23 ዔር ዓሲኮ ዒና ዒ ገሰታ ገኤዛ ካፒ ገሰቴሳኔ፤
 ዒዛ ዳንጋፓ ኩሰካ ገኤዛ ማርጌ ባኦዚ ዔርዛያ ማዓኔ።
 24 ኮሺ ገኤሲ ዔኤሲ ያሎሊጉዲ ዓኦዳኔ፤
 ዐሣኮም ዳቁንታኩ።
 25 ዓሲም ጊዜ ማሊ ጴዳ ጎይሣ ዓኦዳኔ፤
 ጋጊንፃ ጋዓንቴ ሃይቢ ባንሣ ዔኪ ዓኦዳያኩ።
 26 ዓሲ ደዲ ማዳንዳጉዳያ ማሃሣ ዒዚ ሙዓኒ ማላ ማሊያኩ፤
 ናይዚ ሃሣ ማዳም ዓሲ ዔቁሳኔ።
 27 ሱላ ፑርታ ባኦዚ ማሊ ቱካኔ፤
 ገኤዛ ዒዛኮ ታሚጉዲ ሚቻኔ።
 28 ገጌ ዓሲ ዐራ ማካኔ፤
 ዳንኮ ዳንካ ዓሲ ምላ ገጌ ማዒ ላጎ ምሊፓ ዲማሳኔ።
 29 ዐራ ኮዓ ዓሲ ዓሲ ገሺ ባይሲንታ ባንሣ ዔኪ ዓኦዳኔ።
 30 ዓሲዳ ዓኦፕ ምዳ ሸራይ ገጌ ማዳ ማዳኒ ማሊ ቱኩያኩ፤
 ሃኦሚ ገኤኮ ዳዓሣያ ፑርቱሞ ባንሣ ዓኦዳያኩ።
 31 ቡኡቁ- ያኦሲ ዓሲም ዒንጋ ዳኤፒ ቦንቻኩ፤
 ይይ ዳዳሣያ ዲማዲ ናንጎ ናንገናኩ።
 32 ምልቃዳያ ማዒሣዳፓ ባሺ ገቢ ዳንዳዓያ ማዒሣ ኮሺኩ፤
 ማርጌ ካታማ ያሊ ባሺ ዓርቁሣዳፓ ገና ዔሪ ቆላሣ ባሺኩ።
 33 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማሊያ ዔራኒ ዓሳ ዒፃ ዓጋኔ፤
 ጋዓንቴ «ማዎንጎ» ገይ ጎናሳሣ ዒዛኩ።

17

1 ዐራና ማርሞና ማርጌ ማኦሪዳ ገኢገሺና ዳኤፒ ሙኡዚር ዳይሣፓ ኮሹሞ ዓኦ ማርካ ማልዚ ላኦዳ ቡርሺሣ ሙይሣ ቃራኩ።
 2 ማኦር ዓደ ማዒ ምይሣሣኮ ናዓ ፓሡሞያ ቦኦዛ ማዒቴ ዓይሌ ማዒ ማዳ ጨንጫ ዓሲ ገ ጎዳ ናዎኮ ዐሣ ማዓኔ፤
 ይያ ናማኮ ገርሲንሣጉዲ ዓደ ባኮ ዳካላያ ማዓኔ።
 3 ምርቁና ቢራና ታሚዳ ሸኤሺ ደዲሞ ዔርሣጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሲኮ ዒኔ ይያይዲ ዛጋኔ።
 4 ፑርታ ዓሲ ፑርታ ባኦዚ ምይዛኔ፤
 ሉኡዚ ዓሲያ ሉኡዙሞ ባኦዚ ዒናፓ ምይዛኔ።
 5 ማንቆ ዓሶ ኔኤኒ ቶኦቻያ ማዒቴ ዔያቶ ማገዥ ጎዳ ጫሽኪሣ ማዓኔ፤
 ማሌ ዓሲ ዐሰካ ሄላ ማቶና ኔኤኒ ምዛዳያ ማዒቴ ኔኤኒያ ማቶ ዔካንዳኔ።
 6 ጋርቻ ዓሳ ገኤኮ ናኦቶኮ ናኦቶና ሄርሺንታሣጉዲ ናኦታኦ ገኤኮ ዓደንሣና ሄርሺንታኔ።
 7 ዔኤያ ዓሲ ዔራቶ ገኤሲ ገሰቴሞ፤

16:25 16:25 ኮሎስ. 14:12::

ቦንቸንታ ዓሲ ሃሃ ሉኡዙሞ ጌኤሲ
 ጌሰታያቱቆሴ።
 8 ፔቴ ፔቴ ዓሲም ደሚና ዓሲን ሚኢሹ ዓዳ
 ማርሻጉዲ ማዳያ ማለኔ፤
 ደሚና ዓሲን ሚኢሹ ዓሲንገሢና ቢያ
 ባካ ኑኡም ጌኢጋንዳኔ ጌይ ዔያታ
 ጉሙርቃኔ።
 9 ዳቤሢም ዓቶም ጋዓሢ ላጋቶ ደዲሻኔ፤
 ዳቤንቲ ማሂ ማሂ ከኤዛ ዓሲ ጋዓንቴ ፔኤኮ
 ዑኩ ላጋሢ ሴካ ዳካኔ።
 10 ዔኤያ ዓሲ ያኤታ ማይንቲ ዠራጋና ጳርቂንቲ
 ዔኤቢ ዔራያይዳጋ
 ማሊ ጳቂሢ ዓሲ ፔቴይዳጋ ዓኣዲቆያና ጎሪ
 ዘሮ ዘሮና ዔራሢ ባሻያኩ።
 11 ፑርታ ዓሲ ቢያ ሞዴ ዋይዚ ዒያያኩ፤
 ዩያሮ ዒዛም ማኣሪሢ ዔራቆ ከኢታ ዓሲ *
 ዳከንታኔ።
 12 ዔኤያ ዓሲ ዔኤያም ማዳ ማዳንቲ ካኣሚሢጋ
 ናይ ዔሙቴ ዲቤ ጌይንታ ቦያና ካኣሚያ
 ቃራኩ።
 13 ኮሺ ባኣዚ ማዳንቲንቲ ፑርታ ባኣዚ ማሃሢኮ
 ፑርታ ባኣዚ ቢያ ሞዴ ማኣራጋ ሺኢኮቆሴ።
 14 ዑራ ማዠሢ፡- ቃዚ ደይሦና ሞኣሢ
 ዑራሢጉዲኩ፤
 ዩያሮ ዑራ ማዠንታንዳሢኮ ቤርታ ማርሞ
 ሃሹ።
 15 ጌኤሺ ዓሲ ፑርታ ማሂ ሞገሢንታ
 ዳቤንቲ ዓሲ ጌኤሺ ማሂ ሞገሢንታ
 ዩንሢ ላምዎ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒፃ
 ማዳኩ።
 16 ዔኤያ ዓሲኮ ማዠንቲጋ ሳርቃም ማሊ ጳቂሢሢ
 ማሊሢ ባኣሢሮ
 ፔኤኮ ሚኢኮ ዔራቶ ሻንቃኒ ከሴያታቴያ
 ዩይ ዒዛ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣሴ።
 17 ላጌ ዓይጎ ሞዴናታቴያ ፔ ላጋሢ ናናሽካኔ፤
 ጌርሲንሢ ማሂ ሸይንታሢያ ሜቶ ሞሊኮ
 ከዳኒኩ።
 18 ማሊ ጳቂሢሢ ጋጩ ዓሲ ዔራቆ ዓሲኮ ጋሌ
 ጨጋኒ ጨኣቃኔ፤
 ፔና ሞኣሴ ማሂያኣ ሺኢሻኔ።
 19 ዑራ ናሽካሢ ጎሜ ናሽካኔ፤
 ዳጊዲ ኮሸና ማርሻ ካራጉዲ ፔና ዳጊሳ ዓሲ
 ሎኣሚሢ ዔኤላኔ።
 20 ፑርታ ማሊ ዒኔና ዓኣ ዓሲም ጌኢጋ ባኣዚ
 ባኣሴ፤
 ጌሺሢ ጌኤሲ ጌሰታ ዓሲያኣ ሜቶይዳ
 ሎኣሚኔ።
 21 ቤልፃ ናይ ሸዔ ዓሲ ምያኔ፤
 ፑርታ ናይ ዓደኮ ሞዛ ባኣሴ።
 22 ሞዛዳያ ማሂሢ ዒኔም ኮሺ ዳኤሻኩ፤
 ምዩሢ ጋዓንቲ ዓሲኮ ሞልቄ ባይዛኔ።
 23 ፑርታ ዓሲ ሞጌ ሞሲሳኒ
 ዳሚና ዓሲን ሚኢሹ ዔካኔ።
 24 ማሊ ጳቂሢ ዓሲ ፔ ዓኣገ ካሮ ዔራቶ ባንሢ
 ሺርሻኔ፤
 ዔኤያ ዓሲኮ ዓኣገ ካራ ጋዓንቲ ቢያ ዛሎ
 ጉሪ ሊሲ ሊሲ ዛጋኔ።
 25 ቤልፃ ናይ ፔ ዓደ ምዩሢዳ ጌልዛኔ፤

ፔ ዒንደማኣ ፑርታ ማሊሢ ዔከ ሙካኔ።
 26 ጌኤሺ ዓሲ ዳቦ ጨጊሺሢ፤
 ሃሃ ጊንሢ ቦንቸንታ ዓሲ ዠራጋና ጳርቂሢሢ
 ኮይሳያቱቆሴ።
 27 ጌኤዞ ፔኤኮ ቃዚ ጌሰታሢ ዔራኩ፤
 ታሃ ማሊሢ ዓኣ ዓሲ ማሊ ጳቂሢ ዓሲኩ።
 28 ዔኤያ ዓሲ ዘቲ ጋዓዛ ዔራ ዓሲ ማላኔ፤
 ፔቴታዎ ዒዚ ጌሰቲቆዎ ዓቴቴ ጨንጫ ዓሲ
 ማሂ ጋይዲንታኔ።

18

1 ፔና ናሽካ ዓሲ ፔ ማሊያ ጎይያማ ሌሊ ዓኣዳኔ፤
 ሜሌ ዓሲዳጋ ዒዛም ከኤዚንታ ፒዞ
 ማሊሢታቴታዎ ዒዳ ማማካኔ።
 2 ዔኤያ ዓሲ ፔ ከኤዛ ባኮማ ሌሊ ፔጋሳኒ
 ኮዓጋዓቲም
 ዔራቶ ሜሌ ዓሲዳጋ ዔከሢ ዒዛ
 ሞዛሱቆሴ።
 3 ጎሜና ቦርሲንቲና ሞሊጋ ዳማዲቆ ባኣዚኩ፤
 ኔኤኒ ቦንቸንቲ ባኣቴ ቦርሲንታንዳኔ።
 4 ዓሲ ዳንጋጋ ከሰካ ዔራቶ ጌኤሲ
 ኮሺ ዔታዳ ዔቴይዳ ዓኣ ሞኣሢጉዲኩ፤
 ሃሃ ዓልቃ ሞኣሢጉዲያኣ ዓኣያያኩ።
 5 ዳቤ ዓሲ ማኣዲ ጌሰቲሢና
 ጌኤሺ ዓሲ ፒዞ ሞጌ ዳንቁጉዲ ማዲሢ
 ኮይሳያቱቆሴ።
 6 ዔኤያ ዓሲ ጌኤሲ ዑራ ማዠኔ፤
 ዒዚ ጉሪ ጌሰቲ ሺራ ባካ ኮኣሎና ጳርቂሳኔ።
 7 ዔኤያ ዓሲ ጌሰታኣና ፔና ሜቶይዳ ዓጋኔ፤
 ዒዛኮ ጌኤዛ ፒሮ ማሂ ዒዛ ሳርቃኔ።
 8 ዳንኮ ዓሲኮ ጌኤዛ ዓኣሢ ሙኡዚጉዲ
 ሞዛሲ ሞዛሲ ዳንዲ ዓሽኮ ጋሮ ሃላያኩ።
 9 ቤልፃ ዓሲ ዔኤሲ ፑርቲሴ ዓሲጋ ዳማዲ
 ዛጊንቲቆሴ፤
 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሱንፃ ደዲ ሞርዲያ
 ቤሲጉዲኩ፤
 ዩያሮ ኮሺ ዓሲ ዩያ ባንሢ ደጨጋጋ ዳቃኔ።
 11 ምርጎጩ ዓሳ ጋዓንቲ ዔያቶኮ ቆላ ካታም ዙላ
 ዓኣ ዳጌ፤
 ሃሃ ጊንሢ ደዲ ከኤሌ ማሂ ዔኤያቶ ካጋያ
 ዔያቶም ማላኔ።
 12 ሎኦምኮ ቤርታ ዓሲኮ ዒኔ ምቶርቃኔ፤
 ሺሌዔ ዓሲ ቦቦንቸንታኔ።
 ሺሌዑም ጋዓንቲ ቦንቸጋ ቢራኔ።
 13 ሞይዚ ዔኮቆዎ ማሂ ከኤዚሢ
 ዔኤያ ማሃኔ፤ ሃሃ ቦርሲሳያኩ።
 14 ሃርጌ ሃርጋ ሞዴና ደዲሢ ማማኣዳኔ፤
 ላቢ ሺኢታያ ማዔቴ ማኣዳ ባኣዚ ባኣሴ።
 15 ዔራ ዓሲኮ ዒኔ ዔራቶ ሚኢሹ ማሃኔ፤
 ማሊ ጳቂሢ ዓሲኮ ሞዴ ዔራቶ ኮዓኔ።
 16 ዒንጊሢ ዒንጊሢም ጎይሢ ቡላኔ፤
 ዳኤገ ዓሲ ቤርቶ ሞዴ ከሳኔ።
 17 ዓሳ ቡካ ጳኦካ ቤርታዲ ከሰከ ጌሰታ ዓሢ
 ዒዛና ሞኣታሢ ሙከ ዒዛ ምዩንዳያ
 ሃላንዳኣና
 ቢያ ሞዴ ዒዚ ሌሊ ፒዞ ማዔያ ዒዛም
 ማላኔ።
 18 ዒፃ ዓጊሢ ዑራ ሺሚሳኔ፤

* 17:11 17:11 ማኣሪሢ ዔራቆ ከኢታ ዓሲ ጋዓዛ፡- ፔቴ ፔቴ ማግኦፐ «ሃይቤ» ጋዓኔ።

ለምን ደዲ ማርማዞንሚያ ዋላ ቡቡኩሳኔ።
 19 ኔ ጌርሲ ማእዳ፤
 ዒዚ ካታዋኮ ዙላ ዓኣ ደዲ ኬኤሌጉዲ ኔና ካፓኔ፤
 ዒዛና ኔ ፑርቴቴ ጋዓንቴ ካር ኔኤም ዒ ዋዳንዳኔ።
 20 ኔኤኮ ኮዥ ጌኤዛ ዔኪ ሙካ ባኮና ኔኤኒ ዋዛዲ ናንጋኔ።
 21 ኔ ዳንጋ ሸምፓሚ ኔኤኮ ዓውሳኒና ባይዛኒያ ዳንዳዓኔ፤
 ዩያር ኔ ዳንጎና ላጌ ኔኤኮ ኔ ማዠቴ ዋዛዲ ናንጋንዳኔ።
 22 ማቻ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዒንጊንታ ዓንጆ ማዔሚር
 ማቻ ኔኤኒ ዔኬቴ ኮሺ ባኣዚ ኔ ዳንቄኔ ጌይሚኩ።
 23 ማንቆ ዓሲ ፔና ሂርኪሲ ሹሌዑምና ጌሰታኔ፤
 ያርጎቹ ዓሲ ጋዓንቴ ሂርሺንቲና ማሂ ኬኤዛኔ።
 24 ዋሊኮ ላጌቱዋዎ ላጌ ማሊ ጴዳ ዓሲ ዓኣኔ፤
 ጎኔ ላጌ ጋዓንቴ ጌርሲዳፓ ባሹኩ።

19

1 ጌኤዛ ዋቦ ማዔ ፓሡዋ ዓሲዳፓ ፒዜና ናንጋ ማንቆ ዓሲ ባሹኩ።
 2 ዔራቶ ጊዳ ቃሲንቲባኣንቴ ደዲ ማዲሚ ማኣዳያቱዋሴ፤
 ሩኡሪ ጳሽካ ዓሲ ጎይዎ ዳዳባኔ።
 3 ፔቴ ዓሲ ዒዛ ዔኤያቶና ባይሲንታ ዒዛ ሄላዛ ዒዚ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዑፃ ዳጋዳኔ።
 4 ዓሲ ፔ ቆሎና ሚርጌ ላጌ ማዣኔ፤
 ማንቆ ዓሲኮ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዓኣ ዳኮ ላጎሚታዎ ዔያቶይዳፓ ሃካኔ።
 5 ሉኡዙምና ማርካዳ ዓሲ ሚቶ ዔኩዋዎ ዓቱዋሴ፤
 ሉኡዙም ጌሰታ ዓሲ ሚቶፓ ቶላዓኩ።
 6 ሚርጌ ዓሲ ቦንቹንታ ዓሲኮ ላጌ ማዓኒ ኮዓኔ፤
 ዔኤቢ ዒንጋ ዓሲም ቢያሚ ዒዛኮ ላጌኩ።
 7 ማንቃሚ ዒዛኮ ጌርሲንሚታዎ ዒዛ ዒዒፃኔ፤
 ዒዛኮ ላጋኣ ዒዛ ባሹና ሃኪሲ ዳማሳኔ፤
 ዔያቶኮ ዒዚ ጊንፆ ሃንቴ ሺኣቁንቴቴያ ላጌ ዒዛኮ ባኣያ ማዓኔ።
 8 ዔራቶ ሻንቃ ዓሲ ፔና ናሽካኔ፤
 ዔራቶ ኮሺ ደዲሺ ዓርቃሚ ያርጎጫኔ።
 9 ሉኡዙም ማርካዳ ዓሲ ሚቶ ዔኩዋ ዓቱዋሴ፤
 ሉኡዙም ጌሰታሚያ ባይሲንታ ሄላኔ።
 10 ዔኤያ ዓሲም ኮሺ ናንጊ ኮይሱዋሴ፤
 ዓይሌ ማዔ ዓሳ ዔያቶ ዋይሚ ዓሶ ሺሪ ዋይሚያ ማዒፃ ዋዚ ፑርታይ?
 11 ጎሪንቲ ሹኔ ዓርቂ ቃዛሚ ማሊ ጳቂሥሚኩ፤
 ዳቤ ዓሲም ዓቶም ጌይሚያ ዒኔና ዓኣ ዓሲ ማዒሚኩ።
 12 ካኣቲኮ ጎሪንቲ ዘቢ ጉዳጉዲ ዒጊቻያኩ፤
 ካኣቶ ቤርታ ዓሲ ማዒ ጴዳ፤ፃ ጋዓንቴ ማኣቲ ዓኣዒሳ ያልኩጉዲኩ።
 13 ዔኤያ ናይ ፔ ዓዳ ባይሲንታይዳ ጌልዛኔ፤
 ጎሪንቲ ሺሪ ማቻ ያዳ ማኣሪጉዲኩ።
 14 ፔቴ ዓሲ ማኣሪና ቆሎና ሾዔ ዓሶፓ ዳካላኒ ዳንዳዓኔ፤

ማሊ ጳቂሚ ማቻ ዒንጋሚ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሌሊኩ።
 15 ቤልጹም ሃይቁያጉዲ ጊንዒሻኔ፤
 ዩያር ቤልፃ ዓሲ ናናይዳንታኔ።
 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሚያ ካፓሚ ሸምፔና ናንጋኔ፤
 ዒዛኮ ቃኣሎ ቶኦቻሚ ጋዓንቴ ባይቃኔ።
 17 ማንቆ ዓሲም ዒንጋሚ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታልዔያ ማዓኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ዒ ማዳ ኮዥ ማዳ ዛሎ ጨጋኔ።
 18 ሃጊ ዔያታ ናኣቶ ዓኣንቴ ናኣቶ ኔኤኮ ሻርሹ፤
 ኔ ሻርሹባኣቶ ጋዓንቴ ባይሲንታም ኔ ዔያቶ ዓኣሚ ዒንጌያ ማዓኔ።
 19 ኔጉዋዎ ዳጋዳ ዓሲ ዓኣቶ ዒዛኮ ዳጎ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዳንቃንዳጉዲ ሃሹ፤
 ፔቴና ሚታሚዳፓ ኬሳኒ ኔ ዒዛ ማሌያታቴ ሚሌ ዋዳና ዒማይዳፃ ኔኤኮ ዓታዓኩ።
 20 ዘር ኔ ዋይዜቴ፣ ሃሚ ዔራራያ ናሽካያ ማዔቴ ናንጊሴቃ ዔራቶ ዳንቁሚ ኔ ዓታዓኩ።
 21 ዓሲ ሚርጌ ባኣዚ ማሊ ቱካኔ፤
 ማዳንቲ ኩማሚ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ «ማዎንጎ» ጋዓዛኩ።
 22 ዓሲዳፓ ኮይንታማ ጉሙርቁንቲሚኩ፤
 ሉኡዚ ዓሲ ማዒሚዳፓ ማንቆ ዓሲ ማዒሚ ባሹኩ።
 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔ ዒጊጩቴ ናንጎ ሌዓ ኔኤኮ ያደቃኔ፤
 ሚታ ኔና ሄሊባኣንቴ ዋዛዲ ኮሹምና ኔኤኒ ናንጋንዳኔ።
 24 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ኮሺ ቤልፃኩ፤
 ሚሌዓቴም ዔያታ ዓንዳ ኩጮ ዳኬሚ ማሂ ዔኪ ካሦ ኩኡሊፃ ዔያቶ ባባሻኔ።
 25 ቦሂ ዓማሊ ሺሪ ዓሲ ኔኤኒ ሻርሹቴ ዔኤያ ዓሲ ዩያ ዛጊ ጨንጫ ማዓኔ፤
 ማሊ ጳቂሚ ዓሲ ጎሪ ኔ ዘሬቴ ባሹ ዔራቶ ቃሳኔ።
 26 ቦርሲሳያና ዳውሲሳያ ማዔ ናይ ፔ ዓዳ ላቢሳኔ፤
 ፔኤኮ ዒንደዋ ማኣራፓ ዳውሳኔ።
 27 ታ ናዓሚዮ! ዘር ታኣኮ ኔ ዋይዚባኣቲ ኔ ዔራ ዔራቶታዎ ዑኩና ዋሊ ኔ ዳቢንታንዳኔ።
 28 ሚሌ ዓሲም ፑርታ ማዳኒ ሉኡዙምና ማርካዳ ዓሲ ዓኣቶ ፒዜ ዋጌ ባይቃኔ።
 ዋይዚ ዒፃ ዓሳኣ ፑርቱም ማዳ ሚርጊሻኔ።
 29 ቦሂ ዓማሊ ሺሪ ዓሶም ፑርታ ዋጌ ዔኤዮ ዓሶማኣ ዠራፓና ጳዲ ጊኣጊንቴኔ።

20

1 ዋይኔ ዑሺ ዒኔ ዣኣሊሳኔ፣ ካፄ ዑሺያ ዑዑራሳኔ፤
 ዩያ ዑዥ ሱኡኮና ዓዳንቴ ዓሳ ዔራ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ።
 2 ካኣቲ ዳጋ ጉዳ ዘቢጉዲ ዒጊቻያኩ፤
 ዒዛኮ ዳጎ ዒቁሳሚ ፔና ዋዳኒ ዔቁያ ማዒ ፓይዳንታኔ።
 3 ዔኤያ ዓሲ ጎሪንቲ ዑራ ማዣኒ ዳንዳዓኔ፤

4 ገዢ ጤኑ ወደማና ገሽኩዋ ቤልፃ ዓሲ
 ማእሎ ቡሮ ወደና ዒ ቡኩሳንዳ ሃኦኮ
 ባኦሴ።
 5 ዓሲኮ ማሊሢ ኮሺ ዔታዳ ዔቴይዳ ዓኣ
 ዋኣሢጉዲኬ፤
 ያዲ ማዔቴያ ማሊ ጳቂሥሢ ዓኣ ዓሲ ዬያ
 ዲዲዓኔ።
 6 ዓሲ ቢያ ፔ ጉሙርቁንቲያማ ኬኤዛኔ፤
 ጋዓንቲ ጎኔና ጉሙርቁንታ ዓሲ
 ያኦኒ ዳንቃኒ ዳንዳዓይ!
 7 ዲሎ ዓሲ ፒዙሞና ናንጋኔ፤
 ናኣታ ዒዛሲያ ዓንጂንቲያኬ።
 8 ፔኤኮ ዋጎ ያይታ ዋጊያሮ ዳዔ ካኣቲኮ
 ፑርታ ማዔ ባኮ ቢያ ጌኤሺ ዔራ ዓኣፒ
 ዓኣኔ።
 9 «ማሊፃ ታኣኮ ጌኤሺኬ፤
 ጎሜ ታኣኮ ባኣሴ» ጋዓ ዓሲ ናንዳ?
 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሉኡዚ ማዔ ዳኤሠሞ ዔሮ
 ባኮና
 ፒዜ ማዒባኣ ማኮ ባኮና ማዲ ሃንታ ዓሲ ዒዒፃኔ።
 11 ዓኣላ ናይታያ ኮሺ፣ ሃሣ ፒዜ ዓሲ ማዒፃ
 ማዳ ባኮና ፔጋዲ ዔዔርታኔ።
 12 ዋይዛ ዋይዚና ዛጋ ዓኣፒና
 ማዜሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።
 13 ወደ ኔኤኮ ኔኤኒ ጊንያና ኩርሴቲ ኔ ማንቃንዳኔ፤
 ደዲ ኔ ማዳቲ ጋዓንቲ ጊዳ ሙኡዚ ኔኤኮ
 ዓኣያ ማዓኔ።
 14 ዔኤቢ ሻንቃ ዓሲ ቢያ ወዳ «ፑርታኬ» ጌይ ጌይ
 ሻንቆ ባኤሎ ዳኪሳኔ፤
 ሻንቁ ዳንዳሰካፒ ጋዓንቲ «ላኣፓና ታ
 ሻንቁያዋይ» ጌይ ሄሄርሻኔ።
 15 ዔራቶና ጌሰቶ ጌኤሲ
 ዋርቁና ቦንቲንታ ሹጮናፓ ባሼ፣
 ዳዲዋያኬ።
 16 ዓይጎ ዓሲያኣ ዔርቲዋ ዓሲኮ ዋኣሴ ማዔቲ
 ማኣዓሢ ዒዛኮ ዔኬ፤
 ዬይ ዔርቲዋ ዓሢ ዛሎ ዓይሢ ባኣዚ
 ማዓንዳጉዲ ኔ ኮይላ ጌሣ።
 17 ሉኡቁ ጋኣዲሢና ኔ ዳንቃ ባካ
 ዓኣሢ ሙኡዚጉዲ ኔና ዋዛሳኒ ዳንዳዓኔ፤
 ዋርቁ ፔኤቃያ ጋዓንቲ ዳንጋ ኔኤኮ
 ማኣሻላጉዲ ማዓንዳኔ።
 18 ኮሺ ዘር ኔ ዋይዚ ዔኬቲ
 ቢያ ባኣዚ ኔኤም ጊኢጋንዳኔ፤
 ዬያር ኮሺ ዘር ዋይዚ ዔኩዋያ ያልዚ ያላኒ
 ዓኣዲፖ።
 19 ደንኮ ደንካ ዓሲ ዓኣቸንዳ ሃይሴ ዒና
 ዓርቁዋሴ፤
 ዬያር ጉሪ ጌሰቲ ሺራ ዓሲይዳፓ ሃኬ።
 20 ፔኤኮ ዓድ፣ ሃንጎ ዒንድ ጫሽካያኮ
 ናንጋ ሻኔ ዳሚዳ ባይቃ ፖዒጉዲ ማዓኔ።
 21 ቤርታ ላቢንቲቦኦንቲ ሹሌዔና ዳንቆና ቆሎ
 ጋፒንያይዳ ዓንጂንቲዋሴ።
 22 ኔኤም ፑርታ ማዳ ዓሲም
 ኔኤኒያ ማሃ ፑርታ ዒዛም ማዲፖ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁ፤ ዒዚ ኔና
 ዓውሳንዳኔ።
 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊኢጊባኣ ማኮ ባኮንታ

ሉኡዚ ማዔ ዳኤሠሞ ዔሮ ባኮዋ
 ሻሻኣከንታኔ።
 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦኡኒ ሃንታንዳ ጎይያ ማሊ
 ጌሣኔ፤
 ዓካሪ ዓሲ ናንጎ ፔኤኮ ወኖ ባንሢ ዔኬ
 ዓኣዳንዳቲ
 ወይቲ ዔራኒ ዳንዳዓይ?
 25 ያኦሲም ሩኡሪ ናኣቢ ናኣባያ
 ጊንሣ «ዓይጋ ታ ናኣቤይ» ጌይ ማሊሢ ዓሲኮ
 ፒሮኬ።
 26 ጪንጫ ካኣቲ ዋይዘ ዒፃ ዓሲ ዳሚሲ ዔራኔ፤
 ዔያቶ ዒ ሚጪንቲዋያ ማታሳኔ።
 27 ዓሲኮ ዒኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲም ዒንጌ
 ፖዒታሢሮ
 ዓሲኮ ጋሮ ዒኖ ቢያ ዔራኒ ዛጋኔ።
 28 ኮሹሞና ጉሙርቁንቲሢና ፑርታ ባኣዚፓ ካኣቲ
 ካፓኔ፤
 ዒዛኮ ካኣቲማ ጎኦሞና ደዲ ናንጋኔ።
 29 ዳጌ ዓሳ ሄርሺንታሢ ፔኤኮ ዋልቆናኬ፤
 ጋርቸ ዓሳ ፔኤኮ ቡኡቆና ቦንቲንታኔ።
 30 ኪፃሲ ጳርቆ ጳዲ ፑርታ ባኣዚ ባይዛኔ፤
 ዠራፓና ጳዲያኣ ዒኔይዳ ዓኣ ፑርታ ባኣዚ
 ጌኤሻኔ።

21

1 ካኣቲኮ ዒና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኩጮይዳኬ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዋታ ዋኣሢጉዲ ኮዔ
 ቤሲ ባንሢ ዔኬ ዓኣዳኔ።
 2 ዓሲ ማዳ ባካ ቢያ ዬያ ማዳ ዓሢም ፒዜ ማላኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ዓሲኮ ዒኖ ማሊያ
 ዛጊ ዔራኔ።
 3 ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጊሢዳፓ ባሽ
 ፒዜና ጎኔ ማዔ ባኣዚና ማዲሢ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ዋዛሳኔ።
 4 ፑርቶ ዓሳ ዔርታሢ
 ያቶርሙሞና ሄርሺንቲናኬ፤
 ዬይ ጎሜኬ።
 5 ኮሺ ማሊ ቱኮና ቱኡሲና ማዲንታ ማዳ ሚርጌ
 ባኣዚ ዳዲሳኔ፤
 ማሊሢ ባኣያ ሩኡሩሞና ማዳ ማዳ ጋዓንቲ
 ማማንቁሳኔ።
 6 ሉኡዙሞና ዳዲ ቆሎ ባባይቃ ሱኡሌጉዳያ፤
 ጊንሣ ሃሣ ዋዳ ፒሮጉዳያኬ።
 7 ዋይዚ ዒፃ ዓሳ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ማዲሢ
 ናሽኩዋኣሢሮ
 ዔያቶኮ ጌኖ ማዳና ዔያታ ባይቃኔ።
 8 ጎሞ ዓሳ ዋሶ ጎይሢና ዓኣዳኒ ናሽካኔ፤
 ዒኖ ጌኤዙ ዓሳ ጋዓንቲ ኮሺ ባኣዚ ማዳኔ።
 9 ጎሪንቲ ሺራ ላኣሊና ዋላ ፔቲ ማኣሪዳ
 ናንጊሢዳፓ
 ማኣሮኮ ኮጮ ዙላ ናንጊሢ ቃራኬ።
 10 ዋይዘ ዒፃ ፑርቶ ዓሳ ቢያ ወዳ ፑርታ ባኣዚ
 ማዳኒ ናሽካኔ፤
 ዓይጎ ዓሲማኣ ዔያታ ሚጪንቲዋሴ።
 11 ቦሃ ዓማሊ ሺራ ዓሲ ሻርሺንታ ወደና
 ዔኤያ ዓሲ ዬያ ዛጋያ ዔራቶ ዳንቃኔ፤
 ጪንጫ ዓሲ ዔርዘ ወደና ባሽ ዔራ ማዓኔ።
 12 ዲሎ ያኣዛሢ ፑርቶ ዓሳ ማኣሮይዳ ማዳ ባኮ ቢያ
 ዛጋኔ።

ፑርቶ ዓሰ ዲዚ ኬዲ ኬኔሪ ባይዛኔ።
 13 ማንቆ ዓሰኮ ዲላቶ ዋይዛኒ ናሽኩዋ ዓሰ
 ዲዚያ ማታዲ ዲላታ ዋዶና ዲዛ ማኣዳንዳ
 ዓሰ ዴንቁንዲዋሴ።
 14 ዳጋጃ ዓሰም ዓኣቲ ዲንጎ ባኣዚ ዲንገንታኣና
 ዳጋ ዲዛኮ ሺሺማኔ፤
 ዴሚና ዓኣቲ ዲንገንታ ዲንገሚያ ዳጋ
 ጨኣሽ።
 15 ፒዜ ዋጌ ዋገንታ ዋዶና
 ኮዦ ዓሳ ዋዋዛዳኔ፤
 ፑርቶ ዓሰ ጋዓንቴ ዲዲቃሣኔ።
 16 ማሊ ጳቂሥሣዲፓ ሃካ ዓሰ
 ሃይቢ ካፓኔ።
 17 ዔኤቢ ቃውተሣ ናሽካ ዓሰ ማማንቃኔ፤
 ዋይኔ ዑሽንታ ዛይቶ ቲዦንታ ናሽካ ዓሰ
 ዋይቴቴያ ያርጎጩዋሴ።
 18 ኮዦ ዓሰይዳ ሃላኒ ዓኣ ማታሣ ፑርቶ ዓሰ
 ሃላኔ፤
 ፒዜ ዓሰ ሃላኒ ዓኣ ማታሣ ጉሙርቂሣባኣ
 ዓሰ ሃላኔ።
 19 ጎሪንቲ ሺሪ ማቸና ዋላ ናንገሣዲፓ
 ዓሰ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ናንገሣ ቃራኬ።
 20 ጨንጫ ዓሰ ማርጌ ቆሎንታ
 ማርጌ ማኣሽ ኬሳ ባኣዚንታ ፔ ማኣራ ቡኩሳኔ፤
 ማሊ ጳቂሥሣዲ ፓጩ ዓሰ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዓኣ ባኮ
 ቢያ ላኣሊ ባይዛኔ።
 21 ዲሎዋና ናሹዋና ጋዓ ገንጾ ማዳ ዓሰ
 ናንገንታ ያርጎቹዋንታ፥ ሃሣ ቦንቹንቲያኣ
 ዴንቃኔ።
 22 ያሎ ዓሰኮ ጨንጫ ሱኤጌ
 ደዲ ያላ ዓሰና ካፒንታ ካታዋ ያሊ ባሽ
 ዓዓርቃኔ፤
 ጉሙርቂንታ ዋርዲዮ ቤዘዋ ደይሳኔ።
 23 ማቶይዲፓ ቶላኒ ኮዓ ዓሰ
 ፑርታ ጌሰቲሣ ሃሻኔ።
 24 ያቶርቃያና ሃርሽንታያና ማዔ ዓሰ ቦኣዛኬ፤
 ማዳ ዲዛኮ ያቶርሙዋ ሌሊኬ።
 25 ማዳ ማዳኒ ኮዑዋ ቤልፃ ዓሰ
 ፔና ዋዳ ዓሰ ማዒ ፓይዲንታኔ።
 26 ቤልፃ ቢያ ዋዳ ኮዓሣ ማርጌ ባኣዚ ዴንቃኒኬ፤
 ኮሺ ዓሰ ጋዓንቴ ኮሹዋና ዲዲንጋኔ።
 27 ዋይዘ ዲፃ ዓሳ ዲንጋ ዲንገያ ያኦሲ ሻኣካያኬ፤
 ዬያፓ ባሽ ፑርታ ማሊሣና ዔቂ ዲንጎ ዲንገያ
 ማርጌና ዲዛ ዲሣያኬ።
 28 ሉኤዚ ዓሰኮ ማርካቶ ዔውቴዋያ ማዓኔ፤
 ኮሺ ማሊ ጌሰታ ዓሰኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ
 ጎናዳኔ።
 29 ጎኔ ዓሰ ፔ ማዳ ባኮ ዛሎ ኮሺ ዔራኔ፤
 ፑርታ ዓሰ ጋዓንቴ ዳቤያ «ታ ዳቢባኣሴ»
 ጌይ ማፃ ዲዲ ደዳኔ።
 30 ዓሰ ፔ ዔራቶና ፔኤኮ ማሊ ጳቂሣያና፤ ሃሣ ቱካ
 ቱኤዘና
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቃዛኒ ዳንዳዑዋሴ።
 31 ያልዚ ያሊሣር ፓር ጌኣሊሻኒ ዳንዳዓኔ፤
 ባሻሣ ዲንጋሣ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።

22

1 ኮሺ ሱንሣ ማርጌ ቆሎይዲፓ
 ዓሰና ናሽኪንቲሣያ ቢራና ዋርቁናፓ ባሻኔ።

2 ያርጎጫሣታቴያ ማንቃሣ
 ማዦሣ ናንገና ናንጋ ጎዳታሣር
 ለምዓሣ ፔቴኬ።
 3 ጨንጫ ዓሰ ማታ ሙካሣ ዛጋፃ ዓዓኣሽንታኔ፤
 ማሊ ጳቂሥሣዲ ፓጩ ዓሰ ጋዓንቴ ማሎዋፃ
 ማቶይዳ ኬዳኔ።
 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲጌጨሣንታ ኮሺ ማዒሣንታ
 ቆሎና ቦንቸና ናንገያኣ ዴንቁሳኔ።
 5 ፑርቶ ዓሰኮ ጎይይዳ ዓንገሣና ፒርና ዓኣኔ፤
 ፔ ቶኣኮ ካፓሣ ጋዓንቴ ዬያፓ ሃካኔ።
 6 ናይ ዋማይዲ ናንጋኒ ኮይሳቴያ ኔ ዔርዜያቴቴ
 ፔ ናንጎ ዋዶ ቢያይዳ ዬኖይዲፓ ሺኣካዓኬ።
 7 ማንቆ ዓሰ ያርጎቹ ዓሰም ማዳያኬ፤
 ማኣሽ ታልዓሣ ታልዒሴሣኮ ዓይሌኬ።
 8 ጎሜ ዜርቃሣ ማቶ ጩኦር ዔካኔ፤
 ዳጋ ዲዛኮ ዓንኮዋ ዲዛ ሃሊሲንዲዋሴ።
 9 ፔኤኮ ሙዎ ማንቆ ዓሰና ዋላ ዲዚ ጌሽታሣር
 ዔኤቢ ዲንጋ ዓሰ ዓንጃንቲያ ማዓኔ።
 10 ዔኤቢ ቦሃ ሺሪ ዓሰ ኔኤኒ ዳውሴቴ ዑራ ጋፓኔ፤
 ዑራንታ ጨሽንታ ባኣያ ማዓኔ።
 11 ዲና ጌኤሹዋንታ ኮሺ ጌኤሲንታ ናሽካ ዓሰ
 ካኣቶና ናሽኪንታ ማዓኔ።
 12 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓኣፓ ዔራቶና ዓኣ ዓሰ ኮሺ
 ዛጋኔ፤
 ጉሙርቂዋባኣ ዓሳ ቱኬ ቱኤዘ ጋዓንቴ ዲ
 ጉሪ ማሃኔ።
 13 ቤልፃ ዓሰ፡- «ካራ ዘቢ ዓኣኔ፤ ታ ኬሰኬቴ ታና
 ሙዓንዳኔ» ጋዓኔ።
 14 ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊኮ ዳንጋ ኮሺ ዔታዳ
 ዔቴጉዲኬ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዳ ዓሳ ዓዳንቲ ዬያ
 ዔቶይዳ ሎኣማኔ።
 15 ናይ ዲይይዳ ዔኤዩዋ ዓኣኔ፤
 ጎሪ ዘሪሣ ዣኣቲ ጋዓንቴ ዬያ ዲኖ ዲዛይዲፓ
 ሺኣሻኔ።
 16 ያርጎቹ ዓሰም ዔኤቢ ዲንጋሣ
 ገንሣ ሃሣ ቆሎ ዴንቃኒ ጌይ
 ማንቆ ዓሰ ሃርቂ ዋይሣ ዓሰ ኩፓታንዳኔ።

ዔር ዓሰ ዘሬ ዘር

17 ዔር ዓሳ ኬኤዜ ባኮ ታ ኔና ዔርዘዋ
 ዋይዜ፤ ዔያቶይዲፓ ኔ ዔካ ዔራቶ ባንሣ ዲኖ
 ኔኤኮ ማሃ፤ 18 ቢያ ዋዳ ኔ ማሊ ማሊ ማዳይዳ
 ፔኤሻያ ማዓቴ ኔና ዋዛሳንዳኔ፤ 19 ዬያ ታ ኔኤዋ
 ኬኤዛሣ ጉሙርቂዋ ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ጎዳይዳ
 ማዓንዳጉዲኬ። 20 ሃኣዛጌ፡- ታ ኔኤዋ ሃይሣታሣ
 ዳምቤ ፃኣፔኔ፤ ዬያታ ዔራቶንታ ኮሺ ዘርንታ
 ዓኣያኬ፤ 21 ጎኩዋ ዓይጎ ማዓቴያ ኔና ዔያታ
 ዔርዘንዳኔ፤ «ጎኩዋ ኮይ ዔኪ ሙኩ» ጌይ ኔና
 ያኦጩናፓቴ ፒዜ ባኣዚ ማሃ ኔኤኒ ኬኤዛንዳኔ።

1

22 ፔቴታዎ ዔያቶኮ ዔኤቢባኣሣር ማንቆ ዓሰ
 ቡሪፖ፤ ሃርቂንቲ ዋርቃ ዓሰዋ ዋጎ ዋጋ ዓሰ ቤርታ
 ላቢሲ ሽሪፖ። 23 ዓይጎር ጌዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ዔያቶ ዛሎ ሞኣታንዳሣርና ዔያቶ ሃርቂ ማታሳ
 ዓሰዋ ዲ ማታሳንዳሣርኬ።

2

24 ሮኦጋዳያና ጎሪንታ ዓሰና ዋላ ላጌ ማዒፖ፤
 25 ኔኤኒ ዲዛ ባኮ ዔራቴ ዬያፓ ቶሊ ኬሰካዓኬ።

3
26 ሚሊ ዓሲኮ ጋሌ ጨጋኒ ዋኦሴ ማዲፖ፤
27 ጨጋኒ ኔኤኒ ዳንዳዒባኦቴ ኔ ላሃ ሻኦላታፖ
ዓቱዋንቴ ዓኦ ፍላ ኔኤኮ ቢያ ዔውታንዳኔ።

4
28 ሚና ኔኤኮ ቤርታኦ ዓዶንሢ ጌሢ ዛጰ ዘጎ
ሺኢሺፖ።

5
29 ማዶ ፔኤኮ ኮሺ ማዲ ዔሬ ዓሲ ኔ ዛጋ?
ዩያፕዶ ዓሲ ጉሪ ዓሲ ጌይንታ ዓሲ ቤርታቱዋንቴ
ካኦቶ ቤርታ ማዶ ማዶኒ ዔቃንዳኔ።

23

6
1 ቢታንቶ ዓኦ ዓሲና ዋላ ሙኡዚር ፔቴይዳ
ኔኤኒ ዳዔቴ ዒዚ ያናታቴያ ዋሊፖ፤ 2 ዋዚ
ኔኤኒ ዓልቱንቁ ሙዓያታቴያ ሚርጌ ሙይያ ሃሺ።
3 ጎፖንቴ ዒዚ ኔና ኔ ዋይታቴያ ዛጋኒ ዳንዳዒሣር
ኔኤም ሺኢካ ኮዦ ሙፖ ዓልቱንቁ ሙይፖ።

7
4 ያርጎጫኒ ጳሽኪ ላቢፖ፤ ዩያፕዶ
ዓልቱሙሞይዳፓ ሃካኒ ዔራ ማዔ፤ 5 ዩያፕዶ
ፍላ ኔኤኒ ዛጋ ጎይሣ ዓኦንቴ ቤዘና ባይቃንዳኔ፤
ጫሪንቱዳ ባራና ኮኦኬፕዶ ጋኦሲ ኬሲ
ባራናንዳኔ።

8
6 ዱኡዲ ዓሲ ካሣ ሙይፖ፤ ዒዚ ኔኤም
ሺኢሻ ካሣ ኔና ጮኦዳሱዋፕዶ፤ 7 ዒዚ ፔኤኮ
ዒናፓቱዋንቴ ካሣ ኔ ዒዛም ሃሻንዳፕዶ ኮዒ ጎኔ
ጋዓያ ማሊሲ፡- «ሙዔ፥ ዐሽኬ» ኔና ጋዓኔ። 8 ኔ
ዩያ ሙዔሣታፖ ጩታንዳኔ፤ ዒዛ ኔኤኒ ሳልማሲ
ጌሰቴ ሃይሳኦ ኔኤኮ ጉሪ ማዓንዳኔ።

9
9 ዔራቶ ዓኦ ዘር ኔኤኮ ዒ ቶኦቻንዳሣር ዔኤያ
ዓሲም ዔኤቢ ቃራ ባኦዚ ኬኤዚፖ።

10
10 ሚርጌ ዋዶ ናንጌ ዛጰ ዘጎ ሺኢሺፖ፤
ዩያፕዶ ሃሣ ዜኤር ናኦቶኮዋ ጎዦ ዋልቁና
ዔኪፖ፤ 11 ያኦሲ ዔያቶኮ ዶዶ ጎንጃሣ ማዔሣር
ዔያቶ ዛሎ ዒ ሞኦቱንታ።

11
12 ማሊያ ኔኤኮ ዔራቶይዳ፤ ዋያኦ ኔኤኮ ዔራቶ
ዋይዛንዳፕዶ ሺርሺ።

12
13 ናፖ ኔኤኮ ዳምቤና ሻርሺሣ ሃሺፖ፤ ዣኦቶና
ኔ ጳርቁቴ ሃይቃዓኬ። 14 ዣኦቶና ኔኤኒ ጳርቁቴ
ሺምፓሣ ሃይቢዳፓ ዓውሳኒ ኮሺ ጎይሣ ዒዛም
ማዓንዳኔ።

13
15 ታ ናዓሣዮ! ዔራ ኔ ማዔቴ ሚርጌና ኔ
ታና ዋዛሳኔ፤ 16 ፒዜ ጌኤሲ ኔ ጌሰታ ዋዶና ታና
ያፖቶርሳኔ።

14
17 ጎሞ ዓሲ ቁኢሪፖ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ዒጊጨሣ ቢያ ዋዶ ኔኤኮ ማሊሣ ማፖንጎ፤ 18 ዩያ ኔ

ማዶቴ ሴካ ኔኤኮ ቤርታኦ ናንጋ ጊኢጌያ ማዓንዳኔ፤
ሃጊ ማዓ ዋዛኦ ባይቃዓኬ።

15
19 ታ ናዓሣዮ! ዋይዜ፤ ጨንጫ ማዔ፤ ያኦሲ
ጎይፖፓ ሺኢኪፖ፤ 20 ሚርጌ ዋይኔ ዐሽካ ዓሲና
ሚርጌ ሙኡዚ ሙዓ ዓሲና ዋላ ላጌ ማዲፖ፤
21 ማሣንታ ዓሲና ጎጰ ሚሽኩዋ ዓሲና ማንቃኔ፤
ማዳ ጊንፖ ሌሊ ማዔ ዓሣያ ማንቁ ቱርጫ
ማኦዓኔ።

16
22 ኔና ሾዔሣ ዒዛታሣር ኔ ዓዶኮ ዘር ዋይዜ፤
ዒንዳኦ ኔኤኮ ጋርቹ ዋዶና ዒዛ ቶኦቶ።

23 ጎኦ፡ ዔራቶ፡ ጎሪ ዘር ዘርንታ ማሊ
ጳቁሥሣንታ ሚኢሺ ማሣ ዓርቁ፤ ሃሺፖ። 24 ዒኔና
ዓኦ ናይኮ ዓዶ ዳኤፒ ዋዛ ዋዛዳኔ፤ ሃሣ ጨንጫ
ናይ ሾዔ ዓሲ ያፖቶርቃኔ። 25 ኔ ዓዶና ኔ ዒንዳና
ኔ ዛላ ዋዛሳያ ማፖንጎ፤ ኔ ዒንዳኦ ኔ ዛሎና
ዋዛዶንጎ።

17
26 ታ ናዓሣዮ! ዒናፓ ዋይዜ፤ ታ ናንጌ ናንጋ
ኔኤም ማላታ ማፖንጎ፤ 27 ዘኦዛ ኮኦማ ላኦሎና
ፓሡዋ ላኦሎና ኬሴ ፒርፕዶ ሃይቢ ባንሣ ዔኪ
ዴንዳኔ። 28 ዓዳ ሱላፕዶ ካቲ ኔና ዔያታ ካፓኔ፤
ሚርጌ ዓቲንቆ ዔያታ ዔፖ ሳሎ ሻሂሲሴኔ።

18
29 ያዩሣና ዩኤፒና ያና ሄላይ? ቢያ ዋዶ
ማርሞና ጎሪንቴና ዔቁሳሣ ያናዳይ? ዋይቲታቴያ
ዔርቱዋንቴ ዐርቲ ዳዒሣ ያናዳይ? ዓኦፓ ዘቃሣ
ያኦዳይ? 30 ዩይ ቢያ ባካ ሄላሣ ሚርጌ ዋይኖ
ዐዦ ዐሽኪያና ሲኢሪንቴ ካፄ ዐዦ ዐሽኪያና
ዋዶ ፔኤኮ ጉሪ ጋፒሳ ዓሲይዳኬ። 31 ዩያር
ዋዚ ቡርጩቆይዳ ዘቃያ ማዒ ዳዶቴያ ዔያታ
ዐሽካኦናኦ ዳንጋ ጌላ ጎይፖ ኔና ጮኦዳሰፓ።
32 ጋፒንፖይዳ ሾኦሺፕዶ ኔና ዩይ ዳዓንዳኔ፤
ጎፖ ሾኦሺፕዶያኦ ዳኦና ኔ ዐፃ ፑኦካንዳኔ፤
33 ዓኦፓ ኔኤኮ ሺራንዳሣር ዓኪ ዓኪ ባኦዚ ኔ
ዛጋያ ኔኤም ማላኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ፒዜ ማላኔና
ጌሰታኒ ዳንዳዐዋሴ። 34 ባዚዳ ኔ ዓኦያና ባዚ
ፕዳሣና ሂዒንቴ ሜታዳ ዋኦያ ካኦሚሎ ቱርቱርና
ኔ ዒጊንቴያ ኔኤም ማላንዳኔ። 35 ዩያፕዶ ሃሣ፡-
«ታ ጳዲንቴኔ፤ ጋዓንቴ ታኦኒ ዔኤቢ ዋኦቲባኦሴ፤
ጳዲንቶ ታኦኒ ጳዲንቴኔ፤ ጋዓንቴ ታና ሃርጊባኦሴ፤
ታ ጳጫንዳሣ ዓይዳዳይ? ቃሲ ሃሣ ታኦኒ ዓይዳ
ዐዦ ዐሽካንዳይ?» ኔ ጋዓንዳኔ።

24

19
1 ፑርቶ ዓሲ ቁኢሪፖ፤ ዔያቶና ዋላ ላጌ ማዓኒያ
ኮይፖ፤ 2 ዔያታ ቢያ ዋዶ ፔ ማሊያና ጌኔ ማሊ
ቱካኔ፤ ዳንጎናኦ ጌጌሻኔ።

20
3 ማኦሪ ዔራቶና ማዢንታኔ፤ ማሊ ጳቁሥሣና
ዶዴ ናንጋኔ። 4 ዔራቶ ዓኦያ ማዓዛ ማኦሪ
ቦንቱንታያና ሚዛጰ ማዔ ሜሄና ኩማኔ።

21

5 ደዲ ማዕረሃዳፓ ጨንጫ ማዕረሃ ባሽኬ፤ ጎኑና ዔራቶ ዋልቄይዳፓ ዑሣኬ፤ 6 ያልዘም ገኢጊ ከሰከዎኮ ቤርታ ማደንዶ ጎይዎ ኮሺ ዛጊ ቱካንዳያ ኮይሳኔ፤ ማርጌ ዘራ ዓሲ ዳንቄያ ኔ ማዔቲ ባሽሃ ኔ ዓታዓኬ።

22

7 ማሊ ጳቂሥሃ ፓጩ ዓሲ ዔራቶ ዔራጊ ዳንዳዑቀሴ፤ ዓሳ ኮይሳ ባኣዚ ገሰታኣና ዒዚ ሺኣሻ ማሊሃ ባኣሴ።

23

8 ቢያ ዎዴ ፑርቱሞ ቱኪ ሃንታ ዓሲ «ጌ ኔ ዓሲ» ጌይንቲ ዔርታኔ፤ 9 ዔኤያ ዓሲ ቢያ ዎዴ ማሊሃ ጎሜ ማዳኒኬ፤ ዔኤቢ ቦሂ ሺራ ዓሂ ዓሲ ቢያ ዒዒ።

24

10 ሜታ ኔና ሄላ ዎዶና ዶዳኒ ኔኤጊ ዳንዳዑቀያ ማዔቲ ፔቲታዎ ዶዶሞ ኔኤኮ ባኣሴ ጌይሂኬ።

25

11 ኮይሱቀ ጎይሂና ሃይቢም ዔውታ ዓሶ ዓውሴ፤ ዎዳኒ ሂዒ ዔኪ ዓኣዳ ዓሶ ኩጫፓ ቶሊሴ። 12 ጎዎንቲ «ታ ዔራቀሴ» ኔ ጋዒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ዒኖ ዛጋሂ ዬያ ማሊ ጳቂሥዓዳ? ዒዚ ኔኤኮ ሸምፓሂ ካፓሂ ዬያ ዔራዓዳ? ሃሃ ፔቲ ፔቲሂም ፔኤኮ ማዶጉዴያ ዒዚ ጨጋዓዳ?

26

13 ታ ናዓሂዮ! ኮሺታሂሮ ዔኤሲ ሙዔ፤ ዔኤሲኮ ያሎሊ ዳንጋም ዓኣሂኬ። 14 ዔራቶ ኔኤኮ ሸምፓሂም ኮሺ ማዔሂ ዔሬ፤ ዔራቶ ኔኤጊ ዳንቄቲ ሴካ ቤርታኣ ናንጋ ኔኤኮ ገኢጌያ ማዓንዳኔ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛኣ ኔኤኮ ባይቃዓኬ።

27

15 ዎይዘ ዒፃ ዓሶጉዲ ፃላሂኮ ማኣሮ ቡራጊ ካቲ፤ ሃሃ ማንጊ። 16 ፃሎ ዓሲ ለንካይ ማይንቲ ሎኦሚታቲያ ጊንሃ ዔዔቃኔ፤ ዎይዘ ዒፃ ዓሶ ጋዓንቲ ባይሲንታ ሄላኔ።

28

17 ኔኤኮ ሞርካሂ ዲቂንታኣና ኔና ዎዛሶፓ፤ ዒ ሎኦማ ዎዶናኣ ዎዛዲ። 18 ዬያ ባኮና ኔ ዎዛዴቲ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔ ያዩሳኔ፤ ኔ ሞርካሂዳ ዒዚ ዳጋዴ ዳጎሞ ሃሻኔ።

29

19 ፑርቶ ዓሶ ማዶሮ ኔኤጊ ማሊ ሜታዲ፤ ዔያቶ ቁኢሪ፤ 20 ዎይዚ ዒፃ ዓሲ «ሃጊ ታኣኒ ሃያ ዳንቃንዳኔ» ጌይ ሃጊ ማዓ ዎዛ ጌሃ ባኣዚ ባኣሴ።

30

21 ታ ናዓሂዮ! ያኦሲ ዒጊጩ፤ ካኣቲያ ቦንቹ፤ ዔያቶም ዎይዘ ዒፃ ዓሶና ዎላ ፔቲ ማዒ። 22 ዬንሂ ዎይዘ ዒፃዘንሂዳ ዴኤፒ ባይሲንታ ዔርቲባኣንቲ ሄላኔ፤ ያኦሲንታ ካኣቲንታ ዔያቶይዳ ዓጋንዳ ሜታ ዓይጎታቲያ ዔራ ዓሲ ባኣሴ።

ዔር ዓሳ ቃሲ ዘሪ ዘር

23 ዔር ዓሳ ቃሲ ጌዔ ባካ፡-

ዎጌ ዎጊንታ ዎዶና ፔቲሂ ዛላ ማዒ ጌሰቲሂ ዳቢንቲኬ፤ 24 ዳቢንቲሂ ጌኤሺ ማሂ ዎጋ ሱኡጋሂ ዓሳ ጫሽካኔ፤ ሜሌ ዴራኣ ዒዛ ዒፃኔ።

25 ዳቢንቲሂ ፒዜና ጌሰቲ ዎጋ ሱኡጋሂም ጋዓንቲ ኮሺ ማዓንዳኔ፤ ማርጌ ዓንጆሞ ዳንቃንዳኔ።

26 ዔኤቢ ፒዜና ማሂ ከኤዛ ዓሲ ዒናፓ ዎሊ ናሽካ ላጌ ማዒ ፓይዲንታኔ።

27 ቤርታዲ ኔ ሳይይዳ ኔ ናንጎም ኮይሳ ባኮ ቢያ ገኢጊሹ፤ ዬካፓ ማኣሪ ማኸ።

28 ዓይጎ ዓሲዳኣ ማዎም ዔርቲ ባኣዚ ባኣንቲ ማርካዲ፤ ዒዛይዳ ሎኡዚ ባኣዚያ ጌሰቲ።

29 «ዓሲ ታኣም ፑርታ ማዶማጉዴያ ታኣኒያ ፑርታ ባኣዚ ዒዛም ማዶንዳኔ! ታኣኒ ኮሞ ማሃንዳኔ!» ጌይ።

30 ቤልፃና ማሊ ጳቂሥሃ ፓጩ ዓሲናኮ ጎኸና ዎይኖ ቱኮ ቤዘሞ ታኣኒ ዓኣዴኔ፤ 31 ዒማና ዬያ ጎኸይዳ ሆኦሪና ቶሻና ኩሚ ዓኣኔ፤ ዓጮ ዲርቆና ከኤሎ ዲፃኣ ዶዔኔ። 32 ዬያ ታኣኒ ዛጌ ዎዶና ዬያ ዛሎ ታ ማሌኔ፤ ታኣኒ ዛጌ ባኮይዳፓኣ ዔራቶ ዔኬኔ። 33 «ዳካ ታ ሊጵ ሊጵ ጎዎም፤ ዳካ ታ ጊንዎም፤ ኩጮሞ ታኣኮ ታኣኒ ጳንጨ ዳካ ሃውሾም» ኔ ጌዔቲ። 34 ሃጊ ኔ ላሂ ዓኣንቲ ማንቃቶና ዔኤቢኮ ባይሲንታና ያልዚ ዓንጋሞ ዓርቄ ሱላጉዲ ዔራቀንቲ ኔ ጊዳ ሙካንዳሂ ዔሬ።

25

ሴሌሞኔ ከኤዜ ሜሌ ኮኣኪንሃ

1 ሃይካፓ ሊካ ከኤዚንታ ኮኣኪንሃ ሴሌሞኔ ከኤዜ ሜሌ ኮኣኪንሂኬ፤ ዬይ ኩቻ ፃኣፒንቲሂ ዪሁዳ ካኣቲ ሂዜቄያሴኮ ካኣቱም ማኣራ ዓኣ ዓሶ ዛሎናኬ።

2 ያኦሲ ቦንቹንታሂ ዔኤቢ ዓኣቹ ዓርቃያ ማዒያናኬ፤ ካኣታ ቦንቹንታሂ ጋዓንቲ ዔቦ ዛጊ ፔጋሲያናኬ።

3 ካኣቲ ማላ ባኮ ኔኤጊ ዔራጊ ዳንዳዑቀሴ፤ ካኣቲኮ ማሊሂ ጫሪንጮጉዲ ዴጋያ፤ ሃሃ ዴኤፖ ባዘ ዎኣዎጉዲ ዔታዲያኬ።

4 ቢሮ ዓንጎፓ ሳልፒያ ባይዜ፤ ዬካፓ ዓንጎ ሸኤሺ ኮሻሂ ኮሻንዳኔ። 5 ካኣቲ ቤርታፓ ፑርቶ ዓሶ ሺኣሻ፤ ዒዛኮ ካኣቲማ ፒዜ ዎጌና ዶዲ ናንጋንዳኔ።

6 ኔኤጊ ካኣቲ ቤርታ ዔቃ ዎዶና ሂርሾና ዔርቲ ዓሲ ማዓኒ ማሊ፤ ዴኤፖ ዓሶ ቤዘ ባንሂ ዴግ ዴግ ጋዒ ኮይ። 7 ኔኤፓ ባሽ ዓሲም ኔ ቤዘ ኔኤጊ ሃሻንዳጉዲ ሱኡጌ ኔና ያኦጩም ኔ ቦርሲንታንዳሂዳፓ፡- «ሃኒ ሃይካ ዴጌ ቤዘ ከሰኬ!» ኔ ጌይንቲቲ ቃራኬ።

8 ኔኤጊ ማርካዴሰካፓ ሜሌ ዓሲ ኔ ማርካታ ዳቢንቲያ ማዒሂ ዔርዜም ኔ ቦርሲንታንዳሂሮ ኔ ዛጌ ባኮ ዛሎ ማርካዳኒ ሩኡሪና ዎጎ ዎጎ ቤዘ ዓኣዲ።

9 ኔኤና ኔ ላጋሂና ባኣካ ማርማ ዔቄቲ ዒዛና ዎላ ጌሰቲ ዒንሂ ማርሚሳ ባኮ ገኢጊሻንዳፓዓቲም ሜሌ ዓሲኮ ዓኣሽንቲ ባኣዚ ከሲ። 10 ኔ ዬያይዲባኣቲ ኔኤጊ ጌኤሲ ዒና ዓርቄዎያ ማዒሂ ዔራ ሜሌ ዓሲ ኔና

ዳውሲሳንዳይ፤ ኔኤኮ ባይቃኒ ዳንዳዑዋ ፑርታ ሱንሣ ኬሰካንዳይ።

11 ዬና ዋዶና ፒዜና ጌሰቲንቴ ባካ ቢራ ዓንገ ሀሰካ ዋርቁ ፓልሞ ኮሸናጉዲ ሚዛጲ ማዓንዳይ።

12 ዋይዛኒ ናሽካያ ማዕ ዓሲም ጨንጫ ዓሲ ጎሪ ዘራ ዘር ዋርቁ ዲንዳፓ፤ ገንሣ ሃሣ ቃራ ዋርቁይዳፓ ኮሸንቴ ፓልሞይዳፓ ባሼ ናሽከንታያ ማዓይ።

13 ሸሜ ዋኣሣ ያጎሣና ዳኤቢ ማሃሣጉዲ ጉሙርቁንታ ከኢታ ዓሲ ዳኬ ዓሣም ዓማዒ ማዓይ።

14 ዔኤቢ ዲንጉዋያታያ «ታ ዲንጋኔ» ጌይ ጉሪ ሆኦለንታ ዓሲ ዲርዚባኣ ሻኦሬና ዢባሬናጉዲኬ።

15 ጊቢ ዳንዳዒሣና ሸኢኦቲ ጌሰቲሣ ዳኤፒ ማኪ ዲዒሣ ሸሚሻኔ፤ ሱኡጌታያ ማሊያና ዔኤዓንዳጉዲ ማሃይ።

16 ሚርጋያ ኔና ዲሠዋጉዲ ኮይሳሣዳፓ ዑሣ ዓኣሣ ዔኤሲ ሙይፖ፤ 17 ኔ ዓሸናሣ ማኦሪ ቢያ ኬሊ ዓኣዲፖ፤ ሸናዲ ኔና ዲዓኒ ዳንዳዒ።

18 ፔ ላጋሣ ዑፃ ሉኡዙሞና ማርካዳ ዓሲ ጨንቻ ዓፓር፣ ኮኦሎ፤ ሃሣ ዋርቁንቴ ሂኢሸጉዲ ዬያ ዓሣ ማኣሳንሣሂ ዳንዳዒ።

19 ሜቶ ዋዶና ጉሙርቁንቱዋ ዓሲዳ ጌኤቁንቲሣ ዓገፃ ዓቸና ዔኤቢ ዳይሣ፤ ሃሣ ቶኪ ሜጌሣ ሜቁንቴ ሃንቲሣጉዲኬ።

20 ያያ ዓሲም ኮርጊሣ፡- ጨኢሽ ኬሊና ማኦያ ኬሲሣና ከሣዳ ዱካ ባኣዚ ዋሂሣናጉዲ ፑርታያኬ።

21 ሞርካሣ ኔኤኮ ናይዳንቴቴ ዲዛ ሙኡዜ፤ ሃሣ ዲዛ ዳኤቤቴያ ዑሸ፤ 22 ዬያ ኔ ማዳቴ ቦርሲንቴ ታሚና ኔ ዲዛ ሚቻኔ፤ ኔኤም ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ማዳ ኮዙ ማዳ ዛሎ ጨጋንዳይ።

23 ኬዶ ዛሎ ዢባራ ዲርዚ ዔኪ ዬዓሣጉዲ ደንኮዋ ጎሪንቲ ዔኪ ዬዓሣ ዔርቴያኬ።

24 ጎሪንቲ ሸራ ማቸና ዋላ ፔቴ ማኦሪዳ ናንጊሣዳፓ ማኦርኮ ዙላ ናንጊሣ ቃራኬ።

25 ሃኬ ዓጨዳፓ ሙኬ ኮሺ ሃይሴ ዋይዚሣ ላቤ ዓሲ ሸሜ ዋኣሣ ዑሸኪ ዳኤቢ ማሃሣጉዲ ዋዛሳያኬ።

26 ፑርታ ዓሲኮ ፑርቶ ማዳ ዛገ ዔካ ኮሺ ዓሲ ዱኡለንቁ ዓልቃ ዋኣሣጉዲ፤ ገንሣ ሃሣ ፑርቴ ቦቆሊ ዋኣሣጉዲኬ።

27 ሚርጌ ዔኤሲ ሙይሣ ኮሸቱዋሴ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓሲዳፓ ቦንቾ ዳንቃኒ ኮይሣያ ዓሲ ቦንቾሱዋሴ።

28 ዳጎ ኔኤኮ ኔ ቃዛኒ ዳንዳዒባኣቴ ቃዛ ቲኣሣባኣያ፤ ሃሣ ሞርኬም ፔጋዳ ካታማጉዲ ኔኤኒ ማዓንዳይ።

26

1 ሻቸ ያጎሣ ዓገኒና፣ ዲርዚ ሃሣ ማኣሊ ቡሪሣና ኮይሱዋኣሣጉዲ ዔኤያ ዓሲም ቦንቾ ኮይሱዋሴ።

2 ካፓ ሴካ ሃንጋ ባራናፃ ፔቴታያ ሜቶ ኔገዳ ሂሊሳኒ ዳንዳዒዋኣሣጉዲ ጉሪ ጋዳማ ፔቴታያ ሜቶ ኔገዳ ሂሊሳካ።

3 ፓር ጳርቁሣ፣ ባቁሎ ቢፃልቁሣ ኮይሳሣጉዲ ቤልፃ ዓሲም ጳዲ ኮይሳይ።

4 ፓሠዋ ያኦጨሣ ኔና ያኦጨ ዔኤያ ዓሲም፣ ኔኤኒያ ዲዛጉዲ ማዑዋጉዲ ማሂ ዲዛም ኬኤዚፖ።

5 ጋዓንቴ «ታ ዔራኬ» ጌይ ሙኡዋጉዲ ዲዚ ዔኤያ ማዕሣ ፔጋሲ ዲዛም ማሂ ኬኤዜ።

6 ዔኤያ ዓሲ ከኢታር ዳኪሣ ፔ ቶኮ ቲቁሣጉዳያ፤ ሃሣ ዋዳ ዳኤሻ ዑሸከሣጉዲኬ።

7 ዔኤያ ዓሲኮ ኮኡኪንሣና ጌሰቲያ ዋቦ ዓሲ ዋቦ ቶኮና ሃንታሣጉዳያኬ።

8 ዔኤያ ዓሲ ቦንቾሣ ሹቸ ዋራይዳ ዓይሣ ቱኪ ዋራኒ ማሊሣጉዳያኬ።

9 ዔኤያ ዓሲኮ ኮኡኪንሣና ኬኤዚፃ ማሣንቴ ዓሲ ፔኤኮ ኩጫ ጫርጌ ዓንገሣ ኬሳኒ ላባሣጉዳያኬ።

10 ጎይሣና ዓኣዳ ዔኤያ ዓሲ፤ ገንሣ ሃሣ ማሣንቴ ዓሲ ቢያ ማዳም ዔኪ ማዳሻ ሱኡጌ ዳንቁ ዓሲ ቢያ ሂኢሸና ዱካ ዓሲጉዲኬ።

11 ፔኤኮ ዔኤያቶ ላሚ ላሚ ፔጋሲ ዳዋ ዔኤያ ዓሲ ፔ ጮኦሸኬ ጮኦኮ ገንሣ ሙዓ ካኒጉዲኬ።

12 ፔ ማሊያና ዔራ ማዕያ ማላ ዓሣዳፓ ዔኤያ ዓሲኮ ሃገ ማዓ ዋዛ ዓኣይ። 13 ቤልፃ ዓሲ፡- «ዘቢ ጎይያይዳ ዓኣይ፤ ኮሺ ዓገቻ ዘቢ ዳልጎ ጎይያይዳ ሃንታኔ» ጋዓይ።

14 ካር ሳንቃ ጳንጨንታ ዓንጎይዳ ሸራሣጉዲ ቤልፃ ዓሲ ፔኤኮ ሻኦሎይዳ ሴካ ሃንጋ ሸሪ ሸሪ ላሂሣ ሚርጊሻኔ።

15 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ኮሺ ቤልፃኬ፤ ሜላዓቴም ዔያታ ዓንዳ ኮጮ ዳኬሣ ማሂ ዔኪ ካሦ ኮኡሊፃ ዔያቶ ባባሻኔ።

16 ቤልፃ ዓሲ ገዳያ ማዓ ላንካይ ዓሲ ማርካዳያፓ ዲዚ ባሼ ማሊ ጳቁሣ ዓሲ ማዕያ ዲዛም ማላኔ።

17 ኔና ኮይሱዋ ባኣዚዳ ጌሊ ማርሚሣ ጎይሣና ዓኣዳ ካኒኮ ዋይዚ ዓርቁሣጉዲኬ።

18-19 ዓሲ ጌሺጋፓ «ታ ዓማሊ ማዳኔ» ጋዓ ዓሲ ፑርታ ያልዚ ዓንጋሞና ዓማላ ዣኦኮ ዓሲጉዲኬ።

20 ሃንፃሌ ባኣቴ ታሚ ሃሃይቃኔ፤ ኬኤሴ ዓሲ ባኣቴ ዑራ ባይቃኔ።

21 ቃኦጫ ቁንሣ፤ ሃንፃሌ ሃሣ ታሚ ዔኤሣሣጉዲ ዑራ ማዣ ዓሲ ዑራ ዳልጊሻኔ።

22 ኬኤሴ ዓሲኮ ሃይሳ ዓኣሣ ሙኡዚጉዲ ኮሸኪ ኮሸኪ ኬዲ ዑያኮ ጋር ጌላኔ።

23 ዲና ጋርና ፑርቱም ዓኣንቴ ዳንጎና ሸኢኦቲ ጌሰታ ዓሲ ዙላ ሚዛጲ ቢራ ዓንገ ሸኤሸናያና ቲሸኪ ሚዛጲሶና ዓጨፓ ኮሸና ሜሃጉዳያኬ።

24 ጌኔ ዓሲ ዳንጋና ጌሻኔ፤ ፔኤኮ ዲናና ጋዓንቴ ጌና ማሊያ ሱኣኔ። 25 ዲዛኮ ዲና ዲሠዋና ኩሜያ ማዕሣር ጌሻ ዑኡሲና ኔና ዲ ሳልማሴቴ ዲዛ ጉሙርቁ፤ 26 ዲዚ ፔኤኮ ዲዒያ ዓኣቸያታቴያ ዲ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዓሲ ቢያኮ ቤርታ ፔጋኣኬ።

27 ሚሌ ዓሲም ፐር ፐራ ዓሳ ፔኤር ዬያና ዓርቁንታንዳይ፤ ዓሶይዳ ዔያታ ኮላሲ ዳካ ሹዋ ማዒ ገንሣ ዔያቶ ዳኣፃንዳይ።

28 ሉኡቃ ዓሲ ዲዚ ሉኡቁ ኬኤዛ ዓሶ ዲዓይ፤ ሃሣ ጌኔ ማዳ ዔያቶም ማዳኔ።

27

1 ከሌ ዓክ ሙካ ባክዚ ዔርቱዋኣሢር ዚር ማዓንዳ ባክዚና ሄርሺንቲፖ።

2 ማሌ ዓሲ ኔና ጋላታንዳኣፓዓቱም ኔኤኒ ኔና ጋላቲፖ፤ ዓሲ ኔ ዛሎ ማርካዳንዳኣፓዓቱም ኔኤኒ ኔ ዛሎ ኮሹዋ ከኤከፊ።

3 ሹቸና ማኣሻላና ዴኤሢኤ፤ ዔኤያ ዓሲ ዔቁሳ ዳጋ ጋዓንቲ ዴያይዳፓ ባሼ ዴኤፃ።

4 ዳጋ ሚጨንቲሢ ባኣያ፣ ሃሣ ርኦጋዳያ ማሃኔ፤ ቁኢሩዋ ጋዓንቲ ዳጋፓ ባሼኤ።

5 ፔጌና ጎሪ ከኤከንታ ዘር ዓኣሺንቲ ናሹዋይዳፓ ቃራኤ።

6 ላጌኮ ጌኤሲና ያዩሲሢ ኮሹዋምኤ፤ ሞርኮኮ ሃሢ ጋዓንቲ ባይዛኒኤ።

7 ሚሺ ዓሲ ዔኤሲ ናሹዋሴ፤ ናይዳ ዓሲም ጋዓንቲ ጫንቸባኣዚታዖ ዓዓኣፃ።

8 ፔ ማኣርፓ ሃኪ ዓኣዳ ዓሲ ማኣራፓ ሃኪ ዴንዲ ጉሪ ባራኒ ሺራ ካፒ ማዓኔ።

9 ሳውቃ ቲሺና ቃራ ሳውዋ ዓኣ ዑንጃና ዓሲም ኮሽካሢ፤ ላጌኮ ዘር ዴያፊዲ ዋዛሳ።

10 ኔ ላጌ ማዔያ፣ ሃሣ ኔኤኮ ዓደ ላጌ ማዔያ ዋሊፖ፤ ሜታ ኔና ሄላዛ ኔ ጌርሲ ኔና ማኣደም ኮሲ ዓኣዲፖ፤ ሃኤ ዓኣ ጌርሲዳፓ ዑኤ ዓኣ ዓሺኒ ማማኣዳ።

11 ታ ናዓሢዮ! ዔራ ኔ ማዔቲ ታና ዋዛሳ፤ ታና ጫሽካሢም ቢያ ታኣኒ ማሢ ከኤዛ ባኣዚ ዓኣኔ።

12 ጨንጫ ዓሲ ሜታ ሙካሢ ዛጋዖ ዓዓኣሺንታ፤ ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ዓሲ ጋዓንቲ ዴያ ሜቶይዳ ጌሌሰካፓ ጊንፃ ያያ።

13 ዓይጎ ዓሲያ ዔርቱዋ ዓሲም ዋኣሴ ጌሌቲ ማኣዓሢ ዓዛኮ ዔኤ፤ ዴያ ዔርቱዋ ዓሢኮ ዓይሢ ባኣዚ ማዓንዳፊ ኔ ኮይላ ጌሢ።

14 ጉቲ ዓሚ ዳግ ጌዔ ዑኤሲና ፔኤኮ ዓሺኖ ዔኤሎ ዔኤሊሢ ዓዳ ጋደማ ማዒ ፓይዲንታ።

15 ጎሪንቲ ሺራ ማቻ ያዳ ማኣራፊኤ፤

16 ዠባሪ ቃዛኒ፣ ጊንሣ ሃሣ ዛይቲ ቲሺያ ኮቸና ዴኤሚ ዓርቂንቲዋኣሢ፤ ዴያ ላኣሌሎ ዚቲዳኒ ዳንዳዒንቲዋሴ። 17 ዓንጊ ዓንጊ ዴንሣሢ፤ ዴያ ዓሲያኣ ፔቲይ ባጋሢዳፓ ዔኤሲ ዔራ።

18 ቤሌሴ ሚያ ኮሺ ዛጊ ኔኤኒ ዓርቂቲ ዓዛኮ ዓኣፖ ኔኤኒ ሙዓንዳ፤ ፔኤኮ ዋይሣሢኮ ቶኦኮ ዛጋ ማዳሢያ ቦንቸንታንዳ።

19 ዋኣሢ ለማሌኤሹፊዲ ዓኣፖ ካር ኔኤኮ ቤኤዛሢ፤ ኔኤኮ ዒና ለማሌኤሹ ማዒ ኔና ማሢ ዳዋ።

20 ሃይቢና ዴኤፒና ኦኤም ጊዴኔ ጎዑዋኣሢ፤ ዓሲ ማሊሢያ ዓሚፊዲ።

21 ዋርቂንታ ቢር ዓንጎንታ ታሚና ዛጊንቲ ዔያቶኮ ጌኤሹማ ዔርታሢ፤ ዓሲኮዋ ኮሹማ ዒዛ ጋላቲንታ ጋላቶ ዔካ ጎይያና ዛጊንቲ ዔርታ።

22 ሃኣኮ ዑዳይዳ ዑዳንታሢ፤ ዔኤያ ዓሲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ጳርቂቲያ ዔኤያቶ ዒዛይዳፓ ባይዛኒ ኔኤኒ ዳንዳዒዐዋሴ።

23 ማራቶ ኔኤኮ ኮሺ ዛጊ ዔራ፤ ባኣቶኮዋ ኔኤኮ ቶኦኮ ኮሺ ዛጌ። 24 ቆሎ ቢያ ዋዳ ናንጋ ባኣዚቲዋሴ፤ ሃሣ ካኣታኣ ናንጊና ናንጋያቲዋሴ።

25 ማኣታ ባቃሊ ከሰኩዋንቲ ሃንጎ ማኣቶ ዋዳ፣ ዳኮይዳ ዋርቂ ዓኣ ማኣቶዋ ዋዳ ዔከ ዴይ ቡኩሴ፤ 26 ኔ ዴያይዳ፤ ማራታ ኔኤኮ ዓፒላ ኮሽንደ

ጋፓኔ ኔኤም ከሳንዳ፤ ዋኣርቂዳፓኣ ዛላ ሻንቸ ጎሺ ሻንቆንደ ሚኢሹ ኔኤኒ ዴንቃንዳ። 27 ዓቲ ዋኣራ ኔኤና ኔ ማኣር ዓሶናም፤ ጊንሣ ሃሣ ማዳ ማዳ ላኣሎማኣ ጊዳንዳ ዲኢቁ ሶርቃንዳ።

28

1 ጎሚ ዓሲ ያኣኒያ ዔያቶ ዳውሱዋንቲ ጳሽካ፤ ኮሺ ዓሲ ጋዓንቲ ዓዳ ዘቢጉዲ ጫርቃ።

2 ፔቲ ዴሪ ዋይዚ ዒፃያ ማዓዛ፣ ሱኡጌ ዔያቶ ላኣሚንቲ ላኣሚንቲ ዋይሣ፤ ዔራና ማሊ ጳቂሣ ሱኡጌና ዓኣያ ማዓዛ ጋዓንቲ ሚርጌ ለዔ ደዲ ዴሪ ማዓኔ።

3 ማንቆ ዓሶ ሄርቂ ዋይሣ ሱኡጌ ሃኣኮ ባቃሊ ዲርካቸ ባይዛ ዴኤፒ ዒርዘጉዳያ።

4 ዋጎ ቦንቸዋ ዓሳ ፑርቶ ዓሶ ጋጋላታ፤ ዋጎ ቦንቻ ዓሳ ጋዓንቲ ፑርቶ ዓሶ ማከ ዒፃ።

5 ፑርቶ ዓሳ ፐዜ ዋጌ ዓይጎታቲያ ዔራዋሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮዓ ዓሳ ጋዓንቲ ጉቤና ዒዛ ማሊ ጳቂሣ።

6 ያርጎቸታዖ ጌሻያ ማዓ ዓሲዳፓ ማንቆታዖ ጉሙርቂንታ ዓሲ ማዒሢ ኮሺኤ።

7 ዋጌ ቦንቻ ናይ ዔራ ናይኤ፤ ፓሡዋኣያ ማዓዛሢ ዋላ ላጌ ማዓ ናይ ጋዓንቲ ፔኤኮ ዓዳ ዳውሲሳ።

8 ሚኢሹ ሸይቸና ማሆም ታልዓሢና ዓሲኮ ዔኤሲ ቡሪ ዔከ ቦንቸንታ ዓሲኮ ቆላ ቢያ ማንቆ ዓሶም ዒንጋ ዓሲም ዒንጊንታ።

9 ፔቲ ዓሲ ዋጌ ቦንቸዋያ ማዔቲ ሺኢጲፃ ዒዛኮ ያኣሲ ቤርታ ሻኣኣያ ማዓኔ።

10 ጎኔ ዓሲ ጌሺ ዔከ ፑርታ ባንሢ ዓኣዳሢ ዒ ፐሪ ፐሪሢዳ ዓርቂንታ፤ ጌኤሺ ዓሲ ጋዓንቲ ኮኩ ማዳ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዴንቃንዳ።

11 ያርጎቸ ዓሲ ቢያ ዋዳ ዔር ማዔያ ዒዛም ማላ፤ ማሊ ጳቂሣ ማዓ ማንቃሢ ጋዓንቲ ዴያ ዓሢ ዛጊ ዔራ።

12 ኮኩ ዓሳ ባሻ ዋደና ዓሲ ቢያ ዋዋዳ፤ ፑርቶ ዓሳ ቢታንቶ ዓርቃ ዋደና ጋዓንቲ ዓሲ ቢያ ያዩሢና ቶኦከ ሱሊሳ።

13 ፔኤኮ ጎሞ ዓኣቻሢ ማዓ ናንጊ ጊኢጉዋሴ፤ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡፃፃ ላሚ ጎሚ ማዳሢ ሃሻሢ ጋዓንቲ ያኣሲኮ ማኣሪዖ ዴንቃንዳ።

14 ቢያ ዋዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫ ዓሲ ዓንጂንቲያኤ፤ ዒፃያ ማዔ ዓሲ ጋዓንቲ ሜቶይዳ ከዳንዳ።

15 ማንቆ ዓሶ ሄርቂ ዋይሣ ሱኡጌ ጉዳ ዘቢና ናይዳንቲ ሙዖ ፔኤኮ ከማኒ ካቲ ዴዔ ዲቤ ጌይንታ ቦዖጉዳያ።

16 ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ሱኡጌ ቡራያና ቁኢራያና ማዓኔ፤ ቡሪሢ ዒፃ ሱኡጌ ጋዓንቲ ሚርጌ ዋዳ ዋይሣንዳ።

17 ዓሲ ዋዳ ዓሲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ጳሽኪ ጳሽኪ ናንጋ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዒዛ ፔ ባንሢ ዑከሱዋሴ።

18 ጉሙርቂንታያ ኔ ማዔቲ ኮሺና ናንጋንዳ፤ ዋሶ ዓሲ ማዔቲ ጋዓንቲ ዑከና ኔኤኒ ሎኣማንዳ።

19 ጎሺ ደዲ ጎሽካ ዓሲኮ ጊዳ ሙኡዚ ዓኣያ ማዓኔ፤ ዋዳ ፔኤኮ ጉሪ ጋፒሳ ዓሲ ጋዓንቲ ቢያ ዋዳ ማንቆ ጎይሣ ናንጋንዳ።

20 ጉሙርቁንታ ዓሲኮ ዋዛና ኩሜ ናንጊ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ያርጎቹ ማዓኒ ጎጋይቃ ዓሲ ጋዓንቴ ማታ ሄላኔ።

21 ዋጎ ዋቢሲህና ፔቲህ ማኣዲ፣ ኮይሳያቱዋሴ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ጋዓንቴ ካህ ቡንፃህ ዳንቃኒ ጋዓያ ፔቲህ ዛላ ማዓኔ።

22 ዲኡዲ ዓሲ ያርጎጫኒ ሩኡራኔ፤ ማንቃቶ ዑኩና ሙካህ ሴሩዋሴ።

23 ዓሲ ሳልማሲህዲ፣ ዞሪ ዞሪ ጎራ ዓህ ጋፕንፎይ ዩይ ፔህ ጋላታንዳኔ።

24 ፔ ዓደና ፔ ዓንደና፣ ወኡቁ፡- «ታኢ ጎሜ ማዲባኦ» ጋዓ ዓሲ ዓይጎ ባኣዚያ ማየም ፑርቲሴ ዓሲዳ፣ ዲማቱዋሴ።

25 ዲኡዲ ዓሲ ዑራ ማኸኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃ ዓሲ ጋዓንቴ ያርጎጫኔ።

26 ፔና ጉሙርቃ ዓሲ ዔኤያኩ፤ ዔራቶና ዓኣዳ ዓሲ ጋዓንቴ ኮሺ ናንጊ ናንጋኔ።

27 ማንቆ ዓሲም ዓንጋህ ማታዲንዲዋሴ፤ ማንቆ ዓሲ ዛጎ ዓይ ዓኣ፣ ካሮ ሺርሻህ ጋዓንቴ ዓሳ ጋዳንቁ ዓሲ ማዓንዳኔ።

28 ፑርቶ ዓሳ ሱኡጌ ማዒ ደኡሪንታዛ ዓሳ ዓዓኣሺንታኔ፤ ዔያታ ኩዳ ዋደና ጋዓንቴ ዲሎ ዓሳ ሚርጊ ናንጋኔ።

29

1 ሚርጌ ዋዴ ጎሪ ዞርናንቴ ዋይዞ ዓይ ዓሲ ዔርቲባኣንቴ ማቃኔ፤ ፓህንዳ ባኣዚያ ባኣያ ማዓኔ።

2 ኮዡ ዓሳ ሱኡጌ ማዒ ደኡሪንቴ ዋደና ዴራ ዋዋዳኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ሱኡጌ ማዒ ደኡሪንታኣና ጋዓንቴ ዴራ ማሊ ማታዳኔ።

3 ዔራቶ ናሽካ ዓሲ ፔ ዓደ ዋዛሳኔ፤ ዞኣዛ ኮኦ ላኣሎ ጊንፎ ሃንታህ ጋዓንቴ ፔኤኮ ቆሎ ላላኣላኔ።

4 ካኣታ ፒዜ ዋጌ ዋቡዋጉዲ ማሃ ዋደና ዓጮ ፔኤኮ ደዲሻኔ፤ ዴሮ ቡራ ሱኡጌ ጋዓንቴ ዓጮ ፔኤኮ ባይሲንታ ባንህ ዔከ ዓኣዳኔ።

5 ፔኤኮ ላጎ ሳልማሳ ዓሲ ዩያቶኮ ቶኮም ፒሮ ፒራኔ።

6 ፑርታ ዓሲ ዓዛኮ ጎማ ፒሮ ማዒ ዓርቃኔ፤ ኮሺ ዓሲ ጋዓንቴ ያኦሲ ቦንቾም ዓይናዲ ዓይናዲ ዋዛዳኔ።

7 ኮሺ ዓሲ ማንቆ ዓሲም ፒዜ ዋጌ ዋጊንታንዲ፣ ማሊ ማታዳኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ዩያጉዴ ባኮ ዔኤቢኬ ጎዑዋሴ።

8 ማሊ ዓሲ ዛሎ ዔኤቢኬ ጎዑዋ፣ ቦሂ ሺራ ዓሳ ካታዋይዳ ዣሎ ማኸኔ፤ ዔሮ ዓሲ ጋዓንቴ ዲኡላዴ ናንጎ ማሂ ጊንህ ጊኢጊሻኔ።

9 ዔራ ዓሲ ዔኤያ ዓሲ ዋጌና ዓይህሲ ዋጎ ማኣሪ ሺኢሽቲ ዔኤያህ ጎሪንቴ፤ ሃንጎ ሚኢጫ ጌኤዞ ፑርቲሳኔ።

10 ሺምፔ ዋዳ ዓሳ ጌኤዡ ዓሲ ዓይኔ፤ ኮዡ ዓሲም ዋዳኒ ኮዓኔ።

11 ዔኤዮ ዓህ ፔኤኮ ዳጎ ዓሮ ፔጋሲ ዔርዛኔ፤ ዔራ ዓሲ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዳጎ ጊቢ ዳንዳዒህና ቃዛኔ።

12 ፔቲ ሱኡጌ ሎኡዞም ሃይሴ ዔካያ ማዔቲ ዓዛኮ ደንዞ ማዒ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጌኔ ማዳ ዓሲ ማዓኔ።

13 ማንቃህና ዒዛ ሄርቁ ዋይህህናም ዓኣ፣ ፖ ዓንጋህ ያኦሲ ማዔህሮ ቢያህ ፖዮና ሄኮ ዛጋኔ።

14 ፔቲ ካኣቲ ማንቆ ዓሲም ፒዜና ዋጋያ ማዔቲ ሚርጌ ለዔ ዒዚ ዋይህኔ።

15 ናይ ጎሪህና ሻርሺህና ዔራቶ ዴንቁሳኔ፤ ናይ ዳኪ ሃሾም ዲጫያ ማዔቲ ጋዓንቴ ፔ ዓንደ ቦርሲሳኔ።

16 ፑርታ ዓሲ ቢታንቶ ዓርቃዛ ዋጌ ሄርቁህ ሚርጋኔ፤ ኮሺ ዓሲ ጋዓንቴ ፑርቶ ዓሲኮ ሎኡማህ ዛጉዋየ ሃይቁዋሴ።

17 ናየ ኔኤኮ ሻርሺ፤ ሃውሾና ኮሹምና ኔኤኒ ዴንቁ ዋዛዳንዳኔ።

18 ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ባኣቲ ዴሬ ዳኪ ሃሾና ማዓኔ፤ ያኦሲኮ ዋጎ ቦንቻ ዓህ ጋዓንቴ ዓንጂንቲያኩ።

19 ፔቲ ዓይሌ ዳንጋ ዞሪህና ሌሊ ኮሻኒ ዳንዳዒንቲዋሴ፤ ኔ ዒዛም ጋዓ ባካ ዔርቲታቶዋ ዒ ኔኤም ዓይህንታዓኩ።

20 ማሊ ዔኡዋየ ሩኡሪና ጌሰታ ዓሲዳ፣ ባሽ ዔኤያህኮ ሃጊ ማዓ ዋዛ ዓኣኔ።

21 ፔቲ ካራሚ ናኣቱዋ፣ ዓርቃየ ያቶርቁ ዲጫቴ ጋፒንፎ ዓዛኮ ኮሽኩዋሴ።

22 ዳጋ ዓሲ ዑራ ማኸኔ፤ ዑኩና ዳጋዳ ዓሲ ሚርጌ ዳቢንቲ ማዳ ማዳኔ።

23 ሄርሺንቲ ሎሎንህኔ፤ ሺሌዔ ኔኤኒ ማዔቲ ጋዓንቴ ቦንቻንታንዳኔ።

24 ወሲና ዋላ ፔቲ ማዓ ዓሲ ፔና ዓይ ዓሲኩ፤ ዒዚ ጫኣቁቲያ ጎኔ ባኣዚ ዒ ከኤዞዋሴ።

25 ዓሲ ዒጊጫህ ማቶይዳ ከዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃህ ጋዓንቴ ኮሺና ናንጋኔ።

26 ሚርጌ ዓሲ ቢታንታ ዓኣ ዓሲ፣ ማኣደ ኮዓኔ፤ ፒዜ ዋጌ ዳዲህ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳዲ፣ ሌሊኩ።

27 ፑርቶ ዓሲ ኮዡ ዓሳ ዒፃኔ፤ ሃህ ኮዡ ዓሲም ፑርቶ ዓሳ ዒዒፃኔ።

30

ዓጉሪ ጌይንታ ዓህ ከኤዜ ባኮ

1 ማሳ ዓጮ ዓህ፣ ያቁ ናኣዚ፣ ዓጉሪ ዒና፣ ከኤዜ ሃይሳ ሃካ፣ ዴማ ከኤዚንታ ጎይያኩ፡- «ያኦሲ ታኣና ዋላቱዋሴ፤

ጎኔና ያኦሲ ታኣና ዋላቱዋሴ፤ ዩያሮ ታና ማኣዳያ ታ ባይዚ ሃጊ ማዓ ዋዛ ታኣኒ ቲቁኔ።

2 ዓሲ ማዒ፣ ታኣኮ ጋፔም ቆልሞ ታኣኒ ማዔኔ፤ ዓሲኮ ዓኣያ ማዓኒ ኮይሳ ማሊ ዳቁሳ ዒኔ ታኣኮ ባኣሴ።

3 ፔቲታየ ዔራቶ ታኣኒ ዔሪባኣሴ፤ ያኦሲ ዛላ ታ ዔራ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሴ።

4 ሌካ ጫሪንቹ ከሰከ ጊንህ ከዴህ ያናዳይ? ዡባሬ ኩቸና ዲኡሚ ዓርቁያ? ሃህ ዋኣህ ፔኤኮ ዓፒላ ያሺያ?

ዓጫ ማዔ ካሮና ማሂ ደዲሺህ ያናዳይ? ዩያ ዓህኮ ሱንፃ ያናዳይ? ናየ ሱንፃ ዒዛኮ ያና ጌይንታይ? ኔኤኒ ዔራቶ ታኣም ከኤዜ።

5 «ያኦሲ ከኤዛ ቃኣላ ቢያ ጎኔኩ፤ ዒዛ ጉሙርቃህም ቢያ ዒዚ ጊቲማኩ።» 6 ዒዚ ጌይባኣ

ባእዚ «ዲ ጌዔኔ» ኔ ጌዔቴ ዲ ኔና ጎራኔ፤ ኔ ሉኡዚ ዓሲ ማዕዲያ ኔኤኮ ፔጋዲ ዔርታንዳኔ።»

ሜሌ ሚርጌ ኮእኪንሚ

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ታኣኒ ሃይቃንዳሚኮ ቤርታ ሃካፓ ዴማ ዓእ ላምዖ ባኮንሚ ኔ ታና ላእኹዋጉዲ ታ ኔና ሸኢቃኔ፡-

8 ማልቴና ሉኡዚ ጌኤሲናፓ ታና ካፔ፤ ታኣም ኮይሳሚጉዴያ ሙኡዚ ኔ ዲንጋንዳማፓ ዓታዛ ያርጎቹ ሃንጎ ማንቆ ታና ማሂፖ።

9 ሚርጌ ቆሎ ታኣኮ ዓኣቴ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያናዳይ» ጌይ ታ ኔና ዔሩዋሴ ጋዓንዳኔ፤ ጊንሃ ሃሃ ማንቆ ታኣኒ ማዕቴ ወኡቃንዳያናንዳኔ፤ ዩያይዲያና ኔና ታኣኮ ያኣዛሚኮ ሱንዖ ታኣኒ ጫሽኪሳንዳኔ።

10 ኔ ጋዳንቁንቱዋጉዲና ማቶይዳ ኔኤኒ ኬዲዋጉዲ ፔቴ ዓሲም ማዶ ማዳሚ ማዳሻሚ ቤርቶይዳ ደንሲ።

11 ፔኤኮ ሸዔ ዓደንሚ ጫሽካያ፤ ሃሃ ዲንደንሚያ ጋላቱዋ ዓሲ ዓኣኔ።

12 ዔያታ ጎሜና ዓኣያታዖ ጌኤሺ ማዔያ ዔያቶም ማላ ዓሲ ዓኣኔ።

13 ዑሃ ዓኣዴ ያቶርቃያና ዓሲ ቶኦቻ ዓሲ ዓኣኔ።

14 ዓጫ ዔያቶኮ ጨንቻ ዓፓርጉዲ፣ ባንጋላኣ ዔያቶሲ ቁምፓይቴ ማዒ ማንቆ ዓሶንታ ሜታዴ ዓሶንታ ጌኔና ቡራ ዓሲ ዓኣኔ።

15 ቁሉሚኮ፡- «ታኣም ዲንጌ! ዲዲንጌ!» ጌይ ጌይ ዲላታ ላምዖ ወዲር ናይ ዓኣኔ፤

ዩያጉዲ ሃሃ ፔቴታዖ ሚሽኩዋናና «ኩኡም ጊዳኔ» ጎዑዋ ሃይሃ ባእዚ ዓኣኔ፤ ዩንሚ ሌሊቱዋንቱ ያይዶ ባእዚኬ፡- 16 ዩንሚያ፡-

«ዲኡፔ፣ ናይ ሸዓኒ ዓፃዳ ዘኣኮ ላኣሊ፣ ዲርዚ ዋርቃዛ ዋዑዋ ሳዓና ዋዳንታኒ ዳንዳዑዋ ካይዚ ዓርቄ ታሚናኬ።»

17 ፔኤኮ ዓደ ቶኦቻያና ዲንዳኣ ጋርቻዛ ዲዛ ቦሃ ዓሲኮ ማጊዳ ናንጋ ቁራካ ዓኣፖ ዲዛኮ ቆሂ ቆሂ ኬሳንዳኔ፤ ሃሃ ሃምፑራኣ ዲዛ ሙዓንዳኔ።

18 ታኣኒ ማሊ ጸቁሃኒ ዳንዳዑዋ ሚርጌና ዓኣሽንቱያ ማዔ ሃይሃ ባእዚ ዓኣኔ፤ ዩንሚ ሌሊቱዋንቱ ያይዶ ባእዚኬ፡-

19 ዩንሚያ፡-

«ጫሪጎጫ ባራና ኮኣኬ፣ ላሌ ዑሚዳ ሃንታ ሸኦሺ፣ ባዚ ዑሚዳ ሃንታ ዋኣሚ ካኣሚሌና ላኣሊ ናሽኪ ላጌሃ ዓርቄ ዓቲንቁናኬ።»

20 ጉሙርቁንቱዋ ማቾ ዛላኣ ዲማጉዲኬ፤ ዔኤቢ ሙዓዖ ሙሱር ዑጫ ዓሲጉዲ ዲዛ ዓኒ ዲዛኮ ዓኣንቱ ዘኣኤይዳ ኮኣሚጋፓ ጌኤሺ ዓሲ ፔና ማሊሲሂና፡- «ፔቴታዖ ዳቢንቲ ባእዚ ታኣኒ ማዳባኣሴ» ጋዓኔ።

21 ሃይሃ ባእዚ ዛላና ሳዓ ዓጊፃንዳኔ፤ ዩያ ኔኤኒ ጊቢ ዳንዳዲንዳዎሴ፤ ሃይሃ ሌሊቱዋንቱ ያይዶኬ፤

22 ዩንሚያ፡- «ካራሚ ካኣታዳዛ፣ ቦኣዛ ዓሲ ሚሽካዛ፤

23 ዲፃንቱ ላኣሊ ዓሲም ሌዓዛ፤ ላኣሊ ካራሚታዖ ማኣር ዲንዶ ቤዛ ማቾ ማዓዛኬ።»

24 ዓጪዳ ጨንጨዋና ዔርቱ ያይዶ ዳካ ዳካ ማዢንቲ ዓኣኔ፤

25 ዩንሚዳፓ ፔታሳዖ ዓንኮ፤ ዓንካ ዳካ ባእዚኬ፣ ጋዓንቱ ዔያታ ፔኤኮ ሙዖ ያጎዖና ቡኩሳኔ።

26 ላምዓሳዖ ሸኦና፤ ሸኦና ዶዲ ቦዖቱዋሴ፤ ጋዓንቱ ዔያታ ፔኤኮ ናንጎ ቤዞ ላሌ ባእካ ኮሻኔ።

27 ሃይሃሳዖ ዓቢሚ፤ ዓቢሚኮ ካኣቲ ባኣሴ፤ ጋዓንቱ ቢያሚ ዳምቤና ባራኒ ሃንታኔ።

28 ያይዳሳዖ ሞዶ፤ ሞዶ ኩቹና ዓዳንታኒ ዳንዳዓ፣ ፓሡዋ ማዢንቲ ማሊ ጴዴቴያ ካኣቶ ማኣርይዳታዖ ዓቱዋ ቢያ ቤሰካ ጴዴኔ።

29 ሃንቲፃ ዋዛሳዖ ማዔ ሃይሃ ባእዚ ዓኣኔ፤ ዩንሚ ሌሊቱዋንቱ ያይዶኬ፤

30 ዩንሚ ባካ፡- ካዮ ቦያይዳፓ ዋልቁና ማዔያ፣ ሃሃ ዓይጎ ባእዚያ ዲጊጨ ዓኣፖ ካር ሸርሹዋ ዘቢ፤

31 ያቶርቁ ታኣካ ኮይዳ ዓዴና ዚያ ኮላይና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ፔኤኮ ዴር ቤርታ ቦንቹንቲ ጴዳ ካኣቲ።

32 ኔኤኮ ዔኤዩማ ኔና ሄርሽንታያ ማዓንዳጉዲ ማሄም ፑርታ ባእዚ ማዳኒ ኔ ቱኪ ዔቁቴ ታክ ጌይ ማሊ።

33 ዲኣቁ ዴቹንቱቴ ያይሲ ኬሰካኔ፤ ዓሲኮ ሲኣዲ ዲይንቱቴ ሶሶርቃኔ፤ ጎሪንቲ ማዢንቱቴ ዑራ ኬሰካኔ።

31

ካኣቲ ሊሙዔኤሌም ዲንዳ ዘሪ ዘር

1 ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታሚ ማኣሳ ዓጮ ካኣቲ፣ ሊሙዔኤሌም ዲንዳ ዘሪ ዘርኬ።

2 «ናኣቢና ታኣኒ ሸዔ ናኣዚዮ፣ ሊሙዔኤሌ! ሂንዳ ኮሺ ዲናፓ ዋይዜ፤ 3 ሚርጌ ላኣሊ ዔኪ ዋልቆ ኔኤኮ ጋፒሲ፤ ዩያጉዴ ማዳ ካኣቶዋ ዓይሱዋዖ ዳውሲሴኔ።

4 «ሊሙዔኤሌ! ካኣታ ዋይኖ ዑዡ ዑሽካኒ፤ ሱኡጋኣ ካፃ ዑሽ ዑሽካኒ ሱኡካዳንዳያ ኮይሱዋሴ። 5 ዔያታ ዑሽኪ ማሂንቱቴ ዋጎዋላኔ፤ ሜታዴ ዓሶኮዋ ጌኤዞ ቁል ጋዓኔ።

6 «ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽካ ዓሶና ዋኣዪ ናንጋ ዓሶናም ዋይኖ ዑዡንታ ማሃ ዑዡንታ ዲንቱዋቴ። 7 ዔያታ ፔኤኮ ዋኣዪዖና ማንቃቶና ዋላንዳጉዲ ዑሽኮንጎ።

8 «ታ ናዓሚዮ! ፔ ሜታሚ ዛሎ ኬኤዛኒ ዳንዳዑዋ ዓሶ ዛሎ ኔኤኒ ጌሰቴ፤ ፒዜ ዋጌ ዴንቁዋዖ ሜታዴ ዓሶ ዛሎ ኔኤኒ ሞኦቲንቱ።

9 ዔያቶ ዛሎ ኔ ጌሰቴ፤ ፒዜ ዋጌ ዔያቶም ዋጌ፤ ማንቆና ሜታዴ ዓሶ ዛሎናር ሞኦቱ።»

ያቃማ ላኣሊ

10 ኮሺ ላኣሊ ያኣኒ ዴንቃኒ ዳንዳዓይ? ዲዛ ቦንቹንታያ ማዔ ሹጮፓ ባሽ ቦንቹንቱያኬ።

11 ዓኒ ዲዛኮ ዲዛ ጉሙርቃኔ፤ ዲ ኮዔ ባእዚ ቢያ ዲዘይዳፓ ዴንቁዋ ዓቱዋሴ።

12 ዲዛ ናንጋ ዋዶ ቢያይዳ ኮሺ ባእዚ ዲዛም ማዳንዳኣፓ ዓቱም ፑርታ ባእዚ ማዳንዳዎሴ።

13 ማራይ ጋፓኔና ጉኡፃሲ ሱኮና ፓቲሌና ዓፒላ ዲይሲ፣ ዲዛም ኮሽኬያ ማዔም ማዶ

ሌሊ ማዳኔ። 14 ኮርሞ ኮርማ ዓሶኮ ዋኦ ያ ካኦሚሎጉዲ ሃኬ ቤሲ ዓኦዲ ዲማ ዲማ ሙኡዚ ዒዛ ቡኩሳኔ። 15 ዒዛ ፔ ማኦሮ ዓሶም ሙዖ ጊኦጊሻኒና ዒዛኮ ማዳ ማዳ ዓሶም ማዳ ጊሸካኒ ሃጊ ሳዓ ካሩዋንቴ ዔቃኔ።

16 ኮሺ ሳዓ ኮይ ዒዛ ሻንቃኔ፤ ዒዛ ማዲ ዴንቃ ሚኦሽና ዎይኔ ቱኮንዶ ቤሲ ጊኦጊሻኔ።

17 ዒዛ ጨንጫ ማዳያ ማዒያ ሌሊቱዋንቴ ማዳናኦ ደዲኬ።

18 ዒዛ ማዳ ባካ ቢያ ዒዛ ማኦዳያ ማዒሣ ዒዛ ዔራኔ፤ ዋንቶ ማዳ ሳይሣ ዒዛ ዎርቃሣሮ ፖዓ ዒዛኮ ሃይቁዋሴ፤

19 ዒዛ ፔኤኮ ቢላቢጮና ሱኪ ዓፒሎ ዲይሳኔ።

20 ማንቆና ማታዳ ዓሶናም ዒዛ ዒንጋኔ።

21 ዒዛ ማኦሮ ዓሶኮ ቢያ ያይዳ ማኦዓ ዓኦሣሣ ሻቹ ዎርቁቱታዎ ዒዛ ዓልቱዋሴ።

22 ሻኦሎ ዑፃ ሂኦሣ ዓፒሎ ዒዛ ማኦኔ፤ ዘቄ ዲንኪ ሼኤ ማና ኮሸና ሚዛዲ ማኦዓ ዒዛ ማኦዓኔ።

23 ዓኒ ዒዛኮ ዓጮ ጋርቻ ቡኪንታ ጸኦካ ቦንቹንታያኬ።

24 ሻኦኦሲ ሱኪ ዲይሶና ዓፒሎ ዒዛ ሻንቻኔ፤ ኬርና ቱኮ ቃልሸዎ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዒዛ ኮይላፓ ዔኪ ዴንዲ ኮርማኔ።

25 ዒዛ ደዲ፣ ሃሣ ቦንቹንታያኬ፤ ሙካ ዎይይዳ ቢያ ዒዛ ዎዛዲ ናንጋኔ።

26 ዒዛ ዔራቶና ጌሰታኔ፤ ጊንሣ ሃሣ ኮሺ ዘርዎ ዘራኔ።

27 ቢያ ዎዴ ማዳ ማዲ ማኦሮ ዓሶ ቶኦኮ ዒዛ ዛጋሣሮ ቤልጹሞ ዒዛኮ ባኦሴ።

28 ናኦታ ዒዛኮ ዒዛ ሄርሻኔ፤ ሃሣ ዓኒያኦ ዒዛ ጋላታኔ።

29 «ኮሺ ማቾ ማዒ ሚርጌ ላኦሊ ዓኦኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ቢያፓ ባሼኬ» ዒዛም ጋዓኔ።

30 ሚዛጸሞ ጉሪኬ፤ ሱጉሣ ዴንቃ ዓሲ ማዒፃኦ ባባይቃኔ፤ ናንጊና ናንጋ ሳዳ ዒጊጫ ላኦሊ ጋዓንቴ ጋላቱንታንዳያ ኮይሳኔ።

31 ዒዛ ማዳ ባኮ ቢያ ዛጊ ዒዛ ጋላቱዋቱ፤ ዒዛኮ ኮዦ ማዳና ዓሲ ቢያ ቤርታ ዒዛ ቦንቹንታኒ ኮይሳኔ።

ማክቢቤ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ማክቢቤ ማፃኣፖይዳ ያኣፒንቲ ዓኣሢ ዓሲ ናንጋ ዎዴ ቃሚሢ ማዔሢ ሌሊቱዎንቲ ኬሰኪሢ ኬዲሢና ማቶና ዲቤያ፣ ዎጌ ዎቢሢንታ ሂርጋንታ ኩሚያ ማዔያ ዔሪያይዳፓ ዔቄያና «ዓሲኮ ናንጊ ጉሪ ባኣዚኬ» ጌይ ኬኤዜ ፔቲ ዔር ዓሲሰኬያኮ ማሊሢኬ። ዩይ ዓሢ ዓሲ ናንጊኮ ጋፒንሢ ዎማካታቲያ ዔሪ ዎይሢ ያኣሲኮ ማሊያ ዔራኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ያዲ ማዔያታቲያ ናንጊንታ ዎዴ ቢያና ዓሲም ዳንዳዒንታማጉዲ ዶዲ ማዲሢና ያኣሲ ዒንጋ ባኮና ዎዳዳንዳያ ኮይሳሢ ዓሶ ዒ ዘራኔ።

ዩያ ዓሢኮ ማሊያኮ ባሼሢ ዎሊና ካኣሙዎ ማሊሢ ዓኣያ፣ ጊንሢ ሃሢ ሃጊ ማዓ ዎዛ ቲቁሢ ማሊሢኮ ኩሚያኬ፤ ያዲ ማዔታቲያ ሃና ማፃኣፔላ ጌኤዢ ማፃኣፖይዳ ዓኣያ ማዔያ ጌኤዢ ማፃኣፖኮ ጎኡማ ሜሌ ዓታዛ ዩያ ዎሊና ካኣሙዎያ ማዔ ማሊያንታ ሂርጋ ማሊያ ኩሚ ማፃኣፖዎ ቃሲ ዓርቄያ ዳልጊ ማዔሢ ዔርዛኔ። ሃይ ማክቢቤ ማፃኣፖ ዓሲኮ ናንጊ ሌማሌኤሹጉዲ ዳዎሢር ሚርጌ ዓሲ ሃና ማፃኣፖፓ ደዲም ዴንቄ፤ ዩያጉዲ ሃሢ ዩያ ማሊያ ዔርዛ፣ ሃና ፔቲ ጌኤዢ ማፃኣፔላ ናንጊም ዴኤፒ ቤሲ ዒንጋ ያኣሲዳ ሃጊ ማዓ ጉሙርቁሢ ጌሢኒ ዳንዳዒያ ማዔያ ዘራያታሢ ዔያታ ዔራኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ናንጊ ጌይሢ ዎዚ ጌይሢታቲያ (1:1—2:26)

ቢያ ባኣዚኮ ዎዴ ዓኣያ ማዔሢ (3:1-8)

ናንጊ ቢያ ዎዴ ኮሺ ማዕ-ዎታሢር ዔራቶና ናንጊሢ ዛላ (3:9—6:12)

ሺምፔ ዛላ ማሊሢ (7:1—8:17)

ሴካ ቤርቲም ዓይጌ ማዓንዳቲያ ያኣኒያ ዔራዎያ ማዔሢ (9:1—11:8)

ያኣሲ ቦንቹሢና ዒዛም ዓይሢንቲሢ ዛላ (11:9—12:14)

ቢያ ባኣዚ ጉሪ ማዔሢ

1 ዩራሳላሚይዳ ካኣታዴ፣ ዔራሢ፣ ዳውቲ ናኣዚ ኬኤዜ ዔራቶ ሃይሳ ያዲኬ፤ 2 ዒዚ ሂዚ ጌዔኔ፡- ቢያ ባኣዚ ጉሪ፣ ጉሪፓኣ ጉሪ ባኣዚኬ፤ ቢያ ባኣዚ ጎኔና ጉሪኬ። 3 ዓሲ ናንጋ ዓጮይዳ ማዲ ላቢንታ ባኮኮ ዴንቆንዳ ባካ ዓይሳዳይ? 4 ፔ ዎደና ዓኣ ዓሳ ጋፔም ሜሌ ዓሲ ቤዛ ኬሰካኔ፤ ሳዓ ጋዓንቲ ላኣሚንቲዎን ናንጊና ዶዲ ናንጋኔ። 5 ዓሲ ኬሰኪ ጌላኔ፤ ጊንሢ ሃሢ ኬሰኪ ቤዛ ባንሢ ሂላኒ ሩኤራኔ። 6 ዢባሪ ሊካ፣ ጊንሢ ሃሢ ሌካ ዢባሪሻኔ፤ ሺራኣ ሺራ ጊንሢ ማዓኔ። 7 ዎር ዎኣያ ቢያ ባዘ ባንሢ ጎዓኔ፤ ባዘ ጋዓንቲ ኩሙዎኣሴ፤ ዎኣያ ዓልቁ ኬሰካ ቤዛ ጊንሢ ማዔ ዴንዳኔ። 8 ቢያ ባኣዚ ላቢሲ ሺሹናሳያኬ፤ ዩያ ሺናሲያ ዓሲ ሃያኬ ጌይ ኬኤዚ ጋፒሳኒ ዳንዳዒ-ዎያኬ፤ ዓኣፒ ዛጊ፣ ዎይዚያ ዎይዚ ታኣም ጊዴኔ ጎዑዎሴ። 9 ሚና ቤርታ ማዔ ባካ ጊንሢ ሺሪ ማዓኔ፤ ሃሢ ማዲንታ

ባካ ቢያ ቤርታኣ ማዲንቲያ ዔርታ ባኣዚኬ፤ ዩያር ዓጪ ማዔ ካራናይዳ ቢያ ዓኪ ጌይንታ ባኣዚ ባኣሴ። 10 ዓይሳ ዓሲያኣ፡- «ሃይሹ ሃይ ዓኪ ባኣዚኬ!» ጌዔቲ ዩይ ባካ ኑ ሸይንታንዳሢኮ ቤርታ ዓኣያ ማዔ ዔርታያኬ። 11 ጊንሢም ዓኣዴ ዎደይዳ ማዲንቲያ ባኮ ቢያ ጳቁሢ ዔራይ ባኣሴ፤ ዩያቶ ሂሊ ጊንጾ ሙካ ባኮ ማዔቲያ ሙካ ዎደይዳ ዓኣ ዓሲም ማላታ ማዓ ባኣዚ ባኣሴ።

ዔር ዓሢ ፔ ናንጎይዳፓ ዴንቄ ዔራቶ

12 ታኣኒ፣ ሃያ ሃይሶ ኬኤዛሢ ዩራሳላሚይዳ ዴዒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዎይሢ ካኣቲኬ፤ 13 ጫሪንጮኮ ዴማ ማዲንቲያ ባኮ ቢያ ኮሺ ዛጊ ዔራኒ ታኣኒ ማሌኔ፤ ሃያ ዴኤሢ ጫኣና ዓሲ ናይ ኬዲ ላቢንታንዳጉዲ ያኣሲ ዔያቶም ዒንጌኔ። 14 ዓካሪ ሃያ ዓጮይዳ ማዲንቲያ ባኮ ቢያ ታ ዛጌኔ፤ ጋዓንቲ ቢያ ባካ ጉሪ ማዔሢ ታ ዴንቄ፤ ቢያ ባካ ዢባሪ ኩቻ ዴኤሚ ዓርቃኒ ጌይሢጉዲኬ። 15 ዎቦ ባኣዚ ፒካኒ ዳንዳዒ-ዎሴ፤ ባኣ ባኣዚያ ፓይዲንታኒ ዳንዳዒ-ዎሴ።

16 ታኣኒ ታ ዒኖና፡- «ታኣኮ ቤርታ ዩራሳላሚ ዎይሢዘንሢፓ ቢያ ባሼ ዴኤፒና ዔራ ዓሲያኣ ታ ማዔኔ፤ ዔራቶና ጪንጪምና ዓይሳታቲያ ሚርጌና ታ ዛጌኔ» ጌዔኔ፤ 17 ዔራቶና ጪንጪምና፣ ጊንሢ ዛኣሹምና ዔኤያቶና ዔራኒ ታኣኒ ታ ዒኖና ኮሺ ማሌኔ፤ ዩይያ፡- ዢባሪ ኩቻ ዴኤሚ ዓርቃኒ ማሊሢጉዴያ ማዔሢ ታ ዔራኔ። 18 ጪንጪም ሚርጌ ዎደና ማሊሢ ሚርጋኔ፤ ዔራቶ ሚርጋዛኣ ማሊ ሚታዲ ዲባኔ።

2

ሳዓይዳ ዓኣ ዎዛ ጉሪ ማዔሢ

1 ታኣኒ ታና ዎዛሳኒና ዎዛ ጌይሢ ዓይሳ ማዔቲያ ዛጊ ዔራኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቲ ዩይ ጉሪ ማዔሢ ታ ዴንቄ። 2 ሚኢቹ ዔኤያቶይዳፓ ዴማዲባኣያ፣ ጊንሢ ሃሢ ዎዛኣ ፓሢ ባኣዚ ባኣያ ማዔሢ ታ ዔራኔ። 3 ዩይ ቢያ ማዔቲያ ጪንጪም ዴንቃኒ ታኣኮ ዓዓዳ ማሊያ ጊንጾ ዓኣዲ ዒኖ ታኣኮ ዎይኖ ዑዢና ዎዛሲ ዎዛሲ ሃውሻንዳ ዎዴ ዓኣያ ማሃኒ ታ ዒኖና ታኣኒ ማሌኔ፤ ዓሲ ቢያ ሳይይዳ ናንጋ ቃሚያ ናንጎማጋራ ማዴቲ ኮሺ ማዓንዳ ባኣዚ ዓይሳታቲያ ታ ዔራኒ ኮዔኔ።

4 ፔቲ ዴኤፒ ባኣዚ ታኣኒ ማዴኔ፤ ዩይያኣ፡- ናንጎንደ ማኣሪ ታ ማዢኔ፤ ዎይኔያ ታኣኒ ቲኬኔ፤ 5 ዴማ ዴማ ዓኣፒ ዓኣፓ ሚሢንታ ሚዛጲ ቡኒንታ ሜሌ ሚሢያ ቲኮንደ ቤሲ ታ ጊኢጊሺኔ፤ 6 ዑጋ ሚያ ዑሻኒ ዎኣሢ ዴይሃንደ ቦቆሊያኣ ታኣኒ ቦኣኬኔ፤ 7 ዓቲንቄንታ ላኣሊ ካራሚያኣ ታ ሻንቄኔ፤ ሜሌ ሃሢ ማኣራ ታኣኮ ማዲ ዓሳ ሸዔ ዓይሌ ታኣኮ ዓኣኔ፤ ታኣኮ ቤርታ ዩራሳላሚይዳ ናንጌ ዓሶፓ ቢያ ባሼ ሚርጌ ባይንታ ዎኣሪንታ ማራይያኣ ታ ቆሌኔ። 8 ታኣኒ ዎይሢ ዓጮኮ ዴማ ዴማ ፓቄንቲ ዓጮይዳፓ ቢራንታ ዎርቄንታ ቡኩሲ ዲቢ ቆሎ ታ ዴንቄ፤ ታና ዓኣሢ ዓኣሢ ሂርሺ ኮርጋንዳ ዓቲንቄንታ ላኣሊንታ ታኣኮ ዓኣኔ፤ ዓሲም ኮሺንታና

1:16 1:16 1ካኣቶ. ማ 4:29-31። 2:4 2:4 1ካኣቶ. ማ 10:23-27፤ 2ያኣሲ. ዓሃኬ 9:22-27። 2:7 2:7 1ካኣቶ. ማ 4:23። 2:8 2:8 1ካኣቶ. ማ 10:10፤ 14:22።

ዋዛና ዲንጋሊ ዳንዳዓ ሚርጌ ላኦሊያ ታኦሊ ቡኩሲ ዔኬኔ።

9 ዩያይዳፓ ዔቁያና ታኦኮ ቤርታ ዩሩሳላሚይዳ ናንጌ ዓሰፓ ቢያ ባሽ ደኤ፤ ቢንቸንቴ ዓሲ ታኦሊ ማዔኔ፤ ዔራታኦ ታኦኮ ታኦና ደዲ ናንጌ።

10 ዓኦፓ ታኦኮ ዛጌህንታ ዒና ታኦኮ ዓፃዴ ባኮ ቢያ ታዳንቁኔ፤ ታ ዑዞም ኮይሳ ዋዛ ቢያ ታ ላኦሊያ፤ ላቢ ታ ማዴ ባኮና ቢያ ታኦሊ ዋዛዲህሮ ዓካሪ ታኦም ጎዖናማ ዩማኬ።

11 ዩያ ቢያ ታ ማዴሰካፓ ዩያ ታኦሊ ዳንቃሊ ላቢ ማዴ ማዶ ቢያ ዛጋዛ ዔኤቢ ፓሡዋ ባኦዚ ማዔሚ ታ ዛጌ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ዠባሬ ኩቻ ደኤሚ ዓርቃሊ ማሊሂጉዳያ ጉሪ ባኦዚ ማዔሚ ታ ዳንቁኔ።

12 ዋይቲቲያ ካኦታ ማዶሊ ዳንዳዓሚ ዒዛኮ ቤርታ ዓኦ ካኦታ ማዶሚ ዛጌህናኬ፤ ዩያር ታኦሊያ ዔራቶንታ፤ ዔኤያቶንታ ዣኦቹዋዋ ዓይጎታቲያ ዛጌ ዔራሊ ታ ኮሺ ማሌኔ።

13 ዩካፓ ታ ሂዚ ጌዔ፤ «ጎኔና ፖዒ ዲሚዳፓ ኮሺ ማዔ ጎይዖ ዔራቶዋ ዔኤያቶይዳፓ ኮሺ ማዔሚ ታ ዛጌ።

14 ዔራ ዓሲ ዔቁ ቤዘንታ ዳንዲ ሄላንዳ ቤዘንታ ዔራኔ፤ ዔኤያ ዓሲ ጋዓንቴ ዩያ ቢያ ዔራዋሴ» ያዲ ማዔቲያ ዔራሂንታ ዔኤያሂንታ፤ ላምዖንሂ ካፔ ባካ ፔቲ ባኦዚ ማዔሚ ታ ዔሬ።

15 ዩያር፡- «ዔኤያሂ ሄላ ባካ ታናኦ ሄላንዳያኬ፤ ዩያር ሃያይዲ ታኦኮ ዔር ማዒፃ ዓይጎ ታና ማኦይ፤?» ጌይ ታ ዒኖና ታ ማሌ።

16 ዔራሂ ማዔቲያ ዔኤያሂ፤ ላምዓሂ ሚርጌ ዋይ ማሊ ዔያቶ ጸቀሃንዳ ዓሲ ባኦሲ፤ ሃጊ ሙካ ዋይይዳ ኦኤሊ ቢያሂ ዋለንቲ ዓታንዳኔ፤ ዔር ዓሶ ማዔቲያ ዔኤያ፤ ዓሶ፤ ኦና ቢያሂ ሃይቢ ካፒ ዓኦኔ።

17 ሜቶይዳፓ ዓታዛ ታኦሊ ዳንቁ ባኦዚ ባኦሂሮ ናንጌ ጌይሂ ዋዚ ጌይሂታቲያ ታኦም ዔርቲባኦሲ፤ ዩይ ጉሪ ማዔሂሮ ዠባሬ ኩቻ ደኤሚ ዓርቃሊ ማሊሂጉዳያኬ።

18 ታኦኮ ዓኦ ቆሎ ቢያ ታ ቤዛ ጌላሂም ሃሺ ታ ዓኦዳንዳሂሮ ሃያ ሳይይዳ ታኦሊ ላቤሂንታ ዲቢሺ ታ ዳንቁ ባካ ቢያ ጉሪኬ፤

19 ታኦኮ ጊንዖ ሙካንዳሂ ዔራ ማዔቲያ ዔኤያ ዲማዲ ዔርቲዋሴ፤ ያዲ ማዔቲያ ታኦሊ ላቤሂንታ ዲቢሺ ታ ዳንቁ ባኮ ቢያ ዒዚ ዔኪ ዓዶ ማዓንዳኔ፤ ዩይያ ጉሪኬ።

20 ዩያር ሃያ ዓጮይዳ ታ ማዶሂንታ ላቤ ባኮ ቢያ ታ ማላዛ ሃጊ ማዓ ዋዛ ባኦ ዓሲ ታና ማሄ።

21 ኔኤኮ ዓኦ ዔራቶና ኔ ዳንቁ ጨንጨዋና ኔ ሜታዲ ዳንቁ ባኮ ቢያ ፔቲታዖ ላቢባኦ ዓሲም ሃሺ ኔ ዓኦዳንዳኔ፤ ዩይያ ጉሪ ማዔሂሮ ጉሪ ላቢሂኬ።

22 ሂዳዖ፡ ዓሲ ማሊ ሜታዲ ፔ ናንጎ ዋይይዳ ላባ ባኮኮ ቢያ ዳንቃንዳ ባካ ዓይጎዳይ? 23 ዓሂ ፔ ናንጎ ዋይማና ዒ ማዶ ባካ ቢያ ዒዛ ዖዩሳያና ማሊሳያ ማዓማፓ ዓታዛ ፔቲታዖ ዒዛ ማኦዳንዳ ባኦዚ ባኦሲ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ዋንቶታዎ ማሊፃፓ ዒ ሃውሻዓኬ፤ ዩይ ቢያ ጉሪኬ።

24 ዓካሪ፡ ዓሲም ማዓንዳ ባኦዚ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ላቢንቲ ማዲ ዳንቁ ባኮ ቢያ ሙይ ዑሽኪሂና ፔና ዋዛሲሂኬ፤ ዩይያ ያኦዲፓ ዒንጊንቲያ ማዔሂ ታ ዔሬ።

25 ዒዚ ጌይባኦንቴ ሙይ፡ ዑሽኪያ ዑሽኪ ኮሹዋንታ ዋዛንታ ዳንቃሊ

ዖኦኔ ዳንዳዓይ? 26 ዒዛ ዋዛሴ ዓሲም ያኦሲ ዔራቶንታ ጨንጨዋንታ ዋዛኦ ዒንጋኔ፤ ጎሜ ዓሲም ጋዓንቴ ላቢሂ ሌሊ ማዓኔ፤ ዩያር ዒዚ ቡኩሴ ቆሎ ቢያ ላቢንቲባኦያ፤ ጊንሂ ሃሂ ያኦሲ ዋዛሴ ሜሌ ዓሲም ሃሺ ዓኦዳንዳጉዲ ዒዛ ማሃኔ፤ ዩይያ ቢያ ጉሪ ማዔሂሮ ዠባሬ ኩቻ ደኤሚ ዓርቃሊ ማሊሂጉዳያኬ።

3

ቢያ ባኦዚኮ ዋይ ዓኦያ ማዔሂ

1 ሃይካ ሳዓ ማዲንታ ዓይጎ ባኦዚያ ቢያ ማዲንታንዳጉዲ ያኦሲ ጌሂ ሌዔና ዋይና ዓኦኔ፤

2 ዩያር ያኦሲ ጌሂ ጎይዖና፡- ሸይንታሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ሃይቃሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ቱካሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ቱጋሊያኦ ዋይ ዓኦኔ።

3 ዋዲሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ፓሂሊያ ዋይ ዓኦኔ፤ ማዣሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ሻሂሊያኦ ዋይ ዓኦኔ።

4 ዩኤካሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ሚሊጫሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ሲያሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ኮርጋሊያኦ ዋይ ዓኦኔ።

5 ሹጮ ቡኬ ቤዛፓ ላኦላሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ጊንሂ ቡኩሳሊያኦ ዋይ ዓኦኔ፤ ኮንቃሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ሃሺ ዲማዲሊያኦ ዋይ ዓኦኔ።

6 ዔኤቢ ኮዒሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ኮዑዋዖ ሃሻሊያኦ ዋይ ዓኦኔ፤ ቡኩሲ ዓርቃሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ላኦሊ ባይዛሊያኦ ዋይ ዓኦኔ።

7 ዳርዛሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ሲካሊያኦ ዋይ ዓኦኔ፤ ዘቲ ጋዒሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ጌሰታሊያኦ ዋይ ዓኦኔ።

8 ናሽካሊ ዋይ ዓኦኔ፤ ዒፃሊያኦ ዋይ ዓኦኔ፤ ዖልዚኮ ዋይ ዓኦኔ፤ ኮሹዋኮዋ ዋይ ዓኦኔ።

9 ዓካሪ፡ ማዶሂ ፔ ላቢፃፓ ዳንቃ ባካ ዓይጌንዳይ? 10 ዓሲ ናይ ማዲ ላቢንታንዳጉዲ ያኦሲ ዔያቶም ዒንጌ ዳኤዖ ኬዶ ታኦሊ ዛጌ።

11 ያኦሲ ፔቲ ፔቲ ባካ ማዲንታንዳጉዲ ዋይ ጌሂሥና ቢያ ባኮ ሚዛጲ ማሂ ኮሹኔ፤ ዓሲ ናንጊና ናንጋያ ማዔሂ ዔራንዳጉዲ ዒኔ ዒንጌኔ፤ ዓሲ ጋዓንቴ ዩያ ዒ ማዶ ባኮ ቢያ ጋፒሲ ዔራዋጉዲ ዒ ማሄ።

12 ዓሲ ሸምፔና ዓኦያ ዋዛዲሂና ኮሺ ባኦዚ ማዲሂናፓ ባሽ ባኦዚ ባኦሂ ታ ዔሬ።

13 ዓሲ ሜታዲ ላቢ ዳንቁሂ ዛሎ ሙይ ዑሽኪ ዋዛዳንዳጉዲ ያኦሲ ዒንጌ።

14 ያኦሲ ማዶ ባካ ቢያ ናንጋያታሂ ታ ዔሬ፤ ዩያይዳ ቃሲንታ ባኦዚያ ማዖም ዔከንታ ባኦዚያኦ ባኦሲ፤ ያኦሲ ዩያ ማዶሂ ዓሲ ዒዛ ዒጊጫንዳጉዲ።

2:9 2:9 1ዖኦሲ. 4ሃኬ 29:25። 2:23 2:23 ዒኖ. 5:7፤ 14:1። 2:24 2:24 ማክ. 3:13፤ 5:18፤ 9:7፤ ሉቃ. 12:19፤ 1ቆር. 15:32። 2:26 2:26 ዒኖ. 32:8፤ ኮኦኪ. 2:6።

ሚና ዓኣያኮ፤ ያኦሲ ዬያ ቤርታኦ ባኮ ጊንሣ ማዲንታንዳጉዲ ኮኮዓ።

ሳይይዳ ፒዜ ዋጌ ዋጊንቱዋያ ማዲያ

16 ሳይይዳ ማሌ ባኣዚ ታ ዛጋኔ፤ ዬይያ፡- ፒዜዋ ማዲንታንዳ ቤዛ ዋይዚ ዲዲሢ፡ ፒዜ ዋጌ ዋጊንዳ ቤዛ ጌኔ ማዳ ዲቤሢ ታ ዳንቄ። 17 ታኣኒያ፡- «ቢያ ባኣዚኮ ጋፒንሢ ዋዳ ዓኣሢር ዋይዘ ዲያ ዓሳይዳ ማዎም ፒዜ ዓሳ ዐ-ፃ ያኦሲ ዋጋንዳ።» ጌይ ማሌ። 18 ዬያ ሌሊቱዋን፡- «ዓሲ ቆልሞይዳ ሳይጎናኣ ዳማዲዋኣሢ ዲያ ታ ዲጎናጉዲ ያኦሲ ዲያቶ ዳማ ዳማ ባኣዚዳ ጌልዚ ዛጋኔ» ጌይ ታኣኒ ማሌ። 19 ጎኔና ዓሲና ቆልሞና ካፒ ዓኣማ ፔቲ ባኣዚኮ፤ ዓሳ ሃይቃሢጉዲ ቆልሞኣ ሃይቃ፤ ለምዎንሢኮ ዑኡዘ ዓኡፃ ዋሊ ማላያኮ፤ ዓካሪ፡ ለምዎንሢ ዲኤቢ ጉሪ ባኣዚ ማዲሢር ዓሲ ቆልሞይዳ ስማቱዋሌ። 20 ዓሲ ማዲቲያ ቆልሞ ለምዎንሢ ፔቲ ቤሲ ዓኣዳንዳ፤ ዬይያ፡- ዲያ ታ ዓጨዳ ጉሽንቲያ ማዲሢር ጊንሣ ዓጨ ባንሢ ማዳንዳ። 21 ሂዳዎ፡ ዓሲኮ ሽምጋ ሌካ ዓኣዳሢና ቆልሞንታ ቦዎንታኮ ሽምጋ ሊካ ሳዎ ጌላሢ ዳማሲ ዲሢሢ ያናዳይ? 22 ዓሲ ካፒ ዓኣማ ፔኤኮ ማዳ ማዳና ዋዛዲሢሢሢር ዬያ ስማ ባሽ ባኣዚ ባኣሢ ታኣኒ ዛጌ፤ ዬያኮ ጊንፃፓ ማዳንዳ ባኮ ለሚ ጊንሣ ዲ ዛጋንዳጉዲ ማሃንዳሢ ያናዳይ?

4

ሄርቁንቲ ዋርቁሢ፡ ላቢ ማዲሢ፡ ላጌ ባኣያ ማዲሢ

1 ሃያ ሳይይዳ ዋጌኮ ፒዜዋ ፓጨሢንታ ጌኔ ማዲንታ ታ ዛጌ፤ ሄርቁንቲ ዋርቃ ዓሳ ዲያቶ ደዲሻያ ባይዚ ዬኤካ፤ ኮዔ ባኣዚ ማዳኒ ቢታንታ ዲያቶ ዋይሢ ዓሳ ኩጫታሢር ዲያቶ ማኣዳንዳ ዓሲ ዬይ ዓሳ ዳንቄ ባኣሌ። 2 ዬያር ታኣኒ፡- «ሃያይዲ ሽምፔና ናንጋዘንሢ ሚና ቤርታ ሃይቄ ዓሳ ዋዛዲ ናንጋ።» ጌዔ። 3 ጋዓንቲ ዬንሢ ለምዎንሢ ሃጌ ሸይንቲባኣያ፡ ጊንሣ ሃሣ ሃያ ዓጮይዳ ሄርቁ ዋይሢያና ጌሮ ማዳዎ ዛጊባኣዘንሢ ሳለቲና ዓኣያኮ።

4 ማሌ ሃሣ፡- ዓሲ ፔ ኮዔ ባኮ ዳንቃኒ ደዲ ማዲ ላባሢንታ ማዳኣ ጌኢጋሢ፡ ፔኤኮ ላጎ ዛጊ «ታኣም ማዳኣቢሽ» ጌይሢና ማዲሢያ ታ ዲጌ፤ ዬይ ቢያ ጉሪታሢር ዠባሬ ኩቻ ዓርቃኒ ማላሢጉዳያኮ። 5 ኩቹ ማርቲ ዳዓ ቤልፃ ዓሲ ፔና ናይዚና ዋዳ። 6 ዠባሬ ኩቻ ዓርቃኒ ማላሢጉዳያ ዲርቲባኣ ማላሢና ሚርጌ ባኣዚ ዳንቃኒ ላቢንቲፓ ሄርጋባኣ ሃውሽሢና ዳካ ዳንቃኒ ማዲሢ ቃራኮ።

7 ጊንሣ ሃሣ ሃያ ሳይይዳ ማዲንታ ማሌ ጉሪ ባኣዚ ታ ዛጌ፤ 8 ናይ፡ ሃሣ ጌርሲባኣያ ፔኤር ሌሊ ናንጋ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ፤ ያዲ ማዲቲያ ቢያ ዋዳ ዲዚ ማዳና ላቢንቲፓ ጊንሢም ጎዑዋሌ፤ ጊንሣ ዳንቃ ቆላ ጌዴ ጌይ ዔራዋሌ፤ ዬያ ሌሊቱዋን፡ «ታ ላባሢ ያኣምዳይ? ታ ታኣር ታና ዋዛዲያ ላኣጋሢ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ፔና ያኣጫ፤ ዬይ ቢያ ጉሪ ባኣዚ፡ ጊንሣ ሃሣ ማዳ ናንጊኮ።

9 ዲያቶ ማዳኮ ዓኣፓ ኮሺ ማዳኒ ዳንዳዓሢር ፔቲ ሌሊ ማዲሢ ለምዎ ማዲሢ ባሽኮ።

10 ለምዎ ዓሲፓ ፔቲማ ሎኣማቲ ባጋሢ ዲቁሳንዳ፤ ፔኤር ሌሊ ማዲ ዓሲ ሎኣማቲ ዬያ ዲቁሳንዳ ዓሲ ባኣሢር ዲዛ ባዴዔ። 11 ለምዎ ዓሲ ዋላ ላሂቲ ያይይዳ፤ ፔኤር ላሂ ዓሲም ዋዲ ያይዳንዳይ? 12 ፔቲ ዓሲ ፔኤር ሌሊ ማዲ ቃዛኒ ዳንዳዑዋ ባኣዚ ለምዎ ማዲ ቃዛኒ ዳንዳዓ፤ ሃይሣ ማሢ ቢኢሪ ሱኪንቲ ሻላታዎ ዑኩና ዲዲዋሌ።

13 ዘር ዔኩዋ ዔኤያ ማዲ ጋርቹ ካኣቲፓ ጨንጫ ማዲ ማንቆ ዳጌ ባሽኮ። 14 ፔቲ ዓሲ ካይዘይዳ ሸይንቲቲያ ቱኡሲ ማርካፓ ኬሰኤያ ማዲቲያ ካኣታዳኒ ዳንዳዓ። 15 ሃያ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ካኣቲ ቤዛ ጌሊ ካኣታዳንዳ ፔቲ ዳጌሰኤያኮ ጊንፃ ዓኣዳንቲ ታ ዛጌ። 16 ዬይ ካኣታዲ ዋይሢ ዋዳና ዲዛም ዋርቃ ዳራ ኮሺ ሚርጌኮ፤ ዲ ካኣቲማፓ ኬዳ ዋዳና ጋዓንቲ ዲ ማዳ ባኮ ዛሎ ዲዛ ጋላታንዳ ፔቲ ዓሲታዎ ጴዳዓኮ፤ ዬይያ፡ ዠባሬ ኩቻ ዓርቃኒ ማላሢጉዳያ ጉሪ ባኣዚኮ።

5

ያኦሲ ዲጊጨሢ

1 ያኦሲ ካኣሽካኒ ያኦሲ ማኣሪ ኔ ጌሌ ዋዳና ኮሺ ካፒንቲ፤ ዲኢካ ዳንዳዎ ኮዠ ፑርቶይዳ ስማሲ ዲራዎዎ ዲኤዮ ዓሳ ማዳ ጎይያ ያኦሲም ዲንጎ ዲንጊያ ሸኢሽይይዳ ፎር ዑኡሲ ዋይዛኒ ጌኢጊንቲያ ማዲያ ባሽኮ። 2 ኔ ጌሰታንዳሢኮ ቤርታ ማሌ፤ ያኦሲም ፔቲ ባኣዚ ዲንጋኒ ሩኡሩሞና ናኣቢ ናኣቢ፤ ያኦሲ ጫሪንጫ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ዳዓ ማዲሢ ማሊጋፓ ኔ ጌሰታ ባካ ዳካ ማዎንጎ። 3 ማዳ ሚርጋዛ ዓውቲ ዓውታሳሢጉዲ ሚርጌ ዑኡሲ ዓኣ ቤሰካ ዲኤያቶ ጌኤሲ ፔጋዲ ዲርታ። 4 ያኦሲ ዲኤዮ ዓሳና ዋዛዲዋሌ፤ ያኦሲም ፔቲ ባኣዚ ዲንጋኒ ኔ ናኣቤ ዋዳና ቤዘማና ናኣቤ ባኮ ዲንጊ ኩንሢ ጌኢ። 5 ናኣቢ ኩንሡዋዎ ሃሽሢዳፓ ቤርታ ናኣቢባኣቲ ቃራኮ። 6 ጎማ ባንሢ ኔና ዲኤ ዓኣዲዋጉዲ ዳንጋ ኔኤኮ ሚርጌ ጌሰታንዳጉዲ ሃሽፓ፤ ያኦሲም ማዳ ዓሳ ቤርታ «ሃያ ታ ጌዔሢ ዲራዎዎኮ» ጌይ፤ ያኦሲም ኔ ዲንጋኒ ናኣቤ ዑኡዘና ኔ ባኮ ኔኤኒ ባይዛያ ማሃኔ። 7 ሚርጌ ዓውቲና ሚርጌ ጌኤሲና ጉሪኮ፤ ዬያይዳፓ ያኦሲ ዲጊጨ።

ደርጎቹዎ ጉሪ ባኣዚ ማዲሢ

8 ፔቲ ዓጨዳ ጌኔ ማዲንታኣና፡ ፒዜ ዋጌያ ፓጨም ማንቆ ዓሳ ሄርቁንታሢ ዛጋዎ ዲቃቲ ሄርሺ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ፔቲ ፔቲ ዋይሢ ዓሳኮ ዑ-ፃ ማዲ ዛጋይ ዓኣኔ፤ ሃሣ ቢያሢኮ ዑ-ፃ ማዲ ዛጋይ ማሌያኣ ዓኣኔ። 9 ጎሺዳፓ ጴዳ ባኣዚ ቢያሢ ማኣዳ፤ ካኣቲያ ማኣዲንታሢ ዬያ ጎዛፓኮ።

10 ቢራ ናሽካ ዓሲ ቢራ ዳንቃዎ ሚሸኩዋሌ፤ ደርጎቹ ማዳኒ ኮዓ ዓሲያኣ ዲኤቢ ዳንቄዎ ታኣም ጌዴ ንዑዋሌ፤ ዬይያኣ ጉሪኮ። 11 ቆሎ ሚርጋዛ ሚርጌሢጉዳያ ሙዓይ ሚርጋ፤ ዓካሪ፡ ዛጊ ዋዛዲሢዳፓ ዔቦ ዓዳም ዓይጎ ዋኦታ ባኣዚ ዓኣይ? 12 ሚኢሽ ጨጊንቲም ማዳ ማዳ ዓሲ ሚርጌ፡ ሃንጎ ዳካ ሙዔቲያ ኮሺ ጊንፃ ጊንዒ

5:4 5:4 ዓይኑ. 66:13-14።

ዋርቃኔ፤ የርሳቼ ዓሰኮ ቆሎ ሚርጉማ ጋዓንቴ ጊንጎ ባይዛኔ።

13-14 ሃያ ዓጮይዳ ኮሺ ያደሳ ፑርታ ባአዚ ሃሃ ታ ዛጌኔ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቴ፡- ዓሲ ሜቶ ኬለና «ኩና ማአዳጎዳኔ» ጌይ ቆሎ ቡኩሳኔ፤ ጋዓንቴ ፔቴ ዔርቲባአ ፑርታ ባአዚ ቆሎ ዔያቶኮ ባይዛዛ ዔያቶኮ ናአቶም ዒንጎንድ ባአዚያ ዓቱቀያ ማዒያኔ። 15 ዓሲ ዒንድ ጎጾጋ ካሎ ሾይንታኔ፤ ዒ ሃይቃጎ ሾይንቴማ ጎይጎ ካሎ ማዒ ዳንዳኔ፤ ዒ ማታዳ ባካጋ ፔቴታጎ ኩጫ ዔኪ ዓአዳኒ ዳንዳዎብ። 16 ካሎ ዒ ሾይንቴማጉዳ ሃይቃጎ ካሎ ዓአዳዳ ሚርጌና ያደሳኔ፤ ዒ ዛኮ ለቢፃ ቢያ ዠባገሬ ኩቻ ዓርቃኒ ማላሢጉዳያ ጉሪ ማዓቴ ዩይ ዓካሪ ዓይጎ ማአዳይ? 17 ፔኤኮ ዒ ናንጎ ዎድ ጋጉሴሢ ዳሚ ዓቴ ናንጊዳ ያደሢና፡ ማላ ማታዳሢና፡ ሮኦጎናኔ።

18 ዓካሪ፡ ታኣኒ ዛጌ ኮሺ ማዔ ባአዚ ዓይጎዳይ ጌዔቴ ዓሲ ሃያ ሳይይዳ ዓአጎ ያኦሲ ዒንጌ ዳኮ ናንጎማ ጋራ ፔኤኮ ላቤ ባኮ ቢያ ሙይ ዑሽኪ ዎዛዳሢኔ፤ ዓሲም ዓይሢንቴማኣ ዩማ ሌሊኔ። 19 ያኦሲ ዓሲም ቆሎና የርሳቸውና ዒንጌሢ ዒ ላቤ ጎይጎ ዳንቁ ሙይ ዑሽኪ ዎዛዳንዳጉዳኔ፤ ዩይያኣ ያኦሲ ዓሲም ዒንጌ ዒንጊሢኔ። 20 ያኦሲ ዓሲኮ ዒና ዎዛሳሢር ዓሲ ዳካ ናንጌቴያ፤ ጊንሣ ሃሃ ሚርጌ ናንጋሢርዎ ኮሺ ማታዳ ማሉዋሲ።

6

1 ሃያ ሳዓ ዓሲዳ ቢያ ሄላ ሚርጌና ፑርታ ባአዚ ታኣኒ ዛጌኔ። 2 ያኦሲ ዓሲም ቆሎንታ የርሳቸውንታ ቦንቸዎ ቢያ ዒንጋኔ፤ ኮይሳ ባአዚዳጋ ዓይጎዎ ጋጠሲባአሲ፤ ያዳ ማዔታቴያ ዓሲም ዒንጊንቴ ቆሎና ቢያ ዓሲ ዎዛዳዎሲ፤ ዒዚ ላቢንቴ ቆላሢና ማላ ዓሲ ዎዛዳኔ፤ ዩይ ጉሪ ላቢሢ፤ ጊንሣ ሃሃ ሚርጌ ፑርታ ባአዚኔ። 3 ፔቴ ዓሲ ያኤታ ናይ ሾዔቴ፡ ያደሲ ለዔ ዳይ ሚርጌ ዎዳ ናንጌቴያ፡ ዒዚ ዎዛዳንዳጉዳ ኮይሳ ባካጋ ቢያ ዒዛም ማዓያ ዒ ዳንቁዎጎ ጋጉንፃ ቦንቸንቴ ዳኤከንጌዎጎዎ ዓቴቴ ዩይ ማላሳያኔ፤ ዩያጉዳ ዓሢዳጋ ሃይቁያ ማዒ ሾይንቴያ ባሽኬ ታ ጌዔኔ። 4 ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ሃይቁ ሾይንቴሢ ጉሪ ማአዳ ባአዚባአያ ማዒ ኬዳኔ፤ ጊንሣ ሃሃ ዳሚና ዳኤቴኔ፤ ሱንፃ ዒዛኮ ፔጋዳ ዔርቲባአሲ። 5 ዒዚ ዓቢ ፖዒያኣ ዛጉዎጎ፡ ናንጊ ዓይጎ ማዔቴያ ዔሩዎጎ ሃይቁሢ ዩይ ሃንጎያይዳጋ ፔቴና ሃሃውሽኔ። 6 ዓካሪ ላምጎ ጳንጨፍ ሺያ ለዔ ዎዛባአያ ናንጌቴ ዓይጎ ዒዛ ማአዳንዳይ? ሺራኣ ሺራ ላምጎሢሣ ዓአዳሢ ፔቴ ቤሲኔ።

7 ዓሲ ማዳ ላባሢ ሙጎ ባአዚ ዳንቃኒኔ፤ ያዳ ማዔቴያ ማላፃ «ታኣም ጌዳኔ!» ጌይ ሃውሹዎሲ። 8 ጨንጫ ዓሲ ዔኤያሢዳጋ ባሻሢ ዓይጎናዳይ? ማንቆ ዓሲ ዎማይዳ ናንጋንዳቴያ ዔሪፃ ዓይጎ ዒዛ ማአዳይ? 9 ዓፃዳሢ ማላሢና ዣኣሽኪ ሺሪሢዳጋ ዓአጉና ዛጊሢ ቃራኔ፤ ዩይያ ሃሃ ጉሪ፡ ዠባገሬ ኩቻ ዓርቃኒ ማላሢጉዳያኔ።

10 ሃሢ ዓአ ባኮኮ ቢያ ሱንሢ ቤርታ ጌሢንቴያኔ፤ ዓሲ ዎዛጉዳ ማዠንጌታቴያ ቤርታ

ዔርቲያኔ፤ ፔጊዳጋ ዑሃ ደዳ ማዔያና ያልዚ ያልታኒ ዓይጎ ዓሲያኣ ዳንዳዎብ። 11 ሚርጌ ኑ ጌሰቴ ዎድና ጎኔ ዓአጎ ማዓ ጌኤዘንሢ ዳካኬ፤ ዓካሪ ዩይ ዓሲም ዓይጎ ቃሳይ? 12 ዳካ ማዔያ፡ ሺቢጉዳ ዓአዳ ዎድይዳ ዓሲም ኮሺ ማዓንዳ ባአዚ ዔራሢ ያናይዳ? ጊንሣ ሃሃ ዓሲ ሃይቁሰካጋ ሃያ ሳይይዳ ዓይጌ ማዓንዳቴያ ያኦኒ ኬኤዛኒ ዳንዳዳይ?

7

ናንጊ ዛላ ማላሢ

1 ኮሺ ሱንሢ ሚርጌ ማላሽ ኬሳ ሳውቃ ቲሺጋ ባሽኬ፤ ሾይንቴ ኬሊዳጋ ሃይቢ ኬሊ ኮሺኔ።

2 ሃይቢ ዓሲ ቢያኮ ጋጉንሢ ማዔሢ ሸምፔና ዓአ ዓሲ ዒና ዔኪ ዔራንዳጉዳ ሙኤዚ ማአሪ ዓአዳሢዳጋ ዩኤፒ ዓአ ማአሪ ዓአዳሢ ቃራኔ።

3 ሚኢቸዳጋ ያደሢ ኮሺኔ፤ ያደንቴ ዓአፒ ካራ ዒናም ቃራኔ።

4 ጨንጫ ዓሲኮ ዒና ዩኤፒ ዓአ ማርካ ማዓኔ፤ ዔኤዮ ዓሶ ዒና ጋዓንቴ ዎዛ ቤሰካ ማዓኔ።

5 ዔኤዮ ዓሶ ኮፃ ዎይዚያይዳጋ ጨንጫ ዓሶኮ ዘር ዎይዚፃ ኮሺኔ።

6 ዔኤያ ዓሲኮ ሚኢቸ፡- ያቴ ዳንካ ዔኤቴ ዪንቃ ዓንጊሢጉዳ ማዔሢር ቡላሢባኣ ጉሪ ባአዚኔ።

7 ጌኔ ማዳ ጨንጫ ዓሲ ዔኤያ ማሃኔ፤ ዳሚና ዒንጎ ሚኢሽ ዓሲኮ ዒኔ ባይዛኔ።

8 ፔቴ ባአዚኮ ዓይሢዳጋ ጋጉንሢ ኮሺኔ፤ ሆኦሊንቴ ጌሰታ ዓሲዳጋ ዔኤቢ ጊቢ ዳንዳዓ ዓሲ ቃራኔ።

9 ዳጋ ዔኤያ ዓሲኮ ዑኬታሢር ዳጎ ማላፃ ኔኤኮ ጊቢ ዳንዳዔ።

10 ሃያጉዳ ያኤጨሢ ጨንጫ ዓሲ ያኤጨዎኣሢር «ሃያ ዎድይዳጋ ሚናኣ ዎድና ማዳንቴ ባካ ቢያ ዎዚ ኮሽካይ?» ጌይ ያኤጨጎ፤

11 ዔኤቢ ዳካሊ ዔከሢዳጋ ዔራቶ ዳንቁሢ ባሽ ማዔሢር ሃያ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ጨንጫ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ 12 ሚኢሽ ዓሲኮ ጎንጃ ማዒ ማአዳሢጉዳ ዔራቶ ያዳኔ፤ ዩያጋ ባሽ ፔ ቆሎ ማሃ ዔራቶ ዓርቁሢም ሸምጎ ካፒ ዓይሳኔ።

13 ሃንዳ፡ ያኦሲ ማዳ ማላ ጳቁሢ፤ ያኦሲ ዎቢሽቴ ያኦኒ ፒሻኒ ዳንዳዳይ? 14 ዎዳ ኮሺ ማዓዛ ኔና ዎዛሶንጎ፤ ዎዳ ፑርታዛ ጋዓንቴ ማላ ጳቁሢ፤ ሃያንታ ዩያንታ ማዳሢ ያኦሲኔ፤ ዩያር ዓሲ ዓይጎዎ ማጎም ሃጊ ሴካ ቤርታ ማዓንዳ ባአዚ ዔራኒ ዳንዳዎብ።

15 ታ ናንጌ ዳኮ ዎድማይዳ ፑርታ ማዳ ዓሲ ማዳ ዳቢንቶና ሚርጌ ለዔ ናንጋንቴ፡ ኮሺ ዓሲ ፔ ኮሹምና ባይቃንቴ ሚርጌ ታኣኒ ዛጌኔ፤ 16 ዩያር ኔኤኒ ባይቁዎጉዳ ሚርጌና ጨንጫ ዓሲ፤ ጊንሣ ሚርጌና ዪሎ ዓሲኬያኣ ጌይ ኔና ዛጊጎ። 17 ዎዳ ኔኤኮ ሄሉዎንቴ ሃይቢና ኔ ካኣሙዎጉዳ ሚርጌ ፑርታ፡ ጊንሣ ሃሃ ዔኤያኣ ማዒጎ። 18 ፔቴዘ ዓርቃጎ፡ ማላዎዎ ሃሽባኣቴ ቃራኔ፤ ያኦሲ ዒጊጫ ዓሲ ፔቴማ ሌሊ ባሽኬ ጌይ ደዳዎሲ።

19 ፔቴ ካታማይዳ ናንጋ፣ ዓሲ ወይህ ታጾ ዓሲዳፓ ባሽ ማሊ ጳቂህ ዓሲም ዔራቶ ዋልቁ ዓሲጋጎ።

20 ፔቴታዎ ዳቢንቱዋን ቢያ ዋዳ ኮሺ ባኣዚ ማዳ ዲሎ ዓሲ ሳዓይዳ ባኣሴ።

21 ጌሰቲንታ ሃይሶ ቢያ ዋይዛኒ ኮይ፣ ጎዖንቲ ኔኤኮ ዓይላህ ኔና ጫሽካንቲ ኔ ዋይዛንዳያ ናንዳይ። 22 ሚርጌ ዋዳ ኔኤኒ ኔ ቶኦኪና ማሌ ዓሲ ጫሽኪ ጫሽኪ ናንጌህ ዓሲ ኔኤኮ ዔራ።

23 ታኣኒ ታኣኮ ዓኣ ዔራቶና ሃያ ቢያ ዛጊ ዔራኒ ማሌ፤ ሚርጌና ጨንጫ ዓሲ ማዓኒያኣ ታ ኮዔ፤ ጋዓንቲ ዬይ ታ ኮይላፓ ሃካያ ማዔ።

24 ጨንጫዋ ዋይቲቲ ዋይቲቲያ ሄሊንቱዋ፣ ሃኬታህረ ያኣኒ ዬይ ሄላኒ ዳንዳዓይ? 25 ዬይና ጨንጫዋና ዔኤቢ ቢያኮ ጎይህ ዛጊ ዔራኒ ታ ማሌ፤ ዬይያኣ ፑርታ ማዳ ዔኤዩዋ ማዔህ፣ ጊንህ ሃህ ዔኤዩዋ ዣኣሹዋ ማዔህ ታና ዔርዘ።

26 ሃይቢዳፓ ባሽ ጫንቃያ ማሌ ባኣዚ ታ ዳንቁ፤ ዬይያኣ ላኣሊ ፒራ ፒርኬ፤ ላኣሊ ርኔጮ ሱዞ ማላያ ማዔ ናሹዋ ፒራህና ዓቲንቆ ፒራ፤ ጊንህ ሃህ ዓንጊ ዲጃጉዳያ ማዔ ዒዞኮ ቃሶና ማሪ ዓርቃኒ ኮዓ፤ ያኣሲ ዓጊጫ ዓሲ ሌሊ ዒዞይዳፓ ቶላኒ ዳንዳዓይ፤ ጎማዴ ዓሲ ጋዓንቲ ዒዞ ፒራህዳ ዓዲንታንዳይ። 27 ጨንጫ ዓህ ሂዚ ጌዔ። «ሃይሹ፣ ታኣኒ ኮሺ ዛጊ ዳንቁ ማሌ ባኣዚ ሃህ ያዲኬ፤ 28 ዬይ ባካ ኮሺ ታ ዛጊይዳ ዓኣዎ ዳንቁባኣ ባኣዚኬ፤ ሺያ ዓቲንቁይዳፓ ፒዜ ዓና ዓኣኒ ጌይንታኒ ኮይሳ ፔቲ ዓቲንቁ ሌሊ ታኣኒ ዳንቁ፤ ላኣሎ ባኣካፓ ጋዓንቲ ፔቲ ላኣሊታዎ ታኣኒ ዳንቃኒ ዳንዳዓባኣሴ። 29 ታ ኮሺ ዛጊ ዔራ ማሌ ባኣዚ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ያኣሲ ዓሲኮ ዓና ፒዜ ማህ ማዞህኬ፤ ዓሲ ጋዓንቲ ሚርጌ ጌ፤ ማዳ ጎይህ ማዞ ማዞ ኬሴ።»

8

1 ጨንጫ ዓሲጉዳይ ያናዳይ? ዔኤቢኮ ቢያ ቡላህ ዔራይ ያናዳይ? ዔራቶ ዓሲኮ ዓኣፒ ካሪ ፖዒህ፤ ካርቲ ዓኣፖ ካርዋ ቡቡላ።

ካኣቲም ዓይህንቲህ

2 ካኣቲም ታኣኒ ዓይህንታንዳይ ጌይ ያኣሲም ኔኤኒ ጫኣቁህረ ካኣቲም ጌሙርቁንታያ ማዔ። 3 ካኣቲ ቤርታፓ ዒ ጋዓ ባኮ ዋይዚ ዒዲ ሩኡሪና ኬሰኪ፣ ዒዚ ናሽኬ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዓህረ ፑርታ ማዳና ደዲ። 4 ካኣቲኮ ቢያ ባኣዚ ማዳኒ ቢታንቶ ዓኣህረ «ዓይጎር ኔ ሃያ ማዳይ?» ጌይ ዒዞ ያኣጫንዳይ ባኣሴ። 5 ዒዞኮ ዓይህዎ ማዳ ኔ ኩንህቲ ሜታ ኔና ሄላዓኬ፤ ዬይ ቢያ ማዳንታንዳ ዋደና ማዓንዳ ጎይዎዎ ደማሲ ዔራህ ጨንጫ ዓሲ ሌሊኬ። 6 ሜታ ቢያ ዋዳ ዓሲ ሜታሳያ ማዔቲያ ቢያ ባኣዚኮ ዋዳንታ ማዓ ጎይህንታ ዓኣኔ። 7 ሃጊ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኣዚ ደማሲ ዔራ ዓሲ ባኣህረ «ያዲ ማዓንዳ» ጌይ ኬኤዛንዳይ ያናዳይ? 8 ሽምፖ ዓይሳኒና ሃይቢ ኬሊ ሶካኒ ዳንዳዓይ ያኣኒያ ባኣሴ፤ ዓይጎ ዓሲያኣ ያልዚ ቤሲዳፓ ዓኣዳኒ ዳንዳዓ-ዋኣህጉዲ ፑርቲዋዎ ፑርቶ ማዳ ዓሲ ሃሹዋሴ።

ፑርታ ዓሲና ኮሺ ዓሲና ዛላ ባኣዚ

9 ሃያ ሳይይዳ ማዳንታ ባኮ ዒናፓ ታ ዛጋዎ ሃያ ባኮ ማሊ ታ ጳቂህ፤ ፔቴ ዓሲ ባጋህ ባይዛኒ ቢታንቶና ዋይህ ዋዳ ዓኣኔ። 10 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ቦንቾና ዲኡታህያ ታ ዛጌ፤ ያኣሲ ዓሳ ጋዓንቲ ያኣሲም ደማዴ ካታማፓ ኬሰኪ ዓኣዲ ዋሊንታ፤ ዬይያኣ ቢያ ጉሪኬ።

11 ዓሳ ዔራዎ ዓይጋ ፔና ዋጌና ያኣጨሳ ባኣዚ ማዳይ? ዬይ ማዳሻህ ማሌቱዋንቲ ዬይ ማዳ ዓሳ 0-9 0-ኬና ኮይሳ ጎይዎ ዋጊንቱዋኣህረኬ።

12 ጎማ ማዳ ዓሲ ዋጌና ያኣጨሳ ባኣዚ ጃኤታ ማይንቲ ማዳዎ ሚርጌ ዋዳ ናንጋያ ማዓያታቲያ ያኣሲ ዒጊጫ ዓሶና ቦንቾ ዓሶም ቢያ ባኣዚ ኮሽካህ ታኣኒ ዔራ። 13 ፑርቶ ማዳ ዓሶም ጋዓንቲ ዓይጎ ባኣዚያኣ ጊኣጉዋሴ፤ ዔይታ ያኣሲ ዒጊጫዋኣህረ ናንጋ ዔይቶሲ ሺቢጉዲ ዓኣዳ፤

14 ዬይ ሌሊቱዋንቲ ሳይይዳ ማዳንታ ማሌ ጉሪ ባኣዚያኣ ዓኣኔ፤ ፔቲ ፔቲ ዋደና ኮሺ ማዳ ዓሳ ፑርቶ ማዳ ዓሶ ሃላንዳ ማቶ ዔካኔ፤ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ሃህ ኮዞ ማዳ ዓሶ ሃላንዳ ባኣዚ ዔካኔ፤ ዬይያኣ ቢያ ጉሪኬ ታኣኒ ጌዔ።

15 ዬይና ዓሲ ሃያ ሳይይዳ ናንጋኣና ኮይሳህ ሙኡዚ፣ 0-ሺና ፔና ዋዛሲህናታህ ታ ዔራ፤ ያኣሲ ሃያ ሳይይዳ ናንጊሻ ዋደማና ዒ ማዳ ማዳና ዋዛዲ ናንጋ።

16 ዔራ ማዓኒና ሃያ ሳይይዳ ማዳንታ ባኮ ቢያ ኮሺ ዛጊ ዔራኒ ታ ማሌ ጎይዎና ዓሲ ዋንቲና ርኡሪና ሃውሾ ባኣያ ላቢህና ናንጋያታህ ታ ዳንቁ። 17 ያኣሲ ማዳ ባኮ ቢያ ታ ዛጌ፤ ሃያ ሳይይዳ ማዳንታ ባኮ ያኣኒያ ዔራኒ ዳንዳዓ-ዋሴ፤ ዓሲ ሚርጌ ባኣዚ ኮሺ ዛጊ ዔራኒ ዋዚ ላቢንቲቲያ ፔቲ ባኣዚያ ዳንቃኒ ዳንዳዓ-ዋሴ፤ ጎኔና ጨንጫ ዓሳ «ሃያ ኑ ዔራ፤» ጋዓኒ ጫርቃንዳያ ናንዳይ፤ ጋዓንቲ ዔይታ ዔራ ባኣዚ ባኣሴ።

9

1 ዬይ ባኮር ሚርጌ ዋዳ ኮሺ ታኣኒ ማሌሰካፓ ዲሎ ዓሶንታ ጨንጫ ዓሶንታኮ ማዳ ያኣሲ ኩጫ ማዔህ ታ ዛጌ፤ ዬይና ሃጊ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባካ ናሹዋታቲያ ዒዲህ ቤርታዲ ዔራ ዓሲ ባኣሴ። 2 ዓይጎናኣ ደማሱዋዎ ዲሎንታ ጎሞሲንታ፣ ሃህ ኮዞ ማዳ ዓሶንታ ፑርቶ ማዳ ዓሶንታ፣ ጌኤዞ ዓሶንታ ጌኤዞቱዋ ዓሶንታ፣ ያኣሲም ዓንጎ ባኮ ዒንጋ ዓሶንታ ዒንጉዋ ዓሶንታማኣ ዒንጊንታንዳ ባካ ዋሊጉዳያኬ፤ ዬይያኣ ኮዞ ዓህም ማዳንታ ጎይዎ ጎሞሲማኣ ማማዳንታ፤ ጫኣቁዎ ዒጊጨ ቦንቻህንታ ቦንቻዋኣህንታም ማዳንታንዳ ባካ ሄኮኬ። 3 ሳዓይዳ ማዳንታ ባኮኮ ቢያ ፑርቲማ ዬይኬ፤ ቢያህኮ ጋፒንፃ ፔቲኬ፤ ዓሳ ናንጋ ዋደ ቢያይዳ ማሊፃ ዔይቶሲ ፑርቲዋና ዒናይዳኣ ዔይቶኮ ዣኣሹዋ ኩሜያኬ፣ ጋፒንፃ ዔይታ ሃይቃንዳይ። 4 ሃይቁ ዞቢዳፓ ሳዛና ዓኣ ካኒ ባሽ ማዓህጉዲ ሽምፔና ናንጋ ዓሶ ባኣካ ናንጋ ዓሲኮ ሃጊ ማዓ ዋዛ ዓኣኔ። 5 ሽምፔና ዓኣ ዓሳ ፔቲ ኬሊ ሃይቃንዳህ ዔይታ ዔይቶኬ፤ ሃይቁ ዓሳ ጎዓንቲ ፔቲ ባኣዚታዎ ዔራዋሴ፤ ጋፒንህ ዔይታ ዋሊንቲያ ማዔህረፓህ ባኣዚ ባኣያኬ። 6 ዔይቶኮ ናሹዋንታ ዒይንታ ቁኣሩዋንታ ቢያ ዔይቶና ዋላ

ሃይቄኔ፤ ሃያ ዓጫ ማደንታ ባኮ ናንገና ዓያታ ማደቀያ ማዓኔ።

7 ያኦሲ ሚና ቤርታ ኔኤም ዓይሠሠ ሃያታሠር ዓኣዳ፤ ሙዖ ኔኤኮ ሙዓ፤ ዎይኖ ዑኸዋ ዑሸኪ ዴኤቦ ዛኣሪ ዎዛዴ። 8 ቢያ ዎዴ ቦኦሪ ዓፒላ ማይንቲ ቶኦኮዎ ኔኤኮ ቲሸቲ። 9 ሃያ ሳዓ ያኦሲ ኔኤም ዒንጌ ጉሪ ማዕ ናንገይዳ ቢያ ኔኤኒ ኔኤኮ ናሸካ ማቸና ዎላ ዎዛዴ፤ ኔኤኮ ሳዖ ማታሠር ናንገይዳ ኔ ላባ ባኮኮ ቢያ ኔኤም ዒንገንቴማ ዬያከ። 10 ኩጫ ኔኤኮ ማደ ባኮ ቢያ ማደ ኩንሣ፤ ኔ ሃይቄ ዴኤቲሰካፓ ማደንታ ማደኒ ማሊ ቱኪሠንታ ጩንጩዎዎ ባኣሴ።

11 ማሌ ሃሣ ሳዖይዳ ታ ዛጌ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬይያኣ፡- ሩኤሪ ጳሸካ ዓሳ ቢያ ዎዴ ባሺ ቢሩዎኣሠ፤ ያሎና ዔርቲ ዓሳ ቢያ ዎዴ ያሊ ባሹዎኣሠ፤ ዔር ዓሳ ሙዖንዶ ባኣዚ ቢያ ዎዴ ዴንቀዎኣሠ፤ ጩንጩ ዓሳ ቢያ ዎዴ ቆሎ ዴንቀዎኣሠ፤ ዔራቶ ዓኣ ዓሳኣ ቢያ ዎዴ ቦንቸንቴዎኣሠሠ፤ ጋዓንቴ ቢያሠ ፔቲ ፔቲና ፑርታ ባሊቲ ሄላኔ። 12 ያዲ ማዕቲያ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዬይ ፑርቶ ባካ ዓይዶ ዔያቶ ሄላንዳቲያ ዔሩዎሴ፤ ካፒ ፒርና ዓዲንታሠጉዲ፤ ዎላኣ ፑርታ ባሊቲና ፒራሠዳ ጌሊ ዓዲንታሠጉዲ ዓሲ ቢያ ማሊባኣዖ ፑርታ ባኣዚና ዓዲንታኔ።

ዔራቶ ዔኤያቶይዳፓ ባሺ ማዕሠ

13 ዬያጉዲ ሃሣ ሳዖይዳ ታኣኒ ዛጌ ማሌ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬይያኣ፡- ዔራቶ ዴኤፒ ኮኦኪንሠ ማዕሠከ። 14 ዳካ ዴሪ ናንጋ ፔቲ ዳካ ካታማሰከና ዓኣኔ፤ ዬዩ ካታማሎ ፔቲ ዎልቄና ዓኣ ካኣቲ ያላኒ ዔሩዎንቴ ሙከ፤ ዙሊና ዴኤፒ ዎርዲዬ ቤሲ ኮሺ ዒዛ ማንጌ። 15 ዒማና ዬዩ ካታማሎይዳ ናንጋ ፔቲ ጩንጩ ማንቆ ዓሲሰከይ ካታማሎ ፔ ጩንጩዎና ዓይሴኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ማንቃሠ ያኦኒያ ማሊ ጳቂሠባኣሴ። 16 ታኣኒ ዒማና ጩንጩዎ ዎልቄይዳፓ ባሺ ማዕሠ ዔሪኔ፤ ጋዓንቴ ማንቆ ዓሠኮ ጩንጩማ ዴኤኪንቴኔ፤ ዑኡዛኣ ዒዛሲ ዎይዚንቲባኣሴ። 17 ዔኤዮ ዓሶ ዎይሣ ዓሲ ዔያቶ ባኣካ ዒላታሠዳፓ ታሠ ኬኤዚንታ ጩንጩ ዓሲኮ ዑኡዛ ዎዎይዚንታ። 18 ጩንጩዎ ያልዚ ዓንጋዎይዳፓ ባሺከ፤ ጋዓንቴ ፔቲ ጎሜ ዓሲ ሚርጌ ኮሺ ባኣዚ ፑርቲሳኔ።

10

1 ሃይቄ ወፃሌ ሳውቁሲ ኮሸና ቲዦ ዛይቶ ዛዛዒሳኔ፤ ዬያጉዲ ዳካ ዔኤያቶ ዴኤፖ ዔራቶና ቦንቸና ባይዛኔ።

2 ጩንጩ ዓሲኮ ዒና ፒዜ ማሊሠዳ ማዓዛ፤ ዔኤያ ዓሲኮ ጋዓንቴ ዳቢንቴ ማሊሠዳ ማዓኔ።

3 ዔኤያ ዓሲ ሃንታ ጎይይዳ ቢያ ማሊሠ ባኣያ ማዓኔ፤ ዬያይዲያና ዓሲም ቢያ ፔኤኮ ዔኤያቶ ፔጋሲ ዔርዛኔ።

4 ዘቲ ጌይ ገቢ ዳንዳዒሠ ዴኤፒ ዳቢንቲ ጋጋፒሳሠር ኔኤኮ ሱኡጋሠ ኔና ጎራ ዎዶና ኔኤኒ ማደ ቤዛፓ ዓገደፓ፤

5 ሃሣ ሳዖይዳ ማሌ ፑርታ ባኣዚ ታ ዛጌኔ፤ ዬይያ ዓሶ ዎይሣ ዓሳ ማደ ጌኖ ማደከ። 6 ዔኤዮ ዓሳ ዴግ ጌዔ ቢታንቶ ዴንቃዛ፤ ያርጎጩ ዓሳ ጋዓንቴ

ኬኤሪንቴያ ማዒ ሂርኬ ቤሲዳ ማዓኔ። 7 ሱኡጋ ሚኢሽ ጩንጩ ማደ ዓሶጉዲ ቶኪና ሃንታዛ፤ ዬይ ማደ ዓሳ ጋዓንቴ ፓር ቶገ ዓኣዳያ ታ ዛጌኔ።

8 ዔቲ ቦኣካ ዓሲ ፔኤር ዬያ ዔታ ሎኦማኒ፤ ቲኢሠ ሻሃሠያኣ ሾኦሺና ዳይንታኒ ዳንዳዓኔ፤

9 ሹቹ ቦኣኪ ኮላሳ ዓሲ ፔኤር ፃኣማዳኔ፤ ሚሠ ጳላሠያኣ ዒ ዳላ ሚፃ ዒዛይዳ ሜቶ ሄሊሳኔ።

10 ሄርጋ ቱኒ ዎርቁንቲባኣቲ ሚርጌ ዎልቄ ጋፒሳኔ፤ ጩንጩዎ ጋዓንቴ ማደ ማደ ዓኣፓንዳጉዲ ማሃኔ። 11 ማርሾና ኔ ደሊሳንዳሠኮ ቤርታ ሾኦሺ ኔና ዳዔያታቲ ማርሻ ዓይጎዎ ኔና ማኣዲዎሴ።

12 ጩንጩ ዓሲ ፔ ጌኤዛና ቦቦንቸንታኔ፤ ዔኤያ ዓሲ ጋዓንቴ ፔ ጌኤዛና ባይቃኔ፤ 13 ዔኤያ ዓሲ ጌኤዛ ዔኤያቶና ዓርቃዖ ዴኤፒ ዣኣሹዎና ጋፒሳኔ። 14 ዔኤያ ዓሲ ካራባኣ ሃይሴ ሚርገሻኔ።

ሃገ ሴካ ማዓንዳ ባኮ ዔራ ዓሲ ባኣሴ፤ ዓሲ ሃይቄሰካፓ ማደንታ ባኮ ዒዛዎ ኬኤዛይ ባኣሴ።

15 ዔኤያ ዓሲኮ ማደ ዒዛ ላላቢሳኔ፤ ካታዎ ባንሠ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዖ ዒ ዔሩዎሴ።

16 ዔና፤ ካኣቲ ኔኤኮ ናይ ማዕዜ፤ ሱኡጋኣ ኔኤኮ ጉቲና ዓኣንቴ ሙኡዚ ገኢገሻ ዓጩሌ ኔና ባዴዔ።

17 ኔኤኒ ካኣቲ ኔኤኮ ቦንቸንታ ዜርፃፓ ማዕ፤ ደዲዎና ዎልቄና ዴንቃኒ ሌሊ ዳካና ሙይ ዑሸካ ሱኡጋ ዓኣ ዓጩሌ ኔ ዓንጂንቴያከ።

18 ፔቲ ዓሲ ቤልፃ ማዕቴ ማኣራ ዒዛኮ ዛላዳኔ፤ ያዲያ ያዖዳኔ።

19 ሙኡዚ ሚኢቸዎ ገኢገሻኔ፤ ዎይኔ ዑሺያ ኔና ዎዛሳያ ማዓኔ፤ ያዲ ማዕቴያ ሚኢሽ ባኣንቴ ዬይ ቢያ ዴዲዎሴ።

20 ታና ዎይዛ ዓሲ ባኣሴ ጌይ ዓኣሺንቲታቶዎ ካኣቲ ደንኪፓ፤ ኔ ላሃ ቤዛ ሻኣላ ዓኣዖ ያርጎጩሠ ጫሽኪፓ፤ ጌይንታ ባኮ ዴማና ዎይዛ፤ ጌኤዛ ዔኪ ሃንታ ዓሳ ካፒጉዲ ጋኣሲና ባራኒ ዴንዲ ዬያ ኔኤኮ ኬኤዛኒ ዳንዳዓኔ።

11

ዔር ዓሲ ማደኒ ኮይሳ ባኣዚ

1 ዒንጋኒ ኮይሳሠም ኮሹዎና ዘቲ ጋዓዖ ዒዒንጌ፤ ሚርጌ ዎይኮ ጌንፃፓ ኔ ዬያ ዛሎ ዴንቃንዳኔ። 2 ሴካ ቤርታ ሳዖይዳ ዓይጎ ባኣዚ ማዓንዳቲያ ኔ ዔሩዎሴ፤ ዬያር ኔኤኮ ዓኣ ቆሎ ላንካይ፤ ሃንጎ ሳሊ ቤሲ ፓቂ ጌሠ።

3 ሻኣሪ ሚርጌ ካርቲ ዎዶና ዒርዚ ዎዎርቃኔ፤ ሚሠ ሊካ ማዕቴያ ለካ ዶዴቲ ዒኢካ ዶዔ ቤዛ ዓታኔ። 4 ዠባሪ ካፓሠ ዜርሠ ዜርቁዎሴ፤ ሻኣሪ ዛጋሠ ሃኣኮ ካሠ ዓርሠዎሴ። 5 ዠባሪ ሃንታ ጎይሠንታ ዓሲኮ ሸዎፓ ዒንዶ ጎጳይዳ ማዠንታ ጎይዖዎ ኔ ዔሩዎኣሠጉዲ ቢያ ባኮ ማዦ ያኡዛሠ ፔ ማደ ዎማይዲ ማዳቲያ ዔራኒ ኔ ዳንዳዑዎሴ። 6 ጉቲ ማዕቴያ ዓሶ ጌላ ዜርሠ ዜሪዖ ሃሺፓ፤ ቢያሠ ባቃላንዳዎ ባቃላንዳዎዎ ዎና ዎዶና ዜርቁቲ ባቃሊ ካፃንዳቲያ ዲማሲ ኔ ዔራኒ ዳንዳዑዎሴ።

7 ፖራ ዛገ ሚሸኩዎ ባኣዚከ፤ ዬያር ሮኦር ፖዖ ዛገ ዛገ ዎዛዲፃ ኮሺከ። 8 ዓሲ ዎዚ ሚርጌ ሌዔ ናንጌቲያ ዬንሠ ዒዛዎ ዒንገንቴ ዎዶንሠዳ ቢያ ዎዛዳኒ ዒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ሚርጌ ዴሚ

10:8 10:8 ዓይኔ. 7:15፤ ኮኣኪ. 26:27።

ከሌያኦ ዓሳሢ ማሎንጎ፤ ዩይ ከላ ሚርጌኬ፤
ሙካንዳ ባካ ቢያ ጉሪ ባካዚኬ።

ዳጌም ማዓ ዞር

9 ዳጌዞ! ኔኔኒ ዳጌ ዓሳ ዎደማና ዎዛዳ፤ ኔኔኮ
ዳጋቶ ዎደማና ዒኖ ኔኔኮ ዎዛሴ፤ ኔ ሸና ጌዔ ጎይዎ
ዓኣገ ኔኔኮ ዛጋ ባኮ ቢያ ማዳ፤ ጋዓንቴ ዩያ ቢያ
ባኮር ያኦሲ ኔና ዎጌ ቤሲ ዔኪ ሙካንዳሢ ዔሬ።

10 ዩያር ማሊ ሂርጊሢ ዒናገ ኔኔኮ ባይዜ፤
ፑርታ ባካዚያኦ ኔጊዳገ ሸኢሸ፤ ዳጋቶ ናንጊና
ሂርሸንቴሢ ጉሪ ባካዚኬ።

12

1 ማታሳ ዎዳ ሄለባኣንቴ፤ «ታና ዎዛሱዎሴ» ኔ
ጋዓ ሌዓ ሙኩዎንቴ፤ ዳጋቶ ዎደና ኔና ማጌሢሢ
ማሌ። 2 ዓቦንታ ዓጊኖንታ ዠኦጋሢ ፖዓኦ ኔኔም
ዲሙዎንቴ፤ ዒራ ዎርቄሰካገ ሻኦራ ቤዛገ
ዔቁዎንቴ፤ 3 ማኦር ካገ ዓሳ ጎጋይቃ ዎደና፤ ዶዲ
ማዔ ዓሳ ጊኦራገ ዎቢ ኩንታ ዎደና፤ ሃኦኮ ዎዳ
ዓሳ ዳካ ማዒይይዳገ ዔቁያና ሃኦኮ ዎዳ ዔያታ
ሃሻዛ፤ ፑልቶ ካርና ዛጋ ዓሶኮ ዓኣገ ቴሊዮ ጌይ
ዠኦሊ ዛጋዛ፤ 4 ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ባንሢ ኬሰካ ካራ
ዎዲንታዛ፤ ዎንፃ ያኦላ ዑኡዛ ባይቃዛ፤ ዓሲያ ካፒ
ያኦሌም ጰጫዛ፤ ዓይኦማኦ ቢያ ላባዛ፤ 5 ሌካ
ዲኮ ኬዛ ዓጊቻዛ፤ ቶኮና ሃንቴፃ ማታሳያ ማዓዛ፤
ሌውዜ ጌይንታ ማፃ ቡናዛ፤ ዓቢፃ ዩያኮ ቶኦኮ
ጎቻዛ፤ ኮይሳያ ማዓ ባካዚ ባይቃዛ፤

ዩኖ ዎደና ዓሲ ፔኤኮ ናንጊና ናንጎ ማኦሪ
ዓኣዳንዳኔ፤ ዩኤፖ ዩኤካ ዓሳ ጸኦካ ዩኤኪ
ዩኤኪ ሸራንዳኔ። 6 ቢር ዓንጋገ ኮሸና ቁንታሢ
ዲጰዎንቴ፤ ዎርቆገ ኮሸንቴ ፖዎ ጌሦ ሻርና
ሜቁዎንቴ፤ ዎኦዎ ዲዎ ጉዛ ዓልቃ ዎኦዎ ካራ
ሃይቁዎንቴ፤ ዔታገ ዎኦዎ ጎሻ ሱዛ ዲጰዎንቴ፤
7 ዓሸካ ሊካ ዓጮ ባንሢ ማዒባኣንቴ፤ ሸምጋሢያ
ሌካ ማጌ ያኦዛሢ ባንሢ ዓኣዲባኣንቴ ኔና ማጌ
ያኦዛሢ ማሌ።

8 ዔራሢ ኬኤዛዎ፡- «ጉሪ፡ ቢያ ባካዚ ጉሪኬ!»
ጌዔኔ።

ጋፒንሢ ሃይሴ

9 ዔራሢ ጩንጩም ሌሊቱዎንቴ ዔራቶዎ ዳር
ዔርዚሢ ዓርቄኔ፤ ሚርጌ ኮኦኪንሢ ኮሺ ዛጊ
ዔራሰካገ ዎሊ ሄሊሲ ጊኦጊሸኔ፤ 10 ዔራሢ ፒዜ
ማዔ ሃይሴ ዳንቃኒ ኮሺ ዛጌኔ፤ ዩያር ዒዚ ያኦፔ
ባካ ቢያ ጎኔ፤ ሃሢ ፒዜ ባካዚኬ። 11 ዔር ዓሶኮ
ጌኤዛ ጌማቶ ጎሽኮር ዓጩሶና ዓንጎጉዲኬ፤ ዩይ
ፔቲይዳ ቡኩሲንቴ ኮኦኪንሢ ኮሺ ጌልዚ ጳርቆና
ፃውናጉዲ ማዓዛ፤ ዩይ ቢያሢ ቆልሞ ሄንቃ ፔቲ
ዓሲ ኬኤዜም ዔኮናያኬ።

12 ታ ናዓሢዮ! ሃያ ጌይንቴሢገ ዑሣ ዓይጎ
ባካዚ ማዔቲያ ኔና ዔሬ፤ ሃያይዳ ፔቲ ባካዚታዎ
ቃሲፖ፤ ሚርጌ ማፃኦፔ ያኦፒ ኩርሳኒ ፔቲታዎ
ዳንዳዒንቴዎሴ፤ ዔኤቢ ዔራኒ ሚርጌ ማሊ
ሃንቴሢ ኔና ላቢሳኔ።

13 ዓካሪ ሃይሸ፡ ቢያ ባካ ኬኤዚንቴኔ፤ ቢያ
ባኮኮ ጋፒንፃ ዩያኬ፤ ያኦሲ ዒጊጩ፤ ዓይሢዎዎ
ዒዛኮ ካፔ፤ ዩይ ዓሲ ማዳኒ ኮይሳ ባካዚኬ።

14 ኮሺ ማዳ ማዔቲያ ፑርታ ማዳ፤ ዓኣሸንቴ ባኮዎ
ቢያ ዓይሱዎዎ ያኦሲ ዎጌ ቤሲ ዔኪ ሸኢሻንዳኔ።

ቢያገ ባሽ ማዕ ዓይኑም ዓይያ ካር

«ቢያገ ባሽ ማዕ ዓይኑም» ጌይንቲ፥ ሃና ማፃኣገ ናሹም ካላሊ ገአጊሸናያኩ፤ ዬንሢ ካላሎንሢዳገ ባሽሢ ፃኣገንቲሢ ዓይኑም ጎይሢ ማዕዛ ዓቲንቃሢ ላኣሌሎም፥ ላኣሌላ ሃሃ ዓቲንቃሢም ዓይናዳያኩ። ሃና ማፃኣገ፤ ፔቲ ፔቲ ቡሊያ ማፃኣገይዳ «ሴሎሞንቲ ቢያገ ባሻ ዓይኑም» ጌይንታዛ ሜሌ ማፃኣገይዳ ጊንሢ «ዓይኑምይዳገ ቢያ ባሽ ኮሽካ ዓይኑም» ጌይንቲ ዔርታኔ፤ ሜሌ ቡሊያ ማፃኣገይዳ ሃሃ «ሴሎሞን ዓይኑም» ጌይንታኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮ ማፃኣገይዳ ዬይ ዓይኑማ ሴሎሞንቲ ማዕያታሢ ዔርቲሢሃርኩ።

ሃና ዓይኑማ ከሪሰቶሴና ሺኢዲያ ማኣርና ባኣካ ዓኣ ናሹም ዔርዛ ኮኣኪንሢ ዓርቁያኩ፤ ዓይሁዶ ዓሳጋዓንቲ «ፆኦሲና ዒሰራዔኤሌ ዳርና ባኣካ ዓኣ ናሹም ዔርዛ ኮኣኪንሢ ዓርቁያኩ» ጋዓኔ።

- ማፃኣገ፤ ዳ.ማ ዳ.ማ ዓርቁ ባኮ**
- ቤርታሳ ዓይኑም (1:1—2:7)
  - ላምዓሳ ዓይኑም (2:8—3:5)
  - ሃይሣሳ ዓይኑም (3:6—5:1)
  - ያይዳሳ ዓይኑም (5:2—6:3)
  - ደንጋሳ ዓይኑም (6:4—8:4)
  - ላሃሳ ዓይኑም (8:5-14)

1 ሴሎሞን ዓይናዳ፥ ቢያገ ባሻ ዓይኑም

ቤርታሳ ዓይኑም
ዑኡቴሎ ዓይኑም

2 ናሹማ ኔኤሲ ዎይኖ ዑዣገ ባሽ ታና ዎዛሳያ ማዕሢር ኔ ሙሱራ ታና ሄርቆንጎ።

3 ኔኤኒ ቲሽቲ ቲዣ ቃራ ሳውቃያኩ፤ ሱንያ ኔኤኮ ዔኤሊያ ሳውቃ ቲዣ ፑኡኪሢገዲኩ፤ ወዲራሢ ኔና ናሽካሢ ዬያርኩ።

4 ኩጮ ታኣኮ ዓርቁ ጎቺ ታና ዔኪ ዓኣዳ፤ ኑ ዎሳ ዑካዲ ዓኣደም፤ ካኣቲ ፔ ቆልያ ጋር ታና ዔኪ ጌልዜ።

ዑኡቴሎኮ ላጎ ዓይኑም

ኔኤኮ ናሹማ ኮሽ ኑና ዎዛሳኔ፤ ዎይኖ ዑዣይዳገ ባሽ ናሹም ኔኤሲ ኑ ሄርቆን።

ዑኡቴሎ ዓይኑም

ዔያታ ኔና ሃያይዲ ናሽካሢ ፐዜኩ።
5 ዒንሢ ዬሩሳላሜ ዓጮ ወዲራሢ ዎይዙዎቲ፤ ታኣኒ ካርሢኩ፤ ማዕቲያ ታኣኒ ሚዛጲኩ፤ ካርሡማ ታኣኮ ቁዳሬይዳ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣርጉዲኩ፤ ሚዛጲማ ታኣኮ ጋዓንቲ ሴሎሞንቲ ካኣቲም ማኣር ጎኦሶ ዓፒሎጉዲኩ።

6 ታና ካርሢሢ ዓሶ ሩኡጶኩ፤ ታኣኒ ካርቲሢር ታና ቶኦቺገጉ፤

ታ ዒንዶ ናኣቶ ማዕ ታ ጌርሲንሢ ታኣና ፑርቲሢር

ዎይኖ ጎዣ ታና ዔያታ ካፒሴኔ፤ ዬያር ታኣኒ ታ ዎይኖ ጎዣ ካፒያ ሃሽኔ።

7 ታ ዒሽ! ታኣም ሂንዳ ከኤዜ፤ ኔኤኮ ማራቶ ኔኤኒ ዓንካ ሄንቃይ?

ዓባ ሳዛ ማዕኣና ኔ ዔያቶ ዓንካ ቃኣቲሳንዳቲያ ታኣም ከኤዜ፤

ታ ኔና ኮይያ ኔ ላጎ ቆልሞ ጊንያ ዓኣዲሢና ዓፒላ ቶኦኪና ጉኡሊንቲ ላኣሊጉዲ ማዒሢና ዣኣሊ ሺራሢ ዓይጎርዳይ?

ዑኡቴሎኮ ላጎ ዓይኑም

8 ኔኤኒ ላኣሎይዳገ ቢያ ባሽ ሚዛጶሌ! ቤዛ ኔ ዔሩዎያ ማዕቲ ማራቶ ኮጲዛ ዓርቁ ዓኣዳ፤

ዎናናኣቶ ኔኤኮ ሞኦያ ናኣቶ ጉርዶ ዓጮ ሄንቁ።

ዑኡታሢ ዓይኑም

9 ታ ሚሽ! ጌብፂ ካኣቲኮ ሳርጌሎ ያይቶ ጎቻ ገራሢ ባኣካ ዓኣ ዒንዶ ገር ኔኤኒ ማላኔ፤

10 ጋንጋራ ኔኤኮ ሚዛጲ ሙሊሢ ሹቺጉዲኩ፤ ባቃና ኔኤኮ ሚዛጶ ገልማሢና ማዒ ዴንቃያኩ።

11 ኦኡኒ ጋዓንቲ ቢራ ዓንጊ ገልሞ ዎርቁና ሚዛጲሶናያ ኔኤም ኮሻንዳኔ።

ዑኡቴሎ ዓይኑም

12 ካኣቲ ቃሚያ ሻኣሎይዳ ሙዶር ዴይ ዓኣንቲ ታኣኮ ሳውቃ ቲዣ ሳውማ ጋር ዒዛኮ ዔኬኔ።

13 ታ ዒሽ፥ ታኣኮ ዳንያ ባኣካ ላሃ ሳውማ ዒዛኮ ያሽንቲ ዓኣ ከርቤጉዲኩ።

14 ታ ዒሽ፥ ዒንጌዴ ጌይንታ ዎይኖ ቲኮ ቤዛ ባቃሊ ዓኣ ቦኣሊ ቡኒጉዲኩ።

ዑኡታሢ ዓይኑም

15 ታ ሚሽ! ዎዚ ኔኤኒ ሚዛጲይ! ዓውካራ ኔኤኮ ዎዚ ኮሽካይ! ዓኣገ ኔኤኮ ዶኦሌ ዓኣፒጉዲ ሚዛጲኔ።

ዑኡቴሎ ዓይኑም

16 ታ ዒሽ! ኔኤኒያ ሚዛጲታንቲም፤ ኮሽ ኔ ታና ዎዛሳኔ፤ ሻኣላ ኦኡኮ ዎርቁ ዓኣ ማኣቲጉዲ ዎዛሳያኩ።

ዑኡታሢ ዓይኑም

17 ማኣርኮ ኦኡኮ ቱርቱራ ሊባናኦሴ ሚያኩ፤ ሳካኣ ዚቢቆ ሚያና ማዢንቲያኩ።

2

ዑኡቴሎ ዓይኑም
1 ታኣኒ፥ ሳኣርኔ ቦኦሎ ቡኖጉዲ ዶኦቺዳ ባቃሌ ሚዛጲ ቡኒጉዲኩ።

ዑኡታሢ ዓይኑም

2 ታኣኮ ሚሽላ፥ ኔኤኒ ወዲራሢ ባኣካ ጶዳ ዎዶና ዓንጊሢ ባኣካ ዓኣ ሚዛጲ ቡኒጉዲኩ።

1:1 1:1 ከኣቶ. ማ 4:32።

ዑኩቴሎ ዓይነት

3 ታኣኮ ዒሽ፡፡ ማሌ ዳጌሢና ዋላ ቤኤዘዘ
 ካዮ ማያ ባኣካ ማዘጸ ደዳ ጋሲጉዲኬ፤
 ታኣኢያ ማርጌ ታና ዋዛሴም ዒዛኮ ሺባ ዳይ
 ሃውሽ፤
 ዓኣፖ ወሙይ ታኣኢ ዋዛዳ።
 4 ዒዛኮ ሙዖ ሙዎ ዳልጎ ኬኤዖ ታና ዒ ጌልዜ፤
 ዒ ታ ዑፃ ባንዴራ ማሂ ዓርቄ ባካ ናሹሞኬ።
 5 ታ ዒዛ ናሽኪ ሃርጊንቴሢር
 ዋይናኮ ማሌ ዓኣፖ ሙኡዚ ታና
 ደዲሹዋቴ፤
 ጋዘ ዓኣፖ ሙኡዚ ታና ዋዛሱዋቴ።
 6 ፔኤኮ ሻውሎ ኩጮ ኬሬ ማሂ ጌሣ፤
 ማዘቆ ኩጮና ታና ዒ ኮንቃ።
 7 ዒንሢ፡፡ ዬሩሳላሜ ወዲራሢ!
 ዒዚ ፔኤር ኮዓንዲያ ሄላንዲና
 ዒዛ ዒንሢ ካኣሚ ጴቹዋጉዲ፤
 ካዮ ቦዖ፡ ደቆዘና ሞይሎ * ሱንዖና
 ታኣኢ ዒንሢ ሺኢቃ።

ላምዓሳ ዓይነት

ዑኩቴሎ ዓይነት

8 ታ ዒሽ ደኩና ጌማርና ዑፃ ኮኣሚ ኮኣሚ
 ሙካኣና
 ዑኡዛ ዒዛሲ ታኣም ዋይዚንታ።
 9 ታኣኮ ዒሽ፡፡ ሞይሌና ደቆሲናኮ ናይ ማላ፤
 ሃይሾ ኑ ማኣሮኮ ቲኢያ ዓጫ ዒ ዔቂ ዓኣ፤
 ማኣሮኮ ፑልቶ ካሮና ጋር ባንሢ ዒ ዛጋ፤
 ፑልቶ ካራ ጋሲ ኮሾና ጂኦና ሞኦኪ ዒ ታና
 ዛጋ።
 10 ታ ዒሽ ሂዚ ታኣም ጋዓ።

ዑኩታሢ ዓይነት

ታ ማሽሌ! ዔቂ፤
 ታኣኮ ማዘጸሌ! ሃኒ ዬኤ ኑ ዋላ ዓኣደም፤
 11 ማይ፡፡ ባርጋ ጋፔ፤
 ዒራኣ ሻንቄ፤
 12 ዲማ ዲማ ቦኡሎ ቡና ቡኒያ ዓርቄ፤
 ዓይናዲ ኮርጎ ዋዳ ሄሌ፤
 ደኡሎ ደላሢያኣ ኑ ዓጫ ዋይዚንታ።
 13 ቤሌሶ ማያ ዓሚያ ዓርቄ፤
 ዋይና ቡና ሳውማ ሳዖ ዔኬ፤
 ዬያር ታ ማሽሌ! ዔቂ፤
 ታኣኮ ማዘጸሌ! ሃኒ ዬኤ ኑ ዋላ ዓኣደም።
 14 ጋጋ ዓኣ ላሎ ዛኣዚንዖይዳ
 ዓኣሽንቴ ዳዔ ታኣኮ ደኡሌሌ
 ሂንዳ ዓኣፖ ካር ኔኤኮ ታና ዳዋ፤
 ዑኡዘዋ ኔኤኮ ታና ዋይዚሴ፤
 ዑኡዛ ኔኤኮ ታና ዋዛሳያ
 ኔኤኒ ኮሺ ማዘጸያኬ።
 ዑኩቴሎኮ ጌርሲንሢ ዓይነት
 15 ዋይና ጎዣ ቡኒ ዓኣ ዋይና ፑርቲሳ
 ዬያ ዳኮ ዳኮ ወኡካሢ
 ፒሪ ኑም ዓርቄዋቴ።

ዑኩቴሎ ዓይነት

* 2:7 2:7 ደቆዘና ሞይሎ ዬንሢ ቦንሃሢ ማናኣ ጫኣቁዎ ዋይና ጌኤሺ ቦንኬ ጌይ ካኣሽኪንታሢር ዔያቶኮ ዲማ ዋልቄ ዓኣ፤ ጌይ ዬና
 ዋይና ጎሙርቃ። * 3:5 3:5 ደቆዘና ሞይሎ ጋዓዙ- ዓይሢ 2:7ይዳ ዛጋ።

16 ታ ዒሽ ታኣርኬ፡፡ ታኣኢያ ዒዛርኬ፤
 ዒዚ ማዘጸ ቡና ባኣካ ቆልሞ ፔኤኮ ሄንቃ።
 17 ዲማ ካራንዲያ ሄላንዲና
 ጉቶ ከባራ ከባርሻንዲያ ሄላንዲና
 ታ ዒሽ! ሞይሌ ናይ፡ ጊንሢ ሃሃ ደቆሲ ናይጉዲ
 ጋጎ ማዔ ደኡኮ ቶኣካ ኮኣሚ ኮኣሚ ማዔ
 ሙኬ።

3

1 ዋንቶ ጉቤ ሻኣሎይዳ ታ ላሃዖ
 ዒናፓ ታ ናሽኬሢ ታኣኢ ኮዔ፤
 ታ ኮዔ፡፡ ጋዓንቴ ታ ዒዛ ዴንቁባኣሴ።
 2 ሃሢ ታኣኢ ዔቂ ካታሞ ኬሰካንዳ፤
 ዴኤፖ ጎይና ዓሳ ቡካ ጳኦኮናይዳ ታ
 ሃንታንዳ፤
 ዒናፓ ታ ናሽኬሢ ታ ኮዓንዳ፤
 ታ ዒዛ ኮዔ፡፡ ጋዓንቴ ታኣኢ ዴንቁባኣሴ።
 3 ዒማና ካታሞ ሳዛ ሃንታ
 ካታሞ ካፓ ዓሳ ታና ዴንቄ፤
 ታኣኢያ ዔያቶ ኮራ
 «ዒናፓ ታ ናሽካ ናዓሢ ዒንሢ ዴንቄያ?»
 ጌይ ዖኦጮ።
 4 ዔያቶይዳፓ ዳካ ታ ዓኣደዖ
 ዒናፓ ታ ናሽካሢ ታኣኢ ዴንቄ፤
 ቶሎዋጉዲ ደዲሺ ታ ዒዛ ዓርቄ፤
 ዬካፓ ታ ዒንደ ማኣሪ ታ ዒዛ ዔኪ ዓኣዲ
 ታና ፔ ጎጳ ኬዳ፡ ታ ዒንደ ቆልዖ ሄሊሳንዲና
 ታ ዒዛ ሃሽባኣሴ።
 5 ዒንሢ ዬሩሳላሜ ወዲራሢ!
 ታ ናሽካሢ ፔኤር ኮዓንዲያ ሄላንዲና
 ዒንሢ ዒዛ ካኣሚ ጴቹዋጉዲ
 ካዮ ቦዖ፡ ደቆዘና ሞይሎ * ሱንዖና
 ታ ዒንሢ ሺኢቃ።

ሃይሣሳ ዓይነት

6 ኮርሞ ዓሶኮ ሳውቃ ዴኤሾጉዲ ቃራ ሳውሞ ዓኣ
 ዑንጃና ኬርቤ ጩቦናጉዲ ዔቂ
 ዓሳ ናንጉዋ ደውላፓ ሙካዛ ዬና ዖናደይ?
 7 ሃይሾ፡፡ ሴሎሞኔኮ ሳርጌሎ ዖይታ ሙኪ
 ሙኪኬ፤
 ዒሰራዔኤሌኮ ዖሎና ዔርቄ ዓሶ ባኣካፓ
 ደኡሪንቴያ
 ዒዘ ካፓ ላሂታሚ ፖኦሊሴ ዋላ ዓኣ።
 8 ቢያሢ ጩንቾ ዓፓርና ዖልቶ ጎይዖ ዔሬያ
 ዖልዚናኣ ኮሺ ዔርቄያኬ፤
 ዲሞና ሄላኒ ዳንደዓ ማቶ ቃዛኒ
 ፔቴ ፔቴ ጩንቾ ዓፓር ኬርና ዔያታ ቱኡቲ
 ዓኣ።
 9 ካኣቲ ሴሎሞኔ ፔኤም ሳርጌላ ዖይታ ኮሽ፤
 ዒዚ ኮሽሢያ ሊባናሴ ማያና።
 10 ዬያ ዖይቶኮ ቶካ ቢራ ዓንጊና ጳርቄንቴያኬ፤
 ቶኣኮ ጌኤቂሶሢያ ዋርቄና ኮሾናያኬ፤
 ዒ ዴዓ ቤዛኣ ዞቄ ዲንኪ ሻኣዣ ዓፒላና
 ካንቄንቴያኬ፤

ከኤዎ ጋራ ዩሩሳሌም ወዲራህ
 መዛጸቢያክ።
 11 ዲንህ ጸዮን ወዲራህ! ካኣቲ ሴሎሞን ዛጋኒ
 ሃኒ ከሰኩዋቲ፤
 ካኣቲ ሴሎሞን ፔኤኮ ቦንቸሮ ዓጎ ባኮ ዓጊ
 ዓኣህ ዛጉዋቲ፤
 ዲዛኮ ዩይ ቦንቸሮ ዓጎ ባካ ዲና ዲዛኮ
 ዋዛጰ
 ዲዛኮ ዔፖ ዓቤሎና ዲንዳ ዲዛኮ ቶኦካ ዓጊ
 ቦንቸ ባኮከ።

4

ዑኡታህሂ ዓይነት

1 ታ መሽሌ! ዋዚ ኔ መዛጸይ!
 ዋዚ ኔኤኒ ኮሽካይ!
 ዓኣፖ ካሮ ኔኤኮ ካንቆና ባኮ ባኣኪና ዓኣፓ ኔኤኮ
 ጴዳኣና
 ዶኦሌ ዓኣፒጉዲ መዛጸያክ፤
 ቶኦኮ ጋማ ኔኤኮ ጌሌዓዴ ዳካፓ ጎረ ከዳ
 ዲቢ ዋኣሪጉዲከ።
 2 ዓጫ ኔኤኮ ዔያቶ ባኣካ ሴኤካባኣ
 ጉቤህ መንገቲ መንገቲ ሾዓ
 ጋፓኖ ታይዛዎ ዋኣህና መሰታ
 ቦኦሪ መራይጉዲ መዛጸያክ።
 3 ሙሱራ ኔኤኮ ዲንኪ ዘቄ ፓቲሌጉዲ መዛጸኔ፤
 ኔ ጌሰታኣና መርጌና ኮሽካይ፤
 ኔኤኮ ላምዎ ዛሎ ጋንጋራ
 ዓኣፖ ካሮ ካንቆና ባኮ ባኣኪና ጴዳኣና
 ላምዎ ፓቄንቴ ሮኦማኔ ዓኣፒ መላያክ።
 4 ባቃና ኔኤኮ ሽያና ፓይዲንታ ያሎና ዔርቲ ዓሶኮ
 ጊቲሞና ያሎ ዓንጋሞና ሱዲንቴ ዴዓ
 ያልዚም ዋርዲያ መዓንዳጉዲ ኮሽንቴያ
 ዳውቲኮ ዴጌ ቤዘ መላኔ።
 5 ላምዎ ዳንፃ ኔኤኮ መንገቲ መገይ ሾይንቴያ
 መዛጸ ቡኖ ባኣካ ሄንቃ
 ሞይሌ ናይ መላኔ።
 6 ሳዓ ካራንዲያ ሄላንዳኣና
 ዲማ ፖዓንዲያ ሄላንዳኣና
 ለካ ከርቤ ዲኮ
 ጊንህ ሃህ ዑንጃ ጌሜሮ ታ ዴንዲ
 ሃውሻንዳኔ።
 7 ታ መሽሌ! ጉቤ ካራና ኔኤኒ መዛጸክ፤
 ሃይማ ፓጩኔ ጎንዶ ባኣኪ ኔኤኮ ባኣሴ።
 8 ታኣኮ ዑኡቴሌ! ሊባኖኦሴፓ ታ ባንህሂ ሃኒ ዩዔ፤
 ሂኖ፣ ሊባኖኦሴፓ ታ ኮይላ ሙከ።
 ዓማኣና ዲኮ ቶኦካፓ ከዴ፤
 ዘቢና መኣኪናኮ ናንጎ ቤዘ መጫ
 ሴኒሪና ሄርሞኔ ዲኮናፓ ከዲ ሃኒ ዩዔ።
 9 ታኣኮ ናሽኪንታ መጫ ዑኡቴሌ
 ፔቲና ኔኤኒ ታና ዛጌ ዛጎና
 ኔኤኮ ቆርጫይዳ ዓኣ መዛጸ ፓልማህና
 ዲኖ ታኣኮ ኔኤኒ ዲዔ።
 10 ታኣኮ ናሽኪንታ ዑኡቴሌ!
 ናሹማ ኔኤሲ ዋዚ ታና ዋዛሳይ!
 ናሹማ ኔኤሲ ዋይኖ ዑዛፓ ባሽ ታኣም ኮሽካይ፤
 ሳውቃ ቲዠኮ ሳውማ ሳዎ ቲዠ ቢያፓ
 ባሽከ።

11 ታኣኮ ዑኡቴሌ! ኔኤኮ ሙሱራፓ ዔኤሲ ያሎሌ
 ያዳኔ፤
 ዳንጋፓ ኔኤኮ ዔኤሲና ዲኢቂና ዓልቃ፤
 ዓፒሎኮ ኔኤኮ ሳውማ ሊባኖኦሴይዳ ዓኣ
 ሳውቃ ዴኤሾጉዲከ።

12 ኔኤኒ ታኣኮ ናሽኪንታ ዑኡቴሌ!
 ኔኤኒ ዲርቆና ዲማ ዲማ ባኣኪ ቱኮ ጎሽ
 ጊንህ ሃህ ኮይላ ዲርቄንቴ ዓልቃ ዋኣህከ።
 13 ኔኤኮ ሃንቶ ጎይፃ ዓኣህሂ ዓኣፒ ኩሜ
 ሮኦማኖ መፃ ዓኣ ጎሽጉዲከ።
 14 ናርዶኦሴ፣ ሃምባልታ፣ ዳጅሳኣሬንታ ቄሬፓንታ
 ዩያጉዲ ሳውማ ዑንጃጉዲ መጫ
 ዲማ ዲማ ቱኮና ባኣኪ ዲዘይዳ ዓኣኔ፤
 ከርቤንታ ዋላንጎ ቡኒንታ
 ዲማ ዲማ ሳዊ ዴኤሻ ዲኢካ ባቃላ።
 15 ኔኤኒ ቱኪንቴ ዲማ ዲማ ባኮ ዑሻ ዓልቃ
 ዋኣህጉዲከ፤
 ዓልቃ ዋኣህሂ ዓኣ ዋኣህሂ ዔቴጉዲከ፤
 ዩያ ሌለቱዋንቴ ሊባኖኦሴ ዲኮ ዴማፓ
 ዓልቃ ዋርዚጉዲከ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

16 ከዶ ባንፃ ዢባራሂኖ! ጴጪ ዔቄ!
 ኔኤኒ ሃህ ዶኦሎ ባንፃ ዢባራሂኖ! ሃኒ
 ሙከ!
 ታኣኮ ዲማ ዲማ ባኮ ቱኮና ቤዘይዳ
 ዢባርሽ፤
 ዩይ ዢባራ ኮሽ ሳውሞ ዓኣያ መፃንጎ፤
 ታ ዲሼ፣ ዲማ ዲማ ባኮ ቱኮና ቤዘ ሙኮንጎ፤
 ኮሽ ዓኣፃያ መጫ መፃ ዓኣፖ ሙፃንጎ።

5

ዑኡታህሂ ዓይነት

1 ታኣኮ ናሽኪንታ ዑኡቴሌ!
 ሃይሾ ታኣኒ ታኣኮ ዲማ ዲማ ባኮ ቱኮና ጎዡ
 ጋሮ ጌሌኔ፤
 ከርቤንታ ዲማ ዲማ ሳውቃ ቡኖ ታኣኒ መንገዴ፤
 ዔኤዘ ያሎሎ ሾፖና ዋላ ታኣኒ ሙዔ፤
 ዋይኖ ዑዠንታ ዲኢቆንታ ታኣኒ ዑሽከ።

ዑኡቴሎ ላጎንህሂ ዓይነት

ኑ ላጎንህሂኖቴ!
 ናሹሞ ዲንህሂ ዲና ዓኣህንዲያ ሄላንዳኣና
 ሙዶ፣ ዑሽኩዋቲ።

ይይዳሳ ዓይነት

ዑኡቴሎ ዓይነት

2 ታኣኒ ጊንዓዛ፣ ዲና ታኣኮ ጋዓንቴ ጴቺከ፤
 ታ ዲሼ ሂዚ ጌይ ዔኤሊንታንቴ ታ ዋይዘኔ፤
 «ታኣኮ ናሽኪንታ ዑኡቴሌ!
 ሃይማ ፓጩኔ ጌይሳ ባኣኪ ባኣ ዶኦሌሌ!
 ሃዳራ ካሮ ታኣም ቡሌ፤
 ቶኦካ ታኣኮ ያልካዳኔ፤
 ጋማኣ ታኣኮ ዋንታኣ ቃኣያህና ዋዔ።»
 3 መኣዓህሂ ታኣኮ ታኣኒ ከሴኔ፤
 መገይ ጊንህሂ ታኣኒ መኣያንዶ?
 ቶኮዋ ታኣኮ ታኣኒ መሰቴ፤

ዓካሪ፡ ገንሣ ዋዲ ፑርቲሶንዶይ?
 4 ታ ዲሽ ዲኒናና ኩጮ ፔኤሲ ዳኬኔ፤
 ዲና ታኣኮ ዲዛ ጋይቲ ዱጳኔ።
 5 ዬያር ታ ዲሽም ካር ቡላኒ ታኣኒ ዔቄኔ፤
 ካር ጎቹ ቡሎ ባኮ ታኣኒ ዓርቃዛ ኩጮ ታኣኮ ኬርቤ ያዲሴኔ፤
 ኬኤላኣ ታኣኮ ዬያ ሌሊ ማዔኔ።
 6 ታ ዲሽም ካር ታኣኒ ቡሌኔ፤
 ጋዓንቴ ታ ዲሽ ባኣሴ፡ ዳንዴኔ፤
 ዬያር ዲና ታኣኮ ኮሺ ዱጳኔ፤
 ሚርጌና ታ ኮዔኔ፡ ጋዓንቴ ዲዛ ዳንቃኒ ዳንዳዲባኣሴ፤
 ታ ዲዛ ዔኤሌኔ፡ ጋዓንቴ ዲ ታኣም ዬሂባኣሴ።
 7 ካታም ሳዛ ሃንቴ ሃንቴ ካፓ ዓሳ ዲማና ታና ዳንቄኔ፤
 ዔያታ ታና ጳርቂ ማኣሳንሣኔ፤
 ኬኤሎ ዱያ ዑፃ ደዒ ካታም ካፓ ዓሳ ያደዞ ማኣዓሂ ታኣኮ ጉሲ ዔኬኔ።

8 ዲንሣ ዬሩሳላሜ ወዲራሂ
 ታ ዲሽ ዲንሣ ዳንቄያ ማዔቲ
 ታኣኒ ዲዛ ማለፃፓ ዔቄያና ሃርገንቴያታሂ
 ዲንሣ ዲዛም ኬኤዛንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ።

ዑኡቴሎ ላጎንሣ ዓይነት
 9 ኔኤኒ ላኣሎ ቢያይዳፓ ሚዛጴሌ!
 ጎኔና ዲሽ ኔኤኮ ሃንጎ ሳሶይዳፓ ዱማዳ?
 ኔ ዲዛ ዛሎ ሃያይዲ ሃዳርሳሂ?
 ዲዚ ሜሌ ሳሶይዳፓ ዱማዳሂ ዓይጎናዳይ?

ዑኡቴሎ ዓይነት
 10 ዲሽ ታኣኮ ኮሺ ሚዛጴያ ሃሃ ሃርጌ ባኣያኬ፤
 ታጳ ሺያ ዓቲንቄ ባኣካፓ
 ዲዛ ሃላያ ባኣሴ።
 11 ቶኣካ ዲዛኮ ጌኤሺ ዋርቄ ማላኔ፤
 ጋም ዲዛኮ ጋምፒ ማዦናያ ቁራኬጉዲ ካርታያኬ።
 12 ዓኣፓ ዲዛኮ ዋርቂ ዓቸዳ ዓኣ
 ዑያ ፔኤኮ ዲኣቂና ማሰቲ ዶኦሌ ማላኔ።
 13 ጋንጋር ሚዛጴማ ዲዛኮ ዱማ ዱማ ሳውቃ ዳኤሻ
 ባቃሊ ዓኣ ጎሺጉዲኬ።
 ሙሱራ ዲዛኮ ቃራ ሳውም ዓኣ ኬርቤ ጌይንታ ዳኤሻ
 ያዲሳ ሚዛጴ ቡኖጉዲኬ።
 14 ቃሳ ዲዛኮ ሚዛጴ ሹዋና ሚዛጴሶና ዋርቄ ኮኦጉዲኬ፤
 ዑፃ ዲዛኮ ሴንፔሪ ጌይንታ ሚዛጴ ሹዋና ሚዛጴሶና ዳርሲ ዓቸጉዲኬ።
 15 ቶካ ዲዛኮ ዋርቄይዳ ደቂንቴ
 ዲብኔቤሪዳ ጌይንታ ሹዋ ቱርቱር ማላኔ፤
 ማላሂ ዲዛኮ ሊባኖኦሴ ሚያና ሚዛጴሶና ሊባኖኦሴ ዲኮጉዲኬ።
 16 ዳንጋ ዲዛኮ ዔኤሲጉዲ ዓኣፃያኬ፤
 ጉቤና ዲዚ ኮሺ ሚዛጴኔ፤
 ዲንሣ፡ ዬሩሳላሜ ወዲራሂያቲ
 ታኣኮ ዲሽ ያዲኬ፤ ታ ላጋሂያ ዲዛኬ።

6

ዑኡቴሎ ላጎንሣ ዓይነት
 1 ኔኤኒ ላኣሎ ቢያይዳፓ ሚዛጴሌ!
 ኔ ዲሽ ዋዚም ዓኣዳይ?
 ኦ ዋላ ዲዛ ኮዓንዳጉዲ
 ዲ ዳንዳ ባንፆ ኔ ኦም ኬኤዜ።

ዑኡቴሎ ዓይነት
 2 ታኣኮ ዲሽ ማራቶ ሃንቃኒና
 ሚዛጴ ቡኖ ዔካኒ
 ዱማ ዱማ ሳውቃ ዳኤሻ ቱኪንቴ ቤዞ ዓኣዳኔ።
 3 ታ ዲሽ ታኣርኬ፡ ታኣኒያ ዲዛርኬ፤
 ዲዚ ሚዛጴ ቡኖ ባኣካ ቆልሞ ሃንቃኔ።

ደንጋሳ ዓይነት
ዑኡታሂ ዓይነት
 4 ታ ሚሽሌ! ኔኤኒ ቲርፃ ካታምጉዲ ሚዛጴኔ፤
 ዬሩሳላሜ ካታማ ኮሽካሂጉዲ ኔኤኒ ኮሽካኔ፤
 ያሎ ባንዲር ዓርቂ ኬሰኬ ዓሶጉዲ
 ዓውካራ ኔኤሲ ዓሲ ዲቃሃያኬ።
 5 ታ ሚሽሌ፡ ሃዳራ ዓኣፖ ኔኤኮ ታጊዳፓ ሺርሼ፤
 ዬይ ዓኣፓ ኔኤኮ ታና ዱዒ ዔኪ ቱኤሲ ዓሲ ማሄኔ።

ቶኣኮ ጋማ ኔኤኮ ጌሌዓዳ ዱካፓ
 ጎዒ ኬዳ ዋኣሪጉዲኬ።
 6 ዓጫ ኔኤኮ ዔያቶ ባኣካ ፔቲታፆ ሴኤካባኣ
 ሚንቴ ሚንቴ ሹዓያና ዋኣሂና ማሰቲ
 ቦኦሪ ማራይጉዲ ዋዛሳያኬ።
 7 ኔኤኮ ላምፆ ዛሎ ጋንጋራ
 ዓኣፖ ካር ካንቆና ባኮ ባኣኪና ጴዳኣና
 ላምፆ ፓቂንቴ ሮኦማኔ ዓኣፒ ማላኔ።

8 ላሂታሚ ጌኤሽንሂንታ ሳሊታሚ ሌጎንሂንታ
 ፓይዳ ዔርቱዋያ ማዔ ሚዛጴ ወዲር ናይ
 ዓኣያ ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤
 9 ጋዓንቴ ታኣኒ ናሽካዛ ፔቲዞ ሌሊኬ፤
 ዲዛ ሃይማ ፓጩኔ ጌይንታ ባኣዚባኣ ደኣሌጉዲ ሚዛጴያኬ፤
 ዲዛ ፔ ዲንደኮ ፔቲኬ፤
 ዲዛ ሹኤ ዲንዳ ቢያፓ ዑሣ ዓኣሂ ዲዛ ናሽካኔ፤
 ወዲር ናኣታ ዲዛ ዛጊ ዛጊ «ኔ ዓንጂንቴያኬ»
 ጋዓኔ፤
 ጌኤሽንሂንታ ሜሌ ሌጎንሂ ማዔ ካኣቲ ላኣላ ዲዛ ሄርሻኔ።

10 ሃና ፖራጉዲ ፖራ ጴዳዛ
 ዓጊኒ ያይዲ ፖራፖጉዲ ፖራዛ
 ዓቢጉዲ ፖራ ጴዳዛ
 ያሎ ባንዲር ዓርቂ ኬሰኬ ያሎ ዓሶጉዲ
 ዓውካራ ዲጊቻያ ማዔዛ
 ሃና ያናዳይ?
 11 ዶኦሌይዳ ባቃሊ ዋርቄ ዓኣ ባኮ ታኣኒ ዛጋኒ
 ዋይና ቱሼቲ፡ ሮኦማናኣ ቡኔቲ ዛጋኒ
 ሌውዞ ጎዦ ታኣኒ ኬዳኔ፤
 12 ታ ዬያ ዔሪባኣንቴ፡ ታኣኮ ዓፃዲፃ ታና ሳርጌሎ ያይቶይዳ ካኣቲ ናይጉዲ ዔኪ ዳይሄኔ።

ዑሉቴሎ ላጎንሣ ዓይነት

13 ኔኤኒ ሱላሜ ዓሲ ማዕዘሌ! ዓዘ ሃኒ ማዕቲራ፤ ኔና ኑ ኮሺ ዛጎም ሃዳራ ማዕቲራ።

ዑሉቴሎ ዓይነት

ማሃናይሜ ኮያ ዛጎ ዓሲ ማሃ ሱላሜ ዓሲሎ ዒንሣ ዓይጋ ዛጋይ?

7

ዑሉታሣ ዓይነት

1 ካኣቲ ናዔሌ! ዱርዘ ዓኣሣ ዓኣ ቶካ ኔኤኮ ዎዚ ሚዛጳይ! ጉባዛ ኔኤኮ ዓንጎ ሸኤሺ ኮሻ ዓሳ ሚዛጳሲ ኮሺ ፓልሞ ማላኔ።

2 ጉልዓ ኔኤኮ ዎይኔ ዑሺ ዓርሃና ቢሪሌ ማላኔ፤ ከርና ኔኤኮ ሚዛጳ ቡኒ ሸርሺ ቱኮና ዘርጎ ናቲጉዲኬ።

3 ለምዎ ዳንፃ ኔኤኮ ሚንቴ ሾይንቴ ሞይሌ ናይ ማላኔ።

4 ባቃና ኔኤኮ ዳርሲ ዓቺና ሚዛጳሶና ዳጌ ቤዘጉዲኬ፤ ዓኣፓ ኔኤኮ ዳኤፖ ካታሞ ሃሴቦኦኔ ጌሎ ካራ ዓኣ ቦቆሎ ሞኣዎ ማላኔ።

ሲኢዳ ኔኤኮ ዒኢካ ዳዒ ዳማሰቆ ዛጋኒ ኮሾና ለባናኦሴይዳ ዓኣ ዳጌ ቤዘጉዲኬ።

5 ኔኤኮ ቶኣካ ቁርሜሎሴ ዱኮጉዲኬ፤ ኔኤኮ ማዢንቴ ቶኦኮ ጋማ ጉኡፂሲ ሱኮና ቃጪና ማላኔ። ካኣቲ ኔኤኮ ዬያ ማዢንቴ ቶኦኮ ሚዛጳሞና ዲዒንቴኔ።

6 ታ ሚሾሌ! ዎዚ ኔኤኒ ሚዛጳይ? ዎዚ ኔኤኒ ኮሻካይ? ኔ ናሽካ ናሹማ ዎዚ ዎዛሳይ?

7 ዔጳ ኔኤኮ ሚኤጃጉዲኬ፤ ዳንፃ ኔኤኮ ሚኤያ ዓሞ ማላኔ።

8 ሚኤያ ሚያ ታኣኒ ጊዒ ዓኣፖ ማንጃዎ ናሽካኔ፤ ዳንፃ ኔኤኮ ዎይኖ ዓሞጉዲኬ፤ ካሳ ኔኤኮ ጋሲ ካሣ ሳውቃያጉዲኬ።

9 ዳንጋ ኔኤኮ ቃራ ዎይኔ ዑሺጉዲኬ።

ዑሉቴሎ ዓይነት

ያዲ ማዕቲ ኮዢ ዎይኖ ዑዣ ታ ዒሾኮ ሙሱርና ዓጮ ባኣኪና ሻኣዲ ኬዲያ ማፖንጎ።

10 ታኣኒ ታ ዒሻሣርኬ፤ ዒዚያ ዓፃዲ ማላሣ ታናኬ።

11 ታ ዒሾ! ሃኒ ዬዔ፤ ካታማፓ ዙሎ ከሰኪ ኑ ዎላ ዓኣደም፤ ዒባና ዒኢካ ኑ ዳንዲ ዎርቆም።

12 ሚኢሪ ዔቁ ዎይኖ ጎዢ ኑ ዓኣደም፤ ዎይኖ ቡና ዱኡቁያ ማዕቲ ሮኦማናኣ ቡኔቴ ኑ ዛጎም፤ ዒኢካ ታና ታኣኒ ኔኤኮ ጉቤና ዓኣሣ ዒንጋንዳኔ።

13 ማንዳሪክሴ * ጌይንታ ሚያ ቡኖ ሳውሞንታ ሃሣ ዱኡዘናሣ ማዕቲያ ካፄ ሚያ ዓኣፓኣ ኑ ካራ ኩሚ ዓኣኔ፤ ታ ዒሾ! ዬያይዳፓ ታ ኔኤኮ ጌሣኔ።

8

1 ኔኤኒ ታ ዒንደ ዳንፃ ዳንቁ ታ ጌርሲጉዲ ማዕቲ ዓይጎ፤ ጎይፃ ታ ኔኤና ካኣሚ ሄርቁቴ ዓይጎ ዓሲያኣ ታና ቶኦቺንዳሞንቴኬ።

2 ታ ዒንደ ማኣሪ ታ ኔና ዔኪ ጌልዜም ዒኢካ ናሹሞ ዛላ ኔ ታና ዔርዛንዳያታንቴኬ፤ ታኣኒ ሮኦማና ዓኣፖ ጩኡጳ ዓኣዎ ዎይኖ ዑዢ ኔና ዑሼያናንዳንቴኬ።

3 ዒዚ ሻውሎ ኩጮ ከሬ ማሃ ታኣም ጌሣኔ፤ ሚዛቆ ኩጮና ታና ዒ ኮንቃኔ።

4 ዒንሣ ዬሩሳላሜ ወዱራሣ! ታ ዒሻሣ ፔኤር ዔቁ ኮንዳያ ሄላንዳኣና ዒንሣ ዒዛ ካኣሚ ጳቹሞጉዲ ሃዳራ ታ ዒንሣ ጋዓኔ።

ላሃሳ ዓይነት

ዑሉቴሎ ላጎንሣ ዓይነት

5 ፔ ለጋሣኮ ጌኤታ ጌኤቁንጉጉ ሳሳ ናንጉዎ ዳውላፓ ሙካዛ ሃና ዎናዳይ?

ዑሉቴሎ ዓይነት

ሚና ኔ ዒንዳ ኔና ባኒ ሾዔ ቤዘ ጋዘ ዳማፓ ታ ኔና ጳቹኔ።

6 ጋፑዎ ናሹሞና ኔ ዒኖ ጋራ ታና ኮንጉጉዲ ጫርጊ ሃሺ፤ ኔኤኮ ኩጮይዳኣ ዒማይዲ ታና ሌሊ ዓርቁ። ናሹሞ ሃይቢጉዲ ዎልቁና ዓኣያኬ፤

ዒናፓ ናሽኮ ናሹሞዎ ዱኡፒጉዲ ፑርታኬ፤ ናሹሞ ሸኤላሣ ዎኦሲ ታሞ ሸኤሎጉዲኬ።

7 ሚርጌ ዎኣሣ ናሹሞ ታሚ ዎዳኒ ዳንዳዑዎሴ፤ ዬይ ዲቦ ዎኣፃ ዔኤዳኒያ ዳንዳዑዎሴ፤

ዓሲ ፔኤኮ ዓኣ ቆሎና ቢያ ናሹሞ ሻንቃኒ ማሌቴ ናሹሞ ሚኢሾና ሻንቁንቴዎኣሣር ዬይ ሚሚኢቻ ባኣዚ ማዓኔ።

ዑሉቴሎጉ ጌርሲንሣ ዓይነት

8 ሃጊ ኮንቾ ዳይሣባኣ ዳካ ጌኤዳ ኦኡኮ ዓኣኔ፤ ዓሲ ዒዘ ጎቻኒ ኦና ዎኦጮቴ ኦ ዓይጎ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዳይ?

9 ዎንዴ ዒዛ ከኤሌ ዲሣ ማዕያታቴ ዒዘ ዑፃ ቢራ ዓንጊ ሴኤላ ኦ ኮሼያናንዳኔ፤ ዒዛ ካታሞ ጌሎ ካር ማዕያታቴ ለባናኦሴ ሚያ ዓርሶና ላሾ ጋጋርዘና ኦ ዎዳያናንዳኔ።

ዑሉቴሎ ዓይነት

10 ዓካሪ ታኣኒ ከኤሌ ዲሣኬ፤ ዳንፃ ታኣኮ ሹዎና ኮሺንቴ ካፒዎ ካፖ ዳጌ ቤዘኬ፤

* 7:13 7:13 ማንዳሪክሴ ጋዓዙ- ማዢ. ማፃ 30:14ይዳ ዛጌ።

ታኣኒ ዒዛና ዋላ ማዓኣና ታ ዒሽ
ሃውሺሳያኩ።

ዑኡቴሎኮ ላጎ ዓይነት

11 ሴሎሞንኮ ባዓልሃሞንይዳ ዋይኔ ጎሺ ዓኣኔ፤
ዩያ ዋይኖ ጎዡ ጎሽኪ ዋርቃ ዓሶም
ሚኢሽ ጨጊ ጨጊ ጎሽካንዳጉዲ ዒዚ
ዒጎኔ፤
ዩይ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔቴ ሺያ ማዓ ሹቺ ቢራ ዒዛም
ጨጋ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

12 ታኣኮ ዋይኖ ጎዡ ታኣርኩ፤
ዔዘ ሴሎሞን! ኔኤኒ ፔቴ ሺያ ሹቺ ቢራ
ጎዡ ጎሽካ ዓሳኣ ላምዖ ጭኤታ ሹቺ ቢራ ዔካኒ
ዳጎዳዓ።

ዑኡታሢ ዓይነት

13 ኔኤኒ ታ ዑኡቴሎ! ዲማ ዲማ ባኮ ቱኮና ቤዘ
ኬሰኬቴ
ታ ላጋ ኔኤኮ ዑኡዘ ዋይዛኒ ኮዓኔ፤
ታኣም ሂንዳ ኔኤኮ ዑኡዘ ዋይዚሴ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

14 ታ ዒሽ! ዑኩና ታ ባንሢ ሙኩ፤
ሳውቃ ዴኤሻ ባቃላ ዲኮ ዑፃ
ዲካ ሮኦታሢንታ ሞይላሢ ናኣቶጉዲ ማዔ።

ዲ.ሲ.ያሴ ማግኔፕ ዳይያ ካር

የኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዲ.ሲ.ያሴ ማግኔፕ ከሪብቶሴ ሸይንታንዳሂኮ ቤርታ ያኔቶ ያኔቶ ሌዎ ፓይደኮ ሳላሳ ያኔቶ ሌዎ ጋፒንፃ ዩሩሳላሜይዳ ናጎን ያኔቲ ማሊያ ከኤዛ ዳኤፖ ዓሢ ሱንጎና ዔኤሊንቴያኮ፤ ሃና ማግኔፕ ሃይሃ ዳኤፒ ቤሲ ፓቁንታኒ ዳንዳዓኔ። ዩንሢያ፡-

1. ዳይሢ 1—39 ሄላንዳኣና ዓኣዜላ ዓጮኮ ደኦሎ ዛሎ ዩሁዳ ካኣታ ዎልቁና ማዔ ዲዛኮ ዓሸኖ ዓሶኦሬ ዓጮ ካኣቲ ዲዛ ዎላንዳያ ማዔሢ ከኤዛያኮ። ዓማና ማታሢ ዩሁዳ ሄላሢ ዓሶኦሬ ዓጮ ካኣቲኮ ዎልቃዲያፓቱዎንቴ ዴርኮ ጎሞና ያኦሲም ዳይሢንቴያ ዲዲያናር፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዔያቶኮ ያኦሲዳ ዓኣ ጉሙርቁፃ ፓጩያ ማዔሢ ዲ.ሲ.ያሴ ዛጌኔ፤ ፔጋዲ ዔርቴያ ማዔ ጌኤሲና ማደና ዴርንታ ዔያቶኮ ሱኡጎንታ ዲሎሞና ፒዜ ማዔ ዎጌና ናጎጎና ባንሢ ማዔንዳጉዲ ማሊሸሢና ያኦሲም ዳይሢንቴዎ ዓቲፃ ላኣፑሞና ባይሲንታና ዔኪ ሙካንዳሢ ዲ.ሲ.ያሴ ዔያቶም ላታኔ። ቃሲ ሃሃ ዲ.ሲ.ያሴ ዳይሢ ከኤዛያ ሙካንዳ ዎደይዳ ዓጪ ማዔ ካራናይዳ ቢያ ኮሺ ናጎጎ ሚርጋንዳሢና ጎኑሞና ጌኤሹሞና ዎይሢንዳ ዳውቴ ዜርፃፓ ማዔ ካኣቲ ሙካንዳ ዎደ ዓኣሢያ ከኤዛኔ።

2. ዳይሢ 40—55 ሄላንዳኣና ዓኣ ቤዘኮ ባሽሢ ዩሁዳ ዴራ ባብሎኔ ዲዲንቲ ዔውቲ ሎኣሞንታ ሃጊ ማዔ ዎዛ ቲቁሢንታ ዔያቶ ሄላንዳሢ ዛሎዎ ከኤዛኔ፤ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሢ ያኦሲ ፔኤኮ ዴር ዳይላታፓ ከሳንዳሢና ሜሌ ዓኪ ናጎጎ ናጎጎኒ ሃንጋ ዩሩሳላሜ ማዎንደ ዎዴ ዑከሢያ ከኤዛኔ፤ ዩንሢ ዳይያንሢ ዳኤፒ ጴዳ ማሊያ ሃይሶኮ ቢያ ዓዴ ያኦሲ ማዔሢንታ ፔኤኮ ዴር ሞዓዛኮ ዩኣ ማሊያ ዲ.ሲ.ያሴ ዓሶ ዛሎና ሜሌ ዴር ሞ ቢያ ማዎንደ ማዔ ከሳን ማዔሢ ከኤዛ ቤዘኮ። «የኦሲ ዳይላሢ ዛሎ» ፃኣፒንቴ ባካ ሚና ጫኣቃሢ ማግኔፕ ከኤዛንቴ ዳኤፖ ኪኣቶ ባኣካ ማዔ ፓይዲንታያኮ።

3. ዳይሢ 56—66 ሄላንዳኣና ዓኣ ማሊያኮ ባሽሢ ከኤዛሢ ዩሩሳላሜ ዔያታ ማዔ ዓኣዳሢንታ ያኦሲ ዲ.ሲ.ያሴ ዓሶ ሞዓ ዲንጌ ሃጊ ማዔ ዎዛ ቃኣላ ቢያ ማደንቲ ኩማንዳያ ማዔያኮ ጎኑሞ ዔራኒ ኮዓ ዴር ዛሎኮ፤ ዴማዲ ዛጎንታንዳጉዲ ኮዲንቴ ማሊያ ዲሎሞንታ፣ ፒዜ ዎጌንታ፣ ሃውሾ ከሎ ቦንቲሢንታ፣ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ዲንጊሢንታ፣ ዩያጉዲ ሃሃ ሸኢጲሢና ደዲሢ ዛላኮ። ዩና ቤዘፓ ዔርቴያ ማዔ ቤዛ ዳይሢ 61:1-2 ማዓዛ፣ ዩሶሴ ፔኤኮ ማደ ዳይያይዳ ዲዛኮ ዔኤሊንቴያ ዛሎ ማርካ ማሃ ከኤዜ ማሊያ ዳኣካ ዓኣኔ።

ማግኔፕ ዲ.ማ ዲ.ማ ዓርቁ ባኮ
ዳይያ ካር (1:1-31)
ዩሁዳና ዲ.ሲ.ያሴ ዓሶና ዛሎ ከኤዛንቴ ኪኣታ (2:1—5:30)

ዩሁዳና ዲ.ሲ.ያሴ ዓሶና ሞ ቃሲ ከኤዛና ኪኣታ (6:1—12:6)

የኦሲ ሜሌ ዴርይዳ ሜቶ ዓጋንዳያ ማዔሢ (13:1—23:18)

ዎኣዩያይዳ ዓኣ ያኦሲ ዴር ሞ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ኪኣታ (24:1—27:13)

የኦሲ ዎይዘ ዲፃ ዴርይዳ ሜቶ ዓጋንዳያ ማዔሢ (28:1—31:9)

የኦሲ ዔኤደሜ ዓጮይዳ ሜቶ ዓጎ፣ ዩሩሳላሜ ጋዓንቴ ዓንጃንዳያ ማዔሢ (32:1—35:10)

ዓሶኦሬ፣ ባብሎኔ፣ ካኣቲ ሂዚቁያሴንታ ዲ.ሲ.ያሴንታ ዛላ (36:1—39:8)

የኦሲ ፔኤኮ ዴር ዓውሳንዳያ ማዔያ (40:1—48:22)

የኦሲ ዳይላሢ ዛላ (49:1—53:12)

የኦሲ ጫኣቁ ጫኣቁም ካፓንዳያ ማዔያ (54:1—55:13)

ዴሬ ጉቤ ያኦሲ ዲጊኒ ማዔኒ ዳንዳዓሢ (56:1-8)

የኦሲም ጉሙርቁንቴዎ ሱኡጎይዳ ሜታ ሄላንዳያ ማዔያ (56:9—59:21)

ዩሩሳላሜ ሃጋ ቦንቲንታንዳ ቦንቸ (60:1—62:12)

የኦሲኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ዓኮ ማዢንቶ (63:1—66:24)

1 ዩሁዳ ዓጮ ካኣቶ ያዚያንታ፣ ዲያዓታሜንታ፣ ዓኣኣዜንታ ሂዚቁያሴንታ ዎደና ዓሞፃ ናኣዚ ዲ.ሲ.ያሴ ዩሁዳና ዩሩሳላሜና ዛሎ ያኦሲ ፔጋሲ ዳቁም ዛጌ ባኣ ያዲኮ።

ዎይዘ ዲፃ ዴር
2 ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ፡- «ጫሪንቲዮ ዎይዘዎቴ፤ ሳዔሌ ዎይዜ፤ ናይ ታ ሸዒ ዓርቁ ዴቹ ታ ናኣታ ታኣም ዎይዘዎያ ማዔኔ፤ 3 ጌማይ ፔኤኮ ዓደ ዔራኔ፤ ሃሬያ ፔ ጎዳኮ ባርቶ ዔዔራኔ፤ ዲ.ሲ.ያሴ ዴራ ጋዓንቴ ዳይጎዎ ዔራዎሴ፤ ታ ዴራኣ ማሊ ጳቁሁዎሴ» ጋዓኔ።

4 ዲንሢ ጎሞ ዓሳ፣ ዳቢንቶ ከዴ ዜርፃ! ሃሃ ፑርቶ ማደ ዓሶ ሸይንታ! ናጎጎ ዲንሢኮ ፑርቴ ዴራ ዲንሢና ባዴዔቴ! ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ዲንሢ ሃሸኔ፤ ዲ.ሲ.ያሴ ከዎ ዴማዴሢ ቶኦቹ ዲዛም ዙሎ ዲንሢ ሸርሸኔ። 5 ዲንሢ ዎይዘ ዲፃ ዲፃ ላሚ ሜቶ ዓኣኒ ዳይጎር ኮዓይ? ዲንሢኮ ቶኦኣ ቆፃያ፣ ዲናኣ ዲንሢኮ ላቢሢም ጊኢጌያ ማዔኔ። 6 ዩያፓ ዔቁያና ቶኮ ፀንጋፓ ዴንዲ ቶኦኮ ጋም ሄላንዳኣና ዲንሢኮ ኮሺ ማዔ ዑሢ ባኣሴ፤ ኪሢንታ፣ ዴንጫንታ፣ ጊኢሺ ዴዒ ኩሜያ ማዔኔ፤ ዩያ ዲንሢኮ ኪያ ፓዲሳኒና ዛይቶ ቲዦናታያ ሎጪሻኒያ ዳንዳዒንቴዎያኮ።

7 ዓጫ ዲንሢኮ ዓሲ ናጎጎዎ ዳውሌ ማዔኔ፤ ካታማ ዲንሢኮ ታሚና ሚጪ ጋፔኔ፤ ዲንሢኮ ጎዦ ቤዘ ዓኣፓ ዲንሢኮ ዛጋንቴ ዙሌ ሞርኮ ዔኣንዳኔ፤ ቢያ ባኮ ባይዚ ሳዎ ዲንሢኮ ዔያታ ቆይዳ ማሃንዳኔ። 8 ዲያኒኮ ዉዴር ናዔላ ዎይና ቱኮና ቤዘይዳ ዓኣ ዉልሻጉዳ፣ ሃሃ ቦቶ ባልጊ ባኣካ ዓኣ ዉዲጉዳ፣ ጊንሢ ሃሃ ማንጊንቴ ካታማጉዲ ማዔኔ፤ 9 ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳሢ

ባይሰንታታ ዓታ ዜርሣ ኑኡኮ ዓይሲባኣያ ማዕቲ ሶኦዲማጉዲ ኑ ማዕያ ናንዳኔ፤ ጊንሣ ሃሣ ጋሞኦራኣ ኑ ማሌያ ናንዳንቴኬ።

10 ዲንሣ ሶኦዲማ ሱኡጋ! ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣሎ ዋይዙዋቴ፤ ዲንሣ ጋሞራ ዳራ! ኑ ያኦዛሣኮ ዔርዚያ ዲናገ ዋይዙዋቴ፤ 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንሣኮ ታኣሞ ዲንጊያ ማርጉማ ዓይጎ ማኣዳንዳይ? ሃሮ ሄለንዳኣና ዲንሣ ታኣሞ ሸኢሽ ዓዶ ማራቶንታ፡ ማቺ ዲንጎ ዲንጊያንታ፡ ሰቦር ማላኣ ታኣሞ ጊዳኔ፤ ጌማቶ ዚያና ዓዶ ማራናኣቶ፡ ሃሣ ዋኣር ኮላቶናኮ ሱጉያና ታ ዋዛዲዋሴ። 12 ታኣና ዲንሣ ካኣማኒ ሙካንዳጉዲና ታኣኮ ዲማዳ ሴዘኮ ደኣኮ ሄርቃንዳጉዲ ያ ዲንሣ ያኦጩይ? 13 ዬያ ማላ ጉሪ ዲንጊሣ ሃካገ ሴካ ሸኢሽጉቴ፤ ታ ቤርታ ዲንሣ ጩቢሻ ዑንጃ ታና ሻኣካያኬ፤ ዓጊና ያኦጩይ ዲንሣ ሰንቻ ሰንቻንታ ሃውሾ ኬሎንታ፡ ታና ካኣሽካኒ ጌዒ ዲንሣ ቡካ ቡኪንታኣ ጎሜና ሲኢራንቴያ ማዕሣር ታ ዲንሣኮ ናሽኪባኣሴ። 14 ሃሣ ዲንሣኮ ዓጊና ያኦጩይንታ ሰንቻ ኬሎንታ ታ ዲዳኔ፤ ዬያታ ዳኤሣ ኬዲጉዲ ታኣሞ ማዕሣር ጊባኒ ታ ዳንዳዑዋሴ።

15 «ኩጩ ዲንሣኮ ሸኢሽጉቴ ታ ባንሣ ዲንሣ ዔቁሴቴ ታ ዲንሣ ባንሣ ዛጋኣኬ፤ ኩጩ ዲንሣኮ ሱጉሣና ቱርጸንቴያ ማዕሣር ዋዚ ዲንሣ ሸኢሽሣ ማርጊሽጉቴያ ታ ዲንሣሞ ዋይዛዓኬ፤ 16 ዲንሣ ሃሣ ማሰቲ ጌኦሽ ማዑዋቴ፤ ዲንሣኮ ፑርቶ ማዳ ቢያ ታ ቤርታገ ሸኢሽጉቴ፤ ዳቢንቲ ማዳያዋ ሃሹዋቴ። 17 ኮሽ ባኣዚ ማዳሣ ዔሩዋቴ፤ ፒዜ ዋጌ ገጩዋጉዲ ማሁዋቴ፤ ሄርቃንቲ ዋርቃ ዓሶ ዓውሱዋቴ፤ ዜኤር ናኣቶሞ ዔቁዋቴ፤ ሃሣ ዜኤር ዲንዳንሣ ጌኡዘዋ ዋይዙዋቴ።»

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ሂንዳ ሃኒ ሙኩዋቴ ኑ ዋላ ጌሰቶሞ፤ ጎማ ዲንሣኮ ሱጉሣጉዲ ዘቁቴያ ታ ማሰኬም ሻቺጉዲ ጌኦሽካንዳኔ፤ ዑሣ ዓኣዳ ዘቁያ ማዕቲያ ገኣቶና ፑኡታጉዲ ባኡራንዳኔ። 19 ዔኤዔ ጌይ ታኣሞ ዲንሣ ዓይሣንቴቴ ሳዓ ዲንሣሞ ዲንጋ ዓንጃ ዲንሣ ሙዓንዳኔ፤ 20 ዔይዔ ጌይ ዋይዘ ታኣሞ ዲንሣ ዲዳቴ ጋዓንቴ ጩንቻ ዓገርና ዲንሣ ሃይቁ ኩዳንዳኔ፤ ሃያ ኬኤዛሣ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

ጎማ ኩሜ ካታሜሎ

21 ጉሙርቁንታያ ማዕ ካታሜላ ዋይቲ ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊ ማዕይ! ሚና ዲዛ ፒዜ ዲሎ ዓሲ ናንጋ ቤሲኬ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ዓሲ ዋዳ ዓሲ ኩሜያ ማዕኔ። 22 ቢራ ኔኤኮ ሳልፔኔ፤ ዋይያ ዑዠኣ ኔኤኮ ዋኣሣና ሲኢራንቴኔ። 23 ሱኡጋ ኔኤኮ ዋይዚ ዲዳያና ዉዘና ዋላ ፔቴ ማዕኔ፤ ዔያታ ፔቴ ፔቴሣ ቢያ ዋዳና ዔኤቢ ዲንጎ ባኣዚና ዳሜና ዔኮ ማኢሽ ዔካኔ፤ ዜኤር ናኣቶ ዘሎ ዔቁዋሴ፤ ዜኤር ዲንዳንሣ ጌኡዘዋ ዔያታ ዋይዙዋሴ።

24 ዬያር ዲሰራዔኤሌኮ ዋልቃሣ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሣ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ሞርኮ ዑይይዳ ታኣኮ ዋልቆ ጎሪንቶ ኬይሲ ዋይዘ ታኣሞ ዲዳንሣኮ ኮሞ ታ ኮዓንዳኔ። 25 ታኣኮ ዳኤያ ጎሪንቶና ታ ኔና ማታሳንዳኔ፤ ኔኤኮ ሳልፒያ ታ

ሸኤሽ ኮሻንዳኔ፤ ዲኢቲያዎ ታ ኔኤኮ ባይዚ ታ ኔና ጌኤሻንዳኔ። 26 ሚና ቤርታ ኔኤኮ ዓኣ ሱኡጎና ዘራ ዓሶዎ ጊንሣ ታ ኔኤም ዔቁሳንዳኔ፤ ዬካገ፡- «ጎኡሞ ዓኣ ጉሙርቁንታ ካታማ ጌይንቲ ኔ ዔኤሊንታንዳኔ።»

27 ዲያኔ ካታማ ፒዜ ዋጌና፡ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡዓ ማዓ ዳራኣ ዲሎሞና ማሂ ሻንቁንቲ ዔውታንዳኔ። 28 ጎሞ ዓሶና ዋይዘ ዲዳ ዓሶ ጋዓንቴ ፔቱሞና ዲዚ ማንሣ ባይዛንዳኔ፤ ጊንሣ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሻዞንሣ ቢያ ባይቃንዳኔ።

29 ዲንሣ ናሽኪ ዳማ ዳዒ ካኣሽካ ሚዳ ዲንሣ ቦርሳንዳኔ፤ ሃሣ ዲንሣ ዳኦጩ ቱኮ ባኮ ቱኮ ቤዛኣ ሴልቁንቲ ዲንሣሞ ዳዳንዳኔ፤ 30 ጋፒንዶይ ዋላዣ ዲኣኔ ሻኣቢና ዋኣሣባኣ ዔኤቢ ቱኮ ቤሰጉዲ ዲንሣ ማዓንዳኔ። 31 ዳዳሣ ጎሶጉዲ፡ ዲዛኮ ማዳኣ ዜኤሊንሣ ዳዲ ባይቃሣጉዲ ማዓንዳኔ፤ ላሞዎንሣ ዋላ ሚጫንዳኔ፤ ዬያ ታሞ ዋዳንዳያ ባኣሴ።

2

ናንጊና ናንጋ ኮሹሞ

(ሚኪ. 4:1-3)

1 ዓሞዓ ናኣዚ ዲሲያሴ ዪሁዳ ዓጮና ዬሩሳላሜ ካታሞ ዘሎ ኬኤዜ ሃይሳ ያዲኬ፡-

2 ዋደኮ ጋፒንዳ ሄላዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዠ ማኣራ ማከርንቲ ዲካ ሃንጎ ዲኮይዳገ ቢያ ባሽ ዳዳንዳኔ፤ ጌሜርይዳገ ቢያ ኮሽ ዳጊ ጋዓንዳኔ፤ ዳሬ ቢያ ዬያ ባንሣ ጎዓንዳኔ።

3 ዬያር ሚርጌ ዳራ፡- «ዋጌ ዲያኔይዳገ፡ ያኦሲ ቃኣላ ዬሩሳላሜይዳገ ዳዳንዳሣር ሃኒ ሙኩዋቴ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኮ ኑ ኬሰኮሞ፤ ያይቆኦ ያኦዛሣ ጌኤዠ ማኣሪ ኑ ዓኣዳሞ፤ ዲዚ ፔ ማሊያ ኑ ማዳንዳጉዲ ኑና ዔርዛንዳኔ፤ ኑኡኒያ ዲዛ ጎይያና ዓኣዳንዳኔ» ጋዓንዳኔ።

4 ዲዚ ሚርጌ ዳር ባኣካ ዋጊሣና ዋሊገ ዳማሳ ባኮ ባይዛንዳኔ፤ ዬያር ጩንቻ ዓገር ዔያታ ማራሻ፡ ዋርያ ሃሣ ባኣቺ ማሂ ዔያታ ዳይሳንዳኔ፤ ፔቴ ካኣታ ባጋሣ ዑዳ ያልዚ ዔቁሳዓኬ፤ ዬካገ ያልዚ ዘላ ዔራኒ ኮዓያ ባኣያ ማዓንዳኔ።

5 ዲንሣ ያይቆኦ ናኣታ! ሃኒ ሙኩዋቴ! ያኦሲ ገዓ ኑ ሃንቶሞ!

ያኦሲ ኬሊ

6 ያኦዛሣ! ያይቆኦ ዜርያ ማዕ ኔ ዳር ቱርዳይዲ ኔ ሃሽኔ፤ ዬያ ኔ ማዳሣ ሳዔላ ዓባ ኬሰካ ባንያ ዓጮ ዓሶ ዠሞቶና ፒሊሰዪኤሜ ዓሶ ማርሾና ኩሜሣር፡ ሃሣ ኔ ዳራ ሜሌ ዳርና ዋላ ፔቴ ማዕሣርኬ። 7 ሳዓ ዔያቶኮ ቢራና ዋርቁና ኩሜሣር፡ ቆላ ዔያቶኮ ኮሽ ሚርጌኔ፤ ዓጫ ዔያቶኮ ገራ ኩሜኔ፡ ዔያቶኮ ሳርጌሌ ያይታኣ ገይዲንቲዋያኬ። 8 ዬያ ሌሊቱዋንቴ ሳዓ ዔያቶኮ

ሜሌ ያክዘና ኩሜኔ፤ ዔያታ ፔ ኩጮና ማዜ ባኮም ዔያታ ዚጋኔ።

9 ዔያፓ ዔቁያና ዔያቶ ቢያሢዳ ቦርሲንቲና ዳውሲንቲ ሄላንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዳቢንቶ ዔያቶም ዓቶም ጌይፖ!

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጎሪንቶና ዒዛኮ ዒጊቻ ዴኤፑማፓኦ ቶላኒ ላሎ ቆኦፖና ሳዖ ዔቶናይዳ ዓኣሽንቱዋቴ! 11 ዖቶርቃ ዓሳ ቦርሲንታንዳኔ፤ ሄርሺንታ ዓሳኣ ዳውሲንታንዳኔ፤ ዬኖ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ቦንቾና ዴጊ ዴጊ ጋዓንዳኔ። 12 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ዖቶርቃ ዓሳና ሄርሺንታ ዓሳ ዳውሲንታንዳ ኬሊ ማንህኔ። 13 ዒዚ ዴኤፖ ዴኤፖ ለባኖኦሴ ሚያና ባኣሳኔ ዓጮኮ ሻኣቦ ባይዛንዳኔ። 14 ዴኤፖ ዴኤፖ ዴኤፖ ጌሚር ጌሚር ሄርሺዲ ቦኦሊ ማንህዳኔ። 15 ካታሞኮ ኬልቁ ኮሾና ዲያንታ ዋርዲዮ ቤዘዋ ቢያ ሄርሺዲንዳኔ፤ 16 ሚርጌና ሚዛጲሶና ሚሆንታ ቴርሴሴ ዓጮ ዋኣዖ ካኣሚሎዋ ዒ ዔኤዲሳንዳኔ፤ 17-18 ዓሳኮ ዖቶርቃ ማንህዳኔ፤ ሄርሺንቲ ሆኦሊንቲ፣ ዓያቶኮ ጋፓንዳኔ፤ ሜሌ ያክዘኣ ቢያ ባይቃንዳኔ፤ ዬኖ ዋድና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ቦንቾና ዴጊ ዴጊ ጋዓንዳኔ።

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳዖ ዓጊህኒ ሙካ ዋድና ዒዛኮ ጎሪንቶና ዒጊቻ ዴኤፑማፓ ቶላኒ ላሎ ቆኦፖና ሳዖ ዔቶናይዳ ዓኣሽንታኒ ዔያታ ማላንዳኔ። 20 ዓሳ ዔያቶም ዚጋንዳጉዲ ፔ ኩጮና ሚዛጲሴ ኮሾና ቢርና ዋርቆ ማላቶ ዖኦቻህና ፓቃቶናም ኬኤሪ ዔያታ ዓኣዳንዳኔ። 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳዖ ዓጊህኒ ሙካ ዋድና ዒዛኮ ጎሪንቶና ዒጊቻ ዴኤፑማፓ ዓኣሽንቲ ቶላኒ ላሎ ቆኦፖና ሳዖ ዔቶናይዳ ዔያታ ዓኣሽንታንዳኔ።

22 ዓካሪ ሲኢዲና ዑኡሲ ዔካ፥ ሃይቃ ዓሲና ጉሙርቁፃ ዒንሢኮ ዓቶንጎ፤ ዬይ ዓይጎዋ ፓሡዋሴ።

3

ዬሩሳሌምና ዪሁዳናይዳ ሄላንዳ ሜቶ

1 ዓካሪ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ዒዛኮ ዴራ ዋልቁና ደዲሞና ዴንቁ ናንጋንዳ ሙኡዚንታ ዋኣህንታ ሜሌ ባኣዚ ቢያ ዬሩሳሌምና ዪሁዳናይዳ፤ ባይዛንዳኔ። 2 ዖሎና ዔያቶኮ ዔርቲቴ ዓሳ፥ ዖሎ ዓሳንታ ዔያቶኮ ሱኡጋ፥ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ፥ ማርሾ ዓሳንታ ጋርቾንታ፥ 3 ዖሎ ዓሳ ዓይሣ ዓሳንታ ዘራ ዓሳ፥ ዠዋንታ ዓማቶንታ ቢያ ቱጊ ዒ ባይዛንዳኔ። 4 ሃጊ ዲጫያ ማዔዘንህና ዒናዲባኣ ናኣቶ ዔያቶኮ ሱኡጊ ማህ ዒዚ ደኦራንዳኔ። 5 ዴራ ዋሊና ፔቴይ ባጋህ ሄርቁ ዋይህኒ ለጋህ ፔ ለጋህ ዑፃ ዔቃንዳኔ፤ ዴጊህ ጋርቻህ ቦንቾንዳኖሴ፤ ቶኦቻንቲ ናንጋ ዓህ ቦንቾንታ ዓህ ዑፃ ዖቶርቃንዳኔ።

6 ማኣሮ ዓሳ ፔኤኮ ዓደ ማኣሮ ዓሳይዳ፤ ፔቴ ጌርሲ ደኦራዮ፡- «ኔኤኒ ሜሌ ዓቴቶ ኔኤኮ ማኣዖ ዓፒላ ዓኣኔ፤ ዬይሮ ሃዳራ ኔ ኦኡኮ ሱኡጊ ማዔ፥ ሃያ ደዔ ካታሞ ኔ ዋይህ» ጋዓንዳኔ።

7 ዬይ ዓህ ዬማ ዓቦና ዑኡዘ ፔኤሲ ዴጊዲ፡- «ታ ማኣሮይዳ ጊዳ ሙኡዚንታ ማኣዖንታ ባኣህር

ካራ ታ ዒንሢሞ ዴንቁሳኒ ዳንዳዑዋሴ! ዬይሮ ሱኡጊ ታና ማሂፖቴ!» ጌዒ ማሃንዳኔ።

8 ዬሩሳሌም ዴቁንቲ ሎኦማኒ ጋኣዲንቲህዳኬ፤ ሃሣ ዪሁዳ ሎኦማኒ ዑኡኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዔያታ ጌሰታህ ማዔቴያ ማዳህ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋይታቴያ ዛጋኒ ማዔህር ቦንቾ ዒዛኮ ዔያታ ዳኪሴኔ። 9 ዔያቶ ዛጋ ዓሲም ዓኣፖ ካራ ዔያቶሲ ማርካዳንዳኔ፤ ሶኦደሚ ዓሳጉዲ ጎሞ ፔኤሲ ዓኣቹዋ፤ ፔጌና ዔያታ ኬኤዛኔ፤ ዔያታ ፔ ቶኦካ ባይሲንታ ዔኪ ሙኡህር ዔያቶ ባይዔ።

10 ቢያ ባኣዚ ዔያቶም ጊኢጋንዳህርና ኮዠ ማዶ ዛሎ ዔያታ ዴንቃንዳህር ዒሎ ዓሳ ዒንህ ዓንጂንቲያኬ ጎዑዋቴ። 11 ዓይጎ ባኣዚያ ዔያቶም ጊኢጋንዳህር ዔያቶኮ ፑርቶ ማዶ ዛሎሮ ዔያታ ዴንቃንዳ ባኮሮ ፑርቶ ዓሳም ባይዔ።

12 ሚኢሾ ታልዓ ዓሳ ዴሮ ታኣኮ ካላሳኔ፤ ሾይቹና ማሃንዳጉዲ ታልዓ ዓሳ ዔያቶ ጌሻኔ፤ ታ ዴሬዮቴ፥ ዒንህኮ ሱኡጋ ዒንህ ዳቢሻኔ፤ ዒንህ ሃንታ ጎይዖም ዔያታ ዋቢሳኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሮ ዑፃ ዋጋህ

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዋጎ ዋጋ ሻኣሎይዳ ዴዔኔ፤ ዴሮ ዑፃ ዋጋኒ ዒዚ ጊኢጊንቲኔ። 14 ዬይሮ ዴሮኮ ሱኡጎና ጋርቾዋ ዋጎ ባንህ ሺኢሹ፡- «ዋይና ቱኮ ቤዘ ዒንህ ሱሬኔ፤ ማንቆ ዓሳይዳ፤ ቡርና ቆሎና ማኣሮ ዒንህኮ ዒንህ ኩንህኔ። 15 ታ ዴሮ ዒንህ ዓይጋ ጋኣጫይ? ማንቆ ዓሳ ዒንህ ሲላላ ዓይጋ ኮላሳይ? ሃያ ኬኤዛህ ታኣኒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ያኦዛህኬ» ጋዓኔ።

ዬሩሳሌም ላኣሎም ኬኤዚንቲ ላቲህ

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዬሩሳሌም ላኣላ ዖቶርቃ ሚርጊሼኔ፤ ባቃኖ ፔኤኮ ዖደሲ ዖደሲ ዓኣፖ ዋለም ዋዳኔ፤ ሃሣ ሌቁ ታኣኪ ቶኮይዳ ፔኤኮ ዓኣሃና ሂቻህ ያኦዢሲ ያኦዢሲ ሃንታኔ። 17 ታ ዔያቶኮ ቶኦኮ ባሊሳያና ዴኡሳ ኪህ ዓጋንዳኔ፤ ዔያቶኮ ሴልሳ ዑፃ ፔጋ ማዒ ጴዳንዳኔ» ጋዓኔ።

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዮኔኮ ላኣላ ሄርሺንታ ቦንቾ ፓልማህ ቢያ ባይዛ ዋይ ሙካንዳኔ፤ ዬይያ ዔያቶኮ ቶኮ ሂቻህንታ ቶኦኮ ዖሾህንታ ቆርጫ ማኣዖ ፓልማህንታ፥ 19 ኩጮ ጋዋንታ ዋዮ ዴንዳህንታ ዓኣፖ ካሮ ዖሾህንታ፥ 20 ቶኦካ ዓሳ ቆኦቦንታ፤ ቃሶይዳ ዓኣሃ ፓልማህንታ ኬርና ቱኮ ጨራህንታ ሳውቃ ቲዠ ደሎዘንታ ዔያቶኮ ዠዋቶሮ ባሊቶይዳ ጌሃ ያኣፖና ባኮ፥ 21 ዔያቶኮ ኬኤሎ ዠኢራህና ሲኢደ ዴንዳህ፤ 22 ሌዖ ቦንቾም ማዓ ኮዠ ማኣዓህ፤ ቦንቾ ማኣዓህና ዴኤፖ ኮኣታኣ፥ ኩጫ ዓርቆ ቃርዒታኣ፥ 23 ለማሌኤሻህንታ ጉኡዒሲ ሱኪ ዴይሶና ዴማ ማይንቶ ዓፒሎንታ ቶኦካኣ ማር ማርያንታ ጊዳ ዴርጊ ኮሾ ባኮ ቢያ ታ ባይዛንዳኔ።

24 ዬይሮ ሳዋ ቲዠ ቤዛ ዛዒ፥ ኮዠ ቃልሾ ቱኮንደ ዛሎ ሱሲ፥ ቶኦኮ ጋፓኖ ዴቾንደ ቤዛ ጉኡሊንቲ፥ ቦንቾንታ ማኣዖ ቤሲ ሲዬ ፓቲሎ፥ ሚዛጲንደ ቤሲ ዲኢዳዲህ ዔያቶም ማዓንዳኔ።

2:10 2:10 ዮሃ. ዖፔጳ 3:10፤ 6:15፤ 2ቴሲ. 1:9።

25 ኔኤኮ ደገ ናኣታ ጩንቻ ዓፓሮና ያሎና ዔርቲ ዓሳኣ ያሎ ቤዛ ሃይቃንዳኔ። 26 ዩሩሳላሜኮ ጌሎ ካራ ካሎ ዳዒ ዩኤኪ ያያ ላኣሊጉዲ ማዓንዳኔ።

4

1 ዩኖ ዋደና ለንካይ ላኣሊ ፔቲ ዓቲንቁ ዓርቃያ፡- «ሙኡዚናታቲያ ማኣያና ኑ ቶኦኮ ኑ ዳንዳዒ ዋርቃንዳኔ፤ ሳኒ ዔያቶኮ ባኣሴ» ጌይንቲ ጫሽከንቶፓ ኑ ኔ ማቸንሢ ጌይንቲ ዔኤሊንታንዳጉዲ ሌሊ ኔ ዔኤዔቲራ!» ጌይ ዒዛ ሺኢቃንዳኔ።

ዩሩሳላሜ ላሚ ዓካሶናሢ

2 ዩኖ ከሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓጩሎይዳ ዓኣ ቱኮና ሚያ ካኣፖኮ ዋዳ ሚዛጶያና ቦንቸንቲያ ማሃንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ያጶኮ ባይሰንታፓ ዓቲዘንሢ ቢያ ሳዔላ ካሢ ሃኣኮና ዋዛዲ ያቶርቃንዳኔ። 3 ዩሩሳላሜይዳ ፒኢጫዲ ዓቲዘንሢና ዒኣካ ናንጋንዳጉዲ ዓይሃናዘንሢ ያኣሰም ዲማዴ ዳሬ ጌይንቲ ዔኤሊንታንዳኔ። 4 ዩሩሳላሜኮ ዒኣቲያ ሻቲንሃንዳኔ፤ ዒ ዋጋ ዋጎና ታሞጉዲ ሚቻ ፔኤኮ ዓያኖ ዋልቆና ዓሲ ዋዲሢ ዒዛ ባኣካፓ ባይዘንዳኔ። 5 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካታሞ ጉቤና፣ ዒኣካ ቡከንታ ቢያሢዳ ሮኦርና ዲማ ሻኣሬ፣ ዋኣንቶና ታሚ ሎሰቶ ፖዒ ዳካንዳኔ። ያኣሰኮ ቦንቻ ካታሚሎ ዴኤፒ ዓፒላፓ ኮሾና ማኣሪጉዲ ካንቁ ካፓንዳኔ። 6 ዒዛኮ ቦንቻ ካታሚሎ ሮኦርና ዓባ ሚቻሢዳፓ ሺባንዳኔ፤ ሃሃ ዒርዘና ጉዶ ዠባሬናይዳፓ ቶሊ ዓቶ ቤሲ ማዓንዳኔ።

5

ዋይኔ ቤሲ ዛላ ካላሊንቲ ካላሊ

1 ታ ላጋሢና ዒዛኮ ዋይኖ ቤዛ ዛሎ ታኣኒ ካላላ ካላሎ ዋይዙዋቲ፤ ታ ላጋሢኮ ሚርጌና ማሊ ጌሜሪ ጎሺዳ ቲኮና ዋይኔ ዓኣኔ።
2 ሳያ ዒ ቦኣኪ ሹጮዋ ቡኩሲ ከሲ ቃራ ዋይኔ ዘንዜ ዒ ቱከኔ፤ ባኣኮይዳ ካፒያም ማዓ ሴኤላ ሴኤሌኔ፤ ሃሃ ዔቲያ ቦኣኪ ዋይኖ ዓኣፖ ሄርቆንዶ ቤዘዋ ኮሼኔ፤ ዩካፓ ኮሺ ዓኣፒ ዓኣፓንዳኔ ጌዒ ዒ ካፔኔ፤ ጋዓንቲ ሶልኪ ዓኣፔኔ።
3 ዩያሮ ታ ላጋሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንሢ ዩሩሳላሜና ዩሁዳ ዳሬዮቲ! ሂንዳ ታኣና ታኣኮ ቱኮና ዋይኖ ቤዛ ባኣካ ዓኣ ባኮ ዛሎ ዋጉዋቲ፤
4 ዓካሪ ታኣኒ ዩያ ቤዘም ማዲ ባኣ ባኣዚ ዓኣ? ሃያይዳፓ ሜሌ ታ ማዳንዳያ ኮይሳ ባኣዚ ዓይሳዳይ? ታኣኒ ኮሺ ዓኣፒ ዓኣፓንዳኔ ጌዒ ካፓዘ ዓይሳሮ ሶልኪ ዓኣፒ ዓኣፔይ?
5 «ማይ ታኣኒ ታኣኮ ዋይኖ ቤዘይዳ ማዳንዳ ባኮ ታ ዒንሢም ከኤዘም፤ ዙላ ዓኣ ዲያ ታ ቱጌም ቆልሞ ሄንቃ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ጊንሢ ከኤሎ ዲያዋ ታ ሻሄም ቆልሞኮ ፔኤሺ ቤሲ ማዓንዳኔ።
6 ዩካፓ ቦኣኪንቱዋያና ሃርሚንቱዋ ዋኣሄ ታ

ማሃንዳኔ፤ ጋዑዲና ዓንጊሢና ባቃላንዳኔ፤ ዒርዘ ዋርቁሱዋጉዲ ሻኣሮ ታ ላኣጋንዳኔ።»

7 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢኮ ዋይኖ ቤዛ ጌይንቲሢ
ዒሰራዔኤሌ ዳርኬ፤
ዒዚያ ቱከሢሢና ዋዛዳሢ
ዋይኖ ዘንዛሢ ዩሁዳ ዳርኬ።
ኮሺ ማዴ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ሃጋ ዋዛ ማሄኔ፤
ዔያታ ጋዓንቲ ዓሲ ዋዳያ ማዔኔ፤
ዒሎ ማዴ ዘጋኒ ዒ ኮዔኔ፤
ጋዓንቲ ዳርኮ ዒላታ ሚርጌኔ።

ዓሶኮ ፑርቱሞ

8 ዓጩሎይዳ ናንጋኒ ኮይሳሢ ዒንሢም ዒንሢ ሌሊ ማላኔ፣ ቤርታ ዒንሢኮ ዓኣ ቤዘና ዋላ ካንሢሢ ዓሶ ቢያ ዒንሢ ከሲ ከሲ ማኣሮ ማኣሮና፣ ጎዙዋ ጎዙና ካንሢ ዒንሢሮ ማሃኒ ኮዓዘንሢዮ ዒንሢም ባዴዔ! 9 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ ሂዚ ጌዒ ጫኣቁ ከኤዘንቲ ታ ዋይዜኔ፡- «ሚዛዲሶና ዴኤፖ ዴኤፖ ማኣራ ቢያ ሻሂንቲ ባዔ ማዓንዳኔ፤ ናንጋ ዓሲያ ጰዳዓኬ። 10 ታጶ ዋኣፃ ጌማይ ጎሽኬ ዋይኖ ቤዛፓ ሳሊ ዶሎዜ ሌሊ ማዓ ዋይኔ ጩኡጰንታንዳኔ፤ ፔቲ ያኤታና ሳሊታሚ ከሎ ማዓ ሃኣኮ ዜርቁንቲ ጎሺዳፓ ታጶ ሳሊ ከሎ ሌሊ ማዓ ሃኣኮ ዔውታንዳኔ።»

11 ዑሽኪ ማሢንታኒ ሚኢሪ ዑዙ ማኣሪ ዓኣዳዘንሢም፣ ዋይኖ ዑዙ ሳዛ ዔኤታንዳያ ሄላንዳኣና ዋኣንቶ ቢያ ዒኣካ ናንጋኒ ማላዘንሢም ባዴዔ! 12 ዔያቶኮ ሙያ ቤዛ ሚርጌ ሻዙና ፔቲ ሻዙ ዴንሢ ዋርቆ ጎኦሎንታ ካራባሢንታ ዲንካሢንታ ዋይኖ ዑዙኣ ዓኣኔ፣ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማዴ ዒ ዔያቶም ማዴ ባኮ ዔያታ ማሊ ጰቁሢባኣኬ፤ 13 ዩያሮ ታኣኮ ዳራ ዔራቶ ዓቲሢና ዲዒንቲ ዔኪ ዓኣዲንታንዳኔ፤ ዔያቶኮ ቦንቸንቲ ሱኡጋኣ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ናይዲንታንዳኔ፤ ዓቲ ዳራ ዋኣፃ ዴኤቦና ሚላንዳኔ። 14 ዴኤፖ ዔታ ጎጶ ፔኤኮ ዳልገሺ ካርዋ ቡሊ ዔያቶ ካፓኔ፤ ዴኤፖ ዓሳ፣ ጋርቻ፣ የርጎጮንታ ዋዛዲ ኮርጋ ዓሶንታ ዒኣካ ዔኤዲንታንዳኔ።

15 ዓሲ ቢያ ዳውሲንቲያ ማዓንዳኔ፣ ያቶርቃያ ማዔሢያ ቢያ ቦርሲንታንዳኔ። 16 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ጋዓንቲ ፒዙሞ ዋጎና ዴግ ዴግ ጋዓንዳኔ፤ ዒ ፔኤኮ ዲማዴ ጎኦሞና ዲማዴያ ማዔያ ፔጋሲ ዔርዘንዳኔ። 17 ማራናኣታ ሚና ሄንቃ ቤዛ ሄንቃንዳኔ፤ ማሌ ሶቦርና ዋኒናኣታኣ ሻሂንቲ ቤዘ ማኣቶ ሄንቃንዳኔ።

18 ጌሺሢ ሱሲና ጎሜ፣ ሳርጌሎ ያይቶ ሱዘና ጌኔ ጎቻዘንሢም ባዴዔ! 19 «ኦኡኒ ኑ ዓኣፖና ዘጋንዳጉዲ ያኣሰ ማዳኒ ማሌ ባኮ ዑኩና ማዳንጎ፤ ኑ ዔራንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴሢ ማሊ ቱከ ባካ ማዳንቲ ኩሞንጎ» ጋዓዘንሢም ቢያ ባዴዔ!

20 ፑርቶ ኮሺ ኮዙ ፑርታ ጋዓዘንሢም፣ ዲሞ ፖዒ ፖያዋ ዲሚ ማሊሳ ዓሶም፣ ዓኣያ ጫንቸ፣ ጫንጮ ዓኣሢ ማሃዘንሢም ባዴዔ!

21 ፔና ጨንጫ ማሂ፣ ፔኤሮ ፔና ዔራ ማሂ ፓይዳዘንሢም ባዴዔ!

4:5 4:5 ከሲ. ማጻ 13:21፤ 24:16። 5:2 5:2 ማጥ. 21:33፤ ማር. 12:1፤ ሉቃ. 20:9።

22 ወይኖ ዑዞ ዑሽኪያና ዔርቴያ፡ ማሣ ዑዞ ሲኢሪ ዑሽኪያ ጩርቃዞንሚም ባዴዔ! 23 ዴማና ዔኮ ሚኢሹ ዔኪ ደቢንቶ ማዴሚ ጉሪ ሃሽሢና፡ ደቢንታ ሄሌሢም ፒዜ ዋጊያ ሃሻ ዓሰም ባዴዔ! 24 ቢያ ባኮ ወይሣ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ዓይሢ ዋጎና ዔርዜ ደምቦ ሹሌዒሲሢሢ ጎቦና ሜሌ ያሃኦ ታሚና ሚጪ ባይቃሢጉዲ ዔያቶኮ ዓይያ ፃጰ ዋዒ ባይቃንዳኔ፤ ቡናኦ ዔያቶኮ ሜሊ ሲላሊጉዲ ዔቃንዳኔ። 25 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ደጋ ፔኤኮ ዴር ዑፃ ታሚጉዲ ዔኤቴኔ፤ ዒዛኮ ዋልቁጉዲ ዓይ ዔያቶ ሚታሳንዳኔ፤ ዲካ ዓጊፃንዳኔ፤ ሃይቁ ዓሰኮ ሌዛ ቡኡራጉዲ ጎይያ ዓጫ ኬኤሪንታንዳኔ፤ ዩይ ቢያ ማዔቴያ ደጋ ዒዛኮ ማዓዓኬ፤ ዔያቶ ዒ ሚታሳኒ ጊንሣ ጊኢጊንቴኔ።

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሜሌ ዴር ሃኬይዳፓ ዔኤላንዳ ማላታ ደቃንዳኔ፡ ሳዖኮ ጋፓፓ ቢያ ዔያቶ ዒ ዔኤላንዳኔ፤ ዔያታኦ ዑኩና ጳሽኪ ጳሽኪ ሙካንዳኔ። 27 ዔያቶ ባኦካ ላቤያና ዲቁንታያ ጰዳዓኬ፤ ላሃያና ጊንዓያ ባኦኬ፤ ቱኮና ዓንጋም ዔያታ ቡላዓኬ፤ ዔያቶኮ ዲርዘ ቱኮ ሱዛኦ ዲጰዋያኬ። 28 ሂኢዞ ዔያቶኮ ዋርቆናያ፡ ቆኦዘ ሻዞ ሂኢዞ ዓኦሢ ጎቶናያ፤ ዔያቶኮ ፓራሢኮ ካኦና ሳቆ ሹቺጉዲ፤ ሳርጌሎ ያይቶኮ ሹራ ቶካ ዓልጎ ዠባሬጉዲ ሹራያኬ። 29 ዒላታ ዔያቶሲ ዘቢርጉዲኬ፤ ዔያታ ሃጊ ዔቃ ዓዴ ዘቢጉዲ ጉዳኔ፤ ኬሚ ዓርቁ ዔካዖ ያርዳኔ፤ ያኦኒያ ዔያቶይዳፓ ቶሊሲ ኬይሳኒ ዳንዳዑዋሴ።

30 ዩኖ ዓቦና ባዘጉደጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዴር ዑፃ ደዒ ዔያታ ሙካንዳኔ፤ ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሳዖ ዘጋኦና ዲሚና ሚቶና ማንጊንቴሢ ዴንቃንዳኔ፤ ሻኦርይዳፓ ዔቁያና ፖዓ ዲማንዳኔ።

6

የኦሲ ዒሲያሴ ፔ ማሊያ ኬኤዛያ ማሃ ዔኤሌሢ

1 ካኦቴ ያኦዚያ ሃይቁ ሌዖና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴጊ ጌዔናና ቦንቺንቴ ካኦቴም ሻኦሎይዳ ዴዒ ዓኦንቴ ታኦኒ ዘጌኔ፤ ዒማና ዒዛኮ ያደዘ ማኦሳሢ ጌኡዞ ማኦርኮ ጋር ኩሚ ዓኦኔ። 2 ሱራፔሌ ጌይንታ ከኢታንቻ ዒዛኮ ዓጮ ሹሪ ዔቁ ዓኦኔ፤ ዩያቶ ፔቴ ፔቴ ከኢታንቻኮ ላሆ ጋኦሲ ዓኦኔ፤ ላምዖ ጋኦዘና ፔኤኮ ዓኦፖ ካር ካንቃኔ፤ ሃሣ ላምዖ ጋኦዘና ቶኮ ካንቃኔ፤ ጊንሣ ዓቴ ላምዖ ጋኦዘና ባራና። 3 ዒማና ፔቴ ከኢታንቻሢ ባጋሢና ዋለም ዓኦሢ ዓኦሢ፡ «ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳሢ ዲማዴያኬ፡ ዲማዴያኬ፡ ዲማዴያኬ! ዒዛኮ ቦንቻኦ ዓጮ ቢያ ኩሚያኬ!» ጋዓኔ።

4 ዔያቶኮ ዑኡዘ ዒላታፓ ዔቁያና ጌኡዞ ማኦርኮ ሬኤካ ዓጊጻኔ፤ ጋራኦ ሃሣ ጩቢና ኩሜኔ።

5 ዩካፓ ታኦኒ፡ «ዳንጋ ዒኢቴ ዴር ባኦካ ታ ናንጋያ፡ ሃሣ ታኦኒያ ዔያቶ ጉዳሢኬ፤ ታኦኒ ካኦቴ፡ ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳ ታ ዓኦፖና ዘጌሢሢ ታ ባይቁኔ፤ ታና ባዴዔ!» ጌዔኔ።

6 ዩማና ዩንሢ ከኢታንቻንሢ ደፓ ፔቴይ ባራኒ ታ ባንሢ ሙኩኔ፤ ዒዚ ዒማና ዒንጊያ ዒንጎ ቤዛፓ ቃጰና ፔ ኩጫ ዓርቁ ቁንሢ ታሚ ዓኦኔ። 7 ዩያ ታሞ ቁንፃና ሙሱር ታኦኮ ካንሣ፡- «ዓካሪ ሃይ ታሞ ቁንፃ ኔኤኮ ሙሱር ካኦሚሢ ደቢንታ ኔኤኮ ጋፔኔ፤ ጎማኦ ኔኤኮ ዓቶም ጌይንቴኔ» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዖና ታ ዳካንዳይ? ኑም ከኢታ ዓሲ ማዓንዳሢ ዖናዳይ?» ጋዓንቴ ታ ዋይዘዖ «ሃይሾ ታ ዓኦዳንዳኔ፤ ታና ዳኬ!» ጌዔኔ።

9 ዒዚ ማሃ፡- «ያዲ ማዔቴ ዩያ ዴር ባንሢ ዴንዲጋፓ፡- «ዋይዘ ዒንሢ ዋይዘኔ፤ ጋዓንቴ ማሊ ዒንሢ ጰቁሡዋሴ፤ ዘጊያ ዒንሢ ዘጋኔ፡ ጋዓንቴ ዒንሢ ዒና ዔኩዋሴ» ዔያቶም ጌዔ። ጌዔኔ። 10 ሄሊሳዖ፡- «ዔያታ ዴንቁጉዲ፡ ሃሣ ዋይዘዋጉዲና ማሊያ ጰቁሡዋጉዲ፡ ፔ ዓኦፖና ዘጊ፡ ዋና ዋይዘ፡ ዒናና ማሊ ጰቁሢ ታ ባንሢ ማዒ ዔያታ ደቁጉዲ ሃያ ዴርኮ ዒና ደጩያ፡ ዋያ ባይቁያ፡ ዓኦፓ ዲኡሚንቴያ ማዓንዳጉዲ ማሃ» ጌዔኔ።

11 ታኦኒያ ማሃ፡- «ጎዳሢዮ ሃዳራ፡ ዩይ ያዲ ማዓንዳሢ ዓይዴ ሄላንዳኦናዳይ?» ጌዒ ታ ያኦጩኔ፤

ዒዚያ፡- «ካታማ ሻሃንታንዳኦና፡ ማኦርይዳኦ ናንጋ ዓሲ ባይቁም ባዓ ማዓንዳኦና ዓጩላ ባይቁ ጉሪ ማዓንዳያ ሄላንዳኦናኬ። 12 ዴር ታኦኮ ታኦኒ ሃኬ ዓጪ ዔኪ ዓኦዳንዳኔ፤ ዓጩላ ጉሪ ማዓንዳኔ። 13 ታጰ ዓሲዳፓ ፔቴ ዓሲ ሳዔሎይዳ ዓቴቴ ዩይ ዓሢያ ባይቃንዳኔ፤ ጋዓንቴ ሻሪንታ ሻኦቢንታ ቲቁንታዛ ዲርሚ ዓታሢጉዲ ዲማዴ ዜርሢ ዩያጉዲ ሳዔሎይዳ ዲርሚ ማዒ ዓታንዳኔ» ጌዔኔ።

7

ካኦቴ ዓካኦዜም ሄሌ ከኢቶ

1 ያኦዚያኮ ናኦዚ ዒዮዓታሚፓ ሾይንቴ ዓካኦዜ ዪሁዳይዳ ካኦቴዳ ዋደና፡ ሰኦሪያ ዓጮ ካኦቴ ሬጂኔንታ ዒሰራዔኤሌ ካኦቴ ሬማሊያ ናኦዚ ፓኦቁሃንታ ያልዚር ኮዒ ዩራሳላሚ ሙኩኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዩራሳላሚ ባሻኒ ዴንዳዒባኦሴ።

2 ሰሪያ ዓጫ ዒሰራዔኤሌ ካኦቴና፡ ዋላ ፔቴ ማዒ ያላኒ ጫኦቁሢ ዪሁዳ ካኦቴ ዋይዜ ዋደና ዒዛንታ ዒዛኮ ዴርንታ ዲቃቴ ዠባሬና ሂዒንታ ሚሢጉዲ ዓጊጻኔ።

3 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሲያሴም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ኔናንታ ናኦዚ ኔኤኮ ሹሪያሹቤንታ ካኦቴ ዓካኦዜና ካኦማኒ ማኦሳሢ ማሰካ ዓሢኮ ጎዞ ባንሢ ዔኪ ዓኦዳ ጎይዖኮ ዓኦ ኬዳ ዠሎ ቦቆሎ ዋኦ ደዋሢ ዋታ ካር ኬሰኩዋቴ። 4 ዒዚ ታሣንዳጉዲ፤ ሃሣ ዒዚ ዒጊጩዋጉዲ፤ ታሚዳ ዔኤቴ ሚጪ ጩባ ዲርሚጉዲ ማዔ፡ ዳጎ ደጋዳ ሬዚኔና ሰሪያ ዓጮ ዓሢ ሬማሊያ ናኦዚ ዘሎር ዲቃቴ ዒ ካራ ባይዘዋጉዲ ዒዛም ኬኤኬ። 5 ሰኦሪንታ ዔፕሬኤሚንታ ሬማሊያ ናኦዚ ባይዘኒ ሂዚ ጌዒ ዘርቴኔ፤ 6 ዪሁዳ ኑ ያሊ ዓርቆም፡ ዓሰዋ ኑ ፓቁ ፓቁ ዠኦሊሲ ዓጩሎ ኑ ጊሸፕ ወይሣም፤ ዩካፓ ፃቢዔኤሌ ናኦዚ ኑ ካኦቴሣንዳኔ።»

6:1 6:1 2ካኦቶ. ማ 15:7፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 26:23። 6:3 6:3 ዮሃ. ያፔዳ 4:8። 6:4 6:4 ዮሃ. ያፔዳ 15:8። 6:10 6:10 ማቴ. 13:14-15፤ ማር. 4:12፤ ሉቃ. 8:10፤ ዮሃ. 12:40፤ ዲኪ. ማዳ 28:26-27። 7:1 7:1 2ካኦቶ. ማ 16:5፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 28:5-6።

7 ጋዳንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዳኔ፡- «ዬይ ዓይኛኩ ዘርቲፍ ጎኔ ማዓዓኩ፤ ፔቴታፍ ማዳንቲፍ ዋያኩ፤ 8 ዓይጎሮ ጌዔቴ፡ ሶሪፍ ዓጮኩ ዑፉ ማዓዓ ደማሰቆ ማዓዓ፡ ደማሰቆኩ ዑፉ ማዓዓ ሪዓኔኩ፤ ገንሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዘሎታቴ ላሂታሚ ደንጎ ሌዔ ጋርካ ቤሲ ዓይኛኩ ባይቁ ካኣቶ ዓጪ ማዓ ዔርቲፍ ዓታንዳኔ። 9 ዬያጉዲ ሃሣ ዒሰራዔኤሌኩ ዑፉ ማዓዓ ሰማሪፍ፡ ሰማሪፍኩ ዑፉ ማዓ ዋይሣንዳሢ ካኣቲ ፓቁሃኩ።

«ዒንሣኩ ደዲ ጉሙርቁሢ ባኣያታቴ ዒንሣኩ ደዳዓኩ።»

ዓማኑዔኤሌኩ ሙኪያ ዔርካ ማላቶ

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላሚ ዓካኣዜም ኬኤዛ፡- 11 «ሳዖኩ ሊካ ደማፓ ማዔቴያ ጫሪንጮኩ ሌካ ዑፉ፤ ፔቴ ማላታ ኔኤም ዒንጋንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኣቁ» ጌዔኔ።

12 «ካኣዜ ጋዳንቴ፡- «ማላታ ታኣም ዒንጌ ጌይ ታ ያኣጫዓ፤ ያኣሲ ዋይታቴያ ዛጋኒ ታ ኮዓዓኩ» ጌዔኔ።

13 ዬያሮ ዲሲያሴ ማሃፆ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንሣ ካኣቲ ደውቴ ማኣሮ ዓሳ! ዋይዙዋቴ፤ ዓሶ ዒንሣኩ ሸናሲ፡ ያዳኩም ያኣሲ ዒንሣ ያዳሳኒ ኮዓ? 14 ዓካሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሣም ማላታ ዒንጋንዳኔ፤ ኩሙሢ ወዲሮናይ ጎዳዳንዳኔ፤ ዓቲንቁ ናይያ ዒዛ ሸዓንዳኔ፤ ዒዛኩ ሱንፆ ዒዛ «ዓማኑዔኤሌ» * ጌዒ ጌሣንዳኔ፤ 15 ዒዚያ ፑርታ ባኣዚ ሃሺ ኮሺ ባኣዚ ደኣራኒ ዳንዳዒሳ ዔራቶ ዳንቁ ዋደና ዔኤሲና ደኣቁና ሙዒ ዑሽካንዳኔ። 16 ዓካሪ ዬይ ናዓሢ ኮኸ ፑርቶይዳፓ ደማሲ ዔራንዳሢኩ ቤርታ ኔኤኒ ዒጊጫ ዬንሣ ላምፆ ካኣቶንሣኩ ዓጫ ዓሲ ናንጉዋ ደውሌ ማዓንዳኔ።

17 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዪሁዳ ዓሶይዳፓ ደማዳ ዋደፓ ዓርቃፆ ዛገንቲ ቤቁባኣ ማቶ ዋደ ኔኤና ኔ ዳሮናይዳ፡ ኔ ዓደ ካኣቱም ማኣሮ ዓሶይዳ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ዬይያ ዓሶኦሬ ዓጮ ካኣቲ ኔ ጊዳ ዔኪ ዬዓንዳኔ ጌይሢኩ።

18 «ዬና ዋደ ሃላዛ ሃኬ ዓኣ ዓባዬ ዋር ዓጫፓ ጊብጻ ዓሳ ማርጌ ወፃሌጉዳ፡ ዓሶኦሬ ዓሳ ሃሣ ፔ ዓጫፓ ማሣጉዲ ሻዲ ሙኩም ያኣሲ ዔይቶ ወቲ ዔኤላንዳኔ። 19 ዔይታ ዲርጊ ሙኪ ደውሎ ደኣጮና ላሎ ቆኦፖናይዳ፡ ዓንጊያ ቶሾና ባኣታ ሄንቃ ማኣቶናይዳ ቁንዳንዳኔ።

20 «ዬና ዋደ ሃላዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔፕራዒሴ ዋርኩ ሶኣ ሱካፓ ዔርጌ ዋኣዳ ጌይያ ዓሶኦሬ ካኣቲ ዒንሣኩ ቶኦኩ ጋምንታ ቡኤጮንታ ዑፉ ጋምዋ ቢያ ማኤዳንዳኔ።

21 «ዬና ዋደና ፔቴ ዓሲ ፔቴ ማሮና ላምፆ ማራይና ቆላንዳኔ፤ 22 ዬያታ ማርጌ ማኣፃ ዲኢቃፓ ዒዛም ኮይሳ ሙኤዚ ቢያ ዒ ዳንቃንዳኔ፤ ዬያሮ ዓጫሎይዳ ማርጌ ዓሶኩ ሙይ ዑሽኩሢ ዔኤሲና ደኣቁና ማዓንዳኔ።

23 «ዬና ዓሶና ሺያ ቢራ ኬሳንዳኔ ጌይ ማሎና ፔቴ ሺያ ደኣሪንቴ ዋይኔ ቱኮና ጎኸይዳ ቢያ ጋውዲና ዓንጊሢና ባቃላንዳኔ። 24 ዓጫላ ጋውዲና ዓንጊሢና ኩሜያ ማዓንዳሢሮ ዳራ ዬያ ካዮ ጌላንዳሢ ቆኦሲና ሂኢሺያ ዓርቁኩ። 25 ሃያኮ

ቤርታ ባላሻና ቦኦኪንቴም ሃኣካ ካፃ ጌሚራ ቢያ ጋውዲና ዓንጊሢና ባቃላሴም ያኣኒያ ዒኣካ ዓኣዲንዳዎሴ፤ ጋዳንቴ ባይና ማራይና ሄንቃ ቤሲ ማዓንዳኔ።»

8

ዲሲያሴ ናኣዚ ዳር ዲዒንቶኩ ማርካ ማዒያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ዳኤፒ ሳሌዳ ዔኪጋፓ «ማሄር-ሻላል-ሃሽ-ባዝ» * ጌይ ዳኤፒሲ ፃኣፔ። 2 ጉሙርቁንታያ ማዔ ላምፆ ዓሲ፡ ጌይፃ ቁኤሳሢ ያኣሪፎንና ቤራኪዮ ናኣዚ ዛካሪያሴ ማርካ ማሃ ዳይሢ» ጌዔኔ።

3 ዬካፓ ዳካ ጋዓፆ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ታ ማቻ ጎዳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ሱንፆ ዒዛኩ «ማሄር-ሻላል-ሃሽ-ባዝ» ጌይ ጌሢ ጌዔኔ። 4 ናዓሢ ሃጊ ዓዴ፡ ዒንዳ ጌይ ዔኤላኒ ዳንዳዒንዳሢኩ ቤርታ ደማሰቆ ዓጫሲንታ ሰማሪፍ ዓጮ ቆሎዋ ዓሶኦሬ ካኣቲ ቡራም ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓሶኦሬ ካኣቲኩ ያሎሮ ሙኪያ

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላሚ ታኣም ኬኤዜኔ፤ ሂዚ ጌዔኔ፤ 6 «ታሢ ዋታ ሴሊሆሚኮ ዓልቃ ዋኣፆ ዔይታ ሃሺ ካኣቲ ሬዒኔና ፓቁሃና ዔይታ ናሽኬኔ፤ 7 ሃሢ ታኣኒ ዓሶኦሬ ካኣቲ ዒዛኩ ዋልቃዳያ ማዔ ያሎ ዓሶና ዋላ ዔይቶ ዑፉ ዔቁሳንዳኔ፤ ዒዛኩ ያሎ ዓሶኩ ሙኪያ ዔፕራዒሴ ዋራ ኩሚ ዓጮ ቢያ ባይዛሢጉዲ ማዓንዳኔ። 8 ዒዚ ዋልቁና ዲጲጉዲ ኩሚ ዪሁዳ ዓጮ ጌላንዳኔ፤ ቢያ ባኣዚ ባይዚ ዲኤኪያ ሌሊቱዋንቴ ኩሚፃ ኬሰኪ ቆርጮ ሄላንዳኔ።» ያዲ ማዔቴያ ያኣሲ ኦኤና ዋላኬ፤ ዒዚ ኮይዳ ፔኤኮ ናኣቶ ጋኣዘ ደማ ዓኣቶ ካፓሢ ጎይፆ ዓጫሎ ካፓንዳኔ።

9 ዒንሣ ሃይ ዳራ ያሎ ዒላቱዋቴ! ጋዳንቴ ዒንሣ ባይቃንዳኔ፤ ሃሣ ዒንሣ ሃኬ ዓጮ ዓሳ ቢያ ዋይዙዋቴ! ጋዳንቴ ዒንሣ ዓታዓኬ፤ ሃሢያ ያልዘም ገኢገንቱዋቴ፤ ጋዳንቴ ዒንሣ ጋፓንዳኔ። 10 ያልዚ ያላኒያ ማሊ ቱኤቱዋቴ፤ ጋዳንቴ ዒንሣ ማሊ ጎይፆ ዒንሣም ገኢጋዓኬ፤ ዒንሣ ኮዔ ጎይፆ ጌሰቱዋቴ፤ ያኣሲ ኦኤና ዋላታሢሮ ዘርቲፍ ዒንሣሲ ጎናዳዓኩ።

ያኣሲ ፔ ማሊያ ኬኤዛሢም ላቲሢ

11 ታኣኒ ዳራ ዳንዳ ጎይፆ ዓኣዲዋጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ፔኤኮ ደደ ዋልቆና ላቲ ሂዚ ጌዔኔ፡-

12 «ዔይታ ሃይ ዋይዚ ዒፃኒ ማሎናያኩ» ጋዓ ጎይፆ ዒንሣያ ያዲ ጌዒፖቴ፤ ዒንሣ ዔይታ ዒጊጫ ባኮዋ ዒጊጫፖቴ፤ ዲቃቲፖቴ። 13 ታኣኒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሢ ደማዳያ ማዔሢ ማሎዋቴ፤ ዒንሣ ዒጊጫኒ ኮይሳሢ ታና ሌሊኩ። 14 ታኣኒ ደማዳ ጌኤሺ ሹቹኩ፤ ጋዳንቴ ሃያ ዳርም ታ ሎሎንሣ ሹቹ፤ ገንሣ ሃሣ ዲቃ ላሌኩ፤ ዬይያ ዪሁዳንታ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶ፤ ሃሣ ዬራሳላሚይዳ ናንጋ ዓሶዋ ታ ዓርቃ ፐርኩ፤ 15 ዬያሮ ማርጌ ዓሳ ዲቁንታንዳኔ፤ ሎኦሚያ ማቃንዳኔ፤ ፐራሢናኣ ዓዲንታንዳኔ» ጌዔኔ።

* 7:14 7:14 ዓማኑዔኤሌ ጌይፆ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኤጮና «ያኣሲ ኦኤና ዋላኬ» ጌይሢኩ። 7:14 7:14 ማቴ. 1:23። * 8:1 8:1 ማሄር-ሻላል-ሃሽ-ባዝ ጋዓዛ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኤጮና «ዲዒሢ ሩኤሬኔ፤ ቡራ ዑካዳኔ» ጌይሢኩ። 8:13 8:13 1ጴፂ. 3:14-15። 8:15 8:15 1ጴፂ. 2:8።

ዡዋና ጎርሞይቶናም ኬኤዚንቴ ላቲህ
 16 ዲዛኮ ማርካቶ ካፒ ዓርቄ፤ ታኦኮ ጊንፆ ሃንታ
 ናኦቶኮ ዲኖ ጋራ ዓይህ ሃሹ። 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ፔኤኮ ዓኦፖ ካሮ ሸርሼኔ፤
 ያዲ ማዕቴያ ታኦኒ ዲዛ ጉሙርቃ።

18 ዓካሪ ታኦና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ዲንጌ
 ናኦቶና ጊዮኔ ዲኮይዳ ናንጋ ቢያ ባኮ ዎይህ
 ጎዳይዳፓ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዲንጊንቴ ማላታና
 ዓከ ዲቃህ ባኦዚናኮ።

19 «ዲላቲ ሃህ ካሸካሽ ኬኤዛ ማርሾ ዓሶና
 ሃይቄ ዓሶ ዔኤላ ጎርሞይቶ ያኦጩዎቲ» ጌዲ
 ጌዲ ዲንህ ጌሻ ዓሶ ዓኦኔ፤ ዓካሪ ሸምፖና ዓኦ
 ዓሶ ዛሎ ሃይቄ ዓሶ ያኦጩይይዳፓ ዴራ ያኦዛህ
 ያኦጩኒ ኮይሱዎዳዳ?

20 ዲንህ ሞጎና ማርካቶ ቃኦሎና ባንህ
 ዓኦዲዎይ! ዩያ ቃኦሎ ዔያታ ኬኤዚባኦቴ ጎኔና
 ካሪህ ፖዲ ዔያቶም ፖዲንዲዎሴ።

ሜቶ ዎይ

21 ዴራ ሃጊ ማዓ ዎዞ ቲቄ፤ ሃህ ናይዲንታፖ
 ሳዔሎይዳ ሴካ ሃንጋ ሜታዲ ሃንታ፤ ዔያቶ
 ናይዲህሮ ዲጋዲ ሌካ ጫሪንጮ ዛጊ ዛጊ
 ፔኤኮ ካኦቲንታ ሜሌ ያኦዞዎ ጫሸኪ ጋዳንቃ።

22 ዩካፓ ዔያታ ሊካ ሳፖ ባንህ ዛጋንዳ፤ ዔያታ
 ዛጋንዳህ ዎኦዲህ፤ ዲሚንታ ዲጊቻ ቃኦኦንታኮ፤
 ሻኔ ዲሚዳኦ ዔያታ ኬኤሪንታንዳ።

9

ሃጊ ካኦታዳንዳ ኮሺ ካኦቲ
 1 ዩንህ ቤርታ ሜታዳዞንህ ጋዓንቴ ላሚ ሜታ
 ሃላዓኮ።

ሚናኦ ዎዶና ዛብሎኦኔንታ ኔፒታኦሌሚንታ
 ዓጫ ቶኦቲንቲ ናንጌኔ፤ ሙካ ዎዶይዳ ጋዓንቴ
 ሜዲቴራኒያ ባዞኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዓርቃፖ
 ዴንዲ ዮርዳኖሴ ሱኮ ሃላንዳኦና ዓኦ፤ ባሽ ሜሌ
 ዴራ ማዢ ዴዔ ጌሊላ ዓጫ ቦንቲንታንዳ።

2 ዲሞይዳ ናንጋ ዴራ
 ሃህ ዴኤፒ ፖዲ ዛጌኔ፤
 ሃይሶ ሸሶ ዓጩይዳ ናንጋዞንህሚና ቢያ
 ፖዲ ኬሰኮኔ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ዴሮ ኔኤኮ ኔ ሚርጊሼኔ፤
 ዔያቶም ዎዞ ኔ ዲቢሼኔ፤
 ዓሶ ማኦሊ ቡራ ዎዶና
 ሃንጎ ዔኤቢ ዲዲ ዔካኦና ዎዞዲህጉዲ
 ኔኤኮ ዴራኦ ኔ ማዴ ባኮና ዎዞዳ።

4 ሚና ቤርታ ኔ ሚዲያሜ ዓሶ ባሽህጉዲ
 ሃህያ ኔኤኮ ዴሮ ባቃና ጌህ ዎይህ
 ቃንባሮንታ
 ዔያቶኮ ጊኢሮ ጳርቃ ኮኦሎ ኔ ሜንህ፤
 ሃህ ዴሮ ኔኤኮ ዎዶሲ ዎይህህያ ኔ ባሽኔ።

5 ዎሎ ዓሶኮ ዲርዛ ቢያ
 ዔያቶኮ ሱጉዮ ሙላኮና ዓፒላኦ ቢያ
 ታሚዳ ሚቲንታፖ ማዓንዳ፤
 ሃንፂሊጉዲ ማዲያ ዔኤህንታንዳ።

6 ሃይሾ ናይ ኮኤም ሾይንቴ፤
 ዓቲንቄ ናይያ ኮኤም ዲንጊንቴ፤
 ዲዚያ ሱኤጌ ማዓንዳ፤

ሱንፃ ዲዛኮ፡- «ዞሪዎና ዲቃህ ሄርሺሳያ፤
 ዎልቄና ዴኤፒ ያኦሲ፤
 ናንጊና ናንጋ ዓዶ፤ ኮሹሞኮዎ ሱኤጌ»
 ጌይንታንዳ።

7 ዲዛኮ ካኦቲሞ ቢታንቶኮ ዛጲ ባኦሴ፤
 ካኦቲማ ዲዛኮ ናንጊና ኮሹሞ ኩሜያ
 ማዓንዳ፤

ሃኖይዳፓ ዓርቃፖ ናንጊና ናንጊ ሄላንዳኦና
 ዴሙቴኮ ካኦቲሞ ያይታ ዴቂንቲ
 ዴዳንዳጉዲ ማሃንዳ፤

ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳ ማዔ ያኦዛህኮ
 ፔጊዳፓ ሜሌ ካኦሽኪንቶም ኮዑዎ ዲና ዩያ
 ማዳኒ ማሊ ቲኮኔ።

ያኦሲ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ሜታሳንዳያ ማዔህ

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያይቆኦቤ ዜርዎ
 ዲሰራዔኤሌ ዑፃ ዎጋንዳ ዎጌ ቃኦላ ዳኮኔ፤
 ዩይ ዎጋ ማዶይዳ ፔኤቃንዳ። 9 ዲሰራዔኤሌ
 ዴሮና ሳማሪያ ካታማ ናንጋዞንህ ቢያ ዩያ ማዶህ
 ያኦሲታህ ዲራንዳ፤ ጋዓንቴ ዎቶርቃ ዓሶና ዎይዚ
 ዲፃ ዓሶ ማዲ፡- 10 «ፀኡቤ ጌይንታ ባኮይዳፓ
 ኮሺንቴ ኬኤላ ዴዔኔ፤ ኦኤኒ ጋዓንቴ ጊንህ
 ዓርሲንቴ ሹቲና ኬልቃንዳ፤ ቦኦሶ ሚዮና ኮሺንቴ
 ቲርቲራ ሜቄኔ፤ ኦኤኒ ጋዓንቴ ዶኦሪንቴ ሊባኖኦሶ
 ሚዮ ቤዛ ዓኦሃንዳ።» ጋዓንዳ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ሞርኮ ማዔ ዓሶ
 ዔቂሲ ዔያቶ ያለሻንዳ። 12 ሶኦሪያ ዓሶ ዓባ
 ኬሰካ ባንፃፓ፤ ፒልሰጫሜ ዓሶ ዓባ ጌላ ባንፃፓ
 ዳከ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካራ ታይዚ ዓርቄሴኔ፤
 ዩይ ቢያ ያዲ ማዔንቴ ያኦሲኮ ዲጋ ሸሚባኦሴ፤
 ዲዛኮ ዔያቶ ሜታሳኒ ዔቄ ኩጫ ማዲባኦሴ።

13 ዴራ ጋዓንቴ ዔያቶ ሜታሴ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ባንህ ማዲባኦሴ፤ ጊንህ ዲዛ ኮዓያ ማዲያ
 ዴዲባኦሴ። 14 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔቲ
 ኬሊዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኦካ ቶኦከ ሃህ ዑንከ
 ማዔ ዓሶ፤ ጊንህ ሃህ ሜኤፃና ካኦፖናጉዲ
 ፓይዲንታዞንህ ቲቄ ሸኦሻንዳ። 15 ቶኦኮ
 ጌዲንቴዞንህ ጨሞና ቦንቲንታ ሱኡጎናኮ፤
 ዑንኮ ጌይንቴዞንህ ሉኡዞሞና ያኦሲ ማሊያ
 ኬኤዛዞንህኮ። 16 ሃያ ዴሮ ዔከ ዓኦዳ ዓሳ
 ዲቢሼኔ፤ ዴራኦ ጎይፃፓ ኬሰከ ዣኦሊኔ። 17 ዩያሮ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴጌህ ሜታሳንዳ፤ ላኦሎ
 ዜኤሮ ዲንደንህና ዲቻ ዓሳባኦ ዜኤሮ ናኦቶም
 ሚጫንቲንዲዎሴ፤ ፔቲ ፔቲህ ቢያ ጋኦዳና ፑርታ
 ማዶያ ማዔኔ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሶ ዲንዲርዛፓ ጌሰቲንታ
 ሃይሳ ጌኔ ኩሜያኮ፤ ዩይ ቢያ ማዔቴያ ያኦሲኮ
 ዲጋ ሃጋ ሸሚባኦሴ፤ ዲዛኮ ዔያቶ ሜታሳኒ ዔቄ
 ኩጫ ማዲባኦሴ።

18 ዴሮኮ ፑርቲማ ታሚጉዲ ዔኤታ፤
 ጋዑደንታ ዓንጊያንታ ዴኤሎ ካዮዎ ሙዓኔ፤ ዩያኮ
 ጩባ ኬሰካኦና ሙሊንቲ ቲርቲራ ዔቄያ ማላ።
 19 ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳህ ዲጋዴኔ፤ ዲዚ ዓጋ
 ሜታህ ዓጩሎይዳ ቢያ ታሚጉዲ ዔኤታንዳ፤
 ዴራ ዲማና ሃንፂሊጉዲ ማዓንዳ፤ ጌርሲ ጌርሲም
 ሚጫንቲንዲዎሴ። 20 ፔቲ ዛሎና ዔያታ ሙዓኔ፤
 ጋዓንቴ ዔያታ ናይዳ ጎይህኮ፤ ዩያጉዲ ባጎ
 ዛሎና ሹኡሪ ኩኡላ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሚሸኮዎሴ፤
 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔኤኮ ዲጊኖ ዓሸኮ ሙሙዓኔ።

21 ይይያ፡- ሚናኦሴ ዔፕራኤሜ፡ ዔፕራኤሜያ ሚናኦሴ ሙዓንዳኔ፤ ለምን ፃጸ ዋላ ፔቴ ማዒ ዪሁዳ ያላነ ከሰካንዳኔ፤ ይይ ቢያ ማዓንቴናንገናና ስንገ ጎዳኮ ደጋ ሃጊ ሺሚባኦሴ፤ ዔያቶ ሜታሳነ ዒዛኮ ዔቄ ኩጫ ቤዛኦኩ።

10

1 ዴሮ ታኦኮ ሄርቄ ዋይሣ፡ ፒዜ ማዒባኦ ዋጎ ከሳ ዓሳ ዒንሢና ሳዴዔቴ! 2 ማንቆ ዓሳ ቶኦኪ ባይቃንዳጉዲና ጌኤዘና ዓሳ ፒዜ ዋጌ ዴንቁዋጉዲ ዒንሢ ማዳ ጎይፃ ይያኩ፤ ዒንሢኮ ይያ ማዳና ላኦኦ ዜኤሮ ዒንደንሢና ዲቻ ዓሳባኦ ዜኤሮ ናኦቶኮ ቆሎ ዒንሢ ቡራኔ። 3 ዒንሢኮ ይያ ቢያ ጌሮ ማዳሮ ያኦሲ ዒንሢ ሜታሳ ዋደና ዒንሢ ዋይታንዳይ? ዒንሢ ዑፃ ሄላንዳ ባይሲንታ ሃኬ ዓጫፓ ሙካ ዋደና ዓይጌ ዒንሢም ኮሽካንዳይ? ዒማና ማኦደ ዒንሢ ዴንቃኒ ያ ባንሢ ዓኦዳንዳይ? ሃሣ ቆሎ ዒንሢኮ ዒንሢ ዓንካ ዓኦቻንዳይ? 4 ዲዒንቲሢና ሃይቢናይዳፓ ዋይቲ ዒንሢ ቶላንዳይ? ይይ ቢያ ማዓንቴናንገናና ስንገ ጎዳኮ ደጋ ሃጋ ማዒባኦ ጎይሣኬ፤ ዒንሢ ሜታሳነ ዒዛኮ ዔቄ ኩጫኦ ማዒባኦ።

ዓሶኦሪ ዓጮ ካኦቲ ያኦሲኮ ዓንጋሞ ማዒሢ

5 ናንገናና ስንገ ጎዳ፡- «ታኦኮ ዳጎ ኮኦሎ፡ ሃሣ ዡኦጮ ማዒ ዓሶኦሪ ኔና ሳዴዔ! 6 ቆሎ ዔያቶኮ ቡራንዳጉዲ፡ ዲዒ ዔካ ባኮዋ ጋኦዛንዳጉዲ፡ ጎይሢዳ ዓኦ ደቃሌጉዲ ዒ ዔያቶ ሄርቃንዳጉዲ፡ ያኦሲ ካኦሽኩዋ ዴሮ ማዒ ታና ዳጋሳ ዓሶ ያላንዳጉዲ ታ ዳካንዳኔ።»

7 ዒዛ ማለፃ ጋዓንቴ ይያቱዋሴ፤ ይይ ባካ ዒዛ ማሊያይዳ ባኦሴ፤ ዒዛ ማለፃ ዛላ ዳኮንሢ ሌሊቱዋንቴ ሚርጌ ዴሮ ባይዛነኩ። 8 ይይ ካኦታሢ፡- «ታኦኮ ያሎ ዓሶ ዓይሣ ዓሳ ቢያ ካኦቶቱዋዳዳ? 9 ታኦኒ ካለኛ፡ ካርካሚሽ፡ ሃማቲንታ ዓርፓዴ ካታሞዋ ባሽኔ፤ ሃሣ ሳማሪያንታ ዴማሰቆንታ ታ ዴማ ታኦኒ ማሄኔ። 10 ሃያኮ ቤርታ ታኦኒ ዬሩሳላሚና ሳማሪያናይዳፓ ባሽ ካኦሽኮ ማሊ ያኦዛ ኩሜ ካኦቶ ባሽኔ። 11 ሳማሪያ ዓጮና ዒዛኮ ካኦሽኮ ማሊ ያኦዛ ታኦኒ ማዳሢጉዲ ዬሩሳላሚና ዒኦካ ዘጎ ማላቶ ዑፃ ታኦኒ ማዳንዳዋዳዳ!» ጌዒ ሄርቃንቴ።

12 ጋዓንቴ ናንገናና ስንገ ጎዳ፡- «ዬሩሳላሚና ጃዮኔ ዳኮይዳ ታኦኒ ማዳንዳ ባኮ ቢያ ማዳ ኩንሢሰካፓ ዒዛኮ ሄርቃንቶና ያቶርሙዋ ቢያ ዛሎሮ ዓሶኦሪ ካኦቲ ታ ሜታሳንዳኔ» ጌዔ።

13 ዓሶኦሪ ካኦቲ ሄርቃንቶና ኬኤዛዮ፡- «ሃያ ቢያ ታኦኒ ማዳሢ ታኦኒ ታኦሮኬ፤ ታኦኒ ደዲ፡ ጊንሣ ዔራና ጨንጨኬ፤ ካኦቶ ዓጮኮ ባኦካ ዓኦ ዛጳ ታኦኒ ሺኢሽኔ፡ ዔያታ ቡኩሴ ቆሎ ቢያ ታኦኒ ዔኬ፤ ዬንሢ ዓጮንሢዳ ናንገ ዴሮ ቢያ ታኦኮ ዋልቆና ታ ዔያቶ ዳውሲሴ። 14 ዓጮ ካኦታ ቢያ ታ ቤርታ ካፒ ማኦሪጉዲ ማዒ፤ ሜታ ባኦያ ጴኡላ ቡኩሴንታሢጉዲ ቆሎ ታ ቢያ ዔያቶኮ ቡኩሴ ዔኬ፤ ይያ ታኦኒ ማዳ ዋደና ካፒ ፔ ጴኡሎ ላኦጎኒ ባራኒ ሺራሢጉዲ፤ ጊንሣ ሙሱሮና ቆንቃኒ ጋዓሢጉዲታዮ ዓጊፃይ ባኦሴ» ጌዔ።

15 ናንገናና ስንገ ጎዳ ሄዚ ጋዓኔ፡- «ሄርጋ ሚሢ ቆፃ ዋደና ቆፃ ዓሢዳ ዔቃኒ ዳንዳዳ? ጊንሣ ማጋኦዜ ጌይንታ ዓንጋ ሚያ ፑኦሳ ዓሢዳ ዔቃኒ ዳንዳዳ? ይያጉዲ ኮኦሎኮዋ ዔኪ ሃንታ ዓሢ ዑፃ ዋልቄ ባኦሴ።»

16 ይያሮ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሢ ዋልቆና ዓኦ ያላ ዓሶይዳ ያኦፒሳ ሃርጌ ዳካንዳኔ፤ ዑፃ ጋራ ታሚጉዲ ሚቻ ቆሢያ ዔኤሣንዳኔ። 17 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፖዮ ማዒ ያኦዛሢ ፔኤሮ ይያ ዓሶም ታሚ ማዓንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዲማዴ ያኦዛሢ ፔኤሮ ፔቴ ኬለና ጋውደና ሃንጎ ዓንጊያዋ ዓይሱዋ፤ ቢያ ሚቹ ጋፒሳ ታሚ ሎሰቶጉዲ ማዓንዳኔ፤ 18 ዋዳ ደርዓ ዓሲ ያኦፒሲ ዋዳሢጉዲ፡ ዲም ጌዔ ዴኤሎ ካዮና ማሎ ጎዡኦ ጋፒ ባይቃንዳኔ። 19 ዴኤሎ ካዮይዳ ዓታ ሚፃ ፓይደና ዳካንዳሢሮ ዳካ ናይታዮ ፓይዳኒ ዳንዳዳ።

ሃይባፓ ዓቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ

20 ዒማና ዒሰራዔኤሌኮ ፒኢጫዲ ዓቲ፡ ያይቆኦኬኮ ባይሲንታፓ ዓቲ ዴራ ዔያቶ ሜታሢ ሄሊሴ ዓሶኦሪ ዓሶ ጉሙርቄንዳዋሴ፤ ይያ ዓሶ ጉሙርቆ ሃሺ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ያኦዛሢ ጎኔና ዔያታ ጉሙርቃንዳኔ። 21 ያይቆኦኬኮ ፒኢጫዲ ዓቲዘንሢ ዋልቆና ዓኦ ያኦዛሢ ባንሢ ጎኩሞና ማዓንዳኔ። 22 ዋዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሚርጉማ ባዘ ማኦሻሎጉዲ ማዒያታቴያ ዔያቶ ባኦካፓ ዳቃንዳዘንሢ ዳኮንሢ ሌሊኬ፤ ዴሮ ባይዛነ ኮይሳያ ማዒ ጎኩሞ ዋጌያ ጊኢጊንቴ። 23 ሂዮ! ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዒ ያኦዛሢ ዓጮሎይዳ ቢያ ዓጋንዳኔ ጌዒ ማሌ ባይሲንቶ ዔኪ ሙካንዳኔ።

ያኦሲ ዓሶኦሪ ዓሶይዳ ሜቶ ዓጋንዳሢ

24 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዒ ያኦዛሢ ጃዮኔይዳ ናንገ ዴሮም፡- «ዋዚ ሃያኮ ቤርታ ጊብፃ ዓጮ ዒንሢ ሄርቄ ዋይሣሢጉዲ ዔያታ ዒንሢ ሄርቄ ዋይሣያ ማዒቴያ ዓሶኦሪ ዓሶ ዒጊጨፖቴ። 25 ዳካ ኬሊኮ ጊንፃፓ ዒንሢዳ ታ ዳጋዳ ዳጋ ጋፓንዳኔ፤ ዬካፓ ጊንሣ ሺሪ ዔያቶ ታ ባይዛንዳኔ። 26 ታኦኒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዒ ያኦዛሢ ያሪቤ ላሎ ዓጮይዳ ሚኢዲያሜ ዓሶ ጳርቄሢጉዲ ዓሶኦሪ ዓሶዋ ዢኢራፖና ታ ጳርቃንዳኔ፤ ጊብፃይዳ ታ ማዳ ጎይፃ ታኦኮ ኮኦሎ ታኦኒ ዔፕራኤሴ ዋሮይዳኦ ዔቁሳንዳኔ። 27 ዬሮ ዋደና ታኦኒ ዒንሢ ዓሶኦሪ ዓሳ ሄርቄ ዋይሣሢጉዲ ኬሳንዳኔ፤ ዬካፓ ዔያቶኮ ሄርቄ ዋይሣ ቃንባራ ዒንሢኮ ዓንዳርሙዋይዳፓ ዔቁያና ሚሜቃንዳፓዓቲም ባቃሮይዳ ዋኦፃንቴ ጎይሣ ዴዓዓኬ» ጋዓ።

ያሎሮ ሙኬ ዓሳ ያሌ ያሎ

28 ይይ ያሎ ዓሳ ዓያቲ ጌይንታ ካታሞ ጌሌ፤ ዬካፓ ሚጊሮኔ ጊዴና ጌይ ዓኦዳኦና ዔያታ ፔኤኮ ዓርቄ ባኮ ሚክማሴይዳ ጌሢ። 29 ዒኦና ዓኦዳ ጎይያና ቲቄ ዓኦዲ ዓዳኦሪ ጌይንታ ቤዛ ዔያታ ዋርቃዛ፤ ራኦሜ ካታሞይዳ ናንገ ዓሳ ቢያ ዲቃቴ፤ ካኦቲ፡ ሳዮኦሌ ካታሞ ጊቢዓይዳ ናንገ ዓሳ ቢያ ዓኦሽንቴ። 30 ዔኤዛታ ጋኦሊሜ ዴሪዮቴ! ጩወይ ጎዑዋቴ! ሃሣ ላዩሻሜ ዴሪዮቴ! ዋይዙዋቴ! ዓናቶቴ ዓሲዮቴ! ማሢ ኬኤዙዋቴ!

31 ማዳሚናሃና ጌቢሜ ደራ ፔኤኮ ሸምፓህሂ ዓይሳኒ ጳሽኪ ጳሽኪኬ። 32 ሞርካ ሃና ኖኦቤ ካታምይዳ ዓኣዖ ዩሩሳላሜ ካታም ማዕ ደዮኔ ጌሚሮ ዓጊቸህረ ኩጮ ዓጊህረ ዓጊህኬ።

33 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህረ ሚህረፓ ተቀንቲ ካኣፒፒዲ ሜንህረ ሜንህረ ዔያቶ ኬይሳንዳኔ፤ ጊንህረ ዔያቶ ባኣካፓ ያቶርቃያ ማዕህረ ኮሺ ደጊ ጌዒ ያቶርቃህ ዳውሲንታንዳኔ። 34 ደኤሊ ካይዚዳ ዓኣ ሚህረ ሄርጋና ቆይንቲ ደዓህጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ቆይንቲ ደዓህጉዲ ማዕ ሊባኖኦ ሚያ ቆይንቲ ደዓህጉዲ ዔያታ ዋልቆ ያኣካህረ ዔያቶ ቆይንቲ ደዓንዳኔ።

11

ኮሺ ማዕ ካኣቶ ዋይ

1 ሚህረፓ ደርሚ ቶሻህረ ደማፓ ካኣፒ ኬሳህጉዲ፤ ዩያጉዲ ዒሴዬ ዜርፃፓ ፔቲ ካኣፒ ኬሰካንዳኔ፤

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ዒዛ ዑፃ ናንጋንዳኔ፤ ዔራቶና ማሊ ጳቂሥህረ ዓያና ዘርና ዋልቁ ዓያና ዔራቶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጪህረ ዓያናና ዒዛይዳ ሃውሻንዳኔ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊቸሞና ዒ ዋዛዳንዳኔ፤ ዒዚ ዛጋህረና ሌሊ ዋጊንዲዋሴ፤ ዋይዜህረና ሌሊያ ዒ ጌሰቲ ዔቁሲንዲዋሴ።

4 ጋዓንቲ ማንቆ ዓሰም ጎኑሞና ዋጋንዳኔ፤ ማኣዳያ ባኣዘንህረ ጋርዜ ማዕ ዔያቶ ዛሎ ጌሰቲ ዔያቶ ዒ ቦንቸሳንዳኔ፤ ዳንጋፓ ኬሰካ ኮኣሎና ሳዖ ዒ ጳርቃንዳኔ፤ ፔኤኮ ዳንጎ ዑኡዘና ፑርቶ ዓሰ ዒ ዋዳንዳኔ።

5 ዒ ፔኤኮ ደር ዋይህረ ኬርና ቱካህረ ጎኑሞ ኬርና ዒ ማራህያ ጉሙርቁንቲህረ ማዕንዳኔ።

6 ያኣዮና ማራይና ፔቲይዳ ናንጋንዳኔ፤ ማኣካኣ ዋናናኣቶና ሄንቃንዳኔ፤ ናኣሪና ሃጊ ዔቃ ዓዳ ዘቢና ዋላ ሄንቃንዳኔ፤ ዳካ ናይ ዔያቶ ዒሺ ዒሺ ሃንታንዳኔ።

7 ባይና ዲቤ ጌይንታ ቦዖና ዋላ ኬሰካንዳኔ፤ ናኣርና ዘቦ ናኣቶና ዋላ ፔኤቃንዳኔ፤ ዘባ ጌማይጉዲ ጎቦ ሙዓንዳኔ።

8 ዳንቃ ናይ ሸኣኸኮ ዔቶ ዓጫ ዓማላንዳኔ፤ ዳንህረ ጉኡጴ ናይ ጎፖ ዔቶይዳ ፔ ኩጮ ዳካንዳኔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ደማዴ ዲኮ ዓይጎ ሜታኣ ሄሊንዲዋሴ፤ ባዚ ዋኣህረና ኩማህጉዲ ሳዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔራዘንህረና ቦንቻዘንህረና ኩማንዳኔ።

ሸንፔና ዓቲ ዲዒንቲ ዓሰኮ ማዕያ

10 ዒሚና ዒሴዬ ዜርፃህረ ደርኮ ማላታ ማዕ ዔቃንዳኔ፤ ደራ ዒዛ ኮዓንዳኔ፤ ዒ ናንጋ ማኣራ ቦንቸንቲያ ማዕንዳኔ። 11 ዬኖ ዋደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላሚ ጊንህረ ዋልቁ ማደ

ማዳንዳኔ፤ ዩይያ፡- ዓሰኮይዳ፤ ጊብጻይዳ፤ ጳዒርሴ ዓጮይዳ፤ ዒቶጲያይዳ፤ ዔኤላሜይዳ፤ ባብሎኔና ሃማቲናይዳ፤ ዩያጉዲ ሃህ ባዘ ኮይሎ ዓጮና ዋኣዖ ሳዘናይዳ ናንጋ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓሰ ፔ ዓጮ ማሃንዳኔ። 12 ደርሞ ዒ ማላታ ደቂ ዔቁሳንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ዜርቁንቲ ደንዴ ዓሰ ማህ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ዩያጉዲ ዜርቁንቲ ዓኣ ዩሁዳ ደርሞ ዓጮኮ ያይደ ባንፃፓ ቡኩሳንዳኔ። 13 ዩካፓ ዔፕራኤሜኮ ጌኖ ማዳ ጋፓንዳኔ፤ ዩሁዳኮ ሞርካኣ ባይቃንዳኔ፤ ዩሁዳኣ ዔፕራኤሜ ዒደያ ሃሻንዳኔ። 14 ላምጋንህረ ዋላ ፔቲ ማዕ ዓባ ጌላ ባንፃና ፒሊሰጻኤሜ ዓሰይዳ ዔቃንዳኔ። ዓባ ኬሰካ ባንፃና ናንጋ ደርኮ ዋልቁ ዔያታ ቡራንዳኔ፤ ሃህ ዔኤደሚና ሞዓኣኤ ደር ዔያታ ባሻንዳኔ፤ ዩካፓ ዓሞኣኔ ደራ ዔያቶም ዓይህንታያ ማዕንዳኔ። 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብጻ ባዘኮ ሳዖ ዛሪ ጌሌ ዋኣዖ ሚጪሳንዳኔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ቶኪና ፒንቃኒ ዳንዳዓንዳንጉዲ ዔፕራኤሜ ዋሮ ደዲ ዠባሪ ዠባርሺሲ ላንካይ ዳካ ዳካ ዛሪ ማህ ጋቃንዳኔ። 16 ያኡሲ ዔያቶኮ ቤርታ ዓደንህረ ጊብጻ ዓጫፓ ኬሴ ዋደና ማዴ ጎይያ ሃህያ ባይሲንታፓ ዓቲ ዒሰራዔኤሌ ደር ዓሰኮይ ዓጫፓ ኬሰካንዳ ካይያ ዔያቶም ጊኢጊሻንዳኔ።

12

ጋላታ ዓይኑሞ

1 ዬኖ ዋደና ኔ ሂዚ ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቸም ዓይናዳንዳኔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳህረ! ሃያኮ ቤርታ ኔ ታና ጎሪኔ፤ ሃህ ኔ ጋዓንቲ ዳጎ ኔኤኮ ማህ ታና ደዲሸህረ ታኔና ጋላታ።።

2 ጎኔና ያኡሲ ታኣኮ ዴኤሻህኬ፤ ዒዛ ታ ጉሙርቃህረ ታና ዒጊቻያ ባኣሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳህረ ታኣኮ ዋልቃህረና ደደማህረኬ፤ ዒዚ ታኣኮ ዴኤሻህረ ማዕኔ።።

3 ዳቁንቶኮ ዓልቃ ዋኣዖ ዋዘና ዒንህረ ደዳንዳኔ።»

4 ዬኖ ኬሎና ሂዚ ዒንህረ ጋዓንዳኔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቲ! ዒዘኮ ሱንፃዎ ቦንቸዋቲ! ደር ባኣካ ዒዚ ማዴ ባኮ ኬኤዙዋቲ! ዒዘኮ ዴኤቸሞዎ ማርካዲዋቲ!

5 ዒዘኮ ዴኤፖ ማደር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቸም ዓይናዲዋቲ! ዩይ ዒዘኮ ዴኤፖ ማዳ ዓጮ ቢያይዳ ዔርታንዳጉዲ ማሁዋቲ።።

6 ዒንህረ ባኣካ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ደማዴህረ ዴኤፒ ማዕህረ ደዮኔይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዋዘና ዒላሹዋቲ!»

13

ያኡሲ ባብሎኔ ዓጮይዳ ሜቶ ዓጋንዳህረ

11:1 11:1 ዮሃ. ያፔዳ 5:5፤ 22:16። 11:4 11:4 2ቴሲ. 2:8። 11:5 11:5 ዮሃ. 6:14። 11:6 11:6 ዒሲ. 65:25። 11:9 11:9 ዒምባ. 2:14። 11:10 11:10 ሮሜ 15:12። 11:15 11:15 ዮሃ. ያፔዳ 16:12። 12:2 12:2 ኬሲ. ማጻ 15:2፤ ዓይኑ. 118:14። 13:1 13:1—14:23 ዒሲ. 47:1-15፤ ዓር. 50:1—51:64።

1 ዓመጃ ናኣዚ፡ ዲሲያሴ ጾኦሲ ዲዛም ፔጋሲ ደዌም ባብሎኔ ዓጮ ዛሎ ኬኤዜ ጾኦሲ ማሊፃ ያዲኬ፤

2 ዔኤቢ ፔቲታፖ ባቃሎዋ ዲኮ ቶኦካ ዔቂጋፓ ማላታ ማዓ ባኣዚ ደቆዋቲ፤ ዑኡዞ ዲንሢኮ ጴጊዲ ዲላቲዋቲ፤ ሱኡጋ ጌላ ካሮና ዔያታ ጌላንዳጉዲ ኩቻ ቤኤዙዋቲ። 3 ዳጎ ታኣኮ ማዶይዳ ዔያታ ፔኤሻንዳጉዲ ታኣም ዲማዳ ዓሶ ታ ዓይሣኔ፤ ታኣኮ ባሺፆና ዋዛዳ፡ ታኣኮ ዔርቲ ዋልቆና ዓኣ ዓሶ ታ ዔኤሌኔ።

4 ዲኮይዳ ዲላቲንታ ዲላቶ ዋይዙዋቲ፤ ዬይ ዲላታ ፔቲይዳ ቡኬ ሜሌ ዴሮ ካኣቶኮ ዣላሣኬ፤ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ፔኤኮ ጾሎ ዓሶ ጾልዘም ገኢጊሺ ገኢጊሺኬ፤ 5 ዔያታ ዓጮኮ ጋፖ ማዔ ሃኬ ዓጮፓ ሙኬያኬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓጮሎ ጉቤ ባይዛኒ ዳጎኮ ዓንጋም ማዔ ጾሎ ዓሶ ኬሴ።

6 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ባይሲንታ ዔኪ ሙካ ኬላ ዑኬሣሮ «ኑና ዋኦ!» ጌይ ጌይ ዬኤኩዋቲ።

7 ዲጊቹዋይዳፓ ዔቂፃና ጉቤ ዓሶኮ ዔኤቢ ዋልቃ ጌላንዳኔ፤ ቢያሣያ ዲጊቹዋና ጎጲ ዋኣፃንዳኔ።

8 ሸዓ ላኣሊ ሸይጮና ማታዳሣጉዲ ዔያታ ዲጊቹዋና ማታዳንዳኔ፤ ዬያ ሌሊቲዋንቲ ዋሊ ዔያታ ዲጊቹዋና ሴካ ሃንጋ ዛጋንዳኔ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኬላ ዑኬኔ፤ ዲዛኮ ዳጎንታ ዲማ ዲማ ባይዛ ባኮንታ ኩማንዳ ዬና ኬላ ማርጌና

ዲጊቻያኬ፤ ዬና ዋዶና ዲዘይዳ ናንጋ ጎም ዴራ ሃይቂፓፓንዳሣሮ ሳዓላ ጉሪ ማዓንዳኔ። 10 ዣኦጎ ቢያሣንታ ዋሊ ዑፃ ቡኬ ዣኦጎሣያ ፖፖ ፖዒፖ ሃሻንዳኔ፤ ዓባ ሃጊ ጾፖርቃፖ ዲማንዳኔ፤ ዓጊናኣ ፖዓባኬ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓጮ ፑርቲዋ ዛሎሮ፡ ሃሣ ፑርቶ ዓሶ ዔያቶኮ ጎምሮ ታ ማታሳንዳኔ፤ ሳይጌ ታኣኮ ዓኣይ» ጌዒ ጾቶርቃ ዓሶ ታ ዳውሲሳንዳኔ፤ ጾቶርቃ ዓሶኮ ጾቶርሙዋ ታ ሃሺሳንዳኔ፤ ሄርቂ ዋይሣ ዓሶኮዋ ሄርሺንቶ ታ ላኣላንዳኔ። 12 ቶሊ ዓቲ ዓሳ ዋርቂፓ ባሺ ቦንቹታያ ማዓንዳኔ፤ ዓሲ ጾኦፔሬ ዓጮ ዋርቆይዳፓ ባሺ ቦንቹታያንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ 13 ታኣኒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ዳጎ ታኣኮ ታ ፔጋሲ ደዋ ዋዶና ጮሪንጮ ታ ጎቃይሳንዳኔ፤ ሃሣ ሳፖዋ ዓኣ ቤዛፓ ታ ዓጊሣንዳኔ።

14 «ኬም ዓሲ ዳውሴ ደቆሲና ሄንቃ ዓሲባኣ ማራይናጉዲ ዣኣሌ ዓሳ ቢያ ፔ ዲጊና ባንሣ ማዓንዳኔ፤ ፔ ዓጮ ባንሣያ ጳሽካንዳኔ።

15 ዲዒንቲዓሲ ቢያ ጮታንዳኔ፡ ዓርቂንቲሣያ ቢያ ጮንቹ ዓፓርና ዋዳንታንዳኔ። 16 ናኣታ ዔያቶኮ ቤርቶይዳ ጮርኪንታንዳኔ፤ ማኣራ ዔያቶኮ ቡሪንታንዳኔ፤ ላኣላኣ ዔያቶሲ ዔያቶኮ ቤርታ ዓርቂንታንዳኔ።»

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሜዶኔ ዓሶ ታኣኒ ባብሎኔ ዓሶይዳ ዔቂሳንዳኔ፤ ዔያታ ቢራ ዔኤቢኬ ጋዓያቲዋሴ፤ ዋርቂናኣ ዔያታ ጌሺንቲዋሴ። 18 ዔያታ ፔኤኮ ሂኢዣና ዳጌሣ ዋዳንዳኔ፤ ዓኣሎ ናኣቶታፖ ዔያታ ሃሺንዳዋሴ፤ ዳኮ ናኣቶማኣ ሚጮንቲንዳዋሴ። 19 ባብሎኔ

ካኣቲ ካኣቶ ቢያይዳፓ ሚርጌና ሚዛጳያኬ፤ ዴራኣ ዬያና ሄርሺንታንዳኔ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባብሎኔ ሴዶሜና ጋምራናጉዲ ዣገጊ ኬኤራንዳኔ፤

20 ዋዶ ቢያይዳ ዓሲ ዲኢካ ናንጋዓኬ፤ ዓሪቦ ዓጮ ዓሳ ዓፓላፓ ኮሾ ማኣሮ ፔኤኮ ዲኢካ ደቃዓኬ፤ ቆልሞ ሄንቃ ናኣታኣ ቆልሞ ዲኢካ ሞኦሣ ዓርሣዓኬ። 21 ዳውሎ ቦኣሎ ቦፆኮ ዪኪሣ ቤሲ ዲዛ ማዓንዳኔ፤ ኩኩቲ ዲኢካ ማኣሪ ማኣንዳኔ፤ ሙኡታሌያ ዲኢካ ናንጋንዳኔ፤ ሃሣ ዓዛኮ ደዔ ቦኮይዳ ፑርቶ ዓፃፍ ኮኣኪንሣ ማዔ ሞይላሣ ዪካንዳኔ። 22 ዳኤፖ ዳኤፖ ሹጮና ማኣና ማኣሮንታ ካኣቲዋ ማኣሮ ጋርጎታይዳ ጉዴሪና ያኣዮናኮ ዑኡሲ ማኣማንዳኔ፤ ዓካሪ ዬያይዲ ባብሎኔ ባይቃንዳ ዋዳ ሄሌ።»

14

ዲሲራዔኤሌ ዓሶኮ ዲዒንታፓ ማዓፃ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያይቆኦም ሚጮንታንዳኔ፡ ዲሲራዔኤሌያ ጊንሣ ዒ ደኡራንዳኔ፤ ዔያቶ ዓጮይዳኣ ዒ ዔያቶ ናንጊሳንዳኔ፤ ሜሌ ዓጮፓ ሙኬ ዓሳኣ ያይቆኦቤና ዋላ ገኢጊ ናንጋንዳኔ። 2 ሜሌ ካኣታ ዲሲራዔኤሌ ዴሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ዲንጌ ዓጮ ማዓንዳጉዲ ማኣዳንዳኔ፤ ሜሌ ዴራ ካራሚጉዲ ማዒ ዲሲራዔኤሌ ዴሮም ማዳንዳኔ፤ ቤርታ ዲሲራዔኤሌ ዓሶ ዲዔ ዓሶ ሃሣ ዲሲራዔኤሌ ዓሳ ዲዒንዳኔ፤ ዬያሮ ዲሲራዔኤሌ ዴራ ቤርታ ዔያቶ ሄርቂ ዋይሣ ዓሶ ቢያ ዋይሣኒ ቢታንቶ ዓኣያ ማዓንዳኔ።

ባብሎኔ ካኣቲ ሃይቂሣ

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሜቶና ዋኣዮና ዲንሣ ናንጋ ካራሙዋ ናንጋፓ ኬሴ ዋዶና፡ 4 ባብሎኔ ካኣቲዳ ሂዚ ጌዒ ዲንሣ ሚኢጮንዳኔ፡-

«ሃኣዛጉዋቲ ሄርቂ ዋይሣ ካኣቲ ሎኦሜኔ! ሃካፓ ሴካ ጾናኣ ዲዚ ሄርቂ ዋይሣንዳዋሴ! 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርቶ ሱኡጎኮ ዋልቆንታ ቢታንቶንታ ባይዜኔ፤ 6 ዬንሣ ሱኡጎንሣ ፔኤኮ ጎርቲፍ ማዶና ዴሮ ሄርቂ ናንጌኔ፤ ዔያታ ባሺ ፔ ዴማ ማሄ ዓሶዋ ሃውሾ ባኣያ ማታሴኔ፤ 7 ዬካፓ ዓጮ ቢያ ኮሺ ሃውሾ ዴንቄኔ፤ ቢያሣ ዋዛ ዓይኦም ዓይናዴኔ። 8 ሊባናኦሴ ሚፆንታ ዚቢቆንታኣ ደዔ ካኣቲሮ ዋዛዳኔ፤ ዲዚ ኬዳሣሮ ሃካፓ ሴካ ሄርጋና ዔያቶ ቆፃንዳ ዓሲ ባኣሴ።

9 «ሃይቂ ዓሶ ዓጮ ባብሎኔ ካኣቲ ዔካኒ ገኢጊንቲኔ፤ ሃይቂ ዓሶኮ ዔኤዣ ቢያ ዲዛ ሞኦካኒ ዓጊፃኔ፤ ሳፖይዳ ዋልቁና ዓኣ ዓሶንታ ካኣቶንታ ዔያቶኮ ካኣቲዋ ሻኣላፓ ዲዛ ዔኮሮ ዔቃኔ። 10 ሂዚ ዔያታ ዲዛም ጋዓኔ፡- «ኤኤኒያ ሃሣ ኑጉዲ ላቢያ! ኑናጉዲ ኔ ማዒ ሃሺያ! 11 ሚና ኔኤኮ ቦንቹሮ ጎኦሎ ዋርቂ ዓይናዳሣ ጋፔኔ፤ ሃሣ ኔኤኒ ኔኤኮ ጾቶርሙዋና ሃይቂ ዓሶ ዓጮ ኬዴኔ። ዬያሮ ሻኣላ ኔኤኮ ራዔ፡ ማኣዓሣያ ኔኤኮ ፀርቃሌ ማዔኔ።»

12 ኔኤኒ ፖዓ ካሪፆ ዣኦጎሣና ማላቲንቲ ባብሎኔ ካኣቲዮ! ጮሪንጮጉዲ ዳጊ ጌዔ ኔኤኮ ቦንቹፓ ዋይቲ ኔ ሎኦሜይ! ካኣቶ ቢያ ኔ ቦርሲሳኔ፤ ሃሣ ጋዓንቲ ሊካ ሳፖ ባንሣ ኔ ኬኤሪንቲኔ።

13:6 13:6 ዓ.ጸ. 1:15። 13:10 13:10 ሂዚ. 32:7፤ ማቴ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25፤ ዮሃ. ጾፔጳ 6:12-13። 13:13 13:13 ማኸ. ማፃ 19:24። 13:21 13:21 ዲሲ. 34:14፤ ሶፖ. 2:14፤ ዮሃ. ጾፔጳ 18:2። 14:12 14:12 ዮሃ. ጾፔጳ 8:10፤ 9:1።

13 ኔኤኒ፡- «ለካ ጫሪንጮ ታኣኒ ኬሰኪ ያኦሲኮ ኩኦጋህ 0-9 ታ ካኦቱሞ ያይቶ ገሠንዳኔ፤ ዓጮኮ ኬዶ ባንዖ ጋፖይዳ ካኦሽኪንታ ሜሌ ያኦዛ ቡካ ዲኮይዳ ታ ዳዓንዳኔ። 14 ሻኦርኮ 0-9 ታ ኬሰኪ ዳኤፖ ያኦዛህና ታ ቤቃንዳኔ» ጌይ ማሌኔ። 15 ጋዓንቴ ሊካ ሃይቁ ዓሶ ዓጮ፣ ሄሊንቱሞ ዔቶ ኔ ኬዳኔ።

16 ሃይቁ ዓሳ ኔኤኮ ገቶ ዛገ ዲቃቲ ሄርሻዮ፡- «ዩይ ዓጮ ዓገሠህና ካኦቶ ዲቃህ ዓህ ሃያዳ? 17 ካታሞ ባይዚ ዓጮ ዳውሌ ማዓንዳጉዲ ማሄ ዓህ ሃያዳ! ቱኤዛ ዓሳ ቡሊንቱሞጉዲና ፔኤኮ ማኦሪ ጌሉሞጉዲ ማሄህ ዲዛቱሞዓዳ?» ጋዓንዳኔ።

18 ሜሌ ዳር ካኦታ ሃይቃኦና ቦንቾና ዲኤኪንታኔ። 19 ኔኤኒ ጋዓንቴ ቶኪና ሄርቁንታ ሚህ ሞላሽጉዲ ኬኤሪንቴያ ማዔኔ፤ ሌዛ ኔኤኮ ያሎይዳ ሃይቁ ዓሶ ሌዛና ካንቁንቴኔ፤ ዩያቶ ሌዛና ሞላ ሹጫዳ ዔቶይዳ ኬኤሪ ሄርቁንቴኔ። 20 ኔኤኒ ዓጮ ኔኤኮ ባይዚ፣ ኔ ዳር ኔ ሞዲ ጋፐሴኔ፤ ዩያር ኔኤኒ ሃንጎ ካኦቶጉዲ ዲኤፐ ቤሲ ዳንቃኒ ካራ ኔኤኮ ባኦሴ፤ ፑርታ ማዳ ማኦሪ ዓሲ ባኦካፓ ዓታ ዜርህ ባኦሴ። 21 ዲዛኮ ናኦቶ ሹኮንዶ ቤሲ ሃህ ገኢገንቶንጎ፤ ሃያ ካኦቲኮ ናኦቶ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓዳንህ ጎሞር ሃይቢ ሞጌ ካፒ ዓኦኔ፤ ሃካፓ ሴካ ዔያቶይዳፓ ያኦኒያ ሳዖ ዳካላኒ ማዔቴያ ካታማ ማካኒ ዳንዳዑሞሴ።

ያኦሲ ባብሎኔ ባይዛንዳህ

22 ቢያ ባኮ ሞይህ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ፡- «ባብሎኔይዳ ታኣኒ ሞርኬ ማዔ ዔቁ ሻሃንዳኔ፤ ፔቲ ባኦዚታዖ ታ ዲዛኮ ዓይሳዓኬ፤ ዲዛኮ ዜርህሞ ዓታንዳ ሸይንቲታዖ ባኦያ ማዓንዳኔ፤ ሃያ ታኣኒ ናንገናናንጎ ጎዳ ኬኤዜኔ። 23 ባብሎኔ ታኣኒ ጫሪ ቤሲ ማሃንዳህና ገርሻ ሞርቃያ ማዓንዳኔ፤ ጋፐሲ ፐፃ ሃኦፃና ታ ዲዛ ፐፃንዳኔ፤ ሃያ ታኣኒ ቢያ ባኮ ሞይህ ጎዳህ ኬኤዜኔ» ጌዔኔ።

ያኦሲ ዓሶኦሪ ዓሶ ባይዛንዳህ

24 ቢያ ባኮ ሞይህ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ፡- «ታኣኒ ማሊ ቱኬ ባካ ቢያ ማዲንቲ ኩማያ ማዓንዳኔ፤ ታ ማዳኒ ጌዔ ባካኦ ማዲንታንዳኔ። 25 ዓሶኦሪ ዓሶ ታኣኒ ዲሰራዔኤሌ ዓሶሞ ዲንጌ ሳዔሎይዳ ኩርሳንዳኔ፤ ታ ዲኮ 0-9 ታኣኒ ዔያቶ ሄርቃንዳኔ፤ ዓሶኦሪ ዓጮ ዓሳ ሞይህ ቃንባርና ዳኤያ ኬድናፓ ታኣኮ ዳር ታኣኒ ኬሳንዳኔ። 26 ዓጮ ቢያህ ዛሎ ታኣኮ ዓኦ ማሊፃ ሃያኬ፤ ሜሌ ዳር ካኦቶ ታ ሜታሳኒ ኩጮ ታኣኮ ታ ዔቁሴኔ» ጌይ ጫኦቄኔ። 27 ቢያ ባኮ ሞይህ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ዩያ ማዳኒ ቱኬኔ፤ ዩይ ማዕሞጉዲ ማሃንዳይ ያናዳይ? ሜታሳኒ ዲዚ ፔኤኮ ኩጮ ዔቁሴኔ፤ ላኦኒ ዲዛ ቃዛኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ?

ያኦሲ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ባይዛንዳያ ማዔያ

28 ካኦቲ ዓካኦዜ ሃይቁ ሌዖና ኬኤዚንቴ ያኦሲ ቃኦላ ሂዚኬ፤

29 ፒሊሰጻኤሚ ዓሲዮቴ! ሃኦዛጉሞቴ፣ ዲንህ ጳርቁንቴ ኩኦላ ሜቄኔ፤ ጋዓንቴ ሞዛዳንዳያ

ዲንህሞ ኮይሱሞሴ፤ ፔቲ ሸኦሽ ሃይቃዛ ሜሌ ዲዛይዳፓ ባሽ ዲዛ ቤዛ ኬኬሰካኔ፤ ሸኦሽ ጳኤላይዳፓ ጋኦሲና ባራና ታሚ ማላ ቃር ቃንቁንታኔ። 30 ጋፐንህ ኩፐ ማዔዛንህ ሞርቆ ቤሲ ዳንቃንዳኔ፤ ማንቃታ ሚታሴ ዓሳ ያቶርቁ ናንጋንዳኔ፤ ዲንህ ናኦቶ ጋዓንቴ ታኣኒ ናይዚና ሞዳንዳኔ፤ ዓቴዛንህ ታ ባይዛንዳኔ።

31 ጌሎ ካራ ዔቁጋፓ «ባዳዔ ኮና!» ጎዑሞቴ፣ ካታሞ ጋራ ማዔጋፓ «ጩይ!» ጎዑሞቴ፤ ፖኦሊሶይዳፓ ፔቲታዖ ገንህሞ ጌይንዲሞ ሞላቁና ዓኦ ሞርኬ ዓጮኮ ኬዶ ባንፃፓ ሙኬህሂር ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ቢያ ዲገቹሞና ጎጋይቆንጎ!

32 ፒሊሰጻኤሚ ዓጫፓ ሙካ ከኤቶ ዓሶሞ ኩ ጋዓንዳ ባካ ዓይገንዳይ? ናንገና ናንጎ ጎዳ ጊዮኔ ገንህ ዔቁሲያና ሞኦዩ ናንጎ ዲዛኮ ዳራኦ ናንገ ቤሲ ዳንቁ ኮሺና ናንጋንዳጉዲ ማሃንቴህ ኩ ዔያቶሞ ኬኤዛንዳኔ።

15

ሞዓኦቤ ዓጮሞ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ቃኦላ

1 ሞዓኦቤ ዓጮሞ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ቃኦላ ያዲኬ፤

ዩይያ፡- ዔኤሪና ቁሪ ካታማ ፔቲ ሞኦንቴይዳ ባይቁሂር ሞዓኦቤ ዓጮ ጩሞዮ ጌዔኔ።

2 ጊሶኦኔ ዳራ ዔያቶኮ ሜሌ ያኦዛ ካኦሽኮ ማኦርይዳ ዩኤካኒ ሌካ ጌሚር ኬሰካኔ፤ ሞዓኦቤ ዳራ ዔያቶኮ ኔኤሶና ሚዳባ ካታሞናር ሚርጌ ያዩ ዩኤካኔ፤ ዩያ ያዩያና ፔኤኮ ቶኦኮ ጋሞና ቡኤጮሞ ሜኤዲ ፐኤሊንቴኔ። 3 ጎይዖ ጳዳ ዓሳ ሲዬ ፓቲሌ ማይንቴያኬ፤ ዔያቶኮ ኩሶ ማኦር 0-9 ዓኦ ቤዛና ዓሳ ቡኪንታ ጳኦካ ቢያ ዓቢቲ ዓቢቲ ዔያታ ዩኤካኔ። 4 ሃሴቦኦኔንታ ዔልዓሌ ዳራ ዲላታኔ፤ ዔያቶኮ ዲላታ ያሃፃ ጌይንታ ቤዛ ሄላንዳኦና ሞይዚንታኔ፤ ሞዓኦቤ ፖኦሊሳኦ ጎቱሞ ጫርሹማ ዔያቶኮ ባይቁ ዲገቹሞና ጎጋይቄኔ።

5 ሞዓኦቤ ዓጮ ዛሎ ዲናፓ ታ ዩኤኮኔ፤ ዳራ ዲዛኮ ያዓሪና ዔገላቴሽልሽያ ቤቲኔ፤ ዛሎንህ ሌካ ሉሂቲ ሴኤር ኬሰኬኔ፤ ዲማና ዔያታ ኬዛ ኬሰካዖ ዩኤካኔ፤ ዛላ ሃህ ዑኤዛ ፔኤሲ ዳገዲ ፔኤኮ ባይሲንቶ ዛሎ ዩኤኮ ዩኤኮ ሆርናይሜ ጌይንታ ቤዛ ቶሊ ዓኦዳኒ ማሌኔ። 6 ዲማና ኒሞሪሚ ሞራ ሚጩኔ፤ ዓይጎሞ ዓኦዔ ባኦዚ ዓቴሞዖ ዓጮይዳ ዓኦ ማኦታ ቢያ ሜሌኔ።

7 ዳራ ቡኩሴ ቆሎ ዔኪ ዓሃያ ጌይንታ ሚፃ ዓኦ ዶኦጮና ፒንቁ ዓኦዳኔ፤ 8 ሞዓኦቤ ዓጮኮ ዛጳኦ ቢያ ቤዛ ዲላቲ ሞይዚንታኔ፤ ዩይ ዲላታ ዔገላይሚንታ ዳንዲ ቢዔርዔሊሚያኦ ሄሌኔ።

9 ዲሶኔ ጌይንታ ካታሞ ሞራ ዓሲ ሱፐህና ኩሜኔ፤ ጋዓንቴ ዲሶኔይዳ ያኦሲ ዩያይዳፓ ባሽ ባኦዚ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ሞዓኦቤይዳፓ ፑኒንቲ ቶላዛንህና ሃይባፓ ዓቴንዛንህና ቢያ ዘቢ ዳኪ ዲ ባይዛንዳኔ።

16

ሞዓኦቤኮ ሃጋኦ ሞዛ ቲቁንቴያ ማዔያ

14:15 14:15 ማጉ. 11:23፤ ሉቃ. 10:15። 14:24 14:24 ዲ.ሲ. 10:5-34፤ ናሆ. 1:1—3:19፤ ሶፖ. 2:13-15። 14:28 14:28 2ካኦቶ. ማ 16:20፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 18:27። 14:31 14:31 ዔር. 47:1-7፤ ሂዚ. 25:15-17፤ ዓይ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:6-8፤ ሶፖ. 2:4-7፤ ዛካ. 9:5-7። 15:1 15:1—16:14 ዲ.ሲ. 25:10-12፤ ዔር. 48:1-47፤ ሂዚ. 5:8-11፤ ዓሞ. 2:1-3፤ ሶፖ. 2:8-11።

1 ሞዳክቤ ዳሪዮቲ! ጃዮኔ ዲኮ ዑፃ ዓኣ ዓጩሎኮ ሱኡጋሢም ሴኤላ ካታማፓ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ባንጾና ዓዶ ማራናኦቶ ዲንገሢ ማሂ ዳኩዋቲ። 2 ማኦሪፓ ዳውሲንቲ ጌሎንዶ ቤሲ ባይዜ ካፒጉዲ ሞዳክቤ ላኣላ ዓርናኦኔ ዋር ፒንቆ ካራ ያዲ ማዓንዳኔ።

3 ሞዳክቤ ዓጩ ከኢቶ ዓሳ ዪሁዳ ዳርሞ ጋዓንዳኔ፡- «ዓይጎ ማዳኒ ኦኡም ኮይሳያታቲያ ኦና ዘሩዋቲ፤ ዓቦ ርኦርና ዲንሢኮ ዓኤዠ ሸባ ኦና ዋኣንታ ዲሚጉዲ ሸቦንጎ፤ ፑኒያይዳ ዓኣዘንሢ ዓኣቸዋቲ፤ ዳውሲንቲዘንሢ ያኣ ዓኣሢ ዲንገፓቲ።

4 ሞዳክቤ ዓሳኮ ዳኪንቲ ዓሳ ዲንሢ ባኣካ ናንጎንጎ፤ ዔያቶ ባይዛኒ ኮዓ ዜርዖይዳፓ ዲንሢ ዔያቶ ዓይሳያ ማዑዋቲ።» ሄርቁ ዋይሢ ዓሳ ሃካፓ ሴካ ናንጎዓኬ፤ ዓጩኮ ሻሂንቲሢ ጋፓንዳኔ፤ ያላኒ ጌላ ዓሳኣ ባይቃንዳኔ። 5 ዬኖ ዋዶና ፔቲ ካኣቲ ናንገና ናንጋ ናሹዋና ዔቃንዳኔ፤ ካኣቲዋ ሻኣሎይዳ ዳውቲ ዜርዖፓ ፔቲ ጉሙርቁንታያ፡ ገንሣ ፒዜ ዋጌ ኮዓያና ፒዜ ባኣዚ ማዳኒ ሩኡራያ ማዔ ካኣቲ ካኣታዳንዳኔ።

6 ዲማና ዪሁዳ ዳራ፡- «ሞዳክቤ ዳራ ዋዘጉዳ ያቶርቃያ፡ ሆኦሊንታያ፡ ሃሣ ሄርሺንታያና ቶኦታያ ማዒያ ኦ ዋይዜኔ፤ ጋዓንቲ ሆኦሊንታ ቢያ ጉሪከ» ጋዓኔ።

7 ዬያሮ ሞዳክቤ ዓሳ ዬኤኮንጎ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቲ ዓሲ ቢያ ሞዳክቤ ዘሎ ዬኤኮንጎ፤ ቁርሄሪሴ ካታማ ዓኣ ዓሳ ማሊ ማሊ ዳኤፒ ያዪሢና ዔያታ ዬኤካኔ። 8 ሃሴቦኦኔ ጎዡና ሲቤማኮ ዋይና ቱኮና ቤዛ ባይቄኔ፤ ዬይ ዋይኖ ቱኮ ቤዛ ሚሌ ዳር ሱኡጎ ማሣ ዋይኖ ዑዡ ገኢጊሻኒ ማዓያኬ፤ ዬያኮ ቤርታ ዬንሢ ዋይኖ ሚፃ ዳንዳ ዲዓዲዜሬ ካታማ ሄላንዳኣና ባልጌያኬ፤ ዬያጉዲ ዓባ ጌላ ባንጾና ዳንዲ ሸምፔና ዓኣ ባኣዚ ናንጉዋ ባዘኮ ሱኮና ጌይ ዓባ ከሰካ ባንፃ ዓኣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሄላኔ። 9 ታኣኒ ያዕዘሬ ዘሎ ዬኤካሢጉዲ ሲቤማሪኮ ባልጌ ዋይኖማኣ ዬኤካኔ፤ ሃሴቦኦኔንታ ዔልዔኤሌንታ! ዓቢያ ታኣኮ ታ ላኣሊ ዲንሢ ዋዘሳንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ሚፃ ኔኤኮ ዓኣፔ ዋዶና ዓኣ ኮፃ፡ ሃኣካኣ ኔኤኮ ካፃ ዋዶና ዓኣ ዋዘ ባይቄኔ። 10 ሃኣካ ካፃ ጎዡይዳ ፔቲታዖ ዋዘሳ ዓሲ ባኣሴ፤ ዋይኖ ቱኮ ቤዛይዳ ዲላሽሢንታ ዓይኦዋ ዑኡሲያ ዋይዚንቲዋሴ፤ ዋይኖ ዓኣፖ ጩኡጲ ዑዡ ኮሻኒ ሄርቃ ዓሳኮ ኮፃ ታ ባይዜኔ። 11 ዬያሮ ዲና ታኣኮ ሞዳክቤ ዓሳም፡ ሸምፓሢያ ታኣኮ ቁርሄርሴ ዓሳ ዘሎ ማሊ ማሊ ማሊ። 12 ሞዳክቤ ዳራ ዔያቶኮ ማሊ ያኦዘ ካኣሽኮ ማኣርና ዘገያሮ ኮሻና ዲኮ ሸኢጲያሮ ሃንቲ ሃንቲ ዑፃ ፔኤኮ ላቢሴኔ፤ ጋዓንቲ ዬይ ቢያ ፔቲታዖ ዔኤቢ ዔያቶም ጴዲሳያቲዋሴ።

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ሞዳክቤ ዓጩ ዘሎ ከኤዜ ቃኣላ ያዲኬ፤ 14 ሃሣ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ሚኢሽ ዔኪ ዔኪ ዳካ ዋዶር ማዲቤቃ ማዲሻ ዓሢ ሃሻዛ ጋፓሢጉዲ ሞዳክቤ ዓጩኮ ቦንቸንታ ዳር ሚርጉማኣ ሃይሃ ሌዔ ጋርካ ላኣፓንዳኔ፤ ዓዘኮ ዳርይዳፓ ዓታንዳዘንሢ ኮሽ ዳካያና ላቤያ ማዓንዳኔ» ጋዓኔ።

17

ያኦሲ ዳማሰቆንታ ዲሰራዔኤሌ ዓጩዋ ማታሳንዳሢ

1 ዳማሰቆ ካታማ ዘሎ ከኤዚንቲ ያኦሲ ቃኣላ ሂዚ ጋዓያኬ፡- «ዓካሪ ዳማሰቆ ሃካፓ ሴካ ካታማ ማዒያ ዓቲም ዶዔ ቦኪኮ ናቲ ማዓንዳኔ፤ 2 ሰኦሪያ ዓጩ ካታማ ዓሲ ናንጉዋ ባዓ ማዓንዳኔ፤ ማራቶንታ ባኣቶንታ ዲኢካ ሄንቃንዳኔ፤ ዔያቶ ዲቃሣ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳኔ። 3 ከልቁ ዲርቁንቲ ካታማ ዔፕሪኤሚይዳፓ፤ ካኣቲዋ ቢታንታኣ ዳማሰቆይዳፓ ከዳንዳኔ፤ ሰኦሪያ ዓጩኮ ዓቲ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ቦንቸጉዳያ ማዓንዳኔ» ጋዓኔ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ።

4 «ዬኖ ከሎና ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ዳኤፕ ማቶ ቶኦታንታንዳኔ፤ ያርጎቸማኣ ዔያቶኮ ባይቁ ማንቆ ማዓንዳኔ። 5 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ማኣሊ ቡሪንቲሰካፓ ጉሪ ማዓሢጉዲ፡ ራፓይሜ ዶኦጫኣ ፔጋዲሢጉዲ ማዓንዳኔ። 6 ሪሚቶ ሚፃ ሃርፖዛ ላምፖ ሃንጎ ሃይሃ ዓኣፒ ካኣፖኮ ቶኦካ ዓታሢጉዲ፡ ዲቦ ዓኣፖ ዓርቁ ሶዮይዳፓ ያይዶ ሃንጎ ዶንጎ ዓኣፒ ሌሊ ዓታሢጉዲ ዳካ ቃኣሉሚ ዓታንዳኔ፤ ታኣኒ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ሃያ ከኤዜኔ።»

7 ዬና ከላ ሄላዛ ዳራ ማኣዶ ዳንቃኒ ዔያቶ ማዡሢ፤ ዲሰራዔኤሌኮ ዳማዳ ያኦዛሢ ባንሢ ዘጋንዳኔ፤ 8 ዬካፓ ዔያታ ፔ ኩጩና ኮሽ ዲንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤዘንታ ዑንጅ ጩቤሾ ቤዘዋ ጉሙርቁያ ሃሻንዳኔ፤ ዓሽራ ጌይንታ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ያኦዜሎ ማላቶዋ ዔያታ ቦንቸዓኬ።

9 ዬማ ዋዶና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ያሌም ሄዋዌንታ ዓምራንታ ካታማ ጉሪ ማዔሢጉዳያ ዲንሢኮዋ ዶዶ ካታማ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ ቤሲ ማዓንዳኔ።

10 ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቲ! ዶዲ ላሌጉዲ ቃዘያ ማዒ ዲንሢ ዓውሴ ያኦዛሢ ዲንሢ ዋሌኔ፤ ዬያሮ ሻንቸናቲ ዲቢ ሚኢሽ ከሳንዳ ሄርሺሳያ ማዔ ቱኮ ባኣዚ ዲንሢ ቱኬያታቲያ፡ ዓኪ ዜርሢ ዲንሢ ዜርቁታቲያ፤ 11 ዲማ ዲንሢ ቱኬ ዓቦማና ዑጎ ቡኔያታቲታዖ ፔቲታዖ ዲንሢ ካፂሲ ዔካዓኬ፤ ዬያይዶንዶ ቤዘ ማቶንታ ሃሹዋ ሃርጌያኣ ዲንሢ ዔካንዳኔ።

ያኦሲ ፔኤኮ ዳር ዘላ ዔቃንዳሢ

12 ባዘ ጉዳሢ ዠባር ዑኡዘጉዲ፡ ገንሣ ሃሣ ዳኤፖ ዋኣያጉዲ ጉኡማ ዳር ዲባ ዲንሢና ባዴዔ! 13 ዳራ ዋልቁ ዓኣ ዋኣሢጉዲ ጉኡማታቲያ ያኦሲ ዔያቶ ጎራዛ ጌሜሪ ዑሰካ ፒዲሰና ዲልባ ዠባሬ ዔካሢጉዲ፡ ገንሣ ሃሣ ዓልጎ ዠባሬ ፒፃ ዔኪ ዳንዳ ሲላሊጉዲ ዔያታ ማዓንዳኔ። 14 ሳዓ ዓማኣና ዲቃቲሢ ማዓንዳኔ፤ ሳዓ ካራኣና ዔያታ ባይቃንዳኔ፤ ኦና ቡሪ ዔካ ዓሳኮ ጋፒንፃ ዬማዲኬ።

18

ያኦሲ ዲቶጲያ ዓጩ ዘሎ ከኤዜ ቃኣላ

1 ዲቶጲያኮ ዋር ሱካ፡ ዠኡዣ ጋኣሲ ዑኡሲ ዋይዚንታ ዓጩሎም ባዴዔ! 2 ዬና ዓጩላ ከኢቶ ዓሳ ማጫሬና ኮሽንቲ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጊ ዓባዬ ዋርና ዳካኔ፤ ዳራ ዲዘኮ ያዶሲ፡ ዑፃኣ

ሺኢቸ፤ ዓጩ ዒያቶኮ ዋርዚና ፓቂንቴያ፤ ደዲ ጊንሣ ሃሣ ዋልቁና ዓኢያ ማዕያታሢሮ ዓጩ ቢያይዳ ናንጋ ዓሶ ባንሢ ዒንሢ ሩኡራ ኪኢቶ ዓሶ ዓኢዲቀቴ።

3 ሳይይዳ ናንጋ ዓሶ ቢያ ዋይዘቀቴ! ዲኮ ቶኦካ ደቂንቴ ባንዲራ ዓጊፃእና ማሊ ጳቂሠቀቴ! ዛዬ ዋርቂንታኦናኦ ዋይዘቀቴ፤ 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔ፤- «ዓባ ሳዛ ማዕዔ ዋደና ማታ ባኦ፤ ፖዓ ዓቢጉዲ፤ ሃሣ ማኦሎ ቡሮ ዓጊናና ሱኡላ ዋኦንቶ ኬዳ ያልኬጉዲ ታኦኒ ታኦኮ ጫሪጎጫ ናንጋ ኬኤፃፓ ዓጊጸቀ። ዘቲ ጌይ ዛጋንዳ። 5 ዋይና ካፃም ቲቂ ዔኮንደሢኮ ቤርታ ቡና ዲኢኒ ዓሚ ካፃ ዋደና ዋይና ሚፆኮ ሶያ ዓንጊና ቲቂንቴ ኬኤሪንታሢጉዲ ያኦሲ ዬና ዓጩሎ ዳር ቲቂ ባይዘንዳ። 6 ዓያቶ ፖኦሊሶኮ ሊዛ ጫሪጎጫ ካፖና ዓሶ ናንጉቀ ደውሎ ቦፆም ሙኡዚ ማዓንዳ፤ ያጎፆና ካፓ፤ ባርጎና ሃሣ ካፆ ቦዓ ሙዒ ሻኦጫንዳ።»

7 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ዓጩ ቢያ ዲቃሢ ዒጊቻ ዋልቃ ዓኦ፤ ዑፃ ሺኢቸ ማዕ፤ ዔጳኦ ያደሲ፤ ዋልቁና ደዲ ማዕ፤ ዋርና ፓቂንቴ ሳዓ ዓኦ ዬያ ዳርይዳፓ ዒንጎ ባኦዚ ዔኪንታ ኬሊ ሙካንዳ፤ ዓያታ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ካኦሽኪንታ ፂፎኔ ጌሚሮ ዬዓንዳ።

19

ጊብፃ ዓጩ ዛሎ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ቃኦላ

1 ጊብፃ ዓጩ ዛሎ ኬኤዚንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቃኦላ ሃካፓ ደማ ዓኦሢከ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሻኦሬና ማዒ ሩኡሪ ጊብፃ ዓጩ ሙካንዳ፤ ዒማና ጊብፃ ዓሶኮ ካኦሽኮ ማሌ ያኦዛ ዒዛ ቤርታ ካራ ባይዘንዳ፤ ጊብፃ ዳራኦ ዒጊቸቀና ጎጋይቃንዳ። 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ጊብፃ ዓጩይዳ ዓሶ ዋሊ ያልዚ ዓርቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ጌርሲ ጌርሲዳ፤ ዓሸናሢ ፔ ዓሸናሢዳ ሞርኬ ማዒ ዔቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ካታማ ካታሞይዳ፤ ካኦታ ካኦቶይዳ ሞርኬ ማዒ ዔቂ ያልታንዳ። 3 ጊብፃ ዓሶ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቲቃንዳ፤ ዔያታ ማሊ ቱኬ ባካ ማይይዳ ፔኤቁዋጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ዬና ዋደና ዔያቶ ማኦዳንዳጉዲ ዔያቶኮ ካኦሽኮ ማሌ ያኦዛ ዔያታ ሺኢቃንዳ፤ ዔያቶኮ ዠዋ ኮራኦ ዓኦዲ ዔያታ ዠኦቻንዳ፤ ሃይቁ ዓሶኮ ዔኤዠ ዔኤላ ጎርሞይቶና ዔያታ ዘርታንዳ። 4 ዔያቶ ታኦኒ ሄርቁ ዋይሣ ካኦቶም ዓኦሢ ዒንጋንዳ፤ ታኦኒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ሃያ ኬኤዜ» ጌዔ።

5 ዓባዬ ዋርኮ ዋኦፃ ዓኦ ቤዛፓ ኬዳንዳ፤ ዬካፓ ዋራ ታሢ ታሢ ሚጫንዳ፤ 6 ዋር ዋኦፃ ዘዓንዳ፤ ጊብፃኮ ዳቀሢ ዋኦፃ ታሢ ኬዲ ኬዲ ሚጫንዳ፤ ዬካፓ ፒሎና ማጫሮና ሹላንዳ። 7 ዓባዬ ዋር ዓጩ ዓኦ ቱኮና ባካ ቢያ ሃይቃንዳ፤ ዋርኮ ዓጩ ዜርቂንቴ ሃኦካኦ ቢያ ሚሊም ዠባሬ ዔኪ ዓኦዳንዳ። 8 ሞላሢ ዓርቆ ዓንጎ ኪሮ ዓባዬ ዋርይዳ ዓጊ ፒራ ዓሶ ያያንዳ፤ ዬኤካንዳ፤ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዞና ፒራዞንሢያ ዋዛ ቲቃንዳ፤ 9 ታልቦ ጎሎና ማኦዓሢ ማዠዞንሢያ ቦኦሬ ፑኡቶ ሻላሢና ዓፒሎ ዲዓዞንሢያ ዋዛ ቲቃንዳ፤ 10 ዳርዘም ካራ ባይቃንዳ፤ ሚኢሾ ጨጎም ማዳ ዓሶኦ ዒላቲ ዒላቲ ዬኤካንዳ።

11 ያዓኔ ጌይንታ ካታማ ዓኦ፤ ካኦቲ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶ ጋፒንሢ ዔኤያኬ፤ ጊብፃ ካኦቲ ዘራ ዔር ዶንዛ ፓሠቀ ባኦዚ ዘራ፤ ካኦቲም ዋይቲ ዔያታ፡- «ኦኡኒ ጨንጫ ዓሶኬ፤ ኦኡኮ ዜርፃ ሚና ቤርታ ካኦታፓ ዓርቂ ሙኬያኬ» ጋዓፃ? 12 ጊብፃ ካኦቲፆ! ዬንሢ ጨንጫ ዘራዞንሢ ዓንካዳፃ? ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ጊብፃይዳ ማዳኒ ማሊ ቱኬሢ ዔኤም ዔያታ ኬኤዞንጎ። 13 ያዓኔ ካታሞ ካኦቲ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶ ዔኤያ ማዕኔ፤ ማምፒሴ ሱኡጋኦ ጌሸንቴ፤ ዒዞኮ ዳር ዘራ ዴኤፖ ዓሶ ጊብፃ ዳቢሸ። 14 ዔያታ ዋቦ ዘር ዘራንዳጉዲ ዔያቶ ማሄሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፤ ጋፒንያይዳ ጊብፃ ዓሶ ቢያ ባኦዚና ዳቢንቴ ፔኤኮ ሙኡዠ ሃሊፃ ሎንሣ ማሢንቴ ዓሶጉዲ ጋኦዲንታንዳ። 15 ጊብፃ ዓጩይዳ ያርጎቸ ማዕቴያ ማንቆ፤ ዔርቲ ዓሶ ማዕቴያ ዔርቲቀ ዓሶ ዓይጎ ባኦዚያ ማዳኒ ዳንዳዑቀሴ።

ጊብፃ ዓጩ ዛሎ ኬኤዚንቴ ሎንሣ

16 ጊብፃ ዓጩ ዳራ ዒጊቸቀና ላኦሊጉዲ ማዓንዳ ዋይ ሙካንዳ፤ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ዔያቶ ማታሳኒ ዋልቆ ፔኤኮ ዳቀ ዋደና ዒጊቸቀና ዔያታ ጎጋይቃንዳ፤ 17 ዪሁዳ ዓጩ ጊብፃ ዳር ዒጊቸቀና ማዓንዳ፤ ዪሁዳ ዓጩኮ ሱንፃ ዔኤሊንታዛታፃ ሚርጌና ዔያታ ዲቃታንዳ፤ ዬይ ያዲ ማዓሢ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ዔያቶ ማታሳኒ ጊኢጌሢ ዔያታ ዔራሢሮኬ። 18 ዬና ዋደና ጊብፃ ዓጩይዳ ዓኦ ደንጎ ካታሞንሢ ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮ ጌሰታንዳ፤ ዒኢካ ናንጋ ዳራ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ሱንፃና ጫኦቃንዳ፤ ዬንሢ ካታሞንሢዳፓ ፔቴዜላ «ባይሰንታ ካታማ» ጌይንቴ ዔኤሊንታንዳ።

19 ዒማና ጊብፃ ዓጩኮ ሳዞይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሚቸ ዒንጎ ቤሲ ኮሸንታንዳ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓጩኮ ዘጳይዳ ዒዛ ሱንሢና ዳኦሶ ሹቸ ደቂንታንዳ። 20 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዕ ያኦዛሢ ጊብፃ ዓጩይዳ ዓኦፃ ማዕፆኮ ዬንሢ ባካ ማላታና ማርካና ማዓንዳ፤ ሃሣ ዒኢካ ናንጋ ዳራ ማታ ዔያቶ ሄላኦና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማኦዳንዳጉዲ ሺኢቃ ዋደና ዔያቶ ዓውሳንዳ ዓሶ ዒ ዔያቶም ደካንዳ፤ ዔያቶኮ ሞርካፓ ዬይ ዔያቶ ዓውሳንዳ። 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፃ ዳርም ፔና ፔጋሲ ዳቀንዳ፤ ዒማና ዔያታ ዒዛኮ ያኦሱም ዔሪ ዒዛም ዚጋንዳ፤ ሚቸ ዒንጎ ዒንጊሢና ማሌ ዒንጊሢያ ዒዛም ዔያታ ሺኢቸንዳ፤ ያኦሱም ዔያታ ናኦቢያ ናኦባንዳ፤ ዬያ ዔያታ ናኦቤ ናኦባቀ ማዲ ኮንሣንዳ። 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፃ ዓሶይዳ ማቶ ዓጋንዳ፤ ጋዓንቴ ማሃ ዒዚ ዔያቶ ዓውሳንዳ፤ ዔያታ ዒዛ ባንሢ ማዕም ዒዚ ዔያቶኮ ሺኢጲፆ ዋይዚ ዓውሳንዳ።

23 ዬና ዋደና ጊብፃና ዓሶኦሬ ዓጩናኮ ባኦኮይዳ ዳልጊ ጎይሢ ኬሰካንዳ፤ ዬንሢ ላምፆ ዓጩንሢኮ ዳራ ሴካ ሃንጋ ዋሊ ዓጩ ጌላያ ማዓንዳ፤ ዬካፓ ላምፆ ዳርኮ ካኦዠ ፔቴ ማዓንዳ። 24 ዬና ዋደና ዒሰራዔኤሌ ጊብፃና ዓሶኦሬ ዓጩና ዋላ ካኦቲ ሃይሣሳ ዓጩ ማዓንዳ፤ ዬንሢ ሃይሣ ዳርካሢ ሳፆ ቢያም ዓንጀ ማዓንዳ። 25 ቢያ ባኮ ዋይሣ

ጎዳ ማዕ ያክዛሂያ፡- «ታ ዳራ ገብፄ ዓሳ፡ ታኣኒ ማገዢ ዓሳኑሬ ዓሳ፡ ታ ደኑሬ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዓገጂንቴያ ማዑቀቴ» ጋዓገዳኔ።

20

ካሎ ሃንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሂኮ ማላቶ ማዕያ

1 ዓሳኦሬ ካኣተ ማዕ ሳርጎኦኔ ዓይህም ዲዛኮ ያሎ ዓሳ ዓይህሂ ፒሊሰፄኤሜ ካታም ማዕዞ ዓሳኦኤ ያሌኔ፤ 2 ዓማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓምፄ ናኣዚ ዲሲያሴ፡- «ኔኤኮ ዲርዘና ሲዮ ማኣዓሂና ኬሲ ቶኪ ጉሪ ሃንቴ» ጌዒ ዓይህኔ። ዩያሮ ቃኣሎም ዓይህንቴሂና ካሎ፡ ገንህ ሃህ ቶኪ ጉሪ ዒ ሃንቴ። 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታኣም ማዳሂ ዲሲያሴ ካሎ፡ ሃህ ቶኪ ጉሪ ሃይህ ሌዔ ጉቤ ገብፄና ዲቶጲያ ዓጮናይዳ ሄላንዳ ባኮኮ ማላታ ማዕ ሃንቴሂጉዲ፡ 4 ዓሳኦሬ ካኣተ ዩንሂ ላምዖ ዓጮንሂዳፓ ዲዒ ዔኬ ዓሳ፡ ዳጌሂንታ ጋርቾንታ ገብፄ ዓጮኮ ዳውሲንቴ ማዓንዳጉዲ ዑሂ ካሎ ሃህ ቶኪ ጉሪያ ሃንቴሲ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ። 5 ጉሙርቁዖ ዲቶጲያይዳ ጌህዘንሂና ገብፄይዳ ጌኤቁንቴ ሄርሺንታዘንሂ ሲያ ካራ ዔያቶኮ ባይቁም ዳውሲንታንዳኔ። 6 ዩኖ ዖዶና ባዘ ዓጮ ናንጋ ዓሳ፡- ኦና ዓሳኦሬ ካኣተዳፓ ዳቁሻንዳኔ ጌዒ ኦ ጉሙርቁ፡ ዔያቶ ባንሂያ ዶጬ፣ ዓጮ ዖዖይቴቴያ ሂንዳ ዛጉቀቴ! ኦኤኒ ዓካሪ ዖይቴ ቶላንዳይ? ጋዓገዳኔ» ጌዔኔ።

21

ባብሎኔ ሎኦማንዳ ጎይያ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌሂ

1 ሃይ ባብሎኔ ዛሎ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ቃኣላኬ፤ ዓጮኮ ደኣሎ ባንፃፓ ሙካ ዓልጎ ዠባራ ቢያ ባኣዚ ፒፂ ዔኪ ዓኣዳሂጉዲ ዲጊቻያ ማዕ ያልዚ ዓሲ ፔቴ ዳውላዳ ዓጪፓ ሙካንዳኔ። 2 ዲጊቻያ ማዕ፡ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ታኣም ጰዳኔ፤ ዩይያ ፔቴይ ባጋሂ ዓኣሂ ዓንጋንዳኔ፤ ፑርቴሳሂ ፑርቴሳንዳኔ፤ ቡራሂያ ቡራንዳኔ።

ዔኤላሚ ዓጪ ዓሲዮቴ! ያላኒ ኬሰኩቀቴ፤ ሜዶኔ ዓጪ ዓሲዮቴ! ካታም ማንጉቀቴ፤ ባብሎኔ ዔኪ ሙኬ ፑርቶ ባኮ ያኦሲ ባይዛንዳኔ።

3 ዩያሮ ዑፃ ታኣኮ ሃርገንቴኔ፤ ሾይሂ ዓርቁ ላኣለጉዲያ ታና ሜታሴኔ፤ ታኣኒ ወይዛ ባኮና ዲቃቴኔ፤ ሃህ ታ ዛጋ ባኮና ካራ ታኣም ባይቁኔ። 4 ታና ዲቃህኔ፤ ዲጊቻማፓ ዔቁያና ታ ጎጋይቃኔ፤ ሳዓ ታኣም ዑኬና ዓማንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ጋዓገቴ ዩይያ ታና ሚርጌ ዲጊቻያ ማዕኔ።

5 ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌም ታ ዛጌ ባካ ያዲኬ፡- ሾኦቹም ሙኡዚ ገኣጊንቴኔ፤ ዳዖንዶ ዜዲያ ሂኢሂንቴኔ፤ ዩይ ዓሳ ሃጊ ሙዒ ዑሸካ ጎይህ ዓኣንቴ፡ «ዒንሂ ያሎ ዓሳ ሱኡጋ! ገቲም ዒንሂኮ ዑጪ ገኣጊሹቀቴ!» ጋዓ ዓይህሂ ማሊንቴባኣንቴ ዔያቶም ኬኤዚንቴኔ።

6 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ዓኣዳ፤ ዔቦ ቢያ ዛጊ ዛጊ ዔሪ ኔኤም ኬኤዛንዳ ዓሲ ጌሂ። 7 ፓራሂ ቶጋ ያሎ ዓሳ ወኣፃ ማዒ ማዒ ቶጋኣና፡

ሃህ ሃርና ጋኣላሂና ቶጋ ዓሳዎ ቢያ ኮሺ ዔያቶ ዒ ዛጎንጎ!» ጌዔኔ።

8 ካፒያ ካፓሂያ፡- «ታ ጎዳሂዮ! ታኣኒ ታኣኮ ሴኤሎይዳ ዳዒ ዋንቴና ሮኦሪና ካፒሂዳኬ። 9 ወኣፃ ማዒ ማዒ ፓራሂ ቶጋ ያሎ ዓሳ ማሊብኣንቴ ሙካንዳኔ» ጌዒ ዒላቴኔ፤ ገንህ ዒዚ፡- «ሃይሾ ባብሎኔ ዶዔኔ! ዔያቶም ዓሳ ዚጋ ሜሌ ያኣዛ ቢያ ሜቁ ሜቁ ጋፔኔ!» ጋዓ ሃይሴ ወይዚሳኔ።

10 ታኣኮ ዳሪዮ ዲሰራዔኤሌ! ዘርጋሂ ቆይዶይዳ ሺርከንታሂጉዲ ዒንሂያ ሺርከንቴኔ፤ ሃሂ ጋዓንቴ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሂፓ ታኣኒ ወይዜ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ዒንሂም ታ ኬኤዛኔ።

ዔዶኦሚ ዛሎ ኬኤዚንቴ ቃኣላ

11 ዔዶኦሚ ዓጮ ዛሎ ኬኤዚንቴ ቃኣላ ያዲኬ፤ ፔቴ ዓሲ ዔዶኦሚፓ ታና ዔኤላዮ፡- «ካፒያ ካፓሂዮ! ሳዓ ዳሚሂ ዓይዲ ካራንዳይ? ዳሚ ካራኒ ወማጉዳ ወዳ ዓቴታቴያ ታኣም ኬኤዜ» ጋዓኔ።

12 ካፒያ ካፓሂያ ማሃዮ፡- «ሳዓ ካራኒ ዑኬኔ፤ ጋዓንቴ ገንህ ዳሚንዳኔ፤ ላሚ ዒንሂ ያኦጪ ዔራኒ ኮዔታቴ ገንህ ማዒ ሙኬ» ጌዔኔ።

ዓሪቦ ዓጮ ዛሎ ኬኤዚንቴ ቃኣላ

13 ዓሪቦ ዓጮ ዛሎ ኬኤዚንቴ ቃኣላ ያዲኬ፤ ዒንሂኮ ዔቦ ጫኣና ጋኣላሂና ወላ ዓሪቦ ዳውሎይዳ ዲንኪ ዴዓ ዴዶኔ ዴሬዎቴ፤ 14 ዴኤቢንቴ ዒንሂ ባንሂ ሙካሂም ቢያ ወኣሂ ዒንጉቀቴ፤ ዒንሂ ቴኤማ ዳሪዮቴ ዒፂ ዳኪንታዘንሂም ሙኡዚ ዒንጉቀቴ። 15 ዴራ ቢያ ወዳ ጩንቾ ዓፓራፓ፡ ዔያቶ ዲካኒ ዓኣሂንቴ ዓኣ ሂኢዦና ፑርቶ ያሎናፓ ቶላኒ ዔያታ ዓኣሺንታኔ።

16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ማዶ ማዳ ዓሲኮ ማዳኒ ጌሰቶና ኬላ ጋፓሂጉዲ ፔቴ ለዔይዳ ቁዳሬ ዓሳኮ ቦንቻ ጋፓንዳኔ። 17 ቁዳሬ ዓጮኮ ሂኢዦና ያላ ዔርቴ ዓሳፓ ዓታንዳዘንሂ ዳካኬ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሂ ሃያ ኬኤዜኔ» ጌዔኔ።

22

ዩሩሳሌማ ዛሎ ኬኤዚንቴ ሎንሃ

1 «የኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ደኣጮ» ጌይንታ ቤዛ ዛሎ ኬኤዚንቴ ቃኣላ ያዲኬ፤ ዒንሂ ፔቴ ፔቴሂ ማኣርኮ ዑፃ ዓኣ ዴጌ ቤዘይዳ ኬሰኪ ዴዔሂ ዓይጌ ወይቴምዳይ? 2 ዣሎና ዒላቴና ኩሜያ፡ ወዛዳ ዓሳኣ ኮርጋ ካታሚላ ሃና ኔ! ኔኤኮ ሃይቁ ዓሳ ጩንቾ ዓፓሮና ገንህ ሃህ ያልዚና ሃይቁያቀሎ።

3 ሱኡጋ ኔኤኮ ጉቤ ፔቴይዳ ጳሽኪ ፑኔኔ፡ ፔቴ ሂኢሺታዖ ዲኩወ ጳዦይዳ ዓኣዖ ዳዒንቴኔ፤ ዋርካ ሃጊ ሃኬ ዓኣንቴ ፑኔ ዓሳ ቢያ ዳዲንቴ ፔቴይዳ ቴኡቴኔ። 4 ታኣኮ ሃይቁ ዳርሮ ዒናፓ ሜቁ ታኣኒ ዩኤካንዳጉዲ ታና ሃሹቀቴ፤ ደዲሺፖቴ። 5 ዩኖ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ደኣጮሎይዳ፡- ሜታዲሂ፡ ሄርቁንቴ ወርቁሂ፡ ዲቃቴሂ ወዳ ማዕኔ፤ ዩይ ቢያ ኦ ገዳ ኩማንዳጉዲ ዓይህሂ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ማዕ ያኣዛሂኬ፤ ኦኡኮ ካታዋኮ ኬኤሎ ዲራ

ሻሂንቲ ደዴኔ፤ ማአዶ ዳንቃኒ ዲላቲንታ ዲላታ ዲኮ ሄላንዳኦና ማአማኔ።

6 ዲላአማ ዓጮ ፖኦሊሳ ፓራሢ ጎቻ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሢ ቶጊ ቆኦሲና ሂኢሺያ ዓርቁ ሙኬኔ፤ ሃሃ ቁኢሬ ዓጮ ፖኦሊሳ ገቲሞ ፔኤኮ ገኢጊሼኔ። 7 ዪሁዳ ዓጮኮ ኮዥ ዶኦጫ ሳርጌሎ ያይቶና ኩሚኔ፤ ፓራሢ ቶጊ ዓሳኦ ዩሩሳላሜ ኬኤሎ ዲሮኮ ሆታ ዔቁኔ። 8 ዪሁዳ ዓሳኮ ዋርዲዮ ቤዛ ቢያ ደዲ ባይቁኔ፤ ዬኖ ዋዶና ያሎ ሚሆ ጌሃ ማኦርይዳ ቡኩሲንቲ ያሎ ዓንጋሞ ዲንሢ ዔኬኔ። 9 ደውቴ ካታማ ደዴም ቦካ ሚርጌሢ ዲንሢ ዛጌኔ፤ ደኦሎ ዛሎ ቦቆሎ ዋኦም ዲንሢ ደይሢ። 10 ዲንሢ ዩሩሳላሜይዳ ዓኦ ማኦር ቢያ ሃንቲ ሃንቲ ፓይዳኔ፤ ኬኤሎ ዲያም ዓካሳኒ ፔቴ ፔቴ ማኦር ዲንሢ ሻሂኔ። 11 ቤርታኦ ቦቆላፓ ዋታ ዋኦ ደይሢ፤ ላምዶ ዲያኮ ባኦካ ዔቴ ቦኦኪ ዲንሢ ኮሼኔ፤ ጋዓንቲ ዬያ ቢያ ማዳሢ ዲንሢ ዛገባኦ፤ ዬይ ባካ ማዳንታንዳጉዲ ቤርታዲ ቱኬሢ ያኦሲ ማዳሢ ዲንሢ ጳቂሲባኦ።

12 ዬኖ ዋዶና ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዳ ያኦዛሢ ቶኦኮ ዲንሢኮ ዲንሢ ጉኤሊንቲ፤ ገንሢ ሃሃ ሲዬፓቲሌያ ማይንቲ ያንዳጉዲና ዩኤካንዳጉዲ ዲንሢ ዲ ዔኤሌኔ፤ 13 ዲንሢ ዲዛኮ ዔኤሊያ ዔኮንደሢ ሃሺ ቦንቾ ኬሊ ሚንሢ፤ ሙዶንዶ ማራይና ጌማይና ዲንሢ ሹኬኔ፤ ዋይኖ ዑዥዋ ዲንሢ ዑሽኩ። «ዚር ኦኤኒ ሃይቃንዳኔ፤ ዬያር ሃኖ ኦ ሙይ ዑሽኩም!» ዲንሢ ጌዔኔ።

14 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ፡- «ዔያታ ሽምፔና ዓኦንቲ ሃይ ፑርቶ ዳቢንታ ዔያቶም ዓቶም ጌይንታዓኬ፤ ታኦኒ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ሃያ ኬኤዜኔ» ታኦም ጌዔኔ።

ሼቢና ጎሥሢም ኬኤዚንቲ ቃኦላ

15 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ካኦቲኮ ካኦቲሞ ማኦርይዳ ዓሶ ሙዶ ሙኦዛሢ ማዲ ዶኦሪንቲ ሼቢና ባንሢ ዓኦዲጋፓ ሂዚ ዲዛም ጌዔ ታኦም ጌኤኔ፡- 16 «ዔኤዛይ ሼቢና! ጌማይይዳ ኔኤኮ ዲኤፖ ዔቶ ላሎ ቆኦቁ ኔ ማዣኒ ያኦኒ ኔኤም ቢታንቶ ዲንጌይ! 17 ታኦኒ ዋልቁና ዓኦ ዓሲኬ» ኔ ጋዓያ ናንዳኔ፤ ጋዓንቲ ያኦሲ ኔና ፔ ኩሙና ጩኤጲ ዓርቁ ዔኪ ኬኤራንዳኔ። 18 ኔኤኒ ሃይቃንዳ ቤዛንታ ኔኤኮ ሳርጌሎ ያይታኦ ዔቁ ዓታንዳ ቤዛ ኩዋሴጉዲ ሙሊ ዔኪ ዳልጎ ቦኦላ ኔና ዲ ኬኤራንዳኔ፤ ኔኤኒ ኔ ጎዳሢም ዳውሲንቲ ማዓንዳኔ። 19 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ዓኦ ቢታንታፓ ኔና ኬይሳንዳኔ፤ ማዳፓኦ ኔና ዲ ዳውሳንዳኔ።

20 «ዬኖ ዋዶና ታኦኮ ማዳሢ ሂልቁያ ናኦዚ፤ ዔኤሊያቁሚ ታ ዔኤሊሳንዳኔ፤ 21 ኔኤኮ ዓኦ ቦንቾ ማኦሳሢ ዲዛ ታ ማይሳንዳኔ፤ ኔኤኮ ቱኮ ባኮም ዲዛም ታ ዲንጋንዳኔ፤ ኔኤኮ ዓኦ ቢታንቶ ቢያ ዲዛም ታ ዲንጋንዳኔ፤ ዲዚ ዪሁዳና ዩሩሳላሜይዳ ናንጋ ዴሮኮ ዓዶ ማዓንዳኔ። 22 ደውቴ ማኦርኮ ቡሎ ቁልፖ ታ ዲዛም ዲንጋንዳኔ፤ ዲዚ ቡላሢ ዋዳኒ፤ ዲዚ ዋዳሢያ ቡላኒ ዳንዳዓይ ባኦያ ማዓንዳኔ። 23 ታኦኒ ዲዛ ማኦሪኮ ጉሙርቁንታ ቱርቱሪ ማሂ ደቃንዳኔ፤ ዲዛኮ ማኦር ዓሶም ቢያ ቦንቾ ዲ ማዓንዳኔ።

24 «ጋዓንቲ ዲዛኮ ዑኬ ዲጊኖና ሃካያ ማዔ ዲጊና ቢያ ዲዛም ዴኤሢ ባሲ ማዓንዳኔ፤ ሲኢኔፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ያቲ ሄላንዳኦና ዓኦ ማኦር ሚሆ ቢያ ዳንኮይዳ ሱያሢጉዲ ዔያታ ዲዛ ዑፃ ሱዲንታንዳኔ። 25 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ፡- ሃይ ባካ ቢያ ማዳንቲ ኩማ ዋዶና ደዶ ሚሆ ሱያ ዳንካ ሹኦሊንቲ ኬዳንዳኔ፤ ዳንኮይዳ ሱዲንቲ ዓኦ ሚሃ ቢያ ኬዲ ሃይቃንዳኔ።» ሃያ ኬኤዜሢ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኔ።

23

ዲኢርሴ ካታሞ ዛሎ ኬኤዚንቲ ሎንሃ

1 ዲኢርሴ ካታሞ ዛሎ ኬኤዚንቲ ሎንሃ ያዲኬ፤ ዲኢርሴ ደዲ ባይቁሢ፤ ማኦሪንታ ዋኦኦ ካኦሚላ ዔቃ ቤሲያ ባኦያ ማዳሢ ዲንሢ ቱርሴሴ ዓጮ ዋኦኦ ካኦሚላ ዲላቲቱ፤ ቆጶርሴ ዓጮፓ ኬኤዚንቲ ሃይሳ ዬያከ። 2 ዲንሢ ዋኦኦ ዑፃ ሃንታ ዓሳ ያርጎቼ ዓሳ! ዋኦኦ ሳዛ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ፤ ሲኢዶና ዓጮ ኮርሞ ዓሳ ዚቲ ጎዑዋቴ! 3 ገብፃ ዓጮይዳ ጎሽከንታ ሃኦካ ዴኤፖ ባዛ ባንዶና ሙኪ ዲኢርሴ ካታሞም ሚርጌ ሚኢሽ ጴዳሳያከ፤ ዬያር ዲኢርሴ ሚርጌ ዓጮኮ ቦኦካ ቤሲ ማዔኔ። 4 ባዛ፡- «ታኦኒ ኔና ባኒ ሹይባኦ፤ ዓቲንቁንታ ሙዲር ናይንታኦ ታኦኒ ዲቲባኦ።» ጌዔሢ፤ ኔኤኒ ሲኢዶና ካታሚሎ! ኔኤኒ ባዛ ዓጮ ማዣንቲ ዋርዲዬሌ ቦርሲንቲ።

5 ዲኢርሴ ደዲ ባይቁሢ ገብፃ ዓሳ ዋይዜ ዋዶና ዲቃቲ ካራ ባይቃንዳኔ።

6 ዲንሢ ባዛ ዓጮ ናንጋ ዴራ! ዲላቲ ዩኤኪ ዩኤኪ ቱርሴሴ ፒንቁዋቴ። 7 ሚርጌ ዋዶኮ ቤርታ ማዣንቲ ካታሚላ፤ ዴራ ዲዛኮ ሃኬ ዓጮ ዓኦዲ ማዣ ናንጋኒ ዳንዳዔ፤ ዋዛንታ ኮሹሞንታ ዓኦ ካታማ ማዲ ናንጌዛ ሃማይዲ ዓቲያ? 8 ቦንቾር ቶኦካ ዓሳ ባኮ ዓጊሳ ካታሚሎ፤ ዔቦ ሻንቻ ዓሶና ሻንቃ ኮርሞ ዓሳ ዲዛኮ ሱኡጎ ማዔ ዲኢርሴይዳ ሃይ ቢያ ማዓንዳጉዲ ማሊ ቱኬሢ ያናዳይ? 9 ሃያ ማሊ ቱኬሢ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳከ፤ ዲዚ ሃያ ማሊ ቱኬሢ ዔያታ ማዳ ባኮና ያቶርሙሞ ሃሻንዳጉዲ ማሃኒና ቦንቾንቲ ዓሶም ዳውሲሳኒ ጌዳከ።

10 ዲንሢ ቱርሴሴ ዴራ! ሃካፓ ሴካ ዲንሢ ቃዛ ባኦዚ ባኦሢር ዓባዬ ዋርጉዲ ሳዎ ኔኤኮ ቢያ ባይዚ ዴዔ። 11 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ካኦቶ ዲቃሢ ዲቃሢ ዴንዲ ባዛኮ ሱኮ ሃሌኔ፤ ካኦናኔ ዓጮይዳ ዓኦ ዋርዲዮ ቤዛ ሻሂንታንዳጉዲ ዲ ዳይሢ። 12 «ኔኤኒ ሃና ሲዶና ካታሚሎ! ኔኤኮ ዋዛ ለዓ ጋፔኔ፤ ዴራ ኔኤኮ ሄርቁንቲ ዋርቃኔ፤ ቆጶርሴ ዓጮ ፑኒ ቶሌታቶም ዲኢካ ኮሺ ኔ ናንጋዓከ» ጌዔኔ።

13 ባብሎኔ ዓሶ ሳዎ ዛጉዋቴ፤ ዴራ ቢያ ፓሁዋያ ማዲ ዓቲኔ፤ ዓሶኦሪ ዓሳ ሳዔሎ ካይዚ ቦዎ ያካ ቤሲ ማሄኔ፤ ዲዛኮ ዋርዲያሢ ደይሲ ሳዔሎ ደዔ ቦኪ ኩሊንቲያ ማሂ፤ ፔኤኮ ዋርዲዮ ዲኢካ ኮሼኔ።

14 ዲንሢ ባዛ ዑፃ ሃንታ ቱርሴሴ ዓጮ ዋኦኦ ካኦሚላ! ዲንሢኮ ዋርዲዮ ቤዛ ሻሂንቲሢር ዲላቲ ዩኤኩዋቴ!

15 ዲ.ሲ.ሲ. ዓጩ ለንካይታሚ ለዓጉዳያ ዋለንቲናንጋንዳ ዋዴ ሙካንዳኔ፤ ዩይያ ፔቲካኦታ ዋይህ ለዓጉዳይ፤ ዩንህ ለዓ ዓኣዲሰካፓ ዲ.ሲ.ሲ. ዓጩ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣለጉዳ. ቶሴና ሂዚ ጌይ ጌሰቲንታያ ማዓንዳኔ፤

16 ኔኤኒ ሃና ዋለንቲ፣ ዘኣዛ ኮኦማ ላኣለጉ ፔቲ ሻዦና ዴንህ ጎኦሎ ካታዎይዳ ዋርቁ ዋርቁ ሸሬ!

ኔና ዔያታ ጸቂህንዳጉዳ ኮሺ ዑኡሲ ዋይዚሲ፤

ሚርጌ ዓይኩዋዋ ዓይናዳ።

17 ለንካይታሚ ለዓጉ ጊንግፓ ያኦሲ ዲ.ሲ.ሲ. ዓጩ ሚና ቤርታኦ ማዶ ባንህ ማሃንዳኔ፤ ሳይይዳ ዓኣ ካኣቶና ቢያ ዓዛ ዘኣዛ ኮኦማ ማዓንዳኔ።

18 ዓዛ ኮርሞና ዴንቃ ሚኦሻ ቢያ ያኦሲ ሞ ዴማዴያ ማዓንዳኔ፤ ፔኤም ዓዛ ጌሡዋዎ ያኦሲ ኮ ማዶ ዓሶም ኮይሳ ሙኡዚና ኮሺ ማኣዎዎ ሻንቆያ ማሃንዳኔ።

24

ያኦሲ ሳይይዳ ማቶ ዓጋንዳያ ማዓዶ

1 ዓካሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳዎ ሻሂ ጉሪ ማሃንዳኔ፤ ዩያ ሳዎኮ ጊቶ ላኣሚ ዴርዋ ዓ ላኣላንዳኔ፤ 2 ቁኤሶንታ ዴርንታ፣ ማዶ ዓሶንታ ዔያቶ ዋይህ ዓሶንታ፣ ማኦር ዓንድንታ ዓዛ ሞ ማዳዘንታ፣ ሻንቃ ዓሶንታ ሻንቃ ዓሶንታ፣ ታልዔሳ ዓሶንታ ታልዓ ዓሶንታ፣ ጋሎ ጨገሳህንታ ጨጋህንታ ቢያ ፔቲ ማዓንዳኔ። 3 ሳዓ ቡሪንቲ ጉሪ ማዓ ዓታንዳኔ፤ ሃይ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ቃኣላ ማዔህረ ማዳንቲ ኩማንዳኔ።

4 ሳዓ ሚርጌና ሚሊ ዓኣዔ ባካ ቢያ ሹላንዳኔ፤ ዓጩኮ ዴኤፖ ዓሳኣ ላባንዳኔ። 5 ዓሳ ዋሳ ካቶዎ ሃሺያና፣ ዴምቦኮዎ ዑህ ዓኣዲያና፣ ያኦሲኮ ናንጊና ናንጋ ጨኣቁዋዎ ሻሂያና ሳዎ ዓኣሲኤ።

6 ዩይ ጋዳማ ሳዎ ባይዘንዳኔ፤ ዴሪ ዳቤ ዳቢንቶና ኮይሳ ማቶ ዔካንዳኔ፤ ዩያር ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ ባይቃንዳኔ፤ ዓታንዳዘንህ ዳካኬ። 7 ዎይኖ ሚፃ ሚሌኔ፣ ዎይኖ ዑዛኣ ዳኬኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ዩያና ዎዛዳ ዓሳ ቢያ ሃህ ያያያ ማዔኔ፤ 8 ዎዛሳ ዲንካህንታ ኮያንታ ታምቡርኮ ዑኡዛ ባይቁኔ፤

ቦንቾ ኬሊ ቦንቾህያ ቢያ ጋፔኔ። 9 ዎይኖ ዑዦ ዑሽኪ ዑሽኪ ኮርጊ ዎዛዲህ ባኣሲ፤ ማሃ ዑዦ ዑሽካህሃ ጨንቃያ ማዔኔ። 10 ሻሂንቲ ካታሚላ ጉሪ ማዔኔ፤ ዓይሳ ዓሲያ ጌሉዋጉዳ ማኦርኮ ካራ ቢያ ዎዳንቲ። 11 ላሚ ማይ ዎይኖ ዑዦ ጸዲንዲዎህረ ዓሳ ቡኪንታ ጸኣካ ጸኣካ «ዎይኔ ዑሹዮ!» ጌዒ ጌዒ ዓላታንዳኔ፤ ዎዛና ናንጊያ ባይቁኔ፤ ዎዛ ጎዎ ባኣዚ ሳይይዳ ጸዲዋሴ።

12 ካታሚላ ዴዔ ቦኮኮ ናቲ ማዔኔ፤ ካራ ዓዛኮ ማቁ ማቁ ጋፔኔ። 13 ዛይቶ ሪሚቶ ሚያ ዓኣፓ ዑፃፓ ቢያ ማንፃንቲ፣ ሃህ ዎይናኣ ሶያፓ ቲቁንቲሰካፓ ቃኣሉሚ ዓታህጉዳ ዓጩ ካኣቶ ቢያይዳ ሃላንዳ ባካ ያዲኬ።

14 ባይሲንታፓ ዓቲዘንህ ዎዛና ሃላሻንዳኔ፤ ዓባ ጌላ ባንፃፓኣ ያኦሲኮ ዴኤፑዎ ዔያታ ኬኤዛኔ።

15 ዩያር ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ቦንቾ ዓንጉዋቲ፤ ዎኣዎ ሳዛ ዓኣ ዓጩይዳ ዓኣ

ዓሳ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህኮ ሱንፃ ዴግ ዴጊዲዋቲ። 16 «ዲላህም ቦንቾ ማዎንጎ» ጋዓ ያኦሲ ቦንቾ ዓይኩዋ ዓጩኮ ጋፓፓ ዋይዚንታኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ፣ «ኮሺ ያኣፒ ኪርዔያታህረ ታና ባይዔ፤ ዎይዘ ዓዳ ዓሳ ዓሚና ዴዴኔ፤ ዩያ ማዲያና ዑህ ዓኣዴ ዔያታ ፑርቲ ፑርቲ ዴንዳኔ።» 17 ዓንህ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ! ታኣም ዋይዘዋቲ! ዲቃቲህንታ ዔቲንታ ሃህ ፒርንታ ዓንህ ካፒ ዓኣኔ። 18 ዲቃህ ዑኡዛፓ ዓኣሺንታህ ቦኣኪንቲ ዔቶይዳ ሎኦማንዳኔ፤ ዩያ ዔቶይዳፓ ጸሊ ቶላኒ ማላህ ፒራህዳ ዓዲንታንዳኔ፤ ጨሪንጫፓ ዴዲ ዒርዚ ዋርቃህረ ሳዎኮዎ ማዦንታ ዓጊፃኔ። 19 ሳዓ ጋፒ ዓጊፃኔ፤ ዴርዒያ ፓቁንቲ። 20 ሳዓ ዓዳ ማህንቲ ዓሲጉዳ ጋኣዲንታኔ፤ ዓልሳ ዠባሬ ሃዔ ወዲጉዳ ዓጊፃኔ፤ ጎም ኬዳ ዒዘ ዴኤፃህረ ሎኦማንዳኔ፤ ዩካፓ ዔቃኒያ ዳንዳዑዋሴ።

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩኖ ዎዶና ጨሪንጫ ዎልቆና ዓኣዘንህዳ፣ ዴማ ሳይይዳ ዓኣ ካኣቶይዳ ዓኣ ቤዛ ዓኣንቲ ማቶ ዓጋንዳኔ። 22 ዔቲይዳ ቲኡቲ ዓሲጉዳ ፔቲ ቲኡሲ ማኣሪዳ ዔያታ ዓርህንታንዳኔ፤ ካራ ዔያቶ ዑፃ ዎዳንቲ ሚርጌ ኬሊ ዴዔሰካፓ ዎጌም ዔያታ ሺኢካንዳኔ። 23 ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳ ጸዮኔ ዴኮና ዩሩሳላሚናይዳ ካኣታዳም ዓጩ ጨማ ቦንቾ ዓዛኮ ዛጋንዳኔ፤ ዩያር ዓጊና ሴልቁንታንዳኔ፤ ዓባኣ ቦርሲንታንዳኔ።

25

ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ጋላታ ዓይኩዋ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ! ኔኤኒ ታ ያኣዛህኬ፤ ታኣኒ ኔና ዴግ ዴጊዳኔ፤ ኔኤኮ ሱንፃ ታኣኒ ጋላታኔ፤

ኔኤኒ ኮሺ ዲቃህ ዓኪ ማዶ ማዴኔ፤ ሚናኣፓ ዓርቃዎ ኔኤኒ ማሌ ባኮ ቢያ ሃይማ ፓጩኔ ጌይሱዋ ጉሙርሳ ጎይህና ኔ ማዴኔ።

2 ካታማ ሻሂንቲ ጉሪ ማዓንዳጉዳ ኔ ማሄኔ፤ ዔያቶኮ ዋሪዲዮ ቤዘዎ ኔኤኒ ሻሄኔ፤ ኔኤኮ ሞርካ ማዦ ካኣቲዎ ማኣራ ባዓ ማዒ ዓቲኔ፤

ማይ ናንጊና ላሚ ጊንህ ማዦንታዓኬ።

3 ዴኤፖ ካኣቶ ዴራ ኔና ቦንቾንዳኔ፤ ሄርቁ ዎይህ ካኣቶ ካታዎይዳ ናንጋዘንህ ቢያ ኔና ዓጊጫንዳኔ።

4 ማንቆ ዓሶና ሚታዴዘንህናም ዔያቶኮ ሚታህ ዎዶና ፑኒ ቶሎ ቤሲ ኔ ማዔኔ፤

ዓልጋህ ዠባራ ዔኪ ዓኣዲዋጉዳ ቃዛ ጎንጃ ዓባ ሩኡጾር ዴማ ዴዎ ሺቢ ኔኤኒ ዔያቶም ማዔኔ፤

ሄርቁ ዎይህ ዓሶኮ ጎሪንታ ባርጊ ዒርዚ ዠኢፓ ኮጩ ሂዓህጉዳያኬ።

5 ዔያታ ያጎህ ቤሲዳ ዓኣ ዑሱሚጉዳኬ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ፃንጎ ዓሶኮ ሄርሺንቶ ዚቲዳኔ፤

ዓቢ ያይዲ ሻኣሬ ሺቤም ሺማህጉዳ ፑርቶ ዓሶኮ ኮፃ ያዲ ዚቲ ጋዓንዳኔ።

ያኦሲ ጊኢጊሻ ዴኤፒ ሙኡዚ

23:18 23:18 ሂዚ. 26:1—28:19፤ ዒዮ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:9-10፤ ዛካ. 9:1-4፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14።

6 ቢያ ባኮ ወይሆ ጎዳ ሃኖ ደኑኔ ደኑይዳ
 ዓጮ ዳርሞ ቢያ ዳኤፒ ሙኡዚ ገኢጊሻንዳኔ፤ ዬያ
 ሙዖ ቤዛ ደኑሪንቴ ወይኔ ዑሽንታ ፓጫ ባኦዚ
 ባኦ ሙኡዚ ገኢጊሻንዳኔ። 7 ሃኖ ደኑኤሎይዳ ዳር
 ቢያ ጎኑቦ ዓፒላጉዲ ካንቄ ያዩዖ ዒ ሺኢሻንዳኔ።
 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቢኮ ዋልቆ ናንጊና
 ባይዛንዳኔ! ዓሶ ቢያኮ ዓኢፓፓ ዓቢዖ ዑጫንዳኔ፤
 ዒዛኮ ዓጊና ዓጮ ቢያይዳ ዳውሲንቴ ዳውሲንቶ
 ዒዚ ሺኢሻንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ከኤዜኔ።
 9 ዬይ ማዲንቲ ኩማ ወደና ዒዛኮ ዳራ
 ቢያ፡ «ሃይሾ ዒዚ ኦኡኮ ያኦዛሂኬ፤ ዒዛ ኦ
 ጉሙርቁሂሮ ዒዚ ኦና ዓውሴኔ፤ ዒዚ ናንጊና
 ናንጋ ጎዳከ፡ ኦ ዒዛ ጉሙርቁኔ፤ ዒዚ ኦና
 ዓውሴሂሮ ኦኡኒ ዋዛደሞ!» ጋዓንዳኔ።

ያኦሲ ሞዓኦቤ ዓጮይዳ ማቶ ዓጋንዳሂ

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ደኑኔ ደኑ
 ካፓንዳኔ፤ ሞዓኦቤ ዳራ ፑቃ ቶርጶና ዋላ
 ሄርቁንታሂጉዲ ሄርቁንታንዳኔ። 11 ፀብ ፀብ ዓሲ
 ኩጮ ፔኤኮ ዋኦሊንሂሂጉዲ ያኦሲ ዓይዳኮ
 ያቶርሙሞሮ ዓይዳኮ ዳውሲሳንዳሂሮ ኩጫ
 ዓይዳኮ ደጪ ላባንዳኔ። 12 ሞዓኦቤ ዓጮኮ
 ዋርዲያ ዳኤፖ ሹጮ ከልቁ ዲርቆናሂና ዋላ
 ሻሂንታንዳኔ፤ ዬይ ማቁ ማቁ ሳዖ ሲላሎይዳ
 ከዳንዳኔ።

26

ባሽሂ ዓይኑሞ

1 ዬኖ ወደና ዪሁዳ ዓጮይዳ ሃካፓ ዳማ ዓኦ
 ዓይኑማ ዓይናዲንታንዳኔ፡-
 ኦኡኮ ደዲ ካፓማ ዓኦኔ፤
 ከኤሌ ዲሂና ዋርዲያና ማዒ ኦ ያኦዛሂ ኦና
 ካፓኔ።
 2 ጉሙርቁሂና ደዳ፡ ደሎ ማዔ ዳራ ጌላንዳጉዲ
 ካፓማሎኮ ካሮ ቡሊ ሃሹዋቴ።
 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ጉሙርቁ ኔ ጊዳ
 ጌኤቁንቴ ዓሶሞ
 ኩሙሂ ኮሹሞ ዒንጊ ኔ ዓይዳኮ ካፓኔ።
 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁ ናንጉዋቴ፤
 ዒዚ ኦኡኮ ናንጊና ደደ ላላሂኬ።
 5 ዒዚ ያቶርቃ ዓሶ ዳውሲሳኔ፤
 ዳግ ዳጊ ጌዔ ካፓማሎሞ ሻሂኔ፤
 ሳዖ ሲላሎይዳ ዓከ ዒ ከኤራኔ።
 6 ሄርቁንቲ ናንጌ ዓሳ ዒዛይዳና ሃንታንዳኔ፤
 ማንቆ ዓሳኦ ፔ ቶኮና ዒዛ ሄርቃንዳኔ።
 7 ደሎ ዓሶኮ ጎይፃ ፒዜኮ፤
 ኔኤኒ ፒዜ ማዔሂዮ! ደሎ ዓሶኮ ጎይፃ ኔ
 ፒዜሳኔ።
 8 ያኦሲዮ ዋጎ ኔኤኮ ኦ ካፒ ካፒ ሃጊ ማዓ ዋዛ ኔጊዳ
 ኦ ጌሂኔ፤
 ኦኡኮ ዒና ማላሂ ኔኤኮ ሱንፃ ከሰከ
 ቦንቹንታንዳጉዲኬ።
 9 ኔኤኒ ሳይዳ ፒዜ ዋጎ ዋጋኦና
 ዓጮ ዳራ ጎኑሞ ዓራንዳኔ፤
 ታኦኮ ሹሞፓሂ ዋኦንቶና ኔና ጳቁሂኔ፤
 ታኦኮ ጋሮ ዓያና ኔና ኮዓኔ።
 10 ፑርቶ ዓሳ ኔ ዓይዳኮ ኮሺ ባኦዚ ማዳቴታዖ

ኮሺ ማዲሂ ዓይዳኮ ዓራ ዓራዋሴ፤
 ሃያ ደሎማ ኩማ ሳይዳኮ ዓኦዳኮ
 ፑርቱሞ ማዲሂዳፓ ጊንሂሞ ጎዑዋሴ፤
 ሃሂ ኔኤኮ ዳኤፑሞዋ ዓይዳኮ ማሎዋሴ።
 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ፡ ኔ ዓይዳኮ ጳርቃኒ ዓቁሴ
 ኩጮ
 ኔና ዒፃ ዓሳ ዳንቁባኦ፤
 ኔኤኮ ዳር ኔ ናሽካ ናሹሞ ዛጊ ዓይዳኮ
 ቦርሲንቶንጎ፤
 ኔ ሞርኮሞ ጊኢጊንቴ ታማ ዓይዳኮ ሙዖንጎ።
 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ፡ ኦኡሞ ኔኤኒ ኮሹሞ
 ማርጊሼኔ፤
 ኦኡኮ ማዲ ቢያ ማዲ ኦኡሞ ኩንሂሂ ኔናኬ።
 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሂዮ!
 ኔኤፓ ማሌ ማርጌ ጎዳታ ኦና ወይሂኔ፤
 ጋዓንቴ ኦኡኒ ኔ ሱንፃ ሌሊ ቦንቻኔ።
 14 ያታ ቢያ ሃይቁኔ፡ ላሞዓንሂ ሹሞፔና ዓይዳኮ
 ናንጊንዲዋሴ፤
 ኔኤኒ ማቶ ዓይዳኮ ዓጌሞ ጋፒ ዓይዳኮ
 ባይቁኔ፤
 ላሚ ዓይዳኮ ሹሞፔና ዓኦዳ ማዓዓኬ፤
 ዓይዳኮ ጳቁሂያ ማዓ ባኦዚ ባኦዳ ማዓንዳጉዲ
 ኔ ባይዜኔ።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኦ ዓጮኮ ዛጳ
 ቢያ ዛሎና ኔኤኒ ዳልጊሼኔ፤
 ኦኡኮ ዳርሞ ኔኤኒ ማርጊሼኔ፤
 ዬያይዲያና ኔኤኒ ቦንቹንታያ ማዔኔ።
 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዓይዳኮ ማታሂ ወደና
 ኔና ዓይዳኮ ኮዓኔ፤
 ኔ ዓይዳኮ ጎሪ ወደና ሺኢጲሂና ዓይዳኮ ኔ ባንሂ
 ሺሬኔ።
 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ጎጲንዳ ሾይቹ ዑካኦና
 ማሊ ማታዳሂጉዲ
 ሾይፃ ቆፃፃናኦ ማታዲ ዒላታሂጉዲ
 ኦኡኒ ኔ ቤርታ ዒማጉዲ ማዔኔ።
 18 ጎጲዳ ላኦሎጉዲ ኦ ማዔኔ፡ ሾይሂያ ኦና
 ዓርቁኔ፤
 ጋዓንቴ ፔቴታዖ ናይ ኦ ሾዒባኦ፤
 ኦ ሳዖም ዳቁንታ ኦ ዓከ ዬዒባኦ፤
 ሳዖ ዳካላንዳ ዓሲያ ኦ ከሲባኦ።
 19 ኔኤኮ ሃይቁ ዓሳ ሃይባፓ ዓቁ ሹሞፔና
 ናንጋንዳኔ፤
 ዒንሂ ዲኡፖይዳ ናንጋ ዓሳ፡ ዓቁ ያኦሲ
 ቦንቹሞ ዋዛ ዓይኑሞ ዓይናዲዋቴ!
 ያልካ ኔኤኮ ካሪሂ ያልኮጉዲኬ፤
 ሳዓ ሃይቁ ዓሶ ሾይ ከሳንዳኔ።
 ያኦሲ ዋጋ ዋጎንታ ዳርኮዋ ዲዒንታፓ ማዒያ
 20 ታ ዳራዮቴ፡ ዒንሂኮ ማኦሪ ማኦሪ ጌሊጋፓ
 ጊንሂና ካሮ ዒንሂ ዑፃ ወዲዋቴ፤ ያኦሲኮ
 ዳጋ ዓኦዳንዳያ ሄላንዳኦና ዳካ ወደሞ ዒንሂና
 ዓኦቹዋቴ፤ 21 ሳይዳኮ ናንጋ ዳርይዳ ዓይዳኮ ጎሞ
 ዛሎሮ ማቶ ዓጋኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫ

25:8 25:8 1ቆር. 15:54፤ ዮሃ. ያፔዳ 7:17፤ 21:4። 25:12 25:12 ዒ.ሲ. 15:1—16:14፤ ዓር. 48:1-47፤ ሂዚ. 25:8-11፤
 ዓሞ. 2:1-3፤ ዛካ. 2:8-11። 26:11 26:11 ዓ.ብ. 10:27። 26:19 26:19 ዳኦኔ. 12:2።

ፔኤኮ ናንጋ ቤዛፓ ፔጋዲ ጳዳንዳይ፤ ሳይይዳ ሽምፓህ ዋዳ ዓሶኮ ማዳ ፔጋዲ ከሰካንዳይ፤ ሳዔላ ዒኢካ ሃይቄ ዓሶ ዓኣቻዓኬ።

27

1 ዬኖ ዓቦና ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ደዲ፣ ዴኤፒ፣ ሃሣ ዋልቄና ዓኣ ጩንቸ ዓፓርና ለዋታኔ ጎዶ ደርቢንታ ሸኣኸህ፤ ማሪንታ ቃራህ ዋዳንዳይ፤ ባዘይዳ ናንጋ ዴኤፕ ሰዓህያ ተቃንዳይ።

2 ዒማና ኮሺ ማዔ ዋይኖ ቱኮ ጎዡ ዛሎ ዓይናዳዋቱ፤ 3 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያ ጎዡ ካፓንዳይ፤ ቢያ ዋዳ ዋኣህ ታ ዑሻንዳይ፤ ዓይሳ ዓሲያ ፑርቲሱዋቱ ዋኣንቴና ሮኦሪና ታ ካፓንዳይ። 4 ታኣኒ ዳጋዳዓኬ፤ ዬያ ጎዡ ፑርቲሳኒ ጋውዲንታ ዓንገህንታ ከሰካኣባሽ፣ ያሊ ታ ዔያቶ ታሚና ሚቸባኣታቱ። 5 ዬይ ዔቦ ቱኮ ጎዡ ታ ካፓንዳይ ማዒያ ፑሙርቄያታቱ ዒዚ ታኣኮ ላጌ ማዒንዳይ፤ ታኣና ዋላ ኮሺ ናንጋንዳይ።

6 ሙካ ዋዳይዳ ያይቆኦቤ ፃጲ ዳካንዳይ፣ ዒሰራዔኤሌያ ቶሺ ቡናንዳይ፤ ዓኣፒያ ዓኣፓንዳይ፤ ዬይ ዔያቶኮ ዓኣፓ ሳዶ ኩማንዳይ።

7 ዒሰራዔኤሌ ጳዳንቲህ ዒዘኮ ሞርኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጳርቄ ጎይታዋሴ፤ ዒዘ ሞርኮኮ ሃይቄ ዓሶቲዲ ሚርጌ ዓሲያ ዋዳንቲባኣሴ። 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዴራ ዲዒንቲ ዔውታንዳቲዲ ማሂ ማታሴ፤ ዬይያ ዋልቄና ዓኣ ዓባ ከሰካ ባንፃ ዓልጋህ ዠባርጉዲ ፒዒ ዔኪ ዔያቶ ዳኬ። 9 ዒኢካ ያይቆኦቤ ናኣታ ፔ ጎሞኮ ማኣሪንቲህ ዴንቃኒ ዳንዳዓህ ማሌ ዴራ ፔ ያኣዘም ዒንጎ ባኮ ሺኣሻ ሹጮ ቦኦሪንቶ ጎይህ ጋኣጩ፣ ዑንጆ ጩቢሽ ቤዛንታ ዓሺራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዜሎ ማላቶዋ ቱጊ ባይዜቲኬ።

10 ከልቄ ዲርቆና ካታሚላ ሻሂንቲ፤ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ ዳውሌ ማዔ፤ ባይ ሄንቃ ቤሲ ማዔህረ ዒኢካ ናኣሪ ናኣታ ሚያኮ ካኣፓ ሙዒ ሙዒ ቃኣዓንዳይ። 11 ዬይ ካኣፓ ሚላያ ሚቃንዳይ፤ ላኣላ ዬያ ሃንዲሌ ሃኣካንዳይ፤ ማሊ ጳቂህህ ፓጩ ዴጋታህረ ማዜ ያኦዘህ ዔያቶ ሚጩንታዓኬ፤ ማኣሪያ ማኣራዓኬ።

12 ጎሽካህ ዛርጎ ዓኣፓ ዲልባፓ ሺርኪ ጌኤሻህጉዲ ዬኖ ከሎና ዔፒራዒሴ ዋራፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ጊብፃ ዓጮ ሄላንዳኣና ዓኣ ፔኤኮ ዴር፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔቲይዳ ቡኩሳንዳይ።

13 ዬኖ ዋዳና ዴኤፒ ዛዬ ዋርቄንታንዳይ፤ ዓሶኦሪ ዓጮይዳ ባይቄዘንህና ዳውሲንቲ ጊብፃ ዴንዲ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማዒ ሙኪ፣ ዬሩሳሌም ደና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴ ዲኮ ዑፃ ዒዛም ዚጋንዳይ።

28

ዔፕራኤሚም ላቲንቲ ላቲህ

1 ዔፕራኤሚኮ ማህንታ ዓሶም ማላታ ማሂ ቦንቸር ቶኣካ ዓጎ ባኮ ማዔዘ፣ ማሎ ደኣጮኮ ከዴ ዴዒ ዓኣ ዒዘኮ ቦንቸኮ ሚዛጲም ማዔ ሹሌ ቡኤሎም፤ ዋይኖ ዑዡ ዔያቶ ዜርፖም ሄርሺንቲር

ማዔ ዬኖ ካታሚሎም ባዴዒ! 2 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቄ ዓኣያና ደዲ ማዔ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬይያ ሻቸ ዠኢፓጉዲ፣ ባይዛ ዓልጎ ዠባሬ፣ ዋልቄና ኩሚ ዴንዳ ደዲ ዋኣህንታ ዴኤፒ ዒርዘንታጉዲ ዋልቄና ዔኪ ዒዘ ሳዓ ከኤራንዳይ። 3 ዔፕራኤሚኮ ማህንቲ ዓሳ ያቶርሙሞር ቶኣካ ዓጋ ቦንቸንቲ ባካ ቶኪና ሄርቃንዳይ። 4 ማሎ ደኣጮኮ ከዴ ዓኣ ሳማሪያ ካታማ ቤዛማና ፔኤኮ ቦንቸፓ ዓታንዳይ፤ ዒዛ ዴኢና ቡኒና ቤሌሶ ሚፃ ካፃ ዓጊኖና ቤርታ ካፃ ዴዴህረ ማንዲንቲ ሙይንታ ዓኣፖጉዲ ማዒንዳይ።

5 ዬኖ ዋዳና ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ፒኢጫዲ ዓቲ ዒዘ ዴርም ቶኣካ ዓጎ ቦንቸ ባኮ ማዒንዳይ። 6 ዋጎ ዋጊያ ማዳ ማዳዘንህም ፒዜ ዋጊህ ዔራቶ ዒንጋንዳይ፤ ካታሚሎ ሞርኮይዳፓ ካፓዘንህማኣ ዋልቄ ዒዚ ዒንጋንዳይ።

ጊቲቃይደ ማዳ ሱኡጋ ማቶ ዔካንዳያ ማዒያ

7 ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንህንታ ቄኤሳኣ ዓቲዋዎ ማህንቲ ጋኣዲንታ፤ ሚርጌ ዋይኔ ዑሺና ማህ ጫርሺ ዑሺ ዔያታ ዑሽከህረ ሶራ ዔያቶ ማሊያ ባሺንቲ ዲቃዳይ፤ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንህ ማህንቲ ዣኣሌህረ ያኦሲ ዔያቶም ፔጋሲ ዲዋ ባኮ ዔያታ ማሊ ዳቂህሞሴ፤ ቄኤሳኣ ሚርጌና ማህንታህረ ዔያቶም ሺኢካ ሃይሶ ኮይሳ ጎይያ ጌሰታኒ ዔያታ ዳንዳዑሞ። 8 ዔያታ ሙዶ ሙዶ ጋባዳ ቢያ ጮኦሺና ኩሜ፤ ፑርቲባኣ ጌኤሺ ቤሲ ፔቲታዎ ባኣሴ።

9 ዔያታ ሂዚ ጋዓንዳይ፡- «ዒዚ ያና ዔርዘንዳይ? ከኢቶ ዒ ያኣም ፔጋሲ ከኤዛንዳይ? ዒንደንህ ሃጊ ጉኡዲሹ፣ ዳኮ ናኣቶም ዒ ከኤዛንዳይ? 10 ዒዚ ኑና ዔርዘህ ዓይሥህዳ ዓይሥህ ዳምቤይዳ ዳምቤ ቃሲህና፣ ሃካኣ ዩካኣ ዳካ ዳካ ዔርቱዋ ባኣዚ ከኤዚህናኬ።»

11 ያኦሲ ሃያ ዴርም ዔርቲባኣ ማሌ ዓኪ ሙኡቸና ከኤዛንዳይ። 12 ዒዚ፡- «ሃና ሃውሽ ቤሲኬ፤ ላቤህ ሃውሽጎጎ፤ ሃና ዑኡሲ ዔኮ ቤሲኬ። ጌዔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ዋይዘ ዒዩ።»

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቃኣላ፡- ዓይሥህዳ ዓይሥህዳ ዳምቤይዳ ዳምቤ ቃሲህና፣ ሃካኣ ዩካኣ ዳካ ዳካ ዔርቱዋ ባኣዚ ከኤዚህ ማዒንዳይ፤ ዬይያ፡ ዴንዲ ዔያታ ጊንህም ሎኦማንዳጉዲ፣ ማቃንዳጉዲና ፒራህዳ ዓዲንታንዳጉዲኬ።

ዒዮኔኮ ሄሎ ማዔ ሹጫህ

14 ሃያ ዴር ዑፃ ደኦሪንቲ ዬሩሳሌም ዋይህ፣ ዓማላ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዙዋቲ፤

15 «ሃይቢና ኑ ዋላ ጌሰቲ ቱኬ፤ ሃይቄ ዓሶ ዓጮና ኑ ዋላ ጫኣቄ» ጌዒ ጌዒ ዒንህ ሄርሺንታ፤ ዬያጉዲ ሃህ «ጌሺህ ዓዳ ማኣሪጉዲ፣ ሎኡዙሞ ፑና ካይዚ ማህህረ ዳማ ዳማ ባይሲንታ ሙካ ዋዳና ኑና ሄሎዋዎ ዓኣዳንዳይ» ጌዒ ዒንህ ማላ።

16 ዬያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓህ ያዲኬ፡- «ዓካሪ ታኣኒ ማኣሪ ማዢር ዓይያይዳ ጌሃ ደዲ ሹቸ ዒዮኔይዳ ደቃንዳይ፤ ዒዚያ ዒዛም ማርካዲንቲያ፣ ቦንቸንቲ ሄሎ ሹቸ ማዒንዳይ፤ ዒዚ ጉሙርቃህ ቢያ ዳውሲንታዓኬ። 17 ዒዛኮ ዋርቆ ዋዳራ ፒዜ ዋጌ፣ ፒዙሞ ሚያ ዓንጋኣ ዒሎሞ ማዒንዳይ፤

27:1 27:1 ዒኖ. 41:1፤ ዓይኑ. 74:14፤ 104:26። 28:12 28:12 1ቆር. 14:21። 28:16 28:16 ዓይኑ. 118:22-23፤ ሮሜ 9:33፤ 10:11፤ 1ጴጌ. 2:6።

ዲንህኑ ጉሩ ካዮ ማዕ ለኡዙሞ ሻቺ ዲርዚ ገደ ዓኣዳንዳይ፤ ዲንህኑ ዓኣሺንቶ ቤዘዎ ዲጳ ባይዘንዳይ። 18 ሃይቦና ዎላ ዲንህ ጌሰቲ ቱኩህ ሃይሳ ጉሪ ማዕንዳይ፤ ሃይቁ ዓሶ ዓጮና ዎላ ጫኣቄ ጫኣቁማኣ ዲንህኑ ሻሂንታንዳይ፤ ዲማ ዲማ ባይሰንታ ዓራቀንቲ ሙካኣና ዲንህኑ ጋፒንህ ማዕንዳይ። 19 ዬይ ዓኣዳ ዎደና ቢያ ዲንህ ዔኪ ዴንዳንዳይ፤ ጉቶንታ ሮኦርንታ ዲባሮንታ ዬይና ዓኣዳንዳይ፤ ዬያ ኪኢቶ ዎይዚ፣ ዲንህም ዲቃቲህ ሚርገሻያ ማዕንዳይ።» 20 ፒሺንቲ ለሁውጉዲ ሻኣሎማ ቃሚህኬ፤ ዑያ ፔኤኮ ጉቤ ካንቁዎጉዲ ዓፒሎማ ዳካኬ ጌይንታ ሃይሳ ዲንህዳ ኩማንዳይ። 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጳራዲማ ጌይንታ ዲኮ ቶኦኮና ጌባዖኔ ዶኦጮናይዳ ማዳ ጎይያ ሃህያ ፔኤኮ ዓርቲባኣ ማዳ ማዳና ዓሰም ዓኪ ማዕ ማዳ ማዳ ኩንህኒ ዔቃንዳይ።

22 ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳ ዓጮሎ ጉቤ ባይዘኒ ከሌ ጌህህ ታኣኒ ዎይዘህሮ ዲንህኑ ዓማሎ ሃሹዎቲ፤ ዲንህ ሂዲባኣቲ ቱኡሲ ዲንህ ካፓንዳይ።

ጾኦሲ ዔራይቶ

23 ታኣኒ ዲንህም ከኤዛ ባኮ ዎይዘዎቲ፤ ታኣኒ ዲንህም ጋዓ ባኮዎ ቢያ ዲናፓ ዎይዘዎቲ። 24 ጎዳይ ዜርህ ዜርቃና ዔኤሲ ቱካኒ ገኢገሻ ዓሲ ቢያ ዎዳ ጎሽኪ ጎሽኪ ቦኮዎ ዎዳ ጋልጋሊ ጋልጋሊ ሌሊ ናንጋ? 25 ፔቲና ጎዳ ገኢገሽሰካፓ ካርያ ሴኤ፣ ከሙኔ ጌይንታ ሳውቃ ዴኤሻ፣ ዛርጋህ፣ ዔልዓ፣ ዓጃ ጌይንታ ባኮንታ ዬያጉዳ ባኮ ዲማ ዲማ ዘኣራናቱዎዳ ዜርቃህ? 26 ዬያ ጎሽካ ዓህ ዔርዛህ ጾኦሲኬ፣ ፒዜ ማዕ ጎይያዎ ዲዛ ዳዎኔ። 27 ካርያ ሴኤ፣ ዔሶ ሸርካ ዓንጎና ሸርኪንቱዎሴ፣ ከሙኔ ሸርኪንታ ሳርጌሎ ዎይቶና ሄርቁንቱዎሴ፤ ዬያ ባኮ ሸርካኒ ዳካ ኮኦሎጉዳ ሚህና ጳርቁንታ። 28 ፓራህ ጎቻ ሳርጌሎ ዎይታ ገደ ሃንታኣና ዛርጎንታ ዔልዓህንታ ሸሸርኪንታኣፓ ዓቲም ዎዎዲንቱዎሴ። 29 ዬያ ቢያኮ ዔራታ ጳዳህ ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳፒኬ፤ ዲዚ ዲቃህ ሄርሺሳ ዘር ዓኣያ፣ ዔራቶዎ ኩሚያኮ።

29

ዳውቲ ካታሚሎም ባዴዔ!

1 ዓሪዔኤሌ* ጌይንታ ዳውቲ ካታሚሎም ባዴዔ! ለዔፓ ለዔ ቃሲንቶንጎ፤ ቦንቾ ከሊያ ለዓ ለዓ ቦንቾንቶንጎ። 2 ጋዓንቲ ታኣኒ ዓሪዔኤሌ ማንጋንዳይ፤ ዲዛ ዬኤካንዳይ፣ ዉኡዉይ! ጌይ ዲላታንዳይ፤ ዲዛ ታኣም ዲንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤዘጉዲ ማዕንዳይ። 3 ዲዘኮ ዙሎ ታኣኒ ማንገ፣ ዎርዲያ በሲያ ኮሺ ሚታሳንዳይ። ዑያ ዴዔ ካፒያ ካፓ ቤዘይዳ ካፓ ዓሲ ታ ዔቁሳንዳይ፤ ከኤሎ ዲር ገደ ሳና ታ ኮሻንዳይ። 4 ዲዛ ሄሊንቱዎ ዔቶ ጋራ ዓኣጾ ጌሰታንዳይ፤ ሳዖ ሲላሎይዳፓ ጌኤዛ ዲዘኮ ከሰካንዳይ፤ ዑኡዛ ዲዘኮ ዔኤክ፣ ዔኤላ ዓሲ ዑኡሲጉዲ ሳዖ ዴማፓ

ቱር ሙካንዳይ፤ ሲላሎይዳፓ ዲዘኮ ሻካቲ ዑኡሲ ዎይዘንታንዳይ።

5 ዬሩሳላሚ! ኔ ዑያይዳ ሞርኬ ማዕ ዔቁ ዲቦ ሞርካ ሲላሊጉዲ ዴንዲ ባይቃንዳይ፤ ሚርጌና ዔያቶኮ ዲጊቻ ዎሎ ዓሳ ማሊንቲባኣንቲ ዠባሬ ዔኪ ዓኣዳ ዲባጉዲ ማዕንዳይ። 6 ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳ ማዕ ዎኣዛህ ጉጉንህ፤ ሳዓ ዓገዲህ፤ ዴኤፒ ዑኡሲ፣ ዓልጎ ዠባሬ፣ ዎኣህ ጉድንታ ሚቻ ዔዔኤታ ታሚያ ኔ ሞርኮ ዑያ ዳኪህና ኔና ዓውሳንዳይ። 7 ጾኦሲም ዲንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤዘ ማዕ ካታሚሎ ዎሊ ሚታሳ ሚሌ ካኣቶኮ ዲቦ ዎሎ ዓሳ ቢያ ዓውቲጉዲ ባይቃንዳይ። 8 ዲዮኔ ዲኮ ዎላኒ ቡኪንቲ ሚሌ ካኣቶ ዲባ ቢያ ዓውቲና ሙዔ ጎይህ ዎርቃዖ ጉቲ ጳጮኣና ፔቲታዖ ዳንጋ ዔኤቢ ጌህባኣ ዓሲጉዲ፣ ዬያጉዲ ሃህ ዓውቲና ዑሽኩጎይህ ዎርቃዖ ጉቲ ጳጮኣና ቆርጫ ዎኣዖ ዴኤቦና ጻኣዳዓኣ ዓሲጉዲ ማዕንዳይ።

9 ዎዮና ዓኣፖና ባይቁ ጎይህ ዓቲዎቲ! ፔቲታዖ ዎይኔ ዑሽ ዑሽኩዎዖ ማህንቱዎቲ! ዓይጎዎ ማህ ዑሽ ካኣሙዎዖ ጋኣዲንቱዎቲ! 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህዳ ገንዖ ዓጌኔ፣ ዲንህኑ ዓኣፖ ማዕ ጾኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዲዚ ዲኡሚሴኔ፤ ዲንህኑ ቶኦኮ ማዕ ጾኦሲ ፔጋሲ ዳዎ ባኮ ዛጋ ዓሶ ማሊያዎ ዲዚ ካንቁ ዓኣቼኔ። 11 ጾኦሲ ፔጋሲ ዳዎ ባካ ቁሪንቲ ማጻኦፔ ጋርካ ቡሊንቱዎጉዲ ዓይህ ሃሾናያ ዲንህም ማዕኔ፤ ዬያ ማጻኦፖ ናባባኒ ዳንዳዓ ዓሰም፡- «ሃደራ ኑም ናባቡቲራ» ጌይ ዲንህ ዲንጋዛ፡- «ቡሊንቱዎጉዲ ዓይህ ሃሾናህሮ ታኣኒ ዳንዳዑዎሴ» ጋዓንዳይ። 12 ገንህ ሃህ ቁሪንቲ ማጻኦፔሎ ናባቢ ዔራቀ ዓሰም፡- «ሃደራ ኑም ናባቡቲራ» ጌይ ዲንህ ዲንጋዛ፣ ዲዘያ «ታኣኒ ናባቢ ዔራቀሴ» ጋዓንዳይ።

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ሃይ ዴራ ዳንጎና ታና ቦንቻኔ፤ ዲና ጋዓንቲ ታ ገዳፓ ሃኬያኬ፤ ታና ዔያታ ካኣሽካህ ዓሲ ከሴ ዎጌና ዳምቤና ዔርዚ ዔርዚኬ። 14 ዲቃህ ሄርሺሳ፣ ታ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ዎሊ ገንዖ ታ ማዲህና ሃያ ዴር ዲቃህ ታኣኒ ሄርሺሳንዳይ፤ ዔር ዓሶኮ ዔራታ ዓኣሽንታንዳይ፤ ማሊ ጳቂህ ዓሶኮዎ ጳቂህ፣ ባይቃንዳይ» ጋዓኔ።

ሴካ ቤርቲም ማዕንዳ ዎዛ

15 ዔያቶኮ ማሊያ ናንገና ናንጋ ጎዳፓ ዓኣቻኒ ዲሞይዳ ማዲ ማዲ «ዖ ኑና ዛጋይ? ጾኦኒ ኑና ዔራይ?» ጋዓ ዓሶም ባዴዔ! 16 ዲንህ ዔኤቢ ሸራ ባኣዚ ማዳይ፤ ማኒ ዎቶይዳፓ ባሹዎዳዳ? ፔቲ ማዲንቲ ማዳ ማዳህ ኮራ «ኔ ታና ማዲባኣሴ» ጋዓ? ሃህ ገንህ ማከንቲ ዎቲ ማኒ ኮራ «ኔኤኒ ኔ ማዳ ባኮ ዔራቀሴ» ጋዓ? 17 ዳካ ዎይይዳ ለባኦኦሴ ካያ ጎሺ በሲ ማዕንዳይ፤ ገንህ ጎዳ ቤዛ ካይዚ ማዕንዳይ።

18 ዎዮ ባይቁ ዓሳ ናባቢንታ ማጻኦፖ ዎይዘኒ ዳንዳዓንዳ ዎይ፣ ዲሞይዳ ናንጋ ዓኣፖ ባይቁ ዓሳኣ ፖሊ ዛጋንዳ ዎይ ሙካንዳይ። 19 ሸሌዔ ዘንህንታ ሚታዳ ዘንህንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ጾኣዛህ ማዴ

28:21 28:21 ዓ.ያ. 10:10-12፤ 2ሳሙ. 5:20፤ 1ዎሴ. 9ሃክ 14:11። * 29:1 29:1 ዓሪዔኤሌ ጌይያ፡- ዬሩሳላሚ ካታሞኮ ባጎ ሰንዮኮ። 29:10 29:10 ሮሜ 11:8። 29:13 29:13 ማጉ. 15:8-9፤ ማር. 7:6-7። 29:14 29:14 1ቆር. 1:19። 29:16 29:16 ዓ.ሲ. 45:9።

ባኮና ዋዛዳንዳይ። 20 ሚጠንቅቀዘንህና ቦሃ ሺራዘንህ ባይቃንዳይ፤ ፑርቶ ማዳዘንህና ቢያ ሃይቁ ኩዳንዳይ። 21 ሉኡዙሞ ማርካቶና ፒዜ ዓሲ ዳቢንቲያ ማሃዘንህ፤ ገንህ ሃሃ ደሎ ዓሲ ፒዜ ዋጌ ዳንቁዋጉዲ ደቆ ማዳዘንህ ባይቃንዳይ።

22 ዬያሮ ዓብራሃሜ ሚታህዳፓ ዓውሴ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ያይቆኑሴ ማኦሮ። «ታ ዳሬዮቴ! ሃካፓ ሴካ ዳውሲንቲና ቦርሲንቲ ዲንሂም ማዓባኩ። 23 ታኣኮ ኩጮ ማዳ ማዔ ዔያቶኮ ናኦቶ ዔያቶ ባኣካ ዔያታ ዛጌ ዋደና ታኣኮ ሱንጾ ዔያታ ዲማዴያ ማሃንዳይ፤ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ያኣዛሂ ዔያታ ዲጊጩ ቦንቻንዳይ። 24 ዓና ዣኣኤዘንህ ማሊ ጳቂሲሂ ዳንቃንዳይ፤ ቢያዎዴ ጉንዲማዘንህ ዔራቶ ዔካንዳይ።»

30

ገብጻና ዎላ ጫእቆና ፓሁቀ ጫእቁዎ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ዋይዘ ዲዳያ ማዔ ናኦቶም ባዴዔ! ታኣኒ ዔያቶም ጌዒባኣ ማሊሂና ዓኣዳኒ ዔያታ ኮዓይ፤ ታ ማሊያይዳፓ ዙላ ማዔ ጫእቁዎ ጫእቃይ፤ ጎሜይዳኣ ዔያታ ጎሜ ቃሳይ። 2 ዔያታ ታኣና ጌሰቱዋጾ ማኣደ ያኦጫኒ ገብጻ ዓኣዳይ፤ ገብጻ ዔያቶኮ ዎላቆ ማዓንዳጉዲ ኮሚና ገብጻ ካኣቲ ዔያታ ጉሙርቃይ። 3 ጋዓንቲ ገብጻ ካኣቲ ዔያቶ ካፓ ካፒዓ ቦርሲንቲ ባንሂ፤ ዔያቶኮ ገብጻ ጉሙርቁዓ ዳውሲንቲዳ ዔያቶ ጌልዘንዳይ። 4 ዔያቶኮ ገብጻ ዓጮ ዳኮና ከኢቶ ዓሳ ያዓኔና ሃኔሴ ጌይንታ ገብጻ ካታሞ ሄሌይ።

5 ዓይጎዎ ዔያቶ ፓህ ባኣዚና ማኣደዎ ማዓኒ ዳንዳዑዎ ዴር ባንሂ ዳንዲዓ ዔያቶም ቦርሲንቲና ዳውሲንቲ ማዓንዳይ።» ጋዓይ።

6 ኔጌሴ ጌይንታ ዳውሎይዳ ናንገ ካዮ ቦያም ኬኤዘንቲ ያኦሲ ቃኣላ፡- «ከኢቶ ዓሳ ዘባ ናንገ ቤዘ፡ ዳኣናጉዴ ሸኦዞና ዘኦጋ ቃራሂ ጳሽኪ ሺራ ፑርቶ ዓጮ ገዴና ቲቁ ዓኣዳይ፤ ዔያታ ፔኤኮ ሃርና ጋኣላሂና ዓሲም ዲንጎ ዲማ ዲማ ኮሺ ባኣዚ ጫኣኒ ዓይጎዎ ማኣደ ዔያቶም ማዓኒ ዳንዳዑዎ ዓጩ ዳንዳይ። 7 ገብጻ ማኣዳንዳይ ጌይ ካፒዓ ጉሪኬ፤ ዬያሮ ገብጻ ዓጮም፡- «ዳኣኒ ባኣ ሸኦሽ» ጋዓያ ዓማሊ ሱንሂ ታ ጌሄይ» ጌዔይ።

ዓይሂንቲዎ ዴሪ

8 ያኦሲ፡- «ሃሂ ዓኣዲጋፓ ሃይ ባካ ሙካ ዎደም ዔርቲ ማርካ ማዓንዳጉዲ ዔያታ ዛጋንቲ ሳሌዳና ማዓኣፔናይዳ ያኣፔ» ታኣም ጌዔይ። 9 «ዔያታ ቢያ ዎዴ ያኦሲኮ ዳምቦ ዎይዚ ኮዑዎ፡ ዎይዚ ዲዳያና ጌጌሻ ጉሙርቁንቲዎ ዜርሂኩ። 10 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንህም ዔያታ ሂዚ ጋዓይ፡- «ፒዜ ማዔ ባኣዚ ኦም ኬኤዚፖቴ፤ ሉኡዘ ባኣዚፓቲያ ኦኡኒ ዎይዚ ኮዓዘንሂ ሌሊ ኦም ኬኤዙዋቴ። 11 ኦኡኮ ጎይግፓ ሴካ ሺኢኩዋቴ፤ ኦኡኮ ናንጎም ደቆ ማዒፖቴ፤ ኦኡኒ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ያኣዛሂ ዛላ ላሚ ዎይዚ ኮዑዎሴ።»

12 ዬያሮ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ያኣዛሂ ቃኣላ ሂዚኩ፡- «ዲንሂ ታኣኮ ላቲያ ቶኦቺ ሱና ማኣዳንዳይ» ጌዒ ጌኔ ማዳና ጌሺሂና ጉሙርቁይ። 13 ዬያሮ ዬይ ዲንሂኮ ዳቢንታ ዳርዒ ጎኦጊ ኬዳኒ ዑኬያ፡ ዳዒዓኣ ሩኡሪና ማዓንዳ ሹቺና

ኬልቁ ዲርቆና ያደሲ ዲሂጉዲ ማዓንዳይ። 14 ሃይቁሰካፓ ታሚ ካኣሽንደ ኩንዔ፡ ገንህ ሃሃ ዎኣሂ ደዓኒ ማዓ ኩንዔያ ዔከንቲንዲዎጉዲ ሃይቁ ጋኣጩንቲ ያቲ ዲንሂ ማዓንዳይ።»

15 ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂ፡- «ዲንሂ ታ ባንሂ ማዒ፡ ሃውሺያ ሃውሺ ዳቁንታ ዳንቃንዳይ፤ ገንህ ሃሃ ዘቲ ጌዒሂና ጉሙርቁሂናኣ ዎልቁ ዲንሂ ዳንቃንዳይ፤ ዲንሂ ጋዓንቲ ዎይዚ ዒዳይ። 16 ዬያይደንደሂ ሃሺ ሩኡራ ፓር ቶጊ ዲንሂኮ ሞርኮ ኩጫፓ ቶላኒ ዲንሂ ማላይ፤ ዬያሮ ዲንሂ ጳሽካንዳይ፤ ዲንሂ፡- «ፓራሂ ኦኡኮ ማርጌና ሩኡራያኩ» ጋዓንዳኒ ናንዳይ ጋዓንቲ ዲንሂ ዳውሳ ዓሳ ዲንሂዳፓ ባሽ ሩኡራያ ማዓንዳይ። 17 ደኩ ቶኣካ ደቁንቲ ባንዲራጉዲ፡ ጌሚሪዳ ዔቁሶና ማላታ ማዒ ዲንሂ ራታንዳያ ሂላንዳኣና ፔቲ ዓሲ ሄርሽንቲ ሄርሽንቲር ዲንሂኮ ሺያ ዓሲ ጳሽካንዳይ፤ ደንጎ ዓሲ ሄርሽንቲያር ዲንሂ ቢያሂ ጳሽኪ ፑናንዳይ። 18 ዬይ ቢያ ማዔቲያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሂም ዓቶም ጋዓኒ ጊኢጊንቲይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂ ፒዜ ዎጋያ ማዔሂር ዲንሂም ሚጠንታኒ ናሽኬይ፤ ዬያሮ ዲዛ ጉሙርቃዘንሂ ቢያ ዓንጂንቲያኩ» ጋዓይ።

ያኦሲ ዴር ፔኤኮ ዓንጂንዳሂ

19 ዲንሂ ዬሩሳላሚኮ ያኦኔይዳ ናንገ ዴራ! ሃካፓ ሴካ ዲንሂ ዬኤካዓኬ፤ ያኦሲ ሚጠንታያታሂር ዲዛኮ ማኣደ ኮዒ ዲንሂ ዲላታ ዎደና ዎይዚ ዲንሂም ዲ ማሃንዳይ። 20 ሚርጌ ማቶ ገዴና ዲንሂ ዓኣዳንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳቲያ ዲዚ ዲንሂዳፓ ዓኣሽንታዓኬ፡ ዓኣፓ ዲንሂሲ ዲዛ ዛጋንዳይ። 21 ዲንሂ ጎይግፓ ኬሰኪ ሚዛቁ ሻውላ ጌዔቲያ ዲንሂኮ ገንጾ ዛሎና «ፒዜ ጎይግፖኬ! ሃይና ዓኣዳዎቴ!» ጋዓ ዑኡሲ ዲንሂ ዎይዘንዳይ። 22 ቢርና ዎርቆና ዲንሂኮ ጳርቁ ኮሸና ማሌ ያኣዘ «ኦ ኮራፓ ሴካ ሃኩዋቴ» ጌዒ ዓዳ ዲኣቲ ባኣዚጉዲ ኬኤሪ ዲንሂ ዳካንዳይ። 23 ዲንሂ ዜርዎ ዜርቃ ዎደና ባቃሎ ዲንሂኮ ዑጊሳኒና ሚርጌ ሃኣኮ ዲንሂ ዳንቃንዳጉዲ ማሃኒ ያኦሲ ዲር ዲንሂም ዳካንዳይ፤ ሃሃ ባኣታ ዲንሂኮ ሚርጌ ሄንቆ ቤሲ ዳንቃንዳይ። 24 ዲንሂኮ ጎሽካ ጌማቶና ሃርና ኬሌቺና ኮይዚ ዔከ ጌሃና ሶኦጌጉዲ ዓኣዓ ጎሮንታ ማልዚ ያሃንታ ሙዓንዳይ። 25 ዴሮይዳ ባይሲንታ ሄላ ዎደና፡ ኬልቁ ዲርቆና ዲዳኣ ሻሂንታኣና ዴኤፖ ዴኮና ጌሚርናይዳፓ ዎታ ዎኣሂ ጎዓንዳይ። 26 ያኦሲ ዴርኮ ማቁያ ኮኣላኣና፡ ዲዚ ከፃሴሂያ ፓሃኣና ዓጊና ዓቦጉዲ ፖዓንዳይ፤ ገንህ ሃሃ ዓቦኮ ፖዓ ላንካይ ኬሊ ዓቢ ፔቲና ፖዒሶጉዲ ያይዲ ፖዓንዳይ።

ያኦሲ ዓሶኦሪይዳ ማቶ ዓጋንዳሂ

27 ናንገና ናንገ ጎዳ ታሚ ሎሰቶና፡ ጩጩባ ዳጎና ሃኬፓ ሙካይ፤ ዲዚ ኬኤዛኣና ዑኡዛ ዲዛኮ ታሚጉዲ ዔዔኤታይ። 28 ዑኡዛ ዲዛኮ ያዲ ባቃና ሂላንዳኣና ዓኣ ዎርዚ ዲጲጉዲ ፒዒ ዔከ ዓኣዳያኬ፤ ዎንፒቲና ሃኣኮ ጌኤሽሂጉዲ ዴር ዲ ፒዲሲ ባይዘንዳይ፡ ዔያቶኮ ዳንጎይዳ ጎይጾ ዳቢሳ ቢዓላኣ ኩልሳንዳይ። 29 ዲንሂ

30:4 30:4 ማቲ. 24:9፤ ማር. 13:25፤ ሉቃ. 21:26፤ ዮሃ. ያፔጳ 6:13-14።

32

ጋዓንቴ ዋዛዳንዳይ፤ ያኦሲም ዲማዳ ቦንቾ ኬሎና
ዓይናዳህጉዲ ዲንህህ ዓይናዳንዳይ፤ ናንገና
ናንጋ ጎዳኮ ዲኮ፡ ዲሰራዔኤሌኮ ላላህህ ባንህህያ
ሹሉንጎ ዋርቁ ዋርቁ ዋዛና ኬሰካ ዓሶጉዲ ዲንህህያ
ዋዛዳንዳይ።

30 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ቦንቾ ዑኡዞ ዲንህህ
ዋይዚሳንዳይ፤ ዲዛኮ ዋልቆ ታሚጉዲ ዔኤቲ
ሚቻ ዳጎ፡ ዠኢፖ፡ ጉጉን፡ ሹቹጉዴ ሻጮዋ
ኬይሰህህና ዔርዘንዳይ። 31 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ
ዑኡዞ ዓሶኦሬ ዓሶ ዲቃህንዳይ፤ ዲዛኮ ኮኦላኦ
ዔያቶ ጳርቃንዳይ። 32 ዓሶኦሬ ዓሶይዳ ዲ ማቶ
ዓጋኦና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዴራ ካራቤ ባዒ፡
ፔቲ ሻሺና ዴንህ ጎኡሎዋ ዋርቃንዳይ፤ ዓሶኦሬ
የላህ ፔኤራ ያኦሲኬ። 33 ሚርጌ ለዔኮ ቤርታ
ዓሶኦሬ ካኦቲ ማቹንታንዳ ቤሲ ገኢገንቴ፤ ዬና
ቤዘላ ዳልገ፡ ዔቴ፡ ሃህ ሚርጌ ሃንዲሎና ታሚያ
ዓኦ ቤሲኬ፤ ያኦሲኮ ዑኡዞ ሙርቁንህጉዲ ዬያ
ሙዓንዳይ።

31

ገብጻ ጉሙርቁፃ ጉሪ ማዒያ

1 ሚርጌ ፓራህንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ
ፖኦሊሳኦ ዓኦ ዶዶ ማዔ ገብጻኮ ያሎ ዓሶ
ጉሙርቁ ማኦዳህ ዴንቃኒ ዲኢካ ዴንዳ ዓሶም
ባዴዔ! ዔያታ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዳ ናንገና
ናንጋ ጎዳ ማኦዳ ሺኦቁዋሴ፡ ሃህ ዲዛኮ ዳምቦዋ
ዔያታ ዔኩዋሴ። 2 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ
ዔርኬ፤ ዲማዳ ማባይዛ ባኦዚያ ዲ ዔከ ሙካይ፤
ዲ ኬኤዜ ቃኦሎ ገንህም ማሁዋሴ፤ ፑርቶ
ዓሶ ማኦሮና ዬያ ፑርቶ ዓሶ ማኦዳ ዓሶ ባይዘኒ
ዲ ዔቃይ። 3 ገብጻ ዓሳ ዓሲ ማዓንዳፓዓቲም
ያኦሲቱዋሴ፤ ፓራህያ ዔያቶኮ ሃይቃ ሸምፔና
ዓኦ ማዓንዳፓዓቲም ዓያናቱዋሴ፤ ናንገና ናንጋ
ጎዳ ዳጋዲ ዔቃ ዋዶና ማኦዳያ ማዔ ካኦቲ
ዲቁንታንዳይ፡ ማኦዳንታ ካኦቲያ ደዓንዳይ፡
ላምዓህ ዋሊ ዔከ ባይቃንዳይ።

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔ፡ «ዘቢ
ቆልዎ ዋዲ ጉዳ ዋዶና ቆልዎ ህንቃ ናኦታ ዋሊ
ዔኤሊ ዋዚ ዲላቲቲያ ዔያቶኮ ዲላታ ዘባህ
ዲገቹዋህጉዲ ታኦኒያ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ያዮኔ
ዲኮና ጌማርናይዳ ያልዚሮ ኬዳንዳይ። 5 ካፒ
ፔኤኮ ማኦራ ዓኦ ናኦቶ ዔኤቢ ዔካያይዳፓ ቃዘኒ
ባራኒ ዓጮ ሸራህጉዲ ታኦኒ ቢያ ባኮ ዋይህ
ጎዳ ዬራሳላሚ ዔኤቢ ሄሉዋጉዲ ቃዘንዳይ፡
ላኦጋንዳይ፡ ዓውሳንዳይ፡ ዑፃኦ ሸሪያ ታ ዲዞ
ዳቁሻንዳይ።

6 «ዲሰራዔኤሌ ዴሬዮቲ! ጋፒ ዲንህህ ዲጃህህ
ባንህህ ማዕዋቲ! 7 ዲንህህኮ ጎሞ ኩጮና ቢርንታ
ዋርቆንታይዳፓ ዲንህህ ኮሺ ሜሌ ያኦዞ ቢያ ዠቢ
ዲንህህ ሃሻንዳ ዋይ ሙካንዳይ። 8 ዓሶኦሬ ዓሳ
ዓሲሮ ማዒባኦ ጩንቻ ዓፓሮና ሃይቃንዳይ፤ ዬያ
ጩንቻ ዓፓሮ ቤርታ ዔያታ ዔቃዓኬ፤ ዔያቶኮ ዴጌ
ዓሳ ዋልቁና ማዲሻ ማዲ ማዲንዳይ። 9 ዲቃህ
ባኦዚ ሙካ ዋዶና ዔያቶኮ ዋርዲያ ደዓንዳይ፤
ዔያቶ ያሎ ዓሶኮ ሱኡጋ ፔኤኮ ባንዴር ሃሺ፡
ጎጋይቁ ጎጋይቁ ጳሽካንዳይ።» ታሚ ያዮኔይዳ፡
ናኦባና ዬራሳላሚያ ዳማ ዳንገና ናንጋ ጎዳህህ
ሃያ ኬኤዜ።

ዲሎዎና ዋይህ ካኦቲ

1 ዲሎና ዋይህንዳ ካኦቲ ኬሰካንዳ ዋይ
ሙካንዳይ፤ ቢታንታ ዓኦ ዓሳኦ ፒዘና ዋጋንዳይ።
2 ዬያታ ፔቲ ፔቲህ ዠባሬፓ ካናዲ ቶሎያ፡
ዠኢፓፓኦ ዓይሳ ቤሲ ማዓንዳይ፤ ዋኦፃ ባኦ
ዳውሎይዳ ዓልቃ ዋኦህጉዲ፡ ዓሳ ሜታሳ
ዳውሎይዳ ዴኤፒ ላሌ ሹቹጉዲ ሺቢ
ማዓንዳይ። 3 ዘጋ ዓሳ ዓኦፓ ማይ ዲኡ ማንዳዋሴ፤
ዋይዘኒ ዳንዳዓ ዓሶኮዋ ዋያ ዋይዘንዳይ። 4 ራኤራ
ዓሳ ገቢ ዳንዳዓንዳይ፡ ዔራኦ ማዓንዳይ፤ ዳንጋ
ቁንጫልቃ ዓሳ ፒዘሲ ገሰታንዳይ። 5 ዔኤያ ማዔ
ዓሲ ሃካፓ ሴካ ጫዋ ጌይንቲንዳዋሴ፤ ፓሁዋ
ማዔ ዓሳኦ ቦንቹንታዓኬ። 6 ዔኤዮ ዓሳ ዔኤያቶ
ሃይሴ ገሰታይ፤ ዲና ዔያቶኮ ቢያ ዋይ ዳቢንቲ
ማዳኒ ማላያኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዘሎ ዣኦሌ
ሃይሴ ዔያታ ዳልገሻይ፤ ናይዲንቲ ዓሶ ሙኡዚ
ዔያታ ላኦጋይ፤ ዴኤቢንቲ ዓሶማኦ ዋኦህህ ዔያታ
ዲንጉዋሴ። 7 ፓሁዋ ዓሶኮ ማዳ ፑርቱሞኬ፤ ዋዚ
ማንቆ ዓሶኮ ጌኤዛ ፒዜ ማዔታቲያ ሉኡዙዋ
ኬኤዚህና ማንቆ ዓሶ ባይዘኒ ፑርቱሞ ማሊ
ዔያታ ቱካይ። 8 ጫዋ ዓሲ ጫዋኬ፤ ዲዚ ፔኤኮ
ጫዋቶና ዶዲ ናንጋይ።

ዮቶርቁ ናንጋ ላኦሎም ኬኤዚንቲ ላቲህ

9 ዲንህህ፡ ዔኤቢ ቢያ ዲንህህም ኮሽኬም
ዮቶርቁ ናንጋ ላኦላ ዔቁጋፓ ታ ዑኡዞ ዋይዙዋቲ፤
ዲንህህኮ ዓኦ ባኮ ጉሙርቁ ናንጋ ላኦላ ሃይሶ
ታኦኮ ዋይዙዋቲ። 10 ዲንህህ ዲንህህኮ ዓኦ ባኮ
ጉሙርቁ ላኦላ ለዔ ኩሚባኦ ጋርሲዳ ዋዛ ቲቁሳ
ሜታ ዲንህህ ሄላንዳይ፤ ዋይሮይዳፓ ማዔቲያ ሜሌ
ቱከንቲ ባኮ ቢያፓ ገዳ ዓኦፒ ዲንህህ ዔካዓኬ።
11 ሃይማ ሄላንዳኦና ማሊ ሜታዲህና ዋይህና
ባኦያ ማዒ ዮቶርቁ ዲንህህ ናንጌይ፤ ሃህ ጋዓንቴ
ዲገቹሞና ጎጋይቁዋቲ! ዓፒሎ ዲንህህኮ ጉሲ ሲዬ
ፓቲሌ ማኦዎዋቲ። 12 ዋዛሳያ ማዔ ማሎ ጎኩሮ፤
ዋይሮ ቱኮ ቤዛኦ ቢያ ባይቁህሮ ዲንህህኮ ዳዶ
ዲሊ ዲሊ ዬኤኩዋቲ። 13 ዓንገህህ ሃሻና ጋውዲና
ታኦኮ ዴሮ ጎዛ ባቃሌይ፤ ዓሳ ዋዛና ናንጋ ማኦሮና
ኮህ ሌሊ ማዔ ሃሮ ካታሜሎ ዘሎ ዬኤኩዋቲ!
14 ካኦቲም ማኦራኦ ዓቲዋዎ ባዓ ማዓንዳይ፤ ካኦቲ
ካኦታዳ ካታሚላ ዔኤቢ ባኦ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ
ማዓንዳይ፤ ዲኢካ ናንጎ ማኦሮንታ ካፒያ ካፖ
ሴኤላኦ ደዓንዳይ፡ ዬካፓ ኪርሞሌ ያካ ቤሲና
ቆልዎ ህንቃ ቤሲ ማዓንዳይ።

15 ዬይ ማዓንዳህ ያኦሲ ፔ ዓያኖ ሎፓ
ላኦላንዳኦና፡ ዓሳ ናንጉዋ ዳውላኦ ማሊ ዓጪ፡
ማሎ ሳዓኦ ካይዚ ማዓንዳያ ሄላንዳኦና።
16 ዓጩሎይዳ ቢያ ጎኡሞና ፒዜ ዋጌና
ማዳንታያ ማዓንዳይ። 17 ዲሎም ማዳ ኮሹሞ ዔከ
ሙካንዳይ፤ ዬያ ዲሎሞኮ ዓኦፓ ዲቃቲህ ባኦያና
ጉሙርቁ ናኦናና ናንገህህ ማዓንዳይ። 18 ያኦሲ ዴራ
ማሊ ሜታዲህና ዋኦዲህናይዳፓ ኬሰካንዳይ፤
ማኦራ ዔያቶኮ ሂርጋ ባኦያ ኮሹሞ ናንጎያ
ማዓንዳይ። 19 ሻቹ ዲርዚና ዴኤሎ ካያ ሻርቢንቲ
ጋፒ፡ ካታሜላኦ ደዒ ፑርቲቲያ፡ 20 ዲንህህ ዋር
ዓጫ ዓጫ ጎዙ ጎሽካንዳህሮ፡ ዲንህህኮ ባኦቶና
ሃሮናም ህንቆ ቤሲ ገዳ ዴንቃንዳህሮ ዲንህህ
ዓንጂንቲያኬ።

33

ማኣዶ ዳንቃኒ ሸኢቁንቴ ሸኢሲሂ

1 ያኒኒያ ኔና ባይዙዋንቴ ባይዛሂዮ! ያኒኒያ ኔኤም ጌኔ ማዲባኣንቴ ጌኔ ማዲሂዮ ኔና ባዴዔ። ኔኤኒ ባይዚያ ሃሻኣና ኔኤሮ ኔ ባይቃንዳኔ፤ ጌሮ ማዶ ኔ ሃሻኣና ኔኤም ጌኔ ማዲንታንዳኔ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኑና ማኣሬ፥ ኔና ኑኡኒ ጉሙርቃኔ፤ ከላ ከላ ኔኤኮ ካፒፃ ኑኡፓ ሸኢኮፓ፥ ኑ ማታዳኣና ኑና ዓውሴ። 3 ኔኤኮ ዑኡዛ ጉጉንሃኣና ዴሬ ዓኣሸንታኔ፤ ኔኤኒ ዔዔቃኣና ካኣታ ዴንዲ ባይቃኔ። 4 ዓቢሂ ቡኩሰንታሂጉዲ ማሌ ዴራ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ፤ ማካ ኮኣማሂጉዲ ዓሳ ዲዒፃሮ ሩኡራንዳኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲያኮ ዑፃኣከ! ጫሪንጮይዳ ዒ ናንጋኔ፤ ጃዮኔይዳ ጃሎዋና ፒዜ ዋጊና ኩሙሂ ማዲንታን ዒ ማሃንዳኔ። 6 ዴሮኮ ፃጳሂ ዒ ዘከኔ፤ ዴሮም ዳቁንታንታ ዔራቶንታ ዒ ዚ ዒንጋኔ፤ ዒ ዚ ዒጊጫፃ ዔያቶኮ ዴኤፒ ቆሎ ማዓንዳኔ።

7 ዔያቶ ዴጌሂ ማኣዶ ዳንቃኒ ጎይያይዳ ዋማይዲ ዒ ላታቱ፥ ኮሹዋ ከኢቶ ዔከ ዓኣዳዘንሂ ዋማይዲ ጎጋይቁ ዩኤካያታቱያ ሂንዳ ዛጉዋቱ። 8 ዳልጎ ጎይፃ ጉሪ ማዔኔ፤ ዩያ ጎይፃና ዓኣዳ ዓሲ ባኣሴ፤ ጫኣቆና ጫኣቁማ ሃሸንቴኔ፤ ሳልደና ሳልኣ ሻሂንቴኔ፤ ዘር ዘራ ዓሳ ቶኦቸንቴኔ። 9 ሳዔላ ማሌኔ፤ ጉሪያ ማዔኔ፤ ለባሮኦሴ ዴኤላ ሹሊ ቦርሳያ ማዔኔ፤ ሳኣሮኔ ዴኤጫ ዴውሌ ማዔኔ፤ ባኣሳኔንታ ቁርማሎሴ ዴኮንታይዳ ዓኣ ሚያኮ ዒ ላዛ ዴኢኔኔ።

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓካሪ ታኣኒ ዔቃንዳኔ፥ ቦንቸንታንዳኔ፥ ዴግ ዴጊያ ጋዓንዳኔ። 11 ዒንሂ ሃኣኮኮ ጎቦ ጎጳዲ ዲልባ ሸዓኔ፤ ዑኡዛ ዒንሂኮ ታሚ ማዒ ዒንሂ ጌኤካኔ። 12 ዒንሂ ቡኦሪንቶ ከሳኒ ሚቸንታ ሹጮጉዲ፥ ጊንሃ ሃሃ ታሚዳ ሚቸንታ ዓንጊሂጉዲ ማዓንዳኔ። 13 ዒንሂ ሃኤይዳ ዓኣዘንሂ ታ ማዴ ባኮ ዋይዙዋቱ፤ ዒንሂ ዑኩ ዓኣ ዓሳ ዋልቆ ታኣኮ ዔሩዋቱ።»

14 ጃዮኔይዳ ዓኣ ጎዋ ዓሳ ዒጊጫኔ፤ «ኑ ዒ ዚ ዔሩዋሴ» ጋዓ ዓሳ ጎጋይቃኔ፤ «ኑ ባኣኮይዳፓ ሚቸ ታሚና ዋላ፥ ጊንሃ ሃሃ ናንጊና ዔኤቱ ጎይሃ ዴዓ ታሚናኣ ዋላ ናንጋኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ?» ጋዓኔ። 15-16 ጃሎ ባኣዚ ማዲዘንሂ፥ ፒዜ ባኣዚ ጌሰታዘንሂ፥ ጌሸሂና ዴንቆ ሚኢሽ ቦሂ ሃሻዘንሂ፥ ዴማና ዒንጎ ሚኢሽ ኩቻ ካኣማኒ ኮዑዋዘንሂ፥ ዓሲ ዋዳኒ ዘርቶ ዘር ዋይዘኒ ናሽኩዋዘንሂንታ ፑርታ ባኣዚ ዛጊሂፓ ፔ ዓኣፓ ሸርሻዘንሂ ዴጌ ቤሲዳ ናንጋንዳኔ፤ ዔያቶ ጎኦቢ ዓውሳሂ ዴኤፓ ሹጮ ማዓንዳኔ፥ ሙዖ ባኣዚያ ዔያታ ዴንቃንዳኔ፥ ዑሽኮ ዋኣፃኣ ዔያቶኮ ባይቃዓኔ።

17 ዒንሂ ዒንሂ ዒንሂ ዓኣፖና ቦንቸንቴ ካኣታሂ ዛጋንዳኔ፤ ዒ ዚ ዋይሃንዳ ዳልጎ ዓጮ ሃኤና ዒንሂ ዛጋንዳኔ። 18 ዒንሂዳ ሃያኮ ቤርታ ሂሌ ማታሂ ጳቂሲ፡- «ሱኡጋሂ ዋካ ዓኣይ? ጊኢሮ ጊኢራሻሂ ዓንካዳይ? ካፒፃ ካፓ ዓሳኮ ሱኡጋሂያ ዋካዳይ?»

ዒንሂ ጋዓንዳኔ። 19 ዒንሂ ማሊ ጳቂሂና ዔራኒያ ዳንዳዑዋ ሻኣካ ዳንጎና ሂርሺንታ ማሌ ዴሮ ማይ ሃይፓ ሴካ ዒንሂ ዛጋዓኔ። 20 ዔርቴ ካኣኮ ቦንቻ ኑኡኒ ቦንቻ ጃዮኔ ካታዋ ዛጉዋቱ፤ ኮሹዋና ዒንሂ ናንጋንዳጉዲ ጊኢጊንቴ ዩሩሳላማ ዛጉዋቱ! ፃውና ዒ ዘኮ ቱጊንቱዋ፥ ሱዛ ዒ ዘኮ ዴጲዋያና ቤዛፓ ዓጊጮዋ ዓፒላ ማኣሪ ዒ ዛ ማዔኔ። 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑኡኮ ዋልቃሂ ማዔም ዒኢካ ያኒኒያ ዋኣፃና ፒንቆ ጎንጎ ዒሺ፥ ዴኤፖ ዋኣፃ ካኣሚሎዋ ቶጊ ኑና ያላኒ ሙኩዋ ዳልጊ ዋርዚ ኑኡኮ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑኡኮ ዋጋሂ፥ ዋጎ ኑኡም ዒንጋሂና ካኣታሂናከ፤ ኑና ዳቂሻሂያ ዒ ዘከኔ። 23 ዴሮ ዒንሂኮ ጋዓንቴ ቱርቴር ሱዛ ዴልፒያ፥ ቱርቴርኣ ዴዲሺ ዳቁንቲባኣ፥ ሻሮ ጌይፓፓ ባኣኣ ዑፃ ዓጊንቲባኣ ዋኣሂ ካኣሚሎጉዲከ፤ ዩያሮ ሚርጌ ባኣዚ ዴዒንቲ ዔውታንዳኔ፤ ዋቦ ዓሳኣ ዓቱዋፃ ጌሊ ዔካንዳኔ። 24 ጃዮኔይዳ ናንጋ ዓሳ ባኣካፓ፡- «ታና ሃርጌኔ!» ጋዓንዳይ ባኣሴ፤ ዩካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ጎማፓ ማኣሪንቲሂ ዴንቃንዳኔ።

34

ያኦሲ ፔ ዋርኮይዳ ማቶ ዓጋንዳያ ማዒያ

1 ዒንሂ ሃይ ዴራ ሃኒ ሙከ ዋይዙዋቱ፥ ዒንሂ ሃይ ዓሳ ማሊ ጳቂሂዋቱ፤ ሳዖና ዒኢካ ዓኣ ማኸንታ ቢያ ዋይዘንጎ። 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሮ ቢያሂ ዑፃ ዳጋዴኔ፤ ዒ ዘኮ ዴኤፖ ጎዳ ዔያቶኮ ያሎ ያላ ዓሳ ቢያይዳከ፤ ጋፒሲ ዔያቶ ዒ ባይዘንዳኔ፤ ዔያታ ጩንቻ ዓፓሮና ሃይቃንዳጉዲ ዓኣሂ ዔያቶ ዒ ዚ ዒንጋንዳኔ። 3 ለዛ ዔያቶኮ ቢያ ቤሰካ ከኤሪንቴ ዋዋዓንዳኔ፥ ዴኡከንቲንዲዋሴ፤ ዴካ ዔያቶኮ ሱጉሂ ሌሊ ማዓንዳኔ። 4 ዓቦንታ ዓጊሮንታ ዙኦጋሂያ ቢያ ባይቃንዳኔ፤ ጫሪንጫ ዜዲጉዲ ቁሪንቲ ዴንዳንዳኔ፤ ዙኦጋሂያ ዋይሮና ቤሌሶ ሚያናኮ ዒ ላዛ ዴኢናሂጉዲ ዴኢናንዳኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጩንቻ ዓፓራ ጫሪንጫይዳ ዓኣፃ ሱጉፃ ዑሽከ ሚሸከኔ፤ ዓካሪ ዔዶኦማና ዒ ጋዳንቁ ዴሮና ባንሂ ባይዘኒ ከዳንዳኔ። 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎያ ማዒ ሸኢከ ማራቶና ዋኒናኣቶና ሹከንታ ዋዶና ዔያቶኮ ሱጉፃንታ ሃኣቦንታ ጩንቻ ዓፓሮ ማራሂጉዲ ጩንቻ ዓፓራ ዔዶኦማ ዓሳ ሱጉፃና ሃኣቦና ማሪንታንዳኔ፤ ያኦሲ ዩያ ዒንጊያም ሸኢካ ባኮ ቦፃራ ካታዋይዳ፥ ዩያ ዴኤፖ ሹፖ ዔዶኦማ ዓጮይዳ ሸኢሻንዳኔ። 7 ዒማና ዔዶኦማ ዓሳ ማኤኒንታ ዚያ ጌማይንታ ዋፓናንታጉዲ ሎኦማንዳኔ፤ ዓጮላ ዔያቶኮ ሱጉፃ ዑሽከ ሚሸካንዳኔ፥ ዔያቶኮ ሃኣባ ሳዖ ማሊሻንዳኔ። 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጃዮኔ ዓሳ ዛሎ ዔቃኒና ኮዋዋ ማሃኒ ሙካንዳ ሌዖና ከሎና ቱከኔ።

9 ዔዶኦማ ዓጮኮ ዋራ ሸዲ ባንሂ፥ ሳዖ ዓጮኣ ሙርቁንሂ ባንሂ ላኣሚንታንዳኔ፤ ዩካፓ ዓጮላ ጉቤ ሚጫንዳኔ። 10 ዩይ ታሚ ሮኦሪና ዋንቲና ዔኤታንዳኔ፤ ጩባ ዒ ዘይዳፓ ከሰከያ ናኣናና ጋፑዋያ ማዓንዳኔ፤ ሳዔላ ከሰካ ዋዶ ቢያይዳ ፓሁዋያ ጉሪ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ላሚ ዒ ዚ ጊዳና ቲቁ ዓኣዳንዳ ዓሲያ ባኣሴ። 11 ዩካፓ ከላንቁና

34:5 34:5 ዲ.ሲ. 63:1-6፤ ዔር. 49:7-22፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-15፤ ዓዋ. 1:11-12፤ ዓብዲ. 1-14፤ ሚል. 1:2-5። 34:10 34:10 ዮሃ. ያፒዳ 14:11፤ 19:3።

ገርሾና ቤዛ ዔካንዳኔ፤ ኩኩቴና ቁራኬኮዋ ያኦሎ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዒዘኮ ሻሂንቴ ቤዛ ዋርቂ ዛጎያ ማዔ ሱሲና፤ ጉሪ ማዒያ ዔራሪ ዛጎ ቱምቢ ጌይንታ ዓንጋ ዒእካ ዓገንታንዳኔ፤
 12 ዓጩሎ ዋይህ ካኣቲ ጴዳዓኬ፤ ሱኡጋ ዒዘኮ ቢያ ባይቃንዳኔ። 13 ዒዘኮ ካኣቱም ማኣርና ከልቂ ዲርቆና ካታሞናይዳ ቢያ ዓንገሂ ለቃላንዳኔ፤ ወኡኮንታ ሙኡታሌንታኮ ናንጊ ቤሲ ማዓንዳኔ።
 14 ደማ ደማ ካዮ ቦዖንታ ጉዳሪንታ ዋላ ዒእካ ናንጋንዳኔ፤ ሞይላሂ ዒእካ ዋላ ዔኡላንዳኔ፤ ደሞና ሃንታ ፃላሆ ዓያኔላ ዒእካ ናንጋንዳኔ።
 15 ዒእካ ኩኩቴ ማኣሪ ማዢ ጴኡላ ጴኡላንዳኔ፤ ጴኡሎዋ ፔኤኮ ቃሂ፤ ጋኣዞ ደማ ሃጺ ዲቻንዳኔ፤ ሃምፑራሂያ ፔኤኮ ላጎና ዋላ ዩካ ቡካንዳኔ።
 16 ዓካሪ ዩያ ሹምፓ ዓኣ ማዢንቶ ቢያሂ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቴሂ ኮዒ ናባቡዋቴ፤ ዩያ ማዢንቶይዳፓ ፔቲታዖ ባይቃዓኬ፤ ፔኤኮ ዋላ ናንጋንዳ ላጎ ባይዚ ፔኤር ሌሊ ናንጋያ ጴዳዓኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ዩይያዲ ማዓንዳጉዲ ዓይህሂሮ ዒዚ ዔያቶ ዋላ ናንገሻንዳኔ። 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩይ ባካ ፔቲ ፔቲሂ ዋካ ናንጋ፤ ኮይሳቴያ ቤዛ ገሸኪ ገሸኪ ዒንጌኔ፤ ሾይንቴዳፓ ሾይንቴ ሄላንዳኣና ዩይ ቤዛ ናኣናና ዔያቶሮ ማዓንዳኔ።

35

- መሃ ሻንቁንቲ ዔውቴ ዴር ዋዛ**
- 1 ዓሲ ናንጉዋ ደውሎንታ ሃንጎ ሳዓኣ ዋዛዳንዳኔ፤ ዩያ ደውሎይዳ ቡኒ ቡናንዳኔ።
  - 2 ደውላ ዲኡቁ ቡናና ኩማንዳኔ፤ ዋዛ ዓይኡም ዔያታ ዓይናዳንዳኔ፤ ዓዳ ለባኖኦሴ ዲኮጉዲ ዲቃህያ ዔያታ ማዓንዳኔ፤ ቁርሜሎሴ ዲኮጉዲ፣ ሃንጎ ሳኣርኔ ደኡጮጉዲ ሚዛጸያ ማዓንዳኔ፤ ቢያሂ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻንታ ኑ ያኣዛሂኮ ዲቃህያ ማዓፃዋ ዛጋንዳኔ።
  - 3 ዒንሂኮ ላቤ ኩጮንታ ኮልኮልቁ ጉኡዞዋ ደዲሹዋቴ።
  - 4 ዒጊጫ ዒና ዓኣዘንሂም፡- «ዓካሪ ዒንሂ ያኣዛሂ ዒንሂ ሞርኮ ኮሚ ዔካኒና ዔያቶ ዳቢንቶኮ ኮይሳሂ ዒንጋ፤ ሙኪ ዒንሂ ዒዚ ዳቂሻንዳሂሮ ደዲዋቴ፤ ዒጊጫፖቴ!» ጎውዋቴ።
  - 5 ዒማና ዓኣፖ ባይቁ ዓሳ ዛጋንዳኔ፤ ዋዮ ባይቁ ዓሳኣ ዋይዛንዳኔ።
  - 6 ቶኮ ዋቦ ዓሳ ጌንዖጉዲ ዊካንዳኔ፤ ዳንጎ ባይቁ ዓሳ ዋዛ ዓይኡም ዓይናዳንዳኔ፤ ዓሳ ናንጉዋ ደውሎይዳ ዋኣሂ ዑርታንዳኔ።
  - 7 ሙርቁንዖጉዳ ማኣሻላ ቦቆሊ ማዓንዳኔ፤ ሜሎ ሳዓ ዓልቃ ዋኣሂና ሎጮንዳኔ፤ ወኡካሂ ዊካ ቤዘይዳ ዓኣዔ ማኣቲና ማጫሪና ከሰካንዳኔ።
  - 8 ዒኣና ዳልጊ ጎይሂ ከሰካንዳኔ፤

- ደማዳ ጎይሂያ ጌይንታንዳኔ፤ ዩይ ጎይዖሂ ያኦሲ ዓሰም ማዓንዳኔ፤ ጌኤሽ ማዒባኣ ዓሲ ዩና ጎይዖና ዓኣዲዋሴ፤ ዔኤዮ ዓሳኣ ዒዞና ዓኣዲኒ ዳንደውዋሴ።
 9 ዘቢ ማዔታቴያ ሜሌ ፑርታ ቦዖ ዩይና ዓኣዲዋሴ፤ ዩና ጎይዖና ሃንታዘንሂ ያኦሲ ዓውሴ ፃጶ ሌሊ ማዓንዳኔ።
 10 ያኦሲ ዓውሴ ዓሳ ማዒ ገንህ ሙካንዳኔ፤ ያኦሲ ቦንቻም ዓይናዲ ዓይናዲ ያዮኔ ዔያታ ጌላንዳኔ፤ ቢያ ዋዴና ዋዛዳ ጎይሂ ዔያታ ናንጋንዳኔ፤ ኮሹሞና ዋዛና ዔያታ ዳንቃንዳኔ፤ ያዩሂና ሂርጋና ዔያቶፓ ሃካንዳኔ።

36

ዩሩሳሌም ባይዛኒ ሴናክሪሜ ዚርቁሂ
 (2ካኣቶ. ማ 18:13-27፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 32:1-19)

1 ሂዚቁያሴ ዩሁዳይዳ ካኣታዳ ታጶ ያይዳሳ ሌዖና ዓሰኦሪ ዓጮ ካኣቲ ሴናክሪሜ ከልቂ ዲርቁንቴ ዩሁዳ ካታም ያሊ ዓርቁኔ። 2 ካኣቲ ሂዚቁያሴ ኩጮ ዒንጎም ያኡጮንዳጉዲ ዓሰኦሪ ካኣቲ ፔኤኮ ያሎ ዓሰ ዓይህሂሂ ሚርጌ ያላ ዓሰና ዋላ ላኪሽ ካታማፓ ዩሩሳሌም ዳኬኔ፤ ዒማና ዩይ ያሎ ዓሰ ዓይህሂሂ ማኣዓሂ ማሰካ ዓሂኮ ጎኮ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዖኮ ዓኣ ከዶ ዛሎ ቦቆሎ ዋኣዖ ደዋሂ ዋታ ካር ሄላዖ ዔቁኔ። 3 ዒዛና ካኣማኒ ካኣቱም ማኣር ዋይህ፣ ሂልቁያ ናኣዚ ዔኤሊያቁሜንታ ፃኣፖ ባኮ ፃኣፓ ሸቢናንታ ደማ ደማ ሃይሶ ፃኣፒ ፃኣፒ ጌህ ዓሳኣፒ ናኣዚ ዮዓሂንታ ዒዞ ቤዛ ሙኬኔ። 4 ያሎ ዓሰ ዓይህሂሂ፡- «ካኣቲ ሂዚቁያሴም ሂዚ ጌዒ ከኤዙዋቴ፤ ዓሰኦሪ ካኣቲ ሂዚ ጋዓኔ፡- ሂያይዲ ኔኤኒ ጉሙርቁ ባካ ዓይጌንዴዳይ? 5 ታኣኮ ያልዚ ዔራቶና ዋልቁና ዓኣ ዓሲያ ዓኣኔ ኔ ጋዓኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ፓሁዋ ባኣዚ ጌሰታኔ፤ ሂንዳ ኔኤኒ ታኣም ዋይዞ ዓይሂ ያና ጉሙርቁዳይ? 6 ጊብፄ ታና ማኣዳንዳኔ ጌዒ ዋዛ ኔኤኒ ጌህያ ናንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዞ ጉሙርቁፃ ሃይቁ ፒሌ ኮኣላዲሂጉዲ ማዔሂ ዔራ፤ ጳሪንቲ ኩጮ ኔኤኒ ጫርጋንዳማፓ ዓታዞ ሃይቁ ፒሌ ዓይሳዋ ኔና ማኣዲዋሴ፤ ጊብፄ ካኣቲዳ ጉሙርቁፃ ኔና ዩያይዳንዳኣኬ» ጌዒ።
 7 ዩይ ዓሂ ጌሰታዖ፡- « ታኣኒ ጉሙርቃሂ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ» ኔኤኒ ጋዓያ ናንዳኔ፤ ሂዚቁያሴ ኔናቱዋዓዳ ዩሁዳንታ ዩሩሳሌምንታ ዴራ ሃይማካ ፔቲ ያኦሲም ዒንጎ ቤዛ ሌሊ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዒ ሜሌ ያኣዞም ዒንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤዘና ካኣሽኮ ቤዘዋ ሻሂሴሂ? 8 ዩያር ታኣኒ ኔኤም ኮሽካንዳ ባኣዚ ዓሰኦሪ ካኣቲ ሱንዖና ከኤዛኔ፤ ቶጊ ሳጋራኒ ጫርቃ ዓሲ ኔኤኮ ዓኣታቴ ላምዖ ሸያ ፓር ታኣኒ ዒንጋንዳኔ። 9 ኔኤኒ ዓሰኦሪ ዓጮይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሰይዳፓ ሂርኬ ቤዛ ማዳ ፖኦሊሶ ሱኡጎታዖ ቃዛኒ ዳንደዓያቱዋሴ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ጊብፄ ዓሳ ታኣም ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሂና ዳካንዳኔ፤ ጌይ ዋዛና ካፓኔ። 10 ታኣኒ ሃያ ዓጮ ያሊ ዓርቃኒና ባይዛኒ ሙኬሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ

ማላሣ ባክንቴጉዲ ኔኤም ማላ? ኔኤኒ ዋይሣ፡ ዓጩሎ ያሊ ባይዘንዳጉዲ ታና ዓይሣሣ ናንገና ናንገ ጎዳኔ» ጌዔ።

11 ዩካፓ ዔኤሊያቁሜንታ ሺቢናንታ ዮዓሃንታ ዩያ ያሎ ዓሶ ዓይሣሣም፡- «ኑኤኒ ቡሊያ ዔራሣሪ ሶኦሪያ ዓጩ ሙኡጮና ኔ ከኤዛንዳጉዲ ኑ ኔና ሺኢቃኔ፤ ከኤሎ ዲያ ዑፃ ዓኣ ዳራ ቢያ ዋይዛ፡ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና ኑም ከኤዚፕ» ጌዔ።

12 ዓመና ዩይ ዓሣ፡- «ታ ጎዳ፡ ዓሶኦሪ ካኣቲ ሃያ ቢያ ዓንሣንታ ዓንሣን ካኣቲም ሌሊ ታ ከኤዛንዳጉዲ ታና ዳኤያ ዓንሣን ማላ? ፔቲታዎ ያደቲዋሴ፤ ዓዳ ዓንሣንታ ፔኤኮ ሺያ ሙዓኒና ሺኢኸዋ ዑሸካኒ ኮይሳ ዳራ ዓቲዋዎ ዋይዘንዳጉዲ ታኣኒ ከኤሎ ዲያ ጋራ ዓኣ ዳሪም ቢያ ከኤዛኔ» ጌዔ።

13 ዩያ ጋዓዎ ዳዔ ቤዛፓ ዒ ዔቁ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳገዲ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና ከኤዚሣ ዓርቄ፡- «ዳኤፕ ዓሶኦሪ ካኣቲ ጌዔ ባኮ ዋይዘዋቲ!

14 ዓንሣ ሂዘቁያሴ ጌሸፓ፤ ዒዚ ዓንሣ ዓውሳኒ ፔቲታዎ ዳንዳዑዋሴ፤ 15 ሂዘቁያሴ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ጉሙርቁዋቲ፤ ዒዚ ኑና ዓውሳንዳኔ፤ ኑኡኮ ካታዋዎ ዓሶኦሪ ዓሶኮ ያሎ ዓሶ ኩጮ ጌሉዋጉዲ ዒዚ ኑም ለኣጋንዳኔ» ጌዔ ጌሻሣ ዋይዘፕ፡- 16 ሂዘቁያሴ ዓንሣን ጋዓ ባኮ ዋይዘፕ፤ ጋዓንቴ ዓሶኦሪ ካኣቲ ሂዚ ጋዓ፡- ሃንገ ታ ባንሣ ሙከጋፓ ታኣና ዋላ ገኢኒ ናንገታዋቲ፤ ዩያ ዓንሣ ማዳቶ ዓንሣ ፔቲ ፔቲሣ ዓንሣን ዋይኖንታ ቤሊሶ ሚያኮዋ ዓኣፕ ዓንሣ ሙዓንዳኔ፤ ዓንሣን ዋኣያ ዔታፓ ዋኣሣ ዓንሣ ዑሸካንዳኔ። 17 ዩይ ማዓንዳሣ ካኣቲ ዓንሣ ዓጩ ማላ ሳዓ ዓንሣ ዔኪ ዓኣዲ ዳይሣዛኔ፤ ዩኖ ሳዔሎይዳ ዋይኖ ቲኮ ቤሲንታ ሙኡዚም ገዳ ሃኣኮ ካፃ ጎሺያ ዓኣ፡። 18 ሂዘቁያሴ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ኑና ዓውሳንዳኔ!» ጌዔ ጌዔ ዓንሣ

ዔኤያሶፓ፤ ዓንሣ ዔራንቴ ሚሌ ዳርኮ ካኣሸኮ ያኣዘፓ ፔቲታዎ ዓሶኦሪ ካኣቲ ኩጮፓ ዓጩ ፔኤሲ ዓውሳኒ ዳንዳዔይ ዓኣ? 19 ዓካሪ ሂንዳ ዩያታ ሃማቲና ዓርፓዳ ዓጩናኮ ያኣዛ ዋካዳይ? ሃሃ ሴፓሪዎሜ ያኣዛኣ ዋኣ ጌሌይ? ዩያቶይዳፓ ፔቲታዎ ታ ኩጮፓ ሳማሪያ ዓውሳኒ ዳንዳዔይ? 20 ዩንሣ ዓጩኮ ያኣዛ ታ ኩጮፓ ፔ ዓጩ ዓውሳኒ ዳንዳዔ ዋይ ዓኣኖ? ያዲ ማዔያታቲ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ዩሩሳላሜ ዓውሳንዳኔ» ጌይ ዓንሣ ማላሣ ዋይቲዳዎ?»

21 ዔያታ ዔኤቢ ጉዑዋጉዲ ዳርም ካኣቲ ሂዘቁያሴ ቤርታዲ ከኤዚሣሪ ዳራ ፔቲታዎ ዔኤቢ ጎዑዋ ዚቲዮ ጌዔ። 22 ዩካፓ ካኣቲ ማኣር ዋይሣ ሂልቁያ ናኣዚ ዔኤሊያቁሜንታ ፃኣፓሣ ሺቢናንታ ዳማ ዳማ ሃይሶ ፃኣፕ ፃኣፕ ጌሣ፡ ዓሳኣፔ ናኣዚ ዮዓሃንታ ያዩ ፔኤኮ ማኣዓሣ ዳርዘኔ፤ ካኣቲ ሂዘቁያሴ ባንሣ ሙካዎ ዓሶኦሪ ዓጩኮ ያሎ ዓሶ ዓይሣሣ ጌዔ ባኮ ቢያ ከኤዘኔ።

37

ካኣቲ ሂዘቁያሴ ዲ.ሲ.ያሴ ያኦጩ ዞር (2ካኣቶ. ማ 19:1-7)

1 ካኣቲ ሂዘቁያሴ ዩያ ቢያ ዋይዘዎ ያዩ፡ ማኣዓሣ ፔኤኮ ዳርዘኔ፤ ሲዬ ፓቲሌ ማይንቲ

ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጌኤኸ ማኣሪ ዓኣዳ። 2 ካኣቲ ማኣር ዋይሣ ዔኤሊያቁሜንታ ካኣቲ ማኣርኮ ፃኣፓሣ ሺቢናንታ ቁኤሶ ባኣካፓ ዔርቲያ ማዔሰከንሣንታ ዓሞፃ ናኣዚ፡ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዒ.ሲ.ያሴ ባንሣ ዳከኔ፤ ዩያታ ዓመና ሲዬ ፓቲሌ ማይንቲ ዓኣዳ። 3 ዔያታ ሂዘቁያሴይዳፓ ዔኪ ዒ.ሲ.ያሴም ከኤዘ ከኢታ ያዲ ጋዓያኮ፡- «ሃኖ ዳኤፕ ማቶ ከኢከ፤ ቦርሲሳ ማቶና ዳውሲንቲያ ኑና ሃሌኔ፤ ሸይቺ ከኢ ኩዳም ባና ፈልቁ ባይቁ ለኣሊፕዲ ኑኤኒ ማዔ። 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ጫሽካንዳጉዲ ዓሶኦሪ ዓጩ ካኣቲ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዓይሣሣ ዳከኔ፤ ኔኤኮ ያኣዛሣ ዩያ ጫኸ ዋይዚ ጫሽከሣሣ ማቶ ዓጋንዳያ ናንዳኔ፤ ዩያር ኑኡኮ ዳር ባኣካፓ ፒኢጫዲ ዓቲዘንሣም ሃዳራ ኔ ያኣዛሣ ሸኢቁ።» 5 ካኣቲ ሂዘቁያሴ ዳከ ከኢቶ ዓሳ ሙከ ዒ.ሲ.ያሴም ከኤዛዛ ዒ.ሲ.ያሴ ዋይዘዎ፡ 6 ዓንሣን ጎዳሣም ሂዚ ጎዑዋቲ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡፡ <ዓሶኦሪ ዓጩ ካኣቲኮ ካራማ ታና ዓንሣ ዒ ዓውሲንዳዋሴ ጌዔ ጫሽከ ጫኸ ኔ ዋይዘሣና ካራ ባይዚ ዒጊጪፕ።» 7 ዒዛ ዒጊቻንዳ ዓያና ታኣኒ ዒዛይዳ ጌልዘም፡ ዒዚ ካሽካሽንታ ሃይሴ ዋይዘ፡ ፔ ዓጩ ማዒ ዳንዳንዳኔ፤ ዩካፓ ጩንቻ ዓፓርና ታ ዒዛ ዋዲሻንዳኔ» ጌዔ።

ዓሶኦሪ ዓሳ ቃሲ ዚርቁሣ ከኢታ ዳከሣ (2ካኣቶ. ማ 19:8-19)

8 ዓሶኦሪ ካኣቲ ለኪሼ ካታዎ ሃሺ ዩኖኮ ኮራ ዓኣ ሊቢና ካታዎ ዓኣዲ ዒኢካ ያልቲሣዳ ዓኣሣ ዓሶኦሪ ዓጩ ያሎ ዓሶ ዓይሣሣ ዋይዘኔ፤ ዩያር ዒዚያ ዒኢካ ዓኣዳ። 9 ዒቶጲያ ዓጩ ካኣቲ፡ ቲርሃቁ ጎምሣ ዓሶኦሪ ዓጩ ያላ፤ ሙካሣ ዓሶኦሪ ካኣቲ ዋይዘኔ፤ ዩያ ዒ ዋይዘዎ ሂዘቁያሴም ሂዚ ጋዓ ዳብዳቤ ፃኣፕ ከኢታ ዓሲ ዑሰካ ዳከኔ፡- 10 «ዩሁዳ ካኣቲዮ ሂዘቁያሴ! ኔኤኒ ጉሙርቃ ያኣዛሣ፡- <ዩሩሳላሜ ዓሶኦሪ ካኣቲ ኩጮ ጌላዓከ!» ጌይ ኔና ጌሸፓ። 11 ዓሶኦሪ ዓጩ ካኣቲ ፔቲ ዓጪ ባይዚ ኮዓ ዋደና ቢያ ዋማይዲ ባይዘያታቲያ ኔኤኒ ዋይዘኔ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ዩያይዳፓ ቶላንዳያ ኔኤም ማላ? 12 ታ ማዎንሣ ጎዛኔንታ ካራኔንታ ሪፃፔኔ ጌይንታ ካታዋዎ ባይዘኔ፤ ጌንሣ ሃሣ ቲላሳሪ ጌይንታ ካታማ ናንገ ዔዳኔ ዳርዋ ዔያታ ዋዳኔ፤ ዩይ ቢያ ማዓኣና ያቶኮ ያኣዘይዳፓ ፔቲታዎ ዔያቶ ዓውሳኒ ዳንዳዔያ? 13 ማሌ ሃሣ ሃማቲ፡ ዓርፓዳ፡ ሴፓሪዋይሜ፡ ሄናዒንታ ዩዒዋ ጌይንታ ካታዎ ካኣታኣ ሃሣ ዋካ ዓኣይ?»

ሂዘቁያሴ ያኦሲ ሸኢቁ ሸኢዲያ

14 ካኣቲ ሂዘቁያሴ ዳብዳብ ከኢቶ ዓሶ ኩጮፓ ዔኪ ናባቤኔ፤ ዩካፓ ዳብዳቤሎ ዔኪ ጌኤኸ ማኣሪ ዓኣዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ቡላዎ፡ 15 ሂዚ ጌዔ ያኦሲ ሸኢቁ፡- 16 «ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ! ኔኤኮ ካኣቲ ሻኣሎ ቦንቺንቴ ከሩቤኤሎ ዑፃ ጌሣ ያኦሲ ኔና ሌሊከ፤ ዓጩ ካኣቶኮዋ ቢያ ያኦሲ ኔና ሌሊከ፤ ጫሪንጮና ሳዎና ማገፔሣ ኔናከ። 17 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ሴናክሪሜ ዋማይዲ ኔና፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ጫሽከቲያ ኔ ዋዮ ማሂ ዋይዘ፡ ኔ ዓኣፕ ሸርሺ ዛጌ። 18 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ዓሶኦሪ

37:16 37:16 ከሲ. ማግ 25:22።

ዓጮ ካኣታ ሚርጌ ካኣቶ ጋፒሲ፡ ዓጮዋ ዔያቶኮ ባይዘህህ ጎኔኮ። 19 ሚህረና ሹቹናፓ ዓሲ ኩቻ ኮሺንቴ ጉሪ ማዔ ማሌ ያኦዞ ታሚና ሚቹ ዔያታ ባይዘኔ፤ ጋዓንቴ ዬያታ ያኦሲቱዋያኮ። 20 ናንገና ናንጋ ኑ ጎዳህሂዮ! ኔኤኒ ሌሊ ያኦሲ ማዔህ ዓጮ ደራ ቢያ ዔራንዳጉዲ ሃህሂ ዓሶኦሪ ዓሶ ኩጫፓ ኑና ዓውሳኔ።»

ዲ.ሲ.ያሴ ካኣቲ ሂዘቁያሴም ዳኬ ከኢቶ
(2ካኣቶ. ማ 19:20-37)

21 ዬካፓ ዓሞዔ ናኣዚ፡ ዲ.ሲ.ያሴ ካኣቲ ሂዘቁያሴም ሂዚ ጋዓ ከኢታ ዳኬኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲ.ሲ.ራዔኤሌ ያኦዞህ ሂዚ ጋዓ፡- ለሶኦሪ ካኣቲ ሴናክሪሜ ዘርቁሂሮ ኔኤኒ ሺኢቁ ሺኢጲያ ታኣኒ ዋይዘኔ። 22 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዛሎ ጋዓህ ያዲኮ፡- «ዔኤዛይ ሴናክሪሜ! ዬሩሳሌም ደራ ኔና ዳኪሲ ቦሃኔ፤ ኔኤኒ ጳሽካ ዋደና ኔኤኒ ገንህረና ዔያታ ዔቁ ቶኦቹ ኔና ሚኢጫኔ። 23 ዓኣፖ ኔኤኒ ኔ ያቶርሙሞና ዳጊዲ ዛጌህ፤ ዒላቲያ ኔኤኒ ጫሽኬህ ያና ኔኤም ማላይ? ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዲማዳህ ታንቴሞ!» 24 ኔኤኮ ማዳ ዓሶ ኔኤኒ ዳኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኒ ጫሽኬኔ፤ ሃህ ኔኤኒ፡- «ታኣኮ ሳርጌሎ ያይቶ ዲቡሞፓ ዔቁያና ዳጌ ማዔ ለባኖኦሴ ዲኮ ታ ኬሰኬኔ፤ ያደዞ ለባኖኦሴ ሚያንታ ሚዛጶ ዘቢቆዋ ታኣኒ ቆዔኔ፤ ዳጌ ቤዛ ዓኣ ዲሜ ዳኤሎ ታኣኒ ጌሌኔ፤ 25 ማሌ ያንጎ ማዔ ዓሶ ዓጫ ዋኣህ ዔቱ ታኣኒ ቦኣኪ ዑሽኬኔ፤ ጊብዔ ዓጮኮ ዋር ዋኣያ ታ ቶኮና ታኣኒ ሄርቁ ሚጫሴኔ።»

26 «ሚርጌ ለዔኮ ቤርታፓ ዬያ ቢያ ማሊ ቱኬህ ታናታህ ኔኤኒ ዋይዘባኣዓዳ? ዬያ ማሊያ ሃህሂ ጋፒንያ ሄሊሴህ ታናኬ፤ ኩልቁ ዲርቁንቴ ካታሞ ደዔ ቦኪኮ ናቲ ኔ ማሃንዳጉዲ ዋልቁ ኔኤም ዒንጌህ ታናኬ። 27 ያቶ ደርኮ ዋልቃ ላቤኔ፤ ዔያታ ዋዛ ቲቁ ቦርሲንቴኔ፤ ቦኦሎ ቡኖጉዲ፡ ዋሻሌጉዲ፡ ገንህ ሃህ ሹቹ ዑሰካ ባቃሌ ማኣቲና ሃጊ ዓዓኣፓና ታሚላሻ ዋዳ ሃኣኮጉዲያኣ ማዔኔ።

28 «ታኣኒ ኔ ዛሎ ባኮ ዔራኔ፤ ኔኤኒ ዓይጎ ማዳንዳቴያ ዋዘም ኔ ዓኣዳንዳቴያ ታ ኔና ዛጋንዳኔ፤ ታ ዑፃ ኔኤኒ ዳጋና ዔቁህ ታኣኒ ዔሬኔ።

29 ታ ዑፃ ኔኤኮ ዳጋዲ ዔቁያና ያቶርሙሞዋ ቢያ ታኣኒ ዛጌኔ፤ ዬያር ሲኢዳይዳ ዓንጊ ኪሬ፡ ዳንጋ ሃህ ኔኤኮ ቢያላ ኩልሲ ኔኤኒ ሙኬ ጎይያና ታ ኔና ማሃንዳኔ።»

30 ዲ.ሲ.ያሴያ ካኣቲ ሂዘቁያሴም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዬይ ቢያ ማዳንቴ ኩማንዳህኮ ማላታ ያዲኮ፡ ሃኖና ሄሌ ሌያናይዳ ዔርጋንታ ኬልማዲ ካዔ ሃኣኮ ዒንህ ሙዓንዳኔ፤ ሃይህሳ ሌያና ጋዓንቴ ዒንህ ጎሽኪ ካዒሳንዳኔ፤ ዋይኔያ ቱኪ ዓኣፖ ዒንህ ሙዓንዳኔ። 31 ዪሁዳ ዓጮይዳ ፒኢጫዲ ዓቱዞንህ ቢያ ለካ ሳያ ዳሞ ያጲ ዳኪ ዲጫህና ዓኣፒ ዓኣፓንዳኔ። 32 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያ ማዳኒ ዒናፓ ዔቁሂሮ ዬሩሳሌምና ያዮኔ ዲኮናይዳ ናንጋ ዓሶፓ ፒኢጫዲ ዓታንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

33 «ዬያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሶኦሪ ዓጮ ካኣቲ ዛሎ ኬኤዜ ቃኣላ ያዲኮ፡- «ሴናክሪሜ ሃኖ ካታሚሎ ጌሊያ ጌላዓኮ፤ ፔቱ ሂኢሺታያ ዒዚ ዲካዓኮ፤ ሃህ ገቲማ ዓርቁ ፖኦሊሴያ ዒዞ ባንህ ዑካዓኮ፤ ዓጪ ኩሊያ ዒዞ ማንገሽታዓኮ።»

34 ዒዚ ሃኖ ካታሚሎ ባንህ ጌሉሞ? ሙኬ ጎይያማና ማዒ ዓኣዳንዳኔ፤ ሃያ ጌዔህ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ። 35 ታ ቦንቸርና ታ ዓይላህ ዳውቲርዋ ጌዒ ሃኖ ካታሚሎ ታኣኒ ታኣር ዲህ ማዒ ዓውሳንዳኔ።»

36 ዬኖ ዋኣንቴሎ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዓሶኦሪ ዓሶኮ ያሎ ዓሳ ዓኣ ቤዛ ጌላያ ያኤታና ሳሊታሚ ደንጎ ሺያ ዓሲ ዋዳኔ፤ ዘር ጉቱሎ ጉቱ ዓማኣ ዓሳ ጳጫንቴ ያሎ ዓሳ ዓኣ ቤዛ ሌሲ ሌሊ ማዔኔ። 37 ዬያር ዓሶኦሪ ካኣቲ ሴናክሪሜ ገንህሞ ማዒ ኔኔቁ ካታሞ ዳንዳኔ። 38 ፔቱ ኬሊና ሴናክሪሜ ፔ ያኦዞህ ኒሰርኬኮ ካኣኮ ማኣራ ዘገይይዳ ዓኣንቴ ዒዛኮ ናኣታ ዓዲራሚሌኮና ሳሪዔሬ ጌይንታዞንህ ጩንቸ ዓፓርና ዒዛ ዋዳኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ቶሊ ዓራራቴ ዓጮ ዳንዳኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛ ናኣቶይዳፓ ፔቱ ዓሰራዳኔ ጌይንታህ ካኣታዳኔ።

38

ሂዘቁያሴ ሃርጋፓ ዳቁህ

(2ካኣቶ. ማ 20:1-11፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 32:24-26)

1 ዬኖ ዋደና ካኣቲ ሂዘቁያሴ ሃርገንቴ ሃይቃኒ ዑኬኔ፤ ዬያር ዓሞዔ ናኣዚ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲ.ሲ.ያሴ ዒዛ ያኦጫኒ ዒዛ ኮራ ዓኣዳያ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ «ኔኤኒ ሃያ ሃርጋፓ ዓቲንዳዋኣሂሮ ኔኤኮ ማኣር ዔልቃሚ ገኢጊሹ» ኔኤም ጌዔኔ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

2 ዒማና ሂዘቁያሴ ፔኤኮ ዓኣፖ ካር ኮጮ ባንህ ማሃያ፡- 3 «ናንገና ናንጋ ጎዳህሂዮ! ታኣኒ ጉሙርቁሂና ጉቤ ዒናፓ ኔኤም ማዳህንታ ኔኤኒ ዋዛዳ ባኣዚ ታ ማዳህያ ማሌ» ጌዒ ሺኢቃያ፡ ዒናፓ ዬኤኮኔ።

4 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲ.ሲ.ያሴም፡-

5 «ሂዘቁያሴ ኮራ ዓኣዲጋፓ ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ቤርታኣ ዓዳህ፤ ዳውቲ ያኦዞህ ሺኢጲያ ኔኤኮ ዋይዘኔ፤ ዓቢያዋ ታ ኔኤኮ ዛጌኔ፤ ዬያር ታኣኒ ኔኤኮ ሌያይዳ ታጶ ደንጎ ሌዔ ቃሳንዳኔ፤ 6 ኔናንታ ሃኖ ዬሩሳሌም ካታሚሎንታ ዓሶኦሪ ካኣቲ ኩጫፓ ታኣኒ ታኣር ዲህ ማዒ ዓውሳንዳኔ» ጌዔኔ።

7 ዲ.ሲ.ያሴ ዒዛም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ቃኣሎ ማዲ ከንሃንዳያ ማዒያኮ ኔኤም ዒንጋ ማላታ ያዲኮ፤ 8 ካኣቲ ዓካኣዜ ጌዳሲ ጌዳሲ ኮሺ ኬኤሎ ዑፃ ሺባ ሺባ ያኦሲ ታጶ ጌዲ ገንህሞ ለካ ኬይሲ ሺባሳንዳኔ» ጌዔኔ፤ ዒማና ዬይ ሺባ ጌይንቴ ጎይያ ለካ ኬዲ ሺባኔ።

9 ዬካፓ ሂዘቁያሴ ሃርጎይዳፓ ፖዓያ ሃካፓ ዳማ ዓኣ ጋላቶ ዓይኑሞ ያኣፔኔ፤

10 ሌዓ ታኣኮ ጊዴደንዛታንቴ ታኣኒ ናንጉዋጉዲ ላኣገንቴ

ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ኬዳንዳህ ታኣም ማሊንቴኔ።

11 ሺምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ሃኖ ዓጫ ዓኣያ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ሺምፔና ዓኣ ማከንቶ ቢያህ ባኣካፓ

ዓሲ ላሚ ታ ዛጋዓ ጌዔንቴኔ።

12 ማኣራ ታኣኮ

- ቆልሞ ሃንቃ ዓሰኮ ዓፒሎና ማዦና ማአራ ቱጊንቲ ሙሊንታሂጉዲ
 ዲይንቲ ጋፑዋንቲ ዶርዜ ዓፒላ ቲቃሂጉዲ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናንጎ ታኦኮ ቃሚሂ ጋፒሴያ ማሌንቲኬ።
- 13 ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኦና ዒላቲ ጎይህ ታ ምርቃኔ፤
 ዘቢጉዲ ማይያ ኔ ታኦኮ ማንህኔ፤
 ዋኦንቲና ርኦሪና ዋኦሪሂም ዓኦሂ ኔ ታና ዒንጌ።።
- 14 ቦጋጉዲ ታኦኮ ጸኦላኔ፤
 ደኦሌጉዲ ጸዪ ታኦኮ ኩኩታኔ፤
 ጫሪንጮ ባንሂ ዳጊ ጌዒ ዛጊያና ዓኦጋ ታኦኮ ማርጌና ላቤ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሃዳራ ሃያ ማታሂዳጋ ታና ዓውሴ!
- 15 ሃያ ቢያ ማዳሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሂር ታኦኮ ዓይጎ ጋዒ ዳንዳዓይ?
 ታኦኮ ጸዪያይዳጋ ዔቁያና ጊንዓ ታኦኮ ባይቄ።።
- 16 ሸምጋሂ ኔጊዳጋ ታኦኮ ናንጊ ዳንቄ፤
 ኔኤኒ ታኦኮ ዓያኖም ሃውሺሂ ዒንጌ፤
 ኔኤኒ ታና ኮሺ ማህኔ፤
 ናንጊያ ታኦም ዒንጌ።።
- 17 ማታሂ ታና ሄላሂ ጎኔና ታኦኮ ዳቂንታምኬ፤
 ማቶይጋጋ ቢያ ሸምጋሂ ኔኤኒ ታኦኮ ዓውሴ፤
 ጎምባ ኔ ታኦኮ ቢያ ዓቶም ጌዔ።።
- 18 ሃይቄ ዓሰ ዓጫ ኔና ጋላቲዋሴ፤
 ሃይቄ ዓሰኦ ኔና ጋላታኒ ዳንዳዐ-ዋሴ፤
 ዳኡቲ ዓሰ ኔኤኮ ጉሙርቂንታያ ማዒያ ዋዛ ማሂ ካፑዋሴ።።
- 19 ታኦኮ ኔና ጋላታሂጉዲ ኔና ጋላታኒ ዳንዳዓሂ ሸምጌና ዓኦዘንሂ ሌሊኬ፤
 ዓዳንሂ ፔኤኮ ናኦቶም ኔኤኮ ጉሙርቂንታያ ማዒያ ኬኤኮ።።
- 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሳንዳኔ፤
 ዬያር ኦኡኒ ኦኡኮ ናንጎ ዋዶይዳ ቢያ ዳንሃና ሻሺ ዓኦ ጎኦላና
 ጸኦሲ ቦንቶም ማዓ ዓይኦም ጸኦሲኮ ጌኤኮ ማኦራ ኦ ዓይናዳንዳኔ።።
- 21 ቤሌሶ ዓኦጋጋ ኮሺንቲ ቲሺና ካኦቲኮ ከፄ ዳንጮይዳ ቲሺኬቲ ጋፃንዳያ ማዒያ ዒሲያሴ ዬያኮ ቤርታ ዓሰም ኬኤኮ።።
- 22 ካኦቲ ሂዚቂያሴያ፡- «ታኦኮ ፖዒ ጌኤኮ ማኦሪ ዓኦዳኒ ዳንዳዒያ ዔርዛ ማላታ ዓይጎናንዳይ?» ጌዒ ዒሲያሴ ኮራ ጸኦጮ።።

39

ባብሎኔ ዓጫጋ ካኦቲ ኮራ ሙኬ ከኢቶ ዓሰ (2ካኦቶ ማ 20:12-19)
 1 ዬኖ ዋዶና ባብሎኔ ዓጫ ካኦቲ ባልዳኦ ናኦዚ፣ ማርዳኬ ባልዳኦ ጎጆሂ ካኦቲ ሂዚቂያሴ ሃርጊንቲ ፖዒሂ ዋይዜ፤ ዬያር ሂዚቂያሴም ዒንጎንዳ ባኦዚንታ ዳብዳቤያ ፃኦፒ ዳኬ።።

39:7 39:7 ዳኦኔ. 1:1-7፤ 2ካኦቶ. ማ 24:10-16፤ 2ጸኦሲ. ዓሃኬ 36:10። 40:5 40:5 ሉቃ. 3:4-6።

- 2 ሂዚቂያሴ ዒዛ ኮይላ ሙኬ ዓሰንሂ ዋዛና ዔኬ፤ ዬካጋ ካኦቲ ማኦርኮ ማህ ጌሃ ማኦርይዳ ዓኦ ባኮ ጉቤ ቢርንታ ምርቆንታ ዳማ ዳማ ሳውቃ ዳኤሽና ሳውቂሶና ቲዦንታ የሎ ዓንጋምንታ ማህ ቢያ ዬያ ዓሰ ቤኤኬ፤ ዒዛኮ ካኦቲ ማኦርኮ ማህ ጌሃ ማኦራ ማዔቲያ ዒዚ ዋይሂ ዓጮይዳ ዓኦ ዓይጎ ቤሰካ ዓኦ ቆሎ ቢያ ሂዚቂያሴ ዬያ ዓሰም ቤኤኮዋ? ሃሺ ፔቲ ባኦዚታ? ባኦሴ። 3 ዒማና ጸኦሲ ማሊያ ኬኤኮ ዒሲያሴ ካኦቲ ሂዚቂያሴ ኮራ ዓኦዳያ፡- «ዬንሂ ዓሰንሂ ዓንካጋ ሙኬይ? ሃህ ዔይታ ዓይጎ ኔኤኮ ኬኤኮይ?» ጌዒ ጸኦጮ።።
 ሂዚቂያሴያ ማሃ፡- «ዔይታ ሙኬሂ ባብሎኔ ጌይንታ ሃኬ ዓጫጋኬ» ጌይ ማህ።።
 4 ዒሲያሴ ጊንሃ፡- «ካኦቲ ማኦራ ዔይታ ዓይጎ ዛጌይ?» ጌይ ጸኦጮ።።
 ሂዚቂያሴያ፡- «ዔይታ ቢያ ባኦዚ ዛጌ፤ ማህ ጌሃ ማኦርይዳ ዓኦ ባኮይዳጋ ቢያ ታኦኮ ዔይቶም ቤኤኮዋ? ሃሺ ዓይጎ ባኦዚያ ባኦሴ» ጌዔ።።
 5 ዬካጋ ዒሲያሴ ካኦቲ፡- «ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳ ማዒ ጸኦዛሂ ጋዒሂ ዋይዜ፡- 6 ኔኤኮ ቤርታ ዓዳንሂ ሙኬ ሃኖ ሄላንዳኦና ቡኩሴ ቆላ ካኦቲ ማኦርይዳጋ ኔኤኮ ቢያ ፒፂንቲ ዔኬ ባብሎኔ ዓጫ ዓኦዳንታንዳ ዋይ ሙካንዳ፤ ፔቲ ባኦዚታ? ኔኤኮ ዓታዓኬ። 7 ኔኤኮ ዘርያይዳጋ ፔቲ ፔቲዘንሂ ባብሎኔ ዓጫ ዳዒ ዔኬ ዓዳንቲ፣ ዬያ ዓጮኮ ካኦቲ ማኦራ ዓሸቲሚ ማዒ ማዳንዳጉዲ ዔይቶ ማህንዳ፤» ጌዔ።።
 8 ካኦቲ ሂዚቂያሴ ጋዒንቲ ዒዚ ዋይሂ ዋዶና ዓጫ ኮሺ ማዒ ዳዒንዳሂ ዔርቲያ ማዒሂር፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳጋ ዔኬ ሙኬ ኔኤኒ ታኦም ኬኤኮ ቃኦላ ኮሺኬ» ጌዔ።።

40

- ጸኦሲኮ ዳር ደዲሻ ቃኦላ**
 1 ኦ ጸኦዛሂ ሂዚ ጋዒ፡-
 «ዳር ታኦኮ ደዲሹዋቲ! ደዲሹዋቲ!
 2 ዓይሌ ማዒ ዒዘኮ ማዶ ዋዳ ጋፔ፤ ዒዘኮ ጎም ዛሎር ቢያ ጸኦሲዳጋ ጳንጮ፣ ማቶ ዒዛ ዔኬሂንታ ጎማኦ ዒዘኮ ዓቶም ጌይንቲሂ ዬሩሳላሚም ሌፔ ዑኡሲና ኬኤኮዋ።።»
- 3 ሂዚ ጋዒ ዑኡሲ ዋይዚንታ፡-
 «ዒሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጎይያ ጊኢሺሹዋቲ!
 ዳውሎይዳ ኦ ጸኦዛሂም ጎይያ ጲሺ ኮሹዋቲ!
 4 ዔታዳ ቤዘና ደኦጫዳ ቤዛ ኩሚ ጊኢጎንጎ፤
 ዳኮንታ ጌሜርንታ ቢያ ሂርኪዳ ባኦሲንቶንጎ፤
 ጌሜርንታ ጌሊ ኬሰኪ ጌዔ ሳዓኦ ቢያ ጊኢጎንጎ።።
 5 ዬኖ ዋዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቶ ፔጋዲ ጳዳንዳ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ኬኤኮያ ማዒሂር ዓሰ ቢያ ዬያ ፔቲምና ዛጋንዳ።።»

40:3 40:3 ማቲ. 3:3፤ ማር. 1:3፤ ዮሃ. 1:23።

6 ፔቴ ዑኡሲ ታና «ዲላቱ!» ጌዔኔ፤
 ታኣኒያ ማሃፖ፡- «ዎዚ ጌዔ ታ ዲላቶንደይ!»
 ጌዔ ያኡጩኔ፤
 ዬና ዑኡዜላ «ዓሲ ቢያ ማኣቲጉዲኬ፤
 ቦንቻኣ ቢያ ካይዚ ቡኒጉዲኬ፤
 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዠባራ ዠባርሻ ዎደና
 ማኣታ ማላሢና ቡና ዲኢናሢጉዲ
 ዓሲያ ዬያጉዴያኬ።
 8 ጎኔና ማኣታ ማላኔ፥ ቡናኣ ዲኢናኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢኮ ቃኣላ ጋዓንቴ ናንጊና
 ደዲ ናንጋኔ።»
 9 ዒንሢ ጸዮንም ኮዦ ባኮ ኬኤዛ ዓሳ!
 ለካ ዴጌ ደኮ ኬሰኩዎቴ!
 ዒንሢ ዬሩሳሌምም ኮዦ ሃይሶ ኬኤዛ ዓሳ!
 ዑኡዘ ዒንሢኮ ዴጊዲ ዒላቱዎቴ!
 ዒላቱዎቴ ዒጊጨፖቴ!
 ዪሁዳ ካታሞሞ፡- «ያኦዛሢ ዒንሢኮ
 ሃይሾ!» ጎዑዎቴ።
 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዴኤፖ ዎልቆና ዎይሢ
 ሙካንዳኔ፤
 ዒዚ ሙካሢ ዒንጋኒ ማሌ ባኮንታ ማዴሢ
 ዛሎ ጨጎንደሢያ ዔኪኬ።
 11 ቆልሞ ሄንቃ ዓሲጉዲ ዒዚ ሄንቃንዳኔ፤
 ላኣቆ ማራናኣቶ ፔቴይዳ ዒ ቡኩሳንዳኔ፤
 ፔኤኮ ቃሶይዳ ኮንቂ ዔያቶ ዔካንዳኔ፤
 ናኣቶ ዳንሢሣዘንሢያ ጉኡዲዎፖ ታሢ
 ዒሻንዳኔ።
 ዒሰራዔኤሌ ያኦሲና ያ ቤቃይ?
 12 ዴኤፖ ባዘ ዎኣፖ ፔኤኮ ቃኣቆ ጋራ
 ጫሪንጮዎ ፔ ኬኤላና
 ሳፖ ዓጮ ማኪ ዔራኒ ዳንዳዓሢ ያናዳይ?
 ደኮንታ ጌሜሮንታ ዴኤሡሞ ዔሮ ባኮና
 ዛጊ ዔራንዳሢ ያናዳይ?
 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ሂዲ ማዴ» ጌዔ ዓይሣሢ
 ያናዳይ?
 ዒዛ ዔርዘኒና ዘራኒያ ዳንዳዓፍ ያናዳይ?
 14 ዒዛም ኬኤዛንዳጉዲ ያኦሲ ያኦና ዘርቴይ?
 ፔዜ ዎጎ ዔርዘሢ ዒዛ ያናዳይ?
 ዔራቶ ዒዛ ዔርዘሢንታ
 ማሊ ጸቂሃ ጎይፖዎ ያ ዒዛ ዳዌይ?
 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቤርታ ዴራ ፔቴ ያቲ ጋርካ
 ያዴ ዎኣሢጉዲኬ፤
 ዴኤሡሞ ዔሮ ባኮይዳ ዓኣ ሲላሊጉዲ
 ፓይዲንታኔ፤
 ዎኣፖ ሳዛ ዓኣ ሳዓኣ ዒዛ ቤርታ ዓዳ ሲላሊ
 ሊኢቃጉዲ ሹሌዓያኬ።
 16 ሊባናኦሴይዳ ዓኣ ማፖ ማቺ ዒንጎ ዒንጊፖ ታሞ
 ዔኤሣኒ
 ቆልማኣ ዒዛኮ ማቺ ዒንጎ ዒንጊፖም
 ጊዳያቱዎሴ።
 17 ያኦሲ ቤርታ ዴሮጉ ፓይዳ ባኣያኬ፤
 ላኣገፖፓ ዔቁያና ፓይዲዳ ጌሉዎያኬ።
 18 ያኦሲ ዒንሢ ያኦና ዎላ ቤኤዛይ?

ያኦና ዎላ ዒንሢ ዒዛ ሄካሳይ?
 19 ማሌ ያኦዘ ሃኣሚ ቆኦቂ ኮሻኔ፤
 ዎርቆ ኮሻሢያ ጸርቂ ጊኢገሻኔ፤
 ቢሮ ዓንጎዎ ካኒ ቢራታ ኮሺ ማይሳኔ።
 20 ዔኤቢባኣ ማንቃሢ ኮሳዲዎ ሚሢ ደኦራኔ፤
 ደዑዎ ማላታ ዒዛም ኮሺንታንዳጉዲ
 ዔርቴ ሃኣሚ ዓሲ ዒ ኮሳኔ።
 21 ፔቴታፖ ዬያ ዔራዎዓዳ? ዒንሢ ዎይዚባኣዓዳ?
 ሚናኣፓ ዓርቃፖ ዒንሢም ኬኤዚንጉባኣዳ?
 ሳዓ ማዢንቴማኣፓ ዓርቃፖ ማሊ ዒንሢ
 ጸቂሡዎዓዳ?
 22 ሳዓ ማዔ ካሮይዳ ያኦሲ ፔ ሻኣሎ ጌሢ ዴዔሢ
 ጫሪንጮ ዓዳ ጎኦቦ ዓፒላጉዲ ዳሪሢ
 ዓፒላፓ ኮሾ ናንጎ ማኣሮጉዲ ደቁሢ
 ዓጮ ዴራ ፃቆጉዲ ዳካ ማዔሢያ ዔራዎዓዳ
 ዒንሢ?
 23 ዒዚ ዴኤፖ ዓሶ ዳውሲሳኔ፤
 ሃያ ዓጮ ሱኡጎ ባኣያ ማሃኔ።
 24 ዔያታ ሃጊ ባቃሌያና ፃጺ ዳኪባኣ ባቃሊጉዲኬ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዠባር ፔኤኮ ዳካዛ ቤዘና
 ዔያታ ማላኔ፤
 ዲልባጉዲ ላኣሊንቴያ ዔያታ ባይቃኔ።
 25 «ሂዳፖ ታና ዒንሢ ያኦና ዎላ ቤኤዛይ?
 ያኦና ዎላ ዒንሢ ታና ሄካሳይ?» ጋዓኔ ደማዴ
 ያኦዛሢ።
 26 ዴጊ ጌዔ ጫሪንጮ ለካ ዛጉዎቴ፤
 ዒንሢ ዛጋ ዠኣጋሢ ማዢሢያ ያናዳይ?
 ዒዚ ያልዚ ያላ ዓሲጉዲ ዔያቶ ዔኪ
 ዓኣዳኔ፤
 ዎማዴታቴያ ፓይደ ዔያቶኮ ዒዚ ዔራኔ፤
 ፔቴ ፔቴሢ ፔ ሰንሢያ ዔያቶ ዔኤላኔ፤
 ዒዛኮ ቢታንቶንታ ዎልቆንታ ሚርጌና ዴኤፒኬ፤
 ዬያሮ ዔያቶይዳፓ ፔቴታፖ ባይቃዓኬ።
 27 ያይቆኦ፤ ዓይጋ ኔ ሃያ ጋዓይ?
 ዒሰራዔኤሌ፤ ዓይጋ ኔ ሃዚ ጌዔ ጌሰታይ?
 «ጎይፖ ታኣሲ ያኦሲ ዓኣፓፓ ዓኣሺንቴኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዎጋንዳሢያ ሃሽኔ»
 ዓይጋ ኔ ጋዓይ?
 28 ፔቴታፖ ኔኤኒ ዔራዎዓዳ?
 ዎይዚያ ኔኤኒ ዎይዚባኣዓዳ?
 ያኦሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤
 ዓጮ ቢያ ማዢሢያ ዒዛኬ፤
 ዒዚ ፔቴታፖ ላቢንቴዎሴ፤ ማሊዎዎ ፔኤኮ
 ሸርሹዎሴ።
 29 ላቤዘንሢያም ዒዚ ደዲሞ ዒንጋኔ፤
 ዎልቃ ኬዳዘንሢያም ዎልቂ ቃሳኔ።
 30 ጸሾራ ላላባኔ፤ ዎልቂባኣያ ማማዓኔ፤
 ዴጌሢያ ባሺንጉ ሎሎኦማኔ።
 31 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቂ ናንጋዘንሢያ
 ጋዓንቴ
 ዎልቃ ጊንሢ ደዳንዳኔ፤
 ዓዳ ኮኦኬጉዲ ጋኣሲና ባራናንዳኔ፤
 ጸሽኪያ ጸሽካንዳኔ፤ ላቢንዲዎሴ፤
 ሃንታንዳኔ፤ ላቢንጉ ዔያታ ሎኦማዓኬ።

40:8 40:8 ያይ. 1:10-11፤ 1ጴ፪. 1:24-25። 40:10 40:10 ዒሲ. 62:11፤ ዮሃ. ያፔዳ 22:12። 40:11 40:11 ሄዚ. 34:15፤ ዮሃ. 10:15። 40:13 40:13 ሮሜ 11:34፤ 1ቆሮ. 2:16። 40:19 40:19 ዳኪ. ማዶ 17:29።

41

የእሱ ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ዲንጌ ሃጊ ማዓ ዋዛ

1 የእሱ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንህን ዋእያ ሳዞ ዓጫ ናንጋ ዴራ!
ዘቲ ገዲጋፓ ዋይዙዋቲ!
ዴራ ዋልቆ ፔኤሲ ገንህ ዶዲሺ፡ ሃኒ ሙኪያ ከኤዘንጎ፤
ዋጎ ቤዛ ዋላ ኑ ካእምም፡፡»

2 «ዋልቆሲ ዓባ ከሰካ ባንፃፓ ዔቁሲ ዔኪ ሙኪህ
ዲዛም ማዳንዳጉዲ ዔኤሌህን ያናዳይ?
ዴሮ ዓአህ ዲዛም ዲንጌኔ፤
ካእቶዋ ዲዛ ዴማ ዋርቃንዳጉዲ ማሄኔ፤
ዲዛኮ ጩንቸ ዓፓሮም ዔያቶ ዲ ሲላሊ ማሂ
ሂኢዮማእ ዲልባ ማሂ ዓአህ ዲንጌኔ፡፡

3 ዬያኮ ቤርታ ፔ ቶኦኪና ዔያታ ዓአዲ ቤቁባእ ጎይህና
ዔያቶ ዲ ዳውሴኔ፡ ፔቲታዎ ዲዛ ቃዜ ባአዚ ባአሴ፡፡

4 ዬይ ማዓንዳጉዲ ዓይህህን ያናዳይ?
ዓይፃፓ ዓርቃዎ ዓሲኮ ሾይንቶ ፓይዲ ዔራህን ያናዳይ?
ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታኣፓ ዓአኔ፤
ጋፖይዳ ጴዳህያ ታናኩ፡፡»

5 «ዋእያ ሳዞ ዓአ ዓጫይዳ ናንጋ ዴራ
ታኣኒ ማዴ ባኮ ቢያ ዛጌኔ፤
ዬያሮ ሚርጌና ዔያታ ዲቃቲ ጎጋይቄኔ፤
ፔቲምና ቡኪ ታ ባንህ ዔያታ ሙኪኔ፡፡

6 ፔቲህን ባጋህን ማእዳኔ፤
ጌርሲ ፔ ጌርሲ፡- <ሃይ ኔ ዋይታይ ዶዴ!
ጋዓኔ፡፡

7 ሃእማህን ዋርቆ ሸኤሻህን ዶዲሻኔ፤
ሜሌ ያኦዞ ዋቶሾና ዴይ ገኢገሻህን
ሚሰማሮና ጳርቃህን፡-
<ሃይ ኔ ዋይታይ ዶዴ! ኔ ቃራ ዲሸኪ ዓይህኔ!
ጋዓኔ፤ ሜሌ ያኦዞ ዓገጹዋጉዲ ሚሰማሮና ዔያታ ጳርቃኔ፡፡»

8 «ጋዓንቲ ኔኤኒ ታ ዓይላህ ዲሰራዔኤሌ!
ታ ኔና ዶኦሪህን ያይቆኦቤ!
ታ ላጋህን ዓቢራሃሜ ዜርፃህን፡፡

9 ሳዓ ማዔ ካራፓ ታ ኔና ዔኪ ሙኪኔ፤
ዓጫኮ ጋፓፓ ታኣኒ ኔና ዔኤሌኔ፤
<ኔ ታ ዓይሌኬ፤ ጌዲ ታ ኔና ዶዶኦሪኔ፤
ታኣኒ ኔና ከኤሪባአሴ፡፡

10 ታኣኒ ኔኤና ዋላታህን ሮ ዓገጫፓ!
ታ ኔኤኮ ያኦዞህን፡ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቲቁፓ!
ታኣኒ ኔና ዶዲሻንዳኔ፡ ማእዳንዳኔ፤
ታኣኮ ዶዶ ኩጮና ታ ኔና ዓርቃንዳኔ፡፡

11 ኔ 0-ፃ ዳጋዳ ዓሳ ቢያ
ባሽንቲ ቦርሲንታንዳኔ፤
ኔና ሜታሳኒ ዔቃዞንህን ቤሲ ባይቃንዳኔ፡፡

12 ዋርኮ ኔኤኮ ኔ ኮዓንዳኔ፤
ጋዓንቲ ኔኤኒ ዔያቶ ዴንቃዓኬ፤

ኔ 0-ፃ ያሎ ቡሌዞንህ
ጋፒ ባይቃንዳኔ፡፡
13 <ሃይ ኔኤኒ ዋይታይ፡ ዲቃቲፓ፤
ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጮ ዓርቁ ታ ኔና ማእዳንዳኔ፤
ጌዲ ኔና ዶዲሻህን፡ ታና ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዞህን፡፡»

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡-
«ኔኤኒ ዛኣሌጉዲ ማዔህ ያይቆኦቤ!
ላኣፓ ማዔህ ዲሰራዔኤሌ!
ዓገጫፓ ታ ኔና ማእዳንዳኔ፤
ኔና ዓውሳ ዲሰራዔኤሌኮ ዴማዴህን ታናኩ፡፡
ጋዓኔ፡፡

15 ዓኪ፡ ዓጫ ማዔ ቶኪ ዓአ ሃኣኮ ሸርካ
ዓንጎጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤
ዴኮ ቢያ ኔኤኒ ሸርኪ ባይዘንዳኔ፤
ጌሚሮዋ ሂርቁ ዳኣፃ ሲላሊ ኔ ማሃንዳኔ፡፡

16 ኔኤኒ ዔያቶ ፒዲሳንዳኔ፤
ዠባራኣ ፒፂ ዔያቶ ዔኪ ዓአዳንዳኔ፤
ዓልጋህን ዠባራ ዔያቶ ላኣላንዳኔ፤
ኔኤኒ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳና ዋዛዳንዳኔ፤
ዲሰራዔኤሌኮ ዴማዴህን፡ ታና ጉሙርቁ ኔ ያቶርቃንዳኔ፡፡

17 «ማንቆንታ ሜታዴ ዓሰንታ ዋአህ ኮዓንዳኔ፡
ጋዓንቲ ዴንቃዓኬ፤
ቆርጫ ዔያቶኮ ዴኤቦና ፃኣዳኔ፤
ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሸኢጲያ ዔያቶሲ ዋይዘንዳኔ፤
ታኣኒ ዲሰራዔኤሌኮ ያኦዞህን ፔቲታዎ ዔያቶ ሃሻዓኬ፡፡

18 ቦኦሪ ጌሚሮይዳፓ ዋርዚ ታ ዋይሳንዳኔ፤
ዶኦጫዳ ገንፃይዳ ዋአህን ታ 0-ራንዳኔ፤
ዳውላዳ ዓጫ ቦቆሊ ታ ዴይሃንዳኔ፤
ሳዎ ሜላ ዋአህን ዓልቃያ ማዓንዳኔ፡፡

19 ሊባኖኦሴ ሚያንታ ሻሮንታ
ባርሴኔቲ ጌይንታ ሚያንታ ዛይቶ ሪሚቶንታ
ዳውሎይዳ ታ ባቃልሳንዳኔ፤
ዓሲ ናንጉዋ ዳውላ ዴኤሎ ዚቢቆንታ ዓሰታ
ጌይንታ ሚያንታ
ሪሚቲንታ ዴማ ዴማ ሚህን ኩሜ ዴኤሊ ታ ኬሳንዳኔ፡፡

20 ዬያ ታኣኒ ማዳንዳህን ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኩጫ ማዴያ ማዒያ
ታኣኒ ዲሰራዔኤሌኮ ዴማዴህን ዬያ ማጉፎያ ማዒያ
ቢያህን ዛገ ዔራንዳጉዲና ማሊ ጳቂሃንዳጉዲኬ፡፡»

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ዲንህን ጌኤዞ ሂንዳ ሸኢሹዋቲ፤
ማርኮዋ ዲንህን ዔኪ ሙኪዋቲ ጋዓኔ፡
ያይቆኦቤ ካኣቲ፡፡

22 ዲንህን ሜሌ ያኦዞዋ ዔኪ ሙኪ
ማዳንቲ ኩማንዳ ዋዶ ኑ ዔራንዳጉዲ
ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኮ ቢያ ሂንዳ ኑኡም
ዔያታ ከኤዘንጎ፤
ሃጊ ማዓንዳ ባካ ዓይነታቲያ ማሊ ኔ ጳቂሃንዳጉዲ

41:8 41:8 2የእሱ. ዓሃኬ 20:7፤ ያይ. 2:23፡፡

- መና ቤርታኦ ባካ ዋማዲታቴያ ኑኡም ዔያታ ኬኤዘንጎ።
- 23 ዒንሢ ማሌ ያኦዘ ማዔሢ ኑ ዔራንዲጉዲ ሴካ ቤርታግ ማዓንዳ ባኮ ቢያ ሂንዳ ኑኡም ኬኤዘግግ።
- ኑ ዲቃቲ ፔቱሞና ዒንሢ ዛጋንዲጉዲ ኮሺ ማዔቴያ ፑርታ ባኦዚ ሂንዳ ማዲቀቴ።
- 24 ሃይሾ ዒንሢ ዔኤቢዳ ፓይዲንቱዋያኬ፤ ማዲኦ ዒንሢኮ ዔኤቢ ፓሡዋያኬ፤ ዒንሢ ዶኦሬ ዓሳኦ ሻኦካያኬ።።»
- 25 «ታኦኒ ፔቱ ሱኡጌ ኬዶ ባንግፓ ዔቂሴም ሃይሾ ሙኬኔ፤ ዒዚታ ሱንግ ቦንቻያ ማዒ ዓባ ኬሰካ ባንግፓ ሙካያኬ። ማኒ ዠኢጮ ዓጮ ቶርጳሢ ሄርቃሢጉዲ ዒዚያ ሱኡጎ ቢያ ሄርቃንዳ።።»
- 26 ኑኡኒ ዒዛ ዔራንዲጉዲና ዒዚ ፒዜኬ ጋዓንዲጉዲ ቤርታኦፓ ዓርቃያ ዬያ ኬኤዘሢ ሶናዲያ? ዬያ ባኮ ዛሎ ሃኦዲኬ ጌዒ ኬኤዘያ፣ ዒላቲያ ዒንሢዲፓ ፔቱ ዑኡሲታያ ኬሴይ ባኦሴ።
- 27 ቤርታዲ ሃያ ሃይሶ ጂዮኔም ፔጋሲ ኬኤዘሢ ታናኬ፤ ዬሩሳሌማኦኦ ኮኩ ሃይሶ ኬኤዘሢ ዳኬሢያ ታናኬ።
- 28 ሺሬ ታኦኒ ዛጌ ዋዶና ያኦኒያ ባኦሴ፤ ማሌ ያኦዘዳፓ ዘሮ ዒንጋያ ባኦሴ፤ ታኦኒ ያኦጮዛ ማሂ ኬኤዘያ ባኦሴ።
- 29 ዬያሮ ሃይ፣ ማሌ ያኦዘ ቢያ ጉሪኬ፤ ፔቱ ባኦዚታያ ማዲኒ ዔያታ ዳንዳዑዋሴ፤ ዔያቶ ማሊሲ ማኩና ባካ ጉሪ ዠባሬኬ።።»

42

- ያኦሲ ዓይላሢ**
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኦኒ ማኦዲሢና ዶኦሬሢ ዒዚ ታና ዋዛሳ ታኦኒ ዓይላሢ ሃያኬ፤ ታኦኒ ዓያሮ ዒዛይዳ ታ ናንጊሻንዳኔ፤ ዒዚ ዳሮም ቢያ ፒዜ ዋጌ ዳዋንዳ።።»
- 2 ዒዚ ዒላቲ ኬኤዘዓኬ፤ ፔኤኮ ዑኡዘዋ ዘኦዘይዳ ዋይዚሳዓኬ።
- 3 ሃይቂ ጳሬ ፒሎዋ ዒዚ ማንሣዓኬ፤ ሃይቃኒ ዑኬ ያንፖዋ ዋዳዓኬ፤ ጉሙርቂንቲሢና ፒዜ ዋጌ ዒዚ ዳዋንዳ።።»
- 4 ሳይይዳ ፒዜ ዋጌ ዋጊንታንዲጉዲ ማሃንዳያ ሄላንዳኦና ዒ ላባዓኬ፣ ሃጊ ማዓ ዋዛኦ ቲቃዓኬ፤ ማሌ ዳራ ዒዛኮ ዔርዚያ ዋይዛኒ ጳቂሣኤ።።»
- 5 ጮሪንጮ ማኩሢና ሳያኮ ጋፓፓ ጋፓ ሄላንዳኦና ዔቂሴሢ፤ ሳያና ዒዛይዳ ናንጋ ባኮ ቢያ ኮሺሢ ሸምፔና ዑኡሲና ዔያቶም ዒንጌሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

- 6 «ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጂሎሞና ኔና ዔኤሌኔ፤ ታኦኒኮ ኩጮ ዓርቂ ካፔኔ፤ ታኦኒኮ ዒጊኖም ጮኦቁሞጉዴያ ማሌ ዳሮም ታ ኔና ፖዒ ማሂኔ።።»
- 7 ዬያሮ ዓኦፓ ባይቂ ዓሶኮ ዓኦፓ ኔ ፖዒ ሳንዳኔ፤ ዳሞ ዔቶ ጉኡዘ ማኦራ ዓኦ ጉኡቴ ዓሶ ኔ ኬሳንዳኔ።።»
- 8 «ሱንግ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ታኦኒኮ ቦንቻ ታኦኒ ጊሸታያ ማሌ ያኦሲ ባኦሴ፤ ማሌ ያኦዘ ታኦኒ ጋላቶ ታኦኒ ዋላ ጊሸታንዲጉዲ ታ ኮዑዋሴ።።»
- 9 ዓካሪ ታኦኒ ቤርታዲ ዒንሢም ኬኤዘ ባካ ቢያ ማዲንቲ ኩሜኔ፤ ሃሢ ጋዓንቲ ሴካ ቤርታግ ማዓንዳ ዓኮ ባኮ ዛሎ ማዲንቲ ኩማንዲሢኮ ቤርታዲ ታ ኬኤዘኔ።።»
- ያኦሲ ቦንቻም ማዓ ጋላታ ዓይኑም**
- 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቻም ማዓ ዓከ ዓይኑም ዓይናዲቀቴ! ዓጮ ዳራ ቢያ ጋላታ ዓይኑም ዒዛም ሸኢሹዋቴ! ባዘ ሳዛ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዓጮኮ ጋፖይዳ ናንጋ ዓሳኦ ቢያ ዒዛ ጋላቶንጎ!
- 11 ዳውሎና ዳውላዲ ቤዘናይዳ ዓኦ ካታማ ዬያጉዲ ሃሣ ቂዳኦሬ ዳራ ናንጋ ጉርዳ ዑኡዘ ፔኤኮ ዳጊደንጎ፤ ሴኤላ ካታማ ናንጋ ዓሳ ዋዛና ዓይናደንጎ፤ ዳኮ ቶኦካ ዔቂ ሃላሾንጎ።።»
- 12 ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቻንጎ፤ ጋላቶ ዒዛሲ ዋኦያ ሳዘይዳ ዓኦ ዓጮም ዋይዚሶንጎ።።»
- 13 ናንጊና ያልዚና ዔርቲ ፖኦሊሴጉዲ ኬሰካኔ፤ ያላ ዓሲጉዲ ጮርቂ ዔቃኔ፣ ሶራይቲያ ሶራይታኔ፤ ፔኤኮ ሞርኮዋ ባሻኔ።።»
- ያኦሲ ፔ ዳሮ ማኦዲኒ ዒንጌ ሃጊ ማዓ ዋዘ**
- 14 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ያዶሲ ዋዳ ታኦኒ ጊቢ ዳዔኔ፤ ዚቲዮ ጌዒ ታና ታኦኒ ዓርቂኔ፤ ሃሢ ጋዓንቲ ሸይሢ ዓርቂ ላኦሊጉዲ ታ ዒላታኔ፤ ዑኡዘ ታ ሆኦሚንቲ ዔካኔ።።»
- 15 ዳኮንታ ጌሜርንታ ታኦኒ ዳይሳንዳኔ፤ ዬያቶይዳ ባቃሌ ባኮ ቢያ ታኦኒ ማልዛንዳኔ፤ ዋሮ ዋኦያ ባዚ ሳዛ ዓኦ ሳዓ ማሃንዳኔ፤ ቦቆሎ ዋኦያዋ ታኦኒ ሚጪሳንዳኔ።።»
- 16 «ዓኦፓ ባይቂ ዓሶ ዓኦዲ ቤቂባኦ ጎይሢና ታ ዔከ ዓኦዲንዳኔ፤ ቤርታ ዔያቶኮ ጎኦቢንቲ ዳሞዋ ታ ፖዒ ሳንዳኔ፤ ጌሊ ኬሰከ ጌዔ ቤዘ ታኦኒ ጊኢጊሻንዳኔ፤ ዬይ ታኦኒ ማዲ ኩንሣንዳ ባኮኬ፤።»

42:1 42:1 ማቲ. 3:17፤ 17:5፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22፤ 9:35። 17:24-25። 42:4 42:4 ማቲ. 12:18-21። 42:5 42:5 ዳከ. ማዶ

ታኣኒ ዔያቶም ዬያይዲዎን ሃሻባኩ።
 17 ማሌ ያኦዞ ጉሙርቃዞንሢ
 ዔያቶኮ ማላቶ ለዲንሢ ኑ ያኦዞኩ
 ጋዞንሢ
 ጋፒ ቦርሲንታንዳኔ።»

ዲሰራዔኤሌ ዴራ ያኦሲም ዋይዞ ዲጃሢ
 18 «ዲንሢ ዋዮ ባይቄ ዓሳ ዋይዞዎቴ!
 ዲንሢ ዓኣፓ ባይቄ ዓሳኣ ጊኸ ጌዒ ዛጉዎቴ!
 19 ታ ዓይላሢ ዳፓ ዓታዛ ዓኣፒ ባይቄይ ያናዳይ?
 ታኣኮ ከኢቶ ናዓሢ ዳፓ ዓታዛ ዋይዞ
 ባይቄይ ያናዳይ?
 ፔና ታኣም ጉሙርቄንታያ ማሄ ዓሢጉዲ
 ዓኣፒ ባይቄይ ያናዳይ?
 ያኦሲ ዓይላሢጉዲ ዓኣፒ ባይቄያ ማዔይ
 ያናዳይ?
 20 ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ማርጌ ባኣዚ ዲንሢ
 ዛጌኔ፤
 ጋዓንቴ ዲናፓ ማሊ ዲንሢ ጸቂሢባኣሴ፤
 ዋያ ዲንሢኮ ቡላሢኩ፤ ጋዓንቴ ዲንሢ
 ዋይዞዎሴ።»

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ያሉዋር ጌዒ
 ፔኤኮ ዋጎ ጴኤፒ፣ ሃሣ ቦንቸንታያ ማሃኒ
 ኮዔኔ።
 22 ሃይ ዴራ ጋዓንቴ ዋልቄና ቡሪንቴያኩ፤
 ዴኔ ዔቴ ጋርሲ ጌልዚ ዔያቶ ዑፃ ካራ
 ዋዶናያኩ፤
 ቱኤሲ ማርካ ዔያቶ ዓኣቸናኔ፤
 ዋልቄና ዔያቶ ቡርናኔ፤
 ያኦኒያ ዔያቶ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኣሴ።

23 ዲንሢ ባኣካፓ ዬያ ባኮ ዛሎ ቶኦኪ ኬሲ
 ሙካ ዋዶም ዛጊ ዲናፓ ዋይዞይ ያናዳይ?
 24 ያይቆኦቤ ቡሪንታንዳጉዲ
 ዲሰራዔኤሌያ ዳዒንቴ ዔውታንዳጉዲ
 ዓኣሢ ዲንጌሢ ያናዳይ?
 ዬያ ማዶሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳቴዋዓዳ?
 ዬይ ማዶኒቴሢ ኦኤኒ ዲዛም ዋይዞ ዲጃሢር
 ዲዚ ናሽካ ጎይዎዎ ኑ ዓኣዲባኣሢር
 ዲዛኮ ዋጎዎ ዓይሢንቴ ኑ ካፒባኣሢርኩ።
 25 ዬያር ዲዛኮ ዔኤታ ዳጎንታ ዲጊቻ ያሎዎ ኦኤዎ
 ዲ ዳኬኔ፤
 ዓጮ ኦኤኮ ሸርሺ ታሚ ዓጌኔ፤
 ኦኤኒ ጋዓንቴ ዬያ ቢያ ዔሪባኣሴ፤
 ኦና ሚቹኔ፤ ጋዓንቴ ዲና ኑ ዔከባኣሴ።

43

ያኦሲ ፔኤኮ ዴር ዓውሳኒ ዲንጌ ዎዞ
 1 ዲንሢ ያይቆኦቤ ናኣታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ!
 ዲንሢ ማዞ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤
 «ታኣኒ ዓውሴያ ማዔሢር ዲጊጩፖቴ፤
 ዲንሢ ታኣርኩ፤
 ዲንሢኮ ሱንጎና ታኣኒ ዲንሢ ዔኤሌኔ።
 2 ዴኤፖ ዋኣያና ዲንሢ ፒንቃ ዋዶና
 ታኣኒ ዲንሢና ዋላ ማዓንዳኔ፤
 ዬያ ዋርና ዲንሢ ፒንቃ ዋዶና
 ዬይ ዋኣፃ ዲንሢ ዔኤዳዓኩ፤
 ታዎ ጊዴና ዲንሢ ዓኣዳ ዋዶና

ዲንሢ ሚቻዓኩ፤ ሌኤባኣ ዲንሢ
 ሸኤላዓኩ።
 3 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዞሢኩ፤
 ዲሰራዔኤሌኮ ዳማዴያ ማዔ፤ ዲንሢ
 ዴኤሻሢኩ፤
 ዲንሢ ዓውሳኒ ጊብጃንታ ዲቶጲያንታ ሳኣባ
 ዓጮዎ ታ ዲንሢም ዲንጌኔ።
 4 ዲንሢ ታኣኮ ቦንቸንታያና ጴዳዎ ማዔ ማሃኔ፤
 ታኣኒ ዲንሢ ናሽካሢር ዲንሢ ሸምፓሢ
 ዓውሳኒ
 ማሌ ዴርንታ ካኣቶንታ ሸምፓሢ
 ያኦካ ማሃ ዲንሢ ቤዛ ታኣኒ ዎዶኔ።
 5 ታኣኒ ዲንሢና ዋላታሢር ዲጊጩፖቴ፤
 ዓባ ኬሰካ ባንጎና ጌላ ባንጎናፓ ዲንሢንታ
 ዲንሢኮ ናኣቶንታ
 ቡኩሲ ዔከ ታ ሙካንዳኔ።»

6 «ታኣኮ ዓቲንቆ ናኣታ ሃኬ ዓጩፓ ሙካንዳጉዲ
 ዉዴር ናኣታኣ ዓጮኮ ጋፓፓ ዬዓንዳጉዲ
 ኬይ ባንጎና ዓኣ ዓጮ፡- «ዲንሢ ዔያቶ
 ሃሹዎቴ»
 ዳኦሎ ባንጎ ዓጮዎ «ዲንሢ ዔያቶ ዓርቂፖቴ»
 ጌዒ ታ ዓይሣንዳኔ።
 7 ዔያታ ታ ሱንጎና ዔኤሊንቴዞንሢና ታ ቦንቸም ታ
 ዔያቶ ማዞ፤
 ታ ኩጮና ታኣኒ ኮሸዞንሢና ማዞ ዴር
 ታኣም ሃኒ ባዑዎቴ» ጋዓንዳኔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲኮ ማርካ ማዒያ
 8 ያኦሲ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ዓኣፒ ዓኣንቴ ዛጉዎ
 ዋይዞ ዓኣንቴ ዋይዞዎ
 ታ ዴር ዔከ ኬሱዎቴ።
 9 ዴራ ቢያ ፔቴይዳ ቡከንቶንጎ፤
 ዔያቶ ባኣካፓ ሃና ዎዶንታ ሚና ቤርታኣ ባኮ
 ቤርታዲ ኬኤዜያና ፔጋሲ ዔርዜያ ያናዳይ?
 ያላኒ ማርካ ዔያታ ዔከ ሙኮንጎ፤
 ዓሳኣ ዬያ ዋይዞ ጎኔኬ ጎጎንጎ።»

10 «ታኣኒ ያኦሲ ማዔሢ ዔሪ
 ታና ዲንሢ ጉሙርቃንዳጉዲ
 ታኣኒ ዶኦሬ፤ ማርኮ ማዔ ዓይላ ዲንሢኩ፤
 ጎኔና ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣሴ፤
 ሃያኮ ቤርታኣ ባኣሴ፤ ሴካ ቤርቲማኣ
 ናንጋዓኩ።»

11 «ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ፤
 ታ ጊዳፓ ማሌ ዲንሢ ዓውሳንዳይ ባኣሴ።
 12 ታኣኒ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኮ ቤርታሲ
 ኬኤዜኔ፤
 ዲንሢ ዓውሴሢ ታናኩ፤
 ማሌ ያኦዞፓ ፔቴይታዎ ዬያ ማዶባኣሴ፤
 ዬያ ቢያ ዛሎ ዲንሢ ታኣኮ ማርኮኩ።
 13 ታኣኒ ሚናፓ ዓርቃዎ ታኣኒ ታናኩ፤
 ታ ኩጮፓ ቶላኒ ዳንዳዓይ ያኦኒያ ባኣሴ፤
 ታኣኒ ማዳ ባኮ ያኦኒ ታና ላኣጋኒ ዳንዳዓይ።»

ያኦሲኮ ማኣሪያንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮዎ
 ጉሙርቄንቱዎያ ማዒያ
 14 ዲንሢ ዓውሴ፤ ዲሰራዔኤሌኮ ዳማዴ፤ ናንጊና
 ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

«ዲንሢር ጌዲ ታኣኒ ባብሎኔ ዓሶ ያላንዳ
 ዓሲ ዳካንዳኔ፤
 ዔያታ ሄርሺንታ ዋኦያ ካኣሚሎ ታ ዔያቶኮ
 ማንሣንዳኔ፤
 ማሌ ዓጩ ዳውሲንቲ ዳንዴ ዓሲጉዲ ዔያታ
 ዳውሲንታንዳኔ።
 15 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ዳማዴ
 ያኣዛሢ፤
 ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ታኣኒ ዲንሢ ማገፍ፤
 ዲንሢኮ ካኣታሢያ ታናኬ።»

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባዘ ሳዘይዳ ጎይሢ ኬሴ፤
 ዋኦያ ጉዳሢዳ ሃንቶንዳ ጎይሢ ኮሼ።
 17 ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራሢንታ
 ያሎ ያላ ዓሶንታ ያሎና ዔርቲ ዓሶንታ
 ባይሲንታ ባንሢ ዲ ዔኪ ዓኣዴ፤
 ዔያታ ሎኦማ፤ ለሚ ዔቃዓኬ፤
 ዑኡዘዘ ሃሃይቃ ያምፔጉዲ ዔያታ ማዔ።
 18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤-
 «ማዲንቲ ዓኣዴ ባኮ ጳቂሢ፤
 ሃያኮ ቤርታ ማዔ ባኮ ማሊ፤
 19 ዔያ ሃሺጋፓ ታኣኒ ማዳ ዓኮ ባኮ ዘጉዋቴ፤
 ዔይ ሃሢ ማዲንቲ ኩማንዳያ ማዔሢር
 ዲንሢ ዛጋንዳኔ፤
 ዳውሎይዳ ጎይሢ ታ ኬሳንዳ፤
 ዓሲ ናንጉዋ ዳውላኣ ዋኣሢ ታ ዑራንዳ።
 20 ታኣኮ ደኣሪንቲ ዳርሞ ዋኣሢ ዲንጋኒ
 ዳውሎይዳ ታኣኒ ዋርዚ
 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዋኣሢ ታ ዑራኣና
 ካዮ ቦዓኣ ዓቲዋ፤ ታና ቦንቻንዳ፤
 ዉኡካሢንታ ሙኡታላኣ ታና ጋላታንዳ።
 21 ዔያቶ ታኣኒ ታኣም ማገፍ ታ ዳሬ ማዔሢር
 ዔያታ ታና ጋላታንዳ።»
 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤-
 «ዲንሢ ያይቆኦ ናኣታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ!
 ዲንሢ ታና ካኣሽኪያ ሃሼ፤
 ታኣም ማዲያዋ ዲንሢ ላሴ።
 23 ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያ ማዓ ማራቶ ዲንሢ ታኣም
 ሺኢሺባኣ፤
 ዲንጎ ባኮ ሺኢሺያና ታና ዲንሢ ቦንቹባኣ፤
 ዲንሢ ታኣም ዲንጎ ባኣዚ ሺኢሽንዳጉዲ ታ ዲንሢ
 ያኦጩ
 ባሲ ታኣኒ ዲንሢኮ ማዒባኣ፤
 «ዑንጃ ታኣም ጩቢሹዋቴ» ጌዲ ታ ዲንሢና
 ማታሲባኣ።
 24 ዲንሢኮ ሚኢሸና ሳውቃ ዑንጃ ዲንሢ ታኣም
 ሻንቁባኣ፤
 ሃኣቦ ማሎ ሚቹ ዲንጊያና ዲንሢ ታና
 ዋዘሲባኣ፤
 ጋዓንቲ ዲንሢኮ ጎሞ ሚርጉሞና ታኣኮ
 ዲንሢ ባሲ ማዔ፤
 ዲንሢኮ ዳቢንቶ ሚርጉሞና ታና ዲንሢ
 ሸናሴ።
 25 ዔይ ቢያ ማዔንቲያ
 ጎሞ ዲንሢኮ ዓቶም ጋዓ ያኦሲ ታናኬ፤
 ዔያ ታኣኒ ማዳሢ ዲንሢርቱዋንቲ ታኣኒ ታና
 ማዔሢርኬ፤
 ጎሞ ታ ዲንሢኮ ዓርቃዓኬ።»

26 «ሂንዳ ቤርታ ማዲንቲ ባኮ ታኣም ጳቂሢ፤
 ጌኤዘ ዲንሢኮ ታና ዋይዚሲ ዲንሢ ያሎ
 ማዒያ ማርካሢ፤
 27 ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓዳሢ ጎሚ ማዴ፤
 ዲንሢኮ ዔርዘዘንሢ ዳቢንቲ ማዲ ታና
 ያዲሴ።
 28 ዔያር ዲንሢኮ ጌኤዘ ማኣር ሱኡጎ ታ
 ዳውሲሳንዳ፤
 ያይቆኦ ባይቃንዳጉዲ፤ ዲሰራዔኤሌያ
 ጋዳንቁንታንዳጉዲ ታ ማሃንዳ።»

44

ያኦሲጉዳ ማሌ ያኦሲ ባኣያ ማዒያ

1 ታ ዓይላሃ ያይቆኦ! «ታኣኒ ደኣሬ
 ዲሰራዔኤሌ ዋይዘዋቴ!
 2 ኔና ማገፍሢ፤ ዲንዳ ጎጳይዳኣ ኔና ሙሌሢ
 ኔና ማኣዳሢ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤-
 ታ ዓይላሃ ያይቆኦ! ታኣኒ ደኣሬ
 ዲሰራዔኤሌ! ዲጊጩ።»
 3 «ሜሊ ያኣዴ ዓጩም ዋኣሢ ታኣኒ ዲንጋንዳ፤
 ዳውሎ ዓጩይዳ ዋርዚ ታ ጎዲሳንዳ፤
 ታኣኮ ዓያኖ ኔኤኮ ናኣቶይዳ ታ ላኣላንዳ፤
 ዓንጃዋ ኔኤኮ ናኣዚ ናኣቶም ታ ዲንጋንዳ።
 4 ዔያታ ዋኣሢ ኮሺ ዑሽኬ ማኣቲጉዲ
 ዓልቁዋ ታ ዋኣያ ዓጩ ዓኣ ዓሃያ ሚያጉዲ
 ቢያ ዋዴና ዋርቆያ ማዓንዳ።»
 5 «ፔቲሢ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፤ ጋዓንዳ፤
 ባጋሢ ሃሃ ታኣኒ ያይቆኦ ሱንያና
 ዔኤሊንቲ፤
 ዓቲሢ ሃሃ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲኬ፤
 ጌዲ ፔ ኩጮ ዑፃ ኮንኮ ጫቶ ጎይሢ
 ጫታንዳ፤
 ዲሰራዔኤሌ ጌይንታ ሱንያና ዔኤሊንታ።»
 6 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ
 ዲሰራዔኤሌ ካኣታሢና ዓውሳ ጎዳሢ ሂዚ
 ጋዓ፤-
 «ዓይያና ጋፒንፃሢና ታናኬ፤
 ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣ።
 7 ታጉዴያ ያናዳይ?
 ሂንዳ ዓኣቲ ኬኤዘንጎ፤
 ሃንጎ ማርኮ ዔኪ ታ ቤርቶ ሺኢሸንጎ፤
 ሃጊ ማዓንዳ ባኣዚ ቤርታዲ ኬኤዘይ
 ያናዳይ?
 ሂንዳ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኮ ኬኤዘንጎ።
 8 ዲንሢ ዲጊጩ፤ ዲቃቲ፤
 ሚናኣ ዋዳፓ ዓርቃያ ቤርታዲ ታኣኒ ዲንሢም
 ኬኤዘባኣዳ?
 ዔያኮ ዲንሢ ታኣኮ ማርካኬ፤
 ታ ጊዳፓ ማሌ ያኦሲ ዓኣ?
 ታኣፓ ማሌ ደዲ ላሌ ባኣ፤
 ያናኣ ታኣኒ ዔራዋሴ።»
 ማሌ ያኣዛ ፓሡዋያ ማዒያ
 9 ማሌ ያኣዛ ካኣሽካ ዓሳ ጉሪኬ፤ ዴኤፒኬ
 ጌዲ ካኣሽኮ ማሌ ያኣዛ ዔኤቢ ፓሡዋያኬ፤

ዬያቶ ዛሎ ከኤዛ ዓሳ ዓኣፒ ባይቆያኬ፤ ዬያ ማደና ቦርሲንቴ ዔያቶም ማዓንዳኔ። 10 ዔኤቢ ፓሡዋ ባኮ ያኦሲ ጌዒ ቆኦቂ ኮሺ ካኣሸካሢ ዋይቲ ዓሲዳይ? 11 ዬያቶ ካኣሸካ ዓሳ ቢያ ቦርሲንጎታንዳኔ፤ ካኣሸኮ ማሌ ያኦዞ ኮሻሢ ዓሲዳፓ ዓቲም ማሌቱዋሴ፤ ቢያሢ ቡኪንቴ ታ ቤርታ ዔቆንጎ፤ ዬያይዴቲ ቢያሢ ዒጊቹዋና ካራ ባይቃንዳኔ፤ ቦርሲንጎታን ዦርሲንጎታንዳኔ።

12 ዓንጎ ሸኤሻሢ ማሌ ካኣሸኮ ያኦዞ ኮሻሢ ዓንጊ ዔኪ ዲይ ታሚና ሸኤሻኔ። ዬያ ዓንጎ ፔቲ ባኣዚ ማሃኒ ፔኤኮ ደዶ ዋልቆና ሞቶሾ ዓርቂ ዲዓኔ፤ ዬያ ዒዚ ዲዓ ዋደና ዒዛ ዴኤባኔ፤ ናይዲያ ናይዲ፤ ጊንሣ ላቢሳኔ።

13 ሚያ ዓርሳ ሃኣማ ቤርታ ሚያ ዋደራና ሚያ፤ ማላታኣ ሃኣዚ ኮሻኔ፤ ዡኡዳ ባኣዚና ዡኡዳ ሃሊዲሳኔ፤ ፔዜ ማዒያ ዔራሲ ዓንጊና ሚያ ዛጋኔ፤ ዬካፓ ዓሲ ማላያ ማሃ ሚዛጲሲ ኮሺ፤ ያኦዞ ካኣኮ ማኣራ ጌሣኔ። 14 ዬያ ማዳኒ ሊባኖኦሴ ሚያ ሃንጎ ዴኤሎ ዚቢቆ፤ ዓቲቲ ሻኣቢ ካያፓ ደኦሪ ዔካኔ፤ ዬይ ማዒባኣቲ ሃኣሚ ጊኣጊሺ ቱኬም ዒርዘ ዋርቃዛ ዑጋ ኮምቤሌ ጌይንታ ሚያ ካያ ቱካኔ። 15 ዓሲ ፔቲ ሚሢዳፓ ዛሎ ሃንግሌ፤ ዛሎ ማሌ ያኦሲ ማሃ ኮሻኔ፤ ዛሎ ዔኤሢ ካሸታኒና ዔኤቢ ካሃ ሃንግሌ ማሃ፤ ዓቲ ዲንጮ ያኦሲ ማሃ ኮሺ ዬያኮ ቤርታ ዚጋኔ። 16 ዛሎ ዔኤሢ ካሃ ካሃ፤ ዓሸኪያ ሚቹ ሚሸካንዳያ ሄላንዳኣና ሙዓኔ፤ ካሸቲሢዳፓ «ታሚቱዋዓ! ዋዚ ያይዳይ?» ጋዓኔ። 17 ዓቲ ዲንጮ ማሌ ያኦዞ ማሃ ኮሻያ ዬያኮ ቤርታ ባሊቲና ሎኦሚ ዚጊ ካኣሸካኔ፤ «ኔኤኒ ታኣኮ ያኣዛሢ፤ ታና ዓውሴ!» ጌዒ ጌዒ ዬያ ሸኢቃኔ።

18 ዬያፕዴ ዓሳ ፔቲታያ ዔራ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዔያታ ዛፕዋፕዲ ዓኣፓ ዔያቶኮ ዲኡሚንቴ፤ ማሊ ጳቂሡዋፕዲ ዒና ዔያቶኮ ዲሚኔ። 19 «ሃያ ሚያኮ ዛሎ ታኣኒ ዔኤሢ፤ ቁንጾና ካሣ ታ ካሣ፤ ዓሸኪያ ታ ሚቹ ሙዔኔ፤ ዓካሪ ዓቲ ቲቁንቴ ሚያ ካኣሸኮ ያኦሲ ማሃንዳ? ዬያኮ ቤርታ ሎኦሚ ዚጎንዳ?» ጌዒ ማላንዳፕዲ ዔራቶንታ ማሊ ጳቂሡሢንታ ዓኣ ዓሲ ፔቲታያ ባኣሴ።

20 ዔኤቲ ዲቢንሢ ማዓ ሚሢ ካኣሸኮንዳያ ሄላንዳኣና ዓሲ ዋይቲ ዔኤያ ማዓይ? ዒዛኮ ዔኤያቶ ማሊያ ዒዛ ዲቢሸኔ፤ ፔናኣ ዓውሳኒ ዒ ዳንዳዑዋሴ፤ ጊንሣ «ሃይ ታኣኮ ሚዛቆ ኩጫ ዓኣ ባካ ማሌ ያኦዞ ማዓንዳኣፓዓቲም ጎኔ ያኦሲቱዋኣሴ» ጋዓኒ ዳንዳዑዋሴ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ባኮ ማዜሢና ዓውሳሢያ ማዒያ

- 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ! ኔኤኒ ታ ዓይሌኬ፤ ያይቆኦቤ! ዬያ ማሊ ጳቂሢ፤ ታኣኒ ኔና ማዜኔ፤ ኔ ታ ዓይሌኬ፤ ዒሰራዔኤሌ! ታ ኔና ዋላዓኬ።»
- 22 ዳቢንቶ ኔኤኮ ሻኣሪፕዲ፤ ጎሞ ኔኤኮ ጉታኣ ቃኣኖፕዲ ታኣኒ ዔቁሲ ዳኬኔ፤ ታኣኒ ኔና ዓውሴሢሢረ ኔኤኒ ታ ባንሢ ማዔ።»
- 23 ጫሪንቹዮቲ!

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያይቆኦቤ ዓውሴኔ፤ ዒሰራዔኤሌይዳ ፔ ቦንቾ ፔጋሲ ዳቄኔ፤ ዬያሮ ዋዛና ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይቲም ዓይናዳዋቲ፤

ዳማ ዓኣ ሳዔሌ ዒላሸ፤ ዲኮንታ ካዮንታ ዒኢካ ዓኣ ሚያ ቢያ ዋዛ ዑኡሲ ዋይዚሲ ዋይዚሲ ጰሉዋቲ።

24 ኔኤኮ ዒንድ ጎጳ ኔና ማዜ ዓውሳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

«ታኣኒ ቢያ ባኮ ማዜ፤ ጫሪንጮዋ ታኣሮ ሌሊ ሚጮሢ ሳዖዋታኣሮ ሌሊ ሂኢሢሢ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

25 ሉኡዙዋና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንሢሃኮ ማላቶ ማርሻ ማርሻ ዓሰኮዋ ዡዋቶ ጉሪ ታ ማሃንዳኔ።

ዔሮ ዓሰኮ ዔራቶ ታኣኒ ሸርሻንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዔራቶ ታኣኒ ዔኤያቶ ማሃንዳኔ።

26 ታኣኮ ማዳ ዓሰኮ ከኢቶ ታ ደዲሻንዳኔ፤ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ሎንሃ ታ ከንሣንዳኔ፤ ዔያታ፡- «ዔራሳላሚ ሚርጌ ዴሬኮ ናንጊ ቤሲ ማዓንዳኔ፤

ዪሁዳይዳ ዓኣ ካታማ ጊንሣ ማዜንታንዳኔ፤ ደዔ ካታማኣ ጊንሣ ዓካዳንዳኔ» ጋዓንዳኔ።

27 ዴኤፖ ባዞም፡- ታኣኒ ዋኣዖ ኔኤኮ ሚጫሳንዳሢረ ኔኤኒ ሃይቁ ታ ጋዓንዳኔ፤

28 ቁኢሮሴም፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ቆልሞ ሄንቃሢኬ፤ ታኣኮ ማሊያ ቢያ ኔኤኒ ማዳ ከንሣንዳኔ» ዬራሳላሚም፡- «ኔኤኒ ጊንሣ ከልቂ ማዜንታንዳኔ» ጌኤዡ ማኣሮኮዋ፡- «ደያ ሹጫ ጌሢንቶንጎ ታ ጋዓንዳኔ።»

45

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቁኢሮሴ ካኣቱሞም ደኣሚሢ

1 ዴራ ዒዛ ቢታንቶ ዳማ ማዒ ዋርቃንዳፕዲ ካኣቶ ቢታንታፓ ከይሳንዳፕዲ ካታሞኮዋ ጌሎ ዲሮ ካሮ ዒዛም ቡላኒ ሚዛቆ ኩጫ ዓርቂ ደኦሚ ዒ ካኣታሢ ካኣቲ ቁኢሮሴም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

2 «ታኣኒ ኔኤኮ ቤርታ ዓኣዳንዳኔ፤ ዲኮ ታኣኒ ኔኤም ሂርኪዲ ባኣሳንዳኔ፤ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻና ካሮንታ ዓንጎ ጋጋርዞዋ ታኣኒ ማንሣንዳኔ።»

3 ጴዳዋ ዓኣሸንቴ ቤዛ ቡኪንቴ ቆሎ ታ ኔኤም ዒንጎንዳኔ፤ ዬያሮ ኔኤኮ ሱንጾና ኔና ዔኤላ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታናታሢ ኔኤኒ ዔራንዳኔ።

4 ታ ዓይላሢ ያይቆኦቤሮ ጌዒ ታኣኒ ደኦሪ ዒሰራዔኤሌሮ ጌዒ ኔኤኒ ታና ዔራዋያታቲያ ኔ ሱንጾና ታ ኔና ዔኤሌኔ፤ ቦንቹንቴ ሱንሢያ ታ ኔኤም ጌሣኔ።

5 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ
የኦሲ ባኣሴ፤
ኔኤኒ ታና ዔሩዋያ ማዔያታቲያ ዶዶዋ ታ
ኔኤም ዒንገንዳኔ።

6 ዬያ ታኣኒ ማዳሢ ዓጫ ጉቤ
ታኣኒ ሌሊ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሢ
ታ ጊዳፓዓቲም ማሌ የኦሲያ ባኣሢ
ዔራንዳጉዲኬ።

7 ፖፖ ታኣኒ ማገፍ፤ ደሞዋ ታ ማገፍ፤
ዓንጀንታ ባይሲንታንታ ታ ዔኪ ሙካኔ፤
ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዬያ ቢያ ማዳኔ።

8 ዒንሢ ሎ ዓኣ ጫሪንጫ! ዲሎዎ ዒርዚጉዲ
ሎኦፓ ዋርቁዋቲ፤
ዒንሢ ሻኣራ ሊካ ያዲሡዋቲ፤
ሳዔላ ቡሊንቶንጎ፤ ኮሹዋዋ ኬሰኮንጎ፤
ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዬያ ማገፍያታሢር
ዲሎዋዎ ዬያና ዋላ ዲጮንጎ።»

ናንገና ናንገ ጎዳኮ ደኤፖ ዋልቆ

9 ማገፍሢና ዋላ ማርማሢም ባዴዔ!
ዒዚ ዓጪና ማገፍንቲ ማሆይዳፓ ፔቲሢኬ፤
ፔቲ ዓጪና ማገፍና ማሄ ማገፍሢ ኮራ፡-
«ሃይ ኔኤኒ ዋዋዳይ?
ኩጫ ዓርቃ ኬሌጫ ዋካዳይ?» ጌይ
ያኦጫኒ ዳንዳዓ?

10 ናይ ሾዔ ዓዶ ኮራ፡-
«ኔኤኒ ታና ዓይጋ ሾዔይ?»
ፔኤኮ ዒንዶ ኮራኣ «ዓይጋ ኔ ታና ሃያይዲ
ሾዔይ?» ጋዓሢም ባዴዔ!

11 ቢያ ባኮ ማገፍ ናንገና ናንገ ጎዳሢ
ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ያኦዛሢ
ሃጊ ማዓንዳ ባኮ ዛሎ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ታኣኮ ናኣቶ ዛሎ ዒንሢ ታና ያኦጫኒና
ታ ኩጫ ማዳሢኮ ታኣኒ ዓይጎ ማዳንዳያ
ኮይሳያታቲያ
ዒንሢ ታና ዓይሢ ኮዓ?

12 ሳፖ ማገፍሢንታ
ዓሲያ ማገፍ ዒዞይዳ ናንጋንዳጉዲ ማሄሢ
ታናኬ፤
ጫሪንጫ ታኣኮ ዋልቆና ዳሬሢ
ዒኣካ ዓኣ ማገፍንቶዋ ዛጊ ዋይሣሢ
ታናኬ።»

13 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ቂኢርሴ ዲሎዎ ማዶ ማዳንዳጉዲ ታ
ዔቂሴኔ፤
ጎይፖዋ ታ ዒዛም ጊኣጊሻንዳኔ፤
ታ ካታሚሎ ዩራሳላሜ ጊንሣ ዒዚ
ኮሻንዳኔ፤
ዳከንቲ ቤዛ ዓኣ ታኣኮ ዴር ዓይላታፓ ዒዚ
ኬሳንዳኔ፤
ዬያ ዒዚ ማዳንዳሢ ያኦኒያ ሚኢሾ
ጪጋንዳጉዲና
ማዴ ባኮ ዛሎዋ ዔኤቢ ዒዛም
ማሃንዳጉዲቲዋሴ።»

14 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ጊብፄ ዓጫ ቆሎና ዒቶጲያ ዓጮኮ ኮርዋ
ባካ
ኔኤም ዓኣሢንቲ ዒንገንታንዳኔ፤

ዔጳ ያዶሲ ማዔ ሳኣባ ዓሳ
ካኒ ቢራታና ቱኡቲ ኔ ጊንፖ ሙካንዳኔ፤
ዔያታ ሂርኪ ጌዒ ዘጊያ፡- «የኦሲ ዓኣሢ ኔ
ኮራ ሌሊኬ፤
ማሌ ዓንካኣ ባኣሴ፤ ዒዛይዳፓ ዓታዛ ማሌ
የኦሲ ባኣሴ» ጋዓንዳኔ።»

15 ዓውሳ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ!
ኔ ማዳ ዓሲም ዔርቱዋያ ዓኣሸንቲያኬ።

16 ማሌ ያኦዛ ካኣሸካ ዓሳ ቢያ ቦርሲንታንዳኔ፤
ደውሲንታንዳኔ፤ ቢያሢ ቶኦኪ ባይቃንዳኔ።

17 ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጋዓንቲ
ናንገና ናንገ ጎዳፓ ጴዳ ናኣና ናንገ
ዳቂንቶና ዳቃንዳኔ፤
ናንገና ቦርሲንቲንታ ደውሲንቲያ ፔቲታፖ
ዒንሢ ሄላዓኬ።

18 ጫሪንጫ ማገፍ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሢ
ሳፖ ማገፍሢንታ ደዲሾሢ
ዓሲ ናንገ ቤሲ ማዓንዳኣፓዓቲም
ኮሸኩዋያና ጉሪ ማዓንዳጉዲ ማገፍባኣሢ
ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ታ ጊዳፓ ዓታዛ
ማሌ ባኣሴ።»

19 ደሚ ማዔ ዓጪዳ ዓኣቶ ታኣኒ ኬኤዚባኣሴ፤
ያይቆኦቤ ናኣቶም «ጉሪ ታና ኮዐዋቲ» ታ
ጌዒባኣሴ፤
ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሎ ማዔ ባኣዚና
ፒዜ ማዔ ባኣዚ ኬኤዛኔ።

20 «ዒንሢ ማሌ ዓጫ ዳከንቲ ቤዛፓ ፒኢጫዲ
ዓቲ ዓሳ
ፔቲዋና ቡከንቲ ሸኢኩዋቲ!
ኩቻ ማገፍንቲ ማሌ ያኦዛ ኬዲ
ሃንታዞንሢና
ዓውሳኒ ዳንዳዐዋ ያኦዛ ሸኢቃዞንሢኮ
ዔራቶ ባኣያኬ።

21 ሂንዳ ሃኒ ሸኢኪ ኬኤዞንጎ፤
ፔቲይዳ ቡኪ ዞርቶንጎ፤
ሚርጌ ዋዶኮ ቤርታ ሃያ ፔጋሲ ዳዌያና ኬኤዜይ
የናዳይ?
ዬያ ፔጋሲ ዳዌሢንታ ኬኤዜሢ
ታናቲዋዓዳ?
ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ ያኦኒያ ባኣሴ፤
ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ የኦሲ ባኣሴ፤
ታኣኒ ዲሎ፤ ሃሣ ዓውሳ ያኦሲኬ። »

22 «ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ የኦሲ ባኣሢር
ዴንዲ ሳፖኮ ጋፖ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓሳ ቢያ
ታ ባንሢ ማዒጋፓ ዳቁዋቲ።

23 ሩኩሽ ቢያ ታ ቤርታ ጉምዓታንዳኔ፤
ዒንዲርሲ ቢያ ታ ሱንፖና ጫኣቃንዳኔ»
ጌዒ ታ ሱንፖ ጌፒ ታ ጫኣቄኔ፤
ጊንሢም ማዐዋ ቃኣላ ታ ዳንጋፓ ዲሎዋና
ኬሰኬኔ።»

24 «ዲሎዋና ዋልቄ ጴዳሢ ያኦሲዳፓ ሌሊኬ
ጌዒ ታ ዛሎ ዔያታ ኬኤዞንዳኔ፤
ታና ዒያ ዓሳ ቢያ ቦርሲንታንዳኔ፤
ታ ባንሢያ ዔያታ ሙካንዳኔ።

25 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ናኦታ ቢያ
ታናናገናናገጋ ጎዳና ቦንቸንገገገታ ደሎሞዎ
ዳንቃንዳኔ።»

46

ባብሎኔ ዓጩዳ ካኦሽከንታ ማሌ ያኦዞ

- 1 «ቤኤሌና ኔኤቦ ጌይንታ ያኦዞ ደውሲንቴኔ፤
ዩይ ያኦዞ ቆልሞና ጩኦኒንቴኔ፤
ዒንሢ ኬዲ ሃንታ ማላታ ላቤ ቆልሞም
ዳኤዳንኩ።
- 2 ጩኦኖ ጩኦና ቆልማ ዳኤሠማገ ሳቆያና
ጉኡሽና ጉሞዓቴኔ፤
ዩይ ጩኦኒንቴ ባኮ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኦ፤
ዩይ ያኦዞ ጋዓንቴ ፔናታዎ ዓውሳኒ
ዳንዳዒባኦሢረ ዳዒንገገገገገ ዓውቴኔ።»

- 3 «ዒንደ ጎዳገ ዓርቁ ታኦኒ ካፔ፣ ሾይንቶይዳገ
ዓርቃዎ ታ ማኦዳ ያይቆኦቤ ናኦቶ ማዔ
ዒሰራዔኤሌኮ ፒኦጩዲ ዓቴዞንሦ!
ዋይዞዎቴ።
- 4 ዒንሢ ጋርቸ ቡኡቃንዳያ ሄላንዳኦና ካገሢ
ታናኩ፤
ታኦኒ ዒንሢ ማገፎኔ፣ ታ ዒንሢ ኬዳንዳኔ፤
ታ ማኦዳንዳኔ፣ ፑርታ ባኦዚዳገኦ ታ
ካገንዳኔ።»

5 «ዒንሢ ታና ያኦና ዋላ ቤኤዞንዳይ?
ያኦና ዋላ ዒንሢ ታና ሄካሳንዳይ?
ያና ማሊሲ ያኦና ዋላ ታና ዒንሢ
ቤኤዞንዳይ?

6 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ቡራሾ ፔኤሲ ቡሊ
ዔያቶኮ ዒና ጌዔሢጉዳያ ዋርቁ ኬሳኔ፤
ፔኤኮ ቢርዋ ዳኤሠማ ሳር ባኮና ዞጋኔ፤
ያኦዞ ማሢ ዔያቶም ኮሻንዳጉዲ ዓንጎ
ሼኤሻሢም ጨጋኒ ጌሰታኔ፤
ዩይ ኮሻንቴሢዳገ ዘጊ ዘጊ ዔያታ
ካኦሽካኔ።

7 ዩይ ዔያታ ዔኪ ፔኤኮ ጌኤታ ኬዳኔ፤
ፔቴ ቤሰካ ጌሦዞ ዒማካ ዔቁ ዓታኔ፤
ዩይ ዓኦ ቤዞገ ዓገግኒ ዳንዳዒባኦ፤
ዓይጎ ዓሲ ዩይ ሽኡቁታቴያ ማሢ
ኬኤዞዎቴ፤
ዓይጎ ዓሲያ ባይሲንታገ ዓውሳኒ ዩይ
ዳንዳዒባኦ።»

8 «ዒንሢ ዳቢንታ ዓሳ! ዩይ ማሊ ዒና ዓርቁዎቴ፤
ዒንሢኮ ዒናገገ ባይዚፖቴ።

9 ታኦኒ ሌሊ ያኦሲ ማዔሢ
ታገዳገ ዓቴም ማሌ ያኦሲ ባኦሢ
ዒንሢ ዔሩዎቴ፤
ማኦኦ ዋደና ማዳንገገ ቤርታኦ ባኮ ማሊ
ጸቂሠዎቴ፤
ታኦኒ ያኦሲኬ፤ ታጉዳያ ማሌ ባኦሲ።

10 ጋፒንግ ማዓንዳ ባኮ ቤርታሲ ታኦኒ ኬኤዜያኬ፤
ሴካ ቤርቲም ዓይጌ ማዓንዳቴያ ዓይፃ ታኦኒ
ዔርዜያኬ፤
ማሊፃ ታኦኮ ደዳያ ማዓንዳኔ፤ ታ ሼኔ ጌዔ
ባኦዚያ ማዳንዳኔ።

11 ዓባ ኬሰካ ባንፃገ ኪላንቁጉዲ
ዓርቁ ዔካያ ማዔ ዓሲ
ታኦኒ ዔኤላንዳኔ፤
ዒዚያ ታኦኮ ማሊፃ ኩንሢሢ ሃኬ ዓጨዳገ
ሙካያኬ፤
ታኦኒ ኬኤዜ ባኮ ማዳንዳኔ፤ ማሊ ቱኬ
ባኮዎ ማዲ ኩንሢሢ።»

- 12 «ዒንሢ ደሎሞገ ሃኬ
ባቃኖ ዳይሢ ዓሳ ዋይዞዎቴ።
- 13 ታኦኮ ደሎሞ ታ ዔኪ ሙኪ ሙኪኬ፤
ዩይ ሃካያቴዎሴ፤
ዓውሲፃ ታኦኮ ኔጋዓኬ፤
ደኖኔም ዳቂንታ፣ ዒሰራዔኤሌማኦ ቦንቸ ታ
ዒንጋንዳኔ።»

47

ባብሎኔ ዓጩ ሎኦማንዳያ ማዒያ

- 1 ናገገና ናገገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ሃና ኔ ባብሎኔኮ ኩሙዎ ዉዲር ናዔሌ!
ኬዲ ሲላላ ዳዔ፤
ካኦቱም ሻኦሎይዳቴዎንገቴ ኬዲ ሳዓ ዳዔ፤
ሃካገ ሴካ ሚዛጲ፣ ሃሢ ሃጊ ዔቃዞ
ጌይንገገገ ኔኤኮ ዓታንዳኔ።
- 2 ዓካሪ ዎንሢ ዔኪጋገ ሃኦኮ ዎዳ፤
ኔኤኮ ቶኦኮ ያሾሢ ቡሌ፣ ያደዞ ማኦሣሢያ
ኔኤኮ ኬሴ፤
ሺንቸኖ ኔኤኮ ቃኦሪጋገ ሙርታሢ ጴዲሲ
ዎርና ፒንቁ።
- 3 ዳራ ቢያ ኔኤኮ ካሎሞ ዞጋንዳኔ፤
ያኦዞ ማገፎ ዑፃ ኔኤኮ ጴዳንዳኔ፤
ታኦኒ ያናኦ ቲኡሩዎገ ኮሞ ዔካንዳኔ።»

4 ኦና ዓውሳሢ ዒሰራዔኤሌኮ ዳማዳሢኬ፤
ሱንፃ ዒዞኮ ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳኬ።

5 «ዔና ባብሎኔኮ ዉዲር ናዔሌ! ዲሞ ጌሊጋገ
ዚጉኖ ጌዒ ዳዔ፤
ሃካገ ሴካ፡- «ካኦቶኮ ጌኤሾ» ጌዒ ኔ
ዔኤላንታዓኬ፤

6 ታኦኒ ታኦኮ ዳር ዑፃ ዳጋዳኔ፤
ዔያቶም ታኦኒ ዓዳ ዒኡቴ ባኦዚጉዲ ገይዲ
ኔኤም ዓኦሢ ታ ዒንጌኔ፤
ኔኤኒ ጋዓንገገ ዔያቶ ሚጨንገገባኦ፤
ጋርቸ ዓሶ ዑፃታዎ ኔኤኮ ሄርቁ ዎይሢያ
ቃንባር ኔ ዳኤደሴ።

7 «ታኦኒ ናገገና ጌኤሾ ማዒ ናገጋንዳኔ» ኔኤኒ
ጌዔኔ፤
ኔኤኒ ማዳ ማዳር ዓይጎዎ ኔ ማሊባኦ፤
ኔ ማዳኮ ዓኦገ ዓይጎ ማዓንዳቴያ ማሊ ኔ
ጸቂሢባኦ።»

8 «ኔኤኒ ዔኤቢ ኔኤም ጊኦጊም ሌሊ ናገጋኒ
ኮዓዜ፤
ኦና ኔ ጉሙርቁ፣ ኔ ዒኖና፡- «ታጉዳያ ያኦኒያ ባኦሲ፤
ዜኤሪንዳጉዲ ማዒ ታ ናገጋዓኬ፤
ናይ ታኦኮ ሃይቃዓኬ» ጋዓዜሌ
ሃያ ዎይዜ!

47:1 47:1 ዒ.ሲ. 13:1—14:23፤ ዓ.ር. 50:1—51:64።

- 9 ዋዚ ኔኤኮ ማርሻ ዳኤፒ፣ ዠቀታኣ ሚርጌ ማዔታቴያ ዩንሢ ለምዖ ባኮንሢ፣ ናይ ሃይቄያ ማዒሢና ዜኤሪንዶ ማዒሢ ፔቴ ኬሊዳ ዔርቲባኣንቴ ኔና ሄላንዳኔ፤»
- 10 «ኔኤኮ ፑርቱሞና ኔኤኒ ዖቶርቁ ሪኦኒያ ታና ዴንቁሞሴ፣ ጌዔኔ፤ ኔኤኮ ዔራቶና ጎኦቡሞና ኔና ዲቢሽኔ፤ ኔኤኮ ዒኖና ኔ፡- ታናኤ፣ ታ ጌዳፓ ዓቴሞ ማሌ ባኣሴ፣ ጌዔኔ።»
- 11 ኔኤኮ ማርሻና ኔኤኒ ባይዛኒ ዳንዳዑዋ ፑርታ ባኣዚ ኔኤኒ ቃዛኒ ዳንዳዑዋ ዴኤሢ ሜታ ኔኤኒ ማለባኣ ባይሲንታ ዔሪባኣንቴ ኔና ሄላንዳኔ።»
- 12 ጎኦንቴ ኔኤኮ ዳካታዋ ጌኢጋንዳያ ማዔቴ ኔኤኮ ሞርኮዋ ኔኤኒ ዒጊቻኒ ዳንዳዒንዳያታቴ ሂንዳ ባካሪ ኔኤኮ ናኣቱማፓ ዓርቃዖ ማዲ ማዲ ኔ ናንጌ፣ ሚርጌ ማርሻ ማርሻ።»
- 13 ኔኤኒ ዔኬ ዘራ ላላቢሴያፓ ዓቴሞ ዓይጎዋ ኔና ማኣዲባኣሴ፤ ባጊኖኮ ያኤራ ያኤራ ዠኣጋሢ ዛጊ ፓይዳ ዓሳ ሂንዳ ሃኒ ሙኮንጎ፤ ኔና ሄላንዳ ሜታሢዳፓ ዔያታ ኔና ዓውሶንጎ።»
- 14 «ዔያታ ዲኢሪ ዲልባጉዴያኤ፣ ታሚ ዔያቶ ሙዓንዳኔ፤ ፔ ቶኣኮ ዔያታ ታሞ ሸኤላፓ ዓውሳኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዓሲ ዓጫ ዴዒ ካሽታ ታሚ ባኣሴ።»
- 15 ናኣቱማፓ ዓርቃዖ ዔያቶና ዋላ ኔ ላቤዘንሢ ዋላ ኔኤኒ ኮርሞ ኮርሜዘንሢ ማዲኒ ዳንዳዒማ ዩማ ሌሊኤ፤ ዔያታ ፔቴ ፔቴሢ ፔ ቤዘ ዓኣዳንዳኔ፤ ኔና ዓውሳንዳያ ጋዓንቴ ባኣሴ።»

48

- 1 «ዒንሢ ያይቆኦ ማኣሪ! ዒሰራዔኤሌ ሱንዖና ዔኤሊንቴ ዓሳ ዪሁዳ ዜርፃፓ ሙኬ ዓሳ ያኦሲ ሱንዖና ጫኣቃ ዓሳ ጎኦሞና፣ ሃሣ ዪሉሞናቱዋንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ካኣሽካ ዓሳ ሃያ ዋይዙዋቴ።»
- 2 ዲማዴ ካታሜሎ ሱንዖና ዔኤሊንቴ ዓሳ ሱንዖ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ጉሙርቃ ዓሳ ሃያ ዋይዙዋቴ።»
- 3 «ሴካ ቤርቲሞ ማዓንዳ ባኮ ዛሎ ሚርጌ ለዔኮ ቤርታ ታኣኒ ኬኤዜኔ፤ ታ ዳንጋፓ ኬሰኬም ዔርታንዳጉዲ ታ ማሃኔ፤ ዔርቲባኣንቴ ዩያ ታ ማዴኔ፣ ዩይያ ማዲንቴ ኩሜኔ።»
- 4 ዋማዒ ኔ ዋይዚ ዒፃያታቴያ ታኣኒ ዔራኔ፤

- ኔኤኮ ባቃኖ ሻዣ ዓንገጉዲ ባሊታኣ ኔኤኮ ሞኣናጉዲኤ።»
- 5 ሃያ ባኮ ቢያ ቤርታሲ ታኣኒ ኔኤኮ ኬኤዜኔ፤ ሃይ ማዲንቴ ኩማንዳሢኮ ቤርታ ታኣኒ ዔርዚናኣኮኤ፤ ዩያ ታኣኒ ማዴሢ ሉኩኮ ሜሌ ያኦዛ ሃያ ማዴኔ፤ ሚያና ዓንጎናኮ ማላታ ሃያ ጌሰቴ ቱኬኔ፣ ኔኤኒ ጎዑዋጉዲኤ።»
- 6 «ታኣኒ ኬኤዜሢ ኔ ዋይዜኔ፤ ዩይያ ማዲንቴ ኩሜሢ ኔኤኒ ዛጌኔ፤ ማሊ ጳቁሢጋፓ ጎኦሞ ዔሪ፤ ሃናፓ ዓርቃዖ ቤርታዲ ዓኣሽንቴ ዓኣ ኔኤኒ ዔሪባኣ ዓከ ባኣዚ ታ ኔና ቤኤዛንዳኔ።»
- 7 ዩያታ ሚርጌ ዋዴኮ ቤርታቱዋንቴ ሃሢ ማገፍንቴ ባኣዚኤ፤ ኔኤኒ፡- «ቤርታዲ ታ ዔሪኔ፣ ጎዑዋጉዲ ሃያ ቤርታ ፔቴታዖ ኔ ዋይዚባኣያኤ።»
- 8 ታኣኒ ኬኤዜሢ ኔ ዋይዚባኣሴ፣ ዔሪባኣሴ፤ ሚናፓ ዓርቃዖ ዋያ ኔኤኮ ባይቁያኤ፤ ኔኤኒ ዒንደ ጎጳፓ ዓርቃዖ ጌሻያ ማዔሢ ናኣቱሞ ዋዳፓ ዓርቃዖ ዋይዙዋ ማዔሢ ታኣኒ ኔና ዔራኔ።»
- 9 «ታ ሱንዖ ቦንቹንታንዳጉዲ ታኣኮ ዳጎ ታኣኒ ጫከሳንዳኔ፤ ዓሳ ታና ጋላታንዳጉዲ ታኣኮ ዳጎና ኔና ባይዚያ ታ ሃሻንዳኔ።»
- 10 ቢራ ዓንገጉዲ ማዒባኣቶሞ ሜቶ ታሚና ታ ኔና ሸኤሸኔ፤ ባይቁዋ ሜቶ ታሞና ታ ኔኤኮ ደዲሞ ዛጌኔ።»
- 11 ታ ጋይቴ ጌዒ ታኣኒ ታኣር ዩያ ማዳንዳኔ፤ ታና ታ ዓይጎር ዳውሲንቴሞ ዓኣሢ ዒንጋንዳይ? ታኣኮ ቦንቶ ያኦማኣ ታ ዒንጋዓኤ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደኦሪ ሱኡጌ

- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ያይቆኦ! ታኣኒ ዔኤሌሃ ዒሰራዔኤሌ ዋይዜ፤ ታኣኒ ታናኤ፤ ዓይይዳ ዓኣሢንታ ጋፒንዖ ዓኣሢያ ታናኤ።»
- 13 ሳዖ ታ ኩጫ ማገፍኔ፤ ጫሪንጮዋ ዳሪሢ ታኣኮ ሚዛቆ ኩጮኤ፤ ታ ዔኤላ ዋዶና ዑካዲ ታ ቤርቶ ዔያታ ሙካኔ።»
- 14 «ዒንሢ ቢያሢ ቡከንቴ ሙኪ ዋይዙዋቴ! ሃያ ባኮ ዛሎ ቤርታዲ ኬኤዜይ ሜሌ ያኦዛ ባኣካፓ ዋያዳይ? ያኦሲ ናሽኪ ደኦሪሢ ያኦሲ ማሊያ ባብሎኔይዳ ማዲ ኩንሣንዳኔ፤ ዩያኮ ዋልቃኣ ባብሎኔ ዓሶ ባይዛንዳኔ።»
- 15 ታኣኒ ታኣር ኬኤዜኔ፣ ታ ዒዛ ዔኤሌኔ፤ ዔከ ታ ሙካንዳኔ፣ ዔባ ዒዛም ጌኢጋንዳኔ።»
- 16 ሃንጋ ታ ባንሢ ሙኪጋፓ ሃያ ዋይዙዋቴ፤ ቤርታፓ ዓርቃዖ ታ ኬኤዜሢ ዓኣቶ ዴሜናቱዋሴ፤

- ዩይ ማዕ ዋዳፓ ዓርቃዎ ታኣኒ ዲኢካኬ።
 ሃሢያ ታና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዛሢነታ
 ዲዛኮ ዓያኖፓ ዳኬ።።»
- 17 ኔና ዓውሳ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዳሢ
 ቢያ ባኮ ዋይሃ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ኔና ፓሃ ባኣዚ ቢያ ዔርዛሢ
 ኔኤኒ ዓኣዳኒ ኮይሳ ጎይዎ ዔከ ኔና ዓኣዳሢ
 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ታና ኔ ያኣዛሢነታ።።»
- 18 «ዎንዴ ታኣኮ ዓይሢያ ኔ ኮሺ ዋይዜያታቲ
 ኮሹዋ ኔኤም ሚጩዋ ዎርዚ ዋኣሢጉዲ
 ኔኤኮ ዲሉማኣ ባዞ ዋኣዎጉዲ ማዓንዳንቲ።።»
- 19 ዜርዓ ኔኤኮ ዓዳ ማኣሻላጉዲ ማዓንዳንቲ
 ናኣታ ኔኤኮ ሳዎ ዓጮጉዲ ማዓንዳያታንቲ
 ሱንፃኣ ዔያቶኮ ታ ኮራፓ ዋለንቲ
 ባይቂንዲዋንቲ።።»
- 20 ዓካሪ ባብሎኔይዳፓ ኬሰኩዋቲ፤
 ባብሎኔ ዓሶፓ ቶላኒ ጳሽኩዋቲ፤
 ዩያ ዲላሽሢና ዴንዲ ዓጮኮ ጋፖ ሄላንዳኣና
 ኬኤዙዋቲ፤
 «ያኦሲ ፔ ዓይላሢ ያይቆኦቤ ዓውሴ።»
 ጎዑዋቲ።።
- 21 ያኦሲ ዔያቶ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዴና ዔከ
 ዓኣዴያና
 ዋኣሢ ዔያቶ ዴኤቢባኣሴ፤
 ዋኣዎ ዔያቶም ላላፓ ዲ ዓልቂሴ፤፤
 ላሎ ጳሊ ዋኣዎ ዔያቶም ዴኤሴ።።
- 22 «ፑርቶ ዓሶም ኮሹዋ ባኣሴ» ጋዓኔ፡ ናንገና
 ናንገ ጎዳሢ።።

49

- ያኦሲ ዓይላሢ**
- 1 ዋኣዎ ሳዛ ዓኣ ሳይይዳ ናንገ ዴራ ዋይዙዋቲ!
 ዲንሢ ሃኬ ዓጮ ዓኣ ዓሳ ማሊ ጳቂሡዋቲ፤
 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣኒ ሸይንቲዋንቲ ቤርታ
 ታና ዔኤሌ፤፤
 ዲንድ ጎጳ ዓኣንቲ ሱንፃ ታኣኮ ዲ ጌሢ።።
- 2 ዲንዲርዞ ታኣኮ ዓዳ ዋርቂንቲ ጩንቾ
 ዓፓሮጉዲ ማሃ፤፤
 ፔኤኮ ኩጮ ሸቢ ዴማ ታና ዓኣቼ፤፤
 ዓጮ ሂኢሺ ማሃ ካቲሎይዳ ዲ ታና ዓጌ።።
- 3 ዲዚ ታና፡- «ዲሰራዔኤሌ! ኔኤኒ ታኣኮ
 ዓይላሢ።።
 ኔ ዛሎሮ ማሌ ዴራ ታና ቦንቻንዳኔ።» ጌዔ።።
- 4 ታኣኒ ጋዓንቲ፡- «ጉሪ ላቤ፤፤
 ዔኤቢ ፓሃ ባኣዚ ባኣንቲ ጉሪ ዋልቆ ታ
 ጋፒሴ፤፤
 ጋዓንቲ ዩያ ዛሎ ያኦሲ ታኣም ዎጋንዳኔ፤
 ታ ላቢያኮ ዲንጎንዳ ባካ ናንገና ናንገ ጎዳ
 ኮራኬ» ጌዔ።።
- 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ታኣኒ ቦንቹንቲ፤
 ዲዚ ታኣኮ ዋልቃሢ ማዓ።።

- ዲዛ ዓይሌ ማዓንዳጉዲ ዲንድ ጎጳ ዓኣንቲ ታና
 ማኸሢ
 ያይቆኦቤ ታኣኒ ዲዛ ባንሢ ማሃንዳጉዲ
 ዲሰራዔኤሌያ ዲዛ ባንሢ ቡኩሳንዳጉዲ
 ታና ዴኦሪ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 6 ዲዚ፡-
 «ያይቆኦቤ ፃጶኮ ቦንቾ ገንሃ ማሃ
 ፒኢጮዲ ዓቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ማሃ ዔከ
 ሙከፃ
 ታ ዓይሌ ማዒ ኔኤኮ ማዲፃ
 ኔኤም ኮሺ ሸሌዔ ባኣዚ።።»
- ዩያፓ ባሽ ጋዓንቲ
 ታኣኮ ዓውሲፃ ዴንዲ ዓጮኮ ጋፖ
 ሄላንዳጉዲ
 ማሌ ዴሮም ቢያ ፖዒ ኔ ማዓንዳጉዲ
 ታኣኒ ኔና ዩያም ዲንጌ።» ጌዔ።።
- 7 ኔና፡ ዴርና ቶኦቹንቲሢና ዲዲንቲሢናም
 ዎይሃ ዓሶኮ ዓይሌ ማዒ ማዳሢም
 ዲሰራዔኤሌ ዓውሳ ዴማዳ ያኣዛሢ ሂዚ
 ጋዓኔ፡-
 «ካኣታ ኔና ዛጋዎ ኔኤም ዔቃንዳኔ፤
 ካኣቶ ናኣታ ኔኤም ዚጋንዳኔ፤
 ዩይ ያዲ ማዓንዳሢ ኔና ዴኦሪ
 ዲሰራዔኤሌኮ ዴማዳ ጉሙርቂንታ ያኣዛሢ
 ዛሎሮ።።»

- ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ገንሃ ፔ ቤዞ ማዒፃ**
- 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ታኣኒ ኮዓ ዎድና ኔ ሸኢጲ ዎይዛንዳኔ፤
 ኔኤኮ ዳቂንቶ ኬሎና ኔና ታ ማኣዳንዳኔ፤
 ዓጮሎ ገንሃ ማሃ ኔ ዔቂሳንዳጉዲ
 ቆይዳ ማዕ ሳዎ ኔኤኒ ገኢገሻንዳጉዲ
 ታኣኒ ጮኣቂ ዴሮም ኔና ዲንጌ።።»
- 9 ኔኤኒያ ቱኡዞ ዓሶ፡- «ቡሊንቲ ዓኣዲዋቲ»
 ዲሞይዳ ዓኣ ዓሶዋ፡- «ሃኒ ፖዎ ኬሰኩዋቲ»
 ጋዓንዳኔ፤
 ጎይዎ ዓጮ ዔያታ ሙዎ ባኣዚ ዴንቃንዳኔ፤
 ቦምቦንቂያ ማዒ ናንጌ ጌሜራ ዔያቶም
 ሄንቆ ቤሲ ማዓንዳኔ።።
- 10 ናይዚና ዴኤቢና ዔያቶ ሄላዓኬ፤
 ዳውሎኮ ያይዳ ዠባራ፡ ገንሃ ሃሃ ዓባኣ ዔያቶ
 ዔኤቢ ዎኦታዓኬ፤
 ዩይ ያዲ ማዓንዳሢ ዔያቶ ሚጩንታሢ
 ዓልቃ ዋኣዎ ዓኣ ቤዞ ዔከ ዓኣዳንዳሢ።።።»
- 11 «ዲኮ ታኣኮ ታ ባኣሲ ጎይሢ ማሃንዳኔ፤
 ዳልጎ ጎይፃኣ ለካ ዴገ ጋዓንዳኔ።።»
- 12 ዴራ ሃኬ ዓጮፓ ሙካንዳኔ፤
 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ኬዶ ባንፃፓ
 ዛሳ ዓባ ጌላ ባንፃፓ
 ሃንጎዋታ ሃሃ ሲኒሜይዳፓ * ሙካንዳኔ።።።»
- 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ዴሮ ፔኤኮ ዴዲሻሢና
 ሜታዲ ዋኣያዞንሢ ማ ሚጩንታንዳሢና

48:20 48:20 ዮሃ. ያፔጳ 18:4። 48:22 48:22 ዲ.ሲ. 57:21። 49:1 49:1 ዓ.ር. 1:5። 49:2 49:2 ዔ.ብ. 4:12፤
 ዮሃ. ያፔጳ 1:16። 49:6 49:6 ዲ.ሲ. 42:6፤ ሉቃ. 2:32፤ ዳኪ. ማዳ 13:47፤ 26:23። 49:8 49:8 2ቆሮ. 6:2። 49:10
 49:10 ዮሃ. ያፔጳ 7:16-17። * 49:12 49:12 ሲኒሜይዳፓ ዩና ሲኒሜ ጌይንታዛ፡ ሃሢ ገብፄ ዓጮይዳ ዓሰዋኔ ጌይንታ ካታማኬ።

ጫሪንቸዮ! ዓይናዲዎቼ፣ ሳዔሌ! ዋዛጅ፣
ዲካኦ ዲላሹዎቼ።

ታኦኮ ማኦዳሢ ጉሙርቂ ካፓዞንሢ ፔቲታዎ
ቦርሲንታዓኩ።»

- 14 ዲዮኔ ዴራ ጋዓንቴ
«ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ሃሼኔ፤
ኑ ያኦዛሢ ኑና ዋሌኔ» ጌዔኔ።
- 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ዒንዳ ፔኤኮ ደንሢሢ ናይ ዋላኒ ዳንዳዓ?
ዒዛ ፔኤኮ ሾዔ ናዎ ሚጨንቱዋዓዳ?
ዒዛ ዋላኒ ዳንዳዓኔ፤
ታኦኒ ጋዓንቴ ዒንሢሢ ዋላዓኩ።
- 16 ዩሩሳላሜ! ታ ኩጮኮ ቃኦቆይዳ ታ ኔና ቆኦቆኔ፤
ኔኤኮ ከኤሎ ዲሮዋ ቢያ ዎዴ ታ ጸቂሢ።»
- 17 «ኔና ገንሢ ማዞንዳዞንሢ ዑኩና ሙካንዳኔ፤
ደይሲ ኔና ባይዜዞንሢ ጋዓንቴ ዴንዲ
ባይቃንዳኔ።
- 18 ዳገ ገዒ ኮሮ ኔኤኮ ዛጌ፤
ናኦታ ኔኤኮ ቡኪ ሃንጋ ኔ ባንሢ ሙካኔ፤
ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባይቁዋያ ማዔ
ጎይዎና ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ቢያሢ ማኦዎጉዲ ኔኤኒ ዔያቶ
ማይንታንዳኔ፤
ዑኤታ ፓልሞ ፓልማሢጉዲ ኔኤኒያ ዔያቶ
ፓልማንዳኔ።»

- 24 ጎኦባ ዓሲ ኩቸዳፓ ዲዒ ዔካኒ ዳንዳዒንታ?
ሃንጎ ሃሢ ጫርሺ ዓሲ ኩሸካፓ ዲዒንቴሢ
ቶሊሳኒ ዳንዳዒንታንዳ?
- 25 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ደዲ ማዔ ጎኦባ ዓሲ ደይዳፓ ዲዒንቴ ዓሳ
ዔዔውታኔ፤
ጫርዞ ኩጫፓኦ ዲንቴሢ ቶቶሊሲንታኔ፤
ኔና ያላዞንሢ ታኦኒ ያላንዳኔ፤
ናኦቶዋ ታ ኔኤኮ ዓውሳንዳኔ።
- 26 ሄርቂ ኔና ዎይሣዞንሢ ፔ ዓሸኮ ታ ዔያቶ
ሙኤዛንዳኔ፤
ዎይኔ ዑሸኪ ማሢንቶሢጉዲ ፔ ሱጉዎ
ዑሸኪ ዔያታ ማሢንታንዳኔ፤
ዩያሮ ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ዴኤሻሢና
ዓውሳሢ
ያይቆኦቆኔዎ ዴኤፖ ያኦዛሢታሢ ዓጮ ዴራ
ቢያ ዔራንዳኔ።»

50

- 19 «ሻሂንቴ ኔኤኒ ጉሪ ማዓንዳጉዲ
ሳዓ ኔኤኮ ካይሲ ማዓንዳጉዲ
ዔያታ ማዴያታቲያ
ማዒ ሙካ ኔ ገዳ ናንጋዞንሢ ኩንዓዎ
ኔኤኒ ማዓንዳኔ፤
ኔና ሻሂ ደይሴ ዓሳ ኔገዳፓ ሃኪ ዓኦዳንዳኔ።
- 20 ሸይ ዎዲሹያ ማዒ ኔ ዓኦንቴ ሸይንቴ ናኦታ
ኔኤኮ ዋያ ዎይዛንቴ፡-
«ሃይ ቤዛ ኩሎ ሚርጌ ኩንዔያ ማዔሢሮ
ኩኤኒ ናንጋንዳ ዳልገ ቤሲ ኩሎ ሚርጌ» ጋዓንዳኔ።
- 21 ኔኤኒያ ኔ ዒሮና ሂዚ ጋዓንዳኔ፡-
«ሃያ ናኦቶ ያ ታኦ ሾዔይ?
ሚርጌ ናይ ታ ባይዚ ናይ ባኦያ ማዓንቴ
ዳውሲንቴ ዴንዲ፣ ታና ናሸካ ዓሲያ ታ
ባይዜንቴ
ዓካሪ ሃያ ናኦቶ ዲቸሢ ዎናዳይ?
ታኦኒ ታኦሮ ሌሊ ዓኦንቴ
ዓካሪ ሃይ ናኦታ ዓንካፓ ሙኩይ?»

- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
ዒንሢኮ ዒንደ ታ ዓንጄያ ማዒያ ዔርዛ
ዋርቃታ ዎካዳይ?
ዒንሢ ታኦኒ ዎያ ታኦ ሚኤሸ ታልዔሢ ሞ
ሻንቸይ?
ዒንሢ ዒንሢኮ ጎሞሮ ሻንቸንቴ፤
ዒንሢ ደሲንቶሮ ዒንሢኮ ዒንዳ ዓንጄንቴ።

- 2 «ታኦኒ ሙኩያና ዓይጎ ዓሲያ ባኦሢ ዓይጎሮዳይ?
ታኦኒ ዔኤሊንቴያና ዓይጎ ዓሲያ ዩሂባኦሢ
ዓይጎሮዳይ?
ታኦኒ ዓውሳኒ ዳንዳዑዎዓዳ?
ዳቂሻኒ ዎልቁ ታኦኮ ባኦዳዳ?
ባዞ ታኦኒ ጎሪ ሚጨሳንዳኔ፤
ዎሮዋ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ታ ማሃንዳኔ፤
ዩካ ዓኦ ሞላሢያ ዎኦያ ባኦሢሮ ሃይቁ
ዎዓንዳኔ።

- 3 ጫሪንጮ ታኦኒ ዲሚሻንዳኔ፤
ሲዩ ዓፒላና ታ ዒዞ ጎኦባ ዓኦቻንዳኔ።»

ያኦሲ ዓይላሢኮ ዓይሢንቴዎ

- 4 ለቤዞንሢ ቃኦሎና ደዲሸሢ ታ ዔራንዳጉዲ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይሳ ባኦዚ ታ
ጌሰታንዳጉዲ
ዔራቶና ጌሰታ ዒንዲርሲ ታኦ ሚርጌ፤
ጉቶ ጉቶ ገንዓሰካፓ ዒዚ ታና ጴቻኔ፤
ዔኤቢ ዎይዚ ዔሪሢ ዳ ዓኦ ዓሲሮጉዲ
ዎዮ ታኦኮ ዒዚ ቡላኔ።

- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሊ ጸቂሢሢ ታኦ ሚርጌ፤
ታኦኒያ ዎይዚ ዒፃያ ማዒ ዒዛይዳፓ
ሃኪባኦሴ።

- 6 ዢራኦፖና ታና ጳርቃ ዓሶ ሞ ዙሎ
ቡኤጮ ታኦኮ ማኤዳ ዓሶ ጋንጋር
ዓኦሢ ታኦኒ ዒንጌኔ፤
ጫሸኪ ታና ጮታ ዓሶይዳፓ
ዓኦፖ ካሮ ታኦኮ ታ ሸርሺባኦሴ።

- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ታና ማኣዳሢር ታ ደውሲንቲንዲዋሴ፤ ታኣኒ ታና ዓዳ ሳቆ ሹቸጉዲ ደዲሻንዳኔ፤ ታኣኒ ቦርሲንቲንዲዋሢያ ታ ዔራሬ።
- 8 ታኣሞ ዋጋንዳ ያኣዛሢ ዑኩኩ፤ ዓካሪ ታኣና ሞኦታሢ ያናዳይ? ኑ ዋላ ሂንዳ ዋጎ ቤዘ ሺኢኩሞ።
- 9 ታና ማኣዳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኔ፤ ያ ታና ኔ ዳቤኔ ጋዓንዳይ? ታና ሞኦታ ዓሳ ማኣዳሢ ጩንቃንዳኔ፤ ቢላኣ ዔያቶ ሙዓንዳኔ።
- 10 ዒንሢ ሳኣካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫይ ዒዛኮ ዓይላሢ ቃኣሎሞ ዓይሢንታሢ ያናዳይ? ፖዒባኣ ደሚዳ ሃንታሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቆንጎ፤ ዒዚ ፔኤኮ ጉሙርቂያ ያኣዛሢ ማሆንጎ።
- 11 ሃሢ ጋዓንቲ ዒንሢ ታሚ ዔኤሢ፤ ቶኣካ ቶኣካ ዒንሢኮ ዔኤታ ኩሻ ዒንሢ ዓርቂ፤ ዓካሪ ዬያ ዒንሢኮ ታሞ ፖይዳ ዓኣዲዋቴ፤ ዒንሢ ዓይሢ ኩሻ ፖዓ ሃንቲዋቴ፤ ዒንሢ ታ ኩጫፓ ዔካንዳ ባካ ዬያኩ፤ ዬያ ሜቶና ዒንሢ ካራ ባይቃንዳኔ።

51

ናንጊና ናንጎ ደቂታ ጂዮኔሞ ዬዓንዳሢ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታናንታ ታኣኮ ጂሎሞዋ ኮዓዘንሢ ዋይዙዋቴ፤ ዒንሢ ዓርሲንቲ ከሰከ ሹጫሢ ቦኦከንቲ ዒንሢ ከሰከ ዔታሢ ዛጉዋቴ።
- 2 ዒንሢኮ ዓዳሢ ዓብራሃሜንታ ዒንሢ ሸዔ ዒንዳሎ ሳኣራኣ ዛጉዋቴ፤ ዓብራሃሜ ታኣኒ ዔኤላኣና ናይ ዒዛኮ ባኣሴ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ዒዛ ዓንጄኔ፤ ዜርዎዋ ታ ዒዛሞ ሚርጊሺኔ።»
- 3 «ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጂዮኔንታ ዒዛኮ ጉሪ ሳዓ ማዔ ቤዘዋ ቢያ ደዲሻንዳኔ፤ ዒዛኮ ዓሳ ናንጉዋ ደውሎ ታኣኒ ዔዴኔ ደውሎ ሳዖዋ ያኦሲ ደማ ደማ ሚያ ቱኬ ቤዘ ታ ማሃንዳኔ፤ ዒኢካ ኮሹሞና ዋዛና ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ጋላታ ዓይኔሞዋ ዓይናዲንታንዳኔ።»
- 4 «ታ ደራዮቴ! ዋይዙዋቴ! ታኣኒ ዒንሢሞ ጋዓሢ ዒና ዔኩዋቴ፤ ዋጌ ታ ኮራፓ ጴዳንዳኔ፤ ታኣኮ ዋጊያ ታ ደርሞ ቢያ ፖዒ ማዓንዳኔ።
- 5 ታኣኒ ሩኡሪና ሙኪ ዒንሢ ዓውሳንዳኔ፤ ዓኣፒ ጊኢጳማና ታኣኒ ባሻንዳ ዋዴ ሙካንዳኔ፤ ታኣኮ ዋልቆና ደር ቢያ ታኣኒ ዋይሃንዳኔ፤ ዋኣያ ሳዛ ዓኣ ዓጮይዳ ናንጋ ዴራ ታና ሃጋኣ ዋዛ ማሢ ካፓኔ፤

- 6 ዴያታ ታኣኮ ዋልቆዋ ጉሙርቂ። ዴጊ ጌዒ ሌካ ጫሪንጮ፤ ሊካ ሳዖዋ ዛጉዋቴ፤ ጫሪንጫ ጩቢጉዲ ላኣሊንቲ ባይቃንዳኔ፤ ሳዓ ዓዳ ማኣዳሢ ጩንቃንዳኔ፤ ዒዛይዳ ናንጋዘንሢያ ቢያ ወፃሌጉዲ ሃይቃንዳኔ፤ ታኣኮ ዓውሲያ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋያኩ፤ ታ ጂሎሞኮዋ ጋፒንሢ ባኣሴ።»
- 7 «ዒንሢ ፒዜ ማዔ ባኮ ዔራዘንሢያ ታኣኮ ዋጋ ዒንሢኮ ዒኖይዳ ዓኣ ዓሳኣ ዋይዙዋቴ፤ ዓሲኮ ቦሃያ ዒጊጫፖቴ፤ ዔያቶኮ ጫዮና ዲቃቴፖቴ።
- 8 ዔያታ ቢላ ሙዔ ዓፒላጉዲ ዛኣሌ ሙዔ ሱኡፔ ዓፒላጉዲያ ማዓንዳኔ፤ ታኣኮ ዓውሲያ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋያኩ፤ ታ ጂሎሞ ሸይንቲፓ ሸይንቲ ሄላያኩ።»
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዔቂ! ዔቂ ዋልቆ ኔኤኮ ፔጋሴ! ሚና ቤርታኣ ዋደና ዓኣ ሸይንቶ ባኣካ ዓዳ ኔ ማዴ ጎይያ ዔቂ፤ ሬዓቤ ጌይንታ ባዘ ቦዓሢ ጩርኬሢ ዴኤፖ ቃራሢያ ጫርጌሢ ኔናኩ።
- 10 ኔኤኒ ዓውሴ ዓሳ ባዘና ፒንቃንዳጉዲ ዴኤፖ ዋኣያ ሚጫሲ ዬያይዳና ጎይሢ ከሴሢ ኔናኩ።
- 11 ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ዓውሴ ዓሳ ቢያ ዋዛና ዓይናዲ፤ ዒላሺያ ዒላሺ ጂዮኔ ማዓንዳኔ፤ ዒኢካ ዔያታ ናንጊና ናንጋ ዋዛ ቶኣካ ዓጊ ቦንቸንታንዳኔ፤ ኮሹሞንታ ባይቁዋ ዋዛንታ ዔያታ ዴንቃንዳኔ፤ ያዲሢንታ ዬኤፒንታ ዔያቶፓ ባይቃንዳኔ።
- 12 «ዒንሢ፤ ታ ዴር ደዲሻሢ ታኣኒ ታኣርኩ፤ ዓካሪ ማኣቲጉዲ ሹላያና ሃሃይቃ ዓሲ ዒንሢ ዒጊጫሢ ዓይጎርዳይ?
- 13 ሳዖ ቦኦከልቂሢና ጫሪንጮ ዴሬ ዒንሢ ማዜ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ዋሌኔ፤ ዒንሢ ባይዛኒ ጊኢጌ፤ ሄርቂ ዋይሢ ዓሲኮ ጎሪንቶር ቢያ ዋዴ ዒንሢ ዒጊቹሞና ናንጋኔ፤ ሃሢ ዔያቶኮ ጎሪንታ ዬይ ዓንካዳይ?
- 14 ቱኪንቲ ዓኣ ዓሳ ሩኡሪና ዓይላፓፓ ከሰካንዳኔ፤ ዔያታ ቱኡቲ ዓኣ ዔቶይዳ ሃይቂንዲዋሴ፤ ዔያታ ሙዓንዳ ካሃኣ ባይቃዓኩ።»
- 15 «ዋኣያ ዓጊፃንዳጉዲ ዴኤፖ ባዘ ዓጊሃሢ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢኩ፤ ሱንጎ ታኣኮ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳኩ።
- 16 ታኣኒ ታኣኮ ቃኣሎ ዳንጋ ኔኤኮ ጩታንዳኔ፤ ኔና ታኣኮ ኩጮ ሺቦና ታ ሺባንዳኔ፤ ጫሪንጮ ዴራሢ፤ ሳዖዋ ቦኦከልቂሢ ታናኩ፤ ጂዮኔሞ፡- «ኔኤኒ ታ ዴራኬ» ታ ጋዓንዳኔ።»
- 17 ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኩጫፓ ያኣሲኮ ጎሪንቶ ዑዮ ዓንጎ

ማህ ጋኦዲሳ ጎሪንቶ ዑዞ ጳጳስ ገንገና
 ጋገሲ ዑሽኬ ዩሩሳላሜ!
 ጳጳሱ፤ ለዓገራ ዓቆብ!
 18 ኔኤኒ ሸዒ ዲቼ ሩኣቶይዳፓ ቢያ
 ኩጮ ኔኤኒ ዓርቂ ዔኪ ዓኣዳንዳያ
 ጳዲባኣሴ።

19 ገዳ ገዳ ቃሲንታ ባይሲንታ ኔና ሄሌኔ፤
 ዓካሪ ያ ኔና ደዲሻንዳይ?
 ዩይ ባካ ደዒ ባይቂሂንታ ናይዚንታ ያልዚንታኩ፤
 ዩያር ታ ኔና ዎዲ ደዲሻንዳይ?
 20 ዓቲንቆ ሩኣታ ኔኤኒ ዓዳ ፒሮይዳ ዓዲንቲ
 ጋገሪጉዲ
 ጎይዎኮ ዓሳ ቡካ ጸኣካ ላቢንቲ ሎኣሜኔ፤
 ዔያቶ ዑፃ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ሸኣቲኔ፤
 ኔ ያኣሂንቲ ጎሪንታ ኩዳ።

ዓማላኔ፡ ሱንዎ ታኣኮ ዩና ዓሳ ጫሽኬ ጎይህ
 ፔኤቃ።
 6 ዩያር ታ ዳራ ታ ሱንዎ ዔራንዳኔ፤
 ዩና ዓቦና ዩያ ቤርታዲ ኬኤዜህ ታና
 ማዔህ ጸቂህንዳኔ፤
 ሂዮ፤ ታኣኒ ታናኩ።»

7 ዲኮ ዑያና ገዒ ኮዞ ሃይሶ ዔኪ ሙካ ቶካ
 ኮሹሞ ዛላኣ ኬኤዛዘንህ
 ዳቂንቶ ዛሎ ዒላቲ ኬኤዛዘንህ
 ጂዮኔማኣ፡- «ኔ ያኣሂ ጎኣታዳ፤!»
 ጋዓዘንህ ዎዚ ሚዛጰይ!
 8 ካታሞ ኔኤኒ ካፓ ዓሳ ዑኡዘ ፔኤኮ ዳገዲ
 ዒላታሂ ዎይዜ!
 ፔቲሞና ዔያታ ዎዛዲ ዓይናዳኔ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጂዮኔ ማዒ ሙካኣና ፔ
 ዓኣፖና ዔያታ ዘጋንዳኔ።

21 ዎይና ዑዞ ዑሽከቱዎንቲ ጉሪ ማህንቲ
 ሚታህና ቡኡዲንቲ ዓሳ ሃያ ዎይዙዎቲ።
 22 ናንገና ናንጋ ጎዳህ
 ፔ ዳር ዛሎ ሞኣታ ዒንህ ያኣሂ ሂዚ
 ጋዓኔ፡-
 «ዓዳ ማህንቲ ዓሲጉዲ ጋኦዲሳ
 ሚታህ ዑዞ ገንገ ታ ዒንህ ኩጮፓ ዔኬኔ፤
 ሃካፓ ሴካ ዩያ ዑዞ ገንጋፓ ዒንህ
 ዑሽካዓኩ።»
 23 ዩያ ታኣኒ ዔኪ ኔና ሚታሳ ዓሳ ሚንጌኔ፤
 ዔያታ፡- «ኔ ገዳና ሄርቂ ሃንታንዳጉዲ ላሄ
 ገዔኔ፤
 ኔኤኒያ ዔያታ ሃንታንዳጉዲ ዙሎ ኔኤኮ
 ዔያቶም ሃሽኔ።»

9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳር ደዲሹኔ፤
 ዩሩሳላሜያ ዒ ዓውሴኔ፤
 ዩያር ዒንህ ዩሩሳላሜኮ ደዔ ቦካ!
 ቡከንቲ ፔቲሞና ዎዛዲ ዓይናዳዎቲ።
 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳር ቢያሂንቲ ቤርታ
 ዒ ዎልቁናታሂ ፔጋሲ ዔርዘንዳኔ፤
 ዓጫ ጉቤ ዒዛኮ ዓውሲያ ዘጋንዳኔ።
 11 ዒንህ ገኤዞ ማኣር ሚሆ ኬዳ ዓሳ!
 ባብሎኔይዳፓ ኬሰኩዎቲ፡ ዳማዲዎቲ፤
 ቁፂ ማዔ ባኮ ካኣሚፖቲ፤
 ዒዘፓ ኬሰከ ገኤሽ ማዑዎቲ።
 12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሂንቲ ቤርታ ማዒ ዔኪ
 ዒንህ ዓኣዳንዳሂር
 ዒሰራዔኤሌ ያኣሂ ገንዎ ዛሎና ማዒ
 ዒንህ ካፓሂር
 ጸሺና ዒንህ ኬሰካዓኩ፤ ዓኣሽንቲያ ዒንህ
 ዓኣዳዓኩ።

52

ያኣሲ ዩሩሳላሜ ዓውሳንዳያ ማዒያ
 1 ጂዮኔ! ጳጳሱ! ዓቆብ፤
 ዎልቆ ኔኤኮ ዓዳ ማኣዎጉዲ ማይንቲ!
 ዲማዴ ካታሚሌ ዩሩሳላሜ! ኔኤኮ ሚዛጰ
 ማኣዓሂ ማይንቲ፤
 ሃካፓ ሴካ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲባኣዘንህና
 ዳምቦ ጎይዎና ገኤሽከባኣ ዓሳ ኔኤኮ ኬኤሎ
 ዲር ጋር ገላዓኩ።

2 ዲዒንቲ ዔውቲ ዓኣዴ ዩሩሳላሜ!
 ዔቂጋፓ ሲላሎ ኔኤኮ ሃርፔ፤
 ካኣቱሞ ሻኣሎይዳ ዳዔ፤
 ዒንህ ጂዮኔፓ ዲዒንቲ ዔውቲ ዓሳ!
 ዒንህ ቲኡቲ ካና ቢራቶ ባቃናፓ ቡሉዎቲ።

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሚኢሽ
 ዔኩዎዎ ጉሪ ዒንህ ሻንቲንቲኔ፤ ዒንህ ማሂ
 ዔውታንዳሂያ ሚኢሽ ጨጉዎንቲኩ። 4 ታ ዳራ
 ሃያኮ ቤርታ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንጋኒ ገብፂ ዓጮ
 ኬዳኔ፤ ዩካፓ ዓሳኣሬ ዓሳ ካራባኣ ጎይሂና ሄርቂ
 ዔያቶ ዎይህኔ። 5 ታኣኮ ዳራ ዔኤቢ ጨጉዎዎ
 ዔውታንቲ ታ ዛጌኔ፤ ሃሂ ታኣኒ ዓይጎ ማዳንዳ
 ባኣዚ ዓኣይ? ዔያቶ ዎይህ ዓሳ ቦሂ ዔያቶና

ሚታ ሂላንዳ ያኣሲ ዓይላሂ
 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡-
 «ዓካሪ ታ ዓይላሂ ማዳ ባኮ ዔሪ ማዳንዳኔ፤
 ዳግ ዳገ ገዒ ቦንቲንታንዳኔ፤
 ሱንሂ ኬሰከ ሚርጌና ዔርቲያ ማዓንዳኔ።
 14 ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ዘገ ዲቃታንዳያ ሂላንዳኣና
 ዒዛኮ ዓውካራ ዓሲ ቢያፓ ዲማዴያ ማዒ
 ያኣፔ።
 15 ቤርታ ዔያቶም ኬኤዘንቲባኣ ባኣዚ ዔያታ
 ዘጋንዳሂር
 ዎይዚባኣ ባኣዚ ማሊ ጸቂህንዳሂር
 ሚርጌ ዳራ ታ ዓይላሂ ዛሎ ዲቃቲ
 ሄርሻንዳኔ፤
 ካኣታኣ ጎዎንዳ ባኣዚ ባይዚ ዳንጋ
 ዓርቃንዳኔ» ገዔኔ።

53

1 ዳራ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡-
 «ኔኤኒ ኬኤዛ ባኮ ያኣኒ ጎኔኬ ገዔኔ?
 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዎልቃ ያኣም ፔጋዲ
 ጳዴይ?»

51:17 51:17 ዮሃ. ያፔዳ 14:10፤ 16:19። 52:1 52:1 ዮሃ. ያፔዳ 21:2፤ 27። 52:5 52:5 ሮሜ 2:24። 52:7 52:7
 ናሆ. 1:15፤ ሮሜ 10:15፤ ዓፕ. 6:15። 52:11 52:11 2ቆር. 6:17። 52:15 52:15 ሮሜ 15:21። 53:1 53:1 ዮሃ.
 12:38፤ ሮሜ 10:16።

2 ያኑሲ ዓይላሣ ፃኣዲ ሳዓይዳ ባቃሌ
 ባቃሊጉዲ ፃጲ ዳኪ ዑጌኔ፤
 ኑ ዛጋንዳጉዲ ሚዛጰሞንታ
 ቦንቸዋ ዓዛኮ ባኣሴ፤
 ዓዛ ኑ ናሽካንዳጉዲ
 ዓዛኮ ሱጉሣ ሚዛጰሞሴ።

3 ዓዛ ዓሲና ቦሃንቴያና ዓዲግንቴያኬ፤
 ዓዛ ሜታዲያና ምያ ዓሲኬ፤
 ዓሳ ዓዛ ዛጋኒ ዓኣፕ ሺርሻንዳያ ሄላንዳኣና
 ዓዛ ቦሃንቴያኬ፡ ኑኡኒያ ዓዛ ቦንቸባኣሴ።»

4 «ሳኔና ዓዛ ኑኡከ ዶርዓሣ ዓኬኔ፡ ሃርጎዋ ዓዛ
 ኑኡከ ኬዴኔ፤
 ኑኡኒ ጋዓንቴ ያኣሲ ዓዛ ጳርቄም
 ሎኦሚያና ከፃዴያ ማሃ ዛጌ።

5 ዓዛ ጋዓንቴ ጫርጊንቴ ከፃዴሣ ኑኡኒ
 ፑርቴሣርኬ፤
 ዓዛ ጋኣጠንቴሣያ ኑ ዳቢንቶርኬ፤
 ኑኡኒ ዳቄሣ ዓዛ ዓኬ ሜታሣናኬ፤
 ዓዛ ከፃዴያና ኑ ፓጃ።

6 ኑ ቢያሣ ማራይጉዲ ዣኣሌኔ፤
 ቢያሣ ኑኡኒ ኑ ማሊያ ጎይያ ዓኣዴኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ኑና ቢያሣኮ
 ዳቢንቶ ዓዛ ኬዲሴ።»

7 «ዓዛ ጌኔ ማዶና ሜቶና ሄሌኔ፤
 ያዲ ማዕቶዋ ዓኤቢያ ዓዛ ጌዒባኣሴ፤
 ሹከንታኒ ዓከ ዓኣዲንታ ማራናይና
 ዑፃፓ ጋፓኖ ታይዛ ዓሶ ቤርታ ዚቲ ጋዓ
 ማራይጉዲ
 ዚቲ ጌዒያፓ ዓቲም ዓኤቢ ጌዒባኣሴ።

8 ዳቤ ባኣዚ ባኣንቴ ጌኔ ዋጌና ዓዛ ሃይቄኔ፤
 ዩይ ማዓንዳሣ ቤርታዲ ዓሪ ጳቄሣኒ ያ
 ዳንዳዔይ?
 ጋዓንቴ ታኣኮ ዳር ዳቢንቶር ዓዛ ጳርቄንቴኔ፤
 ዓሳ ናንጋ ዓጫፓ ዓዛ ሺኣኬ።።

9 ዓኤቢ ፑርታ ባኣዚ ማዶዋ
 ዓዛኮ ዳንጋፓኣ ሉኡዙዋ ኬሰኩዋንቴ
 ዓዛ ሃይቦና ፑርቶ ዓሶ ባኣካ ፓይዲንቴኔ፤
 ያርጎጮናኣ ዋላ ዓዛ ዲኡቴ።።»

10 ዩይ ጋኣጠንቴያና ሜታዲያ ዓዛ ሄሌሣ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማሊሣ ማዕምኬ፤
 ዓዛ ዓዛኮ ሸምፓሣ ጎሜር ዓዛንጎ ዓዛንጊሣ
 ማሃ ሸኢሸቴያ
 ዓዛ ፔ ዜርያ ዛጋንዳኔ፡ ናንጎ ሌዓኣ ዓዛኮ
 ያዶቃንዳኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማሊያ ዓዛና ኩማንዳኔ።

11 ታኣኮ ዓሎ ማዕ ዓይላሣ ዋኣዬሰካፓ ናንጎ ፖያ
 ዛጊ ዋዛዳንዳኔ፤
 ፔኤኮ ዓራቶና ሚርጌሣ ዓዛ ዓሊሳንዳኔ፤
 ዓያቶኮ ዳቢንቶዋ ዓዛ ኬዳንዳኔ።

12 ዓዛ ፔኤኮ ሸምፓሣ ሃይቢም ዓኣሣ ዓዛንጌኔ፤
 ፑርቶ ማዶ ዓሶና ዋላ ዓዛ ፓይዲንቴኔ፤
 ያዶ ማዕያታቴያ ዓዛ ሚርጌ ዓሶኮ ጎዋ
 ኬዴኔ፤

ዳቢንቶ ዓሶ ዛሎዋ ዓዛ ቃይሸኔ፤
 ዩያር ታኣኒ ዓዛ ዴኤፕ ዓሶ ባኣካ ማሃ ዓዛ
 ሄላ ዛሎ ዓዛንጋንዳኔ፤
 ዓርቴ ዓሶና ዋላ ዲዒንቴ ባኮ ዓዛ
 ጊሽታንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ።

54

ዓድኔ ቦንቸንታንዳ ቦንቸ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ኔኤኒ ዘኣኬሌ፡ ናይ ሸይ ዓራዋዜሌ
 ዓይናዴ፤
 ዓላሸ፡ ዋዛናኣ ዓላቴ፤
 ኔኤኒ ባኒ ዓራዋዜሌ፡
 ዓኒ ዓኣዜሎፓ ባሽ ዓዲግንቴዜሎ ናኣታ
 ሚርጋንዳኔ።»

2 ኔኤኒ ናንጋ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣር ኔኤኮ
 ዳልጊሸ፤
 ኔኤኮ ጎኦቦ ዓፒሎዋ ቡሊ ዳሬ፡ ኩንዒሲፓ፤
 ዓፒሎና ማዢ ማኣር ዳር ሱዙዋ ያዶሴ፤
 ፃውኖ ማዓ ዓንጎዋ ዶዲሸ።

3 ቢያ ዛሎና ዛጳ ኔኤኮ ኔ ዳልጊሻንዳኔ፤
 ዜርፃ ኔኤኮ ሜሌ ዳር ዓጮ ዓካንዳኔ፤
 ዶዔያ ማዕ ካታሞዋ ፔ ቤሲ ማሃ
 ናንጋንዳኔ።

4 ቦርሲንቴ ማዕቶዋ ዳውሲንቴ ኔና ሄሊንዲዋሣር
 ዓጊጠፓ፤
 ሃጊ ኔ ዉዲር ዓኣንቴ ኔና ሄሌ ቦርሲንቶ ኔ
 ዋላንዳኔ፤
 ዜኤሪ ዓንዳጉዲ ኔኤር ኔ ማዒ ዓኣሣ፡
 ጫዢ ዋዶ ማሊ ኔ ጳቄሣዓኬ።

5 ኔኤኮ ዓኒ ኔና ማዢሣኬ፤
 ሱንፃ ዓዛኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ
 ያኣዛሣኬ፤
 ኔና ዓውሳሣ ዓሲሪዓኤሌኮ ዶማዴሣኬ፤
 ዓዛ ዓጮ ቢያኮ ያኣሲ ጌይንታ።።

6 ኔኤኒ ዉዲርታያ ሎዓንቴ ዓኒ ዓዲ ዓንጃም
 ዓሲ ያዩ ላኣሊጉዲኬ፤
 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔ ያኣዛሣ
 ጊንሣ ኔና ፔ ባንሣ ዓኤሊ ሂዚ ጋዓኔ፡-

7 ዳካ ዋዶም ሌሊ ታኣኒ ኔና ሃሽኔ፤
 ጋዓንቴ ዳኤፒ ሚጠንቴሣና ታ ኔና
 ማሃንዳኔ።

8 ሚርጌና ታኣኒ ዳጋዴሣር ዳካ ዋዶም ታ ኔና
 ሃሽኔ፤
 ጋዓንቴ ታኣኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ታ ኔና
 ሚጠንታንዳኔ፤
 ጋዓኔ፡ ኔና ዳቄሻ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ።

9 « ሎሃ ዋዶና ዓጮ ዋኣሣና ዓኤዲሲ ታ
 ባይዜሣጉዲ
 ላሚ ማይ ታ ሳያ ባይዛዓ፡ ጌዒ ታ
 ጫኣቄሣጉዲ
 ሃሣያ ን ጊዳ ላሚ ማይ ታ ዳጋዳዓኬ፡
 ጌዒ ታ ኔኤም ጫኣቃኔ፤
 ሃካፓ ሴካ ጎሪያ ታ ኔና ጎራዓኬ።

10 ዳኮንታ ጌሚርጌንታ ዓጊዓኒና ዶዓኒ ዳንዳዓኔ፤

53:4 53:4 ማጉ. 8:17። 53:5 53:5 1ጳፂ. 2:24። 53:6 53:6 1ጳፂ. 2:25። 53:7 53:7 ዮሃ. ያፔዳ 5:6። 53:8
 53:8 ዳኪ. ማዶ 8:32-33። 53:9 53:9 1ጳፂ. 2:22። 53:12 53:12 ማር. 15:28፤ ሉቃ. 22:37። 54:1 54:1 ጋላ.
 4:27። 54:9 54:9 ማዢ. ማግ 9:8-17።

- ታኣኒ ኔና ናሽካ ናሹማ ጋዓንቴ ናንጊና ደዲ ናንጋንዳኔ፤
- ኮሹሞ ጫኣቁሞ ናንጊና ታ ካፓንዳኔ» ጋዓኔ ኔና ሚጠገንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ኔኤኒ ዋኣዬዜ፣ ዓልጋሢ ዠባሮና ዓጊጻዜ፤ ደዲሽንቲባኣ ዬሩሳላሜ ካታሜሌ! ታኣኒ ቦንቸንቴ ሹቸና ኔና ማዠንዳኔ፤ ማዠንታዎን ዓይያ ሴኔፔሬ ሹጮ ጌሢ ታ ዓርቃንዳኔ።
- 12 ኔኤኮ ከኤሎ ዲያ ዑፃ ዓኣ ጳጌ ቤዞ ሚሬጊዳ ሹጮና ከኤሎ ዲያ ካሮሞ ዋልጠገንቃ ሚዛጳ ሹጮና ዙሎ ሽሪ ዓኣዳ ዲሮሞ ቦንቸንቴ ሹጮና ታ ኔኤኮ ከልቃንዳኔ።»
- 13 «ናኣታ ኔኤኮ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዔሬያ ማዓንዳኔ፤ ኔ ናኣቶሞ ኮሹሞ ሚርጌያ ማዓንዳኔ።
- 14 ፒዜ ዋጌና ጎኑሞናይዳ ዔቁያ ኔ ማዓንዳኔ፤ ጌኔ ማዶና ሄርቁ ዋይሥሢ ኔ ጊዳፓ ባይቃንዳኔ፤ ኔና ዓጊቻንዳ ባኣዚያ ባኣሴ፤ ዲቃሣ ባኣዚያ ኔኤፓ ሃካንዳኔ፣ ኔ ባንሢያ ዑካዓኔ።
- 15 ኔና ያላኒ ዔቃያ ዓኣታቲ ታኣኒ ዔያቶ ዳኪባኣያታሢሮ ባሽንቲ ኮቸ ኔኤሞ ዲንጋንዳኔ።»
- 16 «ቃኣጮ ቁንፃ ዔኤታንዳጉዲ ጊልፖ ጊልፓ ዓንጎ ሸኤሻሣ ማዠሢ ታናኔ፤ ዓዚያ ዓንጎ ዲይ ዓንጋሞ ኮሻሣ ዬይ ዓንጋ ማዳንዳጉዲ ጌይንቴ ማዶ ማዳንዳጉዲኔ፤ ባይዛንዳጉዲ ባይዛሢያ ማዠሢ ታናኔ።
- 17 ኔና ባይዛኒ ኮሽንታ ዓንጋማ ፑርታንዳኔ፤ ኔና ሞኣታ ዓሶ ቢያ ኔኤኒ ላሣንዳኔ፤ ታ ዓይሎሞ ጌይንቴ ዓጫ ዬያኔ፤ ታ ጊዳፓ ዔያቶሞ ጳዳንዳ ዒሎማ ዬያኔ» ጋዓኔ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ።

55

- ጳኤቢንቴ ዓሶ ዔኤሎና ዔኤላሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንሢ ጳኤቢንቴ ዓሶ ቢያ ሃንጋ ዋኣዎ ባንሢ ሙኩሞቲ! ዒንሢ ሻንቃኒ ሚኣሻ ባኣ ዓሳ! ሃኒ ሙኩ ሻንቁ ሙዑሞቲ! ሃኒ ሙኩጋፓ ሚኣሹ ጠገባኣያታዎ ዲኣቆና ዋይሮ ዑኩና ዑሽኩሞቲ።
- 2 ፓሠሞ ሙኡዚም ሚኣሹ ዒንሢኮ ዓይጋ ዒንሢ ከሳይ? ሚሻኑሞ ባኣዚም ዋልቆ ዒንሢሲ ዓይጋ ዒንሢ ጋፒሳይ? ሃሢ ታ ጋዓ ባኮ ኮሽ ዋይዚጋፓ ኮሽ ማዔ ሙዎ ሙዑሞቲ፤

- ደኣሪንቴ ኮኩ ሙዎ ሙይ ዋዛዲሞቲ።»
- 3 «ሞዮ ዒንሢሲ ቡሊ ታ ባንሢ ዑኩሞቲ፤ ሸምፔና ናንጋኒ ቃኣሎ ታኣሲ ዋይዙሞቲ፤ ታኣኒ ዳሙቲ ናሽኬሢሃጉዲ ዒንሢም ጉሙርቁንታያ ማዒ ናሽካኒ ናኣናና ናንጋ ጫኣቁሞ ዒንሢና ታ ጫኣቃንዳኔ።
- 4 ዓካሪ ታኣኒ ዒዛ ሚሌ ዳሮም ማርካ፣ ሱኡጌ፣ ቢታንቶና ዋይሣያኣ ማሃኔ።
- 5 ኔኤኒ ዔሩሞ ካኣቶ ኔ ዔኤላንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሢ ዒሰራዔኤሌኮሞ ዲማዳሢ ኔና ጳግ ጳጊዳሢሮ ኔና ዔሩሞ ካኣታ ሩኡሪና ኔ ባንሢ ሙካንዳኔ።»
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጳዳ ዋይማና ዒዛ ኮዑሞቲ፤ ዒዚ ዑኩ ዓኣማና ዒዛ ዔኤሎሞቲ።
- 7 ፑርቶ ዓሳ ፔኤኮ ሃንቲዎ ጎሞ ዓሳኣ ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ሃሹንጎ፤ ማኣሪዎ ዒዛኮ ሚርጌታሢሮ ዓቶም ዒ ጋዓንዳጉዲ ሃንጋ ናንጊና ናንጋ ኑ ጎዳ ባንሢ ዔያታ ሙኩንጎ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ማሊያ ዒንሢ ማሊያጉዲ ታ ጎይፃኣ ዒንሢ ጎይፃጉዲቱሞሴ።
- 9 ጫሪንጫ ሳዓፓ ዳጋሢሃጉዲ ታኣኮ ጎይፃ ዒንሢ ጎይፃፓ ታ ማሊያኣ ዒንሢ ማሊያፓ ሚርጌና ጳግ ጌዔያኔ።»
- 10 «ዒርዚና ሻቸና ጫሪንጫፓ ከዲ ሳዎ ዋዒሲ ዓኣፒ ዓኣፓንዳጉዲ ማሃሢ ዜርዎ ዜርቃሢም ዜርሢ ሙዓሢም ካሢ ጳዲሹሞ ለካ ማዑሞሢሃጉዲ፣
- 11 ታ ዳንጋፓ ከሰካ ቃኣላ ዬያጉዳያኔ፤ ማዳንዳጉዲ ታኣኒ ዳኬ ማዶ ማዳሞ ከኣቲንቴ ከኣቶሞ ማዲ ኮንሠሞዎ ታ ባንሢ ማዓንዳኔ።»
- 12 «ዒንሢ ባብሎኔ ዓጫፓ ዋዛና ከሰከ ኮሽና ዒንሢ ዓጫ ማዓንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ዲኮና ጌማሮና ዒንሢኮ ቤርታ ዓይናዲ ኮኣማንዳኔ፤ ካዮ ሚፃኣ ቢያ ኮቸ ባዓንዳኔ።
- 13 ዓንጊያ ቤዛ ዚቢቁ፣ ጋዑደ ቤዛ ቤርሴኔቴ ጌይንታ ሚፃ ባቃላንዳኔ፤ ዬይ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዒዛ ማዶ ጳቁሣ ማላታ ማዒ ናንጊና ባይቁሞ ዳዓንዳኔ።»

56

ዓይሢንታዞንሢ ቢያ ዳቁንታ ዳንቃያ ማዒያ

54:11 54:11 ዮሃ. ያፔሳ 21:18-21። 54:13 54:13 ዮሃ. 6:45። 55:1 55:1 ዮሃ. ያፔሳ 21:6፤ 22:17። 55:3 55:3 ዳኪ. ማዶ 13:34። 55:10 55:10 2ቆሮ. 9:10።

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳርም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ዳቀሺያና ዓሎም ማደና ዑኩሂር ፒዜ ዋጌ ዋጉዋቲ፤ ፒዜ ማዔ ባኣዚያ ማደቀቲ። 2 ዩያ ማደሂ፡ ደዲሺያ ዓርቃሂ፡ ሃውሾ ኬሎዋ ለእሙዋዎ ካፓሂ፡ ፔኤኮ ኩጮዋ ፑርታ ባኣዚ ማደሂዳፓ ካፒጎታ ዓሲ ዓገጂንቴያኩ።»

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ዑኩ ሜሌ ያንጎ ዓሲ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳርቆዳፓ ታና ደማሳንዳኔ» ጌዒ ማሎፓ፤ ዓሽቲሚ ማዔ ዓሲያ ናይ ሾይባኣሂር «ታኣኒ ሜልዚ ሚሂጉዲኩ» ጎዳ። 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ «ታኣኮ ሃውሾ ኬሎ ካፓዘንሂም፡ ታኣኒ ናሽባ ባኣዚ ደኦራዘንሂና ታኣኮ ጫኣቁምና ደዳ ዓሽቲም፡ 5 ታኣኮ ጌኤዮ ማኣርና ታ ደር ጋርናይዳ ዓቲንቆና ወደር ናኣቶናይዳፓ ባሼ ዔያቶ ጳቆሃ ማላታና ሞላንቲዋዎ ናንጋ ሱንሂያ ታ ዲንጋንዳኔ» ጋዓኔ።

6 ሜሌ ያንጎ ዓጪዳፓ ሙኪ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ዑኩሂና ዒዛ ናሽካዘንሂና ዒዛም ማደዘንሂ፡ ዒዛኮ ሃውሾ ኬሎ ለእሙዋዎ ቦንቸሂና ዒዛኮ ጫኣቁም ካፓ ሜሌ ያንጎ ዓሲም ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- 7 «ዔያቶ ታኣኒ ታኣኮ ደማዳ ደኮ ባንሂ ዔኪ ዩዒ ሺኢጲያ ማኣርይዳ ታ ዔያቶ ዋዛሳንዳኔ፤ ታኣም ሚቸ ዲንጎ ቤዘይዳ ሺኢሺንታ ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያና ሜሌ ዲንጊያዎ ቢያ ታ ዔያቶሲ ዔካንዳኔ፤ ዩያ ታ ማደንዳሂ ማኣራ ታኣኮ ዳሪም ቢያ ሺኢጲሂ ማኣሪ ጌይ ዔኤሊንታንዳሂርኩ» ጌዔኔ።

8 ዜሪንቲ ዓኣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቡኩሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ «ቡኩንቲዘንሂዳፓ ቃሲ ሜሌዘንሂያ ቡኩሲ ዔኪ ታ ዔያቶ ባንሂ ሙካንዳኔ» ጋዓኔ።

የኦሲ ፑርቶ ዲሰራዔኤሌ ሱኦጎ ጎሪሂ

9 ዲንሂ ካዮ ቦዓ ቢያ ሂኒ ሙኪ፡ ዓጮና ዔያቶ ሾኦሊ ሙዑዋቲ፤ 10 «ዲሰራዔኤሌ ሂንቃ ዓሳ ዓኣፒ ባይቆያኩ፤ ዔያቶ ቢያሂኮ ዔራቶ ባኣሴ፤ ቢያሂ ዑኩሲ ባኣ ካንጉዲኩ፤ ቦጫኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ፔና ኬኤሪ ላሂ ዓውቲ ዓውታዳኔ፡ ጊንጎዎ ናሽካኔ። 11 ዔያታ ሙዒ ሚሽኩዎ ካናቶጉዲኩ፤ ሃሃ ማሊ ጳቂሁዋ ቆልዎ ሂንቃ ዓሲኩ፤ ቢያሂ ፔ ጎይያ ጎይያ ዓኣዳኔ፡ ፔና ማኣዳ ባኣዚያ ዳኪ ሃንታኔ። 12 ዔያታ፡- ሃኒ ሙኩዋቲ ዋይሪ ዑሺ ኩኮም፤ ካዩ ዑሺና ዳኤቦ ኩማሆም! ዚርዋ ሃናኣሲጉዲ ማዓንዳኔ፤ ዩያፓ ዑሃ ዓኣዳ ደማዳያ ማዓንዳኔ!» ጋዓኔ።»

57

ዲሰራዔኤሌ ሜሌ ያኦዘ ካኣሽኩዋጉዲ ለኣገንቲሂ

1 ዒሎ ዓሶኮ ሃይቦ ማሊ ዲና ዔካ ዓሲ ባኣሴ፤ ኩዮ ዓሳ ሃይቃኣና ፑርታ ባኣዚዳፓ ዔያታ ዳቃንዳጉዲ ዔውቲያ ማዔሂ ዓይጎ ዓሲያ ማሊ ጳቂሂኒ ዳንዳዑቀሴ። 2 ፒዜ ናንጊ ናንጋ ዓሶኮ ኮሹዋ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ዔያታ ሃይቃ ዋደና ሃውሺሂ ዳንቃንዳኔ።

3 ዲንሂ ማርሾ ማርሻ ዓሶንታ ዘኣዛ ኮኣማ ዓሶንታይዳፓ ደማቲዋ ዓሳ ሃኒ ሙኩዋቲ!

4 ዲንሂ ቦሂ ሺራ ዓሳ፡ ዳንጎ ዲንሂኮ ዲንሂ

ሻዓሂና ዲንዲርዘ ዲንሂ ኬሳሂ ያ ዑፃኣዳይ? ዲንሂ ዋይዘ ዲፃ ዓሶና ሉኡቃ ዓሶ ናኣቶቲዋዓዳ?

5 ዲንሂ ሻኣቦ ባኣኮና ዲላዥ ዋርቄ ደማ ደማ ሚያ ደማ ዓኒ ሃሃ ማቸ ማዒባኣያና ላሂኒ ማላኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ደኦጫዳ ጊንጎይዳ ዳኤፖ ሹጮ ባኣካ ናኣቶ ዲንሂኮ ዲንሂ ሜሌ ያኦዘም ሹካኒ ጊኢጊሻኔ። 6 ደኦጫይዳ ዓኣ ሃሊያ ሹጮፓ ደኦሪ ኦኡኮ ካኣሽኮ ያኦዘኬ ጌዒ ዑሺንታ ሃኣኮ ዲንጊሂንታ ዲንሂ ዩያቶም ሺኢሻኔ፤ ዓካሪ ዩይ ባካ ታና ዳጋሳዓዳ? 7 ዳኤፖ ዲኮ ቶኣካ ዓኒ ሃሃ ማቸ ማዒባኣያና ላሂኒ ሜሌ ያኦዘም ዲንጎ ባኮ ዲንሂ ሺኢሻኒ ኬሰካኔ። 8 ዲንሂኮ ካርና ካር ሬኤኮናኮ ዙላ ዙላ ሜሌ ያኦዘ ማላቶ ዲንሂ ጌሄኔ፤ ታና ዲንሂ ሃሺ ዓኒ ሃሃ ማቸ ማዒባኣያና ላሂኒ ሻኣሎ ዲንሂ ኬሰካኔ፤ ዓኒ ሃሃ ማቸ ማዒባኣዘንሂም ዲንሂ ዑፃ ዲንሂ ሻንቸ ዔያቶና ዋላ ላሄኔ። 9 ሚርጌ ዛይቶ ቲዦና ሳውቃ ባኮ ዲንሂ ቲሽቲ ሞሎኬ ጌይንታ ያኦዘሂ ባንሂ ዓኣዳኔ፤ ዲንሂ ካኣሽካ ሜሌ ያኦዘ ኮዓኒ ዲንሂኮ ኪኢቶ ዓሶ ሃኬ ቤሲ፡ ሃይቄ ዓሶ ዓጮዎ ዓይሱዋዎ ዲንሂ ዳኬኔ። 10 ያደዘ ጎይያ ሃንቲያና ዲንሂ ላቤኔ፡ ጋዓንቲ «ሃይ ኦና ማኣዳ ባኣዘቲዋሴ» ጌዒባኣሴ፤ ጊንሂ ዋልቄ ዳንቄ ደዳሂር ዲንሂ ላቢባኣሴ።

11 «ታና ማሊ ጳቂሁዋ፡ ታ ዛሎ ማሉዋዎ ዲንሂ ሉኡቄሂ ያና ዲጊጪዳይ? ታና ዲንሂ ዲጊጪባኣሂ ሚርጌ ዋዴም ታኣኒ ዚቲዮ ጌዔሂና ዛጊባኣኩዲ ማዔሂርዳ? 12 ዲንሂ ፒዜኬ ጌዒ ማዳ ማዳ ታ ፔጋሳንዳኔ፤ ዲንሂኮ ካኣሽኮ ያኦዘ ዲንሂ ማኣዳኒ ዳንዳዑቀሴ። 13 ማኣዳ ዲንሂ ዳንቃኒ ዲላታ ዋደና ሂንዳ ዲንሂ ቡኩሴ ዲንሂኮ ካኣሽኮ ያኦዘ ዲንሂ ዓውሶንጎ! ዠባሪ ዔያቶ ፒዩ ባይዘንዳኔ፡ ዳካ ዠባሪያ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ታና ጉሙርቃሂም ጋዓንቲ ዓጮላ ዔያቶር ማዓንዳኔ፤ ታኣኮ ደማዳ ደኮዋ ዔያታ ፔ ዓጪ ማሃንዳኔ።»

ማኣዳ ዓሲባኣ ዓሶ ያኦሲ ዓውሳንዳያ ማዒያ

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ጊኢጊሹዋቲ፡ ጎይያ ጲሹዋቲ! ታኣኮ ዴራ ዓኣዳ ጎይያፓ ዲቃሂያ ባይዙዋቲ!» ጋዓኔ።

15 ዴጌሂና ቢያፓ ባሼ ማዔ ናንጊና ናንጋ ደማዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ደማዳያና ዳጌ ቤዘይዳ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዲና ሜቁዘንሂና ሹሌዔ ዓሶና ዓኣዘንሂና ዋላ ናንጋኔ፤ ዩይያ ዔያቶኮ ሹሌዔ ዓያኖና ሜቄ ዲኖዎ ደዲሻኒኩ። 16 ታኣኒ ቢያ ዋዴ ዓሲ «ዳቤኔ» ጌዒ ናንጉዋሴ፡ ዳጋዳ ጎይሃኣ ታ ዴዑቀሴ፤ ታ ዩያይዴያታቲ ታኣኒ ማዠፍ ዓሶኮ ዓያና ላባንዳያታንቲኩ። 17 ዔያቶኮ ጎሞና ታ ዳቆ» ጋዓ ማሊያናር ዔያቶ ዑፃ ታ ዳጋዲ ሜቶ ዓጌኔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ፔ ጎይያፓ ማዎ ዒዳኔ።

18 «ታኣኒ ማደ ዔያቶኮ ቢያ ዛጌኔ፤ ጋዓንቲ ታ ዔያቶ ዓውሳንዳኔ፤ ዔኪያ ታ ዔያቶ ዓኣዳንዳኔ፤ ታኣኒ ዔያቶ ዛሎ ዩኤካዘንሂም ጉቤ ደዲም ዲንጋንዳኔ። 19 ዲሰራዔኤሌኮ ዩኤካ ዓሶ ዳንጋፓ ጋላታ ታኣኒ ኬሳንዳኔ፤ ሃኬና ዑኩናይዳ ዓኣዘንሂም ቢያ ኮሹዋ ማዎንጎ! ታኣኒ ታኣኮ ዴር ፓሃንዳኔ። 20 ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቲ ዓጊያ ዳኤፖ ባዘ

56:7 56:7 ማቲ. 21:13፤ ማር. 11:17፤ ሉቃ. 19:46።

ዋኦገጉዲኬ፤ ዩይ ዋኦገ ሱኡሮና ሙዲሮዋ ዓገህህ ዓቁሳኔ። 21 <ፑርቶ ዓሰም ኮሹሞ ባኣሴ> » ጋዓኔ፡ ታ ጾኣዛህ።

58

ሙኡዚ ሃሽ ጎኔ ዳምቤ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዑኡዘ ኔኤኮ ቆኦተሙዋዎ ዒላቲ! ታ ዳሮም ዔያቶኮ ዋይዘ ዒይዎ፡ያይቆኦቤ ማኣሮም ዔያቶኮ ጎሞ ኬኤዘ። 2 ዔያታ ጋዓንቴ ታና ኬላ ኬላ ኮዓኔ፤ ታኣኮ ጎይዎ ዔሪዎ ዔያቶ ዋዛሳኔ፤ ቢያ ዎዳ ዓሉሞ ማዳያጉዲ ታና ዔያቶኮ ጾኣዛህ ዓይህሃ ሃሽባኣ ዳራጉዲ ታ ጊዳገ ፒዜ ዎጌ ዔያታ ሸኢቃኔ፤ ጾኣሲ ዔያቶ ባንህህ ዑካንዳጉዲ ናሽካያ ማላኔ» ጋዓኔ።

3 ዳራ፡- «ሃይሹ፡ ኩኤኒ ሙዎ ሃሽ ዳምቦ ኩንህህ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ኩና ዘጉዋቤ፤ ኔኤኒ ኩና ዘጉዋያታንቴ ዑዎ ኩኡኮ ኩ ዓይጋ ሃያይዲ ላቢሴይ?» ጋዓኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃዎ፡- «ዒንህህ ሙዎ ሃሽ ዳምቦ ኩንህህ ኬሎና ዒንህህ ዒና ናሽኬ ባኮ ማዳኔ፤ ዒንህህኮ ማዳ ማዳ ዓሶ ቢያ ዒንህህ ሜታሳኔ፤ 4 ዒንህህኮ ሙዎ ሃሽ ዳምቦኮ ጋገ ዑራና ጎሪንቴና ማዔህሪ ሚጪንቴዎ ኩቺ ሙሊ ዎሊ ዒንህህ ዲላኔ፤ ዩያ ማዲጋገ ዒንህህ ሙዎ ሃሽ ሸኢቃ ሸኢጲዎ ሎ ጫሪንጮይዳ ዎይዚንቴዎሴ። 5 ዒንህህ ሙዎ ሃሽ ዳምቦ ኩንህህ ዎደና ዑዎ ዒንህህኮ ዒንህህ ላቢሳኔ፤ ዒንህህና ዒንህህ ማጫራጉዲ ሊካ ሱኡዲንቁሳኔ፤ ቶኦካ ቢዲንህህ ዎሂ ሲዬ ፓቲሌያ ዒንህህ ማኣዓኔ፤ ሙኡዚ ሃሽህ ዳምቤኬ ዒንህህ ጋዓህ ዩያዳ? ታኣኒ ዩያጉዴ ሙዎ ሃሽ ዳምቦና ዎዛዳያ ዒንህህም ማላ?

6 «ታኣኒ ዎዛዳ ሙዎ ሃሽዎ ዳምባ ሄርቁ ዎይሃ ካኖ ቢራቶ ዒንህህ ዲኡዛንዳጉዲ፡ ዎኣዎ ሱዞ ዒንህህ ቡላንዳጉዲ፡ ሄርቁንቴ ዎርቃ ዓሶ ዒንህህ ቱኡዛገ ኬሳንዳጉዲ፡ ቃንባሮዎ ቢያ ዒንህህ ሜንሃንዳጉዲጉቴዎዳ? 7 ሙዎ ዒንህህኮ ናይዲንቴ ዓሶና ዎላ ዒንህህ ገሽታንዳጉዲ፡ ዎርቆ ቤሲባኣ ማንቃህ ዒንህህኮ ማኣራ ዒንህህ ዎይሃንዳጉዲ፡ ካላዳህ ዒንህህ ማይሳንዳጉዲ፡ ዒንህህኮ ዑኬ ማዔ ዒጊኖይዳገ ዒንህህ ዓኣፖ ካሮ ሸርሹዎጉዲጉቴዎዳ?

8 «ዩያ ዒንህህ ማዳያታቴ ፖዓ ዒንህህኮ ዎርቃ ዓቢጉዲ ፖዓንዳኔ፤ ዳቁንታ ዒንህህም ሩኡሪና ሙካንዳኔ፤ ዒንህህም ጌሰቲ ዎጋህ ዒንህህኮ ቤርታ ዓኣዳንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ገንዎ ዛሎና ማዒ ዒንህህ ካገንዳኔ። 9 ዒንህህ ሸኢቃንዳኔ፡ ታኣኒያ ዒንህህኮ ሸኢጲዎ ዎይዚንዳኔ፤ ማኣዳንዳጉዲ ዒንህህ ዒላታንዳኔ፡ ታኣኒያ ዒንህህም ሃይሹ ታ ጋዓንዳኔ፤ ዒንህህ ሄርቁ ዎይህ ዎይህዎ፡ ኬኤላና ዳዋህንታ ጌኖ ጌኤዘዎ ዒንህህ ሃሽያታቴ። 10 ሙዎ ዒንህህኮ ናይዲንቴ ዓሶም ዒንህህ ገሽኬቴ፡ ሜታዳ ዓሶም ሚጪንቴ ኮይሳ ባኮ ዒንጊ ዒንህህ ሃውሺሴቴ፡ ፖዓ ዒንህህኮ ዲሞይዳ ፖዓንዳኔ፤ ዲሞ ዒንህህኮ ዓቢ ዲኡሲጉዲ ማዓንዳኔ። 11 ታኣኒ ቢያ ዎዳና ዒንህህ ዓከ ዓኣዳንዳኔ፤ ሜሎ ቤዘይዳ ዒንህህ ኮዓ ባኮ ዒንጊህህና ታ ዒንህህ ሃውሺሳንዳኔ፤ ሜጌዎዎ

ታ ዒንህህኮ ደዲሻንዳኔ፤ ዎኣህህ ዑሽ ዔኤቢ ቱኮ ቤሲጉዲና ሚጪጮዎ ዓልቃ ዎኣህህጉዲ ዒንህህ ማዓንዳኔ። 12 ሚና ቤርታ ደዔ ማኣሮ ቢያ ዳራ ገንህህ ማሂ ቤርታኣ ቤዘይዳ ማካንዳኔ፤ ዩያሮ ዒንህህ ኩኤሎ ዲሮ ገንህህ ኮሻያና ደዒ ዓኣ ማኣሮ ዓካሳ ዳራ፤ ጌይንታንዳኔ።»

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ዲማዳ ሃውሽ ኬሎይዳ ዒንህህ ባኣዚ ዳውሲህህና ታኣኮ ሃውሽ ኬሎ ላኣሚህገ ዒንህህ ካገንቴቴ፡ ታኣኮ ሃውሽ ኬሎ <ዎዛሳ ኬሊ>፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኬሎዎ <ቦንቺንቴ ኬሊ> ዒንህህ ጌዔያታቴ፤ ዒንህህ ኮዓ ባኮንታ ዒንህህ ሜቶንታ ኩንህህ ዒንህህ ሸና ጋዓ ጎይዎ ዓኣዳያ ሃሽ ታኣኮ ሃውሽ ኬሎ ቦንቺያታቴ። 14 ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዒንህህ ዎዛዳንዳኔ፤ ሳይይዳ ዳጌ ቤሰካ ታ ዒንህህ ናንጊሻንዳኔ፤ ዒንህህኮ ቤርታኣ ዓዳህ ያይቆኦቤም ታ ዳካልሴ ዓጮይዳገ ጴዳ ሃኣኮና ታ ዒንህህ ሚሻንዳኔ።» ሃያ ኬኤዜህ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

59

ጾኣሲ ማሊዎ ኬኤዛህ ዳሮኮ ጎሞ ማዲዎ ማኤህ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲ ዳቁሻኒና ዓሲኮ ሸኢጲዎ ዎይዚ ባሽንቴባኣሴ። 2 ዒንህህኮ ዳቢንታ ዒንህህና ጾኣሲናኮ ባኣኮ ጌሊ ጎኣቤኔ፤ ጎማኣ ዒንህህኮ ጾኣሲዳገ ዒንህህ ዲሞሴህሪ ሸኢጲዎ ዒንህህሲ ዎይዚንቴዎሴ። 3 ኩጫ ዒንህህኮ ሱጉህህና፡ ኬኤላ ዒንህህኮ ዳቢንቴና ዒኢቴኔ፤ ዳንጋ ዒንህህኮ ሉኡዘሞ ጌሰታኔ፤ ዒንዲርዛኣ ዒንህህኮ ፑርታ ባኣዚ ኬሳኔ።

4 ፒዜ ዎጌ ኮዓይ ባኣሴ፤ ጌኤዘ ፔኤሲ ፒዜ ጎይህና ሸኢሻይ ባኣሴ፤ ፓህዎ ባኣዚ ጉሙርቃኔ፡ ሉኡዘሞ ጌሰታኔ፤ ጌኔ ጎጳዲ፡ ዳቢንቴ ሸዓኔ። 5 ዔያታ ሸኡሽ ጴኡላ ሃጳኔ፤ ሻንጌ ፓቲሌ ዔያታ ዳርጋኔ፤ ዩያ ጴኡሎ ሙዓ ዓሳ ሃይቃኔ፤ ቃንቁንታ ጴኡሎይዳገኣ ሸኡሽ ኬሰካኔ። 6 ሻንጌ ፓቲሌ ዓፒላ ዲይህም ማዑዎሴ፤ ዩያ ዓይጎ ዓሲያ ዓፒላ ዲይሳኒ ዔኩዎሴ፤ ማዳ ዔያቶኮ ዳቢንቴ ማዳኬ፡ ኩጫ ዔያቶኮ ጌኔ ማዳ ማዳያኬ። 7 ዔያታ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳ ባንህህ ጳሽካኔ፤ ጌኤሽ ዓሲኮ ሱጉህህ ላኣላኒ ሩኡራኔ፤ ዔያታ ማላ ማሊዎ ፑርታ ማላህኬ፤ ባይዚህና ሻሂህ ዔያቶኮ ማዳኬ፤ 8 ኮሹሞ ጎይህ ዔያታ ዔሩዎሴ፤ ማዳ ዔያቶኮ ፒዜቱዎያኬ፤ ዎሶ ማዔ ሃንቴህ ዔያታ ሃንታህሪ ዒኣና ዓኣዳ ዓሲ ቢያ ኮሹሞ ዳንቁዎሴ።

ዳሮኮ ጎሞ ቡኡዒዎ

9 ዳራ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ፒዜ ዎጌ ኩኡም ባይቄኔ፤ ዒሉሞዎ ኩ ባንህህ ዑኩዎሴ፤ ፖዒ ኩኡም ፖዓንዳጉዲ ኩ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ቢያ ኩኡም ዲሜኔ፤ ዩያሮ ሻኔ ዲሚዳ ኩ ሃንታኔ። 10 ኩቻ ዓርቁ ዛጊ ኩኤኒ ሃንታኔ፤ ጎይዎዎ ኩኡኮ ኩ ዓኣዳህ ዓርቁ ዛጊ ዛጊኬ፤ ሳዓ ሃባርቴያጉዲ ዓሶ ሮኦሮና ኩ ዲቁንታኔ፤ ዎልቆና ዓኣ ዓሶ ባኣካ ኩኤኒ ሃይቄ ዓሲጉዲኬ። 11 ኩኤኒ ቢያህ ዲቤ ጎዎ ቦዎጉዲ ጾኣሴ፡ ደኣሌጉዲያ ኩኩቲ ዒናገ ዩኤኬኔ፤ ፒዜ

ዋጊነታ ዳቁነታኣ ኑ ዳንቃኒ ካፔኔ፤ ዬይ ባካ ጋባንቴ ኑ ኮራፓ ሃኪ ባይቄኔ።»

12 «ዳቢንታ ኑኡኮ ኔ ቤርታ ሚርጌ ማዔሢ ኑ ጎማ ኑ 0-፱ ማርካዳኔ፤ ቢያ ዋዴ ኑ ዳቢንታኔ፤ ኑኡኮ ዳቢንቶዋ ኑ ዔራኔ። 13 ናንገና ናንጋ ጎዳይዳ ኑኡኮ ዓኣ ጉሙርቁንቲያ ፓጪሲሢና ዋይዚ ኑ ዒፃኔ፤ ኑ ያኣዛሢ ኑ ሃሺ ገንሢም ኑ ደጩኔ፤ ጌኔ ማዳና ዋይዚ ዒፃሢና ኑ ሚርጌሼኔ፤ ኑ ዒኖይዳ ኑኡኒ ሱኩ ሉኡዙሞ ፔጋሲ ኩኤዜኔ። 14 ዬያር ፒዜ ዋጌ ኑ ገዳፓ ሃኬኔ፤ ሂሉሞዋ ሃኬ ዔቄኔ፤ ጎኑሞ ሙኪ ሄሉሞ ጎይ፱ ዳቁንቲ ዓቲኔ፤ ፒዙሞዋ ኑ ኮራ ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ። 15 ጎኑሞ ባይቄኔ፤ ፑርታ ማዳ ሃሺ ፔና ካፔሢ ቡሪንታያ ማዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፒዜ ዋጌ ባኣሢ ዛጊ ያዩኔ። 16 ያኣኒያ ባኣሢ ዒ ዛጌኔ፤ ዒዛ ሺኢቃ ዓሲያ ጴዳባኣሢር ዲቃቲ ሄርሼኔ፤ ዬያር ዒዛኮ ዋልቃ ዳቁንታ ዒዛም ዔኪ ሙኩኔ፤ ዒዛ ሂሉማ ኩኤሊንቁ ዒዛ ዓርቄኔ። 17 ሂሉሞ ዓዳ ዒዚ ዳዲዳ ማይንቶ ያልዚ ዓንጋሞጉዲ ማይንቲኔ፤ ዓውሲያዋ ቶኦኪዳ ዓጎ ዓንጋሞጉዲ ዓጌኔ፤ ኮሜ ኮፃሢ ማኣያ ማይንቲኔ፤ ዳጎዋ ዴኤፖ ኮኦቶጉዲ 0-፱ ቃሲ ማይንቲኔ። 18 ዒዛ ዒ፱ ዓሲይዳ ዳጋዲ፣ ዒዛኮ ሞርኮና ዓጮኮ ዛጳይዳ ናንጋዘንሢና ኮሜ ኮፃ ዔያቶኮ ማዳ ጎይ፱ጉዴያ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ። 19 ከባሬ ዒሺ ሙካ ዲጲጉዲ ዒዚ ማዔሢር ዓባ ጌላ ባንፆና ዓኣ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሱንፆ፣ ዓባ ኬሰካ ባንፆና ዓኣዘንሢያ ቦንቾ ዒዛኮ ዒገጫንዳኔ።»

20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዴሮም፡- «ፂዮኔና ጎሞ ፔኤኮ ቡኡ፱ ያይቆኦ ማኣሮም ዳቁንታ ሙካንዳኔ» ጋባኔ። 21 «ታ ዔያቶና ዋላ ጫኣቃንዳ ጫኣቁም ያዲኩ» ጋባኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ። «ኔ ገዳ ዓኣ ታ ዓያና፣ ኔ ዳንጋ ታ ጌሄ ቃኣላ፡- ሃናፓ ዓርቃያ ናንገና ናንገ ሄላንዳኣና ኔ ዳንጋ፣ ኔ ናኣቶ ዳንጋ፣ ዔያቶ ዜርፆ ዳንጋ፣ ኔ ቢያ ባይቃባኩ» ጋባኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።

60

ዬሩሳሌም ሃገ ቦንቾንታንዳ ቦንቾ

- 1 ዬሩሳሌም!
ፖዓ ኔኤኮ ሙኩሢር ዓቁጋፓ ፖሢሢ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ኔ ገዳ ፖሢ።
- 2 ሳፆ ቢያ ዲሚ፣ ሻኔ ዲሚያ ማሌ ዴሮ ካንቃንዳኔ፤
ጋባንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ገዳ ፖሢዳኔ፤
ዒዛኮ ቦንቾ ኔኤም ፔጋዲ ጴዳንዳኔ።
- 3 ማሌ ዴራ ሃንጋ ኔኤኮ ፖፆ ባንሢ
ካኣታኣ ኔኤኮ ያርቁ ኬሰኬ ዓቦ ባንሢ
ሙካንዳኔ።
- 4 ዴገ ጌዒጋፓ ኔኤኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ባኮ ዛጌ!
ቢያሢ ቡኪንቲ ኔ ባንሢ ሙካንዳኔ፤
ዓቲንቆ ናኣታ ኔኤኮ ሃኬ ዓጪዳፓ ዬዓንዳኔ፤
ዉዲር ናኣታኣ ኔኤኮ ሾኦይዳ ቃልሲንቲ
ሙካንዳኔ።
- 5 ኔኤኒ ዬያ ዛገጋፓ ዋዛና ሙሰታንዳኔ፤
ዴኤፖ ባዘይዳፓ ጴዳ ዓንጀና

ዴርይዳፓ ጴዳንዳ ቆላኣ ኔኤር ማዓንዳሢር ዒናፓ ማዔ ሚርጌ ዋዛ ኔኤኒ ዋዛዳንዳኔ።

- 6 ሚኢ ዲያ ሚና ዔፖ ዓጮናፓ
ሙካ ጋኣላሢ ሳፆ ኔኤኮ ኩማንዳኔ፤
ዋርቁንታ 0-ንጀንታ ዔኪ ሳኣባ ዓጮይዳፓ
ሙኩ ዓጎ ቢያ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴገ ጌዔ 0-ኡሲና
ጋላታንዳኔ።
- 7 ቁዳሬ ጌይንታ ዓጮኮ ማራታ ቢያ ኔ ባንሢ
ሙካንዳኔ፤
ኔባዮቲ ዓጮይዳ ዓኣ ዓዶ ማራታ ሚቹ ዒንጎ
ዒንገያም ማዓንዳኔ፤
ዒንገያ ታኣም ሺኢሾ ቤዘይዳ ታና ዋዛጎ
ዒንገሢ ማዓንዳኔ፤
ቦንቾንቲያ ማዔ ታኣም ዲማዴ ማኣር ታኣኒ
ሚዛጲ ሳንዳኔ።
- 8 ደኣላ ፔኤኮ ማኣር ባንሢ ባራናሢጉዲ
ሻኣሬያ ሴካ ሃንጋ ሃንታሢጉዲ
ዬንሢ ሃንታዘንሢ ያናንሢዳይ?
- 9 ዒዚ ኔና ቦንቾሴሢር
ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሢ ሱንፆና
ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴሢ ቦንቻኒ
ኔኤኮ ናኣቶ ሃኬ ዓጮይዳፓ
ዔያቶኮ ቢርና ዋርቆና ዋላ ዔኪ ሙካኒ
ዋኣፆ ሳዘ ዓጮንታ ቴርሴሴኮ ዋኣፆ
ካኣሚሎንታ
ቤርታዲ ገኢገ ካፓኔ።
- 10 ታኣኒ ታ ዳጎና ሚቶ ኔና ሄሊሴኔ፤
ሃሢ ጋባንቴ ታኣኒ ኔኤም ሚጪንታንዳኔ፤
ማሌ ዓጮ ዴራ ኩኤሎ ዲያ ኔኤኮ ገንሣ
ኮሻንዳኔ፤
ዔያቶኮ ካኣታኣ ኔኤም ማዳንዳኔ።
- 11 ኔኤኮ ጌሎ ካራ ቢያ ዋዴ ቡሊንቲያ ማዓንዳኔ፤
ርኦርታቲያ ዋኣንቶ ፔቲታፆ ዋዲንታባኬ፤
ዬይ ያዲ ማዓንዳሢ ዴርኮ ቆሎንታ
ዲዒንቲ ካኣቶንታ ዔኪ ዬዒ ጌልዛኒኩ።
- 12 ኔኤም ዓይሢንቲ ማዲዋ ዴርና ካኣቶና ጋባንቴ
ጋፒ ባይቃንዳኔ።
- 13 ታኣኮ ጌኤኮ ማኣራ ዓኣ ቤዘ ሚዛጲ ሳኒ
ሊባኖኦሴ ዓጮኮ ቦንቾ ማዔ ዚቢቆንታ
ዴኤሎይዳ ዓኣ ዓሰታ ጌይንታ ሚያንታ
ዚቢቆንታ
ዔያታ ኔኤም ዔኪ ሙካንዳኔ፤
ታኣኒያ ታኣኮ ቶካ ሄርቃ ቤዘ ቦንቻንዳኔ።
- 14 ኔና ሄርቁ ዋይሢ ዓሰኮ ዜርፆ ኔ ባንሢ
ሙካንዳኔ፤
ቦንቾ ዔኤሊሢያ ኔና ዔኤሊንዳኔ፤
ኔና ቶኦቹ ዓጎ ቢያ ኔኤኮ ቶኮ ዴማ
ጉሞዓታንዳኔ፤
ዔያታ ኔና፡- «ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ፣ ናንገና
ናንጋ ጎዳ ካታሞ ፂዮኔ!» ጋባንዳኔ።
- 15 «ሃያኮ ቤርታ ሃሺንቲያና ዒፂንቲያ
ዓይጎ ዓሲያ ኔገዴና ዓኣዲሞያ ኔ
ማዔያታቲያ

59:16 59:16 ዲ.ሲ. 63:5። 59:17 59:17 ዓፕ. 6:14፤ 1ቲሰ. 5:8። 59:20 59:20 ሮሜ 11:26። 60:11 60:11 ዮሃ. ያፔዳ 21:25-26። 60:14 60:14 ዮሃ. ያፔዳ 3:9።

- ናገረና ሄርሺንቶያና ሙካ ሾይንቶኮ ቢያ
 ዋዛ ቤሲ ታ ኔና ማሃንዳኔ።
- 16 ናይ ፔኤኮ ዒንደ ደንዶ ደንቃሢጉዲ
 ኔ ናኦታ ደርገታ ካኦቶንታኮ ቆሎ ዔኪ
 ዔያቶሮ ማሃንዳኔ፤
 ኔኤኒያ ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ፣ ኔና
 ዓውሳሢታሢ
 ያይቆኦቤኮዋ ዴኤፖ ያኦዛሢ ማዔሢ
 ዔራንዳኔ።»
- 17 «ታኣኒ ሞኦኖ ዓንጎ ቤዛ ዋርቄ
 ዓንጎ ቤዛ ቢራ ዓንገ
 ሚያ ቤዛ ሞኦና ዓንገ
 ሹጮ ቤዛ ዓንገ ዔኪ ሙካንዳኔ።
 ኮሹሞ ዓዳ ኔና ዋይሢ ቢቲ ማሃ
 ዲሎ ሞዳ ኔኤኮ ሱኡጌ ማሃ ታ ጌሣንዳኔ።»
- 18 ሃካፓ ሴካ ሳይደዳ ኔኤኮ ዋይዚ ዒዲሢ ዑኡሲ
 ኔኤኮ ዛጳይዳ ባይሲንታ ሃንጎ ሻሂንቲሢ
 ዋይዚንታዓኬ፤
 ጋዓንቲ ከኤሎ ዲሮ ኔኤኮ ኔ «ዳቂንታ»
 ከኤሎ ዲሮ ካርዋ «ጋላታ» ጌይ ኔ ሱንሢ
 ጌሣንዳኔ።»
- 19 «ሃካፓ ሴካ ሮኦርና ዓቢ ኔኤሞ ኮይሱዋሴ፤
 ዋኦንቶ ዓገኒ ኔኤሞ ፖዓዓኬ፤
 ጋዓንቲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ኔኤኮ ፖዓሢ
 ያኦዛሢ ኔኤኮ ቦንቾ ማዓንዳኔ።»
- 20 ናገረና ናገጋ ጎዳ ኔኤሞ ፖዔ ጎይሢ
 ናገጋንዳሢሮ
 ዓባ ኔኤኮ ፔቲታያ ጌላዓኬ፣ ዓገናኦ ፖዒያ
 ሃሻዓኬ፤
 ኔኤኮ ሚታሢ ዋዳ ጋፓንዳኔ።»
- 21 ዴራ ኔኤኮ ዲሎ ማዓንዳኔ፤
 ዓጩሎዋ ናኦናና ዔያቶሮ ማሃ ዳካላንዳኔ፤
 ታና ዔያታ ጋላታንዳጉዲ ታኣኒ ዔያቶ
 ማዓኔ፤
 ታኣኒ ዔያቶ ባቃልሲ ቱኬያኬ።»
- 22 ኔኤኮ ዳካ ያጺ ማዔዘንሢ ሚርጌ ሺያና
 ፓይዲንታ ዴሪ ማዓንዳኔ፤
 ቢያፓ ጋፒንሢ ላኦፓ ማዔዘንሢ ዋልቄና ዓኦ
 ካኦቶ ማዓንዳኔ፤
 ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዬይ ዋዳ ሄላዛ
 ዬያ ሩኡሪና ማዳ ከንሣንዳኔ» ጌዔኔ።

61

- ዳቂንታ ዛላ ከኤዛ ኮሺ ሃይሴ
- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ዓያና ታኦና ዓኦኔ፤
 ማንቆ ዓሶም ኮኸ ሃይሶ ታ ከኤዛንዳጉዲ
 ዒዚ ታና ዶኦሚ ቲሽኬኔ፤
 ዒና ሚቁዘሢ ታ ኮኦላንዳጉዲ
 ዲዒንቲ ዔውቲ ዓሶም ዓይላታፓ ከሰከሢ
 ቱኡቲ ዓኦ ዓሶም ቡሊንቲሢ
 ሃይሴ ታ ከኤዛንዳጉዲ ዒ ታና ዳኬኔ።
- 2 ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ማኦሪያ ሌያና
 ኑ ያኦዛሢ ኮዋ ኮፃንዳ ከሎ ዛሎዋ ታ
 ከኤዛንዳጉዲ
 ዬኤካ ዓሶ ቢያ ታ ደዲሻንዳጉዲ
- 3 ያዩኔይዳ ያያ ዓሶም ኮይሳ ባኮ ዒንጋንዳጉዲ

- ዲቢንዶ ቤዛ ሚዛጳ ቶኦካ ዓጎ ባኮ ታ
 ዔያቶም ዓጋንዳጉዲ
 ዬኤፖ ቤዛ ዋዛሳ ዛይቶ ቲኸ ዔያቶ ቶኦካ ታ
 ዋሃንዳጉዲ
 ያያ ዓያኖ ቤዛ ጋላታ ዓይኦም ታ
 ዒንጋንዳጉዲ ዒዚ ታና ዳኬኔ።
 ዔያታ ዒዛኮ ቦንቾ ፔጋሳያ ማዓንዳጉዲ
 «ናገረና ናገጋ ጎዳ ቱኬ ዲሎ ሻኦቢ» ዔያታ
 ጌይንታንዳኔ።
- 4 ዔያታ ሚና ደዒ ሻሂንቲ ካታሞ ማሃ ማዓንዳኔ፤
 ቤርታዲ ጋፒ ባይቄ ባኮ ገንሢ ዔያታ
 ኮሻንዳኔ፤
 ከሰኬ ከሰኬ ሾይንቶና ሻሂንቲ ካታሞ
 ዔያታ ዓካሳንዳኔ።
- 5 ሚሌ ዓጫፓ ሙኬ ዴራ ዒንሢኮ ቆልሞ
 ሄንቃንዳኔ፤
 ጎኸዋ ዒንሢኮ ዔያታ ጎሽካንዳኔ፤
 ዋይኖዋ ዔያታ ኮሺ ኮሺ ካፓንዳኔ።
- 6 ዒንሢ ጋዓንቲ «ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ቄኤሶ»
 ጌይንታንዳኔ፤
 ዓሳኦ ዒንሢ «ያኦሲም ማዳዘንሢ»
 ጋዓንዳኔ፤
 ዴሮኮ ቆሎ ዔኪ ዒንሢ ዋዛዳንዳኔ፤
 ዔያቶ ያርሳቼ ባኮ ዒንሢሮ ማሃጋፓ ዒንሢ
 ቦንቾንታንዳኔ።
- 7 ታ ዴራ ቦርሲንቲ ቤዛ ጳንጩ ቦንቾ ዴንቃንዳኔ፤
 ዳውሲንቲ ቤዛዋ ዔያቶም ዒንገቲ ባኮና
 ዋዛዳንዳኔ፤
 ዔያቶኮ ቤርታኦ ሳያፓ ጳንጩ ማዔ ሳዓ
 ዔካንዳኔ፤
 ናገረና ናገጋ ዋዛኦ ዔያቶም ማዓንዳኔ።
- 8 ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ፒዜ ዋጌ ናሽካኔ፤
 ቡሪሢና ፑርታ ማዶ ታ ዒዒፃኔ፤
 ዔያታ ማዳሢ ዛሎ ዔያቶም ኮይሳሢጉዲያ
 ዒንጋንዳኔ፤
 ዔያቶና ዋላ ናገረና ናገጋ ጫኦቁም ታ
 ጫኦቃንዳኔ።
- 9 ዔያቶኮ ዜርፃ ካኦቶና
 ናኦታኦ ዔያቶኮ ዴሮ ባኦካ ዔርቲያ
 ማዓንዳኔ፤
 ዛጋ ዓሳ ቢያ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዔያቶ
 ዓንጃያታሢ ዔራንዳኔ።
- 10 ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳና ኮሺ ዋዛዳኔ፤
 ሺምፓሢ ታኦኮ ያኦዛሢና ዋዛዳኔ፤
 ዑኡታሢ ፔና ኮሻኒ ዓፒላ ቶኦካ ማራሢጉዲ
 ዑኡቲላ ፔኤኮ ሚዛጳ ፓልማሢና
 ፓልሚንታሢጉዲ
 ዳቂንታ ዓፒላ ታና ዒ ማይሴኔ፤
 ዲሎም ማኦያዋ ዒ ታ ዑፃ ቃሲ ቃሲ ኮሌኔ።
- 11 ሳዓ ዔኤቢ ባቃልሳሢጉዲ
 ቱኮ ባኦዚ ቱኮ ጎኸ ዲማ ዲማ ሚያ
 ዑገሳሢጉዲ
 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዲሎምንታ ጋላታንታ
 ዴሮፓ ቢያ ዓልቃንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

60:19 60:19 ዮሃ. ያፔዳ 21:23፤ 22:5። 61:1 61:1 ማቲ. 11:5፤ ሉቃ. 7:22። 61:2 61:2 ሉቃ. 4:18-19። 61:10 61:10 ዮሃ. ያፔዳ 21:2።

62

- ጂዮክ ባኮ ሱንፖ**
- 1 ዲዛም ዋጊነታንዳ ዋጋ ሳባ ካሪህጉዲ ፖባንዳኣና ሳቁንታ ዔኤታ ኩሻጉዲ ፖባንዳና ሂላንዳኣና ታኣኒ ጂዮክ ዛሎ ዚቲ ጋባባኬ፤ ዩሩሳላሜ ዛሎም ማሊያ ሃሺ ሃውሻባኬ።
  - 2 ዴራ ኔኤም ዋጊነታ ዋጎ፣ ካኣታኣ ለንቾ ኔኤኮ ዛጋንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጌህ ባኮ ሱንፖና ኔኤኒ ዔኤሊንታንዳኔ።
  - 3 ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኩጮይዳ ባኣ ካኣታ ቶኣካ ባጋ ለንቾ ባኮጉዲ ማባንዳኔ።
  - 4 ሃካፓ ሴካ ኔ «ሃሺንቱዞ» ጌይ ዔኤሊንታንዳኔ፤ ሳባኣ ኔኤኮ «ጉሪ ቤሲ» ጌይንቲንዲዋሴ፤ ኔኤኒ ዔኤሊንታንዳ ናኮ ሱንፖ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋዛዳኔ» ጌይንታያ ማባንዳኔ፤ ሳባላኣ ኔኤኮ «ባኒ ባኣያ» ጌይንታንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋዛዳንዳኔ፤ ሳባላ ኔኤኮ ባኒ ባኣ ላኣሊጉዲ ማባንዳኔ።
  - 5 ዴጌ ኩሙህ ዉዲር ናይ ዔከ ዑኡታዳህጉዲ ኔኤኮ ናኣታ ኔና ዔካንዳኔ፤ ዑኡታህ ዑኡቴሎ ዔከህሂር ዋዛዳህጉዲ ያኣሲ ኔኤና ዋዛዳንዳኔ።
  - 6 ዩሩሳላሜ! ኔኤኮ ከኤሎ ዲያ ዑፃ ካፓ ባሶ ታ ዴይህኔ፤ ሮኦርንታ ዋኣንቶንታ ፔቴታያ ዔያታ ዚቲ ጋባባኬ፤ ባኒህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃዞንህ ሃውሺ ዚቲ ጌይፖቴ።
  - 7 ዩሩሳላሜ ዒ ጊንህ ማዛንዳያ ሂላንዳኣና ባጮ ቢያይዳ ዔርቲ ካታማ ዒዞ ዒ ማሃንዳያ ሂላንዳኣና ሃውሹዋያ ዒዛም ከኤዙዋቴ።
  - 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዋልቄና ቢታንቶና ሂዚ ጌዒ ጫኣቄኔ፡- «ሃካፓ ሴካ ሃኣኮ ኔኤኮ ዋርካ ሙባንዳጉዲ ታ ዒንጋባኬ፤ ኔኤኒ ሳቤ ዋይና ዑዙ ኔኤኮ ሜሌ ባጫፓ ሙኬ ባሳ ዑሽካንዳጉዲ ታ ማሃባኬ።
  - 9 ጋባንቲ ኮና ዔያታ ዋሃ ሃኣኮ ፔኤር ሙዒ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታንዳኔ፤ ዋይና ቲቂ ዔከ ኮሽ ዋይና ዑዙ ዔያታ ፔኤር ባሳ ቡካ፣ ታኣም ዲማዴ ጸኦካ ዑሽካንዳኔ።
  - 10 ጌሎ ዲር ካር ባንፖና ባኣዳዋቴ፤ ባሶም ጎይፖ ጊኣጊሹዋቴ፤ ዳልጎ ጎይፖዋ ኮሹዋቴ፤ ሹጮዋ ቡጊ ከሱዋቴ፤ ባንዴርዋ ዴርዋ ዴጊዲ ሱጹዋቴ።»
  - 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባጮም ቢያ፡- «ዓውሳህ ኔኤኮ ሙካኔ፤

ማዴህ ዛሎ ባሶም ዒዚ ጨጋንዳያና ዒንጋንዳ ባኮ ዔከ ዩባኔ ጌዒ ጂዮክ ዉዲር ናዔሎም ከኤዙዋቴ» ጌዔኔ።

- 12 ዩኖ ዋይና ዔያታ፡- «ያኣሲም ዲማዴ ዴሬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓውሴዞንህ» ጌይንታንዳኔ፤ ኔኤኒ ከይንታያ፡ ሃካፓ ሴካ ሃሺንቱዋ ካታማ ጌይንታንዳኔ።

63

ያኣሲኮ ባሺያና ዓውሳ ዋልቆና

- 1 ሃይ፣ ዔድኦሜ ባጫ ባኣ ባሶራ ካታማፓ ዴኤፖ ዞቂ ያዶዞ ማኣባህ ማይንቲ ሙካህ ያናዳይ? ሃይ ዴኤፖ ዋልቆና፣ ጊንህ ሃህ ዲቃህ ሄርሺሳ ማኣባህ ማይንቲ ሙካህ ያናዳይ? «ጂሎዋና ጌሰታያ፣ ሳቁሻኒያ ዋልቃ ባኣህ፣ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»
- 2 «ኔኤኮ ማኣባህ ዋይና ሄርቂ ጨኡጳ ባሶ ማኣባህጉዲ ዓይጋ ዞቂይ?»
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዒ ማሃኔ፡- «ታኣኒ ታኣር ሌሊ ዴር ቢያ ዋይናጉዲ ሄርቂኔ፤ ዩያ ታኣኒ ማዳ ዋይና ዴርይዳፓ ታኣና ዋላ ያኣኒያ ባኣሴ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዳጎና ዔያቶ ሄርቂኔ፤ ታኣኮ ዲማ ዲማ ባይዛ ባኮና ታ ዔያቶ ጋኣጩኔ፤ ዩማና ዔያቶኮ ሱንፖ ሳፒላ ታኣኮ ፑኤከንቴኔ። 4 ታኣኒ ኮም ኮፃንዳ ከሊ ሜንህኔ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዴር ዓውሳንዳ ዋይ ሄሌኔ። 5 ታኣኒ ታኣኮ ኮር ዛጋንቲ ታና ማኣዳንዳይ ያኣኒያ ባኣሴ፤ ዩያር ዲቃቲ ታኣኒ ሄርሺኔ፤ ታኣኮ ዴኤፖ ዳጎና ታኣኒ ታኣር ሌሊ ያሊ ባሺኔ። 6 ባሶ ታኣኒ ታ ዳጎና ባከ ከኤሬኔ፤ ታኣኮ ዴኤፖ ዳጎ ታ ዔያቶ ዔርዜኔ፤ ዔያቶኮ ሱንፖዋ ሳያይዳ ታኣኒ ላኣሌኔ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ባሶ ሚጨንቲህ

- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኮሹዋ ዒዚ ኦኤም ማዴ ባኮ ቢያ ዒዛኮ ጋላቲሳ ማዶ ዒዛኮ ናሹዋና ኮሹዋ ሚርጉምጉዴያ ዒሰራዔኤሌ ማኣርዋ ዒ ማዴ ባኮ ሂዮ ዒ ማዴ ኮዙ ባኮ ታኣኒ ከኤዛንዳኔ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ጎኔና ዔያታ ታ ፃጸና ሉኡቁዋ ታኣኮ ባቲንቆ «ኣቶኬ» ጌዔኔ። ዔያቶ ዒዚ ዓውሳህ ማዔኔ። 9 ዔያቶኮ ሚታህ ዋይና ቢያ ዒዚ ሚታዴኔ፤ ዒዛኮ ቤርታ ዔቃ ከኢታንቻህ ዔያቶ ዓውሴኔ፤ ዒ ፔ ናሹዋና ፔ ማኣሪያና ሄሊ ዔያቶ ማሂ ሻንቄኔ፤ ሚና ዔያቶ ዒ ሳባፓ ዔከ ከዴኔ። 10 ጋባንቲ ዔያታ ዒዛም ዋይዞ ዒዲ ጌኤዙ ዒያኖዋ ያዩሴኔ፤ ዩያር ዒዚ ዔያቶ ባንህ ሺሪ፣ ፔኤር ዔያቶ ዒ ያሌኔ።
- 11 ዩካፓ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይላህ፣ ሙሴ ናንጌ ዋይ ማሊ ጸቂሥህና ሂዚ ጌዔኔ፡- ዒዛኮ ቆልዋ ሄንቃ ሱኡጎና ዋላ ባዛፓ ዔከ ከሴህ ዓንካ ባኣይ? ፔኤኮ ጌኤዙ ዒያኖዋ ኦ ባኣካ ማሄህ ዓንካ ባኣይ? 12 ዒዛኮ ለንቻንቲ ዴኤፖ ዋልቆ ሙሴና ዋላ ዒ ማሄኔ፤ ዒዛኮ ናንጊና ናንጋ ሱንህ ማባንዳጉዲ ዋኣያ ዔያቶኮ ቤርታ ዒ ፓቄኔ።

13 ፓራ ቦኦሊ ዳ ሃንታያጉዲ ዔያቶ ዲ ዴኤፖ ዋኦ ዋልቦና ዔኪ ፒንሣኔ፤ ዩያሮ ዔያታ ዲ ቁንቲባኦ።
 14 ዶኦጫዳ ቤሲና ዓኣዳ ቆልሞጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ሃውሺሣ ዔያቶም ዒንገኔ፤ ዒዛኮ ሱንፃ ቦንቸንታንዳጉዲ ዴሮ ዒዛሲ ዒ ዩያይዲ ዔኪ ዓኣዴ።

ማኦሪሣና ማኦዶና ዴንቃኒ ሺኢቁንቴ ሺኢጲሣ

15 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኔኤኮ ዲማዴ ቤዘና ቦንቸንቴ፤ ኔኤኒ ናንገ ጫሪንጫፓ ለካ ዛጌ፤ ኔኤኒ ሌሊ ካኣሽኪንታኒ ኮዓ ማሊያንታ ዋልቆንታ ኔኤኮ ዓንካ ዓኣይ? ኔኤኮ ኮሹሞ ማሊያንታ ሚጠንቲያንታ ዋካዳ። ዩንሣ ኦ ኮራፓ ሃኮ።
 16 ዓብራሃሜ ኦና ዔሪባኣያታቴያ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኦና ማሊ ጳቁሣባኣያታቴያ ኔኤኒ ኦኤኮ ዓደኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኦ ኦ ዓዳሣኬ፤ ሚናኣፓ ዓርቃያ ኦና ዓውሳሣ ኦ ሱንፃኮ።
 17 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኔኤኒ ዓይጎሮ ኦ ጎይያ ኦና ዳቢሲይ? ኦና ኦ ዒጊጠፎፓጉዲያ ዒና ኦኤኮ ኦ ዓይጋ ባይዜይ? ኦ ዓይሎሮ ጌዒ፤ ኦ ዴሮሮ ጌዒፓፓ ሃዳራ ኦ ባንሣ ማዕ።

18 ዳካ ዋይም ሌሊ ኔኤኮ ጌኤኮ ማኦራ ኔኤም ዲማዴ ዴሮሮ ማዕኔ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ኦኤኮ ሞርካ ዒኢካ ጌሌ።
 19 ኦኤኒ ኔኤና ቆለንቲባኣያና ኦ ሱንፃና ዔኤሊንቲባኣ ፃጲጉዲ ማዕ።

64

1 ጫሪንጫ ኔኤኒ ዳርዚ ኬዴቴ ዓይጎ፤ ዴካ ኦ ቤርታ ዓጊጻቴ ዓይጎ፤
 2 ሻርሻ ታሚዳ ዔኤቲ ዋኣሣ ፔንቲሳሣጉዲ ኔኤኮ ሱንፃ ሞርኮም ዔርታንዳጉዲ ኬዴ፤ ካኣታኣ ኦ ቤርታ ጎጋይቃንዳጉዲ ማዴ።
 3 ሃያኮ ቤርታ ኔኤኒ ሙኪ ኦኤኒ ማሊባኣ ባኣዚ ሚርጌና ዓጊቻያ ማዕ ባኮ ማዴ ዋዶና ዴካ ኦና ዛጊ ዓጊቻሞና ዓጊጻ።
 4 ሚናፓ ዓርቃያ ኦና ጉሙርቃ ዜርያም ዩያ ቢያ ዲቃሣ ዓኮ ባኮ ማዴ ያኦሲ ኦ ጌዳፓ ዓቴም ሚሌ ዋይዚንቲባኣ፤ ጴዲያ ጴዲባኣ።
 5 ኔኤኮ ጎይያ ማሊ ጳቁሣ ኦ ማሊያ ዋዘና ማዴ ኩንሣዘንሣ ኔኤኒ ማኦዳ፤ ኦ ማሊያፓ ዳቢንቲ ኬዘ ኦኤኒ ዓርቁ ዋዶና ኔኤኒ ኦና ጎሬ፤ ዓካሪ ኦኤኒ ዋዲ ዳቃኒ ዳንዳዓንዳይ? ፍ ኦኤኒ ቢያሣ ጎማና ዒኢቴ፤ ያሉማኣ ኦኤኮ ኪንቁ ቱርጫጉዲ ማዕኔ፤ ኦኤኮ ጎሞ ሚርጉማፓ ዔቁያና ዢባሬ ዲኢኒሻ ዒላሽጉዲ ኦ ማዕ።
 7 ኔኤኒ ማኦዳንዳጉዲ ኦና ሺኢቃ ዓሲ ባኣሴ፤ ኔኤም ጉሙርቁንታያ ማዕኒ ማላያኣ ባኣሴ፤ ዩያሮ ዓኣፓ ካሮ ኦኤፓ ኔኤኒ ሺርሺ፤ ኦ ጎሞሮ ኦና ኦ ሃሺ።

8 ያዲ ማዕያታቴያ ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኔኤኒ ኦኤኮ ዓደኬ፤ ኦኤኒ ዢኤጫ ዓጫ ማዕዛ ኦ ኦና ማኦሣኬ፤ ኦና ቢያሣ ኦ ኩጫ ማኤያኮ።
 9 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኔኤኒ ዑሣ ዓኣዴ ዳጋዲፓ፤ ኦኤኮ ጎሞ ማኦሣ ዓርቁ ዴፓ፤ ኦኤኒ ቢያሣ ኦ ዴሬ ማዕሣ ማሌ።
 10 ኔኤኮ ዲማዴ ካታማ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዕኔ፤ ያዮኔያ ዒማጉዲ፤ ጊንሣ ሃሣ ዩራሳላሚያ ፔጌ ማዕ።
 11 ኦኤኮ ቤርታ ዓደንሣ ኦና ጋላቴ፤ ዲማዴያና ቦንቸንቴ ጌኤኮ ማኦራ ኦኤኮ ታሚና ሚቸንቴ፤

ሚዛጲ ማዕ ዓኣ ቤዛኣ ቢያ ኦኤኮ ዶዒ ባይቁ።
 12 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ዩይ ቢያ ማዕዛ ኦ ኦ ባንሣ ሺሩሞዳ? ኔኤኒ ዚቲዮ ጌዒ ዑሣ ዓኣዴ ማቶይዳ ኦና ጌጌልዛ?

65

ያኦሲ ዋጋ ዋጎንታ ዓውሳ ዓውሲያንታ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ታና ያኦጠባኣ ዓሰሞ ታ ፔጋዴ፤ ታና ኮዒባኣዘንሣም ታ ጴዴ፤ ታና ካኣሽካኒ ኮዒባኣ ዴሮም «ዮኦ፤ ታኣኒ ሃይካኬ» ጌዔ።
 2 ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ጊንያ ዓኣዲ ኮሺ ማዕ ጎይያ ሃንቲዋ፤ ዋይዘዋ ዒፃ ዴራ ታ ባንሣ ሙካንዳጉዲ ሮኦር ጉቤ ኩጫ ታኣኒ ዔያቶም ቤኤዜ።
 3 ዩይ ዓሳ ዔሶ ቱኮ ጎዡ ጋራ ሚሌ ያኦዘም ዒንጎ ባኣዚ ሺኢሺሣና፤ ጊንሣ ሃሣ ዢኤጫ ዓጫና ኮሺንቴ ቤዘይዳ ዑንጆ ጩቢሺሣና ታና ዳጋሳያኮ።
 4 ዩያጉዲ ሃሣ ዔያታ ዲኡፒ ቤሰካ ዴዓያ፤ ዓኣሺንቴ ቤሲዳ ዋኣንቶ ዋርቃያ፤ ጉዲንሣ ዓሽኪ ሙዓያ፤ ዔያቶኮ ያቶ ጋራ ዒኢቴ ዓሽኮ ዋኣያ ጌሣያኮ።
 5 ዔያታ ፔና «ኦኤኒ ዲማዴያ ማዕሣሮ ኦ ባንሣ ዑኪፓቴ!» ጋዓ፤ ዩይ ባካ ሮኦር ጉቤ ታሚጉዲ ዔኤታ ታኣኮ ዴኤፖ ዳጎ ዔቁሳ።

6 «ዩይ ታ ቤርታ ያኣፒንቲ ዓኣኔ፤ ጎኔና ጉቤ ታ ዔያቶም ማሂ ጩጋንዳኣፓዓቴም ዘቲ ጋዓዓኮ።
 7 ዔያቶ ጎሞንታ ዔያቶኮ ዓደንሣ ጎሞንታሮ ታ ኮሚ ኮፃንዳ፤ ዴኮ ዑይይዳ ዒንጎ ባኮ ሚሌ ያኦዘም ሺኢሺሣና፤ ጌሚሮ ዑይይዳ ታና ዔያታ ጫሽኬሣሮ ዔያታ ማኬ ባኮና ዔያቶም ማከንታንዳ፤ ዔያታ ማዴ ማዴጉዴያ ዔያታ ዔካንዳ፤» ጋዓ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ዋይና ዓሚ ዓኣንቴ ኮሺ ማዕ ዋይና ዑዡ ዒኢፓ ኬሰካንዳሣሮ ቲቁፓቴ» ጋዓሣጉዲ፤ ታኣኒያ ታኣኮ ማዴ ዓሰሮ ጌዒፓፓ ዴሮ ጉቤና ባይዘዓኮ።
 9 ያይቆኦጌም ናይ ታ ዒንጋንዳ፤ ዩሁዳ ታኣኒ ታኣኮ ዴኮ ዓጫ ዳካልሳንዳ፤ ታኣኒ ዶኦሬዘንሣ ዓጩሎ ዔካንዳ፤ ታ ዓይላ ዒኢካ ናንጋንዳ።
 10 ሳኣሮ፤ ጌይንታ ቤዛ ታና ዒናፓ ኮዓ ዜርያም ማራቶ ሂንቆ ቤሲ፤ ዓኮሬ ዶኦጫኣ ባኣቶ ሂንቆ ቤሲ ማዕንዳ።

11 «ታና ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሣ ሃሺ፤ ታኣኮ ዲማዴ ዴኮዋ ዋሊ «ሎንሃ ኬኤዛ» ጌይንታ ሚሌ ያኦዘሣም ሙኤዚ ዒንሣ ጊኢጊሺ፤ ሃሣ «ኮሺ ባለቲ» ጌይንታ ያኦዘሣም ሲኢሪንቴ ዋይና ዑዡና ዑዡ ሳንጎ ዒንሣ ኩንሣ።
 12 ታኣኒ ዔኤሌ ዋዶና ዒንሣ ታኣም ዩሃባኣሣሮ፤ ታ ኬኤዜ ዋዶና ዒንሣ ዋይዚባኣሣሮ፤ ታኣም ዓይሣንቶ ሃሺ ፑርታ ማዴኒ ዒንሣ ዶኦሬሣሮ ዒንሣም ኮይሳማ ዋዳ ዓሲኮ ቤርታ ጉሞዓቲ ጩንቾ ዓፓሮና ቲቁንቲሣ።»
 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኦዘሣ ሂዚ ጋዓ። «ታ ዓይላ ሙዓንዳ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ናይዲንታንዳ፤ ታ ዓይላ ዑሽካንዳ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ዴኤቢንታንዳ፤ ታ ዓይላ ዋዳንዳ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ቦርሲንታንዳ።»
 14 ታ ዓይላ ዔያቶኮ ዒሮ ዋዛፓ ዔቁያና ዓይናዳንዳ፤ ዒንሣ

ጋዳንቴ ዲንሢኮ ዲና ምንዳሢሮ ዩኤካንዳኔ፤
 ዓያና ዲንሢኮ ማቃንዳሢሮ «ዉኤዉይ!» ገዳ
 ዲንሢሢ ዲላታንዳኔ። 15 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ሃይበም ዓኣሢሢ ዲንሢሢ ዲንጋንዳኔ፤ ዲንሢኮ ሱንግ
 ታና ደኣሬ ዓሶ ኮራ ጋዳማ ሱንሢሢ ማዓንዳኔ፤
 ታ ዓይሎም ጋዳንቴ ማሌ ሱንሢሢ ታ ገሣንዳኔ።
 16 በርታኣ ማታ ዋሊንቴሢሮና ታ ዓኣፓፓ
 ዓኣሸንቴሢሮ ዓጩሎይዳ ዓንጃ ዓንጃ ዓሲ
 ታና ጉሙርቁንታ ያኣዛሢ ሱንግና ዓንጃንዳኔ፤
 ጩኣቃሢሢ ታ ሱንግና ጩኣቃንዳኔ።»

ዓከ ጩሪንቸና ዓከ ሰዓና

17 «ታኣኒ ዓከ ጩሪንቸና ዓከ ሰዓና ማዛንዳኔ፤
 ሃያኮ በርታ ዓኣሢሢ ቢያ ዋሊንታንዳኔ፤ ማሊንቲያ
 ማሊንታዓከ። 18 ጋዳንቴ ታኣኒ ማዛ ባኮና
 ዋዛዲ-ዋቲ፤ ናንገና ዋዛዲ ናንጉዋቲ፤ ዩሩሳላሜ
 ዋዛዋ፤ ዲዛኮ ዳርቁ ዋዛዲ ናንጋንዳጉዲ ታኣኒ
 ማዛንዳኔ። 19 ታኣኒ ታ ቶኦከና ዩሩሳላሜና
 ታኣኮ ዳርናሮ ዋዛዲንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ዩኤፒታቲያ
 ዲላቲ ዑኡሲ ዲኢካ ዋይዚንታዓከ። 20 ዲኢካ
 ዳካ ዋዳ ሌሊ ሸምፔና ናንጋንዳ ናይ፤ ናንጎ
 ሌዎዋ ማሸከባኣ ጋርቸ ጳዳዓከ፤ ፔቲ ያኤታ
 ሌዔ ኩሜ ዓሲ ሃይቄቲ ቃሚሢና ሃይቄያ
 ማዒ ፓይዲንታንዳኔ፤ ፔቲ ዓሲኮ ያኤታ ሌዒ
 ኩሚባኣንቴ ሃይቄያታቲ ጋዳማና ሃይቄያጉዲ
 ፓይዲንታንዳኔ። 21 ታኣኮ ዳራ ፔኤም ማኣሪ
 ማዛኒ ናንጋንዳኔ፤ ዋይና ቲከ ዓኣፖዎ ሙዓንዳኔ።
 22 ዔያታ ማዜ ማኣሮይዳ ማሌ ዓሲ ገላዓከ፤
 ዔያታ ቲኤ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ማሌ ያንጎ
 ዓሲ ሙዓዓከ፤ ታኣኮ ዳራ ሚሢጉዲ ያዶሲ ሌዒ
 ናንጋንዳኔ፤ ታኣኒ ደኣሬ ዓሰ ላበንቲ ማዲ ዳንቄ
 ባኮና ሚርጌ ዋዳም ዋዛዲንዳኔ። 23 ማዲ ዔያታኮ
 ጉሪ ማዓዓከ፤ ዔያታ ሸዒ ናኣቶና ናኣቶኮዋ ናኣቶ
 ጎዳ ዓንጃያ ማዓንዳሢሮ ናኣቶ ዔያታኮ ባይሲንታ
 ሃላዓከ። 24 ሃጊ ዔያታ ታና ዔኤሎዋንቴ ታ
 ዩሃንዳኔ፤ ከኤዚ ዔያታ ጋፑዋንቴ ታ ዋይዛንዳኔ።
 25 ያኣዮና ማራይና ዋላ ሃንቃንዳኔ፤ ዘቢ
 ገማይጉዲ ሸዳ ሙዓንዳኔ፤ ሸኣሸያ ሲላሊ
 ሌሊ ላዓንዳኔ፤ ታኣኮ ዳራዳ ዲኮይዳ ዔያታ
 ፔቲታዎ ዔኤቢ ዋኦታዓከ፤ ዓሲ ዔያታ ዳዓዓከ፤
 ሙዓዓከ» ሃያ ከኤዜሢ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳከ።»

66

ያኦሲ ጎኑሞና ካኣሸኪንታንዳያ ማዒያ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ጩሪንጫ
 ታኣኮ ካኣቱም ያይቶከ፤ ሰዓ ታኣኮ ቶካ
 ሄርቃ በዘከ፤ ዓካሪ ታኣም ዲንሢሢ ዋዚጉዳ
 ማኣሪ ማዛንዳይ? ታኣኒ ሃውሻንዳ በዘኣ
 ዋዚጉዳዳይ? 2 ቢያ ባኮ ማዜሢ ታናከ፤ ዩያሮ
 ቢያሢ ታኣርከ፤ ታኣኒ ዘጋሢ ዲና ሸሌዔ ማዒ
 ዓሰና ታኣኮ ቃኣሎዋ ቦንቸ ዓጊጫ ዓሶ ባንሢከ።»
 3 «ጌማቶ ታኣም ሹኪ ሸኢሻ ዓሰ ዓሲ ዋዲ
 ዓሲጉዲከ፤ ማራናኣቶ ታኣም ሸኢሻሢ ካከኮ
 ባቃኖ ዲዲ ማንሣያጉዲከ፤ ሃኣኮ ዲንገያ
 ሸኢሻሢ ጉዲንሢ ሱጉሢ ሸኢሻያጉዲከ፤ ዑንጃ

ታኣም ጩቢሻሢ ማሌ ያኣዘ ካኣሸካ ዓሲጉዲከ፤
 ዔያታ ፔ ሸና ጌዔ ጎይያ ጎይያ ደኣሬኔ፤ ዔያቶኮ
 ሸምፓሢ ዩያ ዲኢቲ ባኮና ዋዛዲ። 4 ታኣኒ
 ዔኤሊንታኣና ያኦኒያ ዩሃባኣሢሮ፤ ታ ከኤዛና
 ያኦኒያ ዋይዚባኣሢሮ፤ ታ በርታ ፑርታ ማዒ ባኮ
 ማዲ ታና ዋዛሱዋ ባኣዚ ዔያታ ደኣሬሢሮ ዔያቶ
 ዑፃ ማቶ ታ ዓጋንዳኔ፤ ዔያታ ዓልቲ ባኮዋ ታ
 ዔያቶይዳ ዔኪ ሙካንዳኔ።»

5 ዲዛኮ ቃኣሎ ዲጊጫ ቦንቻ ዓሰ ናንገና
 ናንጋ ጎዳኮ ቃኣሎ ዋይዘዋቲ፡- «ታ ሱንግሮ ጌዒ
 ዲንሢሢ ዲፃ ዓሰና ዲማሰ ዓሰ ዲንሢሢ ኮራ፤
 «ዲንሢሢ ዋዛዳኣና ኦ ዘጋንዳጉዲ ሂንዳ ናንገና
 ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ቦንቻ ፔጋሲ ዳዎንጎ» ጋዓኔ፤
 ጋዳንቴ ቦርሲንታንዳ ዓሰ ዩያቶከ። 6 ሂንዳ
 ካታማ ዲላቶ ዑኡዘ፤ ጌኤዮ ማኣራፓኣ ከሰካ
 ዑኡዘ ዋይዘዋቲ፤ ዩይ ዑኡዘ ታኣኒ ናንገና
 ናንጋ ጎዳ ታ ዋርኮይዳ ማታሢ ዓጋ ዑኡዘከ።»
 7 ሸይሢ ዓርቁንቲ ማታዲዋዎ ዲዛ ሸዒ፤፤ ቆይያናኣ
 ማታዲዋዎ ዓቲንቄ ናይ ሸዒ። 8 ዩያጉዳ ባኣዚ
 ዋይዜያ፤ ሃሃ ዘጌያ ያናዳይ? ፔቲ ዓጫ ፔቲ
 ከሌዲ ዳሬ ዓኣፒ ጊኢጳማጉዳያና ሸዒ ከሳኒ
 ዳንዳዓ? ጋዳንቴ ያዮኔ ሸይያ ባኒያ ዓዓርቃማና
 ሸዒ ላኣሊጉዲከ። 9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡-
 «ሸይያ ከላ ሃላንዳጉዲ ታኣኒ ማሄ ላኣሌሎ
 ናይ ዲዛ ሸዑዋጉዲ ታኣኒ ላኣጋንዳ? ዲዛ
 ጎጳዳንዳጉዲ ማሄ ላኣሌሎኮ ሸይያ ካር ታኣኒ
 ዋዲንዳ?»

10 ዲዛ ናሽካ ዓሰ ቢያ ዩሩሳላሜና ዋላ
 ዋዛዲዋቲ!

ዲዛ ዘሎ ዋዛዲዋቲ!

ዲዛ ዘሎ ዩኤከ ዓሰ ቢያ ዲዛና ዋላ
 ሚርጌና ዋዛዲዋቲ!

11 ዩያ ዲንሢሢ ማዳንዳሢ ዲዛኮ ደዲሻ ዳንፃ ዳንቄ
 ማሸካኒ፤ ዲዛኮ ቦንቸንቴ ዳዲፓኣ ኮሺ
 ሚርጌ ዲኢቆ ዳንቄ ዋዛዲከ።»

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ «ኮሹዋ ታ ዲዛኮ ዋር
 ዋኣጎጉዲ ሚርጊሻንዳኔ፤ ዳርኮ ያርጎቸዋ ዘሬ
 ዋኣሢጉዲ ታ ከንሣንዳኔ፤ ዲዛኮ ከጫ ጎዲንቲ
 ዲንሢሢ ዳንቃንዳኔ፤ ዲዛ ዲንሢሢ ፔኤኮ ጉባዛ
 ዓርቄ ጎዳንዳኔ። 13 ዲንዳ ፔኤኮ ናዎ ጌሻሢጉዲ
 ታኣኒያ ዲንሢሢ ዩሩሳላሜይዳ ጌሺ ደዲሻንዳኔ።
 14 ዩይ ማዒም ዘጋ ዋዳና ዲንሢሢ ዋዛዲንዳኔ፤
 ዑፃኣ ዲንሢሢ ዓዳ ማኣቲጉዲ ዓኣዓንዳኔ፤ ናንገና
 ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ዲዛም ማዲ ዓሰና ዋላ፤ ዳጋ
 ዲዛኮ ጋዳንቴ ዲዛ ዲፃ ዓሰ ዑፃ ማዓንዳሢ
 ዔርቲያከ» ጌዔ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ
 ዳኤፖ ዳጎና ኮዋ ኮፃኒ ታዋ ሎስታሢና ጎሪር
 ታሚና ማዒ ሙካንዳኔ፤ ሳርጌሎ ያይታኣ ዲዛኮ
 ዓልጎ ከባሬጉዲከ። 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሰ ዑፃ
 ቢያ ታሚና ጩንቻ ዓፓሮና ዔኪ ከዳንዳኔ፤ ዩያ
 ያኦሲ ጩንቻ ዓፓሮና ሃይቃንዳ ዓሰ ሚርጌከ።

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ጉዳንጎ
 ዓሽኮንታ ዲኢያንታ፤ ዩያጉዲ ማሌ ሻኣካ ባኮዋ
 ሙዓ ዓሰ ዔያቶ ባኣካ ዓኣ ፔቲሢ ጊንጎ ቱኮ ባኮ
 ቱኮ ጎዙ ጌላኒ ፔና ዲማሲ ጌኤሻ ዓሰ ፔቲና
 ባይቃ። 18 ታኣኒ ዔያቶኮ ማዲንታ ማሊያንታ

65:17 65:17 ዲ.ሲ. 66:22፤ 2ጴጌ. 3:13፤ ዮሃ. ያፔሩ 21:1። 65:19 65:19 ዮሃ. ያፔሩ 21:4። 65:25 65:25 ዲ.ሲ.
 11:6-9። 66:1 66:1 ማቲ. 5:34-35፤ 23:22። 66:2 66:2 ዳኪ. ማዳ 7:49-50። 66:7 66:7 ዮሃ. ያፔሩ 12:5።

ዒራሢሮ ደማ ደማ ሙኡጮ ጌሰታ ደሮ ቢያ ታ ቡኩሳንዳኔ፤ ያታ ሙኪ ቦንቾ ታኣኮ ዛጋንዳኔ።
 19 ዒያቶ ባኣኮይዳ ማላታ ታኣኒ ዳዋንዳኔ፤ ሃይባፓ ዓቲ ዓሶ ባኣካፓ ታ ዛሎ ዋይዚባኣ ዓሶና ታኣኮ ቦንቾዋ ዛገባኣ ዳሮ ባንሢ ጌይፃ፡- ቱርሴሴ ዓጮ፡ ሊኢቢያ ዓጮ፡ ሂኢዮ ደካ ሊኢዲያ ዓሶ ዓጮ፡ ቱባኣሌ ዓሶ ዓጮ፡ ገሪኬ ዓሶንታ ዋኣፃ ሳዘይዳ ዓኣ ሃኬ ዓጮ ታ ዒያቶ ዳካንዳኔ፤ ዒያታኣ ዬያ ዳሮ ባኣካ ቦንቾ ታኣሲ ፔጋሲ ዳዋንዳኔ። 20 ዒንሢኮ ጌርሲንሢ ቢያ ዬሩሳላሜይዳ ዓኣ ታኣኮ ደማዳ ዱኮ ባንሢ ፓራሢና፡ ሳርጌሎ ያይቶና፡ ጋኣሮ ጌይንታ ባኮና፡ ባቁሎና፡ ጋኣላሢናኣ ጫኣኒ ደማ ደማ ዓጫፓ ናንገና ናንጋ ሳዳም ዒንሳ ባኮ ሺኣሻንዳኔ፤ ዒያታ ዒኪ ሙካንዳሢ ዒሰራዒኤሌ ዓሳ ሃኣኮ ዒንገይ ዳምቦ ሳይያና ጌኤሽኬ ማሄይዳ ታና ናንገና ናንጋ ሳዳኮ ጌኤዮ ማኣራ ሺኣሻ ሳይያኬ፤ ሃያ ኬኤዜሢ ታና ናንገና ናንጋ ሳዳኬ።
 21 ታኣኒያ ዒያቶይዳፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ቁኤሴና ሌዊ ዓሲያ ማዒ ማዳንዳጉዲ ደኣራንዳኔ፤ ጋዒ ናንገና ናንጋ ሳዳሢ።

22 «ታኣኒ ማዞ ዓኮ ጫሪንጮንታ ሳያንታ ታ ቤርታ ደዲ ናንጋንዳሢጉዲ ዒንሢኮ ዜርያንታ ሱንፃኣ ባይቁዋያ ደዲ ናንጋንዳኔ፤ ጋዒ ናንገና ናንጋ ሳዳሢ። 23 ዓገኖ ፃኤራ ፃኤራ፡ ጊንሣ ሃሣ ሃውሾ ኬላ ኬላ ዳራ ቢያ ዓኮ ዬሩሳላሜይዳ ታኣም ዚጋኒ ሙካንዳኔ» ጋዒ ሃያ ኬኤዜሢ ታና ናንገና ናንጋ ሳዳኬ። 24 «ኬሰኪ ዒያታ ሃንታኣና ታኣም ዋይዘ ዒፃሢሮ ዋዲንቲ ዓሶኮ ሌዘ ዛጋንዳኔ፤ ያቶ ሙዓ ዛኣላ ሃይቁዋያኬ፤ ሚቻ ታማኣ ባይቁዋያኬ፤ ዬያሮ ዒያቶ ዛጋ ዓሲኮ ቢያ ዑሰካ ጌላንዳኔ» ጌዒኔ።

ዔርሚያስ ዓይኖች

የእሱ ማለያ ከኤዛ፣ ዔርሚያስ ናንጌህ፡- ከሪሰቶሴ ሾይንቱባንቴ ላንካሳ ጌኤቶ ሌዎኮ ጋፒንያ ዋዶና ላሃሳ ጌኤቶ ሌዎኮ ዓይኖቹ፤ ዔርሚያስ ይያ ያደሱ ማዳ ዋዶይዳ ማሌ ያኦዛ ካኦሽኪያና ጎሞ ማዲያና ዛሎ ያኦሱ ዳርይዳ ጳኤፕ ባይሲንታ ሙካንዳህ ላቲ ላቲ ከኤዛኔ፤ ዓይኖቹ ያኦሱ ማለያይዳ ማሌ ሾምፔና ዓኣዎ ባብሎኔ ካኦቲ፣ ናብካዳናያኦሬ ዩሩሳሌም ዓርቁ ካታሞንታ ጌኤዎ ማኦርንታ ሻሂህና ዩሁዳ ካኦቲ ፔኤኮ ዳርፓ ዲቢ ዳሬና ዋላ ዲቢንቲ ባብሎኔ ዔውቴህሃ ዛጌ። ዔርሚያስ ይኖ ዋዶና ዳራ ይያ ዳውሲንቲ ዳንዴ ቤዛፓ ማዓንዳህና ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ካኦታ ጊንህ ካኦታዳንዳህ ቤርታዲ ከኤዛኔ።

ዔርሚያስ ከኤዛ ያኦሱ ማለያ ያይዶ ቤሲ ፓቁንታኒ ዳንዳዓ።

1. ዲዮሲያሴ፣ ዲዮዓቁሜ፣ ዮዓኪኔንታ ሴዳቁያሴንታ ካኦታዲ ዋይህ ዋዶይዳ ዩሁዳ ዳርና ዔያቶኮ ሱኡጎናም ያኦሱ ከኤዛ ቃኣላ።

2. ዲማ ዲማ ከኤዛንቲ ያኦሱ ማለህና ዔርሚያስ ናንጌ ዋዶይዳ ማዳ ጳኤፕ ጳኤፕ ባኦዛንታ ዔርሚያሴም ዔቦ ፃኦፕ ዓርቃ ባኦርኬ ፃኦፕ ጌህ ባኮፓ ጳዳ ባኦዛ።

3. ዲማ ዲማ ፃንጎ ማዔ ዳርም ያኦሱ ከኤዛ ሎንሆ ቃኣላ።

4. ዩሩሳሌም ዓርቁንቲህና ዳራኣ ዲቢንቲ ባብሎኔ ዔውቴህ ዛሎ ከኤዛ ሃይሴ።

ዔርሚያስ ዳር ዲናፓ ኮሺ ናሽካያ፤ ጊንህ ሃህ ዔያቶይዳ ዳቢንቲያ ማዒያ ዋጋኒያ ማርጌና ዲያ ዓሲኬ። ያኦሱ ፔ ማለያ ከኤዛያ ማህ ዲዛ ዔኤሌህረ ዔርሚያስ ማሌ ማዲያና ፔጋሲ ከኤዛ ያዩህ ሃይሴ ሃኖ ማፃኦፕሎይዳ ማርጌ ቤሰካ ከኤዛንቲ፤ ይያፕዲ ሃህ ያኦሱ ቃኣሎ ዲዛ ፔ ዲና ዓኦቲ ዓርቁ ቃዛኒ ዳንዳዒባኣህያ ፔጋሲ ከኤዛኔ።

ሃኖ ማፃኦፕሎይዳ ያኦሱ ማለህ ማዒ ከኤዛንቲ ዳኤፖ ዳኤፖ ሃይሶፓ ዛላ ማርጌ ማቶና ኩሜ ዔርሚያስ ዋዶ ጊዳና ሶፕ ዳንዳ ያኦሱ ፔ ዳርም ጫኦቁ ዓኮ ጫኦቁማ ማዲይዳ ፔኤቃንዳህያ ዔርዛያኬ፤ ይና ዓኮ ጫኦቁማ ዳርኮ ዲኖይዳ ፃኦፕንታንዳህረ ዔያቶም ጳቁህ ከኤዛ ዔርዛ ዓሲባኦንቲ ፔኤር ዔያታ ይያ ካፓንዳ። (ዔር. 31:31-34)

ማፃኦፕሎይዳ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- የእሱ ዔርሚያስ ዶኦሬህ (1:1-19)
- የእሱ ዩሁዳና ዔሰራዔሌ ዳርናይዳ ማቶ ዔኪ ዩዓንዳያ ማዒያ (2:1—25:38)
- የእሱ ማለያ ከኤዛኔ ጌይ ሉኡቃ ዓሶ ዔርሚያስ ማኪ ጌሰቲ ጌኤዛ (26—29)
- የእሱ ፔኤኮ ዳር ዔያቶ ዓጮ ባንህ ማሃንዳህ ዛሎ (30—33)
- ዔርሚያስ ማዳ ዲማ ዲማ ማዳ (34—38)

- ዩሩሳሌም ካታሞኮ ሎኦሚያና ዩሁዳይዳኣ ማዲንቲ ባኮ (39—42)
- ዔርሚያስ ጊብፃ ዓጮይዳ (43—44)
- ባኦርኬም ዳኪንቲ ኪኢታ (45)
- የእሱ ማለያ ከኤዛ ዔርሚያስ ዲማ ዲማ ዳርም ከኤዛ ያኦሱ ማለያ (46—51)
- ዩሩሳሌም ሎኦሚያ ዛሎ ቃሲ ከኤዛንቲ ሃይሴ (52)

1 ቢኢኒያሜ ፃጳ ዳኖ ዓጮይዳ ዓኣ ዓናቶቲ ጌይንታ ጉርዳሰኪኖይዳ ናንጋ ቁኤሶፓ ፔቲ ሂልቁያ ጎዎህኮ ናኣዚ ዔርሚያስ ሃካፓ ሊካ ከኤዛንታ ባኮ ከኤዛኔ፤ 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዩይ ቃኣላ ዔርሚያሴም ከኤዛንቲህ ዓሞኦኔ ናኣዚ ዲዮሲያሴ ዩሁዳይዳ ካኦታዳንቲ ታጳ ሃይህሳ ሌዎናኬ። 3 ይያፕዲ ዲዮሲያሴ ናኣዚ ዲዮዓቁሜ ካኦታዲ ዋይህ ዋዶና፤ ጊንህ ሃህ ዲዮሲያሴ ናኣዚ ሴዳቁያሴ ካኦታዲ ታጳ ፔቲ ለዔ ዋይህ ዋዶ ሂላንዳኣና፤ ይኖ ሌዎኮ ዳንጋሳ ዓጊኖና ዩሩሳሌም ዳራ ዲቢንቲ ዔውቴ ዋዶ ሂላንዳኣና ዩይ ያኦሱ ቃኣላ ዔርሚያሴ ዛሎና ከኤዛንቲ ከኤዛንቲ ዳዔኔ።

ዔርሚያሴኮ ያኦሱ ማዶም ዔኤሊንቲያ

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣላ ሂዚ ጋዓናና ታኣም ከኤዛንቲ፡-

5 «ዔርሚያሴ! ኔና ሃጊ ዲንዶ ጎጳ ታኣኒ ማዠዋዎ ቤርታ ታ ኔና ዔሬኔ፤

ኔ ሾይታንዳህኮ ቤርታ ታ ኔና ዲማሲ ዳርም ታ ማለህ ኔ ከኤዛንዳጉዲ ታ ኔና ዶኦሬኔ» ጌዔ።

6 ታኣኒ ዲማና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ማዠህዮ! ታኣኒ ሃጊ ናይታህረ ዋዘም ጌሰቶቲያ ታኣኒ ዔሩዋሴ» ጌዔ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ታኣም፡- «*ታኣኒ ሃጊ ናይኬ*» ጌይ፤ ኔ ዳንዳንዳህ ታ ኔና ዳይህ ባኮ ቢያኬ፤ ኔ ከኤዛንዳህያ ታ ኔና ዓይህ ባኮ ቢያኬ፤

8 ታኣኒ ኔኤና ዋላ ማዒ ኔጊዳ ሙካ ባኦዚፓ ቢያ ዓውሳንዳህረ ዔያቶ ፔቲታዎ ዒጊጪፖ፤ ይያ ጋዓህ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ!» ጌዔ።

9 ናንጊና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ኩጮና ታኣኮ ሙሱር ካኣማዎ፡- «ዓካሪ ኔ ከኤዛንዳ ቃኣሎ ታ ኔኤም ዲንጌ፤ 10 ይያር ቱጋኒና ሻሃ፤ ባይዛኒና ሴካ ሃንጋ ማህ ሺርሻ፤ ከልቁ ኮሻኒና ቱካኒያ ኔ ዳንዳዓንዳጉዲ ዳር ቢያህና ካኣቶና ዑፃ ቢታንቶ ታ ኔኤም ዲንጌ።» ጌዔ።

ዔርሚያሴም ያኦሱ ፔጋሲ ዳዌ ላምዎ ባኣዚ

- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና፡- «ዔርሚያሴ! ኔኤም ጴዳ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌይ ያኦጮ።
- ታኣኒ ማሃዎ፡- «ሎውዜ ጌይንታ ማፃሎ ካኣፕ ታኣም ጴዳ።» ጌዔ።
- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲማና፡- «ፒዜ ኔ ዳንቁ፤ ታኣኒያ ይያፕዲ ታኣኮ ቃኣሎ ማዲ ከንህኒ ቢያ ዋዶ ጊኢጊ ዓኣያኬ» ጌዔ።
- 13 ላሚ ሃህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ሜሌ ኔ ዳንቃ ባኣዚ ዓይጎዳይ?» ጌይ ታና ያኦጮ።

1:2 1:2 2ካኣቶ. ማ 22:3—23:27፤ 2ዮኦሱ. ዓሃኬ 34:8—35:19። 1:3 1:3 2ካኣቶ. ማ 23:36—24:7፤ 24:18—25:21፤ 2ዮኦሱ. ዓሃኬ 36:5-8፤ 11:21።

ዩያር ታኣኒ፡- «ዓጮኮ ከዴድ ዛሎይዳ ፔቴ ያቲዳ ዋኣህ ቡርቃያ ታ ዴንቃኔ፤ ዩና ቡርቁ ዋኣፃ ሃንጋ ሾኦታንዳጉዲ ያታ ዛላዲ ዓኣኔ» ጌይ ማህኔ።

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ከኤዛያ፡- «ዓጮኮ ከዴድ ዛሎይዳ፣ ባይሲንታ ቡርቁ ከሰኪ ሃኖ ዓጮ ናንጋ ዓሳይዳ ቢያ ዲጲጉዲ ሙካንዳኔ፤ 15 ዩና ከዴ ዛሎይዳ ናንጋ ዴር ሃይካ ዩዓንዳጉዲ ታ ዔኤላንዳኔ፤ ዩሩሳላሜንታ ከይሎይዳ ዓኣ ዩሁዳ ካታዎ ያሊ ዔመ ማህ ዓርቃንዳኔ፤ ዩካፓ ዩሩሳላሜ ጌሎ ካርይዳ ፔኤኮ ካኣቱዎ ያይቶ ዔመ ታ ጌሃንዳኔ። 16 ታ ዴራ ጎሜ ማዳህረ ታ ዔመ ያይዳ ሜቶ ዓጋንዳኔ፤ ዔመ ታና ሃሺ ሜሌ ያኦዘዎ ዐንጅ ጩቢሻኔ፤ ዩቶ ያኦዘኮ ማሎ ማዓ ባኣዚ ማዘዢ ዩቶዎ ዚጋኔ። 17 ዩያር ዔርሚያስ! ታ ኔና ዓይህ ባኮ ቢያ ዔመ ታ ከኤዛኒ ዔመ ከይላ ዴንዲር ጊኣኒ፤ ታ ኔና ታኣኒ ማዳንዳ ባኮ ዛሎ ማሊ ሜታዳንዳጉዲ ማህባኣንቲ ዔመ ያይዳ ማዳንታንዳ ባኮ ማሊ ሜታዳ። 18-19 ዔርሚያስ! ህንዳ ታ ጋዓህ ኮሺ ዋይዘ! ሃኖ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ፤ ጌይ፡- ዩሁዳ ካኣታ፡ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ፡ ቁኤሶንታ ዴርንታ ዓቲዎ፣ ኔጊዳ ሞርኬ ማዒ ዔመ ቃንዳኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ዔመ ያሊ ቃዛንዳ ዎልቁና ዴዲዎና ታ ኔኤዎ ዒንጋንዳኔ፤ ዙሎ ከልቁ ዲርቆና ካታማጉዲ፡ ዓንጊ ቱርቱርቱዲ፡ ሞኦና ዓንጊና ኮሾና ከኤሌ ዲህጉዲያኣ ታ ኔና ዴዲ ማህንዳኔ፤ ታ ኔኤና ዎላ ማዒ ኔና ሄላ ባኣዚ ቢያ፣ ጎኦ ባኣንዳህረ ዔመ ታ ፔቲታን ኔና ባሻባኬ፤ ዩያ ጋዓህ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኔ» ጌዔኔ።

2

ዒሰራዔኤሌ ዴራ ፔ ያኦሲ ሃሼህ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣላ ሂዚ ጋዓያና ታኣም ከኤዚንቲ፡- 2 «ዴንዲጋ፣ ዒሰራዔኤሌ ዴርዎ ዑኡዘ ዳጊዲ ሂዚ ጌይ ከኤዘ፤ ሃያኮ ቤርታ ዓሲ ናንጉዎ ዴውሎ ቦኣሎ፡ ዔኤቢ ባቃሎዎኣህዲ ታ ዓሲ ማዒ ዒንህሂ ሃንቲ፤ ዩና ዎዶና ፔቴ ዑኡታ ፔኤኮ ዑኡቲሎ ናሽካ ናሹዎና ጉሙርቁንታ ጉሙርቁንቲያጉዴያና ኔ ታኣና ዎላ ናንጌህ ታ ጸቂህኔ።

3 ዒሰራዔኤሌ! ኔኤኒ ሌዎ ሃኣኮኮ ቤርቶጉዲ ታኣም ዴማዲ ዓኣያኮ፤ ታኣም ዴማዴያ ታ ዴኔ ኔ ማዒ ዓኣያኮ፤ ዩያር ኔና ቆኦዲ ኮዓ ዓሳ ቢያህዲ ሜቶና ፑርታ ዴርያና ታ ዓጌኔ። ዩያ ጋዓህ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳህከ።»

ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ቤርታኣ ዓዶንህ ማዳ ጎሞ

4 ዒንህሂ ያይቆኦና ናኣቶ ማዒ ዓሳ፤ ዒሰራዔኤሌ ያጸ ቢያህ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዘ ቃኣሎ ዎይዙዎቴ፤ 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንህኮ ቤርታኣ ዓዶንህ ታኣ፣ ሃከ ዓኣዳህ ታጊዳ ዓይጎ ዳቢንቲ ዴንቁዳይ? ዔመ ታ ጉሪ ማዒ ያኦዘ ካኣሽከ፡ ፔናኣ ጉሪ ዓይሴኔ። 6 ታኣኒ ዔመ ትጊብፃ ዓጮ፣ ከሴኔ፤

ዓሲ ናንጉዎ ቦኣሎይዳ ታ ዔመ ዔከ ዓኣዳኔ፤ ዔቴ ሌሊ ማዒ ጎይያና ሻኔ ዴሚ ዓኣ ዓሲ ናንጉዎ ዴውሎይዳና ያኣኒያ ናንጉዎ፣ ሃህ ሃንቲዎ ማዒ ጎይያና ታ ዔመ ዔከ ዓኣዳኔ፤ ዔመ ታ ጋዓንቲ «ዩያ ቢያ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎካ ዓኣይ?» ጌይታ ያኦጪባኣሴ። 7 ካዲሳ ሃኣኮና ማሌ ኮዢ ባኮዎ ቢያ ዴንቁ ዔመ ዎዛዳንዳጉዲ ማሊ ማዒ ጎይሎ ታ ዔመ ዔከ ጌልዘኔ፤ ዔመ ታ ጋዓንቲ ታኣኮ ጎዶ ፑርቲሴኔ፤ ታ ዔመ ታዎ ዒንጌ ዓጮዎ ዔመ ታ ዒኢሴኔ።» 8 ቁኤሳ ዒማና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎካ ዓኣሲንታይ?» ጌይ ያኦጪባኣሴ፤ ዎጎ ዔራ ዔር ዓሳታ ያና ዔሪባኣሴ፤ ታ ዴር ህንቃ ዓሳ ታኣም ዎይዚ ዒዳኔ፤ ያኦሲ ማሊ ያ ከኤዘ ዓሳኣ ባዓኣሌ ሱንያና ከኤዚ ዓርቁ፤ ጉሪ ማዒ ያኦዘዎ ካኣሽከ።

ያኦሲ ፔ ዴር ጌኤዘና ጫርጌ ጫጮ

9 «ዩያር ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ሃጊ ዒንህሂዎ ጫቺ ሃይሴ ጌሰታንዳኔ፤ ዒንህሂ ናኣቶማኣ ታ ጫርጋንዳኔ፤ 10 ሃያጉዴ ባኣዚ ሃያኮ ቤርታ ፔቲታ ያመዲንቲ ቤቁባኣህ ዒንህሂ ዔራንዳጉዲ ህንዳ ዓሳኮ ጌሎ ባንያና ዎኣፃ ጎዛ ዓኣ ቆጵርሴ ዓጮ ዴንዲዎቴ፤ ዓሳ ከሰካ ባንያናኣ ቁዳሬ ዓጮ ከኣታ ዓሲ ዴከ ሙሩዎቴ። 11 ዔመ ቶኮ ያኦዘ ጎኔ ያኦሲ ማዒ ባኣያታቴያ ፔኤኮ ያኦዘ ሃሺ ማሌና ላኣማ ዴሪ ባኣሴ፤ ታኣኮ ዴራ ጋዓንቲ ታና፡ ዔመ ቦንቺሴ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ፔቲታ ዔመ ያኣቶ ማኣዲንዲዎ ጉሪ ማዒ ያኦዘና ላኣማ።» 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ጫሪንቺዮ! ዩያር ዴቃቲዎቴ፤ ማርጌ ዒንቺዎናኣ ጎይቁዎቴ። 13 ታኣኮ ዴራ ላምዎ ጎሜ ማዳኔ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቴ፡- ዓልቃ ዎኣህ ማዒ ታና ዔመ ሃሽኔ፤ ዎኣህ ዓርቁ ቃዛኒ ዴንዳዑዎ ህር ዔቴ ዔመ ቦኣከ።»

ጉሙርቁህ ባይሱዎኮ ዓኣፒ

14 «ዒሰራዔኤሌ ሻንቁንቲ ዔውቲ ዓይሌቲዎሴ፤ ማኣራ ሾሾይንቲ ዓይሌያኣቲዎሴ፤ ህዳዮ፡- ዒዘኮ ሞርካ ዒዘ ቦያጉዲ ከማህ ዓይጎርዳይ? 15 ዒዘኮ ሞርካ ዒዘይዳ ሃጊ ዔመ ዘቢጉዲ ጉዳኔ፤ ዓጮ ዒዘኮ ዓሲ ናንጉዎ ዴውሎ ማህ ላኣማ፤ ዒዘኮ ካታማኣ ማቺንቲ ዓሲባኣ ባዔ ቤሲ ማዒ። 16 ማምፒሴ ካታዎ ዓሳንታ ፃፕናሴ ካታዎ ዓሳንታ ቶኣኮ ሶፖ ኔኤኮ ማኤዳንዳኔ። 17 ዒሰራዔኤሌ! ዩይ ቢያ ኔጊዳ ሄሌህ ኔ ማዳ ባኣዚናኮ፤

ገዢ ጎይት ዓክል ደንዳ ታና፡ ናንገና ናንገ ጎዳ
 ማዕኔ ነጻዛህ ነጻህ ሆኖህ ሆኖህ።
 18 ገብጻ ዓጮ ኔኔኒ ደንዳ ዓባዬ ዋራጥ
 ዋኦ ዐሽካኒ ኮዔህ ዓይጎ ኔና ማኦዳንዳ
 ባኦዚ ደንቃኒ ዳይ?
 ዓሶኦ ልዩዎ ደንዳ ዓፕራዊሴ ዋራጥ
 ዋኦ ዐሽካኒ ኔ ኮዔህ ዓይጎ ኔ
 ደንቃንዳጉዳ ጋዓዛዳይ?
 19 ሃይሽ ዓካሪ ኔ ፑርቱማ ኔገዳ ማቶ ዓከ
 ዩዓንዳይ፤
 ኔኔኒ <ዓራዋሴ> ጌዔ ጌይፃ ኔገዳ ዋጋንዳይ፤
 ታና፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕኔ ነጻዛህ ኔኔኒ
 ሃሽፃ
 ታና ኔ ቦንቻ ቦንቻ ኔኔኒ ሃሽፃ
 ኔገዳ ዋማዲ ዳኔህ፤ ሃሃ ፑርታ ደቢንቲ
 ማዕቲያ ኔ ዓራንዳይ፤
 ዩያ ጌዓህ ታና፡ ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳ ማዕ
 ያኦዛህ ኔ።»

ዲ.ሲ.ሲ. ልዩ ጎዳ ጎዳ ካኦሽኪያ ዓዲህ
 20 «ዲ.ሲ.ሲ. ልዩ! ማርጌ ዋዴኮ ቤርታኦጋ ዓርቃያ
 ታኦ ልዩህ ጎዳ ታኦ ማዲያ ኔ ሃሽኔ፤
 ጎኔ ኔኔኒ ደኮና ዳኔግ ዳኔግ ማዶናኮ ሽባ
 ማሌ ያኦ ካኦሽኪህና ዘኦሰካ ኔ ኮኦማያ
 ማዕኔ።»

21 ታኦ ኔና ቃውቲ ዓኮና ዜርህጋ ዓከ ቃራ ዋይኔ
 ማህ ማህ ቱከኔ፤
 ኔኔኒ ጋዓንቲ ያዲ ማዒያ ሃሽ ሶልኪ ዓኦፕ
 ዓኦጋያ ማዕኔ።»

22 ዋዚ ኔኔኒ ዓንጨጫናኦ ማዶም ሳኦውናና
 ማሰቲቲያ
 ኔኔኒ ፑርቲፃ ፔጋ ታኦ ስንቁ ዳዳይ።»

23 ሃዳያ ኔኔኒ፡- ታኦ ታና ፔቲታፃ ዲኢሲባኦ፤
 ባዓኦ ጌይንታ ያኦዛማኦ ታ ዚጊ
 ካኦሽኪባኦ» ዋዲ ኔ ጌይ ማርማኒ
 ዳንዳዳይ?
 ደኦጫይ ዳ ጎም ማዲያና ኔኔኒ ዓኦቲ ዓኦቲያ
 ሃንዳ ማሌ፤
 ዓከንታኒ ኮዓ ከርሞሌጉዲ
 ሴካ ሃንጋ ኔ ጳሽኪ ሽራኔ።»

24 ዳውሌይ ዳ ናንገ ዓራ ከርሞሌኮ
 ዓከንታኒ ኮዒፃ ዓቁቲ ዓይጌ ቃዛኒ
 ዳንዳዳይ?
 ዓደ ከርሞላ ዓኦ ቤዛ
 ፔኤር ዳሃ ዳንዲ ዓዛ ሃላህር
 ዓይታ ዓዛ፡ ዩኖ ኮይ ላባንዳያ ኮይሱዋሴ።»

25 ዲ.ሲ.ሲ. ልዩ! ማሌ ያኦዛና ዋላ ዘኦዛ ኔ
 ኮኦማኒ
 ቢያ ቤዛ ሃንቲ ሃንቲ ዱርዘ ኔኔኒ ሙኤዚ
 ኩርሲፖ፤
 ሆላኦ ኔኔኒ ዋኦ ዳኔቦና ፃኦዲ ማሎፓ፤
 ኔኔኒ ጋዓንቲ፡- ታኦ ጎንጎ ማዕ ያኦ ናሽከህር
 ዓይቶ ገንፃ ታ ዳንዳንዳይ። » ጌዔኔ።»

26 «ወሲ ዓርቁንታፃ ቦርሲንታህጉዲ፡ ዓንህ
 ዲ.ሲ.ሲ. ልዩ ዳርንታ ካኦቶንታ ዳርኮ ሱኦንታ፤
 ሃሃ ቁኤሶንታ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሶንታ ቢያ
 ቦርሲንታንዳ ዋዴ ዩዓንዳይ። 27 ዓርሲ ኮሽና ማዶ
 ኮይላ፡- ኦኡኮ ዓዳ፤ ገንሃ ሃሃ ላሎ ሹጮ
 ኮይላ፡- ኦና ሹዔ ዓንዳይ። ጋዓ ዓሳ ቢያ ዓንህ
 ቦርሲንታንዳይ። ዩይ ያዲ ማዓንዳህ፡- ታ ባንህ

ማዶ ዓንህ ዓዲ ታኦ ሃከህርከ፤ ሃጋ ማታ ሃላዛ
 ጋዓንቲ ታ ዓንህ ሙከ ማኦዳንዳጉዳ ታና ዓንህ
 ያኦጫንዳይ።»

28 «ዓንህ ኩቻ ዓንህ ማዜ ያኦዛ ዋካዳይ?
 ዓይታ ሃንዳ ዳንዳዳያቲ ማታ ዓንህ ሃላኦና
 ሙከ ዓንህ ዓውሶንጎ፤ ዩሁዳ! ኔኔኒ ካታማ
 ማርጌህጉዳ ካኦሽኪ ያኦዛ ዓማዲ ማርጌኔ።»

29 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ቢያህ ዓንህ
 ታኦ ማዶ ዓይኔ፤ ሃዳያ ታኦ ዓንህ ማርማህ
 ዋይቲዳያ? 30 ዓንህ ዓራ ዓኦ ከዋ ዓሶታህር
 ታ ዓንህ ዳ ማቶ ዓጋህ ጉራ ባኦዚ ማዕኔ፤ ዓንህ
 ዳጋዴ ዘቢ ማዒ ዓንህ ማታ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ
 ጨንቻ ዓራፖና ዋዴኔ። 31 ዓንህ ሃና ዋዶና ዓኦ
 ዲሰራዔኤሌ ዳራ! ታኦ ናንገና ናንገ ጎዳህ
 ዓንህ ጋዓ ባኮ ዋይቲዳ፤ ታኦ ዓንህ ማዶ ዓሶ
 ናንጉዋ ዳውሌ፤ ገንሃ ሃሃ ሻኔ ዳሚና ባይቁ ዓጪ
 ማዒያ? ሃዳያ፡- ኦኡኒ ኮዔ ባኦዚ ማዳንዳይ፤
 ኔ ባንህ ኦ ማዓዓኔ ዓንህ ጋዓህ ዓይጎርዳይ?
 32 ሃንዳ ማሎዋ፡- ወዲር ናይ ፔኤኮ ፓልማህ፤
 ዐኡታኦ ፔኤኮ ዐኡቲ ማኦዳህ ዋላና? ታኦ
 ዳራ ጋዓንቲ ፓይዳንታኒ ዳንዳዐ-ዋ ዲቢ ዋይይዳ
 ታና ዋሌኔ። 33 ኔኔኒ ዓናኦ ኔና ናሽኪ ኮዓ ላጎ
 ገንፃ ጳሽካኒ ዋዚ ጨንጫይ? ማሌ ላኦ ሃ ማዳ
 ጎይፃ ማዳንዳጉዳ ኔኔኒ ዩያ ፑርቶ ማዶ ዓይቶም
 ዳዋኔ። 34-35 ኔኔኒ ማኦዳህ ጌኤኮ ዓሶና ማንቆ
 ዓሶናኮ ሱጉያና ፑርቲኔ።»

«ጋዓንቲ ኔ ዩያ ባኮ ቢያ ማዳያ፡- ታኦ
 ጌኤሽከ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጎኔ ታገዳ
 ዳጋዳዓከ።» ጋዓኔ፤ ጋዓንቲ፡- ታኦ ጎማ
 ማዳባኦ። ጌይፃና ታኦ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና
 ማቶይዳ ዓጋንዳይ። 36 ማዒባኦ ባኦዚ ኔኔኒ
 ዳንዳ ጎይፃ ሃሽ ዓይጋ ኔ ማሌ ካራ ዳንዳይ? ሃያኮ
 ቤርታ ዓሶኦ ዓሳ ኔና ቦርሲሴህጉዲ፡ ሃሃ ገንሃ
 ገብጻ ዓሳ ኔና ቦርሲሳንዳይ። 37 ኩጮ ኔኔኒ
 ኔኔኒ ቶኦካ ዋሃ፡ ቦርሲንቲ ዩኖ ቤዛፓ ዓኦዳንዳይ፤
 ታኦ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኔኒ ጉሙርቃ ባኮ
 ቢያ ዓዲህር ዩያ ባኮይዳፓ ኔ ዳንቃንዳ ባኦዚ
 ባኦ።»

3

ዲ.ሲ.ሲ. ልዩ ጎዳ ጉሙርቁንታ ዓሶቲዋያ ማዒያ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ዓሲ ፔኤኮ
 ማቻ ዓንጃም ዓዛ ዳንዲ ማሌ ዓሶም ለዔቲ፡
 ዩይ ዓንጃ ዓህ ዓዛ ገንሃ ዓካኒ ዳንዳዓ?
 ዩይ ያዲ ማዕቲ ጉቤና ሳፃ ዓዲኦሳያ ማዓኔ።
 ዲ.ሲ.ሲ. ልዩ! ኔኔኒ ማሌ ያኦዛ ማርጌህ
 ናሽከኔ፤ ሃህ ኔኔኒ ታ ባንህ ማዓኒ ማይ ዳንዳዓ?
 2 ሃንዳ ለካ ዳጊ ጌይ ጌሜር ዐ-ፃ ዛጌ፤ ኔኔኒ
 ማሌ ያኦዛም ዚጊ ካኦሽኪባኦ ቤሲ ፔቲታፃ
 ዳዳንዳኦናንዳ? ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌይዳ ዓሲ
 ቡራ ቡራ ባዲባሌ ሃንታ ዓራቦ ዓሶጉዲ ጎይፃ ዓጫ
 ዳዒ ኔኔኒ ናሽካ ዓሶ ካፒ ካፒ ዩያቶና ላሃ ሳፃዋ
 ኔኔኒ ዲኢሴኔ። 3 ሌፃ ዓርንታ ሲሎ ዓርንታ
 ዋርቁዋፃ ዓቲህ ኔኔኒ ሴኤሎም ባይዚ ዘኦዛ
 ኮኦማ ላኦሎጉዲ ማዕህርከ።»

4 «ሃህ ኔኔኒ ታና፡- ታ ዓዳ፡ ታኦ ናኦቲ
 ዋዶ ላጋሃ» ጌይ ዓኤሊባኦዳ? 5 ገንሃ ሃሃ
 ኔኔኒ፡- «ዲዚ ቢያ ዋዴ ዳዳጋዳ? ዳኤፖ ዳጋ

ዓዛኩ ጋፑዎቻዎች? ጌዔኔ፤ ጋዓንቴ ኔኔኒ ኔ ዓና ኮዔ ጎይዎጉዳያ ፑርቶ ባኮ ማዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌንታ ዪሁዳ ዳርንታ ጎሞ ቡኡዳንዳጉዲ ኬኤዚንቴህ

6 ዒዮሲያሴ ካኣታዲ ዓኣንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ፡- «ጉሙርቁንቴዎያ ማዔ፤ ዒሰራዔኤሌ ማዔ ባኮ ኔ ዛጊያ? ዒዛ ታጊዳፓ ዲማዲ ዲኮ ዲኮ ቶኦኮና ሚያ ዴኤፖ ሺቦናይዳ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኪ ፔና ዒኢሴኔ። 7 ዬያ ቢያ ዒዛ ማዔሰካፓ ጊንህ ታ ባንህ ማዓንዳም ጌይ ታ ማሌኔ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ማዓባኣሴ፤ ጉሙርቁንቴዎያ ማዔ፤ ዒዛኮ ጌራ ዪሁዳኣ ዬያ ቢያ ዛጌኔ። 8 ዒሰራዔኤሌ ታና ካኣሽኪያ ሃሺ ማሌ ያኦዘ ጊንያ ዓኣዳኔ፤ ዒዛ ዬያይዳህሮ ታ ዒዛ ዓንጃህ ዒዛኮ ጌራ ዪሁዳ ዳንቁኔ፤ ጉሙርቁንቴዎያ ማዔዛ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ጌራላ፤ ዪሁዳ ዬያ ዒጊጨባኣሴ፤ ዒዛኣ ማሌ ያኦዘ ካኣሽካያ ማዔኔ። 9 ፔቲታያ ዒዛ ቦርሲንቴባኣሴ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቴ ሹቸና ሚህና ካኣሽኪ ጎሞ ዒዛ ዒኢሴኔ። 10 ዬያ ቢያ ዒዛ ማዔሰካፓ፡- ጉሙርቁንቴዎያ ማዔዛ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ጌራላ፤ ዪሁዳ ጊንህ ታ ባንህ ማዓኒ ኮዓያ ማሌ ዳዳህ ዒናፓቱዋንቴ ዑህ ጌሺህናኬ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳህከ።»

11 ዋዚ ዒሰራዔኤሌ ታጊዳፓ ዲማዳያ ማዔያታቲያ ጉሙርቁንቴዎያ ማዔዛ፤ ዪሁዳይዳፓ ኮሺ ማዓ ካራ ዒዛኮ ዓኣህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ኬኤዘኔ። 12 ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬደ ዛሎ ዓጮ ታ ዳንዲ ዒሰራዔኤሌም ኬኤዘንዳጉዲ ታና ዓይህህ ሂዚ ጋዓያኩ፡- «ጉሙርቁንቴዎያ ማዔዛ፤ ዒሰራዔኤሌ! ታ ባንህ ማዔ፤ ታኣኮ ማኣሪያ ዲቢታህሮ ታ ኔጊዳ ዳጋና ዔቃዓኬ፤ ታ ኔጊዳ ዳጋዲህያ ናንገና ናንጊ ሂላንዳኣናቱዋሴ። 13 ኔኤኒ ዳቢንቴያ ማዔህና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዘህም ኔ ዋይዘ ዒፃማ ሌሊ ጎኔኬ ጌይ ዔኬ፤ ማሌ ያንጎ ማዔ ያኦዘና ዋላ ዋርቁ ዓኣ ሚያ ዴኤፖ ሺቦናይ ዞኦዘ ኮኦማ ላኣሎጉዳ ማዲ ሃንቴ ዒኢቲያ ማዳንታ ታ ጋዓ ባኮ ዋይዘ ኔ ዒፃህያ ቡኡዳ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳከ።»

14 «ዒንህ ጉሙርቁንቴዎያ ማዔ ታ ዳራ! ታኣር ዒንህ ማዔህሮ ታ ባንህ ማዔ፤ ዒንህኮ ፔቲ ፔቲ ካታምፓ ፔቲ፤ ፔቲ ፔቲ ማኣራፓ ለምያ ለምያ ዓሲ ታኣኒ ደኦሪ ያዮኔ ዲኮ ዔኪ ኬሳንዳኔ። 15 ታኣም ዓይህንታያ፤ ዒንህ ካፓንዳ ዓሲ ታ ዒንህም ዒንጋንዳኔ፤ ዔያታ ዔራ፤ ሃህ ጳቂህ ሱኡጌ ማዒ ዒንህ ዔኪ ዓኣዳያ ማዓንዳኔ። 16 ዬና ዓጮሎይዳ ዒንህኮ ፓይዳ ሚርጋኣና ታኣኮ ጫኣቁም ሳኣዲና ዛሎ ኬኤዘንዳ ዓሲ ዳዳዓኬ፤ ዔያታ ጳቂህንዳ ዳንዳዒንዳዋሴ፤ ዔያታ ኮዒንዳዋሴ፤ ኮይሱዋያ ማዒ ዔያቶ ኮይላ ዳዳንዳህሮ ጊንህ ማሌ ኮሻኒ ዔያታ ኮዓዓከ። 17 ዬና ዋደና ዬራሳላማ ፔኤር፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ካኣታዲ ዳዎ ያይቶ፤ ጌይንቴ ዔኤሊንታንዳኔ፤ ማሌ ዳራ ቢያ ታና ካኣሽካኒ ዒኢካ ቡካንዳኔ። ዬካፓ ዋይዘ ዒያ

ፑርቶ ማሊያኮ ዓልቃ ካሮ ማዔ፤ ዔያቶ ዒና ጊንያ ዔያታ ዓኣዳዓከ። 18 ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳና ፔቲ ማዓንዳኔ፤ ለምዓህ ፔቲይዳ ኬደ ዛላ ዓኣ ዓጮ ዲዒንቴ ዔያታ ዳንዳሰካፓ ማዓንዳኔ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህም ናንገና ዔያቶ ዳኔ ማህታ ዒንጌ ዓጮሎ ዔያታ ማዒ ጌላንዳኔ።»

ያኦሲ ዳራ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኬ ካኣኸ

19 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ! ኔና ታኣኒ ታ ናይ ማህ ዛጊ ዔኪ ዓጮ ቢያይዳፓ ዑህ ዓኣዳ ሚዛጲ፤ ማሊ ዓጮ ታ ኔኤም ዒንጋኒ ኮዔኔ፤ <ዓዳ> ጌይ ኔ ታና ዔኤላንዳኔ፤ ሃህ ታጊዳፓኣ ኔ ሃካዓኬ ጌይ ማሊኬ ታ ዬያ ማዳህ።»

20 ኔኤኒ ጋዓንቴ ጉሙርቁንታ ማቸጉዲ ታኣም ጉሙርቁንታያ ማዒባኣሴ፤ ዬያ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ ጌዔህ።»

21 ዓኣዔ ባኣዚ ዳዳዋ ጌሚሮ ቶኦካ ዑኡሲ ዋይዘንታኔ፤ ዬይ ዑኡዛ፡- ዒሰራዔኤሌ ዳራ ፔኤኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዘህ ዋሊ ጎሚ ማዳህሮ ሃህ ዓይጋ ኔ ዬያይዳይ ጌዒ ዬኤካ ዬኤፒና ሺኢጲህ ሺኢቃያናኮ ዑኡሲኬ።»

22 ዒንህ ሃህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሺ ዓኣ ዓሳ ቢያ ማዔ፤ ዒዚ ዒንህ ፓህንዳኔ፤ ጉሙርቁንታ ዓሲያ ዒንህ ዒ ማሃንዳኔ።»

ዒንህ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሂዮ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦኡኮ ያኦዘህታህሮ ዒዛ ባንህ ኦ ማዓንዳኔ፤»

23 ጌሚሮ ቶኦኮይዳ ጎይህባኣያ ማሌ ያኦዘ ኦ ካኣሽካኔ ጌይ ማዲ ሃንቴ ባካ ኦና ማኣዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዒሰራዔኤሌም ዳቁንታ ዳዳህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዘህዳፓ ለሌላኬ። 24 ጋዓንቴ ቦርሲሳያ ማዔ ማሌ ያኦዘም ኦኡኮ ዘጊ ካኣሽኪያ፡- ባኣቶንታ ዋኣሮንታ ቢያ፤ ዓቲንቆና ዉዲሮ ናኣቶንታ ቢያ፤ ሚናፓ ዓርቃዎ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህ ቆሊ ኦና ዳካልሴ ቆሎ ቢያ ኩርሲ ኩቺ ጉራ ዳዓንዳጉዲ ዬይ ኦና ማህኔ። 25 ኦናንታ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህንታ ለሚ ለሚ ጎሚ ማዳህና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዘህ ኦኡኒ ያዩሴኔ፤ ዒዛኮ ዓይህያዋ ኦ ማዲ ኩንህባኣሴ፤ ዬያሮ ቦርሲንቴና ኦ ሎኦሚ ላህም ሞኦሪንቴህ ዓፒላጉዲ ኦና ካንቃንዳያ ኮይሳኔ።»

4

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲ ባንህ ማዓንዳጉዲ ዔኤሎና ዔኤሊህ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቲ! ዓካሪ ዒንህ ታ ባንህ ማዓያታቲ ማዔ፤ ታኣኒ ዒያ፤ ማሌ ያኦዘ ዒንህ ባይዚ ታኣም ሌሊ ዒንህ ጉሙርቁንታያ ማዔ፤ 2 ጎኦምና ያሉምና ሃህ ፒዜ ዒኔና፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ!» ጌይ ጫኣቁቲ፤ ማሌ ዳራ ዬያና ታና ጋላታንዳኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ዓንጃንዳኔ።»

3:6 3:6 2ካኣቶ. ማ 22:1—23:30፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 34:1—35:27።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደሁዳና ዩሩሳሌም ዳርናም ሂዲ ጋዓኔ፡- «ሻፓጅ ማኦሎ ዲንሂኮ ሞርፃፕ ጊኢጊሹዋቴ፤ ዜርፆ ጉሪ ዓንጊያ ባኣካ ዜርቁፖቴ!

4 ዲንሂ ደሁዳና ዩሩሳሌም ዳርናም ጎዳ! ዲንሂኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁዋቴ፤ ዲንሂኮ ዲና ዓኣ ፑርቶ ባኮዋ ተቁ ሸኢሽ ማሊያ ዲንሂኮ ጌኤሽ ጉቤና ዲንሂኮ ዑያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሞርቃያ ማሁዋቴ፤ ዲንሂ ዩያይዲባኣቴ ዲንሂ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዛሎና ታኣኮ ዳጋ ታሚጉዲ ዔኤታንዳኔ፤ ዩይ ታኣኮ ዳጋ ዔኤቴቴ ያኦኒያ ዩያ ዎዳንዳይ ባኣሴ።»

ደሁዳ ካታሞ ጌሊ ዓርቃኒ ሞርኮኮ ዚርቁፖ

5 ዩኖ ዓጮ ዓሶ ቢያሂም ዛዬ ሞርቁዋቴ! ዑኡዞ ዲንሂኮ ዳጊዲ ዲላቲዋቴ! ዩይ፡ ደሁዳና ዩሩሳሌምና ዳራ ዙላ ከልቁንቲ ዲርቁንቲ ካታሞ ጳሽኪ ቶላንዳጉዲ ከኤዙዋቴ።

6 ጃዮኔም ጎይያ ዳውዋቴ! ኔጉዋያ ሸምፖ ዲንሂኮ ዓይሳንዳ ቤሲ ባንሂ ጳሽኪ ፑኑዋቴ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከዶ ዛሎ ዓጮፓ ዳኤፕ ባይሲንታ ዳካኒከ።

7 ዞቢ ጌሊ ዓኣ ዴኤሊፓ ከሰካጉዲ ዳር ባይዛይ ዔቃንዳኔ፤ ዓዚ ዩይ፡ ደሁዳ ባይዛኒ ሙካንዳኔ፤ ደሁዳ ካታማ ዶዲ ባይቃንዳኔ፤ ዲኢካ ናንጋንዳ ዓሲያ ጴዳዓከ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳኤፖ ዳጋ ደሁዳፓ ሸኢከባኣሂር ሲዬ ፓቴሌ ማይንቲ፡ ቃዩ ዩኤኩዋቴ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዲ ጋዓኔ፡- «ዩኖና ካኣቲንታ ዶንዘንታይዳ ዲጊቹም ጌላንዳኔ፤ ቁኤሳ ዲጊጪ ጎጋይቃንዳኔ፤ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሳኣ ዲቃታንዳኔ።»

10 ታኣኒ ዲማና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂዮ! ዩይ ዩሩሳሌም ዳር ጌሺሂ ማዓዳዳ? <ዲንሂም ኮሽ ማዓንዳኔ> ኔ ጌዔያንቲ፤ ሃሂ ጊንሃ <ጮንቻ ዓፓር ሆላ ዔያቶኮ ጌሂንቲኔ> ታ ጌዔም ጊኢጋንዳ?» ጌዔ።

11 ዲማና ሃያ፡ ዲሰራዔኤሌ ዳርም ሂዲ ጌይ ከኤዚንታንዳኔ፡- «ታኣኮ ዳርይዳ ሙሙዓ ያይዲ ዠባሬ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዳካፓ ዠባርሻንዳኔ፤ ዩይ ፒዲሲ፡ ጊንሃ ሃሃ ሶኦሪ ጌኤኸ ዠባሬቱዋሴ። 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሂም ሙካ ዠባሬታሂር ቢያ ዠባሬፓ ዶዳያ ማዓንዳኔ፤ ዩያ ዔያቶይዳ ጌሰቲዎጌሂ ታ ቶኦኪና ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ።»

ደሁዳኮ ሞርኮኮ ማንጊንቲያ

13 «ሃይሽ ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ሻኣሬጉዲ ሙካኔ፤ ዔያቶኮ ያሎ ሳርጌሎ ያይታ ዓልሳጉዲ ሩኡራያከ፤ ዔያቶኮ ፓራሂያ ኮኣኬፓ ባሼ ባራያከ፤ ኦና ባዴዔ! ኦ ኩዳኔ!»

14 ዩሩሳሌም! ዳቁንታ ኔ ኮዔቴ ፑርቱም ቢያ ኔኤኮ ዲናፓ ማሰኪ ባይዜ፤ ሂንዳ ኮሽ ዋይዜ ጎሚ ማሊሂ ኔ ዲናፓ ባይቁዋዎ ዳዓሂ ዎማ ሂላንዳኣናዳይ?

15 ዳኣኔ ዓጮና ዔፕሬኤም ጌምርናፓ ፑርታ ባኣዚ ከኤዛኒ ዲላታ ዲላቲ ዑኡሲ ዋይዚንታኔ፤ 16 ደሁዳ ካታሞ ጌሊ ዓርቃኒ ኮዓ ሞርካ ያልዚ ቡላኒ ከኤዚ ከኤዚ ሃኬ ዓጪፓ ሙኪዳ ዓኣሂ ዳርም ዔርዙዋቴ! ዩሩሳሌም ዳርማኣ ከኤዙዋቴ! 17 ዳራ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዙ ዲፃሂር ጎሽዳ ሌዎ ሃኣኮ ካፓ ዓሲ ጎይሂ ዩሩሳሌም ሞርካ ማንጋንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሂ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ።

18 ደሁዳ! ዩይ ቢያ ኔና ሂሊሂ ኔ ሃንታ ሃንቲያና ኔኤኮ ፑርቶ ማዳ ዛሎናከ፤ ዩይ ቢያ ጮንጮ ማታሂ ኔጊዳ ሙኪሂ ኔ ጎሞ ዛሎና ማዔሂር ኔ ዑያ ጌሊ ዲኖ ኔኤኮ ኪፃሴ።

ዓርሚያስ ዳር ዛሎ ያዩሂ

19 ሃያጉዴ ባኣዚ! ታ ዎዎይታንዳይ! ሃያ ቢያ ማቶ ታ ዎዲ ጊቢ ዳንዳዓንዳይ! ቻዓ ታ ሳዜሌ! ታኣኮ ሳዛ ዎዚ ሩኡሪ ዳዓይ? ዛዬ ዑኡሲና ያልዚ ዑኡሲና ታ ዋይዚ ዋይዚ ዘቲ ጌይ ገባኒ ታ ዳንዳዑዋሴ።

20 ባይዛ ዶርዓ ቃሲንቲ ቃሲንቲ ጊዳ ከዳኔ፤ ሳዔላ ቢያ ባይቁ ዓሲ ናንጉዋ ካይዚ ማዔኔ፤ ኦኡኮ ዓፒሎና ማዦና ማኣራ ዶዲ ባይቁ ጋፔኔ፤ ጎኦቦ ዓፒላኣ ዓኣፒ ጊኢጳማጉዴያና ዳርዲ ባይቁ።

21 ያልዚ ባንዲራ ዠገንታሂ ያልዚ ዛዬ ዑኡሲያ ዋይዚንታሂ ዓይዲ ሂላንዳኣና ታ ዋይዚ ዋይዚ ናንጋንዳይ?

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዲ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ዳራ ታና ዔሩዋያ፡ ዔኤያ ማዔኔ፤ ጳቁሂ ዔራ ባኣዚ ባኣሂር ናይጉዲ ጌሽንታያ ዔያታ ማዔኔ፤ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ዓሲ ዔሩዋ ጎይሂ ጪንጮከ፤ ኮሽ ባኣዚ ማዳኒ ጋዓንቲ ፔቲታዎ ዔያታ ዳንዳዑዋሴ።»

ሙካንዳ ባይሲንቶ ዔርሚያስም ያኦሲ ፔጋሲ ዳቋሂ

23 ሳዎ ታኣኒ ዛጌኔ፤ ጋዓንቲ ሃይማኬ ጌይ ዔርታ ባኣዚ ባኣያ ሃሃ ፔቲታዎ ዔኤቢባኣያ ጉሪ ማዒ ዓኣኔ፤ ጮሪንጮዎ ታኣኒ ዛጌኔ፤ ዲኢካ ፖዒ ጋዓ ባኣዚያ ጴዳዋሴ።

24 ዱኮ ታኣኒ ዛጌኔ፤ ዔያታ ጎጋይቁሂዳከ፤ ጌምርዋ ታ ዛጌኔ፤ ካራ ባይዚ ሴካ ሃንጋ ጌይሂዳከ።

25 ዓሲ ጋዓ ባኣዚ ባኣሂያ ታ ዳንቁኔ፤ ካፓ ዲኢካፓ ቢያ ባራኒ ዴንዲ ባይቁ።

26 ዓኣዔ ሳዓ ዳውሌ ቦኦሊ ማዒ ላኣሚንቲኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳኤፖ ዳጋፓ ዔቁያና ካታማ ቢያ ዶዲ ባይቁ።

27 ሳዔላ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ቦኦሊ ማዓንዳሂ፤ ጋዓንቲ ጋፒሲ ዲ ባይዚንዲዋኣሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዜኔ።

28 ሳዓ ዩዩኤካኔ፤ ጮሪንጮኣ ዳሚና ዓኣቲንታንዳኔ፤ ዩያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔኔ፤

ዔ ጌዔ ባካ ሸራያቱዋሴ፤
 ዔ ዚ ጋፒ ጌሰቲ ቱኬኔ፤
 ጊንሢዎ ዔ ማዓያቱዋሴ።።
 29 ፓራሢና ያላ ዓሰንታ ሂኢዠና ዴካ ዓሰንታኮ
 ካኦኖ ዋይዘ?
 ካታማ ናንጋ ዓሳ ቢያ ጳሽኪ ፑናንዳኔ፤
 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ካይዚ ጳሽካንዳኔ፤
 ዘላ ጊንሢ ጳኤፖ ላሎ ሹጮ ጊዓንዳኔ፤
 ፔቲ ፔቲ ካታማ ዓሰሲ ናንጉዋ ባዔ ቤሲ ማዓንዳኔ፤
 ዔ ኢካ ናንጋንዳ ዓሰሲ ጳዲንዳዋሴ።።
 30 ባይቃኒ ጊኢጌዘ፡ ዩሩሳላሜ! ኔና ባዴዔ!
 ኔኤኒ ዘቄ ማኦሳሢ ማይንቴሢ ዓይጎርዳይ?
 ኔኤኒ ፓልሚንጉ ዓኣፖዋ ቲሽኪ ሚዛጲሴሢሢ
 ዓይጎርዳይ?
 ኔኤና ኮኦማ፡ ኔኤኮ ላጋ ኔና ዔፂ ዋዳኒ ኮዓኔ።
 31 ሹይቹ ዓርቄ ላኣሊ ዔላታ ዑኡሲጉዴያ ታ
 ዋይዘኔ፤
 ሹይ ቤቁባኣ፡ ቤርቲ ናይ ሹዓ ላኣሊ
 ዔላታ ዑኡሲጉዴያ ዔላቲ ታ ዋይዘኔ፤
 ዩይ ዑኡዛ ዔሰራዔኤሌኮ ዑኡዛ ቲቁንቴዎ
 ፔኤኮ ኩጮ ሌካ ዔቁሲ «ባዴዔ ታና! ታ
 ጋፔኔ!
 ሃይሹ ታና ዔይታ ዋዳኒ ሙከኔ!» ጌይ ጌይ
 ዔላታ ዑኡዘኔ።።

5

ጉሙርቁንታ ዓሰሩ ፒዜ ዓሰሩኮ ባይሱዎ
 1 ዔሰራዔኤሌ ዴሬዮቲ!
 «ሂንዳ ዩሩሳላሜ ካታዎኮ ጎይ፡ ጎይ፡ ሃንጉጉ
 ዛጉዋቲ!
 ፒዜ ዋጌ ዋጋንና ጎኡዎ ኮዓ ዓሰሲ ፔቲታ፡ ዔንሢ
 ዴንቃንዳ?
 ሂንዳ ዓሳ ቡካ ጳኦካ ኮዑዋቲ!
 ዔንሢ ዴንቁያ ማዔቲ ታኣኒ ዩሩሳላሜ
 ማኦሩንዳኔ።።
 2 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ!» ጌይ ዔንሢ ጫኣቃኔ፤
 ጋዓንቴ ዔንሢ ጫኣቃሢ ሉኡዙዎናከ።።»
 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዓኣፓ ኔኤኮ ጎኔ ባኣዚ
 ዴንቃያቱዋዓዳ?
 ኔ ዔይቶ ሃርጌና ጳርቄኔ፤ ዔይታ ጋዓንቴ
 ዔኤቢኪ ጌይባኣሴ፤
 ኔ ዔይቶ ጋኣጠኔ፤ ዔይታ ፔ ዳቢንታፓ ዔራኒ
 ኮዒባኣሴ፤
 ዋይዚ ዔፂ ዔኖ ዔይታ ደዲሹኔ፤ ጎማፓ ዔይታ
 ማዓኒ ዳንዳዒባኣሴ።።
 4 ዩካፓ ታኣኒ፡-
 «ዔይቶ ያኣዛሢኮ ዋጎ ዔይታ ዔሪባኣሢር
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ዓይሢ ጎይ፡ ጎይ፡
 ሃይ ዓሳ ማንቆ፡ ማሊያ ጳቂሡዋያ፡
 ቤልፃከ።።
 5 ዓካሪ ታኣኒ ቢቲ ማዒ ዋይሢ ዓሰ ኮይላ ዴንዲ
 ዔይቶና ዋላ ጌሰታንዳኔ፤
 ዔይታ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጎይ፡ ዔይቶ
 ያኣዛሢኮ ዋጎዋኣ ዔራያዋይ»
 ጌይ ማሌኔ።።
 ጋዓንቴ ዔይታኣ ሃንጎ ዓሰ ማዒ ዴዔኔ፤
 ያኡሲዎ ዓይሢንቶዎ ኮይባኣሴ።።
 6 ዴራ ያኡሲኮ ዋጎ ዓይሢንቲ ኩንሃ ሚርጌ ዋዴ
 ዒፂ፡ ዴቢ ጎሜ ማዴኔ፤

ዩይር ዔይቶኮ ሞርካ ካይዚፓ ከሰካ
 ዘቢጉዲ
 ሃሢ ደውሌ ያኣዮጉዲ ዔይቶይዳ ሜቶ
 ሄሊሳንዳኔ፤
 ዩይታ ሞርካ ካታዎ ሙኪ ካቲ
 ዩካፓ ከሰካ ዓሰ ቢያ ማኣኪጉዲ ቡኡጪ
 ቡኡጪ ሹኣላንዳኔ።።
 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ታኣኮ ዴራ ታና ሃሺ ሉኡዚ ማዔ ያኣዘ
 ካኣሽካኔ፤
 ሂዳ፡ ታኣኒ ዔይቶኮ ጎሞ ዓቶዎ ጋዓንዳሢ
 ዓይጎ ዘላዳይ?
 ታኣኒ ታ ዴርዎ ኮይሳ ሙኡዚ ቢያ ዔንጊ ሚሹኔ፤
 ዔይታ ጋዓንቴ ዘኣሰካ ኮኣማያ ማዔኔ፤
 ዔይቶኮ ዋርቆ ማኦሩ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሎ
 ማኦሩ ማዔኔ።።
 8 ማርካ ሙኡዚ ዲቾና ፓርጉዲ ላኣሊ ሱኡከና
 ዔይታ ሚታዳኔ፤
 ፔቲ ፔቲሢ ፔኤኮ ላጎ ላኣሎ ዓርቄ ዓማላኒ
 ኮዓኔ።።
 9 ዩይር ታኣኒ ዔይቶይዳ ሜቶ ዓጋንዳያ ታኣዎ
 ኮይሱዋዓዳ?
 ዩይታ ዩይዘ ዔፃ ዴር ታኣኒ ኮሜ ኮፃኒ
 ዳንዳዒዎዓዳ?
 10 ታ ዴርኮ ዋይና ቲቁ ቲቁ ፑርቲሳንዳ ሞርኬ
 ታኣኒ ዳካንዳኔ፤
 ጋዓንቴ ዋይናኮ ፃጶ ቱጊ ታ ባይዚሳዓከ፤
 ካኣፓ ታኣርቱዋኣሢር
 ቲቁ ዔይታ ከኤራንዳጉዲ ታ ዓይሢንዳኔ።።
 11 ዔሰራዔኤሌና ዩሁዳና ዴራ ጋፒ ታኣዎ ዋይዘ
 ዒፂኔ፤
 ዩይ ጌዔሢ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ።።»
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔሰራዔኤሌ ዴር ሃሹሢ
 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴራ ዔዛይዳ ሉኡዙዎና
 ሂዚ ጌይ ጌሰቲሢ ዓርቄኔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ኦና ፔቲታ፡ ዔኤቢ ዋኣታዓከ፤ ፑርታ ባኣዚያ ኦና
 ሄላዓከ፤ ያልዚንታ ናይዚንታ ሙካዓከ፤ 13 ናንጊና
 ናንጋ ጎዳ ዔኤቢ ከኤዚባኣ፡ ዔዛ ማሊያ ከኤዛ
 ዓሳ ከኤዛ ባካ ቢያ ዢፖራጉዲታሢር ዔይታ
 ከኤዜ ባካ ቢያ ዔይቶ ሄላንዳኔ።።» 14 ቢያ ባኮ
 ዋይሢ ጎዳ፡- «ዔርሚያስ! ዴራ ያዲ ጌዔሢር
 ታኣኮ ቃኣላ ኔ ዳንጎይዳ ታሚ ማዓንዳኔ፤ ዩካፓ
 ዴራ ሃንፂሌ ማዔዎ ዩይ ታማ ዔይቶ ሙዓንዳኔ።።
 ሂዚ ጌይ ታኣዎ ከኤዜኔ።።
 15 ዔሰራዔኤሌ ዴሬዮቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ዔንሢዳ ሜቶ ሄሊሳንዳ ዓሰ ሃከ ዓጪፓ ዔከ
 ዩዓንዳኔ፤ ዩይ ዴራ ዳንጎ ዔይቶሲ ዔንሢ ዔራዋያ፡
 ጌሰታ ጌኤዘዎ ዔንሢ ዔሪ ዔከንዳዋያ፡ ሚናኣ
 ዓሰ ማዔ ደዲ ዴሬከ።። 16 ሂኢዠና ዔንሢ ደካንዳ
 ዓሳ ሚጪንቱዋዎ ዋዋዳ ደዲ ያልዚ ዓሰከ።።
 17 ዔንሢኮ ሃኣኮንታ ሙዖንታ ቢያ ፒፂ ሙይ
 ባይዛንዳኔ፤ ዓቲንቆንታ ዉዲር ናኣቶንታ ዔንሢኮ
 ቢያ ዔይታ ዋዳንዳኔ፤ ማራቶንታ ባኣቶንታ ቢያ
 ዔንሢኮ ዔይታ ሹኪ ሙዓንዳኔ፤ ዋይናንታ ቤሌሶ
 ሚዖንታኮ ዓኣፖ ሙይ ባይዛንዳኔ፤ ዩይ ያሎ ዓሳ
 ዔንሢ ጉሙርቃ፡ ከኤሎ ዲያና ዲርቁንቴ ካታዎ
 ቢያ ዔንሢኮ ሻሂ ደይሳንዳኔ።።
 18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዩይ ቢያ
 ማዓኣና ዩይሢ ከኤሎንሢዳ ታኣኮ ዴር ጋፒሲ ታ
 ባይዛዓከ፤ 19 ዔርሚያስ! ዴራ፡- ናንጊና ናንጋ

ጎዳ ሃያ ቢያ ኑጊዳ ዔኪ ሙከራህ ዓይኅሮዳይጎጎ ጌይዖኦጫ ዋደና ታና ዔያታ ሃሺ ፔ ዓጮይዳ ሚሌ ያኦዞ ካኣሽኬማጉዳያ ዔያታ ፔ ቶኦኪና ዔያቶሮ ማዒባኣ ዓጪ ዳንዲ ያንጎ ዳሪኮ ዓይሌ ማዒዖ ዓቲንዲዋኣህ ዔያቶም ኬኤዜ።»

ናንገና ናንጎ ጎዳ ዳሮም ላቲ ኬኤዜ ባኮ

20 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ያይቆኣቤ ዜርዖም ሃያ ዋይዚሉዋቲ፤ ዪሁዳ ማኣሮማኣ ሂዚ ጌይ ዒላቲ ኬኤዙዋቲ፤ 21 ዒንህህ ዓኣፒ ዓኣንቴ ዳንቁዋ ዓሳ፡ ዋይዚ ዓኣንቴ ዋይዙዋ ዓሳ፤ ዒንህህ ዔኤያ፡ ሃሃ ዋይዚ ዒና ዔኩዋ ዳራ! ሃያ ዋይዙዋቲ። 22 ታኣኒ ናንገና ናንጎ ጎዳኬ፤ ሂዳዖ ታና ዒንህህ ዋይታዛ ቦንቹዋይ? ታ ቤርታ ዒንህህ ዋይታዛ ዒጊጪ ጎጋይቁዋይ? ማኣሻሎይዳና ዋኣፃ ስፒ ዳንዲዋጉዲ ናንገና ዳኤፖ ባዘኮ ዓጫ ዳኔ ማሂ ኮሺህ ታናኬ፤ ዬይ ዳኤፖ ባዘ ዋዚ ዓጊጻቲያ፡ ባዘ ጉዳህንታ ዠባርንታ ዋኣፃ ዳቹቲያ፡ ጉኤማቲያ ዬያ ዘጲ ማዒ ዓኣ ማኣሻሎ ዳኖይዳና ስፒ ዳንዲ ዳንዲዐብሴ። 23 ዒንህህ ጋዓንቴ ዋይዚ ዒፃያ ፑርታ ዳሬ ማዔህሮ ታና ዒንህህ ሃሺ ቤቲኔ። 24 ሌዖ ዒሮንታ ሲሎ ዒሮንታ ዋደና ዒንህህም ዒንጎህ፡ ሌዖ ጎሽኮ ዋደዋ ሌዓ ሌዓ ዔኪ ሙከራህ ታናኬ፤ ዒንህህ ጋዓንቴ ታና ቦንቹ ዒፃኔ። 25 ዒንህህኮ ዳቢንታ ዓንጆ ዒንህህኮ ባይዜኔ፤ ዒንህህኮ ጎም ዲቡማ ኮሺ ባኣዚ ዳንቁዋጉዲ ዒንህህ ላኣኔ።።

26 «ታ ዳሮ ባኣካ ናንጎ ፑርታ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዬና ዓሳ ፒሮና ካፒ ዓርቃ ዓሲጉዲኬ፤ ዬናሮ ዔያታ ዓሲ ዓይህኒ ፒራህ ሱዞ ገኣጊሺ ካታኔ። 27 ኬም ዓሲ ካፒ ዓርቃዖ ጌሃ ቤሲዳ ቡኩሲ ጌሃህጉዲ ዔያታ ፔኤኮ ማኣሮ ዓሲዳፓ ቡሪ ዔኮ ባኣዚና ኩንህኔ፤ ዔያታ ደዲ፡ ሃሃ ዖርጎቹ ማዔህህ ዬናሮኬ። 28 ዔያታ ጋርካ ቃዚ ሙኤዘና ቡዋጉዲ ማሌኔ፤ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳኮ ሃይማኬ ጌይንታ ባኣዚ ባኣያኬ፤ ዜኤሮ ናኣቶ ዘሎ ዔያታ ዔቁ ጌሰቱዋሴ፤ ማንቆ ዓሰም ፒዜ ዋጌ ዔያታ ዋጉዋሴ።።

29 «ዬናሮ ታኣኒ፡ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዬያ ባኮ ቢያህሮ ዔያቶይዳ ማቶ ዓጋንዳያ ታኣም ኮይሱዋዓዳ? ዬያጉዳ ዳሮ ኮሚ ኮፃፃ ታኣም ፒዜቱዋዓዳ? 30 ዑሰካ ጌላያና ዲቃህያ ማዔ ዓኣዚ ሃኖ ሳይይዳ ማዲንቴኔ። 31 ጾኦሲ ማሊህ ኑ ኬኤዛያኬ» ጋዓ ዓሳ ሉኡዙምና ኬኤዛኔ፤ ቁኤሳ ዬይ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዘራ ዘሮና ዋይህኔ፤ ዳራ ዬያ ባኮ ቢያ ዒዲ ማኩዋሴ፤ ዓካሪ ዬያ ቢያ ባኮኮ ጋፒንፃ ሙከራና ዒንህህ ዓንኮ ጌላንዳይ?»

6

ዬሩሳላሜ ካታሞኮ ሞርኮና ማንጊንቲዖ

1 ዔዛታ ቢኣኒያሜ ዳራ! ሸምፖ ዒንህህኮ ዓውሳኒ ጳሽኪ ቶሉዋቲ! ዬሩሳላሜፓ ኬሰኩዋቲ! ቲቆዓይዳ ዘዬ ዋርቁዋቲ፤ ቤትሃካሬሜይዳ ማላታ ማዓንዳጉዲ ታሚ ዔኤሁዋቲ! ዋዲ ኩርሳ ዶርዖና ባይሲንታና ዓጮኮ ኬዶ ዘላፓ ሙከራኬ። 2 ሚዛጲ፤ ሃሃ ጋዲይሲንታያ ማዔ ፃዮኔ ካታሜላ ባይቃንዳኔ። 3 ቆልሞ ናኣታ ፔ ቆልሞና ዋላ ዒኣካ ዳዓንዳኔ፤ ፔኤኮ ዓፒሎና ማኩ ማኣሮ ካታሜሎኮ

ኮይሎይዳ ቢያ ደቃንዳኔ፤ ፔቲ ፔቲህ ፔ ሸና ጌዔ ቤዛ ቆልሞ ሂንቃንዳኔ። 4 ዒዘኮ ሞርካ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡- «ዬሩሳላሜ ኑ ዖላኒ ገኣጎም! ዔቁዋቲ! ዓባ ሳዛ ጫርጋኣና ኑ ዖሎ ቡሎም! ጋዓንቴ ኑ ሃህ ናጌኔ፤ ማይ ሳዓ ዓማኒ ዑኩኔ፤ ዓባ ጌላኒ ዑኩህሮ ሺባ ዖዶቁ ዖዶቁ ዳንዳኔ። 5 ያዲ ማዔቲያ ገኣጉዋቲ፤ ዲሞና ኑ ዖሊ ካታሜሎ ሻሂ ደይሶም።»

6 ቢያ ባኮ ማኬ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሚዖ ቲቁዋቲ፤ ዬሩሳላሜ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲዖይዳና ጊዒ ጌላኒ ዬያ ሚዖና ሳና ኮሹዋቲ፤ ዒዘይዳ ጌኔ ማዶ ሚርጌና ማዲንታህሮ ፑርታ ማታ ዒዘይዳ ዓጊንታንዳያ ኮይሳኔ፤ 7 ዋኣህ ዔቲ ማኣህ ዓልቁሲ ኬሳህጉዲ ዬሩሳላሜ ካታሚ ፑርታ ባኣዚኮ ቢያ ዓልቃ ቤሲ ማዔኔ፤ ዒዘይዳ ታ ዋይዛህ ጌኔ ማዶና ቡሪህና ባኣዚ ሌሊኬ፤ ቢያ ዋዳ ዒዘይዳ ዴዳማ ሃርጌና ኪፃዲህናኬ። 8 ዒንህህ ዬሩሳላሜ ዳራ! ሃይ ቢያ ሜታ ዒንህህም ሩንህህና ዔሩዋቲ» ጋዓያ ማዖም፤ ሃንጎ ታኣኒ ዒንህህ ታ ዓኣፓፓ ሸኣሻንዳኔ፤ ካታሞ ዒንህህኮ ታኣኒ ዳውሌ ቦኦሊ ማሂ፡ ዒኣካ ናንጎ ዓሲ ባኣያ ማሃንዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌኮ ዋይዘ ዒዖ

9 ቢያ ባኮ ማኬ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌይዳ ፒኣጫዲ ዓቲ ዓሶ ዋይኖ ሶያፓ ዓኣፖ ማንፃማጉዲ ማንፁዋቲ፤ ማንፃ ጎይህ ዳዳዓ ዓሲጉዲ ኩጮ ዒንህህኮ ዒኣካ ካኣፖ ባንህህ ሌይሱዋቲ።»

10 ታኣኒ ዒማና፡- «ታ ዔያቶም ኬኤዜቲያ ላቲ ላቲ ኬኤዜቲያ ዖ ዋይዛንዳይ? ዔያታ ፑርታ ደዲ ዓሲታህሮ ኔኤኮ ቃኣሎ ዔያታ ዋይዚ ኮዒንዳዋሴ፤ ኔ ቃኣሎ ታ ዔያቶም ኬኤዛኣና ዔያታ ሚኢጪ ዓማላንዳኔ፤ ታኣኒ ኬኤዛ ባካ ዔያቶ ዋዛሳዓኬ። 11 ናንገና ናንጎ ጎዳህዮ! ኔ ዔያቶይዳ ዳጋዴ ዳጋ ታናኣ ዳጋሲ ሳዛ ታኣኮ ዔኤታኔ፤ ፔቲታዖ ዬያ ታ ገባኒ ዳንዲዐብሴ» ጌዔኔ።

ናንገና ናንጎ ጎዳ ታኣም፡- «ጎይዖይዳ ዓኣ ናኣቶንታ ቡኪንቲ ዓኣ ዳይዘንህንታ ዑፃ ታኣኮ ዳጎ ጮኣሽኬ፤ ዓኒ ማዔቲያ ማቻ፡ ጋርቾ ማዔቲያ ባሽጎቲ ጋርቻኣ ታ ዓጋ ሜታህፓ ቶሊ ዓታዓኬ» ጌይ ኬኤዜኔ። 12 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ሃኖ ዓጮኦ ዳሮይዳ ማቶ ዓጋ ዋደና ዔያቶኮ ማኣራ፡ ጎዡንታ ላኣሎንታ ዓቲዋዖ ሜሌ ዓሲም ዒንጊንታንዳኔ። 13 ዳኤፖ ዓሶ ማዔቲያ ዳካኬ ጌይንታ ዓሳ ፔቲ ፔቲህ ዋጌባኣ ጎይህና ፔኤም ማዓንዳ ባኣዚ ቡኩሳኔ፤ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ዓቲውዖ ዳሮ ጌሻኔ፤ 14 ታኣኮ ዳራ ሜቁህ ዔያታ ዘጌዖ ኮኣሊያ ሃሺ፡ ኮሺባኣ ቤሰካ ከሺኬ፤ ኮሺኬ» ጋዓኔ። 15 ዬያ ቢያ ሻኣካ ባኮ ማዳዖ ዔያታ ቦርሲንቴኖ? ቦርሲንቴዖ ዓታዛ ዓኣፖ ካርታኣ ዳካሮ ዔያታ ሸርሸባኣሴ፤ ዬናሮ ሃንጎ ዓሳ ሎኦሚህጉዲ ዔያታኣ ሎኦማንዳኔ፤ ታ ዔያቶይዳ ፑርቶ ባኮ ዋደና ዬማ ዔያቶኮ ዳውሲንቶ ኬሎ ማዓንዳኔ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፡ ናንገና ናንጎ ጎዳኬ።»

5:21 5:21 ዓ.ሲ. 6:9-10፤ ሂዚ. 12:2፤ ማር. 8:18። 5:22 5:22 ዓ.ዮ. 38:8-11። 6:14 6:14 ሂዚ. 13:10። 6:15 6:15 ዓ.ር. 8:10-12።

ዔሰራዔኤሌ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎይፃፓ ሃሺ ኬሰኬህ

16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴሮም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ጎይፃፓ ሞላ ካእማ ካራ ካራ ዔቁ ዛጉዋቲ፤ ሚናኣ ጎይፃፓ ማዔዞና ኮሺ ማዔ ጎይፃፓ ሞሮታቲያ ጎይፃፓ ዔራዋቲ፤ ዔንህ ዴንቁ ሞሮና ዔኢና ዓኣዲዋቲ፤ ኮሺ ናንገ ዔንህ ናንጋንዳኔ።»

ዴራ ጋዓንቲ «ዴሮ ጎይፃፓ ኮ ዓኣዲዓኬ!» ጌዔኔ። 17 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ላቲ ኬኤዛኒ ዋርቆ ዛዬ ዋርቆንዳ፣ ካፓ ዓሲ ዔኢካ ዔቁሴኔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ «ኮ ዋይዛዓኬ» ጌዔኔ።

18 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዔንህ ሃይ ዴራ ዋይዙዋቲ! ታ ዴሮይዳ ማዲንታንዳ ባኮ ኮሺ ዛገ ዔና ዔኩዋቲ። 19 ሳዔሌ! ዋይዜ! ዔያታ ታኣኒ ዔያቶ ዔርዘ ዴምቦ ዔፃ ማኬህረ፤ ሃህ ገንህ ታ ምጎም ዔያታ ዓይህንቲባኣህረ ዔያቶኮ ፑርቶ ማሊያ ቢያር ጌይ ማቶ ዔያቶይዳ ዓጋኒ ፑርታ ባኣዚ ታ ዔኪ ዩዓንዳኔ። 20 ሳኣባ ጌይንታ ዓጫፓ ታኣም ዔያታ ዔኪ ሙካ ዑንጃ፤ ሃህ ገንህ ሃኬ ዓጫይዳፓ ዔያታ ታኣም ዔኪ ሙካ ሳውቃ ዴኤሻ ታኣም ዓይጎ ሞኣታንዳያይ? ዔያታ ዔንጋ ባኮ ታ ዔካዓኬ፤ ሚቶ ዔንጋ ባካኣ ታና ሞዛሳቲዋሴ። 21 ዩያር ሃያ ዴሮ ዴቁሲ ታኣኒ ሎንህንዳኔ፤ ዓደንታ ናኣቶንታ፣ ሞሊኮ ላጎ ማዓ ዓሶንታ ዓሺሮ ማዓ ዓሶንታ ፔቲይዳ ሞላ ሃይቃንዳኔ።»

ዓጮኮ ኬዶ ዛላፓ ሙካኒ ገኢጋ ያልዚ

22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ኬዶ ዛሎና ዓኣ ዓጫፓ ያሊ ዓርቃንዳ ዓሲ ሙካንዳኔ፤ ሃኬይዳ ዋልቁና ዓኣ ዴራ ያልዚም ገኢገንቲ፤ 23 ዔያታ ፔኤኮ ሂኢኮ ኮጫ ዔኪ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዓሲ ሚጫንቲዋፃ ሞዋዲያኬ፤ ዔያታ ቶጋ ፓራሂኮ ካኣና ዠባራ ዴቻ ባዞ ሞኣጎቲዲኬ። ሃይሾ ዔያታ ዩሩሳላሚ ያላኒ ገኢገንቲ።»

24 ዩሩሳላሚ ዴራ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዩያ ሃይሶ ኮ ዋይዜህረ ጎጳ ኮኤኮ ሞኣጎኔ፤ ሾይቶ ዓርቁ ላኣሊቲዲ ካራ ኮም ባይቁኔ፤ 25 ጎዢ ዴንዲፖቲ፤ ጎይፃፓ ዩኣ ሃንቲፖቲ፤ ቢያ ካርና ሂርገሻ ባኣዚ ዓኣህረ ሞርኮ ዓራፓፓ ዔንህረ ካፑዋቲ።»

26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴሮም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔንህ ባይዛኒ ሙኬ ሞርካ ዔራዋንቲ ዔንህዳ ያልዚ ቡላኒ ጋዓህረ ሲዬ ፓቲሌ ማይንቲ ዲቢንህዳ ኮላዲዋቲ፤ ናም ፔቲ ማይታፓ ሃይቁ ዓሲቲዲ ማቁ ዩኤኮዋቲ፤ 27 ዔርሚያሴ! ዓንገኮ ጎኔ ዓንገ ማዒፃ ዴማ ዴማ ጎይህና ዛገንቲ ዔርታሂጉዲ ታኣኮ ዴሮ ዩያይዲ ዛገ ዔያታ ሞዚዲታቲያ ዔራ፤ 28 ዔያታ ቢያህ ሞኣና ዓንገና ማሌ ዓንጎናጉዲ ዴዲኬ፤ ዔያታ ታኣም ዋይዚያ ዋይዙዋኣያ፣ ፑርታ፣ ጌኔ ማዶ ማዶ ዓሲ ማዔኔ፤ ቢያህ ደንኮ ሱኤኬና ዓኣያኬ። 29 ዓንገ ሸኤሻኒ ገልፓ ዋልቁና ገልፒንታ፤ ፑርቶ ዓሳ ሸኤሻ ባይቁባኣህረ ዩይ ዓንጎ ሸኤሻህ ጉሪ ላባ፤ 30 ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ኬኤራህረ ጌኤሽ ማዓባኣህረ ኬኤሪንቲ ቢራ ዓንገ፤ ዔያታ ጌይንታንዳኔ።»

7

ዔርሚያስ ጌኤኮ ማኣራ ኬኤዜ ባኮ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔርሚያሴም፡- 2 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣረ ካራ ዔቁ፣ ሂዚ ጌይ ዴሮም ዔላቲ ኬኤዜ» ጌዔኔ።

«ያኦሲ ካኣሽካኒ ሃንህ ካርንህና ጌላ ዩሁዳ ዴራ ቢያህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛ ባኮ ዋይዙዋቲ። 3 ዔሰራዔኤሌ ያኣዛህ ማዔ ቢያ ባኮ ማዢ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔንህ ናንጋ ናንጎና ማዶ ማዶና ገኢገሹዋቲ፤ ዔንህ ዩያይዳቲ ሃይካ ታ ዔንህ ናንገሻንዳኔ። 4 ሃይ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኮ ማኣረኬ! ሃይ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኮ ማኣረኬ! ሃይ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኮ ማኣረኬ፤ ዩያር ኮኤኒ ኮሺ ናንገ ናንጋኔ!» ጌይ ጌይ ጉሪ ዔንህ ጌሰታ ጌኤዞና ጉሙርቁንቲ ዴይፖቲ።

5 «ዔንህ ናንጋ ናንጎንታ ማዶ ማዶንታ ላኣሚ ገኢገሹዋቲ፤ ሞላ ሴካና ሃንጋና ኮሺ ማዒ ናሹሞና ሞላ ቲኤቲ ናንጉዋቲ፤ 6 ማሊ ዓጫፓ ሙኬ ዓሶንታ ዜኤር ናኣቶንታ ዜኤርይንዳንህንታኮ ካራ ባይዚ ቡሪ ዔያቶ ሙይ ሸሪፖቲ፤ ሃያ ዓጫይዳ ናንጋ ፒዜ ዓሶ ጌኔ ጎይህና ሞዲፖቲ፤ ዔንህ ባይቁዋጉዲ ሉኤዚ ማዔ ያኣዞ ዘገ ካኣሽኪፖቲ። 7 ዩያይዲ ናንጎ ዔንህሲ ዔንህ ላኣሚ ገኢገሹቲ ዔንህኮ ቤርታኣ ዓደንህም ናንገና ዔያቶ ዴኔ ማሂ ታ ዔንጌ ሳይይዳ ታኣኒ ዔንህ ናንገሻንዳኔ።

8 «ዛጉዋቲ! ዔንህ ጉሪ ጌጌሾ ጌኤሲ፡ ሎንህ ኬኤዚንቲባኣ ባኣዚ ጉሙርቁኔ። 9 ዔንህ ወወኡቃኔ፣ ዓሲያ ሞዶኔ፣ ዓኒ ሃህ ማቶ ማዒ ባኣያና ላሃኔ፣ ሉኤዙሞና ዔንህ ጫኣቃኔ፣ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኣዞም ዔንጎ ባኣዚ ዔንህ ዔንጋኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ዔንህ ዔራዋ ያኦሲ ዔንህ ካኣሽካኔ። 10 ታ ዔፃ ባኮ ዩያ ጉቤ ማዶፓ ታ ሱንፃ ካኣሽኪንታ ጌኤኮ ማኣሪ ሙኪ ታ ቤርታ ዔንህ ዔቁጋፓ፡- «ኮ ባይሲንታፓ ቶሌኔ!» ጋዓኔ። 11 ታኣኮ ሱንፃ ካኣሽኪንታ ጌኤኮ ማኣራ ወሲ ዓኣሽንታ ቤሲ ዔንህ ኮይላ ማሊያ? ዔንህ ማዶ ባኮ ቢያ ሃይሾ ታኣኒ ታ ቶኣኪና ዛጌኔ፤ 12 ታኣኒ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ቤርታዲ ታኣኒ ዶኤሪ ቤዜሎ፣ ሴኤሎ ዴንዳዋቲ፤ ታ ዴሮ፣ ዔሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሞር ጌይ ታኣኒ ዔኢካ ማዶ ባኮ ዛጉዋቲ። 13 ዔንህ ሃያ ዳቢንቶ ቢያ ማዶፓ ላሚ ላሚ ታ ዔንህም ኬኤዜም ዋይዛዓ ዔንህ ጌዔኔ፤ ታ ዔንህ ዔኤላዛኣ ዔንህ ዩሂባኣሴ። 14 ዩያር ሴኤሎይዳ ታ ማዶ ባኮ ሃያ ዔንህ ጉሙርቁ፣ ታኣኮ ጌኤኮ ማኣረይዳ ታ ማዶንዳኔ፤ ሴኤሎይዳ ታ ማዶ ገንህ ላሚ ዔንህኮ ቤርታኣ ዓደንህንታ ዔንህንታም ታኣኒ ዔንጌ ቤዛ ማዶንዳኔ። 15 ዔንህኮ ጌርሲንህ ማዔ ዩፕሬኤማ ዴሮ ቢያ ታኣኒ ዴውሲ ባይዜህጉዲ ዔንህያ ታኣኒ ታ ቤርታፓ ዴውሲ ባይዛንዳኔ፤ ዩያ ጌዔህ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።»

ዴርኮ ዋይዘ ዔፃ

16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔርሚያሴ! ሃያ ዴሮም ሸኤቁፖ፤ ሃያ ዓሶም ሸኤቃኔ ጌይ

6:16 6:16 ማጉ. 11:29። 7:11 7:11 ማጉ. 21:13፤ ማር. 11:17፤ ሉቃ. 19:46። 7:14 7:14 ዔ.ያ. 18:1፤ ዓይኑ. 78:60፤ ዔ.ር. 26:6።

ሺራይ፤ 11 ታኦት ደራ ማቆሚያ ዓይነት ዛገረ ኮከሊያ ሃሽ፤ ኮሺባኣ ቤሰካ <ኮሺኬ፤ ኮሺኬ> ጋዓይ።
 12 ታ ደራገጥ፤ ዩያ ዲንሢ ቢያ ማዳያ ዳካርታዎ ቦርሲንቴኖ? ዲንሢ ቦርሲንታ ዓታዛ ዓኣፖ ካርታዎ ሺርሺባኣሴ፤ ዩያሮ ማሌ ዓሳ ሎኦሚሢጉዲ ዲንሢያ ሎኦማንዳይ፤ ታ ዲንሢዳ ማቶ ዓጋኣና ዩማ ዲንሢኮ ጋፖ ማዓንዳይ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

13 «ጎሺ ጎሽካ ዓሲ ፔኤኮ ሃኦኮ ቡኩሳሢጉዲ ታኦት ደራ ታ ቡኩሳኒ ኮዔይ፤ ዓይነት ጋዓንቴ ሶዮይዳ ካፃ ባኣዚባኣ ዎይነጉዲ፤ ዓኣፒያ ዓኣፒባኣ ቤሌሴ ሚጾጉዲ፤ ጊንሣ ሃሣ ዎላዣ ዲኢኒ ቲልቤ ሚሢ ታኦት ማዔይ፤ ዩያሮ ታኣኒ ዔያቶም ዲንጌ ሳዔሎ ፃንጎ ዓሲ ዔካንዳይ።»

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ደራ ሂዚ ጋዓይ፡- «ዚቲ ጌይ ኑ ደዓሢ ዓይጎርዳይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ጾኦዛሢ ኑና ዳንጋ ዓይሢይ፤ ዲዛም ኑ ፑርቲ ዳቤሢሮ ፑርቲ ደርዎ ማዣ ዎኣሢ ኑና ዲ ዑሴይ። ሃኒ ዩዑዎቲ! ከኤሎና ዲርቁንቴ ካታዎ ኑ ጸሸኪ ዳንዲ ዲኢካ ሃይቆም፤ 15 ኮሹዎ ኑ ዳንቃንዳይ ጌይ ጉሙርቁ ካፔይ፤ ጋዓንቴ ኮሺ ባኣዚ ዳዲባኣሴ፤ ደርዓሢፓ ፖዓንዳይ ጌይ ጉሙርቁ ኑ ካፔይ፤ ጋዓንቴ ሂርጊሻ ባኣዚ ዳቤይ።
 16 ኦኡኮ ሞርካ ዳኣይ ካታዎ ሙኪ ሄሌይ፤ ፓራሢ ዔያቶኮ ሲኢዳ ዎርቃሢ ዎይዚንታይ፤ ዲጩ ፓራሢ ዔያቶኮ ኩኡኪ ጾኦላዛ ሳዓ ዓጊፃይ፤ ኦኡኮ ሞርካ ሙኪሢ ኑና ፔቲታዎ ዓይሱዎ፤ ኦኡኮ ዳርንታ ካታዎንታ፤ ዲኢካ ዓኣ ባከዎ ቢያ ባይዚ ኩርሳኒኬ።»

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፡- «ዲንሢና ዔራዎቲ! ሃይሹ፤ ማርሻ ማርሻ ዓሳ ማርሻ ቃዛኒ ዳንዳዑዎ ፑርታ ደማ ደማ ሾኦሽንታ ጎፖንታ ታኣኒ ዲንሢ ባኣኮ ዳካንዳይ፤ ዩይ ሾኦዣ ዲንሢ ዳዓንዳይ።»

ዓርሚያስ ደር ዛሎ ጾዳ ጌሰቴ ጌኤዘ

18 ታና ደዳሻንዳ ባኣዚ ዳዳኑዎ ዳኤሢ ጾዳሢ ታና ሄሌይ፤

ዲና ታኣኮ ኮሺ ጾይ።

19 ሂንዳ ዎይዙዎቲ! «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላሚ

ፃዮንይዳ ዳዳዓዳ?

ፃዮን ካኣታሢ ላሚ ዲኢካ ሙኪ ናንጋዓዳ?»

ጌይ ጌይ

ታኣኮ ደራ ሳዔሎይዳ ቢያ ዲላታንቴ ታ ዎይዛይ።

ዔያቶኮ ካኣታሢ ማዔ ጎዳሢ፡-

«ዲንሢ ካኣሽካ ባኮ ካኣሽኪያና፤ ሃሣ

ዲንሢኮ ማሌ ጾኦዛም ዚጊያና

ታና ዲንሢ ዳጋሳሢ ዎይታዛዳይ?»

ጋዓንዳይ፤

20 ዳራ፡- «ሃኣካ ካፃ ለዓ ጋፔይ፤ ጾጎኣ ኩዳይ፤

ኦኡኒ ጋዓንቴ ዳቁባኣሴ!» ጌይ ጌይ

ዲላታንዳይ።

21 ታኣኮ ደራ ማቆሚያ ታ ዲናኣ ማቆይ፤

ታጊዳ ዲጊቶም ጌሌም ታ ዩኤካይ።

22 ጌሌዓዳይዳ ቲሺ ማዓ ዳኤሻ ባኣዓዳ?

ዲኢካ ዳኤሻ ዔራ ዓሲ ዳዳዎዓዳ?

ሂዳዎ ደራ ታኣኮ ፓፀዎሢ ዎይቲዳይ?

9

1 ዎደና ታ ደር ዛሎ ሮኦርንታ ዎንቶንታ ታ ዩኤኮም

ታኣኮ ቶኦካ ዎኣሢ ዔቲ ማዔቲ

ዓኣፓኣ ታኣኮ ዓቢሢ ዓልቃያ ማዔቲ

ታ ዓይጎ ጋዓንዳይ!

2 ታኣኮ ደራ ዓኒ ሃሣ ማቶ ማዒባኣያና ላሃያ፤ ሃሣ

ጌሻያ ማዔሢሮ

ዔያቶ ባኣካፓ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ታ

ደማዲ ዳንዲ ናንጋንዳ

ጎይሢ ዓሲ ዎርቃ ማኣሪ ታ ዳንቁቲ ዎዚ ታና

ዎዛሳንዳይ!

3 ዔያታ ፔ ዳንጎና ሎኡዙዎ ባኣዚ ጌሰታኒ

ጌኢያኮይ፤

ዩያሮ ሳዔሎይዳ ጎኡዎ ቤዘ ሎኡዙዎ

ካኣታዳይ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፡-

«ታኣኮ ደራ ፔቲ ጎሚ ማዳዎ ጊዳና ማሌይዳ

ፒንቃይ፤

ታኣኒ ጾኦሲ ማዔሢ ዔሪ ዔያታ ታና

ቦንቶባኣሴ።»

4 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔ ላጎኮ ጌና ዔሪ ፔና ካፖንጎ፤

ፔኤኮ ጌርሲ ማዔቲያ ዲ ጉሙርቃኒ

ኮይሱዎሴ፤

ጌርሲ ጌይንታሢ ቢያ ጌሻያ ማዔይ፤

ዲጊና ጎዳናሢ ቢያ ፔ ላጋሢኮ ሱንጾ ባይዛይ።

5 ቢያሢ ፔኤኮ ላጎ ዔኤያሲ ጌሻይ፤

ጎይ ጌሰታ ዓሲያ ባኣሴ፤

ዳንጎ ዔያታ ሎኡዙዎ ጌሰቲሲ ዔርዚይ፤

ጎሚ ማዲ ማዲ ዑያ ዔያታ ፔኤኮ ላቢሳይ።

6 ጌይይዳ ጌይ፤ ጌሻሢ ዳይ ጌሻሢ ዔያታ ቃሲ ቃሲ

ዓኣዳይ፤

«ታኣኒ ዔያቶኮ ጾኦሲ ማዔሢ ዔሪ

ዔኮ ዔያታ ዲፃይ» ጋዓይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ።

7 ዩያይዳፓ ዔቁያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ

ባኮ ማገፍ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓይ፡-

«ደር ታኣኮ ታ ጌኤሻኒ ዓንጊጉዲ

ሼኤሻንዳይ፤

ደራ ታኣኮ ፑርታ ባኣዚ ማዔሢሮ

ዩማይዳፓ ማሌ ታ ዔያቶ ዎዎዳንዳይ?

8 ዳንጎ ዔያቶኮ ቢያ ዎይ ጌይ ባኣዚ ጌሰታሢሮ

ፑርታ ሂኢሺጉዲኬ፤

ፔቲ ፔቲሢ ፔኤኮ ላጎና ዎላ ናሹዎ ዑኡሲና

ጌሰታይ፤

ጋዓንቴ ዳሚና ዎላም ፒር ፒራይ።

9 ሂዳዎ ዩያ ቢያ ባኮር ዔያቶይዳ ታ ማቶ ዓጋኒና

ዩያጉዳ ዓሶ ኮሚ ኮፃኒ ታና ኮይሱዎዓዳ?

ዩያ ጌዔሢ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

10 ታኣኒ ሂዚ ጌዔይ፡-

«ቢያሢ ባዔ ማዔሢሮ፤ ሃሣ ዲኢካ ሴካ

ሃንጋ ሃንጋ ዓሲያ ባኣሢሮ

ዳኮ ዛላ ታና ማሊሻይ፤ ቦኡሎ ዛሎዎ ታ

ዩኤካይ፤

ቆልዎኮ ዑኡሲያ ዲኢካ ዎይዚንቱዎሴ፤

ጫሪንጫ ባራና ካፖንታ ካዮ ቦፖንታ ቢያ
ዒኢካፓ ቤተ ዳንዲ ባይቄኔ።»

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ዩሩሳሌም ካታዎይዳ ዓኣ ማኣር ቢያ
ታኣኒ ደዔያ ሌሊ ማሃንዳኔ፤
ዉኡካ ኮኣሚ ሺራ ቤሲ ታ ማሃንዳኔ፤
ዪሁዳ ካታዎ ሃሃ ታኣኒ ያኣኒያ ናንጉዎያ ጉሪ
ቤሲ ማሃንዳኔ።»

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ታኣኒ፡- «ሳዔላ
ያኣኒያ ዒኢካ ሃንታኒ ዳንዳዕብ ዳውሌ ቦኣሊ፤
ሃሃ ዓይ ካይዚ ማዔሚ ዓይጎርዳይ? ዩያ ማሊ
ጳቂሚ ዓራኒ ዳንዳዓ ዓር ያናዳይ? ሜሌ ዓሶም
ፔጋሲ ከኤዚ ዓርዛንዳጉዲ ኔኔኒ ያኣም ፔጋሲ
ዳዎይ?» ጌዔኔ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
«ዩይ ቢያ ማዓኒ ዳንዳዔሚ ታኣኮ ዳራ ታ
ዔያቶም ዓንጌ ዎጎ ሃሺሚርኩ፤ ዔያታ ታኣም
ዓይሚንተባኣሴ፤ ታ ዔያቶም ከኤዜ ባኮም ቢያ
ዔያታ ማዲ ኩንሚባኣሴ። 14 ዩያይዳንደሚ
ሃሺ ዋይዚ ዒፃ ፑርታ ዓሲ ማዔኔ፤ ዔያቶኮ
ዓደንሚ ዔያቶ ዓርዜ ጎይያና ባዓኣሌ ማሊሲ
ኮሾና ባኮ ዔያታ ዚጊ ካኣሽኩኔ። 15 ዩያር
ታኣኒ፡ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሚ ማዔ ቢያ ባኮ
ማኹ ጎዳ ማዳንዳ ባኮ ታ ዒንሚም ከኤዘም፤
ሃይ ዳራ ሙዓንዳ ሙዖ ጫንቶ፤ ሃሃ ዑሽካንዳ
ዋኣዎ ፑርቲ ደርዖ ማክ ዋኣሚ ታ ማሃንዳኔ።
16 ዔያቶንታ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሚንታ
ዔራዎ፤ ሜሌ ዳሪ ባኣካ ታ ዔያቶ ዜርቃንዳኔ፤
ዔያቶ ጩንቻ ዓራፖና ዎዳንዳ ሞርኩ ታኣኒ ዳኪ
ዎዲ ዔያቶ ባይዛንዳኔ።»

ዩሩሳሌም ዳራ ማኣደ ዳንቃኒ ዒላታ ዒላቶ
17 ቢያ ባኮ ማኹ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ሂንዳ ዓካሪ ኮሺ ማሉዎቲ፤
ቃዮ ቃያንዳ ላኣሊ ፔቲይዳ ቡኩሱዎቲ፤
ዓይዳዲ ቃያ ላኣሊያ ዔኤሉዎቲ።»

18 ዳራ ሂዚ ጌዔኔ፡-
«ዓኣፓ ኦኡኮ ዓቢሚና ኩማንዳጉዲ
ጋጋጮ ዑያና ሊካ ከዳንዳጉዲ
ቃዩ ኦና ዩውሳ ላኣላ ዑኩና ቃያንዳጉዲ
ከኤዘዎቲ።»

19 ዲዮኔይዳ፡- «ባዳዔ፡ ኦ ኩዳኔ!
ጋፒ ኦ ቦርሲንቲኔ!
ከኤፃ ኦኡኮ ሻሂንቲሚር ዓጮ ኦ ሃሺ
ዳንዲናኣኮኔ»
ጌይ ጌይ ዩኤኪንታ ዒላቶ ዑኡዘ ዎይዘዎቲ።

20 ታኣኒያ ሂዚ ጌዔኔ፡-
«ዒንሚ ሃይ ላኣላ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓሚ
ዎይዘዎቲ፤
ጌይንታ ባኮ ዓርቂ ዔካኒ ጊኣጌያ ማዑዎቲ፤
ዔያታ ዎማይዳ ቃዩ ዩኤካንዳያ ኮይሳቲያ
ዒንሚኮ ዉዲር ናኣቶም ከኤዘዎቲ፤
ቃያሚ ቃዮ ጎይያ ዒንሚ ባጎንሚም ከኤዚ
ዔርዘዎቲ።»

21 ሃይቢ ኦ ከኤዎኮ ፑልቶ ካርና ካርና ጌሌኔ፤

ኦኡኮ ካኣቶ ማኣር ማኣርዎ ጌሌኔ፤
ናኣቶ ጎይያይዳ፡ ዳጌ ዓሶዎ ዓሳ ቡካ
ጳኣኮይዳ ማኣሳንሚ ጋፔኔ።

22 ዓሲኮ ሌሲ ፔጌይዳ ላላኣሊንታ ቡኡራጉዲ
ቢያ ቤሰካ ከኤሪንቲኔ፤
ሃኣኮ ጮኣራ ዓሳ ጮኣራዎ ከይሲ ሃሺም
ሜሌ ዓሲ ዳንቂ ዚንጉዎ ሃኣኮ ዩይ ማዔኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ከኤዘም ጌዔሚ
ዩያኩ።»

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ዔራሚ ፔዔራቶና
ዳዲሚ ፔ ዎልቆና
ዎርጎጫሚያ ፔ ቆሎና ዎቶርቆፓ፤

24 ፔቲ ዓሲ ዎቶርቆንዳያ ኮይሳያ ማዔቲ
ሳያይዳ ማኣሪሚ ዳካያ፤
ፒዜ ዎጌ ዎጊሚንታ ጎኡዎ ማደንታ ማዲንቲ
ጴዳንዳጉዲ ማሃ
ታና፡ ያኣሲ ዔሪያና ዎቶርቆንጎ፤
ታና ዎዛሳሚያ ዩያኩ፤
ዩያ ጌዔሚ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።»

25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሂርሺንቲር
ዓቲንቶ ቤርቶ ሌሊ ቲቂንቲዘንሚዳ ሜቶ ታ
ዓጋንዳ ዎዴ ዩዓንዳኔ፤ 26 ጊብፃ ዓጮ ዓሶ፡ ዪሁዳ
ዓሶ፡ ዔዳኣሜ ዓሶ፡ ዓሞኣኔ ዓሶ፡ ሞዓኣቤንታ
ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ኮይላ ናንጋያ ሻውሎና
ሚዛቆ ዛሎ ጋንጋርይዳ ዓኣጋፓሮ ሜኤዳ ዳርንታ፤
ዩያጉዲ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዳራኣ ዒናይዳ ዓኣ
ፑርቶ ቲቂ ሺኣሺባኣሚር ዩያቶ ቢያሚዳ ሜቶ ታ
ዓጋንዳኔ።»

10

ያኣዘ ጌይ ካኣሽኮ ሜሌ ባኮ ዛሎ ያኣሲ ጌዔ
ባኮ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ዒንሚም ከኤዘ ባኮ ዎይዘዎቲ፤ 2 ናንጊና ናንጋ
ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ሜሌ ዓሳ ናንጋ ጎይያ ናንጊፖቲ፤

ፑርታ ባኣዚ ሙካንዳያ ማዒያ ዔያቶም
ዔርዛ ባኣዚ
ጫሪንጫ ጴዳማና ዒጊቹምና ጎይቂሚና
ዔያቶኮ ዳምቤኩ፤
ዒንሚ ጋዓንቲ ዩያ ዒጊጪ ሴካ ሃንጋ
ጌይፖቲ።»

3 ሜሌ ዓሶኮ ዔያታ ጉሙርቂ ካኣሽኪ ናንጋ ባካ
ጉሪ ባኣዚኩ፤
ሚሚ ዳኤሊዳፓ ቲቂንታኔ፤
ዓርሲ ዔራ ሃኣሚ ዛንቃሬና ዑሪ ጊኣጊሻኔ፤

4 ዩያ ዔያታ ቢራ ዓንጊና ሃሃ ዎርቄና ጳርቂ
ሚዛጲሳኔ፤
ዒጊጮዎጉዲ ሚሰማሬና ጳርቂ ዓይሃኔ።

5 ዩይ ባካ ቲኣኪንታ ካፒንታ ዩያጉዳ ባኮዎ
ዒጊቻኒ
ጎሺዳ ጌሃ ባኣዚ ጉዳያኩ፤

ዩይ ባካ ጌሰታኒ ዳንዳዕብዳኔ፤
ሃንታኒያ ዳንዳዕብዳሚር ዓሲ ኩዲ ዩያ
ሃንታኔ፤

ፑርታ ባአዚ ሄሊሳኒና ዔኤቢ ማአዳ ባአዚ
ጴዳሳኒ
ዩይ ባካ ዳንዳዑዋአሢሮ ዩይ ባኮ
ዒጊጨፖቴ።»

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔጉዳያ ያኔኒያ ባአሴ፤
ኔኔኒ ዳኤፒኬ፤

7 ካአቶኮ ቢያ ኔኔኒ ካአቲ ማዔሢሮ ኔና
ዒጊጨዋይ ያናዳይ?
ዳሮኮ ዔር ዓሶንታ ዔያቶኮ ካአቶንታ ባአካ
ኔናጉዳያ ባአሢሮ ቦንቸ ኔኤም ኮይሳኔ።

8 ቢያሢ ዔራቶ ባይቁ ዔዔኤያንዳአፓዓቲም
ሚሢና ዔኤቢ ማሊሲ ኮሾና ባኮፓ ዓይጎ
ዔያታ ዔከ ዔራንዳይ?

9 ዩይ ማሊሲ ኮሾና ባካ ቲርሴሴፓ ዔከ ሙኮና
ቢራ ዓንጊና፤
ሃሃ ዑፓዜ ጌይንታ ቤዛፓ ጴዳ ዋርቁና
ጸርቁ ኮሺንቲያኬ፤
ዔር ማዔ ሃአም ዓሳ ዩይ ኮሺያኬ፤
ዩያጉዲ ዔር ዓሶንታ ደርዘንታ ዲዔ
ዲንኪ ዓፒላና ጋላፒ ሚዛጲ ዓፒላና ዩይ
ካንቆና።።

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኔኒ ጋዓንቲ ጎኔ
ያኦሲኬ፤
ኔኔኒ ባይቁዋ ያኦሲ፣ ናንጊና ናንጋ ካአቲኬ፤
ኔኔኒ ዳጋዳ ዋዶና ዓጨ ማዔ ካራና ቢያ ዓጊፃኔ፤
ዓሶኮ ካአታ ኔ ዳጎ ጎሪንቶ ጊቢ ዶዲ ዔቃኒ
ዳንዳዑዋሴ።።

11 «ሜሌ ያኦዛ ጫሪንጮና ሳዖና ማዢባአያ
ማዒያ፤
ሃሃ ኔኔኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሜሌ ያኦዛ
ጌይንታ ካአሽኮ ባኮ
ቢያ ባይዛንዳሢ ዔያቶም ኬኤዜ» ታአም ኔ
ጌዔ።።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቶና ጋላታ

12 ያኦሲ ፔ ዋልቆና ሳዖ ማዢኔ፤
ፔ ዔራቶና ዓጮ ቢያ ማዢኔ፤
ዒዛኮ ማሊ ጸቂሃ ዒሮናአ ጫሪንጮ ዳጊዲ
ዒ ዳሬኔ፤

13 ዒዛ ዓይሥሢና ጫሪንጮ ዑፃ ዓአ ዋአፃ
ዳቸንታ ዑኡሲ ዋይዚሳኔ፤
ዓጫ ማዔ ካራፓ ዒዚ ሻአሬ ዔከ ሙካኔ፤
ዒራ ዋርቃአና ዜኤሊንሢ ዒዚ ዜኤሊንሢሳኔ፤
ዢባሮ ፔ ኮናፓ ዒ ዳካኔ።።

14 ቢያሢ ዔራቶ ባይዚ ዔዔኤዬኔ፤
ዔያታ ማሊሲ ኮሺ ባካ ሉኤዚ ባአዚ፣ ሃሃ
ሽምፔያ ባአሢሮ
ዓንጎ ሽኤሽ ዲዓሢ ዒ ማዢ ያኦዛ ዛጋዖ
ቦርሲንቲኔ።።

15 ዩይ ያኦዛ ማሃ ኮሾና ባካ
ዔኤቢ ፓሃ ባአዚ ባአያ ዓማሊ ባአዚኬ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያቶ ያኦዛ ማሃ ኮሾና ባኮይዳ
ሜቶ ዓጋኒ ሙከ ጴዳ ዋዶና ዩይ ባካ
ባይቃንዳኔ።።

16 ያይቆአቤ ያኦሲ ጋዓንቲ ዩያቶጉዲቱዋሴ፤
ያይቆአቤ ያኦሲ ቢያ ባኮ ማዢሢኬ።።

ዒሰራዔኤሌ ፔ ዳሬ ማዓንዳጉዲ ዒ ደኦሬኔ፤
ሱንፃ ዒዛኮ ቢያ ባኮ ማዢ ጎዳኬ።።

ሙካኒ ዑከ ዓአ ዋዛ
17 ዒንሢ ማንጊንቲ ዓአ፣ ዩሩሳላሜ ካታማ
ናንጋ ዳራ!
ዒኢካፓ ኬሰካኒ ዒንሢኮ ዓአ ባኮ ዑኬና
ቡኩሱዋቴ!

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡-
«ሃሮ ዓጫ ናንጋ ዓሶ ታኦኒ ኬሲ ዳካንዳኔ፤
ዔያቶኮ ታኦኒ ካራ ባይዚ ዲዒንታንዳጉዲ
ማሃንዳኔ።።»

19 ዩሩሳላሜ ዳራ ዒላቲ ሃዚ ጋዓንዳኔ፡-
«ሜቁ ማአሳኒ ኔ ኪፃዴሢሮ ኦና ባዴዔ፤
ኪፃ ኦኡኮ ፓፃንዳያቱዋሴ፤
ኦ ኮራ ኦኡኒ ሃያ ሜቶ ቢያ ጊቢ ዳንዳዓንዳያ
ማሌኔ።።

20 ኦኡኮ ዓፒሎና ማዢና ማአራ ሻሃንቲኔ፤
ፃጲ ኦ ቲካ ሱዛአ ቲቁንቲኔ፤
ናአታ ኦኡኮ ቢያ ዳውሲንቲ ዳንዲ ባይቁኔ፤
ኦኡኮ ዓፒሎና ማዢ ማአሮ ጊንሣ ደቃንዳያና
ጎኦሶ ዓፒሎዋ ሱፃንዳያ ፔቲታዖ
ዓቲባአሴ።።»

21 ታኦኒ ማሃሃ ሃዚ ጌዔ፡-
«ኦኡኮ ሱኤጋ ዔኤያ ማዔሢሮ
ማአዶ ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮይላ
ያኦጨባአሴ፤
ዳራ ኦኡኮ ሎአማኒ ዳንዳዔሢና ዜርቁንቲ
ባይቁ ዓቲሢ ዩያሮኬ።።

22 ዋይዙዋቴ፤ ዓኪ ሃይሴ ኬኤዚንታኔ!
ኬዳኖ ዛሎ ካአቲ ዪሁዳ ካታም ጉሪ ቦኦሊ
ዳውሊ
ጊንሣ ሃሃ ዉኡካ ኮአሚ ዓማላ ቤሲ ማሃኒ
ጸሺደኬ።።»

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዓሲኮ ሽምፓ ዩይ ዓሢ
ኩጫ ማዒባአሢ
ዒ ናንጋ ናንጎዋ ፔኤሮ ፒዚሲ ዔከ ዓአዳኒ
ዳንዳዑዋአሢ ታ ዔራኔ።።

24 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኔኒ ፒዜ ዋጋያ
ማዒሢሮ ኦና ዘሪ ጎሪ፤
ጋዓንቲ ኦኡኒ ጋፒ ባይቁዋጉዲ ኔኔኒ ዳጋዲ
ዓአንቲ ዩይ ማዖፓ።።

25 ኔኤኮ ዳጎ ኔና ዔሩዋ ዓሶና ኔ ሱንፃ ዔኤሊ
ካአሽኩዋ ዳሮይዳ ጮኦሽኬ፤
ዔያታ ኔኤኮ ዳሮ ኩርሴኔ፤
ኦና ቢያሢ ዔያታ ጋፒሲ ባይዚ፣ ዓጮ ኦኡኮ
ጉሪ ማሃ ሃሽኔ።።

11

ያኦሲ ፔ ዳሮና ዋላ ጫአቁ ጫአቁማ
ካፒንቲባአሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ
ጎይዖጉዳያና ዔርሚያሴም ዒ ጋዓ ባኮ ኬኤዜኔ፡-

2 «ታኦኒ ታ ዳሮና ጫአቁ ጫአቁምኮ ሃያ ማሊያ
ኮሺ ዋይዚ ዔከጋፓ ዪሁዳ ዳሮና ዩሩሳላሜይዳ
ናንጋ ዓሶናም ኬኤዜ። 3 ሃያ ጫአቁም ዓይሢንቲ
ማዲ ኩንሡዋይ ቢያ ጋዳንቁንቲያ ማዖም። 4 ሃያ
ጫአቁም ቃኦሎ ጊልፖ ደኦቸጉዳ ዓጩሎ፣
ጊብፀይዳፓ ታ ዔያቶ ኬሴ ዋዶና ዒንሢኮ

10:7 10:7 ዮሃ. ያፔጳ 15:4።

በርታኦ ዓደንሚም ታ ከኤዜያኮ፤ ታኦም ዔያታ ዓይሚንታንዳጉዲና ታ ዔያቶም ጋዓ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዲ ኩንሚንዳጉዲ ታ ዔያቶም ከኤዜያኮ፤ ዔያታ ታኦም ዓይሚንታን ማዔቴ ዔያታ ታ ዴሬ ማዓንዳሚና ታኦን ዔያቶኮ ያኦሲ ማዓንዳሚ ታ ዔያቶም ፔጋሲ ዬያ ጫኦቁም ቃኦሎና ዳቄ።

5 ዬይ ያዲ ማዔቴ ሃሚ ዔያታ ዓኦ፤ ዔኤዘና ዲኦቆና ኩሚ ማሎ ዓጩሎ ዔያቶኮ በርታኦ ዓደንሚ ታ ዳካልሴ ዎደና ታ ዔያቶም ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ቃኦሎ ታ ማዲ ኩንሚንዳ።»

ታኦን ዒማና፡- «ዔኤዔ፤ ቃራኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ!» ጌዔ።።

6 ዬካፓ ሃሚ ታኦም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔ።፡- «ዬሁዳ ካታሞንታ ዬሩሳላሚ ካታሞ ጎይዎ ጎይዎ ዴንዲ ታኦኮ ጫኦቁም ቃኦሎ ዔያታ ዎይዘንዳጉዲና ታኦኮ ዓይሚዎ ዔያታ ማዲ ኩንሚንዳጉዲ ላቲ ዔያቶም ዑኡዘ ኔኤኮ ዴጊዲ ከኤዜ፤ 7 ዔያቶኮ በርታኦ ዓደንሚ ታኦን ጊብፃ ዓጩፓ ኮሴ ዎደና ታኦም ዔያታ ዓይሚንታንዳጉዲ ላኦኮ ላኦኮ ታ ዔያቶም ዴዲሺ ከኤዜ፤ ዴርም ሃና ሂላንዳኦና ሲንሚና ዔሩዎቴ ጌይሚ ታ ሃሺ በቁባኦ። 8 ጋዓንቴ ዔያታ ታ ጋዓሚ ዎይዘና ዓይሚንታንዲ ኮሲባኦ፤ ዬያ ሃሺ ፔቴ ፔቴሚ በርታኦካፓ ባሺ ዎይዚ ዒፃ ፑርታ ዓሲ ማዔ፤ ታ ዔያቶና ጫኦቁ ጫኦቁም ካፒ ዔያታ ኩንሚንዳጉዲ ታ ዔያቶ ዓይሚ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዒፃ፤ ዬያር ታኦኮ ጫኦቁም ቃኦሎይዳ ፃኦፒንቴ ጋዳም ታ ዔያቶ ሂላሳንዳ።»

9 ሂላሳፓ ሃሚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔ።፡- «ዬሁዳና ዬሩሳላሚና ዴራ ታኦም ዎይዚ ዒፃ፤ ዎላ ዘርቲ ታጊዳ ዔቄ፤ 10 ታኦን ዔያቶ ዓይሚ ባኮ ኩንሚ ዒፃ፤ ዔያቶኮ በርታኦ ዓደንሚጉዲ ጎሚ ዔያታ ማዲ፤ ፃንጎ ማዔ ሚሌ ያኦዘ ዔያታ ካኦሽካ፤ ዒሰራዔኤሌና ዬሁዳ ዴርና ፔቴሞና ዎላ ዔቄ ዔያቶኮ በርታኦ ዓደንሚና ዎላ ታ ጫኦቁ ጫኦቁም ካፓ ዒፃ ሃሺ። 11 ዬያር ሃይሽ ታኦን፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶይዳ ባይሰንታ ዔከ ዬዓኔ፤ ዬያ ባይሰንታፓ ዔያታ ቶላኒ ዳንዳዑዎሴ፤ ታ ዔያቶ ማኦዳንዳጉዲ ዔያታ ዒላቴታፓ ታ ዔያቶም ዎይዘባኮ። 12 ዬያር ዬሁዳና ዬሩሳላሚ ዴርና ዒንጎ ባኮ ዔያታ ዒንጋ፤ ሚሌ ያኦዘ ኮይላ ዴንዲ ማኦዳ ያኦጪሚ ዒላታንዳ፤ ጋዓንቴ ዬይ ባይሰንታ ዔያቶይዳ ሙካኦና ዬይ ያኦዘ ዔያቶ ማኦዳኒ ዳንዳዑዎሴ። 13 ዬሁዳኮ ካታማ ሚርጌሚጉዴያ ካኦሽኮ ያኦዘ ያዲ ዴቢ ዒንሚኮ ዓኦ፤ ዬሩሳላሚ ካታሞኮ ጎይዎ ሚርጌ ዓኦሚጉዲ ዒሃያ ማዔ፤ ባዓኦሌ ጌይንታ ያኦዘም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ በሲ ሚርጌ ዒንሚ ኮሺ። 14 ዔርሚያሴ፤ ዔያታ ማታዳፓ ታ ዎይዘም ዒላታኦና ታ ዔያቶም ዎይዘንዳጉዲሃር ሃያ ዴር ዘሎ ታና ሸኦቁ፤ ዔያቶ ዘሎ ቃይሻያ ማዒ ታኦም ዔኤሲ ከኤዜ።»

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬሁዳ ዴርም ታ ሂዚ ጌይ ከኤዘንዳጉዲ ጌዔ።፡- «ዒንሚ ታኦን ዒንሚ ናሽካ ዴራኮ፤ ጋዓንቴ ዒንሚ ሃያጉዴ ፑርታ ባኦዚ ማዲ ማዲ ሃያ ታኦኮ ጌኤኮ ማኦር ሙከ ጴዳንዳያ ኮይሰዎሴ፤ ዒንሚ ታኦም ቆልሞ ሹከ ዒንጋ ዒንጊፃ ባይሰንታፓ ዒንሚ ዓውሳኒ ዳንዳዑዎሴ፤ ዬያር ታኦኮ ጌኤኮ ማኦርይዳ ዬያይዲ ዎዘዳንዳኔ

ጌይዎ ሃሹዎቴ። 16 ሚርጌ ዓኦፒ ዓኦፔ ሚዘጲ ዘይቴ ሪሚቴ ሚሚ ጌይ ሱንሚ ታ ዒንሚኮ ጌሃ፤ ጋዓንቴ ዳካ ከሌ ጋርካ ጉጉንሚጉዲ ዲዲኦቃንዳ ታሚና ታኦን ዬና ሚጻሎኮ ካኦፓ ሚቺ ባይዘንዳ።።

17 «ታኦን በያ ባኮ ማዜ ጎዳኮ፤ ዒንሚ ዬሁዳና ዬሩሳላሚና ዴራ ታኦን ዒንሚ ቴኮ ሚሚኮ፤ ጋዓንቴ ባዓኦሌ ጌይንታ ያኦዘም ዒንሚ ዒንጎ ባኮ ዒንጊፃና ታና ዳጋሴ፤ ዬያር ሃሚ ባይሰንታ ታ ዒንሚዳ ዔከ ዬዓንዳ።»

ዔርሚያሴ ዎዳኒ ማሎና ጌይ ማላሚ

18 ዒማና ዔያታ ማዲ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ፔጋሲ ዳቄሚር ታ ዔያቶኮ ጌና ማላዎ ዔራ። 19 ታኦን ሹከንታኒ ዔውቴ ዴንዳ ማራናይጉዲ ማዒ፤ ዔያታ ታኦም፡- «ዒዘኮ ሱንፃ ላሚ ከሰከ ዎይዘንቴዎጉዲ ሚፃሚ ዓኦፓና ዎላ ኑ ቴቁ ባይዘም፤ ሸምፔና ዓኦ ዓሳ ናንጋ ዓጩፓ ኑ ዒዘ ሸኦሸም» ጌይ ዎላ ጌና ዘርታሚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ፔጋሳንዳሚኮ በርታ ታኦን ዔሪባኦ።

20 ታኦን፡- «ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ዓሲኮ ዒኔና ጎጲና ዘጊ ዔሪ ፒዜ ዎጊሚ ዎጋያኮ፤ ሃይሽ ታ ማቶ ታኤም ከኤዜ፤ ዬያር ሃያ ዴርይዳ ኔኤኒ ዔካ ኮም ታና ዘጊሴ» ጌይ ያኦሲ ሸኦቁ።

21 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንፃና ያኦሲ ማላዎ ኔ ከኤዜያታቴ ኑ ኔና ዎዳንዳ፤» ጌይ ዔርሚያሴኮ ሸምፓ ባይዘኒ ኮዓ ዓናቶቴ ዓሶ ዘሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።፡ 22 «ታኦን ታ ቶኦከና ሚቶ ዔያቶይዳ ዓጋንዳ፤ ዴጌሚ ዔያቶኮ ያልዚዳ ጩንቸ ዓራፓና ኩዳንዳ፤ ዓቲንቆና ዉዴር ናኦቶና ዔያቶኮ ናይዘና ሃይቁ ጋፓንዳ። 23 ዓናቶቴ ዓሶ ባይዘንዳ ባኮ ታ ዔያቶይዳ ዓጋ ዎዳ ሂላኦና ዔያቶይዳፓ ፔቴ ዓሲታ ዎዘርሚ ማዒ ዓታዓኮ።»

12

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ዔርሚያሴ ያኦጩ ያኦጪሚ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ታኦን ኔ በርታ ኔና ሞኦቴ ጌሰታሚ ኔኤኒ ፒዜ ማዒሚ ዔራዎኮ፤ ሃሚ ኔኤኒ ፒዜ ዎጋ ዎጊይዳ ታ ያኦጩ ባኦዚ ዓኦ፤ ጎሚ ዓሲኮ ናንጋ ፒዜ ማዒ ዓኦዳሚ ዎይቴዳይ? ጌሺ ናንጋ ዓሶ ቢያሚኮ ዔባ ቢያ ጊኦጋሚ ዎይቴዳይ?
- 2 ኔኤኒ ዔያቶ ቴኮም ዔያታ ፃጲ ዳኮ፤ ዑጊ ዓኦፒያ ዓኦፔ፤ ዳንጋና ኔና ዔያታ ቦንቻ፤ ዒና ጋዓንቴ ዔያቶኮ ኔጊዳፓ ሃኮያኮ።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ታና ጋዓንቴ ኔ ዔራ፤ ኔ ዘሎ ታ ማላ ማላዎ ኔ ዘጊ ዴማሲ ዴንቃ፤ ሃኦቶ ፑርቶ ዓሶ ሹካኒ ዔከ ዴንዳ ማራይጉዲ ዒሺ፤ ሹኮንዳ ከሎም ዴማሲ ዔያቶ ዔቁሴ።
- 4 «ኑ ማዲ ባኮ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዘጉዎሴ» ጋዓ ዴርኮ ፑርቲማፓ ዔቁና ኑኡኮ ሳዓ ለማዳሚ፤ ጊንሃ ሃሃ

ካዮይዳ ዓሳ ማኣታ ሜሊ ኩዳሢ ዋማ ሃላንዳኣናዳይ? ዬያ ዛሎና ካዮ ቦንጎታ ካፖንጎታ ቢያ ጋፒ ደንዲ ባይቄኔ።

ናንገና ናንጎ ጎዳ ማሂ ኬኤዜ ባኮ
5 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔርሚያስ! ቶኪና ሄሌሎ ጳሽካ ዓሶና ዋላ ጳሽኪፃ ኔና ላቢሳያ ማዔቲ ፓራሢና ዋላ ኔ ዋዲ ሄሌሎ ጳሽካንዳይ? ዔኤቢባኣ ፔጎይዳ ጳዠ ባሽጎቲ ሎኦማያ ማዔቲ ዮርዳኖሴ ዋር ዓጫ ዓሳ ዴኤሎ ካዮ ባኣካ ኔ ዋዋይታንዳይ? 6 ኔኤኮ ጌርሰንሢንጎታ ኔኤኮ ዑኩ ዒጊናንጎታ ኔና ሃሽኔ፤ ኔና ዔያታ ዒዲ ማኪ ጌሰቲኔ፤ ዬያር ኔ ቤርታ ዔያታ ኮሺ ባኣዚ ጌሰቲቲያ ዔያቶ ጉሙርቂፖ።»

ዳርኮ ዳቢንጎታ ናንገና ናንጎ ጎዳ ያዴሴሢሢ
7 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ማኣርንጎታ ታ ዴናንጎታ ታ ሃሽኔ፤ ታኣኒ ናሽካ፣ ታ ዴርዋ ዔያቶኮ ሞርኮም ታ ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ። 8 ታ ዴራ ታጊዳ ፑርቲሞና ዔቂ ካይዚ ዘቢጉዲ ጉዳኔ፤ ዬያ ማዶ ዔያቶኮ ታ ዒፃኔ። 9 ታኣኒ ዶኦሬ፣ ታ ዴራ ቢያ ዛሎና ዜኤጌ ካቲ ዔቂ ካሺ ማዔኔ፤ ዬያር ማሌ ካዮ ቦዓ ሙኪ ዓሽኮ ዔያቶኮ ሙይ ዋዛዳንዳጉዲ ዬያ ቦዖ ዔኤሎሞቲ።

10 ሜሌ ዳር ሱኡጋ ታኣኮ ዋይኖ ጎዡ ፑርቲሲ ባይዜኔ፤ ታ ዴኖ ማዔ ሳፖዋ ሄርቂ ዲርካቼኔ፤ ዋዛሳያ ማዔ ሳዔሎሞ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማሂ ሃሽኔ። 11 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማሂ ዔያታ ሃሽሢር ታ ቤርታ ጉሪ ሳዓ ማዒ ዒዛ ዓቲኔ፤ ዓጮላ ካራና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዒ ጋፔኔ፤ ዒዞ ዔኤቢኬ ጌይ ዛጎ ዓሲ ፔቲታፖ ባኣሴ። 12 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዒ ዓኣ ዳካፓ ባይዛንዳ ያልዚ ዓሲ ሙካንዳኔ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዳኬ ጨንቻ ዓፓር ዓጮሎኮ ካራፓ ካር ሄላንዳኣና ዓሶ ባይዛንዳሢር ኮሺ ናንገ ናንጎንዳ ዓሲ ፔቲታፖ ባኣሴ።

13 ዴራ ታኣኮ ዛርጌ ዜርቃፖ ማርካፃ ዓንጊሢ ጮኦሬኔ፤ ማዶና ዔያታ ላባፖ ዔያቶም ማዓንዳ ባኣዚ ፔቲታፖ ዴንቂባኣሴ፤ ታኣኮ ደዶ ዳጋፓ ዔቂያና ዔያቶኮ ሃኣካ ባይቂሢር ዔያታ ያዬኔ።»

ዪሁዳ ዳር
14 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታ ዴር ዒሰራዔኤሌም ታ ዒንጌ ዓጮሎ ባይዜ፤

ዒሰራዔኤሌኮ ዓሺኖ ዓጮም ታ ጋዓ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬያቶ ፑርቶ ዓሶ ዔያቶኮ ዓጮፓ ዓጮፓ ቱጊ ዔኪ ታ ዓኣዳንዳኔ፤ ዪሁዳ ዳርዋ ዔያቶ ባኣካፓ ዋቂ ታ ኬሳንዳኔ። 15 ጋዓንቲ ዔያቶኮ ዓጮፓ ታ ዔያቶ ኬሴሰካፓ ጊንሢ ዔያቶም ታ ሚጨንቲ ዔያቶ ማኣራንዳኔ፤ ፔቲ ፔቲ ዳር ፔኤኮ ሳፖና ፔኤኮ ዓጮና ባንሢ ታ ማሂ ዔኪ ዬዓንዳኔ። 16 ታ ዴራ ሃንጎ ጎይፖ ጉቤ ዒኔና ዔያታ ሃንጎኒ ዔኤዒ ዔያታ ሃያኮ ቤርታ ታኣኮ ዳር ባዓኣሌ ሱንፖና ዔኤቢ ሳላዲሢ ዔርዜማ ጎይፖ ናንገና ናንጎ ጎዳ ሃይቆ! ጌይ ዔያታ ሳላዲያ ማዔቲ ታ ዳር ባኣካ ታ ዔያቶ ናንገሻንዳኔ፤ 17 ዔያቶ ባኣካ ታኣም ዋይዙዋ ዴሬ ዓኣቲ ጋዓንቲ ቱጊ ዳኪ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሢ ታና፣ ናንገና ናንጎ ጎዳኬ።»

13

ታልቦ ጎልዚዳፓ ኮሺንቲያ ኬርና ቱኮ ባኣዚ

1 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታልቦ ጎልዚዳፓ ዋጋርጉዲ ኮሸና ኬርና ቱኮ ባኮ ሻንቂ ዔኪ ቱኡቲ፤ ዋኣሢና ጋዓንቲ ካንሢፖ።» 2 ዬያር ናንገና ናንጎ ጎዳ ታና ዓይሢ ጎይፖና ዬኖ ኬርና ቱኡቶ ባኬሎ ሻንቂ ታ ቱኡቲ፤ 3 ዬካፓ ጊንሢ ናንገና ናንጎ ጎዳ ታና፡- 4 «ፔራቲ* ዋር ዴንዲጋፓ ዬኖ ኬርና ቱኡቶ ባኬሎ ላሌኮ ፃሂዳ ጌልዚ ዓኣቲ» ጌይ ዓይሢኔ። 5 ዬያር ታኣኒ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓይሢ ጎይፖና ዴንዲ ፔራቲ ዋር ዓጫ ዬኖ ኬርና ቱኮ ባኬሎ ዓኣቲኔ።

6 ሚርጌ ዋርቁሰካፓ ናንገና ናንጎ ጎዳ ታና፡- «ፔራቲ ዋር ጊንሢ ዴንዲ ዬኖ ኬርና ቱኮ ባኬሎ ዔኬ» ጌይ ዓይሢኔ። 7 ታኣኒ ዒማና ዴንዲ ዬኖ ኬርና ቱኮ ባኬሎ ዓኣቲ ቤዛፓ ዴንቄኔ፤ ዬኖ ኬርና ቱኮ ባኬላ ፑርቲ፣ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ዓኣንቲ ታ ዔኬኔ።

8 ዬካፓ ሃሢ ናንገና ናንጎ ጎዳ ታኣም፡- 9 «ዪሁዳኮ ሄርሺንቶና ዬሩሳሌም ኳኤፖ ያቶርዋ ታኣኒ ዬያይዲ ባይዛንዳኔ፤ 10 ዬይ ፑርቶ ማዶ ዴራ ታኣም ዋይዘ ዒፃኔ፤ ዒኖ ፔኤኮ ዔያታ ሹቺ ማሂ ደዲሺኔ፤ ሜሌ ያኦዘ ካኣሽኪ ዬያቶም ማዶኔ፤ ዬያይዳፓ ዔቂያና ዔያታ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ዓቲ ዬኖ ኬርና ቱኡቶ ባኬሎጉዲ ማዓንዳኔ። 11 ኬርና ቱኮ ባኮ ኬርኔይዳ ቱኡቲ ዴዓሢጉዲ ዪሁዳ ዳር፣ ሃሢ ዒሰራዔኤሌ ዳርዋ ታ ኬርና ታኣኒ ደዲሺ ቱኬኔ፤ ዬያ ታ ማዶሢ ታኣኮ ዳራ ዔያታ ማዓንዳጉዲና ታና ጋላቲ ቦንቻንዳጉዲኬ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ታኣም ዋይዘባኣሴ» ጌዔኔ።

ዋይኖ ዑዡ ያቶ

12 ዒሰራዔኤሌኮ ያኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንጎ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዔርሚያስ! ፎቲ ፔቲ ያታ ዋይኖ ዑዡና ኩማንዳኔ፤ ጌይ ዒሰራዔኤሌ ዳርዋ ኬኤዜ፤ ዒማና ዔያታ ኔ ኮይላ፡- «ያቶ ዋይኖ ዑዡ ኩማሢ ኦኡኒ ዔሩዋያ ኔኤም ማላ?» ጋዓንዳኔ። 13 ዬካፓ ታኣኒ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ሃኖ ዓጮይዳ ናንጎ ዳር ቢያ ማሢንታንዳያ ሃላንዳኣና ዋይኖ ዑዡ ዑሺ ኩንሢሢ ማሌሢ ዔያቶም ኬኤዜ፤ ዬኖ ዋይኖ ዳውቲ ካኣቲም ያይቶይዳ ዴዓ ካኣታ፣ ቄኤሳ፣ ታ ማሊፖ ኬኤዛ ዓሶንጎታ

* 13:4 13:4 ፔራቲ ዬኖ ዋራሎና ዓፕራዒሴ ጌይንጎ ዋርና ዔኤሊንታኣና ሱንፖ ዋላ ማላያኬ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም፡- «ሃያ ዳርም ኮሺ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ ሺኢቂ፣ 12 ዓያታ ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቂቲያ ታ ዓያቶም ዋይዛባኬ፤ ሚቶ ዒንጎ ዒንገሢታቲያ ሃኣኮ ዒንገሪዎም ዓያታ ታኦም ዒንገቲታ፣ ዓያቶ ባካ ታና ዎዛሳባኬ፤ ታ ዓያቶ ያልዚና ናይዚና፤ ሃሃ ፑርታ ዶርዎና ኩርሲሳንዳኔ» ጌይ ኬኤዜኔ።

13 ታኣኒ ዒማና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳሂዮ! ኔ ማሊያ ኬኤዛኔ ጋዓ ማሌ ዓሳ «ያልዚንታ ናይዚንታ ሙካዓኬ» ጌይ ጌይ ዳርም ኬኤዛኔ፤ ዓያታ «ኡኡኮ ሳይዶዳ ባይቁዎ ዳዳዓ ኮሺዎ ሌሊ ማዓንዳሂ ኔኤኒ ኬኤዜኔ» ጋዓኔ» ጌኤኔ።

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ማህኔ፡- «ዩያታ ታ ማሊያ ኬኤዛኔ ጋዓ ዓሳ ታ ሱንዎና ሉኡዙዎ ባኣዚ ኬኤዚሂ ዓርቁኔ፤ ታ ዓያቶ ዳኪባኣኬ፤ ታ ዓያቶ ዓይሂ ባኣዚያ ባኣሴ፤ ፔቲ ባኣዚታዎ ታ ዓያቶም ኬኤዚባኣሴ፤ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌም ኦ ዳንቁኔ ዓያታ ጋዓ ባካ ቢያ ታጊዳ፣ ታ ዳዌያቲዎሴ፤ ዓያታ ሎንሃ ሎንሃ ቢያ ሉኡዙዎ ባኣዚ፤ ፔ ዠዋቶ፤ ማሌ ካኣሽኮ ካኣዠ፣ ዓያታ ዓኬያና ፔ ማሊሂ፣ ኬሲ ኬኤዛያ ጉሪ ባኣዚኬ።

15 ታኣኒ ዓያቶ ዳኩዋንቲ ፔኤር፡- «ኦ ሳይዶዳ ናይዚታቲያ ያልዚ ሙካዓኬ» ጌይ ጌይ ታ ሱንዎና ሎንሃ ኬኤዛ ዩኖ ዓሳ ታኣኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያልዚና፤ ሃሃ ናይዚና ዎዲ ኩርሲሳንዳኔ።

16 ዩይ ሎንሃ ኬኤዚንቲ ዳራኣ ቢያ ናይዚና፤ ሃሃ ያልዚና ኩዳንዳኔ፤ ዓያቶኮ ሌዛ ቢያ ዩሩሳላሜ ካታዎይዳ ጎይ፣ ጎይ፣ ኬኤሪንቲ ባታንዳኔ፤ ዓያቶ ዳኡካንዳ ዓሲ ዳዳዓኬ፤ ዩይ ዓያቶኮ ላኣሎይዳ፤ ዓቲንቆ ናኣቶይዳ፤ ሃሃ ዉዲር ናኣቶይዳኣ ዓቲዎም ቢያሂዳ ማዲንቲ ኩማንዳኔ። ዓያታ ማዳ ዳቢንቶጉዳያ ኮይሳ ማቶ ታ ዓያቶይዳ ባጋንዳኔ።»

17 ዩኖ ዛሎ ዳርም ታኣኒ ሂዚ ጌይ ኬኤዛንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሂኔ፡-

«ዳራ ታኣኮ ፑርታ ጎይሂ ማቂ ኪፃዴኔ፤ ጋፒ ማኣሳኔ፤

ዩያር ዓኣፓ፣ ታኣኮ ርኦርንታ ዋንቶንታ ቢያ ዓቢሂ ዎታኔ፤

ሃሺሂባኣያ ታኣኒ ዩኤካኔ።

18 ካታማ፣ ታኣኒ ኬሰካዮ ያልዚና ሃይቁ ዓሲ ሌሲ ዳንቁኔ፤

ካታም ገንሃ ታ ጌላኣና ናይዚና ሃይቁ ሳዛ ጋሽካ ዓሲ ታኦም ዳዳኔ፤

ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳንታ ቁኤሶንታ ፔ ማቶር ሌሊ ጸሸካኔ፤

ዓያታ ዎካ ዓኣዳቲያ ዓሩዎሴ።»

ዳራ ያኦሲ ቃይሼ ቃይዠ

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዩሁዳ ጋፒ ኔኤኒ ኬኤራኒዳ?

ደዮኔ ዳርዎ ዒፃዎ ኔ ጋፒ፣

ዳቃኒ ኦ ዳንዳዎ ጎይሂ ሃያይዲ ኦ ኔ ማኣሳንሂሂ ዓይጎርዳዮ?

ኮሺዎ ኦ ዳንቃንዳኔ ጌይ ኦ ሃጋኣ ዎዛ ጌህኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲታዮ ኮሺ ባኣዚ ኦም ዳዲባኣሴ፤

ኦና ፓሃንዳ ባኣዚ ኦ ዳንቃንዳኔ ጌይ ሃጋኣ ዎዛ ኦ ጌህኔ፤

ጋዓንቲ ሂርጊሻ ማታ ኦጊዳ ዲቢ ዲቢ ዓኣዳኔ።

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኡኡኮ ዳቢንቶ ኦ ዓሬኔ፤ ኦ ዳደንሂ ማዳ ጎማኣ ኡኡም ዓርቲኔ፤ ጎኔና ኔ ቤርታ ጎማ ኦ ማዳኔ።

21 ኔ ኦና ጉሙርሴ ቃኣሎ ኔኤኮ ቢያ ማሊ ጸቂሂ፣ ጋፒ ኦ ሃሺ፣

ኔኤኮ ዳኤ፣ ፔጋዲ ዓርታ፡ ኔኤኒ ቢንቲንቲ ዳዓ ካኣቲዎ ያይታ ጌሂንታ ዩሩሳላሜ ሞኦሪሲ፣

ኡኡና ዎላ ኔ ሳላዲ ጫኣቂ ጫኣቂ ማሊ ጸቂሂ።

22 ማሌ ዳር ያኦዛ ባኣካ፣ ፔቲ ያኦሲታዮ ዒርዚ ዋርቂሳኒ ዳንዳዎሴ፤

ጫሪጎጫኣ ፔ ሸኔና ዒርዚ ያዲሁዎሴ፤

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ያኦዛሂዮ!

ዩያ ቢያ ማዳሂ ኔናታሂር

ኡኡኒ ጉሙርቃሂ ኔናኬ።

15

ዩሁዳ ዳራ ሃይቃንዳያ ማዒ፣ ኬኤዚንቲሂ

1 ዩካ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔ፡- «ሙሴና ሳሙዔኤሌናታዮ ታ ቤርቶ ሺኢኪ ታና ቃይሼቲ ሃያ ዳር ታ ማኣራዓኬ፤ ዩያር ታ ቤርታ፣ ዓያቶ ሺኢሺ ዳኬ። 2 ሂዳዎ ኦ ዎካ ዓኣደንደዮ?»

ጌይ ኔና ዓያታ ያኦጭቲ፤ ሃያኮ ቤርታ ሂዚ ጌይ ኔ ኬኤዜሂ ዓያቶም ጸቂሂ፤ «ዎደንጎ ጌይ ዳኮና ባኮና ሃይቆም ጌይንቲ ዓሳ ዩያና ሃይቃንዳኔ!

ያልዚና ሃይቆም ጎዮና ዓሳኣ ያልዚና ሃይቃንዳኔ!

ናይዚና ኩዶም ጌይንቲ ዓሳ ናይዚና ኩዳንዳኔ፤

ዲዒንቲ ዓሲ ኩቲዳ ጌሊ ቲኡቶም ጎዮና ዓሳኣ ዲዒንቲ ዓውታንዳኔ።»

3 ታኣኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓያቶይዳ ያይዶ ፑርታ ባኣዚ ሃላንዳጉዲ ማሊ ቲኬኔ፤ ዩያር ዓያታ፡ ያልዚና ሃይቃንዳኔ፤

ሌዛ ዓያቶኮ ካኒ ጎቻንዳኔ፤ ካፓ ዓያቶኮ ዩያ ዓሽኮ ሙዓንዳኔ፤

ዩያ፣ ዓቲሂ ካዮ ቦዓ ሙዓንዳኔ።

4 ሂዚቂያሴ ናኣዚ፤ ሚናኣሴ ዩሁዳይዳ ካኣታዳ ዎዶና ዩሩሳላሜይዳ ዒ ማዳ ፑርቶ ባኮ ዛሎር ቢያ ዓያቶይዳ ሂሌ ባኮ ዛሎና ዓጮ ቢያሂዳ ዓኣ ያሶኮ ፀሰካ ዩይ ጌላንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ።»

5 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- ዩሩሳላሜ ዳራዮቲ! ያ ዒንሂ ዛሎ ሚጫንቲ ማላንዳይ?

ዒንሂዳ ማዕ ባኮና ያኦኒ ያዩ ዩኤካንዳይ? ዳካርታዎ ዓቂ ዩያ ማዕ ባኮ ዛሎ ያኦጫንዳይያኣ ያና ናንዳይ?

6 ዒንሂ ታና ሃሺያኣዎይ፤ ገንሂም ዒንሂ ማዕያዎይ፤

ሃይካ፣ ሴካ ታ ዒንሂም ዓቶም ጌይ ማኣራዓኬ፤

15:1 15:1 ኬሲ. ማገገግ 32:11-14፤ ጋፒ. ማገገግ 14:13-19፤ 1ሳሙ. 7:5-9። 15:2 15:2 ዮሃ. ያፔዳ 13:10። 15:4 15:4 2ካኣቶ. ማ 21:1-16፤ 2ዮኦሲ. ዓሃኬ 33:1-9።

ታ ኩጮ ደኪ ታ ዒንሢ ጋላጫንዳ።
 7 ሃኣኮ ዲልባ ዠባሬይዳ ደንዳሢጉዲ
 ሳዔሎይዳ ዓኣ ካታሞ ቢያ ታ ዒንሢ
 ዜርቄ፤
 ፑርቶ ማዶ ሃሺ ዒንሢ ማዓሲ ዳንዳዒባኣሢር
 ዒንሢ፣ ታኣኮ ዳር ታ ኩርሴ፤
 ላኣሎኮ ሾይዶ ታኣኒ ባይዜ።
 8 ዒንሢ ሳይይዳ ዓኣ ዒንሢ ሃይቄ ላኣሎኮ
 ማርጉማ
 ባዘ ማኣሻሎፓ ባሻያ ማዓንዳ፤
 ዓባ ሳዘ ማዒ ዲኡቃኣና ዴጌ ማዔ ዓሶ
 ዎዴባኣያ ታ ዎዳንዳ፤
 ዒንደንሢ ዬያ ዘሎና ማርጌ ማቶይዳ
 ኬዳንዳ፤
 ዔያቶይዳ ሂርጊሻ ባኣዚና ማሊ ማታዲሢያ
 ታ ዳካንዳ።
 9 ላንካይ ናይ ሾዔ ዒንደላ
 ዴኤፒ ዎዛ ቲቁሢና ዑኡሲ ዔካኒ ባሺንቲ
 ማታዲሢዳ፤
 ሮኦር ፖሳ ዒዘም ዲሚ ማዒ ዴዔ፤
 ሞኦሪንቲሢና ቦርሲንቲና ዒዘም ማዔ፤
 ሃጊ ሃይቁባኣያ ሾምፔና ዓኣዘንሢያ
 ዔያቶኮ ሞርኮና ታ ዎዳሻንዳ፤
 ዬያ ጌዔሢ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

ዔርሚያሴ ዒዛ ያዴሴ ባኮ ጎዳም ፔጋሲ ኬኤዜሢ

10 ታ ዒንዳ፣ ታና ባዴዔ! ታና ኔ ዓይጋ
 ሾዔይ? ሃኖ ዓጮ ዳር ቢያሢና ዎላ ማርሚ ዣሊሢ
 ታኣም ዒንጊንቲ ባኣዚ ማዔ፤ ታኣኒ ሚኢሹ
 ያኣማኣ ታልዒባኣ፤ ሃሃዎ ኮይላፓኣ ታኣኒ ታልዒ
 ዔከባኣ፤ ጋንቲ ዓሲ ታና ቢያ ጋዳንቃ።

11 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔ፡-
 «ጎኔና ኮሺ ማሊሢር ታ ኔና ዓውሳንዳ፤ ማቶና
 ካራ ባይዛ ባኣዚና ሄሌ ዎዶና ሞርካ ቶላኒ
 ኔና ሺኢቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳ። 12 ዪሁዳ
 ዴሬዮቴ! ሞኦና ዓንጊና ዎላ ካንሢ ዲያና ዓንጊ
 ማንሢ ዒንሢ ዳንዳዒ-ዎኣሢጉዲ ዓጮኮ ኬዴኖ
 ዘላፓ ሞርካ ዒንሢ ያላኒ ጊኢጌሢ ዒንሢ ቃዘኒ
 ዳንዳዒ-ዎሶ።»

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔ፡-
 «ዓጮሎይዳ ጉቤ ዒንሢ ማዴ ጎሞ ዘሎና
 ዒንሢኮ ዓኣ ቆሎና ዓኣ ባኮና ማሌ ዒንሢም
 ዒንጎ ባኣዚባኣንቲ ሞርኮም ታ ዔከ ዒንጋንዳ።

14 ታኣኮ ዳጋ ሃይቃኒ ዳንዳዒ-ዎ ታሚጉዲ።
 ዬያር ማሌ ፃንጎ ዓጪዳ ዒንሢ ሞርኮኮ ታ ዒንሢ
 ዓይሌ ማሃንዳ።»

15 ታ ዒማና ሂዚ ጌዔ፡- «ናንጊና ናንጋ
 ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ቢያ ባኣዚ ዔራ፤ ሃዳራ ታና ማሊ
 ጸቁሢ፤ ታና ማኣዳ፤ ታና ዳውሳ ዓሶ ኮሚ ኮዳ፤
 ኔኤኒ ማርጌና ጊቢ ዳንዳዳያ ማዒያና ታና ሞርካ
 ባይዛንዳጉዲ ሃሺ፤ ሃይ ጫዣ ታና ሄሌሢ ኔ
 ዘላና። 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ማዜ
 ያኣዛሢዮ! ታኣኒ ኔ ሱንጎና ዔኤሊንቲ፤ ኔ ኬኤዜ
 ቃኣላ ሙኪ ታና ሄሌ ዎዶና ጉቤ ዒናፓ ታ ዔኤዒ
 ዔከ፤ ታ ዒናና ታኣኒ ማርጌና ዎዛዳ። 17 ዎዛዲ
 ኮኣሚ ሺራ ዓሶና ዎላ ታ ዒንጊንቲባኣ፤ ዔያቶና
 ዎላ ታኣኒ ዎዛዲባኣ፤ ኔኤኮ ዳጋ ታጊዳታሢር
 ታኣር ሌሊ ታ ዴዔ። 18 ሃርጋ ታኣኮ ፖ-ዎኣሢ፤

ጊንሢ ሃሃ ኪፃኣ ታኣኮ ፓዲ ዳቁዎኣሢ ዓይጎርዳይ?
 ያጎሢና ሚሚጫ ዎርዚጉዲ ሃጊ ማዓ ዎዛ ኔ ታኣኮ
 ባይዜንቲዎ?»

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ማሃ፡-
 «ታ ባንሢ ኔኤኒ ጎሞ ኔኤኮ ቡኡፃ ማዔ፤ ታ
 ኔና ታ ዓሲ ማሃ ዔካንዳ፤ ለሚ ሃሃ ኔኤኒ
 ታኣም ማዳያ ማዓንዳ፤ ጉሪ ማዔ ባኣዚ ኬኤዚ
 ሃንቲዎ ሃሺ ዓኣፒ ባኣዚ ማዔ ኪኢታ ኔ ኬኤዛያ
 ማዔ፤ ጊንሢ ሃሃ ኔኤኒ ታ ማሊሢ ኬኤዛ
 ዓሲ ማዓንዳ፤ ዴራ ኔ ባንሢ ሙካንዳ፤ ኔኤኒ
 ዔያቶ ባንሢ ዓኣዳዒ። 20 ዔያቶ ኔ ቃዘኒ
 ዳንዳዳጉዲ ሞኦና ዓንጊና ዲርቆና ዲሢጉዲ
 ታ ኔና ደዲሻንዳ፤ ኔና ማኣዳኒና ዓውሳኒ ታ ኔኤኒ
 ዎላ ዓኣሢር ፑርታ ባኣዚ ኔጊዳ ዔያታ ማዴቴያ ኔና
 ዔያታ ባሻዒ። 21 ፑርቶ ዓሶፓ ታ ኔና ዓውሳንዳ፤
 ዓሲም ሚጪንቲዎ ጌኖ ዓሶፓ ታ ኔና ቶሊሳንዳ፤
 ዬያ ጌዔሢ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

16

ዔርሚያሴኮ ናንጋ ዪሁዳ ዓሶም ማላታ ማዔሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊንሢ ሃሃ ታኣም ሂዚ
 ጌዔ፡- 2 «ሃይካ ኔ ዓኣ ቤዛ ዓኣዶ ላኣሊ
 ዔከ፤ ናይያኣ ሾይ፤ 3 ሃኖ ቤዛ ሾይንታ
 ናኣቶና ዔያቶ ሾዓ ዓደንሢናይዳ ታኣኒ ሄሊሳንዳ
 ባኮ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳ፤ 4 ዓሲኮ ዑሳካ ጌላ
 ፑርታ ደርዶና ቢያሢ ሃይቃንዳ፤ ዔያቶ ዬኤካንዳ
 ዓሲንታ ዴኡካንዳ ዓሲያ ጴዳዒ፤ ዔያቶኮ ሌዛ
 ቡኡራጉዲ ቦኡሊዳ ጉሪ ኩሊንታንዳ፤ ያልዚና፣
 ሃሃ ናይዚና ዔያታ ኩዳንዳ፤ ዔያቶኮ ሌዛ
 ማሪንጫ ባራና ካፖንታ ካዮ ቦንጎታኮ ሙኡዚ
 ማዓንዳ።

5 «ዬኤፒ ዓኣ ማኣሪ ጌሊ፤ ዓይጎ ዓሲ
 ሃይቄቴያ ያኡቲ ዴንዳ ካዒ፤ ሃይካፓ ሴካ
 ታኣኮ ዳር ታኣኒ ኮሺና ዓንጃዒ፤ ናንጊና ናንጋ
 ናሹምንታ ማኣሪሢያ ታ ዔያቶም ፔጋሲ ዳዎዒ፤
 6 ሃኖ ዓጮይዳ ዓኣ ያርጎጮንታ ማንቆንታ ቢያ
 ሃይቃንዳ፤ ዬኤከ ዔያቶ ዴኡካንዳ ዓሲያ ዔያታ
 ዴንቃዒ፤ ዔያቶ ዘሎ ያዩ ዓኣፖ ካር ፔኤኮ
 ቡኡጫንዳና ቶኦኮ ፔኤኮ ጉኡላንዳ ዓሲ ባኣያ
 ማዓንዳ። 7 ዒጊና ሃይቄሢ ደዲሻኒ ሾቲ ዔከ
 ዓኣዲ ዎላ ሙዓንዳ ዓሲና ዑሸካንዳ ዓሲያ
 ባኣ፤ ማሌ ዓታዛ ዒንደንታ ዓደንታ ሃይቄ ዓሲ
 ሙኪ ደዲሻንዳ ዓሲ ጴዳዒ።

8 «ዓሲ ዎላ ሙኡዚ ሙይ ዎዛዳ ማኣሪ
 ጌሊ፤ ሙዓኒና ዑሸካኒ ዔያቶና ዎላ ዴይ።
 9 ታኣኒ፣ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ማዔ ቢያ ባኮ ማዜ
 ጎዳ ጋዒሢ ዎይዜ፤ ኔኤኒ ሃሃ ዓኣ ዎዶይዳ ዎዛንታ
 ዔፒንታ ኮሢንታኮ ዑኡሲ ዎይዚንቲዎጉዲ ታ
 ማሃንዳ።

10 «ዬያ ቢያ ኔ ዔያቶም ኬኤዛ ዎዶና ዔያታ፡-
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮጊዳ ዬያጉዴ ዴኤሢ ባይሰንታ
 ዓይጎር ዓጌይ? ኦ ዓይጎ ዳቤይ? ናንጊና
 ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኣዛሢ ቤርታ ኦ ማዴ ጎማ
 ዓይጎዳይ? ጌይ ኔና ያኡጫንዳ። 11 ዒማና
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዒ፤ ጌይ ዔያቶም ኬኤዜ፡-
 «ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ታጊዳፓ ዳማዲ ሌኡዚ
 ማዔ ማሌ ያኣዘ ካኣሽኪ ዔያቶም ማዴ፤ ታና

ናንገሎ ዓልቃ ዋላህ ማዕረህ፤ ነር፤ ናንገሎ ናንገ
ጎዳህ ዓይታ ሃሽህረ
ሳዓይዳ ፃኣፒንቴ ባኣዚጉዲ ዲርካቸንቴ
ባይቃንዳ።

ዓርሚያስ ሺኢቁ ሺኢጲዖ

14 ናንገሎ ናንገ ጎዳህሮ! ሃርጎ ታኣኮ ፖዒሴ፤
ኪዖ ታኣኮ ፓህ፤ ታኣኒ ዲቃንዳ፤ ቢያ ዋዴ ታኔና
ጋላታንዳ። 15 ዴራ፡- «ዓርሚያስ! ናንገሎ ናንገ
ጎዳ ጌዒኔ ጌይ ኔ ኦኦም ኬኤዜያንቴ፤ ሂዳዖ ዋይቲ
ዬይ ማዲንቴ ኩሙዋ ዓቴይ?» ጌይ ታና ዖኦጫ።

16 ኔ ዴር ሃንቃያ ማዒ ኔኤም ማዲያ ታኣኒ
ሃሽ ዋዴ ባኣሴ፤ ማቶ ዋዴ ዬዓኣብሽ ጌይ ታኣኒ
ቤቁባኣሴ፤ ናንገሎ ናንገ ጎዳህሮ! ኔኤኒ ዬያንታ
ታ ጌዒ ባኮዋ ቢያ ዓዔራ። 17 ኔኤኒ ማቶ ዋዴና
ታኣኮ ፑሮ ካያህ ማዒህረ ታና ዲቃህያ ማዒ፤
18 ናንገሎ ናንገ ጎዳህሮ! ታና ደውሳ ዓሶ ቢያ
ቦርሲሴ፤ ታና ጋዓንቴ ቦርሲሴ፤ ዓያቶ ዓጊቸ
ካራ ዓያቶኮ ባይዜ፤ ታና ጋዓንቴ ዲቃህረ፤ ማቁ
ዓያታ ጋኣጩንታንዳያ ሄላንዳኣና ላሚ ላሚ ዓያቶ
ባይዜ።

ሃውሽ ኬሎ ቦንቸህ ዛላ

19 ናንገሎ ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዒ፡-
«ዩራሳላሚ ካታም ካኣቲንታ ዴርንታ ጌላ ማርሽ
ካራ፤ ዬያጉዲ ሃህ ሃንጎ ጌሎ ካርይዳኣ ዴንዲ
ዔቁ፤ 20 ታኣኒ ጋዓ ቃኣሎ ሂዚ ጌይ ዓያቶም
ኬኤዜ፡- «ሲንህ ዪሁዳ ካኣቶንታ ዴርንታ!
ዬያጉዲ ዩራሳላሚ ዩዳ ናንጋያ ማዒ ሃያ ማርሽ
ካርና ጌላ ዓሳ! ናንገሎ ናንገ ጎዳ ጋዓ ቃኣሎ
ዋይዙዋቴ! 21 ሲንህኮ ሽምፖ ዓውሳኒ ታ
ሲንህም ላቲ ኬኤዛ ባኮ ካቸዋቴ፤ ዬያር ሃውሽ
ኬሎና ዓይጎዋ ማዖም ኬዶ ባኣዚ ኬዲ ዩራሳላሚ
ጌሎ ማርሽ ካርና ካርና ጌሊፖቴ። 22 ታኣኒ
ሲንህኮ ቤርታኣ ዓድንህህ ዓይህ ጎይዖና ሃውሽ
ኬሎ ታኣም ዲማዴያ ማሂ ቦቦንቸዋቴ፤ ሃውሽ
ኬሎና ዓኤቢ ኬዲ ሲንህ ጋራፓ ኬሰኪፖቴ፤
ሃውሽ ኬሎና ፔቲታዖ ማዴ ማዲፖቴ። 23 ሲንህኮ
ቤርታኣ ዓድንህህ ታ ጋዓ ባኮ ታኣሲ ዋይዘባኣሴ፤
ታ ዓይህያዋ ኩንህባኣሴ፤ ዬያ ሃሽ ዋይዚ ዒዳ፤
ፑርታ ዓሲ ማዒህና ታኣም ዓይህንቴ ታጊዳፓ
ዓኤቢ ዓኪ ዓሪዖዋ ዓዴ።

24 « ሳካሪ ሲንህ ታ ጋዓ ባኮ ሲናፓ ዋይዘያ
ማዒቴ ሃውሽ ኬሎና ዓይጎዋ ማዖም ኬዶ ባኣዚ
ኬዲ ካታም ጌሎ ካርና ካርና ጌሊፖቴ፤ ሃውሽ
ኬሎ ታኣም ዲማዴያ ማሂ ቦንቸዋቴ፤ ዬሮ ኬሎ
ፔቲታዖ ማዴ ማዲፖቴ። 25 ሲንህ ዬያይዴቴ
ዳውቲኮ ካኣቱም ያይቶይዳ ዴዔ ካኣታ ፔኤኮ
ደንዘና ዋላ ዩራሳላሚ ጌሎ ካርና ካርና ጌላንዳ፤
ዓያታ ዪሁዳና ዩራሳላሚና ዴራ ዓያቶኮ ቤርታ፤
ሃህ ጊንፃ ማዒም ፓራህና ሳርጌሎ ያይቶይዳ
ዴዒ ጌላንዳ፤ ዩራሳላሚ ካታማ ቢያ ዋዴና ዴራ
ዒኣካ ኩሚ ናንጋያ ማዒንዳ። 26 ዪሁዳ ካታምና
ዩራሳላሚኮ ኮይላ ዓኣ ፑርዳናይዳ፤ ቢኣኒያሚ
ዓሶ፤ ጌማር ዴማፓ፤ ዴኮና ዪሁዳኮ ደኣሎ
ዛሎናፓ ሚቸ ሲንጎ ባኮንታ ማሌ ሲንጎ ባኮዋ
ዔከ፤ ሃህ ሃኣኮ ሲንጊዖንታ ዑንጃንታ ጋላታ
ሲንጊህያ ዓከ ዴራ ጌኤኮ ማኣሪ ሙካንዳ።

27 ጋዓንቴ ሲንህ ሃውሽ ኬሎ ታኣም ዲማሲ ቦንቸ
ሃሽ ዬያ ኬሎና ዩራሳላሚ ጌሎ ካርና ዓይጎዋ
ማዖም ኬዶ ባኣዚ ኬዲ ጌሊ፤ ታኣኮ ዓይህያ
ዋይዘ ሲንህህ ዒዳቴ ዩራሳላሚ ካታምይዳ ታሚ
ታኣኒ ዒጋንዳ፤ ዬይ ታማ ዒኣካ ዓኣ ማኣር ቢያ
ሙዓንዳ፤ ዬያ ታም ዋዳንዳ ዓሲያኣ ባኣሴ። »

18

ዓርሚያስ ዶቶ ማዢ ማናህ ማኣሪ ዓኣዴህ

1 ዓርሚያስም ናንገሎ ናንገ ጎዳይዳፓ ሂዚ ጋዓ
ቃኣላ ኬኤዚንቴ፡- 2 «ሃህ ዓቁጋፓ ዶቶ ማዢ
ማንዚ ማኣሪ ዋቴ፤ ዒኣካ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳ
ባኣዚ ዓኣ።» 3 ዬያር ታኣኒ ዒኣካ ዋታዖ ማንዚ
ዶቶ ማዢ ቤዘይዳ ፔኤኮ ዶቶ ማዢንቴ ዴንቁ፤
4 ዬይ ማንዚ ማዢ ያታ ፑርታ ዋድና ላሚ ጊንህ ዬያ
ዢኢጮ ዓጮ ዋኣህና ዋዒሳዖ ፔ ሽኔ ጌዒ ጎይዖ
ሚሌ ባኣዚ ማዢ።

5 ዒማና ናንገሎ ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዒ፡-
6 «ዒሰራዔኤሌ ዴራዮቴ! ዶቶ ማዢ ማንዚ ኮዔ
ጎይህ ኮዔ ባኣዚ ማዢህጉዲ ታኣኒ ሲንህዳ
ኮዔ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዑዋዳ? ዬይ ዢኢጮ
ዓጮ ዬያ ማንዚ ኩጮ ጋራ ዓኣህጉዲ ሲንህያ
ታኣኮ ኩጮ ጋራ። 7 ታኣኒ ፔቲዴሬ፤ ሃንጎ ካኣቶ፡-
«ቲ ሺኢቸንዳ፤ ጊንህ ሃህ ማንህህ ባይዘንዳ፤
ጌይ ኬኤዜንቴ። 8 ዬይ ዴራ ፔኤኮ ደቢንቶ ዓሪ
ፑርቲማፓ ማዒቴ ታኣኒ ማዳንዳ፤ ጌይ ማሌ ፑርቶ
ባኮ ዓያቶይዳ ሄሊሳሳ። 9 ጊንህ ሃህ ታኣኒ ፔቲ
ዴራ ማዒቴያ ካኣቶ፡- «ዴቁ ደዲቸንዳ፤ ማዢያ
ሚዛጲሲ ዔቁሳንዳ፤» ጌዒ ኬኤዜንቴ። 10 ዬይ
ዴራ ታኣም ዓይህንቶ ዒዳ ታና ናሹዋ ፑርታ ባኣዚ
ማዳያ ማዒቴ ታኣኒ ዬያ ማዳንዳ፤ ጌይ ማሌ ኮዢ
ባኮ ሃሃቸንዳ። 11 ዬያር ታኣኒ ዓያቶይዳ ፑርታ
ባኣዚ ዔከ ዬዓኒ ጊኣጊሽህዳ ማዒህ ዪሁዳ
ዴርና ዩራሳላሚ ዴርናም ኬኤዜ፤ ዓያታ ጎሚ
ማዳህ ሃሻንዳጉዲ፤ ዓያታ ሃንታ ሃንቲዖና ማዳ
ማዳና ቢያ ላኣሚ ጊኣጊሻንዳጉዲ ዓያቶም ዞሪ
ኬኤዜ። 12 ዓያታ ጋዓንቴ፡- «ጉሪ ላቢ፤ ኮ ማሌ
ባኮ ማማዳንዳ፤ ሃቸም ኦኡኒ ዋይዘ ሲፃንዳ፤
ጌይ ኔኤም ማሃንዳ።»

ዒሰራዔኤሌ ዴራ ናንገሎ ናንገ ጎዳ ሃሽህ

13 ዬያር ናንገሎ ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡-
«ዬያጉዴ ባኣዚ ሂንዳ ዴራ ባኣካ ዋይዘንቴ
ቤቁያታቴ ያኦጩዋቴ፤ ታኣም ዲማዴ፤
ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሚርጌና ሻኣካያ ማዒ
ባኣዚ ማዴ።»

14 ሊባሮኦሴኮ ሹቸ ሌሊ ማዒ ዲኮይዳ ሻቸ ኬዲ
ላሂባኣ ዋዴ ዓኣ?
ዬያ ዲኮይዳፓ ዓልቁ ዋታ ሽሚ ዋኣፃ ሚጩ
ቤቁያ?

15 ታኣኮ ዴራ ጋዓንቴ ታና ዋሌ፤
ጉሪ ለኡዚ ማዒ ያኦዞም ዑንጃ ጩቢሻ፤
ሚናኣ ጎይዖ ዓያታ ሃሽ ማሌ ጊኣጊባኣ ጎይህ
ዓኣዴ።

16 ዓያቶኮ ሳይይዳ ማዳንታንዳ ባካ ዓሲኮ ዑሰካ
ጌላያ ማዒንዳ፤
ዒኣና ኮርሲና ዴንዳ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ፔኤኮ
ዳንጎ ዓርቃንዳ።

17 ዓልጎ ዠባሬ ጫሪንካ ሲላሊ ፒዒ ዓኪ ደካሂጉዲ ታኣኮ ዴር ታኣኒ ዓያቶኮ ሞርኮ ቤርታ ዜራንዳኔ። ባይሲንታ ዓያቶይዳ ሙካኣና ዓኣፖ ካር ታ ዓያቶ ባንፃፓ ማሂ ዙሎ ታኣኮ ታ ዳዋንዳኔ።።።»

ዓርሚያስ ማዳኒ ማሎና ጌኔ ማዳ

18 ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዴር ባኣካፓ፡- «ሃኒ ዩዑዋቴ፡ ዓርሚያስ ኑ ማዳንዳ ባኣኪ ዋላ ዘርቶም! ያኦሲ ዋጎ ታማርሳ ቁኤሶንታ ኑና ዘራ ዓር ዓሶንታ ያኦሲ ማሊ ያ ኑኡም ከኤዛ ባሶንታፓ ቢያ ዋዳ ኑ ዋይዚ ዓካንዳ ባኣኪ ባኣኪ ዓኣኔ፤ ዩያር ሃይካፓ ሴካ ዓርሚያስ ጋዓሂ ዋይዚያይዳፓ ዒ ጌሰታ ጌኤዘና ዒ ዛ ቡኡዲ ዳቢሲ ዋጎና ኑ ዒ ዛ ዓይሂሶም» ጌይ ዋላ ጌሰቴኔ።

19 ዓያታ ዩያ ማሊሂር ታኣኒ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታ ሺኢቃ ሺኢጲ ዋይዜ፤ ታኣኮ ሞርካ ታጉዳ ጋዓ ፑርቶ ባኮ ዋይዜ። 20 ኮሺ ማዳ ማዳ ዛላ ማሂ ዒንጎማ ፑርታ ማዳሂዳ? ዓያቶይዳ ኔ ዳጋዲ ዓቁዋጉዲ ታኣኒ ኔ ቤርታ ዓቁ ኔና ቃይሼሂ ማሊ ጳቁሄ፤ ሃኣዛጌ፡ ዓያታ ጋዓንቴ ታኣም ታኣኒ ሎኦሚ ማቃንዳ ዓቴ ቦኣኬኔ። 21 ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሃሂ ጋዓንቴ ዓያቶኮ ናኣቶ ናይዘና፡ ዓያቶዋ ያልዘና ኩርሴ፤ ዓያቶኮ ላኣላ ዓኒባኣያ፡ ሃሂ ናይ ባኣያ ማዒ ዓቶንጎ፤ ዓያቶኮ ዓቲንቆ ጋርቻ ሃይቆንጎ፡ ዴጌሂ ጊንሂ ያልዘና ሃይቁ ኩደንጎ። 22 ዓያቶ ማንጊ ያላንዳ ዓሲ ዓርቲባኣንቴ ዓያቶይዳ ዳኬ፤ ዓያቶ ማኣራ ዒላቴ ዋይዘንቶንጎ፤ ዓያታ ታኣኒ ሎኦማንዳ ዓቶ ታኣም ቦኣኬኔ፤ ታኣኒ ዓዲንታንዳ ፒራሂያ ታኣም ዓያታ ጊኢጊሴኔ። 23 ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዓያታ ታና ዋዳኒ ማሌ ጌኖ ማዳ ኔ ዓራሬ፤ ዩያር ዓያቶኮ ዳቢንቶ ዓቶም ጌይፖ፤ ጎማ ዓያቶኮ ጌኤሽካንዳጉዲ ማዳፖ፤ ኔ ቤርታ ዓያቶ ባሽንቴሲ፡ ኔኤኮ ዴኤፖ ዳጎና ዓያቶ ባይዜ» ጌይ ሺኢቁኔ።

19

ፆቲ ዋዲ ኮኣኪንሃና ኮኣኪንሂ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዴንዳ ማንዚ ማኣራፓ ፆቲ ሻንቁ፤ ዩካፓ ዴርና ቁኤሶናፓ ጫዋ ጫዋ ማዓ ጨሚ ደኦሪ ኔኤና ዋላ ዓኪ ዳንዳ። 2 ሃይቁ ፆቶ ኩንፆ ካር ጌይንታዘና ጌይ ሄኖሚ ደኦጮ ዳንዳ፤ ዒኢካ ታኣኒ ኔኤም ከኤዛ ቃኣሎ ሂዚ ጌይ ዳጊዲ ከኤዜ፡- 3 ዪሁዳ ካኣቶንታ ዩራሳላሚ ዴርንታ ቢያ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂ፡ ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳሂ ዒንሂም ጋዓ ባኮ ዋይዙዋቴ፤ ሃይሾ ዓካሪ ታኣኒ ዋይዛ ዓሲኮ ዑሰካ ጌላንዳ ፑርታ ባይሲንታ ዒንሂዳ ዓጋንዳኔ። 4 ዩያ ታ ማዳንዳሂ ዴራ ታና ሃሽሂና ማሌ ያኦዘም ዒንጎ ባኣኪ ዒንጊ ሃያ ቤዛ ዒኢሲሂርኬ፤ ዓያቶ ማዔቴያ ዓያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ዪሁዳ ካኣታኣ ቢያ ዩያ ዓያታ ካኣሽካ ያኦዘ ዛሎ ዓራ ባኣኪ ባኣያኬ፤ ዩያ ሎሊቱዋንቴ ጌኤሺ ማዔ ዓሶ ዋዲ ሃያ ቤዛ ሱጉሂ ሳዓ ዓያታ

ማሃኔ። 5 ዓያታ ጌኤኮ ናኣቶ ዒንጎ ባኣኪ ማሂ ታሚና ሚቶ ዒንጋጊ ባዓኣሌ ጌይንታሂም ዒንጎ ቤሲ ኮሺኔ፤ ዓያታ ዩያይዳንዳጉዲ ታኣኒ ዓያቶ ዓይሂባኣሴ፤ ፔቴታ ዩያ ዛላ ማሊታዎ ታኣኒ ማሊባኣሴ። 6 ዩያር ሃይ ቤዛ «ቶፔቴ» ጊንሂ ሃሂ «ሄኖሚ ደኦጮ» ጌይንቴፃ ዓቴም «ሹፒ ደኣቹ» ጌይንታንዳ ዋዳ ሙካንዳኔ። 7 ዪሁዳ ዴርና ዩራሳላሚ ዴርና ማሊ ቱኬ ባካ ቢያ ሃኖ ቤዘይዳ ማዲንቴ ኩሙዋጉዲ ታ ላኣጋንዳኔ፤ ዓያቶኮ ሞርካ ዓያቶ ባሻንዳጉዲና ያሊ ዓያቶ ዋዳንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ ለዘ ዓያቶኮ ጫሪንጫ ባራና ካፖና ካይዚ ቦኖና ታ ሙኡዛንዳኔ። 8 ሃኖ ካታሚሎ ታኣኒ ደይሲ ባይዚ ዓሲኮ ዑሰካ ጌላያ ማሃንዳኔ፤ ዒኢና ዴንዳ ዓሲያኣ ዲቃቴ ጌኤኮ ዳንጎ ዓርቃንዳኔ። 9 ሞርኬ ካታሚሎ ማንጊ ዴር ጋፒሳጊ ሙከ ዓያቶኮ ካራ ባይዘንዳኔ፤ ዩኖ ዋዶና ሙዎ ባኣኪ ቢያ ጋፓንዳሂር ዴራ ናይዲንቴ ዋሊ ሙዓንዳኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ሾዔ ዓሳ ጌኤኮ ናኣቶ ሙዓንዳኔ።»

10 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣና ዋላ ዓኣዳ ዓሶ ቤርታ ያቶ ታኣኒ ጳዲሲ ዋዳንዳጉዲ ዓይሄኔ፤ 11 ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳ ዓያቶም ታና ከኤዘም ጌይ ዓይሂሂ፡- «ሃይ ሃይቁ ፆታሂ ጊንሂ ዋላ ካንሂ ማዜንታኒ ዳንዳዑዋኣሂጉዲ ሃያ ዴርና ሃኖ ካታዎና ዒማይዲ ታ ቡርሻንዳኔ፤ ዓሳ ጌኤኮ ሃይቁ ዓሶ ዲኡካንዳ ማሌ ቤሲ ጳዲንዳሞሂር ቶፔቴይዳ ዲኡካንዳኔ።» 12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቶፔቴይዳ ታ ማዳ ጎይፆማ ሃኖ ካታዎና ናንጋ ዓሶናይዳ ታ ማዳንዳኔ፤ 13 ዩራሳላሚ ዴርንታ ዪሁዳ ካኣቶንታ ናንጋ ማኣራ፤ ዩያጉዲ ሃሂ ዓያታ ጌ ከኤዎኮ ዑፃ ጫሪንጫ ማዜንቶም ዑንጆ ጩቢሻሂንታ ማሌ ያኦዘም ዋይኖ ዑኩዋ ሃሂ ከኤፃ ቢያ ቶፔቴጉዲ ዒኢቱያ ማዓንዳኔ።»

14 ዩካፓ ታኣኒ ቃኣሎ ከኤዛንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሄ፡ ቶፔቴይዳፓ ማዒ ሙከኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኩ ማኣርይዳ ዴራ ቡካ ቤዛ ዓቁ ሂዚ ጌይ ታኣኒ ዓያቶም ከኤዜኔ፡- 15 «ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂ፡ ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፤ ዓያታ ዋይዚ ዒፃ ፑርታ ዓሲ ማዔሂር ሃኖ ካታሚሎና ኮይሎይዳ ዓኣ ቤዛ ቢያይዳ ከዳንዳኔ ጌይ ታኣኒ ከኤዜ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዓያቶይዳ ታኣኒ ዓኪ ሙካንዳኔ።»

20

ዓርሚያስ ፓሽሁራ ጌይንታ ቁኤሴሰኬያና ማርሜ ማርሞ

1 ጌኤኩ ማኣርኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይሂ፡ ዒሚሬ ናኣዜ፡ ፓሽሁራ ጌይንታ ቁኤሴሰኬይ ዩያ ዋይዘዎ፡ 2 ታና ዓርቁ ዓሳ ጳርቃንዳጉዲ ዓይሄኔ፤ ጌኤኩ ማኣርኮ ከደ ዛሎና ዓኣ፡ ቢኢኒያሚ ማርሾ ካርይዳ ቶኮ ታኣኮ ዴፃና ቱኪሴኔ። 3 ዘር ጉቴሎ ዩያይዲ ታና ዒ ቱኪሴ ዴፃሂዳፓ ቡላዘ ታኣኒ ዒዛም፡- «ሃይካፓ ሴካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ሱንፆ ፓሽሁራ ጌይ ዓኤላዓኬ፤ ኔኤም ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌሄ ሱንፆ ቢያ ቤሰካ ሜቶ ማዛ ሂርጊሻ ጋዓያኬ። 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ቶኣኪና ሂዚ ጌዔኔ፡- ሄናንታ ኔ ላጎንታም ሂርጊሻ ሜቶ

19:2 19:2 2ካኣቶ. ማ 23:10፤ ዓር. 7:30-32፤ 32:34-35። ላሚ. ዋማ 28:53።

19:5 19:5 ሌዊ. ዓኪ 18:21። 19:9 19:9 ዓቃ. ማ 4:10፤

ማዛዥ ዓሲ ታ ኔና ማሃኒኬ፤ ዔያታ ቢያ ፔኤኮ ሞርኮኮ ዓራፖና ሃይቃንቲ ኔ ዛጋንዳኔ፤ ዪሁዳ ዴሮ ቢያ ባብሎኔ ካኣቲ ዴማ ታ ዎይሃንዳኔ፤ ዒዚ ዛሎ ዔያቶኮ ቱኤሲ ዓሲ ማሃ ዲዒ ዔኪ ባብሎኔ ዓኣዳንዳኔ፤ ዛሎ ዒዚ ሃይካ ዎዎዳንዳኔ።⁵ ዩያጉዲ ዔያቶኮ ሞርካ ሃኖ ካታሞ ቆሎ ቢያ ቡራንዳጉዲ፣ ዒዛ ቆሊ ዴንቄ ባኮዎ ጋኣዚ ዔኪ፤ ዪሁዳ ካኣቶኮ ዲማ ቆልዓይዳ ቡኩሲ ጌሃና ኮዥ ባኮዎ ዓይሱዎፖ ፒዒ ዔኪ ባብሎኔ ዴንዳንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ።⁶ ፓሽሁሬ! ኔናንታ ኔ ማእሮ ዓሶንታ ቢያ ዲዒንቲ ባብሎኔ ዴንዳንዳኔ፤ ሉኡዙሞና ኔ ዔያቶሞ ዦኡቄ ዓሶንታ ዎላ ቢያ ዒኣካ ኔ ሃይቄ ዲኡታንዳኔ» ጌዔ።

ዔርሚያስ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ሞኦቲ ሞኦቶ
7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ታና ጌሼኔ፤
 ታኣኒያ ጌሽንቲ፤
 ኔኤኒ ታጊዳፓ ደዳያ ማዔ፤
 ዎልቃ ኔኤኮ ታጊዳፓ ዑሣ ዓኣዳ ማይ ባሼ፤
 ዓሲ ቢያ ከሊ ታና ሚኢጪ ዓማላያ ማዔ።

8 ታኣኒ ከኤዛ ዎደና ቢያ
 ታኣኒ ከኤዛሢ ፑርቱሞና ባይሲንታና
 ዛላኬ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ታና ዓይሢ፣ ኔ
 ማሊያ ታ ከኤዚያና
 ታኣኒ ቢያ ዎዴ ጫሽኪንታ፤ ዓሲኮ ዓማሊ
 ታ ማዔ።

9 ጋዓንቲ ታኣኒ፡- «ሃካፓ ሴካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ማሊ ጸቂሣዓ፤
 ዒዛ ሱንያና ዔኤቢ ከኤዛዓ ጋዓኒ ማላዛ፣
 ዒዛይዳፓ ታኣሞ ዴኪንቲ ዒዛ ማሊያ ቃኣላ
 ታኣኮ ዒኖይዳ ታሚጉዲ ዔኤታ፤
 ታኣኮ ሚጌፖ ጋራኣ ሙርቁንሢጉዲ ታና
 ሙዓ።
 ታ ዒና ታኣኒ ዓኣቶ ዓርቃኒ ኮዓዛ
 ዲኡኪ ታ ቃዛኒ ዴንዳዒባኣሴ።»

10 ሚርጌ ዓሲ ዓጊጪ ሂዚ ጌይ ካሽካሻንቲ ታ
 ዎይዜ፡-
 «ሃሢ ዔርሚያስ ዎጎና ዓይሢሳኒ ቃራ ካራ
 ጴዳ፤»
 ታኣኮ ዒጊናኮ ታኣኒ ጋዓ ዓሳታፖ ታኣኒ ዳቢንቲ ማዳ
 ማዳንዳጉዲ ካፒ ዓኣ፤
 «ዔርሚያስ ኔ ጌሻኒ ዴንዳዓንዳኣ ናንዳ፤
 ያዲ ማዔቲ ዒዛ ኔ ዓርቂ ኮሞ ኮፍንዳኔ»
 ጋዓ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ዔርቲ ፖኦሊሴ ማዒ
 ታ ኮይላ ዓኣ፤
 ዩያሮ ታና ዳውሳ ዓሳ ሚቶይዳ ከዲ ዎልቄ
 ባይቂሢና ሎኦማንዳ።
 ዔያታ ሎኦማ ዎደና ፑርታ ዳውሲንታንዳ፤
 ዔያቶኮ ዩይ ዳውሲንታ ሚርጌ ዎዴ
 ባይቂሞያ ማዒ ዴዓንዳ።

12 ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳሢዮ!
 ደላሣ ኔኤኒ ዛጊ ጎኔ ማዔሢ ዔራ፤
 ዒኖይዳ ዓኣሽንቲ ዓኣ ማሊያዎ ኮጲሲ ኔ
 ዴንቃ፤
 ታኣኒ ኔኤሞ ዒላቶ ሺኣሻ፤

ዩያሮ ታኣኮ ሞርኮ ኔኤኒ ኮሚ ማዳ ባኮ ታና
 ዛጊሴ።
13 ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዓይናዲዎቲ!
 ዒዛ ጋላቱዎቲ!
 ዒዚ ሚታዳ ዓሶ ፑርቶ ዓሶ ኮጫፓ ቶሊሲ
 ዓውሳ።

14 ታኣኒ ሸይንቲ ከሌላ ጋዳንቁንቲያ ማዎም!
 ታኣኮ ዒንዳ ታና ሸዔ ከሌላ ዓንጂንቲያ ማዎፓ!

15 ታኣኮ ዓዶ ኮይላ፡- «ዓቲንቄ ናይ ኔኤሞ
 ሸይንቲ፤ ዎዛዳ።»
 ጌዒ ሃይሶ ከኤዜሢ ጋዳንቁንቲያ ማዎም!

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሚጪንቲሢሣባኣያና ደይሲ
 ባይዚ ኩርሴ ካታሞጉዲ ዩይ ዓሢ ማዒ
 ዓቶንጎ፤
 ጉቶና ዒላቲ ዑኡሲ ዒ ዎይዘንጎ፤
 ዓባ ዲኡቃኣና ሃሣ ያልዚ ሃይሴና ካራ ባይቄ
 ሚታዳንጎ።

17 ዩይ ታኣኮ ዲኡፒ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ታ ዒንዶ
 ጎጳ ዓኣንቲ ታና ኔ ዎዎዳቲ ዓይጎ!
 ታ ዒንዶኮ ጎጳ ቢያ ዎዴ ያዲ ዴኤፒ ጎይሣ
 ዴዴዓንዳንቲ።

18 ያዒሢና ላቢሢና ዛጋኒ
 ታኣኒ ናንጋ ዎዶ ቢያ ቦርሲንቲና ኩርሳኒ
 ታ ዒንዶ ጎጳፓ ታኣኒ ዓይጋ ሸይንቲይ?

21

ዩሩሳሌምን ባሽንቲያ ዛሎ ከኤዜንቲ ሎንሣ

1 ዪሁዳ ካኣቲ፡ ሴዴቂያሴ ማልኪያ ናኣዚ ፓሽሁሬና ሚዕሴያ ናኣዚ ቁኤሳሢ ሶፖኒያሴና ታ ኮይላ ዳካዎ፡- **2** «ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ፔኤኮ ያሎ ዓሶና ዎላ ኔ ካታሞ ያላኒ ማንጊሢዳኬ፤ ዩያሮ ጎዎንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ማኣዲ ኦኡና ዎላ ማዒጋፓ ዒዛ ዎልቆና ማዳንታ ዴኤፖ ማዳ ማዳ ናብካዳናያኦሬ ማሃ ዳካንዳናንዳ፤ ዒዛ ኦኡሞ ያኦጩ» ጌዔ።

3 ታ ኮይላ ዳኪንቲ ሙኬ ዓሳ ሴዴቂያሴም ሃዚ
 ጌይ ከኤዜንዳጉዲ ጌይ ታ ዳኬ፡-
4 «ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሃዚ ጋዓ፤ ሳይዴቂያሴ! ኔ ካታሞ ዲያኮ ዙሎ ሙኪ ማንጌ፤ ባብሎኔ ካኣቲንታ ባብሎኔ ዓሶንታ ኔ ያላኒ ጊኣኔ ዓንጋሞ ኔ ባንሢ ታኣኒ ሸርሻንዳ፤ ዩያ ያሎ ዓንጋሞ ካታሞኮ ሳዘይዳ ዔኪ ሸኣሽ ታ ኩላንዳ።⁵ ታኣኒ ታ ቶኣኪና ዔዔኤታ ዳጋና፣ ጊንሣ ሃሣ ዴኤፒ ጎሪንቲና ማዒ ታኣኮ ዎልቆና፤ ሃሣ ጊንሣ ታ ቢታንቶና ኔና ያላንዳ።⁶ ሃኖ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሶ ማዔቲያ ቆልሞ ቢያ ዓሲኮ ዑሰካ ጌሊ ዒጊቻ ፑርታ ደርዖና ዎዲ ታ ኩርሳንዳ፤⁷ ኔናንታ ኔኤና ዎላ ቢቶ ማዒ ማዳ ዓሶንታ ፑርቶ ደርዒሢ፣ ናኖንታ ያሎንታይዳፓ ቶሊ ዓቲ ደርዎ ቢያ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬና፤ ጊንሣ ሃሣ ዎዳኒ ዒንሢ ኮዓ ሞርኮና ዲዒ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ዒዚ ኔና ማእሮ ሃንጎ ሃሣ ሚጪንቲ ፔቲ ዓሲ ታዎ ኔኤሞ ዓይሳዓኬ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

8 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሮም ታኣኒ ሃዚ ጌይ ከኤዜንዳጉዲ ዓይሢ፡- «ሃንዳ ዎይዙዎቲ!

20:18 20:18 ዓ.ዮ. 3:1-19። **21:2** 21:2 2ካኣቶ. ማ 25:1-11፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:17-21። **21:5** 21:5 ማቲ. 23:38፤ ሉቃ. 13:35።

18 ይህም ስንገናና ስንገ ጎዳ ይሁዳ ካኣቲ፥ ዲዮሲያሴ ስኣዚ ዲዮዳቄሜ ዛሎ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ዒዚ ሃይቃ ዎደና
 <ዎኦ! ታ ዒሼ ዎኦ!> ጌይ ዎዩ ዩኤካንዳ ዓሲ ባኣሴ፤
 ዩያጉዲ ሃህ <ዎኦ! ኑ ጎዳ፤ ኑ ካኣቲዮ ዎኦ!>
 ጌይያኣ ዩኤካንዳ ዓሲ ጴዳዓኩ።

19 ሌዛ ዒዛኮ ሰንቸባኣያና ጎቹንቲ ዩሩሳላሜ ካታዎኮ ዲያ ዙላ ኬሲ ሃሪ ጎይህ ዲኡኩንታንዳ።።»

ዩሩሳላሜይ ዓላንዳ ሜቶ ዛሎ ዔርሚያሴ ኬኤዜ ቃኣሎ

20 ዩሩሳላሜ ዴራዮቲ!
 ዒንህ ዎሊ ናሽካ ሚሳታ ባሽንቲ ሎኦሜ፤ ለባናኣሴ ዲኮ ኬሰኪ ዒላቲዎቲ፤ ባኣሳኔ ዓጮዎ ዴንዲ ዩኤኩዎቲ፤ ዎዓኣኤ ዲኮ ቶኦካ ኬሰኪ ዔቁ ቃዩዎቲ።

21 ዒንህ ዎርጎጪ ናንጋ ዎደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንህም ኬኤዜ፤ ዒንህ ጋዓንቲ ዎይዘ ዒፃ፤ ዓይፃፓ ዓርቃዎ ዒንህ ማዳማ ዩማኬ፤ ዒዛም ዓይህንቶ ዒንህ ዒፃ።

22 ዒንህ ማዳ ጎሞ ዛሎና ዠባሪ ዲልባ ፒፂ ዔኪ ዴንዳህጉዲ ዒንህ ሃንቃ ዓሳ ፒፂንቲ ዔውታንዳ፤ ዒንህ ጉሙርቃ፥ ዒንህኮ ዎሎ ሚሳታ ዲዒንቲ ዔርቲባኣ ዓጪ ዴንዳንዳ፤ ቦርሲንቲና ዳውሲንቲና ዒንህም ማዓንዳ።።

23 ለባናኣሴ ዲካፓ ዔኪ ሙኮና ዴኤሎ ዚቤቆና ማኮና ማኣራ ኮሺና ሃህ ዒንህ ሃውሺ ናንጋ፤ ጋዓንቲ ሸይቹ ዓርቁ ላኣሊጉዲ ባኒፃ ዒንህ ዓርቃኣና ዒንህ ዎዎይታንዳይ?

ዒኮኒያይዳ ዓንገቲ ሚታህ

24 ዒዮዳቄሜ ናኣዚ፥ ዒኮኒያም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔ፡- «ታ ሸምፓ ሃይቆ! ኔኤኒ ታኣኮ ሚዛቆ ኩጮይዳ ዓኣህንቲ ዓኣ ማላቶ ዠኢራህጉዲ ማዔቲያ ታ ኔና ኬሲ ኬኤራንዳ፤

25 ኔና ዎዳኒ ኮዓ ዓሶና ኔኤኒያ ኮሺ ዒጊጫ ዴሮ፤ ጌይፃ፡- ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናዎኦሪንታ ባብሎኔ ዓሶንታም ታ ኔና ዓኣህ ዒንጋንዳ፤

26 ኔናንታ ኔና ሸዔ ዒንዶንታ ዒንህ ዴውሲንቲ ዴንዲ ባይቃንዳጉዲ ታኣኒ ማሃንዳ፤ ዒንህ ቢያህ ዒንህ ሸይንቲባኣ ዓጪ ዴንዲ ዒኣካ ሃይቃንዳ።። 27 ሃኖ ዓጩሎ ለሚ ዛጋኒ ኔኤኒ ጸቁሃንዳ፤ ጋዓንቲ ለሚ ኔ ማዒ ሙካዓኩ።።»

28 ታኣኒ ዒማና ሂዚ ጌዔ፡- «ካኣቲ ዒኮኒያ ቶኦቹንቲ ሃይቁ ዎቲ ዎኦኒያ ኮዕዎያጉዲ ማዓንዳ፤ ጌይህዳ? ዒዛንታ ናኣቶንታ ዔያታ ዔሩዎ ዓጪ ዲዒንቲ ዔውታህ ዓይጎርዳይ?»

29 ዓጪዮ! ዓጪዮ! ዓጪዮ!
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ቃኣሎ ዎይዘ!

30 «ሃይ ዓህ ናኣታፓ ቢያ ፔኤኮ ጉሪ ዓቲ ናንጋኣ ዒዛኮ ጊኣጉዎያ ማዓንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎጌ፤

ዳውቲኮ ካኣቲዎ ዎይቶ ዳካላኒ

ዩሁዳይዳ ካኣታዳንዳ ዜርህባኣያ፥ ናይ ሸይባኣ ዓሲ ጌይ ዒዛ ፃኣ፤ ዩያ ጌዔህ ታና፥ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ።።»

23

ሃጊ ማዓንዳ ባኣዚ ዛላ ኬኤዚንቲ ባኣዚ

1 «ታኣኮ ቆልሞ ማዔ፥ ዴሮ ዣኣሊሳ ዓሶና ባይዛ ዓሳ ዒንህና ባይዔ!» ሂዚ ጋዓኔ ናንገና ናንጋ ጎዳ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ፥ ዒሰራዔኤሌኮ ዎኦዛህ ዴሮ ሃንቃ ዓሶም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዴሮ ታኣኮ ዒንህ ኮይሳ ጎይፃ ሃንቁባኣሴ፤ ዒንህ ታኣኮ ዴሮ ዳውሲ ዣኣሊሲ ባይዜ፤ ዩያሮ ዒንህ ማዴ ፑርቶ ማዶሮ ቢያ ታ ዒንህዳ ማቶ ዓጋንዳ። 3 ፒኢጫዲ ዓቲ ታ ዴሮ ታኣኒ ዜርቁ ሃሽ ዓጮይዳፓ ቢያ ቡኩሲ ዔያታ ሸይንቲ ዓጮ ዔኪ ዩዓንዳ፤ ዔያታ ሚርጌ ናይ ሸዓንዳህሮ ፓይዳ ዔያቶኮ ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዳንዳ። 4 ዔያቶ ሃንቃንዳ ዓሲ ታኣኒ ዶኦራንዳ፤ ታኣኮ ዴራ ሃካፓ ሴካ ዒጊቹሞና ዲቃቲህና ባኣያ ናንጋንዳ፤ ሃህ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ ሴላዳዓኩ፤ ዩያ ጌዔህ፥ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኩ።።»

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዳውቲ ዜርፃ ባኣካፓ ዒሎ ማዔያ ካኣቲ ታኣኒ ዶኦማንዳ ዎዴ ሙካንዳ፤ ዩይ ካኣታህ ዔራቶና ዎይሃንዳ፤ ዓጮይዳ ቢያ ፒዜ፥ ሃህ ጎኔ ማዔ ባኣዚ ማዳንዳ። 6 ዒዚ ካኣታዳ ዎደና ዩሁዳ ዴራ ዳቁንታ ዴንቃንዳ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራኣ ኮሺ ናንገና ናንጋንዳ፤ ዒዛኮ ሰንፃ፡- ሕኡም ዒሎ ባኣዚ ማዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌይንታንዳ።

7 «ዓሳ፡- <ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ጊብፃ ዓጫፓ ዔኪ ኬሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ!> ጌይ ጌፒንዳዎ ዎዴ ዩዓንዳ። 8 ዩያ ሃሽ ዔያታ፡- <ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ኬዶ ዛሎ ዓጫፓ፤ ጊንሃ ሃህ ዔያታ ዜርቁንቲ ዓኣ ማሌ ዓጫፓ ቡኩሲ ዔኪ ሙኬ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ!> ጌይ ጌፓንዳ፤ ዩካፓ ዔያቶ ዓጮ ማዔህዳ ዔያታ ናንጋንዳ።።»

ዔርሚያሴ ዎኦሲ ማሊያ ኬኤዜ ጌይ ሉኡቃ ዓሶ ዛሎ ኬኤዜ ባኮ

9 ዎኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎ ታ ማላዛ ታኣኮ ዒና ዎዩ ሜሜቃ፤ ሚጌፃ ታኣኮ ጎጋይቃ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ዒዛኮ ዴማዴ ቃኣሎንታሮ ታኣኒ ዎይኖ ዑዙ ዑሽኪ ማህንቲ ዓሲ ማዔ፤

10 ሳዓ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሽ ዘኣሰካ ኮኦማያ ማዔ ዓሶና ኩሜ፤ ዎኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዒንጊንቲ ቢታንቶና ጊቲቃይዶ ማዶ ማዳ፤ ፑርታ ጎይህ ዔያታ ዓኣዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳዖ ጋዳንቁህሮ ሳዔላ ዩኤካ፤ ቦኦሎይዳ ቆልማ ሃንቃ ባካ ቢያ ሜሌ።።

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

22:18 22:18 2ካኣቶ. ማ 23:36—24:6፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኪ 36:5-7። 22:24 22:24 2ካኣቶ. ማ 24:8-15፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኪ 36:9-10። 23:6 23:6 ዔር. 33:14-16።

ማዕ ዳኤህ ባአዚ፣ ጌይ ዔያታ ከኤዛያ፣ ሩንገና ሩንገ ጎዳኮ ባሲ ማዕ ዳኤ፣ ባአዚ ጌይፖቴ፣ ጌዒ ታ ዔያቶም ከኤዛያቴ ዔያታ፡- «የኦሲኮ ባሲ ማዕ ዳኤህ ባአዚ፣ ጌዒህ፣ 39 ታኣኒ ታ ቶኦኪና ዒንህንታ ዔያቶንታ፤ ገንህ ሃሃ ዔያቶና ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህሩም ዒንጌ ካታም ከዲ ዔኪ ታ ቤርታፓ ሺኢሺ ከኤራንዳህ ዔያቶም ከኤዛያ፡- 40 ዔያቶይዳ ታኣኒ ፔቴታፖ ዋለንታኩዋያ፡ ሩንገና ሩንገንጎና ቦርሲንቲና ሞኦሪንቲህና ዔኪ ዩዓንዳኔ፡፡»

24

ለምፖ ኮታና ጌህንቲ ቤሌሴ ሚፖ ዓአፖ ኮኦኪንሃ

1 ሩንገና ሩንገ ጎዳ ጌኤዮ ማኦርኮ ሆታ ጌህንቲ ቤሌሴ ሚፖ ዓአፖ ጌሃና፤ ለምፖ ኮታ ታና ዳቄኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕህ ባብሎኔ ካኣቲ ሩብካዳና፤ ራዕ ዒንህንታ ዔያቶም ሩንገና፤ ዩሁዳ ካኣቲ፤ ዒኮኒያኔ ዩሁዳ ዓጮ ዋይሃ ሱኡጎና ዋላ፤ ኩጮና ዔቦ ማዲ ዔራ ሃኣምንታ ማሌ ማሌ ባአዚ ማዲያ ማዕ ዔሮ ዓሶዋ ዋላ ዩሩሳላሚፓ ዲዒ ዔኪ ባብሎኔ ደንዳህኮ ገንፃኣኩ፡፡ 2 ፔቴ ቤርታሳ ኮቴሎ ጋራ ሃንጎ ቤሌሶ ሚፖ ዓአፓ፤ ቤርታ ካፄ፡ ሚዛጲ ዓአፒ ዓአያኩ፤ ለምዓሳዞኮ ገንህ ቤሌሴ ሚፖ ዓአፖታ፤ ሙይንታኒ ደንዳዑ ዓሳ ሳይህ ፑርቴያ ጋራ ዓአኔ፤ 3 ሩንገና ሩንገ ጎዳ ዒማና ታ ኮይላ፡- «ዔርሚያሴ! ኔኤም ዓይጎ ባአዚ ጸዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ፡፡

ታኣኒያ፡- «ታኣኒ ቤሌሴ ሚፖኮ ዓአፒ ደንቃኔ፤ ቃራ ማዕ ዳኤ፣ ማዕህ ኮሺ ሚዛጲያኩ፤ ፑርቴያ ዓአኔ፤ ዩያታ ጋዓንቲ ሙዒኒ ገኢጉዋያ ጋፒ ፑፑርቴያኩ» ጌይ ማህኔ፡፡

4 ዩያሮ ሩንገና ሩንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- 5 «ታኣኒ፤ ሩንገና ሩንገ ጎዳ ማዕ ዳኤ ሲሰራ ዔኤሌ ያኦዛህ ባብሎኔ ዓጮ ታኣኒ ዳኬ ታ ደሮ ዩንህ ቃሮ ቤሌሶ ሚፖ ዓአፖንህጉዲ ማህ ዛጋኔ፤ 6 ዔያቶኮ ሺምፓህ ታኣኒ ካፒ ሃሮ ዓጮ ማህ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ታ ዔያቶ ማዢ ዔቁሳንዳኔ፤ ታ ዔያቶ ሻሃዓኩ፤ ታ ዔያቶ ሚህጉዲ ቱካንዳኔ፤ ቱገ ቱጋዓኩ፤ 7 ታኣኒ ያኦሲ ማዕህ ዔያቶ ታ ዔርዛንዳኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ጉቤ ዒኔና ታባንህ ማዕንዳህሮ ዩያታ ታ ዳራ ማዕንዳኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶኮ ያኦሲ ማዕንዳኔ፡፡

8 «ዩሁዳ ካኣቲ፤ ሴዳቄያሴንታ ዒዛ ኮይላ ማዕ ዳኤ ዘራ ቢታንታ ዓአ ዓሶንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዩሩሳላሚይዳ ሩንገ ዓሶፓ ሃሮ ዓጮይዳ ዓቲ ዓአ ዓሶንታ ገብፄ ዓጮ ዳንዳ ዓሶ ቢያ ጋዓንቲ ሙዒኒ ገኢጉዋያ ማዕ፡ ፑርቴ ቤሌሴ ሚፖ ዓአፖንህጉዲ ታኣኒ ማህንዳኔ፡፡ 9 ዔያታ ዳውሲንቲ ዳንዳንዳጉዲ ታኣኒ ማህ ዓጮይዳ ዓጮ ጉቤህኮ ካኣታ ዔያቶ ዒያያ፤ ጮሽኪንታያ፤ ሃይሴ ማህ ዔያቶ ጉሪ ከኤዚ ሺርያ፤ ሚኢጪ ዓማሎያና ዒላቶና ዓሲያ ዔያቶ ታ ማህንዳኔ፡፡ 10 ዔያቶንታ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህንታም ታኣኒ ዒንጌ፤ ሃሮ ዓጮሎፓ ያለዚና፤ ሩይዚና ዲማ ዲማ ደርዖና ታ ዔያቶ ኩርሳንዳኔ፡፡»

25

ዓጮኮ ከደ ዛላፓ ያላኒ ሙኬ ሞርኬ

1 ዒዮሲያሴ ሩንገና፤ ዒዮዓቄማ ዩሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ያይዳሳ ለዓ ዩሁዳ ደር ዛሎ ሩንገና ሩንገ ጎዳ ታኣም ከኤዛያ ባአዚ ዓአኔ፤ ዩይ ከኤዚንቲህ ባብሎኔ ካኣቲ፤ ሩብካዳና፤ ራዕ ዒንህንታ ዔያቶም ሩንገና፤ ዩሁዳ ካኣቲ፤ ዩያሮ ታኣኒ ዩሁዳ ደርና ዩሩሳላሚ ደርናም ሂዚ ጌዔኔ፡- 3 «ዓሞኦኔ ሩንገና፤ ዒዮሲያሴ ዩሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ታጾ ሃይህሳ ለዓፓ ዓርቃ፤ ዳንዳ ሃማ ሄላንዳኣና ለማታሚ ሃይህ ለዔይዳ ቢያ ሩንገና ሩንገና ጎዳ ታኣም ከኤዛያ ጎይህ ዳዔኔ፤ ዒዚ ጋዓ ባኮ ታ ዒንህንታም ከኤዚፓ ገንህም ጌይባኣሴ፤ ዒንህንታ ጋዓንቲ ጸቂህ ዒና ዔኪባኣሴ፤ 4 ሩንገና ሩንገ ጎዳ ዒዛም ማዲ፤ ዒዛ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዋላ ሄሊሲ ዒንህንታም ዳኬንቲያ ዒንህንታ ዔኤቢኬ ጌይ ዒና ዔኪ ዋይዚባኣሴ፤ 5 ዩያታ ዒንህንታም፡- «ሩንገና ሩንገ ጎዳ ዒንህንታ ዒንህንታ ቤርታኣ ዓደንህንታም ዒንጌ፤ ሃሮ ዓጮሎይዳ ሩንገና ዒንህንታ ዒንህንታ ፑርቶ ሩንገና ማዲና ሃሺ ማዕ-ዋቴ፤ 6 ማሌ ያኦዛ ካኣሽኪፖቴ፤ ዔያቶም ማዲፖቴ፤ ዘገያ ዘገፖቴ፤ ዒንህንታ ኩቻ ዒንህንታ ማዢ ማሌ ያኦዛም ዘገ ሩንገና ሩንገ ጎዳኮ ዳጎ ዔቁሲፖቴ፤ ዩያ ዓይህያ ዒንህንታ ካፒቴ ዒዚ ዒንህንታ ሜቶ ዓጋዓኬ» ጌይ ከኤዚ ሩንገኩ፡፡ 7 ሃሃ ዔያታ ዒንህንታ ሂዚ ጌይ ከኤዛኔ፡- «ሩንገና ሩንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ዒንህንታ ኩቻ ዒንህንታ ማዢ ያኦዛ ዛሎና ታና ዒንህንታ ደጋሴኔ፤ ዒንህንታ ዒንህንታ ፑርታ ባአዚ ዔኪ ዩዔኔ፡፡»

8 «ኮ ዒዛም ዋይዛዓ ዒንህንታ ጌዔህሮ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡፡ 9 ሃይሾ፤ ታኣኒ ዓጮኮ ከደ ዛላ ዓአ ፃጾ ባንህ፤ ገንህ ሃሃ ታኣም ማዲያ ማዕ፤ ባብሎኔ ካኣቲ ሩብካዳና፤ ራዕ ዒንህንታ ዔያቶም ሩንገና፤ ዩሁዳ ካኣቲ፤ ዩያሮ ቤርታኣ ዓደንህንታም ዒንጌ፤ ሃሮ ዓጮ ደርዋ ዔያታ ያለንዳጉዲ ታ ዔያቶ ዔኤላንዳኔ፤ ኮይላ ዓአ ዓሺና ዓጮና ዋላ ሃሮ ዓጮሎ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዛገም ዒጊቻያ፤ ዓሲያ ሚኢጪ ዓማላንዳጉዲ ሩንገና ሻህንቲ ካታማ ማዕ ዳዓንዳጉዲ ታኣኒ ሃሻንዳኔ፤ ዩያ ጌዔህ ታና፤ ሩንገና ሩንገ ጎዳኩ፡፡ 10 ዋዛዳያንታ ዒላሾ ዑኡሲንታ ዔፒ ዑኡሲያ ዋይዚንቲዋጉዲ ታኣኒ ማህንዳኔ፤ ገንህ ሃሃ ሃኣኮ ዒኣካ ዋዲንቲዋጉዲ፤ ዳሚና ዒኣካ ታሚ ፖዒያ ፖዑዋጉዲ ታኣኒ ላኣጋንዳኔ፡፡ 11 ሳዔላ ካራና ደዔ ካታማና ዓሲያ ሩንገኩዋያ ጉሪ ቤሲ ማዕንዳኔ፤ ዩያታ ዳራ ላንካይታሚ ለዔ ባብሎኔ ካኣቲ ዳማ ዋርቃንዳኔ፡፡ 12 ዩካፓ ላንካይታም ለዓ ጋፓዛ ባብሌኔንታ ዳርንታ ካኣቲንታይዳ ዔያታ ዳቤ ዳቢንቶ ዛሎና ሜቶ ታኣኒ ዓጋንዳኔ፤ 13 ታኣኒ ዳር ቢያህዳ ዔኪ ዩዓንዳኔ ጌይ ዔርሚያሴም ከኤዛኔ፤ ሃያ ማፃአፖይዳ ያኣፒንቲ ዓአ ፑርቶ ባኮ ቢያ ከይሲ ባብሎኔ ታ ሜታሳንዳኔ፡፡ 14 ባብሎኔ ዓሳ ማዲ ፑርቶ ባኮ ቢያ ኮይሳማ ታ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ፤ ማሌ ዳራ ሚርጌንታ ዳኤፒ ዳኤፒ ካኣቶንታ ዔያቶ ዓይሌ ማህ ዋይህንዳኔ፡፡»

24:1 24:1 2ካአቶ. ማ 24:12-16፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:10፡፡ 25:1 25:1 2ካአቶ. ማ 24:1፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:5-7፤ ዳኣኔ. 1:1-2፡፡ 25:10 25:10 ዓ.ር. 7:34፤ 16:9፤ ዮሃ. ዮፒዳ 18:22-23፡፡ 25:11 25:11 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:21፤ ዓ.ር. 29:10፤ ዳኣኔ. 9:2፡፡

ዋይዚባኢያ ማዕቲያ ታኣም ማዳ፣ ታ ማሊያ ኬኤዛ
ዓሶ ለሚ ለሚ ታ ዒንሢ ባንሢ ዳኬኔ፤ 6 ዋይዘ
ዒያ ሃሹዋያ ዒንሢ ማዕቲ ስኤሎይዳ ታኣኒ ማዳ
ባኩንሢ ቢያ ሃያ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ለሚ ሃሃ ታ
ማዳንዳኔ፤ ዓጮ ዴራ ቢያ ሃኖ ካታሚሎኮ ሱንያ
ጋዳንቁሢ ሱንሢ ማሂ ፓይዳንዳኔ።»

7 ቁኤሶንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶንታ ዴሮንታ
ቢያ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ዴያ ታ ኬኤዛሢ ዋይዘኔ፤
8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ኬኤዘም ጌይ ዓይሢ ባኮ
ቢያ ኬኤዚ ታ ኩኩርሳኣና ታ ዔሪባኣንቲ ታና ዔያታ
ዓርቁ፡- «ሃያ ዋዋዳንዳ ዓሲኬ!» ጌይ ዒላቲኔ፤
ጊንሢ ሃሃ፡- 9 «ሃይ ጌኤዢ ማኣሮ ስኤሎ
ማዳንዳኔ፤ ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንያና ኔኤኒ
ኦኡም ሎንሃ ኬኤዘሢ ዓይጎርዳይ? ሃሃ፡- ሃኖ
ካታማ ባይቃንዳኔ፤ ሃካ ናንጋንዳ ዓሲያ ጴዳዓኬ»
ኔኤኒ ጌዔሢ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ታና ያኦጮኔ።
ዩካፓ ዴራ ቢያ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ቡከንቲ ታኣኮ
ኮይሎ ሙኪ ማንጌኔ።

10 ዒማና ዪሁዳ ዓሶ ዋይሢ ሱኡጋ ዴያ ባኮ
ዋይዘያ ካኣቲሞ ማኣራፓ ኬሰኪ ጌኤዢ ማኣሮ
ሙኬኔ፤ ዩካፓ ጌኤዢ ማኣሮኮ ዓኮ ጌሎ ካርይዳ
ፔ ቤዛ ዴዔኔ። 11 ቁኤሶና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ
ዓሶና ዴሮናም ዔያታ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃይ ዓሢ
ጌዔ ባኮ ቢያ ዒንሢ ዒንሢ ቶኦከና ዋይዘኔ፤ ኦ
ካታሞይዳ ዒ ፑርታ ሎንሃ ባኣዚ ኬኤዘሢ ዒ
ዋዳንታንዳያ ኮይሳኔ።»

12 ታኣኒ፡ ዔርሚያስ ዴያ ዴሮኮ ሱኡጎና
ዴሮናም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃኖ ካታሞና ሃያ ጌኤዢ
ማኣሮናይዳ ዴያ ዒንሢ ዋይዘ ሎንሃ ቃኣሎ
ኬኤዘንዳጉዳ ታና ዳኬሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።
13 ሃሢ ዒንሢ ናንጋ ናንጎና ዒንሢ ማዳ ማዳና
ላኣሚ ጊኢጊሺ ዒንሢኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ
ያኣዛሢም ዓይሢንታንዳያ ኮይሳኔ፤ ዴያ ዒንሢ
ማዳቴ ዒንሢ ዒከ ዔከ ዴሮኒ ማሌ ባይሲንቶ
ሃሻንዳኔ። 14 ታ ዛሎኮታቶ ሃይሾ ታኣኒ ዒንሢ
ኩጮኬ፤ ፒዜ ሃሃ ቃራ ማሊ ዒንሢም ጴዳ ባኣዚ
ቢያ ታጉዳ ማማዳቶ፤ 15 ጋዓንቲ ፔቲ ባኣዚ
ሌሊ ዒንሢ ኮሺ ዔራኒ ኮይሳኔ፤ ዴያ፡- ታና
ዒንሢ ዋዳያ ማዔቲ ዒንሢንታ ሃኖ ካታሞይዳ
ናንጋ ዴሮንታ ቢያ ጌኤሺ ዓሲ ዋዳያና ሱጉሢ
ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ዴያ ላቲያ ሃይሶ ኬኤዘንዳጉዳ
ዒንሢ ባንሢ ታና ዳኬሢ ጎኔና ፔኤር ናንጊና ናንጋ
ጎዳኬ።»

16 ዩካፓ ዴሮኮ ሱኡጎና ዴሮና፡- «ሃይ ዓሢ ኦኡም
ኬኤዘሢ ኦ ያኦሲ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሱንያና
ማዔሢር ዒ ዋዳንታኒ ኮይሱዋሴ» ጌይ ቁኤሶና
ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶናም ኬኤዘኔ።

17 ሄሊሳዖ ሃሃ ጋርቾ ጨሞ ባኣካፓ ፔቲ ፔቲ
ዓሲ ዔቁ፡ ዒኣካ ቡኬ ዴሮም ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ፡-
18 «ሂዘቁያሴ ዪሁዳይዳ ካኣታዲ ዓኣንቲ ሞሪሹቲ
ዓጮይዳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡ ሚኪያሴ ቢያ ባኮ
ማኤ ጎዳሢ ኬኤዘ ሎንሃ ቃኣሎ ዴሮም ሂዚ ጌይ
ቤርታ ኬኤዘናኣኮከ።

«ዲዮኔ ጎሽጉዳ ጎሽኪንታንዳኔ፤
ዩሩሳሌሜ ሻሂንቲ ቡኡራ ኩሎናያ
ማዓንዳኔ፤

ጌኤዢ ማኣሮ ማከንቲ ጌሚርይዳ
ኩምቡሊ ካይዚ ኬሰካንዳኔ።»

19 «ዴያ ዒ ጌዔሢር ካኣቲ ሂዘቁያሴንታ
ዪሁዳ ዴሮንታ ሚኪያሴ ዋዳሺያ? ዋዳሺባኣሴ!
ሂዘቁያሴ ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጩ
ዒዛ ማኣራንዳጉዳ ሺኣቁኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ
ዔያቶይዳ ዔኪ ዴዓኒ ማሌ ፑርቶ ባኮ ሃሽኔ፤ ኦኡኒ
ሃሢ ጋዓንቲ ፑርቶ ባኮ ኦ ባንሢ ዔኤላኒ ጊኢጌኔ።»

20 ቁሪያትይዓሪሚይዳ ናንጋ፡ ሹማያ ናኣዚ፡
ዑሪያ ጌይንታሰኬይያኣ ዓኣኔ፤ ዴይ ዓሢ ዓዳ
ዔርሚያሴ ኬኤዘ ጎይያ ሃኖ ካታሞና ሃኖ
ዔጮናይዳ ባይሲንታ ሙካንዳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ሱንያና ሎንሃ ኬኤዘኔ፤ 21 ካኣቲ ዒዮዓቁሚንታ
ዒዚ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶንታ ያሎ ዓሶ ዓይሢ
ሱኡጋሢንታ ዑሪያ ጌዔ ባኮ ዋይዘሰካፓ ዑሪያ
ዋዳንታንዳጉዳ ካኣቲ ኮዔኔ፤ ዑሪያ ዴያ ዋይዘያ
ሚርጌና ዒጊጩኔ፤ ዴያር ጊብፄ ዓጮ ፑኒ ዴንዴኔ፤
22 ጋዓንቲ ካኣቲ ዒዮዓቁሚ ዒማና ዓክባሪ ናኣዚ፡
ዔላናኣታኔና ማሌ ዓሲና ጊብፄ ዓጮ ዴንዲ ዑሪያ
ዔኪ ዴዓንዳጉዳ ዳኬኔ፤ 23 ዴያታ ዓሳ ዑሪያ ዔኪ
ካኣቲ ዒዮዓቁሚ ኮይላ ሙኬኔ፤ ዑሪያ ዋዳንቲ
ጋኣጮይዳ ኬኤሪንታንዳጉዳ ካኣቲ ዓይሢ።

24 ታኣኒ ጋዓንቲ ሳኣፓኔ ናኣዚ፡ ዓሃቃሚ ታና
ዓሳ ዋዳግጉዳ ካፔሢር ዴራ ዋዳንዳጉዳ ዓኣሢ
ታና ዒንጊባኣሴ።

27

ዔርሚያስ ኬዳ ቃምባር

1 ዒዮሲያሴ ናኣዚ፡ ሴዴቁያሴ ዪሁዳይዳ
ካኣታዳሰካፓ ኔጉዋያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም
ሂዚ ጌዔኔ፡- 2 «ዋኣያ ሱዛ ቃልሾና ኮሺንቲ
ሚሢ ቃምባር ጊኢጊሺ ኔ ባቃና ዓጌ። 3 ዩካፓ
ዩሩሳሌሜ ዴያ ናንጋ፡ ዪሁዳ ካኣቲ፡ ሴዴቁያሴ
ኮይላ ሙኬ ኪኢቶ ዓሶ ዑፃ ዔዳኦሜ፡
ሞዓኣቤንታ ሞዓኣኔንታ፤ ዴያጉዳ ጊርሴና
ሲደና ዓጮ ካኣቶንታም ኪኢታ ዳኬ። 4 ዔያታ
ፔኤኮ ካኣቶም ታና፡ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ፡
ፔሰራዔኤሌ ያኣዛሢኮ ሃያ ኪኢቶ ኬኤዘንዳጉዳ
ዓይሢ ዳኬ! 5 ታኣኒ ታኣኮ ዴኤፖ ዋልቆና፡
ሃሃ ዴዳሞና ዓጮ ቢያሢንታ ዓሲ ዜርሢንታ፤
ዴያጉዳ ሳይይዳ ናንጋ ባኮ ቢያ ማኤኔ፤ ሳያ ሃያ
ዋይሢንዳሢ ያናታቲያ ታኣኒ ዶኦሪ ጊሃንዳኔ።
6 ሃይ ዴራ ቢያ ባብሎኔ ካኣቲ፡ ታኣም ማዳሢ፡
ናብካዳናያኦሪ ቢታንቶ ዴማ ዋርቃንዳጉዳ
ማዳሢ ታናኬ፤ ሳይይዳ ዓኣ ቦዓኣ ዓቲዋያ
ዒዛም ዓይሢንቲ ዋርቃኔ። 7 ማሌ ዴራኣ ቢያ
ዒዛም ማዳንዳኔ፤ ዴያጉዳ ሃሃ ዒዛ ዴራኣ
ዴያ ዴኤፑማፓ ዒ ኬዳንዳያ ሂላንዳኣና ዒዛኮ
ናኣቶና ናኣቶኮ ናኣቶናም ዓይሢንቲ ዋርቃንዳኔ፤
ዩካፓ ዴያ ናብካዳናያኦሪ ዴራ ዲቢ ዲቢ ዴሬ፤
ጊንሢ ሃሃ ዴኤፒ ዴኤፒ ካኣቶም ዓይሢንቲ ማዳያ
ማዓንዳኔ።»

8 «ጋዓንቲ ዓይጎ ዴሬያ ማም ካኣታ፡- ዒዛም
ዓይሢንቲ ማዳዓ፤ ዒዛ ቃምባር ባቃና ዴዔም
ዋርቃዓ፤ ጌዔቲ ናብካዳናያኦሪ ፔኤር ዴያ ዴሮንታ
ካኣቶንታ ባይዘንዳጉዳ ታኣኒ ጋዓማ ሂላንዳኣና
ያልዚና ናይዚና፤ ጊንሢ ሃሃ ዴማ ዴማ ፑርታ

26:6 26:6 ዒያ. 18:1፤ ዓይኑ. 78:60፤ ዔር. 7:12-14። 26:18 26:18 ሚኪ. 3:12። 27:1 27:1 2ካኣቶ. ማ 24:18-20፤
2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:11-13።

ደርዖና ታኦኒ ኩርሲሳንዳይ።⁹ ዲንሢም ሎንሣ ባኮ ከኤዛ ዓሰንታ፣ ዠዎንታ ማርሻ ማርሻ ዓሰንታ፣ ዬያጉዲ ሃይቁ ዓሰኮ ዓኤኡ፣ ዓኤሊ ጌሰታ ዓሰንታ ዓውቶ ዛጋኔ ጋዓ ዓሰንታ ሃገ ማዓንዳ ባኮ ቢያ ኑ ዓራኔ። ጋዓሢ ዓያቶሲ ዋይዚ፣ ጌታ ቢያ ዲንሢ ዘራሢ። ብብሎኔ ካኣቲም ዲንሢ ዓይሢንቲ ዋርቁንዲ ዋሶ ጌይኬ፤¹⁰ ዓያታ ዲንሢም ከኤዛ ሎንሣ ሉኡዚ ባኣዚኬ፤ ዲንሢ ዬያ ዋይዚያ ማዓቲ ዲንሢ ሸይንቲ ዓጫፓ ታ ዲንሢ ሃኬ ዓጫ ደውሲ ደካንዳይ፤ ዬያር ዲንሢ ዓይቃንዳይ።¹¹ ጋዓንቲ ብብሎኔ ካኣቲኮ ቃምባራ ባቃና ደዓም ዲዛም ዓይሢንቲ ማዳ ደር ፔኤኮ ሳዖ ጎሽኪ ጎሽኪ ደዓንዳጉዲ ታኦኒ ማሃንዳይ፤ ዬያ ጌዔሢ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።»

¹² ዪሁዳ ካኣቲ፣ ሴዴቁያሴም ሂዚ ጌይ ታኦኒ ከኤዜኔ፡- «ብብሎኔ ካኣቲም ዲንሢ ጊኢሬቲ፣ ዲዛንታ ዲዛኮ ደርንታም ዲንሢ ማዳቲ ሸምፔና ዲንሢ ናንገንዳይ፤¹³ ብብሎኔ ካኣቲም ዓይሢንቲ ዋርቁ» ጌዔ ደርቆዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓከ ዬዓንዳይ ጌዔ ያሎና ናዮና ፑርቶ ደርዓሢና ኔናንታ ደርንታ ዓይጋ ኩዳይ? ¹⁴ ብብሎኔ ካኣቲም ዲንሢ ዓይሢንቲ ዋርቁዓኬ። ጌይ ሎንሣ ሃይሶ ከኤዛ ዓሰሲ ዋይዚ፣ ዓያታ ከኤዛ ሎንሢ ሉኡዚኬ።¹⁵ ዲዚ ዓያቶ ደከባኣያ ማዓሢና ዓያታ ጊንሢ ዲዛ ሱንጾና ከኤዛ ባካ ሉኡዚ ባኣዚታሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ቶኦኪና ዲንሢም ከኤዜኔ። ዬያር ዲዚ ዲንሢ ደውሳንዳይ፤ ዲንሢንታ ሃያ ሉኡዚ ማዓ ባኮ ከኤዛ ዓሰንታ ቢያ ባይቃንዳይ።»

¹⁶ ዬካፓ ቁኤሶና ደርናም ታኦኒ ከኤዛንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃካፓ ሊካ ጌይንቲ ባኮ ከኤዜኔ፤ ዬያር ታኦኒ ዓያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- « ጌኤኩ ማኣርቆዳ ማዳንቶ ማሃ ቢያ ብብሎኔ፣ ማዓ ኔጉዋዖ ሃይካ ዬዓንዳይ። ጌይ ጌይ ዲንሢም ሎንሣ ከኤዛ ዓሳ ጋዓ ባኮ ዋይዚ፣ ዓያታ ከኤዛ ሎንሢ ሉኡዚኬ፤¹⁷ ዬያር ዓያቶሲ ዋይዚ ሃሺጋፓ ብብሎኔ ካኣቲም ዲንሢ ዓይሢንቲ ዋርቁቲ ሸምፔና ዲንሢ ናንገንዳይ፤ ሃይ ካታማ ዲንሢኮ ዓይሢንቲ ዓይደና ሻሂንቲ ኩሎና ቡኡራ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ዓይጋ ዲንሢ ማዳይ? ¹⁸ ዓያታ ሂንዳ ጎኔ ሎንሣ ከኤዛ ዓሲ ማዓቲ፤ ጊንሢ ሃሃ ታኦኒ ዓያቶም ከኤዜ ሎንሣ ባኣዚ ዓኣቲ ሃገ ዓውቲባኣ ጌኤኩ ማኣር ማሃ፣ ዪሁዳ ካኣቲኮ ካኣቲም ማኣርና ዬሩሳላሜናይዳ ዓቲ ዓኣ ማሃ ቢያ ብብሎኔ ዓጮ ዲንቲ ዓውቲዋጉዲ ታኦኒ ላኣጎም ቃይሺ፤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዓሢ ታና ያኦኩን።»

¹⁹⁻²⁰ ብብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናዖኦሬ ዪሁዳ ካኣቲ፣ ዲዮዓቁማ ናኣዚ፣ ዲኮኒያ ዪሁዳና ዬሩሳላሜናይዳ ዓኣ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሰና ዋላ ዲዒ ብብሎኔ ዓከ ዴንዴ ዋደና ቱርቱርንታ ሞኦና ዓንጎና ኮሽና ዋኣያ ዴይሃ ጎንጎንታ ዬያ ባኮ ዴይሃ ባኮንታ ጌኤኩ ማኣርኮ ማላ ማሃንታ ዬሩሳላሜናይዳ ሃሺ ዴንዴ።

²¹ «ዬሩሳላሜናይዳ፣ ጌኤኩ ማኣር፤ ጊንሢ ሃሃ ካኣቲም ማኣርቆዳ ዓቲ ዓኣ ማሃ ዛሎ ታኦኒ፣ ቢያ ባኮ ማኤ ጎዳ ማዓ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ጋዓ ባኮ ዋይዘዋቲ፤²² ዬይ ባካ ብብሎኔ ዓከ ዓኣዲንታንዳይ፤ ታኦኒ ዬያ ባኮ ጊንሢ ሸሪ ዛጋንዳያ

ሃላንዳኣና ዲኢካ ዴዓንዳይ፤ ዬካፓ ታኦኒ ጊንሢ ማሃ ሃይካ ዔከ ዬዓንዳይ፤ ዬያ ጌዔሢ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።»

28

ዓርሚያሴና ሎንሣ ከኤዛ ሃናኒያ ጎደሰኬያና

¹ ዬና ሌዖይዳ፣ ጌይ፡- ሴዴቁያሴ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ያይዳሳ ሌዖኮ ደንጋሳ ዓገናና ጌባዖኦኔ ዓሲ ማዓ ዓተሬ ናኣዚ፣ ሃናኒያ ጌኤኩ ማኣርቆዳ ታ ኮይላ ሂዚ ጌዔኔ፤ ቁኤሶንታ ደር ቢያሢንታ ቤርታ ሂዚ ጌዔኔ፡- ² «ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ማዓ ቢያ ባኮ ማኤ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ብብሎኔ ካኣቲ ዓገ ቃምባራ ታኦኒ ማሃንዳይ፤³ ካኣቲ ናብካዳናዖኦሬ ሃይካፓ ዔከ ብብሎኔ ዴንዴ ጌኤኩ ማኣር ማሃ ቢያ ላምዖ ሌዔ ጋርካ ሃይካ ማሃ ታኦኒ ዓከ ዬዓንዳይ፤⁴ ዬያጉዲ ሃሃ ብብሎኔ ዲንቲ ዓውቲ ደርና ዋላ ዲዮዓቁማ ናኣዚ፣ ዪሁዳ ካኣቲ፣ ዲኮኒያ ማሃ ታኦኒ ዓከ ዬዓንዳይ፤ ሂዮ! ብብሎኔ ካኣቲ ዲንሢ ደሢ ዋይሢ ቃምባራ ታኦኒ ማሃንዳይ፤ ዬያ ጌዔሢ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።»

⁵ ታኦኒ ዲማና ቁኤሶንታ ጌኤኩ ማኣርቆዳ ዓቁ ዓኣ ደር ቢያሢንታ ቤርታ ሃናኒያም ሂዚ ጌዔኔ፡- ⁶ «ሂዮ! ኔኤኒ ጌዔ ጎይ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳንጎ! ጌኤኩ ማኣር ማሃ ዓከ ሙኪ፤ ጊንሢ ሃሃ ዲንቲ ዓውቲ ዓሰዋ ማሃ ዓከ ሙኪ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔ ጌዔሢጉዲ ኔ ዳንጎ ኩንሃንጎ።⁷ ጋዓንቲ ኔናንታ ደርንታም ታ ጋዓሢ ዋይዚ፤⁸ ማሃ ዋደና ታናንታ ኔናንታኮ ቤርታ ያኦሲ ማሃ ከኤዛኔ ጌይ ዓቁ ዓሳ ማርጌ ዴሬና ዴኤፒ ዴኤፒ ካኣቲናይዳ ያልዚ፣ ናይዚንታ ዴማ ዴማ ደርዖንታ ሙካንዳይ ጌይ ሎንሣ ከኤዜኔ፤⁹ ጋዓንቲ ኮሽኞ ዛላ ከኤዜ ዓሢኮ ዬይ ዓሢ ጎኔ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴኬ፣ ሎንሣ ከኤዛ ዓሲታቲ ዲርታሢ ዬይ ዒ ጌዔ ሎንሣ ባካ ጎኔ ማዓ ኩማቲኬ።»

¹⁰ ዬካፓ ሎንሣ ከኤዛሢ፣ ሃናኒያ ታኦኒ ባቃና ዓኣ ቃምባራ ዓከ ማሃንዳይ፤¹¹ ዲዚ ዲማና ደር ቤርታ፡- «ላምዖ ሌዔ ጋርካ ብብሎኔ ካኣቲ፣ ናብካዳናዖኦሬኮ ደርቆዳ ዒ ዓገ ቃምባራ ባቃና፣ ዓከ ሃማይዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማሃንዳይሢ ከኤዜኔ» ጌዔኔ፤ ዬካፓ ታኦኒ ዬና ቤዛፓ ዴንዴ።

¹² ሎንሣ ከኤዛሢ፣ ሃናኒያ ቃምባራ ታ ባቃና፣ ዓከ ማሃንዳይ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ከኤዜኔ፡- ¹³ «ዴንዴ! ሃናኒያም ሂዚ ጌይ ከኤዜ፡- ኔኤኒ ሃሢ ማሃ ቃምባራ ማሃንዳይ፤ ጋዓንቲ ታኦኒ ዬያ ቤዛይዳ ዓንገ ቃምባራ ጊኢገሻንዳይ፤¹⁴ ሃያ ደር ቢያሢ ባቃናይዳ ዓንገ ቃምባራ ታኦኒ ዓጋንዳይ፤ ዓያታ ብብሎኔ ካኣቲ፣ ናብካዳናዖኦሬም ዋርቃንዳይ፤ ዬይ ዓሳ ዓተዛ ካዮ ቢዓታዖ ቢያ ዲዛም ዓይሢንቲ ዋርቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳይ፤ ታኦኒ፣ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ማዓ ቢያ ባኮ ማኤ ጎዳ ዬያ ጌዔኔ።»

¹⁵ ታኦኒ ዬያ ሃናኒያም፡- «ሃናኒያ! ዋይዜ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ደከባኣሴ፤ ሃያ ደር ቢያ ሉኡዚ ማዓ ባኣዚ ጉሙርቃንዳጉዲ ኔ ማሃኔ፤¹⁶ ዬያር ናንገና ናንገ ጎዳ፡- ኔና ታኦኒ ሳይደገ ዓከ ሸኢሻንዳይ፤ ሃይ ዴራ ታና፣ ዓያቶኮ

28:1 28:1 2ካኣቶ. ማ 24:18-20፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 36:11-13።

ያዘዘህም ዋይዘ ዒፃንዳጉዲ ኔ ማሃሂር ሃይ ለዓ ጋፑዋንቴ ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ ጋዓኔ» ጌይ ከኤዘኔ።

17 ዩካፓ ሃናኒያ ዩኖ ለገኑ ለንካሳ ዓገኖና ሃይቁኔ።

29

ዔርሚያስ ባብሎኔይዳ ናንጋ ዓይሁደም ፃአፒ ዳክ ከኢታ

1 ናብካዳናያኦሬ ዩሩሳላሚፓ ባብሎኔ ዲዒ ዔኪ ዳንዴ ቁኤሶም፣ ያኦሲ ማሊያ ከኤዘ ዓሶም፤ ጊንሃ ሃሃ ዴርኮ ሱኡጎና ሜሌ ዲዒንቴ ዔውቴ ዓሶም ቢያ ዩሩሳላሚፓ ታኣኒ ፃአፒ ዳክ ከኢታ ሂዚ ጋዓያኩ፤ 2 ዩኖ ከኢቶ ታኣኒ ፃአፒሂ ካኣቴ ዒኮኒያንጎታ ጌኤሾ ማዔ ዒዛኮ ዒንደንታ ዒዛና ዋላ ማዒ ዒዛም ማዳ ዓሶንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዩሁዳና ዩሩሳላሚናኮ ሱኡጎንታ ኩቹና ዔኤቢ ማዲ ዔራ ሃአምንታ ጊታህንታ ቢያ ዲዒንቴ ዔውቴሂኮ ጊንፃኣኩ፤ 3 ዩሁዳ ካኣቴ ሴዴቂያሴ ባብሎኔ ካኣቴ ናብካዳናያኦሬ ኮይላ ዩያኮ ቤርታ ዳኩ፣ ሻፓኔ ናኣዚ ዔልዓሳና ሂልቂያ ናኣዚ ጌማሪያና ዑፃ ዩያ ፃአፖና ከኢቶ ታኣኒ ዳኩኔ፤ ዩኖ ከኢቱሎይዳ ዓኣፒ ማዒ ከኤዘንጎቴ ባካ ሂዚ ጋዓያኩ፡- 4 «ዩሩሳላሚፓ ዲዒንቴ ባብሎኔ ዳንዳንዳጉዲ ዒዚ ማሃ ዴር ቢያሂም ዒሰራዔኤሌኮ ያዘዘህ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ 5 ማኣሪ ማኸ ናንጉዋቴ፤ ቱኮ ዲማ ዲማ ሚሂያ ቱኩዋቴ፤ ዩያ ሚያኮ ዓኣፖዋ ሙዑዋቴ፤ 6 ላኣሊ ዔኪ፣ ሃሃ ሎዒያ ሎይ ናይ ሾውዋቴ፤ ናኣቶዋ ዒንሂኮ ላኣሊ ዔኪሲ፣ ሃሃ ዉዲር ናኣቶ ሎይሲያ ሎይሱዋቴ፣ ዔያታ ናይ ሾጎንጎ፤ ዩያይዲ ፓይዳ ዒንሂኮ ዲዲቦንጎ፣ ዳኮፓ፤ 7 ዲዒንቴ ዒንሂ ዔውቴ ዳንዲ ናንጋንዳጉዲ ታኣኒ ማሃ ካታም ዲጪሂ ማዓንዳ ኮሺ ባኣዚ ኮዑዋቴ፤ ዩይ ካታም ዓሳ ኮሺ ናንጊ ናንጋንዳጉዲ ታና ሺኢቁዋቴ፤ ዔያታ ኮሺ ናንጊ ናንጌቴ ዒንሂያ ኮሺ ናንጊ ናንጋንዳኔ። 8 ታኣኒ፣ ዒሰራዔኤሌ ያዘዘህ ማዔ ቢያ ባኮ ማኸ ጎዳሂ ዒንሂ ባኣካ ናንጋ ሎንሃ ከኤዘ ዓሶናኣ ማያም ሃጋኣ ባኣዚ ኑ ዔራኔ ጋዓ ዓሶና ቢያ ዒንሂ ጌሽንጉዋጉዲ ላቴ ታ ዒንሂም ከኤዘኔ፤ ዔያቶኮ ዓውቶዋ ዔኤቢኪ ጌይፖቴ። 9 ዔያታ ታ ሱንጎና ዒንሂም ከኤዘ ሎንሃ ቢያ ሎኡዚ ባኣዚኩ፤ ታ ዔያቶ ፔቴታዎ ዳኪባኣያኩ፤ ዩያ ጌዔሂ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።»

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ባብሎኔይዳ ዒንሂ ናንጋንዳ፣ ለንካይታም ለዓ ጋፑሰካፓ ላሚ ታኣኒ ዒንሂ ሺሪ ዘጋንዳኔ፤ ዒንሂ ዓጮ ባንሂ ታኣኒ ዒንሂ ማሃኒ ጫኣቁ ጫኣቁም ኩንሃንዳኔ፤

11 ዒንሂ ዘሎ ታኣኒ ማላ ማሊያ ታ ዔራኔ፤ ዩይ ማሊያ፡- ፑርታ ባኣዚቱዋንቴ ኮሺ ባኣዚ ዒንሂም ጰዲሳያ፣ ዒንሂ ዋዛ ጌሂ ካፓ ኮኸ ባኣኣ ማዲንቴ ኩማንዳጉዲ ማሃያኩ፤ 12 ዩካፓ ዒንሂ ታና ዔኤላንዳኔ፤ ታ ባንሂ ዑኪ ታና ዒንሂ ሺኢቃንዳኔ፤ ታኣኒያ ዒንሂም ዋይዘንዳኔ፤ 13 ዒንሂ ታና ኮዓንዳኔ፤ ዒንሂ ታና ኮዓሂ ጉቤ ዒኔፓ ማዔቴ ታና ዒንሂ ዳንቃንዳኔ፤ 14 ጎኔ ታ ዒንሂም ጋዓኔ! ታና ዒንሂ ዳንቃንዳኔ፤ ታኣኒ

ዒንሂ ዒንሂኮ ዓጮ ባንሂ ማሃንዳኔ፤ ታኣኒ ዒንሂ ዘርቁ፣ ዓጮ ቢያሂዳፓ ቢያ ቡኩሳንዳኔ፤ ታኣኒ ዒንሂ ዳውሲሲ ዳካንዳሂኮ ቤርታ ዒንሂ ዓኣ ቤዘ ጊንሃ ታ ዒንሂ ማሃ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሂ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።»

15 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባብሎኔይዳ ሎንሃ ከኤዘ ዓሶ ኩኡም ከሴኔ» ጌይ ዒንሂ ከኤዘኔ።

16 ዳውቴኮ ካኣቱም ያይቶ ዳካሊ ዴዒ ዋይሃ፣ ካኣታሂንታ ዒንሂጉዲ ዲዒንቴ ዔውቴባኣያ ማዒ ሃኖ ካታማ ናንጋ ዒንሂ ዒጊና ዘሎ ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓሂ ዋይዘዋቴ። 17 ቢያ ባኮ ዋይሃ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ዔያቶይዳ ያልዘ፣ ናይዚንታ ዲማ ዲማ ደርጎንታ ዔኪ ዩዓኒኩ፤ ሙይንታኒ ዳንደዑዋያ ማዒ ፑርቴ ቤሌሴ ሚያ ዓኣፖ ታ ዔያቶ ማሃንዳኔ፤ 18 ያልዘና፣ ናይዘና፤ ሃሃ ዲማ ዲማ ደርጎና ታ ዔያቶ ዳውሳንዳኔ። ዓጮ ጉቤይዳ ናንጋ ሜሌ ዴራ ቢያ ዔያቶይዳ ማዲንቴም ዘጋ ባኮና ዲቃታንዳኔ፤ ዔያታ ዘርቁንቴ ዳንዳንዳጉዲ ታኣኒ ማሃ ቤዘይዳ ቢያ ዔያቶይዳ ታ ዔኪ ዩዓ ፑርቶ ባኮ ዘጋ ማሌ ዴራ ቢያ ዒጊቹምና ካራ ባይዘንዳኔ፤ ዩይ ዴራ ቢያ ሚኢጪ ዓማሎ ባኣዚ ዔያቶ ማሃንዳኔ። 19 ዩይ ቢያ ዔያቶይዳ ሂላሂ ታኣም ማዳ፣ ታ ማሊያ ከኤዘ ዓሶ ዘሎና ላሚ ላሚ ታ ዔያቶም ከኤዘ ቃኣሎ ዔያታ ዋይዘ ዓይሂንቶ ዒፃሂርኩ።»

20 ዩሩሳላሚፓ ባብሎኔ ዳውሲሲ ታኣኒ ዳኪ ዓሳ ዒንሂ ቢያሂ ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዘዋቴ።

21 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንጎና ሎኡዘም ሎንሃ ዒንሂም ከኤዘ፣ ቆላያ ናኣዚ ዓክዓቤና ማዕሴያ ናኣዚ ሴዴቂያሴና ዘሎ ዒሰራዔኤሌኮ ያዘዘህ ቢያ ባኮ ዋይሃ ጎዳ ሂዚ ጌይ ከኤዘኔ፡- ዩያቶ ታኣኒ ባብሎኔ ካኣቴ፣ ናብካዳናያኦሬም ዓኣሂ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚ ዔያቶ ዒንሂ ዘጋንቴ ዋይንዳኔ።

22 ዩሩሳላሚፓ ዲዒንቴ ባብሎኔ ዔውቴ ዴራ ቢያ ፔቴ ዓሲ ጋዳንቃኒ ኮዓ ዋይና፡- «ባብሎኔ ካኣቴ ሼምፔና ዓኣንቴ ታሚና ሚቹ ዋዴ ሴዴቂያሴና ዓክዓቤናጉዲ ያኦሲ ኔና ማሆንጎ! ጋዓንዳኔ፤

23 ዔያታ ያዲ ማይ ዓታንዳጉዲ ጌይንቴሂ ዓሲኮ ዑሰካ ጌላ ጎሜ ዔያታ ማዴሂርኩ፤ ዔያታ ዋዋዴይ ጌዔቴ ፔኤኮ ላጎ ማዔ ዓሶኮ ላኣሎ ዒኣሴኔ፤ ታኣኒ ዔያቶ ዓይሂባኣ ሎኡዚ ባኣዚ ታ ሱንጎና ዔያታ ከኤዘኔ፤ ዩይ ታኣኒ ዔያቶ ዓይሂ ባኣዚቱዋሴ፤ ዔያታ ማዴ ባኮ ቢያ ታ ዔራሂር ዩያኮ ታኣኒ ማርካኩ፤ ዩያ ጌዔሂ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።»

ሼማዒያም ፃአፒ ዳከንጎ ከኢታ

24-25 ኔሂላሚ ዓጮይዳ ሾይንጎ ሼማዒያም ሂዚ ጌዔ፤ ሃይ ቢያ ባኮ ዋይሃ ጎዳሂ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያዘዘህ ከኤዘ ቃኣላኩ፤ ዩሩሳላሚይዳ ናንጋ ዓሶም፣ ማዕሴያ ናኣዚ ቁኤሳሂ ሶፖኒያሴና ሃንጎ ቁኤሶናም ኔ ሱንሂና ኔኤኒ ሂዚ ጌይ ከኢታ ዳኩኔ፤ ኔ ዳኩ ከኢቶይዳ ስፕያሴም ኔኤኒ ሂዚ ጌዔ፡- 26 «ቁኤሳሂ፣ ዮዳሂ ቤዘ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ቁኤሴ ማሃ ደኦሬኔ፤ ጌኤኸ ማኣርይዳ ቢቲ ማዒ ዋይሃንዳ ሱኡጋሂ ኔናኩ፤ ዩያር ታኣኒ ያኦሲ ማሊሂ ከኤዘያኩ» ጌይ ጌይ ዔኤቢ ከኤዘ ሺራ ዣኣኸ

29:2 29:2 2ካኣቶ. ማ 24:12-16፤ 2ያኦሲ. ዓሃኩ 36:10።
29:13 29:13 ላሚ. ዋማ 4:29።

29:10 29:10 2ያኦሲ. ዓሃኩ 36:21፤ ዔር. 25:11፤ ዳኣኔ. 9:2።

ዓሲ ቢያ ቶኮ ዲጻና፡ ባቃኖዋ ካኒ ቢራታና ጨጭዲ ቱካኒ ኔኤኒ ዳንዳዓኔ፤ 27 ሂዳዎ ኔኤኒ፡- ታኣኒ ያኦሲ ማለሂ ከኤዛያኮ። ጌይ ጌይ ዳርሞ ዔቦ ከኤዛ ሺራ፡ ዓናቶቲ ዓጮይዳ ሸይንቲ፡ ዔርሚያስ ኔኤኒ ጎሩዋዎ ዋይታዛ ዘቲ ጌዔይ? 28 ዒዚ ዔኤቢ ከኤዙዋጉዲ ላኣጊንታኒ ኮይሳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ባብሎኔ ዓጮ ዲዒንቲ ዔውቲ ዳራ ሃጊ ሚርጌ ለዔ ናንጋንዳኔ ጌይ፡- ማኣሪ ማዢ፡ ማታባኣያ ናንጉዋቲ፤ ዲማ ዲማ ሚሂያ ቱኩዋቲ፤ ዬያ ሚጾኮ ዓኣፖ ሙዑዋቲ። ጌይ ዳርሞ ዒ ከኤዘኔ።»

29 ዬያ ጻኣፒንቲ ኪኢቶ ሶፖኒያሴ ታና፡ ዔርሚያሴም ናባቤኔ፤ 30 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- 31 «ዲዒንቲ ዳንዲ ባብሎኔይዳ ናንጋ ዳር ቢያሂም ሸማዒያ ዛሎ ከኤዘንቲ፡ ሃያ ሎንሃ ቃኣሎ ሂዚ ጌይ ዳኮ፡- ሸማዒያ ታኣኒ ዒዛ ዳኩዋንቲ ሎንሃ ከኤዘ ለኡዚ ባኣዘና ዲንሂ ጉሙርሴኔ፤ 32 ዬያር ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛንታ ዒዛኮ ዜርጾንታይዳ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ዬያ ዓሂኮ ዲንሂ ባኣካ ቶሊ ዓታንዳ ዜርሂ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ዒዚ ፔ ቶኦኪና ታ ዳርሞ ታኣኒ ኮሺ ባኣዚ ማዳሂ ቢያ ዛጋንዳ ካራ ባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዒዚ ታኣም ዲንሂ ዋይዘ ዲጻንዳጉዲ ማሃኔ፤ ዬያ ጌዔሂ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ።»

30

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ማዒ ሙካንዳያ ማዒፃ ከኤዘንቲሂ

1 ዒሰራዔኤሌኮ ያኦሲ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ከኤዘኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- 2 «ታ ኔኤም ከኤዘ ባኮ ቢያ ማጻጻፔይዳ ጻኣፒ። 3 ታኣኮ ዳር ዒሰራዔኤሌንታ ዪሁዳ ዳርንታ ጊንሂ ማሂ ታኣኒ ዔኪ ዬዓንዳ ዋዳ ዑኩኔ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓድንሂም ታኣኒ ዲንጌ ዓጮ ታ ዔያቶ ማሃንዳኔ፤ ዔያታ ጊንሂ ዬያ ዓጮ ፔ ዓጪ ማሃንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሂ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ።»

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳ ዳርናም ሂዚ ጋዓኔ፡-

5 «ኮሺ ዑኢሲቱዋንቲ ካራ ባይቂ ዲጊቹምና ጎጋይቂሂ ዑኡሲ ታኣኒ ዋይዛኔ፤

6 ሂንዳ ጫክ ጌይ ማሉዋቲ! ዓቲንቂ ባኒ ናይ ሾዓ?

ሂዳዎ ዓቲንቃ ቢያ ሾሾዓ ላኣለጉዲ ፔኤኮ ኩጮና ጎጾ ዓርቂ ዓኣንቲ ታ ዛጋሂ ዋይቲዳይ?

ፔቲ ፔቲ ዓሶኮ ዓኣፖ ካራ ዋይቲ ቦኦሬይ?

7 ዬና ከላ ዋዚ ማታሳያ ማዓንዳይ! ዬናጉዳ ከሊ ማሌ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ያይቆኦቤም ዬይ ማቶ ዋዳ ማዓንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዔያታ ዬያ ዋኣዪፃፓ ቢያ ዳቃንዳኔ።»

8 ቢያ ሳኮ ማዢ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዬና ከላ ሃላኣና ታኣኮ ዳርኮ ባቃና ዓጊ ዋይሃ ቃምባር ታኣኒ ማንሃንዳኔ፤ ዔያታ ቱከንቲ ካና ቢራቶዋ ታኣኒ ዲኡዛንዳኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ማሌ ጻንጎ ማዔ ዳርሞ ዓይሌ ማዒ ዋርቃዓኔ፤ 9 ጋዓንቲ ታና፡ ዔያቶኮ ያኣዛሂም ዔያታ ዚጋንዳኔ፤ ታኣኒ

ካኣቱም ያይቶይዳ ጌሃ፡ ዳውቲ ዜርጾ ማዔ ዔያቶኮ ካኣቱም ዔያታ ዋርቃንዳኔ።»

10 «ታኣም ማዳ፡ ያይቆኦቤ ዒጊጪፖ፤ ዒሰራዔኤሌ ዲቃቲፖ፤ ታኣኒ ኔና ሃኮ ማዔ ዓጮይዳፓ ኔኤኮ ዜርጾዋ ዲዒንቲ ዳንዲ ዓኣ ሳይይዳፓ ዓውሲ ዔኪ ማሃንዳኔ፤ ያይቆኦቤ ማዒ ሙኪ ሂርጋ ባኣያ ኮሺ ናንጊ ናንጋንዳኔ፤

ዒዛ ዲጊቻንዳ ባኣዚያ ባኣሴ።

11 ታኣኒ ታኣር ዲንሂና ዋላ ማዒ ዲንሂ ዓውሳንዳኔ፤ ታኣኒ ዲንሂ ዜርቂ ዔያቶ ባኣኮ ዳኮ ዳር ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዲንሂ ጋዓንቲ ታኣኒ ባይዛዓከ፤ ያዲ ማዔቲያ ማቶ ታ ዲንሂዳ ዓጉዋ ሃሻዓከ፤ ታ ዲንሂዳ ማቶ ዓጋንዳሂ ዲንሂ ዳቤ ጎይጾጉዳያከ፤

ዬያ ጌዔሂ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ።»

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ከፃ ዲንሂኮ ፓጹዋያ ዲንሂ ጋፒ ማኣሳኔ።

13 ዲንሂ ዛሎ ሞኦታንዳ ዓሲ ባኣሴ፤ ዲንሂ ኪጾኮ ዴኤሻኣ ጴዳዓከ፤ ዲንሂ ዳቃዓከ።

14 ዲንሂ ማኣዲ ያላ ዓሳ ቢያ ዲንሂ ዋሌኔ፤ ዔያታ ዲንሂ ኮዑዋሴ፤ ጎማ ዲንሂኮ ዲቢ፤ ፑርቱማኣ ዲንሂኮ ዑሃ ዓኣዴ ሚርጌሂር ታ ዲንሂ ታኣኮ ሞርኬጉዲ ጸርቂኔ፤ ሚጪንቲዋዎ ታ ዲንሂዳ ማቶ ዓጌ።

15 ጎማ ዲንሂኮ ዲቢ፤ ፑርቱማ ዲንሂኮ ዑሃ ዓኣዴ ሚርጌሂር ፓፃንዳ ካራ ዲንሂ ባኣሴ፤ ዬያር ዲንሂኮ ኪፃ ዛሎ ጉንዳ ሚፖቲ፤ ታኣኒ ዬያይዲ ዲንሂ ማቶይዳ ዓጋንዳኔ።

16 ጋዓንቲ ጋኣሺ ዲንሂ ሙዔ ዓሳ ቢያ ዔያታኣ ፔኤር ጋኣሺንቲ ሙይንታንዳኔ፤ ዲንሂኮ ሞርካ ቢያ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ፤ ዲንሂ ቡራ ዓሳ ቢያ ቡራንታንዳኔ። ዲንሂዳፓ ሳሪ ዔቦ ዔኬ ዓሳ ቢያ ዲማይዲ ሳሪንቲ ዔውታያ ማዓንዳኔ።

17 ዲንሂኮ ሞርካ፡- «ጻዮኔ ከኤሪንቲ ዓቲኔ፤ ዲዛም ኮሺ ባኣዚ ማዳያኣ ባኣሴ።» ጌዔቲያ፡ ታኣኒ ጊንሂ ዲንሂኮ ዒቢሎ ማሃንዳኔ፤ ኪጾዋ ታ ዲንሂኮ ፓፃሳንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሂ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ።»

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ናኣቶኮ ማኣር ጊንሂ ታኣኒ ማዢንዳኔ፤ ፔቲ ፔቲ ማኣር ታኣኒ ሚጪንቲ ማኣራንዳኔ፤ ዬሩሳሌማ ካታ ማላሚ ጊንሂ ማዢንታንዳኔ፤ ካኣቱም ማኣራ ጊንሂ ሚናኣ ቤዛ ማዢንታንዳኔ።

19 ዒኢካ ናንጋ ዳር ቢያ ጋላታ ዓይኑም ዓይናዳንዳኔ፤ ዋዛናኣ ዒሊሻንዳኔ፤

ሃሢ ነገር፡ ኑ ጾኦዛሢ ባንሢ ኑና ማሃ፤ ኑኡኒያ ማባንዳ።
 19 ኔጊዳፓ ኑ ሃኪ ዴንዴቴያ ሃሢ ጎሞ ኑኡኑ ኑ ቡኡዳ፤
 ኑ ዬያ ማዳ ባኮ ዔሪ ቦርሲንቴና ኑ ቶኦኮ ሂርኪዲ ዳዶ ኑኡኑ ኑ ዲዳ፤
 ዳጋቶ ሞዶና ኑ ማዳ ጎማ ኑና ዳውሲሴ።»
 20 «ዔፕሬኤማ! ታኦኒ ዒንሢ ናሽካ፡ ታኦኑ ዒንሢ ናኦቶኪ፤
 ቢያፓ ባሽ ማሃ ታ ዒንሢ ናሽካያቴሞዳ? ታ ዒንሢ ማኦራ፤ ታ ባንሢ ዑከሳኒ ኮዓ፤ ዬያ ጋዓሢ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።
 21 ዒንሢከ ጎይያዳ ማላታ ማባንዳ ባኦዚ ኮሹሞቴ፤ ጎይያ ዔርዛንዳ ዳኦቦ ሳኦቦ፤ ዒንሢ ዴንዳ ዘጊር ጎይያ ዒናፓ ኮሽ ዘጉሞቴ፤ ታ ዴሬዮ፡ ዒሰራዔኤሌ! ሃያ ኔኡኮ ካታሞ ማዒ ጌሉሞቴ።
 22 ዒንሢ ሃይ ጉሙርቁፃ ፓጮ ዴራ ዓይዲ ሄላንዳኦና ዒንሢ ዓልታይ? ታኦኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳይዳ ዓኪ ባኦዚ ማክ፤ ዬይ ዓይጎዳይ ጌዔቴ ላኦሊ ዓቲንቁ ማኦዲ ዔቃ፤ ዬያ ዲማ ማዔ ዓኮ ባኮ ታኦኒ ማክ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴራ ሃጊ ያርጎጫንዳ ያርጎቹሞ

23 ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ፡ ቢያ ባኮ ሞይሃ ጎዳሢ ሃዚ ጋዓ፡- «ታኦኒ ዴር ፔ ዓጮ ባንሢ ማሃ ሞዶና ዩሁዳና ካታሞናይዳ ላሚ ጊንሢ ዔያታ ኔኡኒ ጎኑሞ ሞርቃ ቤሲ ማዔዜ፡ ያኦሲሞ ዲማዳ ዲኬሌ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጀንጎ» ጋዓንዳ።
 24 ዩሁዳ ዓጮንታ ካታሞንታ ቢያ ዴራ ናንጋ ቤሲ ማባንዳ፤ ሳዖ ጎሽካ ዓሲና ቆልሞ ሃንቃ ዓሲና ዒኦካ ዓኦያ ማባንዳ፤ 25 ላቤዘንሢ ቢያ ሞልቆ ታኦኒ ደዲሻንዳ፤ ናዮና ካራ ባይቁ ሜታዳዘንሢ ሙኡዚ ዒንጊ ታኦኒ ሚሻንዳ።»
 26 ዒማና ታኦኒ ኮሽ ጊንጾ ጊንዒ፡ ጊንዒሳካፓ ጴጫዖ ኮይሎ ዘጌ።
 27 «ታኦኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌንታ ዩሁዳንታ ሳዖ ሚርጌ ዴራና፤ ጊንሢ ሃሃ ቆልሞና ኩንሃንዳ ሞዴ ዩባንዳ። 28 ዔያቶ ታኦኒ ቱጋኒና ሻሃ፤ ሴካ ሃንጋ ሺርሺ ጉኡፓኒና ባይዘ፤ ኩርሳኒያ ዘርቁ ዔቁ ማዳሢጉዲ ዔያቶ ጊንሢ ደቁ ዔቁሳኒ ዒማዲ ታኦኒ ማዳንዳ።
 29 ዬና ሞዶና፡- «ዳንሢ ሙዔ ሶልኮ ሞይና ዓኦፓ ናኦቶ ዓጮ ሞዴ፤ ጌይንቴ ጌሰቴንታ ኮኦከንሢ ዓታንዳ።
 30 ዬያ ማባንዳ ዓቲሞ ሶልኮ ሞይና ዓኦፓ ሙዔ ዓሰማኮ ዒማና ዓጮ ሃይቃንዳ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ጎሞማና ሃይቃንዳ።»
 31 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓ፡- «ሃይሻ ታኦኒ ዒሰራዔኤሌ ዴርና ዩሁዳ ዴርና ሞላ ዓኪ ጫኦቁሞ ጫኦቃንዳ ሞዴ ሙካንዳ፤ 32 ዬይ ጫኦቁሞ ዔያቶ ታኦኒ ጊብፃ ዓጫፓ ኩጮ ዔያቶኮ ዓርቁ ዔኪ ኬሴ ሞዶና ጌሌ ጫኦቁሞጉዲ

ማባንዳ፤ ታኦኒ ዔያቶኮ ያኦዛሢታንቴ ዔያታ ታኦኒ ዬያ ጫኦቁሞ ጉሙርቁንቴ ካፒባኦሴ፤ ዬያር ታኦኒ ዔያቶ ቁል ጌይ ዘጌ፤ 33 ሃሢ ዓካሪ ሃካፓ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዴርና ሞላ ታኦኒ ጫኦቃንዳ ጫኦቁሞ ማባንዳ፤ ታኦኒ ሞጎ ታኦኒ ዔያቶኮ ዒና ጌሃንዳ፤ ዒና ታ ዔያቶኮ ፃፃፓንዳ፤ ታኦኒ ዔያቶኮ ያኦዛሢ ማባንዳ፤ ዔያታኦ ታኦኒ ዴራ ማባንዳ፤ 34 ሃይካፓ ሴካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔራ፤ ጌይ ፔኡኮ ላጋሚሞታቴያ ጌርሲሞ ኬኤዚ ዔርዛንዳ ዓሲ ባኦሴ፤ ዴኤፖፓ ዴንዲ ዴኮ ዓሶ ጌይንታሢ ሄላንዳኦና ቢያሢ ታና ዔራንዳ፤ ዳቢንቶሞ ታ ዔያቶኮ ዓቶሞ ጋዓንዳ፤ ጎሞሞ ታ ዔያቶኮ ዔኤቢኬ ጌይ ማሊ ዔካዓኬ፤ ዬያ ጌዔሢ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ።»
 35 ዓሶ ሮኦርና ፖሚሃሢ ዒጊናንታ ኩኦጋሢንታ ዲሞና ፖዓንዳጉዲ ዲሞሶ ኬሴሢ ዴኤፖ ባዘሞ ኩባርና ዴቺ ዓጊሃ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ

ሃዚ ጋዓ፤ ሱንፃኦ ዒዛኮ ቢያ ባኮ ማክ፤ ጎዳኬ።

36 ታኦኒ ዬያ ባኮ ዓይሢ ማዲሻ ዲሞባ ዓታያ ማዔ፤ ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዜርፃታ ቤርታ ዴራ ማዒ ናንጊና ናንጊፃ ዓታንዳ።

37 ዒዛኮ ዴራ፡ ዒሰራዔኤሌ ማዳ ጎሞ ዘሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ኬኤራንዳ፤ ጌይንታኒ ዳንዳዓሢ ጫሪንጮኮ ዳልጉማ ሞርቁንቴ ዔርቲ ሳዖኮ ማክ፤ ካራ ቢያ ዘጊንቴ ዔርታኒ ዳንዳዒንቴ ሌሊኬ።

ዬያ ጌዔሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

38 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓ፡- «ሃናኒ ዔኤሌ ኬኤሎ ካራፓ ዓርቃዖ ዴንዲ ኬኤሎ ዲፃ ሞላ ካኦ ማክ ካር ሄላንዳኦና ዩራሳላሚ ታ ካታማ ማዒ ማክ፤ ታንዳ ሞዴ ዩባንዳ። 39 ዬያኮ ዘጳ ኬኤሎ ዲፃ ሞላ ካኦ ማክ ካራፓ ጋሪቤ ጌሚር ባንሢ ዴንዳያ ማባንዳ ዒኦና ጎዳ ባንሢ ዴንዳንዳ። 40 ሸሞፓ ሃይቁ ባኮንታ ዲቢንፃንታ ላኦ ደኦጫ ቢያ ዓባ ኬሰካ ባንፃና ዴንዲ ፓራሢ ካር ሄላንዳኦና ጉቤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሞዴ ማባንዳ፤ ዬይ ካታማ ማይ ላሚ ሻሃንቴ ባይቃዓኬ።»

32

ዔርሚያስ ሳዖ ሻንቁሢ

1 ዩሁዳ ካኦ፤ ሴዴቂያሴ ካኦታዳንቴ ታጳሳ ሌዖና፤ ጊንሢ ሃሃ ባብሎኔ ካኦ፤ ናብካዳናያኦሪ ካኦታዳንቴ ታጳ ሳሳ ሌዖና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና፡ ዔርሚያሴ ሃዚ ጌይ ኬኤዜ፡- 2 ዬና ሞዴ ባብሎኔ ካኦ፤ ናብካዳናያኦሪኮ ያሎ ዓሳ ዩራሳላሚ ያሊ ዓርቃኒ ሙኪ ማንጌ ሞዴ፤ ታኦኒ ዒማና ካኦቱሞ ማኦርኮ ዲር ጋራ ቱኡሲ ዓሲ ማዒ ዓኦ፤ 3 ካኦ፤ ሴዴቂያሴ ታና ዒኦካ ቱኪ ጌሢሢ፤ ጊንሢ ሃሃ ሞጎና ዓይሢሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኒ ኬኤዜ ማሊያ ዒዛሞ ታ ኬኤዜሢ ማባንዳ፤ ዬይ ሃዚ ጋዓ፡- «ባብሎኔ ካኦ፤ ሃና ስፖሎ ሞልቁና ዓርቃንዳጉዲ ታኦኒ ዒዛሞ

31:29 31:29 ሃዚ. 18:2። 31:31 31:31 ማቲ. 26:28፤ ዔ.ብ. 8:8-12፤ ማር. 14:24፤ ሉቃ. 22:20፤ 1ቆር. 11:25፤ 2ቆር. 3:6። 31:33 31:33 ዔ.ብ. 10:16። 31:34 31:34 ዔ.ብ. 10:17። 32:1 32:1 2ካኦቶ. ማ 25:1-7።

ዓ.ር.ሚያ.ሰ. ማግኔፕ 32:4 ካላት፤ ሴ.ዳቂያሴ ቶላንዳ ካራ ባኣሴ፤ ዓ.ዚ ባብሎኔ ካላትም ዓኣሢ ዓ.ንገንታንዳ፤ ዓ.ዚ ካላትኮ ቤርታ ዓቂ ዩያ ካላት ዘገንዳ፤ ፔኤሮ ዓ.ዚ ዓ.ዘና ዋላ ገሰታንዳ፤ 5 ሴ.ዳቂያሴ ባብሎኔ ዓጮ ደዒንቲ ዓ.ውታንዳ፤ ታ ሙኪ ዓ.ዘኮ ጌኤዘ ገሰታንዳና ዓ.ዚ ናንገንዳ፤ ባብሎኔ ዓሶና ዓ. ያልታኒ ኮዔቲያ ዓ.ዘም ሃናዓኬ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፤ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።»

6 ገንሣ ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጌዔኔ፡-

7 «ኔ ዓዶ ዓሾ ሻሎሜ ናኣዘ፤ ሃናሚዔኤሌ ቢኢኒያሚ ዓጮ ዓናቶቲይዳ ዓኣ ጎዡ ፔኤኮ ኔኤም ሻንቻኒ ኔ ኮይላ ዩዓንዳ፤ ኔ ዓ.ዘኮ ዑኩ ዓ.ገኒታሢሮ ዩና ጎዡ ሻንቻኒ ኮይሳሢ ኔናኬ።»

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔ ጎይያና ታኣኒ ቱኡቲ ዓኣ፤ ካፓ ዓሳ ዋርቃ ኬኤያ ሃናሚዔኤሌ ታ ኮይላ ሙካዮ፡- «ሻንቻኒ ኮይሳሢ ኔናታሢሮ ታኣኮ ጎዡ ሻንቻ» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ዩያ ባኮ ኬኤዜያታሢ ዔሬ፤ 9 ዩና ጎዡ ሃናሚዔኤሌፓ ሻንቻኒ ቢሮ ታኣኒ ፓይዲ ዓ.ንጌ፤

ዩና ጎዡላ ሻንቻኒቲ ሚኢሻ ላምዖ ያኤታ ገራኣሚ ማዓያ ሹቹ ቢራኬ። 10 ዩያ ታኣኒ ሻንቻያ ማዓያ ዔርዘ ማርካ ማዓ ዋርቃታ ፓራሚ ገኢገሌሰካፓ ያሽኔ፤ ኮይሳ ቢሮኮ ዴኤሠሞ ታኣኒ ዘገ ዔሪ ዓ.ንጌ፤ 11 ዩካፓ ዩያ ባኮ ፔቲይዳ ዓርቂያ ማሂ ማላቶ ዓይሢ ገኢገሌሰና ዋርቃቶ ያሾናሢንታ ጉሮንታ ማላታ ዓይሢንቲባኣ ሻንቻያ ዔርዘ ዋርቃቶናኮ ገዳፓ ዔኪ ያኣፖና ላምዖ ዋርቃታ ዔኪ፤ 12 ማሂሴያኮ ናኣዘ ናይ ማዔ ኔሪያ ናኣዘ ባኣሮኬም ታኣኒ ዓ.ንጌ፤ ዩንሢ ዋርቃቶንሢ ታኣኒ ዓ.ንጌሢ ሃናሚዔኤሌንታ ኮርሚንታ ዋዶና ማርካ ማዓ ፓራሚ ዓሶንታ ዓኢካ ጸኣካ ዓኣ ዓሶንታኮ ቤርታኬ፤ 13 ዩና ዓሶ ቢያሢ ቤርታ ባኣሮኬም ታኣኒ ሂዚ ጌዔኔ፡- 14 «ዓ.ሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓ፤ ያሽንቲዘንታ ፔጋ ያዳያ ማዔ ሻንቻያ ዔርዘ ላምዖ ዋርቃቶንሢ ዔኪ ያቲ ጋርካ ሚርጌ ዋዴ ዴዓንዳጉዲ ጌሢ፤

15 ላሚ ገንሣ ሃና ሳይይዳ ማኣሪ፡ ጎሽንታ ዋይኔ ቱኮ ቤሰንታ ሻንቻኒ ዳንዳዒንታ ዋዴ ዩዓንዳ፤ ጌዔኔ።»

16 ዩያ ሻንቻያ ዔርዘ ዋርቃቶ ኔሪያ ናኣዘ፤ ባኣሮኬም ታኣኒ ዓ.ንጌሰካፓ ሂዚ ጌይ ታኣኒ ሸኢቁ፤- 17 «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢያ! ኔኤኮ ዴኤፖ ቢታንቶና ዋልቆና ኔኤኒ ጮሪንጮንታ ሳንታ ማኤ፤ ፔቲታዖ ኔና ባሻ ባኣዚ ባኣሴ፤ 18 ሚርጌ ሸያ ዴሬም ኔኤኮ ናንገና ናንገ ናሹሞ ኔኤኒ ፔጋሲ ዳቂ፤ ያዲ ማዔቲያ ዓዶንሢ ማዳ ጎሞሮ ኔኤኒ ናኣቶይዳ ማቶ ዓጋ፤ ኔኤኒ ዴኤፔ፡ ሃሣ ዋልቆና ዓኣ ያኣሰኬ፤ ኔኤኒ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓያ፡ ሱንጻኣ ኔኤኮ ቢያ ባኮ ማኤ ጎዳኬ፤

19 ኔኤኒ ማሊ ቱካ ማሊያ ዴኤፔኬ፤ ኔኤኮ ማዳኣ ፑኤፔኬ፤ ዓሲ ማኤንቲ ቢያ ማዳ ባኮ ኔኤኒ ዘጋ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሶም ዓሳ ሃንታ ጎይያና ማዳ ማዳ ጎይያ ኔኤኒ ኮይሳ ባኮ ዓ.ንገ፤ 20 ሚና ገብፃ ዓጮይዳ ኔ ዋልቆና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚና ሄርሺሳ ባኣዚያ ኔኤኒ ማዳ፤ ሃሢ ሄላንዳኣና ዩያ ዓኮ ዲቃሢ

ሄርሺሳ ባኮ ዓ.ሰራዔኤሌ ዴሮንታ ማሌ ዴሮንታ ባኣካ ማዳያ ኔኤኒ ሃሽባኣሴ፤ ዩያሮ ቢያ ቤዘይዳ ሱንጻ ኔኤኮ ሄርሺንቲ ዴኤፔ። 21 ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዶሞ ማዳ ኔ ዋልቆና፡ ሃሣ ኔኤኮ ዴኤፔሞና፤ ዩያጉዲ ሃሣ ኔኤኮ ዓ.ንቻያ ማዔ ቦንቻና ኔኤኮ ዴሮ ዓ.ሰራዔኤሌ ገብፃ ዓጮፓ ኔኤኒ ኬሴ፤ 22 ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዶንሢም ኔኤኒ ጮኣቁ ጎይያጉዴያና ሃና ዔኤቢ ቢያ ኩሜ ማሎ ዓጮሎ ኔ ዔያቶ ዳካልሴ። 23 ጋዓንቲ ዔያታ ሃና ዓጮ ሙኪ ዳካሌሰካፓ ኔኤኮ ቃኣሎም ዓይሢንቲያና ኔኤኒ ዔያቶ ዔርዘ ዋሳና ደዲ ናንገያ ዓ.ዳ፤ ኔ ዔያቶ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳ ኩንሢባኣሴ፤ ዩያይዳፓ ዔቂያና ዩያ ቢያ ባይሰንቶ ኔ ዔያቶይዳ ኬይሴ።

24 «ሃይሾ፡ ባብሎኔ ዓሳ ካታሚሎ ዓርቃኒ ዓጮ ዋርዲያ ማሂ ኩሊ ማንገሢዳኬ፤ ያልዘ፤ ናይዚንታ ዲማ ዲማ ደርዖንታ ዔያቶ ባብሎኔ ዓሶ ኩጮ ጋሮ ጌልዘንዳ፤ ኔኤኒ ጌዔ ባካ ቢያ ማዳንቲ ኩማንቲ ኔኤኒ ዘጋንዳ፤ 25 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢያ! ካታሚሎ ባብሎኔ ዓሳ ዓርቃኒ ዑካዘ ማርካዳ ጩሞ ቤርታ ጎዡ ታኣኒ ሻንቻንዳጉዲ ዓይሢ ኔናኬ።»

26 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡-

27 «ዓሲ ዜርሢ ቢያኮ ያኣሲ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳሢ ታናኬ፤ ታና ባሻ ባኣዚ ፔቲታዖ ዓኣኖ? 28 ሃና ካታሚሎ ባብሎኔ ዓሶና ዔያቶኮ ካኣታሢ ናብካዳናያጌሪናም ታኣኒ ዓኣሢ ዓ.ንገንዳ፤ ዓ.ዚያ ዓ.ዘ ዓርቃንዳ። 29 ሃና ካታሚሎ ማንጌ ባብሎኔ ዓሳ ሙኪ ታሚና ካታሞ ሚቻንዳ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ታና ዳጋሳኒ ዔያቶኮ ማኣሮ ዑይይዳ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኣዘም ዑንጅ ዔያታ ጩቢሻሢንታ ማሌ ያኣዘማኣ ዔያታ ዑኩ ዓ.ንገ ኬኤያዎ ታሞና ዩይ ዓሳ ሚቻንዳ። 30 ዓ.ሰራዔኤሌ ዴሮንታ ዩሁዳ ዴሮንታ ዴሬ ማዔ ደዴማፓ ዓርቃዖ ፑርታ ማዳሢፓ ዓቲም ፔቲታዖ ኮሺ ባኣዚ ማዳያ ባኣሴ።

ዓ.ሰራዔኤሌ ዴሮ ፔ ኩጮና ኮሻ ያኣዘ ዘሎና ታና ዳጋሰሢፓ ዓታዛ ፔቲታዖ ማሌ ማዳ ባኣዚ ባኣሴ። 31 ሃና ካታሚሎ ማኤንቲማፓ ዓርቃዖ ዴራ ታና ሚርጌና ዳጋሰሢሮ ሃና ካታሚሎ ባይዘኒ ታኣኒ ዘርቂ ዔቂ። 32 ዓ.ሰራዔኤሌንታ ዩሁዳንታ ዴራ፡ ዔያቶኮ ካኣታ፡ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ፡ ዔያቶኮ ቁኤሶንታ ታ ማሊያ ኬኤዘ፤ ጋዓ ዓሳ፡ ዩሁዳ ዓሶንታ ዩራሳላሚይዳ ናንገ ዓሳ ማዳ ፑርቶ ባኮና ቢያ ታኣኮ ዳጎ ዔያታ ዔቂሴ። 33 ዔያታ ታና ሃሽ ዴንዴ፤ ቢያ ዋዴ ላሚ ላሚ ታ ዔያቶም ኬኤዜቲያ ዔያታ ዋይዚባኣሴ፤ ታኣኒ ጎሪ ዘራ ዘርዋ ዔያታ ዔኪባኣሴ፤ 34 ዩያ ሌሊቱዋንቲ ታኣኮ ሱንጻ ዔኤሊንቲ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ማኤንቲ ጌኤኮ ማኣሮይዳ ሻኣካያ ማዔ ያኣዘ ዔያታ ጌልዘ ዔቂሲ ዒኢሴ። 35 ዔያቶኮ ዓቲንቆ ናኣቶና ዉዲሮ ናኣቶና ሞሎኬ ጌይንታ ያኣዘም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሸኢሻኒ ሃናሚ ደኣጮይዳ ባዓኣሌም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ቤሲ ዔያታ ኮሺ፤ ዔያታ ዩያይዳንዳጉዲ ታኣኒ ዔያቶ ዓይሢባኣሴ፤ ዩሁዳ ዴሮ ዳቢሲ ጎሚይዳ ጌልዘኒ ዔያታ ዩያይዳንዳ፤ ጌይ ታኣኒ ማሊባኣሴ።»

32:28 32:28 2ካኣቶ. ማ 25:1-11፤ 2ዎኣሲ. ዓሃኬ 36:17-21። 32:34 32:34 2ካኣቶ. ማ 23:10፤ ዓ.ር. 7:30-31፤ 19:1-6።
32:35 32:35 ለዊ. ዓኬ 18:21፤ 2ካኣቶ. ማ 23:10፤ ዓ.ር. 7:31።

ጉሙርሳያ ማዒ ከኤዚንቴ ባኣዚ

36 ዲሰራዔኤሌ ያኣዚ ማዒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓርሚያሱ! ዴራ፡ ሃኖ ካታሞ ያልዘንታ ናይዘንታ ዴማ ዴማ ድርጋንታ ባብሎኔ ካኣቲ ኩጮ ጋር ጌልዘኒኬ» ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ጋዓ ማሌ ባኣዚ ሃሃ ዋይዜ፤ 37 ታሚጉዲ ታኣኮ ዔኤታ ዴኤፖ ዳጎና ታኣኒ ዜርቄ ዴር ታኣኒ ዜሪ ዓጫፓ ቢያ ገንሣ ዔኪ ዩይ ቡኩሳንዳኔ፤ ኮሺናኣ ታ ዔያቶ ናንገሻንዳኔ። 38 ዔያታ ታኣኮ ዴሪ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶኮ ያኣሲ ማዓንዳኔ፤ 39 ፔቲ ማላሣ ዔያቶኮ ዓኣያ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ዩያ ታኣኒ ማዳንዳሣ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ናኣቶንታ ቢያ ታና ቢንቻንዳጉዲኬ፤ ዩይ ዔያቶም ኮሺ ባኣዚ ማዓንዳኔ። 40 ዔያቶና ዋላ ናንገና ናንገ ጫኣቁሞ ታኣኒ ጫኣቃንዳኔ፤ ዔያቶም ኮሺ ባኣዚ ማዳሣ ታኣኒ ሃሻዓከ፤ ጎኔና ዔያታ ታና ዒጊጫንዳጉዲ ታኣኒ ማሃንዳኔ። ዩካፓ ዔያታ ዓኣፖ ካር ማሌ ባንሣ ሺርሻዓከ። 41 ታኣኒያ ዔያቶም ኮሺ ባኣዚ ማዳሣና ዋዛዳንዳኔ፤ ታኣኒ ታ ሺኔና ሃኖ ዓጮይዳ ጎኔና ማዢ ዔያቶ ደዲሻንዳኔ።

42 «ሃያ ዴርይዳ ሃያ ባይሲንቶ ጉቤ ዔኪ ታኣኒ ዩዔሣጉዲ፡ ገንሣ ሃሃ ታኣኒ ዔያቶም ጫኣቄ ኮዢ ባኮሞ ዒጊንጎዳኔ፤ 43 ሳዔላ ባብሎኔ ዓሶም ዒጊንጎቴሣር ዓሶንታ ቆልሞንታ ናንጉ-ግ ጉሪ ሳዓ ማዓንዳኔ» ዒንሣ ጌዔ፡ ሃኖ ሳዔሎይዳ ጎሺ ሻንቁሣና ሻንቁሣና ገንሣ ዓርቁንታንዳኔ። 44 ዴራ ጎሺ ፔኤኮ ሻንቃንዳኔ፤ ሻንቁጃ ዔርዘ ዋርቃታኣ ፓራሚንቲ ማርኮ ዓሶ ቤርታ ያሽንታንዳኔ፤ ዩይ ባካ ቢያ ቢኢኒያሚ ዓጮይዳ ዩራሳላሚ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ጉርዶይዳ፡ ዩሁዳኮ ኮይላ ኮይላ ዓኣ ዳኮ ካታሞይዳ፡ ጌሚራዳ ቤዘይዳ ዓኣ ካታሞይዳ፡ ጌሚር ዴሞና ዩሁዳኮ ዳኣሎ ዘሎ ዓጮናይዳ ቢያ ማዳንታንዳኔ። ዴራ ቢያ ፔ ዓጮ ማዒ ሙኪ ፔኤኮ ዓኣ ቆሎ ዔካንዳጉዲ ታኣኒ ማሃንዳኔ።»

33

ዴራ ፔ ዓጮ ማዓንዳንታሣ ከኤዚንቴሣ

1 ካኣቲሞ ማኣርኮ ዲር ጋራ ታኣኒ ቱኡሲ ዓሲ ማዒ ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ ቃኣላ ታኣም ከኤዜኔ፤ 2 ሳዖ ማዢሣና ገኢጊሸሣ፡ ኮሺ ማዒ ዴዓንዳጉዲያ ማሃ ናንገና ናንገ ጎዳሣ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፤ ሱንፃ ዒዛኮ ናንገና ናንገ ጎዳከ፤ 3 ዒዚ ሂዚ ታኣም ጌዔኔ፡- «ታ ባንሣ ዒላቲ ታኣም ከኤዜ፤ ታ ኔኤም ኔ ኮዓ ባኮ ማሃንዳኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ኔኤኒ ዔራዋኣያ፡ ዓሲ ጋፒሲ ዔራኦሞ ዴኤፒ ዴኤፒ ባኣዚ ፔጋሲ ታ ኔና ዳሞንዳኔ። 4 ሞርካ ሙኪ ማንጌሣር፡ ሃሃ ያላሣር ዩራሳላሚ ካታሞይዳ ዓኣ ማኣርንታ ዩሁዳኮ ካኣቶ ማኣርንታ ሻሂንቲ ደዓንዳኔ፤ 5 ዔያቶኮ ፑርቱሞፓ ዔቄያና ታኣኒ ታ ዓኣፖ ካር ሃኖ ካታሚሎፓ ሺርሸሣር ዴር ባኣካፓ ዔያታ ባብሎኔ ዓሶና ያልታኣና ታኣኮ ዳጎና፤ ገንሣ ሃሃ ታ ዔያቶይዳ ዓጋንዳ ፑርቶ ባኮና ታ ዋዳንዳ ዓሶኮ ሌዛ ማኣር ማኣር ኩማንዳኔ። 6 ያዲ ማዒቲያ ሃኖ ካታሞና ዴርና ታኣኒ ገንሣ ፓሣንዳኔ፤ ዒቢሎሞ

ታኣኒ ዔያቶኮ ማሃንዳኔ፤ ቢያ ቤዘይዳ ሺሞፔና ዴይሣ ኮሺ ናንገያ ታኣኒ ዔያቶ ናንገሳንዳኔ፤ 7 ዩሁዳና ዒሰራዔኤሌናኮ ዲዒ ዔኪ ዓኣዳና ዓሶ ገንሣ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ቤርታ ዔያታ ዓኣ ጎይያ ገንሣ ዒማይዲ ማሃ ታኣኒ ዔያቶ ገኢጊሻንዳኔ። 8 ታኣኮ ዋጎ ዔያታ ካፖ ዒዲ ማዴ ጎሞ ቢያ ታ ዔያቶኮ ጌኤሻንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዳቢንቶና ዋይዘ ዒዲያና ቢያ ታኣኒ ዓቶም ጋዓንዳኔ። 9 ዩራሳላሚ ሞ ታኣኒ ማዳ ኮዢ ማዴ ቢያ ዩያ ባኮ ዋይዘ ዴራ ታና ዴኤፒሳንዳጉዲ፡ ቢንቻንዳጉዲ፡ ጋላታንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዩራሳላሚ ዴርሞ ታኣኒ ማዴ ኮዢ ባኮና ካታሚሎም ታኣኒ ዔኪ ሙካ ያርሳቹሞንታ ኮሹሞንታ ዋይዘ ዋዶና ዴራ ቢያ ዒጊቹሞና ጎይቃንዳኔ።»

10 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓርሚያሱ! ሃኖ ዓጮሎይዳ ዓሲ ታቲያ ቆልሞ ናንገንዲሞ ጉሪ ቤሲ ማዓንዳኔ» ኔ ጌዔኔ፤ ጎኔከ ዩሁዳ ካታሞና ዩራሳላሚ ካታሞ ጎይያናይዳ ዓሶንታ ቆልሞንታ ባኣያ ጉሪ ቤሲ ማዔኔ፤ ፔቲ ከሊ ጋዓንቴ ዩያ ቤዘይዳ ዋዛና ዒላሸሣ ዑኡሲና ዋይዘንታንዳኔ፤ 11 ዩኖ ቤዘይዳ ዋዛ ዑኡሲንታ ዔፒንታ ኮሣንታኮሞ ዑኡሲ ገንሣ ዋይዘንታንዳኔ፤ ዲዒንቲ ዴንዴ ቤዘፓ ማዒ ዓሶም ዔያቶኮ ዓኣ ቆሎ ታኣኒ ማሃንዳሣር ጋላታ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዒንጊኒ ታኣኮ ጌኤኮ ማኣሪ ዔያታ ሙካ ዋዶና፡- «ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ጋላቲሞቲ፤ ዒዚ ኮሺከ፤ ናሹማ ዒዛኮ ናንገና ናንገያከ» ጌይ ጌይ ዴግ ጌዔ ዑኡሲና ዔያታ ዓይናዳንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሣ ታና፡ ናንገና ናንገ ጎዳከ።»

12 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓሲ ታቲያ ቆልሞ ናንጉ-ግ ዳውሎ ቦኣሎ ማዒ ሃኖ ሳዔሎይዳ ሄንቃ ዓሳ ቆልሞ ሄንቃንዳ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 13 ጌሚራዳ ቤዘይዳ ዓኣ ካታሞይዳ፡ ጌሚር ዴሞና ዩሁዳኮ ዳኣሎ ዘሎ ካታሞይዳ፡ ቢኢኒያሚ ዓጮ ማዒ ካታሞይዳ፡ ዩራሳላሚ ኮይላ ዓኣ ጉርዶና ዩሁዳይዳ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞንታይዳ ቢያ ቆልሞ ሄንቃ ዓሳ ማራቶ ፔኤኮ ቤርታኣሲ ጎይያ ገንሣ ከሲ ሄንቃንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሣ ታና፡ ናንገና ናንገ ጎዳከ።»

14 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌና ዩሁዳ ዴርናም ሃጊ ማዓ ዋዛ ማሃ ከኤዜ ቃኣላ ኩማንዳ ዋዶ ዑከኔ፤ 15 ዩኖ ዋዶና ዳውቲ ዜርፃፓ ማዒያ፡ ፔቲ ደሎ ካኣቲ ታኣኒ ደኣማንዳኔ፤ ዩይ ካኣታሣ ዓጮሎይዳ ፒዜ ማዒ ባኣዚ ማዳንዳኔ፤ ፒዜ ዋጌያኣ ዋጋንዳኔ። 16 ዩሁዳና ዩራሳላሚና ዴራ ፔኤኮ ሞርኮ ኩጫፓ ቶሊ ኮሺ ናንጋንዳኔ። ዩኖ ካታሚሎኮ ሱንፃ፡- «ኦኡም ደሎ ባኣዚ ማዳ ናንገና ናንገ ጎዳ» ጌይንታንዳኔ፤ 17 ዳውቲ ዜርፃፓ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳ ካኣቲ ፔቲታዖ ባይቁንዲሞኣሣ ታኣኒ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዜኔ፤ 18 ዩያጉዲ ሃሃ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሣንታ ሃኣኮ ዒንገያንታ ማሌ ዒንጎ ባኮሞ ዒንገ ታኣም ማዳንዳ ቄኤሴ ሌዋ ያጳፓ ፔቲታዖ ባይቃዓከ።»

19 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- 20-21 «ታ ዓይላሣ ዳውቲ ቤዛ ካኣታዳንዳ ናይ

33:11 33:11 1ዖኣሲ. ዓሃከ 16:34፤ 2ዖኣሲ. ዓሃከ 5:13፤ 7:3፤ ዒዚ. 3:11፤ ዓይኦ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1።
 33:14 33:14 ዔር. 23:5-6። 33:17 33:17 2ሳሙ. 7:12-16፤ 1ካኣቶ. ማ 2:4፤ 1ዖኣሲ. ዓሃከ 1:11-14። 33:18 33:18
 ፓይ. ማግ 3:5-10።

ታኦኒ ዒዛሞ ዒንጋንዳያታሢ ጫአቁሢንታ ታ
 ዓይላ፣ ሌዋዓሳታኦም ማዳንዳጉዲ ኑዋላ ጫአቁ
 ጫአቁሞንታ ሃሽንታኒ ዳንዳዓሢ ርኦሮና ሞንቶና
 ዔያታ ማዳንዳጉዲ ጌይንቲ ዓቦና ታ ዔያቶም
 ከሴ ዳምቦ ዒንሢ ባኦካፓ ማዲ ኩንሡዋዎ
 ሃሻኒ ዳንዳዓ ዓሲ ከሰከይታቲኩ። 22 ዩያር ታ
 ዓይላሢ ዳውቲ ዜርዖና ሌዋ ዓጾ ማዔ ቁኤሶናኮ
 ፓይዶ ታኦኒ ሚርገሻንዳኔ፤ ዩይ ዔያቶኮ ፓይዳ
 ፓይዲንታኒ ዳንዳዐዋ ባዞ ማኦሻሎና ጫሪንጮ
 ኮፍኦጋሢጉዲ ማዓንዳኔ።»

23 ናንገናናንጋ ጎዳታኦም ሂዚ ጌዔ፡- 24 «ዩይ
 ዳራ ሲዚ ደኦሬ ዩያቶ ላምዎ ካኦቶ ናንገና
 ናንጋ ጎዳ ሃሽኔ፤ ጌይ ታኦኮ ዳር ቦሂ ዓሲኩ
 ዔያቶ ጎዑዋኦሢ ኔ ዛገባኦዳ?» 25 ሄሊሳዎ
 ሃሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔ፡- «ሮኦሮና
 ሞንቶና ሞላም ቤሲ ጌሃንዳጉዲ፣ ጫሪንጮና
 ሳዎናኮዋ ናንገና ናንጋ ዳምቤ ዓኦያ ማዓንዳጉዲ
 ጫአቁ ደዲሽሢ ታናኩ፤ ዩያ ታኦኒ ማዲባኦያ
 ማዔቲ፣ 26 ያይቆኦቤንታ ታ ዓይላሢ ዳውቲ
 ዜርዖዋ ታኦኒ ሃሽኔ ጌይሢኩ፤ ያዲ ማዓያታቲ
 ታ ዓይላሢ ዳውቲም ዓብራሃሚና ዪሳኦቁና
 ያይቆኦቤና ዜርዖፓ ዒዛ ቤዛ ካኦታዳንዳ ናይ
 ፔቲታዎ ታኦኒ ከሳዓኩ ጌይሢኩ። ያዲቱሞንቲ
 ታኦኒ ዔያቶ ማኦሪንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዲዒንቲ ዔውቲ
 ባኮዋ ታኦኒ ማሃንዳኔ።»

34

ሴዳቂያሴ ዛላ ከኤዚንቲ ያኦሲ ማላሢ

1 ባብሎኔ ካኦቲ፣ ናብካዳናያኦሪና ዒዛኮ ያሎ
 ዓሶና ዒዚ ካኦታዲ ዋይሢ ዓጮ ካኦቶንታ
 ዳርንታ ዒዛ ማኦዴም ዩራሳላሚ ካታሞና ኮይሎ
 ካታሞዋ ያላ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም
 ሂዚ ጌይ ከኤዜኔ። 2 ታኦኒ ዪሁዳ ካኦቲ
 ሴዳቂያሴ ኮይላ ዳንዲ ሂዚ ጌይ ከኤዛንዳጉዲ
 ዒሰራዔኤሌኮ ያኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና
 ዓይሢ፡- «ታኦኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃኖ ካታሚሎ
 ባብሎኔ ካኦቲም ዓኦሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚ ዒዛ
 ታሚና ሚቻንዳኔ። 3 ኔኤኒ ቶላኒ ዳንዳዐዋቤ፤
 ኔኤኒ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ፤ ዒዛ ኩጫ ኔኤኒ
 ዓዲንታንዳኔ፤ ዒዛኮ ቤርታ ዔቁ ኔ ዒዛ ዛጋንዳኔ፤
 ዒዚ ኔኤኒ ዋላ ጌሰታንዳኔ፤ ዩካፓ ኔኤኒ ባብሎኔ
 ዓኦዳንዳኔ። 4 ሴዳቂያሴ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ
 ባኮ ዋይዜ፤ ኔኤኒ ያልዚዳ ሃይቃዓኩ፤ 5 ኮሺ
 ሃይቢ ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ፤ ኔኤኮ ቤርታ ካኦታዳ፣
 ኔኤኮ ቤርታኦ ዓዳንሢ ሃይቁ ዋደና ዳራ ዔያቶ
 ቦንቺ ታሞ ዔኤሣሢጉዲ ኔኤማኦ ኔና ቦንቺ ታሞ
 ዔኤሣንዳኔ፤ ሱ ካኦቲዮ ኔና ዋኦ!፤ ጌይ ጌይ
 ኔና ዩኤካንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፣ ናንገና ናንጋ
 ጎዳኩ።»

6 ዩያ ያኦሲ ማላዎ ዪሁዳ ካኦቲ ሴዳቂያሴም
 ታኦኒ ዩራሳላሚዳ ከኤዛኦና፣ 7 ባብሎኔ ካኦቲኮ
 ያሎ ዓሳ ዩራሳላሚንታ፤ ጌንሣ ዩካፓኦ ዓኦዲ
 ዪሁዳይዳ ዙሎ ከኤሎ ዲያና ዲርቁ ዋርዲዮና
 ካታሞፓ ዓቲ ዓኦ ላኪሹና ዓዜቃ ጌይንታ ካታሞ
 ያሊ ያሊ ዓኦኔ።

ዓይላቶፓ ከሰከሢ ዛላ

8 ዓይሌ ማዒ ናንገሢ ዓታንዳጉዲ ዳርም
 ከኤዛኒ ሴዳቂያሴ ዩራሳላሚ ዳርና ዋላ ቡኪ
 ጌሰቲ ጌኢጌሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ
 ቃኦላ ታኦም ከኤዚንቲ። 9 ዩይ ዔያታ ጌሰቲ
 ባካ፡- ዔብራ ዓሲ ማዔያታዎ ዔብራ ዓሲ ዓይሌ
 ማሂ ዋይሢ ዓይሎ ቢያ፤ ዓቲንቁንታ ላኦሊንታ
 ጎዑዋዎ ዓይላቶ ናንጎ ሃሽሳንዳጉዲኩ፤ ዓይጎ
 ዓሲያኦ ማዎም ዒሰራዔኤሌ ዓጾ ማዔ ፔ ዒጊኖ
 ዓይሌ ማሂ ዋይሡዋጉዲ ዔያታ ዋላ ጌሰቲ
 ዔቁሴኔ። 10 ዳርንታ ሱኦጎንታ ቢያ ዒማና ፔኤኮ
 ዓይሎ ዓይላታፓ ከሴ ሃሻኒና ጌንሣ ሺሪ ዓይሌ
 ማሂ ዔከንዳጉዲ ማዔያዎ ዋላ ጌሰቲ ዔኤዔኔ፤
 ዩያ ዔያታ ጌሰቲ ጌኢጌ ጎይዮና ቢያ ዓይሎ ዔያታ
 ዓይላታፓ ከሴኔ፤ 11 ጋዓንቲ ዳካ ጋዓዎ ዔያታ ፔ
 ማሊዎ ሺርሺ ዩያ ዓሶ ጌንሣ ዓይሌ ማሂ ዋይሢ
 ዋልቃዲሢ ዓርቁ።

12 ዩካፓ ዔርሚያሴም ናንገና ናንጋ ጎዳዳፓ
 ሂዚ ጋዓ ቃኦላ ከኤዚንቲ፡- 13 ዒሰራዔኤሌ
 ያኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤
 «ታኦኒ ታ ቶኦኪና ዒንሢኮ ቤርታኦ ዳዳንሢ ጌብ፤
 ዓጫፓ፣ ዓይላቶ ናንጋፓ ዓውሲ ከሴ ዋደና ሂዚ
 ጌይ ታ ዔያቶና ዋላ ጫአቁ። 14 ዩያ ጫአቁም
 ጎይዮና ፔ ዓጾ ማዔ፣ ዔብራ ዓሲ ዓይሌ ማሂ ዔከ
 ዋይሢ ዓሲ ቢያ ላሆ ለዔ ማዳሰካፓ ላንካሳ ሌዮና
 ዓይላታፓ ከሳንዳጉዲ ታኦኒ ዓይሢኔ፤ ጋዓንቲ
 ዒንሢኮ ቤርታኦ ዳዳንሢ ታኦም ዓይሢንታኒና ታ
 ጋዓ ባኮ ዋይዜኒያ ኮይባኦሴ፤ 15 ሃይሾ ዒንሢያ
 ሃሢ ዳካ ከሊኮ ቤርታ ዒንሢ ማዳ ማዳ ዳብንቲ
 ማዔሢ ዔሪ ታና ዋዛሳ ማዳ ማዳሢ ዓርቁዎኩ፤
 ዒንሢ ዋዎዳይ፡- ቢያሢ ዒሰራዔኤሌ ዓጾ ማዔ፣
 ዒንሢ ዒጊኖ ዓይላታፓ ከሳኒ ዋላ ጌሰቲ ጌኢኔ፤
 ታኦኒ ካኦሽኪንታ ጌኤኮ ማኦሪዳ ቡኪ ታ ቤርታ
 ዒንሢ ጫአቁ፤ 16 ጋዓንቲ ዒንሢ ጌንሣ ዒንሢኮ
 ማሊዎ ሺርሺ ቦርሲሳ ማዳ ማዳኔ፤ ዒንሢ ዋዎዳይ
 ጌዔቲ፡- ዒንሢ ቢያሢ ዒንሢ ሽኔና ጉሪ ሃሽ
 ዓይሎ ጌንሣ ዔከ ዋይሥሢ ዓርቁ። 17 ዓካሪ
 ዋይዙዋቲ፤ ታኦኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ማኦ
 ሂዚ ጋዓኔ፡- ታኦም ዒንሢ ዓይሢንቲባኦሴ፤ ዒንሢ
 ዒጊኖ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓይላታፓ ዒንሢ
 ከሴባኦሴ፤ ዩያር ያልዚ፣ ናይዚንታ ፑርታ ዳርዓኦ
 ዒንሢ ኩርሳንዳጉዲ ታኦኒ ሃሻንዳኔ፤ ዒንሢዳ ታ
 ማዳ ባካ ዓጪ ዳሪ ቢያኮ ዑሰካ ጌላንዳጉዲ
 ታኦኒ ማሃንዳኔ። 18 ዒንሢኮ ዓይሎ ዒንሢ
 ሃሻኒ ታ ቤርታ ጫአቁ ዋደና ፔቲ ናኦሪ ላምዎ
 ቤሲ ቲቁ ዩያኮ ባኦኪና ዒንሢ ዓኦዳኔ፤ ጋዓንቲ
 ዒንሢ ዩያ ጫአቁሞንታ ታኦኒያ ዒሰራዔኤሌ
 ዳርና ዋላ ጫአቁ ጫአቁሞም ከኤሪ ሃሽኔ፤
 ዩያር ዒንሢ ናኦሪ ማዳ ጎይዎ ታኦኒያ ዒንሢዳ
 ዒማይዳንዳኔ። 19 ዪሁዳና ዩራሳላሚናኮ ዳኤፓ
 ዳኤፓ ዓሶንታ ካኦቲም ማኦሪ ቢታንቶና ዓኦ
 ዓሶንታ ቁኤሶንታ ዩያ ናኦሪ ላምዎ ቤሲ ቲቃዎ
 ዩያይዳና ሃንቲ ዳንዳ ዩኖ ዓጮ ዳርዋ ቢያ፣
 20 ዔያቶ ዋዳኒ ኮዓ፣ ዔያቶኮ ሞርኮም ታ ዔያቶ
 ዓኦሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዔያቶኮ ሌዞ ቢያ ካፖና ካዮ
 ቦዮና ሙዓንዳኔ።

21 «ዪሁዳ ካኦቲ ሴዳቂያሴና ቢታንታ ዓኦ
 ዓሶና ቢያ ዔያቶ ዋዳኒ ኮዓ ሞርኮም ታኦኒ ዓኦሢ

34:1 34:1 2ካኦቶ ማ 25:1-11፤ 2ዮኦሲ ዓሃኬ 36:17-21። 34:14 34:14 ከሴ ማ 21:2፤ ላሚ ዋማ 15:12።

ዓንጋንዳኔ፤ ታ ዓንሣ ዓአሣ ዓንጋንዳሣ ዓንሣ ያለ። ደካብ ሃሽ፣ ባብሎኒኮ ያሎ ዓሰምኩ።

22 «ታኦሲ ዓያቶ ዓይሣንዳኔ፤ ዓያታ ሃኖ ካታሞ ጊንሣ ማዒ ሙካንዳኔ፤ ዩካፓ ዓያታ ያለ ዓርቁሰካፓ ታሚና ሚቻንዳኔ፤ ዪሁዳይዳ ዓአ ካታሞ ቢያ ዓይጎ ዓሲያአ ናንጉዋ ቤሲ ታኦሲ ማሃንዳኔ። ዩያ ጌዔሣ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።»

35

ሬካባ ዓሰኮ ጉሙርቂንቲያ

1 ዒዮሲያሴ ናአዚ፣ ዒዮዓቁሜ ዪሁዳይዳ ካአታዳ ዋዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- 2 «ሬካባ ዓሰ ማአሮ ዓሰ ኮይላ ዳንዲ ዓያቶና ጌሰቲ፤ ዩካፓ ጌኤዡ ማአሮኮ ዓአ ቆልፖፓ ፔቲይዳ ዓያቶ ጌልዚ ዓያታ ዑሽካንዳ ዋይኔ ዑሽ ዓያቶም ዓንጌ» ጌይ ታአም ኬኤዜ። 3 ዩያሮ ታኦሲ ዓርሚያስ ናአዚ ዩዓዛኒያንታ ሃባዲኒያ ናአዚንታ ጌርሲንሣንታ ዓያቶኮ ናአቶንታ ቢያ፣ ሬካባ ማአሮ ዓሰ ጉቤ ዓኪ ዳንዳ። 4 ዩያቶ ታኦሲ ጌኤዡ ማአሮ ዓኪ ዩዒ፣ ሃናኒ ናአቶ ቆልፖ ጌልዜ፤ ሃናኒኮ ዓዳ፣ ጌዳሊያ ያኦሲ ዓሲኩ። ዩና ቆልዓ ቢታንታ ዓአ ዓሰ ቆልፖኮ ኮይላ፣ ማዒሴያ ጌይንታ ዓሣ ቆልፖኮ ኬዳኬ፤ ማዒሴያ ጌኤዡ ማአሮ ጌሎ ካሮ ካፓ፣ ሽሌሜ ናይኩ። 5 ታኦሲ ዓሚና ዋይኖ ዑዡ ኩንሣ ጌሃና ዓንጎንታ ዑዡ ዑሽኮ ዓንጎንታ ሬካባ ዓሰ ቤርታ ጌሣ፡- «ሃያ ዋይኖ ዑዡ ዑሽኮዋቲ» ጌዔ።

6 ዓያታ ጋዓንቲ ማሃ፡- «ኦኤኒ ዋይኖ ዑዡ ዑሽካዓኬ፤ ሬካባ ናይ ማዒሣ፣ ኦኤኮ ዓዳሣ፣ ዒዮናዳኦ ትና ማዒቲያ ኦኤኮ ዜርፃአ ቢያ ፔቲታዎ ዋይኔ ዑሽ ጋዓ ባአዚ ዑሽኮዋቲዳ ላኦ። 7 ዩያ ሌሊቱዋንቲ ማአሮ ኦ ማዡዋቲዳ፣ ጎሺ ኦ ጎሽኮዋቲዳ፣ ዋይኔ ቱኮንዶ ቤሲያ ዓኪ ኦኤሮ ማሃ ኦ ኮሺ ዓርቁዋቲዳ ኦና ላኦ። 8 ሸኦቲዳ ሌሊ ማዒ ሃያ ሳይይዳ ሚርጌ ዋይ ናንጋንዳቲዳ ዓፒላና ማዡ ማአሮ ኦ ማዡኒ ኮይሳሣ ኦኤም ዒዚ ኬኤዚ ዓይሣ። 9 ዒዮናዳኦ ኦኤም ኬኤዚ ዓርዜ ባኮ ቢያ ኦ ዓኬኔ፤ ዩያሮ ኦና ማዒቲያ ኦኤኮ ላኦ፣ ኦኤኮ ዓቲንቆንታ ዉዲሮ ናአቶንታ ዋይኖ ዑዡ ኦ ዑሽኮዋሴ፤ 10 ሚርጌ ዋይ ናንጎ ማአሮ ኦ ማዡዋዎ ዓፒላና ማዡና ማአሮ ናንጋኔ፤ ኦኤኮ ቤርታኦ ዓዳሣ፣ ዒዮናዳኦ ኦና ዓይሣ ባኮ ጉቤ ዓኒ፣ ት ዓይሣንቲ ካፒ ናንጋ። 11 ጋዓንቲ ባብሎኒ ካኦቲ፣ ናብካዳናያኦ ሙኪ ዓጩሎ ያለ ዓርቁ ዋዶና ባብሎኒ ዓሰና ሰኦሪያ ዓሰናኮ ያሎ ዓሰ፣ ኦኤኒ ፑኒ ቶላኒ ሃይካ ዩሩሳላሚ ሙኬኔ፤ ሃሣ ኦኤኒ ሃይካ ዩሩሳላሚ ዳኒ፤ 12-13 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣ ማዒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ዪሁዳና ዩሩሳላሚና ዳሮ ኮይላ ዳንዲ ሂዚ ጌይ ዓያቶ ዓይሣንዳቲዳ ታአም ኬኤዜ፡- «ኬኤዡ ባአዚ ዓንሣ ዓኪ ታ ቃኦሎም ዓይሣንታኒ ዓንሣ ዳንዳዑዋዳ፣ 14 ዒዮናዳኦ ዜርፃታዎ ዋይኖ ዑዡ ዑሽኮዋቲዳ ዓያቶኮ ዓዳሣ ዓያቶ ዓይሣ ቃኦሎ ካፒ ሃኦዛጉዋቲ ሃይማ ሂላንዳኦ ፔቲታዎ ዋይኔ ዑሽና ካአሙዋሴ፤

ታኦሲ ጋዓንቲ ዓንሣም ቢያ ዋይ ላሚ ላሚ ኬኤዛኔ፤ ዓንሣ ጋዓንቲ ታአም ዓይሣንታኒ ኮዑዋሴ፤ 15 ታ ማሊያ ኬኤዛ፣ ታ ዓይሎ ታ ዓንሣ ኮይላ ላሚ ላሚ ዳኬኔ፤ ዓያታ ዓንሣም ዓንሣ ፑርቶ ማዳ ሃሽ ፒዜ ባአዚ ማዳንዳቲዳ ኬኤዜ፤ ዓንሣ ሜሌ ያኦዛም ዚጉዋጉዳና ዓያቶም ማዳያ ዓንሣ ማዑዋጉዳ ዓንሣም ላቲ ኬኤዜ፤ ዓንሣና ዓንሣኮ ቤርታኦ ዳደንሣናም ታኦሲ ዓንጌ ዓጩሎይዳ ዓንሣ ናንጋንዳቲዳ ዩያ ቢያ ታ ዓንሣ ዓይሣ፤ ዓንሣ ጋዓንቲ ታአም ዋይሣና ታ ዓንሣም ኬኤዛ ቃኦሎ ዓኤቢኬ ጋዓኒ ኮይባኦ። 16 ሬካቤ ናአዚ፣ ዒዮናዳኦ ዜርፃ ዓያቶኮ ቤርታኦ ዳደንሣ ዓያቶ ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዳ ኩንሣ፤ ዓንሣ ታ ዳራ ጋዓንቲ ታአም ዓይሣንቲባኦ። 17 ዩያሮ ታኦሲ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣ ማዒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ «ዓንሣዳ ዓንጎዳኔ» ጌዔ ባይሲንቶ ቢያ ዪሁዳና ዩሩሳላሚና ዳሮ ናንጋ ዓሰ፣ ዓንሣዳ ዓኪ ዩዓንዳኔ፤ ዩያ ታኦሲ ማዳንዳሣ ዓንሣም ታኦሲ ኬኤዛንቲ ዓንሣ ዋይዞ ዒፃሣና ታኦሲ ዓኤላዛኦ ዓንሣ ዩሆ ዒፃሣሮ።»

18 ዩካፓ ታኦሲ ዓርሚያስ ሬካባ ዓሰም ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣ ማዒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ኬኤዜ ቃኦሎ ሂዚ ጌይ ፔጋሲ ኬኤዜ፡- «ዓንሣኮ ቤርታኦ ዳደሣ፣ ዒዮናዳኦ ዓንሣ ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዳ ዓንሣ ኩንሣ፤ ዒዚ ዓንሣ ኬኤዚ ዓርዜ ባኮ ቢያ ዓንሣ ማዳ፤ ዒዚ ዓይሣ ባኮ ቢያ ዓንሣ ዓይሣንቲ ኩንሣ፤ 19 ዩያሮ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣ ማዒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ሬካባ ናአዚ፣ ዒዮናዳኦ ዜርፃ፣ ቢያ ዋዶና ታአም ማዳንዳ ዓሲ ባይቃዓኩ።»

36

ቁሪንቲ ቢራኖ ማጻሕፍት ባኦርኬ ናባቤሣ

1 ዒዮሲያሴ ናአዚ፣ ዒዮዓቁሜ ዪሁዳይዳ ካአታዳንቲ ያይዳሳ ሌዎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታአም ሂዚ ጌዔ፡- 2 «ታኦሲ ኔኤና ዋላ ጌሰቶ ዓርቁማፓ፤ ጊንሣ ሃሣ ዒዮሲያሴ ካአታዳማፓ ዓርቁዎ ሃኖ ሂላንዳኦና ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ዛሎ፣ ዪሁዳ ዳሮ ዛሎንታ ሜሌ ዳሮ ዛሎም ቢያ ታ ኔኤም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ቢራናይዳ ፃኦ። 3 ዪሁዳ ዳራ ታኦሲ ዓያቶይዳ ዓኪ ዩዒ ማሌ ባይሲንቶ ዋይዞ ዋዶና ጎዶንቲ ፑርቶ ማዳፓ ማዓንዳያናንዳ፤ ታኦሲያ ዓያቶኮ ዳቢንቶንታ ጎሞዋ ዓቶም ጋዓንዳ።»

4 ዩያሮ ታኦሲ ኔሪያ ናአዚ፣ ባኦርኬ ዓኤሊ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታአም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ፔቲ ፔቲ ኬኤዜም ዒዚ ቁሪንታ ቢራናይዳ ፃኦ። 5 ዩካፓ ታኦሲ ባኦርኬም ሂዚ ጌይ ኬኤዚ ዓይሣ፡- «ሃይካፓ ሴካ ጌኤዡ ማአሮ ታኦሲ ጌሎዋቲዳ ታና ላኦ፣ 6 ጋዓንቲ ጊንፃኦ ዓሰ ዳራ ሙዎ ሃሽ ሸኤዲያ ሸኤቃኦና ኔኤኒ ዓኤካ ዳንዳንዳቲዳ ታኦሲ ኮዓኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታአም ኬኤዜ ቃኦሎ ቢያ ፔቲ ፔቲ ታ ኔኤም ኬኤዜም ቁሪንታ ቢራኖ ማጻሕፍት ዩኦ፤ ፃኦ፤ ባኮ ቢያ ዑኤዞ ኔኤኮ ዳጊዳ ዓያቶም ናባቤ፤ ካታዋኮ ዙላ ዓአ ጉርዶ ጉርዶ፣ ሙኬ፣ ዪሁዳ ዳራኦ ዓቲዋዎ ቢያሣ ዋይዛንዳ ቤሲዳ ዓቁ ዩያ ማዳ፤

35:1 35:1 2ካአቶ. ማ 23:36—24:6፤ 2ኦሲ. ዓሃኬ 36:5-7። 36:1 36:1 2ካአቶ. ማ 24:1፤ 2ኦሲ. ዓሃኬ 36:5-7፤ ዳኤ.

7 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲጊቻን ማዕ ዳጎና ፑርቶ ባኮና ዳርይዳ ዓክ ዩይ ዳር ማቶይዳ ዓጋንዳያ ማዕዓህ ከኤዜያታህረ ጎዳንቲ ዓይታ ፑርቶ ማዕ ማዕ ዓይታ፡ ሃሺ ናንገና ናንገ ጎዳ ሺኢቃንዳያናንዳይ።»
 8 ዩያር ባኦርኬ ዓዳ ታ ጌዔማ ጎይዖ ጌኡዠ ማኦርይዳ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ቃኦሎ ናባቤ።
 9 ዩሁዳ ካኦቲ፡ ዒዮሲያሴ ናኦዚ ዒዮዓቁማ ካኦታዳንቲ ደንጋሳ ሌዖኮ ታዞጰሳ ዓገናና ዩሩሳላማ ዳርንታ ዩሁዳ ካታማፓ ሙኬ ዳርንታ ናንገና ናንገ ጎዳፓ ማኦሪህ ዳንቃኒ ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቆ ሺኢጰህ ከሌ ጌህን። 10 ዳራ ዋይዚ ደንዳዓ ጎይህና ታኦኒ ዒዛም ከኤዜያ ስራኖ ማጻሕፍት ዳዒ ዩኦፕ ቃኦሎ ቢያ ባኦርኬ ዒማና ዳርም ናባቤ። ጌኡዠ ማኦርይዳ ዳዒ ዩኖ ማዕህ ጻኦፕ ዓርቆ ባኮ ጻኦፓ፡ ሳኦፓኔ ናኦዚ፡ ጌማሪያኮ ቆልዖ ጋርና ጌሊኬ፤ ዩና ቆልዓ ጌኡዠ ማኦሪ ጌሎ «ማርሾ ካር ዓኮ» ጌይንታዞኮ ኮይላ ከዶ ዛለና ዳራ ቡካ ቤዞና ዳካ ዖኦኪ ዓኦያኮ።

ቢራኖ ማጻሕፍት ዓኦ ቃኦላ ቢታንታ ዓኦ ዓሳም ናባቤንቲህ

11 ሳፓኔኮ ናኦዚ ናፖ ማዕህ፡ ጌማሪያ ናኦዚ፡ ሚኪያሴ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ቃኦሎ ቢያ ቢራኖ ማጻሕፍት ባኦርኬ ናባባህ ዋይዜ። 12 ዩካፓ ዒዚ ካኦቲ ማኦርይዳ፡ ቢታንታና ዓኦ ዓሳ ዓኦ ቤዞ ጻኦፓህ ከኤዖ ዳንዲ ጌሌ፤ ዒማና፡ ጻኦፓህ ዓሊሻማዔ፡ ሸማዓያ ናኦዚ ዳላያ፡ ዓክቦኦሬ ናኦዚ ዩልናኦታ፤ ሳኦፓኔ ናኦዚ ጌማሪያ፡ ሃናኔ ናኦዚ ሴዴቁያሴንታ ማሌ ቢታንታ ዓኦ ሳሲያኦ ዒኡካ ካዳ ዓኦ። 13 ዩያር ዒዚ ዳርም ባኦርኬ ናባባንቲ ዋይዜ ቃኦሎ ቢያ ዩያቶም ከኤዜ፤ 14 ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ቢያህ ዳርም ዒ ናባቤ፡ ቁሪንቲ ቢራኖ ማጻሕፍት ባኦርኬ ዩከ ዩዓንዳጉዲ ከኤዞም ጌይ ዩሁዲ ጎዳሰኬያ ዳኬ፤ ባኦርኬያ ቁሪንቲ ቢራኖ ማጻሕፍት ዩከ ዩያቶ ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ኮይላ ዩዔ፤ 15 ዩያታ ዒማና፡ «ሂንዳ ዓካሪ ዳይጋፓ ጻኦፓንቲ ባኮ ናባቤ!» ጌዔ፤ ባኦርኬያ ዓይህንቲ ጎይዖማ ማዕ። 16 ዒዚ ናባቤ ጋፒሴሰካፓ ዩያታ ዲቃቲህረ ዋሊ ሴካ ሃንጋ ዛጋዖ፡ «ሃያ ባኮ ካኦቲም ኦኡኒ ዩርዛኒ ኮይሳኔ» ጌዔ፤ 17 ዩካፓ ሃህ ዩያታ፡ «ሃያ ባኮ ኦኡኒ ዋይቲ ጻኦፕቲያ ሂንዳ ከኤዜ፤ ሃያ ኦኡኒ ጻኦፕህ ዩርሚያሴ ፔ ዳንጋና ኦኡም ከኤዜያ?» ጌይ ባኦርኬ ዖኦ።
 18 ባኦርኬ ማሃዖ፡ «ጎኔኔ፡ ቃኦሎ ፔቲ ፔቲ ታኦም ከኤዜህ ዩርሚያሴኔ፤ ታኦኒያ ዩያ ቃኦሎ ሃያ ቢራኖይዳ ቃላማና ጻኦፕ» ጌዔ።

19 ዩያታ ዒማና፡ «ኦንጎታ ዩርሚያሴንታ ማይ ፔቲ ቤሲ ዳንዲ ፑፑኦፕቲ፤ ዒንህ ዓኦ ቤዞ ዓይጎ ዓሲያኦ ዩርፓ» ጌዔ።

ካኦቲ ቢራኖ ማጻሕፍት ሚቻህ

20 ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ቁሪንቲ ቢራኖ ማጻሕፍት ጻኦፓህ ዩሊሻማዔ ከኤዖ ጌህ፡ ካኦቲ ዳዒ ዋጎ ዋጋ ቤዞ ዳንዳዖ ዩያ ሃይሶ ቢያ ከኤዜ፤ 21 ካኦቲ ዩያ ቁሪንቲ ቢራኖ ማጻሕፍት ዩከ ዩዓንዳጉዲ ዩሁዲ ዓይህን፤ ዩያር ዒዚ ዩያ ቢራኖ ዩሊሻማዔ ከኤዖፓ ዩከ ካኦቲና ካኦቲኮ ኮይላ ዩቂ ዓኦ፡ ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ቢያህም ናባቤ። 22 ታዞጰሳ ዓገናና ዩና ዓገኔላ ባርጊ ዓገኒታህረ

ካኦቲ ዩኖ ዋይ ዳዒ ዓኦህ፡ ካኦቲም ማኦርይዳ ታም ዩኤህ ናኦኮኮ ሆታ ዳዒ ዓኦ፤ 23 ዩሁዲ ሃይህ፡ ገንህ ሃህ ዖይዳ ፓቆና ቤሲ ማዕያ ናባቤ ጋፓማና ጋፓማና ካኦቲ ናባቤንቲ ቢራኖ ማጻሕፍት ጻኦፓህኮ ዓፓርና ቲቂ ቲቂ ታምይዳ ዓጋ፤ ዩያይዳ ጎይህ ቁሪንቲ ቢራኖ ማጻሕፍት ጉቤ ሚቻ። 24 ካኦቲንታ ቢታንታ ዓኦ ዓሳንታ ዩያ ናባቤንቲ ባኮ ዋይዞፖ ፔቲታዖ ዒኔ ዳዒ ዒጊጩዋም ማዕ፤ ሃህ ዖይ ፔኤኮ ማኦሪህ ዳርዚባኦ። 25 ዒማና ዩልናኦታኔንታ ዳላያንታ ጌማሪያንታ ካኦቲ ዩያ ቢራኖ ማጻሕፍት ሚቻዋጉዲ ሺኢቁንቲያ ካኦቲ ዩያቶም ዋይዚባኦ። 26 ዩካፓ ዒዛኮ ናኦዚ ዩሪሃማዔኤሌ ፔኤና ዋላ ዓካሪዔኤሌ ናኦዚ ሴራያና ዓብዲዔኤሌ ናኦዚ ሹሌሚያ ዩከ ታናንታ ባኦርኬንታ ዓርቃንዳጉዲ ዒ ዓይህን፤ ኦና ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያቶ ዓኦፓፓ ዓኦቻ።

ዓ.ር.ሚያ.ሰ. ላሚ ገንህ ጻኦፕ ቃኦሎ

27-28 ታኦኒ ከኤዞም ባኦርኬ ጻኦፕ፡ ቁሪንታ ቢራኖ ማጻሕፍት ካኦቲ ዒዮዓቁማ ሚቻሰካፓ ማሌ ቁሪንታ ቢራኖ ታኦኒ ዩከ ቤርታ ከኤዚንቲ ቃኦሎ ጻኦፓንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይህን። 29 ካኦቲማኦ ታኦኒ ሂዚ ጌይ ከኤዛንዳጉዲ ታና ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህን፡ «ኦኡኒ ቁሪንታ ቢራኖ ማጻሕፍት ሚቻ፤ ላብሎኔ ካኦቲ ሙኪ ሃኖ ዓጮንታ ዒዞይዳ ናንገ ዳርንታ፤ ዩያጉዲ ሃህ ቆልዋም ቢያ ባይዛንዳኔ፤ ጌይ ዓይጋ ኦኡኒ ዖኦሲ ማሊዖ ከኤዜይ? ጌይህና ዩርሚያሴ ኮይላ ኦኡኒ ዖኦ፤ 30 ካኦቲዮ ዒዮዓቁማ! ዋይዜ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔ ዛሎ ሂዚ ጋዓ፡ «ኔ ዜርዓፓ ፔቲ ዓሲታዖ ዳውቴኮ ካኦቲም ዖይቶይዳ ዳዒ ካኦታዳዓከ፤ ኦኡኮ ሌዛ ቦልካ ዓቦ ሩኡጰና ዒባኖ ጨኢዞናይዳ ከኤሪንታንዳ፤ 31 ዒንህ ማዕ ጎም ዛሎ ኦናንታ ኦኡኮ ናኦቶንታ ኦኡኒ ቢታንታ ዒንጌ ዓሳንታይዳ ታኦኒ ማቶ ዓጋንዳ። ኦኡኒ፤ ገንህ ሃህ ዩሩሳላማና ዩሁዳ ዳርና ታ ዒንህም ላቲ ከኤዜ ባኮ ዩኤቢኬ ዒንህ ጌይባኦ፤ ዩያር ሃያኮ ቤርታ ዒንህዳ ታኦኒ ዓጋንዳ፤ ጌይ ማሌ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዒንህዳ ሂሊሳንዳ።»

32 ዩካፓ ታኦኒ ማሌ ቁሪንታ ቢራኖ ዩከ ታኦኮ ዩኮ ጻኦፓ ዓርቃ ባኦርኬም ዒንጌ፤ ዒዚያ ዳንጋና ታ ዒዛም ከኤዜ ባኮ ቢያ ዒኡካ ጻኦፕ፤ ዩያይዲ ዩሁዳ ካኦቲ ዒዮዓቁማ ታምና ሚቻ ቢራኖይዳ ጻኦፓንቲ ዳኦ ባካ ገንህ ጻኦፓንቲ፤ ዒማና ማሌ ቤርታኦሲ ማላ ሚርጌ ቃኦላ ጊዳ ቃሲንቲ።

37

ሴዴቁያሴ ዩርሚያሴ ዖኦ፤ ዖኦ፤ ዖኦ፤

1 ባብሎኔ ካኦቲ፡ ናብካዳናዖኦሬ ዒዮሲያሴ ናኦዚ ሴዴቁያሴ ዒኮኒያ ቤዞ ዩሁዳይዳ ካኦታህን፤ ዒዚ ዒዮዓቁማ ናይኮ።
 2 ሴዴቁያሴንታ ሃንጎ ቢታንታ ዓኦ ዓሳንታ፤ ገንህ ሃህ ዳርንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦም ከኤዜ ቃኦሎም ዩያታ ዓይህንታ ማዕባኦ።
 3 ካኦቲ፡ ሴዴቁያሴ ሹሌሚያ ናኦዚ ሁካሌና ማዕያ ናኦዚ ቁኤሳህ ሶፖኒያሴና ታ ኮይላ ዳከ፡ «ኦ ዳር ዛሎ ኦኡኮ ዖኦዛህ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ኦኡም ሺኢቁ» ጌይ ዖኦ፤ 4 ታኦኒ ዩማና ሃጊ ቲኡዞ ማኦሪ ጌሊ ቲኡቲባኦ፤ ዩያር ታኦኒ

37:1 37:1 2ካኦቶ. ማ 24:17፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 36:10።

ዳር ባአካ ማታ ባአያ ሴካ ሃንጋ ሃንታ። 5 ዒማና ሃሃ ባብሎኔ ዓጮኮ ስሎ ዓሳ ዩሩሳሌም ሙኪ ማንጌኔ፤ ጋዓንቴ ጊብፃ ዓጮ ስሎ ዓሳ ዘጸና ፒንቁ ሙካሣ ዔያታ ዋይዘያ ዩያ ቤዘ ሃሺ ጊንሣሚ ደጩኔ።

6-7 ዩካፓ ዒብራዔኤሌ ያኦዛሣ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሴዳቂያሴም ኪኢቶ ዓሶንሣ ዑፃ ሂዚ ጌይ ከኤዚ ዳካንዳጉዲ ታና ዓይሣ። «ሃይሾ፤ ኔና ማኣዳኒ ሙከ። ጊብፃ ዓጮ ስሎ ዓሳ ፔ ዓጮ ጊብፃ ጊንሣ ማዔሣዳኪ። 8 ባብሎኔ ዓሳ ማዔ ጊንሣ ሙካንዳኔ፤ ዔያታ ያልዚ ቡሊ ካታሚሎ ዓርቃንዳኔ፤ ታሚና ዔያታ ካታሚ ሚቻንዳኔ፤ 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡ «ባብሎኔ ዓሳ ጊንሣ ማዔ ዓኣዳንዳኔ» ጌይ ዒንሣና ጌሺፖቴ፤ ዔያታ ማዔ ዳንዳያቱባሴ። 10 ባብሎኔ ዓጮ ስሎ ዓሳ ጋፒ ዒንሣ ሳሼያ ማዔቴያ ዔያቶፓ ዲኡቲ ኪፃዲ ዳካ ቶሊ ዓቲ ፔ ከኤያይዳ ዓኣዘንሣ ጊንሣ ደዲ ዔቂ ካታሚሎ ታሚና ሚቹ ባይዘንዳኔ።»

ዔርሚያስ ዓርቂንቴ ቱኡቴሣ

11 ዩያኮ ቤርታ ጊብፃ ዓጮ ስሎ ዓሳ ሙኪ ዑከሣ ባብሎኔ ዓሳ ዋይዘያ ቤዘ ሃሺ ጊንሣሚ ደጩኔ፤ 12 ታኣኒ ታ ማኣር ዓሶፓ ታኣም ማዔ ዘላ ማሂ ኑ ዳድ ዘሎ ዒንጎ ባኮ ዔካኒ ቢኢኒያሚ ዓጮ ዳንዳኒ ዩሩሳሌም፤ ዔቂ። 13 ጋዓንቴ ቢኢኒያሚ ዓጮ ጌሎ ዲር ካር ታ ሃላኣና ካር ካፓ ዓሶኮ ሱኡጌ፡ «ሱንፃ ዩሪያ ጌይንታ፡ ሃናኒያኮ ናኣዚ ናይ ማዔ፡ ሼሌሚያ ናይሰከይ፡ «ኔኤኒ ሃይና ፑኒ ባብሎኔ ዓጮ ዓኣደ ዓኣዳያቱዋይ!» ጌይ ታና ቃዜኔ።

14 ታኣኒ ዒማና፡ «ኔ ጋዓሣጉዲ ታኣኒ ሃይና ፑኒ ዳንዳ ዓሰቱባሴ!» ጌይ ማሃኔ፤ ጋዓንቴ ዩሪያ ታ ጋዓሣ ዋይዘኒ ኮይባኣሴ፤ ቱኪ ታና ዔከ ቢታንታ ዓኣ ዓሶ ቤርቶ ዔከ ዳንዳኔ፤ 15 ዔያታኣ ዒናፓ ዳጋዲ ታና ጳርቂሴሰካፓ ቱኡሲ ማኣሪ ማሃ ዔያታ ጊኢጊሹ፡ ያኣፓሣ ዮናታኣ ከኤያ ዔከ ጌልዚ ታና ቱከኔ፤ 16 ታኣኒ ዒማና ማኣር ኮይላ ቦኣኮና ጮኦራ ዔቴይዳ ሚርጌ ዋዴ ዳዔኔ።

17 ዳካ ኔጌሰካፓ ካኣቲ፡ ሴዳቂያሴ ኪኢታ ዓሲ ዳኪ ፔ ኮይላ ዔከ ሙኡሲ ዒዚ ሌሊ ታኣና ጌሰታዮ፡ «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ከኤዜ ባኣዚ ዓኣ?» ጌይ ታና ያኦጩኔ።

ታኣኒያ፡ «ሂዮ፡ ዓኣኔ!» ጌይ ሃይሶ ከኤዚ ዓርቃዮ «ኔኤኒ ባብሎኔ ካኣቲም ዓኣሣ ዒንጊንታንዳኔ» ዒዘም ጌዔኔ። 18 ዩካፓ ታኣኒ፡ «ቱኡሲ ማርካ ኔ ታና ቱካንዳጉዲ ኔናንታ ኔኤኒ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶንታ ሃያ ዳርንታም ታኣኒ ዓይጎ ፑርቲሴይ? 19 ሃንዳ ዋይዜ፤ ባብሎኔ ካኣቲ ኔናንታ ኔ ዓጮንታ ዋኦታንዳ ባኣዚ ባኣሴ» ጌይ ሎንሃ ከኤዜ ዓሳ ሃሣ ዋካዳይ? 20 ዩያር ካኣቲዮ! ኔኤኒ ታ ጋዓሣ ዋይዘንዳጉዲና ታ ኔና ያኦጩ ባኮ ማዲ ኔ ከንሣንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቴ፡ ቱኡዘ ማኣር ማዔ፡ ዮናታኣ ከኤያ ጊንሣ ታና ማሃ ዳኪፖ፤ ዩካ ኔ ታና ማሃ ዳከቴ ታ ሃይቃንዳኔ» ጌይ ዒዘ ያኦጩኔ።

21 ዩያር ካኣቲ፡ ሴዳቂያሴ ካኣቲም ማኣርኮ ዲር ጋራ ቱኡሲ ዓሲ ማዔ ዳዓንዳጉዲ፡ ጊንሣ ሃሃ ካታሚዳ ሙዓኒ ካሃ ባኣዚ ጋፒ ባይቃንዳ ከሎ ሄላንዳኣና ላኣዶ ላኣዳ ዓሳ ከላ ከላ ፔቴ

ላኣዳ ታኣም ዒንጋንዳጉዲ ዓሶ ዒ ዓይሣ፤ ዩያር ታኣኒያ ዒኢካ ዳዔኔ።

38

ዔርሚያስ ጮኦራ ዔቴይዳ ከኤሪንቴሣ

1 ማኣታኣኔ ናኣዚ ሴፓዒያ፡ ፓሽሁሪ ናኣዚ ጌዳሊያ፡ ሼሌሚያ ናኣዚ ሁካሌና ማልኪያ ናኣዚ ፓሽሁሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ከኤዜ ቃኣሎ ዳርም ታኣኒ ከኤዚ ዔርዜሣ ዋይዜኔ፤ 2 ታኣኒ ዳርም ከኤዜ ቃኣላ፡ «ካታሚዳ ዓቲ ዓሳ ቢያ ያልዚና፡ ናይዚና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ደርዮና ሃይቁ ኩዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ባብሎኔ ዓጮ ዳንዲ ኩቹ ዒንጌ ዓሲ ጋዓንቴ ዋዲንታዓከ፤ ዩይ ፔኤኮ ሼምፓሣ ዩያይዲ ቶሊሲ ዓይሳንዳኔ» ጋዓያከ። 3 ጊንሣ ሃሃ ታኣኒ ዳርም ከኤዘንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ከኤዜ ቃኣላ፡ «ታኣኒ ሃና ካታሚ ባብሎኔኮ ስሎ ዓሶም ዓኣሣ ዒንጋንዳኔ፤ ዔያታ ፔ ዳማ ማሃ ዒዘ ዋይሣንዳኔ» ጋዓያከ።

4 ዩካፓ ቢታንታ ዒንጊንቴ ዓሳ ካኣቲ ኮይላ ዓኣዲ፡ «ሃይ ዓሣ ዋዲንታንዳያ ኮይሳኔ፤ ዒዚ ከኤዘ ባኮና ካታሚዳ ዓቲ ዓኣ ስሎ ዓሶኮ ጎጾ ዒዚ ዋኣዒሴኔ፤ ካታሚዳ ዓኣ ዓሶ ቢያሣ ዒዚ ዒማይዳኔ፤ ዒዚ ዳር ባይዘኒ ኮዓ ዓሲከ፡ ማኣዳኒ ኮዓ ዓሰቱባሴ» ጌዔኔ።

5 ካኣቲ፡ ሴዳቂያሴ ዒማና፡ «ዒዚ ዒንሣ ኩጮ ጋራከ፤ ኮዔ ባኣዚ ዒንሣ ማዴቲ ታ ዒንሣ ላኣጋኒ ዳንዳዑባሴ» ጌይ ዔያቶም ከኤዜኔ። 6 ዩያር ዔያታ ታና ዓርቂ ዔከ ካኣቲም ማኣርኮ ዓሳ ቡካ ጳኦኮይዳ ዓኣ ካኣቲ ናኣዚ፡ ማልኪያኮ ዋኣዮር ቦኣኮና ጮኦራ ዔቶይዳ ሱሲና ታና ሊካ ከይሴኔ፤ ዒኢካ ዔቶይዳ ቶርጳ ዓኣኔ፡ ዋኣሣ ባኣያከ፤ ዩያ ቶርጳሰካ ታኣኒ ዓዲንቴ።

7 ጋዓንቴ ዓቤሚሌኬ ጌይንታያ፡ ካኣቲም ማኣራ ዓሽቲንቁ ማዳ፡ ፔቴ ዒቶጲያ ዓሲሰከይ ታና ዓሳ ዔታ ዓጌሣ ዋይዜኔ፤ ዒማና ቢኢኒያሚ ዓጮ ጌሎ ዲር ካራ ዋጎ ዋጎ ቤዘይዳ ካኣቲ ዳይ ዓኣኔ፤ 8 ዩያር ዩይ ዓቤሚሌኬ ካኣቲ ኮይላ ዳንዲ ካኣቲም፡ 9 «ካኣቲዮ! ዩና ዓሳ ዳኤፒ ዳቢንቴ ማዶ ማዳኔ፤ ዔያታ ዔርሚያሴ ዔከ ጮኦራ ዔቴይዳ ዓጌኔ፤ ካታሚዳ ሙኡዚ ባኣሣር ማይ ዒዚ ዒኢካ ሃይቁኔ ጌይሣከ» ጌይ ከኤዜኔ። 10 ዩካፓ ካኣቲ፡ «ሃይካፓ ሃይሣታሚ ዓሲ ዔከ ዓኣዲ ያኦሲ ማሊያ ከኤዘ፡ ዔርሚያሴ ሃይቁንቴ ዋኣዮር ቦኣኮና ዔታፓ ከሱባቴ» ጌይ ዒቶጲዮ ሣሣ፡ ዓቤሚሌኬ ዓይሣ። 11 ዩያር ዓቤሚሌኬ ፔኤና ዋላ ዓሲ ዔከ ዳንዳኔ፤ ዒዚ ዒማና ካኣቲም ማኣርኮ ማህ ጌሃ ከኤያ ጌላዮ ዓንዲራ ቱርጫና ጩሚ ዓፒላና ዳንቁ ዔከ፡ ሱሲዳ ማሪ ቱከሰካፓ ታኣም ሊካ ዳከኔ። 12 ዩይ ሱዛ ታኣኮ ዑዮ ቲልቢሹባጉዲ ዩያ ቱርጫ ሸኣጳ ታኣኒ ቱካንዳጉዲ ታኣም ዒዚ ከኤዜኔ፤ ዩያር ታኣኒ ዒማይዳኔ፤ 13 ዩይ ሙከ ዓሳ ታና ጮኦራ ዔታፓ ሱዘና ጎቹ ዔከ ከሲ፡ ካኣቲም ማኣርኮ ዲር ጋርይዳ ዓኣ ቤዘ ታና ቱከኔ።

ሴዳቂያሴ ዔርሚያሴፓ ዘር ያኦጩሣ

14 ካኣቲ፡ ሴዳቂያሴ ኪኢታ ዓሲ ዳኪ ታና ዔኤሊሳዮ ጌኤዦ ማኣርኮ ሃይሣጎ ሃይ ኮይላ፡ «ፔቴ ባኣዚ ታ ኔና ያኦጩም፤ ፔቴታዮ ዓኣቹዋዮ ኔኤኒ ታኣም ከኤዘንዳጉዲ ታኣኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

15 ታኦሲ ዒማና፡- «ታኦሲ ጎኔማ ከኤዜቲ ኔኤሲ ታና ዎዳዓዳ? ታ ኔና ዞሬቲ ኔኤሲ ዎይዚ ዔካባኩ» ጌዔኔ።

16 ዩያሮ ካኦቲ፡ ሴዴቂያሴ፡- «ታ ኔና ዎዳዓኬ፤ ታኦሲ ኔና ዎዳንዳ ዓሶም ዓኦህ ዒንገንዳዎያ ማዒያ ሸምፖ ኦኤም ዒንገ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ!» ጌይ ዓሲ ዎይዙዎንጉቲ ታኦም ጫኦቄ።

17 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛህ ማዔ ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳ ዒዛ ዛሎ ከኤዜ ባኮ ቢያ ሂዚ ጌይ ታ ዒዛም ከኤዜ፡- «ባብሎኔ ካኦቲ ዳኬ፡ ቢታንታ ዓኦ ዓሶም ኩጮ ኔኤሲ ዒንገጌቲ ሸምፓህ ኔኤኮ ዓታንዳኔ፤ ካታሜላኦ ታሞና ሚቸንቱዎ ዓታንዳኔ፤ ኔናንታ ኔ ማኦር ዓሶንታ ቢያ ሃይቢፓ ቶላንዳኔ፤ 18 ዔያቶም ኩጮ ኔኤሲ ዒንገባኦቲ ጋዓንጌ ሃና ካታማ ባብሎኔ ዓሶም ዒንገንታንዳኔ፤ ዔያታ ዒዛ ታሚና ሚቸንዳኔ፤ ኔኤሲያ ቶላኒ ዳንዳዑዎሴ።»

19 ካኦቲ ዒማና፡- «ታኦሲ ዒገጫህ ኦ ዓጫፓ ዒዒ ሃሺ ዳንዳ፡ ባብሎኔ ዓጮ ጌሌ ኦ ዓሶኬ፤ ዔያቶም ታና ባብሎኔ ዓሳ ዓኦህ ዒንገጌቲ ታና ዔያታ ሜታሳንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ታኦሲ ዒዛም፡- «ደዴ ዒገጫፓ! ዩያቶም ኔና ዔያታ ዓኦህ ዒንገንዳዎሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ቃኦሎ ኔኤሲ ዎይዛንዳጉዲ ታ ኔና ሸኢቃኔ፤ ኔኤማ ዩይ ኮሺ ማዓንዳኔ፤ ሸምፓህ ኔኤኮ ሃይቢፓ ቶላንዳኔ። 21 ኩጮ ኔኤሲ ዔያቶም ዒንጎ ዒዳቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ፔጋሲ ደቂ ባኦዚ ዓኦኔ፤ 22 ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ዩሁዳ ዓጮኮ ካኦቲዎ ማኦራ ዓቲ ዓኦ ላኦላ ቢያ ባብሎኔ ዓጮይዳ ቢታንታ ዓኦ ዓሶ ኮይላ ዔውቲ ዳንዳንዳኔ፤ ዳንዳ ዎደና ዔያታ፡-

«ኔኤኮ ደንዛ ኔና ዳሲሸኔ፤ ዔያታ ኔና ዓይህ፡ ቢቲ ኔኤኮ ማዔኔ፤ ሃህ ጋዓንጌ ቶርጳና ኔ ዓርቂንጌህር ሃሺ ኔና ዔያታ ዓኦኦኔ» ጋዓንዳኔ» ጌይ ከኤዜ።

23 ሃህ ታ ዒዛም፡- «ኔኤኮ ላኦሎንታ ናኦቶንታ ቢያ ባብሎኔ ዓጮ ዔውታንዳኔ፤ ኔናኦ ባብሎኔ ካኦቲ ዓርቂ ቱካንዳኔ፤ ዒዛ ኩጫፓ ፔቲታፖ ኔኤሲ ቶላካኔ፤ ሃይ ካታማ ታሚና ሚቸንጌ ባይቃንዳኔ» ጌይ ከኤዜ።

24 ሴዴቂያሴ ዒማና ታኦም፡- «ኔና ዓሳ ዎዳዎጉዲ ሃያ ኦ ጌሰቲ ባኮ ዓይጎ ዓሲያ ዔርፓ፡ ከኤዚፓ፤ 25 ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ታኦሲ ኔኤና ዎላ ጌሰቲህ ዎይዜቲ ኔ ኮይላ ሙኪ ኦኤሲ ዓይጎ ጌሰቲቲያ ያኦጫንዳኔ፤ «ቢያ ባኮንህ ጋፒ ኔኤሲ ከኤዚባኦቲ ኔና ኦ ዎዳንዳኔ» ጌይ ኔና ዔያታ ዒገቻንዳኔ፤ 26 ዩያሮ ኔኤሲ፡- «ዒኦካ ታኦሲ ሃይቆዎጉዲ ላሚ ታና ዮናታኦ ከኤዶ ዳኪፓ» ጌይ ጌይ ታ ዒዛ ሸሸኢቄኔ ጌይ ዔያቶም ከኤዜ» ጌዔኔ። 27 ዩካፓ ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ሙኪ ታና ያኦጫኔ፤ ታኦሲያ ካኦቲ ታና ጎዶንጎ ጌዔማ ሌሊ ዔያቶም ከኤዜ፤ ዒማና ኦኤሲ ካኦቲና ጌሰታ ዎደና ዎይዜ ዓሲ ባኦህር ታና ያኦጫ ዔያታ ሃሸኔ፤ 28 ታኦሲ ዩራሳላሜ ካታማ ዓዲንጌ ከሎ ሃላንዳኦና ካኦቲዎ ማኦራ ዲር ጋራ ቱኤቲ ዳዔኔ።

1 ሴዴቂያሴ ዩሁዳይዳ ካኦታዳንጌ ታዞጳሳ ሌዎኮ ታጳሳ ዓገሮና ባብሎኔ ካኦቲ ናብካዳናያኦሬ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ቢያህና ዎላ ሙኪ ዩራሳላሜ ካታማ ማንጌ። 2 ሴዴቂያሴ ካኦታዳንጌ ታጳሳ ሌዎይዳ ያይዳሳ ዓገሮኮ ታዞጳሳ ከሎና ካታማኮ ዙሎ ዲርቆና ከኤሎ ዲፃ ሻሂንጌ።

3 ዩራሳላሜ ካታማ ዓዲንጌ ዎደና ባብሎኔ ካኦቲ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳ ሙኪ ባኦካ ማዔ ማርሾ ካርይዳ ቤሲ ቤሲ ዓርቂ፤ ዩያቶ ባኦኮይዳ፡ ኔርጋልሻሬጌ፡ ሳሚርጋኔቦ፡ ሳርሴኪሜንታ ሜሌ ሃህ ኔርጋልሻሬጌ ጌይንታሰኬያንታ፤ ዩያጉዲ ሜሌ ዓሲያኦ ዓኦኔ።

4 ካኦቲ ሴዴቂያሴንታ ያሎ ዓሶንታ ቢያ ዩያ ባኮ ዞጋፖ ደማ ካታማፓ ከሰኪ ዳንዳሲ ማሌኔ፤ ካኦቲዎ ማኦሮኮ ቱኮ ባኮ ቱኮ ጎኩ ባንዶና ጌይ ካታማኮ ላምፖ ዎላ ካኦማ ካርይዳ ዓኦ ካርና ከሰኪ ዮርዳኖሴ ደኦጮ ባንህ ቶላኒ ዔያታ ጳሽኬ። 5 ጋዓንጌ ባብሎኔኮ ያሎ ዓሳ ገንዖ ዔያቶኮ ዳውሲ ዳንዳሲ ዒያርኮ ኮይሎይዳ ዓኦ ቦኦላ ሃላፖ ሴዴቂያሴ ዓርቂ ዲዒ ዔኬኔ፤ ዩካፓ ካኦቲ፡ ናብካዳናያኦሬ ኮይላ ዔኪ ዩዔኔ፤ ዒማና ካኦቲ፡ ናብካዳናያኦሬ ሃማቲ ዓጮ ዳማ ዓኦ ሪቢላ ጌይንታ ካታማይዳ ዓኦኔ፤ ካኦቲ፡ ናብካዳናያኦሬ ዒኦካ ሴዴቂያሴይዳ ማዲንታኒ ኮይሳ ባኮ ጌሰቲ ዎጌ። 6 ዩያሮ ዒኦካ፡ ሪቢላይዳ ካኦቲ ሴዴቂያሴ ዞጋንጌ ዒዛኮ ናኦታ ዎዳንጌ፤ ዩሁዳይዳ ቢታንቶና ዎይህ ዓሳኦ ቢያ ሃይቃንዳጉዲ ጌሰቲ ዎገንጌ። 7 ዩያ ቢያ ማዳሰካፓ ሴዴቂያሴኮ ዓኦፓ ጳቂ ከሴኔ፤ ባብሎኔ ዔኪ ዳንዳሲ ካጌ ቢራታናኦ ቱኬ። 8 ባብሎኔ ዓሳ ዒማና ዩራሳላሜ ካታማኮ ዙሎ ዲርቆና ከኤሎ ዲፃ ሻሂኔ፤ ካኦቲዎ ማኦሮንታ ዳራ ናንጋ፡ ዓሶኮ ማኦራ ጉቤ ታሚና ሚቸኔ፤ 9 ጋፒንዶይዳ ባብሎኔ ካኦቲ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፤ ናቡዛርዳኦኔ ካታማይዳ ዓቲ ዓኦ ዳርና ዩያኮ ቤርታ ፔ ዓጮ ዒዒ ዒዛ ኮራ ሙኪ ጌሌ ዓሶ ቢያ ፔቲይዳ ቡኩሲ ቱኪ ዔኪ ባብሎኔ ዳንዳኔ፤ 10 ዒዚ ዒማና ፔቲታፖ ቆሎባኦ፡ ማንቆ ዓሶንህ ሌሊ ዩሁዳይዳ ሃሺ ዳንዳኔ፤ ዒዚ ዔያቶም ዎይኔ ቱኮንዶ ቤሲና ሜሌ ሃኦኮ ዔያታ ጎሽካንዳ ጎሽያኦ ዒንጌ።

ዔርሚያሴኮ ቱኡዛፓ ቡሉንጌፖ

11 ናብካዳናያኦሬ ዒዛ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፤ ናቡዛርዳኦኔ፡- 12 «ዳንዳ ዔርሚያሴ ኮይ ዳንቂጋፓ ኮይሳ ባኦዚ ዒዛም ማዲ፡ ቶኦኮ ዒዛኮ ዛጌ፤ ዒዚ ኮዓ ባኮ ዒዛም ማዲ፡ ፔቲታፖ ፑርታ ባኦዚ ዒዛይዳ ማዲ፤ 7» ጌይ ዓይህ። 13 ዩያሮ ናቡዛርዳኦኔ ናቡሻዛባኔንታ ኔርጋልሻሬጌሬንታ ሜሌ ቢታንቶ ዓኦ ዓሲ ፔኤና ዎላ ዔኪ ሙኪ፡ 14 ታኦሲ ቱኡቲ ዓኦ ካኦቲዎ ማኦራ ዲር ጋራፓ ታና ከሴኔ፤ ዒማና ሳፓኔኮ ናኦዚ ናፖ ማዔህ፤ ዓህቃሜ ናኦዚ ጌዳሊያ ታ ማኦራ ታና ዔኪ ዳንዳኔ፤ ዩያሮ ታኦሲ ታ ዳርና ዎላ ዒኦካ ናንጌ።

ዓቤሜሌኬም ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ባኦዚ ማዳንዳያታህ ከኤዜህ

15 ካኦቲዎ ማኦሮኮ ዓሳ ቡካ ጳኦኮይዳ ቱኡቲ ታኦሲ ዓኦንጌ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ታኦም ከኤዜ፤ 16 ዒሰራዔኤሌ ያኦዛህ ማዔ ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳህ ዒቶጲዮ ዓህ ዓቤሜሌኬም

ታኦ፡- «ዓዳ ሃያኮ ቤርታ ታኦ ከኤዘማ ጎይዖ ሃኖ ካታዎይዳ ታኦ ገርጎቹዎቹዎንቲ ባይሰንታ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ኔኤኒ ሃይካ ካታማ ዳዒ ዩይ ቢያ ማዲንታህ ኔ ዓኣፒና ዛጋንዳኔ፤ 17 ዩኖ ከሎና ታኦ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓውሳንዳኔ፤ ኔኤኒ ዓገጫ ኔ ዎርኮ ኩጮ ጋር ኔኤኒ ገላዓኪ፤ 18 ታኦ ኔና ኮሸና ካፓንዳህረ ኔ ሃይቃዓኪ፤ ኔኤኒ ታና ጉሙርቆህረ ሸምፔና ኔ ቶሊ ዓታንዳኔ፤ ዩያ ገዔህ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኪ» ጌይ ከኤዛንዳጉዲ ዓይህ።

40

ዔርሚያስ ጌዳሊያና ዎላ ናንጌህ

1 ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፡ ናቡዛርዳኣኔ ታና ቱኡዛፓ ቡሊ ራኣማይዳ ሃሽሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦ ፔ ቃኣሎ ከኤዘኔ፤ ዩያኮ ቤርታ ታኦ ዒኣኪ ዓውቲ ዳንዳህ ዩሩሳላሜፓ ሃጊ ዲዒንቲ ዓውቲ፡ ቱኡሲ ዓሲ ማዒ ባብሎኔ ዔኪ ዓኣደና ዳር ቢያህና ዎላ ካኒ ቢራታና ቱኡቲከ።

2 ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ ታና ዓሶ ቤርታፓ ዔኪ ሸርሻዖ ሂዚ ጌዔ፡- «ኔ ያኦዛህ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ሃኖ ዓጮ ባይዛንዳህ ቤርታሲ ከኤዘኔ፤ 3 ዒዚ ማዲንዳኔ ጌይ ማሌ ባኮ ቢያ ሃህ ሃይሾ ማዲ ኩንህ፤ ሃይ ቢያ ማዲንቲህ ዒንህ ጎዳ ማዲህረና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንህ ዓይህንቶ ዒፃህረከ። 4 ሃኣዛጌ፡ ሃህ ታ ኔና ኩጮ ኔኤኮ ቱኮና ካኖ ቢራቶ ቡሊ ሃሽኔ፤ ኔኤኒ ታኣና ዎላ ባብሎኔ ዳንዳኒ ኮዔቲ ኔ ሸና ጌዔህ ማዲ፤ ታኦ ኔኤም ኮይሳ ባኣዚ ማዲ፡ ኔ ቶኦኮ ዛጋንዳኔ፤ ዒኣኪ ኔ ዳንዳኒ ኮይባኣቲ ዓታኒ ዳንዳኔ፤ ሃያ ዓጮኮ ጉቤ ኔ ኮዔ ቤሲ ዳንዳኒ ዳንዳኔ።»

5 ታኦ ዒማና ማህ ዒዛም ከኤዙዎንቲ ናቡዛርዳኣኔ፡- «ሃህ ኔኤር ሳፓኔኮ ናኣዚ ናዖ ማዔ ዓህቃሜ ናኣዚ ጌዳሊያ ኮይላ ዳንዳኔ፤ ባብሎኔ ካኣቲ፡ ናብካዳናዖኦሬ ዩሁዳ ካታዎ ዎይህንዳጉዲ ጌዳሊያ ደኦሬ፤ ዩያር ዒዛና ዎላ ዳር ባኣካ ኔኤኒ ናንጋኒ ዳንዳኔ፤ ያዲ ማዒባኣቲ ሃህ ታና ማኣዳንዳኔ ጋዓ ቤሲ ቢያ ኔኤኒ ዳንዳኒ ዳንዳኔ።» ጌዔ።

ዩካፓ ዒዚ ታኦም ዒንጋኒ ኮዔ ባኣዚና ጎይዖኮ ጋላ ታኦም ዒንገሊ ታና ዳኪ። 6 ዩያር ታኦ ጌዳሊያና ዎላ ናንጋኒ ማዲጳ ዳንዳኔ፤ ዒኣኪ ታኦ ከዛ ዓቲ ዓኣ ዳርና ዎላ ናንጌ።

ጌዳሊያ ዩሁዳይዳ ሱኡጌ ማዒ ደኦሬንቲህ (2ካኣቶ ማ 25:22-24)

7 ዒማና ዩሁዳ ዓጮኮ ያሎ ዓሶ ሱኡጌና ዳካ ፖኦሊሶና ሃጊ ኩቺ ዒንገባኣያ ዓኣኔ፤ ባብሎኔ ካኣቲ ዩኖ ዓጮ ዎይህንዳጉዲ ጌዳሊያ ደኦሬህና ባብሎኔ ዓውቲዎንቲ፡ ማንቆ ዓሶኮዎ ሱኡጌ ማህህ ዔያታ ዎይዘኔ፤ 8 ዩያር ኔጎኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ፡ ቃሬሃ ናይ ማዔ ዮሃናና ዮናታኣኔና፡ ታንሁሜቲ ናኣዚ ሴራያ፡ ኔዖፓይዳፓ ዔፓ ዩ ናኣታ፡ ማዒካፓ ዛኒያ ጎዖህ ፔ ዓሶ ቢያህና ዎላ ማዲጳይዳ ዓኣ ጌዳሊያ ኮይላ ሙኪ። 9 ጌዳሊያ ዔያቶም ሂዚ ጌይ ጫኣቄ፡- «ጎኔ ታ ዒንህህም ጫኣቆም፤ ባብሎኔ ዓሶም ኩጮ ዒንህህ

ዒንጉዎጉዲ ዒንህህ ዒገቻንዳ ባኣዚ ፔቲታዖ ባኣሲ፤ ሃይካ ዓጮይዳ ዳዒ ናንጉዎቲ፤ ባብሎኔ ካኣቲም ገኢራ ገኢሩዎቲ፤ ዒንህህም ቢያ ባካ ገኢጋያ ማዓንዳኔ፤ 10 ታኦ ሃይካ ዒንህህና ዎላ ማዲጳይዳ ዓኣህረ ባብሎኔ ዓሳ ሙካኣና ታዒንህህ ዛሎ ዔቁ ጌሰታያ ማዓንዳኔ፤ ዒንህህ ጋዓንቲ ዒንህህ ናንጋ ጉርደይዳ ቢያ ዎይኖ ሶኖና ዎላ ቲቁ ዔኪ ዔኪ፡ ሪሚቶ ዛይቶንታ ማሌ ማዖኮዎ ዓኣፓ ገኢገሺ ዔኪ ኮናይዳ ዓርሁዎቲ።» 11 ዩይ ያዲ ማዓዛ ሞዓኣቤይዳ፡ ዓሞኣኔይዳ፡ ዓደኣሜይዳ፤ ገንህ ሃህ ማሌ ዓጮይዳኣ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባብሎኔ ካኣቲ ዳካ ዓይሁዳ ዓሲ ሌሊ ዓይሲ፡ ዩያቶ ዎይህንዳጉዲ ጌዳሊያ ሱኡጌ ማህ ደኦሬህ ዎይዘኔ፤ 12 ዩያር ዔያታ ዜርቁንቲ ዳንዳኒ ናንጋ ዓጮይዳፓ ቢያ ሃሽ ዩሁዳ ማዒ ሙኪ፤ ማዲጳይዳ ዓኣ፡ ጌዳሊያ ኮይላ ሙኪ ኮሽ ማርጌ ዎይኔ ሰያፓ ቲቆናንታ ማሌ ማዖኮዎ ዓኣፓ ማንዒ ቡኩሴ።

ጌዳሊያ ዎደናህ (2ካኣቶ ማ 25:25-26)

13 ዩካፓ ዮሃናኔንታ ዩያኮ ቤርታ ኩጮ ዒንገባኣ፡ ያሎ ዓሶኮ ሱኡጌ ቢያ ማዲጳይዳ ዓኣ ጌዳሊያ ኮይላ ሙካዖ፡- 14 «ኔጎኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ኔና ዎደንዳጉዲ ዓሞኣኔ ካኣቲ፡ ቤዓሊሴ ዳኪያ ማዒ ኔ ሩፍዎዳ?» ጌይ ያኦጮ። ጌዳሊያ ጋዓንቲ ዩያ ጎኔከ ጌይባኣሴ፤ 15 ሃህ ገንህ ዮሃናኔ ማዲጳይዳ ፔኤር ጌዳሊያ ኮይላ ሙኪ፡- «ዖ ዎደቲያ ዔርቱዎ ጎይህና ታኦ ዳንዳኒ ኔጎኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ዎደም፤ ዎይቲ ኔና ዒዚ ዎደኒ ጫርቃይ? ዒዚ ኔና ዎደቲ ኔና ጉሙርቆ፡ ኔ ኮይላ ዓኣ ዓይሁዳ ዓሳ ላኣሊንቲ ባይቄኔ ጌይህከ፤ ዩሁዳይዳ ዲዒንቲ ዓውቲባኣዖ ዓቲ ዳራ ዳኤፒ ባይሰንታይዳ ከዳንዳኔ» ጌዔ።

16 ጌዳሊያ ጋዓንቲ፡- «ዒሰማዔኤሌ ዛሎ ዩይ ኔ ከኤዛ ባካ ቢያ ጎኔቱዎኣህረ ፔቲታዖ ዩያ ኔ ጋዓ ባኮ ማዲፓ» ጌዔ።

41

1 ዩኖ ሌዖኮ ላንካሳ ዓገናና ካኣቲ ቢታንቶ ዒንጌ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሶፓ ፔቲ፡ ካርናይ ዓጲ ማዔያ፡ ዔሊሻማዔኮ ናኣዚ ናዖ ኔጎኒያ ናይ ዒሰራማዔኤሌ ጌይንታህ ታጳ ዓሲና ዎላ ዓጮኦ ዎይህ ጌዳሊያ ዛጋኒ ማዲጳ ሙኪ፤ ዩካፓ ዔያታ ቢያህ ዎላ ዳዒ ሙኡዚ ሙዓንቲ፡ 2 ኔጎኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌንታ ዒዛና ዎላ ሙኪ ታጳ ዓሶንህንታ ባብሎኔ ካኣቲ ዩሁዳይዳ ሱኡጌ ማህ ደኦሬ፡ ጌዳሊያ ጮንቻ ዓራፖና ዎደ። 3 ዒማና ዒሰማዔኤሌ ማዲጳይዳ ጌዳሊያና ዎላ ዓኣ ዓይሁዳ ዓሶንታ ዒኣካ ሙኪ ዓኣ ባብሎኔ ዓጮ ፖኦሊሶዎ ዎደ።

4 ዚሬሎ ጌዳሊያ ዎደናህ ያኦኒያ ዔሩዎንቲ፡- 5 ሴኬሜይዳፓ፡ ሴኤሎይዳፓ፡ ሳማሪያይዳፓ ሳሊታሚ ዓሲ ዔርቲባኣንቲ ሙኪ፤ ዔያታ ዒማና ያዩህና ቡኡጮ ፔኤኮ ማኤዳ፡ ማኣዓህያ ፔኤኮ ደርዚ፡ ዓኣፓ ካርዎ ቡኡጮንቲ ሙኪ፤ ገንህ ሃህ ዔያታ ጌኤኮ ማኣርይዳ ዒንጎንዶ ሃኣኮንታ

40:9 40:9 2ካኣቶ ማ 25:22-24። 41:3 41:3 2ካኣቶ ማ 25:25።

ዐንጃንታ ዔኪ ዓኣኔ፤ 6 ዬያር ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ሚዳጃፓ ዩኤኪ ዩኤኪ ዔያቶ ጎይሣ ዔካኒ ከሰከኔ፤ ዒዚ ዔያቶ ኮይላ ሙካዮ፡- «ዓሂቃሚ ናኣዚ፡ ጌዳሊያ ማእሪ ዩዑዋቱ» ጌዔኔ። 7 ዩንሣ ዓሳ ሙኪ ካታሞ ጌጌላዛ ኔታኒያ ናኣዚ፡ ዒሰማዔኤሌንታ ዒዛ ዓሰንታ ዩንሣ ዓሰ ዋዲ ዔቲይዳ ዓገኔ።

8 ዩንሣ ሳሊታሞ ዓሰንሣኪ ባኣካፓ ታጳ ዓሲ፡- «ሃዳራ ኑና ዋዲፕ! ኑኡኒ ጎሺዳ ዓኣቲ ጌሣ ዛርጌ፡ ዔልዓ፡ ሪሚቲ ዛይቲንታ ዔኤሲንታ ዓኣኔ፤ ኔኤም ኑ ዒንጋንዳኔ» ጌይ ዒሰማዔኤሌ ሸኢቄ። ዬያር ዔያቶ ዒ ዋዲያ ሃሸኔ። 9 ዬያ ዓሰ ዒዚ ዋዲ ከኤሪ ዔታ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ባዕሻ ሙኪ ያሎ ቡሌ ዋደና ካኣቲ፡ ዓኣሳ ካራ ባይቄቲ ዒር ዋኣያ ዒኣካ ጌልዚ ዒኣፓ ዔካኒ ማሊ ቦኦኪሲያ ጳኤፕ ዔቲከ፤ ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ዬያ ዔቶይዳ ሌዘ ዓገ ኩንሣ። 10 ዩካፓ ዒዚ ካኣቲኮ ዉዲር ናኣቶንታ ሃንጎ ዓቲ ዓሰ ሚዳጃይዳ ቱከኔ፤ ዬይ ዓሳ ቢያ ባብሎኔ ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶ ዓይሣ፡ ናቡዛርዳኣኔ ጌዳሊያም ዔያቶ ቶኦኮ ዒ ዛጋንዳጉዲ ሃደርሲ ዒንጌያከ፤ ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ጋዓንቲ ዬያቶ ዓሰ ቢያ ዲዒ ዔኪ ዓሞኦኔ ዓጮ ባንሣ ፒንቄ።

11 ዮሃናኔንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ያሎ ዓሰኮ ሱኡጋ ቢያ ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ማዳ ጌና ማዳ ዋይከኔ፤ 12 ዬያር ዔያታ ፔ ዓሰና ዋላ ዒዛ ኮጲሲ ጌባዮኦይዳ ዓኣ ጳኤፕ ቦቆሊ ኮርካ ዓኣንቲ ሃሊኔ። 13 ዒማና ዒሰማዔኤሌ ቱከ ዔኪ ዓኣዳ ዓሳ ቢያ ዮሃናኔንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ያሎ ዓሰንታ ዳንቃያ ሚርጌና ዋዛጳ። 14 ዩካፓ ዔያታ ገንሣም ጳሽኪ ዳንዲ ዬያቶ ዓሰ ባኣኮ ጌሌኔ፤ 15 ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌና ሳሊ ዓሲና ጋዓንቲ ዮሃናኔንሣ ኩጫፓ ቶሊ ዓሞኦኔ ዓጮ ጳሽኪ ጌሊ ፑኔ።

16 ዬያይዲ ዮሃናኔንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ያሎ ዓሰ ሱኡጎንታ ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ጌዳሊያ ዋዳያ ሚዳጃፓ ዲዒ ዔኪ ፖኦሊሶንታ ላኣሎንታ ናኣቶ ዳኮንታ ዓሸቲንቄ ማዳ ማዳ ዓሰንታ ቢያ ማሂ ዔከኔ። 17-18 ዔያታ ዒማና ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ባብሎኔ ካኣቲ ዪሁዳ ዓጮ ዋይሣንዳጉዲ ዶኦሬ፡ ጌዳሊያ ዋዳሣር ባብሎኔ ዓሳ ዔያቶይዳ ያልዚ ቡላንዳኔ ጌይ ሂርጌ ዒገጫኔ፤ ዬያር ዔያታ ባብሎኔ ዓሰፓ ፑኒ ጌብፃ ዓጮ ዳንዲ ዔቄኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ቤኤቴሌሃሚ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ጌሩትኪምሃሚ ጌይንታ ቤዛ ሃውሽኔ።

42

ዓርሚያስ ዔያቶ ዛሎ ሸኢቃንዳጉዲ ዳራ ዒዛ ያኦጮሣ

1 ቃሪሃ ናኣዚ ዮሃናኔ፡ ሆሻያ ናኣዚ ዓዛሪያሴንታ ያሎ ዓሰኮ ሱኡጋ ቢያሣ፤ ዬያቶዲ ዳራኣ ቢያ ዳካ ጌይንታ ዓሰፓ ዳንዲ ጳኤፕ ዓሰ ሃላንዳኣና ቢያሣ ታ ኮይላ ሙካዮ፡- 2 «ሃዳራ ኑኡኒ ኔና ሸኢቃ ባኮ ኑኡም ማዳ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሣ ኑኡም ሸኢቄ! ኑና ሃንሣ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓኣዘንሣም ቢያ ሸኢቄ! ሃያኮ ቤርታ ኑኡኒ ዲቢከ፤ ሃሣ ጋዓንቲ ኔኤኒ ዛጋሣጉዲ ኑኡኒ ዳካ ሌሊ ዓቲኔ፤ 3 ዬያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ

ያኣዛሣ ዓጮኮ ዋና ዛሎ ኑ ዳንዳንዳቲያ፤ ሃሣ ኑኡኒ ዋዋዳንዳቲያ ፔጋሲ ኑኡም ከኤዛንዳጉዲ ዒዛ ኑኡም ሸኢቄ» ጌዔኔ።

4 ታኣኒ ዒማና ዔያቶም፡- «ቃራከ፤ ዒንሣ ሃሣ ጌዔ ጎይያማ ታኣኒ ዒንሣም ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኣዛሣ ሸኢቃንዳኔ፤ ታኣም ዒዚ ፔጋሲ ከኤዛ ባኮ ፔቲታ ዒንሣም ዓኣቆዋ ያኣኒ ከኤዛንዳኔ» ጌይ ማሂኔ።

5 ዩካፓ ዔያታ ታኣም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኣዛሣ ኔኤም ከኤዛም ኔ ኑና ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሣ ዬያ ቃኣሎም ኑኡኒ ዓይሣንቲባኣቲ ዒዚ ፔ ቶኦኪና ጎኔ፤ ሃሣ ጉሙርቄንታ ማርካ ማዮንጎ! 6 ዬይ ዓይሣያ ኮሺ ማዔቲያ ማዒባኣቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሣኮ ቃኣሎ ዋይዚ ኑ ዓይሣንታንዳኔ፤ ኑኡኒ ኔና ዒዛ ኮይላ ዳካሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሣኮ ዓይሣያ ኑ ቦንቄቲ ቢያ ባኣዚ ኑኡም ጌኢጋንዳሣርከ» ጌይ ከኤዛኔ።

ዓርሚያስ ሸኢቄሣር ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሂ ማሂያ

7 ታጳ ከሊኮ ገንፃፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ቃኣሎ ታኣም ከኤዛኔ፤ 8 ዬያር ዮሃናኔንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ያሎ ዓሰ ሱኡጎንታ ዳራኣ ቢያ ዳካፓ ዳንዲ ጳኤፕ ዓሰ ሃላንዳኣና ታ ኮይላ ዩዓንዳጉዲ ታኣኒ ዔኤሌኔ፤ 9 ዒማና ታ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ታኣኒ ዒዛ ያኦጮንዳጉዲ ዒንሣ ታና ዳከ፡ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ 10 ዒንሣ ሃና ዓጮይዳ ናንጋያ ማዔቲ ታኣኒ ዒንሣ ገንሣ ማዛንዳኔ፡ ሻሃዓከ፤ ታኣኒ ዒንሣ ቱቱካንዳኔ፡ ቱጋዓከ፤ ዒንሣዳ ታኣኒ ዔኪ ዬዔ ባይሲንታ ታና ሚርጌና ያዩሴኔ፤ 11 ሃሣ ዒንሣ ዒገጫሣጉዲ ባብሎኔ ካኣቲ ሃካፓ ሴካ ዒገጫፖቲ፤ ታኣኒ ዒንሣና ዋላ ዓኣሣር ዔያቶ ኩጫፓ ዒንሣ ዓውሳንዳኔ፤ 12 ታ ዒንሣ ሚጫንታንዳኔ፤ ዒዚያ ዒንሣ ሚጫንቲ ዒንሣ ዓጮ ዒንሣ ማሃንዳጉዲ ታኣኒ ማዳንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሣ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳከ።»

13 «ጋዓንቲ ዒንሣ ዒንሣኮ ያኣዛሣ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዘ ዒዳ ሃና ዓጫ ዳዓዓ ጌዔቲ፤ 14 ገንሣ ሃሣ፡- «ኑኡኒ ያልዚ ሃይሴና ዛዩ ዑኡሲና ዋይዘንቱዋያ፤ ናይዚያባኣ፡ ጌብፃ ዓጮ ዳንዲ ኑ ዒኣካ ናንጋንዳኔ» ጌዔቲ፤ 15 ዒንሣ ዪሁዳ ፒኢጫዮቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ቃኣሎ ዋይዘቱ፤ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ጌብፃ ዓጮ ዒንሣ ዳንዲ ዒኣካ ናንጋኒ ኮዔቲ፤ 16 ዬይ ዒንሣ ዒገጫ ያላ ዒንሣዳ ሙካንዳኔ፤ ዒንሣ ዒገጫ ናያኣ ዒንሣ ገንፃ ዒኣካ ዳንዳንዳኔ፤ ዒንሣ ዒኣካ ጌብፃይዳ ሃይቃንዳኔ። 17 ጌብፃ ዓጮ ዳንዲ ዒኣካ ናንጋኒ ኮዔ ዓሳ ቢያ ያልዚና፡ ናይዚና፤ ሃንጎ ደርዖና ሃይቄ ኩዳንዳኔ፤ ዔያቶፓ ፔቲ ዓሲታዋ ዓታዓከ፤ ዔያቶይዳ ታኣኒ ዔኪ ዬዓኒ ማሌ ፑርቶ ባካፓ ቶላንዳ ዓሲ ባኣኦ።»

18 «ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ጌብፃ ዓጮ ዒንሣ ዳንዳንዳኔ ጌይ ማሊ ዔቄቲ፡ ሃያኮ ቤርታ ዬሩሳላሚ ዳርይዳ ታኣኒ ከይሴ ታኣኮ ዳጎና ፑርቶ ባኮና ዒንሣዳ ከዳንዳኔ፤ ዒንሣ ሃሌ ባካ ዳር ቢያ ዒገቻ ባኣዚ ማዓንዳኔ፤ ዒንሣ ዛጌ ዓሲ ቢያ ሚኢጫ ዓማሎ ባኣዚ ዒንሣ ማሃንዳኔ፤ ሱንፃኣ

ዒንሣከ ዒማዲ ማዓንዳይ፤ ሃሮ ቤዘ ላሚ ዒንሣ ዘጋዓኩ።»

19-20 «ዒንሣ ፒኢጫዲ ዓቲ ዪሁዳ ዴራ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ታና ዒንሣ ዳኬ ዎዶና <ዒዚ ኑና ዓይሣ ባኮ ቢያ ኑኡም ኬኤዘ፤ ኑኡኒ ማዲ ኩንሣንዳይ» ጌይ ማዳኑዎ ባኦዚ ጫክቁያና ፑርታ ዳቢንቲ ዒንሣ ዳቤይ፤ ሃሣያ ናንገና ናንጋ ጎዳ <ጌብጻ ዓጮ ዴንዲፕቴ» ጌይ ላኦንሣር ታኦኒ ዬይ ጎይ ማዒያ ፔጋሲ ላቲ ዒንሣም ኬኤዘ። 21 ሃይሾ፤ ሃሮ ታ ዒንሣም ፔጋሲ ኬኤዘ፤ ዒንሣ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒንሣ ጾኦዘሣ ታኦም ኬኤዘም ታ ኬኤዘ ባኮ ቢያ ዓይሣንቲ ኩንሣባኦ። 22 ዬያር ሃሣ ዒንሣ ዴንዲ ናንጋኒ ኮዓ ቤዘይዳ ያልዚና፤ ናይዚና፤ ጌንሣ ሃሣ ፑርታ ዶርያና ሃይቃንዳሣ ጎይና ዔሩዎቴ።»

43

ዔርሚያሴ ጌብጻ ዓጮ ዔውቲ ዓኣዳሣ

1 ዔያቶኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ጾኦዘሣ ዔያቶም ኬኤዘንዳጉዲ ታና ዓይሣ ባኮ ቢያ ዴርም ታኦኒ ኬኤዘ ጋፒሴ፤ 2 ዬካፓ ሆሻያ ናኦዚ ዓዛሪያሴ፤ ቃሪሃ ናኦዚ ዮሃናንታ ያቶርሙዎና ጋኦቤ ማሌ ዓሲንታ ቢያ ታ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ሉሉክቃይ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኑ ጾኦዘሣ ኑኡኒ ጌብጻ ዴንዲ ዒኢካ ናንጉዎጉዲ ኬኤዘም ኔና ዳከባኦ። 3 ባብሎኔ ዓሳ ኑና ቢቲ ዎይሣንዳጉዲና ዔያታ ኮዔቴ ኑና ዎዳንዳጉዲ፤ ሃንጎ ባብሎኔ ዓጮ ዴዒ ዔከ ዴንዳጉዲ ኔና ዘሪ ዔቁሴሣ ኔሪያ ናኦዚ ባኦርኬኮ» ጌዔ። 4 ዔያታ ሃዚ ጌዒ ዮሃናንታ ያሎ ዓሳኮ ሱኡጋኦ ቢያ፤ ዬያጉዲ ዴርይዳፓኦ ፔቴ ዓሲታዎ ዪሁዳይዳ ናንጋኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሣያ ኩንሣባኦ፤ 5 ዬካፓ ዮሃናንታ ያሎ ዓሳኮ ሱኡጎንታ ዪሁዳይዳ ዓቲ ዓኣ ዓሶ ቢያ ጌብጻ ዓጮ ዔከ ዴንዳይ፤ ዬይ ዓሳ ዬያኮ ቤርታ ማሌ ዴር ባኦካ ዜርቁንቲ ናንገቤቃ ጌንሣ ዪሁዳ ዓጮ ማዒ ሙኬ ዴርኬ፤ 6 ጌንሣ ቃሲ ጌዳ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ፤ ናኦቶንታ ካኦቲኮ ዉዲር ናኦቶም ዔከ ዴንዳይ፤ ባብሎኔ ዓጮኮ ያሎ ዓሶ ሱኡጋሣ፤ ናቡዛርዳኦኒ ጌዳሊያም ዔያቶኮ ቶኦኮ ዘገ ካፓንዳጉዲ ዒንገላ ዓኣዴ ዓሶ ቢያ፤ ጌንሣ ሃሣ ታናንታ ባኦርኬንታኦ ዓይሱዎዎ ዔከ ዴንዳይ። 7 ዔያታ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዎይዘ ዒዲ ጌብጻ ዓጮ ዴንዳይ ያፕናኦኦ ካታም ሄሌ።

8 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሃዚ ጌዔ፡- 9 «ዴኤፒ ዴኤፒ ሹቺ ዳካ ኮይ ዔከጋፓ ዪሁዳ ዓሶፓ ዳካ ዓሲ ዘጋንቲ ካታምኮ ካኦታ ናንጋ ኬኤዎ ቃምዎ ጋራ ዴኡከ ሲቢርቶና ማኤቺ። 10 ዬካፓ ታኦኒ፤ ዒሰራዔኤሌ ጾኦዘሣ ማዒ ቢያ ባኮ ዎይሣ ጎዳ ታኦኮ ዓይላሣ ማዒ ባብሎኔ ካኦቲ ናብካዳናዎጎሪ ሃይካ ዔከ ዬዔም ኔኤኒ ዴኡኬ ዬንሣ ሹጮንሣ ዑፃ ፔኤኮ ካኦቲዎ ያይቶ ጌሣ ፔኤኮ ካኦቲዎ ማኦርኮዎ ዓፒሎና ማዘ ማኦር ዴቃንዳያ ማዒሣ ዔያቶም ኬኤዘ። 11 ናብካዳናዎጎሪ ሙከ ጌብጻ ዓጮ ያሊ ባሻንዳይ፤ ዶርያና ሃይቁ ኩዳንዳጉዲ ጎያና ዓሳ ዶርዒሣና ሃይቁ ጋፓንዳይ፤ ዴዒንቲ ዔውታንዳጉዲ ጎያና ዓሳ ዴዒንቲ ዔውታንዳይ፤ ያልዚና ሃይቆም ጎያና ዓሳኦ ያልዚና ሃይቃንዳይ።

43:7 43:7 2ካኦቶ. ማ 25:26።

12 ዒዚ ጌብጻይዳ ዓኣ ማሌ ያኦዘኮ ካኦኩ ማኦር ሚቻንዳይ፤ ዬያ ጾኦዘዎ ዴዒ ዔከ ዴንዳይ፤ ቆልሞ ሄንቃ ናይ ጉፓሌይዳ ጉፓሌ ቃሲ ማኦሣሣጉዲ ዒዚ ፔቴታዎ ማታባኦያ ፔ ዓጮይዳ ጌብጻ ቃሲ ዔካንዳይ። 13 ጌብጻ ዓጮይዳ ሄሊዮፖሊሴ ካታማ ሹጮ ቆኦቁ ኮሻና ዳኦዎ ጋኦጪ ዒዚ ባይዛንዳይ፤ ጌብጻ ዓጮ ያኦዘንታ ካኦኩ ማኦርንታ ቢያ ዒ ታሚና ሚቻንዳይ።»

44

ጌብጻይዳ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዘ ቃኦላ

1 ጌብጻ ዓጮኮ ኬይ ዘሎና ሚግዶኦሌና ያፕናኦሴና ማምፒሴ ጌይንታ ካታምናይዳ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዴኦሎ ዘሎና ዴማ ዴማ ቤሰካ ዜርቁንቲ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ቢያ ኬኤዘንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጌዔ፤ 2 ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዒ ቢያ ባኮ ዎይሣ ጎዳሣ ሃዚ ጌዔ፡- «ዬሩሳላሚና ማሌ ሃንጎ ዪሁዳ ካታምናይዳ ቢያ ታኦኒ ዔከ ዬዒ ባይሲንቶ ዒንሣ ዒንሣ ቶኦከና ዘጌይ፤ ሃሣ ሄላዎ ዔያታ ሻሃንቲ ዴዒ ጎይሣ ዓይ ዓኦኦ፤ ዒኢካ ዓይጎ ዓሲያኦ ናንጉዎሴ፤ 3 ዬያ ታኦኒ ማዴሣ ዬንሣ ካታምይዳ ናንጋ ዴራ ፑርታ ማዴ ማዴ ታና ዴጋሴሣርኬ፤ ዔያታ ማሌ ጾኦዘም ዒንጎ ባኦዚ ዒንጌይ፤ ዔያቶንታ ዒንሣንታ፤ ዬያጉዲ ዒንሣኮ ቤርታኦ ዓዶንሣያ ካኦሽከባኦ ያኦዘ ዔያታ ካኦሽኬይ፤ 4 ታኦኒ ዒፃ፤ ዬያ ሻኦካ ባኮ ዒንሣ ማዴዎጉዲ ዒንሣ ጎሪ ላቲ ኬኤዘንዳጉዲ ታኦኮ ዓይሎ ታ ማሊያ ኬኤዘ ዓሶ ታኦኒ ዒንሣ ኮይላ ላሚ ላሚ ዴኬ። 5 ዒንሣ ጋዓንቲ ዔያቶም ዎይዘ ዓታዘ ዔያታ ኬኤዘ ቃኦሎ ዔኤቢኬያኦ ጌይባኦ፤ ማሌ ያኦዘም ዒንጎ ባኮ ዒንሣ ዒንጋ፤ ዬያ ፑርቶ ማዴ ዒንሣ ሃሻኒ ኮይባኦ፤ 6 ዬያር ዪሁዳ ካታምና ዬሩሳላሚ ካታምኮ ጎይያናይዳ ታኦኮ ዳጎና ባይዘ ፑርቶ ባኮና ታኦኒ ላኦሌም ዬይ ዬይካ ዔኤቴይ፤ ዬይ ካታማ ሃሮ ዒንሣ ዘጋሣጉዲ ዴዒ ጋፔም፤ ዒኢካ ናንጋ ዓሲያኦ ባኦያ ማዒ ዓኦ።

7 «ሃሣያኦ ታኦኒ፤ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዒ ቢያ ባኮ ዎይሣ ጎዳሣ ሃንዳ ዒንሣ ታኦኒ ጾኦጮም፤ ዒንሣ ዒንሣር ዎይታዘ ሃያ ፑርቶ ባኮ ቢያ ማዳይ? ዪሁዳ ዴርይዳፓ ዜርሣ ማዓንዳ ፔቴ ዓሲታዎ ዓቲዎጉዲ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ ዳኮ ናኦቶንታ ዓኦሎ ናኦቶንታይዳ ሃይ ባይሲንታ ዬዓንዳጉዲ ዓይጋ ዒንሣ ኮዓይ? 8 ዒንሣ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንጋ ዓጮሎ፤ ጌብጻይዳ ማሌ ያኦዘ ዘገ ካኦሽከ፤ ሃሣ ዬያ ዒንሣ ኩቻ ዒንሣ ማዘ ጾኦዘም ዑንጃ ጩቢሲያና ዓይጋ ታና ዴጋሳይ? ዓጮ ቢያይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዒንሣ ሚኦጪ ዓማላንዳጉዲ፤ ሱንዎዎ ዒንሣኮ ጋዶማ ሱንሣ ማሃንዳጉዲ ዒንሣር ዒንሣ ዒንሣ ባይዘኒ ኮዓ ዓሲዳ? 9 ዪሁዳ ሳያና ዬሩሳላሚ ካታምኮ ጎይያናይዳ ዒንሣኮ ዓዶንሣንታ ዪሁዳ ካኦቶንታ ዔያቶኮ ላኦሎንታ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዒንሣንታ ዒንሣኮ ላኦሎንታ ዒንሣ ማዴ ፑርቶ ማዴ ዒንሣ ዎሊያ? 10 ዒንሣ ሃሮ ሄላንዳኦና ዒንሣ ቶኦኮ ሃርኪዲ ሹሌዔ ዓሲ ማዒ ባኦ፤ ታናኦ

ዒንሣ ሰንቸባክሴ፤ ዒንሣኪ ቤርታኣ ዓደንሣንታ ዒንሣንታም ታኣኒ ዒንጌ ዋና ዳምቦና ደዲ ካፒ ዒንሣ ናንጋኒ ኮይባኣሴ።

11 «ዴያር ታኣኒ፣ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዕ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ዒንሣዳ ደጋዲ ዔቁ ዪሁዳ ዓጮ ጉቤና ባይዘንዳኔ፤ 12 ዲዒንቲ ዔውቱዋዎ ዪሁዳይዳ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓሶፓ ገብፆ ዓጮ ዴንዲ ዒኣካ ናንጋኒ ማሌዘንሣ ቢያ ታኣኒ ባይዘንዳኔ፤ ዳኮ ዓሶ ገይንታ ዓሶፓ ዴንዲ ዴኤፖ ሄላንዳኣና ያልዘና፣ ሃንጎ ገንሣ ናይዘና ገብፆይዳ ሃይቃንዳኔ። ዬይ ዔያቶይዳ ማደንቲ ባካ ዓሲ ዲቃሣዎ ማዕንዳኔ፤ ዓሲ ቢያ ዔያቶ ማኢጪ ዓማላያ ዔያታ ማዕንዳኔ፤ ሱንፃኣ ዔያቶኮ ጋደማ ሱንሣ ማዕንዳኔ። 13 ታኣኒ ዬሩሳላሜይዳ ያልዘና ናይዘና ዲማ ዲማ ደርዎዎ ዔኪ ዬዒ ማቶ ዔያቶይዳ ባንሣጉዲ፣ ገብፆይዳ ናንጋ ዓሶይዳኣ ታኣኒ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ 14 ዲዒንቲ ዔውቱዋዎ ዪሁዳይዳ ዓቲ፣ ዬካፓ ገብፆ ዓኣዲ ናንጋ ዓሶይዳ ፔቲ ዓሲታዎ ቶሊ ዓታንዳይ ባኣሴ፤ ገንሣ ዔያታ ዒኣካ ሙኪ ናንጋኒ ጸቀሳ ሳዔሎ፣ ዪሁዳ ማሃ ዔያቶ ዔኪ ዬዓንዳ ዓይጎ ዓሲያኣ ባኣሴ፤ ዳካ ዓሲፓ ዓቲም ማዕ ሙካንዳ ዓሲ ባኣሴ።»

15 ለኣላ ዔያቶኮ ማሌ ያኣዘም ዒንጎ ባኮ ዒንጋሣ ዔራያ ማዕ ዓቲንቃ ቢያ፤ ገንሣ ሃሣ ገብፆ ዓጮኮ ደኣሎ ዘሎይዳ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታ ዒኣካ ዔቁ ዓኣ ለኣላኣ ቢያ ፔቲይዳ ቡኪ ታኮይላ ዬዓዎ። 16 «ኣኢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንፃና ኬኤዜ ባኮ ቢያ ኑ ዋይዘኒ ኮዑዋሴ፤ 17 ኑኡኒ ኑኡኮ ማደንዳኔ ገዒ ማሌ ባኮ ቢያ ማደንዳኔ፤ «ጫሪንጮ ጌኤሾ» ገይንታ ኑ ያኣዜሎም ዑንጅ ኑ ጩቢሻንዳኔ፤ ኑናንታ ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሣንታ ኑኡኮ ካኣቶንታ ሱኡጎንታ ዪሁዳ ካታምና ዬሩሳላሜ ካታምናኮ ጎይይዳ ማደ ጎይዎ ሃሣያኣ ዋይና ዑኩ ያኢሻ ኑ ዒዘም ዒንጋንዳኔ። ሃያኮ ቤርታ ዬያ ኑኡኒ ማደኣና ማርጌ ባኣዚ ኑኡኮ ዓኣኔ፤ ኑኡኒ ዬያና ያርጎቸታሣር ፔቲታዎ ማታ ኑኡኮ ባኣሴ። 18 ጋዓንቲ ሃሣ ጫሪንጮ ጌኤሾም ዑንጅ ጩቢሻንታ ዋይና ዑኩ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዋሃዎ ኑ ሃሻማፓ ዓርቃዎ ፔቲታዎ ኑኡኒ ቃሲ ዴንቁ ባኣዚ ባኣሴ፤ ኑኡኮ ዴራ ያልዘና ናይዘና ኩኩዴ» ገዒ።

19 ዬያ ገዳ ለኣላ ቃሳዎ፡- «ጫሪንጮ ጌኤሾ ማሊሲ ለኣደ ኑ ለኣደ ዋይና፣ ዒዘም ኑኡኒ ዒንጎ ባኮንታ ዋይና ዑኩዋ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ኑ ዋሃ ዋይና ኑ ዓኒንሣ ዔሩዋንቲ ኑ ማደ ባኣዚ ፔቲታዎ ባኣሴ» ገዒ።

20 ዬያይዳ ታኣም ማሃ ኬኤዜ ዓቲንቆንታ ለኣሎንታ ዴርንታም ቢያ ታኣኒ ሃዚ ገዒ።

21 «ዒንሣንታ ዒንሣኪ ቤርታኣ ዓደንሣንታ፡ ዒንሣኪ ካኣቶንታ ሱኡጎንታ፡ ዒንሣ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዪሁዳ ካታምና ዬሩሳላሜናኮ ጎይይዳ ዑንጅ ጩቢሻሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጸቂሁዋያ፤ ሃሣ ዋሌያ ዒንሣም ማላ? 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሣኪ ፑርቶ ማደ ዘገ ገባኒ ዳንዳዒባኣሣር ሃሣ ዒንሣ ዘጋሣጉዲ ሳዓ ጋደንቁንቲያ፡ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ ሳዓ ማዕ። 23 ዬይ ፑርቶ ባካ ቢያ ዒንሣዳ ሙኪሣ ማሌ ያኣዘም ዒንሣ ዑንጅ ጩቢሻሣር፣ ናንገና

ናንጋ ጎዳም ዋይዘ ዒንሣ ዒፃሣር፣ ዒዘኮ ዋና ዳምቦና ዓይሣ ጎይዎ ዒንሣ ዓይሣንቲ ማደባኣሣርኩ።»

24-25 ዪሁዳ ዓጮይዳፓ ገብፆ ሙኪ ናንጋ ዴርም ታኣኒ ኬኤዘንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዕ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ታኣም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ዴርም ቢያ፤ ባሼና ገንሣ ለኣሎም ሃዚ ገይ ታኣኒ ኬኤዜ፡- «ዒንሣንታ ዒንሣኪ ለኣሎንታ ጫሪንጮ ጌኤሾም ዔኤቢ ዒንጋኒ ናኣቢ ዒንሣ ናኣቤ፤ ዒንሣ ዋዋዲ ገዒይ ገዒቲ ዒንሣ ዒዘም ዑንጅ ጩቢሻኒና ዋይና ዑኩ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዋሃያ ጫኣቁ፤ ያዲ ገይ ዒንሣ ዔቁሣር ዴዴኤሾዋቲ፤ ዒንሣ ጫኣቁ ቃኣሎ ዒንሣሲ ካፒ፣ ዒንሣ ገዒ ጎይዎም ማደ ኩኩንሁዋቲ፤ 26 ጋዓንቲ ገብፆይዳ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሣም ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ዴኤፖ ሱንፃ ዔኤሌ ጫኣቁ ማደኒ ቱኪ ዔቁ ባኮ ዋይዘዋቲ፤ ዒንሣዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ፡- «ሾምፔና ናንጋ ዴኤፖ ያኣዘሣ ሃይቆ!» ገይ ታ ሱንፃና ዔኤቢ ጫኣቁዋጉዲ ታኣኒ ለኣጋንዳኔ። 27 ኮሺ ባኣዚቱዋንቲ ፑርታ ባኣዚ ዒንሣም ታኣኒ ዒንጋንዳኔ፤ ዒንሣዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ ዓቲዋዎ ቢያሣ ያልዘና፣ ሃሣ ናይዘና ሃይቃንዳኔ፤ 28 ጋዓንቲ ዒንሣዳፓ ዳካ ዓሲ ሌሊ ገብፆ ዓጮይዳ ሃይቁዋዎ ዓቲ ዪሁዳ ማዕ ዴንዳንዳኔ፤ ገብፆ ዓጮይዳ ናንጋኒ ሙኪ ዪሁዳ ዓሶፓ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓሳ ዒማና ታኣኒ ጋዓ ባኮና ዒንሣ ጋዓ ባኮናፓ ዋና ጎናዳቲያ ዲማሲ ዔራንዳኔ፤ 29 ዬና ቤዘይዳ ዒንሣዳ ማቶ ታኣኒ ዓጋ ዋይና፡- ታኣኒ ዒንሣ ባይዘንዳ ባኣዚ ዒንሣዳ ዔኪ ዬዓንዳኔ» ገዒ ቃኣላ ጎኔ ማዕንዳሣ ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሣም ፔጋሲ ኬኤዘኔ፤ 30 ዪሁዳ ካኣቲ፣ ሴዴቂያሴ ታኣኒ ቤርታ ዒዘኮ ሞርኬ ማዕ ዓኣያ፤ ሃሣ ዒዘ ዋደኒያ ኮዓ ባብሎኔ ካኣቲ፣ ናብካዳናያራም ዓኣሣ ዒንጌሣጉዲ ዒዘ ዋደኒ ኮዓ ዒዘኮ ሞርኮም ሆፕራ ገይንታ ገብፆ ካኣቲ ዓኣሣ ታኣኒ ዒንጋንዳኔ።»

45

ያኦሲ ባኣርኬም ማደኒ ጫኣቁ ባኮ

1 ዒዮሲያሴ ናኣዚ፣ ዒዮዓቁማ ዪሁዳይዳ ካኣታዴንቲ ያይዳሳ ሌዖና ታኣኒ ኬኤዘም ባኣርኬ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣሎ ቢራና ማፃኣፖይዳ ፃኣፔ፤ 2 ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳሣ ባኣርኬም ኬኤዘንዳጉዲ ታኣም ኬኤዜ ባኮ ሃዚ ገይ ታኣኒ ዒዘም ኬኤዜ፡- 3 ኣኢ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ማቶይዳ ታና ያደሳ ባኣዚ ቃሳዘ ሃውሾ ታኣኮ ባይቁሣር ዔኤቢ ታኣም ዲማም ታኣኒ ላቤ፣ ታና ባዴዒ!» ጋዒ።

4 ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማገፍ ባኮ ገንሣ ሻሃንዳኔ፤ ቱኪሣያ ገንሣ ታኣኒ ቱጋንዳኔ፤ ዬያ ታኣኒ ዓጮ ቢያይዳ ማደንዳኔ፤ 5 ዬያር ኣኢ ኣኤም ኮሺ ባኣዚ ማደንታንዳጉዲ ዋይቲ ኮዓይ? ኣኢ ያዲ ማላንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ታኣኒ ባይዘንዳ ባኣዚ ዓሲ ዜርሣ ቢያይዳ ኬይሳንዳኔ፤ ያዲ ማዕፎያ ኣኢ ዴንዳ ቤዘ ቢያይዳ ማሌ ዓቲቲ ሾምፓሣታዎ ታ

44:30 44:30 2ካኣቶ. ማ 25:1-7። 45:1 45:1 2ካኣቶ. ማ 24:1፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:5-7፤ ዳኣኔ. 1:1-2።

ኔኤኮ ዓይሳንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሢ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ» ጋዓኔ ጌይ ኬኤዜኔ።

46

ጊብፂ ዓጮ ዛላ ኬኤዚንቴ ባኣዚ

1-2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣሞ ጊብፂፕ ዓርቃዎ ማሌ ዓጮ ካኣቶ ዛሎሞ ቢያ ኬኤዜኔ፤ ዒዮዓቁማ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቴ ያይዳሳ ሌዖና ዔፕራዒሴ ዋሮ ኮይላ ዓኣ ቤዞ ካርካሚሼይዳ፤ ኔኮ ጌይንታ ጊብፂ ዓጮ ካኣቲሰኬይ ያሎሮ ዔከ ኬሴ ዓሶ ባብሎኔ ካኣቲናብካዳናጎኦሬ ያሊ ባሼሢ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ኬኤዜኔ፡-

3 «ጊቲሞንታ ዋሮዎንታ ዒንሢኮ ጊኢጊሺ ያልዚሮ ያሎ ጸኣኮ ዴንዱዋቴ፤
4 ፓራሢ ዒንሢኮ ቢፃልቁ፤ ዒልካዮ ሄርቁፓፕ ቶጉዋቴ፤ ቶኣካ ዓጎ ያሎ ዓንጎ ዓጊ ቤሲ ቤሲ ዓርቁዋቴ፤ ዋሮዎ ዒንሢኮ ዑጩ ጊኢጊሹዋቴ፤ ያሎ ማኣዓሢያ ማይንቴዋቴ።»

5 «ጋዓንቴ ሃይ ታኣኒ ዛጋ ባካ ዓይጎዳዎ? ዒጊጩ ዓሳ ጊንሢሞ ማዒሢዳኬ፤ ያሎ ዓሳ ሃይሾ ባሺንቴኔ፤ ቢያ ዛሎና ዒጊቻ ባኣዚና ሂርጊሻ ባኣዚ ዓኣሢሮ ጊንሢሞ ሺሪታዎ ዛጉዋዎ ቤርቲሞ ሌሊ ጸሽኪ ዔያታ ፑኔኔ።

6 ሩኡሪ ጸሽካ ዓሳታዎ ጸሽኪ ቶላኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ጎኦባኬ ጌይንታ ዓሳኣ ፔና ዓይሳኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዔፕራዒሴኮ ኬዶ ዛሎይዳ ዲቁንቴ ዔያታ ሎኣሚ ጋፓኔ።

7 ሃይ ዓባዬ ዋሮጉዲ ሙካሢና ዋሮ ዓጮ ቢያ ኩሚ ጮኦሽኪ ዔቦ ቢያ ዔኤዳንዳ ዋርዚ ማዔሢ ሃይ ያናዳዎ?

8 ዓባዬ ዋሮጉዲ ሙኬሢና ዋሮ ዓጮ ኬሰኪ ኩሚ ጮኦሽኪ ዔቦ ቢያ ዔኤዳያ ማዔዛ፤

ጊብፂ ዓጮኬ፤ ጊብፂ ሂዚ ጌዔኔ፡- ታኣኒ ዔቁ ዓጮ ቢያ ዋኣሢጉዲ ዔኤዲ ባይዛንዳኔ፤ ካታሞንታ ዒኣካ ናንጋ ዴሮንታ ቢያ ኩርሳንዳኔ።»

9 ፓራሢ ቤርቲሞ ዴንዳንዳጉዲ ሳርጌሎ ያይታኣ ዒጊቻ ጎይሢና ሺሪ ሺሪ ዴንዳንዳጉዲ ዒሹዋቴ፤ ዒቶጲያና ሊኢቢያናፕ ጊቲሞ ዔከ ሙኬ ዓሶንታ ሊኢዲያፕ ሙኬ ሂኢዦ ዴካ ጎኦቦ ዓሶዋ ቃሲ ዶዲ ያላ ዓሲ ጊኢጊሺ ዳኩዋቴ» ጋዓኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ።

10 ሃና ኬላ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ዶኦሪ ኬሊኬ፤ ዒዚ ሃና ኮሜ ዔካንዳኔ፤ ፔኤኮ ዋርኮይዳ ማቶ ዓጋንዳኔ።

ዒዛኮ ጩንቾ ዓፓራ ሚርጌ ዓሲ ሙዓንዳኔ፤

ሱጉዎዋ ዔያቶኮ ዑሽካንዳኔ፤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ዔፕራዒሴ ዋሮኮ ኬዶ ዛላ ዓኣ ዓሶ ዒዛሞ ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሹካንዳኔ።

11 ኩሙሢ ዉዲሮ ማዒ ጴዳዜሌ፤ ጊብፂ! ጌሌዓዴ ዓጮ ዴንዲ ቲሽቶንዶ ዴኤሻ ኮዔ፤ ኔኤኮ ዴኤሻ ቢያ ጉሪ ባኣዚኬ፤ ኔና ፓሢኒ ዳንዳዓይ ፔቴታዎ ባኣሴ።

12 ዴራ ኔኤኮ ዳውሲንቶ ዋይዜኔ፤ ዓጮ ዴሮሞ ጉቤ ኔኤኮ ዒላታ ሱቴኔ፤ ፔቴ ፖኦሊሳሢ ባጋሢ ዋርቲሞ ቢያሢ ዋሊ ዔከ ሳዓ ሎኦማኔ።

ናብካዳናጎኦሬ ያሎሮ ዬዓንዳሢ ዛላ

13 ባብሎኔ ካኣቲ፤ ናብካዳናጎኦሬ ጊብፂ ዓጮ ያላኒ ሙካንዳሢ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ታኣሞ ኬኤዜኔ፡-

14 «ጊብፂ ካታሞ ሚግዶኦሊንታ፤ ማምፒሴንታ ፃፕናኣሴንታይዳ ሃያ ቃኣሎ ዴጊዲ ኬኤዜ፤ ዒንሢ ዛሎ ያልታኒ ጊኢጉዋቴ፤ ዒንሢ ኮይሎይዳ ዓኣ ያላ ቢያ ባይቃንዳኔ።

15 ዴኤፒኬ ዒንሢ ጋዓ ዓጲሴ ጌይንታ ያኦዛ ዋይቲ ዒንሢኮ ሎኦማይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዒ ኬኤሪሢሮቲዋዳዎ?

16 ዔያቶኮ ያሎ ዓሳ ፔቴይ ባጋሢ ዋርቲ ዋላ ሎኦማንዳኔ፤ ዔያታ ፔቴ ባጋሢ ኮይላ፡- ሞርኮኮ ያላፕ ኦ ጸሽኪ ፑኒ ኦ ዓጮ ዴሮ ባኣኮ ጌላኒ ሩኡሮም፤ ጋዓንዳኔ።»

17 «ጊብፂ ካኣቲሞ፡- ማዶንዶ ባኮ ዳይዲ ሃሼ፤ ጉሪ ሆኦሊንቴ ሺራያ ጌይንታ ዓከ ሱንሢ ጌሢንታንዳኔ፤

18 ሱንፃ፡- «ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ጌይንታ ካኣታሢ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታኣኒ ሺሞፔና ናንጋያኬ፤ ዴኮ ባኣኮይዳ ታኣሶኦሪ ዴካ፤ ባዞ ኮይሎዳ ሃሢ ቁርሜሎሴ ዴጊ ጌይ ጴዳሢፕዲ ዒንሢ ዑፃ ዴግ ዴጊ ጌይ ዒንሢ ባሻንዳ ያልቁ ዬዓንዳኔ።»

19 «ጊብፂ ዴሪዮቴ! ዒንሢ ዲዒንቴ ዔውታንዳሢሮ ዒንሢኮ ዓኣ ማሆ ቢያ ታኣጊንቴዋቴ፤ ማምፒሴ ካታማ ሻሂንቴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዒ ዓታንዳኔ፤

20 ጊብፂ ዑፃ ኮሽኪ ሚዛጴ ማሮጉዲኬ፤ ኬዶ ዛሎና ሙካ ሶኦዎሞቦ ዉፃላ ዒዞ ዑፃ ቁንዳንዳኔ።

21 ሚኢሻሮ ማዲሻኒ ዔኮና ፖኦሊሳ ማሌ ዋፓናጉዲኬ፤ ጊንሢሞ ሺሪ ዔያታ ጸሽኪ ፑናንዳኔ፤ ዔያቶይዳ ፑርታ ዋጌ ዋጊንቴሢሮና ባይሲንታኣ ዔያቶ ሄሊሢሮ ዶዲ ዔቁ ዔያታ ያላኒ ዳንዳዑዋሴ።
22-23 ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ሙኪ ዑካኣና

ሸኦሽጉዲ ሱኡሪንህ ሱኡሪ ወይዘሲ ገብጸ
 ጳሽኪ ፑናንዳኔ፤
 ዲም ጌዔ ዓንህ ካይዘ ዓሲ ጳሽህጉዲ
 ዬይ ያሎ ዓሳ ሄርጋና ዔያቶይዳ ጌሊ ዔያቶ
 ኩርሳንዳኔ።
 ዬያ ዓሳኮ ፓይዳ ፓይዳንታኒ ዳንዳዑዋያከ፤
 ያሎ ዓሳኮ ሚርጉማኦ ዓቢህዳፓ ባሻያ
 ማዓንዳኔ።

24 ገብጸ ዳር ከዶ ዛሎይዳ ናንጋ ዳራ ያሊ
 ባሻንዳህረ
 ዔያታ ቦርሲንታንዳኔ፤
 ዬያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳከ።»

25 ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዔ ቢያ ባኮ ወይህ
 ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ገብጸ ዓጮንታ ዒኢካ
 ካኦሽኪንታ ያኦዘንታ ካኦቶንታ፤ ቴቤሴ ጌይንታ
 ካታሞኮ ካኦሽኮ ያኦዛህንታ ገብጸ ካኦቲንታ ዒዛ
 ጉሙርቃ ዓሳ ቢያህንታይዳ ሜቶ ታኦኒ ዓጋንዳኔ።

26 ሃሃ ገንህ ዔያቶ ወዳኒ ኮዓ፣ ባብሎኔ ካኦቲ፣
 ናብካዳናያኦሬና ዒዛኮ ያሎ ዓሳ ኩጮናይዳ ዓኦህ
 ታኦኒ ዔያቶ ዒንጋንዳኔ፤ ዬካፓ ዳካ ጋዓዖ ዬያኮ
 ቤርታ ዓኦ ጎይዖ ዓሲ ገንህ ገብጸይዳ ናንጋያ
 ማዓንዳኔ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳከ።»

**ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳር ዓውሳንዳያ ማዓዖ
 ኬኤዘንታህ**

27 «ታኦኮ ዓይላህ፣ ያይቆኦቤ ናኦታ!
 ዒንህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ! ዒጊጩ ዋዛ
 ተቁፖቲ፤
 ዒንህ ታኦኒ ሃኬ ዓጮይዳፓ
 ዒንህኮ ዜርቆዋ ታኦኒ ዲዒንቲ ዳንዳ ቤዛፓ
 ዔኪ ዬይህና ዓውሳንዳኔ።
 ቤርታኦሲጉዲ ያኦኒያ ዒንህ ዲቃሁዋንቲ
 ገንህ ኮሺ ናንገ ዒኢካ ናንጋንዳኔ።

28 ታኦኒ ዒንህና ዋላታህረ ዒንህ ታኦኮ ዓይላ፣
 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ!
 ዒጊጩ ዲቃቲፖ፤
 ዒንህ ዜርቆንቲ ዳንዲ ዔያቶ ባኦካ
 ዳዓንዳጉዲ
 ታኦኒ ማሄ ዳር ቢያ ታኦኒ ባይዛንዳኔ፤
 ዒንህ ጋዓንቲ ታኦኒ ጋፒሲ ባይዛዓከ፤
 ያዲ ማዔቲያ ዳካ ታ ዒንህ ፀንቃንዳኔ፤
 ታ ዒንህ ፀንቆዋ ጋዓንቲ ሃሻዓከ፤ ዬያ
 ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳከ።»

47

ፒሊሰጸኤሜ ዛሎ ኬኤዘንታ ያኦሲ ማላህ

1 ገብጸ ካኦቲ ጋኦዛ ያላንዳህኮ ቤርታ ናንገና
 ናንጋ ጎዳ ፒሊሰጸኤሜ ዓጮ ዛሎ ሂዚ ጌይ ታኦኖ
 ኬኤዘኔ፤
 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ሃይሾ፣ ከዶ ዛላፓ ዲቢ ዋኦህ
 ዋርዚ ኩኩሜ ዲጲጉዲ ዋታኔ፤
 ዬይ ዋኦፃ ሳያና ሳይይዳ ዓኦ ባኮ ቢያ
 ካታሞንታ ዒኢካ ናንጋ ዳርንታ ቢያ ዔኤዳንዳኔ።
 ዒማና ዳራ ቢያ ማኦ ዳንቃኒ ዒላታንዳኔ፤
 ሳይይዳ ናንጋ ዓሳኦ ቢያ ዒኔ ማቁ
 ዬኤካንዳኔ።

3 ጳሽኪ ሙካ ፓራህ ቶኮኮ ዑኡዘይዳፓ ዔቆያና፤
 ሞርኮ ሳርጌሎ ያይቶኮ ሸራህ ወይዘሲ
 ዑኡዘፓ ዔቆያና፤
 ሃሃ ዬይ ሳርጌሎ ያይታ ጎዲ ሙካህ ዔያታ
 ዛጋዖ
 ናኦቶኮ ዓድንህ ዋልቃ ዔያቶኮ ጌሌም
 ላባንዳህረ
 ፔኤኮ ናኦቶታዖ ዓውሳኒ ሸሪ ገንህም
 ዛጋዓከ።

4 ፒሊሰጸኤሜ ባይቃንዳ ዋዳ ሄሌኔ፤
 ሃይቆዋዖ ቶሊ ዓቲ ጂርሴና ሲዶናና
 ማኦዳንዳ ዓሳ ቢያ
 ካኦሙዋያ ማዒ ሃኬ ሃኬ ዳዓንዳ ዋዳ
 ዑከኔ።
 ታኦኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቦፓ ዓቲ ባዘ ዓጫ ዓኦ
 ካፕቶኦሬ ዜርቆ ማዔ ፒሊሰጸኤሜ ዓሳ ቢያ
 ባይዛንዳኔ።

5 ጋኦዛ ዓጮ ዳራ ያዩ ፔኤኮ ቶኦኮ ማኤዳንዳኔ፤
 ዓሰቁሎና ዓሳ ዚቲ ጋዓንዳጉዲ
 ማዳንታንዳኔ።
 ፒሊሰጸኤሜ ዳኦጮይዳ ባይሲንቶፓ ቶሊ
 ዓቲ ዓኦ ዓሳ
 ዑዖ ፔኤኮ ቲሊንጎና ቲቂ ቲቂ ያሃህ ዋማ
 ሄላንዳኦዳዖ?

6 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጩንቾ ዓራፓሃ! ማዶ ሃሺ
 ኔ ሃውሻንዳ ዋዳ ዓይዲዳይ?
 ሃዳራ ኔኤኮ ጎንጎና ጋር ጌሊ ሃውሹ ጌይ
 ጌይ ዒንህ ዒላታንዳኔ።

7 ጋዓንቲ ታኦኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ዒንጌ
 ማዶ ኩርሱዋዖ ወይቲ ዒዚ ሃውሻንዳይ?
 ዓሰቁሎናና ባዘ ዓጮናይዳ ናንጋ ዓሳ
 ኩርሳንዳጉዲ ዒዛ ታኦኒ ባይሄኔ።»

48

ሞዓኦቤኮ ባይሲንቶ

1 ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዔ ቢያ ባኮ ወይህ
 ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ኔቦ ካታማ ሻሂንቲ ዶዒ ባይቃንዳህረ
 ኔቦ ዳር ባይዔ!
 ቁሪያታይሜ ካታማኦ ሞርኮ ኩጮ ጋር
 ጌላንዳኔ፤
 ዶዲ ማዒ ዓኦ ዒዛኮ ዋርዲዮ ከኤላ
 ሻሂንታንዳኔ፤
 ዳራኦ ዒዛኮ ዳውሲንታንዳኔ።

2 ሞዓኦቤኮ ቦንቹንታ ጋፓንዳኔ፤
 ሃሴቦኦኔ ባይዛኒ ዓሳ ዘርቲ ዔቃንዳኔ፤
 ዔያታ፡- ሃኒ ዬውዋቲ፣ ሃይካፓ ሴካ ሱንህ
 ዒዛኮ ኬሰኩዋጉዲ
 ኦኡኒ ዒዛ ባይዘም ጋዓንዳኔ፤
 ዒንህ ማድሚኔ ካታሞ ዓሳ! ጩንቾ ዓራፓ ዒንህ
 ዳውሳንዳህረ
 ዔኤቢ ጎውዋዖ ዚቲ ዒንህ ጋዓንዳኔ።

3 ሆርናይሜ ካታሞይዳ ሄላንዳ ባይሲንቶና
 ዔያታ ዒላታንዳ ዒላቶ ዋይዙዋቲ።»

4 «ሞዓኦቤ ካታሞ ዳይሲ ባይዘናኔ፤
 ዬያር ናኦታ ዒዛኮ ዒላታኔ።

46:27 46:27 ዓር. 30:10-11። 47:1 47:1 ዓሲ. 14:29-31፤ ሂዚ. 25:15-17፤ ዓዪ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:6-8፤ ሶፖ. 2:4-7፤ ዛካ. 9:5-7። 48:1 48:1 ዓሲ. 15:1—16:14፤ 25:10-12፤ ሂዚ. 25:8-11፤ ዓሞ. 2:1-3፤ ሶፖ. 2:8-11።

5 ሌካ ዓይታ ሉሂቱ ካታሞ ያዳኣና ዒናፓ
ዩኤካንዳኔ፤
ሆርናይሜ ባንሢ ሊካ ዓይታ ከዳኣና
ካታማ ደዒ ባይቄሢር ዋኣዩሢ ዑኡሲ
ዋይዚሳንዳኔ።

6 ዓይታ ዋሊ ኮይላ፡- ሲንሢኮ ሸሞፖ ዓውሳኒ
ሩኡሪ ጳሽኩዋቲ!
ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ኪርሞሎጉዲ
ባባራኑዋቲ።» ጋንዳኔ።

7 «ሞዓኣቤ ዳሪዮቴ! ሲንሢ ሲንሢኮ ዋልቆና
ቆሎ ሚርጉሞናይዳ ጌኤቁንቴኔ፤
ሃሢ ጋንዳኔ ሲንሢ ዲዒንቴ ዔውታንዳኔ፤
ከሞሽ ጌይንታ ያኣዛ ዴኤፖ ሱኡጎና ቄኤሶና
ዋላ ዲዒንቴ ዔውታንዳኔ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ጎይዖ
ባይዛሢ ካታሞ ቢያ ሙካንዳኔ፤
ፔቲታዖ ቶላንዳ ዓሲ ባኣሴ።
ደኦጮንታ ቦኦሎንታ ኩርሲ፣ ባኣያ
ማሃንዳኔ።

9 ሞዓኣቤ ሳዓ ጎሽ ጎሽኪንቲዋያ ጉሪ ሳዓ ማዒ
ዓታንዳጉዲ ሶኦጌ ዒኢካ ላኣሉዋቲ፤
ዬኖ ዓጫ ዓኣ ካታማኣ ዓሲ ናንጉዋያ ጉሪ
ቤሲ ማዓንዳኔ።»

10 ቁል ጌዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማዶ ዒናፓ
ማዶ ከንሡዋይ ጋዳንቁንቴያ ማዖሞ! ናንጊና
ናንጋ ጎዳ ዓይሣ ዋደና ጨንቾ ዓራፓ ዓሲ
ዋዲዋጉዲ ላኣጋ ዓሲያኣ ጋዳንቁንቴያ ማዖሞ!

ሞዓኣቤ ካታሞኮ ሻሂንቲ ደዒያ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ፔቲ ዖቲፓ
ሜሌ ዖቲዳ ዛኣሪንቲዋያ ዓታሎና ዋላ ዓኣ ዋይኔ
ዑሽ ዓኣፃ ጎይዖማ ዓኣፃ ዳዳዓኔ፤ ሜሌ ሜሌ
ጎውሞኔ፤ ዩያጉዲ ሞዓኣቤ ዳሪ ዓጫ ዓይዖኮ
ዔያቶር ማዒ ዔቁማፓ ዓርቃዖ ማታዲ ሴካ ሃንጋ
ዓገጹዋያ ዳዔኔ፤ ዲዒንቴ ሜሌ ዓጪያኣ ዓይታ
ዔውቲ ቤቁባኣሴ። 12 ፔቲ ዓሲ ዋይኖ ዑዠፓ
ላኣሊ ዬኖ ጉሪ ማዔ ዖቶ ዋደሢጉዲ፣ ታኣኒያ
ሞዓኣቤ ካታሞ ደይሲ ባይዛንዳያና ዳርቀ ዓከ
ሜሌ ቤሲ ሸኢሻንዳ ዓሲ ዳካንዳ ዋዳ ዑከኔ።
13 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉሙርቃ፣ ቤኤቴሌይዳ
ዳኣቢ ዓቁሶና ያኦዘይዳ ማደንቴ ባኮና ዓይታ
ቦርሲንቲሣጉዲ ሞዓኣቤ ዓሳኣ ከሞሽ ጌይንታ
ያኦዘይዳ ታ ማዶ ባኮና ቦርሲንታንዳኔ።»

14 «ሞዓኣቤ ዳሪዮቴ! «ኦኡኒ ያልዚና ዔርቲያ
ያልዚ ያሊያ ኑ ዛገ ሚኒ ከሰከያከ» ጌይ
ዋይቲ ሲንሢ ማቶቃይ?

15 ሞዓኣቤ ካታማ ሃይሾ ሻሂንቲ ደዒኔ፤
ሚዛጲ ሚዛጲ ማዔ ዳጌሢ ቲቁንታኒ ዒኢካ
ዋቲኔ፤
ታኣኒ፣ ካኣታሢ ዬያ ጌዔኔ፤ ሱንፃ ታኣኮ ቢያ
ባኮ ዋይሣ ጎዳ» ጌይንታኔ።

16 ሞዓኣቤኮ ባይቁፃ ዑከኔ፤
ሻሂንቲ ደዓንዳ ዋዳኣ ሩኡሪ ዬዔኔ።»

17 «ዒዘኮ ዳኤፖ ሱንፃ ዔራያ ማዒ፣ ኮይላ ዑከ
ናንጋ ዳሪ ቢያ፡-
«ዒዘኮ ቢታንቶ ዔርዛ ዳኤፖ ዋልቃ ዋይቲ
ጉሪ ማዔያ፤

ደደ ካኣቲሞ ኮኦላኣ ዋይቲ ማቁዖ ጌይ ቃዩ
ዩኤኩዋቲ!

18 ዙሎ ዲርቆና ከኤሎ ዲፃ ሻሂንቲ ደዒሢ
ኩሊንቴ ቤሲ ማዓንዳጉዲ
ሞዓኣቤ ሻሂ ባይዛንዳሢ ሃይሾ፣ ሃይካ
ዓኣሢር
ዲቦኔ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ፣ ሲንሢ ቢያሢ
ሲንሢኮ ቦንቾ ቤዛፓ ከዲ ሳዖ ሲላሎይዳ
ደውዋቲ፤

19 ሲንሢ ዓርዔኤሬይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ
ጎይዖ ዓጫ ዔቁ ካቶዋቲ፤
ፔኒ ዳንዳ ዓቲንቆና ቶሊ ዳንዳ ላኣሎና ቢያ
ያኦጪ
ዬይ ዓይጎ ባኣዚታቲያ ዔራዋቲ።

20 ሞዓኣቤ ሻሂንቲ ደውሲንቲ ሎኦሞ ሎኦሚሢር
ዒላቲ ቃዩ ቃዩ ዩኤኩዋቲ፤
ዒዛ ዓሲ ናንጉዋ ዓጪ ማዔሢ ዓርኖኦኔ ዋር
ኮይላ ዓኣ ዓጮሞ ቢያ ከኤዙዋቲ።

21-24 «ዓሌ ማዔ ቤዘይዳ ማዢንቲ ካታሞ
ጌይዖ፡- ሆሎኔ፣ ያሂ፣ ሚፓዓቲ፣ ዲቦኔ፣ ኔቦ፣
ቤትዲብላታይሜ፣ ቁሪያታይሜ፣ ቤትጋሙሎ፣
ቤትሜዖኔ፣ ቁሪዮቴንታ ቦፃራ ጌይንታ ካታሞንታ፤
ዑከያ ሃከያ ዓኣያ ማዔ ሞዓኣቤ ካታሞ ቢያሢዳ
ዳኤፒ ሚታ ዬዔኔ፤ 25 ሞዓኣቤኮ ዋልቆ ማዔ ባካ
ሜቄኔ፤ ቢታንታኣ ዒዘኮ ዔውቲኔ፤ ዬያ ጌዔሢ
ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ።»

ሞዓኣቤኮ ደውሲንቶ

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣሞ ዒዛ
ዋይዘ ዓዲ ዖቶርቁሢር ሞዓኣቤ ዑሽ ማሢሱዋቲ፤
ዒዛ ፔኤኮ ጮኦኩይዳ ኮላ ደንጎ፤ ዓሲሞ ዒዛ
ሚኢቾ ባኣዚ ማዖንጎ፤ 27 ሞዓኣቤ! ዒሰራዔኤሌ
ወዘና ዋላ ዓዲንቲባኣቲያ ኔኤኒ ዒዘ ሚኢጪ፣
ዒዘ ዛሎ ኔኤኒ ከኤዛዖ ቶኦኮ ኔኤኮ ኔኤኒ
ዓገሣኔ።

28 «ሞዓኣቤ ካታማ ናንጋ ዳሪዮ! ሲንሢኮ
ካታሞ ሃሺ ማገ ዓቶዳ ፔኤኮ ማኣር ማዛ
ደኦሌጉዲ ዳኤፒ ሹቾ ባኣካ ዳንዲ ናንጉዋቲ።
29 ሞዓኣቤ ሚርጌና ዖቶርቁ፣ ፔናኣ ዳግ
ዳገዲ ሆኦሊንታያ ማዒ ዒኖዋ ፔኤኮ ሹቾ
ሚሃሢ ታኣኒ ዋይዘኔ። 30 ታኣኒ ዒዘኮ ዖቶርሞ
ዔራኔ፤ ሄርሺንቶንታ ዒዘ ማዶ ማዶንታ ጉሪከ።
31 ሞዓኣቤ ዛሎ ታኣኒ ዋኦ! ዋኦ! ጋንዳኔ፤
ሞዓኣቤ ዓሶ ጉቤሢ ዛሎ ዑኡዘ ዳገዲ
ታኣኒ ዒላታንዳኔ፤ ቁሪሄሬሴ ዓሶ ዛሎዋ ዖዩ
ታኣኒ ዩኤካንዳኔ። 32 ያዕዘሬ ዳር ዛሎ ታኣኒ
ዩኤካሰካፓ ባሽ ሲቢማ ዳር ዛሎ ዒላቲ ዒላቲ
ዩኤካንዳኔ፤ ሲቢማ ካታሜሌ! ኔኤኒ ኔኤኮ
ካኣፓ ባልገ ዳንዲ ሶኦጌ ባዚና ጌይ ያዕዘሬ
ሄሌ ዋይኔጉዲከ፤ ጋንዳኔ ኔኤኮ ጎርቢ ካፃ ዓኣፖ
ባይዛሢ ሃይሾ ሙከኔ። 33 ማሊ ማዔ ዓጪሎ፣
ሞዓኣቤይዳፓ ዋዛንታ ሚኢቾንታ ዔውቲኔ፤
ዋይኖ ጩኡጳ ቤዘ ቢያይዳ ዋይኔ ጩኡጳንታይ
ባኣያ ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ላኣጌኔ፤ ዋዛና ሶራይቲ
ሶራይቲ ዒኢካ ዋይኖ ሄርቁ ጩኡጳንዳ ዓሲ ባኣሴ፤
ዔኤቢኮ ዑኡሲ ዋይዘንታያ ማዔቲያ ዋዛ ዑኡሲ
ዓሲ ዋይዛዓከ።

34 «ሃሴቦኦኔና ዔሊዔኤሌ ዳርና ዑኡዘ ፔኤኮ
ዳገዲ ዒላታኔ፤ ዒላታ ዔያቶኮ ዳንዲ ያሃፃ

ሄሊ ሱታኔ፤ ሃሣ ያዓሬፕ ዳንዲ ሆሮናይሚና ዓግላትሺሊሺያ ጌይንታ ቤዛ ዋይዚንቴኔ፤ ኒሚሪሪሜ ዋኦጻኦ ሚጮኔ። 35 ሞዓኦቤ ዓሳ ፔ ያኦዘሞ ዒንጋ ባኮንታ ዚጋ ዚጊያንታ ዐንጆ ጩቢሻሣያ ታኦኒ ላኦኒ ሃሺሳንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሣ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

36 «ሞዓኦቤና ቁሪሄሪሪናይዳ ናንጋ ዳራ ፔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ባይዚ ኩቺ ጉሪ ማዓንዳሣር ሹሉንጎ ዋርቁ ዋርቁ ቃያ ዓሲጉዲ ታኦኒ ዔያቶ ቃዬ ዬኤካንዳኔ። 37 ሞዓኦቤ ዳራ ፔኤኮ ማኦሮኮ ዐ-ያይዳ ዓኣ ዳጌ ቤዘና ጎይያ ዓጮናይዳ ዳዒ ዬኤካንዳኔ፤ ዲማና ዓቲንቃ ፔኤኮ ቡኡጮ ሜኤዳንዳኔ፤ ዳራ ሃሣ ፔኤኮ ቶኦኮ ጉኡላንዳኔ፤ ኩጮ ዐ-ያዋ ተሊንጊና ዔያታ ተቃንዳኔ፤ ሃሣ ሲዬ ፓቲሌያኦ ዔያታ ማኦንዳኔ። 38 ሞዓኦቤ ታኦኒ ፑርቲ ሜሄጉዲ ዋዳሣር ማኦሮኮ ቶኦካ ዓኣ ዳጌ ቤዘና ዳራ ቡካ ቤዘናይዳ ቢያ ዬኤፒፓዓቲሞ ሚሌ ዋይዚንታንዳ ዐ-ኡሲ ባኦሲ። 39 ሞዓኦቤይዳ ዓይጎ ዲቃሣ ባኦዚ ሄሊሞዳያ ዒዛ ዬኤካሣ? ዋይቲ ዒዛ ቦርሲንቲ ዓኦፕ ካሮ ሺርሼያ? ዬያር ዒዛ ዒዘኮ ዓሺኖ ማዔ ዓጮሞ ቢያ ሚኦቺ ሚኦጮያና ዓሶ ዲዲቃሣያ ማዒ ዓቲኔ።»

40 ጋኦዘ ፔኤኮ ፒሺ ሊካ ባራኒ ኬዳ ኮኦኬጉዲ ሞዓኦቤ ባንሣ ሞርኬ ከፍኡዢ ሙካሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜኔ፤ 41 ካታሞና ዋርዲዮ ቤዘና ቢያ ዓርቁንታንዳኔ፤ ያዲ ማዓዛ ሞዓኦቤ ዓጮኮ ያሎ ዓሳ ሾይቺ ዓርቁ ላኦሊጉዲ ዒጊቺሞና ሜታዳንዳኔ፤ 42 ሞዓኦቤ ታኦሞ ዋይዘ ዒዒ ያቶርቁሣር ሻሂንቲ ደዒ ባይቃንዳኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ካኦቲ ዓኣ ዓጪ ማዒ ዔርታዓኬ። 43 ሞዓኦቤ ደራዮቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንሣ ካፒ ዓኣሣ ዒጊጪ ካራ ባይቁሣ፤ ዲቁ ሎንሣ ባኦዚ፤ ዔቲንታ ፒርንታኬ።» 44 «ዬያ ዒጊቺ ካራ ባይዛ ባኮፓ ቶላኒ ጳሽካሣ ዔቲይዳ ሎኦማንዳኔ፤ ዔታፓ ኮኦሚ ኬሰካሣ ሃሣ ፒሮና ዓዲንታንዳኔ፤ ሞዓኦቤ ሜቶ ዛጋንዳ ኬሊ ታኦኒ ዔኪ ዬዓንዳኔ» ጋዓኔ። 45 ፑኒ ቶሎሮ ጳዠና ላቤ ዓሳ ሃሴቦኦኔ ዓጮኮ ሺቦ ደማ ዳዔኔ፤ ዔያታ ዬያይዳሣ ታሚ ሃሴቦኦኔይዳ፤ ታሚኮ ሎሰታ ሲሆኔይዳፓ ዔቁ ሞዓኦቤ ያሎ ዓሶኮ ቤርታ ኬሰኪ ያላ ጫርዡ ዓሶንታ ኮይላ ካኦላ ዓሶሞ ሙዔሣርኬ። 46 ሞዓኦቤ ዓሶ ዒንሣ ባይዳይቲ! ካሞሼ ጌይንታ ያኦዘ ዚጊ ካኦሽካ ዳር ዋዲ ኩርሶናኔ፤ ዓቲንቆንታ ዉዲሮ ናኦቶንታ ዔያቶኮ ዲዒንቲ ዔውቲኔ።

47 «ያዲ ማዔቲያ ሞዓኦቤ ዓጮኮ ዓኣ ቆሎ ታኦኒ ጊንሣ ማሃንዳ ኬሊ ዬዓንዳኔ» ጋዓኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፤ ሞዓኦቤይዳ ዓሳና ፑርቶ ባካ ያዲና ጋፔኔ።

49

ዓሞኦኔ ዓጮ ዛሎ ኬኤዚንቲ ያኦሲ ማላሣ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሞኦኔ ዓጮ ዛሎ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቁ ናይ ባኦዳዳ? ዔያቶ ዳካላያኦ ባኦዳዳ? ሂዳያ ያኦዘ ማሂ ካኦሽኮ፡ ሚልኮሚ ካኦሽካ ዓሳ ጋኦዳ ያጸ ዳውሲ ዳኪ ካታሞይዳ ዔያቶኮ ዳዔሣ ዋይቲሣርዳይ?»

2 ዬያር ዓሞኦኔ ዓጪ ካታማ ማዔ ራኦባ ያላኒ ያላ ዓሲ ታኦኒ ዔኤላንዳ ኬሊ ዬዓንዳኔ፤ ዒዛ ሻሂንቲ ደዔ ባኦዚ ኩሚያ፤ ሃሣ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ጉርዳ ዒዘኮ ታሚና ሚቺንታንዳኔ፤ ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቤርታ ዔያቶ ሳያ ቡሪ ዔኮናሣጉዲ ዒሚይዲ ማሂ ቡሪ ዔካንዳኔ። 3 ዓይ ካታማ ሻሂንቲ ደዔሣር ዬኤኮዋቲ! ራኦባ ካታሞኮ ኮይሎ ጉርዳይዳ ናንጋ ዳራ ቢያ ዒላቲ ዬኤኮዋቲ! ያኦዘ ማሂ ካኦሽኮ ሚልኮሚ ፔኤኮ ቁኤሶና ቁኤሶ ማኦዲ ማዳ ዓሶና ዋላ ዲዒንቲ ዔውቲሣር ሲዬ ፓቲሌ ማይንቲ ካታሞኮ ዙሎ ዲሮ ጋርይዳ ሴካ ሃንጋ ጳሽኪ ጳሽኪ ዬኤኮዋቲ!

4 ላኦፒ ላኦፒ ዓኦዳ ዋልቆና ዒንሣኮ ዒንሣ ያቶርቃሣ ዋይታዛዳይ? ዒንሣ ሃይ ጉሙርቁዋ ዳራ! ኦና ያላንዳሣ ያናዳይ» ጌይ ዒንሣኮ ቆሎ ዲቡሞና ዒንሣ ያቶርቁኔ። 5 ታኦኒ ዔያቶይዳ ቢያ ዛሎና ሂርጊሻ ሜቶ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ቢያሣ ዒንሣ ፑኒ ጳሽካንዳኔ፤ ቢያሣ ፔ ካራና ካራና ጳሽኪ ዳንዳንዳሣር ዬያ ጳሽኬ ዓሶ ማሂ ቡኩሳንዳ ዓሲ ባኦሲ።

6 «ጋዓንቲ ዬካፓ ታኦኒ ዓሞኦኔ ዓሶኮ ዓኣ ባኮ ጊንሣ ማሃንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሣ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

ዔደኦሚ ዓሶ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ባኦዚ

7 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ዔደኦሚ ዓሶ ዛሎ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ቲማኦኔ ካታሞ ዳራ ሃያኮ ቤርታ ዔያቶሞ ዒንጊንቲ ዔራቶ ባይዚያ? ዔያቶ ዘራ ዓሳ ዘሪያ ባሺንቲያ? ዔያቶኮ ዔራታ ዋካ ዓኦዳይ? 8 ዔኤሳዋ ዜርያ ታኦኒ ሻርሻ ዋደና ሜቶ ዔያቶይዳ ዓጋንዳሣር፤ ዒንሣ ዳዳኔ ካታሞ ዳራ! ጊንሣሞ ጳሽኮዋቲ፤ ዳንዲ ካይካ ዔቲ ቆኦፔይዳ ፑኦዋቲ! 9 ዓሳ ዋይና ዓኦፕ ሶዮና ቲቁ ቲቁ ዔካ ዋደና ዋይናይዳ ዳካ ቃኦሎሚ ሃሻኔ፤ ዉሲ ዲሚና ሙኬቲያ ዔያታ ኮዓዘንሣ ሌሊ ዔኪ ዳንዳኔ፤ 10 ታኦኒ ጋዓንቲ ዔኤሳዋ ዜርያ ጋፒ ካላሳንዳኔ። ዔያታ ፑኒንታ ቤዘዋ ታኦኒ ፔጋሳንዳኔ፤ ዬያር ሃይካፓ ሴካ ዔያታ ፑናንዳ ካይዚ ዳንቃዓኬ፤ ዔያቶኮ ናኦቶንታ ዒጊኖንታ ዓሺናኦ ቢያ ባይቃንዳኔ፤ ዔያታኦ ናንጋዓኬ። 11 ዒንሣ ባኦካ ዓኣ ዜኤር ናኦቶ ሃሹዋቲ፤ ታኦኒ ዔያቶ ሹሞፔና ናንጊሻንዳኔ፤ ሃሣ ዜኤር ዒንደንሣ ታና ጉሙርቆንጎ።

12 «ሻርሺሣ ኮይሱዋ ዓሳታያ ዬያ ሜቶ ዔካያ ማዔቲ ዒንሣ ሜቶ ዔኪ ሻርሺንቲዋ ዓታንዳያ ዒንሣሞ ማላ? ያዲ ማዓዓኬ፤ ዒንሣ ዬያ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ። 13 ቦዒራ ካታማ ዓሲ ዒዒጊቻ፤ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዒ ዓታንዳሣ ታኦኒ ታና ጌፒ ጫኦቲ፤ ዓሲ ቢያ ዒዘ ሚኦቺ ባኦዚ ማሃንዳኔ፤ ሰንጾዋ ዒዘኮ ጋዳማ ሰንሣሣ ማሂ ዔያታ ኬኤዛንዳኔ። ዒዘኮ ኮይላ ዓኣ ጉርዳ ቢያ ናንጊና ሻሂንቲ ደዔያ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሣ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

14 ፔቲ ኪኢታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜያ ታኦኒ ዋይዜኔ፤ «ዔደኦሚ ዳር ያላኒ ቡኩዋቲ! ያሎሮ ዔቁዋቲ!» ጌይ ኬኤዛንዳ ኪኢታ ዓሲ ዳር ኮይላ

49:1 49:1 ሂዚ. 21:28-32፤ 25:1-7፤ ዓሞ. 1:13-15፤ ሶፖ. 2:8-11። 49:7 49:7 ዒሲ. 34:5-17፤ 63:1-6፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-5፤ ዓሞ. 1:11-12፤ ዓብዲ. 1-14፤ ሚሊ. 1:2-5።

ዳኪንቴ። 15 «ዓካሪ ታኣኒ ኔና ካኣቶ ባኣካ ላኣፓ፤ ዴር ባኣኩይዳኣ ቦሃንቴ ዓሲ ማሃንዳ። 16 ላሎ ሹጮይዳ ኬሰኪ ናንጋዜሌ፣ ዲኮኮዋ ቶኦኮ ሄሊ ኔና ዴጊሴዜ! ኔኤኒ ዓጊቻያ ማዔሢና ዓርኣ ኔኤኮ ምዳታያ ማዔሢ ኔና ገሼኔ፤ ዋዚ ኔኤኒ ኔኤኮ ማኣር ኮኣኬ ማዛ ቤሲዳ ማዝቴያ ታኣኒ ኔና ዩካፓ ጎቹ ኬይሳንዳ፤ ጋዓ። ናንጊና ናንጋ ጎዳ።»

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ዔዶኦሚይዳ ማዲንቴ ባኮና ዓሲ ዲቃታያ ማዓንዳ፤ ዓኢና ዓኣዳ ዓሲ ቢያ ዛጋ ዋዶና ዲቃታንዳ፤ ዓዚይዳ ሄሌ ባይሲንቶዋ ዛጊ ዲቃቲ ሄርሻንዳ።

18 ሰደሚንታ ጋሞራ ካታሞንታ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ካታሞና ዋላ ሻሃንቴ ዶዔ ዋዶና ዔያቶይዳ ሄሌ ዩያ ባይሲንቶጉዲ ዔዶኦሚይዳኣ ባይሲንታ ሄላንዳ። ላሚ ዩኖ ቤዘይዳ ናንጋንዳ ዓሲ ፔቲታ፣ ባኣያ ማዓንዳ። 19 ዲሞ ጌዔ ዮርዳኖሴ ካዮይዳ፣ ዘቢ ኬሰኪ ዓኣዔ ማኣቲ ዓኣ፣ ማራታ ሄንቃ ቤዘ ሙካሢጉዲ ታኣኒያ ዔርቲባኣንቴ ሙኪ ዔዶኦሚ ዓጮ ሱኡጎ ዳውሳንዳ፤ ዩካፓ ታኣኒ ኮዔ ሱኡጌ ዶኦሪ ጌሃንዳ፤ ታጉዴያ ያናዳይ? ታና ጫርቄ ያኦጫያኣ ያናዳይ? ታ ቤርታ ዔቁ ታና ቃዛንዳ ቆልሞ ሄንቃኔ ጋዓንዳ ቢቲ ያናዳይ?

20 ዩያር ታኣኒ ዔዶኦሚ ዴር ማደኒ ማሌ ባኮና ቲማኣኔ ካታሞ ዴርይዳኣ ዔኪ ዩዓኒ ማሌ ባኮ ዋይዘዋቴ፤ ናኣታ ዔያቶኮ ማራናይጉዲ ጎቹንቴ ጎቹንቴ ዔውታንዳ፤ ዩያ ዛሎና ዔያቶ ዛጋ ዓሲ ቢያ ዲቃታንዳ። 21 ዔዶኦሚ ዓሰኮ ሎኦሚሃ ዋይዘዋ ሳዓ ዓጊግንዳ፤ ዲቃቲያ ዓላታ ዩይካፓ ዴንዲ ዘቁ ባዘ ሄሊ ዋይዘንታንዳ። 22 ኮኣኬ ጋኣዘ ፔኤኮ ፒሺ ዠኡዠ ኬዳሢጉዲ ሞርካ ቦሃራይዳ ኮዲ ዴዓንዳ፤ ዩኖ ዋዶና ዔዶኦሚኮ ያሎ ዓሳ ሾይቹ ዓርቄሞ ማታዳ ላኣሊጉዲ ማዓንዳ።

ዴማሰቆ ዛሎ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማላሢ

23 «ሃሞቲና ዓርፓዴ ካታሞናይዳ ናንጋ ዴራ ዴማሰቆኮ ባይሲንቶ ሃይሶ ዋይዘዋ ዋኦቶንዶ ጎይሢ ባይዜኔ፤ ለካ ሊካ ሃዒንቴ ሺራ ዴኤፒ ዪኤሪ ዋኣሢጉዲ ዒና ዔያቶኮ ዲቃቲ ካራ ባይዜኔ። 24 ዴማሰቆ ዴርኮ ዋልቃ ላቤኔ፤ ፑናኒ ዔያታ ገንሢሞ ማዔኔ፤ ዔያቶይዳ ዓጊቹሞ ጌሌኔ፤ ሾይቹ ዓርቄ ላኣሊጉዲ ዔያታ ማታዳ። 25 ዩና ዔርቲያ ማዔ ካታሚላ፤ ሃሃ ዋዛሳያ ማዔ ካታሚላ ዋይቲ ጉሪ ዓቲራ? 26 ዩኖ ኬሎና ዩኖ ካታሞኮ ያሎ ያላ ዴጌ ናኣታ ካታሞ ሳዛ ዓኣ ጎይይዳ ዋዲንታንዳ፤ ዒዘ ዓጮኮ ያሎ ዓሳኣ ዋዲንቴ ኩዳንዳ። 27 ዴማሰቆ ካታሞኮ ዙሎ ዲያ ቢያ ታሚና ታኣኒ ሚቻንዳ፤ ካኣቲ፣ ቤኔሃዳዴኮ ካኣቲሞ ማኣርዋ ታኣኒ ሚቻንዳ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፣ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳኩ።»

ቄዳሪና ሃያሪ ያጶ ዛላ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማላሢ

28 ባብሎኔ ካኣቲ፣ ናብካዳናያኦሪ ያሊ ባሽ ቄዳሪና ሃያሪና ካኣቶ ዓጮ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ዔቁዋቴ፣ ቄዳሪ ዴር ያሎዋቴ፤ ዓባ ኬሰኪ ባንፃ ዓኣ ዴር ባይዘዋቴ! 29 ዔያቶኮ ዓፒሎና ማዠኖ ማኣር፣ ዔያቶኮ ቆልሞ፣ ዔያቶኮ ኬኤያ ጋራ ጎኡቦ ዓፒሎንታ ጋራ ዔያቶኮ ዓኣ ሚሆ

ቢያ ዔኩዋቴ፤ ዔያቶኮ ጋኣላሢያ ዒንሢረ ማሃ ዔኩዋቴ። «ኦና ባይዘ ባኣዚ ሙኬኔ!» ጌይ ዔያታ ዒላታንዳ።»

30 ሃያሪይዳ ናንጋ ዴሬዮቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ባብሎኔ ካኣቲ፣ ናብካዳናያኦሪ ዒንሢረ ዘርቄ ዔቁ ፑርታ ባኣዚ ዓኣሢረ ጳሽኪ ዴንዲ ባይቁዋቴ፤ ኮሺ ዔታዳ ዴኔ ቆኦፔይዳ ፑኦዋቴ።»

31 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ካር ዋዶ ኮሞባሎንታ ጋጋርዘንታ ባኣያ፣ ፔኤር ሌሊ ማዒ ማታባኣያ ኮንጋቲ ኮሺ ዴዒ ዓኣ ዴር ያላኒ ዴንዲዋቴ። 32 ዔያቶኮ ጋኣላሢንታ ሃንጎ ቆልሞንታ ዲዒንቴ ዔውታንዳ፤ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎ ጋንጋርናይዳ ዓኣ ጋፓኖ ማኤዳ ዴር ቢያ ዲማ ዲማ ካራና ታ ዜርቄ ዳካንዳ፤ ቢያ ዛሎና ማቶ ታ ዔያቶይዳ ዔኪ ዩዓንዳ።» 33 ዩያር ሃያሪ ናንጊና ዉኡካ ናንጋያ፣ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ ቤሲ ማዒ ዓታንዳ፤ ላሚ ዒኢካ ሙኪ ማኣሪ ማዠኖ ናንጋንዳ ዓሲ ፔቲታ፣ ዶዳዓኬ።

ዔኤላሚ ዴር ዛሎ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማላሢ

34 ሴዴቂያሴ ዪሁዳይዳ ካካኣታዳማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤላሚ ዓጮ ዛላ ባኣዚ ታኣሞ ኬኤዜኔ፤ 35 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሃ ታኣሞ ሂዚ ጌዔ። «ዔኤላሚ ሃኣዲ ዋልቃዳያ ማዓንዳጉዲ ማሃ፣ ዒዘ ዛሎ ሂኢዠና ያልታ ዓሰ ታኣኒ ዋዲ ባይዘንዳ። 36 ቢያ ዛሎና ሴካ ሃንጋ ዒዘ ሃዓንዳ ዠባሬ ታኣኒ ዠባርሸሻንዳ፤ ዴር ታ ዒዘኮ ቢያ ቤሲዳ ዜርቃንዳ፤ ዩያር ዒዘፓ ዳውሲንቴ ዴንዴ ዓሳ ዴንዲዋ ዓታንዳ ዓጪ ባኣሴ። 37 ዔኤላሚ ዴራ ዔያቶኮ ሸሞፓሢ ዋዳኒ ኮዓ ሞርኮ ዒጊጫንዳጉዲ ታኣኒ ጎጶ ሻኣሎ ዔያቶኮ ዋሃንዳ። ዔያቶ ባይዘንዳ፣ ታኣኮ ዴኤፖ ዳጎ ታ ዔያቶይዳ ዔኪ ዩዓንዳ፤ ጋፒ ዔያታ ቲፅ ጋዓንዳያ ሄላንዳኣና ያልዚና ዔያታ ዳውሲንታንዳጉዲ ታ ማሃንዳ። 38 ዒዘ ዓጮይዳ ካኣታዲ ዓኣ ካኣቲንታ ሱኡጎንታ ታኣኒ ባይዘንዳ፤ ታኣኒ ዒኢካ ካኣታዲ ዋይሃንዳ። 39 ያዲ ማዔቲያ ዔላኣሚኮ ዲዒንቴ ዔውቲ ባኮ ቢያ ታኣኒ ማሃንዳ ዋዶ ዩዓንዳ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።»

50

ባብሎኔ ሞርኮና ዓዲንታንዳሢ ዛላ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማላሢ

1 ባብሎኔንታ ዒዘይዳ ናንጋ ዴርንታ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣሞ ሂዚ ጌዔ።

2 «ዴሬሞ ቢያ ዴጊዲ ሃይሶ ኬኤዘዋቴ! ባንዲራ ዔኪ፣ ዩያ ዛሎ ዓሰሞ ኬኤዚ ዔርዘዋቴ! ዓኣቲንታ ባኣዚ ማሃ ፔቲ ባኣዚታዎ ዓይሲፖቴ!

ሃይሾ ባብሎኔ ዓዲንቴ፤ «ቤሌ» ጌይንታ ያኣዛ ዳውሲንቴናኣኮኬ፤

«ማርዱኬ» ጌይንታ ያኣዘዋ ማንሃናኔ፤ ባብሎኔይዳ ካኣሽኮ ማሌ ያኣዛ ቦርሲንቴ፤

49:18 49:18 ማዠኖ ማጻ 19:24-25። 49:23 49:23 ዒሲ. 17:1-3፤ ዓሞ. 1:3-5፤ ዛካ. 9:1። 50:1 50:1 ዒሲ. 13:1—14:23፤ 47:1-15።

ሻእካም ማዕ። ይያ ያኦዘኮ ማላሢያ ማንሢ
ኩርሶና።»

3 «ባብሎኔይዳ ያልዚ ቡሊ
ሳዔሎ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ ሳዓ ማሃንዳ ዓሲ
ኬድ ዛላፓ ዔቄ።
ዓሲንታ ቆሎንታ ቢያ ዒኢካፓ ፑኒ ዴንዲ
ባይቃንዳ።
ዒኢካ ናንጉንዳ ባኢዚ ባኢሴ።»

ዒሰራዔኤሌኮ ጊንሣ ፔ ዓጮ ማዕዲያ

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ዎዶና
ኬሎና ሄላዛ። ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳና ዴራ
ፔቲይዳ ታና። ዔያቶኮ ያእዛሢ ኮሲ ዩኤኪ
ዩኤኪ ዩዓንዳ። 5 ዪዮኔ ባንሢ ዔኪ ዴንዳ ጎይያ
ዔያታ ያእጫንዳ። ዒማ ዔያቶም ዳዎና ጎይያማ
ዔያታ ዓኣዳንዳ። ታኦና ዎላ ዔያታ ናንጊና
ናንጋ ጫኣቁዎ ጫኣቃንዳ። ፔቲታዎ ዔያታ ዩያ
ጫኣቁዎ ሃሻዓኬ።»

6 «ዴራ ታኦኮ ዣኣሊ ባይቄ ማራይ ማዕ።፤
ሄንቃ ዓሳ ዔያቶ ዣኣሊሴ።፤ ዲኮይዳ ዔያታ
ታኦኮ ማራቶ ዣኣሊሴ ባይዜ።፤ ዲካፓ ጌማር
ባንሢ ዣኣሊ ዴንዳ ማራይጉዲ ታኦኮ ማራታ
ዣኣሊ።፤ ሙኪ ሺሪ ዎርቆ ቤዘዎ ታኦኮ ማራታ
ባይዜ።። 7 ማራቶ ካይዚ ሰዎ ሙዓሢጉዲ ታኦኮ
ዴር ዴንቄሢ ቢያ ሸኣሊ ሙዓ።፤ ዔያቶኮ ዎርካ፡-
ሕኡኒ ፔቲታዎ ማዕ። ፑርታ ባኢዚ ባኢሴ።፤ ሃይ ቢያ
ፑርቶ ባካ ዔያቶይዳ ሄላሢ ዔያቶኮ ቤርታኦ
ዓዶንሢ ጉሙርቄ ናንጋ። ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ
ዔያታ ዎይዘ ዒፃሢ። ዔያታኦ ዔያቶኮ
ቤርታኦ ዓዶንሢጉዲ ዒዘዎ ጉሙርቄንታያ ማዕ።
ናንጋንዳያታዎኬ ዓቲሢ።»

8 «ዒሰራዔኤሌ ዴሬዮቲ! ባብሎኔፓ ፑኒ
ጳሽኪ ኬሰኩዎቲ! ዓጮሎ ሃሽ ዴንዲዎቲ!
ዎኣርኮ ቤርታ ሰርፒ ማዕ። ጎቻ ኮላይጉዲ
ማዕ።ዎቲ! 9 ኬዴኖ ዛሎይዳፓ ዎላ ፔቲ ማዕ።
ዔቄ ዴሬና ባብሎኔ ታኦኒ ያለሻንዳ።፤ ዔያታኦ ዒዘ
ያላንዳ።፤ ዩካፓ ዔያታ ዒዘ ዓርቃንዳ።፤ ዔያቶኮ
ሂኢዣ ዴኪንታኦና ዳቡዎዎ ዴካ። ጎኦባ ያልዚ ዓሲ
ሂኢሽጉዲ ማዕ።ንዳ።። 10 ባብሎኔ ቡሪንታንዳ።፤
ቡራ ዓሳ ዔያቶም ጊዳንዳያ ሄላንዳኦና ዴንቄ ባኮ
ቢያ ዒኢፓ ዔካንዳ።፤ ዩያ ጌዔሢ ታና። ናንጊና
ናንጋ ጎዳኬ።»

ባብሎኔኮ ሎኦሚያ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ባብሎኔ
ዴሬዮቲ! ታኦኮ ዴር ቡሪዮና ዎዛዲ ዒንሢ
ዒላሽ ኮኦሜ።፤ ዘኦይይዳ ሚሽኪ ዪካ ማሮጉዲ
ዒንሢ ዪከ።፤ ዚያ ፓርጉዲያ ዒንሢ ኩኡኪ
ያኦሌ።፤ 12 ሃሢ ጋዓንጌ ዒንሢኮ ዴኤፖ ካታሚላ
ሚርጌና ዳውሲንታንዳ።፤ ዒንሢኮ ዓጮላ
ዳውሲንታንዳ።፤ ማሌ ካኦቶ ዓጮይዳፓ ሃቶ
ዓጪ ማዕ።ንዳ።፤ ዎኣሢ ዒዘይዳ ባኦያ ማዕ።
ዓሲ ናንጉዎ ዳውሊ ዒዘ ማዕ።ንዳ።። 13 ታኦኮ
ዳፓፓ ዔቄያና ባብሎኔይዳ ናንጋንዳ ዓሲያኦ
ባኢሴ።፤ ሻሂንጌያ ማዕ። ዒዘ ዓታንዳ።፤ ዒኢኦ ኮርሳ
ዓኦዳ ዓሲ ቢያ ሄርሽ ዲቃታንዳ።፤ ሚኢጪያ
ሚኢጫንዳ።።

14 «ዒንሢ ሂኢዣና ያላ ዓሳ፡- ባብሎኔ ያላኒ
ሙኪ ዒዘ ማንጉዎቲ። ታኦኒ። ናንጊና ናንጋ

ጎዳ ዔያቶ ላኦጌ ባኢዚ ማዲ ዔያታ ጎማዴሢር
ዒንሢኮ ሂኢዣና ቢያ ባብሎኔ ዴኩዎቲ።፤ ሂኢዣ
ዒንሢኮ ሚጪንጌፖ።። 15 ካታሚሎኮ ኮይሎ
ሺሪ ሺሪ ዲቃሢ ዑኡሲ ዎይዚሱዎቲ! ባብሎኔ
ኩጮ ዒንጊናኦኮኬ።፤ ዴዒ ካፖ ካፖ ዴጌ ቤዛ
ዴዔ።፤ ኬኤሎ ዴያኦ ዒዘኮ ሻሂንጌ።፤ ባብሎኔ
ዓሶ ታኦኒ ኮሚ ኮፃንዳ።፤ ዒንሢያ ዔያቶ ኮሚ
ኮፁዎቲ።፤ ማሌ ዓሶይዳ ዔያታ ሚጪንጌዎዎ
ማዕ። ጌኖ ማደ ዔያቶይዳ ማደዎቲ።። 16 ጎዣይዳ
ዜርያ ዜርቃሢንታ ሃኦኮ ቡኩሳሢንታ ባብሎኔፓ
ባይዘዎቲ።፤ ዩያር ዩኖ ዓጮይዳ ሙፒ ዓሲ ማዕ።
ናንጋ ዓሳ ዩያ ያላ ዓሶ ዒጊጪ ፔ ዒጊኖ ባንሢ ማዕ።
ዴንዳንዳ።፤ ፔ ዓጮ ጊንሢ ማዕ። ፑኒ ዴንዳንዳ።።»

ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ፔ ዓጮ ጊንሢ ማዕዲያ

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ዒሰራዔኤሌ
ዴራ ዘቢ ዳውሲ ዣኣሊሴ ዳካ ማራይጉዲ
ማዕ።፤ ቤርታ ዔያቶ ዓሶኦሬ ካኦቲ ሸኣሊ
ሸኣሊ ሙዔ።፤ ዩካፓ ሃሢ ባብሎኔ ካኦቲ
ናብካዳናዎኦሬ ሚጌያ ጋኦሽ ሙዔ።።። 18 ዩያር
ታኦኒ።፤ ዒሰራዔኤሌ ያእዛሢ ማዕ። ቢያ ባኮ
ዎይሢ ጎዳሢ ዓሶኦሬ ካኦቲ ማቶይዳ ዓጌሢጉዲ
ናብካዳናዎኦሬንታ ዒዘኮ ዓጮዎ ታኦኒ ማቶይዳ
ዓጋንዳ።። 19 ዒሰራዔኤሌ ዴር ጊንሢ ታኦኒ
ዔያቶኮ ዓጮ ማሃንዳ።፤ ቄርሚሎሴ ዴኮና
ባኦኣኦ።፤ ዓጮናይዳ ባቃላንዳ ባኮ ቢያ ዔያታ
ሙዓንዳ።፤ ዔፕሬሎሚና ጌሌዓዴ ዓጮናይዳ
ባቃላንዳ ሃኦኮይዳፓ ኮዔሢጉዴያ ዔያታ
ሙዓንዳ።፤ 20 ዩኖ ዎዶና ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳ
ካኦቶ ዓጮ ዓሶናይዳፓ ቶሊሴ ታኦኒ ዓይሳንዳ
ዓሶ ማኦራንዳሢር ጎማና ዳቢንጌና ዔያቶኮ
ኮይንጌቲ ዴዳዓኬ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባብሎኔ ዓጮይዳ ዓጌ ማታሢ

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ሚራታይሚና
ፔቆዴና ዓጮ ዴር ያሉዎቲ።፤ ዔያቶ ዎዎዲዎቲ።
ባይዘዎቲ።፤ ታኦኒ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዔያቶ
ማማዲዎቲ።፤ ዩያ ጌዔሢ ታና። ናንጊና ናንጋ
ጎዳኬ።። 22 ዓጮሎይዳ ያልዚ ዑኡሲ ዎይዚንጌ።፤
ዴኤፒ ባይሲንታኦ ኬዴ።። 23 ዓጪ ዴሬ ካራና
ሙቁሢጉዲ ዴይ ጋኦጫዘላ።፤ ባብሎኔ ዎይቲ
ጋኦጪንጌይ! ዎይቲ ዩያይዲ ማቆይ! ማሌ
ዴር ባኦካ ባብሎኔ ዎይቲ ጉሪ ማዕ። ዓቲይ!
24 ባብሎኔ! ታኦኒ ኔኤም ፒር ፒሬ።፤ ኔኤኒ ጋዓንጌ
ዔራዎዎ ዩያና ዓዲንጌ።፤ ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ማካኒ ኮዔሢር ዩያና ፔጋዲ ኔኤኒ ዓዲንጌ።።
25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ያሎ ዓንጋዎ ጌሃ ኬኤያ
ቡሊ ፔኤኮ ዳጎ ዓንጋዎ ዔኪ ኬሰኬ።፤ ቢያ ባኮ
ዎይሢ ጎዳ ማዕ። ያእዛሢ ዩያይዳሢ ካላዳ ዓሶ
ዓጮይዳ ዒ ማዳንዳ ባኢዚ ዓኣሢርኬ።። 26 ቢያ
ዛሎና ዩኖ ዓጮሎ ያላኒ ኬሰኩዎቲ።፤ ሃኦካ ዒዘኮ
ናቲንጌቲ ዓኦ ኮኖ ቢያ ቡሉዎቲ።፤ ዒኢፓ ዒንሢ ዴዒ
ዔኬ ባኮ ሃኦኮጉዲ ናቲ ኩሉዎቲ።፤ ፔቲ ባኢዚታዎ
ዓይሱዎዎ ሳዔሎ ባባይዘዎቲ! 27 ዔያቶኮ ያሎ
ያላ ዓሶ ሹካኒ ዒሽ ዴንደ ጌማይጉዲ ዔኪ ዴንዲ
ዎዲዎቲ።፤ ዔያቶይዳ ማቶ ታኦኒ ዓጋ ዎዳ ሄላሢር
ባብሎኔ ዓሶ ባዴዔ!

28 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ። ኑ ያእዛሢ ዔኬ
ኮዎ።፤ ዒዚ ፔኤኮ ጌኤዣ ማኦር ዛሎ ኮሚ

ኮሞ፤ ባብሎኔ፣ ጳጳሱ ቶሊ ሙኬ ዓሰንታ ደውሲንቲ ዒኢካ ናንጋ ዓሰንታ ደዮኔይዳ ኬኤዛ ባኮ ዋይዙዋቲ።»

29 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሂኢሺና ደካኒ ደንዳዓ ያልዚ ዓሲ ባብሎኔ ዴንዲ ያላንዳጉዲ ዔኤሎዋቲ፤ ዔያታ ካታሜሎ ሙኪ ማንጎንጎ፤ ያኢኒያ ቶሊ ዴንዲዋጉዲ ኮሺ ካቲዋቲ፤ ዒዛ ማዴ ፑርቶ ዛሎ ማሂ ዒዛም ዒንጉዋቲ፤ ሜሌ ዓሰይዳ ዒዛ ማዴ ጌኖ ማዴ ዒዛይዳ ማዴዋቲ፤ ዒዛ ዒሰራዔኤሎኮ ጌኤሺ ማዔ ያኦዛሂ፤ ታና ቶኦቲ። 30 ዬያሮ ዴጌሂ ዒዛኮ ካታሞ ሳዛ ዓኣ ጎይይዳ ዋዲንታንዳ፤ ዒዛኮ ያሎ ዓሳኣ ቢያ ዒማና ዋዲንቲ ጋፓንዳ፤ ዬያ ጌዔሂ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።»

31 «የቶሬሌ፡ ባብሎኔ! ታኣኒ፡ ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ኔ ጌዳ ዔቃንዳ፤ ታኣኒ ኔጌዳ ማቶ ዓጋንዳ ዋዳ ሂሌ። 32 ኔኤኒ ሃና የቶሬላ ሎኦሚ ኔ ማቃንዳ፤ ኔኦ ሎሎላንቁ ዔቁሳንዳ ዓሲ ባኣኤ፤ ካታሞ ኔኤኮ ታኣኒ ታሚና ሚቲሳንዳ፤ ኔ ኮይላ ዓኣ ባኮ ቢያ ታኣኒ ኩርሲሳንዳ።»

33 ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሎና ዩሁዳና ዴራ ሄርቁንቲ፤ ዲዒ ዔያቶ ዔኬ ዓሳ ቢያ ቶሎዋ ጎይሂ ዔያቶ ዓርቁ፤ ሃሻኒያ ዔያቶ ኮይባኣኤ። 34 ጋዓንቲ ዔያቶ ማኣዲ ዓውሳሂ ደዲ ዋልቁና ዓኣያኬ፤ ሱንፃ ዒዛኮ ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳኬ፤ ዒዚ ፔ ቶኦኪና ዔያቶ ማኣዳንዳ፤ ኮሹሞ ሳይዳ ዔያቶም ዔኬ ዬዓንዳ፤ ባብሎኔ ዴርይዳ ሃጌ ዒዚ ሜቶ ዔኬ ዬዓንዳ።»

35 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ባብሎኔም፡ ዒዛ ዓጮ ዴሮም፡ ሱኡሳንታ ዔር ዓሰንታም ጨንቻ ዓራፖ ቱጌንቶንጎ!

36 ማርሻ ማርሻ ዓሳ ዔያቶኮ ዔኤያ ማዓንዳጉዲ ያሎ ያላ ዓሳኣ ዒጌጨ ጎይቃንዳጉዲ ጨንቻ ዓራፖ ዔያቶም ቱጌንቶንጎ!

37 ዔያቶኮ ፓራሂንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ሚኢሾና ማዳ ፖኦሊሶንታይዳ ጨንቻ ዓራፖ ቱጌንቶንጎ! ዔያታ ላኣሊጉዲ ማዖም! ዔያቶኮ ያርጎጫ ጨንቻ ዓራፖ ቱጌንቲም ቡሪንታንዳ።»

38 ባብሎኔ ሻኣካያና ዓሲ ዣዣኣሻ ሜሌ ያኦዛና ኩሜያታሂር ዋር ዋኣፃ ዒዛኮ ቢያ ሚጮንጎ!

39 «ዬያሮ ካዮ ቦዓ፡ ዉኡካሂንታ ቱኡቶንታ ዒኢካ ባብሎኔይዳ ናንጋንዳ፤ ዓይዲ ሂላንዳኣና ማዖም ሾይንቲ፣ ሜሌ ሾይንቲ ኬሰካንዳኣና ዓሲ ናንጋ ቤሲ ዒዛ ማዓዓኬ። 40 ታኣኒ ሶዶሜና ጋሞራና ኮይላ ዔያቶኮ ዓኣ ካታሞንታ ዋላ ባይዜ ዋድና ማዲንቲሂንቲ ዓሲ ባብሎኔይዳ ዓይጎ ዓሲያኣ ማኣሪ ማዢ ናንጌንዲዋሴ፤ ዬያ ጌዔሂ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።»

41 ሃይሾ፡ ያልዚ ያላ ዴሬ ዓጮኮ ኬዶ ዛላ፣ ሙካኔ፤ ሚርጌ ዲቢ ዴሬና ሚርጌ ካኣቶና ዓጨ ማዔ ካራፓ ሙካኒ ዓጊዳ።»

42 ዔያታ ፔኤኮ ሂኢዮንታ ጨንቻ ዓራፖንታ ዓርቁ፤

ዔያታ ዓሲም ሚጨንቲዋኣያ ፑርታ ዓሲኬ፤ ዔያቶኮ ፓራሂ ዴርጋኣና ካኣና ባዚ ዴቲንታ ዑኡሲጉዲኬ፤

ባብሎኔ! ዔያታ ኔና ያላኒ ያልዚርዋ ጌኢጌ ሙካ ዓሲጉዲ ኔ ባንሂ ዬይሂዳኬ።»

43 ባብሎኔ ካኣቲ ዬያ ሃይሶ ዋይዛዛ ኩጫ ዒዛኮ ዋቢ ጉሪ ዉልከንታያ ማዓንዳ፤ ሾይቲ ዓዲንቲ ላኣሊጉዲያኣ ዒዚ ሜታዳንዳ።»

44 «ዮርዳኖሴ ዋር ዓጮይዳ ዓኣ ዴኤሎ ካያ፣ ቆልማ ሄንቃ ማኣታ ዓኣ ዘኦዘ ኬሰካ ዘቢጉዲ ታኣኒ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙኪ ባብሎኔ ዓሳ ዔራዋንቲ ደውሲ ዔያቶ ደካንዳ፤ ዬካፓ ታኣኒ ኮዔ ዓሲ ደኦሪ ጌሃንዳ፤ ዓካሪ ታጉዲ ማዓንዳይ ያናዳይ? ታና ጫርቁ ያኡጫንዳሂያ ያናዳይ? ታና ቃዛንዳ ሱኡጋሂያ ያና ናንዳይ? 45 ናንገና ናንጋ ጎዳ ባብሎኔ ዓሰም ቃዴ ባኮና ካላዳ ዓሰ ዓጮይዳ ዒ ማዳኒ ማሌ ባኮ ዋይዙዋቲ፤ ናኣታታዖ ዔያቶኮ ማራናይጉዲ ጎቲንቲ ዔውታንዳ፤ ዔያታ ዋርቃ ቤዛኣ ጉሪ ማዓንዳ። 46 ባብሎኔ ዓዲንቲሂ ዋይዘዖ ሳዓ ቢያ ዓጊፃንዳ፤ ዒዛኮ ዒላታ ሜሌ ዴርማኣ ዋይዘንታንዳ።»

51

ባብሎኔይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቃሲ ዓጋኒ ጌኢጌ ሜቶ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ባብሎኔና ዴሮና ፒዩ ባይዛንዳ ዴኤፒ ዓልጎ ዠባሬ ታኣኒ ዠባርሺሳንዳ፤ 2 ዒዛ ሃኣኮጉዲ ሸርካንዳያና ሳዖ ዒዛኮ ባይዛንዳ ሞርኬ ሜሌ ዓጨ፣ ታኣኒ ደካንዳ፤ ዒንሂ ባይቃንዳ ዋዳ ሂላዛ ዔያታ ቢያ ዛሎና ያልዚ ዒንሂዳ ቡላንዳ። 3 ዒዛ ካፓ ፖኦሊሳ ሂኢዮ ፔኤኮ ዓኣሃንዳኣና፤ ጊንሃ ሃሃ ያሎ ማኣዓሂያ ማኣዓንዳኣና ዘቲ ጌይ ዔያቶ ዛጌፖቲ፤ ዴጌሂ ዔያቶኮ ዋዲያ ሚጨንቲ ሃሺፖቲ፤ ዔያቶኮ ያሎ ዓሰ ቢያ ዋዲ ኩኩርሱዋቲ። 4 ዔያቶኮ ያሎ ዓሳ ዔያቶ ካታሞኮ ሳዛ ዓኣ ጎይዩ ዴከንቲ ሃይቃንዳ፤ 5 ታኣኒ፡ ዒሰራዔኤሎኮ ጌኤዣሂ ላኣኒ ባኮ ዔያታ ማዲ ሳዖ ዔያቶኮ ዔያታ ካራና ቢያ ዳቢንቲያ ማሄቲያ ታኣኒ፡ ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ያኦዛሂ ዒሰራዔኤሎና ዩሁዳና ዋላዓኬ። 6 ባብሎኔ፣ ፑኒ ጳጳሱ ባይቁዋቲ! ዒንሂኮ ሸምፓሂ ዓውሳኒ ጳጳሱ-ዋቲ! ባብሎኔ ማዴ ጎሞ ዛሎና ጉሪ ሃይቁ ዒንሂ ጋፒፖቲ! ታኣኒ ዒዛም ኮይላ ሜቶ ዒንጌ ኮሜ ዔካንዳ ዋዴኬ። 7 ዓጨ ማዔ ካራና ዓኣ ዓሳ ቢያ ዒዛ፣ ማሂንታንዳጉዲ ባብሎኔ ታኣኮ ኩጫ ታኣኒ ዓርቁ ዓኣ ዋይኖ ዑሽኮ ዓንጎኬ፤ ዴራ ቢያ ዒዛ፣ ዋይኖ ዑኩ ዑሽኮ ማሂንቲ ዣኣሌ። 8 ባብሎኔ ዔርቲባኣንቲ ሎኦሚ ሚቁሂር ዒዛ ዛሎ ዩኤኩዋቲ፤ ጎያንቲ ዒዛ ፖዓንዳያታቲ ሂንዳ ቲሽኪ ዓውሶ ዴኤሻ ኮዑዋቲ። 9 ዒኢካ ሙፒ ዓሲ ማዒ ናንጋ ዓሳ፡-

50:29 50:29 ዮሃ. ያፔ. 18:6። 50:39 50:39 ዮሃ. ያፔ. 18:2። 50:40 50:40 ማዢ. ማፃ 19:24-25። 51:7 51:7 ዮሃ. ያፔ. 17:2-4፤ 18:3።

«ብብሎኔ ኑ ፓህረ ሚርጌ ካራ ኮዔኔ፤ ዒዛ ጋዓንቲ ታግፖሲ ዳንዳዒባእሱ፤ ዒዛይዳ ዓጎና ሜታ ለካ ጄጌ ሻኦር ቤዘ፤ ገንሣ ሃሣ ጫሪንጮ ከሰኬያ ማዕሣር ዒዛ ኑኡኒ ሃሺ ኑ ዓጮ ዓጮ ዳንድም፤ ጌዔኔ።»

10 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒማና ዋሊ ኮይላ፡- «ናገረና ናንጋ ጎዳ ኑኡም ብብሎኔ ዓሳ ማዳ ባኮኮ ኮም ኮጃሣር ሃኒ ይውዋቲ! ይሩሳላሜ ዳንዲ ናገረና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛሣ ማዳ ባኮ ቢያ ኑ ከኤዘም» ጌዔኔ።

11 ናገረና ናንጋ ጎዳኮ ማሊያ ዒዛኮ ጌኤዮ ማኦርይዳ ማዳንቲ ባኮ ዛሎ ኮሜ ዔካኒታሣር ብብሎኔ ባይዛኒ ዒዚ ሜዶኔ ዓጮ ካኦቶ ዔቁሴኔ፤ ይያር ዒንሣኮ ፓልፖ ዋርቁ ገኢጊሹዋቲ! ገቲሞዋ ዒንሣኮ ኩጫ ዔኪ ዔቁዋቲ!

12 ብብሎኔኮ ከኤሎ ዲያ ሻሃኒ ባንዲራ ዔኪ ከሰኩዋቲ! ዒንሣና ዶዲ ካቸዋቲ! ዳንዲ ሙራንዳ ዓሲያኦ ገኢጊሹዋቲ! ካቲ ዳይ ዲካንዳ ያልዚ ዓሲያ ዳማሲ ከሱዋቲ፤ ይያ ቢያ ዒንሣ ማዳንዳሣ ብብሎኔ ዳር ናገረና ናንጋ ጎዳ ማዳኒ ማሌ ባኮ ኩንሣንዳሣርኩ።

13 ኔኤኒ ዳኤፖ ዳኤፖ ዋር ዓጮይዳ ናንጋ ያርጎጮሎ፤ ብብሎኔ! ኔ ባይቃንዳጉዲ ጌይንቲ ዋዳ ዓካሪ ሄሌኔ። 14 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ብብሎኔ ዓሳይዳ ሚርጌማ ዓቢሣጉዲ ማዕ ያልዚ ዓሲ ዔኪ ይዓንዳሣ ፔ ሱንፖ ጌፒ ጫኦቄኔ፤ ይይ ያሎ ዓሳ ብብሎኔ ባሺ ማርታንዳኔ።

ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኑም

15 ናገረና ናንጋ ጎዳ ፔ ዋልቆና ሳፖ፤ ፔ ዔራቶና ሃሣ ዓጮ ማዕ ካራና ቢያ ማዜኔ፤ ዒዛኮ ማሊ ጸቂሣ ዒሩናኦ ጫሪንጮ ዳጊዲ ዒ ዳሬኔ፤

16 ጫሪንጮይዳ ዓኦ ዋኦፖ ዒዛ ዓይሣሥና ዳቸንቲ ጉኡማኔ፤ ዒዚ ዓጫ ማዕ ካራፓ ሻኦር ዔኪ ይዓኔ፤ ዒሮና ዋላ ዜኤሊንፖዋ ዒዚ ዜኤሊንሣሳኔ፤ ዒዛ ኮኖይዳፓ ዠባር ዒ ከሲ ዳኪ ዠባርሺሳኔ።

17 ዓሳ ቢያ ካራና ዔኤቢ ዔሩዋኦ፤ ዔኤያ ማዕኔ፤ ዓንጎ ሸኤሺ ዳይ ያኦዘ ኮሻሣ ዒዚ ያኦዘ ማሊሲ ኮሺ ባካ ቦርሲሳፖ፤ ሃሣ ሸምፔና ማዕ ዑኡሲ ዔኩዋኦሣር ዒ ዳውሲንቲ።

18 ይያታ ያኦዛ ፓሣ ባኦዚ ባኦፖ፤ ዓማሊ ባኦዚከ፤ ናገረና ናንጋ ጎዳ ዋጋኒ ሙካ ከሎ ይይ ባካ ጋኦጠንቲ ባይቃንዳኔ።

19 ያይቆኦቤ ያኦሲ ጋዓንቲ ይያቶጉዲቱዋሴ፤ ዒዚ ቢያ ባኮ ማዜሣኔ፤ ዒዛም ዳማዳ ዳሬ ማዓንዳጉዲ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዶኦሬኔ፤ ዒዛኮ ሱንፖ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳኩ።

ያኦሲኮ ዓንጎ ሙቁሣ

20 ናገረና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ብብሎኔ! ኔኤኒ ታኦኮ ዓንጎ ሙቁሣና ያሎ ዓንጋሞናኩ፤ ኔና ታኦኒ ዓንጋሞ ማሂ ዳር ጋኦጠናኦኩ፤

21 ፓራሣንታ ፓራሣና ያላ ዓሳንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጋ ዓሳዋ

ታኦኒ ኔና ዓንጋሞ ማሂ ጋኦጠኦ፤ 22 ኔና ታኦኒ ዓንጋሞ ማሂ ላኦኦንታ ዓቲንቆንታ ጋርቾንታ ዳይሣንታ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ዉዲራሣንታ ማንሣ ባይዜኔ።

23 ቆልሞ ሄንቃሣንታ ቆልሞንታ ጎዡ ጎሽካሣንታ ዋኦጂንቲ ጎሽካ ጌማቶንታ ዓጮ ዋይሣ ዓሳንታ ዳኤፖ ዳኤፖ ሱኡጎንታ ታኦኒ ኔና ዓንጋሞ ማሂኬ ባይዚ ኩርሴሣ።»

ብብሎኔይዳ ሜታ ዓገንቲሣ

24 ናገረና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ብብሎኔና ዒዛይዳ ናንጋ ዳርና ይሩሳላሜይዳ ማዳ ጌኖ ማዳ ዛሎሮ ቢያ ኮም ታኦኒ ዔካንቲ ዒንሣ ዛጋንዳኔ።

25 ብብሎኔ! ዓጮ ካራና ቢያ ባይዛ፤ ባይሲንቶ ዔኪ ይዓ ዳኤሌ! ሃኦዛጌ ታ ሃኖ ይዓኔ፤ ታ ኔና ታ ኩቻ ዓርቁ ማጎ ኮላሲ ዳካንዳኔ፤ ታ ኔና ታሚና ሚቾና ዳካ ማሃንዳኔ። 26 ማኦር ማዜኒ ዓርቃፖ ጌሃ ዶዶ ሹጮንታ ማኦራ ዋላ ካኦማ ካርይዳ ጌሃ ሹጮ ዓሲ ኔጊዳፓ ዳንቁ ዔካዓከ፤ ኔኤኒ ናገረና ዓሲ ናንጉዋ ዓጠ ማዕ ዓታንዳኔ፤ ይያ ጌዔሣ ታና፤ ናገረና ናንጋ ጎዳኩ።

27 «ዓጮሎ ቢያ ያላኒ ዒንሣ ከሰኬሣ ዔርዛኒ ባንዲራ ዔኩዋቲ! ዳራ ቢያ ዋይዘንዳጉዲ ዛይ ዋርቁዋቲ! ብብሎኔ ሙኪ ዔያታ ያላንዳጉዲ ዳር ዔኤሎዋቲ! ዓራራቲ፤ ሚኒንታ ዓሽከናዜንታ ዓጮ ካኦታ ሙኪ ያላንዳጉዲ ዔያቶማኦ ከኤዘዋቲ፤ ያሎ ዓሳ ዓይሣንዳ ሱኡጌያ ዶኦራዋቲ፤ ሚርጌማ ዓቢሣ ማዕ ፓርዋ ዔኪ ይውዋቲ። 28 ብብሎኔ ያላንዳጉዲ ዳር ዔቁሱዋቲ፤ ዳማ ዳማ ፓቁ ገኢጊሹዋቲ፤ ሜዶኔ ዓጮ ካኦቶም፤ ዳኤካ ዓኦ ሱኡጎና ያሎ ዓሳ ዓይሣ ዓሳናም፤ ይያጉዲ ዔያታ ፔ ዳማ ማሂ ዋይሣ ዓጮይዳ ዓኦ ያሎ ዓሳማኦ ሜኤሣ ዳኩዋቲ። 29 ብብሎኔይዳ ዓይጎ ዓሲያ ናንጉዋያ ጉሪ ቤሲ ማሃኒ ናገረና ናንጋ ጎዳ ማሌ ማሊያ ኩንሣ ዋይታሣር ሳዓ ዓገጂ ጎጋይቃንዳኔ።

30 ብብሎኔኮ ያሎ ዓሳ ያሎ ሃሺ ፔ ዋርዲዮይዳ ዳይ ዘቲ ጌዔኔ፤ ያልዚ ያላ ዓቲንቁ ማፖ ዔያታ ባሽንቲ ላኦላንቲኖ ማዕኔ፤ ካታሞ ጌሎ ካርኮ ጋጋርዘ ሚፃኦ ሜቄኔ፤ ማኦራኦ ዔያቶኮ ታሚና ሚቾንቲ። 31 ካታማ ዔያቶኮ ካራና ዓዳንቲሣር ብብሎኔ ካኦቲም ከኤዛኒ ጸዡ ጸሽካ ፔቲሣ ባጋሣም፤ ኪኦቶ ዔኪ ሃንታሣ ፔ ባጋሣም ከኤዛኒ ጸሽኪ ጸሽኪ ሺራኔ። 32 ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ዋርና ፒንቆ ካር ቲቁ ዓርቁ ዔያቶኮ ዳይ ካፖ ካፖ ቤዘ ታሚና ሚቾኔ፤ ብብሎኔኮ ያሎ ዓሳ ዲቃቲ ካራ ባይዜኔ፤ 33 ብብሎኔ ሃኦኮ ሺርኮ ቆይዳ ማዓንዳኔ፤ ሃኦኮ ሺርካ ቆልሞጉዲ ዳር ዔያቶኮ ሞርካ ሄርቁ ጊዶ ሃንታንዳኔ። ይያ ጌዔሣ ታና፤ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዕ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣኩ።» 34 ብብሎኔ ካኦቲ ናብካዳናያጉራ ይሩሳላሜ ካታሞ ቡሬኔ፤ ሺርኪያ ሺርኪ ዔኤቢባኦ ጉሪ ባኦዚ ማሂ ሃሺኔ፤ ቃርጉዲ ይሩሳላሜ ዳር ዒዚ ዔኤዳኔ፤ ዒዚ ኮዡ ኮዡ ዔኤዲ ሃንጎዋቶ ገንሣ ዳንጋፓ ከሴኔ።

35 ይያር ዲዮኔ ካታሞ ዳራ፡- «ኑና ሄሌ ካር ባይዛ ማታሣ ብብሎኔ ዓሳ ሄሎንጎ!» ጋዓንዳኔ፤

ዓታንዳኔ ጌዔ። 63 ሴራያ! ማፃአፕሎ ናባቢ ጋፒሴስካፓ ሹቸና ዋላ ዓይህ ማሪ ቱኪ ዔፕራዊሴ ዋሮይዳ ከኤሬ። 64 ዓማና ሃህ፡- <ዒዘይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔኪ ሙካንዳ ባይሲንቶና ባብሎኔ ሃይማ ጎይዖ ዔኤዳንቲ ሎኦሚ ዓታንዳኔ፤ ገንሣ ዩካፓ ቶሊ ዔቃኒ ዳንዳዒንዳዋክሴ ጌዔ።> ጌይ ከኤዘኔ።

ዓርሚያስ ከኤዘ ባካ ያደና ጋፔ።

52

ዩሩሳሌም ካታሞኮ ሎኦሚዖ (2ካኣቶ. ማ 24:18-20፤ 25:1-7)

1 ሴዴቂያሴ ዩሁዳይዳ ካኣታዳኣና ለዓ ዒዘኮ ለማታሚ ፔቱከ፤ ዒዘ ዩሩሳሌምይዳ ዳዒ ታጾ ፔቱ ለዔ ዩሁዳ ዋይህኔ፤ ዒዘኮ ዒንደ ሱጉዓ ሃሙፃኦ ጌይንታኔ፤ ዒዘ ሊቢና ካታማ ሸይንቲያ ዔርሚያስ ጎይሰኬያ ናይከ። 2 ዩያኮ ቤርታ ካኣቲ ዒዮዓቁሚ ማዳ ጎይዖ ሴዴቂያሴያኣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ናሽኩዋ ፑርታ ባኣዚ ማዳ። 3 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ናሽኩዋ ፑርታ ባኣዚ ማዳ ካታሞ ዳርናይዳ ዳጋዲ ፔ ቤርታፓ ዔያቶ ሸኢሽኔ።

4 ማና ሴዴቂያሴ ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናዖኦራ ሞይዞ ዒዳኔ፤ 4 ሴዴቂያሴ ካኣታዳንቲ ታዘጸሳ ሌዖይዳ ታጸሳ ዓገኖኮ ታጸሳ ከሎና ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናዖኦራ ፔኤኮ ዖሎ ዓሶ ዔኪ ዩዒ ዩሩሳሌም ያላጊ ማንጌ፤ ዓማና ዖሎ ዓሳ ካታሚሎኮ ዙሎ ማንጌ ዳዔ፤ ካታሚሎኮ ከኤሎ ዲዖዋ ካናሲ ዓጪ ኩሌኔ። 5 ሴዴቂያሴኮ ካኣቲ ማዳ ታጾ ፔታሳ ሌዖ ሃላንዳኣና ዔያታ ካታሚሎ ማንጌ ዳዔ። 6 ዩኖ ሌዖይዳ ይይዳሳ ዓገኖኮ ታዘጸሳ ከሎና ዳራ ሙዓንዳ ባኣዚ ባይዘህር ፑኤፒ ናይዚ ከሰከ። 7 ዓማና ዩይ ማንጌ ዓኣ ዖሎ ዓሳ ካታሚሎኮ ከኤሎ ዲዖ ሻሄ፤ ዩይ ዓሳ ማንጌ ዓኣንቲ ዩሁዳ ካታሞ ዖሎ ዓሳ ዲማ ቶሊ ዳንዳኔ፤ ዔያታ ካኣቲኮ ዲማ ዲማ ሚዖ ቱኮ ጎዞ ባንህ ዔኪ ዳንዳ ጎይዖሰና ጌይ ካታሞኮ ለምዖ ከኤሎ ዲዖ ዋላ ካኣማ ካርይዳ ዓኣ ካታሞ ጌሎ ካርና ከሰከ ዮርዳኖሴ ዶኦጮ ባንህ ዳንዳ፤ 8 ጋዓንቲ ባብሎኔ ዓጮ ዖሎ ዓሳ ሴዴቂያሴኮ ገንዖ ዳውሲ ዳንዳ ዒዮርኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ቦኣላ ዓርቁም ዒዘኮ ዖሎ ዓሳ ዒዘ ሃሽ ፔ ካራና ካራና ጸሸከ። 9 ዩካፓ ሴዴቂያሴ ናብካዳናዖኦራ ኮይላ ዔውቲ ዳንዳ፤ ዓማና ናብካዳናዖኦራ ሃማቲ ዓጮይዳ ሪቢላ ጌይንታ ካታሚይከ፤ ሴዴቂያሴ ዳቢንቲ ዓሲ ማዒዖ ናብካዳናዖኦራ ዒኣካ ጌሰቲ ዋጌ። 10 ዒኣካ ሪቢላይዳ ሴዴቂያሴ ዘጋንቲ ዓቲንቆ ናኣቶ ዒዘኮ ናብካዳናዖኦራ ቲቁ ዋዲ፤ ዩሁዳ ካታሞ ሱኣጎዋ ቃሲ ዋዲ። 11 ሴዴቂያሴኮዋ ዓኣፖ ዋቁ ከሲ፤ ዓንጊ ዲዳና ቶኮ ቱካዖ ባብሎኔ ዔኪ ዳንዳ፤ ሴዴቂያሴ ሃይቃንዳዖ ሃላንዳኣና ዒኣካ ቱኡሲ ማርካ ቱኪ ጌህ።

ጌኤዞ ማኣርኮ ሻሄንቶ (2ካኣቶ. ማ 25:8-17)

12 ናብካዳናዖኦራ ባብሎኔይዳ ካኣታዳንቲ ታጾ ታዘጸሳ ሌዖይዳ ዶንጋሳ ዓገኖኮ ታጸሳ

ከሎና ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፤ ናብዘርዳኣኔ ዩሩሳሌም ካታሞ ሙኪ ጌሌ፤ 13 ዒዘ ዓማና ጌኤዞ ማኣርኮ ካኣቲ ማኣርኮ ዩሩሳሌምይዳ ናንጋ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሶኮዋ ማኣር፤ ዩያጉዲ ሹጮና ከልቁ ማዞና ዳኤፖ ዳኤፖ ማኣርዋ ታሚና ሚቹ፤ 14 ዩይ፤ ካኣቲ ካፓ፤ ናብዘርዳኣኔ ዓይህም ዖላ ዓሳ ዩሩሳሌም ካታሞኮ ከኤሎ ዲዖ ሻሄ ደይሴ። 15 ዒዘ ዩይ ናብዘርዳኣኔ ፔቱ ፔቱ ማንቆ ዓሲ፤ ዒኣካ ካታሞይዳ ቤርታ ዓቲ ዓኣ ዓሲ፤ ማሌ ዓጮፓ ዒዳ ዒኣካ ሙኪ ጌሌ ዓሲንታ ሃኣሚ ማዒ ዒኣካ ማዶ ማዳ ዓሶዋ ቢያ ዲዒ ዔኪ ዳንዳ። 16 ጋዓንቲ ፔቶ ኩፒ ማዒ ዓሶ ዋይ፤ ቱካንዳጉዲና ጎሽያኣ ጎሽካንዳጉዲ ዩሁዳይዳ ሃሽ ዳንዳ።

17 ዓማና ባብሎኔ ዓጮ ዓሳ፤ ጌኤዞ ማኣርይዳ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቲ ቱርቱርንታ ሂዖዛ ቶካ ሸሪ ሸሪ ዓገዖ ሜሆ ጌሃ ባኮንታ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቲ ዋኣዖ ኩንህ ጌሃ ጎንጎዋ ማንህ ዲማሲ ዲማሲ ዩያ ሞኦና ዓንጎ ቢያ ባብሎኔ ዔኪ ዳንዳ። 18 ቲኤሎ ዖቶንታ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ጎኦ ፒዳ ጌኤሾ ዳልጎ ባላሾጉዳ ባኮንታ ታሞ ካኣሾህንታ ዲቢንዮ ዓርህ ጌሃህንታ ዔቲ ማዒ ዓንጎ ሳኣኖንታ ዲዎ ሙርሶንታ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቲ ጌኤዞ ማኣርይዳ ማዶ ማዲንቶ ያኦሲም ዲማዳ ማሌ ማሆዋ ቢያ ዔኪ ዳንዳ። 19 ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፤ ናብዘርዳኣኔ ዔቲ ማዒ ዓንጎ ሳኣኖ፤ ዑንጅ ጩቢሾ ባካ፤ ሸልዓ፤ ቲኤሎ ዖታ፤ ፖዖ ጌሃ ሻርና፤ ዲዎ ሙርሳ፤ ያኦሲም ዑዞ ዒንጎ ባካ፤ ዋርቆናኣ ቢር ዓንጎና ኮሺንቲ ባኮ ቢያ ዔኪ ዳንዳ።

20 ዩያጉዲ ላምዖ ቱርቱሪ፤ ዋኣዖ ዓርህ ዳይህ ጌሃ ፔቱ ዳኤፒ ጎንጊ፤ ዳኤፖ ጎንጎ ዳይህኒ ጌማይ ማሊሲ ሞኦና ዓንጎና ኮሾና ታጾ ላምዖ ባኮንታ ካኣቲ ሴሎሞኔ ያኦሲኮ ጌኤዞ ማኣርዎ ኮሺሴ ሸራ ቶኪ ዓኣ ፒዘ ጌይ ዔቃ ዓንጎንታ ቢያ ዔኪ ዳንዳ። ዩይ ባካ ቢያ ማዢንቲ ሞኦና ዓንጎ ኮሺ ዳኤህ ማዒህር ዳኤህሞ ዘጊ ዔራጊ ዳንዳዒንቲ ባኣሴ። 21 ላምዖ ቱርቱራ ዋሊ ማላያ ማዓዛ ፔቱ ፔቱህኮ ዳጉማ ታጾ ሳሊ ዋዲ፤ ሸሪ ዋላ ካኣማ ዳልጉማ ታጾ ላምዖ ዋዲከ፤ ዩያ ቱርቱርኮ ጋራ ጉሪ ዒቲንህጉዳያከ፤ ዶዲማ ከኤላ ዋዲ ዖይዶ ማዓያከ። 22 ፔቱ ፔቱ ቱርቱርኮ ሙሰኩላ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቲያ ማዓዖ ዶንጎ ዋዲ ለካ ዳጋያከ፤ ዩያ ሮኦጮጉዳ ባኣዚና፤ ሃህ ሮኦማኣኔ ሚዖ ዓኣፖ ማላ ባኣዚና ሚዛጲሲ ኮሾናያከ። 23 ሮኦማኣኔ ዓኣፖ ማሊሲ ኮሾና ባካ ጎኦኮ ዛሊና ዛጎዛ ታዙጲታሚ ላሃህ ጴጴዳያከ፤ ዋሊ ዑፃ ጉቤ ዒኣካ ኮሺንቲ ዓኣ ሮኦማኣኔ ዓኣፖ ማላ ባካ ፔቱ ያኤታከ።

ዩሁዳ ዳራ ባብሎኔ ዔውቲ ዳንዳ (2ካኣቶ. ማ 25:18-21፤27-30)

24 ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፤ ናብዘርዳኣኔ ዩያ ባኮ ቢያህና ዋላ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ሴራያንታ ሴራያኮ ዳሚ ማዒ ቢታንቶና ማዳ ቁኤሳህ ሶፖኒያሴንታ ማሌ ጌኤዞ ማኣር ካፓ ሃይሃ ዓሲያኣ ቱኪ ዔኪ ዳንዳ። 25 ዩኖ

51:64 51:64 ዮሃ. ዖፕ. 18:21። 52:4 52:4 ሂዘ. 24:2። 52:7 52:7 ሂዘ. 33:21። 52:11 52:11 ሂዘ. 12:13። 52:13 52:13 1ካኣቶ. ማ 9:8። 52:17 52:17 1ካኣቶ. ማ 7:15-47።

ካታዎይዳ ማዳ ፖኦሊሶ ሱኡጌሰኩያንታ ዒማ ኬሎ ሄላንዳኣና ካኣቲ ዞራያ ማዒ ማዳያታዎ ዒኢካ ካታማ ዓኣ ላንካይ ዓሲሰኩንሂንታ ያልዚ ባኣዚ ዛላ ፃኣፖ ባኣዚ ፃኣፓያ፡ ያሎ ዓሶ ሱኡጋሂኮ ዳሚ ማዒ ማዳሰኩያንታ ሜሌ ዳኤፒ ዳኤፒ ላሂታሚ ዓሲ ዓርቁ ዔኪ ዒዚ ዳንዳኔ፤ 26 ናቡዛርዳኣኔ ዬያ ዓሶ ቢያ ሃማቲ ዓጮይዳ ሪቢላ ጌይንታ ካታማ ዓኣ ባብሎኔ ካኣቲ ኮይላ ዔኪ ዳንዳኔ፤ 27 ካኣቲ ዔያቶ ዒኢካ ጳርቁሲ ካራ ባይዚ ዎዳኔ።

ዪሁዳ ካታዎ ዳራ ዬያይዲ ፔ ዓጮፓ ዲዒንቲ ዔውቲ ዳንዳኔ፤ 28 ናብካዳናዎኦሪ ዲዒ ዔኬ ዓሶኮ ሚርጉማ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ንይዎኩ፡- ዒዚ ካኣታዳዎ ላንካሳ ሌዎና ዲዒ ዔኬ ዓሳ ሃይሃ ሺያና ላማታሚ ሃይሃ ዓሲ ዪሁዳይዳፓ፡ 29 ዒዚ ካኣታዳዎ ታጶ ሳላሳ ሌዎና ሳሊ ዪኤታና ሃይሂታሚ ላምዎ ዓሲ ዬሩሳላሚፓ፡ 30 ዬያጉዲ ሃሃ ዒዚ ካኣታዳንቲ ላማታሚ ሃይሃሳ ሌዎና ላንካይ ዪኤታና ያይዳታሚ ዶንጎ ዓሲ ናቡዛርዳኣኔ ዪሁዳይዳፓ ዲዒ ዔኬ ዳንዳኔ፤ ዬያር ዎሊ ዑፃ ዲዒንቲ ዔውቲ ዓሶኮ ፓይዳ ያይዶ ሺያና ላሆ ዪኤታናኩ።

31 ዪሁዳ ካኣቲ፡ ዒኮኒያኔ ዲዒንቲ ዔውቲ ዳንዳኔ ሃይሂታሚ ላንካሳ ሌዎኮ ታጶ ላምዓሳ ዓጊናና ዬኖ ዓጊናኮ ላማታሚ ዶንጋሳ ኬሎና ባብሎኔይዳ ካኣታዳ ካኣቲ ዔዌልሚርዳኣኬ ጌይንታሂ ዒ ካካኣታዳ ሌዎና ዬያ ዒኮኒያኔ ቱኡዛፓ ቡሌኔ። 32 ዔዌልሚርዳኣኬ ዒኮኒያኔና ዎላ ኮሺ ዑኡሲና ጌሰቲኔ፤ ዒኮኒያኔጉዲ ዲዒንቲ ሙኪ ባብሎኔይዳ ዓኣ ካኣቶፓ ቢያ ባሼ ዒዛ ዒ ቦንቹኔ። 33 ዬያር ዒኮኒያኔ ቱኡዛ ማኣራ ዓኣዎ ማይንታ ማኣዓሂ ሃሺሲ ሜሌ ማይሲ፤ ዒዚ ዳንዲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ካኣቲ ሙዓ ሙዎ ዎላ ሙዓንዳጉዲ ጌይንቲኔ። 34 ዒዚ ናንጌ ሌዎ ቢያይዳ ኬላ ኬላ ዒዛም ኮይሳ ሙዎ ባኣዚ ሻንቆንዶ ሚኢሹ ዒኮኒያኔም ዒንገንታኔ።

ዔርሚያሴኮ ቃዮ ማፃአፖ ዓይያ ካር

ዔርሚያሴኮ ቃዮ ማፃአፖ፡- ኪሪሰቶሴ ሸይነታገዳሢኮ ቤርታ ደንጎ ጃኤታና ሳሊታሚ ለሆ ማዓ ለደይዳ ዩሩሳላሚ ካታማ ሻሂንቲሢ። ገንሣ ሃሣ ዒኢካናንጋ ዳራኣ ዳውሲንቲ ዳንዴሢ። ደዪ ካላሎና ደንጎ ካላሊ ዓርቄያኬ። ሃኖ ማፃአፖይዳ ዓኣ ባካ ባሼ ዩኤፒ ዛላና ሲዬ ዛላ ኬኤዛያ ማዔቲያ ያኦሲ ዳ ጉሙርቁሢ ጌሥሢ ዛላነታ ሃጋኣ ማዓንዳ ዎዛ ጌሢ ናንጊሢ ዛላኣ ኬኤዛ ቤሲ ዓኣኔ፤ ዩያቶ ካላሎ ኪሪሰቶሴ ሸይነታገዳሢኮ ቤርታ ደንጎ ጃኤታና ሳሊታሚ ላሃሳ ሌዖና ዓጩሎይዳ ሄሌ ባይሲንቶ ማሊ ጰቁሣኒ ዓይሁዶ ዓሳ ሙኡዚ ሃሺሢና ደዪሢ ካኣሺ ለዓ ለዓ ካኣሸካ ዎዶና ዩያቶ ካላሎ ናባባኔ።

ማፃአፔላ ዳማ ዳማ ዓርቄ ባኮ

- 16 ቤርታሳ ቃዮ፡- ዩሩሳላሚ ሜታዲ ማቶንታ ደዪንቲ ደዪያ (1:1-22)
- 17 ላማሳ ቃዮ፡- ያኦሲ ዩሩሳላሚይዳ ዓጌ ዳኤያ ማቶ (2:1-22)
- 18 ሃይሣሳ ቃዮ፡- ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ባኣዚ ዓኣያ ማዒያ (3:1-66)
- 19 ደይዳሳ ቃዮ፡- ዩሩሳላሚኮ ባይሲንቶ (4:1-22)
- 20 ደንጋሳ ቃዮ፡- ማኣሪሢ ዳንቃኒ ሺኢቁንታ ሺኢዲሢ (5:1-22)

ዩሩሳላሚ ካታሞኮ ማቶንታ ደዪያንታ
1 ሃያኮ ቤርታ ዓሲ ኩሚ ዓኣ ካታሚላ ሃሢ ዎዎይቲያ ሃሺንቲ ቤሲ ማዒ ዓቲንቲሞ!
ዓጩ ባኣኮይዳ ዳኤፒ ማዒ ዓኣዛ ዓኒ ሃይቄ ላኣሊፕዲ ማዔንቲሞ!
ዳማ ዳማ ፓቁንቲ ዓጩፓ ጌኤሾ ማዒ ዓኣዛ ሃሢ ዓይሌ ማዒ ዳዔኔ።

2 ዒዛ ዳሞና ዒናፓ ዩኤካኔ፤
ዓቢፃ ዒዛኮ ጋጋጩና ሊካ ኬዳኔ፤
ዒዛ ሃያኮ ቤርታ ናሽካ ዓሶ ቢያሢዳፓ
ዒዛ ደዲሻ ዓሲ ፔቲታዎ ባኣሴ፤
ዒዛኮ ላጎ ማዔ ዓሳ ቢያ ዒዛ ሃሼኔ፤
ሞርኬ ማዒያኣ ዒዛይዳ ዔቄኔ።

3 ዪሁዳ ዳራ ሚርጌ ዎኣዪንቲ ዓይላቶ ማዶዎ ማዳሰካፓ
ዲዒንቲ ዔውቲኔ፤
ሃሢ ዔያታ ሚሌ ዳር ባኣካ ናንጋኣና ፔቲታዎ ዔያቶኮ ሃውሾ ባኣሴ፤
ዔያታ ሚርጌና ካራ ባይዚ ዓኣንቲ ዔያቶ ዳውሳ ዓሳ ሙከ ሄሌኔ።

4 ያኦኒያ ዒኢካ ቦንቲንታ ቦንቸ ቦንቻኒ ሙከንዲዎኣሢ።
ጂዮኔ ዲኮ ባንሢ ዳንዶ ጎይፃ ቦቦይታሳያ ዔዎ ማዓንዳኔ፤

ዩሩሳላሚ ጌሎ ካሮና ጌላ ዓሲንታ ኬሰካ ዓሲያ ባኣሴ፤
ዒኢካ ዓኣ ቄኤሳ ሜታዲ ፔ ዒኖና ዚኢሊንታኔ፤

ዉዲሮ ናኣታኣ ደዪ ሜታዳኔ፤
ጂዮኔ ካራ ባይዚ ሜታዲሢዳኬ።
5 ዒዛ ሚርጌ ጎሜ ማዳሢ።
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ማቶይዳ ዓጌኔ፤
ዒዛኮ ናኣቶ ሞርካ ዲዒ ዔኪ ዳንዴኔ፤
ዒዛኮ ሞርካ ዒዛ ሃይሣያ ማዔሢ።
ሞርኮም ዔኤቢ ጌኢኔ።

6 ዩሩሳላሚኮ ቦንቲንታ ቢያ ባይቁ ጋፔኔ፤
ዒዛ ዎይሣ ሱኡጋ ሄንቆ ቤሲ ባይዚ ሞይሌ ማዔኔ፤
ዔያቶ ኬማ ዓሳ ዳውሳዛ
ዎላቃ ዔያቶኮ ጋፒ ላባንዳያ ሄላንዳኣና ዔያታ ጳሽኪ ፑኔ።

7 ዩሩሳላሚ ዳራ ካራ ባይዚ ሜታዲ ዎኣዪንታ ዎዶና
ሃያኮ ቤርታ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ማሊ ጰቁሣንዳኔ፤
ዔያታ ሞርኮ ኩጩ ጋር ጌላዛ
ዔያቶ ማኣዳ ዓሲ ባኣያ ማዓዛ
ሞርካ ዔያቶኮ ካታሞ ደዒያ ዛጋዎ ሚኢጩኔ።

8 ዩሩሳላሚ ዳኤፒ ጎሜ ማዳኔ፤
ዩያር ዒዛ ዒኢቲያ ማዔኔ፤
ዒዛ ዑያ ካላዲ ዓኣንቲ ዔያታ ዛጌሢ።
ቦንቻ ዓሳ ቢያ ቦሂ ዒዛ ቶኦቻኔ፤
ዓኣፖ ካርዎ ዔያቶ ቤርታፓ ዚኢሊንቲ ዒዛ ሺርሼኔ።

9 ሻቲማ* ዒዛኮ ማኣዓሢዳ ዳዳኔ፤
ሃጋ ዒዛ ዓይጌ ሄላንዳቲያ ዒዛ ማሊባኣሴ፤
ዒዛኮ ሎኦሚፃ ዓሲኮ ዑሰካ ጌላያኬ፤
ዒዛ ደዲሻ ዓሲያኣ ፔቲታዎ ባኣሴ፤
ሞርካ ዒዛ ባሽሢ።
ዩያ ሜቶ ዒዛኮ ዛጋንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ሺኢቄኔ።

10 ዩሩሳላሚ ዳርኮ ዳኤፒ ቦንቲንታያ ማዔ ቆሎ ሞርካ ጌሊ ቡሬኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳር ባኣኮ ጌሎዎጉዲ ላኣጊንቲ
ሚሌ ዓሳታዎ ዓቲዎዎ
ጌኤኮ ማኣር ጌላንቲ ዒዛ ዳንቄኔ።

11 ዳራ ዒዛኮ ሙዖንዶ ባኣዚ ባይዚ ዒላቲዳኬ፤
ዔያታ ሃይቄዎ ሸምፔና ናንጋኒ
ፔኤኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ሙኡዚና ያኦካኔ፤
ዩሩሳላሚ ዳራ «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኑም ማሊ!
ኩኡኮ ዳውሲንቶ ቢያ ዛጌ!» ጌይ ዒላታኔ።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳኤፖ ዳጎ ኑጊዳ ጩኣሽኬ ኬሎና ኑና ሄሌ ማቶጉዳያ ማታ ሄሌ ዓሲ ዓኣቶ ሃንዳ ዒንሢ ጎይፃና ሴካ ሃንጋ ሃንታ ዓሳ ዛጉዎቲ!

* 1:9 1:9 ሻቲማ፡- ዩሩ ጌይንቲሢ ዩሩሳላሚኮ ጎሞ ዔርዛ ማላታ ማሂኬ።

13 «ሎኦፓ ታሚ ዒዚ ከይሰኔ፤
 ዩይ ታሚ ማቺ ማጌጋ ጋሮ ኩኩ ጳንዳኔ፤
 ቶኮም ኩኩ ሱኡዶ ፒሮ ፒሬኔ፤
 ገንሚም ኩ ሳቺ ማሄኔ፤
 ዒኖ ኩኩ ባይዚ ፔቴ ከሌ ጉቤ ዑፆ ኩኩ
 ዶጨሰኔ።»

14 «ዳቢንታ ታኣኮ ዎሊ ዑፃ ዳፂንቲ
 ባቃኖይዳ ቃንባራጉዲ ገሚንቲኔ፤
 ዩይ ሚርጌ ዳኤፃፃ ማዔሚር ዎልቄ ኩኩ
 ባይዘኔ፤
 ኩኩ ቃዛኒ ዳንዳዑዎ ኩኩ ሞርኮም ዒዚ
 ኩና ዔቢ ዒንገኔ።»

15 «ኩና ካፓ ፖኦሊሶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዳ፣ ዔኪ
 ሸኢሸኔ፤
 ኩኩ ጳንሚኮ ዎልቆ ጋኣጫኒ ያልዚ ዓሲ
 ኩገዳ ዳከኔ፤
 ያኦኒያ ጫርቂ ጌሊ ቤቁባኣ ካታሞይዳ ናንጋ
 ኩኩ ዳር፤
 ዎይኖ ጨኡጾ ቤዛ ሄርቂንታ ዎይኔጉዲ ሄርቂ
 ዒዚ ዳኣፃኔ።»

16 «ሞርካ ኩና ባሽሚር ናኣቶም ኩኩ ካራ
 ባይቄኔ፤
 ኩና ዶዲሻ ዓሲ ባይቄሚር
 ዓቢሚ ላኣሊ ላኣሊ ኩኩ ኮኤካኔ።»

17 «ፂዮኔ ኩጮ ፔኤኮ ሌካ ዔቂሰኔ፤
 ጋንገቲ ዒዚ ማኣዳ ዓሲያኣ ባኣሰ፤
 ዓሽኖ ማዔ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ያይቆኦቤ
 ዜርዎኮ
 ሞርኬ ማዓንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ዓይሄኔ፤
 ዩሩሳሌም ዔያቶ ባኣካ ዒኢቲ ባኣዚ
 ማዔኔ።»

18 «ዒዚ ዓይሄ ባኮ ዔያታ ዎይዘ ዒፃሚር
 ዒ ማዳ ባኮና ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ዳቢንቲ ባኣሰ፤
 ዒንሚ ዳራ ቢያ ዎይዙዎቲ፣ ማቶዎ ታኣኮ
 ዛጉዎቲ፤
 ዳጌ ማዔ ዓቲንቆንታ ዉዲራሚንታ ታኣኮ
 ዲዒንቲ ዔውቲኔ።»

19 «ታኣኮ ላጎ ታኣኒ ዔኤሌኔ፤
 ዔያታ ጋንገቲ ታና ዒፃኔ።
 ቄኤሶንታ ሱኡጎንታ ቢያ ፔኤኮ ሸምፓሚ
 ዓውሳኒ
 ሙፆ ኮይይይዳ ዓኣፆ ዒኢካ ካታሞ ሳዛ
 ጎይይይዳ ሃይቄኔ።»

20 «ናንገና ናንጋ ጎዳሚኖ!
 ታኣኒ ካራ ባይቄ ማታዲ ዎኣዩሚዳ ዓኣሚ ኔ
 ዛጉዎዳዳ?
 ታኣኒ ኔኤም ዎይዘ ዒፃሚር ጎጳ ታኣኮ
 ዎኣፃኔ፣ ዒናኣ ታኣኮ ያይኔ፤
 ካታሞ ሳዛ ዓኣ ጎይይይዳ ማፆም ከኤይይዳ
 ዳራ ታኣኮ ሃይቄ ኩዳኔ።»

21 «ታኣኒ ማታዲ ዩኤካ ዩኤፖ ዓሳ ዎይዘኔ፤
 ጋንገቲ ታና ዶዲሻ ዓሲ ፔቴታፆ ባኣሰ፤
 ታኣኒ ካራ ባይዚ ዎኣዩንታሚ ሞርካ ቢያ
 ዎይዘኔ፤
 ኔ ማዳ ባኮ ዛሎና ዔያታ ዎዛዳኔ፤
 ሃዳራ ኔኤኒ ጌዔ ከሌላ ዩፆንጎ፤
 ዔያቶይዳኣ ታና ሄሌ ባኮጉዳያ ሄሎንጎ።»

22 «ዔያቶኮ ፑርቶ ማዶ ቢያ ዛጌ፤
 ታኣኮ ዳቢንቶ ቢያሚር ኔኤኒ ታገዳ ሄሊሴ
 ፑርቶ ባኮጉዳያ ዔያቶይዳኣ ሄሊሴ፤
 ታኣኮ ማቶ ዩኤፓ ዲቤኔ፣ ዒናኣ ታኣኮ
 ላቤኔ።»

2

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩሩሳሌም ዳጌ ማቶ
 1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳጎና ፂዮኔ ዳውሲሰኔ፤
 ጫሪንጮ ሌካ ከሰኪ ዳጌ ጌይ ዳዔዞ
 ዒሰራዔኤሌኮ ሄርሺንቶዞ ዒዚ ሳዓ ጎቺ
 ዔኪ ከኤሪኔ፤
 ዒዚ ዳጋዳ ዓቦና ዒዛኮ ቶካ ሄርቃ ቤዜሎ
 ዔኤቢኬያ ጌይ ሸሪ ዛገባኣሰ።

2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌኮ ናንጎ ቤዞ ቢያ
 ሚጨንቲሞፆ ባይዘኔ፤
 ዒዚ ዳጋዲ ዩሁዳ ዳርኮ ሞርዲዮ ሻሄኔ፤
 ዒኢካ ዓኣ ካኣቶና ቢታንታ ዓኣ ዓሰና ሳዓ
 ዔኪ ዠቢ ዳውሲሰኔ።

3 ዒዛኮ ዳኤፖ ዳጎና ዒሰራዔኤሌኮ ዎልቆ ቢያ
 ላቢሰኔ፤
 ሞርካ ዒሰራዔኤሌይዳ ሙካኣና ዒዚ
 ዔያቶ ማኣዶ ሃሺ
 ያይቆኦቤ ዜርዎይዳ ፔኤኮ ዳጎ ታሞ
 ዔኤሚኔ፤
 ኮይላ ዓኣ ባኮ ቢያ ሙዓ ታሚጉዲ ሙዔኔ።

4 ዒዚ ሞርኬጉዲ ሂኢዦና ፔኤኮ ኩና ዲካኒ
 ዓኣሚኔ፤
 ዒዛኮ ሚዛቆ ኩጫ ኩና ማኣሳንሚኒ ገኢጌኔ፤
 ዩሩሳሌም ዳኣ፣ ኩኩ ናሽካ ዓሰ ቢያ ዒ
 ዎዳኔ፤
 ፔኤኮ ዳጎ ታሚጉዲ ዒዚ ዔኤሚኔ።

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞርኬጉዲ ማዒ ዒሰራዔኤሌ
 ባይዘኔ፤
 ካኣቲሞ ማኣርዎ ዶይሲ ኩርሰኔ።
 ሞርዲዮ ሻሄኔ፤
 ዩሁዳ ዳርይዳ ዩኤፒና ዒላቲና ዲቢሸኔ።

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ጌኤዦ ማኣር ጎሺዳ ዓኣ
 ዉልሻጉዲ ሻሄኔ፤
 ፂዮኔይዳ ቦንቾ ቦንቾንታ ሃውሾ ከሎዎ
 ዓይሰኔ፤
 ፔኤኮ ዳኤፖ ዳጎና ካኣቲንታ ቄኤሶዎ
 ዳውሲሰኔ።

7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ
 ቦሄኔ፤

ፔኤኮ ጌኤኩ ማኣርዋ ሃሼኔ።
ካኣቱሞ ማኣርኮ ከኤሎ ዲያ ሞርካ
ደይሳንዳጉዲ
ዒዚ ዓኣሢ ሞርኮም ዒንጌኔ፤
ዬያር ሞርካ ቦንቾ ከሊና ማዲንታ ጎይሢ
ጌኤኩ ማኣርይዳ ዋዛና ኮርጌኔ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬሩሳላሜ ካታሞኮ ከኤሎ
ዲያ ሻሃኒ ጊኢጊ
ሚያ ሱዞ ሊካ ከይሴኔ፤
ካታሜሎ ባይዚያፓ ጊንሢም ጌይባኣሴ፤
ካታሞ ካፖ ዴጌ ከኤሎ ዲያኣ ዲኡቁ
ሻሃንቴኔ፤
ዬይ ቢያ ፔቴና ደዔኔ።

9 ካታሞ ጌሎ ካር ዋደ ካራ ሳዖ ዴማ ዲኡኪንቴኔ፤
ኮምባልቁ ዋደ ጋጋርዛኣ ሜቁ ሜቁ ጋፔኔ፤
ካኣቱንታ ዒዚ ቢታንቶ ዒንጌ ሱኡጎንታ
ሚሎ ዴር ባኣኮይዳ ዳውሲንቲ ዴንዲ ዓኣኔ፤
ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ሃካፓ ሴካ ከኤዚ ዔርዛ
ዓሲ ባኣያ ማዓንዳኔ፤
ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶም ሃካፓ ሴካ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔጋሲ ዳዋንዳ ባኣዚ
ባኣሴ።

10 ዬሩሳላሜ ካታሞይዳ ዓኣ ጋርቻ ሳዓ ዚቲ ጌይ
ዴዔኔ፤
ዔያታ ፔኤኮ ቶኦኮይዳ ሲላሊ ዋሃ፣ ሲዬ
ፓቲሌያ ማኣዔኔ፤
ዒኢካ ካታሞይዳ ዓኣ ዉዲር ናኣታ ካራ
ባይዚ ሳኣ ዛጌኔ።

11 ዴር ታኣኮ ዋዲ ኩርሶናሢር
ናኣታ ካታሞ ሳዛ ጎይያይዳ ላቢ ሎኦማሢር
ዬኤኮ ጎይሢ ዓኣፓ ታኣኮ ደጩኔ፤
ጎጳኣ ታኣኮ ዋኣፃኔ፣ ሃጊ ማዓ ዋዛኣ ታኣኮ
ባኣያ ማዔኔ።

12 ያልዚ ቦኣሊዳ ዲኡቲ ፖኦሊሴጉዲ
ካታሞ ሳዛ ጎይያይዳ ላቢ ሎኦሚ ላሂ ላሂ
ዒንደንሢኮ ቃሶይዳ ጌኤቁንቲ ዴዒ
«ዒንዴ! ሙኡዚ፣ ዋኣሢ ዒንጌ» ጌይ ዬኤኮ
ዬኤኮ
ሼምፓሢ ዔያቶኮ ዬያይዲ ዲጲ ጋፓኔ።

13 ታ ዋዚ ጎንደይ? ዓይጎና ታ ዒንሢ ሃካሳኒ
ዳንዳዓይ?
ታኣኒ ናሽካ፣ ዬሩሳላሜ ካታሞ ዴራ!
ታ ዒንሢ ደዲሻኒ ዓይጎና ታ ዒንሢ
ቤቁሶንደይ?
ዒንሢ፣ ዬሩሳላሜ ካታሞ ዴራ!
ዒንሢዳ ሂሳንዳ ባይሲንታ ዳልጎ ባዘጉዲ
ዴኤፒታሢር
ያኣኒ ዒንሢ ዓውሳኒ ዳንዳዓይ?

14 ዒንሢም ሎንሦ ከኤዛ ዓሳ ዒንሢም ሎኡቁ፣
ሃሃ ዒንሢ ጌጌኔ፤
ዔያታ ሎኡዚ፣ ሃሃ ዳዳቢሻ ሎንሦ ዒንሢም
ከኤዜኔ፤
ዒንሢም ጊኢጊ ዓኣ ፑርቶ ባካፓ ዒንሢ
ማሃኒ

ዒንሢኮ ደቢንቶ ዒንሢም ፔጋሲ
ከኤዚባኣሴ።

15 « ኩሺ ሚዛጲኬ ጎዖዛ፣ ዓጮ ዴራ ቢያ
ዒኢካ ሙኪ ዋዛዳዛ፣ ሃኖ ካታሜሎዳ?»
ጌይ ጌይ ጎይያና ዴንዳ ዓሳ ቢያ
ዬሩሳላሜ ዛጋ ዓሳ ቦሂሢና ኩቺ ባዒ ባዒ
ቶኦኮዋ ፔኤኮ ዓጊሢ ዓጊሢ ሚኢጫንዳኔ።

16 ዒንሢኮ ሞርካ ቢያ ዒንሢ ጫሽኪ ጫሽኪ
ሚኢጫ ዓማላኔ፤
ዒንሢ ቶኦቹ፣ ዓጮ ፔኤኮ ዳዓኔ፤
ሂዚ ጌይያኣ ዒላታኔ፡- «ኮ ዔያቶ
ኩርሲናኣኮ!
ሂዮ! ሃይማ ኮ ማሊ ሃይቃ ከሎማዋይ!
ጋፒንሢ ዑሰካ ኮ ዓካሪ ዴንቁያኣዋይ።»

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሌ ባኮ ማዲ ኩንሢኔ፤
ቤርታ ዒዚ ከኤዜ ቃኣሎ ማደይዳ
ፔኤኤኔ፤
ሚርጌ ዋዴኮ ቤርታ ዒ ማሊ ቱኬ ጎይያ
ማኣሚቃይደ ሻሃኔ፤
ሞርካ ዒንሢኮ ካር ባይዚያና ዋዛዳንዳጉዲ
ዒ ማሃኔ፤
ዒንሢ ሞርኮኮ ዋልቆ ዒዚ ደዲሼኔ።

18 ዬሩሳላሜ ዴሬዮቲ! ዒንሢኮ ዒላታ
ከኤሎ ዲያይዳ ማኣሞንጎ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋይዛንዳጉዲ ዒላቱዋቲ!
ዓቢያ ዒንሢኮ ዋንቶንታ ሮኦርንታ ቢያ
ዲጲጉዲ ዋቶንጎ፤
ፔቴታዖ ሃውሺፖቲ፤ ዓኣፓ ዬኤፖ
ሃሻንዳጉዲ ዚቲ ጌይፖቲ።

19 ዲሞና ዋደ ካፒ ዔቁ ዔቁ ዒላቲ ዒላቱዋቲ፤
ዒንሢም ማሊንታ ባኮ ቢያ ናንጊና ናንጋ
ጎዳም ከኤዙዋቲ፤
ካታሞ ሳዛ ዋላ ካኣማ ጎይያይዳ ናይዲ
ላቢንቲ ሎኦማ ናኣቶ ሼምፓሢም
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቁ፣ ኩጮ ዒንሢኮ ለካ
ዔቁሱዋቲ።

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሃዳራ ኦና ዛጌ!
ሃያኮ ቤርታ ሃያይዲ ኔኤኒ ዙሌ ዳዌ ዴሬ
ዓኣኖ?
ላኣላ ፔኤኮ ሸይ ዲቺ ናኣቶ ሙዔንቴሞ!
ያኦሲኮ ጌኤኩ ማኣርይዳ ቁኤሶንታ
ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶንታ ዋዲንቴንቴሞ!

21 ዴጌሢንታ ጋርቻንታ ዒማ ጎይያ ዋዲንቲ ጎይያ
ከኤሪንቴኔ፤
ዴጌ ዓቲንቆንታ ዉዴራሢንታ ሞርኮኮ
ጩንቾ ዓራፓ ዋዲ ኩርሴኔ፤
ኔኤኒ ዳጋዴ ዓቦና ማኣሚቃይደ ኔ ዔያቶ
ሹኪሲሴኔ።

22 ቦንቾ ከሊና ሙኡዚር ዔኤሎጉዲ ሞርኮ ቢያ
ቤዛፓ ኔኤኒ ዔኤሌኔ፤
ኔኤኒ ዳጋዴ ዓቦና ፔቴታዖ ሼምፔና ቶሊ ዓቲ
ዓሲ ባኣሴ፤

ታኣኒ ሸይ ዲቼ ናኣቶ ሞርካ ዎዲ ኩርሴኔ።

3

ጎሜ ቡኡዲሂና ዳቆ ዳቂንታ

1 ጾኢኮ ሰጎ ኮኦሎና ጳዲንቲ ሜቶ ዛጌ ዓሲ ታናኩ።

2 ዒዚ ፔ ቤርታፓ ታና ፔቲታፖ ፖዒባኣ ዲሚ ቤሲ ደውሲ ዳኬኔ።

3 ኬሰኬ ዓባ ጌሊ ካራንዳኣና ታና ሌሊ ዒዚ ጳርቆ ጎይህ ዴዔኔ።

4 ዒዚ ታኣኮ ዑያ ዓሸኮንታ ዒልፖንታ ጋርቹሴኔ፤ ሜጌፖታ ታኣኮ ሜንህኔ።

5 ዒናፓ ዳጋሳ ዳጋና ላቢሂና ታጊዳ ዳኪ ታና ማንጊሴኔ።

6 ሃይቁፖ ሚርጌ ናንጌ ዓሲጉዲ ዲሚዳ ታና ዴይህ ሃሼኔ።

7 ኮይሎ ታኣኮ ዒዚ ዲርቁሂር ቶላኒ ታ ዳንዳዒባኣሴ፤ ካኒ ቢራታና ታና ዒ ቱኬኔ።

8 ታና ዒ ማኣደም ታኣኒ ዒላቲቲያ ታኣሲ ዋይዛኒ ዒዚ ኮዒባኣሴ።

9 ጎይፖ ታኣኮ ዓርሲንቲ ዴኤፒ ዴኤፒ ሹቹና ዲርቁኔ፤ ታኣኒ ዴንዳ ካርዋ ሸርሸ ዋቢሴኔ።

10 ዒዚ ታና ሙዒኒ ካቲ ዓኣ ዲቤ ጌይንታ ቦፖጉዲ፤ ጊንህ ሃሃታና ዎዳኒ ጊኢጊ ዒቁዞቢ ማዔኔ።

11 ጎይፖፓ ታና ጎቹ ዔኪ ሸኢሸ ሸኦሌኔ፤ ታና ማኣዳያኣ ባኣያ ማሂ ሃሸ ዴንዳኔ።።።

12 ፔ ሂኢዦና ታና ዲካኒ ዓኣህኔ፤ ሆቲና ታና ዲኪ ዓይዲሳኒ ዒ ጊኢጌኔ።

13 ሂኢዦና ሳዞ ታኣኮ ቁርዒዲ ዴኬኔ።

14 ታ ዴርኮ ታኣኒ ሚኢቹ ባኣዚ ማዔኔ፤ ዔያታ ኮርጋ ኬሎ ዴንዲ ዚር ሄላንዳኣና ታና ቦሂ ቦሂ ኮርጋኔ።

15 ሜቶ ታጊዳ ዲቢሲ ናንጎ ታኣኮ ጫንቁሴኔ፤ ታና ዒዚ ዋላንጋ ላይሲ ሚሼኔ።

16 ቃንፖ ታና ዳይሲ ዓጮ ታኣኮ ሜንህኔ፤ ሳፖ ሲላሎይዳኣ ታና ሂዒ ኬኤሬኔ።

17 ታኣኮ ሸምፓሂ ኮሹሞ ጋዓ ባኣዚ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዎዛ ጎፖ ባኣዚ ዓይጎታቲያ ታኣም ጳቁዋሴ።

18 ዬያር ታኣኒ፡- «ቦንቻ ታጊዳፓ ዴንዲ ባይቄኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሃጊ ዒንጋንዳኣዎይ ታጋዓ ባካ ቢያ ሙኪ ታና ሄላ ካራ ባኣያ ማዒ ዓቲኔ» ጌዔኔ።

19 ታኣኮ ሜቶና ካር ባይቁፖና ዛሎ ማሊፃ ዓዳ ዋላንጋና ጨሼናጉዲ ታኣም ጫንቁኔ።

20 ዬያ ዛሎ ቢያ ዎይ ታኣኒ ማላኣና ዒና ታኣኮ ኮሺ ያያኔ።

21 ጋዓንቲ ፔቲ ታኣኒ ማላ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬኖ ታ ማላማና ሃጊ ማዓንዳ ዎዛና ዒና ታኣኮ ሃውሻኔ።

22 ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቲ፡-

ኮኡኒ ባይቁፖ ሸምፔና ዓቲ ዓኣህ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሚጨንቲፃ ፔቲታፖ ጋፑዎያ ናሹማኣ ናንጊና ናንጋያ ማዔሂርኬ።

23 ዬይ ሚጨንቲፃ ኬላ ኬላ ዓካዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ጉሙርቁንቲፃ ዴኤፒኬ።

24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ጊሸኮና ጊሺ ማዔሂር ዒዛ ሌሊ ታኣኒ ጉሙርቃንዳኔ።

25 ዒዛ ጉሙርቁ ሃጋኣ ዎዛ ዒዛይዳ ጌሃዞንሂና ዒዛ ኮዓዞንሂናም ዒዚ ኮሺኬ።

26 ዓሲ ዚቲ ጋዓፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳቂሻ ዳቂሺፖ ጉሙርቁ ካፔያታቲ ቃራኬ።

27 ዓሲ ዴጌ ዓኣፖ ሜቶ ጊቢ ዳንዳዒ ዔኬቲ ኮሺኬ።

28 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛይዳ ሜቶ ዓጋኣና ዚቲ ጌይ ፔኤር ዒ ዴዔቲ ቃራኬ።

29 ሃጊ ጊንህ ኮሺ ባኣዚ ሙካኒ ዳንዳዒሂር ሳዓ ባለቲና ላሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይሂንቲ ዎርቆንጎ።

30 ባዓሂም ጋንጋር ዳቂ ሃሸንጎ፤ ጫሺታቲያ ዔዔኮንጎ።

31 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ቢያ ማዳቲያ ናኣናና ኬንኬሊዲ ዓሲ ሃሹዋሴ።

32 ዎዚ ዓሲዳ ፑርታ ባኣዚ ሄላንዳጉዲ ዒዛ ማሊሂ ማዔቲያ ዒዛኮ ዑህ ዓኣዴ ዲቦ፡ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ዓሲም ዒዚ ሚሚጨንታኔ።

33 ዬይ ያዲ ማዓሂ ዒዚ ፔ ሼኔና ዓሲዳ ሜቶና ያዩሂና ሄሊሱዋኣሂርኬ።

34 ዓጨሎይዳ ቢያ ቱኡቲ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጌኔ ጎይሂና ሄርቁንታሂ፤

35 ዴኤፖ ያኦዛሂ ዛጋንቲ ዓሲኮ ቶኦኪ ባይዞሂ፤

36 ፔቲ ዓሲኮ ጌኤሲ ዎቦ ጎይሂና ዎጊንታሂ ጎኔና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ባኮ ዛጉዎዳ፤

37 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ማሊ ቱኪባኣ ባኣዚታቲ ዒዛ ዓይሂ ፔቲ ባኣዚታዎ ማዲሻኒ ዳንዳዒ ዓሲ ያናዳይ?

38 ፑርታ ባኣዚታቲያ ኮሺ ባኣዚ ማዲንታሂ ዴኤፖ ያኦዛሂ ዓይህምኬ።

39 ሂዳፖ ዓካሪ ሸምፔና ዓኣ ዓሲ ፔ ጎሞና ሜቶ ዔካፖ ጉንዲማሂ ዓይጎርዳፖ?

40 ኦ ሃንታ ሃንቲፖ ማሂ ኦ ዛጎም፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ኦ ማፖም።

41 ኦኡኮ ዒኖ ኦ ኩጮና ዎላ ጫሪንጫ ዓኣ ኦ ያኦዛሂ ባንሂ ኦ ዔቁሲ፡ ሂዚ ኦ ጎፖም፡-

42 «ኦ ያኦዛሂኖ! ኦኡኒ ኔኤም ዎይዞ ዒዒ ጎሜ ማዳኔ፤ ኔኤኒ ኦና ማኣሪባኣሴ።።»

43 «ዳጋዲ ፑኡካኒ ዑኪ ኦና ኔ ዳውሴኔ፤

ማኣሚቃይዶ ኑና ኔ ዎዳኔ።
 44 ኑ ሺኢጲፃ ሙኪ ኔና ሄሉዋጉዲ
 ዲም ጌዔ ሻኣሬና ኔና ኔኤኒ ዓኣቼኔ።
 45 ዴር ባኣኮይዳ ቡኡራጉዲ ኔ ኑና ላኣሊ ሃሽኔ።»
 46 «ኑኡኮ ሞርካ ቢያሢ ኑና ጫሽኪ ጫሽኪ
 ሚኢጨ ኑና ዓማሌኔ።
 47 ዒጊቹሞና ባይሲንታና
 ሚቶንታ ሂርጋንታ ሙኪ ኑና ሄሌኔ።
 48 ታኣኮ ዴርይዳ ሄሌ ባይሲንቶ ዛሎ
 ዓቢሢ ታኣኮ ዓኣፓፓ ሞርዚ ዋኣሢጉዲ
 ጎዓኔ።»
 49 «ዓኣፓ ታኣኮ ሃውሾ ባኣያ ዬኤካኔ።
 50 ዬይያዲ ማዒ ዴዓንዳሢ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫፓ ሊካ ዛጊ
 ዴንቃንዳያ ሄላንዳኣናኬ።
 51 ታኣኮ ካታሞይዳ ዓኣ ዉዴር ናኣቶ ቢያሢዳ
 ሄሌ ባኮ ዛሎና ታኣኒ ካራ ባይቁ ታ ዒኖና
 ማሊ ሚታዳኔ።»
 52 «ጉሪ ታና ዒዳ ሞርካ
 ካፒሞ ፒር ፒርጉዲ ታኣሞ ፒሬኔ።
 53 ታኣኒ ሃይቁባኣንቱ ዔቲይዳ ታና ዓጊ
 ዔቶ ካር ሹቻ ዔያታ ዎዳኔ።
 54 ዋኣሢ ታኣኮ ዑሢና ኩሚ ዴንዳኣና
 ታኣኒ ሃይቃንዳ ዎዳ ዑኩያ ታኣሞ ማሌኔ።»
 55 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዴኤፖ ዔቶይዳ
 ታኣኒ ጌሊ ዓኣፖ ኔና ሺኢቁኔ።
 56 ታኣኒ፡- «ዎዮ ኔኡኮ ታ ባንሢ ማሢ፤
 ዑኩና ሙኪ ታና ማኣዴ ጌይ ሺኢቃሢ ኔኤኒ
 ዎይዜኔ።»
 57 ታኣኒ ኔና ዔኤሌ ዎድና
 ኔኤኒ፡- «ዒጊጨፖ!» ጌይ ታና ደዲሹኔ።
 58 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ታ ዛሎ ሞኦቲ
 ታና ኔኤኒ ዓውሴኔ።
 59 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
 ታኣሞ ማድና ጌኖ ቢያ ኔኤኒ ዛጌሢር
 ታኣሞ ጌሰቲ ዎጌ።
 60 ታኣኮ ሞርካ ታና ኮማኒ
 ዎላ ጌሰቲ ቱኬ ቱኡዞ ኔኤኒ ዴንቁኔ።»
 61 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
 ታና ዔያታ ጫሽኬ ጫሽካና
 ታኣሞ ዔያታ ማሌ ጌኖ ኔ ዎይዜኔ።
 62 ኬሰኬ ዓቢ ዴንዲ ጌሊ ካራንዳያ ሄላንዳኣና
 ሞርካ ታና ባይዘንዳ ጎይዎ
 ዎላ ካሽካሺ ጌሰታኔ።
 63 ዔያታ ዴዒያ ማፖም ዔቁ ቶሳ ቶሶና
 ታና ጫርጋ ጫጮ ዔያቶኮ ዛጌ።»
 64 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዔያታ ማዴ ባኮ ዛሎ
 ኮይሳማጉዴያ ማሢ ዔያቶም ዒንጌ።
 65 ዔያቶ ጋዳንቁ
 ካራ ዔያቶኮ ባይዜ!
 66 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ዳጎና ዔያቶ ዳውሴ፤
 ጫሪንጫ ዴማፓ ጋፒሲ ዔያቶ ኩርሴ!»

4

ዬሩሳላሚይዳ ሄሌ ሚቶ
 1 ጌኤኩ ማኣር ማኩና ሹጫ ጉሪ ዘኣሰካ
 ኬኤሪንቲኔ።
 ዎዎይቲዎ ሞርቃ ሳልፔንቲሞ!
 ጌኤኩ ሞርቃ ሚሌ ባኣዚ ማዔንቲሞ!
 2 ዲኖኔይዳ ዓኣ ዓቲንቆ ናኣታ ጌኤሺ
 ሞርቁጉዲ ታዎኬ፤
 ሃይሾ ሃሢ ማኒ ዠኢጫጭ ዓጨና ማጌ
 ሚሃ ማዒ ዓቲንቲሞ!
 3 ዉኡካሢታዎ ጌኤኮ ሾዎና ናኣቶ ዳዳንሢሢ፤
 ሃይ ታኣኮ ዴራ ዓቢ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓኣ
 ቱኡቲጉዲ
 ጌኤኮ ናኣቶም ሚጨንቲሞያ ማዔንቲሞ!
 4 ናኣቶ ዔያቶኮ ዎኣፃ ዴኤቤሢር ናኣቶኮ
 ዒንዲርዘ
 ዳንጎይዳ ዓዲንቲ ዴዔኔ፤
 ናኣታ ዔያቶኮ ሙኡዚ ሺኢቃኔ፤
 ጋዓንቲ ፔቲታዎ ዔኤቢ ዔያቶም ዒንጋ ዓቢ ባኣሴ።
 5 ሃያኮ ቤርታ ቃውቲ ቃውቲ ኮሺ ባኣዚ ሙዓ ዓሳ
 ካራ ባይዚ ሴካ ሃንጋ ጉሪ ዠኤማኔ።
 ጋላፒ ማዔ ሚዛጶ ማኣዒሢ ማይንቲ ዲጨ
 ዓሳ
 ሃሢ ዲቢንሢ ላኣሎ ዴባይዳ ፔና ሃሺ
 ላሃኔ።
 6 ታ ዴርይዳ ሄሌ ሚታ
 ዎኢኒያ ካኣሙዎንቲ ደዒ ባይቁ
 ሶደሚ ካታሞ ሚታፓ ባሻያኬ።
 7 ካኣቶ ናኣቶ ማዔ ዔያቶ ሱኡጋ ዔያቶ ኮይላ
 ሻቺፓ ባሻ፤ ዲኢቁፓኣ ባሻ ጌኤሽኪ
 ዴዳያኬ፤
 ዔያቶኮ ሚዛጶማ ሴንፔሬ ጌይንታ
 ሹጮጉዲኬ።
 8 ሃሢ ጋዓንቲ ዓኣፖ ካራ ዔያቶኮ ጨላንቺጉዲ
 ካርቲኔ፤
 ዘኣዛ ዔያታ ሚታዲ ሃንታኣና ዔያቶ ዔራ
 ዓቢያኣ ባኣሴ፤
 ሚልዚ ሚሢጉዲ ዒልዓ ዔያቶኮ ዑዎይዳ
 ፓዒ ባይቁኔ።
 9 ናዮና ሃይቁ ኩዳ ዓሶይዳፓ
 ጨንቾ ዓራፖና ዎድ ዓሳ ቃራኬ፤
 ሙዓ ባይቁሢር ዓሳ ዘኣዛ ናዮና ሚሊ ጉሪ
 ኩዳኔ።
 10 ባይሲንታ ኬዴም ካታማ ካራ ባይቁ ዎድና
 ናኣቶ ሚጨንታ ላኣላ ፔ ኩቻ ጌኤኮ ናኣቶ
 ካሢ ሙዔኔ።
 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌኤኮ ዴኤፖ ዳጎ ዴንሢ
 ዲኖኔኮ ፃጶ ሙይ ደደይሳንዳ ታሚጉዲ
 ዔዔኤታ ፑርታ ባኣዚ ኬይሴኔ።
 12 ዓጮ ቢያሢዳ ዓኣ ካኣቶ ማፖም ዴራ
 ዬሩሳላሚ ካታሞኮ ጌሎ ካርና

ሞርኬ ገላንዳኔ ገይ ፔቲታዎ ማለብኣሴ።

13 ጋንገቲ ዩይ ያዲ ማዔሚ ዒኢካ ገኤኩ ሳሶ ዎደ ቄኤሶንታ ያኣሲ ማሊዎ ከኤዛ ሳሶ ጎሞ ዛሎናኩ።

14 ዔያታ ዩያ ሱጉያና ዒኢቲያታሢሮ ዔያቶኮ ማኣዓሢታዎ ጫርቂ ካኣማ ዓሲ ባኣሴ፤ ዔያታ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲጉዲ ጎይዎይዳ ሴካ ሃንጋ ቲኤም ጋዓ።

15 ዩያሮ ዴራ፡- «ዳንዲ ባይቄዎቲ! ዒንሢ ዒኢቲ ዓሲታሢሮ ኩና ሄሊፖቲ!» ገይ ዒላታኔ።

ዩያሮ ዔያታ ዓዲ ዳውሶና ዓሲ፡ ሃሃ ሴሲ ባይዘ ዓሲ ማዔ፤ ዴራ፡- «ሃካፓ ሴካ ማይ ዔያታ ኑ ባኣካ ዴይንዲዎቲ» ገዔ።

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ፔኤሮ ዜሪ ዳኬሢሮ ሃካፓ ሴካ ዒዚ ዔያቶ ዛሎ ማላባኩ፤ ቄኤሶዎ ዒዚ ቦንቸሳባኩ፤ ዒኢካ ዓኣ ጋርቻማኣ ኮሺ ባኣዚ ማዲንታባኩ።

17 «ኩና ማኣዳንዳያ ሙካንዳኔ» ገይ ኑ ጎይሢ ዛጋኣና ላቤኔ፤ ኩና ዓውሳኒ ዳንዳዑዎ ዓሲ ኩኩኮ ሴኤሎይዳ ዔቂ ኑ ጉሪ ካፔኔ።

18 ኩኢኒ ጎይዎይዳ ሴካ ሃንጋ ሃንቲዎጉዲ ሞርካ ኩና ዘርቂ ዔቂ ካፓኔ፤ ኩኩኮ ጋፒ ዎዴ ሄሌኔ፤ ከሊ ኩም ማንሦናኣኩ፤ ኩኢኒ ኩዳኒ ዑኩኔ።

19 ኩና ዳውሳ ሞርካ ኮኣኬይዳፓ ባሺ ሩኤራያኩ፤ ዲኮ ዑይይዳ ኩና ዳውሴኔ፤ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ቦኣሎይዳኣ ኩና ካቲኔ።

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲ ማሂ ዶኦማ ኩኩኮ ሸምፓሢኮ ዑኡዘ ማዔሚ ዔያታ ፔ ፒራሢና ፒሪ ዓይሣኔ፤ ዒዛ ሺቦ ዴማ ዴዒ ዴሮ ባኣኮይዳ ናንጋንዳኔ ገይ ኩኢኒ ማሌንቲኩ።

21 ዒንሢ ዑዳይዳ ናንጋ፡ ዔዶኦማ ዴራ ዎዛዲዎቲ፡ ዒላሹዎቲ! ጋንገቲ ዒንሢም ገኢጊሸና ጳዳሢ ፔ ዎዶ ካፒ ሙኮ ባታባኩ፤ ዒንሢያ ማሢንቲ፡ ማኣዓሢ ከኤሪ ካላዳንዳኔ።

22 ዩሩሳላማ ዴራዮቲ! ዒንሢ ዳቢንቶሮ ዒንሢም ዓጎና ፑርቶ ባካ ገዳንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዑኩና ዒንሢ ዳውሲንቲ ዴንዴ ባዛፓ ማሃንዳኔ፤

ጋንገቲ ዔዶሚያሴ ዴራዮቲ! ዒንሢ ዳቢንቶ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢዳ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ዳቢንቶዎ ዒንሢኮ ፔጋሳንዳኔ።

5

ያኣሲ ሚጠንታንዳጉዲ ሺኢቂንቲ ሺኢጲሢሢ 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኩና ሄሌ ባኮ ዛሎሮ ኩም ማሊ፤ ኩኩኮ ዳውሲንቶ ዛገ!

2 ኩኩኮ ዴና ዔውቲ ማሌ ዓሲም ዒንጊንቲኔ፤ ኩኩኮ ከኤዳ ቢያ ማሌ ያንጎ ዓሲ ናንጋ ከኤሢ ማዔ።

3 ኩኢኒ ዓዴ ሃይቄ ዜኤሪ ማዔም ኩኩኮ ዒንዶንሢያ ዜኤሪ ዒንዶ ማዔ።

4 ኩኢኒ ዑሸካ ዎኣዎንታ ካያፓ ሃኣኮ ሃንጂሎንታ ሻሻንቃ።

5 ኩና ዳውሳ ዓሳ ኩኩኮ ባቃና ዴዒ ዓኣኔ፤ ኩኢኒ ላቤኔ፡ ሃውሸዎ ኩኩኮ ባኣሴ።

6 ኩም ገዳ ሙኡዚ ዴንቃኒ ገብጻ ዓጮና ዓሶኦሪ ዓጮናም ኩቺ ኩ ኒንገኔ።

7 ኩ ዓዶንሢ ጎማ ማዲ ኩም ሃሺኔ፤ ኩኢኒ ዔያቶም ዓጎና ማቶ ዔከሢዳኩ።

8 ሃያኮ ቤርታ ዓይሌ ማዔ ዓሳ ሃሢ ኩና ዎይሃያ ማዔ፤ ዔያቶ ኩጫፓ ኩና ዓውሳኒ ዳንዳዓ ዓሲያኣ ባኣሴ።

9 ዳውሎ ቦኣሎይዳ ዎዳ ዓሲ ዓኣሢሮ ኩኢኒ ሙዎ ባኣዚ ዴንቃኒ ዳንዳዓሢ «ዎዳቲ ዎዳ፡ ዳቂሹቲ ዳቂሹ» ገይኩ።

10 ናያ ኩና ባሺሢሮ ዑዳ ኩኩኮ ናኣቦጉዲ ጠላንቄ።

11 ኩኩኮ ላኣላ ጊዮኔይዳ ኩኩኮ ዉዲሮ ናኣታኣ ዪሁዳ ካታሞይዳ ዎልቄና ዓርቂንቲ።

12 ኩ ሱኡጎኮ ኩጮ ቲኪ ሱዳ ዎዶና፤ ኩኩኮ ጋርቻዎ ቦንቸቦኣሴ።

13 ዓቲንቆ ዴገሢ ዎልቃዲ ዎንሢ ዎዲሸና፤ ዓቲንቆ ናኣቶ ዳካኣ ዴኤሢ ሃንጊሌ ከዲና ማታዳ።

14 ዓጮ ጋርቻ ዴይ ዎጎ ዎጋ ቤዘ ሃሺ ዴንዳኔ፤ ዴገሢያ ኮርጋ ኮዎ ሃሺ።

15 ዎዛ ኩኩኮ ዒናፓ ባይቄ፤ ኩ ዎንዴ ዎዛዲ ኮርጋ ኮዎ ባይዚ ዎዲሢ ዓርቂ።

- 16 ቦንቻ ኑኡኮ ዔውቲ ባይቄኔ፤
ኑኡኒ ጎሜ ማዳሢሮ ኑና ባዳዔ!
- 17 ያዲ ማዳሢሮ ኑኡኒ ሃርጌ ዓሲ ማዳኔ፤
ዓኣፓኣ ኑኡኮ ፒዜ ዛጎ ባሺንቲ ላቤኔ።
- 18 ጸዮኔ ዲካ ዓሲባኣያ ጉሪ ቤሲ ማዲ ዓቲሢሮ
ዉኡካ ዓኢካ ዓማሊ ሺራ ቤሲ ማዳኔ።
- 19 ኔኤኒ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ናኣናና
ካኣቲኬ፤
ኔኤኮ ካኣቲሞ ያይታ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ
ባይቃዓኬ።
- 20 ኔ ኑና ዎይታዛ ጋፒ ዋሊ ሃሺዎ?
ሚርጌ ዎዳ ኔ ኑና ኬንኬሊዲ ሃሺንቲሞ?
- 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ባንሢ ኑና ማሄ፣ ኑኡኒ
ማዓንዳኔ፤
ኑኡኒ ናንጋ ናንጎ ቤርታኣ ዎዶጉዲ ማሄ
ጊንሣ ኮሺ።
- 22 ኔኤኒ ዬያይዲባኣቲ ጋፒ ኑና ኔ ሃሺ
ኑኡኒ ማዳ ባኮሮዎ ዑሣ ዓኣዳ ኔ ዳጋዴኔ
ጌይሢኬ።

ሂዘቁኤሌ ማፃአፖ ዓይያ ካር

የእሱ ማለያ ከኤዛ ሂዘቁኤሌ ዩሩሳሌም ካታማ ኪሪሰቶሴ ሾይነታንዳሂኮ ቤርታ ደንጎ ጭታና ሳሊታሚ ላሃሳ ሌይይዳ ሻሂንቱዋንቴ፡ ጊንሣ ሃሣ ሻሂንቱሂኮዋ ጊንፃፓ ባብሎኔ ዓጮይዳ ዲዒንቲ ዳንዲ ናንጋያኮ፤ ዒዚ ከኤዜ ሎንሦ ቃኣላ ከኤዚንቲሂ ባብሎኔ ዓጮይዳ ዲዒንቲ ዳንዲ ዓኣ ዓሶንታ ዩሩሳሌም ደንጎ ዳርንታምኮ። የእሱ ማለያ ከኤዛ ሂዘቁኤሌ ማፃአፖኮ ያይዶ ፓቂንታ ዴኤፒ ዴኤፒ ቤሲ ዓኣኔ። ዩይያ፡-

1. የእሱ ዋጋ ዳርይዳ ሙካኒ ዑኩሂና ዩሩሳሌም ካታማ ዓርቂንታንዳሂንታ ሻሂንታንዳሂያ ሃሌያ ማዒያ ላቲ ከኤዛ ኪኢታ፡

2. የእሱ ፔኤኮ ዳር ሄርቁ ዋይሣ ዓሶና ዔያቶ ዳቢሼ ዲማ ዲማ ካኣቶይዳ ሜታ ዓጊንታንዳያ ማዒያ ከኤዛ ቃኣላ፡

3. ዩሩሳሌም ካታማ ደዒሰካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ደዲሻኒ ከኤዚንቲ ኪኢታና ሴካ ቤርታ ኮሺ ባኣዚያ ዒዘም ማዒያሂ ከኤዚንቲ ሃጊ ማዒያ ዋዛ ቃኣላ፡

4. ጌኤዮ ማኣርንታ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ካኣታኣ ቤርታኣሲጉዲ ማዒያሂ ሂዘቁኤሌ ኮኣኪንሂና ከኤዜሂኮ።

ሂዘቁኤሌኮ ደዲ ጉሙርቁሂና ሃኪሲ ማሊ ጸቂሣ ማሊሂ ዓኣ ዓሲኮ፤ ሴካ ቤርቲም ማዒያ ባሼ ባኮ ዒ ዛጌሂ የእሱ ፔጋሲ ዳቁ ባኣዚናኮ፤ ኪኢቶኮ ባሼሂ ከኤዚንቲሂ ጌኤሺ ማዒ ኮኣኪንሂና ማዒንቲያ ማሂኮ። ሂዘቁኤሌ ዴኤፒሲ ዳቁሂ ጎኔ ዒናፓ ማዒ ዓያናና ዓኪ ማዒሂ ኮይሳያ ማዒሂንታ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ቶኦኮ ጎሞር ያኦጪንታንዳያ ማዒያኮ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ዳርኮ ናንጎ ዓካዳኒ ዓኣ ሃጋኣ ዋዘዋ ፔጋሲ ዔርዘኔ፤ ሂዘቁኤሌ ቁኤሲ፡ ጊንሣ ሃሣ የእሱ ማሊሂ ከኤዛያ ማዒ ጎይያና ጌኤዮ ማኣርንታ የእሱም ደማዲያንታ ኮይሳያ ማዒሂ ደዲሺ ከኤዜኔ።

ማፃአፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ሂዘቁኤሌ የእሱኮ ቦንቾ ዛጌሂና ዒዚያ የእሱ ማሊሂ ከኤዛያ ማዒ ኦኦሪንቲሂ (1:1—3:27)

ዪሁዳና ዩሩሳሌም ካታማ ደዒንዳያ ማዒሂ ሂዘቁኤሌ ኮኣኪንሂና ከኤዜሂ (4:1—5:17)

ባይሲንታ ዑኩሂ (6:1—7:27)

የእሱኮ ቦንቾ ጎማዴ ዩሩሳሌም ሃሺ ሺኢኮሂ (8:1—11:25)

ዪሁዳና ዩሩሳሌምኮ ሎኦሚያ (12:1—24:27) ሜሌ ዓጮም ዋጊንቲ ዋጎ (25:1—32:32)

ዳራ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡዲ ማዒንዳጉዲ ሂዘቁኤሌ ላቲ ከኤዛንዳያ ኮይሳያ ማዒሂ (33:1-20) ዩሩሳሌም ካታምኮ ደዒያ ሃይሶ (33:21-33)

የእሱ ፔኤኮ ዳር ማሃንዳሂና ዪሁዳ ካታም ዒ ዓውሳንዳያ ማዒያ ሃጊ ማዒ ዋዘ ከኤዜሂ (34:1—37:28)

ጎኦጌ ባሺንቲም ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዒንታፓ ማዒንዳሂ (38:1—39:29)

ሂዘቁኤሌ ሃጊ ማዢንታንዳ ጌኤዮ ማኣር ዛሎ የእሱ ፔጋሲ ዳቁም ዛጌሂ (40:1—46:24) ጌኤዮ ማኣር ዳማፓ ዓልቃ ዋኣያ ዛሎ (47:1-12)

ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ማሂ ዒንጊንታንዳ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓጮኮ ዛጸንታ ፔቴ ፔቴ ፃጸም ጊኢጊሺንቲ ቤዘ (47:13—48:35)

የእሱ ሂዘቁኤሌም ቤርታሲ ፔጋሲ ዳቁ ባኮ

(1:1—7:27)

የእሱ ካኣታዲ ዳዔ ያይቶ
1 ሃይሂታማሳ ሌዎኮ ያይዳሳ ዓጊናና ዓጊናኮዋ ደንጎሳ ከሎና ታኣኒ ከባሪ ዋር ዓጮ ዲዒንቲ ዓይሁዶ ዓሶ ባኣካ ዓኣያ ጫሪንጫ ቡሊንቲም የእሱ ፔጋሲ ዳቁ ባኣዚ ዛጌኔ። 2 ዩይ ያዲ ማዒሂ ካኣቲ ዮዓኪኔ ጎዎሂ ዲዒንቲንቲ ደንጎሳ ሌዎኮ ደንጎሳ ከሎናኮ፤ 3 ዒማና ካላዳ ዓሶ ዓጮ ከባሪ ዋር ዓጮ ናንጊና ናንጎ ጎዳኮ ቃኣላ ቡዚ ናኣዚ፡ ታና ቁኤሳሂ ሂዘቁኤሌም ሂዚ ጋዒያና ከኤዚንቲኔ፤ ዒዛኮ ዋልቃ ዒማና ታኣና ዋላ ማዒኔ።

4 ዴግ ጌዒ ታኣኒ ዛጋንቲ ዴኤፒ ዓልጎ ዢባሪ ከዶ ዛላፓ ሙካንቲ ታ ዳንቁኔ፤ ዲም ጌዔ ሻኣሪ ባኣካ ዜኤሊንሂ ዜኤሊንሂኔ፤ ዩያኮ ኮራ ዓኣ ጫሪንጫ ዘቁኔ፤ ዜኤሊንፃ ዜኤሊንሂ ቤዘይዳ ፔቴ ባኣዚ ሞኣና ዓንጊጉዲ ፖዒኔ። 5 ዩያ ዓልጋሂ ዢባርኮ ባኣካ ዓሲ ማላያ ሸምፔና ዓኣ ያይዶ ባኣዚ ታ ዛጌኔ፤ 6 ፔቴ ፔቴ ባኮኮ ያይዶ ዓኣፒ ካራና ያይዶ ጋኣሲያ ዓኣኔ። 7 ቶካ ዔያቶኮ ፒዝ ጌዔያ ማዒዛ፡ ሄርቃ ሹቁላ ዔያቶኮ ጌማይ ሹቁሊጉዲኮ፤ ዩያቶኮ ማላሂ ዑጪ ኮሾና ሞኣና ዓንጊጉዲ ፖፖዒያኮ፤ 8 ዔያቶኮ ያይዶ ዓኣፖ ካርና ያይዶ ጋኣዘይዳፓ ሜሌ ፔቴ ፔቴ ጋኣዘኮ ዳማ ዓሲ ኩቾ ማላ ያይዶ ባኣዚ ዓኣኔ። 9 ፔቴ ፔቴ ባኮኮ ላምዎ ጋኣሲ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ፒሺንቲ፡ ዩያቶኮ ቤርታ ዋሊና ካኣማያኮ፤ ዩያር ዑፃ ዔያቶኮ ሴካ ሃንጎ ጎዑዋፓ ፔቴምና ዓጊፃኔ።

10 ፔቴ ፔቴ ባኮኮ ያይዶ ዲማ ዲማ ዓኣፒ ካራ ዓኣኔ፤ ዩይያ፡- ቤርቶ ዛላ ዓሲ ዓኣፒ ካራ ማላያ፡ ሚዛቆ ዛላ ዘቢ ማላያ፡ ሻውሎ ዛሎና ጌማይ ማላያ፡ ጊንፃ ዛሎናኣ ኮኣኪ ማላያኮ፤ 11 ፔቴ ፔቴ ቦዎኮ ላምዎ ጋኣሲ ሌካ ፒዝ ጌዒ ዔያቶይዳፓ ሄሊ ዓኣ ባኮኮ ጋኣዘ ቤርቶና ዋላ ካኣማኔ፤ ዓቲ ላምዎ ጋኣዘ ጋዒንቲ ዑያ ዔያቶኮ ካንቃኔ። 12 ዩይ ፔቴ ፔቴ ባካ ያይዶ ባንፃና ዛጋኒ ዲንዳዒያታሂር ቢያሂ ፔቴና ሴካ ሃንጎ ጎዑዋፓ ዓያና ዓኣዳ ባንፃ ቢያ ባራናኔ።

13 ሸምፓሂና ዓኣ ዩያ ማዢንቶኮ ማላሂ ዔኤታ ታሚ ቁንሂና ዓይሂንቲ ኩሻና ማላኔ፤ ዩንሂኮ ባኣካ ታሚ ሴካ ሃንጎ ጋዒኔ፤ ፖዒኣ ኮሺ

1:1 1:1 ዮሃ. ያፔዳ 19:11። 1:2 1:2 2ካኣቶ. ማ 24:10-16፤ 2ዶእሲ. ዓሃኬ 36:9-10። 1:5 1:5 ዮሃ. ያፔዳ 4:6። 1:10 1:10 ሂዚ. 10:14፤ ዮሃ. ያፔዳ 4:7።

ፖዳናኮ፤ ይያ ታማፓ ዜኤሊንሢ ዜኤሊንሢ።
14 ይንሢ ባኮንሢ ዜኤሊንሢ ፖዲፕዲ ሩኡሪና ሴካ ሃንጋ ጋዳ።

15 ታኣኒ ይንሢ ያይዶ ባኮንሢ ዛጌ ጎይሣ ዓኣንቴ ሺራ ቶኪና ዓኣ ያይዶ ባኣዚ ሊካ ሳዖ ባንሢ ኬዲ ይንሢ ባኮንሢኮ ኮራ ዓጫ ዓጫ ዋሊ ሄሊ ደዓንቴ ታ ዛጌ፤ 16 ይንሢ ሺራ ቶኮና ዓኣ ያይዶ ባኮንሢ ዋሊ ማላያኮ፤ ፔቴ ፔቴሢ ሚዛጰ ሹጮፕዲ ፖፖዳናኮ፤ ይያፕዲ ሃሣ ፔቴ ፔቴ ሺራ ቶኮ ፕኡራ ባጎ ፕኡሮኮ ጋርሲና ዋላ ካንሢ ኮሸናፖ ማላ። 17 ይያታ ያይዶ ዛላፓ ኮዓ ባንዖ ዓኣዳኣና ሴካ ሃንጋ ጎዑዋዖ ዋላ ዓኣዳ። 18 ይንሢ ሺራ ቶኮና ዓኣ ባኮንሢኮ ዓጮ ዛላ ኮሺ ያደሲ ማዕያ ዲዒጊቻያኮ፤ ይንሢ ያይዶ ባኮንሢኮ ማዕያ ካሮና ዓኣፒ ኩሚያኮ። 19 ያይዶ ባኮንሢኮ ማላ ባኮንሢኮ ዓጊዖ ዋደና ይያታ ዋላ ዳንዳ፤ ያይዶ ባኮንሢኮ ሳዓፓ ዔቁ ጰጊ ጋዓ ዋደና ይንሢ ሺራ ቶኮና ዓኣ ባኮንሢኮ ያላ ሳዓፓ ዔቃ። 20 ያይዶ ባኮንሢኮ ዓያና ዓኣዳ ባንዖ ቢያ ባራና ዋደና ሺራ ቶኮና ዓኣ ባኮንሢኮ ያላ ባራና፤ ይይ ያዲ ማዓሢ ያይዶ ባኮንሢኮ ማላ ባኮንሢኮ ዓያና ሺራ ቶኮና ዓኣ ባኮንሢኮ ጋርይዳ ማዕሢሮኮ። 21 ይንሢ ባኮንሢኮ ማላ ባኮንሢኮ ዓያና ሺራ ቶካ ዓኣ ባኮንሢኮ ጋራ ማዕሢሮ ማኸንቶንሢኮ ዓጊዖ ዋደና ይያታ ዋላ ዓጊዳ፤ ይያቃ ዋላ ዔቃ፤ ሳይዳፓ ሌካ ዔቃኣና ዋላ ዔቃ።

22 ባኮንሢኮ ማላ ባኮንሢኮ ቶኦኮ ዑፃ ሌማሌኤሹፕዲ ፖዳ፤ ሚዛጰ ሹጮይዳፓ ኮሸንቴ ጫሪንቸ ማላ ጰጌ ቤሲ ዓኣ። 23 ይያ ጰጌ ቤዘኮ ዳማ ፔቴ ፔቴ ባኮንሢኮ ኮሮይዳ ዓኣ ባኮንሢኮ ላምዖ ጋኣዘ ፒሺ፤ ዓቴ ላምዖ ጋኣዘንሢኮ ዑፃ ካንቁ ካንቁ ዓኣ። 24-25 ይንሢ ባኮንሢኮ ማላ ያይዶ ባኮንሢኮ ባራናኣና ይያቶኮ ጋኣዘ ዑኡዘ ታ ዋይዜ፤ ይይ ዑኡዘ ኩሚ ዋታ ዲዲ ፕኡማሢፕዲ፤ ጊንሣ ሃሣ ቢያ ባኮንሢኮ ዳንዳዓ ያኣዛሢ ዑኡዘና ሚርጌ ያልዚ ዓሲ ዣላ ዑኡሲናፕዲያኮ፤ ይያታ ባራና፤ ሃሻዖ ጋኣዘ ፔኤኮ ሊካ ላይሣ፤ ዲማና ይያቶኮ ዑፃ ዓኣ ጰጌ ቤዛፓ ዑኡሲ ዋይዜንቴ።

26 ይያ ጰጌ ቤዘኮ ዑፃ ሴቴፎ ጌይንታ ሚዛጰ ሹጮፓ ኮሸንቴ ካኣቶ ያይታ ማላ ባኣዚ ዓኣ፤ ይያ ያይቶይዳ ዓሲ ማላ ባኣዚ ዳዒ ዓኣ። 27 ይያኮ ኬርኖ ማላ ቤዛፓ ዓርቃዖ ሌካሢ ታሚዳ ያይዳ ዓንጊፕዲኮ፤ ጊንሣ ኬርኖኮ ዳማ ታሚ ማላያታንቴ ታ ዛጌ፤ ኮሺ ፖዳ ፖዳፖ ኮር ቢያ ሺራ ዓኣ። 28 ዲርዚ ዓቢና ሻኣር ዑፃ ዔቁ ጰዳ ዡኡሎፕዲ ዲዛኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ፖዳ ሸኤራያኮ።

ይይያ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ማሊሲ ዳዋያኮ፤ ይያ ታኣኒ ዛጌ ዋደና ባሊቶና ሳዓ ሎኦማፖ ፔቴ ኬኤዛ ዓሲኮ ዑኡሲ ዋይዜ።

2

ሂዘቁኤሌ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛንዳፕዲ ዔኤሊንቴሢ

1:15 1:15 ሂዘ. 10:9-13። 1:18 1:18 ዮሃ. ያፔዳ 4:8። 1:22 1:22 ዮሃ. ያፔዳ 4:6። 1:24-25 1:24-25 ዮሃ. ያፔዳ 1:15፤ 19:6። 1:26 1:26 ሂዘ. 10:11፤ ዮሃ. ያፔዳ 4:2-3። 1:27 1:27 ሂዘ. 8:2። 2:10 2:10 ዮሃ. ያፔዳ 5:1። 3:3 3:3 ዮሃ. ያፔዳ 10:9-10።

1 ይይ ዓሢ፡- «ዓሲ ናዓሢ! ሌካ ዔቁ፤ ታ ኔኤና ጌሰታንዳ፤» ጌዔ። 2 ዲዚ ጌሰታኣና ዓያና ታ ዲኖ ጋር ጌሊ ታ ቶኮና ታና ዔቁሴ፤ ዲ ጋዓ ባኮንሢኮ ታ ዋይዜ። 3 ዲማና ዲዚ ሂዘ. ጌዔ፡- «ዓሲ ናዓሢ! ታኣም ዋይዜ ዲዳ ዲሰራዔኤሌ ዳር ባንሢ ታ ኔና ዳካ፤ ይያቶንታ ይያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢንታ ሃኖ ሄላንዳኣና ታኣም ዋይዜ ዲዳ ጎይሣኮ። 4 ይና ዳራ ዋይዜ ዲዳ፤ ባቃና ዳይሢያኮ፤ ታኣኒ ኔና ይያቶ ኮራ ዳካንዳ፤ ኔኤኒያ ይያቶ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዘ. ጋዳ፤» ጌዔ። 5 ይያታ ዋይዜ ዲዳ ማኣሪ ማዕሢሮ ኔኤም ይያታ ዋይዜ፤ ዋይዜ ባኣቴያ ይያቶ ባኣካ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛይ ዓኣያ ማዕሢ ይያታ ዔራንዳ።

6 «ኔኤኒ፡ ዓሲ ናዓሢ! ይያቶ ማዕሢያ ይያቶኮ ዑኡዘ ዓጊጪ፤ ጋዑዲ ዓንጊሢና ሚሌ ዓንጊሢናፕዲ ኔኤም ይያታ ማዒ፤ ጊንሣ ሃሣ ኮርኖ ባኣካይዳ ናንጋያ ኔኤም ማሊ ጰዳ፤ ይያቶኮ ዑኡዘ ዋይዜ ማዕሢ ይንሢ ዲዳ ያካንቴ ዓኣፖ ካር ዓጊጪ። 7 ይያታ ዋይዜ ዲዳ ዳራ ማዕሢሮ ኔኤም ዋይዜ፤ ዋይዜ ባኣቴያ ታኣኒ ኔኤም ኬኤዛ ቃኣሎ ይያቶ፤ ኬኤዛንዳ።

8 «ዓሲ ናዓሢ! ታ ኔኤም ጋዓ ባኮንሢኮ ኔኤኒያ ይያቶፕዲ ዋይዜ ዲዳ ማዒ፤ ዳንጎ ኔኤኮ ሸኦኮ፤ ታ ኔኤም ዲንጋሢያ ሙዔ።»

9 ይካፓ ቁሪንቴ ቢራኖ ማግኦፖ ዓርቁ ኩቸ ታኣም ማግኦፖ ዲንጋንቴ ታ ዛጌ። 10 ይና ኩጩላ ይና ቁሪንቴ ቢራኖ ማግኦፖ ላምዖ ላምዖ ቢያ ያኣፒንቴያታሢ ታኣኒ ዛጌ፤ ይያይዳ ይኤፒንታ ያይሢንታ ዲላቴ ቃኣላ ያኣፒንቴያኮ።

3

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዓሲ ናዓሢ! ኔኤም ሸኤከሢ ሙዔ፤ ሃያ ቁሪንቴ ቢራኖ ማግኦፖ ሙዔ፤ ይካፓ ዲሰራዔኤሌ ዳር ባንሢ ዳንዲ ኬኤዜ!» ጌዔ።

2 ይያር ዳንጎ ታኣኮ ታ ሸኦኮ፤ ቁሪንቴ ቢራኖ ማግኦፖ ታና ዲ ኩልሴ፤ 3 «ዓሲ ናዓሢ! ሃያ ታ ኔኤም ዲንጌ ቁሪንቴ ቢራኖ ማግኦፖ ሙዔ! ጎጶዎ ኔኤኮ ይያና ኩንሢ!» ጋዓዛ፤ ታኣኒያ ሙዔ ዋደና ዓኣሡማ ዔኤሲ ፕዳያኮ።

4 ይካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዘ. ጌዔ፡- «ዓሲ ናዓሢ! ዲሰራዔኤሌ ዳር ባንሢ ዳንዲ፤ ታ ኔኤም ኬኤዛ ቃኣሎ ይያቶ፤ ኬኤዜ፤ 5 ታኣኒ ኔና ዳካሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ባንሢ ማግኦፖ ዳኣፓታም ሙኡጫ ዔርቱዋ ያንጎ ዳር ባንሢ፤ 6 ይያታ ጌሰታ ጌኤዛ ዋይዜንቴዋና ሙኡጫ ዔርቱዋ፤ ሃሣ ይያታ ጋዓ ባኮንሢኮ ኔኤም ዳንዳዑዋ ሚርጌ ዳራ ባንሢ ታ ኔና ዳኪባኣሴ፤ ዋንዴ ታ ኔና ይያ ዓሲ ባንሢ ዳኮይታ፤ ጎኔ ሄኤዶ ይያታ ኔኤም ዋይዜናንዳ። 7 ጋዓንቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ቢያ ባቃና ዳይሢያ ዋይዜ ዲዳ ማዕሢሮ ታኣም ይያታ ዋይዜ ናሽኩዋሴ፤ ሃሣ ኔኤማኣ ይያታ ዋይዜንዳ፤ 8 ጋዓንቴ ኔና ታ ዓዳ ይያቶፕዲ ይያቶ ቤርታ ሸኤቱዋ ደዲ ማሃንዳ። 9 ኔና ፔቴ ቃዛ ባኣዚ ባኣያ ማግኦፖ ሄላንዳኣና ታኣኮ ኪኢቶ ኬኤዛኒ ጫርቃያ ኔ ማግኦፖ፤ ኔና ባሽና ታኣኒ

ደዲሼያ ማዕረግ ሃንሣ ሄርሽንቲ ዋይዞ ዓፄያ ማዕዘንሣ ኔኤኒ ዓይነ ጎይሣናኣ ዲሽጫንዳያ ኮይሱታሎ።»

10 ሃሣ ዒዚ ኬኤዛዎ፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ታኣኒ ኬኤዛ ባኮ ቢያ ዒናፓ ዋይዚ ማሌ። 11 ዲዒንቲ ዓኣ ኔ ዓጮ ዳሮ ባንሣ ዓኣዲጋፓ ኔኤም ዓይታ ዋይዜቲያ ዋይዚባኣቲያ ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይቶም ጋዓ ባኮ ቢያ ኬኤዜ» ጌዔኔ።

12 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ለካ ታና ደግ ዳጊዴኔ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቲ ታኣኮ ጊንጾና፡- «ጫሪንጫ ናንጋ ናንገና ናንጋ ጎዳም ጋላታና ቦንቸና ማግንጎ!» ጋዓ ዳኤፒ ዑኤሲ ታ ዋይዜኔ።

13 ዒማና ቦያ ማላ ያይዶ ባኮንሣኮ ጋኣዛ ዠባሮይዳ ዋላ ካኣማያ ያልሳ ዑኤዞ ታ ዋይዜኔ፤ ሺራ ቶኮና ዓኣ ባኮንሣኮዋ ዲርጋሣ ዑኤዛ ዳጊ ጌዔያኮ። 14 ዓያና ታና ለካ ዓቂሴ ዋዶና ታኣኒ ሮኦጋዲ ዳጋና ዓኣኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃኣ ታ ጊዳ ደዲ ጳዴኔ። 15 ዬያሮ ኬባሬ ዋሮ ዓጫ ዓኣ ትሌዓቢቤ ጌይንታ ቤዞ ታ ሙከኔ፤ ዬይ ቤዞ ዲዒንቲ ዓሳ ናንጋ ቤዞኔ፤ ታኣኒ ዛጌሣና ዋይዜ ባካናሮ ቢያ ዲቃቲ ዶጪ ላንካይ ኬሊ ማዓንዳኣና ዓይቶ ባኣካ ዳዔኔ።

ዒሰራዔኤሌም ዲንሣና ዔሩዋቲ ጌይ ኬኤዘንቲ ባኣዚ (ሂዘ. 33:1-9)

16 ላንካዎ ኬላ ጋፔሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ታኣም ጌዔኔ፡- 17 «ዓሲ ናዓሢዮ! ታኣኒ ኔና ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሄንቃንዳያ ማሄኔ፤ ዬያሮ ታኣኒ ኬኤዛ ቃኣሎ ዋይዜ፤ ታኣኒ ኔኤም ላቲ ኬኤዛ ቃኣሎ ዓይቶም ኬኤዜ። 18 ታኣኒ ዳቢንቲ ዓሲ ማዳ ጎሞሮ ጎኔኒ ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ» ጌዔም፡ ኔኤኒ ጋዓንቲ ዬይ ዓሣ ፔኤኮ ጎማፓ ማዒ ዳቃንዳጉዲ ላቲ ኬኤዚባኣቲ ዒዚ ፔኤኮ ጎሞና ሃይቃንዳኔ፤ ዒዛ ሃይቦና ኔኤኒ ያኦጪንታንዳኔ። 19 ጎሞሰም ኔኤኒ ላቲ ኬኤዜም ዒዚ ጎማፓ ማዒባኣቲ ፔኤኮ ጎሞ ማዲያና ሃይቃንዳኔ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ዒዛ ዛሎ ያኦጪንታፓ ኔ ቶኦኮ ኔ ዓውሳንዳኔ።

20 «ፔ ኮሹሞና ዔርቲ ዓሰ ዓሲ ፑርታ ማዳ ማዲሣ ዓርቂያ ማዕም ታኣኒያ ዬይ ማቶይዳ ጌላንዳጉዲ ማሄያ ማዕቲ፡ ኔኤኒ ዒዛም ላቲ ኬኤዚባኣታቲ ዒዚ ፔኤኮ ጎሞና ሃይቃንዳኔ፤ ዬያኮ ቤርታ ዒዚ ማዳ ኮዠ ማዳ ቢያ ዒዛም ማላንታዓከ፤ ዒዛ ሃይቦ ዛሎሮ ታኣኒ ኔና ያኦጪንዳኔ። 21 ዬይ ኮሹሞና ዔርቲ ዓሰ ዓሣ ጎሞ ማዲያይዳፓ ማዓንዳጉዲ ኔኤኒ ዒዛም ላቲ ኬኤዜም፡ ኔኤኮ ዬያ ላቲያ ዔከ ጎሞ ማዲያይዳፓ ዒዚ ካፒንቲቲ ጎኔና ሸምፔና ዒ ናንጋንዳኔ፤ ኔኤኒያ ዒዛ ዛሎሮ ያኦጪንቶይዳፓ ኔ ቶኦኮ ዓውሳንዳኔ።»

ሂዘቁኤሌ ዳሮም ኬኤዞ ባሽንቲሣ

22 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ታ ጊዳ ማዕኔ፡- «ዓቂጋፓ ለካ ዶኦጮ ዓኣዳ፤ ዬካ ታ ኔኤና ጌሰታንዳኔ» ጌዔኔ።

23 ዬያሮ ታኣኒ ዓቂ ለካ ዶኦጮ ኬዳኔ፤ ቤርታ ታኣኒ ኬባሬ ዋሮ ዓጫ ዛጌ ጎይያጉዳያ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቸ ፔጋዲ ዒኣካ ታኣም ጳዴኔ፤ ዬማና ታኣኒ ባለቲና ሳዓ ሎኦሜኔ፤ 24 ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ታኣኮ ዒኖ ጋሮ ጌሊ ታ ቶኮና ታና ዓቂሴኔ፤ ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ኔ

ማኣሪ ዓኣዲጋፓ ካሮ ኔ ዑፃ ዋዲ ዳዔ። 25 ዓሲ ናዓሢዮ! ሱሲና ኔ ቱኡታንዳሣሮ ዓሳ ቡከንታ ጸኣኮ ኬሰካኒ ኔ ዳንዳዒንዲዋሰ፤ 26 ሃያ ዋይዜ ዒፃ ዳሮም ላቲ ኔ ኬኤዞዋጉዲ ዒንዲርዛ ኔኤኮ ቱኡታንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ። 27 ዬካፓ ላሚ ታ ኔኤም ኬኤዛዛ ዒንዲርዛዎ ታ ኔኤኮ ቡላዛ፡- «ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ኔ ጋዓንዳኔ፡- «ዓይታ ዋይዜ ዒፃያ ማዕረግ ዋይዚ ናሽካዞንሣ ዋይዞንጎ፡ ዋይዚ ናሽኩዋዞንሣ ሃሾንጎ።» »

4

ሂዘቁኤሌ ዩሩሳላሚ ማንጊንታንዳሣ ኮኣከንሣና ኬኤዜሣ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ኔኤኒ ዓሲ ናዓሢዮ! ፔቲ ከሊባኣ ፀኡቤ ዔከጋፓ ኔ ቤርታ ጌሣ፤ ዬኖኮ ዑፃይዳ ዩሩሳላሚ ካታማ ዓኣ ጎይያ ማላሽ ፃኣፒ ኮሼ። 2 ዓዳ ፔቲ ካታማ ማላሲ ዬኖ ፀኡቤሎይዳ ያልዚ ቡላኒ ጊኢጊንቲ፤ ዬኖኮ ኮይሎይዳ ዓጪ ኮሊ ዋርዲያ ኮሼ፤ ያሎ ዓሳ ዳዓንዳ ቤሲያ ጊኢጊሼ፤ ቢያ ዛሎና ካታሚሎኮ ኬኤሎ ዲሮ ጫርጊ ዶይሶንዶ ዳኤፒ ኩርኩሪ ጊኢጊሽ ጌሣ። 3 ዬካፓ ዓንጊ ቦኣቆ ዓከጋፓ ኔኤና ካታሚሎናኮ ባኣካ ዲርሲጉዲ ማሃ ዶቄ፤ ኔኤኮ ዓኣፖ ካሮ ካታሚሎ ባንሣ ሸርሸ፤ ካታሚሎ ማንጊንቲያ ማሎንጎ፤ ዒዞ ማንጋንዳሣ ኔናከ፤ ዬይያ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ማላታ ማዓንዳኔ።

4 «ኔኤኒ ሻውላ ባንሣ ሸሪ ላሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሞ ኬዳ፤ ኔኤኒ ዬያይዲ ላሃ ኬሎንሣኮ ፓይዶጉዳያ ኔ ዔይቶ ጎሞ ኬዳንዳኔ። 5 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጎሞ ማዳ ሌያ ሚርጉሞጉዳያ ኬሎኮ ፓይዶ ታ ዓርቂኔ፤ ዬይያ ፔቲ ኬሊ ፔቲ ሌዔኬ ጌይሣከ፤ ዬያሮ ሃይሃ ጸኤታና ታዞጲታሚ ኬሊ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጎሞ ኔኤኒ ኬዳንዳኔ። 6 ዬያ ኔኤኒ ጋፒሴሰካፓ ጊንሣ ሚዘቆ ባንሣ ሸሪ ላሃሣና ዩሁዳ ዓሶ ጎሞ ያይዲታሚ ኬሊ ኔ ኬዳንዳኔ፤ ዬይያ ታኣኒ ዔይቶ ሜታሳንዳ ፔቲ ፔቲ ሌያና ሄኮ ማዓንዳኔ ጌይሣከ።

7 «ዩሩሳላሚ ካታማ ማንጊንቲሣ ጊዥ ጌዒ ዛጌ፤ ኩጮ ኔኤኮ ዓቂሲጋፓ ላቲሣ ማዓ ያኦሲ ማላሣ ዒዞም ኬኤዜ። 8 ዬይ ማንጊያ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ፔቲ ባንፃፓ ባሳ ባንፃ ኔ ሸሩዋጉዲ ሱሲና ታ ኔና ቱካንዳኔ።

9 «ጊንሣ ሃሣ ዛርጌና ዔልፍና፡ ያምያሎና ሲሪንጎና፡ ዳይሶና ባርቼና ዔከ፤ ዬያ ቢያሣ ፔቲይዳ ሲኢሪጋፓ ላኣዳ ላኣዳ፤ ዬያ ኔኤኒ ሻውሎ ባንሣ ሸሪ ላሃ ሃይሃ ጸኤቶና ታዞጲታሞ ኬሎንሣ ጋራ ሙዓንዳሣከ። 10 ኬላ ኬላ ላምያ ጸኤታና ሃይሣታሚ ጊራኣሚ ማዓ ላኣዳ ዔከ ዔከ ኔ ሙዓንዳኔ። 11 ኔኤኒ ዑሽካ ዋኣፃ ፔቲ ኬሊዳ ላምያ ቡርጩቆ ሌሊ ዔከ ዑሽካንዳያ ኮይሳኔ። 12 ዓሲ ቢያ ዛጋ ቤሰካ ሸኢዢ ማልዚ ሃንጂላ ማሃ ዔኤሣጋፓ ላኣዶ ላኣዲ ሙዔ።»

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ዬይ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሚሌ ፃንጎ ዓጮ ቢያይዳ ታኣኒ ዔይቶ ላኣላ ዋዶና ዔይቶኮ ዋጋ ዔይቶ ሙዑዋጉዲ ላኣጌ ዒኢቲ ሙዑ ዔይታ ሙዓንዳያ ማዒያ ዔርዛያከ» ጌዔኔ።

14 ታኣኒያ ማሃ፡- «ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ዬይ ፔቲታፓ ማፓ! ታኣኒ ቁፃ ባኣዚና ዒኢቲ ማላ ዔሩዋሴ፤ ናኣቱሞፓ ዓርቃፃ

ጉሪ ሃይቁያ፡ ሃንጎ ሃሣ ገዳ ዋዳ ቆልሞ ዓሸኪ ታኣኒ ሙዔ ዋዳ ባኣሴ፡ ሻኣካ ሙኡዚያ ታኣኒ ሙዒባኣሴ» ጌዔኔ።

15 ናንገና ናንገ ጎዳ ማሃ፡- «ኮሺከ፤ ያዲ ማዔያታቱ ዓሶ ሺፆ ቤዘ ማኤሺ ዔከ ዩያ ዔኤሣ ላኣዶ ላኣዶ!» ጌዔኔ።

16 ሃሣ ዒ ኬኤዘ፡- «ዓሲ ናዓሣዮ! ዩሩሳላሜ ካታሞሞ ሙዒ ጴዳ ካሮ ታ ባይዘንዳኔ፤ ዒኢካ ናንገ ዳራ ዒጊቹሞና ዓልቲሣና ማዒ ሙዒ ካሃና ዑሽካ ዋኣዎ ቆኣዙማንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ። 17 ጊዳ ሙኡዚንታ ዋኣሣንታ ባኣያ ታ ማሃንዳኔ፤ ዩያሮ ዓሳ ዋዛ ቲቁሣና ዋሊ ዘገንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዳቢንቶ ሚርጉማገ ዔቁያና ዑፃ ዔያቶኮ ያኣገንዳኔ» ጌዔኔ።

5

ሂዘቁኤሌኮ ቶኣኮ ጉኡላንቲፆ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዘ፡- «ዓሲ ናዓሣዮ! ዋርቁንቲ ጩንቹ ዓገሮ ዔኪጋገገ ኤኮኮ ቡኡጩንታ ቶኣኮዋ ጉቤ ጉኡሌ፤ ዩካገ ጋገሮ ዳኤሠሞ ዘጊ ዔሮ ባኮና ዔሪጋገ ሃይሃ ቤሲ ገቁ። 2 ካታሚሎኮ ማንገንቲፆ ጋጠሳገ ሃይሃ ቤሲ ገቁንቲ ጋሞኮ ፔቲ ቤዘ ገቁንቲ ጋሞ ካታሚሎ ኔኤኒ ማሊሺ ኮሺ ፀኡቤሎ ዑፃ ታሚና ሚቹ፤ ላሞዓሳ ቤዘ ገቁንቲ ጋሞ ቲቁጋገ ካታሚሎ ኔኤኒ ማሊሺ ማኤ ፀኡቤሎኮ ዓጮ ሸርሺ ጌሣ። ሃይሣሳ ቤዘ ገቁንቲ ጋሞ ዔከ ከሻራ ላኣሌ፤ ዩካገ ታኣኒ ጩንቹ ዓገሮና ዩያ ዳውሳንዳኔ። 3 ዩያ ጋማገ ዳካ ዔከ፡ ኔ ማኣዔ ዓጥሎኮ ዓጮ ያሹ። 4 ዩያይዳገ ገንሣ ሃሣ ዳካ ዔኪጋገ ታሚዳ ዓጊ ሚቹ፤ ዒኢካገ ዔቃ ታሚ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ቢያ ሄላንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ናንገና ናንገ ዳኤገ ጎዳሣ፡- «ዓካሪ ዩሩሳላሜ ዘጌ! ዒዛ ሚሌ ዓጮኮ ባኣካ ማዓንዳጉዲ ታ ዒዛ ጌሣኔ፤ 6 ዩሩሳላሜ ጋዓንቲ ታኣኮ ዋጎና ዳሞቦና ካፖ ሃሺ፡ ሚሌ ዳሮይዳገ ባሺ ፑርታያና ኮሮይዳ ዓኣ ዓጮይዳገ ባሺ ዋይዘ ዒፃያ ማዒያ ዔርዘኔ፤ ዩሩሳላሜ ታኣኮ ዋጎና ዳሞቦና ቶኣቹኔ፤ ታኣኮ ዓይሣፆጉዳያ ዒዛ ሃንቲባኣሴ» ጌዔኔ። 7 ዩያሮ ናንገና ናንገ ዳኤገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንሣ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ዓሳ! ዒንሣኮ ኮሮይዳ ዓኣ ዳሮይዳገ ባሺ ዒንሣ ዳሞቤባኣ ዓሲ ማዔኔ፤ ታኣኮ ዋጎንታ ዳሞቦዋ ዒንሣ ጦንቹባኣሴ፤ ዒንሣኮ ኮሮይዳ ዓኣ ዳሮ ዳሞቦናታፆ ዒንሣ ዋርቁባኣሴ። 8 ዩያሮ ታኣኒ ናንገና ናንገ ዳኤገ ጎዳ ኔና፡ ዩሩሳላሜይዳ ዳጋና ዔቁያ ማዔሣ ኔኤሞ ዔርዘንዳኔ፤ ዳሪ ቢያ ዘጋንቲ ታ ኔ ጊዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኔ። 9 ኔኤኒ ዒኢቲ ዒኢቲፆር ቢያ ሃያኮ ቤርታ ታ ኔና ማዲባኣ ባኣዚና ሴካ ቤርቲማኣ ታ ኔ ጊዳ ሄሊሲንዱሞ ሜቶ ዔከ ታ ዩዓንዳኔ። 10 ዩያሮ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ሾዔ ዓሳ ጎኔና ፔኤኮ ናኣቶ ሙዓንዳኔ፤ ናኣታኣ ዔያቶ ሾዔ ዓሳ ሙዓንዳኔ፤ ዩያይዲ ታኣኒ ዒንሣ ቢያሣ ሚታሳንዳኔ፤ ዓቲ ዓሶ ሳዎኮ ያይዶ ባንፆ ታ ዜርቃንዳኔ።

11 «ዩያሮ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ጎይያና ታኣኒ ጋዓሣ ሃያከ፤ ፑርቱሞና ዒኢቲ ባኣዚ ቢያ

ማዲሣና ዒንሣ ታኣኮ ጌኤዮ ማኣሮ ዒኢሴሣሣር ታኣኒያ ሚጩንቲሣባኣያ ዒንሣ ዳውሲሳንዳኔ። 12 ዒንሣ ዳሮይዳገ ሃይሃ ቤሲ ገቁንቲ ዳርኮ ፔቲ ዘላ ናይዚና ሃርጌና ሃይቁ ጋገንዳኔ፤ ገንሣ ሃሣ ፔቲ ዘላ ካታሞኮ ዙላ ጩንቹ ዓገሮና ዋዲንታንዳኔ፤ ዓቲ ሃይሣሳ ዘላ ሳዎኮ ያይዶ ባንፆና ዜርቁንታንዳጉዲ ማሃሰካገ ጩንቹ ዓገሮና ዔያቶ ታኣኒ ዳውሳንዳኔ።

13 «ዩካገ ዳጋ ታኣኮ ሺማንዳኔ፤ ታ ዔያቶይዳ ዔከ ሙኬ ፑርቶ ባካ ማዓንዳኔ፤ ዩያ ታኣኮ ዳጎ ታኣኒ ዔያቶ ዑፃ ሄሊሴ ዋዶና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ታ ጊዳገ ሚሌ ካኣሸከንታንዳጉዲ ኮዑሞያ ማዒያና ኬኤዘያ ማዔሣ ዔያታ ዔራንዳኔ። 14 ዩያጉዲ ሃሣ ዓጮ ዒንሣኮ ጉሪ፡ ዒንሣኮ ኮሮይዳ ናንገ ዳሮማኣ ሚኢቹ ታ ዒንሣ ማሃንዳኔ፤ ዩያ ታኣኒ ማዳንዳሣ ዒንሣኮ ኮርሳ ሃንገ ሴካጋዓ ዓሳ ቢያ ዘጋንቲከ።

15 «ታኣኮ ዳኤገ ዳጎና ዒንሣ ዑፃ ታ ዋጎ ማዲ ታኣኒ ኩንሣኣና ዒንሣኮ ኮሮይዳ ናንገ ዳሮሞ ዒንሣ ሚኢቹና ዓማሊ ባኣዚና ማዓንዳኔ፤ ገንሣ ሃሣ <ዒንሣና ዔራሞቲ> ጋዓ ላቲሣና ዲቃሥሣማ ካራ ዒንሣ ማዓንዳኔ፤ ሃያ ኬኤዘሣ ታና ናንገና ናንገ ጎዳከ። 16 ዋዶና ሂኢሺጉዲ ማዔ ናይዚ ዔከ ታኣኒ ዒንሣ ዑፃ ሙካንዳሣ ዒንሣ ባይዘንዳጉዲከ፤ ላሚ ላሚ ናይዚ ታ ዔከ ዩዓንዳኔ፤ ዒንሣሞ ሙዒ ጴዳ ካሮዋ ታ ባይዘንዳኔ። 17 ናይዚንታ ካይዚ ገዳ ታ ዒንሣዳ ዳካንዳኔ፤ ያታ ናኣቶ ዒንሣኮ ዋዲንዳኔ፤ ያልዚያ ታ ዒንሣዳ ዔከ ዩዓንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ባይሰንታንታ ዋዲ ባኣዚያ ዒንሣ ባኣካ ሚርጋንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዘኔ።»

6

ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዲኮሞ ኬኤዘንቲ ያኣሲ ማሊፆ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣሞ ሂዚ ጌዒ ኬኤዘኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሣዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዲኮ ባንሣ ዘጌ፤ ዔያቶሞ ያኣሲ ማሊሣ ኬኤዘ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዲካ ዳኤገ ጎዳሣኮ ቃኣሎ ዋይዘንዳጉዲ ኬኤዘ፤ ታኣኒ ዳኤገ ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዘሣ ዲኮንታ ጌማሮንታ ማጋዳ ገንፆ ዳኤጮ ቢያ ዋይዘንጎ፤ ዳራ ሚሌ ያኣዘሞ ዚጋ ዳጌ ቤዘ ቢያ ባይዘ ጩንቹ ዓገሮ ታ ዳካንዳኔ። 4 ዩያቶኮ ዒንጎ ባኮ ሸኢሻ ቤዘ ቢያ ሻሂንታንዳኔ፤ ሃሣ ዑንጅ ጩቢሾሣያ ቢያ ጋኣጩንታንዳኔ፤ ዋዲንቲ ዓሳ ዔያቶኮ ካኣሸኮ ያኣዘ ቤርታ ኬኤሪንታንዳኔ። 5 ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ሌዛ ዔያቶኮ ያኣዘ ቤርታ ኬኤሪንታንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ዩያቶኮ ማጌያሞ ዔያታ ዒንጎ ባኮ ሸኢሻ ቤዘኮ ዓጮ ሸርሺ ታኣኒ ዜርቃንዳኔ። 6 ዒንሣ ናንገ ካታማ ቢያ ጉሪ ማዓንዳኔ፤ ዒንሣ ዚጋ ዳጌ ቤዘኣ ሻሂንታንዳኔ፤ ዒንጎ ባኮ ሸኢሻ ቤዘ ሻሂንቲ ዒንሣኮ ጉሪ ማዓንዳኔ፤ ዒንሣኮ ካኣሸኮ ያኣዘ ማቁ ደዓንዳኔ፤ ዑንጅ ጩቢሾሣያ ጋኣጩንታንዳኔ፤ ዒንሣ ማዳ ባካ ቢያ ቤሲ ባይቃንዳኔ። 7 ዋዲንቲ ዓሳ ዒንሣኮ ቢያ ቤዘ

5:10 5:10 ዓቃ. ማ 4:10። 5:17 5:17 ዮሃ. ያፔዳ 6:8።

ከኤሪንታንዳይ፤ ዩካፓ ዲንሢ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሚ ዔራንዳይ።

8 «ጋዓንቴ ዲንሢዳፓ ዳካ ዓሲ ታ ዓይሳንዳይ፤ ዲንሢከ ዛላ ዓሲ ማሌ ዳሮ ዓጮ ዓኣዲ ያሎይዳፓ ቶሊ ዓታንዳይ። 9 ሃይባፓ ቶሊ ዓሳ ዲዲንቴ ዓኣዲ ማሌ ዳሮ ባኣካ ዓኣዳ ታና ማሊ ጳቂሃንዳይ፤ ዔያታ ታና ጳቂሃንዳይ ታ ገዳፓ ሃኩ፣ ዳሞቤ ባኣያ ማዕ ፑርቶ ዲናንታ ዳሞቤ ባኣያ ማዕ ዓኣፓኣ ዔያቶኮ ማሌ ያኦዞ ዛገሢና ታና ዔያታ ያዩሴሢከ፤ ሃሃ ዔያቶኮ ዲኣቴ ማዳና ዔያታ ማዳ ፑርቶ ባኮር ዔያታ ፔና ሻኣከንታንዳይ። 10 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሚና ባይሲንታ ዔያቶይዳ ዔኪ ሙካኒ «ዲንሢና ዔራዎቴ» ጌዔ ላቲፃ ቢያ ታኣኮ ጉሪ ዘርቁሢ ማዕባኣያታሚ ዔያታ ዔራንዳይ።»

11 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ያልዘና ናይዘና ዲማ ዲማ ዎዳ ሃርጌና ሃይቃንዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ፑርቶ ዲኣቴ ማዳ ዛሎር ቢያ ሱና ባዴዔ፤ ጌዒ ጌዒ ኩጮና ቤኤዚንቴ፣ ቶኮናኣ ሳዖ ዓከ ዓከ ያዩዎ ዲንሢከ ፔጋሲ ዳውዎቴ! 12 ሃኩ ዓኣ ዓሳ ሃርገንቴ ሃይቃንዳይ፤ ዑኩ ዓኣ ዓሳ ያልዘና ሃይቃንዳይ፤ ዩካፓ ዓቴ ዓሳ ናይዘና ሃይቁ ጋፓንዳይ፤ ዩያይዲ ታኣኮ ዎልቃዳ ዳጎ ዔያቶ ዑፃ ታ ከይሳንዳይ። 13 ሌዛ ዔያቶኮ ማሌ ያኦዞና ዲንጊዎ ሺኢሾ ቤዘኮ ኮይላ ኩሊንታንዳይ፤ ዴጌ ጌማርና ዳኮ ቶኣኮና፣ ዩያጉዲ ሃሃ ዎላዣ ዎርቁ ሚያና ዴኤፖ ሻኣኮ ዴማ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ያኦዞም ቃራ ሳውቃ ቲዢ ሺኢሾ ቤዘይዳ ቢያ ሌዛ ዔያቶኮ ከኤሪንታንዳይ፤ ዩኖ ዎዳና ዓሳ ቢያ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሚ ዔራንዳይ። 14 ጎኔና ታኣኒ ኩጮ ታኣሲ ዔቁሲ ዓጮ ዔያቶኮ ባይዛንዳይ፤ ዳኦሎ ዛሎይዳ ዓሲ ናንጉዎ ዳውላፓ ዓርቃዎ ከዶ ዛላ ዓኣ ዲቢላ ካታሞ ሄላንዳኣና ጉሪ ሳዓ ታ ማሃንዳይ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጋ ቤዘ ቢያ ፔቲታዎ ዓይሱዎዎ ታኣኒ ባይዛንዳይ፤ ዩኖ ዎዳና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሚ ዓሳ ቢያ ዔራንዳይ።»

7

ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ጋፓንፃ ሄሊያ ማዕዳ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዒ ታኣም ከኤዜኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሚዮ! ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ዛሎጋዓሚ ያዲከ፤ ቢያ ዛሎና ሃኖ ዓጮሎኮ ጋፓንሢ ባይሲንታ ሄሊኔ።

3 «ዲሰራዔኤሌ ዴሬዮቴ! ዲንሢከ ባይሲንታ ሙኩኔ፤ ታኣኮ ዳጎ ታ ዲንሢ ዑፃ ጮኦሽካንዳይ፤ ዲንሢከ ሃንቴዎጉዴያ ታኣኒ ዲንሢዳ ዎጋንዳይ፤ ዲንሢከ ዲኣቴ ማዳር ቢያ ታ ዲንሢ ማታሳንዳይ። 4 ፔቲታዎ ታ ዲንሢ ሚጠንታዓከ፤ ዲንሢከ ዲኣቴ ማዳ ዲንሢ ማዲ ማዲ ዓኣሢር ታ ዲንሢዳ ሜቶ ዓጋንዳይ፤ ዩኖ ዎዳና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሚ ዲንሢ ዔራንዳይ።»

5 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ሜቶይዳ ሜታ ዲንሢም ቃሲንታንዳይ፤ 6 ጋፓንፃ ሄሊኔ፤ ዲንሢዳ ዔቁኔ፣ ሃይሾ ሙኩኔ። 7 ዲንሢ ዓጮሎይዳ ናንጋ ዴርኮ ቢያ ባይሲንታ ሄሊኔ፤ ዩይ ዎዳ ሄሊኔ፤ ከላ ዑኩኔ፤ ዩይ ዲቃቲሢ ከሊ ማዓንዳኣፓዓቴም ጌማርይዳ ኮሢ ኮርጎ ከሊቱዎሴ።

8 «ሃሢ ታኣኒ ዑኩ ዎዴይዳ ታኣኮ ዳጎንታ ዲማ ዲማ ባይዛ ባኮ ዲንሢዳ ከይሳንዳይ፤ ዲንሢከ ሃንቴዎ ጎይዎጉዴያ ታ ዲንሢዳ ዎጋንዳይ፤ ዩያ ሌሊቱዎንቴ ዲንሢከ ሻኣካ ማዳር ታ ዲንሢዳ ሜቶ ዓጋንዳይ። 9 ፔቲታዎ ታ ዲንሢ ሚጠንታዓከ፤ ዲንሢከ ዲኣቴ ማዳ ዲንሢ ማዲ ማዲ ዓኣሢር ታ ዲንሢዳ ሜቶ ዓጋንዳይ፤ ዩኖ ዎዳና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሚ ዲንሢ ዔራንዳይ።»

10 ሃይሾ ባይሲንታ ከሊ ዲሰራዔኤሌ ዓሳይዳ ሙካኒ ዑኩኔ፤ ሄርቁ ዎይሥሢና ዎይዚ ዲጂሢ ሚርጌኔ፤ ያቶርሙዎዎ ዲኣካ ዴግ ዴገ ጌዔኔ።

11 ዎይዘ ዲጂዎይዳፓ ዔቁያና ፑርቶ ማዳ ዲቤኔ፤ ዩያቶ ባኣካፓ ፔቲታዎ ዓታዓከ፤ ዔያቶኮ ያርጎቹዎና ቆሎ ሚርጌሢናይዳፓ ዓታንዳያ ባኣሴ።

12 ሃይሾ ሃሢ ዎዳ ሄሊኔ፤ ከላኣ ዑኩኔ፤ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ቢያሢ ዑፃ ከዳንዳሢር ሻንቃሢያ ዎዛዳፓ፣ ሻንቃሢያ ያዮፓ። 13 ሻንቃሢያ ሻንቃሢና ሽምፔና ዓኣ ዎዳማና ሻንቄሢ ሻንቄ ባኮ ማሃኒ ዳንዳዑዎኣሢጉዲ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካ ከኤዚንቴሢ ቢያሢምታሢር ማዕ-ዎያከ፤ ዔያቶኮ ጎማፓ ዔቁያና ሽምፓሢ ዓይሳኒ ዳንዳዓንዳይ ፔቲታዎ ዴዳዓከ። 14 ዛይ ዎርቁ፣ ቢያ ባኮ ዔያታ ገኢጊሹቴያ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ዓሶ ቢያሢ ዑፃ ሙካንዳሢር ዓይጎ ዓሲያ ያሎር ዓኣዳዓከ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጎሞ ማዳሢር ሄላንዳ ሜቶ

15 ሶኦፔ ቤዛ ያልዘ፣ ገንሣ ማኣርይዳ ማኣርይዳ ሃርጌና ናይዘና ዓኣኔ፤ ካታማፓ ዙላ ናንጋ ዓሳ ቢያ ያልዘና ሃይቃንዳይ፤ ካታሞኮ ጋርይዳ ዓኣሢያ ሃርጌና ናይዘና ሃይቁ ጋፓንዳይ።

16 ዶኦጮዳ ገንዎይዳ ዓኣ ዶኦላ ፔና ዓውሳኒ ዳኮ ከሰካሢጉዲ ዓሶ ባኣካፓ ሃይቁዎዎ ዓቴይ ዓኣያ ማዕቴ ዳኮ ዑዎ ከሰኪ ፔኤኮ ጎሞ ዛሎር ዓዳ ዩያ ዶኦሎጉዲ ያዩሢና ኩኡካንዳይ።

17 ዓሲኮ ኩቹ ቢያ ዶጮንዳይ፤ ዎልቃኣ ቢያ ዎኣሢ ማዓንዳይ፤ 18 ዓሳ ሲዬ ፓቲሌ ማይንታንዳይ፤ ዲቃቲሢያ ዔያቶይዳ ጌላንዳይ፤ ዓኣፖ ካራ ዔያቶኮ ቦርሲንቴያ ማዓንዳይ፤ ቶኣኮዎ ፔኤኮ ዔያታ ጉኡላንዳይ። 19 ቢር ዔያታ ፔኤኮ ጎይፃ ላኣላንዳይ፤ ፔኤኮ ዎርቆዎ ዓዳ ዲኣቴ ባኣዚጉዲ ፓይዳንዳይ፤ ቢርንታ ዎርቆንታ ዔያቶኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳጎ ዓሶና ዔያቶ ዓውሳዓከ፤ ናፖፓ ዔያቶ ዓይሲ፣ ጎጾ ዔያቶኮ ሚሻዓከ፤ ጎሞይዳ ሎኦማሢኮ ካራ ዔያቶም ማዕሢ ዩያ ባኮከ።

20 ዔያቶኮ ሄርሺንቶያ ማዕ ሚዛጾ ፓልማሢና ዲሃናና ሻኣካ ማሌ ያኦዞ ዔያታ ማከፎ፤ ዩያር ዩያ ዔያቶኮ ፓልማሢ ታ ዔያቶም ዲኣቴያ ማሃንዳይ።

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ዲንሢከ ፓልማሢ ታኣኒ ማሌ ፃንጎ ዓሳ ዲዒ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ፣ ሃሃ ጎሞ ዓሳኣ ቡራንዳጉዲ ዓኣሢ ዲንጋንዳይ፤ ዔያታኣ ዩያ ባኮ ዲኣሳንዳይ። 22 ሱላ ታኣኮ ጌኤዢ ማኣሪ ጌሊ ዲኣሳንዳይ፤ ዔያታ ዩያይዲ ዲኣሳኣና ታኣኒ ዔያቶ ላኣጋዓከ።

23 «ዓጮላ ዓሲ ዎዲሢና፣ ካታሚላኣ ዎይዚ ዲጂሢና ኩሚሢር ኔኤኒ ካኒ ቢራታ ገኢጊሹ። 24 ማሌ ዳር ባኣካፓ ሚርጌና ፑርቶ ዓሶ ሃይካ ታ ዔኪ ሙኪ ማኣር ዲንሢከ ዔያታ ዳካላንዳጉዲ

ማሃንዳኔ፤ ወልቆ ዓሰኮ ያቶርሙሞ ታ ባይዘንዳኔ፤ ዲንሂኮ ካኣኸ ቤዘዋ ዔያታ ዲኢሳንዳኔ። 25 ማታዲ ዋኣዪዩ ዲንሂ ሄሌ ወደና ኮሹሞ ዲንሂ ኮዓንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዲንሂ ዳንቃዓኬ፤ 26 ዲማ ዲማ ባይዘ ባካ ወሊ ሄሊ ሙካንዳኔ፤ ፑርታ ሃይሴያ ወሊ ሄሊ ዩዓንዳኔ፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ያኦሲ ዔያቶሞ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዲንሂም ኬኤዛንዳጉዲ ዲንሂ ሺኢቃንዳኔ፤ ቄኤሳ ዳር ዔርዛ ዋጎንታ ጋርቾ ዓሳኣ ዳር ዘራንዳ ዘርዋ ባይቃንዳኔ። 27 ካኣቲ ዩኤካንዳኔ፤ ካኣቲ ናኣዚያ ሃጊ ማዓ ወዛ ቲቃንዳኔ፤ ዳራ ዲጊቹማገ ዔቄያና ጎጋይቃንዳኔ፤ ዲንሂኮ ሃንቲያ ጎይያጉይያ ታ ዲንሂዳ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ማሌ ዓሳ ዑፃ ዲንሂ ወጊሂጉይያ ታኣኒ ዲንሂ ዑፃ ወጋንዳኔ፤ ዩያና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሂ ዲንሂ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

ያኦሲ ሂዘቄኤሌም ላምዓሶ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ

8

(8:1—10:22)

ዩራሳላማይዳ ካኣሽኪንቲ ያኦዘ

1 ኦኡኒ ዲዲንቲንቲ ላሃሳ ሌያና፣ ላሃሳ ዓገናኮ ደንጋሳ ኬሎና ዪሁዳ ዓጫገ ዲዲንቲ ዳርኮ ሱኡጋ ታ ማኣራ ታኣና ወላ ዳዒ ዓኣንቲ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ወልቃ ዔርቲባኣ ጎይሂና ታ ዑፃ ኬይኔ። 2 ዲማና ታኣኒ ዳጊ ጌዒ ዘጋገ ማላሂ ዓዳ ታሚ ላኣፀሚጉዲ ፖፖዓ ዓሲ ማላ ባኣዚ ዳንቄኔ፤ ዩያ ዓሶ ማላ ባካሂኮ ኬርናገ ለካሂ ታሚ፣ ጊንሂ ሃሃ ኬርናገ ሌካሂ ሽሽኤራያ ገልገይዳ ያይዳ ዓንገ ማላኔ። 3 ዲዚያ ዓሲ ኩቹ ማላ ባኣዚ ታ ባንሂ ሎይሳዎ ታኣኮ ቶኦኮ ጋሞ ዓርቄኔ፤ ዩያ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ሳይይገ ሌካ ታና ጫሪንጮ ኬሳዎ ዩራሳላማ ሄሊሴኔ፤ ዩካገ ኬዳ ባንዮና ጌኤኸ ማኣራ ቆልዎ ዔኪ ጌልዛ ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ዲር ካርይዳና ጋዓገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ጊዳገ ማሌ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዋ ዳሳ ዔቄሳ ያኦዘኮ ማላሂ ዓኣ ቤሲ ታና ሄሊሴኔ።

4 ዲኢካ ዲሰራዔኤሌ ያኦዘሂኮ ቦንቻ ዓኣኔ፤ ዩይያ ኬባሬ ወርይዳ ያኦሲ ታኣም ፔጋሲ ዳዋ ጎይያጉይ ባኣዚኬ። 5 ዲማና ያኦሲ፡- «ዓሲ ናዓሂዮ! ኬደ ባንዮ ዘጌ!» ጌዔኔ፤ ታኣኒያ ዘጌ ወደዳ ዲር ካር ጌሎሂኮ ሆቲና ዓኣ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ዓጫ ያኦሲ ፔ ጊዳገ ዓቲም ማሌ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዋ ዳሳ ዔቄሳ ማላታ ዓኣኔ።

6 ዩካገ ያኦሲ፡- «ዓሲ ናዓሂዮ! ማዲንቲ ባኮ ቢያ ኔኤኒ ዘጋ? ዲሰራዔኤሌ ዳራ ሃኖ ቤዘይዳ ማዳ ሻኣካ ባኮ ዘጌ፤ ሃያ ማደና ታኣኮ ዲማዳ ቤዘገ ታና ዔያታ ሃኪሴኔ፤ ሃያይዳገ ባሽ ማርጌና ዳውሲሳያ ማዔ ባኣዚ ሃጊ ኔ ዘጋንዳኔ» ጌዔኔ።

7 ዙሎ ዙሎና ዓኣ ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ጌሎ ካር ባንሂያ ዔኪ ታና ዓኣዳኔ፤ ዩካ ሹጮና ኮሾና ኬኤሎ ዲር ዑፃ ፔቲ ያኢና ካራ ዓኣኔ፤ 8 «ዓሲ ናዓሂዮ! ሃኖ ባንዮና ሃያ ሹጮና ኬልቆና ኬኤሎ

ዲር ሻሂ!» ጌዔም ታ ቡጋዛ ፔቲ ካራ ጸዴኔ፤ 9 ዲማና ዲዚ ታኣም፡- «ጋር ጌሊጋገ ዲኢካ ዔያታ ማዳ ፑርቶ፣ ሃሃ ሻኣካ ባኮዋ ዘጌ!» ጌዔኔ። 10 ዩያር ታኣኒ ጋር ጌሊ ዘጌኔ፤ ዲኢካ ዩያ ሹጮና ኬልቆና ኬኤሎ ዲር ማዓ ካርናይዳ ቢያ ዳደና ጎቹንቲ ሃንታ ጌኤሺ ማዒባኣ ቦያንታ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ካኣሽካ ያኦዘ ማላታኣ ኮሺንቲ ዓኣኔ። 11 ሻገኔ ናኣዚ ዓዛኒያ ዓቲዋዎ ላንካይታም ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጋ ዲኢካ ዓኣኔ፤ ዲማና ዔያታ ፔቲ ፔቲሂ ዑንጃ ጩቢሾ ኩንዮ ዓርቄ ዓኣኔ፤ ዩያ ጩቢሾ ኩንዮይገ ሳዋ ኮሺ ማዔ ዑንጃ ጩባኔ፤ 12 ዩካገ ያኦሲ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጋ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኦዘ ማኣራ ቆልዎ ዲሞይዳ ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦና ዘጉዋሴ! ኦኡኮ ዓጩሎዋ ዲዚ ሃሽኔ ጌይሂና ማዳ ባኮ ኔኤኒ ዘጋ?» ጌዔኔ።

13 ሃሃ ዲዚ ኬኤዘዮ፡- «ሃያይዳገ ባሽ ሻኣካ ባኣዚ ዔያታ ማዳንቲ ኔኤኒ ዘጋንዳኔ» ጌዔኔ። 14 ዩካገ ኬደ ባንዮና ዓኣ ጌኤኸ ማኣራ ጌሎ ዲር ካር ዔኪ ታና ዲ ዓኣዳኔ፤ ዩካ ቲሙዜ * ጌይንታ ያኦዘ ሃይቄኔ ጌዒ ላኣላ ዩኤካያ ታና ዳዊኔ።

15 ዲማና ዲዚ፡- «ዓሲ ናዓሂዮ! ሃያ ኔኤኒ ዘጋ? ሃጊ ሃያገ ባሽ ሻኣካ ባኣዚ ኔ ዘጋንዳኔ» ጌዔኔ። 16 ሃሃ ጌኤኸ ማኣራገ ጋርይዳ ዓኣ ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ዔኪ ታና ዲ ዓኣዳኔ፤ ዲኢካ ጌኤኸ ማኣራገ ጌሎ ካር ዓጫ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘና ዲኢና ዓኣዳ ጎይያኮ ባኣካ ላማታሚ ደንጎ ማዓ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩና ዓሳ ዙሎ ፔኤሲ ጌኤኸ ማኣራ ባንሂ ማሂ ያርቃ ዓሶ ካኣሽኪሂና ዓሳ ኬሰካ ባንዮ ባንሂ ጉሞዓቲ ዘጋኔ።

17 ሄሊሳዎ ያኦሲ፡- «ዓሲ ናዓሂዮ! ሃያ ኔኤኒ ዘጋ? ሃያታ ዪሁዳ ዳራ ሃያ ቤዘይዳ ኔኤኒ ዘጌ ሻኣካ ባኮ ቢያ ማዲሂና ዓጩሎይዳ ወይዘ ዓዲያ ማርገሻ ዔያቶም ጊደ ዲጃም ሃይ ጌኤኸ ማኣራኣ ዓቲዋንቲ ዲጊጩዋዎ ሙኪ ሃያ ቢያ ማዲያና ጊንሂ ታና ዔያታ ደጋሳኒ ኮዓኔ፤ ወማይዳ ዔያታ ታና ጫሽካቶና ታና ዔያታ ደጋሳኒ ዔያቶም ደንዳዒንታ ባኣዚ ቢያ ማዳቲያ ሂንዳ ዘጌ! 18 ዩያር ዳሳ ታኣኮ ታ ዔያቶ ዑፃ ጩኣሽካንዳኔ፤ ሚጫንቲያ ታ ዔያቶ ሃሻዓኬ፤ ዑኡዘ ፔኤኮ ዔያታ ደጊዲ ታ ባንሂ ዲላቲቲያ ታ ዔያቶም ወይዘዓኬ» ጌዔኔ።

9

ማሌ ያኦዘ ካኣሽካ ዓሰኮ ወዲንቲያ

1 ዩካገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዑኡዘ ዳጊዲ፡- «ዲንሂ ካታሚሎይዳ ማቶ ዓጋንዳ ዓሳ ሃኒ ሺኢኩዋቲ፤ ወዲ ባይዘኒ ገኢጊንቲ ዲንሂኮ ያሎ ዓንጋም ዓርቄጋገ ሃኒ ሙኩዋቲ!» ጌዒ ኬኤዘንቲ ታኣኒ ወይዘኔ። 2 ዲማና ላሆ ዓሲ ዓሶ ወደንደ ዓንጋም ዓርቄ ኬደ ባንዮ ባንሂ ሺሬ ኬዳና ጌሎ ካራገ ሙኬኔ፤ ዔያቶ ባኣካገ ጉኡዲሲ ሱኪ ዲይሶና ማኣዎ ማይንቲያና ያኣፒንቲ ባኮ ጌሃ ባኣዚ ሾኦይዳ ዓርቄ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ። ዩይ ዓሂ

8:2 8:2 ሂዘ. 1:28። * 8:14 8:14 ቲሙዜ፡- ዩና ወላላ ቲሙዜ ጌይንታ ያኦዘ ያንዮና ሃይቄ ሰርገና ዳቃኔ ጌይ ጉሙርቃኔ።

ባኮንህኔ፤ ታኣኒ ዲማና ዔያታ ከሩቤኤሌ ማዔህ ዔሬ።

21 ዔያቶ ፔቴ ፔቴህኮ ስይዶ ዓኣፒ ካራና ስይዶ ጋኣሲና ዓኣኔ፤ ዔያ ፔቴ ፔቴ ጋኣዘኮ ደማ ዓሲ ኩቺ ማላ ባኣዚያ ዓኣኔ። 22 ዔያቶኮ ዓኣፒ ካራ ዔንህ ከባሬ ዋሮ ዓጫ ታኣኒ ዛጌ ባኮንህኔ ዓኣፒ ካሮ ማላያኩ፤ ፔቴ ፔቴ ከሩቤኤላ ፒዝ ጌዒ ሴካ ቤርቲም ዓኣዳኔ።

11

ዒሰራዔኤሌ ሱኡጎ 0-9 ዋጊንቴ ዋጊ

1 የኦሲኮ ዓያና ሳዓፓ ሌካ ታና ዔኪ ከሳዖ ዓባ ከሰካ ባንዖና ዓኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማኣሮ ጌሎ ካሮ ዔኪ ሙኩኔ፤ ዒኣከ ዲሮ ካሮ ዓጫይዳ ለማታሚ ደንጎ ዓሲ ታ ዛጌ፤ ዔያቶ ባኣኮይዳ ደርኮ ሱኡጎ ማዔ ዓዛሬ ናኣዚ ዓዛኒያንታ ቤናያ ናኣዚ ፔላዒያንታ ዓኣኔ።

2 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ዓሲ ናዓሂዮ! ሃይ ዓሳ ፑርታ ማሊህ ማሊ ቱካኔ፤ ሃኖ ካታሚሎይዳኦ ፑርታ ዘሮ ዔያታ ዘርታ፤ 3 ማኣሮ ጊንህ ማህ ኑ ማዛንዳ ዋዳ ዋርቃባኩ፤ ሃና ካታሚላ ዓሸኪ ካሃ ሶቲ ማዓዛ፡ ኑኡኒ ጊንህ ጋርይዳ ዓጊንታ ዓሸኮጉዲ ማዔኔ» ዔያታ ጋዓኔ፤ 4 ዔያሮ ዓሲ ናዓሂዮ! ዔያቶም ታ ማሊያ ከኤዜ» ጌዔ።

5 ዔካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ዋልቁና ታ ጊዳ ከዲ፡ ሃዚ ታኣም ጌዔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ ጌዒ ከኤዜ፤ ዒሰራዔኤሌ ደሬዮቴ! ሃዚ ዒንህ ጌዔ፤ ታኣኒያ ዒንህ ዒኖ ማሊያ ዔራ። 6 ሃኖ ካታሚሎይዳ ሚርጌ ዓሲ ዒንህ ዋዳ፤ ጎይዎ ዒንህ ሌሲ ሌሊ ማሃ።

7 «ዔያሮ ታኣኒ ደኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንህም ጋዓህ ሃዚኩ፡- «ዳልጎ ሶቶ ጋራ ዓኣ ዓሸካ ዒንህ ዋዳ ዓሲኩ፤ ሃና ካታሚላ ዳልጎ ሶቶኩ፤ ጋዓንቴ ካታሚሎይዳፓ ታኣኒ ዒንህ ከሳንዳ። 8 ዒንህ የልዚ ዒጊጫ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ የልዚ ዒንህዳ ዔኪ ዔዓንዳ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ከኤዜ። 9 ታኣኒ ዒንህ ካታሚሎይዳፓ ከሲ ማሌ ያንጎ ዓሶም ዓኣህ ዒንጊህና ዒንህዳ ማቶ ዓጋንዳ። 10 ዔያሮ ዒንህ ዒንህ ዓጫኮ ዛጰይዳ የልዚና ዋዳንታንዳ፤ ዒሰራዔኤሌ ዛጰይዳ ታ ዒንህ ማታሰንዳ፤ ያዲ ማዓኣና ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔህ ዒንህ ዔራንዳ። 11 ሃና ካታሚላ ዒንህም ዳልጊ ሶቲ ማዓኣኩ፤ ዒንህያ ሃህ ዔኖ ጋርይዳ ዓጊንታ ዓሸኮጉዲ ማዓኣኩ፤ ታ ዒንህዳ ዒሰራዔኤሌ ዛጰ ማቶ ዓጋንዳ። 12 ታኣኮ ዒንህ ዋንታ ዳምቦንታ ሃሽ ዒንህኮ ኮሮ ዓሸኖ ማዔ ማሌ ደሮ ዳምቦ ማዲ ዒንህ ኩንህህሮ ዒንህዳ ማቶ ዓጊህ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔህ ዒንህ ዔራንዳ» ጌዔ።

13 ታኣኒ የኦሲ ማሊያ ከኤዛኣና ቤናያ ናኣዚ ፔላዒያ ሎኦሚ ሃይቁኔ፤ ዒማና ታኣኒ ባለቶና ሳይዳ ሎኦሚ ላሂ ዒላታዮ፡- «ደኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዒሰራዔኤሌይዳ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓሶ ቢያ ኔ ዋዲ ጋፒሳኒዳ?» ጌዔ።

14 ዔካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- 15 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዩራሳላሚይዳ ናንጋ ዓሳ ኔኤኮ ዓሸኮ ዒጊኖ ዛሎ፡ ዲዒንቴ ደንዲ ዓኣ ኔ ዓሶ ዛሎ ጌይዖ

ዒሰራዔኤሌ ደሮ ጉቤህ ዛሎ ሃህ ጌሰታኔ፤ ዔና ዓሳ ጌሰታህ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓ ሃኪ ደንደህሮ የኦሲ ሳዔሎ ኑ ዴኔ ማህ ኑኡም ዒንጌኔ» ዔያታ ጋዓኔ» ጌኤ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዒንታፓ ማዓንዳህ ከኤዚንቴህ

16 ዔያሮ ደኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ሃኬ ዓጫይዳ ናንጋ ማሌ ደሮ ባኣካ ዔያታ ናንጋንዳጉዲ ታ ማዲ፡ ዲማ ዲማ ዓጫይዳ ታኣኒ ዔያቶ ዜርቁያ ማዔቴያ ዳካ ዋደም ጋዓንቴ ታኣና ዋላ ዔያታ ካኣማ ጌኤሽ ማኣሪ ታ ዔያቶም ማዓንዳ።

17 «ዔያሮ ታኣኒ ጋዓ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዜ፤ ዓካሪ ታኣኒ ዔያቶ ማሌ ደሮ ባኣካፓ፡ ጊንህ ሃህ ታ ዔያቶ ዜርቁ ዓጫፓ ቡኩሳንዳ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጫፍ ጊንህ ታ ዔያቶም ማህ ዒንጋንዳ።

18 ዔያታ ማዓዖ ደንቃንዳ ሻኣካያና ዒኣቴያ ማዔ ማሌ የኦዘ ቤዘማና ፒዒ ባይዛንዳ። 19 ፔቴ ዒኔ ታ ዔያቶም ዒንጋንዳ፤ ዓኪ ዓያና ጋራ ታ ዔያቶኮ ጌህንዳ፤ ዔያቶኮ ሹጫጉዲ ደዴ ዒኖ ከሲ ዓዳ ዓሸኪጉዲ ሽኢታ ዒኔ ታ ዔያቶም ዒንጋንዳ።

20 ዔማና ታኣኮ ዋጎ ዔያታ ማዲ ኩንህንዳ፤ ዳምቦ ቢያ ታኣኮ ዔያታ ቦንቻንዳ፤ ዔያታ ታ ዴሬ ማዓንዳ፤ ታኣኒያ ዔያቶኮ የኣዛህ ማዓንዳ። 21 ጋዓንቴ ዒና ዒኣቴያና ሻኣካያ ማዔ ማሌ የኦዘ ካኣሽካዘንህም ዔያቶኮ ማዶጉዳያ ታ ጨጋንዳ፤» ሃያ ከኤዜህ ደኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ዩራሳላሚይዳፓ ዲማዔህ

22 ዒማና ከሩቤኤላ ጋኣዘ ፔኤኮ ዔቁሲ ባራኒህ ዓርቁኔ፤ ሺራ ቶኮና ዓኣ ባኮንህያ ዔያቶኮ ጎኦቦ ዛላ ዓኣኔ፤ ዒሰራዔኤሌ የኣዛህኮ ቦንቻ ፖዓ 0-9 ዔያቶኮ ደዳ፤ 23 ዓኣፓ ዲካ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ፖዓ ካታሚሎይዳፓ ዔቁ ካታሚሎኮ ዓባ ከሰካ ባንዖና ዓኣ ዲኮ 0-9 ከሰከ። 24 የኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ታ ዛጋንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ሌካ ሳይዳፓ ታና ዔቁሲ ባብሎኔ ዓጫ ዳኪንቴ ዓኣ ዓሶ ባኣኮ ዔኪ ታና ሙኩኔ፤ ዔካፓ ዔና ባካ ባይቁ። 25 ዒማና ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዳዋህ ቢያ ዲዒንቴ ሙኪ ዓኣ ዓሶም ከኤዜ።

12

የኦሲ ማሊያ ከኤዛ ሂዘቁኤሌኮ ዳውሲንቴዎ

1 ዔካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ኔኤኒ ናንጋህ ዋይዘ ዒያያ ማዔ ደሮ ባኣካኩ፤ ዔያታ ዋይዘ ዒያያ ማዔህዳፓ ዔቁያና ዓኣፓ ዔያቶኮ ዓኣዖ ዴንቁዋያኩ፤ ዋያኣ ዔያቶኮ ዋይዘዋሱ።

3 «ዔያሮ ዓሲ ናዓሂዮ! ኔኤኒ ዳውሲንቴ ዓሲጉዲ ማሆ ኔኤኮ ቡኩሲ ቱኪ ሮኦራ ዔያታ ኔና ዛጋንቴ ዓኣዳኒ ጊኢጊንቴ፤ ኔ ዓኣ ቤዛፓ ዔቁ ማሌ ቤሲ ዓኣዳ፤ ዋዚ ዔያታ ዋይዘ ዒያያ ማዔያታቴያ ዔያ ማሊ ዳቁሃንዳኣናንዳ። 4 ሮኦሮና ዔያታ ኔና ዛጋንቴ ማሆ ኔኤኮ ዳውሲንቴ ዓሲ ጊኢጊሻያጉዲ

ገሊሊሽ ከሰከ፤ ዓባ ገላላና፤ ዔያታ ነና ዛጋ ጎይሣ ዓገንቴ ዳውሲንቴ ዓሲ ቤቴ ከሰከ ዓገዳ ጎይሣ ዳንዴ። 5 ዔያታ ነና ዛጋንቴ ኔኤኮ ማኣርኮ ኮጮ ቡጊ ፑልታ ካራ ኮሼ፤ ዩካፓ ማሆ ኔኤኮ ዩማ ፑልቶና ዓገቶ ከሴ፤ 6 ኔኤኒ ከሰከ ዳንዳ ዓጠፎሎ ዓገታ ኔኤኮ ዳንቁግጉዲ ቶኦኮ ምሽሣና ቱኪጋፓ፤ ማሆ ዩካፓ ኔኤኮ ከዲ ዲሞና ዔኪ ኔኤኒ ዓገዳንቴ ዔያታ ነና ዛጎንጎ፤ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ማላታ ነና ማሄኔ» ጌዔኔ።

7 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሣሣ ቢያ ታኣኒ ማዳኔ፤ ዓሰም ከሎና ዓዳ ዳውሲንቴ ዓሲጉዲ ማሆ ታኣኮ ታ ቡኩሲ ቱኬኔ፤ ሳዓ ዓማዛ ኮጮ ታኣኮ ታ ኩቻ ቡጊ ፑልታ ኮሺጋፓ ዓማ ካሮና ማሆ ታ ከሴኔ፤ ዓሳ ቢያ ዛጋ ጎይሣ ዓገንቴ ታኣኮ ቱኪንቴ ማሆ ኔኤኮ ከዲ ዲሞናና ታ ዓገዳኔ።

8 ዩኮኮ ዘር ጉቴሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዒ ታኣም ከኤዜኔ። 9 «ዓሲ ናዓሣዮ! ዩያታ ዋይዞ ዒፃ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፡- ሃሣሃ ሃይ ኔ ማዳ ባካ ቢያ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ነና ምህጸባኣዓዳ? 10 ዩያር ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ ጋዓ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዜ፤ ሃይ ሎንሦ ቃኣላ ዩራሳላማ ዋይሣ ሱኡጋሣና ዒኣካ ናንጋ ዳሮናም ቢያ ከኤዚንቴያኮ። 11 ዩይ ኔኤኒ ማዳ ባካ ቢያ ዔያቶ ዑፃ ማዳንቴ ኩማኒ ዑኬ ባኣዚኮ ማላታ ማዔሣ ዔያቶም ከኤዜ፤ ዔያታ ዓካሪ ዳውሲንቴ ዓሲና ዲዒንቴ ዓሲያ ማዓንዳኔ ጌይሣኮ። 12 ዒማና ዔያቶ ዋይሣ ሱኡጋሣ ማሆ ፔኤኮ ሙሊ ቱኪ ኔኤኮ ከዳም ዔያታ ኮጮ ቡጊ ኮሻ ፑልቶና ዓገቶ ከሲ ዲሞና ዒዛ ዔያታ ዳካንዳኔ፤ ዓገታ ዒዛኮ ምሽጎታንዳሣር ዓጠፎሎ ዒ ዛጋዓኮ። 13 ጋዓንቴ ታኣኒ ታኣኮ ሮኦጮ ማላ ፒራሣ ሱዞና ዒዛ ፒራንዳኔ፤ ዩካፓ ዒዚ ፔ ዓገፖና ዛጉዋዎ ሃይቃንዳ ባብሎኔ ካታም ዔኪ ታ ዒዛ ሙካንዳኔ፤ 14 ዒዛኮ ቦንቸንታ ዞራ ዓሰንታ ዒዛ ካፓ ፖኦሊሶዋ ቢያ ዲማ ዲማ ባንፆ ታ ዜርቃንዳኔ፤ ታ ዔያቶኮ ጊንፆ ዛሎና ማዒ ጨንቸ ዓፓሮና ታ ዔያቶ ዳውሳንዳኔ።

15 «ታኣኒ ዔያቶ ማሌ ፃንጎ ዓጮ ዳሮ ባኣካ ዜርቃ ዋድና ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሣ ዔያታ ዔራንዳኔ፤ 16 ጋዓንቴ ዔያቶይዳፓ ዛላ ዳካ ዓሲ ምላይዳፓ፤ ናኮንታ ዲማ ዲማ ዋዳ ባኮንታይዳፓ ታ ዓይሳንዳኔ፤ ዩያይዲ ማሌ ዳሮ ባኣካ ዔያታ ናንጋና ማዳ ዔያቶኮ ዋዚ ሻኣካፃ ማዔያታቴያ ዔያታ ዔራንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሣ ዔያታ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

17 ጊንሣ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ። 18 «ዓሲ ናዓሣዮ! ሙዎ ኔ ሙዓ ዋድና ዒጊጪ ዒጊጪ ሙዔ፤ ኔኤኒ ዑሽካ ዋድና ዒጊጪሣና ጎጋይቁ ጎጋይቁ ዑሽኮ፤ 19 ሳዔሎይዳ ናንጋ ዳሮም «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ምህሣ ዒሰራዔኤሌ ዓጠፎ፤ ዩራሳላማይዳ ናንጋ ዳሮም ሂዚ ጋዔ፤ ጌይ ከኤዜ፡- ሳዔሎይዳ ናንጋ ዓሰኮ ዋይዞ ዒፃፆር ሳዔላ ጉቤና ካሎ ማዓንዳሣር ሙዎ ሙዓ ዓሳ ዒጊቹምና ዋኣፆ ዑሽካ ዓሳኣ ሃጊ ማዓ ዋዛ ተቁሣና ማዓንዳኔ። 20 ዳራ ኩሚ ዓኣ ካታማ ባይቃንዳኔ፤ ዓጠፎላ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ማዓንዳኔ፤ ዩሮ ዋድና ዔያታ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሣ ዔራንዳኔ።»

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ከኤዛዎ፡- 22 «ዓሲ ናዓሣዮ! «ጾኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካ ቢያ ማዳይዳ ፔኤቁዎ ዩይ ከላ ምዳንቴም» ጌዒ ጌዒ ዒሰራዔኤሌ ዓጠፎ ዛሎ ጌሰቴንታሣ ዓይጎዳይ? 23 ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ዛሎ ጋዓ ባኮ ዔያቶም ከኤዜ፤ ዩይ ሃይሳ ጋፓንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ላማ ማይ ዒሰራዔኤሌ ዓጠፎዳ ጌሰቴንታዓኮ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ «ሃይሾ ዋዳ ሄሌኔ፤ ሎንሦ ቃኣላ ቢያ ማዳንቴ ኩማኒኮ!» ጌይ ዔያቶም ከኤዜ።

24 «ሃካፓ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ባኣካ ሉኡዙሞና ከኤዚንታ ባኣዚ፤ ጊንሣ ሃሣ ማርሻ ማርሻ ባኣዚያ ፔቴታዎ ጴዳዓኮ። 25 ጋዓንቴ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዛንዳኔ፤ ታኣኒ ከኤዛ ቃኣላ ቢያ ማዳንቴ ኩማንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ፔቴታዎ ኔጋዓኮ፤ ዒንሣ ዋይዞ ዒፃ ዓሳ፡- ዒንሣዳ ታ ዔኪ ሙካንዳኔ» ጌዒ ላቴ ዒንሣም ከኤዜሣ ቢያ ዒንሣ ናንጎይዳ ማዳ ታ ኩንሣንዳኔ፤ ሃያ ከኤዜሣ ታና ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣኮ» ጌዔኔ።

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ታኣም ከኤዛዎ፡- 27 «ዓሲ ናዓሣዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታ ኔኤም ፔጋሲ ዳዌ ባኮንታ ሎንሦ ሃይሳኣ ማርጌ ዋዳኮ ጊንፃፓ ማዳንቴ ኩማንዳኔ» ጋዓኔ፤ 28 ጋዓንቴ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ጋዓ ባኮ ከኤዜ፤ ታ ከኤዜሣ ቢያ ማዳንቴ ኩማንዳኔ፤ ፔቴታዎ ኔጋዓኮ፤ ሃያ ከኤዜሣ ታና ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣኮ» ጌዔኔ።

13

ጾኦሲ ማሊያ ከኤዛኔ ጋዓ ሉኡቃ ዓሳ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- 2 «ዓሲ ናዓሣዮ! ፔ ጊዳፓ ማዢ፤ ሉኡዙሞና ታ ማሊያ ከኤዛኔ ጋዓ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሎንሦ ከኤዜ፤ ዩያ ሃሺጋፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣሎ ዋይዛንዳጉዲ ዔያቶም ከኤዜ» ጌዔኔ።

3 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ፔ ጊዳፓ ማዢ ሎንሦ ከኤዛዘንሣና ታ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ዳዌባኣንቴ ሉኡም ጾኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኣዚ ዓኣኔ» ጋዓ ዩንሣ ዔኤዮ፤ ሉኡዙሞና ከኤዚ ሺራዘንሣም ባዴዔ! 4 ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቴ! ዒንሣም ታ ማሊያ ከኤዛኔ ጋዓዘንሣ ዳዔ ከኤሣኮ ቦኪ ባኣካ ናንጋ ዉኡካሣጉዲኮ። 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ ከሎና ምላይ ያላ ቃዛኒና ዳዔ ከኤሎ ዲሮዋ ጊንሣ ከልቃኒ ዔያታ ከሰከባኣሴ። 6 ዔያቶም ጾኦሲ ፔጋሲ ዳዌኔ ጋዓ ባካ ሉኡዚኮ፤ ማርሻኣ ዔያቶኮ ጉሪኮ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዳኪባኣንቴ «ጾኦሲ ሂዚ ጋዓኔ» ጋኣኔ፤ ዩይ ዔያታ ከኤዛ ሃይሳ ማዳንቴ ኩማንዳኔ ጌይ ዔያታ ማላኔ። 7 ታኣኒ ከኤዚባኣ ባኮ «ጾኦሲ ሂዚ ጋዓኔ» ጋዓ ዋድና ዒንሣኮ ዩይ ሉኡዙሞና ታ ዳዌባኣ ባኣዚ ዛጌኔ ጌይሣና ማርሻ ማርሻሣናቴዋዳ?» ጋዓኔ።

8 ዩያር ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንሣ ሉኡዙሞና ከኤዛሣሣና ታኣኒ ፔጋሲ ዳዌባኣ ባኣዚ ዛጋኔ ጌይፃ ዒንሣኮ ሉኡዙሞ ማዔሣር ታኣኒ ዒንሣዳ ፑርቱምና ዔያታንዳኔ፤ ሃያ ከኤዜሣ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳሣኮ። 9 ታኣኒ

12:13 12:13 2ካኣቶ. ማ 25:7፤ ዔር. 52:11።

ፔጋሲ ዳዋባአ ባኮ ዛጋኔ ጋዓ ዓሶና ማርሾ ማርሻ ሉኡዙዋ ዓሶናይዳ ታ ኩጮ ታኣኒ ዔቁሳንዳኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ታኣኮ ዳር ባኣካ ማዒ ፓይዲንታ ባኬ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቲ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ፃኣፒንታ ማፃኣፓይዳኣ ፃኣፒንታ ባኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮዋ ዔያታ ጌላባኬ፤ ያዲ ማዓ ዋዶና ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሚ ዔያታ ዔራንዳኔ።

10 «ዩያታ ታ ማሊያ ኬኤዛኔ ጋዓ ዓሶ ጉሙርቁንቱዋያ ማዔኔ፤ ኮሹዋ ባኣያታንቲ ዔያታ ኮሺኬ ጌዒ ታኣኮ ዳርዋ ኬኤዛኔ፤ ዔያታ ከኡዳ ኮጮ ቦኦሪንቶና ቲሽኪ ኮሻ ዓሲ ማላኔ።

11 ዒሪዶኦቦ ዒርዚ ዋርቃንዳኔ፤ ዳኤፒ ሹቸጉዳ ሻቸ ኬዳንዳኔ፤ ከኢፓ ዒርዚያ ዋርቃንዳኔ፤ ዩያር ዩይ ኮጮ ደዓንዳያ ማዔሚ ቦኦሪንታሚና ቲሽካ ዓሶዋ ኬኤዛ። 12 ዩይ ኮጮ ደዓዛ፣ «ዒንሚ ቲሽኬ ቦኦሪንታሚ ዋዋይቲይ?» ጌዒ ዳራ ዒንሚ ያኦጪንዳዋዳ?»

13 ዩያር ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሚ፡- «ዩሩሳላሜኮ ኬኤሎ ዲያ ደይሲ ባይዛኒ ታ ዳጎና ታኣኒ ከኢፓ ዒርዚ ዋርቁሳንዳኔ፤ ዒሪዶኦቦና ዲቢ ሻቸ ዋርቃንዳኔ። 14 ዒንሚ ቦኦሪንታሚና ቲሽኬ ኮጮ ታኣኒ ሻሃንዳኔ፤ ዩያ ኮጮኮ ፃጸ ፔጋዲ ዳዳንዳያ ሄላንዳኣና ዓጮና ዋላ ታ ሲኢራንዳኔ፤ ኮጮ ደዓ ዋዶና ዒንሚያ ጋርይዳ ሃይቂ ጋፓንዳኔ፤ ያዲ ማዓኣና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሚ ዒንሚ ዔራንዳኔ።

15 «ዩያ ኮጮንታ ቦኦሪንታሚና ቲሽካ ዓሶንታይዳ ታኣኮ ዳኤፖ ዳጎ ታ ጮኦሽካንዳኔ፤ ዩካፓ ኮጮንታ ቦኦሪንታሚና ዩያ ቲሽካ ዓሶ ቤሲ ባይቃንዳኔ ታ ዒንሚዋ ጋዓኣኬ። 16 ዔያታ ዩሩሳላሜ ዛሎ ሎንሦ ኬኤዛዘንሚና ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዛጋኔ ጋዓ፣ ኮሹዋ ባኣንቲ «ኮሺኬ» ጋዓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶዋ ሉኡዙዋና ኬኤዛ ዓሶኬ፤ ሃያ ኬኤዜሚ ታና ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሚኬ» ጌዔኔ።

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛዎ፡- «ሃሚያ ዓሲ ናዓሚዮ! ኔ ዳር ባኣካ ፔ ማዢ ሉኡዙዋና ሎንሦ ኬኤዛ ላኣሎዎ ደዲሺ ታ ማሊያ ኬኤዜ፤ 18 ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ጌዒ ዔያታዎ ኬኤዜ፤ ዔያታ ፔኤኮ ኮጮ ፑኡሎይዳ ቲኮ ከዋቶ ባኮ ሲካ፣ ገንሚ ሃሃ ዓሲኮ ሹምፖ ባይዛኒ ደማ ደማ ሻኣሻሚ ገኢጊሻ ላኣሎዎ ባይዔ! ታ ዳር ባኣካፓ ዓሶ ፒሪ ዓርቂ ባይዚ ባይዚ ዒንሚር ሹምፔና ዒንሚ ናንጋንዳ? 19 ኮሹኮ ሾኦፓ ማዓ ዔልዓና ቡንዒሚ ካሃና ዳንቃኒ ጌዒ ሉኡዙዋ ዋይዛ፣ ታኣኮ ዳርዋ ሉኡዙዋ ኬኤዚ ኬኤዚ ሃይቃኒ ኮይሱዋ ዓሶ ዋዲሚና ሹምፔና ናንጋኒ ኮይሱዋ ዓሶዋ ናንጋንዳጉዲ ማሃሚና ታኣኮ ሱንፃ ታ ዳር ባኣካ ጫሽኪንታንዳጉዲ ዒንሚ ማሄኔ» ጌዔኔ።

20 ዩያር ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንሚ ዳር ፒራ ከዋቶ ባኮ ዒንሚኮ ታኣኒ ዒፃኔ፤ ዩያ ዒንሚኮ ከዋቶ ባኮ ኮጮ ፑኡላፓ ታ ደኡዚ ኬኤሪ፡ ካፖጉዲ ዒንሚ ፒራ ሹምፓሚያ ቶሊሲ ዓይሳንዳኔ። 21 ዒንሚኮ ሻኣሻሚ ታኣኒ ዳርዚ፣ ታ ደር ዒንሚ ኮጮፓ ታ ዓውሳንዳኔ፤ ዔያታ ላሚ ዒንሚ ኮጮ ጋር ጌላባኬ፤ ዩካፓ ዒንሚያ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሚ ዔራንዳኔ።

22 «ታኣኒ ሃገ ማዓ ዋዞ ቲቂሲባኣ ዪሎ ዓሶ ዒንሚ ሉኡዙዋ ኬኤዚሚና ያዩሲ ዳይሚኔ፤ ፑርቶ ዓሶ ፔኤኮ ሹምፓሚ ዓውሳኒ ዔያቶኮ ጎማፓ ማዕ-ዋጉዲ ዒንሚ ዔያቶ ደዲሹኔ። 23 ዩያር ሃካፓ ሴካ ሉኡዙዋ ባኣዚ ዒንሚ ዛጋኔ ጌዒ ኬኤዚ ሺራዓኬ፤ ማርሹሚያ ዒንሚ ማርሻባኬ፤ ታኣኮ ዳር ዒንሚ ኮጮፓ ታ ዓውሳንዳኔ፤ ዩኖ ዋዶና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሚ ዒንሚ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

14

ሜሌ ያኦዞ ካሽኪያ ያኦሲ ማኬሚ

1 ፔቲ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኦጎይዳፓ ዳካ ዓሲ ታና ዘር ያኦጮኒ ሙኪ ታኣኒ ዋላ ዳዒ ዓኣንቲ፣ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- 3 «ዓሲ ናዓሚዮ! ሃይ ዓሶ ዒኖ ፔኤኮ ሜሌ ያኦዞዎ ዒንገናኣኮኬ፤ ዳቢንታ ዔያቶኮ ዲቆ ዔያቶዎ ማዓንዳጉዲ ዔያታ ማዳኔ፤ ዩይ ቢያ ማዔሰካፓ ታ ማሊያ ያኦጪፃ ፒዜዳ?» ጌዔኔ።

4 ዩያር ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ጌይ ዔያቶዎ ኬኤዜ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳር ባኣኮይዳ ዒኖ ፔኤኮ ሜሌ ያኦዞዎ ዒንጌያ፣ ዩይ ሜሌ ያኦዞ ካኣዣ ዔያቶዎ ዲቆ ማዓንዳጉዲ ማዳ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሶ ታ ማሊያ ኬኤዛሚ ባንሚ ሙኪያ ማዔታቲ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ሜሌ ያኦዞ ሚርጌሚጉዳያ ኮይሳሚ ማሂ ታ ዔያቶዎ ኬኤዛንዳኔ። 5 ዩያታ ማዳንዳሚ ታና ሃሺ ዔያቶኮ ሜሌ ያኦዞ ባንሚ ዓኣዲ ታ ገዳፓ ደማዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሚኮ ዒኖ ማሃኒኬ።

6 «ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዳርዋ ሂዚ ጌዔ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ዒንሚኮ ሜሌ ያኦዞ ሃሺፓፓ ጎሞ ቡኡጸ-ዋቲ! ዩያ ሻኣካ ማዳፓኣ ቢያ ማዕ-ዋቲ!»

7 «ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ፔቲ፣ ገንሚ ሃሃ ዔያቶ ባኣኮይዳ ናንጋ ሜሌ ያንጎ ዓሶይዳፓ ፔቲ ታ ገዳፓ ደማዲ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኪሚና ጎሜ ማዳያ ማዔያታቲ፣ ዩይ ዳቢንታ ዒዛዎ ዲቆ ማዓንዳጉዲ ማዳያታቲ፤ ዩይይዳዎ ገንሚ ዘር ያኦጮኒ ሃንጋ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ባንሚ ዒዚ ሙኬያታቲ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣር ታ ዒዛዎ ኬኤዛንዳኔ! 8 ፑርቲዋና ዩያ ዓሚ ባንሚ ታ ዛጋንዳኔ፤ ዩይ ዓሚ ዳቢንቲና ሜቶይዳ ጌላ ዓሶኮ ኮኣኪንሚ ማዓንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ታኣኮ ዳር ባኣካፓ ታ ዒዛ ኬሲ ባይዛንዳኔ፤ ዩይያዲ ማዓኣና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሚ ዒንሚ ዔራንዳኔ።

9 «ፔቲ ያኦሲ ማሊሚ ኬኤዛኔ ጋዓ ሉኡዚ ዓሲ ዔያቶ ማዔታቲ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያ ዒዛ ኬኤዚ ሳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ታ ዳር ባኣካፓ ታ ዒዛ ባይዛንዳኔ። 10 ታ ማሊያ ኬኤዛሚንታ ዒዛይዳፓ ዘር ያኦጮኒ ሙካሚዳኣ ሄኮ ሜቶ ታኣኒ ዓጋንዳኔ። 11 ዩያ ታኣኒ ማዳንዳሚ ዒሰራዔኤሌ ዳር ሃንጋ ታ ባንሚ ዔኪ ሙካ ጎይያ ሃካፓ ሴካ ዣኣሎዋጉዲና ዔያቶኮ ዳቢንቶና ቢያ ላሚ ፔ ቶኦኮ ዔያታ ዒኢሱዋጉዲኬ፤ ያዲ ዔያታ ዔሪ ማዳቲ ታኣኒ ዔያቶኮ ያኦዞሚ ማዓንዳኔ፣ ዔያታኣ ታ ዳሪ ማዓንዳኔ» ጋዓኔ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳሚ።

ዓሲ ቶሊ ዓቲንዳዋ ዋገ

13:10 13:10 ዓ.ር. 6:14፤ 8:11።

12 ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጌራ ታአም ከኤዘኔ፡- 13 «ዓሲ ናሣሢዮ! ፔቲ ዓጪ ዳሬ ታና ጉሙርቁዋያ ማሳ ጎሜ ማጭገታቱ ካሃ ሃአኮ ባይዘሣና ናይዘዳ ታ ዔያቶ ዓጋገዳኔ፤ ዓሳንታ ቆልሞንታ ታ ዋዳንዳኔ። 14 ዩንሣ ሃይሃ ዓሳንሣ ጌይፃ፡- ኖሄንታ ዳኣኔሌንታ ዒዮቤንታ ዩኖ ዓጪሎይዳ ዓኣያ ማዕያታቶዋ ዔያታ ፔ ደሎሞና ዓይሳኒ ዳንዳሣሣ ዔያቶ ሹምፖማ ሌሊኩ፤ ሃያ ከኤዘሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዘሣኩ።

15 «ዩኖ ዓጪሎይዳ ታኣኒ ካይዘ ሰዎ ዳኪ ዓሲ ባኣያ ማዕንዳያ ሃላንዳኣና፡ ገንሣ ሃሃ ያኣኒያ ዒኣና ዓኣዳኒ ዳንዳሣሣ ማዕንዳያ ሃላንዳኣና ዓጪሎይዳ ጉሪ ታ ማሃንዳኔ። 16 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ባይቁዋ ያኣሲ ማዕ ጎይያና ዩንሣ ሃይሃ ዓሳንሣታዎ ዩካ ዓኣያ ማዕቲ ዔያታ ፔ ሹምፖሣዳፓ ዓታዛ ዔያቶኮ ናኣቶታዎ ዓውሳኒ ዳንዳሣሣ፤ ዓጪሎይዳ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዕንዳኔ።

17 «ሃንጎ ዩኖ ዓጪሎይዳ ያልዘ ታ ዔኪ ሙኪ ዓሳንታ ቆልሞንታ ባይዘያ ማዕያታቱ፤ 18 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ባይቁዋ ያኣሲ ማዕ ጎይያና ዩንሣ ሃይሃ ዓሳንሣታዎ ዒኣካ ዓኣቶ ዔያቶ ሹምፖሣዳፓ ዓታዛ ፔኤኮ ናኣቶዋ ዓውሳኒ ዔያታ ዳንዳሣሣ፤ ጋዓኔ ናንገና ናንገ ጎዳሣ።

19 «ሃንጎ ዩኖ ዓጪሎይዳ ዳማ ዳማ ዋዳ ሃርጎ ዳኪ ታኣኮ ዳጎና ማርጌ ዓሳንታ ቆልሞንታ ሹምፓ ጋፓንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ። 20 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ባይቁዋ ያኣሲ ማዕ ጎይያና ኖሄንታ ዳኣኔሌንታ ዒዮቤንታዎ ዒኣካ ዓኣያ ማዕያታቱ ዔያታ ፔ ደሎሞና ፔ ሹምፖሣ ሌሊ ዓውሳንዳኣፓዓቲም ፔኤኮ ናኣቶታዎ ዓውሳኒ ዳንዳሣሣ።» ጋዓኔ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዘሣ።

21 ዓካሪ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ያኣዘሣ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ዴሮንታ ቆልሞንታ ፔቲይዳ ዋዳ ጋፐሳኒ ያልዘ፡፡ ናይዘ፡፡ ካዮ ሰዎንታ ማርጌና ፑርቶ ዳማ ዳማ ዋዳ ሃርጎዋ ዩሩሳላሜይዳ ታኣኒ ዔኪ ሙካንዳኔ። 22-23 ጋዓንቲ ዩያ ባይሲንታፓ ቶሊ ዓታንዳ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ዓኣኔ፤ ዔያታ ሃንገ ዒንሣ ባንሣ ሙካንዳኔ፤ ዒንሣያ ዔያቶኮ ሃንቲያንታ ማዳንታ ዘጋ ዋዳና ዩሩሳላሜይዳ ታ ዓጌ ማታሣንታ ታኣኒ ሂሊሴ ባይሲንቶንታ ቢያ ፒዜ ጎይሣና ማዕሣ ዒንሣ ዔራንዳኔ።» ጋዓኔ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዘሣ።

15

ዎይኖ ሚያ ዘሎ ከኤዘንቲ ኮኣኪንሣ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ሂዘ ጌራ፡- 2 «ዓሲ ናሣሢዮ! ዎይኖ ዘዓ ሚሌ ካዮይዳ ዓኣ ሚያ ካኣፖፓ ዎይቲ ባሻይ? 3 ፔቲ ባኣዘ ማዳኒታዎ ማኣዳ ባኣዘ ዓኣያዳ? 4 ሃንገሌ ማዕሣዳፓ ዓታዛ ሚሌ ማኣዳንዳ ባኣዘ ባኣሴ፤ ላምዎ ዘላ ዔኤቲ ጋፔም ዓቲ ዳንጮና ፔቲ ባኣዘታዎ ማዳንታኒ ዳንዳሣሣ? 5 ዎንዴ ሚጮንዳሣኮ ቤርታታዎ ዔኤቢ ማኣዳዎያኩ፤ ዓካሪ ሃሣ ታማ ሙይ ሃሹሰካፓ ዎማጉዲ ማዳዎያ ማዕንዳይ!»

14:21 14:21 ዮሃ. ያፔፋ 6:8።

6 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሣ፡- «ካዮ ሚያ ባኣካፓ ዎይኖ ዘንዛ ዔውቲ ሃንገሌ ማዕሣጉዲ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ዴሮዋ ታኣኒ ዒማይዳንዳኔ። 7 ታ ዔያቶይዳ ሚቶ ዓጋገዳኔ፤ ዎዘ ዔያታ ታማፓ ዓቲቲያ ታማ ዔያቶ ሙዓንዳኔ፤ ታ ዔያቶይዳ ሚቶ ዓጋ ዎዳና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሣ ዒንሣ ዔራንዳኔ፤ 8 ዔያታ ታኣም ጉሙርቁንታያ ማዕያ ሃሹኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶኮ ዓጪ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማሃንዳኔ፤ ጋዓኔ፡ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሣ።»

16

ጉሙርቁንቲዎያ ማዕ ዩሩሳላሜ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ታአም ጌራ፡- 2 «ዓሲ ናሣሢዮ! ዩሩሳላሜ ማዳ ባካ ሻኣካያ ማዕያ ዒዘም ከኤዘኔ።» 3 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዘ ዘሎ ጋዓሣ ሂዘ ጌራ ዒዘም ከኤዘኔ፡-

«ኔኤኒ ሹይንቲሣ ካኣናኔ ዓጪይዳኩ፤ ዓዴ ኔኤኮ ዓኣምራ ዓጪ ዓሲ ማዕዛ ዒንዳ ኔኤኮ ሂኒታ ዓጪ ላኣሊኩ፤ 4 ኔኤኒ ሹይንቲ ዎዳና ጉራ ኔኤኮ ቲቁንቲባኣሴ፡ ኔኤኒ ጌኤሽካንዳጉዲ ዋኣሣና ማሰኪቦኦሴ፤ ሶኦጌና ኔና ማሰከ፡፡ ቱርጫናኣ ካንቁቦኦሴ። 5 ዩንሣ ባኮንሣዳፓ ፔቲማታዎ ማዳኒ ኔኤም ሚጪንቲ ዓይጎ ዓሲያ ባኣሴ፤ ኔኤኒ ሹይንቲያና ዒዳንታዎ ማዕሣር ቦኣሊዳ ከኤኤሪንቲ።»

6 «ዒማና ታኣኒ ዒኣና ዓኣዳቤቃ ኔኤኒ ሱጉዎና ቱርጲንቲ ባርዲንታንቲ ኔና ዴንቁኔ፤ ሱጉዎና ዳኤኪንቲ ሃይቃኒ ኔ ዑኪ ዓኣንቲ ታ ኔና፡- ሹምፔና ናንጌ! ጌራ። 7 ያቶርቁ ዑጋ ሚሣ ዑጋሣጉዲ ታ ኔና ዑጌሴኔ፤ ሌካ ዔዳና ዑጌ፡ ዳዲ ሚዛጲ ዉዳሮ ናይ ኔ ማዕኔ፤ ኮንቾዋ ኔ ዳይሣኔ፤ ቶኣኮ ጋማኣ ኔኤኮ ያዳቁኔ፤ ጋዓንቲ ኔኤኒ ካሎኩ።»

8 «ላሚ ኔ ኮርሳ ታኣኒ ዓኣዳንቲ ዓሲ ኔና ዘጋንዳ ዎዴ ማዕኔ፤ ኔኤኮ ካሎ ማዕ ዑያ ታኣኮ ያደዘ ዓፒሎና ታ ካንቁኔ፤ ታኣኒ ዔፒ ዔካዎ ጫኣቆ ጫኣቁሞጉዴያ ኔኤም ጫኣቁ ታኣር ኔና ታ ማሃኔ።» ሃያ ጌራሣ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳኩ።

9 «ዩካፓ ኔኤኮ ሱጉዎና ፑርቲ ዑያ ጉቤ ታ ኔኤኮ ማሰከኔ፤ ሪሚቶ ዘይቶ ቲዠናኣ ታ ኔና ቲሽኩኔ፤ 10 ዎርቁና ማይሊንቲ ሚዛጲ ማኣዎዋ ታ ኔና ማይሴኔ፤ ዔርቲያ ማዕ ቃራ ዜዲዳፓ ኮሺንቲ ዳርሲ ታ ኔኤም ዓኣሣኔ፤ ሚዛጲ ሹኤሚና ኮሻና ሻኣሾ ታ ኔና ያሹሴኔ፤ ኮሺ ሚዛጲ ዴኤፖ ኮኣቶ ቃሲ ዑፃ ታ ኔና ማይሴኔ። 11 ፓልሞ ታ ኔና ፓልሚሴኔ፤ ኩጮኮ ጋዊንታ ቆርጮኮዋ ቁንቲ ታ ኔና ማይሴኔ። 12 ኔኤኮ ሲኢዳይዳ ዠኢር፡ ዎዮይዳ ጉዴቾ፡ ዩያጉዲ ቶኣኮይዳ ኔ ዓጋንዳ ሚዛጲ ቦንቾር ዓጎ ባኣዘ ታ ኔኤም ዒንጌኔ። 13 ቢራና ዎርቁናይዳፓ ኮሺንቲ ማርጌ ፓልሞ ኔኤኮ ዓኣኔ፤ ዳማ ዳማ ሹኤሚይዳፓ ኩቻ ማዠንቲ ማርጌ ሚዛጲ ማኣዳ ኔኤኮ ዓኣኔ፤ ደኦሪንቲያ ማዕ ዳኢሎና ላኣደ ሙሊያ ላኣደንታ ዔኤሲንታ ሪሚቶ ዘይቶዋ ኔ ሙዓኔ፤ ሚዛጲ ማ ኔኤኮ ኮሺ ቃሲንቲ ቃሲንቲ ዓኣዳሣር ኔኤኒ ዓዳ ጌኤሾ ማዕኒ ዳንዳሣ። 14 ታኣኮ ዲቃሣ ዴኤፖዋ ኔ ዑፃ ማሃ ታኣኒ ኔና ሚዛጲሴሣር ኔኤኮ ሃይማኬ ጌራንቲዋ ሚዛጲማፓ ዔቁያና ዓጪ ቢያይዳ ኔ

ዔርቱኔ።» ሃያ ከኤዘህ ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳኩ።

15 «ጋዓንቱ ኔኤኒ ኔኤኮ ሚዛጵሞና ጉሙርቁንቱኔ፤ ኔኤኮ ዩያ ዔርቱያ ማዒያ ዘኦሰካ ኮኦሚህም ኔ ማሄኔ፤ ጎይያ ዓኣዳ ዓቲንቁ ቢያና ላሂ፣ ኔ ሚዛጵሞ ቢያ ዓሲሮ ኔኤኒ ማሄኔ። 16 ኔኤኮ ማኣዓሂዳፓ ዘላ ዔኪ ማሌ ያኦዘም ዘገ ካኣሽኮ ቤዘ ፓልሚሲ ኔ ሚዛጵሲኔ፤ ዓኢካ ዘኦዘ ኮኦሚያ ኔ ዓርቁኔ፤ ዩይ ማዳ ፔቲታ? ማዳንታኒ ኮይሳያቱቀሱ። 17 ታኣኒ ኔኤም ዓንጌ ቢሮንታ ዋርቆንታይዳፓ ኮሺንቱ ፓልማሂ ኔ ዔኪ ዓቲንቁ ማሊሲ ማዦ ማሌ ያኦዘ ኮሺ ዔያቶና ዋላ ኔ ላሂኔ። 18 ታኣኒ ኔኤም ዓንጌ ኮቻ ማዦንቱ ማኣዓሂ ኔኤኒ ዔኪ ዩያ ያኦዘ ማይሴኔ፤ ታ ኔኤም ዓንጌ ሪሚቶ ዘይቶንታ ዑንጀቀ ዩያ ያኦዘም ኔ ሺኢሹኔ። 19 ደኦሪንቱያ ማዔ ዲኢሎንታ ሪሚቶ ዘይቶንታ ዔኤዘቀ ኔ ሙዓንዳጉዲ ታ ዓንጌኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቱ ማሌ ያኦዘ ዋዛሳኒ ሳውማ ቃራ ማዔ ዓንጎ ዓንገሂ ማሂ ሺኢሹኔ» ዩይ ማዳንቱኔ፤ ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳኒ ሃያ ከኤዘኔ።

20 «ኔኤኒ ዔያቶና ዘኦዘ ኮኦሚሂ ገደ ዓይዛ፣ ኔ ታኣም ሸዔ ዓቲንቆንታ ወዲሮ ናኣቶንታ ዔኪ ማሌ ያኦዘም ዓንገሂ ማሂ ኔ ሺኢሹኔ። 21 ታኣኮ ናኣቶ ሸኪ ማሌ ያኦዘም ዓንገሂ ማሂ ኔ ሺኢሹኔ። 22 ሚርጌና ሻኣካያ ማዔ ዘኦዘ ኮኦሚያ ናገጋ ኔኤኮ ናኣቱም ዋደ ኔና ዋሊሴኔ፤ ጌይያ ኔኤኒ ካሎ ማዒ ሱጉያና ጨኡጸንቲ ባርዲንቱ ዋደ ፔቲታ? ኔኤም ጸቁቀሱ።»

23 ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ «ባዴዔ ኔና! ባዴዔ!» ጋዓኔ። ዩያ ቢያ ፑርቶ ባኮ ኔ ማዳሰካፓ፣ 24 ዳገ ጌዔ ዔንዴ፣ ዓሳ ቡካ ጸኦካ ማሌ ያኦዘ ካሽኪያር ኔ ገኢጊሹኔ። 25 ዩያይዲ ዳልጎ ጎይያ ዓጫ ማሌ ያኦዘ ካሽኮ ቤዘቀ ኮሺ ኔ ሚዛጵሞ ኔኤኒ ዓኢሴኔ፤ ሙካሂም ቢያ ዑያ ኔኤኮ ኔ ዓኣሂ ዓንገጌ ዓንገጌ ከላ ከላ ዘኦዘ ኮኦሚያ ኔ ሚርጊሹኔ። 26 ዘኦዘ ኮኦሚያ ሱኡካዳ፣ ኔ ዓሺና ገብፃ ዓሰና ዘኦዘ ኔ ኮኦሚኔ፤ ታና ኔ ዳጋሳኒ ዘኦዘ ኮኦሚያ ኔ ሚርጊሹኔ።

27 «ሃሂ ጋዓንቱ ኔ ገዳ ማቶ ዓጋኒ ኔኤም ማዔ ዓንጀ ኔኤፓ ፓጨሳኒ ታ ኩጮ ታኣኒ ዔቁሴኔ፤ ዔያታ ኮዔ ባኮ ማዳንዳጉዲ ኔና ኔኤኮ ሞርኮም፣ ኔኤኮ ዳውሲሳ ማዳ ዲቃሂ ፒሊሰጻኤ ማዒ ዓሰም ዓኣሂ ታ ኔና ዓንጌኔ።

28 «ሚሌ ዓሰና ኔኤኒ ዘኦዘ ኮኦሚ ማዳ ገዳዓ ጌዔም ሃሂ ዓሰኦሪ ዓሰና ዓዚ ጎይያ ኔ ማዳኔ፤ ጋዓንቱ ዔያታ ኔኤኮ ሱኡኮ ማሂባኣሴ፤ 29 ኮርሞ ኮርማ ባብሎኔ ዓሰኮቀ ላጌ ኔ ማዒ ዔያቶና ዋላ ዘኦዘ ኮኦሚኔ፤ ጋዓንቱ ዔያታኣ ኔኤኮ ሱኡኮ ማሂባኣሴ።»

30 ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቦርሲንቲባኣያ ዘኦሰካ ኮኦሚ ላኣሊጉዲ ዩያ ቢያ ኔኤኮ ማዳያ ዋዚ ኔኤኮ ዓኔ ባይቁምዳይ? 31 ጎይያኮ ዓጫ ዓጫ ዳጌ ዔንደ ኔ ኮሻኔ፤ ዓሳ ቡካ ጸኦካኣ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኮ ቤዘ ኔኤኒ ገኢጊሻኔ፤ ያዒ ማዔያታቱያ ዘኦዘ ኮኦሚ ላኣሊጉዲ ሚኢሹ ዔካኒ ኔኤኒ ኮሚባኣሴ። 32 ኔኤኒ ፔኤኮ ዓኒ ሃሺ ማሌ ዓሰና ላሂ ላኣሊ ማዔኔ። 33 ዘኦዘ ኮኦሚ ላኣሊጉ ሚኢሹ ጨጨገንታኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቱ

ሚኢሹ ዔኮንደ ቤዘ ኔኤኮ ላጎም ሴካ ኔ ዓንጋኔ፤ ቢያ ዘላፓ ሙኪ ኔኤና ዋላ ላሃንዳጉዲ ጌሺሂ ሚኢሹ ኔኤኒ ዓቲንቆም ዓንጋኔ። 34 ዩያር ኔኤኒ ዔርቱያ ዘኦሰካ ኮኦሚ ላኣሊ ማዔኔ፤ ጋዓንቱ ኔኤኒ ሂዳንዳጉዲ ኔና ጌሹያ ባኣሴ፤ ሚኢሹ ኔኤኒ ዔያቶም ጨጋኔ፤ ኔኤም ጨጋይ ባኣሴ፤ ዩያር ኔኤኮ ዘኦዘ ኮኦሚያ ጎኔና ዔርቱያኩ።»

ያኦሲ ዩሩሳላሚያ ዋጌ ዋጊያ

35 ኔኤኒ ዘኦዘ ኮኦሚ ዩሩሳላሚ! ናገረና ናገጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዜ! 36 ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቆሎ ኔኤኮ ኔኤኒ ላኣሊሂሮ፣ ኔኤኮ ላጎና ዋላ ሚርጌና ዘኦዘ ኔ ኮኦሚሂሮና ካሉሞቀ ኔኤኮ ኔ ፔጋሴሂሮ፤ ኔኤኮ ሻኣካ ማሌ ያኦዘንታ ዔያቶም ኔኤኮ ናኣቶ ሱጉያ ኔ ሺኢሹሂሮ፣ 37 ዔያቶና ኔ ዋዛዳ ኔኤኮ ላጋ፣ ኔኤኒ ናሽኬ ዓሰቀ ማዖም ዔፃ ዓሰ ቢያ ታኣኒ ቡኩሳንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ባንፃፓ ቢያ ኔ ዓጮይታ ታ ቡኩሳንዳኔ፤ ዩካፓ ኔኤኮ ካሉሞ ዔያቶ ቤርታ ታ ቃኦሪ ዳዲሳንዳኔ፤ ዔያታ ካሉሞ ኔኤሲ ዘጋንዳኔ። 38 ዘኦዘ ኮኦሚዘንሂና ዓሰ ዋዳ ላኣሎናም ኮይሳ ዋሳጉዴያ ታ ኔ ገዳ ዋጋንዳኔ፤ ታኣኮ ታሞጉዴ ዳጎና ታ ኔና ዋዳ ሱጉያ ማሃንዳኔ። 39 ታ ኔና ኔኤኮ ላጎም ዓኣሂ ዓንጋንዳኔ፤ ዔያታ ኔኤኮ ዳጌ ቤዘንታ ካኣኮ ጌሚርንታ ደይሳንዳኔ፤ ማኣዓሂ ኔኤኮ ጉሲ፣ ፓልማሂያ ኔኤኮ ዔኪ ኩቹ ጉሪ ኔና ዓይሳንዳኔ።

40 «ሹቸና ኔና ዲይ፣ ጨንቾ ዓፓሮና ቲቁ ዋዳንዳዴሬ ኔ ዑያ ዔያታ ዔቁሳኔ፤ 41 ማኣር ኔኤኮ ዔያታ ታሚና ሚቻንዳኔ፤ ሚርጌ ላኣሎኮ ቤርታ ኔ ገዳ ዔያታ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ታኣኒ ዩያይዲ ኔኤኮ ዘኦዘ ኮኦሚያንታ ኔ ላጎም ዔያቶና ኔ ላሂሂ ዘሎ ጨጋ ባኮቀ ሃሺሳንዳኔ። 42 ዩያር ታ ኔ ገዳ ዳጋዳ ዳጋፓፓንዳኔ፤ ታኣኒ ሌሊ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዓ ማሊፃኣ ጋፓንዳኔ፤ ላሚ ታ ዳጋዳዓኩ። 43 ኔኤኮ ናኣቱም ዋደና ታኣኒ ኔኤም ማዳ ባኮ ቢያ ኔ ዋሌኔ፤ ኔኤኒ ማዳ ፑርቶ ማዳና ታና ዳጋሴኔ፤ ዩያር ታኣኒያ ኔ ማዳ ጎሞጉዴያ ኮይሳሂ ኔኤም ዓንጌኔ፤ ኔኤኒ ማዳ ሻኣካ ማዳይዳ ዓሰና ላሂ ዓኣቲያ ዓይጋ ኔ ቃሴይ?» ሃያ ጌዔሂ ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳኩ።

44 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዩሩሳላሚ! ዓሳ ኔ ዘሎ «ዒንዳ ዓኣዳ ካሮ ናዓ ዳንዳኔ» ጌዒ ኮኣኪንሂ ሃይሴ ጌሰታንዳኔ። 45 ጎኔ ኔኤኒ ኔ ዓንደ ናይኩ፤ ኔኤኮ ዓንደ ፔ ዓኒንታ ናኣቶንታ ዓፃኔ፤ ኔኤኒያ ፔኤኮ ዓኒንሂንታ ናኣቶንታ ዓፃ ኔ ጌርንሂንታኒ፤ ኔናንታ ኔ ጌርንሂንታኮ ዓንዳ ሂኢታ ዓጪ ዓሲ፣ ዓዴ ዓሞኦራ ዓጪ ዓሲኩ።

46 «ሚሻ ኔኤኮ ፔ ወዲሮ ናኣቶና ዋላ ኬደ ባንፃ ዓኣ ሳማሪያኩ፤ ጌኤዳ ኔኤኮ ፔ ወዲሮ ናኣቶና ዋላ ደኦሎ ባንፃ ዓኣ ሰኦደሚኩ፤ 47 ዔያታ ዓኣዳ ጎይያ ዓኣዲ ዔያቶኮ ሻኣካ ማዳ ማዳያ ሌሊቱዋንቱ ኔኤኮ ናገረና ቢያ ዳካ ጋርካ ዔያቶይዳፓ ባሽ ዳቢንቲ ኔ ማዳኔ።

48 «ታኣኒ ናገረና ናገጋ ባይቁምያ ማዔ ያኦዘሂ ታ ሱንፃና ጨኣቃኔ፤ ኔ ጌኤዶ ሰኦደሚንታ ዓዚኮ ወዲሮ ናኣቶንታ ኔኤና ኔ ወዲሮ ናኣቶና ማዳሂዳፓ ዑሂ ዓኣዳ ፑርታ ባኣኪ ማዳባኣሴ» ጋዓኔ ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳኒ። 49 «ኔ ጌኤዶ ሰኦደሚኮ ዳቢንታ ያዲኩ፤ ዓዲኮ ዓዲኮ ወዲሮ ናኣቶና ያቶርቁኔ፤ ሚርጌ ሙኡዚ ዓኣያ ማዒ

የቶርቁ ዔያታ ናንጋያ ማዔያታቲያ ዔያታ ማታዳ ዓሰንታ ማንቆ ዓሰዋ ማኣዲዋሴ። 50 ዔያታ የቶርቃያ ማዔ ታኣኒ ዒፃ ባኮ ቢያ ማዳኔ፤ ኔኤኒ ዔራሢጉዲ ታኣኒ ዔያቶ ዋዲ ባይዘኔ።

51 «ሳማሪያታዎ ኔ ማዳሢኮ ሄካሢጉዲያ ጎሜ ማዲባኣሴ፤ ኔኤሲ ዒዘይዲፓ ባሼ ማርጌና ሻኣካያ ማዔ ጎሜከ፤ ኔኤኮ ዒኣቲ ማዲ ኔ ጌርንሢሲና ዋላ ቤኤዘዘ ዔያታ ዳቢንቲባኣያ ማዓኔ። 52 ዓካሪ ሃሢ ኔኤኒ ኔ ዳውሲንቶ ኬዳ፤ ኔ ጎማ ማርጌ ፑርታ ማዔሢዲፓ ዔቁያና ኔ ጌርንሢ ኔኤና ዋላ ቤኤዘዘ ፔቲታዎ ዳቢንቲባኣ ጌኤሺ ማዓኔ፤ ኔኤኒ ኔ ጌርንሢ ዳቢንቲባኣያ ማሂያና ዳውሲንቲ ዓዳ ማኣዎጉዲ ቶኦኪና ዔኪ ዳዔ።»

53 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬራሳላሜ ዘሎ ሂዘ ጌዔ፡- «ሶኦደሜንታ ዒዘኮ ዉዲር ናኣቶንታም፡ ሳማሪያንታ ዒዘኮ ዉዲር ናኣቶንታም ዔያቶኮ ዲዒንቲ ቆሎ ታ ማሃንዳኔ፤ ኔ ቆሎዋ ታኣኒ ዓማና ማሃንዳኔ። 54 ኔኤኒ ዳውሲንቶ ኔኤኮ ማይንቲ፡ ኔ ማዳና ኔኤኒ ቦርሲንታንዳኔ፤ ዓማና ሶኦደሜና ሳማሪያና ዬያ ኔኤኮ ዘጋዎ ኔ ጎሞጉዳያ ዔያታ ማዲባኣሢር ደዳንዳኔ። 55 ኔኤኮ ጌርንሢ ዘሎ ጋዓንቲ ሶኦደሜንታ ዒዘኮ ዉዲር ናኣቶንታ፡ ሳማሪያንታ ዒዘኮ ዉዲር ናኣቶንታ ማና ቤርታ ዓኣ ጎይዎ ባንሢ ገንሢ ማዓንዳኔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ኔናንታ ኔኤኮ ዉዲር ናኣቶንታ ዒንሢ ማና ዓኣ ጎይዎ ማዓንዳኔ። 56 ኔኤኒ ሆኦሊንታያ ማዒ ዓኣ ዋደና ጌኤዳ ኔኤኮ ሶኦደሜ ኔና ሰሃ ማኢጤዎዎዳ? 57 ዬያ ኔኤኒ ማዳሢ ኔ ዳቢንታ ዔርታንዳሢኮ ቤርታቱዋዳ? ሃሢ ጋዓንቲ ኔኤኒ ሶኦሪያ ካታሞንታ ዬያቶኮ ዓሻፍንታም፡ ፒሊሰጃኤሜ ካታሞንታ ኮርይዳ ዓኣ ኔና ቶኦቻዘንሢም ቢያ ማኢቶ ማዓኔ። 58 ኔኤኒ ማዳ ሻኣካ ማዳር ቢያ ማቶ ኔ ዔካንዳያ ኮይሳኔ» ሃያ ኬኤዘሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ።

59 ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሂዘ ጋዓ፡- «ታኣና ዋላ ኔኤኒ ጫኣቁ ጫኣቁም ሰሃ ሃሻሢር ኔኤም ኮይሳ ማቶ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ። 60 ጋዓንቲ ኔኤኮ ዳጋቶ ዋደና ታኣኒ ኔኤና ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁም ጳቂሃንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋያ ማዔ ጫኣቁም ታ ኔኤና ዋላ ጫኣቃንዳኔ። 61 ኔኤኮ ማሻንታ ጌኤደንታ ማዔ ጌርንሢ ኔኤኮ ዓዳ ናይጉዲ ማሂ ታኣኒ ኔኤም ዒንጋ ዋደና ኔኤኮ ማናኣ ናንጎ ኔኤኒ ማሊ ጳቂሢጋፓ ቦርሲንታንዳኔ፤ ዬይ ያዲ ማዓንዳሢ ጋዓንቲ ኔኤና ዋላ ታ ጫኣቁ ጎይዎናቱዋሴ። 62 ታኣኒ ኔኤና ዋላ ጫኣቁም ገንሢ ዓካሳንዳኔ፤ ኔኤኒ ዓማና ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዔራንዳኔ። 63 ዬያ ታኣኒ ማዳንዳሢ ኔኤኒ ማዳ ዳቢንቶ ቢያ ታኣኒ ዓቶም ጌዔም ኔኤኮ ማዳ ኔ ማሊ ጳቂሢ ዲቃቲ ዘቲ ጋዓንዳጉዲከ» ሃያ ኬኤዘሢ ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢከ።

17

ኮኣኬና ዋይኔና ማሊሲ ኮኣኪንሢንቲ ኮኣኪንሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌዔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዘ ጌዒ ዓኣቶሢ ዓኣቶ፤ ዬያ ዓኣቶ፤ ኮኣኪንሢና ቡሊ ዔያቶም

ኬኤዘ፤ 3 ሂዘ ዔያቶም ጌዔ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣካሢ ሂዘ ጋዓ፤ ዳኤፒ ጋኣሲና ጋኣዘ ጋፓናኣ ያደሲ ማዔ፤ ቦርጫ ኮኣኬ ለባኖኦሴ ሙካዎ ዳኤሎ ዘቢቆኮ ቶኦካ ዳዒ፤ 4 ካኣፖኮ ዲሎ ማንሢ ዔካዎ ኮርሞ ዓሰ ዓጮ ዳንዲ፤ ዒኣካ ዬያ ቱኬ። 5 ዬይ ኮኣካሢ ዒሰራዔኤሌ ዓጮፓ ዘርሢ ዔካዎ ኮይሳ ዋኣሢ ዳንቁ ባቃላንዳጉዲ ፔቲ ማሊ ቤሰካ ዲኡቁ። 6 ዬይ ባቃላሰካፓ ለካ ያደቁ ዐጉዋዎ ጋሞፕንቲ ዋይኔ ማዔ፤ ካኣፓ ለካ ኮኣካሢ ባንሢ ዐጊ ኬሰካዘ፤ ያጳ ለካ ሳዎ ዳሞ ዳንዳኔ፤ ዬና ዋይኔላ ማርጌ ካኣፕና ዒላሸና ዓኣያ ማዔ።»

7 «ዔያጉዲ ሃሃ ዳኤፒ ጋኣሲና ማርጌ ጋፓኔያ ዓኣ ማሌ ዳኤፒ ኮኣኬ ዓኣ፤ ዬና ቱኮና ዋይኔላ ያጳንታ ካኣፖንታ ኮኣካሢ ባንሢ ዳኬ፤ ዬና ዋይኔላ ዬያ ማዳሢ ቱከንቲ ቤዛፓ ዋኣዎ ዒዘ ዐሻንዳጉዲከ። 8 ዬና ዋይኔላ ቱከንቲሢ ዒላሸ ኬሲ፤ ዓኣፒያ ዓኣፒ፤ ማዘጳ ዋይኔ ማዓንዳ ጌዳ ዋኣሢ ዓኣ ቤሰካከ።»

9 «ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፤ ጌዒ ኬኤዘ፡- ሃይ ቱከንቲ ዋይኔ ዳቃንዳ? ቤርታኣ ኮኣካሢ ያጳ ቱጌም ዓኣፓ ሙርዒ፤ ዋርቁ ዒላዛ ሹሊ ዲኢናዓዳ? ዬያ ያጳ ቱጋኒ ደዲ ያልዘ ባንጋም ሃንጎ ዋልቁና ዓኣ ያላ ዓሲ ኮይሱዋሴ። 10 ዋይኔላ ቱከንቲ፤ ጋዓንቲ ዓርቁ ዐጋኒ ዳንዳዓ? ዳኤፖ ዳውሎ ዠባራ ዠባርሼ ዋደና ቱከንቲ ዓኣ ቤዛ ዓኣዎ ጋፒ ማላዓዳ?»

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌዔ፡-

12 «ኮኣኪንሢኮ ቡሊዎ ዔያታ ዔራያ ማዔቶ ሂንዳ ዬያ ዋይከ ዒፃ ዓሰ ያኦጤ፤ ሂዘ ዔያቶም ጌዔ፤ ባብሎኔ ካኣቲ ዬራሳላሜ ሙከ ካኣቲንታ ቢታንታ ዒንጊንቲ ሱኡጎንታ ዲዒ ዔኪ ባብሎኔ ዓኣዳኔ፤ 13 ዬይ ባብሎኔ ካኣቲ ዩሁዳ ካኣቲ ማኣር ዓሰይዲፓ ፔቲ ዔኪ ዒዛና ዋላ ገኢጊ ናንጋጊ ጫኣቁ፤ ዒዘ ባብሎኔ ካኣቲም ጉሙርቁንታያ ማዓንዳጉዲ ጋዓ ጫኣቁም ጫኣቁሴ፤ ዒዘ ሌላቱዋንቲ ማሌ ዔርቲ ዓሲያ ዔኪ ዓኣዳኔ። 14 ዬያ ዒዘ ማዳሢ ዩሁዳ ካኣቲ ሹሌዐምና ዓይሢንታያ ማዒ ጫኣቁ ጫኣቁምና ደዲ ናንጋንዳጉዲ ማሃኒከ። 15 ጋዓንቲ ዩሁዳ ካኣቲ ዋይከ ዒዲፓርና ዲቢ ያልዘ ያላ ዓሲ ዔኪ ዒዛም ዬዓንዳጉዲ ከኢታ ዓሲ ጊብፂ ዓጮ ዳኬ፤ ዓካሪ ዬይ ዒዛኮ ማሊዎ ዒዛም ገኢጋንዳ? ዬያና ቶላኒ ዒዘ ዳንዳዓንዳ? ዒዘ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሻያ ማዔ፤ ማቶይዲፓ ዒዘ ቶላንዳኖ?

16 «ታኣኒ ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ሱንዎና ጫኣቃኔ! ዬይ ካኣታሢ ዒዘ ካኣቱም ያይቶይዳ ዳይሢ፤ ባብሎኔ ካኣቲና ዋላ ገኢጊ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሻሢር ዒዘ ባብሎኔይዳ ሃይቃንዳኔ። 17 ባብሎኔ ዓሳ ማርጌ ዓሲ ዋዳኒ ዔቴ ቦኣኪ ዓጬ ኩሊሢና ዋርዲዮ ቤዘ ኮሻ ዋደና ጊብፂ ካኣቲኮ ያሎ ያላ ደደ ዓሰንታ ዲቦ ያሎ ዓሳታዎ ሙከ ዒዘ ያሊ ማኣዳኒ ዳንዳዓንዳዋሴ። 18 ዒዘ ጫኣቁ ጫኣቁም ቶኦቶ ዬያ ጫኣቁም ሃሻሢርና ኩጮ ዒንጌሰካፓ ዬያ ቢያ ባኮ ማዳሢር ዒዘ ቶላዓከ።»

19 ዬያር ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሂዘ ጋዓ፡- «ታኣኒ ናንጊና ጎዳ ታ ሱንዎና ጫኣቃኔ! ዒዘ ጫኣቁ ጫኣቁም ቶኦቶ ዬያ ሃሻሢር ታ ዒዘይዳ

17:12 17:12 2ካኣቶ. ማ 24:15-20፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:10-13።

ሚቶ ዓጋንዳ። 20 ታኦር ርክፍ ማላ ፒራሚ ሱዞር ፒሪ ታ ዒዛ ዓይሣንዳ፤ ታኦም ዒ ማዳ ዋይዘ ዒዲያሮ ባብሎኔ ዓፄ ዒኪ ታ ዒዛ ሙኪ ሚቶይዳ ዓጋንዳ። 21 ዒዛኮ ዶኦሪንቴያ ማዔ ፖኦሊሳ ያሎ ቦኦሎይዳ ዋዲንታንዳ፤ ሃይባፓ ቶሌዘንሢያ ደማ ደማ ካራና ዜሪንታንዳ፤ ዬይ ያዲ ማዓኦና ሃያ ኬኤዘሢ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳ።»

ያኦሲ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኦሎ
22 ናንገና ናንጋ ዴኤፖ ጎዳሢ ሃዚ ጋዓ።-
«ለባኖኦሴ ሚያ ቶኦካፓ ፔቴ ኪሊ ታኦኒ ዔካንዳ፤
ዬያ ሃጊ ዑጋ ሺኤፍ ኪላፓ ፔቴ ዒንቁ ታ ዔካንዳ፤
ታኦኒ ታኦር ዴጌ ደኮ ቶኦካ ዬያ ቱካንዳ።
23 ታኦኒ ቱካንዳሢ ዒሰራዔኤሌይዳ ዓኦ ዴጌ ደኮ ቶኦካኪ፤
ዬያ ታኦኒ ማዳንዳሢ ካኦፒ ኬሲ
ዓኦፒያ ዓኦፒሢያ ሚዘጸ ለባኖኦሴ ሚሢ ማዓንዳጉዲ፤
ዬያይዳ ደማ ደማ ካፒ ናንጋንዳ፤
ባራናያ ማዔ ባካ ቢያ ፔኤኮ ማኦር ዬያ ሺቦይዳ ማካንዳ።
24 ዓፄሎይዳ ዓኦ ሚያ ቢያ ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዔራንዳ፤
ታኦኒ ሚያ ያደዘ ቃሚሣንዳ፤
ቃሚያ ሚያዋ ያደሲ ታ ዑጊሳንዳ፤
ታኦኒ ዓኦዔ ሚያ ሚልዘንዳ፤
ሚሎ ሚያዋ ዓኦዒሳንዳ፤
ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃያ ኬኤዘ፤
ታኦኒ ማዳንዳ፤ ጌዔ ባኮ ቢያ ማዲ ኩሣንዳ።»

18

ጎሜ ማዳ ሺምፓ ሃይቃንዳሢ
1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሃዚ ጌዒ ኬኤዘ።-
2 « ሸዔ ዓሳ ሶልካ ዋይሮ ዓኦፖ ሙዔኔ፤ ጋዓንቴ ዔያቶ ናኦቶኮ ዓፄ ሃይቁኔ፤ ጌይ ዒሰራዔኤሌ ዓፄይዳ ላሚ ላሚ ኬኤዘንታ ኮኦኪንሣ ሃይ ዓይጌንዳይይ?
3 «ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ሱንያና ጫኦቃ፤ ዬያ ኮኦኪንሣ ላሚ ዔያታ ዒሰራዔኤሌ ዓፄ ኬኤዘንዳ፤ ሃያ ኬኤዘሢ ታና ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ። 4 ፔቴ ፔቴ ዓሶኮ ሺምፓሢ ታኦርኬ፤ ሸዔ ዓሶሲ ማዔታቴያ ናኦቶ ሺምፓሢ ታኦር ማዔሢ ዔሩዋቴ፤ ጎሜ ማዳ ዓሢ ዒ ሌሊ ሃይቃንዳ።
5 «ፔቴ ዓሲ ዲሎ። ፒዜ ዋጋያና ጉሙርቁንታያ ማዔያታቴ። 6 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኦኸካ ሚሌ ያኦዘም ዚጋዓኬ፤ ላኦጊንቴ ዚጎ ቤዘይዳ ሹኪንቴ ዓይጎ ዓሸኪያ ሙዓዓኬ፤ ሚሌ ዓሲ ማቸዋ ዒኦሳንዳ፤ ዑሢ ፑርቴ ላኦሊናኦ ላሃዓኬ፤ 7 ያናኦ ሄርቁ ዋይሣንዳ፤ ጋዓንቴ ዔኤቢኮ ዓይሢ ማሃ ዓርቁ ባኮ ማማሃንዳ፤ ቡራዓኬ፤ ናይዴሢያ ሙኦዘንዳ፤ ካላዴሢያ ማይሳንዳ፤ 8 ፔኤኮ ሚኦሸ ሸይሢና ማሃንዳጉዲ ታልዓዓኬ፤ ሚኦሸኮ ዑሢ ዓኦዴ ሸይቹያ ዔካዓኬ፤ ፑርታ ባኦዚ ማዲሢያፓ ፔና ካፓ፤ ዋሊና ዶዴ ዓሶዋ ቡኩሳጊ

ፒዜ ዋጌ ዋጋ። 9 ዬያጉዳ ዓሢ ዓይሢያ ታኦኮ ማዲ ኩሣንዳ፤ ታኦኮ ዳምቦዋ ቦንቻ፤ ዬይ ዓሢ ዲሎ ዓሲ ማዔሢ ሸምፔና ናንጋንዳ፤ ሃያ ኬኤዘሢ ታና ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ።

10 «ጋዓንቴ ዬያ ዓሢኮ ዋይዚ ዒፃያና ዓሲ ዋዴያ፤ ጊንሣ ሃሣ ዬንሢ ዳቢንቶንሢያፓ ፔቴ ማዳ ናይ ዓኦቶ። 11 ዓዳሢ ዬንሢ ዳቢንቶንሢያፓ ፔቴማታያ ማዲባኦቴያ፤ ዒዛኮ ናዓሢ ጋዓንቴ ዲኮይዳ ሚሌ ያኦዘ ካኦኸኮ ቤዘ ሹኪንቴ ዓሸኮ ሙዔያታቴ። ዓሲኮ ማቸ ዒኦሴቴ። 12 ማንቆ ዓሶና ሚታዴ ዓሶናኮ ካራ ባይዜያታቴ። ቡራያ ማዔቴ። ሚኦሸ ታልዓኦና ዓይሢ ማሃ ዔኬ ባኮ ፔኤም ዔይሴያታቴ። ሚሌ ዓሶኮ ካኦኸኮ ቤዘ ሚሌ ያኦዘ ካኦኸኬያታቴ። ሻኦካ ባኮ ማዴያ ማዔያታቴ። 13 ፔኤኮ ሚኦሸ ሸይሢና ታልዒ ዑሢ ዓኦዴ ጨጊሹያ ማዔያታቴ፤ ዓካሪ ዬያጉዳ ዓሢ ሸምፔና ናንጋጊ ዳንዳዓ? ፔቴታያ ዬይ ሸምፔና ናንጋጊ ዳንዳዑዋሴ፤ ዬያ ቢያ ሻኦካ ባኮ ዒዚ ማዴሢ ጎኔና ዒ ሃይቃንዳ፤ ዬያ ሃይሶኮዋ ያኦጨንታንዳሢ ዒዛ ማዓንዳ።

14 «ጋዓንቴ ዬያ ዓሢኮ ዓቲንቁ ናይ ዓኦያታያ ዒዛኮ ዓዴ ማዴ ጎሞ ቢያ ዘገ። ፔኤኮ ዓዴ ማዴ ጎይያ ማዲባኦያታቴ። 15 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኦኸኮ ያኦዘም ዘገባኦያታቴ። ላኦጊንቴ ዘጎ ቤዘ ሹኪንቴ ዓይጎ ዓሸኪያ ሙዒባኦያታቴ። ዓሲኮ ማቸ ዒኦሴባኦያታቴ። 16 ያናኦ ሄርቁ ዋይሢባኦያታቴ። ዓሲኮ ቆሎ ቡሪ ዔኪባኦያታቴ። ሚኦሸ ታልዓዓ ዓይሢ ማሃ ዔኬ ባኮ ፔኤም ዓይሴባኦያታቴ። ናይዴሢ ሙኦዘ ካላዴሢያ ማይሴያታቴ። 17 ማንቆ ዓሶ ዑዓ ዓይጎዋ ጌኔ ማዔ ባኦዚ ማዲባኦያታቴ። ሚኦሸ ሸይቹና ማሃንዳጉዲ ታልዓዓ ዑሢ ዓኦዴ ሚኦሸ ጨጊሹባኦያታቴ። ታኦኮ ዋጎ ቦንቹያ ማዔያታቴ። ታኦኮ ዳምቦ ጎይያ ሃንቴቴ። ዬያጉዳ ዓሢ ጎኔና ሸምፔና ናንጋንዳ፤ ማዴ ማዴ ጎሞር ዒ ሃይቃዓኬ። 18 ዓዴ ዒዛኮ ጋዓንቴ ጌሺ ዔኬያና ፔኤኮ ጌርሲያ ቡራሢር ፔኤኮ ዴር ባኦካ ኮሺ ማዲባኦ ማዴሢ ፔ ዳቢንቶና ሃይቃንዳ።

19 « (ዓካሪ ናዓ ዓዴ ጎሞር ሚቶ ዔኪባኦሢ ዓይጎርዳይ?) ዒንሢ ጋዓንዳኦንዳ፤ ናዓ ፒዜ። ሃሣ ኮሺ ማዔ ባኦዚ ማዴ፤ ታኦኮ ዋጎዋ ቦንቹ፤ ዬያር ዒዚ ጎኔና ሸምፔና ናንጋንዳ፤ 20 ሃይቃንዳያ ኮይሳሢ ጎሜ ማዴ ዓሢ ሌሊኬ፤ ናዓ ዓዴ ጎሞር ሚቶ ዔካዓኬ፤ ዓዴያ ናዓ ጎሞር ሚቶ ዔካዓኬ፤ ኮሺ ዓሲ ፔ ኮሹም ዘሎ ዒንጎ ባኮ ዔካንዳ፤ ፑርታ ዓሲያ ፔ ፑርቴሞና ሚቶ ዔካንዳ።

21 «ፑርታ ዓሲ ጎሜ ማዲሢ ሃሺ ዋጎ ታኦኮ ካፔያታቴ። ፒዜና ኮሺ ማዔ ባኦዚያ ማዴቴ ጎኔና ሸምፔኔ ናንጋኦያታቴም ሃይቃዓኬ፤ 22 ፒዜ ማዔ ባኦዚ ዒዚ ማዴሢር ዒዚ ማዴ ጎሞ ቢያ ዒዛኮ ዓቶም ጌይንቴም ሸምፔና ዒ ናንጋንዳ። 23 ታኦኒ ፑርቶ ዓሶኮ ሃይቦና ዋዘዳያ ዒንሢም ማላ? ያዲቱዋሴ፤ ታኦኒ ዋዘዳሢ ፔኤኮ ጎሞ ቡኦዲ ሸምፔና ናንጋ ዓሶርኬ፤ ጋዓ። ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።

24 «ጋዓንቴ ኮሺ ዓሲ ኮሺ ማደንደህ ሃሺ ፑርቶ ዓሳ ማዳ ፑርቱሞንታ ሻኦካያ ማዔ ባኮሞ ማዳህ ዓርቁቴ ሾሞፕና ዩይ ናንጋንዳያ ዒንህሞ ማላ? ያዲቱሞሴ፤ ዩይ ዓታዛ ቤርታ ዒዚ ማዳ ኮኩ ማዳ ቢያ ዒዛሞ ማሊንቲንዲሞሴ፤ ዒዚ ጉሙርቁንቱሞና ጎሜ ዓሲ ማዒያና ሃይቃንዳኔ።

25 «ዩይር ዒንህ ሃዲ ማዔያ ማዔታቱ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ባካ ፒዜቱሞሴ» ጋዓንዳኦናንዳኔ፤ ዒንህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ! ታኦሲ ሞይዙሞቴ፤ ታ ማዳ ባካ ቢያ ፒዜቱሞሴ ጌዒ ዒንህ ማላ? ጋዓንቴ ፒዜ ማዒባኦህ ዒንህኮ ሃንቲያኮ።

26 ዲሎ ዓሲ ኮሺ ማዲያ ሃሺ ፑርታ ማዳ ማዲ ሃይቁቴ፤ ዒዚ ሃይቃህ ፔኤኮ ጎሞ ዛሎናኮ፤

27 ዩይጉዴ ሃህ ዓሲ ጎሜ ማዳህ ሃሺ ፒዜና ኮሺ ማዔ ባኦዚና ማዳያታቱ ፔኤኮ ሾሞፓህ ዓውሳንዳኔ፤

28 ዒዚ ማዳ ማዳ ጉሪ ባኦዚ ማዔህ ዔሪጋፓ ጎሞ ማዲያ ሃሾህሪ ጎኔና ዒዚ ሾሞፕና ናንጋንዳኦፓታ ሃይቃዓኮ፤

29 ዒንህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ማዳ ፒዜቱሞሴ» ጋዓኔ፤ ዓካሪ ታ ማዳ ፒዜቱሞና ዒንህሞ ማላ? ፒዜ ማዒባኦህ ዒንህኮ ሃንቲያኮ።

30 «ሃህ ታኦሲ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳሞ ጋዓህ ሃያኮ፤ ፔቴ ፔቴህ ታኦሲ ዒንህኮ ፑርቶ ማዳሪ ማዳያ ዓጋንዳኔ፤ ዩይር ዒንህ ማዳ ፑርቶ ማዳፓ ማዕ-ሞቴ፤ ጎሞ ዒንህኮ ቡኡፀ-ሞቴ! ያዲ ማዒባኦያታቱ ጎሞ ዒንህኮ ዒንህ ባይዛንዳኔ። 31 ዒንህ ቢያህ ዒንህኮ ፑርቶ ማዳይፓ ዲማዲ ዓኪ ዓያናና ዓኪ ዒናኦ ዓኦያ ማዕ-ሞቴ፤ ዒንህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓይጋ ሃይቃይ? 32 ታኦሲ ያኦሲያ ሃይቃንዳጉዲ ኮዕ-ሞሴ፤ ዩይር ዒንህ ቢያህ ዒንህኮ ጎሞፓ ማዒጋፓ ሾሞፕና ናንጉ-ሞቴ» ሃያ ኬኤዜህ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ።

19

ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጎ ቃዮና ቃዩ
1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጎ ሂዘ ጌዒ ታ ቃያንዳጉዲ ታኦሞ ኬኤዜኔ፡-
2 ዒንዳ ኔኤኮ ዘቦ ባኦካ ሞዚጉዴ ዘቢዳይ! ሃጌ ዔቃ ዓዶ ዘቦ ባኦካ ዒዛ ያቶርቁ ናኦቶ ፔኤኮ ዲቹኔ፤
3 ዒዛኮ ናኦቶ ባኦካፓ ፔቴ ዛጌ ዒዛ ዲቹኔ፤ ዒዚያ ደዲ ዘቢ ማዔኔ፤ ኬሞሞ ዔሪ፣ ዓሲ ሙዒህያ ዓርቁኔ።
4 ዴራ ዒዛ ዑፃ ዒላቴኔ፤ ዔያታ ቦኦኮ ዔቶይዳ ዒ ዓዲንቴኔ፤ ዓንጌ ኪሪና ሲኢዳ ዒዛኮ ዑሪ ጎቹ ጎቹ ጌብፂ ዓጮ ዔኪ ዒዛ ዔያታ ዓኦዴኔ።
5 ዒዛኮ ዒንዳ ማሊያ ዒዛኮ ጌኢጊባኦህ ዛጌ ሃጌ ማዓ ሞዛ ቲቃያ ናኦቶይፓፓ ባጋህ ዔኪ ዛጌ ዲቹህና ደዲ ዘቢ ማህ ኬሴኔ።
6 ዒዚያ ማሊ ዘቦና ሞላ ሃንቲህ ዓርቁኔ፤ ደዲ ዘቢያ ማዒ ኬሞሞ ዔሪኔ፤ ዓሲ ሙዒህያ ዓርቁኔ።
7 ዔያቶኮ ዒዚ ሞርዲዮ ሻሃኔ፤ ካታሞሞ ዔያቶኮ ዒዚ ደይሴኔ፤

ዒዚ ጉዳ ሞዶና ጎፖንታ ዒኦካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ካራ ባይዜኔ።

8 ማሊ ዴራ ቢያ ዒዛ ዑፃ ዔቁኔ፤ ቢያህ ፔ ቤዛፓ ቤዛፓ ሙኬኔ፤

ዔያቶኮ ርኦጮ ማላ ፒራህ ሱዘሞ ዓጌኔ፤ ዔያቶኮ ዔቶይዳ ዒዚ ዓዲንቴኔ፤

9 ሲኢዳ ዒዛኮ ዓንጌ ኪሪና ዓርቁ ዓንጌ ዲህ ጋርሲ ጌልዜኔ፤

ባብሎኔ ካኦቲ ኮራኦ ዔኪ ዓኦዴኔ፤ ላሚ ዑኡዛ ዒዛኮ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጌሚርይዳ ሞይዘንቱሞጉዲ

ቱኡሲ ማኦሪ ዔያታ ዒዛ ጌልዜኔ።

10 ዒንዳ ኔኤኮ ሞኦህ ዓቸዳ ቱኪንቴ ሞይኔ ማህጉዲኮ፤

ሞኦኮ ማርጉማፓ ዔቁያና ካኦፒንታ ዓኦፒያ ኩሚ ሞይኔ ማህ ማዔኔ።

11 ካኦፓ ዒዛኮ ደዲ ማዔህሪ ካኦቶ ማዒ ሞይህያ ዒኢፓ ኬሰካንዳያ ሃላንዳኦና ዑጌኔ፤

ዩይ ሞይና ዲሞ ጌዔ ዴኤላፓ ዑህ ባሽ ዴኤፔኔ፤ ያዶሱማ ማርጌ ካኦፖና ሞላ ዴጌ ጌዒ ዴዴኔ።

12 ጋዓንቴ ዲጋና ፃጳፓ ቱጊንቲ ጎዓ ሊካ ኬኤሪንቴኔ፤

ዓሲ ናንጉሞ ደውላፓ ዔቃ፣ ዓባ ኬሰካ ባንዩ ዠባራ ዩያ ማልዜኔ፤

ዩይር ዓኦፓ ዲኢኔኔ፤ ደዲ ማዔ ካኦፓኦ ማሊኔ፤ ታሚያ ዩያ ሙዔኔ።

13 ሃህ ጋዓንቴ ዓሲ ናንጉሞ ደውሎይዳ ሞኦካኦ ማሎ ጎዓ ቱኪንቴኔ።

14 ዩያ ሞይናኮ ፃጳፓ ታሚ ኬሰኬኔ፤ ካኦፖንታ ዓኦፖሞ ቢያ ታማ ሙዔኔ፤

ካኦፓ ማይ ላሚ ደዲ ማዓዓኮ፤ ካኦቶ ማዒ ሞይህኒያ ደንዳዑሞሴ፤

ዓካሪ ማህ ማህ ቃዩንታንዳ ቃያህ ዩያኮ፤ ዩይያ ዩኤፒሞ ማዓንዳያኮ።

20

ሞይዘ ዒፄ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ

1 ኑኡኒ ዓጮፓ ዲዒንቴንቴ ለንካሳ ሌዖና ደንጋሳ ዓጊኖኮ ታጳሳ ኬሎይዳ ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ሱኡጎይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማሊያ ሞዚሞታቶ ታና ያኦጮኒ ታ ኮይላ ሙኪ ዴዔኔ። 2 ዓማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ታኦሞ ጌዔኔ፡- 3 «ዓሲ ናዓህዮ! ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ሃያ ዓሳሞ ሂዘ ጌዒ ኬኤዜ፤ «ዒንህ ታ ማሊያ ዔራኒ ሙኪያ? ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ሱንፆና ጮኦቃኔ! ዓይጎ ባኦዚያ ዒንህ ታና ያኦጮንዳጉዲ ታ ኮዕ-ሞሴ፤ ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃያ ጋዓኔ።»

4 «ዓሲ ናዓህዮ! ሃያ ዓሳሞ ኔኤኒ ሞጋኒ ኮዓ? ያዲ ማዔያታቱ ዔያቶኮ ዓዶንህ ማዳ ሻኦካ ባኮ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ዔያቶኮ ኬኤዜ። 5 ሂዘ ዔያቶኮ ጌዔ፤ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ታኦኒ ዒሰራዔኤሌ ደኡሪ ሞዶና ያይቆኦኮ ዜርፆሞ ጌብፂ ዓጮይዳ ታና ታ ዔርዚ ዔያቶኮ ጮኦቃኔ፤ ዔያቶኮ ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንህኮ ያኦኦህኮ» ጌዔኔ። 6 ጌብፂ ዓጮፓ ታ ዔያቶ ኬሴኔ፤ ዔያቶኮ ታኦኒ ደኡሪ ዓጮላ ዔኤሰና ዲኢቁና ኩሚያኮ፤ ዩና ዓጮላ ዓጮይዳፓ ቢያ

ባሽ ማሊከ፤ ዬና ዓጩሎ ታ ዔያቶ ጌልዛኒከ ዓማና ታ ዔያቶም ጫአቄህ። 7 ዬና ወደና ሂዚ ታ ዔያቶም ጌዔ። «ዒንህ ፔቴ ፔቴህ ዒንህከ ቤርታ ጌህ ዚጋ ሻአካ ማሌ ያኦዘ ማላቶ ሺኢሺ ባይዘቀቴ፤ ጊብፄ ዓጩ ያኦዘ ካአሽኪ ዒንህና ዒኢሲፖቴ፤ ሃያ ከኤዜህ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንህከ ያኦዘህ» ጌዔ። 8 ጋዓንቴ ዔያታ ዋይዚ ዒፃያ ማዓንዳኢፓታቴም ታ ጋዓህ ዋይዚ ናሽኪባኣሴ፤ ዓኣፓ ዔያቶከ ዛጋ ሻአካ ማሌ ያኦዘ ማላቶ ዔያታ ሺኢሺ ባይዚባኣሴ፤ ጊንህ ሃሃ ጊብፄ ዓጩ ዓሳ ካአሽካ ያኦዘ ካአሽኪዎ ዋሽባኣሴ፤ ዬና ታኣኒ ዔያታ ጊብፄ ዓጩይዳ ዓኣ ጎይህ ዓኣንቴ ዳጎ ዔያቶ ዑፃ ከይሳኒ ማሌዎከ። 9 ጋዓንቴ ዔያቶና ናንጋ ማሌ ዴራ ዛጋንቴ ታኣኒ ዔያቶ ጊብፄ ዓጩፓ ከሳንዳህ ዔያቶም ጫአቄ፤ ሱንፃ ታኣከ ቶኦቲንቴዎጉዲ ታ ሱንፃ ቦንቸር ጌዒ ታ ዳጎ ዔያቶ ዑፃ ከይሲያ ሃሽ።

10 «ዬና ጊብፄ ዓጩፓ ታ ዔያቶ ዔኪ ዓሳ ናንጉዎ ዳውሎ ሙከኔ፤ 11 ዓይህንታ ዓሲ ቢያ ሽምጥና ናንጋኒ ዳንዳዓንዳ፤ ታኣከ ዎጎታ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ዳምቦዎ ታ ዔያቶ ዔርዜኔ። 12 ዔያቶ ታኣም ዳማሳህ ታና ማዔህ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ታኣከ ሃውሾ ከሎ ቦንቸፃ ታኣና ዔያቶና ባኣካ ማላታ ማዓንዳጉዲ ታ ማዳኔ። 13 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓኣፃ ታኣም ዋይዘ ዒፃ፤ ዓይህንታም ማዔህም ቢያ ሽምጥ ዒንጋያ ማዔ ታኣከ ዎጎንታ ዳምቦንታ ዒፃ፤ ዔያታ ሃሽ፤ ታኣከ ሃውሾ ከሎ ዔያታ ዒኢሴኔ፤ ዬና ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ታኣከ ዳጎ ታ ዔያቶ ዑፃ ከይሲ ባይዚ ማሌዎከ። 14 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ታኣኒ ጊብፄ ዓጩፓ ከሳኣና ታና ዛጌ ማሌ ዴር ቤርታ ሱንፃ ታኣከ ቶኦቲንቴዎጉዲ ዬና ቢያ ታኣኒ ማዳባኣሴ። 15 ሃሃ ጊንህ ሳጩይዳፓ ቢያ ኮሺ ማዔዞ፤ ዔኤዞ ዳኢቆና ኩሜ ሳዔሎ ታ ዒንህም ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ታ ዔያቶም ጫአቄ፤ ዬካፓ ዔያታ ዓሲ ናንጉዎ ዳውላ ዓኣንቴ ዬና ዓጩሎ ታ ዔያቶ ጌልዛኒዳዎአህ ጋፒሲ ታ ዔያቶም ከኤዜኔ። 16 ዬና ታ ማዳህ ዒና ዔያቶከ ማሌ ያኦዘ ባንህ ዓኣዲ፤ ታኣከ ዎጎና ዳምቦና ዒፃ ሃሽህርንታ ሃውሾ ከሎ ዔያታ ዒኢሴህርንታ።»

17 ዬይ ያዲ ማዔንቴያ ታ ዔያቶም ማጩንቴህር ዔያቶ ታ ባይዚባኣሴ፤ ዓሳ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ታ ዔያቶ ጋፒሲባኣሴ። 18 ዔያቶከ ናኣቶም ሂዚ ጌዒ ታ ከኤዜኔ። «ዒንህከ ቤርታኣ ዓደንህ ከሴ ዎጎና ናንጊፖቴ፤ ዔያቶከ ዳምቦና ዓኣዲፖቴ፤ ጊንህ ሃሃ ዔያቶከ ካአሽከ ያኦዘና ዒኢቲፖቴ፤ 19 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንህከ ያኦዘህከ፤ ዳምቦ ታኣሲ ካቸዎቴ፤ ታኣከ ዎጎማኣ ዛጊ ዓይህንቴዎቴ። 20 ታኣኒ ዒንህና ዎላ ጫአቄ ጫአቄዎከ ማላታ ዒንህም ማዓንዳጉዲ፤ ጊንህ ሃሃ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦዘህታህ ዒንህም ጳቄሃንዳጉዲ ሃውሾ ከሎ ታኣም ዳማዳ ከሊ ማሁዎቴ።»

21 «ጋዓንቴ ናኣታ ዔያቶከ ታኣም ዋይዘ ዒፃ፤ ማዳ ከንህህም ቢያ ሽምጥ ዒንጋ ዎጎዎ ዒፃ ዔያታ ሃሽ፤ ታኣከ ዎጎ ዔያታ ካፒባኣሴ፤ ታኣከ

ሃውሾ ከሎ ዔያታ ዒኢሴኔ፤ ዬና ዓሳ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዔያታ ዓኣንቴ ታኣከ ዳጎ ዎልቆ ዔያቶ ዑፃ ከይሲ ቢያህ ባይዚ ታ ማሌዎከ። 22 ጋዓንቴ ታ ዔያቶ ጊብፄ ዓጩፓ ከሴህ ዛጌ ማሌ ዴር ቤርታ ሱንፃ ታኣከ ቶኦቲንቴዎጉዲ ዬና ታኣኒ ማዳባኣሴ። 23 ዲማ ዲማ ማሌ ዔያቶ ባኣካ ታ ዔያቶ ዜርቃንዳያ ማዔህ ሃጊ ዬና ዓሳ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓኣንቴ ታ ዔያቶም ጫአቄ ከኤዜኔ። 24 ዬና ታኣኒ ማዳህ ዔያታ ታ ዎጎከ ዑህ ዓኣዳህር፤ ታኣከ ዳምቦና ዔያታ ዓኣዲባኣህር፤ ሃውሾ ከሎ ዒኢሴህርንታ ዔያቶከ ቤርታኣ ዓደንህ ካአሽካ ያኦዘ ዔያታ ካአሽከህርንታ።»

25 «ዬካፓ ታ ዔያቶም ኮሺ ማዒባኣ ዎጌና ማዳ ዔያታ ከንህ ሽምጥና ናንጋኒ ዳንዳዑዎ ዳምቦያ ዒንጌኔ። 26 ዔያታ ፔኤኮ ቶይዳ ናኣቶ ዒንጎ ዒንጊህ ማህ ፔ ያኦዘም ሺኢሺህና ፔና ዒኢሳንዳጉዲ ታ ዔያቶ ሃሽ፤ ዬና ታኣኒ ማዳህ ዔያቶ ባይዚና ዔያቶ ዔያቶይዳ ዓጋህ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔህ ዔያታ ዔራንዳጉዲከ።»

27 «ዓካሪ ዓሲ ናዓህዮ! ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓህ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ከኤዜ፤ ዔያቶከ ዓደንህ ታና ሃሽዮና ቶኦቲ። 28 ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋኒ ጫአቄ ዓጩሎ ዔኪ ታ ዔያቶ ሙከኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ዔያታ ዴጌ ጌሜርንታ ዒላዛ ዋርቄ ዓኣ ሚዎዎ ዴንቄ ዎደና ቢያ ዒኢካ ዒንጎ ዒንጊህ ማሌ ያኦዘም ሺኢሺ፤ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊዎ፤ ሳውማ ኮሽካ ዐንጀ ዒንጊዎንታ ዑዠ ዒንጊዎ ዬና ያኦዘም ሺኢሺዮና ዔያታ ታና ዳጋሴ፤ 29 ታኣኒ ዔያቶ ሃይ ዒንህ ዓኣዲ ዴጌ ቤዛ ዓይጎዳ።» ጌዒ ያኦጩ፤ ዬይ ቤዛ ሃኖ ሄላንዳኣና «ዴጌ ቤዛ» ጌይንታ። 30 ሃህያ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓህ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ። «ዒንህከ ዓደንህጉዲ ዒንህ ዓይጋ ዒኢታይ? ሻአካ ማሌ ያኦዘ ካአሽከህና ዓይጋ ዒንህ ዳቢንታይ? 31 ሃይሾ ሃኖዎ ዒንህ ዬያጉዴ ዒንጊዎ ሺኢሻ ጎይህከ፤ ናኣቶ ዒንህከ ዒንህ ታምና ሚቺ ዒንጎ ዒንጊህ ማህ ሺኢሺህና ዬና ሚና ካአሽከ ያኦዘ ካአሽከ ዒንህ ዒኢታይ፤ ዬና ቢያ ዒንህ ማዳሰካፓ ዒንህ ሃይ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታ ማሊፃ ዓይጎ ማዔያታቴ ያኦጩኒ ሙሙካኔ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ሱንፃና ጫአቄ! ዓይጎዎ ዒንህ ታና ያኦጩ፤ ዳጎዎ ዒንህ ታና ያኦጩ፤ ሚዎና ሹጫናም ዛጊ ካአሽካ ማሌ ዓጩ ናንጋ ዴርጉዲ ማዒ ማሊ ዒንህ ቱከኔ፤ ጋዓንቴ ዬይ ፔቴታፃ ማዒ ዳንዳዑዎሴ።»

ያኦሲከ ሻርሺዮንታ ጎዎዎ ዓቶም ጌዒያ

33 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ። «ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ሱንፃና ጫአቄ! ታኣከ ቢታንቶ ታ ዳዊ፤ ዎልቆዎ ፔጋሲ፤ ዳጎ ታኣሲ ዒንህዳ ከይሲ ዒንህከ ታ ካኣቲ ማዓንዳኔ። 34 ዒንህ ዜርቃንቴ ዓጩ ማሌ ዴርና ባኣካፓ ታኣኒ ዒንህ ቡኩሳንዳኔ፤ ታ ዒንህ ቡኩሳንዳህያ ታኣከ ቢታንቶ ዳዊ፤ ዎልቆ ፔጋሲ፤ ዒንህዳ ታኣከ ዳጎዎ ከይሲህናከ። 35 «ማሌ ዴር ዳውሎ» ጌይንታ ሳዔሎ ዔኪ ታ ዒንህ ዬዓንዳኔ፤ ዒኢካ

20:6 20:6 ከሲ. ማፃ 6:2-8። 20:11 20:11 ሌዊ. ዓከ 18:5። 20:12 20:12 ከሲ. ማፃ 31:13-17። 20:23 20:23 ሌዊ. ዓከ 26:33።

ዓኣፓ ዒንሢኮ ዛጋንቲ ታ ዒንሢዳ ዋጋንዳኔ፤ 36 ጊብፀ ዓጮኮ ዓሳ ሰንጉዋ ደውሎይዳ ዒንሢኮ ዓደንሢ 0-9 ታ ሜቶ ዓጊሢጉዲ ዒንሢዳኣ ታ ዓጋንዳኔ፤» ሃያ ኬኤዜሢ ታና ጴኤፖ ሰንገና ሰንገ ጎዳኬ።

37 «ታ ቢታንቶ ደማ ታ ዒንሢ ማሃንዳኔ፤ ታኣኒ ዒንሢና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቄሞ ባንሢያ ዋልቄና ታ ዒንሢ ዔኪ ዩዓንዳኔ። 38 ዋይዘ ዒፃ ዓሶንታ ጎሞ ዓሶሞ ዒንሢ ባኣካፓ ታ ባይዘንዳኔ፤ ሃሢ ዔያታ ሰንገ ዓጮይዳፓ ታ ዔያቶ ኬሳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጊንሣ ፔቲታዎ ማዒንዳሞሴ፤ ዩይ ያዲ ማዓኣና ታኣኒ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳኔ።»

39 ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቴ! ጴኤፖ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ዒንሢ ዛሎ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ሃሢ ማዔያታቲያ ሃጋ ዒንሢ ታኣሞ ዋይዘሞ ማዔቲ ፔቲ ፔቲሢ ዓኣዲ ዒንሢኮ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኩሞቴ! ታኣኮ ዲማጴ ሱንፃ ጋዓንቲ ሃካፓ ሴካ ዒንሢኮ ማሌ ያኦዘና ዒንጎ ዒንጊያና ዒንሢ ዒኢሳንዳጉዲ ታ ኮዑሞሴ፤ 40 ጋዓንቲ ታኣኒ ጴኤፖ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ዩኖ ዓጮሎይዳ ዓኣ ታኣሞ ዲማጴ ዲካ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ታና ካኣሽካንዳኔ» ታ ጋዓኔ፤ ዒኢካ ታ ዔያቶ ዔካንዳኔ፤ ዒንሢኮ ደኦሪንቲያ ማዔ ዒንጊያንታ ታኣሞ ዲማጴ ማሆ ዒንጊያሞ ዒኢካ ታ ዒንሢፓ ኮዓኔ። 41 ዒንሢ ዜርቁንቲ ዓኣ ማሌ ዓጮ ዳር ባኣካፓ ታኣኒ ዒንሢ ኬሲ ቡኩሳ ዋድና ቃራ ሳውቃ ዑንጃጉዲ ታ ዒንሢ ዔካንዳኔ፤ ማሌ ዳር ዛጋንቲ ዒንሢ ባኣካ ታኣኒ ዲማጴያ ማዔያ ታ ፔጋሳንዳኔ። 42 ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢሞ ዒንጋኒ ታ ጫኣቄ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ማሃ ታ ዒንሢ ዔኪ ሙካ ዋድና ታኣኒ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳኔ። 43 ዩይ ያዲ ማዓኣና ዒንሢ ማጴ ቦርሳ ባኮና ዒንሢ ዋማይዲ ዒንሢ ዒኢሴቲያ ዩኖ ቤዘይዳ ዒንሢ ጸቂሃንዳኔ፤ ዒንሢ ማጴ ፑርቶ ባኮ ዔራዎ ዒንሢና ዒንሢ ሻኣኪንታንዳኔ። 44 ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቴ! «ዒንሢኮ ፑርቶ ሃንቲያና ፑርቶ ማድናጉዲቱሞንቲ ታ ሱንፃ ቦንቸር ዒንሢሞ ታኣኒ ማጴ ማጴ ዒንሢ ዛጋን ታኣኒ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳኔ።»

ጴኤሎ ዛሎ ዓጮ ዓጊንታንዳ ታሚ

45 ሰንገና ሰንገ ጎዳ ሂዘ ጌዒ ታኣሞ ኬኤዜኔ፡- 46 «ዓሲ ናዓሢዮ! ኔኤኮ ዓኣፖ ካር ደኦሎ ዛሎ ዓጮ ባንሢ ማሃጋፓ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዜ፤ ደኦሎ ባንፃ ዓኣ ካዮሞ ኬኤዜ። 47 ዩይ ደኦሎ ባንፃ ካዮሞ ታኣኒ ጴኤፖ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ሞይዜ» ጌዒ ኬኤዜ፤ «ሂንዳ ዛጌ! ሃሢ ታኣኒ ኔ ጌዳ ታሚ ዓጊሢዳኬ፤ ዩይ ታሚ ዓኣዔሢ ማዔያታቲያ ማሎ ጎዑሞ ሚያ ቢያ ሙዓንዳኔ፤ ዩይ ዋዲኒ ዳንዳዓንዳ ዓሲያ ባኣሴ፤ ዓጮኮ ደኦሎ ባንፃፓ ዳንዲ ኬዶ ባንፃ ሄላንዳኣና፤ ዳንቄ ባኮ ቢያ ሙዓንዳኔ። 48 ታኣኒ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ደኦሎ ባንፃ ዓጮ ካዮይዳ ታሞ ዓጊሢያ ያኦኒያ ዩይ ዋዲኒ ዳንዳዑያ ማዔሢ ቢያሢ ዛጋንዳኔ።»

49 ጋዓንቲ ታኣኒ ዒማና፡- «ጴኤፖ ሰንገና ሰንገ ጎዳሢዮ! ዓሳ ቢያ ታና፡- «ዒዚ ዔቦ ኬኤዚ ዔርዘኣና ኮኣኪንሢና ሌሊ ኬኤዛኔ» ጌዒ ጉንዲማኔ፤ ታ ዋዎይታንዳይ?» ጌዒ።።

21

ዩሩሳላሚይዳ ዓጊንታንዳ ሜቶ

1 ሰንገና ሰንገ ጎዳ ታኣሞ ሂዘ ጌዒ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢዮ! ዓኣፖ ኔኤኮ ዩሩሳላሚ ዓጊሢ ማሃጋፓ ዒዘኮ ዲማጴ ቤዘና ዒሰራዔኤሌ ዓጮናሞ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዜ። 3 ዒዘሞ ሂዘ ጌዒ፡- «ታኣኒ ኔና ባይዘኒ ዔቄኔ፤ ጩንቸ ዓፓር ጎንጎናፓ ቱጊ ጎሞሲንታ ዲሎንታ ዓይሱሞ ኔ ባኣካፓ ዋዲ ታ ባይዘንዳኔ። 4 ኔ ባኣካፓ ጎሞሲንታ ዲሎንታ ዋዲ ባይዘኒ ዓጮኮ ደኦሎ ዛላፓ ዳንዲ ኬዶ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓሶ ቢያይዳ ታኣኮ ፖፖዓ ጩንቸ ዓፓር ጎንጎናፓ ቱጊንታንዳኔ። 5 ታኣኒ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ጩንቸ ዓፓር ታኣሲ ቱጊሢና ጎንጎናይዳ ማሃ ታ ደቂንዳሞሢ ዓሲ ቢያ ዔራንዳኔ።»

6 «ዩያር ዔያቶኮ ቤርታ ዓና ዳዲ ሚርጌና ያዩ ዚኢሊንቲ! ዓሲ ናዓሢዮ! ማታዲ ጎኦሽንቲ ዑኡሲ ኬሴ!» 7 «ኔኤኒ ዓይጋ ዚኢሊንታይ?» ጌይ ኔና ዔያታ ያኦጩያታቲ፡- «ዋይዘንታንዳ ፑርቶ ሃይሶርኬ» ኔ ጋዓንዳኔ፤ «ዩይ ፑርቶ ሃይሶና ዓሲኮ ቢያ ዓና ዋኣፃንዳኔ፤ ኩቲያ ቢያ ደጫንዳኔ፤ ጫርሹሞ ቢያ ባይቃንዳኔ፤ ዋልቄ ቢያ ዓዳ ዋኣሢጉዲ ማዓንዳኔ፤ ሃይሾ ዩይ ሃይሳ ሙኪ ሙኪኬ፤ ጎኔና ማዲንቲ ኩማንዳኔ» ጋዓኔ፡ ጴኤፖ ሰንገና ሰንገ ጎዳሢ።

8 ሰንገና ሰንገ ጎዳ ሂዘ ታኣሞ ጌዒ፡- 9 «ዓሲ ናዓሢዮ! ያኦሲ ማሊያ ኬኤዜ፤ ታኣኒ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዳርሞ ኬኤዜ፤ ጩንቸ ዓፓር! ዋርቄ፡ ዑጮና ጩንቸ ዓፓር!

10 ዩይ ዓሲ ዋዲኒ ዋርቄንቲ፤ ዓዳ ዜኤሊንሢጉዲ ፖፖዓያ ማዒ ዑጩንቲ፤ ዳር ታኣኮ ዔያቶሞ ኬኤዘንቲ ላቲያና ዓጊንታንዳ ማቶ ቢያ ቦሃሢር ሃካፓ ሴካ ዋዛ ባኣሴ።

11 ጩንቸ ዓፓር ዑጩንቲ ኩጫ ዓርቃንዳጉዲ ዋዲሢሞ ዒንጊንቲ፤ ዩይ ዓፓር ዋርቄ፡ ዑጩንቲ ጊኢጊንቲ።

12 ዓሲ ናዓሢዮ! ያዩሢና ዒላቲ፤ ሃይ ጩንቸ ዓፓር ጊኢጊሢ ታኣኮ ዳርንታ ዔያቶ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ዋዲ ባይዘኒኬ፤

ዔያታ ሃንጎ ታኣኮ ዳርና ዋላ ዋዲንታንዳኔ፤ ዩያር ያዩሢና ዳዶ ኔኤኮ ባዔ።

13 ታኣኮ ዳር ዋይታቲያ ታ ዛጋንዳኔ፤ ጎሞ ቡኡዲያ ዔያታ ዒዲያታቲ ዩይ ቢያ ዔያቶ ሄላንዳኔ፤ ታኣኒ፡ ጴኤፖ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ።።

14 «ሃሢያ ዓሲ ናዓሢዮ! ያኦሲ ማሊያ ኬኤዜ፤ ኩጮና ቤኤዘንቲ፤ ጩንቸ ዓፓርሢ ላሚ ላሚ ሸሪዕ ዋዲያ፡ ዲቃሢ ካራ ባይዘያና ቲቲቃያኬ፤ 15 ዳር ታኣኮ ዒጊቹሞይዳ ጌሊ ዲቁንቲ ሎኦማንዳኔ፤ ዓዳ ዜኤሊንሢጉዲ ዔኤቲ ፖዓ፡ ዋዲኒያ ጊኢጌ ጩንቸ ዓፓር ዔያቶኮ ካራ ካራ ታ ጌሢ። 16 ኔኤኒ ዓጩ ጩንቸ ዓፓርሢዮ! ዓጩ ዛላ ማዔ ሚዛቆና ሻውሎ ባንፃና ቢያ ቲቲቄ! 17 ታኣኒያ ታ ኩጮና ቤኤዘንታንዳኔ፤ ዩካፓ ታኣኮ ዳጋ ሸማንዳኔ፤ ታኣኒ ሰንገና ሰንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ።።»

ባብሎኔ ካኦቲኮ ጩንቸ ዓገር

18 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዒ ኬኤዘኔ፡-
 19 «ዓሲ ናዓሢዮ! ባብሎኔ ካኦቲ ፔኤኮ ጩንቸ
 ዔኪ ሙካንዳ ላምፆ ጎይጎንሢዳ ማላታ ጌሢ፤
 ዩንሢ ጎይጎንሢ ዔቃሢ ፔቴ ዓጪዳገኬ፤ ላምፆ
 ጎይፆ ዋላ ካኦማ ካርይዳ ካታሞ ባንሢ ዳዋ
 ማላቶ ደቄ። 20 ዩፆ ያሎ ያላ ዓሶም ዓሞኔ
 ካታሞ ራኣባ ጎይዞ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ጎይጎይዳ፤
 ጊንሢ ሃሃ ዩሁዳኮ ኬልቄ ዲርቄንቴ ካታሞ
 ዩራሳላሚ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ባንጎይዳኣ ዳዋ
 ማላቶ ጌሢ። 21 ባብሎኔ ዓጮ ካኦቲ ዒማና ጎይፆ
 ዋላ ካኦሚ ሺራ ካርኮ ኮይላ ዔቃንዳኔ፤ ዩካገ
 ዋና ባንጎና ዓኣዳኒ ኮይሳቴያ ዔራኒ ሂኢዞ ፔኤኮ
 ዲካንዳኔ፤ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኦዞ ያኦጫንዳኔ፤
 ዒንጊሢ ማሃ ሹኪንቴ ቆልሞኮዋ ራቄንቶ ዔኪ
 ዒዚ ዋርቃንዳኔ። 22 ዩካገ ሚዛቆ ኩጫ ዒዛኮ
 «ዔራሳላሚ!» ጌዒ ያኣገና ባኣዚ ጊዳ ዓኣ ሂኢሺ
 ዓርቃንዳኔ፤ ዒዚ ኬኤሎ ዲያ ጫርጊ ደይሶንዶ
 ዴኤፎ ኩርኩር ጊኢጊሻንዳጉዲ፤ ያልዘም ዔቁሳ
 ዒላቴ ዒላታንዳጉዲ፤ ኬኤሎ ዲያ ጫርጊ
 ደይሶንዶ ዴኤፎ ኩርኩር ካታሞ ጌሎ ካር ባንሢ
 ደጪሳንዳጉዲ፤ ዓጮ ኩላንዳጉዲና ማንጎንዶ
 ዋርዲዮ ኮሻንዳጉዲ ዒዛም ኬኤዛንዳኔ።
 23 ዩራሳላሚ ዴራ ባብሎኔ ካኦቲም ጉሙርቄንታያ
 ማዓኒ ጫኣቁሢር ዓይጎ ዓሲያ ዩያጉዳ ባኣዚ
 ማዲንታንዳኔ ጌይ ማላባኣሴ፤ ባብሎኔ ካኦቲ ዲዒ
 ዔያቶ ዔካ ዋደና ጋዓንቴ ጎሞ ዔያቶሲ ዔያቶም
 ዒ ጸቁሣንዳኔ። 24 ዓካሬ ታኣኒ ዴኤፎ ናንገና ናንገ
 ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ጎማ ዒንሢኮ ፔገዲ ዔርቴ፤
 ዒንሢ ዳቢንቴያ ማዔሢ ዓሲ ዒንሢ ቢያ ዔዔራ፤
 ዒንሢ ማዳ ማደና ቢያ ጎማ ዓሲ ማዒያ ዒንሢ
 ዔርዛኔ፤ ዩያር ዲዒንቴ ዒንሢ ዔውታንዳኔ።
 25 «ኔኤኒ ፑርቴሞና ዒኢቲሢና ኩሜ
 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጋሃ! ጋፒንሢ ኔኤኒ ሜቶ
 ዔካንዳ ኬሊ ሃኣዘጌ ዑኬኔ። 26 ታኣኒ ዴኤፎ
 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዘኔ፤ ኔኤኮ ቶኣካ ዓጊንቴ
 ዓኣ ሶንቸር ዓጎ ባኮ ዔኬ! ቶኣካ ኔኤኒ ማሬ ባኮ
 ቡሌ! ዔባ ዓኣ ጎይጎማ ዴዓዓኬ፤ ሂርኬ ዓኣ ዓሶ
 ቢታንቶ ዒንጊ ዴጊሴ፤ ሃሢ ዋይሃያ ማዔ ዓሶዋ
 ኬይሴ! 27 ባይሰንታ! ባይሰንታ! ሂዮ ጎኔና
 ካታሜሎ ታ ባይዛንዳኔ፤ ጋዓንቴ ካታሜሎይዳ
 ሚታሢ ዓጋንዳጉዲ ታ ደኦሪሢ ሙካንዳያ
 ሂላንዳኣና ዩይ ማዓዓኬ፤ ዒማና ዩያም ዓኣሢ
 ታኣኒ ዒዛ ዒንጋንዳኔ።

ዓሞኦኔ ዓሶይዳ ዓጊንታንዳ ሜቶ

28 «ዓሲ ናዓሢዮ! ያኦሲ ማላሢ ኬኤዘኔ፤
 ዓሞኦኔ ዓሶንታ ዔያታ ጫሽካ ጫዞ ዛሎ ታኣኒ
 ዴኤፎ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ሂዚ ጌዒ ዔያቶም
 ኬኤዘኔ፤
 «ባባይዛ ጩንቸ ዓገር ጊኢጊንቴ፤
 ዋደኒና ዋዲ ባይዛኒ ዓዳ ዜኤሊንሢጉዲ
 ዔኤቲሢር ዑጪንቴ!»
 29 ያኦሲ ዳዋም ዒንሢ ዛጋኔ ጋዓ ባካ ሉኡዞኬ፤
 ዒንሢ ኬኤዛ ሉንሣኣ ሉኡዞኬ፤ ዒንሢ
 ፑርቴሞንታ ዒኢቲሢያ ኩሜ ዓሲኬ፤ ጋፒንሢ

ዒንሢ ሜቶ ዔካንዳ ኬሊ ዑኬኔ፤ ዒንሢኮ ቆርጫ
 ጩንቸ ዓገርና ቲቁንታኒ ጊኢጊኔ።
 30 « ጩንቸ ዓገር ጎንጎናይዳ ዳኩዋቴ!
 ዒንሢ ማከንቴ ቤዘይዳ፤ ዒንሢ ሸይንቴ
 ዓጮይዳ ታኣኒ ዒንሢዳ ሜቶ ዓጋንዳኔ፤ 31 ታ
 ዳጎኮ ዋልቃ ዓዳ ዔኤታ ታሚጉዲ ዒንሢ ዑፃ
 ኬዳንዳኔ፤ ዓሲ ሚጪንቴዋዎ ዋዋዳ ዓሲም ዓኣሢ
 ታ ዒንሢ ዒንጋንዳኔ፤ 32 ታሚና ሙይንቴ ዒንሢ
 ባይቃንዳኔ፤ ዒንሢኮ ሱጉፃኣ ዒንሢ ዓጮይዳ
 ላኣሊንታንዳኔ፤ ላሚ ዒንሢ ጸቁሣንዳ ዓሲያ
 ባኣሴ» ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዘኔ።

22

ዩራሳላሚ ዴራ ማዳ ጎሞ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዒ ኬኤዘኔ፡-
 2 «ዓሲ ናዓሢዮ! ዓሶ ዋዴ ዓሳ ኩሜ ካታሜሎም
 ዋጋኒ ኔኤኒ ጊኢጊያ? ያዲ ማዔያታቴ ዒዛ
 ማዳ ሻኣካ ባኮ ቢያ ፔጋሲ ዒዛም ኬኤዘኔ።
 3 ካታሜሎም ታኣኒ ዴኤፎ ናንገና ናንገ ጎዳ
 ጋዓሢ ያዲኬ፤ ኔኤኮ ጋርይዳ ሚርጌ ዓሶ ኔ
 ዋዴሢር፤ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኪያና ኔና ኔ ዒኢሴሢር
 ኔ ባይቃንዳጉዲ ጌሢንቴ ዋዳ ዑኬኔ። 4 ኔኤኒ
 ዓሶ ዋዴያና ዳቢንቴያ ማዔኔ፤ ኔኤኒ ኮሼ ሜሌ
 ያኦዞ ካኣሽኪያና ኔ ዒኢቲኔ፤ ዩያር ኔ ባይቃንዳ
 ዋዳ ዑኬኔ! ዩያ ኬሎ ዑካሴዛ ኔናኬ፤ ሜሌ ዴራ
 ኔና ዓማላንዳጉዲ፤ ሃሃ ዓጪ ቢያ ቶኦቲ ኔና
 ሚኢጫንዳጉዲ ታ ኔና ማዴሢ ዩያርኬ። 5 ሱንፃ
 ኔኤኮ ባይቄ፤ ዣላሢ ካታሜሌ! ሃኬንታ ዑኬያኣ
 ዓኣ ዓጫ ኔና ቶኦቲ ሚኢጫኔ። 6 ኔ ጋርይዳ ዓኣ
 ዒሰራዔኤሌ ሱኡጋ ቢያ ፔኤኮ ዓኣ ቢታንቶና
 ዓሲ ዋዴኔ፤ 7 ኔ ጋርይዳ ዓደንሢንታ ዓጊንዳንሢንታ
 ቶኦቲንታ፤ ሚሌ ዓጮ ዓሳ ሂርቄንቴ ዋርቃኔ፤
 ዜኤር ዒንደንሢንታ ዜኤር ናኣቶንታም ጌኔ ባኣዚ
 ማዲንታኔ። 8 ታኣም ዲማዴያ ማዔ ሜሆ ዒንሢ
 ሶንቸሞሴ፤ ታኣኮ ሃውሾ ኬሎዋ ዒንሢ ዒኢሴኔ።
 9 ዒንሢዳገ ፔቴ ፔቴሢ ሜሌ ዓሶ ዋዴሻኒ
 ሉኡዞም ባኣዚ ኬኤዘኔ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሃሃ ሜሌ
 ያኦዞም ሹኪንቴሢ ቢያ ሙዓኔ፤ ዛላ ጊንሣ ዘኣሰካ
 ኮኣማኔ። 10 ዛላ ሃሃ ፔኤኮ ዒንዶ ለጎንሢና ላሂ
 ፔ ዓዶኮ ሻኣሎ ዒኢሳኔ፤ ዓቲ ዓሳ ጊንሣ ዑሢ
 ፑርቴ ዓኣ ላኣሎ ዋልቄና ዓርቄ ላሃኔ። 11 ፔቴ
 ፔቴ ዓሳ ፔኤኮ ዓሺኖ ላኣሎና ላሃኔ፤ ሃንጎ ዓሳ
 ሃሃ ፔኤኮ ናኣዚ ማቸንሢ ዓርቃኔ፤ ዩያጉዲ
 ሃሃ ፔ ዓደንሢ ሸዔ ዉዲር ናኣቶ፤ ፔ ጌርንሢ
 ዒኢሳኔ። 12 ሃሃ ዛሎ ዓሳ ሚኢሹ ዔኪ ዓሲ
 ዋዴኔ፤ ፔቴ ፔቴሢ ፔ ዒጊኖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶዋ
 ዓይሱዋዎ ሸይቸና ማሃንዳጉዲ ሚኢሹ ታልዓኔ፤
 ዔያታ ማዒባኣ ጋርቴሢና ያርጎጫኔ፤ ታናኣ ዔያታ
 ፔቶ ዋሌኔ» ዴኤፎ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ጌዔኔ።
 13 «ዒንሢኮ ቡሪያንታ ሸምጋሢ ዋዴያዋ
 ማከሢና ዒንሢ ዑፃ ታኣኮ ኩጮ ታኣኒ
 ዔቁሳንዳኔ። 14 ታኣኒ ዒንሢዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋ
 ዋደና ኩሙሢ ዒኔና ዒንሢ ዔቃንዳያ ዒንሢም
 ማላ? ታኣኒ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ጌዔኔ፤ ታኣኒ
 ኬኤዘኔ ቃኣሎ ማዲ ታ ኩንሣንዳኔ። 15 ዴር ኔኤኮ

21:28 21:28 ዔር. 49:1-6፤ ሂዚ. 25:1-7፤ ዓሞ. 1:3-15፤ ሶፕ. 2:8-11። 22:7 22:7 ኬሲ. ማፆ 20:12፤ 22:21-22፤ ላሚ. ሞማ 5:16፤ 24:17። 22:8 22:8 ሊዊ. ዓኬ 19:30፤ 26:2። 22:11 22:11 ሊዊ. ዓኬ 18:7-20። 22:12 22:12 ኬሲ. ማፆ 22:25፤ 23:8፤ ሊዊ. ዓኬ 25:36-37፤ ላሚ. ሞማ 16:19፤ 23:19።

ታኣኒ ዲማ ዲማ ዓጨዳ፣ ገንሣ ሃሣ ማሌ ዳር ባኣካ ዜርቃንዳኔ፤ ኔኤኮ ፑርቶ ማደቀ ታኣኒ ጋፒሲ ጌኤሻንዳኔ፤ 16 ማሌ ዳራ ኔና ዳውሲሳንዳኔ፤ ዩያር ታና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሣ ኔ ዔራንዳኔ።»

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- 18 «ዓሲ ናዓሢዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓይጎታ ታና ፓሣዓኬ፤ ዔያታ ታኣም ቢራ ዓንገ ጎሚና ሼኤሽንቴሰካፓ ዓልቁ ዓቲ ማዳኣቤ፣ ቆርቆሬ፣ ዓንገንታ ዒርሳሴ ጌይንታ ባኮኮ ገሲንቲ ዓቲ ባኮኮዲኬ። 19 ዩያር ዩያታ ማዕሣኔ ጌይንታ ባኮኮ ገሲንቲ ዓቲ ባኮኮዲ ማዕሣር ቢያሣ ፔቲይዳ ታኣኒ ቡኩሲ ዩሩሳላሜ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ 20 ቢራ ዓንገንታ ማዳኣቤንታ ዒርሳሴንታ ቆርቆሪንታ ቡኩሲ ገልፖይዳ ዓገ ሼኤሻኒ ታሚ ገልፖሣጉዲ ታኣኒያ ታኣኮ ዳኤፖ ዳጎና ቡኩሲ ዓንሣ ሼኤሻንዳኔ። 21 ሃዮ ታኣኒያ ዓንሣ ዩሩሳላሜይዳ ቡኩሳንዳኔ፤ ታሚያኣ ዔኤሣ ታኣኮ ዳጎና ታ ዓንሣ ዓንጎ ጎይፖ ሼኤሻንዳኔ። 22 ቢራ ዓንገ ገልፖ ዶኦጫ ሼኤሽንታሣጉዲ ዔያታ ካታሜሎይዳ ሼኤሽንታንዳኔ፤ ዩኖ ዎዶና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ዳጎ ዎልቆ ዔያቶይዳ ዔኪ ዩዔሣ ዔያታ ዔራንዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌ ሱኡጎኮ ዳቢንቶ

23 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- 24 «ዓሲ ናዓሢዮ! ሳዓ ዔያቶኮ ዒኢቲሣር ታኣኮ ዳጎና ዒርዚ ዒኢካ ዎርቁፖዲ ላኣገሣና ታኣኒ ዔያቶ ሜታሳኒ ገኢኤያ ማዕሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ኬኤዜ፤ 25 ዔያቶኮ ሱኡጋ * ቆልሞ ዎዳ ዘቢ ፔ ዎዳ ቆልሞ ዓጫ ዔቂ ጉዳያጉዲ ኬ፤ ዳርዎ ዔያታ ሚጨንቲዎዎ ዎዳኔ፤ ሚኢሽ ማዕታቲያ ማሌ ቆሎዎ ማዎም ዔያታ ዳንቁ ባኣዚ ቢያ ዔዔካኔ፤ ዓሰ ዎዳያና ሚርጌ ላኣሎ ዜኤሪንዶ ዔያታ ማሃኔ። 26 ዔያቶኮ ቁኤሳኣ ታኣኮ ዎጎ ፀሣ ዓኣዳኔ፤ ታኣም ዲማዳያ ማዕ ባኮ ዔያታ ቦንቹዎሴ፤ ታኣም ዲማዳያ ማዕ ባኮ ዒኢቲ ባካፓ ዲማሱዎሴ፤ ጌኤሽ ማዕሣንታ ማዒባኣ ባኮኮ ዲሙሞ ዔያታ ዓሰም ኬኤዚ ዔርዙዎሴ፤ ታኣኮ ሃውሾ ኬሎዎ ዔያታ ሼሌዒሳኔ፤ ዩያፓ ዔቁያና ዒሰራዔኤሌ ዳራ ታና ቦንቹዎሴ። 27 ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዎዳ ቆልሞ ሾኦሊ ሙዓ ያኣዮጉዲኬ፤ ማዒባኣ ጎይሣና ፖርጎጫኒ ዓሲ ዔያታ ዎዳኔ፤ 28 ኮጩ ቦኦሪንቶና ማኤቻሣጉዲ ቁኤሳ ዩያ ጎሞ ቢያ ዓኣቹ ባይዛኔ፤ ዶኦሲ ፔጋሲ ዳዎ ባኣዚ ኑ ዛጌኔ ጌይ ሉኡቁ ጌሰታኔ፤ ሃይ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሣ ቃኣላኬ» ዔያታ ጋዓኔ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳሣ ዓይጎ ቃኣላኣ ዔያቶም ኬኤዚባኣሴ። 29 ዓጮ ዓሳ ዔያቶኮ ዓሲ ቡኩራያኬ፤ ማንቆ ዓሰንታ ሜታዳ ዓሰንታ ማሌ ዓጨፓ ሙኬ ዓሰንታይዳ ዎጌ ማዒባኣ ጌኔ ማዳ ዔያታ ማሪኔ። 30 ታኣኮ ዳጎና ዓጩሎ ታ ባይዛንዳሣኮ ቤርታ ኬኤሎ ዲያ ገንሣ ኮሻንዳ ዓሲ፣ ዶዔ ኬኤሎ ዲያ ካራ ዔቁሣና ታኣና ዳርና ባኣካ ጌሊ ዳጎ ታኣኮ ሽሚሻንዳ ዓሲ ታ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዓይጎ ዓሲያኣ ታኣኒ ዳንቁባኣሴ። 31 ዩያር ዳጎ ታኣኮ ታኣኒ ዔያቶ ፀፃ ኬይሳንዳኔ፤ ታኣኮ ዳኤፖ ዳጎና ዔያቶ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዔያቶኮ

ዳቢንቶ ታኣኒ ዔያቶ ቶኣካ ማሃንዳኔ።» ዩያ ጌዔሣ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሣኬ።

23

ዘኣዛ ኮኦማያ ማዕ ላምፖ ጌርንሣ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔ ኬኤዜኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢዮ! ፔቲ ዒንዳ ሾዔ ላምፖ ጌርሰኬንሣ ዓኣኔ፤ 3 ዔያታ ሃገ ዳጌ ዓኣፖ ገብፆ ዓጫ ናንጋኣና ዔያቶኮ ዓኣ ዉዲርቱሞ ቦንቻ ሃሽ ዳውሲንቲ ዘኣሰካ ኮኦማኔ። 4 ዔያቶይዳፓ ቶይዳላ ዎሆላ ጌይንታኔ፣ ዔዛ ሳማሪያኬ፤ ጌኤዳላ ዎሆላገ ጌይንታኔ፣ ዩና ዩሩሳላሜኬ፤ ታኣኒ ዩንሣ ላምፖንሣ ዔኬም ታኣም ዔያታ ናይ ሾዔኔ። 5 ዎሆላ ታኣኒ ዒዞ ዔኬንቲታዎ ዘኣዛ ኮኦማያ ሃሽባኣሴ፤ ዒዞ ላጎ ማዕ ዓሰኔ ዓሰ ናሹሞና ዒዞ ሻሊንቲኔ። 6 ዔያታ ጮልዔ ዲንኪ ሼኤሜና ዳይሶና ዓፒላ ማኣዔ ዳኤፒ ሱኡጌ፣ ገንሣ ሃሣ ዎሎ ዓሰ ዓይሣ ዓሰኬ፤ ዩያቶ ቢያሣኮ ዳጋቶ ሱጉሣ ዓኣያ፣ ማላሣያኣ ሚዛጸ ፓርና ዔያታ ዎላያኬ። 7 ዒዞ ዓሰኔ ዓጮኮ ቢታንታ ዓኣ ዓሰና ቢያ ዘኣዛ ኮኦማኔ፤ ዩይ ዒዞኮ ሱኡካ ዒዞ ዓሰኔ ዓሳ ካኣሽካ ማሌ ዎኦዞ ካኣሽኪሣና ፔና ዒኢሳንዳጉዲ ማሃኔ። 8 ዒዞኮ ዉዲርቱሞ ቦንቻ ዒዞ ባይዜ፣ ገብፆ ዓጫ ዓኣፖ ዓርቁ ዘኣዛ ኮኦማያ ሃሽባኣሴ፤ ዒዞ ዉዲርቲ ዎዳፓ ዓርቃዎ ዓቲንቁ ቢያ ዒዞ ዘኣሰካ ኮኦማያ ማሃ ዒዞና ላሃኔ። 9 ዩያር ሚርጌና ዒዞ ኮዓ ላጎ፣ ዓሰኔ ዓሰም ዓኣሣ ታኣኒ ዒዞ ዒንጌኔ፤ 10 ዔያታ ዒዞኮ ማኣዓሣ ጉሲ ካሎ ዒዞ ሃሽኔ፤ ዩያ ሌሊቱዎንቲ ዒዞኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዲር ናኣቶም ዲዒ ዔኬኔ፤ ዒዞዎ ዔያታ ጨንቻ ዓፓርና ዎዳኔ፤ ዩይ ዎጋ ዒዞ ፀፃ ማዳንቲኔ፤ ዩያር ላኣላ ቢያ ዒዞ ሄሌ ፑርቶ ባኮ ዛሎ ሃዮሴ ጌሰቲሣ ዓርቁኔ።

11 «ዒዞኮ ጌራ ዎሆላገ ዩያ ዛጌያታዎ ሃቹም ቃሴያፓዓቲም ዲቃቲ ሃሽባኣሴ፤ ዎሆላፓ ፔቶ ባሽ ዘኣሰካ ኮኦማያ ዒዞ ማዕኔ። 12 ዒዞ ፔ ዛሎና ዳኤፖ ዓሰኔ ሱኡጎንታ ዎሎ ዓሰ ዓይሣ ዓሰንታ ጮልዔ ዲንኮ ዓፒሎ ማኣዓ ፖኦሊሶንታ ማላሣ ሚዛጸ ፓራሣና ዎላ ዳጌሣና ናሽኪ ዩያቶ ዓፀሞና ሻሊንቲኔ። 13 ሃና ላምዓሳዛኣ ዒኢቲኔ፤ ላምዓሣ ዎሊጉዲ ማዒ ፔቲ ጎይሣ ዓኣዳኔ።

14-15 «ዒዞኮ ዘኣዛ ኮኦማያ ሃቹም ሚርገ ሚርገ ዓኣዳኔ፤ ኬርና ፔኤኮ ዔያታ ሚዛጸ ዎጋራሣ ቲኡቲ፣ ቶኦኮይዳኣ ሚዛጸሶና ፓልሞ ማሪ፣ ጮልዔ ዲንኪ ቃላሜና ኮጫ ኮሽንቲ ዎሎና ዔርቲ ቢታንታ ዓኣ ዓሰኮ ማላሣ ዛገ ዒዞ ዒኔ ባዒንቲኔ። 16 ዒዞ ዩያ ዛዛጋዎ ናሹሞና ሻሊንቲ ዩይ ዓሳ ናንጋ ባብሎኔ ዓጮ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ፤ 17 ባብሎኔ ዓሳኣ ዒዞና ዘኣዛ ኮኦማኒ ሙኬኔ፤ ሚርጌ ዎዳ ዔያታ ዒዞ ዒኢሴሣር ጋፒንፃ ዒዞ ዔያቶ ቢያሣ ሻኣኪንቲ ዒዳኔ። 18 ዒዞ ካሎ ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ኬሰኪ ዘኣዛ ኮኦማያ ማዒ ዓሲ ቢያ ቤርታ ፔጋሲ ዔርዜሣር ታኣኒ ጌር ዒዞኮ ሻኣኪንቲ ጎይፖ ዒዞዎ ሻኣኪንቲኔ። 19 ዒዞ ዉዲር ናይ ዓኣፖ ገብፆ ዓጮይዳ ዘኣዛ ኮኦማያ ማዕያና ማዳ ባኮ ቢያ ማዳ ሃቹም ዘኣሰካ

* 22:25 22:25 ዔያቶኮ ሱኡጋ ጋዓዛ፡- ዔብሪ ዓሰ ሙኤጮ ማፃአፖይዳ «ዎኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ» ጋዓኔ። 22:26 22:26 ሊዊ. ዓኪ 10:10።

ኮኦሚያ ማዕኔ። 20 ቤልፃ ዓዳ ሃሪሮጉዳያ፣ ሾኦታ ዜርፃኣ ጋርሲዳ ቃዞ ዓዳ ፓሮሮጉዳ ማዕ ዘኦሰካ ኮኦሚያ ዓፃዳ ዓቲንቆ ዳንቁ ዒዛ ዒኔ ባሲንቴኔ። 21 ዔና ምሆሊባ! ኔኤኮ ዉዲርቱሞ ዎዶና ገብፃይዳ ዓቲንቃ ዳንቃ ኔኤኮ ዓርቁ ዓማሌያና፣ ኩሙሢ ማዕ ኔ ቦንቲንታ ቦንቸፓ ኔና ዳውሲሴ ዎዶና ኔ ማዳ ዒኢቲ ማዳ ላሚ ኔ ማዳኒ ኮዓኔ።

ጌኤዳሎ ዑፃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎጌ ዎጎ

22 «ምሆሊባ! ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ኔኤሞ ሃሢያ ሂዚ ጋዓኔ፤ ዬያ ኔኤኮ ላጎ ኔኤኒ ሻኣከንቴኔ፤ ጋዓንቴ ዔያቶ ኔ ዑፃ ታ ዔቁሳንዳኔ፤ ኔና ዔያታ ማንጋንዳጉዲ ሃይካ ታ ዔያቶ ዔኪ ዬዓንዳኔ። 23 ባብሎኔ ዓሶንታ ካላዳ ዓሶንታ ቢያ ታኣኒ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ዬያቶ ሌሊቱዎንቴ ፔቆዳኔንታ ሾዓኔንታ ቆዓኔንታይዳ ዓኣ ዓቲንቆንታ፣ ዬያጉዲ ዓሶኦሬ ዓጮ ዓሶዎ ቢያ ዔኪ ታኣኒ ሙካንዳኔ፤ ዬያቶ ዳጌ ማዔ ዓሶንታ ማዘጲ ማዔ ሱኡጎንታ ሶሎ ዓሶ ዓይህ ዓሶንታ ዴኤፖ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ሶሎና ዔርቲያ ማዔ ዓሶንታ ቢያ ፓር ቶጊ ሙካንዳኔ። 24 ዔያታ ሚርጌ ሳርጌሌ ያይታንታ ጋላ ጫኣኒንቴ ፓራ ጎቻ ያይታና ቢያ ገኢጊ ሙከ ያልዘና ዬዒ ቢያ ዘሎና ኔና ያላንዳኔ፤ ጊቲማ ዔኪ፣ ጊንህ ሃህ ቶኦካ ዓጎ ዓንገያ ዓጊ ኔና ዔያታ ማንጋንዳኔ፤ ታኣኒያ ኔና ዔያታ ፀንቆም ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዔያታ ፔ ዎጎ ጎይያ ኔና ማዳንዳኔ። 25 ታኣኒ ኔ ዑፃ ዳጋዳሢር ዔያታ ኔና ፔ ዳጎና ኮዔ ባኣዚ ማዳንዳጉዲ ዔያቶም ኔና ታ ሃሻንዳኔ፤ ዬያር ዔያታ ኔኤኮ ሲኢዳንታ ዎዮንታ ቲቃንዳኔ፤ ዓቲ ዘሎ ዓሶ ጩንቻ ዓፓሮና ዎዳንዳኔ፤ ኔኤኮ ዓቲንቆንታ ዉዲር ናኣቶ ዔያታ ዓርቁ ዔካንዳኔ፤ ዘሎ ዓቲዘንህ ታሚና ዔያታ ሚቻንዳኔ። 26 ማኣዓሢ ዔያታ ኔኤኮ ቢያ ጉሳንዳኔ፤ ፓልማሢያኣ ዔያታ ኔኤኮ ቢያ ዔካንዳኔ። 27 ኔኤኮ ዘኣዘ ኮኦሚያ ማዳ፣ ሃጊ ገብፃይዳ ዓኣፃ ዓርቁ ዳውሲሳ ማዳ ታ ኔና ሃሻሳንዳኔ፤ ላሚ ዬማፓ ኔኤኒ ሚሌ ያኦዘ ባንሢ ዘጋዓከ፤ ገብፃ ዓጮ ዘሎዎ ኔኤኒ ማላዓከ።»

28 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒዲ ኔኤኒ ሻኣከንታ ሚሌ ዴሮም ታ ኔና ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ 29-30 ዔያታ ኔና ዒይይዳፓ ዔቁያና ኔኤኒ ላቤ ባኮ ቢያ ኔኤኮ ዔያታ ዔካንዳኔ፤ ካሎ ኔና ዔያታ ማሃ፣ ዘኦሰካ ኮኦሚያ ላኣሊጉዲ ያኦዘ ማዜ ዑፃ ኔኤኮ ዔያታ ካላሳንዳኔ፤ ኔኤኮ ዘኣዘ ኮኦሚያር ኮዒ ዓፃዲያንታ ዬያ ማዳፃ ዬይ ቢያ ኔጊዳ ማዳንታንዳጉዲ ማሃኔ፤ ሚሌ ዴሮም ቢያ ዘኦሰካ ኮኦሚያ ላኣሊ ማዒ ዔያቶኮ ያኦዘ ካኣሽኪያና ኔና ኔ ዒኢሴኔ። 31 ኔ ጌራ ሃንታ ጎይያ ኔኤኒ ሃንቴሢር ዒዛ ዑሽኬ ዓንጎና ኔናኣ ታኣኒ ዑዞ ዑሻንዳኔ።»

32 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃይሾ ሃሢ ኔኤኒ ኔ ጌር ዑዞ ዓንጋፓ ዑሽካንዳኔ፤ ዬይ ዓንጋ ዴኤፒ፣ ሃሃ ዔታዳያከ፤ ዓሲ ቢያ ኔና ቁኤዴ ቁኤዲ ዓማሎ ባኣዚ ማሃንዳኔ፤ ዬይ ዑዞ ዓንጋ ሚርጌ ዑሽ ዓርቃያከ።»

33 ኔኤኒ ማሃንቴሢር ያይሢና ኩሚያ ማዓንዳኔ፤ ኔ ጌር ሳማሪያኮ ባይሲንቶንታ

ዒዘኮ ዶዒ ባይቁያ ዑዞ ኔኤኒያኣ ዑሽካንዳኔ።

34 ኔኤኒ ዓይሱዎ ዑዞ ጋፒሲ ዑሽካንዳኔ፤ ዬያ ዑዞ ዓንጎ ኔኤኒ ሚንህ ዬያ ማቁያና ዳንቃ ኔኤኮ ኔ ቲቃንዳኔ፤

ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ዬያ ጌዔኔ።» 35 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሢያ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ኔ ታና ዋሊ፣ ዙሎ ኔ ታኣም ሺርሺሢር፤ ዬያ ሌሊቱዎንቴ ዘኣዘ ኮኦሚያር ዓፃዲያንታ ዬያ ማዳያንታር ማቶ ኔ ዔካንዳኔ።»

ላምያ ጌርንሢዳ ያኦሲ ዓንጋንዳኔ ማቶ

36 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ምሆላና ምሆሊናይዳ ዎጋኒ ኔኤኒ ገኢጊያ? ዔያታ ማዴ ሻኣካ ባኮ ፔጋሲ ዔያቶም ዳቁ፤ 37 ዔያታ ላምዓሢ ዘኦሰካ ኮኦሚያና ዓሲ ዎዳያናከ፤ ዔያታ ዘኣዘ ኮኦሚህ ሚሌ ያኦዘና ማዓዛ ዔያታ ዎዴ ዓጎ ታኣም ዔያታ ሾዔ ናኣቶከ፤ ታኣኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ዔያቶኮ ሚሌ ያኦዘም ዔያታ ሹከኔ። 38 ዔያታ ማዴ ዳቢንታ ዬያ ሌሊቱዎሴ፤ ታኣኮ ጌኤዞ ማኣርዎ ዒማና ዔያታ ዒኢሴኔ፤ ታኣኮ ሃውሾ ከሎዎ ቦንቲንቱዎጉዲ ዔያታ ማሃኔ። 39 ሚሌ ያኦዘም ዒንጎያ ማሃ ሺኢሻኒ ታኣኮ ናኣቶ ዔያታ ዎዴ ከሎና ታኣኮ ጌኤዞ ማኣር ሙከ ዔያታ ዒኢሴኔ፤ ታ ማኣራ ዔያታ ማዴ ባካ ዬያከ።»

40 «ዓቲንቆ ሃከ ዓጪዳፓ ዔኤሊ ዔያቶም ዔኪ ሙኡሳንዳንጉዲ ከኢታ ዓሲ ዔያታ ዳከኔ፤ ዔያታ ኮዔ ዓቲንቃኣ ሙከኔ፤ ላምያ ጌርንሢ ፔኤኮ ዑያ ማሰቴኔ፤ ዓኣፖዎ ፔኤኮ ቲሽኮ ባኣዚና ቲሽኪ ሚዛዴኔ፤ ፔኤኮ ፓልማሢያኣ ፓልማኔ።

41 ሚዛዶ ቃሚያ ሻኣሎይዳ ሆታ ዔያቶኮ ዔያታ ዴዔኔ፤ ታኣኒ ዔያቶም ዒንጌ ዑንጀንታ ሪሚቶ ዘይቶንታ ዓይሱዎ ሚርጌ ኮዞ ባኮ ዴጌ ሎኦዞ ያይታ ዎሊ ቤኤዚ ዔያታ ጌሃኔ። 42 ዒማና ሚርጌ ዒላቲ ዑኡሲ ዔያቶ ኮይላ ዎይዘንቴኔ፤ ዔያቶና ዎላ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳፓ ሙከ ማሃንቴ ዓሲያኣ ዓኣኔ፤ ዬይ ማሃንቴ ዓጎ ላኣሎኮ ቃሳ ጋቁ፣ ቶኦይዳ ሚዛዲ ቦንቸር ዓጎ ፓልማሢ ዓጌኔ። 43 ታኣኒ ታ ዒና፡- ሃይ ዓቲንቃ ዘኣዘ ኮኦሚህ ዓቲንቆ ኮኣሚ ዑፃ ፔኤኮ ላቢሲ ጋፔ ላኣሌሎናከ። ጌዔኔ። 44 ዓቲንቃ ዘኣዘ ኮኦሚ ላኣሎ ባንሢ ዓኣዳ ጎይያ፣ ዬያታ ዓሲ ናንጉዎ ዳውላፓ ሙከ ዓቲንቃኣ ምሆላና ምሆሊባ ጌይንታ ዬንሢ ዒኢቲ ላኣሎንሢና ዎላ ላሃኔ። 45 ዔያታ ዘኣዘይዳ ኮኦሚ ዔሬሢርና ኩጫ ዔያቶኮ ሱጊሢና ፔርቲሢር ዬንሢ ዘኣዘ ኮኦሚዘንሢና ዓሶ ዎዳዘንሢናይዳ ያሎ ዓጎ ዎጋንዳኔ።»

46 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔያቶይዳ ዞሎ ዞላ ዓሲ ቡኩሴ፤ ዔያቶ ቡሪሢና ዲቃቲሢ ማቶም ዓኣሢ ዒንጌ። 47 ዬይ፣ ዞሊ ዒላታ ዓጎ ሹቸና ዴይ ዔያቶ ዎዳንጎ፤ ጩንቻ ዓፓሮና ዔያቶ ቲቆንጎ፤ ዓቲንቆና ዉዲር ናኣቶዎ ዎዳንጎ፤ ማኣርዎ ዔያቶኮ ታሚና ሚቸንጎ። 48 ዒንሢ ላምያ ጌርንሢ ዘኣዘ ኮኦሚህጉዲ ቢያ ላኣላ ሃካፓ ሴካ ዘኣዘ ኮኦሚዎጉዲ ላቲሢ ማዓንዳጉዲ ዓጩሎይዳፓ ቢያ ኮዔሢጉዲ ዘኦሰካ ኮኦሚ ሺሪያ ባይቃንዳጉዲ ታኣኒ ማዳንዳኔ። 49 ዒንሢ ላምያ ጌርንሢ ዒንሢኮ

ኮዔሂጉዲ ኮአሚ ሺሪያና ሜሌ ካኣሽኮ ጾአዞዎ ዘገያና ዒንሂሚ ማዴ ጎሞር ታኣኒ ዒንሂሚ ሻርሻንዳኔ፤ ዬኖ ዎዶና ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳታሂ ዒንሂሚ ዔራጎዳኔ።»

24

ቦይራዴ ዓንጎ ዲሰቶ

1 ኦኡኒ ዲዒንቴንቴ ታዘጰሳ ሌዓ፣ ታጰሳ ዓገሮኮ ታጰሳ ኬሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ። 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ባብሎኔ ዓጮ ካኣቲ ዩሩሳላሚ ማንገሪያ ዓርቁ ኬሎታሂሮ ሃኖ ኬሎሎ ፃኣፒ ዓርቆ ባኣዚዳ ፃኣፔ፤ 3 ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዛሎ ማላቲ ሃያ ኮኣኪንሃ ዎይዘ ዒዔያ ማዔ ታ ዴሮም ኬኤዘኔ፤

«ዲሰቲ ናኣቦይዳ ዴይሂጋፓ ዎኣሂ ዎሃ፤ 4 ጉባዞና ላባም ዩያጉዴ ኮዦ ዓሽኮኮ ሜኤሎ ቲቂጋፓ

ኮሺ ማዔ ማጌያዎ ቆዓ ገዳ ዓጌ። 5 ቆልሞ ባኣ ካፓ ደኦሪንቴ ማራይ ዔኪጋፓ ሹኬ፤ ዲሰቶኮ ዴማ ሃንጂሎ ዳኬ፤ ዓሽኮና ማጌያና ካፃንዳያ ሄላንዳኣና ካህ።»

6 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ። «ዓሶ ዎዳ ዓሶ ካታሚሎ ባዴዔ፤ ቦይራሂዳፓ ጌኤሽኪባኣያና ፔቲታፖ ጌኤሽኩዎ ዓንገ ዲሰቲ ዒዛ ማዔኔ፤ ዒዞኮ ጋሮይዳ ዓኣ ሙራንቴ ዓሽኮ ደኦሩዎፖ ፔቲ ፔቲ ኬሴ። 7 ካታሚሎይዳ ዓሲ ዎዳንቴ፤ ሱጉፃ ሸኦቲሂ ዓጪ ዓኣቻንዳ ሳዓይዳቲዎሴ፤ ጋዓንቴ ሱጉፃ ሸኦቲሂ ዔኤቢ ዓኣቹዎ ፔጌ ማዔ ላሌይዳኬ። 8 ዒዛ ላኣሌ ሱጉፃ ፔጎ ላሎ 0-ፃ ላኣሊንታንዳጉዲ ማዲሴሂ ታኣኮ ዴኤፖ ዳጎ ዔቂሴም ኮሚ ታኣኒ ኮፃንዳጉዲ ጌይኬ።»

9 ዩያሮ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓሂ ያዲኬ። «ዓሶ ዎዳ ካታሚሎ ባዴዔ፤ ዒዞ ሚቾንዶ ሃንጂሎ ታኣኒ ታኣሮ ሚርገሺ ዳካንዳኔ። 10 ሚርጌ ሃንጂሌ ዔኪ ታኣም ባዔ፤ ታሞዎ ዔኤህ፤ ዓሽኮዎ ካህ፤ ዓሽኮ ዎኣያዎ ሳውቁሶ ዴኤሻና ዓኣጂሴ! ማጌያዎ ሚቹ! 11-12 ዒዞኮ ቦይራሂኮ ሚርጌፃ ታሞናታፖፓፒባኣሂሮ ላቢፃ ቢያ ጉሪ ማዔኔ፤ ዩያሮ ሞኦና ዓንጎይዳፓ ማዢንቴ ጉሮ ዓንጎ ዲሰቶ ቁንቁ ቁንጃይዳ ዴይህ፤ ዩካፓ ዩይ ቁንሂጉዲ ማዓንዳኣና ያይዳንጎ፤ ዩያይዴቴ ቦይራሂ ጋፓኒ ዳንዳዓኔ። 13 ዩሩሳላሚ! ኔኤኮ ዘኣዛ ኮአሚፃ ነና ዒኢሴኔ፤ ታኣኒ ነና ጌኤሻኒ ኮዔንቴ ኔኤኒ ኔኤኮ ዒኢቲፃፓ ጌኤሽኪባኣሴ፤ ታኣኮ ዳጋ ነና ፔጋሲ ዳዎንዳያ ሃላንዳኣና ላሚ ኔኤኒ ጌኤሽ ማዓዓኬ። 14 ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ። ፔቲ ባኣዚ ማዳንዳ ዎዴ 0-ኬኔ፤ ታኣኒ ማዓዓኬ፤ ሃህ ታኣኒ ሚጪንታዓኬ፤ ማሊያዎ ታኣኮ ታኣኒ ላኣማዓኬ፤ ኔኤኮ ሃንቲያና ማዳናጉዴያ ታኣኒ ኔገዳ ሜቶ ዓጋንዳኔ።» ጌዔኔ።

ሂዘቁኤሌኮ ማቻ ሃይቁሂ

15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ። 16 «ዓሲ ናዓሂዮ! ኔኤኒ ናሽካ ማዔዞና ኔኤኒ ዘጋ ኔኤኮ ማቻ ዔርቲባኣያ ሃይቃንዳኔ፤ ዩያና ኔኤኒ

ዎዴ፤ ሃህ ዓቢቲያ ዩኤኪፖ፤ 17 ዎዴ ዔርዛኒ ዴሚና ገኢሽንቲ ቃዬ፤ ዩኖ ሃይቁዜሎር ዴገዲ ዩኤኪፖ፤ ቶኣካኣ ኔኤኮ ማሮ ዓፒሎዎ ማሬ፤ ዱርዘ ቶካ ኔኤኮ ዓኣህ፤ ቶኣኪና ጉኤሊንቁ ማይንቲፖ፤ ያያ ዓሳ ሙዓ ካፃዎ ሙይ፤»

18 ዩኖኮ ዚሮ ጉቲሎ ዓሶም ታኣኒ ኬኤዘኔ፤ ዩማ ዎንቶማ ማቻ ታኣኮ ሃይቁኔ፤ ዩኖኮ ገንፃኣ ዓቢሎ ታኣም ኬኤዘንቴሂጉዲ ታኣኒ ማዴኔ። 19 ዓሳ ዒማና፡- «ሃያ ኔኤኮ ማዲፃ ዓይጎ ኦና ዔርዘ ባኣዚ ዓኣይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

20 ታኣኒ ዔያቶም ሂዚ ጌይ ማህኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ፤ 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ ታኣም ጌኤኔ፤ ዒንሂኮ ዎልቆ ሄርሺንቶ፤ ዒንሂሚ ዓኣፖና ዒንሂሚ ዘጋ ባኮኮ ሃጊ ማዓ ዎዞና ዒንሂኮ ዒኖኮ ዎዞ ማዔ ታኣኮ ጌኤኮ ማኣሮ ሜሌ ዓሳ ዒኢሳንዳጉዲ ታኣኒ ሃሻንዳኔ፤ ዩሩሳላሚይዳ ዒንሂኮ ዓቲ ዓቲንቆና ዉዲሮ ናኣቶና ያሎይዳ ዎዳንታንዳኔ። 22 ዩኖ ዎዶና ታኣኒ ማዴ ባኮ ቢያ ዒንሂሚ ማዳንዳኔ፤ ቶኣኮ ዒንሂሚ ጉኤሊንቲንዳዎሴ፤ ያያ ዓሳ ሙዓ ካፃዎ ዒንሂሚ ሙዒንዳዎሴ፤ 23 ዒንሂኮ ቶኣኮ ማሮ ዓፒሎዎ ዒንሂሚ ቡላዓኬ፤ ቶካፓ ዱርዘዎ ኬሲ ቶኪ ጉሪ ዒንሂሚ ሃንታዓኬ፤ ዎዴ ዎዴ ዩኤኪያ ዒንሂሚ ዩኤካዓኬ፤ ዒንሂኮ ጎሞይዳፓ ዔቁያና ዒንሂሚ ያኣፓንዳኔ፤ ዒንሂሚ ዒማና ፔቲሂ ባጋሂ ዛሎ ያዩሂና ዚኢሊንታንዳኔ። 24 ዩያይዲ ሂዘቁኤሌ ዒንሂሚ ማላታ ማዓንዳኔ፤ ዒዚ ማዴ ጎይያዎ ዒንሂሚ ማዳንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዒ ኩማ ዎዶና ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሂ ዒንሂሚ ዔራጎዳኔ።»

25 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃሂያ ዓሲ ናዓሂዮ! ቢያ ዎዴ ዔያታ ዘጋኒና ያኦጮኒ ኮዓ ባኮ፡ ዔያታ ሄርሺንታ ባኮና ዎዞዳ ኮሺ ደዲ ማዔ ጌኤኮ ማኣሮ ዔያቶይዳፓ ታኣኒ ዔካንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዓቲንቆና ዉዲሮ ናኣቶዎ ታኣኒ ዔካንዳኔ። 26 ታኣኒ ዩያ ማዳኣና ባይሰንታፓ ዓቲ ዓሲ ሙኪ ዩያ ማዴ ዛሎ ቢያ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ። 27 ዩኖ ዓሶና ዩያኮ ቤርታ ኔኤኒ ኬኤዛኒ ባሽንቴ ጌኤዞ ማሂ ኔኤኒ ጌሰታኒ ዳንዳዓንዳኔ፤ ኔኤኒያ ዩያ ዓሂና ዎላ ሃይሳታንዳኔ፤ ዴሮማኣ ኔኤኒ ማላታ ማዓንዳኔ፤ ዔያታኣ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሂ ዔራጎዳኔ።»

25

ዓሞኔ ዓጮም ኬኤዘንቴ ያኦሲ ማሊያ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ። 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዓሞኔ ዓጮ ባንሂ ሺሪጋፓ ዓሞኔ ዓሶም ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዘኔ። 3 ዓሞኔ ዓሶም ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂ ጋዓሂ ዎይዙዎቲ፤ ጌዔ፤ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ታኣኮ ጌኤኮ ማኣራ ዒኢታንዳጉዲ ማዳንቴ ዎዶና፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓጮኣ ጉሪ ማዔ ዎዶና፤ ዩያጉዲ ሃህ ዩሁዳ ዓሳ ዲዒንቲ ዔውቲ ዓኣዴ ዎዶና ሂዮ ማዳ ዒንሂሚ ጌዔኔ። 4 ዩያ ባኮና ቢያ ዒንሂሚ ዎዞዳሂሮ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ሙካ ፃጰ ዒንሂሚ ያላንዳጉዲ ታኣኒ ማዳንዳኔ፤ ዒንሂሚ ዓጮይዳ ዔያታ ያልዚ ሳፓሬ ገኢገሺ ዒኣካ

24:2 24:2 2ካኣቶ. ማ 25:1፤ ዔር. 52:4። 25:1 25:1 ዔር. 49:1-6፤ ሂዘ. 21:28-32፤ ዓሞ. 1:13፤ ሶፖ. 2:8-11።

ዳዓንዳኔ፤ ዲኒህ ማዳዳንዳ ሚያ ዓገፍ ዲያታ ሙዓንዳኔ፤ ዲኒቆዎ ዲያታ ዑሽካንዳኔ። 5 ራሳባ ካታማ ጋኦላህ ሄንቃ ቤዘ፣ ዓሞኦኔ ዓጮ ጉቤ ማራይ ፔኤቃ ቤሲ ታኦኒ ማሃንዳኔ፤ ዴያና ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዲንህ ዲራንዳኔ።

6 «ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓህ ያዲኬ፤ ዲንህከ ዲኖ ፑርቱዎፓ ዓቆያና ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሎኦሚያሮ ዎዛዲ ኩጮ ዲንህ ሳዔኔ፤ ኮኦሚ ኮኦሚያኦ ዲንህ ኮርጌኔ፤ ዓጮሎ ቶኦቲያኦ ዲንህ ዛጌኔ። 7 ዴያ ዲንህ ማዳህሮ ታኦኮ ዎልቆ ታኦኒ ዲንህም ፔጋሲ ዳዎንዳኔ፤ ማሌ ደርሞ ዓኦህ ታኦኒ ዲንህ ዲንጋንዳኔ፤ ላሚ ዲንህ ዴሪ ማዕ ዲክንዳዎጉዲ ጋፒሲ ታኦኒ ዲንህ ባይዛንዳኔ፤ ዴካፓ ጊንፃ ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዲንህ ዲራንዳኔ።»

ሞዓኦቤ ዓጮም ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማሊያ

8 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሞዓኦቤንታ ዲደኦሚንታ «ደሁዳ ዓጮ ማሊ ዴር ዓጮይዳፓ ዲማቱዎሴ» ዲያታ ጌዔኔ።

9 ዓጮኮ ዛጳይዳ ዓኦያና ዲዛኮ ቦንቾ ማዕ ካታሞ ቤትዴሲሞቲንታ ባዓልሚያኔና ቁርያታይሚፓ ዓርቃዎ ሞዓኦቤ ዓጮ ዴዒ ካፒያ ካፖ ካታሞ ቢያ ሞርካ ያላንዳጉዲ ታኦኒ ማሃንዳኔ። 10 ሃካፓ ሴካ ዓሞኔ ካኦታ ዓኦ ዓጮ ዓጪ ማዕ ዲርቱዎጉዲ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ሙካ ፃጳ ሞዓኦቤና ዓሞኔ ዓጮ ያሊ ዓርቃንዳጉዲ ታኦኒ ማዳንዳኔ። 11 ታኦኒ ሞዓኦቤ ዓጮይዳ ፑርታ ሚቶ ዓጋንዳኔ፤ ዴካፓ ዲያታ ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዲራንዳኔ።»

ዔደኦሚ ዓጮም ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማሊያ

12 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔደኦሚ ዴራ ደሁዳ ዓሶ ዑፃ ሚጨንቲህሳኦ ፑርታ ጎይህና ኮሞ ኮፃኔ፤ ዲያታ ዴያይዲያና ዳቢንቴያ ማዕኔ» ጋዓኔ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኦካህ። 13 «ዴያሮ ሃህ ዔደኦሚ ዓሶ ታኦኒ ሻርሻንዳህና ዲኦካ ዓኦ ዓሶንታ ቆልሞንታ ጉቤ ታኦኒ ባይዛንዳህ ታ ዲያቶም ዔርዛኔ፤ ቲማኔ ካታማፓ ዴንዲ ዴዳኔ ጌይንታ ካታሞ ሃላንዳኦና ጉሪ ማዓንዳጉዲ ታኦኒ ማዳንዳኔ፤ ዴራኦ ያልዚና ጋፓንዳኔ፤ 14 ዔደኦሚ ዓጮ ዓሶ ታኦኒ ኮሞ ኮፃንዳህ ታኦኮ ዴር ዲሰራዔኤሌ ዓሶናኬ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዔደኦሚ ዓሶ ዑፃ ታኦኮ ዳጎ ዎልቆጉዴያ ኮሞ ዲያቶ ኮፃንዳኔ፤ ዔደኦሚ ዓሶ ታኦኒ ዲያቶ ኮሞ ኮፃህ ዲራንዳኔ፤ ሃያ ኬኤዚህ ታና ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ከ።»

ፒሊሰጻኤሚ ዓጮም ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማሊያ

15 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳህ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ሚናፓ ዓርቃዎ ሞርኮ ማዕ ጎይያና ኮሞ ዲያታ ኮፃኔ፤ ዴያ ዲያታ ኮሞ ኮፃህ ጌኔ ማሊህ ዲኔናኬ። 16 ዴያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኦካህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ዑፃ ታኦኮ ዎልቆና ታኦኒ ማዳንዳኔ፤ ኬሪታ ዓሶ ዜርያ ታኦኒ ዎዲ ጋፒሳንዳኔ፤ ዴኤፖ ባዘ ዓጮ ዓቲ ዓሶ ታኦኒ ባይዛንዳኔ። 17 ዳጋ ታኦኮ ኩሚ ሻርሻፃ ሲኢሪንቴ ዴኤፖ ኮሞ ኮፃያና ታኦኒ ዲያቶይዳ

ሚቶ ዓጋንዳኔ፤ ታኦኒ ዲያቶ ዑፃ ሂሊሳ ፑርቶ ሚታህና ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዲራንዳኔ።»

26

ዲርሴ ዓጮም ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማሊያ

1 ኦኡኒ ዲዲንቴንቴ ታጳ ፔታሳ ሌዎኮ ባጊሮ ጸኤራ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦኮ ሂዚ ጌዒ ኬኤዚኔ፡-

2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዲርሴ ካታማ ናንገ ዴራ ዎዛዳ ጎይያ ያዲ ጌይኬ፤ ዴይያኦ፡- «ዴራሳላሚ ዴዔኔ! ዲዛኮ ኮርሞ ባኮኮዎ ዎልቃ ጋፔኔ፤ ማይ ሃካፓ ሴካ ኦኡና ዎላ ዲዛ ቤቃኒ ፔቲታዎ ዳንዳዑዎኦህሮ ዓካሪ ኦኡኒ ያርጎጮንዳኔ።»

3 «ዴያሮ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔደኦሚ ዲርሴ! ታኦኒ ኔ ዑፃ ፑርቱሞና ዔቁ ባዘ ዎኦፃ ዎኦፃ ጉዳህ ዠባሮ ዲቁሳህጉዲ ኔ ዑፃ ሚርጌ ማሊ ዴሪ ታኦኒ ዲቁሳንዳኔ። 4 ዴያታ ኔኤኮ ካታሞኮ ሹጮና ኮሾና ዲያ ዴይሳንዳኔ፤ ዴያ ሌሊቱዎንቴ ካታሞ ካፓ ዓሳ ዴዓ ሹጮና ኮሾና ቤዘዎ ዴይሳንዳኔ፤ ሳዎ ዑፃፓ ዓጮ ቢያ ታኦኒ ፒዒ ባይዚ ላላ ሌሊ ጉኡዲንቴ ዓታንዳጉዲ ማዳንዳኔ፤ 5 ዴካ ዳልጎ ባዘ ዎኦፃ ሳዘ ሞላህ ዓርቃ ዓሳ ፔኤኮ ሮኦጮ ማላ ሱዞ ሚጮ ቆይዳ ታኦኒ ማሃንዳኔ፤ ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዚኔ፤ ማሊ ዴራ ዲርሴ ዓጮ ቡራንዳኔ።

6 ዲዛኮ ባዘ ዓጮ ዓኦ ጉርደይዳ ናንገ ዴራ ያልዚና ጋፒ ባይቃንዳኔ፤ ዴያ ዎይና ዲርሴ ዓሶ ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዲራንዳኔ።»

7 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲርሴ ዓጮ ያላንዳጉዲ ካኦቶኮ ካኦቲ ማዕ ባብሎኔ ካኦቲ ናብካዳናያኦሪ ዓጮኮ ኬዶ ባንፃፓ ዔኪ ታኦኒ ዴዓንዳኔ፤ ዲዚያኦ ሚርጌ ያላ ዓሲ፤ ሚርጌ ፓሮዎ ሳርጌላ ያይታኦ ፓራህና ያላ ዓሲያ ፔኤና ዎላ ዔኪ ሙካንዳኔ። 8 ባዘ ዓጮ ዓኦ ጉርደይዳ ናንገያ ማዕ ማሊ ዴራ ቢያ ያሎና ሃይቁ ጋፓንዳኔ፤ ዲንህና ያሊ ቃዘንዳ ዎርዲያ ቤሲ ዲያታ ኮሻንዳኔ፤ ዴካፓ ሞርካ ኔኤኮ ኬኤሎ ዲያኮ ቶኦኮ ሃላንዳኦና ዓጪ ኩላንዳኔ፤ ዲያቶኮ ጌቲሞ ሚርጌህ ዓርቁ ያሊ ያሊ ዳዑሲ ዲንህ ባሻንዳኔ። 9 ዎርዲያ ዴይሶ ዓንጎና ኬኤሎ ዲያ ዲያ ማርጋንዳኔ፤ ዴካፓ ዴዒ ካፒያ ካፖ ሹዎና ኮሾና ቤዘዎ ዲያታ ዴይሳንዳኔ፤ 10 ዲያቶኮ ፓራህ ቶካፓ ዔቃ ሲላላ ሻኦሪጉዲ ማዕ ሳዎ ካንቃንዳኔ፤ ዲያታ ኔኤኮ ጌሎ ካሮና ጌላ ዎይና ፓራህ ቶጌ ዓሶንታ፤ ጊንህ ሃህ ሳርጌሎ ያይቶኮ ጉኡሮጉዲ ሺራ ፓራህ ጎቻ ያይቶኮ ዎይዚንታ ካኦናፓ ዲያና ኬኤሎ ዲያ ኔኤኮ ደዓኒ ዜኤባንዳኔ። 11 ያሎ ያላ ዓሳ ፓራህ ቶኮና ጎይያ ኔኤኮ ሺርካንዳኔ፤ ዴሮዎ ኔኤኮ ዲያታ ጨንቾ ዓፓሮና ዎዳንዳኔ፤ ኔኤኮ ዴዲሞ ዲርዛ ማላቶ ማህ ዳኦጉዲ ዴቆና ባካ ሳይይዳ ዴዓንዳኔ። 12 ቆላ ኔኤኮ ዲዒንቴ ዲሙታንዳኔ፤ ኔኤኮ ኮርሞ ሚሃ ቡራንታንዳኔ፤ ኬኤሎ ዲያኦ ሻሂንታንዳኔ፤ ሚዛጲሶና ማኦራ ሻሂንታንዳኔ፤ ሹጮንታ ሚያንታ ሹጮና ማዞና

25:8 25:8 ዓ.ሲ. 15:1—16:14፤ 25:10-12፤ ዓ.ር. 48:1-47፤ ዓሞ. 2:1-3፤ ሶፖ. 2:8-11። 25:14 25:14 ዓ.ሲ. 34:5-17፤ ዓ.ር. 49:7-22፤ ሂዚ. 35:1-15፤ ዓሞ. 1:11-12፤ ዓብዱ. 1-14፤ ሚሊ. 1:2-5። 25:15 25:15 ዓ.ሲ. 14:29-31፤ ዓ.ር. 47:1-7፤ ዓ.ዪ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:6-8፤ ሶፖ. 2:4-7፤ ዛካ. 9:5-7። 26:1 26:1—28:19 ዓ.ሲ. 23:1-18፤ ዓ.ዪ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:9-10፤ ዛካ. 9:1-4፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14። 26:13 26:13 ዮሃ. ፆፔጳ 18:22።

ማኣሮኮ ቡርሺፃኣ ሊካ ባዛ ኬኤሪንታንዳ።
 13 ኔኤኮ ኮዖንታ ጎኦሎ ዋርቁዖዎ ቢያ ታኣኒ
 ዚቲዳንዳ። 14 ሞላህህ ዓርቃ ዓሳ ፔኤኮ ሮኦጮ
 ማላ ፒራህ ሱዞ ማሰኪ ሚጫ ቤሰጉዲ፣ ገንህ
 ሃሃ ኬሰኪ ዴዔ ላሌጉዲ ፔጋዲ ኔኤኒ ዓታንዳ፤
 ካታሚላ ማይ ላሚ ገንህ ዓካሲ ኮሺንታዓኬ፤ ዩይ
 ያዲ ማዓንዳህ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ኬኤዜህሮኮ።»

15 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሮሴ ካታሞዎ
 ሂዘ ጋዓ፤- «ሜቁ ኪፃዴ ዓሳ ዒላቲ ጋኣላኣ፣
 ሃሃ ጋራኣ ኔኤኮ ዓሶ ዎዶዎና ኔኤኮ ባሺንቲ
 ዒላቶ ዒላቶ ዑኡዘና ባዘ ዓጫ ናንጋ ጉርዳ
 ዓገፃዓዳ? 16 ዳልጎ ባዘ ዋኣዖ ዓጫ ዓኣ
 ዓጮ ካኣታ ቢያ ፔኤኮ ካኣቱሞ ሻኣሎይዳፓ
 ኬዳንዳ፤ ዒያቶኮ ዖዶዘ ማኣዓህንታ ኩጮና
 ማኡና ሚዛጰ ማኣዓህያ ዒያታ ጉሲ ዒጊቹሞና
 ጎጋይቁ ጎጋይቁ ሳዖይዳ ዴዓንዳ፤ ኔ ዑፃ ሄሌ ኮሺ
 ሜታሳ ባኮ ማሊ ማሊ ሚርጌና ዒያታ ዲቃቲ
 ጎይህ ባይዛንዳ፤ ኔ ዑፃ ማዔ ባኮሮዎ ዒያታ
 ዲቃታንዳ። 17 ዩካፓ ሂዘ ጌዒ ኔና ዒያታ
 ቃያንዳ፤

«ዳልጎ ባዘ ዋኣዖ ዓጫ ዓኣ ዓጮ ዒንህ ዲቃህ ዓሳ
 ዳልጎ ባዘ ዋኣዖ ዑፃ ዎልቁና ማዒ ዒርቲ
 ካታሚላ!

ዳልጎ ዋኣዖፓ ዎይቲ ኔ ባይቁይ?

18 ሃይሾ ሃህህ ዒዛ ዶዔ ኬሎና

ዋኣዖ ሳዛ ዓኣ ዓጫ ዓገፃ፤

ዒኢካ ናንጋ ዴራኣ ቢያ

ዩያ ዴኤፖ ባይሰንታፓ ዒቁያና ዲቃቲ።»

19 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፤- «ዖኦኒያ
 ናንጋኒ ዳንዳዑዎያ ማዒ ባይቁ ካታሚሎጉዲ ጉሪ
 ታ ኔና ማሃንዳ፤ ዴኤፒ ማዔ ባዘ ዋኣዖፓ ኬሰኪ
 ላኣላጎታ ዋኣዖና ታኣኒ ኔና ዴኡካንዳ፤ 20 ሊካ
 ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ኔኤኒ ኬዲ ቤርታ ናንጋ ሚሌ ዴሮና
 ዎላ ሲኢሪንታንዳጉዲ ታ ኔና ማዳንዳ፤ ሃይቁ
 ዓሶና ዎላ ኔኤኒ ላጌ ማዒ ዒኢካ ናንጋንዳጉዲ፣
 ዩካ ሳዖኮ ዴማ ዓኣ ዓጮይዳ ናንገና ዶዒ ዓቲ
 ዓጮና ዎላ ታኣኒ ኔና ሃሻንዳ፤ ዩካፓ ዒቁያና ላሚ
 ዓሲ ኔ ጌዳ ናንጋዓኬ፤ ሺሞፖና ዓኣ ዓሶ ዓጮይዳ
 ናንጋኒ ቤሰ ኔኤኮ ባኣሴ፤ 21 ጋፒንፃ ኔኤኮ ዒጊቻያ
 ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ማሃንዳ፤ ዩማ ኔኤኮ ጋፒንህ
 ማዓንዳ፤ ዓሳ ኔና ኮዔያታቲያ ዩና ዎዳፓ ዓርቃያ
 ፔቲታያ ኔና ዴንቃዓኬ፤» ጌዒ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና
 ናንጋ ጎዳ ኬኤዜኤ።

27

ዒሮሴ ዓጮ ቃዩንቲ ቃዩ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣሞ ሂዘ ጌዔ፤- 2 «ዓሲ
 ናዓህዮ! ዒሮሴ ዓጮ ሂዘ ጌዒ ቃዩ፤ 3 ዳልጎ ባዘ
 ዋኣዖ ባንህ ጌላ ካሮ ጎይያይዳ ዴዒ ዴማ ዴማ
 ዓጮኮ ዛጰ ዓኣ ካታሚፓ ሙካ ኮርሞ ዓሶ ዎላ
 ካንህያ ማዔ ዒሮሴ ዓጮሞ ናንገና ናንጋ ዴኤፖ
 ጎዳ ሂዘ ጋዓ፤ ጌይ ኬኤዜ፤

ዔዘ ዒሮሴ! ታኣኒ ሃይማ ፓጮኔ ጎዑዎ ጎይህ
 ሚዛጰኬ ኔ ኔና ጋዓ።

4 ኔኤኮ ናንጎ ቤዛ ዳልጎ ዋኣዖይዳኬ፤

ኔና ማኸ ዓሳ ሚዛጰ ዋኣህ ካኣሚሎጉዲ
 ኮሺ።

5 ካሮ ዎዶህ ኔኤኮ ኮሺንቲህ ሄርሞኔ ዴካ ዓኣ
 ዚቢቆናኬ፤

ቱርቱራኣ ኔኤኮ ኮሺንቲህ ሊባኖኦሴ
 ሚያናኬ።

6 ዎኣዖና ፒንቆ ጎንጎ ዒሾ ሚፃ ኮሺንቲህ
 ባኣሳኔ ዓጫ ዓኣ ሻኣባናኬ፤

ኔኤኮ ዎኣዖና ፒንቆ ጎንጎኮ ጋሮ ሳዓ ኮሺንቲህ
 ቆጶሮሴ ዓጫ ዓኣ ዴማ ማዔ ዚቢቆናኬ፤
 ዙላ ማዓ ካርና ዳርሲ ዓቲና ጸርቁንቲ።

7 ኔኤኮ ዎኣዖ ካኣሚሎኮ ዳልጎ ሻራህ ዓፒላ
 ዩይያኣ ዓዳ ኔኤኮ ባንዲር ማዔ፤

ኩጮና ማኡና ጊብፃ ዓጮኮ ሻኣኡ ዓፒሎጉዲ
 ኔኤኮ ጎኦሶ ዓፒላ ቆጶሮሴ ዓጫፓ ሙኬ
 ሚርጌና ሚዛጰ ጮልዔ ዲንኮ ሺኤሞና
 ኮሺንቲያኬ፤

8 ኔኤኮ ዎኣዖና ፒንቆ ጎንጎ ዒሻ ዓሳ ሲዶናና
 ዓርዎዴ ጌይንታ ካታሚፓ ሙኬያኬ፤

ዔዘ ዒሮሴ! ኔኤኮ ሃኣሞ ዓሳ
 ዎኣዖ ካኣሚሎይዳ ዓኣ ዓሶ ዓይህ ዓሶኬ።

9 ዎኣዖና ፒንቆ ጎንጎኮ ፑርቲህ ኮሻኒ ጌባሌ
 ዓጮይዳ ዔሪ ሃኣሞ ዓሳ ኔ ባኣካይዳ
 ዓኣ፤

ዎኣዖ ካኣሚሎ ዓሳ ፔኤኮ ዎኣዖ ካኣሚሎና
 ጌዒ

ኔኤኮ ዎኣዖ ካኣሚላ ዔቃ ቤዘ ሙኪ ሙኪ
 ኔኤና ዎላ ኮርሞ ኮርማ።»

10 «ፓርሴ ዓጫፓ፣ ሊዲያንታ ሊቢያ
 ዓጮንታፓ ሙኬ ፖኦሊሳ ኔኤኮ ዖላ ዓሶ ባኣካ
 ማዳ፤ ዒያቶኮ ገቲሞና ቶኣካ ዓሳ ዓንጎ ቆኦኮ
 ኔኤኮ ዖሎ ዖላ ዓሳ ዓኣ ጸኣካ ዔያታ ሱፃ፤ ዒያታ
 ኔና ቦንቹሴ ዓሶኬ። 11 ዓርዎዴ ዓጫፓ ሙኬ
 ፖኦሊሳ ኔኤኮ ኬኤሎ ዲያ ካፓ፤ ጋማዲሚ
 ዓጫፓ ሙኬ ዓሳኣ ኔኤኮ ዎርዲዮ ቤዘ ካፓ፤
 ዔያታ ገቲሞ ፔኤሲ ሹጮና ኮሻና ኬኤሎ ዑፃ
 ሱፃ፤ ኔና ሚዛጰሴህያ ዒያቶኬ።»

12 «ኔኤኮ ዖርጎቹማ ሚርጌህዳፓ ዒቁያና
 ቱርሴሴ ዓጮና ዎላ ኔኤኒ ኮርሚ ኮርሚ ኔ ሜሆ
 ዛሎ ዒዘይዳፓ ኔኤኒ ቢራ ዓንገ፣ ቆርቆሪንታ
 ዒርሳሴ ጌይንታ ባኮዎ ዔካ። 13 ጌሪኮ ዓሶንታ
 ቱባሊንታ ሚሹኬ ዓሶንታ ዎላ ኔኤኒ ኮርሞ
 ኮርማ፤ ካራሞ ማዓ ዓሶንታ ሞኣና ዓንጎና
 ኮሺንታ ሚሆዎ ኔኤኒ ዔከ፣ ዩያ ዛሎ ኮርማ
 ኮርሚንታ ዴማ ዴማ ባኮ ዔያቶሞ ኔኤኒ ዒንጋ፤

14 ቤትቶጋርማ ዓጫፓ ዓሲ ናንጎዎ ዳውሎ ዓጮ
 ፓራህንታ ዖሎ ዖላ ፓራህንታ ባቁሎንታ ኔኤኒ
 ዔከጋፓ ዴማ ዴማ ኮርሞ ባኮ ዔያቶሞ ኔኤኒ
 ዒንጋ። 15 ሮዴ ዓጮ ዓሶና ዎላ ኮርሞ ኔኤኒ
 ኮርማ፤ ዳልጎ ባዘ ዎኣዖ ዓጫ ዓኣ ዓጮ ዴራ
 ኔኤኮ ኮርሚ ኮርሚ ዓፒሎ ዔካዖ ዩያ ዛሎ ዳርሲ
 ዓቲና ዘጲ ጌይንታ ዶዶ ሚያ ዔከ ኔኤሞ ሙካ።

16 ሶኦሪያ ዓጮ ዴራ ኔኤኮ ኮርሞ ዓፒሎ ቢያና
 ሚሌ ሚርጌ ሚሄ ኔኤፓ ሻንቃ፤ ዔያታ ዩያ
 ዔኬ ሚሆ ዛሎ ቤሎሬ ጌይንታ ሚዛጰ ሹጮንታ
 ኩጮና ማኸ ሚዛጰሶና ጮልዔ ማኣዓህንታ
 ጉኡዒሲ ሱኪ ዴይሶና ዓፒሎና ኪቤይዳፓ ኮሺንቲ
 ፓልማህንታ ዘቁ ሚዛጰ ሹጮዎ ዔያታ ኔኤሞ
 ሻንቃ፤ 17 ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ኮርሞ
 ኮርማ ዓሳ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮ ዛሎ ሚኒቲ ዓጮ

ዘርጋህ፤ ደይሳህ፤ ዓኤዘ፤ ሪሚቶ ዘይቶንታ ደማ ደማ ሳውቃ ጳኤሾ ኔኤም ጨጋኔ። 18 ደማሰቆ ዓጮ ደራ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮንታ ማሌ ማሆ ዘሎ ሄልቦኔ ዓጮ ዋይኖ ዑዠንታ ሳሆሬ ዓጮጋ ሺኢሾ ማራቶ ጋጋኖ ኔኤም ዓይታ ሻንቻኔ። 19 ዑዘሌ ጌይንታ ዓጮ ናጋጋ ዳኣኔ ዓሶንታ ገሪኬ ዓሶንታ ማሆ ኔኤኮ ሻንቻኔና ኮርማኒ ዋላ ጌሰቲ ቱኬኔ፤ ዓይታ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮ ዘሎ ሺኤሺ ኮሺንቲ ዓጎጎንታ ደማ ደማ ሳውቃ ጳኤሾንታ ዳጅሳኦርሞ ኔኤም ዒጎጋኔ። 20 ሃሃ ዴዳኔ ዓጮ ደራ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮ ዘሎ ኮኦራ ገላሴ ዓኪ ኔኤም ዩዓኔ። 21 ዓሪቦንታ ቁዳሬ ዓጮ ሱኡጋ ቢያ ኔኤኮ ኮርሞ ማሆ ዘሎ ማራናኣቶና ዋኒናኣቶ ኔኤም ዓኪ ሙካኔ፤ 22 ሳኣባና ራዒማ ዓጮ ኮርሞ ዓሳ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮ ዘሎ ሚዛጰ ሹጮንታ ዋርቆንታ፤ ደኦሪንቲያ ማዔ ደማ ደማ ሳውቃ ጳኤሾ ኔኤም ዒጎጋኔ። 23 ካኣራኔ፤ ካኔሃንታ ዓይኔ ካታሞንታ ሳኣባ ዓጮኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሶንታ ገንሃ ሃሃ ዓሹርናንታ ኪልማዴ ካታሞንታ ዩይ ቢያ ኔኤና ዋላ ኮርሞ ኮርማኔ። 24 ሚዛጰሶና ማኣዓሂንታ ጮልዔ ዓፒሎንታ ኩጮና ሚዛጰሶ ማኮና ማኣዓሂንታ ጋርይዳ ሂኢሃ ሚዛጰ ባኮንታ ኮሺ ሱኮና ሻሺና ደዲሺ ቱኪ ኔኤም ዓይታ ሻንቻኔ። 25 ቲርሴሴ ዓጮኮ ዋኣፃ ካኣሚላ ማሆ ኔኤኮ ጫኣኒያና ኔና ማኣዳኔ።»

«ኔኤኒ ዳልጎ ባዘ ዋኣፃ ሳዛ ሚርጌ ኮርሞ ባኮና ኩማ ዓጪኬ፤
 26 ዋኣፃና ፒንቆ ጎንጎ ዒሺ ዓኣዳ ዓሳ ባዘ ቁልባሂ ባንሂ ዓኪ ኔና ዓኣዳኔ፤
 ጳኤጉ ዓባ ኬሰከ ባንፃ ዠባራ ባዘ ዋኣፃይዳ ኔና ሚንሂኔ።
 27 ኔኤኮ ኮርሞ ባካ ቢያ
 ዋኣፃ ካኣሚሎ ዒሻ ዓሳ ቢያ
 ዋኣፃ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሳኣ ቢያ
 ዩያ ኮሻ ዓሶንታ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ቢያ
 ዩኖ ዋኣፃ ካኣሚሎይዳ ዓኣ ፖኦሊሳ ቢያ
 ዋኣፃ ካኣሚላ ኔኤኮ ሜቃኣና ቢያሂ ባዘ ቁልባሂዳ ዓኤዲንታንዳኔ።
 28 ዋኣፃ ካኣሚላ ዓኣ ዓሳ ባዘ ቁልባሂዳ ጌሊ ዓኤዲንታኣና ዒላቲ ዒላታ ዳልጎ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ዓጮ ባገሂኔ።»

29 «ዩኖ ዋይና ማሌ ዋኣፃ ካኣሚሎ ዓኪ ዓኣዳ ዓሳ
 ዩያ ዒሻ ዓሶንታ ዋኣፃ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሶ ዓይሃ ዓሳኣ ቢያ
 ኬሰከ ዳልጎ ባዘ ዓጮ ዓቁኔ።
 30 ዒማና ዓይታ ቢያ ፔኤኮ ቶኦኮይዳ ሲላሊ ዋሂ ዲቢንሂዳ ቡምባሊ ቡምባሊ
 ዑኡዘ ፔኤሲ ዴገዲ ኔ ዘሎ ዓሸኮ ፔኤሲ ዲኡዘ ዩኤካንዳኔ።
 31 ኔ ዘሎ ያዩሂና ቶኦኮ ጋሞ ፔኤኮ ጉኡሊ ሲዬ ፓቲሌያኣ ማይንታንዳኔ፤
 ዒናፓ ማቂ ያዩሂና ኔና ዓይታ ዩኤካንዳኔ።
 32 ዓይታ ፔኤኮ ያዩያና ሱንፃ ኔኤኮ ዓኤሊ ዓኤሊ ዩኤካንዳኔ፤
 ኔ ዘሎ ቃዩያ ዓይታ ቃያንዳኔ፤ ዩያ ቃያሂና ሂዘ ዓይታ ጋዓንዳኔ።»

«ዳልጎ ባዘ ዋኣፃ ሳዛ ዓኤዲንቲ
 ዑኡሲ ባይቁ ዓጪ
 ዒርሴጉዲ ዓይጎ ዓጪዳይ?
 33 ኔኤኮ ኮርሞ ኮርሞ ባካ ደማ ደማ ዓጮ ዳኪንታኣና
 ዩይ ደማ ደማ ዓጮ ደራ ኮዓ ባኮ ዓይቶም ኩኩንሂኔ፤
 ኔኤም ገዲ ዑሃ ዓኣዳ ቆሎንታ ኮርሞ ባኮናኣ ሳፆ ካኣቶ ኔኤኒ ያርጎጪሴኔ።
 34 ሃሂ ኔኤኒ ጋዓንቲ ዔቶ ዳልጎ ባዘይዳ ማቂ ዓቲኔ፤
 ኔኤኮ ኮርሞ ማሆንታ ኔኤም ማዳ ዓሳኣ ቢያ ኔኤና ዋላ ባይቁኔ።
 35 «ዳልጎ ባዘ ዋኣፃ ዓጮ ናጋጋ ዓሳ ቢያ ኔ ዑፃ ማዔ ፑርቶ ባኮይዳፓ ዓቁያና ዲቃቲኔ፤ ዓይቶኮ ካኣታኣ ዓቲሞፆ ዋኦቶንደ ካራ ባይዜኔ፤ ፔቲ ፔቲሂኮሞ ዓኣፖ ካራ ዲቃቲሂና ዒጊቹሞ ማላታና ጳዳኔ። 36 ዓካሪ ማሌ ዴሮኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ኔና ቦሂ ሚኢጫንዳኔ፤ ጋፒንፃኣ ኔኤኮ ዲቃሃያ ማዔኔ፤ ናጎገና ኔኤኒ ጋፒ ባይቃንዳኔ።»

28

ዒርሴ ካኣቲም ኬኤዘንቲ ያኦሲ ማሊያ
 1 ናጎገና ናጎጋ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌዒ ኬኤዜኔ፡-
 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዴኤፖ ናጎገና ናጎጋ ጎዳ ዒርሴ ካኣቲም ሂዘ ጋዓኔ ጌይ ኬኤዜ፤ ሲና ኔኤኮ ያቶርቁሂር ታኣኒ ናጎገና ናጎጋ ጎዳኬ፤ ዳልጎ ባዘ ዋኣፃ ሳዛ ማሌ ያኦዞ ያይታ ታኣኒ ዴዓንዳኔ ኔኤኒ ጌዔኔ፤ ዋዚ ኔኤኒ ኔ ማሊያና ታኣኒ ያኦሲኬ ጌዔያታቲያ ኔኤኒ ዓሲ ማዓንዳኣፓዓቲም ያኦሲቱሞሴ። 3 ኔኤኒ ዳኣኔሌይዳፓ ባሽ ዔራ ማዔያ፤ ሃሃ ፔቲታፆ ዓኤሲ ዓኣሺንቲ ዓታ ባኣዚ ኔኤፓ ባኣያ ማሂ ኔ ኔና ማላ? 4 ጎኔኬ ኔኤኒ ኔኤኮ ዔራቶና ሃሞዓቶና ሚርጌ ቆሎ ዴንቁኔ፤ ኔኤኮ ማሆ ጌሃ ማኣርይዳ ሚርጌ ዋርቁና ቢራና ኔኤኒ ቡኩሴኔ። 5 ኔኤኒ ኮርማ ኮርሞና ማዳ ዴኤፖ ሃሞዓቶ ማዳና ሚርጌ ቆሎ ኔኤኒ ዴንቁኔ፤ ቆላ ኔኤኮ ሚርጌሂዳፓ ዓቁያና ኔኤኒ ያቶርቁኔ።
 6 «ዩያር ታኣኒ ዴኤፖ ናጎገና ናጎጋ ጎዳ ባዘም ጋዓሂ ያዳኬ፤ ሲና ታኣኒ ናጎገና ናጎጋ ጎዳጉዲ ዔራኬ ጌዒ ኔኤኒ ማሌሂር፤ 7 ማሌ ዴር ባኣካፓ ሚርጌና ሚጪንቲሂ ባኣያ ማዔ ፀንጎ ሞርኮ ኔ ዑፃ ታኣኒ ዓኪ ሙካንዳኔ፤ ዩያታ ኔኤኮ ዔራቶና ሃሞዓቶና ዴንቁ ኔ ቡኩሴ ሚዛጰ ባኮ ቢያ ባይዛንዳኔ። 8 ኔና ዓይታ ሄለንቱሞ ያዩዞ ዔቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዳልጎ ባዘ ሳዛ ፑርታ ሃይቢ ኔ ሃይቃንዳኔ። 9 ዓካሪ ኔና ዋዳኒ ዓይታ ሙካ ዋይና ሃሃ ኔና ኔኤኒ ያኦሲ ማሂ ፓይዳንዳ? ኔና ዋዳ ዓሶና ኔኤኒ ዓዲንታኣና ዓሲ ኔ ማዓንዳኣፓዓቲም ያኦሲ ማዒባኣሂ ዔርታንዳኔ። 10 ማሌ ዓጮ ዓሶ ኩጮ ያኦሲ ጉሙርቁሞ ዓሳ ሃይቃ ሃይቦ ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ፤ ታኣኒ ናጎገና ናጎጋ ጎዳ ዩያ ኬኤዜኔ።»

ዒርሴ ዓጮ ካኣቲኮ ደዒያ
 11 ናጎገና ናጎጋ ጎዳ ሂዘ ጌይ ታኣም ኬኤዜኔ፡-
 12 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዒርሴ ዓጮ ካኣቲ ሄለንዳ ፑርቶ ባኮ ዘሎ ቃዮ ቃዩ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናጎገና ናጎጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ሂዘ ጌይ ዒዛም ኬኤዜ፡- «ኔኤኒ ዔራቶ

27:25 27:25 ዮሃ. ያፔዳ 18:11-19::

ኩሜያና ሚርጌና ሚዛጸያ ማዕረግ ጋጠሙ ባላዚ ባኣያ ማዕ ባኩኮ ኔኤኒ ማላታኩ። 13 ኔኤኒ ያኦሲኮ ዔቦ ቱኮ ጎኩ ማዕ ዔዔይይዳ ናጎጋኔ፤ ዒኢካ ፔቲ ፔቲ ሚዛጸ ሹጮ ገይፃ፡- ሴርዲዮኔ፤ ዓልማዛ፤ ቢሪሌ፤ ሜሪጌዴ፤ ዒያሰጲዴ፤ ሴንፔሪጎታ ቤሉሪ ገይጎታ ሚዛጸ ሹጮና ሚዛጸሶና ዋርቄ ማእያ ኔ ማይጎታኔ፤ ኔኤኒ ማዢጎቲ ኩላፓ ዓርቃያ ዩይ ቢያ ኔኤኮ ዓኣኔ። 14 ኔና ታኣኒ ዓዳ ካፒያ ካፓ ኪሩቤ ማሂ ዶኦሪ ዒኢካ ገሣኔ፤ ታኣኮ ኔኤኒ ዲማዳ ዲኮይዳ ናጎጋኔ፤ ሚርጌና ሚዛጸ ማዕ ሹጮ ባኣካ ኔ ሃጎታኔ። 15 ኔኤኒ ማዢጎቲ ኩላፓ ዓርቃያ ፑርቱሞ ማዲያ ዓርቄ ዋዶ ሄላጎዳኣና ናጎጎይዳ ኔኤኮ ፓጩ ባኣዚ ባኣሴ፤ 16 ሻጎቁ ሻጎቶ ማዶይዳ ጳሽኪ ኔኤኒ ሺራኔ፤ ዩይ ቢያ ሴካ ፑርታ ማዶና ጎሚና ባጎሣ ዔኪ ኔና ዓኣዳኔ፤ ዩይሮ ኔኤኒ ታኣኮ ዲማዳ ዲኮ ሃሺ ኬሰካጎዳጉዲ ታኣኒ ኔና ዋልቃዳኔ፤ ዩጎሣ ሚዛጸ ሹጮጎሣ ባኣካፓ ካፒያ ካፓ ኪሩቤ ዳውሲ ኔና ኬሴኔ። 17 ማላሣ ኔኤኮ ሚዛጸ ማዕረግ ሚርጌና ኔኤኒ ያቶርቄኔ፤ ቦጎቶ ኔኤኒ ኮላሣና ዔራቶ ኔኤሲ ኔኤኒ ዳኪሴኔ፤ ዩይሮ ዔቁያና ታኣኒ ኔና ዡጊ ሊካ ሳዓ ኬኤሪኔ፤ ማሌ ዓጮ ካኣቶ ዳቢጎቶኮ ማላታ ታ ኔና ማሃኔ። 18 ሻጎቁያና ሻጎቶያ ዩይ ኔኤኒ ማዳ ዳቢጎቶፓ ዔቁያና ኔኤኮ ካኣኩ ቤዛ ቢያ ዒኢቲኔ፤ ዩይሮ ካታሚሎ ሚቻ ታሚ ዓርቃጎዳጉዲ ማሂ ጉቤ ታ ዒዞ ሚቹኔ፤ ሃሣ ኔ ባጎሣ ዛጋሣ ቢያ ኔኤኒ ዲቢጎሣ ሌሊ ማዕረግ ዳጎቃጎዳኔ፤ 19 ሃይሻ ኔኤኒ ባይቄኔ! ናኣና ኔኤኒ ጳዳጎዳጎብ፤ ቤርታ ኔና ዔራ ዓጮ ቢያ ዲቃቲ ካራ ባይዜኔ፤ ኔ ዑፃ ሄሌ ፑርቶ ባካ ዔያቶ ሄሉዋጉዲ ዔያታ ዒጊጩኔ።»

ሲዶና ዓጮም ኬኤዚጎቲ ያኦሲ ማሊያ

20 ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- 21 «ዓሲ ናዓሣዮ! ሲዶና ዓጮ ባጎሣ ዛጎጋፓ ያኦሲ ማሊሣ ዒዞም ኬኤዜ፤ 22 ዒዞኮ ዳሮማኣ ዴኤፖ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ጌዔ፡- ታኣኒ ዒጎሣ ዑፃ ፑርቱሞና ዔቁኔ፤ ታኣኒ ዒጎሣዳ ማዳጎዳ ማዶና ማሌ ዳራ ታና ጋላታጎዳኔ፤ ታኣኮ ዋጎ ማዶይዳ ታ ፔኤሻኣና፤ ሃሣ ታኣኮ ዲማዳያ ማዒያ ፔጋሲ ታኣኒ ዔርዜ ዋዶና ታኣኒ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ማዕረግ ዔያታ ዔራጎዳኔ። 23 ታኣኮ ዲማ ዲማ ዋዳ ባኮ ዒጎሣ ዑፃ ታኣኒ ዔኪ ዩዓጎዳኔ፤ ዒጎሣኪ ጎይፃ ጎይፃ ሱጉሣ ሹኦታጎዳጉዲ ታኣኒ ማሃጎዳኔ፤ ቢያ ባጎፃና ዒጎሣዳ ዔቃ ያሎና ዒጎሣ ባኣካ ዓሲ ዋዳጎታጎዳኔ፤ ማሌ ዳራ ታኣኒ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ማዕረግ ዔራጎዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጎጎጎታጎዳያ ማዒያ

24 ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቶኦቶ ዒዞ ዛጎጎዳ፤ ዒዞኮ ሻሺኒ ማዒ ዓዳ ጩርጋ ጋውዲና ማሌ ዓጎጎሣጉዲ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ማታጎጎዳ ማሌ ዓጩ ሃካፓ ሴካ ባኣሴ። ታኣኒያ ዴኤፖ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ማዕረግ ዔያታ ዔራጎዳኔ።»

25 ዴኤፖ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኬርቁጎቲ ዲማ ዲማ ዳሮ ባኣካፓ ታኣኒ ቡኩሳ ዋዶና ማሌ ዳራ ዩይ ዛጎጎቲ ታኣኮ ዲማዳያ ማዒያ ታ ፔጋሳጎዳኔ፤ ዩካፓ

ዔያታ ማዒ ታኣኮ ማዳሣ ያይቆኦጮም ታኣኒ ዒጎጌ ዔያቶኮ ዓጮ ዔያታ ናጎጎጎዳኔ። 26 ዒኢካ ሂርጋ ባኣያ ዔያታ ናጎጎጎዳኔ፤ ማኦሪያኣ ዔያታ ማዢጎዳኔ፤ ዋይኔያ ቱካጎዳኔ፤ ዔያቶ ቶኦቶ ዛጋ፤ ዔያቶኮ ዓሺኖ ዓጮዋ ቢያ ታኣኒ ሻርሻጎዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋዓጎቲ ሂርጋባኣያ ጉሙርቁጎቲ ናጎጎጎዳኔ፤ ዩኖ ዋዶና ታኣኒ ዔያቶኮ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ማዕ ያኦዛሣታሣ ዔያታ ዔራጎዳኔ።»

29

ጊብፃ ዓጮም ኬኤዚጎቲ ያኦሲ ማሊሣ

1 ኦኤኒ ዲዒጎቲጎቲ ታጳሳ ሌዖኮ ታጳሳ ዓጊኖና፤ ዩኖ ዓጊኖኮ ታጳ ላምዓሳ ኬሎና ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ኬኤዜኔ፤ 2 «ዓሲ ናዓሣዮ! ዓኣፖ ካሮ ኔኤኮ ጊብፃ ካኣቲ ባጎሣ ማሂፓፓ ዒዞጎታ ጊብፃ ዳሮጎታም ያኦሲ ማሊሣ ኬኤዜ። 3 ዴኤፖ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ጊብፃ ካኣቲም ሂዚ ጋዓኔ ጌይ ኬኤዜ፤ ዋርይዳ ቦርጊሣ ላሂ፤ ዒጊቻ ዳልጎ ባዞ ቦያ ማሊሣ ሃይ ኔኤኒ! ሃኣዘጌ ታኣኒ ዳጋና ኔ ዑፃ ዔቁኔ፤ ሳባዬ ዋራ ታኣሮኬ፤ ዩይ ዋር ማዢሣ ታናኮ» ኔኤኒ ጋዓኔ። 4 ኔኤኮ ባጎጋሎይዳ ዓጎጊ ኪሪ ታኣኒ ዳካጎዳኔ፤ ዋርይዳ ዓኣ ሞላሣ ኔኤኮ ዑፃይዳ ላጩ ዓርቁጎታጎዳጉዲ ታኣኒ ማሃጎዳኔ፤ ዩይ ሞላሣያ ኔኤኮ ዑፃ ዓርቁጎቲ ጎይሣ ዓኣጎቲ ዓባዬ ዋራፓ ጎቶ ታኣኒ ኔና ኬሳጎዳኔ። 5 ኔናጎታ ኔኤኮ ዋር ሞላሣያ ቢያ ዓሲ ናጎጎ-ዋ ዳውላ ታኣኒ ዡባጎዳኔ፤ ሌዛ ኔኤኮ ዔውቲ ዲኡቱዋጉዲ ቦኦላ ኔኤኒ ኬኤሪጎታጎዳኔ፤ ካፖና ቦያናም ሙኡዚ ታ ኔና ማሃጎዳኔ። 6 ዒጎሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ዓዳ ፒሌ ከኦሎጉዲ ፓሁዋያ ማዕረግ ዩኖ ዋዶና ዒጎሣ፤ ጊብፃ ዳራ ታኣኒ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ማዕረግ ዔራጎዳኔ። 7 ዔያታ ፔ ኩጮና ዒጎሣ ዓርቃ ዋዶና ማቁ ጳሪጎቲ ጌኤቶ ዔያቶኮ ዒጎሣ ጩርጌኔ፤ ዒጎሣዳ ዔያታ ጌኤቁጎቲ ዋዶና ዒጎሣ ማቁም ጊኢራ ዔያቶኮ ጎጋይቄኔ። 8 ዓካሪ ታኣኒ ዴኤፖ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ኔኤም ኬኤዛሣ ያዲኩ፡- ጩጎቶ ዓፓሮና ኔና ዋዳጎዳ ዓሲ ታኣኒ ዔኪ ሙካጎዳኔ፤ ዩይ ዓሳ ኔኤኮ ዳሮጎታ ቆልሞጎታ ቢያ ዋዳ ጋፒሳጎዳኔ፤ 9 ጊብፃ ዓጮ ዓሲ ናጎጎ-ዋ ዳውሌ ማዒ ጉሪ ዓታጎዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዓኣና ታኣኒ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ማዕረግ ዔራጎዳኔ።

«ኔኤኒ ሳባዬ ዋራ ታኣሮኬ፤ ዩይ ዋር ማዢሣያኣ ታናኮ» ጌዔኔ። 10 ታኣኒ ኔኤና ኔ ዋርና ዑፃ ዳጋና ዔቁኔ፤ ኬዶ ባጎፃና ዓኣ ሚግዶሌ ካታማፓ ዓርቃያ ዶኦሎ ባጎፃ ዳጎዲ ዓሰዋኔ ካታሞ ሄላዳኣና፤ ዩይጉዲ ሃሣ ዳጎዲ ዒቶጲያኮ ዛጳ ሄላጎዳኣና ጊብፃ ዓጮ ጉቤ ዓሲ ናጎጎ-ዋ ዳውሌ ጉሪ ማሂ ታኣኒ ዓይሳጎዳኔ። 11 ዓሲ ማዕያታቲያ ቆልሞ ዒኣና ፔቲታያ ዓኣዳዓኬ፤ ዳጎዲ ያይዲታሚ ሌዔ ሄላጎዳኣና ዓይጎ ባኣዚያኣ ዩካ ናጎጎዓኬ፤ 12 ጊብፃ ዓጮዋ ዳውሎ ጉሮ ማዕ ዓጩይዳፓ ባሼ ዳውሌ ጉሪ ታ ማሃጎዳኔ፤ ጊብፃ ዓጮ ካታማ ዳጎዲ ያይዲታሚ ሌዔ ማዕጎዳኣና ደዔ ቦኪ ኩሊጎቲ ቤሲ ማዒ ዓታጎዳኔ፤ ዒዞኮ ካታሞዋ ማሌ ደዔ ካታማፓ ፔቲዞ ታኣኒ ማሃጎዳኔ፤ ዩካፓ ጊብፃ ዓሰ ታኣኒ ዳውሲጎቲ

28:20 28:20 ዓ.ዩ. 3:4-8፤ ዛካ. 9:1-2፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14። 29:1 29:1—32:32 ዓ.ሲ. 19:1-25፤ ዔ.ር. 46:2-26። 29:6 29:6 ዓ.ሲ. 36:6።

ዓሲ ማሃንዳኔ፤ ማሌ ዳር ባአካ ዚርቁንቲ ዔያታ ናንጋንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ።»

13 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «የይዲታሚ ለዔኮ ገንፃፓ ገብፃ ዓሶ ታኦኒ ዜርቁ ዓጫፓ ማሂ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ 14 ሚና ዔያታ ናንጋ ዳኦሎ ባንፃ ገብፃ ዓጫ ጳዳርሴይዳ ናንጋንዳጉዲ ታኦኒ ዔያታ ማሃንዳኔ፤ ዩካ ላቤ ካአቶ ዔያታ ማዓንዳኔ፤ 15 ዩያ ሌሊቱቀንቲ ቢያፓ ላቤ ካአቶ ማዓንዳኔ ላሚ ማሌ ካአቶ ባሺ ዎይህኒ ዒዚ ዳንዳዓካኔ፤ ቢያፓ ዳኬያ ታኦኒ ማሃንዳኔ ማሌ ካአቲ ገኢራ ገኢራሻኒ ዒ ዳንዳዓካኔ። 16 ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማአድ ኮዒ ገብፃ ዓአዲ ዓአዲ ዳቢንቲ ዳቢንቶ ዔያታ ጳቂህያ ማዓንዳኔ፤ ማአድ ዳንቃኒ ላሚ ገብፃ ዔያታ ጉሙርቃዓኬ፤ ዩይ ያዲ ማዓአና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓህ ዔራንዳኔ።»

ካአቲ ናብካዳናዎኦሪ ገብፃ ዓጫ ባሻንዲያ ማዓህ

17 ኦኡኒ ዲዒንቲንቲ ላማታሚ ላንካሳ ሌዎ፡ ቤርታሳ ዓገኖኮ ቤርታሳ ኬሎ ዓይዎይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ገዒ ኬኤዜኔ፡- 18 «ዓሲ ናዓሂዮ! ባብሎኔ ካአቲ ናብካዳናዎኦሪ ዓርሴ ዓጫይዳ ያልዚ ቡላኒ ዔቁኔ፤ ቶኦካ ባላንዳያና ገኤታኦ ዔውታንዳያ ሄላንዳኦና ፖኦሊሶ ዔያታኮ ዔያታ ዳኤህ ኬዲ ኬዲሴኔ፤ ያዲ ማዓያታቲያ ዔያታኮ ካአቲ ማዓያታቲያ ያሎ ያላ ዓሳ ዩያ ቢያ ላቢፃፓ ፔቲ ባአዚታዎ ዳንቁ ባአዚ ባአሴ። 19 ዩያር ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓህ ያዲኬ፡- ገብፃ ዓጫ ታኦኒ ካአቲ ናብካዳናዎኦሪ ማዓህ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚያኦ ፔኤኮ ያሎ ያላ ሰላም ማዳህ ዛሎ ጨጎ ሚኢሽ ማዓንዳጉዲ ቡሪህና ካራባኦ ጎይህና ዳንቃ ባኮ ቢያ ዔኪ ዓአዲንዳኔ። 20 ዒዚያኦ ያሎ ያላ ዓሳ ታኦም ማዳህ ገብፃ ዓጫ ዒዚ ላቢ ማዳህ ዛሎ ታኦኒ ዒዛም ዒንጋንዳኔ፤ ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃያ ኬኤዜኔ።»

21 «ዩይ ማዓ ዎደና ዒሰራዔኤሌ ዳር ታኦኒ ደዲሻንዳኔ፤ ኔኤኒያ ሂዘቁኤሌ! ዓሲ ኔኤም ዎይዘንዳጉዳ ቤሲዳ ቢያ ዑኡዘ ኔኤኮ ዳጊዲ ኬኤዘንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ዩያ ጎይዎና ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓህ ዔያታ ዔራንዳኔ።»

30

ገብፃ ዓጫይዳ ሄላንዳ ፑርቶ ማታህ ዛሎ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ገይ ታኦም ኬኤዜኔ፡-
2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ታኦኒ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔጋሲ ኔኤም ዳዎ ባኮ ቢያ ዔርዚህና ሃያ ታ ማሊዎ ኬኤዜ፤
<ዩኖ ኬሎሎም ባዳዔ!> ገይ ዒዛ ዩኤኬ።
3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ማዳ ኬላ ሄሌኔ፤ ዩይ ኬላ ማሌ ዓሶም ዳሚ ሻኦሪና ማታ ሚርጌያ ማዓንዳኔ።
4 ገብፃ ዓጫይዳ ያልዚ ኬሰካንዳኔ፤ ዒቶጲያይዳ ፑርታ ዎኦሪ ማታ ሙካንዳኔ፤ ሚርጌ ዓሲ ገብፃ ዓጫ ዎዲንታንዳኔ፤ ዓጫላ ቡሪንታዛ ዓይዎ ካር ማዓ ዓጳ ዜኤቤም ዒዛ ደዓንዳኔ።
5 «ዩይ ያላ ዒቶጲያይዳ፤ ኩባይዳ፤ ሊዲያይዳ፤ ሊቢያ፤ ዓሪሶ ዓጫፓ ታኦና ዎላ

ጫኦቂ ታ ዒጊኒ ማዓ ዳር ባአካፓታዎ ሚኢሽና ማዳኒ ሙኬ ዓሶ ቢያ ዎዲ ጋፒሳያ ማዓንዳኔ።»

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሚገደኦሌፓ ዓርቃዎ ዳንዲ ዓሰዎኔ ሄላንዳኦና ገብፃ ዓጫ ማአዳ ዓሳ ያሎና ሃይቁ ጋፓንዳኔ፤ ገብፃኮ ያቶርሙሞ ዎልቃ ባይቃንዳኔ፤ ሃያ ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜኔ። 7 ዓጫላ ጉሪ ዳውሌ ማዓ ዓጫይዳፓ ባሺ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ማዓንዳኔ፤ ዒዘኮ ካታማ ቢያ ማሌ ደዔ ካታማፓ ባሺ ደዓንዳኔ። 8 ገብፃ ዓጫ ሚቶ ባይዘንዳ ታሚ ታኦኒ ዓጌ ዎደና፤ ዩያጉዲ ሃህ ዔያታ ማአዳ ዓሶ ዎልቃ ጋፒ ባይቁ ዎደና ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓህ ዔያታ ዔራንዳኔ። 9 ዩኖ ዓሶና ዒቶጲያ ዓሶ ዓጊታኒ ከኢቶ ዓሶ ታኦኒ ዓይህም ዔያታ ዎኦኦና ፒንቆ ጎንጎና ኬሰካንዳኔ፤ ዒቶጲያ ዓሳ ገብፃ ዓጫ ዑፃ ጎኔና ሙካ ባይሲንቶ ዛሎና ማታዳንዳኔ።»

10 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ገብፃኮ ሚርጌ ዳር ባይዘንዳጉዲ ባብሎኔ ዓጫ ካአቲ ናብካዳናዎኦሪ ታኦኒ ዳካንዳኔ። 11 ዒዚያኦ ሚጨንቲዎ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዔኪ ዓጫሎ ባይዘኒ ሙካንዳኔ፤ ዔያታ ገብፃ ዓጫ ጨንቶ ዓፓርና ቆፃንዳኔ፤ ዓጫላ ሌሲ ሌሊ ማዓንዳኔ። 12 ታኦኒ ዓባዬ ዎር ዎኦኦ ሚጨሳንዳኔ፤ ዩካፓ ገብፃ ዓጫ ፑርቶ ዓሶ ቢታንቶ ዳማ ሎኦማንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ዩያር ማሌ ዓጫ ዳራ ዓጫሎ ጉቤና ባይዘንዳኔ፤ ሃያ ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜኔ።»

13 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሚምፒሴይዳ ዓኦ ካኦሽኮ ሉኡዙዎ ያኦዘ ቢያ ታኦኒ ባይዘንዳኔ፤ ገብፃ ዓጫይዳ ዎይህያ ማዓ ኬሰካይ ባኦያ ማዓንዳኔ፤ ዳርይዳ ዒጊቹም ታኦኒ ዓጋንዳኔ። 14 ገብፃኮ ዳኦሎ ዛላ ዓኦ ጳዳርሴ ገይንታ ካታም ታኦኒ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ማሃንዳኔ፤ ኬደ ባንዎና ዓኦ ያዓኔ ካታምይዳ ታሚ ታኦኒ ዓጋንዳኔ፤ ሃህ ቲብሴ ካታም ፑርታ ማቶና ታ ዎኦሪ ጎንዳኔ። 15 ገብፃ ዓጫኮ ዔርቲ ዎርዲዮ ቤዘ ማዓ ፔሎሰዬሜ ካታምይዳ ታኦኮ ዴኤፖ ዳጎ ታ ኬይሳንዳኔ፤ ቲብሴ ካታምኮ ሚርጌ ዳሪ ቢያ ታኦኒ ዎዲንዳኔ። 16 ገብፃ ዓጫይዳ ታኦኒ ታሚ ዓጋንዳኔ፤ ፔሎሰዬሜያኦ ሚርጌ ዎኦሪህና ማታዳንዳኔ፤ ቲብሴኮ ሹጮና ኮሽና ዲፃ ደዓንዳኔ፤ ሚምፒሴ ካታምይዳ ጋፑዎ ዎኦሪህ ሄላንዳኔ። 17 ሄሊዮፖሊሴንታ ቡባሰቲሴ ካታምይዳ ዓኦ ዳጌህ ቢያ ያሎና ጋፓንዳኔ፤ ዩንህ ካታምይዳ ናንጋ ዓሳ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ። 18 ገብፃ ዓጫኮ ዎልቆ ታኦኒ ሚንህ ዔያታኮ ሄርሺንቶ ደዲም ባይዛ ዎደና ፃፕናሴ ካታማ ዲማንዳኔ፤ ገብፃ ዓጫ ሻኦሪና ካንቁንታንዳኔ፤ ዒዘኮ ደማ ደማ ካታማ ናንጋ ዓሳኦ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ። 19 ገብፃ ዓጫ ታኦኒ ዩያይዳ ማታሳ ዎደና ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓህ ዔያታ ዔራንዳኔ።»

ዎልቃ ባይቁ ገብፃ ካአቲ

20 ኦኡኒ ዲዒንቲንቲ ታጳ ፔታሳ ሌዎኮ ቤርታሳ ዓገና ያኤሪ ላንካሳ ኬሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ገዒ ኬኤዜኔ፡- 21 «ዓሲ ናዓሂዮ! ታኦኒ ገብፃ ካአቲኮ ኩጮ ማንህኔ፤ ፒሌና ኮኦሊ ቱርጫና ማሪ ገንህ ዳቂሻንዳ ሃኦሚ ባአሴ፤ ዩያር ሃካፓ ሴካ ደዲም ዳንቁ ጨንቶ ዓፓርና

የላኒ ደንዳዕብ። 22 ይህ ደንዳዕብ ለቤተ ክርስቲያን ታላቅ ጥቅም ላይ ያልገባ ሲሆን ለሌሎች ግን ጥቅም ላይ ያልገባም። 23 ገብጭ ዓሰ ማለፊያ ደርጎ ሲሆን ለሌሎች ግን ጥቅም ላይ ያልገባም። 24 ይህ ደንዳዕብ ለቤተ ክርስቲያን ታላቅ ጥቅም ላይ ያልገባ ሲሆን ለሌሎች ግን ጥቅም ላይ ያልገባም። 25 ታላቅ ገብጭ ካላት ላቢሲ ባብሎኒ ካላት ደዲቫንዳኔ፤ ታላቅ ባብሎኒ ካላትም ዲቫንገዳ ገብጭ ሲሆን ለሌሎች ግን ጥቅም ላይ ያልገባም። 26 ገብጭ ዓሰ ማለፊያ ሲሆን ለሌሎች ግን ጥቅም ላይ ያልገባም። 27 ይህ ደንዳዕብ ለቤተ ክርስቲያን ታላቅ ጥቅም ላይ ያልገባ ሲሆን ለሌሎች ግን ጥቅም ላይ ያልገባም።»

31

ገብጭ ዓጮ ዚቢቆ ሚያና ማላቲንቴህ

1 ኦኒኒ ደባንቴንቴ ታጾ ፔታሳ ሌዎና ሃይህሳ ዓገና ጭሬ ቤርታሳ ዓቦና ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጌይ ታኣም ኬኤዜኔ። 2 «ዓሰ ናዓሂዮ! ገብጭ ዓጮ ካላትና ሚርጌ ዳሮናም ሂዚ ጌይ ኬኤዜ፤ «ጳጳሮችና ጳጳስ ዓላ ኔኤኒ ቤቃይ? 3 ኔኤኒ ኮሺ ሺባ ካኣፒ ዓኣያና ያደሱማ ሌካ ጫሪንጮ ሄላ ለባናኦሴ ሚያጉዳያኑ። 4 ዓኣካ ሚያ ዐገሳኒ ገዳ ዋኣህ ዓኣኔ፤ ሳዎ ዳሞይዳ ዓኣ ዔቶ ዋኣኣ ሚያህ ዐገሳኔ፤ ዋሮ ዋኣኣ ጸኣሎይዳ ቱኮና ሚያ ጻጸና ዋታኔ። 5 ይይ ሚያህ ሚርጌ ዋኣህ ዳንቁህር ዔጳ ሌካ ሚያ ሚያገ ሲያ ያደቃና ማዔኔ፤ ሃህ ይያኮ ካኣፒ ዓንዲርቆና ያደቁና ማዔኔ። 6 ዳማ ዳማ ካፒ ቢያ ይያ ካኣፒ ዳማ ማኣር ፔኤኮ ማኣኔ፤ ካዮ ቦዓኣ ናኣቶ ፔኤኮ ይያኮ ሺቦ ዳማ ሸዔኔ፤ ጳጳሮች ዓሳ ቢያ ሺቦ ዳማ ሃውሻኔ። 7 ሚርጌ ዋኣኣ ዓኣ ባንጻ ጻጸ ፔኤሲ ዓኣ ዳኤህር ይያኮ ጳጳሮችና ካኣፒ ጋምፒንቴዎ ዓኣ ሚያጳሴኔ። 8 ያኦሲ ሚያ ቱኬ ቤዜሎይዳ ዓኣ ለባናኦሴ ሚያ ይያና ቤቃኒ ደንዳዕብ፤ ዚቢቆክ ካኣፒ ይያ ሄሎብ፤ ሻር ካኣፒ ይያ ካኣፒና ዋላ ቤኤዘዛ ዔኤቢ ፓሡዋያኑ፤ ያኦሲ ሚያ ቱኬ ቤዜይዳ ዓኣ ሚያ ባኣካፒ ፔቴያኮታዎ ካኣፒ ይያጉዳ ሚያጳይ ባኣሴ። 9 ታኣኒ ይያ ጋምፒንቴ ካኣፒና ዓኣያ ማሂ ሚያጳሴኔ፤ ታኣኒ፤ ያኦሲ ሚያ ቱኬ ዔዳይዳ ዓኣ ሚያ ቢያ ዓኣ ሸ ዋዳያኑ።»

10 «ዓካሪ ዐገ ሌካ ሻኣር ሄሌህር የዋሮቻቸው ይያ ሚያህ ታኣኒ ጳጳሮች ናንገና ናንገ ጎዳ ሚያንዳህ ያደኩ፤ 11 ታኣኒ ዓኣ ቱገ ኬኤራንዳኔ፤ ማሌ ዳሮኮ ሱኡጌም ታኣኒ ዓኣህ ዲቫንገዳኔ፤ ዲዚያኣ ዓኣኮ ፑርቱሞጉዳ ዓኣም ሚያንዳኔ። 12 ዓጮ ዳሮይዳፒ ሚርጌ ቁኢራ፤ ሚጫንቴዎ ማዔ ዓሳ ሚያህ ቱቁ ኬኤራንዳኔ፤ ካኣፒ ዳኮና ዘር ደኣጮናይዳ ኬዲ ዓታንዳኔ፤ ይያ ሌሊቱዋንቴ ካኣፒኣ ሚቁ ሚቁ ዋታ ዋኣጳይዳ ቦርጊህ ላሃንዳኔ፤ ሺቦ ዳማ ጌሊ ዓኣ ዓጮ ዳራ ቢያ ይያ ሃሺ ዓኣዳንዳኔ። 13 ካፒኣ ሙኪ ደዒ ላሃ ጻጸይዳ ዳዓንዳኔ፤ ካኣፒኣ ካዮ ቦዎኮ ቡኪ ዔቆ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ 14 ዋዚጉዳ ዋኣህ ዐሸኪ ዐገታቲያ ይያጉዳ ሌካ ዐገ ሻኣር ሄላንዳ ሚህ ሃካፒ ሴካ ጳዳዓኑ፤ ሃይቃያ ማዔ ዓሳይዳ ሄላ ሃይቦ ዋጋ ይያኮ ዐጻኣ ሄላንዳኔ፤ ቢያህ ዳኤኪንቴ ሳዎ ዳሞ ጌላንዳኔ።»

15 ጳጳሮች ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓህ ያደኩ፤ «ይይ ሚያህ ቱቁንቴ ሌካ ሃይቁ ዓሰ ዓጮ ኬዳ ዋደና ጳጳሮች ዔቶ ዋኣኣ ካር ታኣኒ ዋደም ይኤፒና ዓጮ ዲዛይዳ ማሂንታንዳኔ፤ ዋራኣ ቃዚንቴ ዔቃንዳጉዳ ታኣኒ ሚያንዳኔ፤ ዋልቁና ዋታ ዋሮ ታኣኒ ሚጫሳንዳኔ፤ ይያ ዘሎና ለባናኦሴ ዳኮ ቶኦካ ሻኔ ዳሚ ታኣኒ ዔኪ ይዓንዳኔ፤ ይያር ቦኦሎ ሚያ ዲላዢ ቢያ ሹላንዳኔ። 16 ታኣኒ ይያ ሚያህ ሃይቁ ዓሰ ዓጮ ኬይሳ ዋደና ይይ ደዒያ ደዓኣና ዋይዚንታ ጉኡሚያ ዳሬ ቢያ ጎቃይሳንዳኔ፤ ዓማና ሌካ ሃይቁ ዓሰ ዓጮ ኬዳ ዔዳኔ ሚያና ኮዢ ዳሞህ ዋኣኣ ዐሸካ ደኣሪንቴ ለባናኦሴ ሚያ ቢያ ይይ ሌካ ሃይቁ ዓሰ ዓጮ ኬዲያና ዋዛዳንዳኔ፤ 17 ይያኮ ሺቦ ዳማ ዓኣዘንህና ዳሮኮዋ ባኣካፒ ዲዛና ዋላ ፔቴ ማዔዘንህንታ ገጭንጽ ዓፓሮና ዋዳንቴዘንህ ዲዛና ዋላ ሌካ ሃይቁ ዓሰ ዓጮ ኬዳንዳኔ።»

18 «ይይ ሚያህ ገብጭ ዓጮ ካላትና ዓኣኮ ዳሮኮ ቢያ ማላታኔ፤ ያኦሲ ቱኬ ሚያ ባኣካፒታዎ ሌካ ዔጳና ሚያጳሞና ዲዛጉዳና ባኣሴ፤ ሃህ ጋንገቴ ይያ ቤዘይዳ ዓኣ ሚያጉዳ ሌካ ሃይቁ ዓሰ ዓጮ ኬዳንዳኔ፤ ይካ ናንገና ናንገ ጎዳ ጉሙርቁዋዘንህ ያሎና ዋዳንቴ ዓሰ ቢያህና ዋላ ሲኢሪንታንዳኔ፤» ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜኔ።

32

ገብጭ ዓጮ ካላቲ ቃዮና ቃያህ

1 ኦኒኒ ደባንቴንቴ ታጾ ላምዓሳ ሌዎና፣ ታጾ ላምዓሳ ዓገናኮ ጭሬ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዒ ኬኤዜኔ። 2 «ዓሰ ናዓሂዮ! ገብጭ ዓጮ ካላት ሂዚ ጌይ ቃዮ፤ «ኔኤኒ ዳር ባኣካ ዘቢጉዳኔ፤ ሃህ ባዘ ዋኣኣ ዳኣ ዓዳ ኔቢቻ ቦዎጉዳኔ፤ ዋሮ ኔኤኒ ኔኤር ካኣሺ ዋኣኣ ሙዲርሳኔ። 3 ታኣኒ ኔና ታኣኮ ሮኦጮጉዳ ሱዘና ፒሪ ዓይህም፤ ሚርጌ ዳሬ ጎቹ ኔና ባዘ ዓጮ ኬሳንዳኔ። 4 ሳዓ ሲላሎይዳ ታ ኔና ኬኤራንዳኔ፤ ቦኦሎይዳ ሚጫ ታ ኔና ሃሻንዳኔ፤ ጫሪንጮ ካፒ ቢያ ኔ ዐጻ ታኣኒ ቡኩሳንዳኔ፤ ካዮ ቦዓኣ ቡርቲ ኔና ሙዓንዳኔ። 5 ታ ኔኤኮ ሌዘና ዳኮንታ ደኣጮዳ ገንጾዋ ኩንሃንዳኔ። 6 ዓጮሎ ዳንዲ ዳኮ ሄላንዳኣና ኔ ሱጉያና ታ ኩንሃንዳኔ፤

31:8 31:8 ማዢ. ማገ 2:9።

ዋእፃ ዋታ ዋራኣ ሱጉሢ ሌሊ ማዓንዳኔ። 7 ኔና ታኣኒ ባይዛ ዋዶና ጫሪንጮ ታኣኒ ካንቃንዳኔ፤ ዡጉጋሢፃኣ ታኣኒ ዲሚሻንዳኔ፤ ባቦዋ ሻኣሬና ታ ባርቃንዳኔ፤ ባገና ፖዓባኬ፤ 8 ጫሪንጮይዳፓ ኔኤም ፖዓ ፖዓ ቢያ ታ ባይዛንዳኔ፤ ሳፆ ታ ዲሚሻንዳኔ፤ ጋዓኔ፤ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።»

9 «ኔኤኒ ዔሩዋ ዴሮ ባኣካ ኔኤኮ ባይሲንቶ ሃይሶ ታ ዋይዘሲ፤ ሚርጌ ዴሮኮ ዒኖ ታ ማለሢና ዋኣዪሳንዳኔ። 10 ሚርጌ ዴራ ኔ ዑፃ ማዔ ባካፓ ዔቁያና ዲቃታንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ታኣኮ ጩንቾ ዓፓሮ ታ ዔያቶ ቤርታ ቱጋኣና ካኣታ ዔያቶኮ ጎይቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ሃይቃ ኬሎና ፔቱ ፔቱሢ ፔ ናንጎ ዛሎ ዒጊቹዋና ቢያ ኬሊ ካራ ባይዛንዳኔ።» 11 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ባብሎኔ ዓጮ ካኣቲ ኔና ፖላኒ ሙካንዳኔ። 12 ዴሮይዳፓ ቢያ ሚርጌና ሚጩንቱዋያ ማዔ ዴኤፖ ዓሶኮ ጩንቾ ዓፓራ ሚርጌ ዓሲ ኔኤኮ ዋዳንዳኔ፤ ዬያታ ጊብፄ ዓጮኮ ፆቶርሙዋ ባይዛንዳኔ፤ ሚርጌ ዴሬያ ጋፓንዳኔ። 13 ዋእፃ ሚርጌ ዓኣ ቤዛ ዓኣ ቆልዋዋ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዬካፓ ሴካ ቶኪና ሄርቁ ዋኣፆ ሙዲርሳንዳይ ፔቱታፆ ባኣሴ። 14 ዋእፃ ኔኤኮ ጊኢሰካንዳኔ፤ ዋራኣ ዛይቱጉዲ ሜታ ባኣያ ዋታንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ጋዓኔ፤ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ። 15 ጊብፄ ዓጮ ጉዡና ቦኣሊ፤ ዓሲ ናንጉዋ ዓጩ ታ ማሃኣና፤ ጊንሣ ሃሣ ዒኢካ ናንጋ ባኮ ቢያ ታ ባይዛኣና ኔናንታ ኔ ዴሮንታ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዔራንዳኔ። 16 ዬይ ዒዛ ዔያታ ቃያንዳ ቃኮኬ፤ ዴሮኮ ሙዲሮ ናኣታ ዬኤካንዳኔ፤ ጊብፄ ዓጮንታ ዒዛኮ ሚርጌ ፆሎ ዓሶሮዋ ቃያንዳኔ፤ ጋዓኔ፤ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።»

ሃይቁ ዴኤከንታንዳ ዓሶ ዛሎ

17 ኦኡኒ ዲዒንቴንቴ ታጸ ላምዓሳ ሌዖና ቤርታሳ ባገኖኮ ታጸ ደንጋሳ ኬሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ኬኤዜኔ፡- 18 «ዓሲ ናዓሢዮ! ጊብፄ ዓጮ ዴሮ ሚሊ ዋልቁና ዓኣ ዴሮና ዋላ ሊካ ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ቃኖና ዓኣሢ ዳኤ።» 19 ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ሚዛጸሚ ዒንሢሲ ፆኦፓ ባሻያ ዒንሢሢ ማላይ? ሊካ ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ኬዲፓፓ ፆኦሲ ጉሙርቁዋ ዓሶና ዋላ ዘንጋልቁ ላሁዋቱ።»

20 «ጊብፄ ዓጮም ፆልዚ ጊኢጌሢሢ ዒኢካ ዓኣ ሚርጌ ዴሮ ጩንቾ ዓፓሮና ዋዳንቴ ዓሶና ዋላ ሃይቃንዳኔ። 21 ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ኬዳ ዋዶና ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ዓኣ ዔርቱ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሳ ጎይሢ ሞኦኪ ዒንሢሢ ዔካንዳኔ፤ ዒማና ዔያታ ዔኮ ዔካፆ ዒንሢሢ ዒንሢሢ ዓሶና ዋላ ሃኒ ኬዲዋቱ! ፆሎና ሃይቁ፤ ፆኦሲ ጉሙርቁዋዘንሢ ዋላ ኩዲዋቱ!» ጋዓንዳኔ።

22 «ዓሶኦሬ ፔኤኮ ፆሎ ዓሶና ዋላ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ጩንቾ ዓፓሮና ሃይቁ ፆሎ ዓሶኮ ዴኤፓ ዓጮ ዒዛኮ ማንጊ ዓኣኔ፤ 23 ዴኤፓ ዔያቶሲ ዔቶኮ ሉ ጋፓከ፤ ሽምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ዓጮይዳ ዓሶኮ ካራ ባይዛያታፆ ዋዳንቴ ፖኦሊሶኮ ዴኤፓኣ ኮይሎ ማንጊ ዓኣኔ።»

24 «ዬሮ ቤዛይዳ ሚርጌ ዔላኣሜ ዓጩ ዴራ ዴኤፓ ዓኣኔ፤ ዬያታ ሽምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ዓጮኮ ካራ ባይዛያኬ፤ ፆኦሲ ጉሙርቁዋዎ

ፆሎይዳ ሃይቁዘንሢ፤ ዔያታ ፔኤኮ ቦርሲንቶ ዓፓላጉዲ ማኣዒ ሳፆ ዴሞ ኬዳ ዓሶና ዋላ ኬዴኔ። 25 ዔላኣሜ ዓጮ ፆሎ ዓሶንታ ዒዛኮ ሚርጌ ዴሮናም ጩንቾ ዓፓሮና ዋዶና ዓሶ ባኣካ ቤሲ ጊኢጊንቴኔ፤ ፖኦሊሶ ዴኤፓኣ ዓጮ ማንጊ ዓኣኔ፤ ዔያታ ፆኦሲ ጉሙርቁዋዎ ፆሎና ሃይቁዘንሢ፤ ዔያታ ሽምፔና ናንጋ ዓሶ ዓጮኮ ካራ ባይዛያታፆ ፆሎና ሃይቁያኬ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ቦርሲንቶ ዓፓላጉዲ ማኣዒ ሳፆ ዴሞ ጌላ ዓሶና ዋላ ኬዴኔ።

26 «ሜሽኬና ቱባሌ ዓጮናኮ ፖኦሊሶ ዴኤፓ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዋዳንቴሢ ፆልዚናኬ፤ ዬያታ ቢያሢ ፆኦሲ ጉሙርቁዋያኬ፤ ዔያታ ሃያኮ ቤርታ ሽምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ዓጮኮ ካራ ባይዛዘንሢ። 27 ፆሎና ዔርቱ ዓሳ ዴኤፓ ዋዶና ፔኤኮ ፆሎ ዓንጋዋና ዋላ ዴኤፓኔ፤ ዬይያ፡- ዔያቶኮ ጊቱማ ዳዳፓ ሽኢከባኣንቴ፤ ጩንቾ ዓፓራኣ ኬሬ ማሢ ጌሢንታኔ፤ ዬያታ ሽምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ዓጮኮ ካሮ ባይዛዘንሢ ጋዓንቴ ዬያቶጉዲ ቦንቹንታ ጎይሢና ዴኤፔባኣሴ።»

28 «ኔ፤ ሃይ ጊብፄ ካኣቲዮ! ኔኤኒ ሜቁ ፆሎና ሃይቁ ዓሶንታ ፆኦሲያኣ ጉሙርቁዋ ዓሶና ዋላ ሃይቃንዳኔ።»

29 «ዔዶኣሜ ዓጮ ካኣቶንታ ሱኡጎኮዋ ዴኤፓ ዒኢካኬ፤ ፔቱ ዋዶና ዔያታ ዋልቃዲ ዔርቱያ ማዔኔ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ፆሎና ዋዳንቴ፤ ፆኦሲ ጉሙርቁዋዘንሢ ዋላ ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ዔያታ ኬዴኔ።»

30 «ኬዶ ባንፆ ሱኡጎንታ ሲዶና ዓጮ ዓሳኣ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ቢታንቶ ጉሙርቁ ዓሲ ዲቃሢ ሽሬቱያ ዋዳንቴዘንሢ ዋላ ዳውሲንቲና ሊካ ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ኬዴኔ፤ ጩንቾ ዓፓሮና ዋዳንቴ፤ ቦርሲንቶ ዓፓላጉዲ ማኣዒ ሳፆ ዴሞ ኬዳ ዓሶና ዋላ ፆኦሲ ጉሙርቁባኣታፆ ዔያታ ሃይቁኔ።»

31 «ጩንቾ ዓፓሮና ዋዳንቴ ጊብፄ ካኣቲንታ ዒዛኮ ፆሎ ዓሳኣ ዬያቶ ዘጋ ዋዶና ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ኬዴ፤ ጊብፄ ዓጮ ዴራ ሚርጌታሢሮ ካኣቲ ዴዴዋ ዴንቃንዳኔ፤ ጋዓኔ፤ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።»

32 «ዬይ ካኣቲያኣ ዓጮይዳ ሽምፔና ናንጋ ዓሶ ዒጊቹ ካራ ባይዛያታሢሮ ጩንቾ ዓፓሮና ዋዳንቴ ፆኦሲ ጉሙርቁዋዘንሢ ባኣካ ሚርጌ ማዔ ዴሮና ዋላ ዒዚያ ሃውሻንዳኔ፤» ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ሃያ ኬኤዜኔ።

33

ፔ ዴሮ ካፓያ ማሃ ፆኦሲ ሂዘቁኤሌ ዶኦሬሢ (ሂዘ. 3:16-21)

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ኬኤዜኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢዮ! ኔኤኮ ዴሮም ሂዚ ጌይ ኬኤዜ፤ ፔቱ ዓጩ ዴ ፆልዚ ኬሰካንዳጉዲ ታኣኒ ማሄም ዬሮ ዓጮ ዴራ ፔ ባኣካፓ ዔያቶ ካፓንዳ ዓሲ ዶኦሪ ኬሴቱ፤ 3 ዬይ ካፓሢ ሞርካ ሙካኣና ዴንቃፆ ዓሳ ፔና ዔሪ ዴዓንዳጉዲ ላቲሢ ዛይ ዓሶም ቢያ ሞርቁንቴ፤ 4 ዬያ ላቲያ ዑኡዘ ዋይዚ ዒና ዔከባኣፆ ሞርካ ዒዛይዳ ፆልዚ ቡሌም ዒዚ ሃይቁያ ማዔቴ ዳቢንታ ዬያ ዓሢሮኬ፤ 5 ዬያ ዛዮ ዑኡዘ ዋይዚ ፔና ካፒባኣሢሮ ዒዛኮ ሱጉፃ ዒዛ ቶኦካ ማዓንዳኔ፤»

32:7 32:7 ዓ.ሲ. 13:10፤ ማቲ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25፤ ዮሃ. ፆፕዳ 6:12-13፤ 8:12።

ዎንዴ ፔና ካፕያታቲ ፔና ዒ ዓውሴያ ናንዳዎኩ። 6 ጋዓንቲ ዬይ ካፕሢ ሞርካ ሙካሢ ዛጋዎ ዓሰም ላቲያ ዒርዘ ዛዮ ዑኡዘ ዋርቁዎዎ ዓቲም ሞርካ ሙኪ ዬያ ዓሰ ባኣካፓ ፔቲ ዎዴያ ማዕያታቲ ዬይ ሃይቁሢ ፔ ጎሞናኩ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ ዬያ ዓሢኮ ሱጉያ ዛሎ ያኡጨንታንዳጉዲ ማሃንዳሢ ካፒያ ካፓ ዓሢኩ።»

7 «ዓሲ ናዓሢዮ! ሃሢ ታኣኒ ኔና ዒሰራዔኤሌ ዴር ካፓያ ማሃኔ፤ ታኣኒ ኔኤም ኬኤዛ ላቲያ ቢያ ዔያቶም ኔ ኬኤዛንዳያ ኮይሳኔ፤ 8 ጎሜ ማዳ ዓሢም «ኔኤኒ ጎሞሶ! ጎኔና ኔ ሃይቃንዳኔ» ታኣኒ ጋዓ ዎዳና ኔኤኒ ዒዚ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳፓ ማዓንዳጉዲ ላቲ ኬኤዚባኣቲ፤ ዬይ ዓሢ ጎሜ ዓሲ ማዕ ዎይያና ፔኤኮ ጎሞና ሃይቃንዳኔ፤ ዓካሪ ዒዛ ዓሢ ሃይቦር ታኣኒ ኔና ያኡጨንዳኔ። 9 ኔኤኒ ዬያ ጎሞ ማዳ ዓሢም ፔኤኮ ፑርቶ ማዳፓ ማዓንዳጉዲ ላቲ ኬኤዚባካፓ ዒዚ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳፓ ማዕ-ዎዎ ፔ ጎሞና ዶዲ ሃይቁያ ማዕቲ ኔኤኒ ዒዛ ዛሎ ያኡጨንቲያፓ ኔና ዓይሳንዳኔ።»

ዓሲ ሼምፔና ናንጋኒ ማዳኒ ኮይሳ ባኣዚ

10 «ዓሲ ናዓሢዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ «ዒንሢ ኦኡኮ ደቢንቶና ጎሞና ኦና ዴኤዔኔ፤ ዬያ ዛሎና ኦ ያኡፒ ያኡፒኩ፤ ዓካሪ ዎዲ ኦ ናንጋኒ ደንዳዓይ?» ጌዔኔ። 11 ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ታ ሱንዮና ጫኣቃኔ፤ ጎሜ ማዳ ዓሲ ጎሞ ማዳፓ ሃሺ ሼምፔና ናንጋንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቲም ፔ ጎሞና ሃይቃንዳጉዲ ታ ኮዑብኩ፤ ዬያር ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቲ! ዒንሢኮ ፑርቶ ማዳ ሃሹ-ዎቲ፤ ሃይቢ ዒንሢ ዓይጋ ኮዓይ? ጌይ ዔያቶም ኬኤዘ።»

12 «ሃሢያ ዓሲ ናዓሢዮ! ኔ ዓሰ ዒሰራዔኤሌም ሂዚ ጌዔ፤ ዲሎ ዓሲታዎ ጎሜ ማዳሢ ዓርቁያታቲ፤ ቤርታ ዒዚ ማዳ ኮዦ ማዳ ዒዛ ዓውሳኒ ዳንዳዑብኩ፤ ጊንሢ ሃሃ ፑርታ ማዳ ማዳ ዓሲታዎ ፑርቶ ማዳፓ ሃሹያታቲ ቤርታ ዒዚ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዒዛም ዲቆ ማዕ-ዎብኩ፤ ዲሎ ዓሲ ጎሜ ማዳሢ ዓርቁያታቲ ዒዛኮ ቤርታኣ ዲሎ ማሃይቢፓ ዒዛ ዓውሳኒ ዳንዳዑብኩ። 13 ታኣኒ ዲሎ ዓሢም ሳኔና ኔኤኒ ሼምፔና ናንጋንዳኔ» ጌዔያ ማዕቲ ዒዚ ዬያ ዲሎ ጉሙርቁ ፑርታ ባኣዚ ማዳያታቲ ዒዛኮ ዲሎ ማዳፓ ፔቲ ባኣዚ ታዎ ዔኤቢኩ ጌይ ዔኪ ታ ዒዛ ዓውሳካኩ፤ ዒዚ ፔ ጎሞ ዛሎና ሃይቃንዳኔ። 14 ዬያጉዲ ሃሃ ፑርታ ማዳ ዓሲ ጎኔ ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ» ታ ጌዔም ዒዚ ፔኤኮ ጎማፓ ማዕ ጌኤሽኪ ፒዜ ማዕ ባኣዚ ማዳቲ፤ 15 ጌይፃ፡- ሜሌ ዓሲም ዔኤቢ ታልዔያር ዓይሢ ማሃ ዔኩ ባኮ ማሃቶ፤ ዉኤቁ ባኮ ማሃ ዒንጌቶ፤ ጎሜ ማዳሢ ሃሺ ሼምፖ ዒንጋ ዎጎ ካፒ ኩንሣቲ ጎኔ ዒዚ ሼምፔና ናንጋንዳኔ ሃይቃዓኩ፤ 16 ዒዚ ማዳ ጎሞ ቢያ ዓቶም ታኣኒ ጋዓንዳኔ፤ ጎኦ ፒዜ ማዕ ባኣዚ ማዳሢ ጎኔና ሼምፖና ዒ ናንጋንዳኔ።»

17 «ኔኤኮ ዴራ ጋዓንቲ ታኣኒ ማዳ ባካ ፒዜቱብኩ ጋዓኔ፤ ጎኦ ጌሰቶቲ ፒዜ ማዕ ባኣሢ ዔያቶ ማዳኩ። 18 ዲሎ ዓሲ ፔኤኮ ዲሎ ማዳ ሃሺ ፑርታ ማዳ ዓርቁያታቲ፤ ዬያ ፑርቶ ማዳ ዛሎና ዒ ሃይቃንዳኔ። 19 ፑርታ ማዳ ዓሲ ጎሜ ማዳፓ ሃሺጋፓ ጎኔና ፒዜ ማዕ ባኣዚ ማዳያ

ማዕቲ ዒዚ ሼምፔና ናንጋንዳኔ። 20 ጋዓንቲ ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ «ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጎይፃ ፒዜቱብኩ» ጋዓኔ፤ ዒንሢ ፔቲ ፔቲሢ ዒንሢኮ ሃንቲያ ጎይፃ ታኣኒ ዎጋንዳኔ።»

ዬሩሳሌም ደዒያ ሃይቢ

21 ኦኡኒ ዲዒንቲንቲ ታጾ ላምዓሳ ሌዎኮ ታጾሳ ዓጊና ዲኤሪ ደንጋሳ ኬሎና ዬሩሳሌም ደዒፓ ቶሊ ሙኬ ፔቲ ዓሲሰኬይ ካታሜሎ ሞርካ ዓርቁሢ ታኣም ኬኤዘኔ። 22 ዬይ ቶሌ ዓሢ ታ ኮራ ሙካንዳሢኮ ሂኖ ዎንቲሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎልቃ ታጊዳ ሙኪ ጌሌኔ፤ ዘር ጉቲሎ ዓሢ ታ ኮይላ ሙካንዳሢኮ ቤርታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ዳንጎ ቡሌኔ፤ ዬያር ዬማፓ ዓርቃዎ ጌሰቲሢ ታና ባሺባኣሴ።»

ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ደቢንቶ

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ፡- 24 «ዓሲ ናዓሢዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ዶዔ ደዔ ካታሞይዳ ናንጋ ዴራ ሂዚ ጋዓኔ፤ ዓሳራሃሜ ፔቲ ፔኤር ሌሊ ማዕ ዓሲታንቲ ዓጮላ ጉቤና ዒዛም ዒንጊንቲኔ፤ ጋዓንቲ ሃሢ ኦኡኒ ሚርጌኩ፤ ዓጮላኣ ኦም ጎኔ ኦ ዴኔ ማዕ ዒንጊንቲኔ።»

25 «ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዛሎ ጋዓ ባኮ ሂዚ ጌይ ዔያቶም ኬኤዘ፤ «ዳሽኮ ዒንሢ ሱጉያና ዎላ ሙዓኔ፤ ሜሌ ያኡዘዎ ዒንሢ ካኣሽካኔ፤ ዓሲያ ዒንሢ ዎዳኔ፤ ዬያ ቢያ ዒንሢ ማዳያታዎ ዎይቲ ዓጮላ ኦ ዴኔኩ ጋዓይ? 26 ዒንሢ ዒንሢኮ ጮንቶ ዓፓር ጉሙርቃኔ፤ ሻሻኣካ ባኣዚ ዒንሢ ማዳኔ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ሜሌ ዓሰኮ ላኣሎና ላሃኔ፤ ሂዳዎ ዒንሢ ዓጮላ ኦ ዓጨኩ ዎይቲ ጋዓይ?

27 «ዓካሪ ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ታ ሱንዮና ጫኣቃኔ! «ዶዔ ካታሞይዳ ናንጋ ዴራ ቢያ ጎኔና ዎዳንታንዳኔ» ጌዔ ታኣኒ ዔያቶም ላቲያ ማዕሢ ፔጋሲ ኬኤዘ፤ ካታሚቱዎ ጉርዶይዳ ናንጋ ዓሰ ካይዚ ቦዎ ሾኦሊ ሾኦሊ ሙዓንዳኔ፤ ዎርዲዮና ዴኖ ዔቶናይዳ ዓኣ ዓሰ ዲማ ዲማ ደርዓ ኩርሳንዳኔ። 28 ዓጮሎ ታኣኒ ዓሲ ናንጉዎ ጉሪ ቤሲ ማሃንዳኔ፤ ዒዛኮ ሄርሺንቶ ዎልቃ ፓፓንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ዲካ ዒኢና ገኦኒያኣ ዴንዲዎያ ዔያ ማዓንዳኔ። 29 ዔያታ ማዳ ሻኣካ ማዳ ዛሎና ዓጮሎ ታኣኒ ዓሲ ናንጉዎ ጉሪ ቤሲ ማሃ ዎዳና ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕሢ ዔያታ ዔራንዳኔ።»

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢኮ ኪኢታ ማዳ ባኮ

30 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ዴራ ካታሜሎኮ ኬኤሎ ዲያ ካርና ፔ ማኣር ካርናይዳ ጌሰታሢ ኔ ዛላ ባኣዚኩ፤ ዔያታ ዎሊ ኮይላ፤ «ናንጊና ናንጋ ጎዳፓ ዎዚ ጋዓ ቃኣላ ሙኬቲያ ኬኤዘንታኣና ኦ ዎይዘም» ጋዓኔ። 31 ዬያር ሜሌ ዴራ ማዳ ጎይፃ ታ ዴራኣ ኔኤኒ ዓይጎ ኬኤዛቲያኣ ዎይዘኒ ሌሊ ቡካኔ፤ ኔኤኒ ዔያቶም ኬኤዛሢ ቢያ ጋዓንቲ ዔያታ ማዳ ኩንሡ-ዎብኩ፤ ዔያታ ኔኤኒ ዔያቶም ኬኤዛ ቃኣሎ ናሽካያ ማሊ ጴዳኔ፤ ጋዓንቲ ማላቲ ዔኤቢ ዔኪሢፓ ጊንሢም ጎዑብኩ። 32 ኔኤኒ ዔያቶም ኮሺ ዑኡሲና ኮሢ ኮርጋ ዓሲ፤ ዓይኡም ዓንጋም ሚዛጲሲ ዓማላ ዓሲጉዲኩ፤ ኔኤኒ ጋዓ ባኮ ዔያታ ዎዎይዘፓዓቲም

33:21 33:21 2ካኣቶ. ማ 25:3-10፤ ዔር. 39:2-8፤ 52:4-14።

ማዲ ዓይነት ኩነት ሆኖ:: 33 ጋዳንቴ ኔኔኒ ከኤዜ ዑኡዛ ጎንና ማዲንቴ ኩማንዳኔ፤ ጎን ማዲ ማዲንቴ ኩማ ወደና ዓይነት ባኣኮይዳ ታ ማሊሂ ከኤዛይ ዓኣያ ማዲያ ዓይነት ዓራጎንዳኔ::»

34

ዒሰራዔኤሌ ሄንቃ ዓሳ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዒ ከኤዜኔ፡-
2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዒሰራዔኤሌ ሄንቃ ዓሳም ታ ማሊሂ ከኤዜ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ዓይነት ዛሎ ጋዓ ባኮ ሂዚ ጌይ ከኤዜ፤ ቆልሞኮ ቶኦኪ ዛጊ ሄንቁያ ሃሺ ዒንሂና ሄንቃ፤ ዒሰራዔኤሌ ሄንቃ ዓሳ ዒንሂና ባዴዔ! 3 ቆልሞኮ ዲኣቆ ዒንሂ ዑሽካኔ፤ ዓይነት ታኣኮ ጋፓኖና ኮሽጎቴ ማኣዓሂ ዒንሂ ማይንታኔ፤ ማሌ ማራቶ ሹኪ ዒንሂ ሙዓኔ፤ ጋዳንቴ ማራቶ ዒንሂ ኮሽ ቤሰካ ማሂ ሄንቁሞ። 4 ለቤዘንሂ ዒንሂ ደዲሹሞ፤ ሃርጌዘንሂ ዒንሂ ማይሂ ዳቁሹሞ፤ ማቁሂ ዒንሂ ኮኣሉሞ፤ ዣኣሊ ዳንዳሂ ዒንሂ ማሁሞ፤ ባይቁሂ ዒንሂ ኮዑሞ፤ ዩያይደንዳሂ ሃሺ ጌኔ ማደና ሄርቁ ዒንሂ ወይሄን። 5 ማራቶ ሄንቃ ዓሲ ባኣሂር ፔቴ ፔቴ ዣኣሌኔ፤ ዩያይደ ዣኣሊሂር ካዮ ቦዓ ሸኣሊ ሸኣሊ ሙዓኔ። 6 ዩያር ታኣኮ ማራታ ዴጌ ጌሚርና ዴኮናይዳ ካራ ባይዚ ዣኤማኔ፤ ዓጮ ቢያኣ ዜሪንቴ ዴንዳኔ፤ ዓይነት ሄንቃና ኮዒ ዓኣ ዓሲያኣ ባኣሌ።»

7 «ዓካሪ ዒንሂ ቆልሞ ሄንቃ ዓሳ! ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሂም ጋዓሂ ወይዘቀቴ፤ 8 ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ታ ሱንያና ጫኣቅኔ! ታኣኮ ቆልሞ ሄንቃ ዓሳ ታ ማራቶ ሄንቁያ ሃሺ ፔና ሙኡዛሂርና ባይቁ ቆልሞኮ ዓሳ ዓሲንታ ሄንቃ ዓሲ ባኣሂር ቦያኮ ዓሽኪ ማዒ ዓቴ። 9 ዩያር ዒንሂ ቆልሞ ሄንቃ ዓሳ ወይዘቀቴ። 10 ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣኮ ማራቶ ሄንቃ ዓሳ ዒንሂ ማካንዳኔ፤ ታኣኒ ታኣኮ ማራቶ ሄንቃ ዓሳ ዩያር ዓከ ሄንቃ ዩያቶ ለኣጋንዳኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ዩና ሄንቃ ዓሳ ፔና ሙኡዚ ሙኡዚ ሺራዓከ፤ ዩያቶኮቀ ታ ማራታ ሙኡዚ ማዑሞዲ ዳንጋፓ ታ ዩያቶኮ ቶሊሳንዳኔ።

ኮዣ ሄንቃሂ

11 «ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- ታኣኒ ታኣር ታ ማራቶ ኮዳንዳኔ፤ ኮሺ ዛጊ ታኣኒ ሄንቃንዳኔ፤ 12 ማራይ ሄንቃ ዓሲ ማሌ ማራይ ባኣካ ዣኣሊ ዓኣ ማራይ ኮዓሂጉዲ፤ ታኣኒያ ታ ማራቶ ኮዳንዳኔ፤ ሳዓ ሻኣሬ ማዓም ሃሃ ዲሚያ ማዓ ከኤና ዣኣሊ ባይቁ ቤዛፓ ዴንቁ ታ ዩያቶ ዓውሳንዳኔ። 13 ማሌ ዴርና ዲማ ዲማ ዓጮናፓ ቡኩሲ ከሲ ዓከ ፔ ዓጮ ታ ዩያቶ ባዳንዳኔ፤ ዩያታ ናንገ ቤዘና ዋኣያ ታ ቤዘና ዒሰራዔኤሌ ኮ ዴኮናይዳ ማሂ ታ ዩያቶ ሙኡዛንዳኔ። 14 ኮሺ ቤሰካ ማሂ ታ ዩያቶ ሄንቃንዳኔ፤ ዩያቶኮ ሄንቆ ቤዛኣ ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ዴኮይዳ ዴጌ ጌሚራ ማዳንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ዴኮይዳ ሄንቁ ኮሺ ቤሰካ ዩያታ ቃኣታንዳኔ። 15 ታኣኒ ታ ማራቶ ታኣር ሄንቃንዳኔ፤ ዩያቶ ታኣኒ ቃኣቲሳንዳኔ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ጌዔኔ።»

16 «ባይቁዘንሂ ታ ኮዳንዳኔ፤ ዣኣሊሂያኣ ታኣኒ ኮዒ ዩካንዳኔ፤ ማቁሂ ታ ኮኣላንዳኔ፤ ለቤዘንሂ ታኣኒ ደዲሹንዳኔ፤ ታኣኒ ፒዜ ሄንቃያ ማዓሂር ጌኔ ጎይሂና ሙይ ማሌዘንሂንታ ደዶ ማዓ ጫርዣ ታ ባይዘንዳኔ።

17 «ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ዒንሂ ታኣኮ ቆልሞ ማዓሂር ኮዣና ፑርቶ ማራቶና ባኣካ፤ ጊንሂ ሃሃ ዓደ ማራቶና ኮላቶና ባኣካ ታኣኒ ወጋንዳኔ። 18 ዒንሂ ኮዣ ቤዘ ማሂንቴ ሄንቃሂ ዒንሂም ደኪያ? ዓቴ ቤዘ ዒንሂ ቶኮና ሄርቁ ፑርቲሃሂ? ጊኢዘ ዋኣያ ዑሽከሰካፓ ዓቴ ዋኣያ ዴኡላሳንዳኔ ዒንሂም ኮይሳ? 19 ዒንሂ ዩያይደሂር ታኣኮ ዓቴ ማራታ ዒንሂ ሄርቁ ማኣቶ ሙዓኒና ዒንሂ ዴኡላሌ ዋኣያ ካራ ባይቁ ዑሽካኒ ዳንዳዔኔ።»

20 «ዩያር ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲጮንታ ለቤ ማራቶንታ ባኣካ ወጋንዳኔ። 21 ዒንሂ ዒንሂኮ ጎኣቦና ጌኤቶና ሂዒ ሂዒ፤ ለቤ ቆልሞ ዒንሂኮ ጉራናና ዴይ ዴይ ሃኪሲ ደውሲ ዳካኔ። 22 ጋዳንቴ ታኣኒ ታ ማራቶ ዓውሳንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ያኣኒያኣ ቡሪ ዩያቶ ዩካንዳጉዲ ታኣኒ ኮዑሞ፤ ኮዣና ፑርቶ ማራቶና ባኣካ ታኣኒ ወጋንዳኔ። 23 ዩያቶም ታኣኒ ፔቴ ሄንቃያ፤ ታ ዓይላሂ ደውቴ ጉይያ ዒዛ ዜርፃፓ ታኣኒ ዩቁሳንዳኔ፤ ዒዚ ዩያቶ ዛጊ ሄንቃንዳኔ፤ ሃሃ ካፓንዳኔ። 24 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያቶኮ ያኣዛሂ ማዳንዳኔ፤ ታ ዓይላሂ ደውቴጉዳ ሄንቃሂ ዩያቶ ወይሃያ ማዳንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሂ ታና ናንገና ናንገ ጎዳከ። 25 ኮሹሞ ጫኣቁሞ ታኣኒ ዩያቶና ዋላ ጫኣቃንዳኔ፤ ፑርታ ማዓ ካዮ ቦያ ታኣኒ ዩያቶ ዓጫፓ ባይዘንዳኔ፤ ዩያር ታኣኮ ማራታ ፔኤኮ ሄንቃ ቦኣሎይዳ ኮሺ ሄንቁ ሄንቁ ናንገና ናንገ ካዮ ባኣካኣ ዋርቃኒ ዳንዳዓኔ።

26 «ዩያቶንታ ታኣኮ ዴኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ቤዘ ታኣኒ ዓንጀንዳኔ፤ ዒርዋ ወደና ታኣኒ ዋርቁሳንዳኔ፤ ዩይ ዒራ ዓንጀ ዒርዚ ማዳንዳኔ። 27 ዲማ ዲማ ዓኣፓ ሚፃኣ ዓኣፓንዳኔ፤ ጎዣኣ ጊዳ ሃኣኮ ካፃሳንዳኔ፤ ፔቴ ፔቴሂ ፔ ዓጫይዳ ኮሹሞና ናንገንዳኔ፤ ታኣኮ ዴርኮ ቃንባር ታኣኒ ማንሂ፤ ዩያቶ ዓይሌ ማሂ ወይሃ ዓሳ ኩጫፓ ኬሳንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዓሂ ዩያና ዩያታ ዩራንዳኔ። 28 ዩካፓ ሴካ ማሌ ዴራ ዩያቶ ቡራዓከ፤ ካዮ ቦዓኣ ዩያቶ ሸኣሊ ሙዓዓከ፤ ዒጊቻ ባኣዚ ባኣያ ኮሺ ዩያታ ናንገንዳኔ፤ 29 ሃኣኮ ሚርጌና ካፃ ጎሺ ታ ዩያቶም ጊኣጊሻንዳኔ፤ ላሚ ዩያታ ናይዚና ካኣማዓከ፤ ማሌ ዴርማኣ ሚኢቹ ማዳዓከ። 30 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያቶኮ ያኣዛሂ ዩያቶና ዋላታሂንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ታ ዴሬ ማዓሂ ዩያታ ዩራንዳኔ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ጌዔኔ።

31 «ታኣኒ ሄንቃ ማራቶ ጌይንቴ ዓሳ ዒንሂ ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ፤ ታኣኒ ዒንሂኮ ያኣዛሂከ፤ ዩያ ጌዔሂ ታና ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳከ።»

35

ዔዶኣሜ ዓጮም ከኤዘንቴ ያኣሲ ማሊሂ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጌዒ ታኣም ከኤዜኔ፡-
2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ኔኤኮ ዓኣፖ ካር ዔዶኣሜ ዴኮ

34:5 34:5 ገይ. ማጻ 27:17፤ 1ካኣቶ. ማ 22:17፤ ማቲ. 9:36፤ ማር. 6:34።

ባንሢ ሸርሸጋፓ ዳርሞ ታ ማለሢ ከኤዜ፤³ ታኣኒ ጴጌፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ቢያ ሂዘ ጌዒ ዔያቶም ከኤዜ፡-

ጳይዘ ዔዳኦሚ ዓጩ ዳሪዮቴ!

ታኣኒ ባንሢ ባንሢ ማካኔ፤

ሳፆ ታ ባንሢኮ ጉሪ ባዔ ቤሲ ማሃኒ

ታ ባንሢም ፑርቲ ዔቄ።

⁴ ታኣኒ ባንሢኮ ካታሞ ሻሂ ባይዘንዳኔ፤

ዓጩ ታ ባንሢኮ ካይሲ ማሃንዳኔ፤

ዩካፓ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ

ባንሢ ዔራንዳኔ።»

⁵ « ጳይቶኮ ጎሞ ዛሎ ጋፒንሢ ባንሢቴ ፑርቶ ባኮና ዔያታ ሜታዳኦና ባንሢኮ ሚርጌ ሞዴፓ ዓርቁ ዓኣ ኮሞሮ ጌዒ ባሰራዔኤሌ ዳሮ ጩንቻ ዓፓሮም ዓኣሢ ባንሢ ባንሢ።

⁶ ዩያሮ ታኣኒ ጴጌፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ሱንፆና ጫኣቃ፤ ሃይቢም ታኣኒ ባንሢ ገኢገሻንዳኔ፤

ባንሢ ሞዳ ዓሲ ዳውሳንዳኔ፤ ዓሲኮ ሱጉሢ ለኣላሢ ባንሢ ባንሢ ሞዳ ዓሲ ባንሢ

ዳውሳንዳኔ። ⁷ ታኣኒ ዔዳኦሚኮ ጌሚራዳ ዓጩ ጉሪ ባዔ ቤሲ ማሃንዳኔ፤

ዒኦና ዓይጎ ዓሲያኣ ዓኣዳሞጉዲ ታኣኒ ማዳንዳኔ፤ ⁸ ዱኮ ቢያ ታኣኒ

ሞዳንቴ ዓሲ ሌሲና ኩንሣንዳኔ፤ ፆሎና ሞዳንቴ ሌዛ ባንሢኮ ጌሚርንታ ደኦጩንታኮ ቢያ ቤሲ

ባይዘንዳኔ፤ ⁹ ናንገና ዓጩ ባንሢኮ ጉሪ ቤሲ ማሂ ታ ሃሻንዳኔ፤

ላሚ ባንሢኮ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሲ ጴዳዓኬ፤

ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዩኖ ሞዳና ባንሢ ዔራንዳኔ።»

¹⁰ « ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባኢካ ዓኣያ ማዔታቴያ ለምፆ ዳሮ ጌይፆ ዩሁዳና

ባሰራዔኤሌና፤ ዩያጉዲ ዔያቶኮ ዓጩም ባንሢሮ ማሂ ባንሢ ዔካኒ ማሌ። ¹¹ ዩያሮ ታኣኒ ጴጌፖ

ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ሱንፆና ጫኣቃ፤ ታኣኮ ዳሮ ባንሢኮ

ዔያፓ ዔቄያና ዔያቶይዳ ባንሢ ዳቄ ዳጎና ፑርቶ ማዳ ቢያኮ ኮይሳ ማቶ ታኣኒ

ባንሢም ባንሢ፤ ታኣኒ ባንሢ ሻርሻ ሞዳና ባንሢ ሻርሻሢ ታና

ናንገና ናንጋ ጎዳ ታሢ ባሰራዔኤሌ ዓሶ ታ ዔርዘንዳኔ። ¹² ዔያቶ ጉሪ ሃሸንቴ ባዔ ማሆናሢሮ

ኑ ኩጩ ጋሮ ዔያቶ ጌልዘና፤ ጌዒ ባሰራዔኤሌ ዱኮ ቶኦቶ ባንሢ

ጌሰቴ ጌኤዞ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞይዜያ ማዔሢ ሃገ

ባንሢ ዔራንዳኔ። ¹³ ታ ዑፆ ባንሢ ጫርቁ ጌሰቴ ባኮንታ ዑሢ

ዓኣሢ ባንሢ ሰሂ ጌሰቴ ባኮ ታኣኒ ሞይዜ።»

¹⁴ ዩያሮ ታኣኒ ጴጌፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፡- «ዓጩ ማዔ ካራና ቢያ ሞዳዳኦና

ባንሢ ዓጩ ጋዓንቴ ታኣኒ ጉሪ ባዔ ማሃንዳኔ። ¹⁵ ባሰራዔኤሌ

ዓጩ ጉሪ ባዔ ማዓዛ ባንሢ ሞዳዳሢጉዲ ታኣኒ ስዒሬ ዱኮንታ

ዔዳኦሚ ዓጩም ቢያ ጉሪ ባዔ ቤሲ ማሃንዳኔ፤ ዩካፓ ቢያሢ

ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታሢ ዔራንዳኔ።»

³ «ዩያሮ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጌዒ ባሰራዔኤሌ ዳሮም

ባንሢ ማሊያ ከኤዘንዳጉዲ ታና ዓይሢ፡- ባንሢኮ ፆንጎ ዓጩ ዳራ ቢያ

ባንፆና ባንሢ ማንገ ፆሊያና ካራ ባይዘ ባንሢ ዓጩ ፔ ዓጩ

ማሃኔ፤ ባንሢያኣ ዓሲኮ ሚኦቶና ዓማሊ ባኣዘ ማዔ። ⁴ ዩያሮ

ባንሢ ባሰራዔኤሌ ዱካ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዘ ቃኣሎ

ሞይዘሞቴ፤ ዱኮንታ ጌሚርንታም፤ ሞታ ሞኣያና ዘሮናም፤

ጉሪ ባዔ ቤሲ ማዒ ሃሸንቴ ዓጩንታ ኮይሳ ዔያቶኮ ዓኣ ዓሶም

ቢያ ቡሪ ዔከሢሢ ሚኦቶና ካራ ማዔ ካታሞም ዳኤፖ ናንገና

ናንጋ ጎዳሢ ሂዘ ጋዓ፡- ⁵ «ታኣኮ ዳኤፒ ማዔ፤ ባንሢ ናሽካ

ባንሢ ዔቄያና ማሌ ዳሮና ዔዳኦሚ ዓጩናይዳ ቢያ ታ ጋዓ

ባኣዘ ዓኣኔ፤ ዔያታ ሚርጌ ሞዳና፤ ሃሃ ባንሢ ማዔ ቶኦቶሢና

ታኣኮ ቆልማ ሃንቃ ቤዘ ዓርቁ ፔ ዳይ ማሃኔ፤ ጋዓ፤ ዳኤፖ

ናንገና ናንጋ ጎዳሢ። ⁶ «ባሰራዔኤሌ ዓጩም ታ ማሊሢ ከኤዜ፤

ዳሮም ሂዘ ጌዒ፡- ባንሢኮ ዱኮይ፤ ጌሚርይዳ፤ ሞታ ሞኣያንታ

ዘሮንታይዳ ማሌ ዳራ ማዳ ዳውሲሳ ማዳሮ ታኣኮ ዳኤፖ

ዳጎ ባንሢ ታ ጋዓ ባኣዘ ዓኣኔ፤ ጋዓ፤ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።

⁷ ባንሢኮ ኮይይዳ ዓኣ ባንሢኮ ባሽኖ ማዔ ዓጩ ቢያ

ዳውሲንታይዳ ማዔሢ ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫኣቃ።

⁸ ባንሢ፤ ታ ዳሮ ባሰራዔኤሌ ዓሶ ዛሎ ጋዓንቴ

ታኣኒ ሂዘ ጋዓ፤ ባሰራዔኤሌ ዱኮይዳ ዓኣ ዳማ ዳማ ሚፆ

ቢያ ገንሢ ዓኣዓንዳኔ፤ ዓኣፒያ ዓኣፓንዳኔ፤ ባንሢያኣ ዑኩና

ባንሢ ዓጩ ማዓንዳኔ። ⁹ ታኣኒ ባንሢና ሞላኬ፤ ታኣኒ ባንሢ

ሚጩንታይዳ፤ ሳዓ ባንሢኮ ጎሽከንቴ ዜርሢ ዜርቁንታያ

ማዓንዳኔ። ¹⁰ ባሰራዔኤሌ ማኣሮ ቢያ ዓይሱሞም ባንሢ ታኣኒ

ሚርገሻንዳኔ፤ ዳዔያ ማዒ ዓቴ ቤዘ ቢያ ገንሢ ማከ ካታማይዳ

ባንሢ ናንጋንዳኔ። ¹¹ ዳሮኮ ማዔቴያ ቆልሞኮ ፓይዶ

ታኣኒ ሚርገሻንዳኔ፤ ባንሢ ሚርጌ ናይ ሾዒ ዱባንዳኔ፤

ዒኣከ ሚርጌ ናንጌ ጎይፆጉዳያ ናንጋንዳኔ፤ ሞና ሞዳፓኣ ባሽ

ታ ባንሢ ፆርሳቻንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዩያና

ባንሢ ዔራንዳኔ። ¹² ታ ዳሪዮ ባሰራዔኤሌ! ላሚ ገንሢ

ባንሢኮ ዓጩይዳ ናንጋ፤ ዳንዳዓንዳጉዲ ማሂ ታ ባንሢ ዔከ

ሙካንዳኔ፤ ሳዔላኣ ገንሢ ባንሢሮ ማዓንዳኔ፤ ማይ ባንሢ

ናይባኣያ ማዓንዳኔ። ¹³ «ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፤

ማሌ ዳራ ሃኖ ሳዔሎ ጳሲ ሙኤ» ጋዓሢንታ ባንሢኮ ዳሮም

ጳይ ባኣ ዓሲ» ዔያቶ ባንሢ ማሃኔ ጋዓ ባካ ጎኔ። ¹⁴ ማይ ሃካፓ

ሴካ ጋዓንቴ ሳዔላ ጳሲ ሙኤ» ማዓንዳኔ፤ ናኣቶም ባንሢኮ

ባንሢ ሳሪ ዔካዓከ፤ ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዔ።

¹⁵ ዓጩላ ማይ ሃካፓ ሴካ ማሌ ዳሮኮ ዓማሊ ማዓንዳኔ፤

ዔያታ ቶኦቶሢና ባንሢ ከጋዓከ፤ ዓጩሎም ላሚ ናይ

ባኣያ ማሃንዳ ኣኣዘ ባኣሴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያ

ጌዔ።»

36

ፆኦሲ ባሰራዔኤሌ ዓንጃንዳያ ማዒያ

¹ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጌዔ፡- «ዓሲ ናዓሢኖ!

ባሰራዔኤሌ ዱኮም ፆኦሲ ማሊሢ ከኤዜ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ

ጎዳ ባኮ ሞይዘንዳጉዲ ከኤዜ፤ ² ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፡-

ባሰራዔኤሌኮ ሞርካ ሃይሾ፤ ዩይ ሚናኣ ዱካ ኦኡም

ማዔ፤ ጌዒ ሄርሸንቴ ዓርቄ።»

ባሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጌ ዓኮ ናንጎ

¹⁶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌዒ ከኤዜ፡-

¹⁷ «ዓሲ ናዓሢኖ! ባሰራዔኤሌ ዳራ ሃኖ ዓጩሎይዳ

ናንጋኣና ፓሡሞያ ዔያቶኮ ጉሪ ማዔ ናንጎና ፑርቶ ማዳና

ቢያ ሳዔሎ ዔያታ ዒኢሴ፤ ታኣም ዔያቶኮ ናንጋ ለኣሊኮ

ዑሢ ፑርቲ ከሊዳ ቄፆ ማዒ ዳዓ ጎይፆጉዲ። ¹⁸ ዓጩሎይዳ

ዔያታ ዓሰ ወደ ወደ ወደ ማሌ ያኦዞ ካኦሽኪ ያና ሳየ ዔያታ ዒኢሱሢር ታኦኦ ደኦ ሳየ ዔያቶይ ዳ ታ ኬይሴ። 19 ዔያቶኮ ናንጎንታ ማደንታ ቢያ ፑርታ ማዕሢር ታ ዔያቶ ዑፃ ወጌ፤ ዔያቶኮ ፃንጎ ማዕ ዓጮይ ዳ ታ ዔያቶ ዜሬ። 20 ሃኦታ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ደሬ ማዕያታቲያ ዒዚ ዔያቶም ዒንጌ ዓጮፓ ዔያታ ኬሰኬ። ጌዒ ዔያታ ዜሬንቲ ዳንዲ ዓኦ ዓጮ ደራ ጌሰታሢር ታ ደራ ታኦኦ ደማዳ ሱንፃ ጮሽኪሴ። 21 ታኦኦ ጋዓንቲ ዒሰራዔኤሌ ደራ ዓኦዳ ዳኦ ማሌ ዓጮ ደርና ታኦኦ ደማዳ ሱንፃ ጮሽኪሴ። 22 «ዓከሪ ሃሢ፣ ታኦኦ ደኤፖ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ዔያቶ ዘሎ ኔኤም ጋዓሢ ቢያ ዔያቶም ኬኤዜ፤ ሃከፓ ሴካ ታኦኦ ዒንሢ ማደንዳ ባካ ዒንሢ ዓኦዳ ቤዘይ ዒንሢ ጮሽኪሴ ታኦኦ ደማዳ ሱንፃ ማዕንዳኦታዓቲም ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዘሎ ጌዒቲዋሴ። 23 ማሌ ደርና ጮሽኪንቲ፣ ጌይፃ- ዒንሢ ጮሽኪሴ ታኦኦ ደኤፖ ሱንፃ ደማዳ ያ ታኦኦ ቤኤዘንዳ፤ ዩከፓ ዒንሢ ዘሎና ዩያ ዓሰ ቤርታ ታኦኦ ደማዳ ያ ታኦኦ ፔጋሲ ደዋ ወደና ማሌ ደራ ቢያ ታኦኦ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ማዕሢር ዔራንዳ። 24 ማሌ ደር ካኦቶ ዓጮፓ ቢያ ታ ኬሰ ዔያቶ ቡኩሲሢር ዔያቶ ዓጮ ባንሢ ታ ዔያቶ ማሃንዳ። 25 ዒንሢ ዑፃይ ታኦኦ ጌኤሽ ዋኦሢ ፑጪ ዒንሢከ ማሌ ያኦዞ ካኦሽኪ ያና ዒኢቲ ማደናፓ ጌኤሻንዳ። 26 ዓከ ዒኔ ታ ዒንሢም ዒንጎንዳ፤ ዓከ ዓያና ዒንሢ ጋራ ታኦኦ ጌሃንዳ፤ ዒንሢከ ጋራ ሹጮጉዲ ደዳ ዒኖ ታኦኦ ኬሰ ዓሽከጉዲ ሽኢቺ ዒኔ ዒንጎንዳ። 27 ታኦኦ ዓያና ዒንሢዳ ታኦኦ ደይሃንዳ፤ ታኦኦ ዒንሢም ዒንጌ ዋጎና ዓይሢና ቢያ ኮሽ ዘገ ማዲ ኩንሃንዳጉዲ ታ ማሃንዳ። 28 ዩከፓ ዒንሢከ ቤርታኦ ዓደንሢም ታኦኦ ዒንጌ ዓጮሎይዳ ዒንሢ ናንጎንዳ፤ ዒንሢ ታ ደሬ ማዕንዳ፤ ታኦኦ ደኦ ዒንሢከ ያኦሰ ማዕንዳ። 29 ዒንሢከ ዒኢቲያፓ ቢያ ታኦኦ ዒንሢ ጌኤሻንዳ፤ ሃከፓ ሴካ ናይዚ ዒንሢ ሄሎዋጉዲ ሃኦከ ማርጋንዳጉዲ ታኦኦ ዓይሃንዳ። 30 ዒንሢከ ደማ ደማ ማዕንታ ሃኦከንታከ ዓኦፓ ታኦኦ ደቢሻንዳ፤ ዩከፓ ማሌ ደር ባኦካ ዒንሢ ደውሰሳ ናይዚ ሃላዓከ። 31 ዒንሢከ ፑርቶ ማሊያንታ ማደዋ ቢያ ማሌ ዒንሢ ጸቂሃንዳ፤ ዒንሢከ ጎም ማደንታ ዒንሢ ማደ ዒኢቲ ማደፓ ዔቁያና ዒንሢና ዒንሢ ሻኦከንታንዳ። 32 ታኦኦ ማደ ባከ ቢያ ዒንሢም ጌዒ ማደዋ ማዕሢር ዒንሢም ዔርቶንጎ፤ ዩያር ዒሰራዔኤሌ ዓሰዮቲ! ዒንሢ ናንጌ ናንጎፓ ዔቁያና ቦርሲንቲና ደውሰንቲና ዒንሢም ማዕንታ።» ዩያ ጌዒ ደኤፖ ናንጎና ናንጎ ጎዳ።

33 ደኤፖ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ታኦኦ ዒንሢከ ጎማፓ ቢያ ዒንሢ ጌኤሻ ወደና ዒንሢከ ደዳ ካታም ቢያ ጌንሃ ኮሽ ዒንሢ ካታም ዒንሢ ታኦኦ ናንጎሻንዳ። 34 ዒንሢከ ጎዞይና ቲቂ ዓኦዳ ዓሰ ቢያ ጉሪ ጉዜ ቤሲኬ ጋዓ ሳዔላ ዓሰ ጎሽካ ሳዓ ማዕንዳ። 35 ዒማና ዩኖ ዘጋሢ ቢያ ጋፒንሢ ዓሰ ናንጉዋ ደውሎ ማዕ ሳዔላ ዋይቲ ዔዴኔ ጌኔቲ ማሌያ? ማና ጉሪ ባዔ ቤሲ።

ጌንሃ ሃሃ ደዳ ባኦዚ ኩሊንቲ ካታም ወይቲ ጌንሃ ዓሰ ናንጎና ኬኤሌ ዲሢያኦ ዲርቁንታ ካታም ማዕይ? ጋዓንዳ። 36 ዩኖ ወደና ባይሰንታፓ ቶሊ ዓቲ ዒንሢከ ዓሽኖ ዓጮ ደራ ቢያ ሻሂንቲ ደዳ ካታም ጌንሃ ማሂ ኮሽሢና ጉሪ ጉዜ ማዕ ቤዘዋ ጎሽከ ኮሽሢ ታና ናንጎና ናንጎ ጎዳ ታሢ ዔራንዳ፤ ታኦኦ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ዩያ ቢያ ማደ ኩንሃንዳሢ ኬኤዜ፤ ሃሃ ማደያኦ ታኦኦ ኩንሃንዳ።»

37 ደኤፖ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ላሚ ሃሃ ፔቲና ዩያ ታና ሽኢቃንዳጉዲ ታ ማደንዳ፤ ፓይደ ዔያቶኮ ታኦኦ ማራይ ዲቢጉዲ ማርገሻንዳ። 38 ማና ዩሩሳላማ ቦንቾ ኬሎና ያኦሰም ዒንጎጎ ሽኢሻ ማራቶና ኩማሢጉዲ፣ ሻሂንቲ ደዳ ካታም ማርጌ ደራና ኩማያ ማዕንዳ፤ ዩኖ ወደና ታኦኦ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ማዕሢር ዔራንዳ።»

37

ማጌሢ ቡኬ ደኦቺ

1 ናንጎና ናንጎ ጎዳከ ዋልቃ ታ ዑፃ ሙኪ ጌሌ፤ ዒዛኮ ዓያና ታና ዔኪ ማርጌ ማጌሢ ኩሊንቲ ዓኦ ደኦቺዳ ጌሃ፤ 2 ዩያ ማጌያኮ ባኦኮ ሽርሽ ሃንቲሲ ታና ደቁ፤ ዒኢካ ጋፒ ማሌ ማርጌ ማጌሢ ዓኦ። 3 ዩያ ዓያና «ዓሰ ናዓሢዮ! ሃይ ማጌያ ላሚ ሹምፔና ዓኦያ ማዕንዳ፤ ኔኤም ማላ?» ጌዔ።

ታኦኦ፡- «ደኤፖ ናንጎና ናንጎ ጎዳሢዮ! ዩያ ዘሎ ዔራሢ ኔና ሌሊኬ» ጌዔ።

4 ዩከፓ ዒዚ፡- «ሃያ ማጌያም ሂዚ ጌይ ያኦሰ ማሊሢ ኬኤዜ፤ ዒንሢ ማጌያ ናንጎና ናንጎ ጎዳከ ቃኦሎ ዋይዙዋቲ፤ 5 ታኦኦ ደኤፖ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ዔያቶም ጋዓ ባከ ቢያ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፡- «ዒንሢ ዑኡሰ ጌልዚ፣ ጌንሃ ሹምፔና ዓኦያ ማሂ ታ ዒንሢ ናንጎሻንዳ። 6 ታኦኦ ዒንሢም ሻሽንታ ዓሽከንታ ዒንጌ ዒልዒ ማይሳንዳ፤ ዒንሢከ ጋርይዳ ዑኡሰ ጌልዚ ላሚ ሹምፔና ዓኦያ ማዕ ዒንሢ ናንጎንዳጉዲ ታኦኦ ማደንዳ፤ ታኦኦ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ማዕሢር ዩያና ዒንሢ ዔራንዳ።»

7 ታኦኦ ደኤፖ ዓይሢንቲ ጎይያ ያኦሰ ማሊሢ ኬኤዜ፤ ኬኤዚያ ታኦኦ ዓዓርቃማና ካሽካሻ ዑኡሰ ታ ዋይዜ፤ ዩማና ዩያ ማጌያኮ ጨገጫ ዋላ ካኦሚ ዓደንቲሢ ዓርቁ። 8 ዩያ ታኦኦ ዘጌ ጎይሃ ዓኦንቲ ማጌያ ሻሽንታ ዓሽከንታ ዒልዒያኦ ዓኦያ ማዕ፤ ዑኡሰ ጋዓንቲ ዔያቶኮ ባኦሰ።

9 ዩከፓ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ታኦኦ፡- «ዓሰ ናዓሢዮ! ዠባርም ታ ማሊሢ ኬኤዜ፤ ዠባር ሳኮኮ ያይደ ዘላፓ ሙከም ሃይ ማጌያ ሹምፔ ደንቃንዳጉዲ ዠባርሾም ኬኤዜ» ጌዔ።

10 ታኦኦ ደኤፖ ዓይሢንቲ ጎይያ ያኦሰ ማሊሢ ኬኤዜ፤ ዩከፓ ዩያቶ ቢያሢዳ ዑኡሰ ሙኪ ጌሌ፤ ዒማና ቢያሢ ሹምፔ ደንቁ ዔቁ፤ ማርጌ ያልዚ ዓሰያኦ ማዕ።

11 ናንጎና ናንጎ ጎዳ ታኦኦ ሂዚ ጌዔ፡- «ዓሰ ናዓሢዮ! ዒሰራዔኤሌ ደራ ዓዳ ሃያ ማጌያጉዲ ኬኤ ዔያታ ሃይሾ፣ ማጌያ ኦኡኮ ማሌ፤ ሃጌ ማዕ ዋዛ ኦ ባይዜ፤ ኦ ባኦዚ ጋፒ

ሃሺያአዋይ፤ ጋዓኔ። 12 ዩያር ታ ዳር ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ታ ማለሂ ከኤዜ፤ ታኣኒ ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዳኤፖ ዔቶ ካር ዔያቶኮ ቡሊ፤ ዔያቶ ቱጊ ከሲ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ማሃንዳያታሂ ዔያቶም ከኤዜ። 13 ታኣኮ ዳራ ዳኤፖ ዔቶ ቢያ ታኣኒ ቡሊ ቱጊ ዔያቶ ከሲ ዎዶና ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳታሂ ዔያታ ዔራንዳኔ። 14 ታኣኮ ዑኡዞ ዔያቶ ጋር ታ ጌልዘንዳኔ፤ ሸምፔና ታ ዔያቶ ናገረሻንዳኔ፤ ዔያታ ፔ ዓጮ ናገጋንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ዩካፓ ሃያ ከኤዜሂንታ ማዳሂ ታና ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔሂ ዔያታ ዔራንዳኔ፤ ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዩያ ጌዔኔ።»

ዪሁዳና ዲሰራዔኤሌና ዓጮ ፔቲ ካአቶ ማዓንዳሂ

15 ናገረና ናገጋ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌዔ ከኤዜ።- 16 «ዓሲ ናዓሂዮ! ፔቲ ኮኦሎ ዔኪጋፓ ዲዘይዳ ለሁዳንታ ዲዘና ዎላ ፔቲ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዓሰንታም፤ ጌይ ፃኣ፤ ዩካፓ ሃሃ ማሌ ኮኦሎ ዔኪ ዩና ዑያይዳ ለሁፔም ጌይ።- ዔፕሬኤማንታ ዲዘና ዎላ ፔቲ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዓሰንታም፤ ጌይ ፃኣ፤ 17 ዩካፓ ዩንሂ ኔኤኮ ኩጮይዳ ፔቲ ማዓንዳጉዲ ለም። ኮኦሎንሂ ፔቲይዳ ካንሂ ዓርቁ። 18 ኔኤኮ ዳራ ኔ ኮራ ዩይ ዓይጎታቱ ከኤዘንዳጉዲ ያኦጮ ዎዶና። 19 ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዘ ጌዔ ኔይ ዔያቶም ከኤዜ።- ለፕሬኤማ ኩጮይዳ ዓአ ዮሴፔ ኮኦሎንታ ዲዘና ዎላ ፔቲ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ያፀ ኮኦሎ ታኣኒ ዔካንዳኔ፤ ዪሁዳ ኮኦሎና ዎላ ካንሂ ፔቲ ኮኦሎ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ዔያታ ታ ኩጮ ፔቲ ኮኦሎ ማዓንዳኔ።»

20 «ኔኤኒ ፃኣፔ ለም። ኮኦሎንሂ ኔ ኩጮ ዓርቁ ዳራ ዩያቶ ዘጋንዳጉዲ ማዳ። 21 ታኣኒ ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ታኣኮ ዳር ቢያ ዔያታ ዜርቁንቱ ማሌ ዳር ባኣካፓ ፔቲይዳ ቡኩሲ ሃንጋ ዔያቶ ዓጮ ማሂ ዔኪ ሙካንዳያታሂ ዔያቶም ከኤዜ። 22 ዲሰራዔኤሌ ዓጮና ዲኮናይዳ ፔቲ ካአታ ሌሊ ዓአያ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ዔያቶ ቢያሂ ፔቲይዳ ዎይሃንዳ ፔቲ ካአቱ ዓአያ ማዓንዳኔ፤ ለሚ ማይ ዔያታ ለም። ዳሬ ማዓዓኬ፤ ካአታ ዔያቶኮ ለም። ማዔ ፓቁንታዓኬ። 23 ለሚ ማይ ዔያታ ፔኤኮ ማሌ ያኦዘንታ ሻኣካያ ማዔ ማዳንታ ማሌ ጎሞዎ ማዳ ፔና ዲኣሳዓኬ፤ ታና ሃሺ ዔያታ ሎኦማ ሎኦማያይዳ፤ ከሲ ታ ዔያቶ ጌኤሻንዳኔ፤ ዔያታ ታኣኮ ዳራ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒያኣ ዔያቶኮ ያኦዘሂ ማዓንዳኔ። 24 ታ ዓይላሂ ዳውቴ ዜርፃፓ ፔቲ ካአቱ ዔያቶኮ ዓአያ ማዓንዳኔ፤ ፔቲ ሱኤኔኮ ዳማ ማዔ ታኣኮ ዎጎንታ ዳምቦንታ ጉሙርቁንቱ ካፒ ዔያታ ኩንሃንዳኔ። 25 ታኣኮ ዓይላሂ ያይቆኔም ታኣኒ ዲንጌሂንታ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ናገጋ ሰዓ ዔያታ ናገጋንዳኔ፤ ዩኖ ሰይይዳ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ናኣቶንታ ዜርፃ ቢያ ዓቱዎ። ናኣና ናገጋንዳኔ፤ ዓዳታ ዓይላሂ ዳውቴጉዳ ካአቱ ዲዘ ዜርፃፓ ዔያቶ ዑፃ ናገረና ካአታዳንዳኔ። 26 ታኣኒ ዔያቶና ዎላ ኮሹሞ ጮኣቁሞ ጮኣቃንዳኔ፤ ዩይ ጮኣቁሞ ናገረና ናገጋንዳኔ፤ ዔያቶ ታኣኒ ለሚ ገንሃ ደዲሺ ዔቁሲ ዳርኮ ፓይዳ ሚርገሻንዳኔ፤ ታኣኮ ጌኤዮ ማኣራ ናገረና ደዲ ዳዓንዳ ቤዞ ዔያቶ ሰዓ ታ ማሃንዳኔ። 27 ታኣኒ ዲኣካ ዔያቶና

ዎላ ናገጋንዳኔ፤ ታኣኒ ዔያቶኮ ያኦዘሂ ማዓንዳኔ፤ ዔያታኣ ታ ዳራ ማዓንዳኔ። 28 ታኣኮ ጌኤዮ ማኣራ ዔያቶ ባኣካ ናገረና ናገጋንዳጉዲ ታኣኒ ማሃ ዎዶና ዲሰራዔኤሌ ዳር ታኣም ደማዳ ታ ዳራ ማሂሂ ማሌ ዳራ ዔራንዳኔ።»

38

ጎኦጌ ዳር ማካያ ማዔ ከኤዘንቱ ያኦሲ ማሊያ

1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዘ ጌዔ ከኤዜ።- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ማጎኦጌ ዓጮይዳ ዓአ ማሸከና ቱባሌና ዳር ዎይሂያ ማዔ ጎኦጌ ማካያ ማዔ ታ ማለሂ ከኤዜ፤ 3 ታኣኒ ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዲዘ ዲፂ ማካያ ማዔሂ ዲዘም ከኤዜ። 4 ዲዘኮ ባንጋሎይዳ ታኣኒ ዓንጊ ኪሬ ጌልዘ ዲዘንታ ዲዘኮ ያሎ ዓሰንታ ጎቺ ዔያታ ሙኬ ቤዞ ገንሂም ማሃንዳኔ፤ ዲዘኮ ያሎ ዓሳ ዲዘኮ ፓራሂንታ ፓራሂና ያላ ያሎ ዓንጋዎ ማይንቱ ዓሳ ኮሺ ሚርጌኬ፤ ፔቲ ፔቲ ያሎ ዓሳ ዳኤፒንታ ዳካንታ ማዔ ገቲማ ዓርቁ፤ ጩንቻ ዓፓርዎ ቱኤቴያኬ፤ 5 ሃሃ ፓርሴፓ ዲቶጲያና ሊቢያፓ ሙኬ ዓሳ ቢያ ገቲማ ዓርቁ ቶኦኮይዳኣ ዓጎ ቆኣቦዎ ዓጊ ዲዘ ማኣዲኒ ዲዘና ዎላ ከሰኬ። 6 ጎሜሬ ፔኤኮ ያሎ ዓሰና ቢያ ዎላ፤ ሃኬ ዓአ ከዶ ዘሎ ዓጮፓ ቤት-ቶጋርማንታ ያሎ ዓሰንታ ዲዘና ዎላኬ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ማሌ ሚርጌ ዓጪዳፓ ሙኬ ዓሲያኣ ዲዘና ማዔ ሳልፔ። 7 ዩያር ዲዘ ጊኢጊንታንዳጉዲ ከኤዜ፤ ዲዘኮ ያላ ዓሰዎ ቢያ ዲዘ ፔ ዳማ ማሂ ዓይሃንዳ ጎይሂ ጊኢጊንቶም ከኤዜ። 8 ጊኢጊንታኒ ዲዘ ኮይሳሂ ዳካ ዎዳኮ ገንፃፓ ያሎና ባይቁ ጉሪ ቤሲ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ሰፃ ጌሊ ዓርቃንዳጉዲ ታ ዲዘ ዓይሃንዳሂርኬ፤ ሚርጌ ዎዳ ዲዘ ጉሪ ባዔ ቤሲ ማዔ ናገጌ፤ ዲዘኮ ዳራ ዔያታ ናገጋ ዓጮፓ ማዔ፤ ሃሂ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔ ዓጮይዳ ዓአ ዲኮ ዑፃ ኮሺ ናገጋ። 9 ዲዘንታ ዲዘኮ ያሎ ዓሰንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዲዘና ዎላ ዓአ ሚርጌ ዳራ ባዘጉዳጉዲ ማዔ ሙካንዳኔ፤ ሳዔሎ ሻኣሬ ካንቃሂጉዲያ ዔያታ ካንቃንዳኔ።»

10 ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ጎኦጌ ዳርም ሂዘ ጋዓኔ፤ «ዩይ ዎዳ ሃልዘ ማለሂ ኔኤም ሙካንዳኔ፤ ፑርታ ማለሂያኣ ማሊ ኔ ቱካንዳኔ። 11 ሂዘ ኔ ጋዓንዳኔ።- ለኤሎ ዲፃባኣ ጉርዶይዳ ታ ከሰካንዳኔ፤ ከኤሌ ዲሂንታ ጋጋርቁ ዎዶ ካራኣ ባኣያ፤ ሸም ጌይ ኮሹሞና ናገጋ ዓሰ ዑፃ ያልዘ ታ ቡላንዳኔ። 12 ማሌ ዳር ባኣካፓ ማዔ ሙኬ ዓሳ ሰኮ ጉልፃማካ ናገጋ፤ ዔያቶኮ ቆልሞንታ ዳማ ዳማ ባኣዚያኣ ዓኣኔ፤ ጉሪ ባዔ ማዔ ሳዔላ ሃሂ ዓሲ ናገጋያ ማዔ፤ ታኣኮ ማሊያ ዩያ ባኮ ዲዲ ዔካኒና ዔያቶ ያሊያ ያልኒኬ። 13 ሳኣባንታ ዳዳኔንታ፤ ዩያጉዲ ቱርሴሴ ዓጮኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሰንታ ዳጌ ማዔ ያሎ ያላ ዓሰንታ ሂዘ ኔና ጋዓኔ።- ዲዲ ዔኮንዳ ባኣዚር ኔ ዩዲያ? ቢራንታ ዎርቁንታ ቆልሞንታ ዳማ ዳማ ባኮንታ ጌይፃ ዲዲንታንዳ ዲቦ ባኮ ኔኤም ዔኪ ዳንዳንዳ ሚርጌ ዓሲ ኔ ቡኩሲያ?»

14 ዩያር ዓሲ ናዓሂዮ! ጎኦጌም ሂዘ ጌዔ ታ ማሊያ ከኤዜ።- «ዳኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳሂ ሂዘ ጋዓኔ፤ ዳኖ ዓሰና ታኣኮ ዳራ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ኮሹሞና ናገጋ ዎዶና ኔኤኒ ኔና ጳቺ ዔቁሳንዳኔ።»

15 ኬደ ባንዖና ሃኪ ኔኤኒ ናንጋ ቤዛፓ ፓሮ ቶጊ ያለ ሚርጌ ያልዚ ዓሲ ኔ ዔኪ ሙካንዳኔ። 16 ታኣኮ ዳሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ሳዓ ካንቃ ሻኦሬጉዲ ማዒ ኔ ሙካንዳኔ፤ ዔዛ ጎኦ፤ ታ ሳዖ ባንሢ ታ ኔና ዔኪ ዩዓንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ዩያ ታ ማዳንዳሢ ኔ ዛሎና ታኣኮ ዳማዴያ ማዒያ ዔያቶ ቤርታ ታ ፔጋሲ ዳዎ ዎደና ሜሌ ዳራ ዔራንዳጉዲኩ። »

17 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- « ታኣኒ ታኣኮ ዳሮ ዒሰራዔኤሌ ዑፃ ኔና ዔኪ ሙካንዳያ ማዒሢ ታ ዓይሎ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ታ ማሊያ ኬኤዜ ዓሳ ሃያኮ ቤርታ ሚርጌ ማይንቴ ኬኤዚናኣኮ። »

የአሲ ጎኦ፤ ዳሮይዳ ዓጋንዳ ሜቶ

18 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- « ጎኦ፤ ዳራ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ያሊ ዓርቃ ዎደና ታኣኮ ዴኤፖ ዳጋ ዔቃንዳኔ፤ 19 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዴኤፖ ሳዓ ዓጊዲሢ ማዓንዳሢ ታ ዳሮ ናሽካ ዒናና ታሚጉዲ ዔዔኤታ ዳጎና ታ ኬኤዛ። 20 ፔቴ ፔቴ ሞላሢንታ ካፖንታ፣ ፔቴ ፔቴ ካዮ ቦንጎታ ቆልሞንታ ሳይዳ ናንጋ ፔቴ ፔቴ ዓሳኣ ታና ዒጊጫሢና ጎጋይቃንዳኔ፤ ዳካ ደዓንዳኔ፤ ማጋ ዲኢማዳንዳኔ፤ ካታሞ ኬልቂ ዲርቆና ዲፃኣ ደዓንዳኔ። 21 ታኣኮ ዳኮይዳ ቢያ ጎኦ፤ ዳሮ ዑፃ ጩንቻ ዓፓሮ ታኣኒ ዔኤላንዳኔ ጋዓኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ፤ ፔቴ ፔቴሢኮ ጩንቻ ዓፓሮ ፔ ሚና ዎዳንዳኔ። 22 ዳማ ዳማ ዎዳ ደርዖንታ ዎሊ ዎዳሢያ ዔኪ ታ ዩዓንዳኔ፤ ዩና ዓጮንታ ፖኦሊሶንታ ዔያቶና ዎሊ ዓኣ ዓሶይዳኣ ዒሪ ደኦቦንታ ሚርጌ ሻቸንታ ታሚንታ ሙርቂንሢያ ታ ሞርቂሻንዳኔ። 23 ዩያይዲ ታኣኒ ታኣኮ ዴኤፖሞና ዳማዴያ ማዒሢ ታ ዳዎንዳኔ፤ ዳሮ ሚርጌሢሢማኣ ታና ታ ዔርዘንዳኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሢ ዔራንዳኔ። »

39

ጎኦ፤ ዳሮኮ ባሽንቶ

1 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- « ዓሲ ናዓሢዮ! ሜሽኬንታ ቱባሌንታ ዳሮኮ ሱኡጋሢ ማዒ ጎኦ፤ ሞ ታ ማሊሢ ኬኤዜ፤ ታኣኒ ዒዛ ዑፃ ፑርቱሞና ዔቂያ ማዒሢ ዒዛም ኬኤዜ። 2 ዒዚ ዓኣ ቤዛ ታ ዒዛ ላኣሚሲ፡ ሃኬ ኬደ ዛሎ ዓጫፓ ዔቂሲ ዒሰራዔኤሌ ዳኮ ዑፃ ያልዚር ኬሰካንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ 3 ዩካፓ ታኣኒ ዒዛ ጳርቂ ቆኦዛ ዒዛኮ ሻውሎ ኩጫፓ፡ ሂኦክ ሚዛቆ ኩጫፓ ኬይሳንዳኔ። 4 ጎኦ፤ ታኣኮ ያሎ ዓሶንታ፡ ዩያጉዲ ጎኦ፤ ማኣዲ ያላ ላጋኣ ቢያ ሃይቂ ዒሰራዔኤሌኮ ዳኮ ዑፃ ኬኤሪንቴ ዓታንዳኔ፤ ሌዛ ዔያቶኮ ጫሪንጮ ካፖና ካዮ ቦንዮኮ ሙኡዚ ማዓንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ። 5 ቦኦሊ ጉሪዳ ኬኤሪንቴ ዔያታ ዓታንዳኔ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዔ። 6 ማጎኦ፤ ዓጮና ባዞ ዓጮናይዳ ዓሳ ሂርጋባኣያ ናንጋ ሳይይዳ ታሚ ታኣኒ ዓጋንዳኔ፤ ያዲ ማዓኣና ቢያሢ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒሢ ዔራንዳኔ። »

7 ታኣኮ ዳማዴ ሱንፃ ታ ዳሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዒርታንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ሱንፃ ታኣኮ ጫሽከንታንዳጉዲ ታ ኮዑሞሴ፤ ዩካፓ ዳሪ ቢያ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዳማዴያ ማዒሢ ዔራንዳኔ። »

8 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

« ዔባ ሙኪ ሙኪኬ፤ ጎኦ፤ ማዳንቴ ኩማንዳኔ፤ ሙካንዳኔ ጌይ ታኣኒ ኬኤዜ ኬሌላ ዩናኮ። 9 ዒሰራዔኤሌ ካታሞይዳ ናንጋ ዳራ ኬኤሪንቴ ያሎ ዓንጋሞ ቢያ ሃንፂሌ ማሃ ሃኣካንዳኔ፤ ጌቱሞ፡ ቆኦዛ፡ ሂኦክ፡ ሞርዖንታ ኮኦሎንታ ቢያ ዔኪ ዔኤሢሃንዳኔ፤ ላንካይ ለዔኮ ዩይ ጊዳ ሃንፂሌ ማዓንዳኔ። 10 ዩያሮ ሜሌ ቤሲፓ ሃንፂሌ ሃኣካኒና ካፖፓኣ ሚሢ ቆፂሢ ዔያቶ ኮይሳካኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ኬኤሪንቴ ያሎ ዓንጋሞ ቢያ ሃኣኪ ዔያታ ዔኤሢሢ ዳንዳዓኔ፤ ቤርታ ጌኔና ዔያቶ ባኮ ዔኬ ዓሶንታ ቡሪ ዓሶ ጊንሢ ዔያታ ቡሪ ዓኣ ባኮ ዔካኒ ዳንዳዓኔ። » ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዔ። »

ጎኦ፤ ዳኡፖ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ሂዚ ጌዔ፡- « ዩይ ቢያ ማዓ ዎደና ባዞኮ * ዓባ ኬሰካ ባንዖና ዓሳ ዴንዳ ደኦጮይዳ ጎኦ፤ ሞ ታኣኒ ዳኡፖ ቤሲ ዒንጋንዳኔ፤ ዳኡፖኮ ሚርጊያፓ ዔቂያና ጎይያ ባይዛንዳኔ፤ ጎኦ፤ ታኣኮ ያሎ ዓሶንታ ዒኢካ ዳኡፖንዳኔ፤ ዩያሮ ዩና ደኦጮላ ሃሞንጎኦ፤ † ጌይንታንዳኔ። 12 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዩያ ለዘ ቢያ ዳኡኪ ዓጮሎ ጊንሢ ጌኤሻኒ ላንካይ ዓጊኒ ኩርሳንዳኔ። 13 ዓጮሎይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ለዘ ዳኡኪያና ዔያቶ ማኣዳንዳኔ፤ ታኣኮ ቦንቻ ፔጋዲ ጴዳኣና ዔያቶማኣ ቦንቻ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዔ። 14 ላንካይ ዓጊኒኮ ጊንፃፓ ዩና ሳይይዳ ዓቴ ሌሲ ዓኣቴ ቢያ ቤዛ ሃንቴ ሃንቴ ኮዒ ዳኡኪሢሢና ሳዔሎ ጌኤሻንዳ ዓሲ ጌሢንታንዳኔ። 15 ዩያታ ዓጮሎ ሃንጎፓ ዓሲ ሚጌሢ ዳንቃ ዎደና ዩያኮ ኮርይዳ ማላታ ማዓ ባኣዚ ጌሢጋፓ ኮርሳ ዓኣዳንዳኔ፤ ዳኡፖ ዓሳ ሙኪ ሃሞንጎኦ፤ ጌይንታ ደኦጮይዳ ዩያ ዳኡካንዳኔ። 16 ዩያይዲ ዓጮሎ ላሚ ጊንሢ ጌኤሻካንዳኔ፤ ዒኢካ ዑኬ ሃሞኔ ‡ ጌይንታ ካታማ ዓኣያ ማዓንዳኔ። »

17 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣሞ ሂዚ ጌዔ፡-

« ኔኤኒ ዓሲ ናዓሢዮ! ዳማ ዳማ ካፖ ዜርዖንታ ካዮ ቦንጎታም ቢያ ሂዚ ጌዔ፤ ለዒሰራዔኤሌ ዳኮይዳ ታኣኒ ዒንሢም ጊኢጊሻንዳ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዴኤፖ ቦንቻ ኬሎ ዓሽኮ ሙዓኒና ሱጉያዎ ዑሽካኒ ቢያ ዛላፓ ቡኪንቴ ሃኒ ዩዑዎቴ። »

18 ዳዳ ጉኡዳ ቃዞና ባኣሳኔ ዓጮ ማራናኣቶንታ ሎጮ ኮላቶንታ ዚዮ ጌማቶንታጉዲ ማዒ ዎልቆና ዓኣ ዓሶኮ ዓሽኮ ዒንሢ ሙዓንዳኔ፤ ዓጮይዳ ዴኤፖ ማዒ ሱኡጎኮ ሱጉያዎ ዒንሢ ዑሽካንዳኔ። 19 ታኣኒ ዒንሢም ጊኢጊሻ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቦንቻ ኬሎና ዒንሢ ሚሽካንዳያ ሄላንዳኣና ማሎ ሙዓንዳኔ፤ ማሢንታንዳያ ሄላንዳኣና ሱጉያ ዒንሢ ዑሽካንዳኔ። 20 ታኣኒ ዔያቶም ሽኢሻ ሙዖኮ ፓራሢሲ ማዒቴያ ፓራሢና ያላ ዓሶሲ፡ ፖኦሊሶሲ

* 39:11 39:11 ባዞ- ዩና ባዞ ሽምፔ ዓኣ ማኸንቴ ናንጉዎ ባዞ ሃንጎ ጊንሢ ሜዲቴራኒያ ባዞ ማዓኒ ዳንዳዓኦኮ። † 39:11 39:11 ሃሞንጎኦ- ዩና ጌይያ «ጎኦ፤ ሚርጌ ዓሳ ቡኬ ደኦጮ» ጌይሢከ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሃሞኔ ጌይያ ሚርጌ ዓሲ ጌይሢ ማዒሢጮ። ‡ 39:16 39:16 ሃሞኔ ፓይዲ 11ይዳ ዛጌ። 39:17 39:17 ዮሃ. ያፔዳ 19:17-18።

ማዕቲያ ማሌ ያሎ ዓሰ ዓሸኮ ሚሸካንዲያ ሄላንዳኣና ዔያታ ሙዓንዳኔ፤» ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያ ጌዔኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዒንቴ ዓጫፓ ማዓንዳሢ
21 ሄላሳያ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ቡንቸ ታኣኮ ማሌ ዴሮ ባኣካ ፔጋሲ ታ ዳዋንዳኔ፤ ዬይ ዴራ ቢያ ታኣኒ ዋጌ ዋጎንታ ዔያቶ ታኣኒ ሻርሼ ዋልቆዋ ዛጋንዳኔ። 22 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዬማፓ ዓርቃዎ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዔያቶኮ ያኦዛሢታሢ ዔራንዳኔ። 23 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዒንቴ ዔውቲ ዴንዴሢ ዔያታ ታኣጦ ጉሙርቁንቱዋያ ማዒ ማዴ ጎሞ ዛሎናታሢ ማሌ ዴራ ቢያ ዔራንዳኔ፤ ታኣኒ ቁል ጌዔሢሮ ዔያቶኮ ሞርካ ያሎና ዔያቶ ባሺ ቢያሢ ዋዴ። 24 ዔያቶኮ ዒኢቲዎና ዳቢንቶና ጎይዎ ታ ማዴ፤ ማኣዲያኣ ታ ዔያቶ ማኣዲባኣሴ።»

25 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃሢ ጋዓንቴ ያይቆኣቤ ናኣቶ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ታኣኒ ሚጫንታንዳኔ፤ ጊንሃ ታ ዔያቶ ዎርጎቻንዳኔ፤ ታኣኮ ዲማዴ ሱንፃ ጫሽኪንቱዋፕቲ ዲ ታ ማዴንዳኔ። 26 ዔያቶ ዒጊቻ ባኣዚ ባኣንቴ ፔ ዓጫ ኮሺ ናንጋ ዎዶና ዔያታ ማዴ ዳውሲሳ ማዴንታ ታኣጦ ዔያታ ጉሙርቁንቱዋያ ማዕሢ ቢያ ዔያታ ዋላንዳኔ። 27 ዔያቶ ታኣኒ ማሌ ዴሮ ባኣካፓ ዔኪ ማሃኣና፡ ጊንሃ ሃሃ ዔያቶኮ ሞርኮ ዓጫፓ ሚርጌ ማሌ ዴራ ዔያቶ ዛጋንቴ ታ ቡኩሳኣና ዔያቶ ዛሎና ታኣኮ ዲማዴያ ማዒያ ፔጋሲ ታ ዳዋንዳኔ። 28 ዔያታ ዲዒንቴ ዔውታንዳጉዲ ማሃሢ ታና ማዕያታቲያ ሃሢ ዔያቶይደፓ ፔቲ ዓሲታዎ ጊንሢሞ ዓቲዋዎ ፔ ዓጫ ማዓንዳጉዲ ታ ማዴ፤ ዬያሮ ታኣኮ ዴራ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ያኦዛሢታሢ ዔራንዳኔ። 29 ታኣኮ ዓያሮ ዒሰራዔኤሌ ዴሮይደ ታኣኒ ኬይሳንዳኔ፤ ላሚ ታ ዔያቶ ቁል ጋዓንኬ፤» ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ዬያ ጌዔኔ።

40

ሃጊ ማዢንታንዳ ጌኡዮ ማኣሮ ዛሎ ፔጋሲ ዳዋንቴ ባኮ

1 ኦኡኒ ዲዒንቴንቴ ላማታሚ ዶንጋሳ ሌዎና ዬሩሳላሜ ካታማ ሞርኮ ኩጫ ጌሊ ዓዲንቴ ታጾ ያይዳሳ ሌዎኮ ቤርታሳ ዓጊና ያኤሬ ታጾሳ ኬሎና ያኦሲኮ ዋልቁ ታኣጦ ሙኬኔ፤ ዬይ ታና ዔኪ ዬሩሳላሜ ዴንዴኔ፤ 2 ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮና ታና ዔኤቢ ዔካዎ ዒሰራዔኤሌ ዓጫይዳ ፔቲ ዴጌ ዲካ ዑሰካ ዔቁሴኔ፤ ዬካ ሚርጌ ማኣሪ ማዢንቴ ፔቲ ካታማ ማላያ ዲኮኮ ዳኦሎ ዛላ ታ ዴንቁኔ። 3 ዬይ ዒኣካ ታና ዔኪ ዓኣዳኣና ዓዳ ሞኦና ዓንገጉዲ ፖዓ ዓውካሬ ዓኣ ፔቲ ዓሲ ታ ዴንቁኔ፤ ዒዚ ዒማና ሚዛጲ ሱኡፔ ፓቲሌና ሱኪንቴ ሱሲንታ ዔኤቢ ሚያ ያዶሲ ፕሌያ ኩጫ ዔኪ ኬኤሎ ዲሮ ካራ ዔቁ ዓኣኔ።

4 ዬይ ዓሢ ታኣጦ፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ሃይካ ኔ ሙካንዳጉዲ ኔና ማሆናሢ ታኣኒ ኔና ዳዋ ባኮ ቢያ ኔ ዔራንዳጉዲታሢሮ ኮሺ ዒናፓ ዛጌ፤ ሃሃ ኮሺ

ዋይዜ፤ ኔኤኒ ዛጋ ባኮ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ሞ ኬኤዜ።» ጌዔኔ።

ዓባ ኬሰካ ባንያና ዓኣ ኬኤሎ ዲያ ካሮ

5 ጌኡዮ ማኣሮኮ ዙሎ ሺርሺ ኬልቆና ዲሢ ዓኣኔ፤ ዓሢኮ ኩጫይዳ ዓኣ ዔቦ ዋርቆ ፕሌላ ዬይ ዓሢ ፔ ኩጫና ዋርቃዛ ላሆ ያዶሲ ዋዳ * ማዓያኬ፤ ኬኤሎ ዲያኮ ዓንዲርሙማ ዬኖ ፕሌሎና ዋርቆዛ ፔቲ ማዓያኬ፡ ሌካ ዔጳኣ ሲማጉዲኬ። 6 ዬካፓ ዬይ ዓሢ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኣ ኬኤሎ ዲያ ካሮ ባንሢ ዴንዴኔ፤ ሌካ ኬሰኮ ሳኖጉዴ ኬኤሎ ኬሰኪ ዓቁ ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ሳዎ ዋርቃዛ ዬኖ ፕሌሎና ፔቲ ዋዳ ማዕኔ። 7 ፕሌሎና ዋርቆዛ ሴካቦርጊሢሢ ፔቲ፡ ዳልጉማኣ ፔቲ ዋዳ ማዕያ ካፒያ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ቆልዓኣ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ሃውሺያ ሃውሻ ቆልዎንሢኮ ሳዛ ዓኣ ሃኩማ ዶንጎ ዋዳኬ፤ ኬኤሎ ዲያና ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ሳዓ ዴንዲ ጋሮ ሄላንዳኣና፡ ኬኤዎ ዳኣሮኮ ጋፓ ሄላንዳኣና ፕሌሎና ፔቲ ዋርቆሢ ማዓያኬ። 8-9 ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ኬኤዎ ዳኣሮ ዓሢ ዋርቃዛ ሳሊ ዋዳ ማዕኔ፤ ኬኤሎ ዲያኮ ዓንዲርሙማ ላምዎ ዋዳኬ፤ ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ኬኤዎ ዳኣሮ ጌኡዮ ማኣሪ ዔኪ ጌልዛያኬ። 10 ዬንሢ ካፓ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ቆልዎንሢ ጎይዎኮ ኮራ ዓጫ ፔቲ ፔቲሢኮ ሄኮ ማዕ ዳልጉሞ ዓኣያኬ፤ ዬያቶኮ ባኣካ ዓኣ ኬኤሎኮ ቢያ ሄኮ ማዕ ሃኩሞ ዓኣኔ።

11 ጌላ ካሮ ዋርቆዛ ዳልጉማታጾ ዋዳ፡ ያዶሱማ ታጾ ሃይሃ ዋዳ ማዕኔ። 12 ፔቲ ፔቲ ሃውሺያ ቆልዎኮ ሆታ ዴጉማ ፔቲ ዋዳ፡ ዳልጉማ ዒማዲ ማዕ ዴካ ኬኤሌ ዓኣኔ፤ ሃውሺያ ቆልዎኮ ያይዶ ዛላ ዋሊጉዴያ፡ ፔቲ ፔቲ ዛሎኮ ያዶሱማ ላሆ ዋዳ ማዓያኬ። 13 ዬካፓ ዒዚ ጌሎ ካሮኮ ፔቲ ሃውሺያ ቆልዔሎኮ ዙሎ ዛላ ዴንዲ ላምዓሳ ሃውሻ ቆልዔሎ ዙሎና ኮጫፓ ኮጫ ሄላንዳኣና ዋርቆ ላማታሚ ዶንጎ ዋዳ ማዕሢ ዔራኔ።

14 ጋፒንያይዳ ዓኣ ሃውሻ ቆልዔላ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ዔኪ ጌልዛያኬ፤ ዬኖ ዋርቆዛ ላሃታሚ ዋዳ ማዕኔ። 15 ጌሎ ካራፓ ዴንዲ ኬሰኮ ካሮ ሄላንዳኣና ዓኣ ኬኤዎ ዳኣሮኮ ያዶሱማ ዶንጊታሚ ዋዳኬ። 16 ሃውሺያ ሃውሻ ቆልዎንሢታ ዬያቶ ቱርቱርኮ ጋሮ ዛሊና ጋሮ ጉቤ ሺሬያ ፕልታ ካራና ዴካ ዴካ ያኢኣኣ ዓኣኔ፤ ጋፒንያይዳ ዓኣ ቆልዎንሢኮ ጋሮ ዛሎና ፕልታ ካራ ዓኣኔ፤ ኮጫኮ ቱርቱርጉዴ ባኮይዳ ማኤፃ ማሊሲ ኮሾና ባኣዚ ዓኣኔ።

ጌኡዮ ማኣሮኮ ዙላ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ

17 ዬካፓ ዓሢ ጌኡዮ ማኣሮኮ ዙላ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ዔኪ ታና ሙኬኔ፤ ዬያ ጳኦኮኮ ጉቤ ዛሎ ዓጫይዳ ሹቹ ሂኢሃናያንታ ቆልዓንታ ዓኣኔ፤ ሹጮ ሂኢሃናዙኮ ሆታ ሃይሢታሚ ቆልዓ ዓኣኔ። 18 ሹጮ ሂኢሃናሢ ዴንዲ ዓሳ ቡካ ጳኦኮኮ ኮይሎ ቢያ ሄላያኬ፤ ዙላ ዓሳ ቡካ ጳኦካ ጋሮይዳ ዓኣ ጳኦካፓ ሊካ ሂርካያኬ።

19 ጋሮ ጳኦኮ ባንሢ ዔኪ ጌልዛ ዴጊዲ ኮሺንቴ ኬኤሌ ዲሢ ካራ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሢ ላምዎ ዲሮ

40:2 40:2 ዮሃ. ያፔጳ 21:10። 40:3 40:3 ዮሃ. ያፔጳ 11:1፤ 21:15። * 40:5 40:5 ያዶሲ ዋዳ፡ ዬና ጌይያ ፔቲ ዋዳና ፓልፃና ማዓያኬ፤ ጊንሃ ሃሃ «ጌኡዮ ማኣሮ ዋርቆ ዋዳ» ጌይንታ። 40:5 40:5—42:20 1ካኣቶ. ማ 6:1-38፤ 2ያኦሲ. ዓሃኪ 3:1-9።

ካርንሢኮ ባኣካ ዓኣ ሃኩሞ ዋርቃዛ ጃኤታ ዋዳ ማዕኔ።

ኬዶ ባንዖ ዲር ካር

20 ዬይ ዔቦ ዋርቃ ዓሢ ኬዶ ባንዖና ዙሎ ጸኣኩኮ ሆታ ዓኣ ዲር ካር ዋርቁኔ፤ 21 ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓኣ ካፒዖ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ሃይሃ ቆልዖንሢንታ ኮጮና ቱርቱርንታ። ዬያጉዲ ሃሣ ጋፒንዖይዳ ዓኣ ቆልዔሎኮ ዓባ ኬሰካ ባንዖና ዲር ካር ባንዖና ዓኣዘንሢ ሂኮ ማዕያኬ፤ ዬያ ዲር ካርኮ ሴካ ቦርጊሣሢ ዋሊ ዑፃ ደንጊታሚ ዋዳ። ዳልጉማ ላማታሚ ደንጎ ዋዳኬ። 22 ጋፒንዖይዳ ዓኣ ፑልቶ ካርንታ ኬኤዖ ዳኣርንታ ዑዖይዳ ኮሺንቴ ሜኤዖ ማሊሲና ባኩንሢንታ ዓባ ኬሰካ ባንዖና ዲር ካርይዳ ጳዴዘንሢ ዋሊ ማላያኬ፤ ዬያ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ላንካይ ሃርቁ ኬሰኮ ኬኤሌ ቤሲ ዓኣኔ፤ ኬኤዖ ዳኣራኣ ሆታ ዓኣኔ። 23 ዓዳ ዓባ ኬሰካ ባንዖ ዓኣዘ ጎይዖ ኬዶ ባንዖ ካር ሆቲና ዓሳ ቡከንታ ጋር ጸኣኮ ጌልዛ ካራ ዓኣኔ፤ ዓሢ ፔቲ ካራፓ ባሳ ካር ሃላንዳኣና ዋርቃዛ ፔቲ ጃኤታ ዋዳ ማዕኔ።

ደኣሎ ባንዖ ዲር ካር

24 ዬካፓ ሃሣ ታና ደኣሎ ባንዖ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዒኢና ደኣሎ ዛሊና ኬሰከንታ ፔቲ ካራ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሢ ካርኮ ኮጮ ሬኤኮንታ ጋፒንዖይዳ ዓኣ ኬኤዖ ዳኣርንታ ዋርቁኔ፤ ዬያኮ ዳልጉማ ሃንጎዋቶና ዋላ ሂኮ ማዕያኬ። 25 ጌሎ ካርንታ ኬኤዖ ዳኣርንታኮ ሃንጎዋቶሲጉዲ ዳካ ዳካ ፑልታ ካራ ዓኣኔ፤ ዬያቶኮ ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ። ዳልጉማ ላማታሚ ደንጎ ዋዳኬ። 26 ኬኤዖ ዳኣርኮ ሆታ ሃርቁ ኬሰኮ ሳናጉዴ ላንካይ ኬኤሌ ዓኣኔ፤ ላምዖ ዛሎና ዓኣ ኮጮኮ ቱርቱር ዑፃ ሜኤዖ ማሊሲ ኮሺንቴ ባኣዚ ዓኣኔ። 27 ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ዔኪ ጌልዛ ዲርሲ ካራ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሢ ዓሳ ቡካ ዙሎ ጸኣኮ ቲቁ ጊዴና ዴንዲ ላምዓሳ ካር ሃላንዳኣና ዓኣ ዳልጉሞ ዋርቁኔ፤ ዬይያኣ ጃኤታ ዋዳ ማዕኔ።

ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮኮ ደኣሎ ዛሎ ዲር ካር

28 ዬይ ዔቦ ዋርቃ ዓሢ ደኣሎ ዛሎ ዲር ካርና ጌዒ ጋርይዳ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ዔኪ ታና ዓኣዳኔ፤ ዒኪ ዲር ካር ዋርቃዛ ዳልጉማ ዙሎይዳ ዓኣ ዲር ካርና ሂኮ ማዕኔ። 29 ካፒዖ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ቆልዖንሢንታ ኬኤዖ ዳኣርንታኮ ዳልጉማ ሃንጎዋቶሲጉዲኬ፤ ካርንታ ኬኤዖ ዳኣርንታኮ ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ። ዳልጉማ ላማታሚ ደንጎ ዋዳኬ፤ ዬያ ኬኤዖ ዳኣርኮ ቢያ ዛሎና ፑልታ ካራ ዓኣኔ። 30 ጋርይዳ ዓሳ ቡካ ጸኣኮኮ ቢያ ዛሎና ላማታሚ ደንጎ ዋዳ ያደሱሞና ደንጎ ዋዳ ዳልጉሞ ዓኣ ኬኤሢ ዳኣራ ዓኣኔ። 31 ኬኤዖ ዳኣራ ዙሎይዳ ዓሳ ቡካ ጸኣኮና ዋላ ሆቲ ማዕያኬ፤ ኮጮ ሬኤኮይዳ ሜኤዖ ማሊሲ ኮሻና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሌካ ጊዒ ኬሰኮ ሳሊ ኬኤሌ ጌዲ ዓኣኔ።

ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮኮ ዓባ ቤሰካ ባንዖ ዲር ካር

32 ዔቦ ዋርቃ ዓሢ ዓባ ኬሰካ ባንዖ ዲር ካር ዛሊና ጌይ ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ዔኪ ታና ዓኣዳኔ፤ ዒኪ ዬና ዲር ካር ዋርቃኣና ቤርታ ሃንጎዋቶርማጉዲ ማዕኔ። 33 ካፒዖ ካፓ ዓሳ

ሃውሻ ቆልዖንሢንታ ኬኤዖ ዳኣርንታኮ ዳልጉማ ዓዳ ሃንጎዋቶሲጉዲኬ፤ ካርንታ ኬኤዖ ዳኣርንታኮ ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ። ዳልጉማ ላማታሚ ደንጎ ዋዳኬ፤ ዬና ኬኤዖ ዳኣርኮ ቢያ ዛሊና ፑልታ ካራ ዓኣኔ። 34 ጌሎ ካርኮ ዓኣ ቆልዖና ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኣኮና ዋሊኮ ሆታኬ፤ ኮጮኮ ሬኤኮይዳ ላምዖ ዛሎና ሜኤዖ ማሊሲ ኮሻና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሌካ ሃርቁ ኬሰኮ ሳሊ ኬኤሌ ዴኔ ዓኣኔ።

ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮኮ ኬዶ ባንዖ ዲር ካር

35 ዬይ ዓሢ ኬዶ ባንዖ ዲር ካር ባንሢ ታና ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዒኪ ዬያ ዋርቃዛ ዳልጉማ ሃንጎዋቶሲጉዲ ማዕኔ። 36 ካፒዖ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ቆልዖንሢንታ ኬኤዖ ዳኣርንታኮ ዳልጉማ ሃንጎዋቶሲጉዲኬ፤ ዬያቶኮ ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ። ዳልጉማ ላማታሚ ደንጎ ዋዳኬ፤ ኬኤዖ ዳኣርኮ ቢያ ዛሊና ፑልታ ካራ ዓኣኔ። 37 ጌሎ ካርኮ ዓኣ ቆልዔላ ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኣኮና ዋላ ሆታ ማዕያኬ፤ ኮጮኮ ሬኤኮይዳ ላምዖ ዛሎና ሜኤዖ ማሊሲ ኮሻና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሌካ ሃርቁ ኬሰኮ ሳሊ ኬኤሌ ዴኔ ዓኣኔ።

ኬዶ ባንዖ ዲር ካር ኮይላ ማዢንቴ ቆልዖ

38 ጌኤዢ ማኣርኮ ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኣኮኮ ኬዶ ባንዖና ጋር ዲር ካርና ዋላ ካኣሜ ሜሌ ቆልዓ ዓኣኔ፤ ዬያኮ ዓሳ ቡካ ጸኣኮኮ ሆታ ዓኣ ጌሎ ካር ባንዖና ጌልዛ ካራ ዓኣኔ፤ ያኣሲሞ ሚቺ ዒንጋጌ ሹከንታ ቆልሞ ዓሸካ ማሰከንታሢ ዬካኬ። 39 ጌሎ ካር ዛሎና ሻውሎና ሚዛቆናኮ ሆታ ላምዖ ላምዖ ሎኦኤ ያይታ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ሎኦኤ ያይቶንሢ ዑፃ ሚቺ ዒንጎ ባኮንታ ጎሞር ዒንጎ ባኮንታ ዳቢንቶርዋ ዒንጊንታ ቆልማ ሹከንታኔ። 40 ጌሎ ካርኮ ኬዶ ባንዖ ዲር ካር ኮራ ላምዓሢ ፔቲ ዛላ፣ ላምዓሢ ባሳ ዛላ ሆታ ማዕ ይሢንቴ ያይዶ ዋሊ ማላ ሎኦኤ ያይታ ዓኣኔ። 41 ዬያር ያኣሲሞ ዒንጎ ዒንጊሢ ማዕ ሸኢካ ቆልማ ሹከንታ ዋሊ ዑፃ ሳሊ ሎኦኤ ያይታ ዓኣኔ፤ ዔያቶኮዋ ጌሢንቴዖ ያይዳሢ ጋር ዛላ፣ ያይዳሢ ጊንሣ ዙሎ ዛላኬ። 42 ዬያጉዲ ሃሣ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ሸኢኻጊ ዓርሲንቴ ሹቺና ኮሻና ያይዶ ሎኦኤ ያይታ ዓኣኔ፤ ዬያቶኮ ያደሱማ ፔቲ ዋዳና ዛላና፣ ዳልጉማ ፔቲ ዋዳና ዛላና፣ ሌካ ዴጉማ ፔቲ ዋዳኬ፤ ዬያታ ሚቺ ዒንጎ ባኮንታ ሹፖ ሹኮ ባካ ጌሢንታያኬ። 43 ዳኮ ዳኮ ሚሆ ጌሃ ቤሲ ማዕ ዳልጉማ ፔቲ ኬኤላ ማዕ ላሽ ሚሢ ጋር ባንዖና ኮጮ ሸርሺ ኮሻናያኬ፤ ሎኦኤ ያይቶንሢ ዑፃ ዒንጊዖ ዒንጎና ቆልሞ ዓሸካ ጌሢንታኔ።

44 ዬካፓ ዬይ ዔቦ ዋርቃ ዓሢ ታና ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ጌልዜኔ፤ ዒኢካ ላምዖ ቆልዓሰኬንሢ ዓኣኔ፤ ዬያቶፓ ፔቲዛ ኬዶ ባንዖና ጌሎ ካርኮ ኮይላ ዓኣያታዖ ደኣሎ ባንሢ ሸሬያኬ፤ ላምዓሳዛ ደኣሎ ባንዖና ጌሎ ካርኮ ኮይላ ዓኣያታዖ ኬዶ ባንሢ ሸሬያኬ። 45 ዬይ ዓሢ፡- «ደኣሎ ባንዖ ባንሢ ሸሬ ቆልዔላ ጌኤዢ ማኣርይዳ ማዳንዳጉዲ ቢታንታ ዒንጊንቴ ቁኤሶኮ ሃውሻ ቤሲኬ። 46 ሌካ ኬዶ ባንዖ ባንሢ ሸሬ ቆልዔላ ያኣሲሞ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ማዶም ቢታንታ ዒንጊንቴ ቁኤሳ ሃውሻ ቤሲኬ፤ ዬያታ ቁኤሳ ቢያ ሳዶቁ ዜርዓፓ ሸይንቴ ሌዊ ዓሶ ማዕዛ፣ ያኣዛሢኮ ቤርታ ዔቁ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ዓይሢንቴሢ ዔያቶም ሌሊኬ» ጌዔኔ።

ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኢኮና ጌኤዡ ማኣሮና ዛላ

47 ዩይ ዓሢ ጋሮይዳ ዓሳ ቡካ ጸኢኮ ዋርቃዛ ያደሱማ ያኤታ ዋዳ፣ ዳልጉማኣ ያኤታ ዋዳ ማዕኔ፤ ጌኤዡ ማኣሮኮ ሆታ ያኢሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ፔቴ ቤሲ ዓኣኔ። 48 ዩካፓ ጌኤዡ ማኣሮ ዔኪ ጌልዛ ከኤያ ዳኣሮ ዔኪ ታና ሙከኔ፤ ዩያ ዳኣሮኮ ሬኤኮ ዒ ዋርቁኔ፤ ፔቴ ዛሎ ሬኤካ ዶንጎ ዋዳ፣ ባጎ ዛላ ዓኣዘኮዋ ዶንጎ ዋዳ ማዕኔ፤ ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ቆልዖኮ ዳልጉም ዋርቆዛ ታጾ ያይዶ ዋዳ ማዕኔ፤ ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ቆልዖኮ ኮጮ ዓንዲርሙማ ላምዖ ባንዖና ሃኮ ሃይሦ ሃይሦ ዋዳኤ። 49 ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ከኤያ ዳኣሮኮ ያደሱማ ላማታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ታጾ ላምዖ ዋዳኤ፤ ዩያቶኮ ለካ ሃርቁ ከሰኮ ታጾ ከኤሌ ዴኔ ዓኣኔ፤ ሃርቁ ከሰኮ ላምዖ ከኤሎ ዴናጎሢኮ ኮይላ ቱርቱሪ ዓኣኔ።

41

1 ሄሊሳዖ ዩይ ዓሢ ታና ጌኤዡ ማኣሮኮ ሳዛ ማዕ 0-ሣ ዓኣጳ ዲማጳ ቤዞ ጌልዜኔ፤ ዩኖ ባንሢ ዔኪ ጌልዛ ከኤያ ዳኣሮ ዋርቆዛ ላምዖ ዛሎ ኮጮኮ ያደሱማ ላሆ ዋዳኤ። 2 ዳልጉማ ታጾ ዋዳ ማዕኔ፤ ዩያኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓኣ ከልቁ ማዡና ኮጮ ፔቴ ፔቴሢኮ ዳልጉማ ዶንጎ ዋዳኤ፤ ዲማጳ ቤዜሎኮ ያደሱማ ዋርቆዛ ያይዲታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ላማታሚ ዋዳ ማዕኔ።

3 ዩይና ጋዓዖ ጋራ ዓኣ ቆልዖ ዒ ጌሌኔ፤ ዩኖ ባንሢ ጌልዛ ጎይዖ ዒ ዋርቃዛ ያደሱማ ላምዖ ዋዳ፣ ዳልጉማ ላሆ ዋዳ ማዕኔ፤ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓኣ ከኤሎ ኮጮ ፔቴ ፔቴሢኮ ዓንዲርሙማ ላንካይ ዋዳኤ። 4 ዒዚ ጋሮይዳ ዓኣ 0-ሣ ዓኣጳ ዲማጳ ከኤያሎኮ ያደሱም ዋርቃዛ ላማታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ዙሊና ዓኣ ኮጮ ቃሳዖ ላማታሚ ዋዳ ማዕኔ፤ ዩካፓ ዒዚ ታኣም፡- «ሃና 0-ሣ ዓኣጳ ያኢሲም ዲማጳ ቤዞኤ» ጌዔኔ።

ጌኤዡ ማኣሮኮ ዙሊና ኮጮ ዓይሢ ማዡ ሺርሾና ቆልዖ

5 ዔቦ ዋርቃ ዓሢ ሹዋና ማዡንቴ ጌኤዡ ማኣሮኮ ጋርሲና ከልቁ ኮሾና ኮጮ ዋርቃዛ ዓንዲርሙማ ላሆ ዋዳ ማዕኔ፤ ዩካ ዩያ ከኤሎና ካንሢ ጌኤዡ ማኣሮኮ ዙሊና ሺርሾ ማዡናና ፔቴ ፔቴሢኮ ዳልጉማ ያይዶ ዋዳ ማዕኔ ሚርጌ ቆልዓ ዓኣኔ። 6 ዩያ ቆልዖ ፔቴዛ ባጌሎ 0-ዓ ማሆናና ሃይሦ ኩባ ማዒ ማዡንቴ፣ ዩያ ፔቴ ፔቴ ኩቦኮ ሃይሢታሚ ቆልዔ ዓኣያኤ፤ ፔቴ ፔቴ ኩቦ ከኤያይዳ ዓኣ ጌኤዡ ማኣሮኮ ዙሊና ከልቁ ኮሾና ኮጮ ዴዋ ዛላ ዓኣ ኩቦ ከኤያኮ ከኤሎ ኮጮፓ ሻኣዡናኤ፤ ዩይ ያዲ ማዕኔሢ ሹጮና ማዡና ጌኤዡ ማኣሮ ኮጮይዳ ዴይሢ ማዡናያቱዋንቴ ቆልዓ ካንሢ ማዡንቴሢ ዋኣና ከኤሎ ኮጮናታሢሮኤ። 7 ዴዋ ከኤሎ ኮጮ ኩቦ ከኤያ ኮጮፓ ዓንዲሪኤ፤ ጋዓንቴ ዙላፓ ዛጎዛ ሎፓ ሉ ሄላኒ ዓኣ ከኤሎ ኮጮ ሃኮ ዓንዲርቃዖ ማላኔ፤ ከኤሎ ኮጮ ሉፓ ዓርቃዖ ለካ ሻኣዡና ዳኣዡና ዴንዳሢ ሳዓፓ ለካ 0-ዖ ኩቦ ከሰኮሢ ሳዞይዳ ዓኣ ኩቤሎይዴና ገዒኤ። 8 ጌኤዡ ማኣሮኮ ዓይዖር ዴቆና ሹጮ ላሆ ዋዳ ዴጋያኤ፤ ጌኤዡ ማኣሮኮ ዙሊና ማዡና ቆልዖኮዋ ዓይዖ ዴቆና ጎይዖ ዒማዲኤ። 9-10 ዙሊ

ቆልዖንሢኮ ከኤሎ ዲዖ ኮጮ ዓንዲርሙማ ዶንጎ ዋዳኤ፤ ጌኤዡ ማኣሮኮ ኮራ ጎኦቦይዳ ዓኣ ቆልዖንሢ ሄሊሲ ማዡንቴ ማኣሮኮ ባኣካ ጉሪ ቤሲ ዓኣኔ፤ ዩኖ ጉር ቤዜሎኮ ዳልጉማ ላማታሚ ዋዳ ማዕኔ ጌኤዡ ማኣሮኮ ዙሊና ሺሺራያኤ። 11 ጌኤዡ ማኣሮኮ ኮራ ጎኦቦ ዓኣ ቆልዖንሢኮ ካራ ቡሊንታሢ ዩኖ ጉር ቤዜሎ ባንሢ ማዕዛ፣ ፔቴዛ ከዶ ዛሊና ባጋ ዶኦሎ ዛሊና ቡሊንታያኤ፤ ጉር ቤዜሎኮ ዓጮ ሺርሾ ዴንዲ ኮሾናሢኮ ዓይዖ ማሢ ዴቆና ሹጮ ዶንጎ ዋዳ ዴጋያኤ።

12 ዓባ ጌላ ባንዖና ጉር ቤዜሎኮ ቶኦኮማካ ፔቴ ሹቻ ከልቁ ማዡና ማኣሪ ዓኣኔ፤ ዩኖ ሹጮና ከልቁ ማዡና ማኣሪሎኮ ኮጮ ዓንዲርሙማ ሺሪ ዴንዳ ዙላ ዶንጎ ዋዳ፣ ዳልጉማ ላንካይታሚ ዋዳ፣ ያደሱማ ታዞጲታሚ ዋዳኤ።

ጌኤዡ ማኣሮ ሹጮና ከልቁ ማዡና ጎይዖ

13 ዩይ ዓሢ ጌኤዡ ማኣሮ ዋርቃዛ ፔቴ ያኤታ ዋዳ ማዕኔ፤ ጌኤዡ ማኣሮኮ ዙሊና ዛሊና ጉር ቤዜሎይዴና ቲቁ ዴንዲ ዓባ ጌላ ባንዖ ዓኣ ከኤያኮ ጋፖ ሄላንዳኣና ያደሱም ፔቴይዳ ዋርቃዛ ፔቴ ያኤታ ዋዳ ማዕኔ። 14 ጌኤዡ ማኣሮኮ ዓባ ከሰካ ባንዖና ዓኣ ካሮኮ ሆቲና ዓኣ ቤዞኮ ያደሱማ ላምዖ ባንዖና ዓኣ ጉር ቤዞ ቃሳዖ ያኤታ ዋዳ ማዕኔ፤ 15 ላምዖ ባንዖና ዓኣ ጎይዖንሢያኣ ቃሳዖ ዓባ ጌላ ባንዖና ዓኣ ማኣሮኮ ያደሱማ ዋርቆዛ ፔቴ ያኤታ ማዕኔ።

ጌኤዡ ማኣሮ ባንሢ ዓኣጳ ጎይዖንታ ያኢሲም ዲማጳ ቤዞንታ ጋሮ ጌሊ ዓኣ 0-ሣ ዓኣጳ ዲማጳ ቤዞንታ። 16 ሃይሢሢ ሴካ ጋርሲም ጌሌያ ማዕ ዓጮይዳ ላሾ ሚሢ ዓኣ ፑልታ ካራ ዓኣኔ፤ ዩያቶኮ ከልቁ ኮሾና ኮጮኮ ቆይዶይዳፓ ዴንዲ ፑልቶ ካር ሄላንዳኣና ሚሢ ላሾና ሄሊሢ ኮሾናያኤ፤ ፑልቶ ካር ዋድናሢያ ዩኖ ጎይዖኤ። 17 ዩያጉዲ ሃሣ ዙሊና ዛሊና ጌኤዡ ማኣሮኮ ጋሮ ቆልዖ ጌልዛ ካሮኮ ከዴ ዓኣ ቤዞ ላሾ ሚሢና ሄሊሢ ሚዛጲሲ ኮሾናያኤ፤ ጋርሲና ዓኣዞንታ ሳዞይዳ ዓኣ ቆልዖኮ ዙሊና ሺራ ከኤሎ ኮጮ ሚዛጲሲ ቆኦቁ ኮሾና ላሾ ሚዖና ገኢጊሾናያኤ። 18 ዩያ ዔኤሢንቴያ ማላሢኮ ጊዳ ሜኤጻና ኪሩቤኤሌ ማሊሲ ኮሾና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ቆልዔሎኮ ዙሊና ዳይዳ ሚዖና ሚዖና ኪሩቤኤሎ ማላ ባኮና ዋላ ሲኢሪ ኮሺንቴ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ኪሩቦኮ ላምዖ ቤርቲ ዛላ ማዕይ ዓኣያኤ። 19 ፔቴ ዛላ ዓሲ ዓኣፒ ካራ ማላያ ሚኤጻሎ ባንሢ ዛጋዛ፣ ባጎ ዛሊና ዓይ ዞቢ ማላያ ሚኤጻሎ ባንሢ ዛጋኔ፤ ዩያታ ጌኤዡ ማኣሮኮ ዙሊና ቢያ ሺርሾ ኮሾናያኤ። 20 ጋሮኮ ቆይዳፓ ዴንዲ ካሮኮ ከዴ ዓኣ ቤዞ ሄላንዳኣና ኮጮ 0-ዖይዳ ኪሩቤኤሌና ሚኤጻና ማሊሲ ቆኦቁ ኮሺንቴይ ዓኣኔ። 21 ጌኤዡ ማኣሮኮ ካር ዓጮ ሬኤካ ኮሺንቴሢ ቢያ ዋሊጉዴያ፣ ያይዶ ዛላኣ ቢያ ሃኮ ማዕኔያኤ።

ያኢሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾያ ማሢ ሚሢና ኮሺንቴ ባኣዚ

22 0-ሣ ዓኣጳ ዲማጳ ቤዞ ጌሎ ካሮኮ ሆታ ሚሢና ኮሺንቴ ያኢሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾያ ማላ ባኣዚ ዴዳኔ፤ ዩይ ቢያ ዛሎና ሃኮ ማዕዛ፣ ፔቴ ፔቴ ዋላ ካኣማ ካሮኮ ዳልጉማ ላምዖ ዋዳ ማዕኔያኤ፤ ለካ ዔጳ ሃይሦ ዋዳኤ፤ ዲማ ዲማ ዛላ ዋላ

ካላማ ካር ደዲሺ ዓርቁ ቱርቱርን ታዲያ ካርን ታ ጎኑ ዘላኣ ቢያ ሚሢና ኮሺንቲያኬ፤ ዩይ ዓሢ «ሃይ ያኦሲ ቤርታ ጌሢንቲ ዳዓ ዳጌ ሎኦኸ ያይታኬ» ጌዔ።

ዲማ ዲማ ካር

23 ዲማዴ ቤዘና ዑሣ ዓኣዳ ዲማዴ ቤዘኮ ላምዎ ዋሊ ዑፃ ጸንጨንቲ ዋዲንታ ካራ ዓኣኔ። 24 ፔቲ ፔቲ ካርኮ ላምዎ ቡሊንታ ካራ ዓኣኔ፤ ዩይ ጌይፃ ፔቲ ፔቲ ካር ሂዒ ሃንጎ ጎቺ ላምዎ ዘሎና ቡሊንታ ላምዎ ካራ ዓኣኔ ጌይሢኬ። 25 ኮጮ ዑይይዳ ቆኦቁ ኮሻና ጎይፃ ያኦሲም ዲማዴ ቤዘኮ ካርይዳኣ ኪሩቤኤሎና ሜኤያና ማሊሲ ቆኦቁ ኮሻንቲ፤ ጌሎ ካርኮ ሆታ ዙሎ ባንያና ሚሢና ኮሻንቲያ ዪኦና ዲቤ ካራ ዓኣኔ። 26 ጌሎ ካራ ዓኣ ኬኤፃ ዳኣርኮ ኮጮይዳ ላምዎ ባንያና ሴካ ጋርሲም ጌሌ ሜኤፄ ማሊሲ ቆኦቁ ኮሻና ባኣዚ ጊዳ ዓኣ ዳካ ዳካ ፑልታ ካራ ዓኣኔ፤ ጌኤዢ ማኣርኮ ቆልፃ ጋርንታ ሚያና ኮሻንቲ ዓንዳኣ ዒማይዲ ሚዘጲሶናኬ።

42

ጌኤዢ ማኣርኮ ኮራ ማዢንቲ ላምዎ ቆልፃ

1 ዩካፓ ዩይ ዓሢ ጌኤዢ ማኣርኮ ዙላ ዓኣ ጸኦኮ ዔኪ ታና ዓኣዳኔ፤ ጉር ቤዘሎኮ ሆቶና ኬይ ባንያናይዳ ዓኣ ማኣርኮ ሆታ ዓኣ ቆልፃ ዔኪ ታና ሙኬኔ። 2 ዩያ ኬዳና ዓኣ ማኣራሢኮ ያደሱማ ፄኤታ ዋዳ ማዓዛ፣ ዳልጉማ ደንጊታሚ ዋዳኬ። 3 ጋርይዳ ዓኣ ዓሳ ቡካ ላማታሚ ዋዳ ማዔ ጸኦኮና ዓኣዲ ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኦኮኮ ሹጮ ሳዓ ሂኣሦናሢኮ ሆታ ማዢንቲ ቆልፃ ዋሊጊዳ ማዢንቲ ጎይሣ ለካ ሃይሦ ማኣሪ ማዔያኬ። 4 ቆልፃንሢኮ ሆቶይዳ ጋር ዘለና ታጾ ዋዳ ዳልጉሞና ፄኤታ ዋዳ ያደሱሞ ዓኣ ጎይሢ ዓኣኔ፤ ጌሎ ካራ ኬይ ባንያናኬ። 5 ሃይሣሳ ኩቡኮ ቆልፃ ላምዓሶና ሳፆ ኩቡናይዳ ዓኣ ቆልፃፓ ኩንዓያኬ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ ዩይ ኩባ ለካ ያደቁ ያደቁ ደንዳ ዋደና ኬኤፃኮ ዳኣራ ዳልጋያ ማዒያና ቆልፃ ኩንዓሻሢኬ። 6 ዩያታ ሃይሦ ኩባና ማዢንቲያ ማዓዛ፣ ዙሎይዳ ዓኣ ዓሳ ቡካ ጸኦኮይዳ ማዢንቲ ማኣራጉዲ ቱርቱር ባኣያኬ፤ ዩያር ዑይይዳ ዓኣ ኩቤሎኮ ቆልፃ ላምዓሶና ሳያናይዳ ዓኣ ማኣር ቆልፃፓ ባሼ ሴካ ጋርሲም ጌሌያኬ። 7 ዩንሢ ቆልፃንሢኮ ሆታ ደንጊታሚ ዋዳ ያደሱሞ ዓኣ ዙሎ ባንያና ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ቆልፃንሢኮ ሆታ ፔቲ ኬኤሌ ኮጮ ዓኣኔ። 8 ዙሎ ባንያና ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ዓኣ ቆልፃንሢኮ ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ ማዓዛ፣ ጌኤዢ ማኣርኮ ሆታ ዓኣ ቆልፃንሢኮ ያደሱማ ጋዓንቲ ፄኤታ ዋዳኬ። 9 ዳምይዳ ዓኣ ቆልፃኮ ዓባ ኬሰካ ባንያና ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኦኮና ጌይ ጌሎ ካራ ዓኣኔ። 10 ደኦሎ ባንያና ሃሣ ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኦኮኮ ዓኣ ኬኤሎ ኮጮኮ ሂሊሲ ጉር ቤዘሎና ዒኢካ ዓኣ ማኣራናኮ ሆታ ቆልፃ ዓኣኔ። 11 ቆልፃንሢኮ ሆታ ጎይሢ ዓኣኔ፤ ቆልፃንሢኮ ዓዳ ኬይ ባንያና ዓኣ ቆልፃንሢኮ ያደሱሞንታ ዳልጉሞንታ ሄርቁ ለካ ኬሰኮ ዓንደንታ ካር ጌሦና ጎይፃኣ ዋሊ ማላያኬ። 12 ዩያር ደኦሎ ዘለና

ዓኣ ቆልፃ ጌሊንታ ካራ ዓባ ኬሰካ ባንያይዳ ዓኣ ኬኤሎ ኮጮኮኮ ጋፒንፃ ዓኣ ጎይያና ጌይኬ። 13 ዩይ ዓሢ ሂዘ ታኣም ጌዔ። «ጌኤዢ ማኣርኮ ጉር ቤዘኮ ሆታ ኬይ ባንያና ደኦሎ ባንያናይዳ ዓኣ ቆልፃንሢኮ ያኦሲም ዲማዴያኬ፤ ዩንሢ ዲማዴያ ማዔሢ ያኦሲ ቤርቶ ሺኢካ ቁኤሳ ያኦሲም ዲማዴያ ማዔሢ ዒንጎ ባኮ ሙዓ ቤዘታሢኬ፤ ዩንሢ ቤዘንሢኮ ያኦሲም ዲማዴያ ማዔሢ ሃኣኮ ዒንጊያንታ ጎሜ ጌኤሻኒ ዒንጎ ዒንጊያንታ ደቢንቲ ዘላ ዒንጊንታ ባካኣ ዒኢካ ጌሢንታ። 14 ቁኤሳ ያኦሲም ዲማዴ ቤዘሎ ማደር ጌላፃ ማይንታ ማኣዓሢ ማይንቲሰካፓ ዩያ ማዲንቶ ማኣዓሢ ኬሱሞ ዙሎይዳ ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ኬሰኮኮ፤ ዩይ ማኣዓሢ ያኦሲም ዲማዴያ ማዔሢ ጌይ ዲማዴ ቤዘፓ ኬሰኪ ዳርሞ ጌይንቲ ቤዘ ሄላንዳሢኮ ቤርታ ቁኤሳ ሜሌ ማኣፃ ማይንታንዳያ ኮይሳ።»

ጌኤዢ ማኣራ ማዢንቲ ቤዘኮ ዳልጉሞ

15 ዩይ ዓሢ ጌኤዢ ማኣርኮ ጋር ቆልፃ ዋርቁ ጋፔሰካፓ ዓባ ኬሰካ ባንያ ዲር ካርና ዙሎ ታና ኬሴኔ፤ ዩካፓ ጌኤዢ ማኣርኮ ቆኦር ዋርቁ። 16 ዒዚ ዔቦ ዋርቆ ፒሌሎ ዔካፃ ዓባ ኬሰካ ባንያ ዋርቃዛ ደንጎ ፄኤታ ዋዳ ማዔ። 17 ዩካፓ ኬይ ባንያ ዙሎ ዒዚ ፒሌሎና ዋርቃዛኣ ደንጎ ፄኤታ ዋዳ ማዔ። 18 ደኦሎ ዙሎኣኣ ዒማ ጎይፃ ደንጎ ፄኤታ ዋዳ ማዔ። 19 ዓባ ጌላ ባንያ ዙሎ ዋርቃዛ ደንጎ ፄኤታ ዋዳ ማዔ። 20 ያኦሲም ዲማዴ ቤዘና ሃንጎ ጉር ቤዘ ዲማሳ ኬኤሎ ኮጮኮ ያደሱማ ደንጎ ፄኤታ ዋዳ፣ ዳልጉማኣ ደንጎ ፄኤታ ዋዳ ማዔ።

43

ያኦሲኮ ቦንቻ ጌኤዢ ማኣር ጊንሣ ማዔሢ

1 ዩይ ዓሢ ታና ዓባ ኬሰካ ባንያ ዲር ካር ባንሢ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ 2 ዒኢካ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢኮ ቦንቻ ዓባ ኬሰካ ባንያፓ ሃንጋ ሙካንቲ ታ ዘጌኔ፤ ዩያኮ ዑኡዛ ዳኤፒ ባዚ ጉደርጉዲኬ፤ ዒዛኮ ቦንቻፓ ዔቁያና ሳዓ ፖፖኣ። 3 ዩይ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባካ ሃያኮ ቤርታ ያኦሲ ዩሩሳላሜ ካታሞ ባይዛኒ ሙኬያና ታኣኒ ዘጌሢ ማላያኬ፤ ኬባሬ ዋር ዓጫ ታ ዘጌ ባኮናኣ ዋሊ ማላያኬ፤ ዒማና ታኣኒ ባሊቲና ሳዓ ሎኦጄ። 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ዓባ ኬሰካ ባንያኮ ዲር ካርና ጌዒ ጌኤዢ ማኣራ ጌሌኔ። 5 ያኦሲኮ ዓያና ዒማና ታና ለካ ዳጊዲ ሳዓፓ ዔቁሲ ዔካፃ ጋርይዳ ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ጌልዜኔ፤ ጌኤዢ ማኣራ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻና ኩሚ ዓኣኔ። 6 ዒኢካ ዩይ ዓሢ ታ ኮርይዳ ዔቁ ዓኣኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒማና ጌኤዢ ማኣራ ጋራፓ ሂዘ ጋዓንቲ ታኣኒ ዋይዜኔ፤ 7 ዒዚ ታኣም ሂዘ ጌዔ። «ዓሲ ናዓሢዮ! ሃይ፣ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካ ናንጊና ናንጋንዳ ታኣኮ ካኣቱሞ ያይቶንታ ቶኮ ታኣኮ ታ ጌሣ ቤዘንታኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳንታ ዔያቶኮ ካኣቶንታ ሃካፓ ሴካ ሜሌ ያኦዘ ካኣሽኪያና፣ ሃሣ ዔያቶኮ ካኣታ ሃይቃ ዋደና ማዳ ማደና ሱንፃ ታኣኮ ጫሽኪሳዓኬ። 8 ዔያቶኮ ካኣታ ፔኤኮ ካኣቱሞ ማኣርንታ ጌሎ ካርኮ ዓኣ ዳጌ ቤዘ፣ ዩያጉዲ ካር ሬኤኮሞ ታኣኮ ጌኤዢ ማኣር

43:2 43:2 ሂዘ. 10:3-4፤ 18:19፤ 11:22-23፤ ዮሃ. ያፔዳ 1:15።

ሬኤኮና ካንሢ ማገፍሢ ጋ ማኣሮና ዔያቶሲና ደማሳማ ፔቴ ኬኤሌ ኮጩ ሌሊ ማዔኔ፤ ዔያታ ማዳ ሻኣካ ማዳና ቢያ ታኣኮ ደማዳ ሱንፆ ዔያታ ጫሽኪሴኔ፤ ዩያሮ ታ ደጎና ታ ዔያቶ ባይዘኔ። 9 ሃካፓ ሴካ ጋባንቴ ማሌ ያኣዘም ዘጊፆ ዔያታ ሃሻንዳያና ዔያቶ ካኣቶኮ ማጌፆ ሃይካፓ ሺኢሺ ባይዘንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩያ ዔያታ ማዳቴ ታኣኒ ዔያቶኮ ባኣካ ናኣናና ናንጋንዳኔ።»

10 ሄለሳፆ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ዓሲ ናዓሢ፤ ዓሲ ሲራዔኤሌ ዳሮም ጌኤዢ ማኣሮ ማዢፆ ዘሎ ኬኤዘ፤ ማዢፆ ጎይፆ ዔያታ ኮሺ ዘጊ ዔሮንጎ፤ ዔያቶኮ ጎማ ኩሚ ማዳ ዔያቶም ጸቂሲ ዔያታ ቦርሲንታፊ ማሃ። 11 ዔያታ ማዳ ባኮና ቢያ ቦርሲንታፆ ማዔያታቴ ጌኤዢ ማኣራ ማዢፆንታፊ ጎይፆ፤ ምማይዲ ዔቃንዳቴያ ኮሻና ባኮ፤ ኬዘ ካሮንታ ጌሎ ካሮ፤ ጉቤ ማዳንታ ባኮ ዘሎ፤ ዓኢካ ማዳንታፊ ዳምቦንታ ምጎንታ ቢያ ጌልዚ ዔያቶም ኬኤዘ፤ ጌኤዢ ማኣራ ማዢፆንታፊ ጎይፆ ዘጊ ዔሪ ዳምቦ ቢያ ማዲ ኩንሃንዳፊ ዔያቶ ቤርታ ፆኣ። 12 ዩያ ጌኤዢ ማኣሮኮ ምጋ ያዲኬ፤ ዲኮይዳ ዓኣ ጌኤዢ ማኣሮኮ ኮይላ ዓኣ ቆኦራ ቢያ ያኣሲም ዑሃ ዓኣዳ ደማዳያኬ» ጌዔኔ።

ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሺ ቤዘ

13-15 ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ያደዘ ሞድና * ሞርቂ ኮሺንቴ ጎይፆ ያዲኬ፤ ያኣዘንፆ ሞኣፆም ኮሺንቴ ባኮኮ ዔታዲፆ ፔቴ ያደሲ ሞድ፤ ዳልጉማኣ ፔቴ ያደሲ ሞድ ዓኣፆ ማዓዛ ዓጮ ሺሪ ዳንዳሢኮ ዳልጉማ ፔቴ ኬኤላ ሞድኬ፤ ሳይይዳ ደቂንቴ ካራፓ ዔቃፆ ዳንዲ ኬዳ ዑፆ ዓኣ ጌዳዳ ቤዘ ሄላንዳኣና ሌካ ዳጉማ ላምፆ ያደሲ ሞድ፤ ዳልጉማ ፔቴ ያደሲ ሞድ ማዓያኬ፤ ሄሌ ጌዳዳ ቤዘሎኮ ዳጉማ ያይዳ ያደሲ ሞድ፤ ዳልጉማ ፔቴ ያደሲ ሞድኬ፤ ሃይሃሳ ጌዳዳ ቤዘኮ ዳጉማ ያይዳ ያደሲ ሞድ ማዓዛ፤ ያይዳ ዘሎና ያይዳ ካኣሪ ዓኣኔ፤ ዩይ ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሺ ሳዓፓ ዳጉምኬ። 16 ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሺ ቤዘኮ ሃይሃሳ ጌዳዳ ቤዘሎኮ ያይዳ ዘላ ቢያ ሃኮ ማዓዛ፤ ያደሱማ ታጳ ላምፆ ያደሲ ሞድ፤ ዳልጉማኣ ታጳ ላምፆ ያደሲ ሞድ ማዓያኬ። 17 ዳማ ላምፆ ባሲ ዓኣ ጌዳዳ ቤዘሎኮ ሃንጎሞቶፊ ያይዳ ዘላ ቢያ ሃኮ ማዓያኬ፤ ዩይፆ ያደሱማ ታጳ ያይዳ ያደሲ ሞድ፤ ዳልጉማኣ ታጳ ያይዳ ያደሲ ሞድኬ፤ ዓጮ ሺሪ ዳንዳ ፀንጎኮ ዳልጉማ ዘላ ሞድ ማዓያኬ፤ ዳልጉማ ፔቴ ያደሲ ሞድ ማዓያ ዩያኮ ዓጮ ሺሪ ዳንዳ ያኣዘንፆ ሞኣፆም ጌኢሺሻና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩያ ጊፆ ካራ ዓባ ኬሰካ ባንፆና ዓኣኔ።

ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሺ ሳዓፓ ዳጉም

18 ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌዔኔ፡- «ዓሲ ናዓሢ፤ ማዢፆ ዒንጎ ባኮ ሺኢሺና ዩያይዳ ሱጉፆ ፑጫኒ ሃይ ባካ ማዢፆንታኣና ዩያይዳ ማዳንታ ዳምባያዲኬ። 19 ታኣኮ ቤርታ ዔቂታኣም ማዳ ሌዊ ፆጳ ማዔ ሳደቁ ዘርፆፓ ሾይንቴዘንሢ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንጎ ባኮ ታኣም ሺኢሺንዳፊ ዔያቶም ኬኤ ፔቴ ምጋና ዒንጋንዳኔ» ጋዓኔ፤ ዳኤፖ

ናንገና ናንጋ ጎዳሢ። 20 ኬኤ ጌዳ ሱጉፆፓ ዳካ ዔኪ ዒንጊፆ ሺኢሺሢኮ ቤርታ ያይዳ ዘሎይዳ ዓኣ ጉራኖንታ ዩያኮ ዔንዳዳ ቤዘይዳ ቤዘይዳ ዓኣ ምላ ካኣማ ካሮንታ ዒንጎ ባኮ ሺኢሺሢኮ ዓጮ ጉቤ ቲሽኬ፤ ዩያይዳ ኬኤ ዒንጎ ባኮ ሺኢሺሢኮ ጌኤሺ ደማሳንዳኔ። 21 ጎሞ ጌኤሺፆም ማሃ ዒንጊንቴ ጌሚ ዚያሢ ዔኪፓፓ ጌኤዢ ማኣሮም ዒንጊንቴ ደማዳ ቤዘኮ ዙላ ዩያም ጌይንቴ ቤዘ ኔ ማዢፆንዳኔ። 22 ዘሮ ጉቶ ዔኤቢ ቦሃሳ ባኣዚ ባኣ ፔቴ ኮላይ ዔኪፓፓ ጎሞ ጌኤሺፆር ዒንጊንታ ዒንጊፆ ማሃ ኔ ዒንጋንዳኔ፤ ዘያ ጌሚኮ ሱጉፆና ኔ ማዳ ጎይፆ ሞኣራሢ ሱጉፆና ዩያ ዒንጎ ባኮ ሺኢሺሢኮ ኬኤ ጌኤሻንዳኔ። 23 ዩያ ቢያ ኬኤ ማዳሰካፓ ዔኤቢ ቦሃሳ ባኣዚ ባኣ ፔቴ ምጋና ፔቴ ዓዳ ማራይ ቆልማፓ ዔኪፓፓ። 24 ላምፆንሢ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳም ኔ ሺኢሻንዳኔ፤ ቁኤሳ ሶኦጌ ኩሰኩሴሢሢኮ ዳፓታና ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዢፆ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሃ ሺኢሺሢኮ። 25 ላንካይ ኬሊ ጉቤ ፔቴ ፔቴ ኬሎይዳ ፔቴ ሞኣራ፡ ባኣቶይዳፓ ፔቴ ምጋና፡ ፔቴ ዓዳ ማራይ ጎሚ ጌኤሻ ዒንጊሢ ማሃ ኬኤ ሺኢሻንዳኔ፤ ዩንሢ ቢያ ዔኤቢ ቦሃሳ ባኣዚ ባኣፆ ማዓንዳያ ኮይሳኔ። 26 ዩይ ዒንጊፆ ዒንጎ ቤዘ ጌኤሺኬያ ማዓንዳፊ ላንካይ ኬላም ደማሰሢ ደምቤ ዔያታ ማዳንዳኔ፤ ዩያና ዩና ዒንጊፆ ዒንጎ ቤዘላ ታኣም ደማዳያ ማዓንዳኔ። 27 ዩንሢ ኬሎንሢኮ ጊንፆፓ ሳላሳ ኬላፓ ዓርቃፆ ቁኤሳ ማዢፆ ዒንጎ ዒንጊፆና ፔቴምና ዒንጎ ዒንጊፆ ሞ ሺኢሻንዳኔ፤ ታኣኒያ ዩያ ዔካንዳኔ» ጋዓኔ፤ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።

44

ዓባ ኬሰካ ባንፆ ዲሮ ካራ ማዳ ባኮ

1 ዩይ ዓሢ ዓባ ኬሰካ ባንፆና ጌኤዢ ማኣሮኮ ዙሎ ካሮ ታና ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዩና ካራላ ዒማና ሞዳንቴ ዓኣኔ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ሃና ካራላ ሞዳንቴ ቤዘ ዳዓንዳፓዓቴም ፔቴታፆ ቡሊንታዓኬ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌሌ ካራታሢሮ ያናታቴያ ዒዘና ጌላኒ ኬሰካኒ ዳንዳዑሞ፤ ዩያሮ ሞዳንቴ ቤዘ ናንጋንዳኔ። 3 ጋባንቴ ዳሮኮ ሱኡጋሢ ታኣም ደማዳ ዒንጎ ባኮ ሙዓኒ ዒኢካ ዳዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ቆልፆኮ ጋርሲና ጋፖማካ ዓኣ ጎይፆና ጌላኒ ሃሃ ኬሰካኒ ዒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

ጌኤዢ ማኣሮ ጌላኒና ኬሰካኒ ኬሰንቴ ዳምቤ

4 ዩካፓ ዩይ ዓሢ ኬይ ባንፆ ዲሮ ካሮ ባንፆና ጌይ ጌኤዢ ማኣሮኮ ሆቶ ታና ዔኪ ዳንዳኔ፤ ታ ዒኢካ ዓኣፆ ዘጋኣና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣራ ዒዛኮ ቦንቾና ኩሚ ዓኣኔ፤ ታኣኒ ዒማና ባሊቲና ሳዓ ሎኦሜኔ። 5 ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ታኣም ሂዘ ጌዔኔ፡- «ዓሲ ናዓሢ፤ ኬኤ ሞይዛሢንታ ዘጋ ባኮም ቢያ ዒናፓ ሞይዘ፤ ዓካሪ ታኣኒ ሃሢ ጌኤዢ ማኣሮ ምጎንታ ዳምቦንታ ዘሎ ቢያ ኬኤም ኬኤዘንዳኔ፤ ጌኤዢ ማኣራ ጌላኒና ኬሰካኒ ዓይሢንቴዘንሢ ሞዢጉዳ ዓሲታቴያ ዒና ዔኪ ዔራ።»

* 43:13-15 43:13-15 ያደዘ ሞድ፡- ዩና ጌይፆ 40:5ይዳ ዘጊ።

43:27 43:27 ኬሲ. ማፆ 29:35-37።

6 «ወይዘ ዲፃ ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዘ ጌዔ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሰሮ፡ ዲንህኮ ፑርቶ ማዶ ቢያ ሃሹዋቱ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሢ ዴያ ጌዔ። 7 ማሎጎታ ሱጉዎጎታ ታኣም ሙኡዚ ዲንገህ ማህ ዲንህ ሸኢሻ ዎዶና ታኣም ዓይህንታኒ ናሽኩዋ ማዔ፤ ዓቲንቶ ቤርቶዋ ቲቁንቲባኣ ታኣኮ ፃንጎ ማዔ ዓሶ ታኣም ዲማዴ ጌኤዢ ማኣሪ ዲንህ ጌልዚ ዲኢሴኔ፤ ታኣኒ ዲንህና ጫኣቁ ጫኣቁዋዋ ዲንህ ሃሽ። 8 ዲንህ ዲንህረ ማዳኒ ኮይሳ፡ ታኣም ዲማዴ ዳምቦ ማዳፃ ሃሽ ማሌ ታኣኮ ፃንጎ ማዔ ዓሳ ዴያ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ዲንህ ዲንጌ።»

9 ዴያሮ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሢ ሂዘ ጋዓ፤- «ታኣም ዓይህንታኒ ናሽኩዋ ማዔ፤ ዓቲንቶ ቤርቶዋ ቲቁንቲባኣ ታኣኮ ፃንጎ ማዔ ዓሳ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ናንገያ ማዔያታቲያ ታኣም ዲማዴ ቤዘ ዔያታ ጌላንዳያ ዔያቶም ኮይሱዋሴ።»

ሌዊ ዜርፃ ቁኤሴ ማዒ ማዳ ማዳፓ ዳውሲንቲህ

10 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌዔ፡- «ሜሌ ዲሰራዔኤሌ ዴሮና ዎላ ታና ዲፃ ሃሽ ማሌ ያኦዘ ዘገ ካሽኤ ሌዊ ዜርፃይዳ ታ ማቶ ዓጋንዳ፤ 11 ዔያታ ጌኤዢ ማኣሮ ጌሎ ካሮ ካፒህና፡ ማቶ ታኣም ሸኢሻ ባኮንታ ዓሳ ታኣም ዲንገኒ ዔኪ ሙካ ቆልዎ ሸኪህና፡ ዴያጉዲ ዴሮ ዲማ ዲማ ካራና ማኣዲ ማዳንዳጉዲ ጌይንቲያኬ። 12 ጋዓንቲ ዔያታ ፔ ቶኦኪና ማሌ ያኦዘ ካኣሽኪሲያኮ ሱኡጌ ማዔ፤ ዴሮ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዜህረ ማቶ ዔያቶይዳ ዓጋኒ ኮይሳህ ታኣኒ ታና ጌፒ ጫኣቁ።» ጋዓ፤ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሢ። 13 «ዴያታ ቁኤሴ ማዒ ማዳኒ ታ ቤርቶ ሸኢካዓኬ፤ ኮሽ ቡህ ዓኣዴ ታኣም ዲማዴ ባኮ ባንህያኣ ቡካዓኬ፤ ዔያታ ማዴ ሻኣካ ማዶ ዛሎና ዔያቶይዳ ሄሌ ዳውሲንቶኮ ዔያታ ያኡጠንታያ ማዓ። 14 ዴያሮ ቁኤሴ ማዒቲዋንቲ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማዳንታ ማሌ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ታ ማሃንዳ።»

ቁኤሴ ማዒ ማዳኒ ዳንዳዓ ቁኤሶ

15 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጌዔ፡- «ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ታና ሃሽ ታ ቤርታፓ ሃኪ ዴንዴያና፡ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ጉሙርቁንቲያና ደዲ ታኣም ማዳ ናንጌ፡ ሌዊ ዜርፃህታፃ ሳዶቁ ናይ ማዔ ቁኤሴሰኬንህ ዓኣኔ፤ ዴያሮ ማሎጎታ ሱጉዎ ዲንገዎንታ ታኣም ሸኢሻ ታ ቤርታ ማዳኒ ኮይሳዘንህ ዴያቶኬ፤ 16 ታኣም ማዳኒ ታኣኮ ዲማዴ ቤዘ ጌላንዳዘንህና ታኣኮ ሙዎ ጋባዶ ባንህ ሸኢካንዳዘንህያኣ ዴያቶኬ፤ ዔያታ ታኣኮ ዓይህፃ ካፓንዳ። 17 ጌኤዢ ማኣሮኮ ጋሮይዳ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ዔኪ ጌላ ዲሮ ካሮና ዔያታ ጌላ ዎዶና ሱኡፔ ፓቲሌና ማዢንቲ ማኣዎ ማይንታንዳያ ኮይሳኔ፤ ጋሮይዳ ዓሳ ቡካንታ ጳኦኮይዳ ማዔያታቲያ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ዔያታ ማዳ ዎዶና ዓይሳ ቶኦኪያኣ ማዎም ማራይ ጋፓኔና

ኮሽንቲ ማኣዎ ማይንታንዳያ ኮይሳኔ። 18 ዔያቶኮ ቶኦኮይዳ ማዢሲ ሻኣዢ ፓቲሌና ዲይንቲ ዓፒላ ማሮንጎ፤ ጌኤዢ ኬርናይዳ ማዢሲ ሻኣዢ ፓቲሌና ዲይንቲ ማኣዎ ማኣዓህ ዴማ ማይንቶንጎ፤ ዎይቲታቲያ ጮጮጋቻ ማኣዎ ዔያታ ማይንቶፓ። 19 ዴራ ዓኣ ቤዘ፡ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ኬሰካንዳህኮ ቤርታ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማዶሮ ዔያታ ማኣዔ ማኣዓህ ኬሲ ታኣም ዲማዴ ማሃ ጌህንታ ኬኤፃ ጌህ፤ ማሌ ማኣዎ ማይንታንዳያ ኮይሳኔ፤ ዴያ ዔያታ ማዳንዳህ ዴሞ ኮይሱዋያ ማዔ ዔያቶ ማኣዓህ ካኣሚ ዴራ ማቶይዳ ኬዲዋጉዲኬ።

20 «ቁኤሳ ጌኤዢ ቶኦኮ ጋሞ ማኤዳንዳያና ቡህ ዓኣዴ ቡጊሳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ጋዓንቲ ቶኦኮ ጋሞ ኮይሳ ጎይህና ቃሚህ ታይዘንጎ። 21 ቁኤሳ ዓሳ ቡካ ጋሮ ጳኦኮ ጌላ ዎዶና ዓይሳዎ ማዎም ዎይፓ ኮሾና ቡሽ ቡሽኮ። 22 ቁኤሴ ማዔይ ቢያ ዜኤሪንዳ፡ ገንህ ሃህ ዓሲፓ ዓንጃንቲ ለኣሊ ዔካንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ጋዓንቲ ኩሙህ ዉዲሮ ዲሰራዔኤሌ ፃጳፓ፡ ሃንጎ ዓሲ ቁኤሴታዎ ሃይቁ ለኣሊ ዔካኒ ዳንዳዓ።።

23 «ታኣም ዲማዴያ ማዔ ባኮንታ ማዒባኣ ባኮ፡ ገንህ ሃህ ጌኤሽ ማዔ ባኮንታ ቁፃ ማዔ ባኮ ዲማሲ ዔራንዳጉዲ ታኣኮ ዴሮ ቁኤሳ ዔርዘንጎ።

24 ዓሶ ዎላ ሞኦቲሳ ባኣዚ ዔቃ ዎዶና ዳምባ ዓይህ ጎይዎ ቁኤሳ ዔያቶም ጌሰቲ ኩንህንጎ፤ ታኣኮ ዎጎና ዳምቦና ጎይዎ ታኣኮ ቦንቾ ኬሎ፡ ዴያጉዲ ሃህ ሃውሾ ኬሎዎ ዲማሲ ዔያታ ካፖንጎ።

25 «ዲዛ ሾዔ ዓሶይዳፓ ፔቲያ፡ ዲዛኮ ናኣቶይዳፓ ፔቲያ፡ ገንህ ሃህ ጌኤዢ ጌርሲ ሃንጎ ሎዒባኣ ዲዛኮ ጌር ማዒባኣያታንቲ ዓይሳ ቁኤሴያኣ ማዎም ማሌ ዓሲኮ ሌሲ ካኣሚ ፔና ዲኣሳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ 26 ዴያ ዲ ማዴያታቲ ዎጎ ጎይዎና ፔና ጌኤሹቲታዎ ለንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ፔና ካፒ ዴዓንዳያ ኮይሳኔ፤ 27 ማዶሮ ጌኤዢ ማኣሮኮ ጋሮይዳ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ፡ ገንህ ሃህ ጌኤዢ ማኣሮያኣ ጌላ ዎዶና ፔ ጎሞ ዛሎ ዲንጎ ባኣዚ ሸኢሻንጎ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴያ ጌዔ።።

28 «ዴይ ቁኤሶኮ ዴኖኬ፤ ጌይፃ ታኣኒ ዔያቶኮ ዴናህኬ፤ ታኣኒ ዔያቶ ዴኔ ማዔህረ ዲሰራዔኤሌይዳ ፔቲታዎ ዔያቶሮ ማዔ ሳዓ ዓኣያ ማዓኒ ኮይሱዋሴ። 29 ሃኣኮ ዲንገፃ፡ ጎሞንታ ዳቢንቶንታ ጌኤሽ ዳሎ ሸኢሻ ባካ ዔያቶኮ ሙኡዚሮ ማዎንጎ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ታኣም ዲማዴያ ማዒ ሸኢኬ ዓይሳ ባኣዚያ ቢያ ዔያታ ዔኮንጎ። 30 ሃኣካ ካፃህኮ ቤርቶ ማዔ ኮዢ ማዔህንታ ታኣም ሸኢኬ ዲንገንቲ ባኮ ቢያ ቁኤሳ ዔኮንጎ፤ ዴራ ቢያ ዎዴ ሃኣኮ ዎዳኣና ዲኢሎፓ ቤርቶ ቁኤሶም ሸኢሻ ዲንጎንጎ፤ ዴያ ቢያ ማዳ ዴሮኮ ማኣሮ ዓንጃና ታ ኩንህንዳ። 31 ሃይቁ ጴዴያ፡ ገንህ ሃህ ቦዎ ዎዴያ፤ ካፒታቲያኣ ቆልዎ ዓሽኪ ቁኤሳ ሙዎ።»

44:17 44:17 ኪሲ. ማፃ 28:39-43፤ ሌዊ. ዓከ 16:4። 44:19 44:19 ሌዊ. ዓከ 16:23። 44:20 44:20 ሌዊ. ዓከ 21:5። 44:21 44:21 ሌዊ. ዓከ 10:9። 44:22 44:22 ሌዊ. ዓከ 21:7፤13-14። 44:23 44:23 ሌዊ. ዓከ 10:10። 44:25 44:25 ሌዊ. ዓከ 21:1-4። 44:28 44:28 ፓይ. ማፃ 18:20። 44:29 44:29 ፓይ. ማፃ 18:8-19። 44:31 44:31 ሌዊ. ዓከ 25:10።

45

ሳዓ ገሸከንታኣና ያኦሲም ዲማሶና ሳዖ

1 ሳዓላ ፔቴ ፔቴ ፔቴ ፃፀም ዴኔ ማዒ ገሸከንታ ዋደና ፔቴ ዒዖ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ማዓኔ፤ ዩናኮ ዖደሱማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፣ ዳልጉማ ለማታሚ ሺያ ዋዳ ማዓኔ፤ ዩይ ቤዛ ማዔ ካሮማና ቢያ ያኦሲም ዲማዴያኬ። 2 ዩያ ቤዛይዳፓ ፔቴ ፔቴ ባንዖኮ ዖደሱማ ደንጎ ዴኔታ ዋዳ ማዔያ ዖይዶ ዛላ ዋላ ሄኮ ካኣማያ ፔቴ ቤሲ ጌኤዡ ማኣሮር ማዒ ዒንገንታኔ፤ ዩያ ቆኦር ዓጮ ሺሪ ዴንዳሂኮ ደንገታሚ ዋዳ ማዔ ጉሪ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 3 ያኦሲም ዒንገንታ ቤዛፓ ዖደሱማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፣ ዳልጉማ ታጳ ሺያ ዋዳ ዋርቁታንዳኔ፤ ዩና ቤዛ ቢያፓ ባሼ ያኦሲም ዲማዴ ጌኤዡ ማኣሮር ማዡፓኮ ማዓንዳኔ። 4 ዩይ ሃንጎ ሳዖ ቢያይዳፓ ዲማዴ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዩይ ሳዓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢኪ ጌኤዡ ማኣሮር ማዳ ቁኤሶኮ ማኣሪ ማዡፓና ጌኤዡ ማኣሮር ማዡፓኮ። 5 ዓቴ ዛላ፣ ጌይፃ፡- ዖደሱማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፣ ዳልጉማ ታጳ ሺያ ማዔ ቤዛ ሃሃ ጌኤዡ ማኣሮር ዲማ ዲማ ማዴም ጌሂንቲ ሌዊ ዓሶ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዒያቶም ናንገ ቤሲ ማዓ ካታማ ዒኢካ ማዡፓኮ።

6 ዩና ያኦሲም ዲማዴ ቤዛይዳፓ ሃላዖ ዖደሱማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፣ ዳልጉማኣ ደንጎ ሺያ ዋዳ ማዔ ቤዛ ዒሰራዔኤሌ ፃፀም ቢያ ማዓ ካታማ ቤሲ ማሂ ቆኦሪንታንዳኔ።

ዳርኮ ሱኡጋሂም ዒንገንታ ሳዖ

7 ዓጮሎ ዋይሃ ሱኡጋሂም ዒንገንታንዳሂ ያኦሲም ዲማዴ ቤዛይዳፓ ካታሞናሮ ማሂ ቆኦርና ቆኦርፓ ሃሊ ለምዖ ባንዖና ጌይፃ ዓባ ጌላ ባንዖና ዴንዳ ናጮሎኮ ዛጳ ሃላያ ማዓዛ፣ ዓባ ኬሰካ ባንዖናኣ ዴንዳ ዓጮሎኮ ዛጳ ሃላያ ማሂ ቆኦሪንታኔ፤ ዩያኮ ዖደሱማ ፔቴ ፃፀም ሃላ ሳዖጉዲ ማዓያኬ። 8 ዩይ ቤዛ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዋይሃ ሱኡጋሂ ዴኔ ማዓኔ፤ ዩያሮ ሱኡጋ ዴር ሂርቁ ሜታሳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ጋዓንቲ ዓጮሎኮ ዓቴ ሳዖ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ፃፀም ሃሻንዳያ ዒያቶ ኮይሳኔ።

ዳርኮ ሱኡጋሂም ኬሲንቲ ዳምቤ

9 ዴኔፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጋ! ዒንሂ ሚርጌ ዋዴ ጎሜ ማዴ ናንጌኔ፤ ሃሂ ጋዓንቲ ጌና ማዴንታ ሂርቁ ዋይሂያዎ ሃሹዋቴ! ዒሎ፣ ሃሃ ጊዜ ባኣዚ ማዴዋቴ! ዴራ ታኣኮ ለሚ ፔ ዓጮፓ ዳውሲንቲ ዴንዳንዳጉዲ ማዴፖቴ! ሃያ ዒንሂም ኬኤዛሂ ታና ዴኔፖ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።

10 «ዒንሂ ፔቴ ፔቴሂኮ ጊዜ ማዔ ዒኤቢ ማኮ ባኣዚ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ዩይያ፡- ጊዜ ዒፔና *፣ ጊዜ ባኣዴሴና † ማዖንጎ።»

11 «ዒፔና ባኣዴሴና ማኮ ማከፃ ቢያ ዋዴ ሃኮ ማዖንጎ፤ ፔቴ ባኣዴሴ ጎሜሪኮ † ታጳፓ ፔቴ ኩቸ፣ ጊንሃ ሃሃ ፔቴ ዒፔ ጎሜሪኮ ታጳፓ ፔቴ ኩቸ

ማዓኔ፤ ጎሜሪ ዩያቶ ማኮ ባኮ ለምዓሂኮ ጊዙዋ ዛገ ዔርያኬ።»

12 «ፔቴ ሳቂሌ § ለማታሚ ጌራ ማዖንጎ፤ ለማታሚ ሳቂሌይዳ ለማታሚ ደንጎ ሳቂሌና ታጳ ደንጎ ሳቂሌ ቃሲንታዛ ፔቴ ሚናኣኔ ማዓንዳኔ።

13 «ዒንሂ ዒንጋንዳ ባካ ፔቴ ፔቴ ጎሜሪ ማዓ ዛርጋሂፓ ለሆፓ ፔቴ ዒፔ፣ ፔቴ ፔቴ ጎሜሮ ዒልዓሂኮ ለሆፓ ፔቴ ዒፔኬ። 14 ዛይቶይዳፓ ዒንገንታንዳጉዲ ጌይንቲሂ ፔቴ ፔቴ ቆርሶኮ ታጳፓ ፔቴ ባኣቴኬ፤ (ፔቴ ቆርሶ ፔቴ ጎሞራ፣ ጊንሃ ሃሃ ታጳ ባኣቴ ጌይሂኬ) 15 ዩያጉዲ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማራቶኮ ለምዖ ዴኔታፓ ዒንገንታንዳጉዲ ጌይንቲሂ ፔቴ ፔቴ ማራይኬ፤ ዩይ ዒያቶኮ ጎሞ ጌኤሻያ ማዓንዳጉዲ ሃኣኮ ዒንገያና ዋላ ሚቸንታያ፣ ጊንሃ ሃሃ ፔቴሞና ዒንጎ ዒንገሂ ማዒ ሺኢካኔ፤ ታኣኒ ዴኔፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዔኔ። 16 ዓጮሎይዳ ናንጋ ዴራ ጉቤ ዩያ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ሱኡጋሂም ዒንጋንዳኔ፤ 17 ሚቸ ዒንጎ ዒንገያኮ፣ ሃኣኮ ዒንገያንታ ዑኩ ዒንገያኮ፣ ሃውሾ ኬሎ ዒንጎሂንታ ቦንቸንታንዳጉዲ ጌይንቲም ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቦንቸና ሺኢካኒ ኮይሳ ባኮ ዴርኮ ሱኡጋሂ ገኢገሻንዳያ ናሽኬም ዒፃም ኮይሳያኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሻንዳያ ማዓንዳጉዲ ጎሜ ዛላ ሺኢካ ባኮ፣ ሃኣኮ ዒንገያንታ ሚቸ ሺኢሾ ባኮንታ ፔቴሞና ዒንጎ ባኮ ገኢገሻንዳያ ዒዛ ኮይሳኔ።»

ቦንቸ ኬሊ ቦንቸ ጎይሂ

(ኬሲ. ማፃ 12:1-20፤ ሌዊ. ዓኬ 23:33-43)

18 ዴኔፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቤርታሳ ዓገና ዴኔሪ ፔታሳ ኬሎ ዒኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ፔቴ ዋፓና ሹኪ ጌኤዡ ማኣሮ ኔ ጌኤሻንዳኔ። 19 ቁኤሳሂ ዩያ ጎሞ ጌኤሺያኮ ዒንገንቲ ባካፓ ዳካ ሱጉሂ ዒኪ ጌኤዡ ማኣሮኮ ካሮ ሬኤኮ፣ ዒንጎ ባኮ ሺኢሾሂኮ ዓንዳዳያ ዖይዶ ዛሎና ዋላ ካኣማ ካሮንታ ጋርይዳ ዓሳ ቡከንታ ቤዛ ዓኪ ጌልዛ ካሮኮ ሬኤኮ ቲሽኮንጎ፤ 20 ዓይጎ ዓሲያኣ ዒናፓ ማለባኣያ ሃንጎ ዒሪባኣያ ማዴ ጎሜሮ ቢያ ለንካሳ ኬሎና ሂዴ፤ ዩያይዲ ጌኤዡ ማኣሮ ታኣም ዲማሴ።

21 «ቤርታሳ ዓገና ዴኔሪ ታጳ ዖይዳሳ ኬሎና ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቸ ኬሎ ዒንሂ ቦንቸንዳኔ፤ ዩያ ቦንቸ ኬሎ ቦንቸያ ለንካይ ኬሊ ሃላንዳኣና ሙኦቃ ፃኣዛ ጌለባኣ ለኣዳ ዒንሂ ሙዓንዳኔ። 22 ዩና ቦንቸ ኬሎና ቢታንቶይዳ ዓኣ ሱኡጋሂ ፔ ጎሞንታ ዴር ጎሞዋ ጌኤሻኒ ፔቴ ዚያ ጌማይ ገኢገሻንጎ። 23 ዩይ ቦንቸ ቦንቸንታ ለንካዋ ኬሎንሂኮ ፔቴ ፔቴዘንሂዳ ዒኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ለንካይ ዚያ ጌማይና ለንካይ ዓዴ ማራይ ጉቤና ሚቸ ዒንገንታኒ ማዓንዳያ ዒ ገኢገሻንጎ፤ ዩያና ዋላ

* 45:10 45:10 ዒፔ፡- ዩና ባኤላ ሚናኣ ዋደና ሃኣኮንታ ዩያጉዴ ባኣዚ ማኮያኬ። † 45:10 45:10 ባኣዴሴ፡- ዩና ባካ ሚናኣ ዋደና ዋኣሂጉዴ ባኮ ማኮያኬ። ‡ 45:11 45:11 ጎሜራ፡- ዩና ባኤላ ሚናኣ ዋደና ሃኣኮንታ ዩያጉዴ ባኣዚ ማኮያኬ። § 45:12 45:12 ሳቂሌ፡- ሚና ዒብሪ ዓሶ ዋደና ሳቂሌ ሚኢሹኮ ዴኤሆዋ ዛገ ዔርያኬ፤ ዩያ ለለቱዋንቲ ጌራ፣ ሚናኣኔ፣ ዒፔ፣ ባኣዴሴ፣ ጎሜሪ ሃሃኣ ዋደና ኑኡኒ ደሎዜና ኪሎ ጌራኣሚና ዒቦኮ ዴኤሆዋ ዛገ ዔርሂጉዲ ማዴ ባኣዚኬ።

ፔቴ ፔቴ ከሎይዳ ጎሞ ጌኤሺሚም ማዓንዳ ፔቴ ኮላይ ጌኤሺሮንጎ። 24 ፔቴ ፔቴ ዚዮ ጌማቶና ዓደ ማራቶና ሹኪንታ ዎዶና ፔቴ ፔቴ ዒፔ ማዓንዳ ሃኦኮ ዒንገሚና ሃይሃ ሃይሃ ዶሎዜ ማዓ ሪሚቲ ዛይቲ ዎላ ሺኤሹንጎ።

25 «ላንካሳ ዓገና ጃኤሬ ታጾ ደንጋሳ ከሎና ቦንቸንቶ ዓርቃ ዉልሾ ዴሞ ቦንቸኮ ላንካዎ ከሎ ፔቴ ፔቴሚዳ ጎሜ ጌኤሻኒና ጉቤና ሚቸንታያ ማዓንዳጉዲ ቤርታኦሲጉዴ ባኣዚ ጌኤሺሮንጎ፤ ሃኦኮንታ ዛይቶ ዒንገጾዎ ዒሚ ጎይዎ ጌኤሺሮንጎ።»

46

ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጋሚንታ ቦንቸ ከሎዎ ቦንቸሚንታ ዛላ

1 ጴጌፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ጌኤዠ ማኦሮኮ ጋሮይዳ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ዔኪ ጌልዛ፣ ዓባ ከሰካ ባንዎ ማዒ ዓኣ ካራ ማዳ ማዳንታ ላሆ ከሎይዳ ዎዳንቲ ዴዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ጋዓንቲ ሃውሾ ከሎና ዓገና ጃኤሮ ቦንቸ ከሎናይዳ ቡሊንቶንጎ። 2 ዴሮኮ ሱኡጋሚ ጌኤዠ ማኦሮ ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ቆልዔሎ ዛሊና ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ጌሊ ዲሮ ካሮ ሬኤኮ ዓጫ ዔቆንጎ፤ ቁኤሳ ሃሃ ዬይ ሱኡጋሚ ጌኤሺሮ ሚቸ ዒንጎ ባኮንታ ፔቲሞና ዒንጎ ባኮዎ ሺኤሻንዳኔ፤ ዬካፓ ሱኡጋሚ ዒ ዓኣ ዔንደይዳ ዓኣዎ ዚጊ ታና ካኣሽኮንጎ፤ ዬካፓ ዒ ከሰኮንጎ፤ ዬና ዲሮ ካራላ ጋዓንቲ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳኣና ዎዳንቶፓ። 3 ፔቴ ፔቴ ሃውሾ ከሎንታ ዓገና ጃኤሮንታይዳ ዴራ ቢያ ዓባ ከሰካ ባንዎ ዲሮ ካራ ዔቁ ዚጊ ታና ካኣሽኮንጎ።»

4 «ዴሮኮ ሱኡጋሚ ሃውሾ ከሎና ጉቤ ሚቸ ዒንገንታያ፣ ፔቴታዎ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣ ላሆ ዓዴ ማራቶና ፔቴ ዓዴ ማራይና ታና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚቸ ሺኤሹንጎ። 5 ዬያ ዓደ ማራዎ ሺኤሹሚና ዎላ ፔቴ ዒፔ ማዓንዳ ሃኦኮ ዒንገሚ ሺኤሹንጎ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ፔቴ ፔቴ ዓደ ማራቶና ዎላ ዒ ኮዔሚጉዴያ ሺኤሹንጎ፤ ዔኪ ሺኤሹንታ ፔቴ ዒፔ ዲኤሎና ዎላ ሃይሃ ዶሎዜ ማዓንዳ ዛይቲ ሺኤሹንጎ። 6 ፔቴ ፔቴ ዓገና ጃኤራ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ፔቴ ዎፓና፣ ላሆ ዓዴ ማራቶና ፔቴ ዓዴ ማራይና ሺኤሹንጎ። 7 ሺኤሹንታ ዎፓናና ዓደ ማራቶና ዎላ ፔቴ ዒፔ ማዓንዳ ሃኦኮ ዒንገሚ ሺኤሹንጎ፤ ዓደ ማራቶና ሚቸንታ ዎላ ሺኤሻ ባካ ሱኡጋሚ ዒንጋኒ ናሽከሚጉዴያ ማዎንጎ፤ ፔቴ ዒፔ ማዓ ሃኦኮ ዒንገጾና ዎላ ሃይሃ ዶሎዜ ማዓ ሪሚቲ ዛይቲ ሺኤሹንጎ። 8 ሱኡጋሚ ጌኤዠ ማኦሮ ጌላኣና ከኤሚ ዳኣራ ማሂ ማዠናሚና ጌዒ ጌሎንጎ፤ ከሰካኣናና ዒማና ከሰኮንጎ።»

9 «ዓይጎ ቦንቸ ከሊናኣ ማዎም ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚቸ ዚጋኒ ሙካ ዎዶና ከዶ ዛሎ ካሮና ጌሌ ዓሳ ቢያ ደኣሎ ባንዎ ዲሮ ካሮና ከሰኮንጎ፤ ደኣሎ ባንዎ ካሮና ጌሌ ዓሳ ከዶ ባንዎ ካሮና ከሰኮንጎ፤ ፔኤኮ ቤርቶይዳ ዓኣ ካሮና ማዓንዳኣፓዓቲም ዎና ማዔቲያ ፔ ጌሌ ካሮና ከሰኮንጎ። 10 ዔያቶኮ ሱኡጋሚያኣ ዴራ ጌላኣና ጌሊ፣ ከሰካኣና ዎላ ከሰኮንጎ። 11 ጴጌፖ ቦንቸና

ዳኮ ቦንቸ ከሎናይዳ ፔቴ ፔቴ ሺኤሹንታ ዎፓናና ዓደ ማራቶና ዎላ ሺኤሹንታ ሃኦኮ ዒንገጾ ፔቴ ዒፔ ማዓ ዲኤሊ ማዎንጎ፤ ዎኦሲም ዚጋ ዓሚ ፔቴ ፔቴ ማራቶና ዎላ ፔ ኮዔሚጉዴ ሃኦኮ ዒንገሚ ሺኤሹንጎ፤ ፔቴ ፔቴ ሺኤሻ ፔቴ ዒፔ ዲኤሎና ዎላ ሃይሃ ዶሎዜ ማዓንዳ ሪሚቲ ዛይቲ ሺኤሹንጎ።»

12 «ቢታንቶና ዓኣ ሱኡጋሚ ጉቤና ሚቸንታ ባኮ ማዔቲያ ፔቲሞና ዒንጎ ባኮ ፔ ማሊሚና ናሽኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚቸንታ ኮዔቲ ጋሮይዳ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ጌልዛ፣ ዓባ ከሰካ ባንዎ ካራ ዒዛም ቡሊንቶንጎ፤ ዒንገንታ ዒንገጾ ሃውሾ ከሎና ዒ ማዳ ጎይዎ ማዳ ኮንሃንጎ፤ ዒዚ ከሰኪ ዴንዴሰካፓ ካራ ዎዳንቶንጎ።»

ቢያ ከላ ሺኤሻ ዒንገሚ

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዴሮኮ ሱኡጋሚ ጉቶ ጉቶ ሚቸ ዒንገንታ ዒንገሚ ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚቸ ሺኤሻያ፣ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣያ ፔቴ ለዔ ማዔ ማራቶና ጌኤሺሻንዳያ ኮይሳኔ። 14 ዬያ ማራቶና ዎላ ቢያ ከሌ ጉቶ ጉቶ ዓይሱዎዎ ላሆፓ ፔቴ ኩቸ ዒፔ ማዓ ሃኦኮ ዒንገሚና ሚዛጾ ሺኤሎ ዲሮኪያኮ ማዓንዳ ፔቴ ዶሎዜ ማዓ ዛይቲያ ጌኤሺሮንጎ፤ ዬይ ቢያ ዎዴ ማዳንታ ዳሞቤ ማዓንዳኔ። 15 ዬያይዲ ዓደ ማራዎማንታ ሃኦኮ ዒንገጾንታ ዛይታኣ ጉቲ ጉቲ ሺኤሻኒ ኮይሳ ሚቸ ዒንጎ ዒንገሚኬ።»

ሱኡጋሚ ዎይሃ ዓጫ ዳሞቤ

16 ጴጌፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቢታንቶና ዓኣ ሱኡጋሚ ፔኤኮ ዓኣ ዴያይዲፓ ቲቂ ፔ ናኣቶፓ ፔቲያም ዒንጎቲ ዬና ዴኣ ዒዛና ዒዛኮ ማኦሮ ዓሶናሮ ማዒ ደዲ ናንጋንዳኔ። 17 ጋዓንቲ ቢታንቶና ዓኣ ሱኡጋሚ ፔ ዛላ ማዔ ዴያይዲፓ ቲቂ ዒዛም ማዳ ዓሶፓ ፔቲያም ዒንጎቲ፣ ደንገታሚ ለዔና ሺሪ ሙካ ዒዮቤልዮ ጌይንታ ለዎና ሱኡጋሚም ሳዓ ማዎንጎ፤ ዔባ ዒዛሮ ማዔሚሮ ዬይ ሳዓ ናኣናና ዒዛና ዒዛ ናኣቶና ሌሊ ማዓንዳያ ኮይሳኔ። 18 ቢታንቶና ዓኣ ሱኡጋሚ ዴሮ 0-ፑፓ ሳዓ ዎልቃዲ ዔካንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ዒዚ ፔኤኮ ናኣቶም ፓቂ ዒንጋ ቤዛ ዒዛም ጌይንቲ ሳዓፓ ሌሊ ማዓኒ ኮይሳኔ፤ ዬያይዲ ዓሶሮ ማዔ ዴያ ዎልቃዲ ዔካሚና ታኣኮ ዴሮ ሂርቂ ዎይሃፓ።»

19 ዬካፓ ዬይ ዓሚ ካሮ ኮራ ዓኣ ካሮና ጌይሲ ከዶ ባንዎ ዎኦሲም ዴማዳ ቆልዎ ቁኤሶሮ ማዔዘንሚ ጋሮ ታና ዔኪ ዬዔኔ፤ ዬንሚ ቆልዎንሚኮ ዓባ ጌላ ባንዎኮ ጋፐንዎ ዓኣ ፔቴ ቤሲ ታ ዴንቁኔ። 20 ዒዚ ታኣም፡- «ሃይ ቤዛ ዴሮ ዴማዳያ ማሂኒ ዒንገንታ ዒንገጾ ቁኤሳ ዙላ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ከሱዎጉዲ፣ ዳቢንቶሮ ዒንገንታ ዒንገጾንታ ጎሞ ጌኤሻኒ ሺኤኬ ዓሽኮ ካሃ ቤዛ፤ ጌንሃሃሃ ሃኦኮ ዒንገጾ ማዓ ላኣዶ ላኣዶ ቤዘኬ» ጌዔኔ።

21 ዬካፓ ዒ ታና ዓሳ ቡካ ዙሎ ጳኦኮ ዔኪ ሙኪ፣ ዬካ ዎይዶ ዛሎ ቢያ ታና ዔኪ ሺርሼኔ፤ ፔቴ ፔቴ ዎላ ካኣማ ካሮይዳ ዓሲ ቡካ ፔቴ ፔቴ ጳኦካ ዓኣኔ። 22 ዎይዶ ዛላ ዎላ ካኣማ ካሮይዳ ዓሳ ቡካ ዳኮ ዳኮ ቤዘንሚ ዎላ ሂኮ ማዔያኬ፤ ፔቴ ፔቴሂኮ ዎይሱማ ዎይዲታሚ ዎዳ፣ ዳልጉማ

46:17 46:17 ለዊ. ዓክ 25:10።

ሃይሀታሚ ዋዳኬ፤ 23 ዩንሢ ዓሳ ቡካ ያይዶ ጸኑኮንሢኮ ዙሎ ሺሪያ ጋር ዛሊና ሂርኬ ማዔ ኬኤሌ ኮጩ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ኬኤሎ ኮጩንሢኮ ዳዎይዳ ታሚ ዔኤሃ ናኣቦ ዓኣኔ። 24 ዩይ ዓሢ ታኣም፡- «ዩይ ቤዛ ዴራ ዔኪ ያኦሲም ሺኢሻ ባኮ ጌኤኮ ማኣርይዳ ማዳ ዓሳ ዒኢካ ካሣያኮ» ጌዔኔ።

47

ጌኤኮ ማኣርኮ ደማፓ ዓልቃ ዋኣሢ

1 ዩካፓ ዩይ ዓሢ ታና ጌኤኮ ማኣር ጌሎ ካር ጊንሢ ዔኪ ማሄኔ፤ ዒኢካ ጌኤኮ ማኣርኮ ዔንዶ ደማፓ ዋኣሢ ዓልቃ ዓባ ኬሰካ ባንያ ጎዓኔ፤ (ዩይ ያዲ ማዔሢ ጌኤኮ ማኣር ካራ ዓባ ኬሰካ ባንያ ባንሢ ሺሪ ዓኣሢርኬ) ዩይ ዋኣፃ ዎታሢ ጌኤኮ ማኣርኮ ደኦሎ ባንያ ዛሊና ዓኣ ዔንዶ ደማፓ ዒንጎ ባኮ ሺኢሻ ቤዘኮ ደኦሎ ባንያና።

2 ዩይ ዓሢ ኬዶ ባንያ ዲር ካርሲና ጌኤኮ ማኣርፓ ኬሲ ታና ዔኪ ዓኣዴ፤ ሴካ ዓባ ኬሰካ ባንያ ዓኣ ዲር ካር ባንሢና ዔኪ ታና ሺርሼኔ፤ ዲር ካርኮ ደኦሎ ባንያና ዋኣፃ ዓባ ኬሰካሢ ባንሢ ጎዓኔ። 3 ዩይ ዓሢ ዔኪ ዓኣ ዋርቆ ሱዘና ዓባ ኬሰካሢ ባንሢ ጎዒ ዴንዳ ዋኣፃ ዓጮ ጌዒ ፔቲ ሺያ ዋዳ ዋርቆ፤ ታና ዩይ ዋኣፃይዳና ዒ ሃንጉሲ ፒንሢ፤ ዋኣፃ ታኣኮ ጋኣራቡቃሢ ያዲ ሄሌኔ። 4 ላሚ ጊንሢ ፔቲ ሺያ ዋዳ ዋርቆ ታና ዒኢና ሃንጉሴ፤ ዩማና ዋኣፃ ታኣኮ ጉኤኮ ኬሰካ ሄሌኔ፤ ሄሊሳዎ ሃሃ ሺያ ዋርቆ ዋኣፃ ጊዶ ታና ሃንጉሴ፤ ዋኣፃ ታኣኮ ኬርና ማዔኔ። 5 ጊንሢ ሃሃ ፔቲ ሺያ ዋዳ ዋርቆ፤ ዋኣፃ ኮሺ ዔታዳሢር ታኣኒ ፒንቃኒ ዳንዳቡዎ ዋርቆ ማዔኔ፤ ዩይ ሃንጉኒ ዳንዳዒንቱዎ፤ ጋዓንቴ ጸብም ጊዳ ዔታዳያ ማዔኔ። 6 ዩይ ዓሢ፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ሃያ ቢያ ኔ ዛጋ ባኮ ቢያ ዒና ዔኬ» ታኣም ጌዔኔ።

ዩካፓ ዩይ ዓሢ ዋኣፃ ዓጮ ጊንሢ ዔኪ ታና ማሄኔ፤ 7 ዒኢካ ታኣኒ ሄሄላዎ ዋርኮ ሻውሎና ሚዛቆና ዛጋንቴ ሚርጌ ሚሢ ዓኣኔ፤ 8 ዒዚያ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃይ ዋኣፃ ዓጮሎኮ ጋር ዓባ ኬሰካ ባንሢንታ ዮርዳኖሴ ደኦጮንታ ሺምፔና ዓኣ ባኣዚ ናንጉዎ ባዘንታ ባንሢ ጎዓኔ፤ ሺምፔና ዓኣ ባኣ ናንጉዎ ባዘ ባንሢ ጎዓ ዎዶና ሶኦጎ ባዘ ጌኤሽኪ ኮሺ ዋኣሢ ማዓንዳኔ። 9 ዩይ ዋኣፃ ዎታ ቤዘ ቢያይዳ ዲማ ዲማ ቦያንታ ቆልሞንታ ሞላኣ ዲቢ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ጎዒ ጌላ ዋኣፃ ሺምፔና ዓኣ ባኣዚ ናንጉዎ ባዘ ዓኣሲ ጌኤሻንዳኔ፤ ጎዒ ዴንዲ ቡሻ ቤዘ ቢያይዳ ሺምፔ ዒንጋያ ማዓንዳኔ። 10 ዔንጌዲ ጌይንታ ቤዛፓ ዴንዲ ዔንዳግላይሚ ሄላንዳኣና ሞላሢ ዓርቃ ዓሳ ዔቃንዳኔ፤ ዩይ ቤዛ ርኦጮ ማላ ፒራሢ ሱዛ ፒሪንታ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ሜዲቴራኒያ ባዘይዳ ዓኣሢጉዲ ዒኢካኣ ዲማ ዲማ ሞላ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 11 ጋዓንቴ ቶርጳሢንታ ዴዔ ዋኣፃንታ ሶኦጌ ማዒ ዓታንዳፓ ባቴም ጌኤሺ ዋኣሢ ማዓንዳኔ። 12 ዎታ ዋኣፃኮ ቢያ ዛሎ ዓጮይዳ ሙኡዚም ማዓንዳ ዲማ ዲማ ባኣዚ ቱከንታንዳኔ፤ ዩያቶኮ ዋላዣ ሹሊ ሜላዓኪ፤ ጋፑዎ ዓኣፒ ዓኣፓንዳኔ፤ ጌኤኮ ማኣርኮ ደማፓ ዎታ ዋኣፃ ዔንታ ዴንቃሢር ዓጊና ዓጊና ዔንታ

ዓኣፓንዳኔ፤ ዩያ ሚያኮ ዓኣፓ ሙኡዚም፡ ዋላዣኣ ዴኤሻ ማዓንዳኔ።»

ዓጮሎኮ ዛጳ

13 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታጳ ላምዎ ዒሰራዔኤሌ ፃጳም ዔንቶ ዴኔ ማሂ ኔ ጊሽካንዳ ሳዎኮ ዛጳ ሃካፓ ዴማ ኬኤዚንታ ጎይያኬ፤ ዮሴፔ ፃጳም ላምዎ ቤሲ ኮይሳኔ። 14 ታኣኒ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓዶንሢም ሃኖ ዓጮሎ ዔንቶ ዴኔ ማሂ ዒንጋኒ ጮኣቁኔ፤ ሃሢታቴያ ዒንሢ ቢያሢ ሄኮ ጊሽቴዎቴ፤ ሃና ሳዔላ ዒንሢ ዴኔ ማዓንዳኔ።

15 «ዓጮሎኮ ዛጳ ያዲ ማዓንዳኔ፡- ኬዶ ባንያ ዛጳ ሜዲቴራኒያ ባዘፓ ዔቃዎ ሄትሎኔ ዛሎና ጌይ ሃማቲ ዓኣዳ ጎይያና ፃዳዲሚ ሄላያ ማዓንዳኔ፤ 16 ዴማሰቆና ሃማቲናኮ ሳዘ ዓኣ ቤርታና ሲቢራይሚ ካታም፡ ሃውራኔ ዛጳይዳ ዓኣ ቲኮኔ ካታም ዓባ ኬሰካ ባንያራዎ ሄላያ ማዓንዳኔ። 17 ዩያር ዛጳ ሜዲቴራኒያ ባዘፓ ዔቃዎ ዴንዲ ሃፃርዔኔ፤ ዩይያኣ ዴማሰቆና ሃማቲናኮ ዛጳኮ ኬዶ ባንያና ዓኣ ቤዘ ሄላኔ፤ ዩይ ዓጮሎኮ ኬዶ ባንያ ዛጳኬ።

18 «ዓባ ኬሰካ ባንያ ዛጳ ዴማሰቆና ሃውራኔናኮ ባኣኢና ዮርዳኖሴና ጌይ ጊልዓዴና ዒሰራዔኤሌ ዓጮናኮ ሳዘና ዴንዲ ሺምፔና ዓኣ ባኣ ናንጉዎ ባዘና ታማራና ሄላኔ፤ ዩይ ዓባ ኬሰካ ባንያ ዛጳኬ። 19 «ደኦሎ ባንያ ዛጳ ታማራፓ ዔቃዎ ዴንዲ ሜሪባቃዴሴ ሄላንዳኣና፤ ዩካፓ ጊብፂ ዓጮኮ ደኦጮይዳና ጌይ ሜዲቴራኒያ ባዘ ሄላኔ፤ ዩይ ደኦሎ ባንያ ዛጳኬ። 20 «ዓባ ጌላ ባንያ ዛጳ ሜዲቴራኒያ ባዘ ማዓን ዴንዲ ሃማቲ ጌሎ ካር ባንያ ሄላንዳኣና ማዓንዳኔ፤ ዩይ ዓጮሎኮ ዓባ ጌላ ባንያ ዛጳኬ።

21 «ዩኖ ዓጮሎ ዒሰራዔኤሌ ፃጳ ዋሊና ጊሽቴ ዔኩዎቴ። 22 ዒዛ ናኣናና ዒንሢ ዴኔ ማዓንጎ፤ ሳዔሎ ዒንሢ ጊሽታ ዎዶና ዒንሢ ባኣካ ናይ ሾዒ ናንጋ ፃንጎ ማዔ ዓሶኮ ዔንቶ ሄላ ቤሲ ዓኣያ ማዓንጎ፤ ዩና ዓሳ ዓዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶጉዲ ፓይዲንቴ ዓጮሎ ጊሽታ ዒሰራዔኤሌ ፃጳና ዋላ ዒፃ ዔንቶም ዓጊንታንዳያ ኮይሳኔ። 23 ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ናንጋ ሜሌ ዓጮ ሾይንቶኮ ቢያ ዔንታ ዋላ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሶሲጉዲ ዔንቶ ሄላ ቤሲያኣ ዓኣያ ማዓንጎ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ዩያ ጌዔኔ።»

48

ዓጮላ ጊሽኪንቴ ጎይያ

1 ዓጮሎ ጊሽታኒ ፃኣፒንቴ ፃጳ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንታዘንሢኬ፤ ዳኣኔ ፃጳም ዓጮሎኮ ኬዶ ዛሊና ፔቲ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ዩይ ቤዛ ሄትሎኔፓ ሃማቲ ካር ዔኪ ዴንዳ ዴኤፖ ጎይያ ዓርቃዎ ሃፃርዔኔና ዴማሰቆናኮ ኬዶ ዛሎና ዓባ ኬሰካ ባንያፓ ዴንዲ ጌላ ባንያ ሄላሢ ዳኣኔ ዛጳ ማዓንዳኔ። 2 ዓሶኦሪኮዎ፡- ዓባ ኬሰካ ባንያፓ ዴንዲ ዓባ ጌላ ባንያና ዳኣኔ ዓጮና ዋላ ዛጳ ማዓ ፔቲ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ 3 ኒፕታሌሜኮዎ፡- ዓባ ኬሰካ ባንያፓ ዴንዲ ጌላ ባንያና ዓሴሬ

47:1 47:1 ዛካ. 14:8፤ ዮሃ. 7:38፤ ዮሃ. ያፔሳ 22:1። 47:12 47:12 ዮሃ. ያፔሳ 22:2።

ዓጮና ዋላ ዛጲ ማዓ ፔቲ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤
 4 ሚናኣሴኮቶ፡- ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዴንዲ ጌላ
 ባንፃፓ ኒፕታሌሜ ዓጮና ዋላ ዛጲ ማዓ ፔቲ
 ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ 5 ዔፕሬኤሜኮቶ፡- ዓባ
 ኬሰካ ባንፃፓ ዴንዲ ጌላ ባንፃፓ ሚናኣሴ ዓጮና
 ዋላ ዛጲ ማዓ ፔቲ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤
 6 ሮኦኤሌሌኮቶ፡- ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዴንዲ ጌላ
 ባንፃፓ ዔፕሬኤሜ ዓጮና ዋላ ዛጲ ማዓ ፔቲ ቤሲ
 ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ 7 ዪሁዳኮቶ፡- ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ
 ዴንዲ ጌላ ባንፃፓ ሮኦኤሌሌ ዓጮና ዋላ ዛጲ
 ማዓ ፔቲ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤

ዓጮሎኮ ሳዘይዳ ቆኦሪ ማሆና ቤዘ

8 ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዴንዲ ጌላ ባንፃፓ ዪሁዳ
 ፃጳ ዓጮና ዛጲ ማዓ ፔቲ ቤሲ ዲማሲ ሃሹቀቲ፤
 ዬኖ ቤዘኮ ዳልጉማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፤
 ያደሱማ ሃንጎ ፃጳም ማዓ ዛሎና ዋላ ዓባ ኬሰካ
 ባንፃፓ ኮራፓ ዴንዲ ጌላ ባንፃፓ ኮሮ ሄላንዳኣና ሄኮ
 ማዓንዳኔ፤ ጌኤዢ ማኣራ ማዓንዳሢ ዬኖ ቤዘኮ
 ሳዛኣኤ።

9 ዬኖ ቤዘሎኮ ባኣኮ ያደሱማ ለማታሚ ደንጎ
 ሺያ ዋዳ፤ ዳልጉማ ታጳ ሺያ ዋዳ ማዓ ቤሲ
 ያኦሲም ዲማዴያ ማዓንዳኔ። 10 ዬኖ ዲማዴ
 ቤዘሎፓ ቁኤሶም ዛላ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤
 ዬይያ፡- ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዴንዲ ጌላ ባንፃፓ
 ሄላንዳኣና ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ ያደቃያ ኬዶ
 ባንፃፓ ዴንዲ ደኦሎ ዛሎ ሄላንዳኣና ታጳ ሺያ
 ዋዳ ዳልጉም ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣራ ዒኣካ ባኣካ ማዓንዳኔ።
 11 ዬኖ ቤዘ ሳደቁ ናኣቶሮ ማዓ፤ ያኦሲም ዲማዴ
 ቁኤሶም ዲማዴ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ
 ቢያሢና ሃንጎ ሌዊ ዓሶና ታና ሃሺ ዣኣሌ ዋዶና
 ሳደቁ ናኣቶፓ ታኣኮ ዓይሢያይዳፓ ሺኢኮቶፓ ካፒ
 ናንጌያኤ ዔያታ። 12 ዬኖ ዲማዴ ቤዘሎይዳፓ
 ዬኖ ቤዘ ዔያቶ ዛላኤ፤ ዬይ ቤዘ ማርጌና
 ዲማዴያ ማዓዛ ሌዊ ዓሶ ዓጮ ዛጳና ዋላ
 ካኣሜያኤ። 13 ቁኤሶ ቤዘኮ ኮራ ለማታሚ
 ደንጎ ሺያ ዋዳ ያደሱምና ታጳ ሺያ ዋዳ ዳልጊ
 ማዓ ሌዊ ዓሶ ቤሲ ዓኣኔ፤ ቁኤሶሲና ዋሊ ዑፃ
 ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ ያደሱምና ታጳ ሺያ
 ዋዳ ዳልጉም ዓኣያኤ። 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳም
 ቆኦሪ ማሃንጌ ቤዘ ዓጮሎይዳ ዓኣ ቤዘ ቢያፓ
 ባሼ ማዒ ደኦሪንጌ ቤሲኤ፤ ዬኖይዳፓ ፓቂንጌ
 ሻንቹንታያና ላኣሚንታያ፤ ጊንሣ ሃሣ ያኣማኣ
 ዳካልሲንጌቶያኤ፤ ዬይና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዬይ
 ዲማዴ ቤሲኤ።

15 ዬኖ ዲማዴ ቤዘሎፓ ፓቂንጌ ዓቲ ቤዘኮ
 ያደሱማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ፤ ዳልጉማኣ ደንጎ
 ሺያ ዋዳኤ፤ ዬይ ዴሮም ቢያ ማዓያ ማዓንዳኔ፤
 ማኣሪ ማዢንዶ ቤሲና ባይ ሄንቆ ቤሲያኣ
 ማዓንዳኔ፤ ካታሜላ ዬኖ ቤዘኮ ሳዛ ማዓንዳኔ።
 16 ዬኖኮ ያይዶ ባንፃ ሄኮ ማዓ ያደሱም ዓኣያ
 ማዓፖ ፔቲ ፔቲ ባንፃኮ ያደሱማ ያይዶ ሺያና
 ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ማዓንዳኔ። 17 ካታሜሎኮ ያይዶ
 ባንፃና ቆልሞ ሄንቆ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ቢያ
 ባንፃና ዓኣ ቆልሞ ሄንቆ ቤዘኮ ዳልጉማ ለምፖ
 ጃኤታና ደንጊታሚ ዋዳኤ። 18 ዲማዴ ቤዘሎፓ
 ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ታጳ ሺያ ዋዳ፤ ዓባ ጌላ ባንፃፓ
 ታጳ ሺያ ዋዳ ዔውታፖ ካታሜላ ማዢንጌሢዳፓ
 ዓታ ቤዘ ካታሜሎይዳ ናንጋ ዴሮኮ ጎሺ ቤሲ

ማዓንዳኔ። 19 ካታሜሎይዳ ናንጋያ፤ ዋኖ ፃጳፓ
 ሾይንጌ ዓሲ ቢያ ዬይ ቤዘ ጎሽካኒ ዳንዳዓኔ።

20 ዬይና ዓጮሎኮ ሳዘይዳ ዲማሶና ዲማዴ
 ዛሌላ ዋሊ ዑፃ ፔቲ ፔቲ ባንፃኮ ያደሱማ ለማታሚ
 ደንጎ ሺያ ዋዳ ማዓዛ፤ ዬይ ካታሜላ ማዢንጌ
 ቤዘ ጉቤ ፔጋራ ማሂ ዓርቃያኤ።

21 ዲማዴ ቤዘና ካታሞናሮ ማዒ ዓኣ ቤዘፓ
 ለምፖ ባይያና ዓቲ ሳዓ ዴሮ ሱኡጋሢ ዛላኤ፤
 ዬይያኣ፡- ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዛሎና ዲማዴ ቤዘ
 ዛጳይዳፓ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ ማዓ ቤዘፓ
 ዓርቃያ ዴንዲ ዓጮሎኮ ዛጳ ሄላንዳኣና፤ ዓባ
 ጌላ ባንፃፓ ዲማዴ ቤዘ ዛጳ ካሮና ለማታሚ
 ደንጎ ሺያ ዋዳይዳፓ ዔቃያ ዴንዲ ዓጮሎኮ
 ዛጳ ሄላንዳኣናኤ፤ ሱኡጋሢ ዛሎ ማዓሢኮቶ
 ያደሱማ ሃንጎ ፃጳሲና ሄኮኤ፤ ዬኖ ጎይያና ዲማዴ
 ቤዘና ጌኤዢ ማኣሮናኮ ዬይ ቤዘ ባኣካ ማዓንዳኔ
 ጌይሢኤ። 22 ዬይፕዲ ሊዊ ዓሶሲና ካታሜሎ
 ቤዘና ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ጌላ ባንፃፓይዳ ሱኡጋሢ
 ቤዘ ማዓሢኮ ባኣካኣኤ፤ ጊንሣ ሃሣ ኬዶ ባንፃፓ
 ዪሁዳሮ ማዓ ቤዘና ደኦሎ ባንፃፓ ቢኢኒያሜሮ
 ማዓ ቤዘና ዋላ ዛጲኤ።

ሃንጎ ዓቲ ፃጳም ጊሽኪንጌ ሳፖ

23 ሃንጎ ዓቲ ፃጳም ሳዔላ ያዲዲ
 ጊሽኪንታንዳኔ፡- ቢኢኒያሜም ዓባ ኬሰካሢፓ
 ዴንዲ ጌላ ካሮ ሄላንዳ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤
 24 ሲሞኦኔኮቶ፡- ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ጌላ ካራ
 ቢኢኒያሜ ዓጮና ዋላ ዛጲ ማዓ ፔቲ ቤሲ ዓኣያ
 ማዓንዳኔ፤ 25 ዪሳኮኦራኮቶ፡- ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ
 ዴንዲ ጌላ ካራ ሲሞኦኔ ዓጮና ዋላ ዛጲ ማዓ
 ፔቲ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ 26 ዛብሎኦኔኮቶ፡-
 ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዴንዲ ጌላ ካራ ዪሳኮኦራ
 ዓጮና ዋላ ዛጲ ማዓ ፔቲ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ።
 27 ጋኣዴኮቶ፡- ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዴንዲ ጌላ ካራ
 ዛብሎኦኔ ዓጮና ዋላ ዛጲ ማዓ ፔቲ ቤሲ ዓኣያ
 ማዓንዳኔ።

28 ጋኣዴኮ ደኦሎ ባንፃ ዛጳ ታማሪ ካታሞኮ
 ደኦሎ ባንፃፓ ዔቁ ሜሪባቃዴሲይዳ ዓኣ ዓልቃ
 ዋኣያሲ ሄላኔ፤ ዬካፓ ጊብፃ ዓጮኮ ዛጳ ማዓ ዋሮ
 ዓርቃያ ዴንዲ ሜዲቴራኒያ ባዘ ሄላኔ።

29 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዬይያዲ
 ዒሰራዔኤሌ ፃጳም ቢያ ዴኔ ማሂ ዒንሢ ጊሽካንዳ
 ሳዔላ ሃኖኤ» ጌዔ።

ዬሩሳሌም ካታሞ ጌሎ ዲሮ ካሮ

30-31 ካታሜሎኮ ኬሰኮ ካራ ማዔዘንሢ ሃካፓ
 ዴማ ኬኤዚንታዘንሢ፡- ኬኤሎ ዲፃ ዋላ ካኣማ
 ካሮይዳ ካሮይዳ ሃይሣ ሃይሣ ካራ ዓኣያ ማዓዛ
 ፔቲ ፔቲ ካራ ፔቲ ፃጳኮ ሱንያይዳ ጌሢንጌጌ፤
 ኬዶ ባንፃፓ ያይዶ ሺያና ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ያደሱም
 ዓኣኔ፤ ዬኖ ባንፃ ዓኣ ሃይሣ ካራ ሮኦኤሌሌና
 ዪሁዳና ሌዊ ሱንያና ዔኤሊንታኔ። 32 ዓባ ኬሰካ
 ባንፃፓ ያይዶ ሺያና ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ያደሱም
 ዓኣኔ፤ ዬኖ ባንፃፓ ዓኣ ሃይሣ ካራ ኮሴፕና
 ቢኢኒያሜና ዳኣኔ ሱንያና ዔኤሊንታኔ። 33 ደኦሎ
 ባንፃፓ ያይዶ ሺያና ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ያደሱም
 ዓኣኔ፤ ዬኖ ባንፃፓ ዓኣ ሃይሣ ካራ ሲሞኦኔና
 ዪሳኮኦራና ዛብሎኦኔ ሱንያና ዔኤሊንታኔ። 34 ዓባ
 ጌላ ባንፃፓኣ ያይዶ ሺያና ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ያደሱም
 ዓኣኔ፤ ዬኖ ባንፃፓ ዓኣ ሃይሣ ካራ ጋኣዴና ዓሴሪና

ኒፕታሌሜ ሱንዖና ዔኤሊንታኔ። 35 ዖይደ ባንዖና
 ቢያ ካታሜሎኮ ከኤሎ ዲዖ ዖደሱማ ዋሊ ዑፃ
 ታጳ ሳሊ ሺያ ዋዳ ማዓኔ፤ ሃካፓ ዓካሪ ካታሜሎኮ
 ሱንዖ «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒኢካ ዓኣኔ!» ጋዓያ
 ማዓንዳኔ።

ዳኣኔኤሌ ማፃአፖ ዓይያ ካር

የእሱ ማሊያ ኬኤዜ ዳኣኔኤሌ ማፃአፖ ፃኣፒንቴሣ ዓይሁድ ዓሳ ማሌ ዴር ካኣቶ ዴማ ዋርቃ ዋዴና ዴኤፒ ዳውሲሣና ሄርቂ ዋይሥሣ ዔያቶ ሄለም ማታዲሣዳ ዓኣንቴኬ። ሃኖ ማፃአፖ ፃኣፒ ዓሣ ማዲንቴ ሃይሶ ኬኤዚሣና ጊንሣ ሃሣ የእሱ ዒዛም ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ኬኤዚሣና ዬኖ ዋድና ዓኣ ዴር ደዲሻኔ፤ ዔያቶ ሄርቂ ዋይሥ ዓሣ ሺኢሺ ዴራ ፔኦም ካፒሲ ናንጋንዳ ናንጊ የእሱ ዒንጋንዳሣ ሃጋኣ ዋዛ ማሃ ዒ ኬኤዛኔ። ማፃአፒሎኮ ላምፖ ዴኤፒ ቤሲ ዓኣያኬ።

1. ዳኣኔኤሌንጋ ዒዛና ዋላ ዳውሲንቴ ዳካ ዓሲሰከንሣንጋ የእሱ ዔያታ ዴዲ ጉሙርቁሣሮ፤ ሃሣ ዒዛም ዔያታ ዓይሣንቴሣሮ ዔያቶኮ ሞርካ ቦርሲንቴ ሃይሴ ኬኤዛይ ዓኣኔ፤ ዬይ ባካ ማዲንቴሣ ባብሎኔና ፓርሴና ካኣታ ካኣታዲ ዋይሣ ዋድናኬ።
2. ዳኣኔኤሌም የእሱ ፔጋሲ ዳዌ ዴማ ዴማ ባኮ፤ ዬይ ዳዌንቴ ባካ ባብሎኔ ካኣቱማፓ ዓርቃዎ ዴማ ዴማ ካኣታ ካኣታዲ ካኣታዲ ጊንሣ ደዓንዳሣና ማሌ ዴርታዎ ዋይሣ ዓሳ ባይቁም የእሱ ዴራ ፔኤኮ ቤርታኣ ቤዛ ጊንሣ ማዓንዳሣ ዛላ ዳዋናያኬ።

ማፃአፒላ ዴማ ዴማ ዓርቁ ባኮ
 ዳኣኔኤሌና ዒዛኮ ሃይሣ ላጎንሣ (1:1-21)
 ካኣቲ ናብካዳናያኦሬኮ ዓውቶ (2:1-49)
 ሲዲራቁ፣ ሚሳቁንጋ ዓብዲናኣጎንጋ የእሱ ዔኤታታማፓ ዓውሴሣ (3:1-30)
 ናብካዳናያኦሬ ላንካይ ሌዔ ካኣቱማፓ ኬዲ ዴዔሣ (4:1-37)
 ካኣቲ ቢልፃሶኦሬና ኮጩይዳ ፃኣፒንቴ ዴዴ ባኣዚና ዛላ (5:1-31)
 የእሱ ዳኣኔኤሌ ዘባፓ ዓውሴሣ (6:1-28)
 ዳኣኔኤሌም የእሱ ፔጋሲ ዳዌ የይዶ ቦዎ ኮኦከንሣ (7:1-28)
 ዳኣኔኤሌም የእሱ ፔጋሲ ዳዌ ዓዴ ማራይና ኮላይ ኮኦከንሣ (8:1-27)
 ዳኣኔኤሌ ዴርም ሺኢቁሣ (9:1-27)
 ዳኣኔኤሌ ፃግርሴ ዋር ዓጫ ዴንቁ የእሱ ኪኢታንቻሣ (10:1—11:45)
 ጋፒንዎ ዋድ ዛላ (12:1-13)

ዳኣኔኤሌና ላጎንሣና ናብካዳናያኦሬኮ ካኣቱም ማኣርይዳ

1 ዒዮዓቁሚ ዪሁዳይዳ ካኣታዲንቴ ሃይሣሳ ሌዎና ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ የላኒ ሙኪ ዬሩሳላም ማንጌ። 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዪሁዳ ካኣቲ ዒዮዓቁሚንጋ ጌኤዢ ማኣርይዳ ማዶ ማዲንቶ ማሆኮ ዛላንጋ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬም ዓኣሣ ዒንጌኔ፤ ዬይ ካኣታሣ ዬያ የእሱም ዴማዴ

ሚሆ ባብሎኔይዳ ዒዛኮ ካኣሽኮ የኦዞ ማኣራ ዔኪ ዴንዲ ጌሣኔ።

3 ዬካፓ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ዓሽፔናዜ ጌይንጋያ ዒዛኮ ደንዞ ሱኡጌሰኬያ ዲዒንቴ ሙኬ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካፓ ካኣቲ ማኣሪ ዓሲ ማዔያና ሱኡጌ ማዒ ዋይሣ ዓሲናኮ ናይ ማዔ ዴጌ ናይ ዳካ ደኦሪ ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ 4 ደኦሪንጋኒ ኮይሳ ዴጌዘንሣ ካኣቱም ማኣርይዳ ማዶ ማዳኒ ደንዳዓ፣ ሚዛጰ፣ ዔራቶና ጰቁሥሣና ዓኣያ፣ ዔኤቢ ቢያ ዑኬና ዔራኒ ደንዳዓ፣ ዑሣ ቢያ ኩሙሣ ማዔያኬ ጌይንቴኔ፤ ዬንሣ ዴጌዘንሣ ዔኪ ሙካዎ ባብሎኔ ዓሶ ዴንጎንጋ ፃኣፖ ጎይዎዎ ዔርዛንዳጉዲ ካኣቲ ፔ ደንዞ ሱኡጋሣ ዓይሣኔ። 5 ጊንሣ ሃሣ ዔያታ ሙዓንዳ ሙዎና ዑሽካንዳ ዋይኖ ዑዢ ካኣቲም ጊኢጊሸናሣፓ ዔውቲ ዒንጊንጋንዳጉዲ ካኣቲ ዓይሣኔ፤ ዬያይዲ ዔያታ ኮይሳ ባኮ ሃይሣ ሌዔ ዴዒ ዔሪሰካፓ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢኪ ዴዲ ካኣቱም ማኣር ማዶ ማዳንዳጉዲ ጌይንቴኔ። 6 ዬያቶ ደኦሪንጋኒዘንሣ ባኣካ ዪሁዳ ፃጰ ማዔያ ዳኣኔኤሌ፣ ሃናኒያ፣ ሚሳዔኤሌንጋ ዓዛሪያ ጌይንጋሰኬንሣ ዓኣኔ። 7 ዬይ ካኣቲኮ ደንዞ ሱኡጋሣ ዔያቶኮ ሱንዎ ላኣሚ፡- ዳኣኔኤሌኮ ቢልፃሶኦሬ፣ ሃናኒያኮ ሲዲራቁ፣ ሚሳዔኤሌኮ ሚሳቁ፣ ዓዛሪያኮ ዓብዲናኣጎ ጌይ ጌሣኔ።

8 ዳኣኔኤሌ ዒማና ካኣቲ ሙዎ ሙዒ ዑዢዎ ዑሽኬቲ ዒ ካኣሽካ የእሱ ዬያ ዓይሣባኣያታሣ ዔሪ፣ ፔና ዒኢሳዓ ጌይ ዔፃኔ፤ ዬያ ማሊያ ዒዛኮ ዓሽፔናዜ ዔኤዓንዳጉዲ ዒዚ ሺኢቁኔ። 9 የእሱ ዬያ ሱኡጋሣኮ ዒና ዳኣኔኤሌ ቦንቹ ሚጫንጋንዳጉዲ ኮሼኔ። 10 ጋዓንቴ ዬይ ዓሽፔናዜ ካኣቲ ዒጊጩሣሮ ዳኣኔኤሌ ኮይላ፡- «ሙዎና ዑዢና ዒንሣም ዒንጋንዳጉዲ ዓይሣሣ ፔኤር ካኣቲኬ፤ ዒንሣ ማሌ ዴጌ ናኣቶፓ ባሽ የኦፒ ዴዴቲ ካኣቲታና ዋዳንዳኔ ጌይ ታ ዒጊጫኔ» ጌዔኔ። 11 ዬካፓ ዳኣኔኤሌ ዒዛንጋ ዒዛኮ ላጎ ሃናኒያ፣ ሚሳዔኤሌንጋ ዓዛሪያንጋ ካፓንዳጉዲ ዓሽፔናዜ ዓይሣ ጌሣ ዓሲሰኬያ ኮይላ ዴንዳዮ፡- 12 «ኦኡኒ ሳኣሚ ዋላሽ ሙዒ ሙዒ፣ ሃሣ ዋኣሣ ዑሽኪ ዑሽኪ ዴዓንዳጉዲ ማሃፓፓ ኦና ዴንዲ ታጰ ኬሊ ሃላንዳኣና ዛጌ፤ 13 ዬያይዴሰካፓ ካኣቱም ማኣራፓ ዓይሣንቴ ሙዎ ሙዒ ዴጌዘንሣና ዋላ ኦና ቤቁሣ፤ ኔ ዛፓንቴ ፓጩ ባኣዚ ኦጊዳ ዴዴቲ ኦና ኔ ዓይሎይዳ ኮይሴ ባኣዚ ማዴ» ጌዔኔ።

14 ዬይ ዔያቶ ካፓሣ ዬኖ ማሊያና ዔኤዒ ታጰ ኬሊ ሃላንዳኣና ዔያታ ጌዔ ጎይዎ ማዲ ዋይታቲያ ዛጌኔ። 15 ታጰ ኬላ ጋፓዛ ካኣቲ ማኣር ሙዎ ሙዒ ዴጌዘንሣፓ ባሽ ዔያቶኮ ዓኣፖ ካራ ሚዛጰ፣ ዑፃኣ ዲጪ ዴዴኔ። 16 ዬማፓ ዓርቃዎ ዬይ ካፓ ዓሣ ካኣቱም ማኣራፓ ዳከንጋ ኮዢ ሙዎና ዋይኖ ዑዢና ሃሽ ዔያቶም ሳኣሚ ዋላሽና ጊኢጊሸና ሙኡዚ ሌሊ ዒንጊሣ ዓርቁኔ።

17 የእሱ ዬንሣ የይዶ ዴጌዘንሣም ዓይሳ ዔራቶም ማዎም ፃኣፖ ባኣዚያ ዔራኒዳ ዔራቶና ጰቁሥሣና ዒንጌኔ፤ ዳኣኔኤሌ ጊንሣ ዬያቶ ባኣካፓ

1:1 1:1 2ካኣቶ. ማ 24:1፤ 2የእሱ. ዓሃኬ 36:5-7። 1:4 1:4 2ካኣቶ. ማ 20:17-18፤ 24:10-16፤ 2የእሱ. ዓሃኬ 36:10፤ ዒሲ. 39:7-8።

ያኑሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚንታ ዓውቲንታ ቡላ ዔራቶ ዓኣ ዓሲ ማዔኔ።

18 ካኣቲ ጌዔ ሃይሃ ለዓ ጋፓዛ ዓሽፔናዜ ደኣሪንቲ ዴጌዘንሢ ሲያ ዔኪ ካኣቲ ናብካዳናዖኦሬ ቤርቶ ሺኢሹኔ። 19 ካኣቲ ዬያቶ ቢያሢና ጌሰቲ ዛጋንቲ ዬያቶ ባኣካ ዳኣኔኤሌ፣ ሃናኒያ፣ ሚሳዔኤሌንታ ዓዛሪያንታ፡- ዴጌ ፔቲታዖ ዴዲባኣሰ፤ ዬያሮ ዔያታ ካኣቲ ማኣራ ማዳንዳ፡- ደኣሪንቲ። 20 ዔኤቢ ዔሪሢና ጸቋሥሢና ካኣቲ ያኣጫ ባኮኮ ካኣቲ ዋይሃ ዓጮይዳ ዓኣ ዠዎና ማርሻ ማርሻ ዓሶፓ ቢያ ታጶ ጳንጮ፣ ማዓያ ዔራ ማዔ ዔያታ ዴዴ። 21 ዳኣኔኤሌ ዬያይዲ ዴንዲ ካኣቲ ቁኢሮሴ ካኣታዳ ቤርታሳ ለዖ ሄላንዳኣና ካኣቲ ማኣራ ማዳያ ማዔ ዴዔኔ።

2

ናብካዳናዖኦሬ ዓውታዳ ዓውቶ

1 ካኣቲ ናብካዳናዖኦሬ ካኣታዳዖ ላምዓሳ ሌዖና ዓውቲ ዓውታዳ፤ ዓዚ ዬያ ዓውቶና ሜታዲ ገንፖ ባይዜ። 2 ዬያሮ ዒዛም ሙኪ ዬያ ዓውቶ ቡሊ ኬኤዘንዳ፡- ዠደንታ ማርሻ ማርሻ ዓሲንታ ዓማቶንታ ካላዳ ዓጮይዳ ዠደንታ ፓይዲ ፓይዲ ዔሶ ዔራ ዓሶዋ ዓሶ ዔኤሌሴኔ፤ ዬይ ዓሳ ዒማና ሙኪ ቤርታ ዒዛኮ ዔቁኔ። 3 ካኣቲ ዔያቶ ኮራ፡- «ታኣኒ ዓውቲ ዓውታዳዖ ዬና ዓውታ ዓይንታ፣ ታ ዔራኒ ሚርጌና ማሊ ሜታዳ» ጌዔ።

4 ዔያታ ማሃዖ ዓራማይኬ ሙኡቸና፡- «ካኣቲዮ፡ ናንገና ካኣታዲ ናንጌ! ኔ ዓውታዳ ዓውታ ዓይንታ፣ ኦም ኬኤዜ፣ ኦ ኔኤም ቡሊዮ ኬኤዘንዳ» ጌዔ።

5 ካኣቲ ዔያቶም፡- «ቤርታሳዖ ታ ዓውታዳ ዓውቶ ኬኤዘዋ፣ ሄሊሳዖ ዋዚ ጋዓ ቡሊሢ ዓኣቲያኣ ኬኤዘዋ፣ ዒንሢ ኬኤዘባኣቲ ዒንሢ ጨርኪንቲ ማኣራኣ ዒንሢኮ ፔዖና ቡኡራ ላኣሎ ቤሲ ማዓንዳ፡- ታ ጌዔ። 6 ታ ዓውታዳ ዓውቶና ቡሊዮና ታኣም ዒንሢ ኬኤዜ፣ ታ ዒንሢም ዒንጎ ባኣዚና ዴኤፒ ቦንቸንቲና ዒንጋንዳ፤ ዬያሮ ታ ዓውታዳ ዓውቶንታ ዋዚ ጋዓ ቡሊሢ ዓኣቲያ ዋላ ኬኤዘዋ፣» ጌዔ።

7 ዔያታ ገንሢ፡- «ካኣቲዮ! ኔ ዓውታዳ ዓውቶ ኦና ኔ ዓይሎም ኬኤዜ፣ ኦ ኔኤም ዋዚ ጋዓ ቡሊሢ ዓኣቲያ ኬኤዘዋ» ጌዔ።

8 ካኣቲ ዬያ ዔያታ ጋዓዛ ዋይዛዖ፡- «ታኣኒ ያዲ ማዖንጎ ጌዔ ባካ ደዲ ማዔሢ ዒንሢ ዔሪ ዋዴ ጎቻኒ ጌሰታሢ ታ ዔሪ፤ 9 ዒንሢ ታ ዓውታዳ ዓውቶ ኬኤዘኒ ዳንዳዒባኣቶ ዒንሢ ቢያሢዳ ፔቲ ሄላንዳ ሜታ ዓኣኔ፤ ታ ዬያ ጌዔ ባኮ ታኣኒ ገንሢ ሺርሻንዳያ ዒንሢም ማሌም ሉኡዚ ባኣዚ፣ ሃሃ ጌኔ ባኣዚ ኬኤዘ ኬኤዘ ጉሪ ዋዴ ዒንሢ ጎቻኒ ማሌኔ፤ ዬያሮ ዒንሢ ዓውቶ ታኣኮ ኬኤዜ፣ ቡሊዮ ዒንሢ ባሽንዳዎኣሢ ታ ዔሪ» ጌዔ።

10 ዒማና ካላዳ ዓጮይዳ ዠደንታ ፓይዲ ፓይዲ ዔሶ ዔራ ዓሳ፡- «ካኣቲዮ! ኔኤኒ ዔራኒ ኮዓ ባኮ ኔኤም ኬኤዘኒ ዳንዳዓ ዓሲ ዓይጎ ዓጨዳኣ ዴዳዓኬ፤ ፔቲ ካኣቲ ዋዚ ዴዴ፤ ሃሃ ዋላቃዳያ ማዓቲያ ዬያ፡- ያኣጫ ሃዎንታ ማርሻ ማርሻ ዓሶንታ ዠደንታ ፓይዳ ዓሶ ኮራኣ

ዖኦጫ ቤቁባኣሰ። 11 ካኣቲዮ! ኔ ዬያ ያኡጮ ዴኤዖ ያኡጫዖ ያኡዘ ጌዒ ካኣሽኮ ባኮፓ ዓቲም ማሌ ማሂ ኬኤዘንዳ ዓሲ ባኣሰ፤ ዬይ ያኡዘ ጌይ ካኣሽኮ ባካ ሃይካ ዓሲባኣካ ናንጋያቲዋሴ» ጌዔ።

12 ዬያሮ ካኣቲ ሚርጌና ዳጋዲ ባብሎኔ ዓጮይዳ ዓኣ ዔሮ ዓሳ ጉቤ ዋዲንታንዳ፡- ዓይሢ። 13 ዔሮ ዓሶ ዋዲኒ ማሊንቲ ማሊዖና ዔቃዖ ዳኣኔኤሌንታ ዒዛኮ ላጎዋ ዋላ ዋዲኒ ዔያታ ማሌ።

ዓውቶኮ ቡሊዮ ያኡሲ ዳኣኔኤሌም ፔጋሴሢ

14 ዬያ ዓይሢዖ ማዲ ኩንሃንዳ፡- ዓይሢንቲሢ ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶ ዓይሢሢ፤ ዓሪዮኬ ጎዖሢኬ፤ ዳኣኔኤሌ ዒማና ዬያ ዓሢ ኮይላ ዴንዳዖ ዔራቶና፡- 15 «ካኣቲ ዬያ ዴኤዖ ዓይሢዖ ዋይታዛ ኬሴይ?» ጌዒ ያኡጮ፤ ዬያሮ ዓሪዮኬ ዳኣኔኤሌም ጎይዖ ኮሺ ኬኤዜ።

16 ዬካፓ ዳኣኔኤሌ ኔጉዋዖ ካኣቲ ኮይላ ጌሊ ዓውቶ ቡሊዮኮ ዳካ ዋዴ ዒንጋንዳ፡- ሺኢቁኔ። 17 ዬያዴሰካፓ ዳኣኔኤሌ ፔ ማኣሪ ዴንዳዖ ጌይንቲ ባኮ ዒዛኮ ላጎ ማዔ ሃናኒያ፣ ሚሳዔኤሌንታ ዓዛሪያንታም ኬኤዜ። 18 ገንሢ ሃንጎ ባብሎኔይዳ ዓኣ ዔሮ ዓሶና ዋላ ዋዲንቲዋ፡- ጨሪንጮ ያኡዛሢ ዔያቶ ሚጨንቲ ማኣዳንዳ፡- ዬና ዓውቶኮ ቡሊዮም ፔጋሲ ኬኤዘንዳ፡- ሺኢቁም ፔ ላጎሢ ዒ ዓይሢ።

19 ዬና ዋንቴሎ ዓኣሽንቲ ባኮ ዳኣኔኤሌም ያኡሲ ፔጋሲ ዳቁኔ፤ ዬያሮ ዒዚ ጨሪንጮ ያኡዛሢ ሃዘ ጌዒ ጋላቲ፡- 20 «ዔራቶንታ ዋላቁንታ ዒዛሮ ማዔሢሮ ያኡሲ ናንገና ጋላቲንቶንጎ!

21 ዒዚ ዋዶና ሌዖና ላኣሚ ላኣሚ ዔኪ ዬይሳኔ፤ ካኣቶ ካኣቲ ም ያይታ ዴይሢ፤ ያይታኣኣ ኬሢ፤ ዔራቶ ዔሮ ዓሶም፣ ጨንጨም ማሊ ጸቋሢ ዓሶም ዒንጋሢ ዒዛኬ።

22 ዒዚ ዔርታኒ ዳንዳዐ-ዋ ባኮንታ ዓኣሽንቲ ባኮም ፔጋሳ፤ ዒዛ ኮይላ ቢያ ዋዴ ፖዒ ዓኣሢሮ፣ ዳሚዳ ዓኣሽንቲ ባኮ ዒ ዔራ።

23 ታኣኮ ቤርታኣ ዓደንሢኮ ያኡዛሢዮ! ታ ኔና ጋላታ፤ ታ ኔና ዴኤፒሳ፤ ኔኤኒ ዔራቶንታ ዋላቁንታ ታኣም ዒንጌ፤ ኦኡኮ ኔ ሺኢዲዖ ዋይዚ ካኣቲኮ ዓውቶ ኔ ኦም ፔጋሴ።»

ዳኣኔኤሌ ካኣቲኮ ዓውቶ ቡሊዮና ዋላ ኬኤዜሢ

24 ዬካፓ ዳኣኔኤሌ ባብሎኔይዳ ዓኣ ዔሮ ዓሶ ዋዲንዳ፡- ካኣቲ ዓይሢ፤ ዓሪዮኬ ኮይላ ዴንዳዖ፡- «ባብሎኔይዳ ዓኣ ዔሮ ዓሶ ዋዲ፤ ሃሢ ታና ካኣቲ ኮይላ ዔኪ ዓኣዴ፣ ዓውቶኮ ቡሊዮ ታ ዒዛም ኬኤዘንዳ» ጌዔ።

25 ዬማና ዓሪዮኬ ዳኣኔኤሌ ኔጉዋዖ ካኣቲ ናብካዳናዖኦሬ ቤርቶ ዔኪ ሺኢሻዖ፡- «ካኣቲዮ! ኔኤኮ ዓውቶኮ ቡሊዮ ኔኤም ኬኤዘንዳ ዳዒ ዔኪ ዬያና ዩሁዳ ዓሶ ባኣካፓ ፔቲ ዓሲ ታ ዴንቁኔ» ጌይ ካኣቲ ም ኬኤዜ።

2:2 2:2 ማዚ. ማጻ 41:8።

26 ዬያሮ ቢልፃሶኦ ጌይነታ ዳኣኔኤሌ ኮይላ ካኣቲ፡- «ታኣኒ ዓውታዳ ዓውቶነታ ቡሊያንታ ታኣም ኔ ከኤዛኒ ዳንዳዓ?» ጌይ ያኣጩኔ።

27 ዳኣኔኤሌ ማሃዎ፡- «ካኣቲዮ! ኔኤኒ ያኣጩ፡ ዬያ ዓኣሽነቴ ባኮ ዔሮ ዓሰቀ ማዎም ማርሻ ማርሻ ዓሳ፡ ዠቀታቲያ ዓማታ ኔኤም ከኤዛኒ ዳንዳዓ-ቀሴ። 28 ጋዓነቴ ዓኣሽነቴ ባኣዚ ቢያ ፔጋሲ ዳቀ ፔቲ ያኣሲ ጫሪንጫ ዓኣኔ፤ ሃጊ ሴካ ማዓንዳ ባኮ ቢያ ዒዚ ኔኤም ፔጋሲ ዳቀ፤ ኔኤኒ ላሂ ሻኣሎይዳ ዓኣዎ ዓውታዳ ዓውቶና ኔ ዒሮይዳ ኔኤም ያኣሲ ፔጋሲ ዳቀ ባካ ያዲኩ፡-

29 «ካኣቲዮ! ኔኤኒ ኔኤኮ ሻኣሎይዳ ላሂ ዓኣዎ ሃጊ ሴካ ቤርታ ማዓንዳ ባኣዚ ማሌኔ፤ ዬያሮ ዓኣሽነቴ ባኣዚ ፔጋሲ ዳቀ ያኣዛሂ ሃጊ ማዓንዳ ባኮ ኔኤም ዔርዘኔ። 30 ዬይ ዓኣሽነቴ ባካ ታኣም ፔጋዲ ዳዳሂ ማሌ ዓሰፓ ባሽ ታ ዔራ ማዔሚርቱቀሴ፤ ጋዓነቴ ኔኤኒ ዬያ ዓውቶኮ ቡሊያ ዔራንዳጉዲና ኔ ዒሮ ጋራ ኔ ሺርሺ ሺርሺ ማሌ ባኮ ጳቂሂ ኔ ዒሮ ዓካንዳጉዲኩ።

31 «ካኣቲዮ! ዑሣ ዓኣዳ ዓኣፒዳ ዲካያ፤ ዬያይዳፓ ዔቁያና ዛጋኒያ ዒጊቻ ፔቲ ዓሲ ማላ ዳኤፒ ባኣዚ ኔ ቤርታ ዔቂ ዓኣነቴ ኔ ዛጌኔ። 32 ዬያ ባካሂኮ ቶኣካ ጌኤሽ ዋርቁና፡ ዳደና ኩጮና ቢራ ዓንጊና፡ ጎጶና ጉባዘና ሞኦና ዓንጊና፡ 33 ዘኣላ ዓንጊና፡ ቶኮ ዜዶኮ ዛላ ዓንጊና፤ ዛላ ጊንሣ ዠኢጫ ዓጪና ኮሾናያኩ። 34 ኔኤኒ ዬያ ባካሂ ዛጋነቴ ዳኤፒ ሹቺ ዓሲ ኮላሱቀነቴ ቡጊነታዎ ኮላዲ ኬዳኔ፤ ዬይ ኬዳ ሹጫሂ ዓንጎና ዠኢጫ ዓጪና ኮሾና ቶኮ ዜዶ ማንሣኔ። 35 ዬይ ሹጫ፡ ዠኢጫ ዓጪና ማዠናሂ፡ ሞኦና ዓንጋ፡ ቢሮ ዓንጎነታ ዋርቁነታ ኔጉቀዎ ማቂ ጋኣጪነቴ ያሂሂና ቆይይዳ ሺርኪ ሃሾና ዲልባ ማዔኔ፤ ዬያ ዲልባ ፔቲታዎ ዓይሱቀዎ ዠባሬ ፒዲ ዔኪ ዳንዳኔ፤ ጋዓነቴ ዬያ ባካሂዳ ኬዳ ሹጫሂ ዓጪ ቢያ ኮሚ ዳግ ዳግ ጋዓዎ ዳኤፒ ዲካ ማይ ዳዔኔ።

36 «ዋይዜ፡ ዓውታ ዬያኩ፤ ቡሊያ ሃካፓ ዳማ ከኤዛነታ ጎይዎጉዳያኩ፡- 37 ካኣቲዮ! ኔኤኒ ቢያፓ ባሽ ካኣቶኮ ካኣቲኩ፤ ጫሪንጫ ያኣዛሂ ካኣቲሞ፡ ዋልቁ፡ ቢታንቶነታ ቦንቸንታ ኔኤም ዒንጌኔ። 38 ዓጪ ቢያ ኔና ዋይሣያ ማሄኔ፤ ዓሲነታ ቦንታ ካፒነታይዳ ቢታንቶ ኔኤም ዒዚ ዒንጌኔ፤ ዬያሮ ዋርቁ ማዔ ቶኣካሂ ኔናኩ። 39 ኔኤኮ ጊንፃፓ ዳኤፒሞና ኔጊዳፓ ሃታ ካኣታ ከሰካንዳኔ፤ ዬያፓ ሂሊሳዎ ዓጪ ቢያ ዋይሣንዳያ፡ ሞኦና ዓንጎና ማሊሶናሂ፡ ሃይሣሶ ቤዘ ዓርቂ ከሰካንዳኔ። 40 ሃሣ ጊንሣ ዬያ ቢያሂ ማንሣ ጋኣጫያ፡ ዓንጊጉዲ ደዳያ፡ ያይዳሳ ካኣታ ከሰካንዳኔ፤ ዓንጊ ቢያ ባኣዚ ማንሣ ጋኣጫሂጉዲ ዒዚ ዒዛኮ ቤርታ ዓኣ ካኣቶ ቢያ ማንሣ ጋኣጫንዳኔ። 41 ዔባሂኮ ቶኮ ዜዶና ከኤሎናኮ ማዠነታ ዛላ ዓንጊ፡ ዛላ ዠኢጫ ዓጪናታሂ ኔ ዛጌኔ፤ ዬይ ዳቀሂ ዬይ ካኣታ ፓቂነቴ ካኣቶታሂኩ፤ ዓንጎነታ ዠኢጫ ዓጪና ኮሾና ባኮነታ ሲኢሪንቴነቴ ኔ ዛጌ ጎይዎ ዬይ ካኣታ ዋይሣ ዓጪኮ ዛላ ሹቺጉዲ ደዳንዳኔ። 42 ዬያ ባካሂኮ ቶኮ ከኤሎ ማዠነታ ዛላ ዓንጊ፡ ዛላ ዠኢጫ ዓጪና ኮሾና ባኣዚ ማዔሚጉዲ ዬይ ካኣታሂ ዋይሣ ዓጪኮ ዛላ ደዳ፡ ዛላ ላሊያ ማዓንዳኔ። 43 ዓንጎነታ ዠኢጫ ዓጪና ኮሾና ባኮነታ ዋላ ሲኢሪንቴነቴ ኔ ዛጌ

ጎይዎ ዬንሂ ላምዎ ካኣቶንሂኮ ዳራ ዋላ ዔፒና ሲኢሪንታንዳኔ፤ ጋዓነቴ ዓንጊና ዠኢጫ ዓጪና ዋላ ሲኢሪንታኒ ዳንዳዐ-ቀኣሂጉዲ ዬያፓ ፔቲ ማዓኒ ዳንዳዐ-ቀሴ፤ 44 ዬንሂ ካኣቶንሂ ዋደና ፔቲታዎ ደዓኒ ዳንዳዐ-ቀያ፤ ጊንሣ ሃሣ ማሌ ዳሬ ጫርቂ ጌሊ ያላኒ ዳንዳዐ-ቀ ካኣቶ ጫሪንጫ ያኣዛሂ ዔቂሳንዳኔ፤ ዬይ ካኣቲ ማሌ ካኣቶ ዳንዳዲ ፓፒንሂ ሃላንዳኣና ባይዘንዳኔ፤ ዒዚ ጋዓነቴ ናንጊና ደዳ ናንጋንዳኔ፤ 45 ዓሲ ኩቺ ካኣሙቀነቴ ዲኮይዳፓ ቡጊነቴ ኬዲ ዓንጎና፡ ሞኦና ዓንጎና፡ ዠኢጫ ዓጪና፡ ቢሮ ዓንጎና፡ ዋርቁና ማዠና ባኮ ማንሂ ጋኣጫ ሹጫሂ ዬያ ካኣታሂኩ፤ ዬያይዲ ዳኤፒ ያኣዛሂ ሃጊ ማዓንዳ ባኮ ቢያ ኔኤም ዳቀ፤ ዋይዜ፡ ዓውታ ጎኔ ዓውቲኩ፤ ፒዜ ማዔ ቡሊያኣ ያዲኩ።»

ካኣቲ ዳኣኔኤሌም ዒንጌ ባኮ

46 ዬካፓ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ባሊቶ ሳዎ ሂሊሲ ዳኣኔኤሌም ዘጌኔ፤ ዓሳ ዒዛም ሃኣኮ ዒንጊሂነታ ዑንጂያ ጩቢሻንዳጉዲ ዓሶ ዓይሄኔ። 47 ካኣቲ ዒማና ዳኣኔኤሌም፡- «ኔኤኮ ያኣዛሂ ካኣሽኪነታ ያኣዘይዳፓ ቢያ ባሽኩ፤ ካኣቶኮ ቢያ ጎዳኩ፤ ዓኣሽነቴ ባኣዚ ቢያ ፔጋሲ ዔርዘኒ ዳንዳዓያኩ፤ ዬያሮ ኔኤኒ ሃያ ዳኤፒ ዓኣሽነቴ ባኮ ፔጋሲ ዔራኒ ዳንዳዔኔ» ጌዔኔ። 48 ዬካፓ ካኣቲ ዳኣኔኤሌ ዳኤፒ ቦንቸንታ ቤሰካ ዔኪ ጌሣኔ፤ ማርጌ ባኣዚያ ዒዛም ዒንጌኔ፤ ባብሎኔ ዓጪይዳ ቢያሂ ዋይሣያ ዒዛ ማሄኔ፤ ባብሎኔይዳ ዓኣ ዔሮ ዓሰቀ ቢያ ዒዛ ሱኡጌ ማሄኔ። 49 ዳኣኔኤሌ ካኣቲም ከኤዜም ሲዲራቂነታ ማሳቂነታ ዓብዲናኣጎነታ ባብሎኔኮ ደማ ደማ ፓቆና ዓጪ ቢያሂዳ ዋይሣ ዓሲ ማሂ ካኣቲ ዔያቶ ደኦሬኔ፤ ዳኣኔኤሌ ጋዓነቴ ካኣቲሞ ማኣራ ዳዔኔ።

3

ናብካዳናያኦሬ ዋርቁ ዓንጎና ኮሺሴ ባኮ

1 ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ለካ ዔጶ ላሂታሚ ዋዳ፡ ዳልጉማ ላሆ ዋዳ ማዓ ዓሲ ማላ ባኣዚ ዋርቁና ማዠነቲ ባብሎኔ ዓጪይዳ ዓኣ ዲራ ጌይነታ ቡኦይዳ ደቂሴኔ። 2 ዬያ ባካሂ ዓንጂ ማደይዳ ፔኤሻኒ ጌይ ቦንቸንታ ቦንቸይዳ ሙካንዳጉዲ ዓጪ ዋይሣ ዓሶ፡ ዳኤፒ ዳኤፒ ሱኡጎ፡ ዒዛኮ ደንዘ፡ ዒዛኮ ዓኣ ቆሎ ዋይሣ ሱኡጎ፡ ዋጎ ዋጋ ዓሶነታ፤ ዬያጉዲ ፔቲ ፔቲ ዓጪይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሰቀ ዒዚ ዔኤሌኔ። 3 ዬይ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዬና ቦንቸ ከሎ ፔቲሞና ሙኪ ቡካዎ ዬያ ማዠ ደቆና ባካሂኮ ቤርታ ዔቂኔ፤ 4 ዒማና ፔቲ ዒላቲ ዔኤቢ ከኤዛ ዓሲሰኬይ ፔኤኮ ዑኡዘ ዳጊዲ፡- «ዒንሂ ዲማ ዲማ ዓጪፓ ሙኬ ዳርነታ ዲማ ዲማ ሙኡጮ ጌሰታ ፃጰ! 5 ዒንሂ ዛዬ፡ ዲንካ፡ ፔቲ ሻሺ ዳንሃ ጎኦላ፡ ዲቢ ሻሺና ዳንሃ ጎኦላነታ ሹሉጎነታ፤ ዬያጉዲ ዓይኡም ዓይናደ ባኣዚኮ ቢያ ዑኡሲ ዋይዜ ዋደና ሳዎ ሎኡሚ ላሂ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ዋርቁና ኮሺ ደቂ ዔቂሴ ዓሶ ማላ ባካሂም ዘጋንዳጉዲ ካኣቲ ዓይሄኔ! 6 ሳዎይዳ ሎኡሚ ላሂ ዘጊባኣ ዓሲ ዓኣቶ ዳኤፒ ዔኤታ ታዋይዳ ቤዘማና ዓንጊታንዳኔ!» ጌዔኔ። 7 ዬያሮ ዳራ ዬያ ዋርቁነታ ባኮኮ ዑኡዘ ቢያ ዋዋይዳ

ሳይደረግ ለላላ ካአቲ ናብካዳናጾኦሪ ዋርቆና ኮሺ ደቂ ዓቂቤ ዓሶ ማላ ባካሢም ዚገኛ።

ዳኣኔሌሌኮ ላጎንሢ ዋጌና ዓይሢሶናሢ

8 ዓማና ባብሎኔ ዓጮይዳ ዠኦጎ ዛጊ ዔቦ ዔራ ዔሮ ዓሶፓ ዛላ ዓሲ ዓይሁደ ዓሳ ዋጌና ዓርቁንታንዳጉዲ ካአቲም ከኤዜኔ። 9 ዔያታ ካአቲ ናብካዳናጾኦሪ ኮይላ ሙካዎ፡- «ካአቲዮ! ናገጊና ናገጌ! 10 ካአቲዮ! ኔኔኒ ዛዬ፣ ዲጎካ፣ ፔቲ ሻሺ ዴንሦ ጎኦላ፣ ዲቢ ሻሺ ዴንሦ ጎኦላ፣ ቩሉጎጎንታ ዲማ ዲማ ዓይኑምሮ ዋርቆ ባኮኮ ዑኡዞ ዋይዜ ዓይጎ ዓሲያኣ ሳይደረግ ለላላ ዋርቆና ኮሺንቲ ዓሶ ማላ ባካሢም ዚገንዳጉዲ ዓይሢሳይ፤ 11 ሃሢ ኔኔኒ ሳይደረግ ለላላ ዚገባኣ ዓይጎ ዓሲያኣ ማዎም ዔኤታ ታሞ ዴኤፖይዳ ዓገንታንዳጉዲ ዓይሢሳይ፤ 12 ሃይሾ ሃሢ ባብሎኔ ጋራ ዓኣ ዓጮ ዋይሢንዳጉዲ ኔኔኒ ደኦሪ ጌሢ ሲዲራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎ ጌይንታ ዓይሁደንሢ ኔኤኮ ዓይሢዎ ኩንሡዋሴ፤ ኔኤኮ ጾኦዞ ካአሽኩዋሴ፤ ኔ ኮሺ ዓቂቤ ዓሶ ማላ ባካሢማኣ ዚጉዋሴ» ጌዔ።

13 ካአቲ ዬያ ዋይዞ ሚርጌና ዲጎዲ ሲዲራቁ፣ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ዔኤሊንታንዳጉዲ ዓይሢ፤ ዬያሮ ዔያታ ካአቲ ቤርቶ ሺኢኬ።

14 ናብካዳናጾኦሪ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዒንሢ ሲዲራቁ፣ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ! ታኣኮ ጾኦዞ ዒንሢ ካአሽኪባኣሢና ታኣኒ ዋርቆና ኮሺሲ ዔቂቤ ዓሶ ማላ ባካሢማኣ ዒንሢ ዚገባኣሢ ጎኡዳ? 15 ዛያሢ፣ ዲንካሢ፣ ፔቲ ሻዠ ጎኦላ፣ ዲቦ ሻዠ ጎኦላ፣ ቩሉጎጎንታ ዓይኑምሮ ዋርቆ ባኮ ቢያሢኮ ዑኡዞ ዒንሢ ዋይዞ፣ ታኣኒ ኮሺ ዔቂቤ ዓሶ ማላ ባካሢም ሳዓ ለላላ ለላላ ዚጌያ ማዔቲ ቃራ፤ ዚገባኣያ ማዔቲ ጋዓንቲ ዔኤታ ታሞ ዴኤፖ ዔቶይዳ ቤዞና ሃሢ ዒንሢ ከኤሪንታንዳጉዲ፤ ታ ኩጫፓ ዒንሢ ዓውሳንዳ ጾኦሲ ባኣሢ ዔራዋቲ» ጌዔ።

16 ሲዲራቁ፣ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ካአቲም ማሃዎ፡- «ካአቲዮ! ዬኖ ዛሎኮ ኦኡኒ ኦና ዓውሳኒ ሞኦታንዳ ሃይሴ ከኤዛኒ ኮይሱዋሴ።

17 ኦኡኒ ዒዛም ማዲ ዒዛ ካአሽካ፣ ጾኦዞ ሃያ ዔኤታ ታሞይዳፓኣ ማዎም ኔ ኩጫፓ ኦና ዓውሳኒ ዳንዳዓ፤ 18 ካአቲዮ! ዒዚ ኦና ዓውሳኒ ኮሲባኣቲያ ኔኤኮ ጾኦዞ ኦ ማዲንዳዋኣሢና ኔኤኒ ዋርቆና ኮሺ ዔቂቤ ዓሶ ማላ ባካሢም ኦ ዚጊ ካአሽኪንዳዋኣሢያ ዔሬ» ጌዔ።

ዳኣኔሌሌኮ ላጎንሢ ጾኦሲ ጉሙርቂ ታማፓ ኬሰኬሢ

19 ዒማና ናብካዳናጾኦሪ ሲዲራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታይዳ ሚርጌና ዲጎዲ ፔኤኮ ዓኣፖ ካሮ ላኣሚ፤ ዬያሮ ዬያ ታሞ ዋንዴ ዔኤታሰካፓ ላንካይ ጳንጩ ማዓንዳያ ባሽ ማሃ ዔኤሢንዳጉዲ ዓሶ ዒ ዓይሢ። 20 ዬካፓ ዬንሢ ሃይሢንሢ ቱኪ ዔኪ ዬያ ዔኤታ ታሞይዳ ዓገንዳጉዲ ዒዛኮ ጾሎ ዓሶ ባኣካፓ ደዲ ደዲ ማዓ ዓሶ ዓይሢ። 21 ዬያሮ ዬና ዓሳ ዔያታ ማኣዔ ጾዶዞ ማኣሳሢ፣ ቆንፃሢንታ ቶኦካ ዔያታ ማሪ ዓኣ ባኮንታ ማኣዔ ማኣሢ ቢያሢና ዋላ ቱኪ ዔኪ ዔኤታ ታሞ ዔቶይዳ ዓገኔ። 22 ካአቲ ዓይሢ ደደ ዓይሢጾጉዴና ታማ ዋልቁና ዔኤታሢሮ ሲዲራቁ፣ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ዔኪ ታማ

ከኤሪ ዓሶ ታሞኮ ሺኤላ ሚቹ ዋዴ። 23 ዬያታ ሃይሢንሢ ጋዓንቲ ደዲሺ ቱኮና ጎይሢና ዓኣፖ ታሞ ዔኤታሢዳ ለላላ።

24 ዒማና ኔጉዋዎ ካአቲ ናብካዳናጾኦሪ ዴዔ ቤዛፓ ኮኣሚ ዔቃዎ፡- «ኦኡኒ ቱኪ ዔኪ ዔኤታ ታሞይዳ ዓገ ዓሶንሢ ሃይሢ ሌሊቱዋዳ?» ጌይ ፔ ደንዞ ኮይላ ጾኦጩ። ዔያታ፡- «ካአቲዮ፣ ጎኔኪ!» ጌዔ።

25 ካአቲ ገንሢ፡- «ሃይሾ ሃኣዛጉዋቲ፣ ታኣኒ ታማ ፔቲታዎ ዔኤቢ ዋኦቲባኣያ፣ ቱኤዛፓኣ ቡሊንቲ፣ ዔኤታ ታሞ ባኣካ ሃንታ ያይደ ዓሲ ዴንቃ፤ ያይደሳ ዓሢ ጾኦዞ ናይ ማላያኬ» ጌዔ።

ሃይሢንሢ ታማፓ ኬሰኪ ሱኡጋቶ ደኦሪንቲሢ

26 ዬካፓ ናብካዳናጾኦሪ ዔኤታ ታሞ ዔቶ ባይሢ ዑካዎ፡- «ዒንሢ ዴኤፖ ጾኦዞ ጾኦዞ ማዳ፣ ሲድራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ዋይዞዋቲ! ኬሰኪ ሃኒ ዬዑዋቲ!» ጌይ ዔኤላዛ፣ ዔያታ ታማፓ ኬሰኬ። 27 ዒማና ዓጮ ዋይሢ ዓሶንታ ቢታንታ ዓኣ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሶንታ ካአቲ ዞራ ደንዞንታ ቢያ ዔያቶ ኮይላ ሙኪ ቡካዎ ታማ ዔያቶ ፔቲታዎ ዔኤቢ ዋኦቲባኣሢ፣ ቶኦኮ ጋሞኮዋ ፔቲታዎ ሚቹንቲባኣሢ፣ ዔያታ ማኣዔ ጾዶዞ ማኣሳሢኮ ማላቶ ታማ ላኣሚሲባኣሢና ሚሌ ዓታዛ ጩቢ ጩቢ ጌይ ዔያቶኮ ዑፃ ዛዒባኣሢ ዛገኔ።

28 ዬካፓ ካአቲ ናብካዳናጾኦሪ፡- «ሲዲራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ጾኦዞ ጋላቲንቶም! ዒዚ ፔኤኮ ከኢታንቻሢ ዳኪ ሃንሢ ዒዛም ማዳዞንሢ ዓውሴ፤ ዔያታ ፔ ጾኦዞ ጉሙርቂ ጌይዞ ጾኦዞ ማላ ጾኦዞ ኦ ዚጋዓኬ» ጌይሢና ካአቲኮ ዓይሢዎ ካፖ ሃሺ ፔኤኮ ናጎጎ ፑርታ ባኣዚዳ ዓገኔ።

29 «ጋዓንቲ ዬያይዲ ዓውሳንዳ ሚሌ ጾኦሲ ባኣሴ፤ ዬያሮ ዓጮ ቢያይዳ ናጎጋያ፣ ደማ ደማ ሙኡቹ ጌሰታ ዴር ቢያሢ ባኣካ ሲዲራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ጾኦዞ ጫሽካ ዓሲ ጴዴቲ ዒ ቲቁንቲ ከኤሪንቲም ማኣራ ዒዛኮ ፒፂ ከኤር ቡኡራ ላኣሎ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ታ ዓይሢ።» ጌዔ።

30 ካአቲ ዬያ ዓይሢዎ ዳኬሰካፓ ሲዲራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ባብሎኔ ዓጮይዳ ዴግ ዴጊዲ ደኦሪ ሱኡጌ ማሃ ጌሢ።

4

ናብካዳናጾኦሪ ላምዓሲ ዛጌ ዓውቶ

1 ዓጮይዳ ቢያ ናጎጋ ዴርና ደማ ደማ ሙኡጮ ጌሰታ ፃፂም ካአቲ ናብካዳናጾኦሪ ሂዚ ጋዓ ከኢታ ደኬ፡-

«ዒንሢ ቢያሢ ዋዚ ዓኣይ! 2 ዴኤፖ ጾኦዞ ታኣም ማዴ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኮና ዓኮ ባኮ ታ ዒንሢም ከኤዛኒ ኮዓ።»

3 «ጾኦሲ ዳዋ ዓኮ ባካ ኮሺ ዴኤፒኬ! ዒዚ ማዳ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባካኣ ሚርጌና ደዲኬ!

ጾኦሲ ናገጊና ካኣታዲ ናጎጋያኬ፤ ዒዛ ካኣቲሞኮ ጋፒንሢ ባኣያኬ።»

4 «ታኣኒ፣ ናብካዳናጾኦሪ ታኣኮ ካኣቲም ማኣሮይዳ ጾርጎቹምና ኮሺንታና ታኣም ዲቤም ታ ናገጊቤቃ፤ 5 ፔቲ ኬሊ ታኣኮ ዓርሶይዳ ታ ላሃ

ዓኣዎ ዲጊቻ ዓውቲና ያኣሲ ፔጋሲ ዳዌያ ዲቃሣ ባኣዚ ዛጌኔ። 6 ዩያሮ ታኣኮ ዓውቶኮ ቡሊያ ታኣም ከኤዛገዳጉዲ ባብሎኔ ዓጮይዳ ዓኣ ዔሮ ዓሶ ቢያ ታ ባገሣሂ ታ ዔኤሌኔ። 7 ዓማና ዡዋ፣ ማርሻ ማርሻ ዓሳ፣ ዡኦጋሣ ዛገ ዔቦ ዔራ ዓሶገታ ዓማቶገታ ቢያ ታ ኮይላ ሙካዛ ታኣኒ ታኣኮ ዓውቶ ዔያቶም ከኤዜኔ፤ ዔያታ ጋዓገቲ ታኣኮ ዓውቶ ቡሊ ከኤዚ ዳገዳዒ ባኣሲ። 8 ዩካፓ ታኣኮ ያኦዞ ሱገያና ዔኤሊገታ ቢልፃሶኦሬ ጎያ፣ ዳኣኔኤሌ ታ ኮይላ ጌሌኔ፤ ዩይ ዓሣ ጌኤዡ ያኦዞር ዓያና ዒዛይዳ ዓኣ ዓሲከ፤ ታኣኒ ዒዛም ታኣኮ ዓውቶ ሂዚ ጌይ ከኤዜኔ። 9 «ዔሮ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዔ ቢልፃሶኦሬ፣ ጌኤዡ ያኦዞር ዓያና ኔ ጌዳ ዓኣሣሮ ዓኣሽገቲ ባኣዚ ቢያ ኔና ባሽገዲ ዋኣሣ ታ ዔራኔ፤ ዋይዜ፣ ታኣኒ ዛጌ ዓውቲ ታ ኔኤም ከኤዛገዳኔ ኔኤኒ ታኣም ቡሊ።»

10 «ታኣኒ ታኣኮ ዓርሶይዳ ላሂ ዓኣገቲ ፔቲ ያደሲ ሚሣ ዓጮ ቢያሣኮ ሄኮማካ ባቃሌያ ፔጋዲ ታኣም ጴዴኔ። 11 ዩይ ሚፃሣ ቶኣካ ዳገዲ ጫሪገጮ ሄላገዳኣና፣ ዓጪ ማዔ ካራና ዓኣ ዓሲ ቢያ ዳገታኒ ዳገዳዒ ዳገዳገዳጉዲ ዳኤፒ ደዴኔ። 12 ዒላዡኮ ምርቁፃ ሚዛጳያ ማዔኔ፣ ዓኣፓ ገገሣ ዳሬ ቢያ ሙዔም ገዳገዳጉዲ ዲቤኔ፤ ሺባ ካይዚ ቦም ገኢጋያ ማዔኔ፣ ጫሪገጮ ካፓኣ ካኣፖይዳ ማኣሪ ማዡ ዳዔኔ፤ ሽምፔ ዓኣ ባኣዚ ቢያ ዩያ ሚፃሣኮ ዓኣፖ ሙዔኔ።»

13 «ታኣኒ ታኣኮ ዓርሶይዳ ላሂ ዓኣገቲ ያኦሲ ታና ፔጋሲ ዳዌ ጎይያና ፔቲ ያኦሲም ዳማዴ ከኢታገቾ ጫሪገጫፓ ከዳገቲ ታ ዳገቱ። 14 ዒማና ዩይ ከኢታገቻሣ ዳጌ ዑኡሲና፡- «ሚፃሣ ተቁዋቲ፣ ካኣፖ ካኣፖ ዓገጉዋቲ፣ ዒላዡኮ ዡኡዳዋቲ፣ ዓኣፖ ደኡዚ ደኡዚ ላኣሉዋቲ፣ ካዮ ቦዓ ዒዛኮ ሺባ፣ ካፓኣ ዒዛኮ ካኣፓፓ ቤቲ ዳገደገጎ። 15 ጨኢሪገቲ ዓቲ ዳገጮ ጋዓገቲ ዓገገና ሞኦና ዓገገና፣ ካኒ ቢራታና ዓጮ ሸርሽ ቱኪ ሳይይዳ ሃሹዋቲ፣ ሳይይዳ ዓኣ ዓኣዔ ማኣቶ ባኣካ ዒኢካ ፖዓ ዒዛ ዔቁሲ ሃሹዋቲ።»

« ጫሪገጮ ያልካ ዒኢካ ዒዛይዳ ያደገጎ፤ ዩካ ፖይይዳ ቦያና ዋላ ማኣቲ ሙይ ሙይ ዒ ናገገገጎ። 16 ዒዛኮ ዓሱም ማሊፃ ላኣሚገቲም ዳገዲ ላገካይ ሌዔ ሄላገዳኣና ቦያ ማሊሣና ናገገገጎ። 17 ዩያ ገሰቲ ዔቁሲ ቱኪ ዳኮሣ ያኦሲም ዳማዴ ከኢታገቻከ፤ ዩይ ያዲ ማዔሣ ዳኤፖ ያኦዛሣ ሳይይዳ ዓኣ ካኣቶኮ ቤቲ ማዔሣ ቢያሣ ዔራገዳጉዲከ፤ ዒዚ ዩያ ቢታገቶ ኮዔ ዓሲም ዒገጋኔ፤ ሂርከ ማዒ ቦሂገቲዞገሣ ዒዚ ዔከ ቢታገቶ ዓኣያ ማሂ ጌሣኔ።»

18 «ታኣኒ፣ ካኣቲ፣ ናብካዳናያኦሬ ዛጌ ዓውታ ያዲከ፤ ዓካሪ ሂገዳ ኔኤኒ ቢልፃሶኦሬ! ታኣም ዩያኮ ቡሊያ ከኤዜ፤ ታኣኒ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮይዳ ዓኣ ዔሮ ዓሳ ዩያ ቡሊ ታኣም ከኤዚ ዳገዳዒ ዋሲ፤ ኔኤኒ ጋዓገቲ ጌኤዡ ያኦዞር ዓያና ኔ ጌዳ ዓኣሣሮ ኔ ታኣም ከኤዚ ዳገዳዒ።»

ዳኣኔኤሌ ካኣቲኮ ዓውቶ ቡሊሣ

19 ዒማና ቢልፃሶኦሬ ጌይገታ ዳኣኔኤሌ ኮሺ ዑሣ ዓኣዴ ዲቃቲሣሮ፣ ሃሣ ማሊ ሚርጌና ሜታዳሣሮ ዳካ ዋይ ዚቲ ጌዔኔ፤ ዩያሮ ካኣቲ፡- «ቢልፃሶኦሬ! ዓውቶገታ ቡሊያገታ ጌዔ ባኮ ዛሎሮ ሜታዲ።» ጌዔኔ።

ቢልፃሶኦሬ ካኣቲ ኮይላ፡- «ካኣቲዮ! ዓውቶገታ ቡሊያገታ ኔኤም ማዒፃ ዓታዛ ኔኤኮ ሞርኮም ሞርኮም ማዒባኣቲ ታኣም ኮሺታያከ። 20 ያዲከ፡- ቶኣካ ዳገዲ ጫሪገጮ ሄሌያ፤ ሃሣ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዓሳ ጉቤ ዳገታኣ ፔቲ ዳኤፒ ሚሣ ኔኤኒ ያኦሲ ኔኤም ፔጋሲ ዳዌም ዛጌኔ፤ 21 ዩያ ሚፃሣኮ ዒላዡ ዋዳ ሚርጌና ሚዛጳያከ፤ ጉቤ ዳሮ ሙኡዛኒ ዳገዳዒ ሚርጌ ዓኣፒ ዒዛኮ ዓኣኔ፤ ካዮ ቦዓ ዒዛ ሺቦ ዳማ ናገገገደ ቤሲ ዳገቱም፣ ካፓኣ ዒዛኮ ካኣፖይዳ ማኣሪ ማዡ ናገገገ።»

22 «ካኣቲዮ! ያደሲ፤ ሃሣ ደዲ ማዔ ዩይ ሚፃሣ ኔናከ፤ ኔኤኮ ዳኤፒማ ጫሪገጮ ሄላገዳኣና ዳገ ጴዴኔ፤ ኔኤኮ ቢታገታኣ ዓጮ ጉቤይዳ ዳዲያ ማዒ ዳዔኔ። 23 ካኣቲዮ! ኔኤኒ ዩያ ዛገገቲ ያኦሲም ዳማዴያ ማዔ ፔቲ ከኢታገቾ ጫሪገጫፓ ከዳገቲ፡- «ሚፃሣ ተቁ ባይዡዋቲ፣ ተቁገቲ ዳገጮ ጋዓገቲ ዓገገና ሞኦና ዓገገና፣ ካኒ ቢራታና ዓጮ ሸርሽ ቱካዮ ሳዓ ዒኢካ ሃሹዋቲ፤ ዩካፓ ዒ ፖይይዳ ዓኣ ማኣቶ ባኣካ ዳገገጎ፤ ጫሪገጮ ያልካሣ ዒዛይዳ ያዲ ዑያ ዒዛኮ ዋዒሶገጎ፤ ዳገዲ ላገካይ ሌዔ ሄላገዳኣና ካዮ ቦያና ዋላ ዒ ናገገገጎ።» ጌዔኔ፤

24 «ካኣቲዮ! ዋይዜ፣ ቡሊያ ያዲከ፤ ዳኤፖ ያኦዛሣ ኔና፣ ታ ጎዳሣ፣ ካኣቲዳ ማዲገታገዳጉዲ ማሊ ቱከ ባካ ሃካፓ ዳማ ከኤዚገታ ጎይያ ማዓገዳኔ፡- 25 ዳሮ ባኣካፓ ዳውሲገቲ ዳማዲ ኔ ዳገዳገዳኔ፤ ኔኤኮ ናገገ ካዮ ቦያና ዋላ ማዓገዳኔ፤ ላገካይ ሌዔ ዓኣዳገዳያ ሄላገዳኣና ጌማይጉዲ ማኣቲ ኔ ሄገታገዳኔ፤ ጫሪገጮ ያልካ ኔ ጌዳ ያዳገዳኔ፤ ዩይ ቢያ ማዲገታገዳሣ ዳኤፖ ያኦዛሣ ካኣቶ ቢያኮ ቤቲ ማዔሣና ዒ ኮዔ ዓሲም ካኣቱም ቢያ ዒገጋሣ ኔ ዔራገዳኣናከ። 26 ዩይ ጨኢሮና ዳገጫ ሳዓ፣ ዒኢካ ዓታገዳጉዲ ዓይሣገቲሣ ያኦሲኮ ዓጮ ቢያሣዳ ቢታገቶ ዓኣሣ ኔ ዔራሰካፓ ላሚ ገገሣ ኔ ካኣታዳገዳያ ማዒፃ ዳዎከ፤ 27 ዩያሮ ካኣቲዮ! ታ ዛሎና ታ ኔኤም ዞራ ዞር ዋይዜ፤ ጎሜ ማዲሣ ሃሺ ኮሺ ማዲ ቢያ ዋይ ማዴ፤ ፑርቱም ሃሺጋፓ ሄርቁገቲ ዋርቃ ዓሶም ሚጨገቲ ኮሺ ባኣዚ ማዴ፤ ኔ ዩያይዳቲ ኮሹምና ኔ ናገገገዳ ሌዓ ኔኤኮ ያደቃገዳኣ ናገዳኔ» ጌዔኔ።

28 ዩይ ባካ ቢያ ካኣቲ፣ ናብካዳናያኦሬ ሄሌኔ። 29 ታጳ ላምዎ ዓገገኪኮ ገገፃ ካኣቲ ባብሎኔይዳ ዓኣ ፔኤኮ ካኣቱም ማኣሮኮ ዳጌ ቤዛ ሃገቲቤቃ፣ 30 ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃና ዳኤፖ ባብሎኔ ካታሜሎ ካኣታ ዒኢካ ናገገገዳጉዲ፤ ሃሣ ዓጮሎኮዋ ዳኤፖ ካታም ዒዛ ማዔም ታኣኮ ቦገቾና ዳኤፑምና ፔጋዲ ዔርታገዳጉዲ ታ ቢታገቶና ታ ማዡሴያቱዋኣዳ?»

31 ዩያ ጌዒ ዒ ጌሰቲ ሃገ ጋፑዋገቲ ሂዚ ጋዓ ዑኡሲ ጫሪገጫፓ ሙከኔ፡- «ካኣቲዮ፣ ናብካዳናያኦሬ! ኔ ጌዳ ጌሰቲ ቱኮና ሃይሶ ዋይዜ! ካኣቱማ ኔ ጌዳፓ ዔውቲኔ፤ 32 ኔኤኒ ዳሮ ባኣካፓ ዳውሲገቲ ከሰኪ ካዮ ቦያና ዋላ ናገገገዳኔ፤ ላገካይ ሌዔ ዓኣዳገዳያ ሄላገዳኣና ጌማይጉዲ ማኣቲ ኔ ሄገታገዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዓገዳሣ ዳኤፖ ያኦዛሣ ሳዮ ካኣቶ ቢያሣኮ ቤቲ ማዔሣና ካኣቱም ቢያ ዒ ኮዔ ዓሲም ዒገጋሣ ኔ ዔራገዳኣናከ።»

33 ዩይ ጌይንቴ ባካ ኔጉዋፖ ናብካዳናዎኦሪይዳ ማዲንቴኔ፤ ዩያር ዒ ዴር ባኣካፓ ዳውሲንቴ ኬሰከኔ፤ ጌማይጉዲ ማኣተያ ሄንቄኔ፤ ጫሪንጫፓ ኬዳ ያልኮናኣ ዑፃ ዒዛኮ ዋዒኔ፤ ዒዛኮ ዑፃጋፓና ዚኢሊሎ ሶሌጉዲ ዑጌኔ፤ ፀንጋኣ ሃሞፑር ፀንጋ ማዒ ዴዔኔ።

ናብካዳናዎኦሪ ያኣሲ ጋላቴ ጋላጋ

34 ዩይ ዋዳ ዓኣዴሰካፓ ካኣቴ ናብካዳናዎኦሪ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ላንካዎ ለዓ ኩዳዛ ለካ ዴግ ጌይ ታኣኒ ጫሪንጫ ዛጌኔ፤ ዒናኣ ታኣኮ ገንሣ ዓሲ ዒኔ ማዔኔ፤ ዴኤፖ ያኣዛሢ ታ ጋላቴኔ፤ ናንገና ናንጋ ያኣዛሢ ማፃኣ ሄርሺሢና ታ ሺኢሺኔ፤

ዒዛኮ ካኣቴ ማ ናንገና ናንጋያከ፤ ዒዛ ካኣቴ ሞኮ ጋፒንሢ ጎይ ዓኣያከ፤

35 ሳይይዳ ናንጋ ዴራ ቢያ ዒዛ ኮይላ ዔኤቢ ፓሡዋ ባኣዚከ፤ ጫሪንጫ ከኢታንቸይዳኣ ማፖም ሳይይዳ ናንጋ ዴርይዳ ዒ ኮዔ ባኣዚ ማዲያከ፤

ዒ ማዲኒ ማሌ ባኮ ላኣጋኒ ዳንዳዓያና ኔ ዓይጎ ማዲ ማዲ ዓኣይጎ፤ ጋዓንዳ ዓሲ ፔቴታፖ ባኣሴ።»

36 «ታኣኮ ዒና ዓሲ ዒኔ ማዔሰካፓ ኔጉዋፖ ታ ካኣቴ ሞ ሰንቸንታ ዴኤፑሞንታ ማዒ ገንሣ ታኣም ዒንገንቴኔ፤ ታና ዘራ ዓሶና ታኣኒ ዒንጌ ቢታንታ ዓኣ ዓሳኣ ዋዛና ታና ዔከኔ፤ ዋንዳሰካፓ ባሺ ታኣኒ ሰንቸንቴ ካኣቴ ሞና ዳዲ ዴዔኔ።

37 «ሃይሾ፤ ታኣኒ ናብካዳናዎኦሪ ጫሪንጫ ካኣታሢ ጋላቴ፤ ሰንቸ፤ ዴኤፒሲያ ታ ዒዛ ዴኤፒሳኔ፤ ዒዚ ማዲ ባካ ቢያ ፒዜከ፤ ዒዛኮ ጎይፃኣ ዒሎ ጎይሢከ፤ ያቶርሙ ሞና ሃንታ ዓሶ ቢያ ዒ ቦርሲሳኒ ዳንዳዓያከ።»

5

ካኣቴ ቢልፃሶኦሪ ገኢጊሾ ሙፖ

1 ፔቴ ኬሊ ካኣቴ ቢልፃሶኦሪ ቢታንቶ ዒዚ ዒንጌ ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ ዓሶም ዴኤፒ ሙኡዚ ገኢጊሾኔ፤ ዒዚ ዩያ ዓሶና ዋላ ዋይኖ ዑዙ ዑሽኪቤቃ፤ 2 ዴንዲ ማሢኒ ዑካዛ ዒዛኮ ዓዴ፤ ናብካዳናዎኦሪ ዩሩሳላሜ ጌኤዙ ማኣራፓ ዔከ ሙኩ ዋርቆና ቢር ዓንጎናፓ ኮሾና ዑዙ ዑሽኮ ዓንጎ ዔከ ዩዓንዳጉዲ ማዲ ዓሶ ዓይሢኔ፤ ካኣቴ ዩያ ማዴሢ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ዒዛኮ ላኣሎንታ ገንፃኣ ማቸንሢንታ ዩያ ዓንጎና ዑሽካንዳጉዲከ። 3 ማዲ ዓሳ ዒማና ዩያ፤ ዩሩሳላሜይዳ ያኣሲኮ ጌኤዙ ማኣራፓ ዔከ ሙኩንቴ ዋርቆና ቢር ዓንጎናፓ ኮሾና ዑዙ ዓንጎ ኔጉዋፖ ባዔኔ፤ ዩያር ካኣቴ፤ ቢታንታ ዓኣ ዴኤፖ ዓሳ፤ ዒዛኮ ላኣሎንታ ገንፃኣ ማቸንሢንታ ዩያ ዓንጎና ዋይኖ ዑዙ ዑሽከኔ። 4 ዔያታ ዑሽኪያይዳ ዓኣፖ ዋርቄ፤ ቢራ ዓንገ፤ ሞኦና ዓንገንታ ማሌ ዓንገ፤ ማሢንታ ሹቸንታይዳፓ ኮሾና ያኣዙ ፔኤኮ ጋላቴኔ።

5 ዩያይዳ ጎይሣ ዓኣንቴ ዓሲ ኩቸ ማላ ኩቸ ጌኤዙ ማኣራይዳ ዓኣ ሻርኖኮ ሆታ ሲልጊዲ ገኢጊሾና ካኣቴ ሞና ማኣራ ዩርቲባኣንቴ ፃኣፒሢ ዓርቄኔ፤ ዩያ ፃኣፓሢ ካኣቴ ዴንቄኔ። 6 ዒማና ኔጉዋፖ ዒዛኮ ዓኣፖ ካራ ቦኦሪኔ፤

ዲቃቴይዳፓ ዔቄያና ዑፃኣ ጎጋይቄኔ፤ ዋልቃ ጌሌም ጨጊጫኣ ቢያ ዒዛኮ ላሴኔ። 7 ዩያር ማርሾ ማርሻ ዓሶንታ ዙዋንታ ዙኦጋሢ ዛጋ ዔር ዓሶንታ ዓሳ ዔከ ጌልዛንዳጉዲ ዒዚ ዒላቴ ኬኤዜኔ፤ ዩይ ዓሳ ዔኤሊንቴ ሙካዛ ዒዚ፡- «ሃያ ፃኣፒንቴ ባኮ ናባቢ ዋዚ ጋዓቴያ ታኣም ቡሊ ኬኤዜ ዓሢ ጮልዔ ሚዛጶ ማኣዓሢ ማይንታንዳኔ፤ ዋርቆ ቁንታሢያ ሆላ ታ ዒዛ ማይሳንዳኔ፤ ሃሣ ገንሣ ታኣኒ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮይዳ ሃይሣሳ ቤዛ ዴዒ ቢታንቶና ዓጮ ዋይሣንዳኔ» ጌዔኔ። 8 ዩና ዔር ዓሳ ካኣቴ ቤርቶ ሺኢከኔ፤ ጋዓንቴ ዩያ ፃኣፒንቴ ባኮ ናባባኒና ቡሊ ኬኤዛኒ ዳንዳዒ ዓሲ ፔቴታፖ ዴዲባኣሴ። 9 ዩያር ካኣቴ ቢልፃሶኦሪ ዑሣ ዓኣዴ ማሊ ሜታዴም ዓኣፖ ካራ ዒዛኮ ሃቸም ቦኦሪ ቦኦሪ ዓኣዴኔ፤ ቢታንታ ዓኣ ዴኤፖ ዓሶም ዋኦቶንዳ ጎይሢ ባይቄኔ።

10 ቤርታ ጌኤሾ ማዒ ዓኣ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ካኣቴንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ጋዓ ባኮ ዋይዚ ሙፖ ሙፖ ኬኤፖ ጌላፖ፡- «ካኣቴዮ! ናንገና ካኣታዲ ናንጌ! ሃያ ባኮር ሃያይዲ ማሊ ዓኣፖ ካርዋ ኔ ቦኦሪሳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ 11 ጌኤዙ ያኣዙኮ ዓያና ዓኣያ፤ ፔቴ ዓሲ ኔኤኒ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሢ ኔ ዓዴ ካኣታዲ ዓኣ ዋደና ያኣዙጉዲ ዔራቶና ማሊ ጶቁሥሢያ ኩሚያ ማዒ ዴዴኔ፤ ዩያር ኔኤኮ ዓዴ፤ ናብካዳናዎኦሪ ዙዋኮ፤ ማርሾ ማርሻ ዓሶኮ፤ ዔር ዓሶንታ ዙኦጋሢ ዛጋ ዔር ዓሶንታኮ ቢያ ሱኡጌ ማሢ ዒዛ ደኦሪኔ። 12 ዒዚ ዓውቴ ቡሊሢና፤ ዓኣቸንቴ ባኣዚ ፔጋሲ ኬኤዚሢና ዴማ ዔራቶ ዓኣያ ጨገጫ፤ ሃሣ ዔር ዓሲከ። ዩያር ኔ ዓዴ ናብካዳናዎኦሪ ቢልፃሶኦሪ፤ ጌይ ሱንፖ ጌሢ፤ ዳኣኔኤሌ ዔኤሊሴ፤ ዒዚ ሃያ ቢያ ቡሊ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

ዳኣኔኤሌ ፃኣፖና ባኮኮ ዓኣቸንቴ ማሊፖ ቡሊ ኬኤዜሢ

13 ዩካፓ ዳኣኔኤሌ ካኣቴ ቤርቶ ሺኢካዛ፤ ካኣቴ፡- «ታ ዓዴ፤ ካኣቴ፤ ናብካዳናዎኦሪ ዲዒ ዔከ ሙኩ ዩሁዳ ዓጮ ዓሶ ባኣካፓ ፔቴ ዳኣኔኤሌ ጎፖሢ ኔናዳ? 14 ጌኤዙ ያኣዙኮ ዓያና ኔ ጌዳ ዓኣሢና ጨገጫምንታ ዔራቶንታ ኔኤም ዒንገንቴሢ ታ ዋይዜኔ። 15 ታ ቤርቶ ታና ዘራ ዔር ዓሶንታ ማርሾ ማርሻ ዓሶንታ ቢያ ፃኣፒንቴ ባኮኤ ናባቢ ቡላንዳጉዲ ዔኤሊንቴ ሺኢከኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ታኣም ቡሊ ኬኤዛኒ ዳንዳዒባኣሴ። 16 ኔኤኮ ዓኣቸንቴ ባኣዚና ሜታሳያ ማዔ ባኣዚ ቢያ ቡሊ ዔራ ዔራቶ ዓኣሢ ታ ዋይዜኔ፤ ዩያር ሃኖ ፃኣፒንቴ ባኮኤ ናባቢ ቡሊፖም ታኣም ኔ ኬኤዜቴ ጮልዔ ሚዛጶ ማኣዓሢ ታ ኔና ማይሳንዳኔ፤ ዋርቆ ቁንቴያኣ ሆላ ታ ኔኤኮ ማይሲ ታኣኒ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮይዳ ሃይሣሳ ቤዛ ዴዒ ኔ ዋይሣዳንጉዲ ደኦሪንዳኔ» ጌዔኔ።

17 ዳኣኔኤሌ ማሃፖ፡- «ካኣቴዮ! ኔ ዒንጋኒ ጋዓ ባካ ኔኤም ማፖንጎ፤ ኔ ሰንቸ ዒንጋ ባኮም ማሌ ዓሲም ዒንጌ፤ ጋዓንቴ ታ ኔኤም ሃያ ፃኣፖና ባኮ ናባቢ ቡሊፖም ኬኤዛንዳኔ፤

18 «ካኣቴዮ! ዴኤፖ ያኣዛሢ ኔ ዓዴ ናብካዳናዎኦሪም ካኣቴ ሞና ዴኤፑሞና ሰንቸ ሞ ዒንጌኔ፤ 19 ዒዛኮ ዴኤፑሞፓ ዔቄያና ዴማ ዴማ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሶና ዴማ ዴማ ዳንጎ ጌሰታ ፃጶና

ቢያ ዲዛ ቤርቶይዳ ዲጊቹሞና ጎጋይቂ ዲዛሞ ምርቁኔ፤ ዲዚ ኮዔ ዓሲ ምዳኒና ዳቂሻኒ፤ ሃሃ ዲ ኮዔ ዓሲ ሱኡጌ ማሂ ዶኡራኒና ሱኡጋታፓ ኬይሳኒ ዳንዳዔ። 20 ጋዓንቴ ዲዚ ያቶርቃያ፡ ሞይዚ ዲፃያ፡ ሃሃ ፑርታ ዓሲ ማዒ ጴዳሢር ዩይ ቦንቻ ዲዛ ዑፃፓ ጉሲንቴም ካኣቱሞ ያይታፓ ዲ ኬይ፤ 21 ዳር ባኣካፓኣ ዲ ዳውሲንቴኔ፤ ዲዛኮ ዲና ዓሲሞፓ ላኣሚንቴ ቦፖር ማዔኔ፤ ዩይር ዲዚ ናሽኪባኣ ማኣቲ ሄንቁ ሄንቁ ኪርሞሌና ሞላ ናንጌ፤ ዲዚ ምርቆ ኬኤሲ ባይዜም ዑፃ ዲዛኮ ጫሪንጮ ያልካሂ ሞሲሴ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ ዳኤፖ ያኣዛሂ ካኣቶ ቢያኮ ዑፃ ቢቲ ማዔሢና ካኣቱሞ ቢታንቶ ቢያ ዓከ ኮዔ ዓሲም ዲንጋኒ ዳንዳዓፓሂ ዔራንዳኣና።

22 «ኔኤኒያ ቢልፃሶኦሪ ሃሂ ኔ ዲዛናይ ማዒያና ዩያ ቢያ ዔራያታፓ ኔ ቶኦኮ ሂርኪዲ ሹሌዓኒ ዳንዳዒባኣሴ። 23 ኔኤኒ ዩያይዲሞፖ ጫሪንጮ ጎዳሂም ያቶርቁ ኔና ኔ ዳግ ዳጊዳኔ፤ ሃሃ ጌኤኮ ማኣራፓ ቡሪ ዓከ ሙኮና ምርቆና ኮሻና ማሆ ዓከ ሙኡሲ ኔናንታ ኔኤኒ ቢታንቶ ዲንጌ ዓሶንታ ኔኤኮ ላኣሎንታ ጊንፃኣ ማቸንሂታ ሞላ ሞይና ዑኩ ዑሽኬ፤ ዲንሂ ዑሽኬሰካፓ ዛጋኒና ሞይዚ ዳንዳዑሞ፤ ሃሃ ፔቲ ባኣዚታ ሞራፍ ምርቆና፡ ቢር ዓንጎና፡ ሞኦና ዓንጎና ማሌ ዓንጎና፡ ማሂና ሹቲና ጊኢጊሺ ኮሻና ያኣዛ ዲንሂ ጋላቲ፤ ሞዳኒና ዳቂሻኒ ዳንዳዓ፤ ሃሃ ኔ ናንጋ ናንጎ ቢያ ኔኤኮ ፓይዲ ኔና ሞይሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ጋዓንቴ ኔኤኒ ቦንቹባኣሴ። 24 ያኡሲ ዓሲ ኩቲ ዳኪ ሃያ ባኮ ፃኣፒሴሂ ዩይርኬ።

25 «ፃኣፒንቴ ባከላ፡ ማኔ! ማኔ! ቲቁል! ፓሪሴ» ጋዓንቴ። 26 ዩናኮ ቡሊፃ ያዲኬ፤ ማኔ ጌይ፡ ኔኤኒ ካኣታዲ ዳዓንዳ ሞዶ ኔኤኮ ያኡሲ ፓይዲ ዛጊ ጋፒንሂ ማዓንዳጉዲ ማሄኔ ጌይሂኬ።

27 «ቲቁል ጌይ፡ «ዳኤሁሞ ዔር ባኮና ዛጎዛ ኔኤኒ ሹሌዒ ጴዳ፤ ጌይሂኬ፤

28 «ፓሪሴ ጌይ፡ ኔ ካኣታዲ ሞይሃ ዓጫ ፓቂንቲ ዛላ ማዶኔ ዓሶም፤ ዛላ ጊንሂ ፓሪሴ ዓሶም ዲንጊንቴኔ» ጌይሂኬ።»

29 ቢልፃሶኦሪ ዩካፓ ኔጉሞፖ ቦንቹንታፖ ማዔ ዳኤፖ ያዶዛ ማኣዓሂ ዓሳ ዳኣኔኤሌ ማይሳንዳጉዲ፡ ማይንቶ ምርቆ ሆላ ማይሳንዳጉዲ፤ ሃሃ ዲ ካኣታዲ ሞይሃ ዓጫኮ ቢታንቶና ሃይሃሶ ቤዛ ማዒ ሞይሃንዳጉዲ ማሂ ጌሄ።። 30 ዩማ ሞንቶ ዓሲ ባብሎኔ ካኣቲ ቢልፃሶኦሪ ሞዳ፤ 31 ዲማና ላሂታሚ ላምፖ ሌዔ ማዔያ፡ ማዶኔ ዓጫ ዓሲ፡ ዳኣሪዮሴ ጎፖሰኬይ ዲዛ ካኣቱሞ ዓከ ቤዛ ካኣታዳ።።

6

ዳኣኔኤሌ ዘቦ ዔታ ኬኤሪንቴሂ

1 ዳኣሪዮሴ ዲዚ ካኣታዲ ሞይሃ ዓጫ ቢያ ሞይሃንዳጉዲ ጭኦታና ላማታሚ ማዓ ሱኡጌ ዶኡራኒ ኮዔ።። 2 ሃሃ ጊንሂ ዩያቶ ዓሶ ቢታንቶና ዛጊ ሞይሃንዳጉዲ ዳኣኔኤሌንታ ማሌ ላምፖ ዓሲያኣ ዲ ዶኡራ።። 3 ዲማና ዳኣኔኤሌኮ ማዶ ማዳኒ ዓኣ ዔራታ ዲዛና ሞላ ዩና ዓጫ ሞይሃ ዓሶንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታፓ ቢያ ባሼ ማዔሢ

ዳኣኔኤሌ ማዶና ፔጋሲ ዳዌ፤ ዩይር ካኣቲ ካኣታዲ ሞይሃ ዓጫይዳ ቢያ ቢታንቶ ዓኣ ሱኡጌ ማሂ ዳኣኔኤሌ ዶኡራኒ ማሌ።። 4 ዩካፓ ዲዛና ሞላ ዓጫ ሞይሃ ማሌ ዓሶንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ዳኣኔኤሌ ዩና ዓጫይዳ ዲንጊንቴ ቢታንቶና ማዳ ባኮይዳ ዳቢንቲ ዳንቁ ሞጌና ዲዛ ዓይሂሳኒ ኮዔ፤። ጋዓንቴ ዳኣኔኤሌ ፔና ኮሺ ካፓያ፡ ሃሃ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዔሢር ፔቲታፖ ዳቢንቲ ዔያታ ዲዛይዳ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ።። 5 ዩይር ዔያታ ሞላ፡- «ዲዚ ካኣሽካ ያኣዛሂ ዛሎና ማዒባኣቲ ሞጌና ኔ ዳኣኔኤሌ ዓይሂሳንዳ ዳቢንቲ ኔ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌይ ዘርቲ።።

6 ዩካፓ ዓጫ ሞይሃ ዓሶና ቢታንታ ዓኣ ዓሶና ሞላ ጌኔ ጌኤሲ ጌሰቲ ቲኪ ካኣቲ ኮይላ ሙካፖ፡- «ካኣቲዮ፡ ዳኣሪዮሴ! ኔኤኒ ናንጊና ካኣታዲ ናንጌ! 7 ኦኡኒ ኔ ካኣታዲ ሞይሃ ዓጫይዳ ዓሶ ሞይሂፖ ማዶ ማዳ ዳኤፖ ዓሳ፡ ሞጎ ኮሺ ዔራ ዓሳ፡ ሱኡጋ፡ ኔና ዘራ ዶንዘንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ኔ ሞላ ፔቲ ጌሰቲ ሙኬ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ሃይማፓ ዓርቃፖ ዳንዳ ሃይሂታሚ ኬሊ ሄላንዳኣና ኔናቲሞንቴ ማሌ ዓይጎ ያኣዛታቲያ ዓሲ ሺኢቁ ካኣሽኩሞጉዲ ኪኢታ ኔ ኬሲ ዳካንዳጉዲኬ፤ ዩያ ዓይሂፖ ኪኢቶ ሞይዚ ዲፃ ዓሲ ዳዳቶ ዘቦ ዔታ ዓጊንታንዳጉዲ ዓይሂ።። 8 ሞይዜ ካኣቲዮ! ዩይ ዓይሂፖ ኪኢታ ማዶኔና ፓሪሴና ሞጎጉዲ ዶዲ፤ ሃሃ ላኣሚንቲሞፖ ማዓንዳጉዲ ኔ ዓይሂያ ማዔሢ ዔርዛ ማላቶ ጊዳ ዓይሂ» ጌዔ።። 9 ዩይር ካኣቲ ዳኣሪዮሴ ዩያ ዓይሂፖ ኪኢቶ ዲ ጌዔያ ማዒያ ዔርዛ ማላቶ ጊዳ ዓይሂ ዶዲ ማሂ ኬሴ።። 10 ዳኣኔኤሌ ዲማና ዩይ ዓይሂፖ ኪኢታ ካኣቲ ፔ ጌዔያ ማዔሢ ዔርዛ ማላቶና ፃኣፒንቲ ኬሰኬሂ ዔራፖ ዲዚ ናንጋ ኩቦ ኬኤፖ ኬሰኬሂ፤ ዲዚ ናንጋ ኩቦ ኬኤፖ ዩራሳላሚ ካታሞኮ ሆታ ኬኤፖ ፑልቶ ካራ ቡሎዛ ዳዳዳያታንቴ ዲዚ ቤርታኣፓ ማዳ ጎይፖ ጉኡኩና ሳዓ ጉሞዓቲ ፔኤኮ ያኣዛሂ ጋላቲ ጋላቲ ፔቲ ኬሊዳ ሃይሂ ማይንቴ ሺኢቃ ሺኢዲፖ ሺኢቁ።።

11 ዩያታ ጌና ማሊፖ ጌሰቲ ዓሳ ሞላ ዑፃ ሃሃ ዳንዲ ዳኣኔኤሌ ፔኤኮ ፔና ማዜ ያኣዛሂ ሺኢቃንቴ ዳንቁ።። 12 ዩካፓ ዔያታ ፔቲይዳ ካኣቲ ኮይላ ዳንዲ ዓይሂፖ ኪኢቶ ኬሶናሂ ዳኣኔኤሌ ካፒባኣያ ማዒያ ሂዚ ጌይ ኬኤሴ።፡- «ካኣቲዮ፤ ዳንዲ ሃይሂታሚ ኬሊ ሄላንዳኣና ኔናቲሞንቴ ማሌ ዓይጎ ያኣዛሞ ማምፖ ዓሲ ሺኢቁ ካኣሽካ ዓሲ ዘቦ ዔታ ዓጊንታንዳጉዲ ዓይሂ ኪኢታ ኔ ጌዔያ ማዒያ ዔርዛ ማላቶና ዓይሂ ኔ ኬሲባኣዓዳ?»

ካኣቲ ዲማና፡- «ሂዮ፤ ማዶኔና ፓሪሴና ሞጎጉዲ ዶዲ፤ ሃሃ ላኣሚንቲሞ ዓይሂሂ ኪኢታ ታ ኬሴ።» ጌዔ።።

13 ዩይር ዔያታ፡- «ሂዳፖ ሃሂ ካኣቲዮ! ዲዒ ዔከ ሙኮና ዩሁዳ ዓሶ ባኣካፓ ፔቲሂ ማዔ፤ ዳኣኔኤሌ ኔና ቦንቹሞሴ፤ ኔኤኒ ማላቶ ጊዳ ዓይሂ ኬሴ ዓይሂፖ ኪኢቶ ካፖ ዲ፤ ፔቲ ኬሊዳ ሃይሂማይንቴ ፔ ያኣዛሂ ሃይሾ ዲ ሺኢቃንቴሞ» ጌዔ።።

14 ካአቲ ዬያ ዋይዛያ ሚርጌና ያዬኔ፤ ዬካፓ ዳኣኔኤሌ ዓውሳኒ ማሌኔ፤ ዳንዲ ዓባ ጌላንዲያ ሃላንዳኣና ዒዛ ዓውሶንዶ ካራ ሚርጌ ኮዔኔ።

15 ሃሃ ዬና ዓሳ ካአቲ ኮይላ ፔቱሞና ሙኪ፡- «ካአቲዮ! ሚዶኔና ፓሪሴ ዋጎ ጎይዳና ፔቱ ካአቲ ኬሴ ዓይሥሢ ከኢታኣ ማግሞ ሚሌ ከኢታ ላኣሚጎታኒ ዳንዳዑቀኣሢ ዔራ!» ጌዔኔ።

16 ዬያር ዳኣኔኤሌ ዓርቁንቲ ዘቦ ዔታ ዓገንታንዳጉዲ ካአቲ ዓይሣኔ፤ ዒማና ዒዚ ዳኣኔኤሌ ኮይላ፡- «ቢያ ዋዴ ኔ ጉሙርቁንቲ ዒዛም ማዳ ያኣዛሢ፤ ዒ ኔና ዓውሶንጎ» ጌዔኔ።

17 ዬካፓ ዬይ ዔቶ ካራ ዴኤፒ ሹቸና ዋዲንቲኔ፤ ዓይጎ ዓሲያኣ ማግሞ ዳኣኔኤሌ ዬይፓ ኬሴ ዓውሳኒ ዳንዳዑቀጉዲ ካአቲ ዒዚ ዋይሣ ዓጮይዳ ዒ ጌዔያ ማዒያ ዔርዛ ማላቶና፤ ሃሃ ዒዛኮ ደንዛ ጌዔያ ማዒያ ዔርዛ ማላቶ ጌዳ ዓይሣኔ። 18 ዬያይዳዎ ካአቲ ፔኤኮ ካአቱሞ ማኣሪ ማዒ ዴንዴኔ፤ ዒማና ዒ ሙኡዚያ ሙይባኣኔ፤ ዒዛ ዋዛሳንዳ ባኣዚ ዓሳ ዒዛም ሺኢሹቀጉዲ ላኣጊ ገንዖ ዓቲ ዬና ዋንቶ ዋርቁኔ።

19 ዬካፓ ሃጊ ሳዓኮ ዲጊቹ ዘዘቃኣና ካአቲ ገንዓሰካፓ ዔቁ ኔጉዋዎ ዘቦ ዔቶ ካር ዓኣዴኔ።

20 ዒዚ ዒኣካ ሃላዎ ያዬ ዑኡሲና፡- «ናገጊና ናገጋ ያኣዛሢም ማዳሃ፡ ዳኣኔኤሌ! ቢያ ዋዴ ጉሙርቁንቲ ኔኤኒ ማዳ ያኣዛሢ ዘቦይዳፓ ኔና ዓውሳኒ ዳንዳዒያ?» ጌይ ዔኤሊንቲኔ።

21 ዳኣኔኤሌ ማሃዎ፡- «ካአቲዮ! ናገጊና ካአታዲ ናገጌ! 22 ዘባ ታና ዔኤቢ ዋኦቱዋጉዲ ያኦሲ ፔኤኮ ከኢታንቻሢ ዳኪ ዳንጎ ዘቦኮ ዓርቁኔ፤ ዬያ ዒ ማዴሢ ታኣኒ ዒዛ ቤርታ ጌኤሺ ማዒሣርና ኔኤማኣ ታኣኒ ፑርታ ባኣዚ ማዲባኣሢ ዔራሢርኩ» ጌዔኔ።

23 ዬያር ካአቲ ኮሺ ዋዛዴኔ፤ ዳኣኔኤሌያ ዓሳ ዘቦ ዔታፓ ኬሳንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ ዒዚ ያኦሲ ጉሙርቁያታሢር ዓሳ ዒዛ ዘቦ ዔታፓ ኬሳኣና ዑይይዳ ዒዛኮ ዘባ ፔቲታዎ ዔኤቢ ዋኦቲባኣሢ ዓሳ ዘጊ ዔራኔ። 24 ካአቲ ዒማና ገንሣ ዳኣኔኤሌ ዋጎና ዓይሣኔ ዓሳ ዓርቁንቲ ዬዓንዳጉዲ ዓሲ ዳኬኔ፤ ዬያር ዔያታ ዓርቁንቲ ዔያቶኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ዋላ ዘቦ ዔታ ዓገንቲኔ፤ ዔያታ ሃጊ ዘቦ ዔቶኮ ካር ሞሞኣኣኣና ዘባ ዔያቶ ሹኦሊ ላኣሊ ሜጌዎባ ቢያ ማንሣኔ።

25 ዬካፓ ካአቲ ዳኣሪዮሴ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ናገጋ ዴርና ዴማ ዴማ ሙኡጮ ጌሰታ ያጸናም ሃዚ ጋዓያ ያኣፒ ከኢታ ዳኬኔ፡-

«ዒንሣ ቢያሢ ዋዚ ኮሺዳ?» 26 ታ ዓጮይዳ ናገጋ ዴራ ቢያ ዳኣኔኤሌ ያኣዛሢ ዒጊጫንዳጉዲና ቦንቹ ካኣሸካንዳጉዲ ታ ዓይሣኔ፤

«ዬይ ያኣዛሢ ሸምፔና ማዒ ናገጊና ናገጋ ያኦሲኬ፤ ዒዛኮ ካአቱማኣ ባይቁዓኣኦኔ፤ ዒዛ ካአቱሞኮ ጋፒንሣ ባኣኦኔ፤

27 ዒዚ ዓውሳኔ፡ ፑርታ ባኣዚፓኣ ካፓኔ፤ ዒዚ ጫሪንጮና ሳያናይዳ ፔ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ማዳኦኔ፤

ዒዚ፡ ዬይ ያኣዛሢ ዳኣኔኤሌ ዘቦ ዳንጋፓ ዓውሴኔ።»

28 ዬያር ዳኣኔኤሌ ካአቲ ዳኣሪዮሴ ዋዴና፤ ሃሃ ገንሣ ፓሪሴ ካአቲ ቁኢርሴ ዋዴናኣ ቢያ ቦንቹንቲ ጎይሣ ናገጌኔ።

7

ዳኣኔኤሌም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ያይዶ ቦና ዬያኮዋ ቡሊያ (7:1—12:3)

1 ባብሎኔ ካአቲ ቢልፃሶኦሬ ካአታዳ ቤርታሳ ሌዎና ዳኣኔኤሌ ፔኤኮ ሻኣሎይዳ ላሂ ዓኣዎ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኣዚ፤ ሃሃ ዓውቴያ ዛጌኔ፤ ዬካፓ ዒ ዬያ ዛጌ ባኮ ያኣፔኔ።

2 ዒዚ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ታኣኒ ዳኣኔኤሌ ያይዶ ዛላፓ ዔቁ ዴኤፒ ጉዳ ባዞ ዋኣዎ ዓገሣንቲ ያኦሲ ዳዌም ፔቱ ዋንቲና ዛጌኔ። 3 ዒማና ያይዶ ዴማ ዴማ ዴኤፒ ቦዎ ባዛፓ ኬሰኬኔ። 4 ቤርታሳ ቦዓሢ ዘቦ ማላያኬ፤ ዒዛኮ ኮኣኬ ጋኣሲ ማላ ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ዒማና ታ ዛጋ ጎይሣ ዓኣንቲ ዬይ ጋኣዛ ዒዛኮ ቱገንቲኔ፤ ዬይ ቦዓሢ ገንሣ ዴግ ጌይ ዓሲጉዲ ላምዎ ቶኪና ዔቁኔ፤ ዓሲ ዒኔያ ዒዛም ዒንገንቲኔ።

5 «ለምዓሳ ቦዓሢ ገንዖ ቶኮ ሉኡቢ ዔቁ፡ ዴቤ ጌይንታ ቦዓሢ ማላያኬ፤ ዬይ ፔኤኮ ዓጮና ሃይሃ ባራንሣ ሜጌሢ ዳይ ዓርቁ ዓኣኔ፤ ዒዛም፡- ኔ ኮዔ ዓሸኪ ዜቲ ጋዓዎ ሙዔ!» ጋዓ ዑኡሲና ኬኤዚንቲኔ።

6 «ዬያ ታ ዛጋ ጎይሣ ዓኣንቲ ሚሌ ማኣኪ ማላ ቦዎ ኬሰኬኔ፤ ዒዛኮዋ ካፒ ጋኣሲ ማላ ያይዶ ጋኣሲ ዙሎይዳ ዓኣኔ፤ ሃሃ ያይዶ ቶኦኪያ ዓኣኔ፤ ዒዛም ዋይሥሣ ቢታንቶዋ ዒንገንቲኔ።

7 «ዬካፓ ሃሃ ያይዳሳ ቦዎ ታ ዴንቁኔ፤ ዬይ ቦዓሢ ዒጊቻያ፡ ዴቃሣያ፤ ሃሃ ፑኤፒ ዶዲ ቦዎኬ፤ ዬያ ቦዓሢኮ ጫሃና ዳይ ማንሣ ዴኤፒ ዴኤፒ ዓንጊ ዓቹ ዓኣኔ። ዓቲ ባኮ ዒ ፔኤኮ ቶኮና ሄርቃኔ፤ ሃንጎ ቦይዳፓ ቢያ ዴማ ታጾ ካኣሪ ዒዛኮ ዓኣኔ።

8 ታኣኒ ዬያ ካኣር ዛሎ ማላ ጎይሣ ዓኣንቲ ዬያ ካኣር ባኣካ ሚሌ ዳካ ካኣሪ ኬሰኬኔ፤ ዬማ ካኣርማም ቤዞ ሃሻኒ ዋንዴ ዓኣ ካኣራፓ ሃይሃ ካኣሪ ቱገንቲኔ፤ ዬማ ዳኮ ካኣርማኮ ዓሲ ዓኣፒ ዓኣያ፡ ሃሃ ያቶርቁ ጌሰታ ዒንዲርሲያኣ ዓኣያኬ።

ናገጊና ሸምፔና ዓኣ ማዒ ናገጋሢ ዛሎ ፔጋሲ ዳዎና ባኣዚ

9 «ታኣኒ ዬያ ዛጋ ጎይሣ ዓኣንቲ ካአታ ዴዓ ያይታ ጌሣንቲኔ፤ ዬይ ሚናንካፓ ዓኣሢ ዬያ ያይቶይዳ ዴዔኔ፤ ማኣዓሢ ዒዛኮ ሻቹጉዲ፡ ቶኣኮ ጋማኣ ፑኤታጉዲ ቦኦራያኬ፤ ዒዚ ዴዔ ካኣቶ ያይቶኮ ሸራ ቶካ ዔዔኤታ ታሚጉዲ ዜኤሊንሣያኬ።

10 ዒዚ ዴዔ ካኣቶ ያይቶኮ ቤርታፓ ታሚ ዓልቃኔ፤ ዒዛም ማዳ ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ ዓሲ ዓኣኔ፤ ገንሣ ሃሃ ፓይዲፓ ዑሣ ዓኣዳ ዓሲያኣ ቤርታ ዒዛኮ ዔቁ ዓኣኔ፤ ዒማና ጌኤሲ ጌሰቲ ቲቃኒ ሃይሴ ዓርቁንቲኔ፤ ማፃኣፔያ ቡሊንቲኔ።

11 «ዬማ ያቶርሙሞና ጌሰታ ካኣርማ ፖኦሊንቲ ጌሰታ ዑኡዞ ታ ዋይዛዎ ዒማ ዛጌኔ፤ ዒማና ታ

7:3 7:3 ዮሃ. ያፔሳ 17:8። 7:6 7:6 ዮሃ. ያፔሳ 13:2። 7:7 7:7 ዮሃ. ያፔሳ 12:3፤ 13:1። 7:8 7:8 ዮሃ. ያፔሳ 13:5-6። 7:9 7:9 ዮሃ. ያፔሳ 20:4፤ 1:14። 7:10 7:10 ዮሃ. ያፔሳ 5:11፤ 20:12።

ዛጋ ጎይህ ዓኣንቴ ዬይ ቦዓሢ ዋዲንቲ ታሚዳ ዓገንታዛ ታማ ዒዛ ሙይ ባይዘኔ። 12 ሜሌ ቦዎታ ቢታንቲዎ ዋልቃ ዔውቴኔ፤ ጋዓንቴ ዳካር ሼምፔና ዔይታ ናንጋንዳጉዲ ዔይቶ ሃሾና።

13 «ዬኖ ታና ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌም ታ ዛጌ ዋንቴሎና ዓሲ ናዓሢ ማላ ዓሲ ሻኦሬ ዓጮ ማንጌም ሙካያ ታ ዛጌኔ፤ ዬያ ዔኪ ናንጌና ናንጋሢ ቤርቶ ሸኢሾና። 14 ዲማ ዲማ ዓጮይዳ ናንጋ ዴርንታ ዲማ ዲማ ሙኡጮ ጌሰታ ፃጶንታ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ፣ ቦንቾንታ ካኣቲዎንታ ዒዛም ዓገንጌንቴኔ፤ ዒ ካኣታዲ ዋይህ ዓጮ ባይቁዋያ ናንጌና ናንጋያኩ፤ ዒዛ ካኣቲዎኮ ጋፒንሢ ባኣያኩ።

ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮኮ ቡሊያ

15 «ታኣኒ ዳኣኔኤሌ ዬኖ ዛጌ ባኮኮ ዛሎ ማሊ ኮሺ ሜታደኔ። 16 ዬያር ዒኣካ ዔቂ ዓኣዘንሢ፣ ፔቴሢ ባንሢ ታኣኒ ደጩ ዬያ ቢያ ባኮኮ ጎኔ ቡሊያ ያኦጮኔ፤ ዒዚያ ታኣም ዬያ ቢያኮ ቡሊያ ኬኤዘ። 17 ዒ ታኣም ኬኤዘ፡- <ሃንሢ ያይዶ ዴኤፖ ዴኤፖ ቦዎንሢ ሳይይዳ ካኣታዳንዳ ያይዶ ካኣቶኩ። 18 ጋዓንቴ ዴኤፖ ያኣዛሢም ዲማዴዘንሢ ዬያ ካኣቲዎ ዔኪ ናንጌና ዔይቶር ማሂ ዓይሳንዳኔ። ጌዔኔ።

19 «ዬካፓ ሃህ ታኣኒ ሜሌ ቦይዳፓ ቢያ ዲማ ማዔ፣ ያይዳሳ ቦዓሢ ዛሎ ባሽና ዔራኒ ኮዔኔ፤ ዬይ ቦዓሢ ሚርጌና ዒጊቻያ፣ ኬሚ ዴንቁ ባኮዎ ቢያ ዓንጎ ዓጮና ዳይ ሜንሢ ሜንሢ ሞኦና ዓንጎ ጸንጎናኣ ሾኦሊ ሾኦሊ ሙዓያ፤ ዓቴሢ ቶኪና ሄሄርቃያኩ። 20 ጌንሢ ታኣኒ ዬያ ቦዓሢኮ ቶኣካ ዓኣ ታጶ ካኣር ዛሎና ጌንፃፓ ኬሰኬ ዳኮ ካኣርማ ዛሎ፤ ሃህ ዬማ ዳኮ ካኣርማም ቤዘ ሃሻኒ ቱጌንቴ ሃይህ ካኣር ዛሎዎ ዔራኒ ታ ኮዔኔ። ዬማ ዳኮ ማኦርማኮ ዓኣፒና ዳንጋና ዓኣያኩ፤ ዒማ ሃንጎዎቶይዳፓ ቢያ ባሽ ዒጊቻያ፣ ያቶርቁ ጌሰታያኩ።

21 «ታኣኒ ዬያ ዛጋ ጎይህ ዓኣንቴ ዬማ ዳኮ ካኣርማ ያኦሲም ዲማዴዘንሢ ያልዚ ቡሊ ዬያቶ ባሽኔ። 22 ዬይ ያዲ ማዔሢ ናንጌና ናንጋሢ ሙኪ ዴኤፖ ያኣዛሢም ዲማዴዘንሢም ፒዜ ዋጌ ዋጋንዳማ ሄላንዳኣናኩ፤ ዬያታ ያኦሲም ዲማዴዘንሢ ዬያ ካኣቲዎ ዔካ ዎዳ ሄሊኔ።

23 «ዒዚ ታኣም ዬያኮ ቡሊያ ኬኤዘ፡- <ይይዳሳ ቦዓሢ ሳይይዳ ካኣታዳንዳ ያይዳሳ ካኣቶኩ፤ ዬይ ካኣታሢ ካኣቶ ቢያፓ ባሽ ማዔሢር ዓጮ ቢያ ፔ ዴማ ማሂ ዓርቁ ሄርቁ ዋይህንዳኔ።

24 ታጶ ካኣርንሢ ዬያ ካኣታሢ ጋራፓ ኬሰካንዳ ታጶ ካኣቶኩ፤ ዬካፓ ቤርታኣርንሢ፣ ዲማዴያ፣ ሜሌ ካኣቲ ኬሰኪ ዬንሢ ታጶ ካኣቶንሢ፣ ሃይህንሢ ሎንሢንዳኔ፤ 25 ዬይ ካኣታሢ ዴኤፖ ያኣዛሢም ዋይዘ ዒዲ ያቶርቁ ጌሰታንዳኔ፤ ዴኤፖ ያኣዛሢም ዲማዴዘንሢ ዒ ሜታሳንዳኔ፤ ያኦሲም ዲማዴያ ማዔ ቦንቾ ኬሎንታ ዎጎንታ ላኣማኒ ዒ ጌኢጊንታንዳኔ፤ ያኦሲም ዲማዴዘንሢ ሃይህ ለዔና ካላና ዒዛ ቢታንቶ ዴማ ዎርቃንዳኔ።

26 ዬካፓ ዴዒ ዋጌ ዎጎንደ ካኣቶ ያይታ ጌሢንታንዳኔ፤ ዬያር ዬያ ያቶር ካኣታሢኮ ቢታንቶ ዋልቃ ዔውቴም ናንጌና ዒ ጋፒ ባይቃንዳኔ፤ 27 ጫሪንጮ ቢያኮ ዴማ ሳይይዳ ዓኣ ካኣቶኮ ቢታንታ፣ ዋልቆንታ ዴኤፑዎንታ ቢያ ዔውቴ ዴኤፖ ያኣዛሢም ዲማዴዘንሢም ዒንጌንታንዳኔ፤ ዬያታ ካኣታዲ ዋይህንዳ ቢታንታ ዔይቶኮ ናንጌና ዴዲ ናንጋንዳኔ፤ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ዋይህ ዓሳ ቢያ ዒዛም ዓይሢንቲ ማዲ ናንጋንዳኔ፤ ጌዔኔ።»

28 ዬያ ታኣኒ ዛጌ ባኮኮ ቡሊያ ያዲና ጋፔኔ፤ ታኣኒ ዳኣኔኤሌ ዬያ ባኮ ኮሺ ዒጊጮኔ፤ ዲቃቲፃፓ ዔቁያና ዓኣፖ ካራ ታኣኮ ቡኦሬኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ቢያ ባኮ ታኣኒ ታ ዒና ዓርቁኔ።

8

ዳኣኔኤሌም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ዓዴ ማራይና ኮላይና

1 ቢልፃሶኦሬ ካኣታዳንቴ ሃይህሳ ሌዎና ታኣኒ፣ ዳኣኔኤሌ ሃያኮ ቤርታ ዛጌሰካፓ ዲማ ሜሌ ባኣዚ ዛጌኔ፤ 2 ታኣኒ ዔላኣሜ ዓጮይዳ ኮይሎ ኬኤሎ ዲያና ዲርቆና፣ ቡሳ ካታሞይዳ ዓኣያ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌም ታ ዛጌኔ፤ ዒማና ታኣኒ ዑላዬ ዎር ዓጮ ዔቂ ዓኣኔ። 3 ዬኖ ዎር ዓጮ ላምዎ ያደሲ ካኣሪ ዓኣ ፔቴ ዓዴ ማራይ ዔቂ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ላምዎ ካኣርንሢ፣ ፔቴ ካኣራ ጌንፃዲ ኬሰኬያ ማዔቴያ ባጎ ካኣርፓ ባሽ ያደቃያ ማዔኔ። 4 ዬይ ማራዓሢ ዬያ ካኣርና ዳዒ ጌኢጊ ዓጮኮ ዓባ ጌላ ባንሢ፣ ኬዶ ዛሎ ባንሢ፣ ደኣሎ ዛሎ ባንሢ፤ ጌንሢ ሃህ ሊኮ ዛሎ ባንሢ ዴንዳኒ ጋዓያ ታ ዛጌኔ፤ ዬያ ማራዓሢኮ ቤርታ ዔቃኒና ዬያኮ ዋልቃፓ ቶሊ ዓታኒ ዳንዳዔ ቦዎ ፔቴታዎ ጶዲ ባኣሴ፤ ዬይ ማራዓሢ ኮዔ ባኣዚ ማዲ ማዲ ሃቼም ደዴ።

5 ዬያ ታ ዛጌ ባኮ ማላ ጎይህ ዓኣንቴ ላምዎ ዓኣፖኮ ባኣካ ዴኤፒ ካኣሪ ኬሴ ፔቴ ኮላይ ዓጮ ቲቁ ቶኪና ሳዓ ሄርቁዎ ዓባ ጌላ ባንፃፓ ባራጌ ሙኬኔ። 6 ዬይ ዎኣራሢ ዎር ዓጮይዳ ዔቂ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፣ ላምዎ ጉራና ዓኣ ማራዓሢ ባንሢ ዳጋና ጉንጊ ሙኬኔ። 7 ዒዚ ማራዓሢ ባንሢ ደጫሢ ታ ዛጌኔ፤ ዬካፓ ዒ ማራዓሢ ዳጋና ዔቁ ዲዎም ላምዎ ካኣር ማራዓሢኮ ሚንሢ፤ ማራዓሢኮ ዒማና ዒዛ ቃዛንዳ ዋልቁ ባይቁኔ፤ ዬያር ዎኣራሢ ዒዛ ሳዓ ዓጊ ቶኪና ሄርቁኔ፤ ዬያ ዎኣራሢ፣ ዒዛ ዓውሳኒ ዳንዳዔ ባኣዚ ባኣሴ።

8 ዬይ ዎኣራሢ ዑህ ዓኣዴ ደዳያ ማዔኔ፤ ዬይ ዎኣራሢ ፔቶ ዋልቃዲፓ ዔቁያና ዒዛኮ ደዶ ጉራና ሚቁኔ፤ ዬካፓ ቤዘይዳ ያይዶ ዴኤፒ ዴኤፒ ካኣሪ ኬሰኬኔ፤ ዬይ ፔቴ ፔቴ ካኣራ ያይዶ ዛሎ ባንሢ ቢያ ሸሬያኩ፤ 9 ዬንሢ ያይዶ ካኣርንሢ፣ ፔቴማይዳ ሜሌ ዳካ ካኣሪ ኬሰኬኔ፤ ዬማ ዳኮ ካኣርማኮ ዋልቃ ዓጮኮ ደኣሎ ዛሎ ባንሢ፣ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ባንፃና ኮኸ ዓጮሎ ባንሢያ ዑጊ ዑጊ ዓኣዴኔ። 10 ሃህ ጌንሢ ጫሪንጮ ዓኣ ዋልቆና ዓኣ ባኮ ሄላንዳኣናኣ ዴግ ጌይ ዑጌኔ፤ ዑህ ዓኣዴ ደዳያ ማዔኔ፤ ዬያ ጫሪንጮይዳ ዋልቆና ዓኣ ባኮይዳፓ ዛሎ ሳዓ ኬይሲ ዒ ቶኪና ሄርቁኔ።

7:13 7:13 ማቴ. 24:30፤ 26:64፤ ማር. 13:26፤ 14:62፤ ሉቃ. 21:27፤ ዮሃ. ያፔሳ 1:7፤ 13፤ 14:14። 7:14 7:14 ዮሃ. ያፔሳ 11:15። 7:18 7:18 ዮሃ. ያፔሳ 22:5። 7:21 7:21 ዮሃ. ያፔሳ 13:7። 7:22 7:22 ዮሃ. ያፔሳ 20:4። 7:24 7:24 ዮሃ. ያፔሳ 17:12። 7:25 7:25 ዮሃ. ያፔሳ 12:14፤ 13:5-6። 7:27 7:27 ዮሃ. ያፔሳ 20:4፤ 22:5። 8:10 8:10 ዮሃ. ያፔሳ 12:4።

11 ይህም ካኦርማ ጫሪንጮይዳ ዋልቆና ዓኣ ባኮኮ ሱኡጋህታዎ ማታሴኔ፤ ቢያ ከላ ከላ ዲዛም ዲንጎ ባኮኮ ላኣገ፤ ጌኤኸ ማኦርዋ ዲኢሴኔ።
 12 ፑርቱምፓ ዓቆያና ዩያኮ ሶሎ ዓሰንታ ቢያ ከሌ ዲንጎ ባካኣ ዔውቲ ይማ ካኦርማም ዲንገንቲኔ፤ ዲማ ጎኑም ዔኪ ሳይይዳ ከኤሬኔ፤ ዲማ ማዳ ባካ ቢያ ዲማም ገኢጋያ ማዔኔ።

13 ዩካፓ ፔቲ ጌኤሺ ማዔ ያኦሲ ከኢታንቸ ጌሰታንቲ ታ ዋይዘኔ፤ ዲማና ፔቲ ሃሣ ጌኤሺ ከኢታንቸሰኔይ ዩያ ጌሰቲህ ኮይላ፡- «ዩንህ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮንህ ማዳንቲ ኩማንዳ ዋዳ ዓይዳዳይ? ባይሰንቶ ዔኪ ሙካ ፑርቶ ባኮንታ ቢያ ዋዳ ዲንገንታ ዲንገይ ላኣገ ፔኤም ማሃ ዲ ዴዓህ ዋማ ሂላንዳኣዳይ? ሃሣ ጌኤኸ ማኦርንታ ጫሪንጮ ዋልቆና ዓኣ ባኮንታ ዲዛም ዲንገንቲም ሄርቁንቲ ናንጋንዳህ ዓይዳ ሂላንዳኣዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

14 ዩይ ያኦጮንቲ ከኢታንቸህ ማሃ፡- «ጉቶና ዲባናና ዲንጎ ዲንገይ ዲንገንቲም ዴዓንዳህ ላምፖ ሺያና ሃይሃ ዌኤታና ከሌከ፤ ዩካፓ ዲኢቲ ጌኤኸ ማኦራ ጌኤሸካንዳኔ» ጋዓንቲ ታ ዋይዘኔ።

ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ከኢታንቸህ ጌብሬኤሌ ቡሊ ከኤዘህ

15 ታኣኒ፡ ዳኣኔኤሌ ዩያ ዛጌ ባኮ ዛሎ ማላ ጎይህ ዓኣንቲ ታ ዔሪባኣያ ፔቲ ዓሲ ማላ ባኣዚ ሙኪ ታ ቤርታ ዔቁኔ። 16 ዲማና ዑላዬ ዋርኮ ሱካፓ፡- «ጌብሬኤሌ! ዩያ ዓህም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ዛሎ ቡሊ ከኤዘ!» ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዘኔ። 17 ዩያር ጌብሬኤሌ ሙኪ ታ ኮይላ ዔቃዞ ታኣኒ ዲቃቲ ሳዓ ሎኦጫ፤ ዩካፓ ዲዚ ታ ኮይላ፡- «ዓሲ ናይ ማዔህዮ! ኔ ዛጌ ባካ ዓጮኮ ጋፒንህ ዛላ ማዔህ ኮሺ ዔሬ» ጌዔኔ። 18 ዩያ ዲ ከኤዘኣና ታኣኮ ዲና ዲጲ ባይቁም ባሊቶና ሳዓ ታ ሎኦጫናኣኮከ፤ ዲዚ ጋዓንቲ ታኣኮ ዑያፒዩ ሳዓ ታኣኒ ታ ቶኮና ዔቃንዳጉዲ ማኣዲ ዔቁጎ፡- 19 «ዩይ ኔ ዛጌ ባካ ዔርዘህ ዓጮኮ ጋፒንፖ ዛሎ ማዔህደ ያኦሲኮ ጎሪንቶ ከሎና ዋዋይታንዳቲያ ታ ኔኤም ፒዚሲ ከኤዘንዳኔ።

20 «ላምፖ ካኦርና ዓኣ ዓዳ ማራዓህ ማደኔና ፓሪሴ ካኣቶና ማላታያከ፤ 21 ኮላዓህ ገንሣ ገሪኬ ዓጮ ካኣቲ ማላታያከ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ላምፖ ዓኣፖኮ ባኣካ ዴኤፖ ጉራና ከሴ ኮላዓህ ገሪኬ ዓጮኮ ቤርታኣ ካኣታህ ማላታያከ። 22 ቤርታኣ ካኣራህ ማቃዞ ቤዛ ከሰከ ያይዳ ካኣርንህ ዩይ ካኣታህ ካኣታዲ ዋይሃ ዓጮ ያይዳ ካኣቶ ማዔ ፓቁንታንዳህ ማላታያከ፤ ዩይ ፔቲ ፔቲ ካኣታ ቤርታኣ ካኣታህጉዲ ዳዲ ማዔንዳዎኣህያ ዔርዘያከ።

23 «ዩንህ ካኣቶንህኮ ካኣቲም ዋዳ ጋፓኣና ማሌ ፑርታ፤ ሃሣ ጌኔ ማዳ ካኣቲ ካኣታዳንዳኔ።

24 ዩይ ካኣታህ ማርጌና ዋልቃዳያ ማዓንዳኔ፤ ዩያ ዲ ማዳንዳህ ፔ ዋልቆናቱዋኣከ፤ ዲዚ ዛገም ገኢጉዋ ጎይህ ዓሶ ባይዚ ኩርሳንዳኔ፤ ዲ ማዳ ባካ ቢያ ዲዛም ገኢጋንዳኔ፤ ዲዚ ዴኤፖ ዴኤፖ ሱኡጎንታ ያኦሲም ዳማዴ ዴርዋ ባይዘንዳኔ። 25 ዲዚ ዑሣ ዓኣዴ ፑርታ ካኣቲ ማዔህደ ጌሺህና ያርጎጫንዳኔ፤ ቢያፓ ዑሣ ዲ ፔና ዴግ ዴገዳንዳኔ፤ ዔራንዳጉዲ ቤርታዳ

ከኤዘዋፖ ማርጌ ዓሲ ዲዚ ዋዲ ኩርሳንዳኔ፤ ሃሣ ዲዚ ካኣቶ ቢያኮ ካኣታህያ ያሊ ዛጋንዳኔ፤ ጋዓንቲ ጋፒንፖ ዲ ባይቃንዳኔ፤ ዲዛ ባይዘንዳህ ዓሲቱዋሴ። 26 ጉቶና ዲባናና ዲንጎ ባኮ ዛሎ ኔ ዛጌ ባካ ጎኔ ባኣዚከ፤ ጋዓንቲ ዩይ ኔ ዛጌ ባካ ኩማንዳህ ያደሲ ዋይይዳ ማዔህደ ዩያ ያኦማኣ ከኤዘዋፖ ኔ ዲና ዓርቁ» ጌዔኔ።

27 ታኣኒ፡ ዳኣኔኤሌ ዲማና ማርጌና ላቤህደር ዑፃ ታኣኮ ሃርጌም ማርጌ ከሌ ታ ላሂኔ፤ ዩካፓ ታኣኒ ዔቁ ካኣቲ ታና ማዳም ዓይህ ባኮ ማዴኔ፤ ዩያ ታ ዛጌ ባኮ ዛሎ ኮሺ ታ ማሊ ማታዴኔ፤ ዩይ ዓይጎ ባኣዚታቲያ ዔራኒ ታ ዳንዳዒባኣሴ።

9

ዳኣኔኤሌ ፔ ዳር ዛሎ ሺኦቁ ሺኦጲያ

1 ማደኔ ዓጪ ሸይንቲ ዓርቁክሲሴ ጎሣህኮ ናኣዚ ዳኣሪዮሴ ባብሎኔይዳ ካኣታዴኔ። 2 ዲዚ ካኣታዴንቲ ቤርታሳ ሌዮና ታኣኒ፡ ዳኣኔኤሌ ጌኤኸ ማፃአፖ ዛገ ዛገ ጌይቤቃ ያኦሲ ፔ ማሊያ ከኤዛ ዔርሚያሴም ከኤዘ ጎይያና ዩሩሳላሜ ካታማ ዳዒ ሻሂንቲያ ማዔ ዴዓንዳህ ላንካይታሚ ለዔታህ ታ ዔሬኔ። 3 ዩያር ታኣኒ ሲዬ ፓቲሌ ማይንቲ፡ ዲቢንህዳ ዳይ፡ ሙኡዚ ሙውዋፖ ሺኦጲህና ያኦሲ ባንህ ታ ዛጌኔ። 4 ታኣኒ ያኦሲም ጎም ቡኡዲ ቡኡዲ ሂዚ ጌይ ሺኦቁኔ፡-

«ኔና ሸካዘንህና ዓይህያ ኔኤኮ ካፓዘንህናም ኔኤኒ ጫኦቃ ጫኦቁምና ናንገና ናንጋ ናሹም ኔኤኮ ኔ ዳዲሺ ካፓያ፡ ኔኤኒ ዴኤፒ፤ ሃሣ ዲገጪህና ኔና ኮይሳያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔያ ኔኤኒ ያኦሲከ።

5 «ኦኡኒ ጋዓንቲ ፑርታ፡ ዋይዘ ዲያያ ማዔ ጎሜ ማዳ ኔኤም ዳቤኔ፤ ኔ ዋጎና ዓይህያና ኩንህያ ስህ ኔ ዲጃኔ። 6 ኦኡኮ ካኣቶም፡ ኦና ዋይህ ዓሶም፡ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህንታ ኦ ዓጮይዳ ናንጋ ዳርም ቢያ ኔ ሱንያና ኔ ከኢቶ ከኤዘ፤ ኔ ዓይሎም ኦ ዋይዘባኣሴ። 7 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔ ጎኔ ባኣዚ ማዳያከ፤ ጋዓንቲ ኔኤም ኦኡኒ ጉሙርቁንታያ ማዔባኣህደ ኦና ዓጮ ቢያይዳ ኔ ዜርቁም ዑከኔ ሃሣ ሃከ ዓጮ ዴንዲ ዴንዲ ዓኣ ዓይሁዳ ዴራ ዩሩሳላሜይዳ ናንጋዘንህንታ ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ሃህ ኦ ዴኤፒ ዳውሲንቲ ዳውሲንቲኔ። 8 ኦ ጎዳህዮ! ኦኡኒ ቢያህ ኔ ቤርታ ዳቢንቲህደ ኦናንታ ኦ ካኣቶንታ ኦና ዋይህ ዓሶንታ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህንታ ኦ ዳውሲንቲኔ። 9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛህዮ! ኦኡኒ ዋዚ ኔኤም ዓይህንቶ ዲጃቲያ ኔኤኒ ሚጪንታያና ዓቶም ጋዓ ያኦሲከ። 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛህዮ! ኔኤኮ ዋጎ ካፒ ዓይህንታያ ኦ ማዔባኣሴ፤ ኔኤኮ ዓይሎ፡ ኔ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና ኦ ኦም ዲንጌ ዓይህያ ኦ ካፒባኣሴ። 11 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ኦ ዋጎ ካፒ ዓይህ ሄርቁኔ፤ ኔ ጌዔ ባኮ ቢያ ዋይዘ ዓይጃ፤ ኦኡኒ ኔኤም ዓይህንቶ ዲጃ ዳቢንቲህደ ኔ ዓይላህ ሙሴ ዛሎና ዲንገንቲ ዋጎ ማፃአፖይዳ ያኣፒንቲ ጋዳም ቢያ ኦ ጌዳ ኔ ዔኪ ዩዔኔ። 12 ኦኡኒ ኦ ሱኡጎናይዳ ዴኤፒ ማቶ ኔ ዔኪ ዩዓኒ ከኤዘህ ቢያ ኦ ጌዳ ኔ ማዳ ኩንህኔ፤ ዩያር ዓጪዳ ቢያ ዓኣ ካታምፓ ዩሩሳላሜጉዲ ማታ ሄሌ ካታማ ፔቲታዎ ባኣሴ። 13 ሙሴ ዋጎይዳ ያኣፒንቲ ጎይያ ዩያ ቢያ ማቶ

8:16 8:16 ሉቃ. 1:19፤26። 9:2 9:2 ዔር. 25:11፤ 29:10።

ኑ ገዳ ኔ ዔኪ ዩዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሢዮ! ዩይ ቢያ ማዔቴያ ኑኡኒ ጎሞ ቡኡዲ ማዔ፡ ጎኑሞ ዓይሣ ጎይያ ዓኣዲ ኔ ማኣሪያ ዳንቃኒ ኑ ሺኢቁባኣሴ። 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሢዮ! ኔኡኒ ማዳ ባኮና ቢያ ጎኔ ባኣዚ ማዳያኬ፤ ኑኡኒ ጋዓንቴ ኔኤም ዓይሢንቴባኣሢሮ ሃያ ቢያ ማዔ ኑ ገዳ ኔ ዔኪ ዩዔኔ።

15 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሢዮ! ኔኡኒ ሃያኮ ቤርታ ኔኤኮ ዳኤፖ ዋልቆና ኔኤኮ ዳር ገብፂ ዓጫፓ ከሴ ሱንፃ ኔኤኮ ሃኖ ሃላንዳኣና ዔርቴ ዳዓንዳጉዲ ኔ ማሃኔ፤ ኑኡኒ ሃኣዘጌ ጎማ ዓሲ፤ ሃሃ ዳቢንቴ ዓሲ ማዔ። 16 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኡኒ ማዳ ያሎ ማዳ ዘሎር ቢያ ጌይጋፓ ኔኤም ዳማዳ ዳኤሎ፡ ዩሩሳላሚያ ኔኤኮ ዳጎንታ ኔኡኒ ዳኬ ፑርቶ ባኮንታ ሺኢቫንዳጉዲ ኑ ኔና ሺኢቃኔ፤ ኑ ጎሞና ኑ ዓይንሢ ዳቢንቶ ዘሎናር ዩሩሳላሚያ ካታሞንታ ዳርንታ ኑኡኮ ዓሺኖ ማዓ ዓጮ ባኣካ ኑ ዳውሲንቴ። 17 ኑ ያኣዛሢዮ! ታኣኮ ሺኢዲያንታ ታ ኔ ቤርቶ ዔኪ ሺኢቫ ባኮዋ ዋይዜ፤ ኔ ሱንፃር ጌይባካ ኔኤኮ ቫሃንቴ ጌኤኮ ማኣርሞ ሚጨገቴ ማሌ። 18 ያኣሲዮ! ሃዳራ ታኣም ዋይዜ፤ ኑኡኮ ማዕንታ ኔ ሱንፃር ዔኤሊንታ ካታሜሎኮዋ ባይሲንቶ ሃንዳ ዘጌ፤ ኑ ኔና ሺኢቃሢ ኔኤኮ ማኣሪያ ጉሙርቁኬ፤ ኑኡኒ ማዳ ኮሺ ማዳ ዓኣኔ ጌይ ዩያ ጉሙርቁቱዋሴ። 19 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኑም ዋይዜ፤ ያኣሲዮ! ኑም ዓቶንጎ ጌዔ፤ ሃዳራ ኑም ዋይዜ፤ ኔ ማዳ ፔጋሲ ዳዌ፤ ያኣሲዮ! ኔገፖ፤ ሃኖ ካታሜሎንታ ኔኤኮ ዳርንታ ኔ ሱንፃር ዔኤሊንታያኬ።»

ኬኤዘንቴ ያኣሲ ማሊያ ፔጋሲ ጌብሬኤሌ ቡሊ ኬኤዜሢ

20 ታናንታ ታ ዓጊኖ ዓሲራዔኤሌ ዓሲንታኮ ጎሞ ታኣኒ ቡኡዲ ቡኡዲ ያኣሲም ዳማዳ ዳኮ ዘሎዋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሢዮ ኬኤዚ ኬኤዚ ሺኢዲሢ ታ ዓርቄ። 21 ዩያ ታ ሺኢቃ ጎይሣ ዓኣንቴ ቤርታ ታኣም ፔጋዲ ዳዳ፡ ኪኢታንቻሢ ጌብሬኤሌ ታ ባንሢ ዑኬና ባራኒ ሙኬኔ፤ ዩና ዋዳ ያኣሲም ዓንጎ ባኮ ዓንጎ ዋዳ ሃሌያ፡ ሳዓ ዓቢያኬ። 22 ዓዚ ታ ኮይላ፡ «ዳኣኔኤሌ! ታኣኒ ሃይካ ሙኬሢ ዩያ ያኣሲ ኬኤዜ ያኣሲ ማሊያኮ ዓኣሺንቴ ባኮ ኔ ዔራንዳ ዔራቶና ጳቂሥሢ ኔኤም ዓንጋኒኬ፤ 23 ኔ ሃጊ ሺኢዲያ ዓርቃኣና ያኣሲ ኔኤኮ ሺኢዲያ ዋይዜ፤ ኔና ዓሪ ናሽካያ ማዔሢሮ ኔ ሺኢቁ ባኮ ታ ኔኤም ማሃ ኬኤዘን ሙኬኔ፤ ዩያር ዓካሪ ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኮ ኮሺ ዋይዜ ያኣሲ ኬኤዜ ባኮኮ ቡሊያ ዔራ።

24 «ላንካይ ማይንቴ ላንካይ ቃልሾ ኬሊ ጌይንቴሢ፡- ያኣሲ ኔ ዳርንታ ያኣሲም ዳማዳ ካታሜሎንታ ጎሚና ፑርታ ባኣዚናፓ ጌኤቫኒ ማሊ ቱኬ ዋይዜ፤ ዩንሢ ዋይዜ ዳቢንቴ ዓቶም ጌይንታንዳኔ፤ ናንገና ፒዜ ባኣዚ ጌሰቴንቴ ዋጊንታ ዋጊሢ ሙካንዳኔ፤ ያኣሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኣዚንታ ያኣሲ ማሊሢንታ ኩማንዳኔ፤ ዓኣኔቴ ጌኤኮ ማኣራኣ ጊንሣ ሻቴንቁ ዓካዳንዳኔ። 25 ዩያ ዓና ዔኪ ማሊ ጳቂሢ፤ ዩሩሳላሚያ ጊንሣ ዓካዳንዳጉዲ ዓይሢንቴማፓ ዓርቃያ ያኣሲ

ደኣሚ ካኣታሢ ሙካንዳያ ሃላንዳኣና ላንካይ ቃልሾ ኬሊ ዓኣዳንዳኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ላሃታሚ ላምያ ቃልሾ ኬሊ ማቶ ዋዳ ማዔ ዓኣንቴ ዩያይዳ ደዲ ዩሩሳላሚያ ካታሞኮ ሳዘ ጎይያንታ ዙሎይዳ ዋርዲያኣ ቡኡከንቴ ኮሺንታንዳኔ፤ ዩይ ዋዳ ቢያ ማቶ ዋዳ ማዓንዳኔ። 26 ላሃታሚ ላምያ ቃልሾ ኬሊኮ ጊንፃፓ ያኣሲ ደኣሚ ካኣታሢ ፒዜ ጌኤሲ ጌሰቴ ዋጊንቴዋንቴ ዋዲንቴ ባይቃንዳኔ፤ ቤርታ ዓርና ማዔ ሙካ ያሎ ዓሶ ሱኡጋሢና ዓዛ ዓሶና ጌኤኮ ማኣርንታ ካታሜሎንታ ሻሃ ቤሲ ባይዘንዳኔ፤ ጋፒንፃ ባይሲንታ ዲጳጉዲ ዓሚና ሙካንዳኔ፤ ባይዘንዳጉዲ ዓይሥሢ ዳከንቴሢ ጋፒንሢ ሃላንዳኣና ያልዚ ሌሊ ማዓንዳኔ። 27 ዩይ ሱኡጋሢ ቃልሾ ኬሊ ጋርካ ሚርጌ ዳሬና ዋላ ደዲ ሳሌ ሳላዳንዳኔ፤ ዩና ቃልሾ ኬሎኮ ሃካሢ ያኣሲም ሹኪ ዓንጊንታ ባኮንታ ሃኣኮ ዓንጊያንታ ዓንጊሱዋያ ዓይሳንዳኔ፤ ዩና ባኮ ቤዘይዳ ባይሲንታ ዔኪ ሙካ ፑርታ ባኣዚ ማዳንታንዳጉዲ ዓይ ማሃንዳኔ። ዩይ ያዲ ማዓንዳሢ ዩያ ባይዘያ ማዔ ሱኡጋሢ ዓንጊቴ ፑርቶ ባካ ማዳንታንዳያ ሃላንዳኣናኬ» ጌዔ።

10

ዳኣኔኤሌ ጃግርሴ ዋር ዓጫ ያኣሲ ዳዌም ዛጌ ባኮ

1 ፓሪሴ ካኣቴ ቂርሴ ካኣታዳንቴ ሃይሣሳ ሌዖና ቢልፃሶኤሌ ጌይንታ ዳኣኔኤሌም ማሌ ባኣዚ ፔጋዲ ዳዳ፤ ዩይ ኬኤዘንቴ ባካ ጎኔ ባኣዚኬ፡ ዩይያ ዳኤፒ ያልዚ ዛላኬ፤ ጋዓንቴ ዩይ ኬኤዘና ባካ ሚርጌና ዳኤሢ ማዔሢሮ ቡሊያ ጊንሣ ዳማና ፔጋዲ ዓዛም ዳዳ።

2 ዓሚና ታኣኒ፡ ዳኣኔኤሌ ሃይሣ ቃልሾ ኬሊ ጉቤ ያዩ ዳዳ። 3 ዓሽኪያ ማያም ሚሌ ዓይጎዋ ኮሺ ሙኡዚ ታ ሙይባኣሴ፤ ዋይኖ ዑኩዋ ዑሽኪባኣሴ፤ ዩይ ሃይሣ ቃልሾ ኬላ ዳንዲ ጋፓንዳያ ሃላንዳኣና ቶኣኮ ታኣኮ ታ ቴሺና ቴሽኪባኣሴ።

4 ሌያ ዓይያይዳ ቤርታሳ ዓጊኖኮ ላማታሚ ያይዳሳ ኬሎና ታኣኒ ዳኤፖ ዋራሢ ጃግርሴ ዓጫ ዔቄ። 5 ዩካፓ ታኣኒ ዳግ ጌይ ዘጋንቴ ሻኣዛ ቦኦሪ ማኣያ ማይንቴያ፡ ኬርኖይዳ ዋርቁቃልሾ ቱኬ ፔቴ ዓሲ ታ ዳንቄ። 6 ዩያ ዓሢኮ ዑፃ ዓንቁ ጌይንታ ሚዛጶ ሹጮጉዲ ፖፖዓያኬ፤ ዓኣፖ ካራኣ ዓዛኮ ዜዜኤሊንሣ፤ ዓኣፓ ጊንሣ ታሚጉዲ ዔዔኤታያ ማላኔ፤ ዓዛኮ ቶኮና ኩጮና ዑጫ ጊኢጊሾና ሞኣና ዓንጊጉዲኬ፤ ዑኡዛ ሃሃ ሚርጌ ዓሲ ዑኡሲጉዲ ያያኣዛያኬ።

7 ዩያ ያኣሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ዛጌሢ ታና፡ ዳኣኔኤሌ ሌሊኬ፤ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሳ ፔቴታያ ዳንቁ ባኣዚ ባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሚርጌና ዲቃቴሢ ጳሽኪ ዳንዲ ፑኔ። 8 ታኣኒ ዓሚና ዩያ ዲቃሢ ሄርሺሳያ ማዔ ታኣም ዳዳ ባኮ ዛጊ ታኣር ሌሊ ዓኣካ ዓቴኔ፤ ዋልቃ ታኣኮ ቢያ ጋፔም ታ ላቤኔ፤ ዓኣፖ ካራኣ ታኣኮ ቦኦሪ። 9 ዩያ ዓሢኮ ዑኡዛ ታ ዋይዘዛ ዓና ታኣኮ ዲቃቴፓፓ ዔቄያና ዲዲ ባይቁም ሳዓ ታኣኒ ሎኦሜኔ፤ ዓኣካ ባሊቶና

9:21 9:21 ሉቃ. 1:19፤26። 9:27 9:27 ዳኣኔ. 11:31፤ 12:11፤ ማቴ. 24:15፤ ማር. 13:14። 10:6 10:6 ዮሀ. ያፔዳ 1:13-15፤ 2:18፤ 19:2።

ሳባ ሎሎሚ ላሂ ታ ዓቲኔ። 10 ዩካፓ ፔቲ ኩቸ ታክሮ ዑዎ ካኣሚ ፒዌኔ፤ ታኣኒ ዒማና ጎጋይቂሂዳ ዓኣሚር ታና ዒዚ ከኤሊንቄም ኩጮና ሳዎ ዓርቂ ታ ቶኮና ታ ዒቄኔ።

11 ዩይ ያኦሲ ከኢታንቻሂ፡- «ዳኦስ! ያኦሲ ኔና ዒናፓ ናሽካኔ፤ ሃኣዛጌ ታኣኒ ኔ ኮይላ ዳከንቲ ሙኩኔ፤ ኔ ዓኣ ቤዛ ፒዛ ጌይ ዒቄ፤ ታ ኔኤም ከኤዛ ባኮ ዒከ ዩይዙ!» ታኣም ጌዔኔ። ዩያ ዒ ታኣም ከኤዛዛ ታኣኒ ጎጋይቂ ጎጋይቂ ሳዓፓ ዒቄኔ።

12 ዒዚ ዒማና፡- «ዳኦስ! ዒጊጠፖ፤ ጳቂሥሂ ዒራቶ ዳንቃኒ ኔ ቶኦኮ ኔ ያኦሲ ቤርታ ሂርኪዲ ላኣፒሳኒ ማሌ፤ ቤርታሳ ከላፓ ዓርቃዎ ሺኢጲዩ ኔኤኮ ዩይዘንቲኔ፤ ታኣኒያ ዳከንቲ ኔ ኮይላ ሙኩሂ ኔኤኮ ሺኢጲዩኮ ያኦሲ ማሂ ማሂዎ ዒከከ። 13 ፓሪሴ ዓጮ ካኣቶ ሱኡጌ ማዔ ዓያናሂ ላማታሚ ፔቲ ከሊ ጉቤ ታና ማኪ ማቶ ቤኤዘኔ፤ ታኣኒ ፓሪሴይዳ ታኣር ሌሊ ማዔሂ ዛጊ ያኦሲ ከኢታንቻ ሱኡጎፓ ፔቲሂ፤ ሚካዔኤሌ ታና ማኣዳኒ ሙኩኔ። 14 ታኣኒ ሃሂ ሙኩሂ ኔ ዒጊናይዳ ጋፒንዎ ዎዶና ሃላንዳ ባኮ ኔኤም ፒዚሲ ከኤዛኒከ፤ ዩያር ሃያ ሌሊቱዋንቲ ሃጊ ማዓንዳ ባኮ ፔጋሲ ዳዋኒ ጴዳንዳ ባኣዚ ማሌ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

15 ዩያ ዒ ታኣም ከኤዛዛ ታ ጎዎንዳ ጎይሂ ባይዚ ሳዎ ባንሂ ቁኡሎምቢ ዚቲ ጌዔኔ። 16 ዩካፓ ዓሲ ማላ ባካሂ ፔኤኮ ኩጮ ታ ባንሂ ሎይሲ ሙሱር ታኣኮ ካኣሚኔ፤ ታኣኒ ዒማና፡- «ጎዳሂዮ! ሃይ ያኦሲ ታኣም ፔጋሲ ዳቄ ባካ ታና ኮሺ ሃርጌሂር ዑዎ ታኣኮ ዶጠሊ ዓቲኔ። 17 ታኣኒ ኔኤም ማዳያ፡ ኔ ዓይሌ ማዓዎ ኔና ታ ጎዳሂና ዎላ ዎይቲ ጌሰታኒ ዳንዳዓይ? ዑኡዛታዎ ዒከዓ ባሽም ሚርጌና ታ ላቤኔ» ጌዔኔ።

18 ዩይ ዓሲ ማላ ከኢታንቻሂ ላሚ ታኣኮ ዑዎ ካኣሚ ፒዎዛ ታኣኒ ዶዴኔ። 19 ዒዚ ታኣም፡- «ዒኤዛይ! ያኦሲ ኔና ዒናፓ ናሽካኔ፤ ኔኤም ኮሺ ማዓንዳኔ፤ ዒጊጠፖ፤ ዶዴ!» ጌዔኔ። ዒዚ ዩያ ጋዓዛ ታኣኒ ዶዴዎ፡- «ጎዳሂዮ! ኔ ታኣም ዶዴም ዒንጌሂር ሂንዳ ዓካሪ ታኣም ከኤዘ» ጌዔኔ።

20-21 ዒዚ ሃሂ ጊንሂ፡- «ታ ኔ ኮይላ ዓይጋ ሙኩቲያ ኔኤኒ ዒራ? ታኣኒ ኔ ኮይላ ሙኩሂ ጎኔ ማዓኣፖይዳ ዓኣፒንቲ ባኮ ፔጋሲ ኔኤም ከኤዛኒከ፤ ሃጊ ጊንሂ ሃሂ ታኣኒ ሙኩ ፓሪሴ ካኣቶ ሱኡጌ ማዔ ዓያናሂና ያልታንዳኔ፤ ታኣኒ ዳንዳሰካፓ ጊሪኬ ዓጮ ካኣቶኮ ሱኡጌ ማዔ ዓያናሂ ሙኩንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒሰራዒኤሌ ካፓ ከኢታንቻሂ ሚካዔኤሌ፤ ጋዓንቲ ታና ማኣዳንዳይ ባኣሴ።

11

1 «ሚዶኔ ዓጮ ዓሂ ዳኣሪዮሴ ካኣታዳ ቤርታሳ ሌዎና ታኣኒ ዒዛ ማኣዳኒና ዶዴሻኒ ዒዛ ኮይላ ዒቄኔ። 2 ታኣኒ ሃሂ ኔኤም ከኤዛ ባካ ጎኔ ባኣዚከ።»

ጊብፂና ዓሶኦር ዓጮና ካኣቶ ዛላ

ዩይ ዓሲ ማላ ከኢታንቻሂ ሂዚ ጌይ ከኤዛሂ ዓርቄኔ፡- «ሜሌ ሃይሆ ካኣታ ፓሪሴ ዓጮይዳ ካኣታዳንዳኔ፤ ዩያቶፓ ሂሊሲ ካኣታዳንዳ ያይዳሳ

ካኣታሂ ሃንጎዋቶፓ ቢያ ባሽ ያርጎቸ ማዓንዳኔ፤ ዒዚ ያርጎቸ ማዓንዳንታሂር ዎልቃ ዒዛኮ ዶዴዛ ማሌ ካኣቶ ዘሪ ፔኤና ዎላ ዒከ ጊሪኬ ዓጮ ካኣቲ ዒ ያላንዳኔ።

3 «ዩካፓ ያልዚ ያላ ፔቲ ዶዴ ካኣቲ ካኣታዳንዳኔ፤ ዩይ ካኣታዲ ዎይሃንዳ ዓጮ ሚርጌና ዳልጊ ማዓንዳኔ፤ ዒ ኮዔ ባኣዚ ቢያ ማዳንዳኔ። 4 ጋዓንቲ ዎልቃ ዒዛኮ ዑሃ ዓኣጴ ዶዴ ዶዴ ዓኣዳኣና ዒ ካኣታዲ ዎይሃ ዓጮ ፑርቲ ዓጮኮ ያይዶ ዛሎ ባንሂ ቢያ ፓቂንቲ ፓቂንቲ ዳዓንዳኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛ ዜርሂሂ ማዒባኣ ካኣታ ካኣታዳንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዩያ ካኣቶይዳፓ ፔቲ ካኣቲታዎ ዒዛጉዲ ዎልቃዳዓከ።

5 «ጊብፂ ካኣቲ ዶዴ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ሱኡጎፓ ፔቲ ዒዛፓ ባሽ ዶዴያ ማዓንዳኔ፤ ዒ ዎይሃ ዓጮኣ ጴኤፒ ማዓንዳኔ። 6 ዳካ ለዔኮ ጊንዓ ጊብፂ ዓጮ ካኣቲ ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲና ዎላ ሳሌ ጌሊ ዒጊንታንዳኔ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዉዲር ናዎ ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲም ዒንጋንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒዛ ፔኤኮ ዎልቆ ዶዴሻኒ ዳንዳዒንዳዎኣሂር ካኣቲኮ ዎልቃ ዶዴ ዒፃም ዒያታ ዎላ ጌሌ ሳላ ዶዴ ዳዒንዳዎሴ፤ ዩያር ዒዛ ዒዛ ዓሶንታ ፔኤኮ ናኣቶንታ ማዳ ዓሶንታ ዎላ ዎዲንታንዳኔ። 7 ዩካፓ ኔጉዎዎ ዒዛኮ ዒጊኒ ማዔ ፔቲ ዓሲ ዒቄ ካኣታዲ፡ ሶኦሪያ ካኣቲ ያሎ ዓሶና ዎላ ያልታንዳኔ፤ ዒያቶኮ ዎርዲዮ ዶዴሲ ጌሊ ዒያቶ ባሻንዳኔ። 8 ዒያቶ ያርዲኮ ማላሂንታ ዎርቆና ቢር ዓንጎና ኮሻና ማሆንታ ዲዒ ዒከ ጊብፂ ዓጮ ዒ ዓኣዳንዳኔ፤ ዳካ ለዔይዳ ጊብፂ ካኣቲ ሶኦሪያ ካኣቲ ያላኒ ማሊ ዒቃዓከ። 9 ዩካፓ ጊንሂ ሶኦሪያ ካኣቲ ጊብፂ ዓጮ ካኣቲ ያላኒ ሙኩንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒ ሙኩ ቶኮማና ፔ ዓጮ ጊንሂ ማዒ ዓኣዳንዳኔ።

10 «ሶኦሪያ ካኣቲ ዓቲንቆ ናኣቶ ያልዚም ጊኢጊሺሂና ዲቢ ያልዚ ዓሲ ቡኩሳንዳኔ፤ ዩያታ ያሎ ዓሳ ዎልቄና ሳዎ ጉኡዒ ዳንዳ ዲጲጉዲ ሙኩ ዎርዲዮ ሻሂ ጌሊ ያላንዳኔ። 11 ዩማና ዓካሪ ጊብፂ ካኣቲ ሚርጌና ዳጋዲ ሶኦሪያ ካኣቲ ያላኒ ዒቃንዳኔ፤ ሶኦሪያ ካኣቲ ያሎም ከሴ ያሎ ዓሶዎ ዒ ባሻንዳኔ። 12 ዒዚ ሚርጌ ያልዚ ዓሲ ዲዒ ዒካንዳሂር ዒና ዒዛኮ ያቶርቃንዳኔ፤ ዩካፓ ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ ዓሲ ዒ ዎዳንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዩያይዲ ዒ ባሽሂና ሌሊ ዳዓዓከ።

13 «ዒማና ሶኦሪያ ካኣቲ ፔ ዓጮ ማዒ ዳንዳ ቤርታኣሰካፓ ባሽ ያልዚ ዓሲ ጊኢጊሻንዳኔ፤ ዳካ ለዔ ዳዓዎ ዩያ ያሎ ዓሶ ኩሙሂ ዓንጋም ማይሲ ያሎር ጊንሂ ሙኩንዳኔ። 14 ዩካፓ ሚርጌ ዓሲ ጊብፂ ካኣቲም ዎይዘ ዒፃንዳኔ፤ ዳኣኔኤሌ! ሃያ ኔ ዛጌ ባካ ቢያ ኩማንዳጉዲ ኔ ዒጊናፓኣ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ጉሪ ዛሎ ማከንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒያቶም ጊኢጋዓከ። 15 ዩያር ሶኦሪያ ካኣቲ ዙላ ከኤሌና ዲርቂንቲ ፔቲ ካታማሰከና ማንጊ ዓርቃንዳኔ፤ ጊብፂ ዓጮኮ ያሎ ዓሳ ዩያቶ ቃዛዓከ፤ ዒያቶ ባኣካፓ ያሎና ዒርቲ ዓሳታዎ ዎልቄ ባይቄ ባሽንታንዳኔ። 16 ከዶ ዛላፓ ዓጮ ያሊ ዓርቃኒ ሙኩሂ ኮዔ ባኣዚ ማማዳንዳኔ፤ ዩያ ዒቄ ቃዛንዳይ ባኣሴ፤ ዩይ ሙኩሂ ያኦሲም ዶማዳ ጌኤኮ ዓጮኡታዎ ዓይሱዎ ጌሊ ዓርቃንዳኔ።

17 «ዲማና ሶኦሪያ ካኣቲ ፔኤኮ ጉቤ ያሎ ዓሶ ቡኩሲ ዔኪ ያሎሮ ማሊ ዔቃንዳኔ፤ ፔኤኮ ሞርኮ ማዔ ካኣቶ ዓጮ ያሊ ባይዛኒ ፔኤኮ ዉዲሮ ናዖ ዲንጊ ፔ ሞርኮ ካኣቶና ዋላ ፔቱሞ ጌኤሲ ጌሰቲ ጊኢጋንዳኔ፤ ያዲ ዲ ማዳቲያ ማሊፃ ዲዛሞ ኩማዓኩ። 18 ዩካፓ ዲ ባዞ ዓጮ ዓኣ ዓጮ ያሊ፣ ዩያ ዓጮፓ ማርጌ ዓጮ ባሺ ፔ ዴማ ማሂ ዓርቃንዳኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ያልዚ ዓሲኮ ሱኡጌ ዲዛ ያሊ ባሻንዳሂሮ ዲዛኮ ያቶርሙማ ዲማካ ጋፓንዳኔ፤ ጎኔና ዲ ያቶርቂ ጮኦሽኪንቲ ጌሰቲ ጌኤዛ ቢያ ዲዛዎ ማዔ ኩማንዳኔ። 19 ዲዚ ዩካፓ ፔ ዓጮ ዲ ዋርዲ ጊኢጊሹ ቤዞ ማዔ ዴንዳንዳኔ፤ ዩካ ጎይፃ ዲ ሜቶይዳ ኬዳንዳሂሮ ላሚ ዩያይዲ ኬሰኪ ጴዳዓኩ።

20 «ሜሌ ካኣቲ ዲዛ ቤዛ ካኣታዳንዳኔ፤ ዩይ ካኣታሂ ፔ ካኣቱሞኮ ሶንቾ ካፒ ዴይህኒ ፔቲ ጊኢራ ጊኢሪሻንዳ ዓሲ ዶኦራንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዩይ ካኣታሂ ዳካ ዎዴኮ ጊንፃ ዎዲንታንዳኔ፤ ዲ ሃይቃንዳሂ ዴሬ ዲፃ ዲዛይዳ ዓቁሞ፣ ጊንሃ ሃሃ ያልዚናኣቱሞ» ጌዔኔ።

ፑርቶ ሶኦሪያ ካኣቲ

21 ዩና ታኣም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኬላ ዎዚ ጌይህታቲያ ቡሊ ኬኤዛ፣ ኪኢታንቻሂ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዲዛ ዩያ ካኣታሂኮ ቤዛ ፔቲ ሶሂንቲ ዓሲ ዓቂ ካኣታዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ካኣቲ ማዔ ሶንቾንቶ ሶንቻ ዲዛሞ ዲንጊንቲባኣሴ፤ ዲ ዩይ ዓሂ ጌኔ ጎይሂና ዔርቲባኣንቲ ካኣቱሞ ቢታንቶ ዔኪ ዴዓንዳኔ። 22 ዩይ ካኣታሂ ቁኤሶ ቢያኮ 0-ፃ ማዔ ያኦሲም ማዳ ቁኤሳሂያ ዓይሱሞ ዲዛ ቤርታ ሺኢኬ ያሎ ዓሶ ቢያ ዎዲ ፒፃ ባይዛንዳኔ። 23 ማልቲ ዎላ ኮሹሞ ሳሌ ሳላዲ ማሌ ዓሶ ዲ ጌሻንዳኔ፤ ዲዛ ዓሲ ማዔ ሃንታ ዓሳ ዳካ ማዔቲያ ዶዲ ዶዲ ዲ ዓኣዳንዳኔ። 24 ፔቲ ማርጌና ያርጎቹ ማዔ ፓቆና ዓጮ ዔርቲባኣንቲ ሙኪ ዲ ዓርቃንዳኔ፤ ዲዛኮ ቤርታኣ ዓድንሂፓ ፔቲይታዎ ማዲባኣ ባኣዚ ቢያ ዲ ማዳንዳኔ፤ ዲ ያሎና ዲዲ ዔኬ ባኮንታ ቆሎንታ ቢያ ዲዛ ዓሲ ማዔ ሃንታ ዓሶም ዲ ጊሽካንዳኔ፤ ዓሳ ዋርዲ ዋርዲ ዴዔ ቤዛይዳ ያልዚ ቡላኒ ዲ ማሊሂ ጌህንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዩይ ዲዛኮ ዳካ ዎዴሮ ማዓንዳኔ።

25 «ዩይ ካኣታሂ ዲቢ ያልዚ ዓሲ ቡኩሲ ዔኪ ጮርሹሞና ጊብፃ ዓጮ ካኣቲ ያላኒ ዴንዳንዳኔ፤ ጊብፃ ካኣቲያ ፔ ዛሎና ኮሺ ዲቢ ያልዚ ዓሲ ጊኢጊሹ ዩያ ሙኬ ያሎ ያሊ ቃዛንዳኔ፤ ጋዓንቲ ጊብፃ ካኣቲም ማዲንታንዳ ጌኔ ማዳ ዓኣሂሮ ዲዛሞ ጊኢጋዓኩ። 26 ዲዛና ዎላ ሙዓ፣ ዶንዛ ዲዛ ዎዳንዳኔ፤ ዲዛኮ ያሎ ዓሳኣ ጋፓንዳኔ፤ ማርጌ ዓሲ ያልዚና ሃይቃንዳኔ። 27 ዩካፓ ዩንሂ ላምዎ ካኣታ ዲኖይዳ ጌኔ ማሊሂ ዓርቂ ዓርቂ ዓኣዎ ፔቲይዳ ዎላ ሙኤዚሮ ዴዓንዳኔ፤ ፔቲይ ባጋሂ ጌሻኒ ሉኡዚ ባኣዚ ዔይታ ዎላም ኬኤዛንዳኔ፤ ጋዓንቲ ጎዖና ዎዳ ሃጊ ሄሊባኣሂሮ ዩያ ዔይታ ማሌ ጎይፃ ዔይታም ማዓንዳ ባኣዚ ባኣሴ። 28 ዲማና ሶኦሪያ ካኣቲ ዴዲ ዔኬ ባኮ ቢያ ዔኪ ማዔ ዴንዳንዳኔ፤ ዲና ጋዓንቲ ዲዛኮ ያኦሲ ዓሳ ካኣሽካ

ካኣቲ ባይዛኒኬ፤ ዲዚ ኮዔ ባኣዚ ቢያ ማዳሰካፓ ፔ ዓጮ ማዔ ዓኣዳንዳኔ።

29 «ዳካ ዎዴ ዴዓዎ ጊንሂ ዲ ጊብፃ ካኣቲ ዓጮ ያላኒ ሙኪ ዓርቃንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ቤርታኣሲጉዲ ዲዛሞ ጊኢጋዓኩ። 30 ዲማና ሮሜ ዓጮ ዓሳ ዎኣሂ ካኣሚሌና ሙኪ ዲዛ ያላንዳሂሮ ማርጌና ዲ ዲቃታንዳኔ፤ ዲዚ ባሺንቲ ጊንሂም ዶጬዎ ዴኤፒ ዳጋና ያኦሲ ዓሳ ካኣሽካ ካኣቲ ዲኢሳንዳኔ፤ ዩያ ካኣቲ ዲፃ ዴማዲ ዔቁ ዓሶና ዎላ ዲዚ ዲንጊቶ ማዛንዳኔ። 31 ዲዛኮ ያሎ ዓሳ ጌኤኮ ማኣሮንታ ኮይሎሞ ቢያ ዲኢሳንዳኔ፤ ቢያ ኬሊ ያኦሲም ዲንጎ ባካኣ ዲንጊንቲዎጉዲ ዲ ላኣጋንዳኔ፤ ሻኣካፃ ማዔ ዲኢቲ ባኣዚ ዔኪ ሙኤሲ ዔቁሲ ባይሰንታ ዔኪ ዩዓንዳኔ። 32 ዩይ ካኣታሂ ያኦሲ ካኣሽኮ ካኣቲ ቤርታ ሃሽ ዓሶ ቢያ ጌሺ ዲዛ ባንሂ ማሃንዳኔ፤ ኮይሳ ጎይፃ ጉዴያና ያኦሲ ዔሬ ዓሳ ጋዓንቲ ዶዳንዳኔ፤ ካኣቲ ዔይታ ዶዲ ማካፃ ማዓንዳኔ። 33 ዴር ባኣካ ዓኣ ዔር ዓሳ ዔይታ ዔሬ ባኮ ዴር ዔርዛንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዔይታ ዳካ ዎዴሮ ታሚና ሚቹንታንዳኔ፤ ጩንቻ ዓፓሮና ጫታንዳኔ፤ ቆላኣ ዔይቶኮ ቡሪንቲ ዔውቲም ዔይታ ቱኡታንዳኔ። 34 ዩያጉዴ ዴኤዎ ማታ ዔይቶ ሄላኣና ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዔይቶም ዳካ ባኣዚ ዲንጊ ማኣዳንዳኔ፤ ማርጌ ዓሲ ጉሙርቁንቲሂናቲዎንቲ ጉሪ ማሊሲ ማዲሂና ዔይቶና ዎላ ፔቲ ማዓንዳኔ። 35 ዔር ዓሶፓ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዲቁንታንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዔይታ ዩያና ዶዲ ኬሰካዎ ዶንኪሳ ባኣዚ ባኣ ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔ ዴዓንዳሂ ያኦሲ ጌዔ ጋፒንፃ ዎዳ ሄላንዳኣናኩ።

36 «ሶኦሪያ ካኣቲ ኮዔ ባኣዚ ቢያ ማዳንዳኔ፤ ዲ ፔና ያኦዞ ማሂ ካኣሽኮ ባካፓ ቢያ ዴግ ዴጊዳንዳኔ፤ ማሌ ያኦዞ ቢያኮ 0-ፃ ማዔ ያኦዞሂ ሃያኮ ቤርታ ዎይዘንቲ ቤቁባኣ ጫሺ ዲ ጫሽካንዳኔ፤ ማዳንታንዳጉዲ ጌይንቲ ባካ ቢያ ኩማኒ ኮይሳሂሮ ያኦሲኮ ጎሪንቶ ዎዳ ሄላንዳኣና ዔባ ዲዛሞ ጊኢጋፃ ማዓንዳኔ። 37 ዩይ ካኣታሂ ዲዛኮ ቤርታኣ ዓድንሂ ያኦዞ ሶሂ ቶኦቻንዳኔ፤ ላኣላ ናሽካ ያኦዞ ዲ ሶሃንዳኔ፤ ዲዚ ፔና ቢያፓ 0-ፃ ማሂ ፓይዳንዳሂሮ ካኣሽኮ ያኦዞ ቢያ ዲ ሶሂ ሃሻንዳኔ። 38 ዩያቶይዳፓ ቢያ ዋርዲዮ ካፓኔ ጌይንታ ማሌ ያኦዞ ባሺ ማሂ ዲ ሶንቻንዳኔ፤ ዲዛኮ ቤርታኣ ዓድንሂ ካኣሽኪ ቤቁባኣ ያኦዞም፡- ቢራ ዓንጊ፣ ዎርቂ፣ ፓልሞ፣ ሚዛጲ ማዔ ሶንቹንታ ሹቹንታ ማሌ ማርጌ ሚኢሹም ሻንቹንታንዳ ባኣዚያ ዔኪ ሺኢሹ ሶንቻያ ማዔ ካኣሽካንዳኔ። 39 ዲዛኮ ዋርዲዮ ካፓንዳጉዲ ማሌ ያኦዞ ካኣሽካ ዓሶ ዲ ፓይዲ ዓይሃንዳኔ፤ ዲዛ ጎኔ ሱኡጌኬ ጌይ ዔካዞንሂም ቢያ ዲዚ ዴኤፒ ሶንቾ ዲንጊ ዴር ዎይሃንዳጉዲ ዶኦሪ ጌህንዳኔ፤ ዲዛም ዔይታ ማዳ ባኮ ዛሎርዎ ዴኔ ማሂ ማሂ ዓጮ ቲቂ ጊሽካንዳኔ።

40 «ጌይንቲ ዎዳ ሄላዛ ጊብፃ ካኣቲ ዴንዲ ሶኦሪያ ካኣቲ ያላንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ሶኦሪያ ካኣቲ፡- ሳርጌሎ ያይቶና፣ ፓራሂና፣ ሃሃ ዎኣዎ ካኣሚሎናኣ ማኣዲንቲ ዶዲ ያሊ ዲዛ ቃዛንዳኔ፤ ጊንሂ ሃሃ ሳዎ ጉኡዲ ዴንዳ ዲጲጉዲ ፒፃ ዓጮ

ቢያ ፔ ዳማ ማሃ ዳርቃንዳኔ። 41 ሚዛጵሎ፣ ሃጋኦ ምዛ ገሚንቴ ዓጮሎዎ ዒ ባሺ ጌሊ ዳርቃንዳኔ፤ ዩያሮ ሚርጌ ዓጪ ዒዛ ኩጮ ጋሮ ጌላንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ደኦሚንጋ ሞዓኦቢንጋ ሞዓኦኔ ዓጮንጋ ዩያፖላፓ ቶሊ ዓታንዳኔ። 42 ሶኦሪያ ካኣቲ ዩያይዲ ሚርጌ ዓጮ ቢታንቶና ምይሃኣና ጌብፃ ዓጮኣ ዒዛ ኮይላፓ ቶሊ ዓቲንዲዎሴ። 43 ጌብፃ ዓጮኮ ምርቆንጋ ቢሮ ዓንጎንጋ ማሌ ቦንቸንጋ ማዔ ባኮ ቢያ ዓኣቸንቴ ቤዛፓ ኬሲ ዒ ዓካንዳኔ፤ ሊኢቢያ ዓጮንጋ ዒቶጲያንጋ ቢያ ዒ ያሊ ባሻንዳኔ። 44 ዩካፓ ዓካሪ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ኬዶ ዛሎናፓ ሙካንዳ ሃይሴ ዒዛ ዲቃሃንዳኔ፤ ዒዚ ባይሮ ዳኦፒ ዳጋና ዔቂ ሚርጌ ዓሲ ምዲ ቤሲ ባይዛንዳኔ። 45 ዳኤፖ ባዘና ጌኤዠ ማኦራ ማዠንጋ ሚዛጵ ጌሚሮናኮ ባኣካ ዓኣ ቤዛይዳ ዳኤፒ ዳኤፒ ካኣቶሮ ማዓያ ዓፒላና ማዠ ማኣሮ ዒ ደቃንዳኔ፤ ዩያ ቢያ ማዳፖ ጋፒንፃ ዒ ፔኤሮ ባይቃንዳኔ፤ ዒዛ ማኣዳንዳ ዓሲያ ባኣሴ።»

12

ጋፒንፃ ምዶ

1 ዩያ ያኣሲ ታኣም ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ቡሊ ኬኤዛ ከኢታንቻሂ ላሚ ሃሃ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ኔ ዳሮ ካፓ፣ ዳኤፖ ከኢታንቻሂ፣ ሚካዔኤሌ ዩኖ ምዶና ፔጋዲ ዳዳንዳኔ፤ ዓሲ ማዠንጋ ማፓ ዳርቃፖ ዛጊቤቁባኣ ሚታ ሙካንዳኔ፤ ጋዓንቴ ሱንፃ ያኣሲ ማፃኣፖ ዩያ ካፒንጋ ዓኣ ኔ ዳራ ሌሊ ዒማና ዳቃንዳኔ፤ 2 ሃይቂ ዲኡከንጋ ሞዓጬ ሙዔ ዓሳ ቢያ ሃይባፓ ዩቃንዳኔ፤ ዩያቶይዳፓ ዛላ ናኣናና ናንጎ ናንጊዳ ጌላዛ፣ ዛላ ጊንሃ ናኣናና ቦርሲንጋና ዳውሲንጋና ናንጎ ቤሲ ዳንዳንዳኔ። 3 ዩኖ ምዶና ጨንጮ ዓሳ ጫሪንጫ ፖዓ ፖፖጉዲ ዓኣፓ ዲካያ ማዒ ፖዓንዳኔ፤ ሚርጌ ዓሶ ዔርዚ ፑርቶ ጎይፃፓ ኮዠ ባንሂ ማሃ ዓሳ ቢያ ጫሪንጫ ዓኣ ዠኣጎጉዲ ናኣናና ፖዒ ናንጋንዳኔ።»

4 ዩካፓ ሃሃ ዒ፡- «ዳኣኔኤሌ! ዓጮኮ ጋፒንፃ ምዶ ሃላንዳኣና ሃያ ማፃኣፖ ጉኡፒ፣ ዓሲ ቡሉዎጉዲ ካሮ ዲርቁ፤ ዩያ ያኣሲ ማላሂ ማዒ ኬኤዚንጋ ባኮ ኔ ዒና ዓኣቸ፣ ዳርቁ፤ ዩኖ ምዶና ዓሳ ፔቴ ቤዛፓ ማሌ ቤሲ ጳሽኪ ሃንታንዳኔ፤ ዔኤቢ ዔራኒ ኮይሂንጋ ዔራቶንጋ ሚርጋንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ዩካፓ ታኣኒ ምሮ ዓጮይዳ ላምፖ ዓሲ ሶ ሱኮና ሃኒ ሱኮናይዳ ዔቂ ዓኣያ ዳንቄ፤ 6 ዩያቶፓ ፔቴሂ ሻኣዠ ቦኦሪ ዓፒላ ማይንጋ ምሮኮ ኬዶና ዔቂ ዓኣ ከኢታንቻሂ ኮይላ፡- «ሃይ ቢያ ሃርሺሲ ዲቃሃ ባካ ማዲንጋ ኩማንዳኣና ምማዲ ምዶ ዔካንዳይ?» ጌይ ያኣጮኔ።

7 ቦኦሪ ሻኣዠ ዓፒሎ ማይንጋ ምሮኮ ኬዶ ዛሊና ዔቂ ዓኣ ከኢታንቻሂ ላምፖ ኩጮ ሌካ ጫሪንጫ ባንሂ ዔቂሳፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ሱንፃና ጫኣቁሰካፓ፡- «ሃይሂ ሌዔና ዛላና ዔካንዳኔ፤ ያኣሲ ዳሮይዳ ሃላ ሚታ ጋፓዛ ዩይ ባካ ቢያ ማዲንጋ ኩማንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ዩይ ከኢታንቻሂ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ታ ምይዜኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ዒ ጌዔ ባካ ታኣም ዔርቲባኣሴ፤ ዩያሮ

ታኣኒ፡- «ታ ጎዳሂኖ! ሃያ ቢያ ባኮኮ ጋፒንፃ ዓይጎ ማዓንዳይ?» ጌይ ያኣጮኔ።

9 ዒዚ ታኣም ማሃ፡- «ዳኣኔኤሌ! ዓጮኮ ጋፒንፃ ምዶ ሃላንዳኣና ዩያ ቃኣሎኮ ማሊፃ ዓኣቸንጋ ጌሂንጋ ማዳንዳሂሮ ኔኤሮ ዓኣዳ፤ 10 ሚርጌ ዓሳ ሺርኪንጋ ጌኤሽኪ ኬሰኪ፣ ዔኤቢ ደንኪሳ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ጋዓንጋ ማሊ ጳቂሁዎኣሂሮ ፑርቱሞይዳ ፑርቱሞ ቃሲ ቃሲ ናንጋንዳኔ፤ ጳቂሂ ዔራኒ ዳንዳዓንዳዘንሂ ጨንጮንሂ ሌሊኩ።

11 «ቢያ ኬሊ ያኣሲ ሞዒንጎ ዒንጊፃ ዒንጊንቶ ዓቲም ሻኣካያ ማዔ ፑርቶ ዒኢሳ ባካ ቤዛ ዔቂ ኬላፓ ዳርቃፖ ፔቴ ሺያና ላምፖ ያኤታና ታዘጲ ታሚ ኬሊ ዓኣዳንዳኔ። 12 ፔቴ ሺያና ሃይሃ ያኤታና ሃይሂታሚ ደንጎ ኬላ ጋፓንዳያ ሃላንዳኣና ፔኤኮ ጉሙርቂፖ ካፒ ናንጌሂ ዓንጂንጋኔ።

13 «ኔኤኒ ዳኣኔኤሌ! ጋፒንፃ ሃላንዳኣና ኔ ጉሙርቂፓ ጉሙርቂንጋ ሞና ደዲ ናንጌ፤ ዩካፓ ኔኤኒ ሃውሻንዳኔ፤ ሃይቢፓ ኔኤኒ ዔቂ ጋፒንፃ ኬሎና ቦንቸ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ኔ ዔካንዳኔ» ጌዔኔ።

12:1 12:1 ማቲ. 24:21፤ ማር. 13:19፤ ዮሃ. ያፔጳ 7:14፤ 12:7። 12:2 12:2 ዒሲ. 26:19፤ ማቲ. 25:46፤ ዮሃ. 5:29።
 12:4 12:4 ዮሃ. ያፔጳ 22:10። 12:7 12:7 ዮሃ. ያፔጳ 10:5፤ 12:14። 12:10 12:10 ዮሃ. ያፔጳ 22:11። 12:11 12:11 ዳኣኔ. 9:27፤ 11:31፤ ማቲ. 24:15፤ ማር. 13:14።

ሆሴዔ ዓይኖች ካር

የእሱ ማሊያ ኬኤዜ ሆሴዔ ኪሪሰቶሴ ሸይንታንዳሢኮ ቤርታ ሳማሪያ ካታማ ለንካይ ዪኤታና ለማታሚ ፔቲ ለዔይዳ ሻሂንታንዳሢኮ ቤርታ የእሱ ማሊያ ኬኤዜ ማዳ ዓሲኬ። ዩኖ ዎዶና ኮሺ ማቶ ዎዶታንቲ የእሱ ማሊያ ኬኤዜ ዓሞጃፓ ሄሊሳየ ዒሰራዔኤሌኮ ኬዳኖ ካእቶ ዓጮይዳ የእሱ ማሊያ ዒዚ ኬኤዜ። ሆሴዔ ዓሚና ዳራ ማሌ የኦዞ ካእሸኪ የእሱም ጉሙርቁንቲባእያ ማዒያ ዛሎ ኮሺ ዶዲሺ ኬኤዜ፤ ዒዚ ዳሮኮ ዬያ ጉሙርቁንቲያ ባይሱም ፔጋሲ ዔርዛኒ ጉሙርቁንቲያም ማዔ ጎሚር ጎየ ለአሊሰከኖ ዒዛኮ ኮኦኪንሢ ማሂ ጌሰቲ፤ ዬና ለአሊሰከኖ ዒዛም ጉሙርቁንቲባእያ ማዒሢጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳራ የእሱም ጉሙርቁንቲ ናንጊያ ሃሽኔ፤ ዬያ ዛሎና ማታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ሙካንዳሢ ዒዚ ኬኤዜ፤ ዬይ ያዲ ማዔቲያ የእሱ ፔኤኮ ዳሮ ናሽካ፣ ጋፑዎ ናሹማ ኮሺ ዶዲ ማዒሢር ዳሮ ዒዚ ፔ ባንሢ ማሂ፣ ዒዛና ዒዛኮ ዳሮና ባኦካ ዓኦ ፔቱም ጊንሣ ዓካሳንዳሢ ሆሴዔ ኬኤዜ፤ ዬይ የእሱኮ ዳኤፖ ናሹማ ዓይ. 11:8ይዳ «ዒሰራዔኤሌ! ታኦኒ ኔና ዎይቲ ኬኤራንዳይ? ዎይቲ ታ ኔና ማሌም ዓኦሢ ዓንጋንዳይ?... ታ ኔና ናሽካ ናሹማ ኮሺ ዶዲታሢር ዬያ ቢያ ታኦኒ ማዲዎጉዲ ታ ዒና ታና ባሽኔ!» ጌይንቲያ ፔጋዲ ዔርቲ።

ማጻኦቴላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ሆሴዔ ዔኬ ለአሌሎና ናእቶና ጉሙርቁንቲያም ማዒ የእሱ ዳሮኮ ኮኦኪንሢ ማዒያ (1:1—3:5)
- የእሱ ዒሰራዔኤሌንታ ዪሁዳንታ ዔያቶኮ ሱኡጎዎ ዞሪ ጎሬያ ማዒያ (4:1—5:15)
- ዳራ የእሱ ባንሢ ማዒያ ማሊሲ ጌሼ ጌሺያ (6:1—7:12)
- ዒሰራዔኤሌ ዳራ የእሱ ጉሙርቁያ ሃሽሢ (7:13—8:14)
- ዒሰራዔኤሌ ዳራ ኮይሳያ ማዒ ማቶ ዔካንዳያ ማዒያ (9:1-17)
- ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዔራንዳጉዲ ላቲ ኬኤዚንቲ ባኮ (10:1-15)
- የእሱ ፔኤኮ ዳሮ ናሽካ ናሹም (11:1-11)
- የእሱ ፔ ዳሮ ዑፃ ዎጌ ዎጎ (11:12—13:16)
- ጎማ ዓቶም ጌይንታንዳሢና ዓንጀዎ ሙካንዳያ ማዒያ (14:1-9)

ሆሴዔኮ ማቸንታ ናኦቶንታ ኮኦኪንሢ ማዒ ኬኤዚንቲሢ

1 ዪሁዳ ዓጮይዳ የኦዞያ፣ ዒኖታሚ፣ ዓካኦክንታ ሂዚቁያሴንታ ዎሊ ሄሊሲ ካኦታዳ

ዎዶና ቢያ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዮዓሴ ናኦዚ፣ ዒኖርቢዓሚ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ካኦታዳ ዎዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢዔራ ናኦዚ ሆሴዔም ፔጋሲ ኬኤዜ ቃኦላ ሂዚ ጋዒያኬ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሆሴዔ ዛሎና ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ፔኤኮ ቃኦሎ ኬኤዚያ ዓርቃያ ሆሴዔም፡- «ታኦኒ ዳራ ታና ሃሽ፣ ሻኦካያ ማዒ ዘኦሰካ ኮኦም ኮኦሚሢ ዓርቁ፤ ሃሢ ኔኤኒ ዳንዲጋፓ ዘኦሰካ ኮኦም ላኦሊ ዔኬ፤ ዬያይዲ ዘኦዜ ናይ ሾዔ» ጌዔ።

3 ዬያሮ ሆሴዔ ዳንዲ ዲቢላይ ናዎ፣ ጎሚር ጎየዞ ዔኬ፤ ዒዛ ጎዳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ።

4 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሆሴዔም፡- «ዒዲ ዒይዚራዔኤሌ ዶኦይዳ ዎዳ ዓሶኮ ሱጉያ ማሃኒ ዒዛ ማኦር ዓሶይዳ ማቶ ታኦኒ ዓጋንዳ ዎዳ ሃኬ ማዓዓኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ፔ ካኦቲ ዓጪ ማዒ ናንጋ ናንጎዎ ታኦኒ ባይዛንዳ፤ ዬያሮ ዬያ ናማኮ ሱንያ ዒይዚራዔኤሌ * ጌይ ጌሢ» ጌዔ። 5 ዬማና ዒይዚራዔኤሌ ዶኦይዳ ዒሰራዔኤሌኮ የሎ ዓሶ ዎዲ ታኦኒ ኩርሳንዳ።

6 ጎሚራ ሃሣ ጎዲ ዔኪ ወዲር ናይ ሾዔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሆሴዔም፡- «ሃይካፓ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሚጪንቲ ታኦኒ ቲኢራዓኬ፤ ዳቢንቶዎ ታ ዔያቶም ዓቶንጎ ጋዓዓኬ፤ ዬያሮ ኔኤኮ ናየ ሱንያ «ሎሩሃማ»† ጌይ ጌሢ ጌዔ። 7 ዪሁዳ ዳሮ ጋዓንቲ ሚጪንቲ ታኦኒ ቲኢራንዳ፤ ታኦኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዔያቶኮ የኦዛሢ ዔያቶ ዓውሳንዳ፤ ታኦኒ ዔያቶ ዓውሳንዳሢ የልዚናቱዎሴ፤ ጩንቻ ዓራፖ፣ ሂኢሺ፣ ዬያጉዲ ፓርንታ ፓርና የላ ዓሲናኦ የሊቱዎሴ» ጌዔ።

8 ጎሚራ ሎሩሃማ ጉኡጲሼሰካፓ ጊንሣ ጎዲ ዔኪ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሆሴዔም፡- «ሃይካፓ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ታኦኒ ዒጊንቲዎሴ፤ ታኦኒያ ዔያቶኮ የኦሰቲዎሴ፤ ዬያሮ ኔኤኮ ናኦዚ ሱንያ «ሎዓሚ»‡ ጌይ ጌሢ» ጌዔ።

ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ሃጋኦ ዎዛ ማሂ ኬኤዚንቲ ባኦዚ

10 ያዲ ማዒያ ዔያ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ፓይዲንታኒና ማኪ ዔርታኒ ዳንዳዑዎ ባዚ ማኦሻላጉዲ ሚርጋንዳ፤ ሃሢ የእሱ ዔያቶ፡- «ዒንሢ ታ ዳራቱዎሴ» ጌዔቲያ ዒማ ቤዛ ጊንሣ «ናንጊና ባይቁዎ ናንጋ፣ የእሱ ናኦቶ» ዔያታ ጌይንታንዳ ዎዳ ዬዓንዳ። 11 ዩኖ ዎዶና ዪሁዳ ዳሮንታ ዒሰራዔኤሌ ዳሮንታ ዎላ ፔቲ ማዓንዳ፤ ዔያቶ ለምዓሢ ዎይሃንዳ ፔቲ ሱኡጌ ዔያታ ዶኦራንዳ፤ ጊንሣ ዔያታ ፔ ዓጮይዳ ዔርቲያ ማዒ ዳልጊ የርጎጪ ናንጋንዳ፤ ዬና ኬሌላኦ ዒይዚራዔኤሌም ዳኤፐ ኬሊ ማዓንዳ።

2

1 ዬያሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማዒ ዒንሢኮ ጌርሲንሢኮ ሱንያ «ዓሚ»* ጌርንሢ ሱንያ «ሩሃማ»† ጌይ ጌሁዎቲ።

1:1 1:1 2ካኦቶ. ማ 14:23—15:7፤ 15:32—16:20፤ 18:1—20:21፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 26:1—27:8፤ 28:1—32:33። * 1:4 1:4 ዒይዚራዔኤሌ- ጌይ9 «የእሱ ዘርቁ ባባይዛያኬ» ጌይሢኬ። 1:4 1:4 2ካኦቶ. ማ 10:11። † 1:6 1:6 ሎሩሃማ- ጌይ9 «ጎሚ ዓቶም ጌይ ቲኢራሢ ኮይሱዎ ዳሬ» ጌይሢኬ። ‡ 1:9 1:9 ሎዓሚ- ጌይ9 «ታ ዳራ ማዒባኦያ» ጌይሢኬ። 1:10 1:10 ሮሚ 9:26። * 2:1 2:1 ዓሚ- ጌይ9 «ታ ዳራ» ጌይሢኬ። † 2:1 2:1 ሩሃማ- ጌይ9 «ጎማ ዓቶም ጌይ ቲኢራ ሃሽንታ ዳራ» ጌይሢኬ።

ዲሰራዔኤል ዳራ ጉሙርቁንቲባኣሢር ዔያቶይዳ ዓገና ሜቶ

2 ታ ናይኮቴ! ሃይካፓ ሴካ ዲንሢኮ ዲንዳ ታኣኮ ማቸቱዋኣሢር፤ ጊንሣ ሃሣ ታኣኒያ ዲዞኮ ዓኒቱዋኣሢር ዘኣካ ኮኣማኒ ዲዞ ማላ ማላ ማላ ማላ ማላ ዓኒና ዲዞ ላሃ ላሃ ሃሻገዳጉዲ ዘሪ ዲዞ ጎሩዋቱ። 3 ዲዞ ዬያ ሃሺ ማዲባኣቱ ዲዞ ሸይንቱ ኬሎ ዓኣማ ጎይያ ካሎ ታ ዲዞ ዓይሳጎዳኔ፤ ዲርዚ ዋርቁዋ ሳዓ፣ ጉሪ ጉሪ ዳውሎ ታ ዲዞ ማሃንዳኔ፤ ዋኣሢ ዴኤቢና ታ ዲዞ ዋዲሻጎዳኔ። 4 ዘኣኤ ላኣሊፓ ናኣታ ዲዞኮ ሸይንቱሢር ናኣቶም ታኣኒ ሚጠገንታዓኬ። 5 ዔያቶኮ ዲንዳላ ዘኣሰካ ኮኣማያ ማዔሢር ዔያቶ ዲዞ ሻኣካ ጎይሢና ጎጳዴያኬ፤ ዲዞ ዬያ ማዴሢ «ታኣኒ ሙዓንዳ ሙዓንታ ዋኣያንታ፣ ሱኡፖና ታልቦ ጎሎና ኮሾና ማኣዓሢንታ፣ ዛይቶንታ ታኣኒ ዑሽካንዳ ዑዠዋ ታኣም ዔያታ ዲንጋያታሢር ታ ላጎ ጊንያ ታኣኒ ዴንዳንዳኔ» ጌይኬ።

6 ዬያር ታኣኒ ጎይያ ዲዞኮ ዓንገሢና ዲርቃንዳኔ፤ ካራ ዴንቁ ዲዞ ኬሰኩዋጉዲ ካታሞኮ ዙሎ ታኣኒ ሹቸና ኬልቁ ዲርቃንዳኔ።

7 ዲዞ ፔ ላጎ ጊንያ ዓኣዳኒ ዳንዳዓኔ፣ ጋዓንቱ ዲዞ ዴንዲ ዔያቶ ሂላዓኬ፤ ዔያቶ ዲዞ ኮዓንዳኔ፣ ጋዓንቱ ዲዞ ዴንቃዓኬ፤ ዩካፓ ዲዞ፡- «ሃያፓ ታኣኮ ቤርታኣ ናንጎማ ኮሺኬ፤ ዬያር ታኣኮ ቤርታኣ ዓኒ ኮይላ ታ ዴንዳንዳኔ» ጋዓንዳኔ።

8 ታኣኒ ዲዞም ሃኣኮንታ ዋይሮ ዑዠንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ ዲንጌያታሢ ጋፒ ዲዞ ዋሌኔ፤ ታኣኒ ዲዞም ዬያ ሚርጊሺ ዲንጌ ቢሮንታ ዋርቆንታ «ባዓኣሌ» ጌይንታ ሜሌ ያኣዞም ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ዲዞ ሸኢሻኔ። 9 ማኣላ ቡሪንታ ዋይሮ ሃኣኮ፣ ዋይሮ ካፃ ዋይሮ ዋይሮ ታ ዲዞይዳፓ ዔካንዳኔ፤ ካሎም ዲዞ ፔኤኮ ዓኣቻ ሱኡፓሢና ታልቦ ጎሎና ኮሾና ማኣዓሢ ታ ዲዞኮ ጉሲ ዔካንዳኔ። 10 ዲዞኮ ዘኣካ ዋላ ኮኣም ላጎ ቤርታ ታ ዲዞ ካሎ ዓይሳጎዳኔ፤ ታ ኩጫፓ ዲዞ ቶሊሲ ዓውሳንዳይ ባኣሱ። 11 ዲዞ ቦንቺ ቦንቺ ዋዛዳ ቦንቺ ኬሎ ቢያ፤ ጌይያ፡- ሃውሾ ኬሎንታ ሌዓ ሌዓ ቦንቺሢንታ ዓገሮ ጃኤር ቦንቺሢንታ ታኣኒ ዓይሳጎዳኔ፤ ዬያጉዲ ዲማ ዲማ ዲዞ ቦንቻ ቦንቻ ቢያ ቦንቻዋጉዲ ታኣኒ ዲዞ ላኣጋንዳኔ። 12 ዲዞ ፔኤኮ ዋላ ዘኣካ ኮኣማ ላጎፓ ዔኬኔ ጋዓ ዋይሮንታ ቤሌሶ ሚያንታ ታኣኒ ዲዞኮ ቱጋንዳኔ፤ ዋይሮንታ ዲማ ዲማ ዲማ ዓኣፖ ዲዞ ቱካ ጎዠ ታኣኒ ካይዚ ማሃንዳኔ፤ ዬያ ሚያ ዓኣፖ ካዮ ቦዓ ሙዓንዳኔ። 13 «ባዓኣሌ» ጌይንታ ሜሌ ያኣዞም ዑንጅ ዲዞ ጩቢሻሢርና ዲዞና ዋላ ዘኣካ ኮኣማ ላጎ ጊንያ ዲዞ ፓልሚንቲ ዴንዲ ታና ሃሺሢር ሜቶ ታ ዲዞይዳ ዓጋንዳኔ፤ ጋዓኔ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ።

ያኣሲ ፔ ዳር ናሽካ ናሹዋ

14 ዬያር ጊንሣ ታ ዲዞ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዔኪ ዴንዳንዳኔ፤ ዒኣካ ታ ዲዞ ናሹዋ ዑኡሲና ጌሺ ታ ባንሢ ማሃንዳኔ። 15 ቤርታ ዲዞፓ ዔኬ ዋይሮ ጊንሣ ታ ዲዞም ማሃንዳኔ፤ ሜቶ ደኣቺ ማዔ ቤዞ ሃጊ ኮሺ ባኣዚ ጴዳንዳ ካራ ታ ዲዞም ማሂ ኮሻንዳኔ፤ ዓካሪ ዲዞ ዒኣካ ሚና ጊብፄ

ዓጫፓ ኬሰካኣና ዴጋቶ ዋይሮ ዓኣ ጎይያ ማዒ ዋዛና ዓይኑም ዓይናዳንዳኔ። 16 ዬሮ ኬሎና ዲዞ «ዓኒዮ!» ጌይ ታና ዔኤላጎዳኔ፤ ባዓኣሌ ጌይንታ ሜሌ ያኣዞ ዲዞ ዔኤላ ጎይያ «ታ ጎዳ!» ጌይ ዲዞ ታና ዔኤላዓኬ። 17 ዲዞኮ ዳንጋፓ ባዓኣሌ ጌይንታ ሜሌ ያኣዞኮ ሱንያ ታኣኒ ባይዛንዳሢር ዔያቶኮ ሱንያ ጳቁሢ ዲዞ ዔኤላዓኬ።

18 ዲንሢ ኮሺ ናንጊ ናንጋንዳጉዲ ካዮ ቦንታ ጫሪንጫ ባራና ካፖንታ ካዮ ቦን ዳኮንታ ዴኤፖንታ ዋላ ታኣኒ ሳሌ ሳላዳንዳኔ፤ ዲንሢ ናንጋ ሳይይዳፓ ያልዚ ዓንጋሞና ያልቶ ያልዚያኣ ታኣኒ ባይዛንዳኔ።

19 ዲሰራዔኤል! ናንጊና ታ ማቸ ማሂ ታ ኔና ናንጊሻንዳኔ፤ ዲሎ ማዶ ማዲሢና ፒዜ ዋጌ ዋጊሢና ናንጊና ናንጋ ናሹዋና ናሽኪ ሚጠገንቲ ዓዳ ታ ማቸ ማሂ ታ ኔና ዛጋንዳኔ።

20 ታ ማቸ ማሂ ታኣኒ ኔኤና ዋላ ሳላዴ ሳሎ ካፓንዳኔ፤ ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ኔኤኒያ ዔራንዳኔ።

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡- «ዬሮ ኬሎና ታኣኒ ማሂ ኬኤዛ ባኮ ኬኤዛንዳኔ፤ ታኣኒ ጫሪንጫም ማሂ ኬኤዛንዳኔ፤ ጫሪንጫኣ ሳዶም ማሂ ኬኤዛንዳ ባኣዚ ዓኣኔ።

22 ሳዓ ሃኣኮንታ ዋይኔንታ ሪሚቲ ዛይቲንታ ጴዳሳያ ማዒ ዲይዚራዔኤሌም ማሂ ኬኤዛንዳኔ።

23 ታኣኮ ዳር ታኣኒ ሳዔሎይዳ ማዢ ደዲሺ ዔቁሳንዳኔ፤ ዔያታ ያርጎጪ ናንጋንዳጉዲያኣ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ሳማ ዓቶም ጌይ ቲኢሪንታዓኬ» ጌይንቲ ዳር ሚጠገንቲ ታኣኒ ቲኢራንዳኔ፤ «ዲንሢ ታ ዳራቱዋሴ» ጌይንቲ ዳር ታ ዳራኬ ታኣኒ ጋዓንዳኔ፤ ዔያታ ዲማና «ኔኤኒ ኑኡኮ ያኣዛሢኬ» ጋዓንዳኔ።»

3

ሆሴዔና ዲዞኮ ዘኣካ ኮኣማ ላኣሌሎና

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ዲሰራዔኤል ዓሳ ሜሌ ያኣዞ ባንሢ ሸሪ ዬያቶ ያኣዞም ዲማሲ ዲንጎ ዋይሮ ዓኣፖ ሜሊሢ ናሽካያ ማዔቲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ናሽኪሢንቲ ኔኤኒያ ኔኤኮ ዘኣካ ኮኣማ ላኣሌሎ ናሽኪ ዲዞና ዋላ ናንጌ» ጌዔኔ።

2 ዬያር ታኣኒ ዲዞ ታጶ ደንጎ ሹቸ ቢራና ጃኤታና ደንጊታሚ ኪሎ ማዓ ዔልዓና ጊንሣ ሻንቁ ዔኬኔ፤ 3 ታኣኒ ዲዞም፡- «ሜሌ ዓሲና ዘኣሰካ ኮኣማ፣ ሜሌ ዓሲያኣ ናሽኩዋየ ታኣና ዋላ ሚርጌ ዋዴ ናንጌ፤ ታኣኒያ ኔኤና ዋላ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ። 4 ዬያ ጎይያ ዲሰራዔኤል ዳራ ካኣቲያ ሱኡጌያ ባኣያ፣ ያኣሲም ዲንጎ ባኣዚያ ባኣያ ዳኣቦዋ ዳኣቡዋየ፣ ዔፑዴያ ባኣያ፤ ጊንሣ ሃሣ ካኣሽኮ ያኣዞ ባኣያ ማዒ ሚርጌ ዋዴ ናንጋንዳኔ፤ 5 ዩካፓ ዲሰራዔኤል ዓሳ

2:15 2:15 ዓ.ያ. 7:24-26። 2:23 2:23 ሮሜ 9:25፤ 1ጴ፩. 2:10።

ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዔ ያቶኮ ጾካዛሢና ዔ ያቶኮ ካኣቲ ዳውቴና ባንሢ ሺራንዳኔ፤ ጋፒንፆ ዎዶይዳ ዒጊጩ ጎጋይቁሢና ናገረና ናገጋ ጎዳ ባንሢ ዔ ያቶኮ ዩዓንዳኔ፤ ዓንጂንታ ዓንጃዎ ዔ ያቶኮ ዔ ካንዳኔ።

4

የኦሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማኪ ጌሰቴ ጌኤዘ

1 ሃኖ ሳዔሎይዳ ናገጋ ዓሳ ቢያ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማኪ ጌሰታ ጌኤሲ ዓኣኔ፤ ዩያሮ ዒሰራዔኤሌ ዴሬዮቴ! ዒዚ ዒንሢሚ ጋዓ ባኮ ዎይዙዎቴ። «ሃኖ ሳዔይዳፓ ጉሙርቁንቲሢንታ ናሹዎንታ የኦሲ ዔ ሪሢሢ ጋፒ ባይቁኔ። 2 ዔ ያቶኮ ዎለም ሉሉኦቃኔ፣ ጋጋዳንቃኔ፣ ዓሲ ዎዎዳኔ፣ ወወኦቃኔ፣ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣና ላሃኔ፣ ዎሊ ዎዳሢሢ ሚርጊ ሚርጊ ዴንዴኔ። 3 ዩያ ዘሎና ሳዓ ዓቢ ማዔም ዔ ኤቢያ ማሊ ጋፓኔ፤ ሳዔሎይዳ ናገጋ ባካኣ ቢያ ዎልቁ ባይቁ ሳባኔ፤ ቆልማ፣ ካዮ ቦዓ፣ ካፖንታ ባዘይዳ ናገጋ ዎላሢንታ ቢያ ሃይቁ ጋፓኔ።»

የኦሲ ቁኤሶ ማኪ ጌሰቴ ጌኤሲ

4 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ። «ታኣኒ ማኪ ጌሰታሢ ዒንሢ፣ ቁኤሶም ማዔሢሮ ዴራ ዔ ኤቢ ዳቤኔ ጌይ ጌሰታ ዓሲንታ ዴሮ ማኪ ጌሰታ ዓሲ ባኣያ ማዎም። 5 ዒንሢ፣ ቁኤሳ! ሮኦር ፖዎይዳ ሃንታዎ ዲቁንታኔ፤ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሳኣ ዒንሢና ዎላ ዲዎይዳ ሃንታኔ ጌይ ዲቁንታኔ፤ ዩያሮ ታኣኒ ዒንሢኮ ዒንዶ ማዔ ዓጩሎ ባይዘንዳኔ። 6 ታኣኮ ዴራ ታና ኮይሳ ጎይዎጉይያ ዔ ሪባኣሢሮ ባይቁኔ፤ ዒንሢሢ ታና ዔ ኮይሳ ጎይዎጉይያ ዔ ሪባኣሢሮ ዒንሢ ቁኤሶ ማዒ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታ ኮውዎሴ፤ ታና፣ ዒንሢኮ የኦዛሢ ዎጎ ዒንሢ ቶኦቻሢሮና ዎሊ ዒንሢ ሃሹሢሮ ናኣቶ ታ ዒንሢኮ ያዲ ዎሊ ሃሻንዳኔ።

7 «ዒንሢ፣ ቁኤሳ! ፓይዳ ዒንሢኮ ዲቢ ዴንዴ ጎይዎጉይያ ታኣም ዒንሢ ዓይሢንቶ ዒፃ ዳቤ ዳቢንታኣ ዒንሢኮ ያዲ ሚርጊ ዴንዴኔ፤ ታኣኒያ ዒንሢኮ ቦንቾ ባይዚ ዒንሢ ዳውሲሳንዳኔ። 8 ታ ዴሮኮ ጎማ ዒንሢሚ ዎርጎጩሢኮ ካራ ማዔሢሮ ዴራ ዲቢ ጎማ ማማዳንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓኔ። 9 ዒንሢ፣ ቁኤሳኣ ዴሮጉዲ ማዔኔ፤ ዩያሮ ዴሮይዳ ታኣኒ ዓጋንዳ ፑርቶ ባካ ዒንሢ ቁኤሶዎ ሄላንዳኔ፤ ፔቴ ፔቴ ማሳ ሃንቴ ጎይዎጉይያ ኮዎ ታኣኒ ኮፃንዳኔ፣ ማዳ ማዶማ ጉይያ ሃሣ ማሃ ታኣኒ ዒንጋንዳኔ። 10 ዔ ያቶኮ ታና ሃሹሢሮ ሙዓኔ፣ ጋዓንቴ ሚሽኩዎሴ፤ ማሊ የኦዛም ዚጎ ቤዘይዳ ዘኦዛ ኮኦማኔ፣ ጋዓንቴ ናይ ዔ ያቶኮ ሹውዎሴ።»

ሚሌ የኦዛ ካኣሽኪሢ ዛላ የኦሲ ጌሰቴ ጌኤሲ

11 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ። «ዘኦሰካ ኮኦሚሢንታ ካፃ ዎይኖ ዑኩንታ ሙርጎንታ ታ ዴሮኮ ዒኖ ባይዘኔ። 12 ዩያሮ ሚሢና ኮሽንቴ ሚሌ የኦዛ ኮይላ ዘሮ ዔ ያቶኮ የኦጫኔ፤ ዩይ ሚፃ ዔ ያቶኮ ማሃ ዔ ኤቢ ከኤዛንዳያ ማላኔ፤ ዘኦሰካ ኮኦማንዳጉዲ ማሃ ዓያና ዔ ኪ ታና ዔ ያቶኮ የኦዛሢ ሃኪ ዔ ያቶኮ ዴንዴኔ። 13 ዲኮና ጌሚሮናይዳ ቢያ ሚሌ የኦዛም ዒንጎ ባኣዚያ ዒንጊ፣ ዑንጃያ ዔ ያቶኮ ጩቢሻኔ፤ ዩያ ዔ ያቶኮ ማዳሢ

ዴኤፖ ሚዎ፣ ካኣፓ ጋምፒንቲ ዴንዳ፣ ሺባኣ ኮሺ ጊኢጋያ ማዔ ሻኣቦንታ ዴማ ዴማ ሚዎ ዴማከ፤ ዩያ ዒንሢ ማዳሢሮ ዒንሢኮ ወዴሮ ናኣቶንታ ናኣዚንሢ ላኣሎንታ ናይ ሾዓኒ ዘኦሰካ ኮኦማያ ማዓንዳኔ። 14 ዒንሢኮ ወዴሮ ናኣቶንታ ናኣዚንሢ ላኣሎንታ ናይ ሾዓኒ ኮይያና ዘኦሰካ ኮኦማ ዎዶና ታኣኒ ሜቶና ጎሪ ዔ ያቶኮ ማሃዓከ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒንሢ፣ ዓቲንቃ ጌኤዙ ማኣሮይዳ ዒንሢ ማዒባኣ ዓሳና ላሃ ላኣሎ ጊንፆ ሃንቲ ሃንቲ ሚሌ የኦዛ ዒንሢ ካኣሽካኔ፤ ዩያሮ ማሊ ጸቁሡዎ ዴሬ ባይሰንታይዳ ከዳንዳኔ።

15 «ዒሰራዔኤሌ ዴሬዮቴ! ዒንሢ ዘኦሰካ ኮኦማ ዓሲ ማዔቴያ ዩሁዳ ዴሮ ዴቢንቲዳ ጌልዚፖቴ፤ ጌልጌላኣ ማዎም ቤትዓዌ * ዴንዲፖቴ፤ ናገረና ባይቁዎፆ ናገጋ የኦሲ ሃይቆ፤ ጌይ ጫኣቁፖቴ። 16 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዔ ኤቢ ዓቴኔ ጎውዎ ማሮጉዲ ዎይዚ ዒፃኔ፤ ሂዳዎ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዔ ያቶኮ ማራናይጉዲ ዎይቴ ኮሺ ቤሰካ ሄንቃኒ ዴንዳዓይ? 17 ዔፕሬኤማ ዴራ ሚሌ ካኣሽ ካኣሽኪሢ ሚሌ የኦዛና ዎላ ቱኡቴያ ማዔሢሮ ሸኔ ጌዔ ባኣዚ ማዶንጎ ዔ ያቶኮ ሃሹዎቴ። 18 ዎይኖ ዑኩ ሚርጊሺ ዔ ያቶኮ ዑሽካዎ ዘኦዛ ኮኦሚዎ ማዶ ዓርቃኔ፤ ዔ ያቶኮ ሱኡጋ ቦርሲሳ ማዶ ማዳሢ ዒናፓ ናሽካኔ። 19 ዔ ያቶኮ ዓልጎ ዠባሪና ፕዲንቴ ዴንዳ ባኣዚጉዲ ዔ ሙቲ ዴንዲ ባይቃንዳኔ፤ ሚሌ የኦዛም ዒንጎ ባኮ ዒንጊያናኣ ዔ ያቶኮ ዳውሲንታንዳኔ።»

5

ዒሰራዔኤሌይዳ ዓገንታኒ ጊኢጌ ሜቶ

1 «ዒንሢ ቁኤሳ! ዎይዙዎቴ! ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኮሺ ዒና ዔ ኪ ማሉዎቴ! ዒንሢ ካኣቶ ማኣሮ ዓሳ ሃያ ኮሺ ዎይዙዎቴ! ዒንሢዳ ሜታ ዓገንታኒ ጊኢጌኔ፤ ሚፃጳይዳ ዓሳኮ ዒንሢ ሆሌ ፐሮ ታኣኮኔሬይዳ ቶኪ ፐሮ ማዔኔ።

2 ዎይዘ ዒፃ ፑርቶ ዓሳ ዓሲ ዎዳሢሮ ከሰከ ዓሲ ማዔኔ፤ ዩያሮ ቢያሢዳ ታኣኒ ሜቶ ዓገንዳኔ።»

3 «ዔፕሬኤማ ዘሎ ቢያ ጋፒ ታኣኒ ዔ ራኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ባካኣ ታ ቤርታ ዓኣሽንቴያቱዎሴ። ዔፕሬኤማ፣ ኔኤኒ ዘኦሰካ ኮኦማያ ማዔኔ፤ ዒሰራዔኤሌያ ዒኣቴኔ።»

4 ዘኦሰካ ኮኦማንዳጉዲ ማሃ ዓያና ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ዒኖይዳ ዓኣሢሮ፣ ናገረና ናገጋ ጎዳኣ ዔ ያቶኮ ዔ ራዎኣሢሮ የኦሲ ባንሢ ዔ ያቶኮ ማዕ-ዎጉዲ ዔ ያቶኮ ማዳ ማዳ ዔ ያቶኮ ላኣኔኔ።

5 ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ዎቶርማ ዔ ያቶኮ ፔኤሮ ማርካዳኔ፤ ጎማ ዔ ያቶኮ ፐሮ ማዒ ዔ ያቶኮ ቡኡዲ ሎንሢኔ፤ ዩሁዳ ዴራኣ ዔ ያቶኮ ዎላ ዲቁንቲ ሎኦማኔ። 6 ዒንጎ ባኣዚ ማሃ የኦሲም ሺኣሻኒ ማራቶንታ ባኣቶንታ ዒሺ ዔ ኪ ዓዛ ኮይዎ ዔ ያቶኮ ዴንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ዔ ያቶኮ ቤርታፓ ዴማዲ ደጩ ዔ ቁሢሮ ዔ ያቶኮ ዒዛ ዴንቁንዳዎሴ። 7 ዔ ያቶኮ ሚሌ የኦዛ ካኣሽካያ ማዔሢሮ ናገረና ናገጋ ጎዳም ጉሙርቁንታያ ማዒ ጴዲ ባኣሴ። ናኣታ ዔ ያቶኮ

* 4:15 4:15 ቤትዓዌ፡- ጌይፃ «ፑርቱዎኮ ማኣሮ» ጌይሢከ፤ ዩና ቤኤቴሌሚም ጌሢንቴ ጫቹ ሱንሢከ።

ሜሌ ያኦዘር ማዕኔ፤ ዩያር ሃኖ ዓገኖ ጃኤርና ዔያቶንታ ዔያቶኮ ሳፖንታ ቢያ ባይቃንዳ።

ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌና ባኣካ ኬሰካንዳ ያልዚ
8 ያልዚም ኬሰካንዳ፡- ገባዎኦይዳ ዛዬ፡ ራኣማይዳ ፖርዚ ዋርቁዋቴ! ቤትዓዌይዳ ዔቁጋፓ፡- «ቢኢኒያማ ፃጺዮ! ኑኡኒ ኔኤና ዋላኮ» ጌይ ጌይ ዒላቱዋቴ። 9 ታኣኒ ሜቶ ዓጋ ኬሎና ዔፕሬኤማ ሻሂንቲ ዶዔ ካታማ ማዓንዳ፤ ዩይ ጎኔና ዒሰራዔኤሌ ፃጺ ሄላንዳ፡- ታኣኒ ዓገ ባይሰንታኮ።

10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ዪሁዳ ዓጮ ሱኡጋ ጌዳ ዋዲ ጎሽካ ዓሰጉዳ ማዕሢር ታኣኮ ዳጎ ዲጸጉዳ ዔያቶ ዑፃ ማሂ ታኣኒ ዳካንዳ።

11 ዔፕሬኤማ ሜሌ ያኦዘ ካኣሽኪሢ ናሽኬሢር ሄርቁ ዋይሥሢና ፒዜ ዋጌ ባይቁሢና ዔያቶ ሄሌ። 12 ዩያር ታኣኒ ዔፕሬኤማም ቢሎ፡ ዪሁዳ ዳርም ሃሣ ኮሴ ማዕኔ።

13 «ዔፕሬኤማ ሃርገንቲዎ፡ ዪሁዳኣ ሜቁ ኪፃዴ ኪዎ ዳንቁ፤ ዩካፓ ዔፕሬኤማ ዓሶኦሪ ዓጮ ዳንዳ፤ ማኣዶ ያኦጮኒያ ዳኤፖ ካኣታሢ ኮይላ ኪኢታ ዓሰ ዳኮ፤ ጋዓንቲ ዩይ ዔያቶ ዓውሳንታ ኪዎ ዔያቶኮ ፓሣኒ ዳንዳዒባኣሴ። 14 ዩያር ታኣኒ ዘቢጉዳ ዔፕሬኤማ፡ ገንሣ ሃሣ ሃጊ ዔቃ ዘቢጉዳ ዪሁዳ ሜንሣ ጋኣጪ ዳንዳንዳ፤ ዓርቁ ዔኪያኣ ታኣኒ ዳንዳንዳ፤ ዔያቶ ዓይጌያ ዩያይዳፓ ዓውሳዓኮ።

15 «ሜታ ዔያቶ ሄላዛ ታና ዔያታ ኮዓንዳ፤ ዩያር ዔያታ ዳቤ ዳቢንቶ ዔሪ ታ ባንሣ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ዔያቶፓ ታኣኒ ሃኪ ዶጪ ዔቃንዳ።»

6

ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ጎሞ ቡኡፃያ ማሊ ጌሺዎ

1 ዳራ ሂዚ ጋዓ።- «ሃኒ ዩውዋቴ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሣ ኑ ማዎም! ዒዚ ኑና ሜንሣ፤ ዒ ኑና ኮኣሊ ዓውሳንዳ፤ ዒዚ ኑና ኪፃሴ፤ ዒ ፔኤር ፓፂሳንዳ። 2 ዒዛ ቤርታ ሸምፔና ኑ ናንጋንዳ፡- ላም ኬሊኮ ገንፃ ዒ ኑና ዓካሳንዳ፤ ሃይሣሳ ኬሎና ሃሣ ዒዚ ኑና ሸምፔና ዓኣያ ማሂ ዔቁሳንዳ። 3 ሃኒ ዩውዋቴ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ኑኡኒ ዔርም፤ ሴካ ሃንጋ ጎውዋም ዒዛ ገንፃ ኑ ሃንቶም፤ ዒዚ ያዎርቃ ዓቢጉዳ፡ ሃሣ ገንሣ ሳዎ ዑሺ ሚሻ ባርገ ዒርዚጉዳ ኑ ባንሣ ዩዓ።»

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ዔፕሬኤማና ዪሁዳና ዳሬዮቴ! ታ ዒንሣ ዋዎዳንዳይ? ዒንሣ ታና ናሽካ ናሹማ ጉቴና ጳዳ ሊኢሎና ያልኮናጉዳ ኔጉዋዎ ባባይቃኮ። 5 ዩያር ታ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሶና ታኣኒ ዒንሣ ተቁ፤ ታ ዳንጋፓ ኬሰካ ቃኣሎና ታ ዒንሣ ዋዴ፤ ታኣኒ ዒንሣዳ ዓገ ፑርቶ ባካ ኬኤሊንሣጉዳ ዒንሣዳ ፖዔ። 6 ታኣኒ ታኣም ዒንጎ ባኣዚፓ ባሼ ዳማ ዳማ ካራና ላኣሚንቱዋ ናሹም ኮዓ፤ ሚቺ ዒንጎ ባኮይዳፓኣ ባሼ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሣ ዔራንዳጉዳ ታኣኒ ኮዓ።»

7 «ዓሰ ታኣና ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሽሣጉዳ ዔያታ ታኣኒ ዔያቶም ዒንጌ ዓጮሎ ጌላዎ ጫኣቁ ጫኣቁም ኬኤሪ ሃሽኔ፤ ታኣም ጉሙርቁንቱዎ ማዒዎም ፔጋሲ ዔያታ ዳዌ። 8 ጌሌዓዴ ካታማ

ፑርታ ዓሰና ዓሰ ዋዴ ዓሰያኣ ኩሜ ካታማ ማዕኔ። 9 ሱላ ዓሰ ዋዴኒ ካታፖጉዳ ቁኤሳ ዋላ ማርቲ ዒማይዳያ ማዕኔ፤ ሴኬኤማ ዔኪ ዳንዳ ጎይዎይዳታዎ ካቲ ካቲ ዓሰ ዔያታ ዋዴ፤ ቦርሲሳያ ማዕ ጌኔ ማዶዎ ማዴ። 10 ዑሰካ ጌላ ባኣዚ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ማዳያ ታኣኒ ዳንቁ፤ ዔፕሬኤማ ዘኣሰካ ኮኣማያ ማዕኔ፤ ዒሰራዔኤሌያ ዒኢቲ።»

11 «ዒንሣ፡ ዪሁዳ ዳሬዮቴ! ታኣኒ ዒንሣዳ ዋጌ ዎጎንዶ ኬሊ ሜንሣ።»

7

1 «ታ ዳር ዒሰራዔኤሌ ታኣኒ ፓሣኒ ኮዓዛ ዔፕሬኤማኮ ጎማ፡ ሳማሪያኮ ፑርቱማ ፔጋዲ ታኣም ጴዴ፤ ዔያታ ዋላም ሉሉኤቃ፤ ማኣሪ ሜንሣ ጌሊ ወወኤቃ፤ ዋላ ማርቲ ፔቱሞና ጉርዶ ዳንዳ ዳንዳ ዓሶ ቡራ። 2 ጋዓንቲ ታኣኒ ዩያ ቢያ ፑርቱም ዔያቶኮ ዔሪያታሢ ዔያታ ጳቁሠዋሴ፤ ዩያፓ ዔቁያና ዔያቶኮ ጎማ ዔያቶ ዲኡኮ፤ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳ ቢያ ታ ዓኣፓፓ ዓኣሺንቲያቱዋሴ።»

ካኣቱም ማኣርይዳ ማዲንቲ ጌኔ ማዶ

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ዔያታ ዔያቶኮ ፑርቱሞና ካኣቲ ዋዛሲ፡ ሱኡጎ ማዒ ዋይሣ ዓሶዋ ፔ ሉኡዙሞና ዋዛሳ። 4 ዔያታ ቢያሢ ዘኣሰካ ኮኣማያኮ፤ ካፃንዳጉዳ ዳንቁ ሃሸና ዲኣላ ካፃ ጋኣባንዳያ ሄላንዳኣና ላኣዶ ላኣዳ ዓሴላ ታሞ ዳማ ዳካኒ ኮይሱዋ ቦኦቆጉዳ ዔያታ ያይዲ ቴኤሊ ዓኣያኮ። 5 ካኣቲኮ ቦንቾ ኬሎና ሱኡጋ ዋይኖ ዑዙ ሚርገሺ ዑሽኪ ማሢንቲ ሃርጌ፤ ዒዚያ ዩያ ፓሠዋ ዓሶና ዋላ ፔቲ ማዕኔ። 6 ጌኔ ማዶ ማዶንዶ ካራ ማዣኒ ዒና ዔያቶኮ ናኣቦ ታሚጉዳ ያይዲያኮ፤ ጌና ማዳ ዔያቶኮ ዒባኖ ቢያ ጩቤ ጎይሣ ዋርቃ፤ ሳዓ ካራዛ ጋዓንቲ ታሚጉዳ ዔያዔታ።

7 «ዔያታ ቢያሢ ፔ ጌና ማዶና ናኣቦ ታሚጉዳ ያይዲ ፔኤኮ ሱኡጎ ሙዔ፤ ዔያቶኮ ካኣቶም ፔ ዎዶና ዎዶና ዎዲ ዔያታ ባይዜ፤ ዩይ ቢያ ያዲ ማዓኣና ዩያቶ ካኣቶ ባኣካፓ ፔቲታዎ ታኣኒ ማኣዳንዳጉዳ ታና ያኦጮይ ባኣሴ።»

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሜሌ ዳርና ዋላ ሲኢሪንቲሢ

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ዔፕሬኤማ ሜሌ ዳርና ዋላ ሲኢሪንቲ፤ ዩያር ዔያታ ዘኣሩዋዎ ቦኦቆይዳ ሃሸና ላኣዳጉዳ ፑርቲ ጉሪ ዓቲ፤ 9 ፃንጎ ማዕ ዳራ ዋልቆ ዔያቶኮ ጉሪ ሙዔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ዩያ ማሊ ዒና ዔኪባኣሴ፤ ሜሌ ዓሳ ዔያቶ ዋይሣንቲና ቶኣካ ዔያቶኮ ቡኡቁ፤ ጋዓንቲ ዩያኣ ዔያታ ዒና ዔኪባኣሴ። 10 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ያቶርቁ ያቶርማ ሺሪ ዔያቶ ዑፃ ማርካዴ፤ ዩይ ቢያ ያዲ ማዕቲያ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ባንሣ ዔያታ ማዒባኣሴ፤ ማዒኒያ ፔቲታዎ ዔያታ ኮይባኣሴ። 11 ዔፕሬኤማ ደኣሊጉዳ ጉሪ ሸሊዔ፡ ገንሣ ሃሣ ዒኔያኣ ባኣያ ማዕኔ፤ ዩያር ፔና ማኣዳንዳሰቱዋይ ጌይ ፔቲና ገብፃ ባንሣ ዒላታ፤ ባጌያና ገንሣ ዓሶኦሪ ባንሣ ጳሸካ።»

6:6 6:6 ማቲ. 9:13፤ 12:7።

12 ይህ ዓይነት ሃገራዊ ስርዓት ለሀገራዊ ጥራት ማረጋገጥ ይረዳል። ታላቅ ጥራት ለሀገራዊ ጥራት ማረጋገጥ ይረዳል።

13 «ታና ሃሺ ሃኪ ዓይነት ደንዳሜ ዓይነት ባደረግ! ታላቅ ዓይነት ወይም ደንዳሜ ባደረግን ታላቅ ዓይነት ማረጋገጥ፤ ታላቅ ዓይነት ዓውሳኒ ከዓይነት ጋር ይገናኛል።»

14 ዓይነት ፔኤኮ ዓርሶይዳ ላሂ ዲላታኦታዎቹም ዲላታ ታና ሺኦቁባ፤ ሃኦኮንታ ወይም ዐቡንታ ደንቃኒ ፔኤኮ ዐብ ዓይነት ተቆ ኪዳካ፤ ታላቅ ዓይነት ወይም ደንዳሜ ወይም ደንዳሜ። 15 ዓይነት ዓርዘህንታ ወልቆ ዓይነት ደንዳሜ ታናኬ፤ ዓይነት ጋንታ ታላቅ ጌኔ ማዳ ማዳኒ ዋላ ቡኪ ዓቃ፤ 16 ታና ሃሺ ማላ ፓሁቀ ካኦሺዳ ዓይነት ጌሌ፤ ደኮና ቤዛ ሃሺ፣ ሺኤሊ ደንዳሜ ዓኣዛ ዓይነት ማዳ፤ ዓይነት ሱኡጋ ፑርታ ባኣዚ ጌሰቲህረ ያልዚዳ ሃይቃንዳ፤ ጌብዳ ዓሶኮ ማኦቲ ዓይነት ማዳ።»

8

ዲሰራዔኤሌ ዳርኮ ማላ ያኦዞ ካሽኪዳ ዳቢንቲ ማዳ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ታኣና ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁ ታ ዳራ ሃሺህረና ታኣኮ ዋጎቀ ካፕ ዲዳህረ ሞርኬ ታ ማኣሮይዳ ሃምፑርቲዲ ሺራያታህረ ያልዚር ጌኦቲቱ ጋዓ ዛፍ ዋርቆቱ!» 2 ዲሰራዔኤሌ፡- «ያኦሶዮ! ኦኡ፤ ኦኡ፤ ዳራ ኦና ዓራ፤» ጌይ ጌይ ታ ባንህ ዲላታ፤ 3 ጋንታ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ኮሺ ባኣዚ ዲዳህረ ሞርካ ዓይነት ዳውሳንዳ።

4 «ታኣኒ ዓሪባኣንቲ ካኣቶ ዓይነት ካኣታህ፤ ታና ያኦጠባኣያ ሱኡጎ ዓይነት ደኦሬ፤ ዓይነት ፔኤኮ ቢሮና ዋርቆ ዓንጎና ማላ ያኦሶ ኮሺ ፔኤም ዔቲ ቦኦኬ። 5 ሳማሪያ ዳራ፤ ናኣሮ ማላሲ ማኦና ማላ ያኦዞ ታ ዲንህኮ ሻኣኪንቲ፤ ታኣኮ ዳጋ ዲንህዳ ታሚጉዲ ዓኤታንዳ፤ ዲንህ ዳቢንቲፓ ሃኪ ያሎ ማዕቀህህ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? 6 ሃይ፡ ናኣሮ ማላሲ ኮሻና ማላ ያኦዞ ዓሲ ፔ ኩቸና ማኤ ባኣዚታህረ ያኦሶ ማዳኒ ዳንዳዕብ፤ ይያር ናኣሮ ማላሲ ኮሻና ሳማሪያ ያኦዞ ማቂ ሁርዳንዳ። 7 ዓይነት ዠባሪ ዜርቁ ዓልጎ ጮኦራ ዓሲ ማዳንዳ፤ ሃውላ ጉሪ ዓቆያኬ፤ ዓኣፔ ባኣዚ ጌዳ ባኣያኬ፤ ዓኣፔ ባኣዚ ዓኣያ ማዳ፤ ማላ ያንጎ ዓሲ ሙኪ ሙዳንዳ። 8 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ማላ ዳር ባኣካ ዓኤዲንቲ ባይቄ፤ ፓህ ባኣዚ ባኣ ማህ ማዳ ጉሪ ዓቲ። 9 ፔኤር ዣኣሊ ሃንታ ኪርሞሌጉዲ ዓሶኦ ባንህ ዓይነት ዳንዳ፤ ዓይነት ዳውሳንዳጉዲ ዓኤቢ ጠጊ ማላ ካኣቶ ዓይነት ሺኦቁ፤ 10 ማላ ካኣቶ ሺኦዲ ዓይነት ዓኤቢ ጠጊያ ማዳ፤ ታኣኒ ዓይነት ፔቲይዳ ቡኩሳንዳ፤ ካኣቶንታ ሱኡጎንታ ሄርቁ ዓይነት ወይም ወይም ወልቁ ባይቁ ዳኪ ዳኪ ዓይነት ዳንዳ።»

11 «ዓፕሪኤማ ፔኤኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ታኣም ዲንጎ ባኣዚ ዲንጎንዳ ቤሲ ማርጌ ኮሺ፤ ጋንታ ይያታ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ጎሚ ማዳ ቤሲ ማዳ። 12 ታኣኒ ዓይነት ታ ዋጎይፓ ማርጌ ዳምቤ ያኣፔ ዲንጌ፤ ዓይነት ጋንታ ዓኪ ቢሪ ባኣዚ

ማህ ዛጌ። 13 ታኣም ዓይነት ዲንጋኒ ቃራ ቃራ ባኣዚ ዓኪ ሺኦቁ፤ ይያ ዲንጊንቲ ባኮኮ ዓሸኮ ዓይነት ሙዳ፤ ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ይያ ዓይነት ዓኣያቲ። ታኣኒ ዓይነት ዳቢንቶ ዛጊ ዓይነት ማዳ ጎሞር ማዳ ታ ዓይነት ዳውሳንዳ፤ ጌብዳ ዓጮይዳ ዓይነት ዳይሌ ማዳ ናንጌ ጎይዳ ማዳንዳ።»

14 «ዲሰራዔኤሌ ዳራ ፔኤም ዳኤፔ ዳኤፔ ካኣቲ ማኣሪ ማኤ፤ ታና ማኤ ያኦዞ ጋንታ ዓይነት ዋሌ፤ ደሁዳ ዳራኣ ማርጌ ዙሎ ኬልቁ ኮሻና ካታማ ማኤ፤ ይያር ይያ ዓይነት ካታማንታ ካታማኮ ዙላ ዓኣ ኬኤሎ ዲያንታ ሙዳንዳ ታሚ ታኣኒ ዲኣካ ኬይሳንዳ።»

9

ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ማታ ይዳንዳህ ሆሴዔ ኬኤዘህ

1 ዲሰራዔኤሌ ዳራ፡- ሃኣኮ ሸርኮ ቆይዳይዳ ቆይዳይዳ ዲንህ ማዳ ባኣኒ ዓሶና ዲንህ ኮኣማህ ዛሎ ዲንህም ዲንጊንታ ባካ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዞ ዲንህም ዲንጋያ ማላም ዲንህ ወዛዳ፤ ይያ ማዳ ዲንህ ያኦዞ ማላም ዲንህ ጉሙርቁንታ ማዳ ባኣኦ፤ ይያር ማላ ዳርጉዲ ወዛዳ፡ ሃህ ኮኣማ ሸሪዮ ሃሸቆቱ!

2 ሃይካፓ ሱካ ዲንህ ሃኣኮ ሸርኮ ቆይዳይዳ ዲንህም ጌዳንዳ ሃኣኮ፡ ወይም ጩኦ፤ ቤዘይዳኣ ጌዳንዳ ወይም ዐብ ዳንቃዓኬ፤ ካዳባኣ ሙርጎ ወይም ዐብኣ ዲንህም ፓጫንዳ። 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይነትም ዲንጌ ሳይዳ ዓፕሪኤማ ናንጊንዳ፤ ጋንታ ናሽኪባኣያ ጌብዳ ዓጮ ዓይነት ማዳ ዳንዳንዳ፤ ዓሶኦ ዓጮ ዓይነት ዳንዲ ዳምቦ ጎይዳ ጌኤሺ ማዳ ባኣ ካህ ሙዳንዳ። 4 ዲኣካ ዓይነት ናንጊና ናንጋ ጎዳም ወይም ዐብ ዲንጎ ባኣዚ ማህ ዲንጋኒ ዳንዳዕብ፤ ዓይነት ዲንጋ ባኣኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ወዛዳ ማዳንዳ፤ ዓይነት ካህ ዓይነት ፔና ናይዳም ሙሙዳ ማዳንዳ፤ ያኦሶ ማዳንዳ ዲንጎ ባኣዚ ሙዳ ሺኦቁንታ ማዳንዳ፤ ይያር ዓይነት ይይ ካህ ሌሲ ጋርካ ዓኣንቲ ሙዳ ካህ ማዳንዳ፤ ይያ ሙዳ ዓሲ ቢያ ዲኣታንዳ። 5 ዓካሪ ዲንህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቻኒ ጌህንቲ ሌዎና ቦንቻ ኬሎናይዳ ወደታንዳይ? 6 ዓይነት ቶሎር ዳሽኬ፤ ጌብዳ ዓሳ ካይሌ ቡኡራጉዲ ዓይነት ቡኩሳንዳ፤ ማምፖኦሶ ዓይነት ዲኡካንዳ፤ ዓይነት ቡኩሶ ቆሎ ሆዳ ሙዳም ጉሪ ዓታንዳ፤ ዓይነት ናንጋ ኬኤይዳኣ ዓንጊህና ዓኣ ቡኡሪንዳ ካይዚ ባቃላንዳ።

7 ማታህ ዓጎ ኬላ ሄሌ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ኮሚ ኮያ ኬላ ዐኬህ ዓይነት ዓርጎን፤ ዲንህኮ ዳቢንቶና ፑርቲሞናፓ ዓቆያና ያኦሶ ማላ ያ ኬኤዘህ ዓኤዳ ዓሲ፡ ያኦሶኮ ያንና ወላ ዓኣ ዓኣ ዣኣኦ ዓሲ ማህ ዲንህ ዛጋ። 8 ያኦሶ ማላ ያ ኬኤዘህ ዓፕሪኤማ ካፓንዳጉዲ ያኦሶ ዳኦሪ ጌህ፤ ጋንታ ጎይዳ ቢያ ፕራ ዲዛም ፕሪንቲ፤ ያኦሶኮ ጌኤኦ ማኣሮይዳኣ ዲዳንቲህ ዲዛ ካፔ። 9 ዓይነት ጌባያኦ ወደና ዓኣ ዳርጉዲ ጋፔ ዲኣቲ፤ ያኦሶ ዓይነት ጎሞ ዛጊ ዳንቁ ዓይነት ዳውሳንዳ።»

9:7 9:7 ሉቃ. 21:22። 9:9 9:9 ሱኡጎ. ማገ 19:1-30።

ዲሲራዔኤሌ ዳርኮ ጎሞና ጎማ ዔኪ ሙከ ባይሲንቶ

10 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲሲራዔኤሌ ዳር ታኣኒ ዳንቄያና ካፄ ዋይኔ ሶዬና ዓኣያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌይዳ ዳንቄያጉዲኬ፤ ዲንሢኮ ቤርታሳ ዓደንሢ ታኣኒ ዳንቄያና ቤርቲ ቤርታ ካፄ ቤሌሴ ዓኣፒ ዳንቄያጉዲ ታኣም ማዕኔ፤ ዔያታ ባዓልፔጋሪ ጌይንታ ቤዘ ሙከዖ ዬያ ሻኣካያ ማዕ ፔጋሪ ያኣዛሢ ፔና ዳማሲ ዓኣሢ ዲንገ፤ ዬያ ዔያታ ናሽካ ያኣዛሢ ፔኤርዋ ዲኣቲያ ማዕኔ። 11 ዔፕሬሌማ ኮንቻ ካፒጉዲ ባሪኒ ዳንዲ ባይቃንዳ፤ ሃይካፓ ሴካ ሸይሢር ለሂሢንታ ጎዳሢሢንታ ሸይቶኣ ባኣያ ማዕንዳ። 12 ዔያታ ናይ ሸዒ ዲቶቲያ ናኣቶይዳ ፑርታ ዳርዖ ታኣኒ ዓገ ዎዲ ኩርሳንዳሢር ናይ ባኣያ ዔያታ ዓታንዳ፤ ታ ዔያቶፓ ሃኪ ሺኢኪ ዔቄቶ ዔያቶ ባዳዔ!»

13 ዔፕሬሌማ ኮሺ ሳዓይዳ ዲኡቂንቲ ማኤፄ ዓኣፒ ማዕ ታኣም ጳዳ፤ ጋዓንቲ ሃሢ ዔያታ ፔኤኮ ናኣቶ ሃይቢም ዓኣሢ ዲንጌ። 14 ናንገና ናንገ ታ ጎዳሢሢ! ሃያ ዳርም ዓይጎ ዲንጌ ታ ኔና ጎያንዳይ? ዑሰካፓ ኩርሳ ጎዳና ዲኣቂ ሶርቁዋ ዳንሢር ዔያቶም ዲንጌ!

ያኢሲ ዲሲራዔኤሌ ዓሶይዳ ዋጌ ዎጎ

15 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔያቶኮ ፑርቲማ ጌልጌላይዳ ፔጋጃሢር ዲኢካ ታ ዔያቶ ዲፄ፤ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳር ታ ማኣራፓ ታ ዔያቶ ዳውሳንዳ፤ ሃይካፓ ሴካ ታ ዔያቶ ናሽከንዲዋሴ፤ ዔያቶኮ ሱኡጋኣ ቢያ ዋይዙዋያ ማዕኔ። 16 ዔፕሬሌማ ፑርታ ዠባሪና ካኣሚ ፃጰ ማሌም፡ ዓኣፒ ዓኣፓኒ ዳንደዑዋ ሚሢ ማዕ ዓታንዳ፤ ዔያታ ናይ ሸዒቲያ ዲናፓ ዔያታ ናሽካ ናኣቶ ታኣኒ ዔያቶኮ ዎዳንዳ።»

ያኢሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዲሲራዔኤሌ ዓሶ ዛላ ጌዔ ባኣዚ

17 ዔያታ ዓይሢንቲባኣሢር ታ ያኣዛሢ ዔያቶ ኬኤራንዳ፤ ዔያታ ማሌ ዳር ባኣካ ቤሲ ባይዚ ሴካ ሃንጋ ሃንታንዳ።

10

1 ዲሲራዔኤሌ ዳራ ሚርጌ ዓማ ዎይኔ ማዕኔ፤ ዓኣፓ ዔያቶኮ ዲቤሢ ጎይያ ማሌ ያኣዘም ዲንጎ ባኣዚ ዲንገ ካኣሽኮ ሚርጌ ቤሲ ዔያታ ኮሽኔ፤ ሳዓ ዔያቶኮ ኮሽኪ ዎርጎቹ ሳዓ ማዕሢ ጎይያ ማሌ ያኣዘም ዚጎ ዳኣቦ ሚዳሲ ዔያታ ማዠ። 2 ዲና ዔያቶኮ ላምጎ ጎይካ ዓኣያኬ፤ ዔያታ ፔ ዳቢንቶኮ ዲንገንታ ባኮ ዔካንዳ፤ ዬያ ማሌ ያኣዘም ዔያታ ዲንጎ ባኮ ሺኢሻ ቤዘ ያኢሲ ማንሢ ሻሃንዳ፤ ማሌ ያኣዘም ዚጎ ዳኣቦ ዔያቶኮ ዲዚ ዳይሳንዳ።

3 ዳራ፡- «ኮኡኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲገጩ ቦንቶባኣሢር ካኣቲ ኮኡኮ ባኣያ ማዕኔ፤ ዲ ዎንዳ ካኣቲ ኮኡኮ ዓኣቲያ ዓይጎ ኮኡም ማዳንዳይ?» ጋዓኔ። 4 ለኡዙሞ ጫኣቁሞ ጫኣቁ ጫኣቁ ጉሪ ባኣዚ ጌሰቲ ሺራ፤ ዬያር ጎሺ ሳዛይዳ ሃኣኮ

ዎዎዳ ፑርታ ሆኦሪ ባቃላሢጉዲ ዔያቶ ባኣኮይዳ ዠላ ዲባ።

5 ሳማሪያ ካታዎይዳ ናንገ ዳራ ቤትዓዌኔይዳ * ናኣሪ ማሊሲ ማዠና ማሌ ያኣዘር ዲገጩ ጎጋይቂ ሃይቃ፤ ዬያ ያኣዘኮ ቦንቻ ባይቄሢር ዔያታ ዬኤካ፤ ዬያ ያኣዘ ካኣሽኪ ዘኣሰካ ኮኡማያ ማዕ ቄኤሳኣ ዲናፓ ዬኤኪ ዲላታ። 6 ዬይ ያኣዘ ዓሶኦሪ ዓጮ ዔውቲ ዳንዲ ዳኤፖ ካኣታሢ ቤርቶ ሺኢኪር ዲንጎ ባኣዚ ማዕ ዲንገንታንዳ፤ ዔፕሬሌማ ቦርሲንታንዳ፤ ዲሲራዔኤሌ ፔ ዋይዜ ዘርና ዳውሲንታንዳ። 7 ሳማሪያ ካኣቲ ዋኣሢ ዑሢዳ ዳንዳ ዳባጉዲ ዓኣዲ ባይቃንዳ። 8 ዲሲራዔኤሌ ዳራ ቤትዓዌኔ ጌይንታ ካታዎይዳ ማሌ ያኣዘ ካኣሽኪ ጎሞ ማዳ ዳጌ ዳጌ ቤዛ ሻሃንታንዳ፤ ዔያታ ፔ ያኣዘም ዲንጎ ባኮ ዲንገ ቤዘይዳ ዓንገሢንታ ጋውዲንታ ባቃላንዳ፤ ዬያ ዎድና ዳራ ዲኮ ኮይላ፡- «ኮና ዓኣቶዋ።!»፤ ጌማር ኮይላኣ፡- «ኮና ካንቁዋ።!» ጋዓንዳ።

ያኢሲ ዲሲራዔኤሌ ዳራ ማቶ ዓጋንዳያ ማዕያ

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲሲራዔኤሌ ዳራ ገቢዓይዳ ጎሞ ማዳማፓ ዓርቃያ ሃኖ ሂላንዳኣና ታና ያዩሲሢፓ ገንሢም ጌይባኣሴ፤ ጌባጎኔይዳ ፑርቶ ማዳ ዓሶ ያልዚና ታኣኒ ኩርሲሲባኣዳ? 10 ታኣኒ ኮዔ ዎዳና ዔያቶ ፀንቃንዳ፤ ማሌ ዳራ ቢያ ቡኪ ዔያቶ ባይዚኒ ዔቃንዳ፤ ጳንጩ ማሃ ዔያታ ማዳ ጎሞ ዛሎ ማታ ዔያቶይዳ ኬዳንዳ።

11 «ዔፕሬሌማ ሃያኮ ቤርታ ሃኣኮ ሺርኪ ዔሬ ማርኬ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ዔያቶኮ ሚዳጶ ባቃይይዳ ቃምባራ ጌሃንዳ፤ ያዲ ማዕም ዪሁዳ ጎሽካንዳ፤ ያይቆኦ ባኣታ ቢያ ዋኣፄንቲፓ ሳዖ ጎሽኪ ሺኢቻንዳ፤ 12 ታኣኒ፡- «ዓካሪ፡ ሻፖ ጳሉዋ፤ ያሉሞ ዲኢካ ዲንሢም ዜርቁሞ፤ ዳማ ዲማ ካራና ላኣሚንቲዋ ናሹሞ ዓኣፒ ዲኢፓ ጮኦቶዋ፤ ታና፡ ዲንሢኮ ያኣዛሢ ባንሢ ዲንሢ ማዕንዳ ዎዳ ሃይሸ ሃሢከ! ታኣኒ ሙከ ፒዜ ዎጌ ዲንሢ ባኣካ ዎገንታንዳጉዲ ማሃንዳ፤ ጌዔ።»

13 «ዲንሢ ጋዓንቲ ዲንሢ ዎልቆና ዲንሢኮ ዔርቲ ያሎ ዓሶ ሚርጉሞና ጉሙርቁሢር ፑርቲም ዜርቁ ጌኔ ማዳ ጮኦሪ ዲንሢ ዔኬ፤ ዲንሢኮ ለኡዙሞ ዓኣፖ ዲንሢ ዳንቁ ዔኪ ሙዔ። 14 ዲንሢኮ ዳርይዳ ዳኤፖ ያልዚ ማዠንታንዳ፤ ዲንሢኮ ዎርዲዮ ማሃ ኬልቁ ኮሻና ዲፃ ቢያ ሻሃንታንዳ፤ ካኣቲ ሺልማኣ፤ ቤትዓርቤኤሌ ካታም ያሊ ሻሃ፡ ዲንደንሢ ናኣቶና ዎላ ሳዓ ጳዲሲ ዳኣፄ ኩርሲሢጉዳ ባኣዚ ዲንሢዳኣ ማዳንታንዳ። 15 ቤኤቴኤሌ ካታዎይዳ ናንገ ዳራ፡- «ዲንሢ ማዳ ዳኤፖ ጎሞ ዛሎና ዲንሢዳ ዬያጉዳ ባይሲንታ ሙከንዳ፤ ያላ ዓርቃኣና፡ ሃገ ሳዖኮ ዲገጫ ዘቃኣና ዲሲራዔኤሌ ካኣቲ ኔጉዎጎ ሞርኮ ኮጫ ሃይቃንዳ።»

11

ያኢሲ ዲዛኮ ዳራ ዎይዜ ዲፄቲያ ናሽኬ ናሹሞ 1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

9:10 9:10 ገይ. ማጻ 25:1-5። * 10:5 10:5 ቤትዓዌኔ- ዬና ጌይያ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና «ፑርቲሞኮ ማኣሪ» ጌይሢከ። 10:8 10:8 ሊቃ. 23:30፤ ዮሃ. ያፕዳ 6:16። 10:9 10:9 ሱኡጎ. ማጻ 19:1-30። 10:12 10:12 ዔር. 4:3።

12

«ዲሰራዔኤሌ ሃጊ ናይ ዓኣንቴ ታኣኒ ናሽኬኔ፤
 ታ ናኣዚ ጊብጻፓ ታኣኒ ዔኤሌኔ።
 2 ጋዓንቴ ታ ዴራ፥ ዲሰራዔኤሌ ባሼ ታ ባንሢ ዑካንዳጉዲ ታኣኒ ዔያቶ ዔኤላዛ ሃቺሞ ታ ጊዳፓ ሃኪ ሃኪ ዔያታ ዴንዴ።
 ባዓኣሌ ጌይንታ ማሌ ያኣዘሞ ዒንጎ ባኮ ዒንጊያንታ ዬያ ያኣዘ ማሊሲ ኮሾና ባኮሞ ዑንጅ ጨቢሽያ ዔያታ ሃሽባኣሴ።
 3 ዔፕሬኤሜኮ ኩጮ ዓርቂ ታኣታሲ ሃንቲሢ ዔርዘሢ ታናኬ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ታኣኒ ዔያቶ ፓሢሢ ዔሪባኣሴ።
 4 ዓሲ ዓሲ ሚጨንታ ሚጨንቲሢና ናሹሞ ካኒ ቢራታና ታኣኒ ዔያቶ ጎቺ ዓርቂ፤ ዔያቶኮ ባቃና ዓኣ ቃንባሮ ዔኪ ሸኢሸ ታኣኒ ታኣሮ ሂርኪ ጌይ ዔያቶ ሙኡዜኔ።»

5 «ዔያታ ጋዓንቴ ታ ባንሢ ማየ ዒጻሢ ጊብጻ ዓጮ ማዒ ዴንዴ፤ ዓሶኦሪ ካኣቲያ ዔያቶ ወይሢ ማዓንዳ። 6 ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ካታሞ ዔያቶኮ ያላንዳ፤ ካታሞ ጌሎ ካሮሞ ሚንሃንዳ፤ ዔያቶኮ ፑርቶ ዘርቲያኣ ጉሪ ማዒ ዓታንዳ። 7 ታ ዴራ ታ ባንሢ ማየ ባሽንቲ ላሞየ ጎይካ ዔቂኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዴኤፒ ማዔሢ ባንሢ ዔያታ ዒላታ፤ ጋዓንቴ ማሊያ ፔቲይዳ ዔቂሴይ ያኣኒያ ባኣሴ።»

8 «ዔፕሬኤሜ! ታ ኔና ወዲ ሃሻንዳይ? ወይቲ ታኣኒ ኔና ዓኣሢ ማሊሞ ዒንጋንዳይ? ዓዳኣማና ጸባይሜ ካታሞናይዳ ታኣኒ ማዴ ጎይያ ወይቲ ታኣኒ ኔጊዳ ማዴንዳይ? ታኣኒ ኔና ናሽካ ናሹማ ኮሺ ዴኤፒታሢሮ ዬያ ቢያ ታ ማዳኒ ዳንዳዑሞ።

9 ታኣኒ ዒንሢ ባኣካ ዓኣ ዲማዴ ያኣሲ ማዓንዳፓዓቲሞ ዓሲቱሞ። ዬያሮ ታኣኮ ባይዛ ዳጎ ታ ዒንሢዳ ኬይሳኣኬ፤ ላሚ ታኣኒ ዔፕሬኤሜ ባይዛኣኬ፤ ታ ዳጎና ታኣኒ ዒንሢ ባንሢ ዬዓዓኬ።

10 «ታኣኒ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓውሳኒ ጉዳ ዘቢጉዲ ጉዳዛ ዔያታ ታ ጊንያ ዬዓንዳ፤ ታኣኮ ናኣታ ጎይቂ ጎይቂ ዓባ ጌላ ባንጻፓ ዬዓንዳ። 11 ካፒጉዲ ጊብጻፓ፥ ዶኦሌጉዲ ዓሶኦሪፓ ባራኒ ባራኒ ዔያታ ዬዓንዳ፤ ቤርታ ዔያታ ናንጋ ኬኤያ ማሂ ታኣኒ ዔያቶ ጌልዛንዳ፤ ዬያ ጋዓሢ ታና፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

ያኣሲ ፔ ዳርይዳ ዓጌ ሜቶ

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔፕሬኤሜ ሉኡዙሞና፥ ዲሰራዔኤሌያ ጌሽሢና ታ ኮይሎ ማንጊ ዔቂኔ፤ ዪሁዳኣ ያኣሲሞ ዓይሢንቲሞያ ዒዚ ጉሙርቃ፥ ዲማዴሢያ ማኪ ዒጻያ ማዔኔ።»

1 «ዔፕሬኤሜ ዠባሬ ዓርቃኒ ኮዒ ኬሎ ጉቤ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ዠባሮ ዳውሴ ጎይሢ ጉሪ ዓቲኔ፤ ሉኡዙሞና ጌኔ ማዶና ዔያታ ሚርጊሼኔ፤ ዬያ ሌሊቲሞንቴ ሪሚቶ ዛይቶ ጊብጻ ዓጮ ዔያታ ዳካኔ።»

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዪሁዳ ዳር ማኪ ጌሰታ ጌኤሲ ዓኣኔ፤ ያይቆኦቤ ናኣቶሞ ዔያታ ማዴ ማዶ ጎይያ ሜቶ ዓጋንዳ፤ ዔያታ ማዴ ፑርቶ ማዶጉዴያ ዔያቶሞ ዒዚ ማሂ ጨጋንዳ። 3 ያይቆኦቤ ሃጊ ዒንድ ጎዳ ዓኣያ ሚንቶ ባጎ ማዔ፥ ዒዛኮ ጌርሲ ቢሪ ኬዳኒ ዲንጊርኮ ዓርቂ፤ ዒዚ ዑጌሰካፓ ሃሢ ያኣሲና ማሹሞቦ ዓርቃየ «ታ ኔና ሃሻኣኬ» ጌዔኔ፤ 4 ያኣሲኮ ኪኢታንቻሢና ማሹሞቦ ዓርቂ ዒዚ ባሽኔ፤ ዒዚ ዒማና ዬኤከ፥ ዬይ ኪኢታንቻሢ ዓዛ ማኣራንዳጉዲ ሸኢቂኔ፤ ማሌ ኬለና ሃሢ ያኣሲ ዒዛ ቤኤቴሌይዳ ዳንቂ ዒዛና ጌሰቲ።

5 ቢያ ባኮ ወይሢ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ ዲማዴ ዔርቶ ሱንፃ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ። 6 ዬያሮ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ባንሢ ማዕ-ሞቲ፤ ናሹሞንታ ፒዜ ወጊ ወጊሢንታ ኮሺ ዶዲሺ ዓርቂሞቲ፤ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ዒንሢ ማኣዳንዳያ ሄላንዳኣና ጊቢ ዶዲ ካፑሞቲ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዴራ ጌሺ ማኮ ባኣዚና ኮርማ ካኣና፤ ዓጮ ኮርሞ ዓሶጉዲ ማዔኔ፤ ዬያና ዔያታ ዓሶ ጌሺ ጌሺ ሸራኔ፤ 8 ዔፕሬኤሜ፡- ታኣኒ ያርጎጨኔ፥ ወዲንቴ፤ ታኣኒ ላቢ ዳንቂ ሃያ ቆሎይዳ ቢያ ዳቢንቲ ማዒ ታና ጎማንዳ ባኣዚ ዳዲንዲሞሴ ጌይ ጌይ ያቶርቂ ጌሰታ። 9 ጋዓንቴ ጊብጻ ዓጮፓ ዒንሢ ዔኪ ኬሴሢ ታና፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ፤ ወልሸ ዳማ ዴዒ ቦንቾ ቦንቾና ዓፒላና ማኮና ማኣሪዳ ዒንሢ ናንጌ ጎይያ ጊንሢ ታ ዒንሢ ዒኢካ ናንጊሻንዳ።

10 «ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዔያቶሞ ኬኤዛንዳ ባኮ ታኣኒ ኬኤዜ፤ ሚርጌ ባኣዚ ፔጋሲ ታኣኒ ዳቂ፤ ዬያቶ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዳንጎና ኮኣኪንሢያኣ ታኣኒ ኬኤዜ፤ 11 ዬያ ታኣኒ ቢያ ማዶንቴ ጌላዓይይዳ ማሌ ያኣዘሞ ዔያታ ዚጋ፤ ዬያ ማሌ ያኣዘሞ ዚጋ ዓሳ ፓሡሞ ዓሲ ማዓኔ፤ ሞፓኖ ጌልጌላይዳ ዬያ ያኣዘሞ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዔያታ ሹካ፤ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዬይ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዶዒ ቡርሽንቲ ጎሺ ሳዛይዳ ኩሊንቴ ሹቺ ማዒ ዓታንዳ።»

12 ኦኡኮ ዓዳሢ፥ ያይቆኦቤ ሚሶፖታሚያ ፑኒ ዴንዴ፤ ዒኢካ ላኣሊ ዔኪሮ ጌይ ማራይ ሄንቃ ካራሚ ማዔኔ። 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኬ፥ ዒዛኮ ማሊያ ኬኤዛሢ ዛሎና ዲሰራዔኤሌ ዳር ጊብጻፓ ዔኪ ኬሴኔ፤ ዬያ ዒዛ ማሊያ ኬኤዛሢ ዛሎና ዔያቶ ዒዚ ማኣዳ። 14 ያዲ ማዔቲያ ዔፕሬኤሜ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሚርጌና ዳጋሴ፤ ዔያታ ዳቤ ዳቢንቶ ዛሎ ያኣጨንታንዳ፤ ዒዛኮ ሱንፃ ዔያታ ጫሽኬሢሮሞ ማታ ዔያቶይዳ ዓጊንታንዳ።

11:1 11:1 ኬሲ. ማፃ 4:22፤ ማቲ. 2:15። 11:8 11:8 ላሚ. ሞፃ 29:23። 12:3 12:3 ማኪ. ማፃ 25:26፤ ማኪ. ማፃ 32:24-26። 12:4 12:4 ማኪ. ማፃ 28:10-22። 12:9 12:9 ላዊ. ዓከ 23:42-43። 12:12 12:12 ማኪ. ማፃ 29:1-20። 12:13 12:13 ኬሲ. ማፃ 12:50-51።

13

ዲሰራዔኤሌይዳ ዋጊንቴ ጋጥንህ ዋጊ

1 ዔፕሪልሜ ጌሰታኣና ዋይዛ ዓሲ ቢያ ቢገጠጠ ጎጎጎይቃይ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ዓኢኒ ባዓኣሌ ጌይንታ ሜሌ ያኦዞም ዘገ ጎሜ ማዳሢሮ ሃይቄ። 2 ዬያ ሃሾ ዓዲ ጎሞ ማዲያ ዔያታ ዲቢሼኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ቢሮ ዓንጎ ሸኤሽ ዔያቶም ያኦሲ ማዓንዲያ ኮሼኔ፤ ዬይ ቢያ ዓሲ ፔ ኩቻ ማዜ ባኣዚኬ፤ ዬያ ዓሲ ኩቻ ማዜንቴ ባኮም ዓሳ ዓንጎ ባኣዚ ዒንገ ሄርቄያ ሄርቄ፤ ዬያ ናኣሮ ማሊሲ ኮሾና ባኮም ዚጋንዳጉዲ ዔያታ ጋዓ። 3 ዬያሮ ዔያታ ጉቴና ጴዳ ሊኢሎና ያልኩናጉዲ ጉሪ ባይቃንዳ፤ ሃኣኮ ሸርኮ ቆይዳይዳገ ዠባሪና ገደንጉቴ ዴንዳ ዲልባጉዲ፤ ገንሣ ሃሣ ፑልታ ካራና ኬሰከ ዴንዳ ጩቢጉዲ ዴንዳ ዔያታ ባይቃንዳ።

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ጊብዔ ዓጫጋ ዒንሢ ዔኪ ኬሴሢ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ታና ያኦሲኬ፤ ታጊዳገዓቴም ሜሌ ያኦሲ ዒንሢኮ ባኣሲ፤ ዒንሢ ዓውሳሢያ ታና ሌሊኬ። 5 ዬያ ማሎ ዳውሎ ዓጮይዳ ዒንሢኮ ቶኦኮ ዘገ ማኣይሢ ታናኬ። 6 ጋዓንቴ ኮዠ ዓጩሎ ሙኪ ዒንሢ ጌላያ ሙይ ሚሽኪ ሚርጌና ያቶርቄ፤ ታናኣ ዒንሢ ዋሌ። 7 ዬያሮ ታኣኒ ዒንሢም ዘቢ፤ ገንሣ ሃሣ ጎይሢዳ ካቴ ዴዔ ማኣኪ ማዓንዳ። 8 ናይ ዔውቴ ፑርታ ቦያጉዲ ማዒ ታ ዒንሢ ማኣሳንሣንዳ፤ ሾኦሊ ሾኦሊ ታ ዒንሢ ላኣላንዳ፤ ሙሙዓ ዘቢ ታ ዒንሢ ኮይላ ማዓንዳ።

9 «ዲሰራዔኤሌ ዴሪዮቴ! ታና፤ ዒንሢ ማኣዳሢ ዑፃ ፑርቱምና ዒንሢ ዔቁሢሮ ታ ዒንሢ ባይዛንዳ፤ 10 ካኣቴንታ ሱኡጌንታ ዒንሢም ዒንገንታንዳጉዲ ዒንሢ ያኦጩኔ፤ ሃሢ ሂዳያ ዒንሢ ዓውሳ ካኣቶንታ ማኣዳ ሱኡጎንታ ዋካዳያ?

11 ታኣኒ ዳጋዲ ካኣቶ ዒንሢም ዒንጌ፤ ጋዓንቴ ታኣኮ ዴኤፖ ዳጎና ገንሣ ታ ዔያቶ ባይዘ።

12 «ዔፕሪልሜኮ ዳቢንታ ናካኣና ኩሊንቴ፤ ጎማኣ ዒዛኮ ያኣገንቴ ዓዲንቴ። 13 ሸይቹ ዓዲንቴ ላኣሊጉዲ ዒዚ ሜታዳንዳ ዋይ ዬዓንዳ፤ ዒዚ ሸይንታ ዋይ ሄላዛ ዒንዶ ጎጶገ ኬዶ ዒፃ ናይጉዲ ዔኤያ ማዔ። 14 ሳያ ዴም ዋልቃገ ታ ዔያቶ ዓውሳንዳኖ? ሃይቢገ ታ ዔያቶ ዳቁሻንዳኖ? ሃይቢዮ! ኔኤኮ ዋዲ ኩርሳ ባካ ዋካ ዓኣይ? ሳኣ ዴሚዮ! ኔኤኮ ባይዚያ ዓንካዳይ? ታኣኒ ዔያቶም ሚጠንጉጉዲ ዋኣዋይ፤ 15 ዒዚ ፔኤኮ ጌርሲንሢ ባኣካ ያርጎቹ ማዔቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳካ ፑርቶ ዠባሪ፤ ዓባ ኬሰካ ዘሎገ ዔቃሢ ዒዛ ዓጮ ሙካንዳ፤ ዓልቃ ዋኣፃ ዓልቆ ዒፃም፤ ዋራ ዒዛኮ ሚጠንዳ፤ ዬይ ዠባሪ ዒዛኮ ዓኣ ሚዛጶ ባኮ ቢያ ገደ ዔኪ ዴንዳንዳ። 16 ሳማሪያ ታኣም ዋይዘ ዒፃ፤ ማዳ ዳቢንቶ ዘሎ ያኦጩንታ ማዓንዳ፤ ዒዛኮ ዴራ ያልዚና ኩዳንዳ፤ ዳኮ ናኣታ ሳያይዳ ጳዲንቴ ዳኣፂንታንዳ፤ ጎጶይንዳሢኮም ጎጶ ዳርዚንታንዳ።»

14

ዲሰራዔኤሌ ዴራ ያኦሲ ባንሢ ማዓንዳጉዲ ሆሴዔ ያኦጩሢ

1 ዲሰራዔኤሌ ዴሪዮቴ! ዒንሢኮ ጎማ ዒንሢ ዲቁ ዠኣሊሴያታሢሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ባንሢ ማዕ-ዋቴ። 2 ዒንሢ ቡኡፃንዳ ባኮ ዔሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ማዕ-ዋቴ፤ ሂዚ ጎዕ-ዋቴ፡- «ኦኡኮ ጎሞ ቢያ ዓቶም ጌዔ፤ ኦና ማኣሪ ዔኬ፤ ኦኡኒያ ኦ ዳንጎና ኮሺ ዓኣፒ ማዔ ጋላታ ኔኤም ሸኢሻንዳ። 3 ዓሶኦሪ ኦና ዓውሳዓኬ፤ ያሎ ፓራሢያ ኦኡኒ ጉሙርቁዋሴ፤ ሃይካገ ሴካ ኦ ኩቻ ኦኡኒ ማዜ ባኮ «ያኦሲ ጌይ ኦ ዔኤላዓኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዜኤር ናኣቶ ኔኤኒ ሚጠንታንዳ።»

ያኦሲ ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳያ ማዒያ ኬኤዜሢ

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ታ ዴርኮ ጉሙርቁንቱም ማዒያ ታኣኒ ገኢሊሽ ታ ባንሢ ዔኪ ማሃንዳ።

ዳጋ ታኣኮ ዔያቶ ባንፃገ ማዔሢሮ ታኣኒ ታ ሸኔና ጉሪ ዔያቶ ናሽካንዳ።

5 ዲሰራዔኤሌ ዴሮም ታኣኒ ያያዳ ያልኬ ማዓዛ ዔያታ ቡኒጉዲ ቡናንዳ፤

ሊባኖኦሴ ሚያጉዲ ፃጲ ዔያታ ዳካንዳ።

6 ዓንታ ዔያቶኮ ዋርቃንዳ፤

ዘይቶ ሪሚቶጉዲያኣ ዔያታ ሚዛጶ ሃሣ ሊባኖኦሴ ዴኤሎጉዲ ኮሺ ሳውሞ ዓኣያ ማዓንዳ።

7 ገንሣ ማዒ ታ ሺቦ ዴም ዔያታ ጌላንዳ፤

ሃገ ባቃላ ሃኣኮጉዲ ዔያታ ዓኣዒ ሚዛጶንዳ፤

ዋይኔጉዲያኣ ዔያታ ቡናንዳ፤ ዔያቶኮ ሳውማ ሊባኖኦሴ ዋይኖ ዑኩሲጉዲ ዔርቴያ ማዓንዳ።

8 ዔፕሪልሜ!

ሜሌ ያኦዞና ዋላ ታኣኮ ዓይጎ ካኣሚ ዓኣይ? ዒንሢኮ ሸኢጲያ ዋይዛሢንታ ቶኦኮ ዒንሢኮ ዘጋሢ ታናኬ፤

ታኣኒ ቢያ ዋይ ዋርቁ ጎይሣ ዴዓ ዚቢቁጉዲኬ፤

ዒንሢ ዓኣፒሳሢያኣ ታናኬ።»

ጋጥንህ ሃይሴ

9 ዔራቶ ዓኣ ዓሲ ዬንሢ ባኮ ዒና ዔካንዳ፤ ማሊ ጶቁሣ ዓሲያኣ ዔራንዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጎይፃ ፒዜኬ፤ ያሎ ዓሳ ዒዞና ሃንታ፤ ጎሞ ዓሳ ጋዓንቴ ዲቁንቴ ዒኣካ ሎሎኦማ።

13:6 13:6 ላሚ. ዋማ 8:11-17:: 13:10 13:10 1ሳሙ. 8:5-6:: 13:11 13:11 1ሳሙ. 10:17-24፤ 15:26:: 13:14 13:14 1ቆር. 15:55::

20 ዋራ ሚጠውሂሮ
ቦኦሎ ማኣታ ቢያ ማሊ ባይቁሂሮ
ካዮ ቦዓታዎ ዓቱዋዎ ኔ ባንሂ ሲላታኔ።

2

ናንገና ናንገ ጎዳ ኬሎ ሙኮ ዓቢፃ ዔርዘያ
ማዒያ

1 ጁኮይይዳ ዛዬ ዋርቁዋቲ! ያኦሲም ዲማዳ
ዲኮይዳኣ
ኬሰኪ ሲላቱዋቲ!

ናንገና ናንገ ጎዳ ኬላ ሙካኒ ዑኬሂሮ
ዓጩሎይዳ ናንገ ጎዳ ቢያ ጎጋይቆንጎ።

2 ዬና ኬላ ዲማና ቃኣያዳ ኬሊ፤
ሻኣራዳያና ሻኒ ዲማ ኬሊኬ፤
ዓባ ያርቃኣና ፖዓ ዲኮ ዑያይዳ ጴዳሂጉዲ
ዲቢ፤ ሃሃ ዋልቃዳ ማሌ ዴሬ ቢያ ቤዘ ሙከ
ባይዛንዳኔ።

ዬያጉዳ ባኣዚ ሃያኮ ቤርታ ዛገንቲ ቤቁባኣሴ፤
ሃካፓ ሴካ ዓይዲያ ጴዳዓኬ።

3 ዔያቶኮ ቤርታ ጴዳ ዓኣዔ ባኮ ቢያ ታሚጉዲ
ዔያታ ሙዓንዳኔ፤

ዔኤታ ታሚጉዲያኣ ሚቻንዳኔ።
ሃገ ዔያታ ሄለባኣ፣ ቤርታ ዓኣ ሳዓ
ዔዴኔ ጌይንታ ቤዘጉዳያ ዓኣዔ ባኣዚ ዋርቁ
ዓኣያኬ፤

ዔያታ ሙይ ገዴና ዓኣዳ ሳዓ ጋዓንቲ
ጋፒ ባይቁያ ዓሲ ናንጉዋ ደውሌ ማዓኔ፤
ዔያቶይዳፓ ቶሊ ዓታንዳ ዓይጎ ባኣዚያ
ባኣሴ።

4 ዔያቶኮ ማላሂ ፓሮ ማላኔ፤
ዔያታ ያሎ ፓራሂጉዲያኣ ሳጋራኔ።

5 ዓዳ ሳርጌሎ ያይቶጉዳ ዑኡሲ ዋይዚሲ
ዋይዚሲ

ዲኮ ቶኣኮይዳ ኮኣማኔ፤
ሃኣኮኮ ዲኢሪ ሙዓ ታሚጉዲ
ቢያ ባኮ ዔያታ ሙዓኔ፤
ያልዚም ገኢገንቲ ዲቢ ያልዚ ዓሲጉዲ ቤሲ
ቤሲ ዓርቁ ዴዔኔ።

6 ዔያቶ ዴንቃ ዴራ ካራ ባይዚ ጎጋይቃኔ፤
ዓሶኮ ቢያ ዓኣፖ ካራ ዓገቹምና ቦኦራኔ።

7 ዔያታ ያልዚ ዓሲጉዲ ዔርቲባኣንቲ ያልዚ ቡላኔ፤
ያላ ዓሶጉዲያኣ ኬኤሎ ዲሮ ዑያ ገዓንዳኔ፤
ቢያሂ ዔያታ ዓርቁ ጎይያ ዳቡዋ
ዓኣዳ ካሮማና ጎዓንዳኔ።

8 ፔቴይ ባጋሂና ዋሊ ሂዑዋሴ፤
ፔቴ ፔቴሂ ፔ ጎይያማ ዓኣዳኔ፤
ዋርኮኮ ዋርዲዮ ሻሂ ዓኣዳኔ፤
ዔያቶ ቃዛ ባኣዚ ባኣሴ።

9 ዔያታ ካታም ጌሊ ዓርቃኔ፤
ካታምኮ ዙሎ ዲርቆና ኬኤሎ ዲያ ዑፃ
ጳሽካኔ፤

ጳሊ ጳሊ ማኣሮ ዑያዋ ኬሰካኔ፤
ዓዳ ዉሲጉዲ ማኣሮኮ ፑልቶ ካሮና ጋሮ
ጌላኔ።

10 ሳዎ ዔያታ ጎቃይሳኔ፤
ጩራንጩዋ ዔያታ ዓገሂኔ፤

ዓቦንታ ዓገሎንታ ዲማኔ፤
ኩኦጋሂያ ፖዑዋያ ማዓኔ።

11 ናንገና ናንገ ጎዳ ጉጉንሂጉዳ ዑኡዘ ዬያ ያሎ
ዓሶ ዋይዚሳኔ፤

ዬይ ያሎ ዓሳ ዋዚ ሚርጋይ!

ዓይሂያ ዓዛኮ ኩንሃ ዬይ ያሎ ዓሳ ኮሺ ዲቢኬ፤
ዬይ ሚርጌ ዒገቻያ ማዔሂሮ ዬያ ኬሎና
ያኣኒ ዳንዳዒ ዔቃንዳይ?

ጎሜ ቡኡያም ኬኤዚንቲ ኪኢታ

12 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

«ሃሂ ሙኡዚ ሃሺሂና ዬኤፒና ያዩሂና
ጉቤ ዒናፓ ታ ባንሂ ማዑዋቲ።

13 ዒንሂ ያያያ ማዒያ ዔርዘኒ ማኣዓሂ ዒንሂኮ
ዳርዚፖቲ፤

ጋዓንቲ ዒኖ ዒንሂኮ ሺኢቹ፣ ጎሞ
ቡኡጸዋቲ።»

ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሂኮ ያኣዛሂ
ኮሺ፣ ማኣራያ፣ ሩኡሪና ዳጋዲዋያ

ናንገና ናንገ ናሹማ ዲቢ፤
ፑርታ ባኣዚ ዓጋኒ ሩኡራዋያ ማዔሂሮ
ዒዛ ባንሂ ማዑዋቲ።

14 ጎዖንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሂኮ ያኣዛሂ
ዳጎ ሃሺ

ዓንጅ ዒንሂም ዒንጋንዳያ ናንዳኔ፤
ዒንሂያ ዓማና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ
ዒንሂኮ ያኣዛሂም

ሃኣኮንታ ዑኩ ዒንገያንታ ዔኪ ሺኢሻንዳኔ።

15 ጁኮይ ዲኮይዳ ዛያሂ ዋርቁዋቲ!
ዴሮ ያኦሲም ዲማዳ ቡከንቲሮ ዔኤሎዋቲ!

ሙኡዚ ሃሻንዳጉዲያኣ ዴሮም ኬኤዘዋቲ!

16 ዴሮ ቢያ ፔቴይዳ ቡኩሲ
ያኦሲም ዲማዳ ቡከንቲም ገኢገሹዋቲ፤

ጋርቻ ዓሶ ዔኤሎዋቲ፤
ዳኮ ናኣቶንታ ዳንያ ዳንቃ ዓኣሎ ናኣቶ
ዓይሱዋያ ቡኩሱዋቲ፤

ዑኡታኣ ዓቱዋያ ዑኡቱም ኬኤፃፓ
ኬሰኮንጎ።

17 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳ ቁኤሳ
ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘና

ጌኤኩ ማኣሮይዳ ዓሳ ቡካ ጳኦኮናኮ ባኣካ
ዔቁ ዬኤኮንጎ፤

ዔያታ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ኔኤኮ ዴሮ
ሚጩንቲ፤

ማሌ ዴራ (ዒንሂኮ ያኣዛሂ ዋካ ዓኣይ?)
ጌይ

ኮና ቶኦቻንዳጉዲና ሚኢጩ ዓማላንዳጉዲ
ማሂፖ» ጎዖንጎ።

ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ዴሮ ገንሃ ደዲሺ
ዔቁሳንዳሂ ኬኤዘሂ

18 ናንገና ናንገ ጎዳ ሳዔላ ዒዛሮ ሌሊ
ማዓንዳጉዲ ኮዒ

ፔ ዴሮም ሚጩንቲኔ፤

19 ዬያሮ ዒዚ ሂዚ ጌዔኔ፡-
«ሃኣኮንታ ዋይና ዑኩንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ
ዒንሂ ሚሻካንዳያ ሄላንዳኣና ታ ዒንሂም
ዒንጎንዳኔ፤

ሃካፓ ሴካ ማሌ ዴራ

መኪጪ ዲንህ ዓመላንዳጉዲ ታ ሃሻዓኩ።
 20 ዓጮኮ ኬደ ዛላፓ ሙካ ዲቦ ዓቢዖ
 ታ ዲንህ ኮይላፓ ሃኪሳንዳኔ፤
 ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ቦኦሎ ታኣኒ ደውሲ
 ዳካንዳኔ፤
 ዩያቶኮ ስሮፖ ታኣኒ ሶኦጌ ባዚ፤
 ጊንፃ ዓቴህ ሃህ ታኣኒ ሜዲቴራኒያ ባዛ
 ደውሲ ጌልዛንዳኔ፤
 ዒኢካ ዔያቶኮ ሌዛ ዛዓንዳኔ፤
 ጎኔና ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒ ባኣዚ
 ዲንህም ማዴ።»

21 «ሳዔሌ ዲጊጪፖ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ዴኤፒ ባኣዚ
 ማዴህሮ ዋዛዴ!
 ሃህ ዒላሹ።»

22 ዲንህ ካዮ ቦዓ ዲጊጪፖቴ፤
 ዲንህ ሄንቃ ቤዛ ዓኣ ማኣታ ዋርቄ፤
 ሚፃኣ ዓኣፔ፤
 ቤሌሶንታ ዋይኖ ዓኣፖንታ ኮሺ ሚርጌ።»

23 «ዲንህ ጃዮኔ ዴራ!
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጾኣዛህ
 ዲንህም ማዴ ባኮሮ
 ዋዛዴፖቴ፣ ሃህ ዒላሹፖቴ፤
 ዒዚ ፒዜ ዋጌ ዋጊ
 ዓዳ ቤርታኣ ጎይዖ ጾጎንታ ባርጎ
 ዓጊኖንታይዳ
 ጊዳ ዒርዚ ዲንህም ዋርቄሴ።»

24 ዲንህኮ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይደይዳ ሃኣኮ
 ኩማንዳኔ፤
 ዋይኖ ዐኩንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ
 ዲንህ ጩኦ ዔቶ ኩሚ ሾኦታንዳኔ።»

25 ሚርጌ ዋዴ፡- ዲቢ ዖልዚ ዓሲጉዴያ ታ ዲንህም
 ዳኩ፣ ዠኢፖ ዒሮጉዲ ዲኢና ዓቢዖ፣
 ማካህ፣ ማልካህንታ ሻዳ ዓቢዖንታ
 ዲንህኮ ሙይ ጋፒሴ ሃኣኮ ቤዛ ታ ዲንህም
 ዲንጋንዳኔ።»

26 ሚርጌ ሙይ ዲንህ ሚሽካንዳኔ፤
 ሚርጌ ዲቃህ ሄርሺሳ ባኣዚ ዲንህም ማዴ
 ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ጾኣዛህ
 ዲንህ ጋላታንዳኔ፤
 ዴራ ታኣኮ ሃካፓ ሴካ ቦርሲንታዓኩ።»

27 ታ ዴራዮቴ! ታኣኒ ዲንህ ባኣካ ዓኣህ፤
 ዲንህኮ ጾኣዛህ ታና ሌሊ ማዔህ፤
 ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ ጾኦሲ ባኣህያ ዲንህ
 ዔራንዳኔ፤
 ታኣኮ ዴራ ሃካፓ ሴካ ቦርሲንታዓኩ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬሎ
 28 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ዓካሪ ታኣኮ ዓያኖ ዓሲ ቢያ ዑሰካ ታኣኒ
 ኬይሳንዳኔ፤
 ዲንህኮ ዓቲንቆንታ ዉዴሮ ናኣቶንታ ታ
 ማላህ ኬኤዛንዳኔ፤
 ጋርቻ ዲንህኮ ዓውቲ ዓውታዳንዳኔ፤
 ዴጌህያ ታኣኒ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ዛጋንዳኔ።»

29 ዩያጉዲ ሃህ ዩንህ ኬሎይዳ

ታኣም ማዳ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታይዳ
 ታኣኮ ዓያኖ ታኣኒ ኬይሳንዳኔ።»

30 «ጫሪንጮና ሳዖናይዳ ዲቃህ ሄርሺሳ ባኣዚ
 ታኣኒ ዳዋንዳኔ፤
 ሱጉህንታ ታሚንታ ጩቢያ ሻኣሬጉዲ ላሂ
 ዴዳንዳኔ።»

31 ዴኤፖ፣ ዒጊቻ፣ ጎዳ ኬላ ሙካንዳህኮ ቤርታ
 ዓባ ደማንዳኔ፤ ዓጊናኣ ሱጉህንታዲ
 ዘቃንዳኔ፤

32 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣዳንዳጉዲ ዔኤላህ ቢያ
 ዳቃንዳኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ጎይዖ ጃዮኔ ዴኮና
 ዩሩሳላሜናይዳፓ ዴኤሻ ዴዳንዳኔ፤
 ዳቃ ዓሶ ባኣኮይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደኦሬ
 ዓሳ ዓኣያ ማዓንዳኔ።»

3

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሌ ዴርይዳ ዋጋንዳያ
 ማዒያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ዩኖ ዋዶና ዩሩሳላሜና ዩሁዳናፓ ዲዒንቲ
 ባኮንታ ዓሶንታ ታኣኒ ጊንህ ማሃንዳኔ፤»

2 ዒማና ማሌ ዴር ቢያ ታኣኒ ቡኩሲ
 ዲዮሳፒዩ ደኦጮ ኬይሳንዳኔ፤
 ታኣር ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዴር
 ዔያቶ ባኣካ ዔያታ ዜርቁ ሳዖዋ ጊሸቲ
 ዔኤህሮ
 ዲዮሳፒዩ ደኦጮይዳ ፑርታ ዋጌ ዔያቶይዳ
 ዋጋኒ ዒኢካ ሺኣሻንዳኔ።»

3 ዲዒ ዔኤ ታኣኮ ዴር ጊሸታኒ ዒፃ ዔያታ ዓጌ፤
 ዔያታ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሎና ላሂኒ ዓቲንቆ
 ናኣቶ፤
 ዋይኖ ዐኩ ዐሽካኒያ ዉዴሮ ናኣቶ ዓይሌ
 ማሂ ሻንቹ።»

4 «ዲንህ ጂርሴንታ ሲዶናንታ ፒሊሰጸኤማ
 ዓጮ ዴራ! ዲንህ ማዳ ባካ ዓይጎዳይ? ታና
 ከማኒ ዲንህ ማላ? ያዲ ማዒቴ ዲንህ ማዴ ማዴ
 ኔጉዋዖ ታኣኒ ዲንህዳ ሺርሻንዳኔ። 5 ታኣኮ ቢር
 ዓንጎንታ ዋርቆንታ፤ ዩያጉዲ ሃህ ዴዳዋያ ማዔ፣
 ታኣኮ ቆሎ ቢያ ዲንህ ዔኪ ዲንህኮ ካኣሽኮ ማሌ
 ጾኦዞ ማኣሪ ጌልዜ። 6 ዩሁዳና ዩሩሳላሜናይዳ
 ሾይንቲ ዓሶ ዔያቶኮ ዓጫፓ ሃኪሲ ዔኪ ዴንዲ
 ጊሪኬ ዓሶም ዲንህ ሻንቹ። 7 ሃህ ዓካሪ ታኣኒ
 ዔያታ ሻንቹንቲ ቤዛፓ ዔያቶ ዔቁሰ፣ ዩኖ ዓጫፓ
 ዔያታ ኬሰካንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዔያቶይዳ ዲንህ
 ማዴ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዲንህዳ ታኣኒ ሺርሺ ዔኪ
 ዩዓንዳኔ። 8 ዲንህኮ ዓቲንቆንታ ዉዴሮ ናኣቶንታ
 ዩሁዳ ዴርም ሻንቹንታንዳኔ፤ ዩካፓ ዩሁዳ ዓጮ
 ዓሳ ሃኬይዳ ዓኣ ሳኣባ ዓሶም ዔያቶ ሻንቻንዳኔ፤
 ዩያ ጌዔህ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።»

9 «ዩያ ማሌ ዴርም ቢያ ዒላቲ ኬኤዙዋቴ፤
 ዖልዚማኣ ጊኢጊንቲዋቴ!
 ዖሎና ዔርቲ ዓሶዋ ዔኤሊ ኬሱዋቴ፤»

2:28 2:28 ዳኪ. ማዳ 2:17-21። 2:31 2:31 ማቲ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25፤ ዮሃ. ያፕጳ 6:12-13። 2:32
 2:32 ሮማ 10:13። 3:4 3:4 ዒሲ. 14:29-31፤ 23:1-18፤ ዔር. 47:1-7፤ ሂዚ. 25:15—28:26፤ ዓዋ. 1:6-10፤ ሶፖ. 2:4-7፤
 ዛካ. 9:1-7፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14።

የሎ የላ ዓሳ ቢያ ቡኪንቲ የሎር ከሰከንጎ።
 10 ማራሽ ዲንሢኮ ዲይ ጩንቻ ዓራፖ፣ ባኣጮቀ
 ዲይ ዋርሢ ማሁቀቲ፤
 ዋልቄ ባኣሢታቲያ <ታኣኒ ዶዲኬ!> ፔና
 ጎጆንጎ፤
 11 ዲንሢ ቢያ ዛሎና ዓኣ ሜሌ ዴራ ቢያ፤
 ዑካዲ ከሰከቀቲ!
 ዶኦጮይዳ ቡኪንቲቀቲ።»

ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ጃዮኔ ዲኮይዳ
 ናንጋንዳኔ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳሢየ! ኔኤኮ የሎ ዓሳ ዳኬ።
 12 «ሜሌ ዴራ ቢያ ዔቁ ዲዮሳፒዳ ዶኦጮ
 ዓኣደንጎ፤
 ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ዛላ ዓኣ ሜሌ
 ዴራይዳ
 ፑርታ ዋጌ ዋጋኒ ዲኣካ ታኣኒ ዴዓንዳኔ።
 13 ዔያቶኮ ፑርቲማ ዑሣ ዓኣዳ ዲቤኔ፤
 ካዳ ሃኣኮ ባኣቲና ጮኦሪንታሢጉዲ ዔያቶ
 ጮኦራቀቲ፤
 ዋይና ሶዮና ዋላ ጩኤጶ ቤዘይዳ ኩሚ
 ሄርቁንታሢጉዲ ዔያቶ ሄርቁቀቲ።»
 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋጎ ዋጎ ዶኦጮይዳ ዋጋ ከላ
 ሄሌኔ፤
 ዩያር ኮሺ ሚርጌ ዴራ ዲኣካ ቡኪንቲ።
 15 ዩኖ ከሎና ዓቡንታ ዓጊኖንታ ዲማንዳኔ፤
 ዡኦጋሢያ ፖዑቀያ ማዓንዳኔ።
 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጃዮኔ ዲኮይዳ፤ ጊንሣ ሃሣ
 ዩራሳላሚይዳ ዔቁ
 ፔኤኮ ዲጊቻ ዑኡዘ ዋይዚሳንዳኔ፤
 ጮሪንጮንታ ሳጎንታ ዓጊፃንዳኔ፤
 ዲዚ ፔ ዴር ዲሰራዔኤሌኮ
 ካናዶ ዋርዲዮ ማዓንዳኔ።

ያኦሲ ፔ ዴር ዓንጃሢ
 17 «ዲሰራዔኤሌ ዓሳዮቲ! ዲማና ታኣኒ፣ ናንጊና
 ናንጋ ጎዳሢ
 ዲንሢኮ ያኦዛሢታሢ ዲንሢ ዔራንዳኔ፤
 ታኣሞ ዲማዴ ጃዮኔ ዲኮይዳ ታኣኒ ናንጋንዳኔ፤
 ዩራሳላሚያ ታኣሞ ዲማዴ ካታማ ማዓንዳኔ፤
 ሃካፓ ሴካ ሜሌ ዓጮ ፖኦሊሳ የሊ ዲዘ
 ዓርቃዓኬ።»

18 «ዩኖ ዋዶና ዲኮይዳ ቢያ ዋይኔ ባቃሊ
 ኩማንዳኔ፤
 ጌሚር ዑጃይዳኣ ሚርጌ ማኣፃ ባይ
 ሄንቃንዳኔ፤
 ዪሁዳ ዓጮ ዋራ ቢያ ዋኣሢ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዡ ማኣርይዳፓ
 ዋኣሢ ዓለቃንዳኔ፤
 ሺጂሜ ዶኦጮ ዩይ ዋኣፃ ዑሻንዳኔ።»

19 «ጊብፃና ዔዶኣሚ ዓጮ ዓሳና ዪሁዳ ዴር ዑፃ
 ጌኔ ማዶ ማዴሢር፣ ጂሎ ዴር ዋዶሢር
 ረብፃ ዓሳ ናንጉዋ ዓጪ ማዓንዳኔ፤
 ዔዶኣሚያ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሌ ማዓንዳኔ።»

20-21 ዩያር ሃይማ ሄላንዳኣና ኮሞ ኮፀቀዎ ታኣኒ
 ሃሼ
 ጌኤዡ ዓሳ ሱጉያ ዛሎ ኮሞ ታኣኒ ኮፃንዳኔ፤
 ጋዓንቲ ዩራሳላሚንታ ዪሁዳንታ ታኣኮ ዴራ ናኣናና
 ናንጋ ቤሲ ማዓንዳኔ፤

ዓመጽ ማጻሕፍት ዓይኖች ካር

ዓመጽ ጌይነታ ዓሳ ጸኑሲ ማለህ ኬኤዚህና ኮሺ ዔርቲ ዓሰቱዋሴ፤ ጸኑሲ ማለህ ኬኤዚህ ዛላ ታማሪ ዔሪ ባኣዚያ ባኣሴ (7:14)። ጋዓንቲ ኬዶ ዛሎ ዓጮ ካኣቶ ደማ ዋርቃ ደርሞ ኪኢታ ዔኪ ደንደንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ደካዛ ዪሁዳይዳ ቲቆዓ ጌይነታ፣ ዒዚ ናንጋ ጉርዶ ሃሺ ደንደን። ዬካፓ ጌንሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ካኣኮ ካኣሽኮ ዔርቲ ቤዘ፣ ቤኤቴኤሌ ካታሞ ደንደን።

ሃኖ ማጻሕፍት ዓይኖች ቤርታሲጋፓ ማመጽ ዬኖ ቤዘይዳ ዓኣ ማሌ ደር ዳቢንቲያ ማሃ ጎራ፤ ዬካፓ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ደር፣ ባሽና ጌንሣ ያርጎቹሞና ማታባኣያ ያቶርቁ ናንጋ ዓሰ ጎራ፤ ዔይታ ደር ቡራያ፤ ሃሃ ዓይሌ ማሃ ዋልቁና ዋይሃ ዓሰኩ። ዬያቶይዳፓ ባሽ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሺ ማሌ ጸኑሲ ካኣሽካያ ማዔቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔይቶ ካፓንዳኔ ጌይ ዔይታ ጉሙርቃ። ዔይታ ማዳ ጎሞ ዛሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔይቶይዳ ማቶ ዓጋንዳያ ማዒያ ማመጽ ዔይቶሞ ሂዚ ጌይ ኬኤዜኔ፡-

«ፑርታ ዒፀዋቲ፣ ኮሺ ናሽኩዋቲ፤ ዋጎ ዋጎ ጸኑሲይዳ ፒዜ ዋጊያ ሃሺ ዋቢሺፓቲ፤ ዬያ ዒንሣ ማዳቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይሃ ጎዳሂ ፒኢጫዲ ዓቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጎያንቲ ማኣራንዳያናንዳኔ።» (5:15)

ማጻሕፍት ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ማሌ ደራ ማዳ ጎሞ ዛሎ ዔካንዳ ማቶ (1:1—3:2)

ዒሰራዔኤሌንታ ሳማሪያ ካታሞንታ ባይቃንዳሂ ዛሎ (3:3—6:14)

ዒሰራዔኤሌይዳ ዓጋንታንዳ ማቶ ዛሎ ማመጽ ጸኑሲ ፔጋሲ ዳዌ ዶንጎ ባኣዚ (7:1—9:10)

ዒሰራዔኤሌሞ ሃጊ ቤርታ ዓኣ ጉሙርሳ ዋዛ (9:11-15)

1 ጸኑዚያ ጎሞሂ ዪሁዳይዳ፤ ዮዓኣሴ ናኣዚ ዒዮርቢዓሜ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዲ ዓኣ ዋደና ቲቆዓ ጉርዶይዳ ቆልሞ ሄንቃ ዓሰፓ ፔቲ፣ ዓመጽ ጌይነታሰኬይ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዛሎ ጸኑሲ ማለህ ሂዚ ጌይ ኬኤዜኔ፤ ዬያ ዒ ኬኤዛንዳሂኮ ላሞፖ ለዔኮ ቤርታ ዒኢካ ሳኣ ዓጊጻ።

2 ዓመጽ ዒማና ሂዚ ጌዔ፤- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ጸኑኔ ዲኮይዳ ደይ

ጉጉዳ ዘቢጉዲ ዒጊቻ ዑኡሲ ዋይዚሳኔ፤ ዒጋዓ ባካ ዬሩሳላሚፓ ማኣሚ ዋይዚንታ፤ ቆልሞ ሄንቃ ዓሳ ሄንቃ ቤዛ ዓኣ ማኣታ ቆልሞኮ ሹላንዳኔ፤ ቁርሜሎሴ ዲኮይዳኣ ዋርቁ ዓኣ ባካኣ ቢያ ማላንዳኔ።»

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌኮ ዓሺ ማዔ ዓጮይዳ ዓጊ ማቶ

ሶኦሪያ

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤- «ደማሰቆ ደራ ማዳ ሃይማኬ ጌይነቱሞ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩሞ ማቶ ታኣኒ ዔይቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዔይታ ዓቲ ማላ ሺራ ቶኪ ዓኣ ዓንገና ሃኣኮ ሺርኮ ጎይሂ ጌሌዓዳ ደርኮ ጊዶ ሄርቁ ሃንቲ ማቶ ቤኤዜኔ።

4 ካኣቲ ሃዛዔኤሌኮ ካኣቱሞ ባይዛንዳ ታሚ ታኣኒ ዓጋንዳኔ፤ ዬይ ታማ ካኣቲ፣ ቤንሃዳይ ኬልቁ ኮሺ ዲያ ሙዓንዳ። 5 ደማሰቆ ካታሞ ጌሎ ካር ዋዶ ዓንጎ ታኣኒ ቢያ ማንሃንዳ፤ ዓዌኔ ዶኦይዳ ናንጋ ደርንታ ቤትዔይኔ ካኣቲንታ ታኣኒ ባይዛንዳ፤ ሶኦሪያ ደራ ዲዒንቲ ቁኢራ ዓጮ ዔሙታንዳ።»

ፒሊሰጻኤማ

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤- «ጋኣዛ ካታሞ ደራ ማዳ ሃይማኬ ጌይነቱሞ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩሞ ማቶ ታኣኒ ዔይቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዔይታ ዲዒ ዔካ ደር ቢያ ዔዶኦሚ ዓሰሞ ሻንቹ።

7 ዬያር ታኣኒ ጋኣዛ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲያይዳ ታሚ ዓጋንዳኔ፤ ዔይቶኮ ዬያ ዋርዲዮ ዬይ ታማ ሙዓንዳ። 8 ዓሽደይዳ ናንጋ ደርንታ ዓሰቁሎና ካኣቲንታ ታኣኒ ባይዛንዳ፤ ዔቅርኦኔ ካታማ ናንጋ ደርይዳኣ ታኣኒ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ፒሊሰጻኤማፓ ቶሊ ዓቲ ዓሳኣ ሃይቃንዳ።»

ጻኢርሴ

9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤- «ጻኢርሴ ካታሞ ደራ ማዳ ሃይማኬ ጌይነቱሞ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩሞ ታኣኒ ማቶ ዔይቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዔይታ ዋላ ሳላዳ ደር ቢንቹሞ ዲዒ ዔኬ ዓሰ ዔዶኦሚ ዓሰሞ ሻንቹ። 10 ዬያር ጻኢርሴ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲያይዳ ታሚ ታኣኒ ዓጋንዳኔ፤ ዔይቶኮ ዬያ ዋርዲዮ ዬይ ታማ ሙዓንዳ።»

ዔዶኦሚ

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤- «ዔዶኦሚ ደራ ማዳ ሃይማኬ ጌይነቱሞ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩሞ ማቶ ታኣኒ ዔይቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዔይታ ፔኤኮ ዒጊኖ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጩንቾ ዓራፖና ዋዲ ዋዲ ደሙሴ፤ ዔይቶ ደሙሴ ዓርቃሞ ማጠንቲቃይዳ ዔይታ ዋዳ፤ ዔይቶይዳ ታኣኒ ዳጋዳ ዳጋ ታኣኮ ማፖ ዒጻ፤ 12 ዬያር ቲማኣኔ ካታሞይዳ ታኣኒ ታሚ ዓጋንዳኔ፤ ዬይ ታማ ቦጻራ ዋርዲዮ ሙዓንዳ።»

ዓሞኣኔ

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤- «ዓሞኣኔ ደራ ማዳ ሃይማኬ ጌይነቱሞ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩሞ ማቶ ታኣኒ ዔይቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዔይታ ፔኤኮ ዓጮ ዳልጊሻኒ ያሌ ያሎና ጌሌዓይዳ ናንጋ፤

1:1 1:1 2ካኣቶ. ማ 15:1-7፤ 14:23-29፤ 2ጸኑሲ. ዓሃኬ 26:1-23። 1:2 1:2 ዓ.ደ. 3:16። 1:3 1:3 ዓ.ሲ. 17:1-3፤ ዓ.ር. 49:23-27፤ ዛካ. 9:1። 1:6 1:6 ዓ.ሲ. 14:29-31፤ ዓ.ር. 47:1-7፤ ሂዚ. 25:15-17፤ ዓ.ደ. 3:4-8፤ ሶፖ. 2:4-7፤ ዛካ. 9:5-7። 1:10 1:10 ዓ.ሲ. 23:1-8፤ ሂዚ. 26:1—28:19፤ ዓ.ደ. 3:4-8፤ ዛካ. 9:1-4፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14። 1:11 1:11 ዓ.ሲ. 34:5-17፤ 63:1-6፤ ዓ.ር. 49:7-22፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-15፤ ዓ.ብዱ. 1-14፤ ሚል. 1:2-5። 1:13 1:13 ዓ.ር. 49:1-6፤ ሂዚ. 21:28-32፤ 25:1-7፤ ሶፖ. 2:8-11።

ጎደይንዳህኮ ጎደ ዔያታ ዳርዚ ዳርዚ ላኣሌ።
 14 ዬያሮ ታኣኒ ራኣባ ካታሞኮ ከኤሎ ዲያይዳ ታሚ ዓጋንዳኔ፤ ዬይ ታማ ዬያ ሞርዲዮ ሙዓንዳኔ፤ ያዲ ማዕሰካፓ ስሎ ዓባና ሞርካ ዔያቶ ዎዲ ዎዲ ሜርቶ ሌሊ ሜርታያ ማዓንዳኔ፤ ስሎ ስላ ዓሳ ዓልገ ዠባራጉዲ ሩኡሪ ዔያቶይዳ ዬዓንዳኔ፤
 15 ዔያቶኮ ካኣቲንታ ዳኤፖ ዳኤፖ ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታ ዲዒንቲ ዔሙታንዳኔ።» ጋዓኔ ናንገና ናንጋ ጎዳህ።

2

ሞዓኣቤ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሞዓኣቤ ዳራ ማዳ ሃይማኔ ጌይንቲዎ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩዎ ማቶ ታኣኒ ዔያቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዔያታ ዔያቶይዳ ካኣቲኮ ማጌያ ዲቢንህ ማሂ ታሚና ሚቹኔ፤ 2 ዬያሮ ሞዓኣቤ ሳይይዳ ታሚ ታኣኒ ዓጋንዳኔ፤ ዬይ ታማ ቁሪዮቴ ሞርዲዮ ሙዓንዳኔ፤ ስሎሮ ሙካ ዓሳ ሜርቲ ሜርቲ፤ ዛዬ ሞርቁ ሃህ ዲቃህ ዑኡሲያ ዋይዚሲ ዋይዚሲ ሞዓኣቤ ዳሮ ዎዲ ኩርሳንዳኔ።
 3 ሞዓኣቤ ዓጮ ዎይህ ሱኡጎንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታ ታኣኒ ባይዛንዳኔ።» ጋዓኔ ናንገና ናንጋ ጎዳህ።

ዪሁዳ

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዪሁዳ ዳራ ማዳ ሃይማኔ ጌይንቲዎ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩዎ ታኣኒ ማቶ ዔያቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዔያታ ታኣኮ ዎጎ ቦንቹባኣሌ፤ ታኣኒ ዓይህ ባኮዎ ካፒ ኩንህባኣሌ፤ ዔያቶኮ ዓድንህ ካኣቲካ ሉኡዚ ማዕ ያኣዛ ዔያቶ ዳቢሽኔ፤ 5 ዬያሮ ታኣኒ ዪሁዳ ሳይይዳ ታሚ ዓጋንዳኔ፤ ዬሩሳላሜ ካታሞኮ ከኤሎ ዲያ ዬይ ታማ ሙዓንዳኔ።»

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዓጌ ማታህ

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳራ ማዳ ሃይማኔ ጌይንቲዎ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩዎ ታኣኒ ዔያቶይዳ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ዔያታ ዓሳ ሚኢሽም፡ ማንቆ ዓሳዎ ዲርሲና ስኡኪ ስኡኪ ሻንቹ። 7 ዎልቃባኣ ዓሳና ማኣዳ ዓሳባኣ ዓሳዎ ሳይይዳ ዔያታ ሎንህ ቶኣኮ ሄርቄኔ፤ ዎልቃ ጌላያ ማዕ፡ ሄርቄንቲ ዎርቃ ዓሳም ፒዜ ዎጌ ዔያታ ዎጌዎሴ፤ ዓድንታ ናንጋንታ ፔቴ ላኣሊና ላሃኔ፤ ዬያ ዔያታ ማዲያና ታኣኮ ዲማዳ ጌኤዮ ሱንያ ዒኢሳኔ። 8 ጋሌ ጨጋኒ ዳንዳዒባኣ ማንቆ ዓሳኮ ዓፒሎ ዔያታ ዓይህ ባኣዚ ማሂ ዔካኔ፤ ስኡሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ኮይላ ዬያ ዓፒሎ ሂኢህ ዔያታ ጌዳ ላላሃኔ፤ ጋሎ ጨጋኒ ዳንዳዒባኣ ዓሳ ዳቢሲ ዔያታ ዔኬ ዎይኖ ዑዮ ዔያቶኮ ያኡሲ ማኣራ ዳይ ዔያታ ዑዑሽካኔ።
 9 «ታኣኒ ጋዓንቲ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሚጨንቲ ሊባኖኦሴ ሚያጉዲ ዳኤፔ ዓሳ፡ ዎልቆናኣ ዳኤፔ ሻኣቢ ማዒ ዓኣ ዓሞኡራ ዓሳ ያጳፓ ቱጊ ከኤሪ ባይዜኔ፤ 10 ጊብጻ ዓጮፓ ታኣኒ ዒንህ ዔኬ ከሲ ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ ዓሳ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ጎይህ ዒንህም ቤኤዚ ዔኬ ሃንቲኔ፤ ዓሞኡራ ዓሳ

ዓጮዎ ዒንህ ዳኔ ማሂ ታኣኒ ዒንጌኔ። 11 ዒንህኮ ዓቲንቆ ባኣካፓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ታ ማሊህ ከኤዛያ፡ ዒንህኮ ዳይህ ባኣካፓ ፔቴ ፔቴ ናዝራ ዓሲ * ማዓንዳያ ዳኡሪ ታኣኒ ከሴኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቴ! ዬይ ጎኔ ባኣዚቱዎዳ? ዬያ ጌዔህ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኔ። 12 ዒንህ ጋዓንቲ ናዝራ ዓሳ ዎይኖ ዑዮ ዑሺ ዳቢሽኔ፤ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሳኣ ዔኤቢ ከኤዙዎጉዲ ዒንህ ላኣኔ። 13 ዬያሮ ታኣኒ ዳኤፔ ሹቹ ኮላሶዛ ዳማ ዓኣ ባካ ዳኣጃንታህጉዲ ሄርቁ ዒንህ ዳኣጃንዳኔ። 14 ጳዮ ሩኡሪ ጳሽካህ ጳሽኮ ባሽንታንዳኔ፤ ዳደ ዓሳኮ ዎልቃ ባይቃንዳኔ፤ ስሎ ስላ ዓሳ ፔና ዓውሳኒ ዳንዳዓሳኔ። 15 ሂኢዮና ዳካ ዓሳ ቤዞ ዔቁ ዳኪ ቃዛዓኔ፤ ሩኡሪ ጳሽካ ዓሳኣ ጳሽኪ ቶላዓኔ፤ ፓራህና ስላ ዓሳኣ ፔ ሽምፓህ ዓይሳዓኔ። 16 ዬኖ ከሎና ስሎና ዔርቲ ዓሳታዎ ፔኤኮ ዓንጋዎ ከኤሪ ከኤሪ ጳሽካንዳኔ» ዬያ ጌዔህ ናንገና ናንጋ ጎዳኔ።

3

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ላህኒ ፓይዲንቲ ማርካ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቴ! ዒዚ ጊብጻፓ ዔኬ ከሴ ዳሮ፡ ዒንህ ቢያህ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳጋዲ ጌዔ ባኮ ዎይዙዎቴ፡- 2 «ዓጮ ቢያይዳ ናንጋ ዳሮፓ ቢያ ታኣኒ ዳኡሪህ ዒንህ ሌሊከ፤ ዒንህ ማዳ ጎሞ ዛሎ ቢያ ታ ዒንህዳ ማቶ ዓጋህ ዬያሮከ።»

ያኡሲ ማሊህ ከኤዛ ዓሳ ያኡሲፓ ዎይዚ ከኤዛያ ማዒያ

3 ሂንዳ ማሎዎቴ፤ ላምዎ ዓሳ ዎላ ጌሰቲ ጊኢጉዎ ጎይህ ዳንዳኒ ዳንዳዓና?
 4 ዘቢ ዳኤሊ ካይዚዳ ዔኤቢ ከሚ ዓርቁዎ? ጉሪ ጉዳኖ?
 ሃጊ ዔቃ ዘቢያኣ ፔቴታዎ ዔኤቢ ዳንቁዎ ዎርቃ ቤዛ ዓኣዎ ዑኡሲ ከሳ?
 5 ፒራ ፒሪንቲባኣንቲ ካፒ ጉሪ ዓዲንታ? ዔኤቢ ጊዳ ጌሎዎንቲ ፒራ ጉሪ ዳንቃ?
 6 ዎልዚሮ ጊኢጋንዳጉዲ ዛያ ካታዎይዳ ዎርቁንታኣና ዒጊጨ ጎጋይቁዎ ዳራ ዓኣ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌይባኣንቲ ካታማይዳ ፑርታ ባኣዚ ሙኪ ሄላ?
 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኣዛህ ፔ ማሊያ ዒዛኮ ዓይሎም ፔጋሲ ዳውዎ ፔቴ ባኣዚታዎ ማዲዎሴ።
 8 ዘቢ ጉዳኣና ዎይዛዎ ዒጊጨዎኣይ ዎናዳይ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኣዛህ ፔ ማሊያ ፔጋሲ ዳዎዛ ዒዛ ማሊህ ከኤዙዎይ ዎናዳይ?

ሳማሪያ ካታሞኮ ደዒያ

9 ዓሽዳዳ ካታሞና ጊብጻ ዓጮናይዳ ዓኣ ከልቁ ዎርዲዮና ቤዛ ናንጋ ዓሳም ቢያ ሂዚ ጌይ ዑኡዙ ዳጊዲ ከኤዙዎቴ፡- «ሳማሪያ ዲኮይዳ ቡኪንቲዎቴ፤ ዒኢካ ማዲንታ ጌና ማዳና ዣላህያ ዛጉዎቴ።»
 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዬይ ዳራ ኮሺ ባኣዚ ማዲህ ዔሩዎሴ፤ ጌኔ ማዳና ዔያታ

2:1 2:1 ዒሲ. 15:1—16:14፤ 25:10-12፤ ዔር. 48:1-47፤ ሂዚ. 25:8-11፤ ሶፖ. 2:8-11። 2:9 2:9 ላሚ. ዎማ 3:8-11። * 2:11 2:11 ናዝራ ዓሳ፡- ጋዓዛ ፓይ. ማጻ 6:2ይዳ ዛጌ። 2:11 2:11 ፓይ. ማጻ 6:1-8።

ቡሪ ዓክል ጸሎት ገብሮ ከኤሎ ዲያ ጋር ከገንዘብ፤ 11 ይኖር ሞርኬ ሙኪ ዓይኖቶቹ ለጤ ማገገንዳ፤ ከኤሎ ዲያ ዓይኖቶቹ ሻሂ ከኤሎ ዓይኖቶቹ ቡሪንዳ።» ጋዓኔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያእዛህ።

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሳማሪያይዳ ናንጋ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ማቋሂ ሻኦላና ሹልጉዳ ዜዲና ዓኦያ ማዕ ቶሊ ዓታንዳ፤ ይይያ፡- ቆልሞ ሂንቃ ዓሲ ዘቢ ሙይ ጋፒሴ ቆልሞኮ ለምዖ ቶኪና ዋይዚ ዲዲሂና ቶሊሲ ዓኦያጉዲኬ።» 13 ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳ ማዕ ያእዛህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታ ጋዓ ባኮ ዋይዘቶቴ፤ ያይቆኤ ዜርፃ ማዕ ባኮ ማርካ ታ ዲንሂ ገይዳሂር ማርካዳቶቴ። 14 ዓይያ ታ ማዕ ጎሞ ዛሎር ዲሰራዔኤሌ ዳርይዳ ታኦኒ ማቶ ዓጋ ከሎና ቤኤቴኤሌይዳ ዓኦ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ታኦኒ ሻሂንዳ፤ ይያ ቤዘኮ ካኦሪ ማዕ ዓኦ ኮሽጎቴ ባካ ጎዳ ማቋ ከዳንዳ። 15 ዓይያ ታ ባርጎንታ ያጎያንታ ዲኦካ ዳይ ዓኦሂ ማኦር ቢያ ታ ዓይኖቶቹ ሻሂንዳ፤ ዳርዘ ዓጤና ማዕዲሲ ኮሽና ማኦር ቢያ ሻሂንታንዳ፤ ዳኤፖ ዳኤፖ ማኦርኦ ቢያ ደዓንዳ።» ጋዓኔ ናንገና ናንጋ ጎዳህ።

4

1 ባኦሳኦኔ ዓጤይዳ ዓኦ ዲጮ ባኦቶ ዲንደጉዲ ማሌ ሳማሪያ ካታሞ ለኦላ! ሃያ ባኮ ኮሽ ዋይዘቶቴ! ዲንሂ ለቤ፡ ዋልቃ ባኦ ዓሶ ዳውሲሳ፤ ማንቆ ዓሶኮ ዲንሂ ካራ ባይዘኔ፤ ዓንጎሂ ዲንሂሞ ቢያ ዋይ ማሂ ዑሽ ዲንጎንዳጉዲ ዲንሂ ያእጫ። 2 ይኖር ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእዛህ ገኤኮ ዲማዕ ገኤሹሞ ገፒ ሂዚ ገይ ጫካቄ፡- «ዓንገ ኪሪና ጎቹ ዓኤቢ ዓኮጉዲ ዲንሂ ዓውታንዳ ዋይ ይዓንዳ፤ ዲንሂዳ ዓታንዳ ዓሲ ባኦ፤ ዓቴኔ ጎያና ዓሳኦ ሞሎጉዲ ዓንገ ኪሪና ዓዲንቲ ዓውታንዳ። 3 ዲንሂ ፔቴ ፔቴሂ ሻሆና ከኤሎ ዲያኮ ፑልቶና ጎቹንቲ ዓውቲ ሃርሞኦይዳ ከኤሪንታንዳ።» ጋዓኔ ናንገና ናንጋ ጎዳህ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሪኤራኒ ዳንዳዒባኦሂ

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዳሪዮቴ! ቤኤቴሌ ዳንዲጋፓ ጎሞ ማማዲቶቴ! ሃህ ጌልጌላኦ ዳንዲጋፓ ኮይሴ ጎይሂ ጎሜ ማማዲቶቴ! ከላ ከላ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዋይዘቶቴ! ሃይሂሳ ከሎና ታጳፓ ፔቴ ከሲ ዲንሂ ዲንጎ ባኮ ዋይዘቶቴ። 5 ዲንሂ ማዲኒ ኮዓዛ ዩናታሂር ጋላቶር ዲንሂ ዓከ ሸኦሻ፤ ሙኑቆ ፃኦዘና ካሂንታ ካሃ ታኦም ሸኦሻቶቴ፤ ዲንሂ ሸኦና ዲንሂ ዓከ ሙኪ ዲንጎ ባኮ ሆኦሊንቲ ጌሰቶቴ።»

6 «ዳንጋይዳ ዲንሂ ዳካንዳ ሃኦኮ ባይዘ፡ ካታሞ ቢያይዳ ናይዚ ታኦኒ ዳኮኔ፤ ዲንሂ ጋዓንቲ ይያና ሪኤሪ ታ ባንሂ ማዕባኦ። 7 ጎሞ ዲንሂኮ ካፁባንቲ ሃይሃ ዓገኒኮ ቤርታ ዒር ታኦኒ ዋርቆቶዲ ለኦኔ፤ ፔቴ ካታሞ ዳዋርቆቶ ባጎይዳ ዋርቆቶዲ ታኦኒ ቃዜ፤ ፔቴሂ ጎሞ ዒራ ዋርቆዛ ባጋሂሲኮ ዒርዚ ባይቆም ሃኦኮ ዓቢ ማልዜ። 8 ዓሳ ዋኦሂ ዑሽኮንዳ ባይዘ ፔቴ ካታሞ ማሌ ካታሞ ዳንዳ፤ ጋዓንቲ ይይ

ዓሳ ገዳንዳ ዋኦሂ ዳንቆባኦሂር ዑሽከ ዳኤቦ ዛኦራኒ ዳንዳዒባኦ፤ ይያ ዛጋዖ ዲንሂ ታ ባንሂ ማዕባኦ።

9 «ሃኦኮ ዲንሂኮ ማልዘንዳ ደዲ ዢባሪ ታኦኒ ዢባርሽሴ፤ ዲንሂኮ ቱኮና ዲማ ዲማ ባኮንታ ዋይኖንታ፤ ቤሌሶ ሚያንታ ዛይቶ ሪሚቶንታ ቢያ ዓሲሂ ሙዔ፤ ይኖርታሞ ሪኤሪ ዲንሂ ታ ባንሂ ማዕባኦ።

10 «ገብፃ ዓጤይዳ ታኦኒ ዳኮ ባይዘ ባኮጉዳ ባኦዚ ታ ዲንሂሞ ዳኮኔ፤ ዳኒሂ ታ ዲንሂኮ ጤንቶ ዓራጉና ዋዲሼ፤ ፓራሂያ ታ ዲንሂኮ ዳዲሴ፤ ገንሃ ሃሃ ዲንሂኮ ጉርዶይዳ ሃይቆ ዓሶ ሌዘ ዛያና ሲኦ ዳኦኒ ዲንሂኮ ሹኦ፤ ዲንሂ ጋዓንቲ ታ ባንሂ ማዕኒ ዳንዳዒባኦ።

11 «ሶዶኦማና ጋሞኦርና ታኦኒ ባይዘሂጉዲ ዲንሂዳፓ ማርጌ ዓሲ ታኦኒ ዋዲ ባይዘ፤ ዲንሂ ቶሊ ዓቴሂ ታሚ ጋውሌ ሚሂጉዲ ማዕከ፤ ይይ ቢያ ያዲ ማዕቴያ ታ ባንሂ ዲንሂ ማዕባኦ።

12 ዲሰራዔኤሌ ዳሪዮቴ! ታኦኒ ዲንሂዳ ይያጉዳ ፑርታ ማቶ ዓጋንዳ፤ ይኖር ታና፡ ዲንሂኮ ያእዛህና ዋላ ካኦማኒ ገኦቶ።»

13 ታኦኒ፡- ዲኮ ቢያ ማከ፤ ሃህ ዢባር ማከያ ታኦኒ ማሌ ባኮ ዓሲም ፔጋሲ ዳሞያ ሮኦር ገዖ ዳሚ ማሂ ሸርሻያ ሳያኮ ዳጌ ዳጌ ማዕ ጌማርይዳ ሃንታያ ሱንጎ ታኦኮ ቢያ ባኮ ዋይሂ ያኦሲ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።

5

ዲሰራዔኤሌ ዳሪ ጎሞ ቡኡፃንዳጉዲ ከኤዚንቲሂ

1 ዲሰራዔኤሌ ዳሪዮቴ! ታኦኒ ዲንሂዳ ሄላንዳ ባኮ ዛሎር ቃያ ቃያ ዋይዘቶቴ፡-

2 ከሙሂ ዉዲር ማዕዛ ዲሰራዔኤሌ ሎኦማኔ፤ ለሚ ይኤፓ ዒዛ ዓቃኒ ዳንዳዒባኦ። ዒዛ ከኤሊንቁ ዓቆሳንዳ ዓሲያ ባኦ ፔ ዓጤይዳ ከኤሪንቲ ዓሲ ማዕ።

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእዛህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ካታማፓ ሺያ ዓሲ ያሎር ዳንዳንዳ፤ ሃይቆሞ ሸምፖና ዓታንዳዘንሂ ጋዓንቲ ዌኤታ ሌሊ ማዕንዳ፤ ማሌ ካታማፓ ሃህ ዌኤታ ዓሲ ያሎር ዳንዳንዳ፤ ይያቶፓኦ ቶሊ ሙካንዳዘንሂ ታጳ ሌሊ ማዕንዳ።»

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዳሪዮቴ! ታና ኮይ ታ ባንሂ ማዕቶቴ፤ ሸምፔና ዲንሂ ናንጋንዳ፤ 5 ቤርሳቤ ዳንዲፖቴ፤ ቤኤቴሌ ደዒ ቤሲ ባይቃንዳ፤ ጌልጌላይዳ ናንጋ ዓሳኦ ዳዒንቲ ማሌ ዓጤ ዓውታንዳ፤ ይኖር ቤኤቴሌያ ማሞ ጌልጌላ ዳንዳኒ ኮይፖቴ።»

6 ይያ ሃሺጋፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ማዕቶቴ፤ ሸምፔና ዲንሂ ናንጋንዳ፤ ዲንሂ ይያይዲባኦቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታሚጉዲ ዮሴፔ ማኦር ሙዓንዳ፤ ይይ ታማ ቤኤቴሌይዳ ናንጋ ዓሶ ሙይ ባይዘንዳ፤ ይያ ታሞ ዋዲንዳ ዓሲ ጴዳዓኬ። 7 ዲንሂ ፒዜ ዋገሂ ሃሺ ዋጎ ዋሲሻ ዓሳ፤ ገንሃ ሃሃ ጎኡሞ ሎኡዙሞ ማሂ ሸርሻ ለኦማ ዓሳ ዲንሂና ባይዳ።

3:14 3:14 2ካኦቶ. ማ 23:15። 4:11 4:11 ማከ. ማፃ 19:24።

8-9 ጥንጫርንታ ዛጎን ጥንጫርንታ
 ደማ ደማ ጥንጫርንታ ማገፍ፤
 ደሞ ካርዚ ፖሊስ፣ ፖሊስ ርኢሮዎ ደሚሲ
 ዴኤፖ ባዘ ዋኦዎ ፔ ሸና ጌዔ ጎይዎ ዓይህ
 ሳይዳ ገንህ ሸኦትሳህ
 ደደ ዓሶ ዓርቲባኢንቴ ባይዛህ
 ከልቁ ዲርቁ፣ ዋርዲዮና ካታሞዎ ደይሲ
 ባይዛህ
 ሱንፃ ዓዛኮ ናንገና ናንገ ጎዳኩ።

10 ዋጎ ዋጎ ጸኦኮይዳ ዘሪ ጎራ ዓሶ ዓይህ
 ዓይኔ፤ ጎኔ ጌሰታ ዓሶዎ ዓይህ ሸናዳ። 11 ማንቆ
 ዓሶ ዓይህ ሄርቄ፤ ዋልቄና ዓይህ ዓይኖ ሃኦኮ
 ገኢሪሸኔ፤ ዓርሲ ኮሸና ሹቸና ማኦር ዓይህኮ
 ዓይህ ማገፍ፤ ጋዓንቴ ዓይህ ዓይኢካ ናንጋዓኩ።
 ዋይዮ ዓይህ ቱኩ፤ ጋዓንቴ ዴያኮ ካፄ ዓኦፖ
 ጨኦጲ ኮሸ ዑዮ ዓይህ ዑሸካዓኩ። 12 ደቢንታ
 ዓይህኮ ዋኦዲ ዲቤቴያ ጎማኦ ዓይህኮ ዋይደዲ
 ኩማቴያ ታኦኒ ዔራ፤ ደሎ ዓሶኮ ዓይህ ካራ
 ባይዛኔ፤ ዴማና ዓይህ ሚኢሾ ዓከ ዓከ ዋጎ ዋጎ
 ጸኦኮይዳ ፒዜ ዋጊዮ ሃሺ ዓይህ ዋቢሻ። 13 ዴይ
 ፑርታ ዋይ ማዔህር ማሊ ጸቂህ ዓሲ ዴያጉዴ
 ዋይና ዚቲ ጋዓኔ።

14 ሸምፔና ናንገኒ ኮሺ ባኦዚ ማዲዋቴ፣
 ፑርታ ማዲፖቴ፤ ዓይህ ዴማይዴቴ ዓይህ ጌዔ
 ጎይዎጉዴያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ
 ዋይህ ያኦዛህ ዓይህና ዋላ ማዓንዳ። 15 ፑርታ
 ዒፀዋቴ፣ ኮሺ ሸኩዋቴ፤ ዋጎ ዋጎ ጸኦኮይዳ ፒዜ
 ዋጊዮ ሃሺ ዋቢሻፖቴ፤ ዴያ ዓይህ ማዲቴ ናንገና
 ናንገ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ፒኢጫዲ
 ዓቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጎዮንቴ ማኦራንዲያናንዳ።

16 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይህ
 ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ካታሞ ሳዘ ጎይዮና ዴራ ቡካ
 ጸኦኮይዳ ማታዲ ዒላቶ ዑኡሲ ዋይዘንታ፤
 ጎዮ ጎሸካ ዓሳኦ ዴራ ሄራ ሄራ ሄራ ሄራ ሄራ፤
 ቃዩ ዴኤካ ዓሶና ዋላ ሃይቁ ዓሶ ዴኤካንዳ።
 17 ዋይዮ ቱኮ ጎዮይዳ ቢያ ዴኤፒ ዴኤከንታንዳ፤
 ዴይ ቢያ ያዲ ማዓንዳህ ታኦኒ ዒኢና ያኦከ
 ዓኦኦንዳህርኩ» ዴያ ጌዔህ ናንገና ናንገ ጎዳኩ።

18 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ከሎ ዓፃዳ
 ዓሳ ዓይህና ባይዳቴ! ዴይ ከላ ዲሚኩ፤
 ፖሊቲዋኦህር ዴያ ከሎ ዋይታዛ ዓይህ ዓፃዲዮ?

19 ዴይ ከላ ፔቴ ዓሲ ዘቢ ደውሴም ጸሸከ
 ዴንዲቤቃ ማሌ ፑርታ ቦዮ ካኦማም ዴያፓኦ
 ቶሊ ጸሸከ ፔኤኮ ጋር ጌላዮ ከኤዮኮ ኮጮይዳ
 ኩቸ ጌሃዛ ሸኦሽ ዴዔ ዓሲ ዓይህ ማሃንዳ።

20 ናንገና ናንገ ጎዳ ዋጎ ዋጎ ከሎና ዲዲ ማንዳ፤
 ዓይህም ፖዓዓኩ፤ ዴይ ከላ ፔቴታዮ ፖሊ ዴዲ ዋያ
 ሻኔ ዲሚ ከሊ ማዓንዳ።

21 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሌዓ ሌዓ
 ዓይህ ቦንቻ ቦንቻ ቢያ ታኦኒ ዒዲ ቶቶኦቻ፤ ዓይህ
 ካኦኮር ቡካ ቡከፃኦ ታና ዋዛሱዋሴ። 22 ሚቸ
 ዓይህ ባኮንታ ሃኦኮ ዓይህንታ ታኦም ዓይህ
 ሸኡሸ ዓይህቴያ ታኦኒ ዓካያቴዋሴ፤ ፔቴሞና
 ዓይህን ዓይህጊዮር ዓይህ ሹካ ማሎ ቆልሞ ታኦኒ

ሸሪ ዛጋዓኩ። 23 ታና ቦንቻኔ ጌይ ዓይህ
 ዓይናዲ ዒላታ ዒላቶ ሃሹዋቴ፤ ዓይህ ዋርቃ
 ጎኦሎ ዑኡዞዎ ታኦኒ ዋይዛዓኩ። 24 ዴያ ማዲኔ
 ጌይ ሸሪዮይዳፓ ፒዜ ዋጊ ዋርዚጉዲ፤ ገንህ ሃሃ
 ደሎ ማዲዮ ዓልቁ ዋታ ዋኦህጉዲ ጎዲሱዋቴ።

25 «ዒሰራዔኤሌ ዴራዮቴ! ጎኔና ሂንዳ
 ያይዲታሚ ለዔ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ዓይህ
 ሃንቴያና ዴማ ደማ ዓይህን ባኦዚ ታኦም ዓይህ
 ዓይህንዮ?» 26 ዓይህና ዓይህ ዓይህር ኮሺ፣
 ዓይህ ያኦዛህ ሞሎኬም ዓፒሎና ማገፍ፤
 ካኦኮ ማኦርንታ ሬፓኔ ጌይንታህኮ ከኦኦ ማሊሲ
 ዓይህ ኮሺ ባኮ ከዲ ከዲ ሃንቴ። 27 ዴያር
 ዴማሰቆይዳፓ ዲዒሲ ታ ዓይህ ሃከ ዓጪ ዓከ
 ዲካንዳ።» ዴያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ
 ቢያ ባኮ ዋይህ ያኦዛህኩ።

6

ዒሰራዔኤሌይዳ ዓይህንታኒ ገኢጌ ማቶ

1 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዓይኖኮ ሱኡጋ ዓይኖ
 ማኦዲንዳጉዲ ማኦዲ ኮይ ሙካኔ፤ ዴያታ ሱኡጋ
 ጋዓንቴ ደዮኔይዳ ማታባኦያ ኮንጋቲ ዴዒ፣ ሳማሪያ
 ዲኮይዳኦ ሂርገሻ ባኦዚ ባኦያ ማዒ ናንጋህር
 ዴያቶም ባይዔ! 2 ሂንዳ ካልኔ ካታሞ ዴንዲ
 ዔኤቢ ዛጉዋቴ፤ ዴይና ጌይ ሃሃ «ሃማቴ»
 ጌይንታ ዴኤፖ ካታሚሎ ዴንዲዋቴ፤ ሃሃ ገንህ
 ፒሊሰፄኤማ ዓሶ ካታሞ ማዔዞ፣ ጋኦቴ ከዲ
 ዛጉዋቴ፤ ዴንህ ዓይህኮ ላምዮ ካኦቶ ዓጮይዳፓ
 ባሻዳዳ? ዓይኖኮ ዓጮ ዳልጉማ ዓይህሲዳፓ
 ባሽ ዳልጋዳዳ? 3 ዓይህ፡- «ፑርታ ከሊ ዑካዲ
 ሙከንዲዋሴ» ጌይ ማሊ ዴር ሄርቁ ዋይህይዳ
 ጸሸካ። 4 ዳርሲ ዓቸና ኮሸና ዓልጋይዳ ዓይህ
 ላሃኔ፤ ገንህ ሃሃ ሂርኬ ማዔ ሚዛጶ ዓርሶይዳኦ
 ኮሸከ ዓይህ ዴዓኔ፤ ማራቶ ባኦካፓ ሃጊ ዔቃ
 ማራናይ፣ ባኦቶ ባኦካፓኦ ሃጊ ዲጫ ናኦሪ ሹከ
 ሹከ ሙይ ዓይህ ዋዛዳ። 5 ዓይህ ካኦቲ
 ደውቴጉዲ ዓይኦም ከሲ ከሲ ጎኦላኦ ዋርቁ
 ኮርጋ። 6 ዋይዮ ዑዮ ዑሸኮ ዓንጎናቴዋንቴ
 ያቶና ዓይህ ዑሸካ፤ ሚርጌ ሚኢሸና ሻንቁንታ
 ሳውቃ ሸቶ ዓይህ ቲሸታ፤ ዮሴፔ ዜርዮይዳ ሄሌ
 ባይሲንቶ ዛሎጋዓንቴ ዓይህ ፔቴታዮ ያዩዋሴ፤ ዴያ
 ባኮ ቢያ ዓይህ ማዲሸራህር ዓይህና ባይዳቴ!
 7 ዴያር ዲዒንቶኮ ኮይሪ ዓይህ ማዓንዳ፤ ዋዛዲ
 ኮርጊ ዓይህ ናንገ ናንጎኮ ዴማ ጋፖ ማዓንዳ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይህ
 ያኦዛህ፡- «ያይቆኦኮኮ ያቶርሙም ታ ዒዳ፤
 ካኦታ ናንገ ሚዛጶ ማኦር ታ ዓይኖኮ ሻኦከንቴ፤
 ዴያር ታኦኒ ካታሚሎንታ ዒኢካ ናንገ ዴርንታ ቢያ
 ዋርኬም ዓኦህ ዓይህንዳ።» ጌይ ፔ ሱንፃ ጌፒ
 ጫኦቄ።

9 ፔቴ ማኦሪዳ ናንገ ዓሲፓ ታጶ ዓሲ ዓቲቴያ
 ዔይታ ሃይቃንዳ። 10 ሃይቁ ዓሶኮ ዓይህ ማዔ ፔቴ
 ዓሲ ሌዞ ዓከ ዴኡካኒ * ሙካዮ፣ ዒኢካ ከኤፃ
 ዓኦ ፔቴ ዓሲ ዔኤሊ፡- «ኔኤና ዋላ ዓቲ ዓኦ ማሌ
 ዓሲ ዓኦ?» ጌይ ያኦጫንዳ፤ ዴይ ዓህ፡- «ፔቴታዮ
 ባኦሴ!» ጋዓንዳ፤ ዓይህና ዴይ ያኦጫ ዓህ፡-

5:8-9 5:8-9 ዓ.ዮ. 9:9፤ 38:31። 5:22 5:22 ዓ.ሲ. 1:11-14። 5:25 5:25 ዳኪ. ማዲ 7:42-43። * 6:10 6:10
 ዴኡካኒ፡- ጋዓዞ፡- ቤርታ ማጻሕፍት ፃኦፒንቴ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና «ሚቻኒ» ጋዓኔ፤ ዴና ዋይና ሃይቁ ሌሲ ሚቸህ፣ ገንህ ሃሃ ታሚ ዔኤሥህ
 ዴያ ዓህ ቦንቹ ዴኡከህጉይዮኩ።

«ዘቲ ጌዔ! ናንገና ናንገ ጎዳኮ ሱንጾ ፔጋሲ ኑ ዔኤላንዳያ ኮይሱዋሴ» ጋዓንዳኔ።

11 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሣም ዴኤፖ ዴኤፖ ከኤፃ ዶዓንዳኔ፤ ዳኮ ዳኮ ከኤፃኣ ዶዒ ቡርሽንቲ ቡርሽንቲ ኩማንዳኔ። 12 ፓሮ ቶጋ ዓሲ ሱቺ ዑሢዳ ሳጋራኒ ዳንዳዓ? ጎሺ ጎሽካ ዓሲ ሃሃ ዒኢካ ጌማይ ዋኣዒ ጎሽካኒ ዳንዳዓ? ዒንሢ ጋዓንቲ ፒዜ ዎጎ ዎጊያ ዎዎዳ ዴኤቫ ማሃ፤ ጊንሣ ሃሃ ጎኑዋዋ ዋላንጋጉዲ ጫንቺ ባኣዚ ማሃ ላኣማኔ።

13 ዒንሢ ፓሡዋ ባኣዚና ዎዛዳኔ፤ ዎልቆዎ ዒንሢ ዒንሢደ ዴንቄያ ዒንሢዎ ማላኔ።

14 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዎይሃ ያኣዛሢ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዴሪዮቴ! ሃማቴ ካታዎ ጌሎ ካራፓ ዴንዲ ዓሪባ ዶኤጮ ሃላንዳኣና ካራ ዒንሢሂኮ ባይዚ ያሊ ዒንሢ ማታሳንዳ ዓሲ ታኣኒ ዒንሢዳ ዳካንዳኔ» ጋዓኔ።

7

ዓቢሢ ሙካንዳያ ማዒፃ ከኤዚንቲሢ

1 ሃኣካ ጮኦሪንቲ ካኣቲዎ ዒንጎ ሃኣካ ዒንጊንቲሰካፓ ቤዘይዳ ዉኡኬ ማዒ ባቃሌ ሃኣኮ ሙዓንዳ ዓቢሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ ቃንቁሳያ ታኣም ፔጋሲ ዳዌኔ፤ 2 ዬይ ዓቢፃ ሳይይዳ ዓኣ ዓኣዔ ባኮ ሙይ ባይዜሢ ታ ዛጋያ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢዮ! ሃዳራ ዴሮኮ ዳቢንቶ ዓቶም ጌዔ! ኔ ዬያይዴቴ ያይቆኦ ዎይቲ ዓታንዳይ? ዒዚ ላኣፓቱዋዳ!» ጌይ ሺኢቄኔ።

3 ዬያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ሚጨንቲ፡- «ዬያ ኔ ዛጌ ባኮ ታ ማዳዓኬ፣ ዓቶንጎ!» ጌዔኔ።

ታሚ ዳኪንታንዳያ ማዒፃ ከኤዚንቲሢ

4 ሃሃ ጊንሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ታሚ ሳይይዳ ዓጋኒ ጊኢጊንቲያ፣ ዬይ ታማ ዴኤፖ ባዘ ዋኣያ ጉቤ ሙይ ፃኣዲሲ ባይዚ ሳዎ ሙይሢ ዓርቄያ ታና ዒዚ ዳዌኔ። 5 ዬያሮ ሃሃ ታኣኒ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢዮ! ዬያ ኔ ሃሻንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቄኔ! ኔ ዬያይዴቴ ያይቆኦ ዎይቲ ዓታንዳይ? ዒ ላኣፓቱዋዳ!» ጌይ ሺኢቄኔ።

6 ዬያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ሚጨንቲ፡- «ዓቶንጎ! ዬያኣ ታ ማዳዓኬ» ጌዔኔ።

ማኣሪ ማኸንታኣና ፒዜ ማዒፃ ማዒ ዛጎ ዓንጊ (ቱምቢ)

7 ዬያጉዲ ሃሃ ናንገና ናንገ ጎዳ ቱምቢ ጌይንታ ባኮና ሚዒ ዛጊ ማኸና ከኤሌ ዲሢ ዓሽካ ዔቁ ዓኣያ፣ ኩጮይዳ ዬኖ ቱምቢ ጎዎ ባከሎ ዓርቁ ዓኣያ ታኣም ፔጋሲ ዳዌኔ፤ 8 ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ታ ኮይላ፡- «ዓመጽ! ኔኤም ዓይጌ ጴዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ታኣኒያ፡- «ቱምቢ ታ ዴንቃኔ» ጌዔኔ።

ዬካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ቱምቢና ዛጊ ሚዒ ማኸንቲባኣ ከኤሌ ዲሢጉዲ ታኣኮ ዴራ ዒሰራዔኤሌ ዎቢ ታኣም ጴዳሢሮ ሃና ዓንጌላ ዒሰራዔኤሌኮ ዎቢያ ዳዋያኬ፤ ዬያሮ ታኣኒ ዔያቶይዳ ማቶ ሳጉዋ ሃሻዓኬ። 9 ዩሳኣቄና ዒዛኮ ናኣቶኮ ናኣቶ ሃላንዳኣና ዔያታ ዘጊ ካኣሽካ ዴኔ ቤዛ ዶዒ ባይቃንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌኮዎ ዲማዴያ ጌኤሺ ማዔ ቤዛ ሻሃንቲ ባዔ ቤሲ

ማዓንዳኔ፤ ካኣቲ ዒዮርቢዓማኮ ካኣቲዎ ታኣኒ ደይሲ ባይዛንዳኔ» ጌይ ታኣም ከኤዜኔ።

ዓመጽና ዓመሲያሴ ጌይንታ ዓሲሰኬያና ዛላ ከኤዚንቲሢ ሃይሴ

10 ቤኤቴሌይዳ ቄኤሴ ማዒ ማዳ፣ ዓመሲያሴ፡- «ዓመጽ ጎዎሢ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ባኣካ ዴዒ ኔኤም ዔቴ ቦኣካኔ፤ ዴራ ዒ ጋዓ ባኮ ቢያ ዎይዚ ዎይዚ ዴዓኒ ዳንዳዑዋሴ። 11 ዒዚ፡- «ዒዮርቢዓማኮ ያልዚዳ ሃይቃንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራኣ ፔ ዓጫፓ ዲዒንቲ ማሌ ዓጪ ዔውታንዳኔ» ጋዓኔ።» ጋዓ ከኢታ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ካኣቲ ዒዮርቢዓማኮ ዳኬኔ።

12 ዓመሲያሴ ዓመጽም፡- «ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዛጋሃ! ማዒ ዩሁዳ ዴንዲፓፓ ዒኢካ ያኦሲ ማሊያ ከኤዚ ከኤዚ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ሙይ ዒኢካ ናንጌ። 13 ቤኤቴኤሌ ጋዓንቲ ካኣቲ ዘጊ ያኦሲ ካኣሽካ ቤሲ፤ ሃሃ ዲቦ ዴሮኮ ጌኤሺ ማኣሪ ማዔሢሮ ሃይካ ላሚ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዚ።» ጌዔኔ።

14 ዓመጽ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ሻኣቢ ማንዒ ሙዓያ፣ ሃሃ ቆልዎ ሄንቃያኬ፤ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛያና ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛ ዓሲኮዎ ታኣኒ ናይቱዋሴ።

15 ታኣኒ ማራይ ሄንቃያታንቲ ዬይፓ ታና ዔኪ፡- «ዴንዳ፤ ታ ዴሮ ዒሰራዔኤሌም ታ ማሊያ ከኤዜ» ጌይ ታና ዓይሣሢ ፔኤሮ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።

16 ሃሃ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዎይዜ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ያኦሲ ማሊያ ከኤዚ፤ ዩሳኣቄ ዜርያ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ያኦሲ ቃኣሎ ከኤዚ።» ጌይ ታና ላኣጌኔ።

17 ዬያሮ ዓመሲያሴ! ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ኔኤኮ ማቻ ካታዎይዳ ዘኦሰካ ኮኦማያ ማዓንዳኔ፤ ዓቲንቆንታ ዉዳሮ ናኣቶንታ ኔኤኮ ያልዚና ሃይቃንዳኔ፤ ኔኤኮ ዴኖ ማሌ ፃንጎ ማዔ ዴራ ዎዳራ ጎቺ ፓቁንቲ ዔካንዳኔ፤ ኔኤኒ ማሌ ዴሮ ዓጫ ዴንዲ ሃይቃንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሉኡዙዋባኣያ ፔ ዓጫፓ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ» ጌዔኔ።

8

ሚሢ ዓኣፒ ካፃያ ኮታ ኩሙሢ ያኦሲ ዓመጽም ዳዌሢ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ማሌ ባኣዚ ታኣም ፔጋሲ ዳዌኔ፤ ዬይ ዓይጎዳይ ጌዔቴ ኮታ ኩሙሢ፡ ሚሢ ዓኣፒ ካፃያ ታኣኒ ዛጌኔ፤ 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ታና፡- «ኔኤም ዓይጌ ጴዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ታኣኒ፡- «ሚሢ ዓኣፒ ካፃያ ኮታ ኩሙሢ ዴንቃኔ» ጌይ ማሃኔ።

ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ታ ዴሮ ዒሰራዔኤሌኮ ጋፒንሢ ሄሌኔ፤ ሃይፓ ሴካ ማይ ታ ዔያቶይዳ ማቶ ዓጉዋ ሃሻዓኬ።»

3 «ጌኤኮ ማኣሮይዳ ዔያታ ኮርጋ ኮፃ ዬኤፒ ባንሢ ሺራንዳኔ፤ ሚርጌ ዓሲኮ ሌሲ ቢያ ቤሰካ፣ ዘቲ ጌይ ከኤሪንታንዳኔ» ጌይ ታኣም ከኤዜኔ።

ዒሰራዔኤሌኮ ሎኦሚያ

4 ዒንሢ ማታዳ ዓሶ ሂርቁ ዎይሢ ዓሳ፤ ጊንሣ ሃሃ ማንቆ ዓሶ ዓጮይዳፓ ባይዛ ዓሳ! ዎይዙዋቴ! 5 ዒንሢ፡- «ሃኣኮ ኔኤኮ ኔ ሻንቸም ዓጊኖ ጸኤሮ ቦንቻ ዑኩና ጋፓኣባሽ! ዛርጋሢ ኔኤኮ

ኑ ቦኦካ ሻንቸዎ ሃውሾ ከላ ዑከና ኩዳኣባሽ! ዩይ ቦንቸ ከላ ጋፔቲ ሃኦኮ ማኮ ሙርሶ ኑ ዳከሲ ዲቢ ሚኢሽ ኑ ዔካንዳኔ፤ ፒዜቱዎ ዳኤሁዎ ዔሮ ባኣዚና ዳሮ ኑ ጌሻንዳኔ፤ 6 ዛርጎኮ ሙርቶዎ ዓይሱዎዎ ኑ ሻንቸንዳኔ፤ ማንቆ ዓሶ ሚኢሽና፤ ጊንሣ ሃሣ ማታዳ ዓሶ ፔቲ ዓሲ ዓኣሢንታ ዱርሲና ሻንቁ ዔከ ኑኡዎ ማዲሻንዳኔ» ጋዓኔ።

7 ያይቆኦቤና ዜርዖናዎ ሄርሽንቲ ጉሙርቆያ ማዔ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ሱንዖ ጌፒ ሂዚ ጌይ ጫኣቄ፡- «ዔያታ ማዳ ባኮ ቢያ ታኣኒ ዋላዓከ። 8 ዩያ ዛሎና ሳዓ ዓጊፃንዳኔ፤ ዩኖ ሳይዳ ናንጋ ሳሳ ቢያ ዩኤካንዳኔ፤ ሳዓ ካራና ዓባዬ ዎሮጉዲ ፖኦጊ ሌካ ዔቃንዳኔ፤ ዩካፓኣ ጊንሣ ለካ ሳዓ ኩዳንዳኔ።» 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃጊ ዓባ ሳዛ ዓኣንቲ ዓባ ታኣኒ ጌልዛንዳኔ፤ ዓባ ዱኡሲ ዓኣንቲ ሳዖ ታኣኒ ዲሚሻንዳኔ። 10 ዒንሢ ሌዖይዳ ቦንቸ ዎዛዳ ዎዛ ያዩሢ ባንሢ፡ ኮዖዎ ዒንሢኮ ታኣኒ ዩኤፒ ባንሢ ሽርሻንዳኔ፤ ቢያሢ ዒንሢ ሲዬ ፓቲሌ ማይንታንዳጉዲ፡ ቶኦኮዎ ዒንሢኮ ዒንሢ ሜኤዳንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ዩኖ ከሎ ናዖማ ፔቲ ማቲታዖ ሃይቁ ዓሲ ዩኤካያጉዲ ፑርታ ማቶ ከሌ ታኣኒ ዒንሢሣ ማሃንዳኔ።»

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሳይዳ ታኣኒ ናይዚ ዳካንዳ ዎዳ ዩዓንዳኔ፤ ዩኖ ዎደና ዓሳ ናይዲንታንዳሢና ዳኤቢንታንዳሢ ታኣኮ ቃኣሎ ዳንቁ ዎይዞ ባሽንቲከ፡ ሙዖ ባኣዚና ዎኣሢና ባይዚቱዋሴ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ። 12 ዩኖ ዎደና ዳራ ቢያ ዓጮኮ ከዳኖ ዛላፓ ደኣሎ ዛሎ ባንሢ፡ ዓባ ከሰካ ባንፃፓ ዓባ ጌላሢ ባንሢ ታኣኮ ቃኣሎ ዳንቃኒ ሃንቲ ሃንቲ ጉሪ ጳሽኪ ማታዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዳንቃዓከ። 13 ሚዋጳ ዉዲሮ ናኣቶንታ ዶዶ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዩያ ዎኦ ዳኤባፓ ዔቄያና ላቢ ቃኣዳንዳኔ፤ 14 ሳማሪያይ ዳሽማ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዜላ ሃይቆ! ጌይ ጫኣቃ ዓሶንታ «ዳኣኔ ያኦሲ ሃይቆ!» ጊንሣ ሃሣ ለቤርሳቤ ያኦሲ ሃይቆ! ጌይ ጌይ ጫኣቃ ዓሳ ቢያ ላሚ ፔቲታዖ ዔቃኑዎ ጎይሢ ጋፒ ሎኣማንዳኔ።»

9

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌይዳ ዓጋኒ ጊኢጌ ማቶ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ኮይላ ዔቁ ዓኣንቲ ታዛጌኔ፤ ዒዚ ታና ሂዚ ጌይ ዓይሣኔ፡- «ፃጰ ሄሊ ዓጊፃንዳጉዲ ጌኤዮ ማኣሮኮ ቱርቱር ሙሰኩሎ ጳርቄ፤ ማቁ ዓሶኮ ሶፖይዳ ደዓንዳጉዲ ጳርቁ ማንሣ፤ ዩያይዳ ሃይቁዎዎ ቶሊ ዓቲ ዓሶ ታኣኒ ጩንቻ ዓራፖና ኩርሳንዳኔ፤ ዓይሳ ዓሲያ ጳሽኪ ቶሊ ዓታዓከ። 2 ሳዖ ቦኦከ ጌሊ ዔያታ ዳኡቲቲያ ታ ዔያቶ ዒኢፓ ጎቺ ከሳንዳኔ፤ ሌካ ጫሪንጮ ዔያታ ከሰከቲያ ታ ዔያቶ ዒኢካፓ ከይሳንዳኔ። 3 ቁርሜሎሴ ዱኮኮ ቶኣኮ ከሰከ ዒኢካ ዔያታ ፑኔቲያ ከሚታ ዔያቶ ዒኢፓ ዑርዘ፤ ዓርቃንዳኔ፤ ታ ቤርታፓ ፑናኒ ዳኤፖ ባዞ ዔቶ ዔያታ ከዳቲ ዒኢካ ዓኣ ሾኦዛ ዔያቶ ዳዓንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሣንዳኔ። 4 ሞርካ ዔያቶ ዲዒ ዔከ

ዳንዳቲያ ዒኢካ ዔያቶ ታኣኒ ዎዲሻንዳኔ፤ ታ ዔያቶ ፑርታ ዓኣፒና ዛጋንዳኔ፡ ኮሺ ዓኣፒና ዛጋዓከ።»

5 ዓጪ ማዔ ካራና ቢያ ዓባዬ ዎሮጉዲ ሌካ ፖኦጊ ዔቄ፣ ጊንሣ ሳዓ ከዲ ጌይ ጌይ ዓጊፃኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዎይሣ ጎዳሢ ሳዖ ካኣማዛ ዓልቃንዳኔ፤ ዒኢካ ናንጋ ዓሳኣ ቢያ ዩኤካንዳኔ።

6 ፔኤኮ ናንጎ ማኣሮ ጫሪንጫ ማዜሢ ሳዖኮ ዑዖይዳ ሌካ ዳጌ ቤዞ ኮሺ ዒኢካ ደዲሼሢ

ዳኤፖ ባዞ ዎኣዖዎ ፔ ባንሢ ዔኤሊ ሳይዳ ጊንሣ ሾኦቲሳሢ ዒዛከ፤ ሱንፃኣ ዒዛኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳሪዮቲ! ታ ቤርቶይዳ ዒቶጲያ ዓሳ ዒንሢፓ ላኣፒ ዳዲዎሴ፤ ዒንሢ ታኣኒ ጊብፂ ዓጫፓ ከሴሢጉዲ ፒሊሰፃኤማ ዓሶ ቁርፃኤሴፓ፡ ሶኦሪያ ዓሶ ቁኢሬፓ ዔከ ታኣኒ ከሲባኣዓዳ? ዔከ ታኣኒ ከሲናኣኮከ። 8 ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢኮ ዓኣፓ ጎሞ ማዳ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶ ዓጮ ዳንቄ፤ ሳይዳፓ ጋፒሲ ታ ባይዛንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ያይቆኦቤ ዜርዖ ቲፀዲ ታኣኒ ባይዛዓከ። ዩያ ጌዔሢ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ።

9 «ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሜሌ ዳሮ ባኣካ ዜርቁንታንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሣንዳኔ፤ ዔያታ ዜርቁንታንዳሢ ሶኦሪ ዓንዳና ሃኦኮ ሶኦሪንታሢ ጎይዖከ፤ ሶኦሪ ዓንዳ ዛላዳኣና ዲልባ ዳንዳንዳኣፓ ዓቲዎ ፔቲ ዓኣፒታዎ ፒንፂ ዳንዳዓከ። 10 ፔቲታዖ ፑርታ ባኣዚ ኑና ሄላዓከ» ጋዓ ታ ዳሮ ባኣኮይዳ ዓኣ ጎሞ ዓሳ ቢያ ያልዚና ሃይቃንዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ፔ ዓጮ ጊንሣ ሙካንዳያ ማዒያ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዳውቲ ማኣሮ ደዔሢ ጊንሣ ታ ዔቁሳንዳኔ፤ ከኤሎ ዲዖዎ ጊንሣ ታ ኮሻንዳኔ፤ ሻሂንቲሢ ማሂ ታ ዓካሳንዳኔ፤ ሚና ቤርታ ዓኣ ጎይዖማጉዲ ማሂ ጊንሣ ታኣኒ ማዞንዳኔ። 12 ዩያሮ ዔይኦማፓ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓሶ፤ ጊንሣ ሃሣ ታ ሱንዖና ዔኤሊንቲ ሜሌ ዳሮ ቢያ ዔያታ ዳካላንዳኔ» ጋዓኔ ዩያ ባኮ ቢያ ማዲ ከኸሣንዳ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃኦኮ ጮኦራ ዓሳ ጮኦሪ ጋፒሱዎንቲ ጎሽካ ዓሳ ጎሽኮሮ ዩዓንዳ ዎዳ፤ ዎይኖ ዓኣፖ ጩኡጳ ዓሳ ጩኡጳ ጋፑዎንቲ ዎይኖ ቱካ ዓሳ ቱኮሮ ዩዓንዳ ዎዳ ሙካንዳኔ።

ዩኖ ዎደና ዳካፓ ዓኣሢ ዎይኔ ዑሽ ዓልቃንዳኔ፤ ጌሜራፓኣ ቢያ ዎይኔ ዑሽ ጎዓንዳኔ።

14 ታኣኮ ዳሮ፣ ዒሰራዔኤሌ ፔ ዓጮ ማሂ ታ ዔከ ዩዓንዳኔ፤ ደዒ ሻሂንቲ ካታዎ ጊንሣ ዔያታ ማዜ ዒኢካ ናንጋንዳኔ፤ ዎይኔ ቱከ ዩያ ዎይኖኮ ዓኣፖና ኮሾ ዑኮ ዔያታ ዑሽካንዳኔ፤

9:12 9:12 ዳከ. ማዳ 15:16-18።

ሜሌ ዬያጉዲ ዲማ ዲማ ሚሢያ ቱኪ ዓኣፖ
 ዔያታ ሙዓንዳኔ።
 15 ታ ዳሮ፣ ዒሰራዔኤሌ
 ዔያቶም ታ ዒንጌ ዓጮይዳ ዶቂ ታኣኒ ፃጲ
 ዳከሲሳንዳኔ፤
 ላሚያፓ ዔያታ ቱገንቲ ዳንዳዓኬ።»
 ዬያ ጌዔሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ
 ጸኣዛሢ፣ ታናኬ።

ዓብዲዮ ዓይያ ካር

ሃና ማፃኣፕላ ፃኣፕገቲ ዓኣያ ማዒ ጴዳህ ኪሪሰቶሴ ሾይንታንዳሂኮ ቤርታ ደንጎ ጳጳታና ሳሊታሚ ላሆ ማዒ ሌይይዳ፣ ዩሩሳላሚ ካታማ ሻሂንቲ ደዓሂኮ ገንፃ ዔርቲባኣ ዎይይዳኬ። ዩሮ ዎደና ደኣሎ ዛሎኮ ዓባ ኬሰካ ባንጾይዳ ዓኣ ዩሁዳ ካታሞኮ ሚርጌ ዎዴ ሞርኬ ማዒ ናንጌ፣ ዔደኣሚ ዓጮ ዓሳ ዩሩሳላሚ ሻሂንቲሂሮ ዎዛዲ፤ ሃሃ ባብሎኔ ዓጮ ዓሳ ዩሩሳላሚ ሙኪ ዎላኣና ካታሞ ዎላ ቡሬኔ። ዒማና ዔደኣሚ ዓጮ ዓሳ ሜሌ ዒሰሩዔኤሌ ዓሳኮ ሞርኮ ማዒ ዓሳና ዎላ ሚቶይዳ ኬዳንዳሂና ዎሎናኣ ባሺንታንዳያ ማዒፃ ዎኦሲ ማሊሂ ማዒሂ ዓብዲዮ ኬኤዜኔ።

ማፃኣፕላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ
 ዔደኣሚ ዓጮም ኬኤዚንቲ ባኮና ዔይቶ ሂላንዳ ሚቶ (1-7)
 ዔደኣሚ ዓጮ ዓሳኮ ሚጨንቱዎያ ማዒፃ (8-14)
 ዒሰሩዔኤሌ ዓሳ ዎሎና ባሺሂ (15-21)

ዔደኣሚ ዓጮ ዓሳ ሂላንዳ ሚቶ
 1 ዓብዲዮም ዎኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካ ያዲኬ። ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዎኦሲ ዔደኣሚ ዓጮም ኬኤዚንቲዲ ዓብዲዮ ዳኬኔ፤ ኦኤኒ ዋይዜ ዎኦሲ ኪኢታ፡- «ሜሌ ዴራ ሙኪ ዔደኣሚ ዓጮ ዎላንዳጉዲ ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኪኢታ ዳኬኔ!» ጋዒያኬ።

2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔደኣሚ ዓጮም ሂዚ ጋዒ፡- «ዓካሪ ታ ኔና ሜሌ ዴሮ ባኣካ ዎልቄ ባኣያ ማሃንዳኔ፤ ሚርጌና ኔኤኒ ቦሂንቲያ ማዒንዳኔ።»

3 ኔኤኮ ዎቶርቃ ዒና ኔና ጌሼኔ፤ ኔኤኒ፡- «ደዲ ላሌ ሹቸና ዙሎ ዲርቆና ካታማይዳ ታ ናንጋኔ፤ ታኣኒ ዎርቃ ማኣራ ዴጌ ዲካ ዑሰካ ማኸንቲያኬ፤ ታኣኒ ዓኣ ቤዛፓ ዎ ታና ኬይሳኒ ዳንዳዒይ፤ ጌይ ሄርሺንታኔ።»

4 ጋዒንቲ ኔኤኒ ዓዳ ኮኦኬጉዲ ባራኔቲያ ዳንዲ ኔኤኒ ዦኦኣጎ ባኣካ ናንጌቲያ ዩካፓ ታ ኔና ኬይሳንዳኔ። ዩያ ጌዔሂ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።»

5 «ዉሲ፤ ገንሃ ሃሃ ቡራ ዓሲያ ዲሚና ሙኬቲ ፔኤም ገዳማጉዴያ ሌሊ ዔካኔ፤ ዎይና ዓኣፖ ቲቄ ቡኩሳ ዓሳታዎ ቃኣሎሚ ዓይሳኔ፤ ኔኤኮ ሞርካ ጋዒንቲ ኔና ጋፒሲ ባይዛንዳኔ።»

6 ዒንሂ ዔኤሳዎ ዜርፃ፡- ማኣራ ዒንሂኮ ቡሪንቲ፤ ቆላኣ ዒንሂኮ ጉቤ ዔውቲኔ።

7 ኔኤና ዎላ ዎላኒ ጫኣቄ ላጋ ቢያ ኔና ጌሼኔ፤ ኔ ዓጫፓ ኬሲ ኔና ዔይታ ዳውሴኔ፤ ኔኤኮ ላጎ ማዒ ዓጫ ኔገዳ ሞርኬ ማዒ ዔቄኔ፤

ኔኤና ዎላ ካሃ ሙዔ ዓሳ ኔኤም ፒሬኔ፤ ዩያ ቢያ ዔይታ ማዲሂ ጋዒንቲ ኔ ዔሪባኣሴ።»

8 «ዩሮ ዎደና ዔደኣሚ ዓጮይዳ ዔር ዓሳ፤ ዔኤሳዎ ዓጮ ዲኮይዳ ናንጋ ዓሳኮ ዔራቶ ታኣኒ ባይዛንዳኔ።»

9 ዔደኣሚ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዎዲንታንዳኔ፤ ቲሚና ዓጮይዳ ዎሎና ዔርቲ ዓሳ ዒጊቹሞና ጎጋይቃንዳኔ።»

10 «ኔ ጌርሲ ያይቆኦቤ ዜርፃ ሚጨንቱዎያ ኔኤኒ ዎዴሂሮ ኔኤኒ ዳውሲንታንዳኔ፤ ቤሲባኣያ ማዒ ኔ ባይቃንዳኔ።»

11 ሞርካ ዔይቶኮ ካሮ ሚንሃኣና ዔይቶኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ቡራኣና ኔኤኒ ኮራ ዔቄ ዛጌኔ፤ ዩሩሳላሚ ዓጮ ገሸቲ ዔኬ ዓሳፓ ኔ ዲማቲዎሴ።»

12 ዩሁዳ ዓጮይዳ ናንጋ ኔ ጌርሲንሂዳ ሄሌ ሚታሂና ኔኤኒ ዎዛዲንዳያ ኮይሱዎያታንቲኬ፤ ዔይታ ባይቃ ኬሎና ኔኤኒ ዒላሻንዳያና ዔይታ ካራ ባይቄ ዎኣያ ኬሎና ዔይቶይዳ ዎቶርቄ ጌሰቲፃ ኔኤም ኮይሱዎያታንቲኬ።»

13 ዔይታ ሚታዳ ኬሎና ታ ዴሮኮ ካታሞ ጌሊ ካራ ዔይቶኮ ባይቄም ዩሁዳ ዴራ ኩዳ ኬሎና ኔኤኒ ዎዛዲንና ዔይቶኮ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ኔኤም ኮይሱዎያታንቲኬ።»

14 ቶሊ ዓኣሺንታኒ ጳሸካ ዓሳ ዎዳኒ ጎይፃ ዎላ ካኣማ ካሮይዳ ካቲ ዴዓንዳያ ኔና ኮይሱዎያታንቲኬ፤

ቶሊ ዓቲ ዓሳ ሃሃ ዔይታ ካሮ ባይቄያና ዓርቄ ዔኪ ዔይቶኮ ሞርኮም ኔና ዒንጋንዳያ ኮይሱዎያታንቲኬ።»

ዎኦሲ ሜሌ ዴሮይዳ ዓጋንዳ ሚቶ
 15 «ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሜሌ ዴሮ ቢያይዳ ዎጋ ኬላ ሄሌኔ፤

ዔደኣሚ! ኔ ማዴ ጎይፃማ ኔ ገዳ ማዲንታንዳኔ፤ ኔ ማዳ ፑርቶ ማዳ ኔ ባንሂ ሺራንዳኔ።»

16 ታኣኮ ዴራ ታኣም ዲማዴ ዲኮይዳ ዒንገንቲ ሚቶ ዔኬኔ፤

ዩያር ዔይቶ ዓጮ ኮይላ ዓኣ ሜሌ ዴራ ዩያፓ ባሽ ሚቶ ዔካንዳኔ፤ ዩካፓ ዔይቶኮ ቤሲ ባይቃንዳኔ።»

ዒሰሩዔኤሌ ዓሳኮ ዎሎና ባሺያ
 17 «ፂዮኔ ዲኮይዳ ዩያ ባይሲንታፓ ቶሊ ዓታንዳ ዓሲ ዓኣኔ፤

ፂዮኔ ዲካ ታኣም ዲማዴያ ማዒንዳኔ፤ ያይቆኦቤ ዴራ ቤርታ ዔይቶኮ ዔኮና ባኮ ገንሃ ማሂ ዔካንዳኔ።»

18 ያይቆኦቤ ናኣታ ዓዳ ታሚጉዲ፤ ዮሴፔ ናኣታኣ ታሚ ሎሰቶጉዲ ማዒንዳኔ። ዔኤሳዎ ናኣታ ጋዒንቲ ዲኢሪ ማዒንዳኔ፤ ታሚ ዲኢሪ ሙዒሂጉዲ ያይቆኦቤ ናኣቶንታ

1:14 1:14 ዒ.ሲ. 34:5-17፤ 63:1-6፤ ዓ.ር. 49:7-22፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-15፤ ዓሞ. 1:11-12፤ ሚላ. 1:2-5።

የሴፔ ናኦቶንታ ዔኤሳዎ ናኦቶ ሙይ
ባይዛንዳኔ።
ዩያ ጌዔሢ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

19 «ዩሁዳ ዓጮኮ ደኦሎ ባንዖና ዓኣ ዴራ
ዔደኦሚ ዓጮ ፔ ዓጪ ማሂ ዔካንዳኔ፤
ዓባ ጌላ ባንዖ ደኦኮ ዴማ ዓኣ ዳውላዳ ቤዘይዳ
ናንጋ ዴራ
ፒሊሰጻኤሚ ዓጮ ፔ ዓጪ ማሂ ዓርቂ
ዔፕሬኤሚንታ ሳማሪያ ዓጮናኮ ዴማ ዎርቃ ዓጮ
ዔካንዳኔ፤
ቢኢኒያሚ ዓሳኣ ጌሌዓዴ ዓጮ ፔ ዓጪ ማሂ
ዔካንዳኔ።

20 ዳውሲንቲ ዴንዲ ኬዶ ባንፃ ናንጋ፣
ዒሰራዔኤሌ ዴራ
ሆኦላ ጌይንታ ዓጮፓ ማዒ ሙኪ ካኦናኔ
ዓጮኮ
ዴንዲ ሲራዲታ ሄላንዳኦና ፔ ዓጪ ማሂ
ዔካንዳኔ።
ዩሩሳላሚይዳፓ ዳውሲንቲ ዴንዲ
ሴፓራዲሚ ዓጮይዳ ናንጋ
ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጮሎኮ ደኦሎ ባንዖና ዓኣ
ካታሞ ዓርቃንዳኔ።

21 ቶሊ ዓፔ ዩሩሳላሚ ዓሳ
ዪዮኔ ደካ ኬሰኪ ዴይ ዔደኦሚ ዓጮ
ዎይሣንዳኔ፤
ካኦታዲ ዎይሣሢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓንዳኔ።»

- እኔኮ ደቸንታ ዋኦኖና ባዞ ጉዳህና ታኦኮ
ዑህናና ዓኣዳኔ።
- 4 ኔ ዓኣፓፓ ታኦኔ ከኤሪንገቲ ባይቄኔ፤
ያዲ ማዕቲያ ኔኤኮ ጌኤኮ ማኦር ላሚ ታኦኔ
ዛጋኔ።
- 5 ዋኦኖ ታኦኮ ሆሎ ሄላንዳኦና
ዳኤፖ ባዞ ዋኦኦኣ ጋፒሲ ታና ዔኤዳኔ፤
ዳኤፖ ባዞይዳ ባቃሊ ዓኣ ማኦታ ቶኦኮ
ታኦኮ ማሬኔ።
- 6 ሊካ ዳኮኮ ዳሞ ታኦኔ ከዳኔ፤
ዴያኮዋ ዳማ ዓኣ ሳፖ ዳማ
ናንገና ታኦኔ ካራ ዋዲንቴሞ ዳዔኔ፤
ኔኤኔ ጋንገቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ምዳህሂዮ!
ዴያ ዋኦኖ ዔቶይዳፓ ከሲ ዓከ ሸምፓህ
ታኦኮ ዓውሴኔ።
- 7 ታኦኔ ሃይቄያ ታኦም ማሌ ዋደና
ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦኔ ማሊ ጳቂህኔ፤
ኔና ታኦኮ ምዳህሂ ታኦኔ ሸኢቄኔ፤
ሸኢቄያ ታኦሲ ኔኤኮ ጌኤኮ ማኦርይዳ ኔ
ዋይዘኔ።
- 8 ሉኤዚ ማዔ ምዳኦ ካኣሸካ ዓሳ ቢያ
ኔኤም ጉሙርቂንታያ ማዒያ ሃሼኔ።
- 9 ዳቂሻህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታህረ
ታኦኔ ጋላታ ዓይኮሞና ዋላ ዓንጎ ባኣዚያ
ሸኢሻንዳኔ፤
ዒዛም ታኦኔ ናኣቤ ባኮዋ ዒንጋንዳኔ።»
- 10 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህም ሞላህ
የናአሴ ዓከ ከሲ ባዞ ዓጫ ጮኦሸከኔ።

3

የናአሴ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይህንቴህ
1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ላሚ የናአሴም፡- 2 «ሃህ
ዔቂ ዳኤፖ ካታሜሎ ኔኔዌ ዓኣዲጋፓ ታ ኔኤም
ከኤዛ ቃኦሎ ዳርሞ ዑኡዞ ዳጌዲ ከኤዜ»
ጌዔኔ። 3 ዬያር የናአሴ ናንገና ናንጋ ጎዳም
ዓይህንቴ ኔኔዌ ካታሞ ዓኣዳኔ፤ ኔኔዌ ካታማ
ኮሺ ዳኤፒታህረ ካራፓ ጋፖ ሄላኒ ሃይሃ ከሊ
ሃንቴንታያኔ። 4 የናአሴ ዒማና ካታሜሎ ጌሊ
ሃንቴያ ዓይቄኔ፤ ዒዚ ፔቴ ከሊ ሃንቴሰካፓ፡-
«ኔኔዌ ዓይቄታሚ ከሊ ጋርካ ሻሂንቴ ደዒ
ባይቃንዳኔ!» ጌይ ዒላቴ ከኤዜኔ።
5 ዒማና ኔኔዌ ዳራ ምዳኦ ጌዔ ባኮ ጉሙርቄኔ፤
ዬካፓ ሙኡዚ ሃሻንዳ ከሊያ ሚንህኔ፤ ዔያቶኮ
ዳኤፖ ጌይንታ ዓሶፓ ዳንዲ ዳኮ ሄላንዳኦና ቢያህ
ሲዬ ፓቴሌ ማይንቴኔ።
6 ዬያ ባኮ ኔኔዌ ካኣቲ ዋይዛያ ዒ ዳዔ
ይይታፓ ከዲ፣ ካኣቲሞ ማኦህሂ ላኣሚ ሲዬ
ፓቴሌ ማይንቴ ሳዓ ሲላሎይዳ ዳዔኔ። 7 ዬካፓ
ኔኔዌ ዳርሞ፡- «ዓይጎ ዓሲያ ማያም ቆልሞታቴያ
ባይ፣ ማራይ ፔቴታያ ዔኤቢ ሙያፓ፤ ዋኦህያ
ዑሸኮፓ፤ 8 ዓሶንታ ቆልሞንታ ቢያ ሲዬ ፓቴሌ
ማይንቶንጎ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ምዳኦ ማኦዳንዳጉዲ
ዒናፓ ሸኢቆንጎ፤ ፑርቶ ማሊያና ጌኖ ማዶዋ
ሃሸንጎ። 9 ኦኡኒ ባይሲንቶፓ ቶሊ ዓታንዳጉዲ
ምዳኦ ሚጪንገቲ ሃያ ዒጊቻ ፑርቶ ባኮ ኦጊዳ
ሄሊሱዋያ ዳጎ ፔኤኮ ሃሻንዳኦናንዳኔ፤ ሃያ ከኢቶ

ካኣቲና ዒዛና ዋላ ማዳ ሱኡጎና ዳኤያከ» ጋዓ
ከኢታ ዳከኔ።
10 ምዳኦ ዒማና ኔኔዌ ዓሳ ማዳ ባኮና ፑርቶ
ማዶዋ ዔያታ ሃሸህሂ ዛጌኔ፤ ዬያር ዔያቶ ዒዚ
ሚጪንገቲ ዔያቶይዳ ዓጋጊ ማሌ ሚታህሂ ዓጉዋያ
ሃሸኔ።

4

ምዳኦ ኔኔዌ ዳር ማኦሪህረ የናአሴ ዳጋዳ ዳጎ
1 የናአሴ ዬይ ባካ ዋዛሲባኣህረ ዒዚ ዳጋዳኔ፤
2 ዒዚ ዒማና፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳህሂዮ! ኔኤኒ
ሃያ ማዳንዳህሂ ሃጊ ሶ ታ ዓጫ ዓኣያ ታ ኔኤም
ከኤዚባይ? ኔ ቤርታፓ ቴርሴሴ ካታሞ ታኦኔ ቤቲ
ዓኣዳኒ ማሌህ ዬያርከኔ፤ ኔኤኒ፡- ኮሺ፣ ዳቤ ዓሲም
ዓቶንጎ ጋዓያ፣ ጊቢ ዳንዳዓያና ማኦሪዓኣ ኔኤኮ
ሚርጌ፣ ናንገና ናንጋ ናሹሞ ዓኣያ፣ ዳጎ ኔኤኮ ሃሸ
ቴኢራ ምዳኦ ኔኔዌ ማዒህሂ ታ ዔራያከኔ። 3 ናንገና ናንጋ
ጎዳህሂዮ! ሃዳራ ሃህሂ ታና ዋዎዳ፤ ታኦኔ ናንጋሰካፓ
ሃይቃቴ ኮሺከ» ጌይ ሸኢቄኔ።
4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ማሃያ፡- «ሃያይዲ
ኔኤኮ ዳጋዳ፣ ኮይሳያዳ?» ጌዔኔ።
5 የናአሴ ዒማና ካታሜሎ ሃሸ ከሰከ ዓባ
ከሰካ ባንያይዳ ወልሻ ወልሸ ዳማ ዳዔኔ፤ ዒዚ
ዒኣካ ዳዒ ካታሜሎይዳ ዓይጌ ማዲንታቴያ
ዛጋጊ ካፓኔ። 6 ሸቢ ዳንቂ ዓቦ ያይዳፓ ዒዚ
ዓታንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ምዳኦ ምዳኦ
ፔቴ ጉሲ ባቃልሲ የናአሴኮ ወልሻ ዑያ ባልገሺ
ዳከኔ፤ ዬና ጉዞ ዒላከላ ሸቤህረ የናአሴ
ሚርጌና ዋዛዳኔ። 7 ጋንገቲ ዚር ጉቴሎ ምዳኦ
ፔቴ ቂኢራማር ዳከም ዬና ዛኣሌላ ጉዜሎ ቴቄኔ፤
ዬያር ጉዜላ ሃይቄኔ። 8 ዓባ ያርቃዛ ምዳኦ ዓባ
ከሰካ ባንፃፓ ያይዲ ዠባሬ ዠባርሸሴኔ፤ ዬይ
ዓቦ ያይዳ የናአሴኮ ቶኦኮ ሚቆህረ የናአሴ
ደላንቴኔ፤ ዬካፓ ዒዚ ሃይቢ ዓፃዳ፡- «ታኦኔ
ናንጋሰካፓ ሃይቃቴ ኮሺከ!» ጌዔኔ።
9 ምዳኦ ዒዛ ኮይላ፡- «ሃኖ ጉዜሎ ዛሎ
ኔኤኒ ዳጋዳንዳያ ኮይሳ?» ጌዔኔ። የናአሴ
ማሃያ፡- «ጎኔ ታኦኔ ዳጋዳንዳያ ኮይሳ፤ ጉራ ዳጋ
ሌሊቱዋንቴ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኦና ዳጋዳንዳያ
ኮይሳኔ!» ጌዔኔ።
10 ዬካፓ ሃህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ኮይላ፡-
«ፔቴ ከሊዳ ባቃሊ፣ ጊንህ ፔቴ ከሊና ሃይቄ፣
ጉዜሎ ዛሎ ኔኤኒ ያያኔ፤ ኔኤኒ ዒዞ ዳኡቂ
ባቃልሳኒ ላቤ ባኣዚ ዓኣ?» 11 ኔኔዌ ካታማ
ፑርቶንታ ኮኸንታ ዳማሲ ዔራዋ ፔቴ ያኤታና
ላማታሚ ሸያፓ ዑህ ዓኣዳ ዳራ ናንጋ ካታማከ፤
ዬያ ሌሊቱዋንቴ ሚርጌ ቆልሞዋ ዒኣካ ዓኣኔ፤
ዓካራ፡- ታኦኔ ዬኖ ዳኤፖ ካታሜሎ ሚጪንታንዳያ
ኮይሱዋዳ?» ጌዔኔ።

ሚኪያሴ ማግኦፖ ዓይያ ካር

የእሱ ማሊያ ከኤዛ ሚኪያሴ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ዒሲያሴ ናንጌ ዋደና ዓኣያ ማዓዛ ሾይንታ ዒዛኮ ደኦሎ ዛሎ ዩሁዳ ካኣቲ ዓጮ ዳማ ዓኣ ፔቲ ዳካ ካታማሰከኖይዳኬ። የእሱ ማሊያ ከኤዛ ማግኦፖ ከደ ዛሎ ካኣቶ ዓጮ ባይሲንታ ሄላንዳሢ ከኤዛሢሃጉዲ ሚኪያሴያኣ ዩሁዳ ካኣቲ ዓጮ ባይሲንታ ሄላንዳሢ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ፤ ዩይ ዒ ከኤዛ ማሊያ ዳራ ማዳ ሻኣካያ ማዔ ፒዜ ዋጎ ዋቢሲያር ያኑሲ ዳርይዳ ሜቶ ዔኪ ዩዓንዳሢ ዛሎ ላቲ ከኤዛ፤ ያዲ ማዔያታቲያ ሚኪያሴ ከኤዛ ያኑሲ ማሊያይዳ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ዋዛ ዓኣያ ማዔሢ ዔርዛ ሚርጌ ማላታ ዓኣያኬ።

ባሾና ኮሺ ዛገንታኒ ኮይሳ ቤዛ ያኑሲ ቢታንቶኮ ዳማ ዓኣ ዓጮም ቢያ ኮሺ ማዓንዳሢ (4:1-4)፤ ዳውቲ ዜርፃፓ ዳኤፒ ካኣቲ ዔቃንዳሢና ዳርም ኮሹም ዒንጋንዳሢ (5:2-4)፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዒሲራዔኤሌይዳ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛዘንሢ ከኤዛ ቃኣላ ቢያ ፔቲ ፓይዲዳ ከኤዛንታ ሃይሴና ኩማያ ማዔሢ ዔርዛያኬ፤ ዩኖ ማሊያ ዓርቄ ፓይዳላ ሂዚ ጋዓያኬ።

«ዒዚ ኦጊዳፓ ኮዓሢ ኦኤኒ ፒዜ ማዔ ባኣዚ ማዳንዳጉዲ፤ ኮሺ ባኣዚ ማዳሢ ኔ ኮዓንዳጉዲ፤ ያኑሲና ዋላ ጉቤ ዒናፓ ሼሌዔ ማዔሢና ሃንታንዳጉዲኬ።» (6:8)

ማግኦፖ ዳማ ዳማ ዓርቄ ባኮ

ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳርይዳ ሜቶ ዓጋንዳሢ (1:1—2:11)

ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ (2:12-13)

የእሱ ፑርቶ ሱኡጎንታ ዒዛ ማሊያ ከኤዛ፤ ጌይ ሉኡቃ ዓሶንታይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳሢ (3:1-12)

ዒሲራዔኤሌ ዓጮ ዓኮይዳ ዓኪ ጌኤሺ ማኣሪ (4:1—5:15)

ዒሲራዔኤሌ ዓሶኮ ዳቢንታ ፔጋዳሢ (6:1—7:7)

ዳርኮ ያኑሲ ባንሢ ማዔያ (7:8-20)

1 ዩሁዳ ዓጮ ካኣታ፤ ዒዮዓታሚንታ ዓኣኣዘንታ ሂዚቁያሴንታ ካኣታዳ ዋደና ሞሪታ ካታም ዓሢ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ሚኪያሴም ሳማሪያና ዩራሳላሚና ዛሎ ያኑሲ ፔጋሲ ዳዋያና ዒ ከኤዛ ቃኣላ ያዲ ጋዓያኬ።

ሳማሪያና ዩራሳላሚና ዩኤኪንታንዳ ሜቶ ዩኤፒ

2 ዒንሢ ሃይ ሜሌ ዳራ ቢያ ዋይዙዋቲ!

ዒንሢ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ሃያ ዒና ዔኪ ዋይዙዋቲ!

ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳማዳ ጌኤዢ ማኣራፓ ዒንሢኮ ማዳ ዒዳ ዒንሢ ዑፃ ማርካዳንዳ፤

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ዳማዳ ናንጎ ማኣራፓ ሙካንዳ፤

ዒዚ ከዲ ሳዖኮ ዳጌ ዳጌ ማዔ ቤዛ ሃንታንዳ፤

4 ዩኖ ዋደና ሾፒ ታሚ ዓልቁሳሢ ሃጊ ዩኤዳ ሳላ ለካ ዋታሢ ሃጊ ዳካ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ዓልቃንዳ፤ ዛራኣ ሾኦኪንታንዳ።

5 ዩይ ቢያ ማዔሢ ያይቆኦቤ ዳቢንቶር፤ ዒሲራዔኤሌ ማኣር ጎሞርኬ፤ ዒሲራዔኤሌ ዳር ዳቢሼሢ ያናዳይ? ሳማሪያ ካታምቱዋዳ? ዩሁዳ ዳራ ሜሌ ያኦዘ ካኣሽኪ ጎሚ ማዳንዳጉዲ ማሃሢ ያናዳይ? ዩራሳላሚናዎዳ? 6 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ሳማሪያ ታኣኒ ቦኦሊዳ ማኣሪ ዳዔያኮ ሹቲ ኩሊንቲያጉዲ ማሃንዳ፤ ዋይኔ ቲኪንታ ጎሺ ቤሲ ዒዛ ማዓንዳ፤ ዩያ ካታምኮ ዳዔ ሹጮ ዳኦቲ ታኣኒ ኮላሲ ዓርሃንዳ፤ ዒዛኮ ዓይያ ማሃ ማዢና ሹጮዋ ታኣኒ ዳይሳንዳ፤ 7 ዒዛ ካኣሽካ ሜሌ ያኦዘ ቢያ ሜቃንዳ፤ ዒዛኮ ጌኤዢ ማኣርም ዘኣዛ ኮኦማ ላኣላ ጨጊሴ ባካ ቢያ ታሚና ሚቲንታንዳ፤ ዒዛ ካኣሽካ ሜሌ ያኦዘም ቢያ ታኣኒ ባይዛንዳ፤ ሳማሪያ ዩያ ዓርሲ ኮሾና ባኮ ቡኩሴሢ ዘኣዛ ኮኦማ ዛሎ ጨጊሴ ማሃንዳ፤ ሃሢያ ዒዛኮ ሞርካ ዘኣዛ ኮኦማ ዳንቆ ባኮ ዩያና ዳንቆ ማሃንዳ።»

ዩሁዳይዳ ሄላንዳ ባይሲንታ

8 ዩካፓ ሚኪያሴ፡- «ዩያ ዛሎር ታኣኒ ሞኦ! ሞኦ! ጌይ ዩኤካንዳ፤ ታኣኒ ያያያ ማዔያ ዔርዛኒ ዑሢ ካሎ ማዔ ቶኪ ጉሪ ሃንታንዳ፤ ዓዳ ዉኡኮጉዲ ታኣኒ ያኦላንዳ፤ ሃሃ ቲኡቲጉዲ ዩላታንዳ። 9 ሳማሪያኮ ኪፃ ፓፃኒ ዳንዳዓያቱዋሴ፤ ዩይ ሜታ ዩሁዳ ሄሌ፤ ታኣኮ ዳራ ቡኪንታ ዩራሳላሚ ጸኦኮዋ ከሰኪ ሄላያ ማዓንዳ።» ጌዔ።

10 ጌቲ ጌይንታ ቤዛ ዓኣ ኦኡኮ ሞርኮም ኦና ሄሌ ሜቶ ከኤዚፖቲ፤ ዒኣካ ፔቲታያ ዩኤኪፖቲ፤ ቤትዎፔራይዳ ዓኣ ኦ ዒጊኖ ባኣካ ጋዓንቲ ሲላላ ቡምባሊ ቡምባሊ ዩኤኩዋቲ! 11 ዒንሢ ሻፒሪ ዳራ ዑሢ ካሎ፤ ዳዒንቲ ዓሲጉዲ ማዔ ቦርሲንቲ ዳኢና ያኦኪ ዳንዳዎቲ፤ ፃዒናኣኔ ካታምይዳ ናንጋ ዓሳ ካታማፓ ከሰካኒ ጫርቃዓኪ፤ ቤትዓዳኤሌ ፔኤር ዩኤፒ ቤሲ ማዔሢር ዒንሢም ፑኖ ካይዚ ዒዛ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ። 12 ማርቲ ካታም ዳራ «ኮሺ ባኣዚ ኦኡም ሙካንዳ።» ጌይ ሃጊ ማዓ ዋዛ ጌሃ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ዩራሳላሚይዳ ባይሲንታ ከይሴ። 13 ዒንሢ፡ ላኪሼ ዓጮ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶ ጎቻ ፓራሢ ገኢጊሹዋቲ፤ ዒሲራዔኤሌ ዓሶኮ ጎሚ ማዔ ዓሳ ዒንሢኬ፤ ዩራሳላሚ ዳቢሼ ዓሳኣ ዒንሢኬ። 14 ዩሁዳ ዳራዮቲ! ዒንሢ ዓካሪ ሞሪሹት ጋኣቲ ጌይንታ ካታምም ያሎ ሺሚሶ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጋንዳ፤ ዓክዚቤ ዳራ ዒሲራዔኤሌ ካኣቶ ጌሻንዳ።

15 ማሪሳ ዳራዮቲ! ያሊ ዒንሢ ዓርቃንዳ ሞርኬ ዒንሢዳ ዔኪ ታኣኒ ዩዓንዳ፤ ዒሲራዔኤሌ ዓሶኮ ቦንቲንታ ሱኡጋ ዓዳላሚይዳ ዓኣ ዳኖ ዔታ ዓኣሽንታንዳ። 16 ዒንሢ ዩሁዳ ዓጮ ዓሳ! ናኣታ ዒንሢኮ ዳዒንቲ ዔውታንዳሢር ሃያ፤ ዒንሢ ሾኤ ናኣቶ ዛሎ ያዩያ ዔርዛኒ ቶኦኮ ጉኡሊንቲዋቲ፤

1:1 1:1 2ካኣቶ. ማ 15:32—16:20፤ 18:1—20:21፤ 2ዮኦሲ. ዓሃኬ 27:1-7፤ 28:1—32:33።

ቶኦካ ዲንሢኮ ዓዳ ሃምፑሮ ቶኦኪፕዲ ቲልቤያ ማገንጎ።

2

ማንቆ ዓሶ ሄርቂ ዋይህ ዓሶ ሄላንዳ ፑርታ ባአዚ

1 ፑርታ ማደ ማደኒ ማሊ ቱካዞንሢና ላሃ ቤዛ ዓአፖ ጌኔ ማሊ ሱካዞንሢ ላደዔ። ዬያ ማደኒ ዔራቶ ዔያቶኮ ዓአሢሮ ሳዓ ካራዛ ዔያታ ማሊ ቱኩ ባኮ ማደይዳ ፔኤቫኔ። 2 ጎሺ ዓርቃኒ ኮዓፖ ሜሌ ዓሰሮ ዋልቁና ዔያታ ዔካኔ፤ ማአሪ ዔካኒ ኮዓፖ ዋልቃዲ ዔካኔ፤ ዓሰ ዔኤቢኬ ጎዑዋፖ ሄርቂ ቆሎ ዔያታ ቡራኔ። 3 ዬያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃሢ ታኦኒ ዲንሢዳ ባይሰንታ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ዬያ ባይሰንታፓ ፔቲታፖ ቶላኒ ዲንሢ ዳንዳዑዋሴ፤ ዬይ ማርጌና ማቶ ዋዳ ማዓንዳሢሮ ፖቶርቂ ሃንታኒ ዲንሢ ዳንዳዒንዳዋሴ። 4 ዬይ ቢያ ማዓ ዋደና ዓሳ ዲንሢ ኮኦኪንሢ ማሃ ማሊጪ ባማላንዳኔ፤ ዲንሢዳ ሄሌ ማታሢዳፓ ዔቁያና ሂዚ ጌይ ጎኔ ቃያያ ማሊሲ ቃያንዳኔ፡-

«ኦኦኒ ጋፐ ባይቄኔ!»
ናንገና ናንገ ጎዳ ኦ ዳሮ ቆሎ ዔኬኔ፤
ዳኖ ኦኦኮ ኦና ዲዔ ዓሶም ገሸኬኔ።»

5 ዬያሮ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳሮ ባአካ ዲፃ ዓገ ዳኖ ገሸካንዳ ዓይጎ ዓሰያ ባአያ ማዓንዳኔ።

6 ዔያቶኮ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛኔ ጋዓ ሉኦቃ ዓሳ፡- «ሎንሃ ሃይሴ ኬኤዚፖ፤ ዬያፕዳ ዳውሰንቲ ኦና ሄሊንዳዋአሢሮ ዬያ ባኮ ዛሎ ሎንሃ ኬኤዚፖ» ታና ጋዓኔ። 7 ሃሃ ዔያታ፡- «ዲንሢ ያይቆኦቤ ናኦታ! ሃይ ጌይንታኒ ኮይሳያዳ? ናንገና ናንገ ጎዳኮ ገቢ ዳንዳዒፃ ጋፐናኦዳ? ሃያ ዲ ማዳያዳ?» ጌይ ያኦጫኔ፤ ጎኔና ሃንቲፖ ፒዜ ማዔሢም ታኦኮ ቃኦላ ኮሺ ባአዚ ማዲዋዳዳ?

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጌይ ዔያቶም ማሃንዳኔ፡- «ታኦኮ ዳሮይዳ ሞርኬ ማዒ ዲንሢ ዔቁኔ፤ ያላፓ ማዒ ጉሙርቁንቲ ዲንሢ ባአካ ኮሺና ሃንታ ዓሶ ዲንሢ ቡራኔ፤ 9 ታ ዳሮኮ ላኦሎ ዔያቶኮ ኮዡ ማአሮና ዓኦ ቆሎናፓ ቤልኪሲ ዲንሢ ዳውሴኔ፤ ዔያቶኮ ናኦቶ ዲንሢ ታኦኮ ዓንጀና ቦንቾናፓ ቢያ ዋዳ ዲማሲ ዳይሄኔ። 10 ዔቁዋቲ፡ ዓኦዳዋቲ፤ ሃይ ቤዛ ዲንሢኮ ጎሞ ዛሎና ዲኦቲ ባይቁሢሮ ሃካፓ ሴካ ሃይካ ኮሺ ዲንሢ ናንገኒ ዳንዳዑዋሴ።

11 «ሃይ ዳራ ኮዓሢ «ዋይኔ ዑሺና ሜሌ ማሃ ዑሺያኦ ዲንሢም ጎዓንዳኔ» ጌይ ሉኦተሞና ኬኤዛ ጌሻ ዓሰኬ።

12 «ዲሰራዔኤሌ ዳሬዮቲ! ማራታ ባርቶይዳ፡ ማራቶ ቆልማኦ ሃንቃ ቤዛ ቡኪንታሢፕዲ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ባአካፓ ፒኦጫዲ ዓቲ ዓሶ ፔቲይዳ ታኦኒ ቡኩሳንዳኔ፤ ዓጩሎይዳ ዓሰ ማርጋንዳኔ።»

13 ሻሂ ካሮ ቡላሢ ቤርታ ቤርታ ዔያቶኮ ኬሰኬኔ፤ ዔያታኦ ዲኢና ኬሰኪ ዳንዳንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ፡ ዔያቶ ዔኪ ዓኦዳ ካኦታሢ ቤርታ ቤርታ ዓኦዳንዳኔ።

3:12 3:12 ዔ.ር. 26:18።

3

ሚኪያሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኦጎ ዞሪ ቆዳሢ

1 ዬካፓ ታኦኒ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዲንሢ ያይቆኦቤ ናኦቶ ሱኦጎ፤ ዲንሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዋይህ ዓሳ ዋይዙዋቲ! ዲንሢ ፒዜ ዋጌ ዔራንዳያ ኮይሱዋዳዳ? 2 ዲንሢ ጋዓንቲ ኮሺ ባአዚ ዲዲ፡ ፑርታ ባአዚ ናሽኬኔ፤ ታ ዳሮኮ ዔጶ ዓኦኒቲ ዲልፖ ዲንሢ ሹኬኔ፤ ዔያቶኮ ዓሽኮዋ ማጌፃፓ ዲንሢ ካራኔ፤ 3 ታ ዳሮኮ ዓሽኮ ዲንሢ ሙዔኔ፤ ዲልፖዋ ዔያቶኮ ዑፃፓ ዲንሢ ሹኪ ዔቁሴኔ፤ ማጌፃዋ ቆዳ ዲንሢ ዔያቶኮ ማንሄኔ፤ ዓሽኪ ሻኦቆ ቦኦቆይዳ ሻኦቁንታሢፕዲ፡ ጊንሃ ሃሃ ዲሰቲይዳ ካሢኒ ቲቆሢፕዲ ዲንሢ ዔያቶ ቲቁኔ። 4 ዔያታ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሢ ማታዲ ዲላታንዳኔ፤ ዲዚ ጋዓንቲ ዔያቶም ዋይዚ ማሃዓኬ፤ ዔያታ ማደ ፑርቶ ማዳፓ ዔቁያና ዲዚ ዔያቶይዳፓ ፔኤኮ ዓኦፖ ካር ሸርሻንዳኔ።»

5 «ናንገና ናንገ ጎዳ ሉኦተሞና ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛኔ ጋዓ ዓሶም፡- ዔያታ ዔኤቢ ዳንቃ ባአዚ ዓኦ ጋዓዛ፡ «ኮሺ ዲንሢም ማዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዛኔ፤ ጋዓንቲ ዔኤቢ ዔያታ ዳንቁዋ ማዓ ዋደና፡ «ዲንሢዳ ያልዚ ሙካንዳኔ» ጌይ ዲላቲ ኬኤዚሢና ዳሮ ዔያታ ዳቢቫኔ፤ 6 ዬያሮ ዬያ፡ ያኦሲ ማሊያ ሉኦተሞና ኬኤዛ ዓሶም ሮኦራ ዲማንዳኔ፤ ዓሰ ጌሌም ዋንታ ዔያቶም ማዓንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባአዚ ዔያታ ዛጋዓኬ፤ ሎንሃዋ ዔያታ ኬኤዛዓኬ። 7 ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባአዚ ኦ ዳንቃኔ፡ ሎንሃ ኦ ኬኤዛኔ» ጋዓ ባካ ቢያ ዔያቶም ገአገንዳዋአሢሮ ዔያታ ዳውሰንታንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶም ማሃ ኬኤዚንዳዋአሢሮ ቦርሲንታፓ ዔቁያና ዓኦፖ ካር ፔኤኮ ዔያታ ኩቻ ዓርቁ፡ ሳዓ ዛጋንዳኔ።»

8 ታኦኒ ጋዓንቲ ያይቆኦቤም ዳቢንቶ፤ ዲሰራዔኤሌማኦ ጎሞ ኬኤዛንዳፕዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓያና፡ ዋልቁ፡ ፒዙዋንታ ደዳሞዋ ታኦም ዲንጌኔ። 9 ዲንሢ ያይቆኦቤ ማአሮ ሱኦጎ፡ ዲሰራዔኤሌ ማአሮ ዋይህ ዓሳ፡ ፒዜ ዋጌ ቶኦቻ ዓሳ፡ ፒዜ ማዔ ባኮ ቢያ ዋቢሻ ዓሳ! ዋይዙዋቲ፤ 10 ዲንሢ ዓሰ ዋዲሢና ያዮኔ፡ ጌኔ ማደና ዬሩሳላሜ ማዡ ዓሰኬ። 11 ካታሜሎኮ ደኦሪንቲ ዓሳ ዋጋሢ ዳሜና ዔኮ ማሊሹ ዔኪኬ፤ ቁኤሳኦ ዔኮ ባአዚ ዔኩዋፖ ዓሶ ዔርዙዋሴ፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳኦ ማሊሹ ባኦንቲ ሎንሃ ኬኤዙዋሴ፤ ዬይ ቢያ ማዳንታንቲ ዔያታ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ኦኦና ዋላ ዓኦሢሮ ዓይጎዋ ማፖም ፑርታ ባአዚ ኦና ሄላዓኬ» ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳና ዔያታ ሄርሸንታኔ።

12 ዬያሮ ዲንሢ ማደ ፑርቶ ባኮሮ ያዮኔ ዓዳ ጎሺፕዲ ጎሽታንዳኔ፤ ዬሩሳላሜኮዋ ማአሮ ደዒፖ ሹጫ ኩላ ማዓንዳኔ፤ ጌኤዡ ማአራ ማዡከንቲ ቤዛኦ ዳሚ ካይዚ ማዓንዳኔ።

4

ኮሹማ ማርጋንዳ ያኦሲ ካኦቲማ ሙካንዳሢ (ዲሲ. 2:1-4)

1 ጋፐንፖ ዋደና

ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ጌኤዠ ማኣራ ማዠገት
 ደካ
 ማሌ ደኮ ቢያይዳጋ ዑሣ ባሺ ደዳንዳይ፤
 ጌሚር ጉቤሣዳጋ ኮሺ ደግ ጋዓንዳይ፤
 ማርጌ ደር ካኣታ ዒዛ ባንሣ ጎዓንዳይ።

2 ይያር ደራ ማርጌሣ፡-
 «ዎጌ ደዮኔይዳጋ፡ ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ቃኣላ
 ዩሩሳላሚያይዳጋ ደዳሣሮ
 ሃኒ ሙኩዎቴ፡ ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ደኮ
 ኦኦኒ ኬሰኩም፤
 ያይቆኦኔ ያኦሲኮ ጌኤዠ ማኣራ ኦ ዓኣደም፤
 ዒዚ ፔ ማሊዮ ኦ ኩንሣንዳጉዲ ኦና ዔርዛንዳይ፤
 ኦኦኒያ ዒዛ ጎይዖ ዳንዳንዳይ» ጋዓንዳይ።

3 ዒዚ ማርጌ ማሌ ደር ባኣካ ዎጋንዳይ፤
 ሃኬና ዑኬናይዳ ዓኣ ዳኤግ ካኣቶ ባኣካ
 ዓኣ ደሚዳዮ ፔቴ ማሂ ጌኢሊሻንዳይ፤
 ዩያር ዔያታ ፔኤኮ ጩንቸ ዓጋጋር ማራሻ
 ዎርዎዎ ዔያታ ባኣቸ ማሂ ደይሳንዳይ።
 ካኣታ ዎሊዳ ያልዚ ዔቁሳንዳይ፤
 ዩካጋ ያልዚ ያሎ ጎይሣ ዔራኒ ኮዓንዳ
 ዓሲያኣ ባኣሴ።

4 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ፔኬ ዎይናና
 ቤሌሶ ሚያኮ ሺባ ዳይ ኮሺና ሃውሻንዳይ፤
 ዔያቶ ዒጊቻንዳ ባኣዚያኣ ባኣሴ፤
 ቢያ ባኮ ዎይሣ ጎዳሣ ዩያ ጌዔ።።

5 ማሌ ደራ ቢያ ፔኤኮ ማሌ ማሌ ያኦዘ
 ካኣሻካንዳይ፤ ኦኦኒ ጋዓንቴ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ
 ኦ ያኦዘሣ ካኣሻኪ ናገጋንዳይ።

ዒሰራዔኤሌ ደርኮ ዳውሲንቴ ቤዛጋ ማዒዖ

6 ናገረና ናገጋ ጎዳ፡- «ዩና ኬሎና ዎሶ ዓሶንታ
 ታኣኒ ማቶ ዔያቶይዳ ዓጌም ዳውሲንቴ ዳንዲ
 ማታኣ ኬዳ ታ ደር ታኣኒ ቡኩሳንዳይ። 7 ዎሶ
 ዓሳ ፒኤጫዲ ዓታንዳጉዲ ታ ማሃንዳይ፤ ዎሊንቴ
 ዓኣዘንሣያ ደዲ ዳሬ ታኣኒ ማሃንዳይ፤ ታኣኒያ
 ደዮኔ ደኩይዳ ዩና ኬላጋ ዓርቃዖናኣናና ዔያቶ ዑዓ
 ካኣታዳንዳይ» ጋዓ።።

8 ኦኦኒ ዒዛኮ ቆልሞ ዳዒ ሃንቆ ሴኤላሣዮ!
 ደዮኔ ወዲር ናኣቶኮ ጌሚራሣዮ! ኦኦኒ ሚና
 ዎይሣ ዓጫ ኦኤም ማዓንዳይ፤ ኦኤኮ ካኣቱሞ
 ቢታንታኣ ጊንሣ ማዓንዳይ። 9 ሃያይዲ ዳጊዲ ኦኦኒ
 ዒላታሣ፡ ሸይቹ ዓርቁ ላኣለጉዲ ኦኦኒ ማታዳሣ
 ዓይጎርዳይ? ኦኤኮ ካኣቱ ባኣሣርዳ? ሃንጎ ኦኤኮ
 ዞራ ዓሳ ቢያ ባይቁሣርዳ? 10 ዩሩሳላሚ ዳራዮቴ!
 ሸይቹ ዓርቁ ላኣለጉዲ ማታዳዎቴ፤ ሃሣ ዒንሣ
 ካታማጋ ዳውሲንቴ ኬሰኪ ቦኦላ ዳንኪ ዳዓንዳይ፤
 ባብሎኔ ዓጮዎ ዒንሣ ዳንዳንዳይ፤ ዒኢካ ናገረና
 ናገጋ ጎዳ ዒንሣ ዳቁሻንዳይ፤ ሞርኮ ኩጫጋኣ
 ዒንሣ ዒ ዓውሳንዳይ። 11 ሃሣ ጋዓንቴ ማርጌ
 ማሌ ዳሬ ዒንሣ ባይዛኒ ቡኪንቴ፡ «ዩሩሳላሚ
 ዒኢቱያ ማዖንጎ! ኦ ዒዛኮ ሻሃንቴ ባይቁዖ
 ዛጎም!» ጋዓ።። 12 ዩያታ ዳራ ጋዓንቴ ናገረና ናገጋ
 ጎዳኮ ማሊዮ ዔሩዎሴ፤ ሺርኪንታ ሃኣኮ ቆይዳይዳ
 ኩሊንታሣጉዲ ዒዚ ዔያቶ ቡኩሲ ማታሳኒታሣ
 ዔያታ ዔሪባኣሴ።

13 ናገረና ናገጋ ጎዳ፡- «ዒንሣ ዩሩሳላሚ
 ዳራ! ዓኣዲጋጋ ዒንሣኮ ሞርኮ ዓዳ ሃኣኮጉዲ

ሺርኩዎቴ! ጉራና ዓንጌ፡ ሄርቃ ሹቁላ ሞኦና
 ዓንጌ ማዔ ጌማይጉዲ ዒንሣ ታኣኒ ደዲ
 ማሃንዳይ፤ ማርጌ ማሌ ደርኮ ካኣቶ ዒንሣ
 ጋኣጫንዳይ፤ ዔያታ ጌኔ ጎይሣና ቡኩሴ ቆልሞንታ
 ቆሎዎ ቢያ ዓጮ ቢያኮ ጎዳ ማዔ ታና፡ ያኦሲም
 ዒንሣ ዔኪ ሺኣሻንዳይ» ጋዓ።።

5

ቤኤቴሌሃሚያዳጋ ሱኡጌ ኬሰካንዳያ ማዒዖ
 ኬኤዚንቴሣ

1 «ዒንሣ ዩሩሳላሚ ዳራ! ሃሣ ኦኦኒ ሞርኬና
 ማንገንቴሣር፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጋሣኒኮ
 ጋንጋራ ኮኣሎና ጳርቁንታኒታሣር ዒንሣኒኮ ያሎ
 ዓሶ ፔቴይዳ ጌኢሊሻ ዔቁሱዎሴ።።»

2 ናገረና ናገጋ ጎዳ፡- «ኦኦኒ፡ ዔፕራታይዳ ዓኣ
 ቤኤቴሌሃሚ ካታማሌ! ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ
 ደኮ ደኮ ካታማይዳጋ ፔቴዞ ኦኦኒ ማዔታቴያ
 ሙካ ዒዛኮ ሚናኣጋ ዓርቃዖ ናገረና ናገጋያ
 ማዒ፡ ዒሰራዔኤሌ ደር ዎይሣንዳ ሱኡጌ ታኣም
 ኬሰካንዳይ» ጋዓ።።

3 ዩያር ዒዛኮ ዒንዳ ዒዛ ሸዓንዳ ዎዳ
 ሄላንዳኣና ናገረና ናገጋ ጎዳ ደር ፔኤሲ ሃሻንዳይ፤
 ዩካጋ ዳውሲንቴ ዳንዲ ዓኣ፡ ዒዛኮ ዒጊና ማዒ
 ሙኪ ዔያቶኮ ዒጊናና ዎላ ሲኢሪንታንዳይ። 4 ዒዚ
 ሙካ ዎደና ናገረና ናገጋ ጎዳጋ ዳዳ ደዲሞና
 ዳኤቸሞና ማራቶ ዒዚ ሄንቃንዳይ፤ ዒዚ ዩያ
 ማዳንዳሣ ቦንቹንቴ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ
 ዒዛኮ ያኣዛሣ ሱንዖናኬ፤ ዳኤቸሞ ዒዛኮ ሳዖኮ
 ጋጉ ሄላንዳኣና ዔርታንዳሣር ዒጊና ዒዛኮ ሄርጋ
 ባኣያ ናገጋንዳይ። 5 ዒዚ ዔያቶም ኮሹሞ ዔኪ
 ሙካንዳይ።

ዓውሲሣና ማቶ ዓጊሣና ዛላ

ዓሶኦሪ ዓሳ ኦ ዓጮ ያሊ ዓርቃኒ ሙኪ፡ ኦኤኮ
 ዎርዲዮ ኬኤሎ ዲያ ጌዔቴ ኦኤኮ ካጋ ዓሶ ላንኮና
 ሳሎ ሱኡጎና ኦ ዔያቶ ያለሻንዳይ። 6 ናምሩዳ ዓጮ
 ጌይንታ ዓሶኦሪ ዔያታ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዎልቆና ያሊ
 ባሺ ዓርቃንዳይ፤ ዓሶኦሪ ዓሳ ኦኤኮ ዓጮ ያሊ ባሺ፡
 ዛጰና ኦኤኮ ፒንቁቴያ ኦኤኮ ሱኡጋ ዔያቶ ኩጫጋ
 ኦና ዓውሳንዳይ።

7 ሃይባጋ ዓቴ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ማርጌ ማሌ
 ዳሬ ባኣካ ናገረና ናገጋ ጎዳ ኬይሳ ያልኬና
 ማኣቲዳ ዎርቃ ፀብ ዒርዚናጉዲ ማዓንዳይ፤
 ዔያታ ጉሙርቁ ካጋንዳሣ ዓሲቱዎንቴ ናገረና
 ናገጋ ጎዳ ሌሊ ማዓንዳይ። 8 ዩንሣ ማታሣዳጋ
 ዓቴ ዒሰራዔኤሌ ደርንሣ ማርጌ ደር ማሌሣ
 ባኣካ ናገጋኣና ካይዚዳ ቦዖ ኬሚ ናገጋ ዞቢጉዲ
 ማዓንዳይ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዔያቶ ዓውሳ ዓሲባኣ
 ማራቶ ባኣኮ ዔርቱዎንቴ ጌሊ ማንሣሣ ሸኦሊ ሙዓ
 ሃጊ ዔቃ ዞቢጉዲ ማዓንዳይ። 9 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ
 ፔኤኮ ደዳ ዎልቆና ሞርኮ ያሊ ባይዛንዳይ።

10 ናገረና ናገጋ ጎዳ፡- «ቤርታዲ ጋዓንቴ
 ታኣኒ ፓራሣ ዒንሣ ባኣካጋ ባይዛንዳይ፤ ሳርጌሎ
 ያይቶዎ ጋፒሲ ባይዛንዳይ። 11 ዒንሣኮ ዓጮይዳ
 ዓኣ ካታምዎ ታኣኒ ሻሃንዳይ፤ ዎርዲዮ ቤዞ
 ቢያ ታኣኒ ደይሳንዳይ። 12 ማርሻ ታ ዒንሣኮ
 ባይዛንዳይ፤ ዓማቶ ማዒ ማዳ ዓሲያኣ ዒንሣ
 ባኣካ ዳዳዓኬ። 13 ዒንሣ ቆኣቁ ኮሺ ማሌ

ያዘዘንታ ዲንሢ ዚጋ ደኣቦ ዲንሢ ባኣካፓ ታኣኒ ባይዘንዳኔ፤ ዲንሢ ኩቻ ኮሼ፣ ማሌ ያዘዘዎ ሃካፓ ሴካ ዲንሢ ዚጋዓኩ። 14 ዓሽራኮ ማላቶዎ ታ ዲንሢ ዓጫፓ ቱጊ ባይዘንዳኔ፤ ዲንሢ ካታዎዎ ታኣኒ ሻሃንዳኔ። 15 ታኣም ዓይሢንቶ ዒዳ ካኣቶ ቢያ ታኣኮ ደኤፖ ደጎና ኮዎ ታ ኮፃንዳኔ።»

6

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዴርዎ ጌዔ ባኮ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዴርዎ ጋዓ ባኮ ዋይዘዎቲ፤

«ዔቁዎቲ! ዲንሢ ካኣ ማሊያ ደኩ ቤርታ ሸኢሹዎቲ! ጌሜራኣ ዲንሢ ጋዓ ባኮ ዋይዘንጎ።

2 ዲንሢ ሃይ ደካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴርዎ ጋዓ ባኮ ዋይዘዎቲ! ሃሣ ዲንሢ ደዲ ማዔ፣ ሳዖኮ ፃጸኣ ዋይዘዎቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዴር ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ደቢንቶ ኬኤዚ ኬኤዚ ጎራኔ።»

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ታ ዴራዮቲ! ታ ዲንሢ ዎዎዴይ? ታ ዲንሢ ማሊያ ዴኤደቤ ባካ ዓይጎዳይ? ሂንዳ ታኣም ማሂ ኬኤዘዎቲ። 4 ጊብዳ ዓጫፓ ታ ዲንሢ ኬሴኔ፤ ዓይላቶ ዓጫፓ ታ ዲንሢ ዓውሴኔ፤ ሙሴንታ ዓኣሮኔንታ ማይራዎንታ ዲንሢ ሱኡቴ ማሂ ታ ዲንጌኔ። 5 ታ ዴራዮቲ! ሞዓኣቤ ዓጫ ካኣቲ ባኣላኣቁ ዲንሢ ዎዳኒ ማሌቲ፣ ቢያጎራ ናኣዚ ባኣላኣሚያ ማሂ ዲዛዎ ዎዚ ጌይ ኬኤዘቲ ሂንዳ ማሊያቲ፤ ያኦሲ ዲላዎ ማዶ ዲንሢ ዔራንዳጉዲ ሸደሚያዳፓ ዔቁ ዲንሢ ጌልጌላ ዓኣዳ ዎዶና ጎይያዳ ማዲንቲ ባኮ ቢያ ማሊያቲ፤ ዴያ ቢያ ዲንሢ ማሊ ደቁሣያ ማዔቲ ዲንሢ ዓውሳኒ ታኣኒ ማዶ ባኮ ቢያ ዲንሢ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴራፓ ኮዓ ባኮ

6 ደኤፖ ያዘዘሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዚጋኒ ሙካ ዎዶና ታኣኒ ዓይጎ ዔኪ ሸኢሹንዳይ? ማቸ ዲንጎ ዲንጊሢ ማዓንዳጉዲ ፔቲ ሌዔ ማዔ ናኣሪ ዔኪ ሙኮንዶ? 7 ዓዴ ማራይ ሺያ፤ ሃንጎ ታጶ ሺያ ዎርዚ ዋኣሂጉዲ ማዔ ሪሚቶ ዛይቶ ቲዦ ዔኪ ታ ዲዛዎ ሸኢሹቲ ዲዚ ዎዛዳንዳድ? ሃሣ ታኣኮ ደቢንቶና ጎዎና ዛሎ ታኣኮ ናኣዚ ቶይዲ ሹኪ ዲዛዎ ሸኢሹንዶ? 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ማዔ ባኮና ዲዚ ኔ ጊዳፓ ኮዓ ባኮ ኔኤም ኬኤዘኔ፤ ዲዚ ኮዓሢ ፒዜ ማዔ ባኣዚ ኔኤኒ ማዳንዳጉዲ፣ ኮሺ ባኣዚ ማዳሢ ኔ ኮዓንዳጉዲ፣ ያኦሲና ዎላ ጉቤ ዲናፓ ሸሌዔ ማዓሢና ሃንታንዳጉዲ ከ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጫሢ ዔራቶኬ፤ ካታሚሎዎ ዲዚ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንሢ ካታሚሎይዳ ቡኬ ዓሳ ዋይዘዎቲ! 10 ዲንሢ ፑርታ ባኣዚ ማዳ ዓሳ! ጌኔ ጎይሢና ዲንሢ ዴንቁ ቆሎንታ ፒዜቱዎ ማኮ ባኮና ዲንሢ ቡኩሲ ዔኬ ሻኣካ ባኮ ታኣኒ ዎላንዳ? 11 ፒዜ ማዓባኣ ዴኤሡዎ ዔሮ ባኮ ዓርቁ ዓሢ፤ ጊንሣ ሃሣ ፒዜ ማዓባኣ ማኮ ባኮ ዓርቁ ዓሢ ታኣኒ ዛጊ ጊባንዳ? 12 ዎርጎጮ ዓሳ ዲንሢ ኢቢ ጌኔ ማዶ ማዳያኬ፤ ካታሚሎይዳ ናንጋ ዓሳኣ ሉኡዘዎ ጌሰታኔ፤

ጌሺያ ዔያታ ጌሻኔ። 13 ዴያር ታኣኒ ዲንሢ ጎዎ ዛሎና ዲንሢ ባይዘኒና ዎዲያኣ ባይዘኒ ዔቁኔ። 14 ዲንሢ ሙዓንዳኔ፣ ሚሸካዓኬ፤ ናያ ዲንሢ ኮ ጋፓዓኬ፤ ዲንሢ ቡኩሳንዳኔ፣ ጋዓንቲ ዲንሢ ማዳዓኬ፤ ዲንሢ ቡኩሲ ቆሎ ዓኣታቲያ ዎልዚና ታኣኒ ባይዘንዳኔ። 15 ዜርሢ ዲንሢ ዜርቃንዳኔ፣ ጋዓንቲ ሃኣኮ ዲንሢ ቡኩሲ ዔካዓኬ፤ ሪሚቶ ዓኣፖ ሂርቁ ዲንሢ ጩኡጸንዳኔ፣ ዛይቶ ቲዦ ጋዓንቲ ዲንሢ ሙዓንዳኔ፤ ዴያጉዲ ሃሣ ዎይኖ ዓኣፖ ሂርቃንዳኔ፣ ጋዓንቲ ዲንሢ ዴያ ዑኩፊ ዑሽካዓኬ። 16 ዴይ ቢያ ዲንሢ ሄላንዳሢ ካኣቲ ያዎሪኮ ዴዎቦ ዲንሢ ኩንሢ ሥርና ካኣቲ ዓከዓቤ ዓሳ ማዳ ባኮ ቢያ ዲንሢ ማዳሢርኬ፤ ዔያቶ ዞር ዲንሢ ኩንሢ ማሪ ታ ዲንሢ ባይዘንዳኔ፤ ዴርዎ ታ ዲንሢ ኮዓሲ ቢያ ቶኣቻያ ማሃንዳኔ።»

7

ዲሰራዔኤሌ ዴርኮ ፑርቲዎ

1 ዎይኖንታ ቤሌሶ ዓኣፖንታ ካዲ ማንዳንቲሰካፓ ሙዓኒ ኮዓ ዓኣፖ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣ ናይዴ ዓሰጉዲ ታኣኒ ማዔሢር ታና ባዴዔ፤ ታኣኒ ሙዓኒ ዓፃዳ ቤርታዲ ካዲ ቤሌሶ ዓኣፓ ባኣሴ። 2 ሳይያዳፓ ጉሙርቁንታ ዓሲ ባይቁኔ፤ ፔቲታዎ ፒዜ ዓሲ ባኣሴ፤ ጉቤሢ ዓሲ ዎዳኒ ካታኔ፤ ዎሊም፣ ፔቲይ ባጋሢ ከንዶ ሃንቲ ሃንቲ ፒር ፒራኔ። 3 ኩጫ ዔያቶኮ ፑርታ ባኣዚ ማዳሢ ዔራያኬ፤ ቢታንታ ዓኣ ዓሰንታ ዎጎ ዎጋ ዓሳኣ ዴሚና ዔኮ ሚኢሹ ያኡጫኔ፤ ዎልቆሲ ፔ ኮዓ ባኮ ዎልቁና ማዎዲሺሳኔ፤ ዴያይዲ ቢያሢ ዎጎ ዎቢሻኔ። 4 ዔያቶ ባኣካ ሚርጌና ኮሺ ዓሲኬ ጌይንታ ዓሢ ዓዳ ዓንጊሢ ጉዲኬ፤ ጊንሣ ሃሣ ኮሺ ፒዜ ዓሲኬ ጌይንታሢያኣ ሙጉርጉዲኬ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎና ላቲ ኬኤዜ ጎይያና ፔ ዴርይዳ ማቶ ዓጋንዳ ዎዶ ሙካንዳኔ፤ ሃይሹ፣ ሃሣ ዔያታ ዓኣ ጎይያ ዲቃቲ ካራ ባይዘሢዳኬ። 5 ዓሲ ጉሙርቁፖ፤ ኔኤኮ ዑኬ ማዔ ላጋሢታቲያ ጉሙርቁፖ፤ ኔኤና ዎላ ላሃ ማቸዎታዎ ኔ ኬኤዛ ባኮ ዔሪ ኬኤዘንዳያ ኮይሳኔ። 6 ዴኖ ዎዶና ዓቲንቆ ናዓ ፔኤኮ ዓዶ ቶኣቻንዳኔ፤ ዉዲር ናዔላ ፔ ዲንዶ ዑፃ፣ ናኣዚ ማቻኣ ዓሆይዳ ሞርኬ ማዔ ዔቃንዳኔ፤ ዓሲኮ ሞርኬ ማዓንዳሢ ፔኤኮ ማኣር ዓሶኬ።

7 ታኣኒ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳ ሃጋኣ ዎዛ ጌሣንዳኔ፤ ታና ዓውሳ ያዘዘሢ ታ ካፓንዳኔ፤ ዲዚ ታኣም ዋይዘንዳኔ።

ዳቁንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳፓ ማዔሢ

8 ታ ሞርካሢዮ! ታኣኒ ሎኦሚያታቲያ ጊንሣ ታኣኒ ዔቃንዳሢር ታ ሎኦሚያና ዎዛዲፖ፤ ሃሣ ታኣኒ ዲሚዳታቲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ፖዓኔ። 9 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዘ ዲዲ ደቢሢር ዲዚ ታኣም ዔቁ ዎጋንዳያ ሄላንዳኣና ዲዛኮ ጎሪንቶ ጊቢ ታ ዳንዳዓንዳኔ፤ ዲዚ ታና ፖዒ ባንሢ ኬሳንዳኔ፤ ታ ዲዛኮ ዲላዎ ዛጋንዳኔ። 10 ታ ሞርካ ዴያ ቢያ ዛጋንዳኔ፤ «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያዘዘሢ ዎካ ዓኣይ?» ታና ጋዓ ታ ሞርካ ቦርሲንታንዳኔ፤ ታኣኒያ ታ ሞርካ

6:4 6:4 ኬሲ. ማግ 4:10-16፤ 12:50-51፤ 15:20። 6:5 6:5 ጋይ. ማግ 22:2—24:25፤ ዓ.ያ. 3:1—4:19። 6:16 6:16 1ካኣቶ. ማ 16:23-34፤ 21:25-26። 7:6 7:6 ማቲ. 10:35-36፤ ሉቃ. 12:53።

ሎአማህ ዛጋንዳኔ፤ ጎይህ ዓቺዳ ዓላ ቶርጳጉዲ
ዒ ሄርቁንታንቲያ ታኣኒ ዛጋንዳኔ።

11 ዒንህ ዩራሳላሜ ዴራ! ካታሜሎኮ ኬኤሎ
ዲፃ ኮሽንታንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ዩሮ ዎደና ዒንህ
ዎይህ ዓጫ ዳለጋንዳኔ። 12 ዒማና ዴራ ዒንህኮ
ዒንህ ባንህ ማዓንዳኔ፤ ዩይያ፡- ዓባ ኬሰካ
ባንፃ ዓላ ዓሳኦሬፓ፡ ደኦሎ ባንፃ ዓላ ጊብፃፓ፡
ዔፕራዲሴ ዎሮ ዓጮይዳፓ፤ ዩያጉዲ ሃህ ሃኬፓ
ባዚና ዲካና ቲቂ ዔያታ ሙካንዳኔ። 13 ዓጮላ
ጋንቲቲ ዒዘይዳ ናንጋ ዓሳኮ ፑርቱሞፓ ዔቁያና
ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ማዓንዳኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ
ሚጫንቲህ

14 ካሮ ባኣኮይዳ ማኣታ ዎርቂ ዓላ ቦኣላ ፔኤሮ
ናንጋ፡ ኔ ቆልሞ ማዔዘንህ ኔኤኒ ኔ ቢታንቶና
ሄንቁ፤ ዓዳ ሚናኣ ዎደጉዲ ባኣሳኔና ጌሌዓዴ
ዓጮናይዳ ዔያታ ሄንቆንጎ።

15 ጊብፃ ዓጫፓ ኔ ኩና ኬሴ ዎደና ማዴ
ጎይፃ ኔ ዎልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮ ኩና ዳቄ።
16 ዔያታ ዎልቁና ዓላ ዓሲ ማዔያታቲያ ዩያ ዛጊ
ዔያታ ቦርሲንታንዳኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ኩጮና ዳንጎ
ዓርቃንዳኔ፤ ዎሮዎ ዔያታ ቱጫንዳኔ። 17 ሸኦሽንታ
ሚሌ ዳደና ጎቺንቲ ሃንታ ማዢንቶጉዲ ዓጫ
ዔያታ ሙዓንዳኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ዎርዲሮ ቤዛፓ
ኬሰኪ ጎጋይቂ ጎጋይቂ ሙካንዳኔ፤ ዔያታ
ዒጊቹሞና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑፃኣዛህ ባንህ
ዩዓንዳኔ።

18 ጎሜ ዓቶሞ ጋዓያ፡ ፒኢጫዲ ዓቲ ኔ
ዴሮኮ ዳቢንቶ ዓርቁዎያ፡ ኔናጉዴያ ፃኦሲ
ፃናዳይ? ማኣሪህ ኔና ዎዛሳያታህሮ ዳጋ ኔኤኮ
ናኣናና ጋፑዎፃ ዴዓያቱዎሴ። 19 ኔኤኒ ጊንህ
ሚሚጫንታያኬ፤ ኩኡኮ ዳቢንቶ ኔኤኒ ኔ ቶኮ
ዴማ ኬኤሪ ሄርቃኔ፤ ጎሞ ኩኡኮ ቢያ ዴኤፖ ባዘ
ዔቶይዳ ኔኤኒ ዓጋኔ። 20 ኩኡኮ ቤርታኣ ዓድንህሞ
ኔኤኒ ጫኣቂ ጎይፃና ዓብራሃሜንታ ያይቆኦቤንታ
ዜርፃሞ ኔኤኮ ጉሙርቁንቲፃና ናንጊና ናንጋ
ናሹሞዎ ኔኤኒ ቤኤዛኔ።

ናሆኦሜ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናሆኦሜ ማፃኣፖ ማናፓ ዓርቃያ ዓሰራዓኤኤሌኮ ሞርኬ ማዒ ናንጌ ዓሰኦሬ ካታሞኮ ዶዒ ባይቁያ ኬኤዛ ካላሊ ዓርቁያኬ፤ ኔኔዌ ዓሰኦሬኮ ዔርቴ ዴኤፒ ካታማኬ። ኔኔዌ ካታማ ከሪሰቶሴ ሾይንታጎዳሂኮ ቤርታ ላንካሳ ያኤቶ ሌዎኮ ጋፒንያይዳ ሻሂንቲ ባይቁኔ፤ ዬኖ ካታሞኮ ዬያይዲ ባይቁያ ዋይዞ ዒያ ፑርቶ ዓሰንታ ያቶርቃ ዓሰንታይዳ ያኦሲ ዋያጉዴ ሜቶ ዓጋቴያ ፔጋሲ ዳዋያኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

የኦሲኮ ዓጊቻ ዳጎ (1:1-6)
ዓሰኦሬይዳ ዓጎና ፑርቶ ባካ ዒሰራዓኤሊ ዴሮም ሃጊ ማዓ ዋዛ ጴዲሼሂ (1:7-15)
ኔኔዌ ካታሞኮ ዶዒ ባይቁያ (2:1—3:19)

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ታሞጉዴ ዳጎ
1 ኔኔዌ ባይቃጎዳያ ማዒያ ዔልቆሻ ዓጮ ዓሂ፡ ናሆኦሜም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ጎይጎጉዴያኬ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛፓ ሜሌ ካኣሽኪንታጎዳጉዲ ኮዑዋያ
ዒዛኮ ሞርኮ ኮሜ ኮፃ ያኦሲኬ፤ ፔኤኮ ዴኤፖ ዳጎና ሞርኮይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋያኬ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቲኢራያ፡ ሃሃ ዋልቁና ዓኣያኬ፤ ያዲ ማዔቴያ ዳቢንቲሂዳ ሜቶ ዓጉዋዎ ሃሹዋሴ።

ዒዚ ሃንታሂ ዓልጋሂ ዠባሮና ባዞ ጉዳሂናኮ ባኣካኣኬ፤ ዓሲ ሃንታያ ሰላሊ ዔቁሳሂጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃንታያ ሻኣሮ ዔቁሳኔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፖ ባዞንታ ዋርንታ ሚጫንዳጉዲ ዓይሂ ሚሚጪሳኔ። ባኣሳኣኔና ቁርሜሎሴናይዳ ዓኣ ካያ ሜሌኔ፤ ሊባናኦሴይዳ ዓኣ ቡናኣ ሹሊ ዲኢኔኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዳካ ጎጎይቃኔ፤ ጌሜራኣ ዓልቁ ዋኣሂ ማዓኔ። ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ሳዓ ዓዓጊፃኔ፤ ሳዎንታ ዒኢካ ዓኣ ባካኣ ቢያ ጎጋይቃኔ።

6 ዒዛኮ ዴኤፖ ዳጎ ቤርታ ያኦኒ ጫርቁ ዔቃጎዳይ? ዳጋ ዒዛኮ ታሚጉዲ ዔኤታኣና ያ ዳንዳዓይ? ታሚጉዲ ሙሙዓ ዳጋ ዒዛኮ ሎኣፓ ኬዳኣና ላላ ፃሂ ፃሂ ቡርሺንታኔ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ያኦሲኬ፤ ሜቶ ዋዴና ፑኖ ካይዚ ዶዲኬ፤ ዒዛ ጉሙርቃዞንሂኮ ቶኦኮ ዛጊ ዒዚ ማኣዳኔ።

8 ዒዛ ማካ ዓሰ ዴኤፒ ዲጲና ዴኡኪ ዒ ባይዛኔ፤ ዒዛኮ ሞርኮዋ ዲሚዳ ዳውሲ ጌልዛኔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጌኔ ማሊሂ ዒንሂ ዓይጎር ማላይ?
ዒዚ ዒንሂ ጋፒ ቲዲዲ ባይዛንዳኔ፤ ላሚ ዒንሂ ዬያጉዴ ባኣዚ ፔቴታዎ ማዳኒ ዳንዳዑዋሴ።

10 ዒንሂ ሃይ ማሂንቲ ዓሳ!
ዋሊ ማሪ ዓርቁ ዓንጊሂና ቡኡራና ታሚ ሙይ ባይዛሂጉዲ ያዲዲ ዒንሂ ሙይንቲ ባይቃጎዳኔ።

11 ኔኔዌ ዴሬዮቴ! ናንጊና ናንጋ ጎዳም ፑርታ ማሊሂ ማላያ፤ ሃሃ ፑርታ ዞር ዞራ ዓሲ ዒንሂ ባኣካ ኬሰኬኔ። 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴሮ ዪሁዳም ሂዚ ጋዓኔ፡ «ዓሰኦሬ ዓሳ ዋልቁና፡ ሃሃ ፓይዳኣ ዔያቶኮ ሚርጌታቴያ ዲርካቸንቲ ቤሲ ዔያታ ባይቃጎዳኔ። ታ ዴሬዮቴ! ሃያኮ ቤርታ ዒንሂዳ ሜቶ ታኣኒ ዲቢሼያ ማዔቴያ ሃይካፓ ሴካ ታኣኒ ዬያይዳዓኬ። 13 ዓሰኦሬ ዓሳ ዒንሂ ሄርቁ ዋይሃ ዋይሂያ ታኣኒ ሃሽሳንዳኔ፤ ዒንሂኮ ዔያታ ቶኮ ቴኬ ዲፃሂ ታኣኒ ሜንሃንዳኔ።»

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሰኦሬ ዓሰይዳ ዋጌ ዋጊያ ያዲኬ፡ «ሃይካፓ ሴካ ሱንጎ ዒንሂኮ ዔኤሊሳንዳ ዜርሂ ባይቃጎዳኔ፤ ዒንሂ ካኣሽካ ያኦዞ ማኣሮይዳ ዲማ ዲማ ዓርሲ ኮሾና ባኮንታ ዓንጎ ሹኤሽ ኮሾና ያኦዞ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዒንሂያ ፓሠዋ ዴሬ ማዔሂሮ ዴኡፒ ዔቴ ታኣኒ ዒንሂም ቦኣካንዳኔ።» 15 ሃይሾ ሃሂ ኮሺ ሃይሴ ኬኤዛያ፡ ኮሹዋ ዓኣያ ማዒያ ዒላቲ ኬኤዛ ከኢታ ዓሲ ዳኮ ዑያ ዬይ ዬይኬ፤ ዪሁዳ ዴሬዮቴ! ፑርቶ ማዔ ኔኤኮ ሞርካ ጋፒ ዲርካቸንቲሂሮ ሃይካፓ ሴካ ኔኤኮ ዓጮ ዔያታ ሙኪ ፔቴታዎ ዓርቃዓኬ! ዬያሮ ሌዓ ሌዓ ኔኤኒ ቦንቻ ቦንቻ ዋዛና ቦንቻ! ኔኤኒ ናኣቤ ናኣቦዋ ያኦሲም ዒንጌ!

2

ኔኔዌኮ ሎኣሚያ
1 ኔኔዌ! ኔጊዳ ሜታ ዬዔኔ!
ዬያሮ ኔኤኮ ዋርዲዮ ኬኤሎ ዲያ ዶዲሼ!
ዘጊሮ ጎይያ ቢያ ዛጊ ካፒ! ያልዚ ዓንጋሞ ዓርቁ ጊኢጌ!

ዓኣ ዋልቆ ኔኤኮ ቢያ ቡኩሲ ዶዲሼ!
2 ሞርካ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮንታ ዲርካቸ ባይዚ ኩርሴታቴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያይቆኦ ናኣቶ ማዔ ዒሰራዓኤሊ ጊንሃ ማሂ ቦንቸሳንዳኔ።

3 ያሎ ዓሳ ዞቁ ዞቁ ጊቲማ ዔኪ ዓኣኔ፤ ዔያታ ማኣዔ ማኣዓሂያ ዞቁ ዲንኪኬ፤ ዒዚ ዔያቶ ያሎሮ ኬሳዛ ሳርጌሎ ያይታ ዓኣፓ ዲዲካያኬ፤ ፓራሂና ያላ ዓሳኣ ፓራሂዳ ዴዒ ያሎሮ ዓፃዲ ዋኣጪንታኔ።

4 ሳርጌሎ ያይታ ዠባሬጉዲ ጎይያይዳ ዋላ ሄሌሎ ጳሽካኔ፤ ጳኦኮይዳ ሴካ ሃንጋ ዣኣቁ ሺራኔ፤ ዔዔኤታ ታሚ ማላኔ፤ ዜኤሊንሂጉዲያኣ ዠኡዣኔ።

1:1 1:1—3:19 ዒሲ. 10:5-34፤ 14:24-27፤ ሶፖ. 2:13-15።

1:15 1:15 ዒሲ. 52:7።

5 ዓዚ ፔኤኮ ያሎ ዓሰ ዓይሣ ቢቶ ዔኤላኔ፤
 ዔያታኦ ደቁንቲ ሎኦሚ ሎኦሚ ዩዓኔ፤
 ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ጳሽኪ ጳሽኪ
 ካታሞኮ ዙሎ ኬልቂ ዲርቆና ዲያ ባንሣ
 ጳሽካኔ፤
 ደኪንታ ሂኢዙ ዔያታ ፔኤኮ ደኤፖ ገቲሞና
 ዔያቶ ዓይዲሞጉዲ ቃዛኔ።

6 ሞር ዛለና ዓኣ ካታሞ ጌሎ ካራ
 ማኤሊዮ ጌይ ፖራ ቡሊንቴኔ፤
 ካኦቱሞ ማኣርይዳ ዓኣ ዓሰማኣ ካራ
 ባይቄኔ።

7 ኔኔዌ ዳውሲንቴኔ፣ ጌኤሻ ዲዒንቲ ዔውቴኔ፤
 ዒዞሞ ማዶ ማዶ ላኣላ ኩኤኬ ዑኡሲና
 ደዶሞ ፔኤኮ ዲሊ ዲሊ ዲላቲ ቃያኔ።

8 ኔኔዌ ማናፓ ደዴዔ ቦቆሊ ሞኣሂኬ፤
 ሃሂ ዒኣካፓ ኬሰኪ ሾኦቲ ደንዳኣና
 «ዔቁሞቴ! ዔቁሞቴ!» ዓሲ ጌዔም ሸሪ ሸሪ
 ዛጋዓኬ።

9 ካታሞይዳ ዓኣ ባካ ጋፓ ባኣዚቱሞሴ፤
 ማዛጶ ሹጮኮ ማርጉማ ሃይማኬ
 ጌይንታያቱሞሴ፤
 ዩያር ደንዲ ቢር ዓንጎንታ ሞርቆንታ ቡሪ
 ዔኩሞቴ።

10 ኔኔዌ ዲርካቸንቲ ባይቄኔ፤
 ቤሲ ባይቄያ ደዔኔ፤
 ዓሶኮ ጎጶ ዒጊጨ ሞኣጻኔ፤
 ዩያ ዒጊቸማፓ ዔቄያና ሞልቃ ዔያቶኮ
 ጌሌኔ፤
 ዓሲ ቢያ ዒጊጨ ጎጋይቄኔ፤
 ዓሰ ቢያሂኮ ዓኣፖ ካራ ቦኦሪ ማሌ ማዔኔ።

11 ማርጌ ዘቢ ናንጋ ቤሲ
 ሃጊ ዔቃ ዘቦ ናኣታ ሙዖ ሙዓ ቤሲ
 ዓድንታ ዒንዶ ዘቦንታ ፔኤኮ ናኣቶና ሞላ
 ሂርጋ ባኣያ ላሂ ዓማሊ ሸራ ቤሲ ማላ
 ዩና ካታሜላ ሃሂ ሞካዳፖ?

12 ዘባሂ ፔኤኮ ናኣቶም ገዳንዳያ ኬሚ ሞዲ ዔኪ
 ዩዔኔ፤
 ዘቦ ዒንደሎማኣ ሙዖንደያ ዔኪ ሙኬኔ፤
 ዒኣካ ዔያታ ናንጋ ቤዞ ኬሚ ሞዶና ቦዖና
 ደኖ ዔቶሞ ሸኦሊ ሸኦሊ ላኣሎና ዓሸኪና ዒ
 ኩንሂኔ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ፡- «ኔኔዌ! ታ
 ኔና ባይዛኒ ዔቄኔ፤ ሳርጌሎ ያይቶ ስኣኒ ኔኤኮ
 ሚቻንዳኔ፤ ሃጊ ዔቃ ዘቦ ናኣቶሞ ጌንቻ ዓራፖ
 ሞዶንዳኔ፤ ሳይይዳ ኔኤኒ ያሊ ባሻንዳ ዓሲ ባኣያ
 ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ኔኤኒ ዳካ ኪኢቶ ዓሶኮሞ ዑኡሲ
 ሃይካፓ ሴካ ሞደዚንታዓኬ» ጋዓኔ።

3

1 ሱጉሂ ዓሲ ሌሊ ማዔ ካታሜሎ
 ሉኡዙሞና ጌሺሂና ጋፒ ዔርቴያ ማዔዜሎ
 ቡሪሂና ዔኤቢ ዲዒ ዲዒ ዔኪ ፔ ጋር
 ኩንሂዜሎ
 ኔኔዌ ካታሜሎም ባዴዔ!

2 ዠራፓ ዑኡሲንታ ሳርጌሎ ያይቶኮ ሸራ ቶኮ
 ዑኡሲንታ
 ፓር ካኣኒንታ ሳርጌሎ ያይታ ሞደዚሳ
 ዑኡሲንታ ዒኣካ ሞደዚንታ።

3 ፓራሂና ያላ ዓሳ ያሎር ኬሰካኣና
 ፖፖዓ ጩንቻ ዓራፖንታ ሞርሂንታ ዔኪ
 ዓኣኔ፤
 ማርጌ ዓሲ ሃይቄ ኩሚሂር
 ሌዛ ሳይይዳ ኩሊንቴኔ፤
 ሌዛ ኮሺ ማርጌሂር
 ዒኣና ዓኣዳ ዓሰ ቢያ ደቁ ሎንሣያ ማዔኔ።

4 ዩይ ያዲ ማዔሂ ዳሞቤባኣ ጎይሂ ዘኦዛ ኮኦማ
 ላኣሌሎ ዛላናኬ፤
 ዒዛ ፔኤኮ ማርሻና
 ገንሣ ሃሃ ሚዛጶሞና ዘኦዛ ኮኦሚያ ማዶና ደር
 ጌሺ ዲዒ ዔካኔ።

5 ቢያ ባኮ ሞይሃ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ዔናኣ፣ ታ ኔጊዳ ሞርኬ ማዒ ዔቄኔ፤
 ቡዶ ታ ኔኤኮ ሌካ ዔኪ ዓኣፖ ካር
 ካንቁሳንዳኔ፤
 ማሌ ደራ ኔኤኮ ካሉሞ
 ደማ ደማ ካኣታኣ ያኦዛ ማዜ ዑያ ኔኤኮ
 ደንቃንዳኔ።

6 ቡኡራ ላኣሎ ቤሲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤
 ቦሂ ታ ኔና ዛጋንዳኔ፤
 ዓሲ ቢያ ኔና ሚኢጨ ዓማላንዳጉዲ ታ
 ማሃንዳኔ።

7 ኔና ዛጋ ዓሲም ቢያ ዑሰካ ጌሌም፡-
 «ኔኔዌ ካታማ ደዒ ቤሲ ባይቄኔ፤
 ዒዞ ያኦኒ ያዩ ዩኤካንዳይ?»
 ዒዞ ደዲሻንዳ ዓሲያኣ ዓንካፓ
 ጶዳንዳይ?» ጋዓንዳኔ።

8 ዔዞ ኔኔዌ! ኔኤኮ ሞርኬ ቃዛ ባዚ ዓኣሂጉዲ
 ዓባዩ ሞር ዓጫ ዓኣ፣ ኮይላ ጉቤ ሞኣሂ ሌሊ
 ማዔ፣ ደኤፖ ባዞ ሞኣፖ ዒዞኮ ሞርኮ ቃዛያ
 ማዔ ጌብፆ ካታሜሎ ቴቢሴይዳፓ ኔ ዓይጎና
 ባሻይ? 9 ሃይማኬ ጌይንቱሞ ሞልቃ ዒዞኮ ዒኣካ
 ጌብፆ ዓጫፓ፡ ሃሃ ገንሣ ዒቶጲያ ዓጫፓ ዩዓኔ፤
 ፑኡጻንታ ሊኢቢያንታ ዒዞና ሞላ ፔቴ ማዒ ዒዞ
 ማኣዳያኬ። 10 ዩይ ቢያ ያዲታንቴ ቴቢሴ ካታማ
 ሞርኮና ዓዲንቴም ደራ ዒዞኮ ዲዒንቲ ዔውቴኔ፤
 ደኮ ናኣታ ዒዞኮ ሹቸዳ ጳዲንቲ ደኡቄ ጎይይይዳ
 ጎይይይዳ ኬኤሪንቴኔ፤ ሱኡጎሞ ካራሚ ማሂ ዔካኒ
 ዒያ ዓገንቴኔ፤ ቢቶ ቢቶ ዓሳኣ ዓንገና ቴኡቴኔ።

11 ዔዞ ኔኔዌ! ኔኤኒ ማሂንቲሂና ቡኡዲንቲ
 ሃንታ ዓሲጉዲ ማዓንዳ ሞዶንታ ኔኤኮ ሞርኮ
 ቤርታፓ ፑኒ ካይዚ ኔ ጳሽካንዳ ሞዶያኣ ዩዓንዳኔ።

12 ኔኤኮ ሞርዲዮ ማሂ ማዞና ኬኤሎ ዲራ
 ቢያ ቤርታዲ ካፆ ዓኣፒ ዓርቄ ቤሌሴ ሚሂጉዲ
 ማዓንዳኔ፤ ዩያ ዓገሃዛ ዓኣፓ ዲኢኔም ሙዓ
 ዓሲ ሙዓኔ። 13 ኔኤኮ ያሎ ዓሳ ቢያ ላኣሊጉዲ
 ዒጊቸኬ፤ ኔ ዓጮኮ ዛጶ ካራ ኔኤኮ ሞርኮም
 ቡሊሂ ማዒ ዓኣኔ፤ ካር ጋጋርቆ ደዶ ሚያሞ ታሚ
 ኔኤኮ ሙዔኔ። 14 ኔኤኮ ሞርካ ኔና ማንጊ ካር
 ኔኤኮ ባይዛኣና ኔኤኒ ዑሽካንዳ ሞኣያ ሃሃ ዓኣንቴ
 ደይ ጌህ! ኔኤኮ ሞርዲዮ ማዓ ኬኤሎ ዲያሞ
 ደዲሹ! ቶርጶ ሄርቄ ዠኢጨጉዲ ካፂሲ ኮሺ!
 ዑኡቤ ጎሞ ባኮሞ ማዜ።

15 ኔኤኒ ታሚና ሚቸንቴም ዴራ ኔኤኮ ያልዚዳ ኩዲፃ ዓቱዋያኬ፤ ዓቢሢ ማካ ሙዒ ባይዜ ጎሺ ኔኤኒ ማዓንዳኔ፤ ዒንሢያ ዓቢሢና ማኮናጉዲ ሸይንቴ ዲቡዋቴ።

16 ኔኤኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዠኣገገ ላሽ ሚርጌኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዓቢሢጉዲ ሳዖ ኔኤኮ ጋፒሲ ሙዒጋፓ ባራኒ ዴንዳንዳኔ። 17 ኔና ካፓ ዓሳ ማኮጉዲ፣ ቢታንታ ዒንገንቴ ዓሳኣ ሳዓ ጨኢሸኬም ዲርሲዳ ቁንዲ ዴዔ ዓቢሢጉዲ ማዔኔ፤ ዓባ ኬሰካኣና ባራኒ ዔያታ ዴንዳንዳኔ፤ ዋኒ ዔያታ ዴንዳንዳቴያ ዔራንዳይ ያኣኒያ ባኣሴ።

18 ዓሶኦሪ ካኣቲዮ! ኔና ካፓ ዓሳ ገንዔኔ፣ ሱኡጎ ማዔ ዓሳ ላሂ ሃውሺኔ፣ ዴራ ኔኤኮ ዲኮ ዑያይዳ ዜርቁንቴኔ፤ ያኣፓ ዔያቶ ቡኩሳ ዓሲያኣ ባኣሴ።

19 ኔኤኒ ጋፒ ማኣሳኔያታሢር ኔኤኮ ኪዖ ፓሣንዳ ዓሲ ባኣሴ፤ ሃይማኬ ጌይንቴዋ ኔኤኮ ጌኖ ማዳፓ ቶሊ ዓቴ ዓሲ ባኣሢር ኔጊዳ ማዲንቴ ባኮ ዋይዜሢ ቢያ ዋዛዲ ኩቹ ባዓንዳኔ።

ዲሞናስትሮስ ማግኔግ

የእሱ ማለያ ከእኛ ዲሞናስትሮስ የእሱ ከእኛ ከእኛ ሆኖ ለብሎን ካላታ ዋልቄና ዓኣያ ማዕ ዓጮ ዋይህ ዋይና፡ ከሪስቶስ ሸይንታንዳሂኮ ቤርታ ጻኤቶ ጻኤቶ ሌዎ ፓቂዎኮ ላንካሳ ጻኤቶ ሌዎኮ ጋፒንግኮ፤ ሃሮ ማግኔግ ሌዎኮ ዓኣ ላምዎ ዓይዎንህ ዲሞናስትሮስ ናንገና ናንጋ ጎዳና ጌሰቱ ጌኤሲኮ፤ ዲሞናስትሮስ ዪሁዳይዳ ፒዜ ዋጌ ዋጊህ ፓሙሂሮና ፑርታ ማዳ ማዳንታዎር ማኪ ጌሰቱ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ «ብሎን ዓሳ ዪሁዳይ ዳር ማታሳንዳይ» ጌይ ዒዛም ከእኛ፤ ዩካፓ ዲሞናስትሮስ «ብሎን ዓሳ ዪሁዳይ ዓሳፓ ባሽ ጎሜና ማዕያታንቱ ዪሁዳይ ዳር ዋይቲ ዔያታ ማታሳን ዳንዳዓይ?» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳ የእኛ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሞናስትሮስ፡ «ብሎን ዓሳ ሃጊ ፔ ዋይና ማቶ ዔካንዳይ» ጌይ ማሂ ከእኛ፡፡

ማግኔግ ጋፒንግ ዓይዎይዳ ዲሞናስትሮስ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቸና ቢታንቶና ዛሎ ጋላታ ሸኢሸ ሸኢጲህ ዛላ ከእኛ፡፡

ማግኔግ ዲሞናስትሮስ ዓርቁ ባኮ

ዲሞናስትሮስ ፑርቱ ባኮ ዛሎ የእሱ የእኛ፡፡
 የእሱ ማሂ ማሂዎ (1:1—2:4)

ጎሞ ዓሳይዳ ዋጊንቱ ዋጊዎ (2:5-20)

ዲሞናስትሮስ ሸኢጲዎ (3:1-19)

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ማለያ ከእኛ፡ ዲሞናስትሮስ ፔጋሲ ዳዌ ቃኣላ ሃካፓ ዴማ ዓኣህኮ፡-

ፒዜ ዋጌ ባይቁሂሮ ዲሞናስትሮስ ዎይህ

2 ናንገና ናንጋ ጎዳሂዎ! ኔ ማኣዳንዳጉዲ ኑ ዒላታዛ ኔኤኒ ዋይዙዋኣሂ ዓይዲ ሂላንዳኣናዳይ? «ጌኔ ማዳ ኑ ዑፃ ሚርጌኔ» ጌይ ኑ ዒላታዛ ኔ ኑና ዓውሱዋኣሂ ዓይዲ ሂላንዳኣናዳይ? 3 ሃያ ቢያ ፑርቶ ባኮ ዓይጋ ኔ ታና ዛጊሳይ? ሃህ ሃይ ሄርቁንቲ ዎይፃ ኑና ሂላኣና ኔ ዘቲ ጌይ ዛዛጋ? ሃኣዛጌ ዲቢ ባይሲንታንታ ሄርቁንቲ ዎርቁሂንታ ኑና ማንጌ፤ ዣሎና ማርሞና ዔቁባኣ ቤሲ ባኣሴ፡፡ 4 ዋጌ ሸሌዔ፤ ፒዜ ዋጌ ዋጊህያ ዎቤ፤ ዩይ ዎጋ ዎቤሂሮ ጎሞ ዓሳ ኮዦ ዓሳ ማንጊ ዋኣዪሳ፡፡

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሂ ከእኛህ

5 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳርሞ ሂዚ ጌዔ፡- «ሂንዳ ዒንሂኮ ኮርይዳ ዓኣ ማሌ ዳር ዛጉዋቲ፤ ዒንሂም ጴዳ ባኮ ቢያ ዲቃቲ ሄርቡዋቲ፤ የኣኒ ከእኛ፤ ጉሙርቃኒ ዒንሂ ዳንዳዑዋ፡ ዲቃሂ ሄርቡሳ ባኣዚ ዒንሂ ዎይና ታ ማዳንዳይ፡፡ 6 ዓካሪ፡ ዩያቶ ዓሲም ሚጨንቱዎያና ሩኡራያ ማዕ ብሎን ዓሳ ታኣኒ ዒንሂዳ ዔቁሳንዳይ፤ ዔያታ ዔያቶ ዓጨ ማዒባኣ ዓጮ ቢያ ያሊ ዎልቄና ዓርቃኒ ዲማ ዲማ ዓጮ ሃንታ፡፡ 7 ዔያታ ዒጊቹ ዲቃሂያኮ፤ ጊንህ ሃህ ዔያታ ፔ ቦንቸ ሌሊ ካፒሳንዳ ዎጌ ኮሳ፡፡

8 «ፓራሂ ዔያቶኮ ማኣኪዳፓ ባሽ ሩኡራያኮ፤ ዲሚና ሃንታ ያኣዮይዳፓ ባሽ ዒጊቻያኮ፤ ዔያቶኮ ፓራሂና ያላ ዓሳ ሃኬይዳፓ ሳጋሪ ሙካኔ፤ ዓርቁ ዔኪ ሙዓኒ ዓዳ ኮኣኬጉዲ ባራና፡፡

9 «ዔያቶኮ ያሎ ያላ ዓሳ ቢያ ጌኔ ማዳ ማዳኒ ቤርቱም ጎዓኔ፤ ዔያቶኮ ዓኣፖ ካራ ዓሳ ከሰካ ዛላፓ ዣርባ ገርባጉዲ ሚቻኔ፤ ዔያታ ዲዒ ዔካ ዓሳዎ ማኣሻላጉዲ ቡኩሳ፡፡ 10 ካኣቶ ዔያታ ቶኣቻኔ፤ ማሌ ዓጮ ሱኡጎዎ ዔያታ ሚሚኤ፤ ዎርዲዮ ቤዞ ቢያ ዛጊ ቦሂሂና ሚኤ፤ ዩያ ዎርዲዮ ቤዞ ቦኩሂ ዓጨ ኩሊ ዓሳ ዔያታ ዓርቃኔ፡፡ 11 ዩካፓ ቢያ ባኮ ዓላጎ ዣርባጉዲ ዔያታ ፒዩ ዔኪ ዳንዳይ፤ ዩያታ ዎልቆ ጌኤሲ የእሱ ማሂ ዛጋ ዓሳ ዳቢንቲ ዓሲኮ፡፡»

ፒዜ ዎጋ ዎቤሂሮ ዲሞናስትሮስ ለሚ ዎይ ዎይዎ

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ታ ያኣዛሂዎ! ኔኤኒ ሚናኣፓ ዓርቃዎ ዓኣያ፡ ዲማዳያኮ፤ ኔኤኒ ኑና ካፓሂሮ ኑኤኒ ሃይቃዓኮ፤ ኑና ዓኣቻ ካያሂዮ! ኑ ጎሞር ዔያታ ኑና ማታሳንዳጉዲ ብሎን ዓሳ ኑ ዑፃ ዔቁሲ፡ ቢታንቶዎ ዔያቶም ዒንጌሂ ኔናኮ፡፡ 13 ዓኣፓ ኔኤኮ ኮሺ ጌኤሺ ማዕሂሮ ፑርታ ባኣዚ ዛጋኒ ኔ ዓኣፖም ኮሸኩዎሴ፤ ኔኤኒያ ፑርታ ባኣዚ ማዳንታኣና ዛጋኒ ኔኤም ጊኢጉዎያኮ፤ ሂዳዎ፡ ሃንሂ ዎይዞ ዒፃ ፑርቶንሂ ዎዲ ኔኤኒ ዘቲ ጌይ ዛጋይ? ፑርቶ ዓሳ ዔያቶይዳፓ ባሽ ኮሺ ማዕ ዓሳ ባይዛኒ ዔቃኣና ዛጊ ኔኤኒ ዘቲ ጋጋዓ?

14 ዓሳ ኔኤኒ ባዞ ሞላሂንታ ሱኡጌባኣ፡ ዳዳና ጎቹንቲ ሃንታ ማከንቶንታዲ ማሂሂ ዓይጎርዳይ? 15 ብሎን ዓሳ ዳር ዓንጊ ከሪና ሞላሂ ጎይዎ ዓርቃኔ፤ ሮኦ ማላ ፒራሂ ሱዞና ጎቹ ዔኪ፡ ቡኩሶ ቤዛ ቡኩሳ፤ ዩያ ማዳዎና ዔያታ ዎዛዲ ዒላሻኔ፡፡ 16 ዎርቁ ዔያታ ናንጋንዳጉዲ ማሃያና ሙዎ ባኣዚ ቢያ ዔያቶም ዴንቁሳሂሮ ሮኦ ማላ ፒራሂ ሱዞም ዒንጎ ባኣዚ ሸኢሻኔ፡ ዑንጂያ ዔያታ ጨቢሻኔ፡፡

17 ዓካሪ ዩይ ዓሳ ሮኦ ማላ ፒራሂ ሱዞ ሃርፒ ሃርፒ፡ ሚጨንቲባኣያ ኑኡኮ ዳር ዔያታ ዎዲ ጋፒሲ ጋፒሲ ናንጋንዳያ ኮይሳ?

2

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሂ ከእኛ ባኮ

1 ታኣኒ ዳይ ካፖ ካፓ ቤዛ፡ ከእኛ ዲዎ ዑፃ ዓኣ ቤዛ ከሰኪ ዔቃንዳይ፤ ዒኣካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዎዚ ጌይ ከእኛ፤ ታ ያኣጨዎኮ ዎዚ ጌይ ማሃቲ ዎይዛኒ ካፓንዳይ፡፡

2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ታ ኔኤም ፔጋሲ ዳዎ ባኮ ፃኣ፤ ማታሱዎዎ ናባቢንታንዳጉዲ ሳሌዳይዳ ፃኣ፤ 3 ዓይጎር ጌዔቲ ሃይ ታኣኒ ፔጋሲ ዳዎ ባካ ዳካ ዎይ ኔጋንዳይ፤ ዩይ ከእኛሂ ማዳንቲ ኩማንዳ ከሎኮ፤ ለኡቁዎያኮ፤ ኔጌያ ማዕታቲያ ካፒ፤ ጎኔና ሙካንዳ፤ ኔጋዓኮ፡፡ 4 ዎርቁ ዓሳ ዛጌ፤ ማሊፃ ዔያቶሲ ፒዜቱዎሴ፤ ዒሎ ዓሳ ጋዓንቲ ጉሙርቁሂና ናንጋንዳይ» ጌዔ፡፡

ፑርቶ ዓሳ ሎኦማንዳሂ

1:5 1:5 ዳኪ ማዳ 13:41፡፡ 1:16 1:16 2ካኣቶ ማ 24:2፡፡ 2:3 2:3 ዔብ 10:37፡፡ 2:4 2:4 ሮማ 1:17፤ ጋላ 3:11፤ ዔብ 10:38፡፡

- ዬይ ዴኔፖ ባዛ ዳዳጊጻኔ።
- 16 ዬይ ቢያ ታ ዋይዛእና ዲና ታኣኮ ዲቃቲኔ፤
 ሙሉራ ታኣኮ ዲዛ ዑኡዘ ዋይዘያ ጎጋይቃኔ፤
 ዲጊቹማ ዴንዲ ታኣኮ ሜጌያ ጋሮ ጌሌኔ፤
- ቶካኣ ታኣኮ ጎጋይቁኔ፤
 ኩና ሜታሳ ዴሮ ዑፃ ሜታ ሙካንዲያ
 ሄላንዳእና
 ዬና ኬሎ ጊቢ ዳንዳዲሂና ታኣኔ ካፓንዳኔ።
- 17 ቤሌሶ ሚፃ ዋዚ ቡኒባኣያታቲያ
 ዋይና ዑፃይዳ ዳኣፒ ባኣያ ማዔቲያ
 ሃሃ ሪሚቶ ሚፃኣ ዳኣፒ ባኣታቲያ
 ጎዡ ጋራ ካፃ ሃኣኮ ባይቁያታቲያ
 ማራታ ቢያ ሃይቁ ጋፔታቲያ
 ባርቶ ጋራ ባይ ባኣያታቲያ፤
- 18 ዬይ ቢያ ማዔቲያ ታኣኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ዳኣሂሮ ታ ዋዛዳንዳኔ፤
 ታ ያኣዛሂ፡ ታኣኮ ዴኔሻሂ ዳኣሂሮ ታ
 ዲላሻንዳኔ።
- 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂ ታኣኮ
 ዋልቃሂኬ፤
 ዲዚ ቶኮ ታኣኮ ዋሾ ሹቁሊጉዲ ደዲሻኔ፤
 ዲዚ ታና ዴኮ ዑፃይዳ ሃንታንዳጉዲ
 ማኣዳኔ።

ሶፖሊያሴ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

የአሲ ማሊያ ኬኤዛ ሶፖሊያሴ የአሲኮ ከኢቶ ኬኤዜህ ኪሪሰቶሴ ሸይነታንዳሂኮ ቤርታ ላንካሳ ጭቶ ሌዎኮ ሄካሂዳ ማዓዛ፣ ዬና ዎዳ ካኦቲ ዒዮሲያሴ ኪሪሰቶሴ ሸይነታንዳሂኮ ቤርታ ላሆ ጭታና ላማታሚ ፔታሳ ሌዎይዳ የአሲና ዎላ ጫኦቆና ጫኦቆሞ ዓካሳንዳሂኮ ታጾ ሌዔኮ ቤርታ ማዑዎየ ዓታዓኬ። ማፃኣፔላ የአሲ ማሊያ ኬኤዛ ሃንጎ ዓሳ ኬኤዜ የአሲ ማሊያና ዎላ ካኦማያኬ፤ ዬይ ማሊያ፡- ዪሁዳ ዓሳ ማሌ ፃንጎ ማዔ የአዘሞ ዘገህሂር ሜታ ሄላ ዎዳና ባይሲንታና ኩድና ዔያቶ ሄላንዳያ ማዔህ ኬኤዛያኬ፤ ዬያጉዲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዬና ዎዳና ማሌ ዳርይዳኦ ሜቶ ዓጋንዳያ ማዔህ ኬኤዛ። ዬሩሳላሜ ሻሂንቲ ደዔቴያ ገንሣ ካታሚላ ቤርታ ዓኦ ጎይያ ማዓንዳኔ፤ ኮዮ ዓሶንታ ጂሎ ማዳ ዳራኦ ዒኢካ ናንጎንዳኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ
ዪሁዳ ዳርይዳ ዎገንታንዳ ዎጌ (1:1-18)
ጎሜ ቡኡዲህ ዛላ (2:1-3)
ዒሰራዔኤሌኮ ባሺኖ ማዔ ዓጫ ዎገንታንዳ ዎጌ (2:4-15)
ዪሁዳንታ ማሌ ዓሶንታኮ ናንገና ናንጎ ጎዳ ባንሂ ማዔያ (3:1-20)

1 ሶፖሊያሴ ኩሺ ናይ ማዓዛ ኩሺ ጌዳሊያ ናይ፣ ጌዳሊያ ዓማሪያ ናይ፣ ዓማሪያ ካኦቲ ሂዚቂያሴ ናይኬ፤ ዓሞኔ ናኦዚ፣ ዒዮሲያሴ ዪሁዳ ዓጫይዳ ካኦታዲ ዓኦ ዎዳና ናንገና ናንጎ ጎዳ ሶፖሊያሴሞ ኬኤዜ ማሊያ ሃካፓ ዴማ ዓኦ ጎይያጉዲኬ።

ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ዎጎ ኬሎ
2 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቢያ ባኦዚ ታኦኒ ሳዓፓጋፒሲ ባይዛንዳኔ፤³ ዓሶንታ ቆልሞንታ ካፖንታ ባዘ ሞላሂንታ ታኦኒ ባይዛንዳኔ፤ ፑርቶ ዓሶኮ ታኦኒ ቤሲ ባይዛንዳኔ፤ ዓሲ ዜርህ ሳይይፓ ቢያ ታኦኒ ኩርሳንዳኔ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንጎ ጎዳኬ።»
4 «ዬሩሳላሜንታ ዪሁዳ ዳርይዳ ቢያ ታኦኒ ሜቶ ዓጋንዳኔ፤ ዬንሂ ቤዘይዳ ባዓኦሌ ጌይነታ ማሌ የአዘኮ ዓቲ ካኦሽከንታንዳ ባኦዚንታ ዬያ ማሌ የአዘሞ ማዳ ቁኤሶንታ ታኦኒ ጋፒሲ ባይዛንዳኔ።⁵ ዔያታ ፔ ማኦርኮ ቶኦካ ኬሰኪ ዓሶንታ ዓገናንታ ኩኦጋሂንታሞ ዚጋ ቤዘ ታኦኒ ባይዛንዳኔ፤ ዔያታ ታና ካኦሽኪ ካኦሽኪ ታ ሱንዎና ጫኦቆታያ ሚልኮሚ ጌይነታ ማሌ የአዘ ሱንዎና ጫኦቆዘንሂ ጋፒሲ ታኦኒ ባይዛንዳኔ።
6 ታ ኮራፓ ሃኪ፡ ታ ገንዎ ዓኦዲያዎ ሃሹዘንሂንታ ታ ባንሂ ሙኪ ታ ዔያቶ ማኦራንዳጉዲ ታና የኦጪባኦዘንሂ ታኦኒ ጋፒሲ ባይዛንዳኔ።»
7 ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ዎጎ ኬላ ዑኬሂር ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ የአዘህ ቤርታ ዘቲ ጎዑዎቲ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዳር ዒንጎ ባኦዚ ማሂ ሹኮ ቆልሞጉዲ ዓኦሂ ዒንጎኒ ገኢገኒቲዳኬ፤ ዪሁዳ

ቡራንዳ ሞርኮዎ ዒዚ ዲማሲ ገኢገኢኬ።⁸ ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኦኮ ዳር ታኦኒ ዓኦሂ ዒንጎ ኬሎና ካኦቶ ናኦቶንታ ሱኦንታ፤ ዬያጉዲ ሃህ ፃንጎ ዓሳ ናንጎ ናንጎ ጎይያ ናንጎዘንሂዳ ቢያ ታኦኒ ሜቶ ዓጋንዳኔ።⁹ ዬና ኬሎና ማሌ ዳራ ካኦሽካ ዳሞሶ ጎይያጉዲ ዔያቶኮ ጌኤዮ ማኦር ጋር ዔንደይዳ ኮኦሚ ኮኦሚ ካኦሽካ ዓሶንታ ዔያቶኮ ጎዳሂ ማኦር ፑርቱሞና፤ ገንሂ ሃህ ጌሺ ጌሺ ዔኮና ማሆና ኩንሂ ዓሶይዳ ሜቶ ታኦኒ ዓጋንዳኔ።»

10 ናንገና ናንጎ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዬና ኬሎና ዬሩሳላሜ ካታሞኮ ሞላሂ ካር ጌይነታ ባንዎና ዒላቲ ዎይዘንታንዳኔ፤ ዓሳ ቡካ ዓኮ ጳኦኮይዳ ቃያ ዎይዘንታንዳኔ፤ ጌሜር ባንዎና ዲቃሂ ፑርታ ሃይሴ ዎይዘንታንዳኔ።¹¹ ዒንሂ ካታሞኮ ደኦሎ ባንዎይዳ ናንጎ ዓሳ ቢያ ዒንሂኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ባይቃንዳሂር ቢር ዓንጎና ኮርማ ዓሳ ቢያ ኩዳንዳሂር ዬያ ዑኡዘ ዒንሂ ዎይዘ ዎዳና ሞኦ! ዎኦ! ጌይ ዬኤኩዎቲ።»

12 «ዬና ኬሎና ፖዒ ታኦኒ ዓርቄ ዬሩሳላሜ ካታሞ ሃንቲ ዘጋንዳኔ፤ የቶርቄ ናንጎ ናንገና ዓታላይዳ ሞጫዲ ዓቲ ዎይኔ ዑሺጉዲ ማዒ ዓኦዘንሂንታ ናንገና ናንጎ ጎዳ ኮሺ ማዔቴያ ፑርታ ባኦዚ ማዲሞኤ ጋዓዘንሂዳ ሜቶ ታኦኒ ዓጋንዳኔ።¹³ ቆላ ዔያቶኮ ቡራንታንዳኔ፤ ማኦራኦ ዔያቶኮ ሻሂንታንዳኔ፤ ዒማና ማኦሪ ዔያታ ማኩንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ናንጎዓኬ፤ ዎይኔ ዔያታ ቱካንዳኔ፤ ዬያ ዎይኖኮ ዑኩ ዔያታ ዑሽካዓኬ።»

14 ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ደኤፖ ኬላ ዑኬኔ፤ ሙኪዎኦ ሩኡሪ ሩኡሪኬ፤ ዬና ኬላ ኮሺ ዒጊቻ ኬሊኬ፤ ዬና ኬሎ ዎይዘንታንዳኔ ዑኡዘ ፑርታኬ፤ ያሎ ያላ ዔርቲ ዓሂያ ካራ ባይቄ ዒላታንዳኔ።

15 ዬና ኬላ ዳጋ ኬላ፡ ሜቶና ዎኦዮና ኬላ፡ ባይሲንታ ኬላ፡ ዲሚና ቃኦዮና ካንቀንቲ ኬላ፡ ሻኦሪና ሻኔ ዲሚ ዲሚ ኬላ ማዓንዳኔ፤¹⁶ ዬና ኬሎና ኬኤሎ ዲዎና ዲርቆና ካታሞና ዳጌ ኬኤሎ ዲዎ ዑፃ ያልዚ ዛዬና ሄርሺንቲ ዑኡሲና ዎይዘንታንዳኔ።

17 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ጎሜ ዔያታ ማዳሂር፤ ሃህ ታኦኒ ዓይሂባኦ ባኦዚያ ዔያታ ማዲ ዳቢንቲሂር ዓኦፒ ባይቄ ዓሲጉዲ ዲቁንታንዳያ ሄላንዳኦና ዳኤፒ ሜቶ ዔያቶይዳ ታኦኒ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ዔያቶኮ ሱጉፃ ዎኦሂጉዲ ሸኦታንዳኔ፤ ሌዛኦ ዔያቶሲ ቡኡራጉዲ ቢያ ቤሰካ ኬኤሪንታንዳኔ።»

18 ናንገና ናንጎ ጎዳ ፔኤኮ ዳጎ ፔጋሲ ዔርዘ ዬና ኬሎና ዓሶኮ ቢርንታ ዎርቆንታ ዔያቶ ዓውሳኒ ዳንዳዒንዳሞሴ፤ ዒዛኮ ታሞጉዳ ዳጎና ዓጫ ቢያ ሙይነቲ ባይቃንዳኔ፤ ዬይ ያዲ ማዓንዳሂ ሳዓይዳ ናንጎ ዓሲ ቢያ ዔርቲባኦንቲ ኩዳንዳሂርኬ።

2

ጎሜ ቡኡዲዳጉዲ ዔኤሎና ዔኤላሂ
1 ዒንሂ ቦርሲንቲባኦ ዳራ ዑኬና ናንገና ናንጎ ጎዳ ባንሂ ማዑዎቲ፤² ጌይነቲ ኬላ

1:1 1:1 2ካኦቶ. ማ 22:1—23:30፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኮ 34:1—35:27። 1:4 1:4 ዒሲ. 14:29-31፤ ዔር. 47:1-7፤ ሂዚ. 25:15-17፤ ዒዪ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:6-8፤ ዛካ. 9:5-7። 1:9 1:9 1ካሙ. 5:5።

ሄሉዋንቱ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከላ ዲልባጉዲ ዲንህ ፒዳ ዔኪ ዳንዲዋንቱ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳን ዳኤግ ዳጋ ዲንህዳ ዩዑዋንቱ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንህ ማዑዋቱ። 3 ዲዛኮ ዓይህዳ ማዲ ኩንህዘንህና ሳዔሎይዳ ናንጋ ዲንህ ሼሌዔ ማዔ ዓሳ ዲዛ ባንህ ማዑዋቱ፤ ዲሎ ማዲ ማዲዋቱ፤ ሼሌዑዋና ዲንህ ሄርኪዲዋቱ፤ ዩይይዲዳና ናንገና ናንጋ ጎዳን ዳጋ ፔጋዲ ዔርታኣና ጎዳንቱ ማታህዲጋ ዲንህ ቶላንዲያ ናንዳ።

ሜሌ ዳርይዳ ዋጊንቱ ዋጊ

4 ጋኣዛ ጌይንታ ካታማ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዓንዳ፤ ዩያጉዲ ዓሰቁሎናኣ ጉሪ ሳዓ ማዓንዳ፤ ዓሸደኦይይዳ ናንጋ ዓሳ ዓሲ ዲኡሲና ናንጋ ቤዛጋ ዳውሲንታንዳ፤ ዓቃርኣ ካታማ ዓሳኣ ካታማጋ ዳውሲንታ ከሰካንዳ። 5 ዲንህ፡- ዳኤግ ባዘ ዓጮይዳ ናንጋ ከሪታ ዓሳ፤ ጌይዳ፡- ፒሊሰዳሜ ዓሳ ዲንህና ባይዔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋጊ ዋጋ ዲንህ ሄሌ፤ ፒሊሰዳሜ ዓጪ ማዔ፣ ካኣና ኔና ባይዔ! ፔቱ ዓሲታዎ ኔ ጊዳ ናንጉዋጉዲ ማሂ ታ ኔና ባይዘንዳ። 6 ዲንህኮ ዳኤግ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ሳዓ ባይ ሄንቃ ቤሲ፣ ቆልዎ ሄንቃ ናኣታ ናንጋ ቤሲና ቆልማ ዋርቁ ናንጋ ሞኣህ ቤሲ ማዓንዳ። 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛህ ዔያቶ ካገህሮና ዔያቶኮ ዲዲንቲ ዔውቲ ባኮዋ ዔያቶ ማሃንዲህሮ ማራቶ ዔያታ ፔኤኮ ሄንቃንዳጉዲ ዳኤግ ባዘ ዓጪ ዓኣ ሳዓ ዩሁዳገ ፒኤጫዲ ዓቲ ዓሰም ቤሲ ማዓንዳ፤ ዲባና ዲባና ዔያታ ዓሰቁሎናይዳ ዓኣ ከኤፃ ዋርቃንዳ።

8 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ሂዚ ጋዓ፡- «ታኣኮ ዳር ሄሌ ሞዓኣቤ ዓሰኮ ቶኦቶና ዓሞኣኔ ዳርኮዎ ጫዠ ታኣኒ ዋይዜ፤ ዔያታ ዋይይዲ ቶኦቶና ዔያቶኮ ዳና ዔካኒ ዋይይዲ ዔያታ ዚርቁቱያ ታኣኒ ዔሬ። 9 ታኣኒ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛህ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ማዔ ናንገና ናንጋ ማዔ ጎይዳና ሞዓኣቤ ዓጮ ዳዲ ሰደኦማጉዲ፤ ጊንህ ሃህ ዓሞኣኔ ዓጮዎ ጋሞኦጉዲ ታኣኒ ማሃንዳ፤ ዓጮላ ካይዚ ከሴያ፣ ሃህ ሰኦኔ ሰኦከ ዔኮ ቤሲ ማዔ ጉሪ ዓታንዳ፤ ሃይባገ ዓቲ ታኣኮ ዳራ ዔያቶ ቡራንዳ፤ ቆሎዎ ዔያቶኮ ዔካንዳ።»

10 ሞዓኣቤና ዓሞኣኔና ዳራ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳኮ ዳር ቶኦቶ፣ ዚርቁ ዚርቁይሮ ዩይ ማታ ዔያቶይዳ ዓጊንታህ ዔያቶኮ ያቶርሙዋርኮ። 11 ዔያቶኮ ዓጮይዳ ዓኣ ሉኡዚ ማዔ ያኣዘ ቢያ ባይዜህሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓጊቻያ ማዓንዳ፤ ዳኤግ ባዘ ኮይሎና ዋኣዎ ሳዘ ዓጮናይዳ ናንጋ ካኣታ ቢያ ዓኣ ቤዘይዳ ዓኣዎ ዩያ ያኣዛህም ዚጋንዳ።

12 ዲንህ፡ ዲቶጲዮ ዓሳ ታኣኮ ጩንቾ ዓራፖና ሃይቃንዳ።

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዋልቆና ዓጮኮ ከዳ ባንፃ ዓኣ ዓሰኦሪ ዓጮ ባይዘንዳ፤ ኔንቄ ካታማ ጎሪ ማሂ፣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌጉዲያኣ ማሂ ማልዘንዳ። 14 ካዮ ሰዎ ዉዳ ዲኢካ ናንጋንዳ፤ ዲማ ዲማ ኩኩቲያ ዲዘኮ ሹጮና

ከልቁ ማኸናሂዳ ናንጋንዳ፤ ማኣርኮ ፑልቶ ካሮና ዩይ ባካ ያኣላንዳ፤ ሊባናኦሲጋ ዔኮና ማዶና ኮሺንቱ ከኤዎኮ ጋራ ማቃንዳሂሮ ዔንዳ ማሊሲ ኮሸና ባካ ፑርቲ ጋገንዳ። 15 «ታጊዲጋ ዓታዘ ሜሌ ባኣሴ» ጌይ ያቶርቁሂና ፔና ፔኤሮ ዋዘሲ ናንጋ ካታማላ ዋይቲ ካዮ ሰዓ ናንጋ ጉሪ ቤሲ ማዔራ! ዲዘ ባንዶና ዓኣዳ ዓሳ ቢያ ኩጮና ዲዘ ከኤላሲ ከኤላሲ ቢሃ ዓማላንዳ።

3

ዩሩሳላማም ካፒ ዓኣ ባኣዚ

1 ጎማ ማዲሂና ዳር ፔኤኮ ሄርቁ ዋይሥህና ዲኢቲያ ማዔ ዋይዘ ዲዩ ዩሩሳላማ ካታማሎም ባይዔ! 2 ዲዘ ያኣማኣ ዋይዘዋሴ፤ ዘሪ ዲዘ ጎሮ ጎሮዎ ዲዘ ዔኩዋሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዲዘ ጉሙርቁዋሴ፤ ፔኤኮ ያኣዛህ ባንህዳ ዲዘ ዑኩዋሴ። 3 ሱኡጋ ዲዘኮ ጉዳ ዘቢ ጉዲኬ፤ ዑኩዋሴ ያን ያን ዓሳኣ ዚራኣር ዓይሱዋዎ ዳንቁ ባኮ ቢያ ሙዒ ጋገሳና ናይዲንቲ፣ ዋንታኣ ያኣዮኮ። 4 ያኣሲ ማሊያ ከኤዛዘንህዳ ያቶርሙዋና ታንጋርጫያና ጌኔ ማሊህያኣ ኩሜያኮ፤ ቁኤሳ ያኣሲም ዳማዳ ቤዘ ዲዲኢሳያኮ፤ ዋጎማኣ ዔያታ ዋይዚ ዲፃያኮ። 5 ናንገና ናንጋ ደሎ ጎዳህ ዲኢካ ናንጋ፤ ዲዚ ዳቢንቱዋሴ፤ ዲዚ ቢያ ከሌ ፒዜ ዋጊ ዋጋ፤ ጉቶ ጉቶዎ ዩያ ማዲያ ሃሹዋሴ፤ ፑርታ ማዲ ዳራ ጋዓንቲ ቦርሲንቱዋያኮ።

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ሜሌ ዳር ካኣቶ ታኣኒ ባይዜ፤ ዔያቶኮ ዋርዲዮ ቤዘዋ ታኣኒ ሻሄ፤ ዔያቶኮ ጎይዳና ያኣኒያ ዓኣዳዋጉዲ ታ ሴሚሴ፤ ካታማ ታ ዔያቶኮ ያኣኒያ ናንጉዋያ፣ ጉሪ ቤሲ ማሄ። 7 ታኣኒ ዩያ ቢያ ማዲሂሮ፣ ታ ዳራ ታና ቦንቻንዳ፤ ታኣኮ ዘሪ ጎሮ ጎሮዎ ዔካንዳ፤ ዔያቶ ሄሌ ዘሪ ጎሮና ጎራዎ ዔያታ ዋላዓኮ» ታኣኒ ጌዔ፤ ታኣኮ ዳራ ጋዓንቲ ሃቺም ፑርቲ፤ ፔኤኮ ፑርቶ ማዶና ዲኢቲ።»

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ዳካር ጊቢ ዳንዳዑዋቲ፤ ታኣኒ ዔያቶ ዑፃ ዋጋንዳ ዋዳ ዩዓንዳ፤ ሜሌ ዳርንታ ካኣቶንታ ቡኪሲ ታኣኮ ዳኤግ ዳጎ ታ ዔያቶ ዑፃ ከይሳንዳ፤ ታኣኮ ዩያ ዳጎ ዋልቃዲያግ ዔቁያና ሳዓ ሙይንቲ ባይቃንዳ።

9 «ዩዮ ዋዶና ሜሌ ዳር ፒዜ ጌኤሲ ታኣኒ ጌሰቲሳንዳ፤ ዩያ ታኣኒ ማዲንዳህ ቢያ ዓሲ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሱንዎ ዔኤላንዳጉዲና ፔቱምና ታኣም ማዲንዳጉዲኮ። 10 ዜሪንቲ ዳንዲ ናንጋ፣ ታና ካኣሸካ ዳራ ዲቶጲያ ዋርኮ ሱካጋ ታኣም ዲንጎንዳ ባኣዚ ዔኪ ሙካንዳ። 11 ያቶርቃ ዓሰና ሄርሺንታ ዓሶ ታ ዲንህ ባኣካጋ ሺኢሻንዳሂሮ ታኣም ዲንህ ዓይህንቶ ዲዩ ዳቤ ዳቢንቶር ዩዮ ዋዶና ዲንህ ቦርሲንታዓኮ፤ ሃካጋ ሴካ ታኣም ዳማዳ ዳኮይዳ ዳይ ዲንህ ያቶርቃዓኮ። 12 ዲንህ ባኣካጋ ፔና ሄርኪዲ ሼሌዔዘንህ ታኣኒ ዓይሳንዳ፤ ዔያታ ታና ጉሙርቁ፣ ታ ማኣደዋ ኮዓያ ማዓንዳ። 13 ዲዲንታጋ ዓቲ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዓይጎ ዓሲ ዑሰካኣ ፑርታ ባኣዚ ማዲዓኮ፤ ሉኡዘዋዎ ሉኡቃዓኮ፤ ዔያታ ፔ ዳንጎና ጌሺያ

2:8 2:8 ዓሲ. 15:1—16:14፤ 25:10-12፤ ዓር. 48:1—49:6፤ ሂዚ. 21:28-32፤ 25:1-11፤ ዓሞ. 1:13-15። 2:9 2:9 ማዢ. ማፃ 19:24። 2:12 2:12 ዓሲ. 18:1-7። 2:15 2:15 ዓሲ. 10:5-34፤ 14:24-27፤ ሩሆ. 1:1—3:19።

ጌሻባኬ፤ ዩያሮ ዔያታ ሙኡዚ ሙዒ ኮሺና ሃውሺ
ናንጋንዳኔ፤ ዔያቶ ዒጊቻንዳ ባኣዚያኣ ባኣሴ።»

ዎዛ ዓይኑዎ

14 ዲዮኔ ናዔሌ! ዓይናዳ!
ዒሰራዔኤሌ ዴሬዮቴ!
ዓይናዳዎቴ! ዒላሹዎቴ!
ዩሩሳላሜ ዴሬዮቴ!
ጉቤ ዒናፓ ዎዛዲዎቴ።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢዳ ዓጋኒ ማሌ
ፑርቶ ማታሢ ሸኢሸኔ፤
ሞርኮዎ ዒንሢኮ ዒ ባይዜኔ፤
ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ካኣታሢ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ዒንሢ ባኣኮይዳኬ፤
ሃካፓ ሴካ ባይሰንታ ኑሩ ሃላንዳኔ ጌይ ዒንሢ
ዒጊጫዓኬ።

16 ዩሮ ዎዶና ዩሩሳላሜ ዛሎ ሂዚ ጌይንታንዳኔ፡-
«ዲዮኔ ካታሜሌ! ዒጊጨጊፗ!
ኩጫ ኔኤኮ ደጮፓ!

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሢ ኔኤና ዎላኬ፤
ዒዚ ፔ ዎልቆና ኔና ባሺሳንዳኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኒ ዎዛሳያ ማዓንዳኔ፤
ፔ ናሹሞና ኔና ዒ ዓካሳንዳኔ፤
ዴራ ቦንቾ ኬለና ዓይኑሞና ዎዛዲሢጉዲ
ዒዛኣ ኔኤኒ ዎዛሳያ ማዓንዳኔ።»

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ቦንቾ ኬለና ዎዛዲንታ ዎዛጉዲ ታ ኔና
ዎዛሳንዳኔ፤
ሃካፓ ሴካ ፔቲታዖ ኔ ቦርሰንታዓኬ።

19 ኔና ሄርቁ ዎይሃዘንሢዳ ቢያ ዩሮ ዎዶና ማቶ
ታኣኒ ዓጋንዳኔ፤
ኔኤኮ ዎቦ ዓሶ ቢያ ታኣኒ ዓውሳንዳኔ፤
ዲማዲ ዣኣሌዘንሢያ ማሂ ታ ቡኩሳንዳኔ፤
ዔያታ ቦርሰንታንዳጉዲ ማዶና ቤዘይዳ ቢያ
ቦርሰንቶ ዔያቶኮ ጋላታና ቦንቾና ማሂ ታኣኒ
ላኣማንዳኔ።»

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ዩሮ ዎዶና ታ ዒንሢ ቡኩሴ ጊንሣ ዒንሢ
ዓጮ ማሃንዳኔ፤
ዒንሢ ዒንሢ ዓኣፖና ዛጋንቲ ታ ዒንሢኮ
ዲዒንቲ ዔኮና ባኮ ማሃኣና
ሳዖይዳ ዓኣ ሜሌ ዴሮ ቢያሢ ባኣካ
ዒንሢ ቦንቹቲያና ዔርቲያ ማዓንዳኔ።»

ሃኣጌ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሃኣጌ ማፃኣፖይዳ ዳካና ዳካና የኣፒገጥቴ ኪኢታ ኪሪሰቶሴ ሾይነታንዳሢኮ ቤርታ ጌኤቶ ጌኤቶ ሌዎ ፓይደኮ ደንጎ ጌኤታና ለማታሚ ሌዎ ጋራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዒንታፓ ማዔ ዴሮም ሃኣጌ ዛሎና ኬኤዛገጥቴያኬ። ዲሰራዔኤሌ ዴራ ዳውሲንቴ ቤዛፓ ማዔ ዩራሳላሚይዳ ዳካ ለዔ ዴዔያ ማዔቴያ ጌኤቶ ማኣራ ቤርታ ሻሂንቴ ደዔ ቤዛ ዓኣኔ፤ ዩያሮ ዲዛኮ ኪኢታ ዴሮኮ ሱኡጋ ጌኤቶ ማኣሮ ጊንሣ ዓካሲ ኮሻንዳጉዲ ዔቀሳያኬ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ዴራ ፔና ካኣኮ ዛሎና ኮሻያና ጌኤቶም ዓኣያ ማዔቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሹዋና ያርጎቹዋዎ ዔያቶም ዲንጋንዳሢ ዲ ኬኤዛ።

ማፃኣፕላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ
ጌኤቶ ማኣራ ኮሻንታንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣሢ (1:1-15)
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሮም ዲንጌ ዓንጃንታ ዔያቶ ደዲሻንዳያ ማዔያኮ ዲንጊንቴ ሃጋኣ ዋዛ (2:1-19)
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዜሬባቡሌም ዲንጌ ሃጋኣ ዋዛ (2:20-23)

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌኤቶ ማኣሮ ዓካሶም ዓይሣ ዓይሣያ

1 ዳኣሪዮሴ ካኣታዳንቴ ለምዓሳ ሌዎኮ ላሃሳ ዓጊና ጌኤሬ ቤርታሳ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ሃኣጌ ዛሎና ኬኤዛ፤ ዲዚ ኬኤዛሢ ጸሁዳ ዓሶ ዋይሣ ሳላቲያሌ ናኣዚ ዜሬባቡሌና ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ማዔ ዲዮሴዴቄ ናኣዚ ዲያሱናምኬ።

2 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ፡- «ሃይ ዴራ ጌኤቶ ማኣራ ዓካሲ ኮሻንታንዳ ዋዳ ሃጋኣ ሄለባኣሴ» ጋዓኔ፤ 3 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ሃኣጌ ዛሎና ፔኤኮ ዴሮም ኬኤዛ ቃኣላ ሃካፓ ዴማ ዓኣሢኬ፡- 4 «ታ ዴራዮቴ! ታ ማኣራ ሻሂንቴ ዓኣንቴ፡ ዲንሢ ዲንሢኮ ሚዛጲሲ ማኮና ማኣሮይዳ ናንጋጌ ሃይ ዋዴዳ? 5 ዲንሢ ዓኣ ጎይያ ሂንዳ ማሉዋቴ። 6 ዲንሢ ሚርጌ ጎሽኪጋፓ ዳካ ሃኣኮ ዔካኔ፤ ሙይ ዲንሢ ሙዓኔ፡ ጋዓንቴ ሚሽኩዋሴ፤ ዲንሢ ዑሽካኔ፡ ጋዓንቴ ዴኤባ ዲንሢኮ ማዑዋሴ፤ ዑፃ ዑፃ ቃሲ ዲንሢ ማይነታኔ፡ ጋዓንቴ ዲንሢም ዩይ ያይዲዋሴ፤ ማዲ ዲንሢ ዴንቃ ሚኣሻ ዲንሢም ዔኤቁዋኣሢሮ ዳርዔ ኪኢሴይዳ ዓጎና ማዓኔ። 7 ዲንሢ ዓኣ ጎይያ ሂንዳ ማሉዋቴ። 8 ዓካሪ ሃሢ ለካ ጌሜር ኬሰኩዋቴ፤ ሚሢ ቆዒ ዔኪ ሙኩዋቴ፤ ታኣኮ ጌኤቶ ማኣሮ ጊንሣ ዓካሲ ኮሹዋቴ፤ ታኣኒ ዲኢካ ዋዛዲ ጋላቲንታንዳ።

9 «ዲንሢ ሚርጌ ሃኣኮ ኮናይዳ ዋሃንዳኔ ጌይ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዳካ ማዔኔ፤ ዩንሢያ ዲንሢ ዔኪ ማኣራ ጌሌ ዋደና ዩያ ሃኣኮ ታኣኒ ዑኡዚ ሃሽሢሮ ባይቄኔ፤ ዩያ ታኣኒ ዓይጎሮ ማዴያ ዲንሢም

ማላይ? ዩያ ታኣኒ ማዴሢ ዲንሢ ቢያሢ ዲንሢኮ ማኣሮ ሚዛጲሲ ማኮኔ፤ ታኣኮ ጌኤቶ ማኣራ ጋዓንቴ ደዒ ሻሂንቴ ቤዛ ዓኣሢሮኬ። 10 ዲራ ዋርቁዋሢንታ ዔኤቢያ ባቃሉዋኣሢ ዩያሮኬ። 11 ዓካሪ ዩያ ዛሎና ዲኮና ሃኣኮናይዳ፡ ዋይኖንታ ዛይቶንታይዳ፡ ሳዓ ባቃልሳ ባኮ ቢያይዳ፡ ዓሶንታ ቆልሞንታይዳ፡ ዓሲ ፔ ኩቻ ማዲ ዴንቃ ባኮ ቢያይዳ ሉማ ታኣኒ ዔኪ ዩዓንዳኔ።»

ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይሣንቴሢ
12 ሳላቲያሌ ናኣዚ ዜሬባቡሌ፡ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ዲዮሴዴቄ ናኣዚ ዲያሱ፡ ዳውሲንቴ ዴንዴ ቤዛፓ ማዔ ዴራኣ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ያኣዛሢኮ ቃኣሎንታ ዲዛ ማሊያ ኬኤዛ ሃኣጌ ዛሎና ዳኪንቴ ኪኢቶዋ ዋይዜኔ፤ ሃኣጌ ዔያቶም ዳኬሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጩኔ። 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታ ዓሲ ማዔሢ፡ ሃኣጌ ዴሮም ኬኤዛዮ፡- « ታኣኒ ዲንሢና ዋላኬ» ጋዓኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ» ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢቶ ኬኤዜ። 14 ዩካፓ ጸሁዳ ዓሶ ዋይሣያ ማዔ፡ ሳላቲያሌ ናኣዚ ዜሬባቡሌንታ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢ ዲዮሴዴቄ ናኣዚ ዲያሱንታ ዲዒንታፓ ማዔ ዓሶ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዴም ዔቁሴኔ፤ ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ያኣዛሢኮ ጌኤቶ ማኣሮ ኮሽያ ዓርቄ። 15 ዩይ ያኣዲ ማዔሢ ዳኣሪዮሴ ካኣታዳንቴ ለምዓሳ ሌዎኮ ላሃሳ ዓጊና ጌኤሬንቴ ለማታሚ ያይዳሳ ኬሎናኬ።

2

ዓኮ ጌኤቶ ማኣሮኮ ሚዛጲሞና ቦንቾና

1 ዳኣሪዮሴ ካኣታዳንቴ ለምዓሳ ሌዎኮ ላንካሳ ዓጊና ጌኤሬም ለማታሚ ፔታሳ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃኣጌ ዛሎና ለሚ ኬኤዜ፤ 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ጸሁዳ ዓጮ ዋይሣ፡ ሳላቲያሌ ናኣዚ፡ ዜሬባቡሌንታ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ፡ ዲዮሴዴቄ ናኣዚ፡ ዲያሱንታ ሃንጎ ዓሶንታም ቢያ ሂዚ ጌይ ኬኤዜ» ጌዔኔ። 3 «ሃኖ ጌኤቶ ማኣሮኮ ሚናኣ ቦንቻ ዋማዲታቴያ ዛጌ ዓሲ ዓኣና? ሃሢሾ፡ ዲንሢም ዋማዲ ማዒ ጴዳይ? ሃይ ማኣራ ዲንሢም ፓሠዋ ባኣዚ ማዒባኣዳ? 4 ሃሢ ጋዓንቴ ዜሬባቡሌ ደዴ! ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ፡ ዲዮሴዴቄ ናዓሃ ዲያሱ ደዴ! ዲንሢም ዓጮ ዴራኣ ደዴዋቴ! ታኣኒ ዲንሢና ዋላኬ፤ ታኣኒ ዲንሢና ዋላ ማዓንዳኔ። 5 ዲንሢ ጊብፃ ዓጫፓ ኬሰኬ ዋደና፡- ታኣኒ ዲንሢና ዋላ ማዓንዳኔ» ጌይ ታ ዲንሢም ጫኣቄሢጉዴያ ሃሢያ ታኣኮ ዓያና ዲንሢና ዋላታሢሮ ዔኤቢባኣሴ ዲጊጩፖቴ» ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜ።

6 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዑኬ ኬሊዳ ለሚ ጊንሣ ታኣኒ ጫሪንጮንታ ሳዮንታ፡ ባዘንታ ፃኣዲ ቤዘንታ ታኣኒ ዓጊሣንዳኔ፤ 7 ሜሌ ዴር ቢያ ታኣኒ ዓጊሣንዳኔ፤ ዔያቶኮ ቆላኣ ቢያ ሃይካ ሙካንዳኔ፤ ዩያሮ ጌኤቶ ማኣሮኮ ዲቢ ቆሎ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 8 ዓጮይዳ ዓኣ ዋርቆንታ ቢር ዓንጋኣ ቢያ ታኣሮኬ። 9 ዓኮ ጌኤቶ ማኣራ ቤርታኣሰካፓ ባሽ ሚዛጴያ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒያ ዲኢካ ታ ዴሮም

1:1 1:1 ዒ.ዘ. 4:24—5:2፤ 6:14። 2:3 2:3 ዒ.ዘ. 3:12። 2:5 2:5 ኬሲ. ማፃ 29:45-46። 2:6 2:6 ዔ.ብ. 12:26።

ኮሹሞ ዲንጋንዳኔ፤» ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳሢ ዬያ ጌዔ።

ሃኣጌ ቄኤሶ ዘሬ ዘር

10 ዳኣሪዮሴ ካኣታዳንቴ ለምዓሳ ሌዖኮ ታዘዳሳ ዓገና ያኤሬም ለማታሚ ያይዳሳ ከሎና ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛ ሃኣጌ ዘሎና ሂዚ ጌዔ።- 11 «ሂንዳ ቄኤሶ ኮይላ ዋጎ ዘላ ያኦጩ፤ 12 ኮኣኪንሢና ፔቴ ዓሲ ያኦሲም ዲማዳ ዓሽኮ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛፓ ዔኪ ዲዚ ማይንቴ ዓፒሎና ያሽ ዔኤያታቴ፤ ጊንህ ሃህ ዬይ ዓፒላ ካህ። ዋዪ። ዋይኖ ዑዠ። ዘይቴንታ ዬያጉዲ ሜሌ ሙኡዚ ካኣሚያ ማዔቴ ዬይ ሙዓ ቢያ ዬያ ዓሢ ዘሎና ያኦሲም ዲማዳያ ማዓኒ ዳንዳዓ?» ዔያቶም ጌዔ።» ዬያር ጌዒ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ። ሃኣጌ ዔያቶ ያኦጩ።

ቄኤሳ ማሃዖ፡- «ያኦሲም ዲማዳያ ማዓኒ ዳንዳዓ-ዋሴ» ጌዔ።

13 ሃኣጌ ጊንህ፡- «ሌሲ ካኣሚ ዒኢቴ ዓሲ ዬንሢ ሙዖይዳፓ ፔቴ ካኣሚቴ ዬይ ካኣሚንቴ ሙዓ ጎኔና ዒኢቴያ ማዓኒ ዳንዳዓ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጩ።

ቄኤሳ ማሃዖ፡- «ሂዮ፡ ዒኢታኔ» ጌዔ።

14 ሃኣጌ ዒማና፡- «ሂይ ዳራ ቢያ ዬያጉዲኬ፤ ዬያር ዔያቶኮ ማዳንታ ዔያታ ያኦሲም ሸኢሻ ዒንጊፃኣ ዒኢቴያኬ» ጋዓ። ናንገና ናንጋ ጎዳ» ጌኤ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃጊ ዓንጃንዳያ ማዒያ ከኤዜህ

15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ዓይጌ ዒንሢ ሄሌቴያ ዒንሢ ማሊ ጰቂሁዋዓዳ? ሃህ። ጌኤዠ ማኣር ጊንህ ዒንሢ ማዢያ ዓርቃንዳሂኮ ቤርታ።

16 ለምዖ ያኤታ ኪሎ ማዓ ሃኣኮ ዳንቃንዳኔ ጌይ ሃኣኮ ናቶና ቤዞ ዒንሢ ዓኣዳ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ዳንቁህ ፔቴ ያኤታ ኪሎ ሌሊኬ፤ ሃህ ፔቴ ያኤታ ደሎዜ ዋይኔ ዑሽ ዳንቃኒ ኮዒ ዋይኖ ዑዠ ጩኡጰ ቤዞ ዒንሢ ዓኣዳ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ዳንቁ ዔኪህ ያይዲታሚ ደሎዜ ሌሊኬ፤ 17 ዒንሢ ማዲ ላቤ ሃኣኮ ቢያ ታኣኒ ባይዛኒ ታሚላኣሻ። ዑንታሬንታ ሻቺያ ከይሴኔ፤ ዬይ ቢያ ዒንሢዳ ሄሌንቴያ ጎሞ ቡኡጂ ታ ባንሢ ዒንሢ ማዒባኣሴ። 18 ታዘዳሳ ዓገና ያኤሬንቴ ሃኖ ለማታሚ ያይዳሳ ከላፓ፤ ጊንህ ሃህ ጌኤዠ ማኣራ ማዢንቶ ዓርቄ ከላፓ ዓርቃዖ ኮሽ ማሊ ዒና ዔኩዋቴ። 19 ዋዚ ዒንሢኮ ዜርሢም ማዓ ሃኣኮ ኮኖይዳ ባኣያታቴያ። ዋይኖንታ ቤሌሶንታ ርኡማኖንታ ርሚቶ ሚፃኣ ቢያ ዓኣፒ ዓኣፒባኣቴያ ሃናኣፓ ዓርቃዖ ታ ዒንሢ ዓንጃንዳኔ።»

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዜሬባቡሌም ዒንጌ ሃጊ ማዓ ዋዞ

20 ዬኖ ዓገኖኮ ለማታሚ ያይዳሳ ከሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛ ሃኣጌም ለሚ ከኤዜ።

21 ዪሁዳ ዓጮ ዋይህ፡ ዜሬባቡሌም ሂዚ ጌዔ፡- «ጫሪንጮንታ ሳዖንታ ታኣኒ ዓገሃንዳ ከሌ ሙካንዳ፤ 22 ዬኖ ዋይኖ ካኣቶኮ ካኣቴሞ ያይቶ ታኣኒ ደይሳንዳ፤ ዔያቶኮ ዋልቆ ባኣያ ታኣኒ ማሃንዳ፤ ሳርጌሎ ያይቶ ዒሻ ዓሶ ዬያ ያይቶና ዋላ ታኣኒ ከኤራንዳ፤ ፓራሢያ ዔያቶኮ ሃይቄ ጋፓንዳ፤ ፓራሢያ ያላ ዓሳኣ ዋሊ ዋዳንዳ፤

23 ታኣም ማዳ ዜሬባቡሌ! ታኣኒ ኔና ደኦሬ፤ ፔቴ ከሌ ሱኡጌ ኔኤኒ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ዲማሲ ታኣር ማዒያ ዔርዛ ዢኢራህ ታ ኔና ማሄኔ፤» ጋዓ። ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ።

2:13 2:13 ፓይ. ማፃ 19:11-22።

ዛካርያስ ዓይነት ካር

የእሱ ማለያ ከኤዛ ዛካርያስ ማጻሕፍት ላምዖ ቤሲ ፓቅጎት ማለህ ዓይነት፤

ፔተሳዛ ዓይህ 1—8 ሄለንዳኣና ዓላ ማለያኮ፤ ዬና ከሪሰቶሴ ሸይነታንዳህኮ ቤርታ ደንጎ ጃኤታና ላማታሚ ሌዔፓ ዳንዲ ደንጎ ጃኤታና ታጳ ሳሊ ሌዔ ማዓ ጋርይዳ ዲማ ዲማ ወደና የእሱ ማለያ ከኤዛ ዛካርያስ ከኤዜ ባኣዚ ዓርቄያኮ፤ ዬያታ የእሱ ማለህ ማዕም ከኤዚንቴ ቃኣላ የእሱ ፔጋሲ ዳቀ ጎይህና ከኤዚንቴያ ማዓዛ፣ ዬይ ከኤዚንቴ ባካ ዬሩሳላሜኮ ገንህ ላሚ ዓካዲያ፣ ጌኤዠ ማኣርኮ ገንህ ማዠርንቴያ፣ የእሱ ዳርኮ ጎማፓ ጌኤሸኪያንታ ሃጊ ሙካንዳ ሜሲሄ ወደ ዛሎዋ ከኤዛያኮ።

ላምዓሳዖ ዓይህ 9—14 ሄለንዳኣና ዓላ ቤዘይዳ ከኤዚንቴ ባካ ዳካ ናጌዖ ከኤዚንቴ የእሱ ማለህ ዓርቄያኮ፤ ዬያታ የእሱ ማለህ ማዕ ከኤዚንቴ ቃኣላ ከኤዛህ ሃጊ ሙካንዳ ሜሲሄ ዛሎንታ ጋፒንያና ወገንታንዳ ዋጎ ዛሎንታኮ።

ማጻኢቴላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ሜታ ዓኣያ ማዕያ ላቲ ከኤዚንቴህና ሃጊ ሴካ ዋዛ ዓኣያ ማዕያ (1:1—8:23)

ዒሰራዔኤሌኮ ዓሸኖ ማዕ ዓጮይዳ ዋገንታንዳ ዋጌ (9:1-8)

ሃጊ ሴካ ዓላ ዖርጎቹሞንታ ዋዛንታ ዛላ (9:9—14:21)

ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳራ ዒዛ ባንህ ማዓንዳጉዲ ዔኤሌህ

1 ዳኣሪዮሴ ፓሪሴይዳ ካኣታዳንቴ ላምዓሳ ሌዖኮ ሳላሳ ዓገኖና ዒደኮ ናኣዚ፣ ባራኪዮ ናዖ ማዕ፣ የእሱ ማለያ ከኤዛ፣ ዛካርያስም ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ቃኣላ ያዲኮ፤ 2 ዛካርያስ ዳርቄ ሂዚ ጌይ ከኤዛንዳጉዲ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ማዕ የእዛህ ዓይህ፤- «ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንህኮ ቤርታኣ ዓደንህ 0-9 ሚርጌና ዳጋዴ፤ 3 ሃህ ጋዓንቴ ታኣኒ ዒንህም ሂዚ ጋዓ፤- ታ ባንህ ማዕ-ዋቴ፤ ታኣኒያ ዒንህ ባንህ ማዓንዳ፤።

4 «ዒንህኮ ቤርታኣ ዓደንህጉዲ ማዕፓፔ፤ ዔያቶም ሚና ታ ማለያ ከኤዛ ዓሳ፡- «ዒንህ ሃንታ ዋሶ ጎይዖና ፑርቶ ማደናፓ ማዕ-ዋቴ» ጌይ ላቲ ከኤዚናኣኮኮ፤ ዒንህኮ ቤርታኣ ዓደንህ ጋዓንቴ ዬያ ወይዘባኣሴ፤ ታኣኮ ዓይህያዋ ካፒ ማዲ ኩንህባኣሴ። 5 ሃህ ዬያታ ዒንህኮ ቤርታኣ ዓደንህ ዋካ ዓኣይ? ታ ማለያ ከኤዛ ዓሶ ማዕቴያ ናንገና ናንጋያዳ? 6 ጋዓንቴ ታ ዓይሎ ማዕ፣ ታ ማለያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና ዒንህኮ ቤርታኣ ዓደንህም ታ ዒንጌ ዋጎንታ ዓይህያንታ ካፓ ዒደዖና ዔያቶ ሜታ ሄለባይ? ዬያር ዔያታ ፔ ዳቢንቶ ዔራ፡- «ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ማዕ የእዛህ ማለ ጎይዖጉዴያ ኑ ማዳ ማደ ጎይዖና ኑ ሃንቴ ጎይዖናጉዴያ ኑጊዳ ዒዚ ዓጌ ሜታህ ፒዜ ካራናኮ» ጌዔ።።»

የእሱ ማለያ ከኤዛ ዛካርያስም ፔጋዲ ጴዳ ፓራህ

7 ዳኣሪዮሴ ካኣታዳንቴ ላምዓሳ ሌዖና፣ ሸባጭ ጌይነታ ታጳ ፔታሳ ዓገና ጃኤሬንቴ ላማታሚ ዖይዳሳ ከሎና ዒደ ናኣዚ ባራኪዮ ናይ ማዕ፣ የእሱ ማለያ ከኤዛ ዛካርያስም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ከኤዜ። 8 የእሱኮ ከኢታንቻህ ዘቄ ፓርይዳ ዳይ ዓኣንቴ ታኣኒ ፔቴ ዋንቴና ዳንቄ። ዒዚ ደኣጮይዳ ዓኣ ባርሴቴ ጌይነታ ሚያ ባኣካ ዔቄ፤ ዒዛኮ ገንዖይዳ ዘቄ፣ ዲንኪ ዘቄ፣ ሃህ ጋላፒ ፓራ ዔቄ ዓኣ። 9 ታኣኒ ዒማና፡- «ታ ጎዳህዮ! ሃይ ፓራህ ዓይጎ ማላቲ ዳዋያዳ?» ጌይ የእሱ ከኢታንቻህ ኮይላ ዖኦ።።

ዒዚ ማሃዖ፡- «ሃይ ፓራህ ዓይጎ ማላታ ዳዋቴያ ታኣኒ ኔና ቤኤዛንዳ፤ 10 ዔያታ ሳዖ ሃንቲ ሙሪ ሙካንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኤያኮ» ጌዔ።። 11 ዔያታ ዒማና፡- «ሳዖ ኑ ቢያ ሃንቲ ሙሪ ዛጌ፤ ሳዓ ቢያ ሜታ ባኣያ ኮሸኮ» ጌይ የእሱ ከኢታንቻህም ከኤዜ።።

12 ከኢታንቻህ፡- «ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህዮ! ዬሩሳላሜንታ ዪሁዳ ካታሞ ቢያህ 0-9 ወይዳ ኔ ዳጋዴንቴ ሃይሸ ላንካይታሚ ሌዔ ዓኣዳ፤ ኔኤኒ ዔያቶ ማኣረዋኣህ ወም ሄለንዳኣዳዮ?» ጌይ ዖኦ።።

13 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣና ዋላ ጌሰታ ከኢታንቻህም ኮሺ ዋዛሳ 0-ኤሲና ደዲሻ ጌኤሲያ ጌሰቲ ማህ፤። 14 ዬያር ከኢታንቻህ ታኣም ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ማዕ የእዛህ ጋዓ ባኮ ሂዚ ጌይ ዳጊዲ ከኤዜ ጌዔ፤- «ደዮኔንታ ዬሩሳላሜንታ ታኣር ሌሊ ማዓንዳጉዲ ኮዓ ማለህና ዳኤፒ ናሹሞዋ ታኣኮ ዓኣ፤ 15 ኮሹሞ ዓኣያ ማዕም ሂርጋ ባኣያ ናንጋ ማሌ ዳር ካኣቶ 0-9 ሚርጌና ታኣኒ ዳጋዴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ታ ዳርይዳ ሜቶ ዓገዖ ዳካር ሃሸ ወደና ዬያታ ካኣታ ታኣኮ ዳር ኮይሳህፓ 0-ህ ፑርታ ጎይህ ሜታሴ። 16 ዬያር ካታሜሎ፣ ዬሩሳላሜ ማኣራኒ ገንህ ታ ሸሪ ዒዛ ዛጋንዳ፤ ታኣኮ ጌኤዠ ማኣርንታ ካታሜሎንታ ገንህ ዓካዲ ማዠርንታንዳ፤።»

17 የእሱ ከኢታንቻህ ገንህ ሃህ፡- «ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ካታማ ገንህ ዖርጎጫንዳጉዲ ማሃንዳህ፣ ዬሩሳላሜ ካታሞዋ ሚናኣሲጉዲ ዒዚ ማኣዳንዳህንታ ፔ ካታማ ማህ ዒዚ ደኣራንዳያ ማዕህ ከኤዜ» ጌዔ።።

የእሱ ማለያ ከኤዛ ዛካርያስም ፔጋዲ ጴዳ ዖይዳ ጉራኒ

18 ሃህ የእሱ ታና ዖይዳ ጉራኒ ፔጋሲ ዳዌ፤ 19 ታኣና ዋላ ጌሰታ ከኢታንቻህ ኮይላ ታኣ፤- «ሃንህ ጉራኖንህ ዓይጎ ማላታ ማዕ ዳዋቴያ ታኣም ከኤዜ» ጌዔ።።

ዒዚ፡- «ሃኣታ ጉራና ዪሁዳንታ ዒሰራዔኤሌንታ ዬሩሳላሜንታ ዳር ዳውሲ ባይዜ ካኣቶኮ» ጌዔ።።

20 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞቶሻ ኩጫ ዔኪ ዓኣ ዖይዳ ጌቶታና ዳዌ፤ 21 ታኣኒ ዒማና፡- «ሃንህ ዓሳ ዓይጎ ማዳኒ ሙከ ዓሲዳይ?» ጌይ የእሱ ከኢታንቻህ ኮራ ዖኦ።። ዒዚ ማሃዖ፡- «ዔያታ ሙከህ ዪሁዳ ሳዖ ጋፒሲ ባይዚ፣ ዳርዋ ዳውሲ

ፕፕንዲዳ ሜሌ ዳር ካኦቶኮ ካራ ባይዚ ዋዲ ኩርሳኒኬ» ጌዔ።

2

ዛካርያስም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ዋርቆ ዋዳር

1 ፔ ኩጫ ዋርቆ ዋዳራ ዔኪ ዓኣ ፔቴ ዓሲ ያኦሲ ፔጋሲ ታና ዳዌ፤ 2 ታኣኒ፡- «ኔኤኒ ዋኒ ዳንዳይ?» ጌይ ዬያ ዓሢ ያኦጭ፤ ዓዚ፡- «ዬሩሳላሜ ካታሞኮ ያደሱሞንታ ዳልጉሞንታ ዋኣዲታቲያ ታኣኒ ዋርቆ ዔራኒ ዳንዳይ» ጌዔ።

3 ዬካፓ ታኣና ጌሰታ ከኢታንቻሢ ሴርቲሞ ሴካ ዳንዳይቴ ሜሌ ያኦሲ ከኢታንቻሢ ዓዛና ካኣማኒ ሙካያ ታ ዳንቄ። 4 ሴርታኣ ከኢታንቻሢ ላሞዓሲ ዳዳ ከኢታንቻሢሞ፡- «ዋርቆ ዔር ዋዳር ዔኪ ዓኣ፡ ሃሴኬ ዳጌሢ ኮይላ ጳሽኪ ዳንዲ «ዬሩሳላሜይ ዲሚር ጌ ዳሬንታ ቆልሞንታ ዓኣሢር ዳኤፒ ከኤሌ ዲሢ ማኸኒ ሜቶኬ» ጌይ ከኤዜ። 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ካታሜሎኮ ዙሎይዳ ታሚ ዲሢ ማዒ ካፓንዳሢና ፔኤኮ ቦንቸናኣ ዒኣካ ፔጋዲ ናንጋንዳሢ ከኤዜ» ጌዔ።

ሜሌ ዓጮ ዳንዲ ዓኣ ዓሳ ፔ ዓጮ ማዓንዳጉዲ ከኤዚንቲሢ

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዓጮኮ ያይዶ ዛሎ ቢያ ታ ዒንሢ ሃያኮ ሴርታ ዜርቆ ዳኬ፤ ሃሢ ጋንጎቴ ዓጮኮ ከዶ ዛላፓ ዔቁ ቶላኒ ጳሽኩዋቴ። 7 ዒንሢ፡ ዳውሲንቲ ዳንዲ ባብሎይዳ ናንጋ ዓሳ ዬሩሳላሜ ማዒ ሙኩዋቴ» ጋዒ። 8 ዒንሢ ካኣማ ዓሲ ዒዛ ዓኣፖኮ ካርቆማ ሄላ ዓሲ ማዒ ዛጊንታንዳ። ዒዚ ታና ቦንቸሲ፡ ዒንሢ ቡሬ ዳርዋ ማኪ ታ ጌሰታንዳጉዲ ዳካኣና ታኣም ከኤዜ ቃኣላ ያዲ ጋዓያ።

9 «ሃሢ ታኣኒ ታኣኮ ዋልቆ ዔያቶ ዳዋንዳ፤ ዔያታ ሃያኮ ሴርታ ዓይሌ ማሂ ሻንቄ ዔኪ ዋይሢ ዓሳ ኩጮ ጋር ዲዒንቲ ጌላንዳ፤ ዬካፓ ዒንሢያኣ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ታና ዳኬያ ማዔሢ ዔራንዳ።»

10 «ታኣኒ ሙኪ ዒንሢ ባኣካ ናንጋንዳሢር ዬሩሳላሜ ዳሬዮቴ! ታና ቦንቸ ዓይናዲዋቴ! ዋዛዲያ ዒላሹዋቴ!» ጋዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ።

11 ዬይ ያዲ ማዔ ዋዳና ሜሌ ዳርፓ ሚርጌ ፃጺ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዋላ ማዒ ዒጊንታንዳ። ዒዚ ዔያቶ ባኣካ ናንጋንዳ፤ ታናኣ ዒንሢ ባንሢ ዳኬሢ ዒዛ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳ። 12 ያኦሲም ዲማዳ ሳዔሎይዳ ዓኣ፡ ዪሁዳ ፔ ዳ፤ ማሂ ያኦሲ ዔካንዳ፤ ዬሩሳላሜያ ጊንሢ ላሚ ፔኤር ማሂ ዒዚ ደኦራንዳ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ናንጎ፡ ጌኤኮ ማኣርይዳፓ ሙካኒ ጊኣጊ ዔቁሢር ዓሲ ቢያ ዒዛ ሴርታ ዚቲ ጎያንጎ።

3

ቁኤሶ ሱኡጋሢ ዛሎ ያኦሲ ዛካርያስም ፔጋሲ ዳዌ ባኮ

1 ዬካፓ ቁኤሶ ሱጋሢ፡ ዒያሱ ያኦሲ ከኢታንቻሢኮ ሴርታ ዔቁ ዓኣያ ናንጊና ናንጋ

ጎዳ ታኣም ፔጋሲ ዳዌ፤ ዒማና ፃላሢ ዒያሱ ካሳሳኒ ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ ዔቁ ዓኣ። 2 ያኦሲኮ ከኢታንቻሢ ፃላሢ ኮይላ፡- «ሃይ ኔ ፃላሢ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ጎርሞ! ዬሩሳላሜ ፔኤር ማሂ ደኦሬ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ኔና ጎርሞ! ሃይ ዓሢ ታሚ ጋውሎንቴ ባሺ ዓቲ ዓኣ ሚሢታሢ ኔ ዛጉዋይ» ጌዔ።

3 ዒያሱ ከንቁ ዓፒላ ማኣዒ ያኦሲ ከኢታንቻሢ ሴርታ ዔቁ ዓኣ። 4 ያኦሲኮ ከኢታንቻሢ ዒዛም ዓይሢንቲ ማዳ ሃንጎ ከኢታንቻሢ፡- «ዬያ ከንቁ ማኣዒሢ ዒዛ ዐፃፓ ሺኢሹዋቴ!» ጌይ ዓይሢ፤ ዒማና ሃሢ ዒዚ ዒያሱ ባንሢ ሺራዮ፡- «ጎሞ ታ ኔኤኮ ኔጊዳፓ ሺኢሹ፤ ቃራ ኮሺ ማኣዮ ታ ኔና ማይሳንዳ።» ጌዔ።

5 ዛካርያስ ዒማና፡- «ቶኣካኣ ዒዛኮ ጌኤሺ ዓፒላ ማረዋቴራ» ጌዔ፤ ዒያታኣ ዓይሢንቲ ጎይፃማ ማዳ፤ ዒያሱ ዒማካ ዔቁ ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቴ ያኦሲኮ ከኢታንቻሢ ዓኪ ማኣዮ ዒዛ ማይሴ።

6 ዒማና ያኦሲ ከኢታንቻሢ ዒያሱም፡- 7 «ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ሂዚ ጋዒ፤ ኔ ሃንታ ሃንቲፃ ታ ጋዒ ጎይፃጉዲ ማዔቴ፤ ታ ኔና ዓይሢ ባኮ ቢያ ኔ ማዳ ኩንሢቴ፤ ታኣኮ ጌኤኮ ማኣር ኔ ቢታንቶና ኔ ዋይሢንዳጉዲ፤ ታኣኮ ዳራ ቡካ ጳኦኮይዳኣ ዳኤቸሞ ቢታንቶ ታ ኔኤም ዒጊንዳ፤ ሃይካ ሃሢ ዔቁ ዓኣ ያኦሲ ከኢታንቻሢ ዋላ ኔ ማዳያ ታ ኔና ማሃንዳ። 8 ቁኤሶ ሱኡጋሢ፡ ዒያሱ! ዋይዜ፤ ዒንሢያኣ ዒዛና ዋላ ቁኤሴ ማዒ ማዳያ፡ ጊንሢ ሃሢ ሃጊ ሴካ ማዓንዳ ባኮኮ ማላታ ማዒ ዓኣ ዓሳ ሃያ ታ ጋዒሢ ዋይዙዋቴ፤ ሚሢ ካኣፒ ጌይንታ ታ ዓይላሢ ሃጊ ታኣኒ ዳካንዳ። 9 ሃኣዛጉዋቴ፡ ታኣኒ ላንካይ ዓኣፒ ዓኣ ፔቴ ሹቹ ዒያሱ ሴርታ ጌሢንዳ፤ ዬይ ዋዚ ጌይሢታቲያ ዒኣካ ታኣኒ ቆኣቁፃኣፓንዳ፤ ሃኖ ዓጮኮ ጎሞ ፔቴ ከሊና ታኣኒ ሺኢሹ፤ ጌኤሻንዳ። 10 ዬኖ ከሎና ዒንሢ ፔቴ ፔቴሢ ዋይኖና ሴሌሶ ሚፃና ዳማ ዳዒ ዒንሢኮ ዓሺኖ ዔኤሊ ሙይ ዐሽኪ ዐሽኪ ዋዛዳንዳ።» ጋዒ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ።

4

ያኦሲ ዛካርያስም ፖዒ ጌሃ ሻርና ፔጋሲ ዳዌሢ

1 ታኣና ዋላ ጌሰታ ያኦሲ ከኢታንቻሢ ላሚ ጊንሢ ሙኪ ጊንዓፓ ዳቸሢጉዲ ታና ዳቸ፤ 2 ዒዚ ዒማና፡- «ሃይ ኔኤም ዳዳ ባካ ዓይጌንዳይ?» ጌይ ታና ያኦጭ።

ታኣኒ ዒዛም ማሃዮ፡- «ላንካይ ፖዒ ጊዳ ፖዓያ ፔቴ ዋርቆ ሻርና ታ ዳንቃ፤ ዐፃይዳ ጊንሢ ዛይቴ ያቲ ጌሢንቲ ዓኣ፤ ላንካዋ ፖፖ ፖዓ ባኮንሢኮ ቢያና ሻላ ዳኪንታንዳ ዒኣና ዓኣ። 3 ዬኖ ሻርኤሎኮ ኮይላ ላምፃ ዛይቴ ሪሚቲ ሚሢ ያቴሎኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዳዳ።» ጌዔ። 4 ታኣኒያ ታኣና ዋላ ጌሰታ ያኦሲ ከኢታንቻሢ ኮይላ፡- «ታ ጎዳ! ሃይ ባካ ዓይጎኮ ኮኣኪንሢ ማዒ ዳዋ ባኣዚዳ?» ጌይ ያኦጭ።

3:1 3:1 ዓዚ. 5:2፤ ዮሃ. ያፔዳ 12:10። 3:2 3:2 ዪሁ. 9። 3:8 3:8 ዔር. 23:5፤ 33:15፤ ዛካ. 6:12። 3:10 3:10 ሚኪ. 4:4። 4:3 4:3 ዮሃ. ያፔዳ 11:4።

5 ዲዚ:- «ሃይ ባካ ዓይነታቱያ ኔኤኒ ዔሩዋዓዳ?» ጌዔኔ። ታኣኒ:- «ዔይዔ። ታ ጎዳሂዮ! ታ ዔሩዋሴ» ጌዔኔ። 6 ዜሬባቡሌም ታኣኒ ከኤዛንዳጉዲ ያኦሲ ከኢታንቻሂ ታኣም ከኤዜ። ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳሂኮ ቃኣላ ሂዚ ጋዓያኩ:- «ኔኤኒ ባሻንዳሂ ታ ዓያኖናኩ፤ ዋልቁና ሃሃ ደዳምናቱዋሴ። 7 ኔ ቤርቶይዳ ዲካ ማዒ ዔቁ ዓኣ ዲቃሂ ቢያ ሺኢካንዳኔ፤ ጌኤዮ ማኣር ጊንህ ኔኤኒ ማኣንዳኔ፤ ማኣር ሹጮና ኔኤኒ ማኣዮ ጋፒን፤ ኔኤኒ ጌህ ሹጮ ጌህኣና ዴራ:- «ናይዮቱ። ሃይ ዋዚ ሚዛጳዮ! ያኦሲ ሃያ ዓንጂንቴያ ማሆንጎ!» ጌይ ጌይ ዋዛዲ ዒላታንዳኔ።»

8 ጊንህ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ:- 9 «ዜሬባቡሌ ናኣታ ሃያ ጌኤዮ ማኣር ማዢዮር ቤርታሳ ሹጮ ጌህ ዓርቁኔ፤ ዔያታ ፔ ኩቻ ማዲ ኩኩርሳንዳኔ፤ ያዲ ማዓ ዋደና ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳሂ ታና ዒንሂ ባንሂ ዳኬያ ማዓ ዓንሂ ዔራንዳኔ። 10 ማኣርኮ ፒዙሞ ማዲ ዛጎ ዓንጎ ዜሬባቡሌ ኩጮ ዛጋዖ ዲካ ባኣዚ ማዲንቴ ከሎ ቦሂ ቶኦቹ ዓሂ ዋዛዲንዳኔ፤ ሃንሂ ለንካዋ ፖዖንሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂኮ ዓኣፖኩ፤ ዬይ ዓኣፓ ዓጮ ቢያ ማዔ ካራና ዛጋያኩ።»

11 ታኣኒ ዒማና ጊንህ:- «ሃንሂ ፖዖ ጌህ ሻርኖኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓኣ ዛይቶ ሪሚቶ ሚዖንሂ ዓይጎ ኮኣኪንሂ ዲዋዳዮ? 12 ሪሚቶ ዛይታ ሹኦታ ለምዖ ዋርቆ ዲኤንሂኮ ኮይላ ዓኣ ለምዖ ሪሚቶ ካኣፖንሂሹ። ዓይጎ ኮኣኪንሂ ዲዋዳዮ?» ጌይ ያኦሲ ከኢታንቻሂ ያኦጮኔ።

13 ዲዚ:- «ሃይ ባካ ዓይነታቱያ ኔኤኒ ዔሩዋዓዳ?» ጌዔኔ፤ ታኣኒ:- «ታ ጎዳሂዮ! ታ ዔሩዋኣዋይ» ጌዔኔ።

14 ዲዚ ታኣም:- «ሃኣታ ለምዓሂ ካኣቱሞም ያኦሲ ዔያቶ ደኣሜያ። ሳዖ ቢያይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዓኣሂም ዓይሂንቴ ማዲ ዓሲኩ» ጌዔኔ።

5

ዛካርያስም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ማሪንቴ ቢራኖ ማጻሕፍት

1 ለሚ ታ ሃሃ ዛጋንቴ ፔቱ ማሪንቴ ማጻኣፔ ዢባሬይዳ ዓኣዳያ ታኣኒ ዴንቁኔ፤ 2 ያኦሲ ከኢታንቻሂ ታ ኮይላ:- «ኔኤም ዓይጌ ጴዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ፤ ታኣኒ ዒዛም:- «ዖደሱማ ለማታሚ ዋዳ። ዳልጉማ ታጶ ዋዳ ማዔ ፔቱ ማሪንቴ ቢራና ማጻኣፔ ዢባሬይዳ ዓኣዳያ ታኣም ጴዳይ» ጌዔኔ።

3 ዲዚ ዒማና ታኣም:- «ዬኖ ማሪንቴ ማጻኣፔሎይዳ ሳዖ ቢያ ሂላንዳ ጋዳማ ያኣፒንቴ ዓኣኔ፤ ዬኖ ማሪንቴ ማጻኣፔሎኮ ፔቱ ዛሎይዳ:- «ወሲ ቢያ ዓጨገ ባይቃንዳኔ» ጋዓያኩ። ባጎ ዛሎይዳ ሃሃ:- «ሉኦቁ ጨኣቁሞ ጨኣቃ ዓሲ ቢያ ባይቃንዳኔ» ጋዓኔ። 4 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ:- «ሃያ ጋዳም ታኣኒ ዳካንዳኔ፤ ዬይ ጋዳማ ፔቱ ፔቱ ወዘንታ ሉኦቁ ማጻኣ ማኣሪ ጌላንዳኔ፤ ዬይ ዒኢካ ጌሊ ዴዒ ዔያቶኮ ማኣር ሙይ ሻሂ ባይዛንዳኔ» ጋዓኔ» ጌይ ከኤዜኔ።

4:6 4:6 ዲዚ. 5:2። 4:10 4:10 ዮሃ. ያፔዳ 5:6። 6:3 6:3 ዮሃ. ያፔዳ 6:2። 6:5 6:5 ዮሃ. ያፔዳ 7:1።

ያኦሲ ዛካርያስም ኮታ ጋርካ ዓኣ ላኣሊ ፔጋሲ ዳዌያ

5 ያኦሲ ከኢታንቻሂ ለሚ ታ ኮይላ ሙኪ:- «ዓካሪ። ሙካንዳ ባካ ዓይነታቱያ ኮሺ ዛጌ!» ጌዔኔ።

6 ታኣኒ:- «ሃይ ዓይጎ ባኣዚዳይ?» ጌዔኔ። ዲዚ:- «ሳዖ ቢያይዳ ማዲንታ ጎሞ ኮኣኪንሂ ዲዋ ኮታኩ» ጌዔኔ።

7 ኮቱሎኮ ካር ጉኡፓ ዒርሳሲ ጌይንታ ዓንጎና ኮሻናያኩ፤ ታ ዛጋ ጎይህ ዓኣንቴ ዬይ ካራ ቡሊንቴኔ፤ ዬኖ ኮቱሎ ጋራ ፔቱ ላኣሊሰኬና ዴይ ዓኣኔ።

8 ያኦሲ ከኢታንቻሂ:- «ሃና ላኣሌላ ዒኢቱ ማደኮ ኮኣኪንሂ ማዓያኩ» ጋዓዮ። ሊካ ዲምዒ ኮቶ ጋር ዒዛ ጌልዜኔ፤ ዬካፓ ጊንህ ካር ዒዛ ዑፃ ዋዳኔ። 9 ሌካ ዴግ ጌይ ታ ዛጋንቴ ለምዖ ላኣሊ ዢባሬይዳ ባራኒ ታ ባንሂ ሙካያ ታ ዴንቁኔ፤ ዔያቶኮ ጋኣዛ ኮኣኬ ጋኣሲጉዲ ደዲኩ። ዔያታ ዬኖ ኮቱሎ ሳዓፓ ዔኪ ሌካ ጫሪንጮ ባራኒ ዴንዳኔ።

10 ታኣኒ ዒማና ታኣና ጌሰታ ያኦሲ ከኢታንቻሂ ኮይላ:- «ዔያታ ኮቶ ዋኒ ዔኪ ዴንዳዮ?» ጌይ ያኦጮኔ።

11 ዲዚ:- «ሴናዖሪ ዔኪ ዴንዳኔ፤ ዔያታ ዒኢካ ማኣሪ ማዢ። ማኣራ ማዢንቴ ጋፒሰካፓ ኮቱሎ ዒኢካ ጌህንዳኔ» ጌይ ታኣም ከኤዜኔ።

6

ያኦሲ ዛካርያስም ፔጋሲ ዳዌ ያይዶ ሳርጌላ ያይታ

1 ሜሌ ሃሃ ያይዶ ሳርጌላ ያይታ ለምዖ ሞኦና ዓንጊ ዲካ ባኣካፓ ኬሰካያ ታና ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌኔ። 2 ቤርታሳ ሳርጌሎ ያይቱሎ ጎቻሂ ዘቁፓር ማዓዛ። ለምዓሳዞ ካርሂ ፓራ ጎቻኔ፤ 3 ሃይህሳዞ ጎቻሂ ቦኦሬ ፓርኩ፤ ያይዳሳዞ ያዳላ ፓራ ጎቻኔ፤ ቢያ ፓራሂ ዋልቁና ዓኣያ ደዲኩ። 4 ታኣኒ ዒማና ታኣና ዋላ ጌሰታ ያኦሲ ከኢታንቻሂ ኮይላ:- «ታ ጎዳ! ሃይ ሳርጌሎ ያይታ ዓይጎ ኮኣኪንሂ ዲዋዳዮ?» ጌይ ያኦጮኔ።

5 ዲዚ ታኣም:- «ሃኣታ ያይዶ ዢባርኩ፤ ሳዖ ቢያኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ቤርታ ዔቁ ዓይሂንቴ ማዲ ማደፓ ሃሂ ዔያታ ሃጊ ኬሰኮ ኬሰካኔ» ጌዔኔ።

6 ካርዖ ፓራሂ ጎቻ ሳርጌሎ ያይታ ዓጮኮ ኬዴኖ ባንሂ። ቦኦሬ ፓራሂ ጎቻ ሳርጌሎ ያይታ ዓባ ጌላ ባንሂ። ያዳሎ ፓራሂ ጎቻ ሳርጌሎ ያይታ ደኦሎ ዛሎ ዓጮ ባንሂ ዴንዳኔ። 7 ዋልቆና ዓኣ ዬይ ፓራሂ ኬሰኪ ዴንዳኣና ሳዖ ሙሪ ዛጎር ኮሺ ሩኡራኔ፤ ያኦሲ ከኢታንቻሂ ዔያቶ:- «ዴንዳዋቱ፤ ሳዖ ሙሪ ዛጉዋቱ!» ጌይ ዓይሂኔ፤ ዬኖር ዔያታ ዴንዳኔ ሳዖ ሙሪ ዛጌኔ። 8 ዬካፓ ያኦሲ ከኢታንቻሂ:- «ዓጮኮ ኬዶ ዛሎ ዴንዳ ፓራሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂኮ ዳጎ ሺሚሹኔ» ጌይ ታኣም ዒላቲ ከኤዜኔ።

ዒያሱ ቶኣካ ዓጊንቴ ቦንቾ ባኮ

4:11 4:11 ዮሃ. ያፔዳ 11:4። 6:2 6:2 ዮሃ. ያፔዳ 6:4-5።

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ሂዚ ጌዔ።-
 10 «ሃልዳዬ፡ ያቢያንታ ዩዳዊያ ጌይንታ ማሌ
 ዓጫጋ ዳውሲንቲ ሙኬ ዓሳ ዓጊንጌ ቢሮ ዓንጎንታ
 ዋርቆንታ ዔኪ ሃሢ ኔጉዋዎ ሰፖንያሴ ናአዚ
 ዒዮሲያሴ ማአሪ ዳንዳ፤ ዬይ ዓሳ ቢያ ባብሎኔ
 ዲዒንቲ ዔውቴዎ ማዔ ዓሳኪ፤ 11 ዔያታ ዒንጌ
 ቢሮ ዓንጎና ዋርቆናጋ ዔኪ ካአቶ ቶአካ ዓጎ ቦንቾ
 ባኮ ጉኡሪ ማሂ ኮሺጋጋ ፔቴማ ቁኤሶ ሱኡጋሢ።
 ዒዮሲዳቁ ናአዚ ዒያሱ ቶአካ ዓጌ። 12 ቢያ ባኮ
 ዎይሢ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ ጌይ ዒዛም ኬኤዜ።-
 ሕአጋ ዓአ ቤዛ ዓአዎ ጋምፕንቲ ዳንዳንዳሢሮ
 ማሢ ካአፕ ጌይ ሱንዎ ጌሦና ዓሢ ሃያኪ። ዓአ
 ቤዛ ዓአዎ ባቃሊ ዒ ዳኤጋንዳኔ፤ ያኦሲኮ ጌኤዢ
 ማአሮ ገንሣ ዒ ማዢንዳኔ፤ 13 ጌኤዢ ማአሮኮ
 ሱኡጌ ማዒ ዎይሢንዳሢ ዒዛኪ፤ ካአቱም ቦንቾ
 ዔኪ ካአቶ ያይታ ዳዒ ዎይሢንዳኔ፤ ቁኤሴ ማዒያ
 ማዳይ ዓአኔ፤ ለምዓሢ ዎላ ዔኤዒ ኮሹሞና
 ናንገንዳኔ።» 14 ካአቶ ቶአካ ዓጎ ቦንቾ ባኮኮ
 ዓቲዘንሢ ጌኤዢ ማአሮይዳ ሄሊማ ጌይንታ
 ሃልዳዬ፡ ያቢያ፡ ዩዳዊያንታ ሰፖንያሴ ናአዚ
 ሄኔ ጌይንታ ዒዮሲያሴንታኮ ቦንቾ ጸቂሣያ ማዒ
 ዒኢካ ጌሢንታንዳኔ።»

15 ዬኖ ዎድና ሃኬ ዓጮይዳ ናንገ ዓሳ ናንገና
 ናንገ ጎዳኮ ጌኤዢ ማአሮ ዓካሲ ማዢዎአና
 ማአዳኒ ሙካንዳኔ። ዬይ ጌኤዢ ማአሮ ዓካዲ
 ማዢንታዛ ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳሢ ታና ዒንሢ
 ኮይላ ዳኪሢ ዒንሢ ዔራንዳኔ። ዬይ ቢያ
 ያዲ ማዒ ኩማንዳሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ
 ዒንሢን ያኦዛሢ ማዒንሢ ጉቤ ዒናጋ ዒይሢንታያ
 ማዒቶኪ።

7

ፒዜ ማዒባአ ጎይሢና ሙኡዚ ሃሺ ሺኢጲያ
 ያኦሲ ኮዑዎያ ማዒያ

1 ዳኦሪዮሴ ፓርሴ ዓጮይዳ ካአታዳንቲ ያይዳሳ
 ሌዎና ኪሰሌዎ ጌይንታ ታዘጸሳ ዓገና ያኤራንቲ
 ያይዳሳ ኬሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ዛካርያሴም
 ሂዚ ጌይ ኬኤዜ።- 2 ቤኤቴኤሌይዳ ናንገ
 ዓሳ ሳርዔዳጌንታ ሬጌማሌኪንታ ዔያቶና ዎላ
 ዓአ ዓሰዎ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጌኤዢ ማአሪ
 ዳኪኔ፤ ዬይ ዓሳ ዳኪንቲሢ ናንገና ናንገ ጎዳ
 ዓንጆ ሎጋ ኬይሳንዳጉዲ ሺኢቆም፤ ገንሣ ሃሃ።
 3 ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳኮ ጌኤዢ ማአሮይዳ
 ዓአ ቁኤሶና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ። «ሃይማ
 ሄላንዳኦና ማርጌ ሌዔ ኦ ማዲ ናንጌ ጎይዎ ደንጋሳ
 ደንጋሳ ዓገና ሙኡዚ ሃሺ ሺኢጲሢና ጌኤዢ
 ማአሮኮ ሻሂንቲዎሮ ሲዬ ኦ ዓርቆም?» ጌይ
 ያኦሲንዳጉዲኪ።

4 ዬካጋ ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ሂዚ ጋዓ
 ቃኦላ ኬኤዜ፤ 5 ሃኖ ዓጮይዳ ናንገ ዳሮ ቢያሢና
 ቁኤሶናም ሂዚ ጌዔ። «ሃያኮ ቤርታ ላንካይታሚ
 ሌዔ ቢያ ደንጋሳ ዓገና ላንካሳ ዓገናናይዳ ሙዎ
 ዒንሢ ሃሸሢንታ ሲዬ ሲዩዎንታ ታና ቦንቻኒዳ?
 6 ዒንሢ ሙዎ ሙዎ ዎድና፡ ሃሃ ዑዢ ዑሽካ ዎድና
 ዒንሢ ሙደ ዑሽኪሢ ዒንሢ ቶኦኮምቱዎዳ?»

7 ዬራሳላሜ ዓጫ ዎርሳጪ፡ ገንሣ ሃሃ ዳሬያ
 ዲቢ ኩማ ዎድና፤ ዬያጉዲ ካታሞኮ ኮይሎይዳ
 ዓአ ጉርዳይዳ ሌሊቱዎንቲ ዓጮኮ ደኦሎ ዛሎና

ዓሳ ጌላ ባንዎናይዳ ዓአ ጌማሮ ዳማ ማርጌ ዳሬ
 ናንገ ዎድና ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ
 ዛሎና ኬኤዜ ቃኦላ ዒማ ሃይማኪ።

ዎይዚ ዒዲያ ዲዒንቲ ማሌ ዓጪ ዓአዲያኮ
 ካራ ማዒሢ

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ዛካርያሴም ሂዚ ጌይ
 ኬኤዜ።- 9 «ታኦኒ፡ ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳሢ
 ታ ዳሮም ዓይሢ ዓይሢያ ያዲኪ፤ ፒዜ ዎጌ
 ዎጉዎቲ፤ ዎሊም ሴካና ሃንጋና ዓቶም ጌይሢና
 ማጠንቲሢና ናንጉዎቲ፤ 10 ዒንሢ ባአካ ናንገ
 ዜኤሮ ዒንደንሢ፡ ዜኤሮ ናአቶ፡ ማሌ ዓጪጋ
 ሙኪ ናንገ ዓሰንታ ማታዳ ዓሰንታ ሄርቂ ካራ
 ባይዚፖቲ፤ ፔቴይ ባጋሢም ጌኔ ማዳ ማዳኒ
 ማሊፖቲ።»

11 «ዔያታ ጋዓንቲ ዎይዚ ዒዲ ሴካ ሸሬኔ፤
 ዎይዛዓ ጌይ ፔኤኮ ዎዮዎ ዓርቆኔ። 12 ዒኖ ፔኤኮ
 ዔያታ ሹቹጉዲ ደዲሼኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ታ ማሊያ
 ኬኤዛ ዓሰ ዛሎና ታኦኒ፡ ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳ ታ
 ያኖና ኬኤዜ ዎጎ ቢያ ዎይዙዎያ ዔያታ ማዒ፤
 ዬያሮ ታኦኒ፡ ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳሢ ዔያቶይዳ
 ማርጌና ዳጋዳኔ። 13 ታኦኒ ኬኤዛዛ ዔያታ፡- ሱ
 ዎይዛዓ ጌዔሢሮ፡ ታኦኒያ ዔያታ ታና ሺኢቃኦና
 ዔያቶም ዎይዛዓኪ ጋዓኔ ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳሢ።
 14 ዓልጎ ዠባሬጉዲ ፒዲ ታኦኒ ዔያቶ ዔኪ ዔያታ
 ዔራዎ፡ ያንጎ ማዒ ዓጪዳ ዔያቶ ናንገሼኔ፤ ሃና
 ኮዢ ሳዔላ ዒማና ዓይጎ ዓሲያ ናንጉዎያ ጉሪ ሳዓ
 ማዒ ዓቲኔ፤ ዬና ማዘጸ ሳዔላኦ ጉሪ ዔዌ ቤሲ
 ማዒ ዓቲኔ።»

8

ናንገና ናንገ ጎዳ ዬራሳላሜ ገንሣ ዓንጅኒ
 ጫኦቁ ጫኦቁም

1 ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳሢ ታአም ሂዚ ጌዒ
 ኬኤዜ።- 2 «ዒኢካ ናንገ ዳሮ ዒናጋ ታኦኒ
 ናሽካሢሮ ዬራሳላሜ ታኦኒ ማአዳኒ ኮዓኔ፤
 ዒዘኮ ሞርኮ ዑፃ ዳጋና ታ ዔቃንዳጉዲ ማሢሢ
 ታኦኮ ዬያ፡ ዒዛ ታኦኒ ሌሊ ማዓንዳጉዲ ኮዒ
 ዒናጋ ናሽካ ታ ዒኖ ናሹሞኪ። 3 ታኦኒ ዒኢካ
 ናንገንዳጉዲ ታአም ዳማዳ፡ ታ ካታሞ፡ ዬራሳላሜ
 ባንሢ ታኦኒ ገንሣ ማዓንዳኔ፤ ጉሙርቆንታ ካታማ
 ማዒ ዒዛ ዔርታንዳኔ፤ ታኦኒ፡ ቢያ ባኮ ዎይሢ
 ጎዳሢ ናንገ ዳካ፡ ያኦሲም ዳማዳ ዳካ ጌይ
 ሱንሢ ጌታንዳኔ፤ 4 ዒኢካ ናንገ ዓሳ ማርጌ ሌዔ
 ናንገያ ማዓንዳሢሮ ጋርቹ ባሽንቲ ዓሳ ኮኦሎና
 ሃንቲ ሃንቲ ዬራሳላሜይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ሙኪ
 ዳዓንዳኔ፤ 5 ካታሞኮ ሳዘይዳ ዓአ ዳልጎ ዳልጎ
 ጎይዎ ቢያ ዓማሊ ዓማላ ዓቲንቁና ዉድሮና ኩማ
 ዓኦያ ገንሣ ማዓንዳኔ።

6 «ዬይ ያዲ ማዒ ዎድና ዳርጋ ፒኢ ጫዲ
 ዓቲ ዓአ ዓሰም ዬይ ዳንዳዒንቱዎ ባአዚ ማሊ
 ጲዳቴያ ታአም ዳንዳዒንቱዎያ ማዒ ዳኤዎ ባአዚ
 ዓኦኖ? 7 ታኦኒ ታኦኮ ዳውሲንቲ ዳንዳ ዓጮኮ
 ዓሳ ኬሰካ ባንዎና ጌላ ባንዎናይዳ ናንገ ዳሮ
 ማአዲ ዓውሳንዳኔ፤ 8 ገንሣ ታ ዔያቶ ማሢ ዔኪ
 ሙኪ ዬራሳላሜይዳ ናንገሻንዳኔ፤ ዔያታ ታ ዳሬ
 ማዓንዳኔ፤ ታኦኒያ ጎኦሞና ዒሉሞና ዒኢካ ዔኪ
 ሙኪ ዔያቶኮ ያኦሲ ማዓንዳኔ።»

6:12 6:12 ዓ.ር. 23:5፤ 33:15፤ ዛካ. 3:8።

9 «ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳሂኮ ጌኤዮ ማኣር ጊንህ ማዛኒ ዓይያ ሹጫ ደቁንቴያና ዒኢካ ዓኣ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዒንህም ከኤዜ ባኮ ወይዜ ዓሳ፡ ዒንህ ደዱዋቴ ዒጊጠፊፊ፡»
 10 ዬያኮ ቤርታ ዓሳ ማዲ ላቤሂኮ ጠሳ ባኣዘንታ ቆልማ ማኣዳ ማኣዲያኮዋ ቆልሞ ዓድንህም ዒንጎ ባኣዚ ባኣያኮ፤ ዓሳ ቢያ ፔ ዓሺኖ ዒዲ ሞርኮ ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ማህሂሮ ዓይጎ ዓሳያ ማያም ኮሺና ከሰኪ ጌሉዋሴ። 11 ሃሂ ጋዓንቴ ዬያ ዳርፓ ፒኢጫዲ ዓቴ ዓሳ ዑፃ ቤርታ ታኣኒ ማዴ ጎይያ ማዳዓኮ። 12 ሃኣኮ ዔያታ ፔኤኮ ኮሺና ዜርቁ፡ ዬይ ካፃዛ ዔኪ ኮና ሞሃንዳኒ፤ ወይናኣ ዔያቶኮ ቃራ ዓኣፒ ዓኣፓንዳኒ፤ ሳዖ ሚሻ ዒርዚያ ሞርቃንዳሂሮ ሳዓ ሚርጌ ሃኣኮ ካፃጎንዳኒ፤ ዬያ ፒኢጫዲ ዓቴ ዳርሞ ዬያ ዓንጀ ቢያ ታኣኒ ዒንጎንዳኒ። 13 ማሌ ዳራ ጋዳንቁንቴ ዓሳ ማሂ ዘጋ፡ ዬሁዳንታ ዒሰራዔኤሌ ዳራዮ፡፡ ታኣኒ ዒንህ ማኣዲ ዓውሳንዳኒ፤ ማሌ ዓሳም ዓንጀኮ ካራ ዒንህ ማዓንዳኒ፤ ዬያር ዒጊጠፊፊ፡»

14 «ዬያ ጌዔሂ ታና ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳኮ፤ ዒንህኮ ቤርታኣ ዓድንህ ታና ዳጋሴያና ቲኢሩዋኣያ ሜቶ ታ ዔያቶይዳ ዓጋኒ ማሊ ቱኮ። 15 ዬሩሳላሜና ዬሁዳ ዳርናም ኮሺ ባኣዚ ማዳኒ ማሊ ቱኪ ታ ዔቁሂሮ ደዱዋቴ፡ ዒጊጠፊፊ፡»
 16 ዒንህ ማዳኒ ኮይሳ ባካ ዓይጎዳይ ጌዔቴ፡- ሴካና ሃንጋና ዋላ ጎኔ ባኣዚ ጌሰቱዋቴ፤ ዒንህ ዋጎ ዋጋ ቤዘይዳ ኮሹሞ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ፒዜ ዋጌ ዋጉዋቴ። 17 ፔቴይ ባጋሂም ጌኔ ማዳ ማዳኒ ፑርታ ማሊሂ ማሎፓ፤ ሉኡዙሞ ጫኣቁሞ ጫኣቁፖ፡፡ ታኣኒ ዬያጉዳ ባኮ ቢያ ዒዒፃ።»
 18 ጋዓ፡፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ።

19 «ወይዳሳ ዓጊኖና፡ ደንጋሶና፡ ላንካሶንታ ታጳሳ ዓጊኖንታይዳ ዒንህ ካፒ ካፒ ሙዖ ሃሻ ከላ ቢያ ዬሁዳ ዳርሞ ኮሺ፤ ሃሃ ዋዛ ቦንቾ ከሊ ማዓንዳኒ። ዒንህ ጋዓንቴ ጎኔ ባኣዚና ኮሹሞና ኮሱዋቴ።»

20 ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓ፡- «ማሌ ዳርንታ ሚርጌ ዲቦ ካታሞይዳ ናንጋ ዳራ ዬሩሳላሜ ባንህ ዋኣሂጉዲ ጎዓንዳ ዋዳ ዬዓንዳኒ። 21 ፔቴ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ ማሌ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ ኮይላ ዳንዲ፡- <ሂ ዬውዋቴ! ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳሂ ኮሺ ባኣዚ ኦም ማዳንዳጉዲ ኦ ዒዛ ሺኢቆም፤ ኦኡኒያ ሃሂ ዒኢካ ዓኣዲያይዳኮ!> ጋዓንዳኒ። 22 ዬያይዲ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳሂም ዚጋኒና ዒዛፓ ዓንጀዋ ዔካኒ ሺኢዲሂሮ ሚርጌ ዓሰንታ ዋልቁና ዓኣ ዲቢ ዳራ ዬሩሳላሜ ሙካንዳኒ። 23 ዬንህ ከሎንሂዳ ማሌ ዓጠ ዓሳ ታጳ ፔቴ ዓይሁዳ ዓሰኮ ማኣዓሂ ጎቼ ዓርቁ፡- <ጾኦሲ ዒንህና ዋላታሂ ኦኡኒ ዋይዜሂሮ ሃዳራ ዒንህና ኦ ዳንደሞ> ጋዓንዳኒ።»

9

ዒሰራዔኤሌኮ ዓሺኖ ማዔ ሞርኮይዳ ጾኦሲ ዓጋኒ ጊኢጌ ሜቶ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃድራኬ ዓጮና ዳማሰቆ ካታሞናይዳ ሜቶ ዓጋንዳኒ፤ ዒሰራዔኤሌ ፃጶ ሌሊቱዋንቴ ሰኣሪያኮ ዳኤፖ ካታማኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዓንዳኒ። 2 ዬይ ሜታ ሃድራኬ ዓጮ ኮይላ ዓኣ ሃማቴና ሚርጌ ዔራቶ ዓኣ ዒርሴና ሲደና ካታሞይዳ ከዳንዳኒ። 3 ዒርሴ ፔና ካፓኒ፡ ዳይ ካፖ ዳጌ ቤሲ ሞርዲያ ማሂ ኮሺ፤ ሚርጉማ ዓጠጉዳ ሹቹ ቢራንታ ሞርቁንታኣ ቡኩሴ። 4 ጋዓንቴ ዒዛ ዬያ ቡኩሴ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛፓ ዔካንዳኒ፤ ባዘይዳ ዓኣ ዒዛኮ ዋልቆ ማዔ ባኮ ዒኢካ ዳኡኪ ዒ ባይዛንዳኒ፤ ካታሜላ ታሚና ሚቹንቴ ዲቢንሂ ማዓንዳኒ።

5 ዓሰቁሎና ካታማ ዬያ ዘጋዖ ዲቃቴ ዒጊጠፊንዳኒ፤ ጋኣዛ ካታማኣ ዬያ ዘጋዖ ዋኦቶንደ ካራ ባይዛንዳኒ፤ ዔቆርኔያ ዬያጉዲ ሃጋኣ ዋዛ ባኣያ ማዓንዳኒ፤ ጋኣዛ ካታማኣ ካኣቲ ባኣያ ማዓንዳኒ፤ ዓሰቁሎና ካታማ ዓሳ ናንጉዋ ጉሪ ቤሲ ማዒ ዓታንዳኒ። 6 ዔሸደይይዳ ሲኢሪንቴ ዳራ ናንጋንዳኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ሃኣቶ፡ ዖቶርቃ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ታኣኒ ዳውሲሳንዳኒ፤ 7 ሱጉሂ ጊዳ ዓኣ ዓኣዔ ዓሸኮ፡ ጊንህ ሃሃ ዳምቦ ጎይያና ሙይንቴዋጉዲ ላኣጊንቴ ሙዖ ዔያቶ ዳንጋፓ ታኣኒ ከሲሳንዳኒ፤ ዔያቶፓ ፒኢጫዲ ዓቴ ዓሳ ታ ዓሰና ዋላ ሲኢሪንቴ ዬሁዳ ፃጶይዳ ፔቴ ቶኦኪ ማዓንዳኒ፤ ዔቆርኔ ዳራ ዓዳ ዒያቡሳ ዓሰጉዲ ዳርና ዋላ ሲኢሪንታንዳኒ። 8 ዬካፓ ታ ዓጮኮ ዓጮ ታኣኒ ሞርዲ ዔቁ ካፓንዳኒ፤ ዓጮ ዋልቁና ጌሊ ዓርቃ ዋልቆ ዓሳ ዒኢና ዳንደሞጉዲ ታኣኒ ላኣጋንዳኒ። ታኣኮ ዳራ ዋማዲ ዋኣዬቴያ ታኣኒ ዘጌሂሮ ሃይካፓ ሴካ ዋልቆና ሄርቁ ወይህ ዓሳ ዔያቶ ዋልቁና ጌሊ ዓርቃዓኮ።»

ሃጊ ሙካኒ ዓኣ ጸዮኔ ካኣታሂ

9 ጸዮኔ፡ ዋዛዳ!
 ዬሩሳላሜ፡ ዋዛና ዒሊሺ!
 ሃይሾ፡ ኔኤኮ ካኣቲ ኮሹሞና ሺሌዔ ማዒ ሃራሎ ዑፃ፡ ጌይፃ ሃር ናዖ ዑፃ ዳይ ዋልቁና ባሻያ ማዒ ኔ ባንህ ሙካኒ።

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ታኣኒ ሳርጌሎ ዖይቶ ዒሰራዔኤሌፓ ዖሎ ፓራሂያ ዬሩሳላሜፓ ዔኪ ሺኢሻንዳኒ፤ ዖሎ ዖላ ሂኢዮዋ ታኣኒ ሜንሃንዳኒ፤ ኔኤኮ ካኣቲ ማሌ ዳር ባኣካ ዳይ ኮሹሞ ሳዖይዳ ዔኪ ዬዓንዳኒ፤ ዒ ወይህ ዓጮኮ ዘጳ ባዛፓ ዳንዲ ማሌ ባዛ ሄላንዳኣና ዔፕራዒሴ ዋራፓ ዓርቃዖ ዳንዲ ዓጮኮ ጋፒንዖ ሄላያ ማዓንዳኒ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳራ ዲዒንቴ ዳንደ ዓጮፓ ማዓንዳሂ

11 «ዒንጎ ባኣዚ ማዒ ዒንጊንቴ ሱጉሂና ታ ኔኤሞ ጫኣቁሂሮ

8:16 8:16 ዓፕ. 4:25። 9:1 9:1 ዒሲ. 17:1-3፤ ዔር. 49:23-27፤ ዓሞ. 1:3-5። 9:4 9:4 ዒሲ. 23:1-18፤ ሂዚ. 26:1—28:26፤ ዓዩ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:9-10፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14። 9:5 9:5 ዒሲ. 14:29-31፤ ዔር. 47:1-7፤ ሂዚ. 25:15-17፤ ዓዩ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:6-8፤ ሶፖ. 2:4-7። 9:9 9:9 ማቲ. 21:5፤ ዮሃ. 12:15። 9:10 9:10 ዓይኦ. 72:8። 9:11 9:11 ከሲ. ማፃ 24:8።

ጠገን ገረገረ ዓገዳ ገረገረ።
 12 ዲንህ፤ ሃገሩ ዋዛ ይገባ፤ ቱኤዛ ዓሳ!
 ታኣኒ ቤርታ ዲንህከን ዓሳህገገ ጸንጬ ማሂ
 ሃኖ ዲንህህም ዲንገንዳህረ
 ዲኢካ ዳዒ ካታሞ ዲንህከን ካፖ ዳጌ ቤዛ
 ባንህ ማዑቀቱ።
 13 ዪሁዳ ታኣኒ ሂኢሺ ጎይህ
 ዲሰራዒኤሌ ጊንህ ሃህ ዓሳዛ ማሂ ዔያቶና
 የላንዳኔ፤
 ገሪኬ ዓጮ ዓቲንቆ የላኒ
 ዪዮኔገ ዓቲንቆ ናኣቶ ጩንቻ ዓራፖ ማሂ
 ታኣኒ ዳካንዳኔ።»

14 ናንጊና ናንገ ጎዳ ዳር ዑፃ ማዒ ፔጋዲ
 ጰዳንዳኔ፤
 ዲዛከ ዓሳዛ ዜኤሊንህጉዲ ፖዒ ዳንዳያ
 ማዓንዳኔ፤
 ናንጊና ናንገ ጎዳ ማዒ ያኣዛህ ዛዬ ዋርቃንዳኔ፤
 ዓጮከ ደኣሎ ዛላገ ቱር ሙካ ዓልጎ
 ዠባራጉዲ ዠባርሺ ዳንዳንዳኔ።

15 ቢያ ባከ ዋይህ ጎዳህ ፔ ዳር ዛሎ የልታንዳኔ፤
 ዲዛከ ዳራ ፔ ዋርኮ ዋዲ ባይዛንዳኔ፤
 ዋርኮከ ዋር ሹዋ ቶኪና ሄርቃንዳኔ፤
 ዔያታ የሎይዳ ማሂንቴ ዓሲ ጎይህ
 ማርታንዳኔ፤
 ዔያቶ ዋርኮከ ሱጉፃ የኦሲም ዲንገኒ
 ጎኣኔይዳ ኩንህ ዔኪ ዬይ
 ዲንጎ ባከ ዲንጎ ቤዘይዳ ዋሂንታ ሱጉህጉዲ
 ሸኦታንዳኔ።

16 ዬና ኬላ ሄላኣና ቆልሞ ሄንቃህ ቆልሞ ፔኤኮ
 ሙዓ ቦይይዳፓ ዓውሳህጉዲ
 ናንጊና ናንገ ጎዳ ማዒ ዔያቶከ ያኣዛህ ፔ
 ዳር ዓውሳንዳኔ።
 ቦንቸር ቶኣካ ዓጎ ባከይዳ ጸርቂ ኮሸና ዓንገ
 ፖዓህጉዲ
 ዔያታ ፔኤኮ ናንጊና ናንገ ጎዳህከን ዓጮይዳ
 ፖዓያ ማዓንዳኔ።

17 ዓጮሎኮኮ ኮሹሞና ማዛጰሞና ዋዚ ሄርሺሳያ
 ማዓንዳይ!
 ዲኢካ ዓኣያ ማዓንዳ ሃኣኮንታ ዋይና
 ዑዠንታ
 ዓቲንቆንታ ዉዳር ዳጌህንታኮ ዑያ
 ማዛጰሳያ ማዓንዳኔ።

10

ናንጊና ናንገ ጎዳ ዳር ዓውሳኒ ማሌ ማሊያ
 1 ናንጊና ናንገ ጎዳ ዲንህህም ሃቸቡር ዲርዚ
 ዋርቁሳንዳጉዲ ዲዛ ሸኢቁዋቱ፤ ዲርዚና ዓኣ
 ሻኣሬ ዳካህ ናንጊና ናንገ ጎዳኬ፤ ዲርዚንታ ዳማ
 ደማ ባቃላ ባከዋ ባቃልሳህ ዲንገህ ዲዛኬ።
 2 ማሌ ያኣዛ ፓሠዋ ባኣዚ ኬኤዛኔ፤ ዠዋኣ
 ሉኡዠሞ ባኣዚ ዳንቁኔ ጌይ ኬኤዛኔ፤ ማቁህ
 ዓውቲያ ዓውታዳኔ ጌይ ጌሰታኔ፤ ዔያታ ዓሰኮ ዒኖ
 ደዲሻህያ ጉሪ ማዒ ባኣዚናኬ፤ ዬያር ዳራ ሄንቃ
 ዓሲባኣ ማራይጉዲ ዠኣኣሊ ካራ ባይዜኔ።
 3 ናንጊና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣከ ዳኤፖ
 ዳጋ ታ ዳር ሄንቃ ሱኡጎ ታሚጉዲ ሙዓንዳኔ፤
 ታኣኒ፡ ቢያ ባከ ዋይህ ጎዳህ ታ ቆልሞ ማዒ

ዪሁዳ ዳር ዓውሳኒ ኮዓህር ዔያቶከ ሱኡጎይዳ
 ማቶ ታኣኒ ዓጋንዳኔ፤ ዪሁዳ ዳር የሊ ባሽ
 ደዲ ፓር ታኣከ ታ ማሃንዳኔ። 4 ዪሁዳ ዳር
 ባኣካፓ ሹዋና ማዠ ማኣራ ዋላ ካኣማ ካራ ጌሃ
 ሹጮጉዳ፤ ዓፒሎና ማዠ ማኣራ ደቆ ዓንጎጉዳ፤
 የልዚ የሎ ሂኢሺጉዳ ሱኡጌንታ የሎ ዓሰ ዓይህ
 ቤቲያ ኬሰካንዳኔ። 5 ዪሁዳ ዳራ ፔኤኮ ሞርኮ
 ጎይህ ደቃሌጉዲ ሄርቁ ዳኣፃ፤ ደዲ የልዚ ዓሲ
 ማዓንዳኔ፤ ናንጊና ናንገ ጎዳኣ ዔያቶና ዋላታህረ
 ዔያታ ደዲ የሊ፡ ፓራህና የልታ ዋልቆና ዓኣ ዓሰ
 ባሻንዳኔ።»

6 «ታኣኒ ዪሁዳ ዳር የልዚ የላ ደዲ ዓሲ
 ማሃንዳኔ፤
 ዮሴፔ ማኣርዋ ታኣኒ ዓውሳንዳኔ፤
 ታኣኒ ዔያቶ ማጠገንቲ ቲኢራንዳህረ ቢያህ ፔ
 ዓጮ ዓጮ ታ ማሃንዳኔ፤
 ሃያኮ ቤርታ ፔቲታያ ታ ዔያቶ ኬኤሪ
 ቤቁባኣያ ዔያታ ማዓንዳኔ፤
 ታኣኒ ናንጊና ናንገ ጎዳ ዔያቶከ ያኦሲ ማዒህረ
 ሸኢጰያ ታ ዔያቶከ ዋይዛንዳኔ።

7 ዔፕራኤማ ዳራ የልዚ የላ ደዲ ዓሲ ማዓንዳኔ፤
 ዋይኔ ዑሺ ዑሸኬ ዓሲጉዲያኣ ዔያታ
 ዋዛዳያ ማዓንዳኔ፤
 ዔያቶከ ናኣታኣ ዬያ ባሺያ ጰቂህ ጰቂህ
 ዋዛዳንዳኔ፤
 ናንጊና ናንገ ጎዳህ ማዳ ባኮርዋ ዔያታ
 ዋዛዳንዳኔ።»

8 «ታ ዳር ታኣኒ ታ ባንህ ወቲ ዔኤሊ
 ፔቲይዳ ቡኩሳንዳኔ፤ ታ ዔያቶ ዓውሳንዳኔ፤
 ሃያኮ ቤርታ ዔያታ ዓኣ ጎይያ ፓይዶ ታ
 ዔያቶከ ማርገሻንዳኔ።

9 ማሌ ዳር ባኣካ ታኣኒ ዔያቶ ዜርቁያ ማዒቴያ
 ዔያታ ናንገ ሃኬ ዓጮይዳ ዓኣያ ታና
 ጰቁሃንዳኔ፤
 ዔያቶንታ ዔያቶከ ናኣቶንታ ሹምፔና ዓኣያ
 ማዒ ፔ ዓጮ ማዓንዳኔ።

10 ጊብፃ ዓጮፓ ታ ዔያቶ ማሂ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤
 ዓሰኤሬፓኣ ዔኪ ዬይ ታ ዔያቶ ቡኩሳንዳኔ፤
 ጎዳ ኩሚም ቤሲ ዔያቶከ ባይቃንዳህረ
 ጌሌዓዳንታ ሊባኖኦሴ ዓጮንታይዳኣ ታ
 ዔያቶ ዳይሃንዳኔ።

11 ዳኤፖ ማቶ ባዘ ባኣኪና ዔያታ ዳንዳኣና
 ታኣኒ፡ ናንጊና ናንገ ጎዳ ዲኢካ ዔቃ ባዘ
 ጉዳህ ጎሪ ዚቲዳንዳኔ፤
 ዔታዳ ቁልቦይዳ ዳዒ ዓኣ ዓባዬ ዋር ዋኣፃኣ
 ማጮንዳኔ፤
 የቶሬላ ዓሰኤሬ ዳውሲንታንዳኔ፤
 ጊብፃያ ካኣታቲ ዋይህ ዋይህፃፓ
 ኬዳንዳኔ።

12 ታኣኒ፡ ናንጊና ናንገ ዔያቶከ ጎዳህ ዔያቶ
 ደዲሻንዳኔ፤
 ታ ሱንፖና ዔያታ የቶርቃንዳኔ።»
 ዬያ ጌዔህ ታና፡ ናንጊና ናንገ ጎዳኬ።

11

ዲሰራዒኤሌ ዓሰኮ ሞርካ ማቶይዳ ኬዳህ
 1 ሊባኖኦሴ!
 ኔኤኮ ዳኤሎ ዚቢቆ ማያታሚ ሙዓንዳጉዲ

ካር ቡሊ ሃሼ!
 2 ለባሮኦሴይዳ ዓጻ ሚፃ ደዔሢር ዒንሢ ዚቢቆ ሚፃ፡-
 «ኦና ዋኦ!» ጌይ ቃዩዋቲ፤
 ዒጊቻያ ማዔ ዴኤፖ ሚፃ ቢያ ባይቄ፤
 ዲሞ ጌዔ ዴኤሎ ካያ ቲቂንቲ ጋፔሢር ዒንሢ ባላሳኔ ሻኦቢዮቲ፡-
 «ኦና ዋኦ!» ጌይ ጌይ ዒንሢና ቃዩዋቲ።
 3 ቆልሞ ሄንቃ ዓሶኮ ቆልሞ ሄንቆ ኮኮቶ ቤዛ ዲጊንቲ ባይቄሢር
 «ኦና ዋኦ!» ጌይ ጌይ ቃያያ ዋይዚንቲ፤
 ዮርዳኖሴ ዋር ዓጫ ዓኣ
 ዔያቶኮ ናንጊ ቤሲ ማዔ ዴኤላ ጲሺንቲ ኩዴሢር
 ዘባ ያዩ ጉዲያ ዋይዚንቲ።

ቆልሞ ሄንቃ ላምፖ ዓሲ

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሢ ታኣም ሂዚ ጌዔ፡- «ሹኪንታኒ ጊኢጊንቲ ማራቶ ሄንቃኒ ከሴ።
 5 ዬያቶ ማራቶ ሻንቄ ዓሳ ሹካንዳ፤ ጋዓንቲ ዬያ ሹኩ ዓሶ ሚታ ሄላዓኩ፤ ዔያቶ ሻንቄ ዓሳኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ጋላቲንቶም! ኦ ዮርጎጩኔ» ጋዓንዳ፤ ሄንቃ ዓሳኣ ዔያቶ ሚጪንታዓኩ።»
 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓ፡- «ታኣኒያ ሃካፓ ሴካ ሳይዳ ናንጋ ዓይጎ ዓሲማኣ ማፖም ሚጪንታዓኩ፤ ታኣኒ ታ ቶኦኪና ፔቲ ፔቲ ዓሶ ፔ ዓሺናሢም፡ ሃሃ ካኣቲ ማዔ ዋይሢሢ ኩጫ ዓኣሢ ዒንጋንዳ፤ ዬያታ ዓሺናንታ ካኣቶንታ ዬያ ሳፖ ባይዛንዳ፤ ታኣኒ ዬያቶ ኩጫፓ ዬኖ ዓሶ ዓውሳዓኩ።»
 7 ዬያር ሹካኒ ዲማሶና ማራቶ፤ ባሼ ካራ ባይዚ ሚታሶና ቆልሞ ታኣኒ ሄንቃያ ማዓ። ዒማና ታኣኒ ላምፖ ኮኦሎ ዔኩ፡ ፔቲ ኮኦላሢ ሱንፖ «ዋዛሴ» ጌይ ጌሢ፡ ባጋሢ ሱንፖ «ፔቲ» ጌዔ። 8 ፔቲ ዓጊጊ ጋርካ ዬያቶ ማራቶ ሄንቃ ሃይሃ ዓሶ ታኣኒ ዳውሲ ዳኬ፤ ዒማና ማራታ ታና ዒፄ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ሹናዳ። 9 ዬካፓ ታኣኒ ቆልሞም ሂዚ ጌዔ፡- «ሃይካፓ ሴካ ታኣኒ ዒንሢ ሄንቃዓኩ፤ ሃይቃሢ ሃይቆንጎ፤ ባይቃሢ ባይቆንጎ፤ ዓቲ ዓኣ ቆልሞ ዋሊ ጋኣሺ ሙይ ባይቆንጎ፤» 10 ሄሊሳፖ «ዋዛሴ» ጌይ ታኣኒ ሱንፖ ጌሢ፡ ኮኦላሢ ታኣኒ ዔኪ ሚንሢ፤ ዬያ ታኣኒ ማዳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዋላ ታ ጫኣቄ ጫኣቄማ ሃሺንቲያ ማዔሢ ዔርዛኒኩ። 11 ዬያ ጎይዳና ያኦሲ ጫኣቄ ጫኣቄማ ዒማ ከላ ሃሺንቲ፤ ዬያ ታኣኒ ማዳኣና ዔቄ ዘጋ ማራቶ ኮርማ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቃኣሎ ዬያይዲ ከኤዜሢ ዔሬ። 12 ታኣኒ ዒማና፡- «ዒንሢ ናሽኩቲ ታኣም ኮይሳ ሚኢሾ ዒንጉዋቲ፤ ዒፄቲ ሃሹዋቲ» ጌዔ፤ ዔያታ ታኣኒ ማዳሢ ዘሎ ሃይሢታሚ ሹቶ ቢራ ታኣም ጪጌ።
 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ታኣም፡- «ጌኤኮ ማኦርይዳ ሚኢሾ ጌሃ ሳኣፄና ዓጌ» ጌዔ። ዬያር ታኣኒ «ማዳንቲ ማዳ ዘሎኮ ጊዳ ሚኢሹኩ» ጌይ ታኣም ዔያታ ዒንጌ ሃይሢታሞ ሹዋ ቢር ዔኪ ማንዚኮ ያቶ ጋራ ዓጌ። 14 ዬካፓ ሃሃ «ፔቲ» ጌይ ታኣኒ ሱንፖ ጌሢ፡ ላምዓሳ ኮኦላሢ ሚንሢ፤ ዬያ ታኣኒ ማዳሢ ዲሁዳና ዒሰራዔኤሌና ባኣካፓ ዋሊኮ ጌርሲንሢ ማዔ ናንጎ ናንጋ ባይቄሢ ዔርዛኒኩ።

15 ዬያ ታኣኒ ማዳሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔ፡- «ሃሃ ጊንሢ ማኣዳ ባኣዚባኣ ቆልሞ ሄንቃ ዓሲ ማዳ ጎይሢ ማዳ፤ 16 ሳዔሎይዳ ናንጋ ታኣኮ ቆልሞ ሄንቃንዳ ሄንቃ ዓሲ ታኣኒ ደኡራንዳ፤ ጋዓንቲ ዬይ ዓሢ ዬያይዳ ሃሺ ባይቄ ቆሎ ዘሎ ሚታዲ ማሎዎያ፡ ዣኣሌ ቆልሞ ኮዑዎያ፡ ሚቄ ቆልሞ ኮኦሎዎያ፡ ዋሊ ዓኣ ቆልሞም ያሃ ዓጉዎያ ማዓንዳ፤ ዒዚ ዬያይዳ ሃሻፖ ቃራዲ ዲጩዞንሢ ሹኪ ሹኪ ሙዓንዳ፤ 17 ቆልሞም ሚጪንቶ ዒፄ፡ ዬያጉዴ ፓሠዎያ ማዔ ሄንቃ ዓሢሙም ባይዔ! ዒዛኮ ቃሶንታ ሚዛቆ ዓኣፖንታ ጩንቻ ዓራፖና ጫቶም፤ ቃሳ ዒዛኮ ጋፒንሢ ሚሊ ዘሌያ ማፖም፤ ሚዛቆ ዓኣፓ ዒዛኮ ጋፒ ባይቆም።»

12

ዩሩሳሌም ከብርካት ያሎና ኩዳንዳያ ማዒፃ ከኤዚንቲሢ

1 ጫሪንጮ ዳጊዲ ዳሬሢ፡ ሳፖ ቦኦኮልቄ ማዢሢ፡ ዓሲማኣ ሹምፖ ዑኡሲ ዒንጌ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓ፡- 2 «ዩሩሳሌም ታኣኒ ዒዛኮ ኮይላ ዓኣ ሚሌ ዴራ ዒዛፓ ዑሸኪ ማሢንታ ዑሸ ዓንጊ ማሃንዳ፤ ዩሩሳሌም ያላ ዓሳ ሙኪ ማንጋኣና ዲሁዳኣ ማንጊንታንዳ። 3 ዬኖ ከሎና ዩሩሳሌም ታኣኒ ዴር ቢያሢም ዓጊጫዎ ዴኤፒ ላሌ ማሃንዳ፤ ዒዛ ቡሊ ሺኢሻኒ ኮዓይ ቢያ ፔኤር ማኣሳናንዳ፤ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዴራ ጉቤ ዒዛ ያላኒ ሙካንዳ፤ 4 ዒማና ታኣኒ ፓራሢ ቢያ ዲቃሃንዳ፤ ፓራሢ ቶጊ ያላ ዓሶዎ ታኣኒ ዣኣሻንዳ፤ ፓራሢኮ ታኣኒ ዓኣፖ ባይዛንዳ፤ ጋዓንቲ ዲሁዳ ዴር ታኣኒ ታ ዓኣፖና ዘጊ ዘጊ ካፓንዳ። 5 ዬያር ዲሁዳ ዓጮ ሱኡጋ ፔ ዒና፡- «ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ማዔሢር ዩሩሳሌም ደናንጋ ዒዛ ዴራ ዒዛና ዋልቄ ዳንቃ» ጋዓንዳ።
 6 «ዬኖ ዓሶ ታኣኒ ዲሁዳ ዴር ሱኡጎ ናኣቦይዳ ዳኪ ዔኤሃ ሃንፂሌ፡ ጮኦሪ ጌሃና ናኣራኮ ባኣኪዳ ባይሢንቲ ኩሻ ማሃንዳ፤ ዬያር ዔያታ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ሚሌ ዴር ሙዒ ባይዛንዳ፤ ዩሩሳሌም ዴራ ጋዓንቲ ፔቲታፖ ዔኤቢ ዔያቶ ቆኦዲዋንቲ ካታሞይዳ ኮሺ ዳዓንዳ።
 7 «ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ቤርታሳፖ ዲሁዳ ዴራ ሞርኮ ባሻንዳጉዲ ማሃንዳ፤ ታኣኒ ዬያ ማዳንዳሢ ዳውቲ ናኣቶ ቦንቸንታ ዩሩሳሌም ደናንጋ ዴርኮ ቦንቻ ሃንጎ ዲሁዳ ፃፅይዳፓ ባሼ ማዒ ዴግ ዴጊ ጎውዋጉዲኩ። 8 ዬኖ ዋደና ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ዩሩሳሌም ደናንጋ ዓሶም ጊቲማ ማዓንዳ፤ ዔያቶ ባኣካ ላቤያኩ ጌይንቲሢታፖ ዳውቲጉዲ ደዲ ማዓንዳ፤ ዳውቲ ናኣታ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ጉዲ፤ ጊንሢ ሃሃ ያኦሲ ከኢታንቻሢጉዲ ሶርፒ ማዒ ዴር ዔኪ ዓኣዳንዳ። 9 ታኣኒ ዒማና ዩሩሳሌም ደናንጋ ሞርኬ ማዒ ዔቃ ዴር ካኣቶ ቢያ ያላኒ ጊኢጊንቲ ከሰካንዳ።
 10 «ዬኖ ዋደና ታኣኒ ዳውቲ ዜርዮንታ ዩሩሳሌም ደናንጋ ዓሶንታም ሚጪንታ ዓያናና ሺኢጲሢ ዓያና ሚርጊሺ ዒንጋንዳ፤»

11:12 11:12 ማቲ. 26:15። 11:13 11:13 ማቲ. 27:9-10።

13 ይህ ወይን ስንገረና ስንገጋ ጎዳ ካራ ባይዛ ማቶና ዲጊቸሞና ዓሰይዳ ዳካንዳሢር ፔቴይ ባጋሢዳ ሞርኬ ማዲ ዔቂ ዋሊ ዋዳንዳ።
 14 ዪሁዳ ዴራ ዩሩሳላሜ ዓውሳኒ ያላንዳ፤ ኮይሎይዳ ዓኣ ሜሌ ካኣቶኮዋ ቆሎ ቢያ ዲዒ ዔካንዳ፤ ዔያታ ዲዒ ዔካ ባኮይዳ ዋርቄ፤ ቢራንታ ማኣዎኮዋ ዲማ ዲማ ቶኦኪ ዲቢ ዓኣያ ማዓንዳ።

15 ዪያጉዴ ዋዲ ኩርሳ ዶርዓ ሞርኮ ጉርዶይዳ ዓኣ ዲማ ዲማ ቆልሞ፤ ፓራሢ፤ ባቂሎ፤ ጋኣላሢንታ ሃርንታ ቢያ ኬዲ ዋዳንዳ።

16 ዩሩሳላሜ ያሌ ካኣቶፓ ባይቁዎ ዶሊ ዓቴ ካኣታ ዉልሾ ዴማ ዴዒ ቦንቾ ቦንቾ ቦንቻኒና ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ዚገ ካኣሽካኒ ለዓ ለዓ ዩሩሳላሜ ሙካንዳ።

17 ካኣታሢ፤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ዚገ ካኣሽካኒ ዩሩሳላሜ ሙኩዋ ዴሬ ዓኣቶ ዔያቶኮ ሳይይዳ ዒርዚ ዋርቂንዳዎሴ።

18 ገብፄ ዓጮ ዓሳ ዩያ ቦንቾ ቦንቻኒ ዩሩሳላሜ ሙኪ፤ ስንገረና ስንገጋ ጎዳ ቤርቶ ሸኢካኒ ኮይባኣቶ «ዩሩሳላሜ ኦኡኒ ዴንዲ፤ ዉልሾ ዴማ ዴይ ቦንቾ ቦንቾ ቦንቻዓ» ጋዓ ካኣቶይዳ ኬዴ ዋዲ ኩርሳ ዶርዓሢ ዔያቶይዳ ኬዳንዳ።
 19 ገብፄ ዓጮ ዓሰ ማዔቴያ ሜሌ ካኣታ «ዉልሾ ዴማ ዴይ ቦንቾ ቦንቾ ኦ ቦንቻዓ» ጌኤቴ ዔያቶይዳ ሙካንዳ ሜታ ዩያኬ።

20 ዩሩሳላሜ ዓሰ ፓራሢኮ ሉኡሎ ኬኤይይዳ ቱኪንታ ሉኡሎይዳ ቢያ «ስንገረና ስንገጋ ጎዳሢ ሞዲ ማዴያ» ጋዓ ፃኣፒንቴ ባኣዚ ኮሽንታዳ፤ ጌኤኮ ማኣርይዳ ዓሽኮ ካሢ ያታ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ዓንጎ ሳኣኖጉዲ ስንገረና ስንገጋ ጎዳ ሞዲ ማዴያ ማዓንዳ።
 21 ዩሩሳላሜና ዪሁዳ ዓጮናይዳ ዓኣ ዓሽኮ ካሢ ያታ ቢያ፤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ሞዲ ማዴያ ማዓንዳ፤ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዔኪ ሸኢሻ ዓሳ ቢያ ዩያ ያቶ ዔኪ ዔኪ ዓሽኮ ካሢንዳ፤ ዩይ ያዲ ማዓኣና ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢኮ ጌኤኮ ማኣርይዳ ካኣና፤ ዓሲ * ባኣያ ማዓንዳ።

14:16 14:16 ለዊ. ዓከ 23:39-43። * 14:21 14:21 ካኣና፤ ዓሲ፡- ጋዓዞ ፔቴ ፔቴ ማጻሕፍት ኮርሞ ኮርማ ዓሲ ጋዓ።

ሚልኪያሴ ማጻሕፍት ዓይነት ካር

የአሲ ማሊያ ከኤዜ ሚልኪያሴ ማጻሕፍት የአፒፕትሢ ከሪሰቶሴ ሾይንታንዳሢኮ ቤርታ ደንጋሳ ጄኔቶ ሌዎና ዩሩሳላሜይዳ ጌኤዡ ማኣራ ጊንሣ ማዡንትሢኮ ጊንፃኣኤ። የአሲ ማሊያ ከኤዜ ሚልኪያሴ ደዲሺ ለታሢ ቁኤሶ ማዕያታቲያ ደራ ያኦሲና ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁ ጊንሣ ዓካሳንዳያ ኮይሳሢኤ፤ ያኦሲኮ ደራ ናንጋ ናንጎና ማዕቲያ ካኦሻካ ካኦዡና ሺኔ ጌዔ ጎይሢ ናንጋና ፑርቲያ ማዕሢ ሳርቲያኤ፤ ይያ ሌሊቱዋንቲ ቁኤሶንታ ዳርንታ ኮይሳያ ማዕ ያኦሲም ዲንጎ ዲንጊያዋ ሺኢሹዋ ያሺ ዔያቶም ዲንጊንቲ ዳምሶ ጎይያ ናንጎ ሃሺሢና ያኦሲ ዔያታ ጌሻኒ ማሌኤ። ይያር ያኦሲ ጎይያ ፔኤኮ ጊኢጊሻኒና ዔያቶና ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁ ዲላቲ ከኤዜ ፔኤኮ ከኢቶ ዓሢ ቤርታሲ ዳኤሰካፓ ዳር ዋጊና ጌኤሻኒ ሙካንዳኤ።

- ማጻኦፔላ ዳ.ማ ዳ.ማ ዓርቁ ባኮ**
- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዳር ናሽካ ናሹዋ (1:1-5)
- የአሲ ቁኤሶ ዋጋንዳያ ማዕያ (1:6—2:9)
- የአሲና ዋላ ጫኦቆና ጫኦቁ ሃሺንቲሢ (2:10-17)
- ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሙኮ (3:1-5)
- የአሲ ጌሻኒ ኮይሱዋኣያ ማዕያ (3:6-15)
- ጉሙርቁንታ ዓሶም ቦንቹ ዲንጎንዳ ባኮንታ ፑርቶ ዓሳኦ ዋጊንታንዳሢ ዛላ (3:16—4:6)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዜ ሚልኪያሴ ዛሎና ዲሰራዔኤሌ ዳርም ከኤዜ ዲዛ ማሊያ ቃኦላ ያዲኤ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ናሽካ ናሹዋ
2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳር «ታ ዲንሢ ናሽኤ» ጋዓኤ። ዲንሢ ጋዓንቲ «ዋያይዲ ኔ ኑና ናሽኤይ?» ጋዓኤ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃዎ፡- «ዔኤሳዋና ያይቆኦና ዋሊኮ ጌርሲንሢኤ፤ ታኦኒ ያይቆኦና ናሽኤ፤³ ዔኤሳዋ ጋዓንቲ ታኦኒ ዲጃኤ፤ ዔኤሳዋኮ ጌሜራዳ ዓጮ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ታኦኒ ማሄኤ፤ ሳዔሎዋ ዉኡካ ኮኦሚ ሺራ ቤሲ ታኦኒ ማሄኤ» ጌዔኤ።

4 ዔደኦሚ ዓሶ ጌይንታ ዔኤሳዋ ዜርፃ፡- «ካታማ ኑኡኮ ሻሂንቲኤ፤ ጋዓንቲ ማሃ ኑኡኒ ማዡንዳኤ» ጌዔኤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ሂዚ ጋዓኤ፡- «ዔያታ ማዡንዳኤ፤ ታኦኒ ጋዓንቲ ይያ ሻሂንዳኤ፤ ዓሲ ቢያ ይኖ ዓጮሎ <ፑርታ ሳዓ> ዲኢካ ናንጋ ዓሶዋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሽኤ ዳራ ጌይ ዔኤሳንዳኤ።»

5 ዲንሢ ይያ ቢያ ዲንሢ ዓኦፒና ዛጊ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ሌሊቱዋንቲ ሜሌ ዓጮይዳኦ ዳኤፒኤ!» ጋዓንዳኤ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቁኤሶ ዞሪ ጎሪሢ
6 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ቁኤሶም ሂዚ ጋዓኤ፡- «ናይ ፔኤኮ ዓደ፡ ዓይሌ ፔኤኮ ጎዳ ቦቦንቻኤ፤ ዓካሪ፡ ታኦኒ ዲንሢኮ ዓደ ማዕያታቲ ዓይጎር ዲንሢ ታና ቦንቹዋይ? ታ ዲንሢኮ ጎዳ ማዕያታቲ ዓይጋ ዲንሢ ታና ዲጊጩዋይ? ዲንሢ ታኦኒ ሱንፃ ቶኦቻኤ፤ ጋዓንቲ ዲንሢ፡- <ሱንፃ ኔኤኮ ኑ ቶኦቻሢ ዋይቲዳይ?> ጌይ ያኦጫኤ።⁷ ዲኢቲ ሙኡዚ ታኦኒም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ሺኢሹ፡- <ኔኤም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዋይቲ ኑ ዲኢሴይ?> ጌይ ዲንሢ ያኦጫኤ፤ ዲንሢ ይያ ዲኢሴሢ ታኦኒ ሙዎ ሙዋ ገባዳ ቶኦቻንቲያኤ ጋዓሢርኤ።⁸ ዲንሢ ዓኦፒ ዓይቁያ፡ ሃርጊንቲያና ዋሶ ማዕ ቆልሞ ታኦኒም ዲንጎ ዲንጊሢ ማሃ ሺኢሹዎና ዳቢንቲ ማዕያ ዲንሢም ማሉዋዓዳ? ይያጉዳ ቆልሞ ዲንሢኮ ሱኡጋሢም ዲንጎ ባኦዚ ማሃ ዲንሢ ዲንጌቲ ዋዛና ዲንሢፓ ዔከ፡ ዲዚ ዲንሢ ጋላታንዳያ ዲንሢም ማላ?» ጋዓኤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ።

9 ዲንሢ ቁኤሳ! ይያ ቢያ ማዲጋፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ባኦዚ ዲንሢም ማደም ሺኢቃዛ፡ ሺኢጲዎ ዲንሢኮ ዲዚ ዔካንዳያ ማላ? ይያኮዋ ዳቢንታ ዲንሢዳኤ ጋዓኤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ።

10 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ፡- «ታኦኒም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛይዳ ማዕባኦ ታሚ ዲንሢ ዔኤሢይይይፓ ጌኤዡ ማኦርኮ ካር ዋዳ ዓሲ ዲንሢዳፓ ፔቲ ጴዳቲ ዓይጎ! ዲንሢኮ ታኦኒ ዋዛዲዋኣያ ማዕሢር ዲንሢ ታኦኒም ዲንጋ ዲንጊያ ታኦኒ ዔካዓኤ፤¹¹ ሃኦዛጉዋቲ፤ ዓጮ ዳራ ቢያ ካራፓ ካር ሄላንዳኦና ታና ቦንቻኤ፤ ዋኖ ቤዛ ማዕቲያ ታኦኒ ፀንጃ ጩቢሺ ጩቢሺ ዲንጎ ዲንጊሢ ጌኤሺ ዔያታ ታኦኒም ሺኢሻኤ፤ ዓሲ ቢያ ቦንቹያ ታና ቦንቻኤ።¹² ዲንሢ ጋዓንቲ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዲኢቲያኤ» ሙዓኦኦ ቶኦቻንቲያኤ» ጌይ ጌይ ዲንሢ ሰሃኤ።¹³ ሃሃ ዲንሢ ማላ ሚኢጩ ሚኢጩ ሃይ ቢያ ዋዚ ዓሢ ባኦዚዳይ!» ጋዓኤ። ዉኡቁ ዔኮናያ፡ ዋሶ፤ ጊንሣ ሃሃ ሃርጊንቲ ቆልሞ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሃ ዲንሢ ሺኢሻኤ፤ ታኦኒ ይያ ዲንሢኮ ዔካያ ዲንሢም ማላ? ¹⁴ ታኦኒ ዳኤፒ ካኦቲኤ፤ ሱንፃ ታኦኒ ዳር ቤርታ ቦንቹንቲያ ማዕሢር ማራቶ ባኦኮይዳ ዓዳ ማራይ ዓኦንቲ ዲዚ ናኦቤ ናኦሶም ሰሃሳ ባኦዚ ዓኦ ማራይ ታኦኒም ዲንጎ ዲንጊሢ ማሃ ሺኢሻሢ ጋዳንቁንቲያ ማሶም!» ጋዓኤ፤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ።

2

1 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ቁኤሶም ሂዚ ጋዓኤ፡- «ዲንሢ ሃይ ቁኤሳ! ሃይ ዓይሢዎ ዲንሢምኤ።
2 ዲንሢ ዋይዘ ዲጃቲ፡ ሱንፃዋ ታኦኒ ቦንቻኒ ታኦኒ ቃኦሎ ዲኖይዳ ዲንሢ ዓርቁባኦቲ ታ ዲንሢ ጋዳንቃንዳኤ፤ ዓንጃ ዲንሢሲ ጫሺ ማሃ ታኦኒ ሺርሻንዳኤ፤ ታና ቦንቻኒ ዲና ዲንሢኮ ኮዑዋያ ማዕሢር ጎኔና ይያ ቢያ ታኦኒ ዲንሢዳ ማደንዳኤ።
3 ዲንሢ ማዳ ባኮር ናኦቶይዳ ታ ዲንሢኮ ሜቶ ዓጋንዳኤ፤ ታኦኒም ዲንጎ ዲንጊያ ማሃ ዔከ ዲንሢ ሙካ ቆልሞኮ ሜኤዡ ታኦኒ ዲንሢኮ ቤርታ ላኦሊ ዲንሢ ታ ዳውሲሳንዳኤ፤ ታ ቤርታፓ ታ ዲንሢ

1:3 1:3 ርማ 9:13። 1:5 1:5 ዒሲ. 34:5-17፤ 63:1-6፤ ዔር. 49:7-22፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-15፤ ዓሞ. 1:11-12፤ ዓብዲ. 1-14። 1:8 1:8 ላሚ. ዋማ 15:21።

ሺኢሻንዳ። 4 ለዋና ዲዛኮ ዜርዎና ዋላ ታኣኒ ጫኦቄ ጫኦቄማ ደዲ ናንጋንዳጉዲ ሃያ ዓይሢያ ታ ዲንሢሞ ደኬያ ማዕሢሢ ዲንሢሢ ዔራንዳ።

5 «ታኣኒ ዔያቶም ጫኦቄ ጫኦቄማ ናንጋንታ ኮሹሞዋ ዲንጋ ጫኦቄሞኬ፤ ዩያጉዲ ታና ዲንሢሢ ለንቻንዳያ ኮይሳኔ፤ ዔያታ ታና ዲጊጪ ሱንጎዋ ታኣኮ ለንቻ ናንጋ። 6 ዔያታ ዓሶ ጎኑሞ ዔርዜኔ፤ ዳንጎይዳጋ ዔያቶኮ ለኡዙሞ ኬሰከባኣሴ፤ ታኣና ዋላ ኮሹሞና፤ ሃሣ ፒዙሞና ዔያታ ሃንቴኔ፤ ዔያታ ዔርዛ ዔርዚያና ሚርጌሢ ደቢንቲጋ ማሄኔ። 7 ቄኤሴ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሢኮ ከኢታ ዓሴ ማዕሢሢ፤ ዴራኣ ዲዛይዳጋ ዔራቶ ኮዓሢር ቄኤሴኮ ዳንጋ ዔራቶና ጌሰታያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 8 ዲንሢሢ ጋዓንቴ ጎይጎጋ ኬሰከ ዲንሢሢ ዔርዚያና ሚርጌሢ ደቄሴኔ፤ ለዋና ዋላ ታኣኒ ጫኦቄ ጫኦቄሞዋ ዲንሢሢ ሻሄኔ። 9 ታኣኮ ዳምቦ ካፒ ማደ ሃሺሢና ዋጌ ዘላይዳ ዓሴ ደማሴ ዲንሢሢ ማደሢሢር ታኣኒያ ዴር ቢያሢኮ ቤርቶይዳ ዲንሢሢ ቶኦቲንቲ ዳውሲንታንዳጉዲ ማሃንዳ።»

ዴራ ያኦሲም ጉሙርቁንቱዋ ማዕሢሢ

10 ኑና ቢያሢኮ ፔቲ ዓዴ ዓኣያቱዋዓዳ? ኑና ማገዜሢያ ፔቲ ያኦሲቱዋዓዳ? ሂዳዎ ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሢሢ ጫኦቄ ጫኦቄሞ ኑኡኒ ሻሂ ዋለም ጉሙርቁንቱዋያ ዋይቲ ማዕይ? 11 ዪሁዳ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንቱዋያ ማዕኔ፤ ዲሰራዔኤሌና ዩሩሳላሜናይዳ ሻኣካያ ማዕ ቄፃ ባኣዚ ዔያታ ማዕኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕሢሢ ማሌ ያኦዘ ካኣሽካያ ማዕ ያንጎ ላኣሎ ዔኪያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናሽካ ጌኤዙ ማኣር ዪሁዳ ዲኢሴሢሢርኩ። 12 ዩያ ማደ ዓሢ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳም ዲንጎ ዲንጊሢሢ ሺኢሻንዳ ማዕያታቲያ ናንጊና ናንጋ ያይቆኦ ማኣር ባኣካጋ ዲዛ ባባይዘንጎ።

13 ማሌ ዲንሢሢ ማደ ባካ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢሢ ዲንጋ ባኮ ዔኩዋኣሢሢር ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዩኤኪ ዓቢሢሢር ዲንሢሢ ዩያ ቤዘ ማሰካ። 14 «ዲዚ ዓይጎር ኑኡኒ ዲንጋ ዲንጊያ ዔኩዋይ?» ጌይ ዲንሢሢ ያኦጫኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢሢ ዲንጋ ባኮ ዔኩዋኣሢሢር ዲንሢሢ ዋላ ጫኦቄ ደጋቶና ዓኣያ ዋላ ዲንሢሢ ዔኬ ማቸንሢሢሞ ዲንሢሢ ጉሙርቁንቱዋያ ማዕሢሢርኩ፤ ዩያኮ ዲንሢሢ ባኣካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማርካኩ። 15 ያኦሲ ዲንሢሢንታ ዲንሢሢኮ ማቸንሢሢንታ ፔቲ ዑሢና ፔቲ ዓያናና ዓኣያ ማዕንዳጉዲ ማሂባኣዓዳ? ዩይ ዲዛኮ ማሊፃ ዓይጌንዳዳይ? ዲዛኮ ዴኤጉ ማሊፃ ያኦሲኮ ዴራ ማዕ ናይ ዲንሢሢ ሸዓንዳጉዲ ኮይሢናኩ፤ ዩያር ዲንሢሢ ፔቲ ፔቲሢ ፔኤኮ ማቸንሢሢሞ ጫኦቄ ጫኦቄሞ ሻሁዋጉዲ። 16 «ታኣኒ ዓኒና ማቸናኮ ዓንጃንቶ ዲዒፃኔ፤ ዲንሢሢዳጋ ፔቲ ዓሴታ? ዩያጉዴ ፑርታ ማዕ ዓንጃሢሢ ዓንጃንዳጉዲ ታኣኒ ኮዑዋሴ፤ ዩያር ዲንሢሢኮ ማቸንሢሢሞ ጉሙርቁንቱዋያ ማዕ ዲንሢሢ ጫኦቄ ጫኦቄሞ ሻሁዋጉዲ ዲንሢሢና ዔራዋቲ።» ጋዓኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዕ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ።

ያኦሲኮ ዋጎ ኬላ ዑኬያ ማዕሢሢ

17 ዲንሢሢ ጌሰታ ጌኤዘና ቤዘ ቤዘ ጌሰቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢሢ ሸናሴኔ፤ ዲንሢሢ ጋዓንቴ፡- «ዓይጎናንዳይ ኑ ዲዛ ሸናሴሢሢሢ?» ጋዓኔ፤ ዲንሢሢ ዲዛ ሸናሴሢሢሢ፡- «ፑርታ ማደ ዓሴ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኮሺ ማዕ ዴዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩይ ዋዋዛሳኔ» ጌይ ጌይ፡ ሃሣ ጊንሣ፡- «ፒዜ ዋጌ ዋጋ ያኦሲ ዋካዳይ?» ጌይ ጌይ ያኦጪያናኩ።

3

1 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ጎይያ ጊኢሺሻንዳጉዲ ታኣኮ ከኢቶ ዓሢ ቤርታሲ ታኣኒ ዳካንዳኔ፤ ዩካጋ ዲንሢሢ ኮዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔርቲባኣንቴ ጌኤዙ ማኣሪ ሙካንዳኔ፤ ዲንሢሢ ናሽካ ጫኦቄሞ ዘሎ ኬኤዘ ከኢቶ ዓሢ ጎኔና ሙካንዳኔ።»

2 ዲዚ ጋዓንቴ ዓንጊ ጊልጉ ታሚጉዲ፤ ጊንሣ ሃሣ ዓፒላ ማሰኮ ሳኣሙናጉዲ ማዕሢሢር ዲዚ ሙካ ኬሎና ደዲ ዔቃኒ ዳንዳዓያና ዲዚ ፔጋዲ ዴዳ ኬሎና ዲዛ ቤርታ ዔቃኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ?

3 ዲዚ ቢር ዓንጎ ሸኤሻሢሢ ጌኤሺ ኮሻ ዓሴጉዲ ዋጎ ፒዚሳኒ ዴዓንዳኔ፤ ለዋ ዜርዓኣ ዲሎሞና ያኦሲም ዲንጎ ዲንጊሢሢ ዲንጋያ ማዕኒ ዳንዳዓንዳያ ሄላንዳኣና ዋርቄና ቢራ ዓንጊናጉዲ ዔያቶ ዲ ጌኤሻንዳ።

4 ዪሁዳና ዩሩሳላሜና ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሻ ዲንጊያ ሚናኣ ዋይና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ጎይያጉዴያ ማዕንዳኔ። 5 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ዋጌ ዋጋኒ ዲንሢሢ ባኣኮ ሙካንዳኔ፤ ዲማና ታኣኒ ማርሾ ማርሻ ዓሶ፡ ዘኦዘ ኮኦማ ዓሶ፡ ለኡዙሞና ማርካዳ ዓሶ፡ ማደ ማደ ዓሶም ማዴሢ ዘሎ ዲንጎ ሚኢሾ ጌሺ ዓይጎ ማደሻ ዓሶ፡ ዜኤር ዲንዳንሢሢንታ ዜኤር ናኣቶ ሄርቄዎይሣ ዓሶ፤ ጊንሣ ሃሣ ዲዒ ደውሶና ዓሶም ፒዜ ዋጌ ዋጋ ያሶና ታና ዲጊጪዎ ዓሶ ዑፃ ሩኡሪና ታኣኒ ዋጋንዳ።»

ታጾ ባኣዚጋ ፔቲማ ያኦሲም ዲንጊሢሢ ዳምቤ

6 «ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላኣሚንቱዋያኬ፤ ዩያር ዲንሢሢ ያይቆኦ ቤርታ! ሃጊ ዲንሢሢ ጋፒ ባይቁባኣሴ። 7 ሚና ዲንሢሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢሢ ዋዳጋ ዓርቃዎ ታኣኮ ዋጋጋ ዲንሢሢ ሃኬኔ፤ ካፒያኣ ካፒባኣሴ። ሃንጋ ታ ባንሣ ማዑዋቲ፤ ታኣኒያ ዲንሢሢ ባንሣ ማዕንዳኔ ጋዓኔ፤ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሢ። ዲንሢሢ ጋዓንቴ፡- «ኑኡኒ ኔ ባንሢ ዋመይዲ ማዕንዳይ?» ጋዓኔ። 8 ዓሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ባኮ ዉኡቃኒ ኮይሳያዳ? ጋዓንቴ ዲንሢሢ ታ ባኮ ዉኡቄኔ፤ ዲንሢሢ፡- «ኑኡኒ ዉኡቄሢ ዓይጎዳይ?» ጋዓኔ፤ ዲንሢሢ ታኣኮ ዉኡቄሢ ዲንሢሢኮ ዓኣ ባካጋ ታጾኮ ፔቲማ ዲንጋ ባኮንታ ማሌ ዲንጎ ባኮዋ ዲንጎ ሃሺያናኩ። 9 ዲንሢሢ፡ ዴራ ቢያሢ ታ ባኮ ዉኡቄሢር ዲንሢሢ ቢያሢ ጋዳንቁንቱያ ማዕኔ። 10 ታኣኮ ጌኤዙ ማኣርይዳ ሙኡዚ ሚርጋንዳጉዲ ዲንሢሢኮ ዓኣ ባካጋ ታጾኮ ፔቲማ ዔኪ ዔኪ ኮናይዳ ዋሁዋቲ፤ ዩያ ዲንሢሢ ማዴያ ማዕቲ ታኣኒ ጫሪንጮኮ ፑልቶ ካር ቡሊ ኮሺ ማዕ ዓንጃ ቢያ ሚርጊሺ ታ ዲንሢሢም ዲንጊባኣቲ ዩያና ታና ዲንሢሢ ዘጊ ዔራኒ ዳንዳዓኔ። 11 ሃኣኮ ዲንሢሢኮ ኮሴ ፑርቲሱዋጉዲ

2:4 2:4 ጋይ. ማጻ 3:11-13። 2:5 2:5 ጋይ. ማጻ 25:12። 3:1 3:1 ማቲ. 11:10፤ ማር. 1:2፤ ሉቃ. 1:76፤ 7:27። 3:2 3:2 ዓዲ. 2:11፤ ዮሃ. ያፔጳ 6:17። 3:10 3:10 ለዋ. ዓከ 27:30፤ ጋይ. ማጻ 18:21-24፤ ላሚ. ዋሞ 12:6፤ 14:22-29፤ ኦሃ. 13:12።

ታኦኒ ቃዛንዳኔ፤ ወይናኦ ዲንሢኮ ዓኣፑዋዎ ጉሪ
ዓታዓኸ፤ 12 ሃካፓ ሴካ ማሌ ዳራ ቢያ ዲንሢ፡-
<ዔያታ ዓንጂንቴ ዓሲኸ፤ ጋዓንዳኔ፡፡» ዬያ ጌዔሢ
ታና ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳሢኸ፡፡

ዳር ያኦሲ ማኣራንዳያ ማዒያ ኬኤዜ ሃጊ ማዓ
ዎዛ

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንሢ ታ
ዑፃ ጫርቁ ጌሰታኔ፤ ሃሣ ጊንሣ፡- <ኦኡኒ ኔ ዑያይዳ
ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ ጌሰቴይ?» ጌይ ዲንሢ ያኦጫኔ፤
14 ዲንሢ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዳሢ ጉሪኸ፤
ዲዛኮ ዓይሢያ ካፒሢንታ ያያ ዓሲጉዲ ቢያ ባኮ
ወይሣ ጎዳሢ ቤርታ ሃንቴፃ ዓይጎ ኦና ማኣዳይ?
15 ሃሢ ኦ ዛጋ ጎይያታቴ ሃይሾ ፑርቶ ማዳ ዓሳ
ዎዛዲ ናንጋኔ፤ ጎኔና ያርጎጪ ናንጋኔ፤ ናንጊና
ናንጋ ጎዳ ወይታቴያ ዛጋኒ ማዳ ዓሳ ዓይጎ ማታኣ
ሄሉዋሴ» ጌይ ጌይ ዲንሢ ጌሰታኔ፡፡»

16 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቻ ዓሳ ዎላ
ጌሰቴኔ፤ ዲዚያ ዔያቶ ጌኤዘ ዲናፓ ወይዜኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጫዘንሢና ሱንያዎ ዲዛኮ
ቦንቻዘንሢ ሱንያ ዔያታ ማዳ ባኮ ጳቂሣያ ማዒ
ናንጋንዳጉዲ ማፃኣፔይዳ ፃኣፒንቴኔ፡፡ 17 ቢያ
ባኮ ወይሣ ጎዳሢ፡- «ዔያታ ታኣሮ ማዓንዳኔ፤
ታኦኒ ማዳ ኬሎና ታ ሚኢሾ ዔያታ ማዓንዳኔ፤
ሾዔ ዓሳ ፔኤም ማዳ ዓቲንቆ ናዎ ሚጪንቴ
ማኣዳሢጉዲ ታኦኒያ ዔያቶ ማኣዳንዳኔ፡፡ 18 ዬኖ
ዎዶና ዲሎንታ ጎሞ ዓሶንታ ያኦሲም ዓይሢንታ
ዓሶንታ ዓይሢንቴዎ ዓሶንታ ባኣካ ዓኣ ዲሙዎ
ዲንሢ ላሚ ዛጋንዳኔ፡፡»

4

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ኬሎ

1 ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዎቶርቃ
ዓሶንታ ፑርቶ ማዳ ማዳ ዓሶንታ ዲኢሪጉዲ
ጌኤካ ታሚና ሙይንታንዳ ዎዴ ሙካኔ፤ ዬይ
ሙካ ኬላ ዔያቶኮ ፃጶንታ ካኣፖዎ ዓይሱዎዎ ቢያ
ሙዓንዳኔ፡፡ 2 ዲንሢ ታኣኮ ሱንያ ቦንቻዘንሢም
ጋዓንቴ ያሎ ዓቢ ያርቃንዳኔ፤ ዬይ ዳቂንታኣ
ዲንሢም ዔኪ ዬዓንዳኔ፡፡ ጊርባይዳፓ ቶሊ ኬሰኸ
ላንጋ ናኣሪጉዲ ዲንሢ ፃካንዳኔ፡፡ 3 ታኦኒ ዬያ ማዳ
ኬሎና ፑርቶ ዓሳ ዲንሢኮ ቶኮ ዴማ ዲቢንሢጉዲ
ሂርቁንታንዳኔ፡፡

4 «ዲሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ዓይሢንቴ
ናንጋንዳጉዲ ሲኢና ዲኮይዳ ታኣም ማዳሢ፡
ሙሴም ታኦኒ ዲንጌ ዎጎና ዓይሢያና ማሊ
ጳቂሡዎቴ፡፡

5 «ዳኤፒ፤ ሃሣ ዲጊቻያ ማዔ ታና፡ ናንጊና ናንጋ
ጎዳኮ ኬላ ሄላንዳሢኮ ቤርታ ታ ማሊያ ኬኤዘ
ዔኤሊያሴ ታኦኒ ዲንሢም ዳካንዳኔ፡፡ 6 ታኦኒ
ሙኪ ሳዎ ዲንሢኮ ጋዳንቁዎጉዲ ዲዚ ዓደንሢ
ዲኖ ናኣቶ ባንሢ፤ ሃሣ ናኣቶ ዲኖዎ ዓደንሢ ባንሢ
ማሃንዳኔ፡፡»

4:5 4:5 ማቲ. 11:14፤ 17:10-13፤ ማር. 9:11-13፤ ሉቃ. 1:17፤ ዮሃ. 1:21፡፡

22 ዬይ ቢያ ያዲ ማዕረግ ያኑሲ፡ ፔ ማሊያ ከኤዛ ዓሲያሴ ዛሎና፡- 23 «ሃይሾ ባቲንቄ ዓረፍ ኩሙሂ ወዲር ናይ ጎጲ ዓከ፡ ባቲንቄ ናይ ሾዓንዳኔ፤ ሱንግ ዒዛኮ <ዓማኑዔኤሌ> ጌይንቲ ጌሂንታንዳኔ» ጌዒ ከኤዜሂ ኩማንዳጉዲኬ። (ዓማኑዔኤሌ ጌይ፡- ያኑሲ ኩና ዋላኬ ጌይሂኬ።)

24 ዮሴፔ ዒማና ገንዳሰካፓ ጳጫዎ ያኑዛሂኮ ከኢታንታሂ ዒዛ ዓይሂ ጎይዎ ዒ ያኑጫ፡ ማይራዎ ዓከኔ። 25 ማዕቶዎ ናዎ ዒዛ ሾዓንዳያ ሄላንዳኔና ዒዛና ዒ ላሂባኣሴ፤ ዩካፓ ዮሴፔ ሾይንቲ ናዓሂኮ ሱንግ «ዩሱሴ» ጌዒ ጌሂኔ።

2

ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ሙኬ ዠኦጋሂ ዛጋ ዔር ዓሶ

1 ካኣቲ ሄርዲሴ ዎደና ዩሱሴ ዩሁዳ ዓጫ፡ ቤኤቴሌሂሜ ካታዎይዳ ሾይንቲኔ፤ ዩካፓ ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ዠኦጋሂ ዛጋ ዔር ዓሶ ጌይንቲ ጌሂኔ። 2 «ሾይንቲ፡ ዓይሁዳ ዓሶ ካኣቲ ባንካዳይ? ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዠኦጋሂ ዳንቄ ዒዛዎ ኩዚጋኒ ሙኬኔ» ጌዒኔ።

3 ካኣቲ ሄርዲሴ ዩያ ዎይዜ ዎደና ዲቃቲኔ፤ ዲቃቲሂ ዒዛ ለሊቲዎንቲ ዩሩሳላሜ ዓጫ ዓሶ ቢያሂከ። 4 ዒዚያ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዳ ዓሶኮ ዎጎ ዔርዛ ዓሶ ቢያ ዓኤሊ፡- «ሚሴሂ ሾይንታንዳሂ ዎካዳይ?» ጌይ ዔያቶ ያኑጫ።

5 ዔያታ ማሃ፡- «ሚሴሂ ሾይንታንዳሂ ዩሁዳ ዓጫይዳ ቤኤቴሌሂሜ ካታማኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛሂ ዛሎና፡

6 «ዩሁዳ ዓጫይዳ ዓኣ ቤኤቴሌሂሜ ካታሜሌ! ዩሁዳ ዓጫ ዓኣ ጳኤፖ ጳኤፖ ካታማፓ ኔ ዳካዓኬ።

ዓይጎር ጌዔቶ ታኣኮ ዳር፡ ዒሰራዔኤሌ ሄንቃንዳያና ዎይሂንዳይ ኔገዳፓ ኬሰካንዳኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲሂርኬ።

7 ዩካፓ ሄርዲሴ ዩንሂ ዔር ዓሶንሂ ዳሜና ዔኤሊሲ ዠኦጋሂ ዔያቶዎ ጳጳ ዎደ ኮሺ ያኑጫ ዔሪኔ፤ 8 ዩካፓ፡- «ሃሂ ዳንዲጋፓ ናዓሂ ዛገ ኮሱዎቲ፤ ታኣኒያ ሃሃ ዳንዲ ዒዛዎ ዚጋንዳጉዲ፡ ዓንሂ ዒዛ ዳይንቃዎ ታ ባንሂ ሙከ ዒዚ ዎካ ዓኣቲያ ታኣዎ ከኤዙዎቲ» ጌይ ቤኤቴሌሂሜ ዳከኔ።

9 ዔያታ ካኣቲ ጌዔሂ ዎይዜሂኮ ገንፃ ኬሰኪ ዓኣዳ ዎደና ዓባ ኬሰካ ዛላ ዔያታ ዳንቄ ዠኦጋሂ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳሂ ላሚ ዔያታ ዳንቄኔ፤ ዩይ ዠኦጋሂና ናዓሂ ዓኣ ቤዘ ሄላዎ ዔቄኔ። 10 ዔያታ ዠኦጋሂ ዛገ ዎደና ሚርገና ዎዛጳኔ፤ 11 ናዓ ዓኣ ከኤያ ዔያታ ጌላዎ፡ ናዎና ዓንደ ማይራዎና ዳንቄኔ፤ ዩካፓ ጉምዓቲ ዒዛዎ ዚጋዎ ሳኣዲና ዔያቶኮ ቡሊ ዎርቄ፡ ዑንጃ፡ ካርቤ ጎዎ ሳዎዎ ባኮዎ ዓንገሊ ዒኢሾኔ፤ ዩይ ባካ ሚርገና ሚኢሾ ከሳያኬ።

12 ዩካፓ ያኑሲ ዔያቶ ሄርዲሴ ባንሂ፡ ሙኬ ጎይዎና ማዑዎጉዲ ዓውቲና ላኣገሂር፡ ዔያታ ሜሌ ጎይሂና ፔ ዓጮ ማዒ ዳንዳኔ።

ዮሴፔንሂኮ ገብፃ ዓጫ ቤቲዎ

13 ዔር ዓሶንሂ ዓኣዳሰካፓ ጎዳኮ ከኢታንታዎ ዮሴፔዎ ዓውቲና ጳዳዎ፡- «ሃካፓ ዔቄ! ኔኤኒ ማዒ ሙካንዳ ዎደ ታ ኔኤዎ ከኤዛንዳያ ሄላንዳኔና ናዓሂና ዒንደና ዔኪ ገብፃ ዓጫ ቤቲ ዒኢካ ዳዔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ካኣቲ ሄርዲሴ ናዓሂ ዎዳኒ ኮዓኔ» ጌዒኔ።

14 ዩያር ዮሴፔ ዔቃዎ ናዓሂና ዒንደሎና ዔኪ ዲዎና ገብፃ ዓጫ ዓኣዳኔ። 15 ዒኢካ ካኣቲ ሄርዲሴ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኔና ናንጌኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕረግ ያኑሲ ፔ ማሊያ ከኤዛሂ ዛሎና፡- «ታኣኮ ናዓሂ ገብፃይዳፓ ታ ዔኤሌኔ» ጌዒ ቃኣላ ኩማንዳጉዲኬ።

ካኣቲ ሄርዲሴ ዳኮ ናኣቶ ዎዲሼሂ

16 ዔር ዓሶንሂ ዒዛ ጌሼሂ ሄርዲሴ ዔሬ ዎደና ሚርገና ዳጋዲ፡ ቤኤቴሌሂሜ ካታዎና ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርደ ቢያ ዒዛኮ ፖኦሊሶ ዳኪ፡ ላዎዎ ለዔና ያፓ ዳማ ማዕ ባቲንቄ ናኣቶ ቢያ ዎዲሼኔ፤ ዩያ ዒ ሂዳሂ ዠኦጋሂ ጳጳ ዎደ ዔርንሂዳፓ ያኑጫ ዎይዜ ጎይዎናኬ። 17 ያዲ ማዕረግ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ዔርሚያሴ ዛሎና፡- 18 «ዩኤፒና ሚርገና ዒላቲ ዑኡሲና ራማ ዓጫይዳ ዎይዜንቲኔ፤

ራሂላኣ ፔ ናኣቶ ዛሎር ዩኤከኔ፤ ናኣታ ዒዛኮ ኩዳሂር ደዲያ ባሽንቲኔ» ጌዒ ከኤዜሂ ኩሜኔ።

ዮሴፔንሂኮ ገብፃ ዓጫፓ ማዒያ

19 ሄርዲሴ ሃይቃሂኮ ገንፃ ጎዳኮ ከኢታንታዎ ዮሴፔዎ ዓውቲና ጳዳዎ፡- 20 «ሃይካፓ ዔቄ! ናዓሂና ዒንደና ዔኪ ገንሂ ዒሰራዔኤሌ ዓጫ ማዕ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ናዓሂ ዎዳኒ ኮዓ ዓሳ ቢያ ሃይቄኔ» ጌዒኔ። 21 ዩካፓ ዮሴፔ ዔቄ ናዓሂና ዒንደና ዔኪ ዒሰራዔኤሌ ዓጫ ማዒ ዳንዳኔ።

22 ጋዓንቲ ዓርኤሌዎሴ ፔ ዓደ ሄርዲሴ ቤዛ፡ ዩሁዳ ዓጫይዳ ካኣታዳሂ ዎይዜሂር ዩካ ዓኣዳኒ ዮሴፔ ዒገጫኔ። ዩካፓ ዓውቲ ዒዛዎ ከኤዜሂር ጌሊላ ዓጫ ዓኣዳ፡ 23 ናዝሬቲ ጌይንታ ካታዎይዳ ናንጌኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕረግ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና «ናዝራ ዓሲ» ጌይንታንዳኔ ጌይንቲሂ ኩማንዳጉዲኬ።

3

ማሰካ ዮሂሲሴ ዩሱሴ ዛሎ ዳገዲ ከኤዜሂ (ማር. 1:1-8፤ ሉቃ. 3:1-18፤ ዮሃ. 1:19-28)

1 ዩኖ ዎደና ማሰካ ዮሂሲሴ ዩሁዳ ዓጫ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓሶዎ ኮዠ ሃይሶ ከኤዚ ከኤዚ ሙኬኔ። 2 ዒዚ ከኤዜሂ፡- «ዮኦሲ ካኣቲዎ ዑከኔ፤ ጎዎ ቡኡፀ-ዎቲ» ሂዚ ጌዒኬ።

3 « ሳዳኮ ጎይዎ ገኢገሹዎቲ፡ ሉኡጎ ጎይዎ ፒዚሱዎቲ» ጌዒ ጌዒ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዒላታ ዓሲ ዑኡሲ» ጌዒ

1:23 1:23 ዓ.ሲ. 7:14። 1:25 1:25 ሉቃ. 2:21። 2:2 2:2 ዔር. 23:5፤ ዛካ. 9:9፤ ፓይ. ማፃ 24:17። 2:6 2:6 ሚኪ. 5:2። 2:15 2:15 ሆሴ. 11:1። 2:18 2:18 ዔር. 31:15። 2:23 2:23 ዓ.ሲ. 11:1፤ ማር. 1:24፤ ሉቃ. 2:39፤ ዮሃ. 1:45። 3:2 3:2 ማቲ. 4:17፤ ማር. 1:15። 3:3 3:3 ዓ.ሲ. 40:3።

የአሲ ማሊያ ከኤዛ ዲሲያሴ ከኤዜህ ዬያ የሃሊሴ ዛሎኩ።

4 የሃሊሴኩ ማአዳሚ ጋአሎ ጋጋኔጋ ኮሾናያኩ፤ ከርሳይዳ ዲ ቃልሾ ቱካኔ፤ ሙዓ ሃሃ ዲዛኮ ዓቢህና ዑቶ ዲኤሲናኩ፤ 5 ዬኖ ዎደና ዬሁዳ ዓጮ ዬሩሳላሜ ካታማጋ፤ ዮርዳኖሴ ዎር ኮይላ ዓአ ዓጮጋ ዓሳ ቢያ የሃሊሴ ኮይላ ሙኪ፤ 6 ጎሞ ፔኤኮ ቡኡዲ ቡኡዲ ዲዛ ኮይላ ዮርዳኖሴ ዎራ ዎአያ ማሰታኔ።

7 የሃሊሴ ሚርጌ ፔርሴ ዓሲንታ ሶዶቄ ዓሲንታ ዎአያና ማሰታኔ ዲዛ ኮራ ሙካህሂ ዛጋዎ፡- «ሃይ ዲንህሂ ሾኦካ! ሙካ ያኦሲኮ ጎሪንቶይዳጋ ዲንህሂ ቶላንዳ ጎይዎ ያኦኒ ዲንህህሞ ከኤዜይ? 8 ዓካሪ ሃህሂ ዲንህህኮ ጎሞ ቡኡዲዎ ዔርዛ ማላታ ማዲዎቱ። 9 «ኦኦኒ ዓብራሃሜ ናኦቶኩ» ጌዲ ጌዲ ሄርሺንቲፖቱ፤ ያኦሲ ሃያ ሹጮይዳጋ ዓብራሃሜ ናይ ማሃኒ ዳንዳዓኔ ታ ዲንህህሞ ጋዓአኩ። 10 ሃህሂ ዓካሪ ሚያ ያጸጋ ተቃኒ ሄርጋ ገኢገኒቱ፤ ቃራ ዓአፒ ዓአፑዎ ሚህሂ ቢያ ተቁንቲ ታሚዳ ዓገንታንዳኔ።

11 ሃህሂ ታ ዲንህህ ጎሞ ቡኡዲዎ ዔርዛያ ማሂ ዎአህና ማሰካኔ፤ ጋዓንቱ ታኦኮ ገንዎ ሙካህሂ ዓያና ጌኤሺና ሃሃ ታሚና ዲንህህ ማሰካንዳኔ፤ ዲ ታገዳጋ ሚርጌና ባሾታህሮ ታ ዲዛኮ ቶኮ ዲርዘታዎ ከዳኒ ኮይላ ዓሲቱዎሴ። 12 ዲዛኮ ሃኦኮ ሶኦሪ ጌኤሾ ዓንዳ ዓአህሮ፤ ጌኤሾህኮ ገንዎ ዓአፖንህ ኮና ሃሂ ዲኢር ባይቁዎ ታሚዳ ሚቻንዳኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዎአያና ማሰቲያ (ማር. 1:9-11፤ ሉቃ. 3:21-22)

13 ዬኖ ዎደና ዩሱሴ የሃሊሴ ኮራ ዎአያ ማሰታኒ ጌሊላ ዓጮይዳጋ ዮርዳኖሴ ዎር ሙኪኔ። 14 የሃሊሴ ጋዓንቱ፡- «ዬይ ማዓዓኩ፤ ታ ኔ ኮራ ማሰታኒ ኮይሳንቱ፤ ኔ ታ ባንህሂ ሙካ?» ጌዲ ላኢሂሂ ዓርቄኔ።

15 ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ኮዓ ባኮ ቢያ ሃዲ ኑ ኩንህንዳያ ኮይሳህሮ ሃህሂ ላኢገፖ፤ ያዒ ማማዎንጎ» ጌዲ ማሃዛ፤ የሃሊሴ ዲ ጌዔህሂ ዎይዘዎ ዩሱሴ ዎአያና ማሰኩኔ። 16 ዩሱሴ ዎአገጋ ማሰቲ ከከሰካኦና ጫሪንጫ ቡሊንቲ፤ ያኦሲኮ ዓያና ደኦሌ ማሊ ከዲ ዲዛ ዑፃ ዴዓንቲ ዲ ዴንቄኔ። 17 ዬማና፡- «ታና ዎዛሳ፤ ታ ዲዛ ናሽካ ናዓህሂ ታኦኮ ሃያኩ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጫጋ ዎይዘንቱ።

4

ፃላሄ ዩሱሴ ዛጋኒ ጌሾ ጌሾዎ (ማር. 1:12-13፤ ሉቃ. 4:1-13)

1 ዩካጋ ጌኤዮ ዓያና ፃላሄ ዲዛ ዛጋኒ ጌሻንዳጉዲ ዓሲ ናንጉዎ ደውሎ ዩሱሴ ዔኪ ዓአዳኔ። 2 ዲኢካ ዲ ያይዲታሚ ሮኦሪና ዎንቲና ሙኡዚ ሙዑዎዎ ዴዔሰካጋ ናይዲንቱ። 3 ዬማና ጌሻ ፃላሄ ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ሂንዳ ኔ ያኦሲ ናይ ማዔቲ፤ ሃንህሂ ሹጮንህሂ ካህ ማሄ» ጌዔኔ።

4 ዩሱሴ ማሃዎ፡- « <ዓሲ ናንጋህሂ ያኦሲ ከኤዛ ቃኦሎና ማዓንዳጋዓቲም ካህ ሙዒ ሌሊቱዎሴ» ጌይንቲ ፃኦፒንቱ። ጌዔኔ።

5 ዩካጋ ሃህሂ ፃላሄ ዩሱሴ ያኦሲም ዲማዳ ካታዎ፤ ዩሩሳላሜ ዔኪ ዓአዳዎ ጌኤዮ ማኦርኮ ሄላሰካ ከሲ ዔቁሲ፡-

6 « <ኔ ካጋንዳጉዲ ያኦሲ ፔ ከኢታንቸ ኔኤም ዓይህንዳኔ፤

ቶካ ኔኤኮ ሹጮይዳ ዲይንቱዎጉዲ፤

ዔያታ ፔ ኩጮና ዓርቄ ኔና ቃዛንዳኔ» ጌይንቲ ፃኦፒንቱ።

ዩያር ኔ ያኦሲ ናይ ማዔቶ፤ ሂንዳ ሃይጋ ሊካ ጵሌ» ጌዔኔ።

7 ዩሱሴ ማሃዎ፡- « <ኔ ጎዳ፤ ያኦዛህሂም ፒራኒ ማሊፖ» ጌይንቲ ሃህሂ ፃኦፒንቱ። ጌዔኔ።

8 ዩካጋ ገንህሂ ፃላሄ ዩሱሴ ኮሺ ያደሲ ዲካ ከሲ ዓጮ ካኦቶ ቢያህሂና ዔያቶኮ ቦንቸዎ ዳዎዎ፡-

9 «<ጉምዓቲ ኔ ታኦም ዘገኒ ካኦሽኩ፤ ሃያ ታ ኔኤም ቢያ ዲንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ሃይ ፃላሄ፤ ሴካ ሸኢኬ! <ኔ ጎዳ ያኦዛህሂም ዘጌ፤ ሃህሂ ዲዛ ሌሊ ካኦሽኩ» ጌይንቲ ፃኦፒንቱ። ጌዔኔ።

11 ዩካጋ ፃላሄ ዩሱሴ ሃሺ ዓአዳዛ፤ ያኦሲኮ ከኢታንቸ ሙኪ ዲዛ ማኦዳኔ።

ዩሱሴ ጌሊላይዳ ዔርዘያ ዓርቄህ (ማር. 1:14-15፤ ሉቃ. 4:14-15)

12 የሃሊሴ ቱኡቲህሂ ዩሱሴ ዎይዜ ዎደና ጌሊላ ዓጮ ዓአዳኔ፤ 13 ዲኢካጋ ናዚሬቲ ካታዎ ሃሺ፤ ቁፒርናሆሜ ካታዎ ዴንዴኔ። ቁፒርናሆሜ ዛብሎኦኔና ኒፕታኦሌኤሜ ዓጮና ኮይላ ዓአ ባዚ ዓቸ ካታማኩ። 14 ዬይ ያዲ ማዔህሂ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዲሲያሴ ዛሎና፡-

15 «ባዞ ባንህሂ ዓአዳ ጎይዎና ዮርዳኖሴ ዎር ሱኮናይዳ ዓአ ዛብሎኦኔንታ ኒፕታኦሌኤሜንታ ዓጮ ዓይሁዳ ማዒባኦ ጌሊላ ዓሶ ዓጮ፤

16 ዬያጉዲ ዲምይዳ ናንጋ ዴራ ዴኤፒፖዒ ዴንቄኔ፤

ባይሰንታም ገኢጌ ዓጮ ዓአ ዓሶም ፖዒ ፖዓንዳኔ»

ጌይንቲህሂ ኩማንዳጉዲኩ።

17 ዩካጋ ዓርቃዎ ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ካኦቲማ ዑኩህሮ ጎሞ ቡኡጸዎቱ» ጌዲ ጌዲ ዔርዘህሂ ዓርቄኔ።

ቤርታሳ ዩሱሴ ገንዎ ሃንታዞንህኮ ዔኤሊንቲዎ (ማር. 1:16-20፤ ሉቃ. 5:1-11)

18 ዩሱሴ ጌሊላ ባዞ ኮይሊና ዓአዳዎ፤ ላምዎ ዎሊኮ ጌርሲ ማዔሰኩንህሂ ዴንቄኔ፤ ዔያታ ጵዒርሴ ጌይንቲ ሲሞኦኔና ጌርሲ ዲንዲራሴና ማዓዛ ዔያታ ሞሎ ዓርቃያታህሮ ሞላህሂ ዓርቆ ሮኦጮጉዳ ሱዞ ባዘይዳ ዓጋኔ። 19 ዩሱሴ

3:4 3:4 2ካኦቶ. ማ 1:8፤ ዛካ. 13:4፤ ሌዊ. ዓከ 11:22። 3:7 3:7 ማቴ. 12:34፤ 23:33። 3:9 3:9 ዮሃ. 8:33። 3:10 3:10 ማቴ. 7:19። 3:17 3:17 ማዢ. ማፃ 22:2፤ ዓይኔ. 2:7፤ ዓሲ. 42:1፤ ማቴ. 12:18፤ 17:15፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 9:35። 4:1 4:1 ዔብ. 2:18፤ 4:15። 4:2 4:2 ከሲ. ማፃ 34:28፤ 1ካኦቶ. ማ 19:8። 4:4 4:4 ላሚ. ዎማ 8:3። 4:5 4:5 ኔሂ. 11:1፤ ዳኦኔ. 9:24። 4:6 4:6 ዓይኔ. 9:11-12። 4:7 4:7 ላሚ. ዎማ 6:16። 4:10 4:10 ላሚ. ዎማ 6:13። 4:12 4:12 ማቴ. 14:3፤ ማር. 6:17፤ ሉቃ. 3:19-20። 4:13 4:13 ዮሃ. 2:12። 4:16 4:16 ዓሲ. 9:1-2። 4:17 4:17 ማቴ. 3:2።

ዔያቶም፡- «ሃኒ ታ ገንዖ ሙኩዋቲ፤ ታ ዒንሢ፤ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ። 20 ዔያታ ቤዘማና ሞላሢ ዓርቆ ሱዞ ሃሺ፤ ዒዛ ገንዖ ዓኣዴኔ።

21 ዔማፓ ዳካ ደጫዖ ሃሣ ላምዖ ዋሊኮ ጌርሲንሢ ማዓያ፤ ዜብዲዮሴ ናይ፤ ያይቆኦቤና ዮሃኒሴና ዴንቄኔ። ዔያታ ፔኤኮ ዓደ ዜብዲዮሴና ዋላ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳ ሞላሢ ዓርቆ ሱዞ ኮሻንቲ ዩሱሴ ዔያቶ ዔኤሌኔ። 22 ዔያታኣ ቤዘማና ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎንታ ዓደንታ ሃሺ፤ ዒዛ ገንዖ ዓኣዴኔ።

ዩሱሴኮ ሚርጌ ሃርገንቲ ዓሶ ፖዒሶንታ ዓሶ ዔርዚያንታ

(ሉቃ. 6:17-19)

23 ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ዔርዚ ዔርዚ ሃሣ ያኦሲ ካኣቲሞ ዛሎ ከዠ ሃይሶዋ ከኤዚ ከኤዚ ጌሊላ ዓጮ ቢያይዳ ሃንታዖ፤ ደማደማ ደርዖና ሃርገንቲ ዓሶ ፖዒሶኔ።

24 ዔያይዳፓ ዔቁያና ዒዛኮ ሱንፃ ሶኦሪያ ዓጮይዳ ቢያ ዋይዚንቲሢር ዓሳ ደማ ደማ ደርዖና ሃርገንቲ ሜታዳ ዓሶ ቢያ ዒዛ ኮይላ ዔኪ ሙኩኔ፤ ዩያ ሃርጌ ዓሶ ባኣኮይዳ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሲ፤ ዴንሣ ደርዓ ዓኣ ዓሲና ዋሶ ዓሲያኣ ዓኣኔ። ዩሱሴ ጋዓንቲ ቢያሢ ፓሢኔ። 25 ጌሊላና ታጳ ካታምንሢ ጌይንታ ቤዘንሢናይዳፓ ሃሣ ዩሩሳላሚና ዩሁዳ ዓጮይዳፓ፤ ዮርዳኖሴ ዋር ሱኮይዳፓ ሙኩ ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴ ገንዖ ዓኣዴኔ።

ዩሱሴ ዲኮይዳ ከኤዜ ቃኣሎ

5

(ዓይ. 5—7)

1 ዩሱሴ ሚርጌ ዴር ዛጌ ዋደና ዲኮ ከሰኪ ዴዓዛ፤ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ዒዛ ኮይላ ሙኩኔ። 2 ዩካፓ ሂዚ ጌዒ ዔርዚሢሢ ዓርቁኔ፡-

ጎኔ ዋዛ (ሉቃ. 6:20-23)

3 «ያኦሲዳ ጉሙርቁያ ጌሢ ፔና ሂርኪዳዘንሢ ያኦሲ ካኣቲማ ዔያቶም ማዔሢር ዓንጂንቲያኔ።

4 ዖያዘንሢ ያኦሲ ዔያቶም ደደሞ ዒንጋንዳሢር ዓንጂንቲያኔ።

5 ዒኖ ሼሌዔዘንሢ ዓጮ ዔያታ ዔካንዳሢር ዓንጂንቲያኔ።

6 ዒሎሞ ካሣጉዲ ናይዲንታዘንሢና ዋኣሢጉዲ ዴኤቢንታዘንሢ ዒሎሞ ዴንቁ ዔያታ ሃውሻንዳሢር ዓንጂንቲያኔ።

7 ዳቤ ዓሲም ዓቶም ጋዓዘንሢ ያኦሲዳፓ ማኣሪሢ ዔያታ ዴንቃንዳሢር ዓንጂንቲያኔ።

8 ዒኖ ጌኤዠንሢ ያኦሲ ዔያታ ዛጋንዳሢር ዓንጂንቲያኔ።

9 ፑርቲ ዓሲ ዋላ ቡኩሳዘንሢና ካንሣዘንሢ ያኦሲ ናይ ዔያታ ጌይንታሢር ዓንጂንቲያኔ።

10 ዒሎሞር ጌዒ ዒዲንቲ ዳኪንታዘንሢና ሚቶ ዔካዘንሢ ያኦሲ ካኣቲማ ዔያቶም ማዔሢር ዓንጂንቲያኔ።

11 «ዓሳ ዒንሢ ታ ዛሎር ጫሽኢ፤ ዒዲ ዳካያ ማዔቲ ሃሣ ፑርታ ሉኡዙሞ ዒንሢዳ ጌሰቲቲያ ዒንሢ ዓንጂንቲያኔ። 12 ጫሪንጮይዳ ዒንሢ ዩያ ዛሎር ዔካንዳ ባካ ዴኤፒታሢር ኮሺ ዋዛዲዋቲ፤ ሃያኮ ቤርታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንሢና ዩያይዲ ዒዲ ዳኮናኔ።»

ሶኣጌና ፖዔናኮ ኮኣኪንሢ (ማር. 9:50፤ ሉቃ. 14:34-35)

13 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ዒንሢ ዓጮኮ ሶኣጌከ፤ ጋዓንቲ ሶኣጌ ዓኣዖ ዒጭቲ ዋይቲ ገንሣ ዓኣዖያ ማዓኒ ዳንዳዓይ? ሴካ ካሪይዳ ከኤሪንቲ ዓሲ ቶኪና ሂርቃንዳኔ፤ ዓይጎማኣ ማዓዓከ።

14 ዒንሢ ሃሣ ዓጮኮ ፖዔከ፤ ዴኪይዳ ዓኣ ካታማ ዓኣሽንታኒ ዳንዳዐቀሴ። 15 ዓሲ ፖዒ ፖዒሳዖ ዔኤቢና ጉኡፒ ጌሣ? ጌሣሢ ፖዓ ጋርይዳ ዓኣ ዓሶም ቢያ ፖዓንዳጉዲ ዴጌ ቤሲዳከ።

16 ዩያጉዲ ዓሳ ዒንሢኮ ኮዠ ማዶ ዛገ ዒንሢኮ ጫሪንጮ ዓዳሢ ጋላታንዳጉዲ ፖዓ ዒንሢኮ ዓሲ ቢያም ፖዖንጎ» ጌዔኔ።

ሙሴ ዔርዚ ዋጎ ዛሎ

17 ሃሣ ዩሱሴ፡- «ሙሴ ዋጎና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶና ዔርዘ ባኮ ቃኣጫኒ ታ ዒንሢም ሙኩያ ማሎፓ፤ ታ ሙኩሢ ጌይንቲ ጎይዖ ከኩንሢሢ ሙካንዳኣፓዓቲም ቃቃኣጫኒ ሙኪባኣኦ። 18 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ ጫሪንጮና ሳዖና ቤዘ ሃሺ ዴንዳንዳያ ሂላንዳኣና ሙሴ ዋጎይዳፓ ፔቲ ዳኮ ፒዳኣሎማታቲያ ዳኮ ኔፃሶማታዖ ቃኣጫንታዓከ፤ ሙሴ ዋጎይዳ ያኣፒንቲ ባካ ቢያ ከማንዳኔ። 19 ዩያር ዩንሢ ዓይሢያንሢዳፓ ዳኮማታዖ ከንሡሞዖ ሃሺ ዓሢ፤ ሃንጎ ዓሶዋ ዳቢሻያ ማዒ ዔርዚቶ ያኦሲ ካኣቲሞይዳ ቦሂንቲ ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዓይሢያንሢ ማዲ ከንሣሢና ሃንጎ ዓቲ ዓሶዋ ከንሣንዳጉዲ ዔርዘሢ ያኦሲ ካኣቲሞይዳ ቦንቲንቲያ ማዓንዳኔ።

20 «ዒንሢኮ ዒሎማ ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዋጎ ዔርዘዘንሢ ዒሎማፓ ባሽባኣቲ ያኦሲ ካኣቲሞይዳ ማሊ ዒንሢ ጌላኒ ዳንዳዐቀሴ።»

ዓሲ ዋዲሢ ኮይሱዋያ ማዓሢ

21 «ቤርታ ዓሶም ጌይንቲሢ ዒንሢ ዋይዜኔ፤ ዩይያ «ዋዲፖቲ፤ ዓሲ ዋዲሢ ፑርታና ዋገንታንዳኔ» ጋዓያከ። 22 ታ ዒንሢም ሂዚ ጋዓኔ፡- ዓሲዳ ጎሪንታሢ ቢያ ፑርታና ዋገንታንዳኔ፤ ሃሣ ዓይጎ ዓሲታቶዋ «ኔኤኒ ፓሡዋኣሢ ሃይ» ጌዒ ጫሽኬቶ ዋጋ ዓሶ ቤርታ ፑርታና ዋገንታንዳኔ፤ ሃሣ «ኔ ዒና ባይቁሢ ሃይ» ጌዒ ጫሽካሢ ቢያ ባይቁዋ ታዋ ሞጎም ማዓንዳኔ። 23 ዩያር ያኦሲም ኔ ዒንጋ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዒንጋ ዋደና ኔ ዒሻሢም ኔ ዳቤ

4:23 4:23 ማቲ. 9:35፤ ማር. 1:39። 5:4 5:4 ዒሲ. 61:2። 5:5 5:5 ዓይኑ. 37:11። 5:6 5:6 ዒሲ. 55:1-2። 5:8 5:8 ዓይኑ. 24:3-4። 5:10 5:10 1ዳይ. 3:14። 5:11 5:11 1ዳይ. 4:14። 5:12 5:12 2ዳይ. 9ሃኑ. 36:16፤ ዳኪ. ማዶ 7:52። 5:13 5:13 ሉቃ. 14:34-35። 5:14 5:14 ዮሃ. 8:12፤ 9:5። 5:15 5:15 ማር. 4:21፤ ሉቃ. 8:16፤ 11:13። 5:16 5:16 1ዳይ. 2:12። 5:18 5:18 ሉቃ. 16:17። 5:21 5:21 ከሲ. ማፃ 20:13፤ ላሚ. ዋማ 5:17፤ 16:18።

5 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ሲንሢ ሸኢቃ ዎደና ጉሪ ሄርሸንቶሮ ሸኢቃ ዓሶጉዲ ማሲፖቴ፤ ዔያታ ዓሲ ኑና ዛጎም ጌራ ዓሳ ቡካ ቤዘና ጎይሢ ዓቸናይዳ ዔቂ ሸኢቃኒ ኮዓኔ። ጎኔ ታ ሲንሢም ጋዓኔ፡- ዔያታ ኮዓ ባኮ ቢያ ዩማና ዔኪ ጋጋፔኔ። 6 ኔኤኒ ጋዓንቴ ሸኢቃኦና ቆልዎ ጋሮ ጌሊ፡ ካሮ ዎዲጋፓ ጴዳዎ ቤዘይዳ ዓኣ ዓዳሢ ሸኢቃ፤ ዓሲ ዔሩዎንቴ ኔ ሸኢቃ ባኮ ዳንቃ ኔ ዓዳሢ ኔኤም ኮይሳሢ ሲንጋንዳኔ።

7 «ሲንሢ ሸኢቃ ዎደና ፓሡዎ ማሊሢ ላሚ ላሚ ጌይሢና ሸኢቃ ዔያቶሲ ዎይዘንታያ ማላ፡ ዓይሁዳ ማሲባኣ ዓሶጉዲ ሲንሢኮ ሸኢቃ ጉሪ ዎደሲፖቴ። 8 ሃሣ ዔያቶ ጉዲያኣ ማሲፖቴ፤ ሲንሢኮ ዓዳሢ ሲንሢ ሸኢቃንዳሢኮ ቤርታ ዓይጌ ሲንሢኮ ኮይሳቴያ ዔዔራኔ» ጌዔኔ። 9 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ሲንሢ ጋዓንቴ ሂዚ ጌራ ሸኢቃዎቴ፡-

- ፫ጫሪንጫ ናንጋ ኑ ዓዳሢዮ!
- ሱንፃ ኔኤኮ ቢንቸንቶም፤
- 10 ኔ ካኣቱማ ሙኮም፤ ኔ ናሽካ ባካ ጫሪንጫ ማዔሢጉዲ ሳዎይዳኣ ማዎም።
- 11 ኬላ ኬላ ኑ ሙዓንዳ ሙኤዚ ሲንጌ፤
- 12 ኑም ዳቤሢም ኑ ዓቶም ጋዓሢጉዲ ኑ ዳቢንቶ ዓቶም ጌዔ፤
- 13 ፑርታይዳፓ ኑና ካፔ፤ ዳቢሻኒ ጌሾያይዳኣ ኑና ጌልዚፖ፤ ካኣቱምንታ ዎልቆንታ ቢንቸንታ ናንጊና ኔኤርኬ ዓኣሚን።» ጌዔኔ።

14 ሃሣ ዩሱሴ ኬኤዘዎ፡- «ዓሳ ሲንሢም ዳባ ዳቢንቶ ሲንሢ ዓቶም ጌዔቶ ሲንሢሲያ ጫሪንጫ ዓዳሢ ዓቶም ጋዓንዳኔ። 15 ዓሳ ሲንሢም ዳቤ ባኮ ዓቶም ሲንሢ ጌራባኣቶ ሲንሢ ዳቢንቶዎ ጫሪንጫ ዓዳሢ ዓቶም ጋዓንጌ» ጌዔኔ።

ሙኤዚ ሃሽ ሸኢቃ ሸኢቃሢ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ

16 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ሲንሢ ሙዎ ሃሽ ሸኢቃ ሸኢቃ ዎደና ሄርሸንቶሮ ማዳ ዓሳ ማዳሢጉዲ ማዲፖቴ፤ ዔያታ ሙዎ ሃሽ ዳምቦ ማዳ ዎደና ሙኤዚ ሃሻያ ማዔሢ ዔርታንዳጉዲ ሲዩ ዓሲጉዲ ማዓኔ። ጎኔ ታ ሲንሢም ጋዓኔ፡- ዔያታ ዩያይዳያና ዔያቶም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዔኬኔ። 17 ኔኤኒ ጋዓንቴ ሙዎ ሃሽ ሸኢቃ ዎደና ዓኣፖ ካሮ ማሰቴ ቶኦኮዎ ተሸቴ፤ 18 ኔኤኒ ዩያይዳቴ ሙዎ ሃሽ ሸኢቃያታሢ ጴዳዎ ቤዛ ዓኣ ኔ ዓዳሢዳፓ ዓታዛ ሜሌ ያኣኒያ ዔሪንዳዎሴ። ዓኣሽንቴ ቤዛ ኔ ሸኢቃ ባኮ ዛጋ ኔ ዓዳሢ ኔኤም ኮይሳ ባኮ ሲንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ጫሪንቸ ቆሎ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ

(ሉቃ. 12:33-34)
19 ዩሱሴ ሃሣ ኬኤዘዎ፡- «ቁንቁና ሙዓኒ፡ ሳልፒ ፑርታኒ ሃሣ ወሲያ ቦኣኪ ወኡቃኒ ዳንዳዓ፡ ሃያ ዓጮይዳ ሲንሢም ማዓ ቆሎ ቡኩሲፖቴ፤ 20 ጋዓንቴ ቁንቁና ሙዓኒ፡ ሳልፒ ፑርታኒ ሃሣ

ወሲያ ቦኣኪ ወኡቃኒ ዳንዳዓ፡ ሎ ጫሪንጫ ማኣሮይዳ ሲንሢኮ ቆሎ ቡኩሲፖቴ። 21 ሲንሢኮ ቆላ ዓኣ ቤዘይዳ ማሊፃኣ ሲንሢኮ ዒኣካ ማዓንዳኔ።»

ዑሢ ፖራ

(ሉቃ. 11:34-36፤ 16:13፤ 12:22-31)
22 «ኔኤኮ ዓኣፓ ዑዎኮ ያንፔኬ፤ ዩያሮ ዓኣፓ ኔኤኮ ኮሽ ማዔቶ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ፖዓያ ማዓኔ፤ 23 ዓኣፓ ኔኤኮ ሃርጌያ ማዔቶ ጋዓንቴ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ዲሚ ማዓኔ፤ ዓካሪ ኔጊዳ ዓኣ ፖዓ ዲሚ ማዔቶ ዩይ ዲሚ ዎማጉዲ ሻኔ ዲሚ ማዓንዳይ?

24 «ፔቴ ዓሲ ላምዎ ጎዳቲም ማዳኒ ዳንዳዐብ፤ ማዳቴ ፔቴሢ ዒዒ ባጋሢ ናሽካንዳኔ፡ ማሲባኣቶ ፔቴሢ ቢንቸ ፔቴሢ ቢሃንዳኔ፤ ዩያጉዲ ያኣሲና ሚኢሸናም ፔቴና ማዳኒ ዳንዳዓንቴዎሴ» ጌዔኔ።

ናንጊ ዛላ ሜታዲኒ ኮይሱዎያ ማዓዎ

(ሉቃ. 16:13፤ 12:22-31)
25 ዩሱሴ ሃሣ ኬኤዘዎ፡- «ሲንሢ ናንጎ ዛሎ ዓይጎ ኑ ሙዓንዳይ? [ዓይጎ ኑ ዑሽካንዳይ?] ሃሣ ዓይጎ ኑ ማይንታንዳይ? ጌራ ማሊ ሜታዲፖቴ። ሸምፓ ሙኤዚዳፓ፡ ዑሢ ማኣዎይዳፓ ባሽቴዎዳዳ? 26 ሂንዳ ካፖ ዛጉዎቴ፤ ጎሽኩዎሴ፡ ሃኣኮ ታይዚ ኮናይዳ ዎሁዎሴ፤ ማዔቶዎ ሲንሢኮ ጫሪንጫ ዓዳሢ ዔያቶ ሙኤዛኔ። ሂዳዎ ሲንሢ ዔያቶይዳፓ ባሽቴዎዳዳ?

27 ጎዎንቴ ሲንሢ ባኣካፓ ሜታዲ ናንጎ ሌዎይዳ ዳካ ዎዴ * ቃሳኒ ዳንዳዓይ ዓኣ?

28 «ሃሣ ማኣዎ ዛላኣ ዓይጎሮ ሲንሢ ሜታዲ ማላይ? ሂንዳ ካዮ ቡኖ ዛጉዎቴ፡ ዔያታ ሜታዲ ሱኩዎሴ፤ 29 ጋዓንቴ ካኣቲ ሴሎሞኔ ቢንቸንቴታቴያ ዩያ ቡኖይዳፓ ፔቴማጉዲታዎ ማይንቴ ሚዛጲባኣሴ፤ ታ ሲንሢም ጋዓኣኔ።

30 ዓካሪ ሲንሢ ጉሙርቂፃ ዳኬ ዓሳ! ሃኖ ኮሽካዎ ዚሮ ታሚዳ ዓገንታ፡ ካዮ ማኣቶ ዩያይዳ ያኣሲ ፓልሚሴቶ ሲንሢም ዎይቲ ባሽና ዒ ማሊንዳዎይ?

31 ዩያሮ ዓይጎ ኑ ሙዒ፡ ዑሽካንዳይ? ሃሣ ኑ ዓይጎ ማይንታንዳይ? ጌራ ማሊ ሜታዲፖቴ፤

32 ዓይሁዳ ማሲባኣ ዓሳ ዩንሢ ባኮንሢ ዳንቆሮ ማሊ ሜታዲ፤ ሲንሢኮ ጫሪንጫ ዓዳሢ ዩይ ቢያ ሲንሢም ኮይሳሢ ዔራኔ። 33 ቢያይዳፓ ቤርታዲ ጋዓንቴ ያኣሲኮ ካኣቱምና ፃሉሞና ኮዑዎቴ፤ ዩይ ሲንሢ ማላ ባካኣ ቢያ ሲንሢም ሲንገንታንዳኔ።

34 ዩያሮ ዚራ ባኣዚሮ ማሊ ሜታዲፖቴ፤ ዚሮ ማሊሳ ባካ ዚራሮ ማዎንጎ፤ ፔቴ ፔቴ ኬላ ፔኤኮ ጊዳ ሜቶና ዓኣያኬ» ጌዔኔ።

7

ዓሲ ዑሰካ ዎጊሢ ዛላ

(ሉቃ. 6:37-42)
1 ዩሱሴ ሃሣ ኬኤዘዎ፡- «ያኣሲ ሲንሢዳ ዎጉዎጉዲ ዎናኣ ሲ ፑርታኬ» ጌይ ዎጊፖቴ፤ 2 ሲንሢ ዎጌ ጎይዎማ ሲንሢም ዎጊንታንዳኔ፤

6:7 6:7 1ካኣቶ. ማ 18:25-29። 6:15 6:15 ማቴ. 11:25-26። 6:16 6:16 ዒሲ. 58:5። 6:19 6:19 ያይ. 5:2-3። * 6:27 6:27 ናንጎ ሌዎይዳ ዳካ ዎዴ ጋዓዙ፡ ፔቴ ፔቴ ማፃኣፓ «ፔ ዓጲይዳ ፔቴ ዎዳ» ጋዓኔ። 6:27 6:27 ዓይኩ. 39:5-7። 6:29 6:29 1ካኣቶ. ማ 10:4-7፤ 2ዶኣሲ. ዓሃኬ 9:3-6። 7:2 7:2 ማር. 4:24።

ዲንህ ማኬማና ዲንህም ማከንታንዳኔ። 3 ኔ ባኣገይዳ ባኣ ዴኤገ ማገ ዳንቁዎን ኔ ለጋህከ ባኣገይዳ ባኣ ዳኮ ቡኡሮማ ዓይጋ ኔ ዛጋይ? 4 ኔ ባኣገይዳ ዴኤገ ማህ ዓኣንቴ፤ ሄኤኮ ባኣገገ ዳኮ ቡኡሮማ ታ ከሶም፤ ዎይቲ ኔ ጋባኒ ዳንዳዓይ? 5 ሃይ ኔ ሄርሽንታህ ሃይ! ቤርታዲ ኔኤኮ ባኣገ ባኣ ዴኤገ ማገ ከሶ፤ ዩካገ ኔ ለጋህከ ባኣገ ባኣ ዳኮ ቡኡሮማ ኔ ዳንቁ ከሳንዳኔ። 6 ጾኦም ዲማዴ፤ ጌኤኮ ባኮ ካናቶም ዓገገገገ፤ ሃህ ማዛጸ ሹጮ ጉዲንገ ቤርታ ከኤሪገገ፤ ዓይገር ጌዔቶ ጉዲንገ ዩገ ማዛጸ ሹጮ ቶኪና ሄርቃንዳኔ፤ ካናታ ሃህ ገንህ ሺሪ ዲንህ ዳዓንዳኔ» ጌዔ።

ሺኢዲህ ዎልቁ
(ሉቃ. 11:9-13)

7 ዩሱሴ ሃህ ከኤዛዎ፡- «ሺኢቁዎቲ ዲንህም ዲንገንታንዳኔ፤ ኮዑዎቲ ዲንህ ዳንቃንዳኔ፤ ካራ ዔቁ ዔኤሉዎቲ ካራ ዲንህም ቡሉንታንዳኔ። 8 ሺኢቃህም ቢያ ዲንገንታንዳኔ፤ ኮዓህያ ዳንቃንዳኔ፤ ካራ ዔቁ ዔኤላህማኣ ካራ ቡሉንታንዳኔ። 9 «ዲንህ ባኣካገናዓ ካህ ሺኢቃዛ ሹቺ ዲንጋ ዓዳ ዓኣ? 10 ሃህ ገንህ ዓሽኪ ሺኢቃዛ ሹኦሽ ዲንጋይ ዓኣ? 11 ዓካሪ ዲንህ ፑርታታዎ ዲንህ ናኣቶም ኮሺ ባኣዚ ዲንገ ዔራቶ፤ ዲንህከ ጫሪንጮይዳ ባኣ ዓዳህ ዲዛ ሺኢቃዛንህም ኮሺ ባኣዚ ዲንጋንዳህ ባሽና ዔራ። 12 ሜሌ ዓሳ ዲንህም ማዳንዳጉዲ ዲንህ ኮዓ ባኮ ዲንህያ ዔያቶም ማዲዎቲ፤ ሙሴ ዎጎና ጾኦ ማሊያ ከኤዛ ባሶናኮ ዔርዛያ ያዲ ጋዓ።» ጌዔ።

ኩንጾና ዳልጎ ካርና
(ሉቃ. 13:24)

13 ዩሱሴ ሃህ ከኤዛዎ፡- «ኩንጾ ካራሎና ጌሉዎቲ፤ ዓይገር ጌዔቶ ባይሲንቶ ባንህ ጌልዛ ካራ ዳልገ፤ ዔኪ ባኣዳ ጎይጻኣ ዳልገኪ። ዩና ባንህ ጌላንዳ ዓሳ ማርጌኪ። 14 ናንገ ባንህ ጌልዛ ካራ ጋዓንቴ ኩንጾ፤ ጎይጻኣ ማታጎያኪ፤ ዩና ዩና ጎይጻሎና ጌላንዳ ዓሳ ዳካኪ» ጌዔ።

ጾኦ ማሊያ ከኤዛኔ ጌይ ሉኡቃ ዓሳ
(ሉቃ. 6:43-44፤ 13:25-27)

15 ዩሱሴ ሃህ ከኤዛዎ፡- «ጋርና ሙዓ ያኣቶታዎ፤ ማራይ ጉጋሌ ማይንቲ ዲንህ ባኣኮ ጌሊ ዲንህ ባይዛኒ ማላ ሉኡቁ ጾኦ ማሊያ ከኤዛኔ» ጋዓዛንህዳገ ካገገቱዎቲ። 16 ዲንህ ዔያቶኮ ማዳ ባኣገይዳገ ዔራንዳኔ፤ ጋሙዲዳገ ዎይ፤ ሃህ ጋኣላንህይዳገ ቤሌሴ ማንጻንታ? 17 ዩናጉዲ ኮሺ ማህ ቢያ ኮሺ ዓኣገ፤ ፑርታ ማህ ሃህ ፑርታ ዓኣገ፤ 18 ኮሺ ማህ ፑርታ ዓኣገ፤ ፑርታ ማህ ኮሺ ዓኣገ፤ ዳንዳዐብ። 19 ኮሺ ዓኣገ፤ ዳንፑዎ ማህ ቢያ ቲቁንቲ ታሚዳ ዓገንታንዳኔ። 20 ዩና ሉኡቁ ጾኦ ማሊያ ከኤዛኔ ጋዓ ዓሳኮ ማዳ ባኣገይዳገ ዲንህ ዔራንዳኔ።

21 «ጫሪንጮ ባኣ ታ ዓዳ ማሊያ ኩንህዎዎ ሳዳህዮ፤ ጎዳህዮ» ጋዓህ ቢያ ጫሪንጮ

ካኣቱዎይዳ ጌላዓኪ። 22 ዓጮይዳ ጾኦ ማሊያ ከኤዛኔ ማርጌህ ሳዳህዮ! ጎዳህዮ! ኔ ሱንጾና ጾኦ ማሊያ ኔ ከኤዛባኣዓዳ? ኔ ሱንጾና ፑርታ ዓሳና ዓሳይዳገ ኔ ከሲባኣዓዳ? ኔ ሱንጾና ማዲንታ ማርጌ ዓኪ ባኣዚ ኔ ማዲባኣዓዳ? ጋዓንዳኔ። 23 ዩና ዎዳና ፑርታ ታ ዲንህ ዔራዎሴ፤ ዲንህ ዎይዛ ዲንህ ዓሳ ታ ኮይላገ ሺኢኩዎቲ፤ ጌዒ ጌና ታ ዔያቶም ከኤዛንዳኔ» ጌዔ።

ማኣሪ ማዜ ላምዎ ዓሲኮ ኮኣከንህ
(ሉቃ. 6:47-49)

24 ዩሱሴ ሃህ ከኤዛዎ፡- «ዓካሪ ሃያ ታኣኮ ቃኣሎ ዎይዚ ማዳ ዓህ ማኣሪ ደዲ ቤሰካ ደዲሺ ማዜ ጪንጫ ዓሲ ማላ። 25 ዴኤገ ዲርዚ ዎርቁም ዲጸ ኩሚ፤ ዠባሪያ ዠባርሽኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ማኣሪህ ደዲ ቤሲዳ ማዜንቴህር ደዲባኣሴ።

26 «ሃያ ታኣኮ ቃኣሎ ዎይዚ ማዳዎኣህ ጋዓንቴ ማኣሪ ማኣሻላይዳ ማዜ ቦኣዛ ዓሲ ማላ።

27 ዴኤገ ዲርዚ ዎርቁም፤ ዲጸ ኩሚ ዠባሪያ ዠባርሻዛ ዩና ማኣሪላ ቤዘና ጋገ ደዔ።» ጌዔ።

28 ዩሱሴ ዩና ባኮ ከኤዚ ጋገሳዛ ዴሪ ዲዛኮ ዔርዛያና ዲቃቲ ሄርሽኪ። 29 ዓይገር ጌዔቶ ዲዚ ዔያቶኮ ዎጎ ዔርዛ ባሶጉዲቱዎንቴ ዴኤገ ቢታንቶና ዔርዛህርኪ።

8

ዑጻ ከሰካ ደርዓህና ዓዳንቴ ዓህኮ ፖዒያ
(ማር. 1:40-45፤ ሉቃ. 5:12-16)

1 ዩሱሴ ዲካገ ከዴ ዎዳና ማርጌ ዴሬ ዲዛ ገንገ ሙከኔ። 2 ዩናና ፔቲ ዑሰካ ከሰካ ደርዓ ዓርቁ ዓሲሰኪይ ዩሱሴ ኮይላ ሙኪ ባሊቲና ሳዓ ሎኦማዎ፡- «ጎዳህዮ! ኔ ኮዔቲ ታና ጌኤሻኒ ዳንዳዓኔ!» ጌዔ።

3 ዩሱሴ ዲዛኮ ዑጻ ዓርቃዎ፡- «ጌኤሽኪ! ኔ ጌኤሽካንዳጉዲ ታ ኮዔ።» ጋዓዛ ዩይ ዓህ ቤዘና ደርዓህዳገ ዳቁ ጌኤሽኪ። 4 ዩካገ ዩሱሴ፤ ዩና ደርዓሎይዳገ ዳቁ ጌኤሽኪ ዓህም፡- «ሃያ ባኮ ጾኦኣ ከኤዚገ፤ ጋዓንቴ ሃህ ዓኣዲጋገ ኔኣኒ ጌኤሽኪህ ቁኤሳህም ዳዎ፤ ሃህ ቢያህም ማርካ ማዓንዳጉዲ ኔኤኮ ደርዓህዳገ ፖዒያ ዛሎ ሙሴ ዓይህ ዲንጎ ባኮ ጾኦም ዲንጌ» ጌዔ።

ጼኤቶ ፖኦሊሶ ዓይህህኮ ጉሙርቁያ
(ሉቃ. 7:1-10)

5 ዩካገ ዩሱሴ ቁገርናሆሜ ካታዎ ጌላዛ ጼኤታ ፖኦሊሶ ዓይህ፤ ፔቲ ሮሜ ዓጪ ዓሲሰኪይ ዲዛ ኮይላ ሙካዎ፡- 6 «ጎዳህዮ! ታኣኮ ማዳህ ሃርገንቴ ዎቢ፤ ማርጌ ማታዲ ጋራ ላሂ ዓኣኔ፤ ታና ማኣ።» ጌዒ ሺኢቁኔ፤

7 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታ ዲዛ ሙኪ ጋሃንዳኔ» ጌዔ።

8 ፖኦሊሶ ዓይህህ ጋዓንቴ፡- «ጎዳህዮ! ታ ማኣሪ ኔ ጌላኒ ታ ጌኢጋ ዓሲቱዎሴ፤ ዩና ሃካ ዓኣገ ፔቲ ባኣዚ ጌዔ፤ ታኣኮ ማዳህ ፖዓንዳኔ፤

7:12 7:12 ሉቃ. 6:31። 7:14 7:14 ዔር. 21:8፤ ላሚ. ዎማ 30:19። 7:15 7:15 ሂዚ. 22:27። 7:19 7:19 ማቲ. 3:10፤ ሉቃ. 3:9። 7:20 7:20 ማቲ. 12:33። 7:23 7:23 ዓይኑ. 6:8። 7:29 7:29 ማር. 1:22፤ ሉቃ. 4:32። 8:4 8:4 ሉቃ. ዓኪ 14:1-32።

9 ታኣኒ ታ ቶኦኪና ወይህ ዓሲም ዓይህንታያ ሃሃ ታ ደማ፡ ታኣም ዓይህንታ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ ዔያቶይደፓ ፔቴህ «ዴንዴ!» ታ ጋዓዛ ዴዴንዳኔ፤ ባጋህ ሃሃ ሃኒ ዩዔ!» ታ ጋዓዛ ሙካኔ፤ ታኣም ማዳህ ሃያ ታኣም ማዳ!» ታ ጋዓዛ ዒ ማማዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዩሱሴ ዩያ ወይዜ ወደና ዲቃቲ ሄርሻያ ዒዛና ዋላ ዓኣዳ ዓሶ ኮይላ፡- «ጎኔ ታ ዒንህሚም ጋዓኔ፤ ሃያጉዴ ዳኤፔ ጉሙርቁህ ዓኣ ዓሲ ፔቴታያ፡ ዒሰራዔኤሌይዳኣ ማም ታ ዴንቁባኣኔ። 11 ዔራዋቲ፤ ሚርጌ ዓሲ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ጌላ ዛሎናይዳፓ ሙከ ዓብራሃሚና ዩሳኣቁና ሃሃ ያይቆኑቤና ዋላ ጫሪንጮ ካኣቱምይዳ ሙዓኒ ዴዓንዳኔ።

12 ጫሪንጮ ካኣቱም ገኢገንቴያታ ዙሎ ዲም ቤዛ ኬኤሪንታንዳይ ዓኣኔ። ዩካ ዩና ዓሳ ዩኤኪ ዓቺ ዳዓንዳኔ» ጌዔኔ። 13 ዩካፓ ዩሱሴ ዩኤቶ ፖኦሊሶ ዓይህህም፡- «ዴንዴ፡ ኔ ጉሙርቁህጉዲ ማምንጎ» ጌዔኔ። ዩያ ዓህኮ ማዳህ ዩማና ፖፖዔኔ።

ዩሱሴ ሚርጌ ሃርጌ ዓሶ ፓህህህ
(ማር. 1:29-34፤ ሉቃ. 4:38-41)

14 ዒማና ዩሱሴ ጸዲርሴ ማኣሪ ጌላያ፡ ጸዲርሴኮ ባይሳ ቆዳንቲ ላሂ ዓኣንቲ ዴንቁ፡

15 ዒዛኮ ኩጮ ዒ ካኣማዛ ቤዛና ቆህ ዒዛኮ ሃይቁም ዔቁ ዒዛ ሸኦቸንህኔ። 16 ዩካፓ ሳዓ ዓማዛ፡ ዓሳ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ሚርጌ ሃርጌ ዓሲ ዩሱሴ ኮይላ ዔኪ ሙካዛ «ኬሰኬ» ጌይህና ሌሊ ፑርቶ ዓያና ኬሴም ሃርጌንቴ ዓሳ ቢያፖዔኔ።

17 ዩያይዲያና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡- «ዒዚ ኦኤኮ ደርዓህ ዔኪ ኦጊዳፓ ዳኬኔ» ጌይንቴህ ኩሚኔ።

ዩሱሴ ገንህ ሃንቲህ ዔኪሳ ሜቶ
(ሉቃ. 9:57-62)

18 ዩሱሴ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ኮይላ ቡኪ ዓኣህ ዛጋያ ዒዛኮ ገንያ ሃንታዞንህ ባዞኮ ሶ ሱኮ ፒንቃንዳጉዲ ዓይህኔ። 19 ዒማና ፔቴ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሲ ዒዛ ባንህ ሙካያ፡- «ዔርዛህያ! ኔ ዓኣዳ ቤዞ ቢያ ታ ኔኤና ዓኣዳንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ዉኡካህኮ ዋርቆ ዔቲ፤ ካፖኮ ሃህ ማኣሪ ዓኣኔ። ዓሲ ናዓህ ጋዓንቴ ላሂ ሃውሻንዳ ቤሲታያ ባኣሴ» ጌዔኔ።

21 ዒዛኮ ገንያ ሃንታዞንህዳፓ ፔቴይ፡- «ጎዳህያ! ቤርታዲ ታ ዴንዲ ታ ዓዴ ሃይቁም ዴኤኪ ሙኮም» ጌዔኔ።

22 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ኔኤኒ ታ ገንያ ሙከ፤ ሃይቁ ዓሳ ሃይቁ ዓሶ ዴኤካንዳጉዲ ሃሽ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ባዞ ጉዳህ ጎሪያ
(ማር. 4:35-41፤ ሉቃ. 8:22-25)

23 ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛኮ ገንያ ሃንታዞንህና ዋላ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ዴንዴኔ፤ 24 ዩማና ዔርቲባኣ ዳኤፔ ባዚ ጉዳ ዔቁ፡ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጌሎ ዋኣያ ኩንህ፤ ዔኤዲሳኒ ዑኪ ሚታሴኔ፤ ዩሱሴ ጋዓንቴ ዒማና ገንዒ ዓኣኔ። 25 ዒዛኮ ገንያ

ሃንታ ናኣታ ዒዛ ዴቻያ፡- «ጎዳህያ! ኦ ኩዴኔ፡ ኦና ዓውሴ» ጌዔኔ።

26 ዩሱሴ ዒማና፡- «ሃይ ዒንህ ጉሙርቁያ ፓጮ ዓሳ፡ ዓይጎር ዒንህ ሃያይዲ ዒጊጮይ!» ጋዓያ፡ ዔቁ ዠባርና ዳኤፖ ጉዳህና ጎሪም ቤዛና ቢያ ባካ ዚቲዮ ጌዔኔ።

27 ዓሳ ጋዓንቴ ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሻያ፡- «ሃይ ዠባርንታ ባዞንታ ቢያ ዓይህንታህ ዋዚጉዴ ዓሲዳይ?» ጌዔኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ላምያ ዓሶኮ ዳቁያ
(ማር. 5:1-20፤ ሉቃ. 8:26-39)

28 ዩሱሴ ጌሊላ ባዞና ፒንቁ ጌርሴኔን ዓጮ ሙካዛ ዒኣካ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ላምያ ዓሲ ዴኤፔ ካይዚዳፓ ኬሰኪ ዒዛና ካኣሚኔ፤ ዩንህ ሚርጌና ፑርታ ዓሲ ማዔህሪ ዓይጎ ዓሲያ ዩኖ ጎይያ ዓኣዳኒ ዳንዳዑዋያኬ። 29 ዔያታ፡- «ያኦሲ ናዓህያ! ኦኤና ዋላ ኔኤኮ ዓይጌ ዓኣይ? ዋዳ ሄሉዋንቴ ኔ ኦና ሚታሳኒ ሙኪያ?» ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ።

30 ዔያታ ዓኣ ቤዛፓ ዳካ ሃኬ ቤሲዳ ቆሎ ጉዳንህ ዲቢ ሃንቃኔ። 31 ፑርቶ ዓያናንህ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔ ኦና ኬሳያ ማዔቲ፡ ሃሴኬ ጉዳንያይዳ ኦ ጌላንዳጉዲ ኦና ዓይህ» ጌዒ ዒዛ ሸኢቁኔ።

32 ዩሱሴያ፡- «ዴንዳዋቲ!» ጋዓዛ፡ ፑርቶ ዓያናንህ ዓሶንህዳፓ ኬሰኪ ጉዳንያይዳ ጌላዛ፡ ጉዳንያ ቢያ ዔያታ ሃንቃ ማጎ ዓጮይዳፓ ዲርጊ ባዞይዳ ጌሊ ሙይንቴኔ። 33 ጉዳንያ ሃንቃ ናኣታ ጳሽኪ ካታም ዴንዳያ፡ ማዔ ባኮ ቢያ ሃህ ፑርቶ ዓያናና ዓርቁንቴ ዓሶንህዳኣ ማዳንቴ ባኮ ኬኤዜኔ። 34 ዩካፓ ካታም ዓሳ ጉቤ ዩሱሴ ዛጋኒ ካታማፓ ሙኪ ዒዛ ዴንቃያ ዔያቶኮ ዓጫፓ ዒ ኬሰኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዒዛ ሸኢቁኔ።

9

ዩሱሴ ዋሶ ዓህ ፒሽህ
(ማር. 2:1-12፤ ሉቃ. 5:17-26)

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ባዞ ጌዴና ፒንቁ ፔ ካታም ሙከኔ። 2 ዒኣካ ዓሳ ፔቴ ዋሶ ዓሲ ሃሎና ኬዲ ዔኪ ሙከኔ። ዩሱሴ ዔያቶኮ ጉሙርቁያ ዛጋያ ዋሶ ዓህም፡- «ታ ናዓሃ ማሊፖ! ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌይንቴኔ» ጌዔኔ።

3 ዒማና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡- «ሃይ ያኦሲ ጫሽኬ» ጌዒ ፔ ዒናና ማሊኔ።

4 ዩሱሴ ዔያቶኮ ማሊያ ዔሪጋፓ፡- «ዓይጎር ዒንህ ሃያጉዴ ፑርታ ባኣዚ ዒናና ማሊያ? 5 ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌይንቴኔ» ጌይህና «ዔቁ ዳንዴ» ጌይህናይዳፓ ሃንዳ ዋና ሸሌዓይ? 6 ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓህ ሳይይዳ ዓሲኮ ጎሚ ዓቶም ጋዓኒ ቢታንቶ ዓኣህ ዒንህ ዔሪንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓያ፡ ዋሶ ዓህም፡- «ዔቁ ሃላህ ኔኤኮ ኬዲ ኔ ማኣሪ ዓኣዴ» ጌዔኔ። 7 ዩማና ዋሶ ዓህ ዔቁ ፔ ማኣሪ ዓኣዴኔ። 8 ዴራ ዩያ ዛጋያ ዲቃቲ ሄርሽ፤ ዒጊጫህና ዩያጉዴ ቢታንቶ ዓሲም ዒንጌ ያኣዛህ ጋላቴኔ።

ማቴዎሴኮ ዔኤሊንቲያ
(ማር. 2:13-17፤ ሉቃ. 5:27-32)

8:11 8:11 ሉቃ. 13:29። 8:12 8:12 ዒሲ. 49:12፤ 59:19፤ ሚል. 1:11፤ ዓይኑ. 107:3፤ ማቴ. 22:13፤ 25:30፤ ሉቃ. 13:28።
8:17 8:17 ዒሲ. 53:4። 8:29 8:29 ሱኤጎ. ማፃ 11:12፤ 2ሳሙ. 16:10።

ቢያ ፖሊሲንዳጉዲ ቢታንቶ ዔያቶም ዒንገኔ።
 2 ታጾ ለምን ዒዛ ገንዖ ሃንታዞንሂኮ ሱንፃ፡-
 ቤርታ ሲሞክኔ ገይንታ ጸደርሴንታ ዒዛኮ ገርሲ
 ዒንዲራሴ፡ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሂ፡- ያይቆኦ፡
 የሂሊሴ፤ 3 ፒልጶሴ፡ ቤርቴሌሞሴ፡ ቶኦማኦሴ፡
 ማኢሾ ቡኩሳ ማቴዎሴ፡ ዒልፒዮሴ ናኣዚ
 ያይቆኦ፡ ታዲዮሴ፤ 4 ፔ ዓጮ ናሽካ ሲሞክኔንታ
 ዬሱሴ ዓኣሂ ዒንገ፡ ዓሰቆርንቶ ዓጮ ዓሂ
 ዪሁዳንታኩ።

5 ዬሱሴ ዩንሂ ታጾ ለምን ዒዛኮ ገንዖ
 ሃንታዞንሂም፡- «ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ባንሂ
 ዴንዲፖቴ፤ ሃሃ ሳማሪያ ካታሞዋ ገሊፖቴ፤
 6 ጋዓንቴ ማራቶጉዲ ዣኣሌ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ
 ባንሂ ዓኣዲቶቴ፤ 7 ዴንዲፓፓ ለጫሪንጮ ካኣቱማ
 ዑኩኔ፤ ገዒ ገዒ ከኤዙቶቴ፤ 8 ደርዓሂና ዓኣ
 ዓሶ ፖሊሲ-ቶቴ፤ ሃይቄ ዓሶዋ ሃይባፓ ዔቁሱቶቴ፤
 ዑፃ ከሰካ ደርዓሂና ዓኣ ዓሶ ደቂሹቶቴ፤ ፑርቶ
 ዓያኖዋ ዓሰይዳፓ ከሱቶቴ፤ ዒንሂ ጉሪ ዔኩ ባኮ
 ዬያ ዓሰም ጉሪ ዒንጉቶቴ፤ 9 ዋርቄታቴያ ቢራ ሃሃ
 ሞኦና ዓንጎዋ ቡራሻይዳ ዓገ ዔኪፖቴ፤ 10 ጋላ
 ዓርቆ ሉካንታ ቃሲ ማይንቶ ዓፒላንታ ቃሲ ዓኣሃ
 ዲርሲ ሃሃ ኮኣሎዋ ጎይዖር ዔኪፖቴ፤ ዓይጎር
 ገዒቶ ማዳ ዓሰም ኮይሳ ሙኡዚ ዒንገንታኩ።»

11 «ዒንሂ ገላ ካታሞ ማዕቶዋ ጉርደይዳ
 ዒንሂ ሸኣቸንሂ ዋይሂጊ ጋዓሲ ዓኣቶ ዛጉቶቴ፤
 ጵዴቶ ዬኖ ቤዞ ሃሽ ዒንሂ ከሰካንዳያ ሃላንዳኣና
 ዒማካ ዴዑቶቴ፤ 12 ዓሲ ማኣሪ ዒንሂ ገላ
 ዋደና ላሲ ሙኩኔ፤ ኮሹሞ ሃኖ ማኣሪም
 ማያም ጎዑቶቴ፤ 13 ማኣሪ ዓዴ ከሸዋይ፤ ገዒ
 ዒንሂ ዓኩቴ፡- ያኣሲ ኮሹሞ ዒንሂም ማያንጎ
 ጎዑቶቴ፤ ዔኪባኣያ ማዕቶ ጋዓንቴ ዓቶንጎ።
 14 ዒንሂ ሸኣቸንሂ ዔኪባኣቶ፡ ዒንሂ ገዒ ባኮዋ
 ዋይዚባኣቶ ዬኖ ማኣሪሎና ካታሜሎናይዳፓ
 ከሰካንቶ ቶኮ ሲላሎ ፒዲ ዓኣዲቶቴ፤ 15 ጎኔ
 ታ ዒንሂም ጋዓኔ፡- ዓጮይዳ ያኣሲ ዋጋ ከሎና
 ዬኖ ካታሜሎም ሶዶሜና ጋሞራናም ዒንገንቴ
 ሜታሂዳፓ ባሽ ሜታ ሃላንዳኔ» ገዒ ዓይሂ
 ዳኩኔ።

ጎዳ ሙኩኮ ቤርታ ዔቃንዳ ዒዲ ዳኪንቴዖና
 ሜታሂና
 (ማር. 13:9-13፤ ሉቃ. 21:12-17)

16 ዩካፓ ዬሱሴ፡- «ዓካሪ ታ ዒንሂ ማራይጉዲ
 ያኣያሂ ባኣካ ዳካንዳሂሮ ሸኣሽጉዲ ጩንጫ፡
 ደኣሌጉዲ ሸሌዔ ማዑቶቴ፤ 17 ዓሳ ዒንሂ
 ዋገም ዓኣሂ ዒንገንዳኔ፤ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ
 ቤዛ ዒንሂ ጸርቆንዳኔ፤ ዬያሮ ኮሽ ዒንሂና
 ዔራቶቴ፤ 18 ታ ዛሎ ማርካዳኒ ዋይሂ ዓሶና
 ካኣቶና ቤርቶ ፑርታ ዋገም ዒንሂ ሸኣካንዳኔ፤
 ዔያቶና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶና ቤርታ ማርካ
 ዒንሂ ታኣኮ ማዓንዳኔ፤ 19 ዓሳ ዒንሂ ዋገም
 ሸኣሻኣና ዒንሂ ከኤዛንዳ ባካ ዬማ ዋደና
 ዒንሂም ከኤዚንታንዳሂሮ ላይጎ ሃሃ ዋዚ

ገዒ ኑ ከኤዛንዳይ? ገዒ ማሊ ሜታዲፖቴ።
 20 ዓይጎር ገዒቶ ዒንሂ ዛሎና ከኤዛንዳሂ
 ዒንሂኮ ጫሪንጮ ዓዳሂ ዓያኖኩ፤ ዒንሂቱዋሴ።

21 «ዓሲ ፔ ዓደ ናዖ ሃይቃንዳጉዲ ዓኣሂ
 ዒንገንዳኔ፤ ዬያጉዲ ዓዴያ ፔኤኮ ናዓ
 ሃይቃንዳጉዲ ዓኣሂ ዒንገንዳኔ፤ ናኣታ ሸዔ ዓሶ
 ዑፃ ሞርኬ ማዒ ዔቁ ዋዲሻንዳኔ። 22 ዒንሂ ታ
 ዛሎር ዓሲ ቢያና ዒዲንቴያ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቴ
 ዴንዲ ጋፒንዮ ሃላንዳኣና ደዴሂ ዳቃንዳኔ።
 23 ፔቴ ቤዘይዳፓ ዒንሂ ዒዲ ደሙሶዋና ሜሌ
 ቤሲ ዓኣዲቶቴ፤ ጎኔ ታ ጋዓኔ፤ ዓሲኮ ናዓሂ ማዒ
 ሙኩንዳያ ሃላንዳኣና ዒሰራዔኤሌ ካታሞም
 ዒንሂ ከኤዚ ጋፒሳዓኩ።

24 «ዔርዞሂ ዔርዞሂዳፓ ባሽቱዋሴ፤
 ማዳሂያ ማዲሻሂዳፓ ባሽቱዋሴ። 25 ዬያሮ
 ዔርዞሂ ዔርዞሂጉዲ፡ ማዳሂ ማዲሻሂጉዲ
 ማዕቱ ገዳንዳኔ። ማኣሪ ዓደም ፑርቶ ዓያኖ
 ሱኡጋሂ* ገዒ ሱንሂ ዔያታ ገሂቶ ማኣሪ ዓሰም
 ዬያፓ ዑሃ ፑርታ ሱንሂ ገሂዓዳ?» ገዒኔ።

ዖና ዒገጫንዳያ ኮይሳቴያ ከኤዚንቴሂ
 (ሉቃ. 12:2-7)

26 ሃሃ ዬሱሴ፡- «ዓካሪ ዓሲ ዒገጫፖቴ፤
 ዓይጎር ገዒቶ ዓኣቸና ባኣዚ ፔጋዲዋዖ፡ ዓኣሽንቴ
 ባኣዚ ዔርቱዋዖ ዓታዓኩ። 27 ዬያሮ ዲማ
 ዒንሂም ታ ከኤዛሂ ፖይይዳ ከኤዙቶቴ፤
 ካሽካሽ ዒንሂም ከኤዚንቴሂ ዴገ ቤሰካ ዔቁ
 ፔገና ከኤዙቶቴ፤ 28 ዓሽኮ ዋዲ፡ ገዴና ሸምፖ
 ዋዲ ዳንዳዑዋ ዓሶ ዒገጫፖቴ፤ ዬያይዳፓ
 ሸምፓሂንታ ዓሽኮንታ ባይቁዋ ታሞይ ያልዚ
 ባይዚ ዳንዳዓ ያኣሲ ዒገጫፖቴ፤ 29 ለምን
 ሱኡታ ባካናም ሻንቸንታኔ፤ ያዲ ማዕቶዋ ዒንሂኮ
 ጫሪንጮ ዓዳሂ ገዒባኣንቴ ፔቴ ሱኡቶማታዖ
 ጉሪ ዓቱዋሴ። 30 ዒንሂኮ ጋዓንቴ ቶኣኮ ጋማኣ
 ፓይዲንቴያታሂሮ፤ 31 ዒንሂ ዒገጫፖቴ፤ ዓይጎር
 ገዒቶ ማርገ ሱኡታይዳፓ ዒንሂ ባሽኩ» ገዒኔ።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ ማርካዳንዳያ ኮይሳሂ
 (ሉቃ. 12:8-9፤ 12:51-53፤ 14:26-27፤
 ማር. 9:41)

32 ዬሱሴ ሃሃ፡- «ዓሲ ቤርቲዳ ታ ዛሎ
 ማርካዳሂም ቢያ ታኣኒ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ታ ዓደ
 ቤርታ ዒዛ ዛሎ ማርካዳንዳኔ። 33 ዓሲ ቤርቲዳ
 ታ ዒዛ ዔራቶሴ፤ ጋዓሂ ታኣኒያ ጫሪንጮይዳ ታ
 ዓደ ቤርታ ዒዛ ላዒቶሴ፤ ጋዓንዳኔ።

34 «ታ ሃያ ዓጮ ያልዚ ዔኪ ሙኩንዳኣፓ ዓቱም
 ኮሹሞ ዔኪ ሙኩያ ዒንሂም ማሎፖ። 35 ታኣኒ
 ሙኩሂ ዓቲንቆ ናዓሂ ዓደ፡ ወዲሮ ናዒላ ዒንደ፡
 ናኣዚ ማቻ ዓሆ ዒፃንዳጉዲኩ። 36 ዬያሮ ማኣሪ
 ዓሳ ዋሊኮ ሞርኬ ማዓንዳኔ።

37 «ታገዳፓ ባሽ ፔኤኮ ዓደ፡ ዒንደ ናሽካ ዓሲ
 ታኣም ማዓንዳኔ፤ ታገዳፓ ባሽ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናዖ
 ሃሃ ወዲሮ ናዖ ናሽካሂ ታኣም ማዓንዳኔ። 38 ታጋቴ

10:7 10:7 ሉቃ. 10:4-12። 10:10 10:10 1ቆ. 9:14፤ 1ፃሞ. 5:18። 10:14 10:14 ዳኪ. ማደ 13:51። 10:15
 10:15 ማቴ. 11:24፤ ማዢ. ማፃ 19:24-28። 10:16 10:16 ሉቃ. 10:3። 10:17 10:17 ማር. 13:9-11፤ ሉቃ. 12:11-12፤
 21:12-15። 10:21 10:21 ማር. 13:12፤ ሉቃ. 21:16። 10:22 10:22 ማቴ. 24:9፤ 13፤ ማር. 13:13፤ ሉቃ. 21:17።
 10:24 10:24 ሉቃ. 6:40፤ ዮሃ. 13:16፤ 15:20። * 10:25 10:25 ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሂ፡- ገይፃ ገሪኬ ሙኡቸና ቢዔልዛቡሌ
 ገይንታኔ። 10:25 10:25 ማቴ. 9:34፤ 12:24፤ ማር. 3:2፤ ሉቃ. 11:15። 10:26 10:26 ማር. 4:22፤ ሉቃ. 8:17።
 10:33 10:33 2ፃሞ. 2:12። 10:36 10:36 ሚኪ. 7:6።

ሃይቃኒ ማለ ታ ጊንፆ ሃንቱዋ ዓሲ ታኣም ማዓኒ ደንደዑቀሴ። 39 ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ ፔኤኮ ናንጎ ባባይዛንዳኔ፤ ታ ዛሎሮ ጌዒ ፔ ናንጎ ባባይዛህ ጋዓንቱ ቢያ ፔኤኮ ናንጎ ዓዓይሳንዳኔ።

40 «ዒንህ ሸኦቹንህ ዔካህ ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካህህ ታና ዳኬ ታ ዓደ ዔካኔ፤ 41 ያኦሲ ማለፆ ኬኤዛህ ዬያ ሱንፆና ሸኦቹንህ ዔካህ ዬያም ዒንጎ ባኮ ዳንቃንዳኔ። ደላህ ደላሞ ሱንፆና ሸኦቹንህ ዔካህ ደላህም ዒንጎ ባኮ ዳካንዳኔ። 42 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ታኣኮ ጊንፆ ሃንታያ ማዔ፣ ሃንህ ደኮንህዳፓ ፔቱማ ዋኣህ ሸሜ ዑሻህ ዔኤቢ ዳንቁዋዎ ዓታዓኬ» ጌዔኔ።

11

ማሰካ የሃኒሴ ዩሱሴ ኮራ ዳኬ ኪኢቶ ዓሶ (ሉቃ. 7:18-35)

1 ዩሱሴ ዬያ ባኮ ታጳ ላምዎ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህም ኬኤዛህኮ ጊንፆ ዬኖ ቤዘ ሃሺ ኮይሎይዳ ዓኣ ካታሞንህዳ ቃኣሎ ኬኤዛኒና ዔርዛኒ ዳንዳኔ።

2 ማሰካ የሃኒሴ ቱኤዘ ማኣራ ቱኤቲ ዓኣፆ ኪሪሰቶሴ ማዳ ባኮ ዋይዜኔ፤ ዬያሮ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህዳፓ ዩሱሴ ኮራ። 3 «ሙካንዳኔ ጌይንታ ማሰካ ኔናሞ ማሌ ኑ ካፖንዳይ?» ጌዒ ያኦጫንዳጉዲ ዳኬኔ።

4 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዳንዲጋፓ ዒንህ ዛጌ ባኮና ዋይዜ ባኮና ቢያ የሃኒሴም፡- 5 ዓኣፓ ባይቁ ዓሳ ዛጋኔ፣ ሃንቶ ባሸንታ ዋቦ ዓሳ ሃንታኔ፣ ዑፃ ኬሰካ ደርዓህ ዓኣ ዓሳ ፖዓኔ፣ ዋዮ ባይቁ ዓሳ ዋይዛኔ፣ ሃይቁ ዓሳ ሃይባፓ ዔቃኔ፣ ማንቆ ዓሶማኣ ኮፑ ሃይሳ ኬኤዘንታኔ፤ 6 ታና «ዒዛ ናንጋ» ጌዒ ደቢንቱዋህ ጋላቲንቱያኬ ጌዒ ኬኤዙዋቱ» ጌዔኔ።

7 የሃኒሴ ኮራፓ ሙኬ ኪኢቶ ዓሶንህ ማዒ ዳንዳዛ ዩሱሴ የሃኒሴ ዛሎ ዳሮም፡- «ዒንህ ሃህ ዓይጎ ዛጋኒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሙኬይ? ከባራ ዓገህ ፒሎ ዛጋኒዳ? 8 ማሌ ዒንህ ዓይጎ ዛጋኒ ሙኬይ? ማዛጳ ቦኦሪ ዓፒሎ ማይንቱ ዓሶ ዛጋኒዳ? ማዛጳ ቦኦሪ ዓፒሎ ማኣዔ ዓሳ ካኣቶ ማኣራ ዓኣኔ። 9 ሂዳዎ ዒንህ ዓይጎሮ ሙኬይ? ያኦሲ ማለህ ኬኤዛ ዓሲ ዛጋኒዳ? ሂዮ! ዬያ ያኦሲ ማለፆ ኬኤዛህዳፓ ባሸህ ዛጋኒኬ። 10 ዒዛ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ጎይፆ ኔኤኮ ገኢገሻንዳ ታኣኮ ኪኢቶ ናዓህ ኔኤኮ ቤርታ ታ ዳካንዳኔ፤ ጌይንቲ ፃኣፒንቱህኬ። 11 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ዓጮይዳ ሸይንቱ ዓሶይዳ ቢያ ማሰካ የሃኒሴይዳፓ ባሸ ባኣሴ። ጋዓንቱ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ቢያይዳፓ ሂርኬ ማዔህ ዒዛይዳፓ ባሻንዳኔ። 12 ማሰካ የሃኒሴ ዋይይዳፓ ሃኖ ሂላንዳኣና ያኦሲ ካኣቱማ ዋልቁና ዳልገ ዳልገ ዓኣኔ፤ ዓካሪ ማርጌና ዒዘር ማታዳዘንህ ዒዘ ዳንቃንዳኔ» ጌዒ ኬኤዛህ ዓርቁኔ።

13 ሃህ ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ማለፆ ኬኤዛ ዓሶና ሙሴ ዔርዜ ዋጎና ሙኪ ማሰካ የሃኒሴ ሂላንዳኣና ያኦሲ ካኣቱም ዛሎ ኬኤዛ ኬኤዛ ዳዔኔ።

14 ዓካሪ ዔያታ ኬኤዜ ባኮ ዒንህ ዋይዛኒ ኮዔያታቶ ዬይ ሙካንዳኔ ጌይንቱ ዔኤሊያሴ፣ ሃይሸ ሃያ የሃኒሴኬ። 15 ዋይዛ ዋይዚ ዓኣህ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

16 ሃህ ቃሳዎ፡- «ሃያ ዋይ ዓሳ ዓይጎ ማላኔ ታ ጋዓንዳይ? ዘኣዛ ቡኪንቲ ዳዒ ናኣታ ፔኤኮ ላጎ ዔኤሊ ዔኤሊ፤ 17 «ዋዘሳ ኮህ ዒንህም ኑ ኮርጌኔ፤ ዒንህ ጋዓንቱ ሶኦሪባኣሴ፤ ሃህ ቃዮ ዒንህም ኑ ቃይማኣ ዒንህ ዩኤኪባኣሴ» ጋዓህ ማላኔ። 18 ማሰካ የሃኒሴ ሙኤዚ ሙዑዋዎ ሃህ ዑሽኩዋዎ ሙካዛ «ሃያይዳ ፑርታ ዓያና ዓኣኔ!» ዔያታ ጌዔኔ፤ 19 ዓሲኮ ናዓህ ሃህ ሙዒ ዑሽኪ ዑሽኪ ሙካዛ፣ «ሃህ ሃይ ሙኤዚና ዑሽና ናሽካያኬ፤ ማኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶናኮ ላጌኬ!» ዔያታ ጌዔኔ። ያዲ ማዔቲያ ዔራቶኮ ጎኩማ ፔ ማዳና ፔጋዲ ዔርታንዳኔ» ጌዔኔ።

ጉሙርቁዋዎ ዓቲያና ቦሂንቱ ካታሞንህ (ሉቃ. 10:13-15)

20 ዬካፓ ሃህ ዩሱሴ ሃንጎ ካታሞይዳፓ ባሸና ማርጌ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ማዳንቱ ካታሞንህ ጎሞ ፔኤሲ ቡኤዲባኣህሮ፣ 21 «ኮራዚኔ ኔና ባይዔ! ሃህ ቡቲሳይዳ ኔና ባይዔ! ዒንህዳ ማዳንቱ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኮ ባካ ዔርሴና ሲደና ካታሞናይዳ ማዳንቱቲ ሂኤዳ ዔያታ ሲዬ ፓቲሌ ቱኪ ቶኣካ ቢዲንህ ዋሂንቲ ጎሞ ፔኤኮ ቡኤዲያ ናንዳንቱኬ። 22 ዬያሮ ዓጮይዳ ያኦሲ ዋጋ ኬሎና ዒንህዳፓ ዔርሴና ሲደናናም ሂላንዳ ማታህ ሸሌዔ ማዓንዳኔ። 23 ሃና ኔ ቁፒርናሆማ! ጫሪንቹ ሂላኒ ኔ ኮይባይ? ጋዓንቱ ያኦሲ ኔና ጋኣናኣማ ታሞይዳ ጌልዛንዳኔ፤ ኔገዳ ማዳንቱ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኮ ባካ ዋንዴ ሶደማይዳ ማዳንቱያታቲ ዬና ካታሚላ ሃኖ ሂላንዳኣና ዓኣያ ናንዳንዳቲኬ። 24 ዬያሮ ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ጋፒንፆ ዋጎ ኬሎና ኔገዳፓ ሶደማ ካታሞም ዒንገንታንዳ ማታህ ሸሌዓንዳኔ» ጌዒ ቦሂህ ዓርቁኔ።

ኪሪሰቶሴ ዒንጋ ሃውሸህ (ሉቃ. 10:21-22)

25 ዒማና ዩሱሴ፡- «ጫሪንጮና ሳዎናኮ ጎዳ ማዔ፣ ታ ዓዳህዮ! ሃያ ባኮ ዔር ዓሶይዳፓ ዓኣቹ ዔኤቢ ዔርቁ ዓሶም ኔ ፔጋሲ ዔርዜህሮ ታ ኔና ጋላታኔ፤ 26 ሂዮ! ታ ዓዳህዮ! ኔ ዬያይዳኒ ኔ ማለፆጉዳያ ማዔኔ። 27 ታ ዓዳ ቢያ ባኮ ታኣም ዒንጌኔ፤ ዓዳይዳፓ ዓታዛ ናዓህ ዔራሪ ያኣኒያ ባኣሴ። ዬያጉዲ ሃህ ናዓህዳፓ ዓታዛ ዓዳ ዔራያ ባኣሴ፤ ናዓ ዔርዜኒ ኮዒባኣያታቶ ያኣኒያ ዓዳ ዔራሪ ዳንዳዑቀሴ» ጌዔኔ።

28 ሃህ ዩሱሴ፡- «ዒንህ ኬዳ ዳኤፃም ላቢንቱዘንህ ቢያ ሃኒ ታ ባንህ ሙኩዋቱ! ታ

10:38 10:38 ማቴ. 16:24፤ ማር. 8:34፤ ሉቃ. 9:23። 10:39 10:39 ማቴ. 16:25፤ ማር. 8:35፤ ሉቃ. 9:24፤ 17:33፤ ዮሃ. 12:25። 10:40 10:40 ማር. 9:37፤ ሉቃ. 9:48፤ 10:16፤ ዮሃ. 13:20። 11:5 11:5 ዒሲ. 35:5-6፤ 61:1። 11:10 11:10 ሚሊ. 3:1። 11:13 11:13 ሉቃ. 16:16። 11:14 11:14 ሚሊ. 4:5፤ ማቴ. 17:10-13፤ ማር. 9:11-13። 11:21 11:21 ዒሲ. 23:1-18፤ ሂዚ. 26:1—28:26፤ ዓ.ጸ. 3:4-8፤ ዓ.ዋ. 1:9-10፤ ዛካ. 9:2-4። 11:23 11:23 ዒሲ. 14:13-15፤ ማቴ. ማፃ 19:24-28። 11:24 11:24 ማቴ. 10:15፤ ሉቃ. 10:12። 11:27 11:27 ዮሃ. 3:35፤ 1:18፤ 10:5። 11:29 11:29 ዒር. 6:16።

ዲንህህ ሃውሺሳንዳይ። 29 ታ ቃንባሮ ኬዲዋቲ፣ ታ ማዳ ባኮ ታገዲፓ ዛገ ማዲዋቲ፤ ታኣኒ ሼሌዔ ሃሃ ሚጪንታያኬ፤ ዲንህህ ሃውሽ ዴንቃንዳይ። 30 ታ ቃንባሮ ባቃኖ ዔኩዋያ፤ ኬዳኣ ሃሃ ታኣኮ ሼሌዔኬ» ገዔ።

12

ዳይሁደ ዓሶኮ ሃውሽ ኬሎ ዛሎ ያኦጪንቲ ያኦጪህ

(ማር. 2:23-28፤ ሉቃ. 6:1-5)

1 ዬያኮ ገንፃፓ ዩሱሴ ዳይሁደ ዓሶኮ ሃውሽ ኬሎና ፔቲ ዛርጎ ጎሺ ገዴና ዓኣዳንቲ ዲዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህህ ናይዲንቲህህር ዛርጎ ቲሻህ ዱኤዚ ዱኤዚ ዔኪ ዳዒህ ዓርቄ። 2 ፔርሴ ዓሳ ዬያ ዛገፃ ዩሱሴ ኮራ። «ሃኣዛገ፤ ኔኤኮ ገንፃ ሃንታዘንህህ ሃውሽ ኬሎና ዳይህንቲባኣ ባኣዚ ማዳይ!» ገዔ።

3 ዩሱሴ ማሃ፡- «ዳውቲና ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ናይዲንቲ ዋደና ዳውቲ ማዳ ባኮ ፔቲታፃ ዲንህህ ናባቢባኣዓዳ? 4 ዲዚ ዲማና ገኤኩ ማኣሪ ገሌ፤ ቄኤሶይዲፓ ዓታዛ ዲዛንታ ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሶንታ ሙዓኒ ዳንዳዐ-ዋ ያኦጪም ዱማዳ ካሃ ሙዔ። 5 ሃሃ ቄኤሳ ሃውሽ ኬሎና ገኤኩ ማኣሪይዳ ሃውሽ ኬሎ ሻቲ ማህ ማዳቶ ዳቢንቲ ማዒ ፓይዲንቲዋሴ ገይንቲ ሙሴ ዔርዛ ዋጎይዳ ያኣፒንቲህህ ዲንህህ ናባቢባኣዓዳ? 6 ጋዓንቲ ገኤኩ ማኣሪይዲፓ ባሻይ ሃይካ ዓኣኔ፤ ታ ዲንህህም ጋዓ። 7 ሃሃ ታኣኒ ኮዓህ ዓሲ ሚጪንቲህ ማዓንዳኣፓዓቲም ታኣም ሹኪ ዲንጎ ባኣዚቲዋሴ» ጋዓ ማፃኣፖ ቃኣላ ዋዚ ገይህታቶ ዲንህህ ዔራያታቶ ዳቢንቲባኣ ዓሶ ዐፃ ዔያታ ዳቤኔ» ገይ ዋጋዓታንቲኬ። 8 ዓይጎሮ ገዔቶ ዓሲኮ ናዓህ ሃውሽ ኬሎኮዋ ጎዳኬ» ገዔ።

ኩጮ ዋሶ ዓህ (ማር. 3:1-6፤ ሉቃ. 6:6-11)

9 ዩሱሴ ዬኖ ቤዘይዲፓ ዔቄ ዳይሁደ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዘ ገሌኔ፤ 10 ዲኣካ ፔቲ፣ ኩቺ ዋሶ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዲማና ዩሱሴ ዋጎና ዳይህሳኒ ኮዓ ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡- «ዳይሁደ ዓሶኮ ሃውሽ ኬሎና ሃርገንቲ ዓሶ ፓህኒ ዳይህንቲያዳ?» ገዒ ያኦጪ።

11 ዩሱሴያ ማሃ፡- «ዲንህህ ባኣካፓ ፔቲ ማራይ ዓኣ ዓሲ ማራዓህ ሃውሽ ኬሎና ዔቲይዳ ሎኣሜቶ ጎቺ ኬሎኮዋዳ? 12 ዓካሪ ያዲ ማዔቶ ዓሲ ማራይዲፓ ዋይቲ ባሹዋይ? ዬያሮ ሃውሽ ኬሎና ኮሺ ማዳ ማዳህ ዳይህንቲያኬ» ገዔ።

13 ዩካፓ ዩሱሴ ኩጮ ዋሶ ዓህ፡- «ኩጮ ኔኤኮ ፒሹ!» ገዔም ዲዚ ፒሻዛ ኩጮ ኮሻኪ ባጎ ኩጮጉዲ ማዔ። 14 ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቲ ዩካፓ ኬሰካፃ ዩሱሴ ዋማይዲ ዔያታ ዋዳንዳቲያ ዋላ ዘርቲ።

ያኦጪ ደኣሪም ማዳ ዓህ

15 ዬማና ዩሱሴ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራፃ ዲኣካፓ ዴንዳዛ፡ ሚርገ ዴዔ ዲዛ ገንፃ ዓኣዳኔ፤ ዬያ ዓሶፓ

ሃርገንቲ ዓሶ ቢያ ዲ ፓህኔ። 16 ዲዛኮ ያኦጪ ያኦጪ ዔያታ ኬኤዙዋጉዲ ዔያቶ ላኣገኔ፤

17 ዬይ ያዲ ማዔህ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ዛሎና፡-

18 «ሃይሽ ታ ደኣሪ፡

ታ ዲዛ ናሽካያ ሃሃ ታና ዋዛሳ

ታኣም ማዳህዳ

ታ ዓያኖ ዲዛ ዐ-ፃ ታ ማሃንዳይ፤

ዲዚ ዓሲ ዜርህም ቢያ

ታኣኮ ፒዜ ዋጊያ ዔርዛንዳይ።

19 ዲዚ ማርሚ ዲላታዓኬ፤

ጎይያይዳኣ ዐኡዘ ዋይዚሳዓኬ።

20 ቱቄ ፒሎዋ ዲ ሚንህዓኬ፤

ዜኤር ታምዋ ዋዳዓኬ።

ጎኑም ባሻንዳያ ሄላንዳኣና

ዬያ ዲ ማዳንዳይ።

21 ዓሲ ዜርህያ

ዲዛይዳ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ገሃንዳይ»

ገይንቲህ ኩማንዳጉዲኬ።

ዩሱሴና ፔርቶ ዓያኖ ሱኡጋህና ዛሎ (ማር. 3:20-30፤ ሉቃ. 11:14-23)

22 ዩካፓ ፔርታ ዓያኖ ዓርቄም ዛገኒና ገሰታኒያ ዳንዳዐ-ዋ ፔቲ ዓሲ ዓሳ ዩሱሴ ባንህ ዔኪ ሙኬ። ዩሱሴያ ዲዛ ፖራሳዛ ዓህ ዛገኒና ገሰታኒያ ዳንዳዓ። 23 ዲማና ዴራ ቢያ ዲቃቲ ሄርሻ፡- «ሃይ ዳውቲናናዓህ ማዓንዳዎ?» ገዔ።

24 ጋዓንቲ ፔርሴ ዓሳ ዬያ ዛገ ዋደና፡- «ሃይ ዓህ ፔርቶ ዓያኖ ኬሳህ ፔርቶ ዓያኖ ሱኡጋህ ቢዔልዛቡሌ ዋልቆና ማዓንዳኣፓዓቲም» ገዔ።

25 ዩሱሴ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራፃ፡- «ፔቲ ማዒባኣ ካኣቶ ዓጪ ቢያ ላባኔ፤ ዋላ ፔቲ ማዒባኣ ካታማታቶ ማኣሪ ደዲዋሴ። 26 ያላሃ ያላሃ ኬሳያ ማዔቶ ዋሊፓ ደማዳኔ ገይህኬ፤ ያዲ ማዔቶ ካኣቲማ ዋይቲ ደዲ ዳንዳዓይ? 27 ታኣኒ ፔርቶ ዓያኖ ኬሳህ ዔያቶኮ ሱኡጋህ ቢዔልዛቡሌና ማዔቶ ዲንህህ ናኣታ ዓይጎና ፔርቶ ዓያኖ ኬሳይ? ዬያሮ ዲንህህ ናኣታ ዲንህህ ዋጋንዳይ። 28 ጋዓንቲ ፔርቶ ዓያኖ ታ ኬሳህ ያኦሲ ዓያኖና ማዔቶ ያኦሲ ካኣቲማ ዲንህህ ኮራ ሙኬኔ ገይህኬ» ገዔ።

29 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ፔቲ ዓሲ ፔቲ ዋልቆና ዓኣ ዓሲ ቤርታዲ ቱኩዋፃ ዋልቆና ዓኣ ዓህ ማኣሪ ገሌ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ዋይቲ ዳንዳዓንዳይ? ዋልቆሲ ቱኬህኮ ገንፃ ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ዳንዳዓይ።

30 «ታ ዓሲ ማዒባኣህ ቢያ ታና ዲፃኔ፤ ታኣና ዋላ ማዒ ዔኤቢ ቡኩሲባኣ ዓሲ ላኣላያ ማዓንዳይ። 31 ዬያሮ ዓሲ ማዳ ዓይጎ ዳቢንቲ ማዔቶዋ፣ ጫሺ ቢያ ዲዛም ዓቶም ገይንታንዳይ፤ ታ ዲንህህም ጋዓ። ዓያና ገኤሺ ጫሽካ ዓሲም ጋዓንቲ ዳቢንታ ዓቶም ገይንታዓኬ። 32 ዓሲ ናዓህ ጫሽካህም ቢያ ዳቢንታ ዓቶም ገይንታንዳይ፤ ዓያና ገኤሺ ጫሽካህም ቢያ ጋዓንቲ ሃያ ዓጮይዳ ማዔቶዋ ሃገኣ ዓጮይዳ ዳቢንታ ዓቶም ገይንቲንዲዋሴ» ገዔ።

ቃራ ሚህኮ ዓኣፓፓ ዔርቲያ (ሉቃ. 6:43-45)

12:1 12:1 ላሚ. ዋማ 23:25። 12:3 12:3 1ሳሙ. 21:1-6። 12:4 12:4 ላዊ. ዓኬ 24:9። 12:5 12:5 ፓይ. ማፃ 28:9-10። 12:7 12:7 ማቲ. 9:13፤ ሆሴ. 6:6። 12:11 12:11 ሉቃ. 14:5። 12:21 12:21 ዲሲ. 42:1-4። 12:24 12:24 ማቲ. 9:34፤ 10:25። 12:30 12:30 ማር. 9:40። 12:32 12:32 ሉቃ. 12:10።

33 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ሚሢ ሲያ ዓኣፓፓ ዔርታሢር ዒንሢኮ ኮሺ ሚሢ ዓኣቶ ኮሺ ዓኣፒ ዒንሢ ደንቃንዳይ፤ ፑርታ ሚሢ ዒንሢኮ ዓኣቶ ጋዓንቴ ፑርታ ዓኣፒ ዒንሢ ደንቃንዳይ፤ 34 ዒንሢ ሃይ ሸኣኸ ፍኣታ! ዒንሢ ፑርታታፖ ኮሺ ባኣዚ ኬኤዚ ወይቲ ዳንዳዒይ? ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲ ኬኤዚ ባካ ዓሢኮ ዒኖይዳፓ ኮሚ ኬሰከሢኤ።

35 «ኮሺ ዓሲ ዒና ዓኣ ኮሹዎይዳፓ ኮሺ ባኣዚ ጌሰታይ፤ ፑርታ ዓሲ ፔኤኮ ዒና ዓኣ ፑርቱዎይዳፓ ፑርታ ባኣዚ ጌሰታይ። 36 ጋዓንቴ ታ ዒንሢኮ ጋዓይ፤ ዓሳ ኮይሱዎ ባኮ ጌሰቲሢ ዛሎ ሲያ ዓጮይዳ ፆኣሲ ዎጋ ኬሎና ፆኣጠንታንዳይ። 37 ዩይ ያዲ ማዓዛ ኔ ኮሺ ጌሰቲቲ ኮሺ ባኣዚ ኔኤዎ ዎጊንታንዳይ፤ ኔኤኒ ፑርታ ጌሰቲቲ ፑርታ ኔጊዳ ዎጊንታንዳይ» ጌዔይ።

ፆኣሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ዛጋኒ ፆኣጠንቲ ፆኣጠሢ
(ማር. 8:11-12፤ ሉቃ. 11:29-32)

38 ዒማና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሢዮ፤ ኔኤኒ ፆኣሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ማዲንቲ ኔ ዛጋኒ ኮዓይ!» ጌዔይ።

39 ዒዚ ጋዓንቴ ዔያቶም፡- «ፑርታ ሃሣ ጉሙርቁንቱዎ ሃያ ዎዶ ዓሳ ፆኣሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ዛጋኒ ኮዓይ፤ ጋዓንቴ ፆኣሲ ማሊዎ ኬኤዛሢ፤ ዮናኣሴይዳ ማዲንቲ ዓኮ ባካፓ ዒታዛ ሜሌ ፆኣሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ዔያቶም ማዲንታዓኬ። 40 ዮናኣሴ ዴኤፖ ዎላሢ ጎጳ ሃይሦ ኬሊ ዎንቴና ሮኦሪና ዴዔሢጉዲ ዓሲኮ ፍዓሢ ዲኤፒዳ ሃይሦ ኬሊ ሮኦሪና ዎንቴና ዴዓንዳይ። 41 ኔኔዌ ካታዎ ዓሳ ዓጮይዳ ፆኣሲ ዎጋ ኬሎና ሃያ ዎዶ ዓሶይዳ ዎጋያ ማዓንዳይ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኔኔዌ ዓሳ ዮናኣሴ ኬኤዜሢ ዎይዜ ዎዶና ዳቢንቶ ዔሪ፤ ጎዎዎ ቡኤዳሢ፤ ያዲ ማዔቶዎ ሃሢ ዮናኣሴይዳፓ ባሼ ሃይካ ዓኣኤ። 42 ዓጮይዳ ፆኣሲ ዎጋ ኬሎና ሳኣባ ዓጮ ካኣቲላ ሃያ ዓሶ ዑፃ ዎጋንዳይ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛ ካኣቲ ሴሎዎንኮ ዔራቶ ዎይዚ ዓጠ ዙልካፓ ሙኬያታሢ፤ ያዲ ማዔቶዎ ሴሎዎንዳፓ ባሼ ሃይካ ዓኣኤ። ጌዔይ።

ፑርታ ዓያናኮ ጊንሣ ማዒ ዓሲዳ ጌሊዎ
(ሉቃ. 11:24-26)

43 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ፑርታ ዓያና ዓሲዳፓ ኬሰኬ ዎዶና ጌላንዳ ቤሲ ኮይ ኮይ ዎኣሢባኣ፤ ዓሲ ፍንጉዎ ደሙሎይዳ ሃንታይ። ጋዓንቴ ጌሎንዶ ቤሲ ዴንቁዎሴ፤ 44 ዩያሮ ታ ኬሰኬ ማኣሮ ማዒ ዓኣዳንዳይ፤ ጋዓይ። ማዒ ዒ ሙካ ዎዶና ኬኤፃ ጉሪ ማዒ፤ ጌኤሸከ፤ ጊኣጊ ዓኣንቴ ዴንቃይ። 45 ዩካፓ ፑርቶ ዓያናሢ ዓኣዲ ዒዛይዳፓ ባሼ ፑርታ ሜሌ ላንካይ ፑርታ ዓያና ቡኩሲ ዔከ ሙከ ዒዚ ቤርታ ዓኣ ዓሢዳ ጌሊ ዎላ ፍንጋይ፤ ዩያሮ ዩያ ዓሢኮ ጋፒንዎ ፍንጋ ቤርታኣሰካፓ ባሼ ፑርታ ማዓይ።

ሃያ ዎዶ ፑርቶ ዓሶ ዑፃ ማዓንዳ ባካ ዩያ ማላ ባኣዚኬ» ጌዔይ።

ዩሱሴኮ ዒንዶና ጌርሲንሢና
(ማር. 3:31-35፤ ሉቃ. 8:19-21)

46 ዩሱሴ ዴርም ኬኤዛ ጎይሣ ዓኣንቴ ዒዛኮ ዒንዶና ጌርሲንሢና ዒዛና ጌሰታኒ ኮዒ ካራ ሙከ ዔቁይ፤ 47 ዒማና ዒኣካ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቲሰኬይ ዩሱሴ ኮርይዳ፡- «ሃይሸ ኔኤኮ ዒንዶና ጌርሲንሢና ኔና ኮዒ ካራ ዔቁ ዓኣኤ» ጌዔይ። *

48 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዒንዳ ታኣኮ ዮናዳይ? ጌርሲንሢና ዮናንሢዳይ?» ጌዒ ማሄይ። 49 ዩያ ጌዔሰካፓ ኩጮና ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታ ፍኣቶ ባንሢ ዳዎ ዳዎ፡- «ታኣኮ ዒንዶና ጌርሲንሢና ሃይሸ ሃኣቶኬ፤ 50 ጫሪንጮይዳ ዓኣ፤ ታ ዓዳሢ ዓይሢኮ ኮንሣዞንሢ ሲያ ታኣኮ ጌርሲንታ ጌርንታ ዒንዶንታ ዩያቶኬ» ጌዔይ።

13

ዜርዎ ዜርቃሢ ኮኣከንሦ
(ማር. 4:1-9፤ ሉቃ. 8:4-8)

1 ዩኖ ኬሎ ዩሱሴ ጋራፓ ኬሰከ ባዞ ዓጫ ዴዔይ፤ 2 ሚርጌ ዴሪያ ዒዛ ኮይላ ሙከ ቡኩሢሢር ዎኣዎና ፒንቆ ጎንጎይዳ ኬሰከ ዴዔይ፤ ዴሪ ጋዓንቴ ሲያ ባዞ ዓጫ ዔቁይ። 3 ዩካ ዒ ሚርጌ ባኣዚ ኮኣከንሢና ኬኤዛዎ፡- «ፔቲ ዓሲ ጎሺዳ ዜርሢ ዜርቃኒ ኬሰኬይ፤ 4 ዒዚ ዜርቃንቴ ፔቲ ፔቲ ዜርዎ ጎይዎ ዓጫ ኬዳዛ ካፓ ሙከ ሙዔይ። 5 ዓቲ ዜርዎ ሚርጌ ዓጠባኣ፤ ሃኣሻ ቤሲዳ ኬዳይ፤ ዩኖ ቤዛ ሚርጌ ዓጠ ባኣሢር ዜርዎ ዑኬና ባቃሌይ። 6 ማዔቶዎ ሳዓ ዓባዛ ሹሌይ፤ ፩፻፲ ሚርጌ ዴከባኣሢር ዎ ሜሌይ። 7 ዓቲ ዜርዎ ሃሣ ዓንጊሢ ቶሻ ባኣካ ኬዳይ፤ ዓንጊዎ ቶሻ ዑጋፓ ባቃሎ ባይዜይ። 8 ሃሣ ዓቲ ዜርዎ ኮሺ ቤሰካ ኬዳ ባቃሎ ዎዶና ሚርጌ ካፃይ፤ ፔቲዛ ፃኤታ ባጌላ ላሂታሚ ዓቲዛ ሃይሢታሚ ዓኣፒ ዓኣፔይ። 9 ዩያ ዎይዛ ዎይዚ ዓኣሢ ዎይዞንጎ!» ጌዔይ።

ዩሱሴ ኮኣከንሦና ኬኤዚሴ ባኮ
(ማር. 4:10-12፤ ሉቃ. 8:9-10)

10 ዩካፓ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢ ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ዓይጎር ዴርም ኔ ኮኣከንሢና ኬኤዛይ?» ጌዔይ።

11 ዒዚ ዔያቶም፡- «ዒንሢኮ ጫሪንጮ ካኣቲዎ ዛሎ ዓኣሺንቴ ባኮ ዛላ ዔራኒ ዔራቶ ፆኣሲዳፓ ዒንጊንቴይ፤ ዔያቶም ጋዓንቴ ዒንጊንቴባኣሴ። 12 ዔኤቢ ዓኣሢኮ ቃሲ ዒንጊንቴም ሚርጋንዳይ፤ ዳካ ዓኣሢዳፓ ጋዓንቴ ዒማ ዳኮ ዓኣማታፓ ዔከንታንዳይ። 13 ዛጋዎ ዴንቁዎና፤ ዎይዛዎ ዒና ዔኩዎያ ሃሣ ጳቂሱዎያ ማዒሢር ዔያቶም ታ ኮኣከንሢና ኬኤዛይ። 14 ዩይያ ፆኣሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡- «ዎይዚ ዒንሢ ዎይዛይ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ጳቂሡዎሴ፤ ዛጊያ ዒንሢ ዛጋይ።

12:33 12:33 ማቴ. 7:20፤ ሉቃ. 6:44። 12:34 12:34 ማቴ. 3:7፤ 23:33፤ 15:18፤ ሉቃ. 3:7፤ 6:45። 12:38 12:38 ማቴ. 16:1፤ ማር. 8:11፤ ሉቃ. 11:16። 12:39 12:39 ማቴ. 16:4፤ ማር. 8:12። 12:40 12:40 ዮና. 1:17። 12:41 12:41 ዮና. 3:5። 12:42 12:42 1ካኣቶ. ማ 10:1-10፤ 2ዎኣሲ. ዓሃኬ 9:1-12። * 12:47 12:47 ፔቲ ፔቲ ሚና ማፃኣፓ ጉጌ 47 ባኣሴ። 13:2 13:2 ሉቃ. 5:1-3። 13:12 13:12 ማቴ. 25:29፤ ማር. 4:25፤ ሉቃ. 8:18፤ 19:26።

ጋንገቴ ዲንሢ ዲና ዔኩዋሴ።

15 ዓይጎር ጌዔቶ ሃይ ዴራ
ዲኖ ፕኤሲ ዶጪሴኔ፤
ዋዮዋ ዔያታ ዓርቄኔ፤
ዓአፖዋ ዲኤሜ።

ያዲ ማዕባኣያታቴ
ዓአፖና ዔያታ ዛጊ
ዋዮና ዋይዚ
ዲኖና ማሊ
ታ ባንሢ ዔያታ ማዔም
ሄኤዶ ታ ዔያቶ ዳቄሽያ ናንዳንቴኬ» ።

ጌይንቴ ኬኤዚንቴሢ ዔያቶይዳ ኩማንዳኔ።

16 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዲንሢ ጋንገቴ ዓአፓ ዲንሢ ከ
ዛጋሢ፡ ዋያኣ ዲንሢ ከ ዋይዛሢ ዲንሢ ባለቲና
ዓአያኬ። 17 ጎኔ ታ ዲንሢ ጋንገቴ፤ ማርጌ ያኦሲ
ማሊ ያኤዛዘንሢና ያሎንሢ ዲንሢ ሃሣ ዛጋሢ
ዛጋሢ ኮዔያታዎ ዛጊ ባአሴ። ዲንሢ ዋይዛሢ ዔያታ
ዋይዛሢ ኮዔያታዎ ዋይዛሢ ዳንዳዲ ባአሴ» ጌዔ።

ዜርያ ኮኣኪንሢ ኩሊ ያ ዩሱሴ ኬኤዚሢ
(ማር. 4:13-20፤ ሉቃ. 8:11-15)

18 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ፡ ዲንሢ ዜርያ ኮ
ኮኣኪንሢ ኩሊ ያ ዋይዙዋቴ፤ 19 ጎይ ዓጫ ኬዴ
ዜርያ ዳዋሢ፡- ያኦሲ ካኣቱዋ ቃኣሎ ዋይዚ ዲና
ዔኩዋ ዓሶኬ፤ ቤዛና ያላሄ ሙኪ ዲና ዜርቄንታ
ቃኣሎ ዔካኔ። 20 ሃኣቾ ሳይይዳ ዜርቄንቴ ዜርዔላ
ዳዋሢ፡- ቃኣሎ ዋይዛዎ ዋዛና ጉሙርቄ ዔካ
ዓሶኬ። 21 ማዔቶዋ ዳካ ዋይደ ማዓንዳፓ ዓቴም
ያዲ ዔያቶ ከ ባአሴ፤ ዩያር ቃኣሎ ዛሎና ሜቶና
ዲዒንቴ ዳኪንቴሢ ሄሌ ዋይና ዑኩና ዔያታ
ዳቢንታ። 22 ዓንጊ ያቶ ባኣካ ዜርቄንቴዛ
ዳዋሢ፡- ቃኣሎ ዳካ ዋይደ ዋይዛ ዓሶኬ፤ ያዲ
ማዔቶዋ ሃያ ዓጮ ዛሎ ማሊ ማታዲሢና ቆሎ
ናሹሞና ዲና ጌሊ ቃኣሎ ዋሊሳሢ ዓአፖዎ
ዓታ። 23 ኮዥ ሳይይዳ ዜርቄንቴዛ ዳዋሢ፡-
ቃኣሎ ዋይዚ ዲና ዔካ ዓሶኬ፤ ዩያታ ዓአፒ
ዓአፓኔ፤ ፔቴዛ ያኤታ፡ ባጌላ ላሂታሚ ዓቴዛ
ሃይሢታሚ ዓአፓኔ» ጌዔ።

ዓዛሢ ኮኣኪንሢ

24 ዩያጉዲ ሃሣ ዩሱሴ ሜሌ ኮኣኪንሢ፡-
«ጫሪንጮ ካኣቱማ ጎሺዳ ጌኤሺ ዜርሢ ዜርቄ
ዓሲ ማላኔ፤ 25 ዓሳ ቢያ ላሄ ዋይና ሞርኬ ሙካዎ
ባርቾ ባኣካ ዓዛ ዜርቄ ዓአዴ። 26 ባርቾ ባቃሊ
ፑርቃዛ ዓዛሢ ባኣካ ዳዴ። 27 ዩያር ጎዥ ዓይኮ
ማዳ ዓሳ ዲዛ ኮይላ ሙካዎ ሳዳሢ! ኔ ጎዥይዳ
ጌኤሺ ዜርሢ ኔ ዜርቄባኣዳ? ሃዳዎ ዓዛሢ
ዓንካፓ ኬሰኬይ?» ጌዔ። 28 ዲዚ ማሃ ላያ
ማዳሢ ሞርካሢ ዋይ! ዔያቶም ጋዓዛ፤ ማዳ ዓሳ
ላሄዴ ዴንዲ ኩ ዓዛሢ ሃርማንዳጉዲ ኔ ኮዓ?»
ጌዔ። 29 ዲዚ ጋንገቴ «ዔይዔ! ዓይጎር ጌዔቶ
ዓዛሢ ዲንሢ ሃርማ ዋይና ባርቾ ዋላ ቱጋንዳ።
30 ዩያር ሃሹዋቴ፤ ባርቾ ማንዒንታ ዋይ ሄላንዳኣና
ባርቾንታ ዓዛሢንታ ዋላ ዑጎንጎ፤ ማንዒንታ ዋይና
ጋንገቴ ማንዒ ዓሶም ዓዛሢ ቤርታዲ ቱጊ ታሚና
ሚቹንታንዳጉዲ ናኣራ ናኣራ ቱኩዋቴ፤ ባርቾ
ጋንገቴ ማንዒ ታኣኮ ኮይይዳ ዋሁዋቴ ሄዚ ታ
ጋንገዳ።» ጌዲ ዔያቶም ኬኤዚኔ።

ሴናፒጮ ጌይንታ ዳኮ ዜርዔሎ ኮኣኪንሢ
(ማር. 4:30-32፤ ሉቃ. 13:18-19)

31 ዩሱሴ ሃሣ ሜሌ ኮኣኪንሢ፡- «ጫሪንጮ
ካኣቱማ ፔቴ ዓሲ ጎሺዳ ዜርቄ፡ ሴናፒጮ ጌይንታ
ዳኮ ዜርዔሎ ማላኔ፤ 32 ዲዛ ዜርሢዳፓ ቢያ
ዳካኬ፤ ባቃሊ ዑጌ ዋይና ጋንገቴ ቱኮና ሚያይዳፓ
ቢያ ባሽ፡ ዳኤፒ ሚሢ ማዓኔ፤ ሃሣ ካፓኣ ዲዘኮ
ካአፖይዳ ማኣሪ ማዥ ዴዓኔ» ጌይ ኬኤዚኔ።

ሙኡቆ ያኣዛ ኮኣኪንሢ
(ሉቃ. 13:20-21)

33 ሃሣ ዔያቶም ዩሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ
ፔቴ ላኣሊ ሃይሢ ሻምባ ዲርኮና ዲኢሊዳ ዋሃ
ሙኡቆ ያኣዛ ማላኔ፤ ዩና ሙኡቆ ያኣዛ ሙኡቆ
ቢያሢ ዔቁሳኔ» ጌዲ ኬኤዚኔ።

ኮኣኪንሢና ዩሱሴ ኬኤዚሴ ባኮ
(ማር. 4:33-34)

34 ዩሱሴ ዩያ ባኮ ቢያ ኮኣኪንሢና ዴርም
ኬኤዚኔ፤ ኮኣኪንሢ ባኣያ ዓይጎ ባኣዚያ ዔያቶም
ኬኤዚባኣኣሴ። 35 ዩይ ያዲ ማዔሢ፡-
«ሃይሶ ታኣኮ ታ ኮኣኪንሢና ኬኤዛንዳኔ፤
ዓጫ ማዥንቴሢዳፓ ዓርቃዎ
ዓአሽንቴ ባኣዚ ታ ኬኤዛንዳኔ»
ጌይንቴ ያኦሲ ማሊ ያ ኬኤዛሢ ዛሎና ያኣፒንቴሢ
ኩማንዳጉዲኔ።

ዩሱሴ ዓዛሢ ኮኣኪንሢ ኩሊሢ

36 ዩካፓ ዩሱሴ ዴር ሃሽ ኬኤዎ ጌሌኔ፤ ዲዘኮ
ጊንዩ ሃንታዘንሢ ዲዘ ኮራ ሙኪ፡- «ጎዥኮ ዓዛሢ
ኮኣኪንሢ ኩሊ ያ ኦም ኬኤዘ» ጌዔ።
37 ዩሱሴ ማሃ፡- «ጌኤዥ ዜርያ ዜርቄሢ ዓሲ
ናዓሢኔ፤ 38 ጎዥ ሃያ ዓጮኬ፤ ጌኤዥ ዜርያ ያኦሲ
ናኣቶኬ፤ ዓዛሢ ጋንገቴ ያላሄ ናኣቶኬ፤ 39 ዓዛሢ
ዜርቄሢ ሞርካሢ ያላሄኔ፤ ባርቾ ማንዒዩ ዓጮኮ
ጋፒንዩኔ፤ ማንዒ ዓሳ ያኦሲ ኪኢታንቾኬ።
40 ዓዛሢ ቱጊ ቡኩሲ ታዋይዳ ሚቾሢጉዲ
ዓጮኮ ጋፒንዩና ያዲ ማዓንዳኔ። 41 ዓጮኮ ጋፒንዩ
ዋይና ዓሲኮ ናዓሢ ፔ ኪኢታንቾ ዳካንዳኔ፤
ዔያታኣ ዓሶ ዳቢሻዘንሢና ፑርቶ ማዳዘንሢ ቢያ
ዲዛ ካኣቱምይዳፓ ቡኩሲ ኬሳንዳኔ። 42 ዩካፓ
ዳኤፖ ታዋይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዲኢካ ዩኤፒና ዓቺ
ዳይሢና ዔያቶም ማዓንዳኔ። 43 ያሎንሢ ጋንገቴ
ፔ ዓዳሢ ካኣቱምይዳ ዓቢጉዲ ፖዓንዳኔ፤ ዋይዛ
ዋይዚ ዓአሢ ዋይዘንጎ!» ጌዔ።

ዓአሽንቴ ቆሎ ኮኣኪንሢ

44 ሄሊሳዎ ዩሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ጎሺ
ሳዛይዳ ዓኣቾና ባኣዚ ማላኔ፤ ፔቴ ዓሲ ዩኖ
ባኬሎ ዴንቃዎ ማሢ ጊንሢ ዓኣቾኔ፤ ማርጌ
ዋዛዳሢ ዴንዲ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቺ ዩኖ ጎዥሎ
ሻንቄ» ጌዔ።

ሚዛጰ ሹጮኮ ኮኣኪንሢ

45 ላሚ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ኮሺ
ሚዛጰ፡ ሹጮ ሻንቄ ኮዓ ኮርሞ ዓሢ ማላኔ፤
46 ዩይ ኮርማ ዓሢ ማርጌ ቦንቺንታ ኮሺ ሚዛጰ
ሹቺ ዴንቄ ዋይና ዴንዲ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቺ ዩኖ
ሹጮሎ ሻንቄ» ጌዔ።

ሞላህ ዓርቆ ርኦጽ ማላ ሱዞ ኮክኪንህ
 47 ሃህ ዩሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ባዘይዳ ዓገንቴ ሞላህ ዓርቆ ርኦጽ ማላ ሱዞ ማላኔ፤ ዩና ደማ ደማ ሞላህ ቢያ ዓርቆያኩ። 48 ሞላህ ጌሊ ዓርቆንቴ ኩሜ ዋደና ሞላህ ዓርቆ ዓሳ ዩኖ ሱዞሎ ባዘገ ጎቹ ዓጮ ከሲጋጋ ደዒ ኮዮ ኮዮ ቁሪ ዓካዖ፣ ፑርቶ ጋዓንቴ ዒኣካ ከኤሪ ሃሻኔ። 49 ዓጮኮ ጋጥንዎ ዋጎ ከሎና ያዲ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲኮ ከኢታንቻ ሙኪ ጎሞ ዓሶ ጌኤዮይዳጋ ቁሪ፣ 50 ባይቁዋታዎይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዒኣካ ዩኤፐና ዓቺ ደይህና ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።
 51 ለሚ ሃህ ዩሱሴ፡- «ዩይ ኮክኪንህ ቢያ ዒንህሚም ዔርቲያ?» ጋዓዛ፣ ዔያታኣ «ሂኖ» ጌዔኔ። 52 ዒዚያ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱሞኮ ዓኣሽንቴ ባኮ ኮሺ ዔራ ዓሲ ፩ኛ ዓርቆና ዓኮና ጨሞ ባኮናጋ ዔሪ ዔሪ ከሳ፣ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሲጉዲኬ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ናዚሬቴይዳ ዒዲንቴህ
 (ማር. 6:1-6፤ ሉቃ. 4:16-30)

53 ዩሱሴ ዩንህ ኮክኪንህንህ ከኤዚ ኩርሴሰካጋ ዩኖ ቤዘገ ደንዳኔ። 54 ፔ ዓጮ ናዚሬቴ ካታሞዋ ሙኪ፣ ዒኣካ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዔርዛንቴ ዒዛሲ ዋይዛ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሂርሻዮ፡- «ሃይ ዓህ ሃያጉዴ ዔራቶና ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓኮ ባኮና ዓንካጋ ዔሪይ? 55 ሃይ ሚያ ዓርሳ ሃኣማህ ናኣዚቱዋዓዳ? ዒንዳ ዒዛኮ ማይራዎቱዋዓዳ? ሃህ ጌርሰንህያ ዒዛኮ ያይቆኦቤንታ ዮሴፔንታ ሃህ ሲሞኦኔንታ ዩሁዳንታቱዋዓዳ? 56 ጌርንህ ዒዛኮ ቢያ ኦኡና ዋላቱዋዓዳ? ዓካሪ ሃይ ዓህ ሃያ ቢያ ዓንካጋ ዔሪይ?» ጋዓዮ፣ 57 ዒዛ ጎናሲ ጉሙርቁዋዮ ሃሻኔ።
 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ያኦሲ ማላህ ከኤዛህ ፔ ዓጮና ፔ ማኣር ዓሶና ባኣካ ቦሂንታኔ፤ ጋዓንቴ ሜሌ ቤሲዳ ቦቦንቸንታኔ» ጌዔኔ። 58 ዔያታ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔከባኣሂር ዩሱሴ ዒኣካ ሚርጌ ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ማዲባኣሴ።

14

ማሰካ ዮሃንሴኮ ሃይቦ
 (ማር. 6:14-29፤ ሉቃ. 9:7-9)

1 ዩኖ ዋደና ጌሊላ ዓጮ ዋይህ ሄርዲሴ ዩሱሴ ማዳ ባኮ ዛሎ ዋይዚ፣ 2 ዒዛኮ ደንዞ ኮራ፡- «ያኣዳ ማዔቶ ማሰካ ዮሃንሴ ሃይባጋ ዔቁ ሙኪኔ ጌይህኬ፤ ሃይ ቢያ ማዲንታ ዓኮ ባካ ማዲንታህ ዩያርኬ» ጌዔኔ።
 3 ዩያኮ ቤርታ ሄርዲሴ ዒዛኮ ጌርሲ ፒልጶሴ ማቸ፣ ሄርዲያዳ ዔኬ ዛሎና ዮሃንሴ ዓይህ ቱኡዞ ማኣራ ቱኬኔ። 4 ዮሃንሴ ዒ ቱኪሴህ፡- «ኔኤኒ ዒዛ ዔካንዳያ ዋጋ ዓይሱዋሴ» ጌዔህርኬ። 5 ዩያር ሄርዲሴ ዮሃንሴ ዋዳኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ዓይሁደ ዓሳ ዮሃንሴ ያኦሲ ማላህ ከኤዛያ ማሂ ዛጋሂር ዒ ዒጊጮኔ።
 6 ፔቴ ከሊ ሄርዲሴ ፔኤኮ ሸይንቴ ከሎ ቦንቻንቴ ሄርዲያዳ ናኣ ሙዖም ዔኤሊንቴ ዓሶ ቤርታ ሙኪ ኮርጋዮ ሄርዲሴ ዋዛሴኔ። 7 ዩያር

ሄርዲሴ ናዔሎም፡- «ኔ ኮዓ ባኣዚ ታና ያኦጮ፤ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ዒዘም ጫኣቁኔ።
 8 ዩካጋ ዒዛ ዒንዳ ዒዛ ዘሪም፡- «ማሰካ ዮሃንሴኮ ቶኦኮ ሃህ ታኣም ጎንጊዳ ዓጊ ዒንጌ» ጌዔኔ።
 9 ዩያ ዋይዛዮ ካኣቲ ኮሺ ያዩኔ፤ ማዔቶዋ ዒ ዓሶ ቤርታ ዒዘም ጫኣቁሂር ዮሃንሴኮ ቶኦካ ዒዘም ዒንጊንታንዳጉዲ ዓይህኔ። 10 ዩያር ዓሲ ዳኪ ማሰካ ዮሃንሴኮ ቶኦኮ ቱኡዞ ማኣራ ቱቁሴ፣ 11 ቱቁንቴ ቶኦኮ ጎንጊዳ ዓጊ ዔኪ ሙኪ፣ ናዔሎም ዒንጌም ዒዛ ዔኪ ዒንደም ዒንጌኔ። 12 ዩካጋ ዮሃንሴኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣታ ሙኪ ዒዛኮ ሌዞ ዔኪ ዲኡካዮ ዳንዲ ዩያ ባኮ ዩሱሴም ከኤዜኔ።

ዩሱሴኮ ደንጎ ሺዮ ዓሶ ሙኡዚያ
 (ማር. 6:30-44፤ ሉቃ. 9:10-17፤ ዮሃ. 6:1-14)

13 ዩሱሴ ዮሃንሴኮ ሃይቦ ዋይዜ ዋደና ዋኣዮና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፣ ዓሲባኣ ዔዌ ቤሲ ፔኤር ሌሊ ደዓኒ ዓኣዳኔ፤ ዳራ ጋዓንቴ ዩያ ዋይዛዮ ዔያታ ዓኣ ካታማጋ ከሰኪ ከሰኪ ቶኪና ዒዛ ጊንዮ ዒ ዓኣ ቤዞ ዓኣዳኔ። 14 ዩሱሴ ዋኣዮና ፒንቆ ጎንጋጋ ከዴ ዋደና ሚርጌ ዳሪ ዛጋዮ ዔያቶ ሚጨንቴኔ፤ ዔያቶ ባኣካጋ ሃርጌ ዓሶዋ ፖዒሴኔ።
 15 ሳዓ ዓማዛ ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣታ ዒዛ ኮይላ ሙካዮ፡- «ሃይ ቤዛ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎኬ፤ ሳዓ ሃህ ዓማሂር ዳራ ሃያ ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዶ ዳንዲ ፔኤኮ ሙዖንዶ ባኣዚ ሻንቃንዳጉዲ ዔያቶ ዳኬ» ጌዔኔ።
 16 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዒንህ ዔያታ ሙዓንዳ ባኣዚ ዒንጉዋቲ፤ ዔያታ ዳንደጋ» ጌዔኔ።
 17 ዩሱሴኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣታ፡- «ኦኡኮ ሃህ ሃካ ዓኣዞንህ ደንጎ ካህና ለምዖ ሞሎና ሌሊኬ» ጌዔኔ።
 18 ዩሱሴያ፡- «ሂንዳ ዓኣዞንህ ታኣም ዔኪ ዩዑዋቲ» ጋዓዮ፣ 19 ዳራ ቡጫ ዳዓንዳጉዲ ዓይህኔ፤ ዩካጋ ደንጎ ካህንህና ለምዖ ሞሎንህና ዔኪ ሌካ ጫሪንጮ ባንህ ዛጊ ያኦሲ ሺኢቃዮ ካህ ቡንዳ ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታዞንህም ዒንጋዛ ዔያታኣ ዳርም ዒንጌኔ። 20 ዩካጋ ቢያህ ሙዒ ሚሸኬኔ፤ ዓቲ ደምቦ ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታዞንህ ታጶ ለምዖ ዳኤፐ ለማቲ ከሙህህ ዔኬኔ። 21 ዩያ ካህ ሙዔ ዓሳ ላኣሎና ናኣቶና ፓይዲንቴባኣንቴ ዓቲንቃ ሌሊ ደንጎ ሺያ ዓሲ ማዓያኬ።

ዩሱሴኮ ባዞ ዑፃ ሃንቴዮ
 (ማር. 6:45-52፤ ዮሃ. 6:15-21)

22 ዩካጋ ዩሱሴ ጊንዮ ሃንታዞንህም፡- «ታኣኒ ዓሶ ሳራሂ ዳካንዳኣና ዋኣዮና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፣ ቤርታ ባዞ ሱኮ ፒንቁዋቲ» ጌዒ ዓይህኔ። 23 ዳር ዒ ዳኬሂኮ ጊንዮ ፔኤር ሺኢቃኒ ዲኮ ከሰካዮ ሳዓ ዓማንቴያ ዒ ዒኣካ ዓኣኔ። 24 ዩማና ናኣታ ዓኣ ዋኣዮና ፒንቆ ጎንጌላ ሳዓጋ ባዞ ሳዞ ጌሊ ዓኣንቴ ዳኤፐ ዋኣህ ጉዳ ቤርቶ ዛሎና ዠባርሻሂር ጎንጌላ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሚርጌ ዓጊዳኔ። 25 ዳሞኮ ባራሪ ኮይዳ ቁኢቃ ዋደ ማዓኣና ዩሱሴ ባዞ ዑፃ ቶኪና ሃንቴ ሙኪኔ። 26 ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣታ ባዞ ዑፃ ዒ ሃንቴ ሙካሂ ዛጊ ሚርጌና ዲቃቲ ዒጊጫዮ፡- «ሃይ ዔኤዜኬ!» ጌዒ ዒላቲኔ።

13:57 13:57 ዮሃ. 4:44። 14:4 14:4 ሉቃ. ዓከ 18:16፤ 20:21።

27 ዩሱሴ ዲሞና:- «ዲንሢ ወይታይ ዲጊጪፖቴ፤ ታናኬ!» ጌዔ።

28 ጳጳሮስ ጋዓንቴ:- «ጎዳሢዮ! ኔናታቶ ዋኦ ዑፃ ሃንቲ ኔ ባንሢ ታ ሙኮም» ጌዔ።

29 ዲዚያ:- «ሃኒ ሙኬ!» ጌዔ። ዩካፓ ጳጳሮስ ዋኦፃና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ኬዲ ዋኦፃ ዑፃ ዩሱሴ ባንሢ ዓኣዲሢ ዓርቁ። 30 ጋዓንቴ ዳኤፖ ዠባር ዲ ዛጌ ወዳና ዲጊጪፖቴ፤ ዩካፓ ዋኦፃ ዩኤ ዲንቲሢ ዓርቃ:- «ጎዳሢዮ፣ ታና ዓውሴ!» ጌይ ዲላቴ።

31 ዩሱሴ ዩማና ኩጮና ዲዛ ዓርቃ:- «ኔኔኒ ጉሙርቁፃ ፓጩሢ ሃይ፣ ዓይጋ ኔ ሂርጌይ?» ጌዔ።

32 ዩካፓ ዩሱሴና ጳጳሮስና ጎንጎ ጋር ጌሌ ወዳና ዠባር ዠባርሺያ ሃሽ። 33 ዲሞና ዋኦፃና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ዓኣዘንሢ ቢያ:- «ጎኔ ኔ ያኦሲ ናይኬ!» ጌይ ዩሱሴም ዚጌ።

ዩሱሴ ጌንሴሬዳይ ዓርባ ጋህሢ (ማር. 6:53-56)

34 ዩሱሴና ዲዛኮ ጌንያ ሃንታዘንሢና ባዘ ፒንቁ ጌንሴሬዳ ዓጮ ሄሌ። 35 ዩኖ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ዲ ዩሱሴ ማዔሢ ዔሬ ወዳና ኮይላ ዓኣ ዓጮ ዓሲ ዳኪ ሃርጌንቴ ዓሳ ዲዛ ባንሢ ዔኪ ሙኦሴ። 36 ሃርጌንቴ ዓሳ ዲዛኮ ዓፒሎ ዓጮ ዔያቶ ዓርቁጎንዳፓ ዲ ዲዛ ሺኢቃ፣ ካኣጫዘንሢ ቢያ ዔያቶኮ ዓኣ ዶርዓሰካፓ ፖዔ።

15

ዓይሁድ ዓሳኮ ዓደንሢ ዋጎ (ማር. 7:1-13)

1 ዩካፓ ዩሩሳላሜይዳፓ ሙኬ ፔርሴ ዓሳና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘዘንሢና ዩሱሴ ኮራ ሙካፖ:- 2 «ኔኔኮ ጌንያ ሃንታዘንሢ ኦ ዓደንሢ ዋጎ ዓይሳር ካቸዋይ? ሃሢ ዔያታ ሙ-ዓሢያ ኩጮ ማሰቱዋኮ» ጌዲ ያኣጩ።

3 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃ፡- «ዲንሢ ዲንሢኮ ዋጎ ካፓ፤ ያኦሲ ዓይሢያ ዓይሳር ዲንሢ ሃሻይ? 4 ዩይ ዓይሢያ ያኦሲ ጌኔኮ ዓደና ዲንዶና ቦንቹ፤ ዓደ ሃሢ ዲንዶ ጫሽካሢ ቢያ ሃይቢና ዋጌንታንዳ። ጋዓሢ። 5 ዲንሢ ጋዓንቴ ፔቲ ዓሲ ዓደታቲያ ዲንዶ ታጊዳፓ ዲንሢ ዳንቃንዳ ማኣዳሢ ታኣኒ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማሃ ዲንጌ» ጌዔ፣ 6 ዩይ ዓሢ ዓደታቶ ዲንዶ ቦንቹኒ ዲዛ ኮይሱዋሴ ዲንሢ ጋዓኔ፤ ዩያር ዲንሢኮ ዳምቦ ዶዲሻኒ ጌዲ ያኦሲ ቃኣሎ ዲንሢ ሃሻይ፤ 7 ሃይ ዲንሢ፣ ዲሎቱዋታፖ ፔና «ዲሎኬ» ጋዓ ዓሳ! ዲሲያሴ ዲንሢ ዘሎ:-

8 ሃይ ዳራ ዳንጎና ታና ቦንቹ፣ ዲና ጋዓንቴ ታጊዳፓ ሃኬያኬ፤ 9 ዓሲ ኬሴ ወጌና ዳምቤና ያኦሲ ወጌ ማሃ ዔርዘ ዔርዘ ጉራ ታና ዔያታ ካኣሽካፃ ማላ። » ጌዲ ኬኤዜሢ ፒዜኬ።

ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃ ባኣዚ (ማር. 7:14-23)

10 ዩካፓ ዩሱሴ ዳር ፔ ባንሢ ዔኤላፖ:- «ዲና ዔኪ ወይዘዋቴ፤ 11 ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃሢ ዓሲዳፓ ኬሰካ ባኣዚ ማሃንዳፓዓቲም ዙልካፓ ዳንጋና ጌላ ባኣዚቱዋሴ» ጌዔ።

12 ዩካፓ ዲዛኮ ጌንያ ሃንታ ናኣታ ዲዛ ባንሢ ሙካፖ:- «ፔርሴ ዓሳ ዩያ ኔ ጌዔ ባኮ ወይዚ ዲኔ ዲጳሢ ኔ ዔሪያ?» ጌዔ።

13 ዲዚ ጋዓንቴ:- «ታኣኮ ጫሪንጮ ዓዳሢ ቱኪባኣ ማሢ ቢያ ቱጌንታንዳ፤ 14 ዔያታ ዓኣፒ ባይቁያ ሃሢ ዓኣፓ ባይቁ ዓሳኮ ዓርና ማዔሢር ዔያቶ ባኣዚ ሃሹዋቴ፤ ዓኣፒ ባይቁ ዓሲ ዓኣፒ ባይቁያ ዔኪ ዓኣዳያ ማዔቶ ላምፖንሢ ዋሊ ዔኪ ዔቲይዳ ሎኣማንዳ፤» ጌዔ።

15 ጳጳሮስ ዩሱሴ ኮራ:- «ዩኖ ኮኣኪንሃኮ ቡሊያ ኦም ኬኤዜ» ጌዔ።

16 ዩሱሴ ዔያቶም:- «ዲንሢ ሃላንዳኣና ማሊ ዳቁሡዋያ? 17 ዳንጋና ሊካ ጌላ ባኣዚ ቢያ ጎጾ ኬዳፖ ጌንሢ ዙሎ ኬሰካሢ ዲንሢ ዔራዋዳ? 18 ዳንጋና ኬሰካ ባኣዚ ጋዓንቴ ዲናይዳፓ ኬሰካ፤ ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃሢ ዩያኬ። 19 ፑርታ ማሊሢ፣ ዓሲ ወዲሢ፣ ዓሲ ሃሢ ማቾ ማዔ ባኣናና ላሂሢ፣ ኮይሱዋ ጎይሢና ዘኣሰካ ኮኣሚሢ፣ ዉሱም፣ ሎኡም፣ ዓሲ ፑሽኪሢ፤ ዩይ ቢያ ዓሲ ዲናይዳፓ ኬሰካ። 20 ዓሲ ጌኤሺቱዋያ ማሃሢ ዩያጉዴ ባኮ ማዓንዳፓዓቲም ማሰቲባኣ ኩቸና ሙ-ዲሢቱዋሴ» ጌዔ።

ካኣና ኔ ዓጮ ላኣሌሎኮ ጉሙርቁፃ (ማር. 7:24-30)

21 ዩሱሴ ዩካፓ ዔርሴና ሲዶና ጎፖ ዓጮ ዓኣዳ፤ 22 ዩኖ ዓጮይዳ ፔቲ ካኣና ኔ ዓጪ ላኣሊሰኬና ዩሱሴ ኮራ ሙካፖ:- «ዲውቲ ናዓሢዮ፣ ታ ጎዳ! ሃዳራ ታና ማኣዳቲሬ፤ ታኣኮ ናይሰኬኖ ፑርታ ዓያና ዓርቁም ማርጌ ሜታዳ፤» ጌዲ ዲላቴ።

23 ዩሱሴ ጋዓንቴ ፔቲታፖ ዔኤቢ ጎዑዋፖ ዚቲ ጋዓዛ፣ ዲዛኮ ጌንያ ሃንታ ናኣታ ዲዛ ኮይላ ሙካፖ:- «ሃና ላኣሌላ ኦ ጌንያ ዲላቴ ዲላቴ ሃንታሢር ሃዳራ ዲዛ ዳኬ» ጌዲ ሺኢቁ።

24 ዲዚ ማሃ፡- «ታኣኒ ዳኪንቲሢ ያኦሲኮ ዣኣሊ ባይቁ ማራቶ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሳም ሌሊኬ» ጌዔ።

25 ላኣሌላ ጋዓንቴ ዑኪ ሙኪ ዲዛኮ ቶኮ ዳማ ጉምዓታፖ:- «ታ ጎዳሢዮ! ሃዳራ ታና ማኣዳ!» ጌዔ።

26 ዩሱሴ ማሃ፡- «ናኣቶ ካሃ ዔኪ ካናቶም ዓገሢ ኮይሳያቱዋሴ» ጌዔ።

27 ላኣሌላ:- «ጎዳሢዮ ጎኔኬ! ጋዓንቴ ካናታ ዔያቶኮ ዓደንሢ ሙ-ዓፓ ዲኣኔሢ ሙ-ሙ-ዓ፤» ጌዔ።

28 ዩሱሴ:- «ዔና! ኔኔኮ ጉሙርቁፃ ዳኤፒኬ፤ ኔ ኮዔሢጉዲ ኔኤም ማፖንጎ» ጌዔ። ላኣሌሎኮ ናዔላ ዲማ ዲ ጋጋዓማና ዳቁ።

ዩሱሴ ማርጌ ሃርጌ ዓሳ ጋህሢ

29 ዩሱሴ ዩካፓ ዔቁ ጌሊላ ባዘ ዓጮ ሙካፖ ሌካ ዲኮ ኬሰኪ ዲኣካ ዳዔ። 30 ማርጌ ዓሳ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሳ፣ ዓኣፓ ባይቁ ዓሳ፣ ዋሶ

15:4 15:4 ኬሲ. ማፃ 20:12፤ 21:17፤ ላሚ. ዋማ 5:16፤ ሌዊ. ዓኬ 20:9። 15:9 15:9 ዲሲ. 29:13። 15:14 15:14 ሌቃ. 6:39። 15:18 15:18 ማቴ. 12:34።

ዓሰ፡ ዳንጎ ባይቆ ዓሰ፤ ይያጉዲ ማሌ ሃርጌ ዓሰዎ
ዩሱሴ ባንሢ ዔኪ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ ደማ ጌሢም
ዔያቶ ዒ ፖሲሴ። 31 ይያሮ ዴራ ዳንጎ ባይቆ ዓሰ
ጌሰቲሢ፡ ሃንታኒ ዳንዳዑዎ ዎሶ ዓሰ ዳቆሢ፡
ዎሶ ዓሰ ፒኪ ሃንቲሢ፡ ዓኣፖ ባይቆ ዓሰ ዛጌሢ
ዲቃቲ ሄርሺ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ጋላቲ።

ዩሱሴ ያይዶ ሺዮ ዓሰ ሙኡዜሢ
(ማር. 8:1-10)

32 ዩሱሴ ዒዛኮ ጌንዎ ሃንታዞንሢ ዔኤላዎ፡-
«ዓሰ ታኣና ዎላ ሃይሣ ከሌ ዴዔሢሮ ሙዓ
ባኣዚያ ዔያቶኮ ባኣሢ ታና ሚቻኔ፤ ሃሢ ዔያታ
ዴንዳዎ ጎይ፩ ላቢ ዓቲዎጉዲ ዔኤቢ ሙኡዙዎ
ታ ዔያቶ ዳካኒ ኮዑዎሴ» ጌዔ።

33 ዒዛኮ ጌንዎ ሃንታ ናኣታ ማሃዎ፡- «ሃዴቶ
ሃያ ቢያ ዓሰም ጌዳ ሙኡዚ ሃይካ ዓሰ ናንጉዎ
ዳውሎይዳ ዓይጋጋ ኑ ዴንቃንዳይ?» ጌዔ።

34 ዩሱሴ ዔያቶ ኮራ፡- «ዓኣፒኒ ካሣ ዒንሢኮ
ዓኣይ?» ጌዒ ያኣጩኔ፤

ዔያታ፡- «ላንካይ ካሣና ዳካ ሞሎና ዓኣኔ»
ጌዔ።

35 ዩካፓ ዩሱሴ ዴራ ሳይዳ ዴዓንዳጉዲ
ዓይሣዎ፡ 36 ላንካዎ ካሣንሢና ሞሎንሢና ዔኪ
ያኣሰ ሺኣቆ፡ ቡንዒ ጌንዎ ሃንታዞንሢም ዒንጋዛ
ዔያታኣ ዴሮም ሺኣሺኔ። 37 ቢያሢ ሙዒ
ሚሸኬም ዓቲ ደምቦ ጌንዎ ሃንታዞንሢ ቡኩሲ
ላንካይ ዴኤፒ ሌማቲ ኩሙሢ ዔኬኔ። 38 ሙዒ
ዓሰ ላኣሎና ናኣቶና ዓታዛ ዓቲንቃ ሌሊ ያይዶ ሺያ
ማዓያኬ።

39 ዩካፓ ዩሱሴ ዴሮ ሳራሢ ዳካዎ፡ ዎኣዎና
ፒንቆ ጎንጎ ቶጌ፡ ማጌዶኔ ዓጮ ዓኣዴ።

16

ያኣሰ ዎልቁና ማዲንታ ባኮ ዛጋኒ ያኣጩንቲ
ያኣጩሢ

(ማር. 8:11-13፤ ሉቃ. 12:54-56)

1 ፔርሴ ዓሰና ሶዶቁ ዓሰና ዩሱሴ ኮይላ ሙኪ፡
ዒ ዎዚ ጋዓቲያ ኑ ዛጎም ጌዒ፡- «ጫሪንቲዳፓ
ያኣሰ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ማዲ ኑና
ዳቆ» ጌዒ ያኣጩኔ። 2 ዒዚ ጋዓንቲ ማሃዎ፡-
«ዓማዛ ለጫሪንጫ ጌኤሺታሢ፡ ሃኖ ዒርዚ
ዎርቃዓ ዒንሢ ጋዓኔ፤ 3 ጉቶ ሃሣ ላኖ ሳዓ
ሻኣሬናኬ፤ ዒርዚ ዎርቃንዳኔ» ዒንሢ ጋዓኔ፤
ይያይዲ ጫሪንጫ ዛጊ ዒንሢ ዔሪ ዔራኔ፤ ጋዓንቲ
ሃሢ ማዲንቲ ማዲንቲ ዓኣ ባኮ ዛሎ ዒንሢ ዔራኒ
ዳንዳዒ ባኣሰ። * 4 ፑርታ ሃሣ ጉሙርቁሢ ባኣያ
ማዔ፡ ሃያ ዎዶ ዓሰ ማላታ ዛጋኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቲ
ያኣሰ ማላዎ ኬኤዛ ዮናሴ ማላቶይዳፓ ዓታዛ
ሚሌ ማላታ ዔያቶም ዳዊንታዓኬ» ጋዓዎ፡ ዩሱሴ
ዔያቶ ሃሺ ሚሌ ቤሲ ዓኣዴ።

ፔርሴ ዓሰና ሶዶቁ ዓሰናኮ ዓሰ ዳቢሻ ሙኡቆ
ዓኣዛ
(ማር. 8:14-21)

5 ዒዛኮ ጌንዎ ሃንታ ናኣታ ጋላ ዔኩዎዎ ዎሊ
ባዙ ሱኮ ፒንቆኔ፤ 6 ዩሱሴ ዒዛኮ ጌንዎ ሃንታዞንሢ
ኮራ፡- «ኮሺ ዔራዎቲ! ፔርሴ ዓሰና ሶዶቁ ዓሰናኮ
ዓሰ ዳቢሻ ሙኡቆ ዓኣዛፓ ዒንሢና ካቶቲ»
ጌዔ።

7 ዔያታ፡- «ዒዛኮ ዩያ ጌይ፩ ጎዎንቲ ጋሎ ኑ
ዎሊሢሮ ናንዳኔ» ጌዒ ዎላ ጌሰቲኔ።

8 ዩሱሴ ጋዓንቲ ማላዎ ዔያቶኮ ዔራዎ፡-
«ዒንሢ ጉሙርቁዎ ፓጩ ዓሰ! ከሃ ኑ
ዎሊሢሮኬ» ጌይ ዓይጎር ዎላ ዒንሢ ጌሰታይ?

9 ሄኤዶ ሄላዎ ዒንሢ ጳቂሡዎዓዳ? ዳንጎ
ካሃ፡ ዳንጎ ሺያ ዓሰ ሚሸኬም ዓቲ ደምቦ

ዎኣዲ ዴኤፒ ሌማቲ ኩሙሢ ዒንሢ ዔኬቶዎ
ዒንሢ ጳቂሡዎዓዳ? 10 ይያጉዲ ሃሣ
ላንካይ ካሣ ያይዶ ሺያ ዓሰ ሚሸኬም ዓቲ ደምቦ

ዎኣዲ ዴኤፒ ሌማቲ ኩሙሢ ዒንሢ ዔኬቶዎ
ዒንሢ ጳቂሡዎዓዳ? 11 ዓካሪ ፔርሴ

ዓሰና ሶዶቁ ዓሰናኮ ዓሰ ዳቢሻ ሙኡቆ ዓኣዛፓ
ዒንሢና ካቶቲ» ጌዒ ታ ዒንሢም ኬኤዛኣና ካሣ

ዛላቲዎኣሢ ዎይቲ ዒንሢ ጳቂሡዎይ?» ጌዔ።

12 ዒዛኮ ጌንዎ ሃንታዞንሢ ዩሱሴ ዒንሢና
ካፒንቲዎቲ ዔያቶም ጌዔሢ ፔርሴ ዓሰና ሶዶቁ
ዓሰናኮ ዔርዚያይዳፓ ማዓንዳኣፓዓቲም ካሣ
ዛላቲዎኣሢ ዔያታ ዔሪኔ።

ጳደርሴኮ ጉሙርቁዎና ማርካዲያና
(ማር. 8:27-30፤ ሉቃ. 9:18-21)

13 ዩሱሴ ፒልጳሴ ቁሳሪያ ጎዎ ሄላዎ ዒዛኮ
ጌንዎ ሃንታዞንሢ ኮራ፡- «ዓሰ ዓሰኮ ናዓሢ ያናኬ
ጋዓይ?» ጌዒ ዔያቶ ያኣጩኔ፤

14 ዔያታ፡- «ፔቲ ፔቲ ዓሰ ለማሰካ ዮሃኒሴኬ»
ጋዓኔ፤ ዛላ ሃሣ ለዔኤሊያሴኬ» ጋዓኔ፤ ዓቲ
ዓሰ ሃሣ ለዔርሚያሴኬ፤ ሃንጎ ያኣሰ ማላዎ

ኬኤዛዞንሢዳፓ ፔቲሢኬ» ጋዓኔ። ጌዔ።

15 ዩሱሴያ፡- «ዒንሢ ታና ያናኬ ጋዓይ?»
ጌዔ።

16 ዩማና ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳደርሴ፡- «ኔኤኒ
ናንጊና ናንጋ ያኣዛሢ ናኣዚ፤ ማሰሃኬ!» ጌዔ።

17 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዮና ናዓሣ ሲሞኦኔ!
ኔኤኒ ዓንጃንቲያኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩያ ኔና
ዔርዜሢ ጫሪንጫ ዓኣ ታዓዳሢ ማዓንዳፓዓቲም
ዓሰቲዎሴ፤ 18 ታ ኔኤም ሃዚ ጋዓኔ፡- ጳደርሴ፡
ኔኤኒ ላሌኬ፤ ሃያ ቦኣኮላሢ ማዔ ሹጫሢዳ ታኣኮ
ሺኣጲያ ማኣር ዓሰ ታ ደዲሺ ዔቁሳንዳኔ፤ ዩኖ
ሺኣጲያ ማኣር ዓሰ ሃይቢ ዎልቁታዎ ባይዛዓኬ።

19 ሃይሾ ታ ኔኤም ጫሪንጫ ማኣር ካኣቲዎኮ
ካር ቡሎ ቁልፖ ዒንጋንዳኔ፤ ሳዓ ኔ ለማዎንጎ»
ጌዔ ባካ ጫሪንጫ ዒማዲ ማዓንዳኔ፤ ሳዓ ኔ

ለማፓ፤ ጌዔ ባካ ጫሪንጫኣ ማዓንዳኔ። ጌዔ።

20 ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛኮ ጌንዎ ሃንታዞንሢ ኮራ ዒዚ
ኪሪሰቶሴ ማዔሢ ያኣማኣ ዔያታ ኬኤዙዎጉዲ
ላቲ ዓይሢኔ።

ዩሱሴ ፔና ሄላንዳ ሜቶና ሃይቦና ዛሎ
ኬኤዜሢ
(ማር. 8:31—9:1፤ ሉቃ. 9:22-27)

16:1 16:1 ማቴ. 12:38፤ ሉቃ. 11:16። * 16:3 16:3 ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማዓኣፓ ጋይዲ ሃይሃና ላምዖይዳ ዩሱሴ ጌዔ ባኮ
ኬኤዙዎሴ። 16:4 16:4 ማቴ. 12:39፤ ሉቃ. 11:29። 16:6 16:6 ሉቃ. 12:1። 16:9 16:9 ማቴ. 14:17-21።
16:10 16:10 ማቴ. 15:34-38። 16:14 16:14 ማቴ. 14:1-2፤ ማር. 6:14-15፤ ሉቃ. 9:7-8። 16:16 16:16 ዮሃ.
6:66-69። 16:19 16:19 ማቴ. 18:18፤ ዮሃ. 20:23።

21 ይማገሉ ዓርቃዎ ዩሱስ ሲዘኩ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ሃሢ ዩራሳላሚ ታ ዓኣዳንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓኣካ ጨዋና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሃሃ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ታ ጊዳ ፑርታ ሜቶ ዔኪ ዩዔም፡ ሃይቁሰካፓ ሃይሃሳ ኬሎና ሃይባፓ ታ ዔቃንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ኬኤዘሢ ሳርቁኔ።

22 ጳዊርሴ ጋዓንቴ ዩሱስ ዲማሳዎ፡- «ጎዳሢዮ! ፔቲታዎ ዩይ ማዓዓኪ! ዩይ ባካ ኔና ሃሎፓ!» ጌዒ ዘሪሢ ሳርቁኔ።

23 ዩሱስ ጋዓንቴ ጳዊርሴ ባንሢ ሸራዎ፡- «ፃላሃ፡ ኔ ታ ኮራፓ ሃኪ! ኔኤኔ ዓሲ ባኣዚዳፓ ዓታዛ ያኣሲ ባኣዚ ማሎዋኣሢሮ ታኣኮ ኔ ዲቆ ማዓኔ» ጌዔኔ።

24 ዩካፓ ዩሱስ ሲዘኩ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ታ ጊንዖ ሃንታኒ ኮሳሢ ፔና ኬኤሪ ሃሸንጎ፤ ሃሃ ሃይበማኣ ጊኢጊ ታ ጊንዖ ሃንቶንጎ። 25 ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ኮሳሢ ሲያ ናንጎ ባይዘንዳኔ፤ ፔ ናንጎ ታ ጋይቲ ጌዒ ባይዘሢ ጋዓንቴ ዓይሳንዳኔ።

26 ፔቲ ዓሲ ዓጫ ዓኣ ባካ ሲያ ዓዛም ማዔም ፔ ናንጎ ጋዓንቴ ባይዘቶ ዓይጎ ዓዛ ማኣዳንዳይ? ሃሃ ዓሲ ፔኤኮ ባይቆ ናንጎ ማሂ ዴንቃኒ ዓይጎና ዳንዳዓይ? 27 ዓሲኮ ናዓሢ ዓዳኮ ቦንቸና ያኣሲ ኪኢታንቸና ዋላ ሙካንዳኔ፤ ዓማና ፔቲ ፔቲሢም ፔኤኮ ማዳጉዲ ዲንጋንዳኔ። 28 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ጫሪንጮ ካኣቲም ቦንቸና ሙካኣና ዘጋንዳያ ሄላንዳኣና ሃይካ ዔቆ ዓሲ ባኣካፓ ሃይቁንዲም ዓሲ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

17

ዩሱስኮ ዓውካሮ ላኣሚንቶ (ማር. 9:2-13፤ ሉቃ. 9:28-36)

1 ላሆ ኬሊኮ ጊንዖፓ ዩሱስ ጳዊርሴና ያይቆኦና ሃሃ ያይቆኦኬኮ ጌርሲ ዮሃኒሴና ሌሊ ዔኪ ዳኤፔ ዲካ ኬሰኬኔ። 2 ዩካ ዔያቶኮ ቤርታ ዒ ላኣሚንታዎ ዓኣፓ ካራ ዲዘኮ ባቢጉዲ ፖዔኔ፤ ሃሃ ዲዘኮ ማኣዓሢያ ዓኣፓ ዲካያ ማዒ ቦኣሪ። 3 ዩማና ሙሴንታ ዔኤሊያሴንታ ዩሱሴና ዋላ ጌሰታንቴ ዔያታ ዴንቁኔ። 4 ጳዊርሴ ዩሱስ ኮራ፡- «ጎዳሢዮ! ሃይካ ኑ ናንጌቲ ኮሸኬ፤ ኔ ናሽኬቶ ፔቲ ኔኤም፡ ፔቲ ሙሴም፡ ፔቲ ሃሃ ዔኤሊያሴም ሃይሃ ዉዲ ታ ማዦም» ጌዔኔ።

5 ዒ ኬኤዛ ጎይሢ ዓኣንቴ ቦኣሪ ሻኣሬ ሙኪ ዔያቶ ባይዘኔ፤ ዩያ ሻኣሮ ባኣካፓ፡- «ታ ዒዛና ዋዛዳ፡ ታ ናሽካ ናዓሢ ሃያኬ፤ ዒዛሲ ዋይዙዋቲ» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዘንቴኔ።

6 ዒማና ዒዛና ዋላ ዓኣ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ዩያ ዋይዘ ዋዳና ዲቃቲ ሳይይዳ ባሊቲና ሎኣሜኔ። 7 ዩሱሴ ሙኪ ዔያቶ ኩጮና ዓርቃዎ፡- «ዒጊጠፈፖቲ፡ ዔቆዋቲ» ጌዔኔ። 8 ዩካፓ ዔያታ ዳግ ጌዒ ዘጋንቴ ዩሱሴይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ያኣኒያ ባኣሴ።

9 ዲካፓ ዔያታ ኬዲያይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ሃይቁ ሃይባፓ ዔቃንዳያ

ሄላንዳኣና ዲንሢ ዘጌ ባኮ ያኣማኣ ኬኤዚፖቲ» ጌዔኔ።

10 ዒዘኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ፡- «ዓካሪ፡ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘዘንሢ ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙካንዳያ ኮይሳኔ ጋዓሢ ዓይጎርዳዎ?» ጌዒ ዒዛ ያኣጮኔ።

11 ዒዚ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዔኤሊያሴ ጎኔ ሙኪ ሲያ ባኣዚ ጊኢጊሻንዳኔ፤ 12 ጋዓንቴ ታ ዲንሢም ሂዚ ጋዓኔ፡- ዔኤሊያሴ ሙኪናኣኮኬ፤ ማዔቶም ዔያታ ኮዔ ባኣዚ ዒዘይዳ ማዳያፓዓቲም ዒዛ ዔሪባኣሴ። ዩያጉዲ ሃሃ ዓሲኮ ናዓሢ ዔያታ ሜታሳንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዩማና ዒዛና ዓኣ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ዩሱሴ ዔያቶም ኬኤዘሢ ማሰካ ዮሃኒሴ ዘሎ ማዔሢ ዔሪ።

ዩሱስ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይ ፓሢሢ (ማር. 9:14-29፤ 9:30-32፤ ሉቃ. 9:37-43፤ 9:43-45)

14 ዩሱሴና ሃይሃ ዒዘኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢና ዴሮ ባንሢ ማዒ ሙካዛ ፔቲ ዓሲ ዩሱሴኮ ቤርታ ሙኪ ጉምዓታዎ፡- 15 «ታ ጎዳሢዮ! ታኣኮ ናዓሢ ዓውሴ፤ ዴንሢ ፑርታ ዓያና ዴርዓ ዒዛ ሜታሳኔ፤ ሚርጌ ዋዳ ታሚዳ ሎኣሜኔ፤ ሃሃ ዋኣሢዳኣ ጌላኔ። 16 ኔኤኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ኮራ ታ ዔኪ ሙኪንቴ ዔያታ ዒዛ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔኔ።

17 ዩሱሴ፡- «ሃይ ዲንሢ ጉሙርቁዎ ዋቦ ዓሳ! ዓይዴ ሄላንዳኣና ታ ዲንሢና ናንጋንዳይ? ሃሃ ዓይዲ ሄላንዳኣና ታ ዲንሢ ጊቢ ዳንዳዓንዳይ? ሂንዳ ናዓሢ ታኣም ዔኪ ዩዑዋቲ!» ጌዔኔ። 18 ዩካፓ ዩሱሴ ፑርቶ ዓያናሢ ጎራዛ፡ ፑርቶ ዓያናሢ ናዓሢዳፓ ኬሰኬም ናዓሢ ዩማፓ ዓርቃዎ ዳቁኔ።

19 ዩካፓ ዒዘኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ፔኤር ዩሱሴ ኮይላ ሙካዎ፡- «ኑኤኒ ፑርቶ ዓያና ኬሳኒ ዳንዳዒባኣሢ ዓይጎርዳዎ?» ጌይ ያኣጮኔ።

20 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ጉሙርቁዎ ዲንሢኮ ዳኬሢሮኬ፤ ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ሴናፒጠፎ ጌይንታ ባኮማ ዓኣፖ ጉዴያታዎ ጉሙርቁሢ ዲንሢኮ ዓኣቶ ሃያ ዴኮ ሃካፓ ሸኢኬ» ጌዔቶ ዲንሢም ዓኣዳንዳኔ፤ ዲንሢ ባሻንዳ ባኣዚ ፔቲታዎ ባኣሴ። [21 ሃያ ጉዴሢ ሙኡዚ ሃሺ ሸኢቆ ሸኢዲሢና ማዒባኣቶ ኬሰኩዋሴ» ጌዔኔ።]

22 ጌሊላይዳ ዒዘኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ቡከንቴ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ዓሰም ዓኣሢንቲ ዲንጊንታንዳኔ፤ 23 ዔያታኣ ዒዛ ዋዳንዳኔ፤ ዒዚያ ሃይባፓ ሃይሃሳ ኬሎና ዔቃንዳኔ» ጌዔሢሮ ዒዘኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ሚርጌና ያይኔ።

ጌኤዦ ማኣሮም ጨጊንታ ጊኢራ ዘላ

24 ዩሱሴና ዒዘኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢና ቁፒርናሆሚ ጎዎ ዓጮ ሃላዛ ጌኤዦ ማኣሮኮ ጊኢሮ ጨጊሳ ዓሳ ጳዊርሴ ኮይላ ሙካዎ፡- «ዲንሢኮ

16:24 16:24 ማቴ. 10:38፤ ሉቃ. 14:27። 16:25 16:25 ማቴ. 10:39፤ ሉቃ. 17:33፤ ዮሃ. 12:25። 16:27 16:27 ማቴ. 25:31፤ ዓይኔ. 62:12፤ ሮሜ 2:6። 17:1 17:1 2ጴጌ. 1:17-18። 17:5 17:5 ማዢ. ማፃ 22:2፤ ላሚ. ዋማ 18:15፤ ዓይኔ. 2:7፤ ዓሲ. 42:1፤ ማቴ. 3:17፤ 12:8፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22። 17:10 17:10 ሚሊ. 4:5። 17:12 17:12 ማቴ. 11:14። 17:20 17:20 ማቴ. 21:21፤ ማር. 11:23፤ 1ቆር. 13:2። 17:24 17:24 ኬሲ. ማፃ 30:13፤ 38:26።

ዔርዛህ ጌኤዮ ማኣርዎ ጨጎ ሚኢሾ ጨጋ?»
ጌዒ ያክጩኑ።

25 ጳጳሮሴ፡- «ሂዮ፤ ጨጋኔ» ጌዔኔ።
ዩካፓ ጳጳሮሴ ጋሮ ጌላዛ ዩሱሴ ቤርታዲ ሲሞኑኔ ኮራ፡- «ዓጮ ካኣታ ጌኢሮ ሚኢሾንታ ኮርዎ ዓሶፓ ዔኮ ሚኢሾ ዔካህሂ ዓጮ ዓሶይዳፓዎ? ዙሎ ዓሶይዳፓዳይ?» ጌዒ ያክጩኑ።

26 ጳጳሮሴ ማሃዮ፡- «ዙሎ ዓሶይዳፓኑ» ጌዔኔ።

ዩያሮ ዩሱሴ፡- «ሂዳቶ ዓጮ ዓሳ ጌኢራ ጨጉዋሴ ጌይሂኑ!» 27 ዓካሪ ኑና ዔያታ ቆጮዋጉዲ ዳንዲ ሞላህሂ ዓርቆ ዓንጎ ኪሮ ባዛ ዓጌ፤ ዩካፓ ቤርታዲ ኔ ዓርቁ ሞሎማ ሹካዮ ዳንጋፓ ኔ ዔካንዳ ሹጮ ቢሮ ታኣና ኔኤናና ዛሎ ጨጌ» ጌዔኔ።

18

ጨሪንጮ ካኣቱሞይዳ ቢያፓ ባሼህ ያናዳይ?
(ማር. 9:33-37፤ ሉቃ. 9:46-48)

1 ዩናና ዩሱሴኮ ጌንዮ ሃንታዘንህ ዩሱሴ ኮራ ሙካዮ፡- «ጨሪንጮ ካኣቱሞይዳ ቢያፓ ባሼህ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያክጩኑ። 2 ዩሱሴ ፔቲ ዳካ ናይ ዔኤሊ ዔያቶኮ ባኣካ ዔቁሳዮ፡- 3 «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ዒና ዒንህኮ ለኣሚንቲባኣቶ ሃሃ ዳካ ናይጉዲ ዒንህ ማዒባኣቶ ጨሪንጮ ካኣቱሞይዳ ፔቲታዮ ዒንህ ጌላዓኑ። 4 ሃይማ ናዮጉዲ ፔና ሂርኪዳህ ጨሪንጮ ካኣቱሞይዳ ዴኤፒ ማዓንዳኔ። 5 ሃይማጉዳ ናዮ ታ ሱንዮና ቦንቺ ዔካህሂ ታናኣ ዔካኔ። 6 ታና ጉሙርቃዘንህ፤ ሃንህሂ ዳኮንህዳፓ ፔቲማ ዳቢሻ ዓሲ ዴኤፒ ዋንህሂ ሹቺ ባቃና ቱኪ ባዘ ቁልባ ኬኤሪንቲ ሃይቁቶ ቃራ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓሲ ዳቢሻ ባኣዚ

(ማር. 9:42-48፤ ሉቃ. 17:1-2)

7 ሃሃ ዩሱሴ ኬኤዛዮ፡- «ዓሲ ጌሺ፣ ጎሜ ማዲሻኒ ዳንዳዓ ባኣዚና ኩሜ ሃና ዓጩሎም ባዳዔ! ዋይቲቲያ ጌሺ ዳቢሻ ባኣዚ ሙኩዋዮ ዓታዓኩ፤ ጋዓንቲ ጌሺ ዳቢሻኒ ማዳ ዩና ዓህም ባዳዔ! 8 ዩያሮ ኔኤኮ ኩጫ ሃሃ ቶካ ዳቢሻ ጎሜ ማዲሻዮ ማዔቲ ቲቁ ኔጌዳፓ ኬኤሬ፤ ለምዮ ኩቺና ሃሃ ለምዮ ቶኪና ዓኣዮ ናንጎና ባይቁዋ ታሞይዳ ኔ ኬኤሪንታሰካፓ ጉንዮ ሃሃ ዋሶ ዓሲ ማዒ ናንጎና ናንጎይዳ ጌሊፃ ኔኤም ኮሺኑ። 9 ዓኣፓ ኔኤኮ ኔና ዳቢሻ ጎሞ ማዲሻዘ ማዔቶ ኬሲ ኔጌዳፓ ኬኤሬ፤ ለምዮ ዓኣፒ ኔኤኮ ዓኣንቲ ጋኣናኣሚ ታሞይዳ ኔ ኬኤሪንታሰካፓ ፔቲ ዓኣፒና ማዒ ናንጎና ናንጎይዳ ጌሊፃ ኔኤም ኮሺኑ።

10 «ሃንህሂ፣ ዳኮንህዳፓ ፔቲማታዮ ዒንህ ቦሁዋጉዲ ዒንህና ዔሩዋቲ፤ ጨሪንጮይዳ ዓኣ ዔያቶም ጌኢጎቲ ኪኢታንቻ ጨሪንጮ ዓኣ፣ ታ ዓዳህ ቤርታ ቢያ ኬሊ ዓኣኔ። [11 ዓሲኮ ናዓህ ሙኩህሂ ባይቁህ ዳንቁ ዳቁሻኒኪ]» ጌዔኔ። *

ባይቁ ማራይ ኮኣኪንህ

(ሉቃ. 15:3-7)

12 ሃሃ ዩሱሴ ኬኤዛዮ፡- «ዒንህም ዓይጎ ማላይ? ፔቲ ዓሲኮ ጃኤታ ማራይ ዓኣዮ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ባይቁቲ ታዘጲታም ታዘጸ ሃንቃ ዲኮይዳ ሃሺ ባይቁ ማራዓህ ኮዓኒ ዓኣዲዋዓዳ? 13 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ዩና ማራዓህ ዳንቁ ዋዶና ባይቁባኣ ታዘጲታሚ ታዘጸንህዳፓ ባሺ ባይቁ ጳጳህሮ ሚርጌና ዒ ዋዛዳኔ። 14 ዩያጉዲ ጨሪንጮይዳ ዓኣ፣ ዒንህኮ ዓዳህ ሃንህሂ ዳኮንህዳፓ ፔቲማታዮ ባይቃንዳጉዲ ኮዑዋሴ» ጌዔኔ።

ዳቤ ዓሲ ዛላ

15 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ታና ጉሙርቃዘንህዳፓ ፔቲ፣ ኔኤኮ ዒሾ ማዓይ ኔኤም ዳቤቶ ኔኤና ዒዛና ሌሊ ማዒፓፓ ዒ ዳቤ ጎይዮ ኬኤዜ፤ ኔ ጋዓህ ዒ ዋይዜቶ ጌንህ ዒንህኮ ፔቲም ዋንዳሲጉዲ ኔ ማሄኔ ጌይሂኑ። 16 ኔኤም ዒ ዋይዚባኣቶ ጌኤሲ ለምዮ፤ ሃሃ ሃይሃ ዓሲ ማርካቶና ጎናዳህሮ ለምዮ ሃንጎሃይሃ ዓሲ ዔኪ ዒዛ ኮይላ ዳንዳ። 17 ዔያታ ጋዓህ ዒ ዋይዛዓ ጌዔቶ ሺኢጲዮ ማኣሮ ዓሶም ኬኤዜ፤ ሃሃ ሺኢጲዮ ማኣሮሲያ ዋይዘ ዒጲቶ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሲ ሃሃ ጎሜ ዓሲ ማሂ ዒዛ ዛጌ» ጌዔኔ።

18 ሃሃ ዒ ኬኤዛዮ፡- «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ሳይይዳ ዒንህ ሳይ ማዮም ጌዔ ባካ ጨሪንጮ ዒማዲ ማዓንዳኔ፤ ሳይይዳ ዒንህ <ማዮፓ> ጌዔ ባካ ጨሪንጮይዳኣ ማዕዋያ ማዓንዳኔ።

19 «ሃሃ ታ ዒንህም ጋዓኔ፡- ዒንህ ለምዮ ማዒ ሳይይዳ ፔቲሞና ዓይጎ ባኣዚያ ሺኢቁቶ ጨሪንጮ ዓኣ ታ ዓዳህ ዒንህም ኩንህንዳኔ። 20 ዓይጎሮ ጌዔቶ ለምዮ ሃሃ ሃይሃ ማዒ ታ ሱንዮና ዒንህ ቡኪንታ ቤዛ ቢያ ታ ዒንህኮ ባኣካ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓሲም ዓቶም ጌይህ

21 ዩማና ጳጳሮሴ ዩሱሴ ባንህ ሙካዮ፡- «ጎዳህዮ! ኔና ጉሙርቃ፣ ፔቲ ታ ዒሻህ ታኣም ዳቤቶ ዓኣፒኒ ማይንቲ ታ ዒዛም ዓቶም ጎዮንዳይ? ለንካይ ሄላንዳኣና ጎዮንዳዎ?» ጌዒ ያክጩኑ።

22 ዩሱሴ ማሃዮ፡- «ለንካይታሚ ማይንቲ ለንካይ ሄላንዳኣና ማዓንዳኣፓዓቲም ለንካይ ማይንቲ ሌሊ <ዓቶም> ጌዔ ታ ኔና ጎዑዋሴ፤

23 ዩያሮ ጨሪንጮ ካኣቱማ ፔኤኮ ማዳ ዓሶ ኮራ ዓኣ ሚኢሾ ዛጋኒ ኮዔ ካኣቲሰኬያ ማላኔ፤ 24 ዩይ ካኣታህ ሚኢሾ ዛጎ ዓርቁ ዋዶና ሺያ ዓሲ ፔቲ ሌዔ ማዳ ማዳም ዒንጎ ሚኢሾ ጉዳያ ባይዜ፣

25 ዩይ ማዳ ዓህ ጋሎ ጨጋኒ ዳንዳዒባኣህሮ ካኣታህ ዒዛንታ ዒዛኮ ማቸንታ ናኣቶንታ ዓኣ ባካኣ ቢያ ሻንቺንቲም ጋላ ጨገንታንዳጉዲ ዓይህኔ። 26 ማዳህ ጋዓንቲ ካኣታህኮ ቶካ ሎኦማዮ፡- ታ ጎዳህዮ! ሃዳራ፣ ታ ኔኤም ጋሎ ቢያ

18:1 18:1 ሉቃ. 22:24። 18:3 18:3 ማር. 10:15፤ ሉቃ. 18:17። 18:8 18:8 ማቴ. 5:30። 18:9 18:9 ማቴ. 5:29። * 18:11 18:11 ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓፓይ. 11 ቃሳኔ፤ ቃኣሌላ ሉቃ. 19:10 ጌዳ ዓኣዘ ማላኔ። 18:11 18:11 ሉቃ. 19:10። 18:15 18:15 ሉቃ. 17:3። 18:16 18:16 ላሚ. ዋማ 19:15። 18:18 18:18 ማቴ. 16:19፤ ዮሃ. 20:23። 18:21 18:21 ሉቃ. 17:3-4። 18:22 18:22 ማገፒ. ማፃ 4:24።

ጨጋንዳኔ፤ ዳካ ከሌ ታኣም ማሌ» ጌራ ሸኢቄ።
27 ጎዳሚ ዲዛ ሚጨጋንታዎ ዲዛኮ ዓኣ ጋሎ ሃሺ፣ ማሂ ዳከኔ።

28 «ጋዓንቴ ዬይ ዓሢ ዬካፓ ከሰኪ ዓኣዳንቴ ዪኤታ ሹቸ ቢራ ዲዛይዳፓ ታልዔ፣ ዲዛና ዎላ ማዳ ዓሲሰኪያ ዳንቃዎ ፖኦሪንዶ ዓሢኮ ጨኡሊ ዓርቂ ሕ ታኣኮ ታልዔ ቢሮ ታኣም ጨጌ!» ጌዔ።

29 ዬይ ዲዛኮ ለጋሢ ቶካ ዲዛኮ ሎኦማዎ ሃዳራ፣ ታ ኔኤም ጋሎ ጨጋንዳኔ፤ ዳካ ከሌ ታኣም ማሌ» ጌራ ሸኢቄ።
30 ታልዔሢ ጋዓንቴ ዬይ ዎይዘ ዓዲዎ ጋሎ ጨጋንዳዎ ሄላንዳኣና ዔኪ ዓኣዲ ቱኡሲ ማርካ ቱኪሴ።
31 ሜሌ ዬይ ዓሢና ማዳ ላጎንሢ ዬይ ዛጌ ዎዶና ሚርጌና ያያዎ ዳንዲ ማዳንቴ ባኮ ቢያ ዔያቶኮ ካኣታሢም ከኤዜ።
32 ዔያቶኮ ካኣታሢ ዬይ ማዳ ዓሢ ዔኤሊሳዎ፡- «ኔኤኒ ሃይ ፑርታሢ! ኔ ታና ሸኢቄሢሮ ኔኤኮ ዓኣ ጋሎ ቢያ ታ ኔኤም ሃሺ።»
33 ዓካሪ ታኣኒ ኔኤኮ ጋሎ ኔኤም ሃሺሢ፡- «ኔኤኒ ኔ ለጋሢ ማዔ፣ ማዳሢም ጋሎ ሃሻንዳዎ ኮይሱዎዳ?»
34 ጋዓዎ፡ ጎዳሚ ዲዛይዳ ጎሪንቴሰካፓ ቤርታ ሃሺ ጋሎ ቢያ ጨጋንዳኣና ቱኪ ዲዛ ሚታሳንዳጉዲ ቱካ ዓሶም ዓኣሢ ዲንጌ።

35 «ዓካሪ ዲንሢ ፔቴ ፔቴሢ ታና ጉሙርቃ፣ ዲንሢኮ ዲጊኖንሢም ዲናፓ ዓቶም ጌሪባኣቶ ጨሪንጮይዳ ዓኣ ታ ዓዳሢ ዲንሢም ዓቶም ጋዓዓኩ» ጌዔ።

19

ለኣሊ ዓንጂሢ ዛላ ያኦጨጎቴ ያኦጨሢ (ማር. 10:1-12)

1 ዬሱሴ ዬይ ባኮ ከኤዚ ጋጉሴሢኮ ጊንፃ ጌሊላ ዓጮ ሃሺ ዮርዳኖሴ ዎሮ ሱካ ዓኣ፣ ዪሁዳ ዓጮ ዳንዴ።
2 ዬማና ሚርጌ ዓሲ ዲዛ ጊንፃ ዓኣዳዛ ዔያቶይዳፓ ሃርጊንቴ ዓሶዎ ዲኣካ ዲ ፓሢ።

3 ፔርሴ ዓሳ ዲ ዎዚ ጋዓቴያ ዎይዘኒ ዲዛ ኮይላ ሙካዎ፡- «ማዔ ባኣዚ ቢያና ዓሲ ፔኤኮ ማቾ ዓንጃንዳጉዲ ዎጋ ዓይሢ?» ጌራ ያኦጨ።

4 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ያኦሲ ቤርታዲ ዓቱንቄና ለኣሊና ማሂ ዓሲ ማዜሢ ዲንሢ ናባቢባኣዳ?»

5 ሃሢ ዬይ ዛሎና ዓሲ ዓዶና ዲንዶና ሃሺ ማቾና ዎላ ፔቴ ማዓኔ፤ ለምዎንሢያ ፔቴ ዓሲ ማዓኔ» ያኦሲ ጌዔሢ ዲንሢ ናባቢባኣዳ? 6 ዬያሮ ዔያታ ፔቴከ፤ ለምዎቱዎሴ፤ ያኦሲ ዎላ ዎኣዳዘንሢ ዓሲ ቡሎፓ» ጌዔ።

7 ፔርሴ ዓሳ ጊንሢ፡- «ሂዴቶ ሙሴ ዓይጎር ረቴ ዓሲ ለኣሌሎ ዓንጃያ ማዔሢ ዔርዘ፣ ማርካ ማዔ፣ ፃኣፒንቴ ባኣዚ ዲንጊ ማቾ ዓንጃንጎ» ጌራ ዓይሢ?» ጌዔ።

8 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ሙሴ ዲንሢኮ ዲኖ ደዳም ዛጊ ለኣሊ ዲንሢ ዓንጃንዳጉዲ ዓይሢንዳፓዓቴም ማዜንታፓ ዓርቃዎ ዓኣ ዎጋ ያዲቱዎሴ፤

9 «ታ ዲንሢም ሃሢ ጋዓሢ ማቾ ፔኤኮ ሜሌና ዲኣቱባኣንቴ ማቾ ዓንጃ ሜሌ ለኣሊ ዔካሢ ቢያ ዘኣሰካ ኮኦማያ ማዓኔ» ጌዔ።

10 ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ዬይ ዎይዘዎ፡- «ዓኒና ማቾና ዛላ ባኣዚ ያዲ ማዔቴ ዔኪቦኦቴ ሃሢ ሎዲቦኦቴ ቃራኬ» ጌዔ።

11 ዬሱሴ ጋዓንቴ፡- «ያኦሲ ደማ ዳንዳዲሢ ዲንጌ ዓሲዳፓ ዓታዘ ዬይ ባካ ያኦማኣ ዳንዳዲንቴዎያኩ።»
12 ጋዓንቴ ዓሲ ለኣሊ ዔኩዎዎ ሃሢ ለውዎዎ ዓታሢ፡- ፔቴ ፔቴሢ ዓሸቲሚ ማዔ ሸይንታ፤ ዛላ ሃሢ ዓሲ ኩቸና ዓሸቲንቃ፤ ዓቲሢ ሃሢ ጨሪንጮ ካኣቱም ማዶር ሸዓዓ» ጌራ ፔና ዓሸቲሚጉዲ ማሃ፤ ዬይ ታ ጌዔ ባኮ ዔካኒ ዳንዳዲሢ ያዲ ማዶንጎ» ጌዔ።

ዬሱሴኮ ናኣቶ ዓንጂያ (ማር. 10:13-16፤ ሉቃ. 18:15-17)

13 ዲማና ናኣቶኮ ዑዎይዳ ኩጮ ጌሢ ሸኢቃንዳጉዲ ዓሳ ዳኮ ናኣቶ ዲዛ ባንሢ ዔኪ ሙካዛ ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ጋዓንቴ ዓሶ ጎሪ።

14 ዬሱሴ፡- «ናኣታ ታ ባንሢ ሙኮንጎ፣ ለኣጊፖቴ፤ ጨሪንጮ ካኣቱም ዔያቶ ጉዳዘንሢምኩ» ጋዓዎ፡

15 ኩጮ ናኣቶ ዑፃ ጌሢ ዓንጂሢኮ ጊንፃፓ ዬኖ ቤዛፓ ዔቂ ዓኣዴ።

ፔቴ ዮርጎቹ ዳጌሰኪያኮ ያኦጨሢ (ማር. 10:17-31፤ ሉቃ. 18:18-30)

16 ዬካፓ ፔቴ ዓሲ ዬሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ዔርዘሢ፣ ናንጊና ናንጊ ዳንቃኒ ዓይጎ ኮሺ ባኣዚ ታ ማዶንደይ?» ጌራ ያኦጨ።

17 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ኮሺ ማዶ ዛላ ኔ ታና ዓይጋ ያኦጨይ? ኮሺ ማዓይ ፔቴ ያኦዛሢ ሌሊከ፤ ናንጊና ናንጊ ኔ ዳንቃኒ ኮዔቴ ዓይሢያንሢ ኩንሢ» ጌዔ።

18 ዓሢያ፡- «ዎንሢ ዓይሢያንሢ?» ጌዔ።

ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ዓሲ ዎዲፖ፣ ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዲባኣያና ላሂፖ፣ ዉኡቂፖ፣ ሉኡዙዎና ማርካዲፖ፣ 19 ኔ ዓዶና ኔ ዲንዶና ቦንቹ፣ ዓሲ ኔናጉዲ ማሂ ናሽኬ ጋዓ ዓይሢያንሢኩ» ጌዔ።

20 ዳጌሢያ፡- «ዬንሢ ታ ቢያ ካፔያከ፤ ማሌ ዓቲ ባኣዚ ዓይጌ ዓኣይ?» ጌዔ።

21 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ፔቶ ኔ ዪሎ ማዓኒ ኮዔቶ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ ሚኢሸ ማንቆ ዓሶም ዲንጌ፤ ጨሪንጮይዳ ቆሎ ኔ ዳንቃንዳ። ዓካሪ ዬካፓ ታ ጊንፃ ሙኩ» ጌዔ።

22 ዳጌሢ ዬይ ዎይዘዎ፣ ሚርጌ ቆሎ ዲዛኮ ዓኣሢሮ ኮሺ ያዩ ያዩ ዳንዴ።

23 ዬካፓ ዬሱሴ ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ዮርጎቹም ያኦሲ ካኣቱምይዳ ጌሊሢ ሚርጌ ሜቶከ፤ 24 ለሚ ታ ሃሢ ዲንሢም ጋዓኔ፡- ዮርጎቹ ያኦሲ ካኣቱምይዳ ጌሊሢ ዳፓ ጋኣላ ናርፔ ዪኣና ጌላኒ ሸሌዔ ማዓንዳ።» ጌዔ።

25 ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ ዬይ ዎይዜ ዎዶና ኮሺ ዲቃቲ ሂርሻዎ፡- «ዓካሪ ሂዴቴ ያኦኒ ዳቃኒ ዳንዳዲሢ?» ጌራ ያኦጨ።

19:4 19:4 ማዜ. ማፃ 1:27፤ 5:2። 19:5 19:5 ማዜ. ማፃ 2:24። 19:7 19:7 ለሚ. ዎማ 24:1-4፤ ማቴ. 5:31። 19:9 19:9 ማቴ. 5:32፤ 1ቆሮ. 7:10-11። 19:18 19:18 ከሲ. ማፃ 20:13-16፤ ለሚ. ዎማ 5:17-20። 19:19 19:19 ከሲ. ማፃ 20:12፤ ለሚ. ዎማ 5:16፤ ለቂ. ዓከ 19:18።

ዓክፒ ባይቄ ለምን ዓሰሰኩንህኑ ዓክፒ ፖሊያ (ማር. 10:46-52፤ ሉቃ. 18:35-43)

29 ዩሱሴና ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንህና ዲያርኮይዳፓ ኬሰኪ ዓክፋኦና ሚርጌ ዴሬ ዲዛና ዋላ ዓክፋኦ። 30 ዲኢካ ለምን ዓክፒ ባይቄ ዓሰሰ ጎይያ ዓጫ ዴሲ ዓክፋ፡ ዩሱሴ ዲኢና ዓክፋህ ዋይዚ፡- «ዳውቴ ናዓህኖ፡ ጎዳ! ኑና ማኦዳ!» ጌሲ ጌሲ ዲላቴኑ።

31 ዴራ ዲማና ዚቲ ጋዓንዳጉዲ ዔያቶ ጎራዛ፡ ዔያታ ጋዓንቴ ኮሺ ዴጊዲ፡- «ዳውቴ ናዓህኖ፡ ጎዳ፡ ኑና ማኦዳ!» ጌሴ።

32 ዲማና ዩሱሴ ዴንዲቤቃ ዔያቶ፡ ዔያቶ ዔኤሊ፡- «ዓይጎ ታ ዲንህም ማዳንዳጉዲ ዲንህ ኮዓይ?» ጌሴ።

33 ዔያታ ማሃቦ፡- «ዓክፓ ኑኡኮ ዛጋንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ» ጌሴ።

34 ዩሱሴ ዔያቶ ሚጠንታቦ፡ ዓክፒ ዔያቶኮ ፔ ኩጮና ካኦማዛ ቤዘማና ዛጊ ዲዛ ጊንያ ዔያታ ዓክፋኦ።

21

ዩሱሴኮ ዴኤፖ ቦንቸና ዩራሳላሚ ጌሊያ (ማር. 11:1-11፤ ሉቃ. 19:28-40፤ ዮሃ. 12:12-19)

1 ዩሱሴና ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንህና ዩራሳላሚ ሂላኒ ዑካዖ፡ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ ኮይላ ዓክ ቤቴፓጌ ጌይንታ ጉርዶ ሂላኔ። ዩካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንህዳፓ ለምንህ፡- 2 «ሃኖ ሴኮ ቤርታ ዓክ ጉርዶሎ ዓክዲዋቴ፤ ዲኢካ ዲንህ ሃሃላዖ ፔቴ ቱኡቲ ዓክ ሃሪ ናዖና ዋላ ዴንቃንዳኔ፤ ዩያር ዩማ ሃርማ ቡሊ ዔኪ ታኦም ዩዑዋቴ። 3 ያኦኒያ ዲንህ ኮራ ዔኤቤ ጌዔቶ ረጎዳ ዔያቶ ኮዓኔ» ዲንህ ጋዓዛ ቤዘማና ዔያታ ዳካንዳኔ» ጌሲ ዳከኔ።

4 ዩይ ያዲ ማዓኒ ዳንዳዔህ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛህ ዛሎና፡-

5 «ሚዛጲ ዉዲር ናይ ማላ ዩራሳላሚ ካታሚሎም <ሃይሾ ኔኤኮ ካኦታህ ሚጠንታቦ ማዓ ሃራሎ ሃሃ ሃራሎኮ ናዖ ቶጊ ኔ ባንህ ሙካኔ ጎዑዋቴ» ጌይንቴህ ኩማንዳጉዲከ።

6 ዩያር ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንህ ዩሱሴ ዓይህ ጎይያ ማዳኔ። 7 ሃራሎዋ ናዖማና ዋላ ዔኪ ሙካዖ ፔኤኮ ዓፒሎ ዔያታ ሃርንህ ዑፃ ጌሃዛ ዩሱሴ ቶጌኔ። 8 ዩማና ዴሮይዳፓ ሚርጌህ ዓፒሎ ፔኤኮ ጎይያ ሂኢሃዛ፡ ዛላ ሃሃ ዋላሺ ሜንህ ሜንህ ጎይያ ሂኢሃኔ። 9 ዲዛኮ ቤርታ ቤርታ ዓክዳ ዓሰና ጊንያ ሙካ ዓሳ፡- «ዳውቴ ናዓህም ጋላታ ማዖንጎ! ጎዳ ሱንያና ሙካህ ያኦሲ ዓንጅንጎ! ጋላታ ጫሪንጮይዳ ያኦሲም ማዖንጎ» ጌሲ ጌሲ ዲላቴኑ።

10 ዩሱሴ ዩራሳላሚ ካታም ጌሌ ዋዶና ዓሳ ጉቤ፡- «ሃይ ያናዳይ?» ጌይህና ዋኦቶንዶ ጎይህ ባይዜኔ።

11 ዲዛና ዋላ ሙካ ዓሳ፡- «ሃይ ጌሊላይዳ ዓክ፡ ናዚሬቴ ካታሚሎይዳፓ ሙኬያ፡ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዩሱሴከ» ጌሴ።

ዩሱሴ ጌኤኮ ማኦሪ ማዳ ባኮ (ማር. 11:15-19፤ ሉቃ. 19:45-48፤ ዮሃ. 2:13-22)

12 ዩካፓ ዩሱሴ ጌኤኮ ማኦሪ ጌሊ፡ ጌኤኮ ማኦሪ ጋርይዳ ሻንቻ ዓሰና ሻንቻ ዓሰና ዳውሲ ከሴኔ፤ ሃሃ ሚኢሾ ላኦማ ዓሰኮ ዴጌ ሎኦኮ ያይቶና ዶኦሎ ሻንቻ ዓሰኮ ዴያ ያይቶ ሃሲ ደይሳዖ፡- 13 « <ማኦሪ ታኦኮ ሺኢጲህ ማኦሪ ጌይንታንዳኔ» ጌይንቴ ያኦፒንቴ፤ ዲንህ ጋዓንቴ <ዉሲ ዓክሺንታ ቤሲ» ማህኔ» ጌሴ።

14 ዲማና ጌኤኮ ማኦሪ ዳክፓ ባይቄ ዓሰንታ ዋሶ ዓሰንታ ዲዛ ኮራ ሙካዛ ዲዚ ዔያቶ ፓህኔ። 15 ጋዓንቴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዘንህና ዩሱሴ ማዳ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዛጌህር ሃሃ «ዳውቴ ናዓህም ጋላታ!» ጌሲ ጌሲ ዲላታ ናኦቶ ዋይዜህር ሚርጌና ዳጋዴኔ። 16 ዔያታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ሃይ ናኦታ ጋዓ ባኮ ኔ ዋይዘዋዳ» ጌሴ።

ዩሱሴ ማሃቦ፡- «ሂኖ፡ ታ ዋይዛኔ፤ ጌኤኮ ማዓንጉይዳ <ዳኮ ናኦቶንታ ዳንቃ ናኦቶንታ ኔና ጋላታንዳጉዲ ኔ ማህኔ» ጋዓህ ዲንህ ፔቴታዖ ናባቢባኦዳ?» ጌሴ።

17 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያቶ ሃሺ ካታማፓ ከሰካዖ፡ ቢታኒያ ጌይንታ ጉርዶ ዴንዲ ዲኢካ ዋርቄኔ።

ዩሱሴ ጋዳንቄ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻሎ (ማር. 11:12-14፤ 20-24)

18 ዚር ጉቴሎ ዩሱሴ ጉቴ ዓማ ሃንጋ ካታም ማዓ ሙኪቤቃ ናይዳንቴኔ፤ 19 ዲማና ጎይያ ዓጫይዳ ፔቴ ቤሌሴ * ሚህ ዴንቃዖ ዲዛ ባንህ ዴንዲ፡ ዲላሺዳፓ ዓታዛ ፔቴታዖ ዓክፒ ዴንቄባኦህር፡- «ሃይፓ ሴካ ዓክፒ ዓክፒፓ!» ጋዓዛ፡ ቤሌሶ ሚጻላ ዩካፓ ኔጉዋዖ ሃይቄኔ።

20 ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንህ ማዔ ባኮ ዛጋዖ ዲቃቲ ሃርሺህና፡- «ቤሌሶ ሚጻላ ዋይቲ ዑኬና ሃይቃኒ ዳንዳዔይ?» ጌሴ።

21 ዩሱሴ ማሃቦ፡- «ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ዲንህኮ ጉሙርቄህ ዓክቶ ሃሃ ማዓንዳም ማዓንዳዎይ» ዲንህ ጌይባኦቶ ቤሌሶ ሚጻሎይዳ ማዔ ባኮ ማዳኒ ሌሊቱዋንቴ ሃያ ዲኮ ሃይካፓ ዔቄ ባዙ ጌሌ» ዲንህ ጌዔቴታዖ ማዓንዳኔ፤

22 ዲንህኮ ጉሙርቄህ ዓክቶ ዲንህ ሺኢቃ ባኮ ቢያ ዲንህ ዴንቃንዳኔ» ጌሴ።

ዩሱሴኮ ቢታንቶ ዛሎ ያኦጠንቴ ያኦጠህ (ማር. 11:27-33፤ ሉቃ. 20:1-8)

23 ዩሱሴ ጌኤኮ ማኦሪ ጌሊ ዔርዚያይዳ ዓክንቴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዴሮኮ ጠሞና ሙካዖ፡- «ሃያ ቢያ ኔ ማዳ ባኮ ማዳህ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ? ሃያ ቢታንቶ ኔኤም ዲንጌህያ ያናዳይ?» ጌሲ ዲዛ ያኦጠጮ።

24 ዩሱሴ ማሃቦ፡- «ታኦኒያ ፔቴ ባክዚ ዲንህ ያኦጠንዳኔ፤ ዩኖ ዲንህ ታኦም ማህቶ ታኦኒ ሃያ ባኮ ዓይጎ ቢታንቶና ማዳቲ ዲንህም ከኤዛንዳኔ፤

21:5 21:5 ዛካ. 9:9። 21:9 21:9 ዓይኑ. 118:25-26። 21:13 21:13 ዓሲ. 56:7፤ ዔር. 7:11። 21:16 21:16 ዓይኑ. 8:2። * 21:19 21:19 ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻላ፡- ቦኦቢ ማላያ ዓክፒ ዓሲ ሙሙዓ ሚህከ። 21:21 21:21 ማቴ. 17:20፤ 1ቆር. 13:2።

25 ማሰካ የሃረሴት ዋኔያና ማሰኪያ ዓንካገዳይ? የኦሲዳገም ዓሲዳገዳይ?» ጌዔኔ።

ዩያር ዔያታ ዋላ ጌሰታ፡- «የኦሲዳገኑ ኑ ጌዔቶ ሂዳዎ ዒንሢ ዓይጎር ዒዛሲ ጉሙርቁባኦይ?» ዒ ጋዓንዳኔ፤ 26 «ዓሲዳገኑ» ኑ ጌዔቶ ሃሣ ማሰካ የሃረሴ ዓሳ የኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲ ማሂ ዛጋሢ ጭራኑና ዒጊቻኔ» ጌዔኔ።

27 ዩካገ ዔያታ ዩሱሴም፡- «ኑኤኒ ዔሩዋሴ» ጌዒ ማሃዛ፡ ዒዚያ፡- «ታኦኒያ ሂዳቶ ዓይጎ ቢታንተና ሃያ ቢያ ማዳቶ ዒንሢም ኬኤዛዓኩ» ጌዔኔ።

ዓይሢንቲሢ ዛላ

28 ዩካገ ዩሱሴ፡- «ሂንዳ ዒንሢም ዓይጎ ማላቶዎ? ፔቲ ባኦዚ ታ ዒንሢም ኬኤዛም፤ ፔቲ ዓሲኮ ላምዎ ናይ ዓኦኔ፤ ዔያቶይዳገ ፔቲሢ ኮራ ዓዳሢ ሙካዎ ታ ናዓሢዮ! ሃኖ ጎዡ ዴንዲ ማዶ ማዶ፤ ጌዔኔ። 29 ናዓሢ «ዴንዳዓ፡ ዒፄኔ» ጌዔኔ፤ ያዲ ዒ ጌዔዎ ጊንፃገ ደቢንቲ ማዔሢ ዔሪ፡ ማዶ ማዶኒ ዴንዴኔ። 30 ሃሣ ዓዳሢ ባጎ ናዓሢ ኮራ ዴንዳዮ፡ ዒዚያ ዴንዲ ማዳንዳጉዲ ዓይሣዛ ናዓሢ «ዔኤዔ፡ ታ ዓኦዳንዳኔ» ጌዔኔ፤ ጋዓንቲ ማዶኒ ዴንዲ ባኦኦ። 31 ዓካሪ ዩንሢ ላምዎ ናኦቶንሢዳገ ዓዶኮ ዓይሢዎ ኩንሢሢ ዎያዳይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ቤርታኦ ናዓሢሾ!» ጌዔኔ።

ዩሱሴያ ማሃዮ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ኮርዎ ዓሳገ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሳና ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኦ ዓሳና ላሃ ዓሳ የኦሲ ካኦቱዎይዳ ዒንሢ ቢሪ ጌላንዳኔ፤ 32 ማሰካ የሃረሴ ጌኤሹዎ ጎይሢ ዒንሢ ደዋኒ ዒንሢ ኮራ ሙካዛ ዒንሢ ዒዛሲ ጉሙርቁ ዔኪባኦኤ፤ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሳና ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኦ ዓሳና ላሃ ዓሳ ጋዓንቲ ጉሙርቁ ዒዛሲ ዔኤኔ። ዒንሢ ዩያ ዛጌሢኮ ጊንፃኦታዎ ጎዎ ዒንሢኮ ቡኤደ ጎናሲ ዒዛሲ ዔኪባኦኤ።»

ዎይኖ ጎዡ ጎሽካ ዓሳ ኮኦኪንሃ (ማር. 12:1-12፤ ሉቃ. 20:9-19)

33 ሃሣ ዩሱሴ ማላ ማላሢ ኮኦኪንሢ፡- «ፔቲ ዎይኖ ጎሽ ዓኦ ዓሲ ጎዡኮ ቲኤዎ ዲርቁ፡ ዎይኖ ጩኤጶንዶ ዔቲያ ላሌ ሹቹዳ ቦኦኪ ኮሼኔ፤ ሃሣ ካፒዎም ማዓ ሴኤላኦ ሴኤሊ፡ ዩካገ ጎዡ ዒዛማኦ ጎሽካንዳ ዓሲም ዒንጊ ማላ ዓጪ ዓኦዳኔ። 34 ዎይኖ ካፄ ዎይኖ ዒዛ ሃላ ዛሎ ዓሳ ኮይላገ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዒዛኮ ማዳ ዓሳ ጎሽካ ዓሳ ኮራ ዒ ዳኤኔ። 35 ጎሽካ ዓሳ ጋዓንቲ ዓሢኮ ማዳ ዓሳ ዓርቃዎ ፔቲሢ ጳርቁ፡ ባጋሢ ዎዲ ሃሣ ዓቲሢያ ሹቻ ዲይ ዑራኔ። 36 ዩይ፡ ጎዡኮ ዓዳሢ ላሚ ሃሣ ቤርታኦዳገ ሚርጌ ዒዛኮ ማዳ ዓሲ ዳካዛ፡ ጎሽካ ዓሳ ሃሣ ቤርታ ማዳ ጎይዎ ማዳኔ። 37 ጋፒንዎይዳ ጎዡኮ ዓዳሢ ታኦኮ ናዓሢ ዔያታ ቦንቹዎዎ ዓታዓ!» ጋዓዮ፡ ናዓሢ ፔኤኮ ጎሽካ ዓሳ ኮራ ዳኤኔ። 38 ጎሽካ ዓሳ ጋዓንቲ ናዓሢ ዴንቁ ዎይኖ ሃይ ዒዛ ዳካላሢኤ፤ ሃኒ ሙኩዎቲ ዒዛ ኑ ዎዲ ዒዛኮ ዓኦ ባኮ ዳካሎም ዎሊ ኮይላ ጋዓዮ፡ 39 ናዓሢ ዓርቁ ጎዡኮ ዙላ ዔኪ ዴንዲ ዎዳኔ።

40 «ዓካሪ ዩኖ ጎዡኮኮ ዓዳሢ ሙካዎ ዩንሢ ጎሽካ ዓሳንሢ ዎዳንዳያ ዒንሢም ማላይ?» ጌዔኔ።

41 ዔያታ ማሃዮ፡- «ዩንሢ ፑርቶ ዓሳንሢ ሚጪንቱዎዎ ዒ ዎዎዳንዳኔ፤ ዎይኖ ካፄ ዎይኖ ቢያ ዒዛም ዒንጋንዳ፡ ማላ ጎሽካ ዓሲም ጎዡ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

42 ዩካገ ዩሱሴ፡- «*ማኦር ማኦር ዓሳ ቦሂ ሃሼ ሹጫሢ ማኦርኮ ሂላሢ ማዔኔ። ዩይያ የኦሲ ማዶኤ፤ ኑ ዛጋዛ ዓኪ ባኦዚኤ*» ጌይንቲ የኦፒንቲሢሢ ዒንሢ ፔቲታዎ ናባቢባኦዳዳ?

43 «ዩያር ታ ዒንሢም ሂዚ ጋዓኔ፤ የኦሲ ካኦቲማ ዒንሢዳገ ዔውቲ ዓኦፒ ዓኦገ ዴሪም ዒንጊንታንዳኔ። [44 ዩያ ሹጫሢዳ ሎኦማሢ ማቃንዳኔ፤ ሃሣ ዩይ ሹጫሢ ዒዛ ዑዓ ደዔ ዓሢያ ዳኦፂንታንዳኔ» ጌዔኔ።]†

45 ዒማና ቄኤሶኮ ሱኤጎና ፔርሴ ዓሳና ዩንሢ ኮኦኪንሢሢ ዎይኤ ዎይኖ ዩሱሴ ዔያቶም ጫርጌሢ ዔሪ፡ 46 ዒዛ ዓርቁ ቱካኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዴራ ዩሱሴ የኦሲ ማላሢ ኬኤዛያ ማሂ ዛጋሢር ዔያታ ዒጊጪ ሃሼኔ።

22

ዔፖ ሙዎም ዔኤሊንቲ ዓሳ ኮኦኪንሃ (ሉቃ. 14:15-24)

1 ዩሱሴ ሃሣ ማላ ኮኦኪንሢ ኬኤዛዮ፡- 2 «ጫሪንጮ ካኦቲማ ናዓ ላኦሊ ዔካኦ ጌዔም፡ ሙኤዚ ጊኢጊሼ ካኦቲሰኤያ ማላኔ። 3 ዩይ ካኦታሢ ዔኤሊንቲ ዓሳም ኬኤዛንዳጉዲ ዒዛኮ ማዳ ዓሳ ዳኤኔ፤ ጋዓንቲ ዓሳ ዒኦካ ሙካኒ ኮይባኦኤ። 4 ዩካገ ካኦቲ ላሚ ሃሣ ማላ ማዳ ዓሲ ዔኤሊንቲ ዓሳም፡- «ቡዎ ጌማይንታ ሃሣ ማላ ባይያ ታ ሹኪ ሙዎ ጊኢጊሼኔ፤ ቢያ ባካ ጊኢጊያ ማዔሢር ዔፖ ቤዛ፡ ታ ማኦሪ ሙኩዎቲ ጎዑዎቲ» ጌይ ዳኤኔ። 5 ዔኤሊንቲ ዓሳ ጋዓንቲ ዔኤሊዎ ቦሂ ዛላ ጎሽዳ፤ ዓቲ ዓሳ ሃሣ ኮርዎይዳ ዓኦዳኔ፤ 6 ሃንጎዎታ ሃሣ ኪኢቶና ሙኤ ዓሳንሢ ዓርቃዎ ጳርቁ ቦርሲሲ ሃሣ ማታሲ ዎዲያ ዎዳኔ። 7 ዩያር ካኦታሢ ዳጋዳዎ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዳኪ ዩንሢ ኪኢቶ ዓሳንሢ ዎዳዘንሢ ዎዲ ባይዚ ካታዎዎ ዔያቶኮ ታሚና ሚቹኔ። 8 ዩካገ ካኦቲ ማዳ ዓሳም፡- «ዔፖ ሙዓ ጊኢጊንቲኔ፤ ዔኤሊንቲ ዓሳ ጋዓንቲ ኮይሱዎ ዓሲ ማዒ ዴዳሢር፤ 9 ጎይዎ ኬሰኪጋገ ዴንቁ ዓሲ ቢያ ዔፖ ሙዎ ቤዛ ዔኤሊዎቲ» ጋዓዛ፡ 10 ማዳ ዓሳ ጎይዎ ኬሰኪ ዴንቁ ዓሳ ኮዡንታ ፑርቶንታ ቢያሢ ቡኩሲ ዔፖ ማኦር ሹኦጮና ኩንሢኔ።

11 «ዩካገ ካኦቲ ዔኤሊንቲ ሹኦጮ ዛጋኒ ጌሌ ዎይኖ ፔቲ ዔፒ ማኦዎ ማይንቲባኦ ዓሲ ዴንቃዮ፤ 12 ታ ቤኤሊ! ዔፒ ማኦዎ ኔ ማይንቲዎዎ ሃይካ ጌላኒ ዎይቲ ዳንዳዔይ?» ጋዓዛ፡ ዓሢ ጋዓንቲ ዚቲዮ ጌዔኔ፤ 13 ካኦቲ ማዳዘንሢም ሃያኮ ኩጮና ቶኮና ቱኪ፡ ኬሲ ካርይዳ ዲም ቤዛ ኬኤራዎቲ፤ ዒኦካ ዒ ዩኤኪ፡ ማታዲ ዓቺ ዳዓንዳኔ።»

21:32 21:32 ሉቃ. 3:12፤ 7:29-30። 21:33 21:33 ዓሲ. 5:1-2። 21:42 21:42 ዓይኑ. 118:22-23። † 21:44 21:44 ፔቲ ፔቲ ማፃኦገ ጋይ. 44 ጌዳ ቃሳኔ፤ ዒኦካ ዓኦ ማላዮ ሉቃ. 20:18 ጌዳ ዓኦዛ ማላኔ። 22:13 22:13 ማቴ. 8:12፤ 25:30፤ ሉቃ. 13:28።

14 «ሚርጌ ዓሲ ዔኤሊንቴኔ፤ ዶኦሪንቴ ዓሳ ጋዓንቴ ዳካኬ» ጌዔኔ።

ጊኢራ ጠገህ ላላ ያኦጠንቴ ያኦጠህ
(ማር. 12:13-17፤ ሉቃ. 20:20-26)

15 ዩካፓ ፔርሴ ዓሳ ኬሰኪ ዳንዲ፣ ዩሱሴ ጌሰታ ጌኤዘና ዎዲ ዔያታ ፒሪ ዓርቃንዳቴያ ዎላ ዘርታዎ፣ 16 ዔያቶኮ ጊንፃ ሃንታ ናኦቶና ሄሮዲሴ ዘላፓ ማዔ ዓሰና ዩሱሴ ባንህ ዳኪ፡- «ዔርዘህዮ! ኔኤኒ ጎኔ ዓሲ ሃህ ያኦሲ ጎይፆዎ ጎኦዎና ዔርዘህ ዩያጉዲ ሃህ ያናኦ ኔ ዲማሱዎ፣ ቢያህ ሄኮ ኔ ዘጋህ ኑ ዔራኔ፤ 17 ኑዎ ሂንዳ ኬኤዜ፤ ዓይጎ ኔኤዎ ማላይ? ሮሜ ዓጮ ካኦቲዎ ጊኢራ ጠገንደዎ ሃሾንደይ?» ጌዔኔ።

18 ዩማና ዩሱሴ ዔያቶኮ ጌኖ ማሊያ ዔራዎ፡- «ዒንህ ደሎቱዎ ፔና ደሎኬ ጋዓ ዓሳ! ዓይጎሮ ጌኤሲና ታና ዒንህ ፒራኒ ኮዓይ? 19 ጊኢሮ ጠገ ሚኢሾ ሂንዳ ታና ዳውዎቲ» ጋዓዛ፣ ዔያታ ፔቲ ሹቺ ቢራ ዒዘዎ ዔኪ ሙኬኔ። 20 ዩማና ዒዚ፡- «ሃኖ ሚኢሾሎይዳ ዓኦ ዓውካሮና ያኦፒንቴ ሱንፃና ያኦሮዳይ?» ጌዔኔ።

21 ዔያታ፡- «ሮሜ ዓጮ ካኦቲሲኬ» ጌዔኔ። ዩካፓ ዒዚ ማሃዎ፡- «ሂዴቶ ሮሜ ዓጮ ካኦቲሲ ካኦቲዎ፤ ያኦሲሲ ያኦሲዎ ዒንጉዎቲ» ጌዔኔ።

22 ዔያታ ዩያ ዎይዘዎ ዲቃቲ ሄርሺ፣ ዒዛ ሃሺ ዳንዴኔ።

ሃይቄ ዓሲኮ ዔቁህ ላላ
(ማር. 12:18-27፤ ሉቃ. 20:27-40)

23 ዩኖ ኬሎና፡- «ሃይቄ ዓሲ ዔቁዎሴ» ጋዓ ሰዶቄ ዓሳ ዩሱሴ ኮይላ ሙኪ ሂዚ ጌዒ ያኦጠኔ፡-

24 «ዔርዘህዮ! ሙሴ ለጌቲ ዓሲ ላኦሊ ዔካዎ ሾውዎዎ ሃይቄቶ፣ ጌኤዚ ሃይቄህ ማቾ ዔኪ ዒዛ ዳካላ ናይ ሾዎንጎ ጌዔኔ። 25 ኑ ኮይሎይዳ ዎሊኮ ጌርሲንህ ማዓ ላንካይ ዓሲ ዓኦኔ፤ ዩያቶኮ ቶይዳህ ላኦሊ ዔካዎ ሾውዎዎ ሃይቄዎ ሄሌ ጌኤዘህ ማቾ ዒዘኮ ዔኬኔ፤ 26 ዩይ ዔኬህ ቶይደዎ ናይ ሾውዎዎ ሃይቄኔ፤ ዩያይዳ ጎይህ ላኦሊ ላንካሳህ ሃይቄ ሃላዘ ዒዚያ ሾውዎዎ ሃይቄኔ። 27 ዩካፓ ጋፒንፆይዳ ላኦሊ ሃይቄኔ። 28 ዓካሪ ቢያህ ዒዘ ዔኬህሂሮ ጋፒንፆና ሃይባፓ ዓሳ ዔቃኦና ዩና ዎያኮ ማቾ ማዓንዳይ?» ጌዔኔ።

29 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዒንህ ጌኤዥ ማዓኦፖና ያኦሲኮ ዎልቆና ዔሩዎኦህሂሮ ዳቢንታኔ፤ 30 ሃይቢዳፓ ዓሲ ዔቁህኮ ጊንፃ ጫሪንጮይዳ ዓኦ ያኦሲ ኪኢታንቾጉዲ ማዓኔ፤ ዔኩዎሴ ሃህ ሎዑዎሴ። 31 ሃይቢዳፓ ዔቃ ዓሰ ዘሎ ያኦሲ ዒንህ ሙ ኬኤዘህ ዒንህ ናባቢባኦዳ? 32 ዒዚ ታኦኒ ዓብራሃሜ ያኦሲ፣ ዩሳኦቄ ያኦሲ ሃህ ያይቆኦኬ ያኦሲኬ» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ያኦሲ ሸምፖና ናንጋ ዓሰ ያኦሲ፤ ሃይቄቶዎ ናንጊና ናንጋ ዓሰ ያኦሲኬ» ጌዔኔ። 33 ዳራ ዩያ ዎይዘዎ ዒዘኮ ዔርዘዎና ዲቃቲ ሄርሺኔ።

ቢያፓ ባሽ ማዔ ዓይህዎ
(ማር. 12:28-34፤ ሉቃ. 10:25-28)

34 ዩሱሴ ሰዶቄ ዓሰ ጎዎንዶ ጎይህ ባይዚሴህ ዎይዘዎ ፔርሴ ዓሳ ፔቲይዳ ሙኪ ቡኬኔ፤ 35 ዔያቶይዳፓ ፔቲ ሙሴ ዎጎ ዔርዘሰኬይ ዩሱሴ ዎዚ ጋዓቴያ ዎይዘኒ፡- 36 «ዔርዘህዮ! ቢያፓ ባሽ ዓይህዳላ ዎኖዳይ?» ጌዒ ያኦጠኔ፤

37 ዩሱሴ ዒማና፡- « ስኦሲ ኔኤኮ ጎዳ ጉቤ ዒናፓ፣ ጉቤ ሸምፓፓ፣ ጉቤ ማሊያፓ ናሽኬ»

38 ቢያፓ ባሽ ማዔ ቤርታኦ ዓይህዎ ዩኖኬ።

39 ሃህ ዩኖ ማላ ላምዓሳ ዓይህዎ ለዓሲ ቢያ ዓዳ ኔና ማሂ ናሽኬ» ጋዓኔ፤ 40 ሙሴ ዔርዘ ዎጎና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘዘንህኮ ዔርዘዎ ዩንህ ዓይህዎ ጋራ ዓኦኦኬ» ጌይ ማሄኔ።

ሚሲሄ ዘሎ ያኦጠንቴ ያኦጠህ
(ማር. 12:35-37፤ ሉቃ. 20:41-44)

41 ፔርሴ ዓሳ ቡኪንቴ ዓኦንቴ ዩሱሴ ዔያቶ ሂዚ ጌዒ ያኦጠኔ፤ 42 «ሚሲሄ ዘሎ ዒንህ ዎዚ ጋዓይ? ዒ ያናይ ዒንህ ማላይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ ማሃዎ፡- «ዒ ዳውቴ ናይኬ» ጌዔኔ።

43 ዩሱሴ ዔያቶዎ፡- «ሂዴቶ ዳውቴ ዓያና ጌኤሺ ዒዘ ማሊሴዎ፣ ታኦኮ ጎዳ ጌዒ ዎይቲ ዒዘ ዔኤሌይ?»

44 ዳውቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ጎዳህዎ፣ ኔኤኮ ሞርኮ ታ ኔና ባሽጎንዳያ ሄላንዳኦና ታኦኮ ሚዘቆ ዘላ ዳዔ» ጌዔኔ።

45 ዩያሮ ዳውቴ ታ ጎዳህ ጌዒ ዒዘ ዔኤሌቶ ዎይቲ ዳውቴኮ ናይ ማዓኒ ዒ ዳንዳዓይ?» ዩሱሴ ጋዓዛ፣ 46 ዒማና ፔቲታዎ ዔኤቢ ማሂ ኬኤዘኒ ዳንዳዔ ዓሲ ባኦሴ። ዩኖ ኬሎይዳፓ ዓርቃዎ ጫርቄ ዒዘ ዔኤቢ ያኦጠኔ ዓሲያ ባኦሴ።

23

ዩሱሴ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሰና ቦሂ ጌሰቴ ጌኤዘ

(ማር. 12:38-40፤ ሉቃ. 11:39-51፤ 20:45-47)

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዳሮና ዒዘኮ ጊንፃ ሃንታዘንህናዎ፡- 2 «ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሰናኮ ሙሴጉዲ ዎጎ ዔርዘኒ ቢታንቶ ዓኦኔ፤ 3 ዩያሮ ዒንህዎ ዔያታ ጋዓ ባኮ ማዲዎቲ፣ ሃህ ካቸዎቲ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ጋዓህጉዲ ፔኤሮ ማዲዎኦህሂሮ ዔያቶጉዲ ማዲፖቲ። 4 ዔያታ ሚርጌ ዳኤህ ሃህ ሚታሳ ኬዲ ዓሲ ኬዲሳኔ፤ ዔያታ ፔኤሮ ጋዓንቴ ኩቻ ካኦሚያ ኮዑዎሴ። 5 ዔያታ ማዲ ማዲ ቢያ ዓሲ ዘጎም ጌዒኬ፤ ዩያሮ ካኦኦ ዘሎ ባኮ ያኦፒ ቶኦካ ሃህ ቃሳ ቱኮ ዓፒሎዎ ዔያታ ኮሺ ዳልገሻኔ፤ ሃህ ዓፒሎኮ ማጫሮዎ ያደሳኔ፤ 6 ሙዎ ቤዘይዳ ቦንቺንታ ቤሲ፣ ዓሳ ቡኪንታ ቤዘይዳኦ ቤርቶ ዘላ ዳዓኒ ኮዓኔ። 7 ዩያጉዲ ሃህ ቦኦኮ ባኦኮይዳ ኮሺ ዔኤላህ ዔኤላንታኒና ለዔርዘህ ጌይንቴ ዔኤላንታኒያ ኮዓኔ። 8 ዒንህ ጋዓንቴ ሄርሺንቴሮ ለዔርዘህ ጌይንቴ ዔኤላንቲፖቲ፤ ዒንህኮ ዔርዘህ ፔቲ ሌሊ ማዓዘ ዒንህ ቢያህ ዎሊኮ ጌርሲንህኬ። 9 ጫሪንጮይዳ ዒንህኮ ፔቲ ዓዳ ሌሊ ዓኦህሂሮ ሳይይዳ ያና ማዔቶዎ ያኦሲፓ

22:23 22:23 ዳኪ. ማዶ 23:8። 22:24 22:24 ላሚ. ዎማ 25:5። 22:32 22:32 ኬሲ. ማፃ 3:6። 22:35 22:35 ሉቃ. 10:25-28። 22:37 22:37 ላሚ. ዎማ 6:5። 22:39 22:39 ሉዊ. ዓኬ 19:18። 22:44 22:44 ዓይኑ. 110:1። 23:5 23:5 ማቴ. 6:1፤ ፓይ. ማፃ 15:38፤ ላሚ. ዎማ 6:8።

ባሽ ማሂ ለዳ። ገይ ዔኤሊፖ። 10 ዲንሢኮ ባሽ ዔራሢያ ኪሪሰቶስ ሌሊ ማዔሢሮ ለሽ ዔራሢያ ገዲ ዔኤሊንቲፖ። 11 ዲንሢ ባኣካ ቢያፓ ዑሣ ዓኣ። ሱኡገ ማዔሢ ዲንሢኮ ደማ ማዔ ማዔያ ማፖንጎ። 12 ፔና ደገዳሢ ደውሲንታንዳኔ፤ ፔና ሂርኪዳሢ ጋባንቴ ደግ ጋባንዳኔ» ገዔኔ።

13 ሃሃ ዩሱሴ፡- «ዲንሢ፡ ያሎቱዋፖ ፔና ሂሎኬ» ጋባ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሶና ፔርሴ ዓሳ! ዓሳ ጫሪንጮ ካኣቱዋይዳ ገሉዋጉዲ ዓሶኮ ካሮ ዲንሢ ዋዳሢሮ ዲንሢና ባዴዔ! ዲንሢ ዲንሢሮ ገሉዋሰ፤ ሃሃ ገላኒ ኮዓ ዓሶዋ ዲንሢ ገሉዋሰ።

[14 «ዲንሢ ያሎቱዋፖ ፔና ሂሎኬ» ጋባ፡ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሶና ፔርሴ ዓሳ ዲንሢ ባዴዔ! ዲንሢ ሃይቄ ላኣሎኮ ማኣሮ ዲንሢ ቡራያታፖ ዓሲ ያኦሲ ሺኢቃኔ» ዲንሢ ጎፖንጎ ገዲ ያዶሲ ሺኢጲሢ ዲንሢ ሺኢቃኔ፤ ዩያሮ ፑርታ ዋገ ዲንሢ ዳ ዋገንታንዳኔ።]*

15 «ዲንሢ ያሎቱዋፖ ፔና ሂሎኬ ጋባ፡ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሶና ፔርሴ ዓሳ! ፔቲ ዓሲ ዓይሁዴ ካኣኦ ካኣሽኪሳኒ ባዘ ዋኣያና ሳያናይዳ ዲንሢ ሃንቲ፡ ካኣኦኣ ገሉወሢኮ ገንፃ ዲንሢ ዳፓ ባሽና ጋፒንፖ ኬላ ፑርታና ዩይ ዋገንታንዳጉዲ ዲንሢ ማሃሢሮ ዲንሢ ባዴዔ።

16 «ሃይ፡ ዲንሢ ዓኣፖ ባይቄ ዓርፍ ማዔ ዓሳ! ዲንሢና ባዴዔ! ዓሲ ገሌኦ ማኣሮ ዔኤሊ ጫኣቄቲ ዔኤሲባኣሴ፤ ጋባንቴ ገሌኦ ማኣሮኮ ዋርቆ ዔኤሊ ጫኣቄቲ ቶላ ካራ ባኣሴ» ዲንሢ ጋባኔ፤ 17 ዲንሢ ዔኤያ ሃሃ ዓኣፖ ባይቄ፡ ዓርፍ ማዔ ዓሳ! ዋርቆና ዋርቃ ያኦሲም ዲማዴያ ማዔንዳጉዲ ማሃ ገሌኦ ማኣሮናይዳፓ ዋና ባሽዳይ? 18 ዩያጉዲ ሃሃ ለዓሲ ያኦሲም ሚቹ ዲንጊ ካኣሽኮ ቤዘ ዔኤሊ ጫኣቄቲ ዔኤሲባኣሴ፤ ጋባንቴ ያኦሲም ሚቹ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ዲንጎና ባኮ ዔኤሊ ጫኣቄቶ ቶላ ካራ ባኣሴ» ዲንሢ ጋባኔ። 19 ሃይ ዲንሢ ዓኣፖ ባይቄ ዓሳ! ያኦሲም ዲንጎ ባኮና ዲንጎ ባኮ ዲማዴያ ማሃ ሚቹ ዲንጎ ቤዘናይዳፓ ዋና ባሽዳይ? 20 ዩያሮ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ዔኤሊ ጫኣቃሢ ዲንጎ ቤዘና ዲዘ ዑፃ ዓኣ ዲንጊንቴ ባኮ ቢያሢ ዔኤሊ ጫኣቃኔ። 21 ገሌኦ ማኣሮ ዔኤሊ ጫኣቃሢ ገሌኦ ማኣሮና ጋርይዳ ናንጋ ያኦዛሢና ዔኤሊ ጫኣቃኔ። 22 ጫሪንጮ ዔኤሊ ጫኣቃሢ ያኦሲ ዴዔ፡ ካኣቱዋ ያይቶንታ ዲኢካ ዴዔሢንታ ዋላ ዔኤሊ ጫኣቃኔ።

23 «ዲንሢ ያሎቱዋፖ ፔና ሂሎኬ ጋባ፡ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሶና ፔርሴ ዓሳ፡ ዲንሢ ባዴዔ፤ ደኮ ዲማ ዲማ ሳዉቃ ዴኤሽይዳፓ ቢያ ታጳይዳፓ ፔቲማ ዲንጎ ዋጎና ዲንሢ ዲንጋኔ፤ ጋባንቴ ዓይሢንቴ ዋጎ ገዳ ዓኣ ዴኤፖ ባኮ ዲንሢ ሃሻኔ፤ ዩይ፡- ፒዘ ዋገሢ፡ ዳቤሢም ዓቶም ገይሢና ጉሙርቁንቲሢናኬ፤ ዩያቶ ዲንሢ ቦሃኔ። ዩንሢ ደኮ ባኮንሢ ዲንሢ ሃሽባኣፖ ዩያ ባኮዋ ዲንሢ ማዳንዳያ ኮይሳኔ። 24 ዲንሢ ዓኣፖ ባይቄ፡ ዓርፍ

ማዔ ዓሳ! ዑሽካ ባኮይዳፓ ዉኖጉዴ ደኮ ባኮ ዲንሢ ኬሲ ኬኤራኔ፤ ጋኣላሢጉዴ ዴኤፖ ባኮ ጋባንቴ ዲንሢ ዔኤዲ ዔኤዳኔ።

25 «ዲንሢ ያሎቱዋፖ ፔና ሂሎኬ ጋባ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሶና ፔርሴ ዓሳ፡ ዲንሢና ባዴዔ! ዋኣፖ ዑሽኮ ዓንዶና ካሃ ሙፖ ዓንዶናኮ ዙሎ ዲንሢ ማሰኪ ገሌኦኔ፤ ጋራ ጋባንቴ ቡሪሢና ዲኤዲፖና ዲንሢኮ ኩሜያኬ፤ 26 ሃይ ኔ ዓኣፖ ባይቄ ፔርሴ ዓሢ! ቤርታዲ ዋኣፖ ዑሽኮ ዓንዶና ካሃ ሙፖ ዓንዶናኮ ጋር ማሰኪ ገሌኦኔ፤ ዩያይዴቶ ዓካሪ ዙሎ ዘላኣ ገሌኦ ማዓንዳኔ።

27 «ዲንሢ ሃይ ያሎቱዋፖ ፔና ሂሎኬ ጋባ፡ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሶና ፔርሴ ዓሳ! ዙሎ ዘላ ቦኦሪንቶና ሜኤቹ ሚዘጲሶና ጋራ ጋባንቴ ሃይቄ ዓሲ ማገሢና ለሲና ኩሜያ፡ ዲኤፒ ዲንሢ ማላሢሮ ዲንሢና ባዴዔ፤ 28 ዲንሢ ዙሎና ዓሶም ገሌኦ ማላኔ፤ ጋራ ዲንሢኮ ጋባንቴ ሄርሺንቲና ፑርቲዋና ኩሜያኬ።

29 «ዲንሢ ያሎቱዋፖ ፔና ሂሎኬ ጋባ፡ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሶና ፔርሴ ዓሳ ዲንሢና ባዴዔ! ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶኮ ዲኤፖ ኬልቄ ኮሺ ኮሺ፡ ሃሃ ገሌኦ ዓሶኮ ዲኤፖ ፓልሚሲ ኮሺ ኮሺ፡ 30 ኦ ዓዶንሢ ዋድናታ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዋዲያይዳ ኦ ገላዓኬ» ዲንሢ ጋባኔ።

31 ሃይሽ ሃሢ ዲንሢ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዋዲ ዓሶኮ ናኣቶ ማዔያ ዲንሢሮ ዲንሢ ማርካዳኔ።

32 ዩያሮ ዓዶንሢ ዲንሢኮ ዓርቄ ዘኣሮ ዲንሢ ዑዑሩዋ፤ 33 ሃይ ዲንሢ ሸኣኦ፡ ሸኣኦኮ ናኣታ ዲንሢ ሃይ! ጋፒንፖ ታዋ ዋጎይዳፓ ዋይቲ ዲንሢ ቶላንዳይ? 34 ዩያሮ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ፡ ዔር ዓሶንታ ዋጎ ዔርዘ ዓሶ ዲንሢ ባንሢ ታዳካንዳኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ፔቲሢ ዲንሢ ዋዳንዳኔ፤ ሃሃ ፔቲ ፔቲዘንሢ ዲንሢ ሱፃንዳኔ፤ ዓቴዘንሢ ሃሃ ዲንሢኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ከራጋፓ ዲንሢ ጳርቃንዳኔ፤ ዔያቶ ዓዲ ፔቲ ካታማፓ ሜሌ ካታማ ዲንሢ ደውሲ ዳካንዳኔ፤ 35 ዩያ ዘሎና ገሌኦሢ ዓኣቤኤሌ ሃይባይዳፓ ዓርቃፖ ገሌኦ ማኣሮና ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሻ ቤዘናኮ ባኣካ ዲንሢ ዋዴ፡ ባራኪዮ ናኣዚ ዘካሪያሴ ሃይባ ሄላንዳኣና ሳይይዳ ሃይቄ ገሌኦ ዓሶኮ ሱጉፖ ዘሎ ዲንጊንታ ሜቶ ዲንሢ ዔካንዳኔ። 36 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋባኔ፤ ዩይ ሜታ ሃኖ ዋዶ ዓሶ ሄላንዳኔ» ገዔኔ።

ዩሩሳሌም ላቲ ኬኤዘና ባኮ (ሉቃ. 13:34-35)

37 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዩሩሳሌም! ኔኤኒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘንሢ ዋዳኬሌ፡ ሃሃ ኔ ባንሢ ያኦሲ ዳካ ኪኢቶ ዓሶ ሹጮና ዲዓዜሌ! ኮይዳ ፔኤኮ ጋኣዘ ዴማናኣቶ ቡኩሲ ዓርቃሢጉዲ ታኣኒ ኔ ናኣቶ ፔቲይዳ ቡኩሲ ማርገና ኮዔንቴ! ኔ ዩያ ዲጻኔ። 38 ዓካሪ ሃኣዘጉዋ፡ ያኦሲ ሃሽጮ ዲንሢኮ ገሌኦ ማኣራ ባዓ ማዔ ዓታንዳኔ። 39 ታ ዲንሢም ጋባኔ፡- ሳዳ ሱንፖና ሙካሢ ዓንጂንቴያኬ» ዲንሢ

23:11 23:11 ማቴ. 20:26-27፤ ማር. 9:35፤ 10:43-44፤ ሉቃ. 22:26። 23:12 23:12 ሉቃ. 14:11፤ 18:14። * 23:14 23:14 ፔቲ ፔቲ ማፃፃፓ ፓይ. 14 ገዳ ቃሳኔ፤ ቃኣሌላ ማር. 12:40 ገዳ ዓኣዘ ማላኔ። 23:22 23:22 ዒሲ. 66:1፤ ማቴ. 5:34። 23:23 23:23 ሉቁ. ዓኬ 27:30። 23:27 23:27 ዳኪ. ማዶ 23:3። 23:33 23:33 ማቴ. 3:7፤ 12:34፤ ሉቃ. 3:7። 23:35 23:35 ማገፍ. ማፃ 4:8፤ 2ፖኣሲ. ዓሃኬ 24:20-21። 23:38 23:38 ዔር. 22:5። 23:39 23:39 ዓይኑ. 118:26።

ጋንዳያ ሄላንዳኦና ለሚ ዲንሢ ታና ዳንቃዳኮ»
ጌዔ።

24

ጌኤዮ ማኣራ ደዓንዳሢ ዩሱሴ ኬኤዜሢ
(ማር. 13:1-2፤ ሉቃ. 21:5-6)

1 ዩሱሴ ጌኤዮ ማኣራጋ ከሰኪ ዳንዳኦና ዲዛኮ
ጊንዖ ሃንታ ናኦታ ጌኤዮ ማኣራ ማዢንቴ ጎይዖ
ዳዋኒ ዲዛ ኮራ ሙኬ። 2 ዲዚ ጋንጎቴ፡- «ሃያ
ዲንሢ ሲያ ዛጋ? ጎኔ ታዲንሢ ጋንጎቴ፤ ሃይ ሹጮና
ኬልቁንቴ ማዢንቴ ማኣራ ፔቴ ሹቹታዖ ዓቱዋንቴ
ደዓንዳኤ» ጌዔ።

ዓጮኮ ጋፒንዖ ማዓንዳ ባኮ
(ማር. 13:3-13፤ ሉቃ. 21:5-6፤20-24)

3 ዩሱሴ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮይዳ ዳዒ ዓኣንቴ
ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ሌሊ ዲዛ ኮይላ ሙካዖ፡-
«ሂንዳ ኮም ኬኤዜ፤ ኔ ሃይ ጋባ ባካ ሲያ ዓይዲ
ማዓንዳይ? ኔኤኮ ማዒ ሙኪዖና ዓጮኮ ጋፒዖናኮ
ማላታ ማዓንዳ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዔ።

4 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ዖኦኒያ ዲንሢ ዳቢሹዋጉዲ
ዲንሢና ዔራዋቴ፤ 5 ሚርጌሢ፡- ታኣኒ ሚሲሂኬ፤
ጌይሢና ታ ሱንዖ ዔኪ ሙኪ፤ ሚርጌሢ
ዳቢሹንዳ። 6 ዲንሢኮ ዑኬ ያለንታ ያልዚ
ዲንሢ ዋይዛንዳ፤ ሃሣ ያልዚኮ ሃይሴያ ዲንሢ
ዋይዛንዳ፤ ዬይ ሲያ ማዓኒ ኮይሳያታሢ
ዲቃቲጉቴ፤ ጋፒንዖ ጋንጎቴ ሃጊኬ። 7 ዴራ ዳር፤
ካኦታ ካኦቶ ያለንዳ፤ ዲማ ዲማ ዓጮይዳ
ናይዚና ሳባ ዓጊዳሢና ማዓንዳ። 8 ጋንጎቴ ዬይ
ሲያ ሹይቹኮ ቤርታ ቆዳዖ ጉዳያኮ።

9 «ዬኖ ዋደና ሜቶም ዓኣሢ ዲንሢ ዲንጎንዳ፤
ዋዲያ ዋደንዳ፤ ታ ሱንዖር ዓሲ ሲያና ዲዳንቴያ
ዲንሢ ማዓንዳ። 10 ዬይር ሚርጌ ዓሳ
ዳቢሹንዳ፤ ሃሣ ፔቴይ ባጋሢ ዓኣሢ ዲንጎንዳ፤
ዋሊ ዲዳያ ዲዳንዳ። 11 ሚርጌ ሉኡቁ ያኦሲ
ማላሢ ኬኤዛያ ማላ ዓሲ ዔቁ ሚርጌ ዓሳ
ዳቢሹንዳ። 12 ፑርቱዋ ሚርጋንዳሢር ሚርጌ
ዓሳኮ ናሹማ ባይቃንዳ፤ 13 ዳንዲ ጋፒንዖ
ሄላንዳኦና ደዳሢ ጋንጎቴ ዳቃንዳ። 14 ዳር
ሲያም ማርካ ማዓንዳጉዲ ሃይ ያኦሲ ካኦቱዋ
ኮዮ ሃይሳ ዓጮ ሲያይዳ ኬኤዚንታንዳ፤ ዬካጋ
ዓጮኮ ጋፒንዖ ሙካንዳ።» ጌዔ።

15 ዬካጋ ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ
ዳኣኔኤሌ ኬኤዜ ጎይዖና ካኦኮ ዲኣሳ፤ ሻኣካ
ባኣዚ ጌኤዮ ቤዛይዳ ማዲንታንቴ ዲንሢ
ዛጋንዳ፤ ዬያ ናባባሢ ጳቂሃንጎ። 16 ዬኖ ዋደና
ዪሁዳይዳ ናንጋ ዓሳ ዲኮ ባንሢ ቤቱዋቴ፤
17 ሹጮና ማዢና ማኣርኮ ዑይይዳ ዓኣ ዓሲ
ኬኤዖጋ ዔኤቢ ዔካኒ ኬዳጋ፤ 18 ጎዮ ቤዛ
ዓኣሢና ዓፒሎ ፔኤኮ ዔካኒ ማኣሪ ዓኣደጉ።
19 ዬኖ ዋደና ጎጶ ዲንዳሢና ዳንሢሣ ላኣሎናም
ባዳዔ! 20 ዲንሢኮ ቤቲዖ ባርጊና ሃሣ ዓይሁደኮ
ሃውሹ ኬሎና ማዑዋጉዲ ሹኣቁዋቴ። 21 ዬኖና
ዓጮ ማዢንቴሢዳጋ ዬኖ ኬሎ ሄላንዳኦና
ማዒ ቤቁባኣ ባኣዚ ሃሣ ዬካጋ ጊንዖይዳኣ

ቤቃያባኣ ሚርጌ ዳኤፒ ሜታ ማዓንዳ።።
22 ዬንሢ ኬሎንሢ ቃሚቁባኣያ ማዔቶ ዓሲ ቢያ
ዓቲንዲዋያታንቴኬ፤ ደኦሪንቴዞንሢ ዛሎር ዬንሢ
ኬሎንሢ ቃሚቃንዳ።።

23 «ዬኖና ያኦኒያ <ሃይሹ፤ ሚሲሂ ሃካ ዓኣኔ፤
ሃሣ <ዬካ ሶ ዓኣኔ፤> ዲንሢም ጌዔቶ ጎኔኬ
ጌይጉቴ። 24 ዓይጎር ጌዔቴ ኪሪሰቶሴቱዋዖ
ፔና <ኪሪሰቶሴኬ> ጋባ ዔሲ ሉኡዙዋና ያኦሲ
ማላሢ ኬኤዛያ ማላ ዓሲ ኬሰካንዳ፤ ዔያቶም
ዳንዳዒንቴቶ ያኦሲም ታናኬ ጋባ ዓሳ ዳቢሹኒ
ዳኤፒ ዓኪ ባኣዚ ሃሣ ዲማ ዲማ ማላታኣ ማዲ
ዳዋንዳ። 25 ዬይር ሃያ ሲያ ቤርታሲ ታ ዲንሢም
ኬኤዛኣኬ፤

26 «ሃሣ ጊንሣ <ሃኣዛጉዋቴ፤ ኪሪሰቶሴ ዓሲ
ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣኔ፤> ዲንሢም ጎዖናቴ
ዲኣካ ዳንዲጉቴ፤ <ሃይሹ፤ ዓኣሹንቴ ቤሰካ ዓኣኔ፤>
ዲንሢም ጎዖናቴያ ጎኔኬ ጌይጉቴ። 27 ዓይጎር
ጌዔቶ ዜኤሊንሢ ጫሪንቹዳ ዜኤሊንሣዖ ባባ
ኬሰካ ካራጋ ዳንዲ ጌላ ካራ ጴዳሢጉዲ ዓሲ
ናዓሢኮ ሙኪዖ ያዲ ማዓንዳ። 28 ዔኤቢ ሃይቁ
ቤሰካ ሲያ ሃምፑራ ቡኪንታ።» ጌዔ።

ኪሪሰቶሴኮ ላምዓንሣ ሙኮ
(ማር. 13:24-27፤ ሉቃ. 21:25-28)

29 ሃሣ ዩሱሴ ኬኤዛዖ፡- «ዬንሢ ሚታሢ
ኬሎንሢኮ ጊንዖ ቤዘማና ባባ ዲማንዳ፤ ዓጊናኣ
ጉዓዓኬ፤ ዡኦጋሢያ ጫሪንጫጋ ዲኣናንዳ፤
ጫሪንጮ ማዢንታ ሲያ ዓጊዖንዳ። 30 ዬኖ ዋደና
ዓሲ ናዓሢኮ ማላታ ጫሪንጮይዳ ጴዳንዳ፤
ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ሲያ ዬኤካንዳ፤ ዓሲኮ ናዓሢያ
ጫሪንጮ ሻኣርና ማዒ፤ ዳኤፒ ቦንቾና ሙካንቴ
ዔያታ ዲዛ ዛጋንዳ። 31 ዲማና ዲዛኮ ኪኢታንቾ
ዳኤፒ ዛይና ዓጮኮ ሲያ ዛሎ ዲ ዳኬም ዔያታ
ዳንዲ ዲዛም ደኦሪንቴዞንሢ ዓጮ ማዔ ካራጋ
ሲያ ቡኩሳንዳ።» ጌዔ።

ጎዳኮ ሙኪዖ ዳዋ ማላቶ
(ማር. 13:28-31፤ ሉቃ. 21:29-33)

32 ሄሊሳዖ ዩሱሴ፡- «ቤሌሶ ሚጻላ ማላታ
ማዒ ዲንሢም ዔርዛያ ማዖንጎ፤ ዲዛኮ ካኣጋ
ጻሊ፤ ዲላሹ ኬሳ ዋደና ያንሢ ዑኬሢ ዲንሢ
ዔራ፤ 33 ዬያጉዲ ዬያ ባኮ ሲያ ዲንሢ ዛጋ
ዋደና ዲዛኮ ሙካኮ ሹ ዑኬሢ ዲንሢ ዔራንዳ።።
34 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋንጎቴ፤ ዬይ ጉቤ ማዓንዳያ
ሄላንዳኦና ሃይ ሹይንታ ዓኣዳዓኬ። 35 ጫሪንጮና
ሳዖና ዓኣዳንዳ፤ ታኣኮ ቃኣላ ጋንጎቴ ፔቴታዖ
ዓኣዳዓኬ» ጌዔ።

ጎዳ ሙካ ኬሎ ያኦኒያ ዔራዋያ ማዒዖ
(ማር. 13:32-37፤ ሉቃ. 17:26-30፤34-36)

36 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዬኖ ኬሎና ዋደና ጋንጎቴ
ዓይይዳጋ ዓታዛ ጫሪንጮ ኪኢታንቾ ማዔቶዋ
ናዓሢያ ዔራዋሴ። 37 ዓዳ ሮሄ ዋደና ማዒሢጉዲ
ዓሲ ናዓሢኮ ሙኪዖ ዲማዲ ማዓንዳ፤ 38 ዬኖ
ዋደና ባይሲንቶ ዋኣዖኮ ቤርታ ሮሄ ዋኣዖ ካኣሚላ
ጌላንዳ ኬሎ ሄላንዳኦና ዓሳ ሙዒያ ሙዒ

24:9 24:9 ማቴ. 10:22። 24:13 24:13 ማቴ. 10:22። 24:15 24:15 ዳኣኔ. 9:27፤ 11:31፤ 12:11። 24:17 24:17
ሉቃ. 17:31። 24:21 24:21 ዳኣኔ. 12:1፤ ዮሃ. ያፔዳ 7:14። 24:26 24:26 ሉቃ. 17:23-24። 24:28 24:28 ሉቃ.
17:37። 24:29 24:29 ዓሲ. 13:10፤ 34:4፤ ሂዚ. 32:7፤ ዓዲ. 2:10፤31፤ 3:15፤ ዮሃ. ያፔዳ 6:12-13። 24:30 24:30
ዳኣኔ. 7:13፤ ዛካ. 12:10-14፤ ዮሃ. ያፔዳ 1:7። 24:37 24:37 ማዢ. ማዖ 6:5-8።

ዑሽኪያ ዑሽኪ ሃሃ ሎዒያ ሎዒ ዔኪያ ዔኪ ጌዔኔ። 39 ባይሰንቶ ዋእፃ ሙኪ ጉቤህ ሙዒ ጋፒሳንዳያ ሄለንዳእና ዔያታ ዔሪባአሂጉዲ ዓሲ ናዓሂኮ ሙካ ያዲ ማዓንዳኔ። 40 ዬና ዎዶና ለምዎ ዓሲ ጎሽዳ ዎላ ጎሽካያ ማዓንዳኔ፤ ፔቴህ ዔውቴም ባጋሂ ዓታንዳኔ። 41 ለምዎ ላአሊ ዎንሂ ዎላ ዎዳንዳኔ፤ ፔቴዛ ዔውቴም ባጌላ ዓታንዳኔ። 42 «ዓካሪ ዒንሂኮ ጎዳሂ ሙካ ኮሎ ዒንሂ ዔራዎአሂር ጴጪ ካፑዎቴ። 43 ኮሺ ዔራዎቴ፤ ፔቴ ማአሪኮ ዓዴ ዲሚና ዉሲ ዎማ ዎዴ ሙካንዳቴያ ዔራያ ማዔቶ ገንዑዎ፣ ካፒ፣ ዉዘና ማአሪ ቦኦኪሲንዳዎያታንቴ ዔራዎ ዓቲያና ዉዘ ማአሪ ጌላሂጉዲ። 44 ዓሲኮናዓሂ ዒንሂ ማሊባአ ዎዴና ሙካንዳሂር ጌሊገነቴ ናንጉዎቴ» ጌዔኔ።

ጉሙርቁንታናና ጉሙርቁንቱዎ ማዓ ማዳዘንሂ ኮኦኪንሂ
(ሉቃ. 12:41-48)

45 ዬሱሴ ሃሃ ኬኤዛዎ፡- «ፔኤኮ ማአሪ ዓላም ኮይሳ ዎዶና ሙዎ ዒንጋንዳጉዲ ማአሪ ዓዳሂ ፔኤኮ ማአሪ ዓላ ዑያይዳ ሱኡጋሲ ጌሃ፣ ጉሙርቁንታናና ጨንጮ ማዔ ማዳሂ ያናዳይ? 46 ዬማይዲ ማዳንቴ ማአሪ ዓዴ ሙኪ ዴንቁቶ፣ ዬይ ማዳሂ ጋላቲንታያኬ። 47 ጎኔ ታ ዒንሂም ጋዓኔ፤ ዬያ ማዳሂ ማአሪ ዓዴ፣ ቢያ ባኮኮ ዑያይዳ ሱኡጋሲ ጌሃንዳኔ። 48 ጋዓንቴ ዬይ ማዳሂ ፑርታ ማዓ፣ ፔ ዒናና ታ ጎዳሂ ኔገ ሙካንዳኔ» ጌዒ ማላዎ፣ 49 ዒዘና ዎላ ማዳ ዓላ ጳዲ ዓርቁቶ ሃሃ ማሂንታ ዓላና ዎላ ሙዒ ዑሽኪያ ማዔቴ። 50 ዬያ ማዳሂኮ ዓዳሂ ዒ ዔሪባአ ዎዴና ኬሊናይዳ ሙኪ፣ 51 ዬያ ማዳሂ ቲቁ ቲቁ ኬኤራንዳኔ፤ ዒዛኮ ናንጎ ቤዘዎ ጌኤሺቱዎ፣ ፔና ጌኤሺ ማሊሳ ዓላና ዎላ ማሃንዳኔ፤ ዒኢካ ዬኤኪ ሃሃ ማታዲ ዓቲ ዒ ዳዓንዳኔ።»

25

ታጳ ዉዲር ናአቶንሂ ኮኦኪንሂ

1 ዬካፓ ዬሱሴ፡- «ዬና ዎዶና ጫሪንጮ ካአቱማ ጌሊያ ጎይፃ ዑኡታ ጎይሃ ዓካኒ ፖዒ ዔኪ፣ ኬሰኪ ካፔ ታጳ ዉዲር ናይሰኬንሂ ሃይሰጉዲ ማዓንዳኔ። 2 ዬንሂዳፓ ደንጎ ዉዲር ናአቶንሂ ቦኦኪ፣ ዓቲ ደንጎንሂ ጨንጮኬ፤ 3 ቦኦኪንሂ ፖዎ ፖዒሰሂ ዔካዎ፣ ጋዓንቴ ጋፓዛ ዎሃኒ ኮይላ ለምባሂ ዔኪባአሴ። 4 ጨንጮንሂ ጋዓንቴ ፖዎ ፖዒሰሂንታ ሃሃ ጋፓዛ ዎሃንደ ለምባሂያ ኮይላ ዓርቁኔ። 5 ዑኡታሂ ኔጌም ቢያሂ ገንዓ ባሽም ገንዔኔ። 6 «ዬካፓ ሳዓ ገዲሚሺ ማዓዛ <ዑኡታሂ ሙኬኔ፣ ዔካኒ ኬሰኩዎቴ!» ጋዓ ዔኤሊሂ ዎይዚንቴኔ። 7 ዬማና ዉዲር ናአቶንሂ ቢያ ዔቃዎ፣ ፖዒሳ ባኮ ጌሊገሼኔ፤ 8 ዒማና ቦኦኪንሂ ጨንጮንሂ ኮራ ኦ ፖዓ ሃይቃኒ ዎኦታሂር፣ ዒንሂኮ ለምባሰካፓ ኦም ዒንጉዎቴራ» ጋዓዛ፣ 9 ጨንጮ ዉዲር ናአቶንሂ ማሃዎ ኦኡኮ ዓአ ለምባሂ ኦኡና ዒንሂናም ገዲንዳዎአሂር፣ ዴንዲ ሻንቻ ዓላይዳፓ ዒንሂ ሻሻንቁዎቴ» ጌዔኔ።

10 ዬማና ዔያታ ለምባሂ ሻንቃኒ ዴንዳዛ ዑኡታሂ ሙኬም ገሊገ ዓአ ዉዲር ናአቶንሂ ዔፖ ሙዎ ቤዘ ዒዘና ዎላ ጌላዛ ካራ ዎዴንቴኔ።

11 «ዓቲ ዉዲር ናአቶንሂ ሃሃ ዳካ ኔገ ሙካዎ፣ ሳዳሂዮ! ካሮ ኦም ቡሌ» ጋዓዛ፣ 12 ዒዚ ማሃዎ ሳኔ ታ ዒንሂም ጋዓኔ፤ ታ ዒንሂ ዔራዎሴ» ጌዔኔ።

13 ዬካፓ ሃሃ ዬሱሴ፡- «ዬይ ማዓንዳ ዎዶና ኬሎና ዒንሂ ዔራዎአሂር ጌሊገነቴ ካፑዎቴ» ጌዔኔ።

ማዳ ማዳ ሃይሃ ዓሲ ኮኦኪንሂ
(ሉቃ. 19:11-27)

14 ሃሃ ዬሱሴ፡- «ዎኦሲ ካአቱማ ማዳ ዓላ ዔኤሊ፣ ዓአ ባኮ <ዘጉዎቴ» ጌይ ማሊ ዓጪ ዓአዴ ፔቴ ዓሲ ማላኔ፤ 15 ዒዚ ዓአዴኒ ዔቃዎ ፔቴ ፔቴሂም ዳንዳዓሂጉዲ ፔቴሂም ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ፤ ባጋሂም ለምዎ ሺያ ሹቺ ቢራ፤ ዓቲሂም ሃሃ ፔቴ ሺያ ሹቺ ቢራ ዒንገ ጎይፃ ዓአዴኔ። 16 ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔኪ ዓሂ ሚኢሾ ኮርሚ ገዳ ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ሸይፔኔ፤ 17 ዬያጉዲ ሃሃ ለምዎ ሺያ ዔኪ ዓሂያ ገዳ ለምዎ ሺያ ሸይፔኔ፤ 18 ዓቲ፣ ፔቴ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔኪሂ ጋዓንቴ ማአሪ ዓዶኮ ሚኢሾ ዔካዎ ዔቲ ቦኦኪ ዴኡኬኔ።

19 «ሚርጌ ዎዴ ዴዓዎ፣ ዬንሂ ማዳ ዓላንሂኮ ማአሪ ዓዳሂ ሙኪ፣ ማዳዘንሂም ዒንጌ ባኮ ዘገሂ ዓርቁኔ፤ 20 ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔኪሂ ገዳ ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ቃሲ ዔኪ ሙኪ ዒንጋዎ፣ ሳዳሂዮ! ደንጎ ሺያ ቢራ ታኦም ኔ ዓርቁ ጌዒ ዒንጌንቴ ሃአዛጌ ሃሂ ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ገዳ ታ ሸይፔኔ» ጌዔኔ። 21 ማአሪ ዓዴያ ቃራ ኔ ማዳኔ፤ ኔኤኒ ኮከ፣ ጉሙርቁንታ ማዳሂዮ! ዳካ ባአዚዳ ኔ ጉሙርቁንቱያ ማዔሂር ሚርጌ ባአዚ ኔ ዎይሃንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ሃኒ ሙኪ ታኦና ዎዛዴ» ጌዔኔ።

22 «ዬያጉዲ ሃሃ ለምዎ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔኪ ማዳሂ ሙካዎ፣ ሳዳሂዮ! ለምዎ ሺያ ሹቺ ቢራ ኔ ታኦም ዒንጌያታንቴ፣ ሃሂ ሃአዛጌ ገዳ ታ ለምዎ ሺያ ሸይፔኔ» ጋዓዛ፣ 23 ማአሪ ዓዴያ ቃራ ኔ ማዳኔ፤ ኔኤኒ ኮከ፣ ጉሙርቁንታ ማዳሂዮ! ኔ ዳካ ባአዚና ጉሙርቁንቱያ ማዔሂር ሚርጌ ባአዚ ኔ ዎይሃንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ሃኒ ሙኪ ታኦና ዎዛዴ» ጌዔኔ።

24 «ጋፒንፃ ፔቴ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔኪ፣ ማዳሂ ሙካዎ ሳዳሂዮ! ኔኤኒ ዜርቁባአ ቤሲዳፓ ጮኦራያ ሃሃ ዜርቁባአዎ ታይዛያ ማታሳ ዓሲ ኔ ማዔሂ ታ ዔራኔ፤ 25 ዬያር ታ ዒገጪ ኔ ዒንጌ ሹቺ ቢራ ዔኪ ዓአዴ ሳይይዳ ዴኡኪ ካፕሂር ሃሂ ሃአዛጌ» ጌዔኔ።

26 «ማአሪ ዓዳሂ ማሃዎ ሃይ ኔ ፑርታ፣ ሃሃ ቤልፃ ማዔሂ ሃይ! ታ ዜርቁባአዎ ጮኦራያና ሃሃ ዜርቁባአዎ ታይዛሂ ኔ ዔራያ ማዔቶ፣ 27 ሚኢሾ ታኦኮ ኮርሚ ሸይፕ ዓላም ሄኤዶ ኔ ዒንጌም፣ ታ ሸይቺና ዔካንዳያታንቴኬ» ጋዓዎ፣ 28 «ዒዛይዳፓ ሚኢሾ ዔኪጋፓ ታጳ ሺያ ዓንጎ ቢራ ዓአሂም ዒንጉዎቴ። 29 ዓይጎር ጌዔቶ ዓአ ዓላም ገዳ ቃሲንቴም ሚርጋንዳኔ፤ ባአሂዳፓ ጋዓንቴ ዳካ

24:39 24:39 ማክ. ፵፱ 7:6-24። 24:44 24:44 ሉቃ. 12:39-40። 25:1 25:1 ሉቃ. 12:35። 25:12 25:12 ሉቃ. 13:25። 25:14 25:14 ሉቃ. 19:11-27። 25:29 25:29 ማቴ. 13:12፤ ማር. 4:25፤ ሉቃ. 8:18።

ዓለማዊ ዓቅም ዓውታንዳኔ። 30 ሃያ ፓሠብ ማዳሚ ጋዓንቴ ዙላ ዲማ ኬሲ ኬኤሩዋቴ፤ ዲኢካ ዒ ዩኤኪ ሃሃ ማታዲ ዓቺ ዲዓንዳኔ » ጌዔ።

ዓጮኮ ጋፒንዮና ዋጊንታንዳ ዋሳ

31 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓሲኮ ናዓሚ ፔኤኮ ኪኢታንቸ ቢያሚና ዋላ ቦንቸንቲ ሙኪ፣ ቦንቸ ካኣቱም ያይቶይዳ ዴዓንዳኔ፤ 32 ዴራ ቢያ ዩማና ዒዛ ቤርታ ቡኪንታንዳኔ፤ ዒዚያ ሂንቃ ዓሲ ማራቶ ዋኣርይዳፓ ቁራሚጉዲ ዴሮ ቁሪ ዲማሳንዳኔ፤ 33 ዩካፓ ማራቶ ሚዛቆ ዛላ፣ ዋኣር ሻዉሎ ዛላ ዔቁሳንዳኔ። 34 ዩኖ ዋዶና ካኣታሚ ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ ዓኣዘንሚም፡- «ዒንሚ ታ ዓዴ ዓንጄ ዓሳ፣ ሃኒ ሙኩዋቴ፤ ሳዓ ማኸንቴሚዳፓ ዓርቃዎ ዒንሚም ጊኢኔ ካኣቱምይዳ ጌሉዋቴ፤ 35 ዓይጎር ጌዔቶ ታኣኒ ናይዴም ታና ዒንሚ ሙኡዜኔ፣ ዴኤቢንቴም ታና ዒንሚ ዐሹኔ፤ ሃሃ ሸኣቸንሚያ ታና ዒንሚ ዔኬኔ፤ 36 ታ ካላዴም ታና ዒንሚ ማይሴኔ፣ ሃርጊንቴም ታና ዒንሚ ማይሄኔ፣ ቱኡቴማኣ ታና ዒንሚ ያኦጮ።»

37 «ጌኢኸንሚያ ማሃዎ ሳዳሚዮ! ኔኤኒ ናይዲንቴም ኔና ኑ ዛጊ ዓይዴ ሙኡዜይ? ሃሃ ዴኤቢንቴም ዛጊ ዓይዴ ኔና ኑ ዐሹይ?

38 ጊንሃ ሸኣቸም ኔ ሙኩም ዓይዴ ዛጊ ኔና ኑ ሸኣቸንሚያ? ካላዴማኣ ዓይዴ ዛጊ ኔና ኑ ማይሴይ? 39 ዩያጉዲ ሃሃ ሃርጊያ ሃርጊንቴ፣ ቱኡቴያ ኔ ቱኡቴም ዓይዲ ኔና ኑ ያኦጮይ? ጌዔ። 40 ካኣታሚ ማሃዮ፡- «ጎኔ ታ ዒንሚም ጋዓኔ፤ ሃንሚ፣ ታ ዓሲንሚዳፓ ፔቴ ላኣፓሚም ዒንሚ ማዴሚ ታኣም ዒንሚ ማዴሚጉዲኬ» ጋዓንዳኔ።

41 «ዩካፓ ዒዛኮ ሻዉሎ ዛሎና ዓኣዘንሚም ሃሃ ዒንሚ ጋዴንቁንቴዘንሚዮ! ያላሄና ዒዛኮ ኪኢታንቸናም ጊኢጊንቴ፣ ናንጊና ባይቁዋ ታምይዳ ታ ኮራፓ ዓኣዲዋቴ፤ 42 ዓይጎር ጌዔቶ ናይዴም ታና ዒንሚ ሙኡዘባኣሴ፣ ዴኤቤም ታና ዒንሚ ዐሹባኣሴ፤ 43 ሸኣቸንቁ ታ ሙኩም ዒንሚ ታና ሸኣቸንሚዳኣሴ፤ ካላዴማኣ ታና ዒንሚ ማይሴባኣሴ፤ ሃርጊያ ሃርጊ፣ ቱኡቴያ ታ ቱኡቴንቴ ታና ዒንሚ ያኦጮባኣሴ» ጌዔ።

44 «ዔያታ ማሃዮ ሳዳሚዮ! ናይዲንቴ ሃሃ ዴኤቢንቴ፣ ሸኣቸያ ማዒ፤ ጊንሃ ካላዲ፣ ሃርጊያ ሃርጊ፣ ቱኡቴያ ኔ ቱኡቴም ዛጊ ዓይዴ ኔና ኑ ያኦጮዋዮ ሃሹይ? ጋዓንዳኔ። 45 ዒማና ጎኔ ታ ዒንሚም ጋዓኔ፤ ሃንሚ ታ ዓሲንሚዳፓ ፔቴሚም ዒንሚ ማዲባኣሚ ታኣም ዒንሚ ማዲባኣያኬ» ጋዓንዳኔ። 46 ዩንሚ ሂዚ ጋዓዘንሚ ናንጊና ጋፑዋ ማቶይዳ፤ ዲሎንሚ ጋዓንቴ ናንጎና ናንጎይዳ ጌላንዳኔ።»

26

ዩሱሴ ባይዛኒ ጌሰቶና ጌኤሲ

(ማር. 14:1-2፤ ሉቃ. 22:1-2፤ ዮሃ. 11:45-53)

1 ዩሱሴ ዩንሚ ባኮ ኬኤዚ ጋፔሚኮ ጊንዮ፣ ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣቶም፡- 2 «ላምዎ ኬሊኮ ጊንዮፓ ዓይሁዶ ዓሶኮ ዐሃ ዓኣዲያ ኬላ

ቦንቸንታያ ማዔሚ ዒንሚ ዔራኔ፤ ዓሲኮ ናዓሚ ሱዳንታንዳጉዲ ዓኣሚ ዒንጊንታንዳኔ» ጌዔ።

3 ዩካፓ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዴሮኮ ጨማ፣ ቁኤሶ ቢያሚኮ ሱኡጋሚ ቃያፓ ማኣር ካርይዳ ቡኪንቴኔ። 4 ዒኢካ ዔያታ ዔርቱዋ ጎይሚና ዓርቁ ዩሱሴ ዋዲኒ ዋላ ዘርቴኔ። 5 ጋዓንቴ ዔያታ፡- «ዴሮኮ ባኣካ ዣላ ዔቁዋጉዲ ቦንቸ ኬሎና ማዎፓ» ጌዒ ዋላ ጌሰቴኔ።

ሳውቃ ቲዦና ዩሱሴ ቲሽኬ ላኣሌሎ
(ማር. 14:3-9፤ ዮሃ. 12:1-8)

6 ዒኢካ ዩሱሴ ቢታኒያይዳ ዐ-ዓ ኬሰካ ዶርዓሚ ዓርቁንቴ ፖዔ፣ ሲሞኦኔ ማኣር ዓኣንቴ፣ 7 ፔቴ ላኣሊሰኬና ሹቸፓ ኮሾና ቢልቃይዳ ሻንቸናቴ ሚርጌ ሚኢሹ ዔካንዳ ሳውቃ ቲሽ ኩንሚ ዔኪ ሙካዮ፣ ዩሱሴ ሙዎር ዴዒ ዓኣንቴ ዒዛኮ ቶኣካ ዋሂኔ። 8 ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣታ ዩያ ዛጌ ዋዶና ጎሪንታዮ፡- «ሃያ ሳውቃ ቲዦ ጉሪ ላኣሎሚ ዓይጎርዳይ! 9 ሃይ ሳውቃ ቲዦ ሚርጌ ሚኢሹም ሻንቸንቴ፣ ሚኢሻ ማንቆ ዓሶም ዒንጊንታንዳንቴኬ» ጌዔ።

10 ዩሱሴ ዩያ ዔያታ ጋዓሚ ዔራዮ፡- «ሃና ላኣሌሎ ዒንሚ ዓይጎር ሜታሳይ? ዒዛ ኮሺ ባኣዚ ታኣም ማዴኔ፤ 11 ማንቆ ዓሳ ቢያ ዋዴ ዒንሚና ዋላኬ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ቢያ ዋዴ ዒንሚና ዋላ ማዓባኔ። 12 ሳውቃ ቲዦ ታ ዐ-ዓ ዒዛ ዋሂሚ ታና ዴኡፖም ጊኢጊሻኒኬ፤ 13 ጎኔ ታ ዒንሚም ጋዓኔ፤ ሃይ ኮዦ ሃይሳ ኬኤዚንታ ዓጮ ቢያይዳ ዓንካ ማዔቶዋ ዒዛ ማዴ ባካ «ዒዛ ዩያይዴኔ» ጌይንቴ ኬኤዚንታንዳኔ» ጌዔ።

ዪሁዳኮ ዩሱሴ ዓኣሚ ዒንጊያር ዓሶና ጌሰቲ ጊኢጊያ

(ማር. 14:10-11፤ ሉቃ. 22:3-6)

14 ዩካፓ ታጳ ላምዎንሚዳፓ ፔቴሚ ማዔ፣ ዓሰቆርንቶ ዪሁዳ ጌይንታሚ ቁኤሶኮ ሱኡጎ ኮራ ዓኣዲዮ፡- 15 «ታኣኒ ዒዛ ዓኣሚ ዒንሚም ዒንጌቶ ዒንሚ ታኣም ዓይጎ ዒንጋንዳይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ ዒዛም ሃይሚታሚ ሹቸ ቢራ ፓይዲ ዒንጌኔ። 16 ዩማፓ ዓርቃዎ ዪሁዳ ዩሱሴ ዓኣሚ ዒንጋኒ ጊኢጋ ኬሊ ኮዓኔ።

ዩሱሴ ዓይሁደኮ ዐሃ ዓኣዲያ ቦንቸ ኬሎ ካዋሚ ሙዔሚ

(ማር. 14:12-21፤ ሉቃ. 22:7-14፤ 21-23፤ ዮሃ. 13:21-30)

17 ዓይሁደኮ ላኣዶ ሙዒ ቦንቸሚኮ ቤርታሳ ኬሎ፣ ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታ ናኣታ ዩሱሴ ኮራ ሙካዮ፡- «ዐሃ ዓኣዲያ ቦንቸ ኬሎ ካዋሚ፣ ዋካ ኔኤም ኑ ጊኢጊሻንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዒ ዒዛ ያኦጮ።

18 ዒዚ ማሃዮ፡- «ካታምይዳ ናንጋ፣ ሃያ ማኣሪ ዴንዲጋፓ ዔርዛሚ፣ ታኣኮ ዋዳ ዐኩሚር ታኣኮ ጊንዮ ሃንታዘንሚና ዋላ ዐሃ ዓኣዲያ ቦንቸ ኬሎ ካዋሚ ኔ ማኣራ ታ ሙዒ ቦንቸንዳኔ» ጋዓኔ፣ ጎዐዋቴ» ጌዔ።

25:30 25:30 ማቴ. 8:12፤ 22:13፤ ሉቃ. 13:28። 25:31 25:31 ማቴ. 16:27፤ 19:28። 25:46 25:46 ዳኣኔ. 12:2። 26:2 26:2 ኬሲ. ማፃ 12:1-27። 26:7 26:7 ሉቃ. 7:37-38። 26:11 26:11 ላሚ. ዋማ 15:11። 26:15 26:15 ካካ. 11:12።

19 ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢያ ዲዚ ዓይሠሠጉዲ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎ ካዋሢ ገኢጊሼኔ።

20 ዩካፓ ሳዓ ዓማዛ ዩሱሴ ታጾ ለምዖንሢያ ዋላ ሙዖሮ ደዔኔ፤ 21 ዲኢካ ዔያታ ሙዒያይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዲንሢያም ጋዓኔ፤ ዲንሢያዳፓ ፔቴ፡ ታና ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ዩያሮ ዔያታ ሚርጌና ያያዖ ፔቴ ፔቴሢ፡- «ጎዳሢያ፡ ታናቴዋሴ፤ ታናኬ ኔ ጋዓ?» ጌዔኔ።

23 ዲዚ ዔያታ፡- «ዲንሢያዳፓ ዓኣሢ ታና ዲንጋንዳሢ ሃሢ ታኣና ዋላ ጎንጋ ኩጮ ዳካሢኬ፤

24 ዓሲኮ ናዓሢ ዲዛ ዛሎ ያኣፒንቴ ጎይያና ሃይቃንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሢ ዓኣሢ ዲንጋ ዓሢያ ሳደዔ፤ ዩይ ዓሢ ሾይንቴባኣያታቴ ኮሺታዖ ዓቴኔ» ጌዔኔ።

25 ዓኣሢ ዲዛ ዲንጋንዳ፡ ዪሁዳ ሃሢ፡- «ዔርዛሢያ! ታናቴዋሴ፤ ታናኬ ኔ ጋዓ?» ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ዲዛም፡- «ሂዮ፡ ኔ ጌዔሢጉዲያኬ» ጌዔኔ።

ጎዳ ማዶ ካዋሢ
(ማር. 14:22-26፤ ሉቃ. 22:15-20፤ 1ቆር. 11:23-25)

26 ዔያታ ካዋሢ ሙዓኣና ዩሱሴ ካሣ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲሢ ሺኢቃዖ፡ ቡንፂ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢያም፡- «ሃቡቴ ሙዑዋቴ፤ ሃይ ታናኬ» ጌይ ዲንጌኔ።

27 ዩያጉዲ ሃሣ ዑሽኮ ባኮዋ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲሢ ሺኢቃዖ፡- «ቢያሢ ሃያይዳፓ ዑሽኩዋቴ፤ 28 ሃይ ሚርጌ ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ላኣለጎታንዳ ታኣኮ ዓኮ ጮኣቁሞ ሱጉያኬ፤ 29 ታ ዓዶ ካኣቱሞይዳ ዋይናፓ ኮሾና ዓኮ ዑዠ ዲንሢያና ዋላ ታ ዑሽካንዳያ ሂላንዳኣና ሃይካፓ ሴካ ሃኖ ዋይናፓ ኮሾና ዑገፎሎ ላሚ ታ ዑሽካዓኬ ታ ዲንሢያም ጋዓኔ» ጌዔኔ።

30 ዩካፓ ዔያታ ያኣሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኑም ዓይናዳዖ፡ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ ከሰከኔ።

ጳጳርሴ «ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ጋዓንዳሢ ቤርታዲ ኬኤዚንቴሢ
(ማር. 14:27-31፤ ሉቃ. 22:31-34፤ ዮሃ. 13:36-38)

31 ዩካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢያም፡- « ሂንቃሢ ታ ዋዳንዳኔ፤ ማራታኣ ዣኣላንዳኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴሢያር ሃኖ ዲባኒ ታ ዲንሢያኮ ዲቆ ማዔም ዲንሢያ ቢያሢ ታና ሃሺ ዓኣዳንዳኔ፤ 32 ጋዓንቴ ሃይባፓ ታ ዔቁሢኮ ጊንዖ፡ ጌሊላ ዲንሢያ ቢሪ ታ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔኔ።

33 ዲዛና ጳጳርሴ ማሃዖ፡- «ሃንጎዋታ ቢያ ኔ ዛሎና ዲቁንቴ፡ ሃሺ ኔና ዓኣዳቶዋ ታኣኒ ፔቴታዖ ኔና ሃሺ ዓኣዳዓኬ!» ጌዔኔ።

34 ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ሃኖ ዲባኒ ኮይዳ ቁኢቃንዳሢኮ ቤርታ ሃይሢ ማይንቴ ኔ ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

35 ጳጳርሴ ጋዓንቴ፡- «ኔኤና ዋላ ሃሃይቆቴያ ፔቴታዖ ታ ኔና ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ጋዓዓ» ጋዓዛ፡ ሃንጎ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢያ ቢያ ዲማዲ ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ጌኤቴሴማኔይዳ ሺኢጲያ
(ማር. 14:32-42፤ ሉቃ. 22:39-46)

36 ዩካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢያ ዋላ ጌኤቴሴማኔ ጌይንታ ቤሲ ዓኣዳዖ፡ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ሴኬያ ዳንዲ ሺኢቃንዳኣና ዲንሢያ ሃካ ደዑዋቴ» ጋዓዖ፡ 37 ዲዛና ዋላ ጳጳርሴና ላምዖ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሢያ ዔኪ ዳንዲዖ ያዩ ማሊሢ ዓርቁኔ፤ 38 ዩካፓ ዔያቶም፡- «ሹምፓሢ ታኣኮ ሚርጌ ያዩ ሃይቃኒ ዑኬኔ፤ ዲንሢያ ታኣና ዋላ ሃካ ደዲ ደዑዋቴ» ጌዔኔ።

39 ዲማና ዔያቶይዳፓ ዳካ ደጫዖ፡ ባሊቲና ሳዓ ሎኦሚ፡- «ታ ዓዳሢያ! ኔኤም ዳንዳዲንታያ ማዔቴ ሃይ ማታሢ ታና ያኣኮንጎ! ጋዓንቴ ኔ ጌዔሢጉዲ ማዓንዳኣፓዓቴም ታ ማሊያጉዲ ማያፓ» ጌዔ ሺኢቁኔ።

40 ዩካፓ ዲ ማዒ ሃይሃ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢያ ባንሢ ሙኪ፡ ዔያታ ጊንዒ ዓኣንቴ ዳንቃዖ ጳጳርሴ ኮይላ፡- «ታኣና ዋላ ዳካ ዋይታዖ ደዲ ዲንሢያ ዳዓኒ ዳንዳዲባኣዓዳ? 41 ዳቢሻኒ ጌሾ ጌሺሢዳ ዲንሢያ ጌሉዋጉዲ ደዲ ሺኢቁዋቴ፤ ዓሲኮ ዓያና ቢያ ዋይ ጌኢጌያኬ፤ ዳሽኪ ጋዓንቴ ላቤያኬ» ጌዔኔ።

42 ላሚ ሃሣ ዳንዳዖ፡- «ታ ዓዳሢያ፡ ሃያ ታ ዔኩዋዖ ዓቱዋ ማቶ ማዔቶ ኔ ማሊያ ኩሞንጎ» ጌዒ ሺኢቁኔ። 43 ላሚ ማዒ ሙካንቴ ጊንዓሢ ዔያቶ ኮሺ ባሺሢያር ጊንዒ ዓኣንቴ ዳንቃዖ፡ 44 ሃሣ ዔያቶ ሃሺ ዳንዲ፡ ቤርታ ሺኢቁማ ጎይዖ ሃይሣሲ ሺኢቁኔ።

45 ዩካፓ ጊንዖ ሃንታዞንሢያ ኮይላ ማዒ ሙካዖ፡- «ሃሢ ሂላዖ ዲንሢያ ጊንዓሢዳዳ? ዓሲኮ ናዓሢ ጎሞ ዓሶም ዓኣሢ ዲንጊንታንዳ ዋዳ ዑኬኔ፤ 46 ዓካሪ ዔቁዋቴ፡ ኔ ዓኣዳም፤ ሃይሾ ዓኣሢ ታና ዲንጋሢ ሙኬኔ!» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዓርቁንቴዖ
(ማር. 14:43-50፤ ሉቃ. 22:47-53፤ ዮሃ. 18:3-12)

47 ዩሱሴ ዩያ ኬኤዛ ጎይሢ ዓኣንቴ ታጾ ላምዖንሢያዳፓ ፔቴሢ፡ ዪሁዳ ሙኬኔ፤ ዲዛና ዋላ ጩንቻ ዓፓሮና ኮኣሎና ዓርቁ ሚርጌ ዓሲ ሙኬኔ፤ ዔያታ ዳኪንቴ ሙኬሢ፡- ቁኤሶኮ ሱኡጎና ደሮኮ ጩሞናይዳፓኬ። 48 ዩሱሴ ዓኣሢ ዲንጋ፡ ዪሁዳ ዓሶም፡- «ዲንሢያ ኮዓሢ፡ ታኣኒ ዲዛ ሄርቃንዳሢ ማዔሢያር ዲዛ ዓርቁዋቴ» ጌዒ ቤርታ ኬኤዜያኬ።

49 ዲማና ዪሁዳ ዑኬና ዩሱሴ ባንሢ ሙካዖ፡- «ዔርዛሢያ! ኔ ኮሺዳ?» ጌዒ ሄርቁኔ።

50 ዩሱሴያ፡- «ታ ዲጊናሢያ! ዓካሪ ኔ ሙኬ ማሊያ ኩኩንሢ» * ጋዓዛ ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪ ዓርቃዖ ሱሲና ዲዛ ቱኬኔ። 51 ዩማና ዩሱሴና ዋላ ዓኣዞንሢያዳፓ ፔቴሢ ዓፓሮ ቱጋዖ፡ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢያም ማዳሢኮ ዋኖ ቆይ ቱቁኔ። 52 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዔዛ ሃይ፡ ጩንቻ ዓፓሮ ጎንጎና ዳኬ፤ ዓፓሮ ቱጋዞንሢያ ቢያ ዓፓሮና ሃይቃንዳኔ። 53 ዋንዴ ያዲ ማዓኒ ኮይሳያ ማዔቴ ታ ዓዶ ታ ያኣጩም ታጾ ላምዖ ቤሲ ፓቁንታ ፖኦሊሶይዳፓ ባሽ፡ ኬኢታንቻ ታኣም ዳኪንዳዋያ ኔኤም ማላ? 54 ዩይ ያዲ

26:23 26:23 ዓይኑ. 41:9። 26:28 26:28 ኬሲ. ማፃ 24:8፤ ዔር. 31:31-34። 26:31 26:31 ዛካ. 13:7። 26:32 26:32 ማቴ. 28:16። * 26:50 26:50 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃፈፖይዳ «ታ ዲጊናሢያ! ሃይካ ኔ ዓይኒር ሙኬይ?» ጋዓኔ።

ጌራ ደማ ደማ ባአዚ ከኤዛአና ዩሱሴ ዓይጎዎ ጌራ ባአሴ።

13 ዩማና ጰላዎሴ፡- «ኔና ዔያታ ዎጎና ዓይሢሳኒ፣ ዓአፒኒ ባአዚ ፓይዳቴያ ኔ ዎይዙዎዓዳ?» ጌዔኔ።

14 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዩይ፣ ዎይሣሢ ዲቃቴ ሄርሻንዳያ ሄላንዳአና ፔቴ ባአዚታዎ ማሂ ከኤዚባአሴ።

ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቴሢ
(ማር. 15:6-15፤ ሉቃ. 23:13-25፤ ዮሃ. 18:19—19:16)

15 ሮሜ ዓጮ ዎይሣሢ ለዓ ለዓ ዓይሁደኮ ዑሣ ዓአዲዎ ቦንቾ ከሎና ዳራ ዔያቶም ቡለንታንዳጉዲ ኮዓ፣ ቱቴ ዓሲ ቡላሢ ዔርቴያኬ። 16 ዩማና ፑርቴዎና ዔርቴ፣ ባርባኔ ጌይንታ ዓሲ ቱቴ ዓአኔ። 17 ዳራ ቡከንታዛ ጰላዎሴ፡- «ባርባኔና ሜሲሄ ጌይንታ ዩሱሴናይዳፓ ዎና ታ ዓንሣም ቡላንዳጉዲ ዓንሣ ኮዓይ?» ጌዔኔ። 18 ጰላዎሴ ዩያ ጌዔሢ ዔያታ ዒዛ ቁኔሩዎና ዓአሢ ዓንጌሢ ዔራያታዎኬ።

19 ጰላዎሴ ዎጎ ቤዘይዳ ዳዒ ዎጋንቴ፣ ዒዛኮ ማቻ፡- «ዩያ ዓሢ ዛሎ ዎንቴ ታ ዓውቴና ሚርጌ ሜታዳኔ፤ ዩያ ጌኤዙ ዓሢ ዑፃ ዓይጎ ባአዚያ ኔ ማዳዎጉዲ» ጋዓ ከኢታ ዒዛም ዳኬኔ።

20 ጋዓንቴ፣ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨዎና ባርባኔ ዔያቶም ቡለንቴም ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዓሳ ዎኤም ዳሮ ዳሚና ጌሻኔ። 21 ዓጮ ዎይሣሢያ፡- «ላምዎንሣዳፓ ዎኤን ዓንሣም ቡለንታንዳጉዲ ዓንሣ ኮዓይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ «ባርባኔ ቡለንቶንጎ!» ጌራ ማሄኔ።

22 ጰላዎሴያ፡- «ሂዳዎ ከሪሰቶሴ ጌይንታ ዩሱሴ ታ ዎደንደይ?» ጋዓዛ፣ ቢያሢ «ሱዲንቶንጎ!» ጌዔኔ።

23 ጰላዎሴያ፡- «ዓይጎር? ዓይጎ ዒ ፑርታ ባአዚ ማዳይ?» ጌራ ዎኤጮዛ፣ ዔያታ ጋዓንቴ «ሱዲንቶንጎ!» ጌራ ሃቺም ዒላቴኔ።

24 ዒዚ ማዳ ባካ ዛሎ ዔቁሰሢ ማዓንዳኢፓዓቴም ማአዳንዳ ባአዚ ባአሢ ጰላዎሴ ዔራዎ፡- «ታኢ ሃያ ዓሢ ሱጉፓፓ ጌኤሽኬ፤ ሃይፓ ሴካ ማዳንደ ባኮ ዓንሣ ዔራኔ» ጌራ፣ ዎአሢ ዓይሢ ዳሮ ቢያ ቤርታ ኩጮ ፔኤኮ ማሰቴኔ።

25 ዳራ ቢያ ዩማና፡- «ዒዛኮ ሱጉፓ ኑኡና ኑ ናአቶና ዑፃ ማዎንጎ!» ጌዔኔ።

26 ዩማና ጰላዎሴ ባርባኔ ዔያቶም ቡሊ፣ ዩሱሴ ጋዓንቴ ዠራፓና ጳርቁሴሢኮ ጌንፃ ሱፃንዳጉዲ ዓአሢ ዔያቶም ዒንጌኔ።

ፖኤሊሶኮ ዩሱሴ ቦሂዎ
(ማር. 15:16-20፤ ዮሃ. 19:2-3)

27 ሮሜ ዓጮ ፖኤሊሳኦ ዩሱሴ ዔኪ ሮሜ ዓጮ ዎይሣ ጰላዎሴ ማአሪ ዓአዲ ማርሾ ጋሮ ጌልዘዎ ፖኤሊሶ ቢያ ዒኢካ ቡኩሴኔ። 28 ዒኢካ ዔያታ ማአዓሢ ዒዛኮ ጉሲ፣ ዳንኪ ዘቄ ዓፒላ ዒዛ ማይሴኔ። 29 ሃሣ ዓንጌሢ ማሪ ካአቶ ቶኦካ

ዓጎ ባአዚ ማሊሲ ቶኦካ ዒዛኮ ዓጋዎ ዎኤሽጉዳ ሚሢ ኩጮ ዒዛኮ ዓይሢ፣ ቤርታ ዒዛኮ ጉምዓቴ ጉምዓቴ፡- «ዓይሁዳ ካአቴዎ! ኮሺ ኔኤም ማዎንጎ!» ጌራ ጌራ ዒዛ ቦሄኔ፤ 30 ጨቴያ ጨቴኔ፤ ሃሣ ዎኤዙጉዳ ኮኤሌሎዎ ዒዛ ኩጮፓ ዔኪ ዒዛኮ ቶኦካ ላሚ ላሚ ጳርቁኔ። 31 ዩያይዲ ዔያታኦ ዒዛ ቦሄሢኮ ጌንፃ ዳንኮ ዘቄ ዓፒሎ ኬሲ ዒዛ ዓፒሎ ጌንሣ ማይሲ ሱፃኒ ዔኪ ዓአዳኔ።

ዩሱሴኮ ሱዲንቶ
(ማር. 15:21-32፤ ሉቃ. 23:25-43፤ ዮሃ. 19:17-27)

32 ዔያታ ኬሰኪ ዳንዲቤቃ ጎይዎይዳ ዓአዎ ሲሞኦኔ ጌይንታ ቄሪና ዓጪ ዓሲ ዳንቄ ፑርቴሴ ዓሶ ሱዎ ሚዎ ዓሢ ዎልቄና ኬዲሴኔ። 33 ዩካፓ ዔያታ፡- «ቶኦኪ ማጌሢ» ጌይንታ ጎልጎታ ሄሌኔ። 34 ዓንጎና ጳርቄ ኪፃሶና ቤዛ ሃርጋሢ ማአዳንዳጉዲ ዎይኔይዳፓ ኮሾና፣ ጨሽና ዎላ ሲኢሪንቴ ዑሺ ዑሽካንዳጉዲ ዩሱሴም ዒንጋዛ፣ ዒ ጋዓንቴ ዑኡቄ ዘጋዎ ዑሽካኒ ኮዒባአሴ።

35 ዩሱሴ ዔያታ ሱፃዎ ዒዓ ዓጊ ዓፒሎ ዒዛኮ ጌሽቴ ዔኬኔ። 36 ዒኢካ ሃሣ ዳዒ ዒዛ ዔያታ ካፓኔ። 37 ዳቢንቶ ዒዛኮ ዔርዘንዳጉዲ ጌራ «ሃይ፣ ዓይሁዳ ካአቴ፣ ዩሱሴኬ» ጋዓ ፃአፖና ባአዚ ዩሱሴ ሱዲንቴ ፑርቶ ዓሶ ሱዎ ሚዎ ዑፃ ጌሣኔ። 38 ዒዛና ዎላ ላምዎ ሱላ ፔቴሢ ዩሱሴኮ ሚዛቆ ዛላ፣ ባጋሢ ሻውሎ ዛላ ማሂ ዔያታ ሱዲኔ።

39 ዒኢና ጎይዎ ዓአዳ ዓሳ ሚርጌና ጨሽኪ ጨሽኪ ሃሣ ቦሂሢና ቶኦኮ ፔኤኮ ዓጊሢ ዓጊሢ፡- 40 «ጌኤዙ ማአሮ ሻሂ፣ ሃይሣ ኬሊዳ ማዙሣ! ሂንዳ ኔና ዳቄሼ! ሂዮ ሂንዳ ዎኤሲ ናይ ኔ ማዔቶ ፑርቶ ዓሶ ሱዎ ሚዎፓ ኬዳ!» ጋዓኔ።

41 ዩያጉዲ ቁኤሶኮ ሱኡጎንታ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘ ዓሶንታ ጨዎንታ ቢያ ቦሂ ቦሂ፡-

42 «ሜሌ ዓሶ ዒ ዳቄሼኔ፤ ፔና ጋዓንቴ ዒ ዳቄሻኒ ዳንዳዑዎሴ፤ ሂንዳ ዒ ዒሰራዔኤሌ ካአቴ ማዔቶ ሃሢ ፑርቶ ዓሶ ሱዎ ሚዎፓ ኬዳንጎ፤ ኑኡኒ ጌዛ ጎኔኬ ጌራ ጉሙርቃንዳኔ። 43 ዒ ዎኤሲና ጉሙርቃኔ፤ ሃሣ «ዎኤሲ ናይኬ» ፔና ዒ ጋዓኔ፤ ሂንዳ ዎኤሲ ዒዛና ሽካቶ ዳቄሽጎንጎ!» ጌዔኔ።

44 ዩያጉዲ ዒዛና ዎላ ሱዲንቴ ሱሎንሢ ዒዛ ጨሽካኔ።

ዩሱሴኮ ሃይሶ
(ማር. 15:33-41፤ ሉቃ. 23:44-49፤ ዮሃ. 19:28-30)

45 ዓባ ሳዛ ማዓ ዎዳፓ ዳንዲ ማሢ ደምቦልሳ ዎዳ ሄላንዳአና ሳዓ ቢያ ዲሜኔ። 46 ዩማፓ ማሢ ደምቦልሳኦ ዩሱሴ፡- «ዔሎሂ! ዔሎሂ! ላማ ሳባቂታኒ»* ጌራ ዳጊዲ ዒላቴኔ። ዩማኮ ቡሊፃ «ታ ዎኤዛሢዮ! ዎኤዛሢዮ! ዓይጎር ኔ ታና ሃሼይ?» ጌይሢኬ።

47 ዒኢካ ዔቄ ዓአ ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡- «ሃይ ዒ ዔኤሊያሴ ዔኤላኔ!» ጌዔኔ። 48 ዩማና ዔያቶይዳፓ ፔቴሰኬይ ጳሽኪ ዳንዲ ዓፒላ ቱርጫጉዳ ባአዚ ዎይኔይዳፓ ኮሾና ሶልኪ፣

27:24 27:24 ላሚ. ዎማ 21:6-9። 27:34 27:34 ዓይኑ. 69:21። 27:35 27:35 ዓይኑ. 22:18። 27:39 27:39 ዓይኑ. 22:7፤ 109:25። 27:40 27:40 ማቴ. 26:61፤ ዮሃ. 2:19። 27:43 27:43 ዓይኑ. 22:8። * 27:46 27:46 ዔሎሂ ዔሎሂ ላማ ሳባቂታኒ፡- ጌይንቴዛ ዓራማይኬ ዓሲ፤ ሃሣ ዔብሪ ዓሲ ሙኡቺና ጌይንቴያኬ። 27:46 27:46 ዓይኑ. 22:1። 27:48 27:48 ዓይኑ. 69:21።

ኮሽኩዎ ዑሺዳ ዓገ ዋኦሺዳ ሚሢና ዩሱሴ ዑሽካንዳጉዳ ዔኪ ዒንጌ።

49 ሃንጎ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ሃሹዋቴ፤ ሂንዳ ዔኤሊያሴ ሙኪ ዒዛ ዳቁሻቴ ኑ ዛጎም!» ጌዔ።

50 ዩሱሴ ለሚ ሃሃ ዳጊዳ ዒላቴሰካፓ ሽምፓሢ ዒዛኮ ዱጵ።

51 ዩናና ጌኤዦ ማኦሮኮ ዳማሲያሮ ጎኦሮና ዓፒላ ሎፓ ሉ ሄሊ ዳርዒ፤ ለምፆ ፓቂንቴ፤ ሃሃ ሳዓኣ ዓገፆም ላላ ፃሃ፤ 52 ዩማና ሚርጌ ዱኡፒ ቡሊንቴም ፆኦሲም ዱማዴያ ማዔ ሃይቄ ዓሲያ ሃይባፓ ዔቄ። 53 ዩና ዓሳ ዱኡፓፓ ከሰከ፤ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሢኮ ጊንፃ ፆኦሲም ዱማዴ ካታም ጌሊ ሚርጌ ዓሲም ጵዳ።

54 ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሃሢና ዒዛና ዋላ ዩሱሴ ካፓዘንሢ ሳዎኮ ዓገፆያና ሃንጎ ማዔ ባኮዋ ቢያ ዛፓ፤ ሚርጌና ዒጊጩ፡- «ጎኔና ሃይ ፆኦሲ ናይታዎከ!» ጌዔ።

55 ዒማና ጌሊላይዳፓ ሙከዞንሢና ዩሱሴ ኮይሳ ባኣዘና ቢያ ማኦዳ ማዳ፤ ዒዛ ጊንፃ ሃንታ ሚርጌ ላኣሊ ዩና ባኮ ሃኬ ዔቁ ዛፓ። 56 ዔያቶ ባኣካ ሚግዳላ ዓጩ ማይራማ፤ ያይቆኦሲና ዮሴፔናኮ ዒንዳ፤ ማይራማ፤ ሃሃ ዜብዳዮሴ ናኣቶኮ ዒንዳኣ ዓኣ።

ዩሱሴኮ ዱኡቴፆ

(ማር. 15:42-47፤ ሉቃ. 23:50-56፤ ዮሃ. 19:38-42)

57 ሳዓ ዓማዛ ዓርማቴያሴ ዓጩ ዓሲ ማዔ፤ ዮሴፔ ጌይንታ ፔቴ ያርጎቹ ዓሲሰኬያ ሙከ፤ ዒዚያ ዩሱሴ ጉሙርቁ፤ ዒዛ ዓሲ ማዔያከ፤ 58 ዩይ ዓሢ ጸላያሴ ኮይላ ዓኣዳዎ ዩሱሴኮ ሌዞ ሸኢቃዛ፤ ጸላያሴያ ሌዛ ዒዛም ዒንጊንታንዳጉዳ ዓይሃ። 59 ዩያሮ ዮሴፔ ሌዞ ከይሲ ሱኡዳ፤ 60 ፔኤም ጌዒ ዶዶ ሹጮ ጳሊ፤ ቦኦከ ኮሽና ቆኦፓይዳ ዱኡካዎ ዳኤፒ ሹቹ ቡምባልሲ ዔቶ ካሮ ዋዳ ዳንዴ። 61 ዩማና ሚግዳላ ዓጩ ማይራምና ባጎ ማይራምና ዱኡፖኮ ቤርቶ ዛላ ዳዒ ዓኣ።

ዩሱሴኮ ዱኡፖ ካፖናሢ

62 ዘሮ ጉቴሎ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሶና ፔቴምና ጸላያሴ ኮራ ዓኣዳ፡- 63 «ጎዳሢዮ! ዩይ ሉኡቃሢ ቤርታ ሳዛና ዓኣዎ ሃይሃ ከሊኮ ጊንፃፓ ሃይባፓ ታ ዔቃንዳ፤ ጌዔሢ ኦም ጳቄ። 64 ዩያሮ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሢ ዳንዳ ዉኡቁ፤ ዳሮም ሃሃ ሃይሾ ዒ ሃይባፓ ዔቄ፤ ዔያታ ጎዑዋጉዳ፤ ዱኡፓ ሃይሃ ከሊ ሄላንዳኣና ካፒንቶም ዓይሃ፤ ያዳ ማዒባኣታቴ ጋፒንፆይዳ ዓሶ ዳቢሺፃ ቤርታኣሰካፓ ባሽ ማዓንዳ፤» ጌዔ።

65 ጸላያሴ፡- «ዒንሢኮ ፖኦሊሶ ዔኪ ዓኣዳ ካፒሱዋቴ» ጌዔ።

66 ዩካፓ ዔያታ ዳንዳ ዱኡፖ ካሮ ሹጮይዳ ያኡም ዔርዛ ማላቶ ጳርቁ፤ ፖኦሊሶና ካፒሲ ሃሽ።

28

ዩሱሴኮ ሃይባፓ ዔቁፆ

(ማር. 16:1-10፤ ሉቃ. 24:1-12፤ ዮሃ. 20:1-10)

1 ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ከላ ጋፓዛ ዘሮ ጉቴሎ ጉቴ ዓማ ሚግዳላ ዓጩ ማይራምና ሃሃ ሃንጎ ማይራምና ዋላ ዩሱሴኮ ዱኡፖ ዛፓኒ ዓኣዳ። 2 ዔያታ ሙከዋንቴ ቤርታ ዔርቲባኣንቴ ሳዓ ዓገፃዛ፤ ጎዳኮ ከኢታንቻ ጫሪንጫፓ ከዳ፤ ዱኡፖ ዔቶ ካሮ ዋዳና ሹጫሢ ቡምባልሲ ዑፃ ዳዔ። 3 ዩያ ከኢታንቻሢኮ ዓኣፖ ካራ ዜኤሊንሢጉዳ ፖዓያ፤ ሃሃ ዓፒላኣ ሻቹጉዳ ቦኦራያከ። 4 ዱኡፖ ዔቶ ካፓዘንሢ ከኢታንቻሢ ዒጊጩፆይዳፓ ዔቁያና ዱቃታዎ ሃይቄ ለሲጉዳ ማዔ።

5 ከኢታንቻሢ ላኣሎንሢ ኮራ፡- «ዒንሢ ዒጊጩፖቴ፤ ሱጸንቴ ዩሱሴ ዒንሢ ኮዓሢ ታ ዓራ፤ 6 ዒዚ ሃይካ ባኣሴ፤ ዒ ከኤዜሢጉዳ ሃይባፓ ዔቁ፤ ሃኒ ሙከ ዒ ላሃ ቤዞ ዛፓዋቴ። 7 ሃሢ ሩኡሪ ዓኣዳፓፓ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶም ሃይባፓ ዒ ዔቁ፤ ጌሊላ ዒንሢ ዒ ቢሪ ዓኣዳንዳ፤ ዒኣካ ዒንሢ ዒዛ ዛፓንዳ፤ ጌዒ ከኤዙዋቴ፤ ዩያ ታ ዒንሢም ከኤዜያከ» ጌዔ። 8 ዩካፓ ላኣሎንሢ ኮሽ ዒጊጩሢ ሃሃ ዋዛና ዱኡፖ ቤዛፓ ዑከና ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሢም ከኤዛኒ ጳሽኪ ዳንዴ።

9 ዒኣካ ቤዞማና ዩሱሴ ዔያቶ ዳንቃዎ፡- «ዒንሢ ኮሽዳ?» ጋዓዛ ዔያታ ዩሱሴ ባንሢ ሙካዎ ሂርኪ ጌይቶኮ ዒዛኮ ዓርቁ ዒዛም ዘጌ። 10 ዩሱሴ፡- «ዒንሢ ዒጊጩፖቴ፤ ዳንዳፓ ታ ዒሾንሢ ጌሊላ ዓኣዳንዳጉዳ ዔያቶም ከኤዙዋቴ፤ ዒኣካ ታና ዔያታ ዛፓንዳ፤» ጌዔ።

ዱኡፖ ካፓ ዓሶኮ ማርካዲያ

11 ላኣሎንሢ ካታም ዓኣዳፆይዳ ዓኣንቴ ዱኡፖ ካፓ ፖኦሊሶንሢ ዩያ ፔቴ ፔቴዞንሢ ካታም ዳንዳዎ ማዔ ባኮ ቢያ ቄኤሶኮ ሱኡጎም ከኤዜ። 12 ዩካፓ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ጩምና ዋላ ቡከንቴ ዘርቲሢኮ ጊንፃ ፖኦሊሶንሢ ሚርጌ ሚኢሽ ዒንጋዎ፡- 13 «ኦኡኒ ጊንዒ ዓኣንቴ ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታዞንሢ ሙከ ዒዛኮ ሌዞ ዉኡቄ፤ ጌዒ ዳሮም ከኤዙዋቴ። 14 ዓጩ ዋይሃሢ ዩያ ዋይዜያ ማዔቶ ዒንሢዳ ማቶ ዒ ሄሊሱዋጉዳ ኦኡኒ ዒዛም ከኤዘንዳ፤» ጌዔ።

15 ዩያሮ ፖኦሊሶንሢ ዔያቶም ዒንጎና ሚኢሾ ዔካዎ ዔያቶም ከኤዘንቴሢ ማዳ፤ ዩያ ሃሮ ሄላንዳኣና ዓይሁዶ ዓሳ ከኤዛ።

ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታዞንሢም ጵዳ

(ማር. 16:14-18፤ ሉቃ. 24:36-49፤ ዮሃ. 20:19-23፤ ዳኪ. ማዳ 1:6-8፤ 1ቆር. 15:3-8)

16 ዩካፓ ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታ፡ ታጳ ፔቴዞንሢ ዒዚ ዔያቶም ዓኣዳንዳጉዳ ከኤዜ ጌሊላይዳ ዓኣ ዳኮ ዓኣዳ። 17 ዒኣካ ዒዛ ዔያታ ዳንቃዎ ዒዛም ሂርኪ ጌዒ ዘጌ፤ ዛላ ጋዓንቴ ዒዛ ናንጋንዳ? ጌዔ። 18 ዩማና ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሢ ኮራ ሙካዎ፡- «ቢታንቶ ቢያ

27:51 27:51 ከሲ. ማፃ 26:31-33። 27:56 27:56 ሉቃ. 8:2-3። 27:63 27:63 ማቴ. 16:21፤ 20:19፤ ማር. 8:31፤ 9:31፤ 10:33-34፤ ሉቃ. 9:22፤ 18:31-33። 28:16 28:16 ማቴ. 26:32፤ ማር. 14:28። 28:19 28:19 ዳኪ. ማዳ 1:8።

ጩራጎጩና ሳዖናይዳ ታኣም ዒንገንቴኔ፤ 19 ዩያሮ
 ዓኣዲጋፓ ዳሮ ቢያ ዓዶ፣ ናዖ፣ ዓያኖ ጌኤዮናሮ
 ማዓንዳጉዲ ዋኣዖና ማሰኪ ማሰኪ ታ ዓሲ
 ማሁዋቴ፤ 20 ታ ዒንሢም ዓይሤ ሳኮ ቢያ ዓሳ
 ካፓንዳጉዲ ዔያቶ ዔርዙዋቴ፤ ታኣኒያ ዓጮኮ
 ጋፒንዖ ሄላንዳኣና ቢያ ዋዴ ዒንሢና ዋላኬ»
 ጌዔኔ።

ማርቆስ ፩፡፮ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ዓይያ ካር

ማርቆስ ፩፡፮ ኮዥ ሃይሶ፡- «ሃይ ያኦሲ ናዓሢ ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮዥ ሃይሶ ቤርቶኬ» ጌይሢና ዓርቃኔ፤ ሃኖ ኮዥ ሃይሴሎ ጋራ ዩሱሴ ማዳ ዓሲና ሃሣ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ ማዒ ጴዳኔ፤ ዒዛኮ ቢታንታኣ ዔርዚያይዳ፤ ፑርቶ ዓያኖ ዑያይዳ ዓኣ ዋልቆና ዓሲኮ ጎሜ ዓቶም ጌይያናይዳ ጴዳኔ፤ ሃሣ ጊንሣ ዩሱሴ፡- «ዓሲ ጎሜ ዓይሎምይዳ ጌሴ፤ ታ ሸምፖዋ ዩያ ዛሎ ማሂ ጉሪ ዒንጋኒ ሙኬያ ታኣኒ ዓሲናይኬ» ጌዒ ፔ ቶኦኪና ኬኤዜኔ።

ማርቆስ ዩሱሴ ዛሎ ዓኣ ሃይሶ ሸኢሸሢ ፒዜና ደዲ ዋልቆና ዓኣ ጎይሢና ማዓዛ ዒዛኮ ባሽ ማሊያ ዩሱሴኮ ቃኣሎና ዔርዚያናይዳቱዋንቲ ዒ ማዳ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዳይዳኬ፤ ቃሲ ሃሣ ማሰካ የሃኒሴ ዛሎ ሃይሶ፡ ዩሱሴኮ ዋኣያና ማሰቲያና ፩፡፮ ዩሱሴ ዳቢሻኑዋ ጌሽ ጌሽያ ዛሎ ቃሚሢ ማዔ ዓይሢ ካራ ዒንጌሢኮ ጊንያ ዩሱሴኮ ዔርዚያና ሃርጊንቲ ዓሶ ፖዒሶ ማዳ ዛሎ ኬኤዜኔ። ጊንያ ስንጊቤቃ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ዩሱሴ ኮሺ ዔሪ ዔሪ፡ ዲሴ ዋደና ዩሱሴ ዒያ ዓሳኣ ባሽና ዒዛ ዒዳ ዒዳ ዳንዳኔ፤ ሃሣ ጋፒንያ ዓይያንሢ ዩሱሴ ሸምፓሢ ዳጋፒንያ ቃልሾ ኬሎ ጋራ ማዳንቲ ማዳና ባሽ ዒዛኮ ስዊንቶ ዛሎና ሃይባፓ ዔቂያ ዛሎዋ ኬኤዛያኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ኮዥ ሃይሶኮ ቤርቶ (1:1-13)
- ዩሱሴኮ ጌለላይዳ ማዳና ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ (1:14—9:50)
- ጌለላይዳፓ ዩሩሳሌም ሄላንዳኣና ማዳንቲ ባኮ (10:1-52)
- ጋፒንያ ቃልሾ ኬላ ዩሩሳሌምይዳ ሃሣ ኮይሎ ዓጫ ማዳንቲ ባኮ (11:1—15:47)
- ዩሱሴኮ ሃይባፓ ዔቂያ (16:1-8)
- ሃይባፓ ዔቂ ጎዳኮ ጴዳያና ሌካ ጫሪንጮ ዓኣዲያ (16:9-20)

ማሰካ የሃኒሴ ዩሱሴ ዛሎ ዳጊዲ ኬኤዜሢ (ማቴ. 3:1-12፤ ሉቃ. 3:1-18፤ ዮሃ. 1:19-28)

1 ሃይ ያኦሲ ናዓሢ * ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮዥ ሃይሶ ቤርቶኬ፤ 2 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡

«ያኦሲ ኔኤኮ ቤርታ ጎይያ ጲሻንዳያ
ታኣኮ ኪኢቶ ናዓሢ ታ ዳካንዳኔ፤

3 ዩይያ፡-
<ዒንሢ ጎዳኮ ጎይያ ጊኢጊሹዋቲ፤
ሉኡጎ ጎይያዋ ፒዚሱዋቲ>

* 1:1 1:1 ያኦሲ ናዓሢ፡- ጋዓዛ ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓ «ያኦሲ ናዓሢ» ጋዓ ቃኣላ ቃሱዋሴ። 1:2 1:2 ሚሊ. 3:1። 1:3 1:3 ዒሲ. 40:3። † 1:4 1:4 ማሰካ የሃኒሴ፡- ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓ «ማሰካ የሃኒሴ» ጌይያ ሃሺ «የሃኒሴ ማሰከ ማሰከ» ጋዓ። 1:6 1:6 2ካኣቶ. ማ 1:8። 1:11 1:11 ማዢ. ማፃ 22:2፤ ዓይኑ. 2:7፤ ዒሲ. 42:1፤ ማቴ. 3:17፤ 12:8፤ ማር. 9:7፤ ሉቃ. 3:22። 1:15 1:15 ማቴ. 3:2።

ጌዒ ጌዒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዒላታ ዓሲ ዑኡሲ»

ጌይንቲ ፩፡፮ ጎዳኒቲሢ ጉዲ፡-

4 ማሰካ የሃኒሴ † ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓሶም፡- «ያኦሲ ዒንሢም ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳፕዲ ጎሞ ቡኡዲ ቡኡዲ ዋኣሢና ማሰቲዋቲ» ጌዒ ኬኤዜ ኬኤዜ ሙኬኔ። 5 ዒማና ዪሁዳ ዓጮ ዓሶንታ ዩሩሳሌም ዓጮ ዓሳ ቢያ ዒዛ ኮሪ ሙኪ ጎሞ ቡኡዲ ቡኡዲ የርዳኖሴ ጎዎ ዋራ ማሰታኔ።

6 የሃኒሴ ጋኣሎ ጌይንታ ቆሎኮ ጋፓኔፓ ኮሸና ማኣያ ማይንቲ፤ ኬርኖይዳ ቃልሾ ቱካኔ፤ ዒዛኮ ሙዓ ዓቢሢና ዑቶ ዔኤሲናኬ። 7 ዒዚ ዓሶም ኬኤዛያ፡- «ታ ሂርኪ ጌዒ ዒዛኮ ዲርዘ ቱኮ ሱዞ ቡላኒ ዒጊቻያ ታ ጊዳፓ ባሽ ታኣኮ ጊንያ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ። 8 «ታኣኒ ዒንሢ ዋኣሢና ማሰካኔ፤ ዒዚ ጋዓንቲ ዒንሢ ዓያና ጌኤሸና ማሰካንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ማሰቲያና ፩፡፮ ዒዛ ጌሺ ጎሜ ማዳሳኒ ዳንዳዒባኣሢ

(ማቴ. 3:13-17፤ 4:1-11፤ ሉቃ. 3:21-22፤ 4:1-13)

9 ዩኖ ዋደና ዩሱሴ ጌለላ ዓጫ ዓኣ ናዚሪቲ ካታማፓ ሙኪ የርዳኖሴ ጎዎ ዋራ የሃኒሴ ኮራ ማሰቲኔ። 10 ዩሱሴ ዋኣያፓ ኬኤሰካኣና ጫሪንጫ ቡለንቲ ጌኤዥ ዓያና ዒዛይዳ ደኦሌ ማሊ ኬዳንቲ ዒ ዛጌኔ። 11 ዩማና፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ናሽኪንታ ናዓሢኬ፤ ታና ኔ ኮሺ ዋዛሳኔ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ሙኬኔ።

12 ዩማፓ ኔጉዋፓ ጌኤዥ ዓያና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዒዚ ዓኣዳንዳፕዲ ዔቂሴኔ። 13 ዩሱሴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ያይዲታሚ ኬሊ ፩፡፮ ዒዛ ዛጋኒ ጌሻንቲ ዳዔኔ፤ ዒዚያ ዓኣሢ ካኖ ቦያ ባኣካኬ፤ ጋዓንቲ ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ሙኪ ዒዛ ማኣዳኔ።

ዩሱሴ ሞላሢ ዓርቃ ያይደንሢ ዔኤሌሢ (ማቴ. 4:12-22፤ ሉቃ. 4:14-15፤ 5:1-11)

14 የሃኒሴ ቱኡዞ ማኣራ ቱኡቲሰካፓ ዩሱሴ ያኦሲኮ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዜ ኬኤዜ ጌለላ ዓጮ ሙኬኔ። 15 ዒዚ ኬኤዛያ፡- «ፒዞዋ ዋዳ ሙኬኔ፤ ሃሣ ያኦሲኮ ካኣቲማ ዑኬኔ፤ ጎሞይዳፓ ማዑዋቲ፤ ሃያ ኮዥ ሃይሶዋ ጉሙርቁዋቲ» ጌዔኔ።

16 ዩካፓ ዩሱሴ ጌለላ ባዞኮ ዓጮና ዓኣዲቤቃ ሲሞኦኔና ዒዛኮ ጌርሲ ዒንዲራሴ ጎዎሢና ሞሎ ፒሪ ዓርቃያታሢ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ሱሲፕዲ ጋሶና ሱዞ ባዞ ዋኣያይዳ ዓጋንቲ ዛጌኔ። 17 ዩሱሴያ ዔያቶም፡- «ሃኒ ታ ጊንያ ሙኩዋቲ፤ ታኣኒ ዒንሢ ዓካሪ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ። 18 ዔያታ ቤዞና ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮጉዳ ሱዞ ሃሺ ዒዛ ጊንያ ዓኣዳኔ።

19 ዩካፓ ዒዚ ዳካ ሃኬሰካፓ ሃሣ ማሌ ዒሸና ጌኤዚና ማዔያ ዳንቁኔ፤ ዔያታኣ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሢ ያይቆኦና የሃኒሴናኬ፤ ዩንሢያ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮጉዳ ሱዞ ኮሻኔ፤ 20 ዩሱሴ ዔያቶ ዛዛጋያ ዔኤሌኔ፤

ዔያታኦ ዩሱሴ ጊንፆ ዓኣዲፆር ዔያቶኮ ዓዳሢ ዜብዲዮሴና ዒዛኮ ማዳ ዓሶ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎይዳ ሃሺ ዓኣዳኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቄ ዓሢኮ ዳቂፆ
(ሉቃ. 4:31-37)

21 ዩማፓ ዩሱሴ ዒዛና ዓኣዘንሢና ዋላ ቁፒርናሆሜ ጎፆ ካታሞ ጌሌኔ፤ ሄለሢ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሺፆ ከሎና ዔያቶኮ ሺኢጲፆ ማኣር ጌሊ ዔርዚሢ ዓርቄኔ። 22 ዩሱሴኮ ዔርዚፆ ሙሴ ዔርዚፆ ዋጎ ዔርዚፆ ዓሳ ዔርዚሢ ጉዲቱዋንቴ ፔኤኮ ዴኤፒ ቢታንቶና ዔርዚፆ፤ ዩፆር ዋይዜ ዓሳ ቢያ ዒዛኮ ዔርዚፆና ዲቃቲ ሄርሼኔ።

23 ዒማና ዓይሁዶ ዓሶኮ ሺኢጲፆ ማኣራ ፑርታ ዓያናና ዓኣ ዓሳ ዓሳ፤ ዒዚያ ሂዚ ጌዒ ዳጊዲ ዒላቲኔ። 24 «ናዚሬቶ ዩሱሴ! ኔኤና ኑኤና ዋላ ዓይጎ ፔቱሞ ዓኣይ? ኔ ኑና ባይዚሢ ሙኪያ? ታኣኒ ኔኤኮ ፆኑሞ ዔራኔ፤ ኔኤኒ ጌኤሺ ፆኦሲ ናይኮ» ጌዔኔ።

25 ዩሱሴያ ፑርቶ ዓያናሢ፡- «ዚቲ ጌዔ፤ ዓሢዳፓ ከሰከ!» ጌዒ ጎሬኔ።

26 ፑርቶ ዓያናሢያ ዓሢ ሚርጌና ጎቃይሴሢኮ ጊንፆ፣ ፑኤፒ ዑኡሲና ዒላቲ ዒዛይዳፓ ከሰከኔ።

27 ዓሳ ቢያ ዲቃቲሢና ሄርሺ ዋሊ ኮራ፡- «ሃይ ዓይጎ ባኣዚዳይ? ፑርቶ ዓያኖ ፔ ቢታንቶና ዒዚ ዓይሢኔ፤ ዔያታኦ ዒዛሞ ዓዓይሢንታኔ፤ ሃይ ዓከ ዔራቶቱዋይ?» ጌዒ ጌዒ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ፆኦፎኔ።

28 ዩፆር ቤዘማና ዩሱሴኮ ሱንፆ ጌሊላና ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮ ቢያይዳ ዋይዚንቴኔ።

ዩሱሴ ሚርጌ ሃርጊንቴ ዓሶ ፓሢሢ
(ማቴ. 8:14-17፤ ሉቃ. 4:38-41)

29 ዩማና ዩሱሴ ዓይሁዶኮ ሺኢጲፆ ማኣራፓ ከሰከ ያይቆኦናና ዮሃኒሴና ዋላ ሰሞኦኔና ዒንዲራሴና ማኣራ ጌላንቴ፤ 30 ጋርይዳ ሰሞኦኔኮ ባይሳ ቆይንቴ ላሂ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ቆይንቴፆ ዓሳ ዒዛሞ ቤዘና ከኤዜኔ። 31 ዩሱሴ ዒዛ ባንሢ ዑካፆ ኩጮ ዒዛኮ ዓርቄ ዔቁሴኔ፤ ቆሃኣ ዒዛ ሃሺኔ፤ ዒዛ ዔቁ ዔያቶ ሹኦቲንሢኔ።

32 ዓሳ ጌሊ ሳዓ ዓሚሢኮ ጊንፆፓ ዓሳ ሃርጊንቴ ዓሶንታ ፑርቶ ዓያና ዓርቄ ዓሶ ቢያ ዩሱሴ ባንሢ ዔከ ዔከ ሙካኔ። 33 ካታሞ ዓሳ ቢያ ማኣር ጋርይዳ ቡኪንቴ ዓኣኔ። 34 ዩሱሴ ሚርጌ ዲማ ዲማ ዶርፆና ሜታዳ ዓሶ ፖዒሴኔ፤ ፑርቶ ዓያኖ ዓሶፓ ከሴኔ፤ ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ ፆናታቴያ ዔራኔ፤ ማዔቶዋ ዔያታ ፔቲ ባኣዚ ጋዓንዳፐዲ ዩሱሴ ዔያቶ ዓይሢባኣሴ።

ዩሱሴ ጌሊላይዳ ዔርዚሢ
(ሉቃ. 4:42-44)

35 ካሪፆ ዑፆ፣ ሳዓ ዲሚ ዓኣንቴ ዩሱሴ ጴጪ ከሰካፆ ሺኢቃኒ ዓሰባኣ ቤሲ ዓኣዳኔ።

36 ሰሞኦኔና ዒዛኮ ላጎንሢ ዩሱሴ ኮዒ ጊንፆ ዓኣዳኔ። 37 ዔያታ ዒዛ ዳንቃፆ፡- «ዓሳ ቢያ ኔና ኮዓንቴቱዋይ?» ጌዔኔ።

38 ዩሱሴ ማሃፆ፡- «ታ ሙኪሢ ዔርዚሢ ማዔያታሢር ዔርዚሢ ሃያ ዑኩ ዓኣ ጉርዶ ኑ ዓኣዳፎ» ጌዔኔ።

39 ዩፆር ዓይሁዶ ዓሶኮ ሺኢጲፆ ማኣራ ዔርዚሢ ዔርዚሢ ሃሢ ፑርቶ ዓያኖ ዓሶፓ ከሲ ከሲ ጌሊላ ዓጮ ቢያ ሃንቴኔ።

ዑፆ ከሰካ ዶርዓሢና ዓርቄንቴ ዓሢ ዩሱሴ ፓሢሢ
(ማቴ. 8:1-4፤ ሉቃ. 5:12-16)

40 ዑፆይዳ ከሰካ ፑርቶ ዶርዓሢና ቶ ዓርቄንቴ ፔቲ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ጉሞዓታፆ፡- «ኔ ኮዔቲታና ጌኤሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዒ ሺኢቁኔ።

41 ዩሱሴያ ሚጪንታፆ ኩጮና ዒዛ ካኣሚ፡- «ጌኤሻከ! ኔ ጌኤሻካንዳፐዲ ታ ኮዔኔ» ጌዔኔ።

42 ዑፆይዳ ከሰካ ፑርቶ ዶርዓሢ ዓሢ ሃሻዛ ቤዘማና ዒዚ ጌኤሻከኔ። 43 ዩሱሴ ዓሢ ዳካኣና ሂዚ ጌዒ ኮሺ ላቲ ዓይሢኔ፡- 44 «ሃያ ባኮ ፆኦኣ ኔ ከኤዘዋፐዲ ኔና ዔሬ፤ ጋዓንቴ ዓኣዲፓፓ ኔና ቁኤሳሢሞ ዳዌ፤ ዳርማኣ ኔኤኮ ጌኤሻኪፆ ማርካ ማዓንዳፐዲ ዩፆፐዳ ዶርዓሰካፓ ዳቂ ዓሳ ዒንጎሞ ጌዒ ሙሴ ዓይሢ ዒንጊፆ ፆኦሲሞ ዒንጊ።»

45 ያዒ ማዔቶዋ ዓሢ ዒኣካፓ ከሰካፆ ዓሰሞ ቢያ ቤዘይዳ ከኤዘሢ ዓርቄኔ። ዩፆይዳፓ ዔቁያና ዩሱሴ ዋኖ ካታሞ ማዔቶዋ ፔጌና ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ። ጋዓንቴ ካታሞኮ ዙላ ዓሰባኣ ዔፎ ቤሰካ ናንጋኔ፤ ዓሳ ቢያ ቤዘፓ ዒዛ ባንሢ ሙካኔ።

2

ዩሱሴ ዋሶ ዓሢ ፒሺሢ
(ማቴ. 9:1-8፤ ሉቃ. 5:17-26)

1 ዩሱሴ ዳካ ዓሲኮ ጊንፆፓ ቁፒርናሆሜ ጌይንታ ካታሚሎ ማዒ ሙከኔ፤ ዒዚ ዒኣካ፣ ናንጋ ማኣራ ዓኣሢ ዋይዚንቴኔ። 2 ሚርጌ ዓሲ ሙኪ ጋርና ዙሎና ቤሲባይዚ ኩሚ ቡኪንቴኔ፤ ዩሱሴያ ዔያቶም ቃኣሎ ከኤዛኔ። 3 ዩማና ያይዶ ዓሲ ፔቲ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሰሰከያ ከዲ ዩሱሴ ባንሢ ሙከኔ። 4 ዳርኮ ዲቡሞፓ ዔቁያና ዓሢ ዔያታ ዩሱሴ ሄለሳኒ ዳንዳዒባኣሢር ዩሱሴ ዓኣ ዙሎና ሳኮ ሻሂ ዩሱሴኮ ቤርታ ዒዛ ከዶና ሃላሢና ዋላ ከይሴኔ። 5 ዩሱሴ ዔያቶኮ ዋማዒ ጉሙርቁሢ ዓኣቲያ ዛጋፆ፣ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሢሞ፡- «ታ ናዓሢዮ ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌዒንቴኔ» ጌዔኔ።

6 ሙሴ ዔርዚፆ ዋጎ ዔርዚዘንሢዳፓ ፔቲ ፔቲዘንሢ ዒኣካ ዳዒ ዓኣፆ ፔዒናና፡- 7 «ዋዲ ሃይ ዓሢ ሃያ ጌዒ ጌሰታይ? ሃይ ፆኦሲ ጫሽኪሢኔ፤ ፔቲ ፆኦሲዳፓ ዓታዛ ጎሜ ዓቶም ጋዓኒ ዳንዳዓሢ ፆናዳይ?» ጌዒ ማሌኔ።

8 ዩማዒ ጌዒ ዔያታ ማላኣና ዩሱሴ ቤዘማና ዔያቶኮ ዒኖ ማሊፆ ፔ ዓያኖና ዔራፆ ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ዒንሢ ዒኖና ዓይጎር ሃያ ጌይ ማላይ? 9 ሃያ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሢሞ ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌዒንቴኔ» ጌዒሢና ላቂ ኔኤኮ ኔና

1:22 1:22 ማቴ. 7:28-29። 1:39 1:39 ማቴ. 4:23፤ 9:35። † 1:40 1:40 ዑፆይዳ ከሰካ ፑርቶ ዶርዓሢ፡- ጋዓዛ ጌኣኮ ማኣፓ ጋዓ ጎይፆና ዑሢካ ዩሰዳፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዓ ዶርፆ ቢያከ (ሉቃ. ዓከ 13 ጌዳ ዛጌ)። 1:44 1:44 ሉቃ. ዓከ 4:1-32። * 2:10 2:10 ዓሲኮ ናዓሢ፡- ጋዓ ሱንፆ ዩሱሴ ኮፍ ሃይሶ ማኣፓይዳ ፔና ዔኣላ ሱንፆከ።

ዔኪሙኮና ሃላሢ ከዲ ዓኣዴ። ገዲሢዳፓ ዋና ሹሌዓይ? ጋዓዖ። 10 ዓሲ ናዓሢኮ * ሳይዳ ጎሜ ዓቶም ጋዓሲ ዋልቄና ዓኣ ቢታንቶ ዓኣያ ማዕሚ ዲንሢ ዔራንዳጉዲ» ገዔሰካፓ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋባሢ። 11 «ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ዔቁ ኔና ከዲ ሙኮና ሃላሢ ከዲ ኔ ማኣሪ ዳንዳ» ገዔኔ።

12 ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋባሢ ቤዘማና ዔቃዖ ፔና ከዲ ዔኪ ሙኮና ሃላሢ ከዲ ቢያ ዓሳ ዛጋንቲ ከሰከኔ። ዩያር ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሻዖ። «ሃያ ጉዳ ባኣዚ ኑ ዛገ ቤቁ ባኣሰ» ሄዚ ገዲ ገዲ ያኦሲ ጋላቲኔ።

ዩሱሴኮ ሌዊ ዔኤሊያ
(ማቲ. 9:9-13፤ ሉቃ. 5:27-32)

13 ዩማፓ ዩሱሴ ገሌላ ባዘ ዓጮ ላሚ ዓኣዴኔ፤ ዳራ ቢያ ዲዛ ባንሢ ሙካዛ። ዲዚ ዔያቶ ዔርዘኔ። 14 ዩካፓ ዲዚ ዳንዳና ዲልፒዮሴ ናኣዚ ሌዊ ጎሃሢ ኮርሞም ማዓ ባኣዚፓ ቢያ ሚኢሹ ቡኩሳያታሢር ዲዚ ፔኤኮ ማዳ ቤዛ ዓኣንቲ ዛጋዖ። «ሃኒ ዩዔ» ገዔኔ፤ ዲዚያ ዔቁ ዲዛ ገንዖ ዓኣዴኔ።

15 ዩካፓ ዩሱሴ ሌዊ ማኣራ ሙኡዚር ገኢፓዛ ሚርገ ዓሲ ዲዛ ገንዖ ሃንታሢር ዔያቶይዳፓ ሚርገሢ ኮርሞም ማዓ ባኮይዳፓ ሚኢሹ ቡኩሳዘንሢና ጎሞ ዓሰናታዖ ዩሱሴና ዲዛኮ ገንዖ ሃንታ ናኣቶና ዋላ ሙዓኒ ዳዔኔ። 16 ፔርሴ ዓሰ ዜርፃፓ ማዔ። ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘዘንሢ ዩሱሴ ሚኢሹ ቡኩሳ ዓሰና ጎሞ ዓሰና ዋላ ሙዓሢ ዛጋዖ። «ዓይጎር ዲዚ ዩያጉዳ ዓሰና ዋላ ሙዓይ?» ገዲ ዩሱሴኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ያኦጮኔ።

17 ዩሱሴ ዔያታ ዩያ ጋዓሢ ዋይዘዖ። «ዳኤሻ ዔራ ዓሲ ሃርገንቲ ዓሰም ኮይሳንዳኣፓዓቲም ዋላ ዓሰም ኮይሱዋሴ፤ ታኣኒ ሙከሢ ጎሞ ዓሰ ዔኤላኒ ማዓንዳኣፓዓቲም ገኤኮ ዓሰ ዔኤላኒ ሙኪባኣሰ» ገዔኔ።

ሙዖ ሃሺዖ ዳምቦ ዛሎ ያኦጮንቲ ያኦጮሢ
(ማቲ. 9:14-17፤ ሉቃ. 5:33-39)

18 ማሰካ ዮሃኒሴኮ ገንዖ ሃንታዘንሢና ፔርሴ ዓሰና ሙዖ ሃሺዖ ዳምቦ ካፓኔ፤ ዩያር ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙካዖ። «ማሰካ ዮሃኒሴ ገንዖ ሃንታዘንሢና ፔርሴ ዓሰና ሙዖ ሃሺ ዳምቦ ካካፓንቲ፤ ኔ ገንዖ ሃንታዘንሢ ዩያጉዲ ካፑዋኣሢ ዓይጎርዳይ?» ገዔኔ።

19 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዖ። «ዑኡታሢ ዔያቶና ዋላ ዓኣንቲ ዔፖ ዓሳ ሙዖ ሃሺዖ ዳምቦ ካፓኒ ዳንዳዓ? ዑኡታሢ ዔያቶና ዋላ ዓኣንቲ ዔያታ ሙዖ ሃሺዖ ዳምቦ ካፓኒ ዳንዳዑዋሴ። 20 ጋዓንቲ ዑኡታሢ ዔያቶይዳፓ ዳማዳንዳ ዋዳ ሙካንዳኔ፤ ዩኖ ዋዳና ዔያታ ሙዖ ሃሺዖ ዳምቦ ካፓንዳኔ» ገዔኔ።

21 «ዖናታቲያ ዓኪ ዓፒላይዳፓ ዔኪ ጪሚ ዓፒላይዳ ሳገ ሲኩዋሴ፤ ሳገ ሲኬቶ ዓኮ ዓገዖ ጉርሚ ጪሞ ዓፒሎ ዳዳርዘንዳኔ፤ ዳርዒፃኣ ቤርታኣሰካፓ ፔቶ ዳልጋንዳኔ። 22 ዩያጉዲ ሶልኪ ዑሺ ዋሆ ጪንቁ ያቲዳ ሺሜ ዋሃንቲዋሴ፤ ዋሃንቲቲ ጋዓንቲ ሺሜ ዑዛ ቡርቁ ያቶ

ዲኡሳንዳኔ። ዑዛኣ ላኣሊንታንዳኔ። ዩያር ሺሜ ዑሺም ዓኪ ገኤሺ ያቲ ኮይሳኔ።»

ዓይሁደኮ ሃውሾ ዓቦ ዛሎ ያኦጮንቲ ያኦጮሢ
(ማቲ. 12:1-8፤ ሉቃ. 6:1-5)

23 ዩሱሴ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢና ዋላ ዓይሁደኮ ሃውሾ ከሎና ፔቲ ዛርጌ ጎሺ ገዳና ዓኣዳንቲ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ዛርጎ ቲሻሢ ዲኡዚ ዲኡዚ ዔኪሢ ዓርቁኔ። 24 ዩያር ፔርሴ ዓሳ ዛጋዖ። «ሃኣዘጌ፤ ኔኤኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ዓይሁደኮ ሃውሾ ከሎና ማዳንቲዋ ባኣዚ ዓይጎር ማዳይ?» ገዲ ያኦጮኔ።

25 ዩሱሴ ማሃዖ። «ዳውቲ ፔኤኮ ዓሰና ናይዳንቲ ማታዳ ዎዳና ዲዚ ዓይጎ ማዳቶ ዲንሢ ማሊ ናባቢባኣዓዳ? 26 ዓቢያታራ ጎሃሢ ቁኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማዳ ማዳ ዎዳና ዲዚ ያኦሲ ማኣሪ ገሊ ቁኤሶይዳፓዓቲም ያኦማኣ ላኣገንቲያ ማዔ፤ ያኦሲም ዲንጎና ካዖ ሙዔኔ፤ ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሰማኣ ዲንጌኔ።»

27 ሃሢ ዩሱሴ ሃዚ ገዔኔ። «ዓይሁደኮ ሃውሺዖ ከላ ዓሰም ማኸንታንዳኣፓዓቲም ዓሲ ዩኖ ሃውሾ ከሌሎም ማኸንቲባኣሰ። 28 ዩያጉዲ ዓሲኮ ናዓሢ ዩኖ ሃውሾ ዓቤሎኮዋ ጎዳከ።»

3

ዩሱሴ ኩቺ ዋቦ ዓሲ ዳቁሺሢ
(ማቲ. 12:9-14፤ ሉቃ. 6:6-11)

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሰኮ ቡኪንቶ ቤዘ ማዒ ገሌኔ፤ ዲኣካ ፔቲ ኩቺ ዋቦ ዓሲ ዓኣኔ። 2 ዓይሁደ ዓሰኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳፓ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዩሱሴ ዎጎና ዓይሢሳኒ ኮዓዖ። «ሃንዳ ሃኖ ዲዚ ሃውሾ ዓሰና ሃያ ዋቦ ዓሢ ፓሣቲ ኑ ዛጎም» ገዲ ዲዛ ካፔኔ። 3 ዩሱሴ ኩጮ ዋቦ ዓሢ። «ሃይካ ሙኪ ባኣካ ዔቁ» ገዔኔ። 4 ዩካፓ ዲዚ ዔያቶ ያኦጮዖ። «ዓይሁደኮ ሃውሾ ከሎና ዓይሢንቲሢ ኮሺ ማዳንዳጉዲም ፑርታ ማዳንዳጉዲዳይ? ሺምፖ ዳዳቁሾም ባባይዘምዳይ?» ጋዓዛ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ዚቲዮ ገዔኔ። 5 ዩሱሴ ዔያቶኮ ዓና ዔኩዋያ ማዒ ዳጮሢር ያዩፓፓ ዲኣካ ዓኣ ዓሰ ዳጋዲ ዛጋዖ ዋቦ ዓሢ። «ኩጮ ኔኤኮ ፒሽ» ገዔኔ። ዲዚያ ፒሽ ዎዳና ኩጮ ዳቁኔ። 6 ዩያር ፔርሴ ዓሳ ዓይሁደ ዓሰኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ከሰካዖ ዑኩና ዎማይዲ ዩሱሴ ዔያታ ባይዘንዳቲያ ካኣታሢ ሄርዲሴ ዓሰና ዋላ ዘርቲኔ።

ዳራ ባዘ ዓጮ ዩሱሴ ባንሢ ቡኪንቲሢ

7-8 ዩሱሴ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢና ዋላ ገሌላ ባዘ ባንሢ ዳንዳኔ። ዲማና ዲዚ ማዳ ባኮ ዋይዘ ዓሳ ሚርገሢ ዲዛ ባንሢ ሙከኔ፤ ዔያታ ሙከሢ። ገሌላይዳፓ፤ ዩሁይዳይዳፓ፤ ዩራሳላሜይዳፓ፤ ዔዳማሰይዳፓ፤ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ሱካ ዓኣ ዓጮፓ ሃሢ ደርሴና ሲዳና ገይንታ ካታማፓከ። 9 ዳርኮ ኮሺ ዲቢይይዳፓ ዔቁያና ዓሳ ዲዛ ቲቺ ማታሱዋጉዲ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎ ዲዛም ገኢገሻንዳጉዲ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ዲ ዓይሢኔ። 10 ሚርጌ ዓሰ ዲዚ

2:23 2:23 ላሚ. ዋማ 23:25። 2:25 2:25 1ሳሙ. 21:1-6። 2:26 2:26 ላዊ. ዓከ 24:9። 3:9 3:9 ማር. 4:1፤ ሉቃ. 5:1-3።

ቤርታ ዓውሴህረ ሃርጌና ማታዳ ዓሳ ቢያ ዲዛኮ
ዑያ ካኣማኒ ኮሲ ሂሳንታ። 11 ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ
ዛጌ ዋደና ቢያ ዲዛኮ ቤርታ ሎኦሚ ሎኦሚ፡-
«ኔኤኒ ያኦሲ ናሳሚኩ» ጌሲ ጌሲ ዲላቴኔ።
12 ዩሱሴ ፑርቶ ዓያናም ዲዛኮ ያኦም
ከኤዙዋጉዲ ደዲሲ ጎሪኔ።

ዩሱሴ ታጳ ላምዎ ዳኪንቴዘንህ ደኦሪህ
(ማቴ. 10:1-4፤ ሉቃ. 6:12-16)

13 ዩሱሴ ጌሜር ከሰካዎ ዲዛኒ ኮሜዘንህ
ፔ ባንህህ ዔኤሌኔ፤ ዔያታኦ ዲዛ ባንህህ
ሙኩኔ። 14 ዔያታ ዲዛና ዋላ ማዓንዳጉዲ፤
ዔርዛንዳጉዲ ዔያቶ ዳካኒ ታጳ ላምዎንህ ደኦሪ፡-
«ዳኪንቴዘንህ» ጋዓ ሱንህ ጌህኔ። 15 ሃህ ፑርታ
ዓያና ከሰንዳጉዲ ዋልቁና ዓኣ ቢታንቶ ዔያቶም
ዲንጌኔ።

16 ታጳ ላምዎ ዳኪንቴዘንህ ማዔ
ደኦሪንቴዘንህ ሃንህኒ፡- ጳዒርሴ ጌሲ ሱንዎ
ጌሃና ሲሞኦኔ፤ 17 ሶዎርጌሴ ጌይዎ ጉጉንህጉዲ
ማዔ ዓሰንህ ጌሲ ሱንዎ ጌህንቴ ዜብዲዮሴ
ናኦቶ ያይቆኦቤና ዲዛኮ ጌርሲ ዮሃኒሴ፤
18 ዲንዲራሴ፤ ፒልጶሴ፤ ቤርቴሌሞሴ፤ ማቴዮሴ፤
ቶኦማኦሴ፤ ዲልፒዮሴ ናኦዚ ያይቆኦቤ፤ ታዲዮሴ፤
ፔ ዓጮ ሚጩንታ ሲሞኦኔ፤ 19 ዩሱሴ ዓኣህህ ዲንጌ
ዓሰቆርንቶ ዩሁዳንታኔ።

ዩሱሴና ቤዔልዛቡሌ ጌይንታ ፑርቶ ዓያናኮ
ሱኡጋህረ
(ማቴ. 12:22-32፤ ሉቃ. 11:14-23፤ 12:10)

20 ዩካፓ ዩሱሴ ማኦሪ ጌላዘ ማርጌ ዓሲያ
ሙኪ ቡኤህረ ዲዛና ዲዛኮ ጌንዎ ሃንታዘንህናም
ዴሲ ሙዓኒ ማጌኔ። 21 ዩሱሴኮ ማኦር ዓሳ፡-
«ዲዛ ካኣሽካኔ» ዓሳ ጋዓህ ዋይዚ ዲዛ ዓርቁ
ዔካኒ ሙኩኔ።

22 ዩሩሳላሜፓ ሙኩ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ
ዔርዛዘንህ፡- «ዲዛይዳ ቤዔልዛቡሌ ዓኦኔ፤
ዲዛ ፑርቶ ዓያና ከሰህህ ሃያ ፑርቶ ዓያናኮ
ሱኡጋህረ ማዔ ቤዔልዛቡሌናኩ» ጌሲ ጌሲ
ጌሰታኔ።

23 ዩሱሴ ዔያቶ ፔ ባንህህ ዔኤሌ ኮኦኪንህረ
ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ፃላሄ ፃላሄ ዎዲ
ከሳኒ ዳንዳዔይ? 24 ፔቴ ካኦቲ ዓጪ ዎሊና
ፓቁንቲ ያልቴቶ ዩኖ ዓጮ ካኦቲ ምዲ ናንጋኒ
ዳንዳዑቀሴ። 25 ሃህ ፔቴ ማኦሪ ዓሲ ዎሊና ዛሊ
ፓቁንቲቴ ዩና ማኦሪ ማኦሪ ማዓኒ ዳንዳዑቀሴ፤
26 ዩያጉዲ ፃላሄ ዎሊና ፓቁንቲቶ ጋፒንህህ
ማዓንዳኦጋጉዲ ዔያታ ዳንዳዑቀሴ፤

27 «ሃህ ፔቴ ዎልቁና ዓኣ ዓሲ ማኦሪ ጌላኒ ዲዛ
ዎልቆሲ ቤርታዲ ቱኪባኦ ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ቡሪ
ዔካኒ ዳንዳዒንቲዎሴ።»

28 ዩሱሴ ሃህ ከኤዘዎ፡- «ጎኔ ታ ዲንህህም
ጋዓኔ፤ ዓሳ ማዳ ጎሞና ሃህ ያኦሲ ጫሽካ ጫዛታዎ
ዓቶም ጌሲንታንዳኔ። 29 ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺ
ጫሽካህም ቢያ ናንገና ጋሌ ማዓንዳኦጋጉዲ
ጎማ ዓቶም ጌሲንታዓኔ» ጌዔኔ። 30 ዩሱሴ
ዩኖ ጌዔህህ ዓሳ፡- «ዲዛይዳ ፑርታ ዓያና ዓኦኔ»
ጌዔህረኩ።

ዩሱሴኮ ዲንደና ጌርሲንህረና
(ማቴ. 12:46-50፤ ሉቃ. 8:19-21)

31 ዩሱሴኮ ዲንደና ጌርሲንህረና ዲዛ ዓኣ ቤዘ
ሙኪ ካራ ዔያቶ ዓሲ ዳኪ ዲዛ ዔኤሌሲኔ።
32 ዲዛኮ ዓጮ ዴሲ ዓኣ ዓሳ ዲዛም፡- «ኔኤኮ
ዲንዳኦ፤ ጌርሲንህረና፤ ጌርንህረ * ካራ ኔና ኮዓኔ»
ጌሲ ከኤዜኔ።

33 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዲንዳ ታኦኮ ያናዳይ?
ጌርሲንህረና ያናንህረናይ?» ጌሲ ማሃዎ፤ 34 ዲዛኮ
ዓጮ ዴዔ ዓሰ ባንህህ ዛጌ ዛጌ፡- «ሃኦቶ ዛጉዎቴ፤
ታኦኮ ዲንደና ጌርሲንህረና ሃኦቶኩ፤ 35 ያናታቴያ
ያኦሲ ዓይህያ ኩንሃዘንህረና ቢያ ታኦኮ ዲሾ
ሚሾንታ ዲንደንታኔ» ጌዔኔ።

4

ዜርህህ ዜርቃ ዓሲ ኮኦኪንህረ
(ማቴ. 13:1-9፤ ሉቃ. 8:4-8)

1 ዩሱሴ ጌሊላ ባዘ ዓጮ ላሚ ዔርዚህረ
ዓርቁኔ። ኮሺ ሚርጌ ዓሲ ዲዛ ባንህህ ሙኪ
ቡኪንቴያ ማዔህረ፤ ዲዛ ዎኦያና ፒንቆ ጎንጎ
ጋር ጌሊ ዴዔኔ፤ ዴራ ጋዓንቴ ቢያ ባዘ ዓጮ
ዔያቁኔ። 2 ዲዛ ዔያቶም ኮኦኪንህረና ማርጌ ባኦዚ
ዔርዜኔ፤ ዔርዚያዎ ሂዚ ጌሲ ዓርቁኔ፡-
3 «ዎይዙዎቲ! ፔቴ ዓሲ ዜርህህ ዜርቃኒ
ከሰከኔ፤ 4 ዲዛ ጎኩይዳ ዜርቃኦና ፔቴ ፔቴ ዜርዓ
ጎይዎ ዓጮ ከዳዛ ካፓ ሙኪ ሙዔኔ፤ 5 ዛሎ ዜርዓ
ዳካ ዓጪ ዓኣ፤ ሃኦሻ ሳዓይዳ ከዳዎ ማርጌ ዓጪ
ባኦህረ ዑኩና ባቃሌኔ። 6 ማዔቶዎ ዓሳ ከሰከኔ
ዎደና ሹሌኔ፤ 7 ዛሎ ባኦህረ ዎ ማሌኔ። 7 ዛሎ
ዜርዓ ዓንገህህ ቶሻ ባኦካ ከዴም ዓንገዳ ዑጌ
ባይዜህረ ዓኦቶም ዓቴኔ። 8 ዓቴ ዜርዓ ሃህ ቃራ
ሳዓይዳ ከዴህረ ባቃሌኔ፤ ባቃላኦ ዑጌ ካጻኔ፤
ፔቴዘ ሃይህረታ ማዓኦ፤ ባጌላ ላሂታሚ ዓቴዘኣ
ጻኤታ ዓኦቴኔ።»

3 «ዎይዙዎቲ! ፔቴ ዓሲ ዜርህህ ዜርቃኒ
ከሰከኔ፤ 4 ዲዛ ጎኩይዳ ዜርቃኦና ፔቴ ፔቴ ዜርዓ
ጎይዎ ዓጮ ከዳዛ ካፓ ሙኪ ሙዔኔ፤ 5 ዛሎ ዜርዓ
ዳካ ዓጪ ዓኣ፤ ሃኦሻ ሳዓይዳ ከዳዎ ማርጌ ዓጪ
ባኦህረ ዑኩና ባቃሌኔ። 6 ማዔቶዎ ዓሳ ከሰከኔ
ዎደና ሹሌኔ፤ 7 ዛሎ ባኦህረ ዎ ማሌኔ። 7 ዛሎ
ዜርዓ ዓንገህህ ቶሻ ባኦካ ከዴም ዓንገዳ ዑጌ
ባይዜህረ ዓኦቶም ዓቴኔ። 8 ዓቴ ዜርዓ ሃህ ቃራ
ሳዓይዳ ከዴህረ ባቃሌኔ፤ ባቃላኦ ዑጌ ካጻኔ፤
ፔቴዘ ሃይህረታ ማዓኦ፤ ባጌላ ላሂታሚ ዓቴዘኣ
ጻኤታ ዓኦቴኔ።»

9 ዩሱሴ፡- «ሃያ ዎይዛህ ኮሺ ዎይዘንጎ!»
ጌዔኔ።

ዩሱሴ ኮኦኪንህረና ከኤዚሳኒ ማሄ ባኮ
(ማቴ. 13:10-17፤ ሉቃ. 8:9-10)

10 ዩሱሴ ፔኤር ማዔ ዎደና ዲዛ ኮራ
ዎይዘር ሙኪ ዓሰንታ ዲዛኮ ጌንዎ ሃንታ ታጳ
ላምዎ ናኦቶንታ ኮኦኪንህረና ዲዛ ከኤዜህኮ
ቡሊዎ ያኦጩኔ። 11 ዲዛ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡-
«ዲንህህም ያኦሲኮ ካኦቲ ማኦርኮ ማኦርኮ
ዔራቶ ዲንጌንቴኔ፤ ሃንጎዎቶ ዙላ ዓኦኪንህረና
ጋዓንቴ ቢያ ባኦዚ ኮኦኪንህረና ከኤዚንታኔ።
12 ያዲ ማዔህ፡-
ዔያታ ያኦሲ ባንህህ ማዔ
ጎማ ዔያቶም ዓቶም ጌሲንቲዎጉዲ
ዛጎ ዛጋያታዎ ዳንቁዎሴ
ዎይዘ ዎይዘያታዎ ዲና ዔኩዎሴ» ።
ጌይንቴ ጎይዎናኩ።

ዜርህህ ዜራ ዓሲኮ ኮኦኪንህረና ቡሊዎ
(ማቴ. 13:18-23፤ ሉቃ. 8:11-15)

13 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዲንህህማኣ
ሃይ ኮኦኪንህህ ዔርቁዎዳይ? ሂዳዎ ሃንጎ ኮኦኪንህህ
ቢያ ዎዲ ዲንህህ ዔራኒ ዳንዳዔይ? 14 ዜርቃህ
ያኦሲ ቃኦሎ ዜርቃኔ፤ 15 ቃኦላ ዜርቁንታ ዎደና
ጎይዎ ዓጮ ከዴ ዜርዓል ዳዎህ፡- ቃኦሎ ዎይዘኣና

3:22 3:22 ማቴ. 9:34፤ 10:25። 3:29 3:29 ሉቃ. 12:10። * 3:32 3:32 ጌርንህረ፡- ጋዓዘ ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፓ
ቃሰዎሴ። 4:1 4:1 ሉቃ. 5:1-3። 4:12 4:12 ዲሲ. 6:9-10።

ዋኦ ያህ ደርጊ ባዘይዳ ጌሊ ዔኤዲንጉ ሃይቄ።

14 ጉዲንግ ሄንቃዞንሢ ጳሽኪ ዳንዲ ካታሞና ኮይሎ ጉርዶ ቢያይዳ ሃይሶ ሚርጌና ዳልጊሼኔ፤ ዓሳ ማዔ ባኮ ዛጋኒ ፔኤኮ ማኣራፓ ማኣራፓ ኬሰኬኔ፤ 15 ዔያታ ዩሱሴ ባንሢ ሙካግ ዩይ ቤርታ ሚርጌ ፑርቶ ዓያኖና ዓርቁንቴ ዓሢ ዣኣዣሢዳፓ ዳቁ፣ ዓፒሎ ፔኤኮ ማይንጉ፣ ዳዒ ዓኣንቴ ዔያታ ዛጊ ዲቃቲ ዒጊጩኔ። 16 ዩያ ቤርታዲ ዛጌ ዓሳ ፑርቶ ዓያና ዓርቁ ዓሢና ጉዲንግናይዳ ማዲንጉ ባኮ ቢያ ዔያቶሞ ኬኤዘኔ።

17 ዩያሮ ዩኖ ዓጮ ዓሳ ዩሱሴ ዔያቶኮ ዓጮፓ ኬሰከ ዓኣዲንዳጉዲ ዒዛ ሸኢቄ።

18 ዩሱሴ ዋኦና ፒንቆ ጎንጎ ጌላኣና ፑርቶ ዓያና ዓርቁንቴ ፖዔ ዓሢ፡- «ሃዳራ ታ ኔኤና ዋላ ዓኣዳም» ጌዒ ሸኢቄ።

19 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዒዛ ላኣጌኔ፤ ዩሱሴ ዒማና ዒዛም፡- «ኔ ማኣሪ ዓኣዲፓ ጎዳ ኔኤም ዋዘጉዳ ፑኡፒ ባኣዚ ማዳቶ ዋሃ ዋዲ ኔና ማኣራቶ ኔ ማኣሮ ዓሶም ኬኤዘ» ጌዔ።

20 ዓሢ ዩሱሴ ዒዛም ማዳ ባኮ «ታጳ ካታሞንሢ» ጌይንታ ዓጮ ኬኤዛዛ፣ ዋይዜ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሼ።

ዒያዒርሴኮ ናይሰኬኖንታ ዩሱሴኮ ዓፒሎ ካኣሚ ላኣሊሰኬና ዛላ
(ማቲ. 9:18-26፤ ሉቃ. 8:40-56)

21 ዩሱሴ ዋኦና ፒንቆ ጎንጎና ባዞ ሱኮ ጊንሣ ማዒ ፒንቃዛ ሚርጌ ዳሬ ዒዛ ኮራ ቡኬኔ፤ ዒማና ዒዚ ባዞ ዓጮኬ። 22 ዒኣካ ዒያዒርሴ ጌይንታ፣ ዓይሁዳ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ሱኡጎይዳፓ ፔቲሰኬይ ሙኪ ዩሱሴ ዳንቃግ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ሎኣሚ፡- 23 «ታኣኮ ዳካ ዉዳሮ ናይሰኬማ ሃርጊንጉ ባኣሴ ሃይቃኒ ዑኬኔ! ዩያሮ ሙኪ ዒዛ ዳቃንዳጉዲ ሃሣ ሸምፔና ዒዛ ናንጋንዳጉዲ ሃዳራ ኔኤኮ ኩጮ ዒዛ ዑፃ ጌሣቴራ» ጌዒ ደዲሺ ሸኢቄ።

24 ዩያሮ ዩሱሴ ዒዛና ዋላ ዓኣዲኒ ዔቄ፤ ዒማና ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴና ዋላ ጎይግ ዒዛ ቱቺ ዳንዲ።

25 ዒኣካ ታጳ ላምግ ሌዔ ጉቤ ሱጉሢ ሸኣቲ ሚርጌ ሚታሳ ላኣሊሰኬና ዓኣኔ። 26 ዒዛ ሚርጌ ዳኤሻ ዔራ ዓሶ ኮራ ዓኣዳቶ ፔኤኮ ሚኢሻ ቢያ ጉሪ ጋፒሴኔ፤ ጋዓንቴ ዳቆንዶ ዋዳ ሴካ ባሻንዳኣፓዓቱም ፖዒባኣሴ። 27 ዒዛ ዩሱሴ ዛሎ ዋይዜያታሢ ዳሮኮ ባኣኪና ዒዛኮ ጊንግ ዛሎና ሙኪ ዓፒሎ ካኣሚ። 28 ዩያ ዒዛ ማዳሢ፡- «ታ ዒዛኮ ዓፒሎታግ ካኣሚቶ ዳቃንዳኔ» ጌዒኬ።

29 ዩማ ዒዛ ዓፒሎ ሄሄላዛ ዒዛኮ ሸኣታ ሱጉፃ ዔቄ፤ ሃርጋሰካፓ ዳቄሢ ዒዛም ዑያይዳ ዔርቴ። 30 ቤዞማና ዩሱሴይዳፓ ዋልቄ ኬሰኬሢ ዒዚ ዔራግ ዳር ባንሢ ሸራ፡- «ታኣኮ ዓፒሎ ሄላሢ ያናዳይ?» ጌዒ ያኣጩ።

31 ዒዛኮ ጊንግ ሃንታ ናኣታ፡- «ዓሳ ሃያይዲ ቱቺንጉ ዓኣዳሢ ኔ ዛጋያታግ ያኣኒ ታና ካኣሚይ፣ ኔኤኒ ዋዲ ጋዒይ?» ጌዒ ማሄኔ።

32 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዩኖ ያኣኒ ማዳቶ ዔራኒ ኮር ሸሪ ዛጌ። 33 ዓሴላ ዒዛም ዓይጌ ማዲንጉቶዋ

ዔራሢር ዒጊቹሞና ጎጋይቄ ጎጋይቄ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ሎኣሚ ጎኑሞ ቢያ ኬኤዘኔ። 34 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ታ ናዔሌ፣ ኔና ኔኤኮ ጉሙርቄፃ ፓሣኔ፤ ኮሺና ዓኣዳ፣ ሚታፓኣ ዳቄ» ጌዔ።

35 ዩሱሴ ዩኖ ኬኤዛ ጎይሣ ዓኣንቴ ዒያዒርሴ ማኣራፓ ኪኢታ ዓሲ ሙኪ፡- «ናዔላ ኔኤኮ ሃይቄሢር ማይ ኔኤኒ ዔርዛሢ ዓይጎር ላቢሳይ?» ጌዒ ዒዛም ኬኤዘኔ።

36 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዩያ ዔያታ ጋዓሢ ዋይዛግ ዒዛም፡- «ፔቲታግ ዒጊጩፓ ጉሙርቄሢ ሌሊ ጉሙርቄ» ጌዔ። 37 ማዓዛ ዩሱሴ ጳዒርሴና ያይቆኦቤና ያይቆኦቤኮ ጌርሲ ዮሃሲሴናይዳፓ ዓታዛ ያኣኒያ ዒዛና ዓኣዲንዳጉዲ ኮይባኣሴ።

38 ዔያታ ዒያዒርሴ ማኣራ ሄላዛ ዓሳ ዒኣካ ዲርጊ ዒላቲ ዒላቲ ዩኤካንቴ ዩሱሴ ዛጌ። 39 ዒማና ዒዚ ጋር ጌላግ፡- «ሃይ ዲርጋሢና ዩኤፖና ዓይጎርዳይ? ናዔላ ጊጊንጎንዳፓዓቱም ሃሃይቄባኣሴ» ጌዒ ዔያቶም ኬኤዘኔ።

40 ዓሳ ዒዛኮ ሃይሶ ቦሃግ ሚኢጩኔ፤ ዩሱሴ ጋዓንቴ ጉቤሢ ዙሎ ኬሰ፣ ናዔሎኮ ዓይና ዒንደና ሃሣ ዒዛኮ ሃይሣ ጊንግ ሃንታ ናኣቶንሢና ዋላ ናዔላ ዓኣ ቤዞ ጌሌ። 41 ዒዚ ዒዛኮ ኩጮ ዓርቃግ፡- «ፃሊታ ኩሚ!» ጌዔ። ጌይፃ «ዓንቆ፣ ታኣኒ ኔና ዔቄ! ጋዓኔ» ጌይሢኬ።

42 ዩና ናዔላ ታጳ ላምግ ሌዔ ናይኬ፤ ቤዞማና ዒዛ ዔቃግ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሃንጉሢ ሚርቄ፤ ዩይ ያዲ ማዔ ዋደና ዓሳ ዛጋግ ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሼ። 43 ጋዓንቴ ዩሱሴ ዔያቶም ያኣማኣ ኬኤዘዋጉዲ ደዲሺ ላታግ፡- «ዒዛም ሙግንዶ ባኣዚ ዒንጉዋቲ» ጌዔ።

6

ዩሱሴ ናዚሬቴይዳ ዒፃንጉሢ
(ማቲ. 13:53-58፤ ሉቃ. 4:16-30)

1 ዩሱሴ ያፓ ቤዞ ሃሺ ፔኤኮ ዓጮ ካታሞ ሙኬኔ፤ ዒዛኮ ጊንግ ሃንታዞንሢያ ዒዛ ጊንግ ሙኬኔ። 2 ዓይሁደኮ ሃውሾ ዓቦና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ዒዚ ዔርዛሢ ሚርቄ፤ ሚርጌ ዓሲ ዒኣካ ዓኣኔ፤ ዒዚ ኬኤዛሢ ዔያታ ዋይዛግ፡- «ዓንካፓ ዒዚ ሃያ ቢያ ዳንቄይ? ዋዘጉዳ ዔራቶዳይ ዒዛም ዒንጊንጉሢ? ሃያ ዲቃሣ ዓኮ ባኮ ዋዲ ዒዚ ማዳይ?» ጌዒ ጌዒ ዒዛ ሄርሼ። 3 ጊንሣ ሃሣ ዔያታ ጋዓግ፡- «ማዔቶዋ ሃይ ሚግ ዓርሳ ሃኣማሢቱዓዳ? ዒንዳላ ዒዛኮ ማይራሞ ሃሣ ጌርሲንሢ ዒዛኮ ያይቆኦቤ፣ ዮሳ፣ ዩሁዳ፣ ሲሞኦኔንታ ጌርንሢያ ዒዛኮ ሃይካ ኦኡና ዓኣዞንሢቱዓዳ?» ጌዒ ዒዚ ኬኤዛ ባኮ ዔኩሞግ ሃሼ።

4 ዩሱሴ ዔያቶም ኬኤዛግ፡- «ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛይ ማሌ ዓሲ ኮራ ቦቦንቹንታ፤ ፔኤኮ ባኤይዳ፣ ፔኤኮ ዒጊና ባኣኮና ፔኤኮ ማኣሮ ዓሶና ባኣካ ቦቦሃንታ፤» ጌዒ ማሄኔ።

5 ዒዚ ዒኣካ ዳካ ሃርጊንጉ ዓሲኮ ሌሊ ዑፃ ኩጮ ጌሢፓሢያፓዓቱም ማሌ ዓኪ ዲቃሣ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዒባኣሴ። 6 ዓሶኮ ጉሙርቄሢ ባኣሢር ዒዚ ዲቃቲ፤ ዩካፓ ዩሱሴ ጉርዶ ባኣኮ ሃንጉ ሃንጉ ዔርዘኔ።

ዩሱሴ ታጾ ላምዎ ዳኪንቴዞንህ ኮዮ ሃይሶ ከኤዘም ዳኪህ

(ማቴ. 10:5-15፤ ሉቃ. 9:1-6)

7 ዲዚ ታጾ ላምዎ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኦቶ ፔ ባንህ ዓኤሊ ላምዎ ላምዎ ማህ ዓይቶ ዳኪኔ፤ ዲዚ ዓይቶም ፑርቶ ዓያኖ ዑያይዳ ዎልቄና ዓኣ ቢታንቶ ዲንጌኔ። 8 ዩሱሴ ዓይቶም ከኢታዎ፡- «ዲንህ ጎይዎኮ ኮኦሎፓ ዓታዛ ጋላ፣ ጋላ ዓርቆ ሉካ፣ ሚኢሼታቶ ቡራሻይዳ ዓገሊ ዓኪፖቴ» ጌዒ ዓይህ። 9 ዲ ከኤዘዎ፡- «ቶካ ዲንህኮ ዲርሲ ዓኣሃንዳፓ ዓቲም ቃሲ ላምዎ ማኣዎ ማኣዲፖቴ፤ 10 ዓንካኣ ማዎም ዲንህ ዓሲ ማኣሪ ጌሌቶ ዲኣካፓ ከሰካንዳያ ሂላንዳኣና ዲማካ ደዑ፤ 11 ዎካ ማዕቶም ዓሳ ዲንህሲ ዓኩዎና ወይዘተ ቤዛ ቢያ ዲንህኮ ቶኮ ሲላሎ ፒደጋፓ ከሰኪ ዓኣዳዎቴ። ዩይ፡- ዓይቶም «ዲንህና ዓራዎቴ» ጋዓ ማርካ ማዓንዳ።» ጌዒ።

12 ዩያር ዓይታ ከሰኪ ዓሳ ፔኤኮ ጎም ቡኤፃንዳጉዲ ከኤዘኔ። 13 ዓይታ ማርጌ ፑርታ ዓያኦ ከሴኔ፤ ሃሃ ማርጌ ሃርጊንቴ ዓሲ ዛይቴ ቲሺና ቲሸኪ ዓውሴ።።

ማሰካ ዮሃንሴኮ ሃይሶ

(ማቴ. 14:1-12፤ ሉቃ. 9:7-9)

14 ዩሱሴኮ ማዳ ቢያ ቤዘይዳ ወይዘንቴህረ ካኣቴ ሄርዲሴያ ዲዛ ዛሎ ወይዘኔ። ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡- «ማሰካ ዮሃንሴ ሃይሳፓ ዓቄኔ፤ ዩያር ሃይ ጉቤ ወይዘንታ ባካ ዲዛና ማዳንታያኔ» ጋዓ።።

15 ዓሳ ዛላ፡- «ዲዚ ዓኤሊያሴኔ» ጋዓ፤ ዛላ ሃሃ፡- «ሚና ያኦሲ ማሊያ ከኤዘዘንህዳፓ ፔቴያኔ» ጋዓ።።

16 ዩያ ካኣቴ ሄርዲሴ ወይዘዎ፡- «ዩይ ታኣኒ ቶኦኮ ቲቁሴ ማሰካ ዮሃንሴታዎ ሃይሳፓ ዓቄያዎይ ማላቱዎይ!» ጌዒ።። 17 ሄርዲሴ ፔኤኮ ጌርሲ ፒልጶሴ ማቾ ሄርዲያዳ ዓኩም፤ 18 ዩያ ዛሎና ማሰካ ዮሃንሴ፡- «ጌርሲ ማቾ ዓኩና ኔኤኒ ዳቤኔ» ጌዒ ጎሪህረ ካኣቴ ዲዛ ዓይህ ቱኦሴ።።

19 ዩያር ሄርዲያዳ ዮሃንሴ ኮሚ ዎዲሳኒ ኮዕቶም ዲዛ ዳንዳዒባኣሴ። 20 ዓይጎር ጌዒቶ ካኣቴ ሄርዲሴ ማሰካ ዮሃንሴ ጌኤሺ ሃሃ ደሎ ዓሲ ማዕህህ ዓሪ ዓገጪ ካፓህረኩ። ማሰካ ዮሃንሴ ከኤዘ ዎደና ካኣቴ ዲቃታቶም ዎዛና ዲዛሲ ወይዘኔ።።

21 ማዓዛ ካኣቴ ሄርዲሴ ፔኤኮ ሸይንቴ ከሎ ቦንቻያ ማዕህረ ዓጮ ዎይህ ዓሶና ፖኦሊሶኮ ሱኡጎና ፔቴ ፔቴ ጌሊላ ዓጮይዳ ዓርቴ ዓሶናም ዳኤፒ ሙኡዚ ገኢሊሼኔ፤ ዩና ሄርዲያዳም ዲዛ ማሊያና ካኣማያ ማዕኔ። 22 ዲማና ሄርዲያዳኮ ናኣ ሙዎ ቤዛ ጌሊ ኮዎና ካኣቴንታ ዲዛና ዎላ ዓኣ ዓሶም ዎዛሴህረ ካኣቴ ናዕሎም፡- «ኔኤኒ ኮዓ ባካ ዓይጌንዳ ማዕታቶም ያኦጮ፣ ታኣኒ ዲንጋንዳ፤ 23 ታኣኮ ካኣቴምኮ ዛሎ ማዕቶም ኔኤኒ ያኦጮ ባኣዚ ቢያ ዲንጋንዳ።» ጌዒ ጫኣቄ።።

24 ዲዛ ዲንዳ ኮይላ ከሰኪ ዓኣዳ፡- «ዓይጎ ታ ዲዛ ያኦጮቶ ቃራዳይ?» ጌዒ ያኦጮ።።

ዲንዳ፡- «ማሰካ ዮሃንሴኮ ቶኦኮ ታኣም ዲንጌ ጌዒ ያኦጮ» ጌዒ ማህ።።

25 ናዕላ ዑኩና ሩኡሪ ካኣቴ ባንህ ማዒ ሙካዎ፡- «ማሰካ ዮሃንሴኮ ቶኦኮ ሃህ ሃይማካ ጎንጊዳ ታኣም ኔ ዲንጋንዳጉዲ ታ ኮዓኔ» ጌዒ ያኦጮ።።

26 ሂዚ ጌዒ ዲዛ ያኦጮህረ ካኣቴ ኮሺ ያይኔ፤ ጋዓንቴ ዲዛ ያኦጮ ባኣዚ ከንህኒ ዲዛኮ ሸኦጮ ጉቤህኮ ቤርታ ዲዚ ጫኣቄህረ ዲዚ ላኣጋኒ ዳንዳዒባኣሴ። 27 ዩያር ካኣቴ ዑኩና ፖኦሊሶይዳፓ ፔቴሰኔያ ማሰካ ዮሃንሴኮ ቶኦኮ ቲቁ ዓኪ ዩዓንዳጉዲ ዳኪኔ፤ ፖኦሊሳህ ቱኦዘ ማኣሪ ዳንዳ ማሰካ ዮሃንሴኮ ቶኦኮ ቲቁ።።

28 ቲቁንቴ ቶኦኮ ጎንጊዳ ዓገሊ ዓኪ ናዕሎም ዲንጌ፤ ናዕላ ዓኪ ዲንዳሎም ዲንጌ።።

29 ማሰካ ዮሃንሴኮ ጊንዖ ሃንታዞንህ ዩያ ወይዘ ዎደና ሙካዎ ሌዘ ዲዛኮ ዓኪ ዳኡኩኔ።።

ዩሱሴ ደንጎ ሺያ ዓሲ ሙኡዚህ

(ማቴ. 14:13-21፤ ሉቃ. 9:10-17፤ ዮሃ. 6:1-14)

30 ዳኪንቴዞንህ ዳኪንቴ ቤዘይዳፓ ማዒ ዩሱሴ ኮራ ቡኩኔ፤ ዓይታ ማዳ ባኩና ዓርዘህህ ቢያ ዲዛም ከኤዘኔ። 31 ዲዚ ዓይቶም፡- «ዲንህረ ሌሊ ታኣና ዎላ ዓሲባኣ ቤሲ ሙኪ ዳካ ሃውሹዎቴ» ጌዒ።። ዩያ ዲ ጌዒህ ዓይቶ ኮይላ ሙካ ዓሶና ዓኣዳ ዓሶና ማርጋዛ፣ ሙዓኒያ ዓይቶም ማጌህረኩ። 32 ዩያር ዓሳባኣ ቤዘይዳ ዓይታ ሌሊ ማዓኒ ዎኣዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ዓኣዳ።።

33 ማዕቶም ዓይታ ዓኣዳኣና ማርጌ ዓሲ ዓይቶ ዛገ ዓሪ ፔኤኮ ካታማፓ ከሰኪ ቶኪና ጳሽኪ ጳሽኪ ዓይቶ ቢራዎ ዓይቶ ኮራ ቡኩኔ። 34 ዩሱሴ ዎኣዎና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ከዳኣና ማርጌ ቡኩ ደር ዛጋዎ ዓይታ ሄንቃ ዓሲባኣ ማራይጉዳያ ማዕህረ ዲዛኮ ዲና ዓይቶ ማጠገንቴ፤ ዩያር ዲዚ ማርጌ ባኣዚ ዓርዘህህ ዓርቄ።። 35 ሳዓ ዲባናጊ ጋዓኣና ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ዲዛ ባንህ ሙኪ፡- «ሳዓ ዓማኔ፤ ቤዛ ሃይ ዓኤሊባኣ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎኩ፤ 36 ሙዎ ባኣዚ ዓሶኮ ባኣህረ ሃይካ ጉርደይዳፓ ዳንዳ ፔኤኮ ሙዎ ባኣዚ ሻንቃንዳጉዲ ዓሶዳ።» ጌዒ።።

37 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዓይታ ሙዓንዳ ባኣዚ ዲንህ ዓይቶም ዲንጉዎቴ» ጌዒ ማህ።። ዓይታ፡- «ሂዳቶ ዓሳ ሙዓንዳ ካህ ፔቴ ዓሲ ላምዎ ያኤታ ከሊ ማዳም ዲንጊንታንዳ ሚኢሼና ሻንቁ ኑ ዲንጎንዳም?» ጌዒ ያኦጮ።።

38 ዩያር ዩሱሴ ዓይቶ ያኦጮ፡- «ዓኣፒኒ ካህ ዓኣቴ ሂንዳ ዳንዳ ዛጉዎቴ» ጌዒ።። ዓይታ ዛጋዎ፡- «ደንጎ ካህና ላምዎ ሞሎሰከንህና ዓኣኔ» ጌይ ከኤዘኔ።።

39 ዩሱሴ ፔ ጊንዖ ሃንታዞንህም ዓሶ ፓቂ ፓቂ ቡጮይዳ ዳይሁዎቴ ጌዒ ዓይህ።። 40 ዩያር ዓሳ ዎላ ጊንዖ ዛላ ያኤታ ዛላ ደንጊታሚ ማዒ ፓቂንቴ ፓቂንቴ ዳዕኔ።። 41 ዩካፓ ዩሱሴ ደንጎ ካፓንህና ላምዎ ሞሎንህያ ዓኪ ጫሪንጮ ባንህ ዛገ ያኦሲ ጋላታዎ ቡንዲ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ዓሶም ጊሽካንዳጉዲ ዲንጌ፤ ሃሃ ላምዎ ሞሎንህያ

6:8 6:8 ሉቃ. 10:4-11። 6:11 6:11 ዳኪ. ማዳ 13:51። 6:13 6:13 ያይ. 5:14። 6:15 6:15 ማቴ. 16:14፤ ማር. 8:28፤ ሉቃ. 9:19። 6:18 6:18 ሉቃ. 3:9-20። 6:34 6:34 ፓይ. ማፃ 27:17፤ 1ካኣቶ. ማ 22:17፤ 2ያኦሲ. ዓሃኪ 18:16፤ ሂዚ. 34:5፤ ማቴ. 9:36።

ቢያሚም ገሸኸኔ። 42 ቢያሚ ሙዲ ሚሸኸኔ። 43 ዓሳ ሙዲ ሚሸኸከ ዓቲ ካሦና ሞላሢናኮ ደንቦ ዒዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኣታ ታጾ ለምፆ ዳልገ ለማቲ ኩሙሢ ዒኬኔ። 44 ካሦ ሙዲ ዓሳይዳፓ ዓቲንቆ ፓይዳ ሌሊ ደንጎ ሸያ ሄላያኩ።

ዩሱሴኮ ዋኣፆ ዑፃ ሃንቲፆ
(ማቲ. 14:22-33፤ ጥሃ. 6:15-21)

45 ዩሱሴ ዓሳ ደካኣና ዒዛኮ ገንፆ ሃንታዞንሢ ዑከና ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎና ሱኮ ቤቲሳይዳ ጌይንታ ቤዞ ቢሪ ዒዛ ፒንቆንዳጉዲ ዒ ዓይሣኔ። 46 ዒዚ ዓሳ ኮሺ ዓኣዲዋቲ ጌዒሢኮ ገንፆ ሸኢቃኒ ጌሜሪ ኬሰከኔ። 47 ሳዓ ዓማኣና ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ዋኣፆ ሳዛ ዓኣንቲ ዩሱሴ ፔኤር ሌሊ ሳይዳ ዓኣኔ። 48 ዒዛኮ ገንፆ ሃንታዞንሢ ዒያቶኮ ቤርታ ዠባርቫ ዠባርይዳፓ ዒቁያና ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ዒሾ ባሸንቲ ሚርጌ ሜታዳንቲ ዒዚ ዛጌኔ፤ ዩይ ያዲ ማዒሢ፡- ዲሞኮ ሴካ ባራሪ ኮይዳ ቁኢቃኣና ጉዴያናከ፤ ዩሱሴ ባዞ ዑፃ ቶኪና ሃንቲ ሙካፆ ኮርሳ ዒያቶኮ ቢሪ ዓኣዳኒ ዑከኔ። 49 ጋዓንቲ ዒያታ ዒዚ ዋኣፆ ዑፃ ሃንታንቲ ዛጋፆ ዓልጎ ዒኤከፍ ዒያቶም ማላዛ ዒገጪ ዒላቲኔ። 50 ቢያሚ ዒዛ ዛጋፆ ዲቃቲኔ።

ዒዚ ጋዓንቲ ቤዞማና፡- «ሃይ ዒንሢ ሞይታይ፤ ታናኬ ዒገጪፖቲ» ጌዒ ዒያቶ ደዲሼኔ። 51 ዩካፓ ዒዚ ዒያቶ ኮራ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ጌላዛ ዠባራ ዠባርሺፆ ሃሽኔ። ዒዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኣታ ጉቤ ሃያጉዴ ባኣዚ ጌዒ ኮሺ ዲቃቲ ሄርሸኔ። 52 ዓይጎር ጌዒቶ ዒና ዒያቶኮ ደንጎ ካሦና ማዲንቲ ባኮ ጳቂሡዋፆ ማዒ ደጩሢሮኩ።

ዩሱሴ ገንሴሬፆ ጎፆ ቤዛ ሃርገንቲ ዓሳ ዓውሴሢ
(ማቲ. 14:34-36)

53 ዒያታ ባዞና ፒንቆ ገንሴሬፆ ካታሞ ሄሌኔ፤ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ዒያታ ባዞ ዓጫ ዓኣ ሳፆ ባንሢ ደጪሲ ቲከኔ። 54 ዒያታ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ከኬዳኣና ዓሳ ዩሱሴ ቤዞና ዒሬኔ። 55 ዩያር ዩሱሴ ዓኣዳ ቤዞይዳ ቢያ ዒዚ ዓኣ ቤዞ ዋይዞ ዓሳ ጉርዶ ባኣኮ ጳሽኪ ሃርገንቲ ዓሳ ሃሎና ከዲ ከዲ ዒዛ ባንሢ ዒኪ ሙኪሢ ሳርቁኔ። 56 ዩሱሴ ዓኣዳ ቤዞይዳ ቢያ፡- ጉርዶ ባኣካ፤ ካታሞይዳ፤ ካታሞ ዙላ ሃርገንቲ ዓሳ ዒዛ ቤርቶ ዓሳ ቡከንታ ቤዞ ዒኪ ዒኪ ሙካኔ፤ ዒዛኮ ዓፒሎ ዓጮ ሳርቃሢያ ዒያታ ሸኢቃኔ። ዓፒሎኮ ዓጮ ሳርቃሢያ ቢያ ዳቃኔ።

7

ዓሳ ከሴ ዋጎ ዩሱሴ ማኬሢ
(ማቲ. 15:1-9)

1 ፔርሴ ዓሳና ዩሩሳላሜፓ ሙኬ ፔቲ ፔቲ ሙሴ ዒርዜ ዋጎ ዒርዛ ዓሳና ዩሱሴ ኮራ ቡከኔ። 2 ዩሱሴኮ ገንፆ ሃንታዞንሢ ዳፓ ፔቲ ፔቲዞንሢ ሙሴ ዋጋ ዓይሢ ጎይፆ ጌኤሸኪባኣ ኩቸና ሙዓንቲ ዒያታ ዛጌኔ።

3 ፔርሴ ዓሳንታ ሃሢ ዓቲ ዓይሁዶ ዓሳ ጪማ ዒያቶኮ ከሴ ዋጎ ካፒያና ኩጮ ፔኤኮ ኮሺ ማሰቲባኣፆ ሙኤዚ ሙዑዋሴ። 4 ዩያጉዲ ቦኣካፓ ማዓፆ ማሰቲዋፆ ሙዑዋሴ፤ ሃሢ ዑሺ ዑሸኮ ሜሃ፤ ፆቲ፤ ጎንገ፤ ሻኣላ፤ ዩያ ቢያ ማሰኮ ባኣዚና ዩያ ማላ ሜሌ ሚርጌ ዋጌ ዒያታ ካፓኔ።

5 ዩያር ፔርሴ ዓሳና ሙሴ ዒርዜ ዋጎ ዒርዛ ዓሳና፡- «ኔኤኮ ገንፆ ሃንታዞንሢ ዓይጎር ጪማ ከሴ ዋጎኮ ዑሢ ዓኣዳይ? ዓይጎር ዒያታ ኩጮ ማሰቲዋፆ ሙዓይ?» ሂዚ ጌዒ ዩሱሴ ያኣጩኔ።

6 ዒዚ ዒያቶም ማሃፆ፡- «ዒንሢ ዓሳ ዓኣፒም ሄርሸንቲር ማዳ ዓሳ! ዒሲያሴ ጎፆ ያኣሲ ማሊፆ ከኤዛሢ ዒንሢ ዛሎ ከኤዛፆ፡- ሃይ ዴራ ዳንጎና ታና ቦንቻኔ

ዒና ዒያቶኮ ታገዳፓ ሚርጌ ሃኬያከ፤

7 ዒያታ ዓሳ ዋጌ ዒርዚ ዒርዚ

ታና ጉሪ ሉኡዙሞና ካኣሸካፆ ማላኔ ጌዒ ከኤዛሢ ጎኔከ።

8 «ዩያር ዒንሢ ያኣሲ ዓይሢፆ ሃሺ ዓሳ ዋጌ ካፓኔ።»

9 ለሚ ዩሱሴ ዒያቶም ሂዚ ጌዒ፡- «ዒንሢኮ ዋጎ ዒንሢ ካፓኒ ጌዒ ያኣሲ ዓይሢፆ ዒንሢ ሚርጌና ቦሂ ሃሻኔ፤ 10 ሙሴ ዓይና ዒንዶና ቦንቹ፤ ዓይና ዒንዶና ጫሽኬሢ ዋፆዲንቶንጎ» ጋዓኔ።

11 ጋዓንቲ ፔቲ ዓሳ ዓይና ዒንዶና ማኣደንዶሢ ሃሺ ዒንሢፆ፡- «ዓይና ዒንዶና ማዳንዶ ባኮ ዛሎ ቢያ ያኣሲ ሞታ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጌኔ» ጋዓዛ።

12 ዩይ ዓሢ ዓይና ዒንዶና ማኣደዋጉዲ ዒንሢ ዓይሣኔ፤ 13 ሂዲያና ዒንሢ ዒንሢኮ ዒርዚፆ ካፓኒ ጌዒ ያኣሲኮ ቃኣሎ ሃሻኔ፤ ሃሢ ዩያጉዴ ባኣዚ ሚርጌ ዒንሢ ማዳኔ።»

ዓሳ ከንሢና ዓኣፆ ማሃ ባኣዚ
(ማቲ. 15:10-20)

14 ዩሱሴ ዴር ፔ ባንሢ ለሚ ዒኤሊ ሂዚ ጌዒ፡- «ቢያሢ ዒንሢ ኮሺ ዋይዙዋቲ፤ 15 ዓሳ ከንሢና ዓኣፆ ማሃ ባኣዚ ዓሳዳፓ ከሰካ ባኣዚ ማዓንዳኣፓዓቲ ሙዙላካፓ ጌላ ባኣዚ ዓሳ ከንሢና ዓኣፆ ማሁዋሴ። * 16 [ሃያ ዋይዛሢ ኮሺ ዋይዘንጎ!»]

17 ዩካፓ ዩሱሴ ዴር ሃሺ ከኤፆ ጌላዛ ዒዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኣታ ዩና ጌይፆሎኮ ቡሊፆ ከኤዛንዳጉዲ ያኣጩኔ። 18 ዒዚያ ዒያቶም ሂዚ ጌዒ ማሃኔ፡- «ዒንሢያ ሃሢ ዩያ ዒሩዋዓዳ? ዙልካፓ ዓሳኮ ዳንጋና ጎጹ ጌላ ባኣዚ ዓሳ ከንሢና ዓኣፆ ማሁዋኣሢ ዒንሢ ሚርቲዓዳ? 19 ዓይጎር ጌዒቶ ዳንጎና ጎጹ ጌሊዙላ ዙሎ ገንሢ ከሰካኣፓዓቲ ሚና ባንሢ ጌሉዋሴ።» ዩያር ዩሱሴ ሙኤዚ ቢያ ሙዒንታኒ ዳንዳዓፆ ማዒሢ ከኤዛኔ።

20 ዩሱሴ ለሚ ሂዚ ጌዒ፡- «ዓሳ ከንሢና ዓኣፆ ማሃ ባኣዚ ዓሳዳፓ ከሰካ ባኣዚ ከ፤ 21 ዓሳኮ ጋርሲ ዒናፓ ከሰካ ፑርታ ባኣዚ፡- ኮይሱዋ ጎይሢና ዘኣሰካ ኮኣሚሢ፤ ዉሱሞ፤ ዓሳ ዋዲሢ፤ 22 ዓኒ ሃሢ ማቾ ማዒባኣና ላሂሢ፤ ታዳቆ ጌዒሢ፤ ፑርቲሞ፤ ጌሺሢ፤ ዓኒ ሃሢ ማቾ ማዒባኣና ላሂኒ ዑሢ ሳርቁ ዓማሊሢ፤ ፔ ሸኔና ሃንቲሢ፤ ቁኣሩሞ።

7:7 7:7 ዒሲ. 29:13። 7:10 7:10 ከሲ. ማፆ 2:12፤ 21:17፤ ለዊ. ዓከ 20:9፤ ለሚ. ፆማ 5:16። * 7:15 7:15 ፔቲ ፔቲ ሚና ማፆኣፓ፡- ፓይዲ 16 ገዳ ቃሳኔ፤ ዩና ቃኣሌላ 4:23 ገዳ ዓኣዞ ማላኔ።

ፑሽኪህ፣ ምርጫ፣ ማላህ ሳይሱሞኑ። 23 ዓካሪ ዩይ ፑርቶ ባካ ጉቤ ዓሲ ዲኔፓ ኬሰኪ ዓሲ ጎማሳኔ።»

ፔቴ ለአሊሰኬናኮ ጉሙርቁያ
(ማቴ. 15:21-28)

24 ዩካፓ ዩሱሴ ዔቁ ዓርሴ ካታሞ ኮሎሎዳ ዓኣ ጉርዳ ዳንዲ ፔቴ ዓሲ ማኣሪ ጌላፖ ዲኢካ ዒ ዓኣህ ምኢያ ዔሩሞጉዲ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ዓኣሽገታኒ ዳንዳዒባኣሴ። 25 ናይሰኬና ዒዘኮ ፑርታ ዓያናና ዓርቁንቴ ለአሊሰኬና ዩሱሴ ዲኢካ ዓኣህ ሞይዚ ዑኩና ሙካፖ ቶካ ዒዘኮ ሎኣሜኔ። 26 ለአሌላ ሶኦሪያ ዓጨዳ ፖሮቁ ጌይንታ ቤሰካ ሸይንቴ ጌሪኬ ዜርፃፓ ማዔያኬ፤ ዒዘ ዒዘኮ ናዔሎይዳፓ ፑርቶ ዓያኖ ዩሱሴ ኬሳንዳጉዲ ሸኢቁኔ። 27 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ናኣቶ ሙፖ ዔኪ ካናቶሞ ዒንገሂ ኮይሱሞሴ፤ ሂንዳ ቤርታዲ ናኣታ ሙዒ ሚሽኮንጎ» ዒዘሞ ጌዔኔ።

28 ዒዘ፡- «ጎኔኬ ጎዳሂኖ፤ ያዲ ማዔቶሞ ካናታ ጎንጎ ዳማ ናኣቶይዳፓ ዲኢኔህ ሙሙዓያቱዓዳ» ጌዒ ዒዘሞ ማህኔ።

29 ዩያር ዩሱሴ፡- «ዩያ ኔ ጌይያና ፑርቶ ዓያና ኔኤኮ ናዔሎይዳፓ ኬሰኬኔ፤ ማኣሪ ማዒ ዓኣዴ» ዒዘሞ ጌዔኔ።

30 ዒዘ ማኣሪ ማዒ ሙካንቴ ፑርቶ ዓያና ናዔሎይዳፓ ኬሰኬህረ ናዔላ ኮሺ ሻኣሎይዳ ላሂ ዓኣንቴ ዘጌኔ።

ዩሱሴ ሞይዚና ዳንጋና ባይቁ ዓሲሰኬና ፓህህሂ

31 ዩሱሴ ዓርሴ ዓጫፓ ኬሰካፖ ሲደና ጌይንታ ዓጮና ታጾ ካታሞ ጌይንታ ዓጮይዳና ጌዒ ጌሊላ ባዘ ሙኬኔ። 32 ዒማና ዲኢካ ዒዘ ባንህ ሞይዚና ዳንጋና ባይቁ ዓሲ ዓሳ ዔኪ ሙካፖ ዩሱሴ ዒዘ ዑፃ ኩጮ ጌህንዳጉዲ ሸኢቁኔ። 33 ዩሱሴ ዓሶ ባኣካፓ ዓህ ዲማሲ ኬሳፖ ዓህኮ ሞኖይዳ ኬኤሎ ዳኬኔ፤ ሃህ ጩቸያ ጩቲ ዒዘኮ ዒንዲርዘ ካኣሜኔ። 34 ዩማፓ ዩሱሴ ሌካ ጫሪንጮ ባንህ ዘጌ፡ ሚጨንቴ «ዩይያ!» ጋዓፖ፡- «ዔፓታ» ጌዔኔ። ዩኖ ጌይፖ «ቡሊንቴ» ጌይሂኬ።

35 ዩማ ጋዓኣና ዓህኮ ሞኖና ዒንዲርዘና ቡሊንቴሞ ሜታባኣያ ጌኤሺ ጌሰቲህሂ ዓርቁኔ።

36 ዩሱሴ ዩያ ምኣላ ኬኤዘሞጉዲ ዓሶ ዓይህኔ፤ ጋዓንቴ ዔያቶሞ ኬኤዘሞጉዲ ዓይህሂዳፓ ባሽ ዔያታ ኬኤዜኔ። 37 ዩያ ሞይዜህ ሲያ ሚርጌና «ሃያጉዳ ባኣዚ» ጌዒ ዲቃቲ ሂርሸሂና፡- «ጉቤ ባኣዚ ኮሺ ማዳኔ፣ ሞያ ባይቁህ ሞይዘንዳጉዲ፤ ዳንጋ ባይቁህያ ጌሰታንዳጉዲ ማሃኔ» ጌዔኔ።

8

ዩሱሴ ያይዶ ሺኖ ዓሶ ሙኤዜህ
(ማቴ. 15:32-39)

1 ዩማና ለሚ ሃህ ሚርጌ ዳሬ ቡኬኔ። ዩያ ቡኬ ዓሶኮ ሙፖንዶ ባኣዚ ባኣህረ ዩሱሴ ዒዘኮ ጌንፖ ሃንታ ናኣቶ ፔ ባንህ ዔኤላፖ ሂዚ ጌዔኔ፡- 2 «ሃይ ዓሳ ሃኣዘጉሞቲ ሃይህ ኬሊ ሂላንዳኣና ታኣና ሞላኬ፤ ሃህ ሙፖንዶ ባኣዚ ዔያቶኮ ባኣህረ ታና ሚቻኔ፤ 3 ዘላ ዔያቶኮ ሃኬይዳፓ ሙኬያኬ፤ ሃያ

ናኖና ታኣኒ ዔያቶ ዳኬቶ ጎይፃ ዔያታ ላባንዳኔ» ጌዔኔ።

4 ዒዘኮ ጌንፖ ሃንታ ናኣታ፡- «ሂዳቶ ሃያ ዳውሎ ቡኣሎይዳ ሃያ ዓሶሞ ቢያ ጌዳ ሙኤዚ ዳንቃኒ ዳንዳዒ ያናዳይ?» ጌዔኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶሞ፡- «ዓኣፒኒ ካህ ዒንሂኮ ዓኣይ?» ጌዒ ዔያቶ ምኤጩኔ፤ ዔያታ፡- «ላንካይ ካህ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

6 ዒዚ ዓሳ ሳዓ ዳዓንዳጉዲ ዓይህፖ ላንካሞ ካህንህሂ ዔኪ ምኡ ጋላታፖ ቡንፂ ዳርሞ ጌሽካንዳጉዲ ዒዘኮ ጌንፖ ሃንታ ናኣቶሞ ዒንጋዘ፡ ናኣታ ዓሶሞ ጌሽኬኔ። 7 ዔያቶኮ ሃህ ዳካ ሞላ ዓኣንቴ ዩንሂረሞ ጋላታፖ ዳርሞ ዒንጋንዳጉዲ ዓይህኔ። 8 ዓሳ ቢያ ሙዒ ሚሽካዘ ዓቲ ደንቦ ዔያታ ላንካይ ዳልገ ሌማቲ ኩንሂሂ ዔኬኔ። 9 ዩያ ሙዔ ዓሶኮ ፓይዳ ያይዶ ሺያ ኩማንዳያኬ፤ ዩሱሴ ዔያቶ ዳኬሂኮ ጌንፖ፤ 10 ዒዘኮ ጌንፖ ሃንታ ናኣቶና ሞላ ሞኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ጌሊ ዳልማኮታ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዴኔ።

ፔርሴ ዓሶኮ ዲቃህ ዓኪ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ ምኤጩ
(ማቴ. 16:1-4)

11 ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንህ ሙኪ ዒዘና ሞላ ማርሞ ዓርቁኔ፤ ዔያታ ዒዘ ጌኤሲና ፒራኒ ኮዓፖ ምኡ ዳገ ማዔያ ዓኪ ዲቃህ ባኣዚ ዳሞንዳጉዲ ዒዘ ምኤጩኔ። 12 ዩሱሴ ዒማና ፔ ዒና ጋርሲሞ ጌሰታፖ፡- «ሃኖ ሞዶ ዓሳ ዲቃህ ዓኪ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ ዓይጎር ኮዓይ? ጎኔ ታ ዒንሂሞ ጋዓኔ፤ ፔቴታፖ ዔያቶሞ ጎኑሞ ዔርዘ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ» ጌዔኔ።

13 ዒዚ ዔያቶ ሃሻፖ ለሚ ሞኣያና ፒንቆ ጎንጎና ባዘኮ ሶንጌና ሱኮ ፒንቁኔ።

ፔርሴ ዓሶና ሂርዲሴናኮ ሙኤቆ ፃኣዘ ኮኣኪንህ
(ማቴ. 16:5-12)

14 ዒዘኮ ጌንፖ ሃንታ ናኣታ ጋላ ዔካንዳፖ ሞላዘ ሞኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓኣ ዓሶኮ ፔቴ ካህይዳፓ ዓታዘ ዓኣ ባኣዚ ባኣኤ። 15 ዩሱሴ፡- «ፔርሴ ዓሶና ሂርዲሴናኮ ሙኤቆ ፃኣዘይዳፓ ካፒንቱሞቲ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ሞላ ኮይላ፡- «ዒዚ ዩያ ጌዔህ ኦኡኮ ጋላ ባኣህረ ናንዳኔ» ጌዒ ዘርቲህሂ ዓርቁኔ።

17 ዩሱሴ ዩያ ማሊፖ ዔያቶኮ ዔራፖ ሂዚ ዔያቶሞ ጌዔኔ፡- « ከህ ኦኡኮ ባኣህረኬ» ጌይ ዒንሂሂ ዓይጎር ማላይ? ሃማ ሂላንዳኣና ዒንሂሂ ማሊ ጳቂህሞ ሃህ ዒንሂሂሞ ዔርቱሞዳ? ዒና ዒንሂኮ ዔኩሞ ማዒ ሃገ ደጩ ጎይህዳ? 18 ዓኣፓ ዒንሂኮ ዘጉሞዳ? ሞያ ዒንሂኮ ሞይዘሞዳ? ሞዲ ዒንሂ ኮይላ ማሊንቱሞይ!

19 ሃያኮ ቤርታ ደንጎ ካህንህሂ ደንጎ ሺኖ ዓሶሞ ታኣኒ ቡንፂ ዒንጌ ሞዶና ደንቦ ዒንሂሂ ዓኣፒኒ ሌማቲ ኩሙሂሂ ዔቁሴይ» ጋዓዘ፡ ዔያታ፡- «ታጾ ላሞፖ ሌማቲ ኩሙሂሂ» ጌዔኔ።

20 ሃህ ዒዚ፡- «ታኣኒ ላንካሞ ካህ ያይዶ ሺኖ ዓሶሞ ቡንፂ ዒንጌ ሞዶና ዓኣፒኒ ሌማቲ ኩሙሂሂ ሃሻና ደንባ ዒንሂሂ ዔኬይ?» ጌዒ

8:11 8:11 ማቴ. 12:38፤ ሉቃ. 11:16። 8:12 8:12 ማቴ. 12:39፤ ሉቃ. 11:29። 8:15 8:15 ሉቃ. 12:1። 8:18 8:18 ዓ.ር. 5:21፤ ሂዚ. 12:2፤ ማር. 4:12።

ዓያቶ ያሉጩኑ። ዓያታኦ። «ላንካይ ዳልገ ለማቴ ኩሙህ» ጌራ ማሄኑ።

21 ዒዚ ዒማና «ሂዳዎ ሃማ ሄለንዳኦና ዒንህ ጳቂሁቀያዳ?» ዓያቶም ጌዔኑ።

ዩሱስ ቤተሰብ ዳይዳ ፔቴ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲስኬያ ፓህህ

22 ዓያታ ቤተሰብ ዳይዳ ሄለዛ ዓሳ ፔቴ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ዩሱስ ኮራ ዓኪ ሙካዎ ዒዚ ፔ ኩጮና ካኣማንዳጉዳ ዒዛ ሺኢቄኑ። 23 ዩሱስ ዓኣፒ ባይቄ ዓህኮ ኩጮ ዓርቂ ጎቹ ጉርዶ ባኣካፓ ኬሳዎ ዓህኮ ዓኣፒ ዳይዳ ጩቲህኮ ገንፃፓ ዓኣፒ ዒዛኮ ካኣማ «ዳካ ኔኤም ዔኤቢ ጳዳ» ጌራ ዒዛ ያኦጩኑ።

24 ዓኣፒ ባይቄህ ጳግ ጌራ ዛጋዎ። «ሂዮ ታኣኒ ዓሲ ዳንቃኔ፤ ጋዓንቴ ዓያታ ዓገፃ ሚህ ማላኔ» ጌዔኑ።

25 ዩሱስ ዓህኮ ዓኣፒ ዳይዳ ኩጮ ላሚ ጌህኔ፤ ዩማና ዓህ ጌኤሺ ዛጌኔ፤ ዓኣፒኣ ዳቄኔ፤ ቢያ ባኣዚ ጌኤሺ ዛገህ ዓርቄኔ። 26 ዩካፓ ዩሱስ ዒዛም። «ጉርዶ ባኣኮ ዓኣዲፓ» ጌራ ዓይህ ማኣሪ ዳኬኔ።

ጳዳርሴኮ ዩሱስ ዛሎ ማርካቶ (ማቴ. 16:13-20፤ ሉቃ. 9:18-21)

27 ዩካፓ ዩሱስና ዒዛኮ ገንፃ ሃንታ ናኣቶና ፒልጳሴ ቁሳሪያ ጌይንታ ካታሞኮ ኮይላ ዓኣ ጉርዶ ባንህ ዳንዲ ዳንዲ ጎይፃ ዓኣዎ። «ዓሳ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌራ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዞንህ ኮራ ያኦጩኑ።

28 ዓያታ ማሃዎ። «ዛላ ኔና ማሰካ ዮሃንሴኬ ጋዓኔ፤ ሃንጎቀታ ኔና ዔኤሊያሴኬ ጋዓኔ፤ ዓቲ ዓሳ ሃሃ ያሲ ማሊያ ኬኤዛዞንህዳፓ ፔቴያኬ ኔና ጋዓኔ» ጌዔኑ።

29 «ዒንህ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌራ ዒዚ ዓያቶ ያኦጩኑ። ጳዳርሴ ማሃዎ። «ኔኤኒ ሜሲሄኬ» * ጌራ ማሄኑ።

30 ዩሱስ ዓያቶ። «ታ ዛሎ ያኦማኣ ኬኤዚፓቴ» ጌዔኑ።

ዩሱስ ዒዛ ሄለንዳ ሜቶና ሃይሱና ዛሎ ኬኤዜህ (ማቴ. 16:21-28፤ ሉቃ. 9:22-27)

31 ዩሱስ ፔኤኮ ገንፃ ሃንታ ናኣቶ ሂዚ ጌራ ዔርዚህ ዓርቄኔ። «ዓሲኮ ናዓህ ሚርጌ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓይሁዶ ጩሞና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሃሃ ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ዔርዛዞንህና ቤርታ ቦሃንታንዳኔ፤ ሃይቄያ ሃይቃንዳኔ፤ ማዔቶም ሃይሃ ዓሲኮ ገንፃፓ ሃይባፓ ዔቃንዳኔ።» 32 ዒዚ ዩያ ዓያቶም ጋፕዲ ፔጋሲ ኬኤዛዛ ጳዳርሴ ዒዛ ዲማሲፓ። «ያዲ ጌዲፓ» ጌራ ዒዛ ጎሬኔ። 33 ጋዓንቴ ዩሱስ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታ ናኣቶ ባንህ ሺሪ ዛጋዎ። «ኔኤኒ ፃላሄ ታ ኮራፓ ሺኢኬ፤ ኔኤኮ ማሊያ ያኦሲዳፓቴቆሴ፤ ዓሲዳፓኬ» ጌራ ጳዳርሴ ጎሬኔ።

ዩሱስ ገንህ ሃንቲህ ጩገሳ ባኣዚ (ማቴ. 10:38-39፤ 16:24-28፤ ሉቃ. 9:23-27፤ 14:26-27)

34 ዩካፓ ዩሱስ ዳርንታ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታ ናኣቶንታ ፔ ባንህ ዔኤሊያ ሂዚ ጌዔኔ። «ያናታቶም ታኣና ዎላ ሃንታኒ ናሽካህ ፔና ሃሺ፤ ሃይቢም ገኢኔያ ማዒ ታ ገንፃ ሃንቶንጎ።» 35 ያናታቶም ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ናሽካህ ዒዛ ባይዘንዳኔ፤ ጋዓንቴ ታናንታ ታኣኮ ኮዥ ሃይሶ ዛሎ ፔኤኮ ናንጎ ዓኣህ ዒንጋህ ጋዓንቴ ናንጎ ፔኤሲ ባይዛዓኬ፤ 36 ዓሲ ሳይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ዳንቃዎ ፔኤኮ ናንጎ ባይዜቶ ዓይጎ ማኣዳይ? 37 ሃሃ ዓሲ ፔ ናንጎ ቤዛ ዓይጎ ጩጋኒ ዳንዳዓይ? 38 ያኦሲ ቦንቹዎ፤ ጎሞ ዓሶ ሸይንቶ ሃያ ቤርታ ታ ዛሎንታ ታኣኒ ዔርዜ ባኮ ዛሎ ስኤዛኒ ቦርሲንታ ዓሲዳ ቢያ ዓሲኮ ናዓህያ ፔ ዓደኮ ቦንቹና ሃሃ ጌኤዥ ኪኢታንቹናኣ ዎላ ሙካዎ ዩያ ዓህዳ ቦርሲንታንዳኔ።

9

1 ሃሃ ዩሱስ ዓያቶም ሂዚ ጌዔኔ። «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ሃህ ሃይካ ዓኣ ዓሶ ባኣካ ያኦሲ ካኣቲማ ዎልቄና ዩዓኣና ዛጋንዳያ ሄለንዳኣና ፔቴ ፔቴ ሃይቄንዲዎ ዓሲ ዓኣኔ።»

ዩሱስኮ ዓውካሮ ላኣሚንቶ (ማቴ. 17:1-13፤ ሉቃ. 9:28-36)

2 ላሆ ዓሲኮ ገንፃፓ ዩሱስ ጳዳርሴንታ ያይቆኦቤንታ ዮሃንሴንታ ሌሊ ፔኤና ዎላ ዔኪ ፑኡፒ ዲካ ኬሰካዛ ዓያቶኮ ቤርታ ዒዛኮ ዓውካሮ ላኣሚንቲ ጳዳኔ። 3 ዓፒላ ዒዛኮ ኮሺ ቦኦሬኔ፤ ዓጩዳ ያኣኒያ ማሰኪ ጌኤሺ ቦኦሪሳያይዳፓ ዑህ ዓኣዳ ቦኦሬኔ። 4 ዩማና ዔኤሊያሴና ሙሴና ጳዳ ዩሱስና ዎላ ጌሰታንቴ ዓያታ ዳንቄኔ። 5 ጳዳርሴ ዩሱስ ኮራ። «ዔርዛህዮ! ሃይካ ኦ ናንጋቴ ኮሺኬ፤ ዩያር ፔቴ ኔኤም፤ ፔቴ ሙሴም፤ ፔቴ ዔኤሊያሴም ማዓያ ሃይሃ ዉዲ ኦኣኒ ማዥም» ጌዔኑ። 6 ዓያታ ሃይሃህ ኮሺ ዲቃቲ ዓኣህሮ ጳዳርሴ ፔኤር ዓይጎ ጋዓቴያ ዔሪባኣሴ።

7 ሻኣሬ ዓያቶ ሙኪ ባይዜኔ፤ ባይዜ ሻኣርይዳፓ። «ሃይ ታኣኮ ታኣኒ ናሽካ ናዓህኬ፤ ዒዚ ጋዓህ ዎይዙዎቴ» ጋዓ ዑኡሲ ዎይዚንቴኔ።

8 ቤዞማና ሺሪ ዓያታ ዛጋዎ ዩሱሴፓ ዓታዛ ሜሌ ያናኣ ዳንቄባኣሴ።

9 ዲካፓ ዓያታ ኬዳኣና ዩሱስ። «ዒንህ ዛጌ ባኮ ዓሲኮ ናዓህ ሃይቄ ሃይባፓ ዔቃንዳያ ሄለንዳኣና ያኦማኣ ኬኤዚፓቴ» ጌዔኑ።

10 ዩያ ዒ ጌዔ ባኮ ዓያታ ዎይዚ ዔኬኔ፤ ጋዓንቴ። «ሃይቢፓ ዔቄህ ጌይህ ዎዚ ጌይህዳይ?» ጌራ ዎላ ጌሰቴኔ። 11 «ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ዔርዛ ዓሳ ዔኤሊያሴ ቤርታ ሙካኒ ኮይሳኔ ዓይጎር ጋዓይ?» ጌራ ዓያታ ዩሱስ ኮራ ያኦጩኑ።

12 ዒዚ ዓያቶም። «ጎኔኬ፤ ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙካኒና ጉቤ ባኮ ገኢገሻኒ

8:28 8:28 ማር. 6:14-15፤ ሉቃ. 9:7-8። * 8:29 8:29 ሜሲሄኬ። ሜሲሄ ሃሃ ገንህ ኪሪሰቶሴ ጌይፃ ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና ካኣቲሞም ዓርቆናያ (ደኦሞና) ጌይህኬ። 8:29 8:29 ዮሃ. 6:68-69። 8:34 8:34 ማቴ. 10:38፤ ሉቃ. 14:27። 8:35 8:35 ማቴ. 10:39፤ ሉቃ. 17:33፤ ዮሃ. 12:25። 9:2 9:2 2ጴጌ. 1:17-18። 9:7 9:7 ማቴ. 3:17፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22። 9:11 9:11 ሚል. 4:5፤ ማቴ. 11:14።

ከይሳይ፤ ማዕቶዎ ዓሲ ናይ ማቶ ዕካንዳህና ቦሃንታንዳህና ፃኣፒንቲ ባኣዓዳ? 13 ታኣኒ ዒንህም ከኤዛይ፡- ዕኤሊያስ ቤርታዲ ሙኬይ፤ ቤርታዲ ዒዛ ዛሎ ፃኣፒንቲህንጉዳያ ዓሳ ኮዓ ባኮ ቢያ ዒዛይዳ ማዕይ» ጌዔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይሰኬያ ዩሱሴ ዓውሴህ (ማቴ. 17:14-21፤ ሉቃ. 9:37-43)

14 ዩሱሴንታ ዒዛና ዋላ ዲኮ ከሰኬ፡ ዒዛ ጊንዖ ሃንታ ሃይህንህንታ ሃንሳ ዓቲ ጊንዖ ሃንታዘንህ ከይላ ሙካንቲ ማርጌ ዳሬ ዕያቶ ኮራ ቡኪ፤ ሃህ ሙሴ ዕርዘ ዋጎ ዕርዘ ዓሳኣ ዕያቶና ዋላ ማርማ። 15 ዒኣካ ዓኣ ዳራ ዩሱሴ ዛጌ ዋደና ማርጌ ዲቃቲ ሄርሻዖ ዒዛ ባንህ ጳሽኪ፡- «ኮሺዳ?» ጌዔ። 16 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ዕያቶና ዋላ ዒንህ ማርማህ ዓይጎዛላዳይ?» ጌዒ ዖኣጩ።

17 ዳር ባኣካፓ ፔቲ ዓሲ ሂዚ ጌዔ፡- «ዕርዘህዮ! ጌሰቲሱዎ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይ ታ ኔ ኮራ ዕኪ ሙኬይ። 18 ዕቁ ዋደና ሳዓ ዒዛ ጳዲሳይ፤ ዳንጎና ዲባሲ ዓቺ ዳይሲሳይ፤ ዑጾዎ ዒዛኮ ማልዚ ሌሲጉዲ ማሃይ፤ ዩያ ፑርቶ ዓያና ዒዛይዳፓ ከሳንዳጉዲ ኔኤኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶ ታ ዖኣጩያታንቲ ዕያታ ከሳኒ ዳንዳዒባኣሴ።»

19 ዩሱሴ ዕያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ዒንህ ጉሙርቁዎ ዓሳ ዓይዳ ሄላንዳኣና ታ ዒንህና ዋላ ናንጋንዳይ? ዓይዳ ሄላንዳኣና ታኣኒ ገባንዳይ? ሂንዳ ናዖ ታ ባንህ ዕኪ ሙኩዎቲ።» 20 ዕያታ ናዓህ ዩሱሴ ባንህ ዕኪ ሙኬይ፤ ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ ዳዳንቃዖ ናዖ ሳዓ ጳዲሳዛ ናዓህና ሳዓ ኮላዲ ዳንጎና ዲባ ዩይሴ። 21 ዩሱሴ ናዖኮ ዓደ ኮራ፡- «ዓይዳፓ ዓርቁ ሃይ ናዓህ ሃያይዳይ?» ጌዒ ዖኣጩ።

ናዖኮ ዓዳ ማሃዖ፡- «ዓኣላ ዓኣንቲ ዓርቃዖኬ፤ 22 ፑርቶ ዓያና ዒዛ ዋዳኒያ ማርጌ ዎዳና ታሚዳ፡ ዋኣህዳ ከኤራህሮ ኔኤም ዳንዳዒንታቲ ሃዳራ ኔና ሚጩንቲ ማኣዳ» ጌዔ።

23 ዩሱሴ፡- «ኔኤም ዳንዳዒንታቶ ኔኤኒ ዎይቲ ጋዓይ? ጉሙርቃህም ቢያ ባኣዚ ዳዳንዳዒንታኔ!» ጌዔ።

24 ቤዘና ናዖኮ ዓዳ፡- «ጉሙርቁዎ ታ ጉሙርቃኔ፤ ጋዓንቲ ጉሙርቁህ ፓጩህፓ ታና ማኣዳ» ጌዒ ዒላቲ።

25 ዓሳ ዲርጊ ዩዓህ ዩሱሴ ዛጋዖ ፑርቶ ዓያናህም፡- «ሃይ ኔኤኒ ናዖኮ ዎኖና ዳንጎና ባይቁያ ማሃ ዓያናህዮ ናዓህዳፓ ኔኤኒ ከሰካንዳጉዲ፤ ለሚ ጊንህ ኔኤኒ ዒዛይዳ ጌሉዎጉዲ ታ ኔና ዓይህኔ!» ጌዒ ጎሬ።

26 ፑርቶ ዓያናህ ዳኤፒ ዑኡሲና ዒላታዖ ናዓህና ማርጌና ባርዲሴህኮ ጊንዖ ከሰካዛ ናዓህ ሃይቁ ሌሲጉዲ ማላህሮ ማርጌ ዓሳ ሃይቁኔ ጌዔ። 27 ጋዓንቲ ዩሱሴ ናዓህኮ ኩጮ ዓርቁ ዕቁሴ፤ ናዓህና ዕቁ።

28 ዩካፓ ዩሱሴ ማኣሪ ጌሊህኮ ጊንዖ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ዒዛ ዲማሲ፡- «ዓይጎር ኔኤኒ ፑርቶ ዓያና ከሳኒ ዳንዳዒባኣይ?» ጌዒ ዖኣጩ።

29 ዩሱሴ ከኤዛዖ፡- «ሃያ ጉዳህ ሺኢጲህና ሃህ [ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቁህና] ማዒባኣታቶ ማሌ ዓይጎና ከሰኩዎሴ» ጌዔ።

ዩሱሴ ዒዛ ሄላንዳ ማታህና ሃይቦና ዛሎ ሃህ ከኤዘህ (ማቴ. 17:22-23፤ ሉቃ. 9:43-45)

30 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶና ዩኖ ቤዘ ሃሺ ጌሊላ ዓጮና ቲቁ ዳንዳይ፤ ዩሱሴ ዒዚ ዓኣ ቤዘ ዖኣኒያ ዕራጎዳጉዲ ኮዒባኣሴ። 31 ዓይጎር ጌዔቶ ዒማና ዒዚ ፔኤኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶ፡- «ዓሲኮ ናዓህ ዓሲ ኩሽካ ዓኣህ ዒንጊንታንዳይ፤ ዕያታኣ ዒዛ ዎዳንዳይ፤ ሃይቁህኮ ጊንዖ ሃይባፓ ሃይህሳ ከሎና ዕቃንዳይ» ጌዒ ዕርዘህዳ ዓኣህሮኬ።

32 ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህም ዩይ ዒ ጌዔ ባካ ዕርቲባኣሴ፤ ማዕቶዎ ማሂ ዒዛ ዖኣጩኒ ዕያታ ዒጊጩ።

ቢያፓ ባሺ ዖናዳይ? (ማቴ. 18:1-5፤ ሉቃ. 9:46-48)

33 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህና ቁፐርናሆሚ ሙኪ ማኣሪ ጌሊሰካፓ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህ ኮራ፡- «ዒንህ ዎንዳ ጎይዖዳ ዓኣዖ ዋላ ማርማህ ዓይጌንዳይ?» ጌዒ ዖኣጩ።

34 ዕያታ ጋዓንቲ ዚቲዮ ጌዔ። ዓይጎር ጌዔቶ ዕያታ ጎይዖ፡- «ኮ ጊዳፓ ቢያ ባሺህ ዖናዳይ?» ጌዒ ማርማህሮኬ። 35 ዩሱሴ ዳዕህኮ ጊንዖ ታጾ ለምዖንህ ዕኤላዖ፡- «ቢያፓ ቤርታ ማዳኒ ኮዓይ ዖናታቶዎ ቢያፓ ጋፒንህና ሃህ ቢያም ማዳያ ማዓንዳያ ኮይሳይ» ጌዔ። 36 ዩካፓ ፔቲ ዳካ ናይ ዕያቶ ቤርታ ዕቁሲ ናዖ ኮንቁፓፓ ሂዚ ጌዔ፡- 37 «ሃያጉዳ ናኣቶይዳፓ ፔቲታዖ ታ ሱንዖና ቦንቺ ዕካህ ታና ዕካይ፤ ታና ዕካህ ታና ሌሊቱዋንቲ ታና ዳኬህና ዕካይ።»

ዩሱሴ ኩኦና ዒጹዋኣህ ኩኦና ዋላኬ» ጌዒዖ (ሉቃ. 9:49-50)

38 ዮሃንሴ ዩሱሴም፡- «ዕርዘህዮ! ፔቲ ዓሲ ኔ ሱንዖና ፑርታ ዓያና ከሳንቲ ኦ ዛጋዖ ዒዚ ኩኦና ዋላቱዋኣህሮ ዒዛ ኩኦኒ ላኣኒ» ጌዒ ከኤዘኔ።

39 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ታ ሱንዖና ዓኪ ዲቃህ ባኣዚ ማዲ ማዲ ቤዘና ታ ዑፃ ፑርታ ጌሰታንዳይ ባኣህሮ ሃሹዎቲ ላኣጊፖቲ፤ 40 ዓይጎር ጌዔቶ ኩኦና ዒጹዋኣህ ቢያ ኦ ዓሲኬ» ጌዔ። 41 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ዒንህ ታኣሮ ማዕህሮ ፔቲ ሙርሳና ዋኣህ ዒንህ ዑሻ ዓህም ዋኣዖ ዑሹህ ዛሎር ዒንጊንታንዳ ባኣዚ ባይቃዓኬ።

ጎሜኮ ካራ ማዓ ባኣዚ (ማቴ. 18:6-9፤ ሉቃ. 17:1-2)

42 ዩሱሴ ከኤዛዖ፡- «ታና ጉሙርቃ፡ ሃንህ ዳኮንህፓ ፔቲማ ዳቢሳያ ዖና ማዕቶዎ ፑኡፒ ዎንህ ሆላ ቱኪ ባዘይዳ ከኤሪንቲቶ ቃራኬ፤

43 ዩያር ኩጮ ኔና ዳቢሳቲ ቲቁ ኔኤፓ ከኤሪ፤ ለምዖ ኩቺ ዓኣንቲ ጋኣኣማይዳ፤ ታም ባይቁዋኣህዳ ከኤሪንቲዮፓ ጉንዖ ማዒ ናንጎ

9:34 9:34 ሉቃ. 22:24። 9:35 9:35 ማቴ. 20:26-27፤ 23:11፤ ማር. 10:43-44፤ ሉቃ. 22:26። 9:37 9:37 ማቴ. 10:40፤ ሉቃ. 10:16፤ ዮሃ. 13:20። 9:40 9:40 ማቴ. 12:30፤ ሉቃ. 11:23። 9:41 9:41 ማቴ. 10:42። 9:43 9:43 ማቴ. 5:30።

ማእሪ ጌሊፃ ቃራኬ። [44 ጋእናአሜ ጌይንታ ቤዛ ዒኢካ ዓአ ፀርቃላ ሃይቁዋያ፣ ታማአ ባይቁዋ ቤሲኬ።] 45 ቶካ ኔና ዳቢሳቲ ኔኤፓ ቲቂ ከኤሬ፤ ለምዖ ቶኪ ቢያ ዓአንቲ ጋእናአሜ ጌሊፃፓ ጉንዖ ማዒ ናንጎ ማእሪ ጌሊፃ ቃራኬ። [46 ጋእናአሜ ጌይንታ ቤዛ ዒኢካ ዓአ ፀርቃላ ሃይቁዋያ፣ ታማአ ባይቁዋ ቤሲኬ።] 47 ዓአፓ ኔና ዳቢሳቲ ኔኤፓ ከሲ ከኤሬ፤ ለምዖ ዓአፒ ዓአንቲ ጋእናአሜ ጌሊፃፓ ፔቲ ዓአፒና ጾኦሲ ካአቲሞ ጋር ጌሊፃ ቃራኬ። 48 ጋእናአሜ ጌይንታ ቤዛ ዒኢካ ዓአ ፀርቃላ ሃይቁዋያ፣ ታማአ ባይቁዋ ቤሲኬ።

49 «ጾኦሲሞ ዒንጎ ባአዚ ሶኦጌ ሞሃ ጌኤሽሂ፣ ዓሲ ቢያ ታሚዳ ጌሊ ጌኤሽኪ ከሰካንዳ፤

50 «ሶኦጌ ከሽኬ፤ ጋዓንቲ ሶኦጌ ሶኦጌ ማዒያ ዓቲቲ ዓይጎና ዒንህ ገንህ ሶኦጌ ማሃንዳይ?

«ዒንህከዋ ሶኦጌ ዓአያ ማዖንጎ፤ ሴካና ሃንጋና ዋላ ገኢገ ኮሺ ናንጉዋቲ።»

10

ዩሱሴ ላኦሊ ዓንጂህሂ ዛላ ዔርዘህሂ (ማቲ. 19:1-12፤ ሉቃ. 16:18)

1 ዩሱሴ ዩሮ ዓጮይዳፓ ዔቂ ዩሁዳ ዓጮና ጌዒ ዮርዳኖስ ዋር ሱኮ ፒንቄ፤ ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ባንህ ሙከህሂር ዒዚ ሚናአፓ ዔርዘህሂ፣ ሃህ ዔርዘህሂ ዓርቄ።

2 ፔቲ ፔቲ ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንህ ሙካዖ ጌኤሲና ዒዛ ፒራኒ ኮዓሂር፡- «ዓሲ ፔ ማቾ ዓንጂንዳጉዲ ዋጋ ዓይህ?» ጌዒ ጾኦጌ።

3 ዩሱሴ፡- «ሙሴ ዒንህ ዩያ ዛሎ ዋዚ ጌይ ዓይህ?» ጌዒ ጾኦጌህና ማሃ።

4 ዔያታ፡- «ሙሴ ዋጋ ዓንጂንቶ ዔርዘያ ፃአፖና ዋርቃታ ዒንገጋፓ ዓንጂንዳጉዲ ጋዓ።» ጌዔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ማሃ፡- «ሙሴ ያዒ ጌይ ዓይህህሂ ዒንህከ ዒና ዋይዘ ዒዒ ደደህሂ ዛጌኬ። 6 ጋዓንቲ ማዢንቶኮ ዓይፃፓ ጌኤኮ ማፃኦፓ ጋዓ ጎይፃ ጾኦሲ ዓቲንቄና ላኦሊና ማሂ ማዢኬ። 7 ዩያር ዓሲ ዓደና ዒንደና ሃሺ ማቾና ዋላ ፔቲ ማዓ፤ 8 ለምዖንህያ ፔቲ ዑሂ ማዓ፤ ዩካፓ ሴካ ለምዖ ማዒያ ዓቲም ፔቲ ማዓ። 9 ዩያር ጾኦሲ ዋአፃህሂ ጾኦሲና ቡሎፓ።»

10 ዩሱሴኮ ጌንፃ ሃንታ ናአታ ማአር ባንህ ማዔ ዋደና ለሚ ዒዘ ዛላ ዩሱሴ ጾኦጌ።

11 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃ፡- «ዖና ማዔቶዋ ፔ ማቾ ዓንጂ ሜሌ ላኦሊ ዔካህሂ ዘኦሰካ ኮኦማያ ማዓ።

12 ዩያጉዲ ሃህ ዖናታቲያ ፔ ዓኒፓ ዓንጂንቲ ሜሌም ሎዓ ላኦሊ ዒኢታያ ማዓ፤ ጌይህኬ» ጌዔ።

ዩሱሴኮ ናአቶ ዓንጂያ (ማቲ. 19:13-15፤ ሉቃ. 18:15-17)

13 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔኤኮ ናአቶኮ ዩሱሴ ከጮና ዑያ ካአማንዳጉዲ ዔኪ ሙካዛ ዩሱሴኮ ጌንፃ ሃንታ ናአታ ዩሮ ዓሶ ጎሬ። 14 ዩሱሴ ዩያ ዛጋፃ ዳጋዲ ፔኤኮ ጌንፃ ሃንታ ናአቶም ሂዚ

ጌዔ፡- «ጾኦሲ ካአቲማ ሃንህ ዔያቶ ጉዳዘንህም ማዔሂር ናአታ ታ ኮራ ሙኮንጎ፤ ሃሹዋቲ፡ ላኦሊ፣ 15 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓ፤ ጾኦሲኮ ካአቲሞ ናይ ማዒ ዔኮዋ ዓሲ ፔቲታዖ ዒኢካ ጌሊንዲዋሴ!» 16 ዩሱሴ ዩካፓ ናአቶ ኮንቄ፡ ከጮ ዑፃ ጌህ ዓንጂ።

ፔቲ ዖርጎቹ ዓሲ (ማቲ. 19:16-30፤ ሉቃ. 18:18-30)

17 ዩካፓ ዩሱሴ ከሰኪ ጎይፃ ዓአዳንቲ ፔቲ ዓሲሰኬያ ጸሽኪ ሙኪ ቤርታ ጉምዓታዖ፡- «ኮዮ ዔርዘህሂ! ናንገና ናንገ ዴንቃኒ ዓይጎ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ?» ጌዒ ጾኦጌ።

18 ዩሱሴ ማሃ፡- «ዓይጎር ኮዮህሂኮ ኔኤኒ ታና ጋዓይ? ፔቲ ጾኦሲዳፓ ዓቲም ሜሌ ኮሺ ጾኦሲያ ባአሴ። 19 ኔኤኒ ዓይህፃንህሂ ዔራ፤ ዩንህያ፡- ዓሲ ዋዲ፣ ላኦሊ ዒኢሲ፣ ወኤቁ፣ ለኤዙሞና ማርካቲ፣ ጌሺ፣ ዓደና ዒንደና ቦንቹ» ጋዓዘንህኬ።»

20 ዓህያ፡- «ዔርዘህሂ! ዩያ ዓይህያ ቢያ ናአቶፓ ዓርቃዖ ታኦኒ ካፓ።» ጌዔ።

21 ዩሱሴ ናሹሞና ዒዛ ዛጋዖ፡- «ፔቲ ባአዚ ሌሊ ዓቲ፤ ዴንዲ ኔኤኮ ዓአ ባኮ ቢያ ሻንቹ ማንቆ ዓሶም ገሽኪ ዒንጌ፤ ዩካፓ ታ ጌንፃ ሙኪ ሃንቲ፤ ጮሪንጮ ማእሪ ቡከንቲ ቆሎ ኔኤኮ ዓአያ ማዓንዳ።» ጌዔ። 22 ዓህ ዩያ ዋይዘዖ ዓአፖ ካር ቲኬ፤ ኮሺ ዒ ዖርጎቹታሂር ዖዩ ዖዩ ዴንዳ።

23 ዩሱሴ ጌንፃ ሃንታ ናአቶ ባንህ ሺራዖ፡- «ዖርጎቹ ዓሲም ጾኦሲ ካአቲሞይዳ ጌሊህ ዋዚጉዲ ሜታንዳይ!» ጌዔ።

24 ጌንፃ ሃንታ ናአታ ዩሮ ዩሱሴ ጌዔዘ ዋይዘ፡- «ሃያጉዴ ባአዚ» ጌዒ ዲቃቲ፤ ጋዓንቲ ዩሱሴ ለሚ፡- «ናይዮቲ! ጾኦሲ ካአቲሞይዳ ጌሊህ ዋዚ ሜታንዳይ! 25 ዖርጎቹ ዓሲ ጾኦሲ ካአቲሞይዳ ጌላንዳሰካፓ ጋኦላ ናርፔ ዒኢናና ጌላኒ ሽሊዓንዳ።» ጌዔ።

26 ጌንፃ ሃንታ ናአታ ዩሱሴ ጌዔህና ኮሺ ዲቃቲ ሄርሻዖ፡- «ያዒ ማዔቶ ማይ ጾኦኒ ዳቃኒ ዳንዳዒ!» ዋሊ ኮራ ጌዔ።

27 ዩሱሴ ዔያቶ ባንህ ዛጋዖ፡- «ጎኔ ዩይ ዓሲም ዳንዳዒንቲዋሴ፤ ጋዓንቲ ጾኦሲም ዳንዳዒንታያኬ፤ ቢያ ባአዚ ጾኦሲም ዳንዳዒንታ።» ጌዔ።

28 ጳዒርሴ ዒማና፡- «ሃይሽ ኦኡኒ ቢያ ባአዚ ሃሺ ኔ ጌንፃ ሃንታንቲ» ጌዔ።

29 ዩሱሴ ሂዚ ጌይ ማሃ፡- «ጎኔ ታኦኒ ጋዓ፤ ታናንታ ታኦኮ ኮዮ ሃይሶንታር ጌዒ ፔኤኮ ማአር፣ ጌርሲንህ፣ ጌርንህ፣ ዒንዳ፣ ዓይ፣ ናአቶንታ ጎዮንታ ሃሻሂ ባሽና ዴንቃንዳ። 30 ሃያ ዋደይዳታቲያ ዒዒንቲ ዳከንቲያ ዔካያታዖ ፔኤኮ ማአር፣ ጌርሲንህ፣ ጌርንህ፣ ዒንደንህ፣ ናአቶንታ ጎዮንታ ሚርጌ ዔኤታ ጸንጮ ማሂ ዴካንዳ፤ ሙካ ዓጮይዳኦ ናንገና ናንገ ዴንቃንዳ። 31 ጋዓንቲ ቤርቲ ማዔ ጎኦሶ ማላ ሚርጌ ዓሳ ጌንህም፤ ጌንፃ ዓቲ፣ ላቤያ ማላ ሚርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዓንዳ።»

9:47 9:47 ማቲ. 5:29። 9:48 9:48 ዒሲ. 66:24። 9:50 9:50 ማቲ. 5:13፤ ሉቃ. 14:34-35። 10:4 10:4 ለሚ. ዋማ 24:1-4፤ ማቲ. 5:31። 10:6 10:6 ማዢ. ማፃ 1:27፤ 5:2። 10:8 10:8 ማዢ. ማፃ 2:24። 10:11 10:11 ማቲ. 5:32፤ 1ቆር. 7:10-11። 10:15 10:15 ማቲ. 18:3። 10:19 10:19 ኬሲ. ማፃ 20:12-16፤ ለሚ. ዋማ 5:16-20። 10:31 10:31 ማቲ. 20:16።

ዩሱስ ጋዳንቄ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጃሎ
(ማቲ. 21:18-19)

12 ጉቲ ቢታኒያፓ ዔያታ ማዓእና ዩሱሴ ናይዲንቲኔ። 13 ፔቲ ዋርቂ ዓኣያ ቤሌሴ ጌይንታ ሚሢ ሃኬ ዳንቃ? ጎዳንቲ ዲዘይዳ ዓኣፒ ናጎጎጎዳኔ ጌዒ ሚጃሎ ባንሢ ዓኣዳኔ። ጋዳንቲ ሚጃሎ ዓኣፒ ዋዳ ማዓሢር ዒላሺፓ ዓታዛ ፔቲታዎ ዓኣፒ ዒዚ ዳንቁባኣሴ። 14 ዩያር ዩሱሴ ሚጃሎ፡- «ሃይፓ ሴካ ያኒኒያ ኔጊዳፓ ዓኣፒ ሙዎፓ» ጌዔ።

ዩያ ዒዚ ጋዳእና ጊንጾ ሃንታ ናኣታ ዋይዘኔ።

ዩሱሴ ጌኤዡ ማእራ ኮርማ ዓሶ ዳውሴሢሢ
(ማቲ. 21:12-17፤ ሉቃ. 19:45-48፤ ዮሃ. 2:13-22)

15 ዩሱሴ ዩሩሳላሚ ሙካዎ ጌኤዡ ማእራ ጌሊ ዒኣካ ሻንቻ ዓሶና ሻንቻ ዓሶና ዳውሴሢሢ ዓርቄ። ሚኤሾ ላኣማ ዓሶኮ ሚኤሾ ጌሃሢና ደኦሎ ሻንቻ ዓሶኮ ያይቶና ሃዒ ደይሴ። 16 ያኒኒያ ዓይጎ ባኣዚ ኬዲ ጌኤዡ ማእራ ዲር ጋርና ዓኣዳንዳጉዲ ዒ ኮሲባኣሴ። 17 ዩሱሴ ዳር ሂዚ ጌዒ ዔርዘኔ፡- « ታኣኮ ማእራ ዓሶ ዘርሢ ቢያኮ ሸኢጳሢ ማእራኬ» ጌዒንቲ ያኣፒንቲባኣዳ? ዒንሢ ጋዳንቲ ዉሲ ዓኣሺንታ ቤሲ ማሄ።» ጌዔ።

18 ቄኤሶኮ ሱኡጎንታ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘዘንሢንታ ዩሱሴ ዩያ ኬኤዛኣና ዋይዘኔ፤ ዒዚ ኬኤዛሢ ዳራ ቢያ ዲቃቲ ሃርሻሢር ዔያታ ዒጊጫዎ ዋዲ ዓርቄ ዒዛ ባይዘንዳቲያ ካራ ኮዔ።

19 ዩሱሴና ጊንጾ ሃንታ ናኣቶና ሳዓ ዓማዛ ካታማፓ ኬሰኬ።

ቤሌሶ ሚጃሎኮ ሚሊዎ
(ማቲ. 21:20-22)

20 ዘር ጉቲሎ ጉቲ ዓሚ ጎይዎና ዔያታ ዳንዳዎ ቤሌሶ ሚጃሎ ያጸና ሚሊ ዓኣንቲ ዳንቄ፤ 21 ጳጳርሴ ዘጊኖ ዩሱሴ ጌዒሢ ጳቂሃዎ፡- «ዔርዘሢ! ኔኤኒ ጋዳንቄ ሚጃሎ ሃይሾ ሚሊ» ጌዔ።

22 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ያኦሲ ጉሙርቁዎቲ፤ 23 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዒ፤ ያኒኒያ ላምዎ ዒኔና ማይባኣዎ ታኣኒ ኮዓ ባካ ማዓንዳኔ» ጌዒ ጉሙርቁሢና ሃያ ዳኮ ሃይፓ ዔቂ ባዘይዳ ኬኤሪንቲ» ጌዔቶ ኬኤሪንታንዳ። 24 ዩያር ሸኢጳሢና ዓይጎ ባኣዚታቶ ዒንሢ ሸኢቆቶ ዒንሢም ማዔያጉዲ ጉሙርቁዎቲ፤ ዒንሢ ሸኢቆ ባካ ቢያ ዒንሢም ዒንጊንታንዳ። 25 ጫሪንጫ ዓኣ ዓዳሢ ዒንሢ ጎሞ ዓቶም ጋዳንዳጉዲ ዒንሢ ሸኢቆኒ ዔቃ ዋደና ዓሲዳ ዒንሢ ዓርቄ ኮሚ ዓኣቶ ሃሹዎቲ። [26 ዒንሢ ሚሊ ዓሶኮ ዳቢንቶ ዓቶም ጌዒባኣቶ ጫሪንጫ ዓኣ ዓዳሢ ዒንሢ ጎሞ ዓቶም ጌዒንዳዎሴ» ጌዔ።።]

ዩሱሴ ዓይጎ ቢታንቶና ማዳቲያ ያኦጪንቲ ያኦጪዎ

(ማቲ. 21:23-27፤ ሉቃ. 20:1-8)

27 ዔያታ ላሚ ዩሩሳላሚ ማዒ ሙኬኔ፤ ዩሱሴ ጌኤዡ ማእራ ጌሊ ሃንታንቲ ቄኤሶኮ ሱኡጎ፤ ሙሴ

ዔርዘ ዋጎ ዔርዘዘንሢንታ ጪማኣ ዒዛ ኮይላ ሙካዎ፡- 28 «ሃያ ባኮ ቢያ ኔኤኒ ማዳሢ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ? ሃሃ ሃያ ባኮ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ኔኤም ዒንጊሢ ያናዳይ?» ጌዒ ያኦጪ።

29 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታኣኒያ ዒንሢ ፔቲ ባኣዚ ያኦጪንዳኔ፤ ዒንሢ ታኣም ማሃቶ ታኣኒ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቲያ ዒንሢም ኬኤዛንዳኔ፤ 30 ዮሃኒሴኮ ማሰኪያ ያኦሲፓም ዓሲፓዳይ? ሃንዳ ታኣም ኬኤዙዎቲ» ጌዔ።

31 ዔያታ፡- « <ዓካሪ ኮ ዋዚ ጋዳንዳይ?> ጌዒ ዋላ ዘርታዎ፡ <ያኦሲፓኬ» ጌዒ ኦኡኒ ማሃቶ ሃዳዎ ዒንሢ ዓይጎር ዮሃኒሴ ኬኤዛሢ ጉሙርቁባኣይ? ዒዚ ጋዳንዳይ። 32 <ዓሲፓኬ» ኦኡኒ ጌዔቶሽ?> ዓሲፓኬ ዔያታ ጎዑዎጉዲ ዳራ ቢያ ማሰካ ዮሃኒሴ «ጎኔና ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲኬ» ጋዳሢር ዒጊጫ። 33 ዩያር፡- «ኦኡኒ ዔሩዋሴ» ጌዒ ማሄ።

ዩሱሴያ፡- «ያዒታቶ ታኣኒያ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቶ ዒንሢም ኬኤዛ» ጌዔ።

12

ዎይና ቱካ ዓሶ ማሊሲ ኬኤዘና ኮኣኪንሃ
(ማቲ. 21:33-46፤ ሉቃ. 20:9-19)

1 ሄሊሳዎ ዩሱሴ ዩኖ ኮኣኪንሢና ሂዚ ጌዒ ኬኤዘሢ ዓርቄ፡- «ፔቲ ዓሲ ዎይኒ ጌይንታ ሙዎ ዓኣፒ ዓኣፓ ሚሢዳ ባልጋ ባኣዚ ቱኬኔ፤ ዓጮዎ ኮሺ ዲርቄ ዩኖ ካዳ ሄርቄ ጩኡጳ ዑሺ ኮሾንዶ ዔቲያ ላሌ ሹቲዳ ቆኦቂ ቦኣኪ ጊኢጊሺኔ፤ ሃሃ ዎይኔሎ ካፓ ዓሶም ዳግ ጌዔ ሴኤላ ሴኤላ፡ ዩካፓ ዩኖ ቤዘ ጎሽኪ ጎሽኪ ታኣም ካፑዎቲ ጌዒ ጎሽካ ዓሲም ዒንጊ ሃኬ ዓጪ ዳንዳ። 2 ዎይና ማንጾ ዎደና ዒዛ ሄላ ዘሎ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዒዛኮ ዓይሢንቲ ማዳ ዓሲ ጎሽካ ዓሶ ኮራ ዳኬ። 3 ጎሽካ ዓሳ ዒዛ ዩያ ዓይሢንቲ ማዳሢ ዓርቄ ጳርቄሰካፓ ኩቲ ጉሪ ማሃ ዳኬ። 4 ጊንሣ ሃሃ ጎዡ ዓዴ ሚሊ ዓይሢንቲ ማዳ ዳካዛ ጎሽካዘንሢ ዩያኮዎ ቶኦኮ ዲይ ዑሪ፡ ቦርሲሲ ዳኬ፤ 5 ሄሊሲ ሃሃ ሚሊ ዳካዛ ዩያኣ ዎዳ፤ ዩያጉዳያ ሚርጌ ዓሲ ዳካዛ ዘሎ ጳርቄ ዘሎ ዎዳ። 6 ዓካሪ ጎዡ ዓዴ ማዳኒ ዓቲ ባኣዚ ፔኤኮ ናሽካ ናዓሢ ዳኪሢ ሌሊኬ፤ ዩያር <ጎዳንቲ ታኣኮ ናዓሢ ዔያታ ቦንቻንዳኣናንዳኔ> ሂዚ ጌዒ ማላዎ ቢያሢኮ ጋፒንጾዳ ፔቲ ናዓሢ ዳኬ። 7 ጋዳንቲ ጎሽካዘንሢ ዋሊ ኮራ ሃይ ዒዛ ዳካላንዳሢታሢር ሃኒ ዩዑዎቲ፤ ኦ ዒዛ ዎዳቶ ዒዛኮ ዓደኮ ዓኣ ባካ ቢያ ኦም ማዳንዳኔ» ጌዔ። 8 ዩያር ናዓሢ ዔያታ ዓርቄ ዎዲ ዩኖ ጎሽኮ ቤዜሎኮ ቲኢያ ዙላ ዔኪ ዓኣዲ ኬኤሬ። 9 ዓካሪ ዩኖ ጎዡሎኮ ዳዳሢ ዓይጎ ዎኦታንዳይ? ጌዔቶ ዒዚ ፔኤር ሙኪጋፓ ጎሽካ ዓሶ ዎዳንዳኔ፤ ዩኖ ጎዡ ቤዜሎ ሚሊ ጎሽካ ዓሲም ዒንጋንዳ። 10 ጌኤዡ ማዳኣፖይዳ፡-

<ማእራ ማኸ ዓሳ ቦሃ ሃሺ ሹጫሢ
ማእራኮ ሄሎ ማዔ።፤
11 ዩይ ሃሃ ያኦሲ ማዳኬ፤
ኦኡኒ ዘጋዛ ዲቃሢ ሄርሺሳያኬ።» >

11:17 11:17 ዓ.ሲ. 56:7፤ ዓ.ር. 7:11። 11:23 11:23 ማቲ. 17:20፤ 1ቆር. 13:2። 11:25 11:25 ማቲ. 6:14-15።
* 11:26 11:26 ፔቲ ፔቲ ሚና ማዳፓ ፓይ. 26 ጊዳ ቃሳ፤ ዩና ቃኣሌላ ማቲ. 6:15 ጊዳ ዓኣዘ ማላያኬ። 12:10 12:10 ዓይኔ. 118:22-23።

ጌይንቲ ፃጻፕንቲህህ ዲንህህ ናባቢባኣዳዳ?
12 ዓይሁዳኮ ሱኡጎ ማዔ ዓሳ ዩሱሴ ዩያ ኮኦኪንሆና ዔያቶ ዛላ ከኤዜያ ማዔህህ ዔራዖ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ማርጌ ዴሬ ዓኣያታህረ ዒጊጪ ዔያታ ዒዛ ሃሺ ዴንዴኔ።

ጊኢራ ጨጊህህ ዛላ ያኦጪንቲ ያኦጪህህ
(ማቲ. 22:15-22፤ ሉቃ. 20:20-26)

13 ፔርሴ ዓሶና ሄሮዲሴ ዓሶና ዛላፓ ማዔ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዩሱሴ ጌስታ ጌኤዛና ዳቢንታቶ ቡኡዲ ዓርቃንዳጉዲ ዒዛ ኮራ ዳኪንቲኔ። 14 ዩንህህ ዒዛ ኮራ ሙካዖ፡- «ዔርዛህህ! ኔኤኒ ጎኔ ከኤዛያ ማዔህህ ኦኡኒ ዔራኔ፤ ዓሲ ዒጊጪህህና ዓሲ ታና ዎዚ ጋዓንዳይ? ጌዒ ኔ ማዳ ባኣዚ ባኣህረ ያኦሲኮ ጎይፆ ጎኦፎና ኔኤኒ ዔርዛኔ፤ ያዒ ማዓዛ ሮሜ ዓጮ ካኣቲፎ ጊኢራ ጨጊህህ ዎጋ ዓይህህሞ? ዓይሁዋይ? ኦኡኒ ጊኢሮንዶሞ? ሃሾንዶይ?» ጌዒ ያኦጪኔ።

15 ዩሱሴ ዔያቶኮ ጌሮ ማሊያ ዔራዖ፡- «ዒንህህ ታና ዓይጎሮ ጌኤሲና ቡኡዲ ኮዓይ? ሂንዳ ሮሜ ዓጮ ማኢሾ ታና ዳውዎቲ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ማኢሾ ዔኪ ሙካዛ ዒዚ፡- «ሃሮ ሮሜ ዓጮ ማኢሾሎይዳ ዓኣህኮ ዓውካሮና ፃጻፕንቲ ሱንፆና ያኦዳይ?» ጌዒ ያኦጪኔ።

ዔያታ ማሃዖ፡- «ሮሜ ዓጮ ካኣቲሲኤ» ጌዔኔ።

17 ዩሱሴ፡- «ያዒ ማዔቶ ካኣቲሲ ካኣቲፎ፡ ያኦሲሲ ያኦሲሲ ማዒንቲ» ጌዔኔ። ዔያታ ዒዛኮ ማሃዖና ኮሺ ዲቃቲ ሄርሼኔ።

ሃይቄ ዓሲኮ ዔቁህህ ዛላ ያኦጪንቲ ያኦጪህህ
(ማቲ. 22:23-33፤ ሉቃ. 20:27-40)

18 «ሃይቄ ዓሲ ሃይባፓ ዔቁንዱዋሴ» ጋዓ ሶዶቄ ዓሳ ዩሱሴ ኮራ ሙካዖ ሂዚ ጌዒ ዒዛ ያኦጪኔ፡-

19 «ዔርዛህህ! ሙሴ ዔርዜ ዎጎይዳ ኦሞ ፔቲ ዎጌ ፃጻፕ ዒንጌኔ፤ ዩና ፔቲ ዓሲ ላኣሊ ዔካዖ ሾውዎ ሃይቄቶ ዒዛኮ ጌርሲ ላኣሊሎ ዔኪ ሃይቄህሞ ፃጺ ጌህኒ ናይ ሾፆንጎ ጋዓያከ።

20 ዓካሪ ሂንዳ ፔቲ ዓሲኮ ላንካይ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ ኦ ጎፆሞ፤ ዔያቶኮ ቶይዳህህ ላኣሊ ዔካዖ ሾውዎ ሃይቄኔ፤ 21 ሄሊሴ ጌኤዚ ሃይቄህኮ ዩና ላኣሊሎ ዔካዖ ሃሃ ሾውዎ ሃይቄኔ፤ ሃይህሳህህ ሃሃ ዩያጉዲ ማዔኔ፤ 22 ዩያይዴ ጎይህ ላንኮ ጌርሲንህህ ቢያ ላኣሊሎ ዔካዖ ዳካላንዳ ናይ ሾውዎ ሃይቄዛ ቢያህኮ ጋፒንፃ ላኣሊላ ሃይቄኔ፤

23 ላንኮ ጌርሲንህህ ቢያ ዒዛ ዔኬያታህረ ጋፒንፃ ሃይቄ ዓሳ ዔቃ ዎዶና ዩና ላኣሊላ ዎያኮ ማቾ ማዓንዳይ?» ጌዒ ያኦጪኔ።

24 ዩሱሴ ዔያቶሞ ማሃዖ፡- «ዒንህህ ሃኣዒዲ ዳቢንታህህ ፃጻፕንቲህህና ያኦሲኮ ዎልቆና ዔራዎኣህረቲዎይ? 25 ሃይቄ ዓሳ ዔቃዎ ጫሪንጫ ዓኣ ያኦሲኮ ከኢታንቾጉዲ ማዓንዳፓ ዓቲፎ ዔኩዋሴ፤ ሎዑዋሴ። 26 ሃይቄ ዓሳ ዔቁዎ ዛሎ ማዔቶ ጋዓንቲ ያኦሲ ሙሴፎ ካዮ ባኣካ ታሞና ጴዲ ከኤዜ ዎዶና ዓይጎ ከኤዜቶ ሙሴ ማፃኦፖይዳ ዒንህህ ናባቢባኣዳዳ? ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቶ፡- «ያኦሲ፤ ታኣኒ ዓብራሃሜ ያኦሲ፤ ዩኣኣቄ

ያኦሲ፡ ያይቆኦጌ ያኦሲኤ» ጌዔህከ። 27 ያኦሲ ሼሞፖና ናንጋ ዓሶ ያኦሲ፡ ሃይቄቶዎ ናንጊና ናንጋ ዓሶ ያኦሲኤ። ዒንህህ ጋዓንቲ ኮሺ ዳቢንታኔ» ጌዔኔ።

ቢያፓ ባሼ ማዔ ዓይሥህ
(ማቲ. 22:34-40፤ ሉቃ. 10:25-28)

28 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶይዳፓ ፔቲሰኬያ ማርማህህ ዔያቶኮ ዎይዜኔ፤ ዩሱሴ ፔ ኮራ ያኦጪ ዓሶሞ ቃራ ማሃህህ ማሃህህ ዎይዚ ዒና ዔኬኔ፤ ዩይ ዓህ ዩሱሴ ባንህህ ሙካዖ፡- «ያኦሲ ዓይህህ ዓይህህ ያይዳፓ ቢያ ባሼ ማዔ ዓይህህ ዎሮዳይ?» ጌዒ ያኦጪኔ።

29 ዩሱሴ ዒዛሞ ማሃዖ፡- «ቢያፓ ባሼ ማዔ ዓይህህ (ዒሰራዔኤሌ ዎይዜ! ያኦሲ ኦኡኮ ፔቲ ያኦሲ ሌሊኤ፤ 30 ኔኤኒያ ኔኤኮ ያኦሲ ጉቤ ዒናፓ፡ ጉቤ ሼሞፓፓ፡ ጉቤ ማሊፃፓ፡ ጉቤ ዎልቃፓ ናሽኤ» ጋዓያከ ጌዔኔ። 31 ሃሃ ዩያ ማላያ ለሞዓሳ ዓይህህ ማላ ዓሲ ኔናጉዲ ማሃ ናሽኤ» ጋዓያከ። ዩንህህ ለሞዎ ዓይህህ ያንህህ ያፓ ማላ ባሻያ ባኣሴ።።»

32 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛህህ ዩሱሴ ኮራ፡- «ሃዮ ፔኤሮ ኮሺኤ ዔርዛህህ! «ያኦሲ ፔቲከ፤ ዒዛይዳፓ ዓቲፎ ማላ ያኦሲ ባኣሴ» ኔኤኒ ጌዔህህ ጎኔከ፤ 33 ዩያሮ ዓሲ ጉቤ ዒናፓ፡ ጉቤ ሼሞፓፓ፡ ጉቤ ማሊፃፓ፡ ጉቤ ዎልቃፓ ያኦሲ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ሃሃ ማላ ዓሲ ፔና ማሃ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ታሚና ማቾ ያኦሲ ማዒንጎ ባኮ ዒንጊያና ዩያ ጉዴያ ማላ ዒንጎ ካኣቲዎይዳፓ ዩንህህ ለሞዎ ዓይህህ ያንህህ ካፒዮ ባሻያከ» ጌዔኔ። 34 ዩይ ዎጎ ዔርዛህህ ዔራቶና ጳቂህ ማሃህህ ዩሱሴ ዛፓዮ፡- «ኔኤኒ ያኦሲኮ ካኣቲማፓ ሃኬያቲዎሴ» ጌዔኔ። ዩካፓ ዩሱሴ ኮራ ጫርቂ ያኦጪ ዓሲ ባኣሴ።

ሚሲሃ ዛሎ ያኦጪንቲ ያኦጪህህ
(ማቲ. 22:41-46፤ ሉቃ. 20:41-46)

35 ዩሱሴ ያኦሲኮ ጌኤዛ ማኣሮይዳ ዔርዚቤቃ ሂዚ ጌዒ ያኦጪኔ፡- «ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሳ «ከሪሰቶሴ ዳውቲ ናይከ» ዓይጎሮ ጋዓይ? 36 ዳውቲ ፔ ቶኦኪና ዓያና ጌኤሺ ዒዛ ዒና ማሊህ ጌሃዛ፡-

«ያኦሲ፡ ታ ጎዳህሞ * (ሚሲሃሞ) ኔኤኮ ሞርኮ ኔ ቢታንቶ ዳማ ታኣኒ ማሃንዳያ ሄላንዳኣና ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዔ»

ጌዔኔ፤ ጌኤኔ። 37 ዓካሪ ዳውቲ ፔ ቶኦኪና ሰዳ፤ ጌዒ ዔኤሌቶ ሚሲሃ ዳውቲኮ ዎይቲ ናይ ማዓይ?» ዩያ ዒዚ ጋዓኣና ማርጌ ዓሲ ዒዛሲ ዎዛና ዎይዛኔ።

ዩሱሴ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ዳቢንቲ ዓሲታህህ ከኤዜህህ
(ማቲ. 23:1-31፤ ሉቃ. 20:45-47)

38 ዩሱሴ ዔርዚቤቃ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዎዶሲ ዓፒላ ማኣዒ ሴካ ሃንጋ ሃንቲህህና ሃሃ ቦኣኮይዳ ኮሺ ዔኤሊህህ ዔካኒ ናሽካ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ

12:18 12:18 ዳኪ. ማዳ 23:8። 12:19 12:19 ላሚ. ዎማ 25:5። 12:26 12:26 ኪሲ. ማፃ 3:6። 12:28 12:28 ሉቃ. 10:25-28። 12:30 12:30 ላሚ. ዎማ 6:4-5። 12:31 12:31 ሉቂ. ዓከ 19:18። 12:32 12:32 ላሚ. ዎማ 4:35። 12:33 12:33 ሆሴ. 6:6። * 12:36 12:36 ጎዳ፡- ሃጊ ሙካንዳ ሚሲሃከ። 12:36 12:36 ዓይኑ. 110:1።

ዔርዛ ዓሰይዳገ ካፒንቱዋቱ፤ 39 ዔያታ ዓይሁደ ዓሰኮ ቡከንቶ ቤዘይዳ ቦንቾ ያይታ፡፡ ሙኡዘም ዔኤሎ ቤሰካ ቦንቾ ቤሲ ዳንቄ ዳዓኒ ሩኡራኔ፡፡ 40 ዓሲ ዛጎም ጌዒ ያደሲ ሺኢቆ ሺኢጲሢና ዓኒንሢባኣ ላኣሎኮ ማኣሮ ጌሺ ጌሺ ማንቁሳኔ፤ ዩያሮ ዔያቶይዳ ዳኤሢ ዋጌ ዋጊንታንዳኔ፡፡»

ዜኤርይንዳሎኮ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጊዎ (ሉቃ. 21:1-4)

41 ያኦሲም ጌዒ ዓሳ ሚኢሾ ዒንጋ ሳኣጻኖኮ ዩሱሴ ቤርቶ ዛላ ዳዒ ዓኣዎ ዳራ ሳኣጻኖ ጋራ ሚኢሾ ዓጋንቱ ዛጌኔ፤ ዒማና ያርጎጮ ዓሳ ሚርጌ ሚኢሾ ዓጋዛ፡ 42 ፔቲ ማንቆ ዜኤሪንደሰከና ሙካዎ ዩኖ ዋደ ሚኢሾና ላምዎ ሲኪና ማዓ ኮሺ ዳካ ሚኢሾ ዓጌኔ፡፡ 43 ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንዎ ሃንታ ናኣቶ ዔኤላዎ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ሳኣጻኖይዳ ሚኢሾ ዓጌ ዓሰይዳገ ባሺ ዓጌዛ ሃኖ ዓጌ ሃይቁ፡ ማንቆ ላኣሎሎኬ ጌዔኔ፤ 44 ዓይጎር ጌዔቶ ማሌ ዓሳ ቢያ ዒንጌሢሢ ዓኣ ቆሎይዳገ ዲቢ ዑሣ ዓኣጸሢኬ፤ ዒዛ ጋዓንቱ ማንቆታዎ ፔኤኮ ዓኣማ ዓይሱዋዎ ዓጌኔ፤ ፔና ዋይሣንዳ ባኮንሢ ቢያ ዒንጌኔ፡፡»

13

ዩሱሴ ጌኤዠ ማኣሮኮ ሻሂንቲዎ ዛሎ ኬኤዜሢ

(ማቴ. 24:1-2፤ ሉቃ. 21:5-6)

1 ዩሱሴ ጌኤዠ ማኣራገ ኬሰካንቱ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንሢሢ ፔቲሰኬይ፡- «ዔርዛሢሢ! ሃያ ማኣሮ ማዠር ጊኢጊሾና ሹጮና ማዠርንቱ ማኣራ ዋዘጉዲ ኮሽካቲያ ሂንዳ ዛጌ!» ጌዔኔ፡፡ 2 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ሃያ ዳኤፖ ማኣሮ፡ ሹጮና ማዠርሢ ኔኤኒ ዛጋ? ሃይ ማኣራ ደዓንዳኔ፤ ሹቹ ሹቹዳ ሃኣዒዲ ኬልቁንቲ ፔቲታዎ ዓታዓኬ» ጌዔኔ፡፡

ጎዳ ሙኮኮ ቤርታ ዳውሲሢና ሜቶና ሙካንዳሢ

(ማቴ. 24:3-14፤ ሉቃ. 21:7-19)

3 ዩሱሴ ጌኤዠ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛሎና ዛይቲ ሪሚቲ ዲካ ጎዳ ዲኮይዳ ኬሰኪ ዳዒ ዓኣንቲ ጸጻርሴ፡ ያይቆኦ፤ ዮሃንሴንታ ዒንዲራሴንታ ሌሊ ዒዛ ኮራ ሙካዎ፡- 4 «ዩይ ኔኤኒ ጌዔ ባካ ማዓንዳሢ ዓይዲዳይ? ዩይ ቢያ ማዓኒ ዑካኣና ዔርታሢ ዓይጎናዳይ? ሂንዳ ኑም ኬኤዜ» ጌዒ ያኦሮኔ፡፡

5 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ያኦሲያ ዒንሢ ዳቢሱዋጉዲ ዒንሢና ዔራዋቱ፤ 6 ሚርጌሢ፡- ታኣኒ ማሰሃኤ» ጌዒ ጌዒ ታ ሱንዎና ሙከ ሚርጌ ዓሲ ዳቢሳንዳኔ፤ 7 ዒንሢኮ ዑኬ ያልዚ ዔቁቶዎ ሃሃ ሃኬ ቤሰካ ዓኣ ያልዚ ሃይሴ ዋይዛዎ ዲቃቲፖቲ፤ ዩይ ማዑዋዎ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቱ ጋፒንዎ ሃጊኬ፡፡ 8 ፔቲ ዜርዓ ማሌ ዜርዎይዳ፡ ካኣታ ካኣቶይዳ ያልዚ ዔቁሳንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ቤሰካ ሳዓ ዓጊዲሢና ናይዚና ማዓንዳኔ፤ ዩይ ቢያ

ሾይቹ ዓርቁሢ ቆፂ ሜታሳሢሢዲ ሜቶኮ ቢያ ቤርቶኬ፡፡

9 «ዒንሢያ ዒንሢ ዛሎ ኮሺ ዔራዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓሳ ዒንሢ ዋጌም ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዓይሁደ ዓሰኮ ቡከንቶ ቤዘይዳ ጸርቁንቲ ታኣኮ ዒንሢ ማርካ ማዓንዳጉዲ ታ ዛሎና ዋይሢ ዓሰና ካኣቶና ቤርታ ዒንሢ ዋጌም ሺኢካንዳኔ፡፡

10 ጋፒንዎ ሙካንዳሢኮ ቤርታ ጋዓንቲ ኮዠ ሃይሳ ዲማ ዲማ ዜርዎም ቢያ ሃላኒ ኮይሳኔ፡፡

11 ዓሳ ዒንሢ ዓርቁ ዋጌም ሺኢሻኣና ሉኤኒ ዓይጎ ኬኤዛንዳ ናንዳይ? ጌዒ ቤርታዲ ሜታዲፖቲ፤ ዒንሢ ሺኢኬ ዋደና ዒንሢኮ ዒና ሙከሢ ኬኤዘዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔማና ኬኤዛሢ ዓያና ጌኤሺ ማዓንዳገ ዓቲም ዒንሢቱዋሴ፡፡ 12 ጌርሲ ፔኤኮ ጌርሲ፡ ዓይ ፔኤኮ ናዎ ሃይቢም ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ናኣታ ሾዔ ዓሰ ዒፂ ዓኣሢ ዒንጊሢና ዋዲሳንዳኔ፡፡ 13 ታ ዛሎሮ ዒንሢ ዓሰና ቢያ ዒፂንቲያ ማዓንዳኔ፤ ጋፒንዎ ሃላንዳኣና ጊቢ ደዳሢ ጋዓንቲ ዳቃንዳኔ፡፡»

ዩሩሳሌሜ ዓጮይዳ ሃላኒ ዓኣ ፑርቶ ሜታሢ ዛሎ

(ማቴ. 24:15-28፤ ሉቃ. 21:20-24)

14 «ሃሢ ዓሲ ዒኢሳ ፑርታ ባኣዚና ሻኣካ ባኣዚ ጰዳኒ ኮይሱዋ ቤሰካ ማዲንታንቲ ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ዩያ ናባባሢ ዒና ዔኮንጎ፤ ዩኖ ዋደና ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዲኮ ባንሢ ቤቶንጎ፡፡

* 15 ሹጮና ማዠርና ማኣሮኮ ዑይይዳ ዓኣ ዓሲ ኬኤዎገ ኬዲ ፔቲ ባኣዚ ዔካንዳኔ ጌዒ ኔጎፓ፤

16 ጎሺዲ ዓኣዲ ዓኣ ዓሲ ዓፒሎ ፔኤኮ ዔካኒ ጊንሢ ማዎገ፤ 17 ዩኖ ዋደና ጎጾይንዳሢና ናኣቶ ዓኣሎ ዒንደንሢናም ባይዔ፤ 18 ዩይ ቢያ ባርጊ ዋደና ማዑዋጉዲ ሺኢቁዋቱ፡፡ 19 ዩኖ ዋደና ያኦሲ ሳዎ ማዠር ማርቃዎ ሙከ ዩኖ ኬሎ ሃላንዳኣና ዛጊቤቁሶ ሜቶና ዋኣዮና ማዓንዳኔ፤ ሴካ ቤርቲም ማዔቶዎ ዩያጉዳ ሜቶና ዋኣዮና ማሊ ሃላዓኬ፡፡

20 ያኦሲ ዩያ ኬሎኮ ገይዶ ዳኪሲባኣያታቲ ዳቃኒ ያኦሲያ ዳንዳዒንዳዋንቲኬ፤ ጋዓንቲ ደኦሪንቲዘንሢሢ ጌዒ ዩይ ኬላ ቢያ ቃሚቃንዳኔ፡፡

21 «ዩያሮ ያና ማዔቶዎ ማሰሃ ሃይሾ ሃካኬ»፤ «ዩይሾ ያሶኬ» ጌዔቶ ጉሙርቁፖቲ፡፡ 22 ዋይቲይ ጌዔቶ ሉኤዚ ማሰሃሃሢና ሉኤዚ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛዎ ማላ ዓሲ ሙካንዳኔ፤ ዔያቶም ዳንዳዒንቲቶ ያኦሲኮ ዔርቲ ጉሙርቁንታ ዓሰታዎ ዳቢሳኒ ዓኪ ዲቃሢ ባኣዚና ማላታና ዔያታ ማዲንዳኔ፡፡ 23 ዒንሢና ኮሺ ዔራዋቱ! ሃያ ባኮ ቢያ ዩይ ዋደ ሃላንዳሢኮ ቤርታሲ ታ ዒንሢም ኬኤዛኔ፡፡

ዓሲ ናዓሢኮ ሙኮ

(ማቴ. 24:29-31፤ ሉቃ. 21:25-28)

24 «ዩኖ ዋደና ዩያ ሜቶኮ ቢያ ጊንዎ ዓባ ዲማንዳኔ፤ ዓጊናኣ ፖዒንዳዋሴ፤ 25 ዠኦጋሢያ ጫሪንጫጋ ኬዳዛ ጫሪንጫይዳ ዋልቁና ዓኣ ባካ ቢያ ዓጊፀንዳኔ፡፡ 26 ዩካገ ዓሲኮ ናዓሢ

13:9 13:9 ማቴ. 10:17-20፡፡ 13:13 13:13 ማቴ. 10:22፡፡ * 13:14 13:14 ዳኣኔ. 9:27 ጊዳ ዓኣሢ ዛጌ፡፡ 13:14 13:14 ዳኣኔ. 9:27፤ 11:31፤ 12:11፡፡ 13:15 13:15 ሉቃ. 17:31፡፡ 13:19 13:19 ዳኣኔ. 12:1፤ ዮሃ. ያፔጳ 7:14፡፡ 13:24 13:24 ዓሲ. 13:10፤ ሂዚ. 32:7፤ ዓዱ. 2:10፤ 3:15፤ ዮሃ. ያፔጳ 6:12፡፡ 13:25 13:25 ዓሲ. 34:4፤ ዓዱ. 2:10፤ ዮሃ. ያፔጳ 6:13፡፡ 13:26 13:26 ዳኣኔ. 7:13፤ ዮሃ. ያፔጳ 1:7፡፡

ዳኤፒ ዋልቄና ቦንቸንቴ ሻአሬና ሙኪ ጴዳንዳኔ፤
27 ፔኤኮ ከኢታንቸቶ ዲዚ ዳካዛ ዔያታ ያይዶ ዛሎ ቢያ ዳንዲ ዓጮኮ ጋፓፓ ጫሪንጮ ጋፓ ሄላንዳኦና ዓአ ዲዛኮ ደኦሪንቴዘንሢ ቡኩሳንዳኔ።»

ዋደኮ ጋፓፓ ዔርዛ ቤሌሶ ሚጻሎ
(ማቴ. 24:32-35፤ ሉቃ. 21:29-33)

28 ዩሱሴ ኬኤዛዎ፡- «ቤሌሶ ሚጻሎኮ ኮኦከንሢ ዲንሢም ዔርዛያ ማዓንዳጉዲ፤ ዲዛኮ ካኦፓ ዲላ፤ ዲላሽ ኬሳ ዋደና ያሳሢ ተ ዑኬሢ ዲንሢ ዔራኔ። 29 ዩያጉዲ ዲንሢያ ዩይ ባካ ቢያ ማዓዛ ዛጋዎ ዓሲኮ ናዓሢ ሙካ ዋደ ዑኬሢና ሙኪ ካራ ዓአሢ ዔራዋቴ፤ 30 ጎኔ ታኦኒ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ሃይ ሸይንታ ዓአዳንዳሢኮ ቤርታ ዩይ ቢያ ማዓንዳኔ። 31 ጫሪንጮና ሳዎና ዓአዳንዳኔ፤ ታኦኮ ቃኦላ ጋዓንቴ ናንጊና ደዲ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ጋፓፓ ኬሌሎና ዋደና ያኦኒያ ዔራዋያ ማዒያ
(ማቴ. 24:36-44)

32 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ጋዓንቴ ዩኖ ኬሌሎና ዋደሎና ዛላ ዳዳሢፓ ዓቴም ያኦኒያ ዔራያ ባኦሴ፤ ጫሪንጮይዳ ዓአ ከኢታንቸታቶዋ ሃሣ ናዓሢያ ዔራዋሴ። 33 ዩና ዋደ ዓይዲ ሙካንዳቴያ ዲንሢ ዔራዋኦሢኖ ኮሺ ደዲዋቴ። 34 ዩና ዋደ ማኦር ፔኤኮ ሃሺ ሃኬ ዓጪ ዓአዳ ዓሲሰኬያ ማላኔ፤ ዲዚ ፔቴ ፔቴ ዲዛም ማዳ ዓሶም ደማ ደማ ማዳ ዲንጋዎ ካፓ ዓሢም ኮሺ ደዲ ካፓንዳጉዲ ዓይሢ። 35 ዩያሮ ማኦርኮ ዓዳሢ ሙካንዳ ዋደ ዲንሢ ዔራዋያታሢኖ ዲንሢና ኮሺ ዔራዋቴ፤ ጎዎንቴ ዲዚ ሴካ ያኦሻ ዋደ፤ ዓቴቶ ሳዎኮ ጊዳሚሽ፤ ማዓባኦቶ ኮይዳ ቁኢቃኦና፤ ዔይዔ ጌዔቶ ጉቴ ደቡርታ ሙካንዳኦናንዳኔ፤ 36 ዔራዋያ ዲንሢ ጊንዒ ዓኦንቴ ዲዚ ሙኪ ዲንሢ ዳንቁዋጉዲ ደዲዋቴ፤

37 «ዲንሢም ታኦኒ ኬኤዛሢጉዲ ሃንጎ ዓሶማኦ ደዲዋቴ ታ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

14

ኪሪሰቶሴ ባይዛኒ ዓሶኮ ዋላ ዘርቲያ
(ማቴ. 26:1-5፤ ሉቃ. 22:1-2፤ ዮሃ. 11:45-53)

1 ዓይሁዴ ዓሳ ዑሣ ዓአዲያንታ ላኦዳ ሙዒ ቦንቸ ኬሎንታ ማሊ ቦንቸኒ ላምዎ ዓቢ ዓታዛ ቄኤሶኮ ሱኦጎና ዋጎ ኮሺ ዔራ ዓሳ ጌኔ ማሊሢና ዩሱሴ ዓርቁ ዋደንደ ጎይሢ ኮዔኔ። 2 ጋዓንቴ ዴራ ዑራ ዔቁሳንዳኔ ጌዒ፡- «ኦኦኒ ቦንቸ ኬሎና ዩያ ማዳዓ» ዔያታ ጌዔኔ።

ሳውቃ ቲዦና ዩሱሴኮ ዑያ ቲሽኬ ላኦሌሎ
(ማቴ. 26:6-13፤ ዮሃ. 12:1-8)

3 ዩሱሴ ቢታኒያ ጎዎ ጉርዳይዳ ዑፃ ኬሰካ ፑርቶ ደርዓሢና ዓርቁንቴያ ፖዔ፤ ሲሞኦኔ ጎዎሢ ማኦራ ዓአዎ ካሣ ሙዒኒ ጊኢጊ ዳዒ ዓኦንቴ ፔቴ ላኦሊሰኬና ዓልባሰደርሴ ጌይንታ ሹቸፓ ኮሺንቴ ቢልቃጻይዳ ናርዶሴ ጎዎ ቦንቸንቴያ ሃሣ ሻንቸዛ ሚርጌ ሚኢሽ ዔካ፤ ሳውቃያ ዋኦሢ ማዔ ቲሽ

ኩንሢ ዔኪ ሙካዎ ዩኖ ቢልቃጻሎ ዋዲ ሳውቃ ቲዦሎ ዩሱሴኮ ቶኦካ ዋሃኔ። 4 ዩያ ዲዛ ማዳኦና ዲኢካ ዓአ ዓሶይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዳጋዳዎ፡- «ሃይ ሳውቃ ቲዦ ጉሪ ዓታሢ ዓይጎርዳይ? 5 ሃያ ሳውቃ ቲዦ ፔቴ ዓሲ ፔቴ ለዔ ማዶ ማዳም ዲንጎንደ ሚኢሽይዳፓ ዑሣ ሻንቸ ዔኤቢ ባኦ፤ ዓሶ ማንቆም ዲንጎናቴ ዓይጌ ዓአይ?» ጌዒ ላኦሌሎዋ ዔያታ ፓሴኔ።

6 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ሃሹዋቴ፤ ዲዛ ዲንሢ ዓይጎር ሚታሳይ? ዲዛ ታኦም ኮሺ ባኦዚ ማዳኔ፤ 7 ማንቆ ዓሳ ቢያ ኬሊ ዲንሢና ዋላ ዓአሢኖ ኮዔ ዋደና ዔያቶ ዲንሢ ማኦዳኒ ዳዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ታኦኒ ቢያ ኬሊ ዲንሢና ዋላ ሃይካቴዋሴ፤ 8 ሃና ላኦሊ ፔኤም ዳንዳዒንቴሢ ጉዳያ ማዳኔ፤ ዓሸካ ታኦኮ ዳኡኪንቴዋንቴ ቤርታሲ ሳውቃ ቲሽና ዲዛ ታኦኮ ዑያ ቲሽኪ ዳኡጉም ጊኢጊሽኔ። 9 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ዓጮ ቢያይዳ ሃይ ኮፍ ሃይሳ ኬኤዚንታ ዋደና ዓንካ ማዔቶዋ ሃይ ዲዛ ማዶ ባካ ዲዛ ጳቂሥሢ ማዒ ኬኤዚንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ዪሁዳ ዩሱሴ ጌሺሢና ዓአሢ ዲንጋኒ ዓሶና ዋላ ጊኢኔሢ

(ማቴ. 26:14-16፤ ሉቃ. 22:3-6)
10 ታጳ ላምዓሢዳፓ ፔቴ ዓሰቆርንቶ ዪሁዳ ጎዎሢ ዩሱሴ ጌሺሢና ዓአሢ ዲንጋኒ ቄኤሶኮ ሱኦጎ ኮራ ዓአዳኔ። 11 ዔያታ ዲዛኮ ጎዳ ሻንቸር ሙኪያ ዔራዎ ኮሺ ዋዳዲ ሚኢሽ ዲዛም ዲንጋኒ ዋላ ጌሰቲ ጊኢኔኔ። ዩካፓ ዲዚ ዩሱሴ ዓአሢ ዲንጋኒ ዲዛም ጊኢጋንዳ ጎይሢ ኮዔኔ።

ዩሱሴ ዑሣ ዓአዲያ ኬሎ ካዎ ዳኪንቴዘንሢና ዋላ ሙዒሢ

(ማቴ. 26:17-25፤ ሉቃ. 22:7-14፤ 21-23፤ ዮሃ. 13:21-30)
12 ዩሱሴኮ ጊንዎ ሃንታዘንሢ ዓይሁዴ ዓሳ ዑሣ ዓአዲያ ቦንቸ ኬሎ ማራናይ ሹኪ ላኦደዋ ሙዒ ቦንቸ ኬሎኮ ዓይያይዳ ዲዛ ኮራ ሙካዎ፡- «ዑሣ ዓአዲያ ኬሎ ማሊ ሙዎ ካዋሢ ሙዒኒ ዋካ ዓአዲ ጊኢጊሻንዳጉዲ ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጮኔ።

13 ዲዚያ ዲዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንሢዳፓ ላምዎንሢም ሃዚ ጌዒ ዳኬኔ፡- «ሴኬ ካታዎ ዳንዲዋቴ፤ ዲኢካ ዲንሢ ዋኦሢ ጉሲ ኬዴ ዓሲ ዳንቃንዳኔ፤ ዩያ ዓሢኮ ጊንዎ ዓአዲዋቴ፤ 14 ዲዚ ዳንዲ ጌላ ኬኤያማ ጌሊጋፓ ማኦርኮ ዳዳሢ ኮራ <ዔርዛሢ ታኦኮ ጊንዎ ሃንታዘንሢና ዋላ ታኦኒ ዑሣ ዓአዲያ ኬሎ ሙያ ሙዒንዳ ኬኤያ ዋካዳይ?> ጋዓኔ፤ ጎዑዋቴ። 15 ዲዚያ ኩቦ ጋራ ዓአ ሂኢሢ ጊኢጊንቴ ዳልጎ ቤዘ ዲንሢም ዳውዋንዳኔ፤ ዓኢካ ኦም ጊኢጊሹዋቴ።»

16 ላምዎ ጊንዎ ሃንታዘንሢ ኬሰኪ ካታዎ ዳንዲ ዩሱሴ ጌዒማጉዲ ቤዘዋ ዳንቁ ዑሣ ዓአዲያ ኬሎ ካዋሢ ሙዒኒ ዲኢካ ጊኢጊሽኔ።

17 ሳዓ ዓማዛ ዩሱሴ ታጳ ላምዎንሢና ዋላ ሙኩኔ፤ 18 ካሃ ሸኢሽ ዔያታ ሙዒኦና ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታኦኒ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ሃሢ ታኦና ዋላ ካሃ

† 13:28 13:28 ያሳሢ፡- ዲሰራዔኤሌ ዓጪና ዲኢካ ዓአ ሚያ ዲሊ ዓላሽ ኬሳ ዋዳኬ። 13:32 13:32 ማቴ. 24:36። 13:34 13:34 ሉቃ. 12:36-38። 14:1 14:1 ኬሲ. ማፃ 12:1-7። 14:3 14:3 ሉቃ. 7:37-38። 14:7 14:7 ላሚ. ዋማ 15:11። 14:18 14:18 ዓይኔ. 41:9።

ሙዳያ ዲንሢዳፓ ፔቴይ፣ ታና ዓላሢ ዲንጋንዳይ»
ጌዔ።

19 ዔያታ ዬኖ ጌኤዘና ያያያ፡- «ጎኔ ታናቱዋሴ፤ ኔ ታናኪ ጋዳ?» ጌዒ ጌዒ ፔቴ ፔቴሢ ዲዛ ያኦጠጩ።

20 ዬሱሴ ማሃያ፡- «ዬይ ዓሢ ሃሢ ታኦና ዋላ ሃኖ ጎንጋ ኩጮ ዳካያ፣ ዲንሢ ታጳ ለምዓሢዳፓ ፔቴሢ። 21 ዓሲኮ ናዓሢ ሴርታዲ ዲዛ ዛሎ ያኦጠጥጥ ጎይያና ሃይቁሢ ዓታዓኩ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሢ ጌሺሢና ዓላሢ ዲንጋ ዬያ ዓሢም ባዴዔ፤ ዬይ ዓሢ ሴርታዲ ሾይንቴባኦቴ ቃራታያኩ» ጌዔ።

ጎዳኮ ማደ ካዋሢ
(ማቲ. 26:26-30፤ ሉቃ. 22:14-20፤ 1ቆር. 11:23-25)

22 ዔያታ ሙያይዳ ዓኣንቴ ዬሱሴ ካሃ ዔካያ ጋላቴ ቡንዲጋፓ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶም፡- «ሃኦዛገዋቴ፣ ሃይ ታናኩ» ጌዒ ዲንጌ።

23 ሃሃ ዑሽኮ ባኮዋ ዔካያ ጋላቴ ዔያቶም ዲንጌ፤ ቢያሢ ዑሽኮ ባኮይዳፓ ዑሽኩ።

24 ዓማና ዲዚ ዲያቶም፡- «ሃይ ታኦኮ ማርጌ ዓሶም ለኣሊንታንዳ ጫኦቁም ሱጉያኩ፤ 25 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ያኦሲ ካኦቱምይዳ ዓኮ ታኦኒ ዑሽካንዳያ ሄላንዳኦና ሃኖ ዋይኖ ዑዠ ለሚ ታኦኒ ዑሽካንዳ» ጌዔ።

26 ዬካፓ ዔያታ ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኑም ዓይናዳዎ ዛይቴ ሪማቴ ዲካ ዓኦዲኒ ኬሰኩ።

ጳይሮሴ ዲዛ ዔሩዋሴ ጋዓንዳይ ጌዒ ዬሱሴ ኬኤዜሢ

(ማቲ. 26:31-35፤ ሉቃ. 22:31-34፤ ዮሃ. 13:36-38)

27 ዬሱሴ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶም፡- « <ሃንቃሢ ታኦኒ ዋዳንዳይ፤ ማራታኦ ዣኦላንዳይ> ጌይንቴ ያኦጠጥሢ ታ ዲንሢኮ ዲቆ ማዔም ዲንሢ ቢያ ታና ሃሻንዳይ፤ 28 ጋዓንቴ ሃይባፓ ታኦኒ ዔቁሰካፓ ጌሊላ ጎዎ ዓጮ ቢሪ ታ ዲንሢ ዓኦዳንዳይ» ጌዔ።

29 ጳይሮሴ፡- «ሜሌ ዓሳኔ ዛሎና ዲቁንቴታቶዋ ታኦኒ ማሊ ዲቁንታዓኩ» ጌዔ።

30 ዬሱሴ፡- «ታኦኒ ኔኤም ጎኔ ጋዓኔ፤ ሃኖ ዲባኒ ኮይዳ ለሚ ቁኦቁፓጎቴ ኔኤኒ ታና ሃይሢ ማይንቴ ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ጋዓንዳይ» ጌዔ።

31 ጳይሮሴ ጋዓንቴ፡- «ሃይቁ ሃይቆቴያ ታኦኒ ኔኤና ሃይቃንዳኦጎቴም ማሊ ታ ኔና ዔሩዋሴ» ጋዓንዳይ» ጌዒ ጌዒ ደዲሺ ኬኤዛኦና ሃንጎ ዓቴ ጊንያ ሃንታዘንሢያ ያዒ ጌዔ።

ዬሱሴ ጌኤቴሴማኔ ጎዎ ቤዛ ሺኦቁ ሺኦዲያ
(ማቲ. 26:36-46፤ ሉቃ. 22:39-46)

32 ዬማፓ ጌኤቴሴማኔ ጎያያ፣ ቱኮና ሚሢ ሚርጌ ዓኦ ቤሲ ዔያታ ዓኦዳዎ ዬሱሴ ፔኤኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶም፡- «ታኦኒ ሺኦቃኦና ዲንሢ ሃካ ዴዑዋቴ» ጌዔሰካፓ፤ 33 ዲዛና ዋላ ጳይሮሴንታ ያይቆኦቤንታ ሃሃ ዮሃኒሴንታ ዔኪ ዓኦዳዎ ዲኦካ ዲዚ ኮሺ ማሊ ያዩሢ ዓርቁ። 34 ዔያቶ ኮራ ዲዚ፡- «ሺምፓሢ ታኦኮ ሚርጌ ያዩ ሃይቃኒ

ዑኬኔ፤ ዲንሢ ሃይማካ ዴዒ ደዲ ካፑዋቴ» ጌዔ።

35 ዲዚ ዔያቶይዳፓ ዳካ ሃኪ ዓኦዳዎ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ዳንዳዲንታያ ማዔቶ ዬና ፑርቶ ማቶ ዋዴላ ዲዛ ሄሎዋጉዲ፤ 36 ሂዚ ጌዒ ሺኦቁ፡- «ዓዳሢዮ! ቢያ ባኦዚ ኔኤም ዳንዳዲንታያፓሢር ሃኖ ታኦኒ ዔካኒ ጊኦጌ ማቶ ታጊዳፓ ሃኪሴ፤ ጋዓንቴ ኔ ማሊያጉዲ ማዓንዳኦጎቴም ታ ማሊያጉዲ ማፖፓ።»

37 ዬካፓ ሃይሃ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ኮራ ማዒ ሙካዎ ዔያታ ጊንዒ ዓኦንቴ ዴንቁ ጳይሮሴ ኮራ፡- «ሲምኦኔ! ኔኤኒ ጊንዒዳ? ዳካ ዋይታዎ ጳይሮ ደዲ ዴዒ ኔኤኒ ዳንዳዲባኦዳ?» ጌዔ።

38 ሄሊሳዎ ቢያሢም፡- «ዲንሢ ዳቢሳኒ ጌሾ ባኦዚዳ ዲንሢ ጌሎዋጉዲ ጳይሮ ሺኦቁዋቴ፤ ዓሲኮ ዓያና ጊኦጌያኩ፤ ጋዓንቴ ዓሸኪ ላቤያኩ» ጌዔ።

39 ሃሃ ጊንሢ ዓኦዲ ሴርታ ዲዚ ሺኦቁሢ ጎይያ ለሚ ዲማ ጌዒ ሺኦቁ። 40 ዬካፓ ዲዚ ማዒ ሙካንቴ ጊንዒሢ ዔያቶ ሚርጌና ባሽሢር ጊንዒ ዓኦንቴ ዴንቁ፤ ዔያታ ዲዛም ማሃ ኬኤዛኒያ ዳንዳዲባኦ።

41 ሃይሢ ዔያቶ ኮራ ማዒ ሙካዎ ሂዚ ጌዔ፡- «ሃሢ ሄላንዳኦና ዲንሢ ላሂ ሃውሺሢዳዳ? ማይ ዓካሪ ጊዴ፤ ዋዳኦ ሄሌ፤ ሃይሾ ዓሲኮ ናዓሢ ጎም ዓሶ ኩጮ ጌሺሢና ዓላሢ ዲንጊንታንዳይ። 42 ሂዮ ማይ ዔቁዋቴ ኦኤኒ ዓኦዳም! ታና ጌሺሢና ዓላሢ ዲንጋሢ ሃይሾ ሙኬ።» ጌዔ።

ዬሱሴ ሞርኮ ኩጮ ዓርቁንቴሢ
(ማቲ. 26:47-56፤ ሉቃ. 22:47-53፤ ዮሃ. 18:3-12)

43 ዬሱሴ ሂዚ ጌዒ ኬኤዛ ጎይሃ ዓኦንቴ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ታጳ ለምዓሢዳፓ ፔቴ ዩሁዳ ጎዎሢ ሙኬ፤ ዲዛና ዋላ ዓፓርና ኮኦሎና ዓርቁ ሚርጌ ዓሲ ዓኦኔ፤ ዬያታ ዳከንቴሢ ቁኤሶኮ ሱኦኦና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶንታ ጠሞንታይዳፓኩ።

44 ጌሺያና ዓላሢ ዲንጋ ዩሁዳ ዓሶም፡- «ዲንሢ ዓርቃንዳሢ ያያዳይ ጌዔቶ <ኮሺዳ?> ጌዒ ታኦኒ ሄርቃንዳሢ፤ ዲዛ ዛጊ ዓርቁ ዔኪ ዓኦዳዋቴ» ጌዒ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ሴርታዲ ኬኤዜ።

45 ዩሁዳ ሙሙካዎ ዬሱሴ ኮራ ደጠ፡- «ዔርዛሢዮ!» ጌዒ ሄርቁ። 46 ዬማፓ ዓሳ ዬሱሴ ቶሊንዲዋ ጎይሢ ዓርቁ። 47 ዬማና ዲኦካ ዔቁ ዓኦ ዬሱሴኮ ጊንያ ሃንታዘንሢዳፓ ፔቴሰኬይ ጠጭንቻ ቱጊ ቁኤሶ ሱኦጋሢ ዓይላሢኮ ዋዮ ቆፂ ተቁ። 48 ዬሱሴያ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ጠጭንቻና ኮኦሎና ዲንሢ ዔኪ ሙኬሢ ሱላጉዲ ታና ዓርቃኒዳ? 49 ቢያ ኬሊ ጌኤኮ ማኦርይዳ ታኦኒ ዔርዚ ዔርዚ ናንጋኦና ዲንሢ ታና ዓርቁባኦ፤ ጋዓንቴ ሃይ ማዔሢ ያኦጠጥሢ ኩማንዳጉዲኩ።»

50 ዬማፓ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኦታ ቢያ ዲዛ ሃሺ ፑኒንቴ።

51 ዲማና ሜሌ ባኦዚ ዑፃ ባኦያ ፓሎ ዓፕላ ማኦ ዴጌሰኬይ ሌሊ ዬሱሴኮ ጊንያ ጊንያ

ዓሳዳንቴ ዓሳ ይያ ዳገህ ሳርቃዛ፤ 52 ዬኖ ፓሎ ዓፒሎሎ ከኤሪ፣ ዑህ ጉሪ ጳጳስ ቶሌኔ።

ዩሱስ ዓይሁደኮ ዋይህ ዓሳ ቡኪንቶ ቤርቶ ሺኢኪህ
(ማቴ. 26:57-68፤ ሉቃ. 22:54-55፤ 63-71፤ ዮሃ. 18:13-14፤ 19-24)

53 ዩሱስ ዓይሁደኮ ቢያ ዑፃህ ማእሪ ዔኪ ዓሳዳኔ፤ ዓሳዳኔ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨዋና ሃሃ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሳ ቢያ ቡኪንቲ።

54 ጳጳሮስ ዓይሁደኮ ቢያ ዑፃህ ዲሮ ጋሮ ሄላንዳኣና ሃኬ ሃኬ ዩሱሴኮ ገንፆ ዓሳዳኖ ዓሳዳኔ ዲሮ ጋሮ ካፓ ዓሳና ዋላ ዳዒ ታሚ ካሸታኔ።

55 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁደኮ ቡኪንቶ ቢታ ቢያ ዩሱስ ሃይቃንዳጉዲ ዋገሳንዳ ማርካ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዔይታ ዳንቁባኣሴ። 56 ሚርጌህ ሉኡቁ ማርካንቲ ዔይታ ከኤዜ ጌኤዛ ፔቴ ማዒባኣሴ።

57 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዔቃፆ ሂዚ ጌዒ ሉኡቁ ማርካንቲ። 58 « ታኣኒ ሃያ ዓሳ ኩቻ ማዦና ጌኤዦ ማኣሮ ሻሂ፣ ሃይሃ ከሌዳ ሜሌ ዓሳ ኩቻ ማዦና ባኣያ ማዦንዳኔ» ዒ ጋዓንቲ ኦኡኒ ዋይዜኔ።። 59 ያዒ ዔይታ ጌዔንቲያ ማርካንቲ ዔይታ ዋላ ካኣሚባኣሴ።

60 ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ዔይታ ባኣካ ዔቃፆ ዩሱሴ ኮራ፡- «ፔቴ ባኣዚታፆ ማሂ ኔ ከኤዙዋዳ? ሃይ ዓሳ ኔገዳ ጋዓ ባካ ዓይጎዳ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

61 ዩሱሴ ጋዓንቲ ዘቲ ጌዔይታዓቴም ፔቴ ባኣዚታፆ ማሂ ከኤዚባኣያ ማዓዛ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ዩሱሴ ኮራ ለሚ፡- «ዓንጂንቲ ያኦሲኮ ናኣዚ ሜሲሂ ኔናዳ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

62 ዩሱሴያ ማሃ፡- «ሂኖ ታናኬ፤ ዓሳኮ ናዓህ ዳኤፖ ያኦሲኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዒ ዓኣንቲ ሃሃ ጩሪንጮ ሻኣሮና ማዒ ሙካንቲ ዒንህዚ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

63 ዒማና ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ዳጋዲ ፔኤኮ ዓፒሎ ዳርዘ፡- «ሜሌ ማርካ ኦም ማይ ዓይጎ ኮይሳይ? 64 ሃያ ዋይዙዋቴ፤ ያኦሲ ዒዚ ጩሸካንቲ ዒንህዚ ዋይዜኔ፤ ዓካሪ ሃይ ዒንህዚም ዓይጎ ማላይ?» ጋዓዛ፣ ቢያህ ፔቴ ዑኡሲና፡- «ሃይቢ ዒዛም ኮይሳኔ!» ጌዒ ዋጌኔ።

65 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዒዛይዳ ጩቲ ጩቲ ዓኣፓ ዒዛኮ ዛጉዋጉዲ ቱርጫና ቱኪ፡- «ሂንዳ ኔኤኒ ያኦሲ ማላህ ከኤዛያታቴ ኔና ያኦኒ ዲሎቶዋ ዔሬ» ጌዒ ጌዒ ዔይታ ዒዛ ኩቹ ሙሊ ዲሌኔ። ሃንጎ ዲሮ ጋሮ ካፓ ዓሳ ሃሃ ዒዛ ባዒ ባዒ ዔኪ ዓሳዳኔ።

ጳጳሮስኮ ዩሱሴ ታኣኒ ዔሩዋሴ ጌይፆ
(ማቴ. 26:69-75፤ ሉቃ. 22:56-62፤ ዮሃ. 18:15-18፤ 25-27)

66 ጳጳሮስ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህ ማእሮኮ ዳኦሌ ዲሮ ጋሮ ዓኣንቲ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃህም ዓይህንቲ ማዳ ፔቴ ዉዲሮ ናይሰኬና ሙካፆ፡ 67 ጳጳሮስ ዒኣካ ታሚ ካሸታንቲ ዳንቁ ኮሺ ዛጋ፡- «ኔኤኒያ ናዚሬቶ ዓህ ዩሱሴና ዋላ ዓኣያቲ» ጌዔኔ።

68 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ታኣኒ ዔሩዋሴ፤ ኔኤኒ ጋዓ ባካ ታኣም ዔርቲዋሴ» ጌዔኔ። ዩማ ዒዚ ጌዒ ካሮ ባንህ ከከሰካኣና ኮይዳ ቁኣቄ።

69 ዉዲሮ ናዔላ ጳጳሮስ ዛጋፆ ዒኣካ ዔቁ ዓኣ ዓሳም፡- «ሃይያ ዔይቶ ባኣካ ዓኣያኬ» ጌዒ ለሚ ከኤዚህ ሳርቄኔ። 70 ዒዚ ጋዓንቲ ሃሃ ገንህ «ታ ዒዛ ዔሩዋሴ» ጌዔኔ።

ዳካ ናጋጉዲ ጋዓፆ ዒኣካ ዔቁ ዓኣ ዓሳ ጳጳሮስ ኮራ፡- «ኔኤኒ ጌሊላ ዓሲታሂሮ ጎኔ ኔ ዔይቶ ባኣካ ዓኣያኬ» ጌዔኔ።

71 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ዒንህ ዩያ ጋዓ ዓህ ታኣኒ ዔሩዋሴ፤ ታና ባይዘም» ጌዒ ፔና ጋዳንቁ ጩኣቁህ ሳርቄኔ።

72 ዩማፓ ኔጉዋፆ ኮይዳ ለሚሃ ቁኣቃዛ ጳጳሮስም፡- «ኮይዳ ለሚ ቁኣቁዋንቲ ሃይህ ማይንቲ ኔኤኒ ታና <ዔሩዋሴ> ጋዓንዳኔ» ጌዒ ዩሱሴ ከኤዜ ቃኣላ ጳቃዛ ዒናፓ ያዩ ዩኤኮኔ።

15

ዩሱሴኮ ጲላዖሴ ቤርቶ ሺኢኪያ
(ማቴ. 27:1-2፤ 11-14፤ ሉቃ. 23:1-5፤ ዮሃ. 18:28-38)

1 ጉቴ ዋንፃ ቤዘና ቁኤሶኮ ሱኡጎ ጨዋንታ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሳንታ ሃሃ ዓይሁደኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጎንታ ዋላ ካኣሚ ዘርቲሰካፓ ዩሱሴ ዔይታ ቱኪ ዔኪ ጲላዖሴም ዓኣህ ዒንገኔ።

2 ጲላዖሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዓይሁደኮ ካኣቲዳ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

ዒዚ፡- «ኔኤኒ ጌዔህ ጉዳያኬ» ጌዔኔ።

3 ቁኤሶኮ ሱኡጎ ጋዓንቲ «ሚርጌ ዲሶ ዓኣኔ» ጌዒ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዛኔ። 4 ዩያሮ ጲላዖሴ፡- «ዋኣዒ ባኣዚ ዔይታ ከኤዛቴያ ሂንዳ ኮሺ ዛጌ፤ ኔኤኒ ፔቴታፆ ማሂ ከኤዛ ባኣዚ ማሊ ባኣዳ?» ጌዒ ለሚ ያኦጩኔ።

5 ጲላዖሴ «ሃያጉዳ ዓሳ» ጌዒ ዲቃቲ ማላንዳያ ሃላንዳኣና ዩሱሴ ሃሃ ፔቴ ባኣዚ ማሂ ከኤዚባኣሴ።

ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዋገንቲህ
(ማቴ. 27:15-26፤ ሉቃ. 23:13-25፤ ዮሃ. 18:39-40፤ 19:1-16)

6 ጲላዖሴ ለዓ ለዓ ዓይሁደኮ ዑህ ዓኣዲፆ ማሊ ቦንቾ ዋደና ዓሳ ቡሊንቶንጎ ጌዒ ያኦጩ ዓሳ ፔቴ ሌሊ ቱኡዘ ዓሳይዳፓ ቡላያኬ። 7 ዒማና ዑራ ዔቁሲ ዓሳ ዋዳ ዓሳና ዓይህንቲ ዒፃ ዓሳ ቱኡሲ ማእሪ ጌሌያ ዓኣኔ፤ ዩኖ ዓሳይዳፓ ፔቴህ ባርባኔ ጎፆሰኬያኬ። 8 ዓሳ ጲላዖሴ ኮራ ሙካፆ ዋንዳ ዔይቶኮ ሌዓ ዔርቲ ጎይፆ ቱኡዘ ዓሳም ማዲንታንዳጉዲ ያኦጩኔ። 9 ዒዚያ ዔይቶ ኮራ፡- «ዓይሁደ ካኣቲ ታኣኒ ዒንህዚም ቡላንዳጉዲ ዒንህዚ ኮዓ?» ጌዒ ያኦጩኔ። 10 ዩያ ዒ ጌዔህ ቁኤሶኮ ሱኡጎ ዩሱሴ ዓኣህ ዒንገኔህ ቁኣሩዋና ማዔህ ዔራያታሂሮኬ።

11 ቁኤሶኮ ሱኡጎ ጋዓንቲ ዓሳ ጲላዖሴ ኮራ፡- «ባርባኔ ኦም ቡሊንቶንጎ፤ ዩሱሴ ቡሊንቶፓ» ጋዓንዳጉዲ ዓሳ ዓይህኔ። 12 ጲላዖሴያ፡- «ሂዳቶ

14:58 14:58 ዮሃ. 2:19። 14:62 14:62 ዳኣኔ. 7:13። 14:64 14:64 ለዊ. ዓከ 24:16። * 15:13 15:13 ሱሱፃ፡- ጋዓዛ ሱያህ ሱሲና ሆላቱዋንቲ ፑርቲሴ ዓሳ ሱያ ሚህዳ ላምፆ ኩጮና ቶኮና ሚሰማሪና ጳርቄኬ።

ሃያ ዓይሁድ ካኣቲ ዒንሢ ጋዓሢ ታኣኒ ዋደንደይ?» ጌዒ ዓሶ ለሚ ያክጩኑ።

13 ዔያታ፡- «ዒዛ ሱሱይ!» * ጌዒ ጌዒ ጊንሣ ዒላቲኑ። 14 ጲላዎሴ ዓሶ ኮራ፡- «ዒዚ ፑርቲሴ ባካ ዓይጎደይ?» ጌዒኑ። ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ዒዛ ሱይ! ሱሱይ!» ጌዒ ሃቸም ዒላቲኑ።

15 ጲላዎሴ ዓሶ ዋዛሳኒ ባርባኔ ቡላዎ ዩሱሴ ዓሶና ጳርቂሲ ሱፃንዳጉዲ ዓኣሢ ዒንጌኑ።

ፖኦሊሳ ዩሱሴ ቦሃ ዓማሊ ሺሬሢ
(ማቲ. 27:27-31፤ ዮሃ. 19:2-3)

16 ፖኦሊሳ ዩሱሴ ዔኪ ዓጮ ዋይሣ ጲላዎሴ ማኣሪ ዓኣዲ ማርሾ ጋር ጌልዛዎ ዓቲ ማሌ ፖኦሊሶዎ ቢያ ዔኤሌኔ፤ 17 ዓማና ዲንኪ ዘቄ ያደሲ ዓፒላ ዔያታ ዒዛ ማይሲ ሃሣ ካኣቶኮ ቶኦካ ዓጎያ ዓክሊሌ ጎዎ ባኮ ማሊሲ ዓንጊሢ ጉኦሪ ማሂ ቶኦካ ዓጊጋጋ፡- 18 «ዓይሁድ ካኣቲዮ! ኮሺ ኔኤም ማዎንጎ» ጌዒ ጌዒ ቦሃኑ። 19 ዎኦሽጉዴ ሚሢናኣ ቶኦካ ዒዛኮ ጳርቂ ጳርቂ ጩቸያ ዑፃ ዒዛኮ ጩቲ ጩቲ ሃሣ ዒዛኮ ቤርታ ጎኔ ጉምዓታያ ማሊ ጌሺሢ ጉምዓቶ ጉምዓቲ ጉምዓቲ ዚጌኑ። 20 ዩያይዲ ዒዛ ዔያታ ቦሃ ሺሬሳካገገ ዲንኮ ዘቄ ዓፒሎ ዒዛ ዑፃገ ኬሲ ዒዛኮ ቤርታ ማኣዎ ዓፒሎ ማይሲ ሱፃኒ ዔኪ ዓኣዳኑ።

ዩሱሴ ሱፃንቴሢ
(ማቲ. 27:32-44፤ ሉቃ. 23:26-43፤ ዮሃ. 19:17-27)

21 ዔያታ ዓኣዳ ጎይሣ ዓኣዎ ቁሬና ጎዎ ዓጪ ዓሲ ማዔያ ዒሰከንዲሬና ሩፖሴ ጎዎሰከንሢኮ ዓዶ ሰምኦኔ ጎዎሢ ካታሞኮ ዙላገ ካታሞ ጌላንቴ ካኣማዎ ዩሱሴ ሱፃንጉዳ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚያ ዓሢ ዋልቁና ኬዲሴኑ። 22 ዩካገ ዩሱሴ ዔያታ «ቶኦኪ ሜጌሢ» ጌይንጉ፡ ጎልጎታ ጎዎ ቤዘ ዔኪ ዓኣዳኑ። 23 ዒኣካ ዒዚ ሃሌሰካገገ ፔቴ ካርቤ ጎዎ ጫንቺ ባኣዚና ሲኢሪንቴ ዑሺ ዋይኔገ ኮሾናዎ ዑሽካንዳጉዲ ዔያታ ዒንጋዛ ዒዚ ዑሽኪባኣሴ። 24 ዩካገ ዔያታ ዒዛ ሱፃዎ ዓፒሎ ዒዛኮ ዲማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኣዚ ዋለም ዓጊ ፓቂንቴ ዔከኔ።

25 ዩሱሴ ዔያታ ሱፃ ዎዳ ጉቶኮ ሶኦገ ዎዴ ማዓኣናከ። 26 ዩሱሴኮ ደቢንቶ ዔርዛንዳጉዲ «ዓይሁድ ካኣቲ» ጌይንጉ ፃኣፒንቴ ባኣዚ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚያ ዑፃ ዓኣኔ። 27 ዓማና ለምዎ ሱላ ዩሱሴና ዋላ ዔኪ ሙኪ ፔቴሢ ዩሱሴኮ ሚዛቆ ዛላ፣ ፔቴሢ ሻውሎ ዛላ ሱፃኔ። [28 ያዒ ማዒያና «ዋይዘ ዒፃ ዓሶና ዋላ ፓይዲንቴኔ» ጌይንጉ ቤርታ ኬኤዘና ያኦሲ ማሊፃ ኩሜኔ።]†

29 ኮይሌና ዓኣዳ ዓጎ ቶኦኮ ቦሃሢና ዓጊሢ ዓጊሢ፡- «ዓኣህ! ኔኤኒ ጌኤዢ ማኣሮ ሻሂ ሃይሣ ኬሊዳ ማዢሃ! 30 ሂንዳ ሃሢ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚያገ ኬዲ ኔና ዳቂሺ!» ጌዒኑ።

31 ዩያጉዲ ሃሣ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘ ዓጎ ዋሊ ኮራ፡- «ማሌ ዓሶ ዒ ዳቂሺኔ፤ ፔና ጋዓንቴ ዳቂሻኒ ዳንዳዑዋሴ። 32 ዒዚ ጎኔ ማሲሄ፣ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲታቶ ሂንዳ ሃሢ ዒዛ ሱዎና ሚያገ ኬደንጎ፤ ኦኤኒ ዛጊጋገ

ጉሙርቆም!» ሂዚ ጌዒ ጌዒ ዒዛ ቦሃኣና ዩሮ ጎይዎ ዒዛና ዋላ ሱፃንቴ ሱላ ማዔ ዓጎኣ ዒዛ ቦሃ ቦሃ ጫሽኬኔ።

ዩሱሴኮ ሃይቂዎ
(ማቲ. 27:45-56፤ ሉቃ. 23:44-49፤ ዮሃ. 19:28-30)

33 ዓማና ሮኦርኮ ዓባ ሳዛ ማዔማገ ዓርቃዎ ዴንዲ ማሢ ደንቦልሳ ዎዴ ሄላንዳኣና ሳዓ ቢያ ዲሚኔ። 34 ማሢ ደንቦልሳ ዎዴ ማዓዛ ዩሱሴ፡- «ዔሎሃ! ዔሎሃ! ለማሳባቂታኒ!» ጌዒ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቲኑ። ዩሮኮ ቡሊፃ፡- «ያኦሲዮ! ያኦሲዮ! ኔኤኒ ታና ዓይጎሮ ሃሽይ?» ጌይሢከ።

35 ዒኣካ ዔቂ ዓኣ ዓሶይዳገ ፔቴ ፔቴ ዓጎ ዒዛኮ ዒላቶ ዋይዛዎ፡- «ሃይሾ ዒዚ ዔኤሊያሴ ዔኤላኔ!» ጌዒኑ። 36 ዔያቶይዳገ ፔቴሰኬይ ጳሽኪ ዴንዲ ዎይኔይዳገ ኮሾና ሶልኪ ኮሽኩዎ ዑሺዳ ዓፒላ ቱርጫጉዴ ባኣዚ ዓጊ ዎኦሽ ሚሢና ዩሱሴ ዑሽካንዳጉዲ ዒንጋዎ፡- «ጫክ ዔኤሊያሴ ሂንዳ ሙኪ ዒዛ ኬሣቴ ኦኤኒ ዛጎም» ጌዒኑ።

37 ዩካገ ሃሣ ዩሱሴ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቲኔ፤ ሽምገሢያ ዒዛኮ ዲዳኔ።

38 ዓማና ጌኤዢ ማኣሮኮ ጋርይዳ ዲማሲሢ ማሂ ጎኦቢ ጌሃና ዓፒላ ሎገ ሉ ሄላንዳኣና ዳርዒ ለምዎ ፓቂንቴኔ። 39 ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚያኮ ቤርቶ ዛላ ዔቂ ዓኣ፣ ፔቴ ፖኦሊሶ ዓይሣሰኬይ ዩሱሴ ዩያይዲ ዒላቲ ሃይቂሢ ዛጋዎ፡- «ሃይ ዓሢ ጎኔና ያኦሲና ይታዎከ» ጌዒኑ።

ጎልጎታ ጎዎ ቤዘ ዓኣ ላኣሎንሢ
(ማቲ. 27:55-56፤ ዮሃ. 19:25-27)

40 ዓማና ሃኬ ዔቂ ዛጋ ፔቴ ፔቴ ላኣሊ ዓኣኔ። ዩያቶይዳገ ሚግዴላ ዓጮ ማይራማ፣ ዳኮ ያይቆኦቤና ዮሳ ጎዎዘንሢኮ ዒንደ ማይራሞ ጌይንጉዘንጎ ሴሎሜ ጎዎዘንጎ ቢያ ዓኣኔ። 41 ዩሱሴ ጌለላ ዓጮይዳ ዓኣ ዎደና ዔያታ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንጎያ ሃሣ ዒዛ ማኣዳያከ። ዔያቶጉዴያ ዩሱሴና ዋላ ዩራጎላሜ ሙኬ ሚርጌ ማሌ ላኣሊ ዓኣኔ።

ዩሱሴ ዲኡኪንቴሢ
(ማቲ. 27:57-61፤ ሉቃ. 23:50-56፤ ዮሃ. 19:38-42)

42 ሳዓ ዓማያታሢር ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬላ ዑኩም ዓሶኮ ጊኣጊንቴ ጊኣጊንቶያ ማዔኔ፤ 43 ዓማና ዓይሁድ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዘ ሱኡጎይዳገ ፔቴ ዮሴፔ ጌይንጎያ ቦንቺንጎ ዓሲ ዓርማቲያሴ ጎዎ ዓጪዳገ ሙኬኔ። ዒዚያ ያኦሲኮ ካኣቲሞ ዎዛና ካገ ዓሲከ። ዒዚ ዒጊጩዎዎ ጲላዎሴ ቤርቶ ሙኪ ዩሱሴኮ ሌዘ ዒንጋንዳጉዲ ሺኢቄኔ። 44 ጲላዎሴያ፡- «ዎይቲ ዩያይዲ ዑኩና ዒ ሃይቂይ» ጌዒ ዲቃቲ ማላዎ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ፔ ባንሢ ዔኤሊ፡- «ጎኔ ዒዚ ሃይቂንቴ ናጊያ?» ጌዒ ያኦሴኔ። 45 ዩሱሴኮ ሃይቂዎ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ኮራገ ዋይዛዎ ዮሴፔ ሌዘ ዔካንዳጉዲ ዒ ዓይሢኔ። 46 ዮሴፔ ዓኪ ኮይዚንጎንዳ ዓፒላ ሻንቃዎ ዩሱሴኮ ሌዘ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚያገ ኬሢ

15:21 15:21 ሮሜ 16:13። 15:24 15:24 ዓይኑ. 22:18። † 15:28 15:28 ፔቴ ፔቴ ማፃኣገይዳ ፓይ. 28ይዳ ዓኣ ቃኣላ ፃኣፒንጎኔ፤ ዩና ቃኣላ ሉቃ. 22:37 ጊዳ ዓኣዘ ማላኔ። 15:28 15:28 ዓሲ. 53:12። 15:29 15:29 ዓይኑ. 22:7፤ 109:25፤ ማር. 14:58፤ ዮሃ. 2:19። 15:34 15:34 ዓይኑ. 22:1። 15:36 15:36 ዓይኑ. 69:21። 15:38 15:38 ኪሲ. ማፃ 26:31-33። 15:41 15:41 ሉቃ. 8:2-3።

ሱኡዲ፣ ሹጮ ደዶ ጳሊ ቦኦኪ ኮሾና ቆኦፖይዳ ዲኡኬሰካፓ ጳጳሪ ሹቺ ኮላሲ ዲኡፖ ዔቶ ካር ዋዳ። 47 ማግደላ ዓጮ ማይራሞና ዮሳ ዒንዶ ማይራሞና ዩሱሴ ዓሳ ዋካ ዲኡኬቴያ ዛጌ።

16

ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሢ

(ማቲ. 28:1-8፤ ሉቃ. 24:1-12፤ ዮሃ. 20:1-10)

1 ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬላ ጋፔሰካፓ ማግደላ ዓጮ ማይራማ፣ ያይቆኦቤ ዒንዳ ማይራማ፣ ሴሎሜንታ ዋላ ዩሱሴኮ ሌዘ ተሸካኒ ሳውቃ ተሸ ሻንቄ፤ 2 ወዴ ጉቴ ዓባ ያየርቃኦና ዲኡፖ ዔቶ ቤዘ ዔያታ ዓኣዳ። 3 ዔያታ ዋሊ ኮራ፡- «ሹጫሢ ዲኡፖ ዔቶ ካራፓ ያኦኒ ኑሞ ኮላሲ ሸኢሻንዳይ?» ጌዒ ዋላ ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣዳ። 4 ዔያቶ ዩያ ጌይሴሢ ዲኡፖ ዔቶ ካር ዋደና ሹጫሢ ኮሺ ጳጳሪታሢርኩ። ዩካፓ ዔያታ ዳግ ጌዒ ዛፓ ሹጫሢ ኮላዲ ዓኣንቴ ዳንቄ። 5 ዲኡፖ ዔቶ ዔያታ ጌላዛ ቦኦሬ ያደሲ ዓፒላ ማኣዔ ዳጌ ሚዛቆ ዛላ ዳዒ ዓኣንቴ ዳንቃ ዲቃቴ።

6 ዒዚ ጋዓንቴ ዔያቶሞ ሂዚ ጌዔ፡- «ደዳዎቴ፣ ዲቃቲፖቴ፤ ዒንሢ ኮዓሢ ሱዓንቴ ናዚሬቶ ዩሱሴ ማዔሢ ታኣኒ ዔራ፤ ዒዚ ዔቄ፣ ሃይካ ባኣሴ፤ ዲኡከንቴ ቤዘ ሃይሾ ሃኣዛጉዎቴ፤ 7 ሃሢ ዓኣዲጋፓ ጳዳርሴንታ ሃንሳ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶንታሞ ሃያኮ ቤርታ ዒዚ ዒንሢሞ ኬኤዜሢ፡- ጌላላ ዒንሢ ቢሪ ዓኣዲንዳ፤ ዒኣካ ዒዛ ዒንሢ ዛፓንዳ፤ ጌዒ ኬኤዙዎቴ» ጌዔ።

8 ላኣሎንሢያ ዒጊቹሞና ጎጋይቂ ጎጋይቂ ዲኡፖ ዔታፓ ኬሰኪ ጳሽኬ፤ ዔያታ ኮሺ ዒጊጩያታሢር ፔቴታ ያኦማኣ ኬኤዚባኣሴ። *

ዩሱሴ ማግደላ ዓጮ ማይራሞሞ ጳዳሢ

(ማቲ. 28:9-10፤ ዮሃ. 20:11-18)

[9 ዩሱሴ ወዴ ጉቴ ሃይባፓ ዔቁሰካፓ ቤርታዲ ላንካይ ፑርታ ዓያና ዒዚ ኬሴ ማግደላ ዓጮ ማይራሞሞ ጳዳ፤ † 10 ዒዛኣ ዳንዲ ያዩሢና ዩኤፒናይዳ ዓኣ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶሞ ኬኤዜ፤ 11 ዒዛ ዔያቶሞ፡- «ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁ ሃሢ ሳዛና ዓኣንቴ ታኣኒ ታ ዓኣፒና ዛጌ» ጌዒ ኬኤዛዛ፣ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዛሲ ጎኔኬ ጌይ ጉሙርቁባኣሴ።

ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶይዳፓ ላምዖንሢሞ ጳዳሢ

(ሉቃ. 24:13-35)

12 ዩካፓ ሃሢ ላሚ ካታማፓ ዙሎ ዓኣዲያ ላምዖ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታሰኬንሢሞ ዩሱሴ ዲማ ጎይሢና ጳዳ። 13 ዔያታ ሃሢ ዳንዲ ዓቴ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶሞ ኬኤዛዛ፣ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ጋዓንቴ ዩንሢሴያ ጉሙርቁባኣሴ።

ዩሱሴ ታጳ ፔቴ ዒዛኮ ዳከንቴዞንሢሞ ጳዳሢ

(ማቲ. 28:16-20፤ ሉቃ. 24:36-49፤ ዮሃ. 20:19-23፤ ዳኪ. ማዳ 1:6-8)

14 ዩካፓ ታጳ ፔቴዞንሢሞ ካሢ ሸኢሸ ዳዒ ሙዓንቴ ዩሱሴ ዔያቶሞ ጳዳያ ዔያቶኮ ጉሙርቁ ዓቲያና ሃሢ «ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁ ሳዛና ዓኣንቴ ኦኤኒ ኑ ዓኣፒና ዛጌ» ጌዒ ዔያቶሞ ኬኤዜ ዓሰኮ ሃይሶ ዔከባኣሢር ዒናኣ ዔያቶኮ ዒዳ ደዳሢር ዔያቶ ቦሃ። 15 ሂዚያ ዔያቶሞ ጌዔ፡- «ዓጮ ቢያ ዳንዲዎቴ፤ ዓሶ ቢያሢሞ ሃያ ኮዥ ሃይሶ ዔርዙዎቴ። 16 ጉሙርቁ ጎናሲ ከሪሰቶሴ ዔኬሢና ዋኣሢና ማሰቴሢ፤ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኩዎኣሢ ጋዓንቴ ፑርታና ዋጊንታንዳ። 17 ታና ጉሙርቁ ጎናሲ ዔካዞንሢሞ ቢያ ሃንሢ ዲቃሢ ማዳንሢ ማዳንዳ ቢታንቶ ዒንጊንታንዳ፤ ታ ሱንያና ፑርቶ ዓያና ዔያታ ኬሳንዳ፤ ዓኪ ሙኡቺና ጌሰታንዳ፤ 18 ሾኦዥ ዔያታ ኩቻ ዓርቁቶዎ ሃሢ ዓሲሞ ደርዖ ማዒ ዋዳ ባኣዚታ ዔያታ ዑሽኬቶ ዔያቶሞ ደርዖ ማዓባኬ፤ ኩጮ ዔያታ ሃርጊንቴ ዓሶ ዑፃ ጌሃዛ ሃርጊንቴ ዓሳ ዳቃንዳ።»

ዩሱሴኮ ጫሪንጮ ዓኣዲያ

(ሉቃ. 24:50-53፤ ዳኪ. ማዳ 1:9-11)

19 ጎዳ ዩሱሴ ዩያ ቢያ ኬኤዜሢኮ ጊንያፓ ጫሪንጮ ዓኣዲ ያኦሲኮዎ ሚዛቆ ዛላ ዳዔ፤ 20 ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ቢያ ቤዛ ዓኣዲ ዓኣዲ ዔርዜ፤ ጎዳሢያ ዔያቶና ዋላ ማዳ። ዲቃሢ ማዳ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ዔያቶሞ ዒንጊ ዔርዚያዎ ዔያቶኮ ዒ ደዲሴ።]

16:7 16:7 ማቲ. 26:32፤ ማር. 14:28። * 16:8 16:8 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፖኮ ፓይ. 8ይዳ ሂዚ ጋዓ ቃኣላ ዓኣ፤- «ላኣሎንሢ ጳዳርሴና ላንካሢና ኮይላ ዓኣዲ ከኢታንቻሢ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ዔያቶሞ ኬኤዜ፤ ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤር ናንጊና ዳቁንታ ማዔ፣ ላኣሚንቱዎ ኮዥ ሃይሶ ዓሰኮ ኬዛፓ ዳንዲ ጌሎ ሂላንዳኣና ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢሞ ዛሎና ዳኬ።» † 16:9 16:9 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ፣ ጉሙርቁንታ ማፃኣፓ ፓይ. 9-20 ዓኣ ፓይደ ቃሱዎሴ። 16:15 16:15 ዳኪ. ማዳ 1:8። 16:19 16:19 ዳኪ. ማዳ 1:9-11።

ሉቃስ 9ጳጵጵ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ዓይያ ካር

ሉቃስ 9ጳጵጵ ኮዥ ሃይሶ፡- ዩሱስ ዛሎ ከኤዛሚ ሙካንዳኔ ጌይንቲ፣ ዩሱስ ዲብራዔኤሌ ዓሶና ሃሃ ዓሲ ቢያ ዳቂቫያኔ ጌይኬ፤ ያኦሲ ዓያና ዩሱስ ዔኤሌላሢ «ማንቆ ዓሶም ኮዥ ሃይሶ ከኤዛንዳጉዲ» ማዕሢና ዩይ ኮዥ ሃይሶ ዓሶኮ ዲማ ዲማ ሜቶ ሸሌዒሳያ ማዕሢ ሉቃስ ከኤዛኔ፤ ሉቃስ 9ጳጵጵ ኮዥ ሃይሶይዳ ባሽ ዩሱሱኮ ሙኪያ ዛሎ ከኤዛ ቤርታዳ ዓይያሃሢና ለሚ ሃሃ ዩሱሱኮ ለካ ጫሪንጮ ዔውቲያ ከኤዛ ጋፒንያ ዓይያሃሢ ከኤዛንቲሢ ዋዛ ዛላኬ፤ ዩሱስ ለካ ጫሪንጮ ዔውቲሢ ጊንፃ ኪሪስቶስ ጉሙርቂሢ ካኦሽ ዋይቲ ዲጩ ዳልጉቶዋ ዔርዛ ሃይሶ ዳኪንቲዞሃሢ ማዳ ማፃፃፃይዳ ሃና ማፃፃፃ ፃጵጵ ሃሢ ዛሎና ከኤዛንቲሢ።

ኪኢታንቻ ያኦሲ ቦንቾም ማዕ ዓይኔዋ ዓይናዳሢ፣ ዩሱስ ሸይንቲ ዋይና ቆልዋ ሃንቃ ናኦታ ዒዛ ዛጌሢ ከኤዛ ሃይሶ፣ ዩሱስ ናይ ዓኦን ጌኤዥ ማኦር ዓኦዳሢ፣ ሚጩንታ ሳማራ ዓጮ ዓሢና ባይቂ ጴዳ ናዓሢ ዛሎ ከኤዛ ሃይሶሃሢ ሉቃስ 9ጳጵጵ ኮዥ ሃይሶይዳ ለሌ ዓኦያኬ፤ ሃና ኮዥ ሃይሶሎይዳ ካራፓ ካር ሃላንዳኦና ኮሺ ዳኤፒና ዛጊንቲሢ፡- ሸኢጲሢ ዛላ፣ ዓያና ጌኤሽ ዛላ፣ ሃሃ ለኦላ ዩሱሱም ማዳ ባኮና ያኦሲ ዓሲኮ ጎሜ ዓቶም ጌይያ ዛሎኬ።

ማፃፃፃጵ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-4)
- ማሰካ ዮሃንሴና ዩሱሱናኮ ሸይንቶና ናኦቲዋ ዋይ (1:5—2:52)
- ማሰካ ዮሃንሴኮ ማዳ (3:1-20)
- ዩሱሱኮ ዋኦያና ማሰቲያና ፃላሄ ዒዛ ጌሺ ዛጌሢ (3:21—4:13)
- ዩሱሱኮ ጌለላይዳ ማዳና ዓሶ ቤርታ ፒጋዲያ (4:14—9:50)
- ጌለላይዳፓ ዩራሳላሜ ሃላንዳኦና ማዳንቲ ባኮ (9:51—19:28)
- ጋፒንያ ቃልሾ ከሌ ዩራሳላሜይዳ ሃሃ ኮይሎ ዓጫ ማዳንቲ ባኮ (19:29—23:56)
- ሃይባፓ ዔቁ፣ ጎዳኮ ጴዳያና ለካ ጫሪንጮ ዔውቲያ (24:1-53)

1 ቦንቾንታ ቲዋፒሎሴ!
ኦ ባኦካ ማዳንቲ ባኮ ዔርዛ ሃይሶ ሃያኮ ቤርታ ሚርጌ ዓሳ ፃጵጵ። 2 ዩያ ኮዥ ሃይሶ ኦም ሃሊሴዞንሢ፡- ቤርታፓ ዓርቃያ ዔያታ ፔ ዓኦፒና ዛጌ ማርኮሃሢና ኮዥ ሃይሶ ቃኦሎ ማዳ ማዳዞንሢ። 3 ዩያጉዲ ሃሃ ታኦኒ ዔቦኮ ዓይያፓ ዓርቂ ቢያ ባኮ ኮሺ ዛጌሢኮ ጊንፃ ሃይሶ ዋሊ ሃሊሲ ኔኤም ፃጵፓንዳጉዲ ኮሺ ማዒ ታኦም

ጴዳ። 4 ዩያ ታ ማዳሢ፡- ኔኤኒ ዔሬ ዔራቶኮ ጎኦዋ ኮሺ ኔ ዔራንዳጉዲ ጌዒኬ።

ማሰካ ዮሃንሴኮ ሸይንቶ ዛሎ ከኤዛንቲሢ
5 ሄርዲሴ ጎያሢ ዩሁዳ ዓጮይዳ ካኦታዳ ዋይና ቁኤሳሢ ዓሲያ ዓሶፓ ማዕ፣ ዛካሪያሴ ጌይንታ ቁኤሴ ዓኦኔ፤ ዒዛኮ ማቻ ዓኦርኔ ዜርፃፓ ሸይንቲያ ዔልሳቤያ ጎያሰከኖኬ። 6 ዔያታ ላምዓሢ ያኦሲ ዋዛሳ ናንጊ ናንጋ ዓሲኬ፤ ጎዳኮዋ ዓይሢያና ዋጎና ቦሂሳ ባኦኪ ባኦያና ካፓያኬ። 7 ዔልሳቤያ ዞኦኮታሢር ናይ ዔያቶኮ ባኦሴ፤ ሃሃ ላምዖሃሢ ሚርጌና ጋርቻያኬ።

8 ፔቲ ከሊ ዛካሪያሴ ጌኤዥ ማኦርይዳ ማዳ ማዳኒ ዒዛ ከሎ ማዓዛ፣ ዒዚ ያኦሲም ቁኤሴ ማዒ ማዳ ማዳ። 9 ቁኤሶ ማዳ ዋጎ ጎይያና ያኦሲኮ ጌኤዥ ማኦር ጌሊ ዑንጅ ጩቢሲ ካኦሽኮ ካኦዥ ካኦሽካንዳጉዲ ዒፃሢ ዒዛ ሄሌ። 10 ዒዚ ጌኤዥ ማኦር ጋርይዳ ዑንጅ ጩቢሳኦና ዳራ ቢያ ዙላ ዔቂ ሸኢቃ።

11 ዒማና ያኦሲኮ ኪኢታንቻሢ ዑንጅ ጩቢሶ ቤዞኮ ሚዛቆ ዛላ ዔቂ ዛካሪያሴም ጴዳ። 12 ዛካሪያሴን ኪኢታንቻሢ ዳንቃያ ዲቃቲ ሚርጌና ዒጊጩ። 13 ኪኢታንቻሢ ጋዓንቲ፡- «ዛካሪያሴ! ዒጊጩ፣ ኔኤኮ ሸኢጲያ ዋይዚንቲ፣ ኔኤኮ ማቻ ዔልሳቤያ ዓቲንቁ ናይ ኔኤም ሸዓንዳ፤ ሱንያዋ ዒዛኮ ኔ ዮሃንሴ ጌዒ ጌሃንዳ። 14 ዒዛኮ ሸይንታ ኔኤም ኮሹምና ዋዛና ማዓንዳ፤ ሚርጌሢ ዒዛኮ ሸይንቶና ዩያጉዲ ዋዛዳንዳ። 15 ዒዚ ያኦሲ ቤርታ ዳኤፒ ማዓንዳ፤ ሃሃ ዳጋሢና ማሌ ማሃ ዑሽያ ዑሽካዓኬ፤ ሃጊ ዒዚ ዒንዶ ጎጶ ዓኦያና ጌኤዥ ዋልቆ ጋር ጌላንዳ። 16 ዒዚያ ዒሰራዔኤሌ ዳርይዳፓ ሚርጌሢ ያኦሲ፣ ዔያቶኮ ጎዳሢ ባንሢ ማሃንዳ፤ 17 ዒዚ ጎዳኮ ቤርታ ሙኪ ዓያና ዋልቁና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዔኤሊያሴጉዲ ማዒ ዳር ጎዳም ጊኢጊሻንዳ፤ ዒዚ ዓይንሢና ናኦቶናኮ ዒኖ ፔቲ ማሃንዳ፤ ዓይሢንቲዋ ዓሶኮዋ ዒኖ ያኦሲ ዋዛሳ ናንጊ ናንጋ ዓሶ ባንሢ ማሃንዳ።» ጌዔ።

18 ዛካሪያሴ ጋዓንቲ ኪኢታንቻሢ ኮራ፡- «ዩይ ባካ ጎኔ ማዓንዳሢ ዓይሳና ታ ዔራንዳይ? ታኦኒ ጋርቻ፤ ሃሃ ታ ማቻኮዋ ለዓ ኮሺ ዓኦዳያኬ» ጌዔ።

19 ኪኢታንቻሢ ማሃ፡- «ታኦኒ ያኦሲም ማዳ፣ ጌብሬኤሌኬ፤ ሃያ ኮዥ ሃይሶ ታ ኔኤም ከኤዛንዳጉዲ ያኦሲ ታና ዳኬም ታ ሙኬ። 20 ኔኤኒ ጋዓንቲ ዋዳ ሃላዛ ኩማንዳ ታኦኮ ጌኤዛ ጉሙርቂባኦሢር ሃይ ታ ኔኤም ከኤዜ ባካ ቢያ ኩማንዳ ዋይ ሃላንዳኦና ዳንጋ ባይቂ፣ ጌሰቲዋያ ኔ ማዓንዳ።» ጌዔ።

21 ዩማና ዓሳ ዛካሪያሴ ካፓንቲ፣ ዒዚ ጌኤዥ ማኦር ኔጌሢር ዓሳ፡- «ዋይቲ ዒዚ ሄኤዶ ሄሊ ኔጌይ?» ጌዒ ማሌ። 22 ዛካሪያሴ ጌኤዥ ማኦርፓ ከሰካያ ዓሶና ጌሰታኒ ዳንዳዒባኦሴ፤ ዩያር ዔያታ ዒዛም ጌኤዥ ማኦር ጋርይዳ ፔቲ ባኦኪ ጴዳያታሢ ዔሬ፤ ዒዚያ ዔያቶም ኩቻ ዳዋ ዳዋ ከኤዛ። ዩያይዲ ዒዚ ጌሰቲዋያ ማዒ ዳዔ።

23 ዲዚ ማዳ ዋዳ ጋጋዛ ፔ ማኦሪ ዳንዴ።
24 ዳካ ዋዳኮ ጊንፃጋ ዲዛኮ ማቻ ዔልሳቤፃ ጎጃዳዎ ደጎ ሳጊኒ ፔ ኬኤፃጋ ኬሰኩዋዎ ዳዔ። 25 ዲዛ፡- «የኦሲ ፔኤኮ ማጠጋጠፍ ዛጊ ሃያ ኮዥ ባኮ ታኣም ማዳ፤ ሳሶ ባኣካ ታኣኮ ዓኣ ዳውሲንቶዋ ባይዘኔ» ጌዔ።

ዩሱፊስ ሾይንቶ ዛሎ ኬኤዚንቴህ

26 ዔልሳቤፃ ጎጃዳንቴ ላሃሳ ዓጊኖና ከኢታንቻህ ጌብራኤሌ ያኦሲ ኮራጋ ናዚሬቴ ካታዎ ዳከንቴ። ናዚሬቴያ ጌሌላ ዓጮይዳ ዓኣ ካታማኬ። 27 ከኢታንቻህ ዳከንቴህ ማይራዎ ጌይንታ ፔቴ ኩሙህ ዉዲሮ ናይሰኬኖ ኮራኬ። ዲዛ ዳውቴ ዜርፃጋ ማዔ፣ ዮሴፔ ጎዎ ፔቴ ዓሲሰኬያና ያኦጠጎታያኬ። 28 ከኢታንቻህያ ዲዛ ኮራ ሙካዎ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ኔና ማርጌና ቦንቼዜሌ! ኔ ኮሺዳ? ያኦሲ ኔኤና ዋላኬ፤ [ኔኤኒ ላኣሎ ባኣካጋ ዓንጂንቴያኬ]» ጌዔ።

29 ዲዛኣ ከኢታንቻህ ሃይሶና ማርጌ ዲቃታዎ፡- «ሃይ ዋዚጉዳ ዔኤላህዳይ?» ጌይ ማሌ።

30 ከኢታንቻህ ዲዛም፡- «ማይራሚ! ያኦሲ ኔና ማርጌና ቦንቼህሮ ዓጊጠገ፤ 31 ኔ ጎጃዲ ዓተንቁ ናይ ሾዓንዳ፤ ሱንፃዎ ኔ ዲዛኮ «ዩሱፊ» ጌይ ጌሃንዳ። 32 ዲዚያ ዳኤፒ ማዓንዳ፤ ፑኡጉ ያኦዛህ ናይያ ጌይንታንዳ፤ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ዲዛኮ ዓደ ዳውቴ ካኣቱዎ ያይቶ ዲዛም ዓጊጋንዳ። 33 ዲሰራዔኤሌ ማኣሮይዳ ናንጊና ዲ ካኣታዳንዳ፤ ዲዛ ካኣቱዎኮዋ ጋፒንህ ባኣያ ማዓንዳ።» ጌዔ።

34 ማይራሚ ከኢታንቻህ ኮራ፡- «ታኣኒ ኩሙህ ዉዲሮ ናይኬ፤ ዓካሪ ዬይ ባካ ዋይቲ ማዓኒ ዳንዳዓይ?» ጌዔ።

35 ከኢታንቻህያ ማሃዎ፡- «ዓያና ጌኤሺ ኔ ዑይይዳ ሙኬም፣ ፑኡጉ ያኦዛህኮዋ ዋልቃ ኔጊዳ ማዔ ኔ ጎጃዳንዳጉዲ ማሃንዳ፤ ዬያሮ ኔጊዳጋ ሾይንታንዳ ናዓህ ዲማዳያኬ፤ ያኦሲ ናይያ ጌይንታንዳ። 36 ኔኤኮ ዓጊኒላ ዔልሳቤፃ፣ ዘኦኤሎ ጌይ ናንጎዛ ሃህ ጋርቼዎ ዓተንቁ ናይ ጎጃዳ፤ ዲዛ ጎጃዳንቴ ሃና ዲዛኮ ላሃሳ ዓጊኖኬ። 37 ያኦሲ ባሻ ባኣዚ ፔቴታዎ ባኣሴ» ጌዔ።

38 ዬካጋ ማይራሚ ማሃዎ፡- «ያዲታቴ ሃይሾ ታኣኒ ያኦሲም ማዳኤሎኬ፤ ኔኤኒ ጌዔህጉዲ ታኣም ማዎንጎ» ጋዓዛ፣ ከኢታንቻህ ዲዛይዳጋ ዲማዲ ዳንዴ።

ማይራሚ ዔልሳቤፃ ያኦጠጎ

39 ዓማና ማይራሚ ዔልሳቤፃ ያኦጠጎ ዩሁዳ ዓጫ ዲኮይዳ ዓኣ ካታሜሎ ሩኡሪ ዔቂ ዓኣዳ። 40 ዛካሪያሴ ማኣሪያ ጌሊ ዔልሳቤፃ፡- «ኮሺዳ?» ጌዒ ዔኤሌ። 41 ዔልሳቤፃ ማይራሚ ዔኤሊያ ዋይዜ ዋደና ዲዛኮ ጎጃዳዳ ዓኣ ናዓ ዓጊዒ ዓማሌ። ዬማና ዔልሳቤፃ ዓያና ጌኤሺኮ ዋልቆ ጋር ጌሌ። 42 ዲዛ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዲ፡- «ኔኤኒ ላኣሎ ቢያጋ ዓንጂንቴያኬ፤ ኔጊዳጋ ሾይንታንዳ ናዓ ዓንጂንቴያኬ፤ 43 ታ ጎዳኮ ዲንዳ ታና ያኦጠጎ ሙካህ ሃይ ኮሸካንዳ! 44 «ኮሺዳ?» ጋዓ ኔኤኮ

ዔኤሊያ ታ ዋዋይዛኣና ታኣኮ ጎጃይዳ ዓኣ ናዓ ዋዛና ዓጊዒ ዓማሌ። 45 ኔኤኒ ያኦሲ ኬኤዜ ባካ ቢያ ኩማያ ማዓህ ጉሙርቂዶና ኔ ዋዚጉዳ ባሊቲና ዓኣያዳይ!» ጌዔ።

ማይራሚ ጋላቶ ዓይኦዎ

46 ማይራሚ ጋዓዎ፡- «ታኣኮ ሽምጋህ ጎዳ ቦንቻ፤

47 ታኣኮ ዓያና ዳቂሻ ያኦዛህና ዋዛዳ፤

48 ያኦሲ ታና ላኣጋ ማዳኤሎ ዛጌህሮ ሃናጋ ዓርቃዎ ሾይንታ ቢያ፡- «ኔ ጋላቲንቴያኬ» ታና ጋዓንዳ፤

49 ዓይሳሮ ጌዔቶ ፑኡጉ ያኦዛህ፣ ዳኤፒ ባኣዚ ታኣም ማዳህሮኬ፤ ሱንፃኣ ዲዛኮ ዲማዳያኬ።

50 ያኦሲ ዲዛ ቦንቻ ዓሶ ቢያ ሾይንታጋ ሾይንቲ ሃላንዳኣና ማጠጋጠፍ።

51 ዲዛኮ ደደ ኩጮና ዋልቆ ፔኤሲ ዲ ዳቂ፤ ያቶርቃ ዓሶ ዔያቶኮ ማሊያና ዋላ ዳከ ባይዘኔ።

52 ዳኤጋ ዋይህ ዓሶዎ ካኣቱዎ ያይታጋ ኬይሴ፤ ሂርኬዘንህ ጋዓንቴ ቦንቼሲ ዳጊዳ፤

53 ናይዳዘንህ ኮሺ ባኣዚ ሙኡዚ ማሽኔ፤ ያርሳጮ ዓሶ ጋዓንቴ ኩቺ ጉሪ ዳኬ።

54-55 ዓብራሃማና ዲዛኮ ዜርፃዎ ናንጊና ዲ ማጠጋጠፍ ማጠጋጠፍ ዳቂሶ፤ ዲዛም ማዳ ዲሰራዔኤሌ ያኦሲ ማኣዳ።

ሃህ ዬያ ዲዚ ማዳህ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህም ዲንጌ ዋዘ ቃኣሎ ኩንህኒኬ»

ጌዔ።

56 ማይራሚ ዔልሳቤፃና ዋላ ሃይህ ዓጊኒ ማዓያ ዳዔህኮ ጊንፃ ማኦሪ ማዒ ዳንዴ።

ማሰካ ዮሃንሴኮ ሾይንቶ

57 ዔልሳቤፃኮ ሾይያ ዓጊና ሃሌም ዓተንቁ ናይ ዲዛ ሾዔ። 58 ዲዛኮ ዓሺኖና ዓጊኖና ቢያ ጎዳ ዲዛም ማዳ ኮዥ ባኮ ዋይዚ ዲዛና ዋላ ዋዛዳ።

59 ናዓህ ሾይንቲሰካጋ ሳላሳ ኬሎና ናዎኮ ዓተንቶ ቤርቶ ቲቂዎ ዎጎ ኩንህ ኬሎይዳ ዲዛኮ ዓሺኖና ዓጊኖና ሙካዎ ናዓህኮ ሱንፃ «ዛካሪያሴ» ጌዒ ዓደ ሱንፃና ጌህኒ ኮዔ፤ 60 ዲንዳ ጋዓንቴ፡- «ያዲ ማዓዓኬ፤ ሱንፃ ዲዛኮ «ዮሃንሴኬ»» ጌዔ።

61 ዔያታ ማሃዎ፡- «ኔ ፃጳይዳ ዬያ ሱንፃና ዔኤሊንቴ ዓሲ ያኦሲያ ባኣንቴዎ?» ዲዛ ኮራ ጌዔ። 62 ዬካጋ ዔያታ ዓደ ኮራ፡- «ናዓህኮ ሱንፃ ያና ጌይንታንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዒ ማላታና ያኦጠጎ።

63 ዛካሪያሴ ፃኣጋ ባኣዚ ዲዛም ዓጊጋንዳጉዲ ያኦጠጎ ዔኬ፡- «ሱንፃ ዲዛኮ ዮሃንሴኬ» ጌዒ ፃኣጋዛ ቢያህ ዬኖ ዛሎና ዲቃቲ ሂርሼ። 64 ዬማና ዛካሪያሴኮ ዳንጋ ቡሊንቲ ጌሰታኒ ዳንዳዓም ያኦሲ ጋላቲህያ ዓርቂ። 65 ዬያጋ ዔቂያና ዔያቶኮ ዓሺና ቢያ ዓጊጠጎ፤ ዬይ ሃይሳኣ ዩሁዳይዳ ዓኣ ዲኮ ዓጫ ቢያ ዋይዚንቴ። 66 ዬያ ባኮ ዋይዜ ዓሳ ቢያ፡- «ሃይ ናዓህ ሃጊ ዓይጎ ማዓንዳኣ ናንዳይ?» ሂዚ ጌዒ ጌዒ ዋሊ ያኦጠጎ። ዬይ ያዲ ማዓህ ጎዳ ጎኔና ዲዛና ዋላ ዓኣህሮኬ።

1:27 1:27 ማቲ. 1:18። 1:31 1:31 ማቲ. 1:21። 1:32 1:32 2ሳሙ. 7:12-13፤ 16፤ ዒ.ሲ. 9:7። 1:37 1:37 ማዢ. ማፃ 18:14። 1:48 1:48 1ሳሙ. 1:11። 1:52 1:52 ዒ.ዮ. 5:11፤ 12:19። 1:54-55 1:54-55 ማዢ. ማፃ 17:7። 1:59 1:59 ሊቂ. ዓኬ 12:3።

ዛካርያስ ከኤዜ ባኮ
 67 ናዊሳኒ ዓዲ፡ ዛካርያስ ዓያና ጌኤሺኮ ዋልቆ ጋሮ ጌሊ፡-
 68 «ዳሮ ፔኤኮ ዓውሳኒ ሙከሚሮ ዒሰራዔኤሌኮ ጎዳ ማዔ ያኦዛሚ ጋላተንቶም፤
 69 ዒዛም ማዳ፡ ዳውቴ ዜርፃፓ ጳኤፒ ዳቂሻያ ዒ ከሴኔ፤
 70 ቤርታዲ ያኦሲ ፔ ማሊያ ከኤዛ፡ ጌኤኮ ዓሶ ዛሎና ከኤዜኔ፤
 71 ዩይያ ኦና ዒፃ ዓሶና ሞርኮና ኩጫፓ ኦና ዳቂሻኒ
 72 ሃሣ ኦ ዓደንሚማኦ ሚጨንታኒና ዒ ጫኦቄ ጌኤኮ ጫኦቄሞሞ ኩንሣኒከ።
 73 ዩያ ጫኦቄሞ ዒ ጫኦቄሚ ኦ ዓዳሚ ዓብራሃሚምከ፤
 74 ዒዚ ጫኦቄ ዋዘ ቃኦላ ኦኡኒ ሞርኮ ኩጫፓ ከሰከ
 ዒጊቹሞ ባኦያ ኦ ዒዛም ማዳንዳጉዲከ፤
 75 ዩይያዲ ማዔሚ፡- ኦኡኮ ናንጎ ዋደና ቢያ ያኦሲ ቤርቶይዳ ጌኤሹሞና ጂሉሞና ኦ ናንጋንዳጉዲከ።»
 76 «ሃይ ኔ፡ ናዊሳኒ፡ ፑኡፖ ያኦዛሚኮ ማሊያ ከኤዛሚ ኔ ጌይንታንዳኔ። ጎዳኮ ኔ ጎይያ ጊኢጊሻኒ፡ ጎዳኮ ቤርታ ኔ ዓኦዳንዳኔ።
 77 ጎዳኮ ዳራ ጎዳ ዔያቶኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔም ዔያታ ዳቃንዳ ጎይያ ኔ ከኤዛንዳኔ።
 78 ዓቢ ያርቂ ኦም ፖዓሚጉዲ ያኦሲኮ ሚጨንቶና ናሹሞና ኦም ሙካኒከ።
 79 ዒዚያ ዲሞና ባይሲንቶናም ጊኢጊ ዓኦዛንሚም ቢያ ፖዓንዳኔ፤ ኦኡኮ ሃያሞ ኮሺ ጎይሚ ባንሚ ዔከ ዓኦዳንዳኔ»
 ሂዚ ጌዒ ያኦሲ ማሊሚ ከኤዜኔ።
 80 ናዊሳኒ ዲጨ ዒናዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ፔጋዲ ጳዳንዳያ ሄላንዳኦና ዓሲ ናንጉሞ ዳውሎይዳ ዳንዲ ናንጌኔ።

2

ዩሱሴኮ ሾይንቶ (ማቴ. 1:18-25)
 1 ዩሮ ዋደና ሮሜ ዓጮይዳ ዓኦ ዳሮ ቢያ ፓይዳኒ፡ ሱንፃ ዳሮኮ ፃኦፒንታንዳጉዲ ሮሜ ካኦት ዓውጊሰያሴ ዓይሚኔ። 2 ቤርታዲ ዳሮ ፓይዳኒ ሱንፃ ፃኦፒና ዋደና ቁርኔዎሴ ጎምሚ ሰኦሪያ ዓጮ ዋይሣያከ። 3 ዩያሮ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሱንፃ ፃኦፒሳኒ ፔኤኮ ዓጮ ካታሞ ካታሞ ዳንዳኔ።
 4 ዮሴፔ ጌሊላይዳ ዓኦ ናዚራቴ ካታማፓ ዔቂ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኦ ዳውቴ ካታሞ ጌይንታ ቤኤቴሌሃሚ ዳንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒዛኮ ዜርፃ ዳውቴ ፃፃፓ ማዔሚሮከ። 5 ዒዚ ፃኦፒንታኒ ዓኦዳሚያ ጎጳዲ ዓኦ፡ ዒዛኮ ያኦጮዛ፡ ማይራሞና ዋላከ። 6 ዔያታ ላምፖንሚ ቤኤቴሌሃሚ ካታሞይዳ ዓኦንቴ ማይራሞኮ ሾይያ ከላ ሄሌም፡ 7 ዒኦካ ዒዛኮ ኮይሮ ናዊሳኒ ሾዓፖ ናይ ዓርቆ ቱርጫና ካንቄኔ፤ ሾኦጫ ዋርቃ ቤዛ ቤሲ ዔያታ

ዳንቁባኦሚሮ ባይ ሞሰካ፡ ባኦታ ሙፖ ሙፖ ጎንጋላ ናዊሳኒ ላይሄኔ።
 ቆልሞ ሄንቃ ናኦቶና ከኢታንቸንሚና
 8 ዩሮ ዓጮይዳ ካታሞኮ ዙላ፡ ቦኦሎይዳ ቆልሞ ሄንቁ ሞኦሚዳ ዋርቃ ናይ ዓኦኔ። 9 ዒማና ዔያቶም ያኦሲ ከኢታንቸሚ ጳዳም፡ ያኦሲኮ ቦንቸ ፖዓ ዔያቶ ዑፃ ፖዔሚሮ ሚርጌና ዔያታ ዒጊጨ ዲቃቴኔ፤ 10 ከኢታንቸሚ ጋዓንቴ፡- «ሃይ ዒንሚ ዋይታይ? ዒጊጨፖቴ፤ ዳራም ቢያ ዳኤፒ ዋዛ ማዓ ኮሺ ሃይሴ ታ ዒንሚም ከኤዛንዳኔ፤ 11 ዋይዙሞቴ! ሃሮ ዳውቴ ካታሞይዳ ዳኤሻ ዒንሚም ሾይንቴኔ፤ ዒዚያ ጎዳ ከሪሰቶሴከ። 12 ዩያኮ ማላታ ያዲ ማዓንዳኔ፡- ናይ ዓርቆ ቱርጫና ካንቄንቴ ናይ፡ ባይ ባርታይዳ ባኦታ ሙፖ ሙፖ ጎንጋላ ላሂ ዓኦንቴ ዒንሚ ዳንቃንዳኔ» ጌዔኔ።
 13 ዩማና ዔያታ ዔሩሞንቴ ሚርጌ ጫሪንቸ ከኢታንቸ ከኢታንቸሚና ዋላ ጳዳፖ ያኦሲ ጋላተሚና፡-
 14 «ጫሪንጮይዳ ያኦሲም ቦንቸ ማም፤ ሳይዳኦ ዒዚ ናሽካ ዓሶም ቢያ ኮሹሞ ማም» ጌዔኔ።
 15 ከኢታንቸሚ ዔያቶይዳፓ ዲማዲ ሌካ ጫሪንጮ ዳንዳ ዋደና ቆልሞ ሄንቃ ናኦታ ዋሊ ኮይላ፡- «ዓካሪ ቤኤቴሌሃሚ ኦ ዳንዳ፡ ሃሚ ማዔ ባኮና ጎዳ ኦም ፔጋሲ ዳቂ ባኮ ኦ ዛጎም» ጌዔኔ።
 16 ዔያታ ዒማና ዑከና ዳንዳፖ ማይራሞና ዮሴፔና ዳንቄኔ፤ ሃሣ ናሞ ባኦቶ ባርታ ባኦታ ሙፖ ሙፖ ጎንጋላ ላሂ ዓኦንቴ ዳንቄኔ። 17 ናዊሳኒ ዔያታ ዛጊሚኮ ጊንፃ ከኢታንቸሚ ዒዛ ዛሎ ዔያቶም ከኤዜሚ ዔያታ ማይራሞና ዮሴፔናም ከኤዜኔ። 18 ቆልሞ ናኦታ ከኤዜ ባኮ ዋይዜ ዓሳ ቢያ ዲቃቴ ሄርሼኔ። 19 ማይራማ ጋዓንቴ ዩያ ቢያ ባኮ ፔ ዒና ዓርቂ ማላኔ። 20 ቆልሞ ናኦታ ቢያ ባካ ከኢታንቸሚ ዔያቶም ከኤዜሚጉዲ ማዔም ዔያታ ዛጊሚና ዋይዜሚናሮ ያኦሲ ቦንቸ ቦንቸ ሃሣ ጋላተ ጋላተ ዔያታ ሙከ ቤዘ ማዒ ዳንዳኔ።
 21 ናዊ ሾይንቴሰካፓ ሳሊ ከሊኮ ጊንፃ ናሞን ባቲንቶ ቤርቶ ቲቂያ ዋጎ ከሎና ሱንፃ ዒዛኮ «ዩሱሴ» ጌይንቴኔ። ዩይያ፡- ሃጊ ዒንዳ ዒዛ ጎጳዲሞንቴ ቤርታ ከኢታንቸሚ ዒዛም ጌሢ ሱንፃከ።
 ዩሱሴ ጌኤኮ ማኦሪ ዔከ ዓኦዳናሚ
 22 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ጎይያና ዑፃ ጌኤሺያ ዋጋ ጋፓ ከላ ሄሌሚሮ ናዊሳኒ ጎዳም ዔያታ ሺኢሻኒ ዔከ ዩሩሳላሚ ዳንዳኔ። 23 ዩያ ዔያታ ዓይጎሮ ማዳይ ጌዔቶ ጎዳኮ ዋጎይዳ፡- «ዓቲንቁ ማዔ ቶይዲ ናይ ቢያ ጎዳም ዒንጊንቲ ዲማዳያ ማምጎጎ» ጌይንቴ ፃኦፒንቴሚሮከ። 24 ዩያጉዲ ሃሣ ጎዳኮ ዋጎይዳ፡- «ላምፖ ከራ፤ ማዒባኦቴ ላምፖ ደኦሌ ናይ ሚቸ ዒንጎ ካኦኮም ዒንጋንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓሚሮከ።
 25 ዒማና ዩሩሳላሚይዳ ሲሞኦኔ ጎፖ ፔቴ ዓሲሰከይያ ዓኦኔ፤ ዒዚያ ጂሎ ሃሣ ያኦሲ ዒጊጨ ዓሲከ፤ ዒሰራዔኤሌኮሞ ሃጊ ማዓንዳ ዳቂንቶ ዋዘ ካፓያ ሃሣ ዓያና ጌኤሺያ ዒዛና

1:76 1:76 ሚሊ. 3:1። 2:21 2:21 ሉዊ. ዓከ 12:3፤ ሉቃ. 1:31። 2:22 2:22 ሉዊ. ዓከ 12:6-8። 2:23 2:23 ከሲ. ማፃ 13:2፤ 12።

ገሊገንቴህረ ቃራ ዓኣፒ ዓኣፑዎ ሚህረ ሲያ ተቀንቲ ታሚዳ ከኤሪንታንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዴራ ማሃዮ፡- «ሂዴቶ ኑ ዓይጎ ማድንደይ?» ጌይ ዮሃንሴ ኮራ ያኔ።

11 ዒዚያ፡- «ለምዖ ማኣዓ ዓኣህረ ፔቲማ ባኣህረም ዒንጎንጎ፤ ሙኡዚ ዓኣህረም ባኣህረም ገሽጎንጎ» ጌዔኔ።

12 ኮርሞ ኮርማ ዓሶይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሲ ማዳዘንህያ ማሰቲያሮ ዒዛ ኮይላ ሙካዮ፡- «ዔርዛህሃዮ! ኩኢሾ፡ ዓይጎ ማድንደይ?» ጌይ ዒዛ ያኔ።

13 ዒዚያ፡- «ዋጎና ዓይህንቴህረፓ ዑህ ዓኣህረ ዔካኒ ያኔ።» ጌዔኔ።

14 ሃሃ ፖኦሊሳ ሙካዮ፡- «ኩኢሾ፡ ዓይጎ ማድንደይ?» ጌዔኔ።

ዒዚያ፡- «ዓሲ ሚኢሾ ጌኔና ቡሪ ዔኪፖ፤ ያና ማዕቶዎ ሉኡቁ ዎጌና ዓይህሲፖ፤ ዒንህረ ማዳህ ዛሎ ዒንጎ ሚኢሾ ዒንህረም ገደንጎ» ጌዔኔ።

15 ዓማና ዴራ ሲያ ሚሲህኮ ሙኪያ ዎዛና ካፓያታህረ ዮሃንሴ፡- «ሃይ ዓህረ ጎዮንቴ ሚሲህ ማዕንዳሞ?» ጌዒ ጌዒ ዒኖና ማሌኔ። 16 ዮሃንሴ ጋዓንቴ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ዒንህረ ዎኣህረ ማሰካኔ፤ ጋዓንቴ ሚሊ ታገዳፓ ባሾ ሙካንዳኔ፤ ታኣኒ ዒዛኮ ዲርዘ ቱኮ ሱዘታዮ ቡላኒ ኮይሳያቱዎሴ፤ ዩይ ዒንህረ ዓያና ጌኤሽና ሃሃ ታሚና ማሰካንዳኔ።

17 ዒዚ ቆይዳይዳ ዓኣ ሃኣኮ ሶኦራ ሶኦሮ ዓንደ ኩጫ ዓርቁህረ ሶኦሪ ጌኤሽህኮ ገንፃ ኮዮ ዓኣፓ ኮናይዳ ዎሃ፡ ዲኢሮ ጋዓንቴ ባይቁዎ ታሚና ሚቻንዳኔ» ጌዔኔ።

18 ዩያጉዲ ሃሃ ዮሃንሴ ዲማ ዲማ ጎይህና ዴር ዘሪ ኮዮ ሃይሶ ዔያቶም ከኤዜኔ። 19 ጌሊላ ዓጮ ዎይህ ሄሮዲሴ ጋዓንቴ ጌርሲ ፒልጶኮኮ ማቾ ሄሮዲያዳ ዔከህረና ሚሊ ሚርጌ ፑርታ ባኣኪ ማዳህረ ዒዛ ዒ ጎሬኔ። 20 ሄሮዲሴም ዩይ ፑርቱም ማዳ ሲያ ገደ ዒፃም ፑርቱዎይዳ ፑርቱም ቃሲህና ዮሃንሴ ቱኡዞ ማኣራ ቱኮኔ።

ዩሱሴኮ ዎኣያና ማሰቲያ
(ማቲ. 3:13-17፤ ማር. 1:9-11)

21 ዓሳ ሲያ ማሰቲህኮ ገንፃ ዩሱሴያ ማሰቲኔ፤ ዒዚ ዒማና ሽኢቃ ጎይህ ዓኣንቴ ጫሪንጫ ቡለንቴም፡ 22 ዓያና ጌኤሽያ ደኦሌ ማሎና ማዒ ዒዛ ዑፃ ከዳኔ፤ ዒማና «ኔኤኒ ታ ኔና ናሽካ ታኣኮ ናዓህከ፤ ኔኤና ታ ዎዛዳኔ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ዎይዚንቴኔ።

ዩሱሴኮ ሽይንቶ ዜርዮ
(ማቲ. 1:1-17)

23 ዩሱሴ ዔርዘያ ማዳ ዓርቃኣና ሌዓ ዒዛኮ ሃይህታሚ ጉዴያከ፤ ዒዚ ዓሶም ዮሴፔ ናይ ማላኔ። ዩይያ ዮሴፔ ዔኤሊ ናኣዚ፡ 24 ዔኤሊ ማቲ ናኣዚ፡ ማቲ ሃሃ ሌዊ ናኣዚ፡ ሌዊ ሚልኪ ናኣዚ፡ ሚልኪ ዮና ናኣዚ፡ ዮና ዮሴፔ ናኣዚ፡ 25 ዮሴፔ ማታቲዮ ናኣዚ፡ ማታቲዮ ዓሞፃ ናኣዚ፡ ዓሞፃ ናሆሜ ናኣዚ፡ ናሆሜ ዔሰሊሜ ናኣዚ፡ ዔሰሊሜ ናጌ ናኣዚ፡ 26 ናጌ ማዖቲ ናኣዚ፡

ማዖቲ ማታቲዮ ናኣዚ፡ ማታቲዮ ሴኤሜዬ ናኣዚ፡ ሴኤሜዬ ዮሴፔ ናኣዚ፡ ዮሴፔ ዮዳ ናኣዚ፡ 27 ዮዳ ዮና ናኣዚ፡ ዮና ሬሴ ናኣዚ፡ ሬሴ ዜሬባቡሌ ናኣዚ፡ ዜሬባቡሌ ሳላቲያሌ ናኣዚ፡ ሳላቲያሌ ኔሪ ናኣዚ፡ 28 ኔሪ ሚልኪ ናኣዚ፡ ሚልኪ ሃዲ ናኣዚ፡ ሃዲ ቆሳሜ ናኣዚ፡ ቆሳሜ ዔልሞዳሜ ናኣዚ፡ ዔልሞዳሜ ዔሪ ናኣዚ፡ 29 ዔሪ ዮሴዔ ናኣዚ፡ ዮሴዔ ዔኤሊዔዛሬ ናኣዚ፡ ዔኤሊዔዛሬ ዮራሜ ናኣዚ፡ ዮራሜ ማፃቲ ናኣዚ፡ ማፃቲ ሌዊ ናኣዚ፡ 30 ሌዊ ሲሞኦኔ ናኣዚ፡ ሲሞኦኔ ዩሁዳ ናኣዚ፡ ዩሁዳ ዮሴፔ ናኣዚ፡ ዮሴፔ ዮና ናኣዚ፡ ዮና ዔሊያቁሜ ናኣዚ፡ 31 ዔሊያቁሜ ሚሊያ ናኣዚ፡ ሚሊያ ማይኔኔ ናኣዚ፡ ማይኔኔ ማፃቲ ናኣዚ፡ ማፃቲ ናኣታኔ ናኣዚ፡ ናኣታኔ ዳውቲ ናኣዚ፡ 32 ዳውቲ ዒሴዬ ናኣዚ፡ ዒሴዬ ዒዮሴዬ ናኣዚ፡ ዒዮሴዬ ባዔዜ ናኣዚ፡ ባዔዜ ሴልሞኔ ናኣዚ፡ ሴልሞኔ ናዖሶኔ ናኣዚ፡ 33 ናዖሶኔ ዓሞናኣዳኣሴ ናኣዚ፡ ዓሞናኣዳኣሴ ራሜ ናኣዚ፡ ራሜ ዓርኔ ናኣዚ፡ ዓርኔ ሄፂሮኔ ናኣዚ፡ ሄፂሮኔ ፔርሴ ናኣዚ፡ ፔርሴ ዩሁዳ ናኣዚ፡ ዩሁዳ ያይቆኦ ናኣዚ፡ 34 ያይቆኦ ዩሳኣቁ ናኣዚ፡ ዩሳኣቁ ዓብራሃሜ ናኣዚ፡ ዓብራሃሜ ታራ ናኣዚ፡ ታራ ናኩሪ ናኣዚ፡ 35 ናኩሪ ሴራጌ ናኣዚ፡ ሴራጌ ሬዑ ናኣዚ፡ ሬዑ ፔሌጌ ናኣዚ፡ ፔሌጌ ዔሴሬ ናኣዚ፡ ዔሴሬ ሹላሃ ናኣዚ፡ 36 ሹላሃ ቃይኒሜ ናኣዚ፡ ቃይኒሜ ዓርፓክሳዳ ናኣዚ፡ ዓርፓክሳዳ ሴኤሜ ናኣዚ፡ ሴኤሜ ኖሃ ናኣዚ፡ ኖሃ ላሚያ ናኣዚ፡ 37 ላሚያ ማቶሳላ ናኣዚ፡ ማቶሳላ ሄኖኮ ናኣዚ፡ ሄኖኮ ያሬዳ ናኣዚ፡ ያሬዳ ሚላሊዔኤሌ ናኣዚ፡ ሚላሊዔኤሌ ቃይናኔ ናኣዚ፡ 38 ቃይናኔ ሄኖሴ ናኣዚ፡ ሄኖሴ ሴቲ ናኣዚ፡ ሴቲ ዓዳኣሜ ናኣዚ፡ ዓዳኣሜ ያኦሲ ናኣዚከ ዔያታ ጋዓኔ።

4

ፃላሂ ዩሱሴ ጌሺ ዛጌህ
(ማቲ. 4:1-11፤ ማር. 1:12-13)

1 ዩሱሴ ዓያና ጌኤሽ ቢታንቶ ዴሞ ጌሊ ዮርዳኖሴ ዎራፓ ማዓዛ፡ ዓያና ጌኤሽ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዒዛ ዔኪ ዓኣዳኔ። 2 ዒኣካ ያይዲታሚ ከሊ ፃላሂ ዒዛ ዛጋኒ ጌሽኔ፤ ዩንህ ከሎንህዲ ዓይጎዎ ዒዚ ሙዒባኣህረ ጋፒንፃ ዒዛ ናይዳኔ።

3 ፃላሂ ዩሱሴ ኮራ፡- «ያኦሲ ናይ ኔ ማዔያታቲ ሂንዳ ሃያ ሹጮ ካህ ማዓንዳጉዲ ዓይህ» ጌዔኔ።

4 ዩሱሴ ዒዛም ማሃዮ፡- «ዓሲ ካህ ሌሊ ሙዒ ናንጉዎሴ ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔኔ።

5 ዩካፓ ፃላሂ ዩሱሴ ፔቲ ዳጌ ቤሲ ከሲ ካኣቶ ዓጮ ሲያ ዓኣፒ ገኢጳማ ጉዴያና ዳዎዎ ሂዚ ጌዔኔ፡- 6 «ሃያ ሲያ ቢታንቶና ቦንቾና ኔኤም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ሃይ ሲያ ታኣም ዒንገንቴያ ማዕህረ ታኣኒ ኮዔህም ዒንጋኒ ዳንዳዓኔ፤ 7 ዩያር ኔኤኒ ታና ዘገ ካኣሽኩቲ ሃይ ሲያ ኔኤም ማዓንዳኔ።»

8 ዩሱሴ ዒዛም ማሃዮ፡- «ያኦሲ፡ ኔ ጎዳ ሌሊ ዘገ ካኣሽኩ፤ ሃሃ ዒዛም ሌሊ ማዳ፡ ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔኔ።

9 ዩካፓ ፃላሂ ሃሃ ዩሱሴ ዔኪ ዩራሳላሚ ዴንዳዮ ጌኤዮ ማኣሮኮ ሙሰኩላ ዔቁሲ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ናይ ማዕቶ ሂንዳ ሃይካፓ ሊካ ኮኣሚ ከዳ፤

3:12 3:12 ሉቃ. 7:29። 3:20 3:20 ማቲ. 6:17-18። 3:17፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 9:35። 4:4 4:4 ላሚ. ዎማ 8:3። 3:22 3:22 ማዢ. ማፃ 22:2፤ ዓይኑ. 2:7፤ ዒሲ. 42:1፤ ማቲ. 4:8 4:8 ላሚ. ዎማ 6:13። 4:10 4:10 ዓይኑ. 91:11።

10 ዓይገሮ ጌዔቶ «ኔና ዔያታ ካፓንዳጉዲ ያኦሲ ከኢታንቸ ዓይሣንዳኔ፤ 11 ቶካ ኔኤኮ ሹጮይዳ ዲቁንቱዋጉዲ ዔያታ ፔ ኩጮና ኔና ዓርቃንዳኔ» ጌዔኔ።

12 ዩሱሴ ማሃዮ፡- «*«የኦሲ፡ ኔ ጎዳሢ ወይታቱያ ዛጋኒ ጌሺሺሪፖ» ጌይንቲ ያኦፕጉጌ»* ጌዔኔ።

13 ያላሂ ዩሱሴ ሚርጌ ጎይሢና ዛጋኒ ጌሺሢካ ገንፃፓ ዳካ ወዳሮ ሃሺ ዒዛ ዳንዳኔ።

ዩሱሴ ዔርዚያ ማዳ ጌሊላይዳ ዓርቁሢ
(ማቲ. 4:12-17፤ ማር. 1:14-15)

14 ዩሱሴ ዓያና ጌኤሺ ወልቁ ዔኪ ጌሊላ ባንሢ ማዔኔ፤ ዒዛኮ ሱንፃኦ ዓጮ ቢያይዳ ወይዚንቱ።

15 ዓይሁድ ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ቤዘይዳ ዔርዛኦና ቢያሢ ዒዛኮ ዔርዚያሮ ዒዛ ጋላቱ።

ዩሱሴ ናዚሬቲ ካታወይዳ ዒፃንቲሢ
(ማቲ. 13:53-58፤ ማር. 6:1-6)

16 ዩካፓ ዩሱሴ ዒ ዲጮ ዓጮ፡ ናዚሬቲ ዳንዳዮ ዒዚ ቤርታ ማዳ ጎይያ ዓይሁድ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ጌሊ ናባባኒ ዔቃዛ፤ 17 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ማፃኦፓ ዒዛም ዒንገንቱም፡ ማፃኦፓ ዒ ቡሌ ወዳና ሂዚ ጌዒ ያኦፕጉጌ ቤሲ ዳንቁኔ፡-

18 «*የኦሲኮ ዓያና ታኦም ዒንገንቱ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ ማንቆ ዓሳም ኮሺ ሃይሴ ቱኡቴዘንሢም ቡሊንቲሢ ሃይሴ*

ዓኦፓ ባይቁዘንሢም ዛገሢ ሃይሴ ታ ኬኤዘንዳጉዲና

ሂርቁንቲ ዳማ ዋርቃዘንሢ ዓይላታፓ ታ ኬጎንዳጉዲ፤

ቢታንቶ ታኦም ዒንገንቲከ።

19 ዩያጉዲ ሃሣ ጎዳ ፔ ዳሮ ዳቁሻንዳ ወዳ ሃማታሢ

ታ ኬኤዘንዳጉዲ ታና ዳኬኔ።»

20 ዩሱሴ ማፃኦፓ ጳጳሳ ጳጳሳ ቤርታ ዔቁ ዓሢም ዒንጋዮ ዳዓዛ ዓይሁድ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዓኦ ዓሳ ገዥ ጌይ ዒዛ ዛገሢ ዓርቁኔ፤ 21 ዒዚያ፡- «ሃይ ሃሢ ናባባቢንታንቲ ዒንሢ ወይዜ ማፃኦፓ ቃኦላ ሃኖ ኩሜኔ!» ዔያቶም ጌዔኔ።

22 ቢያሢ ዒዛ ኮሺ ማሂ ጌሰታኔ፤ ዒ ኬኤዛ ኮዥ ቃኦሎናኦ ዲቃቲ ሂርቁሻ፡- «ሃይ ኮሴፔ ናሣሢቱዋዳዳ?» ጌዔኔ።

23 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዮ፡- «*ሃይ ኔ ዳኤሾ ዔራሢ ሂንዳ ኔና ዳቁሼ ጌይንታ ኮኦኪንሃ ታገዳ ዒንሢ ኬኤዘንዳሢ ታ ዔራኔ፤ ዩያጉዲ ቁፕርናሆሜይዳ ኔ ማዳኔ ዓሳ ጋዓንቲ ኔ ወይዜሢ ቢያ ሃይካ ኔ ዓጮይዳኦ ማዳ» ዒንሢ ታና ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ። 24 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፡- «የኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ፔ ዓጮ ዓሳ ኮይላ ቦንቸንቱዋሴ፤*

25 «*ወይዘታቲ! ጎኔ ታ ዒንሢም ኬኤዘም፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ወዳና ሃይሃ ለዒና ላሆ ዓገኒና ዒርዚ ዋርቁባኦሢሮ ዓጮ ቢያይዳ ዳኤፕ ናይዚ ኬሰኬኔ፤ ዩኖ ወዳና ዒሲራዔኤሌ ዓጮይዳ ዜኤሪንዶ ማዔ ሚርጌ ላኦሊ ዓኦንቲ፤ 26 ዔኤሊያሴ ሲዳና ጌይንታ*

ዓጮይዳ ሲራጲታ ጌይንታ ጉርዳሎይዳ ዓኦ ፔቲ ዜኤሪንዳሰኬኖ ኮይላ ሌሊ ዳኪንቲያፓዓቲም ማሌ ዮ ኮይላኦ ዳኪንቲባኦ። 27 ዩያጉዲ ሃሣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያ ወዳና ዑሢዳ ኬሰካ ደርዮና ዓርቁንቲ ዓሲ ዒሲራዔኤሌ ዓጮይዳ ሚርጌ ዓኦንቲ ሲራሪያ ዓጮ ዓሢ ኒዒማኔፓ ዓታዛ ዔያቶይዳፓ ፔቲታዮ ዳቁባኦ።» ጌዔኔ።

28 ዓይሁድ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዓኦ ዓሳ ቢያ ዩያ ወይዘዮ ዳጋዲ፡ 29 ዩሱሴ ጎቹ ዓኪ ካታማፓ ዙሎ ኬሴኔ፤ ዩና ካታማላ ማዥንቲሢ ዳኬ ዑሰካታሢሮ ዒዛ ዔያታ ጎኦሶ ሂዒ ዳኪ ኮዒ ዔኪ ዓኦኔ። 30 ዒዚ ጋዓንቲ ዔያቶኮ ባኦኪና ቶሊ ዳንዳኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሲ
(ማር. 1:21-28)

31 ዩካፓ ዩሱሴ ጌሊላ ዓጮይዳ ዓኦ፡ ቁፕርናሆሜ ካታማሎ ዳንዲ ዒኦካ ዳሮ ዓይሁድ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎና ዔርዛኔ። 32 ዒዚ ቢታንቶና ኬኤዘሢሮ ቢያሢ ዒዛኮ ዔርዚያ ዲቃቲ ሂርቁኔ። 33 ዒኦካ ዓይሁድ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዛ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሲ ዓኦኔ፤ ዒዚ ዳኤፕ ዑኡሲና ሂዚ ጌዒ ዒላቱ፡- 34 «ናዚሬቶ ዩሱሴ! ኦኡኮ ኔኤና ዋላ ዓይጎ ካኦሚሢ ዓኦይ? ኦና ኔ ባይዛኒ ሙኪያ? ኔ ያና ማዔቲያ ታ ኔና ዔራኔ፤ ኔኤኒ ዲማዳያ ያኦሲ ናይኬ!»

35 ዩሱሴያ ማሃዮ ፑርቶ ዓያናሢ፡- «*ዘቲ ጌዒ፡ ሃያ ዓሢፓ ኬሰኬ!»* ጌዒ ጎራዛ፡ ፑርቶ ዓያናሢ ዓሢ ዳሮኮ ቤርታ ሎንሢሰካፓ ፔቲታዮ ዔኤቢ ዋኦቱዋዮ ኬሰኬ።

36 ቢያሢ ዲቃቲ ሂርቁሻ ወሊ ኮይላ፡- «ሃይ ወዘጉዳ ባኦዚዳይ? ቢታንቶና ሃሣ ወልቁና ፑርቶ ዓያና ዒዚ ዓይሢ፤ ዔያታኦ ዒዛም ዓይሢንቲ ኬሰካኔ» ጌዔኔ። 37 ዩሱሴኮ ሱንፃ ዩኖ ዓጮሎ ኮይሎይዳ ቢያ ወይዚንቱ።

ዩሱሴ ሚርጌ ሃርገንቲ ዓሳ ፓሢሢ
(ማቲ. 8:14-17፤ ማር. 1:29-34)

38 ዩሱሴ ዓይሁድ ዓሳ ቡኪንታ ቤዛፓ ዔቁ ሲሞኦኔ ማኦሪ ዓኦኔ፤ ዒኦካ ሲሞኦኔኮ ባይሳ ሚርጌና ቆፃንቲ ላሂ ዓኦኔ፤ ዩያሮ ዒዛ ዒ ፓሢንዳጉዲ ዩሱሴ ዔያታ ሸኦቁኔ። 39 ዩሱሴያ ዒዛ ባንሢ ዑካዮ ዓጮ ዒዘኮ ዔቁ ቆሣ ሸማንዳጉዲ ዓይሣዛ ቆሣ ዒዘኮ ሸሜም ቤዘማና ዔቁ ዒዛ ዔያቶ ሸኦቁንሥሢ ዓርቁኔ።

40 ዓባ ጌላኦና ዓሳ ዲማ ዲማ ሃርጌና ዓኦ ዓሲ ቢያ ዩሱሴ ባንሢ ዔኪ ሙካዛ፡ ዒዚ ፔቲ ፔቲሢኮ ዑፃ ኩጮ ጌሢ ፓሢኔ። 41 ፑርቶ ዓያናኦ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ናኦዚቲ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቲና ዓሳይዳፓ ሃሺ ኬሰካኔ።

ዒዚ ማሰሃ ማዔሢያ ዔያታ ዔራኔ፤ ዩሱሴ ጋዓንቲ ዒዛ ዛሎ ፔቲታዮ ኬኤዘዋጉዲ ዔያቶ ጎሪ ላኦኔ።

ዩሱሴኮ ጌሊላይዳ ዔርዚያ
(ማቲ. 4:23-25፤ ማር. 1:35-39)

42 ሳዓ ካራዛ ዩሱሴ ዒኦካፓ ኬሰኪ ዓሲባኦ፡ ዔቁ ቤሲ ዳንዳዛ ዓሳ ዒዛ ዒማና ኮዓኔ፤ ዔያታ ዒዛ ዳንቃዮ፡- «ኦ ኮራፓ ዳንዲፓ» ጌዒ ሸኦቁኔ።

4:11 4:11 ዓይኔ. 91:12። 4:12 4:12 ላሚ. ዋማ 6:16። 4:19 4:19 ዒሲ. 61:1-2። 4:24 4:24 ዮሃ. 4:44። 4:25 4:25 1ካኦቶ. ማ 17:8-16። 4:27 4:27 2ካኦቶ. ማ 5:1-14። 4:32 4:32 ማቲ. 7:28-29።

43 ዲዚ ጋዓንቴ፡- «ሜሌ ካታሞ ታ ዳንዲ ያኦሲ ካኣቱሞ ኮዥ ሃይሶ ከኤዛንዳያ ታኣሞ ኮይሳኔ፤ ታ ዳኪንቴህ ይያርኩ» ጌዔኔ።

44 ይያር ዪሁዳይዳ ዓይሁዳ ቡካ ቤዘ ሃንቴ ሃንቴ ዲ ዔርኬኔ።

5

ዩሱሴ ቤርታሳ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህ ዔኤሌህ

(ማቴ. 4:18-22፤ ማር. 1:16-20)

1 ፔቴ ከሌ ዩሱሴ ጊንሴሬጌ ጌይንታ ዳኤፖ ዪኤር ዓጫ ዔቁ ዓኣንቴ ሚርጌ ዓሳ ዲዛ ባንህ ሙኪ ያኦሲኮ ቃኣሎ ዋይዛኒ ቱቸንታኔ። 2 ዲዚያ ባዘ ዓጮይዳ፣ ሳዖኮ ዑኩ ዔቁ፣ ለምፆ ዋኣህና ፒንቆ ጎንጊ ዳንቁኔ፤ ሞላህ ዓርቃዘንህ ጋዓንቴ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጋፓ ከዲ ዔያቶኮ ሞላህ ዓርቆ ርኦጮ ማላ ሱዘ ማሰካኔ። 3 ዩሱሴ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎንህዳፓ ፔቴዘ፡ ሲሞኦኔሬሎይዳ ጌላዖ ሲሞኦኔ ኮራ፡- «ሃኖ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጌሎ ሳዖ ኮራፓ ባዘ ሳዘ ባንህ ታኣሞ ዶጩ» ጌዔኔ። ዩካፓ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጌሎይዳ ዴዲ ዴር ዔርዚህ ዓርቁኔ።

4 ዲ ከኤዛ ባኮ ጋፒሴህኮ ጊንፆ ሲሞኦኔ ኮራ፡- «ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጌሎ ሴካ ባዘ ሳዘ ጌልዚ ኔኤኒ ኔኤኮ ለጎንህና ዋላ ሞላህ ዓርቃኒ ርኦጮ ማላ ሱዘ ዋኣዖይዳ ዳጉዋቴ» ጌዔኔ።

5 ሲሞኦኔ ማሃዖ፡- «ዔርዘህዮ! ዋንቴ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ዓርቃኒ ኮዲ ሚርጌ ኑ ላቤዖ ፔቴታዖ ዓርቁባኣሴ፤ ኔ ጌዔቶ ጋዓንቴ ሃይሾ ሱዘ ኑ ዓጋጎዳኔ» ጌዔኔ። 6 ርኦጮ ማላ ሱዘ ዔያታ ዓጋዖ ሱዘ ማኣማንዳያ ሄላንዳኣና ሚርጌ ሞሎ ዓርቁኔ። 7 ይያር ሜሌ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓኣ ዔያቶኮ ለጎንህ ሙኪ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ኩቻ ዉቲ ዔኤላዘ፣ ዔያታ ሙኪ ለምፆ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጋ ዔኤዲንታኒ ዑካንዳያ ሄላንዳኣና ሞላህ ዓርቁ ጎንጎ ኩንህኔ። 8 ሲሞኦኔ ጎዖ ጳጳርሴ ይያ ዘጌ ዋዶና ዩሱሴኮ ቤርታ ጉሞዓቲ፡- «ታ ጎዳህዮ! ታ ጎሜ ዓሲ ማዔህሮ ታ ባንህ ኔ ዑኪፖ» ጌዔኔ።

9 ይያ ዲ ጌዔህ ዲዛንታ ዲዛና ዋላ ዓኣ ለጎንህ ቢያ ዓርቁ ሞላህ ሚርጌ ሞይዳፓ ዔቁያና ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሼህሮኩ። 10 ይያጉዲ ሃህ ሲሞኦኔኮ ለጎንህ ማዔ ዜብዲዮሴ ናኣቶንህ፣ ያይቆኦቤና ዮሃንሴና ዲቃቲ ሄርሼኔ። ዩሱሴ ሲሞኦኔ ኮራ፡- «ሃይ ኔ ዋይታይ! ዓጊጩፖ፤ ሃካፓ ሴካ ኔ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

11 ዔያታ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎንህ ሳዖ ባንህ ዑኪሲ ዔቁሴሰካፓ ቢያ ባኮ ሃሺ ዩሱሴ ጊንፆ ሃንታያ ማዔኔ።

ዑፆ ከሰካ ዶርዓህና ዓርቁንቴ ዓሲ ዩሱሴ ፓህህ

(ማቴ. 8:1-4፤ ማር. 1:40-45)

12 ፔቴ ከሌ ዩሱሴ ካታሞይዳ ዓኣንቴ ፔቴ ዑህዳ ከሰካ ዶርዓ ዑፆ ባይዜ ዓሲ ዲዛ ኮራ ሙኩኔ፤ ዲዚ ዩሱሴ ዴንቃዖ፡- ባሊቲና ሳዓ

ሎኦሚ፡- «ኔ ኮዔቴ፣ ታና ጌኤሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዲ ሺኢቁኔ።

13 ዩሱሴያ ኩጮና ዲዛኮ ዑፆ ፒፆ፡- «ጌኤሸኩ! ኔ ጌኤሸካንዳጉዲ ታ ኮዔኔ» ዲዛሞ ጋዓዛ፣ ቤዘማና ዓህ ዑፆ ከሰኬ ዶርዓሰካፓ ጌኤሸኬኔ። 14 ሄለሳዖ ዩሱሴ ዲዛሞ ሂዚ ጌዲ ዓይህኔ፡- «ሃያ ባኮ ያኣማኣ ከኤዚፖ፤ ጋዓንቴ ዴንዲ ኔና ቁኤሳህሞ ዳቄ፤ ዴርሞ ማርካ ማዓንዳጉዲ ኔኤኮ ጌኤሸኪዖ ዛሎ ሙሴ ዓይህ ያኦሲሞ ዲንጎ ባኮ ዲንጌ።»

15 ይሞፓ ዩሱሴኮ ሱንፆ ቤርታኣሰካፓ ባሺና ዋይዘንቴህሮ ሚርጌ ዓሳ ዲዛሲ ዋይዘና ፔኤኮ ዶርዓሰካፓ ዳቃኒ ኮዲ ዲዛ ኮራ ቡካኔ። 16 ዲዚ ጋዓንቴ ቢያ ዋዶ ፔኤር ሌሊ ዔቁ ቤሲ ዴንዲ ዴንዲ ሺኢቁኔ።

ዩሱሴ ዋሶ ዓሲሰኬያ ፒሺህ
(ማቴ. 9:1-8፤ ማር. 2:1-12)

17 ፔቴ ከሌ ዩሱሴ ዔርዚያይዳ ዓኣንቴ ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዚ ዋጎ ዔርዚ ዓሳ ዲዛ ኮይላ ዴዲ ዓኣኔ፤ ዔያታ ጌላላና ዪሁዳ ጉርዶናይዳ፤ ይያጉዲ ሃህ ዩራሳላሚ ካታማፓ ሙኩያኩ፤ ዩሱሴ ሃርጊንቴ ዓሶ ፓህንዳጉዲ ያኦሲ ዲንጌ ዋልቁ ዲዛና ዓኣኔ። 18 ዲማና ፔቴ ዋሶ ዓሲ ሃሎና ከዴ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ዲዚ ዓኣ ቤዘ ሙኪ፣ ዩሱሴ ዓኣ ከኤዖ ጌልዚ ዲዛኮ ቤርታ ጌህኒ ኮዔኔ፤ 19 ጋዓንቴ ዴርኮ ሚርጌማፓ ዔቁያና ዋሶ ዓህ ጋር ዔኪ ጌላኒ ዔያቶ ባሺህሮ ማኣርኮ ዑፆ ዔኪ ጊዳዖ ማኣርኮ ሄላህዳ ከሰኬኔ፤ ዩካፓ ሳኮ ሻሂ * ዋሶ ዓህ ሃላህና ዋላ ዩሱሴኮ ቤርታ ከይሴኔ። 20 ዩሱሴ ዔያቶኮ ጉሙርቁዖ ዛጌ ዋዶና ዋሶህሞ፡- «ዔኤዛይ! ኔኤኮ ጎማ ዓቶሞ ጌይንቴኔ» ጌዔኔ።

21 ሙሴ ዔርዚ ዋጎ ዔርዚ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና፡- «ያኦሲ ጫሽካህ ሃይ ያናዳይ? ጎሜ ዓቶሞ ጋዓህ ያኦሲዳፓዓቱሞ ሜሌ ያናዳይ?» ጌዲ ጌዲ ማሌኔ።

22 ዩሱሴ ይያ ማሊዖ ዔያቶኮ ዔራዖ፡- «ዲንህ ዲኖና ዓይጎር ይያ ጌይ ማላይ? 23 ማዓዛ ጎማ ኔኤኮ ዓቶሞ ጌይንቴኔ» ጌይህና «ዔቁ ዴንዴ» ጌይህናይዳፓ ዋና ሸሌዓይ? 24 ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓህ ሳዖይዳ ጎሜ ዓቶሞ ጋዓኒ ቢታንቶ ዓኣያ ማዔህ ዲንህ ዔራንዳያ ኮይሳኔ» ጌዲ ዋሶ ዓህሞ፡- «ዔኤዛይ፣ ኔኤኮ ሃላህ ከዲ ዔኪ ኔ ማኣሪ ዓኣዴ!» ጌዔኔ።

25 ዋሶ ዓህያ ዓሶ ቤርቶይዳ ዔቃዖ ሃላህ ፔኤኮ ከዲ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ፔ ማኣሪ ዴንዳኔ።

26 ዲኣካ ዓኣ ዓሳ ቢያ ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሺ ሃህ ዓጊጫዖ፡- «ሃኖ ኑ ዓኪ ባኣዚ ዛጌኔ» ጌዲ ያኦሲ ጋላቲኔ።

ዩሱሴ ማቲዎሴ ጌይንታ ሌዊ ዔኤሌህ
(ማቴ. 9:9-13፤ ማር. 2:13-17)

27 ዩሱሴ ዩካፓ ከሰኪ ዓኣዳንቴ ሌዊ ጎዖ፣ ኮርሞ ኮርማ ዓሶይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሳህ ሚኢሾ ቡኩሳ ቤዛ ዴዲ ዓኣንቴ ዛፓዖ፡- «ሃኒ ታ ጊንፆ

5:3 5:3 ማቴ. 13:1-2፤ ማር. 3:9-10፤ 4:1። 5:5 5:5 ዮሃ. 21:3። 5:6 5:6 ዮሃ. 21:6። 5:14 5:14 ሌዊ. ዓኪ 14:1-32። * 5:19 5:19 ሳኮ ሻሂ፡- ጋዓዛ ዩኖ ዋዶና ማኣር ማኩህ ሳከናቱዋንቴ ዓጩ ዴንቁ ዋላ ካንህ ቆርቆሪንቴና ዳልጊሺ ማኣርኮ ዑፆ ጌህ ማኩያኩ፤ ይያር ማኣርኮ ዑፆ ከሰኪ ዔቁንታኒ ዳንዳዓኔ ጌይህኩ።

ሙኬ» ጋዓዛ፡ 28 ለዊ ላዓ ጌዒ ዔቁ፡ ቢያ ባኮዋ ሃሺ ዩሱሴ ጊንዖ ዳንዳ፡፡

29 ዩካፓ ለዊ ፔ ማኦሮይዳ ዩሱሴ ቦንቺ ደኤፒ ሙኤዚ ጊኢጊሻዛ ዩኖ ሙዖይዳ ሚርጌ ኮርሞ ኮርማ ዓሶፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ሚሌ ሚርጌ ዓሶያ ዒኢካ ሙኬ፡፡ 30 ፔርሴ ዓሶና ዔያቶ ፃጸፓ ማዔ፡ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ፡ «ኮርሞ ኮርማ ዓሶይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ዋላ ዒንሢ ሙይ ዑሽካሢ ዓይጌንዳርዳይ?» ጌዒ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ዑፃ ፒንዲሜ፡፡

31 ዩሱሴ ዒማና ሂዚ ጌዒ ዔያቶም ማሄ፡ «ሃርጊንቴ ዓሶም ማዓንዳኦፓዓቲም ዋሊ ዓሶም ዳኤሻ ዔራ ዓሶ ኮይሱቆሶ፤ 32 ታኦኒ ሙኬሢ ጎሞ ዓሳ ጎሞ ፔኤኮ ቡኤዒ ዖኦሶ ባንሢ ማዖም ዔኤላኒ ማዓንዳኦፓዓቲም ዒሎ ዓሶ ዔኤላኒቱቆሶ፡፡»

ሙዖ ሃሺዖ ዳምቦ ዛሎ ዖኦጠንቴ ዖኦጠሢ
(ማቲ. 9:14-17፤ ማር. 2:18-22)

33 ዩካፓ ዔያታ ዩሱሴ ኮራ፡ «ማሰካ ዮሃንሴና ፔርሴ ዓሶናኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ሙዖ ሃሺዖ ዳምቦ ካፓኔ ሃሢ ሺኢጸሢያ ወደማ ካፒ ካፒ ሺኢቃ፤ ኔ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ጋዓንቴ ቢያ ወደና ሙዒ ዑሽካሢ ዓይጌንዳርዳይ?» ጌይ ዒዛ ዖኦጠ፡፡

34 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዖ፡ «ዑኡታሢ ዔያቶና ዋላ ዓኦንቴ ዔፖ ዓሶም ሙኤዚ ሃሺሢ ኮይሳኔ ጌይ ዒንሢ ማላ? 35 ጋዓንቴ ዑኡታሢ ዔያቶይዳፓ ዳማዳንዳ ወደ ሙካንዳ፤ ዩኖና ዔያታ ሙኤዚ ሃሻንዳ፤» ጌዔ፡፡

36 ሄሊሳዖ ዩሱሴ ሂዚ ጌዒ ፔቴ ኮኦከንሢ ዔያቶም ኬኤዜ፡ «ዓኪ ዓፒላይዳፓ ዳርዚ ዔኪ ጠሚ ዓፒላይዳ ዓጊ ሲካይ ዖኦኒያ ባኦሴ፤ ዩያይዳ ዓሶ ዓኦኦ ጋዓንቴ ዓኮ ዓፒሎ ጉሪ ዳዳርዜያ ማዓ፤ ዓኮ ዓፒላኦ ጠሞ ዓፒሎም ጊኢጉቆሶ፤

37 ዩያጉዲ ሃሢ ሶልኪ ዑሽ ዋሆ ጠንቁ ዖቲዳ ሺሜ ዑሽ ዋሃይ ዖኦኒያ ባኦሴ፤ ዩያይዳ ዓሶ ዓኦኦ ጋዓንቴ ሺሜ ዑክ ዖቶ ዳኤሴም፡ ዑክኦ ላኦላንታንዳ፤ ሃሢ ዖታኦ ሃይቁ ጉሪ ዓታንዳ፡፡

38 ዩያር ሺሜ ዑክ ዓኪ ዖቲዳ ዋሃንዳያ ኮይሳኔ፤

39 ሚርጌ ወደ ዳዒ ሶልኬ ዑሽ ዑሽካሢ ሺሜ ዑክ ዑሽካኒ ኮዑቆሶ፤ ዓይጎር ጌዔቶ «ዳዒ ካዒ፡ ሶልኬ ዑሽ ኮሺኬ» ጋዓ፡፡»

6

ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎ ዛሎ ዖኦጠንቴ ዖኦጠሢ
(ማቲ. 12:1-8፤ ማር. 2:23-28)

1 ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ዩሱሴ ዛርጌ ጎሺ ጊዳና ዓኦዳንቴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኦታ ዛርጎ ቲሻሢ ዳኤዚ ዔኪ ዔኪ ኩቻ ሺርኪ ዳይሢ ዓርቁ፤ 2 ፔርሴ ዓሶይዳፓ ፔቴ ፔቴዞንሢ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታ ናኦቶ ኮራ፡ «ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ማዳንታኒ ኮይሱቆ ባኦዚ ዒንሢ ዓይጎር ማዳይ?» ጌዔ፡፡

3 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ማሄ፡ «ዒዛንታ ዒዛና ዋላ ዓኦ ዓሳ ናይዲንቴ ወደና ዳውቴ ማዳ ባኮ ዒንሢ ናባቢባኦዳ? 4 ዒዚ ዖኦሶ

ማኦሪ ጌሊ ቁኤሶይዳፓ ዓታዛ ሚሌ ሙዓንዳጉዲ ዓይሢንቲባኦ፤ ዳማሶና ካዖ ዔኪ ሙዒ ዒዛና ዋላ ዓኦ ዓሶማኦ ዒንጌ፡፡»

5 ሄሊሳዖ ዩሱሴ፡ «ዓሶኮ ናዓሢ ሃውሾ ኬሎኮዋ ጎዳኬ» ዔያቶም ጌዔ፡፡

ዩሱሴ ኩቺ ዋሶ ዓሶ ፓሢሢ
(ማቲ. 12:9-14፤ ማር. 3:1-6)

6 ሃሢ ሚሌ ዓይሁዶኮ ሃውሾ ኬሊ ዓቢና ዩሱሴ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ጌሊ ዔርዚሢ ዓርቁ፤ ዒኢካ ሚዛቆ ኩጫ ዋቤ ፔቴ ዓሶ ዓኦ፡፡ 7 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶንታ ፔርሴ ዓሶንታ ዩሱሴ ዋጎና ዓይሢጎንዳ ዳቢንቴ ዳንቃኒ ኮዓዖ፡ «ሂንዳ ዒ ሃያ ሃውሾ ኬሎና ዓሢኮ ኩጫ ፒሻቶ ኑ ዛጎም» ጌዒ ዒዛ ካፔ፡፡ 8 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ማሊዖ ዔራዖ ኩጫ ዋባሢም፡ «ሃካ ሙኪ ባኦካ ዔቁ!» ጋዓዛ፡ ኩጫ ዋሶ ዓሢዖ ባኦካ ሙኪ ዔቁ፡፡ 9 ዩማና ዩሱሴ፡ «ሂንዳ ታ ዒንሢ ዖኦጠንቴ፤ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ዓይሢንቴሢ ኮሺ ማዳ ማዳሢም ፔርታ ማዳሢዳይ? ሃሢ ሺምፖ ዳዳቁሺሢም ባባይዚሢዳይ?» ጌዔ፡፡ 10 ዩሱሴ ኮይሎይዳ ዓኦ ዓሶ ባንሢ ቢያ ዛጌሢኮ ጊንዖ ኩጫ ዋሶ ዓሢም፡ «ኩጫ ኔኤኮ ፒሺ!» ጋዓዛ፡ ዒዚ ኩጫ ፒሻዛ ኩጫ ፒኪ [ባጎ ኩጫ ጉዲ] ኮሺ ማዔ፡፡

11 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ጋዓንቴ ሚርጌና ዳጋዳዖ፡ «ዓካሪ ሃያ ዩሱሴ ኑ ዋዎደንዳይ?» ጌይ ዋላ ጌሰቴ፡፡

ዩሱሴ ታጸ ላምዖ ዳከንቴዞንሢ ደኦሪሢ
(ማቲ. 10:1-4፤ ማር. 3:13-19)

12 ዩካፓ ፔቴ ኬሊ ዩሱሴ ሺኢቃኒ ዳኬ ኬሰኪ ዒኢካ ዩኖ ዋንቴሎ ጉቤ ዖኦሶ ሺኢቁ ጎይሢ ዋርቁ፡፡ 13 ዚር ጉቴሎ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ዒዛ ባንሢ ዒ ዔኤላዖ ዔያቶ ባኦካፓ ታጸ ላምዖንሢ ደኦሪ «ዳከንቴዞንሢ» ጌይ ሱንሢ ጌሢ፡፡ 14 ዩያታ ሃይፓ ዳማ ፓይዳንታዞንሢ፡ ጲዲርሴ ጌይንቴ ሱንዖ ጌሢንቴ ሲሞኦኔና ጌርሲ ዒንዲራሴ፡ ያይቆኦ፡ ዮሃንሴ፡ ፒልጶሴ፡ ቤርቴሌሞሴ፡ 15 ማቲዎሴ፡ ቶኦማኦሴ፡ ዒልፒዮሴ ናኦዚ ያይቆኦ፡ «ፔ ዓጮ ሚጠንታዖ» ጌይንታ ሲሞኦኔ፡ 16 ያይቆኦ ናኦዚ ዩሁዳንታ ዩሱሴ ዓኦሢ ዒንጌ ዓሰቆርንቶ ዓጮ ዓሢ ዩሁዳንታኦ፡፡

17-18 ዩሱሴ ዳከንቴዞንሢና ዋላ ዳካፓ ኬዲ ቦኦላ ዔቁ፤ ዒማና ዒዛ ዓሶ ማዔ ዓሶፓ ሚርጌ ዓሶ ዒኢካ ዓኦ፤ ዩያጉዲ ሃሢ ዒዛሲ ዋይዛኒና ሃርጎይዳፓ ፖዓኒ ኮዒ ሙኬ ሚርጌ ዓሶ ዓኦ፤ ዔያታ ሙኬሢ ዩሁዳ ዓጫፓ፡ ዩሩሳላሚ ካታማፓ፡ ባዞ ዓጮይዳ ዓኦ ዲርሴና ሲዶና ካታሞናይዳፓኬ፤ ፑርቶ ዓያናና ዓርቁንቴ ሜታዳ ዓሳኦ ዒዛ ኮራ ሙኪ ፖዓ፡፡ 19 ዓሶ ዳቁሻ ዋልቁ ዒዛይዳፓ ኬሰኪ ኬሰኪ ሃርጌ ዓሶ ቢያሢ ፖዒሳዖ ማዔሢር ዓሳ ቢያ ዩሱሴኮ ዑዖ ካኦግኒ ኮዓ፤ ካኦግ ዓሳኦ ቢያ ዳቁ፡፡

ዩሱሴ ሚርጌ ዓሶ ዔርዜሢንታ ደርዓሢፓኦ ፓሢሢ
(ማቲ. 4:23-25)

17-18 ዩሱሴ ዳከንቴዞንሢና ዋላ ዳካፓ ኬዲ ቦኦላ ዔቁ፤ ዒማና ዒዛ ዓሶ ማዔ ዓሶፓ ሚርጌ ዓሶ ዒኢካ ዓኦ፤ ዩያጉዲ ሃሢ ዒዛሲ ዋይዛኒና ሃርጎይዳፓ ፖዓኒ ኮዒ ሙኬ ሚርጌ ዓሶ ዓኦ፤ ዔያታ ሙኬሢ ዩሁዳ ዓጫፓ፡ ዩሩሳላሚ ካታማፓ፡ ባዞ ዓጮይዳ ዓኦ ዲርሴና ሲዶና ካታሞናይዳፓኬ፤ ፑርቶ ዓያናና ዓርቁንቴ ሜታዳ ዓሳኦ ዒዛ ኮራ ሙኪ ፖዓ፡፡ 19 ዓሶ ዳቁሻ ዋልቁ ዒዛይዳፓ ኬሰኪ ኬሰኪ ሃርጌ ዓሶ ቢያሢ ፖዒሳዖ ማዔሢር ዓሳ ቢያ ዩሱሴኮ ዑዖ ካኦግኒ ኮዓ፤ ካኦግ ዓሳኦ ቢያ ዳቁ፡፡

ዎዛና ያዩሢና ዛላ
(ማቴ. 5:1-12)

20 ዩሱሴ ሺሪ ፔኤኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ባንሢ ዛጋያ ሂዚ ጌዔኔ፡-

«የኦሲ ካኦቱማ ባንሢምታሢ ላይ ባንሢ ማንቆ ዓሳ ባንጂንቴያኬ!»

21 ባንሢ ሃሢ ሰይጣንታዞንሢ ጊንግፓ ሚሽካንዳሢ ባንሢ ባንጂንቴያኬ! ባንሢ ሃሢ ዩኤካዞንሢ

ጊንግፓ ሚሸጫጫንዳሢ ባንሢ ባንጂንቴያኬ!»

22 «ባንሢ ዓሲ ናባሢ ጊንግ ሃንታሢ ላይ ባንሢ ባንጂንቴያኬ»

ፃሃ «ኦሲ ፔቲ ማሪፖቲ ጌቢ ባንሢ ደማሳኦና ጫሽኪ ባንሢኮ ሱንግ ፑርቲሶናቲያ ባንሢ ባንጂንቴያኬ!»

23 «ጫሪንጮይዳ ባንሢም ባንጎንደ ባካ ጴጌፒ ማዔሢ ላይ ቢያ ባንሢ ደሃኦና ዎዛዲ ኮኦሙዎቲ፤ ዔያቶኮ ባንሢ ላይ ቢርታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዑፃ ዩያጉዲ ፑርታ ባኣዚ ማዴያኬ።»

24 «ባንሢ ያርጎጫ ጋባንቴ ባንሢ ኮዔ ባኮ ቢያ ሃሢ ዴንቁያ ማዔሢ ላይ ባንሢና ባዴዔ!»

25 «ባንሢ ሃሢ ሚሽኬ ዓሳ ሃጊ ባንሢ ሰይጣንዳሢ ባንሢና ባዴዔ! ባንሢ ሃሢ ሚሸጫ ዓሳ ሃጊ ባንሢ ያዩ ዩኤካንዳሢ ባንሢና ባዴዔ!»

26 «ዓሳ ጉቤ ባንሢ ጋላቲ ባንሢ ዛሎ ኮሺ ባኣዚ ኬኤዛቶ ባንሢና ባዴዔ! ዔያቶኮ ባንሢ ላይ ለኦቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛኔ ጋባ ዓሳ ዩያይዲናኦኮኢ።»

ዎርኬ ናሽኪሢ ዛላ
(ማቴ. 5:38-48፤ 7:12)

27 ባንሢ ዎይዛዞንሢም ጋባንቴ ታ ሂዚ ጋባኔ፡- ባንሢኮ ዎርኮ ናሽኪሢ ላይ ባንሢ ባንግሳም ኮሺ ማዴዎቲ፤ 28 ባንሢም ጋዳንቃዞንሢ ባንጂዎቲ፤ ባንሢም ፑርቲሲ ደባዞንሢም ሸኢቆዎቲ፤ 29 ፔቲ ጋንጋሮ ባባሢም ባጎ ጋንጋሮ ሸርሹዎቲ፤ ዑፃ ኔ ማኦዔ ማኦሢ ኔኤኮ ዔካኒ ኮሢሢም ዴማ ኔ ማኦዔም ቃሲ ባንጌ፤ 30 ኔና ሸኢቆሢም ቢያ ባንጌ፤ ኔ ባኣዚ ማዔያ ዔካሢ ኔኤም ማሃንዳጉዲ ያኦሲ፤ 31 ዓሳ ባንሢም ማዴንዳጉዲ ባንሢ ኮባ ባኮ ባንሢ ዩያጉዲ ዔያቶኮ ማዴዎቲ።

32 ባንሢ ናሽኪሢ ባንሢ ናሽኬቲ ዓይጎ ባሽ ባኣዚ ባንሢ ዴንቃንዳይ? ጎሞ ዓሳ ፔና ናሽኪሢንሢ ናሽኪሢንሢ! 33 ባንሢም ኮሺ ባኣዚ ማዴዞንሢም ሌሊ ኮሺ ባኣዚ ባንሢ ማዴቶ ዓይጎ ባሽ ባኣዚ ባንሢ ዴንቃንዳይ? ጎሞ ዓሳ ዩያጉዲ ማማዳኦቲ! 34 ኦም ማሃንዳኔ ጌቢ ጉሙርቃ ዓሳንሢም ሌሊ ባንሢ ታልዔቶ ዓይጎ ባሽ ባኣዚ ባንሢ ዴንቃንዳይ? ዩያጉዲ ዔያታ ታልዔዞንሢ ማሃ ዔካኒ ጎሞ ዓሳ ጎሞ ዓሳም ታልዔያኬ። 35 ባንሢ ጋባንቴ ባንሢኮ ዎርኮ ናሽኪሢ

ኮሺ ባኣዚያ ዔያቶኮ ማዴዎቲ፤ «ታልጋ ኦኡኮ ማሃንዳኔ» ጌይ ዎዛ ጌሡዎጋ ታልዐዎቲ፤ ዩያ ባንሢ ማዴቶ ባንሢም ባንጎንደ ባካ ጴጌፒ ማዔንዳኔ፤ ፑኤፖ ያኦዛሢ ናይያ ባንሢ ማዔንዳኔ፤ ባንሢ ማዴንቴ ባኮር ጋላቲዎዞንሢና ፑርቶንሢ ማኦኦ ኮሺኬ። 36 ባንሢኮ ጫሪንጫ ዓዳሢ ሚጫንታያ ማዔሢ ላይ ባንሢም ዓሲ ሚጫንታያ ማዐዎቲ።

ሜሌ ዓሲ ዑሰካ ዎጊሢ ኮይሱዎኣሢ
(ማቴ. 7:1-5)

37 «ዓሲኮ ዳቢንቲ ኮይ ሸሪፖቲ፤ ያኦሲያ ባንሢ ዳቢንቶሮ ሜቶ ባንሢም ባንጋባኬ፤ ያጊዳኦ፡- «ቢ ፑርታኬ» ጌቢ ዎጊፖቲ፤ ባንሢ ዑፃኦ ያኦሲ ዎጋባኬ፤ ባንሢም ዳባሢም ዓቶም ጎዑዎቲ፤ ባንሢም ያኦሲ ዓቶም ጋባንዳኔ፤ 38 ዓሲም ዔኤቢ ባንጉዎቲ፤ ባንሢም ያኦሲ ባንጋንዳኔ፤ ባንሢ ማካ ባኮና ዩያጉዲ ያኦሲ ባንሢም ማካንዳኔ፤ ዩያይዳፓ ዑሢ ቃራ ማኮ ባኣዚና ቲቲ፤ ጫርጊ ላኣሊንታንዳያ ሄላንዳኦና ማኪ ባንሢም ባንሢ ባንጋንዳኔ።»

39 ሄሊሳጎ ዩሱሴ ሂዚ ጌይ ማላታና ዔያቶኮ ኬኤዘኔ፡- «ዓኣፒ ባይቁያ ሜሌ ዓኣፒ ባይቁ ዓሲ ጎቺ ሃንታኒ ዳንዳዓ? ዩያጉዲ ማዴቶ ላምጎንሢ ዎሊ ዔኬ ዔይቲዳ ሎኦማንዳኔ። 40 ሃጊ ዔራ ናባሢ ዔርዛሢዳፓ ባሹዎሴ፤ ጋባንቴ ሃጊ ዔራ ናባሢ ዔርዛ ባኮ ጋፒሲ ዔሬያ ማዔቶ ፔኤኮ ዔርዛሢጉዲ ማዔንዳኔ።»

41 «ኔኤኮ ዓኣፓይዳ ዓኣ ጴጌፖ ቡኡር ኔ ዛጉዎጋ ዓይጎር ዓሳ ዓኣፓይዳ ዓኣ ዳኮ ቡኡር ኔ ዛጋይ? 42 ሃሢ ኔ ዓኣፓይዳ ዓኣ ጴጌፖ ቡኡር ዛጉዎጋ ማሌሢ ኮራ ታ ባሽሢ፡ ሂንዳ ታ ኔኤኮ ዓኣፓ ዓኣ ቡኡር ማ ኬሶም ዎይቲ ኔ ጋባይ? ኔ ጎኦ ማላሢ ቤርታዲ ኔ ዓኣፓይዳ ዓኣ ጴጌፖ ቡኡር ኬሴ፤ ዩካፓ ማሌሢ ዓኣፓ ዓኣ ዳኮ ቡኡር ኔ ዴንቁ ኬሳኒ ዳንዳዓኔ።»

ሚያኮ ዓኣፓፓ ዔርቲያ
(ማቴ. 7:16-20፤ 12:33-35)

43 «ኮሺ ሚሢ ፑርታ ዓኣፒ ዓኣፑዎሴ፤ ዩያጉዲ ፑርታ ሚሢ ኮሺ ዓኣፒ ዓኣፑዎሴ። 44 ሚሢ ቢያ ዓኣፓፓ ዔርታኔ፤ ጋኣላንሢዳፓ ሻኣቢ ዓኣፒ ማንጃንቴዎሴ፤ ዩያጉዲ ሃሢ ጋውዲዳፓ ኩንቲሩሽ ማንጃንቴዎሴ። 45 ዩያጉዲ ኮሺ ዓሲ ፔኤኮ ኮዮ ባንሢ ዩያጉዲ ኮሺ ባኣዚ ኬሳኔ፤ ፑርታ ዓሲያ ፑርቶ ባንሢ ዩያጉዲ ፑርታ ባኣዚ ኬሳኔ። ዓሲ ፔ ዳንጎና ኬኤዛሢ ዓሳ ኩሚ ኬሰኬሢኬ።»

ላምጎ ዴማ ዴማ ማኦሪ ማኤ ዓሲ
(ማቴ. 7:24-27)

46 «ታኣኒ ባንሢም ኬኤዛሢ ባንሢ ኩንሡዎሴ፤ ሂዳጎ ዓይጎር ባንሢ ታ ጎዳሢ፤ ታ ጎዳሢ፤ ጌቢ ታና ዔኤላይ? 47 ሃንጋ ታ ባንሢ ሙካሢና ታ ጋባሢያ ዎይዚ ኩንሡሢ ጎና ማላቲያ ታ ባንሢም ኬኤዛም፤ 48 ዩይ ዔቶ ኮሺ ጌልዚ ቦኣኪ ዴቁ፤ ማኦር ዴዶ ላሎይዳ ቦኣኮልቁ ዓሢ ማላኔ፤ ዴጺ ሙኪ ዩኖ ማኦሪሎ ሂዳኔ፤ ጋባንቴ ኮሺ ቦኣኪንቲ ዴዲ ቤሰካ ማኤንቴሢ ላይ ባንሢ

6:22 6:22 1ጴጌ. 4:14። 6:23 6:23 2ዮሴሴ. ዓሃኬ 36:16፤ ዳኪ. ማዳ 7:52። 6:31 6:31 ማቴ. 7:12። 6:39 6:39 ማቴ. 15:14። 6:40 6:40 ማቴ. 10:24-25፤ ዮሃ. 13:16፤ 15:20። 6:44 6:44 ማቴ. 12:33። 6:45 6:45 ማቴ. 12:34።

ደንደረባክሱ። 49 ታ ጋባ ባኮ ዋይዚ ኩንሡዋአሢ ጋባንቴ ደዲ ቦኦኮላ ባክያ፣ ማኦር ሺኢቸ ሳባይዳ ካኦሺ ደቂ ማዢ ዓሲ ማላኔ፤ ዲጺ ሙኪ ዬኖ ማኦራሎ ሂዔ ዋደና ቤዘና ጋፒ ደዔኔ።»

7

ጭቶ ፖኦሊሶ ዓይሣስኬያኮ ጉሙርቂሢ
(ማቴ. 8:5-13)

1 ዬሱሴ ዬያ ቢያ ዳርሞ ኬኤዚ ጋፒሴሰካፓ ቁፒርናሆሜ ካታሞ ዓኣጳጳ። 2 ዒኢካ ፔቴ ርሜ ዓጪ ዓሲ ማዔያ፣ ጭታ ፖኦሊሴ ዓይሣስኬይ ዓኣኔ። ዒዚ ሚርጌ ናሽካ፣ ዒዛም ዓይሣንቴ ማዳሰኬይ ኮሺ ሃርጊንቴ ሃይቃኒ ዑኬኔ። 3 ጭቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ዬሱሴ ዛሎ ዋይዜ ዋደና ዓይሁደ ዓሶኮ ጨሞ ኮራ፡- «ሃዳራቴ፣ ዬሱሴ ሙኪ ታኣኮ ማዳሢ ፖሊሳንዳጉዲ ዒዛ ታኣም ሺኢቁዋቴ» ጌዒ ዔያቶ ዳኬኔ። 4 ዔያታ ዬሱሴ ባንሢ ዓኣጳጳ፡- «ዬያ ዒዛም ኔ ማዳኒ ኮይሳ ዓሲኬ፤ 5 ዒዚ ኦኡኮ ዳር ናሽካያኬ፤ ዬያር ኦኡኮ ቡኪንቶ ቤሲያ ዒ ኦም ማዢ» ጌይ ደዲሺ ዒዛ ሺኢቁኔ።

6 ዬያር ዬሱሴ ዬንሢ ዓሶንሢና ዋላ ዓኣጳጳ፣ ጭቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ማኦር ሃላኒ ዑካዛ ላሚ ሃሃ ጭቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ዒዛኮ ላጌሰኬንሢ ዬሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሢያ! ታኣኒ ኔ ታ ማኦሪ ጌላንዳ ዓሲቱዋአሢሃር ታ ኮይላ ሙኪ ላቢፖ። 7 ታኣኒያ ኔ ኮይላ ሙካኒ ዳንዳ ዓሲቱዋሴ፤ ዬያር ኔኤኒ ዬካ ዓኣጳ ዳንጋና ሌሊ ዓይሣቴ ታኣኮ ማዳሢ ፖፖባንዳ። 8 ታኣኒ ታ ቶኣኪና ዋይሣ ዓሶም ዓይሣንታያታ፣ ታኣኮ ዳማ ታ ዓይሣ ፖኦሊሴ ዓኣኔ። ዬያር ዔያቶይዳ፣ ፔቴሢ «ዳንዳ» ታ ጋባዛ ዳዳንዳ፤ ባጋሢ ሃሃ ሃኒ ሙኬ» ታ ጋባዛ ሙሙካኔ፤ ታኣም ማዳሢ ሃያ ማዳ» ታ ጋባዛ ማማዳ። ሂዚ ጌዒ ኬኤዘዋቴ ጌይ ዳኬኔ።

9 ዬሱሴ ዬያ ዋይዛያ ዲቃቴ ሃርሺ ዒዛ ጊንያ ሙካ ዳር ባንሢ ሺሪ፡- «ዒሰራዔኤሌይዳታ፣ ሃያጉዳ ጉሙርቂሢ ፔቴታ፣ ታ ዳንቁባኣሴ፤ ታ ዒንሢም ጋባኔ» ጌዔኔ።

10 ዒዛ ኮይላ ዳኪንቴ ዓሶንሢ ጭቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ማኦር ባንሢ ማዔ ዋደና ዒዛኮ ማዳሢ ፖሊ ዓኣንቴ ዔያታ ዳንቁኔ።

ዬሱሴ ፔቴ ዓኒ ሃይቁ ላኣሌሎኮ ሃይቁ ናፖ ዳቁሺሢ

11 ዬማፓ ኔጉዋፖ ዬሱሴ ናይኔ ጌይንታ ፔቴ ካታማሰኬኖ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ማሌ ሃሃ ሚርጌ ዳሪና ዋላ ዓኣጳጳ፤ 12 ዬሱሴ ካታሜሎ ጌላ ካር ዑካዛ ዓሳ ሌሲ ኬዲ ካታማፓ ኬሰካኔ። ዬይ ሃይቁ ናባሢ ዒንደኮ ፔቴኬ። ዒንደላኣ ዓኒ ሃይቁያ ዜኤሪንደኬ፤ ሃሃ ዬኖ ካታሜሎይዳ፣ ሚርጌ ዓሲ ዒዘና ዋላ ዓኣኔ። 13 ጎዳሢ ዒዛ ዘጋፖ ዒዘ ሚጨንቴ፡- «ዔናኦሬ፣ ዬኤኪፖ» ጌዔኔ።

14 ዬካፓ ዬሱሴ ቤርቲም ዳንዳ፣ ኪንቸሎ ኩቻ ሂላዛ ኬዳ ዓሳ ዔቁኔ፤ ዬሱሴ ዒማና፡- «ሃይ ኔ ዳጌሢ ዔቁ ታ ኔና ጋባኔ!» ጌዔኔ። 15 ሃይቁሢያ ዬማና ዔቁ ዳዒ ጌሰቲሢ ዓርቁኔ፤ ዬካፓ ዬሱሴ ዒንደሎም፡- «ሃይሾ ኔኤኮ ናባሢ» ጌዒ ዒንጌኔ፤

16 ዬያር ቢያሢ ዒጊቹሞ ዓርቁም፡- «ኦ ባኣካ ፑኡፒ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛያ ዔቁኔ፤ ያኦሲያ ፔ ዳር ዳቁሻኒ ሙኬኔ» ጌዒ ጌዒ ያኦሲ ጋላቴኔ።

17 ዬሱሴኮ ሱንፃ ዪሁዳ ዓጫ ሃሃ ኮይሎ ዓጮ ቢያይዳ ዋይዘንቴኔ።

ማሰካ ዮሃንሴ ዳኬ ኪኢቶ ዓሶንሢ
(ማቴ. 11:2-19)

18 ዮሃንሴኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ዬሱሴ ማዳ ባኮ ቢያ ዮሃንሴም ኬኤዘኔ፤ ዒዚያ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ዳፓ ላምፖንሢ ዔኤሊ፡- 19 «ሙካንዳኔ» ጌይንቴ ማሲሃ ኔናም ማሌ ኦ ካፖንደይ? ጌዒ ዒዛ ያኦጩዋቴ» ጌይ ዬሱሴ ባንሢ ዳኬኔ።

20 ዔያታ ዬሱሴ ኮራ ዓኣጳጳ፡- «ሙካንዳኔ» ጌይንቴ ማሲሃ ኔናም ማሌ ኦ ካፖንደይ? ጌይ ዒዛ ያኦጩዋቴ ጌዒ ማሰካ ዮሃንሴ ኔ ኮራ ኦና ዳኬኔ» ጌዔኔ።

21 ዬሱሴ ዬማና ዓሶ ደማ ደማ ደርዖና ፑርታ ሃርጌናይዳ፣ ፓሃኔ፤ ፑርቶ ዓያኖም ኬሴኔ፤ ሃሃ ሚርጌ ዓኣፖ ባይቁ ዓሶኮም ዓኣፖ ቡሌኔ።

22 ዬሱሴ ሙኬ ኪኢቶ ዓሶንሢም፡- «ማዒ ዳንዳ፣ ፖኦሊሴም ዒንሢ ዛጌ ባኮና ዋይዜ ባኮም ሂዚ ጌይ ኬኤዘዋቴ፡- ዓኣፖ ባይቁ ዓሳ ዘጋኔ፤ ዋሶ ዓሳ ፒኪ ሃንታኔ፤ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢና ዓኣ ዓሳ ዳቃኔ፤ ዋዮ ባይቁ ዓሳ ዋይዘኔ፤ ሃሃ ሃይቁ ዓሳ ዔቁኔ፤ ማንቆ ዓሶማኣ ኩዢ ሃይሳ ኬኤዘንታኔ። 23 ሳኔም ሉኡዘዳይ?» ጌዒ ታ ዛሎና ዳቁንቱዋሢ ዓንጂንቴያኬ» ጌዔኔ።

24 ዮሃንሴ ኮራፓ ሙኬ ኪኢቶ ዓሶንሢ ማዒ ዳንዳሢኮ ጊንፃፓ ዬሱሴ ዮሃንሴ ዛሎ ዳርሞ ሂዚ ጌዒ ኬኤዘሢ ዓርቁኔ፡- «ዒንሢ ሃካ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ዓይጎ ዘጋኒ ሙኬይ? ዢባራ ዓጊሃ ዲር ፒሎ ዘጋኒዳ? 25 ሃሃ ዒንሢ ዓይጎ ዘጋኒ ኬሰኬይ? ጉኡዲሲ ሱኪ ዲይሶና ዓፒሎ ማኣዔ ዓሲ ዘጋኒዳ? ዬያጉዳ ዓፒሎ ማኣዔ፣ ፔና ኮሺ ናንጋ ዓሳ ካኣቶ ማኣራ ዓኣኔ! 26 ሄዔቶ ዓይጎ ዒንሢ ዘጋኒ ኬሰኬይ? ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ዘጋኒዳ? ሂዮ ጎኔኬ፣ ፔቶ ዬያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዳፓ ባሼሢ ዘጋኒኬ። 27 ዒዚያ ስርታ ስርታ ዳንዳ ጎይያ ኔኤም ጊኢጊሻ ታኣኮ ኪኢቶ ናባሢ ታ ዳካንዳኔ» ጌይንቴ ዒዛ ዛሎ ያኣፒንቴሢ። 28 ሳፖይዳ ሾይንቴ ዓሶይዳ፣ ቢያ ዮሃንሴ፣ ባሻይ ያኦሲ ባኣኔ፤ ያኦሲ ካኣቱሞ ጋራ ዓኣ ዓሶ ባኣካ ዓሲኬ ጌይንቴዋአሢ ጋባንቴ ዒዛፓ ባሻኬ» ጌዔኔ።

29 ዬያ ዔያታ ዋይዜ ዋደና ዳራ ቢያ፤ ኮርሞ ዓሶፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሳኣ ዓቱዋ፣ ዮሃንሴ ኮራ ቤርታ ዋኣያ ማሰቲሢር ያኦሲ ማዳ ፒዜ ማዔሢ ዔሪኔ። 30 ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዘ ዓሳ ጋባንቴ፡- «ዮሃንሴ ኮራ ኦ ማሰታዓ» ጌዒ ያኦሲ ማሊያ ዒጭ።

31 ሂላሳፖ ዬሱሴ፡- «ዓካሪ ሃያ ዋደ ዓሶ ዓይጎና ታ ማላታንዳይ? ዓይጎ ዔያታ ማላይ? ጌዔቶ፡-

32 ዓሳ ቡካ ጸኦካ ዳዒ ዓማላ ናኣቶ ማላኔ፤ ዔያታ ዋሊ ዔኤሊ ዔኤሊ ሞዛ ዓይኑም ኦ ዒንሢ ዋይዘሴኔ፤ ዒንሢ ጋባንቴ ኮርጊባኣሴ፤ ቃዮ ኦ ቃዮኔ፣ ዒንሢ ጋባንቴ ዬኤኪባኣሴ» ጋባዘንሢ።

33 ዬያጉዲ ማሰካ ዮሃንሴ ሙፖ ሃሾ ዳምቦ ካፓዘ

ሃሃ ማሃ ወይኖ ዑዥዋ ዑሽኩዋዎ ሙካዛ <ፑርታ
ዓያና ዒዛይዳ ዓኣኔ> ዒንሣ ጌዔኔ። 34 ዓሲኮ
ናዓሣ ሙዒ ሙዒ ሃሃ ዑሽኪ ዑሽኪ ሙካዛ <ሃይ
ሃሃ ሙኡዚና ማሃ ዑሽና ናሽካያ፣ ኮርሞ ዓሶፓ
ሚኢሾ ቡኩሳዘንሣና ጎሞ ዓሶናኮ ላጌኬ> ዒንሣ
ጌዔኔ። 35 ጋዓንቴ ያኦሲ ዔራቶኮ ፒዙማ ያኦሲም
ዓይሣንታ ዓሶ ዛሎና ፔጋዲ ዔርታኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ቶኮ ሳውቃ ተዠና ተሸከሌ ላኣሊሰኬኖ

36 ፔቲ ፔርሴ ዓሲሰኬይ ዩሱሴ ሙኡዚ
ሙዓንዳጉዲ ዔኤላዛ ዩሱሴ ዩያ ዓሣ ማኣሪ
ጌሊ ሙዓኒ ዳዔኔ። 37 ዩኖ ካታሚሎይዳ ፔቲ
ጎሚና ዓኣ፣ ላኣሊሰኬና ዓኣኔ፤ ዩሱሴ ፔርሴ
ዓሣ፣ ሲሞኦኔ ማኣርይዳ ሙዖም ዔኤሊንቴሣ
ዒዛ ወይዛዎ ሳውቃ ተሸ ሹቺ ቢልቃፃና ኩንሣ
ዔኪ ሙኪ፣ 38 ዩሱሴኮ ጊንዖ ዛሎና * ቶኮ ዓጫ
ዔቁ፣ ዩኤኪ ዩኤኪ ዒዛኮ ቶኮዋ ፔዓቢያና ማሰኪ
ፔኤኮ ቶኦኮ ጋሞና ዑጫኔ፤ ሃሃ ቶኮ ዒዛኮ ሄርቁያ
ሄርቁ ሳውቃ ተዠና ተሸካኔ። 39 ሙዖ ዒዚ
ሙዖም ዔኤሌ ፔርሴ ዓሣ ዩያ ዛጌ ወደና፡- «ሃይ
ዓሣ ያኦሲ ማሊሣ ኬኤዛ ዓሲ ማዔቲ፣ ሃና ዒዛኮ
ዑዖ ፒዖ ላኣሌላ ያና ማዔቶ ሃሃ ዋዚጉዴ ጎሚና
ዓኣያ ማዔቲያ ዔሪያናንዳኔ» ጌይ ፔ ዒኖና ማሌኔ።

40 ዩሱሴያ ፔርሴ ዓሣ ኮይላ፡- «ሲሞኦኔ! ፔቲ
ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

ዒዚ፡- «ዔርዛሣዮ! ሂንዳ ታኣም ኬኤዜ»
ጌዔኔ።

41 ዩሱሴያ ሂዚ ጌዒ ሃይሶ ኬኤዚሣ ዓርቁኔ፡-
«ፔቲ ዓሲዳፓ ሚኢሾ ታልዔ ላምዖ ዓሲ ዓኣኔ፤
ፔቲሣ ደንጎ ጃኤታ ኬሊ ማዶ ማዶም ዒንጊንታ
ቢራ፤ ባጋሣ ሃሃ ደንጊታሚ ኬሊ ማዶ ማዶም
ዒንጊንታንዳ ቢራ ታልዒ ዔኬኔ። 42 ላምዖንሣ
ዔያታ ታልዒ ዔኬ ሚኢሾ ጨጎ ባሽንቴም ታልዒሣ
ዔያቶኮ ጋሎ ማሂሱዋዎ ሃሽኔ፤ ዓካሪ ጋሎ ዓሶ
ላምዖንሣዳፓ ወይ ባሽ ታልዒ ዓሣ ናሽካንዳያ
ማላይ?» ጌዔኔ።

43 ሲሞኦኔያ፡- «ሚርጌ ጋላ ዓቲ ዓሣ ባሽ ዒዛ
ናሽካንዳያ ማላኔ» ጌይ ማሄኔ።

ዩሱሴ፡- «ኔ ጌዔሣ ጎኔኬ» ጌዔኔ።

44 ዩካፓ ዩሱሴ ላኣሌሎ ባንሣ ሺራዮ፡- «ሃኖ
ላኣሌሎ ኔ ዛጋ? ታ ኔ ማኣሪ ጌላዛ ኔኤኒ ታ ቶኮም
ዋኣሣታዎ ዒንጊባኣሴ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ቶኮ ታኣኮ
ፔኤኮ ዓቢያና ማሰኪ ፔ ቶኦኮ ጋሞና ዑጫኔ።
45 ታ ኔ ኮይላ ጌላኣና ኔ ታና ሄርቁባኣሴ፤ ዒዛ
ጋዓንቴ ታ ኔ ማኣሪ ጌላሣዳፓ ዓርቃዎ ታኣኮ ቶኮ
ሄርቁዎ ሃሽባኣሴ፤ 46 ኔኤኒ ታኣኮ ቶኦኮ ዛይቶ
ተዠና ተሸ ተሸከባኣሴ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ታኣኮ ቶኮ
ሳውቃ ተዠና ተሸከኔ፤ † 47 ሚርጌ ጎማ ዒዛኮ
ዓቶም ጌይንቴሣርኬ ሚርጌና ዒዛ ናሽከሣ፤ ታ
ኔኤም ጋዓኔ። ጎማ ዳካ ዓቶም ጌይንቴሣ ጋዓንቴ
ናሽካሣ ዳካኬ» ጌዔኔ።

48 ዩካፓ ዩሱሴ ላኣሌሎ ኮራ፡- «ኔኤኮ ጎማ
ዓቶም ጌይንቴኔ» ጌዔኔ።

49 ዒዛና ዋላ ሙዓ ዓሳ፡- «ጎሚ ዓቶም ጋዓሣ
ሃይ ዋዚ ዓሲዳይ!» ጌዒ ጌዒ ፔ ዒኖና ማሊሣ
ዓርቁኔ።

50 ዩሱሴ ጋዓንቴ ላኣሌሎ ኮራ፡- «ኔኤኮ
ጉሙርቁዖ ኔና ዳቁሽኔ፤ ኮሺ ዓኣዴ!» ጌዔኔ።

8

ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንቲ ዒዛም ማዳ ላኣሎንሣ

1 ዩካፓ ዩሱሴ ካታሞና ጉርደናይዳ ያኦሲ
ካኣቱም ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚ ኬኤዚ ዓኣዳኣና ታጾ
ላምዖ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሣሣ ዒዛና ዋላ ዓኣኔ።
2 ዩያጉዲ ሃሃ ፑርቶ ዓያና ኬሰኬም ፖዔዘንሣና
ሚሌ ደርዓሣዳፓኣ ፖዔ ላኣላ ዩሱሴ ጊንዖ
ዓኣዳኔ፤ ዔያታ፡- ላንካይ ፑርታ ዓያና ኬሰኬ
ማይራማ፣ 3 ሄርዲሴ ማኣራ ዓኣ ዓሶ ዓይሣ ወይሣ
ኩዛ ጎዖሣ ማቻ ዮሃናንታ ሶሲና ጎዖዘንታ ሚሌ
ሚርጌ ላኣሊያ ዓኣኔ፤ ዩንሣ ላኣሎንሣ ዩሱሴና
ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሣና ፔኤኮ ሚኢሾ ዒንጊ
ማኣዳኔ።

ዜርሣ ዜርቃ ዓሲ ኮኦከንሣ
(ማቲ. 13:1-9፤ ማር. 4:1-9)

4 ሚርጌ ዴሪ ካታማፓ ካታማፓ ሙኪ ዩሱሴ
ኮራ ቡኪንታዛ ዩሱሴ ኮኦከንሣና ሂዚ ጌይ
ኬኤዜኔ፤

5 «ፔቲ ጎሺ ጎሽካ ዓሲ ዜርሣ ዜርቃኒ ኬሰኬኔ፤
ዒዚ ዜርቃኣና ፔቲ ፔቲ ዜርዓ ጎይዖ ዓጫ ኬዲ
ሄርቁንቴኔ፤ ካፒያ ሙዔኔ። 6 ዛሎ ዜርዓ ሃኣሻ
ሳዓይዳ ኬዲ፣ ባቃሌ ወደና ሳዖኮ ሚርጌ ዋዑም
ባኣሣር ባቃላ ሃይቁኔ። 7 ዓቲ ዜርዓ ሃሃ ዓንጊሣ
ቶሻ ባኣካ ኬዳዛ ዓንጊዖ ቶሻ ዋላ ዑጊ ባይዜኔ።
8 ሚሌ ዜርዓ ጋዓንቴ ኮሺ ሳዓይዳ ኬዲ ባቃሌኔ፤
ባቃላኣ ዑጊ ፔቲ ፔቲሣ ሚርጌ ዲቢ ዓኣፒ
ዓኣፔኔ።»

ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዋይዛሣ ኮሺ ዋይዘንጎ!»
ጌዔኔ።

ዩሱሴ ኮኦከንሣና ኬኤዚሴ ባኮ
(ማቲ. 13:10-17፤ ማር. 4:1-12)

9 ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሣ ዩሱሴ ኮራ፡-
«ዩኖ ኮኦከንሣሎኮ ቡሊዖ ዓይጌንዳይዮ?»
ጌይ ያኦጮኔ። 10 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዮ፡-
«ዒንሣም ያኦሲ ካኣቱም ዛሎኮ ዓኣሺንቴ ባኮ
ዔሪሣ ዒንጊንቴኔ፤ ሚሌዘንሣም ጋዓንቴ ቢያ
ባኣዚ ኮኦከንሣና ኬኤዘንታኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ
ዔያታ ዛጋያታዎ ዒና ዔኩዋጉዲ፣ ዋይዛያታዎ
ጾቁሡዋጉዲኬ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዜርዖ ኮኦከንሣ ቡሊ ኬኤዜሣ
(ማቲ. 13:18-23፤ ማር. 4:13-20)

11 ኮኦከንሣኮ ቡሊዖ ያዲኬ፡- «ዜርዓ ያኦሲ
ቃኣሎኬ፤ 12 ጎይዖ ዓጫ ኬዴ ዜርዓ ዳዋሣ
ቃኣሎ ዋይዛ ዓሶኬ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ጉሙርቁ
ጎናሲ ዳቁዋጉዲ ዓላሂ ሙኪ ቃኣሎ ዔያቶኮ
ዒናፓ ዔካኔ። 13 ሃኣቾ ዓጮይዳ ኬዴ ዜርዓ
ዳዋሣ ቃኣሎ ዋይዚ ዋዛና ዔካዘንሣኬ፤ ጋዓንቴ

* 7:38 7:38 ጊንዖ ዛሎና፡- ጋዓዛ ዩኖ ወደና ዓይሁደ ዓሳ ፔቲ ፔቲና ሙዖ ዴዒ ሙዓ ጎይዖ ዩሱሴ ዓንዳይዳ ኬሪ ጌሣ፣ ዛላዲ
ዓኣንቴኬ። 7:38 7:38 ማቲ. 26:7፤ ማር. 14:3፤ ዮሃ. 12:3። † 7:46 7:46 ዩይ ማዳ ዓይሁደ ዓሳ ሹኣቺ ቦንቻዎ ማዳ
ማዳኬ። 8:3 8:3 ማቲ. 27:55-56፤ ማር. 15:40-44፤ ሉቃ. 23:49። 8:10 8:10 ዒሲ. 6:9-10።

ዔያታ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔካሢ ደካ ዎደምኬ፤ ፃጲ ዔያቶኮ ባኣሢሮ ማታ ሄሌ ዎደና ቤዘና ዔያታ ሃሻኔ። 14 ዓንጊዎ ቶሾ ባኣካ ኬዴ ዜርፃ ደዎሢ ቃኣሎ ሃሃ ዎይዘ ዓሱንሢኬ፤ ጋዓንቴ ሃያ ዓጮ ማሊዎና ቆሎና ሃሃ ሳዎ ናንጎ ኮሹማ ዒኖ ዓርቁ ዓኣፒ ባኣያ ዬያቶ ማሃኔ። 15 ኮዥ ሳዎይዳ ኬዴ ዜርፃ ደዎሢ ጋዓንቴ ኮሺ ሃሃ ፒዜ ዒናና ቃኣሎ ዎይዚ ካፓዘንሢኬ፤ ዬንሢ ቃኣሎና ደዲ፣ ዓኣፓ ዓኣፓዘንሢኬ» ጌዔ።

ዓኣሸንጉጉ ፖዒ
(ማር. 4:21-25)

16 ዬካፓ ሃሃ ዬሱሴ፡- «ፖዒ ፖዒሲ ጉኡፒ ዓኣቻያና ሃሃ ሻኣላ ዴንካ ጌሃ ዓሲ ባኣሴ። ዬያይዲያፓ ማኣሪ ጌላ ዓሳ ፖዎ ዘጋንዳጉዲ ዴጌ ሻርናይዳ ጌሃኔ።

17 «ዬያጉዲ ፔጋዲዎዎ ሃሃ ዔርቱዎዎ ዓኣሸንጉጉ ዓታንዳ ባኣዚ ባኣሴ።

18 «ዬያር ዒንሢ ዎማይዲ ዎይዘንዳቴያ ዒንሢና ዔሩዎቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔኤቢ ዓኣ ዓሲም ቃሲ ዒንገንታኔ፤ ባኣሢዳፓ ጋዓንቴ ታኣኮ ዓኣኔ ጌዒ ዒ ማላ ደኮማኣ ዓይሱዎዎ ዒዛይዳፓ ዔከንታንዳ» ጌዔ።

ዬሱሴኮ ዒንደና ጌርሲንሢና
(ማቴ. 12:46-50፤ ማር. 3:31-35)

19 ዬሱሴኮ ዒንደና ጌርሲንሢና ዒዚ ዓኣ ቤዘ ሙኬኔ፤ ጋዓንቴ ዴር ማርጉዎፓ ዔቁያና ዔያታ ዒዛ ዴንቃኒ ዳንዳዒ ባኣሴ። 20 ዬያር፡- «ኔኤኮ ዒንደና ጌርሲንሢና ዙላ ዔቁ ኔና ዘጋኒ ኮዓኔ» ጌዒ ዓሳ ዒዛም ኬኤዜኔ።

21 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ዎኦሲ ቃኣሎ ዎይዚ ኮንሃዘንሢ ሲያ፣ ዬንሢ ታኣኮ ዒንደና ጌርሲንሢናኬ» ጌዔ።

ዬሱሴ ባዘ ጉዳሢ ዘቲዳሢ
(ማቴ. 8:23-27፤ ማር. 4:35-41)

22 ፔቲ ኬለና ዬሱሴ ፔኤኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢና ዎላ ዎኣዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጋዎ፡- «ባዘኮ ሶ ሱኮ ኑ ፒንቆም» ጋዓዛ፣ ዔያታ ዴንዳኒ ዔቁኔ። 23 ዔያታ ባዘ ዑይይዳ ዓኣዳኣና ዬሱሴ ጊንዔኔ፤ ዬማና ዎልቁና ዓኣ ባዚ ጉዳ ባዘይዳ ዔቁኔ። ዎኣዎ ጎንጎ ጋር ኩሚሢ ዓርቁሢ ሲያሢ ካራ ባይዚ ሚታዴ። 24 ዬያር ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ላሚ ላሚ፡- «ዔርዘሢ! ኑ ኩዴኔ!» ጌዒ ዬሱሴ ጴቹ።

ዒዚ ጴጫዎ ዠባርና ጉዳሢና ጎራዛ ዠባርንታ ጉዳሢንታ ቤዘና ዘቲዮ ጌዔም ፔቲታዎ ዓጊዎ ባኣዚ ባኣያ ማዔኔ። 25 ዬካፓ ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ኮራ፡- «ዒንሢኮ ጉሙርቁዎ ዎኣዳዎ?» ጌዔ።

ዔያታ ጋዓንቴ ማርጌና ዒጊጩሰካፓ ሄርሺ ዲቃታዎ ዎሊ ኮይላ፡- «ዠባርና ጉዳሢና ዓይሃኔ፤ ዔያታኣ ዒዛም ዓይሢንታኔ፤ ካኣ! ሃይ ዓይጎ ዓሲዳይ?» ጌዔ።

ዬሱሴ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሲ ደቁሽሢ
(ማቴ. 8:28-34፤ ማር. 5:1-20)

26 ዬካፓ ዔያታ ባዘና ፒንቁ ጌሊላ ሱኮይዳ ዓኣ ጌርሴኖኔ ዓጮ ሄሊኔ፤ 27 ዬሱሴ ዎኣዎና ፒንቆ ጎንጋፓ ሳዓ ኬዳዛ ፑርታ ዓያና ዓኣ ፔቲ ዓሲ ካታማፓ ኬሰኪ ዒዛና ካኣሜኔ፤ ዬይ ዓሢ ፔኤኮ ማኣዓሢ ኬኤሪ፣ ጉሪ ሃንታንቴ ማርጌ ዎዴ ማዔያኬ፤ ዒዚ ናንጋሢ ዲኡፒ ካይዚዳኬ፣ ማኣሪዳቱዎሴ። 28 ዒዚ ዬሱሴ ዴንቁ ዒላቲ ዬሱሴ ቤርታ ሎኣማዎ ዑኡዘ ዴጊዲ፡- «ኔኤኒ ፑኡፖ ያኣዘሢ ናዓሃ፣ ዬሱሴ! ታኣና ዎላ ኔኤኮ ዓይጎ ዒጊንቶ ዓኣይ? ሃዳራ ታና ማታሲፓ!» ጌዔ። 29 ዬያ ዒ ጌዔሢ ዬሱሴ ፑርቶ ዓያናሢ ዓሢዳፓ ኬሰካንዳጉዲ ዓይሢሢኬ። ዬያኮ ቤርታ ፑርቶ ዓያናሢ ዓሢ ዑይይዳ ማርጌ ዎዴ ዔቃያኬ፤ ዬያር ዒዛኮ ቶኮና ኩጩና ካኒ ቢራታና ዓንጊ ዲፆና ቱኡቲ ቱኡቲ ካፒንታዎ ማዔቶዎ ካና ቢራቶዎ ዲኡዚ ዓንጎ ዲያዎ ማንሢሲ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዒዛ ዔኪ ዔኪ ዴንዳኔ።

30 ዬሱሴ፡- «ሱንፃ ኔኤኮ ዎናዳይ?» ጌዒ ያኣጫዛ፣ ዒዚ ማርጌ ፑርታ ዓያና ዒዛይዳ ቡኪ ዓኣሢሮ፡- «ሱንፃ ታኣኮ ዴሬኬ» ጌዒ ዒዛም ማሃኔ። 31 ፑርቶ ዓያና ዬሱሴ ኮራ፡- «ሃዳራ ጋፒንፃ ዴዳዎ ዔቶ ዴኤፖ * ኑና ዳኪፖ» ጌዒ ዒዛ ሸኣቁኔ።

32 ዬኖ ቤዘይዳ ዓኣ ዴኮ ጎኣባ ዓሲኮ ቆሎ ማርጌ ጉዳንሢ ሄንቃንቴ ፑርቶ ዓያና፡- «ሴኬ ጉዳንፆይዳ ኑ ጌላንዳጉዲ ኑና ዓይሢ» ጌዒ ዬሱሴ ሸኣቁዛ፣ ዔያታ ጌላንዳጉዲ ዒ ዓይሢኔ።

33 ዬያር ፑርቶ ዓያና ዓሢዳፓ ኬሰኪ ጉዳንፆይዳ ጌላዛ ጉዳንፃ ዎሊ ዑፃ ዲርጊ ማጎ ዓኣዳዎ ባዘይዳ ጌሊ ሙይንቴኔ።

34 ጉዳንፆ ሄንቃ ናኣታ ዬያ ባኮ ዘጋዎ ጳሽኪ ዴንዲ ካታምና ዙሎናይዳ ማርጌና ሃይሶ ኬኤዜኔ። 35 ዓሳ ዬያ ባኮ ዘጋኒ ፔ ማኣራፓ ኬሰኪ ዬሱሴ ባንሢ ሙካንቴ፣ ፑርቶ ዓያና ኬሰኪ ዓሢ ዒና ዒዛኮ ማዔም ዓፒሎ ፔኤኮ ማኣዒ ዬሱሴኮ ቶኮ ዴማ ዴዒ ዓኣንቴ ዔያታ ዴንቁ ዒጊጩኔ፤ 36 ዓኣፖና ዘጌ ማርኮ ማዔ ዓሶንሢ ፑርቶ ዓያና ዓኣ ዓሢ ዎማይዲ ደቁቶዎ ዔያቶም ኬኤዜኔ።

37 ዬካፓ ጌርሴኖኔ ዓጮ ዓሳ ቢያ ዬሱሴ ዔያቶኮ ዓጫፓ ዴንዳንዳጉዲ ዒዛ ሸኣቁኔ። ዬያ ዔያታ ጌዔሢ ማርጌና ዒጊጩሢኬ። ዬያር ዬሱሴ ዎኣዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፣ ዎንዴ ሙኬ ቤዘ ባንሢ ዴንዳኒ ዔቃዛ፣ 38 ፑርቶ ዓያና ኬሰኪ ዓሢ ዬሱሴ ኮራ፡- «ሃዳራ፣ ታ ኔ ጊንፆ ሙኮም» ጌዒ ሸኣቁኔ።

39 ዬሱሴ ጋዓንቴ፡- «ኔ ማኣሪ ዓኣዲፓ ያኦሲ ኔኤም ማዴ ባኮ ቢያ ኬኤዜ» ጌዒ ዒዛ ዴካዛ፣ ዓሢ ዬሱሴ ዒዛም ማዴ ፑኡፖ ባኮ ካታዎይዳ ቢያ ኬኤዚ ኬኤዚ ዴንዳኔ።

ዒያዒርሴ ጎዎሰኬያ ናይሰኬኖና ዬሱሴኮ ዓፒሎ ካኣሜ ላኣሊሰኬኖ ዘላ
(ማቴ. 9:18-26፤ ማር. 5:21-43)

40 ዴራ ዒዛ ቢያ ካፒ ዓኣሢሮ ዬሱሴ ማዒ ሙካኣና ቢያሢ ዒዛ ዎዘና ዔኬኔ። 41 ዒማና ፔቲ ዓይሁዶ ዓሳ ቡኪንታ ቤዘኮ ሱኡጌ ማዔ፣ ዒያዒርሴ ጌይንታ ዓሲ ሙኪ ዬሱሴኮ ቶኮ ዴማ ሎኣሚ፡- «ሃዳራ፣ ታ ማኣሪ ሙኬ» ጌዒ ዒዛ

8:16 8:16 ማቴ. 5:15፤ ሉቃ. 11:33። 8:17 8:17 ማቴ. 10:26፤ ሉቃ. 12:2። 8:18 8:18 ማቴ. 25:29፤ ሉቃ. 19:26። * 8:31 8:31 ጋፒንፃ ዴዳዎ ዔቶ ዴኤፖ፡- ዬይ ዔታ ፑርቶ ዓያና ጋፒንፃ ዎጎ ኬሎ ሄላንዳኣና ሳዎኮ ዴማ ቱኡታ ቤሲኬ ጌይንታኔ።

ሺኢቄ። 42 ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛኮ ታጾ ለም፡፡ ሌዔ ማዕ ያይሰከና ሃርጊንቲ ሃይቃኒ ዑኪ ዓኣሢርኩ።

ዩያር ዩሱሴ ዒዛና ዋላ ዴንዳንቲ፡ ዒዛና ዋላ ዓኣዳ ማርጌ ዓሳ ቱቺ ዒዛ ማታሳ። 43 ዒማና ታጾ ለም፡፡ ሌዔ ጉቤ ሱቱሢ ሸኦቲ ማታሳ ፔቲ ላኣሊሰከና ዓኣኔ፤ ዒዛ ፔኤኮ ዓኣ ማኢሾ ጉቤ ዴኤሾ ዔራ ዓሶም ዒንጊ ጋፒሴቶ ያኦኒያ ዒዛ ዳቀሻኒ ዳንዳዒባኣሴ። 44 ዩና ላኣሌላ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪ ጊንያ ዛሎና ዑኪ ዒዛኮ ዓፒሎ ዓጮ ሃላዛ ቤዘማና ዒዛኮ ሸኦታ ሱጉ፡፡ ዓቄ። 45 ዩሱሴ ዒማና፡- «የ ታና ካኣማይ?» ጌዔ ያኦጮ።

ቢያሢ፡- «ኑ ኔና ሃለባኣሴ» ጋዓዛ፡ ጳጳርሴ ማሃያ፡- «ዔርዛሢ! ዴራ ቱቺንቲ ኔ ጊንያ ዓኣዳሢ ኔ ዛጉዋዓዳ?» ጌዔ።

46 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ታጊዳ፡ ዋልቄ ኬሰኬሢ ታ ዔራሢር ጎኔ፤ ፔቲ ዓሲ ታና ካኣማኔ» ጌዔ።

47 ላኣሊላ ዓኣሸንታኒ ዳንዳዒባኣሢ ዔራያ ጎጋይቄ ጎጋይቄ ዒዛኮ ቶኮ ዴማ ሎኦጮ፤ ዩካ፡ ዒዛ ዓይጎር ካኣማቶ ሃሃ ዋማይዲ ዒዛ ቤዘና ፖዔቶ ዴር ቢያ ቤርታ ፔጋሲ ኬኤዜ። 48 ዩሱሴ፡- «ታ ናዔሌ! ኔ ጉሙርቄያ ኔና ፖዔሴ፤ ኮሺ ዴንዳ» ዒዛም ጌዔ።

49 ዩሱሴ ዩያ ሃጊ ኬኤዛ ጎይሃ ዓኣንቲ ፔቲ ዓሲ ዓይሁዳኮ ቡከንቶ ቤዘ ሱኡ፡፡ ዒያዒርሴ ማኣራ፡ ሙኪ ዒያዒርሴ ኮራ፡- «ናዔላ ኔኤኮ ሃይቄ፤ ማይ ዔርዛሢ ጉሪ ላቢሲ፡» ጌዔ።

50 ዩሱሴ ጋዓንቲ ዩያ ዋይዛያ ዒያዒርሴ ኮራ፡- «ኔኤር ዒጊጠ፡ ጉጉሙርቄ፤ ናዔላ ኔኤኮ ዳቃንዳ።» ጌዔ።

51 ዩሱሴ ዩማና ዒያዒርሴ ማኣሪ ሃላያ ጳጳርሴና ዮሃንሴና ያይቆኑቤና ሃሃ ናዔሎኮ ዓደና ዒንደና፡ ዓታዛ ማሌ ያኦኒያ ዒዛና ዋላ ጋር ጌላንዳጉዲ ኮዒባኣሴ። 52 ዒኢካ ዓኣ ዓሳ ቢያ ናዔሎ ዛሎ ያዩ ዩኤፒዳ ዓኣንቲ ዩሱሴ ዔያቶ፡- «ዩኤከ፡፡ ናዔላ ጊንጎንዳ፡፡ ሃሃይቄባኣሴ» ጌዔ።

53 ዔያታ ጋዓንቲ ናዔላ ሃይቄሢ ዔራሢር ቢያሢ ዒዛ ሰሃ፡ ማኢጠ። 54 ዩሱሴ ናዔሎኮ ኩጮ ዓርቃ፡- «ዓንቆ፡ ዔቄ!» ጌዔ። 55 ዒዛ ሸም፡ ዒዛኮ ማዕሢር ቤዘማና ላዓ ጌዒ ዔቃዛ፡ ዩሱሴ፡- «ዒዛ ሙዓንዳ ባኣዚ ዒዛም ዒንጉዋቲ» ጌዒ ዔያቶ ዓይሢ። 56 ናዔሎኮ ዓደና ዒንደና ዴቃቲ ሃርሼኔ፤ ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ሃያ ባኮ ያኣማኣ ኬኤዚ፡» ጌዔ።

9

ዩሱሴ ታጾ ለም፡፡ ዴከንቲዘንሢ ኮፑ ሃይሶ ማደም ዳኬሢ (ማቲ. 10:5-15፤ ማር. 6:7-13)

1 ዩሱሴ ታጾ ለም፡፡ ዴከንቲዘንሢ ዒዛ ባንሢ ዔኤላያ ፑርቶ ዓያና ቢያ ኬሳንዳያ ሃሃ ዴማ ዴማ ደርዎ ፖዒሳንዳ ዋልቄና ቢታንቶና ዔያቶም ዒንጌ። 2 ያኦሲ ካኣቱም ዛሎ ዓሶም ቢያ ኬኤዛንዳጉዲ፡ ሃርጊንቲ ዓሶም ፖዒሳንዳጉዲ ዔያቶ ዳካያ፡- 3 «ዒንሢኮ ጎይሶም ማዓ ባኣዚ ዓይጎዋ ዔከ፡፡ ኮኣሎ ማዕቶ፡፡

ጋላታቶ፡፡ ጋላ ዓርቆ ሉካታቶ፡፡ ማኢሸታቶ፡፡ ዒንሢ ማኣዔ ዓፒላ፡፡ ማሌ ማኣያዎ ዔከ፡፡

4 ሸኦቶምና ዒንሢ ጌላ ማኣርይዳ ዩና ጉርዴሎይዳ፡ ኬሰኪ ዓኣዳንዳያ ሃላንዳኣና ዒኢካ ዴዑ፡፡ 5 ዓሳ ዒንሢ ሸኦቶንሢ ዔኩዋያ ማዕቶ ጋዓንቲ ዩና ጉርዴሎ ሃሺ ኬሰካያ፡ ቶካ፡ ዒንሢኮ ሲላሎ ፒዒ * ዓኣዳ፡፡ ዩይ ዔያቶም «ዒንሢና ዔራዎቲ» ጋዓ ማርካቶ ማዓንዳ። ጌዔ።

6 ዩያር ዴከንቲዘንሢ ዩካ፡ ኮፑ ሃይሶ ዔርዚ ዔርዚ፡ ሃርጊንቲ ዓሶም ፖዒሲ ፖዒሲ ጉርደ ቢያይዴና ዓኣዳ።

ሃርዲሴ ዩሱሴ ዛሎ ዋይዜሢ (ማቲ. 14:1-12፤ ማር. 6:14-29)

7 ጌሊላ ዓጮ ዋይሢ፡ ሃርዲሴ ዩሱሴ ማደ ባኮ ቢያ ዋይዜሢር ጎያንዳ ጎይሢ ባይዜ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡- «ማሰካ ዮሃንሴ ሃይሶይዳ፡ ዔቄ።» ጌዒ ጌዒ ጌሰታሢርኩ። 8 ዩያጉዲ ሃሃ ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡- «ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ማዒ ሙኬ።» ጋዓዛ፡ ዓቲ ዓሳ ሃሃ፡- «ማና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢ ዩካ፡ ፔቲ ሃይሳ፡፡» ጋዓ። 9 ሃርዲሴ ፔ ዛሎና፡- «ታኣኒ ዮሃንሴኮ ቶኣኮ ቲቂሰንቲ፡ ሃዳያ ሃያ ቢያ ባኮ ማዳኔ ጌይንቲ ኬኤዚንታሢ ዒ ያናዳይ?» ጌዒ ዛጋኒ ኮዓ።

ዩሱሴኮ ደንጎ ሺዮ ዓሶ ሙኡዚያ (ማቲ. 14:13-21፤ ማር. 6:30-44፤ ዮሃ. 6:1-14)

10 ዴከንቲዘንሢ ዴከንቲ ቤዛ፡ ማዒ ሙካያ ማደ ባኮ ቢያ ዩሱሴም ኬኤዜ። ዒማና ዒዚ ዔያቶ ዴማሲ ዔኪ ቤቲሳይዳ ጌይንታ ካታም ዓኣዳ። 11 ዓሳ ዩሱሴ ዓንካ ዓኣቶም ዔራያ ዒዛ ጊንያ ሙካዛ፡ ዒዚ ዔያቶ ዔኪ ያኦሲ ካኣቱም ዛሎ ዔርዜ። ደርዓሢዳ፡፡ ፖዒ ኮዔ ሃርጊንቲ ዓሶም ፖዒሴ።

12 ሳዓ ዓማኒ ጋዓኣና ታጾ ለም፡፡ ዩሱሴ ኮራ ሙካያ፡- «ኦኦኒ ዓኣ ቤዛ ዓሲ ናንጉዋ ዴሙሎይዳኬ፤ ዩያር ዓሳ ሃካ ኮይሎይዳ ዓኣ ካታምና ካታም ዙላ ዓኣ ጉርደ ዴንዲ ሙያ ባኣዚና ዋርቆ ቤሲና ኮይ ዴንቃንዳጉዲ ዓሶ ዳኬ» ጌዔ።

13 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ዒንሢ፡ ዔያታ ሙዓንዳ ባኣዚ ዒንጉዋቲ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ማሃያ፡- «ኦኦኮ ዓኣዘንሢ ደንጎ ካሃና ለም፡፡ ሞሎና ለሊኬ፤ ዩያር ኑ ዓኣዲ ካሃ ሻንቄባኣያታቶ ሃያ ዴርም ቢያ ጊዳባኬ» ዒዛም ጌዔ። 14 ዒማና ዓቲንቆኮ ማርጉማ ደንጎ ሺያ ማዓያኬ።

ዩካ፡ ዩሱሴ ጊንያ ሃንታዘንሢ፡- «ዓሶ ደንጊታሚ ደንጊታሚ ማሃ ፓቄ ዴይሁዋቲ» ጌዔ።

15 ጊንያ ሃንታ ናኣታ ዒዚ ዔያቶ ዓይሢሢዳ ዓሶ ዴይሢ። 16 ዩካ፡ ዩሱሴ ደንጎ ካሃንሢ ለም፡፡ ሞሎንሢና ዔኪ ለካ ጫሪንጮ ዴጊ ጌዒ ዛጋያ ያኦሲ ጋላቲ፡ ቡንጻሰካ፡ ዓሶም ዔያታ ዒንጋንዳጉዲ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ዒንጌ፤ 17 ቢያሢ ሙይ ማሸካዛ፡ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ዓቲ ደንቦ ታጾ ለም፡፡ ዴልጊ ለማቲ ኩሙሢ ዔኬ።

9:3 9:3 ሉቃ. 10:4-11፤ ዳኪ. ማደ 13:51። * 9:5 9:5 ቶካ፡ ሲላሎ ፒዒ፡ ጋዓዛ ዓይሁዳ ዓሶኮ ማኣላ ዴምቤና «ዒንሢ ዴኤያም» ጎሣሢ ጎይያ ማደያኬ። 9:8 9:8 ማቲ. 16:14፤ ማር. 8:28፤ ሉቃ. 9:19። 9:9 9:9 ማቲ. 14:1-2፤ ማር. 6:14-15፤ ሉቃ. 9:7-8።

ዩሱስ ያናታቱያ ጳጳር ማርካጳ ማርካቶ (ማቴ. 16:13-19፤ ማር. 8:27-29)

18 ጌታ ከሌ ዩሱስ ጌሎ ሌሊ ሸኢቁቤቃ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሚ ዲዛ ኮራ ዓኣሚር፡- «ዓሳ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌይ ዔያቶ ኮራ ያኦጩኝ፡፡

19 ዔያታ ማሃዖ፡- «ጌታ ጌታ ዓሳ፣ ማሰካ ዮሃንሴኬ» ዛላ ሃሃ «ዔኤሊያሴኬ» ኔና ጋዓኔ፤ ዓቲ ዓሳ ሃሃ «ሚና ቤርታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዞንሚ ዳገ ጌታ ሃይባገ ዔቄኔ» ጋዓሚያ ዓኣኔ። ጌዔኔ፡፡

20 ዲንሚ፡- «ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጩኝ፤ ጳጳር ማሃዖ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ኔና ዳኬ፣ ሚሲሂኬ» ጌዔኔ፡፡ 21 ዩሱሱያ ዔያ ዔያታ ያኦጩኝ ከኤዛዞንሚ ላቲ ዔያቶም ከኤዛኔ፡፡

ዩሱስ ጊንሚ ሃንታሚ ዛላ

(ማቴ. 10:38-39፤ 16:24-28፤ ማር. 8:34-38፤ ሉቃ. 14:26-27)

22 ዩካገ ሃሃ ዩሱስ ጌኤኮ ጊንጾ ሃንታ ናኣቶም፡- «ዓሲኮ ናዓሚ ሚርጌ ማቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ፤ ጨምና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሃሃ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘ ዓሳኣ ዲዛ ቦሃ ሃሻንዳኔ፤ ሃሃ ዎዲያ ዎዲንዳኔ፤ ማዔቶዎ ሃይሃሳ ከሎና ሃይባገ ዔቃንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

23 ቢያሚም ሃሃ፡- «ታ ጊንጾ ሙካኒ ናሽካያ ዓኣቶ ጌና ሃሻንጎ፤ ቢያ ከሌ ሃይቢ ሄላንዳኣና ጊኤጌያ ማዒ ታ ጊንጾ ሃንቶንጎ፤ 24 ጌናንጎ ዓይሳኒ ኮዓሚ ቢያ ጌናንጎ ባይዛንዳኔ፤ ታ ጋይቲ ጌዒ ጌናንጎ ዓኣሚ ዲንጋሚ ጋዓንቲ ጌናንጎ ዓይሳንዳኔ፡፡

25 ዓሲ ዓጮይዳ ዓኣቆሎ ቢያ ዴንቃያ ናንጎ ጌኤኮ ባይዚ ሃሃ ኩሪ ዓታያ ማዔቶ ዓይጎ ገሃንዳይ?

26 ታኣና ታ ቃኣሎና ዛሎ ከኤዛኒ ቦርሲንታሚ ዳ ቢያ ዓሲኮ ናዓሚ ጌ ቦንቾና ሃሃ ጌ ዓዶ ቦንቾና ዩያጉዲ ጌኤኮ ከኢታንቾ ቦንቾና ሙካ ዎዶና ዲዛይዳ ቦርሲንታንዳኔ፡፡

27 ጎኔ ታ ዲንሚም ጋዓኔ፤ ሃሃ ሃይካ ዲንሚ ባኣካገ ያኦሲ ካኣቲም ዛጋንዳያ ሄላንዳኣና ሃይቄንዳዎ ጌቲ ጌቲ ዓሲ ዓኣኔ» ጌዔኔ፡፡

ዩሱሱኮ ዓውካር ላኣሚንቶ

(ማቴ. 17:1-8፤ ማር. 9:2-8)

28 ዩሱሱ ዩያ ባኮ ከኤዛሚኮ ሳሊ ከሌኮ ጊንጾ ጳጳር ማርካጳ ያይቆኦቤና ዔኪ ሸኢቃኒ ጌቲ ዲካ ከሴከኔ፡፡ 29 ዲዚ ሸኢቃንቲ ዓውካራ ዲዛኮ ላኣሚንቲ ዓጥላኣ ዲዛኮ ቦኦሪ፣ ዓኣገ ዲካያ ማዔኔ፤ 30 ዩማና ዔርቲባኣንቲ ላምዖ ዓሲ ሙኪ ዲዛና ዎላ ጌሰታኔ፡፡ ዩንሚያ ሙሴና ዔኤሊያሴናኔ፡፡

31 ቦንቾና ጳዲ ዲዛና ዔያታ ጌሰታሚ ዩሱሱ ዩሩሳላሚያ ሃይቄ ያኦሲ ማሊያ ከንሃንዳሚ ዛሎኬ፡፡ 32 ዩማና ጳጳር ማርካጳ ዲዛኮ ላንሚና ጊንግ ባሽም ላሂ ዓኣኔ፡፡ ጋዓንቲ ዔያታ ጳጳር ዩሱሱ ጌ ቦንቾና ፖሊ ዓኣንቲ ዴንቄኔ፤ ሃሃ ዩያጉዲ ዲዛና ዎላ ዓኣ ላምዖ ዓሲንሚያ ዴንቄኔ፡፡

33 ላምዖ ዓሲንሚ ዩሱሱ ኮራገ ዲማዲ ዓኣዳዛ ጳጳር ዩሱሱ ኮራ፡- «ዔርዘሚያ! ኑም ሃይካ ዴዒያ ኮሺኬ፤ ዩያር ጌቲ ኔኤም፣ ጌቲ ሙሴም፣ ጌቲ ሃሃ ዔኤሊያሴም ማዓያ ሃይሃ ዉዲ ኑኡኒ

ማኮም» ጌዔኔ፡፡ ጳጳር ዩያ ጋዓኣና ዲ ጋዓ ባኮ ዔሩዎያኬ፡፡

34 ጳጳር ዩያ ከኤዛ ጎይሃ ዓኣንቲ ሻኣሬ ሙኪ ዔያቶ ባይዘኔ፤ ዩይ ሻኣራ ዔያቶ ባይዛዛ ዔያታ ዲጊጩኝ፡፡ 35 ሻኣር ባኣኮይዳገ፡- «ታኣኒ ዶኦሪ፣ ታ ናዓሚ ሃያኬ፤ ዲዚ ጋዓሚ ዎይዙዎቲ» ጋዓ ዑኡሲ ዎይዘንቲኔ፡፡

36 ዑኡዛ ዎይዘንቲሂኮ ጊንጾ ዩሱሱ ጌኤር ሌሊ ዓቲ ጳዴኔ፤ ዩንሚ ዲዛና ዓኣ ጊንጾ ሃንታዞንሚ ዔያታ ዛጌ ባኮ ቢያ ዲማና ያኦጩኝ ከኤዛዞንሚ ዚቲዮ ጌዔኔ፡፡

ዩሱሱ ፑርታ ዓያና ዓርቄ ናይሰኬያ ዳቂሽሚ

(ማቴ. 17:14-18፤ ማር. 9:14-27)

37 ዚር ጉቲሎ ዩሱሱና ሃይሃ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሚና ዎላ ዲካገ ከዳዛ ሚርጌ ዓሲ ዩሱሱና ካኣሚኔ፡፡ 38 ዓሶ ባኣኮይዳገ ጌቲ ዓሲሰኬይ፡- «ዔርዘሚያ! ሃይ ናዓሚ ታኣኮ ጌቲ ሌሊኬ፤ ሃዳራ ታኣም ዛጌ፤ 39 ሃኣዛጌ፣ ዲዛ ፑርታ ዓያና ዓርቄ ዔሩዎንቲ ዲላሃኔ፤ ሳይዳኣ ሎንሚ ዳንጎና ዲባሲ ዲባሲ ባርዲሳኔ፤ ዑዎዎ ዲዛኮ ከፀሲ ኮሺ ሚታሴሰካገ ሃሻኔ፡፡ 40 ዩያ ፑርቶ ዓያናሚ ከሳንዳጉዲ ኔኤኮ ጊንጾ ሃንታዞንሚ ታ ያኦጩንቲ ዔያታ ከሳኒ ዳንዳዒባኣኤ» ጌዒ ዲላቲኔ፡፡

41 ዩሱሱ ማሃዖ፡- «ዲንሚ ጉሙርቁዎ፣ ሃይ ዎቦ ሸይንታ! ታ ዲንሚና ዎላ ዓይዲ ሄላንዳኣና ናንጋንዳይ? ሃሃ ዓይዲ ሄላንዳኣና ታ ዲንሚ ጊቢ ዳንዳዒንዳይ? ሂንዳ ኔኤኮ ናዓሚ ሃኒ ዔኪ ባዔ» ጌዔኔ፡፡

42 ናዓሚ ዩሱሱ ባንሚ ዑኬ ዎዶና ፑርቶ ዓያናሚ ናዖ ሳዓ ሎንሚ ባርዲሳኣና ዩሱሱ ፑርቶ ዓያናሚ ጎሪ፣ ናዓሚያ ዳቂሽ ዓዳሚም ዲንጌኔ፡፡ 43 ዴራ ቢያ ያኦሲኮ ዴኤፖ ዎልቆ ዛጌሂር ዲቃቲ ሄርሼኔ፤

ዩሱሱ ጌኤኮ ሃይቦ ዛሎ ላሚ ከኤዛሚ

(ማቴ. 17:22-23፤ ማር. 9:30-32)

ዓሳ ቢያ ማዲንቲ ባኮና ዲቃቲ ሄርሺያይዳ ዓኣንቲ ዩሱሱ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኣቶም፡- 44 «ሃያ ታ ዲንሚም ከኤዛ ቃኣሎ ዲና ዔኪ ማሎዎቲ፤ ሃይሽ ዓካሪ ዓሲኮ ናዓሚ ዓሶ ኩጫ ዓኣሚ ዲንጊንታንዳኔ» ጌዔኔ፡፡ 45 ዔያታ ጋዓንቲ ዩያ ዲ ጌዔ ባኮ ዔሪባኣኤ፤ ያኦሲ ዔያቶም ዲ ጌዔ ባካ ዎዚ ጌይሂታቲያ ዓኣቲሂር ዲ ጌዔ ባካ ዔያቶም ጌላባኣኤ፤ ጋዓንቲ ዲዛ ያኦጩኒ ዔያታ ዲጊጩኝ፡፡

ቢያገ ባሽ ማዓ ዓሲ ዛላ ዩሱሱ ከኤዛሚ

(ማቴ. 18:1-5፤ ማር. 9:33-37)

46 ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኣታ፡- «ኑጊዳገ ቢያ ባሽሚ ያናዳይ?» ጌዒ ዎላ ማርሜኔ፡፡ 47 ዩሱሱ ጋዓንቲ ዔያቶኮ ዲና ማሊያ ዔራጎ ጌቲ ናይ ዔኪ ሙኪ ጌ ኮይላ ዔቁሲ፡- 48 «ሃያ ናዖ ታ ሱንጾና ቦንቾ ዔካሚ ቢያ ታና ዔካኔ፤ ታና ቦንቾ ዔካሚያ ቢያ ታና ዳኬሚያ ዔካኔ፡፡ ዲንሚ ባኣካገ ቢያ ባሽ ሄርሼ ማዓ ዓሚ ዲዚ ቢያይዳገ ባሽ ማዓንዳኔ» ዔያቶም ጌዔኔ፡፡

9:20 9:20 ዮሃ. 6:68-69፡፡ 9:23 9:23 ማቴ. 10:38፤ ሉቃ. 14:27፡፡ 9:24 9:24 ማቴ. 10:39፤ ሉቃ. 17:33፤ ዮሃ. 12:25፡፡ 9:35 9:35 ዓሲ. 42:1፤ ማቴ. 3:17፤ 12:18፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22፡፡ 9:46 9:46 ሉቃ. 22:24፡፡ 9:48 9:48 ማቴ. 10:40፤ ሉቃ. 10:16፤ ዮሃ. 13:20፡፡

ዩሱስ ዲጹቀ ዓሲ ዲዛ ዓሶ ዛላ ዓኣያ ማዒያ (ማር. 9:38-40)

49 ዩሱስ የሃኒሴ ዩሱስ ኮራ፡- «ዔርዛሂየ! ፔቲ ዓሲ ኔ ሱንያና ፑርታ ዓያና ኬሳንቴ ኑ ዛጌኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ኦኡና ዋላ ኔ ዓሲ ማዒያሂሮ ዒዚ ኬሱዋጉዲ ኑ ላኦኔ» ጌዔ።

50 ዩሱስ ማሃያ፡- «ዒንሂ ማኪ፡ ዒጹቀኣሂ ቢያ ዒንሂና ዋላታሂሮ ሃሹዋቴ፡ ላኦጊፖቴ» ጌዔ።

ሳማሪያ ዓጮ ዓሶኮ ዩሱስ ዒዒያ

51 ዩሱስ ሌካ ጫሪንጮ ዔውታ ኬላ ዑኩ ዋደና ዩራሳላሜ ባንሂ ዓኣዳኒ ማሊ ዔቄ።

52 ዒዛኮ ቤርታ ቢሪ ዓኣዳንዳ ከኢታ ዓሲያ ዳኬ፤ ዔያታ ቢያ ባኣዚ ጊኢጊሻኒ ሳማሪያይዳ ዓኣ ፔቲ ጉርዳ ዓኣዳ። 53 ጋዓንቴ ዩኖ ጉርዳሎ ዓሳ ዒዛ ሸኦቹንሂ ዔካኒ ኮዒባኣሲ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ ዩኖ ዓጮና ጌዒ ዩራሳላሜ ዓኣዳንዳሂ ዔያታ ዔሬሂሮኬ። 54 ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ፡ ያይቆኦሴና የሃኒሴና ዩያ ዛጌ ዋደና፡- «ጎዳሂየ!፥ ጫሪንቹዳፓ ታሚ ኬዲ ሃንሂ ዓሶንሂ ሙዓንዳጉዲ ኑ ዓይሃም?» ጌዔ።

55 ዩሱስ ጋዓንቴ ዔያቶ ባንሂ ሺሪጋፓ፡- [«ዒንሂም ዋዚጉዳ ዓያና ዒንጊንቴቶዋ ዒንሂ ዔራዋሴ፤ ዓሲኮ ናዓሂ ሙኬሂ ዓሲ ዓዓይሳኒ ማዓንዳኣፓዓቴም ባይዛኒቱዋሴ»] ጌይ ጎሬ።

56 ዩካፓ ዔያታ ዔቄ ማሌ ጉርዳ ዓኣዳ።

ዩሱስ ጊንያ ሃንታዞንሂ ሄላንዳ ማታሂ (ማቲ. 8:19-22)

57 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሂና ጎይያ ዓኣዲያይዳ ዓኣንቴ ፔቲ ዓሲ ዩሱስ ኮራ፡- «ታኣኒ ኔ ዓኣዳ ቤዞ ቢያ ኔኤና ዋላ ዓኣዳኒ ኮዓኔ» ጌዔ።

58 ዩሱስ ዒዛም ማሃያ፡- «ዉኡካሂኮ ዔቲ ዓኣኔ፤ ካፖኮ ሃሂ ዋርቆ ማኣሪ ዓኣኔ፤ ዓሲ ናዓሂ ጋዓንቴ ላሂ ሃውሻንዳ ቤሲታያ ባኣሴ» ጌዔ።

59 ባጋሂም ሃሂ፡- «ታ ጊንያ ሙኬ» ጋዓዛ፡ ዓሂ ጋዓንቴ «ጎዳሂየ! ቤርታዲ ታ ዳንዲ ዓዶ ዳኡከ ሙኮም» ጌዔ።

60 ዩሱስ ማሃያ፡- «ሃይቄ ዓሳ ሃይቄ ዓሶ ዳኡካንዳጉዲ ሃሹ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ዓኣዲጋፓ ያኦሲ ካኣቱዋ ዛሎ ዔርዘ» ጌዔ።

61 ሃሂ ፔቲ ማሌ ዓሲሰኬይ፡- «ታ ጎዳሂየ! ታ ኔ ጊንያ ሙካኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ቤርታዲ ታ ማኣሮ ዓሶ ሳራሂ ታ ዩዓንዳኔ» ጌዔ።

62 ዩሱሴ፡- «ጌማይ ጎሽካኣና ዙርጎ ዓርቃያ ጊንሂም ዛጋ ዓሲ ያኦሲ ካኣቱም ማዓ ዓሲቱዋሴ» ጌይ ዒዛም ማሄ።

10

ዩሱስ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛንዳጉዲ ላንካይታዋ ለምያንሂ ዳኬሂ

1 ጎዳ ዩካፓ ማሌ ላንካይታሚ ለምያ * ዓሲ ደኦሪ፡ ዒዚ ዳንዳኒ ማላ ካታምና ቤዞና ቢያ ዔያታ ቤርታዲ ዓኣዳንዳጉዲ ለምያ ለምያ ማሂ ዳኬ። 2 ሂዚያ ዔያቶም ጌዔ፡- «ቡኩሶንዶ ሃኣካ ሚርጌኬ፡ ሃኣኮ ቡኩሳ ዓሳ ጋዓንቴ ዳካኬ፤ ዩያሮ ሃኣኮኮ ዓዴ ሃኣኮ ቡኩሶ ማዶም ቃሲ ማሌ ማዳ ዓሲ ዳካንዳጉዲ ሸኢቁዋቴ። 3 ዓካሪ ዓኣዳዎቴ፡ ታ ዒንሂ ማራይጉዲ ያኣያሂ ባኣኮ ዳካኔ፤ 4 ዒንሂ ጎይያኮ ዓይጎ ባኣዚያ ዓርቁፖቴ፤ ሚኢሽ ዓጎ ቡራሻ፡ ጋላ ዓርቆ ሉካ ማዔቶ ሃሂ ዲርሲ ማዔቶዋ ዔኪፖቴ፤ ዓሲና ዋላ ጎይያ ካኣማያ ዔኤሊሂና ናጊፖቴ። 5 ዒንሂ ጌላ ማኣራ ቢያ ቤርታዲ ማኣሪ ዓሲያ፡ ኮሹዋ ሃኖ ማኣሮም ማያም ጎዑዋቴ፤ 6 ኮሹዋ ናሽካ ዓሲ ዩኖ ማኣራ ዓኣቲ ዒንሂ ጌዔ ኮሹማ ዔያቶም ማዓንዳኔ፤ ያዲ ማዒያሂያታቶ ዒንሂ ጌዔ ኮሹማ ጊንሂ ዒንሂም ማዓንዳኔ። 7 ማዶ ማዳ ዓሲም ማዳ ዛሎ ዒንጎ ባኣዚ ኮይሳኔ፤ ዩያሮ ዒንሂ ጌሌ ማኣሮይዳ ዒንሂም ሸኢሸና ባኮ ሙዒ ሙዒ ሃሂ ዑሽኪ ዑሽኪ ዒኣካ ዳዑዋቴ፤ ዩኖ ማኣራፓ ማሌ ማኣሪ ሃንቲ ሃንቲ ሸሪፖቴ። 8 ዋኖ ካታምዋ ዒንሂ ጌላኣና ዓሳ ዒንሂ ሸኦጫሲ ዔካያ ዒንጋ ባኮ ሙዑዋቴ። 9 ዩኖ ካታሚሎይዳ ዓኣ ሃርጊንቴ ዓሶ ፓሁዋቴ፤ ዳሮማኣ ያኦሲ ካኣቱማ ዒንሂ ባንሂ ዑኬኔ» ጌዒ ኬኤዙዋቴ። 10 ጋዓንቴ ዋኖ ካታምዋ ዒንሂ ጌላኣና ዓሳ ዒንሂ ዔኩዋያ ማዔቶ ካታሚሎኮ ዙሎ ኬሰኪጋፓ፡- 11 ሃይሾ፡ ኩኡኮ ቶካ ዓኣ ሃኖ ካታሚሎ ሲላሎ ኩ ዒንሂም ፒፃኔ፤ ጋዓንቴ ያኦሲ ካኣቱማ ዒንሂ ባንሂ ዑኬሂ ዔራዋቴ ዔያቶም ጎዑዋቴ። 12 ጋፒንያ ዋደና ያኦሲ ዩኖ ካታሚሎም ዒንጋንዳ ዋጋ ቤርታ ሶዶሜ ካታም ሄሌሰካፓ ባሽ ማዓንዳኔ ታ ዒንሂም ጋዓኔ» ጌዔ።

ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኩዋያ ሃሺያሮ ዞሪ ጎርና ካታምንሂ

(ማቲ. 11:20-24)

13 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ኮራዚኔ ጎያዜ ኔና ባዴዔ፤ ቤቲሳይዳ ኔናኣ ባዴዔ፤ ዒንሂዳ ማዳንቴ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኮ ባካ ዋንዳ ዒርሴና ሲዶናናይዳ ማዳንቴያታቶ ዒኣካ ናንጋ ዓሳ ሄኤዶ ሲዬ ፓቲሌ ማይንቴ፡ ቢዲንሂያ ቶኦካ ዋሂ ዩኖ ዋደና ጎዋ ቡኡፃያ ናንዳ። 14 ዩያሮ ጋፒንያ ዋጎ ኬሎና ቤርታ ዒርሴና ሲዶናናም ዒንጎናሰካፓ ዒንሂ ማታሂ ባሽ ማዓንዳኔ። 15 ሃና ኔኤኒ ቁፒርናሆማ ካታሚሌ፡ ሌካ ጫሪንጮ ሄላንዳኣና ጴጊ ጋዓኒ ኔ ኮዒያ? ማዔቶዋ ኔ ሊካ ሄሊንቴዋ ዳኤፖ ዔቶ ኬዳንዳኔ» ጌዔ።

16 ለሚ ሃሂ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሂ ኮራ፡- «ዒንሂም ዋይዛሂ ታኣም ዋይዛኔ፤ ዒንሂ ቦንቹ ዔኩዋኣሂ ታና ዔኩዋሴ፤ ታና ዔኩዋኣሂ ታና ዳኬሂያ ቦንቹ ዔኩዋሴ» ጌዔ።

† 9:54 9:54 ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓ «ዔኤሊያሴ ማዳሂጉዲ» ጋዓ ቃኣላ ቃሳኔ። 9:54 9:54 2ካኣቶ. ማ 1:9-16። 9:61 9:61 1ካኣቶ. ማ 19:20። * 10:1 10:1 ላንካይታሚ ለምያ፡- ጋዓዞ ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓ «ላንካይታሚ» ጋዓ። 10:2 10:2 ማቲ. 9:37-38። 10:3 10:3 ማቲ. 10:16። 10:4 10:4 ማቲ. 10:7-14፤ ማር. 6:8-11፤ ሉቃ. 9:3-5። 10:7 10:7 1ቆር. 9:14፤ 1ጊዋ. 5:18። 10:11 10:11 ዳኪ. ማዶ 13:51። 10:12 10:12 ማዢ. ማፃ 19:24-28፤ ማቲ. 11:24፤ 10:15። 10:13 10:13 ዒሲ. 23:1-8፤ ሂዚ. 26:1—28:26፤ 26፤ ዒዲ. 3:4-8፤ ዓዋ. 1:9-10፤ ዛካ. 9:2-4። 10:15 10:15 ዒሲ. 14:13-15። 10:16 10:16 ማቲ. 10:40፤ ማር. 9:37፤ ሉቃ. 9:48፤ ዮሃ. 13:20።

ለንካይታሚ ለምን ጊንዖ ሃንታዞንሚኮ ደከንቱ ቤዛፓ ማዒ ሙኪዖ

17 ለንካይታሚ ለምን ጊንዖ ሃንታዞንሚ ደከንቱ ቤዛፓ ማርጌ ዋዛና ዩሱሴ ባንሚ ማዒ ሙኪዖ፡- «ጎዳሚዮ! ኔ ሱንዖና ፑርቶ ዓያና ኑም ዓይሚንቲናኣኮቲ» ጌዔኔ።

18 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ፃላሄ ዜኤሊንሚጉዲ ጫሪንጫፓ ኬዳንቲ ታ ዛጌኔ፤ 19 ዩያር ዒንሚ ሸኣኸና ኮርናሚና ሄርቃንዳጉዲ፤ ዒንሚ ሞርኮ ዒንሚ ባሻንዳጉዲ ቢታንቶ ዒንሚም ታ ዒንጌኔ፤ ዒንሚ ሄላንዳ ባኣዚ ፔቲታዖ ባኣሴ። 20 ጋዓንቲ ፑርቶ ዓያና ዒንሚም ዓይሚንቲሚር ዒንሚ ዋዛዳሚፓ ባሽ ሱንዖ ዒንሚኮ ጫሪንጫ ማኣራ ፃኣፒንቲም ያኣሲ ዓሶ ባኣካ ዒንሚ ማዔሚር ዋዛዳዎቲ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዓደ ጋላቲዖ
(ማቲ. 11:25-27፤ 13:16-17)

21 ዩማና ዩሱሴ ዓያና ጌኤሺ ዒዛ ዋዛሴም፡- «ጫሪንጫና ሳዖናኮ ጎዳ ማዔ፤ ዓዳሚዮ! ሃያ ባኮ ኔኤኒ ዔርና ዴኤፖ ዓሶናይዳፓ ዓኣቲፍ ናይጉዲ ማዔ ዓሶም ፔጋሲ ዳዋሚር ታ ኔና ጋላታኔ፤ ሂዮ! ታ ዓዳሚዮ! ዩያይዳኒ ኔ ማሊሚ ማዔኔ።

22 «ቢያ ባኣዚ ታ ዓደይዳፓ ታኣም ዒንጊንቲኔ፤ ናኣዚ ዖና ማዔቲ ዓደይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ዔራይ ባኣሴ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓዴ ዖና ማዔቶ ናኣዚዳፓ ዓታዛ ሃሃ ጊንሃ ናኣዚ ዒዛም ፔጋሲ ኬኤዛኒ ኮዔ ዓሲዳፓ ዓታዛ ሜሌ ዖኣኒያ ዔራይ ባኣሴ» ጌዔኔ።

23 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንዖ ሃንታዞንሚ ባንሚ ሸራዖ ዔያቶም ሌሊ፡- «ዒንሚ ሃያ ዛጋሚ ዛጋዞንሚ ኮሺ ባለቲና ዓኣያኬ። 24 ጎኔና ማርጌ ያኣሴ ማሊያ ኬኤዛዞንሚና ካኣቶና ሃሃ ሃያ ዒንሚ ዛጋ ባኮ ዛጋኒ ሱኡካዴያታዖ ዔያታ ዛጊባኣሴ፤ ዒንሚ ዋይዛ ባኮዋ ዔያታ ዋይዛኒ ሱኡካዴኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዋይዛባኣሴ» ጌዔኔ።

ዓሲ ሚጫንታ ፔቲ ሳማሪያ ዓጪ ዓሲሰኬያ ዛላ

25 ፔቲ ኬሊ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዩሱሴ ኮራ ሙኪዖ ዒ ዋዚ ጋዓቲያ ዛጋኒ ኮዒ፡- «ዔርዛሚዮ! ናንጊና ናንጊ ዴንቃኒ ዓይጌንዳ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ?» ጌይ ዒዛ ያኣጫዛ፤ 26 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ሙሴ ዔርዜ ዋጎይዳ ዓይጌ ፃኣፒንቲይ? ኔ ናባባዛ ዋዚ ጋዓይ?» ዒዛም ጌዔኔ።

27 ዓሚ ማሃዖ፡- «ዋጋ ምኣሲ ኔ ጎዳሚ ጉቤ ዒናፓ፡ ጉቤ ሸምፓፓ፡ ጉቤ ዋልቃፓ፡ ጉቤ ማሊያፓ ናሽኬ» ዩያጉዲ ሃሃ ኔ ዓሺኖ ዓዳ ኔና ማሂ ናሽኬ» ጋዓኔ» ጌዔኔ።

28 «ዩሱሴያ ፒዜ ኔ ማሄኔ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ዩኖ ጎይዖ ማዳ፤ ናንጊና ናንጊያ ኔ ዴንቃንዳኔ» ጌዔኔ።

29 ዋጎ ዔርዛሚ ጋዓንቲ ፔና ጌኤሺ ዓሲ ማሃኒ ኮዓዖ፡- «ያዲ ማዔቶ ታኣኮ ዓሺናሚ ዖናዳይ?» ጌይ ያኣጫኦ።

30 ዩሱሴ ዒዛም ማሃዖ፡- «ፔቲ ዓሲ ዩራሳላሚፓ ዒያርኮ ኬዳንቲ ጎይዖይዳ ሱላ ዒዛ ዴንቁ ዓፒሎ ዒዛኮ ቡሪ ዔኪ ጳርቁሚኮ

ጊንዖ ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽካንቲ ሃሺ ዓኣዴኔ።

31 ዒዛ ቶኪጉዲ ፔቲ ቁኤሴሰኬይ ዩኖ ጎይዖሎና ዓኣዲቤቃ ጳዲንቲ ላቢ፡ ላሂ ዓኣ ዓሚ ዴንቁያታዖ ዘቲ ጌዒ ዒዛኮ ኮርሳ ዓኣዴኔ። 32 ዩያጉዲ ሃሃ ቁኤሶ ፃጳፓ ማዔ ሌዋ ዜርሚሰኬይ ዩኖ ጎይዖና ዓኣዲቤቃ ዩያ ዓሚ ዴንቁዖ ኮርሳ ዘቲ ጌዒ ዴንዴኔ። 33 ፔቲ ሳማሪያ ዓጪ ዓሲሰኬያ ዩኖ ጎይዖና ዓኣዲቤቃ ጳዲንቲ ዓሚ ዴንቁ ሚጫንታዖ፡ 34 ዓሚ ኮይላ ሙኪ ዛይቲ ቲሺና ዋይጌፓ ኮሽና ዑሽና ኪያይዳ ዓሚኮ ዋሂ ቲርጫና ማሪ ቲኤሂኮ ጊንዖ ፔ ሃር ቶጊሲ ፔቲ ሸኣቲፍ ዋርቃ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዴኔ፤ ዒኣካ ዒዛ ዒ ኮሺ ዛጊ ማይሚኔ፤ 35 ዘር ጉቲሎ ፔቲ ዓሲ ለምን ኬሊ ማዳ ማዳም ጪጎንዶ ቢራጉዴያ ኬሲ ዩኖ ሸኣጮ ዋይሃ ማኣርኮ ዓደም ዒንጋዖ ሃያ ዓሚ ታኣም ኮሺ ዛጊ ማይሚ፤ ጊዳ ቃሲ ኔ ዒዛ ዛሎ ጪጌ ባኣዚ ዓኣቶ ታ ማዒ ሙኪዖ ኔኤም ማሂ ጪጋንዳኔ» ጌዔኔ።

36 «ዓካሪ ዩንሚ ሃይሃንሚዳፓ ሱሎና ጳዲንቲ ዓሚም ዓሺኖ ማዔሚ ዋያ ኔኤም ማላይ?» ጌዔኔ።

37 ዋጎ ዔርዛሚ «ዩያ ዒዛ ሚጫንቲ ማኣዴሚሸ!» ጌዒ ማሃዛ፤ ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ሂዴቶ ኔኤኒያ ዒማ ጎይዖ ማዳ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ማርታና ማይራሞና ማኣራ

38 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሚና ዋላ ጎይሚ ዓኣዲ ፔቲ ጉርዳሰኬኖ ሄላዛ ዒኣካ ማርታ ፔ ማኣራ ዒዛ ሸኣቲንሚ ዔኬኔ፤ 39 ዒዛኮ ማይራሞ ጌይንታ ጌራ ዓኣኔ፤ ዒማና ዩኖ ማይራማ ዩሱሴኮ ቶኮ ዴማ ዴዒ ዒዛኮ ጌኤዞ ዋይዛኔ። 40 ማርታ ጋዓንቲ ሙዖ ጊኣጊሺዮና ማርጌ ላባዖ፡ ዩሱሴ ባንሚ ሙኪ፡- «ጎዳሚዮ! ሃና ታ ጌኤዳ ቢያ ማዳ ታኣም ሃሺም ታኣኒ ታኣር ሌሊ ላባሚ ኔ ዛጋዖ ዘቲ ጋዓ? ሃዳራ ታና ዒዛ ማኣዳንዳጉዲ ዒዛም ኬኤዜቲራ» ጌዔኔ።

41 ጎዳ ዩሱሴ ጋዓንቲ ማሃዖ፡- «ማርታ! ኔኤኒ ማርጌ ባኣዚና ሜታዲ ጳሽኪ ሸራኔ፤ 42 ጋዓንቲ ኮይሳሚ ፔቲ ባኣዚ ሌሊኬ፤ ማይራማ ኮዮ ባኮማ ዶኦሬኔ፤ ዩማ ዒዛይዳፓ ዔካንዳያ ባኣሴ» ጌዔኔ።

11

ዩሱሴ ዔርዜ ሸኢጲዖ
(ማቲ. 6:9-13፤ 7:7-11)

1 ፔቲ ኬሊ ዩሱሴ ፔቲ ቤሲዳ ሸኢቃኔ፤ ዒዚ ሸኢቁ ጋፒሳዛ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሚዳፓ ፔቲይ፡- «ጎዳሚዮ! ዮሃኒሴ ፔኤኮ ጊንዖ ሃንታዞንሚ ሸኢጲዖ ዔርዜሚጉዲ ኔኤኒያ ኑና ሸኢቁሚ ዔርዜቲራ!» ጌዔኔ።

2 ዩሱሴያ፡- «ዒንሚ ሸኢቃዖ፡ [ጫሪንጫ ናንጋ] ኑ ዓዳሚዮ!

ሱንዖ ኔኤኮ ቦንቲንቶም፤ ኔ ካኣቲማ ሙኮም፤

3 ኬላ ኬላ ኑ ሙዓንዳ ሙኡዚ ዒንጌ፤

4 ኑም ዳቤሚም ኑ ዓቶም ጋዓሚጉዲ ኑ ዳቢንቶ ኑም ዓቶም ጌዔ፤

10:19 10:19 ዓይኔ. 91:13። 10:22 10:22 ዮሃ. 3:35፤ 10:15። 10:25 10:25 ማቲ. 22:35-40፤ ማር. 12:28-34።
10:27 10:27 ሊዊ. ዓኬ 19:18፤ ለሚ. ዋማ 6:5። 10:28 10:28 ሊዊ. ዓኬ 18:5። 10:34 10:34 2ዮሴሲ. ዓሃኬ
28:15። 10:39 10:39 ዮሃ. 11:1።

ዳቢሻኒ ጌሾያይዳ ኑና ጌልዚፖ » ጎዑዋቴ ጌዔኔ።

5 ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፆ ሃንታዞንህ ኮራ፡- «ኮኦኪንህና ዲንህዲፓ ፔቴህኮ ላጌ ዓኣኔ ኑ ጎፆም፤ ዲዚ ሳዓ ጊዲሚሺ ማዓኣና ፔ ላጋህ ማኣሪ ዓኣዲ ሩዔኤዛይ! ሃዳራ ታኣም ሃይሃ ካሃ ታልዔ፤ 6 ፔቴ ታኣኮ ላጌ ማዔ ዓሲ ሃኬ ጎይህዲፓ ሙኬም ታ ዲዛ ሙኡዛንዳ ካሃ ባይቄ» ዲዛ ኮራ ጌዔቶ፤ 7 ዓካሪ ዩይ ላጋህ ጋራ ዓኣፆ ሃዳራ ታሚ ዋኣህ ላሂም ሃያ ዎይ ታና ሜታሲፖ፤ * ዩያሮ ታ ዔቄ ኔ ኮዔ ካሃ ዲንጋኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ጋዓንዳ? 8 ጋዓንቴ ላጉዋ ዛሎሮ ጌዔ ዔቄ፤ ዲንጋኒ ኮራ ባኣቶዋ ዲዛ ሸኢቄ ሜታሳሂሮ ኮይሳሂ ቢያ ዲንጋንዳ፤ ታ ዲንህም ጋዓኔ።

9 «ዩያሮ ታ ዲንህም ሂዚ ጋዓኔ፡- ሸኢቄዎቴ ዲንህም ዲንጊንታንዳ፤ ኮዑዋቴ ዲንህም ዳንቃንዳ፤ ካራ ዔቄ ዔኤሉዋቴ ዲንህም ቡሊንታንዳ፤ 10 ሸኢቃሂ ጉቤ ዔካንዳ፤ ኮዓሂያ ዳንቃንዳ፤ ካራ ዔቄ ዔኤሊንታሂማኣ ቡሊንታንዳ፤ 11 ዲንህዲፓ ዓዶ ማዔ ዓሲ ናዓ [ካሃ ሸኢቃዛ ሹቺ ዲንጋይ ያናዳይ?] ሞሎ ሸኢቄም ሸኢሺ ዲንጋ? 12 ሃሃ ጵኡላ ሸኢቄም ኮርኖ ዲንጋ? 13 ዲንህ ፑርታታፆ ዲንህ ናኣቶም ኮሺ ባኣዚ ዲንጊ ዔራቶ፤ ጫሪንጫ ናንጋ ዲንህኮ ዓዳሂ ዲንህፓ ባሺ ዲዛ ሸኢቃዞንህም ዓያኖ ጌኤኮ ዲንጋኒ ኮዓያኬ!» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴና ቢዔልዛቡሌ ጎፆሂና
(ማቴ. 12:22-30፤ ማር. 3:20-27)

14 ፔቴ ኬሊ ዩሱሴ ዳንጋ ባይቄ ዓሲሰኬያይዳፓ ፑርታ ዓያና፤ ጌሰቲሱዋያ ኬሳንቴ ፑርቶ ዓያና ኬሰካዛ ዳንጎ ባይቄሂ ጌሰቲሂ ዓርቄም ዳራ ዩያ ባኮና ዲቃቲ ሄርሼኔ። 15 ፔቴ ፔቴዞንህ ጋዓንቴ፡- «ፑርቶ ዓያኖ ዲዚ ኬሳሂ ፑርቶ ዓያኖኮ ሱኡጋሂ ቢዔልዛቡሌናኬ» ጌዔኔ።

16 ዓቴዞንህ ሃሃ ዩሱሴ ዋዚ ጋዓቴያ ዛጋኒ ኮዓፆ ጫሪንጫይዳፓ ዲዚ ኪሪሰቶሴ ማዔፆ ዔርዛ ፔቴ ማላታ ማዓ ባኣዚ ዳዋንዳጉዲ ዲዛ ያኡጩኔ። 17 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራፆ፡- «ፔቴ ካኣታ ዋሊፓ ፓቂንታያና ያልታያና ማዔቶ፤ ዩያ ዓጮ ካኣቲ ባይቃንዳ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ፔቴ ማኣሪ ዓሲ ዋሊም ዋይዚ ዲዒ ፓቂንቴቶ ባይቃንዳ፤ 18 ዓካሪ ያላሂ ካኣታ ዋሊፓ ፓቂንታያና ያልታያ ማዔቶ ዎዲ ደዲ ዔቃኒ ዳንዳዓይ? ዲንህ ጋዓንቴ ሩዔዚ ፑርቶ ዓያኖ ኬሳሂ ቢዔልዛቡሌናኬ» ታና ጋዓኔ። 19 ታኣኒ ፑርቶ ዓያኖ ቢዔልዛቡሌ ዋልቆና ኬሳያ ማዔቶ ዲንህኮ ዓሳ ያኣና ፑርቶ ዓያኖ ኬሳይ? ዩያሮ ዲንህ ዓሳ ዲንህ ዑፆ ዋጋንዳ። 20 ዓካሪ ታኣኒ ፑርቶ ዓያኖ ያኣሲ ዋልቆና ኬሳያ ማዔቶ ዩይ ያኣሲ ካኣቲማ ሙኬሂ ዔርዛኔ።»

21 «ፔቴ ዋልቆና ዓኣ ዓሲ ያልዚ ዓንጋም ዓርቄ ፔ ማኣሮ ካፓያ ማዔቶ ዲዛኮ ማኣራ ቡሪንታዓኒ፤ 22 ጋዓንቴ ዲዛይዳፓ ባሺ ዋልቆና ዓኣ ዓሲ ሙከ፤ ዲዛ ባሺቶ ዲ ጉሙርቃ ዓንጋም ዲዛይዳፓ

ዔኪ ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ቡሪ ሜሌ ዓሲማኣ ጊሸካንዳ።»

23 «ታኣና ዋላ ማዔ ባኣሂ ቢያ ታና ዲፆ፤ ታኣና ዋላ ማዔ ቡኩሲ ባኣሂ ላኣሊ ባይዛ።» ጌዔኔ።

ፑርቶ ዓያኖኮ ዓሲዳ ጊንህ ማዔ ጌሊያ
(ማቴ. 12:43-45)

24 «ፑርታ ዓያና ዓሲዳፓ ኬሰኬ ዎዶና ጌሊ ሃውሾ ቤሲ ኮዒሂና ዋኣሂባኣ ዓሲ ናንጉቶ ዳውሎ ቢያ ሃንቴ፤ ሃውሺ ዳዓ ቤሲ ዳንቂባኣቶ ታ ኬሰኬ ማኣሮ ታኣኮ ታ ማዔ ዓኣዶም፤ ጋዓኔ። 25 ዩያሮ ማዔ ሙካኣና ዩና ቤዜላ ጌኤሸኪ ጊኣጊንቲ ዓኣንቴ ዳንቃ። 26 ዩካፓ ዳንዲ ዲዛይዳፓ ባሺ ፑርታ ሜሌ ላንካይ ፑርታ ዓያና ዔኪ ሙከ፤ ቤርታ ዲ ናንጋ ማኣራ ጌሊ ናንጋንዳ። ዓካሪ ዩያ ዓሂኮ ጋፒንፆ ማና ቤርታኣሲዳፓ ባሺ ፑርታ ማዓንዳ።» ጌዔኔ።

ጎኔ ዎዛ

27 ዩሱሴ ዩያ ጌይ ኬኤዛኣና ፔቴ ላኣሊሰኬና ዳሮ ባኣካፓ ዑኡዞ ዳጊዲ፡- «ኔና ሾዒ ዳንሂህ፤ ዲንዳላ ዎዚ ዓንጃንቴያዳይ!» ጌዔኔ።

28 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዓንጃንቴዞንህ ያኣሲኮ ቃኣሎ ዋይዚ ማዳይዳ ፔኤሻዞንህኬ» ጌዔኔ።

ዮናሴኮ ማላቶ ማዔፆ
(ማቴ. 12:38-42)

29 ሚርጌ ዓሳ ሙኪ ዲዛ ኮይላ ቡካዛ ዩሱሴ፡- «ሃያ ዎዶ ዓሳ ማላታ ዛጋኒ ኮዓ ፑርታ ዓሲኬ፤ ጋዓንቴ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዮናሴይዳ ማዳንቴ ማላታፓ ዓታዛ ሜሌ ማላታ ዔያቶም ዲንጊንታዓኬ። 30 ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዮናሴ ኔኔዌ ካታም ዓሰም ማላታ ማዔሂጉዲ፤ ዓሲኮ ናዓሂ ሃያ ዎዶ ዓሰም ማላታ ማዓንዳ። 31 ዓሳ ኬሰኪ ጌላ ካርኮ ደኣሎ ዛሎ ዓጫፓ ሙኬ ካኣቲላ ጋፒንፆ ዋጎ ኬሎና ዔቄ ዔያቶ ዑፆ ዋጋንዳ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዲዛ ሴሎሞኔኮ ዔራቶ ዋይዚ ዓጮኮ ጋፒንፆይዳፓ ሙኬኔ፤ ጋዓንቴ ሃይሾ ሴሎሞኔይዳፓ ባሺ ሃይካ ዓኣኔ! 32 ዩያጉዲ ሃሃ ኔኔዌ ዓሳ ጋፒንፆ ዋጎ ኬሎና ዔቄ ዔያቶ ዑፆ ዋጋንዳ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኔኔዌ ዓሳ ዮናሴ ኬኤዜ ባኮ ዋይዜ ዎዶና ፔኤኮ ጎማ ዳቢንቴታሂ ዔሪ ቡኡፆ፤ ጋዓንቴ ሃይሾ ዮናሴይዳፓ ባሻይ ሃይካ ዓኣኔ!» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ፖፆ ዛሎ ኬኤዜህ
(ማቴ. 5:15፤ 6:22-23)

33 ሄሊሳፆ ዩሱሴ፡- «ፖዒ ፖዒሲ ዓኣሸንታ ቤሰካ ጌህያና ሃሃ ጉኡፖ ባኣዚና ጉኡፓ ዓሲ ባኣሴ፤ ዩያፓ ዓሳ ጋሮ ጌላኣና ጴዳንዳጉዲ ዳጊዲ ሻርናይዳ ጌህኔ። 34 ኔኤኮ ዑፆኮ ፖዒ ዓኣፒኬ፤ ኔኤኮ ዓኣፓ ኮሺ ማዔቶ ዑፆ ኔኤኮ ቢያ ፖዒ ማዓንዳ፤ ዓኣፓ ኔኤኮ ጋዓንቴ ሃርጌያ ማዔቶ ዑፆ ኔኤኮ ጉቤ ዲሜያ ማዓንዳ። 35 ዩያሮ ኔጊዳ ዓኣ ፖዒ ዲሚ ማዕ-ዋጉዲ ኔና ዔራ። 36 ዓካሪ ኔኤኮ ዑፆይዳ ዓይጌንዳ ዲሚያ ባኣያ፤ ፖዔ ማዔቶ

* 11:7 11:7 ጌሪኮ ሙኡጮ ማፃኣፖይዳ፡- «ካራ ቁልፒንቴ፤ ናኣታኣ ታ ዳማ ላሂ ዓኣኔ» ጌይንቴኔ። 11:15 11:15 ማቴ. 9:34፤ 10:25። 11:16 11:16 ማቴ. 12:38፤ 16:1፤ ማር. 8:11። 11:23 11:23 ማር. 9:40። 11:29 11:29 ማቴ. 16:4፤ ማር. 8:12። 11:30 11:30 ዮና. 3:4። 11:32 11:32 ሉዊ. ዓከ 27:30።

የምጥ ኔ ዑፃ ፖሳዎ ሸኤራሠጉዲ ኔኤኒ ፖሳዎ ማዕንዳኔ» ጌዔኔ።

ፔርሴ ዓሰና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ዞሪ ጎርናሢ

(ማቴ. 23:1-36፤ ማር. 12:38-40)

37 ዩሱሴ ዩያ ከኤዚ ጋፔሰካፓ ፔቴ ፔርሴ ዓሰሰከይ ሙሉዚ ሙዎም ዔኤላዛ፣ ዓዚ ዓሢ ማኣሪ ጌሊ ሙዎ ሙዓኒ ዴዔኔ። 38 ዩሱሴ ሙዎ ሙዓንዳሢኮ ቤርታ ኩጮ ማሰቲባኣሢር ዩይ ዓሢ ዲቃቲ ሄርሼኔ። 39 ዩያር ዩሱሴ ዒዛም፡- «ዒንሢ ፔርሴ ዓሳ፣ ዒንሢኮ ዑሽኮ ዓንጎና ሙዎ ሙዎ ጋባደናኮ ዙሎ ዛሎ ኮሺ ዒንሢ ጌኤሺ ማሰካኔ፤ ዒንሢኮ ጋራ ጋዓንቴ ቡሪሢና ፑርቱምና ኩሚያኮ። 40 ዒንሢ ሃይ ዔኤዮ ዓሳ፣ ዙሎ ማኸ ያኣዛሢ ጋር ማኸባኣዓዳ? 41 ዒንሢኮ ዑሽኮ ዓንጎና ሙዎ ጋባደናይዳ ዓኣ ባኮ ማንቆ ዓሰም ዒንጉዋቴ፤ ዩካፓ ቢያ ባካ ዒንሢም ጌኤሺ ማዕንዳኔ።

42 «ዒንሢ ፔርሴ ዓሳ ዒንሢና ባዴዔ! ዓይጎር ጌዔቶ ፔቴ ዛሎና ዲዮና ፃለቲናይዳ፤ ሃሃ ኮልፖና ዩያጉዴ ባኮይዳ፤ ቤርቶ ዒንሢ ያኣሰም ዒንጋያታዎ ፔቴ ዛሎና ጋዓንቴ ፐዜ ዎጌና ያኣሰ ናሽከሢና ዒንሢ ሃሽኔ፤ ዩያ ዒንሢ ማዳንዳያ ኮይሳኔ። ጋዓንቴ ዩያ ዒንጎ ባኮ ዒንሢ ሃሻኒ ኮይሱዋሴ።

43 «ዒንሢ ፔርሴ ዓሳ ዒንሢና ባዴዔቴ! ዓይጎር ጌዔቶ ዓይሁደኮ ዓሳ ቡከንታ ቤዛ ቦንቸንታ ያይቶይዳ ዴዓኒ ዒንሢ ኮዓኔ፤ ዩያጉዲ ቦኣኮ ቤዘይዳኣ ዓሰ ዒንሢ ቦንቸ ዔኤሊሢ ዔኤላጎዳጉዲ ዒንሢ ኮዓኔ። 44 ዓሳ ዔርዎ ጌዴና ዓኣዳ፣ ማላታባኣ ዱኡፕ ተ፣ ዒንሢ ማላሢር ዒንሢና ባዴዔቴ» ጌዔኔ።

45 ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘዛንሢዳፓ ፔቴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዘሢ! ሃይ ኔ ኑና ጮሽካንቴዎ!» ጌዔኔ።

46 ዩሱሴ ማሃዮ፡- «ዒንሢ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሳ! ዓሰ ዑሢዳ ዴኤሢ ከዲ ዒንሢ ጌሃኔ፤ ዓንሢ ጋዓንቴ ዩኖ ከዴ ከኤላናታዎ ካኣሙዋሴ። 47 ዩያጉዲ ዒንሢኮ ዓደንሢ ዎዴ፣ ያኣሰ ማሊያ ከኤዛ ዓሰኮ ዱኡፖ ዒንሢ ፓልሚሲ ኮሻሢር ዒንሢና ባዴዔ! 48 ዓካሪ ዒንሢኮ ዓደንሢ ዎዴ፣ ያኣሰ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ዱኡፖ ኮሺሶና ዔያቶኮ ፑርቶ ማዶ ኮሺ ማሢ ዒንሢ ደቀኔ። 49 ዩያ ዒንሢኮ ፑርቶ ማዶ ያኣሰ ዔሪሢር ፔ ዔሪቶና ታ ማሊያ ከኤዛዛንሢዳ፤ ዳከንቴዛንሢዳ ታ ዔያቶ ባንሢ ዳካንዳኔ፤ ፔቴ ፔቴዛንሢዳ ዎዶንዳኔ፣ ዓቴዛንሢዳ ሃሃ ዳውሶንዳኔ» ጌዔኔ። 50 ዩያር ሳዓ ማኸንቴሢዳ፤ ዓርቃዎ ላኣለንቴ ያኣሰ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ሱጉዎ ዛሎ ሃያ ዎዶ ዓሳ ያኣጠንታንዳኔ። 51 ጎኔ ታ ዒንሢም ከኤዛኔ፤ ዓኣቤኤሌይዳ፤ ዓርቃዎ ያኣሰም ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኣሽኮ ቤዘና ጌኤዮ ማኣሮና ባኣኮይዳ ዎዶና ዛካሪያሴ ሱጉዎ ዛሎ ሃያ ዎዶ ዓሳ ያኣጠንታንዳኔ» ጌዔኔ።

52 «ዒንሢ ዋጎ ዔርዘ ዓሳ ዒንሢና ባዴዔቴ! ጌኤዮ ማፃኣፖ ዓሳ ዔርዎጉዲ ካር ዒንሢ ዎዴኔ፤

ዒንሢርዎ ዒንሢ ዔሪባኣሴ፤ ሃሃ ዔራኒ ኮዓ ዓሰም ዒንሢ ላኣጌኔ።»

53 ዩሱሴ ዩኖ ቤዜሎፓ ዴንዳኒ ዔቃዛ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሰና ዒዛ ዒዳ ማከሢና ሚርጌ ያኣጠሢ ዓርቁኔ፤ 54 ዩያ ዔያታ ማዴሢ ጌኤሲና ዒዛ ቡኡዳኒ ኮዓሢርኮ።

12

ፔርሴ ዓሰኮ ፔና ጌኤሺ ማሊሲዎ ኮይሱዋያ ማዒያ

(ማቴ. 10:26-27)

1 ዩኖ ዎዶና ኮሺ ሚርጌ ዓሰ ቡከንቴኔ፤ ዔያቶኮ ዲቡማፓ ዔቁያና ዎሊ ዓሳ ሃዒ ሃዒ ሄርቃኔ፤ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ፔርሴ ዓሰኮ ሙኑቆ ያኣዛፓ ካፒንቴዎቴ፤ ዩይ፡- ዔያቶኮ ፔና ጌኤሺ ማሊሲያ፤ ሃኩዋቴ ታኣኮ ጌይዎኮ። 2 ካንቁንቴ ባኣዚ ፔጋዲዎ፣ ዓኣሽንቴ ባኣዚ ዔርቱዎዎ ዓታዓኮ። 3 ዩያር ዲሞይዳ ዒንሢ ከኤዜ ባካ ቢያ ፖዒዳ ዎይዚንታንዳኔ፤ ካራ ዎዴንቴ ማኣሪዳ ካሽካሺ፣ ዎይካ ዒንሢ ጌሰቴ ባካ ዴጌ ቤሲዳ ፔጌና ከኤዚንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ያና ዒጊጫንዳያ ኮይሳቴ ከኤዚንቴሢ

(ማቴ. 10:28-32)

4 ሃሃ ዒንሢ፣ ታ ዒጊኖንሢም፡- «ዓሽኮ ዎዴሢዳ፤ ታዛ ሚሌ ዓይጎ ባኣዚያ ማዳኒ ዳንደዑዋዛንሢ ዒጊጫንቴ፤ 5 ጋዓንቴ ዎና ዒጊጫንዳያ ዒንሢ ኮይሳቴ ታ ዒንሢም ከኤዛንዳኔ፤ ዩይያ፡- ዎዴሢኮ ጊንዎ ባይቁዎ ታዎይዳ ዓጋኒ ቢታንቶ ዓኣ፣ ያኣዛሢኮ፤ ሂዮ! ዒዛ ሌሊ ዒጊጫዎቴ ታ ጋዓኔ።

6 «ደንጎ ሱኡታ ፔቴ ሳንቴፔም ሻንቸንታያቱዎይ፤ ዔያቶይዳ፤ ፔቴታዎ ያኣሰ ቤርቶይዳ ዋለንቴዎሴ። 7 ዩያጉዲ ዒንሢኮ ቶኣኮ ጋፓና ቢያ ፓይዲንቴያኮ፤ ዩያር ዒጊጫንቴ፣ ዒንሢ ሚርጌ ሱኡቶይዳ፤ ባሽታንቴዎ!» ጌዔኔ።

ከሪሰቶሴ ዛሎ ማርካዳንዳያ ኮይሳሢ

(ማቴ. 10:32-33፤ 12:32፤ 10:11-20)

8 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ቦርሲንቴዎዎ ዓሰ ቤርቲዳ ታ ዛሎ ማርካዳ ከኤዛሢም፣ ታኣኒ ሃሃ ያኣሰ ከኣታንቸም ዒዛ ዛሎ ማርካዳ ከኤዛንዳኔ፤ ታ ዒንሢም ጋዓኣኮ። 9 ዓሰ ቤርቲዳ ታና ዔርዎሴ ጋዓሢ ታኣኒያ ሃሃ ያኣዛሢ ከኣታንቸም ዒዛ ዔርዎሴ ጋዓንዳኔ።

10 «ዓሰ ናዓሢ ጫሽካይ ዓኣቶ ዳቢንታ ዒዛም ዓቶም ጌይንታንዳኔ፤ ዓያኖ ጌኤዮ ጫሽካይ ዓኣቶ ጋዓንቴ ዳቢንታ ዒዛም ዓቶም ጌይንታንዳኔ።

11 «ዓሳ ዓይሁደ ዓሰኮ ቡከንቶ ቤዘ ቢያ ዒንሢ ዔኪ ዓኣዳኣና፣ ዎይሢ ዓሰንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሰ ቤርታ ቢያ ዒንሢዳ ዎጊሳኒ ሽኣሻ ዎዶና «ዓይጎ ኑ ማሃንዳይ? ዎዚ ጌይ ኑ ከኤዛንዳይ?» ጌዒ ሚታዲፖቴ። 12 ዓይጎር ጌዔቶ ዒንሢ ከኤዛኒ ኮይሳ ባኮ ዩማና ዓያኖ ጌኤዮ ዒንሢም ከኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

† 11:44 11:44 ማላታባኣ ዱኡፕ፡- ጋዓዛ ዓይሁደ ዓሰ ዳምቦና ፔቴ ዓሰ ዔርዎዎ ዱኡፕ ካኣሚቴ ዒኣታያ ማዓሢር ማላታ ማዕንዳጉዲ ዱኡፕዳ ሹቹ ዳኣቢ ቦኣሪ ባኣዚና ቲሽኮኔ። 12:1 12:1 ማቴ. 16:6፤ ማር. 8:15። 12:2 12:2 ማር. 4:22፤ ሉቃ. 8:17። 12:10 12:10 ማቴ. 12:32፤ ማር. 3:29።

የጋርገጫ ዓላማን ያወቁ

13 ደር ባክኮይዳ፣ ፔቴ ዓሲሰኬይ ይሱሴ ኮራ፡- «ዓርዛሢያ! ኑ ዓዳሢ ኑም ዳካልሴ ቤዛ ታኣና ዎላ ገሽታገዳጉዲ ታ ገርሲንሢም ከኤዜ» ገዔኔ።

14 ይሱሴ ጋዓንቴ ማሃዎ፡- «ዓኤዛይ፣ ዓንሣ ባክኮይዳ ታ ዎጋያ ማዓንዳጉዲና ዓጪ ታ ዓንሣም ገሽታገዳጉዲ ያ ታና ገሣይ?» ገዔኔ።

15 ሄሊሳዎ ሃሣ ቢያሢም፡- «ዓሲኮ ሸምፓ ጴዳሢ ቆሎ ሚርጉዎፓቴዎአሢር ቢያ ባክኮይዳ ስሽኪሢና ቢያ ባክኮይዳ ጎጋይቁሢዳ፣ ዓንሣ ካፑዎቴ፤ ሃሣ ዓረቀቴ» ገዔኔ።

16 ይካፓ ይሱሴ ኮክኪንሢ፡- «ጎዛ ዓዛኮ ሚርጌ ሃክኮ ካፃ፣ ፔቴ የጋርገጫ ዓሲ ዓክኔ፤

17 ዓዚያ ፔ ማሊዎና ሃያ ቢያ ሃክኮ ታ ዓርሣንዳ ቤሲ ታክኮ ባክሢር ታ ዎዳንዳይ?» ገዔ ማሌ።

18 ይካፓ ሃሣ ታ ዓካሪ ሂዳንዳይ፤ ቤርታ ታክኮ ዓክ ኮኖ ቢያ ሸሃጋፓ ማሌ ዳኤ፣ ጴጌ፣ ኮና ታ ማዘ፣ ዓክካ ታክኮ ሃክኮ ዓክ ባኮና ቢያ ቡኩሲ ታ ዓርሣንዳ። 19 ይካፓ ታክካ ታክም፡- ሃይሸ! ዓካሪ ኔኤም ሚርጌ ለዓይዳ ገዳ ሚርጌ ባክኮይዳ ኔኤኮ ዓክኔ፤ ይያር ማታ ባክኮ ማዔ፣ ሃውሽጋፓ ሙዔ፤ ዑሽከ፣ ዎዛዳ፣ ታ ጋዓንዳይ» ገዔኔ። 20 ያክሲ ጋዓንቴ «ዓኤዛይ፣ ኔ ዓኤያሢ! ሃኖ ዓባኒ ኔ ሃይቃንዳይ፤ ዓካሪ ሃይ ኔ ቡኩሴ ባካ ቢያ ያኦም ማዓንዳይ?» ገዔኔ።

21 «ይያር ፔኤም ሳይዳ ቆሎ ቡኩሳ ዓሲ፣ ያክሲ ቤርቶይዳ ጋዓንቴ ማንቆ ማዔ ዓሲ ይያጉዲ ማዓንዳይ» ዓያቶም ገዔኔ።

የክሊሳዳ ጉሙርቁሢ ገሥሢ (ማቴ. 6:25-34)

22 ይካፓ ይሱሴ ዓዛኮ ገንዖ ሃንታ ናኦቶም፡- «ዓካሪ «ዓይጎ ኑ ሙዔ፣ ዓይጎ ዑሽካንዳይ?» ሂዚ ገይሢና ዓንሣኮ ናንጎ ዛሎ ማታዲፖቴ ታ ዓንሣም ጋዓኔ። 23 ዓይጎር ገዔቶ ሙኡዚዳ፣ ሸምፓ፣ ማኦይዳ፣ ዑሢ ባሽከ። 24 ሂንዳ ቁራኮ ዛጉዎቴ፡- ዓያታ ጎሽኪ ሃክኮ ቡኩሴ-ሰይጣን ሃሣ ዓያቶኮ ኮናክ ባክሴ፤ ማዔቶዎ ያክሲ ዓያቶ ሙኡዛይ፤ ዓንሣ ዓካሪ ካፖይዳ፣ ባሽቴዎዳ?»

25 ጎዖንቴ ዓንሣዳ፣ ማሊ ማታዲሢና ፔ ናንጎ ለዎይዳ ፔቴ ከሊ ቃሳኒ ዳንዳዓሢ ያናዳይ?

26 ዓካሪ ይማዳኮ ባኮማታዎ ማዳኒ ዳንዳዑዎ፣ ዓይጎር ማሌ ባኮር ዓንሣ ማታዳይ? 27 ካኖ ቡና ዎይቴ ዑጋቴ ሂንዳ ዛጉዎቴ፡- ዓያታ ማዲ ላቡዎሴ፣ ሱኩዎሴ፣ ማዔቶዎ ካክቴ ሴሎሞኔታዎ ፔ ቦንቾ ዎድና ቢያ ዓያቶይዳ፣ ፔቴማጉዲ ሚዛጳ ማኦዎ ማይንቴባክሴ። 28 ዓካሪ ያክሲ ሃኖ ዳዲ ዚር ታዎይዳ ዓገንታንዳ ካኖ ማኦቶ ይያይዲ ፓልሚሲ ማይሳያ ማዔቶ፣ ዓንሣ ጉሙርቁ፣ ፓጩ ዓሳ፤ ዓንሣ ዓዚ ዎይቴ ይያይዳ፣ ባሽና ማይሲንዳዎይ?

29 «ይያር «ዓይጎ ኑ ሙዔ ዑሽካንዳይ?» ገዔ ገዔ ማሊሢና ማታዲፖቴ። 30 ይያ ዳንቃኒ ሃያ ዓጩ ዓሳ ማታዳይ፤ ዓንሣም ጋዓንቴ ይይ ቢያ ኮይሳሢ ዓንሣኮ ጩሪገጫ ዓዳሢ ዓራኔ።

31 ይያይዳ፣ ባሽ ያክሲ ካኦቱዎ ዛሎም ኮይሳ ባኮ ቤርታሱዎቴ፤ ዓንሣም ኮይሳ ባካ ቢያ ቃሲንታንዳይ» ገዔኔ።

31 ይያይዳ፣ ባሽ ያክሲ ካኦቱዎ ዛሎም ኮይሳ ባኮ ቤርታሱዎቴ፤ ዓንሣም ኮይሳ ባካ ቢያ ቃሲንታንዳይ» ገዔኔ።

ሳዓይዳ ቆሎ ቡኩሴሢ ስይሱዎያ ማዔዳ (ማቴ. 6:19-21)

32 ይሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ዓንሣ ሚርጌቴዎ፣ ዳኮ ታ ዓገረንሣሢዎቴ ዓገረገገ፣ ዓይጎር ገዔቶ ዓንሣኮ ጩሪገጫ ዓዳሢ ዓዚ ካኦቱዎይዳ ዓንሣ ገልዛኒ ኮዔኔ። 33 ዓንሣኮ ዓክ ባኮ ቢያ ሸንቾ፣ ሚኢሸ ማንቆ ዓሶም ዓንጉዎቴ፤ ሚኢሸ ዓጎ ጪንቁዎ ቡራሽይዳ፣ ዉዛ ሄሎዎ ቤዛይዳ፣ ቁንቁናሢያ ሙዔ ፑርቲሱዎ ቤዛና ፔቴታዎ ጋፑዎ ቤዛ፣ ጩሪገጫ ማኦራ ዓንሣኮ ሚኢሸ ገሠዎቴ።

34 ዓይጎር ገዔቶ ሚኢሸ ዓንሣኮ ዓክ ቤዛ ዓናክ ሃሣ ዓንሣኮ ዓክካ ማዓንዳይ» ገዔኔ።

ማዳ ማዳ ደዲ ዓሲ

35 ሃሣ ይሱሴ ከኤዛዎ፡- «ገሊገንቴ ቱኡቲ፣ ቢያ ዎድና ማዳም ገሊገንቴዎቴ፤ ፖዓክ ዓንሣኮ ፖዓያ ማዖንጎ። 36 ይያይዲ ዓያቶ ጎዳሢኮ ዓፖ ቤዛይዳ፣ ማዔ ሙኪዎ ካፓ፣ ማዳ ዓሶንሣ ማሎዎቴ፤ ዓያታ ፔኤኮ ጎዳሢ ሙኪ ካራ ዓቁ ዓኤላኦና ዑከና ራኡሪ ቡላኒ ገሊገንቴያኮ።

37 ይንሣ ዓያቶኮ ጎዳሢ ዓረቀንቴ ሙኪ፣ ዳጪ ዓያታ ካፓንቴ ዓያቶ ዳንቆና ማዳ ማዳዘንሣ ዎዚጉዲ ጋላቲንቴያዳይ! ጎኔ ታ ዓንሣም ጋዓኔ፡- ዓዚያ ገሊገንቴ፣ ቱኡቲ ሙዎ ሙዎ ቤዛ ዓያቶ ዳይሣንዳይ፤ ሙዎ ሙኡዚ፣ ዓያቶ ሸኦቾንሣንዳይ። 38 ዓያቶኮ ጎዳሢ፡- ሳዓ ገዲሚሽ ሃሣ ገዲሚሽ፣ ዑሣ ዓክዳም ሙኪ፣ ዳጪ ገሊገንቴ፣ ካፓንቴ ዳንቁ ማዳዘንሣ ጋላቲንቴያኮ! 39 ኮሽ ዓረቀቴ፤ ዉሲ ሙካ ዎዳ ዓሲ ዲማሲ ዓራያ ማዔቶ ገንዑዎዎ ካፒ፣ ዉዛና ማኦር ቦክኪሲንዲዎ፣ ዓረቀ ዓቲዎና ዉዛ ማኦር ገላሢጉዳ፣ 40 ዓሲኮ ናዓሢ ዓንሣ ማሊባክ ዎድና ዓረቀንቴ ሙካንዳይ፤ ይያር ዓንሣ ገሊገ ካፑዎቴ» ገዔኔ።

ማዳ ማዳ ኮሽ ዓሲና ፑርታ ዓሲ ዛላ (ማቴ. 24:45-51)

41 ይማና ዳዲርሴ፡- «ጎዳሢያ! ሃያ ኮክኪንሣ ኔ ከኤዛሢ ኑምዎ? ቢያ ዓሲምዳይ?» ገይ ይሱሴ ኮራ ያኦጩኔ።

42 ጎዳ፣ ይሱሴ ማሃዎ፡- «ዓካሪ ፔኤኮ ማኦር ዓሶ ዎይሣንዳጉዲና ማዳ ዓሶማክ ሙዔ ኮይሳ ዎድና ዓንጋንዳጉዲ፣ ጎዳ ደኦሪ ገሣ ጉሙርቁንታና ጪንጫ ማዔሢ ያናዳይ? 43 ዓዛኮ ጎዳሢ ዓክዳ ቤዛ፣ ማዔ ዎድና ዓዚም ዓይሣንቴማጉዳያ ማዳ ዳዳ ማዳ ዓሢ ዎዚ ጋላቲንቴያዳይ! 44 ጎኔ ታ ዓንሣም ጋዓኔ፤ ጎዳሢ ይያ ማዳ ዓሢ ፔኤኮ ማኦርይዳ ዓክ ባኮ ቢያኮ ዑዎ ማሢ ደኦሪ ገሣንዳይ። 45 ጋዓንቴ ይይ ማዳ ዓሢ ታ ጎዳ ዑከ ሙካዓከ፣ ኔጋንዳይ» ገይ ማሊሢና ሙዔ ሙዔ ሃሣ ዑሽኪ ዑሽከ፣ ማሢንቴ ማዳ ማዳ ዓቲንቆና ላኦሎና ዳዲ ዓርቁቶ፣ 46 ጎዳሢ ዓዛኮ ዓርቲባክ ዎዳይዳ ሙኪ፣ ይያ ማዳሢ ኮሽ ዳርቃንዳይ፤ ሃሣ ዓዚ ጉሙርቁንቴዎ ዓሲ ማሢ ፓይዳንዳይ።

12:27 12:27 1ካኦቶ. ማ 10:4-7፤ 2ያክሲ. ዓሃከ 9:3-6። 12:35 12:35 ማቴ. 25:1-13። 12:36 12:36 ማር. 13:34-36። 12:39 12:39 ማቴ. 24:43-44።

47 «ዲዛኮ ጎዳሢ ማሊያ ዔራያታዎ ጎዳሢ ማሊያጉዲ ማዲባኣሢ ሃሃ ዪያጉዲ ጎዳሢኮ ዓይሢዎ ኩንሁቀ ማዲ ዓሢ ኮሺ ጳርቁንታንዳኔ።
 48 ጋዓንቴ ጎዳኮ ማሊያ ዔራባኣዎ ዒዛ ጳርቁሳ ባኣዚ ማዴቶዎ ዒዛ ጳርቆንዶ ጳዳ ሼሌዔኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ማርጌ ዒንጊንቴ ዓሲዳፓ ማርጌ ኮይንታኔ፤ ማርጌ ባኣዚዳ ቢታንቶ ዒንጊንቴ ዓሲዳፓ ማርጌ ባኣዚ ካፒንታኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዔኪ ሙኩኔ ዲሙቀ (ማቲ. 10:34-36)

49 ሄሊሳዎ ዩሱሴ፡- «ሃኣዛጉቀቲ፤ ታኣኒ ሳዎይዳ ታሚ ዔኪ ሙኩኔ፤ ዩይ ታማ ዑኩና ታኣም ዔኤቲቲ ዋዚ ታና ናሻንዳይ! 50 ጋዓንቴ ታኣኒ ፑኤፒ ዔካንዳ ማታ ዓኣሢር ዩይ ኩማንዳያ ሄላንዳኣና ሃውሺሢ ታኣኮ ባኣሴ። 51 ታኣኒ ሳዎም ኮሹቀ ዔኪ ሙኩኔጉዲ ዒንሢም ማላ? ታኣኒ ዔኪ ሙኩኢሢ ፓቁንቲሢ ማዓንዳኣፓዓቲም ኮሹቀቲዎሴ። 52 ሃሢፓ ሳርቆዎ ፔቴ ማኣሪዳ ዓኣ ደንጎ ዓሲ ዋሊፓ ዲማዲንዳኔ፤ ሃይሃንሢ ለምዎንሢ ጊንሢ ሃሃ ለምዎንሢ ሃይሃንሢዳ ዔቁ ዋላ ዑራዲንዳኔ። 53 ዓዴ ናዎ ዑያይዳ፣ ናዓ ዓደ ዑያይዳ፣ ዒንዳ ናዎ ዑያይዳ፣ ናኣ ዒንደ ዑያይዳ፣ ማዔ ናኣዚ ማቾ ዑያይዳ ናኣዚ ማቾ ሃሃ ማዎ ዑያይዳ ፑርቲሞና ዔቁ ዲማዲንዳኔ» ጌዔኔ።

ዎደ ዛሎ ዔሪሢ (ማቲ. 16:2-3)

54 ለሚ ሃሃ ዩሱሴ ዴርሞ፡- «ዓባ ጌላ ዛሎና ሻኣሪ ዒንሢ ዴንቃዎ ሃይሾ፣ ሃኖ ዒርዚ ዋርቆንዳኔ!» ዒንሢ ጋዓዛ፣ ዔርዚ ዋርቆኔ።
 55 ዪያጉዲ ሃሃ ዓባ ኬሰኪ ጌላ ዛሎኮ ድኣሎ ዛሎና ቱር ዠርባሹቶ ሃኖ ዓቢኬ» ዒንሢ ጋዓዛ፣ ጎኔ ዒማዲ ማዓኔ። 56 ዒንሢ ሃይ ዒንሢና ጌኤሺ ማሊሳ ዓሳ ጫሪንጮና ሳዎና ዓኣ ጎይዎ ዛጊ ማዓንዳ ባኮ ዒንሢ ዔሪ ዔራኔ፤ ዓካሪ ሃሢ ሃያ ዎደና ማዲንታ ባኮ ዓይጎር ዒንሢ ዔራዎይ?» ጌዔኔ።

ሞርኬና ዋላ ጊኢጊንቲሢ ዛላ (ማቲ. 5:25-26)

57 ዪካፓ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ዒንሢ ዒንሢ ቶኣኪና ፒዜ ማዔ ባኣዚ ዔሪ ዓይጎር ዎጉዎይ? 58 ኔኤኮ ሞርኬ ኔና ዎጌና ዓይሢሲ ዎጎ ዎጎ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳ ዎደና ጎይዎ ዓኣዎ ኔ ሞርካሢና ጊኢጋኒ ኮሺ ማሌ፤ ያዲ ማዒባኣያታቶ ዒዚ ኔና ዎጎ ዓሢ ኮይላ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዎጋሢ ሃሃ ፖኦሊሳሢም ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ጋፒንዎ ፖኦሊሳሢ ኔና ቱኡዞ ማኣሪ ቱካንዳኔ። 59 ኔ ዳቤ ባኮ ዛሎ ቢያ ጋፒሲ ጪጉዎዎ ቱኡዞ ማኣሪፓ ኬሰካኒ ኔ ዳንዳዑዎኣሢ ታ ኔኤም ኬኤዛኔ» ጌዔኔ።

13

ጎሜ ቡኡዲሢ ኮይሳዎ ማዔሢ

1 ዒማና ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙኩ፡- «ጌሊላ ዓጮ ዓሳ ያኣሲም ሹኪ ዒንጊ ካኣሸኮ ባኮ ሺኣሻ ዎደና ጸሊዎሴ ዔያቶ ዎዴም፣ ሱጉፃኣ

ዔያቶኮ ዔያታ ያኣሲም ዒንጊ ካኣሸካ ባኮና ዎላ ሲኢሪንቴኔ» ጌይ ዒዛም ኬኤዜኔ። 2 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዓካሪ ዩንሢ ጌሊሎ ዓሱንሢ፣ ዩይ ሃይሶ ባይሲንታ ሄሊሢ ማሌ ዓቲ ጌሊላ ዓሱይዳፓ ቢያ ባሹ ጎሜ ዓሲ ዔያታ ማዔሢር ዒንሢም ማላ? 3 ያዲቱዎሴ! ዒንሢኮ ጎማ ዳቢንቲ ማዔሢ ዔሪ ጎሞ ቡኡዲባኣቲ ዒንሢዎ ዔያቶጉዲ ባይቃንዳኔ ታ ዒንሢም ጋዓኣኬ። 4 ሴሊሆሚ ጎዎ ቤዛይዳ ሹጮና ኬልቁ ማዦና ዲራ ደዔም፣ ሃይቁ ታጾ ሳሎ ዓሶ ዛሎ ዒንሢ ዎዚ ጋዓይ? ዔያታ ዩራሳላሚይዳ ናንጋ ዓሶይዳፓ ቢያ ዑሣ ዓኣዴ ጎሜ ዓሲ ዒንሢ ኮራ ማላ? 5 ያዲቱዎሴ! ዒንሢኮ ጎማ ዳቢንቲ ማዔሢ ዔሪ ጎሞ ቡኡዲባኣቲ ዒንሢዎ ዔያቶጉዲ ባይቃንዳኔ ታ ዒንሢም ጋዓኣኬ» ጌዔኔ።

ዓኣቸዎ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻሎ ኮኣኪንሃ

6 ዪካፓ ዩሱሴ ሃያ ኮኣኪንሃ ዔያቶም ኬኤዜኔ፡- «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ቱኮ ሚያ ባኣኮይዳ ቱኬ ቤሌሴ ሚሢሰኬና ዓኣኔ፤ ዩኖ ሚጻሎይዳ ዳኣፒ ናንዳኔ ጌዒ ዴንዲ፣ ፔቴታዎ ዴንቁባኣሴ። 7 ዩያር ዒዛኮ ዩኖ ቤዜሎይዳ ማዲ ዓሢም ሃኣዛጊ፣ ሃኖ ቤሌሶ ሚጻሎይዳፓ ዓኣፒታ ዴንቃኒ ጌዒ ሃይሃ ለዔ ኩሙሢ ታ ሃንቴኔ፤ ጋዓንቴ ፔቴታዎ ዓኣፒ ዒዛይዳፓ ታ ዴንቁባኣሴ፤ ዩያር ሃሢ ዒዛ ቲቁ፤ ዓይጎር ዒዛ ማሌ ቱኪንቴ ባኮኮ ጉሪ ቤዞ ሳርቁ ሳዎ ፑርቲሳይ?» ጌዔኔ። 8 ዩኖ ቤዜሎ ጎሸካሢ ጋዓንቴ ሳዳሢዎ! ሂንዳ ሃኖ ሌዎ ሃሽ፤ ዓጮ ታ ዒዛኮ ቦኣኪ ቡኡራ ዎሃ ዛጋንዳኔ፤ 9 ሙካ ሌዎ ዒዛ ዓኣፔቴ ኮሺኬ፤ ሃንጎታቴ ጋዓንቴ ዒዛ ቲቁንታንዳኔ» ጌይ ዒዛም ማሃኔ።

ዩሱሴ ፔቴ ዎሶ ላኣሊሰኬና ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬሎና ፓሢሢ

10 ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ዔያታ ቡካ ቤዛይዳ ዔርዛንቴ፣ 11 ዒኢካ ታጾ ሳሊ ለዔ ጉቤ ፑርታ ዓያና ዎቢሴ ላኣሊሰኬና ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ጊኢራ ዎቢሢር ዴግ ጋዓኒ ዒዛ ፔቴታዎ ዴንዳዑዎያኬ። 12 ዩሱሴ ዒዛ ዴንቃዎ ዔኤሊ፡- «ዔና፣ ኔኤኒ ኔኤኮ ደርዓሰካፓ ፖዔኔ» ዒዛም ጌዒ፣ 13 ፔ ኩጮና ዒዛ ዒ ፒዎዛ ቤዞማና ዴግ ጌይ ዔቁ፣ ያኣሲ ጋላቴኔ።

14 ዩሱሴ ዒዛ ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬሎና ፓሢሢር ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኩንቶ ቤዞ ሱኡጋሢ ዴጋዳዎ ዴር ኮራ፡- «ቃልሾ ኬሎ ጋራ ማዶ ማዲንታንዳ ላሆ ኬሊ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ኬሎንሢዳ ሌሊ ሙኪ ሙኪ ፖዑቀቲ፤ ሃውሾ ኬሎና ጋዓንቴ ማዑዎያኬ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

15 ዪማና ጎዳ ዩሱሴ ዒዛም፡- «ዒንሢ ሃይ ፔና ጌኤሺ ማሊሳ ዓሳ! ዒንሢ ፔቴ ፔቴሢ ሃውሾ ኬሎና ዒንሢኮ ጌማይ ሃሃ ሃሪ ቱኬ ቤዛፓ ቡሊ ዎኣሢ ዑሻኒ ዔኪ ዓኣዲዎዳዳ? 16 ሃሢ ሃኖ ዓብራሃሚ ፃጳፓ ማዔ፣ ላኣሌላ ታጾ ሳሊ ለዔ ጉቤ ፃላሃ ቱኬም ማታዲ ናንጌኔ፤ ዓካሪ ዒዛ ቱኡቲ ማታዲ ደርዓሢዳፓ ሃውሾ ኬሎና ቡሊንታኒ ዒዛም ኮይሱዎዳዳ?» ጌዔኔ። 17 ያዲ ጌዒ ዩሱሴ ዒዛ ማካ ዓሶ ቢያ ቦርሲሴኔ፤ ዴራ ጋዓንቴ ዩሱሴ ማዴ ዲቃሃ ባኮና ቢያ ዎዛዴኔ።

ሴናፕጩ ጌይነታ ደኮ ዜርዳሎ ኮከንህ
(ማቴ. 13:31-32፤ ማር. 4:30-32)

18 ዩሱሱ፡- «የኦሲ ካኦቱማ ዓይነ ኮከንህህን ከኤዚንታንዳይ? ሃሣ ገንሣ ዓይነና ታ ቤኤዘንዳይ? 19 ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ቱኮና ባኮ ባኦካ ዜርቁ ሴናፕጩ ጌይነታ ሚዳሎ ዜርዳ ማላኔ፤ ዒዛዕ ጊዳኤ፤ ሚዳሎ ማላኔ፤ ካፓኦ ዒዛኮ ካኦፖይዳ ማኦሪ ማኦኮ» ጌዔኔ።

ሙኑቆ ጻኦዝ ኮከንህህ
(ማቴ. 13:33)

20 ዩሱሱ ሃሣ ላሚ፡- «የኦሲ ካኦቱማ ዓይነና ዋላ ታ ቤኤዘንዳይ? 21 የኦሲ ካኦቱማ ፔቴ ላኦሊ ሙኑቆ ካዲሳንዳጉዲ ዲቦ ዲኤሎ ዲርካኦና ዋሃ ሙኑቆ ጻኦዝ ማላኔ» ጌዔኔ።

ኩንዔ ካራ ዛላ
(ማቴ. 7:13-14፤ 21-23)

22 ዩካፓ ዩሱሱ ዩራሳላሚ ባንሢ ዳንዳዎ ካታሞና ካታሞኮ ዙሎናይዳ ቢያ ዔርዚ ዔርዚ ዓኦዳኔ። 23 ዩማና ፔቴ ዓሲ፡- «ጎዳሢያ! ዳቃንዳዘንሢ ዳካ ዓሲዳ?» ጌይ ያኦጫዛ፡ ዩሱሱ ዔያቶም ማሃዎ፡- 24 «ኩንዎ ካራሎና ጌላኒ ኮሺ ደዳዎቱ፤ ዩኖ ካራሎና ጌላኒ ኮዓ ዓሳ ሚርጌኬ፤ ጋዓንቴ ጌላኒ ዔያታ ዳንዳዕብ፡ ታ ዓንሢም ጋዓኦከ። 25 ማኦሪ ዓዴ ዔቁ ካራሎ ዋዳንዳኔ፤ ዓንሢ ዙላ ዔቁ ዔኤሊንቲ ጎዳሢያ! ሃዳራ ካሮ ኑም ቡሎ! ጋዓዛ፡ ዒዚያ ጎዳንካ፤ ዓንሢ ሙኩቶ ታ ዓንሢ ዔራቀሱ ጌይ ዓንሢም ማሃንዳኔ። 26 ዩኖ ዋዳና ዓንሢ ጌይና ዋላ ኑ ሙዒ ዑሽኬ፤ ኑ ጉርደይዳ ኔ ዔርዚንቲም! ጋዓንዳኔ። 27 ዒዚ ላሚ ሃሣ ጎዳንካ፤ ዓንሢ ሙኩቶ ታ ዓንሢ ዔራቀሱ! ዓንሢ ሃይ ፑርቶ ዓሳ ታ ኮራፓ ሸኢኩታ፤ ዓንሢ ጋዓንዳኔ። 28 ዓንሢ ዓብራሃሚንታ ዩሳኦቅንታ ያይቆኦንታ ሃሣ ያኦሲ ማሊያ ከኤዘንዳይ ቢያ ያኦሲ ካኦቱማ ዳዘንዳኔ፤ ዓንሢ ጋዓንቴ ዙላ ከኤሪንቲ ዓቲ ዋዳና ዩኤፕና ዓቺ ዳይሢና ዓንሢም ማዓንዳኔ። 29 ሚርጌ ዓሳ ዓሳ ከሰካ ካሮና ጌላ ካሮናይዳ፤ ሃሣ ሳዎኮ ደኦሎና ከዳናይዳ፤ ሙኩ ያኦሲ ካኦቱማ ሙዎ ሙዎ ቤዛ ዳዓንዳኔ። 30 ዩያር ሚርጌ ላቤያ ሃሣ ገንዳይያ ማላ ዓሳ ቤርታ ማዓንዳኔ፤ ጎኦቤ ቤርታዳያ ማላ ዓሳ ገንሢም ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሱ ዩራሳላሚ ዞሪ ጎራሢ
(ማቴ. 23:37-39)

31 ዒማና ፔቴ ፔቴ ፔርሴ ዓሳ ዩሱሱ ኮራ ሙካዎ፡- «ሄርዲሴ ኔና ዋዳኒ ኮዓሢር ሃይፓ ሜሌ ቤሲ ዳንዳይ» ዒዛም ጌዔኔ።

32 ዩሱሱ ጋዓንቴ ዔያቶም፡- «ዓንሢ ዳንዳይ፤ ጋፓ ዩያ ወኡካሢም * ሃኖና ዚርና ፑርቶ ዓያኖ ታ ከሲ፡ ሃርገንቴ ዓሳ ጋፓ ሃንዳኔ፤ ሃይሣሳ ከሎና ማዳ ታኦኮ ታ ጋፓ ሃንዳኔ ጋዓን ጎዑታ። 33 ዓካሪ ሃኖ ማዔቶም ዚር፤ ሃሣ ሃንቶታቴያ ዩራሳላሚ ታ ዓኦዲያር ዔቃንዳኔ፤ ዓይነር ጌዔቶ ያኦሲ ማሊሢ

ከኤዛሢ ዩራሳላሚ ዳፓ ዓታዛ ሜሌ ቤሰካ ሃይቃንዳያ ኮይሱብ። 34 ዩራሳላሚ! ዩራሳላሚ! ኔኤኒ ያኦሲ ማሊያ ከኤዘንዳይ ዋዳኔ፤ ኔ ባንሢ ዳከንታ ከኤቶ ዓሳ ሞሹቻ ኔ ዳዓኔ፤ ኮይዳ ፔኤኮ ጋኦዘ ዳማ ናኦቶ ቡኩሳሢ ጉዳኒያ ሚርጌና ናኦቶ ኔኤኮ ቡኩሳኒ ኮዔኔ፤ ዓንሢ ጋዓንቴ ዒዳኔ። 35 ዩያር ማኦሪ ዓንሢ ካዔ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ዓንሢ ሃንዳይ ሃንዳይ ሙካሢ ዓንዲንቴያኬ» ጋዓንዳ ከሎ ሄላንዳኦና ፔቴታዎ ታና ዓንሢ ዳንዳይ» ጌዔኔ።

14

ዩሱሱ ሃሣ ፔቴ ሃርጌ ዓሲ ሃውሾ ከሎና ፓሢሢ

1 ዩሱሱ ዓይሁዳ ዓሳኮ ሃውሾ ከሎና ፔርሴ ዓሳኮ ሱኡጎይዳ፤ ፔቴሰኬያ ማኦሪ ሙኡዚ ሙዒኒ ጌላዛ፡ ፔርሴ ዓሳ ዒዚ ማዳ ባኮ ዛጋኒ ኮሺ ዒዛ ሙራኔ። 2 ሃርገንቴ፡ ዑፃ ጉቤ ከፃ ፔቴ ዓሲ ዒማና ዩሱሱኮ ቤርታ ዓኦኔ። 3 ዩሱሱ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳና ፔርሴ ዓሳና ኮራ፡- «ዓይሁዳ ዓሳኮ ሃውሾ ከሎና ዓሲ ፓሢሢ ዋጋ ዓይሁዳ ዓይሁዳ» ጌይ ያኦጫኔ።

4 ዔያታ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጌዔኔ፤ ዩሱሱ ዒማና ሃርገንቴ ዓሢ ፓሢ ዳኬኔ። 5 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሱ፡- «ዓንሢዳ፤ ሃውሾ ከሎና ናዓ ሃሣ ጌማይ ዔቲይዳ ሎኦሚም ቤዘማና ከሱቀኦሢ ያናዳይ?» ጌዒ ዔያቶ ያኦጫኔ።

6 ዔያታ ጋዓንቴ ማሃ ከኤዛኒ ዳንዳይ ዓሳኦ።

ኩሹሞና ዓሲ ሸኦቺንሢና ዛላ

7 ዩሱሱ ሙዎም ዔኤሊንቲ ዓሳ ባንቺንቴ ቤዛ ዳዓኒ ኮዓሢ ዛጋዎ ሃዚ ጋዓ ኮከንሢሢ ዔያቶም ከኤዜኔ፡- 8 «ፔቴ ዓሲ ዔፕ ቤሲ ሙኡዘም ኔና ዔኤሌቴ፡ ባንቺ ቤዛ ራኡሪ ዳዒ፤ ጎዎንቴ ኔ ጌዳ፤ ባሽ ባንቺንቴ ዓሲ ዔኤሊንቲያናንዳኔ፤ 9 ዓንሢ ላምዓሢ ዔኤሌ ዓሢ ኔ ኮይላ ሙኩጋፓ ሃኖ ቤዜሎ ሃያ ዓሢም ሃሽ ኔና ጌዔቴ፡ ዒማና ዳኤፕ ቦርሲንቲና ሃርጌ ቤዛ ከዳ ኔ ዳዓንዳኔ። 10 ጋዓንቴ ሙኡዚ ቤሲ ኔ ዔኤሊንታኦና ዳንዳይ ሃርጌ ቤሲ ዳዳ፤ ዩካፓ ኔና ዔኤሌ ዓሢ ኔ ኮራ ሙኩ ታ ዒገናሢያ! ሃይካ ዳጌ ቤዛ ከሰከ ዳዔ ኔና ጋዓዛ፡ ሜሌ ኔኤና ዔኤሊንቲያንሢ ቤርታ ቢያ ባንቺ ኔኤም ማዓንዳኔ። 11 ዓይነር ጌዔቶ ፔ ቶኦኮ ዳገዳሢ ቢያ ሃርጌ ጋዓንዳኔ፤ ፔ ቶኦኮ ሃርጌዳሢ ጋዓንቴ ዳግ ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

12 ዩሱሱ ሃሣ ሙዎ ሙኡዛኒ ዔኤሌ ዓሢም፡- «ካሢ ኔ ሙኡዛኒ ሮኦሪያ ማዎም ዋንታ ዔኤላ ዋዳና ጎዳታ ሙዔሢ ዛሎ ማሃ ታና ዔኤሊ ሙኡዛንዳኔ፤ ጌዒ ማሊሢ ኔኤኮ ላጎ፡ ኔኤኮ ጌርሲንሢ፡ ኔኤኮ ዒገናና ሃሣ ያርጎጫ ማዔ ኔኤኮ ዓሽና ዔኤሊ፤ 13 ጋዓንቴ ኔ ካሢ ሙኡዛኒ ዔኤላ ዋዳና ዔኤሊ ባኦ ዓሳ፡ ኩቺና ቶከና ዳዕ ዓሳ፡ ዋቦ ዓሳ፤ ሃሣ ዓኦፖ ባይቁ ዓሳ ዔኤሌ። 14 ያዲ ኔ ማዳቶ ዔያታ ኔ ማዳሢ ዛሎ ኔኤም ጨጋኒ ዳንዳዕቀኦሢ ሃርጌ ኔ ዓንዲንታንዳኔ፤ ጋፓንፃ

13:27 13:27 ዓይኑ. 6:8። 13:28 13:28 ማቴ. 22:13፤ 25:30። 13:29 13:29 ማቴ. 8:11-12። 13:30 13:30 ማቴ. 19:30፤ 20:16፤ ማር. 10:31። * 13:32 13:32 ወኡካሢም፡- ዩሱሱ ሄርዲሴ ወኡኮ ጌዔሢ ዒዛ ጫጫሽከንቲቀንቴ ዩኖ ዋዳና ፔቴ ዓሲ ወኡኮ ጌይሢ ዩይ ዓሢ ጨጎጫ ሃሣ ማላቴ ዓሲ ማዒያ ዔርዛያ ማዒሢርኬ። 13:35 13:35 ዓይኑ. 118:26፤ ዓ.ር. 22:5። 14:5 14:5 ማቴ. 12:11። 14:11 14:11 ማቴ. 23:12፤ ሉቃ. 18:14።

ጌኤዮ ዓሳ ሃይባፓ ዔቃ ዋደና ያኦሲ ኔኤዎ ጨጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ዴኤፖ ሙዎ ገእጊሾና ኮኦኪንሦ
(ማቴ. 22:1-10)

15 ሙዎ ሙዓኒ ዴዔ ዓሶይዳፓ ፔቴሰኬይ ዩሱሴ ከኤዘህህ ዋይዛዎ፡- «ያኦሲ ካኦቱዋይዳ ሙኡዘር ዴዔህ ዋዘጉዲ ዓንጂንቲህዳይ!» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴ ጋዓንቴ ማሃዎ፡- «ፔቴ ዓሲ ዴኤፐ ሙኡዘር ገእጊሾ ሚርጌ ዓሲ ዔኤሌኔ፤ 17 ሙዎ ሙዎንዶ ኬላ ሄላዛ <ሃይሾ ዓካሪ ቢያ ባካ ገእጊንቲህረ ታኦኮ ሙዎ ሙዓኒ ሙኡዋቴ!» ጌዔ ዔኤላንዳጉዲ ሙዎ ገእጊሾህረ ዓዛኮ ዓይህንቲ ማዳህረ ዔኤላንቲ ዓሶ ኮራ ዳኬኔ። 18 ጋዓንቴ ፔቴ ፔቴ ዔኤላንቲ ዓሳ ሙዎይዳፓ ዓቶንዶ ጎይህ ኮዒህ ዓርቃዎ፡ ፔቴህ ለቤሲ ታ ሻንቄህረ ዴንዲ ታ ዛጋንዳኔ፤ ዩያር ታ ሙካኒ ዳንዳዒባኦሴ፤ ታና ቆፂፖ ጌዔኔ። 19 ባጋህ ሃህ <ደንጎ ዋኦፃ ገማይ ታ ሻንቄህረ ዔያቶ ታ ዓኦህ ዛጋንዳኔ፤ ታና ሄሊሲንዲዋሴ፤ ቆፂፖ ጌዔኔ። 20 ዓቴህ ሃህ <ላኦላ ታ ዔኪ ዑኡቱዋይዳ ዓኦህረ ሙካኒ ታ ዳንዳዒዋሴ» ጌዔኔ።

21 «ዔኤላይ ዳኮና ማዳህረ ማኦሪ ሙካዎ ዩያ ቢያ ባኮ ጎዳህም ከኤዘኔ፤ ዩያር ማኦር ዓዳህ ዳጋዳዎ፡ ዓይህንቲ ማዳህረም <ዑኩና ካታሞኮ ዳልጎ ጎይዎና ጌዴና ቲቄ ዓኦዳ ጎይዎና ዴንዲፓፓ ማንቆ ዓሶ፡ ኩቸና ቶኪና ዴዴ ዓሶ፡ ዓኦፓ ባይቄ ዓሶና ሃህ ዋሶ ዓሶዋ ዔኤላ ሃኒ ዔኪ ሙኩ» ጌዔኔ። 22 ዓይህንቲ ማዳህረም ሙካዎ ጎዳህ ኮራ ታ ጎዳህዎ! ኔኤኒ ታና ዓይህ ባኮ ቢያ ታ ማዳንቲ፡ ሃጊ ቤዛ ኩሚባኦሴ» ጌዔኔ። 23 ዩያር ማኦር ዓዴ ማዳህረም <ማኦራ ታኦኮ ኩማንዳጉዲ ካታሞኮ ዙሎ ዔኪ ዓኦዳ ዳልጎ ጎይዎና ቲቄ ዓኦዳ ጎይዎና ዴንዲ ዓቴያ ሜሌ ዓሲያ ሃህ ሙካንዳጉዲ ዔኤላ፤ 24 ዩንህ ቤርታ ዔኤላንቲዘንህፓ ፔቴ ዓሲታዎ ታኦኮ ሙዎ ሙዓዓኬ» ጌዔኔ፤ ታ ዒንህህም ጋዓኔ።»

ዩሱሴ ገንህህ ሃንቲህረ ዔኪሳ ሜቶ
(ማቴ. 10:37-38)

25 ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴና ዋላ ዓኦዳንቲ ዒዚ ዔያቶ ባንህ ሺሪጋፓ፡- 26 «ታ ባንህ ሙካህህ ቢያ ፔኤኮ ዓደና ዒንደና ማቸና ናኦቶና ጌርሲንህረ ጌርንህረ ሃህ ፔሾምፓህያ ታ ጌዳፓ ባሾ ናሽካያ ማዔቶ፡ ታ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዒዋሴ። 27 ሃህ ሃይቢ ሄላንዳኦና ገእጊያ ማዓባኦህ ታኦኮ ገንዎ ሃንታ ናይ ማዓኒ ዳንዳዒዋሴ።»

28 «ዒንህህዳፓ ፔቴ ዓሲ ሹቸና ማኡ ማኦሪ ማኡኒ ኮዔቶ ማዳ ማዳ ጋፐሳኒ ዋኦዲ ሚኦሾ ኮይሳያታቶዋ ቤርታዲ ዴዔ ማላኔ። 29 ጋዓንቴ ሹጮና ማኡ ማኦር ማዘያ ዓርቃዎ ጋፐሳኒ ዳንዳዒባኦያታቴ ዓይዎይዳ ዓቴ ማኦሪሎ ዛጋ ዓሳ ቢያ ዒዛ ባሃንዳኔ፤ 30 <ሃኦዛጉዋቴ፤ ሃይ ዓህ፡ ማኦሪ ማኡኒ ዓርቄዎ ጋፐሳኒ ዳንዳዒባኦሴ» ጌዔ ጌዔ ሃህ ዒዛ ፓሳንዳኔ።

31 «ሃህ ገንህህ ታጾ ሺያ ፖኦሊሴ ዓኦ፡ ፔቴ ዓጪኮ ካኦቲ ሜሌ ላማታሚ ሺያ ፖኦሊሴ ዔኪ

ዎላኒ ሙካ ካኦቲና ዋላ ዎልታኒ ኮዔቶ ቤርታዲ ፔኤኮ ሞርኮ ባሻኒ ዳንዳዒያ ማዔቶ ዔራኒ ዴዔ ዘርታኔ። 32 ዳንዳዒዎያ ማዔቶ ጋዓንቴ ዒዛ ዎላኒ ሙካ ካኦታህ ሃጊ ሃኬ ዓኦንቲ፡ ዩይ ካኦታህ ጨማቶ ዓሲ ዳካኔ። 33 ዩያጉዲ ዒንህህዳፓ ፔኤኮ ዓኦ ባኮ ቢያ ሃሽባኦ፡ ዓይጎ ዓሲታቶዋ ታ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዒንዲዋሴ» ጌዔኔ።

ማኦዲዋ ሶኦጌ
(ማቴ. 5:13፤ ማር. 9:50)

34 ዩካፓ ሃህ ዩሱሴ፡- «ሶኦጌ ኮሺኬ፤ ሶኦጌ ሶኦጌ ማዒባኦያታቶ ዓይጎና ገንህህ ሶኦጌ ማሂንታንዳይ? 35 ዩናጉዴ ሶኦጌላ ጎሽኪንታ ዓጮም ማዔቶዋ ሃህ ጎሽ ማሊሳኒያ ላኦላንቲዋ ቡኡራጉዲ ማዔህረ ጉሪ ከኬኤሪንታንዳኔ፤ ዓካሪ ዋይዛ ዋይዚ ዓኦህ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

15

ባይቄ ማራይ ኮኦኪንህ
(ማቴ. 18:12-14)

1 ኮርሞ ዓሶይዳፓ ሚኦሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ቢያ ዩሱሴ ዔርዘ ዔርዘያ ዋይዛኒ ቡኪንቲ ዒዛ ኮራ ሙኩኔ። 2 ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘ ዓሶና ጋዓንቴ ዩያ ዛጋዎ፡- «ሃይ ሃይሾ ጎሞ ዓሶ ናሽኪ ዔኪ፡ ዔያቶና ዋላ ሙዓኔ» ጌዔ ጌዔ ዩሱሴ ዳንኪህረ ዓርቄኔ። 3 ዩያር ዩሱሴ ሃያ ኮኦኪንህ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ ከኤዘህህ ዓርቄኔ።

4 «ዒንህህዳፓ ጄኤታ ማራይ ዓኦ ዓሲ ፔቴ ማራይ ባይቄቶ ዎይታንዳያ ዒንህህም ማላይ? ታዘጲታሚ ታዘጲ ማራቶ ካያ ሃሽ፡ ዩያ ባይቄ ማራዒህ ዴንቃኒ ኮዒ ዴንዳዒዳ? 5 ዩካፓ ዒዚ ዴንቃዎ ኮሺ ዋዛዲ፡ ጌኤታ ከዲ ማሂ ዔኪ ሙኪ፡ 6 ማኦሪ ሄሌሰካፓ ፔኤኮ ላጎና ዓሺኖና ፔቴይዳ ዔኤላ፡- ታኦኮ ባይቄ ማራዒህ ታ ዴንቄህረ ታ ዋዛዳኔ፤ ታኦና ዋዛዲዋቴ!» ዔያቶም ጋዓንዳኔ። 7 ጎሜ ቡኡዲ ማዓኒ ኮይሱዋ፡ ታዘጲታሚ ታዘጲ ጌኤዮ ዓሶይዳፓ ባሾ ጎሞ ቡኡዲ ጌኤሽካ ፔቴ ጎሜ ዓሲ ዛላና ያኦሲ ካኦቲዋይዳ ዋዛ ማዓኔ ታ ዒንህህም ጋዓኔ» ጌዔኔ።

ባይቄ ሚኦሾ ኮኦኪንህ

8 ሄሊሳዎ ዩሱሴ፡- «ታጾ ቢራ ዓኦ ላኦሊኮ ፔቴ ቢራ ባይቄቶ ዒዛ ዎዳንዳያ ዒንህህም ማላይ? ፖዒ ፖዒሲ ጋርዋ ፒዲ ዴንቃንዳያ ሄላንዳኦና ዓኦሺንቲ ቤዘ ቢያ ኮዓዳዳ? 9 ዩካፓ ዒዛ ዴንቃዎ ዒዘኮ ላጎና ዓሺኖና ፔቴይዳ ዔኤላ ታኦኮ ባይቄ ቢራሎ ዴንቄ ታ ዋዛዳህረ፡ ታኦና ዋላ ዋዛዲዋቴ!» ዔያቶም ዒዛ ጋዓንዳኔ። 10 ጎሜ ቡኡዲ ጌኤሽካ ፔቴ ጎሜ ዓሲ ዛላና ጫሪንጮይዳ ኪኢታንቻ ዩያጉዲ ዋዛዳኔ፡ ታ ዒንህህም ጋዓኔ።»

ባይቄ ጴዴ ናዒህ ኮኦኪንህ

11 ሃህ ዩሱሴ፡- «ፔቴ ዓሲኮ ላምዎ ናይ ዓኦኔ፤ 12 ጌኤዛህ ዓዳህ ኮራ <ዓዴ! ኔኤኮ ዓኦ ባካፓ ፓቄ፡ ታና ሄላዘንህረ ሃህ ታኦም ዒንጌ ጌዔህረ፡ ዓዳህ ዓኦ ባኮ ላምዎ ናኦቶም ገሽኬኔ። 13 ዳካ ከሊኮ ገንፃፓ ጌኤዛህ ፔኤኮ ፓቄ ዔኪ

ባኮ ሻንቸያ ሻንቸ ሃሣ ለአሚያ ለአሚ ዔካየ ሃኬ ዓጪ ዳንዴ፤ ዲኢካ ዲ ዓኣዳ ቤዛ ፔኤኮ ሚኢሾ ቢያ ጉሪ ለኣሊ ባይዘ። 14 ሚኢሾ ዲ ፔኤኮ ቢያ ጋፐሰሰካፓ ዬኖ ዓጩሎይዳ ሚርጌ ናይዚ ኬሰኬሢሮ ማቶይዳ ዲ ኬዴ። 15 ዬያ ሚታሣዳፓ ዔቁያና ዬኖ ዓጩይዳ ዓኣ ፔቴ ዓሲሰኬያ ኮይላ ናንጋጊ ጌላዛ፣ ዬይ ዓሣ ፔኤኮ ቆሎ ጉዲንፖ ሄንቁሴ። 16 ናያ ደዳሢሮ ናዓሣ ጉዲንፖ ሙዓ ሃኣኮ ዲልቦ ሙዒ ሚሸካጊ ዓፃዳቶዎ ዬያ ዒዛም ዒንጋ ዓሲ ባይቄ፤ 17 ዒማና ናዓሣ ፔኤኮ ዳቢንቶ ዔሪጋፓ ታ ዓዶ ማኣሮይዳ ማዶ ማዳጊ ጌላ ዓሳ ካሦ ሙዒ ሚሸኬም ዓዓታንቴ፣ ታኣጊ ሃይካ ናኖና ሃይቃ፤ 18 ዓካሪ ታ ዔቁ ታ ዓዶ ኮይላ ዓኣዲጋፓ፡- «ዓዶ! ያኣሲና ኔኤናና ቤርታ ታ ዳቤ፤ 19 ሃካፓ ሴካ ኔ ናይ ታ ጌይንታጊ ታኣም ኮይሎታ፤ ጋዓንቴ ኔኤጊ ማዳሻ፣ ዓይሎይዳፓ ፔቴሢ ታና ማሄ ታ ጋዓንዳ።» ጌዒ ማሌ። 20 ዬያ ጋዓፖ ዔቁ ዓዶ ባንሣ ዓኣዳ።

«ዬካፓ ዓዶ ሃጊ ሃኬ ዓኣንቴ ናዓሣ ዳንቃ፡ ሚጪንቴ ዒዛ ባንሣ ጳሽኪ ኮንቁ ዒዛ ሄርቄ። 21 ናዓሣያ፡- «ዓዶ! ያኣሲና ኔኤናና ቤርታ ታ ዳቤ፤ ሃይፓ ሴካ ኔኤኮ ናይ ጌይንታጊ ታና ኮይሎታ፤ ጌዒ። 22 ዓዶ ጋዓንቴ ማዳ ዓሶ ዔኤላ፡- «ዐካዲ ቃራ ማኣፖ ዔኪ ሙኪ ማይሎታ፤ ኬኤሎይዳ ዠኢሮ፣ ቶኮይዳ ዲርሲ ዓኣሡታ፤ 23 ሃሣ ቃራ ማሊ ቡቀ ዔኪ ሙኪ ሹኩታ፤ ሙዒ ኑ ቀዛደም፤ 24 ዓይጎሮ ጌዔቶ ሃይ ናዓሣ ታኣኮ ሃይቄ፣ ታ ጌዔንቴ፣ ሃይሾ ሃሣ ሹምፖና ዓኣያ ማዔ፤ ባይቄያታፖ ጳዳ።» ጋዓ፡ ምዳሣ ዓርቄ።»

25 «ዬማና ቶይዳሣ ማዳሮ ቦኣሎ ዓኣዳፖ ማዒ ሙኪ ማኣሮኮ ዑኬ ምዳና ኮሣ ኮርጎንቴ ምይዘ፤ 26 ዬካፓ ዒዚ ዓይሎይዳፓ ፔቴሰኬያ ዔኤላ፡ «ሃይ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ያኣጩ። 27 ዓይላሣ ማሃፖ ኔ ጌኤዚ ማዒ ሙኬ፤ ኔ ዓዳ ዒ ኮሺ ዓኣንቴ ዒዛ ዳንቁሣሮ ማሌ ቡቀሣ ዒዛም ሹኬ፤ ጌዒ።

28 «ዬያሮ ቶይዳሣ ሚርጌና ዳጋዳ፡- «ማኣሪ ታ ጌላ» ጋዓዛ፣ ዓዶ ካሮ ኬሰኪ ጌላንዳጉዲ ዒዛ ሺኣቄ። 29 ናዓሣ ጋዓንቴ ዓዶም ሃኣዛጌ፣ ሃያጉዳ ለዔ ታ ኔኤም ማዳ፤ ኔ ዓይሣ ባኣዚያ ዒዳ ታ ቤቁባኣሴ፤ ዓካሪ ታኣጊ ታ ላጎንሣና ምላ ምዳንዳጉዲ ፔቴ ምናይታፖ ታኣም ኔ ዒንጊ ቤቁባኣሴ። 30 ሃይ ኔኤኮ ናዓሣ ጋዓንቴ ኔጊዳፓ ፓቁ ዔኬ ባኮ ዘኣዘ ለኣሎና ምላ ኩርሲ ማዔ ምዳና ማሌ ቡቀሣ ኔ ዒዛም ሹኬ፤ ጌዒ ማሄ። 31 ዓዳሣ ማሃ፡- «ታ ናዓሣያ! ኔኤጊ ቢያ ኬሊ ታኣና ምላኬ፤ ታኣሲ ጉቤ ኔኤርኬ። 32 ሃይ ኔ ጌኤዚ ሃይቄ፣ ታ ጌዔንቴ፣ ሃሣ ሹምፖና ዓኣያ ማዔ፤ ባይቄያታፖ ሃሣ ጳዳ፤ ዬያሮ ሚርጌ ኑ ምዳንዳፖ ኑና ኮይሴ።» ጌዒ።

16

ዔሪ ሙኤዛ ዓሲ

1 ሃሣ ዬሱሴ ፔኤኮ ጊንፖ ሃንታዘንሣ፡- «ፔቴ ያርጎቹ ዓሲሰኬያኮ ማኣሮይዳ ዒናና ማሊ ዔሪ ሙኤዚ ምይሣ ፔቴ ዓሲ ዓኣ፤ ዓሳ ሃይ ኔኤኮ

ዓሶ ምይሣ ዓሣ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ለኣሊ ባይዘ፤ ጌዒ ያርጎጫሣም ኬኤዘ። 2 ዬካፓ ያርጎጫሣ ዬያ ፔኤኮ ማዳ ዓሣ ዔኤሊሳ፡ «ሃይ ታ ኔኤኮ ምይዘ ባካ ዓይጌንዳይ? ዓካሪ ሃይፓ ሴካ ታኣኮ ኔ ማኣሮ ዓሶ ሙኤዛ ዓሲ ማዓጊ ዳንዳዑቀሴ፤ ኔ ምንዴ ዬኖ ማዶ ማዳኣና ዓኣ ሚኢሾና ዓኣ ባኮና ቢያ ታኣም ሺኢሾ» ጌዒ። 3 ዬይ ማዶ ዓሣ ፔ ዒናና ማይ ሃይፓ ሴካ፣ ታ ጎዳሣ ታኣኮ ምንዴ ዓሶ ሙኤዚያ ማዳይዳፓ ታና ኬሳጊኬ፤ ዓካሪ ታ ምዳቶ ኮሽካንዳይ? ጎሽካጊ ታ ዳንዳዑቀሴ፣ ሺኢቃጊያ ታና ቦርሳ፤ 4 ጫክ፣ ታ ማዳንዳ ባኣዚ ዔራ፤ ታ ዒዛኮ ማኣራ ዓሶ ሙኤዚያ ማዳፓ ኬሰኬ ምዳና ዒዛኮ ማኣሮይዳ ታና ናሽካ፣ ታኣኮ ላጌ ማዔ ዓሲ ጳዳንዳጉዲ ታ ማዳንዳ።» ሂዚ ጌዒ ማሌ።

5 «ዬካፓ ዒዛ ጎዳኮ ጋሌና ዓኣ ዓሶ ቢያ ፔቴ ፔቴ ዔኤላ፡ ቤርታኣሲ ኮራ ታ ጎዳሣም ኔ ጪጋንዳ ጋሌ ዓኣ፤ ኔ ዑፃ ዓኣይ።» ጌይ ዒዛ ያኣጩ፤ 6 ዒዚ ማሃፖ «ጳኤታ ፖቲ ኩሙሣ፣ ዛይቴ ታ ጪጋንዳያ ዓኣ፤ ጋዓዛ፣ ሙኤዛሣ ሃቦ ፃኣፕ ዓርቆ ባኮ፣ ዑኬና ዳዒጋፓ ደንጊታሚ ፖቲ ዛይቴ ጌዒ ፃኣፔ ጌዒ። 7 ላምዓሳሣያ ዔኤላ፡ «ኔ ዑፃ ዓኣ፤ ጋሌ ዓኣይ?» ጋዓዛ፣ ዒዚ ማሃፖ «ጳኤታ ሃሪ ጫኣና ማዓ ዛርጌ ጋሌ ዓኣ፤ ጌዒ፤ ሙኤዛሣ ሃኣዛጌ ፃኣፕ ዓርቆ ባኮ! ሳሊታሚ ሃሪ ጫኣና ጌዒ ፃኣፔ ጌዒ። 8 ዬይ ያርጎጫ ዓሣ ጉሙርቁንቴባኣ፣ ፔ ማኣራ ሙኤዛ ዓሣ ጪንጩምና ዒ ማዳ ማዶ ሄርቄ፤ ዬይ ያኣሲ ዓሶይዳፓ ባሽ፣ ሃያ ዓጩ ዓሳ ሳፖይዳ ዔያታ ናንጋ ናንጎኮ ጪንጩ ማዔሣ ዔርዘ።» ጌዒ።

ሚኢሾና ኮይሳ ባኣዚ ማዳንዳያ ኮይሳሣ

9 ሃሣ ሄሊሳፖ ዬሱሴ፡- «ዬያሮ ሃያ ዓጩ ሚኢሾና ዒንሣኮ ላጌ ዓርቁቀቴ፣ ታ ዒንሣም ጋዓ፤ ዬያ ዒንሣ ማዳያታቶ ዒንሣኮ ሚኢሾ ጋፔም ኩቹ ጉሪ ዒንሣ ማዔ ምዳና ዒንሣኮ ላጎንሣ፣ ናንጊና ናንጎ ማኣሮይዳ ሹኣቸንሣ ዒንሣ ዔካንዳ። 10 ዳካ ባኣዚና ጉሙርቁንታ ዓሲ ዳኤፕ ባኣዚና ጉሙርቁንታ ማዓንዳ፤ ዳካ ባኣዚና ጉሙርቁንታዎ ዓሲ ጋዓንቴ ዳኤፕ ባኣዚናኣ ጉሙርቁንታዓኬ። 11 ዬያሮ ሃያ ዓጩ ቆሎ ምይሣያና ዒንሣ ጉሙርቁንታዎ ማዔቶ ጎኔ ቆሎ ያኣጊ ዒንሣ ጉሙርቁ ዒንጋንዳይ? 12 ሃሣ ማሌ ዓሲ ባኣዚና ጉሙርቁንታዎ ዒንሣ ማዔቶ፣ ዒንሣም ማዓ ባኣዚ ያኣጊ ዒንሣም ዒንጋንዳይ?

13 «ፔቴ ዓሲ ፔቴና ላምፖ ምይሣ ዓሲም ምርቃኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ያዲ ማዔያታቶ ፔቴሣ ዒዳ ባጋሣ ናሽካንዳ፤ ሃሣ ፔቴሣ ቦንቹ ባጋሣ ቦሃንዳ፤ ዬያጉዲ ሚኢሾም ምርቃ ዓሲ ያኣሲም ማዳያ ማዓጊ ፔቴታፖ ዳንዳዑቀሴ» ጌዒ።

14 ፔርሴ ዓሳ ሚኢሾ ናሽካያ ማዔሣሮ ዬሱሴ ዬያ ጌዔ ባኮ ቢያ ምይዚ ዒዛኮ ጌኤዘ ቦሃ። 15 «ዒዚ ጋዓንቴ ዒንሣ ዒንሣ ቶኣኮ ዓሲ ቤርቲዳ ጌኤሺ ማሊሳ፤ ያኣሲ ጋዓንቴ ዒንሣኮ ዒና ዔራ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓሲ ቤርቲዳ ቦንቹንታያ ማሊ ጳዳሣ ቢያ፣ ያኣሲ ቤርቲዳ ቦሃንቴያኬ» ጌዒ።

16:13 16:13 ማጥ. 6:24።

ሙሴ ዔርዘ ዋጎና ዔፒና ዛላ (ማቴ. 11:12-13፤ 5:31-32፤ ማር. 10:11-12)

16 ዩሱሴ ቃሲ ከኤዛዎ፡- «ሙሴ ዔርዘ ዋጎና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሰኮ ማፃኦ፡ ሙኪ ማሰካ የሃረሴ ዋዶ ሄላንዳኦና ከኤዚ ከኤዚ ዴዔኔ፤ ሃሢ ዩካፓ ሃንጋ ከኤዛሢ ያኦሲ ካኦቱሞ ኮዡ ሃይሶኬ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዩኖ ካኦቱሜሎይዳ ጌላኒ ኮሺ ሜታዳኔ። 17 ማዔቶዋ ዋጎይዳፓ ፔቴ ባኦዚ ባይቃሰካፓ ጫሪገጮና ሳዖና ዓኦዳኒ ሸሌዔ ማዓንዳኔ።

18 «ማቾ ፔኤኮ ዓንጂ ሜሌ ላኦላ ዔካሢ ሲያ ዘኦሰካ ኮኦማያ ማዓኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ፔ ዓኒፓ ዓንጂገቴ ላኦሌሎ ዔካሢያ ፔና ዒኦሳኔ» ጌዔኔ።

ዖርጎጮ ዓሢና ማንቆ ዓላዓዜሪና

19 ሃሃ ዩሱሴ፡- «ዲንኪ ዘቂ ማኦዖና ሃሃ ሻኦኦ፤ ሚዛጲ ዓፒላ ማይንታ ፔቴ ዖርጎቹ ዓሲ ዓኦኔ፤ ዒዚ ሲያ ከሌና ሚርጌ ዋዛና፤ ሜታ ባኦያ ናንጋኔ። 20 ዒማና ዒዛ ካራ ዑፃ ሲያ ከሢ ሌሊ ማዔ ዓላዓዜሪ ጌይንታ ፔቴ ማንቆ ዓሲ ላሂ ናንጋኔ፤ 21 ዩይ ማንቆ ዓሢ ዖርጎጮሢ ሙዖይዳፓ ዲኦናሢ ሙይ ሚሸካኒ ኮዓኔ፤ ዩያ ዖርጎጮሢ ካናታኦ ሙኪ ሙኪ ማንቃሢኮ ኪያ ላዓኔ።

22 «ዩካፓ ዩይ ማንቆ ዓሢ ሃይቁም፡ ያኦሲ ከኦታንቻ ሎ ዓብራሃሜ ኮራ ዒዛ ዔኪ ዓኦዳኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዖርጎጮ ዓሢ ሃይቁ ዴኦቱኔ።

23 ዩኖና ጋፒንፃ ጴዳዋ ዔቶ ሜታሢ ሴዘይዳ ዒ ሜታዲቤቃ ዴጊ ጌዒ ዓብራሃሜና ኮይሎይዳ ዓኦ ዓላዓዜሪ ሃኬና ዴንቄኔ። 24 ዩካፓ ዒዚ ዑኡዞ ዴጊዲ ታ ዓዳሢኖ ዓብራሃሜ! ሃዳራ ታኦ ማሌቴራ፤ ሃይካ ታኦ ታሚዳ ሚርጌና ሜታዳሢ ፔኤኮ ከኤሎ ቤርቶ ዋኦሢዳ ዳኪ ታኦ ዒንዲርዘ ሸሚሳንዳጉዲ ዓላዓዜሪ ታኦ ሳኬ» ጌዔኔ።

25 «ዓብራሃሜ ጋዓንቴ ታ ናዓሢኖ! ኔኦኒ ኔኦኮ ሳዖ ናንጎ ዋይይዳ ሚርጌ ኮሺ ባኦዚ ዴንቄ ዋዛዴሢ ማሊ ጳቂሡዋይ? ዓላዓዜሪ ጋዓንቴ ዩኖ ዋዶና ሚቶይዳ ዓኦኔ፤ ዩያር ሃሢ ዒዚ ሃይካ ዋዛዳኔ፤ ኔኦኒ ጋዓንቴ ሜታዳኔ። 26 ዩይያ ዓኦንቴ ኦኡና ዒንሢና ባኦኮይዳ ፑኡፒ ማጊ ዓኦኔ፤ ዩያር ኦ ኮይላፓ ዒንሢ ባንሢ፤ ዒንሢ ኮይላፓ ኦ ባንሢ ፒንቃኒ ዳንዳዒንቱዋሴ» ጌዔኔ። 27 ዩካፓ ዖርጎጮ ዓሢ ታ ዓዳሢኖ! ያዲ ማዔቶ ሃዳራ ዓላዓዜሪ ለካ ታ ዓዳ ማኦሪ ዳኬ፤ 28 ዒኦኦ ሉ ታኦኮ ደንጎ ጌርሲንሢ ዓኦሢኖ ዔያታ ሃሃ ሃያ ፑርቶ ሜታሢ ሴዘ ሙኲዋጉዲ ዒዚ ዔያቶ ላቴ ከኤዘንጎ ጌዔኔ።

29 «ዓብራሃሜ ጋዓንቴ ሙሴና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሰኮ ማፃኦ፡ ዔያቶ ኮራ ዓኦኔ፤ ዩያቶይዳፓ ዔያታ ዋይዘንጎ ጋዓዛ፤ 30 ዖርጎጮ ዓሢ ታ ዓዳሢኖ፤ ዓብራሃሜ! ዩይ ጌዳያቱዋሴ፤ ጋዓንቴ ፔቴ ዓሲ ሃይቢዳፓ ዔቂ ዴንዲ ዔያቶ ሙኪዎ፤ ዳቢንቶ ፔኤኮ ዔሪ ጎማፓ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 31 ዓብራሃሜ ማሃዖ ሙሴሲና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሰኮ ማፃኦ፡ ዔያቶ ጋዓሢ ዔያታ ዋይዘባኦያታቶ፤ ፔቴ ዓሲ ሃይቢዳፓ ዔቂ ዔያቶ

ከኤዘቶዋ ዒዛሲ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔያታ ዔካዓኬ» ጌዔኔ።

17

ዓሲ ዳቢሳ ባኦዚና ጎሜ ቡኡዒሢና ሃሃ ጉሙርቂሢ ዛላ (ማቴ. 18:6-7፤ 21-22፤ ማር. 9:42)

1 ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታ ናኦቶሞ፡- «ዓሲ ዳቢሲ ጎሜይዳ ጌልዛ ባኦዚ ሙኲዋፖ ፔቴታዖ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ጎሜ ማዒ ዳቢሳ ባኦዚ ዔኪ ሙካ ዓሢ ማዓ ዓዳዔ! 2 ዖናታቴያ ሃንሢ ዳኮ ናኦቶንሢዳፓ ፔቴ ዳቢሲ ጎሜ ማዳሳያይዳፓ ዋንሢ ሹቹ ባቃና ቱኪ ዋኦያ ባዘይዳ ጌሌቴ ኮሺኬ። 3 ዩያር ዒንሢ ዒንሢና ዔራዋቴ።

«ኔ ዒሻሢ ኔኤም ፑርቲሲ ዳቢቶ ዘሪ ጎሪ፤ ዒዚ ፔ ዳቢንቶ ዔሪ ታ ዳቢኔ» ጌዔኖ ዓቶ ጌዔ፤ 4 ሃናኦ ዓቢዳ ሌሊ ለንካይ ማይንቴ ኔኤም ፑርቲሲ፤ ዳቢ፤ ሃሃ ለንካይ ማይንቴ ሙኪ ሙኪ ታ ዳቢንቶ ታ ዔሬኔ» ጌዔኖ ዓቶ ጎንጎ ዒዛ ጌዔ።

5 ዳኪንቴዘንሢ ዩሱሴ ኮራ፡- «ሃዳራ ኦም ጉሙርቂሢ ቃሴ» ጌዔኔ። 6 ጎዳ ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ሴናፒጮፍ ጎዖ ባኬሎኮ ዓኦፓ ዳኮማ ጉዴያ ማዓ፡ ጉሙርቂሢ ዒንሢኮ ዓኦቶ ሃያ ሻኦሶ ሃይካፓ ቱጊንቴ ባዘ ከዴ» ዒንሢ ጌዔኖ ዒንሢ ማዓ ሃይሢንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ማዳ ዓሲ ማዳኒ ኮይሳ ባኦዚ

7 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ፡- «ዒንሢኮ ፔቴ ጎሺ ጎሽካይ ሃሃ ጊንሢ ማራይ ሃንቃ ዓሲ ዓኦቶ ዩይ ማዳ ዓሢ ማዳፓ ማዔ ዋዶና ሴዘና ሃን ሙኪ ካዋ ሙዔ» ዒዛ ጋዓ? 8 ዩያፓ ሳካሪ ታኦ ካዋ ጊኦጊሹ፤ ታ ሙዒ ዑሽካንዳኦና ታና ሙኡዛያ ማዔ፤ ዩካፓ ኔኦኒ ሙዓንዳኔ» ጋዓቶዋዓዳ? 9 ያዲ ማዔቶዋ ዩይ ማዳሢ ዩያ ዓሢ ባኮ ኩንሢሢ ዒዛኮ ጎዳሢ ዒዛ ጋላታያ ዒንሢ ማላ? 10 ዒንሢ ዩያጉዲ ዒንሢ ዓይሃና ባኮ ሲያ ኩንሢሢ ጊንፃ ሉኡኒ ፓሡዋ ማዳ ዓሰንሢኬ፤ ኦ ኩንሢሢ ኦኡኒ ማዳንዳጉዲ ኦም ኮይሳ ባኮንሢ ሌሊኬ» ጎሙፔቴ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዑያይዳ ከሰካ ደርዓሢና ዓኦ ታጾ ዓሰንሢ ፓሢሢ

11 ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ባንሢ ዴንዳዖ ሳማሪያና ጌሊላ ዓጮናኮ ሳዘና ዓኦዳኔ፤ 12 ፔቴ ጉርዳሰኬኖ ዒ ጌላዛ ዑፃ ከሰካ ደርዓሢና ዓዲንቴ ታጾ ዓሲ ዒዛ ኮይላ ሙኪ ሃኬ ዔቃዖ፤ 13 ዑኡዞ ፔኤሲ ዴጊዲ፡- «ዩሱሴ! ዔርዛሢኖ! ሃዳራ ኦም ማሌቴራ» ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ።

14 ዩሱሴ ዔያቶ ዛጋዖ፡- «ዴንዳዋቴ! ዒንሢኮ ዑያዋ ቁኤሶም ዳውፔቴ» ዔያቶ ጋዓዛ፤ ዔያታ ዓኦዳ ጎይሢ ዓኦንቴ ዔያቶኮ ዑፃ ከሰካ ደርዓሢ ባይቁም ዔያታ ጌኦሽኬኔ። 15 ዔያቶይዳፓ ፔቴሢ ዩያ ደርዓሢዳፓ ጌኦሽኬሢ ዛጌ ዋዶና ዴጊ ጌዔ ዑኡሲና ያኦሲ ጋላቴ ጋላቴ ጊንሢ ማዔኔ። 16 ዩይ ዓሢ ዩሱሴያ ጋላቴ ጋላቴ ዒዛኮ ቶኮ ዴማ ባሊቴና ሎኦሜኔ፤ ዒዚ ዩይ ዓሢ ሳማራ ዓጪ

16:16 16:16 ማቴ. 11:12-13። 16:17 16:17 ማቴ. 5:18። 16:18 16:18 ማቴ. 5:32፤ 1ቆር. 7:10-11። 17:3 17:3 ማቴ. 18:15። 17:14 17:14 ለዊ. ዓኬ 14:1-32።

ዓሲኩ። 17 ዩሱሴ፡- «ዑዎ ኬስኬ ደርዓሂዳ፣ ዳቁ፣ ጌኤሽኬ ዓሳ ታጽቱዋዳ? ሂዳዎ ታዘጸንሂ ዓንኮ ጌሌይ? 18 ያክዛሂ ጋላታኒ ማዒ ሙኬሂ ሃያ ሜሌ ዜርፃሂዳ፣ ጋታዛ ሜሌ ባአዓዳ?» ጌዔኔ። 19 ዩካፓ ዩሱሴ ዩያ ዓሂ ኮራ፡- «ዔቁ፣ ዳንዳ፤ ኔ ጉሙርቁፃ ኔና ዳቂሽኔ» ጌዔኔ።

ያክሲ ካአቱሞኮ ሙኪያ
(ማቴ. 24:23-28፤37-41)

20 ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ኮራ፡- «ያክሲ ካአቱማ ዓይዳ ሙካንዳይ?» ጌዒ ያክጫዛ፣ ዒዚ ዔያቶም፡- «ያክሲ ካአቱማ ሙካንዳሂ ዓሳ ዛጊ ካፓ ጎይያቱቆሎ፤ 21 ዩያጉዲ ሃሃ ሃይሾ ሃካኬ ሃሃ ሴኬያኬ፤ ጌይንታያቱቆሎ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያክሲ ካአቱማ ሃሂ ዒንሂኮ ባአካ ማዔሂርኬ» ጌዒ ማሄኔ።

22 ሄሊሳዎ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፆ ሃንታ ናአቶም፡- «ዓሲ ናዓሂኮ ኬሎይዳ፣ ፔቲማታዎ ሉና ዓይጌ ዛጊሳንዳይ?» ዒንሂ ጋዓንዳ ኬሊ ሙካንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒንሂ ዛጋዓኬ። 23 ዓሳ ሃይሾ ኪሪሰቶሴ ሃካኬ! ሃሃ ሴኬያኬ!» ዒንሂም ጋዓንዳካኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዒንሂም ጋዓ ባኮ ጉሙርቁ ዔያቶ ጊንፆ ዓአዲ፣፣። 24 ዜኤሊንሂ ጫሪንቲዳ ዜኤሊንሂዎ፣ ካራፓ ካር ሄሊንዳና ፖዓሂጉዲ ዓሲ ናዓሂ ሙካ ኬሎናአ ያዲ ማዓንዳኔ፤ 25 ጋዓንቲ ዓሲ ናዓሂ ቤርታዲ ሚርጌ ሜቶ ዒካንዳሂና ሃኖ ዎዶ ዓሶና ቦሃንታንዳሂ ዓቱዋያኬ። 26 ኖሄ ዎዶና ማዔሂጉዲ፣ ዓሲ ናዓሂ ሙኮ ዎዶናአ ያዲ ማዓንዳኔ። 27 ኖሄ ዋኦ ካአሚሎይዳ ጌላንዳያ ሄላንዳና ዓሳ ሙዒያ ሙዒ ዑሽኪያ ዑሽኪ ዔፒያ ዔካንቲ፣ ዩና ዎዶና ባይሲንቶ ዋኦ ሙኪ ቢያሂ ዔኤዲ ባይዜኔ። 28 ዩያጉዲ ሎኦፃ ዎዶና ማዔሂጉዲያ ማዓንዳኔ፤ ዩና ዎዶና ዓሳ ሙዒ ዑሽካንቲ፣ ሻንቲያ ሻንቲ ሃሃ ሻንቲያ ሻንቲያ፣ ሙዎ ሚሂያ ቱኪ ቱኪ ማአሪያ ማካንቲኬ። 29 ጋዓንቲ ሎኦፃ ሶዶሚይዳ፣ ኬስኬ ኬሎና ታሚና ታሚኮ ዪኢሊና ጫሪንጮይዳ፣ ዋርቁ ቢያሂ ሙዒ ባይዜኔ። 30 ዓሲኮ ናዓሂ ሙካ ዎዶናአ ያዲ ማዓንዳኔ።።»

31 «ዩና ኬሎና ማአር ቶኦኮይዳ ዓአ ዓሂ፣ ማአርይዳ ዓአ ሜሆ ዔካኒ ኬደ፣ ጎዠይዳ ዓአ ዓሂ ሃንጋ ማአር ባንሂ ማፆ፣። 32 ሎኦፃ ማቾ ጸቂሂ ማሉዋቲ! 33 ፔ ሸምፓሂ ዳቂሻኒ ኮዓሂ ቢያ ባይዛንዳኔ፤ ሸምፓሂ ፔኤኮ ዓአሂ ዒንጋሂ ቢያ ዳቂሻንዳኔ። 34 ዩና ዋንቲሎ ላምዎ ዓሲ ፔቲ ሻአላይዳ ላሃንዳኔ፤ ዔያቶይዳ፣ ፔቲማ ዔከንታዛ፣ ባጋሂ ዓታንዳኔ፤ ታ ዒንሂም ጋዓካኬ። 35 ላምዎ ላኦሊ ሃሃ ፔቲ ቤሲዳ ዋላ ዎንሂ ዎዳንዳኔ፤ ፔቲዛ ዔውታንዳኔ፣ ባጌላ ዓታንዳኔ። 36 ላምዎ ዓሲ ፔቲ ጎሺዳ ዋላ ማዳንዳኔ፤ ፔቲሂ ዔውታንዳኔ፣ ባጋሂ ዓታንዳኔ» ጌዔኔ። *

37 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናአታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሂኖ! ዔያታ ዓንኮ ዔኪ ዓአዲንታይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጮኔ።

ዒዚ ማሃዎ፡- «ሃይቁ ባኦዚ ዓአ ቤሰካ ሃምፑራ ቡካኔ» ጌዔኔ።

18

ቤልፃዲዎ ሸኢቁ ፔ ሱኩጋሂ ሜታሴ ላኦሊሰኬና

1 ዩካፓ ቤልፃዲዎ ቢያ ኬሊ ሸኢቃንዳያ ኮይሳሂ ዔርዛኒ ዩሱሴ ኮኦኪንሂ ሂዚ ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜኔ፡- 2 «ፔቲ ካታማይዳ ያኦሲ ዒጊጮቆያ ሃሃ ታና ዓሲ ዋዚ ጋዓንዳይ፣ ጎዑ ፔቲ ዋጌ ዎጋሰኬይ ዓአኔ። 3 ዒማና ፔቲ ዓኒ ሃይቁ ላኦሊሰኬና ዩና ካታሜሎይዳ ናንጋኔ፤ ዒዛ ዩና ዎጎ ዎጋሂ ኮይሎይዳ ሙኪ ሙኪ ታኦና ዋላ ሞኦቶ ሞኦቲንታ ዓሲ ዓአሂር ታኦም ዎጌ፣ ዒዛ ኮራ ጋዓኔ። 4 ዒዚ ዒዛም ዎጉዎ ሚርጌ ኬሊ ዳዕሰካ፣ ጋዓንቲ፡- ዋዚ ታ ያኦሲ ዒጊጮቆቲያ ሃሃ ላሲ ታና ዋዚ ጋዓንዳይ ጎዑዋቲያ፣ 5 ሃና ዓኒ ሃይቁ ላኦሊላ ታና ሜታሳሂር ሌሊ ታ ዒዛም ዎጋንዳኔ፤ ሃንጎ ቢያ ዎዶ ዒዛኮ ሙኪያ ታኦኮ ጎጾ ያይዳኔ» ጌዒ ማላኔ።

6 ሄሊሳዎ ጎዳ ዩሱሴ፡- «ሚጫንቲዋ፣ ፑርቶ ዎጋሂ ጌዔ ባኮ ሂንዳ ማሉዋቲ፤ 7 ያኦሲ ዓካሪ ሮኦሪና ዋንቲና ዒላቲ ዒላቲ ሸኢቃ ፔ ዳርም ዎጋዳዳ? ቻዒ፣ ጌይ ዔያቶም ዒንጎንደ ባኮ ቃዚ ኔጊሳንዳ? 8 ኔጉዎ ሩኡሪና ዔያቶም ዎጋንዳኔ፤ ታ ዒንሂም ጋዓኔ። ጋዓንቲ ዓሲኮ ናዓሂ ሙካ ዎዶና ሳይዳ ጉሙርቁሂ ዳንቃንዳ ናንዳኖ?» ጌዔኔ።

ፔርሴ ዓሲሰኬያና ሚኢሽ ቡኩሳ ዓሲሰኬያና ዛላ

9 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ ኩኩ ጌኤሽኬ ጌዒ ጌዒ ሄርሽንቲ፣ ሃንጎ ዓሶ ቦሃ ዓሶም ሃያ ኮኦኪንሂ ኬኤዜኔ፡- 10 «ላምዎ ዓሲ ሸኢቃኒ ጌኤኮ ማአሪ ዳንዳኔ፤ ዔያቶይዳ፣ ፔቲሂ ፔርሴ ዓሲ ማዓዛ፣ ባጋሂ ኮርም ዓሶ፣ ሚኢሽ ቡኩሳ ዓሲኬ።

11 «ፔርሴ ዓሂ ሸኢቆር ዔቂጋ፣ ዒኖና ጾኦሲኖ! ታኦኒ ሃንጎ ዓሶጉዲ ቡሩዋያ፣ ፑርታ ዓይሂንቲዎያ ሃሃ ማቾ ማዒባኦ ላኦሊና ላሃያ ማዒባኦሂር ታ ኔና ጋላታኔ፤ ሃሃ ባሽ ሃያ ሚኢሽ ቡኩሳሂጉዲ ታ ማዒባኦሂርዎ ኔና ጋላታኔ። 12 ታኦኒ ቃልሾ ኬሎ ጋርይዳ ላምዎ ኬሊ ሙኦዚ ሃሽ ሸኢቆ ሸኢጲያ ሸኢቃኔ፤ ታ ዳንቃ ባኮይዳ፣ ቢያ ታጸሂዳ፣ ፔቲማ ኬሲ ኬሲ ኔኤም ዒንጋኔ» ጌዒ ሸኢቁኔ።

13 «ዩይ ሚኢሽ ቡኩሳሂ ጋዓንቲ ሃኬ ዔቃዎ፣ ዳግ ጌዒ ሌካ ጫሪንጮ ዛጋኒታዎ ጫርቁባኦ፤ ጋዓንቲ ኩጮና ፔኤኮ ዳዶ ባዒ ባዒ ታ ያኦካሂኖ! ታና ጎምሲ ማአሪ!» ጌዔኔ። 14 ጌኤሹም ዳንቁ ማአሪ ማዔሂ ዩያ፣ ዓሶ፣ ማዒሽ ቡኩሳሂ ማዓንዳኦቲዎ ፔርሴ ዓሂቲቆሎ። ፔ ቶኦኮ ዳጊዳሂ ቢያ ሂርኪ ጋዓንዳኔ፤ ፔ ቶኦኮ ሂርኪዳሂ ጋዓንቲ ዳግ ጋዓንዳኔ» ታ ዒንሂም ጋዓካኬ።

ዩሱሴኮ ዳኮ ናአቶ ዓንጂዎ
(ማቴ. 19:13-15፤ ማር. 10:13-16)

17:26 17:26 ማዢ. ማፃ 6:5-8። 17:27 17:27 ማዢ. ማፃ 7:6-24። 17:29 17:29 ማዢ. ማፃ 18:20—19:25።
17:31 17:31 ማቴ. 24:17-18፤ ማር. 13:15-16። 17:32 17:32 ማዢ. ማፃ 19:26። 17:33 17:33 ማቴ. 10:39፤
16:25፤ ማር. 8:35፤ ሉቃ. 9:24፤ ዮሃ. 12:25። * 17:36 17:36 ፔቲ ፔቲ ሚናኦ ማፃኦ፣ ፓይ 36 ጌዳ ቃሳኔ፤ ዩና ቃኦላ ማቴ.
24:40 ጌዳ ዓአዞ ማላኔ። 18:14 18:14 ማቴ. 23:12፤ ሉቃ. 14:11።

15 ዩሱስ ዕዳቶ ፔ ኩጮና ካአሚ ፒፃንዳጉዲ ዓሳ ናአቶ ዒዛ ኮይላ ዔኪ ሙካዛ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናአታ ጋዓንቴ ዬያ ዛጌ ዎዶና ዓሶ ኮራ ጎሪንቴ። 16 ዩሱስ ጋዓንቴ ናአቶ ሃንጋ ፔ ባንሢ ዔኤላዎ፡- «ፆኦሲ ካአቱማ ሃንሢጉዳዘንሢማ ማዕሢሮ ናአታ ሃንጋ ታ ባንሢ ሙኮንጎ፤ ዕዳቶ ላአጊፖቴ። 17 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ፆኦሲ ካአቱም ናይጉዲ ሸሌዑሞና ዔኪባአ ዓሲ ፔቲታዎ ጌላዓኬ» ጌዔ።

ዖርጎጮ ዓሢኮ ፆኦጪዎ
(ማቴ. 19:16-30፤ ማር. 10:17-31)

18 ዓይሁዶ ዓሶኮ ሱኡጎይዳፓ ፔቴሰኬይ ዩሱስ ኮራ፡- «ኮዥ ዔርዛሢዎ! ናንጊና ናንጊ ዴንቃኒ ዓይጎ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ!» ጌዒ ፆኦጪ።

19 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ዓይጎር ኔ ታና ኮሺ ጋዓይ? ፔቲ ፆኦሲዳፓ ዓታዛ ኮሺ ባአሴ።

20 ዓይሢዎንሢ ኔ ዔራኔ፤ ዩንሢዎ፡- «ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዕባአያና ላሂፖ፣ ዓሲ ዎዲፖ፣ ዉኡቁፖ፣ ሉኡዙሞና ማርካዲፖ፣ ኔ ዓዶና ኔ ዒንዶና ቦንቼ፣ ጌይንቴዘንሢ» ጌዔ።

21 ዓሢ ማሃዎ፡- «ዩንሢ ዓይሢዎንሢ ናአቶፓ ዓርቁታ ካፓኔ» ጌዔ።

22 ዩሱስ ዬያ ዎይዘዎ ዓሢ ኮራ፡- «ዓካሪ ፔቲ ባአዚ ኔ ማዳንዳያ ዓቲኔ፤ ዩይያ ኔኤኮ ዓአ ባኮ ቢያ ሻንቹ ሚኢሾ ማንቆ ዓሶም ዒንጌ፤ ጫሪንጮ ካአቱሞይዳ ፆአፒ ጌሃ ቤዘይዳፓ ኔ ዔካንዳኔ፤ ዩካፓ ሙኪ ታ ጊንፆ ሃንቴ» ጌዔ። 23 ዓሢ ጋዓንቴ ኮሺ ዖርጎቹ ማዕሢሮ ዬያ ዎይዘዎ ሚርጌና ፆዬ።

24 ዩሱሴያ ዓሢ ፆዬሢ ዛጋዎ፡- «ዖርጎጮ ዓሶም ፆኦሲ ካአቱሞይዳ ጌላሢ ዎማጉዲ ሜታንዳይ!

25 ዖርጎቹ ዓሲ ፆኦሲ ካአቱሞይዳ ጌላንዳያይዳፓ ጋአላ ናርፔ ያኢናና ጌላኒ ሸሸሌዓንዳይ» ጌዔ።

26 ዬያ ዎይዜ ዓሳ፡- «ዓካሪ ዬይ ያዲ ማዕቶ ፆኦኒ ዳቃኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔ። 27 ዩሱስ ጋዓንቴ፡- «ዓሲም ዳንዳዒንቴዎ ባአዚ ፆኦሲም ዳዳንዳዒንጎኔ» ጌዔ።

28 ጴዳርሴ፡- «ሃይሾ ኦኡኒ ኦኡኮ ዓአ ባኮ ቢያ ሃሺ ኔ ጊንፆ ሃንታኔ» ጌዔ።

29 ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፡- ፆኦሲ ካአቱሞር ጌዒ ፔኤኮ ማአሮ፣ ማቾ፣ ጌርሲንሢ፣ ሾዔ ዓሶ፤ ሃሣ ናአቶዎ ሃሻ ዓሲ ባሺና ዴንቃንዳይ።

30 ዬይ ሃሢ ሃያ ዓጮይዳአ ሚርጌ ጳንጮና ዔካንዳኔ፤ ሃጊ ሙካ ዓጮይዳአ ናንጊና ናንጊ ዴንቃንዳይ ጌይሢኬ» ጌዔ።

ዩሱስ ፔኤኮ ሃይሶ ዛሎ ኬኤዜሢ
(ማቴ. 20:17-19፤ ማር. 10:32-34)

31 ዩሱሴ ታጾ ላምዎንሢ ዳማሲ ዒዛ ባንሢ ሺኢሻዎ፡- «ሃይሾ ኦ ሃሢ ዬሩሳላሜ ዴንዳይ፤ ዓሲ ናዓሢ ዛሎ ፆኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሶና ፆአፒንቴሢ ቢያ ዒኢካ ኩማንዳይ። 32 ዒዚ ዓይሁዳ ማዕባአ ዓሶም ዓአሢንጎቲ ዒንጊንታንዳይ፤ ዔያታአ ዒዛ ዓማሊ ቦሃንዳይ፤ ጫሽኪ፣ ዒዛይዳ ጩቲያ ጩታንዳይ። 33 ዒዛ ዠራፓና ጳርቁሢኮ ጊንፆ ዔያታ ዎዳንዳይ፤ ጋዓንቴ ሃይሣሳ ኬሎና ሃይባፓ ዒ ዔቃንዳይ» ጌዔ።

34 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዬያ ቢያ ባኮይዳፓ ፔቲታዎ ማሊ ዒና ዔኪባአሴ፤ ዒዛ ጌኤዘኮ ዓአሺንቴ ቡሊፃ ዔያቶም ዔርቲባአሢሮ ዬይ ዒዛኮ ዎዚ ጌይዎታቲያ ዔያታ ዔሪባአሴ።

ዩሱሴ ዒያርኮይዳ ዓአፓ ባይቁሢኮ ዓአፖ ፖዒሴሢ

(ማቴ. 20:29-34፤ ማር. 10:46-52)

35 ዩሱሴ ዒያርኮኮ ሙኪ ዑካዛ ፔቲ ዓአፒ ባይቁ ዓሲሰኬይ ዒንጎ ሚኢሾ ሸኢቁ ሸኢቁ ጎይዎ ዓጫ ዴዒ ዓአዎ፣ 36 ዒዛኮ ኮይሌና ዓአዳ ሚርጌ ዓሶ ዑኡዘ ዎይዚ፡- «ሃይ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ፆኦጪ።

37 ዓሳ ማሃዎ፡- «ሃይሾ ናዚሬቶ ዩሱሴ ሃይና ዴንዳይ» ጌዒ ዒዛም ኬኤዜ።

38 ዬማና ዓአፖ ባይቁሢ፡- «ዳውቲ ናዓሢዮ ዩሱሴ! ሃዳራ ታአም ማሌ» ጌዒ ጌዒ ዒላቲ።

39 ዩሱሴኮ ቤርታ ቤርታ ዓአዳ ዓሳ፡- «ዚቲ ጌዔ!» ጌይ ዒዛ ጎራዛ፣ ዒዚ ጋዓንቴ ዑኡዘ ኮሺ ዴጊዲ፡- «ዳውቲ ናዓሢዮ! ሃዳራ ታአም ማሌ!» ጌዔ።

40 ዬያሮ ዩሱሴ ዔቃዎ፡- «ሃኒ ዒዛ ታ ባንሢ ዔኪ ባውዎቲ» ጌዒ ዓይሣዛ፣ ዓአፖ ባይቁሢ ዒዛ ኮይላ ሙኬም፣ ዩሱሴ ሂዚ ጌዒ ዒዛ ፆኦጪ።

41 «ዓይጎ ታ ኔኤም ማዳንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዔ።

ዓአፖ ባይቁሢ ማሃዎ፡- «ጎዳሢዮ! ዛጋኒ ታ ኮዓኒ» ጌዔ።

42 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ዛጌ! ኔኤኮ ጉሙርቁፃ ኔና ዳቁሼኔ» ጌዔ።

43 ዬማና ዓአፖ ባይቁሢ ቤዘና ዛጋኒ ዳንዳዓዎ፣ ፆኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ዩሱሴ ጊንፆ ሃንቲሢ ዓርቁኔ፤ ዴራ ቢያ ዬያ ዛጋዎ ፆኦሲ ጋላቲ።

19

ዩሱሴና ዜኪዮሴ ጎፆሢ

1 ዩሱሴ ጎይዎ ሃንቴ ጎይሣ ዒያርኮ ካታሞ ጌላዎ፣ ካታሞኮ ሳዘና ቲቁ ዴንዳይ። 2 ዒኢካ ዜኪዮሴ ጎፆ ዓሲ ዓአኔ፤ ዒዚ ኮርሞ ዓሶፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶኮ ሱኡጌ ሃሣ ዖርጎቹ ዓሲኬ። 3 ዒዚ ዩሱሴ ዎያታቲያ ዛጋኒ ኮዳያታንቴ፣ ዔጶ ዒዛኮ ቃሚሢ ማዕሢሮ ዴር ሚርጌሞፓ ዔቁያና ዒዚ ዩሱሴ ዛጋኒ ዳንዳዒባአሴ። 4 ዩሱሴ ዒ ዓአ ቤዘና ዓአዳሢሮ ዜኪዮሴ ዩሱሴ ዛጋኒ ጌዒ ዴርኮ ቤርታ ዓአዳዎ ፔቲ ቦኦሲ ጌዔ። 5 ዩሱሴ ዬና ቦኦሶ ዴሞ ሃላዎ ሌካ ዴግ ጌዒ ዛጌሰካፓ ዜኪዮሴ ኮራ፡- «ዜኪዮሴ! ሃና ታ ኔ ማአራ ፔኤቃንዳያ ኮይሳሢሮ፣ ዑኬና ሚፃፓ ኬዴ» ጌዔ።

6 ዜኪዮሴ ዑኬና ኬዳዎ ዎዘና ዩሱሴ ፔ ማአራ ሾኦቹንሢ ዔኬኔ። 7 ዬያ ዛጌ ዓሳ ቢያ፡- «ሃይ ዓሢ ጎሞ ዓሶ ማአሪ ሾኦቹንቃኒ ጌሌኔ!» ጌዒ ዩሱሴ ዴንኬ።

8 ዜኪዮሴ ጋዓንቴ ዔቃዎ ጎዳ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሢዮ! ሃሢ ታአኮ ዓአ ባኮይዳፓ ቢያ ሃካሢ ማንቆ ዓሶም ታ ዒንጋንዳይ፤ ጌሺ ዓሲዳፓ ታ ዔኬ ሚኢሾ ዓአቲያ፣ ዔኬሢፓ ዎይዳ ጳንጮ ማሃ ታ ማሃንዳይ» ጌዔ።

18:20 18:20 ኬሲ. ማፃ 20:12-16፤ ላሚ. ዎማ 5:16-20።

19:10 19:10 ማቴ. 18:11።

9 ዩሱስ ማሃድ፡- «ሃይ ዓሢ ሃሃ ዓብራሃማ ዜርፃፓኬ፤ ሃሃ ዳቁጎታ ሃያ ማኦሮም ማዕኔ፤ 10 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓሲኮ ናዓሢ ባይቄሢ ኮዓኒና ዳቁሻኒ ሙከኔ» ጌዔኔ።

ማዳ ማዳ ታጾ ዓሲስከንሢ ኮኦኪንሢ
(ማቴ. 25:14-30)

11 ዓሳ ዩያ ዋይዚያይዳ ዓኣንቴ ዩሱስ ሃሃ ፔቴ ኮኦኪንሢ ዔያቶም ከኤዜኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓይዚ ዩሩሳሌም ባንሢ ዑኩሢረ ዓሰም ያኦሲኮ ካኣቱማ ሃሢ ዓሰም ዋደና ፔጋዲ ጴዳያ ማሌኔ።

12 ዩያ ዩሱሱ፡- «ካኣቱም ቢታንቶ ዔኪ ማዓኒ ሃኪ ዓጪ ዳንዳ ፔቴ ዳኤፕ ዓሲስከኔ ዓኣኔ፤ 13 ዓይዚ ዳንዳንዳሂኮ ቤርታ ዓይዚ ማዳ ዓሰይዳፓ ታጾ ዓሲ ዓኤሊ ፔቴ ፔቴሢም ታጾ ቩቹ ቢራ ዓይጎፓ ታ ማዒ ሙከንዳኣና ሃያ ቢሮና ኮርሙዋቴ» ዔያቶም ጌዔኔ። 14 ዓይዚ ዓጪ ዓሳ ጋዓንቴ ዩያ ዓሢ ዓይጎፓሢሮ፡- «ዩይ ዓሢ ኑ ዑፃ ካኣታዳንዳፕዲ ኑ ኮዑዋሴ» ጌዔ ዓይዚ ዳንዳሂኮ ጊንፃ ኪኢታ ዓሲ ጊንፃ ዳከኔ።

15 «ዩይ ዓሢ ካኣቱ ማዒ ሙከ ዋደና ዔያቶም ዓይጎንቴ ማኢሾና ዋዚፕዲ ኮርሚ ጊዳ ጌልዜቶ ዋ ዔራኒ ፔኤኮ ማዳ ዓሰንሢ ዔኤሊሴኔ። 16 ቤርታ ሙከ ማዳ ዓሢ ሙከ፡- ሳዳሢዮ! ኔ ታኣም ዓይጎ ማኢሾ ኮርሚ፣ ሃይሾ ታ ታጾ ቩቹ ቢራ ጊዳ ጌልዜኔ» ጋዓዛ፤ 17 ዓይዚ ሳዳሢዮ ሕኤኒ ጉሙርቁንታ፡ ማዳሢዮ! ቃራ ኔ ማዳኔ! ዳካ ባኣዚና ኔ ጉሙርቁንቴሢሮ ታ ሃሢ ኔና ታጾ ካታማ ኔ ዋይሢንዳፕዲ ቢታንቶ ዓይጎኔ» ጌዔኔ። 18 ለምዓሳሢ ሙከ፡ ሳዳሢዮ! ኔ ታኣም ዓይጎ ማኢሾና ታ ኮርሚ ዳንጎ ቩቹ ቢራ ጊዳ ጌልዜኔ» ጋዓዛ፤ 19 ሳዳሢዮ ዩያም ሕኤማኣ ሃሃ ታኣኒ ዳንጎ ካታማ ኔ ዋይሢንዳፕዲ ቢታንቶ ዓይጎኔ» ጌዔኔ።

20 «ዓቴ ማዳ ዓሢ ሙከ፡ ታ ሳዳሢዮ! ኔ ታኣም ዓይጎ ማኢሾ ሃኣዛጌ፤ ቱርጫና ታ ቱኪ ጌሢኔ። 21 ዓይጎሮ ጌዔቶ ኔኤኒ ጌሢ ባኣያና ኔኤሮ ማዒባኣያታንቴ ዔካያ፡ ኔ ጎሽኪባኣያ ሃኣኮ ቡኩሳያ፡ ማርጌ ፑርታ ዓሲ ኔ ማዕሢ ዔሪ ታ ኔና ዓይጎሮሢሮ» ጋዓዛ፤ 22 ሳዳሢዮ ማሃድ ሃይ ኔ ፓሠቀኣሢ ሃይ! ኔ ጌዔ ባኮና ታ ኔ ዑፃ ዋጋኔ፤ ታኣኒ ታኣም ማዒባኣሢ ዔካያና ጎሽኪባኣያ ቡኩሳያ ሃሃ ፑርታ ዓሲታሢ ታ ኔና ዔራኒ ኔ ጌዒባይ? 23 ያዲ ማዕቴ ማኢሾ ታኣኮ ጊዳ ቃሲንታንዳፕዲ ኮርሚንታ ቤሰካ ኔ ዓይጎሮ ጊሽኪባኣይ? ታኣኒ ማዒ ሙከ፡ ጊዳ ቃሲንቴያና ዋላ ዔካንዳያታንቴኔ» ጌዔኔ።

24 «ዩካፓ ዓይዚ ሳዳሢዮ ዓይዚ ዓቂ ዓኣዘንሢ ኮራ ሃያ ዓሢኮ ማኢሾ ዔኪጋፓ ታጾ ጊዳ ቃሴ፣ ማዳ ዓሢም ዓይጎታ፣ ጌዔኔ። 25 ዔያታ ማሃድ ሳዳሢዮ! ዓይዚ ዓይ ጊዳ ጌልዜ ታጾ ቩቹ ቢራ ዓኣንቴም» ጌዔኔ። 26 ሳዳሢዮ ጋዓንቴ «ዓኣሢም ቢያ ዑሣ ዓኣሢ ዓይጎንታኔ፤ ባኣሢዳፓ ጋዓንቴ ዩማ ዓኣማታ፡ ዔዔኪንታኔ ታ ዓይጎሢም ጋዓኣኔ። 27 ታ ካኣታዳንዳፕዲ ኮዒባኣ ዩንሢ ታኣኮ ሞርኮንሢ ጋዓንቴ ሃይካ ዔኪ ሙከ ታ ቤርታ ዋዲዋቴ» ጌዔኔ። 28 ዩሱሱ ዩያ ኮኦኪንሢ ከኤዜሰካፓ

ዩሩሳሌም ባንሢ ዓይዚ ጊንፃ ሃንታዘንሢኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳኔ።

ዩሱሱ ዳኤፖ ቦንቾና ዩሩሳሌም ጌሊያ
(ማቴ. 21:1-11፤ ማር. 11:1-11፤ ዮሃ. 12:12-19)

29 ዩሱሱ ዛይቶ ሪሚቶ ዳኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ቤቴፓጌና ቢታኒያ ጌይንታ ካታሞንሢ ሙከ፡ ዓይዚ ጊንፃ ሃንታዘንሢዳፓ ለምጎንሢ ሃዚ ጌዒ ዳከኔ፡- 30 «ሃሮ ሴኮ ቤርታ ዓኣ ጉርዳሎ ዳንዳዋቴ፤ ዓይዚ ዓይጎሢ ሃላ፡ ዓይጎ ዓሲያ ቶጊ ቤቁባኣ ሃሪ ናይ ቱኡቲ ዓኣንቴ ዓይጎሢ ዳንቃንዳኔ፤ ዓይጎ ቡሊ ዔኪ ታኣም ባውዋቴ። 31 ያኣኒያ «ዓይጎሮ ዓይጎሢ ቡላይ?» ጌይ ዓይጎሢ ያኦጩቶ ሳዳሞ ኮይሳሢሮከ» ጌይ ዓይጎሢ ማህዋቴ።»

32 ኪኢቶና ዳኪንቴዘንሢዳፓ ዳንዳ፡ ቢያ ባካ ዩሱሱ ዔያቶም ጌዔሢ፡ ማዕንቴ ዛጌኔ። 33 ዓይጎ ሃሮ ናፖማ ዔያታ ቡላኣና ሃሮ ናፖኮ ዓዳንሢ፡- «ዓይጎሮ ዓይጎሢ ቡላይ» ጌዔኔ።

34 ዔያታ ማሃድ፡- «ሳዳሞ ኮይሳሢሮከ» ጌዔኔ። 35 ሃሮ ናፖዋ ዩሱሱ ኮራ ዔኪ ሙከ፡ ዔያታ ፔኤኮ ዓፒሎ ሃሮ ናፖ ዙላ ጌሢ ዩሱሱ ቶጊሴኔ። 36 ዩሱሱ ዓኣዳ ሳይሣ ዓኣንቴ ዓሳ ፔኤኮ ዓፒሎ ሳይፃ ዓይ ቤርታ ሂኢሢ።

37 ዩሱሱ ዩሩሳሌም ሃላኒ ዑከ፡ ዛይቶ ሪሚቶ ዳኮና ሊካ ከዳንቴ ዓይዚ ጊንፃ ሙከ ዓሳ ቢያ ዔያታ ዛጌ፣ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንቴ ዓኮ ባኮ ዛሎና ማርጌ ዋዛዳሢሮ ዑኡዘ ፔኤኮ ዳጊዲ ያኦሲ ጋላቲሢ ዓርቄኔ። 38 «ያኦሲ ሱንሢና ሙከ ካኣቲ ዓንጃንቴያከ! ኮሹም ጫሪንቹዳ፣ ቦንቾ ያኦሲም ዳጌ ቤዘይዳ ማፖንጎ!» ዔያታ ጋዓኔ።

39 ዳርኮ ባኣኮይዳ ዓኣ፣ ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ ዩሱሱ ኮራ፡- «ዔርዛሢዮ! ኔኤኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ ጎሪ ዘቲዳ» ጌዔኔ።

40 ዩሱሱ ማሃድ፡- «ዔያታ ዘቲ ጌዔቴያ ሹጫ ሃይ ዓላታንዳኔ፣ ታ ዓይጎሢም ጋዓኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሱ ዩሩሳሌም ካታሞ ዛሎሮ ዩኤከሢ

41 ዩሱሱ ዩሩሳሌም ካታሞኮ ዑከ ካታሜሎ ዘጋ፡- 42 «ኔኤም ኮሹም ማዓንዳ ባኮ ሃሮ ኔ ዔሪያታቶ ዓይጎ ጎፖንዳይ! ሃሢ ጋዓንቴ ዩይ ባካ ኔ ዓኣፓፓ ዓኣሽንቴኔ፤ 43 ኔኤኮ ሞርካ ኔኤኮ ዙላ ቲኢሢ ዲርቁ ሃሢ ኔና ማንጌ፣ ሃንጌና ሰንጌና ማታሳንዳ ዋዳ ሙከንዳኔ። 44 ኔናንታ ኔ ጊዳ ዓኣ ኔኤኮ ናኣቶንታ ዔያታ ባይዘንዳኔ፤ ዔያታ ደይሱዋ፡ ፔቴ ቩቹታ፡ ኔኤም ሃሻዓከ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ያኦሲ ኔና ዘጋኒና ዳቁሻኒ ሙከ ዋደ ኔ ዔሪባኣሢሮከ» ጌዒ ዩኤከኔ።

ዩሱሱ ጌኤዢ ማኣርይዳ ኮርማ ዓሶ ከሴሢ
(ማቴ. 21:12-17፤ ማር. 11:15-19፤ ዮሃ. 2:13-22)

45 ዩሱሱ ጌኤዢ ማኣሪ ጌሊ ዓይዚ ኮርማ ኮርማ ዓሶ፡- 46 « ማኣራ ታኣኮ ሽኢጳሢ ማኣሪ ማዓንዳኔ፣ ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ፤ ዓይጎሢ ጋዓንቴ ዉሲ ፑና ቤሲ ማሃኔ» ጌዒ ዳውሲሢ ዓርቄኔ።

47 ዩካፓ ዩሱሱ ቢያ ከሊና ጌኤዢ ማኣራ ዔርዜኔ፤ ዩሮ ዋደና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና ሃሃ ማሌ ዳርኮዋ ሱኡጎ

19:11 19:11 ማቴ. 25:14-30። 19:26 19:26 ማቴ. 13:12፤ ማር. 4:25፤ ሉቃ. 8:18። 19:38 19:38 ዓይኔ. 118:26። 19:46 19:46 ዓሲ. 56:7፤ ዔር. 7:11። 19:47 19:47 ሉቃ. 21:37።

ማዕዘንህ ይሱሴ ዋዲ ኮዔኔ። 48 ጋዓንቴ ዓሳ ቢያ ይሱሴ ጋዓ ባኮ ዋይዛኒ ሚርጌና ናሽካሚር። ዔያቶም ዋኦቶንዶ ጎይፆ ባይቄኔ።

20

ይሱሴኮ ቢታንቶ ዛሎ ያኔጨንቴ ያኔጨሂ (ማተ. 21:23-27፤ ማር. 11:27-33)

1 ፔቴ ከሊ ይሱሴ ጌኤዥ ማኣራ ጴዳ ዳር ዔርዚ ዔርዚ ሃሣ ኮዥ ሃይሶዎ ከኤዛንቴ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዚ ዎጎ ዔርዚ ዓሶና ሃሣ ጨዎና ዒዛ ኮይላ ሙካዎ። 2 «ሂንዳ ኦም ከኤዘ! ሃያ ባኮ ኔ ማዳሂ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ? ሃሣ ገንሣ ሃያ ኔ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ኔኤም ዒንጌሂ ያናዳይ?» ጌዒ ዒዛ ያኔጨኔ።

3 ይሱሴ ማሃዎ፡- «ታ ዒንሂ ፔቴ ባኣዚ ያኔጨንዳኔ፤ ሂንዳ ዒንሂ ታኣም ማሁዋቴ፤ 4 ዮሃንሴኮ ዋኣዎና ማሰኪፆ ያኔሲዳገዎ ዓሰዳገዳይ?» ጌዔኔ።

5 ዔያታ ዋሊ ኮይላ፡- «የኦሲዳገኤ» ኦ ጌዔቶ፡ «ሂዳዎ ዒንሂ ዓይጎር ጉሙርቂ ጎናሲ ዔከባኣይ?» ዒ ጋዓንዳኔ። 6 «ዓሲዳገኤ» ኦ ጌዔቶ ሃሣ ዓሳ ኦና ሹቻ ዳዓንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ቢያሂ ዮሃንሴ ያኔሲ ማሊሂ ከኤዛያ ማዕሂ ጉሙርቃሂርኤ» ጌዔኔ። 7 ይያር፡- «ዓንካገ ማዕቲያ ኦ ዔራዋሴ» ጌይ ዒዛም ዔያታ ማሄኔ።

8 ይሱሴያ፡- «ሂዳቶ ታኣኒያ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቶ ዒንሂም ከኤዛዓኤ» ጌዔኔ።

ዎይኔ ጎፆ ባኤሎ ቱካ ዓሶንሂ ኮኣኪንሃ (ማተ. 21:33-46፤ ማር. 12:1-12)

9 ዩካገ ይሱሴ ሃያ ኮኣኮንሃ ዳርም ከኤዘኔ፡- «ፔቴ ዓሲ ዎይኔ ጌይንታ ባኣዚ ቱካዎ ጎሽካ ዓሰም ጎሽኪ ጎሽኪ ካገንዳጉዲ ዒንጌ፡ ሜሌ ሃኬ ዓጨ ዳንዲ ማዕቀዎ ሚርጌ ዎዴ ዳዔኔ። 10 ዬና ካፆዛ ዎይኔሎኮ ዓዳሂ ዓኣገይዳገ ዒዛ ሂላዘንሂ ዔካንዳጉዲ ፔቴ ማዳሰኤያ ጎዥ ጎሽካዘንሂ ኮይላ ዳኬኔ፤ ጎዥ ጎሽካዘንሂ ጋዓንቴ ማዳ ዓሂ ጳርቂ ኩቺ ጉሪ ማሂ ዳኬኔ። 11 ይያጉዲ ሜሌ ማዳሰኤያ ዳካዛ ዬያኣ ሃሣ ዔያታ ጳርቂ፡ ቦርሲሲ ኩቺ ጉሪ ማሂ ዳኬኔ፤ 12 ሃሣ ሃይሣሳ ማዳ ዓሲ ዳካዛ ዬያ ሃሣ ጳርቂ ዑፆ ኪፆሴሰካገ ጎዥኮ ቲኢዎ ዙላ ከኤራኔ። 13 ዩካገ ዎይኔሎኮ ዓዳሂ ላካሪ ታ ዎዳንዳይ? ታኣኮ ታ ናሽካ ናዓሂ ዳካንዳይ! ዒዛ ጎፆንቴ ዔያታ ቦንቻንዳያ ናንዳኔ» ጌዔኔ። 14 ጋዓንቴ ጎሽካዘንሂ ዒዛኮ ናዓሂ ዛጌ ዎዳና ዋሊ ኮይላ ሃይ ዒዛ ዳካላንዳሂኤ፤ ሃኒ ሙኩዋቴ ኦ ዒዛ ዎዳም፤ ቤዛኣ ኦም ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 15 ይያር ናዓሂ ዔያታ ዎይኖ ቱኮና ቤዘኮ ቲኢዎ ዙላ ከሲ ዎዳኔ።

«ዓካሪ ያዲ ማዕቶ ዎይኔሎኮ ዓዳሂ ዬንሂ ጎሽካዘንሂ ዎዳንዳያ ዒንሂም ማላይ? 16 ዬና ዎይኔሎኮ ዓዳሂ ፔኤር ዬዓንዳኔ፤ ጎሽካዘንሂያ ዎዳንዳኔ፤ ዬና ዎይኖ ሜሌ ጎሽካ ዓሰም ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓሳ ዬያ ዋይዘዎ፡- «ይያጉዴ ባኣዚ ማሊ ማገገ!» ጌዔኔ።

17 ይሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶ ባንሂ ዛጋዎ፡- «ዓካሪ

ማኣር ማዥ ዓሳ ቦሂ ሃሹ ሹጫሂ ማኣርኮ ሃላሂ ማዔኔ» ጌይንቴ ፆኣፒንቴሂ ዓይጎ ዔርዚይ? 18 ዬያ ሹጫሂዳ ሎኣማሂ ቢያ ሜቃንዳኔ፤ ሃሣ ዒዚ ዑፆ ከዳሂያ ቢያ ዳኣዲንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ጌኢራ ጨገሂ ዛላ ያኔጨንቴ ያኔጨሂ (ማተ. 22:15-22፤ ማር. 12:13-17)

19 ሙሴ ዔርዚ ዎጎ ዔርዚ ዓሶና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዬያ ኮኣኪንሃ ዔያቶይዳ ዒ ከኤዘሂ ዔራዎ ዬማና ዒዛ ዓርቃኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዳር ዔያታ ዒጊጩኔ። 20 ዬያር ይሱሴ ዔያታ ዓርቃኒ ዔያቶም ጌኢጋ ከሊ ካፔኔ። ዓጮ ዎይሂሂ ቢታንቶና ዒዛይዳ ዎጋንዳጉዲ ዓኣሂ ዒዛ ዒንጊሳኒ ዳንዳዓ ፑርታ ባኣዚ ዒዛይዳገ ዳንቃኒ ኮዓፆ ፒዜ ዓሲ ማሊ ዒ ጌሰታ ጌኤዘና ዒዛ ቡኡዲ ዓርቃንዳ፡ ሙሪ ዓሲ ዒዛ ኮይላ ዳኬኔ። 21 ዬንሂ ዓሶንሂ ይሱሴ ኮራ ሙኪ፡- «ዔርዚሂዮ! ኔኤኒ ከኤዛሂና ዔርዚሂ ጎኦ ማዕሂ ኦ ዔራኔ፤ ያኔሲ ጎይሂ ጎኔና ኔ ዔርዚገዳቴም ያኣማኣ ኔ ሎኡዙዎና ዲማሲ ማኣዲ ጌሰቱዋሴ። 22 ሂንዳ ኦም ከኤዘ! ኦኡኮ ዎጎ ጎይፆና ሮሜ ዓጮ ካኣቲም ጌኢራ ጨገኒ ዓይሂንቴም ዓይሂንቴባኣይ?» ጌዒ ዒዛ ያኔጨኔ።

23 ይሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ጌና ማሊዎ ዔራዎ፡- 24 «ሂንዳ ታና ሚኢሾ ዳውዋቴ፤ ሃና ሚኢሾይዳ ዓኣ ዓውካሮና ፆኣፒንቴ ሱንፆና ያኦርዳይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ሮሜ ካኣቲሲኤ» ጌዔኔ።

25 ይሱሴ ማሃዎ፡- «ያዲ ማዕቶ ካኣቲሲ ካኣቲም፡ ያኦሲሲ ያኦሲም ዒንገቶቴ» ጌዔኔ።

26 ዔያታ ዳር ቤርቶይዳ ጌኤዘና ዒዛ ፒሪ ዓርቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዬያር ዒ ማሂ ማሂፆና ዲቃቲ ሂርሻዎ ዚቲዮ ጌዔኔ።

ሃይቄ ዓሲ ዔቃ ዛላ ያኔጨንቴ ያኔጨሂ (ማተ. 22:23-33፤ ማር. 12:18-27)

27 «ሃይቄ ዓሲ ዔቄንዲዋሴ» ጋዓ ሳዶቄ ዓሳ ይሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- 28 «ዔርዚሂዮ! ሙሴ ኦፔቴ ዓሲ ናይ ሾውዎ ማቻይዳገ ሃይቤና ዲማዳቶ ጌኤዛሂ ላኣሌሎ ዔኪ፡ ናይ ሾይ ሃይቄሂም ዜርሂ ጌሦንጎ ጌዒ ፆኣፔኔ። 29 ዓካሪ ላንካይ ዎሊኮ ጌርሲንሂ ማዕይ ዓኣንቴ፡ ቢያሂኮ ቶይዳሂ ላኣሊ ዔኪ ናይ ሾውዎ ሃይቄኔ። 30 ዒዛ ሂሊሴ ጌኤዛሂ ዬና ላኣሌሎ ዔኬኔ፤ 31 ሃሣ ሃይሣሳሂያ ዔኬኔ፤ ዬያይዴ ጎይሂ ላንኮንሂ ቢያ ዒዛ ዔካዎ ናይ ሾውዎ ሃይቄኔ። 32 ቢያሂኮ ገንፆ ዬና ላኣሌላ ሃይቄኔ። 33 ዓካሪ ላንካዎንሂ ቢያ ፔ ዎዳና ዎዳና ቢያ ዒዛ ዔኬያታሂር፡ ሃይቄ ዓሳ ዔቃ ዎዳና ዎያኮ ዒዛ ማቻ ማዓንዳይ?» ጌዒ ዒዛ ያኔጨኔ።

34 ይሱሴ፡- «ሃያ ዓጮ ዓሳ ዔካኔ፡ ሎዓኔ፤ 35 ሃይቢዳገ ዔቄ፡ ሙካ ዓጮይዳ ናንጋኒ ኮይሳ ዓሳ ጋዓንቴ ዔኩዋሴ፡ ሎዑዋሴ። 36 ዓይጎር ጌዔቶ ያኔሲ ኪኢታንቻጉዲ ማዓንዳሂር ሃይቄዋሴ፤ ሃይቢዳገ ዔያታ ዔቄሂር ያኔሲ ናይኬ። 37 ሃይቢዳገ ዔቃንዳ ዓሶ ዛሎ ጋዓንቴ ሙሴ ካዮ ባኣኮይዳ ዔኤቴ ታም ዛሎ ከኤዘ ሃይሶይዳ ፔጋሲ ዬያ ከኤዘኔ፤ ዬና ሃይሶይዳ

ሙሴ ያኑሱ፡- <ዓብራሃም ያኑሱ፣ ዩሳፋቂ ያኑሱ፣ ያይቆኦስ ያኑሱ። ጌራ ከኤዜኔ። 38 ያኑሱ ሽምፖናናገናናገጋ ዓሶ ያኑሱ፣ ሃይቆቶፎናገናና ስጋ ዓሶ ያኑሱ። ይህም ሲያህ ዲዛም ሽምፐናና ስጋጌ» ጌራ ዲያቶም ማህኔ።

39 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዘንሂዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሂ፡- «ዔርዛሂዳ! ኮሺ ባኣዚ ኔ ከኤዜኔ!» ጌራ። 40 ዩካፓ ማይ ዩሱሴ ጫርቂ ያኑጩ ዓሲያ ባኣሴ።

ዩሱሴ ፔ ዛሎ ያኑጩ ያኑጩሂ (ማቴ. 22:41-46፤ ማር. 12:35-37)

41 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዋይቲ ማሲህ ዳውቴ ናይከ ዔያታ ጋዓይ? 42-43 ዳውቴ ፔ ቶኦኪና ዓይኑም ማፃኦፖይዳ፡-

<ያኑሱ ታ ጎዳሂም (ማሲህም) ኔኤኮ ሞርኮ ኔ ቢታጎቶ ዳማ ታ ማሃንዳያ ሂላንዳኣና ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዔ ዲዛም ጌዔኔ። ጋዓኔ።

44 ዓካሪ ዳውቴ ፔ ቶኦኪና ጎዳ ጌራ ዲዛ ዔኤሌቶ ማሲህ ዳውቴኮ ዋይቲ ናይ ማዓኒ ዳንዳዓይ?» ዔያቶም ጌራ።

ዩሱሴ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶ ዛሎ ከኤዜሂ (ማቴ. 23:1-36፤ ማር. 12:38-40)

45 ዳራ ቢያ ዲዛሲ ዋይዛ ጎይሂ ዓኣንቴ ዩሱሴ ጊንዖ ሃንታዘንሂ ኮራ፡- 46 «የደሲ ማኣዖ ማኣዒ ሴካ ሃንጋ ጌራ ሃንታኒ፣ ቦኣካ ቤሲዳ ቦንቾ ዔኤሊሂ ዔኤሊንታኒ፣ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዛ ቦንቾንታ ያይታ፤ ሙኡዚ ሙዖ ቤሰካ ቦንቾንታ ቤሲዳ ዳዓኒ ኮዓ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዘንሂዳፓ ዲንሂና ካቸዋቴ። 47 ዔያታ ዓሲ ቤርቲዳ ጴዳኒ ያደሲ ሸኢቆ ሸኢጳሂና ጌሺ ጌሺ ዓኒንሂ ሃይቂ ላኣሎኮ ማኣር ማንቆሳኔ፤ ዩያር ዔያቶይዳ ዑህ ዓኣጳ ፑርታ ዋጌ ዋጊንታንዳኔ» ጌራ።

21

ዜኤሪንደሰኬና ያኑሲም ዲንጌ ዲንጊሂ (ማር. 12:41-44)

1 ዩሱሴ ጳግ ጌራ ዛጋንቴ ዖርጎጮ ዓሳ ያኑሲም ዲንጎ ባኮ፣ ሳኣጲኖ ጋራ ዓጋንቴ ዳንቄኔ። 2 ዩያጉዲ ሃሃ ፔቴ ዜኤሪንደሰኬና ዩኖ ዋይ ሚኢሾና ላምዖ ሲኪና ማዓያ ሳኣጲኖ ጋራ ዓጋንቴ ዒ ዳንቄኔ። 3 ዲማና ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዲንሂም ጋዓኔ፤ ሃና፣ ዜኤርይንደ ማንቁላ ቢያፓ ዑህ ዓኣጳ ባሾ ዲንጌኔ። 4 ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ዲንጌሂ ዔያቶኮ ዓኣ ባካፓ ዲቢ ዑህ ዓኣጳሂከ፤ ዲዛ ጋዓንቴ ማንቆታዖ ፔቴታዖ ዲዛም ዓይሱዋዖ ዲዛኮ ዓኣ ባኮማ ጋፒ ዲንጌኔ» ጌራ።

ጌኤዢ ማኣርኮ ሻሂንቶ ዛሎ ዩሱሴ ሎንሄሂ (ማቴ. 24:1-2፤ ማር. 13:1-2)

5 ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡- «ሃይ ጌኤዢ ማኣራ ሚዛጲ ሹቸና ሃሃ ያኑሲም ዲንጊንቴ ዲንጊያና ሚዛጲሲ

ኮሾናያኔ» ጌራ ጌራ ዋላ ጌሰታንቴ፣ 6 ዩሱሴ፡- «ሃይ ዲንሂ ዛጋሂ ቢያ፣ ሹጫ ሹጫይዳ ከልቁንቴ ዓቲንዲዋ ዋይ ሙካንዳኔ፤ ሃይ ሹጫ ቢያ ፔቴ ዓቢና ደዓንዳኔ» ጌራ።

7 ዔያታኣ፡- «ዔርዛሂዳ! ዩይ ማዓንዳሂ ዓይዲዳይ? ዩይ ያዲ ማዓንዳ ዋይ ዑከሂ ኑ ዔራንዳ ማላታ ዓይጌንዳይ?» ጌራ ዲዛ ያኑጩ።

ዩሱሴ ማቶና ዳውሲሂና ሙካንዳሂ ከኤዜሂ (ማቴ. 24:3-14፤ ማር. 13:3-13)

8 ዩሱሴ፡- «ዲንሂ ዳቢንቴዋጉዲ ዲንሂና ዔራዋቴ፤ ሚርጌሂ ታኣኒ ኪሪሰቶሴኔ! ሃይሾ ዋይ ዑከኔ!» ጌራ ጌራ ታ ሱንዖና ሙካንዳኔ፤ ዔያቶ ጊንዖ ዓኣጲፖቴ። 9 ያልዚና ዳሪኮ ዋይዚ ዲጂሂና ዛላ ዲንሂ ዋይዜ ዋይና ዲቃቲፖቴ፤ ቤርታዲ ዩይ ቢያ ያዲ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ማዔቶዋ ጋፒንዖ ዑከኔ ማዓንዳኔ» ጌራ ዔያቶም ማህኔ።

10 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ፡- «ዳራ ዳር፣ ካኣታ ካኣቶ ያላንዳኔ። 11 ዳማ ዳማ ቤሲዳ ዳዲ፣ ዓጊቻ ሳዓ ዓጊጃሂና ሉማና ሃሃ ደርዓኣ ከሰካንዳኔ። ሃሃ ዓጊቻ ባኣዚና ዳኤፒ ዳኤፒ ማላታ ጫሪንጮይዳ ጴዳንዳኔ። 12 ጋዓንቴ ዩይ ቢያ ማዓንዳሂኮ ቤርታ ዓሳ ዲንሂ ዓርቃንዳኔ፤ ዲጃ ሃሃ ዲንሂ ዳውሶንዳኔ፤ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዛና ቱኡዚ ማኣርናም ዓኣሂ ዲንሂ ዲንጎንዳኔ፤ ታ ሱንዖር ጌራ ካኣቶ ቤርቶ ሃሃ ዋይሂ ዓሶ ቤርቶ ዔኪ ዲንሂ ዓኣጲንዳኔ። 13 ዩይያ ታ ሱንዖ ዛሎ ዲንሂ ማርካታኒ ዲንሂም ኮሺ ዋይ ማዓንዳኔ። 14 ዩያር ዲንሂ ፑርቲሴ ዓሲጉዲ ያኑጩንታ ባኮኮ ዲንሂ ማሃንዳ ባኮር ማታዳንዳያ ኮይሱዋኣሂ ቤርታዲ ዔራዋቴ። 15 ዓይጎር ጌዔቶ ዲንሂኮ ሞርኮይዳፓ ያኣኒያ ዲንሂ ባሻኒና ማካኒ ዳንዳዑዋ ጌሰቶንደ ጌኤሲና ዔራቶና ታ ዲንሂም ዲንጋንዳኔ። 16 ዲንሂኮ ሾዔ ዓሶና ጌርሲንሂና ዲንሂኮ ዲጊኖና ላጎና ዓቱዋዖ ዓኣሂ ዲንሂ ዩያ ባኮም ዲንጋንዳኔ፤ ዲንሂዳፓ ፔቴ ፔቴሂ ሃይቂያ ሃይቃንዳኔ። 17 ታ ሱንዖር ጌራ ዓሲ ቢያና ዲጃንቴያ ዲንሂ ማዓንዳኔ። 18 ጋዓንቴ ዲንሂኮ ቶኦኮ ጋፓናፓ ፔቴታዖ ባይቃዓኔ። 19 ዲንሂ ጊቢ ዳንዳዒ ሽምፓሂ ዲንሂኮ ዲንሂ ዳውሳንዳኔ» ጌራ።

ዩሱሴ ዩራሳላሚኮ ባይቂዖ ዛሎ ከኤዜሂ (ማቴ. 24:15-21፤ ማር. 13:14-19)

20 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ፡- «ዲዛ ሞርኮኮ ያላ ዓሶና ዩራሳላሚ ማንጊንቴ ዓኣንቴ ዲንሂ ዛጌ ዋይና ባይቃኒ ዲዛ ዑከሂ ዔራዋቴ፤ 21 ዲማና ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣዘንሂ ለካ ዲኮ ባንሂ ዓኣሽንቶንጎ፤ ካታማ ዓኣዘንሂ ዩካፓ ከሰከንጎ፤ ካታምኮ ዙላ ዓኣዘንሂያ ሃንጋ ካታም ጌሎፓ። 22 ዓይጎር ጌዔቶ ዩኖ ባይሰንቴሎ ዛሎ ፃኣፒንቴ ሎንሂ ኩማንዳጉዲ፣ ዩና ኮሚ ዓከሂና ማቶ ዲንጊሂ ዋይ ማዓንዳኔ። 23 ዩኖ ዋይና ጎጶይንደና ናኣቶ ዓኣሎ ዳንሂሂማዘንሂም ባይዔ! ዓይጎር ጌዔቶ ዩኖ ዓጮሎይዳ ዳኤፒ ማቶ ዋይ ማዓንዳኔ፣ ዳር ዑይዳኣ ያኑሲ ጎሪንቴ

ሙከንዳኔ። 24 ዔያቶይዳፓ ሚርጌህ ስልዚና ሃይቃንዳኔ፤ ዓቲ ዓሳ ደባንቲ ደማ ደማ ዓጪ ዔኪ ዓኣዲንታንዳኔ፤ ሚሌ ዴራ ዑፃ ማዒ ዋይህ ዋዳ ጋፓንዳያ ሄለንዳኣና ዩሩሳሌሜ ካታሞ ዔያታ ሄርቁ ዋይህያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ኪሪሰቶሱስ ለሚ ሙኪያ ዛሎ (ማቲ. 24:29-31፤ ማር. 13:24-27)

25 ሄሊሳዖ ዩሱሴ፡- «ዓቦና ዓጊኖናይዳ ሃህ ዠኣጋህዳ ደቃህ ማለታ ጴዳንዳኔ፤ ሳይይዳ ዓኣ ዴራ ቢያ ባዘና ባዘይዳ ዔቃ ደቃህ ጉዳህ ዠባር ዑኡዘፓ ዔቁያና ዓጊጪ ሚታዳንዳኔ። 26 ሳይይዳ ሙከ ባኮ ካፒህና ዓሳ ዓጊቹሞና ሄርጊ ሚታዳንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩኖ ዋደና ጫሪጎጫ ዋልቁና ዓኣ ባካ ዓጊፃንዳኔ፤ 27 ዩካፓ ዓሲኮና ዓህ ደኤፒ ዋልቁና ሃህ ቦንቹንቲ ሻኣር ዑፃ ማዒ ሙኪ ጴዳንዳኔ። 28 ዩይ ቢያ ማዒያ ዓርቁ ዋደና ዓጊህኮ ዳቁንታ ዑኩህረ ዴግ ጌዒ ሌካ ዛጉዋቲ» ጌዔኔ።

ቤሌሴ ጌይንታ ሚህ ኮኣኪንህ (ማቲ. 24:32-35፤ ማር. 13:28-31)

29 ዩካፓ ዩሱሴ ሂዚ ጌዒ ኮኣኪንህ ዔያቶሞ ኬኤዘኔ፡- «ቤሌሶ ሚያንታ ሃንጎ ሚያዋ ኮሺ ዓና ዔኪ ዛጉዋቲ፤ 30 ዔያቶኮ ዒላዠ ጂላንቲ ዓጊህ ዛጌ ዋደና ስሃ ዑኩህረ ዓጊህ ዔራኔ። 31 ዩይ ጎይያ ዩይ ቢያ ባካ ማዒያ ዓርቃህ ዓጊህ ዛጌ ዋደና ያኣሲ ካኣቱማ ሙከጊ ዑኩህረ ዔራዋቲ። 32 «ጎኔ ታ ዓጊህሞ ጋዓኔ፤ ዩይ ቢያ ኩማንዳያ ሄለንዳኣና ሃይ ሸይንታ ዓኣዳዓኬ። 33 ጫሪጎጫና ሳዖና ዓኣዳንዳኔ፤ ታኣኮ ቃኣላ ጋዓንቲ ናንጊና ዶዴ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ዶዴ ጴጪ ካፒህ ዛላ

34 ሄሊሳዖ ዩሱሴ፡- «ሚርጌ ሙኡዚና ዑሺና ዛላ ማሊ ማሊ ዋደ ዓጊህኮ ጉሪ ኩርሲፖቲ፤ ሃህ ሃያ ሳዖ ናንጎ ባኮ ዛሎ ሚታዲህና ዒኖ ዓጊህኮ ዶጪሲፖቲ፤ ያዲ ዓጊህ ማዔቲ ዩና ኬሌላ ፒርጉዲ ዔራዋንቲ ዓጊህ ዓርቃንዳህ ዔራዋቲ። 35 ዩና ኬላ ሳይይዳ ዓኣ ዓሶ ቢያ ዔራዋንቲ ዓርቃንዳኔ። 36 ዩያር ሙከ ፑርቶ ባኮይዳፓ ቢያ ቶላኔ፤ ዋልቁያ ዴንቃኒና ዓሲ ናዓሂኮ ቤርታ ዓጊህ ዔቃኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ሺኣቁ ሺኣቁ ቢያ ዋዴና ዶዴዋቲ» ጌዔኔ።

37 ዒማና ዩሱሴ ቢያ ኬሊ ጌኤዠ ማኣርይዳ ዔርዛኔ፤ ሳዓ ዓማኣና ጋዓንቲ ዛይቲ ሪሚቲ ዴካ ጌይንታ ዴኮ ኬሰኪ ኬሰኪ ዋርቃኔ። 38 ዓሳ ቢያ ዩሱሴ ኮራፓ ዋይዚ ጉቲ ዓማ ጌኤዠ ማኣሪ ዒዛ ባንህ ዓኣዳኔ።

22

ኪሪሰቶሱስ ዋዳኒ ዓሶኮ ዋላ ዘርቲያ (ማቲ. 26:1-5፤ ማር. 14:1-2፤ ዮሃ. 11:45-53)

1 ዑህ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ ጌይንታ ላኣዶ ሙዒ ቦንቹ ኬላ ዑካዛ፤ 2 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዘ

ዋጎ ዔርዘ ዓሳ ዴር ዓጊጪሙህር ዩሱሴ ዓርቁ ዋደንዶ ጎይህ ዴማና ኮዓኔ።

ዪሁዳኮ ዩሱሴ ዓኣህ ዓጊጎር ዓሶና ዋላ ጊኢጊያ

(ማቲ. 26:14-16፤ ማር. 14:10-11)

3 ዩማና ታጶ ለምዖንህዳፓ ፔቲህ ማዔ፤ ዓሰቆርንቶ ዓጪ ዓህ፤ ዪሁዳይዳ ፃላሂ ጌሌኔ። 4 ዩያር ዪሁዳ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጌኤዠ ማኣር ካፓ ዓሶ ዓይህዘንህ ኮይላ ዴንዲ ዩሱሴ ዋዲ ዓኣህ ዔያቶሞ ዓጊጋንዳቲ ዔያቶና ዋላ ጌሰቲ። 5 ዔያታ ዒ ኬኤዘ ባኮና ዋዛዲ ሚኢሺ ዒዛም ዓጊጋኒ ዋላ ጌሰቲ ጊኢጌኔ። 6 ዔያታ ጌሰቲ ጊኢጌሰካፓ፤ ዴራ ዔራዋንቲ ዒዚ ዩሱሴ ዓኣህ ዓጊጋኒ ጊኢጋ ዋዴ ኮዓኔ።

ዩሱሴ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ ካዋ ሙዒ ጊኢጊህ

(ማቲ. 26:17-25፤ ማር. 14:12-21፤ ዮሃ. 13:21-30)

7 ዩካፓ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቹ ማራቶ ሹኪ፤ ላኣዶ ሙዒ ቦንቹ ኬላ ሄሌኔ። 8 ዩሱሴ፡- «ዑህ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ ካዋህ ኑ ሙዒንዳጉዲ ዴንዲ ኑም ጊኢጊሹዋቲ» ጌዒ ጴዲርሴና ዮሃኒሴና ቤርታ ዳኪኔ።

9 ዔያታ ማሃ፡- «ዑህ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ ካዋ ዋካ ኑ ጊኢጊሻንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌይ ዒዛ ያኣጪኔ።

10 ዒዚያ ዔያቶሞ፡- «ዴንዲ ካታሞ ዓጊህ ጌላኣና ዒኢካ ዋኣህ ጉሲ ኬዴ ዓሲ ዓጊህና ካኣማንዳኔ፤ ዒዛ ጊንያ ዓኣዲ፤ ዒ ጌላ ማኣር ጌሉዋቲ። 11 ማኣር ዓዶ ኮራ ኑና ዔርዘህ ታኣኮ ጊንያ ሃንታዘንህና ዋላ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ ካዋ ታ ዴዒ ሙዒንዳ ቤዛ ዋካዳይ? ኔና ጋዓኔ ጎውዋቲ። 12 ዒዚያ ኩሶ ጋራ ዓኣ ሂኢህንቲ ጊኢጌ፤ ዳልጎ ቤዘ ዓጊህ ዳውዋንዳኔ፤ ዒኢካ ጊኢጊሹዋቲ» ጌዔኔ።

13 ለምዖ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንህ ዴንዲ ቢያ ባካ ዩሱሴ ዔያቶሞ ጌዔህጉዲ ማዔም ዴንቃዖ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ ካዋ ዒኢካ ጊኢጊሹኔ።

ጎዳ ማደ ካዋህ

(ማቲ. 26:26-30፤ ማር. 14:22-26፤ 1ቆር. 11:23-25)

14 ዒማና ካዋ ሙዖ ዋዳ ሄላዘ ዩሱሴ ዳኪንቲዘንህና ዋላ ሙዒጊ ዴዓዖ፡- 15 «ታኣኒ ሚታህ ዔካንዳህኮ ቤርታ ዓጊህና ዋላ ሃያ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ ካዋህ ሙዒጊ ሚርጌና ኮዓኔ፤ 16 ሃያ ባኮኮ ዓኣሺንቲ ጎኑማ ያኣሲ ካኣቱሞይዳ ጌኤሸኪ ዔርታንዳያ ሄለንዳኣና ሃይካፓ ሴካ ሃኖ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቹ ኬሎ ካዋ ፔቲታዖ ታ ሙዒንዳዎያታህ ዓጊህም ታ ኬኤዘኔ» ዔያቶሞ ጌዔኔ።

17 ዩካፓ ዩሱሴ ዑሸኮ ባኮ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲህ ሺኢቃዖ፡- «ሃቦቲ፤ ሃያ ዋላ ሄሊሱዋቲ፤ 18 ጎኔ ታ ዓጊህም ጋዓኔ፤ ሃይማፓ ዓርቃዖ ያኣሲ ካኣቱማ ሙከንዳያ ሄለንዳኣና ሃያ ዋይና ዓኣፖ ዑከፓ ታ ዑሸካዓኬ» ጌዔኔ።

21:25 21:25 ዒሲ. 13:10፤ ሂዚ. 32:7፤ ዒዩ. 2:31፤ ዮሃ. ያፔጳ 6:12-13። 21:27 21:27 ዳኣኔ. 7:13፤ ዮሃ. ያፔጳ 1:7። 21:37 21:37 ሉቃ. 19:47። 22:1 22:1 ኬሲ. ማፃ 12:1-27።

19 ሄሊሳዎ ዩሱሴ ካሦ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲሢ ሺኢቁ፣ ቡንዖን ጊንዖ ሃንታዞንሢ፡- «ሃቦቴ፣ ሃይ ዒንሢሞ ዒንጊንታሢ ታናኬ፤ ሃያ ዒንሢ ታና ማሊ ጸቂሢ ባኣዚ ማሁዋቴ» ጌዒ ዔያቶም ዒንጌ።
 20 ዩያጉዲ ካሦ ሙዔሰካፓ ዑሽኮ ባኮ ዔኪ ዒንጋዖ፡- «ሃይ ዑሽኮ ባካ ዒንሢሞ ላኣሊንታንዳ፣ ታ ሱጎዖና ኩማንዳ ዓኮ ጫኣቃሢ።

21 «ጋዓንቴ ታና ዓኣሢ ዒንጋሢ ሃሢ ታኣና ዎላ ጎንጋፓ ካሦ ዔኪ ሙዔ። 22 ዓሲኮ ናዓሢ ዒዛ ዛሎ ቤርታዲ ማሊንቴ ጎይዖና ሃይቁዎ ዓታዓኪ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሢ ዓኣሢ ዒንጋ ዩያ ዓሢሞ ባዴዔ!» ጌዔ።

23 ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ፡- «ኑ ባኣካፓ ዩያ ማዳንዳሢ ያናዳይ?» ጌይሢና ዎሊ ሴካና ሃንጋና ያኦጩ።

ቢያፓ ባሺሢ ያናታቴያ ኬኤዘንቴሢ

24 ሄሊሳዎ ዔያታ፡- «ኑጊዳፓ ቢያ ባሺሢ ያናዳይ?» ጌዒ ዎላ ማርሞ ዓርቁ። 25 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ሃያ ዓጮ ካኣቶኮ ዴሮ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣኔ፤ ሃሣ ዎይሢ ዓሳኣ ዴሮም ኮዡ ማዳ ዓሶ ጌይንታኔ፤ 26 ዒንሢ ጋዓንቴ ዔያቶጉዲ ማዓንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ዩያይዳፓ ዒንሢ ባኣካ ቶይዲ ማዓሢ ጌኤዚጉዲ ማዖንጎ፤ ዓይሢ ማዳሻያ ማዔሢያ ማዳሢጉዲ ማዖንጎ። 27 ሙዖ ዴዒ ሙዓሢና ዔቁ ሙኡዛሢናይዳፓ ዎያይይ ዴኤፓሢ? ዴኤፒ ጌይንታሢ ዴይ ሙዓሢቴዎዓዳ? ታኣኒ ጋዓንቴ ዒንሢኮ ባኣካ ዓይሢንቴ ማዳሢ ጉይዖኩ።

28 «ዒንሢ ታኣኮ ማታሢ ዎደና ቢያ ታኣና ዎላ ደዲ ዴዔ። 29 ዩያር ታ ዓዴ ታ ማዶም ቢታንቶ ታኣም ዒንጌሢጉዲ ታኣኒያ ዒንሢሞ ቢታንቶ ዒንጋንዳ። 30 ታኣና ዎላ ታ ካኣቱዎይዳ ሙዖ ቤዛ ዒንሢ ዴዒ ሙይ ዑሽካንዳ፤ ዎጎ ዎጎ ቤዘይዳኣ ዴዒ፣ ታጰ ለምዖ ዒሰራዔኤሌኮ ፃጰ ዑፃ ቢታንቶ ዔኪ ዒንሢ ዎጋንዳ።» ጌዔ።

ጳዒሮሴ ዒዛ ዔሩዎሴ ጋዓንዳሢ ቤርታሲ ዩሱሴ ኬኤዘሢ
 (ማቴ. 26:31-35፤ ማር. 14:27-31፤ ዮሃ. 13:36-38)

31 ሄሊሳዎ ዩሱሴ፡- «ሲሞኦኔ! ሃኣዘጌ፤ ጎሽካ ዓሢ ዛርጋሢ ዓኣፖ ዲልባፓ ሶኦሪ፣ ጌኤሺ ዲማሳሢጉዲ ፃላሄ ዒንሢ ሶኦሪ ዛጋኒ ዒናፓ ሱኡካዲ ማሌ። 32 ጋዓንቴ ኔኤኮ ጉሙርቁፃ ባይቁዎጉዲ ታ ዓደ ታ ሺኢቁ፤ ኔኤኒያ ኔ ዳቢንቶ ዔሪ ታ ባንሢ ማዔ ዎደና ኔ ዒሾንሢ ደዲሹ» ጌዔ።

33 ጳዒሮሴ ማሃዖ፡- «ጎዳሢዮ! ቱኡሲም ማዔቶዎ ሃሣ ሃይቢም ታኣኒ ኔኤና ዎላ ዓኣዳኒ ጊኢጊንቴያኩ!» ጌዔ።

34 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዒዛም፡- «ጳዒሮሴ፣ ሃኖ ኮይዳ ቁኢቁዎንቴ ሃይሢ ማይንቴ ታ ዒዛ ዔሩዎሴ» ኔ ጋዓንዳ፤ ታ ኔኤም ጋዓኣኩ» ጌዔ።

35 ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ሚኢሹ ዓርቆ ቡራሻ፣ ጋላ ዔኮ ሉካ፣ ዲርሲያ

ዒንሢ ዔኩዎንቴ ታ ዒንሢ ዳኬ ዎደና ዒንሢሞ ፓጩ ባኣዚ ዓኣ?» ጌዔ።

ዔያታኣ ማሃዖ፡- «ዓይጌያ ፓጩ ባኣዚ ኑም ባኣሴ» ጌዔ።

36 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃሢ ዓካሪ ሚኢሹ ዓርቆ ቡራሻ ማዔቴያ፣ ጋላ ዓርቆ ሉካ ዓኣሢ ዩያ ፔኤኮ ዔኮንጎ፤ ጩንቻ ዓፓሮ ባኣሢያ ማኣዓሢ ፔኤኮ ሻንቺ ጩንቻ ዓፓሮ ሻንቆንጎ። 37 ፒርቶ ዓሶና ዎላ ፓይዲንቴ!» ጋዓ ማፃኣፖ ቃኣላ ታ ጊዳ ኩማንዳያ ኮይሳኔ፤ ታ ዒንሢሞ ጋዓኣኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ታ ዛሎ ቤርታዲ ፃኣፒንቴሢ ቢያ ኩማኒ ኮይሳሢሮኩ» ጌዔ።

38 ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ፡- «ጎዳሢዮ! ሃይሾ ሃይካ ለምዖ ጩንቻ ዓፓሮ ዓኣኔ!» ዒዛም ጋዓዛ፣ ዒዚ «ጊዳንዳ፤» ዔያቶም ጌዔ።

ዩሱሴኮ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮይዳ ሺኢጲዖ
 (ማቴ. 26:36-46፤ ማር. 14:32-42)

39 ዩሱሴ ካታሞይዳፓ ኬሰኪ ቤርታ ማዳሢጉዲ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ ዴንዴ፤ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታኣ ዒዛና ዎላ ዓኣዴ። 40 ዒኢካ ዔያታ ሄላዛ ዩሱሴ፡- «ዳቢሻ ጌሺሢዳ ዒንሢ ጌሉዎጉዲ ሺኢቁዋቴ» ጌዔ።

41 ዩካፓ ሹቺ ዲዔም ሄላንዳጉዳ ቤሲዳ ዔያቶይዳፓ ሃኪ ዴንዳጎጉምዓቴ፡- 42 «ዳሢዮ! ኔ ማለሢ ማዔቶ ሃያ ሚታሢ ታ ጊዳፓ ሃኪሴ፤ ጋዓንቴ ታ ማሊያጉዲቴዎንቴ ኔ ማለፃ ኩሞንጎ» ጌዒ ሺኢቁ። 43 ዒማና ዒዛ ደዲሻ ከኢታንቻሢ ጫሪንጮይዳፓ ሙኪ ዒዛም ዴዴ። 44 ዒና ዒዛኮ ሚርጌና ማታዴም፣ ኮሺ ደዲ ሺኢጲሢ ዒ ሺኢቃ፤ ዩማና ጮጋጫ ዒዛኮ ሱጉሢ ማሊ ሳዓ ያዳ።

45 ሺኢጲያይዳፓ ዒ ዔቁ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ባንሢ ሙካንቴ ዔያታ ሚርጌና ያይደይዳፓ ዔቁያና ላቢ ጊንዒ ዓኣንቴ ዛጋዖ፡- 46 «ዓይጎሮ ዒንሢ ጊንዓይ? ዩያይዳፓ ዳቢሻ ጌሺሢዳ ዒንሢ ጌሉዎጉዲ ዔቁ ሺኢቁዋቴ» ዔያቶም ጌዔ።

ዩሱሴኮ ሞርኮ ኩጫ ዓዲንቴዖ
 (ማቴ. 26:47-56፤ ማር. 14:43-50፤ ዮሃ. 18:3-11)

47 ዩሱሴ ዩያ ኬኤዛ ጎይሢ ዓኣንቴ ዒማና ሚርጌ ዓሲ ሙኬኔ፤ ዩያ ዓሶ ዔኪ ሙኬሢ ታጰ ለምዖንሢዳፓ ፔቴሢ ማዔ፣ ዩሁዳኬ፤ ዒዚያ ዩሱሴ ሄርቃኒ ዩሱሴ ባንሢ ደጩ። 48 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዔዛ፣ ዩሁዳ! ዓሲኮ ናዓሢ ሄርቁሢና ዓኣሢ ኔ ዒንጎ?» ጌዔ።

49 ዩሱሴና ዎላ ዓኣ ጊንዖ ሃንታዞንሢ ዩያ ዛጋዖ፡- «ጎዳ! ዓፓሮና ኑ ዔያቶ ቆዖንዶ?» ጌዔ። 50 ዔያቶይዳፓ ፔቴሰኬይ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢም ዓይሢንቴ ማዳሢኮ ሚዛቆ ዎዮ ዓፓሮና ቆፃ ጉቁ።

51 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ማይ ጊዴኔ! ሃሹ!» ጋዓዖ፣ ዓሢኮ ዎዮ ኩቻ ዓርቁ ካንሢ ፓሢ።

52 ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛ ዓርቃኒ ሙኬዘንሢና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሃሣ ጌኤዡ ማኣሮኮ ዓይሣዘንሢና

22:20 22:20 ዔር. 31:31-34። 22:21 22:21 ዓይኡ. 41:9። 22:24 22:24 ማቴ. 18:1፤ ማር. 9:34፤ ሉቃ. 9:46።
 22:25 22:25 ማቴ. 25:27፤ ማር. 10:42-44። 22:26 22:26 ማቴ. 23:11፤ ማር. 9:35። 22:27 22:27 ዮሃ. 13:12-15።
 22:30 22:30 ማቴ. 19:28። 22:35 22:35 ማቴ. 10:9-10፤ ማር. 6:8-9፤ ሉቃ. 9:3፤ 10:4። 22:37 22:37 ዒሲ. 53:12።

ዳርኮ ጨምና ኮራ፡- «ታና ዲንሢ ሱላጉዲ ዳርቃሊ ጨንቻ ዓፓርና ኮኦሎና ዔኪ ሙኪያ? 53 ቢያ ከሌ ጌኤዮ ማኣርይዳ ዲንሢና ዋላ ታ ዓኣንቴ ዲንሢ ታና ዳርቁባኣሴ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ዲንሢና ዲማሢናኮ ቢታንቶ ዋደኬ» ጌዔኔ።

ጳጳርሴኮ ዩሱሴ ዔሩዋሴ ጌይያ
(ማቲ. 26:57-58፤69-75፤ ማር. 14:53-54፤66-72፤ ዮሃ. 18:12-18፤25-27)

54 ዩካፓ ዓሳ ዩሱሴ ዔኪ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ማኣሪ ዳንዳኔ፤ ዲማና ጳጳርሴ ዳካ ዲዛይዳፓ ሃኬ ሃኬ ገንፆ ዓኣዳኔ። 55 ዓሳ ዩያ ዓሢኮ ዲር ጋራ ታሚ ዔኤሢ ፔቴይዳ ዳዒ ካሽታንቴ ጳጳርሴ ሙኪ ዔያቶና ዋላ ዳዔኔ። 56 ጳጳርሴ ታሞ ዓጫ ዳዒ ዓኣንቴ ፔቴ ዉዲር ናይሰኬና ዲዛ ዳንቁ ኮሺ ዲዛ ዛጋ፡- «ሃይያ ዩሱሴና ዋላ ዓኣያኮ!» ጌዔኔ።

57 ጳጳርሴ ጋዓንቴ፡- «ሃና ዓሴላ! ታኣኒ ዲዛ ዔሩዋሴ» ጌዔኔ።

58 ዳካ ናጌሰካፓ ፔቴ ዓሲ ሃሢ ጳጳርሴ ዛጋ፡- «ኔኤኒያ ዔያቶይዳፓ ፔቴሢኬ!» ጋዓዛ፤ ጳጳርሴ ጋዓንቴ፡- «ሃይ ዓሢ ኔ! ታ ዔያቶና ዋላ ዓኣያቱዋሴ!» ጌዔኔ።

59 ፔቴ ሳኣቴጉይያ ሃሢ ኔጋፆ ፔቴ ማሌ ዓሲ፡- «ሃይ ዓሢ ጌሊላ ዓሲኬ፤ ጎኔ ዲዛና ዋላ ዓኣያኮ» ጌዒ ኮሺ ደዲሺ ከኤዜኔ።

60 ጳጳርሴ ጋዓንቴ፡- «ሃይ ዓሢ ኔ! ኔ ጋዓ ዓሢ ታ ዔሩዋሴ!» ጌዔኔ።

ዩና ዲ ጋዓ ጎይሢ ዓኣንቴ ኮይዳ ቁኣቄኔ።

61 ዩማና ጎዳ ዩሱሴ ሺሪ ጳጳርሴ ዛጋዛ፡ ጳጳርሴም፡- «ሃና ኮይዳ ቁኣቁዋንቴ ሃይሢ ማይንቴ ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ኔ ታና ጋዓንዳኔ» ጌይ ጎዳ ዩሱሴ ቤርታ ዲዛም ከኤዜሢ ጳቃዛ፤ 62 ካር ከሰካፆ ኮሺ ዲርፓ ፆዒ ዲዚ ዩኤከኔ።

63 ዲማና ዩሱሴ ዳርቁ ዓሳ ዲዛ ቦሂ ቦሂ ጳርቁያ ጳርቁኔ። 64 ዓኣፖ ካርዋ ዲዛኮ ካንቁ ካንቁ፡- «ፆናዳይ ኔና ባዔሢ? ሃንዳ ኔ ፆኦሲ ማሊሢ ከኤዛያታቴ ዔሪ» ጋዓኔ። 65 ዩያጉዲ ሃሢ ማርጌ ባኣዚ ጌዒ ጌዒ ዲዛ ጫሽካኔ።

ዩሱሴኮ ዋጎ ዓሶ ቤርቶ ሺኢኪያ
(ማቲ. 26:59-66፤ ማር. 14:55-64፤ ዮሃ. 18:19-24)

66 ሳዓ ካራዛ ዳርኮ ጨምና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና ፔቴይዳ ቡኪንቴኔ፤ ዩሱሴያ ዔያታ ቡኪንቶ ቤዘ ዔኪ ሙካፆ፡ 67 ዲዛ ኮራ፡- «ሃንዳ ኦም ከኤዜ! ኔኤኒ ማሲሃዳ?» ጋዓዛ፡ ዲዚ ጋዓንቴ ዔያቶም፡- «ታ ዲንሢም ከኤዛዛ ዲንሢ ጎኔኬ ጎሙዋሴ፤ 68 ሃሢ ታ ዲንሢ ፆኦጫዛ ታኣም ዲንሢ ማሂ ከኤዙዋሴ፤ 69 ጋዓንቴ ሃይማፓ ዳርቃፆ ዓሲኮ ናዓሢ ዳኤፖ ፆኣዛሢኮ ሚዛቆ ዛላ ቦንቹንቴ ዳዓንዳኔ» ጌዔኔ።

70 ዩካፓ ቢያሢ ፔቴሞና፡- «ሂዳቶ ኔ ፆኦሲ ናይኬ ጌይሢዳ?» ጌይ ዲዛ ፆኦጫዛ፡ ዲዚ፡- «ሂዳ፤ ዲንሢ ታና ጋዓሢጉዳያኮ» ዔያቶም ጌዔኔ።

71 ዔያታ ማሃፆ፡- «ዓካሪ ማይ ዓይጎ ማርካ ኦም ኮይሳይ? ሃይሾ ዒ ጌዔ ባኮ ኦ ኦ ቶኦኪና ዋይዜኔ!» ጌዔኔ።

23

ዩሱሴኮ ጲላፆሴ ቤርቶ ሺኢኪያ
(ማቲ. 27:1-2፤11-14፤ ማር. 15:1-5፤ ዮሃ. 18:28-38)

1 ዋጎር ቡኪንቴ ዓሳ ቢያ ዔቁ ዩሱሴ ጲላፆሴ ቤርቶ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ 2 ሂዚ ጌዒያ ዲዛ ዔያታ ዋጎና ዓይሢሳኒ ከኤዜሢ ዳርቁኔ፡- «ሃይ ዓሢ፡ ኦኡኮ ዳር ዳቢሻንቴ ኦ ዳንቁኔ፤ ሮማ ካኣቲም ጌኢራ ጌኢራንቴዋጉዳያ ላኣጋኔ፤ ሃሢ ታኣኒ ካኣቲ ማዔ፡ ማሲሃኬ» ጌዒ ጌዒ ከኤዜኔ።

3 ጲላፆሴ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዳ ካኣቲዳ?» ጌይ ዩሱሴ ፆኦጫዛ፡ ዩሱሴ ማሃፆ፡- «ሂዳ፡ ኔ ታና ጌዔሢጉዳያኮ» ዲዛም ጌዔኔ።

4 ዩማና ጲላፆሴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዳርናም፡- «ሃያ ዓሢ ዑፆ ዓይጎ ዳቢንቴያ ታ ዳንቁባኣሴ!» ጌዔኔ።

5 ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ሃይ ዓሢ ጌሊላይዳፓ ዳርቃፆ ሃይካ ሃላንዳኣና ዩሁዳ ዓጫ ቢያ ዔርዚ ዔርዚ ዳር ፑርቱሞም ዔቁሳኔ» ጌዒ ጌዒ ኮሺ ደዲሺ ከኤዜኔ።

ዩሱሴ ሄርዲሴ ቤርታ

6 ጲላፆሴ ጌሊላ ጌይንቴ ዑኡዘ ዋይዛፆ፡- «ሃይ ጌሊላ ዓጪ ዓሲዳ?» ጌዒ ፆኦጫኔ። 7 ዩሱሴ ሙከሢ ሄርዲሴ ዋይሃ ዓጫፓ ማዔሢ ጲላፆሴ ዔሪ ማሂ ገንሢ ሄርዲሴ ባንሢ ዳኬኔ፤ ሄርዲሴ ዩማና ዩሩሳላማይዳኬ። 8 ሄርዲሴ ዩሱሴ ዛጋፆ ማርጌ ዋዛዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩሱሴ ዛሎ ቤርታ ዲ ዋይዜሢር ዛጋኒ ማርጌ ዋዳ ዲዛ ኮዓኔ፤ ዩያጉዲ ሃሢ ዩሱሴ ፆኦሲ ዋላቁና ዓኪ ባኣዚ ማዳም ዛጋኒ ማሊሢያ ጌሢኔ። 9 ዩያር ሄርዲሴ ዩሱሴ ማርጌ ፆኦጫሢ ፆኦጫኔ፤ ዩሱሴ ጋዓንቴ ዓይጎዋ ዲዛም ማሂባኣሴ። 10 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዲኣካ ዔቁ ማርጌና ዲ ፑርቱሴያ ማሊሴ ከኤዜኔ። 11 ሄርዲሴ ፖኦሊሶና ዋላ ማዒ ዲዛ ቦሂ ዓማላፆ፡ ማዲጲ ዓፒላ ማይሴ ገንሢ ጲላፆሴ ባንሢ ማሂ ዳኬኔ። 12 ዩና ከሎና ሄርዲሴና ጲላፆሴና ዋላ ዲንገንቴኔ፤ ዩያኮ ቤርታ ጋዓንቴ ዔያታ ዋላ ዳዲሢኬ።

ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዋገንቴሢ

(ማቲ. 27:15-26፤ ማር. 15:6-15፤ ዮሃ. 18:39-40፤ 19:1-16)

13 ዩካፓ ጲላፆሴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሃሢ ዳርይዳፓ ዔርቱ ዓሶና ዳርና ቢያ ዔኤላፆ፡- 14 «ዳር ዲ ፑርቱሞም ዔቁሳኔ!» ጌዒ ዲንሢ ሃያ ዓሢ ታ ኮይላ ዔኪ ሙከኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዲንሢኮ ቤርታ ዲዛ ፆኦጫ፡ ዲንሢ ጌዒ ከኤዛ ባኮይዳፓ ቢያ ሃያ ዓሢ ዑፆ ዓይጎዋ ዳቢንቴ ታ ዳንቁባኣሴ። 15 ዩያጉዲ ሃሢ ሄርዲሴያ ዲዛይዳ ዓይጎ ዳቢንቴ ዳንቁባኣሢር ሃንጋ ኦ ባንሢ ማሂ ዳኬኔ፤ ዓካሪ ሃይ ዓሢ ዲዛ ሃይቢም ሄሊሳ ባኣዚ ዓይጎዋ ማዲባኣሴ። 16 ዩያር ታ ጳዲና ኩንሢ ሃሻንዳኔ።

22:53 22:53 ሉቃ. 19:47፤ 21:37። * 23:17 23:17 ፔቴ ፔቴ ሚናላ ማፃኣፓ ፓይ. 17 ጌዳ ቃሳኔ፤ ዩና ቃኣላ ማር. 15:6 ጌዳ ዓኣዘ ማላኔ።

ጌዔ። [17 ለዓ ለዓ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎና ጲላዎስ ፔቴ ቱኡሲ ዓሲ ዳሮም ቡላያኩ።]*

18 ዩያሮ ዳራ ቢያ፡- «ሃያ ዓሢ ባይዘ! ባርባኔ ጋዓንቴ ኑም ቡሌ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቴ። 19 ባርባኔ ጎሣሢ ካታዎይዳ ዑራ ዔቁሲ ዓሲ ዎዳ ዛላና ቱኡቴ ዓኣ ዓሲኩ።

20 ጲላዎስ ዩሱሴ ቡሊ ሃሻኒ ኮዓዎ ላሚ ዳሮም ከኤዘኔ። 21 ዳራ ጋዓንቴ፡- «ሱፆ፡ ሱሱፆ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቴ።

22 ጲላዎስ ሃይሣሲ፡- «ሃይ ዓሢ ዳቤ ዳቢንታ ዓይገንዳዳይ? ታኣኒ ዒዛ ሃይቢም ሄለሳንዳ ዓይጎ ባኣዚያ ዳንቁባኣሢ ጳዲና ታ ኩንሢ ሃሻንዳይ» ዔያቶም ጌዔ።

23 ዔያታ ጋዓንቴ ዑኡዘ ፔኤኮ ዳገዲ፡- «ሱሱፆ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቴ፤ ዒላታኣ ዔያቶኮ ኮሺ ዲቤ። 24 ዩያ ዛሎሮ ዔያታ ያኔጩሢ ዔያቶም ማዲንታንዳጉዲ ጲላዎስ ዎጌ። 25 ዑራ ዔቁሲ፡ ዓሲ ዎዳ ቱኡቴ ዓኣ ባርባኔ ጎሣሢ ዔያታ ያኔጩ ጎይያና ቡላዎ፡ ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያታ ኮዔሢጉዲ ዓኣሢ ዔያቶም ዒንጌ።

ዩሱሴኮ ሱፆንቴዎ
(ማቴ. 27:32-44፤ ማር. 15:21-32፤ ዮሃ. 19:17-27)

26 ዩያሮ ዩሱሴ ዔያታ ዔኪ ዳንዲያይዳ ዓኣዎ፡ ፔቴ ቁሬና ጌይንታ ዓጪ ዓሲ ማዔ ሲሞኦኔ ጎሣሢ ካታዎኮ ዙላፓ ካታዎ ጌላንቴ ዒዛ ዔኪ ዩሱሴ ሱዎንዶ ፑርቴሴ ዓሶ ሱዎ ሚያ ከዲሲ ዩሱሴ ጊንዎ ዓኣዳንዳጉዲ ማሄ።

27 ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴ ጊንዎ ዓኣዳኔ፤ ዔያቶ ባኣኮይዳፓ ሚርጌና ዒዛ ጋይቴ ያዩ ዩኤካ ለኣሊ ዓኣኔ፤ 28 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶ ባንሢ ሸሪጋፓ፡- «ዒንሢ ፍሩሳላሚ ለኣላ! ዒንሢ ቶኦኮና ዒንሢ ፍኣቶናም ዩኤኮዎቴ! ታ ጋይቴ ዩኤከፓቴ! 29 ዓይጎሮ ጌዔቶ «ዙኣሢ ማዔ ለኣሎና ሸይባኣ ጎጾና ዳንሥሢባኣ ለኣሎና ዎዚ ባለቴና ዓኣያዳይ?» ጌይንታንዳ ከሊ ሙካንዳ።

30 ዩናና ዓሳ ዲኮ «ኑ ዑፆ ደዔ!» ሃሣ ጌሚሮ «ኑና ዓኣቶዎቴ!» ጌይሢ ዓርቃንዳ። 31 ዓካሪ ዩይ ቢያ ባካ ዓኣዔ ሚሢዳ ሃኣዲ ማዓያ ማዔቶ ሚሎ ሚያይዳ ዎይታንዳና ንዳይ?» ጌዔ።

32 ዩያጉዲ ሃሣ ዩሱሴና ዎላ ዎዲኒ ላምዎ ፑርታ ማዳ ዓሲሰከንሢያ ዔኪ ዔያታ ዳንዳ።

33 ዩካፓ ዔያታ ቶኦኪ ሜጌሢ ጌይንታ ቢዘ ሄላዎ ዒኣካ ዩሱሴ ሱፆ፤ ሃሣ ላምዎ ፑርቶ ማዳዘንሢያ ዩሱሴኮ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ሱፆ። 34 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓዳሢዮ! ዔያታ ማዳ ባኮ ዔሩዎኣሢሮ ዓቶንጎ ዔያቶም ጌዔ!» ጌዔ።

ፖኦሊሳ ዳማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኣዚ ዓጊ ዩሱሴኮ ዓፒሎ ጊሸቴ። 35 ዳራ ዔቁ ዘጋንቴ ዓይሁዶኮ ሱኡጋ፡- «ሜሌ ዓሶ ዒ ዳቁሼ፤ ዓካሪ ዒዛ ያኦሲ ደኡሬያ፡ ሚሲሃ ማዔቶ ሂንዳ ፔና ዳቁሸንጎ!» ጌዒ ጌዒ ዒዛ ቦሄ።

36 ፖኦሊሳ ሃሣ ዩያጉዲ ዒዛ ቦሄ፤ ፑርቲ ሶልኬ ዑሺያ ዒዛም ዒንጋዎ፤ 37 «ኔኤኒ ዓይሁዳ ካኣቴታቶ ሂንዳ ኔና ዳቁሸ» ጌዔ።

38 «ሃይ ዓይሁዳ ካኣቴኩ!» ጌዒ ፃኣፖና ዩሱሴኮ ቶኦኮ ከዳ ሚያ ዑፆ ጌሣ።

ዩሱሴና ዎላ ሱፆንቴ ላምዎ ፑርቶ ማዳ ዓሶንሢ

(ማቴ. 27:38-44፤ ማር. 15:27-32)

39 ዩሱሴና ዎላ ሱዎና ፑርቶ ማዳዘንሢያ ፔቴሢ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ሜሲሃቴዎዳዳ? ሂንዳ ኔና ዳቁሸ ኑናኣ ዳቁሸ!» ጌዒ ጌዒ ጫሽኩ።

40 ባጋሢ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ሃሢ ሃይቢም ዎጊንቲ ዓኣዎ ያኦሲ ዒጊጩዎዳዳ? 41 ኑኤኒ ኑ ማዳ ዳቢንቶ ዛሎና ኑም ዒንጎና ዎጋ ኮይሳያኩ፤ ሃይ ዓሢ ጋዓንቴ ፔቴታዎ ፑርታ ባኣዚ ማዲባኣሴ» ጌዒ ዒዛ ጎሬ። 42 ዩካፓ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሢዮ! ኔ ካኣቱዎይዳ ኔ ጌላ ዎዶና ታና ጳቁሳዎ!» ጌዔ።

43 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓንቴ፤ ሃሮ ኔ ታኣና ዎላ ጌኔቴይዳ ማዓንዳይ!» ዒዛም ጌዔ።

ዩሱሴኮ ሃይሶ
(ማቴ. 27:45-56፤ ማር. 15:33-41፤ ዮሃ. 19:28-30)

44 ዓካሪ ዩይ ያዲ ማዔሢ ዓባ ሳዛ ማዓኣናኩ፤ ዩካፓ ዓርቃዎ ዳንዲ ማሢ ደምቦልሳ ዎዳ ሄላንዳኣና ዓቦኮ ፖዓ ዓርቁንቲ ሳዓ ጉቤ ዲሜ።

45 ዩማና ጌኤዢ ማኣሮይዳ ዲማሲያሮ ጎኦሶና ዓፒላ ሳዛፓ ሄኮ ዳርዒ ላምዎ ፓቁንቴ። 46 ዩሱሴ ዑኡዘ ዳገዲ፡- «ዓዳሢዮ! ሃይሸ ታኣኮ ሸምፓሢ ኔኤም ታ ዒንጎኔ!» ጌዔ። ዩያ ጌዔሰካፓ ሸምፓሢ ዒዛኮ ዲጴ።

47 ዒኣካ ዓኣ፡ ጴጵቶ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሢ ዩያ ማዔ ባኮ ዘጋዎ፡- «ጎኔና ሃይ ዓሢ ሂሎታዎኩ!» ጌዒ ያኦሲ ቦንቹ።

48 ዩያ ባኮ ዘጋኒ ዒኣካ ቡኪንቲ ዓኣ ዓሳ ቢያ ማዔ ባኮ ዘጊ ያዩሢና ዳዶ ፔኤኮ ኩቻ ባዒ ባዒ ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዳ። 49 ዩሱሴ ኮሺ ዔራ ዓሶ ቢያሢና ጌሊላይዳፓ ዓርቃዎ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታ ለኣሎና ሃኬ ዔቁ ዩያ ባኮ ዘጋ።

ዩሱሴኮ ዳኡኪንቴዎ
(ማቴ. 27:57-61፤ ማር. 15:42-47፤ ዮሃ. 19:38-42)

50 ዓይሁዳ ዓጪ ካታማ ማዔ፡ ዓርማቲያሴ ጌይንታዘይዳና ንጋ ዮሴፔ ጌይንታ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዚ ሂሎ ሃሣ ኮሺ ዓሲኩ፤ ሃሣ ጊንሣ ዒ ዓይሁዳ ዓሶኮ ዎጎሮ ቡካ ዓሶይዳፓ ፔቴሢኩ። 51 ማዔቶም ዓይሁዳ ዓሳ ዩሱሴ ባይዘኒ ዘርታ ዘርቲያና ጌኤዘናይዳ ዒ ጌሊባኣያኩ፤ ያኦሲ ካኣቱዎም ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሢ ካፓ ዓሲኩ።

52 ዩይ ዓሢ ጲላዎስ ኮይላ ዳንዲ ዩሱሴኮ ሌዘ ዒዛም ዒንጋንዳጉዲ ያኔጩ። 53 ሌዘዎ ዒዛኮ ሚፃፓ ከይሲ ሻኣዢ፡ ቦኦሬ ሚዛጲ ዓፒላና ሱኡዲ ያኦኒያ ዲኡቲባኣ ላሌ ቆኑቁ ኮሻና ዲኡፒ ዔቴይዳ ዲኡኩ። 54 ዩያ ዒ ማዳሢ ሳዓ ዲሜም ዓይሁዶኮ ሃውሾ ከሎ ቦንቻ ዓርቃኒ ዑካንቴኩ፤ ዩና ከሌላ ሃውሾ ከሎም ጊኣጊንቲ ጊኣጊንቶ ከሊኩ።

55 ጌሊላ ዓጮይዳፓ ዩሱሴ ጊንዎ ሙኬ ለኣላ ዮሴፔና ዎላ ዓኣዲ ዩሱሴኮ ዲኡፖ ዘጌ፤ ሃሣ

23:30 23:30 ሆሴ. 10:8፤ ዮሃ. ያፔ.ጳ 6:16። 23:34 23:34 ዓይኑ. 22:18። 23:35 23:35 ዓይኑ. 22:7። 23:36 23:36 ዓይኑ. 69:21። 23:45 23:45 ከሲ. ማፃ 26:31-33። 23:46 23:46 ዓይኑ. 31:5። 23:49 23:49 ሉቃ. 8:2-3።

ዋዲ ዲዛ ዲኡኩናቴያ ዛጌኔ። 56 ዩካፓ ዔያታ ፔኤኮ ማኣሪ ማዒ ዴንዳዎ ሌዞም ማዒ ዴኔሻና ሳውቃ ቲሺና ገኢጊሺሰካፓ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ጎይያና ሃውሾ ከሎ ዔያታ ሃውሺ ፔኤቄኔ።

24

ዩሱሴኮ ሃይባፓ ዔቄዎ

(ማቴ. 28:1-10፤ ማር. 16:1-8፤ ዮሃ. 20:1-10)

1 ላኦሎንሢ ገኢጊሺ፡ ሳውቃ ቲዥ ዔኪ ቃልሾ ከሎኮ ቤርታሳ ዓቦ ጉቴ ዓሚ ዲኡፖ ቤዞ ዴንዴኔ፤ 2 ዔማና ዲኡፖ ካር ዎዶና ሹጫሢ ዲኡፖ ካራፓ ኮላዲ ዓኣንቴ ዔያታ ዴንቄኔ። 3 ዔያታ ዲኡፖ ዔቶ ጋር ጌሌ ዎዶና ጋዓንቴ ጎዳ ዩሱሴኮ ሌዞ ዴንቁባኣሴ። 4 ዩያ ባኮና ኮሺ ዔያታ ዲቃቲ ዓኣንቴ ዓኣፒዳ ዲካ፡ ጌኤሺ ቦኦሪ ዓፒላ ማይንቴ ላምዎ ዓሲ ዔያታ ዔራዎንቴ ሙኪ ዔያቶ ኮይላ ዔቄኔ። 5 ላኦሎንሢ ማርጌና ዒጊጫዎ ለካ ሳዓ ዛጊ ዓኣንቴ፡ «ሹምፔና ዓኣ፡ ዩሱሴ ሃይቄ ዓሶ ባኣካ ዓይጋ ዒንሢ ኮዓይ? 6 ዒዚ ሃይካ ባኣሴ፤ ዔቄኔ፤ ቤርታ ዎንዴ ጌላላይዳ ዓኣ ዎዶና ዒንሢም ከኤዜሢ ማሉዎቴ። 7 ዩይያ፡ «ዓሲኮ ናዓሢ ጎም ዓሶም ዓኣሢ ዒንገንታኒ ሃሣ ሱዳንታኒ፡ ሃይሣሳ ከሎና ሃይባፓ ዔቃኒ ኮይሳኔ» ዒንሢም ጌዔሢ።

8 ላኦሎንሢ ዩሱሴኮ ቃኣሎ ማሊ ጳቂሴኔ፤ 9 ዲኡፖ ቤዞፓ ማዒ ዩያ ቢያ ታጶ ፔቴዞንሢና ዓቴዞንሢናም ከኤዜኔ፤ 10 ዩያ ዴኪንቴዞንሢናም ከኤዜዞንሢ ማግደላ ዓጮ ማይራማ፡ ዮሃና፡ ያይቆኦቤኮ ዒንዳ ማይራምንታ ዩያጉዲ ሃሣ ማሌ ላኣሊያ ዓኣኔ። 11 ዴኪንቴዞንሢ ጋዓንቴ ዩይ ባካ ዔያቶም ዓውቲ ማሊሢ ጎኔኔ ጌይባኣሴ። 12 ጋዓንቴ ጳደርሴ ዔቄ ዲኡፖ ቤዞ ጳሽኬኔ፤ ዒኣካ ዒ ሄሊ ሂርኪ ጌዒ ዛጋዎ ሌዞ ሱኡዶና ሻኣኮ ማዞጶ ዓፒሎ ሌሊ ዴንቁሰካፓ ማዔ ባኮ ዲቃቲ ሄርሺ ሄርሺ ማኣሪ ማዔኔ።

ዩሱሴ ላምዎ ዒዛኮ ገንጾ ሃንታ ናኣቶንሢም ጴዴሢ

(ማር. 16:12-13)

13 ዩኖ ከሎና ዩሱሴኮ ገንጾ ሃንታዞንሢናፓ ላምዎንሢ ዔማዎሴ ጌይንታ ጉርዳሰኬና ዴንዳኔ፤ ዔማዎሴ ዓኣሢ ዩሩሳላሜይዳፓ ኮሺ ሃኩዎ * ቤሰካኬ። 14 ዔያታ ዩያ ማዔ ባኮ ቢያ ዛሎ ዎላ ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣዳኔ፤ 15 ዩያ ዔያታ ከኤዚ ጌሰታ ዎዶና ዩሱሴ ፔ ቶኦኪና ሙኪ ዔያቶና ዎላ ዓኣዳኔ። 16 ጋዓንቴ ዔያታ ፔ ዓኣፓና ዒዛ ዛጋያታዎ ያና ማዔቶም ዔራኒ ዴንዳዒባኣሴ። 17 ዒዚ፡ «ዒንሢ ሃይ ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣዳሢ፡ ዩይ ዓይጎ ባኣዚዳይ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ።

ዔያታ ዒማና ኮሺ ያያዎ ዓኣ ቤዞ ዔቄኔ። 18 ዔያቶይዳፓ ፔቴ ቄሌዮጶ ጌይንታሢ፡ «ኦኤኒ ዩሩሳላሜ ካታምይዳ ዓኣዎ ሃሢ ቢሪ ማዲንቴ ባኮ ቢያ ዔራዎዎ ሾኦቶ ማዒ ዓቴሢ ኔና ሌሊዳ?» ጌዔኔ።

19 ዩሱሴ ማሃዎ፡ «ዩይ ዓይጌንዴዳይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ «ናዚሬቶ ዓጮ ዓሢ፡ ዩሱሴ ቡፃ ማዔ ባኮሾ! ዒዚያ ያኦሲና ዓሲና ቢያ ቤርታ ከኤዛ ባኮና ማዶና ዲዲ ማዔ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛያኬ። 20 ቄኤሶኮ ሱኡጎና ኦና ዎይሢ ዔርቴ ዓሳ ሃይቃንዳጉዲ ዒዛይዳ ዎጌሰካፓ ዒዛ ሱዳኔ። 21 ኦኤኒ ጋዓንቴ «ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዲቁሻንዳይ ዒዛኬ» ጌዒ ማርጌና ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሢያታንቴ፡ ዩይ ቢያ ባካ ማዔሰካፓ ሃኖ ሃይሣሳ ከሊኬ። 22 ሃሣ ኦ ባኣኮይዳ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ላኣላ ማርጌና ኦና ዲቃሢ ማሊሹኔ፤ ዔያታ ሃኖ ጉቴ ዲኡፖ ቤዞ ዴንዳዎ፡ 23 ዒዛኮ ሌዞ ዴንቁባኣሴ፤ «ዒዚ ሃይባፓ ዔቄኔ» ጋዓ ከኢታንቶ ዓውቲጉዴያና ዛጌኔ ጌዒ ዔያታ ማዒ ሙኬኔ። 24 ሃሣ ኦጊዳፓ ፔቴ ፔቴዞንሢ ዲኡፖ ቤዞ ዴንዳዎ ላኣላ ጌዔሢጉዲ ማዔም ዛጌኔ፤ ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያታ ዴንቁባኣሴ» ዒዛም ጌዔኔ።

25 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡ «ዒንሢ ማሊ ጳቂሡዎያ ሃሣ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዞንሢ ከኤዜሢ ቢያ ጎኔኔ ጎውዎዎ ዒኖ ደጩሴ ዓሳ! 26 ማሰሃ ዩያ ቢያ ማታሢ ዔካንዳያና ቦንቶንታኒያ ኮይሳያቴዎዳ?» ጌዔኔ። 27 ዩካፓ ሙሴና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶና ማፃኣፖይዳፓ ዓርቃዎ ጌኡኮ ማፃኣፖይዳ ቢያ ዒዛ ዛሎ ከኤዚንቴ ባኮ ፓይዲ ፓይዲ ዔያቶም ከኤዜኔ።

28 ዔያታ ዴንዳ ጉርዴሎኮ ቡካዛ ዩሱሴ ዔያቶ ኮራ ዎርቁዎዎ ዴንዳያ ማሊሢ፡ 29 ዔያታ፡ «ሳዓ ዓሜኔ፡ ዓባኣ ጌሌኔ፤ ዩያር ኦኡና ዎላ ሃካ ዎርቁ» ጌይ ዒዛ ኮሺ ዲዲሺ ሺኣቁሢር ዔያቶና ዎላ ዎርቃኒ ማኣሪ ጌሌኔ። 30 ዩካፓ ዔያቶና ዎላ ሙዓኒ ዴዓዎ፡ ካሣ ዔኪ ጋላታ ሺኣጲሢ ሺኣቁሢር ገንፃ ቡንፃ ዔያቶም ዒንጌኔ። 31 ዩማና ዓኣፓ ዔያቶኮ ቡሊንታዛ ዩሱሴ ማዔሢ ዔያታ ዔራኔ፤ ዒዚ ጋዓንቴ ቤዞማና ዔያቶኮ ዓኣፓፓ ዓኣሺንቴኔ። 32 ዔያታ ዎላ ኮይላ፡ «ዎንዴ ጎይፃ ኦ ዓኣንቴ ኦም ዒ ከኤዛኣና፡ ጌኡኮ ማፃኣፓፓ ፓይዲ ፓይዲ ኦም ዔርዛኣና ዎዛና ኦኡኮ ዒና ታሚጉዲ ዔኤቲባይ?» ጌዔኔ።

33 ዔያታ ዩማና ዔቃዎ ዩሩሳላሜ ማዒ ዴንዳኔ፤ ዒኣካ ታጶ ፔቴዞንሢ፡ ዔያቶኮ ላጎንሢና ዎላ ፔቴይዳ ቡኪንቴ ዓኣንቴ ዴንቄኔ። 34 ዒማና ታጶ ፔቴዞንሢ፡ «ጎዳ ዩሱሴ ጎኔ ሃይባፓ ዔቄኔ! ሲሞኦኔማ ጴዴኔ!» ጋዓኔ።

35 ላምዎ ገንጾ ሃንታዞንሢ ሃሣ ፔ ዛሎና ዔያቶ ኮይላ ጎይፃ ማዔ ባኮና ጎዳ ዩሱሴ ካሃ ዔያቶም ቡንፃ ዒንጌ ዎዶና ዎይቲ ዒዛ ዔያታ ዔራቶዎ ከኤዜኔ።

ዩሱሴ ዒዛኮ ገንጾ ሃንታ ናኣቶም ጴዴሢ (ማቴ. 28:16-20፤ ማር. 16:14-18፤ ዮሃ. 20:19-23፤ ዲኪ. ማዶ 1:6-8)

36 ዔያታ ዩያ ጋዓ ጎይሢ ዓኣንቴ ዩሱሴ ፔ ቶኦኪና ዔያቶ ባኣካ ሙኪ ዔቃዎ፡ «ዒንሢ ዎዚ ዓኣይ?» ጌዔኔ።

37 ዔያታ ጋዓንቴ ዔኤዜ ዛጋያ ዔያቶም ማላዛ፡ ዲቃቲ ማርጌና ዒጊጫኔ። 38 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡ «ዓይጎር ዒንሢ ዲቃታይ? ሃሣ ዓይጎር ዒንሢ ሃይ ጎኔ ባኣዚዳ?» ጌዒ ማላይ? 39 ታኣኮ ኩጮና

23:56 23:56 ኪሲ. ማፃ 20:10፤ ላሚ. ዎማ 5:14። 24:7 24:7 ማቴ. 16:21፤ 17:22-23፤ 20:18-19፤ ማር. 8:31፤ 9:31፤ 10:33-34፤ ሉቃ. 9:22፤ 18:31-33። * 24:13 24:13 ኮሺ ሃኩዎ፡ ጋዓዛ ጋኣሎ ሙኤጮና ታጶ ላምዎ ኪሎ ማኤቲሬ ጋዓኔ።

ቶኮና ዛጊጋፓ ታና ማዕረሃ ሌሎቹ፤ ሃሃ ዑዎዎ ታኣኮ ዓርቂ ዛጊቶቹ፤ ታና ዒንሂ ዛጋሂጉዲኬ፤ ዔኤገፍኮ ጋዓንቴ ዓሽኪንታ ማጌሂንታ ባኣሴ» ጌዔ።

40 ዬያ ጌዒጋፓ ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ዔያቶ ዳዌ፤ 41 ዔያታ ኮሺ ዎዛዲ፤ ሃሃ ዲቃቲ ሄርሺያይዳፓ ዔቁያና ዬያ ጎኔኬ ጌዒባኣሴ። ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ዔኤቢ፤ ሙዎ ባኣዚ ዒንሂኮ ባኣ?» ጌይ ዔያቶ ዎኤዛ፤ 42 ዔያታ ሚቲንቴ ሞሎ ዓሽኪ ዳካ ዒዛሞ ዒንጌ። 43 ዒዚያ ዔኪ ዔያቶኮ ቤርታ ሙዓዎ፡- 44 «ቤርታ ዒንሂና ዎላ ታ ዓኣ ዎደና ሙሴ ዔርዜ ዎጎይዳ፤ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶና ዓይኑሞ ማፃኣፖናይዳ ታ ዛሎ ፃኣፒንቴሂ ቢያ ኩማንዳያ ኮይሳኔ ጌዒ ታ ዒንሂሞ ኬኤዜ ቃኣላ ሃያኬ» ዔያቶም ጌዔ።

45 ዬካፓ ጌኤዢ ማፃኣፖ ማሊ ዔያታ ጳቂሃንዳጉዲ ዒኖ ዔያቶኮ ቡሌ። 46 ዒዚ ዔያቶም፡- «ማሲሄ ማቶ ዔካንዳሂና ሃይሃሳ ኬሎና ሃይቢዳፓ ዔቃንዳሂ ቤርታዲ ፃኣፒንቴ፤ 47 ዬያጉዲ ሃሃ ዒዛኮ ሱንዎና ጎሜ ቡኡፂ ጌኤሽኪሂ ዛላኮ ኮሺ ሃይሴ ዬሩሳላሜይዳፓ ዓርቃዎ ቢያ ዓጮይዳ ዓኣ ዴሮም ኬኤዚንታንዳጉዲ ጌይንቴ። 48 ዒንሂያ ዬያ ባኮኮ ቢያ ማርኮንሂኬ፤ 49 ዓካሪ ታኣኒ ታ ዓዳሂኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ዒንጊያ ዒንሂሞ ዳካንዳ፤ ዒንሂያ ዎልቄ ዒንሂሞ ሎፓ ዒንጊንታንዳያ ሄላንዳኣና ዬሩሳላሜ ካታሞይዳ ዴዑዎቲ» ዔያቶም ጌዔ።

ዬሱሴኮ ሌካ ጫሪንጮ ዔውቲዎ (ማር. 16:19-20፤ ዳኪ. ማዶ 1:9-11)

50 ዬካፓ ዬሱሴ ዔያቶ ዬሩሳላሜ ካታማፓ ኬሴ፤ ቢታኒያ ጌይንታ ቤዛ ሄላንዳኣና ዔኪ ዴንዳዎ ዒኣካ ኩጮ ዒዛኮ ዔያቶ ዑፃ ፒሺ ዔያቶ ዓንጄ። 51 ዒኣካ ዔያቶ ዒ ዓንጄ ጎይሃ ዓኣዎ ዔያቶይዳፓ ዴማዲ ሌካ ጫሪንጮ ዔውቲ። 52 ዔያታኣ ዒዛሞ ዚጋዎ፤ ዴኤፒ ዎዛና ጊንሃ ዬሩሳላሜ ማዒ ዓኣዴ። 53 ሃሃ ያኣሲ ጋላቲ ጋላቲ ቢያ ኬሊና ጌኤዢ ማኣራፓኣ ዔያታ ዴማዲባኣሴ።

የሃኒሴ ጻጸፍ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ዓይያ ካር

የሃኒሴ ጻጸፍ ኮዥ ሃይሶ ዩሱስ ዛሎ ኬኤዛሢ፡- ዩሱስ ዓሲ ማዒ ዓሶ ባአካ ጴዴያ፡ ናንጊና ናንጋ ያኦሲ ቃኦላኬ ጌይኬ፤ ማጻጻፍላ ኬኤዛ ጎይያና ሃና ኮዥ ሃይሶ ጻጸፍንቴሢ ዩሱስ ጴዴሻ ማዒ ሙካንዳኔ ጌይንቴ፡ ያኦሲ ናዓሢ ማዒና ናባባ ዓሶ ጉሙርቃንዳጉዲና ዒዛ ጉሙርቃያና ናንጊና ናንጊ ዔያቶም ዓኣሢ ዔራንዳጉዲኬ (20:31)።

ሃና ኮዥ ሃይሶኮ ዓይያይዳ ናንጊና ናንጋያ ማዒ ያኦሲ ቃኦላኦና ዩሱሴና ፔቴ ማዒሢ ዓይሢ ካራ ማሂ ኬኤዛያ፡ ዩሱስ ጴዴሻ ማዒ ሙካንዳኔ ጌይንቴ ያኦዛሢ ናያ ማዒያ ዔርዛ ዲማ ዲማ ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባአዚ ኬኤዛኔ፤ ዩካፓ ዩንሢ ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ዲቃሣ ባኮንሢ ዛሎና ዓይጎ ባአዚ ጴዴቶም ዔርዛ ሃይሴ ዓኣኔ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቴ፡ ፔቴ ፔቴ ዓሶ ዩሱሴ ጉሙርቁ፡ ዒዛ ዓሲ ማዒሢ፤ ዓቴ ዓሶ ሃሣ ዋማይዲ ዒፂ ዒዛ ኑ ጉሙርቃዓ ጌዔያ ማዒቴያ ኬኤዛኔ፤ ዓይሢ 13—17 ዩሱሴ ዓርቁንቴ ዋንቴሎ ጊንያ ሃንታዞንሢና ዋላ ዋዘጉይ ፔቴም ዒዛኮ ዓኣያታቶ ጊንሣ ሃሣ ሱዲንቶር ዒ ዑኬ ዋደና ጊኢጊንቴሢና ደዲሽሢና ቃኦላ ዔያቶም ኬኤዛሢ ኬኤዛኔ። ጋፒንያ ዓይያንሢ፡- ዩሱሴኮ ዓርቁንቴያና ዋጎም ሽኢኪያ፤ ሱዲንቶና ሃይባፓ ዔቁያ ዛሎ ሃሣ ሃይባፓ ዔቁሰካፓ ዒዛ ጊንያ ሃንታ ናኦቶም ዒ ጴዴሢ ዛሎ ኬኤዛያኬ።

የሃኒሴ ኮሺ ዔርዛኒ ኮዒሢ፡- ኪሪስቶስ ዛሎና ጴዳ ናንጊና ናንጎ ዛሎኬ፤ ዩይ ያኦሲ ኮሹሞና ዒንጊንቴ ጴዳ ናንጊና ናንጋ ዓርቃሢ ሃሢፓ ማዒዛ ዩና ናንጎ ዴንቃኒ ዳንዳዓዞንሢ ዩሱሴ ጎይሢ፡ ጎኦም ሃሣ ሸምፔ ዒንጋያ ማዒሢ ዔራዞንሢ፤ የሃኒሴ ጻጸፍ ኮዥ ሃይሶ ሃንጎዋቶይዳፓ ዲማሰሢ ዓያና ዛሎና ዓኣ ጎኦም ዔርዛኒ ዓሲም ዔርታያና ቢያ ዋይ ዛጎ ባአዚ ጌይያ፡- ዋኣሢ፡ ካሣ፡ ፖራ፡ ቆልዎ ሄንቃ ዓሲ፡ ማራይ፡ ዋይኔ ጎያ ሚያ ዓኣፓ፤ ዩያጉይ ባኮ ማላታ ማሂ ሺኢሺያኬ።

ማጻጻፍላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-18)
- ማሰካ የሃኒሴና ቤርታዲ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታያ ማዒዞንሢ (1:19-51)
- ዩሱሴኮ ማደና ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ (2:1—12:50)
- ጋፒንያ ኬሎና ዩራሳላሜ ዓጮ ኮይላ ማዲንቴ ባኮ (13:1—19:42)
- ጎዳኮ ሃይባፓ ዔቁያና ሸምፔና ዓኣያ ማዒ ጴዴያ (20:1-31)
- ሸምፔና ዓኣያ ማዒ ጌሊላይዳ ጴዴ ዒንጌ ሃዳር (21:1-25)

ናንጊ ቃኦላ

1 ቢያ ማዥንቴ ባኮኮ ቤርታ ቃኦላ ዓኣኔ፤ ዩይ ቃኦላ ያኦሲና ዋላ ፔቴኬ፤ ዩይ ቃኦላኣ ያኦሲኬ። 2 ዩይ ቤርታዲ ያኦሲና ዋላ ዓኣኔ። 3 ቢያ ባአዚ ዒዛና ማዥንቴኔ፤ ማዥንቴ ባኮይዳፓ ቢያ ፔቴ ባአዚታያ ዒዛናቱዋያ ማዥንቴ ባአዚ ባኣሴ። 4 ዒዛና ናንጊ ዓኣኔ፤ ዩና ናንጌላኣ ዓሲኮ ፖራኬ። 5 ፖራ ዲሚና ፖራዓኔ፤ ዲሚ ፖራ ፔቴታያ ባሹዋሴ።

6 ያኦሲዳፓ ዳኪንቴ፡ የሃኒሴ ጌይንታ ፔቴ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ 7 ዩያ ዓሢኮ ማርካዲያና ዓሲ ቢያ ዩሱሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ፖራ ዛሎ ማርካዲያ ማዒ ሙኬኔ። 8 ዒዚ ፖራ ዛሎ ማርካዲኒ ሙካንዳኦታቴም ዒ ፔ ቶኦኪና ፖራቱዋሴ። 9 ዓሲም ቢያ ፖራ ፖራ ጎኔ * ፖራ ዓጮ ሙካኔ።

10 ዩይ ፖራሢ፡- ቤርታ ዓጮይዳ ዓኣያኬ፤ ዓጮ ማዥንቴሢያ ዒዛናኬ፤ ዓጮ ጋዓንቴ ዒዛ ዔራባኣሴ። 11 ዒዚ ፔኤኮ ያጳ ባንሢ ሙካዛ ያጳ ዒዛኮ ጋዓንቴ ዒዛ ጎኔኬ ጌይ ዔከባኣሴ። 12 ያዲ ማዒያታቴያ ዒዛ ጎናሲ ዔኬዞንሢና ዒዛኮ ሱንያ ጉሙርቃዞንሢም ያኦሲ ናይ ማዒዳ ቢታንቶ ዒንጌኔ። 13 ዔያታ ያኦሲዳፓ ሸይንቴያፓዓቱም ዓሲ ዜርሢዳፓ፤ ጌይያ፡- ዓሲ ማሊሢና ዓደና ዒንደናፓ ሸይንቴባኣሴ።

14 ዩይ ቃኦላ ዓሲ ማዒኔ፤ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ጎኦምና ኮሙሢ ማዒ ኑ ጊዳ ዒ ናንጌኔ፤ ፔቴ ናዓሢ ፔኤኮ ዓደ ኮራ ዓኣ ቦንቲንቶጉይያ ማዒ ቦንቲንቶ ዒዛኮ ኑ ዛጌኔ።

15 የሃኒሴ፡- «ታኣኮ ጊንያ ሙካንዳሢ ታ ጊዳፓ ባሻያኬ፤ ታኣኮ ቤርታ ዒ ዓኣኔ ጌዒ ታ ዒንሢም ኬኤዛሢ ሃያኬ!» ጌዒ ዒላቴ ኬኤዛኔ።

16 ዒዛኮ ሚርጌ ኮሹሞ ዒንጊያይዳፓ ኮሹሞ ዒንጊሢ ኑም ቃሲንቴ ቃሲንቴ ዒንጊንቴ። 17 ያኦሲ ሙሴ ዛሎና ቤርታ ዋጌ ኑም ዒንጌኔ፤ ጋዓንቴ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ጎኦምና ዩሱሴ ኪሪስቶስ ዛሎና ኑም ሙኬኔ። 18 ያኦሲ ዛጌይ ፔቴታያ ያኦሲያ ባኣሴ፤ ማዒቴያ ዓደ ኮራ ዓኣ ዒዛኮ ፔቴ ናዓሢ ማዒ፡ ጎዳሢ ፔጋሲ ዒዛ ዔርዛኬ።

ማሰካ የሃኒሴኮ ማርካዲያ

(ማቴ. 3:1-12፤ ማር. 1:1-8፤ ሉቃ. 3:1-18)

19 ዓይሁደ ዓሶ ዋይሢ ዓሶ ዩራሳላሜይዳፓ ቁኤሶና ሌዋ ዓሶናይዳፓ የሃኒሴ ኮራ ዳኪ፡- «ኔ ያናዳይ?» ጌዒ ያኦጪሴ።

20 የሃኒሴያ፡- «ታኣኒ ሜሲሃቱዋሴ» ጌዒ ማርካዲያፓዓቱም ሉኡቁ ኬኤዚባኣሴ።

21 ዔያታ፡- «ሂዳያ ኔ ያናዳይ? ኔ ዔኤሊያሴዳ?» ጌዒ ዒዛ ያኦጪዛ፤ ዒዚ፡- «ታ ዒዛቱዋሴ» ጌይ ማሄኔ፤ ዔያታ፡- «ሙካንዳኔ» ጌይንቴ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ኔናዳ?» ጌዒኔ።

ዒዚያ፡- «ታናቱዋሴ» ጌዒኔ።

22 ጋፒንያይዳ ዔያታ፡- «ሂዳያ ኔ ያናዳይ? ኑና ዳኬ ዓሶም ማሂ ኑ ኬኤዛንዳጉዲ፡ ኔ ኔ ዛሎ ዋዚ ጋዓይ?» ዒዛም ጌዒኔ።

23 ዒዚያ ዔያቶም ማሃያ፡- «ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡- «ያኦሲኮ ጎይያ ፒዚሱዋቴ» ጌዒ ጌዒ

1:6 1:6 ማቴ. 3:1፤ ማር. 1:4፤ ሉቃ. 3:1-2። * 1:9 1:9 ጎኔ፡- ጌይያ ሉኡዚቱዋሴ ጌይሢ ለሊቱዋንቴ ያኦሲኮ ጎኦም ፔጋሲ ዔርዛያኬ (የሃ. 14:6)። 1:21 1:21 ላሚ. ዋማ 18:15፤18፤ ሚል. 4:5። 1:23 1:23 ዒሲ. 40:3።

ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ዒላታ ዓሲ ዑኡሲ ገይንቴህ ታናኔ» ጌዔኔ።

24 ዳኪንቴ ፔርሴ ዓሳይዳፓ ፔቴ ፔቴዘንህ።
25 «ኔኤኒ ሜሲሄ ሃሃ ዒኤሊያሴ፤ ገንህ ሃሃ ለሙካንዳኔ» ገይንቴ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛህ ማዒባኦቴ ሂዳዎኔ ዓይገር ዋኦያና ማሰካይ?» ገይ ዒዛ ያኦጩኔ።

26 የሃኒሴ ማሃዎ፡- «ታኦኒ ማሰካህ ዋኦህናኔ፤ ጋዓንቴ ዒንህህ ዓራዋይ፤ ዒንህህኮ ባኦካ ሃህ ዓቁ ዓኦኔ። 27 ታኦኮ ገንፃፓ ሙካንዳህ ዒዛኔ፤ ታኦኒ ዒዛኮ ዲርዘ ቴኮ ሱዘ ቡላኒታዎ ኮይሱዋያኔ» ገዔኔ።

28 ዬይ ቢያ ማዔህ የሃኒሴ ዋኦያና ማሰካ ቤዘ፡ ቢታኒያይዳኔ፤ ቢታኒያ ገይንጉዛ፡- የርዳሶ ምር ሱካ ዓኦ ካታማኔ።

ያኦሲ ማራይ

29 ዘር ጉቴሎ የሃኒሴ ዒዛ ባንህ ዬሱሴ ሙካንቴ ዛጋዎ፡- «ሃይሾ ዓሳኮ ጎሞ ጌኤሻንዳ ያኦሲ ማራዒህ ሃያኔ! 30 ታኦኮ ገንፃፓ ሙካንዳህ ታ ገዳፓ ባሽከ፤ ዒ ታኦኮ ቤርታ ዓኦያኔ» ታ ዒንህህም ጌዔህ ሃያኔ። 31 ታኦኒያ ታ ቶኦከና ዒዛ ቤርታ ዓራዋሴ፤ ጋዓንቴ ዒዛ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ታኦኒ ዋኦያና ማሰኪ ማሰኪ ሙከኔ» ገዔኔ።

32 ሄሊሳዎ የሃኒሴ፡- «ዓያና ጌኤሽ ጫሪንቺዳፓ ደኦሌ ከዳያጉዲ ዒዛይዳ ከዲ ዳዓንቴ ታ ዛጌ፤ 33 ታ ታ ቶኦከና ቤርታዲ ዒዛ ዔርባኦኒ፤ ጋዓንቴ ዋኦያና ታ ማሰካንዳጉዲ ታና ዳከህ። ሲያና ጌኤዥ ከዲ ዒዛ ዑፃ ዳዓንቴ ኔ ዛጋንዳህ ሃሃ ዓያና ጌኤዥናኦ ማሰካንዳህ ዒዛከ» ታኦም ገዔኔ። 34 ታኦኒያ ዬያ ዛጌ፤ ዬያር ዒዛ ያኦሲ ናይታህ ታ ማርካዳኔ» ገዔኔ።

ቤርታዲ ዬሱሴኮ ገንፃ ሃንቴዘንህ

35 ዘር ጉቴሎ የሃኒሴ ላምዎ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህና ዋላ ዒኦካ ዓቁ ዓኦዎ፡- 36 ዬሱሴ ዒኦኦ ዓኦዳንቴ ዛገ፡- «ሃይሾ ያኦሲኮ ማራዒህ!» ገዔኔ።

37 ላምዎ የሃኒሴኮ ገንፃ ሃንታዘንህ የሃኒሴ ዬያ ጋዓህ ዋይዘዎ ዬሱሴ ገንፃ ዓኦዳኔ። 38 ዬሱሴ ዔያታ ዒዛ ገንፃ ሙካህ ሽሪ ዛጋዎ፡- «ዓይጎ ዒንህህ ኮዓይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ሬቢ! ኔኤኒ ናንጋህ ዓንካዳይ?» ገዔኔ። [ሬቢ ገይፃ፡- ዔብሪ ዓሳ ሙኦጩና «ዔርዛህዮ» ገይህከ።]

39 ዒዚያ፡- «ሃኒ ሙከ ዛጉዋቴ» ዔያቶም ገዔኔ፤ ዒማና ዓባ ከዳያከ። ዬያር ዔያታ ዓኦዲ ዒዚ ዋካ ናንጋቴያ ዛጌ። ዬፍ ከሎ ዒዛና ዋላ ዳንዲ ዓባ ጌላንዳያ ሄላንዳኦና ዔያታ ፔኤቄ።

40 የሃኒሴ ገዔህ ዋይዘ ዬሱሴ ገንፃ ዓኦዳ፡ ገንፃ ሃንታዘንህፓ ፔቴህ ሲሞኦኔ ገይንታ ጳይሮሴኮ ገርሲ ዒንዲራሴከ። 41 ዒንዲራሴ ቤርታዲ ፔኤኮ ገርሲ ሲሞኦኔ ኮራ ዓኦዳዎ፡- «ኦኦኒ ሜሲሄ ዳንቄንቴም!» ገዔኔ። [ሜሲሄ ገይፃ፡- ካኦቴምዎ ደኦሚ ዓርቆናያ ገይህከ።]

42 ዬካፓ ዒንዲራሴ ፔኤኮ ገርሲ ሲሞኦኔ ዬሱሴ ኮራ ዔከ ሙከኔ።

ዬሱሴ ዒማና ዒዛ ገዥ ገይ ዛጋዎ፡- «ኔኤኒ ዮና ናዓህ ሲሞኦኔ ጎሃህከ፤ ሃይፓ ሴካ ጋዓንቴ ከፓ

ገይንታንዳኔ» ገዔኔ። [ከፓ ገይፃ፡- ዔብሪ ዓሳ ሙኦጩና «ላሌ» ገይህከ።]

ዬሱሴኮ ፒልጶሴና ናቲናዔኤሌና ዔኤሊዎ

43 ዘር ጉቴሎ ዬሱሴ ጌሊላ ዓኦዳዎ ፒልጶሴ ጎሃህ ዳንቄ፡- «ታ ገንፃ ሙከ» ገዔኔ። 44 ፒልጶሴ ዒንዲራሴና ጳይሮሴናጉዲ ቤቴሳይዳ ገይንታ ካታሜሎይዳ ናንጋ ዓሲከ። 45 ፒልጶሴ ናቲናዔኤሌ ጎሃህ ዳንቄ፡- «ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ማፃኦጉይዳ ሃሃ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ማፃኦጉይዳ ዒዛ ዛሎ ፃኦፒንቴህ፤ ዮሴፔ ናዓህ፤ ናዚሬቶ ዓጮ ዓህ ዬሱሴ ኦ ዳንቄኔ» ዒዛም ገዔኔ።

46 ናቲናዔኤሌ ጋዓንቴ ማሃዎ፡- «ናዚሬቴ ዓጮይዳፓ ኮሺ ባኦዚ ጳዳኒ ዳንዳዓያዳ?» ጋዓዛ፡ ፒልጶሴ፡- «ሂንዳ ሙከ ዛጌ» ዒዛም ገዔኔ።

47 ዬሱሴ ናቲናዔኤሌ ዒዛ ባንህ ሙካንቴ ዛጋዎ፡- «ሃይሾ ፑርቱሞባኦ፤ ጎኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ!» ገዒ ዒዛ ዛሎ ከኤዘኔ።

48 ናቲናዔኤሌ፡- «ኔ ታና ዋዲ ዔሬይ?» ጋዓዛ፡ ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ፒልጶሴ ኔና ዔኤላንዳህኮ ቤርታ ቤሌሶ ሚፃሎ ዳማ ዳዒ ዓኦንቴ ታ ኔና ዳንቄኔ» ገዔኔ።

49 ዬማና ናቲናዔኤሌ፡- «ዔርዛህዮ! ኔኤኒ ያኦሲ ናይከ! ሃሃ ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ካኦቴከ!» ገዔኔ።

50 ዬሱሴ ዒዛም፡- «ኔኤኒ ጎኔከ ገዔህ ስሌሶ ሚፃሎ ዳማ ታ ኔና ዛጌ» ታ ኔኤም ገዔህሮዳ? ዬያፓ ባሽ ባኦዚ ኔ ሃገ ዛጋንዳኔ። 51 ጎኔ ታ ዒንህህም ጋዓኔ፡- ጫሪንቺ ቡሊንቴ ያኦሲኮ ከኢታንቻ ዓሲኮ ናዓህ ዑፃ ከዲ ከሰካንቴ ዒንህህ ዛጋንዳኔ» ገዔኔ።

2

ዬሱሴ ዋኦያ ዑሽ ማሃህ

1 ዬካፓ ሃይህሳ ከሎና ጌሊላ ዓጮይዳ ዓኦ ቃና ገይንታ ካታሜሎይዳ ዔፒ ዓኦንቴ፡ ዬሱሴኮ ዒንዳኦ ዒኦካ ዓኦኔ። 2 ዬሱሴና ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህና ዔፖ ቤዘ ዔኤሊንቴ። 3 ዔፖ ቤዘይዳ ዋይና ዑዣ ጋፓዛ ዬሱሴኮ ዒንዳ ዒዛ ኮራ፡- «ዑዣ ዔያቶኮ ጋፔያታንቴቱዋይ!» ገዔኔ።

4 ዬሱሴያ ማሃዎ ዒንዳ ኮራ፡- «ዬያ ኔኤና ታኦና ማዳንዳ ባኦዚቴዋሴ፤ ታኦኮ ዋዳ ሃገ ሄሊባኦሴ» ገዔኔ።

5 ዒማና ዒዛኮ ዒንዳ ዒኦካ ዓኦ፡ ማዳ ዓሳም፡- «ዒዚ ዒንህህም ገዔ ባኮ ቢያ ማዳዋቴ» ገዔኔ።

6 ዓይሁድ ዓሳኮ ዑፃ ጌኤሽዎ ካኦፒም ማዓ ዋኦያ ዓርቃ፡ ላሆ ሹቺዳፓ ኮሺንቴ ኮሎህ ያቲ ዒኦካ ዓኦኔ፤ ፔቴ ፔቴ ኮሎዎ ያታ ላምዎና ሃይሃና ማዓ፡ ፑኤፒ ያቲ ከማ ዋኦህ ዓርቃኒ ዳንዳዓያከ። 7 ዬሱሴ ማዳዘንህም፡- «ዬንህ ኮሎዎንህ ዋኦህ ከንሡዋቴ» ጋዓዛ፡ ዔያታኦ ከንህኔ። 8 ዬካፓ ዬሱሴ ማዳዘንህም፡- «ዓካሪ ዲይ ሙዎ ገኢሻ ሳሶ ሱኡጋህም ዒንጉዋቴ» ጋዓዛ፡ ዔያታኦ ዔከ ዒንጌ። 9 ሙዎ ገኢሻ ሳሶኮ ሱኡጋህ ጫርዥ ዑዣ ማዔ ዋኦያ ዑኡቄ ዛጋዎ ዓንካፓ ዔያታ ዔከቴያ ዔሪባኦሴ፤ ዋኦያ ዲዔ።

ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ዔዔራኔ። ዩያር ሙዖ ገኢገሻ ዓሶ ሱኡጋህ ዑኡታህ ዔኤላዎ። 10 «ዓሲ ቢያ ቤርታዲ ዒንጋህ ጫርሺ ዑሺከ፤ ዔኤላንቴ ዓሳ ማህንቴህን ገንፃ ባሰኪ ዑሺ ዒንጋኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ኮዥ፣ ጫርዥ ዑዥ ዑሺ ጎይህ ሃይማ ሄሊሴ» ጌዔ።

11 ዩሱሴ ዩኖ ያኦሲ ዎልቄና ማዳንቴ ዓኮ ባኮ ቤርታሲ ገሌላ ዓጮይዳ ቃና ጌይንታ ካታማ ማዳኔ፤ ዩያይዲ ዎና ፔኤኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዔርዘህረ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህረ ዒዛ ጉሙርቄ።

12 ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤኮ ዒንደና ጌርሲንህረ ሃህ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህረ ዎላ ቁፒርናሆማ ዓጮ ከዲ፣ ዒኢካ ዳካ ከሌ ዳዔ።

ዩሱሴ ጌኤዥ ማኦርይዳፓ ኮርማ ዓሶ ዳውሴህ

(ማቲ. 21:12-13፤ ማር. 11:15-17፤ ሉቃ. 19:45-46)

13 ዒማና ዓይሁዶ ዓሶኮ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ከላ ዑከህረ ዩሱሴ ዩሩሳላማ ዳንዴ፤ 14 ዒዚ ጌኤዥ ማኦርይዳ ጌማቶንታ ማራቶንታ ዶኤሎንታ ሻንቻ ዓሳ ሃህ ሚኢሾ ላኦማዘንህረ ሚኢሾ ላኦማንቴ ዳንቄ። 15 ዩያር ሱሲ ዠራፓ ማዥዎ ዓሶ ቢያ ማራቶንታ ጌማቶንታ ዎላ ጌኤዥ ማኦርፓ ከሴኔ፤ ሚኢሾ ላኦማ ዓሶኮዎ ሚኢሾ ላኦሴ፤ ዔያታ ሚኢሾ ጌህ፣ ዳጌ ሎኦዥ ያይቶዎ ሂዒ ዶይሴ። 16 ዶኤሎ ሻንቻ ዓሶዎ፡- «ሃያ ቢያ ሴካ ዔኪ ዓኣዲዎቴ፤ ታ ዓዶኮ ማኦር ኮርሞ ማኦሪ ማሂፖቴ» ዔያቶ ጌዔ። 17 ዒማና ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህረ፡- «ኔ ማኦር ዛሎ ባካ ታሚጉዲ ታና ሚቻኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴህ ጸቂህ።

18 ዩካፓ ዓይሁዶ ዓሶ ዎይህ ዓሳ፡- «ኔኤኒ ሃያ ማዳንዳ ቢታንቶ ኔኤኮ ዓኣያታህ ዔርዘኒ ዓይጎ ያኦሲ ዎልቄና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ማዲ ኔ ኑና ዳዎንዳይ?» ጌዔ።

19 ዩሱሴ፡- «ሃያ ጌኤዥ ማኦር ሻሁዎቴ፤ ታኦኒ ሃይህ ከሌዳ ገንህ ማሂ ማዥንዳኔ» ዔያቶ ጌዔ።

20 ዔያታ ማሃዎ፡- «ሃያ ጌኤዥ ማኦር ማዥኒ ያይዲታሚ ላሆ ለዔ ጋፒሴ፤ ሂዳዎ ኔኤኒ ሃይህ ከሌዳ ማዥንዳ?» ጌዔ።

21 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ጌኤዥ ማኦር» ጌዒ ከኤዘህ ፔኤኮ ዑያ ዛሎከ፤ 22 ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቂህኮ ገንፃ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታ ናኣታ ዩያ ጸቂህ፤ ዩያ ዛሎና ማፃኣፓ ፃኣፒንቴ ባኮና ዩሱሴ ከኤዘ ዎኣሎ ዔያታ ጉሙርቄ።

23 ዩሱሴ ዓይሁዶኮ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾና ዩሩሳላማይዳ ዓኣዎ ማዳ፣ ያኦሲ ዎልቄና ማዳንቴ ዓኮ ባኮ ዔያታ ዛጌህረ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ጉሙርቄ። 24 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዓሶ ቢያ ዔራያ ማዔህረ ዔያቶ ዒ ጉሙርቄባኣሴ፤ 25 ዒዚ ዓሲ ዒና ጋርካ ዓኣ ባኣዚ ቢያ ዔራህረ ዓሲ ዛላ ዒዛሞ ያኦኒያ ከኤዘኒ ኮይሱዎያከ።

3

ዩሱሴና ኒቆዲሞሴ ጎዎህና

2:12 2:12 ማቲ. 4:13። 2:13 2:13 ከሲ. ማፃ 12:1-27። 2:17 2:17 ዓይኑ. 69:9። 2:19 2:19 ማቲ. 26:61፤ 27:40፤ ማር. 14:58፤ 15:29። * 3:13 3:13 ጫሪጎጫፓ ከዴ፡- ጋዓዛ «ጫሪጎጫይዳ ናንጋ ዓሲ ናዓህዳፓ ዓታዛ» ጋዓ ሚናኣ ማፃኣፍ ዓኣ። 3:14 3:14 ፓይ. ማፃ 21:9።

1 ኒቆዲሞሴ ጌይንታ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዚ ፔርሴ ዓሶ ዛላፓ ማዔያታዎ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሱኡጌከ። 2 ዩይ ዓህ ዲሚና ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ዔርዘህረ! ያኦሲ ዒዛና ዎላ ማዔህዳፓዓቲም ሃያ ኔኤኒ ማዳ ያኦሲ ዎልቄና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ማዳኒ ዳንዳዓይ ያኦኒያ ባኣሴ፤ ዩያር ኔኤኒ ያኦሲ ኮራፓ ሙከ፣ ዔርዘያ ማዔህ ኦኤኒ ዔራኔ» ጌዔ።

3 ዩሱሴያ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ ዓሲ ላሚ ሎፓ ሾይንቴባኣዎ ያኦሲ ካኣቲዎ ዛጋኒ ዳንዳዐብሴ» ጌዔ።

4 ኒቆዲሞሴ ማሃዎ፡- «ሂዳዎ ዓሲ ጋርቹሰካፓ ገንህ ዎይቲ ሾይንታኒ ዳንዳዓይ? ላሚ ዒንዶ ጎጾ ጌሊ ሾይንታኒ ዳንዳዓ?» ጌይ ያኦጮ።

5 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ ዓሲ ዎኣህና ዓያና ጌኤሺናይዳፓ ሾይንቴባኣዎ ያኦሲ ካኣቲዎይዳ ጌላኒ ዳንዳዐብሴ። 6 ዓሲዳፓ ሾይንቴህ ዓሲከ፤ ዓያናይዳፓ ሾይንቴህ ዓያናከ። 7 ዩያር ላሚ ሾይንታንዳያ ዒንህም ኮይሳኔ» ታ ኔኤም ጌዔህረ ዲቃቲ ሄርሺፖ።

8 ዠባሬ ኮዔ ዛላ ዠባርሻኔ፤ ዑኡዘ ኔ ዎይዛኔ፤ ጋዓንቴ ዓንካፓ ሙካቴ ሃህ ዓንኮ ዓኣዳቲያ ኔ ዔራዎሴ፤ ዓያናፓ ሾይንታህ ቢያ ዩያጉዲከ» ጌዔ።

9 ኒቆዲሞሴ፡- «ዩይ ዎይቲ ማዓኒ ዳንዳዓይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጮ።

10 ዩሱሴ ዒዛሞ፡- «ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዔርዘህ ማዓዎ ዩያ ኔ ዔራዎዳ? 11 ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ ኑ ዔራ ባኮ ከኤዛኔ፤ ኑ ዛጌ ባኮዎ ኑ ማርካዳኔ፤ ዒንህ ጋዓንቴ ኦኡኮ ማርካዲያ ዔኮብሴ። 12 ሳዓ ዓኣ ባኣዚ ታዒንህም ከኤዛኣና ዒንህ ጉሙርቄዎ ማዔቴ ጫሪጎቹ ባኣዚ ታዒንህም ከኤዘም ዎይቲ ዒንህ ጉሙርቃንዳይ? 13 ጫሪጎጫፓ ከዴ * ዓሲ ናዓህዳፓ ዓታዛ ሌካ ጫሪጎጫ ከሰከይ ያኦኒያ ባኣሴ።

14 «ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ሙሴ ሾኦዥ ሚያና ዳጌዲ ዓርቄህጉዲ ዓሲኮ ናዓህ ሱፃንታንዳያ ኮይሳኔ። 15 ዓይጎር ጌዔቴ ዒዛ ጉሙርቄ ጎናሲ ዔከዘንህ ቢያ ናንጊና ናንጊ ዳንቃንዳጉዲከ» ጌዔ።

16 ሃህ ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ዓጮ ሚርጌ ናሽከህረ ፔኤኮ ፔቴ ናዓህ ዒንጌኔ፤ ዩያር ዒዛኮ ናዓህ ጉሙርቃህ ቢያ ናንጊና ናንጋያ ማዓንዳኣፓዓቲም ባይቃዓከ። 17 ያኦሲ ፔኤኮ ናዎ ዓጮ ባንህ ዳከህህ ዓጮ ዒዛ ናዎና ዳቃንዳጉዲ ማዓንዳፓዓቲም ዓጮ ዒ ፑርታና ዎጋንዳጉዲቲዎሴ።

18 «ዒዛ ጉሙርቄ ጎናሲ ዔከይ ፑርታና ዎገንታዓከ፤ ዒዛ ጉሙርቄ ዔኮዎኣህ ጋዓንቴ ያኦሲ ናዓህ ጉሙርቄ ዔከባኣህረ ሃህ ዓኣንቴ ፑርታና ዎገንቴያከ። 19 ፖዒ ዓጮ ሙከኔ፤ ዓሳ ጋዓንቴ ዔያቶ ማዳ ፑርታ ማዔህረ ፖዒዳፓ ባሽ ዲሚ ናሽከኔ፤ ዎገንቴ ፑርቶ ዎጋኣ ዩያከ። 20 ፑርታ ባኣዚ ማዳህ ቢያ ፖዒ ዒፃ፤ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳ ዔርቲዎጉዲ ፖዎ ባንህ ሙካኒ ኮውብሴ። 21 ጎኔ ማዔ ባኣዚ ማዳህ ጋዓንቴ

ሃንጋ ፖሊ ባንሢ ሙካኔ፤ ሃንጋ ፖሊ ባንሢ ዒ ሙካሢ ያኦሲ ዓይሢያ ጎይያ ማዲንቴ ዒዛኮ ማዳ ዔርታንዳጉዲኬ» ጌዔኔ።

ማሰካ የሃኒሴኮ ዩሱሴ ዛሎ ማርካዲያ

22 ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶና ዎላ ዪሁዳ ዓጮ ዓኦዲ ዒኦካ ዔያታ ዎኦኖና ዓሶ ማሰከ ማሰከ ዲካ ኬሊ ደዔኔ። 23 ሳላሜ ጌይንታ ዓጮ ኮይሎይዳ ሄኖኔ ጎያ ቤዛ ሜርጌ ዎኦሢ ዓኦሢሮ የሃኒሴ ዎኦኖና ዓሶ ማሰካኔ፤ ዓሳኦ ዒዛ ባንሢ ዓኦዲ ዓኦዲ ዎኦኖና ማሰታኔ። 24 ዩማና የሃኒሴ ሃጊ ቱኦዞ ማኦራ ቱኦቲባኦሴ።

25 ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢና ፔቲ ዓይሁዳ ዓሰሰኬያና ተ ባኦካ ዑያ ጌኦሺያ ካኦኦ ዛሎ ማርማ ዔቁኔ። 26 የሃኒሴኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ የሃኒሴ ኮራ ሙካያ፡- «ዔርዛሢያ! ዩይ ዮርዳኖሴ ዎር ሱኮይዳ ኔኤና ዎላ ዓኦሢ፤ ኔኤኒ ዒዛ ዛሎ ማርካዲሢ፤ ሃይሾ ዒዚያ ዎኦሢና ማሰካኔ፤ ዓሳ ቢያ ሴካ ዒዛ ባንሢ ዓኦዳኔ» ጌዔኔ።

27 የሃኒሴ ማሃያ፡- «ዓይጎ ዓሰታቶዎ ያኦሲ ዒዛም ዒንጊባኦታቲ ዓይጎ ባኦዚያ ዒዛኮ ዓኦያ ማዓኒ ዳንዳዑዎሴ፤ 28 <ዒዛኮ ቤርታ ታ ዳኪንቴያፓዓቲም ታኦኒ ሜሰሃቲዎሴ» ጌዔ ታ ዒንሢም ኬኤዜሢካን ዒንሢ ዒንሢ ቶኦኪና ታኦኮ ማርካኬ። 29 ዑኦቲላ ዑኦታሢሮኬ፤ ዑኦታሢካን ዔርጎና ዓሢ ጋዓንቴ ዑኦታሢካን ዓጮ ዔቁ፤ ዑኦታሢ ዑኦታሢ ዎይዛኦና ዎዛዳኔ፤ ዩያጉዲ ታኦኮዎ ዎዛ ሃሢ ጎኔ ዎዛ ማዔኔ። 30 ዒዚ ዳጊ ዳግ ጌዔም፤ ታኦኒ ሂርኪ ሂርኪ ጋዓንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

31 የሃኒሴ ሃሢ፡- «ዑያፓ ሙካሢ ቢያኮ ዑሣኬ፤ ሳዓፓ ማዔሢ ሳዓ ዓሰኬ፤ ሳዓ ባኦዚ ዒ ኬኤዛኔ፤ ጮሪንጮፓ ሙካሢ ቢያኮ ዑያኦኬ።

32 ዒዚ ዛጌሢና ዎይዜሢ ማርካዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዛኮ ማርካዲያ ዔካይ ባኦሴ፤ 33 ዒዛኮ ማርካዲያ ዔካሢ ጋዓንቴ ያኦሲ ጎኔ ማዔሢ ጌኦሺ ዔሬኔ። 34 ያኦሲ ዳኬሢ ያኦሲ ቃኦላ ኬኤዛኔ፤ ያኦሲያ ፔኦኮ ዓያኖ ሚርጌና ዒዛም ዒንጋኔ። 35 ዓዴ ፔኦኮ ናዓሢ ናሽካኔ፤ ቢያ ባኮ ዒዛ ኩጮ ዒንጌኔ። 36 ናዓሢ ጉሙርቁ ዔካሢካን ናንጊና ናንጊ ዓኦኔ፤ ናዓሢ ጉሙርቁ ዔኩዎኦሢ ጋዓንቴ ያኦሲ ዒንጋ ሜቶይዳ ናንጋንዳኦፓዓቲም ኮሺ ናንጊ ዳንቃዓኬ» ጌዔኔ።

4

ዩሱሴና ሳማሪያ ዓጮ ላኦሎሎና

1 ዩኖ ዎድና ዩሱሴ የሃኒሴይዳፓ ባሽ ሚርጌ ዓሶ ፔና ዔርዚ፤ ፔ ዓሰ ማሃሢና ዎኦኖና ማሰካሢያ ፔርሴ ዓሳ ዎይዜኔ፤ 2 ጋዓንቴ ዎኦኖና ዓሶ ማሰካሢ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ማዓንዳፓዓቲም ዒዚ ፔኤር ዎኦኖና ማሰኩዎሴ። 3 ዒዛ ዛሎ ጌይንቴ ባኮ ፔርሴ ዓሳ ዎይዜሢ ዒ ዔራያ ዪሁዳ ዓጮ ሃሺ ጌሊላ ማዒ ዓኦዳኔ። 4 ዒኦካ ዒ ዓኦዳያ ሳማሪያ ዓጮ ጊዴና ዓኦዳንዳያ ዒዛ ኮይሴኔ።

5 ዩያር ሲካሬ ጌይንታ ሳማሪያይዳ ዓኦ ካታሜሎ ዒ ሙኩኔ፤ ሲካሬ ያይቆኦጌ ፔኤኮ ናኦዚ ዮሴፔም ዒንጌ ቤዛኮ ኮይሎይዳ ዓኦያኬ፤

6 ዒኦካ ያይቆኦጌኮ ቦኦኮና ዔቲ ዎኦሢ ዓኦኦቴ ዩሱሴ ጎይያ ሃንቲ ላቤሢሮ ዩኖ ዔቶ ዎኦጌሎ ዓጮ ዳዔኔ፤ ዩማና ዓባ ሳዛ ማዓያኬ።

7 ዒማና ፔቲ ሳማሪያ ዓጮ ላኦሎሎና ዎኦኖ ዲዓኒ ዔቶ ባንሢ ሙካዛ ዩሱሴ፡- «ዔና፤ ዎኦሢ ታና ዑሹቲራ!» ጌዔኔ። 8 ዩማና ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ሙኦዚ ሻንቃኒ ካታዎ ዳንዳኔ።

9 ዩና ሳማሪያ ዓጮ ላኦሎሎ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዳ ዓሰታያ ዎዲ ታና ሳማሪያ ዓጮ ላኦሎሎ <ዎኦሢ ታና ዑሹ!» ጌይ ያኦጮይ?» ጌዔኔ። ዩያ ዒዛ ጌዔሢ ዓይሁዳ ዓሰና ሳማሪያ ዓጮ ዓሰናኮ ዎላ ፔቲዎ ባኦሢሮኬ።

10 ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ዒንጋ ባኮና <ዎኦያ ታና ዑሹ» ኔና ጋዓሢኮ ያኦም ኔ ዔሬያ ማዔቲ ዒዛ ሺኦቃኒ ኔና ኮይሳንቴኬ፤ ዒዚያ ኔኤም ናንጊ ዎኦሢ ዒንጋንዳያታንቴኬ» ጌዔኔ።

11 ዒዛ ማሃያ፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኮ ዎኦሢ ዲያ ባኦዚ ባኦሴ፤ ዎኦያ ዔታኦ ኮሺ ዔታዳያኬ፤ ሂዳያ ናንጎ ዎኦያ ዓንካፓ ኔ ዳንቃንዳይ? 12 ኔኤኒ ሃያ ኦም ዎኦያ ዔቶ ዒንጌ፤ ኦ ዳዳሢ፤ ያይቆኦጌይዳፓ ባሽዳ? ዒዛና ዒዛኮ ናኦቶና ዒዛኮ ቆልማኦ ሃኖ ዎኦያ ዔታፓ ዑሽኬኔ» ጌዔኔ።

13 ዩሱሴ ዒዛም ማሃያ፡- «ሃኖ ዎኦያይዳፓ ዑሽካሢ ቢያ ላሚ ዎኦሢ ዳኤባንዳኔ፤ 14 ታኦኒ ዒንጋ ዎኦያይዳፓ ዑሽካሢ ናንጊና ፔቲታያ ዳኤቢንታዓኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ታ ዒንጋ ዎኦያ ዑሽካሢ ዓሢዳፓ ናንጊና ናንጊ ዎኦሢ ዓልቃያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ላኦሎሎ፡- «ጎዳሢያ! ሃይፓ ሴካ ዎኦሢ ታና ዳኤቡዎጉዲና ሃይካኦ ታ ዲዓኒ ሙኩዎጉዲ ሃዳራ ታኦም ዩኖጉዳ ዎኦጌሎ ዒንጌ» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴያ፡- «ዳንዲ ኔኤኮ ዓኒ ዔኤሊ ዔኬ ሙኩ» ጌዔኔ።

17 ላኦሎሎ፤ «ዓኒ ታኦኮ ባኦሴ» ጌይ ማሃኔ፤ ዩሱሴ ጊንሢ ዒዛም፡- «ዓኒ ታኦኮ ባኦሴ ጌይያ ኔኤኮ ጎኔኬ፤ 18 ያዲ ማዔቲያ ኔኤኮ ዳንጎ ዓኒንሢ ዓኦኔ፤ ሃሢ ኔኤና ዎላ ዓኦሢ ኔኤኮ ዓኒቲዎሴ፤ ዩያር ኔኤኒ ጎኔ ጌሰቴኔ» ጌዔኔ።

19 ላኦሎሎ ዒዛም፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኒ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛያታሢ ሃሢ ታ ኔና ዔሬኔ፤ 20 ኦ ዓዳንሢ ሃያ ዳካሢ ዑያ ካኦሽካኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ <ዓሰ ዚጊ ካኦሽካኒ ኮይሳሢ ዩራሳላሚይዳኬ» ጋዓኔ» ጌዔኔ።

21 ዩሱሴ ሃሢ ዒዛም፡- «ኔ ሃና ላኦሎሎ ያኦሲ ዓዳሢም ሃያ ዲኮ ዑያይዳ፤ ሃሢ ዩራሳላሚይዳ ዚጊ ካኦሽካሢ ዛላ ዒንሢ ሜታዲንዲዎ ዎዴ ሙካንዳሢ ዔራ ታና ጉሙርቁ፤ 22 ዒንሢ ሳማሪያ ዓሳ ዒንሢሮ ዒንሢ ዔራዎ ያኦሲ ዚጊ ካኦሽካኔ፤ ኦኤኒ ጋዓንቴ ዳቁንታ ዓይሁዳይዳፓ ማዔሢሮ ኦ ዔራ ያኦዛሢ ዚጊ ካኦሽካኔ። 23 ጋዓንቴ ጎኔና ዚጊ ካኦሽካዞንሢ፡- ያኦሲ ዓዳሢም ዓያና ጌኦሺና ሃሢ ጎኦምና ዚጊ ካኦሽካንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ዩይ ሃሢ ሙኪናኦኦኬ፤ ያኦሲ፤ ዓዳሢያ ኮዓሢ ዩያጉዳ ዚጊ

3:24 3:24 ማቲ. 14:3፤ ማር. 6:17፤ ሉቃ. 3:19-20። † 3:25 3:25 ፔቲ ዓይሁዳ ዓሰሰኬያና፡- ጋዓዞ ፔቲ ፔቲ ሚናኦ ማፃኦፓ «ፔቲ ፔቲ ዓይሁዳ ዓሰና» ጋዓኔ። 3:28 3:28 የሃ. 1:20። 3:35 3:35 ማቲ. 11:27፤ ሉቃ. 10:22። 4:5 4:5 ማዢ. ማፃ 33:19፤ ዒ. 24:32። 4:9 4:9 ዒዚ. 4:1-5፤ ኔሄ. 4:12።

ካላሸከዎቹ። 24 ያኑሲ ዓያናኬ፤ ጎኑሞና ዒዛም ዘገ ካላሸከዛዝሃሚያ ዓያናና ዘገ ዒዛ ካላሸከዛዝዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

25 ላኦላላ፡- «ዓያና ጌኤሺ ካላቱሞም ዓርቄ፣ ማሰህ ሙካንዳህ ታ ዔራኔ፤ ዒዚ ሙካግ ቢያ ባኣዚ ኑሞ ከኤዛዝዳኔ» ጌዔኔ።

26 ዩሱሴ ዒማና፡- «ሃህ ሃይ ኔኤና ጌሰታህ፣ ታ ዒዛኩ» ጌዔኔ።

27 ዩማና ዒዛኮ ገንጾ ሃንታዘንህ ዳንዴ ቤዛፓ ማዒ ሙካንቲ ዩሱሴ ላኦላና ዋላ ጌሰታህሮ ዲቃቲ ሃርሼኔ፤ ማዔቶዋ፡- «ኔኤኒ ዔናኣሬ፣ ዓይጎ ኮዓይ? ሃሃ ዒዛና ዋላ ኔ ዓይጋ ጌሰታይ?» ጌዒ ያኦጩ ዓሲ ባኣኦ።

28 ዩካፓ ላኦላላ ዋኦ ዳዓኒ ዔኪ ሙኩ ጉዞ ሃሺ፣ ካታሞ ዳንዲ ዓሰሞ፡- 29 «ታ ማዴ ባኮ ቢያ ታኦም ከኤዜ ዓሲሰኬያ ሃኒ ሙኩ ዛጉዋቲ! ጎጾንቲ ዒዚ ማሰህ ማዓንዳሞ?» ጌዔኔ። 30 ዩያሮ ዓሳ ካታማፓ ከሰከ ዩሱሴ ዓኣ ቤዘ ባንህ ዳንዴ።

31 ዒማና ዒዛኮ ገንጾ ሃንታ ናኣታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛህሃ! ካሃ ሙዔ» ጌይ ዒዛ ሸኢቁ።

32 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ዒንህ ዔሩዋያ፣ ታኣኒ ሙዓ ሙኡዚ ታኣኮ ዓኣኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

33 ዩያሮ ዒዛኮ ገንጾ ሃንታዘንህ፡- «ዓሲ ዒዛም ሙኡዚ ዔኪ ሙኩያናንዳሞ?» ዋላ ኮይላ ጌዔኔ።

34 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ታኣኮ ሙዓ ታና ዳኬህኮ ዓይህያ ኩንሥህና ማደዎ ማደህኬ።

35 ዒንህ፡- «ሃገ ያይዶ ዓገኒ ዓቲኔ፤ ዩካፓ ማኣሊ ቡራንታንዳኔ» ጋዓያቱዋይ? ታ ሃህ ዒንህም ሃንዳ ጳግ ጌይጋፓ ማኣላ ሃህ ቡራህም ሄሌህ ዛጉዋቲ» ጋዓኔ። 36 ማኣሎ ቡራህ ዒ ማኣሎ ቡራህ ዛሎ ዔካንዳኔ፤ ናንገና ናንገም ማዓ ዓኣፒያ ቡኩሳንዳኔ፤ ዩያሮ ዜርቃህያ፣ ማኣሎ ቡራህያ ዋላ ዋዛዳንዳኔ። 37 ዩያ ጎይያና ፕቲይ ዜርቃ፣ ማሰህ ሃሃ ማኣሎ ቡራኔ» ጌይንቲ ማላታ ጎኔኬ።

38 ዒንህ ላቢባኣ ማኣሊ ቡራንዳጉዲ ታ ዒንህ ዳኬኔ፤ ማሌ ዓሳ ማደና ላቤኔ፤ ዒንህ ጋዓንቲ ዔያቶኮ ላቢያ ዓኣፓ ቡኩሲ ዔኬኔ» ጌዔኔ።

39 ላኦላላ፡- «ታ ማዴ ባኮ ቢያ ታኦም ከኤዜኔ» ጌዒ ዒዛ ማርካዳህሮ ዩና ካታማሎይዳ ማርጌ ሳማሪያ ዓጩ ዓሲ ዩሱሴ ጉሙርቁ። 40 ዩያሮ ሳማሪያ ዓጩ ዓሳ ዒዛ ኮራ ሙካግ ዔያቶና ዋላ ዒ ዳዓንዳጉዲ ዒዛ ሸኢቃዛ፣ ዒዚያ ላምጾ ኬሊ ዒኣካ ጌኤቁ።

41 ዒ ከኤዛ ቃኣሎ ዛሎና ማሌ ማርጌ ዓሲ ዒዛ ጉሙርቁ። 42 ዓሳ ላኦላሎም፡- «ዓካሪ ኦኡኒ ዒዛ ጉሙርቁህ ኔኤኒ ኑሞ ከኤዜ ቃኣሎና ሌሊቱዋንቲ ኦ ኦ ቶኦኪና ዋይዜህሮና ጎኔና ዒዚ ዓጩ ዳቁሻያ ማዔህ ኦ ዔራህሮኬ» ጌዔኔ።

ቢታንቶ ዓኣ ፔቲ ዓሲሰኬያኮናይሰኬያ ዩሱሴ ፓህህ

43 ዩሱሴ ሳማሪያይዳ ላምጾ ከሊ ፔኤቁሰካፓ ጌሊላ ዓኣዳ። 44 ዒዚ ፔ ቶኦኪና፡- «ያኑሲ ማሊህ ከኤዛ ዓሲ ፔ ዓጩይዳ ቦንቸንቱዋሴ» ጌይ ቤርታ ከኤዜኔ። 45 ጋዓንቲ ጌሊላ ዓጩ

ዒ ዳንዳዛ ጌሊላ ዓሳ ኮሺና ዒዛ ሸኢቸንህ ዔኬኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓይሁደኮ ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቸ ከሎና ዩሩሳላሚ ዳንዲ ዒዚ ዒኣካ ማዴ ባኮ ቢያ ዔያታ ዛጌህሮኬ።

46 ዩካፓ ዩሱሴ ዋኦ ጫርሺ ዑሺ ማህ ቤዘ፡ ጌሊላ ዓጩይዳ ዓኣ፣ ቃና ካታማሎ ላሚ ዳንዴ፤ ዒማና ቁፕርናሆሚይዳ ፔቲ ናይ ሃርጌንቲ፣ ካኣቲ ማኣራ ፑኤፕ ማዒ ማዴ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ። 47 ዒዚያ ዩሱሴ ዩሁዳ ዓጩፓ ጌሊላ ሙኩህ ዋይዛጾ ዩሱሴ ባንህ ቁፕርናሆሚ ሙኩ ኮሺ ሃርጌንቲ ሃይቃኒ ዑኬ ዒዛኮ ናይሰኬያ ፓሃንዳጉዲ ዩሱሴ ሸኢቁ። 48 ዩሱሴያ፡- «ዒንህ ያኦሲ ዋልቁና ማደንቲ ባኮ ባኮና ማላታና ዛገባኣታቶ ፔቲታጾ ጉሙርቁዋያቲ!» ዒዛም ጌዔኔ።

49 ዩይ ፑኤፖ ዓህህ፡- «ጎዳህሃ! ታኣኮ ናዓህ ሃይቁዋንቲ ሃዳራ ዑኬና ሄሌ» ዒዛም ጌዔኔ።

50 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ኔ ማኣሪ ዳንዴ፤ ናዓ ኔኣኮ ፖዔኔ» ጋዓዛ፣ ዓህ ዩሱሴ ከኤዜ ቃኣሎ ጉሙርቁ ማኣሪ ዳንዴ። 51 ዒ ማኣሪ ዳንዳንቲ ዒዛኮ ማዴ ዓሳ ጎይጾ ዒዛና ካኣማጾ፡- «ናዓ ኔኣኮ ፖዔኔ» ጌይ ከኤዜኔ።

52 ዒዚያና ማ ኮሺ ማዔ ዋይ ያኦጩዛ፣ ዔያታ፡- «ዘገና ዓሳ ሳዛፓ ሸራኣና ቆሃ ሸሚኔ» ጌዔኔ።

53 ዓዳህያ፡- «ናዓ ኔኣኮ ፖዔኔ» ዩሱሴ ጌዔህ ዓማ ዋይ ማዔህ ዔሬኔ፤ ዩያሮ ዩና ከሎይዳፓ ሳርቃጾ ዒዛንታ ዒዛኮ ማኣሮ ዓሳኣ ቢያ ዩሱሴ ጉሙርቁ።

54 ዩይ ያኦሲ ዋልቁና ማደንቲ ባኮ ባካ ዩሱሴ ዩሁዳይዳፓ ጌሊላ ሙካግ ማዴ ላምጾ ዓኣ ባኮኬ።

5

ዩሱሴ ፔቲ ዋሮ ዓህ ፓህህ

1 ዩካፓ ዓይሁደኮ ቦንቸ ከሎ ማዔህሮ ዩሱሴ ዩሩሳላሚ ዳንዴ። 2 ዩሩሳላሚይዳ ማራታ ጌላ ካሮ ዓጩ፣ ዔብሪ ዓሰ ሙኡቸና ቤኤቲ ዛኣታ

* ጌይንታ ፔቲ ዳዔ ዋኣህ ዓኣንቲ ዒዛ ቤዛ ዳንጎ ጎይህ ዋላ ካኣማ። 3 ማርጌ ሃርጌንቲ ዓሲ፣ ዓኣፕ ባይቁ ዓሲ፣ ዋሮ ዓሲ ሃሃ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሮ ዓሲ ዩንህ ጎይጾንህ ካኣማ ካራ ላሃ፣ [ዋኦ ዓገጾንዳያ ሄላንዳኣና ካፓኔ፤ 4 ፔቲ ፔቲና ጎዳኮ ከኢታንቻህ ዳዔ ዋኣሎ ከዲ ዓገህኔ፤ ዋኦ ዓገጾኣና ቤርታዲ ዋኦይዳ ጌላህ ፔኤኮ ዓኣ፣ ዓይጎ ደርጾይዳፓ ቢያ ፖፖዔኔ።]

5 ዒኣካ ሃይህታሚ ሳሊ ሌዔ ጉቤ ሃርጌንቲ፣ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ። 6 ዩሱሴ ዩይ ዓህ ዒኣካ ላሃ ዓኣንቲ ዛጋጾ፣ ማርጌ ዋይዳፓ ዓርቁ ሃርጌንቲያታህ ዔራ፡- «ፖዓኒ ኔ ኮዓ» ጌዔኔ።

7 ሃርጌንቲ ዓህ፡- «ጎዳህሃ! ዋኦ ዓገጾኣና ታና ዔኪ ዋኣሎይዳ ጌላዛ ዓሲ ባኣኦ፤ ታኣኒ ጌላንዳኔ ጋዓኣና ማሌህ ታና ቢሪ ከዳኔ» ጌዔኔ።

8 ዩሱሴያ፡- «ዔቁጋፓ ኔና ከዲ ዔኪ ሙኩና ሃላህ ከዲ ዔኪ ዳንዴ» ዒዛም ጋዓዛ፣ 9 ዓህ ቤዘማና ፖዓጾ ሃላህ ከዲ ዳንዴ። ዩይ ያዲ

4:44 4:44 ማቲ. 13:57፤ ማር. 6:4፤ ሉቃ. 4:24። 4:45 4:45 ዮሃ. 2:23። 4:46 4:46 ዮሃ. 2:1-11። * 5:2 5:2 ቤኤቲ ዛኣታ፡- ጋዓዛ ፔቲ ፔቲ ሚና ማዓኣፓ «ቤኤቲሳይዳ» ሃሃ ጌንህ «ቤኤቲ ሂሲዳ» ጋዓኔ፤ ባኮ ቡሊያ ማዓኣፓይዳ ጋዓንቲ «ቤኤቲ ዛኣታ» ጌይንቲ። ዩናኮ ቡሊያ፡- «ዓቶም ጎጾ ማኣሪ» ጌይህኬ።

ማዕዘን ዓይነት ዓላማ ሃውሽ ከሎናኬ፤ 10 ይያር ዓይነት ዓላማ ዓላ ይያ ፖዔ ዓላ ኮራ፡- «ሃኖ ሃውሽ ከሎታሢር ኔኤኮ ሃላሢ ኔ ከዳንዳጉዲ ዋጋ ዓይሡቀሴ» ጌዔ።

11 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ታና ፖዒሴ ዓሣ ሕኤኮ ሃላሢ ከዲ ዔኪ ዓአዴ» ታኣም ጌዔ። ጌይ ዔያቶም ከኤዜ።

12 ዔያታ ማሃ፡- «ሃላሢ ኔኤኮ ከዲ ዓአዴ ኔና ጌዔሣ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩ።

13 ዩሱሴ ዩኖ ቤዛፓ ዳር ባኣኮ ዓአዴሢር ዒዛ ፖዒሴሣ ያና ማዔቴያ ዒ ዔሪባኣሴ።

14 ዩካፓ ዩሱሴ ዓሣ ጌኤኮ ማኣርይዳ ዳንቃ፡- «ሃይሾ ኔ ፖዔ፤ ሃያይዳፓ ባሽ ባኣዚ ኔና ሄሉቀጉዲ ሃካፓ ሴካ ጎሜ ማዲፖ» ጌዔ።

15 ዓሣ ዓአዳፖ ዒዛ ፖዒሴሣ ዩሱሴ ማዔሣ ዓይሡደኮ ዋይሣ ዓላም ከኤዜ። 16 ዩያ ባኮ ሃውሽ ከሎና ማዳሢር ዓይሡደኮ ዋይሣ ዓላ ዩሱሴ ዒዳ ከሚሣ ዓርቄ። 17 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ታዓዴ ቢያ ከሊ ማዳ፤ ታኣኒያ ሃሣ ማዳ፤» ጌይ ዔያቶም ማሄ።

18 ዓካሪ ዓይሡደኮ ዋይሣ ዓላ ዒዚ ሃውሽ ከሎና ማዳ ማዳሢር ሌሊቱዋንቴ፡- «ያኦሲ ታኣኮ ዓደከ» ጌይ ፔና ያኦሲና ዋላ ሄኮ ማሄሢር ባሽና ዒዛ ዋዳኒ ኮዔ።

ያኦሲ ናዓሣኮ ዓአ ቢታንቶ

19 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንሣም ጋዓ፤ ዓዴ ማዳንቴ ዛጌሣ ማዳሢዳፓ ዓታዛ ናዓሣ ፔ ቢታንቶና ዓይጎ ባኣዚያ ማዳቀሴ። ዓዴ ማዳ ባኮ ናዓሣያ ዩያጉዲ ማዳ። 20 ዓዴ ፔኤኮ ናዓሣ ናሽካሢር ዒ ማዳ ባኮ ቢያ ዒዛ ዳቀ፤ ዒንሣ ሄርሺ ዲቃታንዳጉዲ ሃያይዳፓ ባሽ ማዳዋ ዒዛ ዳቀንዳ። 21 ዓዴ ሃይቁዘንሣ ዔቁሳሢና ሽምፖ ዔያቶም ዒንጋሣጉዲ ናዓሣያ ኮዔ ዓሲም ሽምፖ ዒንጋ። 22 ዓዴ ያ ዑያይዳኣ ዋጉቀሴ፤ ጋዓንቴ ዋጊያ ቢታንቶ ቢያ ናዓሣም ዒንጌ። 23 ዩያ ዒ ማዳሣ ዓላ ቢያ ዓደ ቦንቹ ናዓሣያ ቦንቻንዳጉዲ። ናዓሣ ቦንቹዋኣሣ ናዓሣ ዳከ። ዓደዋ ቦንቻዓከ» ጌዔ።

24 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ጎኔ ታ ዒንሣም ጋዓ፤ ታኣኮ ቃኣሎ ዋይዛሣና ታና ዳከሣያ ጉሙርቃሣኮ ናንጊና ናንጊ ዓኣ፤ ዒዚያ ሃይቢዳፓ ናንጊ ባንሣ ፒንቁያፓዓቴም ናንጊና ሜታዳንዳጉዲ ዋጊንታዓከ። 25 ጎኔ ታ ዒንሣም ጋዓ፤ ሃይቁ ዓላ ያኦሲኮ ናዓሣ ዑኡዘ ዋይዛንዳ ዋዴ ሙካንዳ፤ ዩና ዋዳኣ ሃሣከ፤ ዋይዛዘንሣ ቢያ ሽምፔና ናንጋንዳ። 26 ዓይጎር ጌዔቴ ዓዴ ፔ ቶኦከና ሽምፖ ዒንጋያ ማዓሣጉዲ ናዓሣያ ሽምፖ ዒንጋያ ማዓንዳጉዲ ማሄ። 27 ናዓሣ ዓሲ ናይ ማዔሣረዋ ዋጌ ዒ ዋጋንዳጉዲ ቢታንቶ ዒዛም ዒንጊንቴ። 28 ዩያ ባኮ ዲቃቴ ሄርሺፖቴ! ዓይጎር ጌዔቴ ሃይቁ ዓላኣ ቢያ ያኦሲኮ ዑኡዘ ዋይዛ ዋዴ ሙካንዳ። 29 ኮሺ ማዳዘንሣ ሃይቢዳፓ ዔቁ፣ ሽምፔና ናንጋንዳ፤ ፑርታ ማዳዘንሣ ጋዓንቴ ሃይቢዳፓ ዔቁ፣ ሜታዳንዳጉዲ ዋጊንታንዳ።» ጌዔ።

30 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ታኣኒ ታ ቢታንቶና ዓይጎ ባኣዚያ ማዳኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ጋዓንቴ ታ ዓደይዳፓ ታ ዋይዜሣ ዋጋ፤ ታና ዳከሣኮ ማሊያ ማዓንዳኣፓዓቴም ታ ማሊያ ታ ከንሡቀኣሢር ዋጋ ታኣኮ ፒዜ።»

31 «ታኣኒ ታኣር ታ ዛሎ ማርካዳቴ፣ ማርካዳፖ ታኣሲ ጎኔቱቀሴ» ጌዔ።

ዩሱሴ ዛሎ ማርካዳ ዓላ

32 «ሃሣ ዩሱሴ ታኣም ማርካዳይ ሜሌ ዓኣ፤ ዒዚ ታ ዛሎ ማርካዳ ማርካታ ጎኔ ማዔሣ ታ ዔራ። 33 ዒንሣ የሃኒሴ ባንሣ ዓሲ ዳከያና ዒዚ ጎኔ ማርካዳ። 34 ሃያ ታ ጋዓሣ ዒንሣ ዳቃንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቴም ታኣም ዓሲ ማርካዳንዳያ ኮይሳሢርቱቀሴ። 35 የሃኒሴ ዔኤታያ ሃሣ ፖዓ ፖዒ ጉዴያከ፤ ዒንሣያ ዳካ ዋዴር ዒዛ ፖዓና ዋዛዳኒ ኮዔ። 36 ታኣኮ ጋዓንቴ የሃኒሴ ማርካዳሣዳፓ ባሽ ማርካ ዓኣ፤ ታኣኮ ማርካ ታ ዓዴ ታ ማዳንዳጉዲ ዒንጌ ማዳከ፤ ዩይ ታ ማዳ ማዳ ዓዴ ታና ዳከያ ማዒያ ዛሎ ማርካዳ። 37 ታና ዳከ ዓዴ ፔ ቶኦከና ታ ዛሎ ማርካዳ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዑኡዘ ፔቴታዎ ዋይዚባኣሴ፤ ሃሣ ዒዛ ዒንሣ ዛጊባኣሴ።

38 ዒዚ ዳከሣ ዒንሣ ጉሙርቁባኣሢር ዒዛኮ ቃኣላ ዒንሣኮ ዒና ዴዓከ። 39 ዒንሣ ጌኤኮ ማዳ፤ ማዳ፤ ናንጊና ናንጊ ዳንቃንዳያ ዒንሣም ማላሢር ዩያ ማሃ ማሃ ዒንሣ ዛጋ፤ ዩያታ ታ ዛሎ ማርካዳዘንሣ። 40 ዩይ ያዲ ማዔቴያ ዒንሣ ሽምፖ ዳንቃኒ ታ ባንሣ ሙካኒ ኮዑቀሴ» ጌዔ።

41 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ታኣኒ ቦንቹ ዓሲዳፓ ኮዑቀሴ። 42 ጋዓንቴ ዒንሣ ዋዚጉዴ ዓሲታቴያ ታ ዒንሣ ዔራ፤ ያኦሲ ናሽቆዋ ዒንሣኮ ዒና ባኣያ ማዔሣ ታ ዔራ። 43 ታኣኒ ታ ዓደ ሱንያና ሙከ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ታና ጎኔከ ጌይ ዔኪባኣሴ፤ ሜሌ ፔ ሱንሣና ሙከቴ ጋዓንቴ ዒንሣ ዩያ ጎኔከ ጌይ ዔዔካንዳ። 44 ዒንሣ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ቦንቻ ዓላ፣ ፔቴ ያኣዛሣዳፓ ጴዳ ቦንቹ ጋዓንቴ ኮዑቀ ዓላ፣ ዋዲ ታና ዒንሣ ጉሙርቁኒ ዳንዳዓይ? 45 ታ ዒንሣ ታ ዓደ ቤርታ ዋጎና ዓይሣሳንዳያ ዒንሣም ማሎፓ፤ ዒንሣ ዋጎና ዓይሣሳንዳሣ ዒንሣ ዒዛ ጉሙርቁ ሙሴ። 46 ሙሴ ዒንሣ ጉሙርቁያ ማዔያታቴ ዒዚ ታ ዛሎ ያኣፔያታሢር ታናኣ ዒንሣ ጉሙርቁያናንዳ። 47 ዒዚ ያኣፔሣ ዒንሣ ጉሙርቁባኣቴ ታ ከኤዛሣ ዒንሣ ዋይቴ ጉሙርቁ ዔካንዳይ?» ጌዔ።

6

ዩሱሴ ደንጎ ሺዮ ዓላ ሙኡዜሣ
(ማቲ. 14:13-21፤ ማር. 6:30-44፤ ሉቃ. 9:10-17)

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዲብራደሴ ጌይንታ ጌሊላ ባዘ ሱኮ ፒንቄ። 2 ሚርጌ ዓላ ዩሱሴ ሃርጊንቴ ዓላ ፖዒሴሢርና ያኦሲ ዋልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ማዳም ዛጌሢር ዒዛ ጊንያ ሙከ። 3 ዩሱሴ ሌካ ዳኮ ከሰካዎ ዒኣካ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሣና ዋላ ዴዔ። 4 ዒማና ዓይሡደ ዓላኮ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቹ ከሌ ዑከ። 5 ዩሱሴ ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ባንሣ

5:10 5:10 ኔሄ. 13:19፤ ዔር. 17:21። 5:29 5:29 ዳኣኔ. 12:2። 5:33 5:33 የሃ. 1:19-27፤ 3:27-30። 5:37 5:37 ማቲ. 3:17፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22።

ሙካሂ ደግ ጌይ ዛጋ፡ ፒልጶስ ኮራ፡ «ሃያ ቢያ ዓሰም ገደንዳ ሙኡዚ ዓንካገ ኑ ሻንቃንዳይ?» ጌዔ። 6 ዩሱሴ ዩያ ጌዔሂ ፒልጶስ ዋዚ ጋዓቲያ ዋይዛኒ ማዓንዳጎታቲም ዒ ማዳንዳ ባኮ ፔ ቶኑከር ዒዔራያኩ።

7 ፒልጶስያ፡- «ፔቲ ፔቲሂም ደካ ደካ ቡንዲሂታ፡፡ ዒንገንታንዳጉዲ ፔቲ ዓሲ ለም፡፡ ዪኤታ ኬሊ ማዳም ዒንገንታንዳ ሚኢሸጉዳያና ካህ ዔያቶም ሻንቆናቲያ ገደዓኩ» ጌይ ዒዛም ማሂ።

8 ዒዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኦቶይዳገ ፔቲ፡ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዲሮሴኮ ጌርሲ፡ ዒንዲራሴ፡- 9 «ደንጎ ዔልዓ ካህና ለም፡፡ ሞሎና ዓኦ፡ ፔቲ ናይሰኬይ ሃካ ዓኦኔ፤ ጋዓንቲ ዩንሂ ሃያ ቢያ ዳርም ዓይጎ ማዓንዳይ?» ጌዔ።

10 ዩሱሴ፡- «ዓሶ ዳይሁታቲ» ዔያቶም ጌዔ። ዩኖ ቤዛ ቡጩታሂሮ ዓሳ ዳዔ፤ ዒኢካ ዓኦ፡ ዓቲንቆ ዓሶኮ ፓይዳ ደንጎ ሸያ ማዓያኩ። 11 ዩካገ ዩሱሴ ካህ ዔካ፡፡ ጋላቲ፡ ዳዔ ዓሶም ዒንገንዳጉዲ ፔኤኮ ገንፆ ሃንታ ናኦቶም ዒንገኔ። ዩያጉዲ ሞላሂያ ሃሃ ዒዛ ጎይ፡፡ ዒንገጌም ቢያሂ ኮይሳሂጉዳያ ሙዔ። 12 ቢያሂ ሙይ ሚሸከሰካገ ዩሱሴ ገንፆ ሃንታዘንሂም፡- «ፔቲታ፡ ዲኢኒ ዓቲታጉዲ ደንቦ ቡኩሱታቲ» ጌዔ። 13 ዔያታኦ ዓሳ ሙዒ ሚሸከ፡ ደንጎ ካህ ደንቦ ቡኩሴ ታጶ ለም፡ ዳኤፒ ሌማቲ ኩንሂ።

14 ዓሳ ዩሱሴ ያኦሲ ዋልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ማዳሂ ዛጋ፡- «ጎኔ ሃይ፡ ዓጮ ሙካንዳኔ ጌይንቲ፡ ያኦሲ ማሊ፡ ኬኤዛሂኩ» ጌዔ። 15 ዒማና ዓሳ ዋልቆና ዓርቂ ዒዛ ካኦታሳኒ ማሊሂ ዔራ፡ ዩሱሴ ዓሶገ ዲማዲ፡ ፔኤሮ ጌማሪ ባንሂ ዓኦ።

ዩሱሴ ባዘይዳ ሃንቲሂ (ማቲ. 14:22-33፤ ማር. 6:45-52)

16 ሰዓ ዓማዛ ዒዛኮ ገንፆ ሃንታዘንሂ ጌሊላ ባዘ ባንሂ ኬዳ፤ 17 ዩካገ ዋኦያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፡ ቂፒርናሆማ ባንሂ ዓኦዲሂ ዓርቂ፤ ዩማና ሰዓ ዓማንቲ ዩሱሴ ሃጊ ዔያቶ ኮራ ሙከባኦሴ። 18 ዒማና ዳኤፒ ጉዳ ዠባሪ ዠባርሻሂሮ ባዘ ዋኦያ ዓገ። 19 ዩሱሴኮ ገንፆ ሃንታ ናኦታ ደንጎ ሃሃ ለሆ ሸያ ታኦከሂ ማዓንዳያ ዋኦያ ገደ ጎንጎ ዔከ ዓኦ፤ ሰዓከገገ ዩሱሴ ባዘ ዑ፡፡ ያይዳ ቶከና ሃንቲ ሃንቲ ዔያቶ ባንሂ ሙካሂ ዛጋ፡ ዔያታ ዲቃቲ ዒጊጩ። 20 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ታናኩ! ዒጊጩጉቲ!» ጌዔ። 21 ዔያታ ዋዛዲ፡ ዋኦያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ዒዛ ዔከ ጌልዛዛ ቤዘማና ዋኦያና ፒንቆ ጎንጌላ ዔያታ ዓኦዳ ቤዘ ሄሌ።

22 ዘሮ ጉቲሎ ባዘኮ ሶ ሱኮይዳ ዓቲ ዓሳ ባዘይዳ ፔቲ ዋኦያና ፒንቆ ጎንጌ ዓኦንቲ ዛጌ፤ ዩሱሴኮ ገንፆ ሃንታ ናኦታ ፔኤሮ ዳንዳሂና ዩሱሴ ዔያቶና ዋኦያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ጌለባኦሂ ዔራ። 23 ጋዓንቲ ማሌ ዋኦሂና ፒንቆ ጎንጌ ያብራዶሲገ ዓቂ ዩሱሴ ያኦሲ ጋላቲ ዳር ካህ ሙኡከቤ ቤዘ ሙኡከ። 24 ዳራ ዩሱሴ ማዔቲያ ዒዛኮ ገንፆ ሃንታዘንሂ ዒኢካ ባኦሂ ዛጋ፡ ዩንሂ ዋኦያና ፒንቆ ጎንጎሂ ቶጊ ዩሱሴ ኮዒ፡ ቂፒርናሆማ ዓኦ።

ዩሱሴኮ ሸምግ ካህ ማዓ፡፡
25 ባዘኮ ሱኮይዳ ዒዛ ዔያታ ዳንቃ፡- «ዔርዛሂኖ! ሃይካ ኔ ዋዳኦ ዋዳ ሙኡይ?» ጌዔ።

26 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንሂም ጋዓ፤ ዒንሂ ታና ኮዓሂ ካህ ሙይ ሚሸከሂሮ ማዓንዳጎታቲም ያኦሲ ዋልቆና ማዳንቲ ዓኮ ባኮ ዘጌሂሮቲቀሴ። 27 ባይቃ ካህም ማዲገቲ፤ ባሽና ዓሲ ናዓሂ ዒንሂም ዒንጋ፡ ናንገና ናንገ ሸምግም ማዓንዳ ካህም ማዲታቲ፤ ያኦሲ፡ ዓዳሂ ፔኤኮ ናዓሂ ዒዛሮ ማዔሂ ዔርዛ ማላቶ ዒዛይዳ ዓይሄ።» ጌዔ።

28 ዓሳኦ፡- «ሂዳ፡ ኦኡኒ ያኦሲ ማዳ ማዳኒ ዓይጎ ማዳንዳያ ኦና ኮይሳይ» ጌዔ።

29 ዩሱሴ፡- «ዒንሂ ማዳንዳጉዲ ያኦሲ ኮዓ ማዳ ዒዚ ዳኬሂ ጉሙርቂ ዔከሂኩ» ጌይ ዔያቶም ማሂ።

30 ዔያታ ዒዛ ኮራ፡- «ኦኡኒ ዛጊ ኔና ጉሙርቂ ዔከሂዳጉዲ ዓይጎ ያኦሲ ዋልቆና ማዳንታ ዓከ ባኦዚ ኔ ዳዋንዳይ? ሃሃ ዓይጎ ኔ ማዳንዳይ?»

31 ዔያታ ሙዓንዳጉዲ ጫሪንጫገ ካህ ዔያቶም ዒንጌ» ጌይንቲ ያኦፒንቲሂጉዲ ኦኡኮ ዓዳንሂ ዓሲ ናንጉታ ዳሙሎይዳ ማና ጌይንታ ካህ ሙዔ።

32 ዒማና ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንሂም ጋዓ፤ ጫሪንጫገ ኬይ ካህ ዒንሂም ዒንጌሂ ሙሴቲቀሴ፤ ጎኦ ካህ ጫሪንጫገ ዒንሂም ዒንጋሂ ታኦኮ ዓዳሂኩ፤ 33 ዒዚ ዒንጋ ካህ ጫሪንጫገ ኬዳያ ሃሃ ዓጩም ሸምግ ዒንጋያኩ» ጋዓ። 34 ዓሳ፡- «ጎዳሂኖ! ዩያጉዳ ካህ ቢያ ዋዳ ኦም ዒንጌ» ጌዔ።

35 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሸምግኮ ካህ ታናኩ፤ ታ ኮራ ሙካሂ ፔቲታ፡ ናይዳንታዓኩ፤ ታና ጉሙርቂ ዔከሂያ ፔቲታ፡ ዳኤቢንታዓኩ፤ 36 ዒንሂ ጋዓንቲ ታና ዛጌያታ፡ ጉሙርቂ ዔከባኦሂሮ ታ ዒንሂም ሃያ ጋዓ። 37 ዓዳ ታኦም ዒንጋሂ ቢያ ሃንጋ ታ ባንሂ ሙካንዳ፤ ሃንጋ ታ ባንሂ ሙካሂያ ሴካ ዙሎ ታ ኬሳዓኩ። 38 ዓይጎሮ ጌዔቲ ታኦኒ ጫሪንጫይዳገ ኬይሂ ታና ዳኤሂኮ ማሊ፡ ኩንሂኒ ማዓንዳጎታቲም ታ ማሊ፡ ኩንሂኒቲቀሴ። 39 ታና ዳኤሂኮ ማሊ፡- ዒ ታኦም ዒንጌዘንሂዳገ ቢያ ፔቲታኦ ባይዘዋ፡ ጋፒንፆ ኬሎና ናንገና ናንጌ ሸምግ ዳንቃንዳጉዲ ሃይቢገ ታ ዔያቶ ዔቂሳንዳ። 40 ሂኖ፤ ታ ዓዳሂኮ ማሊ፡ ናዓሂ ዛጊ ዒዛ ጉሙርቂ ዔከሂ ቢያ ናንገና ናንጌ ሸምግ ዳንቃንዳጉዲኩ፤ ታኦኒ፡ ጋፒንፆ ኬሎና ዒዛ ናንገና ናንጌ ሸምግ ዳንቃንዳጉዲ ሃይቢገ ዔቂሳንዳ።» ጌዔ።

41 ዩሱሴ፡- «ጫሪንጫይዳገ ኬይ ካህ ታናኩ» ጌዔሂሮ ዓይሁዳ ዓሳ ዒዛ ዑ፡፡ ጉንዳሚሂ ዓርቂ። 42 ዔያታ ዒዛ፡- «ሃይ ዮሴፔ ናዓሂ፡ ዩሱሴቲቀዓዳ? ዓዳና ዒንዳና ዒዛኮ ኦ ዔራዘንሂቲቀዓዳ? ሂዳ፡ ሃሃ ዒዚ ጫሪንካገ ታ ኬዳ።» ዋይቲ ጋዓ።

43 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃ፡ «ታ ዛሎ ዋላ ጉንዳሚገቲ፤ 44 ታና ዳኩ፡ ዓዳ ዔከ ሙከባኦ ዓሲ ማዔቲ ታ ባንሂ ሙካኒ ዳንዳዓ ዓሲ ያኦኒያ ባኦ፤ ሃንጋ ታ ባንሂ ሙካሂያ ጋፒንፆ ኬሎና ናንገና ናንጌ ዳንቃንዳጉዲ ሃይቢዳገ

6:31 6:31 ኬሲ. ማ፡፡ 16:4፤ 15፤ ዓይኡ. 78:24።

ኮዳያ ዓላቶ ሃይ ታኦኮ ዔርዚፃ ያኦሲዳፓ
ሲንገንቴቲያ ሃሣ ታኦኮ ታ ቶኦካፓ ዔኪ ከኤዛያ
ማዔቴያ ዲማሲ ዔራንዳኔ። 18 ፔ ቶኦካፓ
ከኤዛሣ ፔ ሶንቾ ኮዳኔ፤ ዳከሣ ሶንቾም ማዳሣ
ጋዓንቴ ጎኑም ዓኦያከ። ሉኡዙሞዋ ዒዛይዳ
ባኦሴ። 19 ሙሴ ሲንሣሞ ዋጌ ሲንገባይ? ጋዓንቴ
ሲንሣሣፓ ዋጎ ኩንሣይ ያኦኒያ ባኦሴ። ሲንሣ
ዓይጎር ታና ዋዳኒ ኮዳይ?» ጌዔኔ።

20 ዴራኦ:- «ሃይ ኔ፣ ፑርቶ ዓያና ዓርቁሣ ሃይ! ያ
ኔና ዋዳኒ ኮዳይ?» ጌዔኔ።

21 ዩሱሴ ዔያቶም:- «ታኦኮ ፔቴ ማዳ
ማዳኔ፤ ሲንሣ ሲያሣ ዩኖ ማዳሎ ዲቃቴ
ሃርሼኔ። 22 ሙሴ ዓቲንቴ ቤርቴ ቲቁሣ
ዋጌ ሲንሣሣም ሲንገኔ፤ ዩይ ዋጋ ሲንገንቴሣ
ሲንሣኮ ዓዳንሣዳፓ ማዓንዳኦፓዓቴም
ሙሴይዳፓቴዋሴ፤ ዓካሪ ሲንሣ ሃውሾ ከሎናታያ
ዓሲኮ ዓቲንቴ ቤርቴ ቲቲቃኔ። 23 ዓካሪ፣ ሙሴ
ዔርዚ ዋጋ ዓቲዋጉዲ ዓሲ ሃውሾ ከሎና ዓቲንቴ
ቤርቴ ቲቁንታያ ማዔቴ ታኦኮ ሃውሾ ከሎና ዓሲ
ሼምፖ ዳቁሼሣር ዓይጎር ታ ዑፃ ሲንሣ ጎሪንታይ?

24 ዓሲ ዛገ፣ ዲማሲ ዋጊያይዳፓ ፒዜ ዋጌ
ዋጉዋቴ» ጌዔኔ።

ሜሲሃ ዛሎ ዔቁ ማርሞ

25 ዩሩሳሌማ ዓሶይዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሣ:-
«ዓይሁዶ ዓሶኮ ሱኡጋ ዋዳኒ ኮዳ ዓሣ
ሃያቱዋዳዳ? 26 ሃይሾ ዒዚ ሃሣ ፔጌና ከኤዛኔ፤
ዔያታ ዒዛ ከይላ ፔቴታያ ዔኤቢ ጌይባኦሴ፤ ሃይ
ዓሣ ሜሲሃ ማዔሣ ዋይሣ ዓሳ ጎናሲ ዔዔሬም?
27 ጋዓንቴ ኩኦኒ ሃይ ዓሣ ዓንካፓታቴ ዔራኔ፤
ሜሲሃ ሙካኦና ዓንካፓታቴያ ዔራንዳያ ያኦኒያ
ባኦሴ» ጌዔኔ።

28 ዩያር ዩሱሴ ጌኤዙ ማኦርይዳ ዔርዚያ
ዑኡዙ ፔኤሲ ዳጊዲ:- «ታና ሲንሣ ዔራኔ፤ ታኦኮ
ዓንካፓ ሙከቴያ ታና ሲንሣ ዔራኔ፤ ጋዓንቴ
ታኦኮ ታ ቢታንቶና ሙከባኦሴ፤ ታና ዳከሣ ጎኑም
ዓኦያከ፤ ሲንሣ ዒዛ ዔራዋሴ። 29 ታኦኮ ጋዓንቴ
ዒዛ ኮራፓ ሙከሣር ሃሣ ዒዚ ታና ዳከሣር ታ
ዒዛ ዔራኔ» ጌዔኔ።

30 ዒማና ዔያታ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዔያታንቴ ዋዳ
ዒዛኮ ሃጊ ሄለባኦሣር ያኦኒያ ዒዛ ዓርቁባኦሴ።
31 ጋዓንቴ ዴርይዳፓ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ጉሙርቁ
ዔካያ:- «ሜሲሃ ሙካ ዋዳና ሃይ ዓሣ ማዳ ያኦሲ
ዋልቆና ማዳንቴ ዓኮ ባኮይዳፓ ባሼ ማዳንዳ?»
ጌዔኔ።

**ዩሱሴ ዓርቃንዳጉዲ ጌኤዙ ማኦር ካፓ ዓሶኮ
ዳከንቴያ**

32 ዴራ ዩሱሴ ዳንካሣ ፔርሴ ዓሳ ዋይዜኔ፤
ዩያር ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሶና ዩሱሴ ዓርቃኒ
ጌኤዙ ማኦር ካፓ ዓሶ ዳከኔ። 33 ዩማና ዩሱሴ:-
«ሲንሣና ዋላ ዳካ ዋዳ ታ ዴዓንዳኔ፤ ዩካፓ
ታና ዳከሣ ባንሣ ታ ዓኦዳንዳኔ፤ 34 ሲንሣ ታና
ኮዓንዳኔ፤ ጋዓንቴ ሲንሣ ታና ዴንቃዓከ፤ ታኦኮ ዓኦ
ቤዘ ሲንሣ ሙካኒ ዳንዳዒንዳዋሴ» ጌዔኔ።

35 ዩያር ዓይሁዶ ዓሶ ዋይሣ ዓሳ ዋሊ
ኮይላ:- «ኦኡኒ ዒዛ ዴንቁዋጉዲ ሃይ ዓሣ ዓንኮ
ዓኦዳኒዳይ? ጎያንቴ ጌሪከ ዓጮ ዓሶ ባኦካ

ላኦሊንቴ ዓኦ፣ ዓይሁዶ ዓሶ ባኦኮ ዓኦዲ ጌሪኮ
ዓሶ ዔርዚሞ? 36 ሲንሣ ታና ኮዓንዳኔ፤
ጋዓንቴ ሲንሣ ታና ዴንቃዓከ፤ ታኦኮ ዓኦ ቤዘዋ
ሲንሣ ሙካኒ ዳንዳዒንዳዋሴ። ጌይፃ ዒዛኮ ዋዘ
ጌይሣዳይ?» ጌዔኔ።

ናንገና ናንገ ዋኦሣ

37 ሶንቾ ከሎኮ ጋፒንያ ማዔ፣ ዴኤፖ ከሎና
ዩሱሴ ዔቁጋፓ ዑኡዙ ዳጊዲ:- «ዋኦሣ ዴኤቤይ
ዓኦቶ ሃኒ ታ ኮራ ሙከ ቡሽኮንጎ፤ 38 ታና
ጉሙርቁ ዔካሣኮ ጌኤዙ ማዓኦፓ ጋዓሣጉዲ
ናንገና ናንገ ዋኦሣ ጋራፓ ዓልቃንዳኔ» ጌዔኔ።

39 ዩያ ዒ ጌዔሣ ዒዛ ጉሙርቃዘንሣ ዔካንዳ
ዓያና ዛሎከ። ዓይጎር ጌዔቴ ዩሱሴ ሃይቁ
ሌካ ዔውታ ዋዳ ሄለባኦሣር ዓያና ጌኤዙ ሃጊ
ሲንገንቴባኦያከ።

ዴርኮ ባኦካ ማዘንቴ ፓቁንቴያ

40 ዴርኮ ባኦኮይዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሣ ዩያ
ቃኦሎ ዋይዛያ:- «ሙካንዳኔ ጌይንቴ ያኦሲ ማሊያ
ከኤዛሣ ጎኔና ሃያከ» ጌዔኔ።

41 ዛላ ሃሣ:- «ሃይ ማሲሃከ» ጌዔኔ። ዓቲ ዓሳ
ጋዓንቴ:- «ሜሲሃ ሙካሣ ጌሊላ ዓጮይዳፓዳ?

42 ማሲሃ ዳውቴ ዜርፃፓ ሾይንታንዳሣና ዳውቴ
ካታም ቤኤቴሌሃሚይዳፓ ሙካንዳሣ ጌኤዙ
ማዓኦፓይዳ ያኦፒንቴባኦዳዳ?» ጌዔኔ። 43 ዩያር
ዒዛ ዛሎና ዴር ባኦካ ፓቁንቴሣ ማዘንቴኔ።
44 ፔቴ ፔቴዘንሣ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዔንቴ ያኦኒያ ዒዛ
ዓርቁባኦሴ።

**ዓይሁዶ ዓሶ ዋይሣ ዓሶኮ ዩሱሴ ጉሙርቁ
ዔኩዋያ ሃሺያ**

45 ዩካፓ ጌኤዙ ማኦር ካፓዘንሣ ቁኤሶ ሱኡጎና
ፔርሴ ዓሶና ባንሣ ዓኦዳኔ፤ ዩና ፑኡፖ ዓሳ:- «ዒዛ
ሲንሣ ዓይጎር ዔከ ሙከባኦይ?» ዔያቶ ኮራ
ጌዔኔ።

46 ጌኤዙ ማኦር ካፓዘንሣ:- «ሃይ ዓሣ
ከኤዛሣጉዲ ያኦኒያ ከኤዚ ቤቁባኦሴ» ጌይ
ማሃኔ።

47 ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ:- «ሲንሣና ሃሣ
ዳቢንቴያ? 48 ዋይሣ ዓሶና ፔርሴ ዓሶናይዳፓ ዒዛ
ጉሙርቁ ዓሲ ዓኦና? 49 ሃይ ሙሴ ዔርዚ ዋጎ
ዔራዋ ዴራ ጎኔና ጋዳንቁንቴያከ» ጌዔኔ።

50 ዒማና ሃያኮ ቤርታ ዩሱሴ ኮራ ዓኦዳ፣
ፔርሴ ዓሶ ዛላፓ ማዔ፣ ኒቆዳዋሴ:- 51 «ኦኡኮ
ዋጎ ጎይያና ፔቴ ዋጌና ዓርቁንቴ ዓሣኮ ጌኤዙ
ዋይዙዋያ ሃሣ ዓይጎ ማዳቴያ ዔራዋያ ዋጌ
ዋጊንታ?» ጌዔኔ።

52 ዔያታ ማሃያ:- «ኦኡኒያ ጌሊላ
ዓጮይዳፓዳ? ያኦሲ ማሊሣ ከኤዛይ ጌሊላ
ዓጮይዳፓ ዔቁንዳዋኦሣ ማዓኦፓ ከሺ ማሃ ዛጊ
ዔራ» ዒዛም ጌዔኔ። [53 ዩካፓ ፔቴ ፔቴሣ ፔኤኮ
ማኦር ማኦር ዳንዴኔ።

8

ዓቲንቆና ዘኦዛ ኮኦሚ ዓርቁንቴ ላኦሊሎ

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዛይቴ ሪማቴ ዲካ ጌይንታ ቤዘ
ዴንዴኔ። 2 ዚሬሎ ጉቴ ዓማ ጌኤዙ ማኦር ዒ ማዒ
ሙካንቴ ዴራ ቢያ ዒዛ ባንሣ ሙካዛ፣ ዒዚ ዴዒ

7:22 7:22 ማዘ. ማፃ 17:10፤ ለዊ. ዓከ 12:3። 7:23 7:23 ዮሃ. 5:9። 7:37 7:37 ለዊ. ዓከ 23:36። 7:38 7:38
ሄዚ. 47:1፤ ዛካ. 14:8። 7:42 7:42 2ሳሙ. 7:12፤ ሚኪ. 5:2። 7:50 7:50 ዮሃ. 3:1-2።

ዔርዚህ ዓርቄ። 3 ሙሴ ዔርዚ ዋጎ ዔርዚ ዓሰና ፔርሴ ዓሰና ዓቲንቄና ዘኦዚይዳ ኮኦማንቲ ዴንቄ ለአሊሰከኖ ዔኪ ሙኪ ዴርኮ ባአካ ዔቁሳዖ። 4 ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዚህዮ! ሃይሾ፣ ሃና ለአሌላ ዓቲንቄና ዘአሰካ ኮኦሚ ዓዲንቲ፤ 5 ሃናጉዴ ለአላ ሹቸና ዲይንቲ ሃይቃንዳጉዲ ሙሴ ኦኦኮ ዋጎይዳ ኦና ዓይሄ፤ ኔኔኒ ዒዞ ዛሎ ዋዚ ጋዓይ?» ጌዔ። 6 ዩያ ዔያታ ጌዔህ ዒዞ ዋጎና ዓይህሳንዳ ዳቢንቲ ዴንቃኒ ኮዓሂርኬ፤ ዩሱሴ ጋዓንቲ ሂርኪ ጌይ ፔኦኮ ኬኤሎና ሳዓ ጻኦፒህ ዓርቄ።

7 ለሚ ለሚ ዒዞ ዔያታ ያኦጫዛ ዒዚ ዴግ ጋዓዖ፡- «ዒንህ ባአካፒ ጎሜ ባአህ ቤርታዲ ዒዞ ሹቸና ዲያንጎ» ጌዔ። 8 ዩካፓ ለሚ ሃህ ሂርኪ ጋዓዖ ሳዓ ጻኦፒ። 9 ዔያታ ዩያ ዋይዚ ጨዋይዳፒ ዓርቃዖ ቢያህ ፔቲ ፔቲ ኬሰኪ ኬሰኪ ዴንዴሂር ዩሱሴ ለአሌሎና ዋላ ሌሊ ዓቲ። 10 ዩካፓ ዩሱሴ ዴግ ጋዓዖ፡- «ዔናኦሬ፤ ኔና ዓርቄ ዔኪ ሙኪ ዓሳ ዋካዳይ? ኔ ጌዳ ዋጌ ዓሲ ባአዓዳ?» ጌዔ።

11 ዒዞ ማሃዖ፡- «ጎዳሂዮ! ያኦኒያ ባአሴ» ጌዔ። ዩሱሴያ፡- «ታኦ ኔ ዑፃ ዋጋዓኬ፤ ዓኦዴ፣ ለሚ ጎሜ ማዲፖ» ዒዞ ጌዔ። *

ዩሱሴ ዓጮኮ ፖዔ ማዔህ

12 ለሚ ሃህ ዩሱሴ፡- «ታኦ ዓጮኮ ፖዒኬ፤ ታ ጊንዖ ሃንታህ ቢያ ናንጊ ፖዒ ዴንቃንዳ፤ ዲሚዳኦ ሃንቲንዳዋሴ» ጌይ ኬኤዜ።

13 ፔርሴ ዓሳ፡- «ኔኦኒ ኔ ዛሎ ኔኤር ማርካዲሂር ኔኦኮ ማርካታ ጎኔቱዋሴ» ጌዔ።

14 ዩሱሴ ዔያታዖ፡- «ታኦ ታ ዛሎ ማርካዲያ ማዔያታቲያ ዓንካፒ ታ ሙኬቶ ሃህ ታ ዓንኮ ዓኦዳቶ ታ ዔራሂር ታኦኮ ማርካዲያ ጎኔኬ፤ ዒንህ ጋዓንቲ ዓንካፒ ታ ሙኬቶ ሃህ ዓንኮ ታ ዓኦዳቶዋ ዔራ ባአዚ ባአሴ። 15 ዒንህ ዓሲ ማሊህጉዲ ዋጋ፤ ታኦ ጋዓንቲ ዩያጉዲ ያ ዑያይዳኦ ዋጉዋሴ። 16 ታኦ ጋዓንቲ ታኦኮ ዋጊያ ፒዜኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ታኦኒ ታኦኒ ሌሊ ዋጉዋሴ፤ ታና ዳኬ ዓይዮ ታኦኒ ዋላኬ። 17 ለሞዖ ዓሲኮ ማርካታ ጎኔ ማዔህ ዒንህኮ ዋጎይዳ ጻኦፒንቲ። 18 ታ ዛሎኮ ፔቲ ማርካሂ ታናኬ፤ ሃንጎ ማርካሂ ታና ዳኬ፣ ታ ዓዳሂኬ» ጌዔ።

19 ዩካፓ ዔያታ፡- «ኔኦኮ ዓይዮ ዓንካዳይ?» ጌይ ዒዞ ያኦጫዛ፣ ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ታና ማዔቲያ ታኦኮ ዓደዋ ዒንህ ዔራዋሴ፤ ታና ዒንህ ዔራያታቶ ታ ዓደዋ ዒንህ ዔራንዳዖኬ» ዔያታዖ ጌዔ።

20 ዩሱሴ ዩያ ቃኦሎ ኬኤዜህ ጌኤዮ ማኦራ፣ ሚኦሾ ዔኮ ሳኦደኖ ዓጮ ዴዒ ዔርዚቤቃኬ። ዩይ ያዲ ማዔቲያ ዋዳ ዒዞኮ ሃጊ ሄሊባአሂር ያኦኒያ ዒዞ ዓርቄባአሴ።

ያኦሲ ጉሙርቁሂ ዓቲሂ ዛላ ኬኤዚንቲ ላቲሂ

21 ለሚ ዩሱሴ ሃህ፡- «ታኦ ዓኦዳንዳ፤ ዒንህያ ታና ኮዓንዳ፤ ጋዓንቲ ዒንህ ዒንህኮ

ጎሞና ዋላ ሃይቃንዳ፤ ታኦኒ ዴንዳ ቤዞዋ ዒንህ ሙካኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔ።

22 ዓይሁደ ዓሰኮ ዋይህ ዓሳ፡- « ታኦኒ ዴንዳ ቤዞ ዒንህ ሙካኒ ዳንዳዑዋሴ» ዒዞኮ ጌይፃ ፔና ዋዋዲ፤» ዋላ ኮይላ ጌዔ።

23 ሄሊሳዖ ሃህ ዩሱሴ፡- «ዒንህ ሃካፓኬ፤ ታኦኒ ሎፓኬ፤ ዒንህ ሃያ ዓጮፓኬ፤ ታኦኒ ሃያ ዓጮፓቱዋሴ፤ 24 ዒንህኮ ጎሞና ዋላ ዒንህ ሃይቃንዳ፤ ታ ጌዔህ ዩያርኬ፤ ታኦኒ ታና ፊ ማዔህ ጉሙርቁዎ ማዔቲ ዒንህ ዒንህኮ ጎሞና ዋላ ሃይቃንዳ፤» ጌዔ።

25 ዔያታ ማሃዖ፡- «ኔኦኒ ያናዳይ?» ዒዞ ኮራ ጋዓዛ፣ ዩሱሴ ዔያታዖ፡- «ቤርታፒ ዓርቃዖ ዒንህሞ ኬኤዛሂ፣ ታኦኒ ዒዞኬ፤ 26 ታኦኒ ዒንህሞ ኬኤዛንዳያና ዋጋንዳ፣ ሚርጌ ባአዚ ዓኦኒ፤ ማዔቲያ ታና ዳኬህ ጎኔዋ ዓኦኦኬ፤ ታኦኒያ ዓጮ ስኤዛሂ ዒዞይዳፒ ዋይዜህ ሌሊኬ» ጌዔ።

27 ዔያታዖ ጋዓንቲ ዓይ ዛሎ ዒ ኬኤዜህ ዔርቲባአሴ። 28 ዩያር ዩሱሴ ዔያታዖ፡- «ዓሲኮ ናዓሂ ዒንህ ሱፃኦና ታኦኒ ለዓያናና ናንጋያ ማዔህ ዒንህ ዔራንዳ፤ ዩያጉዲ ዓይ ታና ዔርዚ ባኮ ታ ኬኤዛንዳፒ ዓቲዎ ታ ቢታንቶና ሌሊ ዓይጎ ባአዚያ ታ ማዲዋኦሂ ዩኖ ዋደና ዒንህ ጸቆሃንዳ። 29 ታና ዳኬህ ታኦኒ ዋላኬ፤ ታኦኒ ቢያ ኬሊ ማዲሂ ዒዞ ዋዛሳ ባአዚ ማዔሂር ታና ታኦኒ ሌሊ ዒ ሃሺባአሴ» ጌዔ።

30 ዩሱሴ ዩያ ኬኤዛዛ ሚርጌ ዓሲ ዒዞ ጉሙርቁ።

ጎሜ ዓይላቶፒ ኬሰኪህ

31 ዩሱሴ ዒዞ ጉሙርቁ ዓይሁደ ዓሰዎ፡- «ዒንህ ታ ዔርዚያና ደዴ ናንጌቲ ጎኔና ዒንህ ታና ዔራ፣ ታ ዓሲ ማዓንዳ፤ 32 ጎኔዋ ዒንህ ዔራንዳ፤ ጎኔዋዋ ዒንህ ዓይላቶይዳፒ ኬሰኪ» ጌዔ።

33 ዔያታ ጋዓንቲ፡- «ኦኦኒ ዓብራሃሜ ዜርሂኬ፤ ፔቲታዖ ያኦኮዋ ኦ ዓይሌ ማዔ ዔራዋሴ፤ ዓካሪ ኔኦኒ ዒንህ ዓይላቶይዳፒ ኬሰኪንዳ፤ ኦና ጋዓሂ ዋይቲዳይ?» ጌዔ።

34 ዩሱሴ ዔያታዖ፡- «ጎኔ ታ ዒንህሞ ጋዓ፤ ጎሜ ማዲሂ ቢያ ጎሜኮ ዓይሌኬ፤ 35 ዓይሌ ቢያ ዋደና ማኦራና ናንጊ ዓቲዋሴ፤ ሾዖና ናይ ጋዓንቲ ቢያ ዋደ ማኦራ ናንጋ። 36 ዩያር ሾዖና ናዓሂ ዒንህ ዓይላቶፒ ኬሰኪ ጎኔና ዒንህ ዓይላቶፒ ኬሰኪያ ማዓንዳ። 37 ዒንህ ዓብራሃሜ ዜርዖ ማዔሂ ታ ዔራ፤ ጋዓንቲ ታኦኮ ቃኦሎ ዒንህ ዔኩዋያታሂር ታና ዋዲኒ ኮዓ። 38 ታኦኒ ታ ዓይ ኮራፒ ዛጌ ባኮ ዒንህሞ ኬኤዛ፤ ዒንህ ጋዓንቲ ዒንህ ዓይ ኮራፒ ዋይዜ ባኮ ማዲ፤ ጌይ ማሄ።

39 ዔያታ ማሃዖ፡- «ኦኦኮ ዓዳሂ ዓብራሃሜኬ» ዒዞ ጋዓዛ፣ ዩሱሴ ዔያታዖ፡- «ዓብራሃሜ ናይ ዒንህ ማዔያታቲ ዓብራሃሜ ማዲሂጉዲ ማዲያናንዳ፤ 40 ታኦኒ ያኦሲዳፒ ዋይዜ ጎኔዋ ዒንህሞ ኬኤዜ፤ ዒንህ ጋዓንቲ ታና ዋዲኒ ኮዓ፤ ዓብራሃሜ ዩያይዲባአሴ። 41 ዓካሪ ዒንህ

8:5 8:5 ለዊ. ዓከ 20:10፤ ለሚ. ዋማ 22:22-24። 8:6 8:6 ዓር. 17:13። * 8:11 8:11 ቤርታኦ ማፃኦፒ ሚርጌሂ፡- ሃና ቤዜሎ (7:53—8:11) ጌዳ ቃሱዋሴ፤ ፔቲ ፔቲ ማፃኦፒ ዮሃ. 21:24ኮ ጊንፃ ጌልዛ፤ ሃህ ሜሌ ማፃኦፒ ሉቃ. 21:38ኮ ጊንፃ ጌልዛ፤ ፔቲ ማፃኦፒ ዮሃ. 7:36ኮ ጊንፃ ጌልዛ። 8:12 8:12 ማቲ. 5:14፤ ዮሃ. 9:5። 8:13 8:13 ዮሃ. 5:31። † 8:24 8:24 ታኦኒ ታናኬ፡- ጌይፃ ዒዞኮ ሱንፃኬ። 8:33 8:33 ማቲ. 3:9፤ ሉቃ. 3:8።

ማዳሚ ዲንሢኮ ዓዳሚ ማዳኬ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ማሃዎ፡- «ኮኸኒ ዓሌ ናይቱዋሴ፤ ኮኸኮ ፔቲ ዓዳ ዓኣኔ፤ ዲዚያ ጸኣሲኬ» ጌዔኔ።

42 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ጸኣሲ ዲንሢኮ ዓዳ ማዔያታቱ ታና ዲንሢ ናሽኬያ ናንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ታኣኒ ሃይካ ዓኣሚ ጸኣሲ ኮራፓ ሙኪኬ፤ ታና ዳኬሢያ ዒዛ ማዓንዳኣፓዓቱም ታኣኒ ታ ቢታንቶና ሙኪባኣሴ። 43 ታኣኒ ጋዓ ባካ ዲንሢም ዋይቲ ጌሉዋይ ጌዔቶ ታ ቃኣሎ ዲንሢ ዋይዚ ዔካኒ ኮዑዋኣሢ። 44 ዲንሢ ዲንሢኮ ዓዳሚ፡ ጻላሂ ናኣቶኬ፤ ዲንሢኮ ማሊያ ዲንሢ ዓዳሚ ዓፃዳ ባኮ ኩንሥሢኬ፤ ዲዚ ቤርታፓ ዓርቃዎ ሾምፓ ዋዳያኬ፤ ጎኑም ዲዛይዳ ባኣሢር ጎኑምና ዋላ ፔቲታዎ ካኣሚ ዲዛኮ ባኣሴ፤ ዲዚ ሉኡቃያ ሃሃ ሉኡዙዋኮዋ ዓዳ ማዔሢር ሉኡቁ ዲ ኬኤዛ ዋዳና ፔ ማሊያፓ ዔኪ ኬኤዛኔ። 45 ታኣኒ ጋዓንቲ ጎኑም ኬኤዛያ ማዔሢር ዲንሢ ታና ጉሙርቁዋሴ፤ 46 ሂንዳ ዲንሢዳፓ፡- ኦኤኒ ጎማናኬ» ታና ጋዓንዳሚ ያናዳይ? ጎኑም ታ ኬኤዛያ ማዔቲ ዓካሪ ዲንሢ ዓይጎር ታና ጉሙርቁዋሴ? 47 ጸኣሲዳፓ ማዔሢ ዲዛኮ ቃኣሎ ዋይዛንዳኔ፤ ዓካሪ ዲዛኮ ቃኣሎ ዲንሢ ዋይዙዋኣሢ ዲዛይዳፓ ዲንሢ ማዓባኣሢርኬ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዓብራሃማኮዋ ቤርታ ዓኣያ ማዔሢ

48 ዓይሁዶ ዓሳ፡- «ኦኤኒ ጎማናኬ ዓጨ ዓሲኬ፤ ፑርታ ዓያናኣ ኔ ጌዳ ዓኣኔ፤ ኮኸኮ ጌይፃ ፒዜቱዋዳ?» ዲዛም ጌዔኔ።

49 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ታ ጌዳ ጻላሂ ዓያና ባኣሴ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዓዳ ቦንቻኔ፤ ጋዓንቲ ዲንሢ ታኣኮ ቶኦኪ ባይዛኔ። 50 ማዔቶዋ ታኣኒ ታ ቦንቻ ኮዑዋሴ፤ ታኣኒ ቦንቻንታንዳጉዲ ኮዓያና ዬኖ ዛሎ ታኣም ዋጋይ ማሌ ዓኣኔ። 51 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፡- ታኣኮ ቃኣሎ ካፓሢ ፔቲታዎ ሃይቃዓኬ» ጌዔኔ።

52 ዓይሁዶ ዓሳ ጌንሢ፡- «ፑርቶ ዓያና ኔ ጌዳ ዓኣሚ ዓካሪ ኮ ዔራኔ፤ ዓብራሃማኮታዎ ሃይቁኔ ሃሃ ጸኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳኣ ሃይቁኔ፤ ኦኤኒ ጋዓንቲ ታኣኮ ቃኣሎ ካፓሢ ፔቲታዎ ሃይቃዓኬ» ጋዓኔ፤ 53 ጎኔና ኦኤኒ ኮኸኮ ሃይቁ፡ ዓዶ፡ ዓብራሃማኮ ባሻ? ጸኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ሃይቁኔ፤ ሂዳዎ ኦኤኒ ኔና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዔኔ።

54 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ታ ቦንቻ ኮዔቲ ታ ቦንቻ ማኣዳያቱዋሴ፤ ታና ቦንቻሢ ታ ዓዳኬ፤ ዲዚያ፡- ኦ ጸኣሲ» ዲንሢ ጋዓሢኬ። 55 ጋዓንቲ ዲንሢ ዲዛ ዔራዋሴ፤ ታኣኒ ዲዛ ዔራራኔ፤ ታኣኒ ዲዛ ዔራዋሴ ጌዔቶ ዲንሢጉዲ ሉኡዚ ማዔያ ናንዳንቲኬ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ዲዛ ዔራሢር ቃኣሎዋ ታ ዲዛኮ ካፓኔ። 56 ዲንሢ ዓዳሚ፡ ዓብራሃማኮ ማሊያ ታ ሙኬም ዛጌ ዋዛዳኒኬ፤ ዲዚያ ዛጌ ዋዛዳኔ» ጌዔኔ።

57 ዲማና ዓይሁዶ ዓሳ፡- «ኦኤኮ ሃጌ ዳንጌታሚ ለዔ ኩሚባኣሢ፡ ኔናንሢ ዓብራሃማ ካጌያ!» ዲዛ ኮራ ጌዔኔ።

58 ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ዓብራሃማ ሾይንቱዋንቲ ታኣኒ ዓኣኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

59 ዬያር ዲዛ ዓይሁዶ ዓሳ ሹቻ ዳዓኒ ሹቻ ዔካዛ፡ ዩሱሴ ጋዓንቲ ዔያታ ዲዛ ዳንቁዋጉዲ ፔና ዓኣቺ ጌኤኸ ማኣራፓ ኬሰኪ ዳንዳኔ።

9

ዩሱሴ ዓኣፒ ባይቁያ ማዔ ሾይንቲ ዓሢኮ ዓኣፖ ቡሌሢ

1 ዩሱሴ ጎይያና ዓኣዲቤቃ ዓኣፒ ባይቁያ ማዔ ሾይንቲ ዓሲ ዳንቁኔ። 2 ዲዛኮ ጌንፃ ሃንታ ናኣታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሢያ! ሃይ ዓሢ ዓኣፒ ባይቁያ ማዔ ሾይንቲሢ ያ ጎማ ዛላናዳይ? ፔ ጎማናም ዲዛ ሾዔ ዓሳ ጎማናዳይ?» ጌይ ጸኣጩኔ።

3 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ሃይ ዓኣፖ ባይቁሢ ፔ ዛላና ሃሃ ዲዛኮ ሾዔ ዓሳ ጎማ ዛላናቱዋሴ፤ ጋዓንቲ ጸኣሲ ማዳ ዲዛይዳ ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲኬ። 4 ሃላ ዓኣንቲታና ዳኬሢኮ ማዳ ማዳንዳያ ታና ኮይሳኔ፤ ጸኣኒያ ማዳኒ ዳንዳዑዋ ዳሚ ኬሊ ሙካንዳኔ። 5 ታኣኒ ዓጮይዳ ዓኣና ዓጮኮ ፖዔኬ» ጌዔኔ።

6 ዬያ ጌዔሢኮ ጌንፃ ሳይይዳ ጩታዎ ጩጮና ሲላሎ ዲርኬ፡ ዳቃሎና ዓኣፖ ባይቁሢኮ ዓኣፖ ቲሽካዎ፡- 7 «ዳንዲፓፓ ሴሌሆሜ ቦቆሎይዳ ቲሽካቱ» ዲዛም ጌዔኔ። ሴሌሆሜ ጌይፃ፡- «ዳኪንቲያ» ጌይሢኬ፤ ዬያር ዓሢ ዳንዲ ማሰታዎ ዛጌ ዛጌ ማዔ ሙከኔ።

8 ዲዛኮ ዓሽኖና ቤርታ ዲ ሽኢቃንቲ ዛጌ ዓሳና፡- «ሃይ ዓሢ ዳይ ዔኤቢ ዲንጎም ጌይ ሽኢዲያ ሽኢቃሢቱዋዳ?» ጌዔኔ።

9 ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡- «ሂዮ፡ ዲዛኬ» ጋዓዛ፡ ሃንጎ ዓሳ ሃሃ፡- «ዲዛ ማማላኔ፡ ዲዛቱዋሴ!» ጌዔኔ፤ ዲዚ ጋዓንቲ፡- «ታ ዲዛኬ» ጌዔኔ።

10 ዓሳኣ፡- «ሂዴቶ ኦኤኮ ዓኣፓ ዋይቲ ቡሊንቲይ?» ዲዛ ኮራ ጌዔኔ።

11 ዲዚያ፡- «ዩሱሴ ጌይንታ ዓሢ ሲላሊ ዲርኬ ታኣኮ ዓኣፖ ቲሽካዎ ሴሌሆሜ ዳንዲ ማሰቲ» ታኣም ጋዓዛ፡ ታኣኒ ዓኣዲ ማሰቲሰካፓ ዛጌ ዳንዳዔኔ» ጌይ ማሄኔ።

12 ዔያታ፡- «ዬይ ዓሢ፡ ሃሃ ዓንካዳይ?» ዲዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ዲዚያ፡- «ዲዚ ሃሃ ዓንካ ዓኣቲያ ታ ዔራዋሴ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ፔርሴ ዓሳ ዓሢኮ ዓኣፓ ቡሊንቲ ጎይያ ዔራኒ ኮዔሢ

13 ዬካፓ ዓሳ ዓኣፓ ባይቁ ዓሢ ዔኪ ፔርሴ ዓሳ ኮራ ዓኣዳኔ። 14 ዩሱሴ ሲላሎ ዲርኬ ዓሢኮ ዓኣፖ ቡሌ ኬላ ዓይሁዶ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎናኬ፤

15 ፔርሴ ዓሳ፡- «ኦኤኒ ዋይቲ ዛጌ ዳንዳዔይ?» ጌይ ዓሢ ላሚ ያኣጮዛ፡ ዲዚ ማሃዎ፡- «ዲዚ ታኣኮ ዓኣፖይዳ ዳቃሌ ቲሽካዛ፡ ታኣኒ ማሰቲኔ፤ ዬያር ታ ዛጌ ዳንዳዔኔ» ጌዔኔ።

16 ዬማና ፔርሴ ዓሳይዳፓ ፔቲ ፔቲዘንሢ፡- «ሃይ ዓሢ ዓይሁዶ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎ ቦንቻዋኣሢር ዲዚ ጸኣሲዳፓቱዋሴ» ጋዓዛ፡ ዛላ ጋዓንቲ፡- «ያዲ ማዔቲ ጎማና ዓኣ ዓሲ ሃያ ጸኣሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዋዲ ማዳኒ ዳንዳዔይ?» ጌዔኔ። ዬያ ዛሎና ዔያቶ ባኣካ ፓቁንቲሢ ማኸንቲኔ።

17 ዬያር ዓኣፖ ባይቁ ዓሢ፡- «ኦኤኒ ኦኤኮ ዓኣፖ ዳቁሼኔ፤ ጋዓ ዓሢ ዛሎ ኔ ዋዚ ጋዓይ?» ጌይ ዔያታ ዲዛ ላሚ ያኣጮዛ፡ ዲዚ ማሃዎ፡- «ጸኣሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲኬ» ጌዔኔ።

9:5 9:5 ማቲ. 5:14፤ የሃ. 8:12።

18 ዬይ ዓሢ ዓኣፒ ባይቄያ ማዕሚና ዓኣፒ ጊንግፓ ዒዛኮ ቡሊንቴሢ ዒዛ ሾዔ ዓሶ ዔኤሊ ያኦጫንዳያ ሄላንዳኣና ዓይሁድ ዓሶ ወይህ ዓሶ ዬያ ጎኔኬ ጌይባኣሴ። 19 ዬያሮ ዒዛ ሾዔ ዓሶ ኮራ፡- « <ዓኣፒ ባይቄያ ማዕሚ ሾይንቴኔ> ዒንሢ ጋዓ ናዓሢ ዒንሢህኮ ሃያዳ? ሃሢ ዒ ወይተ ዛጋኒ ዳንዳዔይ?» ጌይ ዔያታ ያኦጫኔ።

20 ሾዔ ዓሶ ዔያታ ማሃዎ፡- «ሃይ ኑኡኮ ናዓሢ ማዕሚና ዓኣፒ ባይቄያ ማዕሚ ዒዛኮ ሾይንቴያ ኑ ዔራራ፤ 21 ጋዓንቴ ሃሢ ዒ ወይተ ዛጋኒ ዳንዳዔይ ሃሃ ዓኣፒ ዒዛኮ ወይተ ቡሊንቴኔያ ኑ ዔራዋሴ፤ ዒዛ ያኦጫዋቴ፤ ዒዛ ፔኑሞ ዔራራ፤ ዒናዴ ዓሲ ማዕሚሮ ዒዛ ፔ ዛሎ ከኤዛኒ ዳንዳዔይ» ጌዔ። 22 ዒዛ ሾዔ ዓሶ ዬያ ጌዔሢ ዓይሁድ ዓሶኮ ወይህ ዓሶ ዒጊጫሢሮኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ፡- «ዬሱሴ፡ ማሲሄኔ» ጋዓ ዓሲ ዓኣቶ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ዳውሳኒ ዬና ወይህ ዓሶ ዋላ ጌሰተ ዔቁሴሢሮኬ። 23 ዬያሮ ዓሢ ሾዔ ዓሶ፡- «ዒዛ ፔኑሞ ዔራ፡ ዒናዴ ዓሲ ማዕሚሮ ዒዛ ያኦጫዋቴ» ጌዔ።

24 ዬና ዛሎና ዔያታ ዬያ ዓሢ ላሚ ዔኤላዎ፡- «ኔኤኒ ሂንዳ ያኦሲ ቦንቹ ጎኑሞ ከኤዜ፤ ዬይ ዓሢ ጎሚና ዓኣ ዓሲ ማዕሚ ኑ ዒዛ ዔራራ» ዒዛ ሞ ጌዔ።

25 ዓሢያ፡- «ዒዛ ጎሚና ዓኣ ዓሲ ማዕሚ ታ ዔራዋሴ፤ ታኣኒ ዔራማ ታኣኒ ዓኣፒ ባይቄያታዎ ሃሢ ዛጋኒ ዳንዳዔይ ሌሊኬ» ጌይ ዔያታ ማሄኔ።

26 ዔያታ፡- «ዒ ኔኤሞ ዓይጎ ማዳይ? ዓኣፖ ኔኤኮ ዒ ቡሊሢ ወይዳይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

27 ዒዛያ ማሃዎ፡- «ቤርታ ታ ዒንሢሞ ከኤዛዛ ዒንሢ ጋዓንቴ ወይዘኒ ከይባኣሴ፤ ሂዳዎ ዒንሢ ዓይጎሮ ላሚ ወይዘኒ ከዓዎ? ዒንሢያ ሃሃ ዒዛ ዔራ፡ ዒዛ ዓሲ ማዕሚ ከዓሞ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔ።

28 ዔያታ ዒዛ፡- «ዒዛ ዓሲ ማዕሚ ኔናኬ! ኑኤኒ ጋዓንቴ ሙሴ ዓሲኬ፤ 29 ያኦሲ ሙሴና ጌሰቴሢ ኑ ዔራራ፤ ሃይ ዓሢ ጋዓንቴ ዓንካፓታቴያ ኑ ዒዛ ዔራዋሴ» ጌዒ ጫሽኬ።

30 ዓሢያ ዔያታ፡- «ሃይ ዓሢ ዓንካፓ ማዕሚያ ዒንሢኮ ዔራዋሮ ዓተፃ ታና ዲቃሢ ሄርሺሳኔ! ጋዓንቴ ታኣኮ ዓኣፖ ቡሊሢ ዒዛኬ።

31 ያኦሲ ጎሞ ዓሶ ሞ ወይተዋኣሢ ዔርቴያኬ፤ ጋዓንቴ ያኦሲ ዒጊጫያና ዒዛኮ ማሊያዎ ኩንሢይ ዓኣቶ ዬያ ሞ ያኦሲ ወይዘኬ። 32 <ዓኣፒ ባይቄያ ማዕሚ ሾይንቴ ዓሲኮ ዓኣፒ ቡሊኔ> ጎያ ሳዓ ማኸንቴማፓ ዓርቃዎ ወይዘኒቲ ቤቁባኣሴ። 33 ሃይ ዓሢ ያኦሲዳፓ ማዕሚያታቶ ዓይጎ ማዳኒ ዳንዳዔይ ወይዘኬ» ጌዔ።

34 ዔያታ፡- «ኔ ጎሚና ማዕሚ ሾይንቴሢ ሃይ! ኔ ኑና ዔርዘኒዳ?» ጋዓ፡ ዔያታ ዒዛ ፔኤኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ከሴኔ።

ዒኔ ዓኣፒ ባይሱሞ

35 ዓሢ ዔያታ ፔኤኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ከሴሢ ዬሱሴ ወይዘኬ፤ ዬካፓ ዓሢና ካኣማዎ፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ኔ ጌሙርቃ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

36 ዒዛ፡- «ጎዳሢሃ! ዒዛ ታ ጌሙርቃንዳጉዲ ዒዛ ያናታቴያ ታኣሞ ከኤዜ» ጌዔ።

37 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ሃያኮ ቤርታ፡ ዋዳ ኔ ዒዛ ዛጌኔ፤ ሃሢ ሃይ ኔኤና ዋላ ጌሰታሢ ዒዛኬ» ጌዔ።

38 ዒዛያ፡- «ጎዳሢሃ! ታኣኒ ጌሙርቃኔ» ጌይ ጌሞዓተ ዒዛ ሞ ዛጌኔ።

39 ዬሱሴ፡- «ዓኣፓ ዛጉዋኣሢ ዛጋንዳጉዲ፡ ዓኣፓ ዛጋሢያ ዓኣፒ ባይቄያ ማዕሚያጉዲ ታኣኒ ሃያ ዓጮይዳ ወጋኒ ሙከኔ» ጌዔ።

40 ዬማና ዬሱሴ ኮራ ዓኣ፡ ፔርሴ ዓሳ፡- «ሂዳቴ ኑኤኒ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲኬ ጌይሢዳ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

41 ዬሱሴ ዔያታ ማሃዎ፡- «ዓኣፒ ባይቄያ ዒንሢ ማዕሚ ጎሚ ዒንሢ ማዕሚ ማዕሚ ታንቴ ሃሢ ኑ ዳንቃኔ ዒንሢ ጋዓሢሮ ጎሚ ዓሲ ማዕሚ ናንጋንዳኔ» ጌዔ።

10

ዬሱሴኮ ኮሺ ሄንቃያ ማዕሪያ

1 ሄሊሳዎ ዬሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓ፤ ማራቶ ባርቶኮ ካርናቴዋንቴ ማሌ ዛላና ጌላ ዓሲ ወሲ ሃሃ ሱላኬ። 2 ካርና ጌላሢ ጋዓንቴ ማራቶ ሄንቃሢኬ። 3 ካር ካፓሢ ዬያ ሞ ካር ቡላንዳኔ፤ ማራታኣ ዒዛኮ ዑኡዛ ወይዘኣንዳኔ፤ ዒዛያ ፔኤኮ ማራቶ ሱንያና ሱንያና ዔኤላንዳኔ፤ ሃሃ ዔያቶ ዔኪ ሄንፃዎ ዓኣዳንዳኔ። 4 ዒዛ ፔኤኮ ማራቶ ቡላዎ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንዳኔ፤ ማራታኣ ዒዛኮ ዑኡዛ ዔራሢሮ ዒዛ ጊንፃ ዓኣዳንዳኔ። 5 ቢሪ ማዕሚኮ ጋዓንቴ ዑኡዛ ዔራዋኣሢሮ ዬያይዳፓ ዣኣሊ ባይቃንዳኣፓዓቴ ሞ ዒዛ ጊንፃ ዳንዳንዳዋሴ» ጌዔ።

6 ዬሱሴ ዬያ ማላቶ ዔያታ ከኤዛዛ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዛ ዔያታ ከኤዜሢ ዔራባኣሴ።

7 ዬያሮ ዬሱሴ ላሚ ዔያታ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓ፤ ታኣኒ ማራቶኮ ካራሢኬ፤ 8 ታኣኮ ቤርታ ሙከዘንሢ ወዘና ሱሎናኬ፤ ማራታ ጋዓንቴ ዔያታ ሞ ወይዘኣኣሴ። 9 ካራሢ ታናኬ፤ ታ ዛሎና ጌላሢ ዳቃንዳኔ፤ ጌላንዳኔ፤ ኬሰካንዳኔ፤ ሄንቆ ቤሲያ ዳንቃንዳኔ። 10 ወዛሢ ሙካሢ ወኡቃኒና ሹካኒ ሃሃ ባይዛኒ ሌሊኬ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ሙከሢ ናንጊ ዔያታ ዳንቃንዳጉዲና ፓጮ ባኣዚባኣ፡ ኩሙሢ ናንጊ ናንጋንዳጉዲኬ» ጌዔ።

11 ሃሃ ዬሱሴ፡- «ኮፍ ሄንቃሢ ታናኬ፤ ኮፍ ሄንቃሢ ፔኤኮ ሽምፓሢ ማራቶ ዛሎ ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ። 12 ማራታ ዒዛሮ ማዕሚያ፡ ማኢሽ ዳንቃኒ ሄንቃሢ ጋዓንቴ ያኣያሢ ሙካሢ ዛጋዎ ማራቶ ሃሽ ጳሽካንዳኔ፤ ያኣያሢ ማራቶይዳፓ ዓርቁ ወዳንዳኔ፤ ዣኣሊሲያ ዣኣሊሳንዳኔ፤ 13 ሄንቃያታዎ ጳሽኬሢ ማኢሽ ዳንቃኒ ሄንቃሢሮና ሃሃ ማራቶማኣ ዒ ማሉዋኣሢሮኬ። 14 ኮፍ ሄንቃሢ ታናኬ፤ ታኣኒ ታኣኮ ማራቶ ዔራኔ፤ ታ ማራታኣ ታና ዔራኔ። 15 ታኣኒ ዔያቶ ዔራሢ ታና ታ ዓዴ ዔራሢና ታኣኒያ ታ ዓዴ ዔራሢ ጎይፃ ጉዴያናኬ፤ ታኣኒ ታ ማራቶ ዛሎ ታኣኮ ሽምፓሢ ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ። 16 ሃያ ቆልዎ ባኣካ ማዕሚያ ማሌ ዓቴ ማራይ ታኣኮ ዓኣኔ፤ ዔያታ ታ ዔኪ ሙካንዳያ ታና ኮይሳኔ፤ ዔያታ ታኣኮ ዑኡዛ ወይዘኣንዳኔ፤ ፔቴ ባርታይዳ ዓኣ ቆሎዎ ማዕሚያ፤ ሄንቃሢያ ሃሃ ፔቴ ማዕሚያ» ጌዔ።

10:15 10:15 ማቴ. 11:27፤ ሉቃ. 22:33፤ ሉዊ. ዓከ 24:16።

17 ዩሱስ ለሚ ሃሃ፡- «ታ ማሂ ዔካንዳ፣ ታኣኮ ሽምፔሎ ዓኣሢ ታ ዒንጋኒ ናሽካያ ማዔሢሮ ታ ዓዴ ታና ናሽካኔ። 18 ታኣኮ ሽምፔሎ ታኣሮ ታ ናሽኪ ዓኣሢ ዒንጋጋታቲም ታ ጊዳፓ ዔካንዳይ ያኒኒያ ባኣሴ፤ ታኣኮ ሽምፔሎ ዓኣሢ ታ ዒንጋኒና ማሂ ጊንሣ ዔካኒ ቢታጎቶ ታኣኮ ዓኣኔ፤ ዩይ፡- ታ ዓዴ ታ ማዳንዳጉዲ ዓይሣሢኬ» ጌዔ።

19 ዩይ ዓ ጌዔሢሮ ዓይሁዶ ዓሶ ባኣኮይዳ ለሚ ሃሃ ፓቂንተሢ ማዥንቴ። 20 ዔያቶይዳፓ ሚርጌዘንሢሃ፡- «ዒዛይዳ ፑርታ ዓያና ዓኣኔ፤ ሃሃ ዒ ዣኣሽካኔ፤ ዒንሢ ዒዛሲ ዓይጎሮ ዋይዛይ?» ጌዔ።

21 ዛላ ሃሃ፡- «ሃይ ጌኤዛ ፑርታ ዓያና ዓኣ ዓሲ ጌሰታ ጌኤሲቱዋሴ፤ ፑርታ ዓያና ዓኣፒ ባይቁ ዓሲኮ ዓኣፒ ቡላኒ ዳንዳዓ?» ጌዔ።

ዓይሁዶ ዓሶኮ ዩሱስ ጉሙርቁዋዖ ዓቲዖ

22 ዩሩሳላሜይዳ ጌኤዣ ማኣራ ዒኣቲንቴ ጊንሣ ጌኤሽና ከሎ ማሊ ቦንቾ ከላ ሄሌኔ፤ ዩና ዋዳ ባርጊ ዋዳኬ፤ 23 ዒማና ዩሱስ ጌኤዣ ማኣሮይዳ ካኣቲ ሴሎዋኔ ሃንታ ቤዘይዳ ሃንታንቴ፤ 24 ዓይሁዶ ዓሳ ዒዛ ኮራ ቡካዖ፡- «ዓይዲ ሄላንዳኣና (ዒ ያናዎ?) ጌይሲ ኔ ኑና ናንጊሳይ? ኔኤኒ ማሲሄ ማዔቲ ፔጋሲ ኑም ከኤዘ» ጌዔ።

25 ዩሱስ ዔያቶም ማሃዖ፡- «ታኣኒ ዒንሢም ቤርታ ከኤዘኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ታኣሲ ጎኔኬ ጎሀዋሴ፤ ታ ዓዶ ሱንዖና ታ ማዳ ዓኮ ባካ ታ ዛሎ ማርካዳኔ። 26 ዒንሢ ጋዓንቴ ታኣኮ ማራቶ ማዒባኣሢሮ ጉሙርቁዋሴ። 27 ታኣኮ ማራታ ታ ዑኡዘ ዋይዘኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ዔራኔ፤ ዔያታኣ ታ ጊንዖ ሙካኔ። 28 ታኣኒ ናንጊና ናንጊ ሽምፓ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ፤ ዩያሮ ፔቲታዖ ዔያታ ባይቃዓኬ፤ ታ ኩጫፓ ያኣኒያ ዔያቶ ቡሪ ዔካዓኬ። 29 ዔያቶ ታኣም ዒንጌ፣ ታ ዓዴ ቢያፓ ባሽታሢሮ ታ ዓዶ ኩጫፓ ዔያቶ ቡሪ ዔካኒ ዳንዳዓይ ያኣኒያ ባኣሴ። 30 ታኣና ታ ዓዶና ኑ ዋላ ፔቲኬ» ጌዔ።

31 ዩማና ዓይሁዶ ዓሳ ዩሱስ ሹቻ ዲዒኒ ለሚ ሃሃ ሹቹ ዔኬኔ። 32 ዩሱስ ጋዓንቴ፡- «ታ ዓዶይዳፓ ታኣም ዒንጊንቴም፣ ሚርጌ ዓከ ባኣዚ ታ ማዲ ዒንሢ ዳዌኔ፤ ዓካሪ ዒንሢ ታና ሹጮና ዲዓዛ ዋሮ ማዶ ዛሎሮዳይ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔ።

33 ዔያታኣ፡- «ኔና ኑ ዲዓሢ ያኣሲ ኔ ጫሽኬሢሮ ማዓንዳኣፓታቲም ኔ ማዴ ማዶሮቱዋሴ፤ ሃሃ ኔኤኒ ዓሲታዖ ኔና ኔ ያኣሲ ማሄሢሮኬ» ጌይ ዒዛም ማሄኔ።

34 ዩሱስ ዔያቶም፡- «ዒንሢኮ ዋጎይዳ (ዒንሢ ካኣሽኮ ያኣዘኬ) ያኣሲ ጌዔኔ ጌይንቴ ያኣፒንቴባይ? 35 ያኣሲ ቃኣላ ከኤዘንቴዘንሢ ያኣሲ (ካኣሽኮ ያኣዘኬ) ጌዔያታቶ ሃሃ ማዓኣፓ ጌዔ ባካኣ ላኣሚንቴዋያ ማዔቶ፣ 36 ዓካሪ ታኣኒ ያኣሲ ናይኬ» ጌዔሢሮ ዓዴ ፔኤም ዲማሲ፣ ዓጮ ባንሢ ዳኬሢ፡- «ኔኤኒ ያኣሲ ጫሽኪ ዳቢንቴ» ዒንሢ ታና ዋይቲ ጋዓይ? 37 ታ ዓዴ ማዳ ባኮ ታ ማዲዋያ ማዔቶ ታና ጉሙርቁፖቴ። 38 ዩያ ታ ማዳያ ማዔቶ ጋዓንቴ ታና ዒንሢ ጉሙርቁባኣቴያ

ዓዴ ታኣና፣ ታኣኒያ ዓዶና ማዔሢ ኮሽ ዔራኒ ዒዛ ዋልቆና ማዲንቴ ዓኮ ባኮ ጉሙርቁዋቴ» ጌዔ።

39 ዔያታ ለሚ ሃሃ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዔኔ፤ ዒዚ ጋዓንቴ ቶሊ ዳንዳኔ።

40 ዩካፓ ለሚ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቂ ዮሃኒሴ ቤርታ ዓሶ ዋኣዖና ማሰካ ቤዘ ሙካዖ ዒኣካ ዳዔኔ። 41 ዒማና ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ኮራ ሙከ፡- «የሃኒሴ ዓይጎዋ ያኣሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ማዲባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዮሃኒሴ ሃያ ዓሢ ዛሎ ከኤዘ ባካ ቢያ ጎኔኬ» ጌዔ። 42 ዒኣካ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ጉሙርቁኔ።

11

ዓላዜሬኮ ሃይሶ

1 ቢታኒያ ጌይንታ ጉርዳሎይዳ ናንጋ፣ ዓላዜሬ ጎዖ ዓሲሰኬይ ሃርጊንቴ፤ ቢታኒያ ጎዖዛ ማይራሞና ዒዘኮ ጌሮ ማርታና ናንጋ ጉርዳኬ። 2 ዩና ማይራማ ጎዳኮ ዑፃ ሳውቃ ተዣ ዋሂ፣ ዒዘኮ ቶኮዋ ዒዘኮ ቶኣኮ ጋፓና ዑጩዜሎኬ፤ ሃርጊንቴሢ ዒዘኮ ጌርሲ ዓላዜሬኬ። 3 ዩንሢ ዋሊኮ ጌኤዶና ሚሽና ማዔዘንሢ፡- «ጎዳሢዮ! ኔ ናሽካ ኔኤኮ ለጋሢ ሃርጊንቴ» ጌይ ዔያታ ዩሱስ ባንሢ ዔኤሊሢ ዳኬኔ።

4 ዩሱስ ዩያ ዋይዘዖ፡- «ዩይ ሃርጋ ዋዳቴዋሴ፤ ጋዓንቴ ያኣሲ ቦንቾም ማዓንዳጉዲና ያኣሲ ናዓሢያ ዩያ ዛሎና ቦንቾንታንዳጉዲኬ» ጌዔ።

5 ዩሱስ ማርታና ጌሮ ማይራሞና ሃሃ ዔያቶኮ ጌርሲ ዓላዜሬያ ሚርጌ ናሽካያኬ። 6 ማዔቲያ ዓላዜሬ ሃርጊሢ ዋይዘዖ ዒ ዓኣ ቤዘይዳ ለምዖ ከሊ ፔኤቁ። 7 ዩካፓ ዒዘኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ኮራ፡- «ዩሁዳ ዓጮ ለሚ ኑ ዓኣዶም» ጌዔ።

8 ዒዘኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢያ ማሃዖ፡- «ዔርዛሢዮ! ዓይሁዶ ዓሳ ዳካ ከሊኮ ቤርታ ዲይ ኔና ዋዳኒ ኮዔኔ፤ ሃሃ ኔ ለሚ ዒኣካ ዓዓኣዳኒ ጋዓ?» ጌዔ።

9 ዩሱስ ዔያቶም ማሃዖ፡- «ዓባ ከሰኪ ጌላንዳሢኮ ጋራ ታጰ ለምዖ ፓቂንታ ዋዳ ቢያ ፖዔቱዋይ? ዓካሪ ሃያ ዓጮ ፖይይዳ ሃንታሢ ዛጋያታሢሮ ዲቁንቴዋሴ። 10 ጋዓንቴ ዲሚና ሃንታሢ ፖሊ ባኣያታሢሮ ዲቁንቴ» ጌዔ።

11 ዩሱስ ዩያ ጌዔሰካፓ፡- «ኦኡኮ ለጋሢ ዓላዜሬ ጊንዔኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ጊንዓሰካፓ ዒዛ ጰቻኒ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ።

12 ዒዘኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢያ፡- «ጎዳሢዮ! ጊንዔያ ማዔቲ ዒዚ ፖዔኔ ጌይሢኬ» ዒዛም ጌዔ።

13 ዩሱስኮ ዩያ ጌይዖ ዓላዜሬ ሃይቁኔ ጌይዖኬ፤ ዔያቶም ጋዓንቴ ጊንዖ ዛላ ከኤዘንቴያ ማሌኔ። 14 ዩያሮ ዩሱስ ፔጌና ዔያቶም፡- «ዓላዜሬ ሃይቁኔ፤ 15 ዒንሢ ጉሙርቁንዳጉዲ ታኣኮ ዒኣካ ባኣያ ማዒዖ ዒንሢ ዛሎሮ ሚርጌ ታኣም ኮሽ ማዔኔ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ኦኡኒ ዒዛ ባንሢ ዓኣዶም» ጌዔ።

16 ዩማና ሱንዖ «ሜንቴ» ጌይንታ፣ ቶኣማኣሴ ሃንጎዋቶ ኮራ፡- «ኦኡኒያ ዩሱሴና ዋላ ሃይቃኒ ዓኣዶም» ጌዔ።

ዩሱፊ ሃይቢፓ ዔቁሳናና ስንገና ስንገረ ዒንገጋያ ማዒያ

17 ዩሱፊ ዓላዜሬ ዓላ ቤዘ ሄላእና ዓላዜሬ ዱኡከንቴንቴ ያይዳሳ ከሊ ማዒያኩ። 18 ቢታኒያ ዩሩሳላሜይዳፓ ሃካሢ ሃይሦ ሺያ ታኣከሢ ማዒያኩ። 19 ማርታና ጌሮ ማይራሞናኮ ጌርሲ ሃይቁሢሮ ደዲሻኒ ማርጌ ዓይሁዴ ዓሲ ዔያቶ ኮይላ ሙኪ ዓኣኔ።

20 ማርታ ዩሱፊኮ ሙኪያ ወይዘያ ጎይሣ ዔካኒ ዴንዴኔ፤ ማይራማ ጋዒንቴ ጋራ ዓቲኔ። 21 ማርታ ዩሱፊ ኮራ፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኒ ዋንዴ ሃይካ ዓኣቴ ታ ጌርሲ ሃይቁንዲዎያታንቴኩ፤ 22 ሃሢታቲያ ኔኤኒ ሺኢቃ ባኮ ቢያ ያኦሲ ኔኤም ዒንጋንዳሢ ታ ዔራራ» ጌዔኔ።

23 ዩሱፊ ማሃያ፡- «ጌርሲ ኔኤኮ ሃይባፓ ዔቃንዳኔ» ጌዔኔ።

24 ማርታ ዒማና፡- «ጋፒንያ ዎደና ሃይባፓ ዔቃንዳሢ ታ ዔራራ» ጌዔኔ።

25 ዩሱፊ ማሃያ፡- «ሃይቢፓ ዔቁሳሢና ስንገና ስንገረ ዒንገጋሢ ታናኩ፤ ታና ጌሙርቃሢ ሃይቁቲታያ ስንገረ ስንገጋንዳኔ፤ 26 ታኣና ስንገጋሢ ሃሣ ታና ጌሙርቃሢ ቢያ ፔቲታያ ሃይቃዓኩ፤ ዩያ ኔ ጌሙርቃ?» ጌዔኔ።

27 ዒዛኣ፡- «ሂዮ፡ ጎዳ! ኔኤኒ ሃያ ዓጮ ሙካንዳኔ» ጌይ ኑ ካፓ፡ ያኦሲ ናኣዚ፡ ማሲሄ ማዒሢ ታ ኔና ጌሙርቃኔ» ዒዛም ጌዔኔ።

28 ማርታ ዩያ ጌዔሢኮ ጊንፃ ዴንዲ ጌሮ ማይራሞ ኮራ፡- «ዔርዘሢ ሙኪ ኔና ዔኤላኔ» ጌይ ዴሚና ዒዘ ዔኤላኔ። 29 ማይራማ ዩያ ወይዘያ ዑኩ ዔቁ ዒዚ ዓኣ ቤዘ ዴንዴኔ። 30 ዩሱፊ ዒማና ማርታ ዎንዴ ዒዛ ጎይሢና ዔኩ ቤዘይዳፓ ሃጊ ሃንጋ ጉርደ ጌሊባኣኩ። 31 ዒዘ ደዲሻኒ፡ ማኣሮይዳ ዎላ ዓኣ፡ ዓይሁዴ ዓሳ ማይራማ ዑኩና ዔቁ ኬሰካሢ ዘጋያ ዓላዜሬኮ ዱኡፖ ቤዘ ዓኣዲ ዩኤካንዲያ ዔያቶም ማላሢሮ ዒዘ ጊንያ ኬሰከኔ።

32 ማይራማ ዩሱፊ ዓኣ ቤዘ ሙኪ ዒዛ ዴንቁሰካፓ ቶኮ ዴማ ሎኦማያ፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኒ ዎንዴ ሃይካ ዓኣያታቶ ታኣኮ ጌርሲ ሃይቁንዲዎያታንቴኩ» ዒዛም ጌዔኔ።

33 ዩሱፊ ዒዛንታ ዒዘ ኮይላ ዓኣ ዓይሁዴ ዓሳ ዩኤካሢ ዘገ ዒናፓ ዲቃቲ ያያያ፡- 34 «ዒንሢ ዒዘ ዎካ ዱኡኤይ?» ጋዒዛ፡ ዔያታ ማሃያ፡- «ጎዳሢያ! ሃኒ ሙኪ ዘጌ» ጌዔኔ።

35 ዒማና ዩሱፊ ዓቢቲ ዩኤከኔ። 36 ዩያሮ ዓይሁዴ ዓሳ፡- «ዎዚ ዒዛ ናሽካቲያ ሂንዳ ዘጉዎቲ!» ጌዔኔ።

37 ዔያቶይዳፓ ፔቲ ፔቲዘንሢ ጋዒንቴ፡- «ዓኣፖ ባይቁሢኮ ዓኣፖ ዒ ቡሌኔ፤ ዓካሪ ሃይ ዓሢ ሃይቁዎጉዲ ቃዙዎ ዓይጋ ዒ ሃሹራ?» ጌዔኔ።

ዩሱፊ ዓላዜሬ ሃይባፓ ዔቁሰሢ

38 ዩሱፊ ዒማና ሳጋዲ ዱኡፖ ቤዘ ዓኣዳኔ፤ ዱኡፖ ዔቶ ካራ ሹቸና ዎዲንቴያ ዴኔ ቆኦፔኩ። 39 ዩሱፊ ዔያቶ ኮራ፡- «ሹጫሢ ሺኢሹዎቲ» ጋዒዛ፡ ሃይቁሢኮ ጌራ፤ ማርታ፡- «ጎዳሢያ! ዒዚ ሃይቁንቴ ያይደ ከሊከ፤ ሃሢ ዘዘዓንዳኔ» ጌዔኔ።

40 ዩሱፊ ዒዘም ማሃያ፡- «ኔኤኒ ጌሙርቁቶ ያኦሲኮ ቦንቾ ኔ ዘጋንዳኔ፤ ቤርታ ታ ኔኤም ጌይባይ?» ጌዔኔ። 41 ዓሳ ዩማና ሹጫሢ ሺኢሹኔ፤ ዩካፓ ዩሱፊ ሌካ ዴግ ጌይ ዘጋያ፡- «ታ ዓዳሢያ! ኔ ታኣም ወይዘሢሮ ታ ጋላታኔ፤

42 ቢያ ዎደና ኔ ታኣም ወይዘሢሮ ታ ዔራራ፤ ጋዒንቴ ዩያ ታ ጋዒሢ ሃይካ ዔቁ ዓኣ ዓሳ ኔኤኒ ታና ዴኬያ ማዒሢ ዔሪ ጌሙርቃንዳጉዲ ጌይኬ» ጌዔኔ። 43 ዩሱፊ ዩያ ጌዔሰካፓ፡- «ዓላዜሬ! ሃኒ ኬሰከ!» ጌይ ዑኡዘ ዴጊዲ ዔኤላኔ። 44 ሃይቁ፡ ዓላዜሬያ ዱኡፓፓ ኩጮና ቶኮና ዒዛኮ ሱኡዲ ቱኮና ጎይሣ ዓኣፖ ካራኣ ዓፒሎ ቱርጮና ማርቲ ጎይሣ ዓኣንቴ ኬሰከኔ፤ ዩካፓ ዩሱፊ፡- «ቡሊ ዒዛ ሃሹዎቲ፡ ዒ ዴንደም» ዔያቶም ጌዔኔ።

ኪሪሰቶሴ ዑፃ ማዲንቴ ፑርታ ማዲ (ማቲ. 26:1-5፤ ማር. 14:1-2፤ ሉቃ. 22:1-2)

45 ማይራሞ ደዲሻኒ ሙከ፡ ዓይሁዴ ዓሳይዳፓ ማርጌሢ ዒ ማዲ ባኮ ዘጋያ ዩሱፊ ጌሙርቁኔ። 46 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ጋዒንቴ ፔርሴ ዓሳ ባንሢ ዴንዲ ዩሱፊ ማዲ ባኮ ዔያቶም ኬኤዜኔ። 47 ዩያሮ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሳና ዎጎ ዎጋ ዓሳ ቡኩሳያ፡- «ሃይ ዓሢ ማርጌ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ፡ ዓኪ ባኣዚ ማዲሢሮ ኑ ዎዴቲ ኮሽካንዳይ? 48 ጌሪ ኑ ዒዘ ሃሹቴ ዓሲ ቢያ ዒዛ ጌሙርቃንዳኔ፤ ሮሜ ዓሳኣ ሙኪ ኦኡኮ ጌኤኩ ማኣሮና ኦኡኮ ዴሮና ቢያ ባይዘንዳኔ» ጌዔኔ።

49 ዩኖ ሌያና ቁኤሶኮ ሱኡጎ ማዒ ዓኣ፡ ዔያቶይዳፓ ፔቲሢ፡ ቃያፓ፡- «ዒንሢ ዔኤቢ ፔቲታያ ዔራዎሴ፤ 50 ዴራ ቢያ ባይቃሢዳፓ ፔቲ ዓሲ ዴሮ ዘሎሮ ሃይቁቲ ኮሽ ማዒሢ ዒንሢ ዔራዎዳ?» ጌዔኔ። 51 ዒዚ ዩያ ጌዔሢ ፔ ቶኣካፓ ማሊ ዔከቲዎሴ፤ ጋዒንቴ ዩኖ ሌያና ዒዚ ቁኤሶኮ ሱኡጌ ማዒሢሮ ዩሱፊ ዴሮ ዘሎ ሃይቃንዳሢ ያኦሲ ማላሢ ዒ ኬኤኤዜኔ። 52 ዒ ሃይቃንዳሢ ዴሮ ዘሎ ሌሊ ማዒባኣንቴ ዳከንቴ ዴማ ዴማ ላኣሊንቴ ዓኣ ያኦሲ ናኣቶ ፔቲይዳ ቡኩሳኒኩ።

53 ዩያሮ ዩኖ ኬላፓ ዓርቃያ ዔያታ ዩሱፊ ዎዲኒ ዘርቲኔ። 54 ዩካፓ ሴካ ዩሱፊ ዓይሁዴ ዓሳ ባኣካ ፔጌና ሃንቲባኣሴ፤ ጋዒንቴ ዩካፓ ኬሰከ ዓሲ ስንጉዎ ዴውሎ ኮይላ ዓኣ ዔፕሪኤሜ ጌይንታ ካታማ ዴንዲ፡ ዒኢካ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ዎላ ዴዔኔ።

55 ዓይሁዴ ዓሳኮ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬላ ዑከሢሮ ማርጌ ዓሳ ዩና ቦንቾ ኬሌላ ሄላንዳሢኮ ቤርታ ፔና ጌኤሺያ ዎጎ ኩንሢሢ ዓጫፓ ዓጫፓ ዩሩሳላሜ ዴንዴኔ፤ 56 ዔያታ ዩሱፊ ኮዓያታሢሮ ጌኤኩ ማኣሮይዳ፡- «ዓይጎ ዒንሢም ማላይ? ሃኖ ቦንቾ ኬሎ ቤዘ ዒ ሙካንዳያ ዒንሢም ማላዎይ?» ጌይ ጌይ ዎሊ ያኦጫኔ። 57 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሳና ዩሱፊ ዓርቃኒ ዒ ዓኣ ቤዘ ዔራ ዓሲ ዓኣቶ ዔያቶም ኬኤዘንዳጉዲ ዓሲ ቢያም ቤርታ ኬኤዜያኩ።

12

ሳውቃ ቲዦና ዩሱፊ ቲሽኬ ላኣሌሎ (ማቲ. 26:6-13፤ ማር. 14:3-9)

1 ዓይሁዴ ዓሳኮ ዑሣ ዓኣዲያ ኬሎ ቦንቻኒ ላሆ ኬሊ ዓታዛ ዩሱፊ ቢታኒያ ጎያ ጉርዳ ዓኣዳኔ፤ ዩሱፊ ሃይባፓ ዔቁሴ፡ ዓላዜሬ ስንገጋሢ ዩኖ ጉርዴሎይዳኩ። 2 ዩሱፊም ዒኢካ ዩኖ ዎንቴሎ ሙኡዚ ጊኢጊሺንቴኔ፤ ዩኖ ሙያ ሙኡዛዛ ማርታኩ፤ ዩማና ሙዓኒ ዴዔ ዓሳይዳፓ

ዓለዘሬ ፔቴሚክ። 3 ዓማና ማይራማ ሻንቸናቴ ሚርጌ ሚኒሸ ኬሳንዳያ፣ ቦንቸንቴ፣ ናርዶሴ ጌይንታ ሳውቃ ቲሺ ደሎዜኮ ገደሚሺ ማዓንዳያ ዔኪ ሙኪ ዩሱሴኮ ቶካ ዋሄኔ፤ ዩካፓ ዒዘኮ ቶኦኮ ጋፓናና ቶኮ ዑጩኔ፤ ዩኖ ኬኤጃሎኮ ጋራ ቲዥ ሳዎና ኩሚኔ። 4 ዩሱሴኮ ገንፆ ሃንታ ናኦቶይዳፓ ፔቴሚክ፣ ዒዛ ዓኣሢ ዒንጋንዳ ዓሰቆርንቶ ካታማፓ ማዔ ዩሁዳ። 5 «ሃይ ሳውቃ ቲዥ ፔቴ ዓሲ ሃይሃ ጃኤታ ኬሊ ማዕም ዒንጎንዶ ሚኒሸም ሻንቸንቴ፤ ሚኒሻ ማንቆ ዓሰም ዓይጎር ዒንጎንቴዎይ?» ጌዔኔ። 6 ዒዚ ዩያ ጌዔሢ ማንቆ ዓሰ ሚጩንቴቶንቴ ዉሲ ማዔሢርኬ፤ ዒማና ዒዚ ሚኒሸ ዓርቃያ ማዔሢር ሚኒሻ ዒ ጌሃ ቤዛፓ ዔኪ ዔኪ ዔሬያኬ።

7 ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ዲኤከንታንዳ ኬሎም ዒዛ ታና ገኢጊሻያ ማዔሢር ዒዛ ሃሹዎቴ። 8 ማንቆ ዓሳ ቢያ ኬሊ ዒንሢና ዎላኬ። ታኣኒ ጋዓንቴ ቢያ ኬሊ ዒንሢና ዎላቱዎሴ» ጌዔኔ።

9 ዩማና ሚርጌ ዓይሁዳ ዓሲ ዩሱሴ ቢታኒያይዳታሢ ዔሪ ሙኬኔ፤ ዔያታ ሙኬሢ ዩሱሴ ዛሎር ሌሊቱዎንቴ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴ፣ ዓለዘሬያ ዛጋኒኬ። 10 ዩያር ቁኤሶኮ ሱኡጋ ዓለዘሬያ ዎዳኒ ዘርቴኔ። 11 ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛይዳፓ ዔቁያና ሚርጌ ዓይሁዳ ዓሳ ፔኤኮ ዔኪ ዓኣዳ ዓሳ ሃሺ ሃሺ ዩሱሴ ጉሙርቃሢርኬ።

ዩሱሴኮ ቦንቸና ዩሩሳላሚ ጌሊያ
(ማቲ. 21:1-11፤ ማር. 11:1-11፤ ሉቃ. 19:28-40)

12 ዘር ጉቴሎ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቸ ኬሎ ቦንቸኒ ሙኬ፣ ሚርጌ ዓሳ ዩሱሴ ዩሩሳላሚ ሙካያ ማዔሢ ዎይዜኔ። 13 ዩያር ዔያታ ዒማና ዓኣዔ ሜኤጃ ዓርቁ ኬሰካዎ፡- «ጾኦሲ ጋላቲንቶም! ጎዳ ሱንጾና ሙካ፣ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣታሢ ዓንጂንቴያኬ!» ጌይ ጌይ ዒላቴኔ።

14 ዩሱሴ ሃሪ ናይ ዳካ ዳንቃያ ዒማ ቶጌኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ፡-

15 «ሃና ኔኤኒ፣ ጃዮኔ ካታሜሌ፣ ዩሩሳላሚ ዒጊጩ፣፤

ሃይሾ ኔኤኮ ካኣታሢ ሃሪ ናይ ቶጊ ሙካኔ» ጌይንቴ ጻኣፒንቴሢ ኩማንዳጉዲኬ።

16 ዩሱሴኮ ገንፆ ሃንታዘንሢም ዩይ ባካ ቤርታ ዔርቲባኣሲ፤ ጋዓንቴ ዩሱሴ ቦንቸና ሌካ ጩሪንጩ ዔውቴ ዎዶና ዩይ ባካ ዒዛ ዛሎ ጻኣፒንቴሢና ሃሃ ዒዛም ማዳንቴሢ ዔያታ ጳቁሲ ዔሬኔ።

17 ዩሱሴ ዓለዘሬ ዲኤፓፓ ዔኤሊ፣ ሃይባፓ ዔቁሳማና ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዒዚ ዓለዘሬ ሃይባፓ ዔቁሴሢ ማርካዳኔ። 18 ሚርጌ ዓሳ ዩሱሴ ጎይሣ ዔካኒ ኬሰኬሢ ዩያ ጾኦሲ ዎልቆና ማዳንቴ ባኮ ባኮ ዒ ማዳሢ ዎይዜሢርኬ። 19 ዓማና ፔርሴ ዓሳ፡- «ሃኣዘጉዎቴ፤ ዴራ ቢያ ዒዛ ገንፆ ኬሰኬኔ! ኦ ፔቴ ባኣዚታያ ማዳኒ ዳንዳዑዎኣሢ ዒንሢ ዛጋ?» ዎሊ ከይላ ጌዔኔ።

20 ዩኖ ቦንቸ ኬሎና ዘጊ ካኣሽኮር ዩሩሳላሚ ዓኣዳ ዓሰ ባኣካ ፔቴ ፔቴ ጊሪኬ ዓጩ ዓሲ ዓኣኔ። 21 ዔያታ ጌሊላይዳ ቤቴሳይዳ ጌይንታ ዓጩ ዓሢ

ማዔ፣ ፒልጶሴ ኮራ ሙኪ፡- «ጎዳሢዮ! ዩሱሴ ዛጋኒ ኦ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

22 ፒልጶሴ ዴንዲ ዒንዲራሴም ኬኤዜኔ፤ ዩካፓ ዒንዲራሴና ፒልጶሴና ዴንዲ ገንሣ ዩሱሴም ኬኤዜኔ። 23 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃይሾ ዓካሪ ዓሲኮ ናዓሢ ቦንቸንታ ዎዳ ሄሌኔ፤ 24 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዓሲ ሃይቁ ዲኤታሢጉዲ ጉምቡሃኮ ፔቴ ዓኣፒ ዲኤቁንቴባኣያታቴ ፔኤር ሌሊ ማዒ ዓታኔ፤ ጋዓንቴ ዲኤቁንቴያታቴ ሚርጌ ዓኣፒ ዓኣፓኔ። 25 ፔኤኮ ናንጎ ጾኦሲፓ ባሽ ናሽካሢ ባይዘንዳኔ፤ ሃያ ዓጩይዳ ፔ ናንጎይዳፓ ባሽ ጾኦሲ ናሽካሢም ጋዓንቴ ናንጊና ናንጊ ገኢጊ ዓኣኔ። 26 ታኣም ማዳኒ ኮዓሢ ታ ገንፆ ሙኮንጎ፤ ታኣኒ ዓኣ ቤዛይዳ ታኣም ማዳሢያ ዒኣካ ማዓንዳኔ፤ ታኣም ማዳሢ ታ ዓዴ ዒዛ ቦንቸንዳኔ» ጌይ ማሄኔ።

ዩሱሴ ፔና ሄላንዳ ሜታሢና ሃይቦና ዛሎ ኬኤዜሢ

27 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ታኣኮ ሼምፔላ ሚርጌና ሜታዴኔ፤ ታ ዓዳሢዮ! ሃያፓ ታና ኔ ዳቁሽ ጎጾንዶ?» ዩያ ታ ጎዑዎጉዲ ታኣኒ ሙኬሢ ሃኖ ሜቴሎምኬ። 28 ታ ዓዳሢዮ! ኔኤኮ ሱንጾ ቦንቸ» ጌዔኔ። ዩካፓ፡- «ታኣኮ ሱንጾ ታ ቦንቸኔ፤ ሃሣ ታ ቦንቸንዳኔ!» ጋዓ ዑኡሲ ጩሪንጩፓ ዎይዜንቴኔ።

29 ዒኣካ ዔቁ ዓኣ ዓሳ ዩያ ዑኡዘ ዎይዘዎ፡- «ጉጉንሢ!» ጋዓዛ፣ ዛላ ሃሣ፡- «ጾኦሲ ከኢታንቸ ዒዛና ጌሰታኔ» ጌዔኔ።

30 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ሃይ ዑኡዘ ዒንሢም ኬኤዜንቴያ ማዓንዳኣፓ ዓቴም ታኣም ኬኤዜንቴያቱዎሴ፤ 31 ዓጩ ሃይ ዎገንታንዳ ዎዳ ሃሢኬ፤ ሃያ ዓጩ ዎይሣ ጻላሄ ዙላ ኬኤሪንታንዳሢያ ሃሢኬ፤ 32 ታኣኒ ሳዓፓ ዴግ ጌዔ ዎዶና ዓሳ ቢያ ታ ባንሢ ሙኪ ዳቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ። 33 ዩሱሴ ዩያ ጌዔሢ ዎዘጉዳ ጎይሢና ዒ ሃይቃንዳቴያ ዔርዛኒኬ።

34 ዓሳኣ ማሃዎ፡- «ኦኡኮ ዎጎይዳ ጻኣፒንቴም ኦ ዛጋሢ ሜሲሄ ናንጊና ናንጋኔ» ጋዓያኬ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ሳሲኮ ናዓሢ ዴግ ጋዓንዳያ ከይሳኔ» ዎዲ ጋዓይ? ዩይ ዓሲኮ ናዓሢ ዎናዳይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

35 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃሢ ዳካ ዎዴ ዒንሢም ፖዒኬ፤ ጎይጻኣ ዒንሢ ዓኣንቴ ዒንሢም ዲሙዎንቴ፣ ፖዓ ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቴ ሃንቱዎቴ፤ ዲሚና ሃንታሢ ዓንኮ ዴንዳቴያ ዔሩዎያኬ። 36 ዒንሢ ፖዒ ናይ ማዓንዳጉዲ ዒንሢኮ ፖዒ ዓኣንቴ ፖዒ ጉሙርቁዎቴ» ጌይ ማሄኔ። ዩሱሴ ዩያ ዔያቶም ኬኤዘዎ ዓኣፓፓ ዔያቶኮ ዓኣሽንቴ ባይቁኔ።

ዓይሁዳ ዓሰኮ ጉሙርቁዎፖ ዓቲፆ

37 ዩሱሴ ዩያ ጾኦሲ ዎልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዔያቶ ቤርቶይዳ ማዳቶዎ ዓይሁዳ ዓሳ ዒዛ ጉሙርቁባኣሴ። 38 ዩይ ያዲ ማዔሢ ጾኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ፡- «ጎዳሢዮ! ኦኡኮ ማርካቶ ጾኦሲ ጎኔኬ ጌዔይ? ጾኦሲ ዎልቃ ሃሣ ጾኦም ጾዴይ?»

12:3 12:3 ሉቃ. 7:37-38። 12:8 12:8 ላሚ. ዎማ 15:11። 12:13 12:13 ዓይኦ. 118:25-26። 12:15 12:15 ዛካ. 9:9። 12:25 12:25 ማቲ. 10:39፤ 16:25፤ ማር. 8:35፤ ሉቃ. 9:24፤ 17:33። 12:34 12:34 ዓይኦ. 110:4፤ ዒሲ. 9:7፤ ሂዚ. 37:25፤ ዳኣኔ. 7:14። 12:38 12:38 ዒሲ. 53:1።

ሲሞኑኑ ናኣዚ፡ ዪሁዳ ኩልሴ። 27 ዪሁዳ ካሦ ኩኡሌሰካፓ ቤዘማና ፻፲፱ ዲዛይዳ ጌሌኔ፤ ዲማና ዬሱሴ ዪሁዳም፡- «ኔኤኒ ማዳኒ ማሌ ባኮ ሃሢ ዑኩና ማዳ» ጌዔ። 28 ዬሱሴ ዲይጎር ዬያ ጌዔቶ ሙዖይዳ ዴዔዘንሢዳፓ ዖኔኒያ ዔሪባኣሴ። 29 ዪሁዳ ሚኢሽ ዓርቃያ ማዔሢር ዬሱሴኮ ጊንያ ሃንታዘንሢዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሢዳም ዲዚ፡- «ቦንቾ ከሎም ኮይሳ ባኣዚ ኑም ሻንቄ፤ ሃሃ ማንቆ ዓሶም ሚኢሽ ዲንጌ» ዪሁዳም ጌዔያ ማሌ።

30 ዪሁዳ ዬኖ ካሦ ኩኡሌሢዳፓ ቤዘማና ከሰከ ዓኣዳኔ፤ ዬማና ሳዓ ዲሚኬ።

ዓካ ዓይሢያ

31 ዪሁዳ ከሰከ ዓኣዳሰካፓ ዬሱሴ፡- «ዓካሪ ዓሲኮ ናዓሢ ቦንቾንቴ፤ ዲዛ ዘሎና ዖኣዘሢያ ቦንቾንቴ፤ 32 ዖኣሲ ዲዛ ዘሎና ቦንቾንቴያ ማዔቶ ዖኣሲያ ፔ ናዓሢ ፔኤና ዋላ ቦንቾሳንዳኔ፤ ኔጉዋያ፡ ሃሢ ዲዛ ቦንቾሳንዳኔ። 33 ናይኖቴ! ታ ዲንሢያ ዋላ ሚርጌ ዋዴ ዴዓዓኬ፤ ዲንሢያ ታና ኮዓንዳኔ፤ ዓይሁደ ዓሶ ዋይሃ ዓሶም ታኣኒ ዴንዳ ቤዘ ዲንሢያ ሙካኒ ዴንዳዒንዳዎሴ» ታ ጌዔሢጉዲ ሃሢ ታ ዲንሢያ ማኣ ያዲ ጋዓ።

34 ዋላ ዲንሢያ ናሽካንዳጉዲ ዓከ ዓይሥሢ ታ ዲንሢያ ዓይሣ፤ ታ ዲንሢያ ናሽከሢጉዲ ዲንሢያ ዋላ ናሽኩዋቴ። 35 ዋላ ዲንሢያ ናሽኩቴ ዲንሢያ ታኣኮ ጊንያ ሃንታዘንሢያ ማዔሢ ዓሲ ቢያ ዬያና ዔሪንዳኔ» ጌዔ።

ጳዒርሴ ታ ዲዛ ዔሪዋሴ ጋዓንዳሢ ዬሱሴ ከኤዘሢ
(ማቴ. 26:31-35፤ ማር. 14:27-31፤ ሉቃ. 23:31-34)

36 ዩካፓ ሲሞኑኑ ጌይንታ ጳዒርሴ ዬሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኒ ዓንኮ ዴንዳንዳይ?» ጌይ ዲዛ ዖኣጫዘ፡ ዬሱሴ ማሃያ፡- «ታኣኒ ዴንዳ ቤዘ ሃሢ ኔ ታ ጊንያ ሙካኒ ዴንዳዒንዳዎሴ፤ ጊንፃፓ ኔ ጋዓንቴ ሙካንዳኔ» ጌዔ።

37 ጳዒርሴ ጊንሢ፡- «ጎዳሢያ! ዓይጎር ሃሢ ታ ኔ ጊንያ ሙካኒ ዴንዳዐዋይ? ታኣኒ ታኣኮ ሸምፓሢያ ታ ኔ ጋይቴ ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ» ጌዔ።

38 ዬሱሴ፡- «ኔኤኒ ታ ጋይቴ ኔኤኮ ሸምፓሢያ ዓኣሢ ዲንጋንዳ? ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ሃኖ ኮይዳ ቁኢቃንዳሢኮ ቤርታ ሃይሢ ማይንቴ ታ ዲዛ ዔሪዋሴ» ኔ ታና ጋዓንዳኔ» ጌይ ዲዛም ማሃ።

14

ዬሱሴ ፔኤኮ ጊንያ ሃንታዘንሢያ ደዲሼሢ

1 ዩካፓ ዬሱሴ፡- «ዲንሢያኮ ዲና ማሊ ሜታደፓ፤ ዖኣሲ ጉሙርቁዋቴ፤ ታናኣ ጉሙርቁዋቴ፤ 2 ታ ዓደ ኮርይዳ ሚርጌ ናንጎ ቤሲ ዓኣኔ፤ ያዲ ማዒባኣታቴ ሲንሢያ ናንጋንዳ ቤዘ ታ ጊኢሊሻኒ ዓኣዳንዳኔ» ታ ዲንሢያም ጌይንዳዎያታንቴኬ። 3 ታኣኒ ዴንዳ ዲንሢያም ቤዘ ጊኢሊሸሰካፓ ታኣኒ ዓኣ ቤዘይዳ ዲንሢያ ናንጋንዳጉዲ ላሚ ታ ሙኪ ዲንሢያ ዔካንዳኔ። 4 ታኣኒ ዴንዳ ቤዘ ሄሊሳ ጎይያ ዲንሢያ ዔሪንዳኔ» ጌዔ።

ሌካ ዓደ ባንሢ ሄሊሳ ጎይያ

5 ቶኦማኣሴ ዲማና፡- «ጎዳሢያ! ዓንኮ ኔ ዓኣዳቶ ጉ ዔሪዋሴ፤ ሃዳያ ጎይያ ኑ ዋዴ ዔሪን ዴንዳዒንዳይ?» ዬሱሴ ኮራ ጌዔ።

6 ዬሱሴ ዲዛም፡- «ጎኩምና ጎይፃሢና ሸምፓሢያ ታናኬ፤ ታ ዘሎና ማዒባኣታያ ዖኣኒያ ዓደ ኮራ ሙካንዳይ ባኣሴ። 7 ታና ዲንሢያ ዔሪያታቴ ታ ዓደዋ ዲንሢያ ዔሪያ ናንዳንቴኬ፤ ሃካፓ ሴካ ጋዓንቴ ዲንሢያ ዔሪንዳኔ፤ ዲዛ ዲንሢያ ዘጌ።» ጌዔ።

8 ፒልጶሴ፡- «ጎዳሢያ! ዓደ ኑና ኔ ዳዌቴ ማይ ኑም ጊዳንዳኔ» ዲዛ ኮራ ጌዔ።

9 ዬሱሴ ዲዛም፡- «ፒልጶሴ! ሃያጉዴ ዋዴ ታ ዲንሢያ ዋላ ናንጋዘ ኔ ታና ዔሪዋዓዳ? ታና ዘጌሢ ዓደ ዘጌ፤ ሃዳያ ዓካሪ ኔኤኒ ሲዳ ኑና ዳጄ ዋይቴ ጋዓይ? 10 ታኣኒ ዓደና ዋላ ዓኣሢ ሃሃ ዓዴያ ታኣና ማዔሢ ኔ ጉሙርቁዋዳ? ዲንሢያም ከኤዘ ቃኣሎ ታኣኒ ከኤዘሢ ታ ቢታንቶናቴዋሴ፤ ጋዓንቴ ማዳ ቢያ ማዳሢ ታኣና ናንጋ፤ ዓደኬ። 11 ታኣኒ ዓደና ዓኣሢጉዲ ዓዴያ ታኣና ዓኣሢ ታ ዲንሢያም ከኤዘሢ ጉሙርቁዋቴ፤ ዬይ ዓቴቴ ታኣኒ ማዳ ዓኮ ባኮ ዘሎርታያ ታና ጉሙርቁዋቴ። 12 ጎኔ ታ ዲንሢያም ጋዓኔ፤ ታና ጉሙርቁዋሢ ታኣኒ ማዳ ማዳ ማዳንዳኔ፤ ዬያፓ ዑሣ ዓኣዳ ባኣዚያ ማዳንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ሌካ ታ ዓደ ባንሢ ዴንዳንዳኔ። 13 ዓዴ ናዓሢ ዘሎና ቦንቾንታንዳጉዲ ታ ሱንፃና ዲንሢያ ሸኢቃ ባኮ ቢያ ታ ዲንሢያም ማዳንዳኔ። 14 ዓይጎ ባኣዚታቶ ታ ሱንፃና ዲንሢያ ሸኢቁቶ ታ ማዳንዳኔ» ጌዔ።

ዓያኖ ጌኤኩ ዘሎ ዲንጊንቴ ሃጊ ማዓ ዋዘ

15 ዬሱሴ ሃሃ ከኤዘያ፡- «ታና ዲንሢያ ናሽካያ ማዔቶ ታ ዓይሢያ ዲንሢያ ካፓንዳኔ፤ 16 ታኣኒ ዓደ ሸኢቃንዳኔ፤ ዲዚያ ናንጊና ዲንሢያ ናንጋንዳ፡ ሜሌ ደዲሻያ ዲንሢያም ዲንጋንዳኔ። 17 ዬያ ደዲሻሢ ዓጫ ዴንቁንዳዎኣሢርና ዔሪንዳዎኣሢር ዔካኒ ዴንዳዐዋሴ፤ ዬይ ጎኩም ዔርዘ ዓያናኬ፤ ዲንሢያ ጋዓንቴ ዬያ ዔሪንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲንሢያ ዋላ ናንጋንዳሢርና ዲንሢያኮ ጋርይዳ ማዓንዳሢርኬ።

18 «ዓደና ዲንደናባኣ ናይጉዲ ታ ዲንሢያ ዲንሢያ ሌሊ ሃሽንዳዎሴ፤ ማዒ ታ ዲንሢያ ኮራ ሙካንዳኔ። 19 ዳካ ዋዴኮ ጊንፃፓ ዓጫ ታና ዘጊንዳዎሴ፤ ዲንሢያ ጋዓንቴ ታና ዘጋንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ባይቁዋያ ማዔሢር ዲንሢያ ናንጊና ባይቁዋያ ማዒ ናንጋንዳኔ፤ 20 ታኣኒ ዓደና ዓኣሢ፡ ዲንሢያም ታኣና ዓኣሢ፡ ታኣኒያ ዲንሢያ ዓኣሢ ዬኖ ከሎና ዲንሢያ ዔሪንዳኔ።

21 «ታኣኮ ዓይሢያ ዔካሢና ሃሃ ማዳይዳ ፔኤሻሢ፡ ዲዚ ታና ናሽካኔ፤ ታና ናሽካሢ ታ ዓዴያ ዲዛ ናሽካንዳኔ፤ ታኣ ዲዛ ናሽካንዳኔ፤ ታና ታ ዲዛም ፔጋሲ ዳዋንዳኔ» ጌዔ።

22 ዓሰቆርንቶ ካታሞሲቱዋንቴ ሃንጎ ዪሁዳ፡- «ጎዳሢያ! ኔና ዓጫምቱዋንቴ ኑም ኔ ፔጋሲ ዳዋንዳሢ ዋይቴዳይ?» ዲዛ ኮራ ጌዔ።

23 ዬሱሴ ዲዛም፡- «ታና ናሽካሢ ታ ቃኣሎ ካፓንዳኔ፤ ታ ዓዴያ ዲዛ ናሽካንዳኔ፤ ኩኤኒያ ዲዛ ኮይላ ሙኪ ዲዛና ዋላ ናንጋንዳኔ። 24 ታና ናሽኩዋኣሢ ታ ቃኣሎ ካፒንዳዎሴ፤ ሃይ ዲንሢያ

ዋይዛ ቃኣላ ታና ደከ፥ ዓደር ማዓንዳኣፓዓቴም ታኣርቱዋሴ» ጌዔ።

25 ዬሱሴ ሃሣ፡- «ሃሣ ታ ሲንሢና ዋላ ዓኣዖ ሃያ ባኮ ታ ሲንሢም ኬኤዜ፤ 26 ዓዴ ታ ሱንጾና ዳካ፥ ደዲሻ ዓያኖ ጌኤዥ ጋዓንቴ ቢያ ባኣዚ ሲንሢ ሴርዛንዳኔ፤ ታ ሲንሢም ኬኤዜ ባኮዋ ቢያ ሲንሢ ጸቂሳንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

27 «ኮሹም ታ ሲንሢም ሲንጋንዳኔ፤ ሃሣ ታ ኮሹም ታ ሲንሢም ሲንጋንዳኔ፤ ታኣኒ ሲንሢም ሲንጋ ኮሹማ ዓጫ ሲንሢም ሲንጋሢጉዲቱዋሴ፤ ዓና ሲንሢኮ ማሊ ሜታዲ ሲገጮፓ» ጌዔ።

28 ዬሱሴ ሃሣ ኬኤዘ፡- « ታኣኒ ሲንሢ ኮራፓ ዓኣዳንዳኔ፤ ሃሣ ማዓያ ታ ሲንሢ ባንሢ ሙካንዳኔ» ታ ጌዔሢ ሲንሢ ዋይዜ፤ ታና ሲንሢ ናሽካያ ማዔቶ ዓዴ ታገዳፓ ባሽታሢር ታኣኒ ዓደ ባንሢ ዓኣዲጾና ሲንሢ ዋዛዳንዳፓዎከ።

29 ዬይ ያዲ ማዔ ዋደና ሲንሢ ጉሙርቃንዳጉዲ ዬይ ማዓንዳሢኮ ቤርታዲ ታ ሲንሢም ሃሣ ኬኤዜያከ። 30 ሃያ ዓጮ ዋይሣ ዓላሃ ሙካሢር ሃካፓ ሴካ ታ ሲንሢና ዋላ ሚርጌ ጌሰታዓከ። ዓዚ ታ ገዳ ፔቴ ባኣዚያ ማዳኒ ዳንዳዑዋሴ፤ 31 ጋዓንቴ ታኣኒ ታ ዓደ ናሽካሢ ዓጫ ዔራንዳጉዲ ዓዴ ታና ዓይሢ ባኮ ቢያ ታኣኒ ኩንሣንዳኔ፤ «ዓካሪ ሃካፓ ኑ ዳንደም» ጌዔ።

15

ዬሱሴ ዋይና ሚያኮ ፃጸ ማዔሢ

1 ዬካፓ ዬሱሴ፡- «ዋይና ሚያኮ ጎኔ ፃጸሢ ታናከ፤ ቱኪ ኮሻሢ ታ ዓደከ፤ 2 ታ ገዳ ዓኣዖ ዓኣፑዋ ካኣፖ ቢያ ታ ዓዴ ቲቂ ኬኤራንዳኔ፤ ዓኣፖ ዓኣፓ ካኣፖ ጋዓንቴ ሚርጌ ዓኣፓንዳጉዲ ቲቂ ቲቂ ገኢጊሺ ኮሻንዳኔ። 3 ታኣኒ ሃሢ ሲንሢም ኬኤዛ ቃኣሎና ሃሢ ሲንሢ ገኢጊሺ ኮሻንቴዘንሢ። 4 ታኣና ናንጉዋቴ፤ ታኣኒያ ሲንሢና ናንጋንዳኔ፤ ካኣፓ ፃጸይዳ ማዓባኣፓቶ ፔ ቶኦከና ሌሊ ዓኣፒ ዓኣፓጊ ዳንዳዑዋኣሢጉዲ ሲንሢያ ታኣና ናንጊባኣፓቶ ዓኣፒ ዓኣፓጊ ዳንዳዑዋሴ።

5 «ታኣኒ ዋይና ሚያኮ ፃጸሢ፤ ሲንሢ ካኣፖከ፤ ሚርጌ ዓኣፒ ዓኣፓንዳሢ ታኣና ናንጋሢና ታኣኒያ ሲዛና ናንጋሢ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ታ ባኣንቴ ዓይጎ ባኣዚያ ሲንሢ ማዳኒ ዳንዳዑዋኣሢጉዲ። 6 ታኣና ናንጉዋ ካኣፓ ዙላ ኬኤሪንቴ ሜላ ካኣፖጉዲከ፤ ዬካፓ ቡኩሴ፥ ታሚና ሚቹንታንዳኔ። 7 ታኣና ሲንሢ ናንጌቴ ሃሣ ታ ቃኣላ ጋዓ ጎይጾዋ ሲንሢ ናንጋቶ ሲንሢ ኮዔ ባኣዚ ሺኣቂቴ ዴንቃንዳኔ። 8 ሚርጌ ዓኣፒ ሲንሢ ዓኣፓኣና ታ ዓዴ ቦንቹንታኔ፤ ዬይይዲያና ታኣኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢ ማዓያ ሲንሢ ሴርዛ። 9 ዓዴ ታና ናሽከሢጉዲ ታኣኒያ ሲንሢ ናሽከ፤ ዬይር ታ ናሽከምና ናንጉዋቴ። 10 ታኣኒ ታ ዓደኮ ዓይሢያ ኩንሣሢና ሲዛኮ ናሽከምና ናንጌሢጉዲ ሲንሢያ ታ ዓይሢያ ኩንሣቶ ታ ናሽከምና ናንጋንዳኔ።

11 «ሃያ ታ ሲንሢም ኬኤዛሢ ታ ዋዛዳሢጉዲ ሲንሢ ዋዛዳንዳጉዲ ሃሣ ሲንሢኮዋ ዋዛ ዴኤፒ ማዓንዳጉዲከ። 12 ታ ዓይሢያ ታ ሲንሢ

ናሽከሢጉዲ ሲንሢያ ዋሊ ናሽካንዳጉዲከ።

13 ዓሲ ፔኤኮ ሽምፓሢ ፔ ላጌ ዛላ ዓኣሢ ሲንጋያይዳፓ ባሻ ናሹም ባኣሴ። 14 ሲንሢያ ታኣኒ ሲንሢ ዓይሢሢ ኩንሣቶ ታኣኮ ላጌከ። 15 ዓይሌ ፔ ጎዳ ማዳ ባኮ ዔራዋኣሢር ሃይካፓ ሴካ ታ ሲንሢ ታ ዓይሎ ጌይንዳዋሴ፤ ጋዓንቴ ታ ዓይይዳፓ ታ ዋይዜ ባኮ ቢያ ሲንሢም ፔጋሲ ሴርዛሢር ታ ሲንሢ ታኣኮ ላጌ ጌዔ። 16 ታ ሲንሢ ደኣራፊፓዓቴም ሲንሢ ታና ደኣሪባኣሴ፤ ዴንዲ ሲንሢ ሚርጌ ዓኣፒ ዓኣፓንዳጉዲ፥ ሲንሢኮ ዓኣፓኣ ናንጋያ ማዓንዳጉዲ፥ ታ ሲንሢም ቢታንቶ ሲንጌ። ዬይር ታ ሱንጾና ሲንሢ ሺኣቃሢ ቢያ ዓዴ ሲንሢም ሲንጋንዳኔ። 17 ዓካሪ ታ ሲንሢ ዓይሢሢ ዋሊ ሲንሢ ናሽካንዳጉዲከ» ጌዔ።

ዓጫ ሲዛ ዓሶ ሲፃንዳሢ ዛሎ ዬሱሴ ኬኤዜሢ

18 ሄሊሳፖ ዬሱሴ፡- «ዓጫ ሲንሢ ዓይቶ ሲንሢኮ ቤርታ ታና ዓይሢሢ ዓራዋቴ፤ 19 ሲንሢ ዋንዴ ዓጮር ማዔያታቶ ዓጫ ፔኤም ማዔሢ ዔሪ ሲንሢ ናሽካንዳፓታንቴከ፤ ዓጮም ሲንሢ ማዓባኣሢርና ታ ሲንሢ ሃሣ ዓጫፓ ዲማሲ ደኣራሢር ዓጫ ሲንሢ ዓይ። 20 ዓይሢንቴ ማዳሢ ፔኤኮ ጎዳሢዳፓ ባሹዋሴ ጌይ ታ ሲንሢም ኬኤዜሢ ጸቂሱዋቴ፤ ታና ዔይታ ዓይ ዳከኔያታቶ ሲንሢያ ዔይታ ዓይ ዳካንዳኔ፤ ታኣኮ ቃኣሎ ዔይታ ካፔያታቶ ሲንሢኮዋ ቃኣሎ ካፓንዳኔ። 21 ታና ሎፓ ዳከሢያ ያናታቴያ ዔይታ ዔራዋኣሢር ታ ዛሎር ዬያ ቢያ ዔይታ ማዳንዳኔ። 22 ታኣኒ ሙከ ዔይቶም ዋንዴ ኬኤዚባኣፓታቴ ጎሜ ዔይቶኮ ማዓዓታንቴ፤ ሃሢ ዔይታ ፔኤኮ ጎሞ ዛሎ ኑ ዔሪባኣሴ» ጋዓንዳ ባኣዚ ባኣሴ። 23 ታና ዓይሢ ታ ዓደ ዓይ። 24 ሚሌ ዓሲ ማዲባኣ ማዳ ዔይቶኮ ባኣካ ታ ማዲባኣያ ማዔቶ ጎሜ ዔይቶኮ ማዓንዳፓታንቴ ሃሢ ሃያ ያኣሲ ዋልቄና ማዳንቴ ዓኮ ባኮ ዔይታ ዛጌ፤ ጋዓንቴ ታናንታ ታ ዓደንታ ዔይታ ዓይ። 25 ዬይ ያዲ ማዔሢ፡- «ዔኤቢ ታ ፑርቴሴ ባኣዚ ባኣንቴ ታና ዓይ። ጌይንቴ ዔይቶኮ ዋጎይዳ ያኣፒንቴ ቃኣላ ኩማንዳጉዲከ።

26 «ጋዓንቴ ዓደይዳፓ ከሰካያ ሃሣ ታኣኒያ ዓደ ኮራፓ ዳካንዳ፥ ጎኑም ሴርዛ ዓያኖ ማዔ፥ ደዲሻሢ ሙካፖ ታ ዛሎ ሲ ማርካዳንዳኔ። 27 ሲንሢያ ቤርታፓ ዓርቃፖ ታኣና ዋላ ዓኣሢር ታኣም ሲንሢ ማርካዳንዳኔ» ጌዔ።

16

1 ዬካፓ ሃሣ ዬሱሴ፡- «ዓካሪ ሃይሾ ሃያ ቢያ ታ ሲንሢም ኬኤዛሢ ሲንሢ ዳቢንቴዋጉዲ ጌይከ። 2 ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ሲንሢ ከሲ ደውሶንዳኔ፤ ዬካፓ ዑሣ ሃሣ ሲንሢ ዋዳሢ ቢያ ያኣሲም ኮሺ ማዴያ ማዓ ፓይዲንታንዳ ዋዴ ሙካንዳኔ። 3 ዬያ ዔይታ ማዳንዳሢ ዓደንታ ታናንታ ዔራዋኣሢርከ። 4 ሃያ ታ ሲንሢም ኬኤዛሢ ዋዳ ሄላዛ ታ ሲንሢም ዓይጎ ጌዔቴያ ሲንሢ ጸቂሣንዳጉዲከ።

ዓያኖ ጌኤኩ ማዳ

15:12 15:12 የሃ. 13:34፤ 15:17፤ 1የሃ. 3:23፤ 2የሃ. 5። 15:20 15:20 ማቲ. 10:24፤ ሉቃ. 6:40፤ የሃ. 13:16።

«ሃያ ባኮ ቤርታ ታ ቢሃሂም ከኤዚባአሂ ታኣኒ ቢሃሂና ዋላ ባኣሂርኩ» ጌዔ። 5 ይሱሴ ሃሃ፡- «ታና ዳኩሂ ባኣሂ ታ ዳገዳገዳ፤ ጋባንቴ ቢሃሂዳገ ሕኤኒ ባንኮ ባኣዳይ?» ጌይ ታና ያኦጫንዳያ ባኣሴ። 6 ማዕቶዋ ሃያ ቢያ ታ ቢሃሂም ከኤዚህረ ቢሃሂኮ ባና ያዳ ማለሂና ኩማ። 7 ታኣኒ ጋባንቴ ጎኔ ቢሃሂም ጋባንቴ፡ ታኣኮ ባኣዳይ ቢሃሂ ማኣዳገዳያኩ፤ ዋይቲ ጌዔቶ ታኣኒ ባኣዳይ ባኣያታቲ ቢሃሂ ደደሻሂ ቢሃሂ ኮራ ሙካባኩ፤ ታኣኒ ባኣዳይ ጋባንቴ ይያ ቢሃሂ ኮራ ታ ዳካንዳ። 8 ይሱ ሙኩ ዋይና ጎማ ዘላ፡ ያሉዋ ዘላና ሃሃ ያኦሲ ዋጋንዳ ዋጎ ዘሎዋ ባሶም ከኤዚንዳ። 9 ጎም ዘሎር ከኤዚንዳሂ ታና ዔያታ ጉሙርቁዋኣሂ ጎማ ማዕሂኩ፤ 10 ያሉዋ ዘሎር ከኤዚንዳሂ ታኣኮ ባና ባንሂ ባኣዳይና ሃይካገ ሴካ ቢሃሂ ታና ዘገንደዋኣሂ ዘሎኩ፤ 11 ዋጊያ ዘሎ ከኤዚንዳሂ ሃያ ባጮ ዋይሃ ሃላሃ ፑርታና ዋጊንቴሂ ዘሎኩ።

12 «ሃጊ ታ ቢሃሂም ከኤዚንዳ ሚርጌ ባኣዚ ባኣኔ፤ ጋባንቴ ሃሂ ቢሃሂም ዳኤፍንዳ፤ 13 ጎኩም ዔርዘ ባያና ሙኩ ዋይና ጎኩም ባንሂ ቢሃሂ ዔኪ ባኣዳገዳ፤ ባይጎር ጌዔቲ ይይ ከኤዚንዳሂ ባ ዋይዚሂ ማዕንዳኣገዳገዳ ፔ ቶኣካገ ዔኪቲዋሴ። ባዚ ሴካ ቤርቲም ማዕንዳ ባኮ ከኤዚንዳ። 14 ታ ጊዳገ ዔኪ ቢሃሂም ከኤዚንዳሂር ታና ባዚ ቦንቻንዳ። 15 ባደር ማዕ ባካ ቢያ ታኣርኩ፤ ታ ጊዳገ ዔኪ ቢሃሂም ከኤዚንዳ፤ ታ ቢሃሂም ጌዔሂ ይያርኩ» ጌዔ።

ይሱሴ ጊንዖ ሃንታዞንሂኮ ያደፃ ዋዘና ለአሚንታንዳሂ

16 ሃሃ ይሱሴ ከኤዚንዳ፡- «ዳካ ዋይኮ ጊንዖ ታና ቢሃሂ ዳንቁንዳዋሴ፤ ጊንሃ ዳካ ዋይኮ ጊንዖገ ታና ቢሃሂ ዳንቁንዳ፤» ጌዔ።

17 ባዚንዳ ጊንዖ ሃንታዞንሂዳገ ፔቲ ፔቲዞንሂ፡- «ሃይ «ዳካ ዋይኮ ጊንዖገ ቢሃሂ ታና ዳንቁንዳ፤ ጊንሃ ዳካ ዋይኮ ጊንዖገ ታና ቢሃሂ ዳንቁንዳ፤ ሃሃ ሌካ ባና ባንሂ ታ ባኣዳገዳ፤ ኩም ጌይንታ ባካ ባይገንዳዳይ?» ዋሊ ከይላ ጌዔ። 18 ሃሃ ዔያታ፡- «ባካሪ ሃይ «ዳካ ዋይኮ ጊንዖገ» ጌይንታ ባካ ባይገንዳዳይ? ይይ ኩም ዔርታ ባኣዚቲዋሴ» ጌዔ።

19 ይሱሴ ዔያታ ባዚ ያኦጫኒ ማለሂ ዔራዎ፡- «ቢሃሂ ዋሊ ያኦጫሂ «ዳካ ዋይኮ ጊንዖገ ታና ቢሃሂ ዳንቁንዳዋሴ፤ ጊንሃ ዳካ ዋይኮ ጊንዖገ ታና ቢሃሂ ዳንቁንዳ፤» ታ ቢሃሂም ጌዔሂርዳ? 20 ጎኔ ታ ቢሃሂም ጋባንቴ፤ ቢሃሂ ይሱካንዳ፤ ባጫ ጋባንቴ ዋዘዳንዳ፤ ቢሃሂ ያያንዳ፤ ጋባንቴ ቢሃሂኮ ያደፃ ዋዘና ለአሚንታንዳ። 21 ለኣሊ ሸባ ዋይና ቆፃ ቆይዳና ማታዳ፤ ሸዔሂኮ ጊንዖ ጋባንቴ ባጫይዳና ሪ ሸይንቴሂር ዋዘገ ዔቆያና ባዚ ፔኤኮ ቤርታኣ ማታሂ ዋላ። 22 ይያጉዲ ቢሃሂ ሃሂ ያያንዳ፤ ለሚ ታ ቢሃሂ ጊንሃ ዘገንዳ፤ ባና ለ ቢሃሂኮ ዋዘዳንዳ፤ ቢሃሂኮ ዋዘዋ ቢሃሂዳገ ዔካንዳይ ባኣሴ።»

23 «ዬናና ቢሃሂ ባይጎዋ ታና ያኦጫኩ፤ ጎኔ ታ ቢሃሂም ጋባንቴ፤ ታ ባደ ታ ሱንዖና ቢሃሂ ሸኢቁቶ ቢያ ባኣዚ ቢሃሂም ባ ኢንጋንዳ። 24 ሃሂ ሃይማ ሄለንዳኣና ባይጎ ባኣዚያ ታ ሱንዖና ቢሃሂ

ሸኢቁባኣሴ፤ ሸኢቁዋቲ ቢሃሂ ዔካንዳ፤ ዋዘኣ ቢሃሂኮ ኩሙሂ ማዕንዳ።»

25 «ሃና ሄለንዳኣና ኮኣኪንሂና ታ ቢሃሂም ከኤዚኔ፤ ባካሪ ሃካገ ሴካ ኮኣኪንሂና ታ ቢሃሂም ከኤዚንዳዋ ዋይ ሙካንዳ፤ ጋባንቴ ባደ ዘሎ ቢያ ባኣዚ ፔጋሲ ታ ቢሃሂም ከኤዚንዳ። 26 ይናና ቢሃሂ ታ ሱንዖና ሸኢቁንዳ፤ ታኣኒያ ታ ባደ ቢሃሂም ሸኢቁንዳ፤ ጌይንደዋሴ። 27 ባይጎር ጌዔቶ ባደ ፔ ቶኣኪና ቢሃሂ ናሽካሂርኩ፤ ባደ ቢሃሂ ናሽካሂ ቢሃሂ ታና ናሽኩሂርና ያኦሲ ኮራገ ታ ሙኩም ማዕሂ ቢሃሂ ጉሙርቁሂርኩ። 28 ታ ባደ ኮራገ ሃያ ባጮ ታ ሙኩኔ፤ ጊንሃ ሃሃ ሃያ ባጮ ሃሽ ሌካ ባና ባንሂ ታ ባኣዳገዳ፤» ዔያቶም ጌዔ።

29 ባዚን ጊንዖ ሃንታዞንሂያ፡- «ሃይሾ፡ ሃሂ ኔ ኮኣኪንሂናቲዋንቴ ፔጌና ኩም ከኤዚኔ፤ 30 ኔኤኒ ቢያ ባኣዚ ዔራያታሂ ሃሃ ያኦኒያ ኔና ያኦጫኒ ኮይሱዋኣሂ ኩ ሃሂ ዔራሬ፤ ይያር ያኦሲ ኮራገ ኔ ሙኩሂ ኩ ጉሙርቁ» ጌዔ።

31 ይሱሴ ዔያቶም፡- «ሃሂ ቢሃሂ ጎኔ ታና ጉሙርቁ፤ ጌይዶዳ? 32 ጋባንቴ ቢሃሂ ፔቲ ፔቲሂ ቢሃሂር ቢሃሂር ዣኣሊ፤ ታና ታኣር ሃሻንዳ ዋይ ሙካንዳ፤ ይና ዋይ ሃሂኩ፤ ጋባንቴ ባደ ታኣና ዋላ ባኣሂር ታ ታኣር ሌሊ ማዕባኩ። 33 ሃያ ታ ቢሃሂም ከኤዚሂ ቢሃሂ ታኣና ዋላ ማዕም ዋዘ ቢሃሂኮ ባኣያ ማዕንዳጉዲ ጌይኩ፤ ባጫይዳ ቢሃሂ ባኣንቴ ማታ ባኣኔ፤ ጋባንቴ ቢገጫገጉቴ፤ ታኣኒ ባጫ ባሽኔ» ጌዔ።

17

ይሱሴኮ ሸኢዲዶ

1 ይሱሴ ይያ ከኤዚሂኮ ጊንዖ ሌካ ጫሪንጮ ባንሂ ዘጋፃ ሂዚ ጌይ ሸኢቁ፡- «ታ ባደሂዮ! ሃይሾ ዋይ ባካሪ ሄሌኔ፤ ናባሂ ኔኤኮ ኔና ቦንቻንዳጉዲ ኔኤኮ ናባሂ ቦንቻ፤ 2 ኔ ባዚ ቦንቻንዳሂያኣ ኔኤኒ ባዘር ማሂ ቢሃሂም ቢያ ናንገና ናንገ ሸምፖ ባ ኢንጋንዳጉዲ፤ ባሶ ቢያሂ 0-9 ቢታንቶ ኔ ቢሃሂርኩ። 3 ናንገና ናንጎ ሸምፖ ጌይዮ፡- ኔኤር ሌሊ ጎኔ ያኦሲ ማዕሂ፤ ኔናጎታ ኔኤኒ ዳኩ፤ ይሱሴ ከሪሰቶሴያ ዔሪሂኩ። 4 ኔኤኒ ታኣም ቢሃሂ ማይ ኩንሂ ሳይደ ታ ኔና ቦንቻ። 5 ታ ባደሂዮ! ባጫ ማኩንታንዳሂኮ ቤርታ ኔኣና ዋላ ታኣኮ ባኣ ቦንቻ ጎይዮ ሃሂ ኔ ኮራ ታና ቦንቻሴ።

6 «ባጫይዳገ ደኣሪ ኔ ታኣም ቢሃሂ ባሶም ኔኤኮ ያኦም ታ ፔጋሲ ከኤዚኔ፤ ዔያታ ኔኤርኩ፤ ኔኤኒ ዔያቶ ታኣም ቢሃሂ፤ ዔያታኣ ኔ ቃኣሎ ካፔ፤ 7 ኔ ታኣም ቢሃሂ ባካ ቢያ ኔ ጊዳገ ማዕሂ ዔያታ ሃሂ ዔራሬ። 8 ኔ ታኣም ቢሃሂ ቃኣሎ ታ ዔያቶም ቢሃሂ፤ ዔያታኣ ይያ ዔኩኔ፤ ኔ ኮይላገ ታ ሙኩሂያ ጎኔና ዔያታ ዔራሬ፤ ሃሃ ኔ ታና ዳኩሂ ጉሙርቁ ዔያታ ዔኩኔ።

9 «ታኣኒ ሃሂ ሸኢቁሂ ዔያቶርኩ፤ ሃንሂ፤ ኔኤኒ ቢሃሂኮ ሃሂ ኔኤር ማዕሂር ዔያቶ ዘሎ ታ ሸኢቁኣገዳገዳ ሃያ ባጫር ማዕ ባሶም ታ ሸኢቁዋሴ። 10 ታኣም ማዕሂ ቢያ ኔኤርኩ፤ ይያጉዲ ሃሃ ኔኤም ማዕሂያ ታኣርኩ፤ ታኣኒያ ዔያቶና ቦንቻንቴ። 11 ታኣኒ ሃይገ ሴካ ባጫይዳ ናንገንደዋሴ፤ ዔያታ ጋባንቴ ባጫኩ። ታኣኒ ኔ ኮይላ ሙካኒኩ፤ ጌኤኩ ባደሂዮ! ሃንሂ ኔ

ታኣም ዒንገዘንህ ኑ ፔቲ ማዕ ጎይዖ ዒያታኣ ፔቲ ማዕንዳጉዲ ታኣም ኔኤኒ ዒንገ፡ ኔ ሱንዖና ዒያቶ ካፔ። * 12 ታኣኒ ዒያቶና ዋላ ዓኣ ዋዶና ኔ ታኣም ዒንገ ኔ ሱንዖና ታ ዒያቶ ካፔ፤ † ዩያሮ ፃኣፕንቲ፡ ፆኦሲ ቃኣላ ኩማንዳጉዲ ዩያ ባይሲንቶ ናዓሢዳገ ዓታዛ ፔቲታዖ ዒያቶይዳገ ፆኦሲያ ባይቁባኣሴ። 13 ሃሢ ታኣኒ ኔ ኮራ ሙካኒከ፤ ታኣኒ ዓጮይዳ ዓኣዖ ዩያ ከኤዛሢ ታ ዋዛጰሢዳ ዒያታኣ ሚርገና ዋዛጰንዳጉዲከ። 14 ታኣኒ ኔኤከ ቃኣሎ ዒያቶም ዒንገ፤ ታኣኒ ዓጮገቲቀኣሢዳ ዒያታኣ ሃሢ ዓጮገቲቀሰ፤ ዩያሮ ዓጮ ዒያቶ ዒፃኔ። 15 ፑርታገ ዒያቶ ኔ ካገንዳጉዲ ማዕንዳገታዊም ዓጮይዳገ ዙላ ኔ ዒያቶ ከጎንዳጉዲ ታ ኔና ሸኢቁባሴ። 16 ታኣኒ ሃያ ዓጮገቲቀኣሢዳ ዒያታኣ ሃያ ዓጮገቲቀሰ። 17 ኔኤከ ጎኑሞና ዒያቶ ኔኤም ዲማሴ፤ ኔኤከ ቃኣላኣ ጎኑሞከ። 18 ኔኤኒ ታና ዓጮ ባንሢ ዳኬሢዳጉዲ ታኣኒያ ዒያቶ ዓጮ ዳኬኔ። 19 ዒያታ ጎኔና ኔኤም ዲማጰያ ማዕንዳጉዲ ታኣኒ ታ ቶኦከ ዒያቶ ጋቲ ዲማሴ።

20 «ሃሢ ታ ኔና ሸኢቁሢ ሃንሢ፣ ዒያቶ ዛሎሮ ሌሊቱዋንቲ ዒያታ ማርካዳ ቃኣሎ ዛሎና ታና ጉሙርቃንዳ ዓሰንታም ዋላከ። 21 ታ ኔና ሸኢቁሢ ቢያሢ ዋላ ፔቲ ማዕንዳጉዲከ፤ ዩያጉዲ ሃሢ ዓዳሢዮ! ኔኤኒ ታኣና ዋላ ፔቲ ማዕሢዳጉዲ ታኣኒያ ኔኤና ዋላ ፔቲ ማዕሢዳጉዲ ዒያታኣ ኦኡና ዋላ ፔቲ ማዕንዳጉዲከ፤ ሃሢ ኔኤኒ ታና ዳኬያ ማዕሢዳገ ዓጮ ጉሙርቃንዳጉዲከ። 22 ኦኡኒ ፔቲ ማዕሢዳገ ጎይዖ ዒያታኣ ዋላ ፔቲ ማዕንዳጉዲ ታኣም ኔኤኒ ዒንገ ሰንቾ ታ ዒያቶም ዒንገ። 23 ታኣኒ ኔና ሸኢቁሢ ታኣኒ ዒያቶና፤ ኔኤኒያ ታኣና ማዕሢዳጉዲ ዒያታኣ ጉቤና ፔቲ ማዕንዳጉዲከ፤ ሃሢ ኔኤኒ ታና ዳኬሢና ኔ ታና ናሽኬሢዳጉዲ ዒያቶም ኔኤኒ ናሽካሢ ዓጮ ዒራንዳጉዲከ።

24 «ታ ዓዳሢዮ! ዓጮ ማዢንቲቀንቲ ኔ ታና ናሽኬሢዳጉዲ ታኣም ኔኤኒ ዒንገ ሰንቾ ዒያታ ዛገንዳጉዲ ሃንሢ፣ ኔ ታኣም ዒንገዘንህ ታኣኒ ዓኣ ቤዘይዳ ታኣና ዋላ ዒያታ ናንገንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 25 ዒሎ ዓዳሢዮ! ዓጮ ኔና ዒራባኣሴ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ ኔና ዒራሬ፤ ሃንሢያ ሃሢ ኔ ታና ዳኬሢ ዒራሬ። 26 ኔኤኒ ታና ናሽኬ ናሹም ጎይዖ ዒያታ ዋላ ናሽካንዳጉዲ ሃሢ ታኣኒያ ዒያቶና ማዕንዳጉዲ ገንሃ ሃሢ ዒያታ ኔና ዒራንዳጉዲ ታ ዒያቶ ማሄኔ፤ ዩሮ ጎይዖ ቃሲ ቃሲ ታ ማዳንዳኔ» ገዒኔ።

18

ዩሱሴከ ሞርኮና ዓዲንቲዖ (ማቲ. 26:47-56፤ ማር. 14:43-50፤ ሉቃ. 22:47-53)

1 ዩሱሴ ዩያ ገዒሰካገ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢና ዋላ ቁድሮኦኔ ዋሮ ሱኮ ደንደዖ፣ ዒኢካ ቱኮና ሚፃ ዓኣ ቤዘ ዒያቶና ዋላ ገሌኔ። 2 ዒያታ ዩሮ ቤዘሎይዳ ቢያ ዋዶ ቡኪንታያ ማዕሢ ዓኣሢ ዒንገ፣ ዩሱዳ ዒራያከ። 3 ዩያሮ

ዩሱዳ ፖኦሊሶንታ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሰናም ዓይሢንቲ ማዳሰከንሢንታ ዒከ ዩሮ ቤዘሎ ሙከኔ፤ ዒያታ ዒማና ፓሮሴ ገይንታ ፖዓ ባኮንታ ኩሻንታ ፖራሲ ሃሢ ያልዚ ዓንጋሞዋ ዒከ ዩዒኔ። 4 ዩሱሴ ዒዛ ሄላንዳ ባኮ ቢያ ዒራያ ዒያቶ ባንሢ ዓኣዲ፡- «ዖና ዒንሢ ኮዓይ?» ገዒኔ።

5 ዒያታ ማሃዖ፤ «ናዚሬቲ ካታም ዓሢ፣ ዩሱሴ ኑ ኮዓኔ» ገዒኔ። ዩማና ዒዚ ዒያቶም፡- «ዩይ ታናከ» ገዒኔ። ዓኣሢ ዒንገ፣ ዩሱዳ ዩያ ሙከን ዓሰና ዋላ ዒቁ ዓኣኔ። 6 ዩሱሴ፡- «ዩይ ታናከ» ዒያቶም ጋዓዛ ገንሢም ዳንዲ ዒያታ ሎኦኔ። 7 ዩሱሴ ሃሢ፡- «ዖና ዒንሢ ኮዓይ?» ገይ ላሚ ዒያቶ ያኦጮዛ፣ ዒያታ፡- «ናዚሬቲ ካታም ዓሢ፣ ዩሱሴ ኑ ኮዓኔ» ገዒኔ።

8 ዒዚ ዒያቶም፡- «ታናከ ታ ዒንሢም ገዒኔ፤ ዓካሪ ዒንሢ ታና ኮዓያ ማዕቶ ሃኣቶ ሃሹዋቲ፣ ዒያታ ዳንደም» ገዒኔ። 9 ዩይ ያዲ ማዕሢ፡- «ታ ዓዳሢዮ! ኔ ታኣም ዒንገ ዓሰይዳገ ፔቲታዖ ታ ባይዚባኣሴ» ገዒ ቃኣላ ኩማንዳጉዲከ።

10 ዒማና ሲሞኦኔ ጎዖ ጳዒሮሴ ጩንቻ ዓገር ዓርቁሢ ቴገ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢም ዓይሢንቲ ማዳሢኮ ዋዮ ቆዒ ቲቁኔ፤ ዩያ ዓይሢንቲ ማዳሢኮ ሱንፃ «ማልኮሴ» ገይንታ። 11 ዩሱሴ ጋዓንቲ ጳዒሮሴ ኮራ፡- «ዓገር ኔኤከ ጎንጎሮይዳ ዳኬ፤ ዓዶ ታኣም ዒንገ፣ ሃያ ሜታሢ ታ ዒካኮዋያ ኔኤም ማላ?» ገዒኔ።

ዩሱሴ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢ ሃና ቤርቶ ሸኢኬሢሢ

12 ዩካገ ፖኦሊሶንሢንታ ዒያቶ ዓይሢንታ ሃሢ ዓይሁዶ ዓሰም ዓይሢንቲ ማዳዘንሢንታ ዋላ ማዒ ዩሱሴ ዓርቁ ሱሰና ቲከኔ። 13 ዩያይዴሰካገ ቤርታሲ ቃያገኮ ባይሲ፣ ሃና ኮራ ዒከ ዒያታ ዓኣጰኔ፤ ቃያገ ዩሮ ሌዖ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢ ማዒ ዓኣኔ። 14 ቃያገ ቤርታ፡- «ፔቲ ዓሲ ዳር ዛሎሮ ሃይቁቶ ኮሸከ» ገይ ዓይሁዶኮ ዋይሢ ዓሰ ዘሬሢከ።

ጳዒሮሴ «ዩሱሴ ታ ዒራዋሴ» ገዒሢ

(ማቲ. 26:69-70፤ ማር. 14:66-68፤ ሉቃ. 22:55-57)

15 ሲሞኦኔ ገይንታ ጳዒሮሴንታ ሃሢ ሜሌ ዩሱሴኮ ገንዖ ሃንታሰኬያንታ ዩሱሴኮ ገንዖ ዓኣጰኔ፤ ዩይ ሜሌ ዩሱሴኮ ገንዖ ሃንታሢ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢና ዋላ ዒርታሢሮ ዩሱሴና ዋላ ቁኤሶ ሱኡጋሢኮ ዲር ጋር ገሌኔ። 16 ጳዒሮሴ ዒማና ማርሾ ካራ ዒቁ ዓኣንቲ ዩይ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢና ዒርታ፣ ዩሱሴኮ ገንዖ ሃንታሢ ሙካዖ ካሮ ካገ ዉዲር ናዒሎም ከኤዚ ዒዛ ጋር ገልዜኔ፤ 17 ዩሮ ካሮ ካገ ዉዲር ናዒላ ጳዒሮሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ሃያ ዓሢኮ ገንዖ ሃንታዘንሢዳገ ፔቲሢቲቀዋዳ?» ጋዓዛ፣ ዒዚ ጋዓንቲ «ታ ዒዛቲቀሴ» ገዒኔ።

18 ዩማና ጨኢሽ ጨኢሽካያታሢሮ ዓይሢንቲ ማዳዘንሢና ዲር ጋር ካገዘንሢና ዒኢካ ታሚ ዒኤሢ ካሸታንቲ፣ ጳዒሮሴያ ዒያቶና ዋላ ዒቁ ካሸታኔ።

* 17:11 17:11 ታኣም ኔኤኒ ዒንገ ኔ ሱንዖና ዒያቶ ካፔ፡- ጋዓዛ ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣገ «ታኣም ኔኤኒ ዒንገዘንሢ ቢያ ኔ ሱንዖና ኔ ዒያቶ ካፔ» ጋዓኔ። † 17:12 17:12 ኔ ታኣም ዒንገ ኔ ሱንዖና ታ ዒያቶ ካፔ፡- ጋዓዛ ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣገ «ኔ ታኣም ዒንገዘንሢ ቢያ ኔ ሱንዖና ታ ካፔ» ጋዓኔ። 17:12 17:12 ዓይኑ. 41:9፤ ዮሃ. 13:18። 18:11 18:11 ማቲ. 26:39፤ ማር. 14:36፤ ሉቃ. 22:42። 18:14 18:14 ዮሃ. 11:49-50።

ቄሌሶስ ሱኡጋሢ ዩሱሴ ያኑጩ ያኑጩ
(ማቴ. 26:59-66፤ ማር. 14:55-64፤ ሉቃ. 22:66-71)

19 ዲማና ቄሌሶስ ሱኡጋሢ ዩሱሴ ኮራ ዲዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢና ዲዛኮ ዔርዚያና ዛሎ ያኑጩ። 20 ዩሱሴ ዲዛም፡- «ታኣኒ ዓሲም ቢያ ፔጌና ኬኤዜኔ፤ ዓይሁዶ ዓሳ ቢያ ቡኪንታ ቤዘይዳ ማዕቶዋ ጌኤዥ ማኣርይዳ ቢያ ኬሊ ታ ዔርዛ ዎዶና ዓኣቲ ታ ኬኤዜ ባኣዚ ዓይጌያ ባኣሴ፤ 21 ዓካሪ ኔ ሃሢ ዓይጎር ታና ያኑጩይ? ታ ኬኤዘንቲ ዋይዜ ዓሳ ያኑጩ፤ ታ ኬኤዜ ባኮ ዔያታ ዔራኔ» ጌዔ።

22 ዩሱሴ ዩያ ጋዓዛ ዲኢካ ዔቂ ዓኣ፡ ዓይሢንቲ ማዳዘንሢ ዲገ ፔቲሢ፡- «ቄሌሶስ ሱኡጋሢም ኔ ሂዚ ጌይ ማሃ?» ጌይ ዩሱሴ ባዔ።

23 ዩሱሴ ማሃ፡- «ፑርታ ባኣዚ ታ ኬኤዜያ ማዕቶ ዩኖ ፑርቲሎ ታኣም ኬኤዜ፤ ታኣኒ ኬኤዜ ባካ ፒዜ ማዕቶ ኔ ታና ዓይጎር ባዔይ?» ዲዛ ኮራ ጌዔ።

24 ዩካገ ሃና ዩሱሴ ሱዘና ቱኡቲ ጎይሢ ዓኣንቲ ቄሌሶስ ሱኡጋሢ ቃያገ ኮራ ዳኬ።

ጳጳርሴ ዩሱሴ ላሚ «ታ ዔራዋሴ» ጌዔሢ
(ማቴ. 26:71-75፤ ማር. 14:69-72፤ ሉቃ. 22:58-62)

25 ዲማና ሲሞኦኔ ጎዖ ጳጳርሴ ዔቂ ታዎ ካሽታንቲ ሜሌ ዓሲሰኩንሢ ሃሢ፡- «ኔኤኒ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ዲገ ፔቲሢቱዋዳ?» ጋዓዛ፡ ዲዚ፡- «ታ ዲዛቱዋሴ» ጌዔ።

26 ጳጳርሴ ዋዮ ቲቂ ዓሢኮ ዲጊኒ ማዕያ ሃሃ ቄኤሶ ሱኡጋሢን ዓይሢንቲ ማዳዘንሢ ዲገ ፔቲሰኬይ፡- «ዩኖ ቱኮና ሚፃ ዓኣ ቤዜሎይዳ ታኔና ዔያቶና ዋላ ዓኣንቲ ዳንቁባይ?» ዲዛ ኮራ ጌዔ።

27 ጳጳርሴ ላሚ ሃሃ፡- «ታ ዲዛ ዔራዋሴ» ጌዔ፤ ዩማና ኔጉዋዖ ኮይዳ ቁኢቄ።

ዩሱሴኮ ጳላዖሴ ቤርቶ ሺኢኪዖ
(ማቴ. 27:1-2፤ 11-14፤ ማር. 15:1-5፤ ሉቃ. 23:1-5)

28 ዩካገ ዩሱሴ ዔያታ ቃያገ ማኣራገ ዔኪ ሮሚ ዓጮ ዎይሃሢ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዴኔ፤ ዩና ዎዳ ጉቲ ዓሚናኬ፤ ዓይሁዶ ዓሳ ዑሣ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎና ሙዖ ሙዓኒ ዔያቶ ኮይሳሢር ዔያቶ ዲኢሱዋጉዲ ጌይሢና ዓጮ ዎይሃሢን ማኣር ዲሮ ጋር ጌሊባኣሴ። 29 ዩያር ዓጮ ዎይሃ፡ ጳላዖሴ ዔያቶ ባንሢ ኬሰካዖ፡- «ሃያ ዓሢ ዑፃ ዲንሢ ሺኢሻ ጌኤዛ ዓይጌንዳይ?» ጌይ ዔያቶ ያኑጩ።

30 ዔያታ ማሃ፡- «ሃይ ዓሢ ፑርታ ማዳባኣ ዓሲ ማዕቶ ኔኤም ኑ ዲዛ ዓኣሢ ዲንጋዓታንቲኬ» ጌዔ።

31 ጳላዖሴ፡- «ዲንሢ ዲንሢር ዲዛ ዔኪ ዓኣዲጋገ ዲንሢ ዎጎ ጎይዖ ዲዛ ዑፃ ዎጉዋቲ» ዔያቶም ጋዓዛ፡ ዓይሁዶኮ ዎይሃ ዓሳ፡- «ኑኡኒ ዓሲ ዎዳኒ ቢታንቶ ኑኡኮ ባኣሴ» ጌዔ። 32 ዩይ ያዲ ማዕሢ ዩሱሴ ዎዚጉዳ ሃይቢና ሃይቃንዳቲያ ኬኤዘንቲ ቃኣላ ኩማንዳጉዲኬ።

33 ጳላዖሴ ጊንሣ ማዒ ፔ ጋር ጌላዖ ዩሱሴ ዔኤሊ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዶ ዓሳኮ ካኣቲዳ?» ጌይ ያኑጩ።

34 ዩሱሴ ማሃ፡- «ኔኤኒ ዩያ ጋዓሢ ኔ ቶኣካገ ዔኪም? ሜሌ ዓሳ ታ ዛሎ ዩያ ኔኤም ኬኤዜምዳይ?» ዲዛ ኮራ ጌዔ።

35 ጳላዖሴ ዲማና፡- «ታኣኒ ኔ ኮራ ዓይሁዶ ዓሲ ማላ? ኔና ዓኣሢ ዲንጌዘንሢ ኔኤኮ ፃጸና ቄሌሶስ ሱኡጎናኬ፤ ኔኤኒ ማዳ ባካ ዓይጌንዳይ» ዩሱሴ ኮራ ጌዔ።

36 ዲዚ ማሃ፡- «ታ ካኣቲማ ሃያ ዓጮገቱዋሴ፤ ታ ካኣቲማ ሃያ ዓጮገታቶ ዓይሁዶ ዓሳኮ ዎይሃ ዓሳ ኩጮ ታ ዓርቁንቱዋጉዲ ታኣም ዓይሢንቲ ማዳዘንሢ ታ ዛሎ ሄኤዶ ያልቲያ ናንዳንቲኬ፤ ጋዓንቲ ታ ካኣቲማ ሃያ ዓጮገቱዋሴ» ጌይ ማሃ።

37 ጳላዖሴ፡- «ሂዴቶ ኔ ካኣቲኬ ጌይሢዳ?» ዲዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ማሃ፡- «ሂዮ፡ ኔ ታና ጌዔሢጉዳያኬ፤ ታኣኒ ሸይንቲሢና ሃያ ዓጮ ሙኬሢ ጎኑም ዛላ ማርካዲኒኬ፤ ጎኑምይዳገ ማዒሢ ቢያ ታኣኮ ዑኡዘ ዎይዛኔ» ጌይ ማሃ።

38 ጳላዖሴ ዲማና፡- «ጎኑም ዓይጌንዳይ?» ጌዔ። ዩካገ ላሚ ሃሃ ዓይሁዶ ዓሳ ባንሢ ኬሰኪ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ሃያ ዓሢኮ ዓይጎ ፑርታ ባኣዚያ ዳንቁባኣሴ፤ 39 ጋዓንቲ ዲንሢኮ ዔርቲሢ ጎይዖ ዑሣ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎና ቢያ ዎዳ ፔቲ ቱኡቲ ዓሲ ታ ዲንሢም ቡላያኬ፤ ዩያር ሃሢ ዓይሁዶ ዓሳኮ ካኣታሢ ታ ዲንሢም ቡላንዳጉዲ ዲንሢ ኮዓ?» ጌዔ።

40 ዔያታ ጋዓንቲ፡- «ዩያቱዋንቲ ባርባኔ ኑም ቡሌ!» ጌይ ጌይ ዲላቲ። ባርባኔ ጎዖሢ ካይዚ ጌሌ፡ ሱላኬ።

19

ፖኦሊሳ ዩሱሴ ቦሃ ሺሪሢ
(ማቴ. 27:27-32፤ ማር. 15:15-21)

1 ዩካገ ጳላዖሴ ዩሱሴ ዔኪ ጳርቁሴ። 2 ዲማና ፖኦሊሳንሢ ካኣታ ቶኣካ ዓጋ ባኮ ማሊሲ ዓንጊሢ ማራዖ ዩሱሴኮ ቶኣካ ዓጌ፤ ዘቄ ዲንኪ ዓፒላኣ ዔያታ ዲዛ ማይሴ። 3 ዩያይዳሰካገ ዔያታ ዲዛ ባንሢ ሙኪ ሙኪ ዲዛ ቦሃሢና፡- «ዓይሁዶ ካኣቲዮ! ኮሹም ኔኤም ማዖንጎ!» ጌይ ጌይ ሃሃ ዲዛ ባሢያ ባዔ።

4 ጳላዖሴ ጊንሣ ዙሎ ኬሰካዖ፡- «ሃይሾ፡ ታ ዓይጎ ዳቢንቲያ ዲዛይዳ ዳንቁባኣሢ ዲንሢ ዔራጎዳጉዲ ዲዛ ታ ዲንሢም ኬሳንዳኔ» ዔያቶ ኮራ ጌዔ። 5 ዲማና ዩሱሴ ዩኖ ዓንጊዖ ማርናዘ ቶኣካ ዓጌ፡ ዘቄ ማኣዓሢያ ማይንቲ ዙሎ ኬሰኬ፤ ጳላዖሴ ዓሳም፡- «ዓካሪ ዓሢ ሃይሾ!» ጌዔ።

6 ቄሌሶስ ሱኡጎና ዔያቶም ዓይሢንቲ ማዳዘንሢና ዩሱሴ ዳንቃዖ፡- «ሱፃ! ሱሱፃ!» ጌይ ጌይ ዲላታዘ፡ ጳላዖሴ ጋዓንቲ፡- «ታኣኒ ታ ዛሎና ዓይጎ ዳቢንቲያ ዲዛይዳ ዳንቁባኣሴ፤ ዲንሢ ኮዔቶ ዲዛ ዔኪ ዓኣዲጋገ ሱፀዋቲ» ዔያቶም ጌዔ።

7 ዓይሁዶ ዓሳ ዲማና፡- «ኑኡኮ ዎጌ ዓኣኔ፤ ሃይ ዓሢ ፔና ያኡሲ ናይ ማሃሢር ኑ ዎጎ ጎይዖና ሃይቢ ዲዛም ኮይሳኔ» ጌዔ። 8 ዩያ ቢያ ጌኡዘ ዎይዜሢን ጊንዖ ጳላዖሴ ሚርጌና ዲጊጩ፤

9 ዲማና ሃሣ ገንሣ ዲ ጋሮ ጌላዎ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔ ዓንካገዳይ?» ጌይ ያኔጫዛ፡ ዩሱሴ ጋዓንቴ ዓይነዎ ዲዛም ማሂ ኬኤዚባአሴ። 10 ዩያሮ ጸላዎሴ፡- «ኔ ታኣም ኬኤዙዋይ? ታኔና ቡላኒ ሃሣ ሱጻኒያ ቢታንቶ ታኣኮ ዓኣሢ ኔ ዔሩዋዓዳ?» ዲዛ ኮራ ጌዔኔ።

11 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «የኦሲዳገ ኔኤም ቢታንቶ ዲንገንቴባኣያ ማዔቶ ታ ዑያይዳ ኔኤኮ ዓይነ ቢታንቶዋ ሩንጋዓታንቴኬ፤ ኔኤም ዓኣሢ ታና ዲንገሢኒባ ባሽ ሳሜ ማዓንዳይ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዋገንቴሢ
(ማቲ. 27:15-31፤ ማር. 15:6-20፤ ሉቃ. 23:13-25)

12 ዩያ ዩሱሴ ጌሰቴ ባኮ ጸላዎሴ ዋይዛዎ ቡሊ ዲዛ ሃሻኒ ኮዓዛ፡ ዓይሁድ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ሃያ ዓሢ ኔ ቡሌቶ ኔኤኒ ሮሜ ዓጮ ካኣቲኮ ላጌቱዋሴ፤ ዓይነሮ ጌዔቴ ፔና ካኣቲ ማሃሢ ቢያ ሮሜ ካኣቲኮ ሞርኬ ማዓያኬ» ጌይ ጌይ ዲላቴኔ።

13 ጸላዎሴ ዩያ ዋይዛዎ ዩሱሴ ካሮ ባንሢ ኬሲ፡- «ዳላጎ ፓልዒንቴ ሹጫሢ» ጌይንታ ቤዘይዳ ዓኣ፡ ዋጎ ዋጎ ያይታ ዴዔኔ፤ ዩና ቤዘላ ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና «ጋባታ» ጌይንታ። 14 ዩና ኬሌላ ዑሣ ዓኣዲዎ ቦንቶኮ ገኢገንቶ ኬሊ ማዓዛ፡ ዩማና ዓባሳዛ ጫርጋያኬ፤ ዲማና ጸላዎሴ ዓይሁድ ዓሶ ኮራ፡- «ሃይሾ፡ ዲንሢኮ ካኣቲ!» ጌዔኔ።

15 ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ባይዘ! ባባይዘ! ሱጻ!» ጌዲ ጌዲ ዲላታዛ፡ ጸላዎሴ ማሃዎ፡- «ዲንሢኮ ካኣቲ ታ ሱጻንደ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ፤ ቄኤሶኮ ሱኡጋ ዲማና፡- «ሮሜ ዓጮ ካኣቲዳገ ዓታዛ ሜሌ ካኣቲ ኦኡኮ ባኣሴ» ጌይ ዲዛም ማሃኔ።

16 ዩማና ዩሱሴ ሱጻንታንዳጉዲ ጸላዎሴ ዓኣሢ ዔያቶም ዲንጋዛ፡ ፖኦሊሳ ዩሱሴ ዔኪ ዴንዴኔ።

ዩሱሴኮ ሱጻንቶ
(ማቲ. 27:32-44፤ ማር. 15:21-32፤ ሉቃ. 23:26-43)

17 ዩካገ ዩሱሴ ዲ ሱጻንታንዳ፡ ፑርቲሴ ዓሶ ሱጻ ሚያ ኬዲ «ቶኦኪ ሜጌሢ ማላ ቤሲ» ጌይንታ ቤዘ ኬሰኬኔ፤ ዩና ቤዘላ ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና «ጎልጎታ» ጌይንታ። 18 ዩና ቤዘይዳ ዔያታ ዲዛና ዋላ ለምዎ ዓሲ፤ ፔቲሢ ሻውሎ ዛላ ፔቲሢ ሚዛቆ ዛላ ማሂ ዩሱሴ ባኣካ ሱጻ። 19 ጸላዎሴ ዲማና፡- «ዓይሁድ ካኣታሢ፡ ናዚሬቶ ዓጮ ዓሢ፡ ዩሱሴ» ጋዓያ ያኣፒ ፑርቲሴ ዓሶ ሱጻ ሚያ ዑፃ ጌሢኔ። 20 ዩሱሴ ሱጻንቴ ቤዛ ካታምኮ ዑኬ ማዔሢሮ ሚርጌ ዓይሁድ ዓሳ ዩና ያኣፒ ጌሃናዘ ናባቤኔ፤ ዩና ያኣፒንቴሢ ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና ላኣቲኔ ሙኤቶና ሃሣ ገንሣ ጌሪኬ ሙኤቶና። 21 ዓይሁድ ዓሶኮ ቄኤሶ ሱኡጋ ጸላዎሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ <ዓይሁድ ካኣቲኬ» ጌይ ያኣፒ፤ «ሃይ ዓሢ ታኣኒ ዓይሁድ ካኣቲኬ ጋዓኔ» ጌይ ያኣፒ» ጌዔኔ።

22 ጸላዎሴ ጋዓንቴ፡- «ታኣኒ ያኣፒሢ ማይ ያኣፒ ሃሽኔ» ጌይ ማሃኔ።

23 ፖኦሊሶንሢ ዩሱሴ ሱጻሰካገ ያደዘ ቦንቶ ማኣዓሢ ሌሊ ዓታዛ ዲዛኮ ሃንጎ ዓፒሎ ዔኪ

ፔቲ ፔቲ ፖኦሊሶም ሄላንዳጉዲ ያይደ ቤሲ ፓቄኔ፤ ጋዓንቴ ዩና ቦንቶ ዓፒሎላ ገኢገሺ ሲከንቴባኣያ ሎገ ሉ ሄላንዳኣና ፔቲ ማዒ ኮሺንቴ ዓፒላኬ፤ 24 ዩያሮ ፖኦሊሶንሢ፡- «ዩና ዓፒሎላ ያኣም ሄላንዳቴያ ዲፃ ኦ ዓጋንዳኔ፤ ኦ ዳርርዚንዲዋሴ» ዋሊ ኮይላ ጌዔኔ። ዩይ ያዲ ማዔሢ፡- «ታኣኮ ዓፒሎ ዔያታ ገሽቴኔ፤ ታኣኮ ፔቲ ማሂ ሲኮና ዓፒሎይዳ ዲማሲ ዔር ባኮ ዔያታ ዓጌኔ»

ጌይንቴ ማፃኣፖ ቃኣላ ኩማንዳጉዲ ፖኦሊሳ ዩና ዓጎ ባኮ ዓጌኔ። 25 ዩሱሴ ሱጻንቴ፡ ፑርቲሴ ዓሶ ሱጻ ሚያ ኮይሎይዳ ዲዛኮ ዲንደና ዲንደ ጌርና ቄሌዎጳ ጎዎሢ ማቶ ማይራምና ማግዴላ ዓጮ ማይራማኣ ዔቄ ዓኣኔ፤ 26 ዩሱሴ ዲዛኮ ዲንደና ዲ ናሽካ ዲዛኮ ገንፆ ሃንታዘንሢ ዲዛ ኮይሎይዳ ዔቄ ዓኣሢ ዛጋዎ ዲንደ ኮራ፡- «ዲንደ! ሃይሾ፡ ኔኤኮ ናዓሢ!» ጌዔኔ።

27 ዩካገ ዲዛኮ ገንፆ ሃንታዘንሢ፡- «ኔኤኮ ዲንደ ሃናሾ!» ዲዛም ጌዔኔ፤ ዩማገ ዲዛኮ ገንፆ ሃንታዘንሢ ማኣሪ ዲዛ ዔኪ ዓኣዴኔ።

ዩሱሴኮ ሃይሶ
(ማቲ. 27:45-56፤ ማር. 15:33-41፤ ሉቃ. 23:44-49)

28 ዩካገ ዩሱሴ ቢያ ባካ ኩሜሢ ዔራዎ ማፃኣፖይዳ ያኣፒንቴ ቃኣላ ኩማንዳጉዲ «ታና ዴኤቤኔ» ጌዔኔ።

29 ዩና ቤዘይዳ ፔቲ ሶልኪ፡ ገኢገጥ ዑሽ ኩንሢ ጌሃና ማሂ ዓኣኔ፤ ዩያሮ ዲኣካ ዓኣ ዓሳ ዩያ ዑኩይዳ ዓፒላ ቱርጫ ማላ ባኣዚ ዓገ ዋኦሽ ማላ ሚሢና ዔኪ ዳንጎ ባንሢ ዑኪሳዛ፤ 30 ዩሱሴ ዩና ዑኩሎ ፀንጻሰካገ፡- «ዓካሪ ኩሜኔ» ጋዓዎ፡ ቶኦኮ ዛላሲ ፔ ሽምገሢ ዓኣሢ ዲንጌኔ።

ዩሱሴኮ ጎኦቦ ዋርያና ጫርጎናሢ

31 ዩያ ባኮኮ ገንፃገ ዓይሁድኮ ዋይሢ ዓሳ ሱጻንቴ ዓሶኮ ዘኣሎ ሜንሢ፡ ሱጻና ሚያይዳገኣ ዔያቶ ኬይሳንዳጉዲ ጸላዎሴ ኮራ ሺኢቄኔ፤ ዩያ ዔያታ ሂዴሢ ዓይሁድ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎም ገኢገንቴ ኬሊ ማዔሢሮ ሃሃ ዩና ኬሌላ ዴኤፒ ቦንቶ ኬሊ ማዔሢሮ ዔያቶኮ ሃውሾ ኬሎና ሌዛ ሱጻና ሚያይዳ ዴዑዋጉዲኬ።

32 ዩያሮ ፖኦሊሶንሢ ዴንዲ ዩሱሴና ዋላ ሱጻንቴ ዓሶንሢኮ ዘኣሎ ሜንሢ፤ 33 ዩካገ ዩሱሴ ባንሢ ዔያታ ሙካዎ ዲዚ ቤርታዲ ሃይቄያ ማዔሢ ዛገ ዘኣሎ ዲዛኮ ዔያታ ሜንሢባኣሴ። 34 ጋዓንቴ ፖኦሊሶንሢዳገ ፔቲሰኬይ ዲዛኮ ጎኦቦ ዋርሢና ጫርጋዛ ቤዘማና ጎኦባገ ሱጉሢና ዋኣሢና ኬሰኬኔ። 35 ዩያ ዛጌሢ ዲንሢ ገሙርቃንዳጉዲ ማርካዴ፤ ማርካታኣ ዩይ ጎኔኬ፤ ዲ ኬኤዙ ባካ ጎኔ ማዔሢ ዲዚ ዔራኔ። 36 ዩይ ያዲ ማዔሢ ማፃኣፖይዳ፡- «ዲዛኮ ሜጌገፓ ፔቲታዎ ሜቃዓኬ» ጌይንቴሢ ኩማንዳጉዲኬ። 37 ሃሣ ሜሌ ማፃኣፔይዳ፡- «ዲዛ ጫርጌዘንሢ ሃገ ዲዛ ዛጋንዳይ» ጋዓኔ።

19:24 19:24 ዓይኑ. 22:18። 19:28 19:28 ዓይኑ. 69:21፤ 22:15። 19:36 19:36 ኬሲ. ማፃ 12:46፤ ገይ. ማፃ 9:12፤ ዓይኑ. 34:20፤ ዛካ. 12:10፤ ዮሃ. ያፔጳ 1:7።

ዩሱሴኮ ዲኡኪንቶ
(ማቴ. 27:57-61፤ ማር. 15:42-47፤ ሉቃ. 23:50-56)

38 ዓይሁድ ዓሶኮ ወይም ዓሶ ዲጊጩሢያና ዩሱሴ
ዓሶ ዲ ማዕሚ ዲርዘዋዎ ናንጋ፤ ዓርማቲያሴ
ዓጮ ዓሚ፤ የሴፔ ዩሱሴኮ ሌዛ ዔካኒ ጲላዎሴ
ኮራ ሺኢቃዛ፤ ጲላዎሴ ዲዛ ዔኮንጎ ጌዔኔ፤ ዩያር
የሴፔ ዳንዲ ሌዛ ዔኬኔ። 39 ሃያኮ ቤርታ ዲሞና
ዩሱሴ ኮራ ሙከ፤ ኒቆዲሞሴ ጎዎሚ ደንጊታሚ
ደሎዜ ማዕንዳ ካርቤ ዋላንጎና ዋላ ሲኢሪ ዔኪ
ሙከኔ። 40 ዩንሚ ላምዎ ዓሶንሚ ዩሱሴኮ
ሌዛ ዔኪ ዓይሁድ ዓሶ ሃይቁ ዓሶ ሱኡዳ ጎይዎ
ሳውቃ ቲሺና ቲሽኪ ቫኦዥ ዓፒላና ዲዛ ሱኡዳ።
41 ዩሱሴ ሱዲንቲ ቤዘይዳ ፔቲ ሚሚ ቱኮና ቤሲ
ዓኦኔ፤ ዩዩ ቤዘሎይዳ ዎኦኒያ ዲኡቲባኦ ዓኪ
ዲኡፒ ዔቲ ዓኦኔ። 42 ዩና ከላ ዓይሁድ ዓሶኮ
ሃውሾ ከሎም ጊኢጊንቶ ከሊ ማዕሚር ሃሃ ጊንሃ
ዲኡፒ ቤዛኦ ዐኩ ማዕሚር ዩሱሴ ዔያታ ዲኢካ
ዲኡከኔ።

20

ዩሱሴኮ ሃይባፓ ዔቁዎ
(ማቴ. 28:1-8፤ ማር. 16:1-8፤ ሉቃ. 24:1-12)

1 ወደ ከሊ ጉቲ ዓሚ ዲማ ሚኢሪ ማግደላ
ዓጮ ማይራማ ዩሱሴኮ ዲኡፒ ቤዘ ዳንዳኔ፤
ዲኢካ ዲዛ ሄላዎ ዲኡፒ ዔቶ ካር ዎዶና ሹጫሚ
ዲኡፒ ዔቶ ካራፓ ኮላዲ ዓኦንቲ ዳንቁኔ። 2 ዩያር
ዲዛ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዲርሴና ዩሱሴ ዲዛ
ናሽካያ ማዕ፤ ማሌ ዲዛኮ ጊንዎ ሃንታሚና ኮራ
ጳሽኪ ዳንዳዎ፡- «ጎዳ ዲኡፒይዳፓ ቱጊ ዔኮናኔ፤
ዓንካ ዲዛ ጌሃናቲያ ኮ ዔራዎሴ» ጌዔኔ።

3 ዩማና ጳዲርሴና ሃንጎ ዩሱሴኮ ጊንዎ ሃንታሚና
ዋላ ከሰካዎ ዲኡፒ ቤዘ ዳንዳኔ። 4 ዲማና
ላምዎንሚ ዋላ ጳሽኪኔ፤ ጋዓንቲ ባጋሚ ጳዲርሴ
ጳሽኪ ቢራዎ፤ ቤርታዲ ዲኡፒ ቤዘ ሄሌኔ። 5 ሂርኪ
ጌይ ዲዛ ዲኡፒ ዔቶ ዛጋዎ፤ ዩሱሴ ሱኡዳና
ዓፒላ ሌሊ ዓኦንቲ ዳንቁኔ፤ ጋዓንቲ ዲ ዔቶ ጋር
ጌሊባኦ። 6 ዩካፓ ሲሞኦኔ ጎዎ ጳዲርሴ ጊንዎ
ሙኪ ዲኢካ ሄላዎ፤ ዲኡፒ ዔቶ ጋር ጌሌኔ፤ ዲዛያ
ዩሱሴ ሱኡዳና ዓፒላ ሌሊ ዓቲ ዓኦንቲ ዳንቁኔ፤
7 ዩሱሴኮ ቶኦኮ ማርና ቱርጫ ሃንጎ ዐ-ዎ ሱኡዳና
ቱርጫና ዎላቱዎንቲ ዲማዲ ማሌ ቤሰካ ቁሪንቲ
ዓኦንቲ ዲ ዳንቁኔ። 8 ዩካፓ ሃሃ ዩይ ቤርታ ሄሌ፤
ዩሱሴ ጊንዎ ሃንታሚ ዲኡፒ ዔቶ ጌሊ ዛጋዎ ዩይ
ጎኔ ማዕሚ ጉሙርቁኔ። 9 ዲማና፡- «ሃይባፓ ዲዛ
ዔቃንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ ጌኤዥ ማፃኦፓ ቃኦሎ
ዔያታ ማሊ ጳቂሚ ዔሪባኦያኔ። 10 ዩካፓ ዩንሚ
ላምዎ ዩሱሴ ጊንዎ ሃንታሚ ማዕ ፔ ማኦሪ
ዓኦኔ።

ዩሱሴ ማግደላ ዓጮ ማይራማዎ ጳዲሚ
(ማቴ. 28:9-10፤ ማር. 16:9-11)

11 ዲማና ማግደላ ዓጮ ማይራማ ዩኤኪ
ዩኤኪ ዲኡፒ ኮይላ ዔቁ ዓኦዎ፤ ሂርኪ ጌይ
ዲኡፒ ዔቶ ጋር ዛጌኔ። 12 ዲዛ ዛጋንቲ ዩሱሴኮ
ሌዛ ዓኦ ቤዘይዳ ቦኦሬ ማኦዎ ማይንቲያ፤ ላምዎ
ኪኢታንቸሰኪንሚ ፔቲ ከር ከዳ ፔቲሚ ቶኮ ዛላ

ዳዒ ዓኦንቲ ዲዛ ዳንቁኔ። 13 ዩንሚ ማይራማ
ኮራ፡- «ዔና! ዓይጎር ኔ ዩኤካይ?» ጋዓዛ፤ ዲዛ
ማሃዎ፡- «ታ ጎዳሚ ሃካፓ ዔኮናኔ፤ ዓንካ ጌሃናቲያ
ታ ዔራዎሴ» ጌዔኔ።

14 ዩያ ዲዛ ጋዓዎ ጊንሚም ሺሪ፤ ዩሱሴ ዔቁ
ዓኦንቲ ዳንቁኔ፤ ጋዓንቲ ዩይ ዩሱሴ ማዕሚ ዲዛ
ዔሪባኦ። 15 ዩሱሴ ዲዛ ኮራ፡- «ዔና ኔ ዓይጎር
ዩኤካይ? ሃሃ ኔ ዎና ኮዓይ?» ጌዔኔ፤ ዲዛም
ዩይ ዓሚ ሚዎ ቱኮና ቤዛ ማዳ ዓሲ ማሌሢር፡-
«ጎዳሚዎ! ኔኤኒ ዲዛ ዔኬቲ ዎካ ኔ ዲዛ ጌሃቶ
ሃዳራ ታኦም ከኤከ፤ ታኦኒ ዲዛ ዔካንዳኔ» ጌዔኔ።

16 ዲማና ዩሱሴ፡- «ማይራማ» ዲዛ ኮራ ጋዓዛ፤
ዲዛ ዲዛ ባንሚ ሺራዎ ዔብሪ ዓሲ ሙኡቸና
«ሬቡኒ» ጌዔኔ፤ ዩኮኮ ቡሊዎ «ዔርዛሚዎ!»
ጌይሚከ።

17 ዩሱሴ ዲዛም፡- «ሃጊ ታኦኒ ሌካ ታ ዓዶ
ባንሚ ከሰኪባኦሚር ታና ዓርቁፖ፤ ጋዓንቲ ታ
ጌርሲንሚ ኮራ ዓኦዲጋፓ ታኦኒ ሌካ ታ ዓዶና
ዲንሚ ዓዶና ባንሚ፤ ሃሃ ታ ጎዳ ማዕ ያኦዛሚና
ዲንሚኮዎ ጎዳ ማዕ ያኦዛሚ ባንሚ ታ ዕውታንዳኔ
ጌዔኔ» ጌይ ዔያቶም ከኤከ» ጌዔኔ።

18 ዩያር ማግደላ ዓጮ ማይራማ ዩሱሴኮ ጊንዎ
ሃንታሚንሚ ኮይላ ዳንዳዎ ጎዳ ዲዛ ዛጌሚና ዲዛ
ዲዛም ጌዔ ባኮዎ ዔያቶም ከኤከ።

ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንዎ ሃንታሚንሚ ጳዲሚ
(ማቴ. 28:16-20፤ ማር. 16:14-18፤ ሉቃ. 24:36-49)

19 ዩዳ ወደ ከሎ ዎንቶ ዩሱሴኮ ጊንዎ
ሃንታሚንሚ ዓይሁድኮ ወይም ዓሶ ዲጊጩሢያና
ካር ፔኤኮ ዐ-ዎ ዎዲ ጋራ ቡኪንቲ ዓኦንቲ
ዩሱሴ ዔያታ ቡኪንቲ ዳዒ ዓኦ ማኦራሎ ጌላዎ
ባኦካ ዔያቶ ዔቁ፡- «ኮሹም ዲንሚም ማዎንጎ!»
ዔያቶም ጌዔኔ። 20 ዩያ ጋዓዎ ፔኤኮ ኮጮንታ
ጎኦባንታ ዔያቶ ዳዎዛ፤ ዔያታ ጎዳ ዛጊ ሚርጌና
ዎዛዳኔ። 21 ዩካፓ ዩሱሴ ላሚ ሃሃ፡- «ኮሹም
ዲንሚም ማዎንጎ! ታ ዓዶ ታና ዳከሚጉዲ
ታኦኒያ ዲንሚ ዳካኔ» ዔያቶም ጌዔኔ። 22 ዩያ
ጌይ ዔያቶ ዐ-ዎ ዐኡዛዎ፡- «ዓያና ጌኤሺ ዔኮዎቲ፤
23 ዲንሚ ዓሶኮ ጎም ዓቶም ጌዔቶ ዔያቶም ዓቶም
ጌይንታንዳኔ፤ ዓሶኮ ጎም ዲንሚ ዓቶም ጌይባኦቶ
ጎማ ዔያቶኮ ዓቶም ጌይንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴና ቶኦማኦሴና ጌሰቲ ባኮ

24 ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንዎ ሃንታሚንሚ ኮይላ ሙከ
ከሌሎ ታጾ ላምዎንሚ ዳፓ ፔቲሚ፤ ሱንዎ «ሚንቲ»
ጌይንታ ቶኦማኦሴ ዔያቶና ዎላ ባኦ። 25 ዩያር
ሃንጎ ጊንዎ ሃንታሚንሚ ቶኦማኦሴ ኮራ፡- «ጎዳ ኑ
ዛጊሰካይ!» ጋዓዛ፤ ዲዛ፡- «ዓጩ ዓንጎና ዲዛኮ
ጳርቁንቲ ኮጮ ታ ከኤሎና ሄሊ ዛጉዎዎ ሃሃ
ዲዛኮ ጎኦኮ ዲኢዳዎ ኮቻ ዓርቁ ዛጉዎዎ ታ ዩያ
ጎኔከ ጋዓከ» ጌዔኔ።

26 ሳሊ ከሊኮ ጊንዎፓ ዲዛኮ ጊንዎ ሃንታሚንሚ
ሃሃ ፔቲ ማኦሪዳ ዓኦንቲ ቶኦማኦሴ ዔያቶና ዎላ
ዓኦኔ፤ ዲማና ዔያታ ዓኦ ማኦሪኮ ካራ ዎዲንቲ
ዓኦንቲ ዩሱሴ ሙኪ ዔያቶኮ ባኦካ ዔቃዎ፡-
«ኮሹም ዲንሚም ማዎንጎ!» ጌዔኔ። 27 ዩካፓ
ቶኦማኦሴ ኮራ፡- «ሃኒ ሙከ፤ ኔ ከኤሎና ታ ኮጮ

ካአሚ ዛጌ፤ ሃሣ ኔ ኩጮና ታ ጎአቦ ዓርቁ ዛጌ፤ ዓልቲዎ ሃሺ ጉሙርቃ ዓሲ ማዔ» ጌዔ።

28 ቶአማኣሴ ይማና፡- «ኔ ታኣኮ ጎዳ ሃሣ ያአዛሢ!» ጌዔ።

29 ዩሱሴያ ቶአማኣሴም፡- «ኔ ታና ዛጌሢ ጉሙርቁ፤ ጋዓንቲ ታና ዛጉዋ፡ ጉሙርቃዛንሢ ጋላቲንቲያኩ» ጌዔ።

ሃና ማፃኣፒሎኮ ማሊዎ

30 ዩሱሴ ሃና ማፃኣፒሎኮ ማሊዎ ማሊዎ ያአሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባአዚ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዛንሢ ሴርታ ማዲኔ፤ 31 ጋዓንቲ ዩሱሴ ያአሲ ናይ ሃሣ ማሰሪሃ ማዔሢ ዒንሢ ጉሙርቃንዳጉዲና ጉሙርቁ ዓኪ ዒዛ ሰንዖና ናንጊና ናንጊ ሸምፖ ዒንሢ ዳንቃንዳጉዲ ሃይ ያአፒንቲ።

21

ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ላንካዎንሢም ጴዳሢ

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዲብራዲሴ ጌይንታ ባዘ ዓጫ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዛንሢም ላሚ ሃሣ ጴዳኔ፤ ዒ ዩካ ዔያቶም ጴዳሢ ሂዲኩ፡- 2 ሲሞኦኔ ጌይንታ ጴዳሮሴ፡ ሱንዖ «ሚንቲ» ጌይንታ ቶአማኣሴ፡ ጌሊላ ዓጮኮ ቃናፓ ናቲናዔኤሌ፤ ሃሣ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሢና ማሌ ላምዎ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታሰኬንሢንታ ዋላ ዓኣንቲ፡ 3 ሲሞኦኔ ጌይንታ ጴዳሮሴ ዔያቶ ኮራ፡- «ሞሎ ዓርቃኒ ታ ዓኣዳንዳኔ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ሃሣ፡- «ኦኡኒያ ኔኤና ዋላ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ፤ ዩካፓ ዔያታ ኬሰኪ ዓኣዲ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓይዖር ጌሌኔ፤ ጋዓንቲ ዩኖ ዋንቲሎ ፔቲ ሞሎታዎ ዔያታ ዓርቁባኣሴ። 4 ዚር ጉቲሎ ሳዓ ካራዛ ዩሱሴ ዩኖ ባዜሎ ዓጫ ዔቁ ዓኣንቲ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዛንሢ ዩይ ዩሱሴ ማዔሢ ዔሪባኣሴ። 5 ዒማና ዩሱሴ፡- «ዔዛታ! ዋላ ዒንሢ ኮራ ዓኣ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ ማሃዎ፡- «ፔቲታዎ ኦ ኮይላ ባኣሴ» ጌዔ።

6 ዒዚ ዔያቶም፡- «ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዞ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎኮ ሚዛቆ ዛሎና ዓጉዋቲ፡ ዒንሢ ዳንቃንዳኔ» ጌዔ። ዩያር ሞላሢ ዓርቆ ሱዞ ባዘይዳ ዔያታ ዓጌኔ፤ ዩማና ሚርጌ ሞላ ዓርቁንቲሢሮ ዩኖ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዜሎ ጎቻኒ ዔያቶ ባሽኔ።

7 ዒማና ዩሱሴ ዒዛ ናሽካ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታሢ ጴዳሮሴ ኮራ፡- «ሃይ ጎዳታንቲሞ!» ጋዓዛ፡ ሲሞኦኔ ጎዎ ጴዳሮሴ፡- «ሃይ ጎዳታንቲሞ!» ዩይ ጌዔሢ ዋይዛዎ ማዶሮ ጌይ ማኣሳሢ ፔኤኮ ዒ ኬሲ ዓኣሢሮ ዑኩና ሃንጎ ማኣሳሢ ፔኤኮ ማይንቲ ሊካ ባዘይዳ ጵሊ ጌሌኔ። 8 ዓቲ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዛንሢ ጋዓንቲ ያኣዶ ዓጮይዳፓ ያኤታ ታኣካ ማዓያ ሃኪ ሞኣዩ ሳዛ ዓኣሢሮ ሞላሢ ኩሚ፡ ሮኦጮ ማላ ሱዜሎ ጎቻ ጎቻ ያኣዶና ፒንቆ ጎንጎና ሙከኔ። 9 ዩኖ ጎንጌሎይዳፓ ዔያታ ኬዳዎ ሞሎ ጌዳ ዓጎና ታሚ ቁንሢና ካሣኣ ዳንቁ። 10 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃሢ ዒንሢ ዓርቁ ሞላሢ ሃኒ ባውዋቲ» ጌዔ።

11 ዩያር ሲሞኦኔ ጎዎ ጴዳሮሴ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጌሎ ጋሮ ጌላዎ ያኤታና ዶንጊታሚ ሃይሣ ኮሺ ዳኤፒ ዳኤፒ ሞላ ኩሚ፡ ሮኦጮ ማላ

ሱዜሎ ሳዎ ባንሢ ጎቻኔ፤ ዩያጉዳ ሚርጌ ሞሎ ዓርቁቶም ዩና ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዜላ ዲጲባኣሴ። 12 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያቶ ኮራ፡- «ሃኒ ሙከሲ ሙዑዋቲ» ጋዓዛ፡ ዩይ ጎዳ ዩሱሴ ማዔሢ ሲያሢ ዔሪሢሮ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዛንሢዳፓ ፔቲታዎ፡- «ኔኤኒ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኣጫኒ ጫርቁይ ባኣሴ። 13 ዒማና ዩሱሴ ሙካዎ ካሃና ዩያጉዲ ሃሣ ሞላሢና ዔኪ ዔያቶም ዒንጌ።

14 ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሰካፓ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዛንሢ ዒዛ ዛጋንቲ ዩና ሃይሣሱ።

ዩሱሴና ጴዳሮሴና

15 ዩኖ ሙዎ ሙዔሰካፓ ዩሱሴ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጴዳሮሴ ኮራ፡- «ዮና ናዓሃ፡ ሲሞኦኔ! ሃኣቶይዳፓ ኔ ታና ባሽ ናሽካ?» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ዒዚ ማሃዎ፡- «ሂዮ፡ ጎዳሢዮ! ታ ኔና ናሽካሢ ኔ ታና ዔራኔ» ጌዔ።

ዩሱሴያ ዒዛም፡- «ዓካሪ ታኣኮ ዔቃሎ ማራናኣቶ ዛጌ» ጌዔ።

16 ላሚ ሃሣ፡- «ዮና ናዓሃ፡ ሲሞኦኔ! ኔ ታና ናሽካ?» ዒዛም ጋዓዛ፡ ዒዚ ማሃዎ፡- «ሂዮ፡ ጎዳሢዮ! ታ ኔና ናሽካሢ ኔ ታና ዔራኔ» ጌዔ።

ዩሱሴ ዒዛም፡- «ታኣኮ ጎሎጮ ማራናኣቶ ሄንቁ» ጌዔ። 17 ሃይሣሲ፡- «ዮና ናዓሃ፡ ሲሞኦኔ! ኔ ታና ናሽካ?» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ሃይሣሲ፡- «ኔ ታና ናሽካ?» ጌይ ዒዛ ያኣጫሢሮ ጴዳሮሴ ያያዎ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ሲያ ዔራኔ፡ ታኣኒ ኔና ናሽካሢ ኔ ታና ዔራኔ» ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታኣኮ ዳኤፖ ማራቶ ሄንቁ፤ 18 ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ኔኤኒ ዳጌ ዓኣዎ ኔኤኮ ኮርና ቲኤቶ ቃልሾ ኔ ኩቻ ኔ ቲኪ ኮዔ ቤሲ ዓኣዳኔ፤ ኔ ጋርቻዛ ጋዓንቲ ኔኤኒ ኩጮ ሌካ ዔቁሳዛ ማሌ ዓሲ ኔና ቲኤሲ ኔ ኮሲባኣ ቤሲ ኔና ዔኪ ዓኣዳንዳኔ» ዒዛም ጌዔ። 19 ዩያ ዒ ጌዔሢ ጴዳሮሴ ማሃዎ ሃይሲና ያአሲ ዒ ቦንቻንዳያ ኮይሳቲያ ዒዛ ዔርዘርኬ፤ ዩካፓ ጴዳሮሴ ኮራ፡- «ታ ጊንዖ ሙከ» ጌዔ።

ዩሱሴና ማሌ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታሢና

20 ጴዳሮሴ ሺሪ ዩሱሴ ዒዛ ናሽካ፡ ማሌ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታሢ ዒዛ ጊንዖ ዓኣዳንቲ ዳንቁ፤ ዩይ ጊንዖ ሃንታሢ ፔቲና ዔያታ ካሃ ሙዓኣና ዩሱሴ ባንሢ ዛላዲ ሂርኪ ጋዓዎ፡- «ጎዳሢዮ! ኔና ዓኣሢ ዒንጋንዳሢ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኣጫሢኩ። 21 ጴዳሮሴ ዩያ ዛጋዎ፡- «ጎዳሢዮ! ሃይ ዓሢ ዋይታንዳይ?» ጌይ ዩሱሴ ኮራ ያኣጫኔ።

22 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ሸምፖና ናንጋንዳጉዲ ታ ዒዛ ጌዔቶ ኔና ዓይጌ ጌልዜይ? ኔኤኒ ኔኤር ታ ጊንዖ ሙከ» ዒዛም ጌዔ።

23 ዩያ ዛሎና ጌርሲንሢ ባኣካ፡- «ሃይ ዩሱሴ ጊንዖ ሃንታሢ ሃይቁንዳዎሴ» ጌይንታ ሃይሴ ኬኤዚንቲ፤ ጋዓንቲ ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ናንጋንዳጉዲ ታ ጌዔቶ ኔና ዓይጌ ጌልዜይ?» ጋዓንዳፓዓቲም «ኔ ሃይቁንዳዎሴ» ዒዛም ጌይባኣሴ።

24 ዩያ ባኮ ቢያ ማርካዳሢና ዩንሢ ባኮንሢ ያኣፔሢ ዒዛ ዩያ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታሢኬ፤ ዒዛኮ ማርካዳሢ ጎኔ ማዔሢ ኦ ዔራኔ።

21:3 21:3 ሉቃ. 5:5። 21:6 21:6 ሉቃ. 5:6።

25 ዩሱብ ማዳ ማሌ ማርጌ ባኣዚ ሃሃ ዓኣኔ።
 ታ ማላ ጎይታታቲ ዒዚ ማዳ ባኮ ቢያ ፔቴ ፔቴ
 ፃኣፒንቴያ ማዒቶ ዩያ ፃኣፒንቴ ማፃኣፖ ዓጫ ሃይ
 ፔ ቶኦኪና ዓርቃኒ ዳንዳዒንዱዋያታንቴኬ።

ጾሎሞ ማዳ ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ዓይያ ካር

ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ማጻጻ፡- ሉቃስ 9ጻፎ ኮዥ ሃይሶ ማጻጻ፡፡ ሃሊ ዓኣዲያኩ፤ ሃኖ ማጻጻ፡፡ ጳውሎስ ማሊያ ዩሱሴኮ ገንጾ ሃንታ ቤርታሳ ናኦታ ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ማሊሳዛ ዒዛ ዛሎ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ ዎይቲ ዩሩሳላሚይዳ፣ ዩሁዳ ዓጮ ቢያይዳ፣ ሳማሪያይዳ ሃሃ ዴንዲ ዓጮ ጋፓ ሃላንዳኣና ዳልጊሺ ኬኤዜቴያ ዔርዛኒኬ (1:8)፤ ሃኖ ማጻጻ፡፡ ጾሎሞ ጉሙርቁያ ካኣዥ ዓይሁዶ ዓሶ ባኣካፓ ዓርቃያ ዴንዲ ዓጮ ዴሬ ቢያኮ ጉሙርቁሂ ካኣሺ ማዓንዳያ ሃላንዳኣና ዎይቲ ዳልጊ ዴንዴቴያ ኬኤዛ ሃይሴ ዓርቃያኩ።

ሃኖ ማጻጻ፡፡ ጾሎሞ ዓሳ፡- ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ሮሜ ዓጮ ካኣቱሞ ሎንሣኒ ዴሚና ዘርታ ዓሳ ማዓባኣሂ ሃሃ ገንሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ካኣሽኮ ካኣዥ ዓይሁዶ ዓሶኮ ካኣዥ ኩንሣያ ማዓሂ ዔርዛኒ ማርጌ ላቢ ማዳ።።

ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ማጻጻ፡- ዩሱሴ ዛሎ ኬኤዛ ኮዥ ቃኣላ ዴንዲ ሃላ ቤዛ ቢያ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዲያ ማዓያና ሃሃ ገንሣ ሺኢጲያ ማኣሮኮ ማዥንቴያ ዔርዛ ሃይሃ ዴኤፕ ዴኤፕ ቤሲ ፓቁንታኒ ዳንዳዳ።።

- 1. ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ካኣዥ ዩሩሳላሚይዳ ዩሱሴ ለካ ዔውቴሰካፓ ዓርቁንቴያ ማዓያ
- 2. ዩና ካኣዥ ዩሩሳላሚ ዓጮ ቢያ ሃሊያ
- 3. ሜዲቴራኒያ ባዘ ኮይላ ዓኣ ዓጮ ሃሃ ገንሣ ሮሜ ዓጮ ሃላንዳኣና ዳልጊ ዴንዲያ

ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ማጻጻ፡፡ ጳውሎስ ማዳ ማዳ ዴዲሂ ዓያኖ ጌኤዥ ማዳኬ፤ ዩይያ ጳንጻቆስጻ ኬሎና ዩሩሳላሚይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ዑፃ ዎልቁና ኬዲያና ሃሃ ገንሣ ሃኖ ማጻጻ፡፡ ዓኣ ማዳንቴ ባኮ ቢያይዳ ዴዲሂ፡፡ ዓያኖ ጌኤዥ ሺኢጲያ ማኣሮና ዔኪ ዓኣዳ ዓሶና ማዳንዳ ባኮ ዳቂ ዳቂ ሃሃ ደዲሺያ ማዓሂኬ።።

ዩኖ ዎዶና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ዛሎ ኬኤዚንቴ ሃይሶኮ ዓኣፕ ማዓ ባካ ሃኖ ማጻጻ፡፡ ዓኣ ዩኣ፤ ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ማጻጻ፡፡ ዓኣ ማዳንቴ ባካ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ናንጎና ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶኮ ፔቱሞናይዳ ዓኣ ዎልቁ ዎሞዒ ዴኤፕ ማዓቶዎ ፔጋሲ ዳቀ።።

ማጻጻ፡፡ ዲ ማ ዲ ማ ዓርቁ ባኮ

- ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛኒ ጊኢጊንቶና ሃይሴ (1:1-26)
- 1. ዩሱሴኮ ጋፓኖ ዓይሂያና ሃሃ ዒ ዒንጌ ዎዘ (1:1-14)
- 2. ዩሁዳ ቤዛ ሜሌ ዓሲ ደኦሪንቴሂ (1:15-26)
- ኮዥ ሃይሳ ዩሩሳላሚይዳ ኬኤዚንቴሂ (2:1—8:3)
- ኮዥ ሃይሳ ዩሁዳና ሳማሪያናይዳ ኬኤዚንቴሂ (8:4—12:25)

- ጳውሎስ ማዳ ማዳ (13:1—28:31)
- 1. ቤርታሲ ሃንቲ ማዳ ማዳ (13:1—14:28)
- 2. ዩሩሳላሚይዳ ዴያና ቡኪንቶ (15:1-35)
- 3. ላሚ ሃንቲ ማዳ ማዳ (15:36—18:23)
- 4. ሃይሂሲ ሃንቲ ማዳ ማዳ (18:24—21:16)
- 5. ጳውሎስኮ ዩሩሳላሚይዳ፣ ቁሳሪያይዳ ሃሃ ሮሜ ዓጮይዳ ቴኤቴያ (21:17—28:31)

1 ቱዎፕሎሴ!
ታኣኮ ቤርታሳ ማጻጻ፡፡ ዩሱሴ ማዳ ባኮና ዔርዜ ባኮ ቢያ ታ ፃኣፔኔ፤ ታኣኒ ፃኣፔሂያ ዩሱሴ ሳይዳ ማዳ ዓርቁማፓ ዴንዲ፤ 2 ለካ ጫሪንጮ ዔውቴ ኬሎ ሃላንዳኣና ዒዚ ማዳ ማዳኬ፤ ለካ ጫሪንጮ ዒዚ ዔውቴሂ ዳኪንቴዘንሚኮ ጌይንቴ ደኦሪንቴዘንሚኮ ማዳ ዩኣና ጌኤሺ ዎልቁና ዓይሂያ ዓይሂሂኮ ገንፃፓኬ፤ 3 ዒ ሃይቁሂኮ ገንፃ ዲቢ ዔርታ ማርካ ማዓ ሳይሂና ሺምፔና ዓኣያ ማዓያ ጎናሳኒ ዔያቶም ዎይዲታሚ ኬሊዳ ዴዲ ዴዲ ጾኣኮ ካኣቱሞ ዛሎ ዔርዜኔ፤ ዔያታኣ ዒዛ ዛጌኔ። 4 ዔያቶና ዎላ ዒዚ ዓኣና፡- «ታ ዒንሂሞ ቤርታ ኬኤዜሂ ሃሃ ዓይዳፓ ዒንጊንቴ ዎዘ ዒንሂ ዩሩሳላሚይዳ፤ ኬሰኩሞ ዒኢካ ካፑዎቴ፤ 5 ዮሃኒሴ ቤርታ ዎኣሂና ማሰኬኔ፤ ዒንሂ ጋዓንቴ ሃሃ ዴካ ኬሊኮ ገንፃፓ ዓያና ጌኤሺና ማሰታንዳኔ» ጌዔ።።

ዩሱሴኮ ለካ ጫሪንጮ ዓኣዲያ (ማር. 16:19-20፤ ሉቃ. 24:50-53)

6 ዓሚና ዳኪንቴዘንሚኮ ፔቱይዳ ቡኪንቴ ዓኣያ፡- «ጎዳሂያ! ዒሰራዔኤሌም ካኣቱሞ ማሂ ኔ ዒንጋንዳ ዎዳ ሃሂዳ?» ጌዒ ዩሱሴ ኮራ ጾኦጮ።።

7 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ዓይሂ ፔ ቢታንቶና ማሊ ጌሂ ዎዶና ማዓንዳ ባኮና ዒንሂ ዔራኒ ዳንዳዑሞ። 8 ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺ ዒንሂዳ ኬዴ ዎዶና ዎልቁ ዒንሂ ዴንቃንዳኔ፤ ዩካፓ ዩሩሳላሚይዳ፣ ዩሁዳ ዓጮ ቢያይዳ፣ ሳማሪያይዳ፣ ዴንዲ ዓጮኮ ጋፓኖ ሃላንዳኣና ዒንሂ ታኣኮ ማርካ ማዓንዳኔ» ጌዔ።። 9 ዎዲ ጌዔሰካፓ ዔያታ ዛጋ ሳይሂ ዓኣንቴ ለካ ጫሪንጮ ባንሂ ሳዓፓ ዔውታኣና ሻኣሬ ዔያቶኮ ዓኣፓፓ ዒዛ ዓኣቼ።።

10 ዒዚ ዓኣዳኣና ዔያታ ጫሪንጮ ባንሂ ጊዥ ጌዒ ዛጊያይዳ ዓኣንቴ ቦኦሬ ዓፕላ ማኣዔ ላሞያ ዓሲ ዔያቶ ኮራ ዔቃያ፡- 11 «ዒንሂ ሃይ ጌሊላ ዓጮ ዓሳ ጫሪንጮ ባንሂ ዛጊ ዒንሂ ዓይጎር ዔቁይ? ሃይ ጫሪንጮ ዔኪንታንቴ ዒንሂ ዛጊ ዩሱሴ፣ ጫሪንጮ ዴንዳንቴ ዒንሂ ዛጊ ማ ሳይያ ዒማይዲ ማዓ ሙካንዳኔ» ጌዔ።።

ዩሁዳ ቤዛ ማቴያሴኮ ደኦሪንቴያ (ማቴ. 27:3-10፤ ዓይኑ. 109:8)

12 ዩካፓ ዛይቲ ሪሚቲ ዴካ ጌይንታዞይዳፓ ዩሩሳላሚ ባንሂ ዔያታ ማዔኔ፤ ዛይቲ ሪሚቲ

1:1 1:1 ሉቃ. 1:1-4። 1:4 1:4 ሉቃ. 24:29። 1:5 1:5 ማቴ. 3:11፤ ማር. 1:8፤ ሉቃ. 3:16፤ ዮሃ. 1:33። 1:8 1:8 ማቴ. 28:19፤ ማር. 16:15፤ ሉቃ. 24:47-48። 1:9 1:9 ማር. 16:19፤ ሉቃ. 24:50-51።

ለካ ሳይይዳ ታ ወልቁና ማዳንታ ዓኪ ባአዚ ታ ዳዋንዳኔ፤ ሱጉሚና ታሚና ሃሃ ጨቤ ሊኢሎጉዲ ላሂ ጴዳንዳኔ።

20 ዳኤፒ ሃሃ ሚርጌና ቦንቹንታያ ማዕ ጎዳኮ ሙኮ ከላ ሃላንዳሂኮ ቤርታ ዓባ ዳሚንዳኔ፤ ዓገና ሃሃ ሱጉሚ ማላንዳኔ።

21 ጎዳ ማላደም ጌዒ ዔኤላ ዓሲ ቢያ ዳቃንዳኔ። ሂዚ ጌዔሃ ኩማንዳጉዲኬ።

22 ጌዔሃ፣ ቃሲ ገንሣ ጴዳርሴ፡- «ሃይ ኑ ዓሶ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ! ሃያ ታ ከኤዛ ባኮ ኮሺ ወይዘተ፤ ዓንሣያ ቤርታዲ ዔራሂጉዲ ናዚሬቶ ዩሱሴ ያክሲዳፓ ዳኪንቲ ዓንሣያ ባአካ ጴዳያ ሃሃ ያክሱም ቤታንቶ ዒዛኮ ዓአያኬ፤ ዩይ ፑኡፑማ ዒዛኮ ዔርቲሂ ያክሲ ዒዛ ዛሎና ያክሲ ወልቁና ማዳንታ ዓኪ ማዳ፣ ዲቃሃ ባአዚ፣ ዳኤፒ ማላታ ማዓ ባአዚ ዓንሣያ ቤርታ ማዳያናኬ። 23 ያክሲ ቤርታዲ ማላሂጉዳያና ሃሃ ማዳንታንዳሂ ዒ ዔሪ ጎይያና ዓንሣያም ዒዚ ዓአሂንቲ ዓንገንጉቴ፤ ዓንሣያ ዒዛ ፑርቶ ዓሶም ዓንገ ሱዳንቲ ሃይቃንዳጉዲ ማሄ። 24 ያክሲ ጋዓንቴ ሃይቤኮ ዓአ ወልቆ ሚንሂ ሃይቤፓ ዒዛ ዔቁሴ፤ ሃይቤፓ ዒዛ ዓርቁ ቃዛኒ ዳንዳዒ ባአሴ።

25 ዳውቴ ዒዛ ዛሎ ከኤዛያ፡- ሳዳ ታአኒ ቢያ ወዳ ታአኮ ቤርታ ዓአንቴ ዛጋ፤ ዒ ታአኮ ሚዛቆ ዛላ ዓአሂር ታ ሂርጋዓ፤

26 ዩያር ታአኒ ወዛዳ፤ ዒና ሃሃ ታአኮ ወዛና ኩሜ። ሃይቃ ዓሸኤላ ታአኮ ሃጊ ማዓንዳ ወዛና ናንጋ፤

27 ሸምፔሎ ታአኮ ነ ሃይቁ ዓሶ ባአካ ሃሸንዳዋሴ፤ ኔኤኮ ጉሙርቁንታ ዓይላሂ ዳኤፖ ዔቶይዳ ኔ ወዒሲንዳዋሴ።

28 ናንገኮ ጎይሂ ታአም ኔ ዳዌ፤ ሃሃ ኔኤኒ ታአና ወላ ዓአሂር ወዛ ታአኮ ጉቤ ዒናፓ ማዓንዳኔ »

ሂዚ ጌዔ። 29 ጌዔሰካፓ፡- «ዒሸንሂዮቴ! ቤርታአ ዓደንሂዳፓ ፔቴሂ ማዕ፣ ዳውቴ ሃይቁ ዳኤፖሂና ሃሃ ዒዛኮ ዳኤፓ ሃሃ ሃላንዳኦና ኑ ኮራ ዓአሂ ፔጌና ታ ዓንሣያም ከኤዛኒ ዳንዳዓ።

30 ዳውቴ ያክሲ ማላሂ ከኤዛያ ማዕሂር ሃሃ ያክሲ ዒዛም ኔኤኮ ዜርፃፓ ፔቴ ዓሲ ታአኒ ኔ ካአቱም ቤዛ ጌሃንዳኔ ጌዒ ጨአቁሂር ዒዚ ዩያ ዔሪ፤ 31 ዩያይዳፓ ዔቁያና ማሲሄ ዳኤፖ ዔቶይዳ ዓተንዳዋአሂና ዓሸካ ዒዛኮ ዒአካ ወዒንዳዋአሂ ቤርታዲ ዔሪ ዔቁያ ዛሎ ከኤዛ። 32 ያክሲ ዩያ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴ፤ ኔኤኒያ ቢያሂ ዩያ ባኮኮ ማርካኬ። 33 ያክሲ ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ቦንቹንቲ ቤዘ ዒዛም ዓንገጌ፤ ሃሃ ዓዳሂዳፓ ዓንገንታንዳኔ ጌይንቴ ዓያኖ ጌኤዢ ዓኬ፤ ሃያ ዓንሣያ ዛጋ ባኮና ወይዘ ባኮ ዒዚ ላአሌ።

34-35 «ዓካሪ ጨሪንጮ ዓአዳሂ ዳውቴቱዋሴ፤ ዳውቴ ፔ ቶክኪና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ጎዳሂም (ሚሲሄም)

ኔ ሞርኮ ታ ኔና ባሺሳንዳያ ሃላንዳኦና ታአኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዔ። ጌዔ፤ ጌዒ ከኤዛ።።

36 «ማይ ዓካሪ ሃያ ዓንሣያ ሱዳ ዩሱሴ ያክሲ ማሲሄ ሃሃ ጎዳቲ ማሄሂ ዒሰራዔኤሌ ዳሪ ቢያ ጎኔና ዔርንጎ!» ጴዳርሴ ጋዓዛ፣ 37 ዓሳ ዩያ ወይዘሰካፓ ዒኔ ዳኤፖ ዳዳርሴንታ ዒዛና ወላ ዓአ ዳኪንቴዘንሚኮ ኮራ፡- «ዒሸንሂዮቴ! ዓካሪ ኑ ወዳንዳይ?» ጌዒ ያክጮ።

38 ጴዳርሴ ማሃዮ፡- «ጎሞ ቡኡፀዋቴ፤ ጎማ ዓንሣያን ዓቶም ጌይንታንዳጉዲ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሱንዮና ወአያ ማሰቱዋቴ፤ ያክሲ ዓንገሂ ማዕ ዓያኖ ጌኤዢ ዓንሣያ ዔካንዳኔ። 39 ዓይጎር ጌዔቶ ያክሲኮ ወዘ ቃአላ ዓንሣያንታ ዓንሣያ ናአቶንታም ሃሃ ጎዳ ያአዛሂ ፔ ባንሂ ዔኤላንዳ ሃጋ ሴካ ቤርታ ሙካንዳ ዓሶም ቢያኬ። ጌዔ።።

40 ሃሃ ዩያጉዲ ቃሲ ሚርጌ ባአዚ ማርካ ማሂ ከኤዚ ከኤዚ፡- «ሃያ ወሶ ሸይንቶይዳ ሃላንዳ ባይሲንቶይዳፓ ዓንሣያ ቶኦኮ ዳቁሹዋቴ» ጌዒ ዔያቶ ዞሪ። 41 ዩያ ዓሶይዳፓ ሚርጌሂ ጴዳርሴ ጌዔ ባኮ ጎኔጌ ጌዒ ዔኪ ወአያ ማሰቱ፤ ዩኖ ከሎና ሃይሃ ሸያ ማዓ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጎናሲ ዔኪ ዔያቶይዳ ቃሲንጌ። 42 ዩያታ ዳኪንቴዘንሚኮ ዔርዚያ ወይዘ ወይዘ፣ ፔቱሞና ናሸኪንቲ ወላ ናንገ ናንገ፣ ካሃአ ወላ ሙዒ ሙዒ ሸኢኢሂያ ደዲ ሸኢቃ።

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ፔቱሞ ናንጎ

43 ዩኖ ወዳና ዳኪንቴዘንሚኮ ዛሎና ሚርጌ ያክሲ ወልቁና ማዳንታ ዓኪ ባአዚና ዲቃሃ ባአዚና ማዳንታያ ማዕሂር ዒዘ ወዳና ዒአካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዩያ ባኮ ዳቃቲ ዛጋ። 44 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ጋዓንቴ ፔቱሞና ናንጋ፤ ዔያቶኮ ዓአ ባካ ቢያሂርኬ። 45 ዔያታ ፔኤኮ ዓአ ሳዮና ቆሎና ሻንቹ ሻንቹ ሚኢሾ ወለም ኮይሳሂ ጎይያ ፓቃ። 46 ቢያ ከሊ ጌኤዢ ማአርይዳ ፔቱሞና ቡኪንታ፤ ፔቴ ፔቱሂኮ ማአር ዓአዲ ዓአዲ ካሃ ወላ ሙዒ ኮሺ ዒኔና ወዛዲ ናንጋ፤ 47 ያክሲያ ዔያታ ጋላታ፤ ዓሲ ቢያ ዔያቶ ቦንቻ፤ ያክሲ ሃሃ ዔያቶ ጌዳ ዳቃ ዓሲ ቢያ ከሊ ቃሳ።

3

ጴዳርሴንሂ ወሶ ዓሲሰኬያ ዳቁሹሂ

1 ፔቴ ከሊ ጴዳርሴና ዮሃኒሴና ያክሲ ሸኢቆ ወዳ ሃላም ጌኤዢ ማአሪ ዓአዳ፤ ዩኖ ወዳ ማሂ ደምቦልሳ ወዳ ማዓኦና። 2 ዓማና ጌኤዢ ማአር ጌሎ ካራ «ሚዛጲ ካራ» ጌይንታ ቤሲ ዓአ፤ ዒዘ ቤዜሎይዳ ሸይንቴማፓ ዓርቃያ ወሶ ማዕ ዓሲ ዓአ፤ ዩያ ዓሂ ዓሳ ቢያ ከሊ ዔኪ ሙኪ ሙኪ ዓአካ ጌሃ፤ ጌሃሰካፓ ዒዚ ዓአካ ዳዒ ጌኤዢ ማአር ጌላ ዓሳ ዒዛም ዔኤሲ ቤርጋንዳጉዲ ሸኢቆ። 3 ጴዳርሴና ዮሃኒሴና ጌኤዢ ማአሪ ጌላሂ ዩይ ዓሂ ዛጋያ ዔኤሲ ዒንጎም ዔያቶ ሸኢቆ። 4 ዔያታ ጋዓንቴ ዓሂ ኮሺ ዛጌሰካፓ ጴዳርሴ ዓሂ ኮራ፡- «ሃንዳ ኑ ባንሂ ዛጌ» ጌዔ። 5 ወሶ ዓሂ ታአም ዔኤሲ ዒንጋንዳሲቱወይ ጌዒ

2:23 2:23 ማቲ. 27:35፤ ማር. 15:24፤ ሉቃ. 23:33፤ ዮሃ. 19:18። 2:24 2:24 ማቲ. 28:5-6፤ ማር. 16:6፤ ሉቃ. 24:5። 2:28 2:28 ዓይኑ. 16:8-11። 2:30 2:30 ዓይኑ. 132:11፤ 2ሳሙ. 7:12-13። 2:34-35 2:34-35 ዓይኑ. 110:1። 2:44 2:44 ዳኪ. ማዳ 4:32-35።

ኮሺ ዔያቶ ዛጌ። 6 ጳጳሮስ ጋዓንቴ፡- «ቢራና ዋርቄና ታኣኮ ባኣሴ፤ ታኣኮ ዓኣማ ታ ኔኤም ዒንጋንዳ፤ ሩዚሬቶ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ሱንጾና ዔቁ ሃንቴ» ። ጌዔ፤ 7 ሚዛቆ ኩጮ ዓሢኮ ዓርቁ ዔቁሴ፤ ዓሢኮ ቶኮና ጨገጮና ቤዘና ደዳም፤ 8 ላዓ ጌዔ ዔቁ ዔያቶና ዋላ ሃንቴ ጌኤዮ ማኣሪ ጌሌ፤ ሴካ ሃንጋ ጌዔያ ሃንቴ ሃንቴ ሃሣ ኮኦሚ ኮኦሚ ያኣሲ ጋላቴ። 9 ዓሳ ቢያ ዒዚ ያኣሲ ጋላቴ ጋላቴ ሃንጋሢ ዛጌ። 10 ጌኤዮ ማኣሪ ጌሎ ካራ «ሚዛጲ ካራ» ጌይንታ ቤዘ ደዒ ሸኢቃሢ ዒዛ ማዔሢያ ዔያታ ዔሬ፤ ሃሣ ዒዛይዳ ማዲንቴ ባኮ ዛጋ። ዲቃቴ ሄርሺሢ ዓርቄ።።

ጳጳሮስ ጌኤዮ ማኣሪይዳ ጌሰቴ ባኮ

11 ዩይ ዳቁ ዓሢ ጳጳሮስና ዮሃንሴናይዳ። ታ ዲማዳዓ ጌዔ ዳንደ ዒዲ «ሴሎሞን ዳማ ሃንጋ፡ ዳኤጌ፣ ዛም፣ ጌይንታ ቤዘይዳ ዓኣንቴ፡ ዓሳ ዲቃቴ ሄርሺሢ ዒዛ ቤዘሎ ዔያቶ ባንሢ ጸሸኪ ሙኬ፤ 12 ጳጳሮስ ዓሳ ዛጋ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳዮቴ! ሃያ ባኮ ዒንሢ ዓይጎር ዲቃቴ ሄርሻይ? ዓይጎር ዒንሢ ሃያይዲ ፔቶ ጊኸ ጌዔ ኑና ዛጋይ? ኑኡኒ ሃያ ዓሢ ኑ ዋልቄና ሃሣ ኑኡኒ ኮሺ ማዳያ ማዒ ዔቁሲ ሃንቴሴያ ዒንሢ ኮራ ማላ? 13 ጋዓንቴ ዓብራሃሜኮ፡ ዩሳኣቄኮ፡ ያይቆኦቤኮ ያኣዛሢ ሃሣ ቤርታኣ ኑ ዓደንሢ ያኣዛሢ ፔኤኮ ናዓሢ ዩሱሴ ቦንቴ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ዒዛ ሃይቃንዳጉዲ ጲላያሴም ዓኣሢ ዒንጌ፤ ጲላያሴ ዒዛ ሃሻኒ ኮዓዛ ዒንሢ ኑ ዒዛ ኮዑቀሴ» ጌዔ። 14 ጌኤሺ ማዔ ያላሢ ኑ ዒዛ ኮዑቀሴ» ዒንሢ ጌዔ ፔቴ ዓሳ ዋዴ ዓሢ ቡሊንታንዳጉዲ ጲላያሴ ኮራ ዒንሢ ሸኢቄ።። 15 ሸምፖ ዒንጋያ ማዔሢ ዒንሢ ዋዴንቴ፡ ያኣሲ ዒዛ ሃይባ፣ ዔቁሴ፤ ዩያ ባኮኮ ኑኡኒ ሃሢ ማርካኬ። 16 ሃይ ሃሢ ዒንሢ ዛጋ ዓሢ፡ ቤርታኣ ዒንሢ ዒዛ ዔራ ዓሢ ዳቁ ደዳሢ ዩሱሴ ሱንጾና ጳጳ ጉሙርቁሢኬ፤ ዩሱሴ ሱንጾ ጉሙርቁያና ዒንሢ ቢያሢኮ ቤርቶይዳ ዳቁ ዓሲ ማዒ ዒዚ ጲዳ፤» ጌዔ።።

17 ጳጳሮስ ሃሣ ከኤዛያ፡- «ዒሸንሢዮቴ! ዩሱሴይዳ ዒንሢ ማዴ ባኮ ዒንሢኮ ሱኡጎጉዲ ዒንሢያ ዔራዎም ማዴሢ ታ ዔራሬ። 18 ያኣሲ ጋዓንቴ ዩያ ማዴሢ «ዒዛም ዲማዴ፡ ሜሲሄ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ» ጌይንቲ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዛሎና ከኤዚንቴሢ ኩማንዳጉዲኬ። 19 ዓካሪ ጎማ ዒንሢኮ ዓቶም ጌይንታንዳጉዲ ጎሞ ቡኡጸዋቴ፤ ያኣሲ ባንሢያ ማዒዎቴ፤ 20 ዩያይዳቴ ዒንሢም ጎዳይዳ፣ ዓያና ዛላና ደዲሢ ዋዴ ሙካንዳ፤ ያኣሲ ቤርታዲ ዒዛ ደኡሬ ሜሲሄያ ዒንሢም ዳካንዳ፤። 21 ዒዚ ጨሪንጮይዳ ዳዒኒ ኮይሳሢ ጌኤሺ ማዔ፡ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዛሎና ያኣሲ ቤርታዲ ከኤዜሢጉዲ ዓጨ ካራና ቢያ ዓካዳንዳ ዋዳ ሄላንዳኣናኬ። 22 ሙሴያ ከኤዛያ «ያኣሲ ታና ከሲ ዒንሢም ከኤዚሳሢጉዲ ዒንሢኮ ጌርሲንሢ ባኣካ፣ ያኣሲ ማሊሢ ከኤዛያ ከሳንዳ፤ ዩይ ከኤዛ ባኮ ቢያ ዋይዙዋቴ፤ 23 ዩይ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛሢ ከኤዛ

ባኮ ዋይዙዋይ ቢያ ዳራ፣ ዲማዲ ባይቆንጎ ሂዚ ጌዔ።። 24 ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ሳሙዔኤሌይዳ፣ ሳርቁ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ቢያ ሃና ዋዳ ዛሎ ከኤዜ።። 25 ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዛሎና ከኤዚንቴ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዒንሢኮ፤ ዩያጉዲ ያኣሲ ዓብራሃሜም «ሳያይዳ ዓኣ ዳራ ቢያ ኔ ዜርያና ዓንጂንታንዳ፤ ጌዒ ኑኡኮ ዓደንሢያ ዋላ ጨኣቁ ጨኣቁማ ዒንሢማኣ ማዓያኬ፤ 26 ዩያና ያኣሲ ቤርታዲ ፔ ናዓሢ ዳኬሢ ዒንሢምኬ፤ ዩያ ያኣሲ ማዴሢ ዩይ ናዓሢ ዒንሢ ፔቴ ፔቴሢ ፑርቶ ጎይጋ፣ ማሢ ሃሣ ዒንሢ ዓንጂንዳጉዲኬ» ጌዔ።።

4

ጳጳሮስና ዮሃንሴና ዋጎ ዋጋ ዓይሁደ ዓሳ ቤርቶ ሸኢኬሢ

1 ጳጳሮስና ዮሃንሴና ዳርም ከኤዛ ጎይሢ ዓኣንቴ፡ ቁኤሶና * ጌኤዮ ማኣሪ ካፓ ዓሳኮ ሱኡጋሢና ዩያጉዲ ሃሣ ሰዶቁ ጌይንታ ዓሳ ዔያቶ ኮራ ሙካዮ፡ 2 ዩንሢ ላምዎ ዳኪንቴዘንሢ ዩሱሴኮ ሃይባ፣ ዔቁያ ዛሎ ዔኢካ ዓሳ ዔርዚሢ፤ ሃሣ ዩያጉዲ ሃይቁ ዓሳኮ ዔቁሢ ዓኣያ ማዔሢ ዓሳም ፔጋሲ ከኤዜሢ ዔቁያ ታጋና ጎሪንቴ። 3 ሃሣ ዔያቶ ዓርቄ፤ ዒማና ሳዓ ዓሜያታሢ ሳዓ ካራንዳኣና ቴኡዞ ማኣራ ቴኪ ዋይሢ። 4 ያዒ ማዔቶዎ ዔያታ ከኤዜ ቃኣሎ ዋይዜ ዓሳይዳ፣ ሚርጌሢ ኪሪሰቶስ ጉሙርቄ፤ ዩማና ኪሪሰቶስ ጉሙርቄ ዓቲንቆኮ ፓይዳ ደንጎ ሺያ ባንሢ ዳግ ጌዔ።።

5 ዚሮ ጉቴሎ ዓይሁደ ዓሳኮ ሱኡጎና ጨም ማዔ ዓሳና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዜ ዓሳና ዋላ ዩሩሳላሜይዳ ቡኪንቴ። 6 ዒኢካ ቡኩ ዓሳ ባኣካ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ማዔ፡ ሃናንታ ቃያ፣ ቃያንታ ዮሃንሴንታ ዒሰኪንዲሮሴንታ ቁኤሶ ሱኡጋሢኮ ዒጊሮ ማዔ ዓሳኣ ዓኣ። 7 ዩካ፣ ዔያታ ላምዎ ዳኪንቴዘንሢ ዔኪ ሙኪ ዔያቶ ባኣካ ዔቁሳዮ፡- «ሃያ ዒንሢ ዓይጎ ዋልቄና ሃሣ ያ ሱንሢና ማዴይ?» ጌዔ ያኣጩ።።

8 ዩማና ጳጳሮስ ዓያና ጌኤሺ ቢታንቶ ዳም ጌሊ፡- «ዒንሢ ዳርኮ ሱኡጎና ጨም ማዔ ዓሳ! 9 ኑኡኒ ሃና ያኣጩንታሢ ፔቴ ዋሶ ዓሢም ኮሺ ባኣዚ ማዴንቴሢሮና ሃሣ ዒዚ ዋይቴ ዳቁታቶ ዩና ዛሎሮ ማዔቶ፡ 10 ሃይ ዓሢ ዳቁ ዒንሢ ቤርታ ዔቁሢ፡- ዒንሢ ሱጻሢ ሃሣ ያኣሲ ሃይባ፣ ዔቁሴሢ፡ ሩዚሬቶ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ሱንጾና ማዔያታሢ ዒንሢንታ ዒሰራዔኤሌ ዳር ቢያሢም ዔርቄያ ማዖንጎ። 11 ዒንሢ ማኣሪ ማኸ ዓሳ ቦሂ ከኤሬ ሹጮሢ ዒዛኬ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ማኣሪ ደዲሺ ዓርቃ ሄላሢ ማዔ።። 12 ዩያና ዳቁንታ ዒዛና ማዓንዳ፣ ታቴም ሜሌ ዓይጎ ዓሲናታዮ ባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኑ ዳቃኒ ኮይሳያ ሃሣ ያኣሲ ዓሲም ዒንጌ ሱንሢ ዒዛ ሱንጾይዳ፣ ታታዛ ዓጮ ቢያይዳ ያኣኒያ ባኣሴ» ሂዚ ጌዔ።።

13 ዋጎ ዋጋ ዓሳ ጳጳሮስና ዮሃንሴና ዒጊጩዎም ቢያ ባኮ ጎናሲ ከኤዛሢ ዛጌ ዋዳና ዔርዜ ማኣሪ ጌሊባኣ፡ ጉሪ ዓሲታሢ ዔያቶ ዔራያታሢ ዲቃቴ ሄርሻይ፡ ዔያታ ዩሱሴና ዋላ ዓኣያ ማዔሢ ዔሬ።።

3:13 3:13 ከሲ. ማፃ 3:15። 3:14 3:14 ማቴ. 27:15-23፤ ማር. 15:6-14፤ ሉቃ. 23:13-23፤ ዮሃ. 10:12-15። 3:22 3:22 ላሚ. ዋማ 18:15፤ 18። 3:23 3:23 ላሚ. ዋማ 18:19። 3:25 3:25 ማኸ. ማፃ 22:18። * 4:1 4:1 ቁኤሶና- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣ፣ «ቁኤሶኮ ሱኡጎና» ጋዓ። 4:11 4:11 ዓይኑ. 118:22።

ቢያሚዳ፤ ሃሣ ገንሣ ዬያ ባኮ ዋይዜ ዓሶ ቢያሚዳ ዒጊቹዋ ጌሌኔ።

ዳኪንቴዘንሚኮ ዛሎና ሚርጌ ሃርጌ ዓሲ ፖዔሣ

12 ሚርጌ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኦዚና ዲቃሣ ባኦዚና ዳኪንቴዘንሚኮ ዛሎና ዒማና ማዳንታኔ፤ ሃሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሚያ ፔቲ ዒኔና ማዒ «ሴሎሞኔ ዳማ ሃንታ፡ ዴኤፖ ዛሞፓሣ» ጎፆ ቤዘይዳ ቡኪንታኔ።

13 ዔያቶይዳፓዓቲም ጉሪ ሜሌ ዓሲ ማዔያ ፔቲታፆ ዔያቶና ዋላ ማዓኒ ጫርቁባኦሴ፤ ያዲ ማዔቲያ ዳራ ዔያቶ ቦቦንታኔ። 14 ጎዳ ጉሙርቃ ዓሶ ዓቲንቆና ላኦሎናኮ ፓይዳ ኮሺ ሚርጌ ሚርጌ ዓኦዳኔ። 15 ዳኪንቴዘንሚኮ ዛሎና ማዳንታ ዲቃሣ ማዳሮጌዒ ዓሳ ዲቢ ሃርጌንቴ ዓሲ ጎይፆይዳ ኬሲ ኬሲ፤ ዛሎ ሻኦላይዳ ዛሎ ሃላሣዳ ላይሣኔ፤ ያዒ ዔያታ ማዳሣ ጳዒርሴ ዬይና ዓኦዳኦና ዔኤኮ ሺባታፆ ፔቲ ፔቲ ዓሶ ዑፆ ሄላንዳፊኤ። 16 ዬሩሳላሜ ኮይላ ዓኦ ካታማፓ ዓሳ ፔኤኮ ሃርጌንቴ ዓሶና ፑርታ ዓያናና ሜታዳ ዓሶ ዔኪ ሙካኔ፤ ቢያሣያ ደርዒሣዳፓ ፖዓኔ።

ዳኪንቴዘንሚኮ ዒዳ ዳውሶናሣ

17 ዬያይዳፓ ዔቆያና ቁኤሶኮ ሱኡጋሣና ዒዛና ዋላ ዓኦ ሶዶቁ ዓሶ ዜርፆ ቢያ ሞርኬ ማዒ ዳኪንቴዘንሚኮ ዑፆ ዔቆኔ፤ ሃሣ ዔያቶ ዒናፓ ቁኤሪ፡ 18 ዓርቁ ዔኪ ዳርኮ ቱኡዘ ማኦራ ጌልዚ ቱኬኔ። 19 ያኦሲኮ ኪኢታንታፓ ጋዓንቴ ዲሞና ቱኡዘ ማኦራኮ ካር ቡሊ ዔያቶ ኬሳፆ፡- 20 «ዴንዲ ሺኢጲፆ ማኦራይዳ ዔቁ ዳርሞ ሃያ ሺሞፖ ቃኦሎ ቢያ ኬኤዙዋቲ» ጌዔኔ። 21 ዳኪንቴዘንሚኮ ዬና ዓይሣፆ ዔኪ ጉቲ ዓሚ ሺኢጲፆ ማኦራ ጌላፆ ቃኦሎ ኬኤዚሣ ዓርቁኔ፤ ዒማና ቁኤሶኮ ሱኡጋሣንታ ዓዛና ዋላ ዓኦ ዓሶንታ ሃሣ ዋጎ ዋጎ ዓሶንታ ዓይሁድ ዓሶኮ ጨሞንታ ቢያ ሙኪ ፔቲይዳ ቡኪንቴኔ፤ ዬካፓ ዳኪንቴዘንሚኮ ቱኡዘ ማኦራፓ ዳንዲ ዔኪ ሙካንዳፊኤ ዓሲ ዳኬኔ። 22 ኪኢቶና ዓኦዳ ዓሶንሣ ጋዓንቴ ቱኡዘ ማኦራ ዓኦዳፆ ዳኪንቴዘንሚኮ ዒኢካ ዳንቁባኦሴ፤ ዬያር ማዒ ሙካፆ፡- 23 «ቱኡዘ ማኦራኮ ካራ ኮሺ ዋዳንቲ፡ ካፓ ዓሳ ሃሣ ካራ ዔቁ ዓኦንቴ ኑ ዳንቁኔ፤ ቱኡዘ ማኦራኮ ካር ኑ ቡላፆ ጋርይዳ ፔቲታፆ ዓሲ ዳንቁባኦሴ» ጌዒ ኬኤዜኔ። 24 ጌኤኮ ማኦራ ካፓ ዓሶ ዓይሣሣና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዬያ ዋይዘፆ፡- «ሃይ ዓይጎ ባኦዚ ናንዳይ?» ጌዒ ዔያቶ ዛሎ ጎፆንድ ጎይሣ ባይዜኔ። 25 ዬማና ፔቲ ዓሲሰኬያ ሙካፆ፡- «ዒንሣ ቱኡዘ ማኦራ ቱኬ ዓሶንሣ ሃይሾ ጌኤኮ ማኦራይዳ ዔቁ ዳር ዔርዛኔ» ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜኔ። 26 ጌኤኮ ማኦራ ካፓ ዓሶኮ ሱኡጋሣ ዒዛኮ ዓይሣንቴ ማዳ ዓሶና ዋላ ኔጉሞፆ ዳንዲ ዳኪንቴዘንሚኮ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዔያታ ዔኪ ሙኬሣ ዋልቁናቱዋንቴ ጌሺሣናኔ፤ ያዲ ዔያታ ማዳሣ ዳራ ዔያቶ ሹቻ ዲዓንዳኔ ጌዒ ዒጊጮሣሮኬ።

27 ዔያታ ዔኪ ሙካፆ ዋጎ ዋጎ ዓሶ ቤርታ ዔቆሳዛ፡ ቁኤሶኮ ሱኡጋሣ ዔያቶ ኮራ፡- 28 «ዬሱሴኮ ሱንፆ ዔኤሊ ፔቲ ባኦዚታፆ ዒንሣ ዔርዙዋጉዲ ላቲ ዒንሣ ኑ ዓይሣኔ፤ ሃሣ ዒንሣ ጋዓንቴ ዬሩሳላሜ ዓጮ ቢያ ዔርዚ ሃይሾ

ኩርሴኔ፤ ዒንሣ ሃና ዓሳ ዬያ ዓሣኮ ሱጉፆ ኑ ዑፆ ማሃኒ ኮዒያኬ ሃይሾ!» ጌዔኔ።

29 ጳዒርሴንታ ዒዛና ዋላ ዓኦ ዳኪንቴዘንሚኮንታ ማሃፆ፡- «ዓሲም ዓይሣንቴሣፓ ያኦሲም ዓይሣንቴሣ ኑና ኮይሳኔ፤ 30 ኑ ዓድንሣ ያኦዚሣ ሚፆይዳ ዒንሣ ሱዒ ዋዳ ዬሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴኔ፤ 31 ዬይ ዬሱሴ ዒሰራዔኤሌ ዳር ጎማፓ ማሃንዳጉዲና ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ያኦሲ ዒዛ ዓርና ሃሣ ዳቁሻያ ማሃ ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ቦንቾና ጌሣኔ፤ 32 ዬያ ባኮኮ ኑናንታ ያኦሲ ፔኤም ዓይሣንታ ዓሶም ቢያ ዒንጌ ዓያና ጌኤኮንታ ማርካኬ» ጌዔኔ።

33 ዋጎ ዋጎ ዓሳ ዬያ ዋይዘፆ ኮሺ ዳጋዲ ዳኪንቴዘንሚኮ ዋዳኒ ኮዔኔ። 34 ጋዓንቴ ዳር ባኦካ ቦንቾንታፆ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ጌማሊያሌ ጌይንታ ፔቲ ፔርሴ ዓሲሰኬይ ዔቃፆ ዳካር ዋጎ ዋጎ ዓሶ ቤርታፓ ዳኪንቴዘንሚኮ ሺኢሻንዳፊኤ ዓይሣኔ።

35 ዬካፓ ዋጎ ዋጎ ዓሶም፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቲ! ዒንሣ ሃና ዓሶይዳ ዓይጎ ማዳኒ ማላቲያ ዒንሣና ኮሺ ዔሩዋቲ፤ 36 ሃያኮ ቤርታ ዬያጉዲ ቱዋዳሴ ጌይንታ ዓሲ ታ ዳኤፔኬ» ጌዒ ዔቆኔ፤ ሃሣ ዒዛና ዋላ ያይዶ ዌኤታ ዓሲ ፔቲ ማዔኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ዋድም ዒዛኮ ገንፆ ሃንታ ዓሳ ላኦሊንቲ ባይቃዛ ማሊፆ ዒዛሲያ ባይቆኔ።

37 ዬካፓ ሃሣ ዳራ ፓይዲንቴ ዋድና ጌሊላ ዓጪ ዓሲ ማዔ፤ ዬሁዳ ጎፆሣ ዔቁ ሚርጌ ዳራ ዒዛ ገንፆ ሃንታንዳፊኤ ማሃኔ፤ ዒዚያ ዋዳንቴኔ፤ ዒዛ ገንፆ ሃንታ ዓሳኦ ላኦሊንቲ ባይቆኔ። 38 ዬያር ሃሣ ታ ዒንሣም ጋዓሣ ሃንሣ ዓሶንሣዳፓ ሃኪ ዒንሣ ዔያቶ ሃሻንዳጉዲኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ሃይ ማሊፆ ሃሣ ሃይ ማዳ ዓሲፓ ሙኬያታቶ ባይቃንዳኔ፤ 39 ያኦሲፓ ሙኬያ ማዔቶ ጋዓንቴ ዔያቶ ዒንሣ ባይዚኒ ዳንደዑዋሴ፤ ፔቶ ዬይ ዒንሣኮ ያኦሲና ዋላ ፑርቲሣ ማዓንዳኔ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ጌማሊያሌኮ ዞር ዋይዚ ዔኬኔ።

40 ዬካፓ ዔያታ ዳኪንቴዘንሚኮ ዔኤላፆ ጳርቁሲ ዬሱሴኮ ሱንፆ ዔኤሊ ዓሶ ዔርዙዋጉዲ ላታፆ ዳኬኔ። 41 ዳኪንቴዘንሚኮ ጋዓንቴ ዬሱሴ ዛሎና ቦርሲንቲታቶዋ ዔካኒ ጌኢጌያታሣሮ ዋዛዲ ዋዛዲ ዋጎ ዋጎ ዓሶ ቤርታፓ ኬሰኪ ዳንዳኔ፤ 42 ቢያ ኬሊ ጌኤኮ ማኦራና ዓሶኮ ማኦራይዳ ሜሲሄ ማዔ፤ ዬሱሴ ዛሎ ኬኤዚያንታ ኮኸ ሃይሶ ኬኤዚያዋ ዔያታ ሃሺባኦሴ።

6

ማዳ ማዳ ላንካዎ ዲያቆናኮ ደኦሪንቲፆ

1 ዬካፓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ፓይዳ ሚርጌ ሚርጌ ዓኦዳዛ ጌሪኬ ሙኡጮ ጌሰታ ሚሁይ ዓሳ ዬሩሳላሜይዳ ናንጋ ዓይሁድ ዓሶ ዑፆይዳ ጉንዲም ዓርቁኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኬሊ ኬሊ ሙፆ ባካ ዒንጌንታ ዋድና ዔያቶኮ ባኦካ ዓኒንሣ ሃይቁ ላኦሎ ዬሩሳላሜ ዓይሁድ ዓሳ ዋላሣሮኬ። 2 ዬያር ታጶ ላምፆንሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ፔቲይዳ ቡኩሳፆ፡- «ሙኡዚ ጌሻኪሣሮ ጌዒ ያኦሲ ቃኦሎ ዔርዚያ ማዳ ኑና ሃሻኒ ኮይሱዋሴ። 3 ዓካሪ ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ኮሺ ዒኔና ዓኦያ ማዒ ማዳና ቢያሣ

ጋላተሳያ፡ ዓያና ጌኤሺ ኩሙሢ ዋልቁና ማዳያ ሃሣ ሚርጌ ዔራ ማዔ ለንካይ ዓሲ ዲንሢ ሳኣካፓ ደኦርዋቴ፤ ዩያቶ ኑኡኒ ሃኖ ማዳ ማዳሻንዳ። 4 ኑኡኒ ጋዓንቴ ሺኢጲያንታ ያኦሲ ቃኦሎ ዔርዚያ ማዳዋ ደዲ ማዳንዳ።» ጌዔ።።

5 ዩና ጌኤዛ ቢያሢ ዋዛሴ፤ ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዓሰዋ ዔያታ ደኦሪ፤ ጉሙርቁሢ ዓኣያ ሃሣ ዓያና ጌኤሺ ቢታንቶ ዳዎ ጌሌ ዲሰዲፓሮ፤ ፕላጶ፤ ጲሮኮሮ፤ ኒቃሮ፤ ዲሞና፤ ጲሮሜ፤ ዓይሁዳቱዋ፤ ዓይሁዳ ማዔ ዓንጾቢያ ዓጮ ዓሢ ኒቆላዎሴ ጎያሢንታኩ። 6 ዩንሢ ዔያታ ዳኪንቴዘንሣይት ቤርቶ ሺኢሺ፤ ዳኪንቴዘንሣይት ሺኢቃዎ ኩጮ ዔያቶ ዑፃ ጌሣ።።

7 ያዲዲ ያኦሲኮ ቃኦላ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዳሢር ዩራሳላሜይዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰኮ ፓይዳ ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዳ፤ ቁኤሶይዳ፤ ሚርጌሢ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ።።

ዲሰዲፓሮስኮ ዓርቁንቴያ

8 ዲሰዲፓሮስ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊያ ዔኪ ዋልቁና ማዔ ዲቃሣ ሳኣኪንታ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ሳኣኪያ ዳር ሳኣካ ዩኖ ዋደና ማዳ፤ 9 ዓማና «ዲማዲ ኬሰኬ ዓሶ ሺኢጲያ ማኦር» ጌይንታ ዓይሁዳ ዓሶኮ ሺኢጲያ ማኦር ማዔ ዓሳ፡ ቁሪናና ዲሰኪንዲሪያ ዓጮ ዓሳ፡ ኪልቁያንታ ዲሲያ ዓጮ ዓሶንታ ፔቲይዳ ዔቁ ዲሰዲፓሮስ ዲዲ ማርማ። 10 ጋዓንቴ ዲሰዲፓሮስ ኬኤዛ ዔራቶና ዓያናና ዔያታ ባሻኒ ዳንዳዒሳኦ። 11 ዓማና፡ «ሃይ ዓሢ ሙሴና ያኦሲና ጫሽካንቴ ኑ ዋይዜ።» ጋዓንዳ ዓሲ ዔያታ ዳሚና ጊኢጊሺ። 12 ዩያይዲ ዳርንታ ጨሞንታ ሃሣ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሰዋ ዔያታ ዔቁሲ፡ ዲሰዲፓሮስ ዓይሢሲ ዋጎ ዋጋ ዓሶ ቤርቶ ሺኢሺ። 13 ዓማና ዲዛ ዑፃ ሉኡዙሞና ማርካዳንዳ ፔቲ ፔቲ ዓሲያ ዔያታ ዔኪ ሙኬ፤ ሉኡዙሞና ማርካዳ ዓሳ ኬኤዛዎ፡ «ሃይ ዓሢ ሃያ ጌኤዙ ማኦርና ሙሴ ዔርዜ ዋጎና ጫሽካ። 14 ሃሣ ሩዚሬቶ ዩሶሴ ሃያ ማኦር ሻሃንዳ፤ ሙሴ ኑና ዓይሢ ዋጎዋ ለኣማንዳ። ጌዲ ኬኤዛንቴ ኑ ዋይዜ።» ሂዚ ጌዔ።። 15 ዩማና ዋጎ ዋጊያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዲሰዲፓሮስ ኮሺ ዛጋዛ፡ ዓኣፖ ካራ ዲዛኮ ያኦሲ ኪኢታንታ ዓኣፕ ካራጉዲ ማሊ ጶዴ።።

7

ዲሰዲፓሮስ ጌሰቴ ጌኤዛ

1 ቁኤሶኮ ሱኡጋሢ ዲሰዲፓሮስ ኮራ፡ «ዩይ ጌይንቴ ባካ ጎኔዳ?» ጌዲ ያኦጮ።። 2 ዲሰዲፓሮስ ሂዚ ጌዲ ማሄ፡ «ታ ዲሸንሃ! ታ ዳደንሃ! ሂንዳ ዋይዙዋቴ፤ ኑ ዳደሢ ዓብራሃሜ ካኦሪ፤ ዓጮይዳ ናንጊያር ዓኣዳንዳሢኮ ቤርታ ሜሶፖታሚያ ዓጮ ዓኣንቴ ቦንቸንቴ ያኦዛሢ ዲዛሞ ጶዳዎ፡ 3 ኔ ዓጮፓ ኬሰኪ ሃሣ ኔ

ዲጊሮይዳፓ ዲማዲ ታ ኔና ዳዋ ዓጮ ዓኣዳ፤ ጌዔ።። 4 ዓማና ዲዚ ካላዳ ዓሶ ዓጮፓ ኬሰኪ ካኦሪ፤ ዩዳ ዩዳ፤ ዲዚ ዲኢካ ዓኣንቴ ዓዳ ሃይቃዛ ካኦሪ፤ ዓጮይዳፓ ኬሲ ሃሢ ዲንሢ ናንጋ ዓጮሎ ያኦሲ ዲዛ ዔኪ ሙኬ።። 5 ያዲ ማዔቶዋ ቶኪ ሄርቃንዳ ቤሲጉዳያታዎ ያኦሲ ዲዛሞ ዲንጊሳኦ፤ ጋዓንቴ ሃኖ ዓጮሎ ዲዛና ዲዛኮ ፃጶና ሃጊ ዓጮ ማሢ ዲዛሞ ዲንጋንዳሢ ጫኦቄ፤ ዩኖ ያኦሲ ዲዛሞ ጫኦቄሢ ዓብራሃሜኮ ሃጊ ናይ ባኣንቴ።። 6 ዜርፃ ዲዛኮ ዓሲ ዓጮዳ ዲዲንቴሢና ዳውሲንቴ ናንጋንዳሢ ሃሣ ዩኖ ዓጮይዳ ያይዳ ጸኤታ ሌዔ ዓሳ ዔያቶ ዓይሌ ማሢ ሜታሲ ዋይሃንዳሢ ዲዛሞ ኬኤዜ።። 7 ሃሣ ሳይሌ ማሢ ዋይሢ ዳር ታኢ ፑርታና ዋጋንዳ፤ ዩካፓ ዔያታ ዓይሉማፓ ኬሰኪ ሃኖ ቤዘይዳ ታና ካኣሽካንዳ። ሂዚ ጌዲ ያኦሲ ኬኤዜ።። 8 ቃሳዎ ሃሣ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁይ ዋጎዋ ዲንጌ።። ዩያር ዓብራሃሜ ዩሳኦቄ ሸዔሰካፓ ሳላሳ ኬሎና ዓቲንቶ ቤርቶ ዲዛኮ ተቁይ፤ ዩሳኦቄ ያይቆኦቤ ሸዔ።። ያይቆኦቤ ዲማ ዲማ ዲሰራዔኤሌ ፃጶኮ ዓደንሢ ማዔ ታጶ ላሞና ናኣቶ ሸዔ።።

9 «ያይቆኦቤ ናኣታ ዔያቶኮ ጌርሲ ዮሴፔ ቁኢሪ ጊብፃ ዓጮ ዓይሌ ማዓንዳጉዲ ሻንቸ።። ያኦሲ ጋዓንቴ ዲዛና ዋላ ማዔ፤ 10 ሜቶ ቢያሢዳፓኦ ዲዛ ኬሴ፤ ሃሣ ጊብፃ ካኣቴ ቤርቶይዳ ቦንቸንቴና ዔራቶና ዲዛሞ ዲንጌ፤ ካኣቴ፤ ጊብፃ ዓጮ ቢያና ፔ ማኦርናይዳ ሱኡጌ ዲዛ ማሄ።። 11 ዩኖ ዋደና ጊብፃ ዓጮና ካኣና፤ ዓጮናይዳ ቢያ ዳኤፕ ሜቶ ማጎፔ ኪሊንኮ ሉማ ዔቁ፤ ዓደንሢያ ኑኡኮ ሙኡዚ ዳንቃኒ ዳንዳዒሳኦ።። 12 ያይቆኦቤ ጊብፃ ዓጮይዳ ሃኣኮ ዓኣሢ ዋይዛዎ ኑ ዓደንሢ ቤርታሲ ዲኢካ ዳኬ።። 13 ላሚያ ማዔ ዔያታ ጊብፃ ዓኣዳ ዋደና ዮሴፔ ፔኤኮ ጌርሲንሢሞ ፔና ፔጋሲ ኬኤዚ ዔርቲ፤ ዲማና ማኦር ዓሳኣ ዲዛኮ ካኣቴና ዔርቲ።። 14 ዩካፓ ዮሴፔ ፔኤኮ ዓደ ያይቆኦቤና ዲጊሮ ቢያ ፔ ኮራ ዔኪ ሙኬ፤ ዩያታ ዋሊ ዑፃ ጉቤ ለንካይታሚ ደንጎ ሳሲኬ።። 15 ዩያር ያይቆኦቤ ጊብፃ ዓጮ ዓኣዳ ናንጊ ዲዛንታ ኑ ዓደንሢንታ ዲኢካ ሃይቁ።። 16 ዔያቶኮ ሌዛ ሴኬሜ ዓጮ ዔኪ ዓኣዳንቴ፤ ዓብራሃሜ፡ ሴኬሜይዳ ዔሞሪ ናኣቶይዳፓ ፔ ሚኢሺና ሻንቁ ዲኡፖ ካያ ዲኡቴ።።

17 «ያኦሲ ዓብራሃሜሞ ጫኦቄ ዲንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ኩማንዳ ዋዳ ዑካዛ ጊብፃይዳ ዓኣ ኑ ዳርኮ ፓይዳ ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዳ።። 18 ዩካፓ ሚሌ ካኣቴ ዮሴፔ ዔራዋያ ጊብፃይዳ ካኣታዳ።። 19 ዩይ ዓኮ ካኣታሢ ኑ ዳር ዑያይዳ ጌኔ ማሊሢና ዔቁ ዩያ ዓሶኮ ናኣታ ሃይቃንዳጉዲ ሃሣ ኬኤሪንታንዳጉዲ ኑኡኮ ዓደንሢ ዋልቁና ዲዚ ኮሺ ሜታሴ።። 20 ዩኖ ዋደና ሙሴ ሸይንቴ፤ ዲዚያ ሚርጌ ሚዛጲ ናይኬ፤ ሃሣ ሃይሃ ዓጊኒያ ፔ ዓደ ማኦር ዳዲ ዲጮ።። 21 ዩካፓ ዲዚ

7:3 7:3 ማዢ. ማ9 12:1። 7:4 7:4 ማዢ. ማ9 11:31፤ 12:4። 7:5 7:5 ማዢ. ማ9 12:7፤ 13:15፤ 15:18፤ 17:8። 7:6 7:6 ማዢ. ማ9 15:13-14። 7:7 7:7 ኬሲ. ማ9 3:12። 7:8 7:8 ማዢ. ማ9 17:10-14፤ 21:2-4፤ 25:26፤ 29:31—35:18። 7:9 7:9 ማዢ. ማ9 37:11፤ 28፤ 39:2፤ 21። 7:10 7:10 ማዢ. ማ9 41:39-41። 7:11 7:11 ማዢ. ማ9 42:1-2። 7:13 7:13 ማዢ. ማ9 45:1፤ 16። 7:14 7:14 ማዢ. ማ9 45:9-10፤ 17-18፤ 46:27። 7:15 7:15 ማዢ. ማ9 46:1-7፤ 49:33። 7:16 7:16 ማዢ. ማ9 23:3-16፤ 33:19፤ 50:7-13፤ ዓ.ያ. 24:32። 7:18 7:18 ኬሲ. ማ9 1:7-8። 7:19 7:19 ኬሲ. ማ9 1:1-11፤ 22። 7:20 7:20 ኬሲ. ማ9 2:2። 7:21 7:21 ኬሲ. ማ9 2:3-10።

ከኤሪንቴንቴ ገብቧ ካኣቲኮ ናይሰከና ዒዛ ዔኪ ፔ ናይ ማሂ ዲቹኔ። 22 ዩያይደም ሙሴ ገብቧ ዓሶ ዔራቶ ቢያ ዔሬኔ፤ ገሰታ ገኤዘና ማዳ ማዳና ቢያ ዲዲ ዓሲ ማዕኔ።

23 «ሙሴኮ ለዓ ያይዲታሚ ኩሜ ዎደና ፔኤኮ ገርሲንሚ ገይዖ ዒሰራዔኤሌ ናኣቶ ዛጋኒ ማሌኔ። 24 ዛጎሮ ዒ ሙካንቴ ዒዛኮ ዒጊናይዳፓ ፔቴሰኬያ ፔቴ ገብቧ ዓጪ ዓሲሰኬይ ጳርቁ ሂዓንቴ ዳንቃዖ ዩያ ዒጊናሚ ዒ ማኣዳኔ፤ ዩያ ጳርቁንቴ ዓሚ ዛሎዎ ኮሚ ዔካኒ ገብቧ ዓጪ ዓሚ ጳርቁ ጳዳኔ። 25 ዒዛ ዛሎና ያኦሲ ዔያቶ ዓይሎማፓ ከሳንዳሚ ዒጊና ዒዛኮ ዔራንዳያ ዒዛም ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዩያ ዒና ዔኪ ዔሪባኣሴ። 26 ዚሮ ጉቴሎ ላምዖ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ዎላ ዑራዳንቴ ዳንቃዖ ዔያቶ ላኣጋኒ ኮዒ ሲንሚ ሃይ ዓሳ! ዒንሚ ዎሊኮ ገርሲንሚከ፤ ዓይጎሮ ዒንሚ ዎላ ዑራዳይ? ገዔኔ። 27 ዩይ ፔ ላጋሚ ጳርቃ ዓሚሚ ሙሴ ሴካ ሂዓዖ ኔና ኑ ዑፃ ዎይሃያና ዎጋያ ማሂሚ ያናዳይ? 28 ዚጊና ኔ ገብቧ ዓሚ ዎዳ ጎይዖ ታናኣ ኔ ዎዳኒ ኮዓ? ገዔኔ። 29 ሙሴ ዩያ ዎይዛዖ ገብቧ ዓጪፓ ፑኒንቴ ሚዲያሚ ገይንታ ዓጪ ዓኣዲ ዒኣካ ናንገ፤ ላምዖ ዓቲንቁ ናይያ ሸዔኔ።

30 «ሙሴ ዒዛ ዓጪይዳ ያይዲታሚ ለዔ ዓኣሄሰካፓ ሲና ገይንታ ዲኮ ኮራ ዓኣ ቦኣሎይዳ ካዮ ባኣካ ዔኤታ ታሚና ያኦሲ ከኣታንቻ ዒዛም ጳዳኔ። 31 ሙሴ ዩያ ዛገ ዎደና ዲቃቲ ሄርሻዖ፡ ባንሚ ዑኪ ዛጋንቴ ሂዚ ጋዓ ዑኡሲ ዎይዚንቴኔ፤ 32 ታኣኒ ኔ ዓደንሚ ዓብራሃሚ ያኦሲ፤ ዩሳኣቁ ያኦሲ፤ ያይቆኦኔ ያኦሲከ» ጋዓዛ፤ ሙሴ ዒማና ዒጊጪ ጎጋይቁኔ፤ ዛጋኒያ ጫርቁባኣሴ። 33 ያኦሲ ዒዛም ጋዓንቴ ኔ ዔቁ ቤዛ ገኤሺ ሳዓታሂሮ ቶካፓ ዲርዘ ኔኤኮ ከሴ፤ 34 ገብቧ ዓጪይዳ ዓኣ ታ ዳርኮ ዳኤፖ ማቶ ጎኔና ታ ዛገኔ፤ ዎኣዲንቶ ዒላቶዎ ታ ዔያቶኮ ዎይዜኔ፤ ዩያሮ ታ ዔያቶ ዓውሳኒ ከዳሂሮ ሃሚ ኔ ሃኒ ዩዔ፤ ታ ኔና ገብቧ ዓጪ ማሂ ዳካንዳኔ» ገዔኔ።

35 «ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሙሴ ኮራ ኔና ኑ ዑፃ ዎይሃያና ዎጋያና ማሂሚ ያናዳይ? ገዒ ቤርታ ዒዛ ማኬያ ማዕቶዎ ያኦሲ ጋዓንቴ ዩያ ሙሴም ካዮ ባኣካ ዳዲ ከኣታንቻሚ ዛሎና ዎይሃያና ዎጋያና ማሂ ዔያቶ ባንሚ ዳኬኔ። 36 ገብቧ ዓጪና ዘቁ ባዘናይዳ ዲቃሃ ባኣዚና ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚና ማዲ ዳሮ ዓይሎማፓ ከሴ፤ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ ዔኪ ሃንቴሚ ዩያ ሙሴከ። 37 ያኦሲ ታና ዔቁሴሂጉዲ ዒንሚኮ ዒሸንሚ ባኣካፓ ያኦሲ ማሊሚ ከኤዛ ዓሲ ዒንሚም ዔቁሳንዳኔ» ገዒ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ከኤዜሚያ ዩያ ሙሴከ። 38 ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ቡኪንቴ ዳርና ዎላ ሃሃ ሲና ዲኮይዳ ገሰቴ ከኣታንቻሚና ዩያጉዲ ኑ ዓደንሚና ዎላ ማዕሂያ ዒዛከ፤ ያኦሲኮዎ ናንጎ ቃኣሎ ኑም ዳኪ ሄሊሴሂያ ዩያ ሙሴከ።

39 «ኑ ዓደንሚ ጋዓንቴ ዒዛ ማማኬያፓዓቲም ዒዛም ዓይሂንቴባኣሴ፤ ዒኖና ዔያታ ገብቧ ዓጪ ማዕኒ ማሌኔ። 40 ዓኣሮኔ ኮራ ዔያታ ሃይ ገብቧ ዓጪፓ ኑና ከሴ ሙሴ ዎዎይቴቴያ ኑ ዔራዎሴ፤ ዩያሮ ኑኡኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ኑና ዔኪ ዓኣዳንዳያ ካኣሽኮንደ ባኣዚ ኑም ማገቴ ገዔኔ። 41 ዒማና ዔያታ ናኣሪ ማላያ ካኣሽኮንደ ባኣዚ ማዘር ዒንጎ ባኣዚያ ዩያም ዒንገኔ፤ ዔያታ ፔ ኩጮና ማዘር ባኮናኣ ዎዛዳኔ። 42 ያኦሲ ጋዓንቴ ዔያቶይዳፓ ዲማዳኔ፤ ጫሪንጮ ዙጉጋሚ ዔያታ ካኣሽካንዳጉዲ ዔያቶ ማሂኔ። ዩይያ፡- ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና ዒንሚ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ!

ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዒንሚ ሹኬ ቆልሞንታ ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ ዒንሚ ዒንገ ዒንገዖ ታኣምዳ?

43 ዔኪ ዒንሚ ዳንዴሚ ዒንሚ ካኣሽካ ሞሎኬኮ ዓፒሎ ማኣርንታ ሬፓኔ ገይንታ ዒንሚ ያኣዛሚኮ ዙጉጎ ማላ ባኮንታከ። ዩያቶ ዒንሚ፡- ዒንሚ ኩቻ ማዘር ዩያቶም ዒንሚ ዚጋ ዒንሚኮ ካኣሽኮ ያኣዘከ። ታኣኒያ ባብሎኔ ዓጪፓ ዒንሚ ዳኪንቴ ዳንዳንዳጉዲ ማሃንዳኔ» ገይንቴ ፃኣፒንቴሚ ጉዳያከ።

44 «ኑ ዓደንሚኮ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓፒላና ማዘርንቴ ያኦሲ ካኣሽኪንታ ማኣሪ ዓኣኔ፤ ዩኖ ዓፒሎና ማዘርና ማኣሮ ያኦሲ ዒዛ ዓይሚ ጎይዖና ሃሃ ዳቁ ጎይዖና ማዘርሚያ ሙሴከ። 45 ያኦሲ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሴ ማሌ ዳር ዓጪ ዔያታ ዳካሌ ዎደና ኑ ዓሶንሚ ዩኖ ዔያታ ዔኪ ዓፒሎና ማዘርንቴ ማኣራሎ ዒያሱና ዎላ ዒዛ ቤዘ ገልዜኔ፤ ዳንዲ ዳውቴ ዎደ ሄላንዳኣና ዩና ዒኣካ ዳዔኔ። 46 ዳውቴያ ያኦሲ ዒዛ ባንቴሂሮ ያይቆኦኔ ዜርዖ ባኣካ ያኣዛሚ ዎርቃንዳ ማኣሪ ማዘር ያኦሲ ሸኣቁኔ። 47 ጋዓንቴ ዩኖ ማኣሮ ያኦሲም ማዘርሚ ሴሎሞኔከ።

48 «ያዲ ማዕቶዎ ዳኤፖ ያኣዛሚ ዓሲ ኩቹና ማዘርንቴ ማኣራዳ ናንጉዎሴ፤ ዩይያ፡- ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሚ ዛሎና 49 ጫሪንጫ ታኣኮ ዳዖ ያይቶከ፤ ሳዓ ታኣኮ ቶካ ሄርቃ ቤዘከ፤ ሂዳዖ ታኣም ዒንሚ ዎዘጉዳ ማኣሪ ማዘርንዳይ? ታ ዳዒ ሃውሻንዳ ቤዘ ዎዘጉዳያዳይ?

50 ዩያ ቢያ ታኣኒ ታ ኩጮና ኮሺሂቴዓዳ? ያኦሲ ሂዚ ጋዓኔ ገዒ ፃኣፒሂጉዳያከ። 51 «ዒንሚ ባቃኖ ዳይሄ፤ ፑርቶ ዓሳ! ዒና ዒንሚኮ ዔኩዎያ፤ ዎያኣ ዒንሚኮ ዎይዙዎያ፤ ዒንሚኮ ዓደንሚጉዲ ዒንሚያ ቢያ ዎዳና ዓያኖ ገኤዙ ማካኔ። 52 ዒንሚኮ ዓደንሚ ዒፂ ዳውሲ ባኣያ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶይዳፓ ያናዳይ? ዔያታ ገኤዙሂኮ ሙኪዮ ቤርታዲ

7:23 7:23 ከሲ. ማፃ 2:11-15። 7:29 7:29 ከሲ. ማፃ 18:3-4። 7:34 7:34 ከሲ. ማፃ 2:14። 7:36 7:36 ከሲ. ማፃ 7:5፤ 14:21፤ ፓይ. ማፃ 14:33። 7:37 7:37 ላሚ. ዎማ 8:15፤ 18። 7:38 7:38 ከሲ. ማፃ 19:1—20:17፤ ላሚ. ዎማ 5:1-33። 7:40 7:40 ከሲ. ማፃ 32:1። 7:41 7:41 ከሲ. ማፃ 32:2-6። 7:42 7:42 ዓዎ. 5:25-27። 7:44 7:44 ከሲ. ማፃ 25:9፤ 40። 7:45 7:45 ዓዲ. 3:14-17። 7:46 7:46 2ሳሙ. 7:1-16፤ 1ዮሴ. ዓሃኬ 17:1-14። 7:47 7:47 1ካኣቶ. ማፃ 6:1-38፤ 2ዮሴ. ዓሃኬ 3:1-17። 7:49 7:49 ዒሲ. 66:1-2። 7:51 7:51 ዒሲ. 63:10።

ከኤዜዘንሚን ቃዳጅ፤ ዲንሚያ ሃሢ ዬያ ጌኤዛሢ ዓላሢ ዲንጊ ዋዳጅ። 53 ዲንሚያ፡- ከኢታንቸ ዛሎና ያኦሲ ዋጎ ዔኬኔ፤ ጋዓንቴ ዲንሚ ዬያ ካፒባኦሲ።»

ዲስዲፖሎስ ሹጮና ዲይንቴ ሃይቁያ

54 ዋጎ ዋጋ ዓሳ ዬያ ዋይዜ ዋዶና ዲናፓ ኮሺ ዲጋዳጅ፤ ዲስዲፖሎስ ዑደይዳኦ ዲጋና ሃኦሚ ዳዔጅ። 55 ዲዚ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺኮ ዋልቆ ጋር ጌሊ ጫሪንጮ ባንሢ ጊኸፍ ጌዒ ዛጋያ፡ ያኦሲኮ ቦንቸ ዴንቄጅ፤ ዬሱሴያ ያኦሲኮ ሚዛቆ ዛላ ዔቁ ዓኦንቴ ዛጊ፡ 56 «ሃይሸ፤ ጫሪንጮ ቡሊንቴ፡ ያኦሲኮ ዋና ዓሢ ያኦሲኮ ሚዛቆ ዛላ ዔቁ ዓኦንቴ ታ ዛጋጅ» ጌዔ።

57 ዬማና ዔያታ ዳጊዲ ዲላቴ፡ ዋዮ ጉቤሢ ፔኤኮ ሳርቃያ ፔቱሞና ዲዛ ባንሢ ዳሸኬ። 58 ዬካፓ ዔያታ ዲዛ ሳርቁ ካታሞይዳፓ ከሲ ሹቻ ዲዒ ዋዳጅ፤ ማርኮ ማዔ ዓሶንሚያ ዲስዲፖሎስ ዲዒ ዓሶኮ ሳፒሎ ዔኪ ሳውሌ ጌይንታ ፔቱ ዳጌሰኬይ ካፓንዳጉዲ ዲዛ ኮራ ጌሢ። 59 ዔያታ ዲዛ ሹጮና ዲዒ ጎይሢ ዓኦንቴ ዲስዲፖሎስ፡- «ጎዳ ዬሱሴ! ሸምፓሢ ታኦኮ ዔኬ!» ጌዒ ሸኢቁ። 60 ሃሢ ዲ ጉምዓታያ፡- «ጎዳሢዮ! ሃያ ዔያቶኮ ማዳ ዳቢንቴ ማሂፓይዲ።» ጌዒ ዳጊዲ ዲላቴ፡ ሃይቁ። ሳውሌያ ዲስዲፖሎስ ዋዶናሢ ቃራኬ ጌዔ።

8

ሳውሌኮ ሸኢዲያ ማኦር ዓሶ ዳውሲያ

1 ዲስዲፖሎስ ሃይቁ ከሎና ዬሩሳላሚይዳ ዓኦ ሸኢዲያ ማኦር ዓሶይዳ ዳኤፒ ዳውሲሢ ዔቁጅ፤ ያኦሲ ማዶም ዳኪንቴዘንሚን ባታዛ ሃንጎ ያኦሲ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ዪሁዳ ዓጮና ሳማሪያ ዓጮና ባንሢ ላኦሊንቴ ዳንዴ። 2 ያኦሲ ዶዲ ካኦሸካ፡ ፔቱ ፔቱ ዓሳ ዲስዲፖሎስ ዲኤኬ፤ ሃሢ ዲናፓ ማዔ ዳኤፒ ዬኤፒያ ዬኤኬ።

3 ሳውሌ ጋዓንቴ ዬዮ ዋዶና ሸኢዲያ ማኦር ዓሶ ባይዛ፤ ሚርጌ ካራ ኮዓጅ፤ ዓሶኮ ማኦር ቢያ ጌሊ ጌሊ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዓቲንቆና ላኦሎና ጎቼ ጎቼ ከሲ፡ ቱኤሲ ማኦሪዳ ቱሰሳ።

ኮዮ ሃይሳ ሳማሪያይዳ ከኤዚንቴሢ

4 ደማ ደማ ቤዘ ላኦሊንቴ ዓኦዳ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ቤዘይዳ ያኦሲኮ ቃኦሎ ከኤዜኔ፤ 5 ፒልጶሴያ ሳማሪያኮ ፑኤፖ ካታሞ ዴንዲ ሚሲሂ ዛሎ ዓሶም ከኤዜኔ። 6 ዓሳ ፒልጶሴኮ ቃኦሎ ዋይዛያ ሃሢ ዲ ማዳ ያኦሲ ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮዋ ዛጋያ ፔቱሞና ዲዚ ጋዓ ባኮ ኮሺ ዋይዛ። 7 ፑርቶ ዓያናኦ ዳጊዲ ዲላቴ ዲላቴ ሚርጌ ዓሶይዳፓ ከሰካ፤ ሃሢ ሚርጌ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሲና ፒዜ ሃንቱዋ ዋሶ ዓሲያ ዳቁ። 8 ዬያር ዬዮ ካታሞይዳ ዳኤፒ ዋዛ ማዔ።

9 ዬዮ ካታሚሎይዳ ሲሞኦኔ ጌይንታ ፔቱ ዓሲ ዓኦ፤ ዬይ ዓሢ ካታሞይዳ ዮዋቶና ዓኪ ባኦዚ ማዲ ማዲ ሳማሪያ ዓጮይዳ ሄርሺ ዲቃቲንታያ ማዒ ናንጋጅ፤ ሃሢ «ታኦኒ ዳኤፒ ዓሲኬ!» ጌዒ ጌዒ ፔና ከኤዜኔ። 10 ዓሶ ዳኮንታ ዳኤፖንታ

ቢያ፡- «ሃይ ዓሢ ዳኤፒ ጌይንቴ ዔኤሊንታ ያኦሲ ዋልቃሢኬ!» ጌዒ ጌዒ ዲዛሲ ዋይዛ። 11 ዔያታ ዲዛሲ ዋይዛሢ ሚርጌ ዋይይዳፓ ሳርቃያ ዮዋቶና ዓኪ ባኦዚ ማዲሢና ዔያቶ ዲቃሢ ሄርሺ ሳሢሮኬ። 12 ጋዓንቴ ፒልጶሴ ያኦሲ ካኦቱሞ ዛሎና ዬሱሴ ከሪሰቶሴ ዛሎና ከኤዜ ኮዮ ሃይሶ ጎናሲ ዔኪ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ ዋኦያና ማሰቴ። 13 ሲሞኦኔያ ዓቱሞ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዋኦያና ማሰቴ ፒልጶሴና ዋላ ፔቱ ማዔ፤ ሃሢ ዲዚ ያኦሲ ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮንታ ማላቶንታ ዛጊ ዛጊ ዲቃቲ ሄርሻ።

14 ዬሩሳላሚይዳ ዓኦ ዳኪንቴዘንሚን ሳማሪያ ዓጮ ዓሳ ያኦሲ ቃኦሎ ጎናሲ ዔኬሢ ዋይዛያ ጳዲሮሴና ዮሃኒሴና ሳማሪያ ዓጮ ዳኬ። 15 ዬያር ሳማሪያ ዓጮ ዓሳ ዓያና ጌኤሺ ዔካንዳጉዲ ጳዲሮሴና ዮሃኒሴና ዓኦዲ ዔያቶም ሸኢቁ። 16 ዓይጎር ጌዔቶ ሳማሪያ ዓጮ ዓሳ ጎዳ ዬሱሴ ሱንዶና ዋኦያ ማሰቴያፓዓቱም ዓያና ጌኤሺ ሃጊ ፔቱ ዓሲዳታያ ከዲባኦሲ። 17 ዬያር ጳዲሮሴና ዮሃኒሴና ዔያቶ ዑፃ ኩጮ ጌሢዛ ዓሳ ዓያና ጌኤሺ ዔኬ።

18 ዳኪንቴዘንሚን ፔኤኮ ኩጮ ዓሶ ዑፃ ጌሢዛ ዓያና ጌኤሺ ዓሶም ዲንጊንቴሢ ሲሞኦኔ ዛጋያ ዳኪንቴዘንሚን ሚኢሽ ዔኪ ሙኪ፡- 19 «ታኦኒያ ኩጮ ጌሢዛ ዓሳ ቢያ ዓያና ጌኤሺ ዔካንዳጉዲ ሃዮ ቢታንቶ ታኦም ዲንጉዋቱ» ጌዔ።

20 ጳዲሮሴ ጋዓንቴ ዲዛም፡- «ያኦሲኮ ዲንጊያ ኔኤኒ ሚኢሽና ዔካኒ ማሌሢሮ ኔናንታ ኔ ሚኢሽንታ ዋላ ባይቁዋቱ! 21 ዓና ኔኤኮ ያኦሲ ቤርቶይዳ ፒዜ ማዒባኦሢሮ ኦ ማዶይዳ ኔኤኮ ቤሲያ ባኦሲ። 22 ዬያር ሃያ ኔኤኮ ፑርቱሞ ዳቢንቶ ጎማፓ ማዔ፤ ጎዶንቴ ያኦሲ ኔኤኮ ሲሞ ማሊያ ዓቶም ጋዓንዳቲ ዲዛ ሸኢቁ፤ 23 ዓይጎር ጌዔቶ ኔኤኒ ባይዛ ቁኢሩም ማሊሢና ኩሚያ ሃሢ ጎሚና ቱኤቴ ዓሲ ማዔሢ ታ ዛጋጅ» ጌዔ።

24 ሲሞኦኔያ፡- «ዲንሢ ሃሢ ጌዔ ባኮይዳፓ ፔቱ ባኦዚታያ ታና ሄሎዋጉዲ ዲንሢ ዲንሢሮ ጎዳሢ ታኦም ሸኢቁዋቱ» ጌዔ።

25 ጳዲሮሴና ዮሃኒሴና ዬሱሴ ዛሎ ዔራ ባኮ ማርካዲ፡ ጎዳኮዋ ቃኦሎ ከኤዜሰካፓ ሚርጌ ሳማሪያ ዓጮ ጉርዳይዳ ኮዮ ሃይሶ ከኤዚ ከኤዚ ዬሩሳላሚ ባንሢ ማዔ።

ፒልጶሴና ካኦቶ ማኦር ማዳ ዒቶዲያ ዓጮ ዓሢና

26 ያኦሲኮ ከኢታንቸ ፒልጶሴ ኮራ፡- «ዔቁ ዬሩሳላሚይዳፓ ጋኦዛ ዴንዳ ጎይዶና ሊካ ዴንዴ» ጌዔ፤ ዬና ጎይዳ፡- ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌይዳና ዓኦዳያኬ። 27 ዲዚ ዔቁ ዴንዴ። ዲማና ፔቱ ዲቶዲያ ዓጮኮ ካኦቶ ማኦር ዓሸቲንቁ ማዳ ዲቶዲያ ዓጮ ዓሲሰኬያ ያኦሲም ዛጊ ካኦሸካኒ ዬሩሳላሚ ዴንዲ ዲኤካ ዓኦ፤ ዬይ ዓሢ ሂንዴኬ ጌይንታ ዲቶዲያ ዓጮ ካኦቱሎና ዋላ ቢታንቶ ዓኦያ ማዒ ማዳያ ሃሢ ሚኢሽ ዲዛኮ ቢያ ዛጊ ሳርቁ ቆላያኬ። 28 ዬይ ዓሢ ፓራሢ ጎቻ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ዴዒ ፔ ዓጮ ባንሢ ማዒ ዴንዲቤቃ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዲሲያሴ ማፃኦፖ ናባባ። 29 ዬማና ዓያና ጌኤዛ ፒልጶሴም፡- «ዴንዲ ሃሴኬ ሳርጌሎ ያይቶ ባንሢ ዑኬ» ጌዔ። 30 ዬያር

ፕላጽሴ ጸሸኪ ይያ ባንሣ ዳንዳያ ዲቶጲያ ዓጮ ዓሣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ማፃአፖ ናባባንቴ ዋይዚ፡- «ኔ ናባባሣኮ ቡሊፃ ኔኤም ጌላ?» ጌዲ ያኦጮኔ።

31 ዲቶጲያ ዓጮ ዓሣ ማሃያ፡- «ቡሊ ኬኤዛ ዓሲ ባኦንቴ ዋዲ ታኦም ጌላንዳይ?» ጋዓያ፡ ፕላጽሴም፡- «ሳርጌሎ ያይቶይዳ ኬሰኪ ታኦና ዋላ ዳዔ» ጌዔ። 32 ዬይ ዲቶጲያ ዓጮ ዳኤፖ ዓሣ ናባባ ማፃአፓ፡-

«ሹኪንታኒ ዲሺንታ ማራይፕዲ ማዔ።
0-ፃፓ ጋፓኖ ታይዛ ዓሳ ታይዛኦና ዚቲ ጋዓ ማራይፕዲ

ዲዚ ዳንጎ ፔኤሲ ቡሊባኦሴ።
33 ዲዚ ቦሃንቴ፤ ፒዜ ዋጌያ ዲዛም ዋጊንቲባኦሴ፤ ሸምፓሣ ዲዛኮ ሳይይዳፓ ባይቄ፤ ዲዛኮ ሸይንቶ ዛሎ ያኦኒ ኬኤዛኒ ዳንዳዓይ?»

ሂዚ ጋዓ ቤዞኬ።

34 ዬይ ካኦቶ ማኦራ ዳኤፒ ዓሲ ማዔ ማዳ ዓሣ ፕላጽሴ ኮራ፡- «ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሣ ሃኖ ጌዔሣ ያ ዛላዳይ? ፔ ዛላም? ማሌ ዓሲ ዛላዳይ? ሃዳራ ታኦም ኬኤዜ» ጌዔ። 35 ፕላጽሴያ ዬኖ ማፃአፖ ቤዞይዳፓ ዓርቃያ ዬሱሴ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ዲዛም ኬኤዜ። 36 ዔያታ ዳንዲቤቃ ዋኦሣ ዓኦ ቤሲ ሄላዛ፡ ካኦቶ ማኦራ ማዳ ዳኤፖ ዓሣ ፕላጽሴ ኮራ፡- «ሃይሸ ሃካ ዋኦሣ ዓኦ፤ ታኦኒ ማሰቱዋፕዲ ታና ላኦጋሣ ዓይጎዳይ?» ጌዔ።

[37 ፕላጽሴያ፡- «ጉቤ ዲናፓ ኔ ጉሙርቄቶ ዋኦ ማሰታኒ ዳንዳዓ፤» ዲዛም ጌዔ። ካኦቶ ማኦራ ማዳ ዳኤፖ ዓሣ፡- «ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ያኦሲ ናኦዚ ማዔሣ ታ ጉሙርቃ፤» ጌዔ።፡*]

38 ካኦቶ ማኦራ ማዳ ዳኤፖ ዓሣ ሳርጌሎ ያይቶ ዔቄሴ፤ ዬካፓ ላምዓሣ ዋኦይዳ ኬዳዛ ፕላጽሴ ዬያ ዓሣ ማሰኬ። 39 ዋኦይዳፓ ዔያታ ኬሰኪሰካፓ ያኦሲኮ ዓያና ፕላጽሴ ዔኬ፤ ካኦቶ ማኦራ ማዳ ዳኤፖ ዓሣ ላሚ ዲዛ ዳንቄባኦሴ። ዲዚያ ዋዛዲ ዋዛዲ ፔኤኮ ጎይያ ዓኦ፤ 40 ፕላጽሴ ዲማና ጋዓንቴ ዓዛፃሴ ጎያ ቤሲዳ ጴዳ፤ ዲዚ ቁሳሪያ ዓጮ ማዔ ሙካንዳያ ሄላንዳኦና ካታም ቢያ ሃንቲ ሃንቲ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዜ።

9

ሳውሌኮ ላኦሚንቶ (ዳኪ. ማዳ 22:6-16፤ 26:12-18)

1 ዲማና ቢያ ዋዳ ሳውሌ ጎዳኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶ ዳጋና ዋዳኒ ዚርቄ ዚርቄ ናንጊቤቃ ቄኤሶኮ ሱኡጋሣ ኮራ ዓኦዳ፤ 2 ጎዳኮ ጎይያ ሃንታ ዓሶ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ ዳንቃያ ቱኪ ቱኪ ዬሩሳላሜ ዔኪ ሙኪሳኒ ዳንዳዓ ኪኢታ ዋርቃታ ዳማሰቆይዳ ዓኦ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ዋይሣ ዓሶም ፃኦፒ ዲንጋንዳፕዲ ቄኤሶኮ ሱኡጋሣ ያኦጮኔ።

3 ዬካፓ ዲዚ ጎይያ ዳንዲ ዳማሰቆ ካታም ሄላኒ ዑካዛ ዲዚ ዔሩዋንቴ ጫሪንጫፓ ዓኦፒዳ ዲካ ፖዒ ዲዛ ዓጫ ፖዔ። 4 ዬማና ዲዚ ቶጊ ዓኦዳ ባካፓ ሳዓ ኬዲ ሎኦማያ፡- «ሳውሌ! ሳውሌ! ኔ ታና ዓይጋ ዳውሳይ?» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዜ።

5 ሳውሌያ «ጎዳሣኖ! ኔኤኒ ያናዳይ?» ጌዔ። ዲዚ ማሃያ «ኔ ታና ዳውሳ፤ ታኦኒ ዬሱሴኬ፤ * 6 ሃሣ ዔቄጋፓ ካታም ጌላ፤ ኔ ማዳንዳ ባካ ዲኢካ ኔኤም ኬኤዚንታንዳ፤» ጌዔ።

7 ሳውሌና ዋላ ዓኦዳ ዓሶንሣ ዑኡሲ ዋይዛያ ያና ዳንቃኒ ዳንዳዒባኦሣሪ ዔያታ ጎያንዳ ጎይሣ ባይዚ ዚቲኖ ጌዒ ዔቄ። 8 ሳውሌ ሳዓፓ ዔቃያ ዓኦኦ ቡሌ ዋዳና ዓይጎዋ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኦሴ፤ ዬያሮ ዓሳ ዲዛኮ ኩጮ ዓርቄ ጎቹ ጎቹ ዳማሰቆ ካታም ዔኪ ዓኦ፤ 9 ዲዚ ዲማና ዓይጎዋ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኦ ሃሣ ሙዒ ዑሽኩዋያ ዳዔ።

10 ዳማሰቆይዳ ፔቲ ሃናኒያ ጎያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ዓኦ፤ ዬያ ዓሣ ጎዳ፡- «ሃናኒያ!» ጌዒ ዔኤላያ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋዛ፡ ዲዚ፡- «ኖ፡ ጎዳሣኖ!» ጌዔ።

11 ጎዳ ዲዛም፡- «ፒዜ ጎይሣ ጌይንታ ጎይፃሎና ዳንዳ፤ ዲኢካ ዪሁዳ ማኦሮይዳ ሳውሌ ጌይንታ ጸርሴሴ ዓጮ ዓሣ ኮዔ፤ ዲዚ ሃሣ ሸኢጳሣዳኬ» ጌዔ። 12 ሳውሌያ ዲማና ዓኦፓ ዲዛኮ ላሚ ዛጋንዳፕዲ ሃናኒያ ዲዛ ዑፃ ኩጮ ጌሣንቴ ያኦሲ ዲዛ ፔጋሲ ዳዋያ ዛጌ።

13 ሃናኒያ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ማሃ፡- «ጎዳሣኖ! ዬይ ዓሣ ዬሩሳላሜይዳ ዓኦ ኔ ዓሶ ዑያይዳ ሚርጌ ፑርታ ባኦዚ ማዳሣ ሚርጌ ዓሲዳፓ ታ ዋይዜ። 14 ሃካኦ ሃሣ ኔና ካኦሸካ ዓሶ ቢያ ቱኡሳኒ ቄኤሶኮ ሱኡጎይዳፓ ቢታንቶ ዔኪ ሙኬ።» ጌዔ።

15 ጎዳ ሃናኒያም፡- «ዲዚ ታኦኮ ሱንያ ማሌ ዳርጎታ ካኦቶንታም ሃሣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶማኦ ዔርዛንዳያ ታኦኮ ዳኦሪንቴ ዓንጋም ማዔሣሪ ሃሣ ዲዛ ኮራ ዓኦ፤ 16 ታ ዛሎና ዋዚፕዳ ሚርጌ ሜቶ ዒ ዔካንዳፕ ታ ታኦር ዲዛም ዔርዛንዳ፤» ሂዚ ጌዔ።

17 ዬያሮ ሃናኒያ ዲኢካ ዳንዲ ሳውሌ ዓኦ ማኦሮ ጌሊ፡ ኩጮ ፔኤኮ ሳውሌ ዑፃ ጌሣ፡- «ታ ዲሻሣኖ ሳውሌ! ሃይካ ኔ ሙካንቴ ጎይፃ ኔኤም ዳይ ጎዳ ዬሱሴ ዓኦፓ ኔኤኮ ዛጋንዳፕዲና ሃሣ ዓያና ጌኤሽ ኩሙሣ ዋልቄና ኔጊዳ ማዳንዳፕዲ ማሆም ታና ዳኬ።» ጋዓ፤ 18 ቤዞማና ቄኡሪ ማላ ባኦዚ ዓኦፓ ኬዳዛ ሳውሌ ዛጋኒ ዳንዳዔ፤ ዬካፓ ዔቄ ዲ ዋኦ ማሰቴ። 19 ሙኡዚያ ሙዒ ደዲ ዳማሰቆይዳ ዓኦ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንሣና ዋላ ዳካ ኬሊ ዳዔ።

ሳውሌ ዳማሰቆይዳ

20 ዬካፓ ኔፕዋያ ሳውሌ፡- «ዬሱሴ ያኦሲ ናይኬ» ጌዒ ጌዒ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዔርዚሣ ዓርቄ።

21 ዬያ ዋይዜ ዓሳ ቢያ፡- «ሃይ ዓሣ ዬሩሳላሜይዳ ዬሱሴ ካኦሸካዞንሣ ቢያ ዋዳሣቱዳ? ሃይካኦ ዲዚ ሙኬሣ ዔያቶ ቱኪ

8:33 8:33 ዲሲ. 53:7-8። * 8:37 8:37 ፔቲ ፔቲ ማፃአፓ፡- ፓይ. 37 ጌዳ ቃሳ። * 9:5 9:5 ፔቲ ፔቲ ማፃአፓ ሃኖ ቤዞይዳ፡- «ጫጮ ሚያ ማሃ ዓኪያና ኔኤር ኔ ማኦሳና» ጋዓ፤ ሃሣ «ሳውሌያ ጎጋይቄ ጎጋይቄ ዓጊቹምና ዲቃታ ሳዳሣኖ! ዓይጎ ታ ኔኤም ማዳንዳፕዲ ኔ ኮዳይ?» ጌዔ። ጋዓ። ዬና፡- ዓይ. 22:10 ጌዳ፤ ሃሣ ዓይ. 26:14ይዳ ፃኦፒንቴ ዓኦ።

ቱኪ ቁኔሶች ስሉሳ ሳንሢ ዔኪ ዓኣዳኒቱዓዳ?»
ጌዒ ጌዒ ደቃቱ ሄርሼኔ።

22 ሳውሌ ጋዓንቴ ፔቶ ደዲ ደዲ ዓኣዳኔ፤
ዩሱሴ ሚሲሄ ማዕሚያ ከኤዚ ከኤዚ
ዳማሰቆይዳ ናንጋ ዓይሁድ ዓሶኮ ጎዖንዶ ገይሢ
ባይዜኔ።

23 ሚርጌ ከሌኮ ገንፃፓ ዓይሁድ ዓሳ ሳውሌ
ዎዳኒ ዘርቴኔ፤ 24 ዒዚ ጋዓንቴ ዒዛ ዎዳኒ ዔያታ
ዘርታሢ ዔሬኔ፤ ዔያታ ዒማና ዒዛ ዎዳኒ ሮኦርና
ዋንቶና ቢያ ካር ካር ካፓኔ። 25 ጋዓንቴ ዲሚና
ሳውሌኮ ገንፃ ሃንታ ናኣታ ዒዛ ሮኦጮና ዲሮ
ዑሣ ዓኣሢ ካታዎ ዙላ ከይሴኔ።

ሳውሌ ዩሩሳላሚይዳ

26 ሳውሌ ዩሩሳላሚ ዓኣዳዖ ዒኢካ ዓኣ
ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሢዮን ዎላ ማዓኒ ኮዔኔ፤
ዔያታ ጋዓንቴ ዒዛኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዖ ጎኔ
ዔያቶም ማለባኣሢሮ ቢያሢ ዒዛ ዒገጮኔ።

27 ባርናባሴ ጋዓንቴ ሳውሌ ዔያቶ ኮይላ ሺኢሻዖ
ዒዚ ጎይዖ ዓኣንቴ ጎዳ ዒዛም ዎይቲ ጴዳቶ ሃሣ
ዎማይዲ ዒዛና ጌሰቱቶ፣ ዳማሰቆይዳኣ ዩሱሴ
ሱንፃና ዎማይዲ ዒዚ ጮርቁ ዓሶ ዔርዜቶዎ
ዔያቶም ከኤዜኔ። 28 ዩያር ሳውሌ ዔያቶና ዎላ
ማዒ ዩሩሳላሚይዳ ሃንቲ ሃንቲ ጎዳ ሱንፃና
ጮርቁ ከኤዜኔ፤ 29 ጌሪኬ ዓጮ ሙኡጮ ጌሰታ
ዓይሁድ ዓሶና ዎላ ጌሰቲ ማርማዛ፣ ዔያታ ጋዓንቴ
ዒዛ ዎዳኒ ማሌኔ። 30 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሢዮን
ዩያ ዔራዖ ቁሳሪያ ዓጮ ዒዛ ዔኪ ዓኣዲ ዩካፓ
ዪርሴሴ ዓጮ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኬኔ።

31 ዒማና ዩሁዳ ዓጮ፣ ጌሊላና ሳማሪያ
ዓጮናይዳ ቢያ ዓኣ ሺኢጲዖ ማኣሮ ዓሳ ሃውሾ
ዳንቁ ደዳኔ፤ ሃሣ ጎዳ ቦንቸ ቦንቸ ዓያና ጌኤሺናኣ
ደዲ ደዲ ፓይድና ሚርጌኔ።

ጴይርሴ ሊዳና ዒዮጴ ጌይንታ ዓጮናይዳ

32 ጴይርሴ ዓጮ ሃንቲቤቃ፣ ሊዳይዳ ናንጋ
ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሢዮን ኮራ ዓኣዳኔ። 33 ዒኢካ
ዒዚ ሳሊ ለዔ ጉቤ ላሂ ናንጋ ዔኒያ ጌይንታ
ዎቦ ሳሊ ዳንቁኔ። 34 ጴይርሴ ዩያ ዓሢ፡- «ዔኒያ!
ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ኔና ፓሣንዳኔ፤ ዔቁ ኔኤኮ ዜዶ
ማሄ» ጋዓዛ፣ ዒዚ ኔጉዎዖ ዔቁኔ። 35 ሊዳና
ሳርናሚ ጌይንታ ዓጮናይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዩያ
ዛጋዖ ጎዳ ጉሙርቁኔ።

36 ዒማና ዒዮጴ ዓጮይዳ ፃቢታ ጌይንታ ፔቱ
ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃሰኬና ዓኣኔ፤ ዒዛ ሱንፃኮ
ቡሊፃ ጌሪኬ ሙኡቸና «ዶርቃ» ጌይሢ ማዓዛ ዩና
ጌይዖ «ጌንዖ» ጌይሢከ፤ ዒዛ ኮሺ ባኣዚ ማዲሢና
ሃሣ ገንሣ ማንቆ ዓሶም ሚርጌና ዔኤቢ ዒንገሢና
ዔርቱ ላኣሊከ። 37 ዒማና ዒዛ ሃይቁም፣ ዓሳ
ዒዛ ሱኡዲ ማሰካዖ ሹጮና ማዦና ማኣሮ ዑፃ
ዓኣ ቤዘይዳ ከሴ ላይሢኔ። 38 ሊዳ ጌይንታ
ቤዜላ ዒዮጴኮ ዑኬ ማዔያታሢሮ ዒዮጴይዳ
ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ጴይርሴ ሊዳይዳ
ዓኣሢ ዎይዘ፡- «ኔጉዎዖ ዑኬ ኑ ኮራ ሙኬ» ጌዒ
ዒዛም ኪኢታ ላምዖ ዓሲ ዳኬኔ። 39 ዩያር ጴይርሴ
ዔኤሊዮ ሙኬዘንሢዮን ዎላ ሙኬኔ፤ ዒኢካ ዒዚ
ሂላዛ ሹጮና ማዦና ማኣሮ ዑፃ ዓኣ ቤዘ ዔያታ
ዒዛ ዔኪ ከሴኔ፤ ዩማና ዓኒንሢ ሃይቁ ላኣላ ቢያ
ዒዛኮ ዓጮ ዔቃዖ ዩኤኪ ዩኤኪ ዶርቃ ዔያቶና

ዎላ ሹምፔና ዓኣዖ ሲኬ ማኣዓሢንታ ዓፒሎዎ
ዳዎ ዳዎ ቤኤዚንታኔ። 40 ጴይርሴ ጋዓንቴ ቢያሢ
ካሮ ባንሢ ከሴጋፓ ጉምዓቲ ሺኢቃዖ ሌዘ
ባንሢ ዛገ፡- «ፃቢታ ዔቁ!» ጋዓዛ፣ ዒዛ ዓኣፖ
ቡሌኔ፤ ዒዛኣ ሃሣ ዒዛ ዳንቃዖ ዔቁ ዳዔኔ።
41 ዒዚ ዒዛኮ ኩጮ ዓርቁ ዔቁሳዖ፣ ዓኒንሢ ሃይቁ
ላኣሎንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንታ ዔኤሊ
ዳቁሺ ዒዛ ዔያቶ ቤርታ ዔቁሴኔ። 42 ዩይ
ባካ ዒዮጴ ዓጮይዳ ቢያ ዔርቱሢሮ ሚርጌ
ዓሳ ጎዳ ጉሙርቁኔ። 43 ጴይርሴ ዒማና ሲሞኦኔ
ጌይንታ ጎር ጉኡዓ ዓሲሰኬያና ዎላ ሚርጌ ከሊ
ዒዮጴይዳ ዳዔኔ።

10

ጴይርሴና ቆርኔሌዎሴና

1 ቁሳሪያ ዓጮይዳ ናንጋ ቆርኔሌዎሴ ጌይንታ
ፔቱ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዚያ «ዒፃሊያ ፖኦሊሶ»
ጌይንታ ፖኦሊሶኮ ጸኤቶ ዓሶ ዓይሢ ሱኡጌከ፤
2 ዒዚ ፔ ማኣሮ ዓሶና ዎላ ዓይሁድ ዎጎ ጎይዖ
ዶኡሲ ካኣሽካያና ዒገጮያ፣ ማንቆ ዓሶዎ ሚርጌና
ማኣዳያ ሃሣ ዶኡሲ ቢያ ዎዳ ሺኢቃዖከ። 3 ፔቱ
ከሊ ማሢ ደንቦልሳ ዎዳ ጉዳያ ማዓኣና ዶኡሲኮ
ኪኢታንቻ ዒዛ ኮራ ጌሊ፡- «ቆርኔሌዎሴ!» ጌዒ
ዒዛ ዔኤሊያ ዶኡሲ ዒዛም ፔጋሲ ዳዌኔ።

4 ዒዚ ገዥ ጌዒ ኪኢታንቻሢ ባንሢ ዛጋዖ
ዲቃቲሢሮ፡- «ጎዳሢዮ! ዓይጎዳይ?» ጋዓዛ፣
ኪኢታንቻሢ ዒዛም፡- «ኔኤኮ ሺኢጲዮና ማንቆ
ዓሶኔ ማኣዳ ማኣዲፃ ዶኡሲ ቤርታ ጴዳኔ፤ 5 ሃሢ ኔ
ኮራፓ ዓሲ ዒዮጴ ዓጮ ዳኪጋፓ ጴይርሴ ጌይንታ
ሲሞኦኔ ዔኤሊሴ፤ 6 ዒዚ ሃሢ ባዘ ዓጮይዳ
ዓኣ፣ ጎር ጉኡዓ ሲሞኦኔ ማኣራ ሹኦቸዎይዳ
ዓኣኔ» ጌዔኔ። 7 ዩያ ዒዛም ከኤዜ ኪኢታንቻሢ
ዒዛይዳፓ ዲማዲ ዓኣዳዛ ቆርኔሌዎሴ ዒዛም
ላምዖ ማዶ ማዳሰከንሢዮን ጉሙርቁንቲ ማዳ ፔቱ
ዶኡሲ ጉሙርቃ ፖኦሊሴሰኬያ ዔኤሊ፣ 8 ማዔ
ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዜሢዮን ገንፃ ዒዮጴ ዓጮ
ዳኬኔ።

9 ዚራሎ ዔያታ ዓኣዲ ካታዎኮ ዑካኣና ዓባ
ሳዛ ሄሌም ጴይርሴ ዒዚ ቤርታ ሺኢቃ ሹጮና
ማዦና ማኣሮኮ ዑዖ ከሰኬኔ። 10 ዩማና ዒዛ
ናይዳም ሙኡዚ ሙዓኒ ኮዔኔ፤ ሮኦሪ ሙዎ ሙዓ
ዒዛም ጌኢጊንታ ጎይሢ ዓኣንቴ ዶኡሲ ዒዛም ፔጋሲ
ዳዎ ባኣዚ ዒዚ ዛጌኔ። 11 ዩና ዒ ዛጌ ባኬላ
ያዲከ፡- ጮሪንጮ ቡሊንቴም ዖይደ ዛላ ዓርቁንቴ
ዓፒላ ማላ ባኣዚ ሳዖ ከዳኔ። 12 ዩኖ ጌዶይዳ
ዲማ ዲማ ዳካንታ ዳኤፒ ቦዖንታ ሃሣ ካፒያኣ
ዓኣኔ። 13 ዓካሪ ዒማና፡- «ጴይርሴ! ዔቁ ሃያ ሹኪ
ሹኪ ሙዔ» ጋዓ ዑኡሲ ዒዛም ዎይዚንቴኔ።

14 ጴይርሴ ጋዓንቴ፡- «ጎዳሢዮ፣ ዩይ ማዓዓኬ!
ሙዒንቱዎ ቁፃ ማዔ፣ ዒኢቱ ባኣዚ ሙዒ ታ
ቤቁባኣሴ» ጌዔኔ።

15 ላሚ ሃሢ፡- «ዶኡሲ ጌኤሺ ማሄ ባኮ ኔኤኒ
ዒኢቱያከ ጋዓንዳያ ኮይሱዎሴ» ጋዓ ዑኡሲ
ዎይዚንቴኔ። 16 ዩና ሃይሢ ማይንቲ ዒዛም
ጴዳሰካፓ ዓፒሎጉዳ ባኬላ ቤዘማና ሌካ
ጮሪንጮ ዔውቱኔ።

17 ጳጳሮች ይህ ያህሉ ሲዛ ደቂቅ ባኮኮ ቡሊፃ «ዳይጎ ናንዳይ?» ጌራ ጌራ ፔ ማሊያና ማሊ ማታዳንቴ፡ ቆርኔሎዎሴ ዳኬ ባሶንሚ ሲሞክኮ ማእሮ ያኦጪ ያኦጪ ዲሮ ካራ ዔቃዎ፡ 18 ዔኤሊንቴ፡- «ጳጳሮች ጌይንታ ሲሞክኮ ሸኦቹሞና ዓኣሚ ሃካዳ?» ጌራ ያኦጪ፡፡

19 ጳጳሮች ያህሉ ሲዛ ፔጋሲ ደቂቅ ባኮኮ ዛሎ ማሊያይዳ ዓኣንቴ ዓያና ጌኤሽ ሲዛሞ፡- «ሃይሾ፡ ነና ሃይሃ ዓሲ ኮዓኔ፤ 20 ዔያቶ ዳኬሚ ታናታሚሮ ዓልቱሞ ኬዲጋጋ ዔያቶና ዋላ ዓኣዴ» ሂዚ ጌዔ፡፡ 21 ጳጳሮች ያኣ ቤዛጋ ኬዲ ባሶንሚ ባንሚ ሙካዎ፡- «ዓንሚ ኮዓሚ ሃይሾ፡ ታናኬ፤ ዓንሚ ዓይጋ ሙኬይ?» ጌራ ያኦጪ፡፡

22 ዔያታ፡- «ኦኤኒ ሙኬሚ ዌኤቶ ፖኦሊሶኮ ሱኤጋሚ፡ ቆርኔሎዎሴ ኮራጋኬ፤ ዓዚያ ዓይሁዳ ዓሳ ቢያ ዓዚ፡ ባንቻያ ሃሃ ያህሉ ካኣሽካያ ኮሽ ዓሳሲ፡ ነና ዓዚ ፔ ማእሪ ዔኤሊሲ ኔ ጋዓ ባኮ ሞይዛንዳጉዲ ያህሉ ከኢታንቻ ዓዛሞ ኬኤኬ» ጌዔ፡፡ 23 ዩካጋ ጳጳሮች ዔያቶ ማእሪ ጌልዚ ሸኦቹንሚ ሞይሃዎ ጉቴሎ ዔቁ ዩንሚ ሙኬዘንሚና ዋላ ዓኣዴ፤ ዓዮጳይዳ ዓኣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳይዳጋ ፔቴ ፔቴ ዓሲያ ዓዚና ዋላ ዓኣዴ፡፡ 24 ዚራሎ ዔያታ ቁሳሪያ ሙካንቴ ቆርኔሎዎሴ ፔኤኮ ዓጊናና ዑኬ ላጌ ማዔ ዓሳዎ ዔኤሊ ጳጳሮች ካጋ፡፡ 25 ጳጳሮች ጌሊ ቆርኔሎዎሴና ካኣማዛ ቆርኔሎዎሴ ዓዛኮ ቶኮ ዴማ ሂርኪ ጌራ ቦንቾ ዔኤሊሚ ዔኤሊ፡፡ 26 ጳጳሮች ጋዓንቴ፡- «ዔቁ! ታኣ ኔጉዲ ዓሳሞይ!» ጌራ ዓዚ ዔቁሴ፡፡

27 ጳጳሮች ቆርኔሎዎሴና ዋላ ጌሰቲ ጌሰቲ ጋሮ ጌላዎ ማርጌ ቡኪንቴ ዓኣ ዓሲ ዴንቄ፡፡ 28 ዩካጋ ዩያ ዓሳሞ፡- «ዓይሁዳ ዓሳ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዜርዎና ዋላ ፔቴ ማዒ ሃሃ ዋሊኮ ማእሪ ጌሊንያ ኦ ካኣኸ ዋጋ ዓይሁዳሚ ዓንሚ ዓንሚ ቶኦከና ዔራራ፤ ጋዓንቴ ያናኣ ታኣኒ ጌኤሽከባኣ፡ ዓኣኤቲ ዓሲኬ ጎዑዋጉዲ ያህሉ ታና ፔጋሲ ደቂቅ፡፡ 29 ዩያሮ ታኣሞ ዓንሚ ዓሳ ዳኬ ዋዶና ፔቴታዎ ዓልቱሞ ታ ሙኬኔ፤ ዓካሪ ዓይጎሮ ዓንሚ ታና ዔኤሎቶታ ዔራራ ኮዓኔ» ጌዔ፡፡

30 ዓማና ቆርኔሎዎሴ፡- «ሃኖ ያይዳሳ ኬሊ ሃይማ ዋዴ፡ ማሚ ደንቦልሳ ዋዴ ማዓኣና ታኣኒ ታ ማእሪ ያህሉ ሸኦቹንቴ ዓኣፒዳ ዲዲካ ቦኦሪ ዓፒላ ማኣዔ ዓሲ ታ ዔራሞንቴ ታ ቤርታ ዔቃዎ፡ 31 «ቆርኔሎዎሴ! ያህሉ ኔኤኮ ሸኦቹንቴ ዋይዜኔ፤ ሃሃ ማንቆ ዓሳሞ ኔ ዓንጋ ዓንጊያዎ ኔኤኮ ዔኬኔ፤ 32 ዓካሪ ዓዮጳ ዓጮ ከኢታ ዓሲ ዳኪጋጋ ጳጳሮች ጌይንታ ሲሞክኮ ዔኤሊሴ፤ ሃሚ ዓዚ ባዘ ዓጮ ዓኣ ጎሮ ጉኡዓሚ፡ ሲሞክኮ ማእሪ ሸኦቹሞይዳ ዓኣኔ» ታኣሞ ጌዔሚሮ፡ 33 ቤዘና ከኢቶ ዓሳንሚ ታ ኔ ኮራ ዳኬኔ፤ ኔኤኒያ ሃሚ ሙኬሚ ቃራኬ፤ ዓካሪ ያህሉ ነና ኬኤዘንዳጉዲ ዓይሚ ባኮ ቢያ ሞይዚ ኦኤኒ ቢያሚ ያህሉ ቤርታ ሃይካ ቡኬኔ» ሂዚ ጌዔ፡፡

ጳጳሮች ጌሰቲ ጌኤዘ

34 ጳጳሮች ዔያቶሞ ኬኤዘዎ፡- «ጎኔና ያህሉ ዓሲ ዓሲዳጋ ዲማሱሞኣሚና ፔቴያ ባሽ ማሂ ዛጉዋኣሚ ታ ዔራራ፤ 35 ዓይጎ ዓጪ ዓሲ ማዔቶዎ ያህሉ ዓጊጫያ ሃሃ ጎኡሞ ባኣዚ ማዲያ ማዔ

ዓሚ፡ ዩያ ያህሉ ናሽካ፡፡ 36 ያህሉ ዓሲራዔኤሌ ደሮሞ ቃኣሎ ዳኬሚ ዔርቲያኬ፤ ኮኸ ሃይሳ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ዛሎና ሙኬሚያ ዔያቶሞኬ፤ ጋዓንቴ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ቢያሚኮ ጎዳኬ፡፡ 37 ዮሃኒሴ ዋኣዎና ማሰኪያ ኬኤዜ ዋዳጋ ዓርቃዎ፡ ጌሊላ ዓጫጋ ዴንዲ ዩሁዳ ዓጮ ቢያይዳ ማዔ ባኮ ዓንሚ ዔራራ፡፡ 38 ሃሃ ያህሉ ናዚራቶ ዩሱሴ ዓያና ጌኤኸና ዳኤሪሚንታ ዋልቄያ ዓዛሞ ዓንጊሚ ዓንሚ ዔራራ፤ ያህሉ ዓዚና ዋላ ማዔሚሮ ዓዚ ኮሽ ባኣዚ ማዲ ማዲ ፑርቶ ዓያናና ዓርቁንቴ ዓሳዎ ጋሚ ጋሚ ሃንቴ፡፡

39 «ዩሁዳ ካታሞ ኮይሎና ዩራሳላሚ ካታሞናይዳ ዓዚ ማዴ ባኮኮ ቢያ ኦኤኒ ማርካኬ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዓዚ ማሚዳ ሱጺ ዋዴ፡፡ 40 ያህሉ ዓዚ ሃይሃሳ ኬሎና ሃይባጋ ዔቃንዳጉዲና ዓሳማኣ ዓዚ ጳዳንዳጉዲ ማሄ፡፡ 41 ዓዚ ጳዴሚ ቢያ ዓሲሞቱሞንቴ ሃይባጋ ዔቁሚኮ ጊንፃ ዓዚና ዋላ ሙዒ ዑሽኬ፡ ያህሉ ቤርታዲ ዳኤራ፡ ኦና ዓዛኮ ማርኮንሚሞኬ፡፡ 42 ሃያ ባኮ ዴሞ ኦ ኬኤዘንዳጉዲ፡ ሸሞፖና ዓኣ ዓሳና ሃይቁ ዓሳይዳ ዓዚ ዋጋንዳያ ማዒያ ሃሃ ዩያ ያህሉ ማሊ ጌሚያ ማዒሚያ ኦ ማርካዳንዳጉዲ ኦና ዓይሚ፡፡ 43 ዓዚና ጉሙርቃዘንሚሞ ቢያ ዓዛኮ ሱንፖና ጎማ ዓቶሞ ጌይንታንዳሚ ያህሉ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዓዚ ዛሎ ማርካዴኔ» ጌዔ፡፡

ዓይሁዳ ማዒባኣ ዜርዎኮ ዓያና ጌኤኸ ዔኤዘ

44 ጳጳሮች ዩያ ኬኤዛኣና ቃኣሎ ሞይዜ ዓሳ ቢያሚዳ ዓያና ጌኤሽ ኬዴ፡፡ 45 ጳጳሮች ዋላ ሙኬ፡ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓይሁዳ ዓሳ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዜርዎሞ ዓያና ጌኤኸ ዓንጊንፃ ላኣሊንቴሚ ዛጋዎ ዲቃቲ ሂርሼ፡፡ 46 ዓይሁዳ ማዒባኣ ዜርዎሞ ዓያና ጌኤኸ ዓንጊንቴያታሚ ዔያታ ዔራሚ፡ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዜርዎዲማ ዳንጋና ጌሰታንቴ ሃሃ ያህሉ ጋላቲ ጋላቲ ቦንቻንቴ ዔያታ ሞይዜሚሮኬ፡፡ 47 ዩማና ጳጳሮች፡- «ሃኣታ ዓሳ ኦጉዲ ዓያና ጌኤሽ ዔኬኔ፤ ዓካሪ ዋኣዎና ዔያታ ማሰቱሞጉዲ ያኦኒ ዔያቶ ላኣጋይ?» ጌዔ፡፡ 48 ዩያሮ ዔያታ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ሱንፖና ዋኣዎ ማሰታንዳጉዲ ዓይሚ፤ ዩካጋ ጳጳሮች ዔያቶና ዋላ ዳካ ኬሊ ዴዓንዳጉዲ ዔያታ ዓዚ ሸኦቹ፡፡

11

ጳጳሮች ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ማእሪ ዓይጋ ጌሊቶዎ ኬኤዜሚ

1 ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ያህሉ ቃኣሎ ሞይዚ ዔኬሚ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዳኪንቴዘንሚንታ ሃንጎ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳንታ ሞይዜ፡፡ 2 ጳጳሮች ዩራሳላሚ ጊንሃ ማዒ ዓኣዴ ዋዶና ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቴፃ ፒዜኬ ጋዓ፡ ዓይሁዳታዎ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዛላጋ ማዔ ዓሳ ዓዚ፡- 3 «ዓይጎሮ ኔ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቴባኣ ዓሳ ማእሪ ጌሊ ዔያቶና ዋላ ሙዒይ?» ጌራ ጋሰ፡፡ 4 ጳጳሮች ጋዓንቴ ሂዚ ጌራ ቢያ ባኮ ጋይዲ ጋይዲ ኬኤዜሚ ዓርቁ፡፡

5 «ታኣኒ ዓዮጳ ካታማ ሸኦቹሚዳ ዓኣዎ ያህሉ ታኣሞ ፔጋሲ ደቂቅ ባኣዚ ዛጌ፤ ታ ዛጌሚ ፑኤፒ ዓፒላ ማላ ባኣዚ ያይዶ ዛሎ ዓርቁንቴ ጫሪንጫጋ ኬዲ ታ ባንሚ ሙካንቴኬ፤ 6 ዩኖ ባኬሎ ኮሽ

10:34 10:34 ላሚ. ሞፃ 10:17፡፡

ታ ዛጋዛ ደማ ደማ ቆልሞ፣ ካይዚ ቦዖ ዳካንታ ደኤፒንታ፣ ካፒያ ገዳ ዓኣንቴ ታ ዛጌን፤ 7 ዓማና ለደርሴ! ዓቂ ሹኪ ሹኪ ሙዔ» ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዛዖ፣ 8 ዬይ ማዓዓኪ ጎዳሚዮ! ሙዒንቴዎ ዒኢቴ ባኣዚ ታ ሙዒ ቤቁባኣሴ» ጌዔ። 9 ሃሃ ለሚሃና ዬና ዑኡዘላ ለጎሲ ጌኤሺ ማሃሃ ኔ ዒኢቴያኬ ጋዓኒ ኮይሱዋሴ» ጌዒ ጫሪንጫፓ ታኣም ኬኤዜ። 10 ዬና ሃይሂ ማይንቲ ያዲ ማዕሰካፓ ዬና ዓፒሎ ማላ ባኬላ ጉቤ ለካ ጫሪንጫ ዬና ሙቴ። 11 ዓማና ቁሳሪያይዳፓ ታ ባንሂ ደኮና ሃይሃ ዓሲ ኑ ዓኣ ማኣር ሙኪ ሃሌ። 12 ዓያና ጌኤሺ ታኣኒ ፔቴታዖ ዓልቲሂ ባኣያና ዔያቶና ዋላ ዓኣዳንዳጉዲ ታኣም ኬኤዜ፤ ሃንሂ ላሆ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንሂ ታኣና ዋላ ዓኣ፤ ዔያቶንታ ዋላ ኑ ቆርኔሌዎሴ ማኣሪ ዓኣዲ ጌሌ። 13 ዒዚያ ያኦሲ ኪኢታንቻ ዒዛም ጴዳም ዒ ዛጌሃና፡- «ዒዮጴ ዓጮ ዓሲ ዳኪ ጴዳርሴ ጌይንታ ሲዋኦኔ ዔኤሊሴ፤ 14 ዒዚ ኔኤና ኔ ማኣር ዓሶና ቢያ ዒንሂ ዳቃንዳ ቃኣላ ኔኤም ኬኤዛንዳ፤ ጌዔሂ ዒ ኑም ኬኤዜ። 15 ዬያር ታኣኒ ዔያቶም ኬኤዚያ ዓርቁ ዋደና ዓያና ጌኤዛ ቤርታ ኑ ዑ፡፡ ኬዳሚጉዲ ዔያቶ ዑ፡፡ ኬዳ። 16 ዬማና ጎሃንሴ ዋኣሂና ማሰኬ፤ ዒንሂ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺና ማሰታንዳ፤ ጌዒ ጎዳ ኬኤዜ ቃኣላ ታኣም ጴቁ። 17 ኩኒ ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዋደና ያኦሲ ኑም ዒንጌ ዒንጌዖ ዔያቶማኣ ዒንጌንቴያታቴ ሂዳዖ ያኦሲ ታ ላኣጋኒ ዋልቁ ታኣኮ ዓኣ?» ጌዔ። 18 ዔያታ ዬያ ዋይዛዖ ጎዖንዳ ጎይሂ ባይዚ ዚቲዮ ጌዔ፤ ዬካፓ ዔያታ፡- «ዓካሪ፡ ያኦሲ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዳቃንዳጉዲ ጎሞ ዔያቶም ዓቶም ጌዔ።» ጌዒ ያኦሲ ጋላቴ።

ዓንጎኪያይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣር

19 ዒሰጎጎኖሴ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቁ ዋደና ዔቁ ዒዲ ዳውሲዖ ዛሎና ላኣሊንቲ ዳንዴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዳንዲ ፒንቁ፣ ቆጲርሴና ዓንጎኪያ ዓጮ ሃላንዳኣና ዓኣዳዖ ያኦሲኮ ቃኣሎ ዓይሁዴ ዓሲዳፓ ዓታዛ ማሌ ዓሲም ኬኤዚባኣሴ። 20 ማዕቶዎ ቆጲርሴና ቁሪና ዓጮናይዳፓ ሙኬ ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዓንጎኪያ ዓኣዳዖ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶማኣ * ዓይሱዋዖ ጎዳ ዬሱሴ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዜ። 21 ጎዳ ዔያቶ ማኣዳሂር ሚርጌ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ጎዳ ባንሂ ማዕ። 22 ዬሩሳላሚይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ዬያ ዋይዜሂር ባርናባሴ ዓንጎኪያ ዳኬ። 23 ዒዚያ ዓኣዲ ያኦሲ ኮሹዋና ዒንጋ ዒንጌዖ ዳርም ዋይዜዲ ዒንጌቶዎ ዛጋዛ ሚርጌ ዒዛ ዋዛሴ፤ ቢያሂ ጉቤ ዒናፓ ደዲ ጎዳም ጉሙርቁንታያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ዒ ዘሬ። 24 ዒዚያ ዓያና ጌኤሺ ኩሙሂ ዋልቁና ዒዛይዳ ማዳያ ሃሃ ሚርጌና ያኦሲ ጉሙርቃ ኮሺ ዓሲ። ሚርጌ ዓሲያ ጎዳ ባንሂ ማዕ። 25 ዬካፓ ባርናባሴ ሳውሌ ኮዓኒ ያርሴሴ ጎዖ ዓጮ ዓኣዲ፣ 26 ዒዛ ዳንቃዖ ዓንጎኪያ ዔኪ ዒዛ ሙኬ። ፔቴ ለዔ ኩሙሂ ዔያታ ዒኢካ ዓኣ

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶና ዋላ ፔቴ ማዒ ሚርጌ ዓሲ ዔርዜ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ፔቴ ጌዒ ዓንጎኪያይዳ «ዓማና ዓሶ» ጌይንቴ። 27 ዓማና ፔቴ ፔቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዛንሂ ዬሩሳላሚይዳፓ ዓንጎኪያ ዳንዴ፤ 28 ዔያቶይዳፓ ፔቴሂ ዓጋሶሴ ጎዖሂ ዔቁ ዓጮ ቢያይዳ ዳኤፒ ናይዚ ኬሰካንዳሂ ዓያና ጌኤሺ ማሊሴም ኬኤዛዛ፣ ዬይ ናያ ርሜ ዓጮ ካኣቲ ቁላውዴዎሴ ዋደና ማዕ። 29 ዬያር ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ፔቴ ፔቴሂ ፔ ዳንዳዔሂጉዴያ ሚኢሺ ኬሲ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ማኣዳ ዳካኒ ማሌ። 30 ዬካፓ ሚኢሺ ዔያታ ኬሲ ባርናባሴና ሳውሌና ዑ፡፡ ዳኬ።

12

ዓማና ዓሶኮ ዳኤፖ ዳውሲንቲዮ

1 ዓማና ካኣቲ ሄርዲሴ ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓማና ዓሶ ዳውሲሂ ዓርቁ፤ 2 ዮሃንሴኮ ቶይዲ ያይቆኦ፤ ጩንቻ ዓፓርና ዒዚ ቲቁሲ ዋዲሺ። 3 ዬይ ባካ ዓይሁዴ ዓሶ ዋዛሴሂ ዛጋዖ ጴዳርሴያ ሃሃ ዓርቁሴ። ዬይ ማዕሂ ዓይሁዴ ዓሶኮ ዑሃ ዓኣዲያ ጌዒ ላኣደ ሙዒ ቦንቾ ኬሎና። 4 ጴዳርሴ ዒዚ ዓርቁሴሰካፓ ቱኡሲ ማኣሪዳ ቱኬ፤ ዓይሁዴ ዓሶኮ ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎኮ ጊንፃፓ ዳር ቤርቶ ሺኢሻንዳያ ሄላንዳኣና ያይዳ ያይዳ ማዒ ፔቴና ዒዛ ያይዳ ዓሲ ካፓንዳጉዲ ካፓ ዓሶ ዓይሂ። 5 ዬያር ጴዳርሴ ቱኡዘ ማኣርይዳ ቱኡቲ ካፓ ዓሶና ካፒንቴ፤ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ጋዓንቴ ዒዛ ጋይቲ ደዲ ያኦሲ ሺኢቃ።

ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ቱኡዘ ማኣራፓ ጴዳርሴ ኬሴሂ

6 ሄርዲሴ ዳር ቤርቶ ጴዳርሴ ሺኢሻኒ ማሌ ዋንቲሎ ጴዳርሴ ላምዖ ካኒ ቢራታና ቱኡቲ ላምዖ ካፓ ዓሲኮ ባኣካ ላሂ ዓኣ፤ ዓቲ ሜሌ ካፓዘንሂ ቱኡዘ ማኣርኮ ካር ካፓ። 7 ዬማና ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ሙኪ ጴዳዛ፣ ቱኡዘ ማኣርይዳ ጴዳርሴ ዓኣ ጋራ ፖዒ ፖዒ፤ ዬካፓ ያኦሲኮ ኪኢታንቻሂ ጴዳርሴኮ ቱቁሎ ባዒ ጴቻዖ፡- «ዑኬና ዔቁ!» ጋዓዛ፣ ካኖ ቢራታ ዒዛኮ ኩጫፓ ኬዴ። 8 ጊንሃ ያኦሲኮ ኪኢታንቻሂ፡- «ቃልሽ ኔኤኮ ቱኡቲ፤ ዱርዘዋ ኔኤኮ ዓኣሂንቴ» ጌዔ። ጴዳርሴያ ዓይሂንቴሂጉዲ ማዳ፤ ሃሃ ጊንሃ ያኦሲኮ ኪኢታንቻሂ፡- «ዓፒሎ ኔኤኮ ማይንቲ ታ ጊንዖ ሙኬ» ጌዔ። 9 ዬያር ጴዳርሴ ኬሰካዖ ያኦሲኮ ኪኢታንቻሂ ጊንዖ ዓኣዳኣና ዒዛም ዓውቲ ማሌያፓዓቴም ዬይ ማዳንታ ባካ ቢያ ጎኔ ባኣዚ ማሊባኣሴ። 10 ቤርታሳሂና ላምዓሳ ቤዘናይዳ ካፓ ዓሶና ያኦኪ ካታዎ ዳንዳ ዓንጎና ዋዲንቴ ካር ሃላዛ ዓሲ ካኣሙዋንቴ ካራ ጉሪ ዔያቶም ቡሊንቴም ዔያታ ኬሰኪ ፔቴ ሉኡጋ ጎይሂ ጊዴና ቲቁ ዓኣዳኣና ዒዚ ዔርዋንቴ ያኦሲኮ ኪኢታንቻሂ ጴዳርሴይዳፓ ዳማዲ ዓኣዳ።

11:16 11:16 ዳኪ ማዳ 1:5። 11:19 11:19 ዳኪ ማዳ 8:1-4። * 11:20 11:20 ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ማፃኣፓ «ጊሪኬ ዓጮ ሙኤጮ ጌሰታ ዳር» ጋዓ። 11:28 11:28 ዳኪ ማዳ 21:10። 12:4 12:4 ኬሲ ማፃ 12:1-27።

11 ዩካፓ ጳጳርሴኮ ሲና ማዳ፡- «ጾኑሲ ፔኤኮ ከኢታንቻሣ ዳኪ ታና ሄሮዲሴና ዓይሁዳ ዓሳ ካፓ ባኮናይዳፓ ቢያ ዳቁሼያ ማዳሣ፡ ዓካሪ ታ ጎኔ ዔሬኔ» ጌዔኔ።

12 ዩካፓ ሲዚ ማርጌ ዓሳ ፔቱሞና ቡኪንቴ ሺኢቃ ማይራሞ ጎዎዞ ማኦሪ ዓኣዴኔ፤ ዬና ማይራሞ ማርቆሴ ጌይንታ ዮሃንሴኮ ሲንደኩ።

13 ጳጳርሴ ሲኢካ ሄላዎ ማርሾ ካሮይዳ ዔቁ፡- «ማኦሪ ዓሲዮ!» ጋዓዛ፡ ሮዳ ጌይንታ ዉዲሮ ናይሰኩና ያናታቱያ ዔራኒ ማርሾ ካሮ ሙኩኔ።

14 ናዔላ ጳጳርሴ ዑኡሲ ማዔሣ ዔራዎ ማርጌ ዎዛፓ ዔቁያና ማርሾ ካሮ ቡሉዎዎ ሃሺ ጳሽኪ ጋሮ ጌሊ፡- «ጳጳርሴ ካራ ዔቁ ዓኣኔ!» ጌዔ ኬኤዜኔ።

15 ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ኔ ዣዣኣሽካኔ!» ጋዓዛ፡ ሲዛ፡- «ጎኔ ዒዛኬ» ጌዔ ደዲሺ ኬኤዛዛ፡ ዔያታ ጊንሣ፡- «ሂዳቶ፡ ዒዛኮ ዔኤዦ ናንዳኔ» ጌዔኔ።

16 ጳጳርሴ ሲማና ዔኤሊዎ ሃሾ ዒፃዛ፡ ዔያታ ካሮ ቡላዎ ዒዛ ዛጊ ማርጌ ዲቃቲ ሄሮሼኔ።

17 ዒዚ ጋዓንቴ ዔያታ ዚቲዮ ጋዓንዳጉዲ ኩቻ ዳዎ፡ ያኡሲ ዒዛ ቱኡዞ ማኦራፓ ዎይቲ ኬሴቶዎ ዔያቶሞ ኬኤዜኔ። ዩካፓ፡- «ሃያ ባኮ ያይቆኦሴና ሃንጎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዞንሣማኣ ኬኤዞዎቲ» ጌዔ ዔያቶይዳፓ ዲማዲ ሜሌ ቤሲ ዳንዳኔ።

18 ዚሮ ጉቲሉ፡- «ጳጳርሴ ዎካ ባይቁይ?» ጌዔ ካፓ ዓሳ ሴካ ሃንጋ ጳሽኩኔ። 19 ሄሮዲሴ ዒዛ ኮዒሲ ባሽንታዎ ዬና ኬሎና ካፓ ዓሶ ያኦጩሣኮ ጊንፃ ዔያቶ ዎዳንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ ዩካፓ ሄሮዲሴ ዪሁዳይዳፓ ቁሳሪያ ዳንዲ ዳዔኔ።

ካኣቲ ሄሮዲሴኮ ሃይቦ

20 ሄሮዲሴ ጳርሴና ሲደና ዓጮ ዓሶናይዳ ኮሺ ዳጋዴኔ፤ ዬያሮ ዔያታ ፔቱሞና ሙካዎ ካኣቲኮ ላጌ ማዔ፡ ቢላሰዎሴ ጌይንታሣ ዔያቶሞ ካኣቲ ቃይሻንዳጉዲ ሺኢቁ ዔኤዒሴሣኮ ጊንፃ ካኣቲና ቡካኒ ዔያታ ያኦጩኔ፤ ዬያ ዔያታ ማዳሣ ዔያቶኮ ዓጮ ዓሳ ሙዎንዶ ባኣዚ ዳንቃሣ ዬያ ካኣቲ ዓጫፓ ማዔሣሮኩ።

21 ካኣቲ ጌኤዞ ዎይዛኒ ጌሣ ኬሎና ካኣቱሞ ዓፒሎ ፔኤኮ ማኣዒ፡ ካኣቱሞ ያይቶይዳ ዳዒ ዳሮሞ ኬኤዜኔ። 22 ዳራኣ፡- «ሃይ ያኡሲ ዑኡሲ ማዓንዳፓዓቱሞ ዓሲ ዑኡሲቱዎሴ» ጌዔ ጌዔ ዒላቲኔ። 23 ዒማና ሄሮዲሴ ያኡሲሞ ቦንቾ ዒንጊባኣሣሮ ቤዞማና ያኡሲ ከኢታንቻ ፑርታ ደርዎ ዒዛይዳ ዓጋዛ ዒዚ ዛልቁ ሃይቁኔ።

24 ያኡሲኮ ቃኣላ ጋዓንቴ ቢያ ዎዳ ማርጌና ዳልጊ ዳልጊ ዳንዳኔ።

25 ባርናባሴና ሳውሌና ፔኤኮ ማዳ ኩንሣ ዬራሳላሜይዳፓ ዓንፃኪያ ማዓዎ፡ ማርቆሴ ጌይንታ ዮሃንሴያ ዔያቶና ዎላ ዔኪ ሙኩኔ።

13

ዓያና ጌኤሺ ባርናባሴና ሳውሌና ደኦሪ ማዳ ላኪሣ

1 ዓንፃኪያይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ ያኡሲ ማላሣ ኬኤዛያና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዔርዛ ዓሲያ ዓኣኔ፤ ዬያታ፡- «ባርናባሴ፡ ካርፃሣ ጌይንታ ሲሞኦኔ፡ ቁሬና ዓጮ ዓሣ

ሉኪዮሴ፡ ዓጮኮ ያይዳሳ ቤዞ ዎይሣ ሄሮዲሴንታ * ዎሊ ኮሺ ናሽካ ማናሄና ሳውሌናኩ።» 2 ዩንሣ ሙኡዚ ሃሺ ሺኢዲሣ ሺኢቃንቴ ሃሣ ያኡሲ ካኣሽካንቴ ዓያና ጌኤሺ፡- «ታኣኒ ደኦሪ ማዳሞ ባርናባሴና ሳውሌና ታኣሞ ዲማሲ ኬሱዎቲ» ጌዔኔ።

3 ዔያታ ላሚ ሃሣ ሙዎ ሃሺ ሺኢቆ ሺኢዲዎ ሺኢቁ፡ ኩጮ ዔያቶ ዑፃ ጌሣሰካፓ ዔያቶ ዳኬኔ።

ባርናባሴና ሳውሌና ቆጲሮሴ ዓጮይዳ

4 ባርናባሴና ሳውሌና ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ዳኬሞ ሴሌውቁያ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዲ፡ ዩካፓ ዎኣዎ ካኣሚሎና ዎኣዎ ሳዛ ዓኣ ቆጲሮሴ ዓኣዴኔ።

5 ሲልማና ዔያታ ሄላዎ ዓይሁዳ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ያኡሲ ቃኣላ ኬኤዜኔ፤ ዮሃንሴ ጌይንታ ማርቆሴያ ዔያቶና ዎላ ማዒ ዔያቶ ማኣዴኔ።

6 ቆጲሮሴኮ ጳፑ ጋዓ ቤዞ ዳንዲ ዔያታ ሄላዎ፡ ባሪዬሱሴ ጌይንታ ፔቲ ዓይሁዳ ዓሲ ዣይሰኬያ ዳንቁኔ፤ ዒዚያ ሉኡዞሞና ያኡሲ ማላሣ ኬኤዛኔ ጋዓ ዓሲኩ። 7 ዒዚ ሴርጊዮሶ ጳውሎሴ ጌይንታ ኮሺ ጫዎ ማዒ ዓጪ ዎይሣሰኬያኮ ላጌኬ፤ ዬይ ዎይሣ ዓሣ ባርናባሴና ሳውሌና ዔኤሊሲ ያኡሲ ቃኣላ ዎይዛኒ ኮዔኔ። 8 ጋዓንቴ ጊሪኬ ሙኡጮና «ዔላማሴ» ጌይንታ ዣዎኣሣ፡ ባሪዬሱሴ ዬይ ዓጮ ዎይሣሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዎቲ ዳ ላኣጊ ባርናባሴና ሳውሌና ኬኤዛ ባኮ ዒዲ ማኬኔ።

9 ሳውሌ ጌይንታ ጳውሎሴ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺ ኩሙሣ ዎልቁና ዒዛይዳ ሙኬሞ ዬያ ዓሣ ኮሺ ዛጋዎ፡- 10 «ሃይ ኔ ፃላሄናዓሣ፡ ጎኡዎ ቢያኮ ሞርኬ ማዔሣ፡ ጌሺሣና ፑርቱሞና ኔ ጊዳ ኩሜሣ ሃይ! ፒዜ ያኡሲ ጎይዎ ዎቢሶ ኔ ሃሻዓዳ? 11 ሃሣ ሃይሾ ኔና ያኡሲ ኩቹ ጳርቃንዳኔ፤ ዓኣፒ ባይቁያ ኔ ማዓንዳኔ፤ ያኡሲ ጌዔ ዎዳ ሄላንዳኣና ዓሶኮ ፖዎ ኔ ዛጋዓኩ» ጋዓዛ፡ ቤዞማና ዓኣፓ ዒዛኮ ሻኣራቲ ዲሚ ባይቁሞ፡ ኩጮ ዒዛኮ ዓርቁ ዔኪ ዒዛ ዓኣዳንዳ ዓሲ ኮይላ ዒዛኮ ዒ ኮይሣ ዓርቁኔ። 12 ዓጮ ዎይሣሣ ማዔ ባኮ ቢያ ዛጋዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁኔ፤ ጎዳ ዛሎ ዎይዜ ባኮሮዎ ቢያ ዲቃቲ ሄሮሼኔ።

ባርናባሴና ጳውሎሴና ጲሲዲያ ዓጮይዳ

13 ዩካፓ ጳውሎሴና ዒዛኮ ላጎንሣና ዎኣዎ ካኣሚሎና ጳፑይዳፓ ጳንፒሊያ ዓጫ ዓኣ ጳርጌ ዓኣዴኔ፤ ዮሃንሴ ጌይንታ ማርቆሴ ጋዓንቴ ዔያቶይዳፓ ዲማዲ ጊንሣ ዬራሳላሜ ማዒ ዓኣዴኔ። 14 ዔያታ ጋዓንቴ ጳርጌይዳፓ ዔቁ ጲሲዲያ ዓጮይዳ ዓኣ ዓንፃኪያ ዓኣዴኔ፤ ዓይሁዳኮ ሃውሾ ኬሎና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ጌሊ ዳዔኔ። 15 ዒማና ዎጎ ማፃኣፖና ያኡሲ ማላዎ ኬኤዛ ዓሶናኮ ማፃኣፓፓ ናባቢንቴሣኮ ጊንፃ ዓይሁዳ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ሱኡጋ፡- «ዒሾንሣዮቲ! ዳሮ ደዲሻ ቃኣላ ዒንሣኮ ዓኣቶ ዳሮሞ ኬኤዞዎቲ» ጌዔ ዓሲ ዔያቶሞ ዳኬኔ። 16 ዬያሮ ጳውሎሴ ዔቃዎ ዳሮ ባንሣ ኩቹና ዳቂ ዳቂ ሃዚ ጌዔኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታ ሃሣ ዒንሣ ያኡሲ ዓጊጫ፡ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዳራ! ዎይዞዎቲ፤ 17 ሃያ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ያኣዛሣ ኦኡኮ ቤርታዳ ዓደንሣ ደኦሪ፡ ጊብፄ

* 13:1 13:1 ዓጮኮ ያይዳሳ ቤዞ ዎይሣ ሄሮዲሴንታ፡ ዬያ ካኣቲኮ ሱንፃ «ዓንቴጳሴ» ጌይንታ ጌላላ ዓጮ ዎይሣኦኩ።

ዓጮይዳ ዔያታ ዓኣ ዋደና ዳልጊ ዳሬ ዔያቶ ማሂ
ዒዛኮ ዳኤጊ ዋልቆና ዬኖ ዓጮጋ ዔያቶ ከሴኔ።

18 ያይዲታሚ ለዔ ማዓንዳያ ዓሲ ናንጉዋ
ዳውሎይዳ ጊቢ ዳንዳዒሢና ተዔያቶ ዒ ማኣዳኔ፤

19 ዬካፓ ካኣናኔ ዓጮይዳ ለንካይ ካኣቶ ባይዚ፤
ዬያቶኮ ዓጮ ዔያቶ ዳካልሴኔ፤ 20 ዬካፓ ሃሃ
ያይደ ዌኤታና ደንጊታሚ ለዔ ማዓንዳያ ያኦሲ
ማሊያ ከኤዛ ሳሙዔኤሌ ዋደ ሄላንዳኣና ሱኡጊ
ዔያቶ ዋይሃንዳጉዲ ማሄኔ።»

21 «ዬካፓ ሄሊሲ ካኣቲ ዔያቶም
ካኣታሳንዳጉዲ ያኦሲ ዔያታ ሺኢቃዛ፣ ያኦሲ
ዔያቶም ቢኢኒያሜ ፃጳፓ ማዔ ቁሴ ናኣዚ
ሳኦጉኦሌ ያይዲታሚ ለዔ ካኣታሴኔ። 22 ያኦሲ
ሳኦጉኦሌ ካኣቲማፓ ከይሴሰካፓ ዳውቴ ዔያቶም
ካኣታሴኔ፤ ያኦሲ ዳውቴ ዛሎ ማርካዳያ <ዒናፓ ታ
ዒዛ ናሽካያ፣ ታኣኮ ማሊያ ኩንሃ፣ ዒሴዬ ናኣዚ
ዳውቴ ታዳንቁኔ» ጌዔ። 23 ዬያ ዓሢ ዜርያይዳፓ
ያኦሲ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘጉዴያ ዒሰራዔኤሌ
ዓሶ ዳቁሻ፣ ዬሱሴ ዔኪ ሙከኔ። 24 ዬሱሴ ማዳ
ዓርቃንዳሢኮ ቤርታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጎሞ ፔኤኮ
ቡኡዲ ዋኣሢና ማሰታንዳጉዲ ዮሃኒሴ ከኤዜኔ።
25 ዮሃኒሴ ፔ ማዳ ኩርሳኒ ዑኪ ዓኣዮ፡- ታና ዒንሢ
ያናኬ ጋዓይ? ታኣኒ ማሰሃቲዋሴ፤ ጋዓንቴ ዒዛኮ
ዱርዘ ቱኮ ሱዘ ቡላኒ ታኣም ኮይሱዋያ፣ ታኣኮ
ጊንያ ማሌ ሙካንዳኔ» ጌዔ።

26 «ዒንሢ ዓብራሃሜ ዜርፃፓ ሾይንቴ
ዒሾንሢንታ ያኦሲ ዒጊጫዘንሢ ቢያ! ሃይ
ዳቁንቶ ቃኣላ ዳኪንቴሢ ኑምኬ። 27 ጋዓንቴ
ዬሩሳላሚይዳ ናንጋ ዓሶና ዔያቶኮ ሱኡጎና ዬሱሴ
ዓሲ ዳቁሻያ ማዔሢ ዔሪባኣሴ፤ ሃሃ ዓይሁደ
ዓሶኮ ሃውሾ ከሎና ቢያ ናባቢንታ፣ ያኦሲ ማሊያ
ከኤዛ ዓሶኮ ማፃኣፓ ቃኣላኣ ዔያቶም ጌሊባኣሴ፤
ያዲ ማዔቴያ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ጌዔ ጎይያ
ዒዛ ዑፃ ፑርታ ዋጌ ዔያታ ዋጌ። 28 ሃይቢም ዒዛ
ሄሊሳ ዳቢንቴ ዔያታ ዒዛይዳ ዳንቁባኣያ ዔያቶም
ዒዛ ዋዳንዳጉዲ ጰላያሴ ዔያታ ሺኢቁኔ።
29 ዒዛ ዛሎ ፃኣፒንቴ ባኮ ቢያ ዔያታ ኩንሢሢኮ
ጊንያ ፑርቲሴ ዓሶ ሱያ ማፃፓ ከይሴ ዒዛ
ዔያታ ዳኡከኔ፤ 30 ጋዓንቴ ያኦሲ ዒዛ ሃይባፓ
ዔቁሴኔ። 31 ጌሊላይዳፓ ዬሩሳላሚ ዒዛና ዋላ
ሙከዘንሢማኣ ማርጌ ከሊ ዒዚ ጴዳኔ፤ ዬያታ
ሃሃ ዳርኮ ቤርቶይዳ ዒዛኮ ማርኮንሢ።
32 ኑኡኒ ሃሃ ዒንሢም ዔኪ ሙከሢ ያኦሲ ኑ
ዓደንሢም ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ማሂ ዒንጌ ኮዡ
ሃይሶከ። 33 ዋይቲ ጌዔቶ ያኦሲ ዬሱሴ ሃይባፓ
ዔቁሴያና ዬያ ዋዘ ኑና ዔያቶኮ ናኣቶም ኩንሢ።
ዬይያ፡- ዓይኑም ማፃኣፓ ዓይሢ ለምያይዳ፣

ኔ ታኣኮ ናዓሢከ፤ ታ ኔኤኮ ሃኖ ዓደ ማዔኔ፤
ጌይንቴ ፃኣፒንቴሢ ጉዴያከ። 34 ዒዚ
ዋዑዋጉዲ ያኦሲ ዒዛ ሃይባፓ ዔቁሴሢ ዔርዛኒ፡-
<ዳውቴም ዒንጊንቴ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘሢ፣ ያኦሲም

ዳማዴያ ሃሃ ጉሙርቁንታያ ማዔሢ ታ ዒንሢም
ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ከኤዜኔ።

35 «ሃሃ ማሌ ቤሰካ ዓይኑም ማፃኣፓይዳ፡-
ኔኤም ጉሙርቁንቲ ማዳሢ ዳኡፓ ኔ

ዋዒሲንዳዎሴ»
ጋዓኔ። 36 ጋዓንቴ ዳውቴ ፔኤኮ ናንጎ ዋይይዳ
ማዳ ያኦሲ ማሊያጉዲ ኩንሢሰካፓ ሃይቁ፣
ፔኤኮ ዓደንሢና ዋላ ዳኡቲ ዋዔኔ። 37 ያኦሲ
ሃይባፓ ዔቁሴሢ ጋዓንቴ ዋዒባኣሴ። 38 ዓካሪ
ዒሾንሢዮቴ! ዒንሢም ከኤዚንቴሢ፣ ጎሞ ቢያ
ዒንሢኮ ዓቶም ጋዓኒ ዳንዳዒሢ ዬሱሴከ፤ ሙሴ
ዔርዜ ዋጋ ጎሜ ዓይሉምፓ ቢያ ዒንሢ ከሳኒ
ዳንዳዑዋሴ ጋዓያከ። 39 ዬሱሴ ጉሙርቃ ዓሲ
ቢያ ጎሜ ዓይሉምፓ ከሰካኔ። 40 ዬያር ያኦሲ
ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና ሃዚ ጌይንቴሢ ዒንሢዳ
ሄሉዋጉዲ ዒንሢና ዔሩዋቴ፤

41 «ዒንሢ ሃይ ቦሃ ዓሳ!
ዛጉዋቴ፣ ዲቃቲ ሄርሹዋቴ፣ ባይቁዋቴ!
ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲያ ዒንሢም ከኤዜቶ
ዒንሢ ጉሙርቃኑዋ፣
ማዳ ዒንሢ ዋደና ታ ማዳንዳኔ።»

42 ዬካፓ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዓይሁዴ ዓሶኮ
ቡኪንቶ ቤዛፓ ከሰካኣና ዬኖ ዔያታ ከኤዜዜሎ
ሙካ ዔያቶኮ ሃውሾ ከሎና ለሚ ዔያቶም
ከኤዛንዳጉዲ ዓሳ ጳውሎሴንሢ ሺኢቁኔ።

43 ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡኪንታ ለኣሊንታዛ ማርጌ
ዓይሁዴ ዓሶና ማሌ ዓሲታያ ዓይሁዴ ካኣዡ
ጌሌ ዓሳ ጳውሎሴና ባርናባሴና ጊንያ ዓኣዴኔ፤
ጳውሎሴንሢ ዓሶ ያኦሲ ባኮ ዔርዚ ሃሃ ያኦሲኮ
ኮሹም ዒንጊያና ደዲ ዓሳ ናንጋንዳጉዲ ላቲ
ከኤዜኔ።

44 ለምዓሳ ዓይሁዴ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎና
ካታማ ናንጋ ዓሶይዳፓ ዳካ ዓሲ ዓታዛ፣ ሃንጎ
ዓሳ ቢያ ያኦሲ ቃኣሎ ዋይዛኒ ሙኪ ቡከኔ።
45 ዓይሁዴ ዓሳ ዳርኮ ማርጉም ዛጋያ ዒናፓ
ቁኢሪ፣ ጳውሎሴኮ ሃይሶዋ ማኪ ዒዛ ጫሽከኔ።
46 ጳውሎሴና ባርናባሴና ጋዓንቴ፡- «ቤርታዲ
ያኦሲ ቃኣላ ዒንሢም ከኤዚንታኒ ኮይሳኔ፤ ዒንሢ
ዔይዔ ጌዒ፣ ናንጊና ናንጊ ኑም ኮይሱዋሴ ጌዔቶ
ዓካሪ ኑኡኒ ሃሽ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ባንሢ
ዓኣዳንዳኔ። 47 ዓይጎር ጌዔቶ፡-

<ዓጫ ጉቤ ኔ ዛሎና ዳቃንዳጉዲ ማሌ ዳርም
ፖዒ ታ ኔና ማሄኔ» ጌዒ ጎዳ ዓይሢሢርከ»
ጌዒ ጫርቁ ዔያቶም ከኤዜኔ።

48 ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዬያ ዋይዛያ ዋዛዴኔ፤
ያኦሲ ቃኣሎዋ ዔያታ ቢንቹኔ፤ ናንጊና ናንጎም
ደኣሪንቴዘንሢ ቢያ ዒማና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁኔ።

49 ጎዳኮዋ ቃኣላ ዬኖ ዓጮ ቢያ ሄሌኔ።
50 ዓይሁዴኮ ሱኡጋ ጋዓንቴ ዓይሁዴ ካኣዡ
ካኣሽካ ያርጎጮ ለኣሎና ካታሞኮ ፑኡፖ ፑኡፖ
ዓሶ ፔ ባንሢ ማሂ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዒዳንቴ
ዳውሲንታንዳጉዲ ማዲ ዓጮፓ ዔያቶ ከሴኔ።

13:17 13:17 ከሴ. ማፃ 1:7፤ 12:51። † 13:18 13:18 ጊቢ ዳንዳዒሢና፡- ጋዓዛ ፔቲ ፔቲ ማፃኣፓ «ሚጫንቴ ደዲ ካፒሢና»
ጋዓኔ። 13:18 13:18 ገይ. ማፃ 14:34፤ ለሚ. ዋማ 1:31። 13:20 13:20 ሱኡጎ. ማፃ 2:16፤ 1ፋሙ. 3:20። 13:21
13:21 1ፋሙ. 8:5፤ 10:21። 13:22 13:22 1ፋሙ. 13:14፤ 16:12፤ ዓይኑ. 89:20። 13:24 13:24 ማር. 1:4፤ ሉቃ. 3:3።
13:25 13:25 ማቲ. 3:11፤ ማር. 1:7፤ ሉቃ. 3:16፤ ዮሃ. 1:20፤ 27። 13:28 13:28 ማቲ. 27:22-23፤ ማር. 15:13-14፤ ሉቃ.
23:21-23፤ ዮሃ. 19:15። 13:29 13:29 ማቲ. 27:57-61፤ ማር. 15:42-47፤ ሉቃ. 23:50-56፤ ዮሃ. 19:38-42። 13:31
13:31 ዳኪ. ማዳ 1:3። 13:33 13:33 ዓይኑ. 2:7። 13:34 13:34 ዒሲ. 55:3። 13:35 13:35 ዓይኑ. 16:10።
13:47 13:47 ዒሲ. 42:6፤ 49:6።

51 ዲማና ጳውሎስና ባርናባሴና ዲንሢና ባዴዴ ጋዳ ማርካ ዲያቶም ማዳንዳጉዲ ቶኮ ሲላሎ ፒዳ ዲቆኒዮ ዓጮ ዓላዴኔ። 52 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ኮሺ ዋዛዲ ሃሣ ዓያና ጌኤሺያ ኩሙሣ ዋልቄና ዴያቶይዳ ማዳያ ማዴ።

14

ጳውሎስና ባርናባሴና ዲቆኒዮይዳ

1 ዓንጾኪያይዳ ዴያታ ማዴ ጎይያ ሃሣ ዲቆኒዮ ዓጮይዳ ጳውሎስና ባርናባሴና ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡከንቶ ቤዘ ጌሊ፣ ዲኢካ ጳኤፒ ዋልቄና ዴያታ ያኦሲ ባኮ ኬኤዘሣሮ ሚርጌ ዓይሁዶ ዓሳና ጌሪኬ ዓሳና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ። 2 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄያ ዲያ ዓይሁዶ ዓሳ ዓይሁዶ ማዲባኦ ዓሳ ዴማና ዘሪ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ዲያንዳጉዲ ማሄ። 3 ጳውሎስና ባርናባሴና ጋዳንቴ ጎዳ ዘሎ ጫርቄ ኬኤዘ ኬኤዘ ዲኢካ ሚርጌ ዋዴ ዴዴ፤ ጎዳኦ ዴያቶም ዲቃሣ ባኦዚና ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኦዚ ማዲንዳ ቢታንቶ ዲንጊ ዲዛኮ ኮሹሞና ዲንጊንቴ ቃኦላ ጎኔ ማዴሣ ፔጋሴ። 4 ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ ጋዳንቴ ላምፆ ቤሲ ፓቂንቴ ዘላ ዓይሁዶ ዓሳና፣ ዘላ ሃሣ ዳኪንቴዘንሚኮ ዋላ ማዴ።

5 ዓይሁዶ ማዲባኦ ዓሳና ዓይሁዶ ዓሳና ሃሣ ዴያቶኮ ሱኦጎና ዋላ ማዴ ጳውሎስና ባርናባሴና ዴያታ ሜታሳኒ፣ ጊንሣ ሹቻ ዲዲያ ዋዳኒ ኮዴ። 6 ጳውሎስና ባርናባሴና ዴያ ዴራፆ ሊቃዎኒያይዳ ሊሰጻራና ዴርቤና ጌይንታ ካታሞ ሃሣ ኮይሎይዳ ዓኦ ዓጮ ባንሣ ፑኒንቴ ዴንዴ። 7 ዲኢካ ኮኸ ሃይሶሞ ኬኤዘ።

ጳውሎስና ባርናባሴና ሊሰጻራና ዴርቤናይዳ

8 ሊሰጻራይዳ ቶኪ ሲሊ፣ ፔቴ ሞሶ ዓሲሰኪያ ዓኦ፤ ዴይ ዓሣ ሹይንቴማፓ ዓርቃፆ ሞሶ ማዴሣሮ ቶኪና ሃንቴ ቤቂባኦሴ፤ 9 ዴይ ዓሣ ጳውሎስ ኬኤዛኦና ዴዲ ዋይዛንቴ፣ ጳውሎስ ዓሣ ኮሺ ዘጋፆ ዓሣኮ ፔና ዳቂሻንዳ ጉሙርቄሣ ዓኦያ ማዴሣ ዴንቄ፣ 10 ፔ ዑኡዘ ዴጊዲ፡- «ሌካ ኔኤሮ ዴቁ!» ጌዴሰካፓ ዓሣ ላዓ ጌዲ ዴቂ ሃንቴሣ ዓርቄ። 11 ዓሳ ዴያ ጳውሎስ ማዴ ባኮ ዘጋፆ ፔኤኮ ዑኡዘ ዴጊዲ ሊቃዎኒያ ዓጮ ሙኡጮና፡- «ካኦሽኮ ያኦዛ ዓሲ ማሎና ኑ ባንሣ ኬዴ!» ጋዳ፣ 12 ዴያታ ባርናባሴኮ ሱንፆ «ዲያ» ጌዴ፤ ጳውሎስ ዴያቶም ባሼ ኬኤዛሣሣሮ ዲዛ ዴያታ «ሃርማኔ» ጌዴ። 13 ዴማና ካታሞኮ ዙላ ዓኦ ዲያ ጌይንታ፣ ዓይሁዶ ዓሳኮ ጌኤዢ ማኦር ቄኤሳሣ ዚያ ጌማይና ቡኒና ካታሞኮ ጌሎ ካሮ ባንሣ ዴኪ ሙኪ ዴርና ዋላ ማዴ ጳውሎስና ባርናባሴና ሞዲንጎ ባኦዚ ማሃ ሺኢሻኒ ኮዴ።

14 ጳውሎስና ባርናባሴና ጋዳንቴ ዴያ ዋይዛፆ ያዬ ዓፒሎ ፔኤኮ ዳርዚ፣ ዲላቴ ዲላቴ ዴር ባንሣ ጳሽኪ ሙኪ ሃዚ ጌዴ፡- 15 «ዲንሣ ሃይ ዓሳ፣ ዓይጎር ሃይዴይ? ኦኡኒያ ዲንሣጉዲ ዓሲኬ፤ ኦኡኒ ሃይካ ሙኤሣ ዲንሣ ሃያ ጉሪ ማዴ ካኦኸ ሃሺ፣ ሳፆንታ ዴኤፖ ዋኦፆ ባዞንታ ዴያቶኮ ጊዳ ዓኦ ባኮ ቢያ ማኤ ናንጊና ናንጋ ያኦዛሣ ባንሣ ማዳንዳጉዲ ኮኸ ሃይሶ ኑ ዲንሣሞ

ኬኤዛኒኬ፤ 16 ሃያኮ ቤርታ ሚናኦ ዋዶና ዴራ ፔ ሸኔ ጌዴ ጎይሣ ዓኦዳንዳጉዲ ያኦሲ ዴያቶ ሃሸኔ፤ 17 ያዲ ማዴቶም ያኦሲ ኮሺ ማዴ ሃሹሞፆ ማዲያና ዲዚ ዓኦያ ማዲያ ማርካሴ። ዴያ ዲ ማርካሴሣ፡- ጫሪንጫፓ ዲርዚ ዲንሣሞ ዋርቁሲያና ሃኦካ ዲንሣሞ ካፆንዳጉዲ ቃራ ዋዴ ዲንጊያና፤ ሃሣ ዲንሣ ሙኡዚ ዴንቄ ሚርጌና ዋዛዳንዳጉዲያ ማሃያና።» 18 ዳኪንቴዘንሚኮ ያዲ ጌዲ ኬኤዘያ ማዴቶም ዴራ ዴያቶም ዲንጋ ዲንጊያ ሺኢሹሞጉዲ ዴያታ ሃሸሴሣ ሚርጌ ሜቶና።

19 ዓይሁዶ ዓሳ ጋዳንቴ ዓንጾኪያና ዲቆኒዮ ዓጮናይዳፓ ዲኢካ ሙኪ ዴር ፑርታ ማሊሲሣ ዴያቶ ባንሣ ማሄሰካፓ፣ ጳውሎስ ዴያታ ሹቻ ዲዲ «ዋዴ» ጌዲ ጎቺ ካታማፓ ኬሴ። 20 ጋዳንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ሙኪ ዲዛኮ ዓጮ ዴቃዛ ጳውሎስ ዴቂ ካታሞ ጊንሣ ማዴ ጌሌ፤ ዴካፓ ዘር ጉቴሎ ባርናባሴና ዋላ ዴርቤ ዲዚ ዓኦዴ።

ጳውሎስና ባርናባሴና ሶኦሪያይዳ ዓኦ ዓንጾኪያ ማዴያ

21 ጳውሎስና ባርናባሴና ዴርቤናይዳ ኮኸ ሃይሶ ኬኤዚ ሚርጌ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሄ። ዴካፓ ሊሰጻራና ዲቆኒዮ ጊዴና ጌዴ ዓንጾኪያ ዓጮ ዴንዴ። 22 ዴያቶ ዓጮ ቢያሣዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ጉሙርቄያና ዴዳንዳጉዲ ዴዲሺ ዴዲሺ ሃሣ ዘሪ ዘሪ፡- «ያኦሲ ካኦፎሞይዳ ጌላኒ ኑና ሚርጌ ሜቶ ዴካንዳያ ኮይሳ።» ጌዲ ጌዲ ዴርዘ። 23 ሃሣ ሺኢዲያ ማኦርኮ ጨሚያ ዴያታ ዴኦሪ፣ ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቆ ሺኢዲያ ሞ ሺኢቆሰካፓ ዴያታ ጉሙርቄ ጎዳሣሞ ሃዳርሲ ዴያቶ ዲንጌ።

24 ዴካፓ ጲሲዲያ ዓጮ ጊዴና ጌዲ ጲንፒሊያ ዓጮ ዴንዴ፤ 25 ጲርጌይዳ ቃኦሎ ኬኤዘሰካፓ ዓፆሊያ ዓጮ ኬዴ፤ 26 ዴካፓ ዴያታ ዋኦኦ ካኦሚሎ ቶጊ ሶኦሪያይዳ ዓኦ ዓንጾኪያ ጊንሣ ማዴ፤ ሶኦሪያ ጌይንታ ቤዘላ ዴያታ ማዴ ማዶኮ ቤርታዲ ዓይሣያ ሃዳራ ዴያቶም ዲንጊንቴ ካታሜሎ።

27 ዲኢካ ዴያታ ሃላፆ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ፔቴይዳ ቡኩሲ፣ ያኦሲ ዴያቶና ዋላ ማዴ ማዴ ባኮ ቢያሣና ዓይሁዶ ማዲባኦ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ዋዴ ዴያቶም ካራ ቡሊንቴቴያ ዓሳም ኬኤዘ። 28 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳና ዋላ ሚርጌ ዋዴ ዴያታ ዴዴ።

15

ዴራሳላሜይዳ ቡኮና ቡኪንቴ

1 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዓንጾኪያ ዓጮ ዴንዴ፡- «ሙሴ ዋጎ ጎይያ ዓቲንቶ ቤርቶ ዲንሣ ቲቂንቴባኦቶ ዳቃኒ ዳንዳዑሞሴ» ሃዚ ጌዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዴርዘሣ ዓርቄ። 2 ጳውሎስና ባርናባሴና ጋዳንቴ ዴሮ ዘሎ ዓሳና ዋላ ኮሺ ማርማኔ፤ ዴካፓ ጳውሎስና ባርናባሴና ዓንጾኪያይዳ ዓኦ፣ ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳና ዋላ ማዴ ዴራሳላሜ

13:51 13:51 ማቴ. 10:14፤ ማር. 6:11፤ ሉቃ. 9:5፤ 10:11። 15:1 ሉቁ. ዓከ 12:3፤ ዳኪ. ማዳ 10:1-43።

14:15 14:15 ኬሲ. ማፆ 20:11፤ ዓይኑ. 146:6። 15:1

ዓኣዲ ዬኖ ማሊያ ዳኪንቴዘንሚንና ጨዋናዎ ሺኢሻንዳጉዲ ጌይንቴኔ።

3 ዔያታ ሺኢሻንዳጉ ማኣሮ ዓሳ ዔያቶ ዳኪም ዳንዲ ፒንቄና ሳማሪያ ዓጮ ጌዴና ዓኣዲያ ዓይሁዴ ማዕባኣ ዓሳኮ ጾኦሲ ባንሚ ማዕደ ዛሎ ከኤዛዛ፣ ዬይ ሃይሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ዋዛሴ። 4 ዬካፓ ዬሩሳላሜ ዔያታ ሃላዛ ሺኢሻንዳጉ ማኣሮ ዓሳና ዳኪንቴዘንሚን ሃሃ ጨማኣ ዔያቶ ሸኦቹንሚ ዔኬኔ፤ ሃሃ ጾኦሲ ዔያቶና ዋላ ማዕደ ማጳ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዛኔ። 5 ጋዓንቴ ፔርሴ ያጳፓ ማዕደ ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዔያቶ፡- «ዓይሁዴ ማዕባኣ ዓሳ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንታንዳጉዲና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ካፓንዳጉዲ ዓይሃንዳጉ ኮይሳኔ» ጌዔ።

6 ዬያሮ ዳኪንቴዘንሚንና ጨዋና ዬኖ ዛሎ ዋላ ዘርታኒ ቡኬኔ፤ 7 ዔያታ ሚርጌና ማርሚሂኮ ጊንፃ ጳይርሴ ዔያቶ፡- «ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዓይሁዴ ማዕባኣ ዓሳ ታ ዛሎና ኮዡ ሃይሶ ዋይዚ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ሃያኮ ቤርታ ጾኦሲ ታና ዒንሚ ባኣካፓ ደኦሪሚ ዒንሚ ዔራሬ። 8 ዓሲኮ ዓና ዔራ ጾኦሲ፣ ኑም ዓያኖ ጌኦዡ ዒንጌሚጉዲ ዔያቶምኣ ዒንጊያና ዔያቶ ፔ ዓሲ ማሄሚ ዔርዜኔ። 9 ዔያታ ዒዛ ጉሙርቃሚር ጎዋ ዔያቶኮ ዒ ጌኤሼኔ፤ ዬያሮ ኦኡና ዔያቶና ባኣካ ፔቴታፃ ደሙም ባኣሴ። 10 ዓካሪ ኦ ዓደንሚታፃ ሃሃ ኦኡኒያ ከዳኒ ዳንዳዒባኣ ቃምባር ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ባቃናይዳ ጌሚ ጾኦሲ ዋይታቴያ ኦ ዛጋንዳኔ» ዒንሚ ሃሃ ዓይጎር ጋዓይ? 11 ኦኡኒያ ዳቁሚ ጎኔና ዔያቶጉዲ ጎዳ ዬሱሴኮ ኮሹዋ ዒንጊያና ማዕሚ ኦ ጉሙርቃኔ» ጌዔ።

12 ዬማና ዳራ ባርናባሴና ጳውሎሴ ዛሎና ጾኦሲ ዓይሁዴ ማዕባኣ ዓሳ ባኣካ ማጳ ዒዛ ዋልቆና ማዳንቴ ባኮንታ ዲቃሃ ባኮ ቢያ ዔያታ ከኤዛኣና ዘቲ ጌይ ዔያቶሲ ዋይዛኔ። 13 ዔያታ ከኤዚ ኩርሴሰካፓ ያይቆኦ፡- «ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ሂንዳ ዋይዙዋቴ፤ 14 ጾኦሲ ዓይሁዴ ማዕባኣ ዓሳ ባኣካፓ ፔኤም ማዓንዳ ዴሬ ደኦሪያና ዔያቶም ዋይይዲ ማሌቶዋ ሲሞኦኔ ቤርታዲ ከኤዛኔ። 15 ሃኖ ማሊያና ጾኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳኮ ቃኦሎና ዋሊ ማላያኮ፤ ዬይያ፡-

16 «ዩካፓ ታ ማዓንዳ፤ ዳውቴኮ ሻሂንቴ ማኣሮ ታ ማዡንዳ፤ ሻሂንቴ ላኣለንቴ ባኮዋ ጊንሃ ታ ደዲሺ ዔቁሳንዳ።

17 ዬያ ታ ማዳንዳሚ ሃንጎ ዓቲ ዓኣ ዓሳንታ ታ ዓሳ ማዕ፣ ማሌ ዳራ ቢያ ታና ኮዓንዳጉዲኤ፤

18 ቤርታፓ ዓርቁ ዬያ ቢያ ፔጋሴ፣ ጎዳሚ ሂዚ ጋዓኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴያኮ።

19 «ዬያሮ ታኣኮ ማሊያ ጾኦሲ ባንሚ ማዓ ዓይሁዴ ማዕባኣ ዓሳ ኦኡኒ ሚታሲባኣቴ ኮሺኬ ጋዓያኮ። 20 ዬያይዳፓ ማሌ ካኣሽም ሹኪንቴ፣ ዒኢቴ ባኣዚ ሙዒፖቴ፤ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዕባኣ ዓሳና ላሂፖቴ፤ ሱጉሚ ሾኦቲ ባኣያ፣ ጨኦሊንቴ ሃይቁ ቆልሞ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሚያ ዑሽኪፖቴ» ጌዒ ኦ ዔያቶም ያኣፓንዳ። 21 ዓይጎር ጌዔቶ ሚናፓ

ዓርቃፃ ሙሴ ዔርዜ ዋጋ ዓይሁዴኮ ሃውሾ ከሎና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ናባቢንታኔ፤ ሃሃ ቃኣላ ካታሞይዳ ቢያ ከኤዚንታኔ» ሂዚ ጌዔ።

ዓይሁዴቱዋ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳም ያኣፒንቴ ኪኢታ

22 ዬካፓ ዳኪንቴዘንሚንታ ጨዋንታ ሺኢሻንዳጉ ማኣሮ ዓሳ ቢያሚንታ ዋላ ማዕደ ቡኪንቴ ዓሳ ባኣካፓ ዳካ ዓሲ ደኦራፃ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዋላ ዓንጾኪያ ዓጮ ዳካኒ ጌሰቲ ዔቁሴኔ፤ ዬያሮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ባኣካ ዓሳ ዔኪ ዓኣዲሂና ኮሺ ሱንሚ ዓኣ፣ ቤርሲያኔ ጌይንታ ዪሁዴና ሲላሴና ዔያታ ደኦሪሬ። 23 ዬካፓ ያኣፒንቴ ኪኢቶ ዔያቶ ዑፃ ዳኬኔ፤ ኪኢታ፡- «ኦኡኒ ዳኪንቴዘንሚንና ጨዋ ማዕደ ዒንሚኮ ዒሾንሚ፣ ዓንጾኪያና ሶኦሪያናይዳ ሃሃ ኪልቁያይዳ ናጎጎ ዓይሁዴ ማዕባኣ ኦ ዒሾንሚ ዒንሚ ኮሺዳ ኦ ጋዓኔ፤ 24 ኦ ባኣኮይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ኦ ዔያቶ ዓይሚባኣንቴ ዒንሚ ኮራ ሙኪ ዒንሚም ከኤዜ ቃኦሎና ሚታሲ፤ ሃሃ ዒንሚም ጎይሚ ባይዜሚ ኦ ዋይዜኔ፤ 25 ዬያሮ ፔቴይዳ ቡኪንቴ ኪኢታ ዓሲ ኦ ደኦሪሰካፓ ናሽኪንታ ኦ ዒሾንሚ ባርናባሴና ጳውሎሴና ዋላ ዔያቶ ኦ ዒንሚ ባንሚ ዳካኒ ጌሰቴ። 26 ባርናባሴና ጳውሎሴና ኦ ጎዳሚ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎሮ ፔ ሺምፓሚ ሚርጌ ሚቶም ዓኣሚ ዒንጌያኮ። 27 ኦ ጌሰቴ ሃይሶ ዳንጋና ቃሲ ዒንሚም ከኤዛንዳጉዲ ዪሁዴና ሲላሴና ኦ ዳኬኔ። 28 ሃንሚ ፓይዲንቴ፣ ኮይሳ ባኮንሚፓ ዓታዛ ሚሌ ዴኤሚ ቃምባራ ኦ ዒንሚ ዑፃ ጌሁዋጉዲ ዓያኖ ጌኤዡና ኦኡናናም ኮሺ ማዕደ ጳይኔ፤ ዬንሚያ፡- 29 ሚሌ ካኣሽም ሹኪንቴ፣ ዒኢቴ ባኣዚ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሚ ሾኦቲዋንቴ ጨኦሊንቴ ሃይቁ ቆልሞ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሚያ ዑሽኪፖቴ፤ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዕባኣ ዓሳና ላሂፖቴ፤ ዬንሚ ባኮፓ ዒንሚ ካፒንቴቶ ኮሺ ባኣዚ ዒንሚ ማጳ፤ ዓካሪ ኮሺ ናንጉዋቴ» ሂዚ ጋዓያኮ።

30 ዬካፓ ኪኢቶ ዓሳንሚ ዔያቶ ሳራሃም ዓንጾኪያ ዓጮ ዳንዲ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ቡኩሲጋፓ ያኣፒንቴ ኪኢቶ ዔያቶም ዒንጌኔ። 31 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ያኣፒንቴ ኪኢቶ ናባባዎ ዳኪንቴ፣ ደዲሻ ኪኢቶና ኮሺ ዋዛዳ። 32 ዪሁዴና ሲላሴና ጾኦሲ ማሊሂ ከኤዛያታሂሮ ዒሾንሚ ማዕደ ዓሳ ሚርጌ ቃኣላና ዘሪ ደዲሼኔ። 33 ዪሁዴና ሲላሴና ዒኢካ ዳካ ዋዴ ዴዕሰካፓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሚ ዔያታ ሳራሚ ዔያቶ ዳኬ ዓሳ ባንሚ ማዕደ ዳንዳ። *

35 ጳውሎሴና ባርናባሴና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ማሌ ሚርጌ ዓሲና ዋላ ማዕደ ጎዳኮ ቃኦሎ ዔርዚ ዔርዚ ሃሃ ከኤዚ ከኤዚ ሚርጊባኣያ፣ ዳካ ዓጊኒ ዓንጾኪያይዳ ዴዔ።

ጳውሎሴና ባርናባሴናኮ ደማዲያ

36 ሚርጊባኣያ፣ ዳካ ዓጊኒኮ ጊንፃፓ ጳውሎሴ ባርናባሴ ኮራ፡- «ሃኒ ሙኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ጎዳኮ ቃኦሎ ኦ ከኤዜ ካታሞ ቢያይዳ ዓኣ ዒሾንሚንታ ሚሾንሚታ ሃንቴ ሃንቴ ዔያታ ዋይቴቴያ ኦ ዛጎም» ጌዔ። 37 ዒማና ባርናባሴ ዮሃኒሴ ጌይንታ

15:8 15:8 ዳኪ. ማጽ 2:4፤ 10:44። 15:18 15:18 ዓሞ. 9:11-12። 15:20 15:20 ኬሲ. ማፃ 34:15-17፤ ለዋ. ዓኪ 17:10-16፤ 18:6-23። * 15:33 15:33 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃፓፓ ፓይ. 34ይዳ «ሲላሴ ጋዓንቴ ዒኢካ ዓታኒ ኮዔኔ» ጋዓያ ቃሳ፤ ጋዓንቴ ዛሎ ማፃፓፓይዳ ፓይ. 34 ባኣሴ።

ማርቆስ ዔያቶና ዋላ ዓኣዳንዳጉዲ ኮዔ።
 38 ጳውሎስ ጋዓንቴ ዬይ ዓሢ ዔያቶና ዋላ
 ዓኣዳንዳጉዲ ኮዒባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ
 ቤርታ ጳንፕሊያይዳ ዔያቶፓ ዲማዲ ዓቲሢርና
 ሃሃ ማደይዳ ዔያቶና ዋላ ዓኣዲባኣሢርኩ።
 39 ዬኖይዳፓ ዔቆያና ዔያቶ ባኣካ ፑኡፕ
 ማርማ ዔቃዛ፤ ዔያታ ዋሊፓ ዲማዴም ባርናባሴ
 ማርቆስ ዔካፖ ዋኣፖ ካኣሚሎና ቆጲርሴ ዓኣዳ።
 40 ጳውሎስ ጋዓንቴ ሲላሴ ዶኦሬ፤ ኪሪሰቶሴ
 ጉሙርቃ ዓሳ ጎዳሢ ጳውሎሴንሢ ፔ ኮሹሞና
 ካፓንዳጉዲ ሸኢጲሢና ሃዳርሲ ዒንጌሰካፓ
 ዔያታ ዓኣዳ። 41 ዒማና ዔያታ ሸኢጲጾ ማኣር
 ዓሳ ዶዲሺ ዶዲሺ ሶኦሪያና ኪልቂያ ጌይንታ ዓጮ
 ሃንቴ።

16

ደሞቴዎሴኮ ጳውሎስና ሲላሴና ዋላ ማዒፖ

1 ጳውሎስ ዳርቤና ሊሰፂራና ጌይንታ
 ዓጮ ደንዳ፤ ሊሰፂራይዳ ደሞቴዎሴ ጌይንታ
 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ናንጋ፤ ዒንዳ ዒዛኮ
 ዓይሁዴ ፃጸፓታፖ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆያኩ፤ ዓዴ
 ጋዓንቴ ዒዛኮ ዓይሁዴ ማዒባኣ ጌሪኬ ዓጪ
 ዓሲኩ። 2 ሊሰፂራና ዒቆኒዮንናይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ
 ጉሙርቃ ዓሳ ደሞቴዎሴ ሚርጌ ኮሺ ዓሲ ማዒሢ
 ማርካዲ። 3 ጳውሎስ ደሞቴዎሴ ዔኪ ዓኣዳ፤
 ኮዔሢር ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንታንዳጉዲ ማሄ፤
 ዬያ ዒ ማዴሢ ዬኖ ቤዘይዳ ዓኣ ዓይሁዴ ዓሳ
 ዘሎርኩ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ደሞቴዎሴኮ
 ዓዴ ጌሪኬ ዓሲ ማዒሢ ዔራያታሢርኩ።
 4 ጳውሎስና ሲላሴና ሚርጌ ካታሞ ተቂ ዓኣዳኣና
 ዬሩሳላሜይዳ ዓኣ ዳኪንቴዘንሚንና ጪሞና ማሊ
 ቱኬ ባኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳም ኬኤዘ፤
 ዔያታ ማደይዳ ፔኤሻንዳጉዲያ ሃሃ ላቴ።
 5 ዬያር ዲማ ዲማ ሸኢጲጾ ማኣር ዓሳ ኪሪሰቶሴ
 ጉሙርቆያና ዶዴ፤ ፓይዳኣ ዔያቶኮ ኬሎይዳ
 ኬሎይዳ ቃሲንቴ ዳንዳ።

ጳውሎስኮ ማቆደኒያ ዓጮ ዓኣዳንዳጉዲ ዓይሢንቴፖ

6 ጳውሎስና ሲላሴና ዒሲያይዳ ቃኣሎ
 ኬኤዘዋጉዲ ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ላኣኒሢር
 ፒርጌያና ጋላቴያ ዓጮ ጌዴና ተቂ ዔያታ ዳንዳ፤
 7 ዬካፓ ዔያታ ሚሲያ ዓጮኮ ዘጸ ሃላፖ ቢታኒያ
 ባንሢ ዓኣዳ፤ ማሌ፤ ጋዓንቴ ዬሱሴኮ ዓያና
 ዒኣካ ዔያታ ዓኣዳንዳጉዲ ዓይሢባኣሴ። 8 ዬያር
 ዔያታ ሚሲያ ዓጮና ጌዒ ፂርዒ ዳንዳ። 9 ዒዛ
 ቤዘይዳ ዲሞና ፔቴ ማቆደኒያ ዓሲ ዔቂ ጶዳፖ
 ጳውሎስ ኮራ፡- «ማቆደኒያ ባንሢ ፒንቂ ኦና
 ማኣዳ!» ጌዒ ጌዒ ዒዛ ሸኢቃያ ፆኦሲ ፔጋሲ
 ጳውሎስም ዳዌ። 10 ጳውሎስ ዬያ ዘጌሰካፓ
 ዑኩና ማቆደኒያ ዓጮ ዓኣዳ፤ ኦ ኮዔ፤ ዓይጎር
 ጌዔቶ ማቆደኒያ ዓጮ ዓሳም ኮዢ ሃይሶ ኬኤዘም
 ፆኦሲ ኦና ዓይሢያ ማዒሢ ኦ ዔራሢርኩ።

ሊዲያ ጎፖዘኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆያ

11 ፂርዒይዳፓ ዋኣፖ ካኣሚሎ ቶጌ ዔዔቃፖ
 ሳሞቲራቂ ጌይንታ ዓጮ ኦ ዓኣዳ፤ ዘር ጉቴሎ
 ጌንሢ ናደሌ ኦ ዳንዳ። 12 ዬካፓ ሃሃ ኦ

ዔቂ ፒልጲሲዮሴ ሄሌ፤ ፒልጲሲዮሴ ጌይንታዛ
 ማቆደኒያ ዓጮይዳ ዓኣ ካታሞይዳፓ ፔቴዘ
 ማዒያ ሃሃ ሮሜ ዓጮ ዓሳ ማዢ ካታማኬ፤ ዬኖ
 ካታሚሎይዳ ኦኡኒ ዳካ ኬሊ ዳዔ። 13 ዓይሁዴ
 ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎና ካታማፓ ኬሰኪ ዋርዚ ዓቺ
 ኦ ኬዴ፤ ዬና ቤዛ ኦ ኮራ ሸኢጲሢሢ ቤሲ
 ማሌ፤ ዒዛ ቤዘይዳ ኦ ዳዒ ዒኣካ ቡኪንቴ ዓኣ
 ላኣሎም ፆኦሲ ቃኣሎ ኬኤዘ። 14 ኦ ኬኤዛ
 ባኮ ዋይዛ ላኣሎይዳፓ ፔቴዘ ቲያፂርኔ ጌይንታ
 ካታሞይዳ ሾይንቴያ፤ ዘቂ ዓፒላ ኮርማያ፤ ሊዲያ
 ጎፖ ላኣሊሰኬኖኬ፤ ዒዛ ፆኦሲ ካኣሸካ ላኣሊኬ፤
 ጎዳሢ ዒዘኮ ዒኖ ቡሌያታሢር ጳውሎስ ኬኤዛ
 ቃኣሎ ዒዛ ዒናፓ ዋይዛ፤ 15 ዒዘና ዒዘኮ ማኣራ
 ዓኣ ዓሳና ቢያ ዋኣፖና ማሰቴሰካፓ፡- «ጎዳሢ ታ
 ጉሙርቆያ ማዒያ ዒንሢ ጎኔኬ ጋዒያ ማዒቶ ታ
 ማኣራ ሙኪ ዳዑዋቴ» ጌዒ ሚርጌና ሸኢቆ።

ጳውሎስና ሲላሴናኮ ቱኡቲፖ

16 ፔቴ ኬሊ ፆኦሲ ሸኢቆ ቤሲ ኦ ዳንዳንቴ
 ሎንሃ ባኣዚ ዠዋቶና ኬኤዛ፤ ፑርታ ዓያና ዓርቂ
 ፔቴ ማደ ማደ ወዲር ናይሰኬና ጎይሢዳ ኦኡና
 ካኣሚ፤ ዬና ወዲር ናዒላ ፔ ዠዋቶና ዒዛ
 ዋይሢ ዓሳም ሚርጌ ሚኢሽ ዳንቂሳያኩ። 17 ዒዛ
 ጳውሎስና ኦኡናናኮ ጌንፖ ሃንቴ ሃንቴ፡- «ሃንሢ
 ዓሳንሢ፤ ዒንሢም ዳቂንቶ ጎይፖ ኬኤዘዘንሢ፤
 ዳኤፖ ፆኦዘሢ ማዳዘንሢ!» ጌዒ ጌዒ
 ዒላቴ። 18 ዬኖ ዒዛ ሚርጌ ኬሊ ማዳ፤ ጋፒንፖ
 ጳውሎስ ዳጋዳፖ ጌንሢም ሸሪ ፑርቶ ዓያናሢም፡-
 «ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንፖና ዒዘይዳፓ ኔ
 ኬሰካንዳጉዲ ታ ኔና ዓይሢ!» ጋዓዛ፤ ፑርቶ
 ዓያናሢያ ቤዘና ኬሰኬ።

19 ዒዘ ዋይሢ ዓሳ ዳንቂ ዔኪ ማኣዳንታ ባኮኮ
 ጎይፖ ባይቂያ ማዒሢ ዘጋፖ ዔያታ ጳውሎስና
 ሲላሴና ዓርቂ፤ ጎቺ ጎቺ ዓሳ ቡኪንታ ቤዘ ኬሲ
 ካታሞ ዋይሢ ዓሳ ቤርቶ ሸኢሹ። 20 ዬካፓ ሮሜ
 ዓጮ ዋይሢ ዓሳ ቤርቶ ዔኪ ሙካፖ፡- «ሃንሢ
 ዓሳንሢ ዓይሁዴ ዓሲኬ፤ ሃሃ ካታሞይዳኣ ዔያታ
 ሚርጌ ዠሎ ዔቂሲሳ፤ 21 ኦኡኒ ሮሜ ዓሳ ዔካኒና
 ማዳኒ ዓይሢንቴባኣ ባኣዚ ዔያታ ኬኤዛ።»
 ጌዔ። 22 ዬያር ዳራ ዋሊ ዑፖ ማዒ ዋልቆና
 ዔያቶይዳ ዔቂ።

ዬካፓ ዋይሢ ዓሳ ጳውሎስና ሲላሴናኮ ዓፒሎ
 ዑፖፓ ጉሲሳፖ ኮኣሎና ዓሳ ዔያቶ ጳርቃንዳጉዲ
 ዓይሢ። 23 ሚርጌና ዔያታ ጳርቂንቴሰካፓ ቱኡሲ
 ማኣሪ ጌልዚ ቱከ፤ ቱኡዘ ማኣር ካፓ ዓሢ
 ዔያቶ ዘጌ ካፓንዳጉዲ ዓይሢ። 24 ካፓ ዓሢ
 ዓይሢንቴሰካፓ ቱኡዘ ማኣርኮ ጋርይዳ ዓኣ ሜሌ
 ቆልዓይዳ ጌልዚ ቶኮ ዔያቶኮ ዲፆና ኮሺ ዓይሢ
 ቱኬ።

25 ሳፖኮ ዳንዲ ጌዲሚሺ ማዒዳ ዋይይዳ
 ጳውሎስና ሲላሴና ሸኢጲሢ ሸኢቂ ሸኢቂ ሃሃ
 ዓይኦዋዋ ዓይናዲ ዓይናዲ ፆኦሲ ጋላታንቴ፤
 ሃንጎ ቱኡቴ ዓሳ ዬያ ዔያቶኮ ዋይዛ። 26 ዒማና
 ዔርቲባኣንቴ ቱኡዘ ማኣርኮ ፃጸ ሃሊ ዓጌሃ ዳኤፒ
 ሳዓ ዓጌሢ ዓጌፃዛ፤ ቱኡዘ ማኣር ካራ ቢያ
 ፔቴና ቡሊንቴ፤ ሃሃ ቢያ ቱኡቴ ዓሳ ቱኮ ካና
 ቢራታኣ ቡሊንቴ። 27 ቱኡዘ ማኣር ካፓ ዓሢ
 ጌንፖሰካፓ ጳጪ ቱኡዘ ማኣር ካራ ቡሊንቴ ዓኣሢ
 ዳንቃፖ ቱኡዘ ዓሳ ቶሊ ዳንዴያ ዒዘም ማላዘ

ዓገር ጥኤኮ ቱገ ጥና ዎዳኒ ማሌኔ። 28 ጋዓንቴ ጳውሎስ፡- «ኑኡኒ ቢያሢ ሃይካኬ! ዬያር ኔ ቶኦኮይዳ ጥቴ ባኣዚታ? ማዲፖ!» ጌዒ ዒላቴኔ።

29 ዬማና ካፓ ዓሢ ፖዒ ዔኪ ጳሽኪ ጋር ጌላዎ፡ ጎጋይቁ ጎጋይቁ ጳውሎስና ሲላሴናኮ ቶኮ ዴማ ባሊቲና ሎኦሚኔ። 30 ዬካፓ ዔያቶ ዙሎ ኬሳዎ፡- «ታ ጎዳንሢዮ! ታ ዳቃኒ ዓይጎ ዎኦታንዳያ ኮይሳይ?» ጌዔኔ።

31 ዔያታ ዒዛም፡- «ጎዳ ዬሱሴ ጉሙርቄ፤ ኔናጎታ ኔ ማኣር ዓሳጎታ ዳቃንዳኔ» ጌዔኔ። 32 ዬካፓ ጎዳሢኮ ቃኣሎ ዒዛና ዒዛኮ ማኣራ ዓኣ ዓሳናም ቢያ ዔያታ ኬኤዜኔ። 33 ዬማና ቱኡዘ ማኣር ካፓ ዓሢ ዬና ዎንቶ ዲማ ጥ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲ ኪያ ዔያቶኮ ማሰኬኔ፤ ዬማፓ ኔጉዎዎ ዒዛና ማኣር ዓሳና ቢያ ዎኣዎና ማሰቴኔ። 34 ቱኡዘ ማኣር ካፓ ዓሢ ጳውሎስና ሲላሴና ጥ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲ ሙኡዚ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ማኣር ዓሳና ቢያሢና ዎላ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄሢጋር ዔ ዎዛዴኔ።

35 ሳዓ ባራዛ ባጮ ዎይሢ ዓሳ፡- «ዬንሢ ዓሳጎሢ ቡሊንቶንጎ» ጌዒ ፖኦሊሴሰኬንሢሢ ዳኬኔ።

36 ቱኡዘ ማኣር ካፓሢ፡- «ዒንሢ ቡሊንታንዳጉዲ ዓጮ ዎይሢ ዓሳ ዓሲ ዳኬሢጋር ዓካሪ ኬሰኪ ኮሺ ዓኣዲዎቴ» ጌዒ ጳውሎስም ኬኤዜኔ።

37 ጳውሎስ ጋዓንቴ፡- «ኑኡኒ ርሜ ዓሲታንቴ ኑ ገዳ ዎጉዎዎ ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ኑና ጳርቄ፡ ቱኡዘ ማኣራ ኑና ዔያታ ቱኬኔ። ሃሢ ገንሢ ቱኡዘ ማኣራፓ ዴሚና ኑ ኬሰካንዳጉዲ ዎዲ ዔያታ ጌዔይ? ዬይ ማዐዎሴ! ዔያታ ጥ ቶኦኪና ሙኪ ኑና ኬሰንጎ!» ጌዔኔ።

38 ፖኦሊሳንሢ ዬያ ዎይሢ ዓሳም ኬኤዛዛ ዎይሢ ዓሳ ጳውሎስና ሲላሴና ርሜ ዓጪ ዓሲ ማዔሢ ዔራዎ ዒጊጮኔ። 39 ዬያር ዔያታ ሙኪ፡- «ኑ ዳሴኔ፤ ማኣራዎቴ» ጌዒ፡ ቱኡዘ ማኣራፓ ዔያቶ ኬሳዎ ካታማፓኣ ዔያታ ዴንዳንዳጉዲ ሺኣቄኔ። 40 ጳውሎስና ሲላሴና ቱኡዘ ማኣራፓ ኬሰኪ ሊዲያ ጎዎዘ ማኣራ ጌሊ ዒኣካ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ዴንቄ፡ ዘሪ ዴዲሴሰካፓ ካታም ሃሺ ኬሰኪ ዴንዴኔ።

17

ጳውሎስንሢ ቴሰሎንቄይዳ

1 ጳውሎስና ሲላሴና ዓንፕጳሊሴና ዓጳሎኒያ ጎዎ ዓጮ ገዴና ቴሰሎንቄ ዓኣዴኔ፤ ዒኣካ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቲ ቤሲ ዓኣኔ። 2 ጳውሎስ ቤርታፓ ዒዚ ዔራ ጎይዎና ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዛ፡ ሃይሢ ማይንቲ ዓይሁዶ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎና ኬሎና ጳዲ ጌኤዙ ማፃኣፓፓ ዔኪ ዔኪ ዓሳና ዎላ ጌሰቴኔ። 3 ዓማና ዒዚ ሜሲሄ ሜቶ ዔካንዳያ፤ ሃሢ ሃይቢፓኣ ዔቃንዳያ ኮይሳያ ማዔም ማዔሢ ጥጋሲ ኬኤዚ ኬኤዚ፡- «ሃይ ዒንሢም ታ ኬኤዘ ዬሱሴ ዒ ሚሲሃኬ» ጌዒ ጌዒ ኬኤዛኔ። 4 ዬያር ጥቴ ጥቴ ዓሳ ቃኣሎ ዒና ዔኪ ጳውሎስና ሲላሴና ዎላ ማዔኔ፤ ዬያጉዲ ያኦሲ ካኣሽካ ሚርጌ ጌሪኬ ዓሲንታ ካታዎይዳ ዔርቴ ዲቢ ላኣሊንታ ቃኣሎ ዒና ዔኪ ዔያቶና ዎላ ማዔኔ።

5 ዓይሁዶ ዓሳ ጋዓንቴ ቁኣሩምና ማደባኣ ፑርታ ዓሲ ጎይዎፓ ጎይዎፓ ቡኩሲ ጌኔ ማዳንዳጉዲ ማሄኔ። ካታዎይዳኣ ዛላ ዔቃንዳጉዲ ማሃ ሃሢ ጳውሎስና ሲላሴና ዒያሶኔ ማኣራፓ ኬሲ ዔኪ ዴር ቤርቶ ሺኣሻኒ ማኣር ካር ሃዒ ኬኤሪ ጋር ጌሌኔ። 6 ጋዓንቴ ጳውሎስንሢ ኮዒ ዔያታ ባይዜሢር ዒያሶኔና ጥቴ ጥቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሲ ካታም ዎይሢ ዓሳ ቤርቶ ሺኣሻኒ ጎቺ ጎቺ ዔኪ ዓኣዳዎ፡- «ሃንሢ ዓሳንሢ ዓጮ ቢያ ፑርቲሲ ሃሢ ሃይካ ሙኬኔ! 7 ዒያሶኔያ ዔያቶ ሸኣቺንሢ ዔኬኔ፤ ዔያታ «ዬሱሴ ጌይንታ ሜሌ ካኣቲ ዓኣኔ» ጌይ ርሜ ዓጮ ካኣቲኮ ዓይሢያ ዒዒ ማካኔ» ጌይሢና ዒላቴኔ። 8 ዴርንታ ካታም ዎይሢ ዓሳንታ ዬያ ዎይዘዎ ዲቃቲ ዒኔ ዴዴኔ። 9 ዬካፓ ዎይሢ ዓሳ ዒያሶኔና ዒዛና ዎላ ዔኪ ሙኮና ዓሳንሢ ሚኢሹ ዓይሢሳዎ ሃሹኔ።

ጳውሎስንሢ ቤኤሪያ ዓጮይዳ

10 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ሳዓ ዴዴማኣና ቤኤሪያ ዓጮ ጳውሎስና ሲላሴና ዑኬና ዓኣዳንዳጉዲ ዳካዛ፡ ዒኣካ ዔያታ ሄላዎ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዘ ጌሌኔ። 11 ቤኤሪያይዳ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሳ ቴሰሎንቄይዳ ዓኣ ዓሳይዳፓ ፐዜ ማላሢና ዓኣያ ማዔሢር ቃኣሎ ዎይዚ ዴኤፐ ዎዛና ዔኪ ቃኣሎኮዎ ጎኑም ዔራኒ ቢያ ኬሊ ጌኤዙ ማፃኣፓ ዛጋኔ። 12 ዬያር ዔያቶይዳፓ ሚርጌሢ ያኦሲ ጉሙርቄኔ፤ ጌሪኬ ዓሳይዳፓኣ ሚርጌ ያርጎቺ ላኣሊ፤ ሃሢ ሜሌ ሚርጌ ዓቲንቄያ ያኦሲ ጉሙርቄኔ። 13 ጋዓንቴ ቴሰሎንቄይዳ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሳ ጳውሎስ ቤኤሪያይዳ ያኦሲ ቃኣሎ ኬኤዜሢ ዎይዘዎ ዒኣካ ሙኪ ዴር ፑርታ ማላሢና ዔቁሲ ዛሎ ማገቴኔ። 14 ዒማና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ዑኬና ጳውሎስ ባዘ ዓጮ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኬኔ፤ ሲላሴና ዒሞቴዎሴና ጋዓንቴ ዒኣካ ዓቲኔ። 15 ጳውሎስ ጎይዎና ዓኣሢ ዓሳ ዒዛ ዓቲና ሄሊሴኔ፤ ዬና ዓሳ፡- «ሲላሴና ዒሞቴዎሴና ታ ኮራ ዑኮ ሙኮንጎ» ጋዓ ኪኢታ ጳውሎስ ኮራፓ ዔኪ ቤኤሪያ ማዔኔ።

ጳውሎስ ዓቲናይዳ

16 ጳውሎስ ዓቲናይዳ ዴዒ ሲላሴና ዒሞቴዎሴና ካፓንቴ ካታሚሎይዳ ሜሌ ካኣሺ ባኣዚ ኩሜያ ማዔሢ ዛጋዎ ጥ ማላዎና ማላ ሜታዴኔ። 17 ዬያር ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ፡ ዓይሁዶ ዓሳና ያኦሲ ካኣሽካ ጌሪኬ ዓሳና ሃሢ ቦኦኮ ቤዘይዳ ጳዲ ዓሳና ዎላ ጥ ማላዎ ኬኤዚ ኬኤዚ ጌሰቴኔ። 18 ዔፕቆሮሴ ሃሢ ዒሰቶኬ ዓሳ ጌይንታ ዔር ዓሳይዳፓ ዒዛ ኮራ ዓሲ ሙኪ ሙኪ ማርማኔ። ዔያታ ዒዛና ማርማዎ ጥቴ ጥቴ ዓሳ፡- «ሃይ ጌኤሲኮ ፃጺ ዔራዎዎ ጌሰታ ዓሢ ዎዚ ጋዓኒ ኮዓይ?» ጋዓዛ፡ ሃንጎዎታ ገንሢ፡- «ዓኪ ማዔ ካኣሽኮ ያኣዛ ዛላ ኬኤዛያ ማላኔ» ጋዓኔ። ዬና ዔያቶ ጌይሴሢ ጳውሎስ ዬሱሴና ዒዛኮ ሃይባፓ ዔቁዎ ዛሎዎ ኬኤዜሢርኬ። 19 ዬያር ጳውሎስ ዔያታ ዓሪዮሰፓጎሴ ጌይንታ ቡኪንቶ ቤዘ ዔኤሊ ዔኪ ሙካዎ፡- «ኔኤኒ ዔርዘ ዓኮ ባካ ዓይጎታቴያ ኑ ዔራኒ ዳንዳዎ? 20 ጥቴ ጥቴ ዓኪ ማዔ ባኣዚ ኔ ኑም ኬኤዜኔ፤ ዬያር ዬንሢ ባኮንሢ ዓይጎታቴያ ኑ ዔራኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ። 21 ዬያር ዔያታ ጌዔሢ ዓቲናይዳና ጎጋ ዓሳንታ ዒኣካ

ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሳኣ ቢያ ዓኪ ባኣዚ ኬኤዚህና ዋይዚህና ዋይ ፔኤኮ ዓኣህኒ ኮሳህርኩ።

22 ዩማና ጳውሎስ ዓሪዮስፓጎሴይዳ ቡኪንቴ ዓሶ ቤርታ ዔቃዎ፡- «ዓቴና ዓጪ ዓሲዮቴ! ማርገና ዓንህህ ካኣሽ ካኣሽካያ ማዕህ ታ ዛጋኔ፤ 23 ዋይቲይ ጌዔቶ ዓንህህ ካታሞ ታ ሃንቲ ሃንቲ ዓንህህ ካኣኸ ቤዞ ታ ዛጋኣና ዔርቲባኣ ያኦሲሞ» ጌይንቲ ያኣፒንቴ፡ ሹቸና ኮሽና ዔኤቢ ዓንጎ ቤሲ ታ ዴንቄ፤ ዓካሪ፡ ታ ዓንህህ ኬኤዚህ ዩያ ዔርቲባኣንቴ ዓንህህ ካኣሽካ ያኦዚህ ዛሎኩ። 24 ዒዚ ዓጮንታ ዓጮይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ማኸህኩ፤ ሳዖና ጫሪንጮናኮሞ ጎዳኬ፤ ዒዚ ዓሲ ኩቸና ማኸንቴ ካኣሽ ማኣሪዳ ናንጉባሴ። 25 ሹሞፔንታ ዑኡሲንታ ማሌ ባኮሞ ቢያ ዓሲሞ ዓንጋህ ዒዛ ማዕህር ፔቲታዎ ዒዛሞ ፓጩ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዓሲ ማኣደሞ ዒዛሞ ኮይሱባሴ። 26 ዒዚ ዓሲ ዜርህ ቢያ ፔቲ ዓሲዳፓ ማኸኔ፤ ዩያኮ ቤርታ ዓሲ ናንጋንዳ ዋይና ናንጋንዳ ቤዞሞ ማሊ ገኢጊሽ። 27 ዩያ ዒ ማዕህ ዓሲ ዒዛ ኮዓንዳጉዲና ዛጊ ኮዒ ዴንቃንዳጉዲኬ፤ ያዲ ማዕቆሞ ያኦሲ ኑና ቢያህዳፓ ሃኬኮ ጌይህቲባሴ። 28 ዓይጎር ጌዔቶ፡- «ሹሞፔና ኑ ዴዓህ፡ ኑኡኒ ዓጊዒ ሃንታህ ናንጊያ ኑ ናንጋህ ዒዛናኩ»

ዩይያ ዓንህህ ሳይናዳ ዓሳ፡- «ኑኡኒ ቢያህ ዒዛናይኩ» ጋዓህ ጉዴያኩ።

29 «ዓካሪ፡ ኑ ዒዛ ናይ ማዕቆ ጸኦሲ ዓሲ ዔራቶና ዓሲ ማሊህና ሞርቄይዳፓ ሃሃ ቢራ ዓንጊና ሹቸናይዳፓ ኮሽንቴ ባኣዚ ማላኔ» ጌዒ ማላንዳያ ኑና ኮይሱባሴ። 30 ዓሳ ቤርታ ዒዛ ዔሪባኣ ዋይና ማዕ ባኮ ያኦሲ ዛጊ ዓኣህ፤ ሃህ ጋዓንቴ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጎማይዳፓ ማዓንዳጉዲ ዓይህ፤ 31 ዒዚ ደኣሪ ዓህ ዛሎና ዓጮ ቢያይዳ ጎኩሞና ሞጋንዳ ኬሊ ገህ፤ ዩያ ዒ ጎናሲ ዔርዚህ ዩያ ዒዚ ደኣሪህ ሃይባፓ ዔቁሲያናኩ» ጌዔ።

32 ዒማና «ሃይቢፓ ዔቁህ» ጋዓዛ ዔያታ ዋይዛዎ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዒዛ ስህ፤ ዛሎ ዓሳ ጋዓንቴ፡ «ሃና ባኮ ዛሎ ማሌ ዓሲ ኔ ኬኤዛንቴ ኑ ዋይዛንዳኔ» ጌዔ። 33 ዩካፓ ጳውሎስ ቡኪንቶ ባኣካፓ ኬሰኪ ዓኣዴ። 34 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ጋዓንቴ ዒዛና ዋላ ማዒ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ፤ ዩና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሶ ባኣኮይዳ ዓሪዮስፓጎሴ ቡኪንቶ ቤዞ ዋጎ ሞጋያ ማዕ፡ ዲዮኒሲዮሴ ጌይንታ ዓሲና ዴማሪሶ ጌይንታ ፔቲ ላኣሊሰኩናና ሃሃ ማሌ ዓሲያ ዓኣኔ።

18

ጳውሎስ ቆርንቶሴ ዓጮይዳ

1 ዩካፓ ጳውሎስ ዓቴናይዳፓ ዔቁ ቆርንቶሴ ዓኣዲ፡ 2 ዒኣካ ጳንጎሴ ጌይንታ ዓጪዳ ሸይንቴ ዓቁላ ጌይንታ ፔቲ ዓሲ ዴንቄ። ዩማና ዓቁላ ፔኤኮ ማቾ ጳሪሰቁላ ጌይንታዞና ዋላ ዒፃሊያ ዓጮይዳፓ ሃጊ ሙሙካ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ሮማ ዓጮ ካኣቲ ቁላውዲሴ ዓይሁደ ዓሳ ቢያ ሮማ ዓጪፓ ኬሰካንዳጉዲ ዓይህህርኩ፤ ዩያር ጳውሎስ ዔያቶ ኮራ ዓኣዲ ዔያቶና ዋላ ዔርቲ።

3 ዒዛኮ ማዳ ዓዳ ዔያቶ ጎይያ ዓፒላና ማኸ ማኣር ሲኪህታህር ዔያቶና ዋላ ዴዒ ዩና ማዳ ማዳ። 4 ሃሃ ዓይሁዴ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ኬሎና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ዓኣዲ ዓኣዲ ሃይሴ ኬኤዚ ዓይሁዴ ዓሶንታ ጊሪኬ ዓሶንታ ዒ ኬኤዛ ባኮ ጉሙርቄንዳጉዲ ደዲሺ ኬኤዛ።

5 ሲላሴና ጸሞቲዎሴና ማቄዲኒያይዳፓ ዩዓዛ ጳውሎስ ቢያ ዋይ፡- «ዩሱሴ ማሲህኬ» ጌዒ ዓይሁደ ዓሶሞ ማርካዲ ማርካዲ ሃሃ ዔያቶ ዔርዛ። 6 ጋዓንቴ ዓይሁደ ዓሳ ዒዛ ማኪ ጫሽካዛ ፔኤኮ ቶኮ ፒዒ፡- «ማይ ዓካሪ ዓንህህ ፑርታና ሞጊንቴቲ ዓንህህ ዳቢንቲናኬ! ታና ያኦጪሳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ሃካፓ ዓካሪ ታ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ባንህህ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ። 7 ዩያይዲ ዔያቶይዳፓ ዴማዲ ቲቶሰ ዒዮሰጎሴ ጌይንታ ዓሲሰኬያ ማኣሪ ዴንዴ፤ ዩይ ዓህ ያኦሲ ካኣሽካያ ሃሃ ማኣሪ ዒዛኮ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ኮራኩ። 8 ዩማና ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ሱኡጌ፡ ቄሪሰጳሴ ጌይንታሰኬይ ፔ ማኣር ዓሶ ቢያህና ዋላ ጎዳ ጉሙርቄ፤ ሃሃ ማርገና ቆርንቶሴ ዓጮ ዓሲያኣ ጳውሎስ ኬኤዚህ ዋይዚ ጎዳ ጉሙርቄ ሞኣያና ማሰቲ።

9 ጎዳህያ ጳውሎስ ጸሞና፡- «ዒጊጪፓ፡ ኬኬኤዛ፤ ዚቲ ጌዒ፤ 10 ዓይጎር ጌዔቶ ታኣኒ ኔኣና ዋላኬ፤ ሃና ካታሚሎይዳ ታኣኮ ማርገና ዓሲ ዓኣኔ፤ ኔ ጊዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳንዳ ዓሲ ፔቲታዎ ባኣሴ» ጋዓያ ፔጋሲ ዳቄ። 11 ዩያር ጳውሎስ ያኦሲ ቃኣሎ ዴሮሞ ኬኤዚ ኬኤዚ ፔቲ ሌዔና ሲላና ዒኣካ ዴዔ።

12 ጋሊዮሴ ዓካይያ ጎዎ ዓጮይዳ ዋይህያ ማዕ ዋይና ዓይሁደ ዓሳ ፔቲሞና ጳውሎሴይዳ ፑርታ ማሊህና ዔቁ፡ ሞጎ ሞጋ ዓሶ ኮራ ዒዛ ዔኪ ዓኣዳዎ፡- 13 «ሃይ ዓህ ሞጋ ዓይሁደ ጎይህና ዓሳ ያኦሲ ካኣሽካንዳጉዲ ዓሶ ዳቢሻ።» ጌዔ።

14 ዒማና ጳውሎስ ማህ ኬኤዛኒ ገኢጊንቲ ዓኣንቴ፡ ጋሊዮሴ ዓይሁደ ዓሶሞ፡- «ዒንህህ ዓይሁደ ዓሳ! ዒንህህዳ ሞንዴ ፑኡፒ ጌኔ ባኣዚ ማዳንቴቲ ዓንህህ ኬኤዛ ታ ዋይዛንዳፓንቴ፡ 15 ሃህ ጌይንቴ ባኣዚና ዔኤቢኮ ሱንህና ሃህ ዒንህህ ሞኦታቲ ዩይ ዒንህህ ማቶኬ፤ ታኣኒ ሃያ ባኮይዳ ሞጋኒ ኮሙባሴ» ጌዔ። 16 ያዲ ጌዔሰካፓ ሞጎ ሞጎ ቤዛፓ «ኬሰኩዋቲ» ጌይ ዔያቶ ኬሴ። 17 ዩማና ቢያህ ዓይሁደ ዓሶ ቡኪንቶ ቤዞ ኮራጋህ፡ ሶሰቲንሲ፤ ዓርቄ ሞጎ ሞጋ ዓሶ ቤርታ ጳርቄ፤ ዩይ ባካ ቢያ ማዳንታኣና ጋሊዮሴ ዔኤቢ ዓቴ ነሙባሴ።

ጳውሎስ ኮዓንጎያ ማዒያ

18 ጳውሎስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሶና ዋላ ማርገና ኬሊ ቆርንቶሴይዳ ዴዔሰካፓ ዔያቶ «ኮሺ ዴዐ-ዋቲ» ጌዒ ሞኣያ ካኣሚሎና ሶኦሪያ ዓኣዴ፤ ዒማና ጳሪሰቁላና ዓቁላና ዒዛና ዋላ ዓኣዴ፤ ዒዛኮ ናኣቢ ዓኣህር ዴንዳንዳህኮ ቤርታ ኪንኪሪያ ጌይንታ ቤሲዳ ቶኦኮ ፔኤኮ ጉኡሌ። * 19 ዩካፓ ዴንዲ ዔያታ ዔፕሶኔ ዓጮ ሄላዎ ጳሪሰቁላና ዓቁላና ዒኣካ ሃሺ ፔኤር ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ጌሊ ዓይሁዴ

17:25 17:25 1ካኣቶ. ማ 8:27፤ ዒሲ. 42:5። * 18:18 18:18 ቶኦኮ ፔኤኮ ጉኡሌ፡- ጋዓዛ ዓይሁዴ ዓሶ ዴሞና ናኣቢንቲ ናኣሶ ካፒ ኩንህያ ማዒያ ዔርዛኒ ማዳንታያኩ። 18:18 18:18 ፓይ. ማ 9 6:18።

ዓሰም ሃይሶ ከኤዛኔ። 20 ሚርጌ ዎዴ ዔያቶና ዎላ ዴዓንዳጉዲ ዓሳ ዒዛ ሸኢቁንቴ ዒዚ ዔኤዒባኣሴ። 21 ጋዓንቴ፡- «ጾኑሲ ጌዔቴ ማሌ ዓቢ ዒንሣ ኮራ ታ ማዒ ሙካንዳኔ» ጋዓ፡ ዔፕሶኔ ዓጮይዳፓ ዎኣፆ ካኣሚሎና ዓኣዳኔ።

22 ዒዚ ቁሳሪያ ሄላ፡፡ ዩካፓ ዩራሳላሚ ዓኣዲ ሸኢዲያ ማኣሮ ዓሶ «ኮሺዳ» ጌዔሰካፓ ማዒ ዓንጾኪያ ዓኣዳኔ። 23 ዒኣካ ዳካ ዴዔሰካፓ ጋላቴያና ፐርጊያ ዓጮናይዳ ፔቴ ቤዛፓ ማሌ ቤሲ ሃንቴ ሃንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ደዲሼኔ።

ዓጲሎሴ ዔፕሶኔና ቆርንቶሴ ዓጮናይዳ

24 ዒሰከንዲሪያ ዓጪ ዓሲ ፔቴ ዓጲሎሴ ጎፆ ዓይሁዴ ዓሲሰኬይ ዔፕሶኔ ዓጮ ሙኬኔ፤ ዒዚ ጌኡኩ ማፃኣፖ ኮሺ ዔራያ ሃሣ ጌሰቶ ጎይሣ ዔሪ ጌሰታ ዓሲከ። 25 ዩይ ዓሣ ጎዳ ዛሎ ኮሺ ዔራያና ዓያናና ዒናፓ ማዳኒ ማላያ ማዒ ዩሱሴ ዛሎ ፐዜ ከኤዚ ከኤዚ ዔርዛኔ። ያዲ ማዔቶዎ ዒዚ ባሺ ዔራሣ ዮሃኒሴኮ ዎኣፆ ማሰኪያ ዛሎ ሌሊከ። 26 ዩማና ዒዚ ጫርቁ ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ከኤዚሣ ዓርቁኔ፤ ጋዓንቴ ጲሪሰቁላና ዓቁላና ዒዛሲ ዎይዛፆ ዒዛ ዔያታ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲ፡ ጾኑሲ ጎይፆ ዛሎ ቤርታኣሰካፓ ባሺ ቡሊ ዒዛም ከኤዜኔ። 27 ዓጲሎሴ ዓካይያ ዓኣዳኒ ጋዓዛ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዒዛ ማሊያ «ቃራኬ» ጌዔኔ፤ ዓካይያይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቃራሲ ሸኣቸንሣ ዒዛ ዔካንዳጉዲ ኪኢታ ዔያቶም ዳከኔ። ዒኣካ ዒዚ ሄላፆ ጾኑሲኮ ኮሹዎ ዛሎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃያ ማዔ ዓሰም ዴኤፐ ማኣደ ማዔኔ። 28 ዎይቴ ጌዔቶ ዩሱሴ ሚሲሄ ማዔሣ ጌኡኩ ማፃኣፖይዳፓ ዔኪ ማርካሲ ማርካሲ፡ ዴር ቢያሣ ቤርታ ሚርጌና ማርሚ ዓይሁዴ ዓሶ ላሣያናከ።

19

ጳውሎሴ ዔፕሶኔይዳ

1 ዓጲሎሴ ቆርንቶሴይዳ ዓኣ ዎደና ጳውሎሴ ከዶ ዛሎ ዓጮና ጌዒ ዔፕሶኔ ዓኣዲ ሄሊ፡ ዒኣካ ዳካ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ዴንቃ፡- 2 «ኪሪሰቶሴ ዒንሣ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔካኣና ዓያና ጌኤሺ ዒንሣ ዔኪያ?» ጌዒ ያኦጮኔ። ዔያታ ማሃ፡- «ኦኡኒ ዔኪባኣሴ፤ ሃሣ ዓያና ጌኤሺ ዓኣሣያ ኦ ዎይዚ ቤቁባኣሴ» ጌዔኔ።

3 ጳውሎሴ፡- «ሂዳፆ ዎዚጉዴ ዎኣሣ ማሰቲሣዲይ ዒንሣ ማሰቲሣ?» ዔያቶ ኮራ ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ዮሃኒሴ ከኤዜ ዎኣፆ ማሰቲያናከ» ጌዔኔ።

4 ጳውሎሴ ጊንሣ፡- «ዮሃኒሴኮ ማሰኪያ ጎዎ ቡኡዲያ ዔርዛያ ማዔኔ፤ ዩማና ዴሮም ዒዚ ከኤዛፆ ታኣኮ ጊንጻፓ ሙካሣ ጉሙርቁዎቴ» ጌዒ ጌዒከ፤ ያዲ ጌይንቴሣያ ዩሱሴከ» ጌዔኔ።

5 ዩያ ዔያታ ዎይዛፆ ጎዳ ዩሱሴ ሱንጾና ዎኣፆ ማሰቲኔ። 6 ጳውሎሴያ ዔያቶ ዑፆ ኩጮ ጌሣዛ ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ዑፆ ከዴም፡ ዴማ ዴማ ዳንጋና ዔያታ ጌሰቴኔ፤ ጾኑሲ ማሊሣያ ዔያታ ከኤዚሣ ዓርቁኔ። 7 ዩንሣ ዓሶንሣኮ ፓይዳ ታጾ ላምፆ ማዓያከ።

8 ዒማና ጳውሎሴ ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዓኣዲ ሃይሣ ዓጊኒጉዴያ ጾኑሲ ካኣቱዎ ዛሎ ማርሚሣና ሃሣ ዴሮም ቡሊ ከኤዚ ከኤዚ ጫርቁ ዔርዜኔ። 9 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጋዓንቴ ዒናፓ ዒዲሣና ጎዳሣኮ ጎይፆ ዴር ቤርታ ጫሽኪ ጫሽኪ «ኦ ዒዛ ጉሙርቃ» ጋዓዛ ዔያቶ ዒ ሃሺ ዴንዳፆ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሣ ሌሊ ዔኪ ዓኣዲ ዲራናሴ ጌይንታ፡ ዓሶ ዔርዜ ዳልጎ ማኣሮይዳ ቢያ ከሊ ዔርዛኔ። 10 ጳውሎሴ ላምፆ ሌዔ ጉይያ ዒዛ ጎይፆ ዒኣካ ማዳኔ፤ ዒማና ዒሲያ ዓጮይዳ ናንጋ ዓይሁዴ ዓሶንታ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶንታ ቢያ ጎዳኮ ቃኣሎ ዎይዛኒ ዳንዳዔኔ።

ጳውሎሴ ዛሎና ማዲንቴ ባኮ

11 ኮሺ ዲቃሣ፡ ፔ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ጳውሎሴ ዛሎና ጾኑሲ ማዳኔ። 12 ዩያይዳፓ ዔቁያና ጳውሎሴኮ ዑፆ ሄሌ ዓፒሎንታ ማኣዓሣንታ ዓሳ ዔኪ ዔኪ ሃርጊንቴ ዓሶ ዑፆ ካንሣዛ ደርዓሣዳፓ ዓሳ ዳቃኔ፤ ሃሣ ፐርቶ ዓያናኣ ዓሶይዳፓ ከሰካኔ። 13 ፐርቶ ዓያና ዓሶይዳፓ ከሲ ከሲ ሃንታ ፔቴ ፔቴ ዓይሁዴ ዓሳ፡- «ጳውሎሴ ከኤዛ፡ ዩሱሴ ሱንጾና ዒንሣ ከሰካንዳጉዲ ኦ ዒንሣ ዓይሣኔ» ጌዒ ጌዒ ፐርቶ ዓያና ዓሶፓ ከሳኒ ማሌኔ። 14 ዩኖ ማዳሣ ዓይሁዴ ቁኤሶኮ ሱኡጋሣ፡ ዓሰቁዎ ጎፆሣኮ ላንካይ ናይሰከንሣከ።

15 ጋዓንቴ ፐርቶ ዓያናሣ፡- «ዩሱሴ ታ ዔራኔ! ጳውሎሴ ዛሎዎ ታ ዔራኔ! ሃይ ዒንሣ ያናንሣዳፆ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ።

16 ዒማና ፐርቶ ዓያና ዓርቁ ዓሣ ኮኣሚ ጩኡሊ ዓርቁ ዓርቁ ዔያቶ ባሺኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ሱጉቴ፡ ኪፃዲ ሃሣ ዓፒላኣ ዔያቶኮ ዳርዔም ጋራፓ ጳሽኪ ከሰኪ ዴንዳኔ። 17 ዩይ ባካ ዔፕሶኔይዳ ናንጋ፡ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶና ዓይሁዴ ዓሶናም ዎይዘንቴሣሮ ቢያሣ ዒጊጮኔ፤ ጎዳ ዩሱሴኮዎ ሱንጻ ሚርጌና ቦንቸንቴያ ማዔኔ። 18 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳፓ ሚርጌሣ ፐርቶ ማዳ ፔኤኮ ፔጌና ቡኡዲ ቡኡዲ ሙካኔ። 19 ሚርጌ ማርሻ ማርሻ ዓሳ ፔኤኮ ማርሻሣ ማፃኣፖ ቡኩሲ ዴር ቤርታ ታሚና ሚቹኔ፤ ዩያ ማፃኣፖኮ ሚኣሻ ዳንጊታሚ ሺያ ሹቹ ቢራ ማዓያከ። 20 ዩያይዳ ጎዳሣኮ ቃኣላ ሚርጌና ዳልጊ ዳልጊ ሃሣ ባሺ ባሺ ዴንዳኔ።

ዔፕሶኔይዳ ዔቁ ዣላሣ

21 ዩይ ቢያ ማዔሣኮ ጊንጻ ጳውሎሴ ማቁደኒያና ዓካይያ ዓጮ ጌዴና ጌዒ ዩራሳላሚ ዓኣዳኒ ፔ ማሊሣና ማላ፡- «ዒኣካ ታ ሄሌሰካፓ ሮሚ ዓጮ ዓኣዳንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

22 ዩያር ዒዛና ዎላ ማዳ ዓሶይዳፓ ላምፆንሣ፡ ዲሞቴዎሴና ዔራሰፆሴና ማቁደኒያ ዓጮ ዳኪ ዒዚ ፔኤር ዒሲያይዳ ዳካ ከሊ ዴዔኔ።

23 ዩማና ጎዳሣ ጎይፆ ዛሎና ዔፕሶኔይዳ ዴኤፐ ዣላ ዔቁኔ። 24 ፔቴ ዲሚዲሮሴ ጌይንታ ሚኢሺ ዲዓሰኬይ ዓርፃሚሴ ጌይንታ ሸኢዲያ ማኣሮ ማላ ባኣዚ ቢራ ዓንጊና ዴይ ማዢ ማዢ ቢር ዲዓ ዓሶም ሚርጌ ባኣዚ ዴንቁሳኔ። 25 ዩይ ዓሣ ዩያቶ፡ ቢር ዲዓ ዓሶና ዔያቶጉይያ ማዳ ማዳ ማሌ ዓሶ ቡኩሳ፡- «ዓሲዮቴ! ኦኡኒ ቆሎ

19:4 19:4 ማቴ. 3:11፤ ማር. 1:4፤7-8፤ ሉቃ. 3:4፤ 16፤ ዮሃ. 1:26-27።

20

ዳንቃህ ሃሮ ማዳና ማዳህ ሲንህ ሲራኔ፤ 26 ሃይ ጳውሎስ ጎሮህ ሳሲ ኩቸና ማዳንቴ ማላህ ካኦሽኮ ባኦዲቱዎሌ፤ ጌራ ጌራ ዓፕሶኔ ዓጮይዳ ሌሊቱዎንቴ ዳካ ዓጪ ሌሊ ዓታዛ ሲሲያ ዓጮ ቢያይዳ ዋኦዳ ዓሲ ዓዲ ጎኔኔ ጌይሲ፤ ሃሃ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሃቶዎ ሲንህ ሲንህ ቶኦኪና ዛጌህና ዋይዜህና ጉዲኩ። 27 ዬያ ዛሎና ሃይ ኦኡኮ ማዳ ቦሃንታንዳኔ ጌይህኩ፤ ሃሃ ዬያ ሌሊቱዎንቴ ሲሲያና ዓጮ ቢያህናይዳ ዓኦ ዓሳ ቢያ ካኦሽካ፣ ዴኤፖ ዓርፃሚሴ ሺኢጲያ ማኦሬላ ጉሪ ማዳ ሳታኒኩ፤ ዓዲኮ ዴኤፖማኦ ማይ ጋፓኒኩ» ጌራ።

28 ዓሳ ዬያ ዋይዛዎ ዳጋዲ፡- «ዓፕሶኔይዳ ዓኦ ዓርፃሚሴ ሺኢጲያ ማኦሬ ዴኤፖኩ!» ጌራ ጌራ ዓላቲኔ። 29 ካታሚላ ዬያ ዛላህዳፓ ዓቆያና ካራ ባይዜኔ፤ ዴራ ማቆደኒያ ዓጮ ሾይንቴ ማዳ ላምዎ ጳውሎስኮ ላጎንህ፤ ጋይዮሴና ዓሪሰዊርኮሴና ዓርቂ ጎቺ ጎቺ ዴራ ቡኪንታ ቤዛ ዓኪ ጳሽኩ። 30 ጳውሎስ ዬማና ዴር ባንህ ዓኦዲኒ ኮግንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዓዲ ላኦኔ። 31 ዓሲያ ዓጮይዳ ዓኦ ዋይሃ ሳሪይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓዲ ናሽካዘንህ ጳውሎስ ኮራ ዓሲ ዳኪ፡- «ኦኤኒ ዓሳ ቡኪንታ ቤዛ ዓኦዲ፤ ዓኢካ ኔ ጴዲዎጉዲ» ጌራ ዓዲ ሺኢቆኔ። 32 ዓማና ዴር ባኦኮይዳ ዴኤፖ ዛላ ዓኦህሮ ባሽህ ዓይጎር ቡኪንቶቴያ ፔቴታዎ ዓራዋሴ፤ ዬያይዳፓ ዓቆያና ፔቴ ዓሲ ፔቴ ባኦዲ ጌራ ዓላታዛ፣ ሚላህ ሚላ ባኦዲ ጌራ ጌራ ዓላታኔ። 33 ፔቴ ፔቴ ዓይሁዶ ዓሳ ዓሲኪንዲሬ ጌይንታ ዓህ ዓቆ ጌሰታንዳጉዲ ሂዎህጉዲ ዎኦቲ ዴር ቤርቶ ሺኢሸኔ፤ ዛሎ ዓሳ ሃሃ ዓዲ ኮሺ ማርማንዳጉዲ ዓዲ ዞሬኔ፤ ዬያር ዓሲኪንዲሬ ዴራ ዘቲ ጋዓንዳጉዲ ኩቸና ቤኤዛዎ ጌኤዛ ማሃንዳ ጌኤሲ ጌሰታኒ ጌኢጊንቴ። 34 ጋዓንቴ ዓሲኪንዲሬ ዓይሁዶ ዓሲ ማዳህ ዴራ ዔራዎ፡- «ዓፕሶኔይዳ ዓኦ ዓርፃሚሴ ዴኤፖኩ!» ጌራ ቢያህ ፔቴ ዑኡሲና ማርጌ ኔጊ ዓላቲኔ።

35 ጋፓንይዳ ካታሞኮ ያኦፓህ ዴር ዘቲ ጌይሳዎ፡- «ዓፕሶኔ ዓጪ ዓሲዮቴ! ዓፕሶኔ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ ዴኤፖ ዓርፃሚሴ ጌይንታ ሺኢጲያ ማኦሬሎና ጫሪንጫፓ ኬዴ ዓዲኮ ማላህና ካፓያ ማዳህ ቢያህ ዔራያኩ። 36 ዬያ ዓራዋሴ ጋዓንዳይ ያኦኒያ ባኦህሮ ዘቲዮ ሲንህ ጋዓንዳጉዲና ሩኡሪ ፑርታ ባኦዲ ማዳህዳፓ ሲንህ ካፒንታንዳያ ኮይሳኔ። 37 ጌኤዮ ሺኢጲያ ማኦሬ ቡሪባኦ ዓሲና ኦኡኮ ካኦሽኮ ያኦዛ ጫሽኪባኦ ዓሲ ሃይካ ሲንህ ጉሪ ዓኪ ሙኩኔ። 38 ዴሚደርሴንታ ዓዲና ዎላ ዓኦ ቢር ዴዓ ዓሳ ኬኤዛ ባኦዲ ዓኦቶ ጌኤዛ ዛጊ ዎጊንታኒ ሚላ ኬሊ ዓኦኔ፤ ሃሃ ዬሮ ዛሎና ቢታንታ ዓኦ ዓሳኦ ዓኦኔ፤ ዓኢካ ዔያታ ሞኦቶንጎ። 39 ሚላ ሲንህ ኮዓ ባኦዲ ዓኦታቶ ዳምቤና ጌሰቲ ዎጋንዳጉዲ ጌይንቴ ዓሲና ዛጊንታንዳኔ። 40 ሃያ ማዳንቴ ባኮ ዛሎና «ዔያታ ዛላህ ዓቆሲሴ» ጌይ ኦና ያኦጪሱዎጉዲ ኦና ዓጊቻኔ፤ ሃይ ዛላህና ፑርቶ ባካ ዓይጎ ዛላና ዓቆይ» ጌይ ኦና ያኦጮናቶ፣ ማሃ ኦ ኬኤዛንዳ ባኦዲ ባኦሴ» ጌራ። 41 ያዲ ጌራከፓ ቡኪንቶ ላኦላኔ።

ጳውሎስኮ ማቆደኒያና ጌሪኬ ዓጮና ዓኦዲያ

1 ዛላህ ዘቲ ጌራከፓ ጳውሎስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ፔቴይዳ ዔኤሊሲ ዞር ቃኦላና ዴዲሺ፡- «ኮሺ ዴዑዎቴ» ጌራ ማቆደኒያ ዓኦዲኔ። 2 ዓዲ ጌዴና ዓኦዲ ቤዛይዳ ዓኦ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ሚርጌና ዞሪ ዴዲሺ ዴዲሺ ጌሪኬ ዓጮ ዓኦዲኔ። 3 ዓኢካ ዓዲ ሃይሃ ዓጊኒ ዴዲ፣ ዬካፓ ዎኦዎ ካኦሚሎና ሶኦሪያ ዓጮ ዓኦዲኒ ማላኔ፤ ጋዓንቴ ዓይሁዶ ዓሳ ዓዲዳ ፑርታ ማላህ ማላህ ዓ ዔሪ ዎዶና ማቆደኒያ ዓጮ ጌዴና ዓኦዲኒ ጌራ። 4 ጳዊርሴ ናኦዲ ሱሲ ጎሮህ ቤኤሪያይዳፓ፣ ዓሪሰዊርኮሴና ሲኮንዳሴና ቴሰሎንቆይዳፓ፣ ጋይዮሴ ዴርቤይዳፓ፣ ቴኪቆሴና ዊርፕሞሴና ዓሲያ ዓጪ፤ ሃሃ ዊሞቴዎሴያ ዓዲና ዎላ ዓኦዲኔ። 5 ዔያታ ቤርታዲ፣ ቢሪ ዓኦዲ ዊርዓዲይዳ ኦና ካፔኔ። 6 ኦኡኒ ጋዓንቴ ላኦዶ ሙዒ ቦንቾ ኬሎኮ ጊንፃ ፒልጲሲዮሴይዳፓ ዎኦዎ ካኦሚሎና ደንጎ ኬሊ ሃንቴ፣ ዔያታ ዓኦ ቤዛ ዊርዓዳ ሄሊ ዓኢካ ላጎካይ ኬሊ ኦ ዴዳኔ።

ጳውሎስ ጋፓንህ ዊርዓዳ ዓጮ ዛጌህ

7 ቂዳሜ ዋንቴ ወዴ ባንህ ካራኒ ዑካኦና * ካህ ሙዒኒ ሃሃ ጎዳ ካሞህያ ሙዒኒ ፔቴይዳ ኦ ቡኪንቴኔ፤ ጳውሎስ ዞር ጉቴሎ ዓኦዲኒ ጌራያ ማዳህሮ ቡኪንቴ ዓሳም ሃይሴ ኬኤዛዎ፣ ሃይሶ ሳዎኮ ዴንዲ ጊዳሚሺ ሄላንዳኦና ያዶሶ ጌሰቴ። 8 ኦኡኒ ቡኪንቴ፣ ኩቦጉዲ ዎላ ዑፃ ዐፃ ማዳንቴ ማኦርይዳ ሚርጌ ፖራ ዓኦኔ። 9 ዔሚዳኮሴ ጌይንታ ፔቴ ዴጌሰኬያ ኬኤዎኮ ፑልቶ ካራ ዴዳ ዓኦንቴ ጳውሎስ ጌኤዛ ያዶሴህሮ ዴጌ ናዓህ ጊንዓ ዓርቃዛ ጊንዒቤቃ ጊንዓህ ባሽም ዎሊኮ ዑፃ ዑፃ ማዳና ማኦርኮ ሃይሃሳህዳፓ ኬዲ ሎኦሚኔ፤ ዬካፓ ዓሳ ዔቂሳኦና ናማ ሃይቆያኩ። 10 ጋዓንቴ ጳውሎስ ሎፓ ኬዲ ሂርኪ ጌይ፣ ናማ ኮንቂ ዓርቃዎ፡- «ናማ ሸምፔና ዓኦኔ፤ ዲቃቲፖቴ» ጌራ። 11 ዬካፓ ጳውሎስ ጊንህ ዑፃ ኩቦ ማኦር ኬሰከ፣ ጎዳ ካሞህና ካሞና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲና ዎላ ሙዒኔ። ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኦና ዓሲና ዎላ ጌሰታዎ ዴንዴኔ። 12 ዓሳ ሃይቆዎ ዴቂ፣ ዴጌ ናዓህ ማኦር ዓኪ ዓኦዲኔ፤ ሃሃ ኮሺያ ዴዴኔ።

ጳውሎስኮ ዊርዓዳይዳፓ ሚሊዲ ዓኦዲያ

13 ኦኡኒ ጳውሎስ ዓኪ ዓኦዲኒ ማላህሮ ቤርታዲ ዎኦዎ ካኦሚሎና ዓሳሳ ኦ ዴንዴኔ፤ ዬያ ኦ ማዳህ ጳውሎስ ዓሳሳ ዴንዲ ሄላንዳኦና ቶኪና ዓኦዲኒ ኮዔህሮና ሃሃ ኦ ዬያይዳንዳጉዲ ኦና ዓ ዓይህህሮኩ። 14 ዬካፓ ዓዲና ኦ ዓሳሳይዳ ካኦማዎ፣ ዎኦዎ ካኦሚሎ ዓዲ ቶጊሲ ዓኪ ሚሊዲ ዓጮ ዎላ ኦ ዓኦዲኔ። 15 ዬካፓ ዞር ጉቴሎ ዓቂ ኪዮሴ ጌይንታ ዓጮኮ ቤርቶ ዛላ ዓኦ ቤዛ ኦ ሄላኔ፤ ላማሳ ኬሎ ሳሞኔ ፒንቃዎ ጉቴና ሚሊዲ ኦ ሄላኔ። 16 ጳውሎስ ዓሲያይዳ ዎዶ ጉሪ ኩርሱዎጉዲ ጌራ ዓፕሶኔ ዓጮኮ ኮርሳ ዓኦዲኒ ኮዔኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓይሁዶ ዓሳኮ ጳንጃቆስፃ ጌይንታ ቦንቾ ኬሎ ዎይቴቴያ ዬሩሳላሜ ሄላኒ ዓ ማላህሮኩ።

* 20:7 20:7 ቂዳሜ ዋንቴ ወዴ ባንህ ካራኒ ዑካኦና፡- ጌይንቴዛ ቃልሾ ኬሎኮ ቤርታሳ ኬሎ ጌይዮኩ።

ጳውሎስ ዓፕሶኔ ሺኢጲያ ማኦሮ ጪሞሞ ከኤዜ ዔልቃሞ

17 ጳውሎስ ሚሊዲያፓ ዔፕሶኔ ከኢታ ዳከ፣ ሺኢጲያ ማኦሮ ጪሞሞ ዔኤሊሴኔ፤ 18 ዩካፓ ዔያታ ዒዛ ኮራ ሙካዛ ዒዚ ዔያቶም ከኤዛያ፡- «ዒሲያ ዓጮ ታ ጌሌ ከላፓ ዓርቂ ቢያ ከሌ ዒንሣሪና ዋላ ታኣኒ ዋይቲ ናንጌያታቲያ ዒንሣሪ ዔራኔ፤ 19 ዓይሁዶ ዓሳ ታ ጊዳ ፑርቶ ማዳ ዛሎና ሜታ ታና ሄሌታቲያ ጉቤ ዒናፓ ማዔ ሺሌዑሞና ሃሣ ሚርጌ ዓቢሣና ታ ጎዳሣም ታ ማዳኔ። 20 ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ማዎም ዒንሣሪ ማኦሮ ማኦሮ ታ ዒንሣሪ ዔርዛ ዋዶና ዒንሣሪም ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ታ ከኤዜኔ፤ ፔቲታፖ ዓይሴ ባኣዚ ባኣሴ። 21 ዓይሁዶ ዓሳ ማዔቶም ዓይሁዶ ማዔባኣ ዓሳ ጎሞ ቡኤዲ ያኦሲ ባንሣ ሙካንዳጉዲና ሃሣ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ዔያቶም ታ ላቲኔ። 22 ሃሣያ ታ ዒኢካ ሄላዛ ታ ጊዳ ዓይጌ ማዳንታንዳቲያ ታ ዔራዎ፣ ዓያና ጌኤሺም ዓይሣንቲ ዩራሳላሜ ታ ዓኣዳኔ። 23 ጋዓንቲ ታ ዔራሣ ታኣኒ ዳንዳ ካታሞይዳ ቢያ ቱኡሲና ሜቶና ታና ሄላንዳሣ ዓያና ጌኤሺ ታኣም ላቲ ከኤዜማ ሌሊከ። 24 ታኣኒ ጋዓንቲ ታኣኮ ማዳ ኩንሣንቲ ሃሣ ጎዳ ዩሱሴ ታኣም ዒንጌ ማዳ ታ ማዳንቲ ሃይቄቲያ ሜታ ባኣሴ፤ ታኣኮ ማዳ ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ታኣም ዒንጌ ኮኩ ሃይሶ ከኤዚሣከ።

25 «ሃዳ ሄላንዳኣና ዒንሣሪ ቢያሣ ባኣካ ታ ሃንቲ ሃንቲ ያኦሲኮ ካኣቱሞ ዛሎ ከኤዜኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ጋዓንቲ ዒንሣሪፓ ፔቲ ዓሲታፖ ታኣኮ ዓኣፓ ካሮ ማሊ ዛጊንዳሞኣሣ ታ ዔራኔ። 26 ዓካሪ ዒንሣሪፓ ፔቲ ዓሲታፖ ባይቄቶ ታና ያኦጪሳ ባኣዚ ባኣያ ማዔሣ ሃዳ ታ ዒንሣሪም ከኤዜኔ። 27 ዓይጎሮ ጌዔቶ ያኦሲኮ ማሊያ ቢያ ዒንሣሪም ታ ከኤዜያፓፓቲያ ፔቲታፖ ታ ዓይሴ ባኣዚ ባኣሴ። 28 ዓያና ጌኤዙ ቆልሞኮ ሄንቃ ዓሲ ማሃ ዒንሣሪ ዶኦሪኔ፤ ዓካሪ ዒንሣሪ ቶኦኮና ዒንሣሪ ሄንቃ ቆልሞ ዛሎናሮ ዒንሣሪ ኮሺ ዔራዎቲ፤ ጎዳ ፔ ሱጉያና ሻንቄ ፔኤም ማሃ፣ ሺኢጲያ ማኦሮ ዓሳ ሄንቄዎቲ። 29 ታኣኒ ዓኣዳሰካፓ ቆልሞም ሚጪንቲዎና፣ ያኦጉዳ ዓሲ ዒንሣሪ ባኣኮ ጌላንዳሣ ታ ዔራኔ። 30 ዩያጉዲ ሃሣ ዒንሣሪ ባኣካፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዔቂ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሚርጌ ዓሳ ፔ ባንሣ ማሃን ዋቦ ማዔ ዔርዛሣ ዔርዛንዳኔ። 31 ዩያሮ ዒንሣሪ ፔቲ ፔቲሣ ታኣኒ ሃይሃ ለዔ ዋንቲና ሮኦሪና ዓቢሣና ዩኤኪ ዩኤኪ ዘሬያ ማዔሣ ጳቂሣ ጳቂሣ ደዲዎቲ።

32 «ሃሣ ታኣኒ ያኦሲ ዒንሣሪ ካፓንዳጉዲ ዒዛም ዓኣሣ ዒንጋኔ፤ ዒንሣሪ ያኦሲኮ ዳኤፓ ኮሹሞ ዛሎ ከኤዜ፣ ኪኢቶ ጳቂሣዎቲ፤ ዩይ ኪኢታ ዒንሣሪ ማኦሮንዳኔ፤ ሃሣ ያኦሲ ዓሳ ማዔያና ዒንሣሪ ማዔ ባኮ ዒንሣሪም ዒንጋንዳኔ። 33 ታኣኒ ያኦኮ ቢራኣ ማዎም ዎርቄ፤ ሃሣ ማኦሮዎ ዛጊ ሱኡካዳባኣሴ። 34 ታ ኩቸና ማዳ ማዳ ታናንታ ታ ላጎንታ ታኣኒ ማኦሮሣ ዒንሣሪ ዒንሣሪ ቶኦኪና ዔራኔ። 35 ሳዔካያይዳፓ ባሼ ዒንጋያ ዓንጃንቲያከ። ጋዓ፣ ጎዳ ዩሱሴኮ ቃኣሎ ጳቂሣ ጳቂሣ ኩቻ ኩ ማዳ ማዳ ላቢንቲ ዓሳ

ማኦሮንዳያ ኮይሳሣ ሚርጌ ጎይሣና ታ ዒንሣሪ ዳቄ።» ጌዔኔ።

36 ዩካፓ ጳውሎስ ቢያሣና ዋላ ጉሞዓቲ ያኦሲ ሺኢቄኔ፤ 37 ዒማና ቢያሣ ዩኤካያ፣ ጳውሎስ ኮንቄ ኮንቄ ሄርቄኔ። 38 ፔቶ ዔያቶ ኮሺ ያዩሴዛ፡- «ሃካፓ ሴካ ታኣኮ ዒንሣሪ ዓኣፓ ካሮ ዛጊንዳሞሴ» ዒዚ ጌዔዘከ። ዩካፓ ዳንዳ ዋኣያ ካኣሚሎ ሄላንዳኣና ዒዛ ዔያታ ጎይሣ ዓኣሣኔ።

21

ጳውሎስኮ ዩራሳላሜ ዓኣዲያ

1 ዔያቶይዳፓ ኩ ዲማዳሣኮ ጊንፃ ዋኣያ ካኣሚሎ ቶጊ ዔዔቃያ ቆሴ ጌይንታ፣ ዋኣሣ ሳዛይዳ ዓኣ ዓጪ ኩ ዓኣዳኔ፤ ዩካፓ ዘሮ ጉቲሎ ዋኣያ ሳዛ ዓኣ ሩዳ ጌይንታ ዓጪ ኩ ሄሊ፣ ዒኢካፓ ጳዲራ ካታም ኩ ዳንዳኔ። 2 ዒዛ ቤዘይዳፓ ፒንቄ ዓጮ ዓኣዳ ዋኣሣ ካኣሚሎ ዳንቃ፣ ዒዛ ቶጊ ጊንሣ ኩ ዓኣዲያ ዓርቄኔ። 3 ዋኣያ ሳዛይዳ ዓኣ ቆሲሮሴ ዓጮ ሻውሎ ዛሎይዳ ሃሺ፣ ሱኦሪያ ዓጮ ኩ ዓኣዲሴቃ ባዘ ዓጮ ዓኣ ያሮሴ ኩ ዳንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዋኣያ ካኣሚሎ ጫኣንቲ ባኮ ዒኢካ ከይሳንዳያ ኮይሳሣሮከ። 4 ዒዛ ቤዘይዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ኮዒ ኩ ዳንቃ፣ ዔያቶና ዋላ ላንካይ ከሌ ዳዔኔ። ዔያታኣ ዓያና ጌኤሺ ዔያቶም ከኤዛዛ ጳውሎስም፡- «ዩራሳላሜ ዳንዲፓ» ጌይ ከኤዜኔ። 5 ዒኢካ ኩ ዳዓ ዎዳ ጋፔም ዔያቶይዳፓ ኩ ዲማዳ ሃንቲያ ዓርቃዛ፣ ቢያሣ ፔኤኮ ላኣሎና ናኣቶና ዋላ ማዔ ካታሞኮ ዙሎ ሄላንዳኣና ኩና ጎይሣና ዓኣሣ ባዘ ዓጮ ኩና ሄሊሴም፣ ዒኢካ ጉሞዓቲ ያኦሲ ኩ ሺኢቄሰካፓ ዋላ ኩ ሳራሣ ዲማዳኔ። 6 ዩካፓ ኩኤኒ ዋኣያ ካኣሚሎ ቶጊ ዳንዳዛ ዔያታ ፔ ማኦሮ ባንሣ ማዔኔ።

7 ያሮሴይዳፓ ዒቂ ባዘ ጊዳና ሃንቲያ ኩ ኩርሴሰካፓ ጳዴሎማይሴ ጌይንታ ዓጮ ሄሊ፣ ዒኢካ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳና ዋላ ካኣሚ ዋሊ «ኮሺዳ?» ጌዔሰካፓ ዔያቶና ዋላ ፔቲ ከሌ ኩ ፔኤቄኔ። 8 ዘሮ ጉቲሎ ዒኢካፓ ከሰኪ ቁሳሪያ ዓጮ ዓኣዲ፣ ዒኢካ ያኦሲ ማኦሮ ማዳንዳጉዲ ደኦሪንቲ ላንካዎ ዲያቆናንሣሪ። ፔቲሣ ማዔ፣ ኮኩ ሃይሶ ከኤዛ፣ ፒልጶሴ ማኦሮ ጌላፖ ዒዛና ዋላ ኩ ዳዔኔ። 9 ዒዛኮ ያኦሲ ማሊሣ ከኤዛ፣ ያይደ ዉዲሮ ናይ ዓኣኔ። 10 ሚርጌ ከሌ ዒኢካ ኩ ዳዔሰካፓ ዓጋቦሴ ጌይንታ ያኦሲ ማሊሣ ከኤዛሰከይ ዩሁዳ ዓጫፓ ሙከኔ። 11 ዩይ ዓሣ ኩ ባንሣ ሙካፖ ጳውሎስኮ ቃልሽ ዔኪ ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ቱከ፡- «ዓያና ጌኤሺ ሃዳ ቃልሹሎኮ ዓዶ ዩራሳላሜይዳ ዓኣ፣ ዓይሁዶ ዓሳ ሃይማይዲ ቱከ ዓይሁዶ ማዔባኣ ዓሳም ዒንጋንዳኔ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

12 ዩያ ኩኤኒ ዋይዛፖ ኩናንታ ዒኢካ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሳንታ ጳውሎስ ዩራሳላሜ ዳንዲዎጉዲ ሺኢቄኔ። 13 ጳውሎስ ጋዓንቲ፡- «ሃያይዲ ዩኤኪ ዩኤኪ ዓይጎሮ ዒንሣሪ ታኣኮ ዒኣ ዲኡዛይ? ታኣኒ ጎዳ ዩሱሴ ሱንፖ ዛሎሮ ዩራሳላሜይዳ ቱኡቲሣሮ ሌሊቱዎንቲ ሃይቃኒያ ጊኢጊንቲያከ።» ጌዒ ማሃኔ።

20:24 20:24 2፻፵፱. 4:7። * 21:8 21:8 ዲያቆኔ፡- ጌይንታ ዓሳ ሺኢጲያ ማኦሮይዳ ዎይሣ ዓሳ ዳማ ማዔ ዲማ ዲማ ማዶ ማዶ ዓሲከ፤ ዩና ዓሳ ሚናኣ ዎዶና ባሼ ሺኢጲያ ማኦሮይዳ ዜኤሮ ዒንዶና ሜታዳ ዓሳናም ኮይሳ ባኣዚ ዒንጊ ዒንጊ ቶኦኮ ዛፓያከ። 21:8 21:8 ዳከ. ማዶ 6:5፤ 8:5።

14 ኑ ዞራ ዞሮ ዲ ዔኮ ዲፃዛ፡- «ማይ ያኦሲ ማላሢ ማገንጎ» ጌዲ ኑ ሃሼኔ።

15 ዲኢካ ኑኡኒ ዳካ ኬሊ ዳዔሰካፓ ኑኡኮ ዓኣ ማሆ ኑ ገኢገሺ ዩሩሳላሚ ዓኣዳኔ። 16 ቁሳሪያይ ዳ ዓኣ፡ ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ኑኡና ሙኪ፡ ሚናሶኔ ጌይንታሢ ማኣራ ኑ ዳዓንዳጉዲ ዲዛ ማኣሮ ኑና ዳዌኔ። ዩይ ዓሢ ቤርታዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ፡ ቆጲሮሴ ዓጮይዳ ሾይንቴ ዓሲኬ።

ጳውሎሴ ዩሩሳላሚ ያይቆኑቤ ዛጌሢ

17 ዩሩሳላሚ ኑ ሄላዛ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዋዛና ኑና ሾኦቹንሢ ዔኬኔ። 18 ዚሮ ጉቴሎ ጳውሎሴ ኑኡና ዋላ ያይቆኑቤ ኮራ ዓኣዳኔ፤ ዲኢካ ሸኢጲያ ማኣሮኮ ጨማ ዓኣኔ። 19 ጳውሎሴ ቢያሢ «ኮሺዳ?» ጌዔሰካፓ ዲዛ ዛሎና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ባኣካ ያኦሲ ማዳ ባኮ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዜኔ። 20 ዩያ ዋይዜ ዋዶና ቢያሢ ያኦሲ ጋላታዎ ጳውሎሴም፡- «ዲሻሢያ! ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ዓይሁዴ ዓሶ ባኣካ ዓኣያ ማዔሢና ሃሢ ቢያሢ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዓርቂ ካፓያ ማዔሢ ኔኤኒ ዔራኔ፤ 21 ኔኤኒ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ባኣካይዳ ናንጋ፡ ዓይሁዴ ዓሶ ቢያ ሩኦቶኮ ዲንሢኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁፖቴ፤ ሃሢ ዋጎዎ ኩንሢፖቴ ጌዒሢና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዓሳ ሃሻንዳጉዲ ማሃኔ ጌይንቴሢ ኑ ዋይዜኔ። 22 ማይ ዋዴቴ ኮሽካንዳይ? ሙኪያ ኔኡኮ ዔይታ ጎኔና ዋይዛንዳኔ፤ 23 ዩያሮ ኑኡኒ ጋዓ ባኮ ማዳ፤ ኑ ባኣካይዳ ናኣቢ ዓኣ ያይዶ ዓሲ ዓኣኔ። 24 ዔያቶ ዔኪጋፓ ዔያቶና ዋላ ማዒ ኔና ጌኤሽ፤ ቶኦኮ ጋፓኖ ዔይታ ጉኡሊንታንዳጉዲ ጌኤኮ ማኣሮም ዲንገንታ ሚኢሾ ዔያቶም ጨጌ፤ ዩያ ኔ ማዳቶ ኑ ዑፃ ጌሰቲንታ ጌኤዛ ጉሪ ማዔሢና ኔኤኒያ ኔ ቶኦኪና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሢያ ማዔሢ ቢያሢ ዔራንዳኔ። 25 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ፡ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ዛሎ ጋዓንቴ ማሌ ካኣሺም ሹኪንቴ፡ ዲኢቴ ባኣዚ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሢያ ዑሽኪፖቴ፤ ሱጉሢያ ሾኦቲ ባኣንቴ ጨኡሊንቴ ሃይቁ ቆልሞ ሙዒፖቴ፤ ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዒባኣና ላሢሢና ዩያጉዴ ባኣዚ ማዲፖቴ ጋዓያ፡ ኑኡኒ ዋላ ጌሰቲ ዔቁሴ ከኢታ ዔያቶም ኑ ዳኬኔ» ጌዔኔ።

26 ዩካፓ ጳውሎሴ ዓሶንሢ ዔኪ ዚሮ ጉቴሎ ዔያቶና ዋላ ዑፃ ጌኤሾ ዋጎ ኩንሢያ፤ ጌኤሽኪንቶ ኬላ ዋኣዒ ማዓቴያ ሃሢ ፔቴ ፔቴ ዓሶ ዛሎ ያኦሲም ዲንጎ ባካ ዲንገንታሢ ዓይዲታቴያ ዔርዘኒ ጌኤኮ ማኣሪ ዲ ጌሌኔ።

ጳውሎሴ ጌኤኮ ማኣሪ ዓርቂንቴሢ

27 ላንካዎ ኬላ ጋፓኒ ዑካዛ ዲሲያ ዓጮይዳፓ ሙኬ ዓይሁዴ ዓሳ ጳውሎሴ ጌኤኮ ማኣሪ ዓኣንቴ ዛፓያ፡ ዴሮ ቢያ ዓዛይዳ ፑርታ ማላሢና ዔቃንዳጉዴ ማሢ ዲዛ ዓርቂ፤ 28 ዩካፓ ዔይታ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ኑና ዓልቁዎቴ፤ ኑኡኮ ዴሮንታ ሙሴ ዔርዘ ዋጎንታ ሃሢ ሃያ ጌኤኮ ማኣሮም ጫሽኪ ጫሽኪ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዴሮ ቢያ ዔርዘሢ ሃያ ዓሢኬ፤ ዩይ ዲዛም ጊደ ዲጃም ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ጌኤኮ ማኣሪ ጌልዚ ሃያ ያኦሲም ዲማዳ ቤዘዎ ዲኢሳሢ ዲዛኬ» ጌዒ

ጌዒ ዲላቴኔ። 29 ዩኖ ዔያቶ ጌይሴሢ ዩያኮ ቤርታ ዔፕሶኔ ዓጮይዳ ሾይንቴ ዔርፕሞሴ ጎሆሢ ጳውሎሴና ዋላ ካታሞይዳ ዓኣንቴ ዔይታ ዛጌሢሮ ዲዚ ዩያ ዔኪ ጌኤኮ ማኣሪ ጌሌያ ማላሢሮኬ።

30 ዩያሮ ካታማ ቢያ ዎኦቶንዶ ጎይሢ ባይዜኔ፤ ዩማና ዴራ ቢያ ፔቴሞና ጳሽኪ ጳሽኪ ሙካዎ ጳውሎሴ ዓርቂ ጎቼ ጌኤኮ ማኣሪፓ ኬሲ፡ ጌኤኮ ማኣሮኮዎ ካሮ ዑኬና ዋዳኔ። 31 ዓሳ ጳውሎሴ ዎዳኒ ማላዛ፡- «ዩሩሳላሚ ካታማ ዎኦቶንዶ ጎይሢ ባይዜኔ» ጋዓ ኪኢታ ሮሜ ዓጮኮ ፖኦሊሶ ዓይሣሢም ዋይዚንቴኔ። 32 ዩያሮ ዲዚ ዲዛኮ ካፓ ዓሶና ዔኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ዓሶዎ ፔኤና ዋላ ዔኪ ዑኬና ጳሽኪ ጳሽኪ ዓሶ ባንሢ ዴንዴኔ፤ ዓሳ ዩያ ሮሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሣሢንታ ኮራ ካፓ ዓሶዎ ዴንቃዎ ጳውሎሴ ጳርቂዎ ሃሼኔ። 33 ሮሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ጳውሎሴ ዓርቂ ላምዎ ካኒ ቢራታና ቱኪንታንዳጉዲ ዓይሢኔ። ዩካፓ ዲዚ ያናታቴያ ሃሢ ዓይጎ ማዳቴያ ዔራኒ ያኦጮኔ። 34 ዲማና ዴራ ዲማ ዲማ ባኣዚ ጋዓያ ሃሢ ዲላታያ ማዔሢሮ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ፔዜ ጌኤዛ ዎኖታቴያ ዔራኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዩያሮ ዔይታ ፖኦሊሳ ዓኣ ቤዘ ጳውሎሴ ዔውታንዳጉዲ ዓይሢኔ። 35 ጳውሎሴ ኬኤሎ ዑፃ ኬሰካዛ ዴራ ቢያ ሚርጌና ዳጋ ዔቁሲ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ኮዔሢሮ ፖኦሊሳ ኬዲ ዔኪ ዲዛ ዓኣዳኔ። 36 ዴራ ዲማና፡- «ዲዛ ዎዎጲዎቴ» ጌዒ ጌዒ ዲላቴና ዲዛኮ ገንዖ ዓኣዳኔ።

ጳውሎሴ ጌኤዛ ማሃኒ ጌሰቲ ጌኤሲ

37 ፖኦሊሳ ፔኤኮ ዓኣ ቤዘ ዲዛ ዔኪ ጌልዛኒ ዑካኣና ጳውሎሴ ሮሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ኮራ፡- «ፔቴ ባኣዚ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳጉዲ ኔ ዓይሣንዳ?» ጌዒ ያኦጮዛ፡ ዲዚያ ማሃ፡- «ኔኤኒ ጌሪኬ ዓጪ ሙኡቹ ዔራ? 38 ሃሢ ዑኬ ካኣቲም ዋይዘ ዓዲ ዴሮዎ ፑርቲሲ ሃሢ ዓሲ ዎዳ ያይዶ ሺያ ዓሲያ ዔኪ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ፑኒንቴ፡ ጌብፃ ዓጮ ዓሢ ኔናቱዎዳ?» ጌዔኔ።

39 ጳውሎሴ፡- «ታኣኒ ኪልቁያይዳ ኮሺ ዔርቲያ ማዔ፡ ዩርሴሴ ካታሚሎይዳ ሾይንቴ ዓይሁዴ ዓሲኬ፤ ሃዳራ ታኣኒ ዴሮም ኬኤዘም ጌዔቴራ» ጌዔኔ።

40 ዩካፓ ዲዚ ኬኤዛንዳጉዲ ዓይሣዛ ጳውሎሴ ኬኤሎይዳ ዔቁ ዴራ ዚቲዮ ጋዓንዳጉዲ ኩቹና ዳዌም ዴራ ዚቲዮ ጌዔሰካፓ ዲብሪ ዓሶ ሙኡቹና ሂዚ ጌዒ ኬኤዚሢ ዓርቂኔ።

22

1 «ታ ዲሾንሦ፡ ታ ዓዶንሦ፤ ሃይሾ ሃሢ ታ ዲንሢም ኬኤዛ ባኮ ዋይዙዎቴ» ጋዓዛ፡ 2 ዲዚ ዲብሪ ዓሶ ሙኡጮና ጌሰታሢ ዓሳ ዋይዘዎ ዎንዳሰካፓ ባሽ ዚቲዮ ጌዔኔ፤ ዩካፓ ጳውሎሴ ፔኤኮ ጌኤዛ ጌሰታዎ ሂዚ ጌዔኔ፡-

3 «ታኣኒ ኪልቁያይዳ ዓኣ ዩርሴሴ ካታሞይዳ ሾይንቴያ ዓይሁዴ ዓሲኬ፤ ታኣኒ ዲጮሢያ ሃኖ ዩሩሳላሚ ካታሞይዳኬ። ዓዶንሢ ዎጎ ኮሺ ታኣኒ ዔሪ ዓዳ ሃሢ ዲንሢ ማዳ ጎይዎ ዲናፓ ናሽኪ ያኦሲም ታ ማዳያኬ፤ ታና ዔርዘሢያ

21:21 21:21 ዳኪ. ማዳ 11:28። 21:23 21:23 ፓይ. ማፃ 6:13-21። 21:25 21:25 ዳኪ. ማዳ 15:29። 21:29 21:29 ዳኪ. ማዳ 20:4። 22:3 22:3 ዳኪ. ማዳ 5:34-39።

ገማሊያሌ ጎረቤት። 4 ሃና፣ ጎዳ ጎይያ ሃንታ ባሶ ቢያ ታ ደውሳያኮ። ዛሎ ታ ወዲያ ወዲኔ፤ ባተንቆንታ ለአሎንታ ባርቂ ባርቂ ቱኡዘ ማእራ ታ ቱኡሳኔ። 5 ዬይ ጎኔ ማዲያ ቁኤሶኮ ቢያ ሱኡጋሣና ዋጎ ዋጋ ባሳ ቢያ ታኦ ማርካዳንዳ። ዬያ ሌሊቱዋንቴ ዳማሰቆይዳ ዓኣ ዬኖጉዳ ዓሶ ቱኪ ዬሩሳላሜ ዔኪ ሙኪ ማታሳኒ ዳንዳዒሳ ፃኣፒንቴ ኪኢታ ዳማሰቆይዳ ዓኣ ቢቶ ዓሶም ዒንጋኒ ታ ዔኪሣያ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሣንታ ዬያቶ ዋጎ ዋጋ ባሶንታገኑ።

ጳውሎስ ኪሪሰቶስ ባንሣ ማዳ ጎይያ ኬኤዜሣ
(ዳኪ. ማዳ 9:1-19፤ 26:12-18)

6 «ዬያይዲ ዔኪ ታኣኒ ዳማሰቆ ዳንዲ ካታሞኮ ዑካኣና ባባ ሳዛ ጫርጌ ወደይዳ ታ ዔሩዋንቴ ዳኤፒ ዓኣፒዳ ዳካ ፖዒ ታ ኮይላ ፖዔ። 7 ዓማና ታኣኒ ቶጊ ዓኣዳ ባካፓ ሳባ ሎኦሚ ሳውሌ! ሳውሌ! ኔ ታና ዓይጋ ዳውሳይ?» ጋዓ ዑኡሲ ወይዜኔ። 8 ታኣኒ ሳዳሣይ! ኔ ያናዳይ? ጌዔኔ፤ ዒዚያ ማሃያ ታኣኒ ኔ ታና ዳውሳና ሩዚሬቶ ዬሱሴኬ» ጌዔኔ። 9 ታኣና ዋላ ዓኣ ባሳ ፖዓ ዛጌያፓዓቱም ዒዚ ታኣና ዋላ ጌሰታኣና ዋዚ ጌዔቲያ ዑኡዘ ዔያታ ወይዚባኣሴ። 10 ታኣኒያ ሳዳሣይ! ታ ዓይጎ ወደንደይ?» ጋዓዛ፣ ጎዳሣ ታኣም ኬኤዛያ «ሃሣ ዔቂጋፓ ዳማሰቆ ዓኣዳ፤ ኔ ማዳንዳ ባካ ቢያ ዒኢካ ኔኤም ኬኤዚንታንዳኔ» ጌዔኔ። 11 ዓኣፓ ታኣኮ ፖዓ ዳኤከሣረ ዛጋኒ ዳንዳዒባኣያ ማዓዛ ታኣና ዋላ ዓኣ ባሳ ኩጮ ታኣኮ ባርቂ ጎቺ ታና ዳማሰቆ ሄሊሴ።

12 «ዒኢካ ሃናኒያ ጌይንታ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሣ ዳማሰቆይዳ ዓኣ ዓይሁደ ዓሳ ቢያ ዒዛ ጋላታያ፣ ሙሴ ዔርዜ ዋጎዋ ቦንቻ ዓሲኬ። 13 ዒዚ ታ ኮራ ሙኪ ዓጫ ዔቃያ፡- «ዒሻሣዮ ሳውሌ! ዓኣፓ ኔኤኮ ጊንሣ ዛጎንጎ» ጋዓዛ፣ ዬማና ኔጉዋያ ዓኣፓ ታኣኮ ዛጌም ዒዛኣ ታ ዳንቂ። 14 ዒዚ ታኣም ኡ ዓደንሣ ያኣዛሣ ኔ ዒዛኮ ማሊያ ዔራንዳጉዲ፣ ደላሣያ ኔ ዛጋንዳጉዲና ዑኡዘዋ ኔ ዒዛኮ ወይዘንዳጉዲ ቤርታዲ ኔና ዒ ደኣሬ። 15 ዬያ ዒዚ ማዳሣ ኔ ዛጌ ባኮና ወይዜ ባኮናኮ ዓሲ ቢያ ቤርቲዳ ዒዛኮ ኔ ማርካ ማዓንዳጉዲኬ። 16 ሃዳያ ሃሣ ኔ ዓይጎር ስጋይ? ዔቂጋፓ ዋኣያ ማሰቲ፤ ጎዳ ሸኢቂ ጎሞይዳፓኣ ማሰቲ ጌኤሸኬ» ጌዔኔ።

17 «ዩካፓ ዬሩሳላሜ ማዲ ታ ሙኪ ጌኤኮ ማኣርይዳ ሸኢቃኣና ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኣዚ ታ ዛጌኔ። 18 ዬማና ጎዳሣ ታኣም ጳዲ ሄኤኒ ታ ዛሎና ኬኤዛ ማርካቶ ኔኤኮ ዔያታ ዔኪንዳ-ዋኣሣረ ኔጉዋያ ሩኤሪና ዬሩሳላሜይዳፓ ኬሰኬ!» ጌዔኔ። 19 ታኣኒያ ሳዳሣይ! ዓይሁዳ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ዓኣዲ ዓኣዲ ኔና ጉሙርቃ ዓሶ ቢያ ታ ቱኤሣና ጳርቂሣ ዔያታ ፔ ቶኦኪና ዔራ። 20 ኔኤኮ ማርካ ማዳ ዒሰጂፓኖሴ ወደዋኣና፣ ታኣኒያ ታ ቶኦኪና ወደ ዓሶ ዓጫ ዔቂ ዔያቶና ዋላ ወዲያ ቃራኬ ጌዔኔ፤ ሳፒሎዋ ታ ዔያቶኮ ካፔኔ፤ 21 ጎዳሣ ጊንሣ ሃኬ ዓኣ፣ ዓይሁዳ ማዲባኣ ዜርያ

ባንሣ ታ ኔና ዳካንዳሣረ ዔቂ ዳንዳ» ። ታኣም ጌዔኔ።

ጳውሎስ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዲያ ፔጋሲ ኬኤዜሣ

22 ዬያ ሄላንዳኣና ዳራ ቢያ ጳውሎሴኮ ጌኤዘ ወይዜኔ፤ ዬማፓ ዓሳ ዑኡዘ ዳጊዲ፡- «ሃያጉዳ ዓሲ ሳያይዳፓ ባይቆም! ሃያጉዳ ዓሲ ሸምፖና ናንጋኒያ ኮይሱዋሴ!» ጌዔ ጌዔ ዒላቲኔ። 23 ዒማና ዔያታ ዒላቲ ዒላቲ ማኣዓሣ ፔኤኮ ኬሲ ዠጊ ዠጊ ዓጪያ ሳዓፓ ዔኪ ዔኪ ጫሪንጮ ባንሣ ላኣሌኔ። * 24 ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ዬያ ዛጋያ ጳውሎስ ፖኦሊሳ ዓኣ ቤዘ ጌልዛንዳጉዲ ፖኦሊሶ ዓይሣ፣ ዳራ ዒዛይዳ ዓይጎር ሃያይዲ ዒላታቲያ ዔራኒ ጳርቂ ጳርቂ ዒዛ ያኦጫንዳጉዲ ዓይሣ። 25 ዒማና ዒልዒዳፓ ፑኡሲንቴ ቃልሸና ፒሪ ቱኪ ጳርቃኒ ዔያታ ጊኢጋኣና ጳውሎስ ዒዛ ኮራ ዔቂ ዓኣ ዔኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ኮራ፡- «ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዳያ ዋጊንቲባኣንቴ ጳርቃንዳጉዲ ዒንሣም ዓይሣንቲያ?» ጌዔኔ።

26 ዔኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ዬያ ወይዘያ ሮሜ ዓጫ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ባንሣ ዓኣዲ፡- «ኔኤኒ ወደኒ ጋዓይ? ሃይ ዓሣ ሮሜ ዓጪ ዓሲኬ!» ጌዔኔ።

27 ዬያሮ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ጳውሎስ ባንሣ ደጪጋፓ፡- «ሃንዳ ታኣም ኬኤዜ፤ ኔኤኒ ሮሜ ዓጪ ዓሲዳ?» ጋዓዛ፣ ዒዚያ፡- «ሃዮ» ጌዔኔ።

28 ፖኦሊሶ ዓይሣሣ፡- «ታኣኒ ዒዘ ዓጫ ዓሲ ማዓኒ ማርጌ ማኢሸ ጪጌኔ» ጋዓዛ፣ ጳውሎስ ጊንሣ፡- «ታኣኒ ጋዓንቴ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዳ ዒኢካ ሸሻይንቴያኬ» ጌዔኔ።

29 ዬያሮ ዒዛ ያኦጫኒ ጊኢጊንቲ ዓኣ ዓሳ ኔጉዋያ ዒዛ ኮራፓ ሸኢኬኔ፤ ፖኦሊሶ ዓይሣሣያ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዳሣ ካኒ ቢራታና ቱኪሴሣረ ዒጊጪጮ።

ጳውሎስ ዋጎ ዋጋ ዓሶ ቤርቶ ሸኢኬሣ

30 ዚር ጉቲሎ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ዓይሁደ ዓሳ ጳውሎስ ዋጎና ዓይሣሳሣኮ ፒዜ ማዳ ካራ ዓይጎታቲያ ዔራኒ ኮዒ፣ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዋጎ ዋጋ ዓሶና ቢያ ቡኪንታንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ ዩካፓ ጳውሎስ ቱኪንቴ ካኖ ቢራቶ ቡሊ፣ ዔያቶ ቤርቶ ዒዛ ዒ ሸኢኬኔ።

23

1 ዩካፓ ጳውሎስ ዋጎ ዋጋ ዓሶ ጊቸገ ጌዒ ዛጋያ፡- «ዒሸንሣዮቲ! ሃኖ ሄላንዳኣና ቢያ ወዳ ያኦሲ ቤርቶይዳ ታ ናንጌሣ ኮሺ ማላሣናኬ» ጌዔኔ። 2 ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሣ፣ ሃናኒያ ጋዓንቴ ጳውሎሴኮ ዳንጎ ባዓንዳጉዲ ኮራ ዔቂ ዓኣ ዓሶ ዓይሣ። 3 ዬማና ጳውሎስ ሃናኒያም፡- «ኔኤኒ ቦኦሪንታሣና ዑፃ ማኤቸንቴ ኮጫሣ! ኔና ያኦሲ ጳርቃንዳኔ፤ ዋጌ ጎይሣና ዋጋኒ ሃካ ኔ ዳዒ ዓኣያ ዋጊባኣ ጎይሣና ታና ጳርቃንዳጉዲ ኔ ዓይሣ?» ጌዔኔ።

4 ዒኢካ ዓኣ ዓሳ ጳውሎስ ኮራ፡- «ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሣ ማዳ፣ ያኦሲም ማዳሣ ኔ ጫጫሸካ?» ጌዔኔ።

22:5 22:5 ዳኪ. ማዳ 8:3፤ 26:9-11። 22:20 22:20 ዳኪ. ማዳ 7:58። * 22:23 22:23 ዓይሁደ ዓሳ ዬያ ማዳሣ ዔያታ ዳጋዳያ ማዳ ባኣዚታሣረ ጳውሎስ ማዳ ባካ ዔያቶ ዳጋሴምኬ። 23:3 23:3 ማቲ. 23:27-28።

5 ጳውሎስያ፡- «ዲሾንሚኮ፣ ቁኔሶኮ ቢያ ዲ ሱኡጌ ማዕሚ ታ ዔሪባአሚርኬ፤ ጌኤኸ ማፃፈጊያ ዲ ዳርኮ ሱኡጋሚ ዑያይዳ ፑርታ ጌኤሲ ጌሰቴ፣ ጌይንቴ ፃኣፒንቴ» ጌዔ።

6 ጳውሎስ ዲኣካ ዓኣ ዓሶይዳ፣ ሃካሚ ፔርሴ ዓሲ፤ ዛላ ሶዶቄ ዓሲ ማዕሚ ዔራ፡- «ዲሾንሚኮ፣ ታኣኒ ፔርሴ ዓሶ ፃጳፓ ሾይንቴያ ፔርሴ ዓሲኬ፤ ሃይሾ ሃሚ ታኣኒ ዋጎ ዓሶ ቤርቶ ሺኢኬሚ ሃይቄ ዓሲ ዔቃንዳያታሚ ጉሙርቃሚርኬ» ጌዔ ዑኡዞ ፔኤሲ ዳጊዳ ዋጎ ዋጎ ዓሶ ባኣካ ኬኤዘ።

7 ጳውሎስያ ዩያ ኬኤዛዛ ፔርሴ ዓሶና ሶዶቄ ዓሶና ባኣካ ዛላ ማዕሚ፣ ዋጎ ዋጎ ዓሶ ለም፡ ፓቂንቴ። 8 ዓይጎር ጌዔቶ ሶዶቄ ዓሶ፡- «ሃይቢ፣ ዔቃሚ ባኣሲ፤ ፃኣሲኮ ከኢታንቻኣ ባኣሲ፤ ዓያናኣ ባኣሲ» ጋዓዛ፣ ፔርሴ ዓሶ ጋዓንቴ «ዩይ ባካ ቢያ ዓኣኔ» ጌዔ ጉሙርቃ። 9 ዩያር ዳኤፒ ዛላ ዔቁኔ፤ ፔርሴ ፃጳፓ ማዕ ፔቴ ፔቴ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሶ ዔቃ፡- «ኦኡኒ ሃያ ዓሚዳ ፔቴታ፡ ፑርታ ባኣዚ ዳንቁባኣሲ፤ ዓያና ሃሃ ፃኣሲኮ ከኢታንቻ ዒዛም ኬኤዘያናንዳኔ ኦ ዓይጎ ዔራንዳይ?» ጌዔ ማርሜ።

10 ዛላሚ ደዲ ደዲ ዳንዳሚር ዓሶ ጳውሎስ ሾኦሊ ላኣሎፑዲ ፖኦሊሶ ዓይሃሚ ሲጊጫ፡- «ኬዲ ዓሶ ባኣካ፣ ጳውሎስ ጎቼ ኬሲ ዔኪ ዩዔ፣ ፖኦሊሶ ዓኣ ቤዞ ዔኪ ዓኣዲ፡» ጌዔ ፖኦሊሶ ዓይሃ።

11 ዩኖ ዋንቴሎ ጎዳሚ ጳውሎስኮ ኮይሎይዳ ዔቃ፡- «ዲጊጫ፣ ዩሩሳላሚይዳ ታኣም ኔ ማርካዳሚጉዲ ሃሃ ሮሜይዳኣ ኔ ታኣም ማርካዳንዳያ ኮይሳ።» ጌዔ።

ጳውሎስ ዋዲኒ ዓሶኮ ዋላ ዘርቴ፡

12 ሳዓ ካራዛ ዓይሁዶ ዓሶ ቡኪንታ፡- «ጳውሎስ ኦ ዋዲ፣ ሙኡዚያ ሙዒ ዑሽኮ ባኣዚያ ዑሽካዓ» ጌዔ ጫኣቄ። 13 ዩኖ ጌዔ ፑርቶ ማለያና ዋላ ዘርቴ ዓሶኮ ፓይዳ ያይዲታሚ፣ ዑሃኬ። 14 ዔያታ ቁኔሶኮ ሱኡጎና ጨምና ኮራ ዓኣዳ፡- « ጳውሎስ ኦኡኒ ዋዲ፣ ሙኡዚ ሙዒንዳ፣» ጌዔ ጫኣቄ፤ 15 ዩያር ዲንሚ ዋጎ ዋጎ ዓሶና ዋላ ጌሰታ፡ ኮሺ ዲንሚ ያኦጫንዳ ባኣዚ ዓኣያ ማሊሲ፣ ጳውሎስ ዲንሚም ዲዚ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ፖኦሊሶ ዓይሃሚ ያኦጫ፡ ኦኡኒያ ዲዚ ሃካ ዲንሚ ቤርቶ ሃላንዳሚኮ ቤርታ ዲዛ ዋዲኒ ጊኣጌ።» ጌዔ።

16 ጋዓንቴ ጳውሎስኮ ዔኤዚማቲ ማዕ፣ ናይሰኬያ ዩኖ ፑርቶ ዘርቶና ማሊዳሎ ዋይዘሚር ፖኦሊሶ ዓኣ ቤዞ ዳንዳ ጌላ፡ ሃይሶ ጳውሎስም ኬኤዘ። 17 ጳውሎስያ ያኦቶ ያኦቶ ፖኦሊሶ ዓይሃዘንሚዳ፣ ፔቴሚ ዔኤላ፡- «ሃይ ናዓሚ ሮሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሃሚም ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣያታሚር ዲዛ ቤርቶ ሺኢሺ» ጌዔ። 18 ያኦቶ ፖኦሊሶ ዓይሃሚ ናዓሚ ዔኪ ሮሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሃሚ ኮራ ጌላ፡- «ቴኡዞ ዓሚ፣ ጳውሎስ ሃይ ናዓሚ ኔኤም ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣሚር ኔ ቤርቶ ዲዛ ሺኢሺንዳጉዲ ታና ሺኢቄ።» ጌዔ።

19 ሮሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሃሚ ናዓሚኮ ኩጮ ዓርቂ ደጠሳ፡- «ኔ ታኣም ኬኤዛ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዔ ዲዛ ዲማሲ ያኦጫ።

20 ናዓሚያ ዒዛም ኬኤዛ፡- «ዓይሁዶ ዓሶ ጳውሎስ ዛሎ ባኮ ደዲሺ ያኦጫያ ማሊ ዘር ዋጎ ዋጎ ዓሶ ቤርቶ ኔ ዔያቶም ሺኢሺንዳጉዲ ኔና ያኦጫኒ ዋላ ዘርቴ፤ 21 ጋዓንቴ ኔ ዔያቶም ዔኤዒ፣ ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ሲዛ ኦ ዋዲ፣ ሙኡዚያ ሙዒ፣ ዑሽኮ ባኣዚያ ዑሽካዓ» ጌዔ ዋላ ዘርቴ ጫኣቄ ያይዲታሚ፣ ባሺ ዓሲ ዲዛ ዋዲኒ ካቲ ዓኣኔ፤ ሃሚ ዔያታ ካፓሚ ኔ ዑኡዞ ሌሊኬ» ጌዔ።

22 ሮሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሃሚያ፡- «ሃያ ኔ ታኣም ኬኤዘ ባኮ ሜሌ ያኦማኣ ኬኤዚ፣» ጋዓ፡ ናዓሚ ዳኬ።

ጳውሎስኮ ቁሳሪያ ዳከንቴ፡

23 ዩካፓ ሮሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሃሚ ያኦቶ ያኦቶ ፖኦሊሶ ዓይሃዘንሚዳ፣ ለም፡ ሃሚ ዔኤላ፡- «ዲምኮ ያኦቶ ዋዳ ማዓዛ ቁሳሪያ ዓጮ ዳንዳንዳ ለም፡ ያኦታ ዲማ ዲማ ያልዚ ዓሲ፣ ለንካይታሚ ፓርና ያላ ዓሲ ሃሃ ለም፡ ያኦታ ዋርሚና ያላ ዓሲ ጊኣጊሺ፤ 24 ጊንሚ ጳውሎስማኣ ፓር ጊኣጊሻ ዓጮ ዋይሃ ፒልኪሴ ባንሚ ኮሺና ሄሊሱ፡» ጌዔ፤ 25 ቃሲ ሃሃ ሂዚ ጋዓ ከኢታ ዳኬ።

26 «ቦንቸንታናና ዓጮ ዋይሃናና ማዕ ፒልኪሴም፤ ሃይ ከኢታ ዳከንቴሚ፡ ቁላውዲዎሲ ሌሲያይዳ፣» ኔ ኮሺዳ?

27 «ሃያ ዓሚ ዓይሁዶ ዓሶ ዓርቂ ዋዲኒ ጋዓንቴ ዲዚ ሮሜ ዓጫ ዓሲ ማዕሚ ታ ዔሪሚር ታኣኮ ፖኦሊሶና ዋላ ታ ሙኪ ዲዛ ዳቂሼ። 28 ዓይጎ ዛላና ዓሶ ዲዛ ዋጎና ዓይሚሳኒ ኮዔቴያ ዔራኒ ዔያቶኮ ዋጎ ዋጎ ዓሶ ቤርቶ ዲዛ ታ ሺኢሺ። 29 ጋዓንቴ ዔያታ ዓይሚሳኒ ኮዓሚ ፔ ዋጎ ዛሎ ባኣዚና ማዕሚ ታ ዔሪሬ፤ ሃሃ ሃያ ዓሚ ሃይቢና ቱኡሲናም ሄሊሳ ባኣዚ ባኣሲ። 30 ሃያ ዓሚ ዋዲሚር ዲዛይዳ ፑርታ ማለሚ ማለንቴሚ ታ ዋይዛ፡ ኔጉም፡ ኔ ባንሚ ታ ዳኬ፤ ዋጎና ዓይሚሳኒያ ኮዓ ዓሳኣ ፔኤኮ ሃይሶ ኔ ቤርታ ሺኢሺንዳጉዲ ታ ዔያቶም ኬኤዘ።»

31 ዩያር ያሎ ዓሶ ዓይሚንቴ ጎይያና ጳውሎስ ዲማ ዔኪ፣ ዓንቴጳጂሪሴ ጌይንታ ዓጮ ሄሊሴ፤ 32 ዘር ጉቴሎ ፓራሚና ዋላ ዓኣ ዓሶ ጳውሎስና ዋላ ዳንዳንዳጉዲ ማሃ፡ ዔያታ ጊንሚ ፔ ቤዞ ማዕ። 33 ፓራሚና ዓኣ ዓሶ ቁሳሪያ ሄላ፡ ዳከንቴ ከኢቶ ዓጮ ዋይሃሚም ዲንጊ፣ ጳውሎስ ዲዛ ቤርቶ ዔኪ ሺኢሺ። 34 ዓጮ ዋይሃሚ ከኢቶ ዛጌሰካ፣ ጳውሎስ ኮራ፡- «ኔ ዓጮኮ ዋኖ ቤዛ፣» ጌዔ ያኦጫ፣ ከልቂያ ዓጫ ዓሲ ማዕሚ ዔራ፡- 35 «ኔና ዋጎና ዓይሚሳኒ ኮዓ ዓሶ ሙኪዛ ታ ሃይሶ ዋይዛንዳ።» ጌዔ፣ ካኣቲ ሄርዲሴ ማዕሪ ማኣርይዳ ዳይሚ ዲዛ ካፓንዳጉዲ ዓሶ ዓይሃ።

24

ጳውሎስ ፒልኪሴ ቤርቶ ሺኢኬሚ

23:5 23:5 ኬሲ. ማ፡ 22:28። 23:6 23:6 ዳኪ. ማዳ 26:5፤ ፒልጲ. 3:5። 23:8 23:8 ማቲ. 22:23፤ ማር. 12:18፤ ሊቃ. 20:27።

1 ደንጎ ከሌሊት ገንጻጽ ቁጥራት ስሉጋሣ ሃናኒያ ፔቴ ፔቴ ጨረሰች ጻጸላላ ገይታ ምን ስሺ ዓራያ፡ ዓሲ ዛላ ገሰታሰኩያንታ ፔጥና ዓኪ ቁሳሪያ ዓጮ ዳንዳ፤ ዓያታ ዳንዳ ዓጮ ወይሆ ፕልኪሴ ቤርቶ ሺኢኪ ጳውሎሴ ዳቤኔ ጋዓ ባኮ ዛሎ ከኤዘኔ። 2 ዩካፓ ጳውሎሴ ዓኤለንቲ ሙካዛ፡ ጻጸላላ ሂዚ ገዒ ከኤዘያ ዓርቁ።

«ቦንቸንታ ፕልኪሴ! ኔ ዛሎና ኩኒ ሚርጌ ኮቹሞ ዳንቁ፤ ኔኤኮ ኮዥ ወይሆኖና ኔ ዳርሞ ላኣሚንቲሆያ ጳዳ፤ 3 ዩኖ ኔኤኮ ኮዥ ማዶ ቢያ ቤዘና ቢያ ወደናይዳ ኔ ዓኪሆ ዳኤፕ ቦንቸናኩ። 4 ሃሣ ጋዓንቲ ኔኤኮ ወደ ታ ጉሪ ኩርሱሞና ሃሣ ታ ኔና ጉሪ ላቢሱሞ ቃሚሆና ታ ኔኤሞ ከኤዛ ባኮ ሺሌቡሞና ኔ ወይዘንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃ፤ 5 ሃይ ዓሣ ኩኩኮ ፑርታ ደርጋ ማዕኔ፤ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሶ ቢያሣዳ ዣሎ ዓቁሳኔ፤ ናዥራ ዓሶ ገይታ፡ ዲሙሞ ማዥና ዓሶኮሞ ዒዚ ዓኪ ዓኣዳሣኩ። 6 ሃሣ ዒዚ ያኦሲኮ ገኤዥ ማኣር ዒኣሳኒ ጋዓንቲ ኩኒ ማርቁ፡ ኔ ዋጎ ጎይኖና ወጋኒ ማሌ፤ 7 ጋዓንቲ ፖኦሊሶ ዓይሆ ሉሲኖሴ ሙካዛ ዳኤፕ ወልቁና ኩኩሜፓ ዒዛ ቶሊሲ ዓኪ፡ ዒዛ ወጎና ዓይሆሳኒ ጋዓ ዓሶሞ ኔ ቤርቶ ሺኢኮንጎ ገዒ ዓይሆኔ፤ 8 ሃይ ኩኒ ዒዛይዳ ሺኢሻ ገኤዛ ቢያ ጎኔ ማዒያ ኔ ኔ ቶኦኪና ያኦጪ ዓራኒ ዳንዳዓኔ» ጋዓዛ፡ 9 ዓይሁዶ ዓሳ፡ «ዩይ ባካ ቢያ ጎኔኩ» ገዒ ገዒ ሶኦሬ።

ጳውሎሴ ፕልኪሴ ቤርቶይዳ ገሰቲ ገኤዛ

10 ዓጮ ወይሆ፡ ፕልኪሴ ኩቻ ዳሞ ጳውሎሴ ገሰታንዳጉዲ ዓይሆኔ፤ ጳውሎሴያ ሂዚ ገዒ ማሄኔ፡ «ሚርጌ ሌዔ ሃያ ዓጮኮ ኔ ወይሆያ ማዕሣ ታ ዓራሣር ታ ገዳ ሺኢኬ ገኤዘኮ ማሃያ ኔኤሞ ከኤዛሣ ወዛናኩ፤ 11 ዩሩሳላሚይዳ ታ ያኦሲ ዘገ ላኣሸካኒ ዓኣዳንቲ ታጾ ላምጋ ከሌዳፓ ባሽንዲዎኣሣ ኔ ኔ ቶኦኪና ዓራኒ ዳንዳዓኔ፤ 12 ገኤዥ ማኣርይዳ ማምጋ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ሃሣ ካታሞይዳ ማዕቶሞ ዓይጎ ዓሲናታጋ ታ ማርማንቲ፡ ዳርሞ ዣሎም ታ ዓቁሳንቲ ዓያታ ታና ዳንቁባኣሴ፤ 13 ሃሣ ታ ገዳ ሺኢኬ ገኤዘኮ ቢያ ጎናሲሣ ማዓንዳ ማርካ ፔቲታጋ ዓያታ ኔኤሞ ሺኢሻኒ ዳንዳዐቡሴ። 14 ጋዓንቲ ዩያ ታ ኔኤሞ ፔጋሲ ከኤዛኒ ኮዓኔ፤ ዓያታ «ዒዚ ሉኡቁ ካኣሸካኔ» ጋዓ ጎይያ ታኣኒ ኩ ዓደንሣ ያኣዛሣ ካኣሸካኔ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ሙሴ ዓርዘ ወጎና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ማዓኣፖናይዳ ያኣፒንቲ ባኮ ቢያ ጉሙርቃ። 15 ዓያታ ሃገ ማዓንዳ ወዘ ገሣሣጉዲ ኮዥ ዓሶንታ ፑርቶ ዓሶንታ ሃይቢዳፓ ዓቃንዳሣ ታኣኒያ ያኦሲና ጉሙርቃ። 16 ዩያር ያኦሲና ዓሲና ቤርቲዳ ገኤሺ ዒና ታኣኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ቢያ ከሌ ታ ኮዓኔ።

17 «ዩሩሳላሚይዳፓ ታ ከሰከንቲ ሚርጌ ሌዔ ዓኣዳሣኮ ገንጻ ማንቆ ማዕ ታ ዓሶም ማዓንዳያ፡ ማኣዶ ሚኢሽና ሃሣ ያኦሲም ዒንገንታ ዒንጎ ባኣዚ ታኣኒ ዓኪ ሙከኔ። 18 ገኤዥ ማኣርይዳ ታና ዓያታ ዳንቁሣ ታ ዩያ ማዳንቲኩ፤ ዩማና ዑያ ገኤሺያ ካኣዥ ወጎ ታኣኒ ኩንሣኔ፤ ሃሣ ዒኣካ ታኣና ዋላ ሚርጌ ዳሬያ ባኣሴ፤ ዣላኣ

ዓቁባኣሴ። 19 ጋዓንቲ ዒሲያ ዓጮይዳፓ ሙከ ፔቴ ፔቴ ዓይሁዶ ዓሲ ዒኣካ ዓኣኔ፤ ሃንዳ ዓያታ ታና ወጎና ዓይሆሳኒ ጋዓ ካራ ዓኣቶ ኔ ቤርታ ሺኢኪ ከኤዘንጎ። 20 ገንሣ ሃሣ ወጎ ወጋ ዓሶ ቤርቶይዳ ታ ሺኢካጋ ማዶ ዳቢንቲ ዓኣቶ ሃሣ ሃይካ ዓኣዘንሣ ከኤዘንጎ። 21 ጎኔና ታ ዓያቶ ባኣኮይዳ ዓቁ ሃይቁ ዓሲኮ ዓቁሣ ዓኣኔ፤ ገይኖና ሃኖ ታኣኒ ወገም ዒንሣ ቤርቶ ሺኢኬኔ ገዒ ዳግ ገዒ ዑኡሲና ታ ከኤዘኔ፤ ዩማፓ ዓታዛ ማሌ ታኣኒ ማዶ ባኣዚ ባኣሴ» ገዒ።

22 ፕልኪሴ ጋዓንቲ ጎዳሣ ጎይያ ዛሎ ሚርጌና ዓራያታሣር፡ «ፖኦሊሶ ዓይሆ፡ ሉሲኖሴ ሙካዛ ዒንሣ ገኤዘ ገሰቲ ታ ኩንሣንዳኔ» ገዒ ዓያቶ ዳካጋ፡ 23 ጳውሎሴ ካፓ፡ ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሆሣሣ፡ «ፔቶሞ ዒዛ ቃዚ ማታሱሞ ዛገ ካፔ፤ ዒዛኮ ዒገና ዒዛም ኮይሳ ባኮ ዓኪ ሙካኣና ላኣገ።» ገዒ።

ጳውሎሴ ፕልኪሴና ዲሩሲላና ቤርቶ ሺኢኬሣ

24 ዳካ ከሌሊት ገንጻጽ ፕልኪሴ ዲሩሲላ ገይታ ዓይሁዶ ዓሲ ማዕያ ዒዛኮ ማቸሰኬናና ዋላ ሙከ፡ ጳውሎሴ ዓኤሊሴሰካፓ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሣ ዛላ ዒዚ ከኤዘሣ ወይዘኔ። 25 ያሎሞና፡ ዓሲ ፔና ወይሆንዳ ዛላና ሃሣ ያኦሲ ሃገ ቢያሣዳ ወጋንዳሣ ዛሎ ጳውሎሴ ከኤዘዛ ፕልኪሴ ዒገጫ፡ «ሃሣ ዳንዳ፤ ገኢገቲ ማሌ ከሌና ታ ኔና ዓኤሊሳንዳኔ» ገዒ። 26 ፕልኪሴ ጳውሎሴይዳፓ ሚኢሽ ዓካኒ ወዛ ገሣ፡ ሚርጌ ከሌ ጳውሎሴ ዓኤሊሴ ዓኤሊሴ ገሰታ።

27 ላምጋ ሌዔኮ ገንጻጽ ጳርቁኖሰ ፕሰያሴ ጎሣ ፕልኪሴ ቤዘ ገሌኔ፤ ፕልኪሴያ ዓይሁዶ ዓሶ ወዛሳኒ ጳውሎሴ ቱኪንቲ ቤዛ ሃሽኔ።

25

ጳውሎሴኮ ገኤዛ ርሜ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢኮም ያኦጪያ

1 ፕሰያሴ ፔኤኮ ዒ ዓጮ ወይሆ ቤዘ ገሌ ሃይሃ ከሌ ዳዓጋ፡ ቁሳሪያይዳፓ ዩሩሳላሚ ዓኣዳኔ፤ 2-3 ዒኣካ ቁጥራት ስሉጎና ፔቴ ፔቴ ዓይሁዶ ዓሶኮ ዳኤፖና ጳውሎሴ ማዶ ባኮ ዛሎ ከኤዘጋ፡ «ጳውሎሴ ሃካ ዩሩሳላሚ ዓኪ ኩም ዩዔቴራ» ገዒ ዒዛ ኮራ ሚርጌና ሺኢቁ፤ ዩያ ዓያታ ጋዓኒ ዳንዳዓሣ ጎይያ ካቲ ጳውሎሴ ወዳኒ ኮዔሣርኩ። 4 ፕሰያሴ ጋዓንቲ፡ «ጳውሎሴ ቁሳሪያይዳ ቱኤዘ ማኣራ ቱኤቲ ካፒንቲ ዓኣኔ፤ ታኣኒያ ሃሣ ዑከና ማዒ ዒኣካ ዓኣዳንዳኔ፤ 5 ዒንሣኮ ወይሆ ዓሳ ታኣና ዋላ ቁሳሪያ ዓኣዲ፡ ጳውሎሴ ማዶ ዳቢንቲ ዓኣቲ ዒኣካ ዓያታ ወገሰንጎ» ገዒ።

6 ፕሰያሴ ሳሊዳፓ ዳንዲ ታጾ ከሌ ሃላንዳኣና ዓያቶና ዋላ ዳዔሰካፓ ቁሳሪያ ዓጮ ዓኣዳኔ፤ ዒኣካ ዒዚ ሃላያ ዚር ጉቲሎ ወጎ ወጎ ቤዘይዳ ዳዒ ዓሳ ዒዛም ጳውሎሴ ዓኪ ሺኢሻንዳጉዲ ዓይሆኔ። 7 ዩካፓ ጳውሎሴ ሙካዛ ዩሩሳላሚይዳፓ ሙከ ዓይሁዶ ዓሳ ዒዛኮ ዓጮ ማንገ ዓቃጋ ዒዛ ላሣንዳ ማርካ

24:18 24:18 ዳኪ. ማዶ 21:17-28። 24:21 24:21 ዳኪ. ማዶ 23:6።

ዳንቃኑዋያ ሚርጌ ዳኤሣ ሃይሴ ዲዛይዳ ሺኢሽኔ፤ 8 ጳውሎሴያ፡- «ታኢሲ ዓይሁዶ ዓሶኮ ዋጎይዳ ማዕቶዋ ጌኤዡ ማኦርይዳ ሃሣ ሮሜ ዓጮኮ ካኣቲ ዑያይዳ ማዳ ዳቢንቴ ባኣሴ» ጌዒ ማሂ ከኤዘኔ።

9 ፒሰያሴ ጋዓንቴ ዓይሁዶ ዓሶ ዋዛሳሲ ኮዓዖ ጳውሎሴ ኮራ፡- «ዩሩሳላሜ ዓኣዲ ሃያ ባኮ ዛሎ ዒኢካ ታ ቤርታ ኔ ሞኦታኒ ዳንዲንዲዋይ?» ጌዒ።

10 ጳውሎሴ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ማሂ፡- «ሃይሾ ታኢ ጸሞኦታኒ ታና ኮይሳ፡ ሮሜ ዓጮ ካኣቲኮ ዋጎ ቤዛ ዓቄ፤ ኔኤኒ ኮሺ ዓራሣጉዲ ዓይሁዶ ዓሶይዳ ታኢ ፔቲታዖ ማዳ ዳቢንቴ ባኣሴ፤

11 ታኢ ዳቢያ ማዕቶ ሃሣ ሃይሴም ታና ዋጊሳ ዳቢንቴ ታ ማዳዖ ሃይሴጋ ዳቆም ታ ጎዑዋሴ፤ ጋዓንቴ ዓይሁዶ ጌኤዛ ጉሪ ባኣዚ ማዕቶ ዖኢያ ታና ዓይሁዶም ዓኣሣ ዒንጋሲ ዳንዲዎዋሴ፤ ታኢ ሃሣ ጌኤዛ ሮሜ ዓጮ ካኣቲ ቤርቶ ዓኣዲንዲዋዲ ኮዓኔ» ጌዒ።

12 ዒማና ፒሰያሴ ዒዛና ዋላ ዘርቲ ማዳ ዓሶና ጌሰታዖ፡- «ሮሜ ዓጮ ካኣቲ ቤርቶ ታና ዳኬ» ጌዒ ኔ ዖኦሞሣር ካኣቲ ቤርቶ ኔ ዓኣዲንዲ» ጌዒ።

ጳውሎሴ ዓጊሪጳና ቤርቶ ሺኢከሣ

13 ዳካ ከሊኮ ጊንፃ ካኣቲ ዓጊሪጳና ቤርቶና ፒሰያሴ ዘጋሲ ቁሳሪያ ዓጮ ሙከኔ። 14 ዒኢካ ዓይሁዶ ሚርጌ ከሊ ዳዔሣር ፒሰያሴ ጳውሎሴ ዛሎ ባኮ ሂዚ ጌዒ ካኣቲ ዓጊሪጳም ፔጋሲ ከኤዘኔ፡- «ፒሰያሴ ቤርታ፡ ዋዳ ቱኪ ሃሺ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ፤ 15 ታኢ ዩሩሳላሜ ዓኣዲ ዒኢካ ዓኣንቴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዶ ዓሶኮ ጨሞና ዩያ ዓሣ ዛሎ ታኣም ከኤዘሰካገገ ታ ዋጋንዲጉዲ ዓይሁዶ ዖኦ። 16 ታኢ ጋዓንቴ ሞጌም ሺኢከ ዓሲ ሺኢሽ ዓሶ ቤርታ ዓቄ ዋጊሳ ሃይሶ ዛሎ ማሂ ከኤዘዋንቴ ዋጊሳሲ ሺኢሽ ዓሶም ዓኣሣ ዒንጊሣ ሮሜ ዓጪ ደምቤቱዋሴ» ጌዒ ዓይሁዶም ማሂ። 17 ዩያር ዋጎም ሺኢሽ ዓሳ ቡከንቴ ሃይካ ሙካዛ ኔጉዋዖ ዚሬሎ ዋጎ ዋጎ ቤዘይዳ ደዒ፡ ጳውሎሴ ዓሳ ዓኪ ዩዓንዲጉዲ ታ ዓይሣ።

18 ዩካገ ዋጎም ሺኢሽ ዓሳ ዒ ዳቤ ባኮ ከኤዘሲ ዓቃዘ፡- «ፑርታ ባኣዚ ዒዚ ማዳያናንዳኔ» ጌዒ ታ ማላጎይዖ ጉዳያ ዋጌም ሺኢሽንዲ ባኣዚ ፔቲታዖ ዓይሁዶ ሺኢሽ ባኣሴ። 19 ጋዓንቴ ዒዛና ዋላ ዓይሁዶ ማርማሣ ፔኤኮ ካኣኦ ዛሎና ሃሣ ሃይቄያታንቴ፡ ጳውሎሴ «ሸምፔና ዓኣኔ» ጋዓ ዩሱሴና ዛሎከ።

20 ታኢያ ዩያጉዳ ባኣዚ ዖኦጪፃ ታኣም ዳኤፃሣር ጳውሎሴ ኮራ፡- «ዩሩሳላሜ ዓኣዲ ዒኢካ ሃያ ባኮ ኔ ሞኦታኒ ዳንዲንዲዋይ?» ጌዒ። 21 ዒዚ ጋዓንቴ ጌኤዛ ሮሜ ካኣቲ ባንሣ ዓኣዲንዲዋዲ ኮዒ ሳኣቲ ባንሣ ታና ዳኩዋቴ» ጌዒሣር ታ ዒዛ ዳካንዲያ ሄላንዳኣና ቱኤዘ ማኣራ ዳንዲጉዲ ዓይሣ። ጌዒ።

22 ካኣታሣ ዓጊሪጳ ፒሰያሴ ኮራ፡- «ታኢኒያ ዩይ ዓሣ ጌሰታ ሃይሶ ዋይዛሲ ኮዓኔ» ጌዒ። ፒሰያሴያ ዒዛም፡- «ሂዶቶ ዘር ኔ ዋይዛንዳኔ» ጌዒ።

23 ዩያር ዘር ጉቲሎ ዓጊሪጳና ቤርቶና ካኣቲዋ ዓፒሎ ማኣዒ፡ ዳኤፒ ዒጊቻ ቦንቸንቴና ፖኦሊሶኮ ሱኡጎና ሃሣ ካታሞይዳ ዓኣ ዳኤፖ

ዓሶና ዋላ ዋጎ ዋጎ ዳልጎ ማኣር ጌላዛ ፒሰያሴ ጳውሎሴ ዒኢካ ዩኤሊ ዩኪ ሺኢሽዖ፡-

24 «ካኣታሣ ዓጊሪጳ! ሃሣ ዒንሣሣ ቢያ ኦኡና ዋላ ዓኣ ዓሳ፤ ሃይ ዓሣ ሃካገ ሴካ ሸምፔና ናንጋንዲያ ኮይሱዋሴ» ጌዒ ዒሳቲ ዩሩሳላሜይዳ ሃሣ ሃይካ ናንጋ ዓይሁዶ ዓሳ ታ ዋጋንዲጉዲ ታና ዓይሁዶ ዖኦ። ዓሣ ሃይ ዒንሣ ሳንሣ።

25 ታኢ ጋዓንቴ ሃይሴም ዋጊሳንዲ ዳቢንቴ ዒዛይዳ ፔቲታዖ ዳንቁባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ሮሜ ዓጮ ካኣቲ ባንሣ ታና ዳኬ ጌዒሣር ዒኢካ ታ ዳካሲ። 26 ያዲ ማዕቶዋ ዒዛ ዛሎ ሮሜ ዓጮ ካኣቲም ታ ፃኣፒ ዳካንዲ ዔርቲ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዩያር ሃሣ ዒዚ ዖኦጪንቴሰካገገ ታ ፃኣገንዲ ባኣዚ ዳንቃንዲያናንዳኔ ጌዒ ዒንሣ ቤርቶ፡ ባሺና ሃሣ ካኣቲ ዓጊሪጳ! ኔ ቤርቶ ታ ሺኢሽኔ። 27 ዓይሳር ጌዒቶ ቱኤሲ ዓሲ ለካ ዳኔ ቤሲ ዳኪንታኣና ዒዛ ዓይሣ ባኮ ዛሎ ፔጋሱዋዖ ሃሺሣ ዩኤያቶ ታኣም ማላ ጳዴኔ» ጌዒ።

26

ጳውሎሴ ካኣቲ ዓጊሪጳ ቤርታ ጌሰቴ ጌኤዘ

1 ዓጊሪጳ ጳውሎሴም፡- «ኔኤኒ ኔ ዛሎ ከኤዘሲ ዳንዲዳኔ» ጋዓዛ፡ ጳውሎሴ ቶኦኮ ሂርኪዳሰካገገ ዓቄ ሂዚ ጌዒ ጌኤዘ ማሂያ ሃይሶ ከኤዘኔ፤

2 «ካኣታሣ ዓጊሪጳ! ዓይሁዶ ዓሳ ታና ዋጎና ዓይሣሳ ባኮ ዛሎ ቢያር ሃኖ ታ ኔ ቤርቶይዳ ጌኤዘ ማሂያ ሃይሶ ከኤዘሣ ኮሺ ዳኤፒ ዋዛናከ።

3 ዓይሳር ጌዒቶ ኔኤኒ ዓይሁዶ ዓሶ ዳምቦና ዓይሁዶም ማርማሣና ፔጋሲ ዓራያታሣር፡ ሸሌዔ ዒናና ዳንዲዳኔ ታ ጌኤዘ ኔ ዋይዛንዲጉዲ ታ ኔና ሺኢቃ።

4 «ናኣቶይዳገ ዓርቃዖ ዋይቲ ታ ናንጌቶዋ ዓይሁዶ ዓሳ ዩራኔ፤ ቤርታገ ዓርቃዖ ታ ዓጮና ዩሩሳላሜናይዳ ታ ናንጌ ናንጎ ታኣሲ ዩያታ ዩራኔ።

5 ሃሣ ዩያታ ፔ ቶኦኪና ማርካዲሲ ኮዔቶ ኦ ካኣኦይዳ ዋጎ ኮሺ ደዲሺ ዓርቃዖ ማዕ፡ ፔርሴ ዓሶ ዛላ ማዒ ታ ናንጌሣ ዓይፃገ ዓርቃዖ ዩያታ ዩራኔ። 6 ሃሣ ታ ሃካ ዋጎም ሺኢከሣ ያኦሲ ኦ ዳንሣም ጫኣቄ ዒንጌ፡ ሃገ ማዓንዳ ዋዘ ጉሙርቃሣርከ። 7 ዩኖ ሃገ ማዓንዳ ዋዘ ሃላሲ ታጳ ላምዖ ፃጳ ሮኦሪና ዋንቴና ያኦሲ ካኣሽኪ ካኣሽኪ ካፔኔ፤ ካኣቲዮ! ታና ሃሣ ዓይሁዶ ዓሳ ዋጎና ዓይሣሳሣ ዩኖ ታ ጉሙርቃሣርከ።

8 ሃይቄ ዓሶ ያኦሲ ዩቁሳንዲያ ማዒፃ ዋይቲ ዒንሣ፡ ዓይሁዶ ዓሶም ጉሙርቁንቱዋያ ማዕይ?

9 «ታኢ ታ ቶኦኪና ናዚሬቶ ዩሱሴኮ ሱንፃ ዒዒ ማካንዲያ ኮይሳኔ ጌዒ ሚርጌ ባኣዚ ታ ማዳ።

10 ዩሩሳላሜይዳ ታ ማዳሣ ዩያከ፤ ቁኤሶኮ ሱኡጎይዳገ ታ ዩኤ ቢታንቶና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳገ ሚርጌሣ ታ ቱኤሴኔ፤ ዩያቶ ዋይዋኣና ዋዳ ዓሶኮ ማዳ ቃራከ ታ ጌዒ። 11 ሚርጌ ዋይ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዘይዳ ዩያታ ማታዲንዲጉዲና ጉሙርቁዋዎ ዩያታ ሃሻንዲጉዲ ማሃሲ ታ ማሌኔ፤ ዩያቶ ዑያይዳ ሚርጌና ዳጋዲ ሃሣ ማሌ ማሌ ካታሞይዳኣ ዓኣዲ ታ ዩያቶ ዳውሳኔ።

ጳውሎስ ኪሪስቶስ ባንሢ ዎይቲ ማዕቲያ ኬኤዜሢ (ዳኪ. ማዶ 9:1-19፤ 22:6-16)

12 «ዬና ዛሎና ቁኤሶኮ ሱኡጎይዳገ ጉቤ ማዕ ቢታንቶና ዓይሥሢና ዓኪ ዳማሰቆ ታ ዳንዳንቴ፡ 13 ካኣቲዮ! ጎይዎይዳ ዓባ ሳዛ ጫርጋኣና ዓቢ ፖዒዳገ ባሽ ፖዒ ታ ዛጌኔ፤ ዬይ ፖዓ ታናንታ ታኣና ዎላ ዓኣዳ ዓሰናኮ ኮይላ ጫሪንጫገ ፖዒ። 14 ዬማና ኩኤኒ ቢያሢ ሳይዳ ሎኣሚ ዓኣንቴ ዓይሁዴ ዓጪ ሙኡቸና ሳውሌ! ሳውሌ! ኔ ታና ዓይጎር ዳውሳይ? ጌማይ ጫጮ ሚያ * ማሢ ዓኪ ማኣሳናጎጉዲ ኔኤኒ ዬያ ዓጪጮ ሚያ ማሢ ዓኪያና ኔኤር ኔ ማኣሳና። ጋዓ ዑኡሲ ታ ዎይዜ። 15 ታኣኒ ማሃዎ ሳዳሢዮ፡ ኔኤኒ ያናዳይ? ጋዓዛ፡ ጎዳሢያ ታኣም ሂዚ ጌዔ፡ ታኣኒ ኔ ታና ዳውሳ ዬሱሴኪ። 16 ጋዓንቴ ሃሢ ዓቁ፤ ታ ኔኤም ሃሢ ፔጋዲ ጴዴሢ ታና ኔ ዛጌ ጎይዎና፤ ሃሢ ሃጋ ሴካ ቤርታ ታ ኔኤም ዳዎንዳ ባኮንታር ቢያ ታኣም ኔ ማዳያና ማርካዳያ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ዶኦራኒ ኮዒሢሮኪ። 17 ኔ ዓሰ ዒሰራዒኤሌ ዳርንታ ታ ኔና ዳካ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰንታ ኩጫገ ታ ኔና ዳቁሻንዳ። 18 ኔ ዔያቶኮ ዓኣፖ ቡላንዳጉዲና ዲሞይዳገ ፖዎ ኔ ዔያቶ ኬሳንዳጉዲ ሃሢ ያላሄ ዳማገ ያኡሲ ባንሢ ኔ ዔያቶ ማሃንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳጌ፤ ኔ ዬያይዳሢር ዔያታ ታና ጉሙርቁ ፔ ጎሞኮ ማኣሪንቴሢ ዳንቃንዳ፤ ያኡሲ ዶኦሪዘንሢ ባኣኮይዳ ዒንገንቴ ቤዘዎ ዔያታ ዳንቃንዳ። » ጌዔ።

ጳውሎስ ፔኤኮ ማዶ ዛሎ ኬኤዜሢ

19 ጳውሎስ ቃሲ ኬኤዛዎ፡ «ዬያር ካኣቲ ዓገሪጳ! ጫሪንጫገ ታኣም ዒንገንቴ፡ ጴዴ ባኮም ታ ዓይሢንቴ። 20 ጋዓንቴ ቤርታዲ ዳማሰቆይዳ ዓኣ ዓሰ፡ ሄሊሲ ዬራሳላሚና ዪሁዳ ዓጫናይዳ ዓኣ ዓሰ ቢያሢና ሃሢ ዬያጉዲ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳኣ ገዳ ጎሞ ቡኡዲ ያኡሲ ባንሢ ሙካንዳጉዲ ታ ዔርዘኔ፤ ጎሞ ቡኡዲ ዔርዘ ባኣዚያ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዔያቶም ታ ኬኤዜ። 21 ዬያይዳገ ዔቁያና ዓይሁዳ ዓሳ ጌኤዢ ማኣርይዳ ታ ዓኣንቴ ታና ዓርቁ ዎዲ ኮዔ። 22 ታኣኒ ያኡሲኮ ማኣዲያ ታ ገዳገ ዳማዲ ባኣሢር ዓሲ ዳማሱዎም ቢያሢም ኬኤዚ ኬኤዚ ሃይማ ሄሌኔ፤ ያኡሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰንታ ሙሴንታ ቤርታዲ ሃገ ሳዲ ማዓንዳ። ጌዔ ባኮ ታ ኬኤዜማገ ማሊ ፔቲ ባኣዚታ፤ ታ ኬኤዚ ባኣሲ። 23 ዔያታ ኬኤዜሢ፡ ማሲሃ ማቶ ዓካንዳ፤ ሃይቢገ ዔቁሢና ቤርታሳያ ማዒ፡ ዒሰራዒኤሌ ዳርና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰናም ዳቁንታኮ ፖዒ ዳዎንዳ፤ ጌዔኪ ጌዔ።»

24 ጳውሎስ ዬና ኬኤዛ ጎይሢ ዓኣንቴ ፒሰያሴ፡ «ጳውሎስ! ዓካሪ ኔ ዣኣሽኬ፤ ሚርጌ ዔሪፃ ኔና ዣኣሽጉሞይዳ ጌልዜ፤» ጌዒ ዳገዲ ኬኤዜ።

25 ጳውሎስ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ማሄ፡ «ቦንቸንታ ፒሰያሴ! ጎኔና ፒዜ ማዕ ባኣዚ ታ ኬኤዛገዳጉም ታ ዣኣሽኪ ባኣሲ። 26 ታ ዒዛ ቤርቶይዳ ፔጋሲ ኬኤዜ፡ ካኣቲ ዓገሪጳ ዬያ ዔራንዳ። ዬይ፡ ዓኣሽንቴባኣ ባኣዚ ማዕሢር

ካኣታሢ ዔራንዳሢ ታ ጉሙርቁ። 27 ካኣቲዮ ዓገሪጳ! ኔኤኒ ያኡሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ጉሙርቁያቱዎይ? ኔ ጉሙርቁሢያ ታ ዔራ።» ጌዔ።

28 ዓገሪጳ ጳውሎስ ኮይላ፡ «ኔኤኒ ሃይሾ ታና ሃይማካ ኪሪስቶስ ጉሙርቁ ዓሲ ማሄ ኔ ጌይሢኬ!» ጌዔ። 29 ጳውሎስ ገንሢ፡ «ዑኬ ዎይዎ ማዎም ያዶሲ ዎይ፤ ኔና ሌሊቱዎንቴ ሃኖ ሃያ ታኣኮ ጌኤዘ ዎይዛ ዓሳ ቢያ ሃይማ ታኣኮ ቱኡዘማገ ዓታዛ ታጉዲ ማዎም ያኡሲ ታ ሸኢቃ።» ጌዔ።

30 ዩካገ ካኣቲንታ ዓጮ ዎይሢሢንታ ቤርኒቁንታ ዒዛና ዎላ ዳዒ ዓኣ ዓሰንታ ቢያ ዔቁ። 31 ዒማና ኬሰኪ ዔያታ ዳንዲያይዳ ዓኣዎ፡ «ሃይ ዓሢ ሃይቃንዳጉዲና ቱኡታንዳጉዲ ዒዚ ማዳ ባኣዚ ፔቲታዎ ባኣሲ» ዎላ ኮይላ ጌዔ። 32 ሃሢ ዓገሪጳ ፒሰያሴ፡ «ሃይ ዓሢ ዎንዳ ርሜ ካኣቲ ባንሢ ታና ዳኪ» ጌዒ ባኣቶ ቡሊንታንዳያታንቴኬ» ጌዔ።

27

ጳውሎስ ኮ ርሜ ዓጮ ዓኣዲያ

1 ዩካገ ዎኣዎ ካኣሚሎና ዒፃሊያ ዓጮ ኩ ዓኣዳንዳጉዲ ጌይንታዛ ዔያታ ጳውሎስንታ ማሊ ቱኡሲ ዓሰንታ «ርሜ ዓጮ ካኣቲኮ ፖኦሊሶ» ጌይንቲ ፓቁንቴ ዓሰ ዓይሢ ዓሰገ ፔቲሢ ማዕ፡ ዩሊዮሴ ጌይንታ ጸኤቶ ዓሰ ዓይሢሢም ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዒንጌ። 2 ዬማና ዒሲያ ዓጮኮ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ሳዎ ባንሢ ዓዲራሚዲዮኔ ጎዎ ቤዛገ ዓኣዳ ዎኣዎ ካኣሚሎና ኩ ዳንዳ፤ ቲሰሎንቁይዳ ናንጋ፡ ሜቁደኒያ ዓጮ ዓሢ ዓሪሰዲርኮሴያ ኩኡና ዎላ ዓኣ። 3 ዚሬሎ ኩኤኒ ሲዶና ሄሌኔ፤ ዩሊዮሴ ጳውሎስም ኮሽ ማዕሢር ጳውሎስ ፔኤኮ ላጎ ባንሢ ዳንዳም ዔያታ ዒዛም ኮይሳ ማኣዶ ማኣዳንዳጉዲ ዓይሢ። 4 ዩካገ ኩ ዔቃኣና ዠባራ ኩኡኮ ቤርታ ዠባርሻያ ማዕሢር ቆጶርሴ ጌይንታ ዎኣዎ ሳዛ ዓኣ ዓጮሎና ካናዲ ኩ ዓኣዳ። 5 ኪልቁያና ጸንገሊያ ዓጮ ኮይሎይዳ ዓኣ ባዘና ፒንቁሰካገ ሉቁያ ዓጮይዳ ዓኣ ሙራ ጌይንታ ካታማ ኩ ሄሌ። 6 ዒዛ ቤዘይዳ ጸኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሢሢ ዒፃሊያ ዓጪ ባንሢ ዒሰከንዲሪያ ጎዎ ቤዛገ ዓኣዳ ዎኣሢ ካኣሚሎ ዳንቃዎ ዒዘ ኩና ቶጊሴ።

7 ሚርጌ ኬሊ ታሢ ታሢ ኩ ዓኣዳ፡ ሚርጌ ማቶና ቁኔዲዮሴ ካታም ኮይሎ ሄሌ፤ ዠባራ ጋዓንቴ ቤርቲም ኩ ዳንዳዎጉዲ ኩና ላኣጌሢር ሲልሞና ጌይንታ ዎኣዎ ሳዘ ሰርቶሚ ጌሌ ሳዓኮ ኮይሊና ጌዒ ዎኣዎ ሳዛ ዓኣ፡ ቁርጻሴና ካናዲ ኩ ዓኣዳ። 8 ዬና ቤዘና ሚርጌ ማታዲ፡ ባዘኮ ዓጮማ ዓርቁ ኩ ዓኣዳሰካገ ላሲያ ካታም ኮይላ ዓኣ «ዠባርና ጉዳሢና ዎኣዎ ካኣሚሎ ፑርቲሱዎ ኮሽ ቤሲ» ጌይንታ ቤዘ ኩ ሄሌ።

9 ኩኡኮ ሃንቴያይዳ ሌሊ ሚርጌ ዎዳ ጋፔሢርና ሙኡዚ ሙዑዎም ሸኢቆ ዎዳ ዓኣዳሢር ሃሢ ዬና ዎዶና ባዚ ገዳ ዓኣዲሢ ኮሽ ፑርታሢር ዬማና ጳውሎስ ዓሰም፡ 10 «ዓሲዮቲ! ሃካገ ሴካ

* 26:14 26:14 ጫጮ ሚያ፡ ጌይንቲዛ ዓይሁዳ ዓሳ ጌማይ ጎሽካ ዎዶና ጌማገ ሃንታንዳጉዲ ጫርጋ፡ ያዶሲ ቤርቶ ዓጪሶና ሚሢኬ። 26:20 26:20 ዳኪ. ማዶ 9:20፤28-29። 26:23 26:23 ዒሲ. 42:6፤ 49:6፤ 1ቆር. 15:20።

ዓላ ኩሉኮ ጎይያይዳ ፑርታ ባላዚ ዓላሣ ታላም ጳዳኔ፤ ዩይያላ፡- ዋኦ ያላሚሎይዳ ጫኣኒንቴ ባኮና ዋኦ ያላሚሎይዳ ሌሊቱዋንቴ ዓሲ ሸምፖይዳኣ ጳዳኔ ፑርታ ባላዚና ባይሲንታና ሄላንዳኔ» ጌይ ላቲ ኬኤዜኔ። 11 ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ጋዓንቴ ጳውሎሴ ዘርይዳፓ ዋኦ ያላሚሎ ዓላሣና ዋኦ ያላሚሎኮ ዓይሣና ጋዓ ባኮባሽ ዋይዜኔ። 12 ዩና ባዘ ዓጮይዳ ዓላ ሳዔላ ባርጊ ዋይና ዓላካ ዳዓኒ ገኢፓዋያ ማዔሣረ ሚርጌ ዓሳ፡- «ኩኒ ዳንዲፓ፡ ዳንዳዓንቴቶ ኬዶ ዘሎኮ ባባ ጌላ ባንያና ሃሣ ደኦሎ ዘሎኮ ባባ ጌላ ባንያይዳ ዓላ ፒንቄ ጌይንታ ቄርዔሴ ዓጮኮ ዋኦ ያላሚሎ ዓቁሶ ቤዘ ሄላ ዓላካ ባርጎ ዋይ ኑ ዓላሣም» ጌይ ማላሣ ሸኢሴኔ።

ባዘ ጉዳሣ

13 ዓባ ኬሰኪ ጌላ ዘሎኮ ደኦሎ ዘሎ ዠባራ ዳካ ዠባርሸም ዔያታ ዘጋፖ ዔያታ ማሌ ጎይያ ማዔያ ዔያቶም ማላዛ ዋኦ ያላሚሎ ዓርቄ ዔቁሳ ዓንጎ ኮንጮ ቱጊ ዓላዲያ ዔቁኔ፤ ዔያታ ዋኦ ያላሚሎ ዔቁሶ ቤዘፓ ዔቁ ባዘኮ ዓጮማ ዓርቄ ቄርዔሴኮ ኮይሊና ዓላዳኔ። 14 ጋዓንቴ ኔፓዋ «ኬዶ ዘሎኮ ባባ ኬሰካ ባንያ ዓላጋሣ» ጌይንታ ደዲ ዓላጋ ዋኦ ያላሚሎ ሳዔላ ሳዔሎይዳፓ ዔቁ ዔያቶይዳ ሙኬኔ። 15 ዋኦ ያላሚሎ ሂዓንቴሣረ ሃሣ ዠባርዋ ቃዛኒ ዳንዳዓባላሣረ ዠባራ ኑና ዒሸም ዘቲዮ ጌይ ኑ ዓላዳኔ። 16 ዩካፓ ቄዳ ጌይንታ ዋኦ ያላሚሎ ሳዔላ ዳካ ዓጪሰኬናና ካናዲ ኑ ዳንዲቤቃ ዋኦ ያላሚሎይዳ ቱኪንቴ ዓላ ዋኦ ያላሚሎ ፒንቄ ጎንጊሰኬና * ቶላኒ ዑኬም ማቶና ኑ ቃዛኒ ዳንዳዓኔ። 17 ዋኦ ያላሚሎይዳ ዓላ ዓሳ ዋኦ ያላሚሎ ፒንቄ ጎንጊሎ ጎቺ ዔኪ ዋኦ ያላሚሎ ጋር ጌልዜሰካፓ ሱሲና ደዲሺ ቱኬኔ፤ ዋኦ ያላሚሎ ሃሣ ሱሪቲሴ ጌይንታ ዋኦ ያላሚሎ ዳካ፡ ኩሊንቴ ማኣሻላ ዳንዲ ዲዒንቴዋፓዲ ሻራሣ ጌይንታ ዳልጎ ዓፒሎፓዳ ባኮ ኬይሳፖ ኮዔ ጎይሣ ዓላዳንዳፓዲ ሃሸኔ። 18 ጋዓንቴ ዓላጋሣ ሃሸ ዒዔሣረ ዘራሎ ዋኦ ያላሚሎ ዑያይዳ ጫኣኒንቴ ማሃይዳፓ ዘሎ ባዘይዳ ዓሳ ኬኤሪሣ ሳርቄኔ። 19 ሃይሣሳ ኬሎና ዋኦ ያላሚሎም ኮይሳ ባኮዋ ዔኪ ዔኪ ፔ ኩቻ ዔያታ ኬኤሪኔ፤ 20 ሚርጌ ኬሊ ዓቢንታ ዠኦኦንታ ኑ ዘገባላሣረ ሃሣ ዓላጋሣ ዠባርሸዋ ሃሸ ዒዔሣረ፡- «ኑ ዳቃኒ ዳንዳዓብ» ኑ ጌዔኔ።

21 ዓሳ ፔቲታፖ ሙኡዚ ሙዑዋፖ ሚርጌ ኬሊ ዳዔሣረ፡ ጳውሎሴ ዔያቶ ባኣካ ዔቃፖ፡- «ዓሲዮቲ! ዒንሣ ዋንዳ ታ ዒንሣም ጌዔ ባኮ ዋይዚ ቄርዔሴይዳፓ ዔቁባኣያታቶ ሃይ ዋኦ ያላሚሎይዳ ማዔ ባካ ቢያ ዒንሣ ሄሊንዲዋያታንቴኬ፤ 22 ሃሣ ዋኦ ያላሚሎ ሌሊ ፑርታንዳኣፓዓቲም ዒንሣዳፓ ያናይዳኣ ማፖም ባይሲንታ ሄሊንዲዋሴ፤ ዩና ደዲዋቲ፡ ዒጊጪፖ፤ ጌይ ታ ዒንሣ ዘራኔ። 23 ታ ዒዘር ማዔ፡ ዒዘ ካኣሽካ ያኣዛሣ ደኬ ከኢታንቻ ዋንቴ ታ ኮራ ዔቁ፡- 24 ጳውሎሴ ዒጊጪፖ! ኔኤኒ ሮማ ዓጮ ካኣቲ ቤርታ ዔቃንዳያ ኮይሳኔ፤ ሃይሸ፡ ኔኤና ዋላ ዓላዳ ዓሶ ቢያ ኔ ጋይቲ ጌይ ያኦሲ ሃይቢዳፓ

ዳቁሻንዳኔ ጌይ ታላም ኬኤዜኔ። 25 ዩናር ዒንሣ ሃይ ዓሳ ደዲዋቲ፤ ያኦሲ ዩና ታላም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ከንሣንዳሣ ታ ጉሙርቃኔ። 26 ማዔቶዋ ዠባራ ኑና ዔኪ ፔቲ ዋኦ ያላሚሎ ሳዔላ ዓላ ሳዓኮ ዓቲዳ ኬኤራንዳኔ» ጌዔኔ።

27 ታጳ ያይዳሳ ዋንቶና ዓዲሪያ ባዘይዳ ዠባርና ሂዓንቴ ሴካ ሃንጋ ኑ ጌይ ጌይ ዓኣንቴ ሳያኮ ጊዲሚሽ ማዓዛ ዋኦ ያላሚሎይዳ ማዳ ዓሶ ኮራ ሳፖ ባንሣ ዑኬያ ማሌኔ። 28 ዩናር ባዘኮ ዔታዲያ ሚዒ ዘጎ ሱዘ ዔያታ ዓጋዛ፡ ባዘኮ ዔታ ሳሊታሚ ዋዳ ማዔ ዳዳኔ፤ ሃሣ ዳካ ናጋፖ ዘጎ ሱዘሎ ዔያታ ዓጌም ላሂታሚ ዋዳ ማዔ ዳዳኔ። 29 ዋኦ ያላሚሎ ባዘ ዓጮይዳ ዓላ ሸጫ ዓላዲ ዲይንቴዋፓዲ ዔያታ ዒጊጪ፡ ዋኦ ያላሚሎኮ ጊንያ ዘሊና ዋኦ ያላሚሎ ካኣሚሎ ቃዛንዳ ያይዳ ዓንጎ ኮንጮ ሊካ ዓጊ፡ ዩካፓ ዲማ ካራንዳፓዲ ሸኢጲሣ ሳርቄኔ። 30 ዋኦ ያላሚሎይዳ ማዳ ዓሳ ዋኦ ያላሚሎይዳፓ ኬሰኪ ዳንዳኒ ኮዔያታሣረ ዋኦ ያላሚሎኮ ቤርቶ ዘሎና ዓንጎ ኮንጮ ሊካ ዓጋያ ማሊ ዋኦ ያላሚሎይዳ ዓላ ዋኦ ያላሚሎ ፒንቄ ጎንጊሎ ባዘይዳ ኬኤሪኔ። 31 ዩማና ጳውሎሴ ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣና ፖኦሊሶና ኮይላ፡- «ሃኣታ፡ ዋኦ ያላሚሎይዳ ማዳ ዓሳ ዋኦ ያላሚሎይዳ ሃሸ ዘቲ ጌይ ዳዒባኣቶ ዒንሣ ዳቃኒ ዳንዳዓብ» ጌዔኔ። 32 ዩናር ፖኦሊሳ ዋኦ ያላሚሎ ፒንቄ ጎንጊሎኮ ሱዘ ቲቃፖ ዋኦ ያላሚሎ ጉሪ ዒዘ ሴካ ሃንጋ ጋዓንዳፓዲ ሃሸኔ።

33 ሳዓ ካራኒ ዑካዛ ቢያሣ ሙኡዚ ሙዓንዳፓዲ ጳውሎሴ ዔያቶ ሸኢቃፖ፡- «ፔቲታፖ ሙኡዚ ሙዑዋፖ ዒንሣ ካፓንቴ ሃሮ ዒንሣኮ ታጳ ያይዳ ኬሊኔ። 34 ዩናር ዒንሣ ሙኡዚ ሙዓንዳፓዲ ታ ሸኢቃኔ፤ ዩይያ፡- ዒንሣም ዋልቄ ደዲሻንዳኔ፤ ዓይጌንዳፓዳ ፑርታ ባላዚ ፔቲታፖ ዒንሣዳ ሄላዓኬ» ጌዔኔ። 35 ዩና ጌዔሰካፓ ካሣ ዔኪ ቢያሣኮ ቤርታ ያኦሲ ጋላታፖ፡ ቡንዒ ሙዒሣ ሳርቄኔ። 36 ዩማና ቢያሣኮ ዒና ማዔም ደዲ ሙፖ ሙዔኔ። 37 ዋኦ ያላሚሎይዳ ኩኒ ዓላ ዓሳ ቢያ ላምፖ ያኤታና ላንካይታሚ ላሆኔ። 38 ዩካፓ ቢያሣ ሙዒ ሚሽካፖ ዋኦ ያላሚሎይዳ ጫኣኒንቴ ዘርጋሣ ባዘይዳ ኬኤሪ ዋኦ ያላሚሎ ዳኤፖ ባኮ ሸሌዒሴኔ።

ዋኦ ያላሚሎኮ ማቄፖ

39 ዩማፓ ሳዓ ካራዛ ዔያታ ሄሌ ቤዘ ዔያታ ዔሪባኣሴ፤ ጋዓንቴ ማኣሻላ ዓላ ባዚ ዓቲ ዔያታ ዳንቄኔ፤ ዩናር ዔያቶም ዳንዳዓንቴቶ ዒዘ ባንሣ ደጪሳኒ ማላፖ፡ 40 ሳርቄ ሱዘ ቲቄ ዓንጎ ኮንጮ ባዘይዳ ሃሸኔ፤ ዩማና ሃሣ ጊንያ ዘላ ዓላ፡ ዓጊሣ ዓጊሣ ዒሽ ዔኪ ዓላዲ ዳልጎ ያደዘ ሚያኮ ሱዘ ቡሊ፡ ቤርቶ ዘሎና ዓላ ዳልጎ ሻራሣ ዠባር ባንሣ ዳጊዲ ባዘ ዓጮ ባንሣ ኬሰካኒ ዔያታ ዓላዳኔ። 41 ጋዓንቴ ዋኦ ያላሚሎ ዋኦ ያላሚሎ ማዳ ዳንዳዓኒ ቤርቶ ዘሎና ሊካ ደቁንቴ ዓጊጹዋያ ማዓዛ፡ ጊንያ ዘሎና ጋዓንቴ ጉዳሣዳፓ ዔቁያና ካኣሚሎ ማቄሣ ሳርቄኔ።

* 27:16 27:16 ዋኦ ያላሚሎ ፒንቄ ጎንጊ፡ ዩናፓዳ ጎንጋ ማኣዳሣ ዋኦ ያላሚሎ ፑርቲያ ማዔቲ ጊዳ ዓላ ዓሳ ዒዘይዳ ጌሊ ባዘፓ ኬሰካኒ፤ ሃሣ ዋኦ ያላሚሎ ዔቁሶ ቤዘፓ ዳንዲ ዔኤቢ ዒዘና ዔኮያኬ።

42 ቱኡዘ ዓሳ ፀብ ፒንቁ ቶሎዎጉዲ ፒንቃኒ ጌዔቶ ዔያቶ ፖኦሊሳ ዎዳኒ ማሌኔ። 43 ዪኤቶ ፖኦሊሳ ዓይሣሣ ጋዓንቴ ጳውሎሴ ዓውሳኒ ኮዔሣሮ ዬኖ ፖኦሊሳኮ ማሊያ ዔኤቶ ዒዳ፣ ፀብ ዔራ ዓሳ ቤርታዲ ዎኣጾ ካኣሚሎይዳፓ ባዘይዳ ኮኣሚ ጌሊ ፀብ ፀብ ፒንቃንዳጉዲ ዓይሣኔ። 44 ሃሣ ዓቲ ዓሳ ዎኣጾ ካኣሚሎኮ ዲማ ዲማ ማቂያንታ ዳልጎ ላሻሣ ማያንታ ዓርቂ ዓርቂ ፒንቃንዳጉዲ ዓይሣዛ ዬያይዲ ቢያሣ ኮሺና ሳዎ ሄሌኔ።

28

ጳውሎሴ ማልታ ጎዎ ዎኣጾ ሳዛ ዓኣ ዓጮይዳ

1 ዬካፓ ኩኦኒ ሳዎ ኮሺ ሄላዎ ኑ ሄሌ ሳዔላ ማልታ ጌይንታያ፣ ዎኣሣ ሳዛይዳ ዓኣ ዓጮ ማዔሣ ዔራኔ። 2 ዬኖ ዎኣጾ ሳዛ ዓኣ ዓጮሎይዳ ናንጋ ዓሳ ሚርጌና ሄርሺሳ ኮሺ ማዶ ኩኤም ማዳኔ፤ ዬማና ዒርዚ ዎርቃያታሣሮ ጨኢዠር ጌዒ ታሚ ዔኤሣ ኩና ዔያታ ዔኤኔ። 3 ጳውሎሴ ዒማና ሻርሻ ሃኣኪ ዔኪ ታዎይዳ ዓጋንቴ፣ ሉ ታዎኮ ያይዶይዳፓ ዔቁያና ፔቴ ሾኦሺ ሻርሻፓ ኬሰካዎ ኩጮ ዳይ ዓርቁኔ። 4 ማልታ ዓጮሎይዳ ዓኣ ዓሳ ጳውሎሴኮ ኩጮ ሾኦዣ ዳይ ዓርቁሣ ዳይንቃያ፡- «ሃይ ዓሣ ጎኔና ዓሲ ዎዶ ዓሲኬ ጌይሣከ! ዓይጎር ጌዔቶ ባዘ ጉዳሣይፓ ኮሺና ቶሊ ኬሰከቶዎ ኩኦኒ «ያኦሲ» ጌዒ ካኣሻካ ፒዜ ዎጋ ያኣዛሣኮ ዎጊያይዳፓ ቶሊ፣ ናንጋኒ ዳንዳዒባኣሴ» ዎሊ ኮራ ጌዔኔ። 5 ጳውሎሴ ጋዓንቴ ሾኦዣ ታዎይዳ ዉፀርቂ ዓጌኔ፤ ዒዛ ፔቴታዎ ዎኣቴ ባኣዚ ባኣሴ። 6 ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ኔጉዎዎ ሃሣ ዑፃ ዒዛኮ ኪፃንዳኔ፤ ሃሣ ዒዚ ዔርቲባኣንቴ ሃይቃንዳኔ» ጌዒ ካፔኔ። ጋዓንቴ ሚርጌ ዎዶ ዔያታ ዬያይዲ ካፔም ፔቴታዎ ዎኣቴ ባኣዚ ባኣያ ማዔሣ ዘጋዎ ማሊያ ጌንፃ ላኣሚ፡- «ሃይ ዓሣ ያኦሲከ!» ጌዔኔ።

7 ዬኖ ኩኦኒ ዓኣ ቤዜሎኮ ኮይሎይዳ ዎኣጾ ሳዛ ዓኣ ዓጮሎ ዎይሣያ ማዔ፣ ፑፐሊዮሴ ጎዎሣኮ ሳዓ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሣ ፔ ማኣራ ኩና ዔኪ ሃይሃ ኬሊ ቃራሲ ሾኦቹንሣኔ። 8 ዬማና ፑፐሊዮሴኮ ዓዶ ቆሣና ደርሲ ዶርዶና ሃርጌም ላሃ ዓኣንቴ ጳውሎሴ ዒዛ ባንሣ ጌሊ ሸኢቁ ኩጮ ዑፃ ጌሣ ዓሣ ፖሲኔ። 9 ዬይ ያዲ ማዔሣኮ ጌንፃ ዎኣጾ ሳዛ ዓኣ ዓጮሎይዳ ናንጋ ሃርጌንቴ ዓሳኣ ሙኪ ፖዔኔ። 10 ዓሳ ሚርጌ ኩኤም ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ ሙኪ ኩና ቦንቻያ ማዔያ ዔርዜኔ፤ ጌንሣ ዎኣጾ ካኣሚሎና ኑ ዓኣዳኒ ዔቃኣና ኩም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዎኣጾ ካኣሚሎይዳ ዔያታ ጮኣኔ።

ጳውሎሴኮ ሮሜ ዓጮ ሄሊያ

11 ሃይሃ ዓገኒ ማልታይዳ ኑ ዴዕሰካፓ ባርጎ ዎዶ ዒዛ ቤዘይዳ ዴዒ ዓኣሣ፣ ዒሰከንዲሪያ ዓጠር ማዔ ዎኣሣ ካኣሚሎ ቶጊ ዓኣዲያ ኑ ዔቁኔ፤ ዎኣጾ ካኣሚሎሎኮ ሱንፃ «ሜንቴ ማዔ ያኦዞ» ጌይንታያከ። 12 ሲራኩሴ ጌይንታ ካታዎ ኑ ሄላዎ ዒኣካ ሃይሃ ኬሊ ዴዔኔ። 13 ዬካፓ ባዘ ጊዶ ኑ ሃንቴ ሪጊዩማ ካታዎ ሄሊ ዒኣካ ፔቴ ኬሊ ኑ ዴዕሰካፓ፣ ዶኦሎ ዘሎ ዠባራ ዠባርሼሣሮ ላምዓሳ ኬሎና ፑቴዮላሴ ካታዎ ኑ ዓኣዳኔ።

14 ዒዛ ቤዘይዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ኑ ዴንቃዛ፣ ኑ ዔያቶና ዎላ ላንካይ ኬሊ ዴዓንዳጉዲ ዔያታ ሸኢቁም ዴዕሰካፓ ሮሜ ዓጮ ኑ ዓኣዳኔ። 15 ሮሜ ዓጮይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ኑ ዘሎ ዎይዘዎ ዓፒዮሴ ቦኣኮ ካሮ፤ ሃሣ «ዎርቆ ቤሲ ሃይሃ» ጌይንታ ቤዘ ኩና ዔካኒ ሙከኔ፤ ጳውሎሴያ ዔያቶ ዴንቃዎ ያኦሲ ጋላቴ ዶዴኔ።

ጳውሎሴ ሮሜ ዓጮይዳ

16 ሮሜ ዓጮ ኑ ጌላዛ ጳውሎሴም ፔቴ ዒዛ ካፓንዳ ፖኦሊሴ ዒንጌንቴሰካፓ ዒዚ ፔኤኮ ናንጋንዳጉዲ ዓይሣንቴኔ።

17 ሃይሃ ኬሊኮ ጌንፃ ጳውሎሴ ሮሜ ዓጮይዳ ናንጋ ዓይሁዶኮ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሶ ዔኤሊሴኔ፤ ዔያታ ሙኪ ቡኬሰካፓ ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ዒሾንሣዮቴ! ዒሰራዔኤሌ ዴሮና ዓዶንሣ ዎጎናይዳ ታ ማዶ ዳሰንቴ ባኣዚ ፔቴታዎ ባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዬሩሳላሜይዳ ታኣኒ ቱኡቴ ሮሜ ዓጮ ዓሶም ታ ዒንጌንቴኔ። 18 ሮሜ ዓጮ ዓሳ ታና ያኦጮሰካፓ ሃይሲም ታና ዎጊሳንዳ ባኣዚ ዴንቁባኣሣሮ ጉሪ ታና ሃሻኒ ማሌንቴ፣ 19 ዓይሁዶ ሳሳ ታኣኮ ጉሪ ሃሻንቴዎ ዒፃም ማሌ ታ ዎኣታንዳ ጎይሣ ባይቁሣሮ፡- ሮሜ ካኣቴ ባንሣ ታና ዴኩዎቴ» ጌዒ ያኦጮኒ ታ ዴንዳዔኔ፤ ማዔቶዎ ዴር ታኣኮ ታ፡- «ዎጌና ዓይሣሳንዳኔ» ጋዓ ባኣዚ ባኣሴ። 20 ሃሣያ ታ ዒንሣ ዔኤሊሴሣ ታ ዒንሣ ዘጋኒና ዬያኣ ታ ዒንሣም ኬኤዛኒከ፤ ታኣኒ ሃያ ካኖ ቢራቶና ቱኡቴሣ ዒሰራዔኤሌም ዒንጌንቴ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ዘሎናከ» ጌዔኔ።

21 ዔያታ ሂዚ ጌዒ ማሄኔ፡- «ዲሁዳ ዓጮይዳፓ ኑ ዘሎ ባኣዚ ዴከንቴ ኪኢታ ኩና ሄሊባኣሴ፤ ሃሣ ሃካ ሙከ ዓሶይዳፓ ፔቴ ዓሲታዎ ኔኤኮ ፑርቱዎ ሃይሳቴ ኬኤዘባኣሴ። 22 ኔኤኒ ሃኖ ካኣሻካ ካኣገሎ ዴማ ዴማ ቤዘይዳ ዓሳ ማኪ ዒፃዎ ማዔሣ ኑ ዔራኔ፤ ዬይር ኔ ማሊያ ሃሣ ዓይጎታቴያ ኑ ዔራኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

23 ዬካፓ ዎይዘንዶ ኬሊ ጌሣዎ ሚርጌ ዓሲ ዒዚ ናንጋ ማኣር ሙካዛ፣ ዒዚያ ጉቴይዳፓ ዴንዲ ዒባኒ ሄላንዳኣና ያኦሲ ካኣቱዎ ዘሎ ማርካዲ ማርካዲ ፔኤኮ ዓኣ ማሊያ ዔያቶም ፔጋሴኔ፤ ሙሴ ዔርዜ ዎጎና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ማፃኣፖናይዳፓ ዔኪ ዔኪ ዬሱሴ ዘሎ ዔያቶም ኮሺ ዔርዚ ኬኤዘኔ። 24 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዒዚ ኬኤዛ ቃኣሎ ጉሙርቁኔ፤ ሃንጎ ዓሳ ጋዓንቴ ጉሙርቁባኣሴ። 25 ዔያታ ሃሣ ማሊያ ዎላ ፔቴ ማሃ ጊኢጉዎዎ ዴማዲ ዴንዴኔ። ጳውሎሴ ዒማና ጋፒንሣ ሂዚ ጌዔኔ፤ «ዓያና ጌኤዣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዘሎና ዒንሣኮ ዓዶንሣም ኬኤዘሣ ፒዜከ፤ 26 ዒዚያ ኬኤዘ ቃኣላ፡- ሃያ ዴር ባንሣ ዓኣዲፓፓ

ዎይዚ ዒንሣ ዎይዘኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሣ ጳቁሱዎሴ፤ ዘጊ ዒንሣ ዘጋኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሣ ዒና ዔኩዎሴ ዔያቶም ጌዔ።

27 ዓይጎር ጌዔቶ ሃያ ዓሶኮ ዒና ዶጮኔ፤ ዎያኣ ባይቁኔ፤ ዓኣፓኣ ዔያቶኮ ዴኡሚንቴኔ፤ ያዲ ዔያታ ዎንዴ ማዒባኣያታቴ ዓኣፖና ዔያታ ዘጊ ዎዮናኣ ዔያታ ዎይዚ ዒናናኣ ሃሣ ጳቁሲ

ታ ባንሢ ሴያታ ማዕም

ታ ሴያቶ ዓውሴያናንዳኔ፤ ሂዚ ጋባሢኬ።»

28 «ዩያሮ ያኦሲኮ ዳቁንቶ ከኢታ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ዳኪንቴሢ ሴሩዋቱ፤ ሴያታ ናሽኪ ሴካንዳኔ።»*

30 ጳውሎሴ ዒዚ ሚኢሾ ጨገ ጨገ ዋርቃ ማኣሬሎይዳ ለምያ ለዔ ቢያ ዴዒ፣ ዒዛ ባንሢ ሙካ ዓሶ ቢያ ሾኦቹንሢ ሴካኔ፤ 31 ያኦሲኮ ካኣቱም ዛሎዋ ኬኤዚ ኬኤዚ ሃሃ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ዒዛ ላኣጋ ዓሲ ባኣያ ማዒ ጫርቂ ሴርዛኔ።

* 28:28 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣ፡- ፓይ. 29ይዳ «ጳውሎሴ ዩያ ኬኤዜሰካፓ ዓይሁዴ ዓሳ ዒናፓ ማርሚ ማርሚ ዒኢካፓ ኬሰኪ ዳንዴኔ» ሂዚ ጋባያ ቃሲ ያኣፓኔ።

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪሊቶ ሮሜ ዓጮ ዓሰም ዓይያ ካር

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ሃያ ኪሊቶ ሮሜ ዓሰም የአፔሪ ሮሜ ዓጮይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኦር ዓሰ ዛጋኒ ዒ ማሌሢር ዔያታ ዒዛ ገኢጊ ካፓንዳጉዲኬ። ጳውሎስኮ ማሊያ ሮሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዔኬዞንሢና ዳካ ዎዴ ዴዒ ማዴሰካፓ ዔያታ ዒዛ ማኣዴም ዒሰፔኔ ዓጮ ዴንዳኒኬ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዔኪያ ዛሎ ዒ ዔሬ ባኮና ሃሣ ዔያታ ዎይቲ ናንጋንዳቲያ ናንጋንዳ ጎይያ ፓይዲ ፓይዲ የአፔኔ፤ ጳውሎስ ዔያቶ ኪሊታኒ ማሌ ባካ ቢያ ሃኖ ኪሊቶይዳ ዓኣኔ።

ጳውሎስ ሮሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዔኬዞንሢም ሳራሢ ሳራሢያና ሃሣ ዔያቶም ዒ ሺኢቃያ ማዒያዎ ዔርዘሢኮ ገንፃ ዒዛ ኪሊቶኮ ዓኣፖ ማዔ ባካ፡- «የኦሲ ዓሲ ዲሎ ማሂ ዛጋሢ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ሌሊ ማዒሢ ዔይ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዛ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሲ የኦሲ ዲሎ ማሂ ዛጋኔ፤ ናንጊያ ዴንቃንዳኔ» (1:17) ጋዓ ማሊያ ማዒሢ ዒ ዳዎኔ።

ዩካፓ ሃሣ ጳውሎስ ዩኖ ማሊያሎ ዳልገሺ የአፓ ዓይሁዴ ዓሰ ማዔቴያ ማዒባኣ ዓሳ ቢያ ጎሜና ዓኣያ ማዒሢር የኦሲና ዎላ ቡካንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓሲ የኦሲና ዎላ ቡካኒ ዳንዳዓሢያ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዔኪሢና ሌሊኬ፤ ዩኖ የኦሲና ዎላ ገኢጊ ቡኪንቶኮ ዓኣፓ ማሌ ዓኪ ናንጊ ዴንቂሢ ማዒሢ ዒዚ ዳልገና ኬኤዛ። ዒዚ ኬኤዛያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዔኬ ዓሲ የኦሲና ዎላ ኮሺ ናንጋንዳኔ፤ ዩይ ዓሢ የኦሲ ዓያኖ ዛሎና ጎሜና ሃይቢናኮ ዎልቆ ዴማፓ ባሺ ኬሰኬ፤ ጌዒ ዓይ. 5—8 ሃላንዳኣና ጳውሎስ የኦሲ ማኮ ማሊያና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዔኬ ዓሰ ናንጎይዳ ማዳ ዓያኖ ጌኤዦናኮ ማሊያ ዓይጎታቴያ ዔርዘኔ፤ ዩካፓ ሃሣ ጳውሎስ፡- «የኦሲ ዓሲም ማላ ማሊያ ጋራ ዓይሁዳና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰና ዎላ ዎይቲ ፔቲ ማዒኒ ዳንዳዓይ?» ጋዓ ዓሰኮ የኦጪያ ማሃኒ ሚርጌ ኮዓኔ።

ሃሣ ዓይሁዴ ዓሳ ዩሱስ ጉሙርቂ ዔኬዎም ዓቲያ የኦሲ ማሊሢ ማዒያ ዒ ኬኤዛ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩያ ጎይያና ዓሲ ቢያ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና የኦሲ ጉሪ ዒንጌ ዳቂንቶና ዳቃኒ ዳንዳዓንዳጉዲኬ ጋዓኔ፤ ማዒቶዎ ዓይሁዴ ዓሳ ዩሱስ ጉሙርቂ ዔካንዳ ዎዴ ሙካንዳሢ ጳውሎስ ጉሙርቂ፤ ጋፒንፃ ጳውሎስ ኬኤዛያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዔኬ ዎይቲ ናንጎንዳቲያ፡ ባሺ ሃሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሳ ዎላ ናኹምና ናንጋንዳጉዲ ኬኤዛ፤ ዩያይዳ ዒ ቃሳያ የኦሲም ማዳሢ ዛላንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሳ ፔ ዓጮም ገንሣ ዎሊማኣ ዔያታ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ሃሣ የኦሲ ዎሳ ዔያታ ማዳ ዎዴና ዔያቶም የኦጪሢ ማዒ ሂርገሻ ባኮ ዛሎ ፓይዲ ፓይዲ ዒ ኬኤዛ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

1:13 1:13 ዳኪ. ማዳ 19:21።

1. ዓይያ ካርንታ ኬኤዛንታኒያ ማሊንቴ ባኮ (1:1-17)
2. ዓሲ ቢያም ዳቂንታ ኮይሳሢ (1:18—3:20)
3. የኦሲ ዓሲ ዳቂሻ ጎይያ (3:21—4:25)
4. ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዴዳ ዓኪ ናንጊ (5:1—8:39)
5. የኦሲኮ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ዓኣ ማሊያ (9:1—11:36)
6. ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሲ ናንጋ ጎይሢ (12:1—15:13)
7. ጋፒንሢ ማሊሢና ሳራሢሢ (15:14—16:27)

1 ዩሱስ ኪሪሰቶሴም ማዳያ ማዒ፡ የኦሲ ማደም ዔኤሊንቴ፤ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዛኒ ደኦሪንቴ፤ ጳውሎስይዳፓ ዳኪንቴ ኪሊታ፤

2 ሃይ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ የኦሲ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ዛሎና ጌኤዦ ማፃኣፔይ ቤርታዲ ዒንጌ ሃጊ ማዒንዳ ዎዞ ቃኣሎኬ። 3 ኮዦ ሃይሳ የኦሲ ናዓሢ ዓሲ ማዒ፡ ዳውቴ ዜርዎይፓ ሸይንቴሢ ኬኤዛያኬ። 4 ዩያጉዲ ሃሣ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ጌኤዦ ዓያኖ ዛሎና ዴኤፒ ዎልቆና ሃይባፓ ዔቂያና የኦሲ ናይ ማዒሢ ኬኤዛ።

5 ዒዛ ዛሎና የኦሲ ማደም ዳኪንቴያ ኦና ማሃኒ ዳንዳዒሳ የኦሲኮ ኮሹም ዒንጊያ ኦ ዴንቂኔ፤ ዩያር ዒዛ ዛሎና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ቢያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂንዳጉዲና ዒዛም ዓይሢንታንዳጉዲ ኦ ማሃኔ። 6 ዒንሢያ ዩሱስ ኪሪሰቶሴር ማዒንዳጉዲ የኦሲ ዔኤሌ ዓሰ ባኣካኬ።

7 ዩያር ሮሜ ዓጮይዳ ናንጋያ፤ ሃሣ የኦሲ ዒንሢ ናሽኪ፡ ዒዛ ዓሲ ማዒንዳጉዲ ዔኤሌዞንሢም ቢያ፡-

ኦ ዓዳሢ የኦሲና ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴናኮ ማጪንቴያና ኮሹምና ዒንሢም ማም።

ጋላታ ሺኢጲሢ

8 ዒንሢኮ የኦሲ ጉሙርቂያ ሃይሳ ዓጮ ቢያይዳ ዎይዘንቴሢር ቢያፓ ቤርታሲ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒንሢ ቢያሢ ዛሎር ታ የኦዛሢ ታኣኒ ጋላታ። 9 ቢያ ኬሊ ታ ሺኢቃ ዎዴና ዒንሢ ዛሎ ዎሎዎያ ማዒያኮ ዒዛ ናኣዚ ዛሎ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዛ ኬኤዚ ጉቤ ዓኣፓ ታ ዒዛም ማዳ የኦዛሢ ታኣኮ ማርካኬ። 10 የኦሲ ጌዔቴ ጋፒንፃ ሃሢ ዒንሢ ኮራ ታ ሙካንዳ ጎይሢ ዒ ገኢገሻንዳጉዲ ቢያ ኬሊ ታ ሺኢቃ። 11 ዓይጎር ጌዔቴ ዒንሢ የኦሲ ጉሙርቂያና ደዳንዳጉዲ ማሃ ዓያኖ ዒንጊያ ታ ዒንሢም ኬኤዛኒ ኮዓሢር ታ ዒንሢ ዛጋኒ ኮሺ ማላኔ። 12 ዩያ ታ ጋዓሢ ታኣኒ ዒንሢ ጉሙርቂያ ዛሎና ዒንሢያ ታ ጉሙርቂያ ዛሎና ዎሊ ኦ ደዲሻኒ ኮዒኬ።

13 ታ ዒሹንሢ! ታ ሚሹንሢ! ማሌ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰ ታ ዔርዘ ሚርጌ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሲ ዴንቂኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዒንሢ ባኣኮይዳኣ ታ ዔርዘ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሲ ዴንቃኒ ማሌ፤ ጋዒንቴ ዒንሢ ባንሢ ሙካን ሚርጌና ታ ማሌም ሃኖ ሃላንዳኣና ታኣም ገኢገላሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 14 ገሪኮ ዓጮ ናንጎና ሙኤጮና ዔራ ዓሰና ዔራዎ ዓሰናም፤ ጪንጮ ዓሰና ቦኣዞ ዓሰናም ኮዦ ሃይሶ ዔርዘንዳያ

ዓላሽንቴ ባከይዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎና ያኑሲ ዋጋ ከሎናኩ።

ዓይሁድ ዓሳና ሙሴ ዔርዘ ዋጎና ዛላ

17 ሃይሽ ኔኤኒ ኔና፡- «ታኣኒ ዓይሁድ ዓሳኩ» ጌዒ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ጉሙርቃያ ሃሣ፡- «ታ ያኑሲ ዓሳኩ» ጌዒ ኔ ሄርሽንታኔ። 18 ኔኤኒ ያኑሲ ማሊያ ዔራያ፡ ሙሴ ዔርዘ ዋጋ ጋዓሢያ ዔራሢሂሮ ኮሺ ማዶ ኔ ዔራኔ። 19 ኔኤኒ ሃሣ፡- «ዓኣፖ ባይቁ ዓሳ ታ ዔኪ ዓኣዳያ፡ ዲሞይዳ ዓኣ ዓሳኮቀ ታ ፖራኩ» ኔ ኔና ጋዓኔ። 20 ዬያጉዲ ሃሣ ኔ፡- «ዔሪባኣ ዓሳ ታ ዔርዘያኩ፤ ናኣቶ ታ ዔርዘያኩ» ጋዓኔ፤ ጊንሣ ሃሣ፡- «ዋጎንታ ዋጎኮ ጎኑሞ ሚርጌና ታ ዔራያኩ» ኔ ጋዓኔ። 21 ዓካሪ ሚሌ ዓሳ ኔ ዔርዘያ ማዓዖ፡ ኔና ኔ ዔርዘቀዓዳ? «ውኡቁፖቴ» ኔ ጋዓኔ፤ ጋዓንቴ ኔ ኔኤሮ ወወኡቃኔ፤ 22 ጊንሣ «ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኣያና ላሂፖቴ» ኔ ጋዓኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ኔ ማማዳኔ፤ ሚሌ ካኣሽኮ ባኮ ኔ ሻሻኣኪንታኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ካኣኸ ማኣራ ዓኣ ባኮ ዔያቶኮ ኔ ቡቡራኔ። 23 ኔኤኒ ያኑሲ ዋጎና ሄርሽንታኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ዋጎ ኔ ካፖ ሃሺያና ያኑሲ ኔ ቶኦታኔ። 24 ዬይ ያዲ ማዓሢ፡- «ዒንሣ፡ ዓይሁድ ዓሳ ዛሎና ያኑሲኮ ሱንፃ ዓይሁድ ማዒባኣ ዓሳና ጫሽኪንታኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ ጎይያናኩ።

25 ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂፃ ካኣሺ ኔኤሞ ማዓሢ ዋጎ ኔ ኩንሢቶኩ፤ ዋጎ ኔ ካፑሞያ ማዓቶ ጋዓንቴ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂፃ ካኣኸ ጉሪ ማዓንዳኔ። 26 ዬያሮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲባኣ ዓይሁዳቲዋ ዓሢ ዋጎ ዓይሢያ ኩንሢያ ማዓቶ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂ ካኣኸ ኩንሢያ ማዓቶዓዳ? 27 ኔኤኒ ኔኤኮ ዋጌ ዓኣያ፡ ሃሣ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቶ ካኣኸ ኩንሢያ ማዓዖ፡ ዋጎ ኔ ካፒባኣያ ማዓቲ ዓሽኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂባኣያታዖ ዋጎ ኩንሢ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሢ ኔ ጊዳ ዋጋንዳኔ። 28 ዬያሮ ሱንፃ ሌሊ ዓይሁዳ ማዓ ዓሳ ጎኔ ዓይሁዳ ዓሳ ማዓቶ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ጴዳ ዓሽኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂፃ ሌሊ ጎኑሞ ቲቂንቲ ካኣሽቲዋኩ። 29 ጎኔ ዓይሁዳ ዓሳ ሲና ጋራፓ ዓይሁዳ ዓሳ ማዒ ጴዳቶኩ፤ ጎኔ ዓቲንቴ ቤርቲ ቲቂሢ ካኣሺ፡- ያኑሲ ዓያናፓ ማዓ ዓኔ ቲቂንቲ ካኣሺ ማዓንዳኣፓ ዓቲሞ ሙሴ ዔርዘ ዋጎይዳ ፃኣፒንቴ ጎይያጉዲ ዓሽኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቶ ካኣኸቲዋኩ። ዬያይዳ ዓሳ ጋላታ ዴንቃንዳሢ ያኑሲዳፓ ማዓንዳኣፓ ዓቲሞ ዓሳዳፓቲዋኩ።

3

ዓይሁድ ዓሳኮ ዳቢንቶ

1 ዓካሪ ዓይሁዳ ዓሳ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳይዳፓ ባሻሢ ዓይጎናዳይ? ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂፃ ካኣኸ ዓይጎ ማኣዳይ? 2 ዓይሁዳ ዓሳ ማዒፃ ጎኔና ሚርጌ ጎይሢና ባሻያኩ፤ ዬይያ፡- ያኑሲ ፔኤኮ ቃኣሎ ዓይሁዳ ዓሳሞ ጉሙርቁ ዒንጌሢሂርኩ። 3 ዓይሁዳኮ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጉሙርቁንቲዋያ ማዒ ጴዳቶ፡- ዔያቶኮ ጉሙርቁንቲዋያ ማዒፃ ያኑሲ ጉሙርቁንቲዋያ ማሃ? 4 ፔቴታዖ ማሁዋኩ!

«ኔ ጌሰታ ጌኤዘና ጎኔ ዓሳ ማዒ ኔና ሞኣታሢ ኔ ላሣኔ»

ጌይንቴ ፃኣፒንቴሢጉዲ ዓሳ ቢያ ሉኡቃያ ማዓቲያ ያኑሲ ጎኔ ጌሰታያኩ።

5 ጋዓንቴ ኦኡኮ ጎማ ያኑሲ ዒሉሞ ፔጋሲ ዳሞያ ማዓቲ፡ ኦ ዋዚ ጋዓንዳይ? ያኑሲ ኦ ጎሞሮ ኦና ማቶይዳ ዓጌቶ ፒዜ ዒ ዋጋያቲዋሴ ጌይሢዳ? ዬያ ታ ዓሳ ማሊሢ ጎይሢ ጋዓኔ። 6 «ያኑሲ ፒዜ ዋጋያቲዋሴ» ጋዓኒ ፔቴታዖ ዳንዳዒንቲዋሴ፤ ያዲ ማዓቶ ያኑሲ ዓጮይዳ ሃጊ ዋዲ ማጋንዳይ?

7 ጋዓንቴ ታኣኮ ሉኡዚ ዓሳ ማዒፃ ያኑሲኮ ጎኑሞ ፔጋሲ ቦንቾ ዴኤፑሞዋ ደውሞያ ማዓቶ ዓካሪ ታኣኒ ሉኡዚ ዓሳ ማዒ ዋጊንታሢ ዓይጌንዴርዳይ? 8 ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡- «ኮሺ ባኣዚ ኦ ዴንቃኒ ፑርታ ባኣዚ ኦ ማዶሞ» ጌዒ ጌዒ ታኣኒ ዔርዘያ ማሊሲ ኔና ደንካኔ፤ ዬያሮ ዔያቶ ዑፃ ዋጊንታንዳ ዴኤፃ ዋጋ ፒዜኩ።

ዓሳ ቢያ ጎማና ማዒፃ

9 ዬያይዳቴ ኦኡኒ፡ ዓይሁድ ዓሳ ዓይሁድ ማዒባኣ ዓሳይዳፓ ባሻኔ ጌይሢዳ? ፔቴታዖ ያዲቲዋሴ! ዓይሁድ ዓሳ ማዓቲያ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ሃሣ ዓሳ ቢያ ጎማና ማዒፃ ቤርታዲ ታ ከኤከኔ። 10 ጌኤኸ ማፃኣፖይዳ፡- «ፔቴታዖ ዒሎ ዓሳ ባኣሴ፤

11 ዒኔና ጳቂሣ ዓሳያ ባኣሴ፤ ዓሳፓ ያኑሲ ኮዓ ዓሳ ፔቴታዖ ባኣሴ።

12 ቢያሢ ጎኑሞ ጎይፃፓ ዳቢ ዣኣሌኔ፤ ካራና ዓሳ ቢያ ጉሪ ባኣዚ ማዓኔ፤ ፔቴታዖ ኮሺ ማዶ ማዳ ዓሳ ባኣሴ።

13 ዓሳ ባይዛ፡ ፑርታ ጌኤሲ ጌሰታኒ ደንጋ ዔያቶኮ ጉሪ ዴኡፒ ዔቴጉዲኩ፤ ደንጋ ዔያቶኮ ጌሻያኩ፤

ጌኤዛ ዔያቶኮ ሸኣሺ ዳዓሢጉዲኩ፤ 14 ደንጋ ዔያቶኮ ፑርታ ጋዳማ ሌሊ ጋዳንቃያኩ።

15 ዔያታ ዓሳ ዋዳኒ ሩኡራኩ 16 ዔያታ ዴንዳ ቤዘ ቢያይዳ ባይሲንታና ማቶናኮ ካራኩ።

17 ዋዲ ኮሺ ናንጎንደቲያ ዔያታ ዔሩሞያኩ። 18 ፔቴታዖ ያኑሲ ዔያታ ዒጊጩዋሴ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ።

19 ዋጎኮ ዓይሢያ ኮይሳሢ ዋጌና ዋርቃ ዓሳሞ ማዒሢ ኦ ዔራኔ፤ ዬያ ዛሎና ዓሳ ቶላኒ ጎዖንደ ባኣዚ ባይዚ ደንጎ ፔኤሲ ዓርቃንዳኔ፤ ዓጫ ቢያ ያኑሲ ቤርታ ዳቢንቴያ ማዓንዳኔ። 20 ዬያሮ ዓይጎ ዓሳያ ያኑሲ ቤርታ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሢሢሂና ዒሉዋሴ፤ ዋጋ ዳሞሢ፡- ዓሳ ጎማና ማዒፃኩ።

ዓሳ ኪሪስቶስ ጉሙርቁሢና ዒላያ ማዒፃ

21 ሃሢ ጋዓንቴ ያኑሲ ዓሳ ዒላሳ ጎይፃ ዋጋፓ ዴማዲ ጴዳኔ፤ ዬይያ፡- ሙሴ ዔርዘ ዋጎና ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዛሎና ማርካዲንቲኔ። 22 ዬያሮ ያኑሲ ያናኣ ዴማሱሞ ዩሱስ ኪሪስቶስ ጉሙርቁዘንሢሂሞ ቢያ ዒሉሞ ዒንጋኔ። 23 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓሳ ቢያ ጎማ ማዲ ያኑሲ ዔያቶሞ ዒንጌ ቦንቻፓ ዓቲኔ። 24 ዬያሮ ዓሳ ዩሱስ ኪሪስቶስ

2:24 2:24 ዒሳ. 52:5። 2:29 2:29 ላሚ. ዋማ 30:6። 3:4 3:4 ዓይኑ. 51:4። 3:12 3:12 ዓይኑ. 14:1-3፤ 53:1-3። 3:13 3:13 ዓይኑ. 5:9፤ 140:3። 3:14 3:14 ዓይኑ. 10:7። 3:17 3:17 ዒሳ. 59:7-8። 3:18 3:18 ዓይኑ. 36:1። 3:22 3:22 ጋላ. 2:16።

ማዴ ዳቁሽያ ማዴና ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ዒንጌ ዒንጌያና ደላኔ። 25 ያኦሲ ዩሱስ ኪሪስቶስ ጎሞ ዘሎ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጌህ ዒዛ ጉሙርቃህ ቢያ ዒዛ ሱጉያና ዔያቶኮ ጎማፓ ማኣሪንቴህ ዴንቃንዳጉዲኬ፤ ያኦሲ ዩያ ማዴህ ቤርታ ዓኣ ጎሞ ገቢ ዳንዳዒህና ባኣያ ማሂ ፔኤኮ ደሎ ጎይያ ዳቀኒኬ። 26 ሃሃኣ ዎዶና ያኦሲ ደሎ ዎጋያ ማዒያ ዳቀህ ዩሱሴ ጉሙርቃዘንህ ቢያ ደሊሲያናኬ።

27 ዓካሪ ኦኡኒ ሄርሽንታንዳ ባኣዚ ዓይጌ ዓኣይ? ዓይጎናኣ ኦ ሄርሽንታ ባኣዚ ባኣኤ፤ ኦ ሄርሽንታቀኣህ ዓይጎ ዘላናዳይ? ዎጎ ኦ ማዴ ኩንህህሮዳ? ዔይዔ፤ ኪሪስቶስ ጉሙርቃህ ዎጌናኬ። 28 ዩያሮ ያኦሲ ዓሲ ደሎ ማሂ ዘጋህ፡- ዎጌ ማዴ ኩንህህሞቱዎንቴ ጉሙርቃቶ ማዔህ ኦ ዔራኔ። 29 ያኦሲ ዓይሁዶ ዓሶ ያኦሲ ሌሊዳ? ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶኮ ያኦሲቱዎዓዳ? ጎኔና ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶኮዎ ያኦሲኬ። 30 ያኦሲ ፔቴኬ፤ ዓይሁዶ ዓሶ ማዔቴያ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶ ኪሪስቶስ ጉሙርቃህ ዘላና ደሊሳህ ዒዛኬ። 31 ዓካሪ ኪሪስቶስ ጉሙርቃህ ዘላና ዎጎ ኦ ባይዛኔ ጌይሂዳ? ያዲቱዎሴ! ባሽና ዎጎ ኦ ዶዲሺ ካካፓናኬ።

4

ዓብራሃሜኮ ያኦሲ ጉሙርቃያና ደሊያ

1 ዓካሪ ኦኡኮ ዓዳሂ፡ ዓብራሃሜ «ዴንቄ» ኦ ጋዓሂ ዓይጌንዴዳይ? 2 ዓብራሃሜ ዎንዴ ደሊህ ማዴና ማዔያታቴ ዒ ሄርሽንታንዳ ባኣዚ ዴንቃንዳዎኬ፤ ጋዓንቴ ዒ ያኦሲ ቤርታ ሄርሽንታንዳ ዳንዳዒዎሴ። 3 ዓይጎሮ ጌዔቴ፡- «ዓብራሃሜ ያኦሲ ጉሙርቃህሮ ጉሙርቃዩ ዒዛኮ ደሎ ማዒ ፓይዲንቴ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ። 4 ማዴ ማዴ ዓሲም ማዴ ዘሎ ዒንጌንታ ባካ ዒዛኮ ዎልቆ ዘሎኬ፤ ጉሪ ዒንጎያቱዎሴ። 5 ዓሲ ኮሺ ባኣዚ ማዴባኣያ ማዔቴያ ጎሞ ዓሶ ደሊሳ ያኦሲ ጉሙርቃቶ ጉሙርቃዩ ደሎ ማዒ ዒዛም ፓይዲንታንዳኬ። 6 ዓሲ ኮሺ ማዴ ዘላሮቱዎንቴ ያኦሲ ጉሪ ደሊሳ ዓሲ ዓንጂንቴያ ማዒያ ዳውቴ ዔርዘዎ፡-

7 «ዳቢንታ ዓቶም ጌይንቴዘንሂና ጎሞዎ ሃሽና ዓሳ ዓንጂንቴያኬ!»

8 ያኦሲ ጎሞ ዒዛኮ ዓርቂባኣ ዓሂ ዓንጂንቴያኬ!» ጌዔኔ።

9 ዓካሪ ዩይ፡ ዳውቴ ኬኤዜ፡ ዓንጂ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቴ ዓሶም ሌሊሞ? ቲቂንቴባኣ ዓሶማኣ ኬኤዜይ? ቲቂንቴባኣዘንሂማኣ ኬኤዜኔ። ዓይጎሮ ጌዔቴ፡- «ዓብራሃሜ ያኦሲ ጉሙርቃህሮ ጉሙርቃዩ ዒዛኮ ደሎ ማዒ ዒዛም ፓይዲንቴ» ኦ ጌዔኔ።

10 ዓብራሃሜኮ ጉሙርቃዩ ደሎ ማዒ ፓይዲንቴህ ዓይዴዳይ? ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቶኮ ቤርታዎ? ጌንፃኣዳይ? ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂዎኮ ቤርታኬ፤ ጌንፃኣቱዎሴ። 11 ዓብራሃሜ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንታንዳሂኮ ቤርታ ዒዛኮ ጉሙርቃዩ

ደሎ ማዒ ዒዛም ፓይዲንቴህ ዒርዘንዳ ማላታ ማዒንዳጉዲ ዓቲንቶ ቤርቶ ዒ ቲቂንቴኔ፤ ዩያሮ ዓብራሃሜ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቴዎ? ጉሙርቃዘንሂና ጉሙርቃዩ ደሎ ማዒ ፓይዲንታዘንሂኮ ቢያ ዓዳኬ። 12 ዩያጉዲ ሃሂ ዓብራሃሜ ዓቲንቶ ቤርታ ቲቂንቴዘንሂኮዎ ዓዳኬ፤ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቴዘንሂኮ ዓዳዔ ጎይያ ዔያቶኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቶና ሌሊቱዎንቴ ዒዚ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቶኮ ቤርታ ዓኣ ዒዛኮ ጉሙርቃዩ ዔያታ ጉሙርቃህሮኬ።

13 ዓብራሃሜ ፔ ዜርዮና ዓጮ ዳካላንዳያታሂ ያኦሲ ዒዛም ሃጊ ማዒንዳ ዎዛ ዒንጌኔ፤ ዩይ ዎዛ ዴዴሂ ዓብራሃሜ ዎጎ ኩንህህሮቱዎንቴ ጉሙርቃህሮና ጉሙርቃዩ ዒዛም ደሎ ማዒ ፓይዲንቴህሮኬ። 14 ዩያ ሃጊ ማዒንዳ ዎዛ ዴንቃንዳዘንሂ ዎጎ ካፓ ዓሶ ማዔቴ ጉሙርቃህ ፓሁዎ ባኣዚ ማዒኔ፤ ዒንጌንቴ ዎዛኣ ጉሪ ማዒኔ ጌይሂኬ። 15 ዎጌ ያኦሲ ጎሪንቴ ዔኪ ዩዓኔ፤ ዎጌባኣያ ማዔቶ ጋዓንቴ ዎጌኮ ዑሃ ዓኣዲ ዳሶ ዳቢንቴ ባኣያ ማዒንዳኔ።

16 ሃጊ ማዒ ዎዘኮ ዓይያ ጉሙርቃህኬ፤ ዩያሮ ዓብራሃሜ ዜርዮ ቢያ ዩያ ዔርቴ ዎዘ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጌያና ዴንቃንዳኔ፤ ዩይያ፡- ዎጎ ዘሎና ደላዘንሂም ሌሊቱዎንቴ ዓብራሃሜጉዲ ጉሙርቃዩና ደላንዳዘንሂማኣ ማዒንዳኔ፤ ዓብራሃሜ ጉሙርቃዩ ዘሎና ኦና ቢያሂኮ ዓዳ ማዔህሮኬ። 17 ዩይ ያዲ ማዔህ፡- «ሚርጌ ዴሬኮ ታ ኔና ዓዳ ማሂኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ ጎይያናኬ። ዩያሮ ዓብራሃሜ ጉሙርቃ ያኦዛህ፡ ሃይቁሂያ ዔቁሳሂና ባኣ ባኮዎ ዓኣያ ማዒንዳጉዲ ማሂ ያኦዛህኮ ቤርታ ሃጊ ማዒ ዎዛ ዒዛኮ ደዲኬ። 18 ዓብራሃሜ ጉሙርቃህና ሃጊ ማዒ ዎዘ ጌህሂሂ ዓይጎ ባኣዚያ ሃጊ ማዒ ዎዘ ማሆንዶ ባኣዚ ባኣያይዳኬ፤ ዩያሮ፡- «ዜርዮ ኔኤኮ ዩያጉዲ ሚርጋንዳኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ ጎይያና ሚርጌ ዴሬኮ ዒ ዓዳ ማዔኔ። 19 ሌዓ ዒዛኮ ጌኤታ ሄላያ ማዔ፡ ጋርቹ ዓሲታ? ዒዛንታ ማቾ ሳኣራንታ ጋርቹ ሾዒኒ ዳንዳዒዎኣሂ ዔራቴያ ያኦሲ ጉሙርቃዩ ዒ ሼሌዒሲባኣኬ። 20 ጉሙርቃዩና ዒዚ ዶዲ ያኦሲ ቦንቹያፓዓቱም ያኦሲ ዒንጌ ሃጊ ማዒ ዎዘ፡- «ማዒያም ማዒያዳይ?» ጌይ ማሊባኣኬ። 21 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ ዒዛም ዒንጌ ዎዘ ኩንህሂ ዳንዳዒሂ ዒ ዔራሂሮኬ። 22 ዓብራሃሜኮ ጉሙርቃዩ ደሎ ማዒ ፓይዲንቴህ ዩያናኬ። 23 ጋዓንቴ፡- «ደሎ ማዒ ዒዛም ፓይዲንቴ» ጋዒ ቃኣላ ፃኣፒንቴህ ዓብራሃሜም ሌሊቱዎንቴ፤ 24 ኦማኣ ማዒያኬ፤ ጎዳ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴ ያኦዛህ ኦ ጉሙርቃህሮ ኦማኣ ኦ ጉሙርቃዩ ደሎ ማዒ ፓይዲንታንዳኬ። 25 ዩይ ኦ ጎዳሂ፡ ዩሱሴ ኦ ጎሞሮ ሃይቢም ዓኣሂንቴ ዒንጌንቴህና ኦናኣ ደሊሳኒ ሃይባፓ ዔቁህኬ።

5

ጉሙርቃህና ዴዳ ኮሹሞና ዎዛና

1 ዓካሪ ኦኡኒ ደሎ ማዒንቴህ ጉሙርቃህና ማዔህሮ ኦ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪስቶስ ዘሎና ያኦሲና

3:30 3:30 ላሚ. ዎማ 26:4፤ ጋላ. 3:20። 4:3 4:3 ማዢ. ማፃ 15:6፤ ጋላ. 3:6። 4:8 4:8 ዓይኔ. 32:1-2። 4:11 4:11 ማዢ. ማፃ 17:10። 4:13 4:13 ማዢ. ማፃ 17:4-6፤ 22:17-18፤ ጋላ. 3:29። 4:14 4:14 ጋላ. 3:18። 4:16 4:16 ጋላ. 3:7። 4:17 4:17 ማዢ. ማፃ 17:5። 4:18 4:18 ማዢ. ማፃ 15:5። 4:19 4:19 ማዢ. ማፃ 17:17። 4:25 4:25 ዓሲ. 53:4-5።

ዋላ ኩሎት ከሹም ዓኣይ። 2 ዒዛ ዛሎና ሃሢ ኑ ዓኣ። ያኦሲኮ ከሹም ዒንጊያይዳ ጉሙርቁሢና ኑ ጌላኒ ዳንዳዔይ፤ ያኦሲና ዋላ ቦንቸንታያ ኑ ማዓንዳሢሮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘና ኑ ዋዘዳይ። 3 ዬያና ለሊቱዋንቴ ኩሎት ማታሢናኣ ኑ ዋዘዳይ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ማቶይዳፓ ደዱሞ ጴዳያታሢ ኑ ዔራራይ፤ 4 ደዲሢ ማቶ ዳንዳዔይ ማዔሢ ዔርዛይ፤ ዬካፓ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ጴዳይ። 5 ኑም ዒንጊንቴ ዓያኖ ጌኤኩ ዛሎና ያኦሲ ናሹማ ዒና ኩሎት ማርጌና ዓኣሢሮ ዒ ሃሢ ዒንጊ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ኑና ቦርሲሱዋሴ።

6 ቤርታ ኑ ለቤያ ማዒ ዓኣንቴ ያኦሲ ማሊ ጌሢ ዋይና ኪሪሰቶሴ ጎሞ ዓሶ ዛሎ ሃይቄይ። 7 ዲሎ ዓሲ ዛላሮ ጌዒ ሃይቃንዳ ዓሲ ዴንቃኒ ማርጌ ማቶኩ፤ ጋዓንቴ ኮሺ ዓሲ ዛላ ሃይቃኒ ጫርቃይ ጎምንቴ ጴዳንዳያ ናንዳይ። 8 ጋዓንቴ ኩሎት ጎሜናታንቴ ኪሪሰቶሴ ኑ ዛሎ ሃይቄይ፤ ዬይያ፡- ያኦሲ ኑና ናሽካ ናሹማ ኮሺ ዴኤፒ ማዔሢ ዔርዛይ። 9 ዓካሪ ኩሎት ዲሊሢ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱጉዎ ዛሎና ማዔቴ፤ ባሼና ያኦሲ ጎሪንታፓ ኑ ዓታንዳሢ ዒዛ ዛሎናኩ። 10 ኩሎት ያኦሲና ሞርኬ ማዒ ዓኣያ ዒዛኮ ናዓሢ ሃይቦና ዒዛና ዋላ ኑ ቡኩይ፤ ሃሢያ ኩሎት ያኦሲና ዋላ ቡኩሢኮ ጊንፃ ዒዛኮ ናዓሢ ናንጎ ዛሎና ባሼ ኑ ዳቃንዳይ። 11 ዬያ ለሊቱዋንቴ ኩና ቡኩሴ፤ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኦሲ ማዳ ባኮሮ ኑ ዋዘዳይ።

ሃይቢ ዓዳኣሜና ናንጊ ኪሪሰቶሴና ሙኪያ

12 ፔቴ ዓሲ ዛላና ጎሜ ዓጮ ጌሌም፤ ጎሜ ዛላና ሃይቢ ሙኩይ፤ ዬይያ፡- ዓሲ ቢያ ጎሜ ማዳሢሮ ሃይቢ ዓሲ ቢያ ሄላይ። 13 ዋይቲ ጌዔቴ ሙሴኮ ዓሶ ዋይሃ ዋጋ ዒንጊንታንዳሢኮ ቤርታ ጎሜ ዓጮ ዓኣይ፤ ማዔቴያ ዋጌባኣ ዋይና ጎሜ ጎሜኪ ጌይንቴዋሴ። 14 ጋዓንቴ ዓዳኣሜጉዲ ዋጌ ዳቢ ጎሜ ማዳቢ ዛዘንሢያ ዓይሱዋዎ፤ ሃይቢ ዓዳኣሜፓ ዓርቁ ሙኪ ሙሴ ሄላንዳኣና ዓሲ ቢያይዳ ቢታንቶ ዴንቄይ።

ዬይ ዓዳኣሜ ሃጊ ሙካንዳ ኪሪሰቶሴኮ ማላታ ማዔይ። 15 ጋዓንቴ ያኦሲኮ ከሹም ዒንጊያ ዓሢኮ ጎሞይዳፓ ባሼኩ፤ ፔቴ ዓሲ ጎሜ ዛላና ማርጌ ዓሲ ሃይቄሢጉዲ ያኦሲኮ ከሹም ዒንጊያ ማዔ፤ ፔቴ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ዒንጊያ ማርጌ ዓሶም ዑሣ ዓኣሢ ዒንጊንቴይ። 16 ዬያጉዲ ያኦሲኮ ከሹም ዒንጊያኮ ዓኣፓ ዓሢኮ ጎሞ ዓኣፓፓ ባሼይ፤ ፔቴ ዓሲ ጎሜ ዛላ ዒንጊንቴ ዋጌ ማቶ ዔኪ ሙኩይ፤ ማርጌ ጎሞ ዛሎና ዒንጊንቴ ያኦሲ ከሹም ዒንጊያ ጋዓንቴ ዲሎም ዔኪ ሙኩይ።

17 ፔቴ ዓሲ ዳቢንቴ ዛላና ሃይቢ ዓሲ ቢያይዳ ቢታንቶ ዴንቄይ፤ ጋዓንቴ ዬያፓ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ማዳሢ ባሼኩ፤ ዬይያ፡- ፔቴ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኦሲኮ ማርጌ ከሹም ዒንጊያ ዴንቄ ዲላ ዓሶ ቢያ ሃይቢ ባሼ ናንጊና ናንጋንዳይ።

18 ዓካሪ ፔቴ ዓዳኣሜ ጎሞ ማቶ ዋጌ ዓሲ ቢያይዳ ዔኪ ሙኩይ ማዔቴያ፤ ፔቴ ኪሪሰቶሴኮ ዲሎም ማዳ ማርጌሢ ማቶይዳፓ ኬሲ ናንጊ ዒንጋንዳይ። 19 ዓዳኣሜኮ ዓይሢንቴዋዎ ዓቲያ ዛሎና ማርጌ ዓሶ ጎሜና ማዔሢጉዲ፤ ኪሪሰቶሴኮ ዓይሢንቴዎ ዛሎና ማርጌ ዓሶ ዲላንዳይ።

20 ዋጌ ሙኪያና ዳቢንቴ ማርጌይ፤ ጋዓንቴ ዳቢንታ ማርጌሢዳፓ ያኦሲኮ ከሹም ዒንጊያ ዑሣ ዓኣዳ ማርጌይ። 21 ዬይ ያዲ ማዔሢ ጎሜ ሃይቢ ዛላና ካኣታዳሢጉዲ ያኦሲኮ ከሹም ዒንጊያ ኑ ጎዳሢ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ናንጊና ናንጊ ዲሎም ዔኪ ሙኪሢና ካኣታዳንዳጉዲኩ።

6

ጎሜይዳፓ ሃኪ ኪሪሰቶሴና ናንጊሢ

1 ዓካሪ ኑ ዋዚ ጎምንደይ? ያኦሲኮ ከሹም ዒንጊያ ኑም ማርጋንዳጉዲ ጎሜ ማዳ ማዳ ናንጎንደ? 2 ፔቴታዎ ዬይ ኮይሱዋሴ! ኩሎት ሃይቢና ደማዳሢጉዲ ጎሜይዳፓ ደማዳዎ ጊንሣ ዋይቲ ኑ ጎሜ ማዳ ማዳ ናንጋንዳይ? 3 ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቴ ማዓኒ ኑ ዋኣያ ማሰቴ ዓሶ ቢያ ዒዛኮ ሃይቦና ፔቴ ማዓኒ ዋኣያና ማሰቴሢ ዒንሢ ዔራዋዓዳ? 4 ዋኣያ ማሰቴያና ዒዛና ዋላ ኑ ደኤቴ ዋይና ዒዛና ዋላ ኑ ሃይቄያ ማዔይ፤ ዬይና ኪሪሰቶሴ ዓደኮ ቦንቸና ሃይባፓ ዔቄሢጉዲ ኩሎትያ ዓኪ ናንጊ ናንጋይ።

5 ኩሎት ሃይቄ ዒዛና ዋላ ፔቴ ማዔቴ፤ ሃይባፓ ዔቄያና ዒዛና ዋላ ኑ ፔቴ ማዓንዳይ። 6 ኩሎት ቤርታኣ ናንጋ ላኣሚንቴም ጎሜኮ ካራሚ ማዒያ ዓታንዳጉዲ ቤርታኣ ናንጋ ኩሎት ኪሪሰቶሴና ዋላ ሱዲንቴሢ ኑ ዔራይ። 7 ጎሜኮ ሃይቄ ዓሲ ዑሰካ ቢታንቶ ባኣሴ። 8 ዓካሪ ኩሎት ኪሪሰቶሴና ዋላ ሃይቄቴ ዒዛና ዋላ ናንጊና ናንጋንዳሢ ኑ ጉሙርቃይ፤ 9 ኪሪሰቶሴ ሃይባፓ ዔቄሢሮ ላሚ ሃይቄንዲዋኣሢና ሃይቢኮዋ ዒዛይዳ ቢታንቶ ባኣሢ ኑ ዔራይ። 10 ዒዚ ሃይቄ ዋይና ጎሜኮ ዒዛ ዑፃ ቢታንቶ ባኣያ ማዓንዳጉዲ ጋፒንሢ ፔቴና ዒ ሃይቄይ፤ ሃሢ ዒ ሸምፔና ማዒ ናንጋሢ ያኦሲምኩ። 11 ዓካሪ ሃሢ ዒንሢዳ ጎሜኮ ቢታንቶ ባኣሢና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኦሲም ሸምፔና ዓኣያ ማዒ ዒንሢ ናንጋያታሢ ማሎዋቴ።

12 ዬያሮ ጎሜ ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ዒንሢ ኩንሢሱዋጉዲ ዒንሢኮ ሃይቃ ዑያይዳ ጎሜ ቢታንታንዳጉዲ ማሂፖቴ፤ 13 ዒንሢኮ ደማ ደማ ዑያ ፑርታ ባኣዚ ማዳያ ማሂ ጎሜም ዒንጊፖቴ፤ ጋዓንቴ ሃይቢፓ ዒንሢ ዔቄ ጎይያና ዒንሢ ያኦሲም ዒንጉዋቴ፤ ሃሢ ዒንሢኮ ደማ ደማ ዑያ ቢያ ዲሎ ማዳ ማዳንዳጉዲ ያኦሲም ዒንጉዋቴ። 14 ዓይጎሮ ጌዔቴ ሃሢ ዒንሢ ናንጋሢ ያኦሲኮ ከሹም ዒንጊያ ደማ ማዓንዳኣፓዓቴም ዋጌ ዴንካቴዋኣሢሮ ጎሜ ዒንሢ ዋይሢ ኮይሱዋሴ።

ዲሎም ካራሚ ማዒሢ

15 ዓካሪ ኑ ዋይንደይ? ዋጌ ደማ ማዒያ ዓቲም ያኦሲኮ ከሹም ዒንጊያኮ ደማ ኑ ማዔያታሢሮ ጎሜ ኑ ማዳም ጌይሢዳ? ዬይ ፔቴታዎ ማዓኣኩ! 16 ፔቴ ዓሲም ዒንሢ ማዳኒ ዓይሢንታኣና ዬያ ዒንሢ ዓይሢንታ ዓሢም ካራሚ ማዒሢ ዒንሢ ዔራይ፤ ዬያጉዲ ጎሜም ዒንሢ ዓይሢንቴቴ ሃይቢ ዔኪ ሙካ፤ ጎሜኮ ካራሚ ዒንሢ ማዓንዳይ፤ ያኦሲም ዓይሢንቴቴ ጋዓንቴ ዲሎም ዒንሢ ዴንቃንዳይ። 17 ዒንሢ ቤርታ ጎሜኮ ካራሚኩ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ዋይዚ ዔኪ ዔራቶም ዒናፓ ዒንሢ ዓይሢንታሢሮ ያኦሲ ጋላታ ሄሎንጎ። 18 ጎሜ

5:12 5:12 ማኸ. ማፃ 3:6። 6:4 6:4 ቆላ. 2:12።

ካራሙሞይዳፓ ኬሰኪ ዲሎሞኮ ካራሚ ዲንሢ ማዕኔ። 19 ታኣኒ ሃያ ዲንሢም ዔርታንዳ ጎይሢና ኬኤዛሢ ዲንሢኮ ማሊፃ ላቤያታሢሮኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ዲንሢኮ ዑያ ዲኢቲ ባኣዚና ፑርታ ማዳናም ማሃ ዲንሢ ዲንጌሢጉዲ ሃሢ ዲንሢኮ ዲማ ዲማ ዑያ ያኦሲም ዲማዲያ ማዓንዳጉዲ ዲሎሞኮ ካራሚ ማሃ ዲንጉቀቲ።

20 ዲንሢ ጎሜኮ ካራሚ ማዕ ዓኣ ዎደና ዲሎሞም ዲንሢ ማዳንዳሢ ዲንሢም ዔርቲባኣያኮ። 21 ሃዳዎ ዬና ዎደና ዓይጎ ዲንሢ ፓሢ ባኣዚ ዳንቁይ? ሃሢ ዲንሢ ቦርሲሳ ባኮይዳፓ ዓታዛ፣ ዓይጎ ፓሢ ባኣዚ ዲንሢ ዳንቁባኣሴ፤ ዬና ባኮኮ ጋፒንፃ ሃይቢኬ። 22 ሃሢ ጋዓንቲ ጎሜኮ ካራሙሞይዳፓ ዲንሢ ኬሰኪ ያኦሲ ካራሚ ማዕሢሮ፣ ያኦሲም ዲማዲያ ዲንሢ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲም ዲማዲያኮ ጋፒንፃ ናንጊና ናንጊኬ። 23 ዓይጎር ጌዔቲ ጎሜይዳፓ ጴዳ ባኣዚ ሃይቢኬ፤ ያኦሲዳፓ ዲንጊንታ ዲንጊፃ ጋዓንቲ ኑ ጎዳሢ፣ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ናንጊና ናንጊኬ።

7

ዔፒና ኮኣኪንሃና ባኣዚ

1 ታ ዲሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ቢያሢ ዲንሢ ዎጌ ዔራያታሢሮ ዎጌ ዓሲዳ ቢታንቶ ዳንቃሢ ዓሲ ሸምፖና ዓኣ ዎደማና ሌሊታሢ ዲንሢ ዔራኔ። 2 ኮኣኪንሃና፡- ፔቲ ሎዔ ላኣሊ ዓኒና ዎላ ሸምፔና ናንጋ ዎደይዳ ዒዛና ዎላ ዎጌና ቱኡቲያኬ፤ ዓኒ ዒዛኮ ሃይቁቶ ጋዓንቲ ዒዛ ቱኡቲ ዎጎይዳፓ ኬሰኪያ ማዓኔ። 3 ዬያሮ ዓኒ ዒዛኮ ሸምፔና ዓኣንቲ ማሌ ዓቲንቁም ዒዛ ሎዔቲ ዓኒ ማላባኣያና ላሄኔ ጌይንታኔ፤ ዓኒ ሃይቁቶ ጋዓንቲ ዒዛና ዎላ ዒዛ ቱኡቲ ዎጎይዳፓ ኬሰኪያኬ፤ ማሌ ዓሲም ዒዛ ሎዔቲ ዓኒ ማዕባኣያና ላሄኔ ጌይንታኔ። 4 ዲሾንሃቶ! ዲንሢ ባካ ዬያጉዳያኬ፤ ዲንሢ ኪሪሰቶሴ ዑያኮ ዲማ ዲማ ቤዛ ማዕሢሮ ሃይቢና ዲማዲሢጉዲ ሙሴ ዎጋፓ ዲንሢ ዲማዲኔ። ዬያሮ ያኦሲ ማዳም ዓኣፒ ኑ ዓኣፓንዳጉዲ ሃይቢይዳፓ ዔቁ፣ ኪሪሰቶሴር ዲንሢ ማዕኔ። 5 ዎይቲ ጌዔቲ ጎሞ ማሊያና ኑ ናንጋ ዎደና ዎጎ ዛሎና ማዲንታ ፑርቶ ማሊፃ ሃይቢ ዓኣፒ ኑ ዓኣፓንዳጉዲ ኑኡኮ ዲማ ዲማ ዑያ ያኦሲ ማዳኔ። 6 ሃሢ ጋዓንቲ ቤርታ ቱኪ ኑና ዓኣ ዎጎይዳፓ ሃይቢና ዲማዲሢጉዲ ኑ ዲማዲያ ማዕሢሮ ዎጎ ቱኡዛፓ ኑ ኬሰኪኔ። ዬያሮ ሃካፓ ሴካ ኑኡኒ ማዳሢ ዓኪ ማዕ ዓያና ዓይሢያጉዲኬ፤ ሚና ቤርታ ፃኣፒንቲ ጨንቁ ዎጋ ዓይሢሢ ጎይዎቱዎሴ።

ዎጌና ጎሜና ዛላ

7 ዓካሪ ኑ ዎዚ ጎዎንደይ? ዎጌ ፔ ቶኣኪና ጎሜኬ ጌይሢዳ? ፔቲታዎ ያዲቱዎሴ! ጋዓንቲ ጎሜ ዓይጎ ማዕቲያ ታ ዔራንዳጉዲ ማሄሢ ዎጌኬ። ዎይቲ ጌዔቲ ዎጋ፡- «ዓሲር ዛጊ ሱኡካዲፖ» ጌዓባኣያታቲ፣ «ሱኡካዲሢ» ዓይጎታቲያ ታ ዔራንዳጉዲ ዎጎታንቲኬ። 8 ጎሜ ሱኡኬ ቢያታ ሱኡካዲንዳጉዲ ማሄሢ ዎጌይዳፓ ሙኬ ዓይሢያ ዛሎናኬ፤ ዎጌባኣቶ ጋዓንቲ

ጎሜ ሃይቁ ባኣዚኬ። 9 ዎጌ ታ ናንጎይዳ ሃጊ ቢታንቶ ዳንቁባኣንቲ ዎጎኮ ዓይሢያ ታ ዔራዛ ጎሜ ሸምፖ ዳንቁኔ፤ 10 ታኣኒ ሃይቁኔ፤ ናንጊና ናንጊ ዲንጋንዳጉዲ ዲንጊንቲ ዎጎኮ ዓይሢያ ታኣም ሃይቢ ዔኪ ሙኬኔ። 11 ዎይቲ ጌዔቲ ዎጌኮ ዓይሢያ ዛሎና ጎሜ ካራ ዳንቁ ታና ጌሺ ዓይሢሢና ዎዲኔ።

12 ዬያሮ ዎጌ ያኦሲም ዲማዲያኬ፤ ዓይሢሢያ ዲማዲያ፣ ጌኤሺ ሃሃ ኮሺኬ። 13 ሃዳዎ ዬይ ኮኸ ባካ ታኣም ሃይቢ ዔኪ ሙኬኔ ጌይሢዳ? ያዲቱዎሴ! ሃይቢ ታኣም ዔኪ ሙኬ ባካ ጎሜኬ። ጎሜ ዓይጎታቲያ ዔርታንዳጉዲ ኮሺ ማዕ ባኬሎ ካራ ማሃ ዬይ ሃይቢ ታኣም ዔኪ ሙኬኔ። ዬያሮ ጎሞኮ ፑርቲማ ዔርታሢ ዎጌኮ ዓይሢያ ዛሎናኬ።

ዓሲ ናንጊዳ ዓኣ ማሹምቦ

14 ዓካሪ ዎጌ ዓያና ባኣዚ ማዕሢ ኑ ዔራኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ ጎሜኮ ካራሚ ማዕኒ ሻንቲንቲያ፣ ጎሜ ማሊሢ ታና ዎይሢያኬ። 15 ታኣኒ ማዳ ባኮ ታ ዔራዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ናሽካ ባኮ ታ ሃሺ፣ ታ ዒፃ ባኮ ማዳኔ፤ 16 ዓካሪ፤ ታኣኒ ማዳሢ ታ ኮዑዎ ባኣዚ ማዕቲ ዎጌ ኮሺ ማዕሢ ታ ማርካዳኔ። 17 ታ ማዳኒ ኮይሱዎ ባኮ ማዳሢ ታ ጊደይዳ ዓኣ ጎሞ ማዓንዳኣፓዓቲም ታናቱዎሴ። 18 ታ ጊደይዳ ሃሃ ታኣኮ ጎሞ ማሊያይዳ ዓይጌያ ኮሺ ባኣዚ ባኣሢ ታ ዔራኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓይጎ ኮሺ ባኣዚ ታ ማዳኒ ማላቶዎ ዬና ኮኸ ማዳሎ ታ ማዳኒ ዳንዳዑዎኣሢሮኬ። 19 ማዳኒ ታኣም ኮይሳ ኮኸ ማዳ ታ ማዳዎሴ፤ ጋዓንቲ ታ ኮዑዎ ፑርታ ማዳ ታ ማዳኔ። 20 ዓካሪ ማዳኒ ታኣም ኮይሱዎ ፑርቶ ማዳ ማዳያ ታ ማዕቲ ዬያ ማዳሢ ታ ጊደይዳ ዓኣ ጎሞ ማዓንዳኣፓዓቲም ታናቱዎሴ ጌይሢኬ።

21 ዬያሮ ፔቲ ዎጌ ማዳ ማዳ ዓኣሢ ታ ዛጋኔ፤ ዎይቲ ጌዔቲ ታ ኮሺ ባኣዚ ማዳኒ ኮዓ ዎደና ፑርታ ባኣዚ ሌሊ ማዳኒታኔ። 22 ታኣኮ ጋር ዒና ጋዓንቲ ያኦሲ ዎጎና ዎዛዳኔ። 23 ማዕቲያ ታኣኮ ማሊያ ዎጎና ዎላ ካኣም ዒዲ፣ ታኣኮ ዲማ ዲማ ዑያይዳ ማዳ ጎሞ ዎጎና ዲዒንቲያ ታና ማሃ ማሊያ ዎጌ ታ ጋራ ዓኣሢ ታ ዛጋኔ። 24 ዬያሮ ታ ዎዚጉዳ ላኣፓ ዓሲዳይ! ሃያ ታና ሃይቢም ዔኪ ዳንዳ ዓሽኮይዳፓ ያ ታና ዓውሳንዳይ? 25 ያኦሲም ጋላታ! ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዬያ ዒ ማዳሢሮ።

ዓካሪ ታኣኒ ማሊያና ያኦሲ ዎጌም ዎርቃያ ማዓዛ፣ ጎሞ ማሊያና ጋዓንቲ ጎሜ ዎጌም ዎርቃያ ታ ማዓኔ።

8

ዓያና ጌኤሺና ጴዳ ናንጊ

1 ዓካሪ ሃሢ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ፔቲም ዓኣዞንሢ ናንጊና ፑርታ ዎጌና ዎጊሳ ባኣዚ ባኣሴ። 2 ዓይጎር ጌዔቲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ናንጊ ዲንጋ ዓያና ጌኤሺ ዎጌ፡- ጎሜና ሃይቢ ዎጌናኮ ዓይላቶይዳፓ ታና ኬሴኔ። 3 ዓሲኮ ላቤ ማሊያይዳፓ ዔቁያና ዎጋ ኑና ያሊሳኒ ዳንዳዒባኣታንቲ ያኦሲ ማዳኔ፤ ያኦሲ ፔ ናዎ ኑና ጎሞ ዓሲ ማሊሲ ኑ ጎሞ ዛሎ ዳኪ ኑኡኮ ጎሞ ማሊያ ናንጊና ዎጊ ባይዜኔ። 4 ዬያ ዒ ማዳሢ ዓሲ

7:7 7:7 ኬሲ. ማፃ 20:17፤ ላሚ. ዎማ 5:21። 7:11 7:11 ማኸ. ማፃ 3:13። 7:15 7:15 ጋላ. 5:17።

1 ታኦኒ ከሪሰቶሴ ዓሲታሢር ጎኔ ከኤዛፓዓቲም ሉኡቁዋሴ፤ ዓያና ጌኤሺ ዓኪ ዓኦዳ፣ ታኦኒ ጋር ዓሲ ታ ሉኡቁዋኦሢ ታኦም ማርካዳ። 2 ዳኤፒ ያዩሢና ጋፑዋ ማሊሢና ታኦኒ ዓሲ ዓኦኤ፤ 3 ታኦኒ ዓሸኮ ዓሲና ማዔ፣ ታ ፃጸ ዛሎር ከሪሰቶሴይዳፓ ዲማዴም ያኦሲ ጋዳማ ታና ሄላቶ ቃራታዎኬ። 4 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲኮ ድኦሪንቴ ዳሬኬ፤ ያኦሲያ ዔያቶ ፔ ናይ ማሄኔ፤ ፔ ቦንቸዋ ዔያቶም ዳዌኔ፤ ጫኦቁዋዋ ዔያቶና ዒ ጫኦቄኔ፤ ዋጊያ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ጎኔ ካኦሺያ ዔያቶም ዳዌኔ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ቃኦኦኦ ዔያቶም ዒንጌኔ። 5 ዔያታ ሸይንቶና ዓዳንሢ ፃጸፓ ሙኬያኬ፤ ከሪሰቶሴያ ዓሲ ማዒ ሸይንቴሢ ዔያቶይዳፓኬ፤ ዒዚ ጋዓንቴ ቢያሢዳፓ ዑሣ ማዔያኬ፤ ሃሣ ዓንጃንቴ ያኦሲኬ፤ ዓኦሚን። 6 ያዲ ማዔቴያ ያኦሲ ቃኦላ ሃሸንቴኔ ጌይሢቲዋሴ፤ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዜርፃ ጉቤ ጎኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሲኬ ጌይሢቲዋሴ። 7 ዴያጉዲ ሃሣ ዓብራሃሚ ዜርፃ ቢያ ያኦሲ ናይኬ ጌይሢቲዋሴ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ያኦሲ ዓብራሃሚ፡- «ዜርፃ ኔኤኮ ዔኤሊንታንዳሢ ዩሳኦቁ ዛሎናኬ» ጌዔሢርኬ። 8 ዴያር ዓብራሃሚይዳፓ ሸይንቴ ሌሊ ሸይንቴ ዓሳ ያኦሲ ናይቲዋሴ፤ ጋዓንቴ ዓብራሃሚ ዜርፃ ማዒ ፓይዲንቴዛንሢ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጌንቴ ናኦቶኬ። 9 ዴይ ያኦሲ ዒንጌ ዋዛ፡- «ሙካ ለዓ ሃይማ ዋዳ ታ ሙካንዳ፤ ሳኦራ ዒማና ዓቲንቁ ናይ ሸዓንዳ፤» ጋዓያኬ። 10 ዴያ ሌሊቲዋንቴ ኑ ፃጸ ማኦርኮ ዓዳሢ ማዔ፣ ዩሳኦቁዋ ዒርቢቃ ሚንቴ ናይ ጎጳዴ ዋዳና፣ 11-12 ያኦሲኮ ድኦሪንቴ- ማዳ ዛጌቲዋንቴ ድኦሪን ኮዔሢ ድኦሪን ዳንዳዓያ ማዔሢ ዔርዛኒ ላምዎ ናኦታ ሸይንቴ ፑርታኦ ማም ኮሺ ባኦዚ ማዳንዳሢኮ ቤርታ ያኦሲ ዒርቢቃም፡- «ቶይዲ ጌኤዚም ማዳያ ማዓንዳ፤» ጌዔኔ። 13 ዴይያ፡- «ያይቆኦ ታ ናሽኬኔ፤ ዔኤሳዎ ጋዓንቴ ታ ዒፃ፤» ጌይንቴ ፃኦፒንቴሢ፡- ዴያኬ። 14 ዓካሪ ኑ ዋዚ ጎንዳይ? «ያኦሲ ዓሲ ዲማሳኔ» ኑ ጋዓኒ ዳንዳዓ? «ያኦሲ ዓሲ ዲማሳኔ» ፔቲታዎ ኑ ጋዓኒ ዳንዳዓ-ዋሴ! 15 ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሲ ሙሴም፡- «ታ ማኦሪን ኮዓሢ ማኦሪንዳ፤ ሚጠንታኒ ኮዓሢ ማኦሪን ታ ሚጠንታንዳ፤» ጌዔኔ። 16 ዴያር ያኦሲ ዓሲ ድኦሪሢ ዓሲ ማሊሢና ዓሲ ማዳና ዛጌቲዋንቴ ዒዛኮ ማኦሪያናኬ። 17 ያዲታሢር ጊብፃ ካኦቲም፡- «ታ ዋልቆ ኔ ዛሎና ታ ዳዋኒና ሱንፃኦ ታኦኒ ዓጮ ቢያይዳ ዔርቲያ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ካኦታሴኔ» ጌይንቴ ፃኦፒንቴኔ። 18 ዴያር ያኦሲ ኮዔሢ ማኦሪን፤ ዒና ባይቃንዳጉዲ ዒ ኮዔሢኮ ዒና ማሉዋጉዲ ደዲሻኔ፤

ያኦሲኮ ጎሪንቶና ማኦሪያና
19 ዓካሪ፡- «ያኦሲ ማሊሢ ማካኒ ዳንዳዓንቴዋያ ማዔቴ ያኦሲ ዓሳ ዓይጎር ለፑርታ ማዳኔ፤ ጌይ ጎሪይ» ጋዓይ ናንዳ። 20 ሃይ ዓሢ ኔ! ያኦሲና ዋላ ማርማኒ ዓይጎ ዋልቆ ኔኤኮ ዓኦይ? ማኦሪንቴሢ

ማኦሪሢ ኮራ፡- «ኔ ታና ዓይጎር ሃያይዲ ማኦይ?» ጋዓኒ ዳንዳዓ? 21 ያቲ ማኦሪሢ ዝኢጮ ዓጠዳፓ ዔኪ ፔቲ ባኤሎ ቦንቸንታያ ማሢ፤ ባሳዘ ቦንቸንቲዋያ ማሢ ማኦሪን ዳንዳዓ-ዋዳ? 22 ያኦሲ ዳጎ ጎሪንቶ ፔኤኮ ዳዋኒና ዋልቆ ፔኤኮ ዔርዛኒ ኮዒ ባይሰንቶም ጌኦጊንቴዛንሢ ሚርጌና ጊቢ ዳንዳዓያ ማዔቴሽ! 23 ዴያ ዒዚ ማዳሢ ቤርታዲ ቦንቸም ዒ ጌኦጊሹ፣ ዒ ማኦሪ ዓሳም ዒዛኮ ቦንቸ ዴኤፑዋ ዳዋኒኬ። 24 ዒ ማኦሪ ዓሳ ዓይሁዳፓ ሌሊቲዋንቴ ዓይሁዳ ማዒ ባኦ ዓሳይዳፓኦ ኑና ዔኤሌኔ። 25 ዴይያ፡- ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ሆሴዔ ዛሎና «ታ ዳሬ ማዒባኦ ዓሳ ታ ዳሬ!» ጌይ ታ ዔኤላንዳ፤ ታ ናሽኮዋ ዳር ታኦኒ ናሽካዘንሢ፤ ጌዒ ታ ዔኤላንዳ፤ 26 ዔያታ «ዒንሢ ታኦኒ ዳሬቲዋሴ» ጌይንቴ ቤዘይዳ ናንጊና ባይቁዋ ያኦዛሢ ናኦቶ ጌይንታንዳ፤ ጌይንቴሢ፡- ዴያኬ። 27 ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዒሲያሴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዛሎ ዑኡዘ ዳጊዲ፡- «ዒሰራዔኤሌ ናኦቶኮ ፓይዳ ባዘ ማኦሪሎጉዲ ሚርጌቲያ ዔያቶይዳፓ ዳቃንዳዘንሢ ዳካ ሌሊኬ። 28 ዴይያ ያኦሲ ናጉዋዎ ሩኡሪና ዓጮይዳ ዋጋንዳሢርኬ» ጌዔኔ። 29 ዴያጉዲ ሃሣ ዒሲያሴ ከኤዛዎ፡- «ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ዜርፃ ኑኤኮ ዓይሰባኦያታቲ ሰደሚና ጋምራና ካታማ ባይቁሢጉዲ ኑኤኒ ሄኤዳ ባይቁያ ናንዳንቴኬ» ጌይ ቤርታዲ ከኤዛኔ። 30 ዓካሪ ኑ ዋዚ ጎንዳይ? ከሪሰቶሴ ጉሙርቁሢና ጰዳ ዒሉዋ ላቢ ኮዒባኦ፣ ዓይሁዳቲዋ ዓሳ ዳንቁኔ፤ 31 ጋዓንቴ ዋጌይዳፓ ጰዳ ዒሉዋ ኮዔ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋጎ ኩንሢ ዳንዳዓባኦሢር ዒሉዋ ዳንቃኒ ዳንዳዓባኦኔ። 32 «ዓይጎር ዒሉዋ ዳንቁባኦ?» ጌዔቴ ዔያታ ዒሉዋ ዳንቃኒ ኮዔሢ ያኦሲ ጉሙርቁሢናቲዋንቴ ማዳና ማዔሢር ዲቃ ሹጫሢዳ ዔያታ ዲቁንቴኔ፤ 33 ዴይያ፡- «ሃይሽ፤ ዓሲ ዲቃ ሹቸ ደዮኔይዳ ታ ጌሢኔ፤ ዴይ ሹጫሢ ዓሲ ዲቁ፣ ዓጋ ላሌኬ። ዓዛ ጉሙርቁሢ ጋዓንቴ ቦርሲንታዓኬ» ጌይንቴ ፃኦፒንቴሢ፡- ዴያኬ።

10

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲ ጎይያ ዓኦሪባኦሢ
1 ታ ዒሸንሦ! ታ ሚሸንሦ! ታኦኒ ዒናይዳ ዓኦ ዳኤፖ ማሊያና ያኦሲ ታ ሺኦቃ ሺኦጲፃ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዳቃንዳጉዲኬ። 2 ጎኔ ዔያታ ዔሩዋዎ ማዳ፤ ያኦሲ ዛሎ ባኮ ዒናፓ ናሽካ

9:4 9:4 ኬሲ. ማፃ 9:4። 9:7 9:7 ማኢ. ማፃ 21:12። 9:9 9:9 ማኢ. ማፃ 18:10። 9:11-12 9:11-12 ማኢ. ማፃ 25:23። 9:13 9:13 ሚሊ. 1:2-3። 9:15 9:15 ኬሲ. ማፃ 33:19። 9:17 9:17 ኬሲ. ማፃ 9:16። 9:20 9:20 ዒሲ. 29:16፤ 45:9። 9:25 9:25 ሆሴ. 2:23። 9:26 9:26 ሆሴ. 1:10። 9:28 9:28 ዒሲ. 10:22-23። 9:29 9:29 ዒሲ. 1:9።

ዓያና ዔያቶኮ ዓአሠ ታ ታ ቶኦኪና ዔያቶኮ ማርካኬ። 3 ያኦሲ ዓሶ ዒሎ ማሂ ዛጋ ጎይዖ ዔያታ ዔሩዋዖ ዔያታ ፔኤር ዒላኒ ኮዒያና ያኦሲ ዒሎዋዎ ዓይሠንቲባኦሴ። 4 ዓሲ ቢያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሠና ዒላንዳጉዲ፣ ሙሴኮ ዓሶ ዋይሦ ዋጋ ኪሪሰቶሴና ኩሜኔ።

ዳቁንታ ቢያ ዓሲም ማዒያ

5 ዋጎ ኩጎሠሠና ዕዳ ዒሎዋ ዛሎ ሙሴ ፃአፔሠ፡- «ዋጎ ኩጎሠሠ ቢያ ሺምፔና ናጎጋንዳኔ» ጋዓያኬ። 6-7 «ኔኤኒ ዒኖና <ፔቴ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ኬይሳኒ ለካ ጫሪጎጮ ኬሰኮጎጎ። ጌራፖ፤» ሃሣ «ኔ ዒኖና <ፔቴ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ኬሳኒ ሃይቁ ዓሳ ዓአ ቤዛ ኬዳጎጎ። ጌይፖ» ዩይ፡- ኪሪሰቶሴ ሃይካኬ፤ ያኦሲ «ዒሎኬ» ጌይ ዛጋ ዓሳ ያዲ ጎዑዋሴ።

8 ሃሣ ገንሣ፡- «ያኦሲኮ ቃኦላ ኔኤኮ ኮይላኬ፤ ፔቶ ሃሣ ኔኤኮ ዳጎጎና ዒኖናይዳኬ» ጌይንቲ ፃአፒንቲ። ዩይ ቃኦላ ኦኤኒ ኬኤዛ ጉሙርቁዖ ቃኦሎኬ።

9 ዩሱሴ ጎዳ ማዕሠ ኔ ዒኖና ኔ ማርካዲ ያኦሲ ዒዛ ሃይባፓ ዔቁሴሠና ኔ ጉሙርቁቶ ዳቃንዳኔ። 10 ዓይጎር ጌዔቴ ዓሲ ፔ ዒኖና ጉሙርቁ ዒላኔ፤ ፔ ዳጎጎና ማርካዲ ዳቃኔ፤ 11 ዩይያ፡- «ዒዛ ጉሙርቁሠ ቢያ ቦርሲንቲንዳዋሴ» ጌይንቲ ፃአፒንቲሠጉዳያኬ። 12 ዓካሪ፤ ፔቴ ያኦዛሠ ቢያሠኒ ጎዳ ማዕሠር ዓይሁዴ ዓሶና ዓይሁዴ ማዒባኦ ዓሶና ባኦካ ዲሙዋ ባኦሴ፤ ዒዛ ኮሺ ያኦሲ ማዕሠር ሺኢቃዘንሠም ቢያ ዳቁንቶ ዓንጆ ሚርጌና ዒንጋኔ፤ 13 ዓይጎር ጌዔቴ ጌኤዦ ማፃኦፖይዳ፡- «ጎዳ ማኦዳጎዳጉዲ ዔኤላሠ ጉቤ ዳቃንዳኔ» ጌይንቲ።

14 ጋዓንቲ ዒዛ ጉሙርቁባኦታዖ ዋይቲ ዔያታ ዔኤላኒ ዳንዳዓይ? ሃሣ ዒዛ ዛሎ ዋይዚ ባኦዖ ዋይቲ ዔያታ ጉሙርቁንዳይ? ዔያቶም ኮዦ ሃይሶ ቃኦሎ ኬኤዛ ዓሲ ባኦንቲ ዋይቲ ዔያታ ዋይዚ ዳንዳዓንዳይ? 15 ጌኤዦ ማፃኦፖይዳ ኮዦ ሃይሶ ቃኦሎ ኬኤዛዘንሠ ኬኤዘም ዳከንቲባኦታቴ ዋይቲ ዔያታ ኬኤዛኒ ዳንዳዓንዳይ? «ኮዦ ሃይሶ ኬኤዛ ዓሶኮ ቶካ ዋዚጉዴ ኮሺዳይ?» ጌይንቲ ፃአፒንቲሠጉዳኬ። 16 ጋዓንቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ፡- «ጎዳሠኖ! ኦኤኒ ኬኤዛ ቃኦሎ ያኦሲ ዔኤይ?» ጌዔሠጉዲ ቢያሠ ኮዦ ሃይሶ ቃኦሎ ዔከባኦሴ። 17 ዓካሪ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሠ ዕዳሠ ኮዦ ሃይሶ ዋይዚዳፓኬ፤ ኮዦ ሃይሳኦ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ኬኤዛሠኬ። 18 ሂንዳ ታ ሂዚ ጎዖም፤ ኮዦ ሃይሶ ዔያታ ዋይዚባኦሴ ጌይሠዳ? ጌኤዦ ማፃኦፖይዳ፡-

«ኮዦ ሃይሳ ዓጮ ቢያይዳ ኬኤዚንቲ፤ ዩይ ዑኦዛ ዓጮኮ ጋፖ ሃላኔ»

ጌይንቲ ፃአፒንቲሠጉዳ፤ ጎኔና ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ዋይዜያኬ። 19 ሃሣ ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ኮዦ ሃይሶ ዔሪባኦሴ ጌይሠዳ? ዩይ ያዲ ጌይንቲዋጉዲ ሙሴ ሃያኮ ቤርታ፡-

«ቦሂንቲ ዓሶ ዓሲ ማሂ

<ዋይቲ ዔያታ ኦፑዲ ማዕይ> ታ ዒንሠ ጌይሲሳንዳኔ፤

ዔኤቢ ዔሩዋ ዓሶ ዔርዚ ታ ዒንሠ ዳጋሳንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ሃሣ፡- «ታና ኮዒባኦሠም ታ ዕዳኔ፤

<ያኦሲ ዓንካዳይ?> ጌይ ታና ያኦጠባኦዘንሠም ታ ፔጋዲ ዕዳኔ» ጌዒ ጫርቁ ኬኤዜኔ።

21 ጋዓንቲ ዒሲራዔኤሌ ዓሶ ዛሎ ኬኤዘዖ፡- «ዓይሠንቲዋ፣ ዒፃ ዴሬ

ታ ባንሠ ሙካንዳጉዲ ቢያ ዋዴ ኩጮ ታ ቤኤዜኔ» ጌዔኔ።

11

ያኦሲ ዒሲራዔኤሌ ዓሶ ፔቶ ሃሺባኦያ ማዒያ

1 ሂንዳ ታ ሃሣ ሂዚ ጎዖም፤ ያኦሲ ፔ ዴር ሃሺያ? ፔቴታዖ ሃሺባኦሴ! ታኦኒ ታ ቶኦኪና ዓብራሃሜ ዜርፃፓ ሃሣ ቢኢኒያሜ ማኦራፓ ማዕይ ዒሲራዔኤሌ ዓሲኬ። 2 ዩያር ያኦሲ ቤርታዲ ዶኦሬ ዴር ሃሺባኦሴ፤ ጌኤዦ ማፃኦፓ ዔኤሊያሴ ዛሎ ዋዚ ጌዔቴያ ዒንሠ ዳቁሠዋዳ? ሃሣ ዒሲራዔኤሌ ዴራ ማዴ ባኮ ዋዚ ጌዒ ያኦሲም ዒዚ ፑሽኬቴያ ዒንሠ ዔሩዋዳ? 3 ዒማና ዔኤሊያሴ፡- «ጎዳሠኖ! ኔ ማሊያ ኬኤዛዘንሠ ዔያታ ዋዴኔ፤ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኦሽኮ ቤዘዋ ሻሂም ታኦኒ ሌሊ ዓቴኔ፤ ታናኦ ሃሣ ዔያታ ዋዲ ኮዓኔ» ጌዔኔ። 4 ጋዓንቲ ያኦሲ ዒዘም ማሃዖ፡- «ጎኔ ያኦሲ ማዒባኦ፣ ባዓኦላ ጎዖ ያኦዘ ካኦሽባኦ ላንካይ ሺያ ዓሲ ታኦኮ ዓኦኔ» ጌዔኔ።

5 ሃሣ ማዕይ ያኦሲኮ ኮሹዋ ዒንጊያና ዶኦሪንቲ ዳካ ዒሲራዔኤሌ ዓሲ ዓኦኔ። 6 ያኦሲኮ ዶኦሪዖ ኮሹዋ ዒንጊያና ማዕቶ ማዳናቴዋሴ ጌይሠኬ፤ ዋንዴ ማዴና ማዕቴ ያኦሲኮ ኮሹዋ ዒንጊያ ኮሹዋ ዒንጊሠ ማዒንዲዋያታንቲኬ።

7 ዓካሪ ጋፒንፃ ዓይጎ ማዕይ? ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ዔያታ ኮዔ ባኮ ዴንቁባኦሴ፤ ዶኦሪንቲዘንሠ ጋዓንቲ ዴንቁኔ፤ ዓቴ ዓሳ ጎኦም ዔራኒ ዳንዳዒባኦሴ። 8 ዩይያ ያዲ ማዕሠ፡-

«ያኦሲ ዒኖ ዔያቶኮ ዶጠሴ፤ ዩያር ሃኖ ሂላንዳኦና

ዓኦፓ ዔያቶኮ ዴንቁዋሴ፤ ዋያኦ ዔያቶኮ ዋይዙዋሴ»

ጌይንቲ ፃአፒንቲሠጉዳኬ። 9 ዳውቴ ሃሣ፡- «ዔያታ ሙዓኒ ቡካ ቤዛ ዓርቃ ፒር፤

ሃሣ ሎንሣ ዔቴ ማዒ ዔያቶ ሜታሶንጎ!

10 ዓኦፓ ዔያቶኮ ዴንቁዋጉዲ ዲዋንጎ፤ ጌኢራኦ ዔያቶኮ ሜቶና ቢያ ኬሊ ዋሶንጎ»

ጌዔኔ።

11 ሂንዳ ላሚ ታ ሃሣ ሂዚ ጎዖም፤ ዓይሁዳ ዓሳ ዳቢንቲሠ ናንጊና ባይቃንዳጉዲዳ? ያዲቲዋሴ!

ዓይሁዳ ዓሶ ዳቢንቶ ዛሎና ዓይሁዳ ማዒባኦ ዓሳ ዳቁንታ ዴንቁኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕሠ ዔያታ ዓይሁዳ ማዒባኦ ዓሳ፡- «ዋይቲ ዔያታ ኦፑዲ ማዕይ?»

10:5 10:5 ለዊ. ዓከ 18:5። 10:8 10:8 ላሚ. ዋማ 30:12-14። 10:11 10:11 ዓሲ. 28:16። 10:13 10:13 ዓሲ. 2:32። 10:15 10:15 ዓሲ. 52:7። 10:16 10:16 ዓሲ. 53:1። 10:18 10:18 ዓይኦ. 19:4። 10:19 10:19 ላሚ. ዋማ 32:21። 10:20 10:20 ዓሲ. 65:1። 10:21 10:21 ዓሲ. 65:2። 11:1 11:1 ፒላጲ. 3:5። 11:3 11:3 1ካኦቶ. ማ 19:10፤14። 11:4 11:4 1ካኦቶ. ማ 19:18። 11:8 11:8 ላሚ. ዋማ 29:4፤ ዓሲ. 29:10። 11:10 11:10 ዓይኦ. 69:22-23።

ጋዓንዳጉዲኬ። 12 ዓይሁድ ዓሰኮ ደብንታ ዓጮም ሚርጌ ዓንጅ ጳዲሴኔ፤ ሃሣ ዓይቶኮ ባለቲባኣያ ማዕፃ ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰም ዓንጅ ማዕኔ፤ ምንዴ ዓይሁድ ዓሰ ቢያ ደቄያ ማዕቴ ዓንጅ ምዚ ሚርጋንዳንቴዳይ?

ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰኮ ደቄንቶ

13 ሃሣ ሃያ ታ ከኤዛሣ ዲንሣ። ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰምከ፤ ዲንሣ። ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰም ታ ከኤዛንዳጉዲ ደከንቴሣሮ ታ ማዳ ማደና ምዛዳ። 14 ሃያ ታ ማዳሣ ታ ፃጸ ማዕ ዓይሁዳ ዓሰ። «ዓያታ ምይቲ ኑጉዲ ማዕይ?» ጌይሳኒከ፤ ዩያይዲያና ጎምጎጎቴ ዔያቶይዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሣ ታ ደቄሻንዳያ ናንዳ። 15 ያኦሲ ዔያቶ ሃሽሣሮ ሚሌ ዓሰ ያኦሲና ቡካያ ማዕቴ ያኦሲ ዔያቶ ፔ ዓሲ ማሃ ዔካ ምደና ምዕይታንዳያ ዲንሣም ማላይ? ዩይ ሃይቢዳፓ ዔቄሣጉዳያከ!

16 ፔቴ ቆኦሮ ሙኑቃኮ ካራፓ ዔኪ ያኦሲም ዲማዴያ ማሆናቴ ሙኑቃ ጉቤ ያኦሲም ዲማዴያ ማዕ። ዩያጉዲ ሃሣ ፔቴ ማሣኮ ፃጸ ያኦሲም ዲማዴያ ማዕቴ ካኣፓኣ ዲማዴያ ማዕ።

17 ማኦሮ ካራ ቱኮና ዛይቶ ሪሚቶ ሚያኮ ካኣፓ ማዕ ዓይሁድ ዓሰ ማቂ ከዴ ቤዛ ጌሃና። ካዮ ሪሚቶ ካኣፓጉዲ ማዕ። ዲንሣ ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰ ዔያቶም ዲንገንታ ዓንጅ ዲንሣያ ዴንቃያ ማዕ። 18 ዩያሮ ዲንሣ ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰ ማቂ ከዴ ካኣፓ። ዓይሁድ ዓሰይዳ ያቶርቂፓቴ፤ ዲንሣ ካኣፓ ሌሊ ማዕሣሮ ፃጸ ዲንሣ ከዲ ዓርቂ፤ ዲንሣ ፃጸ ከዲ ዓርቂባኣሣሮ ሄርሽንታንዳያ ዲንሣም ኮይሱሞ።

19 ጋዓንቴ። «ካኣፓ ማቂ ከዴሣ ኑኡኒ ዔያቶ ቤዛ ጌላንዳጉዲ ጌይከ» ዲንሣ ጋዓንዳኣናንዳ። 20 ያዲ ዲንሣ ጋዓኒ ጎኔከ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ማቂ ከዴሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁም ዓቲያና ማዕዛ ዲንሣ ደዲ ዲኣካ ዴዔሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያና፤ ያዲ ማዕሣሮ ዲንሣጌጌንዳፓዓቲም ያቶርሙም ዲንሣ ኮይሱሞ። 21 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ ቤርታ ማኸንቶ ካኣፓ ማዕ። ዓይሁድ ዓሰም ሚጠንቲባኣያ ማዕቴ ዲንሣማኣ ሚጠንታዓከ። 22 ዓካሪ ያኦሲኮ ሚጠንቶና ሚጠንቶ ዲጂያና ዛጉሞቴ፤ ሚጠንቶ ዲጂያ ዲዛኮ ማቂ ከዴዘንሣም ማዕዛ። ሚጠንቶ ዲ ዲንሣ ሚጠንታ፤ ዩያ ዲ ማዳንዳሣ ዲዛ ጉሙርቁያና ደዲ ዲንሣ ናንጌቴከ፤ ደዲባኣቴ ጋዓንቴ ዲንሣያ ማቂ ከዳንዳ። 23 ዓይሁድ ዓሰ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ዲጂያ ሃሽ ማዕቴ ቤርታ ዔያታ ዓኣ ቤዛ ማማዓንዳ፤ ምይቲ ጌዔቴ ያኦሲ ዔያቶ ቤርታ ዓኣ ቤዛ ማሃኒ ደንዳዓ። 24 ዲንሣ። ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰ፤ ዲንሣ ካዮ ሪሚቶ ካኣፓ ማዕ ዓኣያታዎ ዲንሣኮ ቤዛ ማዕባኣ። ቱኮና ዛይቶ ሪሚቶ ሚያይዳ ዓይሣንታኒ ዳንዳዔቴ ቱኮና ዛይቶ ሪሚቶ ካኣፓ ማዕ ዓይሁድ ዓሰ ቤርታ ዔያታ ዓኣ ቤዛ ማዓኒ ምይቲ ዔያቶም ዳንዳዲንቴንዳዎይ!

ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ደቃኒ ዳንዳዓያ ማዕፃ

25 ታ ዲሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! «ኑ ዔራከ» ጌይ ሄርሽንቲፓቴ፤ ፔቴ ዓኣሽንቴ ባኣዚ ታ ዲንሣም ከኤዛንዳ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ጉሙርቆ ዲጂያ ጋፒንሣ ሄላንዳኣናቴሞንቴ ዔኤሊንቴ። ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰ ቢያ ያኦሲ ባንሣ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና። 26 ዓካሪ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ቢያ ደቃንዳሣ።

«ደቄሻሣ ጂያፓ ከሰካንዳ፤ ያይቆኦኤ ዜርያኮ ጎሞ ባይዛንዳ፤ 27 ጎሞ ታ ዔያቶኮ ባይዛ ምደና

ዔያቶና ምላ ታ ጫኣቃንዳ ጫኣቁማ ያዲከ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ ጎይያና።

28 ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ኮዡ ሃይሶ ምይዘያ ዔኮ ዲጂያና ዲንሣ ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰም ደቄንታ ማዕንዳጉዲ ያኦሲኮ ዔያታ ሞርከ ማዕ። ጋዓንቴ ደኦሪንቴያ ዛሎታቴ ዔያታ ዓደንሣ ዛሎና ያኦሲኮ ዲጊኖከ። 29 ያኦሲ ደኦሪ ሃሣ ኮሹሞ ዲንገያ ሞ ዲንጌሣኮ ጊንፃ ዲ ማዴ ማደና «ዓይጋ ታ ሂዳይ!» ጌይ ማሎሞ። 30 ዲንሣ። ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሰ ቤርታ ያኦሲም ዓይሣንቴሞያከ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ዓይሁዳ ዓሰ ዓይሣንቴባኣ ዛሎና ያኦሲ ማኣሪያ ዲንሣ ዴንቂ። 31 ያኦሲ ዲንሣ ማኣሪሣ ያኦታ ዛጋያ ያኦሲም ዓይሣንቴሞያ ማዕ። ጋፒንፃ ጋዓንቴ ዲንሣ ማኣሪ ጎይያ ዔያቶም ማኣራንዳ። 32 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ ዓሰ ቢያ ማኣራኒ ጋዓ። ዓሰ ቢያ «ዓይሣንቴሞያከ» ጌይ ሃሽ፤

ያኦሲ ሄርሽሣ

33 ያኦሲኮ ኮሹሞና ሃኣማቶና ሃሣ ዔራቶና ያኦሲያ ዔራሞያከ፤

ዲ ሞጋ ሞጊያ «ሞዘምዳይ?» ጌይንቴሞያከ፤ ዲ ማዳ ጎይፃኣ ዔርቁሞያከ፤

34 ያኦሲ ማላሣ ዔራይ ያኦሲያ ባኣሴ፤ ዲዛ ዘራ ዓሲያ ባኣሴ፤

35 ታልያ ማሃንዳጉዲ፤ ዲዛም ታልዔ ዓሲያ ባኣሴ።

36 ምይቲ ጌዔቴ ቢያ ባኮ ማኸሣ ዲዛከ፤ ቢያ ባኮ ናንገሻሣ ዲዛከ። ዲዛም ናንጋያከ፤ ናንገና ቦንቾ ዲዛም ማዎንጎ፤ ዓኣማን።

12

ያኦሲም ማዳኒ ናንጎንድ ጎይሣ

1 ዓካሪ ታ ዲሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ያኦሲ ሞዛሳያ ሃሣ ናንገና ባይቁሞ ዲንጎ ባኣዚ ማሃ ዲንሣ ያኦሲም ዲንሣ ዲንጋንዳጉዲ ዓቶም ጋዓ ያኣዛሣ ሱንያና ታ ዲንሣ ሺኣቃ፤ ዩይ ዲንሣ ዲንጋኒ ኮይሳሣ ፒዜ ማዕፃ ጎኔና ያኦሲ ካኣሽከሣከ። 2 ኮሽ ሃሣ ሞዛሳያ። ፓጫ ባኣዚያ ባኣያ ማዕ ያኦሲ ማላያ ዲንሣ ዔራንዳጉዲ ዲንሣኮ ዲና ዓካዲ ላኣሚንቶንጎ፤ ጋዓንቴ ሃያ ዓጮ ዓሰኮ ፑርቶ ማላያጉዲ ማዲፓቴ።

3 ሃሣ። «ዲንሣ ፔቴ ፔቴሣም ያኦሲ ዲንጌ ጉሙርቁያጉዳያ ሽሌዑሞና ማላንዳፓዓቲም ዲንሣም ኮይሳሣዳፓ ዑሣ ዓኣሣ። ዲንሣ ዴጊዲ ማላፓቴ» ጌይ ያኦሲ ታኣም ፔ ኮሹሞና ዲንጌ ጎይያና ታ ዲንሣ ዘራ። 4 ኑኡኮ ፔቴ ፔቴሣኮ ዑያይዳ ዲማ ዲማ ቤሲ ዓኣ፤ ዩያ ዲማ ዲማ

11:26 11:26 ዓ.ሲ. 59:20። 11:27 11:27 ዓ.ር. 31:33-34። 11:33 11:33 ዓ.ሲ. 55:8። 11:34 11:34 ዓ.ሲ. 40:13። 11:35 11:35 ዓ.ዮ. 41:11። 11:36 11:36 1ቆሮ. 8:6።

1 ዲንህ ባክይዳ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁያና ደዲቱዋ፡ ላቤ ዓሲ ዓኣቶ ናሹሞና ዒዛ ዓዓርቁዋቲ፤ ከይሱዋ ጎይህና ዒዛኮ ላቤ ማሊያይዳ ዋጊፖቲ፤ 2 ፔቲ ዓሲኮ ጎሙርቁያ፡- «ቢያ ባኣዚ ሙይንታኒ ኮይሳያኩ» ጋዓያ ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁያና ደዲባኣህ ጋዓንቲ ሙዓኒ ቱኮናያ ሃሃ ዜርቆና ሳኣሚ ሌሊ ሙዓያ ናንዳኔ፤ 3 ዬያሮ ጉቤ ባኮ ሙዓህ ሙዑዋኣህ ቢሆፓ፤ ቱኮ ባኮ ሙዓህ ጉቤ ባኮ ሙዓህ ዑፃ ኮይሱዋ ጎይህና «ደቤኔ» ጌይ ዋጎፓ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዒዛሲያ ያኦሲ «ኮሺኩ» ጌዔህሮኩ። 4 ዓካሪ ማሊ ዓሲም ማዳህ ዑፃ ዋጋንዳያ ኔኤም ኮይሱዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ዒዚ ሎኣሜቲያ ዓቁቲያ ዒዛኮ ጎዳ ዔራፓኣዓቲም ኔ ባኣዚቱዋሴ፤ ዒዛኮ ጎዳህ ዒዛ ዓቁሳኒ ዳንዳዓህሮ ደዲ ዒ ዓቃንዳኔ።

5 ዬያጉዲ ሃሃ፡- «ፔቲ ኬላ ባጎ ኬላፓ ባሼ ቦንቸንታያኩ» ጌይ ማላይ ናንዳኔ፤ ባጋህ ሃሃ፡- «ቢያ ኬላ ሄኮ ቦንቸንታኒ ኮይሳኔ» ጌይ ማላይ ናንዳኔ። ዓካሪ ዬያጉዳ ባኮ ቢያይዳ ፔቲ ፔቲህ ፔ ማሊያ ደማሲ ዔራንዳያ ኮይሳኔ። 6 ፔቲ ኬሎ ማሊ ኬላፓ ባሼ ማህ ቦንቸን ዓኣቶ ዬያ ዒ ማዳህ ጎዳ ቦንቸን ጌዒ ኩ፤ ሙዓ ሙዓሮዋ ያኦሲ ዒ ጋላታ። ቢያ ሙዓ ሙዑዋኣህ ያኦሲ ቦንቸን ጌዒ ሙዑዋሴ፤ ዒ ሙዑዋ ሃሺያና ያኦሲ ጋላታ። 7 ኦጊዳፓ ያና ማዓቲያ ፔኤሮ ናንጋያና ፔኤሮ ሃይቃይ ባኣሴ፤ 8 ኦኡኒ ናንጌቲያ ጎዳ ዩሱሴም፡ ሃይቁቲያ ጎዳ ዩሱሴምኩ፤ ዬያሮ ኦ ናንጌቲያ ሃይቁቲያ ጎዳ ዩሱሴሮኩ። 9 ዓይጎሮ ጌዔቲ ኪሪሰቶስ ሃይቁ ሃይባፓ ዓቁህ ሸምፖና ናንጋ ዓሰና ሃይቁቲያ ናንጎና ናንጋ ዓሰኮ ጎዳ ማዓኒኩ። 10 ሃይቁ ፔቲይ ማሊህ ዑፃ ዓይጎሮ ኮይሱዋ ጎይህና ዋጋይ? ሃሃ ፔቲህ ባጋህ ዓይጎሮ ቦሃይ? ኦኡኒ ቢያህ ያኦሲ ዋጎ ዋጋ ቤዛ ሺኢካንዳኔ፤ 11 ዋይቲ ጌዔቲ ጎዳ፡- «ታኣኒ ናንጎና ባይቁዋ ያኦሲኩ፤ ዓሲ ቢያ ታ ቤርታ ጉምዓቲ ፔ ዳንጎና ታኣኒ ያኦሲ ማዓህ ማርካዳንዳኔ» ጋዓኔ ጌይንቲ ፃኣፒንቲህሮኩ። 12 ዬያሮ ኦ ፔቲ ፔቲህ ኦ ማዳ ዛሎ ያኦሲ ቤርቶ ሺኢከ ኬኤዛንዳኔ።

ዓሲም ደቆ ማዓህ ኮይሱዋያታህ
 13 ዓካሪ ኦጊዳፓ ፔቲይ ባጋህዳ ኮይሱዋ ጎይህና ዋጊያ ሃሸንጎ፤ ሃሃ ዓሲ ደቁሲ ጎማሲሳ ባኣዚ ማዳህዳፓ ካፒንቶንጎ። 14 ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶስ ዓሲ ታ ማዓ ጎይያና ሙኡዚዳ ሙይንታኒ ኮይሱዋ ሙኡዚ ባኣህ ታ ዓራሬ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ዓሲ ፔቲ ባኣዚ «ሙይንታኒ ኮይሱዋ ባኣዚኩ» ጌዒ ማላያ ማዓቲ ዬና ባኬላ ዒዛም ሙይንታኒ ኮይሱዋ ባኣዚኩ። 15 ሙኡዚ ዛላና ኔ ዒሻህ ኔ ማሊሺ ያዩሳያ ማዓቲ ናሹሞና ዒዛና ኔ ናንጋያቱዋሴ፤ ዬያሮ ኪሪሰቶስ ዒዛም ሃይቁ ዓህ፡ ኔ ሙዓ ሙዓ ዛሎና ጎማሲ ባይዚፖ። 16 ዓካሪ ዲንህም ኮሺ ማዓ ባኮ ማሊ ዓሳ ቦሃንዳጉዲ

ማህፖቲ። 17 ያኦሲ ካኣቲማ ዓያና ጌኤሺ ዛሎና ጴዳ ዓሎሞ፡ ኮሹሞና ዋዛና ማዓንዳኣፓዓቲም ሙኡዚና ዑሺና ዛላ ባኣዚቱዋሴ። 18 ዬያ ደማሲ ዔራ ኪሪሰቶስም ማዳ ዓሲ ያኦሲ ዋዛሳንዳኔ፤ ዓሲ ቤርቲዳኣ ጋላቲንቲያ ማዓንዳኔ።

19 ዬያሮ ኮሹሞ ጴዳያ፡ ሃሃ ዋሊያ ሴካና ሃንጋና ደዲሻያ ማዓ ባኣዚ ኦ ማዳም። 20 ሙኡዚ ዛላና ያኦሲ ማዳ ኦ ባይዚባኣቲ ኮሺኩ፤ ሙኡዚ ቢያ ሙይንታኒ ኮይሳያኩ፤ ጋዓንቲ ማሊ ዓሲ ደቁ ጎማሲሳ ሙኡዚ ሙዒህ ደቢንቲኩ። 21 ዓሲ ደቁ ደቢሻ ባኣዚ ማዓቲ ዓሻኪ ሙዒህንታ ዳጋህ ዑሺንታ ሃሃ ዬያጉዳ ማሊ ባኮዋ ሃሺያ ቃራኩ። 22 ዓካሪ፤ ዬያ ኔኤኮ ጉሙርቁያ ኔኤና ያኦሲና ሌሊ ዔራያ ማፖንጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ «ፒኬኩ» ጌይ ዒ ማዳ ባኮ ዒና ዒዛኮ «ኔ ደቤኔ» ጎዑዋ ዓሲ ጋላቲንቲያኩ። 23 ሙኡዚ ዓልቲ ዓልቲ ሙዓ ዓሲ ጋዓንቲ ጉሙርቁህና ዒ ሙዑዋኣህሮ ያኦሲ ዒዛይዳ ማቶ ሄሊሳንዳኔ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ጉሙርቁህና ማዳንቲባኣ ባኣዚ ቢያ ጎማኩ።

15

ዓሲ ዋዛሳኒ ኮይሳያ ማዓያ

1 ኦኡኒ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁያና ደዲ ማዓ ዓሳ ጉሙርቁያና ላቤ ዓሰኮ ላቢያ ዔራ ማኣዳያ ማዓንዳኣፓዓቲም ኦና ኦ ዋዛሳያ ማዓኒ ኮይሱዋሴ፤ 2 ኦኡኒ ፔቲ ፔቲህ ማሊህ ያኦሲ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲ ማሊ ዓህ ማኣዳኒ ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ ኦ ማዳም። 3 ዓይጎሮ ጌዔቲ ኪሪሰቶስ ፔና ዋዛሲባኣሴ፤ ጋዓንቲ «ኔና ጫሽኮና ጫዛ ታና ሄሊኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲህ ዒዛይዳ ማዓኔ። 4 ጌኤዦ ማፃኣፓፓ ኦ ዴንቃ ጊቢ ዳንዳዒያና ደዲያና ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ኦኡኮ ዓኣያ ኦና ማሃንዳጉዲ ቤርታዲ ፃኣፒንቲ ባካ ቢያ ዔራቶ ኦ ዴንቃንዳጉዲ ኦም ፃኣፒንቲ። 5 ዲንህ ዩሱሴ ኪሪሰቶስ ጊንያ ሃንታዞንህ ማዓህሮ ጊቢ ዳንዳዒህና ደዲህና ዲንጎ፤ ጎዳ ፔቲም ዓያና ዲንህም ዲንጎንጎ። 6 ዬይ ኦ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶስኮ ዓደ ማዓ ያኦዛህ * ፔቲ ዒናና ፔቲ ዑኡሲና ዲንህ ዒዛ ቦንቸንዳጉዲ ማሆንጎ።

ዓይሁዳ ማዓባኣ ዓሰም ኬኤዚንቲ ኮዦ ሃይሶ

7 ኪሪሰቶስ ዲንህ ቦንቸ ዔኬህጉዲ ዲንህያ ዋሊ ያኦሲ ቦንቸም ጌዒ ቦንቸዋቲ። 8 ሃይ ታ ኬኤዛህ ቤርታ ኦ ዳደንህም ዲንጎንቲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ኩማንዳጉዲና ያኦሲኮዋ ጉሙርቁንቲፃ ዔርታንዳጉዲ ኪሪሰቶስ ዓይሁዳ ማዓባኣ ዓሰም ማዳያ ማዓኔ ጌይኩ። 9 ኪሪሰቶስ ዓይሁዳ ማዓባኣ ዓሰም ማዳያ ማዓ ማሊ ጎይያ ዓይሁዳ ማዓባኣ ዓሳ ያኦሲኮ ማኣሪያ ዛሎ ጋላታንዳጉዲኩ፤ ዬይያ፡- «ዓይሁዳ ማዓባኣ ዓሰ ባኣካ ታ ኔና ጋላታኔ፤ ኔ ሱንያዋ ዓይኩምና ታ ጋላታኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲህጉዲኩ። 10 ሃሃ፡- «ዲንህ ዓይሁዳ ማዓባኣ ዓሳ ያኦሲ ደኣሬ ዳርና ዋላ ዋዛዲዋቲ»

14:6 14:6 ቆላ. 2:16። 14:10 14:10 2ቆር. 5:10። 14:11 14:11 ዒሲ. 45:23። 15:3 15:3 ዓይኩ. 69:9። * 15:6 15:6 ዓደ ማዓ ያኦዛህ፡- ጋዓዛ ዓኮ ጫኣቁም ማፃኣፓ ቤርታዲ ፃኣፒንቲ ጊሪኮ ሙኡሮና «ዩሱሴ ኪሪሰቶስኮ ያኦዛህና ዳዳህና ጋላቲንቶንጎ» ጋዓኔ። 15:9 15:9 2ሳሙ. 22:50፤ ዓይኩ. 18:49። 15:10 15:10 ላሚ. ዋማ 32:43።

ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ።

11 ለሚሃሃ፡-

«ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ጋላቱዋቲ፤ ዳራኣ ቢያ ያኦሲ ጋላቱዋቲ»

ጌይንቲ ፃኣፒንቴኔ።

12 ዬያጉዲ ዲሲያሱ፡-

«ዳር ቢያ ዑፃ ካኣታዳንዳያ

ዲሴዬ ዜርፃፓ ሸይንታንዳ፤

ዒዛይዳ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ

ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሃንዳ፤»

ጌዔኔ። 13 ዲንሂኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዓያኖ ጌኤዠ ዋልቆና ዲጪ ዲጪ ዓኣዳንዳጉዲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዲንጋ፡ ጎዳ ዲንሂ ጉሙርቁሂር ዋዛና ኮሹዋና ሚርጊሺ ዲንሂም ዲንጎም።

ጳውሎስ ጫርቂሲ ፃኣፒሴ ባኮ

14 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ሚርጌና ዲንሂ ኮሺ ማዔሂ ሃሃ ሚርጌና ዲንሂ ዔራያ ማዔሂና ፔቴ ፔቴሂ ሜሌሂ ዘራኒ ዳንዳዓያ ማዔሂ ጎኔና ታ ዔሬኔ። 15 ፔቴ ፔቴ ባኣዚ ታ ዲንሂም ጳቂሂኒ ኮዒ ሃያ ከኢቶ ጫርቂ ታ ዲንሂም ፃኣፔሂ ያኦሲ ታኣም ፔ ኮሹዋና ዲንጌ ጎይያና። 16 ዬይ ኮሹዋ ዲንጊፃ ታኣም ዲንጊንቴሂ ያኦሲ ኮኸ ሃይሶ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳም ቁኤሴ ማዒ ከኤዚ፡ ዬሱስ ኪሪስቶስም ማዳንዳጉዲኔ፤ ዬያር ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዓያና ጌኤሺና ያኦሲም ዲማዴያ ሃሃ ያኦሲ ዋዛሳያ ማዓ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማዒ ዲንጊንታንዳጉዲ ታ ማዳኔ። 17 ታኣኒ ዬሱስ ኪሪስቶስና ማዒ ያኦሲም ማዳኒ ዳንዳዒያና ያቶርቃኔ። 18 ታኣኒ ያቶርቃሂ ታ ከኤዛ ባኮና ማዳ ማዳ ዘሎና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ያኦሲም ዓይሂንታንዳጉዲ ኪሪስቶስ ማሂሂር ሌሊኔ፤ 19 ዬያጉዲ ሃሃ ኪሪስቶስ ያኦሲ ዋልቆና ማዳንታ ዓኪ ማዳንታ ዲቃሃ ማዳዋ ዓያኖ ጌኤዠ ዋልቆና ማዳ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዓይሂንታንዳጉዲ ማሂሂር ታ ያቶርቃኔ፤ ዬያይዲያና ዬራሳላሚይዳፓ ዴንዲ ዔልዋሪቆኔ ሂላንዳኣና ሃንቲ ሃንቲ ኪሪስቶስኮ ኮኸ ሃይሶ ታ ከኤዜኔ።

20 ቢያ ከሊ ታ ማላሂ ሜሌ ዓሲ ቦኦኮልቆያይዳ ማኸሂ ማዒባኣንቴ ኪሪስቶስኮ ሱንፃ ዋይዚንቲባኣ ቤሰካ ቢያ ኮኸ ሃይሶ ከኤዚኔ። 21 ዬያ ታ ማዳሂ፡- «ዒዛ ዘሎ ከኤዚንቲ ቤቂባኣ ዓሳ፡ ዒዛ ዘጋንዳኔ፤ ዒዛ ዘሎ ዋይዚ ቤቂባኣ ዓሳኣ ጳቂሂ ዔራንዳኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቴ ጎይያናኔ።

ጳውሎስ ሮሜ ዓጮ ዓኣዳኒ ማሌሂ

22 ሃኖ ሂላንዳኣና ዲንሂ ኮይላ ታ ሙካኒ ዳንዳዒባኣሂ ታ ዲንሂም ከኤዜ ጎይያና ጊኣጊባኣሂርኔ። 23 ሃሂ ታ ሃካ ዓኣ ማዳ ኩርሴሂር ሃሃ ሚርጌ ሌዔፓ ዓርቂ ዲንሂ ዘጋኒ ሚርጌና ታ ኮዓሂር፡ 24 ዲሰፔኔ ዓጮ ታ ዴንዳያ ዲንሂያ ዲኣና ዘጊ ዓኣዳኒ ማሌኔ። ዲኣካ ዳካ ዲንሂና ዋላ ታ ዴዔሰካፓ ጎይያ ታ ዓኣዳንዳጉዲ

ታኣም ኮይሳ ማኣደ ዲንሂ ማኣዳንዳሂ ታ ጉሙርቃኔ። 25 ሃሂ ጋዓንቴ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዓሳም ዲንጊንታ፡ ማኣደ ሚኢሼ ዔኪ ዬራሳላሚ ታ ዴንዳኔ፤ 26 ዓይጎር ጌዔቴ ሜቁደኒያና ዓካይያ ጌይንታ ዓጮይዳ ዓኣ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ዬራሳላሚይዳ ዓኣ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ባኣካ ዓኣ ማንቆ ዓሳም ሚኢሼ ማኣደ ዳካኒ ማሌሂርኔ። 27 ሃያ ማኣዳሂ ዔያታ ፔ ማሌሂና ዲንጌሂ ዔያቶ ኮይሳያ ማዔምከ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዓይሁዴ ዓሳና ዋላ ዓያኖ ዓንጅ ዴንቃያ ማዔሂር ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ሳያ ዓንጅ ዲንጊ ዓይሁዴ ዓሳ ማኣዳኒ ኮይሳሂርኔ። 28 ዬያር ሃያ፡ ቡኩሶና ማኣዳሂ ሚኢሼ ዬራሳላሚ ዔኪ ዓኣዲ ታ ዲንጌሂኮ ጊንፃ ዲሰፔኔ ዓጮ ዴንዳያ ዲንሂ ዬማና ታ ዘጋንዳኔ። 29 ዲንሂ ኮይላ ታ ሙካኣና ኪሪስቶስ ዘሎና ማዓ ዓንጅ ሚርጌና ታ ዲንሂም ዔኪ ሙካንዳሂ ጉሙርቃኔ።

30 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ታ ዘሎ ታኣና ዋላ ዴዲ ያኦሲ ሺኢጲሂና ታና ዲንሂ ማኣዳንዳጉዲ ኦ ጎዳሂ ዬሱስ ኪሪስቶስና ዓያኖ ጌኤዠናኮ ናሹዋና ታ ዲንሂ ሺኢቃኔ።

31 ዲንሂ ታኣም ሺኢቃንዳሂ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ኪሪስቶስ ጉሙርቁዋ ዓሳይዳፓ ያኦሲ ታና ካፓንዳጉዲና ዬራሳላሚይዳ ታ ማዳንዳ ማዳ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ዋዛሳንዳጉዲኔ።

32 ሃሃ ያዲ ማዔሂኮ ጊንፃ ያኦሲ ማሌሂ ማዔም ዲንሂ ኮይላ ታ ዋዛና ዬዒ፡ ዲንሂና ዋላ ዴዒ ሃውሻንዳጉዲኔ። 33 ኮሹዋ ዲንጋ፡ ያኣዛሂ ዲንሂ ቢያሂና ዋላ ማዖንጎ፤ ዓኣሜን።

16

ጳውሎስ ዳኪ ሳራሂያ

1 ኪንክሪያ ካታሞይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣራ ማዳ ኦ ሚሹሎ ፔቤኔ ዘሎ ታ ዲንሂ ሺኢቃኔ፤ 2 ዒዛ ታናንታ ሜሌ ሚርጌ ዓሲ ማኣዳያ ማዔሂር ያኦሲ ዓሲ ሸኦቹንሂኒ ኮይሳ ጎይያና ጎዳ ሱንፃና ሸኦቹንሂ ዔኪ ዲዘም ኮይሳ ባኮና ቢያ ዲንሂ ዲዘ ማኣዳንዳጉዲ ታ ዲንሂ ሺኢቃኔ።

3 ዬሱስ ኪሪስቶስም ማዳያና ታኣና ዋላ ፔቴ ማዔ፡ ጲሪስቂላና ዓቂላናም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ ጎውዋቲ፤ 4 ዔያታ ታ ዘሎር ሃይቃኒያ ጌዔ ዓሲኔ፤ ዬያር ቢያ ዋዴ ታ ዔያቶም «ያኦሲ ዲንጎም» ጋዓኔ፤ ዬያ ታ ሌሊቱዋንቴ ዓይሁዴ ማዒባኣ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳኣ ጋዓኔ። 5 ሃሃ ዔያቶ ማኣርይዳ ሺኢቃኒ ቡካ፡ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዓሳም፤ ዲሲያ ዓጮይዳፓ ቤርታዲ ኪሪስቶስ ጉሙርቁያ፡ ታ ዲዛ ናሽካ ዔፖኖቶስም «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ጎውዋቲ። 6 ዲንሂም ሚርጌና ላቤ ማይራሞማኣ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቲ። 7 ሃሃ ታኣና ዋላ ቱኡቴዘንሂንታ ያኦሲ ማዳም ዳኪንቴዘንሂ ባኣካ ዔርቲያ ዓይሁዴ ማዔ፡ ታ ዲጊኖንሂ፡ ዓንዲርኒቆሴና ዩኒያሴናም «ኮሺዳ?» ጎውዋቲ። ዔያታ ኪሪስቶስ ጉሙርቁያና ታና ቢራያኔ።

15:11 15:11 ዓይኑ. 117:1። 15:12 15:12 ዓ.ሲ. 11:10። 15:21 15:21 ዓ.ሲ. 52:15። 15:22 15:22 ሮሜ 1:13። 15:26 15:26 1ቆር. 16:1-4። 15:27 15:27 1ቆር. 9:11። 16:3 16:3 ዳኪ. ማዳ 18:2።

8 ጎዳ ሱንዖና ታ ናሽካ ዓንጥሊያቶሴማኦ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 9 ኪሪሰቶሴ ማዶ ማዶያና ኑኡና ዋላ ፔቲ ማዔ። ዑርባናሴና ታኣኒ ናሽካ። ዓሰፃኩሴናም «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ጎውዋቱ። 10 ኪሪሰቶሴ ዒ ጉሙርቃሢ ዛገንቲ ዔርቱም «ጎኔኬ» ጌይንቲ። ዓፕሊሴም ሃሃ ዓርፃቡሎሴ ማኦር ዓሰፓ ማዔዘንሢማ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 11 ዓይሁዴ ዓሲ ማዔ። ታ ዒገናሢ ሄርዲዮኔም፤ ሃሃ ጎዳ ጉሙርቃ ናርሴሴ ማኦር ዓሰማኦ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ።

12 ጎዳ ማዶ ማዶ ላባ ቲሩፓይናና ቲሩፖሶ ጌይንታ ላኦሎንሢማ፤ ሃሃ ሚርጌና ላቢ ማዶ። ኪሪሰቶሴ ሱንዖና ታ ናሽካ ፔሪሰሳ ጎዖዜሎም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 13 ጎዳ ማዶ ማዶያና ዔርቱ ሩፖሴም ሃሃ ታና ፔናጉዲ ማሂ ናሽካ ዒዛኮ ዒንደማኦ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ።

14 ዓሰኪራቶሴና ፕሊጎንኔናም፤ ሄርሜሴም፤ ፓቲርባሴም፤ ሄርማሴም ሃሃ ዔያቶና ዋላ ዓኦ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዒሾንሢንታ ሚሾንሢንታም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ። 15 ፕሎጎሴም፤ ዩሊያም፤ ኔሪያና ዒዛኮ ጌርናም ሃሃ ዖሎምሴና ዒዛና ዋላ ዓኦ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሢም ቢያ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቱ።

16 ዋሊኮ ጌርሲንሢጉዲ፤ ናሹምና ዋሊ ሄርቁ ዔኤሊንቲዋቲ። ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሺኢጲያ ማኦር ዓሳ ቢያ ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።

ጳውሎሴኮ ጋፕንዖ ዘር

17 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ዒንሢኮ ባኦካ ዒንሢ ዲማሳያና ዒንሢ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ደዲዋጉዲ ማሃ ዓሰይደፓ ዒንሢና ካፑዋቲ፤ ዒንሢ ዋይዚ ዔኬ ዔራቶ ዔያታ ዒፃያ ማዔሢር ዔያቶይደፓ ዲማዲዋቲ። 18 ዩያጉዴ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ኩንሢያከ፤ ኑ ጎዳሢ ኪሪሰቶሴም ማዲያቲዋሴ፤ ዔያታ ኮሺ ጌሰታያ ማሊ፤ ጌሺሢ ሃይሴና ዒና ጂሎ ማዔ፤ ኮዦ ዓሰ ጌሻኔ።

19 ዒንሢ ኮዦ ሃይሶ ዋይዚ ዔኬ ዓይሢንታያ ማዔሢ ዓሳ ቢያ ዔራሢር ታና ኮሺ ዋዛሳኔ። ጋዓንቲ ኮሺ ባኦዚም ጨንጫ፤ ፑርታ ባኦዚም ጋዓንቲ ዔኤቢ ዔሩዋ ዓሲ ዒንሢ ማዓንዳጉዲ ታ ኮዔኔ። 20 ዒንሢ ዩያይዴቲ ኮሹም ዒንጋ ዖኦዛሢ ፃላሃ ዒንሢኮ ቶኮ ዴማ ዓገ ሄርቁ ዲኦንዳኔ።

ጎዳ ዩሴሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹም ዒንገፃ ዒንሢና ማዖንጎ።

21 ታኦና ዋላ ማዶ ጂሞቲዎሴንታ ኑ ዜርያ፤ ዓይሁዴ ማዔ፤ ሉቂዮሴንታ ዒያሱኔንታ ዩያጉዲ ሃሃ ሶሰጳጂርሴያ «ኮሺዳ?» ዒንሢ ጋዓኔ።

22 ሃያ ኪኢቶ ፃኦፓሢ፤ ታኦኒ ፃፃሪዮሴያ ጎዳ ሱንዖና ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።

23 ታና ሃሃ ሾኦቹንሢሢና ሃይካ ዓኦ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰዋ ፔ ማኦርይዳ ቡኪ ሺኢቃንዳጉዲ ማሃ፤ ጋይዮሴንታ ሃና ካታሜሎኮ ሚኢሾ ዓርቃያ ማዔ፤ ዔራሰዖሴንታ ኑ ዒሻሢ ቁዋርዖሴንታ ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ። 24 ጎዳ ዩሴሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹም ዒንገፃ ዒንሢ ቢያሢም ማዖንጎ፤ ዓኦሜን።

ጳውሎሴኮ ጋላቶ ሺኢጲያ

25 ዓካሪ ዖኦሲም ጋላታ ሄሎንጎ! ሚርጌ ሌዔ ዓኦሺንቲ ዓኦያ ሃሢ ታኦኒ ዩሴሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ኬኤዛ፤ ኮዦ ሃይሶና ፔጋጄ ጎኑምና ደዲ ዒንሢ ዔቃንዳጉዲ ዖኦሲ ዒንሢ ማሃኒ ዳንዳዓኔ። 26 ሃሢ ጋዓንቲ ዩይ ጎኑማ ዖኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ማፃኦፓ ዛሎና ፔጋጄ ጴዳኔ፤ ቢያሢ ጉሙርቁ ዓይሢንታንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ዖኦዛሢ ዓይሢም ዴሪ ቢያ ዔራንዳጉዲ ዩይ ማዲንቲኔ፤

27 ዒዚ ሌሊ ዔራ ማዔ፤ ፔቲ ዖኦዛሢም ዩሴሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ናንገና ቦንቾ ማዖንጎ! ዓኦሜን።

16:13 16:13 ማር. 15:21። 16:21 16:21 ዳኪ. ማዶ 16:1። 16:23 16:23 ዳኪ. ማዶ 19:29፤ 1ቆር. 1:14፤ 2ፂሞ. 4:20።

**ጾሎሎ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ
ዳኬ ቤርታሳ ኪኢቶ
ቆርንቶስ ዓጮ ዓላም
ዓይያ ካሮ**

ጳውሎስ ቆርንቶስ ዓላም ጻፀ ጭርታሳ ኪኢታ ጻፀገንቴህህ ዓይጎርዳይ ጌዔቴ ጳውሎስ ቆርንቶስይዳ ዔቁሴ ሸኢጲያ ማኣርይዳ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ናጎጎ ናጎጎና ኪሪሰቶስ ጉሙርቁያ ዳሎ ዔቁ ማታሳ ጌኤዘ ገኢጊሸንዶ ጎይህ ከዓኒኩ። ቆርንቶስ ዬኖ ዎይና ዓጮ ቢያህረ ማዔ ገሪኬ ዓጪ ካታማኬ፤ ሃህ ዓካይያ ጌይንታ ሮሜ ዓጮ ዳማ ዓኣ ዓጮሎኮዎ ዳኤፒ ካታማኬ። ዬና ካታማላ ሚርጌ ኮርሞ ኮርሚንታያ፡ ዓሳ ዳማ ዳማ ጎይህ ናጎጎያ ገንህ «ፑርታኩ፡ ኮሺኩ» ጎዎ ባኣዚ ባኣያ ሃህ ዳማ ዳማ ካኣሺ ዲቢ ዓኣ ቤሲኩ።

ጳውሎስ ባሽ ዔርዛኒ ኮዓህ ሸኢጲያ ማኣር ዓሳ ባኣካ ዓኣ ፓቂንቴያ «ፑርታኩ፡ ኮሺኩ» ጋዓ ማላህ ባኣያ ናጎጎያ ዳሎ፤ ዬያጉዲ ሃህ ዓኒ፡ ማቾ ማዒባኣያና ላሂህ ዛላና ዔፒ ዛላ፡ ዓሳኮ ማላይይዳ ዓኣ ጾክጪህ፤ ሸኢጲያ ማኣር ዓሳ ዎርቃንዳ ዎጌ ዛላ፡ ዓያና ጌኤሺዳፓ ዒንገንታ ዳማ ዳማ ዒንገያ ዛሎና ሃይቢዳፓ ዔቁህ ዛላኩ። ኮዦ ሃይሳ ዩንህ ጾክጪያንህኮ ማሂ ኬኤዛ ማላያ ዒዚ ኮሺ ፔጋሲ ኬኤዛኩ።

ጾሎሎ ፔ ዳርሞ ዒንጌ ዒንጌይይዳፓ ቢያ ናሹሞ ባሽ ማዒህ ዔርዛ፡ ዓይ. 13 ሃኖ ማጻጎይዳ ሚርጌና ዔርታ ቤሲ ማዓንዳኔ ጌይንታኔ።

- ማጻኤላ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ**
- ዓይያ ካሮ (1:1-9)
  - ሸኢጲያ ማኣር ዓሳ ባኣካ ማዢንቴ ዳሙሞ (1:10—4:21)
  - ዓኒ ሃህ ማቾ ማዒባኣያና ላሂህ ዛላና ማኣሪ ዓሲና ዛላ (5:1—7:40)
  - ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሳና ጉሙርቁዎ ዓሳና ዛላ (8:1—11:1)
  - ሸኢጲያ ማኣር ዓሳ ናጎጎና ጾሎሎ ካኣሸኮንዶ ጎይህና (11:2—14:40)
  - ሃይቢፓ ዔቁህ ዛላ (15:1-58)
  - ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሳ ዒንጎኒ ኮይሳ ማኣዳህ (16:1-4)
  - ጳውሎስ ፔ ዛላ ኬኤዜ ባኣዚና ጋፒንህህ ሃይሴ (16:5-24)

1 ጾሎሎ ማላህና ዬሱስ ኪሪሰቶስም ዳኪንቴ ማደያ ማዒ፡ ዔኤሊንቴ ጳውሎስና ኑ ዒሻህ ሶስቴንሴናይዳፓ፤

2 ዬሱስ ኪሪሰቶስና ዎላ ዔያቶኮ ዓኣ ፔቱሞና ዔያቶና ኑኡናኖኮ ጎዳ ማዔ፡ ኑ ጎዳህ፤ ዬሱስ ኪሪሰቶስ ቢያ ቤዛ ካኣሸካ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሳና ዎላ ጾሎሎም ዳማደ ዳሬ ማዓንዳጉዲ

ዔኤሊንቴ ቆርንቶስይዳ ዓኣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሳም ቢያ፡

3 ኑ ዓዳህ፤ ጾኣህህና ኑ ጎዳህ፤ ዬሱስ ኪሪሰቶስናይዳፓ ዒንገንታ ዒንገያና ኮሹሞና ዒንህም ማጾንጎ።

ጳውሎስኮ ጾሎሎ ጋላቴያ

4 ዬሱስ ኪሪሰቶስ ዛሎና ጾሎሎ ፔኤኮ ኮሹሞ ዒንገያ ዒንህም ዒንጌህረ ዒንህ ዛሎሮ ቢያ ዎይ ታ ዒዛ ጋላታኔ። 5 ዓይጎር ጌዔቴ ጌኤሲና ሃህ ዔራቶና ኪሪሰቶስና ማዒ ዒንህ ሚርጌ ባኣዚ ዔራህረኩ። 6 ኪሪሰቶስ ዛሎ ኑ ዒንህም ማርካደ ማርካታ ዒንህኮ ዒና ደዲ ዓኣኔ። 7 ዬያር ኑ ጎዳህ፤ ዬሱስ ኪሪሰቶስኮ ሙኪያ ካፒ ካፒ ዒንህ ናጎጎቴ ዓይጎጉዳ ዓያና ዒንገህ ማዔቴያ ዒንህም ፓጫዓኬ፤ 8 ኑ ጎዳህ፤ ዬሱስ ኪሪሰቶስ ማዒ ሙካ ኬሎና ዶንኪሳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ዒንህ ጴዳንዳጉዲ ዒዚ ዒንህ ጋፒንያ ሄላንዳኣና ደዲ ናጎጎንዳጉዲ ማሃንዳኔ። 9 ፔኤኮ ናዓህ፤ ኑ ጎዳ፤ ዬሱስ ኪሪሰቶስና ዎላ ፔቱሞ ዒንህኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ዒንህ ዔኤሎ ጾኣህህ ጉሙርቁንቴያኩ።

ቆርንቶስ ሸኢጲያ ማኣር ዓሳ ባኣካ ማዢንቴ ዳማደያ

10 ታ ዒሾንሃ፡ ታ ሚሾንሃ! «ዒንህ ባኣካ ዳማደህ ጴዳፓ፤ ቢያህ ዎላ ገኢጌ፡ ፔቱ ማላህና ፔቱ ዒናና ዓኣያ ማዒ ደዲ ናጎጎቱ» ጌይ ኑ ጎዳህ፤ ዬሱስ ኪሪሰቶስ ሱንያና ታ ዒንህ ሸኢቃኔ። 11 ታ ዒሾንሃ፡ ታ ሚሾንሃ! ዒንህ ባኣካ ማርሞና ፓቂንቴህና ዓኣህ ቁሎዔ ማኣር ዓሳይዳፓ ታ ዎይዜኔ። 12 ታ ዎይዜ ጎይያ ዒንህ ፔቱ ፔቱህ፡- «ታኣኒ ጳውሎስ ዓሲኬ፤ ታኣኒ ዓጲሎስ ዓሲኬ፤ ታኣኒ ኬፓ * ዓሲኬ» ጋዓዛ፡ ዛላ፡- «ታኣኒ ኪሪሰቶስ ዓሲኬ» ጋዓኔ፤ ጋዓያኩ። 13 ሂዳያ ኪሪሰቶስ ፓቂንቴኔ ጌይህዲ? ጳውሎስ ዒንህ ዛሎ ሱዲንቴ ሃይቁያ? ሃህ ዒንህ ዎኣያና ማሰቴህ ጳውሎስ ሱንያናዳ?

14 ታኣኒ ቁሪስጶስና ጋይዮሴናይዳፓ ዓታዛ ዒንህዳፓ ያና ዎኣህና ማሰኪባኣህረ ጾሎሎ ታ ጋላታኔ። 15 ዬያር «ጳውሎስ ሱንያና ታ ዎኣያ ማሰቴኔ» ጌዔ ኬኤዛንዳይ ዒንህዳፓ ባኣኩ። 16 ጎኔኬ፤ ዒሰዲፓሮስ ማኣር ዓሳ ታ ማሰኬኔ፤ ያቶይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ዓሲ ታ ማሰኬያ ዓኣህ ታኣም ዔርቱሞሴ። 17 ኪሪሰቶስ ታና ዳኬህ ዒዛኮ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዛንዳጉዲኬ፤ ዎኣህና ታ ማሰካንዳጉዲቱሞ፤ ኪሪሰቶስኮ ፑርቶ ዓሳ ሱያ ሚያ ሱዲንቴ ሃይቁያ ጉሪ ማዒ ዓቱሞጉዲ ዒዛኮ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ታ ኬኤዛህ ዓሲዳፓ ማዔ፡ ጌኤሲ ዔራቶናቱሞሴ።

ኪሪሰቶስኮ ጾሎሎ ዎልቆና ዔራቶና ማዒያ

18 «ኪሪሰቶስ ፑርቶ ዓሳ ሱያ ሚያ 0-9 ሱዲንቴ ሃይቁኔ» ጋዓ ቃኣላ ባይቃኒ ገኢጌ ዓሳም ዔኤያቶ ማዒ ዛገንታኔ፤ ኑና ዳቃ ዓሳም ጋዓንቴ ጾሎሎ ዎልቁኩ። 19 ዓይጎር ጌዔቴ፡- «ዔር ዓሳኮ ዔራቶ ታ ባይዛንዳኔ፤

0-ህ ዓኣደ ዔርኮ ዔራቶ ታ ጉሪ ማሃንዳኔ» ጌይንቴ ጻፀገንቴህህኩ።

* 1:12 1:12 ኬፓ፡- ጌይያ ጌሪኬ ዓሳ ሙኤጮና «ጳዲርሴ» ጌይህኩ። 1:12 1:12 ዳኪ. ማደ 18:24። 1:14 1:14 ዳኪ. ማደ 18:8፤ 19:29፤ ሮሜ 16:23። 1:16 1:16 1ቆር. 16:15። 1:19 1:19 ዒሲ. 29:14።

20 ዓካሪ ዔራሢ ዋካ ዓኣይ? ዑሣ ዓኣይ ዔራሢ ዋካዳይ? ሃሣ ቢያ ባኮ ዛገ፣ ደማሲ ዔራሢ ዋካ ዓኣይ? ያኦሲ ሃያ ዓጮ ዔራቶ ዔኤያቶ ማሂባኣዓዳ?

21 ሃያ ዓጮ ዓሳ ፔ ዔራቶና ያኦሲ ዔራሲ ዳንዳዑዋጉዲ፣ ያኦሲ ፔ ዔራቶና ዔያታ ዔራቶጉዲ ማሄኔ፤ ጋዓንቴ ዓጮ ሃያም ዔኤያቶ ማሂ ፓይዲንቴ፣ ኑ ከኤዛ ኮኩ ሃይሶ ኪኢታ ጉሙርቃዘንሣ ዳቁሻንዳጉዲ ያኦሲ ማሊሣ ማዔኔ። 22 ዒንሣ ዔራሣጉዲ ዓይሁድ ዓሳ ያኦሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ዛጋኒ ኮዓኔ፤ ሃሣ ዓይሁድ ማሂባኣ ገሪኮ ዓሳ ዔራቶ ዔራሲ ኮዓኔ። 23 ኑኡኒ ጋዓንቴ ሱዲንቴ ሃይቁ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ከኤዛኔ፤ ዩይ ኑኡኒ ከኤዛ ሃይሳ፡- ዓይሁድ ዓሳም ዔርቶ ዒዲ ዳቢሻያና ዓይሁድ ማሂባኣ ገሪኮ ዓሳም ዔኤያቶከ። 24 ያኦሲ ዔኤሌ፣ ዓይሁድ ማዔቴያ ዓይሁድ ማሂባኣ ገሪኮ ዓሳም ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ያኦሲኮ ዋልቁና ዔራቶናከ። 25 ዋይቲ ገዔቴ ያኦሲ ዔኤሌዬኔ ጎዎዛ፣ ዩይ ዓሲ ዔራቶይዳፓ ባሽኬ፤ ሃሣ ያኦሲ ላላቤኔ ጎዎዛ፣ ዓሲ ዋልቁይዳፓ ባሽ ማዓሣሮከ።

26 ታ ዒሻንሣ ታ ሚሾንሣ! ያኦሲ ዒንሣ ዔኤላ ዋዶና ዒንሣ ዋዘጉዳ ዓሲታቴ ሂንዳ ማሉዋቴ፤ ዓሲ ማላ ጎይሣና ዒንሣ ባኣካ ሚርጌሣ ዔራ ዓሲ፣ ዋልቁና ዓኣ ዓሲ ሃሣ ዴኤፒ ዴኤፒ ጌይንታ ዓሲ ባኣሴ። 27 ጋዓንቴ ያኦሲ ዔር ዓሳ ቦርሲሳኒ ዓጮይዳ ዔኤያከ ጎዎ ዓሳ ዶኦሬኔ፤ ሃሣ ዋልቁና ዓኣ ዓሳ ቦርሲሳኒ ዓጮይዳ ላቤያ ማሂ ፓይዲንታዘንሣ ዶኦሬኔ። 28 ዓጮ ዓሳም ቦንቸንቴያ ማሂ ዴዳ ባኮ ባይዘኒ ዓጮይዳ ቦሂንቴያ፣ ጉሪ ማዔያ ሃሣ ቤሲ ባኣ ባኮ ዶኦሬኔ። 29 ዩያ ያኦሲ ማዴሣ ዓይጎ ዓሲያ ዒዛ ቤርታ ያቶርቁዋጉዲከ፤ 30 ዒንሣ ጋዓንቴ ያኦሲ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቱም ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሄኔ። ዩያር ኑኡኒ ዔራታ፣ ዲሎማ፣ ኑኡኒ ያኦሲም ደማዴያ ማሂ፣ ሃሣ ኑና ዳቁሻያ ማሂሣ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ማዓንዳጉዲ ያኦሲ ማሄኔ። 31 ዓካሪ ጌኤኩ ማዓኣፓ ጋዓሣጉዲ፡- «ዎቶርቃሣ ያኦሲና ያቶርቆንጎ» ጌዔኔ።

2

ኪሪሰቶሴኮ ሱዲንቶ ዛሎ

1 ታ ዒሻንሣ! ታ ሚሾንሣ! ታኣኒ ዒንሣ ኮይላ ሙከያና ያኦሲኮ ዓኣሽንቴ ማሊያ * ታ ዒንሣ ዔርዘኔ፤ ታኣኒ ሃይሴ ዔሪ ገሰታያ ማዔሣና ታኣኮ ዓኣ ዔራቶና ዒንሣም ዳዋኒ ታ ኮዒባኣሴ። 2 ዓይጎር ጌዔቴ ዒንሣና ታ ዓኣ ዋደማና ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሃሣ ዒዛኮ ሱዲንቴ ሃይሶ ዛሎይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ዓይጎዋ ዔራቶያ ማዓኒ ታ ማሌሣሮከ። 3 ዩያር ዒንሣ ኮራ ታ ዓኣ ዋዶና ላቤ ዓሲ ማሂ፣ ዒጊቹምና ሚርጌ ጎይቁሣናይዳ ታ ዓኣያ ማዔኔ። 4 ታኣኒ ከኤዘሣታቴያ ዔርዘኔ ቃኣላ ያኦሲ ዓያናና ማኣዲንቴ ማዓንዳጉዲ ማዓንዳጉዲ ዓሲ ዔራቶና ዑሣ ዓኣይ ዔራቶና ሃሣ ሃይሴ ኮሽሣናቴዋሴ። 5 ዩያ ታኣኒ ማዴሣ ዒንሣኮ ያኦሲ

ጉሙርቁዓ ዓሲ ዔራቶና ማሂባኣያ፣ ያኦሲ ዋልቁና ማዔያ ማዓንዳጉዲከ።

ያኦሲ ዔራቶ

6 ጋዓንቴ ዓያና ናንጎና ዶይ ዓሳም ዔራቶና ኑ ከኤዛኔ፤ ኑኡኒ ከኤዛ ዔራታ፡- ሃያ ዓጮ ዔራቶ ሃሣ ጋፒንፃ ባይሲንታ ማዔ፣ ሃያ ዓጮ ዋይሣ ዓሳ ዔራቶናቴዋሴ። 7 ኑኡኒ ከኤዛ ዔራታ ጋዓንቴ ያኦሲ ቤርታዲ ሚርጌ ዋዶኮ ቤርታኣፓ ኑ ቦንቸም ጌዒ ገኢጊሼ፣ ያኦሲኮ ዓኣሽንቴ ዓኣ ዔራቶከ። 8 ሃያ ዓጮ ዋይሣ ዓሳ ባኣካፓ ዩያ ዔራቶ ዔራይ ያኦሲና ባኣሴ፤ ዋንዴ ዔያታ ዩያ ዔራያ ማዔቴ ቦንቸንቴ፣ ጎዳሣ ሱዲ ዔያታ ዋዲንዲዋያታንቴከ። 9 ዩይ ያዲ ማዔቴያ ጌኤኩ ማዓኣፓ፡- «ዓሲኮ ዓኣፒ ዴንቁባኣያ ዋይዚ ዋይዚባኣያ ሃሣ ዒናኣ ማሊባኣያ ያኦሲ ዒዛ ናሽካዘንሣም ገኢጊሼኔ» ጋዓኔ።

10 ኑም ጋዓንቴ ያኦሲ ፔኤኮ ዓያና ዛሎና ዓኣሽንቴ ማሊያ ፔጋሲ ዔርዘኔ። ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሲኮ ዓያና ዔርቱዋያ ማዔ፣ ያኦሲ ማሊያታዎ ዓይሱዋዎ ቢያ ባኣዚ ዴንቁ ዔራሣሮከ። 11 ፔቴ ዓሲ ዛላ ማዔቴ ፔቴ ዒዛ ዓሣ ዓያናፓ ዓታዛ ሜሌ ዒዛይዳ ዓኣ ዒዛኮ ማሊያ ዔራንዳይ ያኦሲና ባኣሴ፤ ዩያጉዲ ያኦሲ ዓያናፓ ዓታዛ ያኦሲ ማሊያ ዔራይ ባኣሴ። 12 ኑኡኒ ሃያ ዓጮ ዓያና ዔከባኣሴ፤ ኑኡኒ ዔከሣ ያኦሲ ኑም ዒንጌ ባኮ ቢያ ኑና ዔርዘኔ ያኦሲ ዓያናከ።

13 ዩያር ኑኡኒ ዓያና ዛሎ ባኮ ዓያናና ዓኣ ዓሳም ዔርዘሣ ዓሲዳፓ ዴዴ ዔራቶናቴዋንቴ ያኦሲ ዓያናይዳፓ ዴዴ ዔራቶናከ። 14 ያኦሲ ዓያናባኣ ዓሲ ያኦሲ ዓያና ዒንጋ ዒንጊያ ዔካኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ዓያናና ዛገንቴ ዔርታ ባኣዚ ማዔቴ ዒዛም ዔርታኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ጉቤ ዩይ ዒዛም ዔኤያቶ ማሊ ዴዳንዳይ። 15 ያኦሲ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ቢያ ባኣዚ ዛገ ዔራሲ ዳንዳዓኔ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ያኦሲና ዛገ ዔራሲ ዳንዳዑዋሴ። 16 ዩይያ፡-

«ያኦሲ ዒና ያኦሲ ዔራይ? ዒዛ ዘራኒ ዳንዳዓሣያ ያናዳይ?» ጌይንቴ ፃኣፒንቴሣጉዲከ። ኑኡኒ ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ዒና ዓኣኔ።

3

ቆርንቶሴ ሽኢጲያ ማኣር ዓሳ ባኣካ ማኸንቴ ዲሙዋ

1 ታ ዒሻንሣ ታ ሚሾንሣ! ጎኔ ከኤዘያታቴ ታኣኒ ዒንሣ ዔርዘሣ ሃጊ ዒንሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ደዲባኣ፣ ናይ ማዔያ ሃሣ ሃያ ዓጮ ማሊያና ዓኣ ዓሲ ማሂ ማዓንዳጉዲ ማዔቴም ደዲ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማሂ ታ ዒንሣ ዔርዘኒ ዳንዳዓባኣሴ። 2 ደዲ ሙኡዚ ሙዓኒ ዳንዳዑዋያ ዒንሣ ማዔሣሮ ታ ዒንሣ ዑሼሣ ዲኢቁ ማዓንዳጉዲ ማዔቴም ደዲ ሙኡዚ ታ ዒንሣ ሙኡዚባኣሴ፤ ሃሣታቴያ ዒንሣ ደዲ ሙኡዚ ሃጊ ሙዓኒ ዳንዳዑዋያከ። 3 ዋይቲ ጌዔቴ ሃሣያ

1:20 1:20 ዓ.ዩ. 12:17፤ ዓ.ሲ. 19:12፤ 33:18፤ 44:25። 1:31 1:31 ዓ.ር. 9:24። * 2:1 2:1 ያኦሲኮ ዓኣሽንቴ ማሊያ-ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ማዓኣፓ «ያኦሲ ዛሎ ማርካዲ» ጋዓኔ። 2:9 2:9 ዓ.ሲ. 64:4። 2:16 2:16 ዓ.ሲ. 40:13። 3:2 3:2 ዓ.ብ. 5:12-13።

ዲንህህ ሃያ ዓጮ ዓሰ ማሊያና ዓኣያኸ፤ ዋሊ ዲንህህ ቁኢራያና ማርማያናታህረ ሃያ ዓጮ ዓሰ ማሊያና ዓኣኔ ጌይህቲቸዋዓዳ? ያኦሲ ዓሲ ማዒያ ዲንህህን ዓቲም ሃያ ዓጮ ዓሰ ዲንህህ ማዒያዓዳ?
 4 ዲንህህዳፓ ፔቲህ:- «ታ ጳውሎስ ዓሲኸ» ጋዓዛ፣ ባጋህ ሃህ:- «ታኣኒ ዓጲሎስ ዓሲኸ» ጌይያና ዲንህህ ያኦሲ ዓሲ ማዒያ ሃሺ ሃያ ዓጮ ዓሲ ማዒያዓዳ?

5 ዓካሪ ዓጲሎስንታ ጳውሎስንታ ዓይጎዳይ? ዔያታ ዲንህህ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሄ ያኦሲም ማዳ ዓሰኸ፤ ዔያታ ፔቲ ፔቲህ ማዳህ ጎዳ ዔያቶ ማዳንዳጉዲ ዓይህ ጎይያኸ፤ 6 ዜርያ ታ ዲኡቄኔ፤ ዓጲሎስ ዋኣያ ዑሼኔ፤ ባቃልሲ ዑጊሲህ ጋዓንቲ ያኦሲኸ። 7 ዬያሮ ዴኤፖ ማዳ ማዳህ ባቃሎ ዑጊሲ፣ ያኦህህ ማዒያዳፓጋቲም ዲኡቄህንታ ዋኣያ ዑሼህንታቸዋሰ። 8 ዜርያ ዲኡቄህንታ ዋኣያ ዑሼህንታ ሄኮኸ፤ ዬያታ ፔቲ ፔቲህ ፔኤኮ ማዳጉዴያ ማዳ ዛሎ ዲንጎ ባኮ ዔካንዳኔ። 9 ዓይጎሮ ጌዔቲ ኦኡኒ ያኦሲም ዋላ ማዳዘንህኸ፤ ዲንህህ ጋዓንቲ ያኦሲኮ ጎኸና ማኣሮና ማዒያኸ። 10 ያኦሲ ታኣም ዲንጌ ኮሹም ዲንጊያጉዴያ ኮሺ ዔራ፣ ማኣሪ ማኣ፣ ሃኣሚጉዲ ቦኦኮሎ ታ ቦኦኮልቄኔ፤ ባጋህ ታኣኒ ቦኦኮልቄህዳ ማኣሮ ማኣኸ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ፔቲህ ዋማይዲ ዔሪ ማኣንዳቲያ ኮሺ ዔራኒ ኮይሳኔ። 11 ዓይጎሮ ጌዔቲ ፔቲና ቦኦኮልቄንቲማፓ ዓታዛ ያኦኒያ ሜሌ ጊዳ ቦኦኮልቄኒ ዳንዳዑቀሰ፤ ዬይ ቦኦኮላህህ ዬሱሰ ኪሪሰቶስታህረኸ። 12 ዬያ ቦኦኮላህህ ዋርቄና ማዒያ፤ ቢራ ዓንጊና ሃህ ኮሺ ሚዛጲ ሹቸናኣ ማዒያ ሚህረ ሃህ ማኣቲና ማዒያ፤ ሃውሊና ማኣይ ዓኣቶ። 13 ፔቲ ፔቲህ ዓይጎሮ ማኸቲያ ዔርታንዳ ዋጌ ኸሊ ሙካንዳኔ፤ ዬና ኸላ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ማኣሮ ማኸቲያ ዓይጎናታቲያ ታሚዳ ዓጊንቲ ዛጊንታንዳህረ ዲማዲ ዔርታንዳኔ። 14 ማኣሮ ማኸቲያ ዓህኮ ማዳ ታሞና ሙይንቲሞ ዶዲ ዓቲቲ ዬይ ዓህ ፔ ማዳ ዛሎ ዲንጎ ባኮ ዔካንዳኔ። 15 ማዳ ታሚና ሙይንቲ ባይቄ ዓህ ጋዓንቲ ማዳ ዛሎ ዲንጎንዶ ባኮይዳፓ ዓታንዳኔ፤ ዬይ ያዲ ማዒያ፤ ዓህ ታማ ጋውሌንቲ ዓቲያጉዲ ማዒያ ዳቃንዳኔ።

16 ዲንህህ ዲንህህ ቶኦከና ያኦሲኮ ጌኤሺ ማኣሪ ሃህ ያኦሲኮ ዓያና ዲንህህና ናንጋያታህረ ዲንህህ ዔራዋዓዳ? 17 ዓካሪ ዓሲ ያኦሲኮ ጌኤኸ ማኣሮ ሻሄቲ ያኦሲ ዲዛ ዓህ ባይዛንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ያኦሲኮ ጌኤኸ ማኣራ ዲዛም ዲማዳያታህረኸ፤ ዬይ ጌኤኸ፣ ዲማዳ ማኣራ ዲንህህ።

18 ያኦኒያ ፔና ጌሾፓ፤ ሃያ ዓጮ ዔራቶ ጎይያና ዔራ ማህ ፔና ዛጋ ዓሲ ዓኣቶ ያኦሲኮ ጎኔ ዔራቶ ዴንቃኒ ፔና ዔኤያ ማህ ዛጎንጎ። 19 ዓይጎሮ ጌዔቲ ሃያ ዓጮ ዔራታ ያኦሲ ቤርታ ዔኤያቶታህረኸ፤ ዬይያ፡-

«ያኦሲ ዔርኸ» ጋዓ ዓሰ
 ዔያቶኮ ጌሮ ማሊያና ዔያቶ ዓርቃኔ»
 ጌይንቲህጉዲኸ።

20 ዬያጉዲ ሃህ:-
 «ያኦሲ ሃያ ዓጮ ዔር ዓሰኮ ማሊያ

ጉሪ ባኣዚ ማዒያ ዔራኔ» ጌይንቲ ያኣፒንቲኔ።

21 ዬያሮ ቢያ ባካ ዲንህህረ ማዒያህረ ዓይጎ ዓሲያ ፔ ማዳ ባኣዚና ሄርሺንቶፓ። 22 ጳውሎስ፣ ዓጲሎስ፣ ጳዒሮስ፣ ሃይ ዓጮ፣ ናንጋ፣ ሃይባ፣ ሃህ ዓኣ ባኮ ማዒያ፤ ሃጊ ሙካንዳ ባካ ቢያ ዲንህህረኸ። 23 ዲንህህ ጋዓንቲ ኪሪሰቶስሮኸ፤ ኪሪሰቶስ ሃህ ያኦሲኸ።

4

ኪሪሰቶስም ማዳ ዓሰ

1 ዓካሪ ዓሲ ቢያ ኦና ኪሪሰቶስም ማዳ ዓሲ ሃህ ያኦሲኮ ዓኣሺንቲ ማሊያ ፔጋሳንዳጉዲ፣ ጉሙርቄ ዲንጎና ዓሲኸ ጋዓንዳያ ኮይሳኔ። 2 ጉሙርቄ ዲንጎና ዓሳ ጉሙርቄንታያ ማዒያ ኮይሳኔ። 3 ታና ዲንህህታቲያ ሃህ ሚሌ ዓሳ «ዲ ዳሴኔ» ጌዒ ዋጋያ ማዒያ፤ ሜታ ባኣሴ፣ ናንጎንጎ፤ ታኣኒታያ «ታ ዳሴኔ» ጌዒ ታ ጊዳ ዋጋኒ ዳንዳዑቀሰ። 4 ታ ዔራ ጎይያናታቲ ታ ዒና ታና «ዳሴኔ» ጎዑቀሰ፤ ዬይ፡- ታኣኮ ዳሴንቲ ባኣያ ማዒያ ዔርዙቀሰ፤ ጋዓንቲ ታ ጊዳ «ኔ ዳሴኔ» ጌይ ዋጋንዳህ ጎዳ ዬሱሰ ሌሊኸ። 5 ዬያሮ ጎዳ ዬሱሰ ጋፒንያ ዋጎሮ ሙካንዳህኮ ቤርታ ያጊዳ ማዒያ፤ ኮይሱቀ ጎይህና ዋጊፖቲ፤ ዲዚ ሙኸ ዋዶና ዲሞይዳ ዓኣሺንቲ ባኮ ፔጋሳንዳኔ፤ ሃህ ዓሳ ፔ ዒና ዓኣቸ ዓርቄ ማሊያ ፔጋሲ ዲማና ዳዋንዳኔ። ዲማና ፔቲ ፔቲህ ያኦሲዳፓ ኮይሳ ጎይያና ጋላታ ዴንቃንዳኔ።

6 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንህህ ማኣዳኒ ጌዒ ታኣና ዓጲሎስና ዬያ ዛሎኮ ኮኦኪንህ ማህ ታ ዲንህህም ኸኤዜኔ፤ ዬያ ታ ማዳህ:- «ያኣፒንቲ ዋኦኮ ዑህ ዓኣዲፖ» ጋዓ ዘሮ ኦ ዛሎና ዲንህህ ዔራንዳጉዲ ጌይኸ። ዬያሮ ፔቲያ ባጋህዳፓ ባሽ ማህ ዛጊ፣ ዲዛና ሄርሺንቲፖቲ። 7 ኔና ሃንጎ ዓሰይዳፓ ባሽ ማህህ ያናዳይ? ቢያ ባኮ ኔ ዔኸህ ያኦሲዳፓኸ፤ ኔኤሮ ማዒያ፤ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሴ፤ ሃዳፖ ቢያ ባኮ ኔ ዔኸህ ያኦሲዳፓ ማዒያ ዔከባኣያ ማዒያ ዓይጋ ኔ ሄርሺንቲይ?

8 ሃህ ሃይሾ ዲንህህም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲንህህ ዴንቄኔ! ሃህ ዲንህህ ያርጎጮኔ! ኦ ጊዳፓ ዲማዲያ ዲንህህ ካኣታዴኔ! ጎኔ ዲንህህ ካኣታዴያ ማዒያ፤ ኦኡኒ ዲንህህና ዋላ ካኣታዳንዳያታህረ ካኣቲማ ዲንህህኮ ኮሺ ማዒያንቲኸ። 9 ዋይቲ ጌዔቲ ያኦሲ ኦና፣ ዲዛ ማዳም ዳከንቲዘንህህ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቲ ዋዶ ቤዘ ዔከ ዓኣዶ ዓሰ ባኣኮይዳፓ ጋፒንህህ ዓሲ ማህያ ታኣም ማላኔ፤ ዬያይዳፓ ዔቄያና ዓጮ ቢያይዳ ያኦሲ ኪኣታንቸንታ ዓሰንታ ቤርቶይዳ ዓማሊ ባኣዚ ሃህ ሚኢቸም ማዒያ ባኣዚ ማዒያ ኦ ዳዳኔ። 10 ኦኡኒ ኪሪሰቶስሮ ጌዒ ዔኤያ ማዒያ፤ ዲንህህ ጋዓንቲ ኪሪሰቶስና ማዒያና ዔራ ዓሲ ማዒያ፤ ዬያጉዲ ዲንህህ ዶዲ ዓሲ ማዒያ፤ ኦኡኒ ላቤ ዓሲ ማዒያ፤ ሃህ ዲንህህ ቦንቸንቲ ዓሲ ማዒያ፤ ኦኡኒ ጋዓንቲ ቦሃንቲ ዓሲ ማዒያ። 11 ሃህያ ሃይማ ሄላንዳኣና ኦ ናይዲንታኔ፣ ዴኤቢንታኔ፣ ካላዳኔ፣ ጳርቄንታኔ፤ ሃህ ማኣሪ ባይዚ ኦ ሜታዳኔ። 12 ሃህ ኦ ኩቻ

3:4 3:4 1ቆ. 1:12። 3:6 3:6 ዳኪ. ማዳ 18:4-11፤24-28። 3:16 3:16 1ቆ. 6:19፤ 2ቆ. 6:16። 3:19 3:19 ዓ.ዮ. 5:13። 3:20 3:20 ዓይኦ. 94:11። 4:12 4:12 ዳኪ. ማዳ 18:3።

ኑ ማዲ ማዲ ለበጎታኔ፤ ዓሳ ኑና ጫሽካኣና ኑ ዓንጃኔ፤ ኑና ዓዲ ደውሶዋና ኑ ገቢ ዳንዳዓኔ፤

13 ኑና ጫሽከ። ሱንጾዋ ኑኡኮ ፑርቲሳኣና ኮሺ ዑኡሲ ኑ ዔያቶም ማሃኔ፤ ሃሢ ሃለንዳኣና ሃያ ዓጮኮ ከኤሪንቴያ ሃሃ ፒያና ቡኡራጉዲ ኑ ማዒ ዓኣኔ።

14 ሃያ ታ ዓንሣሚ ጻኣገሣ ታኣኮ ናሽኪንቴ ናኣቶ ማሃ ዓንሣሚ ዘራኒ ማዓንዳኣገታቲም ዓንሣሚ ካኔ ደኡዘኒቱዋሴ። 15 ዋዚ ዓንሣሚ ማርጌ ሺያና ፓይዲንታ ዲቻ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዓኣቲያ ማርጌ ዓደንሣ ዓንሣሚ ባኣሴ፤ ኮዡ ሃይሶ ከኤዚያና ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዓንሣሚ ሸዔሣ ታና ሌሊከ። 16 ዩያር ታ ሃንቴ ጎይፆ ዓንሣሚ ሃንታንዳጉዲ ታ ዓንሣሚ ሺኢቃኔ፤ 17 ጎዳ ሱንጾና ታኣኮ ናሽኪንታሣና ጉሙርቁንታ ናዓሢ ማዔ። ደዋቱዋሴ ታ ዓንሣሚ ዳከሣ ዩያርኬ፤ ታኣኒ ቢያ ቤዘይዳ ሺኢጲያ ማኣራ ዔርዜ ጎይፆ ሃሃ ኪሪሰቶሴና ታ ዳንቁ ዓኮ ናንጎ ታ ናንጌ ጎይፆ ዒዚ ዓንሣሚ ዔርዛንዳኔ።

18 ጋዓንቴ ዓንሣሚ ባኣካፓ ፔቲ ፔቲዘንሣ ታ ዓንሣሚ ኮይላ ሙኪንዲዋያ ዔያቶም ማሌም ማርጌና ጾቶቃኔ፤ 19 ያዲ ማዔቲያ ያኦሲ ጌዔቲ ዑኡ ከሌዳ ታ ዓንሣሚ ኮይላ ሙኪ ዩና ጾቶቃ ዓሶኮ ጌኤዘ ሌሊቱዋንቴ ዋልቆዋ ዔያቶኮ ታ ዔራኒ ኮዓኔ። 20 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ካኣቱማ ማዒባኣ ጉሪ ሃይሴቱዋንቴ ያኦሲ ዋልቁታሣርከ። 21 ዓንሣሚ ኮዓ ባካ ዓይጎዳይ? ዓንሣሚ ጳርቆንደ ኮኦሎ ታ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዓንሣሚ ኮዓም? ናሹዋና ሹሌዑዋ ዓያናና ማዒ ታ ዓንሣሚ ኮይላ ሙካንዳጉዲ ዓንሣሚ ኮዓይ?

5

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ ማዲንቴ ቦርሲሳ ማደ

1 ዓንሣሚ ባኣኮይዳ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣና ላሃንታ። ቦርሲሳ ሃይሴ ዋይዚንታኔ፤ ዩያጉዴ ማደ ሜሌ ዴር ባኣካታጾ ማዲንቴዋያከ፤ ዩይያ። ዓንሣሚ ባኣካ ፔኤኮ ዓንደ ሌጎ ዔኬ ዓሲ ዓኣኔ ጌይንታኔ።

2 ዓካሪ ዩያጉዴ ቦርሲሳ ማደ ዓንሣሚ ባኣካ ዓኣንቴ ዓይጎር ዓንሣሚ ጾቶቃይ? ዩያይዳፓ ዩያ ባኮ ዛሎር ጾዩ። ዩያ ማደ ማዳሣ ዓንሣሚ ባኣካፓ ሺኢሻንዳያ ኮይሳያታንቴከ። 3 ዋዚ ታ ዓንሣሚና ዋላቱዋቲያ ዓያናና ታ ዓንሣሚና ዋላከ፤ ሃሢ ታ ዓዳ ዓንሣሚና ዋላ ዓኣያ ማዒ። ዩያጉዴ ዓኣኔ ማደ ማደ ዓሢ ዑፃ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንጾና «ዒ ዳቤኔ» ጌይ ታ ዋጌኔ። 4 ዓንሣሚ ቡኪንታ ዋደና ታኣኒያ ዓያናና ዓንሣሚና ዋላታሣር። ኑ ጎዳሣ። ዩሱሴ ሱንጾና ሃሃ ዓንሣሚ ባኣኮይዳ ዓኣ። ጎዳ ዩሱሴ ዋልቆና። 5 ጎሜ ማደ። ዩያ ዓሢኮ ዑያ ዓሽካ ባይቃንዳጉዲ ዓንሣሚ ባኣካፓ ደማሲ። ያላሃም ዒዛ ዓኣሣ ዓንጋንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩያ ዓንሣሚ ማደንዳሣ ጎዳ ጋፒንጾ ዋጎር ሙካኣና ዩያ ዓሢኮ ሺምፓሣ ዳቃንዳጉዲከ።

6 ዓካሪ ዓንሣሚ ሄርሺንቴ ጾቶቃሣ ጉሪከ፤ ሙኑቃ ያኣዛ ዲቦ ሙኑቆ ቢያ ካፀሳሣ ዓንሣሚ ዔራዋይ? 7 ያኣዛ ባኣ ሙኑቃ ዓንሣሚ ማዓንዳጉዲ

ሙኑቆ ያኣዛ ዓንሣሚ ገይዘዋቲ፤ ዓንሣሚ ዩይ ባኣሣያ ታ ዔራኔ፤ ዑሃ ዓኣዲያ ከሎ ማራዓሣ ማዔ። ኪሪሰቶሴ ኑጋይቲ ሹኪንቴ ሃይቄኔ፤ 8 ዩያር ፑርቱዋና ጌኔ ማደና ኩሜ። ሙኑቆ ያኣዛናቱዋንቴ ሙኑቆ ያኣዛባኣ ላኣደ ሙዒ ኑኡኮ ቦንቾ ከሎ ፒዘዋና ሃሃ ጎኑዋና ኑ ቦንቾም።

9 ሃያኮ ቤርታ ታ ዓንሣሚ ጻኣፔ ኪኢቶይዳ፡- «ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣና ላሃ ዓሶና ዋላ ፔቲ ማዒፖቲ» ታ ዓንሣሚ ጌዔኔ። 10 ዩያ ታ ጋዓዛ ሃያ ዓጮይዳ ዓኣ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሶና ላሃ ዓሶና ሚኢሾር ጎጋይቃ ዓሶና ዩያጉዲ ዉዘና ጎኔ ያኦሲ ማዒባኣ ባኮ ካኣሽካ ዓሶና ዋላ ፔቲ ማዒፖቲ ጌይሣቱዋሴ፤ ያዲ ማዔያታቲ ሃያ ዓጮይዳፓ ከሰካንዳያ ዓንሣሚ ኮይሳኔ ጌይሣከ። 11 ታኣኒ ጋዓንቴ ዓንሣሚ ያኣፔሣ፡- «ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲከ» ጌይ ጌይ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣና ላሃዘንሣ ሚኢሾር ጎጋይቃዘንሣና። ዩያጉዲ ጎኔ ያኦሲ ማዒባኣ ካኣኦ ካኣሽካ ዓሶና ዓሲ ጫሽካ ዓሶና ማሣንታ ዓሶና ሃሃ ዉኡቃ ዓሶና ዋላ ፔቲ ማዒፖቲ ጌይከ። ዩያጉዴ ዓሶና ዋላ ሙኡዚታጾ ሙይፖቲ።

12 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ። ኩላ ዓኣ ዓሶ ዑፃ ዋጋኒ ታኣም ኮይሳያቱዋሴ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳ ጋዓንቴ ዓንሣሚ ዋጋኒ ዳንደዓያቱዋይ? 13 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሶይዳ ዋጋሣ ያኦሲከ፤ ዓካሪ ማዓኣፓ ጋዓሣጉዲ «ፑርቶ ዓሢ ዓንሣሚ ባኣካፓ ሺኢሹዋቲ።»

6

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ሞኦቶ ዛላ

1 ዓንሣሚ ፔቲ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃያ ማዔ። ዓሽሣና ዋላ ፑርቲቲ ጌኤዘ ያኦሲ ዓሳ ዋጋንዳጉዲ ማሃይይዳፓ ዋጌና ዓይሣሳኒ ያኦሲ ዔራዋ ዓሶና ዋጊሳኒ ዋይቲ ዓኣዲኒ ጫርቃይ? 2 ያኦሲ ዓሳ ዓጮይዳ ዋጋያታሣ ዓንሣሚ ዔራዋዓዳ? ሃዳጾ ዓጮይዳ ዓንሣሚ ዋጋያታንቴ ዩያ ዳኮ ባኮ ዋጊያ ዓንሣሚ ባሺያ? 3 ያኦሲ ኪኢታንቾይዳታጾ ኑ ዋጋንዳሣ ዓንሣሚ ዔራዋዓዳ? ሃዳጾ ሃያ ዓጮ ባኮይዳ ባሺና ዋይቲ ዋጋኒ ኑ ዳንደዑዋይ? 4 ዓካሪ ዋላና ዓንሣሚ ፑርቲቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ ባኣ ዓሶና ዋጊሳኒዳ? 5 ዔዛታ! ዓንሣሚ ባኣኮይዳ ዓሲ ገኣገሻኒ ዳንዳዓ። ዓናና ዓኣ። ጩሚባኣዳዳ? ቦርሶ ዓንሣሚ ማዖም፤ 6 ዓካሪ ፔቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ባጋሣ ዋጌና ዓይሣሳኒ ያኦሲ ዔራዋ ዓሶ ዋጎ ቤዘ ዓኣዲኒ ኮይሳ?

7 ጉቤና ዋላ ዓንሣሚ ሞኦቲንታ ደውሲንቲከ፤ ዩያይዳፓ ዓንሣሚ ፑርቲሶናኣታቲ ሃሃ ዓንሣሚ ጌሾናኣታቲ ኮሺቱዋዓዳ? 8 ዓንሣሚ ጋዓንቴ ዓንሣሚ ፑርቲሳኔ፤ ሃሃ ዓንሣሚ ጌሻኔ፤ ዩያጉዲ ዓንሣሚ ዓሽንሣንታ ሚሾንሣንታም ዓንሣሚ ዩያይዳኔ። 9 ፑርቶ ዓሳ ያኦሲ ካኣቱዋይዳ ጌሊንዲዋኣሣ ዓንሣሚ ዔራዋዓዳ? ዩያ ባኮና ጌሺንቴፖቲ፤ ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣ ዓሶና ላሃኒ ሱኡካዳ ዓሳ። ያኦሲፓ ሜሌ ካኣሽካ ዓሳ። ዓኒ

4:16 4:16 1ቆር. 11:1፤ ፒልጲ. 3:17። 5:1 5:1 ላሚ. ዋማ 22:30። 5:6 5:6 ጋላ. 5:9። 5:7 5:7 ኪሲ. ማፃ 12:5። 5:8 5:8 ኪሲ. ማፃ 13:3፤ ላሚ. ዋማ 16:3።

ሃሃ ማቸ ማዕባባ ዓሶና ላሃ ዓሳ፣ ዓቲንቁና ላሃ ዓቲንቁ፣ 10 ወሲ፣ ማኢሸር ጎጋይቃ ዓሲ፣ ዑሸኪ ማህንታ ዓሲ፣ ዓሲ ደንካ ዓሲ፣ ዓሲ ባኣዚ ቡራ ዓሲ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌላዓኬ። 11 ዲንህዳገ ፔቲ ፔቲዘንህ ሴርታ ያዲኬ፤ ሃህ ጋዓንቲ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሰንገና ኑ ጎዳህ ዓያኖና ጎማገ ዲንህ ማሰቲ ጌኤሸኬ፤ ያኦሲም ደማዴ ዴሬያ ዲንህ ማዕኔ፤ ያሊያ ያሊኔ።

ዑያ ያኦሲ ቦንቸም ማህህ

12 ቢያ ባኣዚ ታ ማዳንዳጉዲ ዓይህንቲያኬ፤ ጋዓንቲ ቢያ ባካ ታኣም ኮይሳያቱሞሴ፤ ቢያ ባኣዚ ታ ማዳንዳጉዲ ታኣም ዓይህንቲኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕቲያ ዓይጎ ባኣዚማኣ ካራሚ ማዕ ታ ዋርቃዓኬ፤ 13 ሙኡዚ ጎጂም፣ ጎጂ ሃሃ ሙኡዚምኬ፤ ያዲ ማዕቲያ ያኦሲ ሙዎንታ ጎጂንታ ባይዘንዳኔ። ኑኡኮ ዑፃ ጎዳም፣ ጎዳኣ ኑ ዑያም ማዕህር ኑኡኮ ዑያ ማቸ ሃሃ ዓሲ ማዕባኣያና ላህህም ማሃንዳያ ኮይሱሞሴ። 14 ያኦሲ ጎዳ ዩሱሴ ሃይባገ ዓቁሴ፤ ሃሃ ኑናኣ ፔ ዋልቆና ሃይባገ ዓቁሳንዳኔ።

15 ዲንህኮ ዑፃ ኪሪሰቶሴ ዑያይዳገ ፔቲ ቤሲ ማዕህ ዲንህ ዓራዋዓዳ? ዓካሪ ኪሪሰቶሴ ዑያ ማዕህ ዓኪ ዓሲ ማዕባኣ ዓሶና ላሃ ላኣሎ ዑያና ዋላ ፔቲ ማሃንዳያ ታኣም ኮይሳ? ፔቲታዎ ዩይ ኮይሱሞሴ! 16 ዓሲ ማዕባኣ ዓሶና ላሃ ላኣሎና ላሃ ዓሲ ዓዘና ዋላ ፔቲ ማዕህ ዲንህ ዓራዋዓዳ? ዋይቲ ጌዔቲ፡- «ላምዎንህ ፔቲ ማዕኔ» ጌይንቲ ያኣገንቲህርኬ።

17 ጎዳና ዋላ ፔቲ ማዕ ዓሳ ጋዓንቲ ዓዘና ዋላ ዓያናና ፔቲ ማዕኔ።

18 ዩያር ማቸ ሃሃ ዓሲ ማዕባኣያና ላህፖቲ፤ ዓሲ ማዳ ማላ ጎሜ ቢያ ፔ ዑያኮ ዙላ ማዳያኬ፤ ማቸ ሃሃ ዓሲ ማዕባኣያና ላሃ ዓሲ ጋዓንቲ ፔ ዑያይዳ ጎሜ ማዳኔ። 19 ያኦሲዳገ ዲንህ ዓኬ፣ ዲንህኮ ጋርይዳ ናንጋ ዓያኖ ጌኤኸኮ ዲንህ ዑፃ ማኣር ማዕያታህ ዲንህ ዓራዋዓዳ? ዲንህ ያኦሲር ማዕንዳኣገታቲ ማዕህርቱሞሴ። 20 ዋይቲ ጌዔቲ ዓዘዚ ዲንህ ሻንቁ ዓኬያኬ፤ ዩያር ዲንህኮ ዑያና ያኦሲ ቦንቸሞቲ።

7

ዔፕ ዘላ ያኦጪንቲ ያኦጪህ

1 ዲንህ ታና ያኣፕ ያኦጪ፣ ዓኣጪዎ ዘሎኮ፡- ዓሲ ላኣሊ ዓኪባኣቲ ኮሺኬ ታ ጋዓኔ። 2 ጋዓንቲ ማቸ ሃሃ ዓሲ ማዕባኣያና ላህ ጎሜ ማዳዋጉዲ ፔቲ ፔቲ ዓቲንቆኮ ማቸ ዓኣያ፤ ሃሃ ፔቲ ፔቲ ላኣሎኮ ዓሲ ዓኣያ ማዎንጎ። 3 ዓሲ ፔ ማቸም ፔና ዲንጋኒ ኮይሳኔ፤ ዩያጉዲ ማቸኣ ፔ ዓሲም ፔና ዲንጋኒ ኮይሳኔ። 4 ማቸኮ ዑፃ ዲዘር ሌሊቱዋንቲ ዓሲንታ ዋላርኬ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓሲ ዑፃ ዲዘር ሌሊቱዋንቲ ማቸንታ ዋላርኬ።

5 ያኦሲ ሸኢቃኒ ላምዎንህ ዋላ ገኢጊ ዳካ ዋዴም ማዕንዳኣገታቲ ደማዲ ዋርቁባኣያታቲ ቃራኬ፤ ዲንህ ዲንህ ካፓኒ ዳንዳዑዋያ ማዕም ያላሄ ዲንህ ጌሹዋጉዲ ዋላ ማዑዋቲ። 6 ዩያ

ታ ዲንህም ጋዓህ ዘርጉዲ ማዕንዳኣገታቲም ዓይህህ ማህቲሞሴ። 7 ዓሲ ቢያ ታጉዲ ላኣሊ ዓኪኩም ናንጌቲ ቃራኬ ታ ጋዓኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ፔቲህም ያኦሲ ደማ ደማ ዲንጊህ ዲንጊኔ፤ ፔቲህም ፔቲ ባኣዚ፣ ባጋህም ማላ ባኣዚ ዲንጊንቲኔ።

8 ሎይባኣ ዓሶንታ ዓኪባኣ ዓሶንታም፤ ጊንህ ሃሃ ዓሲንህ ሃይቁ ላኣሎንታም ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ዓያታ ሎውዋዎ ሃሃ ዓኪኩም ታጉዲ ናንጌቲ ዓያቶም ቃራኬ። 9 ጋዓንቲ ዓያታ ፔና ዳንዳዒ ካፓኒ ባሸንቲቲ ሌዎንጎ፣ ዓኮንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓኪህና ሎዒህና ዘላ ማላ ሜታዲህዳገ ዓኪያና ሎይያና ኮሺኬ።

10 ዓኪዘንህና ሎዒዘንህናም ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ሃይ ጎዳ ጋዓያ ማዕንዳኣገታቲም ታ ጋዓያቱሞሴ። ሎዒ ላኣሊ ፔኡኮ ዓሲዳገ ደማዳገ፤ 11 ዓሲገ ደማዲ ዒዘ ኬሰኬቲ ሎውዋዎ ፔኤር ናንጎንጎ፤ ዓይዔ ጌዔቲ ዓሲና ቡኮንጎ፤ ዩያጉዲ ዓሲያ ፔ ማቸ ዓንጀገ።

12 ሃንጎዋቶም ጎዳ ጋዓያቱሞንቲ ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ፔቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ላኣሊ ዓኣያታዎ ዓዘና ዋላ ናንጋኒ ኮዔቲ ዓዘ ዓሲ ዓንጀገ። 13 ሃሃ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ላኣሊኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሲ ዓኣያ ማዕ፣ ዓዘና ዋላ ናንጋኒ ኮዔቲ ዓዘ ዓዘገ ዓንጀጎቶገ። 14 ዓይጎር ጌዔቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ማዕ ዓናህ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓዘኮ ማቸ ዘሎና ያኦሲ ዓሲ ማዕህርኬ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ማዕ ላኣሊላኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ዘሎና ያኦሲ ዓሲ ማዕኔ፤ ያዲ ማዕባኣቶ ናኣታ ዲንህኮ ያኦሲ ዓሲ ማዕኔ ዳንዳዑዋሴ፤ ዩያይዲ ዲንህ ናንጌቲ ናኣታ ዲንህኮ ያኦሲ ዓሲኬ። 15 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ማዕ ዓሶማ ደማዲ ኮዔቲ ደማዳንጎ፤ ዩካፓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ማዕ ዓሲታቲያ ማቸ ፔቲ ማሃ ዋጋ ዓርቃኒ ዳንዳዑዋሴ። ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ኑና ዓኤሊህ ኮሹሞና ኑ ናንጋንዳጉዲ ታህርኬ። 16 ዓና፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃኤሌ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሲ ኔኡኮ ኔ ዳቁሻንዳያ ናንዳኔ ኔ ዓራ? ኔኡኒ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃህ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ኔኡኮ ማቸ ኔ ዳቁሻንዳያ ናንዳኔ ኔ ዓራ?

17 ፔቲ ፔቲህ ያኦሲ ዓዘም ጌዔ ጎይዎ ሃሃ ያኦሲ ዓዘ ዓኤላኣና ዓኣ ጎይዎ ናንጎንጎ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢዲዎ ማኣር ዓሶም ቢያ ታ ዲንጌ ዋጋ ዩያኬ። 18 ያናታቲያ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲያታዎ ዓኤሊንቲያ ማዕቲ ቲቁንቲባኣህጉዲ ማዕኒ ማሎፓ፤ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲባኣህ ዓኤሊንቲያ ማዕቲ «ቲቁንቲኒ ኮይሳኔ» ጌይሳ ባኣዚ ባኣሴ። 19 ዓቲንቲ ቤርቲ ቲቁንቲህ ማዕቲያ ቲቁንቲዋ ሃሸዎ ማኣዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ባሺ ኮይሳህ ያኦሲ ዓይህዎ ኩንሥህኬ። 20 ዩያር ፔቲ ፔቲ ዓሳ ያኦሲ ዓዘ ዓኤላኣና ዓኣ ጎይዎ ማ ናንጎንጎ። 21 ያኦሲ ኔና ዓኤላኣና ኔ ዓሲኮ ዓይሎዳ? ያዲ ኔ ማዕቲያ ዓኤሊባኣሴ፤ ማላ ሜታዲ፣ ዓይሎማገ ኬሰካኒ ካራ ኔኤም ጳዴቲ ኬዘ ሃሸ። 22 ዓይጎር ጌዔቲ ዓሲኮ ዓይሌ

6:12 6:12 1ቆ. 10:23። 6:16 6:16 ማዢ. ማፃ 2:24። 6:19 6:19 1ቆ. 3:16፤ 2ቆ. 6:16። 7:11 7:11 ማቲ. 5:32፤ 19:9፤ ማር. 10:11-12፤ ሉቃ. 16:18።

ማዕ ዓዳንቴ ጎዳ ዔኤሌ ዓሲ ጎዳና ዓይሉማገ ከሰከኔ፤ ዩያጉዲ ዓይሉቱዋያታጋ ዔኤሊንቴ ዓሲ ከሪሰቶሴኮ ዓይሌከ። 23 ያኦሲ ዒንሣ ሻንቁ ዔከሣረ ዓሲኮ ዓይሌ ማዕገገገ። 24 ዩያሮ ታ ዒሾንሣ ታ ማሾንሣ! ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዔኤሊንታማና ዓኣ ጎይያ ያኦሲና ዋላ ናንጎንጎ።

ዔከባኣያ ሃሣ ሎዒባኣ ዓሶና ዓነንሣ ሃይቁ ላኣሎና ዘላ

25 ዔከባኣያ ሃሣ ሎዒባኣ ዓሶ ዘሎ ጎዳገ ታ ዔከ ዓይሥሣባኣሴ፤ ጋዓንቴ ጎዳኮ ማኣሪጋገገ ዔቁያና ጉሙርቁንቴ ዓሲ ማዕ ሃካገ ሊካ ታ ማሊያ ታ ከኤዘኔ፤

26 ሃሣ ኑ ዓኣ ዋዳ ማቶ ዋዳታሣረ ዓሲ ዓኣማ ጎይያ ናንገቴ ቃራከ። 27 ጋዓንቴ ላኣሊ ኔ ዔከያ ማዕቴ ዓንጅኒ ኮይገ፤ ላኣሊ ኔ ዔከባኣያ ማዕቴ ዔካኒ ኮይገ። 28 ኔኤኒ ላኣሊ ዔከቴ ጎማ ማዕጅ ገይሣቱዋሴ፤ ሃሣ ፔቴ ወዲር ናይ ሎዒቴ ጎማ ዒዛ ማዕጅ ገይሣቱዋሴ፤ ማዕቴያ ዔካ ዓሶና ሎዒ ዓሶና ሃያ ዓጮይዳ ማርጌ ናንገ ማታ ሄላኔ፤ ታኣኒ ዒንሣ ዩይ ሄሉዋጉዲ ኮዓኔ።

29 ታ ዒሾንሣ! ታ ማሾንሣ! ታ ዒንሣም ሂዚ ጋዓኔ፡- ዋዳ ጋፒ ጋፒከ፤ ሃካገ ሴካ ላኣሊ ዓኣሣያ ዔከባኣያጉዲ ማዕ ናንጎንጎ። 30 ያያሣ ያዩዋኣሣጉዲ፡ ዋዳዳሣ ዋዳዳዋኣሣጉዲ ማዕ ናንጎንጎ፤ ዔኤቢ ሻንቁሣ ዒ ሻንቁ ባካ ዒዛርከ ገይ ማሎገ። 31 ሃያ ሳይይዳ ዓኣ ቆሎና ማኣዲንታሣ ጉቤ ማኣዲንቱዋያ ማዕ ናንጎንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሃያ ዓጮ ባካ ላኣማንታጎዳሣርከ።

32 ዩያሮ ዓይጎ ማሊሣና ዒንሣ ማታዳዋና ናንገጎዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ላኣሊ ዔከባኣ ዓሲ ጎዳ ዋዳጎንዳ ባኣዚ ኮዓሣረ ጎዳ ዋዳጎ ባኣዚ ማላኔ።

33 ላኣሊ ዔከ ዓሲ ጋዓንቴ ማላሣ ሃያ ዓጮ ባኣዚና ፔ ማቶ ዋዳጎንዳ ባኣዚከ። 34 ዩያሮ ማሊያ ዒዛኮ ላምጋ ታቁንታኔ ገይሣከ። ዩያጉዲ ሎዒባኣ ላኣሊታቴያ ወዲር ናይ ፔኤኮ ዓሻኮና ሽምገሣና ያኦሲም ዳማዕያ ማዓኒ ኮዓሣረ ማሊያ ዒዛኮ ጎዳም ኮይጎ ማዳይዳከ። ሎዒ ላኣሊላ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዓኒ ዋዳጎኒ ኮዓሣረ ዒዛ ማላሣ ሃያ ዓጮ ባኣዚከ።

35 ዩያ ታ ጋዓሣ ዒንሣም ኮይጎ ባኮ ማሊሣና ማዓንዳኣገዓቴም ዒንሣም ዔሶ ዴኤጎሳኒቱዋሴ፤ ታኣኮ ማሊያ ዒንሣ ኮይጎ ጎይሣ ናንገጎዳጉዲና ማሊያ ዒንሣኮ ዣኣሉዋንቴ ጉቤ ዒናና ማዕ ጎዳም ማዳንዳጉዲ ገይከ።

36 ፔቴ ዓሲ ፔቴ ወዲር ናሽከ ዋላ ዓማላያታጋ ዩኖ ዔካኒ ማሊባኣንቴ፤ ዩኖ ወዲራሎኮ ሎዎንዳ ዋዳ ዓኣዳያ ማዕቴ ሃሣ ዒ ዔከያ ማሊያ ገባኒ ዳንዳዒባኣያታቴ ጎማ ባኣሴ ዔዔኮንጎ።

37 ጋዓንቴ ዔካኒ ዒዛ ማታጎ ባኣዚ ባኣቴ፤ ዔኮዋጋ ዳዓኒ ዳንዳዓያታቴ ሃሣ ዩይ ጎኔ ዒናገ ማዕያታቴ ዔከባኣቴ ኮሺከ። 38 ዩያሮ ያኦሮዘ ዔከሣ ኮሺ ማዕጅ፤ ዔኮዋጋ ሃሺሣሣ ባሺ ኮሺ ማዕጅ።

39 ፔቴ ላኣሊ ዓኒ ሽምፔና ዓኣና ዔፒ ዘላ ዋጌና ቱኡቴያከ፤ ዓኒ ሃይቁቴ ጋዓንቴ ማሊ ኮዔ ዓሲም ዒዛ ሎዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ዒዛ ሎዓንዳ ዓሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃያ ማዓኒ ኮይጎኔ። 40 ታ ማሊያና ታ ጋዓሣ ሎዎዋጋ ፔኤር ዒዛ ናንገቴ ባሺ ዒዛ ዋዳና ናንገጎዳኔ፤ ታና ያኦሲ ዓያና ዩያ ገይጎያ ማላኔ።

8

ሜሌ ካኣሺም ሹኪንቴ ዓሽኪ ዘላ

1 ሜሌ ያኦዘም ሹኪንቴ ቆልሞ ዓሽኮ ዘሎ ሂዚ ታ ጋዓኔ፡- ቢያሣኮ ኦኡኮ ዔራቶ ዓኣኔ። ዔራቶ ዓሲ ያዎቶርሳኔ፤ ናሹም ጋዓንቴ ዓሲ ኮኮሻኔ። 2 «ታ ዔራኔ» ጋዓ ዓሲ ኮይጎሣሣጉዳ ሃገ ዔሪባኣያከ። 3 ያኦሲ ናሽካ ዓሲ ጋዓንቴ ያኦሲና ዔርቴያ ማዓኔ።

4 ዓካሪ ሜሌ ያኦዘም ሹኪንቴ ዓሽኪ ዘላ ታ ጋዓሣ ሜሌ ያኦዘ ሃያ ዓጮይዳ ዓይጎዋቱዋኣሣ ኑ ዔራኔ፤ ዩያጉዲ ፔቴ ያኦዘሣሣገ ታዓዛ ሜሌ ያኦሲ ባኣሣያ ኑ ዔራኔ። 5 ማርጌ ያኦሲ ገይንታ ባኣዚና ጎዳቴ ገይንታይ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ጮሪንጮ ማዕቴያ ሳይይዳ ያኦሲ ገይንታ ካኣሽኮ ባኣዚ ባኣቴያ፤ 6 ኦኡኮ ጋዓንቴ ቢያ ባኣዚ ዒዛይዳገ ማዢንቴያ፤ ኦኡኒያ ዒዛም ማዢንቴያ ፔቴ ያኦሲ ማዕ ዓይ ዓኣኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ቢያ ባኣዚ ዒዛ ዘሎና ማዢንቴያ ኦኡኒያ ዒዛ ዘሎና ማዢንቴያ፤ ፔቴ ጎዳ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ኦኡኮ ዓኣኔ።

7 ጋዓንቴ ዩያ ቢያሣ ዔራዋሴ፤ ፔቴ ፔቴዘንሣ ሃሣ ሃላንዳኣና ሜሌ ያኦዘ ካኣሽኪሣ ዔራሣረ ዩያጉዳ ዓሽኮ ዔያታ ሙዓሣ ሜሌ ያኦዘም ሹኪንቴያ ማሂከ፤ ዒና ዔያቶኮ ዔያቶ ዳቢንቴያከ። ጋዓሣር ዔያታ ዒኣታኔ። 8 ጋዓንቴ ያኦሲና ኦኡኮ ዋላ ካንሣሣ ሙኡዚቱዋሴ፤ ኑ ሙዒባኣቴያ ገጮንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ኑ ሙዒቴያ ባሺ ዳንቃንዳ ባኣዚ ባኣሴ።

9 ዩይ ያዲ ማዕቴያ ዩይ ኮዔ ጎይያ ማዲ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ደዲባኣ ዓሶ ዳቢሻያ ማዕ-ዋጉዲ ዒንሣና ዔራዋቴ። 10 ዓይጎር ጌዔቴ «ታ ዔራኔ» ጌዒ ሜሌ ያኦዘም ሹኪንቴ ዓሽኮ ካኣዢ ማኣራ ኔ ዳዒ ሙዓንቴ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ደዲባኣ ዓሣ ኔና ዳንቁቴ ዩይ ማዳ ኔኤኮ ሜሌ ያኦዘም ሹኪንቴ ዓሽኮ ሙዓንዳጉዲ ዓሣ ማሃያቱዋዳዳ? 11 ዩያሮ ኔኤኮ «ታ ዔራኔ» ገይያና ከሪሰቶሴ ዒዛ ገይቴ ሃይቁሣና ጉሙርቁያና ደዲባኣሣ ባይቁኔ ገይሣከ። 12 ዩያይዲ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዒንሣኮ ዒሾንሣንታ ማሾንሣንታ ዳቢሻያና ሃሣ ዔያቶኮ ላቤ ዒኖ ባሺ ላቢሶና ከሪሰቶሴም ዋይዘ ዒያያ ማዕ ዒንሣ ዳባኔ። 13 ዩያሮ ሙኡዚ ታኣኮ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዒሻሣንታ ማሾንታ ዳቢሻያ ማዕቴ፤ ታ ዒሻሣንታ ታ ማሾንታ ዳቁሲይዳገ ፔቴታጋ ዓሽኪ ታ ሙዓዓ።

9

ያኦሲ ማዳም ዳኪንቴ ዓሲም ኮይጎ ባኣዚ

1 ታኣኒ ቢያ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዓ ዓሲቱዋዳዳ? ያኦሲ ማዳማኣ ታ ዳኪንቴያቱዋዳዳ? ኑ ጎዳሣ ዩሱሴ ታ ዘገባኣዳዳ? ጎዳ ዩሱሴም ታ ማዳ ማዳኮ ዓኣገ ዒንሣቱዋዳዳ? 2 ጎዳ ታና ያኦሲ ማዳም ዳከያ ማዕሣ ዔርዛ ማላታ ዒንሣ ማዕሣረ ሃንጎዋታ ታና ያኦሲ ማዳም ዳኪንቴያከ ገይባኣቴያ ዒንሣም ጋዓንቴ ታ ጎኔና ያኦሲ ማዳም ዳኪንቴሣከ።

3 ያኦሲ ማዳም ዳኪንቴያ ዘሎ ታና ዳንካ ዓሶም ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- 4 ሙዎ ባኣዚና ዑሽኮ ባኣዚና ታኣም ኮይሱዋያዳ? 5 ያኦሲ ማዳም ዳኪንቴ ሜሌዘንሣና ጎዳ ዩሱሴኮ ጌርሲንሣና

ፔቴ ፔቴ ዓሳ ደንኪ፣ ጉንዲሜም ያኑሲ ደኬ ዎዳ ኪኢታንቻህ ዔያቶ ዎዳ ባይዘህንዲ ዲንህያ ያዲ ማዕባኣቲ ቃራኩ።

11 ዬይ ቢያ ባካ ዔያቶ ሄሌህ ኑም ኮኦኪንህ ማዕንዳጉዲኪ፤ ሃሃ ፃኣፒንቴህያ ዎዳኮ ጋፒንጾዳ ዓኣ፣ ኑም «ዲንህና ዔሩዋቴ» ጋዓ ላቲህምኩ።

12 ዬያሮ «ጉሙርቁጾና ታ ዶዲ ዓኣኔ» ጋዓህ ሎኦሙዋጉዲ ፔና ኮሺ ዔሮንጎ። 13 ዓሲ ሜሌይዳ ሄለባኣ፣ ያኑሲ ዛጋኒ ዳካ ሜታ ዲንህ ሄለባኣኪ፤ ያኑሲ ጉሙርቁንታታህሮ ዲንህ ዳንዳዓንዳህኮ ዑሃ ዓኣዳ ዲንህ ሜታዳንዳጉዲ ዒ ኮዑቀሴ፤ ዲንህም ሜታህ ዲንገ ዲንህ ዛጎ ዎዳ ዳንዳዓንዳጉዲ ዎልቄ ዲንገ፣ ዲንህ ኬሰካንዳ ጎይህያ ዲንህም ዒ ገኢገሻኔ።

14 ዓካሪ ዲገኖንሂዮቴ! ሜሌ ካኣሽኮ ባኮ ካኣሽኪፖቴ። 15 ዬያ ታ ዲንህም ጋዓህ ዲንህ ዔራ ዓሲ ማዔህሮኪ፤ ሂንዳ ታ ኬኤዛ ባኮ ዲንህ ዲንህሮ ዎጉዋቴ። 16 ያኑሲ ሽኢቁ ኦኡኒ ዑሽካ ባካ ኪሪሰቶሴ ሱጉዮና ፔቴም ዓኣያቱዋዓዳ? ሃሃ ኦኡኒ ዎላ ዔካ ካፃ ኪሪሰቶሴና ዎላ ፔቴቱዋዓዳ? 17 ኑ ሙዓህ ፔቴ ካሃ ሌሊታህሮ ዎዚ ኑ ሚርጌታቴያ ፔቴ ዑህኩ።

18 ሂንዳ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ማዳ ባኮ ማሉዋቴ፤ ያኑሲም ዲንጎና ባኮ ሙዓዘንህና ሹጮና ኮሾና ዲንጎ ቤዘናኮ ፔቴም ባኣዓዳ? 19 ሂዳዎ ሜሌ ካኣሽኮ ባኮም ሹኪንቴ ቆልሞ ዓሽኮና ሃሃ ካኣሽኮ ባካ ዔኤቢኪ ታ ጋዓኔ ጌይህዳ? 20 ያዲቱዋሴ፤ ያኑሲ ዔሩዋ ዓሳ ቆልሞ ሹካህ ያኑሲምቱዋንቴ ፑርቶ ዓያኖምኪ፤ ዬያሮ ዲንህ ፑርቶ ዓያኖና ዎላ ፔቴ ማዕንዳጉዲ ታ ኮዑቀሴ። 21 ጎዳ ባኮ ዑሽኪ ዑሽኪ ሃሃ ፑርቶ ዓያኖ ባኮዎ ዲንህ ዑሽኪ ዳንዳዓዋሴ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ጎዳ ባኮ ሙዓ ሙዓ ፑርቶ ዓያኖ ባኮዎ ዲንህ ሙዓኒ ዳንዳዓዋሴ። 22 ዓካሪ ኦኡኒ ጎዳ ባኮ ሃሽኮ ዲዛ ዳጋሶንዳ? ኑ ዲዛይዳፓ ባሽ ዶዲኪ ጌይህዳ?

23 «ቢያ ባኣዚ ማዳንዳጉዲ ዓይህንቴያኩ» ጋዓንቴ ቢያ ባካ ማኣዳያቱዋሴ፤ «ቢያ ባካ ማዳንዳጉዲ ዓይህንቴያኩ» ጋዓንቴ ቢያ ባካ ኮሻያቱዋሴ። 24 ፔቴ ፔቴህ ሜሌህም ማዕ ባኮዎ ማላንዳኣፓዓቱም ፔኤም ማዕ ባኣዚ ሌሊ ዛጎ።

25 ዒኔና ማሊ ሂርጉዋ፣ ቦኣካይዳ ሻንቸንታ ዓሽኮ ዚቲ ጋዓዎ ሙዑዋቴ፤ 26 ዓይጎሮ ጌዔቴ፡- «ጎዳና ጋሮይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ጎዳሮኩ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ።

27 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዎ ዓሲ ሙኡዚ ሙዎም ዲንህ ዔኤሌያ ማዔም ዲንህ ዓኣዳኒ ኮዔቴ ዒኔና ማሊ ሂርጉዋዎ ዚቲ ጌይ ዲንህም ዲንገንቴ ዓይጎ ሙኡዚታቴያ ቢያ ሙዑዋቴ። 28 ጋዓንቴ ፔቴ ዓሲ፡- «ሃይ ዓሽካ ሜሌ ካኣሽኮ ባኣዚም ሹኪንቴያኩ» ዲንህም ጌዔቴ፣ ዬያ ኬኤዜ ዓህንታ ዒኔ ቆፃ ማሊ ማሊ ያንታሮ ጌዒጋፓ ዬያ ሙዒፖቴ። 29 ማሊ ያ ታ ጌዔህ ዓህ ማሊ ያሮ ጌይህ ማዕንዳኣፓዓቱም ዲንህሲቱዋሴ፤ ዓካሪ ሜሌ ዓሲ ማሊህ ዛላ ጌዒ ዎይቲ ታና ላኣገንታይ?

30 ታኣኒ ያኑሲ ጋላቲ ጋላቲ ሙዔቴ ያኑሲ ታ ጋላቲ ሙዔ ባኮና ዎይቲ ታ «ዳቤኔ» ጌይንታይ?

31 ዓካሪ ሙዓቶዎ፣ ዑሽካቶዎ ዓይጎ ባኣዚያ ማዳቲ ቢያ ባኣዚ ያኑሲ ቦንቸም ማዳዎቴ።

32 ዓይሁድ ዓሰም ማዔቴያ ዓይሁድ ማዕባኣ፣ ጌሪኮ ዓሰም ሃሃ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆ ዓሰማኣ ዲቆ ማዒፖቴ። 33 ታኣኒ ቢያህ ዳቃንዳጉዲ ሜሌ ዓሰም ኮይሳ ባኮ ማዕንዳኣፓዓቱም ታኣም ኮይሳ ባኮ ኮውዋዎ ቢያ ዓሲ፣ ቢያ ባኣዚና ታ ዎዛሳህንዲ ዲንህያ ዬያይዱዋቴ።

11

1 ታኣኒ ኪሪሰቶሴ ማዳ ጎይዎ ማዳህንዲ ዲንህያ ታ ማዳ ጎይዎም ማዳዎቴ።

ዳምቤና ያኑሲ ካኣሽኪህ ዛላ

2 ታ ማዳ ባኮና ታ ዲንህ ዔርዜ ባኮና ዶዲሺ ዓርቁ ዲንህ ጸቂሃህሮ ታ ዲንህ ጋላታኔ።

3 ጋዓንቴ ዓቲንቄኮ ቢያ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣህ ኪሪሰቶሴ ማዔህ፣ ላኣሊ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣህ ዓቲንቄ ማዔህ፤ ሃሃ ኪሪሰቶሴ ዑይዳኣ ቢታንቶ ዓኣህ ያኑሲ ማዔህ ዲንህ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 4 ቶኦኪ ካንቁ ያኑሲ ሽኢቃና ያኑሲ ማሊህ ኬኤዛ ዓቲንቄ ቢያ ዒዘኮ ቶኦካህ ማዔ ኪሪሰቶሴ ቦሂሳኔ፤ 5 ዬያጉዲ ቶኦኮ ፔኤኮ ያሹዋዎ ሽኢቃና፣ ሃሃ ያኑሲ ማሊህ ኬኤዛ ላኣሊ ላኣ ዒዘኮ ቶኦካህ ማዔ ዓቲንቃህ ቦሂሳኔ፤ ዎይቲ ጌዔቴ ፔ ቶኦኮ ያሹዋ ላኣሊ ጉኡሊንቴያጉዲ ማዕህሮኪ። 6 ላኣሊ ፔ ቶኦኮ ያሹዋዎ ማዔቴ ቶኦኮ ፔኤኮ ታይዘንጎ፤ ጋዓንቴ ቶኦኮ ታይዚያንታ ጉኡሊያንታ ቦርሳያ ዒዘም ማዔቴ ቶኦኮ ያሹንጎ።

7 ዓቲንቄ ያኑሲ ማሎና ሃሃ ያኑሲ ቦንቸም ማዕያ ማዔህሮ ፔኤኮ ቶኦኮ ካንቃንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ላኣሊ ጋዓንቴ ዓቲንቄኮ ቦንቸ ማዕያኪ። 8 ዎይቲ ጌዔቴ ላኣሊ ዓቲንቄይዳፓ ማዢንቴያፓዓቱም ዓቲንቄ ላኣሊፓ ማዢንቴባኣህሮኪ። 9 ሃሃ ላኣሊ ዓቲንቄም ማዢንቴያፓዓቱም ዓቲንቄ ላኣሊም ማዢንቴባኣሴ። 10 ዬያ ዛሎንታሮ ሃሃ ያኑሲ ኪኢታንቻኣ ዒዘ ዛጋህሮ ጌዒ ላኣሊ ዓቲንቄ ቢታንቶ ዳማ ማዔህ ዔርዛኒ ቶኦኮ ፔኤኮ ያሽንታንዳያ ኮይሳኔ። 11 ጎዳ ማሊያና ላኣሊ ዓቲንቄ ባኣያ፣ ዓቲንቄ ላኣሊ ባኣያ ማዑዋያኪ። 12 ዓይጎሮ ጌዔቴ ላኣሊ ዓቲንቄይዳፓ ማዢንቴህንዲ ዓቲንቄያ ላኣሊዳፓ ሸይንታህሮኪ፤ ጋዓንቴ ዓቲንቄ ማዔቴያ ላኣሊ፣ ሃሃ ቢያ ባኣዚያ ጴዳህ ያኑሲዳፓኪ።

13 ሂንዳ ዲንህሮ ዎጉዋቴ፤ ላኣሊ ፔኤኮ ቶኦኮ ያሹዋዎ ያኑሲ ሽኢቁፃ ቃራዳ? 14 ዓቲንቄ ሃሃ ፔኤኮ ቶኦኮ ዲቼቴ ገኢጉዋያታህ ያኑሲ ቢያ ባኮ ናንጎም ጌዔ ጎይፃፓ ዲንህም ዔርቱዋዓዳ? 15 ላኣሊ ጋዓንቴ ጋፓና ዒዘም ዲንገንቴህ ቶኦኮ ዒዘ ያሻንዳጉዲ ማዔህሮ ጋፓና ፔኤኮ ዒዘ ዲቼቴ ዒዘም ቦንቸኩ። 16 ዬያ ዛሎ ማርማኒ

10:16 10:16 ማጉ. 26:26-28፤ ማር. 14:22-24፤ ሉቃ. 22:19-20። 10:18 10:18 ሉዊ. ዓከ 7:6። 10:20 10:20 ላሚ. ዎም 32:17። 10:22 10:22 ላሚ. ዎም 32:21። 10:23 10:23 1ቆር. 6:12። 10:26 10:26 ዓይኑ. 24:1። 11:1 11:1 1ቆር. 4:16፤ ፒልሲ. 3:17። 11:7 11:7 ማዢ. ማፃ 1:26-27። 11:9 11:9 ማዢ. ማፃ 2:18-23።

ኮዓ ዓሲ ዓኣቶ ኑኡኮ ማዕቴያ ማሌ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ዩያይዶ ዳምቤ ባኣሴ።

12

ዓናና ጌኤሽ ዓንገ ዓንገሢ

1 ታ ዓሸንሦ! ታ ሚሸንሦ! ሃሣ ዓናና ጌኤሽ ዓንገ ዓንገሥኮ ጎኑሞ ዓንሣ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 2 ቤርታ ዓንሣ ያኣሲ ዓሲ ማዕባኣ ዎዶና ጌሰታኒ ዳንዳዑዎ ካኣሽኮ ባኮ ካኣሽካንዳጉዲ ሴካ ሃንገ ዓሸንቲ ዓንሣ ዔኪ ዓኣዳንቲሣ ዓንሣ ዔራኔ። 3 ያኣኒያ ያኣሲ ዓናናና ኬኤዛያ፡- «ዩሱሴ ገዳንቁንቲያኑ!» ገዓ ዓሲ ባኣሴ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዓናና ጌኤሽና ማዕባኣያታያ፡- «ዩሱሴ ጎዳኑ!» ገዓ ዓሲ ባኣሣ ታ ዓንሣሞ ኬኤዛኔ።

4 ዲማ ዲማ ዓናና ጌኤሽ ዓንገ ዓንገሢ ዓኣኔ፤ ዓናና ጌኤሽ ገዓንቲ ፔቲኬ። 5 ዲማ ዲማ ማዶ ዓኣኔ፤ ጎዳ ገዓንቲ ፔቲኬ። 6 ዲማ ዲማ ማዳንታ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ገዓንቲ ቢያ ባኮ ቢያሣና ማዳሣ ፔቲ ያኣዛሣኬ። 7 ፔቲ ፔቲሣሞ ዓናና ጌኤሽ ፔጋሲ ዳዎ ባኮ ዳዎሣ ቢያሣ ማኣዳንዳጉዲኬ። 8 ፔቲሣሞ ጨንጨ ጌሰታንዳጉዲ ዓናና ጌኤሽ ዛሎና ዓንገሊንታኔ፤ ባጋሣሞ ሃሣ ዩና ዓናና ዛሎና ዔራቶና ጌሰታንዳጉዲ ዓንገሊንታኔ። 9 ፔቲሣሞ ሃሣ ዩና ዓናና ዛሎና ያኣሲ ጉሙርቁሣ ዓንገሢ ዓንገሊንታኔ፤ ባጋሣሞ ገንሣ ሃርጌገ ዓሲ ገሥሣ ዓንገሢ ዓንገሊንታኔ፤ 10 ዩያጉዲ ሃሣ ታሣሣ ምክንያት ያኣሲ ዎልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ማዳንዳ ዎልቁ ዓንገሊንታኔ፤ ባጋሣሞ ገንሣ ያኣሲ ማላሣ ኬኤዛሣ ዓንገሢ ዓንገሊንታኔ፤ ማላሣሞ ሃሣ ዓንገሊንታ ዓንገላ ዓናና ጌኤሽጋታቲያ ፑርታ ዓናናጋታቲያ ዲማሲ ዔራንዳ ዓንገሢ ዓንገሊንታኔ፤ ዩያጉዲ ፔቲሣሞ ዓኪ ሙኡቲና ጌሰታንዳጉዲ ዓንገሢ ዓንገሊንታኔ፤ ማላሣሞ ገንሣ ዩና ዓኮ ሙኡጮና ጌሰቲንቲ ባኮ ቡላንዳ ዓንገሢ ዓንገሊንታኔ፤ 11 ዩይ ያዲ ማዕቴያ ዩና ቢያ ማዳሣ ዩና ፔቲ ዓናና ጌኤሽኬ፤ ዓናና ጌኤሽ ኮዔሣ ጎይያ ፔቲ ፔቲሣሞ ዲማ ዲማ ዓንገሢ ዓንገሢ።

ፔቲ ዑሣኮ ዲማ ዲማ ቤሲ

12 ፔቲ ዑሣኮ ዲማ ዲማ ቤሲ ዓኣኔ፤ ዑያኮ ሚርጌ ቤሲ ዓኣናታቲያ ዩይ ሚርጌ ቤዛ ዩና ፔቲ ዑያይደኬ። ዩያጉዲ ኪሪሰቶሴ ሚርጌ ቤሲ ዓኣ ፔቲ ዑሣጉዲኬ። 13 ዎይቲ ጌዔቲ ዓይሁዳታቲያ ዓይሁዳ ማዕባኣ ገሪኬ ዓሳ፤ ዓይሁዳታቲያ ዓይሁ ማዕባኣ ዓሳ ፔቲ ዑሣ ማዕኒ ዓናና ጌኤሽና ኑ ማሰቲኔ፤ ሃሣ ቢያሣ ዩና ፔቲ ዓናናሣ ኑ ዑሸካንዳጉዲ ኑም ዓንገሊንታኔ።

14 ፔቲ ዑሣ ማኸንቲሣ ሚርጌ ዲማ ዲማ ቤሲና ማዕንዳኣጋቲም ፔቲ ቤሲናቲቀሴ። 15 ዩያጉዲ ቶኪ፡- «ታኣኒ ኩቲቲቀኣሣሣር ዑሣኮ ፔቲ ቤሲቲቀሴ» ጌዔቲ ያዲ ጌይያና ዑሣኮ ፔቲ ቤሲ ማዕፃ ዓታንዳ? 16 ዎይዚያ፡- «ታኣኒ ዓኣቲቀኣሣሣር ዑሣኮ ፔቲ ቤሲቲቀሴ» ጌዔቲ ዓካሪ ዩና ጌይያና ዑያኮ ፔቲ ቤዛ ማዕፃ ዓታንዳ? 17 ሂንዳ ዑሣ ቢያ ዓኣፒ ለሊ ማዕቴ ዔኤቢ ዎይዛ ባኣዚ ዓንካገ ጴዳንዳያናንዳይ! ሃሣ ዑሣ ቢያ ዎይዚ ለሊ ማዕቴ ዔኤቢ ዳሂ ዔራ ባኣዚ ዓንካገ ጴዳንዳያናንዳይ! 18 ሃሣ ገዓንቲ ያኣሲ ኮዔሣ ጎይያ ዑያኮ ፔቲ ፔቲ ቤዛ ዑያይዳ ኮይሳ ቤዛ ቤዛ ማዕንዳጉዲ ጌሣኔ። 19 ዑሣ ማኸንቲሣ ፔቲ ቤሲና ለሊ ማዕቴ ኩሙሣ ዑሣ

ጎዳ ማዶ

(ማቲ. 26:26-29፤ ማር. 14:22-25፤ ሉቃ. 22:14-20)

17 ዓንሣ ቡኪንታኣና ዓንሣ ማዶ ባካ ባባይዛ ባኣዚ ማዕንዳጋቲም ዓንሣ ገሥ ባኣዚ ማዕባኣሣሣር ታ ዓንሣሞ ሃሣ ዓይሣ ዓይሣያና ዓንሣ ገላታንቲቀሴ። 18 ቢያገ ቤርታ ዓንሣ ፔቲም ቡኪንቶ ቡካኣና ባኣካ ዓንሣኮ ዲሙሞ ዓኣሣ ታ ዎይዜኔ፤ ታ ዎይዜ ባኮኮ ዛላ ጎኔ ማዕንዳኔ ታ ገዓኔ። 19 ፒዜ ማዕዘንሣ ዎንሣ ማዕቴያ ዲማዲ ዔርታንዳጉዲ ዓንሣ ባኣካ ዲማዲፃ ማኸንታንዳሣ ኮይሳያኬ። 20 ዓንሣ ቡኪንታ? ሙሞ ሙዓ ጎዳ ማዶ ካሦቲቀሴ። 21 ዎይቲ ጌዔቲ ዓንሣ ሙዓኣና ፔቲይ ባጋሣ ካቲዎያ፤ ጌኤሮማ ሩኡሪ ሙዓኔ፤ ዩያይዲያና ፔቲይ ናይዳንታዛ ባጋሣ ማሣንታኔ። 22 ዔዛታ! ዓንሣ ሙዓናና ዑሸካ ማኣሪ ዓንሣኮ ባኣዳዳ? ሃንጎታቲ ዓንሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ሶሃኔ ጌይሣዳ? ሃሣ ዓይጌያ ባኣ፤ ማታዳ ዓሶ ዓንሣ ሶርሲሳኔ ጌይሣዳ? ዓካሪ ታ ዓንሣ ዎዚ ገዓንዳይ? ዩና ባኮር ታ ዓንሣ ገላቶንዳ? ፔቲታ? ታ ዓንሣ ገላታዓኬ።

23 ታኣኒ ጎዳይገ ዔራ፡ ዓንሣሣኣ ታ ዔርዛሣ ሃያኬ፤ ጎዳ ዩሱሴ ዓርቁንቲ ዓንገሊንቲ ዎንቲሎ ካሣ ዔኪ። 24 ያኣሲ ሸኢቁሰካገ ቡንፃያ፡- «ሃሶቲ ሙዑዎቲ፤ ሃይ ዓንሣ ዛሎ ዓንገሊንታንዳሣ፤ ታናኬ፤ ሃያና ታና ጳቂሣያ ማሁዎቲ» ጌዔኔ። 25 ዩያጉዲ ካሦኮ ገንፃ ዑሸኮ ባኮ ዔኪ፡- «ሃይ ዑዛ ታኣኮ ሱጉያና ማዕ ዓኮ ጫኣቃሣኬ፤ ዓንሣ ዑሸካኣና ቢያ ሃያና ታና ጳቂሣያ ማሁዎቲ» ጌዔኔ።

26 ዩያር ሃያ ካፃ ዓንሣ ሙዓኣና ዑዛዎ ዓንሣ ዑሸካኣና ቢያ ጎዳ ሙካንዳያ ሂላንዳኣና ዓዛኮ ሃይሶ ዛሎ ዓንሣ ኬኤዛንዳኔ። 27 ያኣኒያ ዓዛም ኮይሱዎያ ጎይሣና ሃያ ካሦ ሶሂ ሙዒ፤ ዑዛዎ ዑሸኬቲ ጎዳና ሱጉያናኮ ጋሌ ዓሲ ማዕንዳኔ። 28 ዩያር ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዩና ካሦ ሙዒያና ዑዛዎ ዑሸኪያናኮ ቤርታ ፔና ዛጋንዳያ ኮይሳኔ። 29 ዓይጎ ዓሲያ ማዎም «ጎዳኬ» ጌዒ ሙዎ ካሣ ዓይጎታቲያ ዲማሲ ዔራዎ ጎዳ ማሊ ጳቂሶ ካፃ ሙዒ ዑዛዎ ዑሸኬቲ ፔ ቶኣካ ማቶ ዔኪ ሙካኔ። 30 ዓንሣ ባኣካገ ሚርጌሣ ላቢንቲሣ፤ ሃርጌሣ ሃሣ ሃይቁሣያ ዩና ዛሎናኬ። 31 ዎንዴ ኑና ኑ ዛገ ዔራፃታቲ ያዲ ኑ ጌዳ ፑርታና ዎገንቲንዳዎያታንቲኬ። 32 ገዓንቲ ገንፃገ ዓጮና ዎላ ኑ ፑርታና ዎገንቲዎጉዲ ጎዳ ሃሣ ኑ ዔርም ጌዒ ፑርታና ዎጋኔ።

33 ዩያር ታ ዓሸንሦ! ታ ሚሸንሦ! ጎዳ ማዶ ሙዎ ሙዓኒ ዓንሣ ቡካኣና ዎሊ ካቲዎቲ። 34 ዓንሣ ቡኪንታኣና ዓንሣ ፑርታና ዎገሳ ባኣዚ ማዕዎጉዲ ዓንሣ ባኣካ ናይዴ ዓሲ ዓኣቶ ፔኤኮ ማኣራ ሙዎንጎ። ዓቲ ባኮ ዓንሣ ኮራ ታ ሙካፃ ማዶንዳ ጎይያ ኬኤዛንዳኔ።

ጌይነታህ ዓንካፓ ጴዳንደያናንደይ? 20 ዓካሪ ዑህኮ ደማ ደማ ቤሲ ዓኣያ ማዕቲያ ዑህኮ ፔቲ ሌሊኩ።

21 ዓኣፒ ኩቺ ኮራ፡- «ኔኤኒ ታአም ኮይሱብሎ» ጋዒ ደንደዑብሎ፤ ቶኦኪያ ቶኪ ኮራ፡- «ኔ ታአም ኮይሱብሎ» ጋዒ ደንደዑብሎ፤ 22 ጎኔና «ፓሠቀያኩ» ጌይነታ ቤዛታዎ ሚርጌና ኑም ኮይሳያኩ። 23 «ዳካኩ» ኑ ጋዓ ኑ ዑዎ ቤዛ ባሼ ኑ ቦንቻኔ፤ ሃሃ ኑና ቦርሲሳያ ማዓ ቤዛዎ ሚርጌና ኑ ሂርጊ ካፓኔ። 24 ቦንቻነታ ዑዎም ጋዓንቲ ዬይ ቢያ ኮይሱብሎ። ቦርሲሳያ ማዓ ጴዳ ቤዛ ባሼ ቦንቻነቲ ዓርቂነታንደጉዲ ዑዎኮ ፔቲ ቤሲ ማሃ ያኦሲ ማኾኔ። 25 ዬያ ዒ ማዳህ ፔቲ ዑዎኮ ደማ ደማ ቤዛ ደማደቀዎ ያለም ማላንደጉዲ ጌይኩ። 26 ዑህኮ ፔቲ ቤሲ ሜታዳኣና ዓቲ ዑዎኮ ቤዛ ቢያ ያለ ሜታዳኔ፤ ሃሃ ፔቲ ቤሲ ቦንቻነታኣና ያለ ቢያህ ቦንቻነታኔ።

27 ዬያጉዲ ዓካሪ ዒንህ ኪሪሰቶሴ ዑዎኩ፤ ዒንህ፡ ፔቲ ፔቲህ ዒዛ ዑዎኮ ደማ ደማ ቤዛኩ። 28 ዬያሮ ያኦሲ ፔቲ ፔቲ ዓሶ ሺኢዲያ ማኣርይዳ ደማ ደማ ማዳ ዓኣያ ማዓንደጉዲ ማሄኔ፤ ዬያ ጎይያና ፔቲ ጋዓ ያኦሲ ማዳም ደኪንቲዘንህ፡ ለምዓሳዎ ያኦሲ ማላህ ኬኤዛዘንህ፡ ሃይሃሳዎ ዔርዘዘንህ ማሃ ዓሶ ደኣሬኔ። ዬያጉዲ ሃሃ ያኦሲ ያልቁና ማዳነታ ዓኪ ባኣዚ ማዳዘንህ፡ ሃርጌ ዓሶ ፖዒሳ ዒንጊህ ዓኣዘንህ፡ ዓሲ ማኣዲህ ዒንጊህ ዓኣዘንህ፡ ዓሲ ያይሥህ ዒንጊህ ዓኣዘንህና ዓኪ ሙኡቸና ጌሰቲህ ዒንጊህ ዓኣዘንህ ጌሄኔ።

29 ዬያሮ ቢያህ ያኦሲ ማላህ ኬኤዛዎቲብሎ፤ ቢያህ ሃሃ ያኦሲ ማላህ ኬኤዛዎቲብሎ፤ ቢያህ ዓሲ ዔርዘዘንቲብሎ፤ ቢያህ ያኦሲ ያልቁና ማዳነታ ዓኪ ባኣዚ ማዳዎቲብሎ፤ 30 ቢያህኮ ሃርጌ ዓሲ ፓህ ዒንጊህ ዓኣዎቲብሎ፤ ቢያህ ዓኪ ሙኡቸና ጌሰታኒ ደንደዑብሎ፤ ቢያህ ሃሃ ዓኮ ሙኡጮና ጌሰቶናህ ቡላኒ ደንደዑብሎ። 31 ጋዓንቲ ቢያህፓ ባሼ ማዕ ዒንጊያ ዳንቃኒ ኮዑቁቲ።

ዓካሪ ታ ዒንህ ቢያፓ ባሼ ማዕ ጎይህ ዳዋንዳኔ።

13

ናሹሞ ዛላ

1 ዓሲ ጌሰታ ሙኡቸታቲያ ሃሃ ያኦሲ ኪኢታንቻ ጌሰታ ሙኡቸያ ጌሰቲ ታ ዔሪንቲ ናሹሞ ታኣኮ ባኣያታቲ ያኦላ ሉኡለና ሂቸናጉዲ ታ ማዕኔ ጌይህኩ። 2 ያኦሲ ማላህ ኬኤዛህ ዒንጊህ ታኣኮ ዓኣቶዎ ሃሃ ዓኣሺንቲ ባኣዚ ቢያ ታ ዔራያ ማዕቲያ፡ ዬያጉዲ ቢያ ባኣዚ ታ ዔሪቲያ ሃሃ ዲኮ ፔቲ ቤሰካፓ ሺኢሻንዳ ያኦሲ ጉሙርቂህ ታኣኮ ዓኣቲያ ናሹሞ ባኣያታቲ ዬይ ታኣኮ ጉሪኩ። 3 ታኣኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ማንቆ ዓሶም ታ ዒንጋያ ማዕቲያ፡ ታ ዑዎታዎ ታሚዳ ሚጫንደጉዲ ታ ማሃያ ማዕቲያ ናሹሞ ታኣኮ ባኣቲ ዓይጎታ ታና ዬይ ማኣዳዓኩ።

4 ናሹሞ ጊቢ ደንደዒሳያኩ፤ ሃሃ ኮሺ ባኣዚ ማዳሻኔ፡ ቁኢሪሱብሎ፡ ሂርሺንቲሱብሎ፡ ያቶርሱብሎ፤ 5 ኮይሱብሎ ባኣዚ ማዳሹብሎ፡ ፔ ባኣዚ ሌሊ ኮይሱሱብሎ፡ ዳጋሱብሎ፡ ዳሶናቲያ

ደቢንቶ ዓርቂሱብሎ። 6 ናሹሞ ዓኣ ዓሲ ጎኔ ማዕ ባኣዚና ዎዛዳኣፓዓቲም ፑርታ ባኣዚና ዎዛዳብሎ፤ 7 ቢያ ባኣዚ ጊቢ ደንደዒሳኔ፤ ቢያ ባኣዚና ያኦሲ ጉሙርቂሳኔ፤ ቢያ ባኣዚዳ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌህሳኔ፤ ቢያ ባኣዚያ ደዲ ዓኣህሳኔ።

8 ናሹሞ ዓኣ ዓሲ ቢያ ዎዳ ናናጎኔ፡ ባይቁዋሴ፤ ያኦሲ ማላህ ኬኤዛህ ዒንጊህ ማዕቲያ ዳካ ዎዳሮ ማዕህር ባባይቃኔ፤ ዓኪ ሙኡቸና ጌሰቲህ ማዕቲያ ዳካ ዎዳሮታህር ዓታኔ፤ ዔራቶ ማዕቲያ ባይቃኔ። 9 ዎይቲ ጌዔቲ ኦኤኒ ዔራ ባኮ ማዕቲያ ያኦሲ ማላያ ኬኤዛህታቲያ ዛላ ኑ ዔሪ ኬኤዛያ ማዕህርኩ። 10 ጋዓንቲ ጉቤ ማዕ ባካ ሙካዛ ዛላ ማዕ ባካ ዓታንዳኔ።

11 ናይ ታዓኣ ዎዳና ናይጉዲ ታ ጌሰታኔ፡ ማላኔ፤ ሃሃ ቢያ ባኮ ታ ዛጎኔ። ደዲ ዓሲ ታ ማዓዎ ጋዓንቲ ናኣቲሞ ማላያ ታ ሃሼኔ። 12 ሃህ ኦኤኒ ሌማሌኤሽና ዛጎህጉዲ ሌም ሌም ጌዔ ባኣዚ ዛጎኔ፤ ዬኖና ጋዓንቲ ኑ ጌኤሽ ዛጎንዳኔ። ሃህ ታ ዔራህ ዔራቦኮ ዛላኩ፤ ዬኖና ጋዓንቲ ያኦሲ ታና ዔራ ጎይያጉዳያ ኩሙህ ዔራቶ ዓኣያ ታ ማዓንዳኔ።

13 ዓካሪ ጉሙርቂህና ሃጊ ማዓንዳ ዎዛና ናሹሞና፡ ዬንህ ሃይህንህ ባይቁዎያ ማዕ ናንጎንዳኔ፤ ዬንህ ባኮይዳፓ ባሼዛ ናሹሞኩ።

14

ያኦሲ ማላህ ኬኤዛህና ዓኪ ሙኡቸ ጌሰቲህና ዛላ

1 ናሹሞ ዓይህ ጎይያማ ማዳዎቲ፤ ሃሃ ዓያና ጌኤዮ ዒንጊያ ባሼና ያኦሲ ማላህ ኬኤዛህ ሚርጌና ኮዑቁቲ። 2 ዓኪ ሙኡቸና ኬኤዛህ ያኦሲም ኬኤዛኔ፡ ዓሲም ኬኤዙብሎ፤ ዎይቲ ጌዔቲ ዓኣሺንቲ ባኣዚ ዓያና ጌኤሽ ያልቁና ኬኤዛያ ማዕህር ዒ ኬኤዛ ባኮ ዔራ ዓሲ ባኣሱ። 3 ያኦሲ ማላህ ኬኤዛህ ጋዓንቲ ዓሶ ኮሻኒና ዘራኒ ሃሃ ደዲሻኒ ዓሲም ኬኤዛኔ። 4 ዓኪ ሙኡቸና ጌሰታህ ፔና ሌሊ ኮሻኔ፤ ያኦሲ ማላህ ኬኤዛህ ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቢያ ደዲሺ ማኣኔ።

5 ዒንህ ቢያህ ዓኪ ሙኡቸና ጌሰታቲ ቃራታንቲ፡ ባሼ ታ ናሽካህ ያኦሲ ማላህ ዒንህ ኬኤዛቶኩ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቢያ ደዲሺ ማከንታንደጉዲ ዓኮ ሙኡጮና ጌሰቲንቲህ ቡላይ ባኣያ ማዕቲ ዓኪ ሙኡቸና ጌሰታ ዓሲዳፓ ያኦሲ ማላህ ኬኤዛህ ባሼኩ። 6 ዓካሪ ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ታ ዒንህ ኮራ ሙካዎ ዓኪ ሙኡቸና ጌሰቲቲ ዓይጎ ዒንህ ታ ማኣዳንደይ? ዬያይዳፓ ዒንህ ማኣዳንደህ ያኦሲኮ ዓኣሺንቲ ባኮ ፔጋሲ ኬኤዜቲ፡ ዔራቶና ጌሰቲቲ፡ ያኦሲ ማላህ ኬኤዜቲ፤ ሃሃ ዒንህ ዔርዘንደ ባኣዚ ዔርዜቲኩ።

7 ሹሉንጎና ጎኣላናጉዳ፡ ሸምፓባኣ ኮዎም ማዓ ባኮኮታዎ ደማ ደማ ዎርቂነታ ዑኡሲ ባኣያ ማዕቲ ዔያታ ያኦላዛ ዓይጎ ማዕቲያ ዎዲ ዔርታኒ ደንደዓይ? 8 ያልዘም ዎርቂነታ ዛያህ ዔርቲቁ ጎይህ ዎርቂነቲቲ ያልዘም ያኦሲ ጌኢጊነታንደይ? 9 ዬያጉዲ ዒንህ ዔርታ ሙኡቸና ኬኤዛባኣቶ

12:28 12:28 ናፕ. 4:11። 13:2 13:2 ማቲ. 17:20፤ 21:21፤ ማር. 11:23።

ዲንህህ ከኤዛ ባኮ ያኔኒ ዔራኒ ዳንዳዓንዳይ? ከባሪይዳ፡ ጉሪ ዲንህህ ከኤዛያ ማዓንዳኔ። 10 ዓጮይዳ ቢያ ማርጌ ሙኡቸ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ቢያህኮ ፔ ጌሰታ ጎይህ ዓኣያኬ። 11 ዓካሪ ጌሰቲንቴ ሙኡጫ ዋዚጋዓቲያ ታ ዔሩዋያ ማዔቴ ዬያ ዓህም ታ ዓከ ማዓንዳኔ፤ ዒዚያ ታኣም ዓከ ማዓኔ። 12 ዲንህህያ ዓያኖ ጌኤዮኮ ዲንጊያ ማርጌና ኮዓህሮ ባሼ ዲንህህ ኮዓንዳያ ኮይሳህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ደዲሺ ማዣ ዲንጊያ ዲንህም ማርጋንዳጉዲኬ።

13 ዬያሮ ዓከ ሙኡቸና ጌሰታ ዓሲ ጌሰቲንቴ ባኮ ቡሊ ከኤዛኒ ዳንዳዓህህ ዲዛኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ሺኢቆንጎ። 14 ዓከ ሙኡቸና ታ ሺኢቃ ዋደና ዓያና ታኣኮ ሺኢቃኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዔሪ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ዓታኔ። 15 ዬያሮ ታዋዳንዳያ ኮይሳይ ጌዔቴ ዓያናና ታ ሺኢቃንዳኔ፤ ሃህ ጊንህ ታ ዲኖናኣ ሺኢቃንዳኔ፤ ዓያናናኣ ታ ያኦሲም ዓይናዳንዳኔ፤ ታ ዲኖናኣ ያኦሲም ታ ዓይናዳንዳኔ። 16 ያዲ ማዒ ባኣያታቴ ኔኤኒ ዓያናና ሌሊ ያኦሲ ጋላታኣና ኔ ጋዓ ባኮ ዔሩዋ ዓከ ዓሲ «ዓኣሜን» ዋዲ ጋዓንዳይ? 17 ኔኤኒ ሺኢቃ ጋላቶ ሺኢዲያ ማርጌና ቃራ ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ማሌ ዓሲ ዬይ ደዲሺ ማዣዋያ ማዓኔ።

18 ታኣኒ ዲንህህ ቢያህዳጋ ባሼ ዓከ ሙኡቸና ጌሰታህሮ ያኦሲ ታ ጋላታኔ። 19 ጋዓንቴ ዓከ ሙኡቸና ማሌ ዓሶ ዔርዛኒ ማርጌ ሺያና ፓይዲንታ ባኣዚ ከኤዛህዳጋ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ ደንጎ ባኣዚ ዔርታ ሙኡቸና ታ ዲናጋ ማሊ ታ ከኤዜቴ ባሼኬ።

20 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ፑርታ ባኣዚ ማዲህም ናይ ማዑዋቴ፡ ዲንህህ ማላ ማሊያና ናይ ማዒፖቴ፤ ማላ ማሊያና ጋዓንቴ ዒናዴ፡ ደዲ ዓሲ ማዑዋቴ። 21 ዬይያ፡-

«ዓከ ሙኡቸና ጌሰታ ዓሶ ዛሎና ሃህ ማሌ ዓሲ ሙኡቸና ሃያ ዳርም ታ ከኤዛንዳኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ዔያታ ታኣሲ ዋይዚንዲዋሴ ጎዳ ጋዓኔ»

ጌይንቴ ያኣፒንቴ። 22 ዬያሮ ዓከ ሙኡቸና ጌሰቲህ ማላታ ማዓህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሶምኬ፡ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶምቱዋሴ፤ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛህ ጋዓንቴ ማላታ ማዓህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶምኬ፡ ጉሙርቁዋ ዓሶምቱዋሴ።

23 ዓካሪ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቡከንቴ ዋደና ቢያህ ዓከ ሙኡቸና ጌሰታንቴ ዬይ ባካ ዔርቱዋያ ሃህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሲ ሙከ ዬያ ጌሰታ ዓሶ ዛጋዖ፡ «ሃይ ዓሶ ዣኣሽካኔ!» ጋኣዓዳ? 24 ጋዓንቴ ቢያህ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛያ ማዔም ዬያ ባኮ ዔሩዋያ ሃህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሲ ሙከቴ ከኤዚንታ ባኮ ቢያ ዋይዛዖ ዬያና ጫታንዳኔ፤ ዳቢንቶ ፔኤሲያ ዳንቁ ዔራንዳኔ። 25 ሃህ ዲናኣ ዲዛኮ ዓኣሽንቴ ባካኣ ፔጋዳንዳኔ፤ ጊንህ ሃህ ዲ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ፡- «ጎኔና ያኦሲ ዲንህህ ባኣካኬ!» ጌዒ ያኦሲ ካኣሽካንዳኔ።

ዳምቤና ያኦሲ ካኣሽካህ ዛላ

14:21 14:21 ዓ.ሲ. 28:11-12።

26 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዓካሪ ታ ሃዚ ጋዓኔ፡- ያኦሲ ካኣሽካኒ ዲንህህ ቡከንታኣና ዲንህዳጋ ፔቴ ፔቴህኮ ያኦሲም ዓይናዲህ ዲንጊህ ዓኣኔ፡ ባጋህኮ ዔርዛህ ዲንጊህ ዓኣኔ፡ ዓቴህኮ ሃህ ዓኣሽንቴ ባኮ ፔጋሲ ዔርዛህ ዲንጊህ ዓኣኔ፡ ማሊህኮ ጊንህ ዓከ ሙኡቸና ጌሰታንዳ ዲንጊህ ዓኣኔ፡ ባጋህም ዬያ ዓኮ ሙኡጫና ጌሰቲንቴህ ቡላንዳ ዲንጊህ ዲንጊንቴያ ዓኣኔ። ዓካሪ ዬይ ቢያ ዲንጊያ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ደዲሺ ማዣያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 27 ዓከ ሙኡቸና ጌሰታይ ዓኣቶ ላምዖ፡ ማርጌቴ ሃይህ ማዒ ፔቴ ፔቴ ከኤዛንጎ፤ ዔያታ ከኤዛህ ማሌ ዓሲ ቡሎንጎ። 28 ጌይንቴ ባኮ ቡሊ ከኤዛ ዓሲ ባኣያታቴ ጋዓንቴ ዓኮ ሙኡጫና ጌሰታ ዓሶ፡ ዓሶ ባኣካ ዚቲ ጌዒ፡ ጋርሲና ፔኤና ያኦሲናም ከኤዛንጎ። 29 ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዛንህ ላምዖ ሃንጎ ሃይህ ማዒ ከኤዛንጎ፤ ሃንጎዋታ ጋዓንቴ ከኤዚንቴ ባኮ ዋይዚ ኮሺ ዳማሲ ዔርንጎ። 30 ዲማና ቡከንቴ ቤዛ ዴዔ ዓሶይዳጋ ፔቴ ዓሲም ያኦሲ ከኤዜቶ ቤርታ ከኤዛህ ዚቲ ጎያንጎ። 31 ፔቴ ፔቴህ ዔራንዳጉዲና ደዳንዳጉዲ ዲንህህ ቢያህ ፔቴ ፔቴ ዔቁ ዔቁ ያኦሲ ከኢቶ ከኤዛኒ ዳንዳዓኔ። 32 ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶኮ ዓያና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶም ዓዓይህንታኔ። 33 ጌሰቶ ጌኤዮኮ ዣሊ ኑ ቤሲ ባይዛንዳጉዲ ያኦሲ ኮዑዋሴ፤ ጋዓንቴ ቢያ ባካ ኮሹዋና ማዓንዳጉዲ ኮዓኔ።

ያኦሲ ዴር ባኣካ ቢያ ማዲንታህጉዲ፡- 34 ላኣላ ቡከንቴ ዓሶ ባኣካ ዚቲ ጎያንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሙሴ ዔርዜ ዋጋ ዓይህ ጎይዖ ዔያታ ዓዓይህንታንዳጋ ዓቴም ከኤዛንዳጉዲ ዔያቶም ዓይህንቴባኣሴ። 35 ዔያታ ፔቴ ፔቴ ባኣዚ ዔራኒ ኮዔቴ ፔኤኮ ዓኒንህ ማኣራ ዳንዳዖ ያኦሴንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዓሶ ቡከንቴ ቤዛ ላኣላ ከኤዛኒ ጊኣጉዋያ፡ ቦርሲሳያታህሮኬ።

36 ያኦሲ ቃኣላ ከሰኬህ ዲንህህ ኮራጋዳ? ሃህ ያኦሲ ቃኣላ ሄሊህያ ዲንህህም ሌሊዳ? 37 «ታኣኒ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛያኬ፤ ሃህ ታኣም ዓያና ዲንጌ ዲንጊህ ዓኣኔ» ጋዓ ዓሲ ዓኣቶ ሃይ ታ ዲንህህም ያኣጋህ ጎዳ ዓይህህ ማዔህ ዔርንጎ። 38 ዬያ ዔራኒ ኮዑዋ ዓሲ ዓኣቶ ዲዚያ ዔርቶጋ።

39 ዬያሮ ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ያኦሲ ማሊህ ከኤዛኒ ማርጌና ኮዑዋቴ፤ ዓከ ሙኡቸና ጌሰቲዎዋ ላኣጊፖቴ፤ 40 ጋዓንቴ ቢያ ባካ ኮይሳ ጎይህና ሃህ ዳምቤና ማዖንጎ።

15

ከሪሰቶሴኮ ሃይባጋ ዔቁዖ

1 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ታ ዲንህህም ከኤዜ ኮዣ ሃይሶ ቃኣሎ ሃህ ጊንህ ታ ዲንህህም ጸቁህኒ ኮዓኔ፤ ዬይ ኮዣ ሃይሶ ቃኣላ ዲንህህ ጸቁህኒ ኮዓኔ፤ ዬይ ኮዣ ሃይሶ ቃኣላ ዲንህህ ያይዚ ዓኤህህና ዬያና ደዲ ዲንህህ ዔቁ ዓኣህኬ። 2 ታኣኒ ዲንህህም ከኤዜ ኮዣ ሃይሶ ቃኣሎ ደዲሺ ዲንህህ ዓርቁቴ ዬያ ኮዣ ሃይሶ ቃኣሎና ዲንህህ ዳቃንዳኔ፤ ያዲ ማዒ ባኣያታቴ ዲንህኮ ዬይ ጉሙርቁዖ ጉሪኬ።

3 ታኣኒ ዋይዚ ዔኬህና ቢያጋ ቤርታ ኮይሳያ ማዔ ባኮ ዲንህህም ታ ዔከ ሄሊሴኔ፤ ዲንህህም ታ

ማዕ ዓቆቃንዳኔ። ዓሲ ዑሢ ዓኣያ ማዕቲ ዓያና ዑሢያ ዓኣኔ ገይሢኩ። 45 ዬያር፡- «ቤርታሳ ዓሢ፡ ዓዳኣሜ ሸምፖና ዓኣ ዓሲ ማዕኔ» ገይነቲ ፃኣፒንቴኔ፤ ገንፃኣ ዓዳኣሜ፡ ኪሪሰቶስ ጋዓንቴ ሸምፖ ዓንጋ ዓያና ማዕኔ። 46 ጋዓንቴ ቤርታ ሙኬሢ ዓሶ ዑያና ዓኣሢ ማዕንዳኣፓዓቲም ዓያናሲቲቀሎ፤ ዓያናሲ ሙኬሢ ዓሶ ዑያና ዓኣሢ ኪንፃፓኩ። 47 ቤርታኣ ዓሢ፡ ዓዳኣሜ ዓጨዳፓ ማኸንቴ ሃያ ዓጨ ዓሲኩ፤ ለምዓሳ ዓሢ ሙኬሢ ጨሪንጫፓኩ። 48 ሃያ ሳዖር ማዕዘንሢ ሳዓፓ ማኸንቴሢ ጉዲኩ፤ ጨሪንጫር ማዕ ዓሳ ጨሪንጫሲ ማላያኩ። 49 ኑኡኮ ዑፃ ሳዖ ዓሢሲ ማላሢጉዲ፡ ጨሪንጫ ዓሢሲያኣ ማላንዳኔ።

50 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ታ ዒንሢም ኬኤዘም፤ ዓሲ ዓኣ ጎይዖ ዓኣፖ ያኣሲ ካኣቲቀይዳ ጌላኒ ዳንዳዑቀሎ፤ ዬያጉዲ ባይቃ ዑፃ ባይቁዖ ዑፃ ዳካላላዓኩ።

51 ዓካሪ ፔቴ ዓኣሸንቴ ባኣዚ ታ ዒንሢም ኬኤዘም፤ ኑኡኒ ቢያሢ ሃይቃዓኩ፤ ጋዓንቴ ቢያሢ ኑ ላኣሚንታንዳኔ፤ 52 ኑኡኒ ላኣሚንታንዳሢ ጋፒንሢ ዘያ ዋርቁንታዛ ዓኣፒ ገኢ ጳማጉዲ ዔርቲባኣንቴኩ፤ ዘያ ዋርቁንታንዳኔ፤ ዬማና ሃይቁ ዓሳ ባይቁዖ፡ ናንገና ናንጋያ ማዕ ዓቆቃንዳኔ፤ ኑኡኒ ገይዖ፡- ሃይቁባኣፖ ዓኣ ዓሳ ላኣሚንታንዳኔ።

53 ዓይጎር ጌዔቴ ሃይ፡ ባይቃ ዑፃ ባይቁዖ ዑሢና ሃይቃ ዑፃ ሃይቁዖ ዑሢና ላኣሚንታንዳኔ ኮይሳኔ። 54 ባይቃ ዑፃ ባይቁዖኣሢ፡ ሃይ፡ ሃይቃ ዑፃ ሃይቁዖኣሢ ማኣዓ ዋዶና «ሃይቢ ባሸንቴ!» ገይነቲሢ ኩማንዳኔ። 55 ዬያጉዲ፡- «ሃይቢዮ! ኔ ባሻሢ ዋካዳይ?

ዓሶ ኔ ጨርጋ ዋልቃ ኔኤኮ ዓንካይዳ?» ገይነቲ ፃኣፒንቴኔ። 56 ሃይቢኮ ዓሲ ጨርጎ ዋልቃ ጎሜኩ፤ ጎሜኮ ዋልቃ ሃሣ ዋኔኩ። 57 ጋዓንቴ ኑ ጎዳሢ ዬሱስ ኪሪሰቶስ ዘሎና ባሸሢ ኑም ዒንጋ ያኣዛሢም ጋለታ ሄሎንጎ።

58 ዬያር ታ ዒንሢ ናሽካ፡ ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ደዲ ዔቁዖቴ፤ ዓይጎ ባኣዚናኣ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ባጊደፖቴ፤ ጎዳ ማዶ ማዶኒ ዒንሢ ላቢንታሢ ጉሪ ማዕባኣሢ ዔሪ፡ ቢያ ዋዶ ጎዳ ማዶ ደዲ ማዶዖቴ።

16

ዬሩሳላሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሶም ኬሶና ሚኢሾ

1 ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሶም ኬሶንታ ሚኢሾ ዘሎኮ ጋላቲያ ዓጨ ዓኣ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሶም ታ ዓይሢ ጎይዖ፡ ዒንሢያ ያዶ ማዶዖቴ። 2 ታኣኒ ሙኬም ዒንሢ ሚኢሾ ኬሱዋጉዲ፤ ቃልሾ ኬሎ ጋሪ ቢያ ወዳ ወዳ ፔቴ ፔቴሢ ሚኢሾ ዳንቃ ጎይዖ ሚኢሾፓ ፔኤኮ ዲማሲ ኬሲ ኬሲ ጌሦንጎ። 3 ታኣኒ ዒንሢ ኮይላ ሙካፖ ዒንሢ ደኡራንዳ ዓሳ፡ ሚኢሾ ዬሩሳላሜ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዋርቃታ ፃኣፒ ዔያቶና ዳካንዳኔ። 4 ታ ዓኣዳንዳጉዲ ኮይሳያ ማዕቲ ታኣና ዋላ ዔያታ ዓኣዳንዳኔ።

ጳውሎስ ማሌ ማሊዖ

5 ሜቄዲያ ገደና ጌዒ ዓኣዳኒ ታ ማሊሢር ዒኢና ዓኣዳፖ ዒንሢ ኮይላ ታ ሙካንዳኔ። 6 ታኣኒ ዳንዳ ቤዘ ቢያኮ ጎይዖም ማዕ ማኣዶ ዒንሢ ታኣም ማዳንዳጉዲ ጎይዖ ታ ዒንሢ ኮራ ዳዒ፡ ባርጎዋ ታ ዒኢካ ዓኣሣንዳያ ናንዳኔ፤ 7 ሃሢ ዳንዳ ዳንዳፖ ታ ዒንሢ ዳካና ዘጋገቲቀንቴ ጎዳ ጌዔቴ ዳካ ዖዶሲ ዋዶ ታ ዒንሢና ዳዓንዳኔ ጌዒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ታ ጌሣኔ። 8 ጋዓንቴ ጳንፃቆስፃ ገይነታ ቦንቾ ኬሎ ሄላንዳኣና ዔፕሶኔይዳ ታ ዳዓንዳኔ። 9 ዓይጎር ጌዔቴ ሚርጌ ማዶኮ ካራ ታኣም ቡለንቴኔ፤ ታና ዒዲ ማካ ዓሳ ጋዓንቴ ሚርጌኩ።

10 ግሞቴዎሴ ዒንሢ ኮይላ ሙኬቴ ሂርጋ ባኣያ ዒንሢ ኮይላ ዒ ዳዓንዳጉዲ ዒዛ ማኣዳዎቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒዚ ታጉዲ ጎዳ ዬሱስ ዓይሢ ማዶ ማዳያታሢርኩ። 11 ዬያር ያኣኒያ ዒዛ ቢሁዋጉዲ፤ ዒዚ ዒሾንሢና ዋላ ታ ኮራ ማዕ ሙካንዳኔ ጌዒ ታ ካፓያታሢር፡ ታ ኮይላ ዒ ኮሽና ሙካንዳጉዲ ጎይዖኮ ዒዛም ኮይሳ ባኣዚ ማኣዳሢና ዎዛሲ ዳኩዋቴ።

12 ኑ ዒሻሢ ዓጲሎሴ፡ ማሌ ዒሾንሢና ዋላ ዒንሢ ኮይላ ዓኣዳንዳጉዲ ሚርጌና ታ ሸኢቁንቴ ዒዚ ሃሢ ዒንሢ ኮይላ ሙካን ዳንዳዒባኣሴ፤ ዒዛም ገኢኔ ዋዶና ጋዓንቴ ዒንሢ ኮይላ ዒ ሙካንዳኔ።

ጋፒንሢ ዘርና ሳራሥሢ

13 ጳጤዎቴ፤ ጉቤ ዒናፓ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁዎቴ፤ ደዲዎቴ፤ 14 ዒንሢ ማዶ ባኮ ቢያ ናሹዎና ማዶዎቴ።

15 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዒሰፃፓኖሴ ማኣር ዓሳ ዓካይያይዳ ቤርታሲ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሲ ማዕሢና ያኣሲ ዓሶ ማኣዳኒ ዒናፓ ናሽካያ ማዕሢ ዒንሢ ዔራኔ። 16 ዬያቶጉዳ ዓሶና ዔያቶና ዋላ ማዶ ማዶ ላባዘንሢም ቢያ ዒንሢ ዓይሢንታንዳጉዲ ታ ኬኤዘኔ።

17 ዒሰፃፓኖሴንታ ፔርዶናዎሴንታ ዓካይቆሴንታ ታ ኮራ ሙኬሢር ታ ኮሽ ዎዛዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒንሢ ታ ኮይላ ባኣያ ማዕዶና ታኣም ፓጤ ባኮ ዔያታ ኩንሢኔ። 18 ዔያታ ታናንታ ዒንሢንታኮ ዒኖ ሃውሽሴኔ። ዬያር ዬኖጉዳ ዓሳ ጋዓ ባኮ ዋይዙዋቴ።

19 ዒሲያ ዓጨይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ሃሣ ዓቁላና ጲሪሰቁላና ዬያጉዲ ዔያቶ ማኣራ ቡኪንታ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ጎዳ ዬሱስ ሱንፖና ሚርጌና ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ። 20 ሃይካ ዓኣ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳኣ ቢያ ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ዋሊኮ ጌርሲንሢጉዲ፡ ናሹዎና ሄርቁ ሄርቁ ዋሊ ዔኤሎዎቴ።

21 ታኣኒ፡ ጳውሎስ ሃያ ሳራሢያ ኪኢቶ ዒንሢም ታ ኩቻ ፃኣፔያኩ።

15:45 15:45 ማኸ. ማፖ 2:7። 15:52 15:52 1ቲሰ. 4:15-17። 15:54 15:54 ዒሲ. 25:8። 15:55 15:55 ሆሴ. 13:14። 16:1 16:1 ሮሜ 15:25-26። 16:5 16:5 ዳኪ. ማዶ 19:21። 16:8 16:8 ለዊ. ዓከ 23:15-21፤ ለሚ. ዎማ 16:9-11። 16:9 16:9 ዳኪ. ማዶ 19:8-10። 16:10 16:10 1ቆር. 4:17። 16:15 16:15 1ቆር. 1:16። 16:19 16:19 ዳኪ. ማዶ 18:2። * 16:22 16:22 ጎዳሢያ ሙኬ!፡- ጋዓዛ ዓራማይኬ ሙኤቸና «ማኣራናታ!» ገይነታኔ።

22 ጎዳ ናሽኩዋ ዓሲ ዓኣቶ ኃዳንቂንቴያ
 ማዖንጎ፤ ኑ ጎዳሢዮ፥ ሙኬ!*

23 ጎዳ ዩሱሴኮ ኮሹማ ዒንሢና ዋላ ማዖንጎ።

24 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሱንጾና ዒንሢ ቢያሢ ታ
 ናሽካኔ።

ጾሎሎ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ዳኬ ለምዓሳ ኪኢቶ ቆርንቶስ ዓጮ ዓሰም ዓይያ ካር

ጳውሎስ ቆርንቶስ ዓሰም ፃኣፔ ለምዓሳ ኪኢታ ፃኣፔ፣ ጳውሎስና ቆርንቶስ ዳኣ፣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰና ባኣካ ማታ ማዢንቴ ዓኣንቴኬ። ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ዓሰና ዓዛ ፑርቲሲ ደንካያ ማዔቴያ ጳውሎስ ዔያቶና ዋላ ገኢጋኒ ኮዓያ ማዓያ ሃሃ ገኢጌያ ማዔቴ ማርጌና ዓዛ ዋዛሳኒ ዳንዳዓሢ ሃና ኪኢታ ኬኤዛኔ።

ኪኢቶኮ ዓይያይዳ ጳውሎስ ቆርንቶስ ዳኣ፣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰና ዋላ ዓኣ ዓዛኮ ፔቱሞና ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰ ባኣካ ዓዛ ደንካ ዓሰና ዓዛ ዓይ ማካ ዓሰም ዓይጋ ዓይ ዳኤፃ ዑኡሲና ማሂ ኬኤዛቴያ ዔርዛኔ። ሃሃ ዩይ ዓዛኮ ጎሪፃ ዔያታ ዳሲንቴፓ ማዓንዳጉዲና ዓዛና ቡካንዳጉዲ ማሂሂር ዓዛ ዋዛሰ፣ ዋዛ ዔያቶም ኬኤዛኔ። ዩካፓ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ፣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰ ማኣዳኒ ኮሹሞና ዔያታ ዓሰንጎ ባኣዚ ዓሰንጎዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዛኔ። ሃና ኪኢቶኮ ጋፒንግ ዓይያሂዳ ዓሳ ዓዛ ዓይ ጋዓ ኬኤዛኮ ማሂያ ጳውሎስ ኬኤዛኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ቆርንቶስ ዳኣ፣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔና ጎኔ ያኣሲ ማደም ዳኪንቴያ ማሂ፡- «ጳውሎስ ያኣሲ ማደም ጎኔ ዳኪንቴያቱዋሰ» ጌዒ ዓዛ ፑርቲሲ ኬኤዛሂርኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-11)
- ጳውሎስና ቆርንቶስ ዳኣ ሸኢጲያ ማኣር ዓሰና ዛላ (1:12—7:16)
- ዩሁዳይዳ ዓኣ፣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰም ዳኪንቴ ማኣዳ (8:1—9:15)
- ጳውሎስ ያኣሲ ማደም ዳኪንቴያ ማዔሢ ኬኤዛሂ (10:1—13:10)
- ጋፒንግ ሃይሴ (13:11-14)

1 ያኣሲ ማሊሢ ማዔም ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ዳኪንቴ ማደያ ማዔ፣ ጳውሎስና ኑ ዓሰሂ ሂሞቴዎሴናይዳ፡-

ቆርንቶስ ዳኣ ሸኢጲያ ማኣር ዓሰና፤ ዩያጉዲ ዓካይያይዳ ዓኣ፣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዳርም ቢያ።

2 ኑ ዓይሢ፣ ያኣዛሢና ኑ ጎዳሢ ዩሱስ ኪሪሰቶስናኮ ማጪንቴያና ኮሹሞና ዓሰሂም ማያንጎ።

ጳውሎስ ያኣሲ ጋላቴ ጋላቶ

3 ማጪንጎታ ዓይ ማዔያ፤ ሃሃ ቢያ ባኣዚና ደዲሻያ ማዔ ያኣዛሢ፣ ኑ ጎዳሢ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ዓይ፣ ያኣዛሢም ጋላታ ሄሎንጎ።

4 ኩኢኒ ያኣሲ ዳኒቃ ደዲሞና ማታሂዳ ዓኣ ዓሰ ቢያ ደዲሻኒ ዳንዳዓጎዳጉዲ፣ ያኣሲ ኑ ማታዳ ዋደና ቢያ ኑ ደዲሻኔ። 5 ኪሪሰቶስ ማታዳ ማቶ

ኑዋ ማርጌና ማታዳሂጉዲ ኪሪሰቶስ ዛሎና ደዲሞ ማርጌና ኑ ዳንቃንዳኔ። 6 ኩኢኒ ማታዳ ዋደና ዓሰሂ ደዲሞና ዳቁንታና ዳንቃኔ። ኩኢኒ ደዲሞ ዳንቃ ዋደና ሃሃ ዓሰሂያ ኩኢኒ ማታዳ ማቶጉዳ ማቶ ገቢ ዳንዳዒ ደዲሞ ዳንቃኔ፤ 7 ኩኢና ዋላ ዓሰሂ ማታዳሂጉዲ፣ ኑ ደዲሞም ዓሰሂ ዳንቃያ ማዔሢ ኑ ዔራሂር ዓሰሂዳ ኑ ጌሃ፣ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ደዲኬ።

8 ታ ዓሰሂሃ! ታ ማሰሂሃ! ዓሰሂያይዳ ኑ ዓኣንቴ ኑና ሄሌ ማታሂ ዓሰሂ ዔራንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ፤ ዩይ ኑና ሄሌ ማታሂ ማርጌና ከሞ ዳኤፃያ ማዔሂር ኑ ሸሞፔና ዓታንዳኔ ጌዒ ማሊባኣሴ።

9 ፔቶ ኑ ሃይቃንዳጉዲ ኑ ዑፃ ዋጊንቴያ ኑም ማሊ ዳዳኔ፤ ዩይ ቢያ ኑና ሄሌሂ ሃይቄ ዓሰ ዔቁሳ፣ ያኣሲ ኑ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሃንዳፓዓቴም ኑና ኑ ጉሙርቁዋጉዲኬ። 10 ዩያር ዓዚ ኑና ዩያ ሃይባይዳፓ ዳቁሸኔ፤ ሃገያ ኑና ዳቁሻንዳኔ፤ ኑና ዳቁሻንዳኔ ጌዒ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ኑ ጌሃሂ ዓዛይዳኬ፤ 11 ዩይ ዓሰሂ ኑና ሸኢጲያና ማኣዳሂር፣ ማርጌ ዓሰ ሸኢጲያና ኩኢኒ ያኣሲ ማኣዳ ዳንቄም ማርጌሂ ያኣሲ ጋላታንዳኔ።

ጳውሎስኮ ማሌ ማሊያ ሸርሸያ

12 ሃያ ዓጮይዳ ባሽ ዓሰሂና ዋላ ኑ ፔቱሞና ሃሃ ያኣሲ ዳፓ ማዔ፣ ዲሎሞና ፒዙሞና ኑናንጌሂ ኑ ዓሰ ማርካዳኔ፤ ዩይ ዓሰ ዔራቶናቴዋንቴ ያኣሲ ፔ ኮሹሞና ዓሰንጎ ዓሰንጎ ዋልቆናኬ፤ ዩያር ሄርሸንጎታ ኩኢኮ ዩያናኬ። 13 ናባቢ ዓሰሂ ዔራኒ ዳንዳዑዋ ባኣዚ ኑ ዓሰሂም ፃኣፓዓኬ፤ ቢያ ባኮ ዓሰሂ ዔራንዳሂያ ታ ጉሙርቃኔ፤ 14 ሃሂ ዓሰሂ ኑ ዛሎ ጋፒሲ ዔራዋ ባኮ ጊንፃፓ ጋፒሲ ዓሰሂ ዔራንዳሂ ታ ጉሙርቃኔ፤ ጎዳ ዩሱስ ኬሎና ኑ ዓሰሂና ያቶርቃንዳሂጉዲ ዓሰሂያ ኩኡና ያቶርቃንዳኔ።

15 ዩይ ባካ ጎኔ ማዔሢ ታ ዔራሂር ለሚ ዓሰሂም ማዓ ባኣዚ ዓሰሂ ዳንቃዳጉዲ ቤርታዲ ዓሰሂ ታ ዛጋኒ ማሌንቴኬ። 16 ዩያ ታ ዛጋኒ ማሌሂ ማቁደኒያ ባንሂ ዓኣዳኣና ሃሃ ዓኣካፓ ማዔ ሙካኣናኣ ቢያኬ፤ ዩካፓ ዩሁዳ ታ ዓኣዳኣና ዓሰሂ ታና ማኣዳንዳኔ ጌዒ ታ ማሌኔ። 17 ጋዓንቴ ዩያ ታ ማላኣና ታኣኒ ማዳ ባኮ ዔራዋዎ፣ ማሊያና ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሸራ ዓሰ ማላ? ሃሃ ዩያ ማሊያና ፔቴና «ሂዮዋ፣ ዔይዔያ» ጌዒ ጌዒ ዓሰ ማሊሂና ታ ማዳያ ማላ? 18 ያኣሲ ሉኡቁዋ ያኣሲ ማዔሂር ኩኡኒያ ዓሰሂም ኬኤዛሂ «ሂዮዋ፣ ዔይዔያ» ጌዒ ሴካ ሃንጋ ጌይሲ ሸርሻ ባኣዚቴዋሰ። 19 ዓይጎር ጌዔቴ ታናንታ ሲላሴንታ ሂሞቴዎሴንታ ያኣሲኮ ናዓሂ፣ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዛሎ ኑ ዓሰሂም ኬኤዛሂ «ሂዮ» ጋዓያና ሌሊ ማዓንዳኣፓዓቴም «ሂዮዋ፣ ዔይዔያ» ጋዓያናቴዋሰ። 20 ያኣሲ ኑም ዓሰጌ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ቢያ «ሂዮ» ማዔ ኩማንዳሂ ዩሱስ ኪሪሰቶስናኬ። ዩያርኬ ያኣሲ ቢንቸም ኪሪሰቶስና «ዓኣሜን» ኑ ጋዓሂ። 21 ኑና ማዔቴያ ዓሰሂ ኪሪሰቶስና ኑ ደዳንዳጉዲ ማሂሂ ያኣሲኬ፤ ዓዛም ኑና ዲማሴሂያ ዓዛኬ። 22 ዓዛም ኑ ማዔሂ ዔርዛ ማላታ ኑገዳ ጌሃሂና ሃገ ኑም ዓሰንጎታንዳ ባኮኮ ዓያና ጌኡኮ ዓይሂ ባኣዚ ማሂ ኑም ዓሰንጌሂ ዓዛኬ።

23 ታኣኒ ቆርንቶሴ ማዒ ሙኪባኣሢ ዒንሢ ሃይሳዓ ጌዒ፥ ማጠገንተሢናኬ፤ ዩያኮ ያኦሲ ታኣኮ ማርካኬ። 24 ዒንሢ ጉሙርቁሢና ደዴያ ማዒሢር ዒንሢ ሃይሳኒ ዒንሢና ዋላ ኑ ማዒንዳኣፓዓቲም ዒንሢ ጉሙርቆንዳ ባኮ ኑ ዒንሢም ከኤዚ ዓይሃያቲቦሴ።

17 ኩኢኒ ያኦሲ ቃኣሎ ኮርሞ ባኣዚር ዔኪ ሃንታ ማርጌ ዓሰጉዲቲቦሴ፤ ጋዓንቴ ኩኢኒ ያኦሲፓ ደኪንቴ ዓሰጉዲ ኪሪሰቶሴና ማዒ ያኦሲ ቤርታ ፒዙሞና ከኤዚ።

3

2

1 ዓካሪ ታ ዒንሢ ሃይሳኒ ኮይባኣሢር ለሚ ታ ዒንሢ ኮይላ ሙካዓ ጌዒ ማሌ። 2 ታ ዒንሢ ሃይሴያ ማዒቲያ ታ ሃይሴ፥ ዒንሢዳፓ ዓታዛ ማሌ ታና ዋዛሳንዳይ ያናዳይ? 3 ሃያኮ ቤርታ ታ ዒንሢም ሃኣፒሢ ዒንሢ ኮይላ ታ ሙካኣና ታና ዋዛሳኒ ኮይሳ ዓሳ ታና ያይሱዋጉዲ ጌዒኬ፤ ዓይጎር ጌዒቲ ታ ዋዛዳኔ ጌይ ዓንሢ ቢያሢ ዋዛዳኔ ጌይሢ ማዒሢ ታ ጉሙርቆን። 4 ማርጌ ያይ፥ ማታዲ ማሊሢና ሃሃ ማርጌና ዩኤኪ ዩኤኪ ታ ዒንሢም ሃኣፒሢ ማርጌ ታ ዒንሢ ሰሽካያ ማዒሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ጌይ ማዒንዳኣፓዓቲም ዒንሢ ያይሳኒ ጌይቲቦሴ።

ዳሴ ዓሰም ዓቶም ጌይሢ ዛላ

5 ዓይጎ ዓሰም ማዒም ዓሰም ያይሴይ ዓኣቶ ዒዛኮ ዳቢንቶ ፑኡፒሲ ከኤዚሢቲቦንቴ ዒ ያይሴሢ ታናቲቦንቴ ዒንሢዳፓ ማርጌሢ ዒ ያይሴኔ ጌይሢኬ። 6 ዩያጉዴ ዓሢም ዒንሢዳፓ ማርጌሢ ጌሰቲ ዓጌ ባካ ዒዛም ጌዳንዳ። 7 ዩያር ዩይ ዓሢ ማርጌ ያይሢና ዋዛ ባይዙዋጉዲ፥ ዒዛም ዒንሢ ዓቶም ጋዓንዳያና ደዲሻንዳያ ኮይሳ። 8 ሃሃ ዒንሢ ዒዛ ሰሽካያ ማዒያ ገንሃ ጎናሲ ዔርዛንዳጉዲ ታ ዒንሢ ሸኢቃ። 9 ዩያ ከኢቶ ታ ዒንሢም ሃኣፒሢ ዒንሢ ዛጋኒ ዒንጎ ማታሢ ዋዲ ዒንሢ ደዲ ዓኣሣቲያ ሃሃ ቢያ ዋዴ ታኣኒ ዓይሃ ባኮ ዒንሢ ኩንሃያ ማዒቲያ ዔራኒ ጌይኬ። 10 ዒንሢ ዳቢንቶ ዓቶም ጋዓ ዓሢም ታኣኒያ ዓቶም ጋዓንዳ፤ ታ ዒዛም ዓቶም ጋዓንዳ ዔርቲ ዳቢንቲ ዓኣቶ ታኣኒ ኪሪሰቶሴ ቤርታ ዒዛም ዓቶም ጌዒሢ ዒንሢ ጋቲ ጌይኬ። 11 ዩያ ኑ ማዲሢ ሃላሃኮ ጌኖ ማሊያ ኑ ዔራሢር ካራ ዒ ዴንቁ ጌሉዋጉዲ ጌይኬ።

ኪሪሰቶሴና ጴዳ ባሽሢ

12 ዩካፓ ኪሪሰቶሴኮ ኮዢ ሃይሶ ከኤዚኒ ዓርዓዳ ታ ዓኣዴ ዋደና ጎዳ ዳልጊ ማዶኮ ካራ ታኣም ቡሌንቴ፥ 13 ዒኣካ ታኣኒ ታ ዒሻሢ፥ ቲቶ ዴንቁባኣሢር ዒና ታኣኮ ሃውሽባኣሴ። ዩያር ዒኣካ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆ ዓሶ ሳራሢ ማቆደኒያ ታ ዓኣዴ።

14 ጋዓንቴ ቢያ ዋዴ ኪሪሰቶሴ ባሻ ባሽያና ዔኪ ኩና ሃንታሢንታ ኪሪሰቶሴኮ ዓኣ ዔራቶ ቢያ ቤዘ ሳውቃ ቲሽጉዲ ኑ ሂለሳንዳጉዲ ኩና ማሃ ያኣዛሢም ጋላታ ሂሎም። 15 ኩኢኒ ዳቃ ዓሰም ማዒቲያ ባይቃ ዓሰም ኮሽ ሳውሞ ዓኣ ዑንጃጉዲ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኦሲም ዒንገንቴያኬ። 16 ባይቃ ዓሰም ዋዲያ፥ ሃይቢ ሃይቢ ጌይ ሳውቃያ፤ ዳቃዘንሢም ጋዓንቴ ኩኢኒ ናንጊ ዒንጋያ ሸምፓ ሳዊኬ፤ ዓካሪ ዩያ ማዶ ማዲኒ ዳንዳዓሢ ያናዳይ?

ዓኮ ጫኣቁሞ ዋደና ማዲ ዓሶ

1 ኑ ኩና ገንሃ ሄሄርሻኔ ጌይሢዳ? ሃሃ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ማዲሢጉዲ ዒንሢምታቲያ ዒንሢዳፓ ፒዜ ማዲያ ማዒያ ዔርዛ ዋርቃታ ኑም ኮይሳኔ ጌይሢዳ? 2 ዓሲ ቢያ ዒንሢ ዛጋያና ናባባያ፥ ኑ ፒዜ ማዲያ ማዒያ ዔርዛ፥ ኑ ዒና ሃኣፒንቴ ዓኣሢ ዒንሢኬ። 3 ዒንሢ ኑ ማዴ ማዲፓ ጴዴያ፥ ኪሪሰቶሴኮ ሃኣፒንቴ ከኢታ ማዒሢ ዔርቲያኬ፤ ዩይ ከኢታ ሃኣፒንቴሢ ናንጊና ናንጋ ያኦሲ ዓያኖና ማዒንዳኣፓዓቲም ዓሲ ሃኣፓ ባኣዚናቲቦሴ፤ ሃሃ ዩይ ዓሲ ዒናይዳ ሃኣፒንቴያኬ፤ ዓርሲንቴ ሹቲዳ ሃኣፖናቲቦሴ።

4 ዩያ ኑ ጋዓሢ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኦሲ ጉሙርቆኬ። 5 ኑ ማዲ ማዶ ማዲንዳጉዲ ዋልቁ ኑም ዒንጋሢ ያኦሲ ማዒንዳኣፓዓቲም ኩኢኒ ኑ ቶኣኪና ዓይጎዋ ማዲኒ ዋልቁ ኩኢኮ ባኣሴ። 6 ዓኮ ጫኣቁሞ ዋደ ማዶ ኑ ማዲንዳጉዲ ማሄሢ ያኦሲኬ፤ ዩይ ሃኣፒንቴ ዋጎናቲቦንቴ ዓያኖ ጌኤዢ ዛሎና ማዒያኬ፤ ሃኣፒንቴ ዋጋ ዋዋዲ፤ ዓያኖ ጌኤዢ ጋዓንቴ ሸምፓ ዒንጋ።

7 ሃኣፒንቴ ዋጎ ቆኣቁ ኮሾናሢ ዓርሲንቴ ሹጮይዳኬ፤ ዋጋ ዒንገንቴ ዋደና ያኦሲ ቢንቻ ፔጋዲ ጴዴ፤ ሙሴኮ ዓኣፖ ካርይዳ ፖዔ ፖዓ ባይቁ ባይቁ ዓኣዲያ ማዒቲያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሙሴኮ ዓኣፖ ካር ኮሽ ዛጋኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዓካሪ ዋዲ ዋጋ ዩያጉዴ ቢንቻና ጴዴያ ማዒቲያ፥ 8 ዓያኖ ጌኤዢ ዛሎና ማዲንታ ማዲ ዋዚ ባሽ ቢንቻ ዓኣያ ማዒንዳይ! 9 ዓሶ «ዳቤኔ» ጌዒ ዋጋ ማዲ ዩያይዲ ቢንቻንታያ ማዒቲያ ዓሶ ዳቁሻ ማዲ ዋዚ ባሽ ቢንቻ ዓኣያ ማዒንዳይ! 10 ቤርታ ቢንቻንቴያ ማዒ ማዲ ሃሢ ባሽ ቢንቻንቴ ማዲና ዋላ ቤኤዚ ዛጎዛ ቢንቻ ባኣ ባኣዚ ማዒ ጴዴ። 11 ዩይ ባይቃያ ማዒ ባካ ዩያጉዴ ቢንቻና ዓኣያ ማዒቲያ ናንጊና ባይቁዋና ናንጋ ባኮኮ ባሽ ቢንቻ ዓኣኔ ጌይሢኬ።

12 ዩያጉዴ ሃጊ ማዒንዳ ዋዛ ኩኢኮ ዓኣሢር ዑሢ ዓኣዴ ጫርቁ ኑ ከኤዚ። 13 ሙሴኮ ዓኣፖ ካራ ፖዓሢ ሃሻኣና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዛኮ ዓኣፖ ካር ዴንቁዋጉዲ ዓኣፖ ካር ዒ ካንቃ፤ ኩኢኒ ጋዓንቴ ዒዛ ጉዲቲቦሴ። 14 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዒና ዔኩዋያ ማዒ ጎኔና ደጩ ዓኣኔ፤ ሃኖ ሂላንዳኣና ማዲኣ ጫኣቃሢ ማፃኣፓ ዔያታ ናባባኣና ዒና ዔያቶኮ ዩኖ ካንቆ ዓፒሌሎና ካንቁንታያኬ፤ ጋዓንቴ ዩና ካንቃ ባኬላ ባይቃንዳሢ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሌሊኬ። 15 ሃኖ ሂላንዳኣና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ማፃኣፓ ዔያታ ናባባኣና ዒና ዔያቶኮ ዩኖ ባኬሎና ካንቁንታ። 16 ጋዓንቴ ዩና ባኬላ ሸኢካኒ ዳንዳዓኔ፤ ጌኤዢ ማፃኣፓይዳ፡- «ሙሴ ጎዳ ባንሢ ማዒዛ ካንቃ ባኬላ ሸኢካኔ» ጋዓ። 17 ዩያር ጎዳ ጌይንቴሢ

2:13 2:13 ዳኪ. ማዶ 20:1። 3:3 3:3 ኬሲ. ማፃ 24:12፤ ዔር. 31:33፤ ሂዚ. 11:19፤ 36:26። 3:6 3:6 ዔር. 31:31። 3:7 3:7 ኬሲ. ማፃ 34:29። 3:13 3:13 ኬሲ. ማፃ 34:33። 3:16 3:16 ኬሲ. ማፃ 34:34።

ዓያኖኬ፤ ጎዳኮ ዓያና ዓላ ቤሰካ ዓይሉሞ ባኣሴ።
18 ዬያር ኑ ቢያህ ጎዳኮ ቦንቾ ካንቁንቲባኣ ዓኣፒ ካራና ፖራ፣ ፔጋሲ ዳዋኔ፤ ዓያና ማዔ ጎዳይዳፓ ጴዳ ሃይ ቦንቾ ቦንቾይዳ ቦንቾ ኑም ቃሲ ቃሲ ዓዳ ጎዳ ኑ ማላንዳጉዲ ማሃኔ።

4

ጾሲ ማዶም ዳኪንቲዘንሂኮ ጉሙርቁንቲ ማዶ

1 ጾኦሲ ፔ ኮሹሞና ሃያ ማዶ ኑም ዒንጌሂር ሃገኣ ዋዛባኣ ዓሲ ኑ ማዓዓኬ። 2 ዔርቲባኣ ባኮና ቦርሳ፣ ማዔ ባኮ ኑ ሃሹኔ፤ ጌሺሂ ማዶም ኑ ማዶሞሴ፤ ጾኦሲኮ ቃኣሎ ሉኡዙሞ ባኣዚና ዋላ ኑ ሲኣሩሞሴ፤ ጋዓንቲ ጎኑም ፔጋሲ፣ ፔጋ ኬኤዛኔ፤ ማሊያ ኑኡሲያ ዓሲም ቢያ ፔጋሲ ፔጋሲ ጾኦሲ ቤርታ ኑ ናንጋኔ። 3 ኑ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሳ ዔርቲባና ማዔቲያ ዔርቲባና ማዓሂ ባይቃ ዓሳሞኬ። 4 ዔያታ ኑ ኬኤዛ ባኮ ጉሙርቁንቲ ሃያ ዓጮኮ ጾኦሲ ማዔ፣ ፃላሄ ዓሩ ዔያቶኮ ባይዘሂርኬ፤ ጾኦሲ ማሎና ጴዳ፣ ኪሪሰቶሴ ቦንቾ ዛሎ ኬኤዘንቲ ኮዥ ሃይሶይዳፓ ጴዳ ፖፖ ዳንቁሞጉዲ ዔያቶ ማሃሂ ዒዛኬ። 5 ኑኡኒ ኬኤዛሂ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጎዳ ማዔሂና ኑኡኒያ ኑ ቶኦኪና ዬሱሰ ዛሎና ዒንሂም ማዶያ ማዔያ ማዓንዳኣፓዓቲም ኑ ዛላ ኑ ኬኤዙሞሴ። 6 ዓይጎር ጌዔቲ፡- «ፖሳ ዳሞይዳ ፖፖንጎ» ጌዔ ጾኣዛሂ ኪሪሰቶሴ ማሎና ፖሳ፣ ጾኦሲ ቦንቾ ዔርዛ ፖሳ ኑም ዒንጌንታዳጉዲ ፖፖ ኑኡኮ ዒሩይዳ ፖሳሄኔ።

ጾቲ ጋርካ ጌሂንቲ ኮይዘንታ ማሃ

7 ጋዓንቲ ሃይ ዳኤፖ ዋልቃ ጾኦሲዳፓ ማዓንዳኣፓዓቲም ኑኡር ማዓባኣሂ ዔርታንዳጉዲ ሃያ ቦንቾ ባኮ ጾቲ ማዔ ኑ ዓርቁ ዓኣኔ። 8 ቢያ ዛሎና ማታ ኑና ሄላኔ፤ ጋዓንቲ ኑ ባሺንቲሞሴ፤ ሚርጌና ዔርቲ ዒፃ ባኣዚ ኑ ጌዳ ሙካኔ፤ ማዔቲያ ኑ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ባይዙሞሴ፤ 9 ኑና ዒፃ ዓሳ ዳውሳኔ፤ ጋዓንቲ ላጌ ኑ ባይዚ ቤቁባኣሴ፤ ጳዶንቲ ኑ ሎኦማኔ፤ ጋዓንቲ ኑ ባይቁሞሴ፤ 10 ዬሱሴኮ ሃይቦ ባሺ ሺምፓሂ ኑ ዑፃ ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ቢያ ዋዴ ዬሱሴኮ ሃይቦ ኑ ዑፃ ኑ ኬዲ ሃንታኔ። 11 ዒዛኮ ሃይቦ ባሺ፣ ሺምፓሂ ኑኡኮ ሃይቃ ዑፃይዳ ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ጌዒ ኑኡኒ ሃሂ ሺምፖና ዓኣ ዓሳ ቢያ ኬሊ ዬሱሴ ዛሎር ሃይቁፖ ዓቲ ዓቲ ዓኣኔ። 12 ዓካሪ ኑኡኒ ሃይቁፖ ዓቲ ዓቲ ናንጋኔ፤ ዒንሂ ጋዓንቲ ሺምፖና ናንጋኔ።

13 ጌኤዥ ማፃኣፖይዳ፡- «ታ ጉሙርቃሂር ኬኤዘኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲሂጉዲ፣ ኑኡኒያ ዬኖ ዓያኖና ጉሙርቃኔ፤ ዬያር ኑ ኬኤዛኔ። 14 ጎዳ ዬሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴ ጾኣዛሂ ኑናኣ ዬሱሴና ዋላ ዔቁሴ፣ ዒንሂና ዋላ ፔ ቤርቶ ሺኣሻንዳሂ ኑ ዔራኔ። 15 ዬይ ቢያ ዒንሂ ማኣዳንዳጉዲ ማዔኔ፤ ጾኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጌፃ ሚርጌ ዓሳም ዒንጌንቲ ዒንጌንቲ ዓኣሂ ዬይ ዓሳ ጾኦሲ ሚርጌና ጋላታንዳጉዲና ቦንቾንዳጉዲኔ።

ጎዳ ጉሙርቁ ናንጌሂ

16 ዬያር ኑ ሃገኣ ዋዛባኣ ዓሲ ማዓዓኬ፤ ዋዚ ኑኡኮ ዙላ ጴዳ፣ ዑፃ ባይቃያ ማዔቲያ ጋር ዑፃ ኑኡኮ ቢያ ኬሊ ዓካዳኔ። 17 ዋይቲ ጌዔቲ ሃይ ሹሌዔ፤ ሃሂ ዳካ ዋዴር ማዔ ማታሂ ቤቃያባኣ፣ ናንጌና ናንጋ ቦንቾ ኑም ጴዳሻንዳኔ። 18 ኑኡኒ ዛጊ ዓኣሂ፡- ጴዳ ባኮቲሞንቲ ጴዳሞ ባኮኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ጴዳ ባካ ሃሃኣ ባኣዚ ሌሊኬ፤ ጴዳሞ ባካ ጋዓንቲ ናንጌና ባይቁሞ ባኣዚ ማዔሂርኬ።

5

1 ሃይ ዉልሻ ማላ፣ ዳካ ዋዴር ማዔ ዑፃ ኑኡኮ ባይቁቲያ ዓሲ ማዢባኣያ፣ ጾኦሲ ማዢ ናንጌና ናንጎ ማኣሪ ኑኡኮ ጫሪንጮይዳ ዓኣሂ ኑ ዔራኔ። 2 ሃይካ ሳይይዳ ኑ ዓኣፃ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ማኣር ኑኡኮ ጌላኒ ኮዒ ሚርጌና ማሊ ኑ ማታዳኔ። 3 ዬያ ማኣርይዳ ኑ ጌሌ ዋዶና ማኣሪባኣያ ካሎ ኑ ማዓዓኬ። 4 ሃያ ዉልሻጉዴ ማኣርይዳ ኑ ናንጋ ናንጋ ዴኤፃም፣ ኑ ሚርጌና ማሊ ማታዳኔ፤ ኑ ዬያይዳ ማሊ ማታዳሂያ ኑኡኮ ሃይቃ ዑፃ ናንጎና ዔኤዲንቶም ጌዳ ቃቃሳኒ ማዓንዳፓዓቲም ኑፓ ሺኣሻንቲሞሴ። 5 ያዲ ማዓንዳጉዲ ኑና ጌኣጊሺሂ ጾኦሲኬ፤ ኑም ሃጊ ማዓንዳ ባኮኮ ቢያ ዓይሂ ባኣዚ ማዓንዳጉዲ ፔኤኮ ዓያኖሞ ኑም ዒንጌሂ ዒዛኬ።

6 ኑኡኮ ሳይይዳ ናንጎ ማኣር ማዔ ዑፃና ኑ ዓኣ ዋዶማና ጎዳይዳፓ ኑ ሃኪ ናንጋሂ ዔራያ ማዔቲያ ቢያ ዋዴ ዒጊጮኞ፤ ጎዳ ጉሙርቁ ኑ ናንጋኔ። 7 ኑኡኒ ናንጋሂ ጎዳ ጉሙርቁሂና ማዓንዳኣፓዓቲም ዛጊሂናቲሞሴ። 8 ሃያ ኑኡኮ ማኣር ማዔ ዑፃይዳፓ ዴማዲ ጎዳና ናንጋኒ ኑኡኒ ኮዓኔ፤ ጫርቁኬ ኑ ጌሰታሂ። 9 ዬያር ሃያ ኑኡኮ ዑፃና ኑ ዓኣቲያ ዴማዲ ኑ ናንጌቲያ ኑኡኮ ማሊፃ ጎዳ ዋዛሲሂኬ። 10 ፔቲ ፔቲሂ ፔ ናንጌ ዋዶና ማዶማ ጉዴያ፣ ኮሺ ማዔቲያ ፑርታ ማዶ ማዶ ዛሎ ዒንጌንታ ባኮ ዔካኒ ኪሪሰቶሴኮ ዋጎ ዋጎ ቤዙ ሺኣኪ ዔካንዳኔ።

ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጌኣጊሺሂ ማዶ

11 ጾኦሲ ዒጊጮሂ ዋዚ ጌይሂታቲያ ኑ ዔራሂር ዓሳ ኑ ጋዓ ባኮ ጎኔኬ ጌይ ዔካንዳጉዲ ኑ ማዳኔ፤ ኑኡኒ ያናንሂታቲያ ጾኦሲ ኑና ዔራኔ፤ ዒንሂያ ሃሂ ዒንሂ ዒኖና ኑኡኒ ያናንሂታቲያ ዔራኔ ጌይ ታ ማላኔ። 12 ጋርሲ ዒናይዳ ዓኣ ባኣዚቲሞንቲ፣ ዙላ ዓሲም ጴዳ ባኣዚና ሄርሺንታ ዓሳም ዒንሂ ማሃ ኬኤዛኒ ኑኡኮ ዒንሂ ሄርሺንታንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቲም ላሚ ጊንሂ ኑኡኮ ጾኡም ዒንሂም ኑ ኬኤዛኒቲሞሴ። 13 ኑ ዣኣሻካ ዓሲ ማዔቲያ ጾኦሲር ጌይኬ፤ ሃሂ ዒናና ዓኣ ዓሲ ኑ ማዔቲ ዒንሂር ጌይኬ። 14 ኪሪሰቶሴኮ ናሹማ ኑና ዬያ ማዲሻኔ፤ ፔቲሂ ቢያሂ ዛሎ ሃይቁሂር ቢያሂ ዒዛና ዋላ ሃይቁያ ማዔሂ ኑ ዔራኔ። 15 ሺምፔና ዓኣዘንሂ ቢያ ዔያቶ ጋይቲ ሃይቁ ሃይባፓ ዔቁሂም ናንጋንዳኣፓዓቲም ሃይካፓ ሴካ ፔኤም ጌዒ ናንጉሞጉዲ ኪሪሰቶሴ ቢያሂም ሃይቁኔ።

16 ዬያር ሃይፓ ሴካ ያናኣ ኑ ዓሲ ዛጋ ዓኣፒና ዛጋዓኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ኪሪሰቶሴ ኑ ዛጌሂ ዓሲ ዛጋ ዓኣፒና ማዔቲያ ሃካፓ ሴካ ጋዓንቲ ኑ ዛጋንዳሂ

ዬያ ጎይታዎቹ። 17 ዬያሮ ያኒያ ከሪሰቶሴና ዋላ ፔቲ ማዕቲ ዓኪ ማዠንቲኬ፤ ቤርታኦ ባካ ዓኣዴኔ፤ ዬያ ቤዘ ዓኪ ባኣዚ ዓርቄኔ ገይህኩ። 18 ዬይ ቢያ ያዲ ማዕህ ኑና ፔኤና ዋላ ከሪሰቶሴ ዘሎና ገእጊሹህና፣ ገእጊሹያ ማዶዎ ኑም ዓንገ ያኣዛህ ዘሎናኩ። 19 ዬይያ ያኦሲ ከሪሰቶሴ ዘሎና ዓሶ ቢያ ፔኤና ዋላ ገእጊሹኔ ገይህኩ፤ ሃሃ ደቢንቶዎ ዔያቶኮ ዓርቄባኣሴ፤ ኑኡማኣ ዬያ ዓሶ ገእጊሻ ቃኣሎ ዒንገኔ።

20 ያኦሲ ዓሶ ፔባንህ ኑ ዘሎና ዔኤላህረ ኑኡኒ ከሪሰቶሴ ዘሎ ማዒ ገሰታያኩ፤ ዬያሮ፡- «ያኦሲና ዋላ ገእጊቶቲ» ገዒ ከሪሰቶሴ ሱንጎና ኑ ዒንህ ሸኢቃኔ። 21 ኑኡኒ ከሪሰቶሴና ዋላ ፔቲ ማዒ ያኦሲ ዓሎሞ ደንቃንዳጉዲ ጎሚባኣ ከሪሰቶሴ ኑኡከ ጎሞ ኩዳንዳጉዲ ያኦሲ ማህኔ።

6

1 ያኦሲና ዋላ ኑኡኒ ማዳያ ማዕያታህረ፡- «ዒንህ ያኦሲዳፓ ዔኩ፣ ዒ ፔ ኮሹሞና ዒንገ ዒንገያ ጉሪ ማሃፖቲ» ገይ ኑ ዒንህ ሸኢቃኔ። 2 ያኦሲ ከኤዛዎ፡-

«ታ ኔኤም ኮሺ ባኣዚ ማዳንዳኔ ገዔ ከላ ሄሌ ዎዶማና ታ ኔኤም ዎይዜ፤ ታ ኔና ዳቂሻንዳኔ ገዔ ከላ ሄሌ ዎዶማና ታ ኔና ማኣዴኔ» ጋዓሂሮ «ሃይሾ ዓካሪ ገይንቲ ዎዳ ሃያኩ፤ ዳቂንቶ ከላኣ ሃናኩ።»

3 ኑ ማዳ ማዳ ቦሃንቲዎጉዲ ዓይጎ ባኣዚና ማዕቲያ ያኦማኣ ዳቆ ኑ ማዓዓኩ። 4 ጋዓንቲ ኑና ሄላ ማቶና ሄላ ባኮ ቢያ፤ ሃሃ ዎኣደሳ ማቶ ቢያ ገቢ ደንዳዒህና ያኦሲም ማዳ ዓሲ ማዒያ ቢያ ዘሎና ኑ ፔጋሲ ዔርዛኔ። 5 ያኦሲም ማዳ ዓሲ ማዒያ ኑ ዔርዛኔ፡- ዠራፓና ጳዳንቲ፣ ቱኡቲ፣ ዓሲና ዠላ፣ ሚርጌ ማዲ ላቢንቲ፣ ገንጎ ዓቲህና ናይዳንቲህናኩ። 6 ዬያጉዲ ሃሃ ገኤሹሞና፣ ዔራቶና፣ ገቢ ደንዳዒህና፣ ኮሹሞና፣ ዓያና ገኤሹ ዳዎ ጎይጎ ሃንቲህና፣ ጎኔ ናሹሞና፣ 7 ጎኔ ባኮ ከኤዚህና ያኦሲ ዎልቄና ማዲያናኩ፤ ዔኤቢ ባሻኒ ማዕቲያ ኑ ገዳ ሙካ ባኮ ላኣጋኒ ዳንዳዒሳ ዓንጋሞ ኑኡከ ማዓህ ዓሎሞኩ። 8 ቦንቹንቲህና ዳውሲንቲህና ጋላቲንቲህና ጫሽከንቲህና ኑ ናንገኔ፤ ሃሃ ኑ ጎኔ ከኤዛ ዓሲታጎ ሉኡዚ ዓሲ ገይንቲኔ፤ 9 ኑ ዔርቲ ዓሲታጎ ዔርቲባኣ ዓሲ ማዕኔ፤ ሃይቄኔ ኑ ገይንቲያታጎ ሃሃ ሸምፔና ኑ ዓኣኔ፤ ኑኡኒ ጳርቄንቲያ ኑና ዎዲቦኣሴ፤ 10 ኑና ያደሶናያ ማዕቲያ ቢያ ዎዴ ኑ ዎዎዛዳያኩ፤ ኑ ማንቆ ዓሲታጎ ሚርጌህ ኑ ዎርጎቻኔ፤ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣ ዓሲታጎ ቢያ ባካ ኑኡሮ ማዕያኩ።

11 ዒንህ ቆርንቶሴይዳ ናንጋ ዓሳ! ታ ዒንህም ፔገና ከኤዜኔ፤ ዒና ኑኡከ ኑ ዒንህም ዳዎ ሃሸኔ። 12 ዒንህ ዒንህኮ ዒና ኑም ዳዎ ሃሸባኣፓ ዓቲም ኑ ዒና ዒንህም ዳዎ ኑ ሃሸኔ። 13 ታኣኮ ዒንህ ናኣቶ ማዕህረ ታ ዒንህም ከኤዛህ፡- «ዒንህያ ዒማይዲ፣ ሚርጌና ዒና ዒንህኮ ኑም ዳዎ ሃሻንዳጉዲ» ገይኩ።

ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዎ ዓሶና ዎላ ፔቲሞ ላኣገንቲያ

14 ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዎ ዓሶና ዎላ ኮይሱሞ ጎይህና ፔቲ ማዒፖቲ፤ ዓሎሞና ጎሚና ፔቲ ማዒ ዳንዳዒ? ፖሲና ዲሚና ዎላ ዎዲ ናንጋኒ ዳንዳዒ? 15 ከሪሰቶሴና ዲያሎቢኦሴና ዎይቲ ዎላ ገእጋኒ ዳንዳዒ? ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶና ጉሙርቁዎ ዓሶና ዎይቲ ፔቲ ማዒ ዳንዳዒ? 16 ያኦሲኮ ገኤዠ ማኣሮና ማሌ ያኦዘናኮ ዓይጎ ፔቲሞ ዓኣይ? ያኦሲ፡-

«ታ ናንጋ ማኣሮ፣ ታ ዴሮ ባኣካ ታ ማሃንዳኔ፤ ዔያቶና ዎላ ታ ናንጋንዳኔ፤ ታ ዔያቶኮ ያኣዛህ ማዓንዳኔ፤ ዔያታኣ ታ ዴሪ ማዓንዳኔ» ገዔህጉዲ ኑኡኒ ባይቁዎ ያኣዛህም ዲማዳ ማኣሪኩ። 17 ሃሃ ያኦሲ ከኤዛዎ፡-

«ዔያቶ ባኣካፓ ዲማዲ ከሰኩዎቲ፣ ዒኣቲ ባኮ ካኣሚፖቲ፤ ታኣኒያ ዒንህ ታ ዓሲ ማሃንዳኔ፤ 18 ታ ዒንህኮ ዓዶ ማዓንዳኔ፤ ዒንህ ታኣኮ ዓቲንቆና ዉዴሮ ናኣቶና ማዓንዳኔ፤ ጋዓኔ፤ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዒ ጎዳህ።»

7

1 ዓካሪ ታ ዒጊኖንህሮቲ! ሃይ ቢያ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ዒንገንቲህ ኑም ማዕህረ ዓሲኮ 0-ህና ዓሲኮ ጋሮ ዓያኖና ዒኣሳ፣ ዓይጎ ባኣዚዳፓኣ ኑ ቶኣኮ ኑ ገኤሹሞ፤ ያኦሲ ዒጊጪህና ዒዛም ኑኡኮ ዲማዲያ ዔርቲያ ኑ ማሆም።

ጳውሎሴ ዎዛዴ ዎዛ

2 ዒና ዒንህኮ ኑም ዳዎ ሃሹዎቲ፤ ያኦማኣ ኑ ፑርታ ማዲባኣሴ፣ ያናኣ ኑ ዳቢሲባኣሴ፤ ሃሃ ያናኣ ኑ ገሺ ዎልቆ ሙይባኣሴ። 3 ዬያ ታ ጋዓህ፡- «ዒንህ ዳቤኔ» ጋዓኒ ገይቲዎሴ፤ ዓይጎሮ ገዔቲ ሃያኮ ቤርታ ኑ ዒንህም ገዔህጉዲ ዒንህ ኑ ዒናፓ ባይቁባኣሴ፤ ዬያሮ ኑ ናንገጌቲያ ሃይቄቲያ ቢያ ዎዴ ዒንህና ዎላኩ። 4 ዒንህ ታ ኮሺ ጉሙርቃኔ፤ ሃሃ ዒንህና ታ ኮሺ ሄርሸንታኔ፤ ኑ ሜታዳኣና ቢያ ዴኤፒ ዶዴሞ ታ ዴንቃኔ፤ ታ ዎዛዳ ዎዛኮዎ ጋፒንህ ባኣያኩ።

5 ሜቄዲያ ኑ ሄሌያናታጎ ሚርጌ ዘላና ሜታ ኑና ሄሌያፓዓቲም ሃውሺህ ኑኡከ ባኣያ ማዕኔ፤ ዙላ፣ ሜሌ ዓሳፓ ሙካ ባኮና ሃሃ ኑ ዒና ኑና ዒጊቻ ባኮና ኑ ሚርጌ ሜታዳኔ። 6 ጋዓንቲ ያያ ዓሶ ዶዲሻ፣ ያኣዛህ ቲቶ ኑ ኮራ ዳከያና ኑና ዶዲሹኔ። 7 ኑ ዶዴህ ዒዛኮ ኑ ኮራ ሙከያና ሌሊ ማዒባኣንቲ ዒንህ ዒዛ ዶዲሹያ ማዕህያ ኑ ዎይዜህሮኩ። ሃሃ ዒንህ ታና ጳቂህህያ፣ ታ ዘሎሮ ዒንህ ያያያ፤ ገንህ ሃሃ ታና ሚጪንቲ ዒንህ ማላ ማሊያ ኑም ዒ ከኤዛዛ ሚርጌና ታ ዎዛዳኔ።

8 ሃያኮ ቤርታ ታ ዒንህም ፃኣፔ ከኣታ ዒንህ ያይሴያ ማዕቲያ ዬያ ፃኣፒያና «ዳቤኔ» ታና ታ ጎ0-ዎሴ፤ ታ ታና «ዳቤኔ» ገዔቲያ ዬይ ታ ፃኣፔ ከኣታ ዳካ ዎዴሮ ሌሊ ዒንህ ያዩሴህ ታ ዔሬኔ። 9 ሃሃ ታ ሚርጌና ዎዛዳኔ፤ ታ ዎዛዳህያ ዒንህ

6:2 6:2 ዒሲ. 49:8። 6:5 6:5 ዳኪ. ማዳ 16:23። 6:16 6:16 ለዊ. ዓከ 26:12፤ ሂዚ. 37:27፤ 1ቆሮ. 3:16፤ 6:19። 6:17 6:17 ዒሲ. 52:11። 6:18 6:18 2ሳሙ. 7:14፤ 1ዮሴ. ዓሃከ 17:13፤ ዒሲ. 43:6፤ ዔር. 31:9። 7:5 7:5 2ቆሮ. 2:13።

ዓሳ ማዳ ቤዘይዳ ጌሊ፣ ቤርታ ማዳንቴ ማዳና ሄርሺንቱዋየ ዓንሣኮ ዙላ ዓኣ ዓጮም ኮዡ ሃይሶ ኑ ከኤዛኒ ዳንዳዓ።

17 ጋዓንቴ «ሄርሺንታሣ ጎዳና ሄርሺንቶንጎ።»
18 ዓይጎር ጌዔቴ ዓሲ ጋላቲንቴያ ማዓኒ ዳንዳዓሣ ያኦሲ ዓዛ ጋላቲቴ ማዓንዳኦጋዓቴም ጌና ጌኤር ዒ ጋላቲቴቱዋኦሣረከ።

11

ጳውሎስና ያኦሲ ማዳም ዳከንቴኔ ጌይ ሉኡቃዘንሣረና

1 ዳካ ዔኤያቶና ታ ጌሰታ ባኮ ዓንሣ ጊቢ ዳንዳዓንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ጎኔከ፣ ዓንሣ ዳንዳዒ ዳንዳዒከ። 2 ያኦሲ ዓንሣ ናሽከ፣ ዒዛም ሌሊ ዓንሣ ማዓንዳጉዲ ኮዓሣጉዲ ታኣኒያ ዒማዲ ማላኔ፤ ታ ያዲዲ ማላሣ ጌቲ ኩሙሣ ዉዲር ናይጉዲ ጌቲ ዓቲንቁም ታ ዓንሣ ያኦጮሣረከ። ዩይ ዓሣያ ከሪሰቶሴከ። 3 ሸኦሽ ሂዋኦና ጨንጨዋና ጌሽ ዳቢሴሣጉዲ ጎዶንቴ ዓንሣኮዋ ማላጎ ፕርቲም ከሪሰቶሴም ዓንሣኮ ዓኣ ፒዙዋና ጌኤሹዋና ዓንሣ ሃሻንዳያናንዳኔ ጌይ ታ ሂርጋኔ።

4 ዓይጎር ጌዔቴ ጌቲ ዓሲ ዓንሣ ኮይላ ሙከ ኦኡኒ ዓንሣም ከኤዜ ዩሱሴቱዋንቴ ሜሌ ዩሱሴ ዓንሣም ከኤዜቴ ሃሣ ዓንሣ ቤርታ ዔከ ዓያናይዳጋ ሜሌ ዓያና ዓንሣ ዔከቴ ገንሣ ሃሣ ቤርታ ዓንሣ ዋይዚ ዔከ ኮዡ ሃይሶይዳጋ ሜሌ ዋይዚ ዓንሣ ዔከቴያ ዩይ ዓንሣ ዚቲዮ ጌይ ዛዛጋኔ። 5 ጋዓንቴ ታኣኒ ዩንሣ «ያኦሲ ማዳም ዳከንቴ ዳኤፖ ዓሶ» ጌይንታ ዓሶይዳጋ ዓይጎናኣ ሃታያ ታኣም ማላዋሴ። 6 ዩና ዓሳ ጌኤታሣጉዲ ሃይሶ ማዡታ ጌሰቲባኣቴያ ዔራቶ ታኣኮ ናንገከ፤ ዩይ ማርጌ ዋዴ፣ ማርጌ ባኣዚና ፔጋሲ ኑ ዓንሣም ዳዌ።

7 ታኣኒ ያኦሲኮ ኮዡ ሃይሶ ሚኢሽ ዔከዋኦ ዓንሣም ከኤዚያና፣ ሃሣ ዓንሣ ዳጊዳኒ ታ ቶኦኮ ሂርከሲያ ታኣኮ ጎሜ ማዔኔ ጌይሣዳ?

8 ዓንሣም ማዳኒ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሃንጎ ሸኢጲያ ማኦር ዓሶይዳጋ ማኦዳሣ ታ ዔከያና ታ ዔያቶ ቡሬኔ። 9 ዓንሣና ዋላ ታ ዓኣንቴ ሜታሣ ታና ሄሌ ዋደና ማቁዳኒያጋ ሙከ ዒሸንሣ ታኣም ኮይሳ ባኮ ዓንገ ማኦዳያ ማዔሣረ ያናኣ ታ ሜታሰባኣሴ፤ ሃና ሄላንዳኣና ዓይጎ ባኣዚናኣ ታ ዓንሣ ሜታሰባኣሴ፤ ሴካ ሃጋ ቤርታኣ ታ ዓንሣ ሜታሰባኣሴ። 10 ከሪሰቶሴኮ ጎኦማ ታጊዳ ዓኣሣረ ታ ጫርቁ ጌሰቱዋጉዲ ዓካይያ ዓጮይዳ ታና ላኣጋኒ ዳንዳዓይ ያኦሲያ ባኣሴ። 11 ዩይ ታ ጋዓሣ ዓይጎርዳይ? ታ ዓንሣ ናሽከዋኦሣረዳ? ያኦሲ ዔራሣጉዲ ታ ዓንሣ ናሽከ።

12 ዩይታ ሃንጎ ያኦሲ ማዳም ዳከንቴ ዓሳ፡ «ኦኡኒያ ጳውሎስንሣጉዲ ማዳኔ» ጌይ ጌይ ሄርሺንታ ባኮ ዔያቶ ሃሽሳኒ ሃሣ ታ ማዳ ጎይያ ሃገ ሴካኣ ማዳንዳኔ። 13 ዩናጉዴ ዓሳ ከሪሰቶሴ ማዳም ዳከንቴያ ጌና ማሊሻኒ ኮዓያ፣ ሉኡዙዋና ያኦሲ ማዳም ዳከንቴያ ማላ ጌሽ ማዳ ዓሲከ። 14 ዩይ ዲቃሣ ሄርሺሳ ባኣዚቱዋሴ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ፃላሃታየ ጌና ፖየ ከኢታንቸ ማሃኒ ዲማ ዲማ

ጎይሣና ጌና ላኣማኔ። 15 ዩይና ፃላሃም ማዳ ዓሳ ዒሉዋና ማዳያ ማሊሲ ጌና ዲማ ዲማ ጎይሣና ላኣማቴያ ዲቃሣ ሄርሺሳንቴዋሴ፤ ጋፒንፃ ዔይታ ማዳ ማዳ ዛሎ ጌኤኮ ዳንቃንዳኔ።

ጳውሎስ ጌና ሄሌ ሜታሣ ጫርቁ ከኤዜሣ

16 «ዓይጎ ዓሲያ ታና ዔኤያኮ ጎዶጋ» ጌይ ላሚ ታ ከኤዛኔ። ታ ዓንሣም ዔኤያ ማሊ ዴዴቴያ ዳካ ታ ጫርቁ ጌሰታንዳጉዲ ዔኤያ ማሃ ታና ፓይዲዋቴ። 17 ሃያይዲ ታ ጫርቁ ጌሰታሣ ጎዳ ማሊ ያጉዲቱዋንቴ ዔኤያ ማዒከ። 18 ሚርጌሣ ሃያ ሳየ ባኣዚና ሄርሺንታሣረ ታኣኒያ ሄርሺንታንዳኔ። 19 ዓንሣ ጨንጨ ማዔሣረ ዔኤያ ዓሶ ባኮ ዛጌያ ገባኔ። 20 ዩይጉዲ ያኦሲያ ዓንሣ ዓይሌ ማሃቶ፣ ቡሪ ዓንሣ ባኮ ዔከቴ፣ ዓንሣ ጌሽቴ፣ ዓንሣዳ ያቶርቁ ጌሰቲቴ፣ ያኦሲያ ዓንሣ ባዔቴ ዚቲ ጌዒ ጊቢ ዓንሣ ዳንዳዓንዳኔ። 21 ዋዚ ታና ቦርሳያ ማዔቴያ ዓንሣጉዲ ጊቢ ዳንዳዒዎና ኑ ዲዲ ማዒባኣሣ ታ ዓንሣም ከኤዛኔ።

ጋዓንቴ ያኦሲያ ሄርሺንታኒ ጫርቃቶ ታኣኒያ ዒዛጉዲ ጫርቁ ሄርሺንታንዳኔ፤ [ዩይ ታ ጋዓሣ ሃሣ ዔኤያጉዲ ማዒከ።] 22 ዔያታ፣ ዩና ዓሳ ዓሳ ዓሳ ዓሳ ዓሳ? ታኣኒያ ዔያቶጉዲከ፤ ዔያታ ዒሰራዔኤሌ ዓሲዳ? ታኣኒያ ዔያቶጉዲከ፤ ዔያታ ዓሳራሃሜ ዜርሣዳ? ታኣኒያ ዔያቶጉዲከ። 23 ዔያታ ከሪሰቶሴም ማዳ ዓሶዳ?

ታኣኒ ዔያቶይዳጋ ባሽ ከሪሰቶሴም ማዳያከ፤ [ዩይ ታ ጋዓሣ ዣኣሹዋጉዲከ።] ታኣኒ ሚርጌ ዋዴ ማዳና ላቤኔ፣ ሚርጌ ዋዴ ታ ቱኡቴኔ፣ ሚርጌ ዋዴ ዡራፓናኣ ታ ጳርቁንቴኔ፣ ሚርጌ ዋዴ ሃሣ ታ ሃይቁየ ዓቲ ዓቲ ዓኣሣኔ። 24 ዓይሁደ ዓሳ ዡራፓና ሃይሣታሚ ታዘጸ ጳዲ ዳንጎ ማይንቲ ታና ጳርቁኔ፤ 25 ሃይሣ ማይንቲ ኮኣሎና ታ ጳዲንቴኔ፣ ጌቲና ሹቻ ታ ዳይንቴኔ፣ ሃይሣ ማይንቲ ዋኣሣ ካኣሚሌይዳ ሜታ ታና ሄሌኔ፣ ጌቲ ከሊ ዲሚና ርኦሪና ቢያ ዋኣሣዳ ታ ዋርቁ ጌኤቁኔ፤ 26 ሚርጌ ዋዴ ታ ጎይሣ ሃንቲሣና ሜታዳኔ፤ ዩይይዳ ዋርዚ ከሚ ታና ሙዔየ ዓቲኔ፣ ሱላንታ ታ ዒጊና ዓይሁደ ዓሶንታ ዓይሁደ ማዒባኣ ዓሳኣ ታና ዋዴየ ዓቲኔ፣ ካታዋና ካዮና ዳኤፖ ባዘናይዳ ታ ሃይቁየ ዓቲኔ፤ ሃሣ ሉኡዙዋና ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ፤ ጋዓ ዓሳ ታና ዋዴየ ዓቲኔ። 27 ሚርጌ ታ ላቢ ማዲ ሜቶ ዛጌኔ፣ ሚርጌ ዋዴ ገንጎ ታ ዓቲኔ፣ ናይዚና ዋኣሣ ዳኤቢና ታና ሜታሴኔ፣ ሚርጌ ዋዴ ሙኡዚ ባይቁም ታ ሜታዳኔ፣ ሚርጌ ዋዴ ጨኢሽና ካሉዋና ታና ሜታሴኔ። 28 ጋዓንቴ ሜሌ ዓቲ ባኮይዳጋ ባሽ ቢያ ከሊ ታና ሜታሴሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢጲያ ማኦር ዓሶ ዛሎከ። 29 ጌቲ ዓሲ ላባኣና ታ ዒዛና ዋላ ላባኔ፤ ሃሣ ጌቲ ዓሲ ባጋሣ ዳቢሲ ጎሜይዳ ጌልዜቴ ሚርጌና ታ ዳጋዳኔ።

30 ሄርሺንቲ ጌሰቲሣ ኮይሳያ ማዔቴ ታኣኒ ሄርሺንታሣ ታ ላቤያ ማዒየ ዳዋ ባኮንሣከ። 31 ኑ ጎዳሣ፣ ዩሱሰ ከሪሰቶሴኮ ዓዲ ማዔ ያኦዛሣ ናንገና ጋላቲንቴያ ማዶም፤ ታ ሉኡቁ ከኤዙዋኣሣ ዒ ዔራሬኔ። 32 ዴማሰቆ ካታዋይዳ ታ ዓኣ ዋደና

10:17 10:17 ዔር. 9:24። 11:3 11:3 ማዢ. ማፃ 3:1-5፤ 13። 11:9 11:9 ፒልጲ. 4:15-18። 11:23 11:23 ዳከ. ማዳ 16:23። 11:24 11:24 ላሚ. ዋማ 25:3። 11:25 11:25 ዳከ. ማዳ 16:22፤ 14:19። 11:26 11:26 ዳከ. ማዳ 9:23፤ 14:15።

ካእቲ ዓራታሴኮ ደማ ማዒ ደር ወይህህ ታና ዓርቃኒ ኮዒ ካታሞ ጌላ ካር ካር ካፓ ዓሶና ካፒሳኔ። 33 ጋዓንቴ ሹጮና ኬልቁ ኮሾና ዲርኮ ፑልታና ዓሳ ታና ሮኦጮና ኬይሴም ታ ዒዛይዳፓ ቶሊ ዓቴኔ።

12

ጳውሎሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ

1 ታኦኒ ሄርሺንቴ ጌሰታንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዬይ ፓህ ባኦዚቱሞሴ፤ ሃህ ታኦኒ ጎዳ ታና ፔጋሲ ዳዌ ባኮና፤ ሃህ ታኦኒ ዛጌ ባኮሞ ኬኤዛንዳኔ። 2 ፔቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲሰኬያ ታ ዔራኔ፤ ዬይ ዓህ ታጾ ያይዶ ለዔኮ ቤርታ ጫሪገጮኮ 0-9 ዓኣ ጫሪገጮ ዔውቲ ዓኣዳኔ፤ [ዬይ ዓህ ዔውቲህ 0-9 ዒዛኮ ዬማዲ ዓኣንቴሞ ባኣንቴሞ? ታ ዔራሞሴ፤ ያኦሲ ዔራኔ።] 3 ጎኔ ዬይ ዓህ፤ 0-9 ዒዛኮ ዬማዲ ዓኣንቴሞ ባኣንቴሞ? ታ ዔራሞሴ፤ ያኦሲ ዔራኔ፤ 4 ጋዓንቴ ዬይ ዓህ ጌኔቴ ጌይንታ ቤዛ ዔውቲህ ታ ዔራኔ፤ ዒኣካ ዒዚ ዓሲ ፔጋሲ ኬኤዛኒና ጌሰታኒ ዳንዳዐሞ ባኣዚ ወይዜኔ። 5 ዬያጉዴ ዓህ ዛሎና ታ ሄርሺንታኔ፤ ታ ታ ዛሎ ጋዓንቴ ታኣኮ ላቤያ ማዒያና ሄርሺንታኔ፤ ሜሌ ሄርሺንታ ባኣዚ ባኣሴ። 6 ታ ሄርሺንቴ ጌሰታኒ ኮዔቴታያ ያኦኒያ ታና ዔኤያኬ ጎፆፓ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታ ኬኤዛህ ጎኔ ባኣዚኬ። ጋዓንቴ ዓይጎ ዓሲያ ታ ዛሎ ዛጋ ባኮና ወይዛ ባኮናይዳፓ 0-9 ዳኤፒሲ ኬኤዙሞጉዲ፤ ሄርሺንቴያ ታ ሃሻኔ።

7 ዬንህ ታኣም ዳዴ፤ ዳኤፖ ባኮንህ ዛሎና ታ ያቶርቁሞጉዲ ታኣኮ ዓሽኮ ዓንጊህጉዲ ጫርጋ ባኣዚ ታኣም ዒንገንቴኔ፤ ዬይ ፃላሄኮ ከኢታንቻ ማዒ ታና ሜታሴም ታ ያቶርቁሞጉዲ ታኣም ዒንጎናያኬ። 8 ዬይ ታና ሜታሳ ባካ ታጌዳፓ ባይቃንዳጉዲ ጎዳ ሃይህ ማይንቴ ታ ሸኢቄኔ፤ 9 ጋዓንቴ ዒዚ፡- «ታኣኮ ዋልቃ ዳዲህ ኔኤኒ ላቢንቴ ዋደና ማዒህር ታ ዒንጌ ኮዦ ዒንገፃ ኔኤም ጌዳንዳኔ» ታኣም ጌዔኔ፤ ዬያር ኪሪሰቶሴኮ ዋልቃ ታጌዳ ማዓንዳጉዲ 0-9 ዓኣዳ ታ ዋዛዲ ዋዛዲ ታ ላቢያና ታ ሄርሺንታኒ ኮዓኔ። 10 ዋልቄ ታኦኒ ዳንቃህ ታኦኒ ላቤ ዋደና ማዒህር ኪሪሰቶሴ ዛሎ ታ ላቢንታኣና፤ ጫሽኪንታኣና፤ ሜታዳኣና፤ ዒደንቴ ዳውሲንታኣና፤ ካራ ባይዚ ታ ሃንታኣና ቢያ ታና ዋዋዛሳኔ።

ጳውሎሴ ቆርንቶሴ ዓሶ ዛሎ ሜታዲ ማሌ ማሊያ

11 ታኦኒ ዬያ ጌሰቲያና ዔኤያ ማዒኔ፤ ያዲ ታ ጌሰታንዳጉዲ ማህህ ዒንህኬ፤ ታና ጋላታንዳያ ዓቴህያ ዒንህኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኦኒ ዓሲ ጌይንቴሞ ዓሲ ማዒያ፡- «ያኦሲ ማደም ዳኪንቴ፤ ዳኤፖ ዓሶ» ጌይንታ ዓሶይዳፓ ታ ሃታያቱሞ። 12 ታኦኒ ዒንህ ባኣካ ዓኣ ዋደና ያኦሲ ማደም ጎኔ ዳኪንቴ ዓሲ ማዒያ ዔርዛ ባኣዚ ጊቢ ዳንዳዓህና ማደፍ ባካ ዳማ ዳማ ማላታ፤ ዲቃህ ባኣዚንታ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኮ ባኮንታኔ። 13 ዒንህ ታ ሜታሱሞሞ ሃሽማፓ ዓታዛ ሃንጎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢዲያ ማኣር ዓሶይዳፓ ዓይጎና ታ

ዒንህ ዳኪሴይ? ዬይ ታኣኮ ዳቢንቴ ማዒቴ ታኣም ዓቶም ጎ0-ሞቴ።

14 ዒንህ ኮይላ ታ ሙካንዳኔ ጌይ፤ ጊኢጊንቴ ጊኢጊንቴ ዓታንቴ ሃሮ ሃይህሲኬ፤ ታቴያ ታ ዒንህ ሜታሳኒ ኮ0-ሞሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታ ኮዓህ ዒንህ ማዓንዳኣፓዓቴም ዒንህኮ ሚኢሾቱሞኣህርኬ። ናይም ሚኢሾ ቡኩሳህ ሾዔ ዓሶ ማዓንዳኣፓዓቴም ናኣታ ሾዔ ዓሶም ሚኢሾ ቡኩሱሞሴ። 15 ታኦኒ ጋዓንቴ ዒንህ ዛሎር ታኣኮ ዓኣ ባኮ ቢያ፤ ሃህ ጊንህ ታና ዓኣህ ታ ዒንጌቴ ታኣም ቃራኬ፤ ዓካሪ ታ ዒንህ ዬያይዲ ሚርጌና ሸካዛ ዒንህ ታና ዬማይዲ ዳካና ሸካኔ ጌይህዳ?

16 ዬይ ያዲ ማዒያ ታ ዒንህ ሜታሳዓኬ፤ ጋዓንቴ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ጋዓህጉዲ ፑርታ ማሊህና ጌሺ ታ ዒንህ ዓርቄያ ማሎሞ ዓታዓ! 17 ታ ዒንህ ኮይላ ዳኬ ዓሶይዳፓ ፔቲህ ዛሎናታያ ታ ዒንህ ቡሪያ? 18 ቲቶ ዒንህ ኮይላ ዓኣዳንዳጉዲ ታ ሸኢቄኔ፤ ፔቲ ኦ ዒሻህያ ዒንህ ኮይላ ዒዛና ዋላ ታ ዳኬኔ፤ ሂዳያ ቲቶ ዒንህ ዒማና ቡሪያ? ታኣና ዒዛና ዒንህም ማደህ ፔቲ ማሊህናቱሞዓዳ? ኦኡኮ ማዳኣ ፔቲቱሞዓዳ?

19 ሃሮ ሄላንዳኣና ኦ ዬያይዲ ጌሰታህ «ኦ ዳቤዎ ዳቢባኣሴ» ጌይ ጌሰታያ ዒንህም ማላ? ኦኡኒ ኪሪሰቶሴና ማዒ ኬኤዛህ ያኦሲ ቤርታኬ፤ ኦ ዒጊኖንህያቴ! ኦኡኒ ሃያ ዒንህም ኬኤዛህ ዒንህ ደዲሺ ማዛኒኬ። 20 ታኦኒ ዒንህ ኮይላ ሙካ ዋደና ታ ማላ ጎይያ ዒንህ ማዒባኣያ፤ ሃህ ታኦኒያ ዒንህ ማላ ጎይያ ማዒባኣያ ኦ ዋላ ካኣማንዳኣ ናንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጫኔ፤ ጎፆንቴ ዒንህ ባኣካ 0-ራ፤ ቁኢሩሞ፤ ጎሪንቴ፤ ፑርታ ማዳኒ ዘርቲህ፤ ዓሲ ፑርቲሲ ጌሰቲህ፤ ዳንኮ፤ ያቶርሙሞንታ ዛሎንታ ዓኣ ናንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጫኔ። 21 ዬና ታ ዒንህ ኮይላ ለሚያ ሙካዛና ታ ያኣዛህ ጎፆንቴ ዒንህ ቤርታ ታና ቦርሲሳንዳያ ናንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጫኔ፤ ሃህ ሚርጌ ዓሳ ሃያኮ ቤርታ ዔያታ ማደፍ ጎሞንታ ዒኢቲ ማደንታ ዓኒ ሃህ ማቾ ማዒባኣያና ላህህንታ ዓኒ ሃህ ማቾ ማዒባኣያና ላህኒ ኮዒ ዓማሊያ ጎሞንታ ዔያታ ቡኡዲባኣያ ማዒም ታና ሚርጌ ያደሳንዳያ ናንዳኔ ጌዒ ታ ሚርጌ ዒጊጫኔ።

13

ጳውሎሴኮ ጋፒንያ ዘርና ሳራህያ

1 ዓካሪ ሃና ታኣኮ ዒንህ ኮይላ ሃይህሶ ሙኮ ማዓንዳኔ፤ ቢያ ባኣዚኮ ጎኦ ሜርታህ ለምዎ ሃንጎ ሃይህ ማርካናኬ። 2 ለሚያ ታ ዒንህ ዛጋኒ ዒንህ ኮይላ ሙኬ ዋደና ላቲ ታ ዒንህም ኬኤዜ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሃህያ ታ ሃኬ ዓኣያ ቤርታ ጎሞ ማደፍዛንህንታ ሃንጎሞቶንታም ላቲ ታ ኬኤዛኔ፤ ዓካሪ ታ ዒንህ ኮራ ማዒ ሙካኣና ያናኣ ታ ሚጫንቴ ጌሰታዓኬ፤ 3 ዬያይዲ ታኣና ማዒ ኬኤዛህ ኪሪሰቶሴታህ ዒንህ ዔራንዳኔ፤ ዒንህ ባኣካ ዒ ማዳንዳህ ዋልቄናኬ፤ ላቢህናቱሞሴ። 4 ዒዚ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚያይዲ ሱዲንቴ ሃይቁህ ላቢህና ማዒያታቴያ፤ ሃህ ዒዚ ያኦሲ ዋልቄና ሽምፖና ናንጋኔ፤ ኦኡኒያ ዒዛና ዋላ ማዒያና ላቤያ

11:33 11:33 ዳኪ. ማደ 9:23-25። 13:1 13:1 ላሚ. ሞማ 17:6፤ 19:15።

የኦሎ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪኢቶ ጋላቲያ ዓጮ ዓሰም ዓይያ ካሮ

ዩሱሴኮ ዳቂሻያ ማደያ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ ቃኦላ ቢያ ቤዘይዳ ኬኤዘንቴ ኬኤዘንቴ ሃሃ ዓይሁዴ ማደባኣ ዓሳኣ ይያ ሃይሶ ጉሙርቁ ዔኬ ዎዶና «ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ማደሲ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ኩንሃሲ ኮይሳሞ ኮይሱዎይ?» ጋዓ ያኦጪሂ ዔቁኔ። ዓማና ጳውሎሴ፡- «ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ማደሲ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ኩንሃሲ ኮይሱዎሴ፤ ባሼ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዓኪ ናንጊ ዴንቃሲ ቤርታዲ ኮይሳባኮማ ዓዛ ጉሙርቁሂኬ፤ ሃሃ ዓሲ ያኦሲ ቤርቲዳ ያላሲ ዳንዳዓሂ ጉሙርቁሂና ሌሊኬ» ጌዒ ጌዒ ዔርዘሂ ዓርቁኔ፤ ጋዓንቴ ዳኮ ዒሲያ ጌይንታ ዓጮ፤ ሮሜ ካኣቲ ዎይሃ ጋላቲያይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ባኣካ፡- «ዓሲ ያኦሲ ቤርቲዳ ያላሲ ዩሱሴ ጉሙርቁሂ ሌሊ ማደባኣንቴ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ኩንሃሲ ኮይሳኔ» ጌይሂና ጳውሎሴኮ ጌኤዘ ማኪ ዒያ ዓሲ ዓኣኔ።

ጳውሎሴ ሃያ ኪኢቶ ጋላቲያ ዓሰም ያኣፒሂ፡- ይያ ሉኡዙሞ ዔርዘያና ዣኣሌ ዓሶ ፒዜ ጉሙርቁሂዳ ጌልዘሲ ሃሃ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ናንጎንዶ ጎይያዎ ዔርዘሲኬ፤ ቤርታሲ ጳውሎሴ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ ማደሂ ፔና ፔጋሲ ዔርዘሂና ዓርቃኔ፤ ይያ ማደም ዒዛ ዳኬሂ ዓሲቱዋንቴ ያኦሲ ማደሂ፤ ሃሃ ዒዛኮ ዳኪንቴያ ዓይሁዴ ማደባኣ ዓሰም ማደሂ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዘኔ፤ ዩካፓ ዓሲ ያላሲ ዳንዳዓሂ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሂና ሌሊ ማደሂያ ኬኤዘኔ፤ ሃሃ ሃና ኪኢቶኮ ጋፒንያ ዓይያንሂዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ናንጋ ፒዜ ናንጊ ዩሱሴ ጉሙርቁያና ጴዳ ናሹሞፓ ሙካሂ ዔርዘኔ።

ማዓኣፔላ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ
 ዓይያ ካሮ (1:1-10)
 ጳውሎሴ ያኦሲ ማደም ዳኪንቴያ ማደሂ ዔርዘ ቢታንቶ (1:11—2:21)
 ያኦሲኮ ኮሹሞ ዛሎ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ (3:1—4:31)
 ዩሱሴ ጉሙርቁ ዓሶኮ ጎሜ ዓይላቶፓ ኬሰኪያና ዔያታ ናንጋንዳ ጎይያ (5:1—6:10)
 ጋፒንሂ ሃይሴ (6:11-18)

1 ዓሲ ማለሂና ዓሲ ዳኬያቱዋንቴ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሃሃ ዒዛ ሃይባፓ ዔቁሴ፤ ያኦሲ፤ ዓዳሂ ዛሎና ዒዛም ማደሲ ዳኪንቴያ ማደሂ፤ ዶኦሪንቴ ጳውሎሴይዳ፤ 2 ሃሃ ዒዛና ዎላ ዓኣ ዒሹንሂዳ፤ ቢያ ጋላቲያይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሰም ዳኪንቴ ኪኢታ፡-

3 ኑ ዓዳሂ፤ ያኣዛሂዳ፤ ሃሃ ኑ ጎዳሂ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴይዳ፤ ማደሂ ሚጪንቴያና ኮሹሞና ዒንሂም ማደንጎ።
 4 ሃያ ዓጮ ፑርቱሞይዳ፤ ኑና ዳቂሻሲ ኑኡኮ ዓዳሂ ማደሂ፤ ያኣዛሂ ማለሂና ኪሪሰቶሴ ኑ ጎሞሮ ጌዒ ፔና ዓኣሂ ዒንጌኔ። 5 ዩያሮ ያኦሲም ናንጊና ባንቶ ማደንጎ፤ ዓኣሜን።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ ኮዥ ሃይሳ ፔቲ ሌሊ ማደያ
 6 ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ዒንሂ ዔኤሌ ጎዳይዳ፤ ሃያይዲ ሩኡሪና ዒንሂኮ ዳማዲያና ሜሌ ኮዥ ሃይሶ ባንሂ ዓኣዲያ ታኣም ዔርቲባኣያኬ። 7 ሃያ ታ ጋዓሂ ዒንሂ ዳሲሳ ዓሶና ኪሪሰቶሴኮ ኮዥ ሃይሶ ዎቢሳሲ ኮዓ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዓኣሂሮ ማደንዳ፤ ማደም ኮዥ ሃይሳ ጋዓንቴ ፔቲ ሌሊኬ። 8 ዩይ ያዲ ማዕቴያ ኑኡና ጫሪንጮ ያኦሲ ኪኢታንቻሂና ዒንሂም ኬኤዜ ኮዥ ሃይሶይዳ፤ ዳማዲ ኮሺ ሃይሴ ዒንሂም ኬኤዜያ ማዕቴ ዩይ ጋዳንቁንቴያ ማደም። 9 ሃያኮ ቤርታ ታ ዒንሂም ጌዔሂጉዲ ሃሃ ታ ዒንሂም ጋዓኔ፡- ዒንሂ ዎይዚ ዔኬሂዳ፤ ዳማ ሜሌ ኮሺ ሃይሴ ያኦሲያ ዒንሂም ኬኤዜቴ ዩይ ጋዳንቁንቴያ ማደም።

10 ዓካሪ ሃሂ ታኣሲ ኮዓሂ ዓሲ ታና ሄርሻንዳጉዲዎ ያኦሲ ሄርሻንዳጉዲዳይ? ሃሃ ዓሲ ታ ዎዛሳሲ ኮዓያ ዒንሂም ማላ? ዓሲ ታ ዎዛሳሲ ኮዓያ ማዕቴ ኪሪሰቶሴም ታ ማዳያ ማዓዓታንቴኬ።

ጳውሎሴኮ ያኦሲ ማደም ዔኤሊንቴያ
 11 ታ ዒሹንሂ! ታ ሚሹንሂ! ታ ዒንሂም ኬኤዜ ኮዥ ሃይሳ ዓሲ ኬሴ ማለሂዳ፤ ማደባኣሂ ታ ዒንሂም ዔርዘኔ፤ 12 ዎይቲ ጌዔቲ ታኣም ዩያ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ፔጋሲ ዳቁኔ፤ ዓይጎ ዓሲዳ፤ ታ ዔኪባኣሴ፤ ሃሃ ያኦሲያ ታና ዔርዘባኣሴ።

13 ሚና ቤርታ ዓይሁዴ ካኣኸና ዎማይዲ ታ ናንጌቲያ፤ ያኦሲ ጉሙርቁ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሰሞ ሚጪንቴዎ ዎማይዲ ታ ዳውሴቲያ፤ ዔያቶ ባይዘሲያ ታ ዎማዒ ማሌቲያ ዒንሂ ዎይዜ። 14 ዓይሁዴ ዓሶ ካኣኸ ዎጎ ካፒ ታ ናንጋኣና ዓኣ ታ ዒጊኖ፤ ዓይሁዴ ዓሶይዳ፤ ቢያ ታ ባሼኬ፤ ዓዳንሂ ካኣኸ ዎጎይዳ፤ ሜሌ ታ ሃሃ ኮዑዎያኬ።

15 ጋዓንቴ ታ ሾይንታንዳሂኮ ቤርታ ያኦሲ ታና ዶኦሪ ፔኤኮ ኮሹሞና ታ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ዔኤሌኔ። 16 ዓይሁዴ ማደባኣ ዓሰም ኮዥ ሃይሶ ታ ኬኤዛንዳጉዲ ያኦሲ ፔ ናዓሂ ታኣም ፔጋሲ ዳቁሲ ማሌ ዎዶና ዓይጎ ዓሲናኣ ታ ዘርቲባኣሴ፤ 17 ሃሃ ታኣኮ ቤርታ ያኦሲ ማደም ዳኪንቴዘንሂና ካኣሚኔ ዩሩሳላሜ ዒማና ታ ዳንዲባኣሴ፤ ጋዓንቴ ቤርታዲ ታኣሲ ዓሬቤ ዓጪ ዓኣዳኔ፤ ዩካፓ ታ ጊንሂ ዳማሰቆ ማደ ሙኬኔ።

18 ሃይሃ ሌዔኮ ጊንፃፓ ጴዳሮሴና ካኣሚ ጌሰታሲ ዩሩሳላሜ ታ ዳንዲ፤ ዒኣካ ዒዛና ዎላ ታደ ዶንጎ ኬሊ ታ ዳዔኔ። 19 ጋዓንቴ ጎዳኮ ጌርሲ፤ ያይቆኦይዳ፤ ዓታዛ ያኦሲ ማደም ዳኪንቴዘንሂዳ፤ ያናኣ ታ ዳንቁባኣሴ።
 20 ሃይ ታ ዒንሂም ያኣፓሂ ሉኡዘቱዋኣሂ ያኦሲ ቤርታ ታ ዒንሂም ዔርዘኔ።

1:13 1:13 ዳኪ. ማደ 8:3፤ 22:4-5፤ 26:9-11። 1:14 1:14 ዳኪ. ማደ 22:3። 1:16 1:16 ዳኪ. ማደ 9:3-6፤ 22:6-10፤ 26:13-18። 1:18 1:18 ዳኪ. ማደ 9:26-30።

21 ዩካፓ ሶኦሪያና ኪልቂያ ጋዓ ዓጪ ታዳንዴ።
 22 ዩማና ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢጲያ ማኦር ዓሳ ታና ዛገ ሴቀባኣሴ።
 23 ዔያታ ዋይዜህ፡- «ዩይ ሚና ኑና ዒዲ ዳውሳ ዓህ ዩኖ ዒ ባይዛንዳኔ ጌዒ ኮዓ ካኣፔሎ ዛሎ ሃህ ኬኤዛኔ» ጋዓ ሃይሴ ሌሊኩ። 24 ታ ዛሎርዋ ያኦሲ ዔያታ ጋላቲኔ።

2

ጳውሎስ ሃንጎ ያኦሲ ማደም ዳኪንቴዘንህና ዔርቲህ

1 ታጳ ያይዶ ሌዔኮ ገንፃፓ ባርናባሴና ዋላ ዩሩሳላሚ ታ ዓኣዳዎ ቲቶ ታኣና ዋላ ዔኪ ዓኣዳኔ። 2 ታ ዒኢካ ዳንዴህ ያኦሲ ታኣም ፔጋሲ ዳዌ ጎይዎናኩ። ዩያኮ ቤርታ ታ ማዳ ባኮንታ ሃህ ታ ማዳህ ጉሪ ዓቲዋጉዲ ጌይህና ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰም ታ ኬኤዛ ኮዦ ሃይሶ ዔያቶኮ ዳኤፖ ዳኤፖ ሱኡጎ ዳማሲ ታ ኬኤዜኔ። 3 ታኣና ዋላ ዓኣ ቲቶ ዋዚ ዒ ገሪኬ ዓሲ ማዔቲያ ዓቲንቶ ቤርቶ ዒ ቲቂንታንዳጉዲ ዋልቁና ዓይህንቲባኣሴ። 4 ጋዓንቴ ኦኡኮ ባኣኮ ዔርቲዋዎ ዓኣሸንቲ ጌሌ ፔቲ ፔቲ ሉኡቃ ዒሾንህ ዒዚ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንታንዳጉዲ ኮዔኔ፤ ዩንህ ዓሳ ኦ ባኣኮ ዔርቲዋዎ ጌሌህ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ኦኡኮ ጎማፓ ጌኤሽኪያ ሙሪ ዛጋኒና ኦና ዓይሌ ማሃኒ ማሊኩ። 5 ኦኡኒ ጋዓንቴ ኮዦ ሃይሶኮ ጎኑማ ዒንህና ዶዲ ናንጋንዳጉዲ ጌይህና ዳካ ዋዳታዎ ዔያቶ ማሊያም ባሽንቲባኣሴ።

6 ዩንህ ዓሰ ዔኪ ዓኣዳዎ ማላዘንህ ዛሎ ጋዓንቴ ያኦሲ ዓሲኮ ዓኣፒ ካራ ዛገ ዓሲ ዳማሱዋኣህር ዔያቶኮ ዳኤፑማ ታኣም ዔኤቢቲዋሴ፤ ዩንህ ዓሰ ዔኪ ዓኣዳኔ ጌይንታዘንህዳፓ ታኣኒ ኬኤዛ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎይዳ ታና ማኣዳ፤ ዓይጎዋ ዓኪ ባኣዚ ታ ዳንቁባኣሴ። 7 ጋዓንቴ ያኦሲ ጳዒርሴ ዓይሁዶ ዓሰም ኮዦ ሃይሶ ኬኤዛንዳያ ማሃህ፤ ታናኣ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰም ኬኤዛንዳጉዲ ማሃህ ዔያታ ዔሪኔ፤ 8 ዩያር ጳዒርሴ ዓይሁዳ ዓሰም ያኦሲ ማደም ዳኪንቴያ ማዒ ማዳንዳጉዲ ማሃ ያኣዛህ ታናኣ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰም ዳኪንቲ ማዳያ ማሃኔ። 9 ዓሰ ዔኪ ዓኣዳዎ ማላ፡ ያይቆኑቤና ጳዒርሴና ዮሃኒሴና ያኦሲ ታኣም ሃያ ዳማ ማዳ ዒንጌህ ዔራዎ ታኣና ባርናባሴና ዋላ ዔያታ ፔቲ ማዒያ ዔርዘ ማላታ ማዓ ሚዛቆ ኩጮና ኦ ዋሊ ዓርቄኔ፤ ዩካፓ ኦኡኒ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰ ባንህ ዓኣዳም፤ ዔያታ ዓይሁዳ ዓሰ ባንህ ዓኣዳኒ ኦ ዋላ ጮኣቄኔ። 10 ዩይያዲ ማዔቲያ ዔያቶኮ ባኣካ ዓኣ ማንቆ ዓሰ ኦኡኒ ማኣዳንዳጉዲ ዔያታ ኦና ሸኢቁኔ፤ ታኣኒያ ዩያ ማዳኒ ሚርጌ ማላያኩ።

ጳውሎስ ካንፎኪያይዳ ጳዒርሴ ጎሪዎ

11 ጳዒርሴ ዓንጾኪያ ሙካዛ ፔጌና ዒ ዳሴህር ፔጋ ታ ዒዛ ጎሪኔ፤ 12 ያይቆኑሴ ዳኬ፡ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዓንጾኪያ ሙካንዳህኮ ቤርታ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰና ዋላ ዒ ሙዓኔ፤ ዔያታ ሙኬህኮ ገንፃ ጋዓንቴ «ዓይሁዳ ዓሲቲዋዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ

ዓሳ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንታንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ ዓይሁዶ ዓሰ ዒገጪህና ሎኦሺ፡ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰይዳፓ ዳማዳኔ። 13 ሃንጎዋታ ዓይሁዶታዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ጳዒርሴ ማዳህጉዲ ማዳዛ ባርናባሴያ ዔያቶ ጎይዎ ማዳህዳ ጌሌኔ። 14 ዔያቶኮ ማዳ ኮዦ ሃይሶ ጎኑም ጎይዎጉዲ ፒዜቲዋህ ታ ዛጋዎ ጳዒርሴ ኮይላ፡- «ኦኡኒ ዓይሁዳ ዓሲታዎ ዓይሁዶ ዓሰ ካኣኦ ዋጎናቲዋንቴ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰ ካኣኦ ዋጎ ጎይዎ ኔ ናንጋያኩ። ሂዳዎ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ዓይሁዶ ካኣኦ ዋጎ ጎይዎ ናንጋንዳጉዲ ዓይጎር ኔ ዔያቶ ዋልቃዲ ዓይህይ?» ጌይ ቢያህ ቤርታ ታ ዒዛ ጎሪኔ።

ዓይሁዳታቴያ ቲዋቴያ ዓሲ ጉሙርቄህና ሌሊ ዳቃያ ማዒያ

15 ጎኔኬ፡ ኦኡኮ ዜርፃ ዓይሁዳኬ፤ ጎም ዓሰ፡ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰጉዲቲዋሴ። 16 ጋዓንቴ ዓሲ ያኦሲ ቤርታ ያላህ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄህና ማዒባኣፓዓቲም ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሥህናቲዋኣህ ኦ ዔራኔ፤ ኦኡኒያ ዋጎ ኩንሥህናቲዋንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄህና ያኦሲ ቤርታ ያላኒ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ኦ ጉሙርቄኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓይጎ ዓሲያ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሥህና ያሉዋሴ። 17 ኪሪሰቶሴና ኦኡኮ ዋላ ዓኣ ፔቲዋና ያኦሲ ቤርታ ኦ ያላኒ ኮዓዎ ኦኡኒ ኦ ቶኣኪና ጎሚ ዓሲ ማዒ ጳዒያታቶ ጎሚይዳ ኦና ዔኪ ጌልዛህ ኪሪሰቶሴኬ ጌይህዳ? ፔቲታዎ ያዲቲዋሴ! 18 ጋዓንቴ ታኣኒ ሻሂ ካኣኦ ዋጎ ማህ ገንህ ማዳህ ታና ማዔቲ ታኣኒ ታ ቶኣኪና ዋጌ ሻሃያ ማዒህ ዔርዘኔ ጌይህኬ። 19 ታኣኒ ያኦሲም ናንጋንዳኔ ጌይ ዋጎ ዛሎና ሃይቢና ዳማዳህጉዲ ዋጌይዳፓ ታ ዳማዳኔ። 20 ታኣኒ ኪሪሰቶሴና ዋላ ሱዒንቴያጉዲ ማዒ ፓይዲንቲህር ሃካፓ ሴካ ኪሪሰቶሴ ታ ጌዳ ናንጋንዳፓዓቲም ታ ታኣር ናንጋያቲዋሴ፤ ሃህያ ታኣኒ ዓሲ ማዒ ናንጋ ናንጋ፡ ታናናሽኬህና ታጋይቲ ፔና ዓኣህ ዒንጌ፡ ያኣዛህ ናዒህ ጉሙርቄያና ጳዒ ናንጎናኩ። 21 ያኦሲኮ ኮሹም ዒንጌያ ታኣኒ ሸሌዒሲ ዛጉዋሴ፤ ዓሲ ያኦሲ ቤርታ ያላህ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሥህናታቴ ኪሪሰቶሴ ሃይቁህ ጉሪኬ ጌይህኬ።

3

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄህና ዋጎና ዛላ

1 ዒንህህ ሃይ፡ ማሊ ጳቂሁዋ ጋላቲያ ዓጮ ዓሳ! ዎ ጌሽ ዒኖ ዒንህኮ ባይዜይ? ኪሪሰቶሴኮ ፑርቶ ዓሰ ሱዎ ሚያይዳ ሱዒንቲ ሃይቂዎ ዛሎ ዒንህ ዛዛጋጉዲ ፔጋሲ ታ ዒንህም ኬኤዜኔ። 2 ታኣኒ ሃህ ዒንህዳፓ ፔቲ ዔራኒ ኮዓ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዒንህህ ዓያኖ ጌኤኦ ዔኬህ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሥህናም ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ዋይዚ ጉሙርቄያናዳይ? 3 ዒንህህ ዓይዎ ያኦሲ ዓያናና ዓርቃዎ ዓሲ ዋልቁና ኩንህኒ ኮዔኔ፤ ሃይሾ ዒንህህ ሃኣዲ ዔኤያኩ! 4 ኮዦ ሃይሶ ዛሎና ዒንህህ ዔኬ ማታህ ቢያ ጉሪ ማዒ ዓቲኔ ጌይህዳ? ዩይ ጉሪ ዓቲባኣሴ! 5 ያኦሲ ፔኤኮ ዓያኖ ዒንህም ዒንጋህህ ዒንህህ ኮራ ፔ ዋልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ማዳህ

2:1 2:1 ዳኪ. ማዳ 11:30፤ 15:2። 2:6 2:6 ላሚ. ዋማ 10:17። 2:16 2:16 ዓይኑ. 143:2፤ ሮሜ 3:20፤22።

ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዒንሢ ኩንሣሢሮዋ ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ ዋይዚ ዒንሢ ጉሙርቃሢሮዳይ?

6 ሂንዳ ዓብራሃሜሲ ማሉዋቲ፡- «ዓብራሃሜ ያኦሲ ጉሙርቁኔ፤ ያኦሲያ ዒዛ ፔ ዓሲ ማሄኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲ። 7 ዓካሪ፤ ያኦሲ ጉሙርቃዞንሢ ሲያ ዓብራሃሜ ናኣቶ ማዓሢ ዔረዋቲ። 8 ያኦሲ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ጉሙርቁሢ ዛላና ዒሊሳንዳያ ማዓሢ ጌኤዥ ማፃኣፓ ቤርታዲ ዴንቁ፡- «ዴራ ሲያ ኔ ዛሎና ዓንጂንታንዳይ» ጌይሢና ቤርታ ዓብራሃሜዎ ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዘኔ። 9 ዬያሮ ያኦሲ ጉሙርቃዞንሢ ሲያ ያኦሲ ጉሙርቁ፣ ዓብራሃሜጉዲ ዓንጂንቲያኩ።

10 «ዋጎ ኩንሢያና ኑ ዒላንዳይ» ጋዓዞንሢ ሲያ ጋዳንቁንቲያኩ፤ ዓይጎር ጌዔ፡- «ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ማፃኣፓይዳ ፃኣፒንቲ ዓይሢያና ሲያ ደዲ ናንጉዋያ ሃሣ ማዲ ኩንሡዋ ዓሲ ጋዳንቁንቲያኩ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲሢሮ።

11 «ዒሎ ዓሲ ጉሙርቁሢና ሹምፔና ናንጋኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲሢሮ ዋጎ ኩንሡሢና ዓይጎ ዓሲያ ያኦሲ ቤርቶይዳ ዒሉዋኣሢ ዔርቲያኩ። 12 ዋጌ ጉሙርቁሢና ዓርቁንቲ ባኣዚቲዋሴ፤ ጋዓንቲ «ዓሲ ዋጌና ናንጋኔ ደንደዓሢ ዋጎ ዓይሢያ ሲያ ኩንሢያቲኩ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲ።

13 «ሚሢዳ ሱዒንቲ ሃይቃ ዓሲ ሲያ ጋዳንቁንቲያኩ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲ፤ ኪሪሰቶሴ ኑ ጋይቲ ጌይ ሱዒንቲያና ጋዳንቁንቲያ ማዒ ዋጎ ጋዳዎይዳፓ ኑና ዳቁሼኔ። 14 ዬይ ያዲ ማዓሢ ያኦሲ ዓብራሃሜዎ ዒንጌ ዓንጃ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ሃላንዳጉዲ፤ ሃሣ ያኦሲ፡- «ታ ዒንሢሢ ዒንጋንዳይ» ጌዔ ዓያኖ ጌኤዥዋ ጉሙርቁሢና ኑ ዔካንዳጉዲኩ።

ሙሴ ዋጎና ሃጊ ማዓንዳ ዋዞና

15 ታ ዒሹንሦ! ታ ሚሹንሦ! ዓሲዎ ዔርታ ማለታ ማዓንዳ ባኣዚ ታ ዒንሢዎ ኬኤዞም። ዓሲ ዋላ ጫኣቁዎ ጫኣቁሰካፓ ያኦሲያ ዬኖ ጫኣቁዎ ሃሻኒና ጊዳ ቃሳኒያ ደንደዐዋሴ። 16 ያኦሲ ዓብራሃሜና ዒዛኮ ዜርዖናዎ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣሎ ዒንጌሢ ዬኖ ጎይያኩ፤ ጌኤዥ ማፃኣፓ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣላ ሚርጌ ዓሲዎ ማዓን ማሃ፡ «ኔ ዜርዖም» ጎዑዋሴ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ዓሲዎ ማዓን ማሃ፡ «ኔ ዜርዖሢ» ጋዓኔ፤ ዬይያ «ኔ ዜርዖሢ» ጌይንቲሢ ኪሪሰቶሴኩ። 17 ዓካሪ፡ ታ ሃዚ ጋዓኔ፤ ያይዶ ዌኤታና ሃይሢታሚ ሌዔኮ ጊንፃፓ ዒንጊንቲ ዋጋ ቤርታዲ ያኦሲ ዔሪ ደዲሹ ጫኣቁዎ ዓይሲ፡ ዒንጊንቲ ዋዞ ቃኣሎዋ ጉሪ ማሃኒ ደንደዐዋሴ። 18 ያኦሲኮ ዒንጊፃ ዋጌ ዛላና ጴዳያታቲ፡ ያኦሲ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣሎና ማዒፃ ዓታንዳንቲኩ፤ ጋዓንቲ ያኦሲ ዓብራሃሜዎ ዒንጌ ዒንጊፃ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣሎናኩ።

19 ሂደዎ ዋጌ ዒንጊንቲሢ ዓይጌንዳሮዳይ? ዋጌ ጊዳ ቃሲንቲሢ ዓብራሃሜዎ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣሎና ዒንጊንቲ ዜርዖሢ ሙካንዳያ ሃላንዳኣና ፑርታ ማደ ዓይጎ ማዓቴያ ዔርዘኒኩ፤ ዋጌ ሙኩሢ ያኦሲና ዓሲና ባኣካ ማዓ፡ ዓሢዎ ያኦሲ ኪኢታንቸ ዛሎና ኬኤዚንቲዎኩ። 20 ዬይ ያዲ

ማዓቴያ ባኣካ ማዓ ዓሢ ፔቲ ዜርሢዎ ሌሊ ዔቃያቲዋሴ፤ ያኦሲ ጋዓንቲ ፔቲኩ።

21 ዓካሪ፤ ሙሴ ዋጋ ያኦሲኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣሎና ዋላ ጊኢጉዋያዳ? ያዲቲዋሴ! ሹምፓ ዒንጋ ዋጌ ዒንጊንቲያ ማዓቴ ዒሉዎ ዋጊዎ ዓይሢንቲሢና ጴዳያ ናንዳንቲኩ። 22 ጋዓንቲ ጌኤዥ ማፃኣፓ ዓጫ ጉቤ ጎሚና ቲኡቲያ ማዓኔ ጋዓኔ፤ ዬይያ፡- ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ጴዳ ዋዞ ቃኣላ ጉሙርቃዞንሢዎ ዒንጊንታንዳጉዲኩ።

23 ዬይ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁፃ ሙካንዳሢኮ ቤርታ ዋጎ ዛሎና ኑ ቲኡሲ ዓሲ ማዒ ዬይ ፔጋዳንዳያ ሃላንዳኣና ካራ ኑም ባይቁያ ማዓኔ። 24 ዬያሮ ጉሙርቁያና ኑ ዒላንዳጉዲ ኪሪሰቶሴ ሙካንዳያ ሃላንዳኣና ሙሴ ዋጋ ኑና ዔርዘ ዔርዘ ዲቻያ ማዓኔ። 25 ሃሢ ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢ ሙኩሢሮ ዋጌ ኑና ዔርዘ ዔርዘ ዲቻያ ማዒፃ ዓቲኔ።

26 ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ዒንሢ ሲያሢ ያኦሲ ናይኩ። 27 ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቲ ማዒኒ ዋኣያና ማሰቲ ዓሳ ሲያ ኪሪሰቶሴ ዒንሢ ማኣዔኔ። 28 ሲያሢ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ፔቲ ዒንሢ ማዓሢሮ ዓይሁዴና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሲና፡ ማዳሢና ማዳሻሢና፡ ዓቲንቁና ላኣሊናኮ ባኣካ ዲሙዎ ባኣሲ። 29 ዓካሪ ዒንሢ ኪሪሰቶሴር ማዓቶ ዓብራሃሜ ዜርዖኩ፤ ዒንጊንቲ ዋዞ ቃኣሎ ጎይያና ዒዛና ዋላ ዒንሢ ያኦሲ ዒንጋ ባኮ ዔካንዳዞንሢኩ።

4

1 ሃሢ ታ ሃዚ ጋዓኔ፡- ዓደ ዳካላኒ ቶይዶ ናዖ ማዓሢ ናይ ዓኣዖ ዋዚ ዒ ዓደ ቆሎኮ ሲያ ቤቲ ማዓቴያ ማኣራ ዓኣ ካራዎይዳፓ ዒ ዲማቲዋሴ። 2 ጋዓንቲ ዓደ ዒዛዎ ጌዔ ዎደ ሃላንዳኣና ዒዛ ዔርዘ ዔርዘ ዲቻ ዓሶ ዴማ ዓ ማዓኔ።

3 ዬያጉዲ ኑኡኒ ያኦሲ ዓያኖ ባኮ ዛሎና ናይ ዓኣ ዎደና ሃዖ ዓጮ ካኣዥ ዋጎዎ ዓይሌ ማዒ ኑ ዎርቃያኩ። 4 ጋዓንቲ ያኦሲ ጌዔ ዎደ ሃላዛ ዓሲዳፓ ሸይንቲያ፤ ሃሣ ዋጎዎ ዓይሢንታያ ማዓ ፔኤኮ ናዓሢ ዒዚ ኑም ዳኬኔ፤ 5 ዬያ ዒ ማዳሢ ዋጎዎ ዓይሢንታያ ማዓዞንሢ ዳቁሻኒና ኑናኣ ዒዛኮ ኮሹዎና ፔ ናይ ማሃኒኩ። 6 ያኦሲ ናይ ኑ ማዓሢሮ፡- «ታ ዓዴ» ጌይ ዒዛ ዔኤላ፡ ፔኤኮ ናዓሢ ዓያኖ ኑም ዒ ዳኬኔ። 7 ዬያሮ ሃይፓ ሴካ ያኦሲኮ ኔ ናይ ማዓንዳፓዓቲዎ ዓይሌቲዋሴ፤ ያኦሲኮ ኔ ናይ ማዓያታቲ ያኦሲ ፔ ናኣቶዎ ጊኢጊሹ ባኮ ሲያ ኔኤም ዒንጋንዳይ።

ጳውሎሴ ጋላቲያ ዓለም ማሌ ማሊዖ

8 ሃያኮ ቤርታ ያኦሲ ዒንሢ ዔሪባኣሢሮ ካኣሽኮንደ ባኣዚ ማዒባኣ ባኮዎ ዓይሌ ማዒ ዒንሢ ናንጌኔ። 9 ሃሢ ጋዓንቲ ዒንሢ ያኦሲ ዔሪኔ፤ ለሚ ታ ኬኤዛኒ ኮዔቲ ያኦሲያ ዒንሢ ዔሪኔ። ሂደዎ ጊንሣ ዬያ ፓሡዋያና ላቤያ ማዓ፡ ዓጮ ካኣዥ ዋጎ ባንሢ ዎዲ ዒንሢ ማዓይ? ሃሣ ዎዲ ዒንሢ ለሚ ዔያቶኮ ዓይሌ ማዒኒ ኮዔይ? 10 ዲማ ዲማ ኬሎ፡ ዓጊኖ፡ ዎደንታ ሌዖንታ

3:6 3:6 ማዢ. ማፃ 15:6፤ ሮሜ 4:3። 3:7 3:7 ሮሜ 4:16። 3:8 3:8 ማዢ. ማፃ 12:3። 3:10 3:10 ለሚ. ዎማ 27:26። 3:11 3:11 ዓምባ. 2:4። 3:12 3:12 ሌዊ. ዓኬ 18:5። 3:13 3:13 ለሚ. ዎማ 21:23። 3:16 3:16 ማዢ. ማፃ 12:7። 3:17 3:17 ኬሲ. ማፃ 12:40። 3:18 3:18 ሮሜ 4:14። 3:29 3:29 ሮሜ 4:13። 4:5 4:5 ሮሜ 8:15-17።

15 ጋዓንቴ ዋሊ ዲንሢ ጌኤሲና ጳዓናና ሙዓና ማዕቴ ዲንሢ ዋላ ባይቁዋጉዲ ዲንሢና ባዳዕ።

ዓሲ ማለሢና ዓያና ማለሢና

16 ዓካሪ ዓያናና ናንጉዋቴ፤ ዲንሢ ዬያይዳቴ ዲንሢ ማዳኒ ሱኡካዳ ባኮ ማዳንዲዋሴ ታ ጋዓኔ። 17 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዲንሢ ማዳኒ ሱኡካዳ ማለፊ ዓያና ማለሢና ዋሊ ዲያያክ፤ ዓያናና ዲንሢ ማለፊና ዋላ ካእሙዋሴ፤ ዬያሮ ዲንሢ ማዳኒ ናሽካ ባኮ ማዳኒ ዲንሢ ዳንደዑዋሴ። 18 ዓያና ዲንሢ ዔኪ ዓአዳያ ማዕቴ ዋጌም ዲንሢ ዋርቃያ ማዕንዲዋሴ።

19 ዓሲ ማዳኒ ሱኡካዳ ማዳ ዔርቴያክ፤ ዬያታ፡- ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዕባኢያና ላሃሢ፤ ዲኢሳ ማዳ ማዳሢ፤ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዕባኢያና ላሃኒ ኮዒ ዑሢ ዓርቁ ዓማለሢ። 20 ሜሌ ካእሺ ካእሽኪሢ፤ ማርሻ ማርሻሢ፤ ዓሲ ዲዲሢ፤ ዑራ፡ ቁኢሩም፤ ዳጋ፤ ፔና ሌሊ ናሽኪሢ፤ ዲማዲሢ፤ ጌኔ ማዳሮ ዘርቴሢ። 21 ጌኔ ማዳ፡ ማሢንቴሢ፤ ኮይሱዋ ኮሢ ኮርጊሢና ዬያጉዴ ማዳክ፤ ሃያኮ ቤርታ ታ ዲንሢም ላቴሢጉዲ ሃሣ ታ ዲንሢም ላቴ ኬኤዛኢክ፤ ዬያጉዴ ማዳ ማዳዘንሢ ያኦሲ ካእቴዎይዳ ጌላዓክ።

22 ዓያና ጌኤሺኮ ዓአፒ ጋዓንቴ፡- ናሹዋ፡ ዋዛ፡ ኮሹዋ፡ ጊቢ ዳንደዒሢ፤ ዓሲም ኮሽኪሢ፤ ጉሙርቁንቴሢ። 23 ሼሌዑዋ፡ ፔና ዔሪ ዋይሥሢ። ዬንሢጉዴ ባኮ ዲያ ዋጌ ባኢሴ፤ 24 ዬሱሰ ኪሪሰቶሴሮ ማዕ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ ማለፊ ሱኡኮ ዬሱሴና ዋላ ፑርቲሴ ዓሶ ሱያ ሚያይዳ ሱዲ ዋዴኔ። 25 ዓያናና ኑ ናንጋያ ማዕቴ ዓያና ኑና ጳዋ ጎይያ ኑ ሃንቶም። 26 ዋሊዳ ፑርቲዎና ኑ ዔቁ ዔቁ፤ ሃሣ ቁኢሪ ቁኢሪ ጉሪ ኑ ሄርሽንቴባኢያታቴ ቃራክ።

6

ዓሲ ቢያም ኮሺ ማዳ ማዳሢ

1 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዓሲ ዓይጎ ባኢዚ ዳቤቴያ ዲንሢ፤ ዓያናና ማዕ ዓሳ ዬያጉዴ ዓሶ ሼሌዑዋና ጊኢጊሹዋቴ፤ ጋዓንቴ ኔና ዬይ ዳቢሹዋጉዲ ኔና ዔሪ። 2 ዋሊ ሴካና ሃንጋና ማኢዲ ማኢዲ ፔቴይ ባጋሢኮ ዴኤያ ባሶ ባሶንጎ፤ ዬያይዲ ኪሪሰቶሴ ዓይሢ ዋጎ ዲንሢ ከንሣያ ማዓንዳኔ። * 3 ያናታቴያ ሃንጎዋቶይዳፓ ዲማዳ ባኢዚ ባኢያታንቴ፡- «ታኢ ነንጎ ዓሶፓ ባሼክ» ጌይ ማላቶ ፔና ጌሻኔ። 4 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ማዳ ዛጊ ዔሮንጎ፤ ዬካፓ ፔኤሲ ሃንጎዋቶሲና ዋላ ሄካሲያ ሃሺ ፔ ማዳና ሌሊ ሄርሽንጉዳ ባኢዚ ዴንቃንዳኔ። 5 ዓይጎሮ ጌዔቴ ፔቴ ፔቴሢ ፔ ኬዶ ኬዳንዳያ ኮይሳሢሮክ።

6 ያኦሲ ቃኢሎ ዔሪያይዳ ዓኢሢ ዔርዛሢና ዋላ ኮሺ ማዕ ባኮ ዘርቲ ዔካያ ማዕንጎ።

7 ዲንሢ ዲንሢ ጌሺፖቴ፤ ያኦሲ ዓማለንታያቴዋሴ።

8 ዮ ሱኡኮ ማለፊ ባኮ ማዳ ዓሲ ፔ ሱኡኮ ማለፊ ያይጊ ሃይቢ ዴንቃንዳኔ፤ ዓያና ዋዛሳኒ ማዳ ዓሢ ዓያናይዳፓ ናንጊና ናንጊ ዴንቃንዳኔ። 9 ኑ ማዳ ሃሽባኢቶ ኮይሳ ዋደማና ኑ ማዳሢኮ ዓአፖ ኑ ዔካንዳሢሮ ኮሺ ማዳ ማዳሢ

ኑ ቤልፃዲባኢቴ ቃራክ። 10 ኑ ማዳንዳ ዋዴ ዴንቁቴ ዓሲም ቢያ ሃሣ ባሼና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ኮሺ ማዳ ኑ ማዳም።

ጋፒንሢ ዘርና ሳራሥሢ

11 ሃያ ዎማይዲ ታ ኩቻ ዓንዲርሲ ታ ዲንሢም ፃኣፔቴ ሂንዳ ዛጉዋቴ፤ 12 ዲንሢ ዓቲንቶ ቤርቶ ቴቁንታንዳጉዲ ዋልቁና ዓይሣዘንሢ ዙልካ ዴዳ ባኢዚና ሄርሽንታዘንሢ፤ ዬያ ዔያታ ማዳሢ ኪሪሰቶሴኮ ሃይቦና ሜታሢ ዛሎ ኬኤዛያ ማዕቴ ዳውሲንታንዳሢሮክ። 13 ዔያታ ዲንሢ ዓቲንቶ ቤርቶ ቴቁሾና ሄርሽንታኒ ማዓንዳኢፓዓቴም ዔያታ ቴቁንቴ ዓሳ ፔ ቶኦኪና ዋጋ ዓይሣ ጎይያ ከንሣያቴዋሴ። 14 ታኢ ሳጮኮ ፑርቶ ማዳፓ ዲማዳ፤ ሳጮኮ ፑርቶ ማዳ ታጊዳፓ ዲማዳ ኪሪሰቶሴና ዋላ ሃይቁ ሃይቦይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ታ ሄርሽንታ ባኢዚ ባኢሴ። 15 ዓቲንቴ ቤርቲ ቴቁንቴቴያ ሃሽቴያ ማኢዳ ባኢዚ ባኢሴ፤ ማኢዳሢ ዓኪ ማዢንቴ ማዕሢክ። 16 ሃኖ ዓይሢያ ጎይያ ዓኢዳ ያኦሲ ዴሮም ቢያ ኮሹዋና ማኢሪሢና ማዕንጎ።

17 ታኦኮ ዑያይዳ ዓኢ ዳዲንቶ ዲኢዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ታ ዓይሌ ማዕሢ ዔርዛያታሢሮ ሃይፓ ሴካ ያኢኒያ ታና ሜታሶፓ።

18 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ኑ ጎዳሢ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹዋ ዲንጊያ ዲንሢ ዓያናና ዋላ ማዕም፤ ዓኢሜን።

5:17 5:17 ሮሜ 7:15-23። * 6:2 6:2 ዲንሢ ከንሣያ ማዕንዳኔ፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ሚናኢ ማፃኢፓ «ኩንሠዋቴ» ጋዓኔ።

ጾሁሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎሴ ኪኢቶ ዔፕሶኔ ዓጮ ዓሰም ዓይያ ካር

ጳውሎሴ ዔፕሶኔ ዓሰም ጻኤፕ ኪኢታ ባሽና ዔርዛህ፡- «ጾሁሲ ማሊያ ጮሪንጮና ሳያናይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ፔቴ ማሂ፡ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ቢታንቶ ዴማ ማሂህኬ» ጋዓ ማሊያኬ (1:10)። ሃሃ ጊንሃ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ማዒ ዓሲኮ ዜርህ ፔቴ ማዓንዳጉዲ ሃያ ዴኤፖ ማሊያ ማደይዳ ዔያታ ፔኤሻንዳጉዲ ጾሁሲኮ ዴርም ዔርዛያኬ።

ዔፕሶኔ ኪኢቶኮ ዓይያይዳ ጻኤፕ ዓሂ ዓሲኮ ፔቴም ዛላ ዓርቁ ማሊያ ዳልጊሺህና ጾሁሲ፡ ዓዳሂ ፔኤኮ ዴር ዎዲ ደኦሪቴያ፤ ሃሃ ፔኤኮ ናያ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዔያቶኮ ጎማ ዓቶም ጌይንቴም ዎይቲ ዔያታ ጌኤሽኬቴያ ጾሁሲኮ ዎ ዴኤፖ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ዓያኖ ጌኤኸ ዛሎና ዎይቲ ጎናዲ ዔርቴቴያ ኬኤዛኔ። ላምዓሲ ኬኤዛ ማሊያይዳ ጻኤፕ ዓሂ ሃኖ ኪኢቲሎ ናባባ ዓሲኮ ፔቴም ናጎጋ ዔያቶኮ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ፔቴማ ጎኔ ማዓንዳጉዲ ዎይቲ ዔያታ ናጎጋንዳያ ኮይሳቴያ ኬኤዛኔ።

ዓሳ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ፔቴምና ዎይቲ ፔቴይዳ ናጎጋኒ ዳንዳዓቴያ ዴማ ዴማ ኮኣኪንሂ ማዓ ሃይሴና ኬኤዛኪንቴኔ፤ ዩይያ፡- ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ፔቴ ዑሂጉዲ ማዓዛ ኪሪሰቶሴ ቶኦካሂኬ፤ ሃሃ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ማኣር ማዓዛ፡ ኪሪሰቶሴ ማኣርኮ ሃላሂኬ፤ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ማቸጉዲ ማዓዛ፡ ኪሪሰቶሴ ዓጎጉዲ ማዔኔ፤ ጻኤፕ ዓሂ፡- ኪሪሰቶሴ ዛሎና ፔጋዴ ጾሁሲኮ ኮሹም ዒንጊያ ሚርጌና ሄርሺ ሄርሺ ኬኤዛ ዎደና ኮሺ ዓኣሽንቴ ማሊሂ ኬኤዛኔ፤ ቢያ ባኣዚ ዒ ዛጋሂ ኪሪሰቶሴኮ ናሹምና ጾሁሲም ዒንጎ ባኣዚ ማዒ ዒንጊንቶና ጎም ዓሲኮ ዓቶም ጌይያና ዒዛኮ ኮሹም ዒንጊያና ጌኤሹምና ካንሂኬ።

ማጻኤፕላ ዴማ ዴማ ዓርቁ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-2)
- ኪሪሰቶሴና ሺኢጲያ ማኣር ዓሰና (1:3 — 3:21)
- ኪሪሰቶሴና ጴዳ ዓኪ ናጎጋ (4:1—6:20)
- ጋፒንሂ ሃይሴ (6:21-24)

1 ጾሁሲ ማሊሂና ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ ማዔ፡ ጳውሎሴፓ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጉሙርቁንታያ ማዔ፡ ዔፕሶኔይዳ ዓኣ ጾሁሲም ዴማዴዘንሂም፤

2 ኦ ዓዳሂ ኦኡኮ ጾኣዛሂና ኦ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹም ዒንጊያና ዎዛና ዒንሂም ማያም።

ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ዓያና ዓንጆ

3 ጮሪንጮይዳ ዓያኖ ዓንጆ ዒንጊሂና ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኦና ዓንጆ፡ ኦ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ዓደ ማዔ፡ ጾኣዛሂ ጋላቲንቶንጎ።

4 ጾሁሲም ኦ ዴማዴያ ሃሃ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ዒዛ ቤርታ ኦ ጴዳንዳጉዲ፡ ዓጮ ማኸንቴዎንቴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኦና ዒ ደኦሪቴ።

5 ጾሁሲኮ ናሹምና ዒዛኮ ኮሺ ማሊሂ ማዔም ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒዛኮ ኦናይ ማዓንዳጉዲ ቤርታዲ ዒ ማሌኔ። 6 ዩያ ዒ ማዴሂ ፔኤኮ ዒ ናሽካ ናዓሂ ዛሎና ጉሪ ኦም ዒንጊንቴ፡ ቦንቸንቴ ዒንጊያ ጋላቲንታንዳጉዲኬ። 7 ጾኣዛሂኮ ኮሹም ዒንጊያ ሚርጉማፓ ዔቁያና ዒዛኮ ናዓሂ ሱጉያና ኦ ጎማፓ ጌኤሽኬ፡ ጎማፓ ማኣሪንቴሂያ ኦ ዴንቁኔ።

8 ጾሁሲ ፔኤኮ ኮሹም ዒንጊያ ፔ ዔራቶና ፔ ማሊያ ዳልጉምና ሚርጊሺ ኦም ዒንጊኔ። 9 ሃሃ ዒዚ ፔ ኮሹምና ኪሪሰቶሴ ዛሎና ቤርታዲ ዒ ማሌ ጎይያና ዒዛኮ ኮኸ ማሊያኮ ዓኣሽንቴ ባኮ ኦና ዔርዛኔ። 10 ጾሁሲ ማሊያ ማደይዳ ፔኤቃንዳሂ ጮሪንጮና ሳያናይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ፔቴምና ኪሪሰቶሴ ቢታንቶ ዴማ ማዓኣናኬ።

11 ቢያ ባኮ ፔ ማሊያና ማዳ፡ ጾኣዛሂ ማሊያ ጎይያ ዒዛ ማሊያ ጋራ ኦ ማዔሂር ሃሂ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኦ ደኦሪንቴኔ። 12 ዩይያዲ ማዔሂ ቤርታዲ ኪሪሰቶሴይዳ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ኦ ጌሂ ጎይያና ኦ ዛሎና ጾሁሲም ቦንቸና ጋላታና ማዓንዳጉዲኬ።

13 ዒንሂያ ዒንሂኮ ዳቁንቶ ኮኸ ሃይሶ ማዔ፡ ጎኦም ቃኣሎ ዎይዜ ዎደና ኪሪሰቶሴ ዒንሂ ጉሙርቁኔ፤ ዒዚያ ዒንሂም ዒንጋኒ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ማሂ ጌሂ፡ ዓያኖ ዒንሂም ዒንጊያና ዒንሂኮ ዒዛር ማዒ ዔርቴኔ። 14 ጾሁሲ ቦንቸንቴ ጋላቲንታንዳጉዲ ዒዚ ፔኤም ማዔዘንሂ ጎማ ዓይሎምይዳፓ ኬሲ ዔካንዳያ ሃላንዳኣና ዓያኖ ጌኤኸ ኦም ጊኢጊሻና ባኮ ዔኪሳኒ ዓይሂ ማሂ ዒንጎናያኬ።

ጳውሎሴ ዔፕሶኔ ዓሰም ሺኢቁ ሺኢጲያ

15 ዩያር ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ዒንሂኮ ጉሙርቁያና ጾሁሲም ዴማዴዘንሂ ቢያ ዒንሂ ናሽካ ናሹምና ታ ዎይዚ፡ 16 ታኣኒ ሺኢቃ ዎደና ቢያ ዒንሂም ማሊ ማሊ ዒንሂ ዛሎና ጾሁሲ ጋላቲያ ሃሺባኣሴ። 17 ቦንቸ ኮይሳ፡ ኦ ጎዳሂ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ዓደ ማዔ፡ ጾኣዛሂ ኮሺ ዒንሂ ዔርጎዳጉዲ ዔራቶና ዓኣሽንቴ ባኣዚ ዔርዛያ ማዔ፡ ዓያኖ ዒንሂም ዒንጊንታንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ። 18 ዎዘጉዴ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛም ዒንሂ ዔኤሊንቴቴያ፡ ሃሃ ጌኤኸ ዓሳ ዔካንዳ ቦንቸንቴ ባካ ዎዘጉዲ ዲቤቴያ ዒንሂ ዔራኒ ዒና ዒንሂኮ ቡሊንታንዳጉዲ ጌዒ ታ ሺኢቃኔ። 19 ዩያጉዲ ሃሃ ኦና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዘንሂም ጊኢጊንቴ ዎልቃ ዎዘጉዲ ደዲ ማዔቴያ ዒንሂ ዔርጎዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ፤ ዩያ ኦጊዳ ማዳ ፑኡፖ ዎልቆ፡ 20 ጾሁሲ፡ ዓዳሂ ኪሪሰቶሴ ሃይባፓ ዔቁሶና ጮሪንጮይዳ ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ዴይሂያና ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዳቁኔ። 21 ዒዚ ኪሪሰቶሴ ጮሪንጮ፡ ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ዴይሂሂ ዓይጎ ካኣታቶና ቢታንቶናኮ ዎልቁምና ጎዳቴምናኮም ዑፃሲኬ፤ ዩያጉዲ ሃያ ዓጮ ለሊቱዎንቴ ሃጊ ሙካንዳ ዎደይዳኣ ሱንሂፓ ቢያ ዑሃ ዓኣዴ ቦንቸንታ ሱንሂ ዒዛም ጌሂኬ። 22 ቢያ ባኣዚ ዒዛ ቢታንቶኮ ዴማ ማዓንዳጉዲ ማሂኔ፤ ሺኢጲያ ማኣር ዓሰና ቢያ ባኣዚኮም ዑፃ ማሂ፡ ደኦሪ ጌሂኬ። 23 ሺኢጲያ

1:1 1:1 ዳኪ. ማዳ 18:19-21። 1:7 1:7 ቆላ. 1:14። 1:20 1:20 ዓይኑ. 110:1። 1:22 1:22 ዓይኑ. 8:6። 1:23 1:23 ቆላ. 1:18።

ማእሮ ዓሳ ዒዛ ዑፆ ኩሙሢ ማሃያ ማዓዛ፣ ቢያ ባካ ዒዛና ኩሙሢ ማዓኔ።

2

ኪሪሰቶሴና ሃይቢፓ ናንጊ ባንሢ ፒንቁሢ

1 ዒንሢ ዒንሢኮ ዳቢንቶና ጎሞ ዛሎና ቤርታ ዓያኖ ናንጎ ዛሎና ሃይቁያኬ፤ 2 ዬያ ዎዶና ሃያ ዓጮኮ ፑርቶ ማዶ ማዶ ዳቢንቶና ጎሞና ሃያ ዒንሢ ናንጋያኬ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ሳያኮ ዑፆ፣ ዠብራ ዓኣ ፑርቶ ዓያኖ ዓይሣሢ፤ ሃሣያ ያኣሲም ዓይሣንቱሞ ዓሶ ቆላሢሲ ዒንሢ ኩንሣኔ። 3 ኦኦኒያ ቢያሢ ዬያ ዓሶ ባኣካ ኦኦኮ ዓሱሞ ማሊያ፣ ዒኖሲ ኩንሢ ኩንሢ ሃያኮ ቤርታ ኦሞ ኮይሳ ጎይሢ ኦ ናንጋኔ፤ ሃሣ ዓቲ ዬያ ዓሶጉዲ ኦ ሸይንታፓ ዓርቃያ ያኣሲ ዳጋሳ ዓሲኬ።

4 ጋዓንቲ ማእሪያና ያርጎቹ ማዔ ያኣዛሢ ኦና ዒ ናሽኬ፣ ዳኤፖ ናሹማፓ ዔቁያና፣ 5 ዎዚ ኦ ዳቢንቶና ሃይቁያ ማዔቲያ ኪሪሰቶሴና ናንጊ ኦሞ ያኣሲ ዒንጌኔ፤ ዒንሢያ ዳቁሢ ዒዛኮ ኮሹሞ ዒንጊያናኬ። 6 ያኣሲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ዎላ ኦና ሃይባፓ ዓቁሲ፣ ዬሱሴና ዎላ ጫሪንጫ ዒ ዓኣ ቤዛ ኦና ጌሣኔ። 7 ዬያ ዒ ማዶሢ ሙካ ዎዶይዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ፔ ኮሹሞና ኦሞ ፔጋሲ ዳዎ ኮሹሞ ዒንጊያ ሚርጉሞ ዔርዛኒ ኮዒኬ። 8 ዓይጎር ጌዔቲ ዒንሢ ዳቁሢ ጉሙርቁሢና ያኣሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዛሎናኬ፤ ዬይ ያኣሲ ዒንጊሢ ማዓንዳኣፓዓቲሞ ዒንሢ ማዶና ጴዳያቱሞ። 9 ሃይ ዳቁንታ ጴዳሢ ማዶናቱሞኣሢሮ ዓይጎ ዓሲያ ሄርሺንታኒ ኮይሱሞ፤ 10 ዓይጎር ጌዔቲ ኦኦኒ ቤርታዲ ያኣሲ ጊኢጊሹ፣ ኮኩ ማዶ ማዶንዳጉዲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ማኸንቲ ያኣሲ ማኸንቲኬ።

ኪሪሰቶሴና ጴዳ ፔቱሞ

11 ዬያር ዒንሢ ቤርታ ሸይንቶና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዓይሁዶ ዓሳ ዔያቶኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ዓሲ ቲቁያታንቲ ሄርሺንቲ ሄርሺንቲ፡- «ዒንሢ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲባኣዘንሢ ሃይ!» ዒንሢ ጋዓሢ ማሊሞቲ። 12 ዬኖ ዎዶና ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዜርሢ ጌይንቱሞ ሃሣ ቤርታ ዔያቶሞ ጫኣቆና ጫኣቁሞኮ ዙላ ማዒ፣ ሃያ ዓጮይዳ ሃጊ ማዓ ዎዛ ባኣያ ማዒ ጊንሣ ያኣሲዳፓኣ ዲማዲ ኪሪሰቶሴያ ዔሩሞ ዒንሢ ናንጋኔ። 13 ሃሢ ጋዓንቲ ቤርታ ዒንሢ ሃኪ ዓኣ ዓሳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና፤ ሃሣ ዒዛኮ ሱጉያና ያኣሲ ባንሢ ዒንሢ ዑኬኔ። 14 ቤርታ ኦና ፓቁ ዎላ ካኣሞ ላኣኔ ባኮ ሺኢሺ፣ ዓይሁዶና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳና ፔቲ ማሢ ቡኩሴሢ ኪሪሰቶሴኬ። 15 ኮሹሞ ዒንጋኒ ላሞ ዳርይዳፓ ዒዛና ፔቲ ማዓ፣ ፔቲ ዓኪ ዜርሢ ማሢ ማኸን ሞጎኮ ዓይሢያና ማዶ ጎይያና ፔ ሃይቦና ባይዜኔ። 16 ኪሪሰቶሴ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚያይዳ ሃይቁ፣ ዎላ ካኣሙሞ ዓሶሞ ካንሢ ላሞ ዜርያ ፔቲ ማሢ ያኣሲና ዎላ ቡኩሴኔ። 17 ዒዚ ሙኪ ዒንሢ ያኣሲፓ ሃኪ ዓኣ ዓሳና ዑኬ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሳና ሞ ኮሹሞ ዛላ ኬኤዜኔ። 18 ዬያር ኦኦኒ ቢያሢ ዒዛ ዛሎና ፔቲ ዓያናና ማዒ ዓዲሢ ባንሢ ሙካኒ ዳንዳዓኔ።

19 ዓካሪ ዒንሢ ያኣሲም ዲማዶዘንሢና ዎላ ፔቲ ዓጪ ዓሲ፤ ሃሣ ያኣሲ ማእሪ ዓሲ ማዓንዳኣፓዓቲሞ ሃካፓ ሴካ ዒንሢ ሸኣቹና ቤቲ ሙኬ ዓሲናቱሞ። 20 ያኣሲ ማዶም ዳኪንቲዘንሢና ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዓርቁ ቦኣኮላሢዳ ዒንሢ ማኸንቲኔ፤ ማእሮኮሞ ሄሎ ማዔ ሹጫሢ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኬ። 21 ማእሮ ማኸን ባካ ቢያ ዒዛና ካኣሚ ካኣሚ ጎዳሞ ዲማዶ ጌኤሺ ማእሪ ማዓኒ ማኸንታኔ። 22 ያኣሲ ፔ ዓያናና ዎርቃ ማእሪ ማዓንዳጉዲ ኪሪሰቶሴ ዒንሢያ ማኸንቲ።

3

ጳውሎሴ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ማዶ ባኮ

1 ዬያር ዒንሢ፣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ማዶሢሮ ቱኡቲ ዓኣ፣ ታኣኒ ጳውሎሴ ያኣሲ ሺኢቃኔ። 2 ዒንሢሞ ታ ማእዳንዳ ማዶ ኮሹሞ ዒንጊያና ያኣሲ ታኣሞ ዒንጌሢ ዒንሢ ዎይዜኔ። 3 ቤርታ ታ ዒንሢሞ ዳካና ፃኣፔሢጉዲ ያኣሲ ዓኣሺንቲ ባኣዚ ታና ፔጋሲ ዳዎኔ። 4 ሃሢ ታ ዒንሢሞ ፃኣፔሢ ዒንሢ ናባቤቶ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ዓኣሺንቲ ባኮ ታ ዔሪያ ማዔሢ ዒንሢሞ ጴዳንዳኔ። 5 ዬይ ዓኣሺንቲ ባካ ያኣሲ ዓያኖ ዛሎና ያኣሲም ዲማዶ፣ ዒዛ ማዶም ዳኪንቲዘንሢና ዒዛኮ ማሊያ ኬኤዛዘንሢሞ ሃሢ ጴዳ ጎይያ ሚናኣ ዎዶና ዓኣ ዓሶም ጴዲባኣሴ። 6 ዬይያ፡- ኮኩ ሃይቦ ዛሎና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዓይሁዶ ዓሳና ዎላ ያኣሲ ዒንጋ ዓንጅ ዔካያ፣ ፔቲ ዑሢኮ ዲማ ዲማ ቤዘጉዲ ማዓያ ሃሣ ያኣሲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ዎላ ዔካያ ማዔሢ ዔያቶም ጴዲባኣሴ ጌይሢኬ።

7 ያኣሲ ፔ ዎልቆና ማዶ ጎይያ ታኣሞ ዒንጌ ኮሹሞ ዒንጊያና ሃያ ኮኩ ሃይቦ ማዶ ታ ማዶያ ማዔኔ። 8 ዎዚ ታኣኒ ያኣሲም ዲማዶ ዓሶይዳፓ ላኣፓ ማዔቲያ ዛጳባኣ ኪሪሰቶሴኮ ያርጎቹሞ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ታ ኬኤዛንዳጉዲ ሃይ ኮሹሞ ዒንጊያ ማዶ ታኣሞ ዒንጊንቲኔ። 9 ዬያጉዲ ሃሣ ቢያ ባኮ ማኸን ያኣዛሢ ሃያኮ ቤርታኣ ዎዶይዳ ዓኣቹ ጌሢ ዓኣ ዒዛኮ ማሊያ ዓይጎ ማዔቲያ ቢያሢሞ ታ ዔርዛንዳጉዲ ሃይ ኮሹሞ ዒንጊያ ማዶ ታኣሞ ዒንጊንቲኔ። 10 ዬይ ማዔሢ ሃሣኣ ዎዶ ሺኢዲያ ማእሮ ዓሶ ዛሎና ጫሪንጫ ዓኣ ሱኡጎና ቢታንታ ዓኣ ማኸንቶና ያኣሲኮ ዔራቶሞ ዲማ ዲማ ጎይሢና ዔራንዳጉዲኬ። 11 ኦ ጎዳ፣ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኣሲ ዬያ ማዶሢ ቤርታፓ ዓርቃያ ማዶኒ ማሌ ጎይያናኬ። 12 ኪሪሰቶሴ ኦ ጉሙርቁ ጎይያና ያኣሲ ቤርቶ ዒጊቹሞ ባኣያ ዶዲ ኪሪሰቶሴና ኦ ሙካኒ ዳንዳዓኔ። 13 ዬያር ሃይ ታና ዒንሢ ዛሎሮ ሄሌ ሜታሢ ዒንሢኮ ቦንቾ ማዔሢሮ ሃጋኣ ዎዛ ባኣያ ዒንሢ ማዕሞጉዲ ታ ዒንሢ ሺኢቃኔ።

ጳውሎሴኮ ዔፕሶኔ ዓሶም ሺኢዲያ

14 ዓካሪ ያኣሲ፣ ዓዲሢ ቤርታ ጉሞዓቲ ታ ሺኢቃሢ ዬያ ዛሎኬ። 15 ጫሪንጮና ጎያናይዳ ዓኣ ፔቲ ማእሮ ዓሳ ሱንፆ ዳንቃንዳሢ ያኣሲዳፓኬ። 16 ዒንሢኮ ጋር ዒኖ ዶዲሻ ዎልቁ፣

ዓያና ዛሎና የኦሲ ፔኤኮ ቦንቾ ዴኤፑማፕ
 ዲንሢም ዲንጋንዳጉዲ ታ ሺኢቃ። 17 ዴያጉዲ
 ሃሃ ዲንሢኮ ጉሙርቂያና ኪሪሰቶሴ ዲንሢ
 ዲና ናንጋንዳጉዲ፤ ሃሃ ዲንሢኮ ፃፅና ዓይያና
 ናሹሞና ደዲ ማዓንዳጉዲ ታ ሺኢቃ። 18 ሃሃ
 ጊንሢ ኪሪሰቶሴ ናሹሞና ደልጉሞ፣ ምደሱሞ፣
 ዴጉሞ፣ ለካ ዔታዲፃኦ ሞሞዲታቴ ምሰም
 ዲማዴዘንሢንታ ቢያ ዲንሢ ዔራንዳጉዲና፤
 19 ዔርታያፕ ዑሃ ዓኣዴ ማዔ፣ ኪሪሰቶሴ ናሹሞ
 ዲንሢ ዔራንዳጉዲና የኦሲ ፓጩ ባኣዚ ባኣያ
 ማዔሢጉዲ ዲንሢያ ያዲ ማዓንዳጉዲ የኦሲ ታ
 ሺኢቃ።

20 ዴያር ኑጊዳ ማዳ ዋልቆ ዛሎና ኑ ሺኢቃሢና
 ማላሢናይዳፕ ዑሃ ዓኣዴ ማዳኒ ዲንዳዓ
 የኣዛሢም፣ 21 ሺኢዲያ ማኣር ዓሶና ዴሱሰ
 ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዋደ ቢያይዳ ቦንቾ ዲዛም
 ማዖንጎ።

4

ኪሪሰቶሴ ዓኣ ዓሶኮ ፔቱሞ

1 ዓካሪ የኦሲ ዲንሢ ናንጎንጎ ጌዲ ዔኤሌ ናንጎ
 ዲንሢ ናንጋንዳጉዲ ጎዳ ማዳ ዛሎር ቱከንቲ
 ዓኣሢ፣ ታኣኒ ዲንሢ ሺኢቃ። 2 ቢያ ዋዴ ሴካና
 ሃንጋና ዋሊ ናሽከሢና ሃሃ ማዴግቲሢና ኮሹሞና
 ዳንዳዲሢና ዓኣያ ማዲ ናንጉሞቴ። 3 ኮሹሞና
 ናንጎ ናንጎ ዓያና ጌኤኮ ዛሎና ጴዳ ፔቱሞ ናንጎ
 ደዲ ካቸሞቴ። 4 ዲንሢ ፔቱ ሃገ ማዓ ዋዛም
 ዔኤሊንቲያ ማዔሢጉዲ ፔቱ ዑሢና ፔቱ ዓያናና
 ዲንሢኮ ዓኣኔ። 5 ዴያጉዲ ሃሃ ፔቱ ጎዳ፣ ፔቱ
 ጉሙርቂሢና ፔቱ ዋኣሢ ማሰቲሢና ዓኣኔ። 6 ሃሃ
 ዴያ ቢያይዳፕ ዑሃ ማዔ፣ ቢያሢና ማዳ፣ ቢያሢና
 ናንጎ፣ ቢያሢኮ ዓዳ ማዔ፣ ፔቱ የኦሲ ዓኣኔ።

7 ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴ ዲንጋኒ ማሌ ጎይያ ኑና
 ፔቱ ፔቱሢም የኦሲኮ ኮሹሞና ዲንጎ ዲንጊፃ
 ዲንጊንቲ። 8 ዴያያ፡-
 «ሌካ ዲ ከሰከ ምድር ማርጌ ዓሲ ዲዲ ዔከ ዲ
 ዓኣዴ፤

ማርጌ ዓሲ ማኣ ማርጌ ዲንጊሢ ዲንጌ።»
 ጌይንቲሢ ጉዲኬ። 9 ዓካሪ «ሌካ ከሰከ።»
 ጌይፃ ለካ ጎዖ ዴሞ ከዴያ ማዲባኣያታቴ ማሌ
 ዓይጎ ዳዋይ? 10 ዴይ ለካ ዴሞ ከዴሢ ጎዖና
 ጩሪንጮና ዲኢካ ዓኣ ባኮ ቢያናይዳ ጴዳያ ማዓኒ
 ጩሪንጮኮ ቢያ ዑያ ከሰከሢኬ። 11 ዲዚ ፔቱ
 ፔቱሢ የኦሲ ማዳ ማዳ ናከንቲዘንሢ፣ የኦሲ ማሊያ
 ከኤዘዘንሢ፣ ኮኸ ሃይሶ ከኤዘዘንሢ፣ የኦሲ ዓሶ
 ሢንቃዘንሢና ዔርዘዘንሢ ማዓንዳጉዲ ዲንጊሢ
 ዲንጌ። 12 ዴያ ዲ ማዴሢ ዲዘኮ ዑያ ማዔ፣
 ሺኢዲያ ማኣር ዓሶ ዲቻኒና ዲዛ ጉሙርቂ ዓሶ
 የኦሲ ዓሲ ማዳ ማዳ ማዳንዳጉዲ ጊኢጊሻኒኬ።
 13 ዴያጉዲ ሃሃ የኦሲ ናዓሢ ጉሙርቂሢና ዔርሢ
 ዛላና ጴዳ ፔቱሞ ዴንቁ፣ ኪሪሰቶሴ ፓጩ ባኣዚ
 ባኣያ ከሙሢ ማዔሢጉዲ ኑኤኒ ከሙሢ ዓሲ
 ማዓንዳጉዲኬ። 14 ዓካሪ ሃካፕ ሴካ ዓሶኮ ዳቢሻ
 ጌሺያ ዔርዘያ ደባርና ሴካ ሃንጋ ጌዲ ጌዲ ናይ ኑ
 ማዓዓከ። 15 ዴያይዳፕ ጎኑሞ ናሹሞ ዓያናና ጌሰቲ
 ጌሰቲ ቶኦካሢ ማዔ፣ ኪሪሰቶሴ ማላኒ ቢያና ኑ

ዲዲጫንዳ። 16 ዑያኮ ዲማ ዲማ ዓኣ ቤዛ
 ካኣማሢ ኪሪሰቶሴናኬ፤ ዑያ ቢያ ዋላ ዓርቂንቲ
 ዓኣሢ ዲማ ዲማ ካኣማ ካራናኬ፤ ዴያር ፔቱ ፔቱ
 ዑያኮ ቤዛ ፔኤም ዲንጊንቲ ማዳ ማዳዛ፣ ዑያ ቢያ
 ናሹሞና ዲጩ ዲጩ ዴኤጋ።

ኪሪሰቶሴና ጴዳ ዓከ ናንጊ

17 «ሃይፕ ሴካ ፓሡሞ ማሊሢና ናንጋ፣ ዓይሁዴ
 ማዲባኣ ዓሶጉዲ ናንጊፖቴ» ጌዲ ጎዳ ሰንፃና ታ
 ዲንሢም ላቲ ዘራ፤ 18 ዴያቶኮ ዲኖ ባይቂያይዳፕ
 ዔቂያና ዴያታ ጳቂሡሞኣሢሮ ዲና ዴያቶኮ ዲማ፤
 የኦሲ ዲንጋ ናንጎይዳፕኣ ዴያታ ሃኬ። 19 «ዓሲ
 ዋዚ ጋዓንዳይ» ጋዓ ማሊሢ ዴያቶኮ ባይቂሢሮ
 ፔና ፑርታ ማዳም ዓኣሢ ዲንጌ፤ ዴያር ቢያ ዋዴ
 ቦርሲሳ ባኣዚ ማዳኒ ኮሺ ዴያታ ኮዓ።

20 ዲንሢ ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዔሪሢ
 ያዲቱሞ፤ 21 ጎኔና ዲንሢ ዲዛ ዛሎ ዋይዘኔ፤
 ጎኑሞ ዴሱሴና ዓኣሢያ ዲዘይዳፕ ዲንሢ ዔሪ፤
 22 ዴያር ጌሺ ዲንሢ ጎሜ ባንሢ ዔከ ዓኣዳ
 ማሊያና ፑርቲያ፣ ማና ቤርታ ዲንሢ ናንጋ ናንጎ
 ሃሹሞቴ። 23 ዲና ዲንሢኮ ለኣሚንቲ ዓከ
 ማዖንጎ። 24 ጎኔ ሂሊሞና የኦሲም ዲማዲሢና የኦሲ
 ማላኒ ማዢንቲ ዓከ ዓሲ ማዕቀቴ።

25 ዴያር ሉኡዙሞ ጌሰቲፖቴ! ቢያሢ ኑኤኒ
 ፔቱ ዑሢኮ ዲማ ዲማ ቤሲ ማዔሢሮ ሴካና
 ሃንጋና ጎኑሞ ኑ ጌሰቶም። 26 ዲንሢ ዳጋዴያ
 ማዔቴያ ጎሜ ማዓንዳ ጎይሢ ዔከ ዓኣዲፖቴ፤
 ዳጎ ዲንሢኮ ዲንሢ ሃሹሞንቲ ዓቢ ጌሎፓ፤ 27 ሃሃ
 ፃላሢማኣ ቤሲ ጌሢፖቴ። 28 ዉኤቃያ ዓኣቴ ሃይፕ
 ሴካ ዉኤቆፓ፤ ዴያይዳፕ ማታዳ ዓሲያ ማኣዳንዳ
 ማኢሺ ዴንቃኒ ፔ ኩቻ ደዲ ማማዳንጎ።
 29 ፔቱታዖ ዲንሢኮ ዳንጋፕ ፑርታ ዑኡሲ ከሰኮፓ፤
 ጋዓንቲ ዓሲ ደዲሻና ፓሢ ባኣዚና ጌሰቲሞቴ።
 30 ዲንሢ ጋፒ ዓይላቶፕ ሻንቂንቲ ከሰካንዳ
 ከሎ ጎናሲ ዔርዘኒ የኦሲ ዲንሢም ዲንጌ፣ ጌኤኮ
 ዓያና ያይሲፖቴ። 31 ዲንሢዳፕ ፑርቲሞ ማሊሢ፣
 ዳጋ፣ ጎሪንቲ፣ ዲላቲ፣ ጫሺንታ ዓይጌያ ፑርታ
 ባኣዚ ቢያ ሃኮንጎ። 32 ዋላ ሴካና ሃንጋና ኮሺ
 ሲሲ ሃሃ ዋሊም ማላ ዓሲና ማዕቀቴ፤ የኦሲ
 ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዲንሢም ዓቶም ጌዔሢጉዲ
 ዲንሢያ ዋሊም ዓቶም ጋዓያ ማዕቀቴ።

5

ፖዲ ናንጊ ናንጊሢ

1 ዓካሪ ዲንሢ የኦሲ ዲንሢ ናሽካያ፣ ዲዘኮ
 ናኣቶ ማዔሢሮ ዲዛ ማሊሞቴ። 2 ኪሪሰቶሴ ኑና
 ናሽከሢና የኦሲ ዋዛሳ ጎሙሞ ዓኣ ዲንጎ ባኣዚ
 ማሢ ፔ ሺምፓሢ ኑ ጋይቲ ዓኣሢ ዲንጌሢጉዲ
 ዲንሢያ ናሹሞና ናንጉሞቴ።

3 ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዲባኣያና ላሃሢ፣ ቦርሲሳ
 ማዳ፣ ዓሲር ዘገ ሱኡካዲሢ ማዔቴያ ዲንሢ
 ባኣካ ጴዳ፤ ዴይ ጌኤሺ ማዔ፣ የኣዛሢ
 ዴሬም ኮይሳ ማዳቱሞ፤ 4 ዲንሢ የኦሲ
 ጋላታንዳፓዓቴም ቦርሲሳ ባኣዚና ፓሢ ባኣዚባኣ
 ጊኢጉዋ ሃይሴ ጌሰታንዳያ ኮይሱሞ። 5 ማቾ ሃሃ
 ዓኒ ማዲባኣያና ላሃያኮ፣ ቦርሲሳ ማዳ ማዳያኮ፣

4:2 4:2 ቆላ. 3:12-13። 4:8 4:8 ዓይኑ. 68:18። 4:16 4:16 ቆላ. 2:19። 4:22 4:22 ቆላ. 3:9። 4:24 4:24
 ማዢ. ማፃ 1:26፤ ቆላ. 3:10። 4:25 4:25 ዛካ. 8:16። 4:26 4:26 ዓይኑ. 4:4። 4:32 4:32 ቆላ. 3:13። 5:2
 5:2 ኬሲ. ማፃ 29:18፤ ዓይኑ. 40:6።

መሌ ካኦሽ ካኦሽኪሂጉዲ ዓሲር ዛገ ሱኡካዳ ዓሲኮ ከሪሰቶሴና ያኦሲ ካኦቱሞናይዳ ቤሲባኦያ ማዓንዳሂ ዔሩቀቱ።

6 ዬንሂሂ ባኮንሂሂ ዛሎና ያኦሲም ዓይሂንቱዋ ዓሶ ዑፃ ዒዛኮ ጎሪንቱ ሙካንዳሂር ያኦኒያ ዒንሂሂ ጉሪ ማዔ ሃይሴና ጌሾፓ። 7 ዬያር ዬንሂሂ፣ ዒዛሞ ዓይሂንቱዋ ዓሶና ዋላ ፔቱ ማዒፖቱ። 8 ቤርታ ዒንሂሂ ዲሚዳ ናንጋኔ፤ ሃሂ ጋዓንቱ ጎዳና ፖዓ ዒንሂሂ ዓኣሂር ፖዓ ዓሳ ናንጋ ጎይና ናንጉዋቱ። 9 ዓይጎር ጌዔቱ ኮሹዋ ቢያ፤ ዲሎሞንታ ጎኡሞንታዎ ዓኣፒ ጴዳሂ ፖዒዳፓኮ። 10 ዬያር ጎዳ ዋዛሳያ ማዓ ባካ ዓይጎታቱና ዲማሲ ዔሩቀቱ። 11 ዓኣፒባኣ ዲሞ ማዶ ዒንሂሂና ማዳያ ማዒፖቱ፤ ፖዓ ኬሲ ፔጋሲ ዲውቀቱ። 12 ዲሞ ማዶ ማዶ ዓሳ ዓኣቹ ማዳ ባኮ ዛሎ ኬኤዛኒታዎ ቦርሳያኬ። 13 ቢያ ባኣዚ ፖዒዳ ኬሰካዛ ዬይ ዓይጎ ማዔቱያ ጌኤሽኪ ዔርታኔ። 14 ዋይቲ ጌዔቱ ቢያ ባኣዚ ፔጋሲ ዲዋሂ ፖዒታሂርኬ፤ ዬያር፡-

«ኔኤኒ ሃይ ገንዓሃ ጴጤ! ሃይባፓ ዔቁ! ከሪሰቶሴ ኔኤም ፖዓንዳኔ» ጌይንቱ።

15 ዓካሪ ዒንሂሂ ዋማይዲ ናንጋንዳቲያ ኮሽ ማሉዋቱ፤ ዔራ ዓሲ ማዑዋቱ፤ ዔኤያ ዓሲ ጎይሂ ናንገፖቱ። 16 ሃይ ዋዳ ፑርታ ማዔሂር ዓይጎ ካራና ማዔቱያ ዒንሂሂ ዴንቄ ዋዶማና ማዳ ባኮ ዔሪ ማዲቀቱ። 17 ዬያር ጎዳኮ ማሊፃ ዓይጎታቱያ ዔራና ማዑዋቱ፤ ዔኤያ ማዒፖቱ።

18 ዒንሂሂ ባይሲንታ ባንሂሂ ዔኪ ዓኣዳያታሂር ዳጋሂ ዑሽና ማሂንቲፖቱ፤ ዬያይዳፓ ዓያና ጌኤሽ ቢታንቶ ዳሞ ጌላያ ማዑዋቱ። 19 ያኦሲም ማዓ ዓይኡሞና ያኦሲ ሄርሽ ሄርሽ ዒንሂሂ ዋላ ቡኬ ዋዶና ዓይናዲቀቱ፤ ዬያይዲ ዒኔፓ ጎዳ ጋላቱዋቱ። 20 ኑ ጎዳሂ ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ሱንፃና ቢያ ባኣዚር ያኦሲ፣ ዓዳሂ ቢያ ዋዶ ጋላቱዋቱ።

21 ከሪሰቶሴ ቦንቾር ጌዒ ዒንሂሂ ፔቱ ፔቱሂ ዋሊም ዓይሂንታያ ማዑዋቱ።

ዓኒና ማቾና ዛላ

22 ዒንሂሂ፣ ላኣሎ ናኣታ! ጎዳ ዬሱሴም ዒንሂሂ ዓይሂንታሂጉዲ ዒንሂሂኮ ዓኒንሂሂም ዓይሂንቱዋቱ፤ 23 ዓይጎር ጌዔቱ ከሪሰቶሴ ሽኢጲያ ማኣር ዓሶኮ ዑፃ ቶኦኪ ማዔሂጉዲ ዓኒያ ማቾኮ ቶኦኪኬ፤ ዬያጉዲ ከሪሰቶሴ ፔኤኮ ዑፃ ማዔ፣ ሽኢጲያ ማኣር ዓሶ ዳቂሻሂኬ። 24 ሽኢጲያ ማኣር ዓሳ ከሪሰቶሴም ዓይሂንታሂጉዲ ማቾንሂሂ ቢያ ባኣዚና ፔ ዓኒንሂሂም ዓይሂንቶንጎ።

25 ዒንሂሂ፣ ዓቲንቃ! ከሪሰቶሴ ሽኢጲያ ማኣር ዓሶ ናሽኬሂና ፔ ቶኦኮዋ ዔያቶ ጋቲ ሃይቢም ዓኣሂ ዒንጌሂጉዲ ዒንሂሂያ ዒንሂሂ ላኣሎ ናሽኩዋቱ፤ 26 ከሪሰቶሴ ዬያ ማዳሂ ሽኢጲያ ማኣር ዓሳ ያኦሲም ዲማዳያ ማዓንዳጉዲ ጌይኬ፤ ዒ ዔያቶ ያኦሲም ዲማሴሂያ ቃኣሎ ዛሎና ሃሃ ዋኣሂናኣ ማሰኪ ጌኤሽኬ። 27 ዬያይዲ፡- ኪንሂሂ፣ ዓኣፒ ካራ ቱኪሂሂ፣ ፑርታ ባኣዚያ ፔቱታዎ

ባኣያ፣ ጌኤሽ፤ ሃሃ ማዛጲ ሽኢጲሂ ማኣሪ ዓሲ ማሂ ፔ ቤርቶ ዒንሂሂ ዒ ሽኢሻኒኬ። 28 ዓኒንሂሂ ፔና ናሽካሂጉዳያ ፔ ማቾንሂሂ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ፔ ማቾ ናሽካሂ ፔና ናሽካኔ። 29 ዋይቲ ጌዔቱ ፔና ዒፃ ዓሲ ያኦኒያ ባኣሴ፤ ጋዓንቱ ከሪሰቶሴ ሽኢጲያ ማኣር ዓሶ ሙኡዚ ሙኡዚ ካፓ ጎይፃ ዒዚ ሙኡዚ ሙዒ ሙዒ ፔናኣ ካፓኔ። 30 ኑኤኒ ከሪሰቶሴ ዑፃኮ ዲማ ዲማ ቤዞኬ፤ 31 «ዓሲ ዬያር ዓዶና ዒንዶና ሃሽ ማቾና ዋላ ፔቱ ማዓኔ፤ ላምፖንሂያ ፔቱ ዓሲ ዑሂጉዲ ማዓኔ» ጌይንቱ። 32 ዬይ ዴኤፒ ዓኣሽንቱ ባኣዚኬ፤ ሃያ ታጋዓሂ ከሪሰቶሴና ሽኢጲያ ማኣር ዓሶና ማላታ ማሂኬ። 33 ጋዓንቱ ሃይ ባካ ዒንሂሂማ ማዓያኬ፤ ዬያር ዓኒ ፔ ማቾ ፔናጉዲ ማሂ ናሽኮንጎ፤ ማቾኣ ዓኒ ቦንቾንጎ።

6

ናኣቶና ሾዔ ዓሶና ዛላ

1 ናይዮቲ! ጎዳ ዬሱሴር ዒንሂሂ ማዔ ጎይፃና ዒንሂሂ ሾዔ ዓሶም ዓይሂንቱዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ዬይ ባካ ኮይሳያታሂርኬ። 2 «ኔ ዓዶና ኔ ዒንዶና ቦንቾ» ጋዓ ቤርታኣ ዓይሂያይዳ ዓኣ ሃጊ ማዓ ዋዛ፣ 3 «ቢያ ባኣዚ ኔኤም ኮሽካንዳኔ፤ ናንጎ ለዓኣ ሳዓ ኔኤም ያዶቃንዳኔ» ጋዓያኬ።

4 ዒንሂሂ ሾዔ ዓሳ! ጎዳ ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ዓይሂ ዓይሂያ ጎይፃ ዞሪ ዲቹዋቱ፤ ናኣቶ ዒንሂሂኮ ጎሪ ዲጋሲሂና ፑርቱሞ ማሊሲሲፖቱ።

ማዲሻ ዓሲና ዓይሌና ዛላ

5 ዓሲም ዓይሌ ማዒ ማዳዞንሂሂዮቲ! ዒንሂሂ ማዲሻያ ማዔ ዓሶም ዒገቹሞና ቦንቾ ዓይሂንቱዋቱ፤ ከሪሰቶሴም ዒንሂሂ ማዳ ጎይፃ ፒዜ ዒናና ዓይሂንቱዋቱ። 6 ዒንሂሂ ዓይሂንታንዳሂያ ያኦሲ ማሊያ ዒናፓ ኩንሂሂ፣ ከሪሰቶሴም ማዳ ዓሶጉዲ ማዓንዳኣፓዓቲም ዓሲ ዋዛሳኒ ጌዒ ዓሲ ቤርቱም ጴዳሂር ማፖፓ። 7 ዓሲም ማዒባኣንቱ ጎዳ ዬሱሰ ከሪሰቶሴም ማዳያ ማዒ ናሽኪ ኮሽ ማሊሂና ማዲቀቱ። 8 ዓይጎር ጌዔቱ ዓይላሂ ማዔቱያ ማዲሻሂ ፔቱ ፔቱሂ ማዳ ኮዦ ማዶር ጎዳ ዬሱሴ ኮይላፓ ዒንገንታ ባኣዚ ዔካንዳያ ማዔሂ ዒንሂሂ ዔራኔ።

9 ሃሃ ዒንሂሂ ዓሶ ማዲሻ ዓሳ! ዓሲ ዲማሱዋ፣ ዒንሂሂንታ ዔያቶንታኮ ጎዳ ጫሪንጮይዳ ዓኣሂ ዔሪ ዔያቶ ዲቃሂያ ሃሽጋፓ ዒንሂሂም ማዳ ዓሶም ኮሽ ማዲቀቱ።

ያኦሲ ዒንጋ ያሎ ዓንጋም

10 ዓካሪ ጎዳና ዒዛኮ ዴኤፖ ዋልቆና ደዱዋቱ፤ 11 ፃላሂኮ ጌና ማዶ ዒንሂሂ ባሻኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ያኦሲ ዒንጋ ያሎ ዓንጋም ቢያ ዓርቁዋቱ። 12 ዓይጎር ጌዔቱ ኑኡኮ ያላ ዓሲናቱዋንቲ ሃያ ዲሞ ዓጮ ዋይሂ፣ ቢቶ ማዔያ፤ ሃሃ ሃያ ዓጮኮ ዋልቆ ማዔያ፣ ሳዎ ዑፃ ዢባራ ዓኣ ፑርቶ ዓያናኬ። 13 ዬያር ያኦሲ ዒንጋ ያሎ ዓንጋም ጉቤ ዓርቁዋቱ! ዬያይዲ ፑርታ ኬሊ ዒንሂሂ ሄላኣና ዒንሂሂ

5:16 5:16 ቆላ. 4:5። 5:20 5:20 ቆላ. 3:16-17። 5:22 5:22 ቆላ. 3:18፤ 1ጴ። 3:1። 5:25 5:25 ቆላ. 3:19፤ 1ጴ። 3:7። 5:31 5:31 ማገር. ማፃ 2:24። 6:1 6:1 ቆላ. 3:20። 6:3 6:3 ኬሲ. ማፃ 20:12፤ ላሚ. ዋማ 5:16። 6:4 6:4 ቆላ. 3:22-25። 6:9 6:9 ላሚ. ዋማ 10:17፤ ቆላ. 3:25፤ 4:1።

ሞርካሢኮ ዋልቆ ቃዚ ጋፒንያ ሄላኒ የሌሰካፓ ደዲ ዲንሢ ዔቃኒ ዳንዳዓኔ።

14 ዓካሪ ጻኢቶ ዓርቃ ቡራሾጉዲ ጎኑሞ ከርና ቱኡቲ፣ ጻሎሞዋ የሎሮ ደዳ ማእያ ዓንጎጉዲ ማይንቲ፣ 15 ኮዠ ሃይሶ ቃኦሎ ቶካ ዲርሲጉዲ ዓኣሢ፣ ገኢገ ዔቁዋቲ፤ 16 ሃሣ ታሚ ሎሰቶጉዲ ዔኤታ፣ ፃላሄኮ ፓልያ ማንሣኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ቢያፓ ዑሣ ማዔ ጉሙርቂያ ገቲማ ማሂ ዓርቁዋቲ። 17 ዩያጉዲ ሃሣ ዳቂንቶ ቶኦካ ዓጎ የሎ ዓንጎ ቆኦሶጉዲ ዓገ፣ ያኦሲኮ ቃኦሎዋ ዓያና ጌኤሺ ጩንቻ ዓፓሮ ማሂ ዓርቁዋቲ።

18 ዲንሢሞ ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲንሢ ሺኢቃኦና ዓያና ጌኤሺና ቢያ ዋዴ ሺኢቁዋቲ፤ ዩያይዲ ደዲ ጴጩዋቲ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶማኦ ቢያ ዋሎዋ ሺኢቁዋቲ፤ 19 ኮዠ ሃይሶኮ ዓኣሺንቲ ባኮ ዲገጩዋዎ ታኣኒ ዓሶ ዔርዛንዳጉዲ፤ ሃሣ ታ ኬኤዛ ዋዶና ኮይሳ ቃኦላ ታኦሞ ዲንገንታንዳጉዲ ሺኢቁዋቲ። 20 ሃሢያ ታ ካኖ ቢራቶና ቱኡቲ ዓኣያ ዩያ ኮዠ ሃይሶኮ ታኣኒ ኪኢታ ዓሲኬ፤ ዩያሮ ታኦሞ ኮይሳሢጉዲ ዲገጩዋዎ ታኣኒ ኬኤዛንዳጉዲ ሺኢቁዋቲ።

ጋፒንያ ሳራሢያ

21 ኑ ዲዛ ናሽካ፣ ኦኡኮ ዲሻሢ፣ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ማዶ ጉሙርቂንቲ ማዳያ ማዔሢ፣ ቲኪቆሴ ታ ዛሎ፤ ሃሣ ታ ዓይጎ ማዳቲያ ዲንሢ ዋይዛንዳጉዲ ቢያ ባኮ ዲንሢሞ ዲ ኬኤዛንዳኔ።

22 ዩያሮ ኦኡኒ ዋይቲ ዓኣቲያ ዲንሢ ዔራንዳጉዲና ዲንሢያ ዲ ደዲሻንዳጉዲ ጌዲ ዲዛ ታ ዲንሢ ኮይላ ደኬኔ።

23 ያኦሲ፣ ዓዳሢና ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴናይዳፓ ማዔ ኮሹሞና ናሹሞና ሃሣ ጉሙርቂሢና ዋላ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዛንሢሞ ቢያ ማያንጎ።

24 ጋፑዋ ናሹሞና ኑ ጎዳ፣ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ናሽካዛንሢሞ ቢያ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዲንገፃ ዲንገንቲያ ማያንጎ።

6:14 6:14 ዲሲ. 11:5፤ 59:17። 6:15 6:15 ዲሲ. 52:7። 6:17 6:17 ዲሲ. 59:17። 6:21 6:21 ዳኪ. ማዶ 20:4፤ 2ፃሞ. 4:12። 6:22 6:22 ቆላ. 4:7-8።

ሃሃ ዩሱስ ከሪሰቶሴኮ ዓያኖ ጌኤዣ ታና ማኣዳም ታኣኒ ቱኤዣ ሱሊንታንዳሢ ታ ዔሪሢርኬ።
 20 ዩያሮ ዓይጎ ባኣዚናኣ ታ ባሽንቲንዳዋኣሢ ጉቤ ዒናፓ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሢ ታ ጉሙርቃኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ቤርታኣሰካፓ ባሽና ሃሢ ታ ናንጌቲያ ሃይቁቲያ ታኣና ከሪሰቶሴኮ ቦንቲንታንዳጉዲ ማሃኒ ጫርሹም ታኣኮ ዓኣኔ። 21 ዩያሮ ታኣኮ ናንጎ ጌይፃ፡- ከሪሰቶሴኮ ናንጊሢኬ፤ ታ ሃይቁቲያ ዑሣ ዓኣጳ ኮሽ ታኣም ማዓኔ። 22 ታኣኮ ከሪሰቶሴኮ ማዓ ናንጊፃ ዓኣፒ ማጳ ማጳሻያ ማዓቲ፤ ሃሢ ናንጊና ሃይቢናይዳፓ ዋኖ ታ ደኦራንዳቲያ ታኣም ዔርቱዋሴ። 23 ዩንሢ ላምፖ ማሊያንሢ ታ ሜታዳኔ፤ ፔቲ ዛሎና ሃካ ናንጊያይዳፓ ሃይቢና ዲማዲ፤ ከሪሰቶሴኮ ዋላ ታ ናንጋኒ ኮዓኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ከሪሰቶሴኮ ማዓፃ ቢያፓ ባሽ ታኣም ማዓሢርኬ። 24 ማሌ ዛሎና ዒንሢ ማኣዳኒ ታኣኮ ሃካ ሳዓ ናንጊፃ ማርጌ ኮይሳያ ማዓሢ ታ ዛጋኔ። 25 ታኣኮ ዩንዳ ዛሎ ማሊፃ ባሽያ ማዓሢር ሃይቢዳፓ ታ ዓቲ ዒንሢ ዋላ ናንጋንዳሢ ታ ጉሙርቃኔ፤ ያዲ ማዓቲ፡- ከሪሰቶሴኮ ጉሙርቁ ዲጪሢና ዋዛና ዒንሢ ዳንቃንዳኔ። 26 ላሚ ዒንሢ ኮይላ ታ ሙካኣና ታ ዛሎና ከሪሰቶሴኮ ዒንሢኮ ዓኣ ዋዛና ዒንሢ ማርጌና ዋዛዳንዳኔ።

27 ዓካሪ ቢያፓ ባሽ ማዓ ባካ ዓይጎዳይ ጌዔቲ፡- ናንጋ ዒንሢኮ ከሪሰቶሴኮ ኮዥ ሃይሶ ጋላቲሳያ ማዓኒ ኮይሳሢኬ፤ ዩይ ያዲ ማዓቲ ታ ዒንሢ ሙከ ዛጌቲያ ሃኬ ማዓቲያ ፔቲ ማሊሢና ደዲ ዒንሢ ዔቃንዳሢንታ ኮዥ ሃይሶ ማጳ ደዲ ዒንሢ ማጳንዳሢ ታ ጉሙርቃኔ። 28 ዓይጎ ባኣዚናኣ ማፖም ዒንሢ ማጳ ማካ ዓሶ ዒጊጪፖቲ፤ ዩይ ዒንሢኮ ጫርሹማ ዔያቶም ባይሲንታ ማላታ ማዓዛ ዒንሢም ጋዓንቲ ዳቁንታም ያኦሲ ዒንጌ ማላታ ማዓንዳኔ። 29 ከሪሰቶሴኮ ዛሎ ዒንሢ ሚቶ ዒካንዳጉዳያ ማዓንዳፓዓቲም ዒዛ ጉሙርቃንዳጉዲ ሌሊ ሃይ ያኦሲኮ ኮሹም ዒንጊፃ ማጳ ዒንሢም ዒንጊንቲባኣሴ። 30 ዩያሮ ሃሢ ዒንሢ ታኣና ዋላ ሜታዳያ ማዓኔ፤ ዩይ ሜታሢ ሃያኮ ቤርታ ታና ሄሌሢና ሃሢያ ታኣኒ ሜታሢዳ ዓኣሢ ዒንሢ ዋይዛሢኬ።

2

ከሪሰቶሴኮ ዳዌ ሼሌዑም

1 ከሪሰቶሴኮር ዒንሢ ማዓሢር ዒዛና ዒንሢ ዋልቁ ዳንቁኔ፤ ሃሃ ዒዛ ናሹምና ዒንሢ ደዳኔ፤ ዓያኖ ጌኤዣ ዛሎናኣ ፔቲም ዒንሢ ዳንቁኔ፤ ዋላ ዒንሢ ኮሹምና ሚጪንቲሢና ናንጌኔ፤ 2 ዩያሮ ፔቲ ማሊሢና ናሹም ዓያናና ዋላ ጊኣጊ ናንጊሢና ታኣኮ ዋዛ ከሙሢ ዋዛ ማሁዋቲ። 3 ማርጌና ሼሌዔ ማዓ፤ ሜሌ ዓሶ ዒንሢዳፓ ባሽ ማሃ ዛጉዋቲ፤ ፔና ናሽኪሢና ሃሃ ዩያጉዲ፡- «ታ ጌዳፓ ሜሌ ያናዳይ?» ጋዓ ሄርሺንቲና ዓይጎ ባኣዚያ ማጳፖቲ። 4 ሃሃ ዩያጉዲ ፔቲ ፔቲሢ ፔኤም ኮይሳ ባኮ ሌሊቱዋንቲ ሜሌ ዓሰማኣ ማዓንዳ ባኣዚ ማሎንጎ። 5 ዩያይዲ ዩሱስ ከሪሰቶሴኮ

ዒንሢ ዳዌ ሼሌዑም ማጳ ዒንሢ ናንጎይዳ ጴዳንዳያ ኮይሳኔ።

6 ዒ ፔኤር ያኦሲታፖ ያኦሲና ዋላ ዒዛ ሃኮ ማሃ ዒዛኮ ያኦሲም ዓርቁ ዳዓኒ ኮይባኣሴ።

7 ጋዓንቲ ዒዚ ፔና ጉሪ ማሃኔ፤ ዓይሌ ማሎም ዔኬኔ፤ ሃሃ ዓሲ ማዓያ ጴዳኔ፤

8 ዓሲ ማዓፖም ሼሌዑምና ፔ ቶኦኮ ሂርኪዳኔ፤ ሃይቢ ሄላንዳኣና ዩይያ ፑርቶ ዓሶ ሱዖ ሚያይዳ ሱዒንቲ ሃይቃኒ ዓይሢንታያ ማዓኔ።

9 ዩያ ዛሎር ያኦሲ ዒዛ ቢያፓ ዑፃ ዳጊዳኔ፤ ሱንሢ ቢያይዳፓ ባሽ ሱንሢ ዒዛም ጌሢኔ።

10 ዩያሮ ዩሱሴ ሱንፖ ቦንቲ ጫሪንጮና ሳዖናይዳ ሃሃ ሳዖኮዋ ዳማ ዓኣሢ ቢያ ዒዛም ጉምዓታንዳኔ።

11 ሃሃ ዩያታ ፔ ዳንጎና «ዩሱስ ከሪሰቶሴኮ ጎኔ ጎዳኬ» ጌዒ ማርካዲሢና ያኦሲ፤ ዓዳሢ ቦንታንዳኔ።

ዓጮ ዓሰም ፖዒ ማዓሢ

12 ታ ዒጊኖንሢዮቲ! ታኣኒ ዒንሢና ዋላ ማዓ ዋዶ ቢያና ዒንሢ ዓይሢንታያኬ፤ ዓካሪ ባሽና ታ ዒንሢዳፓ ሃኬ ዋዶናኣ ዓይሢንታያ ማዓንዳጉዲ ታ ዒንሢ ዘራኔ። ዩያሮ ዒንሢ ፔቲ ፔቲሢኮ ዓኣ ዳቁንታ ጋፒንፖ ሄላንዳኣና ደዲ ዳዓንዳጉዲ ያኦሲ ዒጊጪሢና ቦንቲሢና ደዲ ማጳዋቲ። 13 ዓይጎር ጌዔቲ ዒዛ ማሊያጉዳያ ዓይሢንቲሢና ናሽኪ ዔኤዒሢና ዒንሢም ዒንጊ ዒንጊ ማጳሢ ያኦሲታሢርኬ።

14 ዓይጎ ማጳዎም ዒንሢ ማጳ ዋዶና ጉንዲሚ ጉንዲሚ ጎሪንቲያ ዋላ ጎሪንቲ ማርሚፖቲ።

15 ያዲዳቲ ሃያ ዋርቆ ጎይፃ ዔርቱዋ ሸይንቶ ዓሶ ባኣካ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ፤ ጌኤሽ ያኦሲ ናይ ማዓ፤ ዡኦጌጉዲ ፖዒ ዒንሢ ጴዳንዳኔ። 16 ዩይ ያዲ ማዓንዳሢ ናንጊ ዒንጋያ ማዓ፤ ኮዥ ሃይሶ ሃሹዋፖ ዒንሢ ኬኤዛኒ ዳንዳዔቶኬ፤ ዩያ ጎይፃና ታኣኮ ጳዥ ማዓቲያ ማጳ ጉሪ ማዓ ዓቲንዳዋኣሢር ከሪሰቶሴኮ ማዓ ሙካኣና ታና ሄርሺንቲሳንዳ ባኣዚ ዓኣኔ ጌይሢኬ።

17 ያኦሲም ጉሙርቁሢና ዒንሢ ዒንጎ ባኮ ሽኢሻኣና ታ ሹምፓሢያ ቃሲ ዋሆ ዑዥጉዲ ማዓ ዒንጊንታያታቲ ታና ዋዛሳያ ማዓንዳኔ፤ ዒንሢያ ታኣና ዋላ ዋዛዳንዳኔ። 18 ዩያይዲ ዒንሢያ ታኣና ዋላ ዋዛዳዋቲ።

ዒምቲዎሴና ዔፓራዲቶሴናኮ ማጳ

19 ታኣኒ ዒንሢ ዛሎ ዋይዚ ዋዛዳኒ ዒምቲዎሴ ዑኬና ዒንሢ ባንሢ ዳካንዳጉዲ ጎዳ ታና ማኣዳንዳሢ ታ ጉሙርቃኔ። 20 ዒንሢ ዛሎ ሜታዲ ማላ ዓሲ ዒምቲዎሴይዳፓዓቲም ሜሌ ዓሲ ታኣኮ ባኣሴ። 21 ሜሌ ዓሳ ጋዓንቲ ቢያ ፔኤም ማዓ ባኣዚ ሌሊ ዳኪ ሃንታኣፓዓቲም ዩሱስ ከሪሰቶሴኮ ማጳ ዛሎ ዔኤቢ ዓቲኔ ጎዑዋሴ።

22 ዲሞቴዎስኮ ጉሙርቁንቲ፣ ዛገንቲ ዔርቲያ፤ ሃሣ ኮይሳ ዓሲ ማዔሢ ታኣና ዎላ ዓደና ናይናጉዲ ፔቲ ማዔ ኮዠ ሃይሶ ከኤዚያና ዎላ ኑ ማዲ ናንጌሢ ዒንሢ ዒንሢ ቶኦኪና ዔሪ። 23 ታ ጌኤዛ ዎይታንዳቲያ ታ ዔሪሢኮ ገንፃ ዲሞቴዎስ ዑኩና ዒንሢ ባንሢ ታዳካኒ ማላ። 24 ሃሣ ታኣኒያ ታኣር ዒንሢ ኮይላ ሙካንዳጉዲ ጎዳ ታና ማኣዳንዳ፤ ጌዒ ታ ጉሙርቁ።

25 ዬያጉዲ ሃሣ ዒንሢ ታና ማኣዳንጎ ጌዒ ዳኬ፣ ጎዳ ሱንፆና ኑኡኮ ዒሻሢ ማዔ፣ ዔጋራዲቶሴያ ዒንሢ ባንሢ ዳካኒ ኮይሳያ ማዔ ታኣም ጴዴ፤ ዒዚያ ታኣና ዎላ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ማዲና ፖኦሊሴጉዲ ማዔ፣ ዶዲ ማዲ ናንጌያኬ።

26 ዒዛ ታ ዒንሢ ኮይላ ዳካሢ ዒንሢ ዒዛ ዛገኒ ጳቂሣሢና ዒዚ ሃርገንቲሢያ ዒንሢ ዎይዘሢናር ዒ ማላያታሢና። 27 ጎኔና ዒ ኮሺ ሃርገንቲ ሃይቃኒ ዑኩዎኬ፤ ጋዓንቲ ያኦሲ ዒዛ ሚጠንቲ ዓውሴ፤ ዒዛም ለሊቱዎንቲ ታኣማኣ ሚጠንቲሢና ታኣኮ ቤርታኣ ማሊያይዳ ቃሲ ቃሲ ታ ማሉዎጉዲ ታና ማኣዳ። 28 ዬያር ዒንሢ ዒዛ ዛገ ዎዛዳንዳጉዲና ታኣኮዎ ማሊያ ሼሌዓንዳጉዲ ዒዛ ታ ዒንሢ ባንሢ ዳካኒ ባሺና ኮዒ። 29 ዓካሪ ጎዳ ሱንፆና ዒዚ ዒንሢኮ ዒሻ ማዔሢ ዔሪ፣ ዎዛና ዒዛ ሸኦቲንሢ ዔኩዎቲ፤ ሃሣ ዒዛጉዳ ዓሳጦ ቢያ ቦንቹዎቲ። 30 ዓይጎር ጌዔቲ ዒንሢ ታ ኮይላ ሙኪ ማኣዳኒ ዳንዳዒባኣ ማኣዳ ዒዚ ታና ማኣዳኒ ጌዒ ኪሪሰቶሴኮ ኮዠ ሃይሶ ከኤዚያ ማዲር ፔ ሸምጋሢ ሚጠንቲዎዎ ሃይቃኒ ዑኩዎ ዓቲሢና።

3

ጎኔ ዒሉዎ

1 ዓካሪ ታ ዒሻንሢ! ታ ሚሸንሢ! ጎዳና ዎዛዳዎቲ፤ ዬያ፣ ታኣኒ ቤርታ ያኣፔ ባኮ ላሚ ያኣገኒ ታና ዒሡዎሴ፤ ዒንሢ ዬይ ዳቢንቲጋ ካገኒ ዳንዳዓ። 2 ካናቶጉዲ ፑርቶ ማዶ ማዶ ዓሳይዳጋ ዒንሢና ካፑዎቲ፤ ዬያታ ዓቲንቲ ቤርቲ ቲቁሢ ኮይሳያኬ ጌይ ዔርዛዘንሢ። 3 ኑኡኒ ዓያናና ያኦሲ ካኣሻካ፣ ዙልካ ዓሲም ጴዳ ዎጌና ማዒባኣንቲ ዬሱስ ኪሪሰቶሴና ሌሊ ሄርሺንታያ ማዔሢና ጎኦዎና ዓቲንቲ ቤርቲ ኑ ቲቁንቲያኬ። 4 ዓሲም ጴዳ ባኣዚና ሄርሺንታኒ ኮይሳያ ማዔቲ ሚርጌ ባኣዚና ታ ሄርሺንታኒ ዳንዳዓ፤ ዓሲ ቤርቲዳ ጴዳ ባኣዚና ሄርሺንታኒ ጋዓይ ዓኣቶ ታ ዒዛጋ ባሺ ሄርሺንታንዳ ሚርጌ ባኣዚ ታኣኮ ዓኣ። 5 ታኣኒ ሸይንቲሰካጋ ሳላሳ ከሎና ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲ፤ ሃሣ ቢኢንያሚ ዜርሢ ማዔያ፣ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሲኬ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዔብሪ ዓሲ ታ ማዔሢኮ ያኦጠሳ ባኣዚ ባኣያኬ፤ ገንሣ ዓይሁዶ ዎጎ ካፒያ ዛሎ ማዔቲ ታ ፔርሴ ዓሳይዳገኬ። 6 ያኦሲ ካኣዠ ሚጠንቶ ዛሎ ማዔቲ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁንሢሢ ዒዲ ታ ዳውሳሢኬ፤ ሃሣ ዎጌ ካፒሢና ዒሊሢ ዛላ ማዔቲ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ታ ናንጋያኬ። 7 ጋዓንቲ ሃያኮ ቤርታ ታኣም ኮይሳያኬ ጌዒ ታ ጉሙርቁ ባኮ ቢያ ኪሪሰቶሴር ጌዒ ዔኤቢ ጋሡዎ ባኣዚ ማሢ ታ ዛገኔ። 8 ታ ጎዳሢ ዬሱስ

ኪሪሰቶሴ ዔሪፃጋ ባሺ፣ ማሌ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሢ ታ ጉሙርቁሢና ቢያ ባኣዚ ዔኤቢ ጋሡዎ ማሢ ታ ዛገ ዒዛር ጌዒ ቢያ ባኣዚ ታ ሃሼ፤ ሃሣ ዒዛ ዴንቃኒ ጌዒ ቢያ ባኣዚ ፒያና ቡኡራጉዲ ማሢ ታ ዛገኔ። 9 ዬያ ታ ማዳሢ ዎጌ ካፒሢና ጴዳ ታ ቶኦኮ ዒሉዎናቲዎንቲ ጉሙርቁሢና ጴዳ ዒሉዎ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዴንቃኒና ዒዛና ዎላ ማዓኒኬ። 10 ሃሣ ኪሪሰቶሴንታ ዒዛኮ ሃይባጋ ዔቁያ ዎልቆንታ ዔሪ፣ ሃሣ ዒዛኮ ሃይቦናኣ ዒዛ ማላኒና ማታሢያ ዒዛና ዎላ ዔካኒኬ። 11 ዬያጉዲ ሃይቁሢኮ ገንፃ ዔቁ፣ ናንገና ሸምፔና ናንጋኒ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ታ ጌሣ።

ጋፒንፆ ሃላኒ ጳሽኪሢ

12 ዬያ ቢያ ሃጊ ታ ዴንቁባኣ፤ ሃሣ ዬያ ቢያ ታ ኩንሢ፤ ጋዓኒ ዳንዳዑዎሴ፤ ማዔቲያ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ታና ዒዛም ማሢ፣ ታኣም ዒንጋኒ ገኢገሺ ባኮ ዔካኒ ሴካ ቤርቲም ዶዲ ታ ጳጉይዳኬ። 13 ታ ዒሻንሢ! ታ ሚሸንሢ! ሃሢ ታ ዒኢካ ሄሌ፤ ታና ታ ጎዑዎሴ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ባኣዚ ታ ማዳ፤ ዬይያ፡- ታኣኮ ገንፃ ዓኣ ባኮ ታ ሃሺ ሃሺ ቤርታ ዓኣሢ ዴንቃኒ ዶዲ ታ ማዳ። 14 ታኣም ዒንገንታ ባኮ ዔካኒ፣ ታኣኮ ቤርታ ሄሎም ጌሃና ቤዛ ታ ጳሽካ፤ ዬይ ታኣም ዒንገንታንዳሢ ያኦሲ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሌካ ታና ዔኤሊ ዒንጋንዳ ሸምጉኬ።

15 ዓካሪ ዓያና ናንጎና ዶዶ ዓሳ፣ ኑኡኒ ቢያ ዬያጉዳ ማሊሢና ናንጋንዶያ ኮይሳ፤ ዒንሢ ዶሚሳ ማሊሢ ባኣካ ማዠንቲ፤ ዬያ ማሊያዎ ያኦሲ ዒንሢም ፔጋሳንዳ። 16 ዬይ ያዲ ማዔቲያ ኑኡኮ ዬይ ናንጋ ኑ ሃሢ ናንጋ ዓያና ናንጎና ዎላ ሄኮ ማዎንጎ።

17 ታ ዒሻንሢ! ታ ሚሸንሢ! ታ ማዶ ባኮ ዛገ ማዲሢና ሃንጎ ዓሳና ዎላ ፔቲ ማዑዎቲ፤ ሃሣ ኑ ማዶ ባኮ ዛገ ሃንታ ዓሳዎ ቢያ ዒናጋ ኮሺ ዛጉዎቲ። 18 ሃያኮ ቤርታ ሚርጌ ዎዴ ታ ከኤዘሢጉዲ ሃሢያ ታ ዬኤከ ዬኤከ ዒንሢም ከኤዛ ጎይያ ሚርጌ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ፑርቲሴ ዓሳ ሱዎ ሚፃ ሃይቁ ሃይቦኮ ሞርኬ ማዔ። 19 ዔያቶኮ ያኦዛሢ ጎጲኬ፤ ሃሣ ቦርሲሳያ ማዔ፣ ፑርቶ ባካ ዔያቶኮ ቦንቹኬ፤ ባሺ ዔያቶኮ ማሊያ ሳዓይዳ ዓኣ ባኣዚዳኬ፤ ዬያር ጋፒንፆ ዔያቶኮ ባይሲንታኬ ጌይሢኬ። 20 ኑኡኒ ጋዓንቲ ጫሪንጮ ዓጠ ዓሲኬ፤ ዒኢካጋ ሙካንዳ ዴኤሻሢ፣ ኑ ጎዳሢ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጳቂሢ ኑ ካጋያኬ። 21 ዒዚ ሃያ ኑኡኮ ላቤያ ማዔ፣ ሃይቃ ዑዎ ላኣሚ ዒዛኮ ቦንቹንታ ዑዎ ማላያ ማዓንዳጉዲ ማሃንዳ፤ ዬያ ዒ ማዳንዳሢ ቢያሢ ዒዛ ቢታንቶ ዴማ ማዒ ዎርቃንዳጉዲ ማሃ ዎልቆናኬ።

4

ጋፒንሢ ዘር

1 ታ ዒንሢ ናሽካ፣ ጳቂሢያ፤ ሃሣ ታና ዎዛሳያና ታ ማዶ ማዶኮ ቦንቹ ዒንጎ ባኮ ማዔ ታ ዒገኖንሢዮቲ! ዓካሪ ዬያይዲ ጎዳና ዶዲ ዒንሢ ናንጋንዳጉዲ ታ ዒገኖ ዒንሢ ማዔ ጎይያና ታ ዒንሢ ዘራ።

3:5 3:5 ዳኪ. ማዶ 23:6፤ 26:5፤ ሮሜ 11:1። 3:6 3:6 ዳኪ. ማዶ 8:3፤ 22:4፤ 26:9-11። 3:17 3:17 1ቆር. 4:16፤ 11:1።

2 ዕድሜያና ሲንግኪና ዕድሜያ ቀላ ቡኪ ጎዳና
 ዓላ ፔቱሞና ናንጋንዳጉዲ ታ ዕድሜያ ሺኢቃ።
 3 ኔኤኒያ፡ ዒኢካ ዓላ ጉሙርቁንታ ታኣኮ ማዶ
 ለጋህ ዩንህ ለኣሎንህኮ ዑኩ ማዒ ዓያና
 ናንጎ ማሎና ዕድሜያ ኔ ማኣዳንዳጉዲ ጌዒ ታ
 ኔኤም ኬኤዛኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩንህ ለኣሎንህ
 ቁሌማያሴና፤ ሃህ ሱንፃ ናንጎ ማፃኣገገደዳ
 ፃኣገገቴ፤ ማሌ ኦኡኮ ማዶ ለጎንህንታ ቀላ
 ማዒ ኮዡ ሃይሶ ኬኤዚያና ታኣና ቀላ ዕድሜያ
 ለቤያታህረኤ። 4 ጎዳና ዒንህ ዓኣህረ ቢያ ሞዴ
 ሞዳፎቱ፤ ለሚ ለሚ ታ ዒንህ «ሞዳፎቱ»
 ጋዓ።

5 ዒንህኮ ኮሹማ ዓሲ ቢያም ዕርቴያ ማያንጎ፤
 ጎዳ ሙካኒ ዑኩ። 6 ዩያር ዒንህም ኮይሳ ባኣዚ
 ዓኣቶ ጋላቴ ጋላቴ ያኣሲ ሺኢቃንዳኣገዓቴም ዓይጎ
 ባኣዚርሞ ማሊ ማታዲፖቴ። 7 ዓሲ ማሊህኮ ዑህ
 ማዔ፤ ያኣሲኮ ኮሹማ ዒንህኮ ዒናና ማሊያና
 ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ካፓንዳ።

8 ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ዓካሪ ጋፒንጆዳ
 ታ ዒንህም ኬኤዛህ ጎኔ ማዔ ባኣዚ፤ ዒናና ዓኣያ
 ማሃ ባኣዚ፤ ጌኤሺ ማዔ ባኣዚ፤ ዒሎ ማዔ ባኣዚ፤
 ናሹሞ ዓኣ ባኣዚ፤ ኮሺ ሃይሴ ማዓ ባኣዚ ቢያ፤
 ሃህ ኮሺ ማዶ ማዔቴያ ጋላቴህ፤ ዩንህ ባኮንህ
 ማሎቱ ጌይኤ። 9 ታኣኒ ዕርዛኣና ሞይዚ ዒንህ
 ዔኬ ባኮና ታ ማዳኣና ዛጌ ባኮ ቢያ ማዳፎቱ፤ ዩያ
 ዒንህ ማዳቴ ኮሹሞ ዒንጋ ያኣዛህ ዒንህና ቀላ
 ማዓንዳ።

**ጳውሎስ ዒዛም ዒንገንቴ ባኮ ዛሎር ዓሶ
 ጋላቴህ**

10 ሚርጌ ሞዴኮ ገንፃፓ ታ ማታህ ዛሎ
 ዒንህ ማሊህ ዓርቁህረ ያኣሲ ሱንጆና ሚርጌና
 ታ ሞዳፎ፤ ዩያ ታ ጋዓህ ዒንህ ማሌ
 ባኮ ማዳኒ ዒንህም ገኢጉሞ ዓቴኔ ጌይህ
 ማዓንዳኣገዓቴም ታ ማታህ ዛሎ ማሊያ ዒንህ
 ሃሹዖ ዓርቁኔ ጌይህቱሞ። 11 ሃህ ዩያ ታ ጋዓህ
 ታና ማቴ ባኣዚ ዓኣኔ ጌይቱሞ፤ ዓይጎር ጌዔቴ
 «ታኣኮ ዓኣ ባካ ታኣም ገዳንዳ።» ጌይህ ታ
 ዕራህረኤ። 12 ዩያር ዕኤቢ ዴንቁህ ማዔቴያ
 ዕኤቢኮ ባይቁህ ታ ዕራኔ፤ ዓይጎ ቤሰካ ማዔቴያ
 ዓይጎ ሞዴና ማያም ሚሸኪህና ናይዲንቴህና፤
 ሃህ ዴንቁህና ዕኤቢ ባይዚህናኮ ዓኣ ባኣዚ ታ
 ዕራኔ። 13 ዩያር ኪሪሰቶሴ ታኣም ዒንጋ ሞልቆና
 ቢያ ባኣዚ ታ ዳንዳዓንዳ።

14 ጋዓንቴ ዒንህ ታ ማታህ ታኣና ቀላ
 ዕካያ ማዒያና ኮሺ ማዶ ዒንህ ማዳ።
 15 ዩያ ሌሊቱሞንቴ ኮዡ ሃይሶ ማዶ ታ ዓርቁ
 ሞዴና ማቁደኒያ ዓጫፓ ታ ኬሰካኣና ዒንህ፤
 ፕላይስቶር ዩይዳ ዓኣ ዓሶፓ ዓታዛ ማሌ ታና
 ማኣዴ ሺኢጳህ ማኣሪ ዓሲ ባኣህ ዒንህ ዒንህረ
 ዕራያኤ፤ ዩያር ታኣኮ ዕቦ ዴንቁያና ማያም
 ባይዚያናይዳ ታና ማኣዴህ ዒንህ ሌሊኤ።
 16 ቴሰሎንቁይዳ ታ ዓኣና ማታዴህ ዕሪ፤ ለሚ
 ለሚ ታና ዒንህ ማኣዴ። 17 ዩያ ታ ጋዓህ
 ዒንህ ሃያኮ ቤርታ ማዶ ባኮፓ ባሽ ሚርጌ ኮሺ
 ማዶ ዒንህም ቃሲንታንዳጉዲኤ። 18 ታኣም
 ኮይሳህጉዲ ሌሊቱሞንቴ ዑህ ዓኣዴ ማዔ፤
 ዒንህ ታኣም ዳኤ ባኮ ዕፓራዲቶሴይዳፓ ታ

ዔኬ፤ ዩይ ዒንህ ዳኤ ባካ፡ ኮሺ ሳሙሞ ዓኣ
 ያኣሲም ዒንጎ ባኣዚጉዲ ማሃ ያኣሲ ዕካንዳያና
 ሞዳዳንዳ ዒንገህኤ። 19 ዩያር ታ ያኣዛህ
 ሃይማኤ ጌይንቴሞ፤ ዒዛኮ ዓኣ ባኮይዳፓ ዩሱስ
 ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒንህም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲቢሺ
 ዒንጋንዳ። 20 ኦ ዓዳህ፤ ያኣዛህም ናንገና ናንገ
 ሄላንዳኣና ቦንቾ ማያንጎ፤ ዓኣሜን።

ጋፒንህ ሳራሥህ

21 ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ያኣሲም ዲማዴያ
 ማዔ፤ ዒዛ ዓሶም ቢያ «ኮሺዳ?» ጌዔ፤
 ጎዑሞ፤ ታኣና ቀላ ዓኣ ዒሹንህንታ ሚሹንህንታ
 «ኮሺዳ?» ዒንህ ጋዓ። 22 ዓቴ ኪሪሰቶሴ
 ጉሙርቁ ዓሳ ቢያ፤ ሃህ ዲማና ሮሜ ካኣቲም
 ማዶ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ «ኮሺዳ?» ዒንህ
 ጋዓ።

23 ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዒንገዖ
 ዒንህ ቢያህም ማያንጎ።

4:15 4:15 2ቆር. 11:9። 4:16 4:16 ዳኪ. ማዶ 17:1። 4:18 4:18 ኬሲ. ማያ 29:18።

ጾዎሎሴ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎሴ ኪኢቶ ቆላሲያሴ ዓጮ ዓሰም ዓይያ ካሮ

ጳውሎሴ ቆላሲያሴ ካታሞ ዓሰም ጻኦፔ ኪኢታ ጻኦፔንቴህ ዳኮ ዓሲያ ዓጮ ጌይንታ ዓፕሶኔ ካታሞኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓኣ፡ ቆላሲያሴ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሰምኬ፤ ዬና ሺኢጲያ ማኣራሎ ዔቁሴህ ጳውሎሴቱዋንቴ ሮሜ ካኣቲ ዓጮ ዴማ ማዔ፡ ዓሲያ ዓጮኮ ዴኤፖ ካታሞ፡ ዓፕሶኔይዳፓ ማዳ ዓሲ ዒ ዳኬህሮ ዬና ሺኢጲያ ማኣራሎም ዒ ማላያ ማዔኔ፤ ዬይያ ቆላሲያሴ ሺኢጲያ ማኣሮይዳ፡- «ጾዎሎሴ ዓራያና ዳቃያ ማዓኒ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጫሪንጫ ዋልቆና ዓኣ ጾዎሎሴ ማኸንቶ ካኣሽካንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሳ ዓኣህ ጳውሎሴ ዋይዘህሮኬ፤ ዬና ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሳ፡- «ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁያ ካኣኸና ሙኡዚ ዋጌና፤ ዬያጉዴ ዴማ ዴማ ዋጎ ካፓንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ።

ጳውሎሴ ሃኖ ኪኢቶ ጻኦፔህ ጎኔ ዳቁንቶ ጎይያ ኬኤዚህና ዔያቶኮ ዔርዚያ ሉኡዚ ማዔህ ዔርዚኬ፤ ዓዚ ኬኤዜ ባኮይዳፓ ዴኤፓ ማዔ ባካ፡- «ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉቤና ዓሲ ዳቁሻኒ ዳንዳዓኔ፤ ዬያታ፡ ማሌ ካኣኸና ዴማ ዴማ ማዳ ዒ ዛይዳፓ ዓሲ ዴማሳኒ ዳንዳዓኔ» ጋዓዘኬ። ጾዎሎሴ ኪሪሰቶሴና ዓጮ ማኸኔ፤ ሃህ ዒዛና ዬያ ቢያ ፔ ባንህ ዔኪ ሙካኔ፤ ዓጮኮ ሃጊ ማዓንዳ ዳቁንታ ዋዛ ዓኣያ ማዓንዳህ ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቴ ማዒህና ሌሊኬ። ዬያጉዴ ጳውሎሴ ሃይ ዴኤፖ ዔርዚያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰኮ ናንጎይዳ ዋይቲ ጴዳንዳያ ኮይሳቴያ ዔርዛኬ።

ሃኖ ኪኢቶ ጳውሎሴይዳፓ ዔኪ ቆላሲያሴ ዓሰም ሂሊሳኒ ዳኪንቴ ቲኪቆሴና ዋላ ዓናሲሞሴ ጎይህ ዓኣያ ማዔህ ዔሪያ ቃራኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ጳውሎሴ ዬያ ዓናሲሞሴ ጎይ ዓይላህ ዛሎ ፒልሞናም ማሌ ኪኢታ ጻኦፔያ ማዔህሮኬ።

ማጻኤገላ ዴማ ዴማ ዓርቁ ባኮ
 ዓይያ ካሮ (1:1-8)
 ኪሪሰቶሴኮ ማኸንቴፓ ዓኣ ጾኦሞና ዒዛኮ ማዳ ዛላ (1:9—2:19)
 ኪሪሰቶሴና ዓኪ ናንጊ ዴንቁህ (2:20—4:6)
 ጋፒንህ ሃይሴ (4:7-18)

1 ጾዎሎሴ ማላህና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ ማዔ፡ ጳውሎሴና ኑ ዒሻህ፡ ደሞቲዎሴናይዳፓ፡-
 2 ቆላሲያሴይዳ ናንጋያ፡ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጾዎሎሴ ዴማዴዘንህና ጉሙርቁንታያ ማዔ፡ ዒሻህንታ ሚሻህንታም፤
 ኑ ዓዳህ፡ ጾዎሎሴኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዒንህሞ ማያንጎ።
 ጳውሎሴኮ ጋላቶ ሺኢጲያ

3 ኑ ዒንህ ዛሎ ሺኢቃ ዋደና ኑ ጎዳህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ዓዳህ ማዔ፡ ጾዎሎሴ ቢያ ዋዳ ኑ ጋላታኔ። 4 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒንህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃህና ጾዎሎሴ ዴማዳ ዓሰ ዒንህ ናሽካህ ኑ ዋይዘኔ። 5 ጎኡሞ ማዔ፡ ኮዥ ሃይሳ ዒንህም ሄሌ ዋደና ሃጋ ማዓንዳ ዋዘ ዬያ ዛሎና ዒንህ ዋይዘኔ፤ ዬያሮ ዒንህኮ ጉሙርቁያና ናሹሞናኮ ካራ ጫሪንጫ ዒንህም ጊኢጊንቴ ዓኣ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘይዳኬ። 6 ዒንህ ኮዥ ሃይሶ ዋይዘህና ጾዎሎሴኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ጎናሲ ዔኬሰካፓ ዓርቃያ፡ ሃይ ኮዥ ሃይሳ ዒንህ ባኣካ ማዳ ጎይያ ዓጮ ሃይዳ ዓኣፒ ዓኣፒ ሃህ ዳልጊህዳ ዓኣኔ። 7 ዬያ ኑና ማዒ * ኪሪሰቶሴም ጉሙርቁንቴ ማዳያ ማዔያ ሃህ ኑኡና ዋላ ማዳያ ማዔ፡ ናሽኪንታ ዔጳፒራ ዒንህም ኬኤዘኔ። 8 ሃህ ዒዚ ዓያና ጌኤሽ ዒንህም ዒንጌ ናሹሞ ኑም ኬኤዘኔ።

9 ዬያሮ ዬያ ኑ ዋይዘሰካፓ ዓርቃያ፡ ዒንህም ዓያናፓ ማዔ ዔራቶና ማሊ ጳቁሲህና ቢያ ጾዎሎ ማላያጉዴያ ዴባንዳጉዴ ኑኡኒ ጾዎሎ ሺኢጲህ ሃሽባኣሴ። 10 ኑኡኒ ሺኢቃህ ጎዳም ዒንህ ኮይሳህጉዴ ናንጋንዳጉዴና ቢያ ባኣዚና ዒዛ ዒንህ ዋዛሳያ ማዓንዳጉዴኬ፤ ዬይያ፡ ኮሽ ማዳ ማዳ፡ ጾዎሎ ዔሪህና ዴጪ ዴጪ፤ 11 ዴኤፓ ዴዴሞና ዳንዳዒህና ዒንህኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዴ፡ ዒዛኮ ቦንቸንቴ ዋልቆጉዴያ ዋልቆና ቢያ ዒንህ ዴዴ ሃህ ዋዛዴ ዋዛዴ፤ 12 ሃህ ፖያ ካኣቱሞይዳ ጾዎሎም ዴማዳ ዓሰና ዋላ ጾዎሎ ዒንጋ ባኮ ዒንህ ዔካያ ማዓንዳጉዴ ዒንህ ማሃ ጾዎሎህ፡ ዓዳህ ዋዛና ዒንህ ጋላታንዳጉዴኬ። 13 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒዚ ዴሞ ካኣቱሞ ዴማፓ ኑና ዳቁሽ፡ ፔኤኮ ናሽኪንታ ናዓህ ካኣቱሞ ዴሞ ጌላንዳጉዴ ኑና ማሃኔ። 14 ዒዛ ዛሎና ኑ ዳቁ፡ ጎሜፓ ማኣሪንቴህና ኑ ዴንቁኔ።

ኪሪሰቶሴኮ ቢያፓ ባሽ ማዒያ
 15 ኪሪሰቶሴ ዓሰም ጴዳሞ ጾዎሎህኮ ጎኔ ማሎኬ። ዒዚ ቢያ ማኸንቶኮ ቤርታ ዓኣ ቶይዳህኬ። 16 ዋይቲ ጌዔቴ ጫሪንጫና ሳያናይዳ ዓኣ ባካ፡ ዓኣፒዳ ጴዳህንታ ጴዳሞ ባካ፡ ጫሪንጫ ዴኤፖ ማኸንቶና ዋይሃዘንህ፡ ሱኡጎንታ ቢታንታ ዓኣዘንህና ቢያ ማኸንቴህ ዒዛናኬ። ጾዎሎ ቢያ ባኮ ማኸህ ዒዛና ሃህ ዒዛምኬ። 17 ዒ ቢያ ባኮኮ ቤርታፓ ዓኣያኬ፤ ቢያ ባካ ዋላ ካኣሚ ዴዴ ዔቁህ ዒዛናኬ። 18 ዒዚ ዒዛኮ ዑያ ማዔ፡ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሰኮ ቶኣካህኬ፤ ቢያ ባኮና ዒ ቤርቲ ማዓንዳጉዴ ሃይቢፓ ዔቁህናኣ ቤርታሳህ ዒዛኬ። 19 ዬይ ማዔህ ጾዎሎኮ ዓኣ ዋልቃ ናዓህዳ ኩሙህና ዓኣያ ማዓንዳጉዴ ጾዎሎ፡ ዓዳህ ኮዔህሮኬ። 20 ዒዛ ዛሎና ጫሪንጫይዳ ማዔቴያ ሳይይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ጾዎሎ ፔኤና ዋላ ጊኢጊሽ፡ ቡኩሴኔ፤ ፑርቶ ዓሰ ሱያ ሚያይዳ ዒ ሃይቁም ላኣሊንቴ ሱጉያናኣ ኮሹሞ ዔኪ ሙኬኔ።
 21 ሃያኮ ቤርታ ዒንህኮ ፑርቶ ማደና ጾዎሎፓ ዒንህ ሃኪ፡ ዒንህኮ ማላያና ጾዎሎኮ ዒንህ ሞርኬኬ። 22 ሃህ ጋዓንቴ ጾዎሎኮ ናዓህ ዓሲ ማዒ ኬዴ ሃይቁ ዛሎና ጾዎሎ ፔኤና ዋላ ዒንህ

* 1:7 1:7 «ኑና ማዒ» ጋዓዘ፡ ፔቴ ፔቴ ማናኣ ማጻኣፓ «ዒንህ ማዒ» ጋዓኔ። 1:7 1:7 ቆላ. 4:12፤ ፒልሞ. 23። 1:14 1:14 ዓፕ. 1:7። 1:18 1:18 ዓፕ. 1:22-23። 1:20 1:20 ዓፕ. 2:16።

ቡኩሴኔ፤ ይያ ዲ ማዳሚ ዲንሢ ዲዛም ደማዳያና ጌኤሽ። ሃሣ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ማሂ ፔ ቤርቶ ሸኢሻኒከ። 23 ይይ ያዲ ማዓንዳሢ ዲንሢ ጉሙርቁሢና ፃጲ ዳከ። ሃሣ ደዲ ዔቁ ኮዡ ሃይሶይዳፓ ጴዳ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎና ባገጡቀየ ደዲ ናንጌቴ ሌሊኬ፤ ይይ ኮዡ ቃኣላ ዲንሢ ዋይዛሢና ዓጫ ዓኣ ዓሰም ቢያ ከኤዚንቴሢከ፤ ታኣኒ፣ ጳውሎሴያ ማዳያ ማዔሢ ይያ ኮዡ ቃኣሎ ማዳከ።

ጳውሎሴ ሸኢሻያ ማኣርም ደዲ ማዳ ማዳ

24 ሃሢ ዲንሢ ዛሎና ታ ዔካ ሜታሢ ታና ዋዋዛሳኔ፤ ከሪሰቶሴኮ ቡያ ማዔ። ሸኢሻያ ማኣር ዓሶ ዛሎር ከሪሰቶሴይዳ ሄሊ ዓቲ ሜታሢ ታጊዳ ማዒ ኩማዳንዳጉዲ ታ ማሃኔ። 25 ያኣሲኮ ኮዡ ሃይሶ ፔቴታየ ታ ዓይሱቀየ፣ ጉቤ ዲንሢም ከኤዛንዳጉዲ ያኣሲዳፓ ታኣም ዲንገንቴ ጎይያና ሸኢሻያ ማኣር ዓሶም ታ ማዳያ ማዔኔ። 26 ሃይ፣ ታ ከኤዛ ኮዡ ሃይሶ ቃኣላ ሃያኮ ቤርታ ዓሲም ዓኣሽንቴ ዓኣያ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ያኣሲ ፔኤም ደማዳዘንሢም ዔርዜ ዓኣሽንቴ ባኣዚኬ፤ 27 ያኣሲኮ ማሊያ ይያ ዓኣሽንቴ ባኮኮ ቦንቾና ያርጎቹዋና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ባኣካ ዋዚጉዲ ዴኤፒታቴ ዓዛም ደማዳ ዓሶም ዔርዛኒከ፤ ይይ፣ ዓኣሽንቴ ባካ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ጌሢ ኑ ካፓ ቦንቾ ዲዛና ጴዳንዳ፣ ዲንሢ ባኣካ ዓኣ ከሪሰቶሴከ። 28 ዔራቶና ዓይጎ ዓሲያ ኑ ዘሪ ዘሪ ሃሣ ዔርዚ ዔርዚ ፔቴ ፔቴ ዓሶ ከሪሰቶሴ ዛሎና ዒናዴ ዓሲ ማሂ ያኣሲ ቤርቶ ሸኢሻኒ ከሪሰቶሴ ዛሎ ኑ ከኤዛኔ። 29 ያኣሲ ፔኤኮ ዴኤፖ ዋልቆና ታኣና ማዳሢር ይያ ዴኤፖ ዋልቆና ደዲ ማዳያይዳ ታ ዓኣኔ።

2

1 ዲንሢንታ ሎዶቁያይዳ ዓኣ ዓሶ ዛሎንታ፣ ሃሣ ይያጉዲ ታና ዔሩቀ ዓሶማኣ ቢያ ታ ዋማይዲ ደዲ ማዳቴ ዲንሢ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 2 ታ ደዲ ማዳሢ ዒና ዔያቶኮ ደዲ፣ ናሹዋናኣ ፔቴ ማዒ፣ ፒዜ ማዔ ማሊ ጸቁሥሢ ያርጎቹዋ ዴንቁ ያኣሲኮ ዓኣሽንቴ ማሊያ ማዔ፣ ከሪሰቶሴ ዔያታ ዔራንዳጉዲከ። 3 ሃኣማቶና ዔራቶናኮ ቆሎ ዓኣሽንቴ ዓኣሢ ከሪሰቶሴ ኮይላከ።

4 ይያ ታ ዲንሢም ጋዓሢ ያኣኒያ ጌሺሢ ሃይሴና ዲንሢ ዳቢሹዋጉዲ ጌይከ። 5 ዋዚ ታ ዲንሢዳፓ ሃከ ዓኣያ ማዔቴያ ዓያናና ታ ዲንሢና ዋላከ፤ ዲንሢ ኮይሳማ ጎይያ ናንገሢና ከሪሰቶሴይዳ ዲንሢኮ ዓኣ ጉሙርቁየ ደዲም ታ ዛጋሢር ዋዛዳኔ።

ከሪሰቶሴና ጴዳ ኩሙሢ ናንገ

6 ጎዳ ይሱሰ ከሪሰቶሴ ዲንሢ ጉሙርቁ ዔከ ጎይያና ዲዛና ዋላ ፔቴ ማዒ ናንጉዋቴ፤ 7 ዒዛይዳ ፃጲ ዳከ፣ ናንጎ ዲንሢ ዲዛና ማሂ ዓርቁ፣ ዲንሢ ዔሪ ጎይያና ከሪሰቶሴ ጉሙርቁየና ደዲ ናንጉዋቴ፤ ሚርጌና ሃሣ ያኣሲ ጋላቱዋቴ።

8 ከሪሰቶሴ ዔርዜ ጎይያጉዲቱዋንቴ ዓሲ ከሴ ዋጌና ሃይ ዓጫ ዋርቃ ዋጌይዳፓ ማዔ ጉሪ ጌሺሢ ባኣዚና ሃሣ ሃምዓቶና ማዡንቴ ሃይሴና ጎኔ

ጎይያፓ ያኣኒያ ዲንሢ ደዲ ዔኩዋጉዲ ዲንሢና ዔሩዋቴ። 9 ያኣሲኮ ያኣሱማ ጉቤና ፔጋዲ ዔርቲ ናንጋሢ ዓሲ ማዔ፣ ከሪሰቶሴይዳከ። 10 ዲንሢያ ኩሙሢ ናንገ ዴንቁሢ ሱኡጉሞና ቢታንቴሞናኮ ቡፃሢ ማዔ፣ ከሪሰቶሴናከ።

11 ዲዛና ዋላ ፔቴ ማዒያና ዲንሢ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቴያ ማዔኔ፤ ይይ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቴያ ዲንሢኮ ጎም ማዳ ላኣማኒ ከሪሰቶሴና ማዳንቴያ ማዓንዳፓዓቴም ዓሲ ቲቃ፣ ዓቲንቴ ቤርቲ ቲቁንቴቱዋሴ። 12 ዓይጎር ጌዔቴ ዲንሢ ዋኣያና ማሰቴ ዋደና ከሪሰቶሴና ዋላ ዲንሢ ዴኡቴኔ፤ ሃሣ ዲዛና ዋላ ሃይባፓኣ ዲንሢ ዔቁኔ፤ ዲንሢ ሃይባፓ ዔቁሢ ከሪሰቶሴ ሃይባፓ ዔቁሴ፣ ያኣዛሢ ዋልቆ ዲንሢ ጉሙርቁሢርከ።

13 ዲንሢኮ ጎም ዓቲንቶ ቤርታ ቲቁንቴባኣሢር ቤርታ ዲንሢ ሃይቁያከ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ያኣሲ ከሪሰቶሴና ዋላ ናንገና ባይቁዋያ ዲንሢ ማሄኔ፤ ጎምዋ ኑኡኮ ቢያ ዓቶም ጌዔኔ። 14 ኑና ዳቢንቴ ዓሲ ማሂ ዲፃያ፣ ሃሣ ኑኡኒ ጋሌ ዓሲ ማዒያ ኑኡኮ ዔርዛ ዋጎይዳ ፃኣፒንቴ ባኮ ቡጪ ባይዚ፣ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚያ ጸርቁ ኑጊዳፓ ዲዚ ሸኢሻኔ። 15 ዲዛኮ ሞርኮ ማዔ፣ ጫሪንጫ ዓኣ ሱኡጎና ቢታንታ ዓኣ ማዡንቶ ቢያ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚያይዳ ባሺ ያሎ ዓንጋምዋ ጉሲሲ ባሽንቴያ ማዒያ ዓሲ ቢያ ዴንቃንዳጉዲ ዲ ማሄኔ።

16 ዓካሪ ሙኡዚ ዛላ ማዔቴ ቡሺ ዛላ ቦንቾ ከሊ ቦንቾሢ ዛላ፣ ዓገኒ ፃኤሪ ቦንቾሢ ዛላና ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎ ቦንቾሢ ዛላና ያኣኒያ ዲንሢ ዳቤኔ ጎፓ። 17 ይንሢ ቢያ ሃጊ ሙካንዳ ባኮኮ ሸኢ ማዔዘንሢከ፤ ጎኔ ዓኣያ ማዒ ሸባሢ ከሪሰቶሴከ። 18 ኮይሱዋ ሸሌቡም ዓኣያ፣ ሃሣ ያኣሲ ከኢታንቾ ካኣሽከሢ ናሽካ ዓሲ ጌሺ ዲንሢ ጉሪ ዓይሱዋጉዲ ዲንሢና ዔሩዋቴ። ይያጉዴ ዓሢ ዲዛም ፔጋዲ ጴዳ ባኮና ሄርሸንቴ ሄርሸንቴ ጉሪ ማዔ ዓሲ ማሊሢና ያቶርቃያከ። 19 ይያ ዓሢኮ ቡሢ ቢያ ጨገቹና ሻሽና ካኣሚ ካኣሚ ሙኡዚያ ዴንቁ ዴንቁ ያኣሲ ዲንጎ ዲጨሢና ዲጨሳ ቶኣኣሢናኮ ዋላ ካኣሚሢ ባኣያከ።

ናንጌቴያ ሃይቁቴያ ከሪሰቶሴና ማዒሢ

20 ከሪሰቶሴና ዋላ ዲንሢ ሃይቁ ሃያ ዓጫ ባኮይዳፓ ደማዳያ ማዔቴ ዓካሪ ይያይዳፓ ደማዳባኣያጉዲ ዋዲ ዲንሢ ይንሢጉዴ ዓይሢያም ዓይሢንታይ? 21 ይንሢ ዓይሢያንሢ፡- «ዓርቁ፣ ዳንጋና ካንሢ፣ ካኣሚ፣» ጋዓዘንሢ። 22 ይንሢ ቢያ ዓሲ ከሴ ዋጌና ዓይሥሢ ዔርዚሢና ማዳንታያ ማዒሢር ይንሢ ማዳንቴሢኮ ገንፃ ማኣዳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ባይቃያከ። 23 ይንሢ ዓይሢያንሢ ዓሲ ፔኤር ከሲ ካኣሽካ ካኣሽንታ ኮይሱዋ ሸሌቡምና ቡሢ ፑርቲሲሢ ማዳ ማዳሸሳሢር ዛጎዛ ፒዜ ዔራቶና ማዳንታያ ማላኔ፤ ጋዓንቴ ዓሲ ኮዓ ሱኡኮ ማዳ ቃዛኒ ማኣዳ ባኣዚ ባኣያከ።

3

ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ናንጋንዳ ናንገ

2:12 2:12 ሮጫ 6:4። 2:13 2:13 ጻፕ. 2:1-5። 2:16 2:16 ሮጫ 14:1-6። 2:19 2:19 ጻፕ. 4:16። 3:1 3:1 ዓይኦ. 110:1።

1 ዓካሪ ከሪሰቶሴና ዋላ ሃይባፓ ዲንሢ ዔቁሢሮ ከሪሰቶሴ ደዒ ዓኣ ያኦሲኮ ሚዛቆ ዛላ፡ ቦንቸንቴ ቤዛ፡ ሎ ጨሪንጮይዳ ዓኣ ባኮ ደዲ ኮዑቀቴ። 2 ቢያ ዋዴ ሎ ጨሪንጮ ዓኣ ባኮ ማላንዳኣፓባቴም ሃይካ ሳዓ ዓኣ ባኮ ዛሎ ማሊፖቴ። 3 ዓይጎሮ ጌዔቴ ሃይቁ ደማደያጉዲ ሃያ ዓጮ ፑርቶ ባካፓ ዲንሢ ደማደይ፤ ዲንሢኮ ሸምፓሢያ ከሪሰቶሴና ዋላ ያኦሲ ኮይላ ዓኣሸንቴ ዓኣኔ። 4 ዲንሢኮ ሸምፓሢ ማዔ፡ ከሪሰቶሴ ሙኪ ጴዳ ዋደና ዲንሢያ ዒዛና ዋላ ጴዳንዳይ፤ ሃሣ ዒዛና ዋላ ዲንሢ ቦንቸንጉንዳይ።

5 ዩያሮ ዲንሢዳ ዓኣ ዲንሢኮ ሳዖ ፑርቶ ማደ ሱኡኮ ቢያ ዓያናና ዋደቀቴ፤ ዩንሢያ፡- ማጁ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂሢ፡ ዒኢሳ ማደ ማደሢ፡ ማጁ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂኒ ኮዒ ሱኡካዲሢ፡ ያኦሲፓ ማሌ ካኣሺ ካኣሸኪሢጉዴያ ማዔ ፔኦም ማዓ ባኣዚሮ ጎጋይቁሢንጉኔ። 6 ዩንሢ ባኮንሢ ዛሎና ያኦሲም ዓይሢንጉጆ ዒፃ ዓሶ ዑያይዳ ያኦሲኮ ጎሪንጉ ዩዓንዳይ። 7 ዲንሢያ ሃያኮ ቤርታ ዩንሢ ባኮ ማደ ናንጋያኔ።

8 ሃሢ ጋዓንቴ ጎሪንጉ፡ ደጋ፡ ዓሲ ዒደሢ፡ ደንኮ፤ ዩንሢ ቢያ ሃሹቀቴ፤ ሃሣ ቦርሲሳ ጌኤሲያ ጌሰቴፖቴ። 9 ማናኣ ዓሢ ዒዛኮ ማደና ዋላ ዲንሢ ጉሲ ሃሹሢሮ ዋሊና ሉኡዙሞ ባኣዚ ጌሰቴፖቴ። 10 ሃሢ ዓኪ ዓሲ ዲንሢ ማዔኔ፤ ዩይ ዓኪ ማዔ ዑፃ ዒዛ ኮሺ ዲንሢ ዔራንዳጉዲ ማኸ ያኣዛሢ ቢያ ኬሊ ፔና ማላንዳጉዲ ዒ ዓካሳሢኔ። 11 ያዒ ማዒያና ዓይሁዴ ማዒባኣሢና ዓይሁዴ ማዔሢናኮ፡ ዓቴንቶ ቤርቶ ተቁንቴሢና ተቁንቴባኣሢናኮ፡ ጌሪኬ ሙኡጮ ዔራቆ ዓሶንጉ ቦፖጉዲ ማዔ ዓሶንጉኮ፡ ካራሚና ካራሚ ማዒባኣያናኮ ባኣካ ደሙሞ ባኣያ ማዔኔ። ከሪሰቶሴ ጋዓንቴ ቢያሢኔ፤ ቢያሢኖኔ።

12 ዓካሪ ዲንሢ ያኦሲም ደማደያና ደኦሪንጉያ ሃሣ ናሽኪንጉያ ማዔ ጎይያና ሚጨንጉሢ፡ ዓሲም ኮሺ ማደ፡ ሸሌዑሞ፡ ኮሹሞ፡ ጊቢ ዳንዳዒሢንጉ ዲንሢዳ ሚርጌና ዓኣያ ማዑቀቴ። 13 ዲንሢ ሃለም ማሊ፡ ፔቴይ ባጋሢም ደቤ ባኣዚ ዓኣቶ ከሪሰቶሴ ዲንሢኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔሢጉዲ ዲንሢያ ዋሊም ዓቶም ጎዑቀቴ። 14 ዩያ ቢያሢኮ ዑሢ ቢያሢ ፔቴይዳ ማሃ፡ ናሹሞ ዓኣያ ማዑቀቴ። 15 ፔቴ ዑያኮ ደማ ደማ ቤዛ ማዒ ዲንሢ ዔኤሊንጉሢ ዩያ ኮሹሞም ማዔሢሮ ከሪሰቶሴ ኮሹማ ዲንሢ ዒና ካኣታደንጎ፤ ያኦሲ ጋላታያ ማዑቀቴ። 16 ከሪሰቶሴ ቃኣላ ዲንሢኮ ዒና ሚርጌና ዓኣያ ማዖንጎ፤ ዲንሢዳፓ ፔቴይ ባጋሢ ዔራቶ ቢያና ዔርዘንጎ፡ ዘርንጎ፤ ያኦሲም ዓይናዲሢና ያኦሲ ቦንቸሢና፡ ሃሣ ያኦሲ ጋላቴ ጋላቴ ዓይናዲቀቴ። 17 ያኦሲ፡ ዓዳሢ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ሱንያና ጋላቴ ጋላቴ ደንጋና ጌሰቶ ባኣዚያ ማዖም ዲንሢ ማደ ባኮም ቢያ ጎዳ ዩሱሰ ሱንያና ማደቀቴ።

ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ፔቴ ማኦሪ ዓሲ ናንጋንዳ ጎይሢ

18 ዲንሢ ላኣሎ ናኣታ! ዲንሢ ጎዳ ዩሱሰሮ ማዔ ጎይያና ሃሣ ዓይሢንጉሢ ኮይሳያታሢሮ ዲንሢ ዓኒንሢም ዓይሢንጉቀቴ።

19 ዲንሢ ዓቴንቃ! ዲንሢኮ ላኣሎ ናሽኮቀቴ፤ ዔያቶም ፑርታያ ማዒፖቴ።

20 ናይዮቴ! ቢያ ባኣዚና ዲንሢ ሸዔ ዓሶም ዓይሢንጉቀቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዩያ ጎዳ ናሽካ ባኣዚታሢሮኔ።

21 ዲንሢ ናኣቶ ሸዔ ዓሳ! ናኣታ ዲንሢኮ ፑርቱሞም ማሉሞጉዲ ጎሪ ዔያቶም ካራ ባይዚፖቴ።

22 ዲንሢ ዓሶም ዓይሌ ማዒ ማደ ዓሳ! ሳይይዳ ዲንሢ ዋይሣ ዓሶም ቢያ ባኣዚና ዓይሢንጉቀቴ፤ ዩያ ዲንሢ ዓይሢንጉሢ ዓሲ ዋዛሳኒና ዓሲ ቤርቱም ጴዳሢሮ ማዒባኣንጉ ጎዳ ዩሱሰ ዒጊጨሢና ጌኤሺ ዒናፓ ማዖንጎ። 23 ዲንሢ ማደ ባኮ ቢያ ዓሲምቱቀንጉ ጎዳ ዩሱሰ ከሪሰቶሴም ማደያ ማሢ ደዲ ዋዛና ማደቀቴ። 24 ዲንሢ ማደ ዛሎሮ ጎዳ ዲንሢም ዲንጋንዳ ባኣዚ ዓኣሢ ዲንሢ ዔራኔ፤ ዲንሢ ማደሢ ጎዳ ከሪሰቶሴምኔ። 25 ፑርታ ማደሢ ፑርቶ ማደ ዛሎ ሜቶ ዔካንዳይ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ ዓሲ ደማሲ ዛጉዋኣሢሮኔ።

4

1 ዲንሢ ዓይሎ ዋይሣ ዓሳ! ዲንሢያ ጨሪንጮይዳ ዲንሢኮ ጎዳ ዓኣሢ ዔራያታሢሮ ዲንሢኮ ዓይሎ ፒዜ ማዔ ጎይሢና ሄኮ ዛጊ ዋይሠቀቴ።

ዘር

2 ያኦሲ ጋላቴሢና ሃሹሞም ቢያ ዋዴ ደዲ ሸኣቆቀቴ፤ 3 ያኦሲ ፔኤኮ ኮዥ ሃይሶ ኑ ኬኤዛንዳ ካራ ኑም ቡላንዳጉዲና ዒዛ ዛሎ ታ ቱኡቴ፡ ከሪሰቶሴኮ ዓኣሸንጉ ኮዥ ሃይሶ ኑ ኬኤዛንዳጉዲ ኑማኣ ሸኣቆቀቴ። 4 ሃሣ ታኣኒያ ኮይሳሢጉዲ ፔጋሲ ያኦሲ ቃኣሎ ዓሶም ኬኤዛንዳጉዲ ታኣም ሸኣቆቀቴ።

5 ዓይጎ ካራና ማዔቴያ ዲንሢ ዳንቁማና ዔሪ ማደ ማደ፡ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁም ዓሶ ባኣካ ዔራቶና ናንጉቀቴ። 6 ዲንሢኮ ጌኤዛ ቢያ ዋዴና ዓሲም ዋይዚ ናሻያ ሃሣ ኮሺ ማዖንጎ፤ ሃሣ ዲንሢ ዓሶም ፒዜና ማሢ ኬኤዛንዳ ባኮም ዔራንዳያ ኮይሳኔ።

ጋፒንሢ ሃይሴ

7 ቲከቆሴ ታ ዛሎ ዓኣ ባኮ ቢያ ዲንሢም ኬኤዛንዳይ፤ ዒዚ ናሽኪንጉያ ሃሣ ጉሙርቁንጉ ማደያ ማዔ፡ ታኣና ዋላ ጎዳ ማደ ማደ ታ ዒሻሢኔ። 8 ዒዛ ታ ዲንሢ ኮይላ ዳካሢ ኑ ዛሎ ዲንሢም ኬኤዛንዳጉዲና ዒኖ ዲንሢኮ ደዲሻንዳጉዲኔ። 9 ዒዛና ዋላ ዲንሢኮ ፃጻሢ ማዔ፡ ጉሙርቁንጉያና ናሽኪንጉ ዒሻሢ፡

3:9 3:9 ላፕ. 4:22። 3:10 3:10 ማዢ. ማፃ 1:26፤ ላፕ. 4:24። 3:13 3:13 ላፕ. 4:32። 3:17 3:17 ላፕ. 5:19-20።
 3:18 3:18 ላፕ. 5:22፤ 1ጴ። 3:1። 3:19 3:19 ላፕ. 5:25፤ 1ጴ። 3:7። 3:20 3:20 ላፕ. 6:1። 3:21 3:21 ላፕ. 6:4።
 3:22 3:22 ላፕ. 6:5-8። 3:25 3:25 ላፕ. ሞፃ 10:17፤ ላፕ. 6:9። 4:1 4:1 ላፕ. 6:9። 4:5 4:5 ላፕ. 5:16።
 4:7 4:7 ዳኪ. ማደ 20:4፤ 2ፂሞ. 4:12። 4:8 4:8 ላፕ. 6:21-22። 4:9 4:9 ፒልሞ. 10-12።

ዓናሲሞሴያ ዲንሢ ከይላ ሙካንዳኔ፤ ዔያታ ሃይካ ዓኣ ባኮ ቢያ ዲንሢም ከኤዛንዳኔ።

10 ታኣና ዎላ ቱኡቱ ዓሪሰዲርኮሴንታ ዲንሢ ከይላ ሙኡቱ ዲንሢ ዲዛ ሸኣቸንሢ ዔካንዳጉዲ ታ ዲንሢም ቤርታ ከኤዜ፤ ባርናባሴኮ ዔኤዘሜ፤ ማርቆሴያ ዲንሢ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ። 11 ዲዮሰያሴ ጌይንታ ዲያሱዎ «ኮሺዳ?» ዲንሢ ጋዓኔ። ያኦሲ ካኣቱም ማዶ ታኣና ዎላ ማዶ ዓሶ ባኣካፓ ዓይሁዴ ማዔ ዓሶንሢ ዩንሢ ሌሊኬ፤ ዔያታ ታና ዶዲሼኔ።

12 ዩሱሰ ከሪሰቶሴም ማዶያ ማዔ፤ ዲንሢ ፃጳሢ ዔጳፒራ «ኮሺዳ?» ዲንሢ ጋዓኔ። ያኦሲ ማሊያጉዴያ ሂርጋ ባኣያ ማዔ፤ ሃሣ ዓያና ናንገናኣ ዲጩ፤ ዶዲ ዲንሢ ዔቃንዳጉዲ ቢያ ዎዴ ዲንሢ ዛሎ ዲ ዶዲ ሸኢቃኔ። 13 ዲንሢ፤ ሎዶቂያይዳ ዓኣ ዓሶና ሂራፖሊዮሴይዳ ዓኣ ዓሶ ዛሎ ማርጌና ዲ ላቢ ማዳሢኮ ታ ማርካኬ። 14 ዴኤሾ ዔራ፤ ናሽከንታ ሉቃሴንታ ዴማሴንታ «ኮሺዳ?» ዲንሢ ጋዓኔ።

15 ሎዶቂያይዳ ዓኣ ዲሾንሢታ ማሾንሢንታ፤ ኒምፑንታ ሃሣ ዲዛ ማኣሮይዳ ቡከንታ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንታም «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ጎውዎቱ። 16 ሃኖ ከኢቱሎ ዲንሢ ናባቤሢኮ ጊንፃ ሎዶቂያይዳ ዓኣ ሸኢጲያ ማኣሮ ዓሶማኣ ናባቢሱዎቱ፤ ዲንሢያ ታኣኒ ሎዶቂያ ዓሶም ዳኬ ከኢታ ዲንሢ ሄላኣና ናባቡዎቱ። 17 ዓርከጲሴም፡- «ጎዳይዳፓ ኔኤም ዲንጊንቱ ማዶ ዶዲ፤ ጋፒንያ ሄሊሲ ማዶ» ጋዓኔ፤ ጌይ ከኤዙዎቱ።

18 ሃይማ ጋፒንያ ማሊያማ ታኣኒ ጳውሎሴ ታ ኩቻ ፃኣፔኔ። ታ ሃሢ ሄላዎ ቱኡዞ ማኣራ ዓኣሢ ዔሩዎቱ።

ያኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊፃ ዲንሢም ማዎንጎ።

4:10 4:10 ዳኪ. ማዶ 19:29፤ 27:2፤ ፒልሞ. 24፤ ዳኪ. ማዶ 12:12፤ 25፤ 13:13፤ 15:37-39። 4:12 4:12 ቆላ. 1:7፤ ፒልሞ. 23። 4:14 4:14 2ፃሞ. 4:10-11፤ ፒልሞ. 24። 4:17 4:17 ፒልሞ. 2።

ጾሎሎ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ቤርታሎ ዳኬ ኪኢቶ ተሰሎንቄ ዓጮ ዓሰም ዓይያ ካሮ

ተሰሎንቄ ጌይነታ ካታሚላ ሮሜ ዓጮ ካአቴ ወይሆነ፡ ማቅደሪያኮ ጳውሎስ ካታሚሎኬ። ጳውሎስ ተሰሎንቄይዳ ሺኢጲያ ማኦር ዓቁሴህ ፒልጲሲዮሴ ዓጮ ሃሺ ዳንዳህኮ ገንግጥኬ። ዩይ ያዲ ማዕቴያ ዓይሁዳ ካአዮይዳ ጌሊ ካአሽካኒ ዑኬ፡ ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሳ፡- ጳውሎስ ኬኤዛ ጉሙርቁያ ሃይሶ ዛሎ ወይዘሊ ዒዞ ባንህ ማዕኒ ማላህረ ዓይሁዳ ዓሳ ቁኢሪ ጳውሎስ ዒፃህረ ጳውሎስ ተሰሎንቄ ሃሺ ቤኤሪያ ዓኣዳኒ ዳንዳዔኔ፤ ዩካፓ ቆርንቶሴ ዓጮ ዒ ዓኣዲ ዓኣንቴ ዒዛና ዋላ ማዳ፡ ዪሞቴዎሴ ተሰሎንቄ ሺኢጲያ ማኦር ዛሎ ባኣዚ ፓይዲ ፓይዲ ዒዛም ፃኣቴኔ።

ጳውሎስ ቤርታሎ ኪኢቶ ተሰሎንቄ ዓሰም ፃኣቴህ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሰ ደዲሻኒኬ፤ ዔያቶኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁህና ናሹሞዎ ዓኣያ ማዕህ ወይዘህረ ያኦሲ ዒ ጋላታኔ፤ ዒዚ ዔያቶ ባኣካ ዓኣ ወደና ወማይዲ ናንጌቴያ ዔያቶም ጳቁህ ኬኤዛኔ፤ ዩካፓ ኪሪሰቶሴኮ ላሚ ማዕህ ሙኪያ ዛሎ ያኦጪንቴ ያኦጪያኮ ማህ ኬኤዛኔ፤ ዩንህ ያኦጪያንህዳፓ ፔቴ ፔቴዞንህ፡- «ኪሪሰቶሴ ላሚ ሙካንዳህኮ ቤርታሎ ሃይቁ፡ ዒዛ ጉሙርቁ ዓሲ ኪሪሰቶሴኮ ማዕህ ሙኪያ ዒንጋንዳ ናንጌና ናንጎ ዳንቃኒ ዳንዳዓ? ኪሪሰቶሴ ማዕህ ሙካንዳህ ዓይዳዳይ?» ጋዓዞንህኬ። ጳውሎስ ዩንህ ያኦጪያንህዳፓ ዔቁ፡- «ኪሪሰቶሴኮ ላሚ ሙኪያ ሃጊ ማዕንዳ ዎዛና ካፒ ካፒ ዩማ ሄላንዳኣና ዘቴዮ ጌዒ ማደ ዒንህኮ ማደቀቴ» ጌይ ዔያቶ ዘራኔ።

ማፃኣቴላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ዓይያ ካሮ (1:1)
- ተሰሎንቄ ዓሰ ዛሎር ጳውሎስኮ ጋላቶ (1:2—3:13)
- ተሰሎንቄ ዓሰም ዘርና ዘር (4:1-12)
- ኪሪሰቶሴኮ ላሚ ሙኪያ ዛሎ ኬኤዚንቴ ሃይሴ (4:13—5:11)
- ጋፒንህ ዘር (5:12-22)
- ጋፒንህ ሃይሴ (5:23-28)

1 ጾሎሎ፡ ዓዳህና ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ሮሜ ተሰሎንቄ ሺኢጲያ ማኦር ዓሰም፤ ጳውሎስና ሲላሴና ዪሞቴዎሴና ዩዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፡- ጾሎሎኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ዒንህም ማዎንጎ።

ተሰሎንቄ ዓሰኮ ናንጎና ጉሙርቁያና ዛላ
2 ቢያ ዎዳ ኑ ዓንህህ ዛሎ ሺኢቃኣና ዒንህህ ዛሎር ያኦሲ ኑ ጋላታኔ። 3 ዒንህህ ያኦሲ ጉሙርቁያና ወማይዲ ማዳቴያ ሃህ ናሹሞና ወማይዲ ላቢ ማዳቴያ ገንህ ሃህ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒንህኮ ዓኣ ሃጊ ማዕንዳ ዎዛ ወማዒ ደዲ ማዕቴያ ኑ ጎዳህና ኑ ዓዳህና ቤርታ

ቢያ ዎዳ ኑ ጳቁህኔ። 4 ያኦሲ ዒንህህ ናሽካ፡ ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ያኦሲ ዒንህህ ደኦሪህ ኑ ዔራኔ። 5 ዎይቴ ጌዔቴ ኑኡኒ ኮዮ ሃይሶ ዒንህህም ኬኤዘህ ዳንጋና ሌሊቱዎንቴ ዓያና ጌኤሺ ዛላና፤ ሃህ ዓያና ጌኤሺ ዒንጌ ዎልቁና ዩያጉዲ ሃህ ኮዮ ሃይሶኮ ጎኩም ዔሪ ጉሙርቁህናኬ። ዒንህህና ዎላ ኑ ዓኣ ዎደና ዒንህህ ዛሎ ጌዒ ዎይቴ ኑ ናንጌቴያ ዒንህህ ዔራኔ። 6 ዎዚ ዒንህህ ሚርጌ ማታ ሄሌቴያ ዓያና ጌኤሺ ዒንጋ ዎዛና ቃኣሎ ዎይዚ ዔከ፡ ኑናንታ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴንታ ማደ ጎይያ ዒንህህና ማዳና ማዕኔ። 7 ዩያይዳፓ ዔቁያና ማቅደሪያና ዓካይያናይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዞንህም ኮሺ ኮኣኪንህህ ዒንህህ ማዕኔ። 8 ጎዳኮ ቃኣላ ዒንህህዳፓ ኬሰኪ ዎይዚንቴህ ማቅደሪያና ዓካይያናይዳ ሌሊቱዎንቴ ያኦሲ ጉሙርቁያ ዒንህኮ ቢያ ቤዛ ዔርጌ፤ ዩያ ዛሎ ሚርጌ ኑ ኬኤዛንዳያ ኮይሱዎሴ። 9 ኑኡኒ ዒንህህ ኮይላ ሙኬ ዎደና ወማይዲ ዒንህህ ኑና ሹኦቹንህህ ዔኬቴያ፤ ናንጌና ባይቁዎያ ሃህ ጎኔ ማዕ ያኦዛህም ማዳኒ ማሌ ካአዮይዳፓ ያኦዛህ ባንህህ ወማይዲ ዒንህህ ማዕቴያ ዓሳ ፔ ቶኣኪና ማርካዳኔ። 10 ዩያጉዲ ሃህ ሃይባፓ ያኦሲ ዔቁሴም ዔቁ፡ ሙካንዳ ያኦሲ ጎሪንታፓኣ ኑና ዳቁሻንዳ፡ ያኦሲ ናዒህ ዩሱሴኮዎ ጫሪንጫፓ ማዕህ ሙኪያ ወማይዲ ዒንህህ ካፓቴያ ዔያታ ማርካዳኔ።

2

ጳውሎስ ተሰሎንቄይዳ ማደ ማደ

1 ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ኑኡኮ ዒንህህ ኮራ ሙኪያ ጉሪ ዓቲባኣያ ማዕህ ዒንህህ ዒንህህ ቶኣኪና ዔራኔ። 2 ዒንህህ ዔራ ጎይያ ሃያኮ ቤርታ ፒልጲሲዮሴይዳ ኑ ዓኣ ዎደና ሚቶና ጫሺና ኑና ሄሌቴ፤ ጋዓንቴ ዎዚ ዳኤፒ ዒዒህ ኑና ሄሌቴያ ያኦሲኮ ኮዮ ሃይሶ ኑ ኬኤዛንዳጉዲ ዒዚ ኑም ጫርሹሞ ዒንጌኔ። 3 ኑኡኒ ዒንህህ ዘራህ፡- ዳቢንቴና ሃህ ፑርታ ማላህና ዔቁቴዎሴ፤ ሃህ ኑ ዒንህህ ጌሻኒ ማደ ባኣዚ ፔቴታዎ ባኣሴ። 4 ባሽና ኮዮ ሃይሶ ቃኣሎ ኑ ኬኤዛንዳጉዲ ያኦሲ ኑም ዒንጌህ ኑ «ዳንዳዓንዳኔ» ጌይ ጉሙርቁታህረ ኑ ኬኤዛኔ፤ ዩያ ኑ ማዳህ ኑኡኮ ዒኖ ዛጊ ዔራ፡ ያኦዛህ ዎዛሳኒ ጌይ ማዕንዳኣፓዓቴም ዓሲ ዎዛሳኒቱዎሴ። 5 ዒንህህ ኑ ጌሺ ሃህ ሚኢሹ ዳንቃኒ ኬኤዚ ሃንቴባኣህ ዒንህህ ዒንህህ ቶኣኪና ዔራኔ፤ ያኦሲያ ኑኡኮ ማርካኬ። 6 ኑኡኒ ኪሪሰቶሴም ዳኪንቴ ማዳያ ማዕ ጎይያና ኑ ዒንህህ ቢያ ባኣዚ ያኦጪኒ ዳንዳዓያታዎ ዒንህህዳፓ ማዕቴያ ማሌ ዎ ጊዳፓኣ ቦንቾ ኑ ኮይባኣሴ። 7 ጋዓንቴ ፔኤኮ ዲቻ ናኣቶም ማላ ዒንዳሎጉዲ ዒንህህም ኑ ሚጪንታያ ማዕኔ። 8 ሃህ ኑ ዒንህህ ሚርጌና ናሽካህረ ዳኤፒ ናሹማፓ ዔቁያና ያኦሲኮ ኮዮ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዚያ ሌሊቱዎንቴ ዒንህህ ዛሎ ሃይቃኒታዎ ኑ ጌኢጊንቴንቴኬ። 9 ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ኑኡኒ ወማይዲ ማዳቴያ ሃህ ላቤቴያ ዒንህህ ዔራኔ፤ ያኦሲኮ ኮዮ ሃይሶ ዒንህህም ኑ ኬኤዛ ዎደና

1:1 1:1 ዳኪ. ማደ 17:1። 1:6 1:6 ዳኪ. ማደ 17:5-9። 2:2 2:2 ዳኪ. ማደ 16:19-24፤ 17:1-9።

ዲንህዳጋ ፔቲ ዓሰምታዎ ኑ ከዲ ማዑጥጉዲ ሞንቴና ሮኔሪና ኑ ዋይዎር ማዲ ማዲ ኑ ለቤኔ።

10 ዲንህ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ ኑ ናንጌ ዋደና ዋይቲ ኑ ያኦሲም ዲማዴያና ዲሎ ማዲ ሃሃ ዲኢሳ ባኣዚ ባኣያ ማዲ ናንጌቲ ዲንህ ዲንህ ቶኦከና ዔራኔ፤ ሃሃ ያኦሲያ ዬያኮ ማርካኮ። 11 ዓዴ ፔኤኮ ናኣቶም ማዲህ ጎይዎ ኑኡኒያ ዲንህ ፔቲ ፔቲህም ዋማይዲ ማዴቲያ ዲንህ ዔራኔ፤ 12 ቢያ ዋዴ ኑ ዲንህ ዘሪ ዘሪ ሃሃ ደዲሺ ደዲሺ ፔኤኮ ካኣቱሞና ቦንቾናይዳ ዲንህ ጌላንዳጉዲ ዲንህ ዔኤሌ፡ ያኣዛህ ዋዛሳ ጎይህ ናንጉዋቲ ጌይ ኑ ዲንህ ሺኢቄህ ዲንህ ዔራኔ።

13 ሃሃ ኑ ዲንህ ዛሎ ቢያ ዋዴ ያኦሲ ጋላታ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬይያ፡- ዲንህ ኑ ጌዲጋ ዋይዜ ያኦሲ ቃኣሎ ጉሙርቄ ዔኬ ዋደና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳ ማዴ፡ ዬያ ቃኣሎ ጉሙርቄ ዲንህ ዔኬህ ዓሰ ሃይሴ ማሃቲዋንቴ ያኦሲ ቃኣላ ማሃኬ፤ ጎኔና ዬይ ያኦሲ ቃኣላከ። 14 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንህ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ያኦሲ ጉሙርቃ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶጉዲ ማዔኔ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዔያቶ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓይሁደ ዓሳ ማታሰህጉዲ ዲንህያ ዲንህ ዲጊና ማታሰኔ።

15 ዓይሁደ ዓሳ ጎዳ ዬሱሴና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶና ዋዴያ፤ ሃሃ ኑናኣ ዓጲ ዳኪ ፔ ዓጮጋ ከሴዘንህኬ፤ ዔያታ ያኦሲ ያዪሳያ ሃሃ ዓሰያ ዲያያኮ፤ 16 ዔያታ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዋይዚ ዳቃንዳ ቃኣሎ ኑ ከኤዙዋጉዲ ላኣጋኔ፤ ዬያይዲያና ዔያታ ጎሜይዳ ጎሜ ቃሲ ቃሲ ዓኣዳኔ፤ ዬያር ሃሃ ጋፒንያይዳ ያኦሲኮ ጎሪንታ ደዲ ዔያቶ ሄሌኔ።

ጳውሎሴ ቲሰሎንቄ ዓሶ ለሚ ዴንዲ ዛጋኒ ኮዔህ

17 ጋዓንቴ ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዓያናናቱዋንቴ ዓሸኪና ዳካ ዋዴ ኑ ዲንህጋ ደማዴቲያ ሃሃ ኑ ዲንህ ማርጌና ጳቂህህረ ሙከ ዲንህ ዛጋኒ ዲቢ ካራ ኑ ኮዔኔ። 18 ዬያይዲ ዲንህ ባንህ ኑ ሙካኒ ማሌንቴኬ፤ ባሼ ታኣኒ፡ ጳውሎሴ ዲንህ ባንህ ሙካኒ ለሚ ለሚ ኮዔንቴ ያላሄ ኑና ሙኮ ላኣጊ ቃዜኔ። 19 ማዔቲያ ኑ ጎዳህ ዬሱሴ ሙኬ ዋደና ዓዛ ቤርቶይዳ ኑኡኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዙ ማዓንዳህ፤ ሃሃ ኑኡኮ ቦንቾንታኣ ያኦናዳይ? ዲንህናቱዋዓዳ? 20 ጎኔና ኑኡኮ ቦንቾና ዋዛኣ ዲንህናኩ።

3

1 ዬያር ሃይካጋ ሴካ «ዲንህ ባንህ ኑ ሙካንዳኔ» ጌዲ ጌዲ ዴዓኒ ኑ ዳንዳዒባኣህረ ዓቲናይዳ ኑኡር ሌሊ ኑ ጋቂንቲ ዓታንዳያ ኮይሳህ ኑም ዔርቲ። 2 ኑኡኮ ዲሻህ፡ ሃሃ ኪሪሰቶሴኮ ከዠ ሃይሶ ከኤዚያና ኑኡና ዋላ ያኦሲም ማዴያ ማዔ፡ ዲሞቲዎሴ ኑ ዲንህ ኮይላ ዳኬኔ፤ ኑ ዬያይዲህ ዲንህ ዒ ደዲሻንዳጉዲና ያኦሲ ጉሙርቄያና ዲንህ ደዳንዳጉዲ ዘርም ጌይኬ። 3 ዬይያ ዲንህ ሄሌ ማታህና ዲንህ ያኦሲ ጉሙርቄያ ሃሹዋጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዬይ ማታህ ኑም ዲንጎና ባኣዚ ማዔህ ዲንህ ዔራኔ። 4 ቤርታ

ዲንህና ዋላ ኑ ዓኣ ዋደና ማታ ኑና ሄላንዳህ ኑ ዲንህም ከኤዚያ፤ ዲንህ ዔራህህጉዲ ዬይ ማታ ኑና ሄሌኔ። 5 ዬያር ሃይጋ ሴካ «ዲንህ ኮይላ ሙካንዳኔ» ጌዲ ጌዲ ዴዓኒ ታ ዳንዳዒባኣህረ ታኣኒ ዲንህኮ ያኦሲና ዓኣ ጉሙርቄያ ዔራኒ፤ ዲሞቲዎሴ ዲንህ ኮይላ ዳኬኔ፤ ዲዛ ታ ዳኬህ ደቢሻኒ ጌሻህ ዲንህ ጌሹያ ናንዳኔ ሃሃ ማዴኣ ኑኡኮ ጉሪ ዓቲያ ናንዳኔ ጌይ ታ ሂርጌህረኩ።

ዲሞቲዎሴ ቲሰሎንቄ ዓሶ ዛሎ ከኤዜ ሃይሴ

6 ሃሃ ጋዓንቴ ዲሞቲዎሴ ዲንህ ኮራጋ ሙከ ዲንህኮ ያኦሲ ጉሙርቄያና ናሹሞና ዛሎ ዋዛሳ ሃይሴ ኑም ከኤዜኔ፤ ባሼና ዲንህ ቢያ ዋዴ ኑ ዛሎ ማርጌና ማላያ፡ ሃሃ ኑኡኒ ዲንህ ዛጋኒ ጳቂህህረ ዲንህያና ኑና ዛጋኒ ጳቂህያታህ ዒ ኑም ከኤዜኔ። 7 ዬያር ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዋዚ ኑኡኒ ሃሃ ዓኣህ ዋኣዪህና ሜቶናይዳ ማዔቲያ ዲንህኮ ያኦሲ ጉሙርቄያ ዋይዚ ሃሃ ኑ ደዴኔ። 8 ዲንህኮ ጎዳ ዬሱሴና ደዲ ናንጊያ ኑ ሃውሺ ናንጋንዳጉዲ ማሃኔ። 9 ዓካሪ ዲንህ ዛሎና ኑ ያኦሲ ቤርታ ዴንቄ ዋዘር ዲዛ ኑ ዋዚ ጌይ ጋላቶንዳይ? 10 ዋንቴና ሮኔሪና ደዲ ኑ ሺኢቃህ ዲንህ ዛጋኒና ያኦሲ ጉሙርቄያ ዛሎና ዲንህም ጋጩ ባኮ ኩንህኒ ኑ ዳንዳዒባኣህዲኬ።

11 ሃሃያ ኑኡኮ ዓዳህ ማዔ፡ ያኣዛህና ኑ ጎዳህ፡ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴና ኑ ዲንህ ባንህ ሙካንዳጉዲ ጎይዎ ኑም ጊኢጊሾንጎ። 12 ኑኡኒ ዲንህ ናሽካህረ ዲንህኮ ዋሊና ዓኣ ናሹሞና ማሌ ዓሶ ዲንህ ናሽካ ናሹሞ ጎዳ ዲንህም ቃሲ ማርጊሾንጎ። 13 ኑ ጎዳህ ዬሱሴ ያኦሲም ደማዴዘንህና ዋላ ሙካኣና ኑኡኮ ዓዳህ ማዔ፡ ያኣዛህ ቤርታ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያና ያኦሲም ደማዴያ ዲንህ ማዓንዳጉዲ ያኦሲ ዲንህኮ ዲኖ ደዲሾንጎ።

4

ያኦሲ ዋዛሳ ናንጊ

1 ዓካሪ ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ያኦሲ ዋዛሳኒ ዋይቲ ዲንህ ናንጋንዳጉዲ ኑ ዲንህ ዔርቄኬኔ፤ ሃሃያ ዲንህ ጎኔና ናንጋህ ዬያ ጎይዎኬ፤ ጎዳ ዬሱሴ ሱንያና ኑ ዲንህ ሺኢቃህና ዘራህ ሃያኮ ቤርታ ዲንህ ማዴህዳጋ ባሼ ማዴንዳጉዲኬ። 2 ጎዳ ዬሱሴ ሱንያና ዲንህ ናንጋንዳ ጎይዎ ኑ ዲንህ ዔርቄህ ዲንህ ዔራኔ። 3 ያኦሲኮ ማሊያ ዲንህ ዲዛም ደማዴያ ማዓንዳጉዲና ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣያና ላሂህጋ ሃካንዳጉዲኬ። 4 ዲንህ ቢያህ ዲንህኮ ዑያ ያኦሲም ደማዴያና ቦንቾንቴያና ማሃ ካፒህ ዔራጉዳያ ኮይሳኔ። 5 ያኦሲ ዔራቀ ዓሶጉዲ ዲንህ ማሊያ ሱኡኮ ኩንህያ ማዒጋጉቴ። 6 ዬያ ባኮና ያኣኒያ ደቢንቲ፡ ማሌህያ ጌሾጋ፤ ሃያኮ ቤርታ ኑ ዲንህም ላቲ ከኤዜህረ ዲንህ ዬንህ ባኮ ማዳዘንህህና ቢያ ጎዳ ማቶ ሄላሳንዳኔ። 7 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ኑና ዔኤሌህ ዲዛም ኑ ደማዴያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ማዓንዳኣጋዓቲም ዲኢቲ ኑ ናንጋንዳጉዲቱዋሴ። 8 ዓካሪ ሃያ ዘር ቦሂ ሃሻህ ጌኤዠ ዓያና ዲንጋ፡ ያኦሲ ቦሃንዳኣጋዓቲም ዓሲ ቦሂባኣሴ።

2:14 2:14 ዳኪ. ማዶ 17:5። 2:15 2:15 ዳኪ. ማዶ 9:23፤29፤ 13:45፤ 14:2፤5፤19፤ 17:5፤13፤ 18:12። 3:1 3:1 ዳኪ. ማዶ 17:15። 3:6 3:6 ዳኪ. ማዶ 18:5።

9 ዋሊ ናሽኪህ ዛላ ዲንህህ ዲንህህሮ ያኦሲዳፓ ዔሬያታህሮ ዩያ ባኮ ዛሎ ያኦሲያ ዲንህህም ጻኦፓኒ ኮይሱዋሴ። 10 ዲንህህ ማጭደኒያ ዓጮይዳ ዓኣ ዲሾንህህንታ ሚሾንህህንታ ቢያ ናሽካኔ፤ ጋዓንቲ ታ ዲሾንህህ! ታ ሚሾንህህ! ሃህ ኦ ዲንህህ ዘራ ዘራ ባሽ ዲንህህ ናሽካንዳፓዲና። 11 ሃያኮ ቤርታ ኦ ዲንህህም ኬኤዘህፓዲ ናንጎ ዲንህህሲ ዲንህህ ዔሬ ናንጋንዳፓዲና ዲንህህ ዛሎ ማላንዳፓዲና ሃህ ዲንህህ ዋይህኒ ዲንህህ ኩቻ ዲንህህ ማዳንዳፓዲ ጌይኬ። 12 ዩያይዲ ያኦሲ ጉሙርቁዋ ዓሶ ባኣካ ቦንቸንቲ ዓሲ ማዒ ሃህ ዓሲ ማታሱዋያ ማዒ ዲንህህ ናንጋንዳፓዲኬ።

ጎዳኮ ሙኪያ ኬሎና ማዓንዳ ባኮ

13 ታ ዲሾንህህ! ታ ሚሾንህህ! ዋዛባኣ ዓሶጉዲ ሃይቄ ዓሶ ዛሎ ዲንህህ ያዩዋጉዲ፤ ሃህ ዔያታ ዋይታንዳቴያ ጎኑም ዲንህህ ዔሬንዳፓዲ ኦ ኮዓኔ።

14 ዩሱሴ ሃይቄ ሃይባፓ ዔቁህ ኦ ዔሬኔ፤ ዩያሮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓኣያ ሃይቄዘንህህ ኪሪሰቶሴና ዋላ ያኦሲ ዔኪ ሙካንዳኔ።

15 ጎዳ ጌዔ ጎይዳ ኦ ዲንህህም ሂዚ ጋዓኔ፡- ጎዳ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ኦኤኒ ሃይቄባኣያ ዓኣ ዓሳ ሃይቄ ዓሶ ኦ ቢራዓኬ። 16 ዴኤፒ ዓይሥህ ዲላቲ ዑኡሲ፡ ያኦሲ ኪኢታንቸ ሱኡጋህ ዑኡሲና ያኦሲ ዛይያ ዋይዚንታንቲ ጎዳ ፔኤሮ ጫሪንጫፓ ኬዳንዳኔ፤ ዲማና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓኣያ ሃይቄዘንህህ ቤርታዲ ዔቃንዳኔ። 17 ዩካፓ ኦኤኒ፡ ሃይቄባኣያ ዓኣ ዓሳ ጎዳ ከባሪ ዑያ ኬሰኪ ሞኦኪ ዔካኒ ሻኣር ባኣኮ ሳዓፓ ኦ ዔውታንዳኔ፤ ዩያይዲ ያኦሲና ዋላ ናንገራ ኦ ናንጋንዳኔ። 18 ዩያሮ ሃያ ቃኣሎና ዋሊ ደዲሹዋቲ።

5

ጎዳኮ ሙኮ ገኢገንቲ ካፒህ

1 ታ ዲሾንህህ! ታ ሚሾንህህ! ዩይ ባካ ማዓንዳ ዋደና ሌዖና ዛሎ ዲንህህም ታ ጻኦፓኒ ኮዑዋሴ። 2 ዓይጎር ጌዔቲ ጎዳ ሙካንዳ ኬላ ዉሲ ዲሚና ሙካህጉዲ ማዓንዳህ ዲንህህ ዲንህህ ቶኦኪና ኮሺ ዔሬኔ። 3 ዓሳ፡- «ዔኤቢ ባኣሴ፡ ኮሺኬ» ጌይ ማላንቲ ባይሲንታ ዔርቲባኣንቲ ጎዲንደ ሸይቹ ዓርቃህጉዲ ዔያቶይዳ ሙካንዳኔ፤ ዋይቲያ ዔያታ ቶላዓኬ። 4 ዲንህህ ጋዓንቲ ታ ዲሾንህህ! ታ ሚሾንህህ! ዲሚዳቲዋኣህሮ ዩና ኬሌላ ዉሲጉዲ ዔርቲዋንቲ ዲንህህ ኮይላ ሙካዓኬ። 5 ዋይቲ ጌዔቲ ዲንህህ ቢያህ ፖዒም ማዔ ዓሲ፤ ሃህ ሮኦሪም ማዔ ዓሲኬ። ኦኤኒ ዋንቶ ሃህ ዲሞሮ ማዔ ዓሲቲዋሴ። 6 ዩያሮ ኦኤኒ ጴጩ፤ ኦና ኦ ዔሬ ዋይህ ዓሲ ማዓንዳኣፓዓቲም ሃንጎዋቶጉዲ ኦ ገንዒባኣቲ ቃራኬ። 7 ገንዓ ዓሳ ዲሚና ገንዓኔ፤ ማህንታ ዓሳኣ ዲሚና ማህንታኔ፤ 8 ኦኤኒ ጋዓንቲ ፖዒም ማዔ ዓሲታህሮ ኦና ኦ ዔሬ ዋይህ፤ ኮይሳ ናንገ ኦ ናንጎም፤ ያኦሲ ጉሙርቁህና ናሹሞና ያልዚሮ ዲዳ ማኣያ ዓንጎጉዲ ኦ ማይንቲ፡ ዳቁንቶኮ ሃገ ማዓንዳ ዋዘዋ ቶኦካ ዓሳ ያሎ ቆኦቦጉዲ ኦ ዓሳም፤ 9 ያኦሲ ኦና ማሊ ዔኤሌህ ማቶ ኦም ዲንጋኒቲዋንቲ ኦ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዳቁንታ ኦ ዴንቃንዳፓዲኬ።

10 ኪሪሰቶሴ ኦ ጋይቲ ሃይቄህ ሸምፔና ኦ ዓኣቴያ ሃይቄቲያ ዲዛና ዋላ ኦ ናንጋንዳፓዲኬ። 11 ዩያሮ ሃህ ዲንህህ ማዳ ጎይያ ፔቲይ ባጋህ ደዲሺ ዔቁሲህና ዋሊ ማኣዲዋቲ።

ጋፒንህህ ሃይሴና ሳራሥህ

12 ታ ዲሾንህህ! ታ ሚሾንህህ! ዲንህህ ባኣኮይዳ ማዳና ላቢንታዘንህህ፡ ጎዳ ዩሱሴ ዛሎና ዲንህህኮ ሱኡጎ ማዔዘንህህና ዘራ ዓሶ ዲንህህ ቦንቸንዳፓዲ ኦ ዲንህህ ሸኢቃኔ፤ 13 ዔያታ ማዳ ማዳሮ ቦንቸ፡ ሃህ ዔያቶ ናሽካያ ማዑዋቲ፤ ዲንህህ ዋላ ኮሺ ናንጉዋቲ።

14 ታ ዲሾንህህ! ታ ሚሾንህህ! ማዳ ማዳዋ፡ ቤልፃዳ ዓሶ ጎሩዋቲ፤ ዲገጫ ዓሶ ደዲሹዋቲ፤ ላቢንታ ዓሶዋ ማኣዲዋቲ፤ ዓሲ ቢያና ገቢ ደንዳዒ ናንጉዋቲ። 15 ዲንህህ ባኣካፓ ያኦሲያ ባጋህም ፑርታ ማዳ ዛላ ፑርታ ማሁዋጉዲ ዲንህህና ዔሩዋቲ፤ ዩያይዳፓ ፔቲህ ባጋህም ኮሺ ማዳኒ ማሎንጎ፤ ዩያጉዲ ማሌ ዓሲማኣ ቢያ ኮሺ ማዳኒ ደደንጎ።

16 ቢያ ዋዴ ዋዛዲዋቲ፤ 17 ሃሹዋዖ ቢያ ዋዴ ያኦሲ ሸኢቁዋቲ፤ 18 ቢያ ባኣዚና ያኦሲ ጋላቲዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዲንህህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴና ማዒ ናንጋኣና ያኣዛህ ዲንህህዳፓ ኮዓህ ዩያታህሮኬ።

19 ዓያና ጌኤሺኮ ማዳ ዲኡኪ ባይዚፖቲ፤ 20 ያኦሲ ማሊህ ኬኤዘንታ ዋደና ቦሂፖቲ፤ 21 ቢያ ባኮ ዛገ ዔሩዋቲ፡ ኮሺ ማዔ ባኮ ዔኩዋቲ፤ 22 ዓይጎዋ ፑርታ ባኣዚፓ ቢያ ሃኩዋቲ።

23 ኮኩ ያኣዛህ ዲ ፔኤሮ ዲንህህ ፔኤም ዲማሶንጎ፤ ዲንህህኮ ዓያና፡ ዲንህህኮ ሸምፓህ፡ ዲንህህኮ ዑያ ቢያ ኦ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካ ኬሎም ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ማሂ ዲዚ ካፖንጎ። 24 ዲንህህ ዔኤሌህ ጉሙርቁንታያ ማዔህሮ ዩያ ቢያ ባኮ ዲ ማዳንዳኔ።

25 ታ ዲሾንህህ! ታ ሚሾንህህ! ኦማኣ ሸኢቁዋቲ።

26 ዋሊኮ ጌርሲንህህጉዲ ሄርቄ ሄርቄ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፡ ጎዑዋቲ።

27 ሃይ ኪኢታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ቢያ ናባቢንታንዳፓዲ ጎዳ ሱንዖና ታ ዲንህህ ሸኢቃኔ።

28 ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዲንገዳ ዲንህህና ማዖንጎ።

**የኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ
ለሚ ዳኬ ኪኢቶ
ቴሰሎንቄ ዓጮ ዓሰም
ዓይያ ካሮ**

ኪሪሰቶስኮ ለሚ ሙኪያ ዛሎ የኦጪንቴ የኦጪያና ዛላ ማኸንቴ ማኸንቴ ዳንዴሚሮ ቴሰሎንቄ ሺኢጲያ ማኦሮይዳ ዓኣ ማታሚ ሚርጌና ዳልጌኔ፤ ጳውሎስ ቴሰሎንቄ ዓሰም የኣፔ ላምዓሳ ኪኢታ፡- «ጎዳኮ ሙኮ ከላ ዑኩኔ» ጋዓ ማሊያ ባሾና ዔርዛኒኬ፤ ጳውሎስ፡- «ኪሪሰቶስ ሙካንዳሚኮ ቤርታ ፈርቶ ዓሚ» ጌይንታ፡ ኪሪሰቶስ ዓይ ማካ ዓሚ ዛሎና ዓጮይዳ ፑርቱሞና ዓይሚንቲሚ ዓይሚና ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዳንዳኔ» ጌዒ ዔያቶኮ ዳቢንቴ ማሊያ ኮሻኒ ማሌኔ።

ጳውሎስ ኪኢቶ ናባባ ዓሳ ሜቶና ሞኣኖና ዔያቶም ሚርጌቴያ ፔኤኮ የኦሲ ጉሙርቂያና ደዳንዳጉዲ፣ ዒዛንታ ማሌ ዒዛና ሞላ ማዳ ዓሳ ማዳሚጉዲ ዔያቶኮ ናንጎር ኮይሳ ባኣዚ ዳንቃኒ ደዲ ማደ ማዳንዳጉዲ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ኮሺ ማደ ማዳሚ ሃሹሞጉዲ ኮሺ ዔያቶ ዘራኔ።

ማፃኣፔላ ዲ ማ ዲ ማ ዓርቄ ባኮ

- ዓይያ ካሮ (1:1-2)
- ጳውሎስኮ ጋላቶና ዓይሚያና (1:3-12)
- ኪሪሰቶስኮ ሙኮ ዛላ (2:1-17)
- ኪሪሰቶስ ጉሙርቂያ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይሚ ዘርና ዘር (3:1-15)
- ጋፒንሚ ሃይሴ (3:16-18)

1 ኑ ዓደሚ ማዔ፣ የኣዛሚና ኑ ጎዳሚ ዩሱስ ኪሪሰቶስናሮ ማዔ ቴሰሎንቄ ሺኢጲያ ማኦሮ ዓሰም፤ ጳውሎስና ሲላሴና ጂሞቴሞሴናይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፡-

2 የኦሲ፡ ዓዳሚና ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስናይዳፓ ኮሹሞ ዒንጊያና ሞዛና ዒንሚም ማየንጎ።

ኪሪሰቶስ ሙካኣና ሞጊንታንዳ ሞጌ

3 ታ ዒሹንሃ! ታ ሚሹንሃ! ዒንሚ ዛሎ የኦሲ ኑ ቢያ ሞዴ ጋላታኔ፤ ሃሃ ጋላታኒያ ኑም ኮይሳያኪ፤ ኦኡኒ ጋላታሚ ዒንሚኮ የኦሲ ጉሙርቂያ ባሾና ዲጪ ዲጪ ሃሃ ዒንሚኮ ናሹማኣ ቃሲንቲ ቃሲንቲ ዓኣሚሮኬ። 4 ዒንሚዳ ሄሌ ዳኪንቴያ ማታሚና ቢያ ዒንሚ የኦሲ ጉሙርቂያና ደዲ ዓኣሚሮ ሃሃ ዒንሚ ጊቢ ዳንዳዒ ዓኣሚሮ ኪሪሰቶስ ጉሙርቂያ ዲማ ዲማ ሺኢጲያ ማኦሮ ቤርታ ዒንሚና ኑ ሄርሺንታኔ።

5 ዩይ ዳሞሚ የኦሲ ሞጊያ ፒዜ ማዒያኪ፤ ዩያይዳፓ ዔቂያና ዒንሚ ዩና ዛሎና ማታሚ ዔካ፣ የኦሲ ካኣቱሞይዳ ዒንሚ ጌላያ ማዓንዳኔ። 6 የኦሲ ፒዜ ሞጋያ ማዔሚሮ ዒንሚ ማታሳ ዓሶ ዒ ማታሳንዳኔ። 7 ሃሚ ዒንሚ፣ ማታሚ ዔካ ዓሰም ኦኡና ሞላ ሃውሺሚ ዒንሚም ዒ ዒንጋንዳኔ። ዩይ ማዓንዳሚ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ሞልቆና ዓኣ የኦሲ ኪኢታንኹ ሞላ ጫሪንጫፓ

ታሞ ሎስታሚና ኬዳ ሞደናኬ፤ 8 ዒማና የኦሲ ዔራሞዞንሚና ኑ ጎዳሚ ዩሱስኮ ኮኸ ሃይሶም ዓይሚንቴሞዞንሚም ሜቶ ዒንጋንዳኔ። 9 ዔያታ ጎዳኮ ቤርታፓ ሃሃ ዳኤፖ ቦንኹይዳፓ ኬስኪ ናንጊና ባይሰንታይዳ ማታዳንዳኔ። 10 ዔያታ ፑርቶና ሞጊንታንዳሚ ዒዚ ዒዛም ዲማዳዞንሚና ቦንኹንታኒ፣ ሃሃ ዒዛ ጉሙርቂያዞንሚ ቢያሚና ዒዚ ዲቃቲ ሄርሺንታኒ ሙካ ኬሎናኪ፤ ኑ ዒንሚም ኬኤዜ ባኮ ዒንሚ ጉሙርቂያ ዔኬሚሮ ዒንሚ ጉሙርቂያዞንሚ ባኣካ ማዓንዳኔ።

11 ዩያ ማሊ ማሊ ቢያ ሞዴ ኑ ዒንሚ ዛሎ ሺኢቃ ሺኢጲያ ዒንሚ ዔኤሊንቴ ዔኤሊንቴያም ማዓያ የኦሲ ዒንሚ ማሃንዳጉዲና ኮሺ ማዳኒ ዒንሚኮ ዓኣ ኮኸ ማሊያና የኦሲ ጉሙርቂያ ማደና ቢያ ዒ ፔ ሞልቆና ዒንሚም ኩንሃንዳጉዲኬ። 12 ዩያጉዲ ሃሃ ኑ የኣዛሚና ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስናኮ ኮሹሞ ዒንጊያጉዲ ኑ ጎዳሚ፣ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ሱንጎ ዒንሚዳ ቦንኹንታንዳጉዲና ዒንሚያ ዒዛና ቦንኹንታንዳጉዲ ዩያ ኑ ሺኢቃኔ።

2

ፑርቶ ዓሚ

1 ታ ዒሹንሃ! ታ ሚሹንሃ! ኑ ጎዳሚ፣ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ሙኪያና ኦኡኒያ ዒዛ ባንሚ ቡካንዳሚ ዛሎ ዒንሚ ዔራንዳጉዲ ኑ ዒንሚ ሺኢቃሚ ሃያኬ፤ 2 የኦሲ ማሊሚ ኬኤዘናያ ማሂ፣ የኦሲ ቃኣላፓ ዒንሚም ኬኤዘናያ ማሂ ሃሃ ኑ ጌዳፓ ፃኣፒንቲ ዳኪንቴ ኪኢታ ማሂ፡- «ጎዳኮ ሙኮ ከላ ሄሌኔ» ጌዒ ሩኡሪና ዒንሚኮ ማሊያና ሴካ ሃንጋ ጌይፖቴ፣ ዲቃቲፖቴ፤ 3 የኦኒያ ዓይጎ ጎይሚና ዒንሚ ጌሹሞጉዲ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ቤርታዲ ጋፒንያና ዓሳ የኦሲም ሞይዞ ዓይ ፑርቱሞንቴ ሃሃ ፑርቶ ዓሚ ፔጋዲ ጴዲባኣንቴ ኪሪሰቶስኮ ሙኪያ ሞዳ ማዓዓኬ። 4 ዩይ ፑርቶ ዓሚ፡- «የኦሲኬ» ጌዒ ዓሳ ካኣሽካ ባኮይዳፓ ቢያ ዑሃ ፔና ዴግ ዴጊዲ ዩያቶ ቢያ ዒፃንዳኔ፤ ሃሃ፡- «ታኣኒ የኦሲኬ» ጌዒ የኦሲ ካኣሽኪንታ ማኦሮይዳ ጫርቂ ዳዓያ ማዓንዳኔ።

5 ቤርታ ታ ዒንሚና ሞላ ዓኣና ዩያ ባኮ ኬኤዜያታሚ ዒንሚም ጳቂሞዳ? 6 ዒዛም ጌሚንቴ ኬሎና ዒ ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ሃሚ ዒዛ ላኣጋሚ ዓይጎታቴያ ዒንሚ ዔራኔ። 7 ፑርቶ ዓሚ ዔርቱሞንቴ ዳሜና ሃሚ ማዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሚ ሃሚ ዒዛ ላኣጋሚ ጎይፃፓ ሺኢካንዳያ ሄላንዳኣናኬ። 8 ዩካፓ ጎዳ ዩሱስ ፔ ዑኡዘና ዒዛ ባይዛንዳሚና ማዒ ሙኪያ ቦንኹና ጉቤ ዒዛ ባይዛንዳ፣ ዩይ ፑርቶ ዓሚ ፔጋዲ ጴዳንዳኔ። 9 ዩይ ፑርቶ ዓሚ ሙካንዳሚ ፃላሃ ሞልቆና ማዓዛ፣ ዒዚ የኦሲ ሞልቆና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ማላያ ሃሃ ዓኪ ማላታንታ ዲቃሚ ሄርሺሳ ባኣዚንታ ማሊሲ ሉኡዙሞና ማዳንዳኔ፤ 10 ዩያጉዲ ሃሃ ዳቂሻንዳ ጎኑሞ ናሽኪ ዔኮ ዒዳ፣ ባይቃ ዓሶ ዲማ ዲማ ፑርታ ማደና ዒ ጌሻንዳኔ። 11 ዩያ ዛሎና ሉኡዙሞ ባኣዚ ዔያታ ጉሙርቂያ ማዓንዳጉዲ የኦሲ ዔያቶ ዳቢንቲ ማደ ማዳሻንዳኔ። 12 ዩይ ያዲ

1:1 1:1 ዳኪ. ማደ 17:1። 1:9 1:9 ዒሲ. 2:10። 2:1 2:1 1ቲሰ. 4:15-17። 2:4 2:4 ዳኣኔ. 11:36፤ ሂዚ. 28:2። 2:8 2:8 ዒሲ. 11:4። 2:9 2:9 ማቲ. 24:24።

ማዕንዳህ ጎኑም «ኑ ጉሙርቃዓ» ጌዒ ጎሜ ማደና ዋዛዳዘንህ ሲያ ፑርታና ዋጊንታንዳጉዲኬ።

ጉሙርቃህና ደዲ ዔቁህ

13 ጎዳ ሱንጾና ኑ ዒንህ ናሽካ፣ ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ኑኡኒ ጋዓንቴ ዒንህ ዛሎሮ ያኦሲ ሲያ ዋዳ ጋላታንዳያ ኮይሳኔ፤ ኑኡኒ ያኦሲ ጋላታህ ዒንህ ዓያኖ ጌኤዠ ዛሎና ያኦሲም ደማዳያ ማዕህሮና ጎኔ ማዕህ ጉሙርቃዮና ዒንህ ዳቃንዳጉዲ ያኦሲ ሴርታዳዘንህ ማህ ዒንህ ደኦሪህሮኬ። 14 ኑ ዒንህም ኬኤዜ ኮዠ ሃይሶ ቃኦሎ ዛሎና ያኦሲ ዒንህ ዔኤሌህ ኑ ጎዳህ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ዋላ ዒንህ ሰንቸንታንዳጉዲኬ። 15 ዩያሮ ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ደዲ ዔቁዋቴ፤ ኑኡኒ ዒንህም ዳንጎና ኬኤዜህ ማዕቴያ ጻኦፒ ዒንህም ኑ ኬኤዜ ኪኦቶ ዓርቁዋቴ።

16 ኑ ጎዳህ፣ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሃህ ኮሹዋ ዒንጊያ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ደዲህና ሃጊ ማዕንዳ ኮሺ ዋዛ ኑም ዒንጊያ ሃህ ኑና ናሽኬ፣ ኑ ዒዳህ፣ ያኦዛህ፣ 17 ኮሺ ማዕ ባኦዚ ሲያ ዒንህ ማዳንዳጉዲና ኬኤዘንዳጉዲ ዒኖ ዒንህኮ ደዲሾንጎ፤ ዋልቄያ ዒንህም ዒንጎንጎ።

3

ጳውሎሴ ሺኢቃንዳጉዲ ኬኤዜ ማሊያ

1 ዓካሪ ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዒንህ ኮራ ማዕህ ጎይያ ያኦሲ ቃኦላ ዳልጊና ኬኤዘንታንዳጉዲና ሰንቸንታንዳጉዲ ኑም ሺኢቁዋቴ፤ 2 ዩያጉዲ ሃህ ቃኦሎ ዋይዛህ ሲያ ያኦሲ ጉሙርቃዮታህሮ ዓይህንቶ ዒፃ ዓሶና ፑርቶ ዓሶናይዳጉ ያኦሲ ኑና ካፓንዳጉዲ ኑም ሺኢቁዋቴ።

3 ጎዳ ጋዓንቴ ጉሙርቃንታያኬ፤ ዒዚ ዒንህ ደዲሽንዳኔ፤ ፃላሃይዳጉኦ ዒንህ ዒ ካፓንዳኔ።

4 ኑ ዒንህ ዓይህ ባኮ ሃህ ዒንህ ማዳያ፣ ሃጊያ ዒንህ ማዳንዳህ ጎዳ ሱንጾና ኑ ዒንህ ጉሙርቃኔ።

5 ጎዳ ዒንህኮ ዒኖ ያኦሲ ናሹዋና ኪሪሰቶሴ ዳንዳዒያና ባንህ ማሆንጎ።

ማደ ማዳንዳያ ኮይሳያ ማዒያ

6 ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ማደ ናሽኩዋያ፣ ሃህ ኑ ዒንህ ዔርዜ ጎይያ ናንጉዋ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳጉ ዒንህ ደማዳንዳጉዲ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንጾና ኑ ዒንህ ዓይህኔ።

7 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒንህ ኑ ማዳህጉዲ ማዳኒ ኮይሳያታህ ዒንህ፣ ዒንህ ቶኦኪና ዔራኔ፤ ኑኡኒ ዒንህና ዋላ ዓኦ ዋደና ማደ ማዳዎ ዳይባኦህያ ዒንህ ዔራኔ። 8 ሃህ ያኦኮዋ ካህ ጉሪ ኑ ሙዒባኦሴ፤ ጋዓንቴ ዒንህዳጉ ያኦማኦ ኑ ሜቶ ማዕ-ዋጉዲ ጌይ ዋንቴና ሮኦሪና ላቢ፣ ሜታዲ ኑ ማዳኔ። 9 ዩያ ኑ ማዳህ ዒንህ ኑ ማዳህ ዛጊ ማዳንዳጉዲ ማዕንዳኦታዎም ዒንህዳጉ ማኦደ ኑ ዔካኒ ዳንዳዕ-ዋያ ማዕምቱዋሴ። 10 ኑ ዒንህና ዋላ ዓኦ ዋደና፡- «ማዳኒ ናሽኩዋኦህ ሙያፓ» ጋዓ ዋጌ ኑ ዒንህም ኬሴኔ።

11 ዩያ ኑ ጋዓህ ዒንህ ባኦኮይዳ ፔቴ ፔቴ ማደ ናሽኩዋ ዓሲ ዓኦህ ኑ ዋይዜህሮኬ፤ ዩንህ ዓሳ ኮይሱዋ ሴሲዳ ጌሊ ጌሊ ሜሌ

ዓሶ ዣሊሲህዳጉ ዓታዛ ፔቴታዎ ማደ ማዳዎ ናንጋዘንህኬ። 12 ዩኖጉዴ ዓሳ ማደ ማዳ ሙኡዚ ሙዓንዳጉዲ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንጾና ኑ ዓይህኔ፤ ሃህ ላቲያ ኑ ዒንህም ኬኤዘኔ።

13 ዒንህ ጋዓንቴ ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ኮሺ ማዕ ማደ ማዳህዳጉ ሴልፃዲ ላቢፖቴ።

14 ሃያ ኪኦቶይዳ ኑ ዒንህም ኬኤዜ ዘሮ ዋይዜ ዔኩዋ ዓሲ ዓኦቶ ዩያጉዴ ዓሶ ኮሺ ዔራዋቴ፤ ዒ ፔ ማደና ሶርሲንታንዳጉዲ ዒዛና ዋላ ፔቴ ማዒፖቴ። 15 ማዕቴያ ዒንህኮ ላጌ ማህ ዘዘራንዳኦታዎም ዒንህኮ ሞርኬ ማህ ዒዛ ዛጊፖቴ።

ጋፒንህ ሃይሴ

16 ኮሹዋ ጎዳህ ዒ ሲያ ባኦዚና ሃህ ሲያ ዋዳ ኮሹዋ ዒንህም ዒንጎንጎ፤ ጎዳ ዒንህ ሲያህና ዋላ ማዎንጎ።

17 ሃንህ ጋፒንፃ ሳራህያንህ ታኦኒ፣ ጳውሎሴ ታ ኩቻ ጻኦፔኔ፤ ታ ዳኬ ኪኦቶይዳ ሲያ ዓኦ ማላታ ሃያኬ፤ ታ ጻኦፔህያ ሂዲኬ።

18 ኑ ጎዳህ፣ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹዋ ዒንጊያ ዒንህ ሲያህና ዋላ ማዎንጎ።

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ቤርታሲ ዳኬ ኪኢቶ ደምቴዎሴም ዓይያ ካር

ደምቴዎሴ ጌይንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ጳይሂን ሸይንታ ዳኮ ዲሲያ ጌይንታ ዘይዳ ማዳዳ ዲንድ ዜርፍ ዲዛኮ ዓይሁዴ፣ ዓድ ዜርፍ ዓይሁዴ ማዲባኦ ጌሪኬ ዓሲኬ፤ ዲዚ ጳውሎስኮ ላጌ ማዴያ፣ ሃሣ ኮዦ ሃይሶ ኬኤዚያ ማደና ዴማ ማዲ ዎላ ማደያኬ። ጳውሎስ ዲዛም ቤርታሲ ያኦፕ ኪኢታ ሃይሃ ዴኤፕ ዴኤፕ ማሊሂ ዓርቄያኬ።

ቢያፓ ቤርታሳዮ፡- ዲዛኮ ኪኢታ ሸኢኢዲያ ማኦርይዳ ዔቄ ሉኡዙዎ ዔርዚያ ዛሎ ላቲ ኬኤዛያኬ፤ ዬይ ዓኪ ማዔ ዔርዚያ ዛሎና ዓይሁዴ ዓሶ ማሊያ፤ ዛሎና ሃሣ ዓይሁዴ ማዲባኦ ዓሳ ማላ ባኮ ዓርቄያ ማዳዳ፣ ዬና ማሊያ፡- «ሃይ ጴዳ ዓጫ ጎሜና ፑርቴያ ማዔሂር ዓሲ ዳቃኒ ዳንዳዓሂ ዲማ ማዔ ዓኦ ሸኢኢንቴ ዔራቶና ጊንሣ ፔቴ ፔቴ ሙኡዚ ሃሸሂና ዔኩዎፖ ጊንሣ ሎውዎፖ ሃሸሂናኬ» ጋዳያኬ። ሃሣ ጊንሣ ጳውሎስኮ ኪኢታ ሸኢኢዲያ ማኦር ዎይሃንድ ጎይሂና የኦሲ ካኦሽኪሂ ዎጌ፤ ሃሣ ሸኢኢዲያ ማኦር ዎይሃ ዓሶና ዔያቶኮ ዴማ ማዲ ዎይሂያ ማደ ማደ ዓሳ ዎይቲ ናንጋንዳቲያ ዔርዛ ማሊሂ ዓኦያኬ።

ጋፒንፖይዳ ደምቴዎሴ ዬሱስ ኪሪሰቶሴም ኮሺ ማደያ ዎይቲ ማዳኒ ዳንዳዓቲ፤ ሃሣ ዲማ ዲማ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዛሎ ዲዛም ዲንጊንቴ ማደ ዛሎ ጳውሎስ ዲዛ ዘራ ዘር ዓኦኤ።

ማዳኦል ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-2)

ሸኢኢዲያ ማኦር ዛሎ ዓይሂንቴ ዓይሥሂ (1:3—3:16)

ጳውሎስ ደምቴዎሴም ዓይሂ ዓይሂያ (4:1—6:21)

1 ኑና ዳቄሻያ ማዔ፣ ያኦዛሂና ኦኡኮ ሃጊ ማዳንዳ ዎዛሂ ማዔ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዓይሂያና ዬሱስ ኪሪሰቶሴም ዳኪንቴ ማደ ጳውሎስይዳ፡-

2 የኦሲ ጉሙርቄያ ዛሎና ጎኔ ታኦኮ ናዓሂ ማዔ፣ ደምቴዎሴም፤

ኑ ዓዳሂ፣ ያኦዛሂዳፓ ሃሣ ኑ ጎዳሂ፣ ዬሱስ ኪሪሰቶሴይዳ፤ ኮሹዎ ዲንጊያና ማኦሪሂና ሃሣ ዎዛና ኔኤም ማዎንጎ።

ሉኡዙዎና ዔርዛ ዔርዚያ ዛሎ ኬኤዚንቴ ባኮ

3 ታኦኒ ሜቄዳኒያ ዓኦሲቤቃ ኔኤም ላቲ ኬኤዜ ጎይፖ ዔፕሶኔይዳ ዴዔ፤ ዲኢካ ዓኦ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሉኡዙዎ ባኮ ዔርዙዎጉዲ፣ 4 ሃሣ ዓሳ ማዲባኦ ሃይሴና ጋፒንሂባኦ፣ ዓሶ ዜርፖ ፓይደይዳ ጌሉዎጉዲ ዔያቶም ኬኤዜ፤ ዬያጉዴ ባካ ማርሞ ማዦኦፓዳጉም ጉሙርቄሂና ማደጎታ የኦሲ ማደም ማኦዳ ባኦዚ ባኦያኬ። 5 ሃያ

ዓይሂያኮ ማሊያ ጋዳንቴ ጌኤሺ ዲናፓ፣ ኮሺ ማሊሂዳፓ ሃሣ ጎኔ ጉሙርቄሂዳፓ ጴዳ ናሹዎ ዛላኬ። 6 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዬንሂ ባካፓ ዲማዲ ፓሠዎ ማርሞ ባንሂ ማዔኔ። 7 ዬያ ዔያታ ማደሂ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶ ማዳኒ ኮዲ ማዳንዳፓዳጉም ዔያታ ማርማ ባኮ ዛሎ ኮሺ ዔራዎያኬ፤ «ጎኔ ባኦዚኬ» ዔያታ ጋዳ ባኮዎ ጳቂሂ ዔራዎያኬ።

8 ዓሲ ሙሴ ዎጎ ፒዜ ማሊሂም ማደይዳ ፔኤሹቶ ዎጋ ኮሺ ማዔሂ ኑ ዔራኔ፤ 9 ሃሣ ዬይ ዎጋ ኬሰኬሂ ኮዦ ዓሶም ማዲባኦሂያ ኑ ዔራኔ፤ ዎጋ ኬሰኬሂ ዓይሂንቶ ዲፃ ዓሶና ፑርቶ ማደ ዓሶናም፣ «የኦሲ ዔራዎሴ» ጋዳ ዓሶና ጎዎ ዓሶናም፣ ያኦሲም ማዲባኦ ዓሶና ዓያኖ ዛሎ ባኮ ቦሃ ዓሶም፣ ዓድና ዲንድና ዎደ ዓሶና ዓሲ ዎደዛንሂናም፣ 10 ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዲባኦ ዓሶና ላሃ ዓሶም፣ ዓቲንቆና ላሃ ዓቲንቆም፣ ዓሲ ሻንቺ ኮርማ ዓሶና ሉኡቃ ዓሶናም፣ ሉኡዙዎና ጫኦቃዛንሂና ጎኔ ማዔ ባኮ ዔርዚያይዳፓ ዲማ ማዔ ባኦዚ ማደ ዓሶምኬ፤ 11 ዬና ጎኔ ማዔ ባኮ ዔርዚያ ጴዳሂ ዓንጂንቴ ያኦዛሂም ታ ማደንዳጉዲ ታኦም ዲንጌ ኮዦ ሃይሶይዳፓኬ።

ጳውሎስ የኦሲ ኮሹዎር ጋላቲ ጋላቶ

12 ታና ፔ ማደም ደኦሪ፣ ጉሙርቄንታያ ማሂ ታና ፓይዴ፣ ዎልቆ ታኦም ዲንጌ፣ ኑ ጎዳሂ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ታ ጋላታኔ። 13 ዎዚ ሃያኮ ቤርታ ኪሪሰቶሴ ታ ጫሽኬያ፣ ዲዳ ዳውሴያ ሃሣ ሱንፖዎ ታ ዲዛኮ ባይዚሴቲያ ዲዚ ታኦም ዬያ ጉቤ ዓቶም ጌዔኔ። ዓይጎር ጌዔቴ ዬያ ቢያ ታ ማደሂ ዔራዎፖ ሃሣ ታ ዲዛ ጉሙርቄባኦፖ ማደሂርኬ። 14 ዬሱስ ኪሪሰቶሴና ዎላ ኦኡኮ ዓኦ ፔቱዎ ዛሎና ጴዳ ጉሙርቄያና ናሹዎና ዎላ የኦሲኮ ኮሹዎ ዲንጊያ ባሽና ታኦም ማርጌኔ። 15 «ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጎዎ ዓሶ ዳቄሻኒ ሃያ ዓጮ ሙኬኔ» ጋዳ ቃኦላ ጎኔ ሃሣ ዓሲ ቢያ ጉሙርቄ ዓካኒ ኮይሳያኬ፤ ጎዎ ዓሶ ቢያሂዳፓ ባሽ ጎዎሲ ታናኬ። 16 ጋዳንቴ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዲዛ ጉሙርቄንሂና ናንጊና ናንጊ ዴንቃንዳዛንሂናም ጋፑዎ ጊቢ ዳንዳዲያ ጎዎ ዓሶፓ ባሽ ማዔሂ፣ ታና ኮኦኪንሂ ማሂ ዳዎኒ ጎዎ ታኦም ዓቶም ጌዔኔ። 17 ዬያር ናንጊና ካኦቲ ማዔ፣ ሃይቁዎኦሂም፤ ሃሣ ጴዳዎ፣ ፔቴ ያኦዛሂም ቦንቾና ጋላታና ናንጊና ዲዛም ማዎንጎ፤ ዓኦሚን።

18 ታና ዓሂዮ ደምቴዎሴ! ሃያኮ ቤርታ ኔ ዛሎ ኬኤዚንቴ ያኦዛሂ ማሊያጉዴያ ሃያ ዓይሂያ ታ ኔኤም ሃዳርሲ ዲንጋኔ፤ የኦሲ ማሊያ ኬኤዚንቴ ጎይፖ ዛጊ ዎልቲ፤ 19 የኦሲ ጉሙርቄሂና ኮሺ ዲኔና ኔኤኮ ዓኦያ ማዎንጎ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዲኔ ባይቄ ፔኤኮ ጉሙርቄያ ዣኦሊሲ ባይዜኔ። 20 ዔያቶ ባኦካፓ ሂሜኔዎሴና ዲሰኪንዲሬና ዓኦኔ፤ ዔያታ የኦሲ ጫሽኪያ ሃሻንዳጉዲ ያላሄም ታ ዔያቶ ዳኪ ሃሽያኬ።

2

ሸኢኢዲያ ማኦር የኦሲ ካኦሽኪንድ ጎይሂ

1:2 1:2 ዳኪ. ማደ 16:1። 1:13 1:13 ዳኪ. ማደ 8:3፤ 9:4-5።

1 ባካሪ ቢያገ ቤርታሲ ኔ ዛላ፡ ማሌ ዓሲ ዛላ
 ሃሃ ዓሲ ዛላ ቢያ ሸኢቃንዳጉዲና ጋላታንዳጉዲ
 ታ ኔና ዘራኔ። 2 ዓያናና ዓላ ዓሲ ማዒ ሃሃ ኮሺ
 ዓሲ ማዒ ኮሹሞና ዘቲዮ ጌይ ኑ ናንጋንዳጉዲ
 ባሼ ካኣቶና ቢታንታ ዓላ ዓሲናም ሸኢቁዋቴ።
 3 ዬይ ኑና ዳቂሻ ጸኣዛሂም ኮሺ ማዒያ፡ ሃሃ
 ዋዛሳያኩ። 4 ዓይጎር ጌዔቴ ጸኣሲ ማሊ፡ ዓሲ ቢያ
 ዳቃንዳጉዲና ጎኑሞ ዔራንዳጉዲ ማዒሂርኩ።
 5 ጸኣሲ ፔቴኩ፤ ዓሲና ጸኣሲና ባኣካ ማዒ
 ገኢገሻሂያ ፔቴኩ፤ ዬይያ ዓሲ ማዒ፡ ዬሱሰ
 ኪሪሰቶሴኩ። 6 ዓሲ ቢያ ጎሚገ ጌኤሽ ዓካኒ ፔና
 ዓሶ ዘሎ ዓላሂ ዒንጌሂ ዒዛኩ፤ ዬይ ኮይሳ ዋዳ
 ሂላዛ ጸኣሲ ዓሲ ዳቂሻኒ ማሌ ማሊ፡ ዓርዛ ማርካ
 ማዒ። 7 ታኣኒያ ጸኣሲ ጉሙርቁሂና ጎኑሞና
 ዛላ ኬኤዛንዳጉዲ ጸኣሲ ማዒም ዳኪንቴያ፡
 ሃሃ ዔርዛ ዓሲ ማዒ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም
 ዳኪንቴሂ ዬያርኩ፤ ዬይ ታ ጎኔ ኬኤዛገዳቴም
 ሉኡቁዋሴ።

8 ባካሪ ቢያ ቤዘይዳ ዓላ ጸኣሲም ዳማዴ
 ዓቲንቃ ጎሪንቴና ዑራና ሃሽ ኩጮ ሌካ ዔቁሲ
 ጸኣሲ ሸኢቃንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 9 ዬያጉዲ ላኣላ
 ሃሃ ቶኦኪ ማዒሂና ዋርቁ ገልሞ ገልሚሂና
 ሚዛጶ ገልማ ዓኣያ፡ ሃሃ ገንሃ ሚርጌ ሚኢሽ
 ዔካ ማኣያ ማይንቴ ገልሚሂቱዋንቴ ሸሌዑሞና
 ፔኤም ኮይሳ ማኣያ ማይንቴንጎ። 10 ጸኣሲ
 ካኣሽካኔ ጋዓ ላኣላ ማዳኒ ኮይሳ ጎይያ ኮሺ ማዳ
 ማዳሂና ገልሚንጎንጎ። 11 ላኣላ ዘቲ ጌይሂና
 ዓይሂንቴሂና ዋይዚ ዔራያ ማያንጎ፤ 12 ላኣላ
 ዓቲንቁ ዔርዛናና ዓቲንቁ ዋይሂያ ማዒንዳጉዲ ታ
 ኮዑሞኩ፤ ዓዛ ዘቲ ጋዓንዳያ ኮይሳኔ። 13 ዓይጎር
 ጌዔቴ ቤርታ ማዒንቴሂ ዓዳኣሚኩ፤ ገንፃገኩ
 ሂዋና ማዒንቴሂ። 14 ሃሃ ገንሃ ፃላሄና
 ጌሽንቴዘና ጸኣሲኮ ዓይሂያ ዳቢ ሃሽዛ ላኣሌሎ
 ማዒንዳኣገዳቴም ጌሽንቴሂ ዓዳኣሚቱዋሴ።
 15 ያዲ ማዒቴያ ላኣላ ጸኣሲ ጉሙርቁሂና
 ናሹሞና ዓኣያ ማዒ ሃሃ ጸኣሲም ፔና ዲማሲ
 ደዴቴ፡ ገንሃ ሸሌዔ ማዒ ናንጌቴ ናይ ሸይሂና
 ዳቃንዳኔ።

3

ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዋይሂ ዓሶ ዛላ

1 «ፔቴ ዓሲ ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዓሶ ዋይሂ
 ዓሲ ማዒ ኮዔቴ ኮሺ ማዳኒ ኮዓኔ» ጌይንታ
 ቃኣላ ጎኔኩ። 2 ዬያር ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዓሶ
 ዋይሂ ዓሲ ያዲ ማዒ ኮይሳኔ፡ ዳንኪሳ ባኣዚ
 ባኣያ፡ ፔቴ ላኣላ ዔኬያ፡ ኮይሳ ጎይሂ ናንጋያ፡
 ፔና ዔሪ ዋይሂያ፡ ቤሲ ዔሪ ማዳያ፡ ዓሲ
 ሸኡቸንሂ ዔካያ፡ ዓሲ ዔርዛኒ ዳንዳዓያ፡ 3 ዑሽኪ
 ማሂንቴዋያ፡ ዓሲና ዣሉዋያ፡ ሸሌዔ ዓሲ፡ ኮሺ
 ዓሲ፡ ሚኢሽ ባሼ ናሹሞና፡ 4 ፔ ናኣቶ ዒዛም
 ዓይሂንታያና ቦንቻያ ማሂ ዲቶ፡ ፔ ማኣር ዓሶ
 ኮሺ ጎይሂና ዋይሂ ዓሲ ማዒንዳያ ኮይሳኔ።
 5 ዓሲ ፔ ማኣር ዓሶ ዋይሂ ናንዳዒባኣያ
 ማዒቴ ጸኣሲ ዓሶ ዋዳ ዋይሂ ናንዳዒባኣያ!
 6 ፃላሂ ያቶርሞና ሂርሸንቴ ሎኦሚ፡ ፑርታና
 ዋገንቴ ጎይያ ማዑዋጉዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ

ደዲባኣ ዓሲ ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዓሶ ዋይሂያ ማያገ።
 7 ዳንኪንታ ዓሲ ማዒ ፃላሂ ፐርይዳ ጌሉዋጉዲ
 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሶ «ኮሺ ዓሲኩ» ዒዛ
 ጋዓያ ማያንጎ።

ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዋይሂ ማዳ ዓሶ ዛላ

8 ዬያጉዲ ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዋይሂ ዳማዴ
 ማዒ ማዳ ዓሶ ቦንቸንታያና ጌሰታ ጌኤዘና
 ጉሙርቁንታያ፡ ሚርጌ ዑሽ ሱኡካዳዋያ፡ ሚኢሽ
 ዴንቃኒ ሌሊ ጳሽኪ ሃንቱዋያ፡ 9 ኪሪሰቶሴ
 ጉሙርቁዋ ዘሎኮ ዓኣሽንቴ ማሊ፡ ዋይሂ ጌኤሽ ዒናና
 ዔሪ ካገያ ማዒ ኮይሳኔ። 10 ዔያታ ቤርታዲ
 ዛገንቴ ዔርቶንጎ፤ ዬካገ ዳንኪሳ ባኣዚ ባኣያ
 ማዒ ዴዴቶ ሸኢቃንዳጉዲ ማኣር ዓሶ ዋይሂ ዓሶ
 ማኣዲ ማዳዘንሂ ማያንጎ። 11 ዬያጉዲ ሃሃ
 ላኣላ ዔያቶኮ ኮሺ ዓሲ ሃሃ ዓሲ ዳንኩሞያ፡
 ኮይሳ ጎይሂ ናንጋያ፡ ቢያ ባኣዚናኣ ጉሙርቁንታያ
 ማዒ ኮይሳኔ። 12 ማኣዲ ማዳ ዓሶ ፔቴ ላኣላ
 ዔኬያ ማዒ ኮይሳኔ፤ ሃሃ ፔኤኮ ናኣቶና
 ማኣር ዓሶና ኮሺ ዓርቁ ዋይሂያ ማዒ ኮይሳኔ።
 13 ማኣዲ ማዳ ዳጎ ኮሺ ማዳ ማዳዘንሂ፡- ዴኤፐ
 ቦንቸንቴሂና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዘሎሞ
 ጫርቁ ኬኤዛያ ማዒንዳኔ።

ጸኣሲ ፔጋሴ ዴኤፐ ዓኣሽንቴ ማሊ፡

14 ሃያ ኪኣቶ ታ ኔኤም ፃኣገኣና ዑኬ ታ
 ኔና ሙኪ ዛጋንዳሂ ጉሙርቁኩ። 15 ታ ኔጌያ
 ማዒቴያ ጸኣሲ ማኣራ ዓሶ ዋዳ ናንጋንዳቴያ ኔ
 ዔራንዳጉዲ ጌይ ታ ኔኤም ሃያ ፃኣገኔ፤ ዬና
 ማኣር ዓሶ ጎኑሞኮ ቱርቱርና ቦኣኮላሂና ማዒ፡
 ናንገና ባይቁዋ ጸኣዛሂ ጉሙርቁ ዓሶኩ። 16 ኦኡኮ
 ካኣሽኪጸኮ ጸኣሲ ፔጋሴ ዓኣሽንቴ ማሊ፡ ጎኔና
 ዴኤፐኩ፤ ዬይያ ኪሪሰቶሴ ዘሎ፡-
 «ዓሲ ማዒ ዴዴሂ
 ጎኑማ ዓያናና ዔርቱሂ
 ጸኣሲ ኪኢታንቸም ዴዴሂ
 ዴር ቢያም ኬኤዛንቴሂ
 ዓጮይዳ ዓላ ዓሶ ጉሙርቁሂ
 ቦንቸና ሌካ ጫሪንጮ ዔውቴሂ» ጋዓሂኩ።

4

ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሶ ዛላ

1 ዓያና ጌኤሽ፡- «ጋፒንያ ዋዳ ባንሂ ማዒናና
 ፔቴ ፔቴ ዓሶ ዳቢሻ ዓያናና ፑርታ ዓያናናይዳገ
 ማዒ ዔራቶ ዔኪ ጸኣሲ ካኣኦ ሃሻንዳኔ» ጌይ
 ፔጋሴ ኬኤዛኔ። 2 ዬያጉዳ ዔርዚያ ኬሰካሂ
 ዔያቶኮ ዒና ያይዴ ዓንገና ሚቸንቴ ዑሂጉዲ
 ደጩያ ማዒ፡ ጎኔ ማሊሲ ሉኡቁ ኬኤዛ
 ዓሶይዳገኩ። 3 ዬያጉዳ ዓሶ ዔፒ ላኣጋኔ፤ ሃሃ
 ጸኣሲ ጉሙርቁ ዓሶና ጎኑሞ ዔራ ዓሶ ጸኣሲ ጋላቴ
 ጋላቴ ሙዑዋጉዲ ጸኣሲ ማዒ ሙዑ «ሙዲፖቴ»
 ጌይ ጌይ ላኣጋኔ። 4 ጋዓንቴ ጸኣሲ ማዒ ባካ ቢያ
 ኮሺኩ፤ ጸኣሲ ጋላቴ ሙይንቴያ ማዒቴ ሃሽንታ
 ባኣዚ ባኣሴ። 5 ዋይቲ ጌዔቴ ጸኣሲ ቃኣላ ጌዔ
 ጎይያ ዒንሂኮ ሸኢቃንዳጉዲ ሙይንታኒ ዳንዳዓያ
 ማዒንዳኔ።

2:7 2:7 2ደብዳቤ 1:11። 2:9 2:9 1ደብዳቤ 3:3። 2:13 2:13 ማዒ. ማዒ 2:7፤21-22። 2:14 2:14 ማዒ. ማዒ 3:1-6።
 3:7 3:7 ቲቶ 1:6-9።

ጳውሎስ ደብዳቤዎች ዘፈ ዘር

6 ሃያ ባኮ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰም ኔ ከኤዚ ዔርዘቶ ያኦሲ ጉሙርቃዎ ቃኦሎና ኮዠ ዔርዘያና ዋይዚ ዋይዚ ዲጩያ፡ ዩሱስ ከሪሰቶሴም ኮሺ ማዲያ ማዔሢ ዩያና ኔ ማርካሳንዳኔ። 7 ጋርቹ ለአሎኮ ፓሠቀ ሃይሶና ሃያ ዓጮኮ ጉሪ ማዔ ሃይሶይዳፓ ሃኪ፡ ዓያና ዛላ ባኦዚ ማዲ ማዲ ዔሬ። 8 ዑሢ ደዲሻኒ ማዲንታ ማዲ ዳካ ዎደር ማኦዳኔ፤ ዓያና ዛላ ባኦዚ ማዲ ማዲ ዔሬሢ ጋዓንቴ ሃሢያ ማዎም ሃጊያ ማዓንዳ ናንጎም ዎዛ ዓኦያ ማዔሢር ቢያሢም ማኦዳያኬ። 9 ዩይ ዓሲ ቢያ ዔራኒ ኮይሳ ጎኔ ሃይሴኬ። 10 ኦኦኒያ ሜታዲ ማደና ላቢንታሢ ዩያርኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ኦኦኒ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሃሢ ዓሰ ቢያ፤ ባሼና ሃሃ ያኦሲ ጉሙርቃ ዓሰ ቢያ ዳቂሻያ፡ ባይቁዎ፡ ያኦዛሢ ደታሢርኬ።

11 ሃንሢ ባኮ ዓሰ ዓይሢ፤ ሃሃ ዔርዘ። 12 ኦኦኒ ዴጌ ማዔሢር ያኦኒያ ኔና ቦሆፓ፤ ኦኦኒ ጋዓንቴ ጌሰታ ጌኤዘና፡ ናንጋ ናንጎና፡ ናሹዎና፡ ያኦሲ ጉሙርቃዎና ሃሃ ኔ ናንጎ ዓኦሳ ባኦዚፓ ጌኤሺ ካፒሢና ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰም ኮሺ ማላታ ማዔ። 13 ታኦኒ ኔ ኮራ ሙካንዳያ ሄላንዳኦና ጌኤዠ ማዎኦፓ ደርም ናባቢሢና፡ ከኤዚሢና፡ ዔርዘሢና ደዴ። 14 ያኦሲ ማላፃ ኔኤም ከኤዚንቴ ዎደና ሃሃ ሺኢጲያ ማኦር ዎይሢ ጩማ ኔ ዑፃ ኩጮ ጌሢ ዎደና ኔኤም ዒንጊንቴ ዓያኖ ዒንጊያ ማደይዳ ፔኤሺያ ዋሊፓ። 15 ኦኦኮ ዲጩያ ዓሳ ቢያ ዴንቃንዳጉዲ ዩንሢ ባኮንሢ ደዲ ማደ፤ ሃሃ ዩንሢ ባኮ ዒናፓ ማደ። 16 ኔ ዛሎ፤ ሃሃ ኔ ዔርዘ ዔርዘያ ዛሎ ኔና ዔሬ፤ ዩንሢ ባኮንሢ ደዲ ማደ፤ ዩያ ኔ ማደቴ ኔናንታ ኔኤፓ ዎይዛ ዓሰንታ ኔ ዳቂሻንዳኔ።

5

ዓሲ ማኦዳሢ ዛላ

1 ጋርቹ ዓቲንቆ ዓደ ማሢ ዛጊ ዘዘራንዳኦፓ ዓቲም ጎሪፓ፤ ዴጌ ዓቲንቆ ናኦቶ ኔኤኮ ጌርሲንሢ ማሢ፡ 2 ሃሃ ጋርቹ ለአሎ ኔኤኮ ዒንደንሢ ማሢ ዛጌ፤ ዩያጉዲ ዴጌ ዉድር ናኦቶ ኔኤኮ ጌርንሢ ማሢ ጌኤሺ ዒናና ዛጌ።

3 ጎኔና ዘኤርይንደ ማዒ፡ ሜታዴ ለአሎ ዛጊ ማኦዳ። 4 ዘኤሪንደኮ ናይ፤ ሃሃ ናኦዚ ናይ ዓኦቶ ዩንሢ ናኦቶንሢ ፔ ማኦር ዓሰ ማኦዳያ ሃሃ ዔያቶ ሸዔ ዓሰና ዓሆ፡ ማዎ ማዔ ዓሰም ኮሺ ማዲ ማሃኒ ኮይሳያ ማዔሢ ዔርንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ያኦሲ ዎዛሳያ ማዔሢርኬ። 5 ጎኔና ዘኤሪንደ ማዒ፡ ፔኤር ናንጋዛ ፔኤኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ያኦዛሢ ዩሢ፡ ዎንቴና ርኦሪና ያኦሲ ማኦደ ኮዒ፡ ዒዛ ሺኢጲሢና ደዲ ናንጋኔ። 6 ሃያ ዓጮ ዎዛ ሌሊ ናሽካ፡ ዘኤርይንደ ማዔ ለአላ ጋዓንቴ ዔቂ ዓኦፃ ሃይቂያኬ። 7 ዔኤቢ ደንኪሳ ባኦዚ ባኦያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ዔያቶ ዘሬ። 8 ፔ ዒጊኖም ባሼና ፔኤኮ ዑኬ ማኦር ዓሰ ማኦዳዎኦሢ፡ ያኦሲ ጉሙርቃዎ ካኦዠ ሃሺያኬ፤ ፔቶ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃዎ ዓሰፓ ባሼ ፑርታ ዓሲኬ።

9 ለዓ ለሃታሚ ለዒኮ ደማ ማዔ ዘኤሪንደ ማዔ ለአሎ ያኦፒ ዓርቆ ቤዛ ዓርቂ፤ ሃሃ ሱንፃ ዓርቂንታ ዓሳ ፔቴ ዓሲም ሎዔ ለአሊ ማዓንዳያ

ኮይሳኔ። 10 ሃሃ ናይ ቃራሲ ዲቻያ፡ ሾኦቹ ዔካያ፡ ያኦሲም ደማዴ ዓሰኮ ቶኪ ማሰካያ፡ ሜታዴ ዓሰ ማኦዳያና ዓይጎዎ ኮሺ ማደ ቢያ ማዲሢና ዔርቴያ ማዓኒ ኮይሳኔ።

11 ጋርቹባኦ፡ ደዲ ማዔ፡ ዘኤርይንዳሢ ጋዓንቴ ያኦፒ ዓርቂ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያቶ ዓሽኮ ሱኡካ ባሼም፡ ከሪሰቶሴ ዔያታ ናሽካ ናሹማ ዳኬም ሎዒኒ ዔያታ ኮዓንደያታሢርኬ።

12 ዩያይዲ፡- ቤርታ ዔያታ ከሪሰቶሴና ጫኦቂ ጫኦቂዎ ሃሻንዳሢር ፑርታና ዎጊንታንዳኔ።

13 ሃሃ ዔያታ ማደ ሃሺ ዓሲ ማኦሪ ሃንቲሢ ዓርቃንዳኔ፤ ማደ ሃሺ ሃንታ ዓሲ ሌሊ ማዒባኦ፡- ዓሲ ደንካያ፡ ዓሲ ባኦዚ ዩላያ፤ ሃሃ ጌሰታኒ ኮይሱዎ ባኦዚ ጌሰታያ ማዓንዳኔ።

14 ዩያር ጋርቹባኦ ዘኤሪንደ ማዔ ደደ ለአላ፡- ሎዒንዳጉዲ፡ ናይ ሾዓንዳጉዲ፡ ማኦርዎ ፔኤኮ ኮይሳ ጎይሢና ዎይሢያ ማዓንዳጉዲ ታ ዘራኔ፤ ያዲዴቴ፡- ሞርካሢ ኦና ጫሽኮንደ ባኦዚ ባይዘንዳኔ። 15 ጎኔና ሃያኮ ቤርታ ያላሃ ጊንፃ ሃንታኒ ፔቴ ፔቴ ዘኤሪንደ ማዔ ለአላ ያኦሲ ጉሙርቃዎ ጎይፃፓ ደቢንቴ ከሰኬኔ። 16 ፔቴ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃዎ ማዔ፡ ለአሊኮ ማርካ ዘኤሪንደ ማዔ ለአሊ ዓኦቶ፡- ዔያታ ሺኢጲያ ማኦርኮ ሜቶ ማዕዎጉዲ ዒዛ ዔያቶ ማኦደንጎ፤ ዩያይዲያና ሺኢጲያ ማኦራ ፔቴታዎ ማኦዳ ዓሲባኦ፡ ዘኤርይንደ ሌሊ ማኦዳኒ ዳንዳዓንዳኔ።

17 ሺኢጲያ ማኦር ዓሰ ቃራሲ ዎይሢያ፤ ባሼ ኮዠ ሃይሶ ከኤዚሢና ዔርዘሢና ላባ ጩሞም ዒንጎ ባኦዚ ጳንጩ ማሢ ዒንጋኒ ኮይሳኔ፤

18 ዓይጎር ጌዔቴ ጌኤዠ ማዎኦፓ፡- «ሃኦኮ ሺርካ ጌሜኮ ዳንጎ ቱኪፓ» ዩያጉዲ ሃሃ፡- «ማዲሢም ማደ ዛሎ ዒንጊንታንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓኔ። 19 ለምዎ ሃሃ ሃይሃ ዓሲ ማርካዲባኦንቴ ሺኢጲያ ማኦር ጩሞ ዑፃ «ዳቤኔ» ጎዎ ባኮ ዎይዚፓ። 20 ሜሌ ዓሳ ዒጊጩ ካፒንታንዳጉዲ ጎም ማደ ዓሰ ዓሰ ቢያኮ ቤርታ ጎሬ።

21 ኦኦኒ ማደ ማደና ቢያ ፔቴያ ባጋሢዳፓ ባሽሱዎፃ ሃሃ ያናኦ ደማሱዎፃ ሃያ ታኦኮ ዘር ቢያ ኔ ኩንሣንዳጉዲ ያኦሲና ዩሱስ ከሪሰቶሴና ሃሃ ደኦሪንቴ ከኢታንቸና ማርካ ማሢ ታ ኔኤም ከኤዘኔ። 22 ያጊዳኦ ኔ ኩጮ ጌሥሢና ደኦራኒ ሩኡሪፓ፤ ሜሌ ዓሰና ዎላ ጎሜ ማዲሢር ፔቴ ማዒፓ፤ ኔ ቶኦኮ ጌኤሺ ካፒ።

23 ኦኦኮ ጎጾ ደርዒሢና ቢያ ዎዴ ኔና ሃርጋ ሃርጎ ዛሎ ዎይናፓ ኮሻና ዑዠ ዳካ ዑሽኬ፤ ዎኦሢ ሌሊ ዑሽኪፓ።

24 ፔቴ ፔቴ ዓሰኮ ጎማ ዔርቴያ ማዒ፡ ጋፒንፃ ዎጎ ከላ ሄሉዎንቴ ቤርታዲ ዔያቶ ዓርቃኔ፤ ዛሎ ዓሰ ጎማ ጋዓንቴ ጊንፃዲ ዓርቃኔ። 25 ዩያጉዲ ኮሺ ማደ ፔጋኦኬ፤ ፔጋ ማዒባኦፃ ዓቲያ ያዲ ዓኦሺንቴ ዓታዓኬ።

6

ዓሰኮ ዓይሌ ማዒ ማደ ዓሰም ከኤዚንቴ ዘር

1 ያኦሲ ሱንፃና ኦ ዔርዘ ዔርዘያና ጫሽኪንቴዎጉዲ ዓሰም ዓይሌ ማዒ ማደ ዓሳ

5:18 5:18 ላሚ. ዎማ 25:4፤ ማቲ. 10:10፤ ሉቃ. 10:7። 5:19 5:19 ላሚ. ዎማ 17:6፤ 19:15።

ቢያ ዲያቶ ወይህ ዓሳ ቦንቸንታኒ ኮይሳህ
 ዔርንጎ። 2 ዲያቶ ወይህ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ
 ዓሳ ማዔ። ጎዳ ዩሱሴ ሱንዖና ዲያቶኮ ዒሾንህ
 ማዔህረ ዓይሎ ማዔ ዓሳ ፔኤኮ ወይህ ዓሳ
 ቦሆፓ፤ ዲያታ ማዳ ማዳና ማእዲንታ ዓሳ
 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃናና ናሽኪንታ ዒሾንህ
 ማዔህረ ቤርታአሰካፓ ባሼ ዲያቶም ማዳንጎ።
 ዩያሮ ኔኤኒ ዔርዛንዳያና ዘራንዳያና ኮይሳህ
 ዩያኮ።

ሚኢሼ ናሹሞ

3 ጎኔ ያኦሲ ካአዦና ዋላ ፔቴ ማዔ ባኮ ዔርዚያ፤
 ሃሃ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ጎኔ ቃአሎ ሃሺ።
 ዲማዳ ባአዚ ዔርዛ ዓሳ ዓአቶ። 4 ዩይ ዓህ
 ያዮቶርቃያኮ፤ ዔራ ባአዚያ ባአያኮ። ጋዓንቴ ፔቴ
 ጌይንቴ ባአዚዳ ማርሚህና ዣሊህናኮ ፑርታ
 ሱኡኮ ዓአያኮ፤ ዩይ ባካ ቁኢሩሞ። ዑራ። ጫሺ።
 ፑርታ ዓልተሂንታ። 5 ዒና ባይቁያና ጎኑሞባአ ዓሳ
 ማዦ ጋፑሞ ማርሞንታ ዔኪ ሙካኔ። ዩያጉዴ
 ዓሳም ያኦሲ ካአሽኪያ ቆሎ ዳንቁሂኮ ካራ ማዓ
 ጴዳኔ።

6 ጎኔና፡- «ታአም ዓአህ ጊዳንዳኔ» ጋዓ ዓሳም
 ጋዓንቴ ያኦሲ ካአሽኪያ ዑሃ ዓአዳ ያርጎቹሞኮ።
 7 ዓይጎሮ ጌዔቴ ሃያ ዓጮ ዓይጎሞ ኑ ዔኪ
 ዩዒባአሴ፤ ሃሃ ሃያ ዓጮፓ ዔኪ ኑ ዓአዳንዳ።
 ዓይጎ ባአዚያ ባአሴ። 8 ጋዓንቴ ኑ ሙዓንዳ
 ባአዚና ማአዓንዳ ባአዚና ዳንቁቴ ኑም ጊዳንዳኔ።
 9 ያርጎቹ ማዓኒ ኮዓዘንህ ጋዓንቴ ዳቢሻ ፒሮይዳ
 ጌሊ ዓሳ ፑርቲሳያና ባይዛ። ፓህሞያና ማቶ
 ማዔ ሱኡኮይዳ ዓርቁንቴ ሎአማንዳኔ። 10 ወይቴ
 ጌዔቴ ሚኢሼ ኮሺ ናሽኪህ ፑርቲሞ ቢያኮ
 ካራኮ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሚኢሼ ዳንቃኒ ሱኡካዲያና
 ያኦሲ ጉሙርቁፓ ሃኪ። ፔ ናንጎ ማቶይዳ ዓጌኔ።

ጳውሎሴ ዲሞቴዎስም ዓይህ ባኮ

11 ኔኤኒ ያኦሲ ዓህዮ! ዩያ ቢያይዳፓ ሺኢኮ፤
 ያሎሞ። ጎኔ ዲያናና ዓአ ዓሳ ማዓህ። ያኦሲ
 ጉሙርቁህ። ናሹሞ። ጊቢ ዳንዳዒህና ሼሌዑሞና
 ዓአያ ማዔ። 12 ያኦሲ ጉሙርቁፓ ዛሎና ዓአ
 ኮዦ ያሎ ያልቴ፤ ሚርጌ ዓሳ ቤርቶይዳ ኮሺ
 ጉሙርቁንተህና ኔ ማርካዳ። ሃሃ ዩያም ኔ
 ዔኤሊንቴ። ናንጊና ናንጎይዳ ደዴ። 13 ቢያ ባአዘም
 ሽምፖ ዒንጋ። ያኦዛህንታ ሃሃ ጴንዮሰጲላያሴ
 ቤርታ ጎኑሞ ዛሎ ማርካዳ። ዩሱሴ ኪሪሰቶሴንታ
 ማርካ ማሂ ታ ኔና ዓይህኔ። 14 ኑ ጎዳህ። ዩሱሴ
 ኪሪሰቶሴ ሙካንዳያ ሄላንዳአና ሃያ ዓይህያ
 ዳቢንቴ ባአያና ዳንኪሳ ባአዚ ባአያ ማዒ ካፔ።
 15 ኪሪሰቶሴኮ ሙኪያ ኬላ ዓንጂንቴያና ፔኤሮ
 ወይህያ ማዔ። ካአቶኮ ካአቲ። ጎዳቶኮ ጎዳ ጌህ
 ኬሎና ማዓንዳኔ፤ 16 ዒዚ ሌሊ ሃይቁዋያኮ፤
 ሃሃ ያኦሲያ ባንህ ዑካኒ ዳንዳዑሞ። ፖዒዳ ዒ
 ናንጋያኮ፤ ዒዛ ፔቴታዮ ዛጌ ዓሳ ባአሴ፤ ሃሃ
 ያኦሲያ ዒዛ ዛጋኒ ዳንዳዑሞ። ቦንቸና ዋልቁና
 ናንጊና ዒዛም ማዖንጎ፤ ዓአማን።

17 ሃያ ዓጮኮ ያርጎጮ ዓሳ ያቶርቁፓዲ ሃሃ
 ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ዲያታ ፔኤኮ ባይቃ ቆሎይዳ
 ማህሞጉዲ፤ ዲያታ ጌህ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ኑና
 ዋዛሳኒ ቢያ ባአዚ ዑሃ ዓአህ ኑም ዒንጋ። ያኦዛህ
 ዑፃ ማሃንዳጉዲ ዘሬ። 18 ሃሃ ኮሺ ማዳ ዲያታ
 ማዳንዳጉዲ። ዩያ ማዳ ማዲያና ዔርቴ ዓሳ

ማዓንዳጉዲ ሃሃ ዲያቶኮ ዓአ ባኮ ዒንጋኒና ፓቂ
 ጊሽታኒ ናሽኪያ ማዓንዳጉዲ ዘሬ። 19 ዩያ ማዲያና
 ጎኔ ናንጎ ዳንቃኒ ዓይፃ ደዲ ማዔ። ቆሎ ሃጊ
 ሙካንዳ ወይኮ ፔኤም ዲያታ ቡኩሳያ ማዓንዳኔ።
 20 ዲሞቴዎሴ! ያኦሲ ኔኤም ዒንጌ ባኮ
 ቢያ ካፔ፤ ዔራቶቹዋንቴ «ዔራቶኮ» ጌይንቴ።
 ፓህሞ ዣሊህና ማርሚህ ሃሺ። 21 ፔቴ ፔቴ
 ዓሳ፡- «ዩያጉዴ ዔራታ ኑኡኮ ዓአኔ» ጌዒ ያኦሲ
 ጉሙርቁፓ ጎይያ ሃሺ ኬሰኮኔ። ያኦሲኮ ኮሹሞ
 ዒንጊያ ኔኤና ዋላ ማዖንጎ።

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ለሚ ዳኬ ኪኢቶ ሂሞቲዎሴም ዓይያ ካር

ሃይ፡ ጳውሎስ ሂሞቲዎሴም ፃኣፔ ለምዓሳ ኪኢታ፡- ዓዛኮ ዴማ ማዒ፡ ዎላ ማዳያ ማዔ፡ ጳይህ፡ ሂሞቲዎሴም ባሽ ዘር ዘራያኬ። ሚርጌና ዒ ዘራሂ ጊቢ ዳንዳዒሂ ዛላኬ፤ ሂሞቲዎሴ ዘራንቴሂ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ጉሙርቁንቴ ማርካዳንዳጉዲ፡ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ኮዦ ሃይሶና ሚናኣ ጫኣቃሂ ማፃኣፓ ዔርዛ ባኮ ኮሺ ደዲ ዒ ዓርቃንዳጉዲና ዎዚ ሜቶና ዒዲንቴና ሚርጌቶዎ የኦሲ ቃኣሎ ዔርዚያና ኮዦ ሃይሶ ኬኤዚያ ማደዎ ደዲ ማዳንዳጉዲኬ።

ሂሞቲዎሴም ባሽና ላቲ ኬኤዚንቴ ባካ ዔኤያቶና ፓሡዎ ማርሚሂናይዳፓ ሃካንዳጉዲኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩያጉዴ ባኣዚ ዎይዛ ዓሶ ባይዚሂዳፓ ዓታዛ ሜሌ ማኣዳ ባኣዚ ባኣሴ።

ዩያ ቢያና ሂሞቲዎሴ ማላንዳያ ኮይሴሂ ጳውሎስኮ ናንጋ ዎማዲ ማዔቴያ፡ ጌይፃ፡- ዒዛኮ የኦሲ ጉሙርቁያ፡ ጊቢ ዳንዳዒያ፡ ናሹዎ፡ ደዲሞና ዒዲ ዳኪንቴያና ሃሂ ዒዛ ሄሌ ሜታሂ ዒ ማላታ ማሂ ናንጋንዳጉዲኬ።

ማፃኣፔላ ደማ ደማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-2)

ጳውሎስ ጋላቴ ጋላቶና ዘሬ ዘር (1:3—2:13)

ሂሞቲዎሴ ማዳንዳጉዲ ዓይሂንቴ ባኮና ላቲ ኬኤዚንቴ ባኮ (2:14—4:5)

ጳውሎስ ዒ ዓኣ ጎይያ ኬኤዚሂ (4:6-18)

ጋፒንሂ ሃይሴ (4:19-22)

1 ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ጴጌ ናንጎኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ጎይያ የኦሲ ማላሂና ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ ማዔ፡ ጳውሎስይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፡-

2 ታኣኒ ናሽካ ናዓሂ፡ ሂሞቲዎሴም፤

የኦሲ፡ ዳዳሂና ኑ ጎዳሂ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ማኣሪያና ሃሂ ዎዞና ኬኤም ማዎንጎ።

ሂሞቲዎሴም ዘርና ዘር

3 ቢያ ዎዴ ዎንቴና ርኦሪና ኔ ዛሎ ማሊ ማሊ ታ ሺኢቃኣና ቤርታኣ፡ ታ ዓደንሂጉዲ ጌኤሺ ዒናፓ ታ ካኣሽካ የኦዛሂ ታ ጋላታኤ። 4 ኔ ዩኤኪ ዓቢቴ ዓቢያ ታ ዋለባኣሴ፤ ዩያር ሚርጌና ዒና ታኣኮ ዎዛዳንዳጉዲ ኔና ዘጋኒ ታ ኮዓኔ። 5 ኔኤኮ ዓኣ ጎኔ፡ የኦሲ ጉሙርቁያ ታ ጳቂህኔ፤ ዩያጉዴ ጉሙርቁያ ቤርታ ኔ ዓሆ ሎይዴይዳ ሃሂ ኔ ዒንደ ዔዩንቁይዳ ዓኣያኬ፤ ሃሂ ኔኤኮዎ ዩያጉዴ ዓኣሂ ታ ዔሬኔ። 6 ዩያር ታ ኔ 0-9 ኩጮ ጌሂም ኔ ዔኬ፡ ኔ ጊዳ ዓኣ የኦሲኮ ዒንጊያ ማደይዳ ፔኤሺ ኔ ዲቻንዳጉዲ ታ ኔኤም ኬኤዛኔ። 7 ዓይጎር ጌዔቴ የኦሲ ኑም ዒንጌሂ ዎልቁንታ ናሹሞንታ ዒንጋያ፤ ሃሂ ኑና ኑ

ዔሪ ዎይሃንዳ ዓያና ማዓንዳኣፓዓቴም ዒጊቹም ዓያናቴዎሴ።

8 ዓካሪ ኑ ጎዳሂ ዛሎ ዓሶም ማርካዳኒ ሴልቁፖ፤ ሃሂ ዒዛ ዛሎር ቱኡቴ፡ ታ ዛሎርዎ ሴልቁፖ፤ የኦሲ ኔኤም ዒንጋ ዎልቆና ኮዦ ሃይሶ ዛሎር ታኣና ዎላ ሜታዴ። 9 ዒዚ ኑኡኒ ማዴ ኮዦ ማደርቱዎንቴ ፔ ማሊያና ፔኤኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ዳቂሺ፡ የኦሲም ደማዴያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ኑና ዔኤሌኔ፤ ዩያ ኮሹሞ ዒንጊያ ሚርጌ ዎዴኮ ቤርታ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኑም ዒንጌኔ። 10 ዩይ የኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ኑና ዳቂሺ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶኮ ሙኪያና ሃሂ ፔጋዲ ዔርቴኔ። ዒዚ ሃይሴኮ ዎልቁ ባይዚ ኮዦ ሃይሶ ዛሎና ሃይሴባኣ፡ ናንጊና ናንጊ ኑም ዳዌኔ።

11 ታኣኒያ ዩያ ኮዦ ሃይሶ ኬኤዚያ፤ ዩያ ማደም ዳኪንቴያ ሃሂ ዔርዚያ ማዒ ደኣሪንቴኔ። 12 ሃያ ታ ሜታሂ ዔካሂ ዩያርኬ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ሃያ ሜቶ ዔኪያና ሴልቁዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዎና ጉሙርቃቴያ ታ ዔራኔ፤ ታ ዒዛም ሃዳርሲ ዒንጌ ባኮ ዩኖ ኬሎ ሄላንዳኣና ዒ ካፓኒ ዳንዳዒሂ ታ ጉሙርቃኔ። 13 ታ ጊዳፓ ኔ ዎይዚ ዔሬ ቃኣሎ ማላታ ማሂ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ኑኡኮ ዓኣ ፔቱሞ ዛሎና ጴዳ ጉሙርቁያና ኮሹሞና ደዲሺ ዓርቁ። 14 ኑ ጊዳ ዓኣ ዓያኖ ጌኤዦ ዛሎና ኔና ጉሙርቁ ኔኤም ዒንጊንቴ ባኮ ካፔ።

15 ዒሲያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ታና ሃሹሂ ኔ ዔራኔ፤ ዔያቶ ባኣካ ፔጌሎሴና ሄርሞጌኔሴና ዓኣኔ።

16 ጎዳ የኔሰፖሪ ማኣር ዓሶ ማኣደንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያታ ሚርጌ ዎዴ ታና የኦጪ ደዲሺኔ፤ ሃሂ ታ ቱኪንቴሂር ሙኪ ታና የኦጪያዎ ሴልቁ ሃሽባኣሴ። 17 ዒዚ ርሚ ዓጮ ሙካዎ ሚርጌና ኮይ ታና ዴንቁኔ፤ 18 ጋፒንያ ኬሎና ጎዳ ዒዛም ኮሺ ማደንጎ፤ ቤርታ ታ ዔፕሶኔይዳ ዓኣና ዒ ዎማይዲ ታኣም ማዴቴያ ኔ ኮሺ ዔራኔ።

2

ኪሪሰቶሴ ማደ ዛሎ የልታ ዓሲ ማዒሂ

1 ዓካሪ ታ ናዓሂያ! ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ኮሹሞ ዒንጊያና ደዴ። 2 ሚርጌ ማርካ ማዓ ዓሶ ቤርታ ታጊዳፓ ኔ ዎይዚ፡ ዔሬ ዔራቶ ሜሌ ዓሲ ዔርዚኒ ዳንዳዒያ፤ ሃሂ ጉሙርቁንታ ዓሲም ሃዳርሲ ዒንጌ።

3 ኔኤኒ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ማደ ዛሎ የልታ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዒ፡ ሜታሂ ኑኡና ዎላ ጊቢ ዳንዳዒያ። 4 ፖኦሊሴ ማዔ ዓሲ ፖኦሊሶ ዓይሃሂ ዎዛሳያ ማዓኒ ጊኢጌያ ማዓንዳኣፓዓቴም ፖኦሊሴም ኮይሱዎ ባኣዚዳ ጌሎዎሴ። 5 ዩያጉዲ ሃሂ ጳሺ ጳሽካ ዓሲ ዓይሂንታ ጎይያማ ጳሽኪባኣያታቴ ጳዦና ባሺ ዴንቆ ባኮ ዔኩዎሴ።

6 ደዲ ጎሽካ ዓሂ ሃኣኮ ካዲሲ ሙዓ ዓሶይዳፓ ቤርታዳሂ ማዓንዳያ ኮይሳኔ። 7 ጎዳሂ ቢያ ባኣዚና ጳቂሥሂ ማላሂ ኔኤም ዒንጋንዳሂር ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ቢያ ዒና ዔኬ።

8 ሃይባፓ ዔቁሂ፤ ሃሂ ዳውቴ ዜርፃሂ ማዔ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ማሎ፤ ታኣኒ ኬኤዛ ኮዦ ሃይሳ ዩያኬ። 9 ዩያ ኮዦ ሃይሶ ኬኤዚያ ዛሎና ፑርቴሴ ዓሲጉዲ ቱኡቴ ሜቶ ታ ሃሂ ዔካኔ፤ የኦሲኮ

ቃኦላ ጋዓንቴ ቱኡቱዋሴ። 10 ዩያሮ ዔያታ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ዳቂንቶና ናንጊና ናንጋ ስንቸ ዳንቃንዳጉዲ ሃሣ ያኦሲ ዶኦሬ ዓሶር ጌዒ ቢያ ባኦዚ ታ ዳንዳዓኔ።

11 «ዒዛና ዋላ ኑ ሃይቁቶ

ዒዛና ናንጊና ኑ ናንጋንዳኔ።

12 ገቢ ዳንዳዓሢና ዶዴያ ኑ ማዔቴ

ዒዛና ዋላ ኑ ካኦታዳንዳኔ።

ዒዛ ኑ «ዔሩዋሴ» ጌዔቴ ዒዚያ ኑና «ዔሩዋሴ» ጋዓንዳኔ።

13 ኦኡኒ ጉሙርቂንቱዋያ ማዔቴ

ዒዚ ጌና «ዔሩዋሴ» ጋዓኒ ዳንዳዐ-ዋኦሢና ጉሙርቂንታያ ማዒ ናንጋንዳኔ።»

ጋዓ ቃኦላ ጎናዲ ዔርቴያኩ።

ያኦሲ ባኦዚ ዶዲ ማዳ ዓሲ

14 ሃያ ባኮ ዔያቶም ኮሺ ኬኤዜ፤ ዩይያ-ጌይንቴ ባኦዚዳ ዔያታ ማርሚ ሸሩዋጉዲ ያኦሲ ማርካ ማሂ ዔያቶም ላቲ ኬኤዜ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ማርማሂ ዋይዛ ዓሶ ባባይዛጋቲም ዓይጎዋ ማኦዲዋሴ። 15 ጎኔ ያኦሲ ቃኦሎ ፒዜ ዔርዛያ፣ ማዳ ማዶናኦ ስርሲንቱዋ ዓሲ፤ ሃሣ ዔርቴ ማዳ ዓሲ ማዒ ኔና ያኦሲ ቤርቶ ሸኢሻኒ ዶዴ። 16 ሃያ ዓጮ ባኦዚ ማዔያ፣ ሃሣ ጉሪ ጌሰቲ ሸር ጌኤዛጋ ሃኩ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይያጉዴ ሃይሳ ዓሲ ያኦሲዳጋ ሃኩሳሢርኩ። 17 ዔያቶኮ ጌኤዛጋጋዋ ከሢጉዲ ያየርሳታያኩ፤ ዔያቶ ባኦካ ሃሚኔዎሴና ፒሊያሴና ዓኦኔ። 18 ዩንሢ ዓሳ፡- «ሃይቁ ዓሶኮ ሃይባጋ ዔቁፃ ቤርታ ማዒ ጋፔ።» ጌይ ጌይ ማርማሂና ጎኑም ጎይፃጋ ደቢንቲ ኬሰኪ ፔቲ ፔቲ ዓሶኮዋ ጉሙርቂያ ዣኦሊሳኔ። 19 ያዒ ማዔቴያ፡- «ጎዳ ጌኤም ማዔዘንሢ ዔራሬ» ዩያጉዲ ሃሣ፡- «ጎዳ ማኦዲም ዔኤላ ዓሲ ቢያ ፑርታ ባኦዚዳጋ ሃኮንጎ» ጋዓ ማላታ ዓይሢንቲ ዓኦ፣ ዓገጡዋ ያኦሲ ዔቂሴ ስኦኮላሢ ዔቁ ዓኦ ጎይሣኩ።

20 ፔቲ ዳኤፒ ማኦሪዳ ዋርቁና ቢራ ዓንጊናይዳጋ ኮሺንቴ ሜሄ ሌሊ ዓኦያቱዋንቴ ሚሢና ዓጠናይዳጋ ኮሺንቴ ሜሄያ ዓኦኔ። ዩያቶይዳጋ ዛላ ስንቸንታ ማዶም ማዓያ፤ ዛላ ጊንሣ ዳካ ማዶም ኮይሳያኩ። 21 ዓካሪ ያኦኒያ ፔ ቶኦኮ ዩንሢ ፑርቶ ባኮንሢዳጋ ጌኤሺ ካፔቶ ስንቸ ማዶም ማዔያ፣ ያኦሲም ዶማዴያ፣ ፔ ጎዳሢሚኦ ኮይሳያ ሃሣ ኮሺ ማዶም ቢያ ጊኦጌ ማሂ ማዓንዳኔ።

22 ፑርታ ማዔ፣ ዳጋቶ ሱኡኬይዳጋ ሃኩ፤ ጌኤሺ ዒኔና ጎዳ ካኦሸካ ዓሶና ዋላ ማዒ ደሎም፣ ያኦሲ ጉሙርቂሢ፣ ናሹሞንታ ኮሹሞንታ ዓኦያ ማዒ ናንጌ። 23 ዑራ ማዣሢ ዔሪ ዔኤያቶ ጌኤዘና ጋሡዋ ማርማሂና ሃሹ። 24 ጎዳ ዩሱሴም ማዳ ዓሲ፡- ቢያ ዓሲም ሸሌዔ፣ ዓሲ ዔርዛኒ ዳንዳዓያ ሃሣ ዔኤቢ ገቢ ዳንዳዓያ ማዓንዳኦጋቲም ዑ-ዑራዳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ 25 ጎኑም ዔያታ ዔራጎዳጉዲ ያኦሲ ዔያቶም ጎሞ ጎያንቴ ዓቶም ጋዓንዳያ ናንዳኔ ጌዒ ዒዛ ዒዛ ፑርቶ ዓሶ ሸሌዑዋና ፒዚሳያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 26 ዩያይዳቴ ዔያቶኮ ዒና ማዔም፣ ፃላሄ ፔ ማሊያ ዔያታ ኩንሣንዳጉዲ ዔያቶ ዓይሢ ፒራሢዳጋ ዔያታ ቶላንዳኔ።

3

ጋፒንፃ ዋዶና ማዓንዳ ፑርቶ ባኮ

1 ጋፒንፃ ዑካኦና ሜታሳ ዋዶ ዩዓንዳሢ ዔሬ፤ 2 ዓሲ ፔና ናሸካያ፣ ሚኦሸር ጎጋይቃያ፣ ሄርሺንታያ፣ ያቶርቃያ፣ ጫሸኪንታያ፣ ሾዔ ዓሶም ዓይሢንቱዋያ፣ ኮሺ ማዶና ዛላም ማሂ ማሉዋያ፣ ጌኤሹሞባኦ ዓሲ፣ 3 ናሹሞባኦ ዓሲ፣ ዓሲና ዋላ ጌኦጋኒ ኮዑዋ ዓሲ፣ ዓሲ ደንካያ፣ ፔና ዔሪ ፒኦጋኒ ኮዑዋ ዓሲ፣ ዓሲ ደንካያ፣ ፔና ዔሪ ዋይሡዋያ፣ ዓሲ ሚጠንቱዋያ፣ ኮሺ ማዔ ባኦዚ ቢያ ዒፃያ፣ 4 ጉሙርቂንቱዋ ዓሲ፣ ዔኤቢ ዔሩዋያ ሩኡራያ፣ ጉሪ ሆኦሊንታያ፣ ያኦሲዳጋ ባሺ ጌኤም ኮሸካ ባኦዚ ናሸካያ ማዓንዳኔ። 5 ያኦሲ ጎኔ ካኦሸካያ ማላያ ጎኔ ካኦኮኮ ዋልቆ ጉሙርቂዋያ ማዓንዳኔ፤ ዩያጉዴ ዓሶጋ ሃኩ። 6 ዩያታ ዓሳ ዓሲኮ ማኦሪ ዔርቱዋ ጎይሢና ጌሊ ጌሊ ሚርጌ ጎሜ ማዳያ ሃሣ ዲማ ዲማ ፑርታ ሱኡኬና ናንጋ፣ ዓያና ላቤ ላኦሎ ዳቢሻ ዓሶኩ፤ 7 ዩያጉዴ ላኦሎ ቢያ ዋዶ ዔርዘኔ፤ ጋዓንቴ ጎኑም ዔያታ ዔራሬ ማሊ ዳንዳዐ-ዋያኩ። 8 ዒያኔሴና ዒያምቤሬሴ ጎያዘንሢ ሙሴ ዒፃ ማከሢ ጎይፃ ዩንሢ ዓሳ ማሊያ ዔያቶኮ ፑርቲያ ሃሣ ያኦሲ ጉሙርቂያ ዛሎና ዳቢንቲያ ማዔሢር ጎኑም ዔያታ ዒፃ ማካኔ። 9 ዒያኔሴና ዒያምቤሬሴናኮ ዔኤያታ ፔጋዲ ዔርቲሢጉዲ ዩንሢ ዓሶኮዋ ዔኤያታ ዓሲ ቢያ ቤርታ ፔጋዲ ዔርታንዳሢር ዔያቶም ጌኦጋዓኩ።

ጳውሎሴ ጊሞቴዎሴም ላቲ ኬኤዜ ባኮ

10 ኔኤኒ ጋዓንቴ ታኦኮ ዔርዘያ፣ ታ ናንጌ ናንጎ፣ ታ ማላ ማሊያ፣ ያኦሲ ጉሙርቂያ፣ ገቢ ዳንዳዒያ፣ ናሹሞና ዶዲሞና ዛጊ ዔራሬ፤ 11 ዩያጉዲ ሃሣ ዓይንጎቲ ታ ዳውሲንቴ ዋዶና ታኦና ዋላ ሚታሢያ ኔ ዔኬኔ፤ ዓንፃሲያና ዒቆኒዮና ሊሰደራይዳ ታና ሄሌ ባኮና ገቢ ታ ዓኦሢ ዳውሲንጎቲያ ኔ ዔራሬ፤ ጎዳ ጋዓንቴ ዩያ ቢያይዳጋ ታና ዳቂሸኔ። 12 ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ገንፃ ሃንታያ ማዒ ዓያና ናንጊ ናንጋኒ ኮዓዘንሢ ቢያ ዓይንጎቲ ዳውሲንታኔ። 13 ፑርቶ ዓሶና ጌሻ ዓሶና ጋዓንቴ ዓሲ ዳቢሺ ዳቢሺ፣ ሃሣ ፔ ቶኦኮዋ ዳቢንጎቲ ፑርቲሞይዳ ፑርቲሞ ቃሲ ቃሲ ዳንዳኔ። 14 ኔኤኒ ጋዓንቴ ዋይዜሢና ዔሪ ጎኑምና ዶዴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ኔኤኒ ዩያ ፃ ጊዳጋ ዔኬቴያ ዔራሢርኩ። 15 ጌኤዦ ማፃኦጎ ናኦቶጋ ዓርቂ ኔ ዔራሬ፤ ዩንሢ ጌኤዦ ማፃኦጎንሢ፡- ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያና ጴዳ፣ ዳቂንታ ባንሢ ሄሊሳኒ ዳንዳዓ ዔራቶ ዓኦዘንሢ። 16 ጌኤዦ ማፃኦጎ ቢያ ያኦሲ ዓያና ማሊሴም ፃኦፒንቴያኩ፤ ዩይያ፡- ጎኑም ዔርዘኒ፣ ዳቢንቴ ዓሶ ዘራኒ፣ ዳቢንቶዋ ጊኦሊሻኒና ፒዜ ናንጊም ኮይሳ ማሊሢ ዒንጋኒ ማኦዳያኩ። 17 ማኦዳ ጎይፃ ያኦሲ ዓሲ ኮሺ ማዶም ቢያ ጊዳያ ማዒ ጴዳንዳጉዲ ማሂያናኩ።

4

1 ያኦሲ ሃሣ ሸምጎና ዓኦ ዓሶና ሃይቁ ዓሶና ዑ-ፃ ዋጋኒ፣ ካኦቲ ማዒያ ዋይሢ ሙኪ ጴዳንዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ማርካ ማሂ ታ ኔና ሸኢቃኔ፤ 2 ያኦሲ ቃኦሎ ኬኤዜ፤ ጊኦጊቴያ ጊኦጊባኦቴያ ዶዲ ማዴ፤ ዓሶም ኬኤዚ ኬኤዚ ሃሣ ጎሪ ጎሪ፣ ዘሪ

2:12 2:12 ማቴ. 10:33፤ ሉቃ. 12:9፤ ገይ. ማፃ 16:5። 3:8 3:8 ኬሲ. ማፃ 7:11። 3:11 3:11 ዳኪ. ማዶ 13:14-52፤ 14:1-7፤ 8-20።

ዘሪ፡ ገቢ ዳንዳዊና ይያጉዲ ቃላሎ ዔርዚህናኣ ደዴ። 3 ዓይጎር ገዕድቲ ዓሳ ያኣሲ ቃላሎ ዋይዚ ዔካኒ ኮዑዎ ዎዴ ሙካንዳሂርኬ፤ ጋዓንቴ ዓሳ ዔያቶ ናሻ ሃይሴ፤ ሃሃ ዔያታ ዋይዚ ኮዓ ሃይሶ ኬኤዘንዳ ፔኤኮ ዔርዚ ዓሲ ቡኩሳንዳ። 4 ዔያታ ጎኔ ባኣዚ ዋይዚ ዓዲ፤ ጉሪ ሃይሴ ዋይዚ ናሽካንዳ። 5 ኔኤኒ ጋዓንቴ ቢያ ባኣዚ ዔሪ ካፒንቴ ናንገ፤ ኔ ገዳ ሙካ ሜቶዎ ገቢ ዳንዳዊ፤ ሃሃ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚ ዎ ማደዎ ደዲ ማደ፤ ያኣሲም ኔ ማደ ዓሲ ማዔ ጎይዖና ኔ ማደኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ማደ ኩንሄ።

6 ታኣኒ ጋዓንቴ ያኣሲም ዒንጎ ባኣዚ ማዒ ዒንገንታኒ ዑኩኔ፤ ሃያ ዓጮይዳፓ ደማዲ ታ ዓኣዳንዳ ዎዳ ሄሌኔ፤ 7 ያኣሲ ጉሙርቂዎ ዘሎና ዓኣ ያሎ ሚርገና ታ ያልቴኔ፤ ጳዥዎ ጋፒንዮ ሄላንዳኣና ታ ጳሽኩኔ፤ ሃሃ ያኣሲ ጉሙርቂዎ ካኣዥዎ ታ ካፔኔ። 8 ዓካሪ ደሎ ማዒ ናንገህረ ዒንገንታ ካኣቶኮ ቶኣካ ዓጎህጉዴ ቦንቾ ባካ ታኣም ገኢገንታ ታና ካፓንዳ፤ ዬያ ባኮ ፒዜ ዎጋያ ማዔ ጎዳሂ ዬኖ ኬሎና ታኣም ዒንጋንዳ፤ ዬይ ታኣም ሌሊቱዎንቴ ዒዛኮ ሙኪ ጴዲዎ ጳቂሂ ካፓዘንሂም ቢያ ዒንገንታንዳ።

ጳውሎስ ፔ ዘሎ ደሞቴዎስም ኬኤዜህ

9 ኔ ታ ኮይላ ዑኩ ሙኩቲ ቃራኬ፤ 10 ዴማሴ ሃያ ዓጮ ናንጎ ናሽኩ፤ ታና ሃሽ፤ ቲሰሎንቄ ዓኣዳ። ታ ኮይላፓ ቁርቁሴ ጋላቲያ፤ ሃሃ ቲቶ ዲልማዲያ ዓኣዳ። 11 ታ ኮይላ ሃሂ ዓኣሂ ሉቃሴ ሌሊኩ። ማርቆሴ ማደም ታኣም ኮይሳያታሂር ኔኤና ዎላ ዒዛ ዔኪ ሙኩ። 12 ቲኪቆሴ ዔፕሶኔ ታ ዳኬኔ።

13 ኔኤኒ ሙካዎ ደርዳይዳ ካርፑሴ ጎዎሂ ኮይላ ታ ሃሽ ዓኣዳ ታኣኮ ዳኤፖ ኮኦቶና ማሪንቴ ማፃኣፖዎ ባሼ ቢራኖ ማፃኣፖ * ዋሉዎዎ ዔኪ ሙኩ።

14 ዒሰከንዲርሴ ጎዎ ገታሂ ፑርታ ማደ ታኣም ማደ፤ ጎዳ ዒ ማደ ማደጉዴያ ዒዛም ዒንጋንዳ።

15 ዒዚ ኔ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ ዓዲ፤ ማኬሂር ኔኤኒ ዒዛ ዔሪ ካፒንቴ።

16 ታና ዎገና ዓርቂሴ ባኮር ቤርታሲ ገኤዘ ማሂዎ ኬኤዚ ታ ሽኢኬ ዎደና ቢያሂ ታ ገዳፓ ደማዴያፓዓቲም ያኣኒያ ታኣና ዎላ ማዒ ታና ማኣዴ ዓሲ ባኣሴ። ዬያ ያኣሲ ዔያቶኮ ዳቢንቴ ማሂ ዓርቆፓ። 17 ጋዓንቴ ኮዥ ሃይሳ ታ ዘሎና ጉቤ ኬኤዚንታንዳጉዲና ዓይሁዴ ማዒ ባኣ ዓሳ ዎይዛንዳጉዲ ጎዳ ታኣና ዎላ ማዒ ታና ደዲሼኔ፤ ሃሃ ዘቦ ዳንጋፓኣ ታና ዳቂሼኔ።

18 ጎዳ ዓይጎዎ ማዎም ፑርታ ባኣዚዳፓ ቢያ ታና ዳቂሻንዳ፤ ጫሪንጫ ዓኣ ዒዛኮ ካኣቱምይዳኣ ታና ዒ ገልዘንዳ፤ ዒዛም ናንገና ቦንቾ ማዎንጎ፤ ዓኣሜን።

ጋፒንሂ ሳራሥሂ

19 ጰሪሰቂላና ዓቂላናም፤ ሃሃ ያኔሰፖሪ ማኣር ዓሶም «ኮሺዳ?» ገዔኔ፤ ገዔ። 20 ዔራሰዎሴ

ቆርንቶሴይዳ ዓቴኔ፤ ደርፒሞሴ ሃርገንቴሂር ሚሊዲዳ ታ ዒዛ ሃሽኔ። 21 ባርጎ ዎዳ ሄሉዎንቴ ታ ኮይላ ኔ ሙኩቲ ቃራኬ።

ዒውቡሉሴ፤ ጴዴሴ፤ ሊኖሴ፤ ቂላውዲያና ሃሃ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሳ ቢያ «ኮሺዳ?» ኔና ጋዓኔ።

22 ጎዳ ኔኤና ዎላ ማዎንጎ፤ ያኣሲኮ ኮሹዎ ዒንገዳ ኔኤም ማዎንጎ።

4:10 4:10 ቆላ. 4:14፤ ፒልሞ. 24፤ 2ቆር. 8:23፤ ጋላ. 2:3፤ ቲቶ 1:4። 4:11 4:11 ቆላ. 4:14፤ ፒልሞ. 24፤ ዳኪ. ማደ 12:12፤25፤ 13:13፤ 15:37-39፤ ቆላ. 4:10። 4:12 4:12 ዳኪ. ማደ 20:4፤ ዔፕ. 6:21-22፤ ቆላ. 4:7-8። * 4:13 4:13 ማሪንቴ ማፃኣፖና ቢራኖ ማፃኣፖ፡- ጋዓሂ ዬኖ ዎደና ማፃኣፓ ፃኣፒንታሂ ዬኖ ባኮይዳኬ፤ ማሪንቴ ማፃኣፓ «ፓፕሪሴ» ጎዎ ሚዎኮ ቁኡሪፓ ኮሹያ ማፃኣ ቢራኖ ገይንታሂ ዒልዒዳፓ ኮሹያኬ። 4:13 4:13 ዳኪ. ማደ 20:6። 4:14 4:14 1ዲሞ. 1:20፤ ዓይኑ. 62:12፤ ሮሜ 2:6። 4:19 4:19 ዳኪ. ማደ 18:2፤ 2ዲሞ. 1:16-17። 4:20 4:20 ዳኪ. ማደ 19:22፤ ሮሜ 16:23፤ ዳኪ. ማደ 20:4፤ 21:29።

ጾታዎች ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪሊቶ ተቶም ዓይያ ካር

ተቶ ዓይሁዳ ማዕባእ ዓሲታዎ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ላይሚንቴ ዓሲ ማዕዛ፣ ጳውሎስና ዋላ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያ ማደ ዓዛኮ ዳማ ማዕ ማደያኮ፤ ጳውሎስ ሃያ ኪሊቶ ጻኦፕሂ ዳጌ ናይታዎ ዓዛና ዋላ ማደ ተቶም ማዕዛ ተቶ ዬኖ ዋዶና ቁርዳሴይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣር ማደ ሃንቴ ሃንቴ ዛጋያኮ። ሃና ኪሊታ ሃይሃ ዳኤፕ ዳኤፕ ማሊሂ ዓርቁያኮ።

ፔታሳዎ፡- ቁርዳሴ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶ ዋይሃ ዓሶኮ ማሊያ ዋማዒ ማዕንዳያ ኮይሳቴያ ባሽ ዒኢካ ዓኣ ዓሶኮ ፑርቶ ማሊያፓ ዓቁያና ዋይሃ ዓሳ ዋማዒ ማዕንዳያ ኮይሳቴያ ተቶም ላቲ ኬኤዚንቴኔ፤ ላምዓሳዎ፡- ሺኢጲያ ማኣርይዳ ዓኣ ዳማ ዳማ ዓሶ ጌይፃ ዓቲንቆ ጋርቻ፣ ላኦጋርቻ፣ ዳጌ ዓቲንቆንታ ዓሶም ማደ ዓሶንታ ዋማይዳ ዒ ዔርዛንዳቴያ ተቶም ዘርናያኮ፤ ጋፒንጆይዳ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶኮ ዓኣያ ማዕን ኮይሳ ማሊሂ ኬኤዛኔ፤ ዬይያ፡- ዓሲና ኮሽኪ ዒጊንቴ ናንጎንድ ጎይሂና ሺኢጲያ ማኣር ዓሶ ባኣካ ዋሊ ዒዲሂንታ ማርግንታ ዳማዲሂንታ ባኣያ ማዕ ናንጎንዳጉዲ ዓሶ ዘርም ጌይ ተቶ ዓይሃያኮ።

ማጻኢ፤ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-4)
- ሺኢጲያ ማኣር ዋይሃ ዓሶ ዛላ ኬኤዚንቴ ባኣዚ (1:5-16)
- ሺኢጲያ ማኣርይዳ ዓኣ ዳማ ዳማ ዓሶ ዛላ ኬኤዚንቴ ባኣዚ (2:1-15)
- ጳውሎስ ዘሬ ዘርና ላቲ ኬኤዜ ባኮ (3:1-11)
- ጋፒንሂ ሃይሴ (3:12-15)

1 ጾኦሎም ማደያ ሃሃ ዬሱስ ከሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ ማዕ፣ ጾኦሎኮ ደኦሪንቴዘንሂ ያኦሲ ጉሙርቁዎ ዛሎ ኬኤዚ ማኣዳኒና ጾኦሲ ካኣኮኮ ጎኑም ዔርዛኒ ደኦሪንቴ ጳውሎስይዳ፡-

2 ዔያቶኮ ናንጊና ናንጊኮ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ዓኣያ ማዕንዳኔ፤ ጾኦሲ ሚርጌ ዋዳኮ ቤርታ ዒንጋኒ ጫኣቁ ናንጊና ናንጎ ዔያታ ዳንቃንዳኔ። ጾኦሲ ፔቲታዎ ሉኡቁቦሴ። 3 ዬና ዋዳ ሄላዛ ጾኦሲ ዬያ ፔ ቃኣሎና ፔጋሲ ዳቁኔ፤ ዬይ ቃኣላ ታ ማደንዳጉዲ ታኣም ዒንጊንቴሂር ኑና ዳቁሻ ጾኣዛሂ ዓይሂያ ጎይያ ታ ኬኤዛኔ።

4 ኑኡኒ ቢያሂ ጉሙርቁ፣ ጾኦሲ ጉሙርቁዎ ዛሎና ታኣኮ ጎኔ ናዓሂ ማዕ፣ ተቶም፤

ጾኦሲ፣ ዓዳሂና ኑና ዳቁሻ ዬሱስ ከሪሰቶሴናይዳፓ ማዕ ኮሹም ዒንጊያና ዋዛና ኔኤም ማዎንጎ።

ተቶ ቁርዳሴይዳ ማደንዳጉዲ ዓይሂንቴ ባኮ

5 ታ ኔና ቁርዳሴይዳ ሃሽሂ ዒኢካ ፓጨ ባኮ ኩንሃንዳጉዲና ኔ ማደንዳጉዲ ታ ኔኤም

ዓይሂ ጎይያና ሺኢጲያ ማኣር ጨም ካታዎይዳ ካታዎይዳ ኔ ደኦሪንዳጉዲ ጌዒኬ። 6 ሺኢጲያ ማኣር ጨማ፡- ደንኪንቴዎያና ፔቲ ላኣሊ ዔኬያ፣ ዓይሂንቴዎያ ማዕሂና ጊንሃ ሃሃ ማቾ ማዕባኣያና ላሂ ላሂ ፔ ሱንጆ ፑርቲሱዎያ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ናኣታ ዒዛኮ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ማዕን ኮይሳኔ። 7 ሺኢጲያ ማኣር ዋይሃ ዓሳ፡- ጾኦሲ ማደ ማደንዳጉዲ ጉሙርቁ ዒንጎና ዓሲ ማዕሂር ደንኪንቴዎ ዓሲ ማዕን ኮይሳኔ፤ ጌይያ፡- ሄርሺንቴዎያ፣ ዑኬና ዳጋዲዎያ፣ ዑሽኪ ማሂንቴዎያ፣ ዓሲና ዣሉዎያ፣ ዔርቲዎ ጎይሂና ፔና ማኣዳንዳ ባኣዚ ዔካኒ ኮውዎያ፤ ጌይያ፡- ሚኢሽር ጎይቁዎያ ማዕን ኮይሳኔ። 8 ዬያይዳፓ ሸኣቾ ዔካያ፣ ኮሽ ማዕ ባኣዚ ናሽካያ፣ ፔና ዔሪ ዋይሃያ፣ ፒዜ ዓሲ፣ ዒናና ዓኣ ዓሲ ሃሃ ኮይሳ ጎይሂ ናንጋያ ማዎንጎ። 9 ዒ ዔሬ ጎይያጉዳያና ጉሙርቁንታያ ማዕ ኪኢቶ ኮሽ ዓርቁያ ማዕን ኮይሳኔ፤ ዬያይዲያና ሜሌ ዓሶ ዘራኒና ዬያ ዒዲ ማካ ዓሶዎ ጎራኒ ዒ ዳንዳኔ።

10 ዓይጎር ጌዔቲ ዓይሁዳ ፃጸፓ ማዕያ፣ ዓይሂንቴዎያ፤ ሃሃ ጉሪ ጌሰቲ ጌሰቲ ሺራ ጌሻ ሚርጌ ዓሲ ዓኣሂርኬ። 11 ዬያ ዓሶ ዚቲዳኒ ኮይሳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዔያታ ፒዜ ማዕባኣ ጎይሂና ሚኢሽር ጎይቁ ጎይቁ ዔርዛኒ ኮይሱዎ ባኣዚ ዔርዚ ዔርዚ ፔቲ ማኣር ዓሶ ካራና ፑርቲሳኔ። 12 ዔያቶኮ ዣይሰኬይ ዔያቶ ዛሎ ኬኤዛዎ፡- «ቁርዳሴ ዓሳ ቢያ ዋዳ ሉኡቃያ፣ ፑርታ ስዎ ማዕያ፣ ሃሃ ቤልፃዳያና ሙኡዚ ዓሲኬ» ጌዔኔ። 13 ዬያ ዓሂኮ ማርካታ ጎኔኬ፤ ዬያር ፒዜ ዔያታ ጾኦሲ ጉሙርቁያ ማዕንዳጉዲ፣ 14 ዓይሁዳ ዓሶኮ ኬኤዚ ሺር ሃይሶ ዔያታ ዔኩዋጉዲና ጎኑም ዔያ ዓሶ ዘር ዔያታ ዋይዙዋጉዲ ኮሽ ዔያቶ ጎራ። 15 ዒኖ ጌኤዥ ዓሶም ቢያ ባኣዚ ጌኤሺኬ፤ ዒኖ ፑርቶ ዓሶና ጾኦሲ ጉሙርቁዎያ ዓሶም ጋዓንቴ ጌኤሺ ማዕ ባኣዚ ባኣሴ፤ ጉቤ ዔያቶኮ ዒኖና ማሊያና ፑርቲያኮ። 16 ዔያታ፡- «ኑኡኒ ጾኦሲ ዔራኔ» ጋዓኔ፤ ዔያታ ማደ ማደና ጋዓንቴ፡- «ጾኦሲ ኑ ዔራቀሰ» ጋዓ ዓሲ ማዕኔ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዔያታ ዒሃ ዓሲ፣ ዓይሂንቴዎ ዓሲ፤ ሃሃ ፔቲታዎ ኮሽ ማደ ማደኒ ዳንዳውዎያ ማዕሂርኬ።

2

ፒዜ ማዕ ዔርዚሂ

1 ኔኤኒ ጋዓንቴ ፒዜ ማዕ ዔርዚያና ዋላ ጊኢጋያ ማዕ ባኣዚ ዔርዚ፤ 2 ዓቲንቆ ጋርቻ፡- ኮይሳ ጎይያ ናንጋያ፣ ፔ ቦንቾ ካፓያ፣ ዔኤቢ ዔሪ ማደያ፣ ጾኦሲ ጉሙርቁሂና ናሹምዎ ዓኣያ ሃሃ ጊቢ ዳንዳዒሂናኣ ደዲ ዓሲ ማዕንዳጉዲ ዔያቶ ዘራ። 3 ዬያጉዲ ሃሃ ላኣሎ ጋርቻ፡- ኮይሳ ጎይያ ናንጋያ፣ ቦንቾ ፔኤሲ ካፓያ፣ ዓሲ ደንኩዎያ ሃሃ ዑሽ ናሽካያ ማዕ-ዋጉዲ ዔያቶ ዘራ፤ ዬያይዳፓ ዔያታ ኮሽ ማዕ ባኣዚ ሜሌ ዓሶ ዔርዛያ ማዎንጎ፤ ዬይያ፡- 4 ሎዔ ዳጌ ላኣላ ፔኤኮ ዓኒንሂና ናኣቶና ናሽካንዳጉዲ፣ 5 ዔኤቢ ዔሪ ማደያና ዒኔ ጌኤሺ፣ ማኣሪ ማደ ማደያ፣ ኮሽ ማዕያ፣ ፔኤኮ ዓኒንሂም ዓይሂንታያ ማዕንዳጉዲ ዔያታ

1:4 1:4 2ቆ. 8:23፤ ጋላ. 2:3፤ 2ጊዎ. 4:10። 1:9 1:9 1ጊዎ. 3:2-7።

ዔርዘንጎ፤ ደጌ ለአላ ያዲዳቴ ያኦሲ ቃኦሎ ቦሃንዳ ዓሲ ባኦሎ።

6 ዬያጉዲ ለአሎ ዔኬ ዓቲንቆ ደጌህ ፔና ዔሪ ዎይሃንዳጉዲ ዔያቶ ዘሬ፤ 7 ኔኤኒ ቢያ ባኦዘና ኮሺ ባኦዚ ማዲ ማዲ ዔያቶም ኮኦከንህ ማዔ፤ ኔ ዔያቶ ዔርዘ ዎድና ኮይሳ ጎይህና ናንጊህ፤ ጎኔ ሃይሴ ጌሰቲህ፤ 8 ደንኪንቱዎ ኮሺ ጌኤሲ ዔያቶም ዳዌ፤ ዬያይዲያና ኑና ዒዲ ማካ ዓሳ ኑጊዳ ጌሰቶንድ ፑርታ ባኦዚ ዴንቁባኦ ዎድና ቦርሲንታንዳ።

9 ማዲ ዓሳ ማዲሻ ዓሰም ዓይህንታንዳጉዲ፤ ቢያ ባኦዘና ዔያቶ ዎዘሳንዳጉዲ ሃሃ ፑርታ ዑኡሲያ ዔያቶም ማሁዎጉዲ፤ 10 ዎይህ ዓሰኮ ዓኦ ባኮዎ ወኡቁዎጉዲ ዘሬ፤ ኑና ዳቁሻ ያኦዘህኮ ዔርዘያ ቢያ ባኦዘና ቦንቲንታንዳጉዲ ቢያ ዎዴ ጉቤ ዒናገገ ጉሙርቁንታያ ዔያታ ማዎንጎ።

11 ያኦሲ ዓሲ ቢያ ዳቁሻ፤ ኮሹዎ ዒንጊህ ፔጋሲ ዳዌ፤ 12 ዬይ ኮሹዎ ዒንጊፃ ጎሜ ዓሲ ማዒህና ዓሲ ማሊህ ሱኡኬ ኑ ሃሻንዳጉዲና ኑና ኑ ዔሪ ዎይህህና፤ ሃሃ ዲሉዎና ጊንህ ዓያናና ዓኦ ዓሲያ ማዒ ሃያ ሳይዳ ኑ ናንጋንዳጉዲ ኑና ዔርዘ። 13 ዬያይዲ ኑ ዓንጂንቲ ኑኡኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ካገ፤ ዬይ ኑኡኒ ካገ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ፤ ዴኤፖ ኑኡኮ ጎዳህ፤ ኑና ዳቁሻ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ቦንቸና ሙኪ ዴዲያኮ። 14 ኪሪሰቶሴ ፑርታ ባኦዚ ቢያይዳገ ኑና ዳቁሻና ኮሺ ማዲ ማዲ ጎኦባ ማዔያ ሃሃ ዒዘም ኑ ዴማዴያ ጌኤሺ ዓሲ ማዓንዳጉዲ ኑና ጌኤሻኒ ኑ ጋይቲ ፔና ዓኦህ ዒንጌ።

15 ዓካሪ ሃንህ ባኮ ዔርዘ፤ ጉቤ ማዔ ቢታንቶና ዓሰ ዘሬ፤ ሃሃ ጎሬ፤ ያኦኒያ ኔና ቦሆገ።

3

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆ ዓሲ ማዲንዳ ማዲ

1 ዓሳ ቢያ ዎይህ ዓሰና ቢታንታ ዓኦ ዓሰናም ሼሌዑዎና ዓይህንታንዳጉዲ ሃሃ ኮሺ ማዲ ቢያ ማዲኒ ጊኦጌያ ማዓንዳጉዲ፤ 2 ያ ዑህዳኦ ፑርታ ባኦዚ ጌሰቱዎጉዲ ዔያቶም ላቲ ኬኤዜ፤ ዬያይዳገ ዓሲና ዎላ ፑርቱዎያ፤ ኮሺ ዓሲ ሃሃ ጎኔ ዒናገገ ዓሲ ቢያም ሼሌዓያ ማዎንጎ፤ 3 ኑኡኒ ሃያኮ ቤርታ ማሊህባኦያ፤ ዔኤያ፤ ዓይህንቲ ዒፃያ፤ ዳቢንቲ ጌሺንታያ፤ ዴማ ዴማ ፑርቶ ኑ ማሊያ ሱኡኮ ኩንህያ፤ ጌኔ ማዲ ማዲያ ሃሃ ቁኦራያ፤ ዑራዳያና ዎሊ ሴካና ሃንጋና ዒፃያ ማዒ ኑ ናንጋያኮ። 4 ጋዓንቲ ኑና ዳቁሻ ያኦዘህኮ ኮሹዎና ናሹዎና ፔጋዴ ዎድና፤ 5 ኑ ማዲ ዲሉዎ ማዲናቱዎንቲ ፔኤኮ ማኦሪያና ኑና ዒ ዳቁሹኔ፤ ኑና ዒ ዳቁሹህያ ላሚ ሸይንቲህ ማዔ ማሰቲህና ዓያና ጌኤዢ ዘሎና ዴዴ ላኦሚንቲናኮ። 6 ያኦሲ ኑና ዳቁሻ፤ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዘሎና ፔኤኮ ዓያና ሚርጌና ኑም ኬይሴ። 7 ዬያ ዒ ማዲህ ዒዘኮ ኮሹዎ ዒንጊያና ኑ ዲሊ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ማሂ ኑ ካገ ናንጊና ናንጎዎ ኑ ዴንቃንዳጉዲኮ። 8 ሃይ ታ ኔኤም ኬኤዜ ባካ ቢያ ጎኔ ባኦዚኮ።

ያኦሲ ጉሙርቆ ዓሳ ቢያ ኮሺ ማዲ ዴዲ ማዲንዳጉዲ፤ ሃያ ታ ኔኤም ኬኤዜ ባኮ ቢያ

ዴዲሺ ዔያቶም ኔ ኬኤዘንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ዬይ ባካ ኮሺ ማዔያ፤ ሃሃ ዓሲም ኮይሳ ባኦዚኮ። 9 ጋዓንቲ ገሁዎ ማርሞይዳገ፤ ዓሲኮ ዜርህ ገይዲ ሺሪያይዳገ ሃሃ ዓሲና ዣሊህና ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዘሎ ዔቃ ጎሪንቲዳገ ሃኮ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዬይ ባካ ገሃ ባኦዚ ባኦያና ጉሪ ማዔ ባኦዚታህሮኮ። 10 ሺኦዲያ ማኦር ዓሰ ዎሊገ ዴማሳ ዓሲ ፔቲና ዘሬ፤ ዬካገ ሃሃ ላሚ ላቲ ዒዘም ኬኤዜ፤ ያገ ዑህ ዓኦዴቲ ጋዓንቲ ዒዘና ዎላ ፔቲ ማዒ። 11 ዬያጉዲ ዓሲ ዣኦሌ ዓሲኮ፤ ዒ ጎሜ ማዲህሮ ፔ ዑፃ ማቶ ዔኪ ዬዓያ ማዔህ ዔራ።

ጋገህ ዘር

12 ዓርፂማሴ ሃንጎ ቲኪቆሴ ኔ ኮይላ ታ ዳካዘ ኔኤኒ ታ ዓኦ ቤዘ፤ ኒቆጲሊያኔ ዑኩና ሙኮ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ባርጎ ታኦኒ ዒዘ ቤዘይዳ ዴዒ ዓኦህኒ ማሊህሮኮ። 13 ዎጎ ኮሺ ዔራ ዜማሴና ዓጲሎሴ ጎሃህናም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዒንጊ ጎይያ ዔያታ ዓኦዳንዳጉዲ ማኦዴ። 14 ኑ ዓሰ ማዔ ዓሳ ማኦዴ ባኦዚ ባኦያ ማዒ ዓቱዎጉዲና ፔኤኮ ናንጎ ዔያታ ፔኤር ዳንዳዓንዳጉዲ ኮሺ ማዲ ማዲህ ዔሮንጎ።

15 ታኦና ዎላ ዓኦ ዓሳ ቢያ «ኮሺዳ?» ኔና ጋዓኔ፤ ያኦሲ ጉሙርቆ ዓሰ ዘሎና ኑና ናሽካ ዓሰም ቢያ «ዒንህ ኮሺዳ?» ጌዔ፤ ጌዔ።

ያኦሲኮ ኮሹዎ ዒንጊፃ ዒንህና ቢያ ማዎንጎ።

2:14 2:14 ዓይኑ. 130:8፤ ኬሲ. ማፃ 19:5፤ ላሚ. ዎም 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ 18፡፩. 2:9። 3:12 3:12 ዳኪ. ማዲ 20:4፤ ዓፕ. 6:21-22፤ ቆላ. 4:7-8፤ 2ፃዎ. 4:12። 3:13 3:13 ዳኪ. ማዲ 18:24፤ 1ቆር. 16:12።

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪሊቶ ፕላንናም ዓይያ ካር

ፕላንናም ጎረቤት ኪሊቶ ገሙርቃ፡ ዓርቲ ዓሲ ማዕያ ቆላሲያሴ ሺኢጲያ ማኦር ዓሲኬ ጌይንታኔ፤ ፕላንናም ዓርሲሞሴ ጌይንታ ዓይሌሰኬይ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓይላህ ዓዛ ወይህ ፕላንናም ማኦሪታ ቤቲ ዴንዳያ ቱኡዘ ማኦሪ ዓኣ ጳውሎሴና ካኦሜም ጳውሎሴ ዓዛ ኪሊቶሴ ገሙርቃንዳጉዲ ማሄኔ።

ጳውሎሴ ፕላንናም ፃኣፕ ኪሊታ፡- ፕላንናም ዓዛ ባንህ ማዕኒ ኮዓ፡ ዓዛኮ ዓይላህና ዋላ ቡካንዳጉዲ ዘራያኬ፤ ቃሲ ሃሃ ዓርሲሞሴ ኪሊቶሴ ገሙርቃያ ማዕህር ሃካፓ ሴካ ኪሊቶሴ ገሙርቃ ዓሲ ማህ ዓካንዳኣፓዓቴም ዓይሌ ማህ ዘጉዋጉዲ ዓዛ ዘራኔ።

ማፃኣፕላ ዲማ ዲማ ዓርቆ ባኮ

ዓይያ ካር 1-3

ጳውሎሴኮ ፕላንናም ዘሎ ጋላቶና ሺኢጲያና 4-7

ጳውሎሴ ዓርሲሞሴ ዘሎ ፕላንናም ሺኢቆህ 8-22

ጋፒንህ ሃይሴ 23-25

1 ኪሊቶሴ ዘሎሮ ቱኡቲ ዓኣ ጳውሎሴና ዓሻህ ጳውቲዎሴናይዳ፡-

ኦኡና ዋላ ማዳያ ማዕ፡ ናሽኪንታ ዓሻህ፡ ፕላንናም፤ 2 ኔ ማኦርይዳ ቡካ ኪሊቶሴ ገሙርቃ ዓላም፤ ኦ ሚሼሎ ዓፒቢያም፤ ዩያጉዲ ሃሃ ኦኡና ዋላ ኪሊቶሴ ዘሎሮ ፖኦሊሴ ማዕ፡ ዓርኪጲሴም፤

3 ኦ ዓዳህ፡ ያኣዛህዳፓ ሃሃ ኦ ጎዳህ፡ ዩሱሰ ኪሊቶሴይዳፓ ማዕ ኮሹም ዓንጊፃ ዓንህም ማዕንጎ።

ፕላንናም ዓላ ናሽኪያና ገሙርቃያና

4 ታ ቢያ ዋይ ኔኤም ሺኢቃኣና ታ ጎዳህ ታ ጋላታኔ፤ 5 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲም ዲማዳ ዓላ ኔ ናሽካህና ጎዳ ዩሱሰ ኪሊቶሴ ኔ ገሙርቃህ ታ ዋይዘህርኬ። 6 ኦኡኒ ኪሊቶሴሮ ማዕህር ኦኡኮ ዓኣ ኮዞ ባኮ ቢያ ኔ ዔራንዳጉዲ ኔኤኮ ገሙርቃያ ሜሌ ዓሲም ኔ ዲዋህና ዲዳንዳጉዲ ታኣኒ ያኦሲ ሺኢቃኔ። 7 ዓሻህዮ! ኔ ዘሎና ያኦሲ ዓላኮ ዓር ሃውሻህር ኔኤኮ ናሹማ ዳኤፒ ዋዘና ዲዳምቀ ታኣም ዓንጌኔ።

ጳውሎሴኮ ዓርሲሞሴ ዘሎ ፕላንናም ያኦጪያ

8 ዩያሮ ኔኤኒ ማዳንዳጉዲ ኮይሳ ባኮ ማዳንዳጉዲ ኪሊቶሴና ጫርቂ ታ ኔና ዓይህንዳያታ፡ 9 ኔና ዓይህይይዳፓ ናሹምና ታ ኔና ሺኢቃኔ፤ ታኣኒ ኪሊቶሴ ዘሎ ጌሰታያና ሃህ ዓዛ ዘሎ ቱኡቲ ዓኣ፡ ታኣኒ ጳውሎሴ፡ 10 ቱኡዘ ማኦሪ ዓኣያ ዓያናና ታ ሸዔ ዓርሲሞሴ ዘሎኬ ታ ኔና ሺኢቃህ፤ 11 ዓርሲሞሴ ሃያኮ ቤርታ

ኔና ማኦሪዎያኬ፤ ሃህ ጋዓንቴ ኔናንታ ታናንታም ማኦዳያ ማዕ።

12 ሃኣዛጌ፤ ዓዛ ኔ ባንህ ማህ ታ ዳኬኔ፤ ታኣኮ ዓሻ ሸምፓህታንቴኬ ታ ኔኤም ዓዛ ዳኬህ።

13 ኮዞ ሃይሶ ዘሎና ታ ሃካ ቱኡቲ ዓኣንቴ ኔጉዲ ማዕ ዓዛ ታኣም ማዳኒ ታኣና ዋላ ዓኣቲ ኮሺታንቴኬ፤ 14 ጋዓንቴ ኔ ታኣም ማዳ ኮዞ ማዳ ዋልቁናቱዋንቴ ናሹምና ኔ ማዳያ ማዕንዳጉዲ ኔና ያኦጪዎም ዓይጎ ባኣዚያ ማዳኒ ታ ኮይባኣሴ።

15 ዓርሲሞሴ ሃይማ ሄላንዳኣና ዳካ ዎዴ ኔጊዳፓ ዲማዳህ ጊንህ ኔ ዓዛ ዔኬም ጎረቤቲ ሃይፓ ሴካ ቢያ ዎዴ ኔኤና ናንጋንዳጉዲ ናንዳኔ። 16 ዓካሪ ሃይፓ ሴካ ዓሻ ኔኤና ዋላ ናንጋንዳህ ካራሚ ማዕቲዋንቴ ካራሚፓ ዑህ፡ ናሽኪንታ ጌርሲጉዲ ማዕኬ፤ ዓዛ ታ ናሽካያ ታኣኮ ጌርሲኬ፤ ማዕቲያ ዓዛ ማዳና ኔና ማኦዳንዳህርና ኪሊቶሴ ሱንዖና ጌርሲ ኔኤኮ ማዕህር ኔኤኮ ባሼ ዓሻ ናሽኪንታ ላጌ ማዕንዳኔ።

17 ኔ ታና ኪሊቶሴ ዘሎና ላጌ ማህ ዘጋያታቲ ሃህ ኔ ታና ቦንቹ ዔካህጉዲ ዓዛኣ ዔኬ። 18 ዓሻ ኔኤም ዳሴ ባኣዚና ባይዜ ባኣዚ ኔኤኮ ዓኣቲ ዓዛ ጋሎ ታ ዑፃ ማሄ፤ 19 ታኣኒ፡ ጳውሎሴ፡- «ዓዛኮ ጋሎ ጪጋንዳኔ» ጌዒ ታ ኮቻ ታ ፃኣፕ። ኔኤኒያ ኔ ቶኦኪና ታኣር ማዕህር ታ ኔኤም ኬኤዘንዳያ ኮይሱዋሴ። 20 ዓካሪ ታ ዓሻህዮ! ታ ኮዓ ባኮ ኔ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ሃዳራ ኪሊቶሴሮ ጌዒ ታኣኮ ዓር ሃውሸሴ።

21 ሃያ ታ ኔኤም ፃኣፕህ ኔ ታኣም ዋይዘንዳህ ገሙርቃህናኬ፤ ታ ኔኤም ጋዓህዳፓ ዑህ ኔ ታኣም ማዳንዳህያ ታ ዔራኔ። 22 ያኦሲ ዓንህኮ ሺኢጲያ ዋይዘ፡ ታኣኒ ዓንህ ኮይላ ሙካንዳጉዲ ታና ማሃንዳኔ ጌይ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ታ ጌህህር ታኣኒ ሃውሻንዳ ማኦሪ ታኣም ኮዕ።

ጋፒንዮ ሳራህያ

23 ዩሱሰ ኪሊቶሴ ዘሎሮ ታኣና ዋላ ቱኡቲ ዓኣ፡ ዔዳፒራ «ኮሺዳ?» ዓንህ ጋዓኔ፤ 24 ዩያጉዲ ታኣና ዋላ ማዳ ማርቆሴ፡ ዓሪሰዲርኮሴ፡ ዳማሴንታ ሉቃሴንታ ዓንህ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።

25 ጎዳ ዩሱሰ ኪሊቶሴኮ ኮሹም ዓንጊፃ ዓንህ ቢያህም ማዕንጎ።

1:2 2 ቆላ. 4:17። 1:10 10 ቆላ. 4:9። 1:23 23 ቆላ. 1:7፤ 4:12። 1:24 24 ዳኪ. ማዕ 12:12፤25፤ 13:13፤ 15:37-39፤ 19:29፤ 27:2፤ ቆላ. 4:10፤14፤ 2ፃፃ. 4:10፤11።

ዓ.ብሬ ዓሰም ዳኪንቴ ኪኢቶ ዓይያ ካር

ሃይ ኪኢታ ዓ.ብሬ ዓሰም ፃኣፒንቴህ ሚርገ ዓሳ ዓይ ማካያ ማዕም ፔኤኮ ጉሙርቁያ ሃሻኒ ዑኩ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሰምኬ፤ ሃኖ ኪኢቶ ፃኣፒ ዓህ ፆኦሲ ፔኑፕ ጎናሲ ፔኔና ዳዊህ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ማዕያ ዓማኔ ዓ.ብሬ ዓሰም ዳዊ፣ ዓይታ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲ ዓይቶ ዘራኔ፤ ዩያ ዲ ዘራ ዋደና ሃይሃ ጎኑሞ ባኣዚ ዔርዛኒ ኮዔኔ፤ ዩንህያ፡-

1. ሜታዳ ሜቶ ዛሎና ፆኦሲ፣ ዓዳህም ጎኔና ዓይህንታያ ማዕ ኪሪሰቶሴ ናንገና ናንጋ ፆኦሲ ናይኬ፤ ዓዚ ፆኦሲ ናይ ማዕያና ሚናኣ ጫኣቃህ ማፃኣፒ ዓኣ፣ ፆኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰይዳ፤ ፆኦሲ ኪኢታንቸይዳፒ ሃሃ ሙሴይዳፒኣ ሚርገና ባሻያኬ።

2. ዩሱሴ ሚናኣ ጫኣቃህ ማፃኣፒይዳ ዓኣ ቁኤሳፒ ሚርገና ባሻያ ናንገና ናንጋ ቁኤሴ ማዕያ ፆኦሲ ፔ ቶኦኪና ኬኤዛ።

3. ዩሱሴ ዛሎና ፆኦሲ ጉሙርቁ ዓሲ ጎሚይዳ፤ ዓገቹሞና ሃይቢናይዳፒ ዳቃንዳኔ፤ ዩሱሴ ቁኤሶኮ ጉቤ ዑህ ማዕህሮ ዓ.ብሬ ዓሰ ካኣኸ ዳምቦ ጎይያና ቆልሞ ሹኪ ዓንገፃ ዳቁንቶኮ ሺቢ ማዕ ዓኣታንቴ ዓዛና ጎናዲ ዔርቴኔ፤ ጋያያኬ።

ሃኖ ኪኢቶ ፃኣፒ ዓህ ዓሲሪዔኤሌ ዓሰ ዛሎ ኬኤዚንታ ሃይሶናኣ ዓይቶ ባኣካፒ ዔርቴ ዓሰኮ ጉሙርቁያ ኮኦኪንህ ማሃ (ዓይ. 11ይዳ) ናባባ ዓሳ ፔኤኮ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲ ዘራኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓይ. 12ይዳ ናባባ ዓሳ ዩሱሴ ኮሺ ዛገ፣ ፔኤኮ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲና ዋዚ ዓይቶ ሜቶንታ ዋኣዪህንታ ሄሌቴያ ገቢ ዳንዳዓንዳጉዲ ዘራኔ፤ ጋፒንፆዳ ዘርና ላቴህ ባኣዚና ኬኤዚ ጋፒሴ።

ማፃኣፒላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓይህ ካራ ፆኦሲ ፔኑሞ ኪሪሰቶሴና ፔጋሲ ዳዊህ ዛሎ (1:1-3)

ኪሪሰቶሴኮ ፆኦሲ ኪኢታንቸይዳፒ ባሺ ማዕያ (1:4—2:18)

ኪሪሰቶሴኮ ሙሴና ዒያሱናይዳፒ ባሺ ማዕያ (3:1—4:13)

ኪሪሰቶሴኮ ቁኤሶይዳፒ ቢያ ዑህ ማዕያ (4:14—7:28)

ፆኦሲ ፔ ዓሰና ጫኣቁማፒ ኪሪሰቶሴኮ ባሺ ማዕያ (8:1—9:28)

ፆኦሲም ሺኢሺ ዓንጎ ዓንገይይዳፒ ኪሪሰቶሴኮ ባሺ ማዕያ (10:1-39)

ጉሙርቁያና ቤርታዳ ዓሰ ዛሎ (11:1 — 12:29)

ፆኦሲ ዋዛሲህ ዛላ (13:1-19)

ሺኢዲህ ሺኢቆናያ (13:20-21)

ጋፒንህ ሃይሴ (13:22-25)

ፆኦሲ ፔ ናዓህ ዛሎና ኬኤዛህ
1 ፆኦሲ ሚና ዲማ ዲማ ጎይህና፣ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ዛሎና፣ ኦ ዓይንህም ሚርገ ዋዳ ኬኤዛኔ፤ 2 ሃህ ጋዓንቴ ሃኖ ጋፒንፆ ዋደና ቢያ ባኮ ዓዛም ዓይ ማህ፣ ፔ ናዓህ ዛሎና ኦም ኬኤዛኔ፤ ዓጫ ቢያ ማኸንቴህ ዓዛናኬ። 3 ዓዚ ፆኦሲ ቦንቸኮ ማላታ ሃሃ ዓዛኮ ዓኣ ፆኦሃ ፆኦሲና ዋላ ፔቴ ማዕያኬ፤ ገንህ ሃሃ ቢታንታ ዓኣ ቃኣሎና ሳፆንታ ዓኣ ባኮ ቢያ ፔቴይዳ ዓይ ዓርቁያኬ፤ ዓሰኮ ዓይ ጎሞ ገኤሺሰካፒ ጫሪንጮይዳ ዳኤፖ ፆኦሃህኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዔኔ።

ፆኦሲ ናዓህኮ ኪኢታንቸይዳፒ ባሺ ማዕያ

4 ዓዛም ገህንቴ ሱንፃ ኪኢታንቸ ሱንፆይዳፒ ባሺ ማዕ ጎይያና ፆኦሲኮ ናዓህ ኪኢታንቸይዳፒ ቢያ ባሻያኬ። 5 ዋይቲ ጌዔቴ ፆኦሲ ኪኢታንቸ ባኣካፒ፡-
«ኔኤኒ ታኣኮ ናዓህኬ፤ ታ ኔኤኮ ሃኖ ዓይ ማዕኔ።» ሃሃ ገንህ፡-

«ታ ዓዛኮ ዓይ ማዕንዳኔ፤ ዓይ ታኣኮ ናኣዚ ማዕንዳኔ»

ጌዔይ ፔቴታያ ባኣሴ። 6 ፆኦሲ ፔኤኮ ቶይዳ ናዓህ ዓጫ ዳኣኣና፡-

«ፆኦሲ ኪኢታንቸ ቢያ ዓዛም ዘጎንጎ» ጌዔ።

7 ኪኢታንቸ ዛሎ ጋዓንቴ፡-
«ኪኢታንቸ ዠባሬ፡

ዓዛም ማዳ ዓሰሞ ታሚ ሎሰቶ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔ።

8 ፔ ናዓህ ዛሎ ጋዓንቴ፡-
«ፆኦሲያ! ኔኤኮ ካኣቱሞ ያይታ ናንገና ባይቁሞ ናንጋንዳኔ፤

ኔኤኮ ካኣቱሞ ዲሎሞና ኔ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤

9 ዲሎሞ ኔ ናሽኪ ፑርቱሞ ኔ ዓይኔ፤ ዩያር ፆኦሲ፣ ኔ ፆኦሃህ ኔና ደኦሬኔ፤

ኔኤኮ ላጎይዳፒ ባሺ ዋዛ ዲቢሺ ኔኤም ዓዚ ዓንገኔ» ጌዔ።

10 ዩያጉዲ ሃሃ፡-
«ጎዳህያ! ኔኤኒ ቤርታ ሳዖ ማኸኔ፤ ጫሪንጮሞ ኔ ኩቻ ኔ ማኸያኬ።

11 ዩያታ ቢያ ባይቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋንዳኔ፤

ዔይታ ዓፒላጉዲ ጨንቃንዳኔ።

12 ሃሃ ኔ ዔይቶ ዳኤፒ ኮኣቴጉዲ ጳንጫንዳኔ፤ ዓፒላጉዲ ዔይታ ላኣሚንታንዳኔ፤

ኔኤኒ ጋዓንቴ ቢያ ዋዳ ኔናኬ፤ ፔቴታያ ኔ ጋርቹሞያኬ» ጋዔ።

13 ፆኦሲ ፔኤኮ ኪኢታንቸ ባኣካፒ፡-
«ኔ ሞርኮ ታ ኔና ባሺ ሳንዳያ ሄላንዳኣና ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዔ» ጌዔያ ፔቴታያ ባኣሴ።

14 ዓካሪ ኪኢታንቸ ዳቃዞንህ ማኣዳኒ ፆኦሲፒ ዳኪንቴ ማዳ፣ ዓያኖቱሞዓዳ?

2

ዳኤፖ ዳቁንቶ

1:5 1:5 ዓይኑ. 2:7፤ 2ሳሙ. 7:14፤ 1ፆኦሲ. 9ሃኬ 17:13።
1:9 1:9 ዓይኑ. 45:6-7። 1:12 1:12 ዓይኑ. 102:25-27።
1:6 1:6 ላሚ. ሞማ 32:43። 1:7 1:7 ዓይኑ. 104:4።
1:13 1:13 ዓይኑ. 110:1።

1 ይኛ ሆኖ ኑ ዋይዜ ባኮይዳፓ ደብንቲ ከሰኩዋጉዲ ኑ ዋይዜ ባኮ ኮሺ ጉሙርቁ ዓርቃንዳያ ኮይሳኔ። 2 ቤርታ ያኦሲ ከኢታንቸ ዛሎና ከኤዚንቲ ባካ ጎኔ ማዒ ዔርቲኔ፤ ይኛ ከኤዚንቲ ባኮይዳፓ ዑሣ ዓኣዳህና ይኛ ዓይህንቲ ባኮ ከንሡቀኣህ ኮይሳ ሜቶ ዔካኔ፤ 3 ዓካሪ ኦኦኒ ሃህ ሃያ ደኤፖ ደቁንቶ ቦሃ ሃሻያ ማዔቲ ዋዲ ኑ ቶሊ ዓታንዳይ? ሃያ ደቁንቶ ቤርታዲ ጎዳ ኦም ፔኤር ከኤዜኔ፤ ዋይዜ ዓሳኣ ጎኔ ማዒያ ኦም ዔርቲኔ። 4 ያኦሲያ ማላታና ዲቃህ ባኣዚና ሃህ ዲማ ዲማ ፔ ዋልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ማዲህና ይያጉዲ ሃህ ዔና ናሽከህጉዲያ ዓያና ጌኤዮ ዒንጌ ዒንጊያ ዛሎና ፔኤር ማርካዴ።

ደቁንቶ ባንህ ዔከ ዓኣዳ ዓርናህ

5 ያኦሲ «ሃጊ ሙካንዳኔ» ጌዒ ኦኦኒ ከኤዛ ዓጮ ከኢታንቸ ዋይህንዳጉዲ ጌይባኣሴ፤ 6 ይኛ ዛሎና ጌኤዮ ማፃፃፖይዳ ፔቲ ቤሰካ፡-

«ኔ ማሊ ደቁህንዳጉዲ ዓሲንህህ ዓይጎ ባኣዚዳይ? ኔ ዔያቶ ዛሎ ማላንዳጉዲ ዓሲ ዓይጎ ባኣዚዳይ?

7 ከኢታንቸይዳፓ ዳካ ኔ ዔያቶ ሂርከሴ፤ ቦንቸንታያና ጋላቲንታያና ማዒያ ዔርዛ፤ ቦንቸ ባኮ ኔ ዔያቶ ቶኦካ ዓጌኔ፤

8 ቢያ ባኮዋ ዔያታ ዋይህንዳጉዲ ኔ ማሄኔ» ጌይንቲ ባኣዚ ዓኣኔ። ቢያህ ዔያታ ዋይህንዳጉዲ ማሃ ዋደና ዔያታ ዋይህንዳጉዲ ማሁዋያ ሃሻና ባኣዚ ዓይጌያ ባኣሴ፤ ጋዓንቲ ሃህ ቢያ ባኮ ዔያታ ዋይህህ ኦ ሃጊ ዛጊባኣሴ። 9 ሃህ ጋዓንቲ ከኢታንቸይዳፓ ዳካ ሂርከዳና፤ ዩሱሴ ሃይቢ ሜቶ ዔኤያታህሂር ቦንቸንታያና ጋላቲንታያ ማዒያ ዔርዛ፤ ቦንቸ ባኮ ቶኦካ ዓጊ ዓኣንቲ ኦ ዛጋንዳኔ፤ ያኦሲ ዔዛም ዒንጌ ዒንጊያና ዒዚ ኦ ዛሎና ሃይቁ። 10 ቢያ ባካ ዔዛም ሃህ ዔዛና ናንጋ ያኦዛህ ማርጌ ናኣቶ ፔ ቦንቸ ባንህ ዔከ ሙካን ጌዒ ደቁንቶኮ ዓርና ማዔ፤ ዩሱሴ ሜቶና ሜታሲ ጊኢጌያ ማሃኒ ኮይሳያ ማዔም ማዴ።

11 ዓሶ ያኦሲም ዲማሳህና ዒዛ ዛሎና ያኦሲም ዲማዴያ ማዔ ዓሶና ፔቲ ዓዶ ናይከ፤ ይኛ ዩሱሴ ዔያቶ «ታ ዒጊኖንህጎቲ» ጋዓኒ ሴልቁቦሴ።

12 ይኛ ዛሎ ጌኤዮ ማፃፃፖይዳ፡- «ኔ ማዴ ባኮ ታ ዒጊኖም ታ ከኤዛንዳኔ፤ ቡከንቶ ባኣኮይዳ ዓይኦምና ታ ኔና ጋላታንዳኔ» ጋዓኔ።

13 ይያጉዲ፡- «ታ ዒዛ ጉሙርቃንዳኔ» ጋዔኔ። ሃህ ጊንህ፡- «ሃይሾ፤ ታኣና ያኦሲ ታኣም ዒንጌ ናኣቶና» ጋዔኔ።

14 ይኛ ናኣታ ዓሽኪና ሱጉህና ዓኣ ዓሲ ማዔ ጎይያ፤ ዩሱሴያ ዔያቶጉዲ ዓሲ ማዔኔ፤ ይኛ ዒ ማዴህ ሃይቁ፤ ሃይቢዳ ቢታንቶ ዓኣ ያላህ ባይዚከ። 15 ይያጉዲ ሃህ ፔ ናንጎ ዋዶ ቢያይዳ ሃይቢ ዓጊጠህና ሃይቢ ዓጊቹምም ዓይሴ ማዒ ናንጋ ዓሶ ይያይዳፓ ከሳኒከ። 16 ዒዚ ሙከህ ከኢታንቸ ማኣዳኒቲዋንቲ ዓብራሃማ ዜርያ ማኣዳኒ ማሊከ፤ 17 ይኛ ቢያ ባኣዚና ፔ ዒሾንህንታ ማሾንህንታጉዲ ማዓኒ ዒዛ

ኮይሳያ ማዔም ማዴኔ፤ ይኛ ዒ ማዴህ ዓቶም ጋዓና ጉሙርቁንታ፤ ቁኤሶኮ ዑህ ማዒ ያኦሲም ማዴኒና ዓሶኮ ቢያ ጎም ባይዛኒከ። 18 ዒዛ ጌሺ ዛጎና ዋደና ዒ ሜቶ ዔኤያታህሂር ሃህ ጌሺያና ዛጎከንህህ ዒ ማኣዳኒ ዳንዳዓኔ።

3

ዩሱሴኮ ሙሴፓ ባሽ ማዒያ

1 ያኦሲኮ ዔኤሊያ ዋይዜ ዔከ ዒዛም ዲማዴያ ማዔ፤ ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ኦ ጉሙርቃንዳጉዲ ከኤዛም ያኦሲፓ ዳከንቲያ ማዔህና ኦ ካኣሽካ ካኣዮኮዋ ቁኤሶ ቢያፓ ዑህ ማዔ፤ ዩሱሴ ዛሎ ማሉዋቲ። 2 ሙሴ ያኦሲ ዳር ዔከ ዓኣዳያ ማዴ ማዴና ቢያ ያኦሲም ጉሙርቁንቲያ ማዒህጉዲ ዩሱሴ ዒዛ ደኦሬ፤ ያኦሲም ጉሙርቁንቲያከ። 3 ማኣሪ ማዛ ዓህ ማኣርይዳፓ ባሽ ቦንቸንታህጉዲ ዩሱሴያ ሙሴይዳፓ ባሽ ቦንቸንታኒ ኮይሳያ ማዒ ዴዴኔ፤

4 ጎኔከ ፔቲ ፔቲ ማኣር ማጌ ዓሲ ዓሲ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ቢያ ባኮ ማጌህ ያኦሲከ። 5 ሙሴ ሃጊ ከኤዚንታንዳ ባኮ ዛሎ ማርካዲ ማርካዲ ያኦሲ ዓሶ ዔከ ዓኣዳያ ማዴ ማዴና ጉሙርቁንታ ማዴ ዓሲ ማዒ ማዴ። 6 ከሪሰቶሴ ጋዓንቲ ማዴህ ያኦሲ ማኣርይዳ ጉሙርቁንታ ናይጉዲ ማዒከ፤ ዩይ ማኣሪ ኦናከ፤ ኦ ዒዛኮ ማኣር ማዒዳህ፡- ኦ ጉሙርቃ ባኮና ኦ ያቶርቃ፤ ሃጊ ማዒዳ ዋዛ ደዲሺ ዓርቁቲከ።

7 ያኦሲ ዓሶም ሃውሾ ዴዳንዳህ 7 ዓያና ጌኤዮ ጋዓ ጎይያ፡- «ሃኖ ዒንህ ያኦሲኮ ዑኡዛ ዋይዛያ ማዔቲ፤ 8 ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ዒንህኮ ዓደንህ ታ ዋይታቲያ፤ ጌዒ ማዴ ዋደና ዔያታ ዋይዜ ዒዳ ጎይያ ዒንህኮ ዒኖ ደዲሺ ዋይዜ ዒያያ ማሂፖቲ። 9 ዒንህኮ ዓደንህ ዒ ዋይታቲያ ጌዒ ማርጌ ባኣዚ ማዴ፤ ሃህ ያይዲታሚ ለዔ ታ ማዴ ባኮዋ ዔያታ ዛጌ።»

10 «ዒማና ታ ዔያቶይዳ ዳጋዲ፤ ሲና ዔያቶኮ ቢያ ዋዶ ዳቢንታኔ፤ ታ ጎይያዋ ዔያታ ዔሪባኣሴ» ጌዔኔ። 11 ሃህ፡- « ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ ጌዔ፤ ሃውሾ ቤዛ ፔቲታያ ዔያታ ጌላዓከ» ጌዒ ዳጋና ታ ጫኣቁኔ» ያኦሲ ጋዓኔ።

12 ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዒንህዳፓ ያኦሲና ናንጊና ባይቁዋ ያኦዛህዳፓ ሃከሳያና ፑርታ፤ ሃህ ጉሙርቁዋ ዒናና ዓኣያ ማዒ ዴዳዋጉዲ ዒንህና ዔሪዋቲ። 13 ዒንህ ባኣካፓ ያኦሲያ ጎማና ጌሽንቲም ዒና ዋይዜ ዒዳ ደዳያ ማዕዋጉዲ፤ «ሃኖ» ጌይንታህ ዓኣ ጎይህ ዓኣንቲ ቢያ ከሊ ዋላ ዘርቲ ዋሊ ደዲሹዋቲ። 14 ቤርታ ኦኡኮ ዓኣ ጉሙርቁዋ ጋፒንያ ሄላንዳኣና ኦ ደዲሺ ዓርቃያ ማዔቲ ከሪሰቶሴና ዋላ ማዴ ባኮ ኦ ማዴያ ማዒዳኔ። 15 ይያ፡- «ሃኖ ዒንህ ያኦሲኮ ዑኡዛ ዋይዛያ ማዔቲ፤

2:8 2:8 ዓይኑ. 8:4-6። 2:12 2:12 ዓይኑ. 22:22። 2:13 2:13 ዓሲ. 8:17-18። 3:3 3:3 ፓይ. ማፃ 12:7። 3:7 3:7 ዓይኑ. 95:7-11።

ዓንሣዥን ዓደንሣዥን ወይም ዓዳ ጎይያ
ዓደንሣዥን ደዲሺ ወይም ዓዳ ማሃግጥቴ»
ጌይንቴሣዥን፡፡

16 ዓካሪ ዩንሣዥን ዐኩዘ ወይም ዓይሣዥን
ዓይዘንሣዥን ያናንሣዥን? ሙሴ ገብጻግን ዓኩ ከሴ፡፡
ዓሶ ቢያሣዥን ወይም? 17 ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ
ያኦሲ ዳጋሲ ናንጌ ዓሳ ወዳቶዳይ? ዩያታ ጎሞ
ማዳም ሌዛ ዓሲ ናንጉ ወዳውሎይዳ ከኤሪንጉ
ዓቲዘንሣዥን ወይም? 18 ሃሣ «ታኦኮ ሃውሾ ቤዘ
ጌላዓ» ጌዒ ጫኦቆናዘንሣዥን ወይም? ዩንሣዥን
ዓይሣዥን ወይም? 19 ዓካሪ ጌላጊ
ዔያታ ደንዳዒባኦሣዥን ጉሙርቁዋዎ ዓቲያና ማዕሣ
ሃሣ ኦ ዛጋ፡፡

4

1 ዓካሪ ዓይዘ ኦም ዓንጋ ሃውሾይዳ ጌላንዳጉዲ
ጌዒ ኦም ዓንጎና ሃጊ ማዕንዳ ወዛ ሃጊ ዓኦ
ጎይሣ ዓኦሣረር ዓንሣዥን ያኦኒያ ዩኖ ሃውሾይዳ
ጌሎዎ ዓቲዋጉዲ ቢያሣ ሃርጊ ኦና ኦ ካፖም፡፡
2 ዓይጎር ጌዔቴ ኮዥ ሃይሶ ዩኖ ዎደና ዔያታ
ዎይዘ ጎይያ ኦኦኒያ ወይም? 3 ዓካሪ ጌላጊ
ባኮ ጉሙርቁ ዔኩባኦሣረር ዔያቶ ማኦዲባኦሴ፡፡
3 ያኦሲ፡-

«ታኦኒ ዔያቶም ዓንጋንዳ ሃውሾ ቤዘሎ
ፔቴታዎ ዔያታ ጌላዓ ጌዒ ዳጋና ታ ጫኦቄ»
ጌዔ፡፡

ያኦሲኮ ማዳ ሳዓ ማዥንቴሣዥን ዓርቃዎ
ማዳንጉቴ ኩሚያ ማዕቴያ ኦኦኒ ጉሙርቃ ዓሳ
ጋዓንጉ ዩኖ ሃውሾ ቤዘሎ ጌላንዳ፡፡ 4 ዎይቴ
ጌዔቴ ለንካሳ ከሎ ዘሎ ፔቴ ቤሲዳ «ያኦሲ
ለንካሳ ከሎና ማዳ ሃሽኔ» ጌይንጉ ያኦፒንጉ፡፡
5 ዩያጉዲ ለሚ ሃሣ፡-

«ታ ዔያቶም ዓንጋ ሃውሾይዳ ፔቴታዎ ዔያታ
ጌላዓ» ጋዓ፡፡

6 ዔያታ ኮዥ ሃይሶ ቤርታ ወይም
ዓይሣዥንጉባኦሣረር ያኦሲ ዔያቶም ዓንጋጊ ጌዒ
ሃውሾ ቤዘ ዔያታ ጌላባኦሴ፤ ጋዓንጉ ዓይኦካ
ጌላንዳጉዲ ጌይንጉ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዓኦ፡፡ 7 ቤርታ
ዳውቴ ዘሎና፡

«ሃኖ ዓንሣዥን ያኦሲኮ ዐኩዘ ወይም ማዕቴ፡፡
ዓደንሣዥን ደዲሺ ወይም ዓዳ ማሃግጥጥቴ»
ጌይንቴሣዥን፡ ያኦሲ ሚርጌ ዎዳኮ ጊንፃፓ
«ሃኖ» ጌይ ሚሌ ከሊ ጌሣ፡፡

8 ዓይሶ ያኦሲ ዔያቶም ዓንጋንዳ፤ ጌዒ ሃውሾ
ዔያቶም ዓንጌያ ማዕያታቴ ያኦሲ ሃሣ «ሃኖ»
ጌዒ ሚሌ ከሊ ከኤዘንዳዎያታንጉ፡፡ 9 ዓካሪ
ያኦሲ ዳርኮ ዓይሁደ ዓሶ ሃውሾ ከሎ ማላ ሃውሾ
ከሊ ሃጊ ዓኦ፡፡ 10 ዩያር ያኦሲ ማዳ ሃሽሣጉዲ
ያኦሲ ዓንጋ ሃውሾይዳ ጌላሣያ ማዳ ሃሽንዳ፡፡

11 ዓካሪ ዩንሣዥን ዓሶንሣዥን ዓይሣዥን
ማዕ ኦ ዓቲዋጉዲ ያኦሲ ዓንጋ ሃውሾይዳ ጌላጊ
ኦ ደደም፡፡

12 ያኦሲኮ ቃኦላ ናንጊና ናንጋያ ሃሣ ማዳ
ማዳያከ፤ ለምዎ ዘላ ጉቤ ዓጩ ማዕ፡ ጩንቻ
ዓፓርይዳፓ ባሽ ዓጩያከ፤ ሽምፓሣና ዓያኖና፡
ሻዥና ጩጊጫ ካኦማ ካርዋ ዲማሳንዳያ

ሃላንዳኦና ቲቃያከ፤ ዓናይዳ ዓኦ ማላሣና ሱኡከና
ዔሪ ዎጋያከ፡፡ 13 ያኦሲ ቤርቶይዳፓ ዓኦሽንታ፡
ዓይጎ ማዥንጉ ዓኦሴ፤ ዓይ ቤርታ ቢያ ዓኦከ
ፔጋዳያ ሃሣ ካሎ ማዒ ጴዳያከ፤ ኦኦኒያ ኦ
ያኦሽንታ ባኮ ማሃ ከኤዘኒ ኮይሳሣ ዓይ
ቤርቶይዳከ፡፡

ዩሱሴ ቄኤሶኮ ዐፃ ዳኤፒ ማዒያ

14 ዓካሪ ሌካ ጫሪንጮ ከሰከ፡ ቄኤሶኮ ዐፃ
ማዕ፡ ዳኤፒ ኦኦኮ ዓኦሣረር ኦኦኮ ጉሙርቁዎ
ደዲ ኦ ዓርቆም፤ ዩይያ ያኦሲ ናዓሣ፡ ዩሱሴከ፡፡
15 ኦኦኮ ዓኦ ቄኤሶኮ ዐፃሣ ማዕሣ ኦ ለቤቴ
ሚጩንጉ ኦና ማኦዲ ዳንዳዓያከ፤ ዓይ ቢያ
ባኦከና ኦኦዲ ዳቢሻጊ ጌሾያይዳ ጌሌያከ፤
ጋዓንጉ ዓይጎ ጎሚያ ማዳባኦሴ፡፡ 16 ዓካሪ
ጎሚኮ ዓቶም ጌይሣ ኦ ዳንቃንዳጉዲና ኦም
ኮይሳ ዎደና ኦና ማኦዳ ያኦሲ ኮሹዎ ዓንጊያ ኦ
ዳንቃንዳጉዲ ዓይኮ ኮሹማ ጴዳ ካኦቴዎ ያይቶ
ባንሣ ጉሙርቁሣና ኦ ሽኢኮም፡፡

5

1 ቄኤሶኮ ቢያ ዐሣ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ዓሳ
ባኦካፓ ደኦሪንታ፤ ዩይያ ያኦሲም ማዳንታ ባኮና
ዓሲ ዘላ ዔቁ ጎሚ ዓቶም ጌይሳ ዓንጊያ ዓንጋጊ
ደኦሪንታ፡፡ 2 ዓይ ፔ ቶኦከና ለቢንታያ ማዕሣረር
ዔራዎ ዓሶና ለቢንታ ዓሶናም ሚጩንጉ ማኦዲ
ዳንዳዓ፡፡ 3 ዓይ ፔ ጎሞና ሚሌ ዓሶ ጎሞና ዘሎ
ዓንጎ ባኮ ዓንጋጊ ዓይ ኮይሴሣ ዩያ ዘሎናከ፡፡
4 ዓኦኦኮ ያኦሲ ዔኤለባኦሳ ማዕቴ ያኦኒያ ዩያ
ባንቻ ፔኤር ዳንቃ ዓሲ ባኦሴ፤

5 ዩያጉዲ ከሪሰቶሴ ቄኤሶኮ ቢያ ዐሣ ማሃ፡
ባንቻ ፔኤር ዔከ ባንቻንጉባኦሴ፤ ጋዓንጉ ዓይ
ቄኤሶኮ ቢያ ዐሣ ማሃ ባንቻ ዔከሣ፡-
«ኦኦኒ ታኦኮ ናዓሣከ፤

ታኦኒ ኦኦኮ ሃኖ ዓደ ማዕ፡፡ ጌዒ
ያኦከሣዳፓከ፡፡

6 ዩያጉዲ ሃሣ ሚሌ ቤሰካ ያኦሲ፡-
«ሚልከፃዲቁ ቄኤሴ ማዒ ደኦሪንጉሣጉዲ
ኦኦኒ ናንጊና ናንጋንዳ ቄኤሴከ» ጋዓ፡፡

7 ዩሱሴ ዓሲ ማዒ ሃያ ሳያይዳ ናንጌ ዎደና
ሃይቢዳፓ ዓይ ዳቁሻንዳ ያኦከሣ ዳኤፒ ዓላቲና
ሃሣ ዩኦከ ዩኦከ ፔ ማላያ ከኤዘ ሽኢቁ፤
ዓይ ሽሌዐምና ዓይሣዥንሣረር ያኦሲ ዓይኮ
ዓማና ሽኢጲያ ወይም? 8 ዎዘ ዓ ያኦሲ ናይ
ማዕቴያ ዓይ ሃሌ ሚታሣ ዘሎና ዓይሣዥንሣረር
ዓ ዔሬ፡፡ 9 ዩያና ዓ ጊኤጊያ ማዒ ጴዳሰካፓ፡
ዓይሣዥንታዘንሣዥን ቢያ ናንጊና ዳቁንታኮ ካራ
ማዕ፡፡ 10 ሚልከፃዲቁ ደኦሪንጉሣጉዲ ያኦሲ
ዓይ ቄኤሶኮ ቢያ ዐፃሣ ማሃ ደኦሪ፡፡

ጉሙርቁያና ዓሳ ደዳንዳጉዲ ላቲ ከኤዘንቴ ባኦከ

11 ዩያ ዘሎ ሚርጌ ኦ ከኤዘንዳ ባኦከ
ናንጊታንጉ ዐከ ዓንሣዥን ዔኤቢ ጌሎዋኦሣረር
ዓንሣዥን ከኤዘ ዔርባኒ ሚቶከ፡፡ 12 ሃኤደ ሃሊ
ዓንሣ ናንጌ ጎይያና ሴካ ዓሲ ዔርባከንዳያታዎ
ያኦሲ ቃኦኮ ዓይያ ካር ሚሌ ዓሲ ሃጊ ዓንሣ

4:3 4:3 ዓይኮ. 95:11፡፡ 4:4 4:4 ማዥ. ማፃ 2:2፡፡ 4:5 4:5 ዓይኮ. 95:11፡፡ 4:7 4:7 ዓይኮ. 95:7-8፡፡ 4:8 4:8
ላሚ. ዎም 31:7፤ ዓይ. 22:4፡፡ 4:10 4:10 ማዥ. ማፃ 2:2፡፡ 5:3 5:3 ለዊ. ዓከ 9:7፡፡ 5:4 5:4 ከሲ. ማፃ 28:1፡፡
5:5 5:5 ዓይኮ. 2:7፡፡ 5:6 5:6 ዓይኮ. 110:4፡፡ 5:7 5:7 ማቴ. 26:36-46፤ ማር. 14:32-42፤ ሉቃ. 22:39-46፡፡

ዔርዛንዳያ ኮይሳኔ፤ ዬይ ዒንሢም ኮይሳሢያ ዲኢቁ ማዓንዳኦታዎም ደዲ ሙኡዚቱቀሱ። 13 ዓይጎር ጌዔቲ ዲኢቁ ሺሺንቁ ዑሾሢ ሲያ ናይ ማዓሢር ጂሉም ዛላ ዔራቶ ባኣዚ ሃጊ ዔሪባኣያኩ። 14 ደዲ ሙኡዚ ኮይሳሢ ጋዓንቲ ኮዦና ፑርቶና ደማሲ ዛጊ ዔሪ ዒናዴ ዓሲምኩ።

6

1 ኪሪሰቶሴ ዛሎ ኬኤዚንቲ፣ ቤርታሳ ዔርዚያ ሃሺ ሚርጌና ዔርዚ ዔርዚያ ባንሢ ኑ ዓኣደም፤ ፓሡቀ ማደ ማዔ፣ ጎሚ ቡኡዒሢ ዛላና ያኣሲ ጉሙርቁሢ ዛላና ጊንሣ ኑ ሺሪ ሺሪ ዒዞ ዒንሢም ኬኤዛባኩ። 2 ዬያጉዲ ዋኣሢ ማሰቲሢ ዛላ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቆ ዓሶ ዑፃ ኩቹ ጌሥሢ ዛላ፣ ሃይቁ ዓሶኮ ዔቁሢ ዛላ፣ ያኣሲ ናንጊና ዋጋንዳ ዋጎ ዛሎ ለሚ ዒንሢም ኑ ኬኤዚ ኮይሱቀሱ። 3 ያኣሲ ጌዔቲ ዬያ ኑ ማዳንዳኔ።

4 ጉሙርቁያ ሃሺ፣ ያኣሲ ጎይፃፓ ኬሰኬ ዓሶ ለሚ ያኣሲ ባንሢ ማሃኒ ዳንዳዒንቲቀያኩ፤ ዬያቶም ሃያኮ ቤርታ ፖሲ ፖሲያኩ፤ ሃሃ ዔያታ ጫሪንጫፓ ዒንጊንታ ዒንጊያዎ ዔኪ ዛኔያ፣ ዓያና ጌኤዦናኣ ዋላ ፔቲ ማዔያኩ፤ 5 ሃሃ ዔያታ ያኣሲኮ ኮዦ ቃኣሎና ሃጊ ሙኣንዳ ዓጮኮ ዋልቆ ዛጊ ዔሪያኩ፤ 6 ዬያ ቢያ ዛጌሰካፓ ጉሙርቁያ ሃሺ፣ ኬሰኬ ዓሶ ለሚ ጊንሣ ያኣሲ ባንሢ ማሃኒ ዳንዳዒንቲቀሱ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዔያታ ያኣሲኮ ናዓሢ ለሚ ጊንሣ ሱዒ፣ ዒዛኮ ቶኣኪያ ባይዚሳሢርኩ።

7 ሚርጌ ዋዴ ዒዞይዳ ዋርቃ ዒር ዑሾካያ፤ ሃሃ ዒዞ ጎሽካሢም ኮይሳ ባኣዚ ባቃልሳያ ማዔ ሳዔሎ ያኣሲ ዓንጃኔ። 8 ዓንጊሢና ጋውዲና ባቃልሳ ሳዔላ ጋዓንቲ ፓሢ ባኣዚ ባኣያ ጉሪ ማዓንዳኔ፤ ሃሃ ዒዞ ጋዳንቁንታኒያ ዑኩኔ፤ ጋፒንፃ ዒዞኮ ታሚና ሚቹንቲ ማዓንዳኔ።

9 ዒጊናንሢያቶ! ዋዚ ኑ ያዲ ጌዔቲያ ዒንሢኮ ዳቁንቶና ዋላ ዒንሢም ዒንጊንቲ ኮሺ ባኣዚ ዓኣሢ ኑ ዔራኔ። 10 ያኣሲ ፒዜ ዋጋያታሢር ቤርታ ማዔቲያ ሃሢ ዒዞም ደማዴ ዓሶ ናሽኩ፣ ዒዞ ሱንፃር ዒንሢ ማኣዴ ማኣዲያ ዒ ዋለንዳቀሱ። 11 ዒንሢ ቢያሢ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ጌሢ ካፓ ባኮ ዳንቃንዳያ ሃላንዳኣና ዒንሢ ደዲ ማዳ ማዳ ጋፒንሢ ሃሊሲ ማዳንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ፤ 12 ኑ ኮዓሢ ጉሙርቁሢና ጊቢ ዳንዳዒሢና ደዲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ማሢ ዔያቶም ዒንጊንቲ ባኮ ዳንቁ ዓሶጉዲ ማዖም ጌዒ ማዓንዳኦታዎም ዋይዜ ባኮ ዑኩና ዔኩቀ ዓሲ ዒንሢ ማዓንዳጉዲቱቀሱ።

ያኣሲ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ሉኡቁዎያ ማዔሢ

13 ያኣሲ ዓብራሃሚም ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ዒንጊ ዋደና ዒ ማሌ ዔኤሊ ጫኣቃንዳ ባኣዚ ባኣሢር ፔና ዔኤሊ፡- 14 «ጎኔና ታ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ኔኤኮ ዜርዎታ ሚርጊሻንዳኔ» ጌዒ ጫኣቁ።

15 ዓብራሃሚ ጊቢ ዳንዳዒ ካፒ፣ ዒዞም ዒንጊንታንዳኔ ጌይንቲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ማሢ ኬኤዚንቲ ባኮ ዳንቁ። 16 ዓሲ ጫኣቃ፣ ፔ ጊዳፓ ዑሢ ባሺ ማዔ ባኣዚ ዔኤሊ ጫኣቃ፤ ዔያታ ጫኣቃ ጫኣቁማ ዔያቶ ባኣካ ዓኣ ጌኤዞ ጎናሳሢር

ዔያቶኮ ማርማሢ ጋፓኔ። 17 ዬና ጎይፃ ያኣሲ ጌዔ ባኮ ሺርሺ ላኣሙቀያ ማዔሢ ዔርዚ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ዳንቃ ዓሶም ዬያ ዋዞ ጫኣቁምና ጎናሲኔ። 18 ያኣሲ ፔቲታፃ ሉኡቁዎያኩ፤ ዒዚ ለምፃ ዬንሢ ላኣሚንቲቀ ባኮንሢና ኑኡኮ ቤርታ ሃጊ ዓኣ ዋዞ ኑ ዳንቃኒ ዒዞ ባንሢ ዓኣሺንቲ ጌሌ ዓሶ፣ ኑም ዳኤፒ ደዲም ዒዞፓ ዳንቃንዳጉዲ ኑና ማሃኔ። 19 ዬይ ሃጋኣ ዋዞ ኑኡኮ ናንጎ ዓጊጹዎያ ማሃ ጉሙርሳ ቱርቲሪኬ፤ ዬይያ፡- ጎኣሶና ዓፒሎ ጊዳና ዓኣዲ ጌኤዦ ማኣርኮ ጋር ዓኣ ጋር ጌላኔ። 20 ዬያ ጌኤዦ ማኣር ዬሱሴ ማልኬፃዲቱዲ፣ ቁኤሴ ማዒ ደኣሪንቲ ኑ ዛሎር ቤርታዲ ቁኤሴኮ ቢያ ዑሢ ማዒ ናንጊና ማዳኒ ዒኣካ ጌሌኔ።

7

ቁኤሳሢ ማልኬፃዲቱ ዛላ

1 ዬይ ማልኬፃዲቱ ጎሚ ሳላሚ ጌይንታ ካታሞኮ ካኣቲ፤ ሃሃ ዳኤፖ ያኣዞሢ ማዳ ቁኤሴኩ፤ ዬይ ዓሢ ሚና ዓብራሃሚ ካኣቶ ያሎና ባሺ፣ ማዒ ሙኣንቲ ጎይፃ ካኣሚ ዓብራሃሚ ዓንጃኔ። 2 ዓብራሃሚያ ዒማና ዔኪ ሙኩ ባካፓ ታጳይዳፓ ፔቲማ ኬሲ ኬሲ ዒዞም ዒንጌኔ፤ ዒዞ ሱንፃኮ ቡሊፃ ለምፃኩ፤ ፔቲዛ፡- «ጂሉም ካኣቲ» ጌይንታዛ፣ ባጋ፡- «ሳላሚ ካታሞ ካኣቲኩ»፣ ዬና ጌይፃ ኮሹም ካኣቲ ጌይሢኩ። 3 ማልኬፃዲቱ ዓደና ዒንደና ሃሃ ዒ ሾይንቲ ዜርሢያ ባኣያኩ፤ ዒዚ «ዬማፓ ዬማ ሃላንዳኣና ናንጌኔ» ጌይንቲ ዔርቲቀያ፣ ናንጎኮ ዒዞኮ ጋፒንሢ ባኣያኩ፤ ዒዚ ያኣሲ ናዓሢኮ ኮኣኪንሢ ማዒ ናንጊና ቁኤሴ ማዒ ናንጌ።

4 ሃንዳ ዬይ ዓሢ ዎምዒ ዳኤፒታቲያ ዛኩዋቲ! ዒሰራዔኤሌ ማኣር ዓሶ ፃጳኮ ዓዲሢ ማዔ፣ ዓብራሃሚታፃ ዒዚ ያሎና ዲዒ ዔኬ ባኮይዳፓ ታጳይዳፓ ፔቲማ ዒዞም ዒንጌኔ። 5 ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ጌሢንቲ ሌዊ ዜርፃ ፔ ዓሶይዳፓ ታጳፓ ፔቲማ ፔቲማ ዔካንዳጉዲ ዔያቶም ዓይሢንቲኔ፤ ዬይ ያዲ ጌይንቲሢ ዓብራሃሚ ዜርፃፓ ዔካንዳጉዲኩ። 6 ዬይ ማልኬፃዲቱ ሌዊ ዜርፃፓ ማዒ ባኣያታቲያ ዓብራሃሚ ዒንጌ ታጳሢዳፓ ፔቲማ ፔቲማ ዔኬኔ፤ ሃሃ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ዒንጊንቲ ዓብራሃሚያ ዒ ዓንጃኔ። 7 ዓንጃ ዓንጃንታሢዳፓ ዓንጃሢ ባሺ ማዒፃ ዔርቲያኩ። 8 ቁኤሳ ማዳ ጎይፃና ታጳፓ ፔቲማ ፔቲማ ዔካዞንሢ ሃይቃ ዓሲ ማዔ፣ ሌዊ ዓሶኩ፤ ፔቲ ዛሎና ጊንሢ ታጳይዳፓ ፔቲማ ፔቲማ ዔካሢ ባይቁዎያ ማዒ ናንጋያታሢ ማርካዲንቲ ማልኬፃዲቱኩ። 9 ዓካሪ ታጳይዳፓ ፔቲማ ዔካንዳፃ ኮይሳሢ ሌዊ ፔ ቶኣኪና ዓብራሃሚ ዛሎና ማልኬፃዲቱም ዒንጌኔ ጌይሢኩ። 10 ዎይቲ ጌዔቲ ማልኬፃዲቱ ዓብራሃሚና ካኣሚ ዎደና ሌዊ ሃጊ ፔ ዓደ፣ ዓብራሃሚይዳፓ ሾይንቲ ባኣያታሢርኩ።

11 ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ዎጋ ዒንጊንቲሢ ሌዊ ዜርፃ ቁኤሴ ማዒ ማዳ ዳምሶናኩ፤ ዬይ ዜርፃ ቢያ ባኮ ኩንሢ ማዳኒ ዳንዳዒያ ማዔያታቲ ዓኣርኔ ቁኤሴ ማዒ ማዳ ጎይፃቱዋንቲ

5:13 5:13 1ቆር. 3:2። 6:8 6:8 ማዢ. ማፃ 3:17-18። 6:14 6:14 ማዢ. ማፃ 22:16-17። 6:19 6:19 ሌዊ. ዓኬ 16:2። 7:5 7:5 ፓይ. ማፃ 18:21።

9

ሳዓ ያኑሲ ካኦሽኮ ጎይዖና ጫሪንጫ ካኦሽኮ ጎይዖ ዛላ

1 ሚናኦ ጫኦቃሂኮ ያኑሲ ካኦሽኮ ጎይሂና ዩያኮ ሳዓ ማዢንቴ ጌኤሽ ማኦሪያ ዓኣኔ። 2 ዩይ ማዢንቴ ማኦሪ ላምፆ ጋርሲ ዓኣ ዓፒላና ማዢንቴ ማኦሪኬ፤ ዩናኮ ቤርታሳ ጋርይዳ ዴጌ ሎኦኸ ያይታጎታ፣ ፖራ ጌሦ ሸርናጎታ ያኑሲም ዒንገንቴ ካሂጎታ ጌሂጎታያኮ፤ ዩና ቤዛ «ያኑሲም ዱማዴ ጋርሲ» ጌይጎታኔ። 3 ላምዓሳ፣ ጎኦሶ ዓፒሎኮ ሶንጌኖ ጋራ ማሌ ጋርሲ ዓኣኔ፤ ዩና ጋራላ «ዑሣ ዓኣዴ ያኑሲም ዱማዴ ጋርሲ» ጌይጎታኔ። 4 ዩና ጋራሎይዳ ዑንጅ ጩቢሶ ቤዛጎታ ዋርቆና ዑፃ ጸርቁጎቴ ታኦሶቶጎታ ዓኣኔ፤ ዩና ታኦሶቴሎ ጋራ «ማና» ጌይጎታ ሙኡዚ ዓርቁያ ዋርቁጎ ኮሽጎቴ ለማቴጎታ ዓኣዳ፣ ቶሺ ዓኣ ዓኣሮኔ ኮኦሎጎታ ያኑሲኮ ጫኦቃሂጎታ ዓኣ ሹጮ ቆኦቁፃኦጎና ዓርሲጎቴ ሹጫኦ ዓኣኔ። 5 ታኦሶቶ ዑፃ ዓኣ፣ ጎሞ ጌኤሽያ ዔርዛ ጉኡፖ ጋኦዘና ካጎቃ ቦንቹጎታ ኪሩቤሌ ጌይጎታዘንሂሂ ዓኣኔ፤ ጋዓጎቴ ዩያ ባኮ ኑ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዚ ጋፒሳኒ ዳጎዳዑቆሴ።

6 ቢያ ባካ ያዴዲ ጌኤሽሂኮ ገንፃ ቁኤሳ ማዳ ማዳ ማዳኒ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሪኮ ቤርታሳ ጋራሎ ቢያ ኬሊ ጌላኔ። 7 ሶንጌኖ ጋራ ዓኣ ላምዓሳ ጋራሎ ጌላሂ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሂ ሌሊኬ፤ ዒዚ ጌላሂ፣ ለዔይዳ ፔቴና ሌሊኬ፤ ዒዚ ፔ ጎሞና ዳራ ዔሩዋፆ ማዴ ጎሞሮ ያኑሲም ዒንጎ ሱጉሂ ዔኩዋኦ ዒኢካ ጌሎቆሴ። 8 ዓፒሎና ማዢንቴ ቤርታሳ ማኦሪላ ዓኣ ጎይሂ ዓኣጎቴ ዑሣ ዓኣዴ ያኑሲም ዱማዴ ቤዛሎ ባንሂ ዔኪ ጌልዛ ጎይዖ ሃጊ ፔጋዲ ዔርቲባኦያ ማዳፆ ዓያኖ ጌኤሽ ጳቀኔ። 9 ዩይ ሃሣኦ ዋዶኮ ኮኦኪንሂኬ፤ ዩያ ጎይዖና ያኑሲም ዒንገንታ ዒንገፃ ዒንጋ ዓሂኮ ዒና ጌኤሽ፣ ፒዚሳኒ ዳጎዳዑቆሴ፤ 10 ዩይ ቢያ ዓኮ ማዳ ሙካንዳያ ሄላንዳኦና ማዳጎታጎዳ ዓጪ ዳምቤኬ፤ ዩንሂሂ ባካ ሙኡዚና ዑሸና ዛላ ሃሣ ዱማ ዱማ ዑሣ ጌኤሽሂ ዛላ ማዳጎታ ዳምቤ ሌሊኬ።

11 ጋዓጎቴ ኪሪሶቶሴ ሃሂ ማዳጎታ * ኮዦ ባኮኮ ቁኤሶ ቢያጎ ዑሣ ማዳ ሙኡኬ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ዒዚ ጌሌ ማኦሪ ዳኤፒ ሃሣ ፓጩ ባኣዚ ባኣያኮ፤ ዩና ማኦሪ ዓሲ ማዢንቴ ሃሣ ገንሃ ሃያ ዓጩ ባኣዚና ማዢንቴ ባኣያኮ። 12 ዒዚ ዑሣ ዓኣዴ ያኑሲም ዱማዴ ጋራሎ ላሚ ማዳሱዋ ጎይሂ ፔ ሱጉፆ ዔኪ ጌሊ ኩጎሂያጎታዎታ ዋኦርና ዚዮ ጌማቶ ሱጉፆ ዔኪ ጌሊ ባኣኦ፤ ዩያይዲ ናንገና ዳቁጎታ ኑም ዒ ጴዲሹኔ። 13 ዋኦርና ጌማቶ ዚዮ ሱጉፆ ሃሣ ቢዳንሂ ማሂ ሚቾ ባኣቶ ማራሂ ቢዳንፆ ዳቢንቴ ዒኢቴ ዓሶ ዑያይዳ ፑጩፃ ዔያታ ዓሸኮና ማዳ ዳቢንቴ ዒኢቴ ያይዳጎ ጌኤሽ ያኑሲም ዔያቶ ዱማሳያ ማዳቴ፣ 14 ናንገና ናንጋ ዓያኖ ዛሎና ፔና ዳጎኪሳ ባኣዚ ባኣ፣ ያኑሲም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ፔና ዒንጌ፣ ኪሪሶቶሴኮ ሱጉፆ ባይቁዋ

ያኦዛሂም ኑ ማዳጎዳጉዲ ኦኡኮ ዒና ዩያ ሃይቁያ ማዳ ማዳይዳጎ ዑሣ ዓኣዴ ዋዚ ጌኤሽጎዳይ!

15 ዔኤሊንቴዘንሂ ያኑሲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘና ዒንጌ ናንገና ናንጎ ቤዛ ዳጎቃጎዳጉዲ ኪሪሶቶሴ ያኑሲና ዓሲናኮ ባኣካ ዓኮ ጫኦቁሞ ጌኤሽሂ ማዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዳሂ ዓሳ ቤርታኦ ጫኦቁሞ ዋጎ ጎይዖ ናንጌ ዋዶና ማዴ ጎሞይዳጎ ዳቁሻኒ ዔያቶ ዛሎ ዒዚ ሃይቁሂሮኬ።

16 ዔልቃሚ ዔልቃሚንቴቴ ዔልቃሚ ዓሂ ሃይቁያ ማዳፃ ዔርታኒ ኮይሳኔ፤ 17 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዔልቃሚ ዔልቃሚ ማዳሂ ዔልቃሚ ዓሂ ሃይቁቶኬ፤ ዔልቃሚ ዓሂ ሸምፔና ዓኣቴ ዩና ዔልቃሚ ጉሪ ማዳኔ። 18 ዩያ ጎይዖ ቤርታኦ ጫኦቁማታፆ ሱጉሂ ባኣያ ጎኔ ጫኦቁሞ ማዑዋያኮ። 19 ሙሴ ያኑሲ ዒንጌ ዓይሂፆ ቢያ ቤርታ ዳሮም ኬኤዘሰካጎ ጌማቶ ዚዮና ዋኦሮ ሱጉፆናይዳ ዋኦሂ ዋሂ፣ ዋጎ ማፃኦጎና ዳሮ ዑያናይዳ ቢያ ሂሶጴ ዒላዦና ዘቁ ማራቶኮ ጋፓናና ዔኪ ዔኪ ፑጩኔ። 20 ዒዚ ፑጩሂያ፡- «ያኑሲ ዒንሂ ካጎጎዳጉዲ፣ ዒንሂ ዓይሂ ጫኦቁሞ ሱጉፆ ሃያኮ» ጌይኬ። 21 ዩና ጎይዖ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሪንታ ጋራ ማዳ ሜሆ ቢያሂዳ ሱጉፆ ዒ ፑጩኔ። 22 ጎኔ ሙሴ ዔርዘኬ ዋጎና ዳካ ባኣዚዳጎ ዓታዛ ቢያ ባካ ሱጉሂና ጌኤሽካኔ፤ ሱጉሂ ላኦሊንቴባኣንቴ፣ ጎሜ ዓቶም ጌይጎቴዋያኮ።

ኪሪሶቶሴኮ ዒንጎ ባኣዚ ማዳ ዒንገንቴፃ ጎሚ ጌኤሽያ ማዳፆ

23 ጫሪንጫ ማዳጎታ ባኮኮ ኮኦኪንሂ ማዳ ባካ ቢያ ዩያ ዋጎና ያዴይዲ ጌኤሽካያ ማዳኔ፤ ጫሪንጫ ባካ ጋዓጎቴ ዩያጎ ዑሣ ዓኣዴ፣ ያኑሲም ዒንጎ ባኣዚና ጌኤሽካኒ ኮይሳኔ። 24 ኪሪሶቶሴ ጎኔ ማዳ፣ ያኑሲም ዱማዴያ ማዳ ጋራሎኮ ኮኦኪንሂ ማዳያ ሃሣ ዓሲ ማዢ ጋራሎ ጌሊ ባኣኦ፤ ጋዓጎቴ ዒዚ ሃሂ ኑ ጋይቴ ያኑሲ ቤርቶይዳ ዔቃኒ ጎኔና ዑሣ ዓኣዴ ያኦዛሂም ዱማዴያ ማዳ፣ ጫሪንጫ ዓኣዴኔ። 25 ዓይሁዳ ዓሶኮ ቁኤሶ ሱኡጋሂ ፔ ሱጉሂ ማዳ ባኣ ሱጉሂ ዔኪ ለዓ ለዓ ዑሣ ዓኣዴ ያኑሲም ዱማዴ ቤዛ ጌላያኮ፤ ኪሪሶቶሴ ጋዓጎቴ ፔና ሚርጌ ዋዴ ሸርሽ ሸርሽ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጋኒ ዒኢካ ጌሊ ባኣኦ። 26 ያዲ ማዳጎታቴ ዓጩ ማዢንቴማጎ ዓርቃፆ ሜቶ ዔኪ ዔኪ ናንጎንዳያ ዒዛም ኮይሳንዳያታጎቴኬ፤ ሃሂ ጋዓጎቴ ዋዶኮ ጋፒንፆይዳ ጎሚ ጌኤሻኒ፣ ፔና ያኑሲም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጋኒ ላሚንቴዋ ጎይሂ ፔቴና ሙኡ ጴዴኔ። 27 ዓሲ ፔቴና ሃይቁ፣ ዩካጎ ጋፒንሂ ዋጌም ሸኢካጎዳጉዲ ጌይጎቴያኮ። 28 ዩያጉዲ ኪሪሶቶሴ ሚርጌ ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ፔቴና ሃይቁኔ፤ ላሚ ዓሲኮ ጎሞ ፔ ዑፃ ማሂንቴዋንቴ ጉሙርቁ ዒዛ ካጎዘንሂ ሃይቢጎ ዓውሳኒ ላሚሂ ዒዚ ሙካንዳኔ።

9:2 9:2 ኬሲ. ማፃ 26:1-30፤ 25:31-40። 9:3 9:3 ኬሲ. ማፃ 26:31-33። 9:4 9:4 ኬሲ. ማፃ 30:1-6፤ 25:10-16፤ 16:33፤ ፓይ. ማፃ 17:8-10፤ ኬሲ. ማፃ 25:16፤ ላሚ. ዋፆ 10:3-5። 9:5 9:5 ኬሲ. ማፃ 25:18-22። 9:6 9:6 ፓይ. ማፃ 18:2-6። 9:7 9:7 ሊዊ. ዓኬ 16:2-34። * 9:11 9:11 ሃሂ ማዳጎታ፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ማፃኦጎ «ሃጊ ሙካንዳሂኮ» ጋዓኔ። 9:13 9:13 ሊዊ. ዓኬ 16:15-16፤ ፓይ. ማፃ 19:9፤ 17-19። 9:20 9:20 ኬሲ. ማፃ 24:6-8። 9:21 9:21 ሊዊ. ዓኬ 8:15። 9:22 9:22 ሊዊ. ዓኬ 17:11። 9:28 9:28 ዒሲ. 53:12።

10

1 ሙሴ ዔርዘ ዋጋ ሃጊ ሙካንዳ ከዠ ባኮኮ ኮኦከንሢ ማዓንዳገገዓቲም ጎኔ ዬያ ከዠ ባኮቱዋሴ፤ ዬያር ለዓ ለዓ ሲያ ዋዴ ያኦሲም ዒንጊንታ ባካ ዒንጋ ዓሶ ጌኤሽ፣ ፒዚሳኒ ዳንዳዑዋሴ። 2 ዬይ ዋጋ ዋንዴ ጌኤሽ፣ ፒዚሳኒ ዳንዳዓያ ማዔቲ ዔያታ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሃሼያ ናንዳንቲኬ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ካኦዠር ጌላ ዓሳ ለሚሱዋ ጎይሢ ጎማፓ ጌኤሽኬያ ማዓንዳሢር ዔያቶ ዒኖይዳ ጎሚ ዔያቶኮ ባኦያ ማዔሢ ዔያቶም ዔርታንዳ። 3 ዬይ ያኦሲም ዒንጎ ባካ ጋዓንቲ ለይይዳ ለይይዳ ዔያቶኮ ጎሞ ጳቂሣያኬ። 4 ዋይቲ ጌዔቲ ጌማቶ ዚኖና ዋኦርናኮ ሱጉፃ ጎሚ ጌኤሻኒ ዳንዳዑዋኦሚርኬ።

5 ዬያር ከሪሰቶሴ ዓጮ ሙኬ ዋዳና፡- «ኔኤኒ ኔኤም ዒንጎ ባኦዚ ኮይባኦሴ፤ ጋዓንቲ ኔ ታኦም ዓሲ ዑሢ ዒንጌ።»

6 ኔኤም ሚቺ ዒንጎ ባኮና ጎሚ ጌኤሻኒ ዒንጎ ባኮናኦ ኔ ዋዛዲባኦሴ፤

7 ዬማና ታ፡- ታ ያኦዚሣ! ማፃኦገይዳ ታ ዛሎ ፃኦፒንቲሢጉዲ

ኔ ማሊያ ኮንሢሢ ሃይሾ ታ ሙኬኔ» ጌዔ።

8 ዋጋ ዬይ ማዲንታንዳጉዲ ዓይሢቲያ ዒዚ ጋዓንቲ ቤርታ፡- «ያኦሲም ዒንጎ ዳማዳማ ባኮንታ ሚቺ ዒንጎ ባኮ፡ ዬያጉዲ ሃሣ ጎሞ ዛሎ ዒንጎ ባኮዋ ኔ ኮይባኦሴ፤ ዬያና ሃሣ ኔ ዋዛዲባኦሴ» ጌዔ። 9 ዬካፓ ሃሣ፡- «ሃይሾ ኔ ማሊያ ኮንሢሢ ታ ሙኬኔ» ጌዔ። ዬያይዲ ለምዓሶ፡ ያኦሲም ዒንጎ ጎይያ ቤዘ ጌላኒ ቤርታ ያኦሲም ዒንጎ ጎይያ ለኦሚ። 10 ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ፔ ዑያ ለሚ ዒንጊንቲዋ ጎይሢ ፔቲና ያኦሲም ዒንጎ ባኦዚ ማሂ ሺኢሽሢሢር ኩኒኒ ያኦሲም ዳማዳያ ማዔ፤ ዬኖ ያኦሲ ዒ ማዲንዳጉዲ ኮዔ ማሊያኬ።

11 ፔቲ ፔቲ ዓይሡዳ ዓሶኮ ቁኤሳ ጎሚ ጌኤሻኒ ዳንዳዑዋ ዬንሢ ዒንጊያንሢ ሲያ ኬሊ ዒንጊ ዒንጊ ዓቱዋ ማዲ። 12 ከሪሰቶሴ ጋዓንቲ ናንጊና ዒንጊንቲያ ማዓ፡ ዒንጊያ ፔቲና ዒንጌሰካፓ ያኦሲ፡ ዳዳሢኮ ሚዛቆ ዛላ ቦንቺንቲ ዴዔ።

13 ዬማፓ ዓርቃያ ዴንዲ ዒዛኮ ሞርኮ ያኦሲ ዒዛ ባሽሳንዳያ ሄላንዳኦና ዒኢካ ዴዒ ዒ ካፓ፤

14 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲም ዳማዳዘንሢ ፔቲና ያኦሲም ዒንጎ ዒንጊያ ዛሎና ናንጊና ዔያቶ ዒ ጌኤሽ፣ ፒዚሰሢሢርኬ።

15 ዓያኖ ጌኤዠ ዬያ ባኮ ዛሎ ኩም ማርካዲያ ቤርታዲ፡-

16 «ዬካፓ ታ ዔያቶና ዋላ ጨኦቃንዳ ጨኦቁማ ያዲኬ፤

ታኦኮ ዋጎ ዒና ታ ዔያቶኮ ጌሣንዳ፤ ማሊያይዳኦ ታ ዔያቶኮ ፃኦፓንዳ።»

17 ሃሣ፡- «ዔያቶኮ ጎሞንታ ፑርቶ ማዲንታ ሃካፓ ሴካ ታ ጳቂሣዓኬ»

ጎዳ ጋዓ፤ ጌዔ። 18 ዬያር ጎሚ ጌኤሻኒሢኮ ጊንፃ ጎሚ ጌኤሻኒ ያኦሲም ዒንጊንታ ዒንጊሢ ዓታንዳ።

ያኦሲ ባንሢ ኩ ሙካንዳያ ኮይሳያ ማዒያ

19 ዓካሪ ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ዬሱሴ ሱጉያ ዛሎና ያኦሲም ዑሣ ዓኦጳ ዳማዳ ጋሬሎ ጌልዛንዳ ጉሙርሳ ባኦዚ ኩ ዴንቁ፤ 20 ኩኒኒ ጌላንዳሢ ጎኦቦ ዓፒሎይዳና ጌይፃ፡ ዒዛኮ ዑያ ጊዴና ዒ ኩም ቡሎ፡ ዓኪ ሃሣ ናንጊና ናንጋያ ማዔ ጎይያናኬ። 21 ያኦሲ ማኦር፡ ጨሪንጮሲዳ ቢታንቶ ዓኦ ዴኤፒ ቁኤሴ ኩኦኮ ዓኦ፤ 22 ዬያር ኩኦኮ ፑርቶ ዒና ጌኤሻካንዳጉዲ ዒና ፑጨንቲ፡ ዑያዋ ኩኦኮ ጌኤሽ ዋኦሢና ማሰቲ፡ ፒዜ ዒናና ሃሣ ጎኔ ጉሙርቁሢና ያኦሲ ባንሢ ኩ ሙኮም። 23 ኩም ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኦሎ ዒንጌ ያኦዛሢ ጉሙርቁንታያ ማዔሢር ሃሣ ኩ ጉሙርቁ ማርካዲ፡ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ደዲሺ ኩ ዓርቆም። 24 ናሹሞና ኮሺ ጋሚ ማዲሢና ጴጪ ኩ ናንጋንዳጉዲ ፔቲይ ባጋሢ ጴቻያ ማያንጎ። 25 ቢያ ዋዴ ዋላ ኩ ካኦሚ ዋላ ኩ ደዲሾም፤ ጋዓንቲ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ማዲ ጎይያ ኩኦኮ ዋላ ቡኪንታ ቡኪንቶ ኩ ሃሺባኦያታቲ ቃራኬ፤ ጎዳኮ ሙኮ ኬላ ዑኬሢ ዒንሢ ዛጋያታሢር ዬያ ባኮ ዑሣ ዓኦጳ ማዲዋ።

26 ጎኔ ማዔ ባኮ ኩ ዔሪሢኮ ጊንፃ ዔሪዔ ኩ ጎሚ ማዲቲ ሃካፓ ሴካ ጎሚ ዛላ ያኦሲም ዒንጊንታንዳ ባኦዚ ዓይጌያ ኩም ባኦሴ። 27 ጋዓንቲ ኩና ካፔሢ ሃጊ ሙካንዳ፡ ዒጊቻ ያኦሲኮ ዋጊያና ዒዛ ዒያ ሞርኮ ዒ ሚቻንዳ ዒጊቻ ዴኤፖ ታሞናኬ።

28 ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዳቤ ዓሲዳ ለምፃ ሃንጎ ሃይሣ ዓሲ ማርካዲቲ ሃሺሢ ባኦያ ዬያ ዓሢ ዋዋዴ።

29 ዬይ ያዲ ማዓያ ማዔቲ ያኦሲ ናዓሢ ቦሢሢ፤ ሃሣ ያኦሲም ዳማዳ ጨኦቁሞ ሱጉያ ፓሠዋ ባኦዚ ማሂ ዛጌሢ፤ ጊንሣ ሃሣ ኮሹሞና ዒንጊንቲ ዓያኖ ጨሽኬሢ ዋማዲ ፑርታ ዋጌ ሄላንዳያ ዒንሢሞ ማላይ? 30 ዋይቲ ጌዔቲ፡- «ኮሚ ዔካሢ ታናኬ፤ ኮሞ ታ ማሃንዳ።» ጌዔሢ ያና ማዔቲያ ኩ ዔራ፤ ዬያጉዲ ሃሣ፡- «ያኦሲ ፔ ዴይዳ ዋጋንዳ።» ጋዔ። 31 ናንጊና ናንጋ ያኦዛሢና ዋጊንቲሢ ሚርጌ ዒጊቻያኬ።

32 ፖዓ ዒንሢሞ ፖዔሢኮ ጊንፃ ሚርጌ ሜቶ ዒንሢ ዔኪ፡ ዳንዳዒ ዓኦሢ፡ ዬንሢ ቤርታኦ ዋዳንሢ ማሊ ጳቂሡዋ። 33 ፔቲ ፔቲ ዋዴና ዓሲ ቤርቲዳ ዒንሢ ጨሽኪንቲ፤ ሚርጌ ሜቶዋ ዒንሢ ዛጌ፤ ሃሣ ዬያጉዴ ሜታሢ ሄሌ ዓሶና ዋላ ፔቲ ማዒ ዔያቶ ሜታሢ ዒንሢያ ዔኬ። 34 ዒንሢ ባሽ ኮሺ፡ ሃሣ ቢያ ዋዴ ናንጋ ቆሎ ጨሪንጮይዳ ዓኦሢ ዔሪሢር ቱኡቲ ዓሶ ሚጨንቲ ዒንሢ ማኦዴ፤ ቆላ ዒንሢኮ ቡሪንቲ ዔውቲ ዋዴና ዋዛና ዒንሢ ዬያ ጊቢ ዳንዳዔ። 35 ዓካሪ ዬያ ዒንሢ ማዴሢ ዛሎ ዒንጎንዳ ዴኤፖ ባኮ ዴንቃኒ ጉሙርቁ ዒንሢ ጨርቃ ጨርሹሞ ሃሺፖ። 36 ያኦሲኮ ማሊያ ኮንሢ ያኦሲ ዒንሢሞ «ዒንጋንዳ።» ጌዒ ጨኦቁ ባኮ ዴንቃኒ ደዳንዳያ ዒንሢሞ ኮይሳ። 37 ዓይጎር ጌዔቲ፡-

«ሙካኒ ኮይሳሢ ዳካ ዋዴኮ ጊንፃ ሙካንዳ፤ ኔጊንዳዋሴ፤

10:5 10:5 ዓይኑ. 40:6-8። 10:11 10:11 ኬሲ. ማፃ 29:38። 10:13 10:13 ዓይኑ. 110:1። 10:16 10:16 ዓር. 31:33። 10:17 10:17 ዓር. 31:34። 10:22 10:22 ለዊ. ዓኬ 8:30፤ ሂዚ. 36:25። 10:27 10:27 ዒሲ. 26:11። 10:28 10:28 ለሚ. ዋማ 17:6፤ 19:15። 10:29 10:29 ኬሲ. ማፃ 24:8። 10:30 10:30 ለሚ. ዋማ 32:35-36።

38 ዲሎ ዓሲ ጋዓንቴ ጉሙርቁሂና ሸምፖ ደንቃንዳኔ፤
 ገንሚም ሎኦሽቴ ጋዓንቴ
 ዩይ፣ ታና ዋዛሳያቱዋሴ»
 ጌይንቴ ያኦፒንቴ፤ 39 ጋዓንቴ ኦኦኒ ጉሙርቁ ደቃ ዓሶ ዛላ ማዕያኑ፤ ገንሚም ሎኦሽ ባይቃ ዓሶ ዛላ ማዕያቱዋሴ።

11

ጉሙርቁሂ

1 ጉሙርቁሂ ጌይሂ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ጌሂ ኑ ካፓ ባኮ ኑ ደንቃንዳያታሂ ዔሪሂ፤ ሃሃ ኑ ዛገባኣ ባኮ ዓኣያ ማሂ ዛገሂኑ። 2 ቤርታኣ ዓሶም ማርካዲንቴሂ ዔያታ ጉሙርቁሂሮኩ።

3 ሳፖንታ ጫሪንጮንታ ገዳ ዓኣ ባካ ቢያ ያኦሲ «ማፖንጎ» ጌዔሂና ማፒንቴያ ማዕሂ ኑ ዔሪሂ ጉሙርቁሂናኩ፤ ዩይሮ ኑም ሃሂ ጴዳ ባካ ቢያ ጴዳዋ ባኣዚዳፓ ማፒንቴሂ ዩይና ኑ ዔሪሂ።

4 ዓኣቤኤሌ ቃኣዔኤሌ ያኦሲም ዒንጌ ዒንገይዳፓ ባሻያ ያኦሲም ዒንጌሂ ጉሙርቁሂናኩ፤ ያኦሲ ዓኣቤኤሌ ዒንጌ ዒንገይ ዋዛና ዔኩ ዋደና ዓኣቤኤሌ ጉሙርቁያና ዲሎ ማዕሂ ማርካዲንቴ፤ ዓኣቤኤሌ ሃይቁያ ማዕሂያ ሃሮ ሄላንዳኣና ዒዛኮ ጉሙርቁያ ዛሎና ዒ ኬኤዚ ኬኤዚ ዓኣኔ።

5 ሄናኩ ሃይቢ ሃይቁዋጉዲ ሌካ ጫሪንጮ ዔውቴሂ ዒ ጉሙርቁሂሮኩ፤ ያኦሲ ዒዛ ዔኬሂረ ዒ ጴዳባኣሴ፤ ዒ ዔውታንዳሂኮ ቤርታ ያኦሲ ዒ ዋዛሴያ ማዕሂ ማርካዲንቴ።

6 ጉሙርቁሂ ባኣንቴ ያኦሲ ዋዛሳኒ ዳንዳዒንቴዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ ባንሂ ሙካሂ ያኦሲ ዓኣያ ማዕሂና ዒዛ ዒናፓ ኮዓዛንሂም ዒ ዒንጋንዳ ባኣዚ ዓኣሂ ጉሙርቁንዳያ ኮይሳሂሮኩ።

7 ሃገ ጴዳባኣ ባኮሮ ያኦሲ ላቲ ዒዛም ኬኤዜ ዋደና ሮሃ ያኦሲ ዒጊጩሂና ማኣሮ ዓሶ ዳቁሻኒ ዋኣያ ካኣሚሎ ኮሼሂ ጉሙርቁሂናኩ፤ ዩይ ጉሙርቁያና ዓጮ ዓሶ ቢያ ዳቢንቴያ ማሂ ዒዚ ሃሼኔ፤ ጉሙርቁያና ጴዳ ያሎዋዋ ዒ ደንቅቴ።

8 ዓብራሃሜ ፔ ዓጪ ማሂ ዔካንዳ ቤዛ ዓኣዳንዳጉዲ ያኦሲ ዒዛ ዔኤሌ ዋደና ዓንኮ ዓኣዳቴያ ዔሪባኣያታያ «ዔኤዔ» ጌዒ ዓይሂንቴ ዓኣዳሂ ጉሙርቁሂናኩ። 9 ሃሃ ዒዛጉዲ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ደንቃንዳ፣ ዩሳኣቁና ያይቆኦቤና ዋላ ሃጋኣ ዋዛ ማሂ ዒንጎና ዓጮሎይዳ ሙኩ ዓሲ ማዒ፣ ዓፒላና ማፒንቴ ማኣሮይዳ ዒ ናንጌሂ ጉሙርቁሂናኩ። 10 ዓይጎሮ ጌዔቴ ደዲ ቦኦኮሎና ማፒንቴ፣ ያኦሲ ማካኒ ዓርቁ ማከ ካታዋ ዒ ካፓያታሂሮኩ።

11 ዓብራሃሜ ዋዚ ጋርቹያ ማዕሂያ ሃሃ ሳኣራ ዘኣኮ ማዕሂያ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጌሂ ጉሙርቁንታያ ማሂ ዒ ዛጌሂሮ ጉሙርቁሂና ናይ

ዓደ ማዕኔ። 12 ዩይሮ ዩይ ሃይቁያጉዲ ማዕ፣ ዓብራሃሜይዳፓ ጫሪንጮ ኩኦጋሂጉዲ ሚርጌያ ሃሃ ባዘ ዓጫ ዓኣ ፓይዲንቴዋ ማኣሻሎጉዳ ዲቢ ዜርሂ ዒዛይዳፓ ኬሰኬኔ።

13 ዩይታ ቢያ ሃይቁሂ ጉሙርቁ ጎይሃ ዓኣያኩ፤ ያኦሲ ዔያቶም ዒንጋኒ ጫኣቁ ጫኣቁም ባኮዋ ዔያታ ደንቁባኣሴ፤ ጋዓንቴ ሃኩና ዛገ፣ ዓዳ ደንቁያ ማሂ ዔያታ ዋዛዳኔ፤ ሳፖይዳኣ ሸኦቹ ሃሃ ሙኩ ዓሲ ማዕያታሂያ ዔያታ ዔሪ ማርካዲ።

14 ያዲ ጌዒ ማላ ዓሳ ዔያቶም ማዓ ዓጪ ዓኣያ ማዕም ዔያታ ካፓያታሂ ዔርታ። 15 ዩሮ፣ ዔያታ ዋንዴ ሃሺ ኬሰኬ ዓጮሎ ሄኤዶ ጰቁሂ ማላያታቴ ዒዘ ባንሂ ማዒ ደንዳንዳያታያኩ።

16 ሃሂ ጋዓንቴ ባሼ ማዕያ፤ ሃሃ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ዓጮ ዔያታ ጰቁሂ ማላ፤ ዩይፓ ዔቁያና ያኦሲ ዔያቶም ካታማ ገኢጊሼሂሮ «ኑ ያኦዛሂ» ጌዒ ዔያታ ዔኤሌቴ ዒዛ ቦርሳያቱዋሴ።

17 ዓብራሃሜ ዋይታቴያ ዛጋኒ ያኦሲ ማዳ ዋደና ዒዚ ዩሳኣቁ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጌሂ ጉሙርቁሂናኩ፤ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ደንቅ፣ ዓብራሃሜ ፔኤኮ ፔቴ ናዓሂ ጎኔ ሹካኒ ዒማና ገኢጌኔ። 18 ዩይ ናዓሂ «ኔ ዜርፃ ዩሳኣቁ ሱንፖና ዔኤሊንታንዳኔ» ያኦሲ ዒዛም ጌዔሂኩ።

19 ያኦሲ ሃይቁ ዓሶ ሃይቢዳፓ ዔቁሳኒ ዳንዳዒሂ ዓብራሃሜ ጉሙርቁሂሮ ዒማና ዩሳኣቁ ሃይቢዳፓ ዔቁያ ማሂ ዒ ዛጌኔ።

20 ዩሳኣቁ ሃገ ማዓንዳ ባኮ ማላ ያይቆኦቤና ዔኤሳዋና ዓንጄሂ ጉሙርቁሂናኩ።

21 ያይቆኦቤ ሃይቃኒ ዑካፖ ዮሴፔ ናኣቶ፣ ፔቴ ፔቴሂ ዓንጄሂ ሃሃ ዒ ኮኣላዲ ሃንታ ኮኦሎና ዔቁ ያኦሲም ዛጌሂያ ጉሙርቁሂናኩ።

22 ዮሴፔ ሃሃ ሃይቃኒ ዑካፖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዔያታ ገብፄ ዓጮይዳፓ ኬሰካንዳያ ማዒያ ኬኤዜሂ ሃሃ ዒዛኮ ማጌጌ ዔያታ ዋዳንዳቴያ ዓይሂሂ ጉሙርቁሂናኩ።

23 ሙሴ ሸዔ ዓሳ ዒ ሸይንቴ ዋደና ሚዛጲ ናይ ማዕሂ ዛጋያ፣ ካኣቲ ዓይሂ ዓይሂያ ዒጊጩዋያ ሃይሃ ዓጊኒ ዒዛ ዓኣቹሂ ጉሙርቁሂናኩ።

24 ሙሴ ዒማና ዲጩሂኮ ገንፃ፡- «ገብፄ ዓጮ ካኣቲኮ ናዋ ናኣዚ» ጌይንቴ ዔኤሊንቴያ ዒፄሂ ጉሙርቁሂናኩ። 25 ዒዚ ዳካ ዋደሮ ጎሜ ማዲ ማዲ ደንቆ ዋዛይዳፓ ባሼ ያኦሲ ዴሮና ዋላ ሜቶ ዔካኒ ኮዔኔ። 26 ሃገ ዒዛም ዒንገንታንዳ ባኮ ዒ ዔሪሂሮ ገብፄ ዓጮ ቆሎይዳፓ ባሼ ሜሲሄ ዛሎሮ ቦሂንቴያ ባሼ ቆሎ ማዕሂ ዒ ዛጌኔ።

27 ዒዚ ሃሃ ካኣቲኮ ጎሪንቶ ዒጊጩዋያ ገብፄ ዓጮይዳፓ ኬሰኬሂ ጉሙርቁሂናኩ፤ ጴዳዋ ያኦዛሂ ደንቁያ ማሂ፣ ዒ ፔ ማሊያና ደዴኔ።

28 ቶይዶ ናኣቶ ዋዳንዳጉዲ ዒማና ዓይሂንቴ ኪኢታንቻሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ

10:38 10:38 ዓሎባ. 2:3-4። 11:3 11:3 ማከ. ማፖ 1:1፤ ዓይኑ. 33:6-9፤ ዮሃ. 1:3። 11:4 11:4 ማከ. ማፖ 4:3-10።
 11:5 11:5 ማከ. ማፖ 5:21-24። 11:7 11:7 ማከ. ማፖ 6:13-22። 11:8 11:8 ማከ. ማፖ 12:1-5። 11:9 11:9
 ማከ. ማፖ 35:27። 11:11 11:11 ማከ. ማፖ 18:11-14፤ 21:2። 11:12 11:12 ማከ. ማፖ 15:5፤ 22:17፤ 32:12።
 11:13 11:13 ማከ. ማፖ 23:4፤ 1፤ ያኦሲ. ዓሃኬ 29:15፤ ዓይኑ. 39:12። 11:17 11:17 ማከ. ማፖ 22:1-14። 11:18
 11:18 ማከ. ማፖ 21:12። 11:20 11:20 ማከ. ማፖ 27:27-29፤ 39-40። 11:21 11:21 ማከ. ማፖ 47:31—48:20።
 11:22 11:22 ማከ. ማፖ 50:24-25፤ ኬሲ. ማፖ 13:19። 11:23 11:23 ኬሲ. ማፖ 2:2፤ 1:22። 11:24 11:24 ኬሲ.
 ማፖ 2:10-12። 11:27 11:27 ኬሲ. ማፖ 2:15። 11:28 11:28 ኬሲ. ማፖ 12:21-30።

ዎዲዎታዲ ዑሣ ዓኣዲያ ዎጎና ካር ዑያ ሱጉያ ፑጩያ ዎጎዎ ዒ ኩንሣሣ ጉሙርቁሣናኩ።

29 ዒሰራዔኤሌ ናኣታ ዓኣዲ ሰዓይዳ ሃንቶጉዲ ሃንቲ ዘቁ ባዘና ፒንቁሣ ጉሙርቁሣናኩ፤ ገብፄ ዓሳ ጋዓንቴ ዔያቶጉዲ ፒንቃኒ ማሌ ዎዶና ቢያሣ ዋኣፆና ሙይንቴ።

30 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒያርኮ ካታሞኮ ሹጮና ኬልቁ ዲርቆና ዲር ዙሎ ለንካይ ኬሊ ሸሬሣኮ ገንፃ ዬያ ዲር ዔያታ ደይሴሣ ጉሙርቁሣናኩ። 31 ዘኣዛ ኮኣማ፣ ሬዓባ ጎፆዛ ዒሰራዔኤሌይገ ሙር ሙኬ ዓሰ ሸኦቹንሣ ዔከፆና ያኦሲም ዓይሣንቴዎ ዓሰና ዎላ ሃይቁዎ ዓቲሣ ጉሙርቁሣናኩ።

32 ዓካሪ ዬካፓ ዑሣ ታ ዎዚ ጎፆንደይ! ጌዲዮኔ፣ ባርቁ፣ ሶምሶሜ፣ ዮፕታኣሄ፣ ዳውቴ፣ ሰሙዔኤሌንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰንታ ዘሎ ታ ኬኤዚ ጋፒሳኒ ዳንዳዑዎሴ። 33 ዔያታ ጉሙርቁሣና ካኣቶ ያልዚና ባሽኔ፣ ፒዜ ዎገሣና ዓሰ ዎይሣኔ፣ ያኦሲ ዔያቶም ዓንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ባኮዎ ዳንቁኔ፣ ዘሶኮዎ ዳንጎ ዓይሣኔ፤

34 ታሚ ዎልቁያ ባሽኔ፣ ጨንቾ ዓፓርና ሃይቁያይገታ ቶሌኔ፣ ላቢፃፓ ደዴኔ፣ ያልዚና ዔርቴያ ማዔኔ፣ ዔያቶ ያላኒ ሙኬ ሞርኮኮ ፖኦሊሶ ዳውሴኔ፤ 35 ላኣላ ፔኤኮ ሃይቁ ዒጊኖ ሃይባፓ ዔቁም ዳንቁኔ። ማሌ ዓሳ ሃይቢፓ ዔቁ ባሽ ናንጊ ዳንቃንዳኔ ጌዒ ደማ ደማ ሜቶ ዔኬኔ፤ ዬያይገታ ቶሊ ሜታ ባኣያ ናንጋኒያ ኮይባኣሴ። 36 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዓሲኮ ዓማሊ ማዒ ዠራፓና ጳርቁንቴኔ፤ ሃንጎዎታ ሃሣ ዓንጊ ደዳና ቱኡቴ ቱኡሲ ማኣሪ ጌሌኔ፤ 37 ሹቹናኣ ዲይንቴኔ፣ ማጋኣዜ ጌይንታ ዓንጎና ሄኮ ጳሊንቴኔ፣ ጨንቾ ዓፓርና ጫርጊንቴ ሃይቁኔ፣ ማራይና ዎኣሪናኮ ዒልዒ ማይንቴ ሜታዲ ሃንቴኔ፣ ማንቆ ሃሣ ቤሲባኣ ዓሲያ ማዒ ሃንቴኔ፤ 38 ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ፣ ዲኮይዳ ሃሣ ዴኔ ዔቴንታ ዘሬንታይዳ ዎርቁ ዎርቁ ሃንቴኔ፤ ዬያር ዓጫ ዔያቶም ኮይሳ ቤሲ ማዒ ጴዲባኣሴ።

39 ዬያታ ቢያ ፔጉሙርቁያና ማርካዲንቴያታቴያ ዔያቶም ዒንጊንቴ ሃጊ ማዔ ዎዘ ጋዓንቴ ዔያቶይዳ ዳንቁይ ባኣሴ። 40 ያኦሲ ኩም ዑሣ ዓኣዳ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ገኣጊሽሣረ ዔያታ ኑኡና ዎላ ማዓንዳኣፓዓቴም ዔያቶና ሌሊ ያኦሲ ማሊያ ኩማያቱዎሴ።

12

ያኦሲ ኑኡኮ ዓደ ማዒያ

1 ዬያጉዳ ሻኣሬ ማዔ፣ ሚርጌ ማርካ ኑኡኮ ዓኣሣረ ኑኡኒያ ኬዲ ኩም ማዔ ባኮ ቢያ፤ ሃሣ ኑና ቱኪ ዓርቁ ጎሞይዳፓ ደማዲ ኑኡኮ ቤርታ ዓኣ ጳኮ ገቢ ዳንዳዒሣና ደዲ ኑ ጳሽኮም። 2 ኑ ጳሽካንዳሣ፡- ኑኡኮ ጉሙርቁያኮ ካራ ማዔሣና ኩንሣሣ ማዔ፣ ዬሱሴ ዘገኬ፤ ሃጊ ዒ ዳንቃንዳ

ዎዘር ፑርቶ ዓሰ ሱያ ሚያይዳ ዓኣ ደውሲንቶ ሃይቦ ዔኤቢ ማሃ ዘጉዎፃ ሃሣ ዒኣካ ዒ ሃይቁ ሃይቦና ሜታሣና ጉቤ ዳንዳዒ ያኦሲኮ ካኣቱም ያይቶ ኬሰኪ፣ ዒዛኮ ሚዛቆ ዘላ ቦንቾና ዳዔኔ።

3 ዓካሪ ዒንሣ ቶኣዛዲዎያ ሃሣ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘባኣ ዓሲጉዲያ ማዒፖቴ፤ ጋዓንቴ ዬያ ቢያ ጎሞ ዓሳ ዒዛ ዒዳ ማዳ ባኮ ገቢ ዳንዳዒ፣ ዬሱሴ ዘጉዎቴ። 4 ዒንሣ ጎሜ ዒዳ፣ ሃይቢ ሄለንዳኣና ማሹምሶ ዓርቁባኣሴ። 5 ያኦሲ ዒንሣ ፔኤኮ ናኣቶ ማሃ፡-

«ታ ናዓሣዮ! ጎዳ ጎራ ጎር ቦሃፖ፤ ዒ ኔና ሜቶና ጎራ ዎዶና ሃጋኣ ዎዘ ባኣያ ማዒፖ፤

6 ዓይጎር ጌዔቴ- ጎዳ ፔ ናሽካሣ ጎራኔ፤ ፔ ናይ ማሃ ዘጋሣያ ዒ ፀንቃ።»

ጌዒ ዘሬ ዘር ዒንሣ ዎሌኔ። 7 ያኦሲ ዒንሣ ፔኤኮ ናይ ማሃ ዘጋሣረ ዒዚ ሜቶና ዒንሣ ጎራ ዎዶና ገቢ ዳንዳዒዎቴ፤ ዓዳ ጎሪ ጳርቁዎ ናይ ዓኣ? 8 ናኣቶ ማዔዘንሣ ዔካ ሜታሣ ዒንሣ ዔኩዎያ ማዔቴ ዓሌ ናይ ዒንሣ ማዓንዳኣፓዓቴም ሸያና ናይቱዎሴ። 9 ዬይ ዓታዛ ኑና ቢያሣ ጎሪ ፀንቃ፣ ኑና ሸዔ ዓደንሣ ዓኣኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ኑ ዔያቶ ቦንቻኔ። ዓካሪ ሸምፖና ናንጋኒ ኑኡኮ ዓያኖ ዓዳሣም ባሽ ዓይሣንታንዳያ ኩም ኮይሱዎዳ? 10 ኑ ዓደንሣ ዔያቶም ኮሺ ማዒ ጴዳ ጎይያ ዳካ ዎዴም ኑና ጎሪ ፀንቃኔ፤ ያኦሲ ጋዓንቴ ዒዛና ዎላ ኑ ጌኤሺ ማዓንዳጉዲ፣ ኑና ማኣዳ ባኣዚር ሜቶና ኑና ፀንቃኔ። 11 ጎሪ ፀንቆ ፀንቃ ቢያ ዒማና ያዲሳኩ፣ ዎዘሳቱዎሴ፤ ገንፃፓ ጋዓንቴ ገቢ ዳንዳዒ ዔሬ ዓሰም ኮሹም ኩሜ፣ ዒሎም ናንጊ ጴዲሻኔ።

ዘርና ላቲሣና

12 ዬያር ዒንሣ ዓያኖ ዘሎና ላቤ ላቢፃፓ ደደዎቴ። 13 ዎሶ ማዔሣ ዳቁ ፒዘንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቴም ፔቶ ዣኣሎዎጉዲ ዒኖ ዒንሣኮ ፒዜ ጎይሣ ዔኪ ዓኣዲዎቴ።

14 ዓሲ ቢያና ኮሺ ናንጋኒ ማሎዎቴ፤ ያኦሲም ደማዳያ ማዓኒያ ደደዎቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሲም ደማዲባኣያ ያኣኒያ ዒዛ ዘጋኒ ዳንዳዒዎሣሣርኩ። 15 ዒንሣዳፓ ያገዳኣ ያኦሲ ኮሹምና ዒንጋ ዒንጊፃ ፓጩ ዴዲዎጉዲ ዒንሣና ዔራዎቴ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓይጎ ዓሲያ ዒንሣ ባኣካ ጫንቃ ሚሣጉዲ ማዒ ኬሰኪ ዒንሣ ሜታሱዎጉዲና ሚርጌሣ ፑርቱሱዎጉዲ ዒንሣና ዔራዎቴ። 16 ዒንሣ ባኣካ ፔቴና ሙዎ ሙኡዚር ጌዒ ቶይዴም ሻንቹ፣ ዔኤሳዎጉዲ ዳቢንታያ ሃሣ ገንሣ ያኦሲ ቦንቹሱዎያ ማዔ ዓሲ ዴዲዎጉዲ ዒንሣና ዔራዎቴ። 17 ገንፃፓ ዔኤሳዎ ዓንጅ ዔካኒ ኮዔ ዎዶና ዓንጅ ዒዚ ላኣገንቴሣ ዒንሣ ዔራኔ፤ ዎዚ ዒ ዬኤኪ ዬኤኪ ዬኖ ዓንጅ ደዲ ኮዔቴያ ዳንቃኒ ዒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ

11:29 11:29 ኬሲ. ማፃ 14:21-31። 11:30 11:30 ዒያ. 6:12-21። 11:31 11:31 ዒያ. 2:1-21፤ 6:22-25። 11:32 11:32 ሱኣጎ. ማፃ 6:11—8:32፤ 4:6—5:31፤ 13:2—16:31፤ 11:1—12:7፤ 1ሳሙ. 1:1—1ካኣቶ. ማ 2:11። 11:33 11:33 ዳኣኔ. 6:1-27። 11:34 11:34 ዳኣኔ. 3:1-30። 11:35 11:35 1ካኣቶ. ማ 17:17-24፤ 2ካኣቶ. ማ 4:25-37። 11:36 11:36 1ካኣቶ. ማ 22:26-27፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 18:25-26፤ ዔር. 20:2፤ 37:15፤ 38:6። 11:37 11:37 2ያኦሲ. ዓሃኬ 24:21። 12:6 12:6 ዒያ. 5:17፤ ኮኣኪ. 3:11-12። 12:12 12:12 ዒሲ. 35:3። 12:13 12:13 ኮኣኪ. 4:26። 12:15 12:15 ላሚ. ዎማ 29:19። 12:16 12:16 ማኸ. ማፃ 25:29-34። 12:17 12:17 ማኸ. ማፃ 27:30-40።

ዓ. ቤርታ ደቤ ደቢንቶ ቡኡዎንዶ ካራ ዒዛም ጸደባኣሢርኩ።

18 ዒንሢ ኩቻ ዓርቁንታኒ ዳንደዑዎያ ሃሣ ገንሣ ታማ ዔኤታ ሲና ደኮ ሄለባኣሴ፤ ጌይፃ፡- ቃኣያሢ ቤዞ፡ ደሞ ቤዞ፡ ዓልጋሢ ዔቄ ቤዞ፡ 19 ዛዮ ዑኡዛ ገንሣ ሃሣ ጌይንታ ባካ ዋይዚንታ ዑኡዛ ዓኣ ቤዞ ባንሢ ዒንሢ ሄለባኣሴ፤ ዬያ ባኮ ዋይዜ ዓሳ፡ «ሃይፓ ሴካ ሜሌ ባኣዚ ኑም ኬኤዘንቶፓ» ጌይ ሸኢቄ።

20 ዓይጎር ጌዔቴ፡- «ደኮ ቆልሞ ሄሌቲታዎ ሹቸና ደይንቲ ሃይቆንጎ» ጋዓ ዓይሢፃ ዔያቶም ዳኤፃሢር ዔካኒ ዔያታ ዳንደዒባኣሢርኩ።

21 ዬካ ጸደ ባካ ሚርጌ ዒጊቻያ ማዔሢር ሙሴታዎ «ታ ዒጊጪ፡ ጎጋይቄ።» ጌዔ።

22 ዒንሢ ጋዓንቲ ጃዮኔ ደኮ ባንሢ ሙኬኔ፤ ዬይያ፡- ባይቁዎ ያኣዛሢ ካታም ማዔ፡ ጫሪንጮ ዬራሳላሜኬ፤ ዒኣካ ዋዛና ቡከንቴ፡ ፓይደንቲቱዎ ደሴ ከኢታንቸ ባንሢ ዒንሢ ሙኬኔ። 23 ሃሣ ሱንፃ ዔያቶኮ ጫሪንጮይዳ ፃኣፒንቴ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢጲፃ ማኣር ዓሶኮ ቶይዶ ማዔ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቡከንቶ ባንሢ ገንሣ ሃሣ ቢያሢም ዎጋያ ማዔ፡ ያኣዛሢና ያኣሲ ዔያቶ ማዎም ጌዔ ጎይፃ ማዔ፡ ኮዠ ዓሶ ዓያኖና ባንሢ ዒንሢ ሙኬኔ፤ 24 ሃሣ ያኣሲና ዓሲናኮ ባኣካ ዓኣ ዓኮ ጫኣቁዎ ገኢጊሹ፡ ዬሱሴ ባንሢ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓኣቤኤሌ ሱጉፃፓ ባሽ ኬኤዛ፡ ጎሚ ጌኤሻኒ ፑጪንቴ ዒዛኮ ሱጉፃ ባንሢ ዒንሢ ሙኬኔ።

25 ዬያ ኬኤዛ ባኮ ዒንሢ ዒፀዎጉዲ ዒንሢና ዔሩዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያታ ሳዓፓ ዔያቶም ኬኤዛ ዎደና ዒፃ ዔያታ ቶሊ ዓቲባኣያ ማዔቴ፡ ጫሪንጫፓ ኑም ኬኤዛሢዳፓ ኑ ሃኬቴ ዎይቲ ኑ ቶላንዳይ! 26 ዒማና ዒዛኮ ዑኡዛ ሳዎ ዓጊሢኔ፤ ሃሢ ጋዓንቴ፡- «ሳዎ ሌሊቱዎንቴ ፔቴና ላሚ ጫሪንጫንታ ዎላ ታ ዓጊሢንዳኔ» ጌዔ ጫኣቄ።

27 ዬይ «ፔቴና ላሚ» ጌይንቴ ባካ ዔርዛሢ ዓጊፀዎ ባካ ዶዲ ናንጋንዳጉዲ ሃሣ ዓጊፃያ ማዔ፡ ማዠንቴ ባካ ባይቃንዳያ ማዔሢኬ።

28 ዓካሪ ኑኡኒ ዓጊፀዎ ቤዞ፡ ያኣሲ ዎይሣሢዳ ጌላንዳሢር ዒዛ ኑ ጋላቶም፤ ሃሣ ዒ ዎዛዳ ጎይሢ ዒዛ ቦንቸሢና ዒጊጪሢና ዒዛ ኑ ካኣሸኮም። 29 ዓይጎር ጌዔቴ ኑ ያኣዛሢ ሚቹ ባይዛ ታሚ ማዔሢርኩ።

13

ያኣሲ ዎዛሳ ጎይሢ

1 ቢያ ዎዴ ዎሊኮ ጌርሲ ሃሣ ጌርጉዲ ናሽከንቲቱ፤ 2 ሸኡቹ ሸኡቹንሢ ዔከሢ ዎሊፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያጉዲ ሸኡቹ ሸኡቹንሢ ዓሳ ዔሩዎ ያኣሲ ከኢታንቸ ሸኡቹንሢ ዔከኔ። 3 ቱኡዞ ማኣራ ቱኡቴ ዓሶና ዎላ ዒንሢያ ቱኡቴ

ዓሲ ማዒ ዔያቶም ማሉዋቲ፤ ሃሣ ዔያቶና ዎላ ማታዳያ ማዒ ማታሢዳ ዓኣ ዓሶም ማሉዋቲ።

4 ላኣሊ ዔከ ዎላ ናንጎ ናንጎ ቢያሢ ቦንቻያ ማዎንጎ፤ ዓኒና ማቸና ዎሊ ጉሙርቁዎያ ማዒ፡ ዎሊ ዔከ ናንጎ ናንጎ ዒኢሶፓ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኣሲ ዘኣሰካ ኮኣማ ፑርቶ ሱኡኮና ዓኣ ዓሶንታ ዓኒ ሃሣ ማቸ ማዒባኣ ዓሶና ላሃ ዓሶዎ ፑርታና ዎጋንዳሢርኩ።

5 ሚኢሽ ፔቶ ናሽከሢ ሃሹዋቲ፤ ዒንሢኮ ዓኣ ባኮና ዎዛዲ ናንጉዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኣሲ፡- «ማሊ ታ ኔና ኬኤራዓኬ፤ ሃሻዓኬ» ጌዔ።

6 ዬያር ጉሙርቁ፡- «ጎዳ ታና ማኣዳሢኬ፡ ታ ዒጊጫዓ፤ ዓሲ ታና ዓይጎ ዎኣታንዳይ?» ኑ ጋዓ።

7 ቤርታ ዒንሢም ያኣሲ ቃኣሎ ኬኤዞ፡ ዓርና ማዔ ዓሶ ዎሊፖቴ፤ ዔያቶኮ ናንጎና ዔያታ ማደኮ ዓኣፖ ጳቂሢ ሃሣ ዔያታ ጉሙርቁ ጎይፃ ጉሙርቁዎ። 8 ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ዘጊኖዎ ሃኖዎ ሃጋ ናንጊና ዓኣ ጎይፃማኬ፤ ላኣሚንቲዎሴ።

9 ደማ ደማ ዔርቲባኣ ዔርዞ ዔርዞሢና ደዒንቲ ዔውቲፖቴ፤ ዒና ኑኡኮ ሙኡዚ ደምቤ ካፒሢናቲዎንቴ ያኣሲ ኮሹሞና ዒንጌ ዒንጊፃና ደዴቲ ቃራኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያ ሙፃ ዳምቦ ካፔ ዓሶ ዬይ ዓይጎዎ ማኣዲባኣሢርኩ።

10 ኑኡኮ ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤሲ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣርኮ ጋርይዳ ማደ ቄኤሳ ዬና ያኣሲም ዒንጎ ቤዞይዳ ዓኣ ሙፃ ዔከ ሙዓንዳጉዲ ዓይሢንቲባኣሴ።

11 ዓይሁዶ ዓሶ ቄኤሶኮ ዑፃሢ ጎሚ ጌኤሻ፡ ቆልሞ ሱጉፃ ዔከ ያኣሲም ዑሣ ዓኣዴ ደማዴ ቤዜሎ ጌላኔ፤ ቆልሞኮ ዓሽካ ጋዓንቴ ጉርዶ ዙላ ኬሲ ሚቹንታኔ። 12 ዬያጉዲ ዬሱሴ ዳርኮ ፔ ሱጉፃና ጎዎ ጌኤሻኒ ካታምኮ ዙላ ሃይቦ ማታሢ ዔከኔ።

13 ዬያር ኑኡኒ ጉርዳፓ ዙሎ ኬሰከ፡ ዒዛ ባንሢ ዴንደም፤ ዒዛና ዎላ ቦሃንቴ፡ ቦሃንቴ፤ ዎዛ፤ ማዎም። 14 ዓይጎር ጌዔቴ ኑ ሃጊ ሙካ ካታም ካፓኣፓዓቲም ሃይካ ሳዓ ባይቁዎ ዶዲ ናንጋ ካታማ ኑኡኮ ባኣሴ። 15 ዓካሪ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ዘሎና ጋላታ ያኣሲም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ቢያ ዎዴ ኑ ዒዛም ዒንጎም፤ ዬይያ ዒዛ ሱንፃ ዘሎ ኑ ዳንጎና ኑ ማርካዳ ጋላቶኬ። 16 ሃሣ ኮሺ ባኣዚ ማዲሢና ዒንሢኮ ዓኣ ባኮ ሚሌ ዓሶም ገሸከ ዒንጊሢ ዎሊፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኣሲ ዎዛሳ ዒንጊፃ ዬያጉዴ ዒንጊፃ ማዔሢርኩ።

17 ዒንሢኮ ዓርና ማዔ ዓሶም ዓይሢንቲ፡ ዔያቶም ዎርቃያ ማዕዎቲ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያታ ማደ ማደ ዘሎ ሚርጌና ዔያታ ያኣጪንታንዳያ ማዔሢር ዒንሢ ሸምፖ ዘሎ ቢያ ዎዴ ዔያታ ዶዲ ማደኔ፤ ዒንሢ ዔያቶም ዓይሢንታያ ማዔቴ ዔያታ ፔኡኮ ማደ ዎዛና ማደንዳኔ። ያዲ ማዒባኣያታቴ ማደ ዔያቶኮ ያዩሢና ማዕንዳኔ፤ ዬይ ዒንሢም ገኢጋዓኬ።

18 ኑም ሸኡቁዋቲ፤ ቢያ ጎይሢና ኮሺ ናንጊ ናንጊ ኮዓ፡ ጌኤሽ ማሊሢ ኑኡኮ ዓኣሢ ኑ ዔራሬ።

12:19 12:19 ኬሲ. ማፃ 19:16-22፤ 20:18-21፤ ላሚ. ዎማ 4:11-12፤ 5:22-27። 12:20 12:20 ኬሲ. ማፃ 19:12-13። 12:21 12:21 ላሚ. ዎማ 9:19። 12:24 12:24 ማዠ. ማፃ 4:10። 12:25 12:25 ኬሲ. ማፃ 20:22። 12:26 12:26 ሃኣጌ 2:6። 12:29 12:29 ላሚ. ዎማ 4:24። 13:2 13:2 ማዠ. ማፃ 18:1-8፤ 19:1-3። 13:5 13:5 ላሚ. ዎማ 31:6፤ 8፤ ዓ.ያ. 1:5። 13:6 13:6 ዓይኑ. 118:6። 13:11 13:11 ላዊ. ዓከ 16:27።

19 ባሼ ደዲ ዲንሢ ሸኢቃንዳጉዲ ታ ጋዓሢ
ዑኩና ዲንሢ ኮይላ ታ ማዒ ሙካንዳጉዲኬ።

ጋፒንሢ ሸኢዲሢ

20 ናንጊና ናንጎ ጫኣቁሞ ሱጉያና ማራቶኮ
ዳኤፒ ሄንቃያ ማዒ ኑ ጎዳሢ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቂሴ
ኮሹሞኮ ያኣዛሢ፤ 21 ዒዛ ማሊያ ኩንሣያ ዲንሢ
ማዓንዳጉዲ ኮሺ ባኣዚ ማዳያ ዲንሢ ማሆንጎ፤
ሃሃ ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒ
ኑ ጊዳ ማዶንጎ፤ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ናንጊና ቦንቾ
ማዖንጎ፤ ዓኣሜን።

ጋፒንሢ ሃይሴ

22 ታ ዒሻንሦ! ታ ሚሻንሦ! ሃይ ታ
ዲንሢም ፃኣፔ ከኢታ ዳካ ማዒሢሮ ሃያ ታኣኮ
ዘሮ ሃይሶ ገቢ ዳንዳዒ ዲንሢ ዔካንዳጉዲ ታ
ዲንሢ ሸኢቃኔ። 23 ኑ ዒሻሢ፤ ዒሞቱዎሴ ቱኤዛ
ማኣራፓ ቡሊንቱሢ ዲንሢ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤
ሃሢ ዑኩና ዒ ሃይካ ሙኬቶ ዒዛና ዋላ ሙኪ ታ
ዲንሢ ዛጋንዳኔ።

24 ዲንሢኮ ዓርኖና ያኣሲም ደማዴ ዓሶናም ቢያ
«ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ጎዑዋቴ። ዒፃሊያ ዓጮይዳፓ
ሙኪ፤ ታኣና ዋላ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ
«ኮሺዳ?» ዲንሢ ጋዓኔ።

25 ያኣሲኮ ኮሹሞ ዲንጊፃ ዲንሢ ቢያሢና ዋላ
ማዖንጎ።

ያይቆኑቤ ኪኢቶ ዓይያ ካር

ሃይ ያይቆኑቤ ኪኢታ ዓሲ ናንጋንዳ ጎይሢ ደቀ ማለሢ ዓርቆያ ማዓዛ፣ ኪኢታ ፃኦፕንቴሢያ ዩኖ ዋደና ዓጮ ቢያይዳ ላኦሊንቴ ዓኣ ያኦሲ ዳርሞኬ፤ ኪኢታሎ ፃኦፕሢ ዓራቶ ኑ ማደይዳ ፔኤሻንዳ ጎይሢና ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሲ ናንጋንዳ ናንጋ ፔጋዲ ዔርቲያ ማዓንዳጉዲ ጌኤሽ ዔርዛ ጎይሢ ኬኤዛኔ፤ ዩይያኦ፡- ማንቃቶና ዖርጎቹሞና ዛላ፣ ዳቢንታቲያ ዛጋኒ ጌሽሢ ዛላ፣ ዓሲኮ ኮሹሞ ዛላ፣ ቁኢሩሞ ዛላ፣ ጉሙርቁሢና ኮሽ ማደና ዛላ፣ ዒንዲርሲኮ ኮሹሞንታ ፑርቲሞንታ ዛላ፣ ዔራቶ ዛላ፣ ዋለና ፑርቲሢ ዛላ፣ ያቶርሙሞና ሼሌዑሞና ዛላ፣ ኮይሱሞ ጎይሢና ሜሌ ዓሲዳ ዋጊሢ ዛላ፣ ዓኣ ባኣዚና ሄርሽንቴና ሆኦሊንቴሢና ዛላ፣ ዳንዳዒሢና ሽኢጲሢና ዛላ፣ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዔራኒ ኮይሳ ባኣዚ ፓይዲ ፓይዲ ፃኦፕኔ።

ሃና ኪኢታ ባሽ ፔጋሲ ኬኤዛሢ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዩሱሴ ጉሙርቁያ ናንጎ ማደና ደቀንዳጉዲኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቆ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1)
- ዩሱሴ ጉሙርቁሢና ዔራቶና ዛላ (1:2-8)
- ማንቃቶና ዖርጎቹሞና ዛላ (1:9-11)
- ዳቢንታቲ ዛጋኒ ጌሽሢና ሜቶና ዛላ (1:12-18)
- ዋይዚሢና ማደይዳ ፔኤሽሢና ዛላ (1:19-27)
- ዓሲ ዲማሰሢ ኮይሱሞ ማዓሢ ዛላ (2:1-13)
- ዩሱሴ ጉሙርቁሢና ማደና ዛላ (2:14-26)
- ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሲና ዒዛኮ ዒንዲርዘ ዛላ (3:1-18)
- ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሲና ሃያ ዓጮ ዓሶ ዛላ (4:1—5:6)
- ዲማ ዲማ ዘር (5:7-20)

1 ዓጮ ቢያ ላኦሊንቴ ዳንዳ ያኦሲ ዓሶ ማዔ ታጾ ለምዖ ዜርዖም፡- ያኦሲና ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴና ማደያ ማዔ ያይቆኑቤ ዳገገ ዳኪንቴ ኪኢታ፤ ዒንሢ ዋዚ ኮሽዲ?

ገቢ ዳንዳዒሢና ጉሙርቁሢና ሃሣ ዔራቶና ዛላ

2 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዲማ ዲማ ሜታ ዒንሢ ሄሌ ዋደና ኮሽ ባኣዚ ማሂ ዛጉዋቲ።
3 ዓይጎር ጌዔቶ ዒንሢኮ ጉሙርቁፃ ሜቶና ዛገንታ ዋደና ገቢ ዳንዳዒሢ ዒንሢ ዳንቃንዳ።
4 ዒንሢኮ ገቢ ዳንዳዒ ደዲፃ፡ ፔቲ ባኣዚታዖ ዒንሢሞ ፓጩባኣንቴ ጎኔ ዓሲ ዒንሢ ማዓንዳጉዲ ማሆንጎ።
5 ዒንሢ ባኣካ ዔራቶ ፓጩ ዓሲ ዓኣቶ ያኦሲ ሽኢቆንጎ፤ ያኦሲያ ዒዛሞ ዒንጋንዳ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ ፔቲ ባኣዚታዖ ላኣጉዋዖ ቢያሢሞ ኮሹሞና ዒዒንጋያኔ።
6 ጋዓንቴ ዓሲ ፔቲታዖ ዓልቲዋዖ ጉሙርቁሢና ሽኢቆንጎ፤ «ማዓንዳ?» ጌዒ ዓልታ ዓሲ ዠባሬና ሄዒንታያና

ዓገፃ ባዘ ዋኣዖ ጉዳያኔ። 7 ዩያጉዴ ዓሲ ጎዳይዳፓ ፔቲ ባኣዚታዖ ዳንቃንዳያ ዒዛሞ ማሎፓ። 8 ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛኮ ለምዖ ማለሢ ዓኣሢርና ሃሣ ዒዚ ዔቁ ጎይያይዳ ሴካ ሃንጋ ጋዒሢኔ።

ማንቆ ዓሲና ዖርጎቹ ዓሲናኮ ዓኣ ዋዛ

9 ዩሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬ ማንቆ ማዔ፣ ሄርኬ ዓሢ ያኦሲ ዒዛ ዳጊዳንዳሢር ዋዛደንጎ።
10 ሃሣ ያኦሲ ጉሙርቃ ዖርጎጮ ማዔ ፑኡፖ ዓሢ ዒዛኮ ናንጎ ያኦሲ ሄርኬዳቶ ዋዋዛደንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲኮ ቆሎ ሳይይዳ ዓኣ ቡኒጉዲ ዲኢናኔ።
11 ዓባ ያይዲ ኬሰካዖ ማኣቶ ሜልዛኔ፤ ቡናኣ ዲኢናኔ፤ ሃሣ ሚዛጶማኣ ባባይቃ። ዩያጉዲ ዖርጎቹ ዓሲ ፔኤኮ ቆሎ ዛሎይዳ ሌሊ ጳሽኪ ጉሪ ዓታኔ።

ዓሲዳ ሄላ ሜቶ

12 ፔ ጊዳ ሙኬ ሜቶ ገቢ ዳንዳዒ ደዳ ዓሲ ዓንጀንቴያኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ጮኣቁሞ ጌሌ ጎይያና ዒዛ ናሽካ ዓሶሞ ዒንጋንዳ ኮዢ ናንጎ ዒ ዳንቃንዳ።
13 ዓሲ ሜቶይዳ ጌላ ዋደና፡- «ያኦሲ ታና ዳቢሻኒ ሜቶ ዒንጌኔ» ጎፓ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ፑርታ ሜቶ ያኦሲ ዓሲሞ ዓሲ ዳቢሻኒ ዒንጉዋሴ፤ ሃሣ ዒዚ ዖና ዳቢሻኒ ፑርታ ሜቶ ዒንጉዋሴ፤
14 ጋዓንቴ ፔቲ ፔቲሢ ሜቶ ዔኪ ዳቢንታሢ ፔኤኮ ፑርቶ ሱኡኮ ገንፃ ዓኣዲ ጌሽንቴሢና።
15 ዩካፓ ፑርቶ ሱኡካ ጎዳዲ ጎሜ ሾዓኔ፤ ጎሜያ ዲጩ ዑጌሰካፓ ሃይቢ ሾዓኔ።

16 ታኣኒ ዒንሢ ናሽካ፣ ታኣኮ ዒሾንሦ! ሚሾንሦ! ጌሽንቴፖቲ፤ 17 ኮሽ ማዔ ዒንጊሢንታ ጉቤ ማዔ ዓንጀሞ ቢያ ያኦሲዳፓኔ፤ ዩይያ ሙካሢ ሽቢጉዲ ቤዛፓ ሽኢኪ ላኣሚንቴዋያ፣ ሃሣ ፖፖኮ ቢያ ዓዶ ማዔ ያኣዛሢዳፓኔ።
18 ያኦሲ ፔኤኮ ማዢንቶ ቢያሢኮ ኑኡኒ ቤርቲ ማዓንዳጉዲ ፔ ማለሢዳፓ ጎኡሞ ቃኣሎና ኑና ሾዔኔ።

ዋይዜ ባኮ ማደይዳ ፔኤሽሢ

19 ታኣኒ ዒንሢ ናሽካ፣ ታኣኮ ዒሾንሦ! ሚሾንሦ! ሃይማ ዋሊፖቲ፤ ዓሲ ቢያ ዔኤቢ ዋይዚኒ ሩኡራያ፣ ኬኤዛኒና ዳጋዲ ጎሪንታኒ ታሣያ ማፖንጎ።
20 ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲኮ ዳጋዲ ጎሪንቲ ያኦሲኮ ያሎማ ዓሲ ሽምፖይዳ ኩሙሢ ማዓንዳጉዲ ማሁሞሴ።
21 ዩያር ዒኢሳ ባኣዚንታ ዲቦ ፑርቲሞ ቢያ ዒንሢዳፓ ሽኢሽ ዒንሢኮ ዒናይዳ ዜርቁንቴ ዒንሢ ዳቁሻኒ ዳንዳዒ ያኦሲ ቃኣሎ ሼሌዑሞና ዔኩሞቲ።

22 ቃኣሎ ማደይዳ ፔኤሻያ ማዑሞቲ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ዒንሢ ቶኣኮ ዒንሢሢ ጌሽ ጌሽ ዋይዛ ዓሲ ሌሊ ማዒፖቲ።
23 ቃኣሎ ዋይዛዖ ማደይዳ ፔኤሹሞ ዓሲ፣ ፔኤኮ ዓኣፖ ካር ለማሌኤሽና ዛጋ ዓሲ ጉዳያኔ፤
24 ዓይጎር ጌዔቶ ዩይ ዓሢ ፔኤኮ ዓኣፖ ካር ለማሌኤሽና ዛጌሰካፓ ዓኣዳኔ፤ ጋዓንቴ ዳካ ጌዔሰካፓ ዋኣዴታቲያ ዒ ፔና ዔሩሞሴ።
25 ጋዓንቴ ጎሜ ዓይላቶይዳፓ ጉቤና ዒዛ ኬሳ ዋጎ ዛጊ ዩያና ደዳያ፣ ዩያ ዋይዛዖ ዋሎዋያ፣ ሃሣ

1:1 1:1 ማቲ. 13:55፤ ማር. 6:3፤ ዳኪ. ማዶ 15:13፤ ጋላ. 1:19። 1:11 1:11 ዓሲ. 40:6-7።

ማደይዳ ፔኤሻ ዓሢ ዩይ ፔ ማደና ዓንጂንቴያ ማዓንዳኔ።

26 ዒንዲርዘ ፔኤሲ ቃዙዋ? «ታ ያኦሲ ካእሸካኔ» ጋዓ ዓሲ ፔና ጌሻኔ፤ ዒዛኮ ካእዣኦ ጉሪኤ። 27 ያኦሲ፣ ዓዳሢ ሴርቶይዳ ፑርታ ባኦዚ ባኦያ ጌኤሺ ማዔ ጉሙርቁያ ካእዣ፡- «ዜኤር ናኦቶንታ ሃሣ ዩያጉዲ ዜኤርይንዶ ማዔ ላኦሎንታኮ ዓኦ ሜቶ ማኦዲሢና ፔ ቶኦኮዋ ሳይዳ ዒኦላ ባኮይዳፓ ካፒሢኤ።»

2

ዓሲ ዲማሲ ዛጋንዳያ ኮይሱዋያ ማዒያ

1 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ቦንቸንቴ ኑ ጎዳሢ ዩሱሲ ከሪሰቶሴ ዒንሢ ጉሙርቁያ ማዔሢር ፔቲሢ ሳጋሢዳፓ ባሻያ ማሃ ዛጊ ዲሙሞ ሳዛ ጌሢፖቴ። 2 ጎያንቴ ላምዖ ዓሲ ዒንሢ ቡኪንቴ ቤዘ ሙኬኔ ኑ ጎያም፤ ፔቲ ዓሢ ከኤሎይዳ ዋርቁ ዠኢር ዓኦሢ ሃሣ ሚዘጸ ማኦያ ማይንቴ ያርጎቺ ዓሲ፣ ሳጋሢ ቴርጫዲ ኪንቁ ማኦያ ማይንቴያ ማንቆ ዓሲ ማዔቶ፣ 3 ዒንሢ ሚዘጸ ዓፒሎ ማይንቴ ዓሢ ቦንቸ፡- «ሃሮ ኮኸ ቤዜሎይዳ ዴዔ» ጌራጋፓ ማንቆ ዓሢ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ዔቁ ጋዓንዳኔ፤ ሃንጎ ዒንሢ ዒዛ ሃይካ ሙኪ ቶኮ ዴማ ዴዔ» ጋዓንዳኔ። 4 ዩያይዲያና ዒንሢ ባኦኮይዳ ዒንሢ ፔቲሢ ሂርኪዲ ሳጋሢ ባሽ ማሃ ዲሙሞ ሳዛ ጌሣያ፣ ሃሣ ፑርቲሞና ዓሲዳ ዋጋያ ማዒባኦዳ?

5 ታኦኒ ዒንሢ ናሽካ፣ ታኦኒ ዒሾንሣ! ሚሾንሣ! ዋይዙዋቲ፤ ያኦሲ ዒዛ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኪያና ዔያታ ያርጎቺ ማዓንዳጉዲና ዒዛ ናሽካ ዓሶም ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ማሃ ዒንጌ ካኦቱሞ ዔያታ ዳካላንዳጉዲ ሃያ ሳይይዳ ዓኦ ማንቆ ዓሶ ዒዚ ደኦሪባኦዳ? 6 ዒንሢ ጋዓንቴ ማንቆ ዓሶ ቦሃኔ፤ ዒንሢ ሜታሳ ዓሶና ሃሣ ዋጎ ቤዘ ዒንሢ ዔኪ ዔኪ ዓኦዳ ዓሳ ያርጎጮ ዓሶቱዋዓ? 7 ዒንሢ ዛሎና ዔኤሊንታ ቦንቸንቴ ሱንያ ዒንሢኮ ጫሽካሢ ዔያቶቱዋዓ?

8 ጌኤኸ ማፃኦፖይዳ፡- «ዓሲ ዓዳ ኔና ማሃ ናሽኤ» ጌይንቴ ያኦፒንቴ ያኦሲኮ ቦንቸንቴ ዋጎ ዒንሢ ከንሣያ ማዔቶ ኮሺ ዒንሢ ማዳኔ።

9 ዓሶ ባኦካ ዒንሢ ዲማሲሢ ጌሢቶ ጋዓንቴ ጎሜ ዒንሢ ማዳኔ፤ ዋጎኮ ዒንሢ ዑሣ ዓኦዲያና ዋጋ ፔ ቶኦኪና ዒንሢ ማዕ ደቢንቶ ዳዋንዳኔ። 10 ዓሲ ያኦሲ ዓይሢያ ቢያሢዳፓ ፔቲ ዳባያ፣ ሃንጎ ዓቲሢ ቢያ ከንሣያታቶዋ ቢያሢ ዒዚ ዳቤያ ማዓንዳኔ።

11 «ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኦ ዓሲና ላሂፖ» ጌዔ ጎዳሢ ዩያጉዲ ሃሣ «ዓሲ ዋዲፖ» ጌዔኔ፤ ኔኤኒ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኦ ዓሲና ላሂባኦ ማዔቶዋ ዓሲ ኔ ዋዳቲ ዋጎ ኔ ዳቤኔ። 12 ዒንሢ ጌሰታኦና ሃሣ ማዳኦና ዋጋ ጎሜ ዓይላቶይዳፓ ጉቤ ኬሴ ዓሲጉዲ ማዕቶቴ። 13 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲኮ ዋጋ ዓቶም ጎሙዋ ዓሲም ፔኤር ዓቶም ጎሙዋሴ፤ ያዲ ማዔቶዋ ዓቶም ጌይሢ ዋጌ ባባሻኔ።

ጉሙርቁሢና ማደና ዛላ

14 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ዓሲ፡- «ዩሱሴ ታ ጉሙርቁኔ» ጋዓዖ፣ ጉሙርቁያ ኮሺ ማደና ፔጋሲባኦቶ ዒዛ ዓይጎ ማኦዳንዳይ? ጉሙርቁያ ዒዛኮ ዒዛ ዳቁሻኒ ዳንዳዓ? 15 ኮኦኪንሢና ማኦዳ ባኦዚና ሙዓ ባኦዚና ባኦ ጌርሲንሢ ሃሣ ጌርንሢ ማዓ ዓሲ ዒንሢኮ ዓኦንቴ። 16 ዒንሢ ዔያቶ ናንጎም ኮይሳ ባኮ ዒንጉዋዖ ጉሪ፡- «ኮሺ ዓኦዲዋቲ! ዒንሢ ማዕ ያይደንጎ! ሙዒ ሚሽኩዋቲ!» ጌዔያታቶ ዔያቶ ዓይጎ ማኦዳንዳይ? 17 ዩያር ኮሺ ማደይዳፓ ዲማዴ ዩሱሴ ጉሙርቁሢ ፔ ቶኦኪና ሃይቁያኤ።

18 ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ታ ዩሱሴ ጉሙርቁኔ» ጌዒ ያቶርቆያታቶ፣ ታ ኮሺ ማደ ማዳያኤ» ጋዓ ዓሲ ዓኦቶ፣ «ታኦኒ ዒዛም ኔኤኮ ዩሱሴ ጉሙርቁያ ኔ ማደይዳፓ ዲማሲ ታና ቤኤዜ፤ ታኦኒያ ታ ማደና ዩሱሴ ጉሙርቁያ ታኦሲ ኔና ቤኤዛንዳኔ» ጋዓንዳኔ። 19 ኔኤኒ፡- «ፔቲ ያኦሲ ዓኦኔ ጌዒ ጉሙርቁኔ» ዩይ ኮሺኤ፤ ጋዓንቴ ጉሙርቁያ ፑርቶ ዓያናኦ ጉሙርቁኔ፤ ሃሣ ዒጊጫያ ጎጎጋይቃኔ።

20 ኔኤኒ ሃይ ዔኤያሢ! ማደይዳፓ ዲማዴ ጉሙርቁሢ ዓኦፒ ባኦያ * ማዔሢ ኔ ዛጋ? 21 ኑ ዓዳሢ ዓብራሃሜ ፔ ናኦዚ ዩሳኦቁ ዒንጎ ባኮ ሺኢሺ ካኦሽኮ ቤዘይዳ ያኦሲም ዒንጎ ባኦዚ ማዓንዳጉዲ ሺኢሺ ዋደና፣ ማደና ዒላባኦዳ?

22 ዩይ ጉሙርቁያ ማደና ዋላ ማዔሢና ጉሙርቁያኦ ማደና ጎናዴሢ ኔ ዛጋ? 23 ጌኤኸ ማፃኦፖይዳ፡- «ዓብራሃሜ ያኦሲ ጉሙርቁኔ፤ ያኦሲያ ዒዛ ፔ ዓሲ ማሃኔ» ጌይንቴ ቃኦላ ኩሜኔ፤ ዩያይዲያና ዓብራሃሜ ያኦሲኮ ላጌ ጌይንቴኔ። 24 ዓካሪ ዓሲ ዒላሢ ጉሙርቁሢና ሌሊቱዋንቴ ማደና ዋላ ማዔሢ ኔ ዛጋኔ።

25 ዓኒ ባኦያ ዘኦዛ ኮኦማ፣ ሪዓባ ጌይንታ ላኦሌላ ዒሰራዔኤሌኮ ከኢቶ ዓሶ ፔ ማኦራ ዔኪ ሽኦቸንሢያና ሃሣ ጌንሣ ሜሌ ጎይሢና ፑኒንቴ ዔያታ ቶሊ ዴንዳንዳጉዲ ማሃያና ፔ ማደና ዒላባኦዳ?

26 ሺምፖይዳፓ ዲማዴ ዓሽኪ ሃይቁያታሢጉዲ ማደይዳፓ ዲማዴ ጉሙርቁሢ ያዴ ሃይቁያኤ።

3

ዒንዲርሲ ፑርታ ባኦዚፓ ካፒሢኤ ዛላ

1 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ኑኤኒ ዔርዘ ዓሶ ማዔ ዓሳ ዑሣ ዓኦዴ ሜቶ ዔካንዳያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራኔ፤ ዩያር ዒንሢዳፓ ሚርጌሢ ዔርዘ ዓሶ ማዖፓ። 2 ዓይጎር ጌዔቶ ኑኤኒ ቢያሢ ሚርጌና ዳቢንታኔ፤ ፔ ጌሰታ ጌኤዘና ዳቢንቱዋ ዓሢ ዩይ ፔና ካፓኒ ዳንዳዓ ጎኔ ዓሲኤ። 3 ፓራሢ ኑም ዓይሢንታንዳጉዲ ዳንጎይዳ ኑኤኒ ቢያላ ጌልዘኔ፤ ዩያይዲ ኑ ኮዔ ቤሲ ፓራሢ ዔኪ ዓኦዳኔ። 4 ሃሣ ዋኦያ ካኦሚላ ዋዚ ዴኤፒ ማዔያ ሃሣ ዴኤፒ ዠባሪና ሂዒንቴ ዓኦዳያ ማዔቶቶ፣ ዋኦያ ካኦሚሎ ዒሻ ዓሢ ዓልዔቱዋ ባኦዚና ዒዚ ኮዔ ቤሲ ዔኪ ዓኦዳኔ። 5 ዩያጉዲ ዒንዲርሲ ዑያይዳፓ ዳካታያ ሚርጌ ዴኤፒ ባኦዚና ያቶርቆኔ፤ ፑኤፒ ካይዚ ሚቸንታሢ ዳካ ታሚናኤ። 6 ዩሮ ጎይያ

2:8 2:8 ሌዊ. ዓኬ 19:18። 2:11 2:11 ኬሲ. ማፃ 20:13-14፤ ላሚ. ዋማ 5:17-18። * 2:20 2:20 ዓኦፒ ባኦያ፡- ጋዓዘ ፔቲ ፔቲ ቡሊፖ ማፃኦፓ «ሃይቁያ» ጋዓኔ። 2:21 2:21 ማኸ. ማፃ 22:1-14። 2:23 2:23 ማኸ. ማፃ 15:6፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 20:7፤ ዓሲ. 41:8። 2:25 2:25 ዓያ. 2:1-21።

ዲንዲርሲያ ታሚኬ፤ ዲንዲርሲ ኑ ዑዎ ባኣኮይዳ ጴዳ ፑርታ ዓጪኬ፤ ኩኩ ዑዎ ዓኣ ዓሸከዋ ቢያ ዲኢሳኔ፤ ናንጎ ቢያይዳ ኩኩ ዓኣ ጳዠና ዑዎና ቢያ ታሚዳ ሚቻኔ፤ ፔኤሮዋ ባይቁዋ ጋኣናኣሜ ታሞይዳ ሚቻኔ፤ ገንጎታ፤ 7 ሳይይዳ ዓኣ ካገንጎታ ቦዎ ዳኮንታ ዳኤገንጎታ ሃሃ ባዘይዳ ዓኣ ማዢንጎታ ቢያ ዓሲና ዓርቂቁ ቆለንታ፤ ዳንዳዓኔ፤ ዓሲያ ዓይቶ ቆለኔ። 8 ጋዓንጎታ ዲንዲርሲ ዓርቂቁ ቆለኒ ዳንዳዓ ዓሲ ፔቲታዎ ባኣሴ፤ ዲዞ ጊዳ ዓሲ ዎዳ ባኣዚ ኩሚያ፤ ሃሃ ሃውሸሚያ ባኣ ፑርታ ባኣዚኬ። 9 ዓዞ ዲንዲርሲኤሎና ኑ ጎዳሚና ኑ ዓዳሚያ ኑ ዓንጃኔ፤ ሃሃ ዓዞና ያኢሲ ማሎና ማዢንጎታ ዓሰዋ ኑ ጋዳንቃኔ። 10 ፔቲ ዳንጋይዳገ ዓንጃና ጋዳማና ኬሰካኔ፤ ታ ዲሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ዩይ ያዲ ማዓኒ ኮይሱዋሴ። 11 ፔቲ ዋኣሚ ዓልቃ ቤሰካገ ኮሺ ዋኣሚና ፑርታ ዋኣሚና ዓልቃኒ ዳንዳዓ? 12 ታ ዲሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ቤሌሴ ሚዓ ዛይቶ ሪሚቶ ዓኣገ ዓኣገኒ ዳንዳዓ? ጊንሃ ሃሃ ዎይኔ ቤሌሴ ዓኣገ ዓኣገኒ ዳንዳዓ? ዩይጉዲ ፑርታ ዋኣሚ ዓልቃ ቤሰካገ ኮሺ ዋኣሚ ጴዳኒ ዳንዳዐዋሴ።

ጨሪንቹ ዔራቶና ሳዓ ዔራቶና

13 ዲንሚ ባኣኮይዳ ዔራ ማዔያና ጳቂሃያ ማዔ ዓሲ ዎናዳይ? ፔኤኮ ማዳ ዔራቶና ማዔ ኮሺ ናንጊና ፔጋሲ ዳዎንጎ። 14 ጋዓንጎታ ፑርታ ቁኢሩሞና ፔና ናሽኪሚና ዲንሚኮ ዲኖ ጊዳ ዓኣቶ ያቶርቁገቲ፤ ጎኔ ባኣዚያ «ዔራዎሴ» ጌይገቲ። 15 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዩኖጉዴ ዔራታ ጴዳሚ ዓጮይዳገ፤ ዓሲዳገ ሃሃ ፃላሃይዳገ ማዓንዳኣገግቲዎ ያኢሲዳገቲዋሴ። 16 ቁኢሩሞና ፔና ናሽኪሚና ዓኣ ቤሲዳ፤ ዛሎና ፑርታ ማዳና ቢያ ዓኣያ ማዓኔ። 17 ጋዓንጎታ ያኢሲዳገ ጴዳ ዔራታ ቤርታሳዎ ጌኤሺኬ፤ ሄሊሳዎ ኮሹዋ ናሽካያ፤ ጊቢ ዳንዳዓያ፤ ዓይሚንታያ፤ ዓቶም ጋዓያ፤ ቃራ ዓኣገ ዓኣገያ፤ ዓሲ ዲማሲሚና ዔራያ ፔና ማሊሲሚና ባኣያኬ። 18 ኮሺ ናሽካ ዓሳ ኮሹዋ ዜርቃዎ ያሉዋ ዓኣገ ዳንቃኔ።

4

ያኢሲም ቆለንቲሚ

1 ዲንሚ ባኣኮይዳ ዓኣ ያሎና ዑሮና ዓንካገ ሙኬያዳይ? ዲንሚ ዲኖይዳ ያልታ ዲንሚ ሱኩኮይዳገ ዔቁያቲዋዳዳ? 2 ዲንሚ ኮዓ ባኮ ዳንቁፃ ባሻዛ ዲንሚ ዎላ ያልታኔ፤ ሚርጌና ሱኩካዲ ዳንቁ ባሻዛ ዲንሚ ዎላ ዛላኔ፤ ሃሃ ዎላ ማርማኔ። ዲንሚ ሺኢጲሚ ሺኢቁዎያ ማዔሚሮ ዲንሚ ኮዓ ባኮ ዳንቁዋሴ። 3 ዲንሚ ሺኢቁቶዋ ሺኢጲያኮ ማሃያ ዲንሚ ዳንቁዋኣሚ ዲንሚ ሺኢቁ ባኮ ዲንሚ ዎዛሲሚዳ ፔኤሻኒ ፑርታ ማሊሚና ሺኢቃሚሮኬ። 4 ዲንሚ ሃይ ጉሙርቁፃ ባኣ ዓሳ! ዓጮ ናሽካሚ ያኢሲኮ ሞርኬታሚ ዲንሚ ዔራዎዳዳ? ዩይር ዓጮ ናሽካሚ ቢያ ያኢሲኮ ሞርኬ ማዓኔ። 5 ሃሃ ጊንሃ ጌኤዢ ማፃኣገይዳ፡- «ያኢሲ ዲንሚኮ ዲኖ ጋይይዳ ጌሃ ዓያና ዲዛም ሌሊ ኑ ማዓንዳጉዲ ሚርጌና ኮዓኔ» ጌይንቲሚ ጉሪዳ? 6 ጌኤዢ ማፃኣገይዳ፡- «ያኢሲ ያቶርቃ ዓሰ

ዲፃኔ፤ ሸሌዔ ኮሺ ማዔ ዓሰም ጋዓንጎታ ኮሹዋ ዲንጊዎ ዲንጎኔ» ጋዓሚሮ፤ ያኢሲ ዲንጎ ኮሹዋ ዲንጊዎ ቢያገ ባሸኬ።

7 ዩይር ያኢሲም ዓይሚንቲ ዎርቁዎቲ፤ ፃላሃ ጋዓንጎታ ዲዒ ማኩዎቲ፤ ዲንሚዳገኣ ዲዚ ሃካንዳኔ። 8 ያኢሲ ባንሚ ዑኩዎቲ፤ ያኢሲያ ዲንሚ ባንሚ ዑካንዳኔ፤ ዲንሚ ጎሞ ዓሳ! ዲንሚኮ ኩሎ ማሰኪ ጌኤሹዎቲ፤ ዲንሚ ሴካ ሃንጋ ጋዓ ዓሳ! ዲኖ ዲንሚኮ ፒዚሱዎቲ። 9 ሃሃ ዲኖገ ጎኔና ማሊ ሚታዲዎቲ፤ ያዩዎቲ፤ ሚኢጫ ዲንሚኮ ዩኤፒ ባንሚ፤ ዎዛ ዲንሚኮ ያይሚ ባንሚ ለኣሚንቶንጎ። 10 ጎዳሚ ቤርቶይዳ ዲንሚ ቶኣኮ ሂርኪዲዎቲ፤ ዲዚያ ዲንሚ ዳጊዳንዳኔ።

ዓሲዳ ኮይሱዋ ጎይሚና ዎጊሚ ዛላ

11 ታ ዲሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ሴካና ሃንጋና ዎሊ ዳንኪገቲ፤ ዓሲ ዳንካ ዓሲ ሃሃ ዓሲዳ ኮይሱዋ ጎይሚና ዎጋ ዓሲ ዎጎ ዳንካኔ፤ ዎጎይዳ ዎጋኔ፤ ዎጎይዳ ኔኤኒ ዎጋያ ማዔቶ፤ ዎጌ ኔ ዎጋያ ማዓንዳኣገግቲዎ ዎጌ ኔ ኩኩንሃያቲዋሴ። 12 ዎጎ ዲንጎሚና ዎጋሚ ፔቲ ያኢዛሚ ሌሊኬ፤ ዳቁሻኒያ ባይዛኒያ ዳንዳዓሚ ዲዛ ሌሊኬ፤ ሂዳዎ ዓሲዳ ኮይሱዋ ጎይሚና ዎጋሚ ኔ ዎናዳይ?

ዓኣ ባኣዚና ሄርሸንቲ ዛላ

13 ዲንሚ፡- «ሃሩታቲያ ዚሮ ሜሌ ዓጪ ኑ ዓኣዲ ዲኢካ ፔቲ ለዔ ዳዓንዳኔ፤ ኮርሚያ ዑሃ ዓኣዳ ሚኢሽ ዳንቃንዳኔ» ጋዓ ዓሳ ዲንሚ ኮሺ ዎይዘዎቲ። 14 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዚሮ ማዓንዳ ባኮ ዲንሚ ዔራዎሴ፤ ዲንሚኮ ሸምገሚ ፔቲና ጴዳዎ ባይቃ ሱኩሌጉዴያኬ። 15 ባሽ ዲንሚ ጋዓንዳያ ኮይሳሚ፡- «ያኢሲ ጌዔቶ፤ ሃሃ ሸምገሚ ኩኩኮ ዓኣያ ማዔቶ ሃያንታ ዩያንታ ኑ ማዳንዳኔ» ጌይሚኬ። 16 ዲንሚ ጋዓንጎታ ዩይ ጎዎንዳሚ ሃሺ ዲንሚኮ ዓኣ ባኮና ሄርሸንታኔ፤ ዩይጉዴ ሄርሸንታ ቢያ ፑርታኬ።

17 ዓካሪ ኮሺ ባኣዚ ማዳሚ ዔራያታዎ ማዳዎ ዓሚኮ፤ ማዳዎዎ ሃሺፃ ጎሚ ማዓኔ።

5

ዎርጎሎ ዓሰም ላቲ ኬኤዘና ባኣዚ

1 ሃሃ ዲንሚ ዎርጎሎ ዓሳ ሃኒ ዩዒ ዎይዘዎቲ፤ ፑርታ ሚታ ዲንሚዳ ሄላንዳሚሮ ዲላቲ ዲላቲ ዩኤኩዎቲ። 2 ዲንሚኮ ቆላ ቢያ ዎዒ ፑርቲኔ፤ ዓፒሎዎ ዲንሚኮ ቁንቁና ሙዔኔ። 3 ዲንሚኮ ዓኣ ዎርቆና ቢርና ሳልፔኔ፤ ዩይ ሳልፒፃ ዲንሚም ማርካ ማዓንዳኔ። ሃሃ ዲንሚኮ ዓሸኮ ዓዳ ታሚጉዲ ሙዓንዳኔ፤ ጋፒንዎ ኬሎም ዩይ ዲቦ ቆሎ ዲንሚ ቡኩሴኔ። 4 ያዲ ማዓዛ ሃሃ ጎዢይዳ ዲንሚም ማኣሎ ቡሪ ፔኤቁ ዓሰም ኮይሳ ባኮ ዲንሚ ጨገባኣሚሮ ሃይሾ ዲንሚ ዔያታ ቆዒ ዓላታ ዲላቶ ዔያቶኮ ቢያ ባኮ ዎይሃ ጎዳሚ ዎይኬ። 5 ሳይይዳ ኮሺ፤ ሃሃ ሚርጌና ዎዛሳ ናንጊ ዲንሚ ናንጊያና ዑዎ ዲንሚሲ ዲንሚ ዓዳ ሹኪንታኒ ጊኢጌ ቡዋጉዲ ማሊሴኔ። 6 ጌኤዢዎሚ ዲንሚ ሉኡዘዎና ዳቤያ ማሃ፤ ዎዲያ ዲንሚ ዲዛ ዎዳኔ፤ ጋዓንጎታ ዲንሚ ዲዚ ዲዒ ማኩዎሴ።

3:9 3:9 ማዢ. ማፃ 1:26። 4:6 4:6 ኮኣኪ. 3:34። 4:14 4:14 ኮኣኪ. 27:1። 5:3 5:3 ማጉ. 6:19። 5:4 5:4 ለሚ. ዎማ 24:14-15።

ሜቶይዳ ገቢ ዳንዳዒሢ

7 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዓካሪ ጎዳሢከ ሙኮ ገቢ ካቸዋቱ፤ ጎሽካ ዓሲ ሌዖ ዲሮና ሲሎ ዲሮና ደንቃንዳያ ሄላንዳኦና ገቢ ቃራ ዓኣፒ ሳዓፓ ደንቃኒ ካፓኔ፤ 8 ዲንሢያ ዩያጉዲ ገቡዋቱ፤ ጎዳኮ ሙኮ ዋዳ ዑኩሢሮ ዋዛና ደዲዋቱ።

9 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንሢ ገደይዳ ዋጊንቱዋጉዲ ሴካና ሃንጋና ዋላ ማርሚፖቱ፤ ሃይሾ ዋጋሢ ሙካንዳ ዋዳ ሄሌኔ። 10 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ጎዳሢ ሱንዖና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ሜቶ ገቢ ዔኩዖና ኮኦኪንሢ ዲንሢሞ ማዔያታሢ ዔራዋቱ። 11 ሃሢ ገቢ ደዴ ዓሲ «ዓንጃንቱያኮ» ኩ ጋዓኔ፤ ዲዮቤ ጎዳሢ ዋዲ ገቢያታቱያ ዲንሢ ዋይዜኔ። ገንሢ ጋፒንዖይዳ ያኦሲ ዲዛሞ ማዴ ኮገፍ ባኮዋ ዲንሢ ዛጌኔ፤ ዩያይዲያና ጎዳ ማኦራያ፣ ሃሢ ሚርጌ ሚጨንታያ ማዔሢ ዲንሢ ዔሬኔ።

12 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ቢያ ባኦዚኮ ቤርታ ጫሪንቸና ማዖም ሳዓና ሃሢ ሜሌ ዓይጎ ባኦዚናታያ ጫኦቁፖቱ፤ ጌኤዛ ዲንሢኮ ጎኔና «ሂዮ» ማዔቶ ሂዮ ማዖንጎ፤ ሃሢ «ዔይዔ» ማዔቶ ጎኔና ዔይዔ ማዖንጎ፤ ያዲ ማዒባኦቶ ጋዓንቱ ዲንሢዳ ዋጊንታንዳኔ።

13 ዲንሢ ባኦኮይዳ ሜታ ሄሌ ዓሲ ዓኦቶ ሺኦቆንጎ፤ ሃሢ ዋዛዳ ዓሲ ዓኦቶ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ዓይናድንጎ። 14 ዩያጉዲ ዲንሢ ባኦኮይዳ ሃርገንቱ ዓሲ ዓኦቶ ሺኦጲያ ማኦር ጨሞ ፔ ባንሢ ዔኤሎንጎ፤ ዔያታ ሙካዖ ሃርገንቱ ዓሢ ጎዳ ሱንዖና ዛይቶ ቲዥ ቴሽኪ ዲዛሞ ሺኦቆንጎ።

15 ዩያጉዳ ጉሙርቁሢዳ ደዲ ዔቁ ሺኦቆ ሺኦጲሢ ሃርጌ ዓሢ ዳቁሻኔ፤ ጎዳሢያ ዲዛ ሃርጎይዳፓ ፖዒጎንዳኔ፤ ሃሢ ዩይ ዓሢ ማዴ ጎሜ ዓኦቶዋ ዓቶም ጌይንታኔ። 16 ዩያር ዲንሢ ሃርጎፓ ፖዒኒ ዲንሢኮ ጎሞ ሴካና ሃንጋና ዋሊም ቡኡዲንቱዋቱ፤ ሃሢ ፔቱሢ ባጋሢም ሺኦቆንጎ፤ ጌኤሺ ዓሲ ሺኦጲሢኮ ሚርጌ ባኦዚ ማዳ፣ ዴኤፒ ዋልቁ ዓኦኔ። 17 ዔኤሊያሴ ጎዳሢ ኩጉዴያ ዓሲታዖ፣ ዲርዚ ሳዖይዳ ዋርቁዋጉዲ ሺኦቆ ዋዶና ሃይሃ ሌዔና ላሆ ዓገኒና ፔቱታዖ ዲርዚ ዋርቁባኦ። 18 ሃሢ ገንሢ ዲዚ ሺኦቆ ዋዶና ጫሪንጫፓ ዲርዚ ዋርቁኔ፤ ሳዓ ገንሢ ሃኦኮ ካሢኔ።

19 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንሢዳፓ ፔቱ ዓሲ ጎኩሞ ጎይፃፓ ኬሰኬያ ማዔም ባጋሢ ዩያ ዓሢ ጎኩሞ ጎይፃ ባንሢ ማሂቶ፣ 20 ጎሞ ዓሢ ዳቢንቱ ጎይፃፓ ማሃሢ፣ ጎሞ ዓሢኮ ሺሞፖ ሃይቢዳፓ ዳቁሻያ ማዒያና ሃሢ ዩያ ዓሢም ሚርጌ ጎሜኮ ዓቶም ጌዒሢ ዴንቁሳያ ማዔሢ ዔሮንጎ።

5:11 5:11 ዲዮ. 1:21-22፤ 2:10፤ ዓይኑ. 103:8። 5:12 5:12 ማቲ. 5:34-37። 5:14 5:14 ማር. 6:13። 5:17 5:17 1ካኦቶ. ማ 17:1፤ 18:1። 5:18 5:18 1ካኦቶ. ማ 18:42-45። 5:20 5:20 ኮኦኪ. 10:12፤ 1ጴጌ. 4:8።

ያኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳጳርሴኮ ቤርታሳ ኪኢቶ ዓይያ ካር

ያኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳጳርሴኮ ቤርታሳ ኪኢቶ ጻጻፊንቴህ ኪኢቶይዳ «ያኦሲም ደኦሪንቴ ዳሬ» ጌይንታ። ዳኮ ዲሲያ ጎዖ ዓጮኮ ኬደ ዛላ ዴንዲ ዓኣ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሰምኬ፤ ኪኢቱሎኮ ዴኤፖ ማሊያ ሃኖ ኪኢቶ ናባባ ዓሰ ዔያቶኮ ዩሱሴ ጉሙርቃዎ ዛሎና ዲዲንቴ ዳኪንቴዎና ማቶናይዳፓ ደዲሻኒኬ። ጻጻፊህ ዩያይዳህ ዩሱሴኮ ሃይቦ ዛሎ። ሃይባፓ ዔቂዎ ዛሎንታ ጊንህ ማዲ ሙካንዳ ዎዞ ኬኤዛ ኮዡ ሃይሶዎ ጳቂህኒኬ። ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ናንጎ ኮኣኪንህና ኬኤዚህና ማታህ ዔያታ ዳንዳዒ ዔካንዳያ ኮይሳህ ዔያቶም ኬኤዛኬ፤ ዩያይዳ ሃህ ማታ ዔያቶኮ ዩሱሴ ጉሙርቃዎ ደዲም ጎናሲ ዛጋያ ማዔህንታ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካ ዎደና ዔያቶም ኮይሳ ዲንጎ ባኮ ዔያታ ዔካንዳህ ዔያቶም ላታኔ።

ሃኖ ኪኢቶ ጻጻፊህ ማታ ዔያቶ ሄሌ ዎደና ደዲንዳጉዲ። ሃህ ኪኢቶ ናባባ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጊንዩ ሃንታ ዓሲ ናንጋኒ ኮይሳማ ጎይዎ ናንጋንዳጉዲ ጳቂህ ኬኤዛኬ።

ማጻኣፔላ ዲ ማደም ዳርቁ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-2)
- ያኦሲኮ ዳቂሺዎ ዛሎ ጳቂህህ (1:3-12)
- ጌኤሹሞና ናንጊህ ዛላ ዘርና ዘር (1:13—2:10)
- ማታ ሄላ ዎደና ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ማዳንዳ ባኣዚ (2:11—4:19)
- ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይህ (5:1-11)
- ጋፒንህ ማሊህ (5:12-14)

1 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ፔ ማደም ዳኬ ጳጳርሴይዳፓ፡-

ጳንዎይዳ፣ ጋላቲያይዳ፣ ቁጳደቂያይዳ፣ ዲሲያይዳ፣ ቢታኒያ ዓጮይዳ ዳኪንቴዎና ላኣለንቴ ዳንዲ ናንጋ ዓሰም፤ 2 ያኦሲ ዓዳህና ቤርታዲ ዔርቲ ደኦሪንቴዘንህም። ሃህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ዓይህንታኒና ዲዛኮ ሱጉዎና ፑጨንቴ ማሰቲ ጌኤሸካኒ ዓያና ጌኤዡና ዲማዴዘንህም። ያኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊዎንታ ኮሹሞንታ ዲንህም ዲቦንጎ።

ናንጊና ናንጋ ዎዛ

3 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ሃይባፓ ዔቂዎ ዛሎና ናንጊ ማዔ ዎዞ ኦም ዲንጊህ። ዴኤፖ ማኣሪዎና ዓከ ሾይንቴ። ፔ ናይ ኦና ማሄህ ሃህ ኦ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ዓደ ማዔ ያኣዛህ * ጋላቲንቶንጎ፤ 4 ዲዚ ጫሪንጫይዳ ዓኣ ባይቁዎና ፑርቱዎያ። ሃህ ጨንቁዎና ማዔ ዲንጊንታ ዓጮ ኦ ዳካላንዳጉዲ ኦም ጊኢጊሼኔ። 5 ዲንህያ ጋፒንዎ ኬሎና ፔጋዳንዳ ዳቂንቶም ጉሙርቂህ ዛላና ያኦሲኮ ዎልቆና ካፒንቴ ዓኣኔ።

* 1:3 1:3 ዓኮ ጫኣቁም ቤርታዲ ጻጻፊንቴ ጊሪኬ ሙኤጮና፡- «ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ያኣዛህና ዓዳህ ጋላቲንቶንጎ» ጋዓኔ። 1:16 1:16 ለዊ. ዓኬ 11:44-45፤ 19:2።

6 ኮይሳ ባኣዚ ማዲ ጳዴም ዲማ ዲማ ዓይሳ ማቶናታዎ ዲንህ ዓኣያታቶዎ ዩኖ ባኮና ዲንህ ዎዎዛዲዎቴ። 7 ሃይ ማታ ዲንህ ሄሊህ ዲንህኮ ጉሙርቃዎኮ ጎኡሞ ዛጋኒኬ፤ ሳዖይዳ ባይቃ ዎርቁ ጎዖ ባካታዎ ታሚዳ ዓጊ ጎኡማ ዛጊንታኔ፤ ዲንህኮ ጋዓንቴ ዎርቆይዳፓ ባሻ ማዔ ቦንቸንቴ ጉሙርቃዎ ዩያጉዲ ዛጊንታኒ ኮይሳኔ፤ ዩያይዳ ዲንህኮ ዛጊንቴ ጉሙርቃዎ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካኣና ጋላታንታ ቦንቸንታ ሃህ ዴጊ ጌዔህያ ዲንህም ማዓንዳኔ። 8 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛጊባኣያ ማዔያታቶዎ ዲንህ ዲዛ ናሽካኔ፤ ሃህ ያዲ ዲንህ ዛጊባኣያ ማዔቴያ ዲዛ ጉሙርቃ። ዳንጋና ኬኤዛኒ ዳንዳዲንቴዎና ቦንቸንቴ ዎዛና ዲንህ ዎዛዴኔ። 9 ዓይሳር ጌዔቶ ጉሙርቃዎ ዲንህሲኮ ማሊያ ማዔ ዲንህ ሸምፓህ ዳቂንቶ ዲንህ ዔከ ዔከ ዓኣህሮኬ።

10 ዩኖ ዳቂንቶ ባኮ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ኮሺ ኮዒ ዛጌኔ፤ ዩያር ዔያታ ያኦሲ ዲንህም ዲንጋንዳ ኮሹሞ ዲንጊዎ ቤርታዲ ኬኤዛኔ። 11 ዔያቶ ጊዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴኮ ዓያና ማሪሄይዳ ሄላንዳ ማቶና ማቶኮ ጊንዩይዳ ዲዚ ዳንቃንዳ ቦንቸ ቤርታዲ ዔያቶም ዳቂኔ፤ ዔያታኣ ዩይ ቢያ ዎማ ዎደና። ሃህ ዎይቲ ማዓንዳቴያ ማሊ ኮሺ ዛጌኔ፤ 12 ዩያታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ማዴህ ዲንህም ማዓንዳፓዓቴም ፔኤም ማዲባኣህ ዔያቶም ፔጋዲ ዔርቲኔ፤ ዔያታ ዲንህም ማዴህ ጫሪንጫፓ ዳኪንቴ ዓያና ጌኤዡ ዛሎና ሃህ ኮዡ ሃይሶ ዲንህም ኬኤዛ ዓሳ ኬኤዜ ባኮ ፔጋሲህናኬ፤ ዩያ ባኮ ያኦሲ ኪኢታንታታዎ ዛጋኒ ኮሺ ሱኡካዴኔ።

ጌኤሹሞና ናንጊህ

13 ዩያር ዲኖ ዲንህኮ ማደም ጊኢጊሺ፤ ኮይሳ ናንጊ ዳምቤና ናንጊ፤ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካኣና ዲንህ ዳንቃንዳ ኮሹሞ ዲንጊዎ ዛሎና ጉቤ ማዔ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ዲንህኮ ዓኣያ ማዖንጎ። 14 ያኦሲም ዓይህንታ ናይ ዲንህ ማዔህሮ ዔራቶ ዓቲህና ቤርታ ዲንህኮ ዓኣ ፑርቶ ማዶ ሱኡኮ ኮንህፖቴ፤ 15 ጋዓንቴ ዲንህ ዔኤሌ ያኣዛህ ጌኤሺ ማዔህጉዲ ዲንህያ ዲንህ ናንጎና ቢያ ጌኤሺ ማዕ-ዎቴ፤ 16 ዓይሳር ጌዔቶ ጌኤዡ ማጻኣፖይዳ፡- «ታኣኒ ጌኤሺ ማዔህሮ ዲንህያ ጌኤሺ ማዕ-ዎቴ» ጌይንቴ ጻጻፊንቴኔ።

17 ያኣማኣ ዲማሱዎም ፔቴ ፔቴህዳ ማዶ ማዶ ጎይዎ ዎጋ ያኣዛህ «ኦ ዓዳህ» ጌዒ ዔኤላያ ዲንህ ማዔቶ። ሃያ ሳዖይዳ ሾኦቹሞና ዓኣዎ ዲዛ ዲጊጨህና ናንጉዎቴ። 18 ዲንህኮ ዓድንህዳፓ ዲንህ ዳካሌ ማኣዳዎ ናንጎይዳፓ ዲንህ ጊንህ ሻንቁንቴህ ባይቃ ባኣዚ። ሚኢሹና ዎርቁና ማዲባኣህ ዲንህ ዔራኔ፤ 19 ጋዓንቴ ዲንህ ሻንቁንቴህ ፑርታ ባኣዚና ፓጮ ባኣዚባኣ ማራይ ማዔ ኪሪሰቶሴኮ ቢያፓ ባሻ ሱጉዎናኬ። 20 ዲዚ ደኦሪንቴህ ሳዓ ማዡንታንዳህኮ ቤርታዲ ማዓዛ ሃህ ጋዓንቴ ጋፒንዎ ዎደይዳ ዲንህ ዛሎር ጌዒ ዲ ፔጋዲ ጳዴኔ። 21 ሃህ ዩሱሴ ሃይቦይዳፓ ዔቂሲ ዲዛም ቦንቸ ዲንጌ ያኣዛህ። ዲዛ ዲንህ ዩሱሴ

ጎይዎ ዋጊነታንዳኔ፤ ዓያኖና ጋዓንቴ ዔያታ ያኦሲ ናንጋ ጎይዎ ሸምፔና ናንጋንዳኔ።

ያኦሲ፣ ጋዓንቴ ዓንገሎ ቃራ ጎይሢና ዓርቁ ቆላሢ

⁷ ማይ ዓካሪ ቢያ ባኣዚኮ ጋፒንሢ ዑኩኔ፤ ዩያሮ ዓንሢ ደዲ ሸኢቃንዳጉዲ ፒዜ ማለሢ ዓንሢኮ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ሃሣ ዓንሢ ቶኦኮ ዔሪ ናንጋያ ማዑቀቴ። ⁸ ናሹሞ ማርጌ ዳቢንቴ ዓቶም ጌይሳያ ማዔሢሮ ቢያ ባኣዚ፣ ዑሣ ዓኣጳ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ኮሺ ናሸኩቀቴ። ⁹ ሴካና ሃንጋና ጉንዲማ ባኣያ ሸኦቹንሢ ዋሊ ዔኩቀቴ። ¹⁰ ፔቴ ፔቴ ዓንሢ ባኣካ ዓኣ ዓሳ ያኦሲ ደማ ደማ ማሃ ዓንጌ ዓንገሎ ጉሙርቁንቴሢና ዓርቁ ቆሊ፣ ዓንገሎቴ ዓንገሎቶ ጎይዎ ባጋሢም ማዶንጎ። ¹¹ ያኦሲ ቃኣሎ ዔርዛሢ ያኦሲ ዒዛና ማዒ ኬኤዛያ ማሃ ኬኤዛንጎ፤ ማዶሢያ ያኦሲ ዓንጋ ዋልቆና ጉሙርቁንቴ ማዶንጎ፤ ያዲ ማዔቴ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ማዒ ቢያ ባኣዚና ያኦሲ ጋላቲንታንዳኔ፤ ቦንቾና ዋልቁና ናንገና ዒዛም ማዖንጎ፤ ዓኣሜን።

ሜቶ ዋደና ደደሢ

¹² ታ ዓገሎንሢ፣ ዓዳ ታሚጉዲ ሜታሲ ዓንሢ ዳቢሳጌ ጋዓ ሜቶይዳ ዓንሢ ጌሌ ዋደና ዓኪ ባኣዚ ዓንሢዳ ሄሌጉዲ ዲቃቴ ሄርሺፖቴ፤ ¹³ ባሽ ኪሪሰቶሴ ሙካ ዋደና ዓንሢም ጳኤፒ ዋዛ ማዓንዳጉዲ ዒዛኮ ሜቶ ዒዛና ዋላ ዓንሢ ዔካ ጎይዎማና ሃሣ ዋዛደቀቴ። ¹⁴ ኪሪሰቶሴ ሱንዮ ዛሎሮ ዓንሢ ጫሽኪንቴቴ ቦንቾንቴያ ማዔ ያኦሲ ዓያና ዓንሢዳ ማዓንዳሢሮ ዓንሢ ዋዋዛደቀቴ። ¹⁵ ዓንሢዳ፣ ጋዓንቴያ ሜቶ ዔካኣና ዓሲ ዋደ፣ ዉኡቁ፣ ፑርታ ማዶ ማዶ፣ ዓሲ ሃይሴኮ ባኣካ ጌሊ ሜቶ ዔካያ ማዖ። ¹⁶ ጋዓንቴ ዩሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኪያና ሌሊ ሜቶይዳ ጌላይ ዓኣቶ ኪሪሰቶሴ ሱንዮ ዛሎሮ ጌዒ ያኦሲ ጋጋላቶንጎ፤ ቦርሲንቶ።

¹⁷ ዋጌ ዋጊነታንዳ ዋዳ ዑኩኔ፤ ጋዓንቴ ዋጊያ ዓርቁንታሢ ያኦሲ ዓሰይዳ፣ ሂዳዖ ዋጊያ ኑ ጌዳ፣ ዓርቁያ ማዔቶ ያኦሲኮ ኮዦ ሃይሶ ጉሙርቁም ዓሰኮ ጋፒንዮ ዓይጎ ማዓንዳይ? ¹⁸ ጌኤዦ ማዓኣ፣ ኪኤዛዮ፡-

«ዒሎ ዓሲ ዳቃጌ ዳንዳዓሢ ማርጌ ሜቶና ማዔቶ ያኦሲ ካኣሸኩቀ ዓሳ ዋዋይታንዳይ?»
ጋዓኔ።

¹⁹ ዩያሮ ያኦሲ ማለሢ ማዔም ሜቶ ዔካ ዓሳ ቢያ ዔያታ ጌኤኮ ሸምፓሢ ጉሙርቁንታያ ማዔ፣ ማገፍሢም ዓንገ ኮሺ ባኣዚ ማዶሢዳ፣ ጊንሢም ጎዖ።

5

ያኦሲ ዓሰ ዋይሃዘንሢም ዓይሢንቴ ዳምቤ

¹ ዓካሪ ታኣጌ ዔያቶና ዋላ ሸኢጲያ ማኣሮኮ ጨም ማዔሢ፣ ኪሪሰቶሴ ሜቶኮቀ ማርካ ማዔሢ፣ ሃሣ ሃገ ቤርታ ጳዳንዳ ዋዛ ዔያቶና ዋላ ደንቃንዳሢ፣ ዓንሢ ባኣካ ዓኣ ሸኢጲያ ማኣሮ ጨም ታ ዘራኔ። ² ዓንሢም ሃዳራና ዓንገሎቴ

ያኦሲ ማራቶ ሄንቁቀቴ፤ ዓንሢ ሄንቃ ዋደና ያኦሲያ ዋልቃደምቱቀንቴ ያኦሲ ናሸካ ጎይዎ ናሹሞና ሄንቃያ ማዖንጎ፤ ሃሣ ሚኢሽ ናሹሞናቱቀንቴ ዓንሢኮ ማዶኒ ዓኣ ዓር፣ ማዔ ማለሢና ማዖንጎ።

³ ዩያጉዲ ሃሣ ዓንሢኮ ደማ ዓኣ ዓሰ ሜታሲ ዋይሢናቱቀንቴ ማራቶም ኮሺ ኮኣኪንሢ ማዓ ባኣዚ ዳዋሢና ማዖንጎ። ⁴ ያዶ ዓንሢ ማዶቶ ማራቶ ሄንቃ ዓሰኮ ሱኡጋሢ ሙኩ ዋደና ፑርቲ ባይቁ፣ ቶኣካ ዓሳ ቦንቾ ባኮ ዓንሢ ዔካንዳኔ።

⁵ ዩያጉዲ ዓንሢ፣ ጳይዘቴ! ጋርቾ ዓሰም ዓይሢንቴቀቴ፤ ቢያሢ ሸሌዑም ዓዳ ማኣዖጉዲ ማይንቴ ፔቴይ ባጋሢም ዓይሢንቴ ማዶንጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጌኤዦ ማዓኣ፣ ጌዶ፡-

«ያኦሲ ያቶርቃ ዓሰ ዓይኔ፤ ኮዦ ዓሰም ጋዓንቴ ዒዚ ፔ ኮሹሞና ዓንጋ ዓንገሎ ዓንጋ»

ጋዓሢኮ።

⁶ ዓካሪ ያኦሲ ፔ ማሊ ጌሢ ዋደና ዓንሢ ደገዳንዳጉዲ ያኦሲኮ ዳኤፖ ዋልቆ ደማ ዓንሢ ቶኦኮ ሂርኪሱቀቴ። ⁷ ዒዚ ዓንሢ ዛሎ ማላያታሢሮ ዓንሢ ሜታሳ ማሊያ ጉቤ ዒዛ ዑፃ ጌሡቀቴ።

⁸ ዓንሢ ቶኦኮ ዔሪ ናንጉቀቴ፣ ሃሣ ጳጌጌቀቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓንሢኮ ሞርካሢ፣ ፃላሄ ዓዳ ዔኤዳንዳ ባኣዚ ኮዒ ጉዳ ዘቢጉዲ ዓንሢ ዓጮ ሸሪ ሸሪ ዓንሢ ካታኔ። ⁹ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዩሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬ፣ ዓንሢኮ ጌርሲንሢንታ ጌርንሢንታ ማዔ ዓሳ ዩያጉዳ ሜቶ ዔካያ ማዔሢ ዔሪጋ፣ ያኦሲ ጉሙርቁያና ደዲ ሞርካሢ ማኩቀቴ። ¹⁰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ፔኤኮ ናንገና ናንጎ ቦንቾ ባንሢ ዓንሢ ዔኤሌ፣ ዒዛይዳ፣ ማዔ ኮሹሞ ዓንገሎኮ ቢያ ያኣዛሢ ዳካ ዋዶ ዓንሢ ሜታዳሰካ፣ ዒ ፔኤሮ ዓንሢ ደዲሺ ዔቁሳንዳኔ። ¹¹ ናንገና ቦንቾና ዋልቁና ዒዛም ማዖንጎ! ዓኣሜን።

ጋፒንሢ ሳራሥሢ

¹² «ታኣኮ ጉሙርቁንታ ጌርሲኬ» ጌዒ ታ ማላ ሲልቀኖሴ ጎዖሢ ዑይይዳ ሃኖ ኪኣቶ ዳካና ታ ዓንሢም ፃኣፔኔ፤ ታ ፃኣፔሢ ዓንሢ ዘራኒና ዩይ ባካ ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ዓንጌ ጎኔ ዓንገሢ ማዔሢ ማርካዳጌ ጌዒኬ፤ ዩያሮ ሃያ፣ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዓንገሎ ደዲ ዔቁቀቴ።

¹³ ባብሎኔይዳ ዓኣ ዓንሢኮ ጌሮ ማዒ ዓንሢጉዲ ደኦሪንቴ ሸኢጲያ ማኣራላ ዓንሢ «ኮሺዳ» ጋዓኔ፤ ሃሣ ታኣኮ ናዓሢ ማርቆሴያ ዓንሢ «ኮሺዳ» ጋዓኔ። ¹⁴ ዩሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬ ዓሲ ጎይሢ ናሹሞና ሴካና ሃንጋና ዋሊ ኮሺ ዔኤሊሢ ዔኤሎቀቴ።

ኪሪሰቶሴሮ ማዔ ዓሰ ዓንሢ ቢያሢም ኮሺ ማዖንጎ።

4:8 4:8 ኮኣኪ. 10:12። 4:18 4:18 ኮኣኪ. 11:31። 5:2 5:2 ዮሃ. 21:15-17። 5:5 5:5 ኮኣኪ. 3:34። 5:6 5:6 ማቴ. 23:12፤ ሉቃ. 14:11፤ 18:14። 5:12 5:12 ዳኪ. ማዶ 15:22፤40። 5:13 5:13 ዳኪ. ማዶ 12:12፤ 13:13፤ 15:37-39፤ ቆላ. 4:10፤ ፒልሞ. 24።

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳጳሮሴኮ ላምዓሳ ኪኢቶ ዓይያ ካር

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ፣ ጳጳሮሴኮ ሃና ላምዓሳ ኪኢታ ጻጸገንቴህ፣ ዳማ ዳማ ቤዘይዳ ሚናኦ ዋደና ዓኣ ዩሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬዘንህምኬ። ኪኢቲሎኮ ዴኤፖ ማሊያ ሉኡዙሞና ዔርዘያ ማዕዘንህን ዔርዘያ ዛሎና ሙኬ ፑርቶ ማደ ማኪ ዒጻያኬ። ዩያ ማታህኮ ዴኤቫ ማዓንዳኔ ጌይንቴ ማሊንታህ ዩሱሴ ፔ ዓኣፖና ዛጌዘንህና ዒ ዔርዘ ዋደና ፔ ዋዮና ዋይዜ ዓሳ ዔርዘ ባኮይዳፓ የኦሲና ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴና ዛሎ ኮይሳ ዔራቶ ዴንቁህኬ። ሃና ኪኢቶ ጻጸገ ዓሳ ባሽ ዔርዘኒ ማሊህ፡- «ኪሪሰቶሴ ላሚ ሙኩዋሴ» ጋዓ ሉኡዙሞ ሃይሶ ዛሎኬ፤ ዩያ ዛሎ ዒ ኬኤዛዎ ኪሪሰቶሴ ማዒ ሙኪያ ኔጋህ ዓሲ ቢያ ጎሜይዳፓ ማዓንዳጉዲ የኦሲ ኮዓሂር፤ ሃሃ ዓይጎ ዓሲያ ባይቃንዳጉዲ ዒ ኮውዋኣሂርኬ ጋዓኔ።

ማጻጻፍ ላምዓሳ ዓርቁ ባኮ
ዓይያ ካር (1:1-2)
ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይህ (1:3-21)
ሉኡዙሞና ዔርዘ ዓሶ ዛሎ (2:1-22)
ኪሪሰቶሴኮ ማዒ ሙኪያ ዛሎ (3:1-18)

1 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ማዳያ ማዕህና ዒዛ ማደም ዳኪንቴ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳጳሮሴይዳ፡- ኦ የኦዛህና ኦኡኮ ዴኤቫህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴፓ ጴዳ ጸሎጥ ዛሎና ኦ ዴንቁ ጉሙርቁፓዲያ ማዕ ቦንቸንቴ ጉሙርቁፓ ዴንቁዘንህም፤
2 የኦሲ ሃሃ ኦ ጎዳህ ዔሪህና ሃሃ ዒዛይዳፓ ማዕ የኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ኮሹሞና ዒንህም ዲቦንጎ።

የኦሲኮ ዔኤሊያና ደኦሪያና
3 ፔ ቦንቸና ሃሃ ፔ ኮሹሞና ኦና ዔኤሊህ፣ ዒዛ ኦ ዔሪህር ናንጊንታ ጎኔ ዓያና ዓሲ ማዕህንታም ኮይሳ ባኮ ቢያ ፔኤኮ የኦሱሞ ዋልቆና ኦም ዒንጌኔ። 4 ዩንህ ኦም ዒንጊንቴ ባኮንህ ዛሎና ጎይዳ ዓኣ ፑርቶ ሱኡኮይዳፓ ዔቁያና ማሊያ ላቢሳ ባኮይዳፓ ዒንህ ቶሊ፣ የኦሲ ናንጋ ጎይዳጉዲ ዒንህና ናንጋያ ማዓንዳጉዲ ቦንቸንቴያና ሃሃ ሚርጌና ዴኤፒ ማዕ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ኦም ዒዚ ዒንጌኔ። 5 ዩያ ዛሎር ጌራጋፓ ሃይፓ ሊካ ፓይዲንታ ባካ ዒንህም ቃሲንታንዳጉዲ ኮውዋቴ፤ የኦሲ ጉሙርቁህዳ ኮሹሞ፣ ኮሹሞይዳ ዔራቶ፣ 6 ዔራቶይዳ ፔና ቆሊህ፣ ፔና ቆሊህዳ ጊቢ ዳንዳዒህ፣ ጊቢ ዳንዳዒህዳ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዒህ፣ 7 ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዒህዳ ዋሊም ዓዳ ጌርሲና ጌርናጉዲ ማሊህ፣ ጌርሲና ጌርናጉዲ ዋሊም ማሊህዳ ናሹሞ ቃሱዋቴ። 8 ዩንህ ባኮንህ ዒንህዳ ሚርጌና ዓኣቶ ኦ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዒንህ ዔሪ ዔራታ ፓሃ ባኣዚ ባኣያና ዓኣፒ ዓኣቸዎያ ዒንህ ማሃዓኬ። 9 ዩንህ ባኮንህ ባኣ ዓሲ ጋዓንቴ ሃኬ ዓኣ ባኮ ዛጋኒ ዳንዳዒህ ዓኣፒ ባይቁ

ዓሲኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ዲቦ ጎሞይዳፓ ማኦሪንቴ ጌኤሽኬህህ ዒ ዋሌኔ።
10 ዩያር ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ዒንህኮ ዔኤሊንቴያና ደኦሪንቴያ ዔራኒ ሚርጌና ደዲዋቴ፤ ያዲ ዒንህ ማዕቶ ፔቲታዎ ዳቢንታዓኬ።
11 ዩያይዲያና ኦና ዳቁሻ፣ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ናንጊና ናንጋያ ማዕ ካኦቱሞይዳ ጌሊኒ ጉቤ ቢታንቶ ዒንህም ዒንጊንታንዳኔ።
12 ዋዚ ሃንህ ባኮንህ ዒንህ ዔራያና ዓርቁ ጎኦሞና ደዲ ናንጋያ ማዕቶዋ ዩያቶ ዒንህም ኬኤዚ ጸቁሥህ ታ ዋላዓኬ። 13 ታኣኒ ሽምፖና ዓኣዎ ዒንህ ቢያ ኬሊ ጴቻንዳያ ታና ኮይሳኔ ጌራ ታ ማላኔ። 14 ኦ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ታኣም ዳቁ ጎይያና ሃና ዓጮይዳፓ ዑኬና ሃይቁ ታ ዳማዳንዳህ ታ ዔራኔ። 15 ሃሃ ታ ዒንህም ደዲሻ ኬኤዛህ ሃይቁ ታ ዒንህዳፓ ዳማዳህኮ ጊንጻፓ ማዕቲያ ዩንህ ባኮንህ ዋሎዎ ቢያ ኬሊ ዒንህ ጸቁሃንዳጉዲኬ።

ኪሪሰቶሴኮ ቦንቸ ዓኣፒና ዴንቁ ማርኮንህ
16 ኦ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ዋልቆና ዒዛኮ ሙኪያ ዛሎ ኦ ዒንህም ኬኤዛ ዋደና ኦ ኦ ቶኦኪና ዒዛኮ ዒጊቻ ቦንቸ ዓኣፒና ዛጊ ማዓንዳኣፓ ዓቲም ዓሲ ዔራቶና ኬኤዘንቴ ሃይሴ ዓርቁቱዋሴ።
17 «ታና ዋዛሳ፣ ታኣኒ ናሽካ ናዓህ ታኣኮ ሃያኬ» ጋዓ ዑኡዛ ዴኤፖ ቦንቸይዳፓ ዒዛም ሙኬ ዋደና የኦሲ ዓዳህዳፓ ዒዚ ጋላታና ቦንቸና ዔኬኔ።
18 ዒዛና ዋላ ጌኤዢ ዲኮይዳ ኦ ዓኣዎ ዩኖ ጫሪንጫፓ ሙኬ ዑኡዛ ኦ ኦ ቶኦኪና ዋይዜኔ።
19 ዩኖ ሃሃ ሚርጌና ጎናሳ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶኮ ቃኣላ ኦ ኮራ ዓኣኔ፤ ዩኖ ቃኣሎ፡- ሳዓ ካሪ ካሪያ ዢኣጋህያ ዒንህኮ ዒና ፖዓንዳኣና ዲሚዳ ፖዓ ፖራጉዲ ሂርጊ ዒንህ ዓርቁ ካፔቶ ቃራኬ። 20 ቢያ ባኣዚኮ ቤርታ ዒንህ ጸቁህ ዔራኒ ኮይሳ ባኣዚ ጌኤዢ ማጻኦፓይዳ ዓኣ የኦሲ ማሊያ ዓይጎ ማዕቶ ፔቲ ዓሲታዎ ፔ ማሊህና ቡላኒ ዳንዳዒህ ማዕህኬ። 21 ዓይጎር ጌዔቶ ጌኤዢ ማጻኦፓይዳ ዓኣ የኦሲ ማሊያ ቢያ ፔቲታዎ ዓሲ ማሊህና ኬኤዘንቴያቱዋሴ፤ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሻ ዓሶም ኬኤዜም ዓሳ የኦሲዳፓ ዔኪ ኬኤዜያኬ።

2

ሉኡዙሞና ዔርዘ ዓሶ
1 ቤርታኣ ዋደና ዴር ባኣኮይዳ ሉኡዙሞና የኦሲ ማሊህ ኬኤዘኔ ጋዓ ዓሲ ዓኣህጉዲ ዒንህ ባኣኮይዳኣ ሃህ ሉኡዙሞ ባኮ ዔርዘ ዓሲ ዴዳንዳኔ፤ ዔያታ ባይሲንታ ባንህ ዔኪ ዓኣዳ ሉኡዙሞ ባኣዚ ዔራቶ ዴሚና ዔኪ ጌልዛንዳኔ። ዩያይዲያና ዔያቶ ሻንቁ ጌኤሹ ጎዳህታዎ ዔያታ ዔራቀሴ ጌዔም ባይሲንታ ዑኬና ዔያቶ ሂላንዳኔ፤
2 ዩያ ዛሎና ሚርጌ ዓሳ ዔያቶኮ ቦርሲሳ ማደ ማዳንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዩያ ማደይዳፓ ዔቁያና ጎኦ ጎይያ ጫሽኪንታንዳኔ። 3 ዩያታ ሉኡዙሞና ዔርዘ ዓሳ ሚኢሹ ዛጊ ጎይቁህዳፓ ዔቁያና ፔኤኮ ኬሴ ሃይሴ ኬኤዚ ኬኤዚ ዋልቆ ዒንህሲ ጌሻ ሙዓንዳኔ። ዎደሲ ዋዳኮ ቤርታፓ ዓርቁ ፑርታ ዋጌ

1:18 1:18 ማቲ. 17:1-5፤ ማር. 9:2-7፤ ሉቃ. 9:28-35።

ዔያቶም ገደገንቲ ዓኣኔ፤ ባይሲንታ ሃሃ ዔያቶ ጳጳር ካፒ ዓኣኔ።

4 ያኦሲ ጎሜ ማዳ ኪኢታንቸታዎ ጳጳር ጳጳር ዓይኖ ካኒ ቢራታና ቱኪ ዎጎ ኬሎ ካፒንዳጉዲ ኬኤሬያፓዓቲም ዔያቶም ሚጪንቲባኣሴ። 5 ዩያጉዲ ያኦሲ ሃያኮ ቤርታ ጎሞ ዓሳ ናጎን ዓጮይዳ ባይሲንቶ ዋኣዎ ዔኪ ሙካዎ ገኤሹም ዛሎ ኬኤዛ ኖሄ ለንካይ ዓሲና ዎላ ዓይሴያፓዓቲም ቤርታዳ ዓጮም ዒዚ ሚጪንቲባኣሴ። 6 ሃሃ ገንሃ ጎሜ ማዳ ዓሲም ቢያ ዎገንቲሂኮ ኮኣኪንሂ ማዓንዳጉዲ ሶዶኦሚና ጋሞኦራና ካታማ ዲቢንሂ ማዓንዳያ ሂላንዳኣና ታሚና ሚቸንቲ ባይቃንዳጉዲ ዎጌ። 7 ዓይሂንቲዎ ዒፃ ዓሶኮ ቦርሲሳ ማዳ ዛገ ዒኖና ማሊ ማሊ ሜታዲ ናጎን ገኤኸሂ፤ ሎኣፃ ጋዓንቲ ዒዚ ዓይሴ። 8 ዓይጎር ጌዔቶ ዩይ ገኤኸሂ ዓሂ ዔያቶ ባኣካ ናጎንኣና ቢያ ኬሊ ዒ ዛጎ ባኮና ዎይዛ ፑርቶ ማዳ ዛሎና ገኤሹ ማዔ ሹምፓሂ ዒዛኮ ሚታዳ። 9 ዓካሪ ዩይ ቢያ ያዲ ማዔቶ ያኦሲ ጎኑምና ካኣሽኪ ናጎን ዓሶ ዳቢሳ ባኣዚዳፓ ዓይሴ፤ ሃሃ ጎሞ ዓሶ ሚታሲ ዎጎ ኬሎ ሂላንዳኣና ገሂ ዎይቲ ካፒንዳቲያ ያኦሲ ዔራ። 10 ባሹ ዩኖ ዒኣሲያ ማዔ ዓሶ ማሊያ ሱኡኮ ኮንሃዘንሂና ያኦሲን ዔራቶ ቦሃዘንሂና ዎጌም ዒዚ ካፒ ገሂ።

ዩያታ ሉኡዙም ባኮ ዔርዛ ዓሳ ጫርቃያና ያቶርቃያና ማዔሂር፤ ጫሪንጫ ዎልቁና ዓኣ ማኸንቶ ጫሽካኣና ዔያታ ዒጊጩዎሴ። 11 ያኦሲኮ ኪኢታንቸታ ዔያቶይዳፓ ዎልቁና ቢታንቶና ባሻያ ማዔቶዎ ጎዳ ቤርቶይዳ ጫሪንጫ ቢታንታ ዓኣዘንሂ ጫሽኮዎሴ። 12 ዩያታ ሉኡዙም ባኮ ዔርዛ ዓሳ ጋዓንቲ ፔኤር ማሊ ዒና ዔኪ ዔራዎ ጫሽ ጫሽካኔ፤ ዔያታ ፒርና ዓርቁንቲ ባይቃኒ ሸይንቲያ፤ ሃሃ ፔ ሸና ዓይሃ ጎይዎ ኮንሃያ ዒናባኣ ካዮ ቦጉዳያኮ፤ ዩያር ዔያታ ካዮ ቦሳ ባይቃሂጉዲ ባይቃንዳ። 13 ዔያቶኮ ፑርቲም ዛሎም ዒንጎ ዎጎ ዔያታ ዔካንዳ፤ ዔያቶኮ ዎዛ ቢያ ኬሊ ዓሲ ማሊሂም ኮይሳ ባኮ ኮንሃሂኬ፤ ገሻያ ማዔ ዓሲም ኮይሳ ባኮና ቢያ ኬሊ ዎዛዳያታዎ ዒንሂ ናሹምና ሙዓ ሙዎ ቤዘ ዓኣዲያና ዒንሂ ቦርሲሳያኮ። 14 ጎሜ ማዳሂዳፓ ገንሂም ጎውዎና ማቸ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ለሂሂ ሌሊ ዛጎ ዓኣፒ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዶዲ ዔቁባኣ ዓሶም ዔያታ ዳቢሻኔ፤ ሃሃ ሚኢሹ ዛገ ጎይቁሂ ዔራ ዒኔ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዩያር ዔያታ ጋዳንቁንቲ ዓሲኮ። 15 ዔያታ ፒዜ ማዔ ጎይዎ ሃሽ ፑርቶ ማዳር ዒዛም ዒንጎ ቦንቸ ማዔ ሚኢሹ ናሽኬ፤ ቢዎሪ ናኣዚ፤ ባኣላኣሚ ጎይዎ ማዳ ዳቢንታ። 16 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ባኣላኣሚ ጋዓንቲ ዒዚ ማዳ ጎሞ ዛሎ ቆዲንቲ፤ ሃሃ ገሰቲ ዔራዎ ሃራሰከና ዓሲ ዑኡሲና ዒዛም ኬኤዚ ዒዛኮ ዣኣሹም ማዳ ላኣጌ።

17 ያኣታ ዓሳ ዓልቃያታዎ ሚጩ ዎርዚጉዳያኮ፤ ሃሃ ዠባሪ ሃዒ ዔኪ ዓኣዳ ሻኣራጉዳያኮ፤ ዩያር ዔያቶ ሻኔ ዲሚ ካፒ ዓኣኔ። 18 ዓይጎር ጌዔቶ

ዣኣሊ ናጎን ዓሶ ባኣካፓ ኬሰኪ ሙኬዎ ናጎንባኣ ዓሶም ጉሪ ማዔ ዳኤፒ ሃይሴ ኬኤዚ ኬኤዚ ማቸ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ለሂ ዓሲ ማሊሂ ሱኡኬ ኮንሃ ጎይሂና ዔያቶ ገሻኔ። 19 ገንሃ፡- «ጎሜ ዓይላቶይዳፓ ዒንሂ ኬሰካንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ዓሶም ሃገ ማዓንዳ ዎዘ ዒንጎ። ዔያታ ጋዓንቲ ፔ ቶኦኪና ጎሜኮ ዓይሌኬ። ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲ ባሽንታዎ ባሽሂም ዓይሌ ማዒ ቆሊንታ። 20 ኑ ጎዳሂ፤ ኑና ዳቁሽ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዔሪ ሳይዳ ዒኣሳ ባኮይዳፓ ቶላዎ ገንሃ ዩኖ ዒኣሳ ባኮና ዓርቁንቲ ዔያታ ባሽንቲ፤ ቤርታኣሰካፓ ዑሃ ገንፃኣሲ ዔያቶም ባሹ ፑርታንዳ፤ 21 ዓይጎር ጌዔቶ ገኤኸሂ ጎይዎ ዔሪ ዔያቶም ዒንገንቲ ዲማዳ ዔይሂዎ ሃሽ ገንሂም ማዓሰካፓ ቤርታ ዔያታ ገኤኸሂ ጎይዎ ዔሪዎዎ ዓቲቶ ቃራታዎኮ። 22 «ካኒ ጮኣሽኬ ጮኣኸሂ ገንሃ ሙዓኔ። ዩያጉዲ ሃሃ «ጉዲንሂ ዑዎ ማሰቲሰካፓ ገንሃ ደቃሌይ ኮላዳ፤» ገይንቲ ኬኤዚንቲ ኮኣኪንሃ ዔያቶይዳ ጎኔ ማዒ ኩሜ።

3

ጎዳ ዩሱሴኮ ለሚ ሙኪያ ዛሎ

1 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ሃይ ታ ዒንሂም ፃኣፓ ለምዓሲ ኪኢታኬ፤ ለምዎ ኪኢቶ ታ ዒንሂም ፃኣፒሂ ሃንሂ ባኮንሂ ዒንሂ ጳቁሳንዳጉዲና ፒዜ ማሊሂ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ዒንሂ ጳቸኒ ገዒኬ። 2 ሃያኮ ቤርታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ገኤኸሂ ዓሳ ኬኤዜ ቃኣሎ፤ ዩያጉዲ ዳቢንቲ ዓሶ ዛሎና ዒንሂ ጳንቁ ኑ ጎዳሂ፤ ሃሃ ኑና ዳቁሽሂኮ ዓይሂዎዎ ዒንሂ ጳቁሃንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 3 ሃሃ ቢያ ባኣዚኮ ቤርታ ዩያ ባኮ ጳቁሱዎቲ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቶ ጋፒንዎ ኬሎና ቦሃ ዓሲና ፔኤኮ ፑርቶ ሱኡኮ ሌሊ ኮንሃ ገሻ ዓሲ ሙካንዳ፤ 4 ዔያታ ሙካዎ፡- « ሳዳ ዩሱሴ ሙካንዳኔ ገይንታ ዎዘ ዒንገንቲባኣዓዳ? ሂዳዎ ሃሂ ዎካ ዓኣይ? ኑኡኮ ቤርታ ዓድንሂ ሃይቁሰካፓ ዓርቃዎ ቢያ ባካ ማኸንቶኮ ዓይዎይዳፓ ሃኖ ሂላንዳኣና ዓኣማ ጉዳያኮ» ጋዓንዳ። 5 ዩያታ ዓሳ ሚርጌ ዎዳኮ ቤርታ ሳዎንታ ጫሪንጫንታ ያኦሲ ቃኣሎና ማኸንቲሂ ሳዚ «ኑ ዔራዎሴ» ጋዓንዳ፤ ሳዓ ማኸንቲሂ ዎኣሂ ባኣካ፤ ሃሃ ዎኣሂና ማኸንቲሂ «ዔራዎሴ» ጋዓንዳ። 6 ቤርታዳ ሳዓ ዩያይዲያና ዎኣሂና ዔኤዲንቲ ባይቁ። 7 ሃሂ ዓኣ ጫሪንጫንታ ሳዎንታ ዓይሂንቶ ዒፃ ዓሳኣ ባይቃንዳ ጋፒንዎ ዎጎ ኬሎ ሂላንዳኣና ዩያ ያኦሲ ዎልቁና ታሚም ካፒንቲ ዓኣኔ።

8 ዒጊጉንሂዮቲ! ዒንሂ ጋዓንቲ ጎዳሂ ኮራ ፔቲ ኬሊ ሽያ ለዔ፤ ሽያ ለዔ ፔቲ ኬሊጉዳያ ማዔሂ ዩማ ፔቲ ባኣዚ ዎሊፖቲ። 9 ፔቲ ፔቲ ዓሶም ናጎን ማሊሂጉዲ ጎዳ ዩሱሴ ዒዚ ኬኤዜ ሃገ ማዓንዳ ዎዘ ቃኣሎ ኮንሃኒ ናገንዲዎሴ፤ ጋዓንቲ ዓሲ ቢያ ጎሜፓ ማዓንዳጉዲና ሃሃ ፔቲታዎ ዓሲ ባይቁዎጉዲ ዒንሂ ዛሎር ጌዒ ዒዚ ገቢ ካፓ።

10 ጎዳሂኮ ኬላ ጋዓንቲ ዉሲጉዲ ዔራዎንቲ ሙካንዳ፤ ዩኖ ኬሎና ጫሪንጫ ዳኤፒ ዑኡሲና ዓኣዳንዳ፤ ጫሪንጫ ማኸንታኣ ቢያ ታሚና

2:5 2:5 ማኸ. ማፃ 6:1—7:24። 2:6 2:6 ማኸ. ማፃ 19:24። 2:7 2:7 ማኸ. ማፃ 19:1-16። 2:16 2:16 ፓይ. ማፃ 22:4-35። 2:22 2:22 ኮኣኪ. 26:11። 3:3 3:3 ጸሁ. 18። 3:5 3:5 ማኸ. ማፃ 1:6-9። 3:6 3:6 ማኸ. ማፃ 7:11። 3:8 3:8 ዓይኑ. 90:4።

ሚቸንቲ ባይቃንዳኔ፤ ሳይና ሳይይዳ ዓኣ ባካ ቢያ
 ሚቸንታንዳኔ፤ 11 ዓካሪ ቢያ ባኣዚ ዩያይዲ
 ባይቃያ ማዕቲ ሂዳያ ጌኤሹሞና ሃሃ ዓያናና ዓኣ
 ዓሲ ማዕ ናንጊህ ምይቲ ዲንህሞ ኮይሱሞ
 ዓታንዳይ? 12 ዩያሮ ያኣሲኮ ኬላ ሙካንዳህ
 ጳቂህ ካፓናና ዲዚ ዑኬ ሙካንዳህ ዔሪ ማዳያ
 ማዑሞቲ፤ ዩኖ ኬሎና ጫሪንጫ ታሚና ሚቸንቲ
 ባይቃንዳኔ፤ ጫሪንጫ ዓኣ ማዢንታ ታሞኮ
 ያይዳፓ ዔቁያና ዓልቃንዳኔ፤ 13 ጋዓንቲ ዲሎሞኮ
 ማኣሪ ማዕ ዓኮ ጫሪንጫና ዓኮ ሳይና ዲዚ
 ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ሞዞ ቃኣሎ ጎይያ ኑ ካፓኔ።

14 ዩያሮ ዲጊኖንሂሞቲ! ዩይ ቢያ ማዓንዳ ኬሎ
 ካፒሂዳ ዲንህ ዓኣቶ ቦርሲሳ ባኣዚ ባኣያ ሃሃ
 ዲንህ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ማዕ ዲንህ ዓኣንቲ ጎዳ
 ዲንህ ኮሺና ሙኪ ዳንቃንዳጉዲ ደዲ ማዳሞቲ፤

15 ኑ ጎዳህ ገቢ ዳዕህ ዲንህ ዳቃንዳጉዲ ገይ
 ማዕህ ሞሊፖቲ፤ ናሽኪንታ ኑ ዲሻህ ጳውሎሴያ
 ፔኤሞ ዲንጊንቲ ዔራቶ ጎይያና ዲንህሞ ፃኣፔህ
 ዩያኬ። 16 ዲዚ ዩኖ ዛሎ ፔ ኪኣቶይዳ ቢያ ሃማ
 ጎይያ ፃኣፔኔ፤ ዲዛኮ ኪኣቶይዳ ፔቲ ፔቲ ዔራኒ
 ሜታሳ ባኣዚ ዓኣኔ። ዔራቶ ፓጩ ዓሶና ሴካ ሃንጋ
 ገዲ ሺራ ዓሳ ጌኤዢ ማፃኣፖ ማሊያ ሞሲሳህጉዲ
 ዩንህ ባኮሞ ሞሲሳንዳኔ፤ ያዲ ዔያታ ማዲያና
 ባይቃንዳኔ፤

17 ዲንህ ጋዓንቲ ዲጊኖንሂሞቲ! ዩያ ቤርታዲ
 ዔራሂሮ ዓይሂንቶ ዲፃ ዓሶ ማሊያይዳ ጌሊ
 ዲንህ ደዲ ዔቁ ቤዛፓ ሎኣሙሞጉዲ ኮሺ
 ዔራሞቲ፤ 18 ቢያፓ ባሼ ኑ ጎዳህና ኑና ዳቂሻ
 ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞና ዲንጊንታ ዲንጊያና
 ጊንህ ዲዛ ዔራሂና ዲጩሞቲ፤ ዲዛሞ ሃሂያ
 ሃጊያ ናንጊና ቦንቾ ማያንጎ! ዓኣሜን።

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ የሃንሴኮ ቤርታሳ ኪሊቶ ዓይያ ካር

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ የሃንሴኮ ቤርታሳ ኪሊታ ለምድ ዴኤፕ ዴኤፕ ማለሂ ዓርቄያኮ፤ ይያታኦ፡-

ኪሊቶ ናባባ ዓሶኮ የኦሲና ዒዛኮ ናባሂ፡ ዩሱስ ኪሪስቶስና ዋላ ፔቱሞ ዓኣያ ማዕንዳጉዲ ደዲሻኒና ይያ ፔቱሞ ባይዛኒ ዳንዳዓ ሉኡዙሞ ዔርዚያ ዔሪ ካፒንታንዳጉዲ ላቲ ኬኤዛያኮ። ዩና ዋደና ኬሰኬ ሉኡዙሞ ዔርዚያ፡- «ፑርቱሞ ሙካሂ ሃያ ጴዳ ዓጮና ካኣሚሂዳፓ ማዔሂር የኦሲኮ ናባሂ፡ ዩሱስ ፔቱታዖ ዓሲ ማዕንና ሃሃ ዓሲ ማለሂ ዓኣያ ማዕን ዳንዳዐ-ሞ» ጋዓያኮ። ይያታ ሉኡዙሞ ዔርዚ ዓሳ፡- «ዳቂንታ ጌይሂ ናንገና ናንገ ዳንቃኒ ጌዒ ማለ ሜታዲሂ ሃሽኮ» ጋዓኔ፤ ሃሃ ዔያታ፡- «ዓሲ ኦሽኮ፡ ፑርታኮ» ጌዒ ማለ ባኮንታ ማለ ዓሲ ናሽኪሂንታ ዳቂንታና ፔቱታዖ ዋላ ካኣሙሞ» ጋዓኔ።

ሃና ኪሊቶ ጻኣፔ ዓሂ ጋዓንቴ ይያ ማለያ ዓዓ ማኪሂና፡- «ዩሱስ ኪሪስቶስ ፓጫ ባኣዚ ባኣያ ኩሙሂ ዓሲኮ፤ ዩሱስ ጉሙርቃዘንሂና የኦሲ ናሽካዘንሂ ቢያ ዋለ ናሽካንዳያ ኮይሳኔ» ጌዒ ዓሶም ፔጋሲ ኬኤዜ።

ማጻኤላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-4)

ፖሲና ዲሚና ኮኣኪንሂ ማሂ ኬኤዚንቴ ባኮ (1:5—2:29)

የኦሲ ናይና ጻላሄ ናይና ዛላ (3:1-24)

ጎኔና ሉኡዙሞና ዛላ (4:1-6)

ናሹሞ ዛላ (4:7-21)

ቢያ ባኣዚ ባሻ ጉሙርቄሂ ዛላ (5:1-21)

ናንገ ቃኣላ

1 ቤርታፓ ዓርቃዖ ዓኣ ናንጎ ቃኣሎ ዛሎ ኩ ዒንሂም ጻኣፔ፤ ይይ ናንጎ ቃኣላ ኦኡኒ ዋይዜሂ፤ ኩ ዓኣፖና ኩ ዛጌሂና ኩ ዳንቄሂ ሃሃ ኩ ኩሙናኣ ኩ ዓርቄሂ ዛሎኮ። 2 ይይ ናንጎ ማዔሂ ፔጋዲ ጴዳ፤ ኦኡኒያ ይያ ዛጌ፤ ይያ ዛሎሞ ኩ ማርካዳ፤ ዓዳሂ ኮራ ዓኣ፡ ኦኡማኣ ፔጋዲ ጴዳ፡ ናንገና ናንጎ ኩ ዒንሂም ኬኤዛኮ።

3 ዒንሂኮ ኦኡና ዋላ ፔቱሞ ዓኣያ ማዕንዳጉዲ ኩ ዛጌሂና ዋይዜሂና ዒንሂም ኬኤዛኮ፤ ኦኡኮ ፔቱሞ ዓዳሂና ናባሂ፡ ዩሱስ ኪሪስቶስና ዋላኮ። 4 ኦኡኮ ዋዘ ኩሙሂ ማዕንዳጉዲ ሃያ ኩ ዒንሂም ጻኣፔ።

የኦሲኮ ፖሲ ማዒያ

5 ዒዛይዳፓ ኩ ዋይዚ ዒንሂም ኬኤዛ ኪሊታ፡- «የኦሲ ፖሲኮ፤ ዲሚ ዒዛ ኮራ ፔቱታዖ ባኣሴ» ጋዓያኮ። 6 ይያር፡- «የኦሲና ዋላ ኦኡኮ ፔቱሞ ዓኣኔ» ጌዒ ጌዒ ዲሞይዳ ኩ ናንጋያ ማዔቴ ኩ ሉኡቃኔ፤ ኩ ኬኤዛ ባኮና ማዳ ባኮናኮ ጎኩሞ ባኣሴ ጌይሂኮ። 7 ጋዓንቴ ዒዚ ፖይይዳ ዓኣሂጉዲ ኦኡኒ ፖይይዳ ናንጋቶ ኦኡኮ ዋለና ፔቱሞ ዓኣያ

ማዕንዳኔ፤ ሃሃ ዒዛኮ ናባሂ፡ ዩሱስ ኪሪስቶስኮ ሱጉግ ጎሜ ቢያይዳፓ ኩና ጌኤሻኔ።

8 «ጎሜ ኦኡኮ ባኣሴ» ኩ ጌዔቴ ኩና ኩ ጌሻኔ፤ ጎኩሞ ኩ ጌዳ ባኣሴ። 9 ኦኡኮ ጎሞ የኦሲም ኩ ቡኡጻቴ ዒዚ ጉሙርቄንታያ፡ ሃሃ ጌኤሽ ማዔሂር ጎሞ ኦኡኮ ቢያ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ኩ ዳቢንቶይዳፓኣ ቢያ ኩና ዒ ጌኤሻንዳኔ። 10 «ጎሜ ኩ ማዲባኣሴ» ጌዔቴ የኦሲ ሉኡዚ ኩ ማሃኔ፤ ዒዛኮ ቃኣላኣ ኩ ጌዳ ባኣሴ።

2

ኪሪስቶስ ኩና ማኣዳያ ማዒያ

1 ታ ናይዮቴ! ሃያ ታ ዒንሂም ጻኣፓሂ ጎሜ ዒንሂ ማዲሞጉዲ ጌይኮ፤ ጋዓንቴ ዓይጎ ዓሲያ ማም ጎሜ ማዴያ ማዔቴ ኩ ዓዳሂ ኮይላ ማዒ ኩ ዛሎ ጌሰታይ ዓኣኔ፤ ዒዚያ ጸሎ ማዔ ዩሱስ ኪሪስቶስኮ። 2 ኦኡኮ ጎማ ዓቶም ጌይንታሂ ዒዛናኮ፤ ያዲ ማዕሂ ኩ ጎሞ ለሊቱሞንቴ ዓጮ ዓሶ ቢያሂሲኮ።

3 የኦሲኮ ዓይሂያ ኩ ኩንሂያ ማዔቴ ኩ ዒዛ ዔራያ ማዒያ ይያና ኩ ጎናሲ ዔራጎዳኔ። 4 «የኦሲ ታ ዔራኔ» ጌይ ጌይ ዒዛኮ ዓይሂያ ኩንሂሞ ዓኣቶ ይይ ሉኡዚ ዓሲኮ፤ ጎኩሞ ዒዛይዳ ባኣያኮ። 5 ጋዓንቴ የኦሲ ቃኣሎም ዓይሂንታሂ ቢያ የኦሲ ጉቤ ዒናፓ ናሽካኔ፤ ጎኔና ኦኡኮ የኦሲ ዓሲ ማዒያ ዔርታሂ ይያናኮ። 6 «የኦሲና ታ ናንጋኔ» ጋዓ ዓሲ ኪሪስቶስ ናንጌ ጎይያ ናንጋንዳያ ኮይሳኔ።

ዓኮ ዓይሂያ

7 ታ ዒጊኖንሂዮቴ! ሃይ ታ ዒንሂም ጻኣፓ ኪሊታ ቤርታፓ ዓርቃዖ ዒንሂ ዔራያ ሃሃ ናንጌያ ማዕንዳኣፓዓቴም ዓከቱሞሴ፤ ሃይ ናንጌ ዓይሂያ ቤርታ ዒንሂ ዋይዜ ቃኣሎኮ። 8 ማዔቴያ ኪሪስቶስ ናንጎና ዒንሂ ናንጎናይዳ ጎኔ ማዒ ጴዳ፡ ዓከ ኪሊታ ታ ዒንሂም ጻኣፓኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲማ ባይቄ ጎኩሞ ፖሲ ፖሲ ዓኣሂርኮ።

9 «ፖሲ ዳ ታ ናንጋኔ» ጌዒ ጌዒ ፔ ዒሻሂና ፔ ሚሹሎና ዒፃሂ ሃገ ዲማ ዓኣኔ። 10 ፔ ዒሻሂና ፔ ሚሹሎና ናሽካሂ ቢያ ፖሲ ዳ ናንጋያኮ፤ ዒዛ ዛሎና ዓሲ ዳቢንቴ ጎሜይዳ ጌላዓኮ። 11 ፔ ዒሻሂና ፔ ሚሹና ዒፃሂ ጋዓንቴ ዲሚዳ ናንጋኔ፤ ሃሃ ዲሞይዳኣ ሃንታኔ ዲማ ዓኣፖ ዒዛኮ ባይዜሂር ዒ ዓኣዳ ቤዘሞ ዔራሞያኮ።

12 ታ ናይዮቴ! ጎማ ዒንሂኮ ኪሪስቶስ ሱንጾና ዓቶም ጌይንቴሂር ታ ዒንሂም ጻኣፓኔ። 13 ዓዳንሂዮቴ! ቤርታፓ ዓኣሂ፡ ዒዛ ዒንሂ ዔራሂር ታ ዒንሂም ጻኣፓኔ። ዴጌዘቴ! ፑርታሂ ዒንሂ ባሽሂር ታ ዒንሂም ጻኣፓኔ።

14 ናይዮቴ! የኦሲ፡ ዓዳሂ ዒንሂ ዔራሂር ታ ዒንሂም ጻኣፓኔ። ዓዳንሂዮቴ! ቤርታፓ ዓኣሂ፡ ዒዛ ዒንሂ ዔራሂር ታ ዒንሂም ጻኣፓኔ። ዴጌዘቴ! ደዲ ዒንሂ ማዔሂር፡ የኦሲ ቃኣሎናኣ ዒንሂ ደዲ ዓኣሂር ሃሃ ፑርታሂያ ዒንሂ ባሽሂር ታ ዒንሂም ጻኣፓኔ።

15 ሃያ ዓጮንታ ሃያ ዓጮይዳ ዓኣ ዓይጎ ባኣዚያ ናሽኪፖቴ፤ ዓጮ ናሽካ ዓሲ የኦሲ፡ ዓዳሂ ናሽኩሞያኮ። 16 ዓይጎር ጌዔቴ ዓሲኮ ፑርታ ሱኡኮ፡ ዓኣፒሞ ኮሽካ ባኣዚና ዓሲ ሄርሺንቴሳ

ባአዚ ሃያ ዓጫጋ ማዓንዳኦጋጥፎም ያኑሲ፣ ዓዳሚዳጋጥፎም። 17 ሃያ ዓጫና ሃካ ዓኣ ፑርቶ ሱኡካ ባይቃንዳኔ፤ ያኑሲ ማለያ ኩንሚ ናንጋሚ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋንዳኔ።

ኪሪሰቶሴ ዒዲ ማካ ዓሶ ዔሪ ካፒንቴሚ ዛላ

18 ታናይዮቴ! ሃይጋፒንሚ ወዴኬ፤ «ኪሪሰቶሴ ዒዲ ማካይ ሙካንዳኔ» ጌይንቴሚ ዒንሚ ዋይዘኔ፤ ሃሢያ ሃይሾ ኪሪሰቶሴ ዒዲ ማካይ ሚርጌ ከሰከኔ። ያዲ ማዒያና ሃይ ጋፒንጾ ዋዶ ማዕሚ ኑ ዔራኔ። 19 ዔያታ ከሰከኔሚ ኑ ባኣካፒኬ፤ ማዕቴያ ቤርታ ዔያታ ጎኔ ኑኡና ዋላ ዓኣያጥፎም፤ ዋንዴ ዔያታ ጎኔ ኑኡና ዋላ ዓኣያ ማዒ ዓኣቴ ኑኡና ዋላ ዶዲ ናንጌያ ናንዳንቴኬ፤ ቢያሚ ጎኔ ኑኡና ዋላ ማዒባኣያ ማዕሚ ዔያቶኮ ዔርታንዳጉዲ ኑ ባኣካፒ ዔያታ ዲማዲ ከሰከኔ።

20 ዒንሚዳ ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ዓያና ጌኤዮ ከይሴሚር ዒንሚ ቢያሚ ጎኔ ባኮ ዔራኔ።

21 ታኣኒ ዒንሚም ጻኣፓሚ ጎኔ ባኮ ዒንሚ ዔራፍባሚርቴፎም፤ ዒንሚ ጎኔ ባኮ ዔራራኔ፤ ጎኔይዳ ለኡዙዋ ባኣዚ ባኣሚያ ዒንሚ ዔራኔ።

22 ዓካሪ ዩሱሴ፡- «ሜሲሄ» ማዕሚ «ታ ዔራፍባሴ» ጋዓሚዳፓ ዓታዛ ለኡዙ ጎሮሚ ያናዳይ? ያኑሲ ዓዳሚና ናዓሚና «ታ ዔራፍባሴ» ጋዓሚ ቢያ ኪሪሰቶሴ ዒዲ ማካሚኬ። 23 ናዓሚ «ታ ዔራፍባሴ» ጋዓሚ ዓዳሚያ ዔራፍባሴ፤ ናዓሚ ጉሙርቃሚ ዓዳፎ ጉሙርቃኔ።

24 ዒንሚኮ ጋዓንቴ ቤርታ ዒንሚ ዋይዘ ቃኣላ ዒና ዓኣያ ማዖንጎ፤ ያዲ ማዕቴ ዒንሚኮ ናዓሚና ዓዳና ዋላ ፔቴም ዓኣያ ማዓንዳኔ። 25 ዬይ፤ ኪሪሰቶሴ ኑም ዒንጌ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ናንገና ናንጎኬ።

26 ዒንሚ ጌሺ ደቢሳ ዓሶ ዛሎና ሃያ ታ ዒንሚም ጻኣቴ፤ 27 ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴይዳፓ ዒንሚ ዔኬ ዓያና ዒንሚዳ ናንጋሚር ሜሌ ያኑኒያ ዒንሚ ዔርዛንዳያ ኮይሱፎሴ፤ ዒዚ ቢያ ባኣዚ ዒንሚ ዔርዛንዳኔ፤ ዒዚ ዒንሚ ዔርዛንዳሚ ጎኔ ባኣዚ ማዓንዳኦጋጥፎም ለኡዙፎፎፎፎፎፍባሚር ዒዚ ዒንሚ ዔርዛ ጎይዖማ ኪሪሰቶሴና ናንጉፎቴ።

ያኑሲ ናይ

28 ዓካሪ ታ ናይዮቴ! ዒዚ ሙኪ ጴዳ ዋዶና ኦኢኒ ዒገጩፎፎ ጫርቂ ዒዛ ኑ ዛጋንዳጉዲና ዒ ሙካኣና ኑ ቦርሲንቴፎጉዲ ዒዛና ናንጉፎቴ፤ 29 ዒዚ ዒሎ ማዕሚ ዒንሚ ዔራቴ ዒሎ ማዳሚ ቢያ ያኑሲ ናይ ማዓሚ ዔራፍባሴ።

3

1 «ያኑሲ ናይ» ኑ ጌይንታንዳጉዲ ዓዳሚ ዋዚጉዳ ናሹፎና ኑና ናሽኬቴ ሂንዳ ዛጉፎቴ! ጎኔ ኑ ያኑሲ ናኣቶኬ። ዓጫ ዒዛ ዔሪባኣሚር ኑናኣ ዔራፍባሴ። 2 ታ ዒገኖንሚዮቴ! ሃሚ ኑኡኒ ያኑሲ ናይኬ፤ ሃገ ኑ ዋይታንዳቴያ ዔርቴባኣሴ። ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ሙኪ ጴዳ ዋዶና ጎኔና ኑ ዒዛ ዛጋንዳሚር ዒዛ ኑ ማላንዳሚ ኑ ዔራኔ። 3 ዬይ ያዲ ማዓንዳያታሚ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ጌሃሚ ቢያ ኪሪሰቶሴ ጌኤሺ ማዕሚጉዲ ፔና ጌኤሻኔ።

4 ጎሚ ማዳሚ ቢያ ያኑሲኮ ዋጎ ዑሃ ዓኣዳኔ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ጎሚ ጌይሚ ያኑሲ ዋጎኮ ዑሃ ዓኣዲሚታሚርኬ። 5 ኪሪሰቶሴ ዓሲኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ሙኪ ጴዳሚና ዒዛኮ ጎሚ ባኣያታሚ ዒንሚ ዔራኔ። 6 ዬያር ኪሪሰቶሴና ናንጋ ዓሲ ቢያ ጎሚ ማዲ ማዲ ናንጉፎሴ፤ ጎሚ ማዲ ማዲ ናንጋ ዓሲ ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ዛገባኣያኬ፤ ሃሃ ዔሪባኣያኬ።

7 ታ ናይዮቴ! ያኑኒያ ዒንሚ ጌሺ ደቢሱፎጉዲ፤ ኪሪሰቶሴ ዒሎ ማዕሚጉዲ ዒሎ ማዶ ማዳሚ ቢያ ዒሎኬ። 8 ፃላሄ ቤርታኣፓ ዓርቃዖ ጎሚ ማዳያታሚር ጎሚ ማዳሚ ቢያ ፃላሄ ናይኬ። ያኑሲ ናዓሚ ሙኪ ጴዳሚ ፃላሄኮ ማዶ ባይዛኒኬ።

9 ያኑሲ ናይ ማዕሚ ጎሚ ማዲ ማዲ ናንጉፎሴ፤ ሃሃ ማዲ ማዲ ናንጋኒያ ዳንዳዑፎሴ። ዋይቲ ጌዔቴ ያኑሲ ማለያ ዒዛይዳ ናንጋሚርና ያኑሲ ናይ ዒ ማዕሚርኬ። 10 ያኑሲ ናኣቶና ፃላሄ ናኣቶና ዲማዲ ዔርታሚ ዬያናኬ፤ ዒሎ ማዶ ማዲፎያ፤ ሃሃ ፔኤኮ ዒሻሚንታ ሚሾንታ ናሽኩፎኣሚ ቢያ ያኑሲ ናይቴፎሴ።

ዋሊ ናሽኪሚ ዛላ

11 ቤርታኣፓ ዒንሚ ዋይዘ ከኢታ፡- «ዋሊ ኑ ናሽኮም» ጋዓያኬ። 12 ፃላሄ ዓሲ ማዒ ፔ ጌርሲ ዋዶ፤ ቃኣዔኤሌጉዲ ማዓንዳያ ኑም ኮይሱፎሴ፤ ዒዚ ፔኤኮ ጌርሲ ዓይጎር ዋዶይ ጌዔቴ ዒዛኮ ማዳ ፑርታ ማዕሚርና ጌርሲ ማዳ ፒዜ ማዕሚርኬ።

13 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዓጫ ዒንሚ ዒፃቶ ዲቃቲ ሂርሺፖቴ። 14 ኦኢኒ ኑ ዒሾንሚና ኑ ሚሾንሚና ናሽካሚር ሃይቢፓ ናንገ ባንሚ ኑ ፒንቄሚ ኑ ዔራኔ፤ ናሹፎባኣ ዓሲ ሃይቄያ ማዒ ናንጋኔ። 15 ፔ ዒሻሚና ፔ ሚሾና ዒፃሚ ቢያ ዓሲ ሹምፖ ዋዳያኬ፤ ዓሲ ሹምፖ ዋዳ ዓሲኮ ናንገና ናንገ ባኣሚ ዒንሚ ዔራኔ። 16 ናሹፎ ዓይጎ ማዕቴያ ኑ ዔራሚ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ፔ ሹምፓሚ ኑም ዓኣሚ ዒንጌሚርኬ፤ ኦኢኒ ሃሃ ኑ ሹምፓሚ ኑ ዒሾንሚንታ ሚሾንሚንታ ዛሎ ዓኣሚ ዒንጋንዳያ ኮይሳኔ። 17 ዓሲ ሃያ ዓጫይዳ ፔኤኮ ቆሎ ዓኣንቴ ሜታዶ ዓሲ ዛጋዖ ሚጨንጎባኣቴ «ያኑሲ ናሽካኔ» ዋይቲ ጋዓኒ ዳንዳዓይ? 18 ታ ናይዮቴ! ኦኢኮ ናሹማ ጎኔ፤ ሃሃ ማዶና ጴዳያ ማዖንጎ፤ ዳንጋና ኬኤዚሚና ሌሊ ማዖፓ። 19 ዬያና ኑ ጎኑም ዓሲ ማዒያንታ ያኑሲ ቤርቶ ዓልቴፎፎ ጉሙርቂ ኑ ሺኢካኒ ዳንዳዓሚ ኑ ዔራኔ። 20 ኦኢኮ ዒና ፑርቶ ማዶ ኑ ማዳሚ፡- «ዳባኔ» ጌዔቴያ ያኑሲ ኦኢኮ ዒናፓ ዑፃ ማዕሚ፤ ሃሃ ቢያ ባኣዚ ዔራያ ማዕሚ ኑ ዔራኔ። 21 ታ ዒገኖንሚዮቴ! ዒና ኦኢኮ ደቢንቶ ኑም ኬኤዙፎፎ ማዕቴ ያኑሲ ቤርቶይዳ ዓልቴፎፎ ኑ ማዓንዳኔ። 22 ያኑሲኮ ዓይሚያ ኑ ኩንሚና ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ ኑ ማዳያ ማዕሚር ኑ ዒዛ ሺኢቃ ባኮ ቢያ ዒዛይዳፓ ኑ ዔካንዳኔ። 23 ዒዛኮ ዓይሚያ ዒዛኮ ናዓሚ፤ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ኑ ጉሙርቃንዳጉዲና ሃሃ ኪሪሰቶሴና ኑና ዓይሚ ጎይዖ ዋሊ ኑ ናሽካንዳጉዲኬ። 24 ያኑሲ ዓይሚያ ኩንሃሚ ቢያ ያኑሲና ናንጋኔ፤ ያኑሲያ ዒዛይዳ

3:1 3:1 ዮሃ. 1:12። 3:5 3:5 ዮሃ. 1:29። 3:11 3:11 ዮሃ. 13:34። 3:12 3:12 ማገፍ. ማፃ 4:8። 3:14 3:14 ዮሃ. 5:24። 3:23 3:23 ዮሃ. 13:34፤ 15:12፤ 17።

ናንጋኔ። ያኦሲ ኑጊዳ ናንጋህ ኑ ዔራህህ ዒዚ ኑም
ዒንገጌ ዓያኖናኩ።

4

ዓያና ዲማሲ ዔሪህህ ዛላ

1 ዒጊኖንህሂዮቴ! ዓጮይዳ ማርጌ፣ ለኡዙሞና
ያኦሲ ማለህ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ከሰከህሂር
ዓያኖ ቢያ ጎኔ ዓያኖኬ ጌይፖቴ፤ ዩያይዳፓ
ዲቦ ዓያና ያኦሲፓታቴያ ቱዋቴያ ዲማሲ ዔራኒ
ዛጉዋቴ። 2 ያኦሲ ዓያኖ ዲማሲ ዒንህህ ዔራኒ
ዳንዳዓህ ያዲኩ፤ ዩይያ፡- ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዓሲ
ማዒ ጴጴህ ማርካዳ ዓያና ያኦሲ ዓያኖኬ፤
3 ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ጴጴህ ማርካዳ
ዓያና ያኦሲ ዓያኖቱዋሴ፤ ዩይ ዓያና «ሙካንዳኔ»
ጌይንቴም ዒንህህ ዋይኬ፤ ኪሪሰቶሴ ዒፃህ
ዓያኖኬ፤ ዩይ ሃህያ ዓጮይዳ ዓኣኔ።

4 ታ ናይዮቴ! ዒንህህ ያኦሲሮኬ፤ ዒንህህዳ
ዓኣ ዓያና ዓጮይዳ ዓኣ ዓያኖይዳፓ ባሽኬ፤
ዩያር ለኡቁ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛያ ማላ ዓሶ
ዒንህህ ባሽኔ። 5 ዔያታ ሃያ ዓጮር ማዔህሂር
ዔያታ ከኤዛህ ሃያ ዓጮ ባኣዚኬ፤ ሃይ ዓጮኣ
ዔያቶሲ ዋዋይዛኔ። 6 ኑኡኒ ጋዓንቴ ያኦሲሮኬ፤
ያኦሲ ዔራህህ ቢያ ኑኡሲ ዋይዛንዳኔ፤ ያኦሲሮ
ማዒባኣህ ኑ ጋዓህ ዋይዛዓኬ። ጎኑም ዓያኖና
ሉኡዙሞ ዓያኖና ዲማሲ ኑ ዔራንዳህ ዩያናኩ።

ያኦሲ ዓሲ ናሽካያ ማዔህሂ

7 ታ ዒጊኖንህሂዮቴ! ናሹሞ ያኦሲዳፓ ማዔህሂር
ዋሊ ኑ ናሽኩም፤ ዩያይዳቴ ኑ ያኦሲ ናይኬ፤ ያኦሲያ
ኑ ዔራኔ። 8 ያኦሲ ዓሲ ናሽካያታህሂር ናሹሞ ባኣህ
ያኦሲ ዔራዋያኬ። 9 ፔኤኮ ናዓህ ዛሎና ናንጊ
ኑ ዳንቃንዳጉዲ ያኦሲ ፔቴ ናዖ ዓጮ ዳኬኔ፤
ዩያና ያኦሲኮ ናሹማ ዋዚጉዳያታቴያ ኑም ፔጋዲ
ዔርቴኔ። 10 ኑኡኒ ያኦሲ ናሽከህሂርቱዋንቴ ዒዚ
ኑና ናሽከ፤ ጎማ ኑኡኮ ዓቶም ጌይንታንዳጉዲ
ፔኤኮ ናዖ ዳኬኔ፤ ናሹሞ ጌይፃ ያዲኩ።

11 ታ ዒጊኖንህሂዮቴ! ያኦሲ ኑና ዩያይዳ ናሽኩያ
ማዔቴ ኑ ዋሊ ናሽካንዳያ ኮይሳኔ። 12 ያኦሲ ዛጌ
ዓሲ ፔቴታዖ ባኣኬ። ኑኡኒ ዋሊ ናሽኬቴ ያኦሲ
ኑኡና ዋላ ናንጋንዳኔ፤ ዒዛ ናሹማኣ ጎኔና ኑ ዒና
ዓኣያ ማዓንዳኔ።

13 ያኦሲ ፔኤኮ ዓያኖ ኑማኣ ዒንገህሂር ኑኡኒ
ዒዛና ናንጋህሂንታ ዒዚያ ኑኡና ናንጋህሂ ኑ ዔራኔ።

14 ያኦሲ፣ ዓዳህህ ዓጮ ዳቁሻህ ማህ ፔ ናዓህ
ዳኬህ ኑ ዛጌኔ፤ ሃህ ኑ ማርካዳኔ። 15 ዩሱሴ
ያኦሲ ናይ ማዔህሂ ማርካዳ ዓሲዳ ቢያ ያኦሲ
ናንጋኔ፤ ዒዚያ ያኦሲና ናንጋኔ። 16 ዩያር ያኦሲ ኑና
ናሽካ ናሹሞ ኑ ዔራኔ፤ ሃህ ኑ ጉሙርቃኔ። ያኦሲ
ዓሲ ናሽካያኬ፤ ናሹሞ ዓኣ ዓሲ ያኦሲና ናንጋኔ፤
ያኦሲያ ዒዛና ናንጋኔ። 17 ኑኡኒ ጎኔና ዋሊ ናሽኬቴ፣
ሃህ ኪሪሰቶሴ ናንጌ ጎይፃ ሃያ ዓጮይዳ ኑ
ናንጌቴ ጋፒንፃ ዋጎ ከሎና ኑ ሂርጉዋዖ ዒዛ ቤርቶ
ሺኢካንዳኔ። 18 ናሹሞ ዓኣያታቴ ሂርጋ ባኣኬ፤
ጎኔ ናሹሞ ዒዛ ከሎና ሂርጎ ባይዛንዳኔ፤ ሂርጋ
«ፑርታና ዋጊሳንዳኔ» ጌይ ማለህዳፓ ሙካህሂር
ሂርጋ ዓሶኮ ናሹማ ከሙህሂ ናሹሞቱዋሴ።

19 ያኦሲ ቤርታዲ ኑና ናሽከህሂር ኑ ዒዛ
ናሽካኔ። 20 «ያኦሲ ታ ናሽካኔ» ጌይ ጌይ ፔ
ዒሻህሂና ፔ ሚሼሎና ዒፃህ ለኡዚ ዓሲኬ፤ ዒ
ዳንቃ ፔ ዒሻህሂና ፔ ሚሼሎና ናሽኪባኣያ ማዔቴ
ዒ ዳንቁዋ ያኦዛህ ናሽካኒ ዳንዳዐቀሴ። 21 ዩያር
ኪሪሰቶሴ ኑም ዓይህህ ዓይህህ፡- «ያኦሲ ናሽካህ
ፔ ዒሻህሂንታ ፔ ሚሼሎንታ ናሽኩንጎ» ጋዓያኬ።

5

ዓጮ ባሽህሂ ዛላ

1 ዩሱሴ ማሰህ ማዔህሂ ጉሙርቃህ ቢያ
ያኦሲ ናይኬ፤ ዓዳህ ናሽካህ ቢያ ናዓህያ
ናሽካኔ። 2 ያኦሲ ናኣቶ ኑ ናሽካያ ማዔህሂ ኑ
ዔራንዳህ ያኦሲ ናሽከ፤ ዒዛኮ ዓይህሂዎዋ
ኑ ኩንህህ ዋድናኬ። 3 ያኦሲ ናሽከህሂ ጌይህ
ዒዛኮ ዓይህሂዎ ኩንህህኬ፤ ዒዛኮ ዓይህሂዎ
ማታሳያቱዋሴ። 4 ዋይቴ ጌዔቴ ያኦሲ ናይ ማዔህሂ
ቢያ ዓጮ ባሻያታህሂርኬ፤ ዓጮ ኑ ባሻንዳህያ
ያኦሲ ጉሙርቁያናኬ። 5 ዓጮ ባሻንዳህሂ ዩሱሴ
ያኦሲ ናይ ማዔህሂ ጉሙርቃህ ሌሊኬ።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ ማርካዳንቴ ማርካቶ

6 ዒዛኮ ማሰቲያ ዔርዛ ዋኣያንታ ሃይቦ ዔርዛ
ሱጉያንታ ከሰከህሂ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴይዳፓኬ፤
ዒዛኮ ከሰከህሂ ዋኣህ ለሊቱዋንቴ ዋኣህና
ሱጉህሂናኬ፤ ዩይ ጎኔ ማዔህሂ ዓያኖ ጌኤዛ
ማርካዳኔ፤ ዋይቴ ጌዔቴ ዓያኖ ጌኤዛ ጎኔ
ከኤዛያታህሂርኬ። 7 ዩያር ዒዛኮ ሃይሃ ማርካ
ዓኣኔ፤ 8 ዩያታ ዓያና ጌኤሺንታ ዋኣህሂንታ
ሱጉህሂንታኬ፤ ዩንህሂ ሃይሃንህሂ ማርካዳ ማርካታ
ፔቴ ማዓያኬ። 9 ዓሲ ማርካዳ ማርካቶ ኑ ዔካኔ፤
ጋዓንቴ ያኦሲ ማርካታ ቢያይዳፓ ባሽኬ። ያኦሲ
ፔኤኮ ናዓህ ዛሎ ማርካዳ ማርካታ ያዲኩ።
10 ያኦሲ ናዓህ ጉሙርቃህኮ ዩይ ማርካታ ዒና
ዓኣኔ። ያኦሲ ጉሙርቁዋኣህ ጋዓንቴ ያኦሲ ፔኤኮ
ናዖ ዛሎ ማርካዳ ማርካቶ ጉሙርቁባኣህሂር
ያኦሲ ለኡቁያ ማሃኔ። 11 ዩይ ማርካታ ያኦሲ
ናንጊና ናንጊ ኑም ዒንገህሂና ዩያ ናንጎ ዒዛኮ
ናዓህ ዒንጋያታህሂ ማርካዳያኬ። 12 ያኦሲ ናዓህ
ዓኣህኮ ናንጊ ዓኣኔ፤ ያኦሲ ናዓህ ባኣህኮ ጋዓንቴ
ናንጊ ባኣኬ።

ናንጊና ናንጊ

13 ዒንህህ፣ ያኦዛህ ናዓህ ሱንፃና
ጉሙርቃዛንህኮ ቢያ ናንጊና ናንጊ ዓኣያ ማዔህሂ
ዒንህህ ዔራንዳጉዲ ሃያ ቢያ ታ ዒንህህም ፃኣፓኔ።
14 ዓይጎ ባኣዚያ ማዖም ዒዛ ማለያጉዲ ኑ
ሺኢቁቴ ኑም ዒ ዋይዛንዳህ ኑ ጉሙርቃኔ፤ ያኦሲ
ቤርታ ኑኡኮ ዓኣ ጫርሹማ ዩያኬ። 15 ኑ ሺኢቃ
ባኮ ቢያ ዒ ዋይዛህ ኑ ዔራቴ ዒዛይዳፓ ኑ ሺኢቃ
ባኮ ቢያ ዔኬህሂ ኑ ዔራኔ።

16 ያኦሲያ ፔኤኮ ዒሻህሂያ ማዖም ሚሼሎ ዋዲዋ
ጎማ ማዳንቴ ዳንቁቴ ዒዛም ሺኢቆንጎ፤ ዩያ
ዓህሂና ዓሲሎና ጎማ ዋዲዋያ ማዔቴ ያኦሲ ዒዛም
ናንጊ ዒንጋንዳኔ። ጋዓንቴ ዋዳ ጎማ ዓኣኔ፤ ዩያጉዳ
ጎሞም ሺኢቆንጎ ታ ጎዑዋሴ። 17 ፑርታ ማዳ ቢያ
ጎማኬ፤ ማዔቴያ ዋዲዋ ጎማ ዓኣኔ።

18 ያኑሲ ናይ ማዕሚ ቢያ ጎሜ ማዲ ማዲ ናንጉዋኣሚ ኑዔራኔ፤ ዎይቲ ጌዔቲ ያኑሲኮ ናዓሚ፤ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዒዛ ካፓሚሮኬ፤ ፃላሄያ ዒዛ ካእሙዋሴ።

19 ኑኡኒ ያኑሲ ዓሲ ማዕሚ፤ ሃሃ ዓጫ ጉቤ ፃላሃ ዓሲ ማዕሚ ኑዔራኔ።

20 ያኑሲ ናዓሚ ሙከሚና ጎኔ ማዕሚ፤ ዒዛ ኑዔራንዳጉዲ ማሊ ጳቂሃ ዒና ኑም ዒንጌሚያ ኑዔራኔ፤ ኑኡኒ ዩያ ጎኔ ማዕሚ፤ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ናንጋኔ፤ ዒዚ ጎኔ ያኑሲ ሃሃ ናንገና ናንገ ዒንጋያኬ።

21 ታ ናይዮቴ! ሜሌ ያኑዞ ካእሸኪሚዳፓ ዒንሚና ካፑዋቴ።

ያኑሲ ማዶም ዳኪንቴ የሃሊሴኮ ላምዓሳ ኪሊቶ ዓይያ ካር

ባሼ ሚርጌና ኑ ዋዛዳንዳጉዲ ታኦኒ ሙኪ፣ ዋሊ ኑ ዛጊ ጌሰታኒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሃኔ።

13 ቦንቸንቴ፣ ኔ ጌሬሎ ናኦታ «ኮሺዳ?» ኔና ጋዓኔ።

የሃሊሴኮ ላምዓሳ ኪሊቶ ፃኦፔሚ ያኑሲ ማዶም ዳኪንቴ ጋርቻሚ፣ የሃሊሴ ማዓዛ ፃኦፔንቴሚያ ቦንቸንታ ዒንዴሎና ናኦቶናም ጋዓያኩ። ዬና ጌይፃ፡- ጎዖንቴ ፔቴ ሸኢጲሚ ማኦሪና ዓሶናም ማውዋዖ ዓታዓኩ። ሃና ዳካና ፃኦፔንቴ ኪሊቴላ፡- ዋሊ ዔያታ ናሽካንዳጉዲ ኬኤዛያና ሃሃ ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሶና ዔያቶኮ ዔርዚያናይዳፓ ዔሪ ካፒንታንዳጉዲ ላቲ ኬኤዛያኩ።

ማፃኦፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር 1-3

ጎኔ ናሹሞ ዛላ 4-6

ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሶ ዛሎ ላቲ ኬኤዛንቴ ሃይሴ 7-11

ጋፒንሚ ሃይሴ 12-13

1 ታና፣ ጋርቻሚዳፓ ዳኪንቴ ኪሊታ፡- ቦንቸንታ ዒንዴሎና ናኦቶናም፤ ታዒንሚ ጎኔና ናሽካኔ፤ ዬይያ ታና ሌሊቱዋንቴ ጎኔሚ ዔሪ ዓሳ ቢያ ዒንሚ ናሽካኔ፤ 2 ዬይ ጎኔሚ፡- ኑኡና ዋላ ዓኦያ፤ ሃሃ ሃጊ ሴካ ናንጊና ናንጋንዳያኩ።

3 ዬያሮ ያኑሲ፣ ዓዳሚና ናዓሚ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴናኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ፣ ማኦሪፃ፣ ኮሹማ ጎኑሞና ናሹሞና ማዒ ኑኡና ዋላ ማዖንጎ።

ጎኔና ናሹሞና ዛላ

4 ኔኤኮ ናኦቶይዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሚ ያኑሲ፣ ዓዳሚ ኑና ዓይሚ ጎይያ ጉሙርቄሚና ዶዶ ዓኦንቴ ታዔያቶ ዳንቄሚሮ ሚርጌና ታና ዋዛሳኔ።

5 ቦንቸንታ ዒንዴላ! ሃሚ ታ ኔኤም ፃኦፓ ዓይሚፃ፡- «ዋሊ ኑ ናሽኮም» ጋዓ ቤርታኦፓ ዓኦ ዓይሚያ ማዓንዳኦፓዓቴም ዓኪቱዋሴ። 6 ጎኔ ናሹሞ ጌይሚ፡- ያኑሲ ዓይሥሚ ኩንሥሚኬ፤ ዬይ ዓይሚፃ ቤርታ ዒንሚ ዋይዜሚጉዲ «ናሹሞና ናንጉዋቴ» ጋዓያኩ።

7 ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ጰዴሚ ጉሙርቄዋ፣ ሚርጌ ዳቢሻ ዓሲ ዓጮይዳ ኬሰኬኔ። ዬያጉዴ ዓሲ ቢያ ሉኡቃያና ኪሪሰቶሴ ዒፃ ሞርኬኬ። 8 ዒንሚኮ ጋዓንቴ ላቢ ማዶና ባካ ጉሪ ዓቱዋጉዲ ዒንሚ ዔሩዋቴ፤ ዒንጎ ባኮ ኩሙሚና ዔካኒ ዶዶዋቴ።

9 ኪሪሰቶሴ ዔርዜ ባኮና ዶዶ ናንጉዋኦሚና ዬያይዳፓ ሃኪ ዓኦዳሚና ዋላ ያኑሲ ባኦሴ፤ ኪሪሰቶሴ ዔርዜ ባኮና ዶዶ ናንጋሚና ጋዓንቴ ያኑሲ፣ ዓዳሚና ናዖና ዋላ ዓኦኔ። 10 ሃያ ዔርዚያ ዓርቄዋዖ ያኦኒያ ዒንሚ ኮይላ ሙኬቶ ሾኦቸንሚ ዒዛ ዔኪፖቴ፤ ሃሃ ሳራሚታዖ ሳራሚፖቴ። 11 ዓይጎር ጌዔቴ ዒዛ ሳራሚ ዓሲ ዒዛኮ ፑርቶ ማዶ ዋላ ማዳያ ማዓንዳሚርኬ።

ጋፒንሚ ሃይሴ

12 ታዒንሚም ፃኦፓኒ ኮዓ ባኦዚ ሚርጌ ዓኦኔ፤ ጋዓንቴ ቢያሚ ፃኦፓ ሌሊ ኬኤዛኒ ታ ኮዑዋሴ፤

1:5 5 የሃ. 13:34፤ 15:12፤ 17።

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ የሃሊሴኮ ሃይሣሳ ኪሊቶ ዓይያ ካር

የሃሊሴኮ ሃይሣሳ ኪሊቶ ፃኣፔሢ፡- «የኦሲ ማደም ዳኪንቴ፡ ጋርቻሢ የሃሊሴ» ማዳዳ፡ ፃኣፔሢ፡- ጋይዮሴ ጌይንታያ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶ ዋይሣሣምኬ፤ ሃኖ ኪሊቶ ፃኣፔ ዓሢ ፔቴ ዛሎና ጋይዮሴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ማኣዳሢር ዒዛ ጋላታኔ፤ ባሳ ዛሎና ጊንሣ ዲዮፃራፃሴ ጌይንታ ጌኔ ማዳ ዓሢዳፓ ፔና ካፓንዳጉዲ ጋይዮሴም ኬኤዛኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

- ዓይያ ካር 1-4
- ጋይዮሴ ማደር ጋላቶሩሢ 5-8
- ዲዮፃራፃሴኮ ፑርቶ ማደ ኬኤዛናሢ 9-10
- ዲማፃራፃሴም ኬኤዛንቴ ባኣዚ 11-12
- ጋፒንሢ ሃይሴ 13-15

1 ታና፡ ጋርቻሢዳፓ ዳኪንቴ ኪሊታ፡- ታ ኮሺ ናሽካ ጋይዮሴም፤ 2 ታ ዒጊናሢዮ! ኔኔኒ ዓያኖ ናንጎና ኮሺ ዓኣሢ ታ ዔራኔ፤ ዬያጉዲ ሃሢ ናንጋ ኔኤም ኮሽካንዳጉዲና ዑፃኣ ኔኤኮ ኮሺ ናንጋንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ። 3 ፔቴ ፔቴ ኑ ዒሾንሢ ሙኪ ጎኑም ኔ ጉሙርቄንታያና ሃሣ ጎኑም ኔ ናንጋሢ ማርካዳንቴ ታ ዋይዚ ማርጌና ዋዛዳኔ። 4 ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኮ ናኣታ ጎኑምና ናንጋሢ ዋይዚፓዓቴም ማሌ ባሽ ታና ዋዛሳ ባኣዚ ባኣሢርኬ።

ጋይዮሴ ዛሎ ማርካዳንቴሢ

5 ታ ዒጊናሢዮ! ዋዚ ዔያታ ኔኤም ሾኦቹ ማዔቴያ ዒሾንሢም ኔ ጉሙርቄንቲ ማዳኔ። 6 ዔያታ ኔ ዔያቶም ማዳ፡ ናሹም ማደ ዛሎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ፡ ዓሶ ዲቦ ቤርታ ማርካዳኔ፤ ሃሢያ የኦሲ ዋዛሳ ጎይሢና ዔያታ ፔኤኮ ጎይያ ዓኣዳኣና ኔ ዔያቶ ማኣዳቴ ኮሺኬ። 7 ዔያታ ኪሪሰቶሴም ማዳኒ ኬሰካ፡ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶይዳፓ ፔቴታያ ማኣዶ ዴንቁባኣሴ። 8 ጎኔ ማደ ኑ ዋላ ዔያቶና ማዳያ ማዓንዳጉዲ ዬኖጉዴ ዓሶ ማኣዳንዳያ ኑና ኮይሳኔ።

ዲዮፃራፃሴ ፑርቲሲ ዲማፃራፃሴ ኮሺ ጌሰቶና ጌኤሲ

9 ሃያኮ ቤርታ ሺኢጲያ ማኣርም ታ ኪሊታ ፃኣፔኔ፤ ጋዓንቴ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶ ዋይሣያ ማዓኒ ኮዓ፡ ዲዮፃራፃሴ ታ ማሊያ ዔኪባኣሴ። 10 ዬያር ታኣኒ ዒንሢ ኮይላ ሙካያ ዒዚ ኑና ጫሽኬሢና ቶኣኮ ኑኤኮ ባይዜሢ፡ ሃሣ ዒ ማዳ ፑርቶ ማደ ቢያ ዓሶ ቢያሢ ቤርታ ታ ኬኤዛንዳኔ፤ ዒዚ ማዳ ባካ ዬያ ሌሊቱዋሴ። ዒ ፔ ቶኦኪና ዒሾንሢ ሾኦቹንሢ ዔካያቱዋሴ፤ ማሌ ዓሳ ሃሣ ሾኦቹንሢ ዔኩዋጉዲ ላኣጋኔ፤ ሺኢጲያ ማኣርይዳፓኣ ዳውሲ ዔያቶ ኬሳኔ።

11 ታ ዒጊናሢዮ! ኮዣሢ፡ ማዳ ጎይያ ማዳ፤ ፑርታሢጉዲ ማዲፓ። ኮሺ ማደ ማዳይ ቢያ

የኦሲ ዓሲኬ፤ ፑርታ ማደ ማዳሢ ጋዓንቴ የኦሲ ዛጊባኣያኬ።

12 ዲማፃራፃሴ ዛሎ ዓሲ ቢያ «ኮሺኬ» ጌዒ ማርካዳኔ፤ ጎኑም ፔኤር ዒዛም ማርካዳኔ፤ ሃሣ ኑኤኒያ ዒዛም ማርካዳኔ፤ ኑኤኮ ማርካዳ፡ ጎኔ ማዔሢ ኔ ዔራኔ።

ጋፒንሢ ሃይሴ

13 ታ ኔኤም ፃኣፓኒ ኮዓ ባኣዚ ማርጌ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ቢያ ፃኣፔ ጋፒሳኒ ታ ኮዑዋሴ። 14 ዑኬ ታ ኔና ዛጋንዳኔ ጌዒ ታ ጉሙርቃኔ፤ ዬኖና ኑ ዋላ ካኣሚ ጌሰታንዳኔ።

15 ኮሹም ኔኤም ማዓንጎ፤ ኑኤኮ ዒሾንሢንታ ማሾንሢንታ ማዓ ዓሳ ኔና «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ኔኤኒያ ኑኤኮ ዬካ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ዒሾንሢንታ ማሾንሢንታም «ኮሺዳ? ዒንሢ ጋዓኔ» ጌዔ።

1:1 1 ዳኪ. ማደ 19:20፤ ሮማ 16:23፤ 1ቆ. 1:14።

ጴሁዳ ኪሊቶ ዓይያ ካር

ሃይ ጴሁዳ ኪሊታ ፃኣፒንቴህ ዩሱሴ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኪባኣ ዓሲታፆ ዩሱሴ ጉሙርቂ ዔኬ ዓሶ ማላ፡ ሉኡዙሞ ባኮ ኬኤዛ ዓሶይዳፓ ዩሱሴ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኬ ዓሶ ፔና ካፓንዳጉዲ ዔርዛኒኬ፤ ማሊፆ ላምዓሳ ጳዳርሴ ኪሊቶ ማላ፡ ሃና ዳኮ ኪሊቶ ማፃኣፖ ፃኣፔ ዓህ ፔቴና ጌኤዙንህሚም ፆኦሲ ዒንጌ ጉሙርቂፆ ኮሺ ዔይታ ዓርቃንዳጉዲ ሃሃ ሃና ኪሊቶ ናባባ ዓሳኣ ዔራንዳጉዲ ኬኤዛኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ዓይያ ካር 1-2

ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሶኮ ማሊፆንታ ዔርዚፆንታ ሃሃ ዔይቶም ጌኢጊንቴ ባኮ 3-16

ዩሱሴ ጉሙርቂ ዓሶም ዒንጊንቴ ዘር 17-23

ፆኦሲ ጋላቴህ 24-25

1 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ማዳያ ማዔ ያይቆኦሴ ጌርሲ ጴሁዳይዳፓ፡-

ፆኦሲ ዔኤሌዘንህሚም፤ ሃሃ ፆኦሲ ዓዳህ ናሽኬዘንህሚም፤ ሃሃ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴና ካፒንቴ ዓኣዘንህሚም ቢያ፡-

2 ማኣሪህና ኮሹሞና ሃሃ ናሹሞና ዒንህሚም ዲቦንጎ።

ሉኡዙሞ ባኣዚ ዔርዛ ዓሶ

3 ታ ዒጊኖንህሚሮቴ! ኑም ቢያህሚም ማዔ ዳቂንቶ ዘሎ ታ ዒንህሚም ፃኣፓኒ ጌዔኔ፡ ሃህ ላሚ ሸርቱዋ ጎይህና ጌኤዙ ዓሶም ፔቴና ዒንጊንቴ ጉሙርቂፆ ዘሎ ዶዲ ዒንህሚ ፆልታንዳጉዲ ዘር ታ ዒንህሚም ፃኣፓንዳያ ታና ኮይሴኔ። 4 ዔይቶይዳ ፆጊንታንዳያ ማዒፆ ማርጌ ፆዴኮ ቤርታ ፃኣፒንቴያ ማዔ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዒንህሚኮ ባኣኮ ዴሚና ፔኒ ጌሌኔ፤ ዔይታ ኑ ፆኣዛህኮ ኮሹሞ ዒንጊፆ ፔ ሱኡካ ዓይህ ጎይያ ላኣሚ ላኣሚ ሸራ ጎሜ ዓሲኬ፤ ዒዚ ኑኡኮ ሌሊ ኑና ፆይህያና ኑ ጌዳ ጎዳታያ ማዔ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴያ ዔይታ «ዔሩሞሴ» ጋዓኔ።

5 ዩያ ቢያ ዒንህሚ ቤርታዲ ዔራያ ማዔቶዎ፡ ፆኦሲ ፔ ዴር ጊብፆ ዓጮይዳፓ ኬሲ ዳቂሹህና ዒዛ ጉሙርቂባኣ ዓሶ ጊንፃፓ ባይዜያ ማዔህ ታ ዒንህሚም ጳቂህኒ ኮዓኔ። 6 ዩያጉዲ ሃሃ ፔኤኮ ቦንቾ ካፒ ዒፆ ፔ ቤዘዋ ሃሹ ፆኦሲ ኪሊታንቾ ማሉሞቴ፤ ፆኦሲ ዔይቶ ዴኤፖ ፆጎ ኬሎ ሂላንዳኣና ናንጊና ቱኡሲዳ፤ ሃሃ ዴኤፒ ዳሚዳ ጌህ ካፒ ዓኣኔ። 7 ዩና ጎይያ ሶዶሜና ጋሞራና ሃሃ ኮይሎይዳ ዓኣ ካታማኣ ማቾ ሃሃ ዒኒ ማዒባኣ ዓሲና ላሂ ጎሜ ማዴኔ፤ ቤርታ ማዘንታፓ ዓርቃፆ ዓኣ ፆጎ ላኣሚ ዲማ ጎይህና ዔይታ ፆላ ላህኔ። ዩያር ዔይታ ናንጊና ባይቁዋ ታሞይዳ ሚቹንታንዳ ዓሶም ኮኣኪንህሚ ማዔኔ።

8 ዩያጉዲ ዩና ዓሳ ዓውቲ ጌዔ ጊንህሚ ዓኣዲ ዓኣዲ ፔ ዓሽኮ ዒኣሳኔ፤ ፆኦሲኮዋ ዓኣ ቢታንቶ ቦሃኔ፤ ሃሃ ጫሪንጮይዳ ቦንቾ ዓኣ ማዘንቶዋ

ዔይታ ጫሽካኔ። 9 ፆኦሲ ኪሊታንቾኮ ሱኡጋህ ሚካዔኤሌ ጎይህታፆ ሙሴኮ ሌዘ ዘሎ ፃላሄና ፆላ ማርሜያና «ፆኦሲ ኔና ጎርንጎ» ጌዔያፓዓቴም ጫሽኪ ዒዛይዳ ፆጋኒ ጫርቂባኣሴ። 10 ዩያታ ዓሳ ጋዓንቴ ፔ ቶኦኪና ዔራኒ ዳንዳዒባኣ ጫሽ ጫሽካኔ፤ ማሊህባኣ ቦፆጉዲ ፔኤኮ ማዘንታፓ ዔይታ ዔራ ባኣዚ ዓኣያ ማዔቶዋ ዩያና ፆላ ባይቃንዳኔ። 11 ቃኣዔኤሌ ዓኣዴ ጎይያ ዔይታ ዓኣዴህሮ፡ ሚኢሾር ጌዒ ባኣላኣሜ ዳቢንቴ ጎይያ ዔይታኣ ዳቢንቴህሮ ሃሃ ቆራሂ ጎይህ ዒፆ ማኬህጉዲ ዔይታኣ ዒፆ ማኪ ባይቁህሮ ዔይቶ ባይዔ። 12 ዩያታ ዓሳ ቦርሲንቴ ባኣያና ፆላ ዓማሊ ዒንህሚ ናሹሞና ቡኪንቴ ሙዓ ሙዓ ባኣኮይዳ ዴዲ ዒንህሚኮ ዴቆ ማዔኔ፤ ዔይታ ማላህ ፔ ቶኦኮር ሌሊኬ፤ ሃሃ ዔይታ ዘባሪና ሂዒንታያ ዒርዚባኣ ሻኣራጉይያኬ። ሚፆ ዓኣፓ ፆዶናታፆ ዓኣፒ ዴዲሞፆ፡ ፃጳፓ ቱጊንቴ ማሊ ሃይቁ ሚህጉይያኬ። 13 ዔይቶኮ ቦርሲሳ ማዴ ዓዳ ዲባጉዲ ዔይታ ዲባሳያ ዴኤፖ ዘባሮና ሂዒንቴ ዓጊፆ ባዘ ፆኣፆጉይያኬ፤ ሃሃ ዔይቶ ሻኔ ዴሚ ናንጊና ካፓያ፡ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ላቢንቴ ሃንታ ኮኡጋህጉይያኬ።

14 ዓዳኣሜይዳፓ ዓርቃፆ ላንካሳ ሸይንቴ ማዔ ሄናኬ ዩያቶ ዓሶ ዘሎ፡- «ሃይሾ ጎዳህ ሚርጌ ሸያና ፓይዲንታ ጌኤሽ ዓሲና ፆላ ሙካንዳኔ። 15 ዒዚ ሙካንዳህያ ዓሲ ቢያይዳ ፆጋኒ፡ ዓይህንቶ ዒፆ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ቢያ ዔይታ ዳቢንቴ ማዴ ማዴ ቢያህሮ ሃሃ ፆኦሲ ጫሽኬ ጫዘና ቢያ ፔጋሳኒኬ» ጌዒ ፆኦሲ ማሊህ ኬኤዜኔ።

16 ዩያታ ዓሳ ቢያ ፆዴ ጉንዳሚያ፤ ሃሃ ፔቴ ባኣዚናታፆ ፆዛዲሞፆኬ፤ ዔይቶኮ ፔርቱሞ ሱኡኮ ሌሊ ኩንህያ ዳንጋኣ ዔይቶኮ ፆቶርሞ ዑኡሲና ኩሚያኬ፤ ዩያጉዲ ዔይታ ፔና ማኣዳንዳ ባኣዚ ሌሊ ኮዒ ኮዒ ዓሲ ጌሻኔ።

ላቴህና ዘርና

17 ዒንህሚ ጋዓንቴ ዒጊኖንህሚሮቴ! ኑ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ዳኪንቴዘንህሚ ሃያኮ ቤርታ ኬኤዜ ቃኣሎ ጳቂህሞቴ። 18 ዔይታ ኬኤዘፆ፡- «ፆዶኮ ጋፒንፆይዳ ፔ ሹና ዓይህ ሱኡኮ ኩንህ፡ ጌሻ ዓሲ ሙካንዳኔ» ዒንህሚም ጌዔኔ።

19 ዔይታ ዓሲ ፆሊፓ ፓቃያ፡ ዓሲ ማሊህ ሱኡኬ ኩንህያ፤ ሃሃ ዓያና ጌኤሽያ ዔይቶይዳ ባኣ ዓሲኬ። 20 ዒንህሚ ጋዓንቴ ዒጊኖንህሚሮቴ! ቢያፓ ዑህ ዓኣዴ ጌኤሽ ማዔ ጉሙርቂፆና ዒንህሚ ቶኦኮ ጌኤሻኒ ማሉሞቴ፤ ዓያና ጌኤሽ ፆልቁና ሸኢቁፆቴ። 21 ኑ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ፔኤኮ ማኣሪያና ናንጊና ናንጊ ሹምፖ ዒንህሚም ዒንጋንዳጉዲ ካፒ ካፒ ዒንህሚ ቶኦኮ ፆኦሲ ናሹሞ ጋርይዳ ማሂ ዓርቂፆቴ።

22 «ዩይ ማዓንዳ?» ጌዒ ዓልታ ዓሶም ናሹሞና ኮሺ ባኣዚ ማዲሞቴ፤ 23 ፔቴ ፔቴ ዓሶ ታሞይዳፓ ዓይሲ ዳቂሹሞቴ፤ ሃንጎ ዓሶ ሚጨንቴህሮ ዒጊጨ ማኣራሞቴ፤ ያዲ ማዔቶዋ ዔይቶኮ ጎሞና ዒኣቴ ዑፆ ሄሌ ዓፒላታፆ ዓቴሞንቴ ፒኢሉሞቴ።

1:1 1 ማኲ. 13:55፤ ማር. 6:3። 1:5 5 ኬሲ. ማፆ 12:51፤ ፓይ. ማፆ 14:29-30። 1:7 7 ማዘ. ማፆ 19:1-24። 1:9 9 ዳኣኔ. 10:13፤21፤ 12:1፤ ሮሃ. ፆፔዳ 12:7፤ ላሚ. ፆማ 34:6፤ ዛካ. 3:2። 1:11 11 ማዘ. ማፆ 4:3-8፤ ፓይ. ማፆ 22:1-35፤ 16:1-35። 1:14 14 ማዘ. ማፆ 5:18፤21-24። 1:18 18 2ጳጲ. 3:3።

ያኦሲ ጋላቲህ

24 ዲንህ ሎኦሙዋጉዲ ማሃኒና ቦርሲሳ ባኣዚ
 ባኣያ ማሃኒ ዋዛና ዲዛኮ ቦንቾ ቤርቶ ዲንህ
 ሺኢሻኒ ዳንዳዳህም። 25 ዲዚ ሌሊ ኑና ዳቁሻህ
 ማዔ ያኣዛህም። ኑጎዳህ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና
 ሚናፓ ዓርቃያ። ሃህያ። ናንጊና ቦንቾና ዴኤፑሞና።
 ዋልቄና ቢታንቶና ቢያ ዲዛሞ ማያንጎ! ዓኣሜን።

የሃሊሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ዓይያ ካሮ

የሃሊሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካ ፃኦፕገቴህህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንህ ጌሎሰ ከሪሰቶሴ ፔሌኮ ጎዳ ማሂ ሃሃ ያኦሲም ዲማዴያ ማዒ ናንጋህረ ሲጃንቲ ዳኪንቲ፣ ዔያታ ሜታዳ ዎደናኬ፤ ፃኦፕ ሲሂኮ ዳኤፖ ማሊፃ ናባባ ዓሶኮ ሃጊ ማዒ፣ ዎዘ ጎኔ ዎዘ ማዒ፣ ዲዲሻኒና ዔያቶ ሄሌ ሲጃንቲ ዳኪንቲያ ሜታሂዳ ዔያታ ያኦሲ ጉሙርቃደ ደዳንዳጉዲኬ።

ማፃኦፕገቴ ባሽህ ማረጌ ሃሃ ዎሊ ሄሊ ሄሊ ዓኣ ባካ የሃሊሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ከኤዛያ ማዒ ዩንሂ፣ የሃሊሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካንህ ዩና ዎደና ዓኣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ማኦዲኒ ዳንዳዒያ፣ ማሊ ዓሶም ጋዒንቲ ዓኣሽንቲ ባኣዚ ማዒ ማሊሲ ጌሰቶናያኬ። ዓይኑምኮ ለሚ ለሚ ጌይንታ ማሊፃጉዲ ሃና ማፃኦፕገቴ ጌሊፃ ካራ ካራ ጉቤ ዲማ ዲማ ያኦሲ የሃሊሴም ፔጋሲ ዳዌ ባካ ዲማ ዲማ ጎይሂና ለሚ ለሚ ከኤዛያንቲ፤ ማፃኦፕገቴ ቡሊፃ ዲማ ዲማ ማሊሂ ዓኣያታቴያ ዳኤፖ ማሊፃ ጋዒንቲ ዔርቴያኬ፤ ዩይያ «ጎዳ ማዒ፣ ከሪሰቶሴ ዛሎና ያኦሲ ለሚሰቀ ጎይሂ ፔቴና ፃላሂንታ ቃሲ ማሊ ሞርኮዎ ቢያ ባሻንዲኬ፤ ዒ ባሽ ዎደና ዒዛም ጉሙርቃንታ ማዒ፣ ዒጊናንሂም ዓኪ ጫሪንቲና ዓኪ ሳዓናኮ ዓንጀ ዔያቶም ዒንጋንዳኬ» ጋዒያኬ።

- ማፃኦፕገቴ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ
- ዓይያ ካሮ (1:1-8)
- ለንካዎ ሺኢጲያ ማኦሮም ዳኪንቲ ኪኢቶ (1:9—3:22)
- ለንካዎ ዔርዛ ማላቶና ማሪንቲ ማፃኦፕ (4:1—8:2)
- ለንካዎ ዛያሂ ዛሎ (8:3—11:19)
- ዳኤፖ ሸኦዛሂና ለምዎ ቦዎንሂና ዛሎ (12:1—13:18)
- ያኦሲ የሃሊሴም ፔጋሲ ዳዌ ዲማ ዲማ ባኮ (14:1—15:8)
- ለንካዎ ያኦሲኮ ጎሪንቶ ዑኩ (16:1-21)
- ባብሎኔኮ ባይሲንቶ፤ ሃሃ ቦዎንታ ሉኤዙሞና ያኦሲ ማሊፃ ከኤዛያ ማላ ዓሶንታ ፃላሂንታ ባሽንቲያ (17:1—20:10)
- ጋፒንዎ ዎጎ (20:11-15)
- ዓኮ ጫሪንጮንታ ዓኮ ሳዎንታ ዓኮ ዩሩሳላሜ ካታሜሎንታ ዛሎ (21:1—22:5)
- ጋፒንሂ ማሊሂ (22:6-21)

1 ሃይ የሃሊሴም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካ፡- ዑኬ ማዒ፣ ባኮ ያኦሲ ፔሌም ማዳዘንሂም ዳዎንዳጉዲ ዩሎሰ ከሪሰቶሴም ዳዌያኬ፤ ዩሎሰ

ከሪሰቶሴያ ፔ ኪኢታንቻሂ ዳኪ ዒዛም ማዳ የሃሊሴም ሃያ ባኮ ፔጋሲ ዳዌ። 2 የሃሊሴም ያኦሲ ቃኣሎና ዩሎሰ ከሪሰቶሴ ማርካዳ ባኮ ዛሎ ቢያ፤ ሃሃ ዒ ዛጌ ባኮዎ ቢያ ፔኤሮ ማርካዳ ከኤዛያ። 3 ዩይ ቢያ ማዒ፣ ዑኬ ዎዴይታሂሮ ሃና ያኦሲ ማሊፃ ከኤዛ ማፃኦፕ ናባባ ዓሂ ዓንጀ ዎዘ ዳንቃንዳኬ፤ ዩያጉዲ ከኤዛንቲ ያኦሲ ማሊፃ ዎይዛዘንሂና ፃኦፕገቴህህ ኩንሂሂ ቢያ ዓንጀ ዎዘ ዳንቃንዳኬ።

ዒሲያ ዓጫ ዓኣ ለንካዎ ሺኢጲያ ማኦሮንሂም ዳኪንቲ ሳራሥሂ 4-5 ዒሲያይዳ ዓኣ፣ ለንካዎ ሺኢጲያ ማኦሮ ዓሶም የሃሊሴይዳፓ ዳኪንቲ ሳራሥሂ፡- ሃሂ ዓኣሂ፣ ማናፓ ናንጋህረ ሃጊ ሙካንዳ ያኦሲ ዳፓ፣ ያኦሲ ካኣቱም ዎይቶ ቤርታ ዓኣ ለንካዎ ዓንዳንሂዳፓ፤ ሃሃ ጉሙርቃንታ ማዒሂዳፓ፣ ሃይቢፓ ዔቁዎና ኮይሪ ማዒሂዳፓ፣ ዓጮ ካኣቶ ዎይህያ ማዒ፣ ዩሎሰ ከሪሰቶሴይዳፓ ኮሹሞና ዎዘና ዒንሂም ማዎንጎ።

ኑና ናሽኬሂም፣ ፔ ሱጉዎና ሻንቁ ጎማፓ ኑና ጌኤሽሂም፣ 6 ዒዛኮ ዓዳሂ ማዒ፣ ያኣዛሂም ኑኤኒ ቁኤሴ ማዒ ማዳንዳጉዲ ካኣቱም ኑም ዒንጌ፣ ዩሎሰ ከሪሰቶሴም ቦንቸና ዎልቁና ናንጊና ማዎንጎ፤ ዓኣሜን።

7 ዒዚ ሻኦሪና ሙካንዳ፤ ዒዛ ጫርጌ ዓሳኣ ዓቱዎዎ ዓሲ ቢያ ዒዛ ዛጋንዳኬ፤ ሳዎይዳ ዓኣ ዳራ ቢያ ዒዛ ዛሎና ዩኤካንዳኬ፤ ሃዮ! ዩይ ባካ ቢያ ጎኔ ማዒ፣ ዳኬ፤ ዓኣሜን። 8 «ሃሂ ዓኣሂንታ ማናፓ ናንጋህረ ሃሃ ሃጊያ ሙካንዳሂ፣ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዒ ጎዳ ማዒ ያኦሲ ዔኤቢ ቢያ ዓርቃሂና ጋፒሳሂና ታናኬ» ጋዒ።

ከሪሰቶሴኮ ፔጋዲ ዴዲያ 9 ታኣኒ ዒንሂኮ ዒሻሂ ማዒሂ፣ ዒንሂና ዎላ ከሪሰቶሴኮ ሜታሂና ዓኣ ካኣቱምና ሃሃ ጊቢ ዳንዳዒያና ዳንቃያ ማዒ፣ የሃሊሴ ያኦሲ ቃኣሎና ዩሎሴ ዛሎናሮ ማርካዳሂሮ ፔደም ጌይንታ ዎኣያ ሳዛ ዓኣ ዓጮሎይዳ ቴኤቲ ዓኣዎ፡- 10 ጎዳ ከሎና * ዓያና ጌኤሽኮ ዎልቆ ጋር ጌሊ ታ ዓኣንቲ ዛዬ ዑኤሲጉዴ ዳኤፒ ዑኤሲ ታኣኮ ጊንሂና፡- 11 «ኔ ዛጋ ባኮ ማፃኦፕገቴ ያኣፒ ለንካዎ ሺኢጲያ ማኦሮም ጌይያ፡- ዔፕሶኔም፣ ስሜርኔሴም፣ ጳርጋሞኔም፣ ቲያዲርኔም፣ ስርዴሴም፣ ፒላዳልፒያና ሎዶቁያናም ዳኬ» ጋዒንቲ ታ ዎይኬ።

12 ዩያ ታኣም ዎ ከኤዛቲያ ዔራኒ ጊንሂም ታ ሺሬኔ፤ ዩማና ለንካይ ዎርቁፓ ኮሸና ፖዒ ጌሃ ሻርና ታ ዳንቁኔ፤ 13 ዩንሂ ሻርና ባኣካ ዓሲ ናዒሂ ማላ ዓሲ ታ ዳንቁኔ፤ ዒዚያ ቶኮ ሄላ ዎይሲ ማኣያ ማይንቲያ፣ ዳደይዳ ዎርቁይዳፓ ኮሽንቲ ቃልሸ ቴኪ ዓኣኔ። 14 ዒዛኮ ቶኦኮንታ ቶኦኮ ጋፓናንታ ቦኦሪ ማራይ ጋፓኔጉዴያ ሃሃ ሻቺጉዲ ቦኦሪኬ፤

1:4-5 1:4-5 ከሲ. ማፃ 3:14፤ ዒሲ. 55:4፤ ዓይኑ. 89:27፤ ዮሃ. ያፔጳ 4:5። 1:6 1:6 ከሲ. ማፃ 19:6፤ ዮሃ. ያፔጳ 5:10። 1:7 1:7 ዳኣኔ. 7:13፤ ማቲ. 24:30፤ ማር. 13:26፤ ሉቃ. 21:27፤ 1ቴሲ. 4:17፤ ዛካ. 12:10፤ ዮሃ. 19:34፤ 37። 1:8 1:8 ዮሃ. ያፔጳ 22:13፤ ከሲ. ማፃ 3:14። * 1:10 1:10 ጎዳ ከሎና፡- ጌይያ ጎዳ ሃይባፓ ዔቁ ከሎኬ፤ ሃሃ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳኣ ካኣኩ ካኣሽካ ከሎኬ። 1:13 1:13 ዳኣኔ. 7:13፤ 10:5። 1:14 1:14 ዳኣኔ. 7:9፤ 10:6። 1:15 1:15 ሂዚ. 1:24፤ 43:2።

ዓኦጋኦ ዓኦጋ ታሚጉዲኬ፤ 15 ቶካ ጊንሣ ታሚዳ ዓገ፡ ገልጥ ዘቀሶና ዓንጊ ማላያኬ፤ ዑኡዛ ሃሣ ዳኤጥ ሶኦጋንታ ዋኦሢ ጉኡማያጉዲኬ።
 16 ሚዛቆ ኩጮይዳ ዒዚ ለንካይ ዠኦጊ ዓርቂ ዓኦኔ፤ ዳንጋጋ ዒዛኮ ቢያ ዛላ ዓጩ ማዔ፤ ጨንቻ ዓጋር ኬሰካኔ፤ ሃሣ ዒዛኮ ዓኦጋ ካራ ሚርጌና ፖዓ ዓቢጉዲ ፖዓያኬ። 17 ዬያ ታ ዛጋያ ደሊንቲ፡ ቶኮ ዳማ ዒዛኮ ሎኦማዛ ዒዚ ጋዓንቲ ሚዛቆ ኩጮ ታ ዑፃ ጌሣያ፡- «ዒጊጨገ፤ ዓኦኬ ቢያ ዓርቃሣና ጋጥሣና ታናኬ፤ 18 ሸምፔና ታ ናንጋያኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ታ ሃይቄኔ፤ ጋዓንቲ ሃይሾ ታኦኒ ናንጊና ሃይቄዋያ ናንጋያ ማዔኔ፤ ሃይቢና ሃይቄ ዓሳ ደዓ ቤዘናይዳ ቢታንቶ ታኦኮ ዓኦኔ» ታኦም ጌዔኔ። 19 ሃሣ ዒ ኬኤዛያ፡- «ዓካሪ ኔ ዛጌሣና ሃሣ ዓኦ ባኮና ሃጊ ማዳንታንዳ ባኮና ያኦ፤ 20 ታኦኮ ሚዛቆ ኩጮ ኔ ዛጌ፡ ለንካዋ ዠኦኦጋንሣና ፖያ ጌሃ ለንካዋ ዋርቆ ሻርኖንሣኦ ዓኦኦጋንቲ ማሊያ ያዲኬ፤ ለንካዋ ዠኦኦጋንሣ፡- ለንካዋ ሸኢጲያ ማኦርኮ ኪኢታንቻኬ፤ ለንካዋ ፖያ ጌሃ ሻርኖንሣ፡- ለንካዋ ሸኢጲያ ማኦርኬ» ጌዔኔ።

2

ዔፕሶኔ ሸኢጲያ ማኦርኮ ኬኤዚንቲ ባኦዚ

1 ሃሣ ኬኤዛያ፡- ዔፕሶኔ ሸኢጲያ ማኦር ኪኢታንቻሣም ሂዚ ጌዒ ያኦ፤
 «ሃይ ለንካዋ ዠኦኦጋሣ ፔኤኮ ሚዛቆ ኩጮ ዓርቄሣና ለንካዋ ዋርቆ ሻርኖ ባኦኮይዳ ሃንታ ዓሣ ኬኤዜያኬ፤ 2 ኔኤኮ ማዳ፡ ደዲ ኔ ማዳ ማዳ ሃሣ ጊቢ ዳንዳዒያዋ ታ ኔኤሲ ዓራኔ፤ ፑርቶ ዓሶ ዛጊ ኔ ዘቲ ጌይባኦሣ፤ ሃሣ ያኦሲ ማዳም ዳከንቲባኦያታያ ኦዳከንቲያኬ ፔና ጋዓዘንሣ ዛጊ ደማሲ ሉኡዚ ዓይያታ ማዔሣ ኔ ዓራሣያታ ዓራኔ። 3 ዬያጉዲ ጊቢ ዳንዳዒ፡ ኔኤኮ ደዲያና ታ ሱንያር ቤልዳዳዋያ ደዲ ማታሣ ኔ ዓከሣ ታ ዓራኔ። 4 ጋዓንቲ ፔቲ ታ ኔኤኮ ቦሃ ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ኔኤኮ ቤርታኦ ናሹም ኔ ሃሸኔ፤ 5 ዓካሪ ኔ ሃኦ ዒ ሎኦማንዳሣኮ ቤርታ ዋካ ኔ ዓኦቲያ ማሊ ጳቂሣ፡ ጎሞዋ ኔኤኮ ቡኡፃ፤ ቤርታ ማዳሣጉዲ ማዳ፤ ዬያ ቢያ ኔ ማዳባኦቲ ታ ኔ ኮይላ ሙካንዳኔ፤ ጎሞዋ ኔ ቡኡፃባኦቲ ፖያ ጌሃ ሻርኖ ቤዛጋ ታ ኔኤኮ ሸኢጻንዳኔ። 6 ጋዓንቲ ታ ኔና ሂርሻ ፔቲ ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዬና፡- ታኦኒ ዒፃ፡ ኒቆላ ዓሶኮ ማዳ ኔኤኒያ ዒፃሣኬ።»
 7 «ሸኢጲያ ማኦር ዓሶም ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኦሣ ዋይዘንጎ! ያሎና ባሸሣ ያኦሲ ኮሼ፡ ኮኩ ቤዛ ዓኦ ሸምፖ ዒንጋ ሚፃሣ ዓኦጋ ታ ሙኡዛንዳኔ።»

ሴማርኔሴ ሸኢጲያ ማኦርኮ ኬኤዚንቲ ባኦዚ

8 ሃሣ ዒዚ ኬኤዛያ፡- «ሴማርኔሴ ሸኢጲያ ማኦር ኪኢታንቻሣም ሂዚ ጌዒ ያኦ፤
 «ሃይ ዓይፃሣና ጋጥንፃሣና ማዔያ ሃሣ ሃይቄዋያ ሸምፖና ዓኦያ ማዔሣ ኬኤዜያኬ፤

9 ኔኤኮ ማታሣና ማንቃቶና ታ ዓራኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ኔ ያርጎቹኬ፤ ዓይሁዳ ዓሲቲዋያ ኡ ዓይሁዳኬ» ፔና ጋዓ ዓሶንታ ያላሃ ዓሲ ማዔ ዓሶንታ ሱንያ ኔኤኮ ፑርቲሳሣ ታ ዓራኔ፤ 10 ኔና ሄላንዳ ማታሣ ዒጊጨገ፤ ሃኦዛጉዋቲ ያላሃ ዒንሣ ዋይታቲያ ዛጋኒ ዒንሣዳጋ ፔቲ ፔቲ ዓሶ ቱኤሲ ማኦሪ ጌልዚ ቱከሴም፡ ታጾ ኬሊ ዒንሣ ማታዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ሃይቢ ሄላንዳኦና ጉሙርቂንታያ ማዔ፤ ቦንቹ ዒንጎ ባኦዚ ማሂ ዒንጊንታ ናንጎ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ።

11 «ሸኢጲያ ማኦርኮ ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኦሣ ዋይዘንጎ! ያሎና ባሸሣ ለምዓሳ ሃይባ ዋኦታንዳ ባኦዚ ባኦኦ» ጌዔኔ።

ጴርጋሞኔ ሸኢጲያ ማኦርኮ ኬኤዚንቲ ባኦዚ

12 ሃሣ ዒ ኬኤዛያ፡- «ጴርጋሞኔ ሸኢጲያ ማኦር ኪኢታንቻሣም ሂዚ ጌዒ ያኦ፤

«ሃይ ለምፖ ዛላ ዋርቂንቲ ጨንቻ ዓጋር ዓርቄሣ ኬኤዜያኬ፤ 13 ኔኤኒ ያላሃኮ ካኦቲም ያይታ ዓኦ ቤዛ ዓኦሣ ታ ዓራኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ታ ሱንያ ደዲ ኔ ዓርቄኔ፤ ካኦኩዋ ኔ ሃሸባኦሴ፤ ሃሣ ታኦኮ ጉሙርቂንታ ማርካ ማዔ ዓንቲጶሴ ዬያ ያላሃ ካኦታዳ፡ ዒንሣ ካታማ ዋዲንቲ ዋደናታያ ኔ ታና ጉሙርቂያ ሃሸባኦሴ። 14 ያዲ ማዔቲያ ታ ኔኤኮ ቦሃ ፔቲ ፔቲ ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ባኦላኦማ ጎምሂኮ ዔርዚያ ዓርቄ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዒንሣ ባኦካ ዓኦኔ፤ ዬይ ባኦላኦማ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሜሌ ካኦሸም ሹከንቲ ዓሸኮ ሙዓንዳጉዲና ማቻ ሃሣ ዓኒ ማዒባኦያና ላሂ፡ ዳቢንታንዳጉዲ ማሆም ጌዒ ባኦላኦቂ ጎምሂ ዒ ዘሪ ዘርኬ። 15 ዬያጉዲ ሃሣ ኒቆላ ዓሶኮ ዔርዚያ ዓርቄ ዓሲያ ዒንሣ ባኦካ ዓኦኔ፤ 16 ዬያር ጎሞ ኔኤኮ ቡኡፃ! ሃንጎ ዑኩና ታ ኔ ኮይላ ሙከ፡ ታ ዳንጋጋ ኬሰካ ጨንቻ ዓጋርና ታ ዓይቶ ጫርጋንዳኔ።

17 «ሸኢጲያ ማኦርኮ ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኦሣ ዋይዘንጎ! ያሎና ባሸሣም ዓኦቹ ጌሃና፡ ማና ጌይንታ ሙዶታ ዒንጋንዳኔ፤ ሃሣ ጊንሣ ዓከ ሱንሣ ጊዳ ያኦጥንቲ፡ ቦኦሪ ሹቹ ታ ዒዛም ዒንጋንዳኔ፤ ዬና ዔኬ ዓሣዳጋ ዓታዛ ሜሌ ያኦኒያ ዬና ሱንፃሎ ዔራንዳያ ባኦሴ» ጌዔኔ።

ቲያፂርኔ ሸኢጲያ ማኦርኮ ኬኤዚንቲ ባኦዚ

18 ሃሣ ዒ ኬኤዛያ፡- ቲያፂርኔ ሸኢጲያ ማኦር ኪኢታንቻሣም ሂዚ ጌዒ ያኦ፤

«ሃይ ዓኦጋ ታሚ ማላ ዓኦጥ ዓኦያ፤ ሃሣ ታሚዳ ዓገ፡ ገልጥ ዘቀሶና ዓንጊ ማላ ቶኪ ዓኦ፤ ያኦሲ ናዓሣ ኬኤዜያኬ፤ 19 ታ ኔኤኮ ማዳ፡ ናሹም፡ ጉሙርቂያ ሃሣ ኔኤኒ ዓኤዒ ማዳ ማዳንታ ጊቢ ዳንዳዒ ደዲያንታ ዓራኔ፤ ቤርታኦሰካጋ ሃሣ ኔ ባሸ ማዳሣያ ታ ዓራኔ። 20 ጋዓንቲ ፔቲ ታ ኔኤኮ ቦሃ ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዬና፡- «ያኦሲ ማሊሣ ታ ኬኤዛያኬ» ጋዓ ላኦሎሎ፡ ዔልዛቤሎኮ ማዳ ኔ ዛጊ ዘቲ ጌዔኔ፤ ዒዛ ጋዓንቲ ታኦም ማዳ ዓሳ ማቻ ሃሣ ዓኒ ማዒባኦያና ላሃንዳጉዲና ሜሌ

1:17 1:17 ዒሲ. 44:6፤ 48:12፤ ዮሃ. ያፔዳ 2:8፤ 22:13። 2:7 2:7 ማዢ. ማፃ 2:9፤ ሂዚ. 28:13፤ 31:8። 2:8 2:8 ዒሲ. 44:6፤ 48:12፤ ዮሃ. ያፔዳ 1:17፤ 22:13። 2:11 2:11 ዮሃ. ያፔዳ 20:14፤ 21:8። 2:14 2:14 ጋይ. ማፃ 22:5፤ 7፤ 31:16፤ ላሚ. ዋማ 23:4፤ ጋይ. ማፃ 25:1-3። 2:17 2:17 ኬሲ. ማፃ 16:14-15፤ 16:33-34፤ ዮሃ. 6:48-50፤ ዒሲ. 62:2፤ 65:15። 2:20 2:20 1ካኦቶ. ማ 16:31፤ 2ካኦቶ. ማ 9:22፤30።

ካላሽም ሹኪንቴ ዓሽኮ ሙዓንዳጉዲ ዔርዘሢሃር
ዓሶ ደቢሸኔ። 21 ዓዛ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡፍንዳጉዲ
ቤሲ ታ ዓዛም ጌሣይ፤ ዓዛ ጋዓንቴ ጎሞ ፔኤሲ
ቡኡፍኒ ኮይባኣሴ። 22 ዬያር ሃርጊሺ ታ ዓዛ
ለይሣንዳይ፤ ዓዛና ዋላ ማዴ ፑርቶ ማዴ ቡኡፍ
ሃሽባኣቴ ዓዛና ዋላ ላሃ ዓሶ ቢያሢዳ ዴኤፕ ማቶ
ታ ዔኪ ዬዓንዳይ፤ 23 ዓዛና ዋላ ዬያ ማዴ ዓሶ
ታ ዋዳንዳይ፤ ሸኢጲያ ማኣር ዓሳ ቢያ ዓሲኮ ዓኔ
ማለሢ ጋፒሲ ዘጊ ታኣኒ ዔራያ ማዔሢ ዔራንዳይ፤
ዓንሢ ፔቴ ፔቴሢም ዓንሢኮ ማዴ ጎይያ ታ
ዓንጋንዳይ።

24 «ዓንሢ ቴያግርኔይዳ ዓኣያታያ ሃያ ፑርቶ
ዔርዘያ ዔኪ ባኣዘንሢም ቢያ ዬያጉዲ ፔቴ
ፔቴዘንሢ ማለሃኮ ሃይ ዓኣሽንቴ ማለሢኬ
ጋዓ ማለያይዳ ሄለባኣዘንሢም፤ ማለ ዴኤሢ
ዓይሥሢ ታ ዓንሢም ዓይሣዓኬ፤ 25 ጋዓንቴ ታኣኒ
ሙካዳንያ ሄለንዳኣና ዓንሢኮ ዓኣ ጉሙርቁያ
ደዲሺ ዓርቁዋቴ ታ ጋዓ። 26 ያሎና ባሽሢና ታኣኮ
ማዴ ጋፒንሢ ሄለሲ ደዲ ማዴሢም ማለ ዴር ዑፍ
ቢታንቶ ታ ዓንጋንዳይ፤

27 «ዓዛ ዔያቶ ሃርቁ ዋይሣንዳይ፤
ዓጪና ማኮና ማሃጉዲ ዋዳ ዓጋኣጫንዳይ፤
ዬይ ቢታንታ ታኣኒ ታ ዓደይዳፓ ዔኬ
ጎይያጉዳያኬ፤

28 ዓጋ ባሽያ ማዔያ ዔርዘኒ ካሪያ ዠኣጎ ታ ዓዛም
ዓንጋንዳይ።»

29 «ሸኢጲያ ማኣርም ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ
ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዘንጎ!» ጌዔ።

3

ሴርዴሴ ሸኢጲያ ማኣርም ኬኤዘንቴ ባኣዚ

1 ሃሣ ዓጋ ኬኤዘያ፡- ሴርዴሴ ሸኢጲያ ማኣር
ኪኢታንታሢም ሃዚ ጌዒ ፍኣፔ፤

«ሃይ ያኦሲኮ ላንካዎ ዓያናንሢና ላንካዎ
ዠኣጎንሢ ኩጫ ዓርቁሢ ኬኤዘያኬ፤ ማዴ ታ
ኔኤኮ ዔራኔ፤ ሱንፆና ኔኤኒ ዋሊኬ፤ ጋዓንቴ ኔ
ሃይቁያኬ። 2 ዬያር ጴጮ፤ ኔኤኮ ማዴ ታ ያኣዘሢ
ቤርታ ፒዜ ማዔም ታ ዳንቁባኣሢሃር ሃይቃኒ ዑኪ
ዓኣ፤ ዓቴ ባኮ ኔኤኮ ደዲሸ። 3 ዓካሪ ቤርታ ኔ
ዎዚጉዴ ዔራቶ ዔኬያታቶዎ ሃሣ ዋይዘያታቶዎ
ማለ ጳቁሢ ካፔ፤ ጎሞዎ ኔኤኮ ቡኡፍ፤ ጋዓንቴ
ኔ ጴጪባኣያ ማዔቴ ዉሲጉዲ፤ ኔ ዔራዋንቴ
ታ ሙካንዳኣኬ፤ ዎማ ዎዴ ታ ሙካንዳቴያ ኔ
ዔራዓኬ። 4 ጋዓንቴ ፔኤኮ ማኣዓሢ ኪንቁሲባኣ፤
ዳካ ዳካ ዓሲ ኔኤና ዋላ ሴርዴሴይዳ ዓኣኔ፤ ታኣና
ዋላ ዔያታ ዓኣዳንዳያ ኮይሳያታሢሃር ቦኦር ማኣያ
ማይንቴ ታኣና ዋላ ዓኣዳንዳይ። 5 ያሎና ባሽሢ
ዔያቶጉዲ ቦኦር ዓፒላ ማይንታንዳይ፤ ሱንፆ
ዓዛኮ ታኣኒ ታ ዓደና ኪኢታንታኞናም ዔርዘንዳይ፤
ናንጊና ናንጋ ዓሶኮ ሱንፆ ፍኣፒንቴ ዓኣ፤ ናንጎ
ማፍኣጉይዳፓ ሱንፆ ታ ዓዛኮ ባይዘዓኬ።»

6 «ሸኢጲያ ማኣርም ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ
ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዘንጎ!» ጌዔ።

ፒላዴልፒያ ሸኢጲያ ማኣርም ኬኤዘንቴ ባኣዚ

7 ሃሣ ኬኤዘያ፡- ፒላዴልፒያ ሸኢጲያ ማኣር
ኪኢታንታሢም ሃዚ ጌዒ ፍኣፔ፤

«ሃይ ያኦሲም ደማዴያ ሃሣ ጎኔ ማዔ፤ ካኣቴ
ዳውቴ ቁልፖ ኩጫ ዓርቁሢ ኬኤዘያኬ፤ ዓዛ
ቡሌሢ ያኣኒያ ዎዳዋሴ፤ ዓዛ ዎዳሢ ያኣኒያ
ቡሌዋሴ። 8 ማዴ ታ ኔኤኮ ዔራኔ፤ ሃይሽ ጌሣይ
ዎዳኒ ዳንዳዑዎ ቡለንቴ ካራ ታ ኔ ቤርታ ጌሣይ፤
ዎልቃ ኔኤኮ ዳካ ማዔሢ ታ ዔራኔ፤ ማዔቴያ
ታ ቃኣሎ ኔ ካፔኔ፤ ታ ሱንፆዎ ኔ ዔራዋሴ
ጌይ ሃሽባኣሴ። 9 ዓካሪ ዓይሁዴ ማዔባኣያ ኑ
ዓይሁዴኬ ጋዓ ዓሶና ፍላሃ ዓሲ ማዔዘንሢሃር ሃሣ
ሉኡቃዘንሢ ሙኪ ኔ ቶኮ ዴማ ሉኡሚ ኔኤም
ዚጋንዳጉዲ ታ ማሃንዳይ፤ ታ ኔና ናሽካያታሢ
ዔያቶ ታ ዔርዘንዳይ። 10 ጊቢ ዳንዳዓያ ማዔ
ታ ኔኤም ጌዔሢ ኔ ካፔሢሃር ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ
ዎይታቴያ ዘጋኒ ጌዒ ዔጮ ቢያይዳ ሙካንዳ
ሜታሢዳፓ ታ ኔና ካፓንዳይ። 11 ታኣኒ ዑኬና
ሙካንዳይ፤ ቦንቺ ኔኤም ዓንጎ ባኮ ያኣኒያ ኔኤሲ
ዔኩዋጉዲ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ደዲሸ ዓርቁ። 12 ያሎና
ባሽሢ ታ ያኣዘሢኮ ጌኤዠ ማኣርይዳ ቱርቱር
ታ ማሃንዳይ፤ ዬካፓ ዓጋ ጊፆዓኬ፤ ታ ያኣዘሢኮ
ሱንፆንታ ታ ያኣዘሢኮ ካታዎ ሱንፆንታ ዓዛይዳ
ታ ፍኣፓንዳይ፤ ዬና ካታሜላ ጫሪንጮ፤ ታ ያኣዘሢኮ
ኮራፓ ኬዳንዳ ዓኮ ዬራሳላሜኬ፤ ታኣኮዎ ዓኮ
ሱንፆ ዓዛ ዑፍ ታ ፍኣፓንዳይ።

13 «ሸኢጲያ ማኣርም ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ
ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዘንጎ!» ጌዔ።

ሎዶቂያ ሸኢጲያ ማኣርም ኬኤዘንቴ ባኣዚ

14 ሃሣ ዓጋ ኬኤዘያ፡- ሎዶቂያ ሸኢጲያ ማኣር
ኪኢታንታሢም ሃዚ ጌዒ ፍኣፔ፤

«ሃይ ጎኔ ማዔያ፤ ጉሙርቁንታያ፤ ጎኔ ማርካ
ማዔያ፤ ሃሣ ያኦሲ ማከንታ ቢያ ዓዛ ዘሎና
ማዔሢ ኬኤዘያኬ፤ 15 ኔኤኮ ማዴ ታ ዔራኔ፤
ሸሜታቴ ሸሜ፤ ያይዲታቴያ ኔ ያይዲቱዋሴ፤ ኔኤኒ
ሸሜ ሃንጎ ያይዲታቴ ኮሺታያ ዓቴ፤ 16 ያዲ ኔ
ማዑዎ፤ ጉሪ ቦልዕ ቦልዕ ጋዓያታሢሃር ዳንጋፓ ታ
ኔና ጩታኒኬ፤ 17 ታኣኒ ያርጎቺኬ፤ ሚርጌ ቆሎ
ታኣኮ ዓኣኔ፤ ታኣም ፓጩ፤ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሴ፤
ኔ ጋዓኔ፤ ጋዓንቴ ኔ ሜታዳያ፤ ማንቃቶና ዓሲኮ
ዎልቃ ጌላያ፤ ዔኤቢባኣ ማንቆ፤ ዓኣፒ ባይቁያ፤
ሃሣ ካሎታሢያ ኔ ኔና ዔራዋሴ፤ 18 ኔኤኒ ያርጎጫኒ
ታዎይዳ ዓጊንቴ ጎኔማ ዔርቱ ዎርቆንታ ኔኤኮ
ቦርሳ ካሎም ዓኣቻኒ ቦኦር ዓፒላንታ ታ ጊዳፓ ኔ
ሻንቃንዳጉዲ፤ ዘጋኒያ ዓኣፖ ቲሽኮ ዴኤሸ ኔ ሻንቁ
ቲሽካንዳጉዲ ታ ኔና ዘራኔ። 19 ታኣኒ ናሽካዘንሢ
ቢያ ማቶ ዓንጊ ጎራኔ፤ ዬያር ደዴ፤ ጎሞዎ ኔኤኮ
ቡኡፍ። 20 ሃይሽ ታኣኒ ካራ ዔቁ ማኣሪ ዓሲያ፤
ጌይ ዔኤሊንታ፤ ያኣኒያ ታኣኮ ዑኡዘ ዋይዚ ካር
ታኣም ቡሌቴ ዓዛ ባንሢ ታ ጌሊ ዓዛና ዋላ
ሙኡዚ ሙዓንዳይ፤ ዓዚያ ታኣና ዋላ ሙዓንዳይ፤
21 ታኣኒ ያሎ ባሽ ታ ዓደና ዋላ ታ ዓደኮ ካኣቱዎ
ያይታ ዴዔሢጉዲ፤ ያሎ ባሽሢያ ታኣና ዋላ ታ
ካኣቱዎ ያይቶይዳ ታ ዴይሣንዳይ።

3:3 3:3 ማቴ. 24:43-44፤ ሉቃ. 12:39-40፤ ዮሃ. ያፒጳ 16:15። 3:5 3:5 ኬሲ. ማፃ 32:32-33፤ ዓይኑ. 69:28፤ ዮሃ. ያፒጳ
20:12፤ ማቴ. 10:32፤ ሉቃ. 12:8። 3:7 3:7 ዓሲ. 22:22፤ ዓዮ. 12:14። 3:8 3:8 ዓሲ. 49:23፤ 60:14፤ 43:4። 3:12
3:12 ዮሃ. ያፒጳ 21:2፤ ዓሲ. 62:2፤ 65:15። 3:14 3:14 ሱኡጎ. ማፃ 8:22። 3:19 3:19 ኮኣኪ. 3:12፤ ዔብ. 12:6።

22 «ሺኢጲዎ ማኦሮም ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣህሂ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

4

ጫሪንጮይዳ ያኦሲኮ ካኣቱሞ ያይቶና ዒኢካ ሺኢቁንታ ሺኢጲዎ

1 ዩካገ ጫሪንጮይዳ ቡሊንቲ ዓኣ ካራ ታ ዳንቁኔ፤ ዩማና ዛዬ ዑኡሲጉዲ ከኤዛ ቤርታኣ ዑኡዛሂ፡- «ሃኒ፡ ሃንጋ ከሰከ፤ ሃይገ ሴካ፡ ቤርታ ማዓንዳ ባኣዚ ታ ኔና ዳዋንዳኔ» ታኣም ጋዓዛ፤ 2 ቤዘማና ታኣኒ ዓያና ጌኤሺ ማሊሂዳ ጌሌኔ፤ ዓካሪ ዒማና ጫሪንጮይዳ ካኣታ ዳዓ ያይታ ጌሂንቲ ዓኣንቲ ታ ዳንቁኔ፤ 3 ዩና ያይቶይዳ ዳዒ ዓኣህሂን ዓውካራ ማርጌ ማዘጳ ዒያሰጲዳና ሴርዲዳኔ ጌይንታ ሹጮ ዑያ ማላያከ፤ ካኣቱሞ ያይቶኮ ኮይላ ማሪጌዳ ጌይንታ ሹጮ ዑያ ማላ ማዘጲ ዠኡሎ ዓኣኔ። 4 ዩያጉዲ ሃሃ ካኣቱሞ ያይቶ ኮይላ ማሪ ለማታሚ ያይዶ ካኣቱሞ ያይታ ዓኣኔ፤ ዩንህሂ ያይቶንህሂዳ ቦኦሬ ማኣዎ ማይንቲያ ሃሃ ቶኦኮይዳኣ ዋርቁገ ኮሾና ቦንቾም ዓኅ ባኮ ዓጌ ለማታሚ ያይዶ ጋርቹ ዳዒ ዓኣኔ። 5 ካኣቱሞ ያይታህዳገ ዜኤሊንህሂና ዑኡሲና ሃሃ ጉጉንህሂያ ከሰከኔ፤ ሃሃ ዩያ ያይታህሂን ቤርታ ፖሲ ፖሳ ለንካይ ያምፔ ዓኣኔ፤ ዩያታ ለንካዋ ያኦሲ ዓያናንህሂኔ። 6 ሃሃ ዩያ ያይታህሂ ቤርታ ለማላኤሹጉዲ፡ ጌኤሺኪ ጴዳ ባዚ ዓኣኔ።

ካኣቱሞ ያይቶ ኮይሎይዳ ያይዶ ዛላ ማርጌ ዓኣገ ዓኣ ያይዶ ዲማ ዲማ ማዠንቲ ዓኣኔ። 7 ቤርታኣ ባካሂ ዘቢ ማላያ፡ ለምዓሳሂ ጌማይ ማላያ፡ ሃይሃሳሂ ጊንሃ ዓሲ ዓኣገ ካራ ማላ ዓውካሪ ዓኣያከ፤ ያይዳሳ፡ ጋገንፃሂ ባራና ኮኣኬ ማላያከ። 8 ዩንህሂ ያይዶ ባኮንህሂን ላሆ ላሆ ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ዩያቶኮ ዙሎና ጋርናይዳ ዲቢ ዓኣገ ዓኣያከ፤ ዩያታ ዋንቶና ሮኦርና፡-

«ያኦሲም ዲማዳሂዮ! ዲማዳሂዮ! ዲማዳሂዮ!
ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ፡ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂዮ!
ሃሂ ዓኣህሂና ማርገኣ ናንጋሂዮ»

ሃጊያ ሙካንዳሂዮ!»
ጋዓኔ፤ ዩያ ዔያታ ሃሹዋዎ ጋዓኔ።

9 ዩንህሂ ባኮንህሂ ካኣቱሞ ያይቶይዳ ዳዒህሞ፡ ናንጊና ናንጋሂም፤ ቦንቾ፡ ሄርሺሂ፡ ጋላታኣ ሺኢሻ ዋይና ቢያ፡ 10 ለማታሞ ያይዶ ጋርቾንህሂ ናንጎና ናንጋሂም፡ ካኣቱሞ ያይቶይዳ ዳዒህም ጉምዓቲ ዚጋኔ፤ ዔያቶኮ ቶኦካ ዓጎ፡ ቦንቾ ባኮ ካኣቱሞ ያይቶ ቤርታ ጌሂ፡-

11 «ኦ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሂዮ!
ቢያ ባኣዚ ኔ ማዠሂሮ
ቢያ ባካ ማዠንቲሂና ማዔሂ፡
ኔ ማሊያና ማዔሂሮ
ቦንቾና ሄርሺሂና ዋልቁያ ኔኤም ኮይሳያከ»
ዔያታ ጋዓኔ።

5

ማሪንቲ ማፃኣፖና ማራዓሂና ዛላ

1 ካኣቱሞ ያይቶይዳ ዳዒህሂን ማዘቆ ኩጫ ጋርና ዙሎናይዳ ቢያ ፃኣገንቲያ ሃሃ ለንካይ ዔርዛ ማላታ ዑፃ ያኦኒያ ቡሎዋጉዲ ዓይሦና ማሪንቲ ማፃኣፔ ታ ዛጌኔ፤ 2 ፔቲ ዴኤፒ፡ ከኢታንቾሰኬይ ዳጌ ጌዔ ዑኡሲና፡- «ዩንህሂ ዔርዛ ማላቶንህሂ ቡላኒና ማፃኣፖ ቡላኒ ዳንዳዓሂ ያናዳይ?» ጋዓንቲ ታ ዛጌኔ። 3 ጋዓንቲ ጫሪንጮይዳ ሳይይዳ ሃሃ ሳይኮዋ ዳማ ማፃኣፖ ቡላ ጋርይዳ ዓኣ ባኮ ዛጋኒ ዳንዳዓ ዓሲ ያኦኒያ ባኣያ ማዔኔ፤ 4 ማፃኣፖሂ ቡላ ጋር ዛጋኒ ዳንዳዓ ዓሲ ጴዳባኣያ ማዔሂ ታ ዳንቁ ዋይና ማርጌና ዩኤኬኔ፤ 5 ዩማና ጋርቾንህሂ ፔቲይ፡- «ዩኤኪፖ፤ ሃኣዛጌ ዩሁዳ ማኣራፓ ማዔ፡ ዘባሂ፡ ዳውቲ ፃጳሂ ያሎና ባሺያ ማዔሂሮ ዒዚ ማፃኣፖሂና ለንካዋ «ቡሎፓ» ጌይንቲ ማላቶንህሂ ቡላኒ ዳንዳዓያከ» ታኣም ጌዔኔ።

6 ዩካገ ካኣቱሞ ያይቶና ያይዶ ባኮንህሂናኮ ሃሃ ጨምንህሂንባ ባኣካ ዋይና ማላ ማራይ ዔቁ ዓኣንቲ ታ ዛጌኔ፤ ዩያ ማራዓሂን ለንካይ ጉራኒና ለንካይ ዓኣገና ዓኣኔ፤ ዩያታ ዓጮ ቢያ ዳኪንቲ ለንካዋ ያኦሲ ዓያናንህሂኔ። 7 ማራዓሂ ሙኪ ካኣቱሞ ያይቶይዳ ዳዒህሂን ማዘቆ ኩጫ ዓኣ፡ ማፃኣፖሂ ዔኬኔ፤ 8 ዒዚ ማፃኣፖ ዔካማና ያይዶ ባኮንህሂንታ ለማታሞ ያይዶ ጨምንህሂንታ ማራዓሂን ቤርታ ጉምዓቲ፡ ባሊቶና ሄርኪ ጌዒ ዚጌኔ፤ ዩያታ ፔቲ ፔቲሂ ኩጮይዳ ጎኦላ ዔኪ ሃሃ ያኦሲም ዲማዳ ዓሰኮ ሺኢጲዎ ማዔ ዑንጅ ዓርቁያ ዋርቁጌ ኮሾና ዔቲ ማዔ ዳካ ሳኣኔ ዔኪ ዓኣኔ። 9 ዔያታ ቤርታ ጌይንቲ ቤቁባኣ ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኩም፡-

«ማፃኣፖሂ ዔካኒና
«ቡሎፖ» ጌይንቲ ማላቶንህሂና ቡላኒ
ኔ ዳንዳዓያ ማዔኔ፤

ዋይቲ ጌዔቲ ኔኣኒ ዋይንቲኔ፤
ኔኤኮ ሱጉያና ዲማ ዲማ ቶኦካገ
ዲማ ሙኡቹ ጌሰታ ዓሰፓ፡ ዜርፃፓ
ሃሃ ዓሲ ቢያ ባኣካፓ ዲማሲ
ዓሰ ያኦሲም ኔ ጊንሃ ማሂ ሻንቁኔ፤

10 ኦ ያኦዛሂማኣ ቁኤሴ ማዒ
ዔያታ ማዳንዳጉዲ ኔ ማሄኔ፤
ሳይይዳኣ ዔያታ ካኣታዳንዳኔ»
ጌዒ ጌዒ ዓይናዳኔ።

11 ዩካገ ሃሃ ታ ዛጋዎ ካኣቱሞ ያይቶና ያይዶ ባኮንህሂና ጨምንህሂናኮ ኮይላ ማርጌ ከኢታንቾኮ ዑኡሲ ታ ዋይዜኔ፤ ዩያቶኮ ማርጌጉማ ማርጌ ሺያፓ ዑሃ ሃሃ ፓይዳንታኒያ ዳንዳዒንቲዋያከ፤ 12 ዩያታ ዴኤፒ ዑኡሲና፡-

«ዋይንቲ ማራዓሂም ዋልቁ፡ ቆሎ
ዔራቶ፡ ደዱሞ፡ ቦንቾንታ ሄርሺሂንታ
ጋላታንታ ኮይሳያከ» ጌይ ዓይናዳኔ።

4:3 4:3 ሂዚ. 1:26-28፤ 10:1። 4:5 4:5 ከሲ. ማፃ 19:16፤ የሃ. ያፔዳ 8:5፤ 11:19፤ 16:18፤ ሂዚ. 1:13፤ የሃ. ያፔዳ 1:4፤ ዛካ. 4:2። 4:7 4:7 ሂዚ. 1:5-10፤ 10:14። 4:8 4:8 ሂዚ. 1:18፤ 10:12፤ ዒሲ. 6:2-3። 5:1 5:1 ሂዚ. 2:9-10፤ ዒሲ. 29:11። 5:5 5:5 ማዠ. ማፃ 49:9፤ ዒሲ. 11:1፤ 10። 5:6 5:6 ዒሲ. 53:7፤ ዛካ. 4:10። 5:8 5:8 ዓይኦ. 141:2። 5:9 5:9 ዓይኦ. 33:3፤ 98:1፤ ዒሲ. 42:10። 5:10 5:10 ከሲ. ማፃ 19:6፤ የሃ. ያፔዳ 1:6። 5:11 5:11 ዳኣኔ. 7:10።

13 ዩካፓ ጫሪገጫና ሳያናይዳ፣ ሳያኮዋ ደማ ሃሃ ደኤፖ ባዘናይዳ፣ ዩያ ባኮ ቢያይዳ ዓኣ ማዢገንታ ቢያ፡-

«ካኣቱዋ ያይቶይዳ ደዔህና ማራዓህናም ጋላታ፡ ቦንቶ፣ ሄርሺህንታ ዋልቄንታ ናንገና ማዖንጎ» ጌይ ዓይናዳንቱ ታ ዋይዘኔ።

14 ያይዳ ባኮንህያ «ዓኣሜን» ጌዔኔ፤ ጋርቾንህ ጊንሃ ባሊቶ ሳዖ ባንህ ሄርኪዲ ጉምዓቲ ዚጌኔ።

6

«ቡሎፖ» ጌይ ዓይሃና ዔርዛ ማላቶንህኮ ቡላንቲዖ

1 ዩካፓ ማራዓህ ላንካዋ «ቡሎፖ» ጌይ ዓይሃና ዔርዛ ማላቶንህካፓ ቤርታሳዞ ቡላንቲ ታ ዛጌኔ፤ ዓማና ያይዳ ባኮንህካፓ ፔቲህ ጉጉንህጉዳ ዑኡሲና «ሃኒ ዩዔ!» ጋዓንቲ ታ ዋይዘኔ። 2 ዓማና ቡኤጋፓ ዳንቄኔ፤ ዩያ ፓራህ ዓኣዛ ዓርቄ ዓሲ ቶጊ ዓኣኔ፤ ዓዛም ቦንቶር ቶኦካ ዓሳ ባካ ዒንገንቲኔ፤ ዒዚያ ያሎና ባሻያ ማዒ ባሽ ባሽ ዓኣዳኒ ከሰከኔ።

3 ማራዓህ ላምዓሳ ዔርዛ ማላቶ ቡሌ ዋዶና ላምዓሳ ባካህ «ሃኒ ዩዔ!» ጋዓንቲ ታ ዋይዘኔ።

4 ሃሃ ሜሌ ሱጉህጉዲ ዞቄ ፓራ ከሰከኔ፤ ዩያ ቶጌህም ሳያይዳ ኮሺ ናንገ ባይዛንዳጉዲና ዓሲ ዋሊ ዋዳንዳጉዲ ማሃንዳ ቢታንቶ ዒንገንቲኔ፤ ዳኤፒ ጩንቻ ዓፓርዋ ዒዛም ዒንገንቲኔ።

5 ማራዓህ ሃይሃሳ ዔርዛ ማላቶ ቡሌ ዋዶና ሃይሃሳ ባካህ «ሃኒ ዩዔ!» ጋዓንቲ ታ ዋይዘኔ፤ ዓማና ታ ሃሃ ካርህ ፓራ ዳንቄኔ፤ ዩያ ፓራህ ቶጌህ ኩጫ ዴኤህም ዔርዛ ባኣዚ ዔኪ ዓኣኔ።

6 ዩካፓ ያይዳ ባኮንህ ባኣካፓ ዑኡሲጉዳ ባኣዚ ታኣም ዋይዘንቲያ ማሌኔ፤ ዩና ዑኡዛ «ዛላ ኪሎ ማዓ ዛርጌ ፔቲ ኪሊ ማዶና ማዶ ዛላ ዒንገንታያ፣ ፔቲ ኪሎና ዛላና ማዓ ዔልዓ ዩኖ ጎይዖ ፔቲ ኪሊ ማዶ ማዶም ዒንገንታያ ማዖም፤ ዛይቶና ዋይናፓ ኮሻና ዑኡና ጋዓንቲ ፑርቲሲ፣ ባይዘፖ» ጋዓንቲ ታ ዋይዘኔ።

7 ማራዓህ ያይዳሳ ዔርዛ ማላቶ ቡሌ ዋዶና ያይዳሳ ባካህ «ሃኒ ዩዔ!» ጋዓንቲ ታ ዋይዘኔ፤

8 ዩማና ጋላፒ ፓራ ታ ዳንቄኔ፤ ዩያ ቶጊ ዓኣ፣ ዓህኮ ሱንፃ ሃይቢ ጌይንታያኬ፤ ዒዛኮ ጊንዖ ዓርቄ ሃይቄ ዓሳ ኬዳ ቤዛ ሙኪ ሙኪ ዓኣኔ፤ ዔያቶም ሳያኮ ዛሎኮ ዛሎ ያልዚና፣ ናይዚና፣ ፑርታ ዶርዖና ሃሃ ካይዚ ቦዖና ዋዲሺ ባይዛንዳጉዲ ቢታንቶ ዒንገንቲኔ።

9 ደንጋሳ ዔርዛ ማላቶ ዒ ቡሌ ዋዶና ያኦሲ ቃኣሎና ዔያታ ማርካዳ ማርካቶ ዛሎናር ጌይ ዋዶና ዓሶኮ ሽምፓህ ያኦሲም ዒንገ ካኣሽኮ ቤዞኮ ደማ ዓኣንቲ ታ ዳንቄኔ፤ 10 ዔያታ ዳጊ ጌዔ ዑኡሲና፡- «ዲማዳያ ሃሃ ጎኔ ማዔያ፣ ቢያህኮ ዑፃ ማዔ ጎዳሂዮ! ሳያይዳ ዓኣ ሳሶይዳ ኔ ዋጉዋኣህና ኑ ሱጉዖ ዛሎዋ ኮዋ ኔ ዔኩዋኣህ ዋማ

ሄላንዳኣናደይ!» ጌዒ ጌዒ ዒላታኔ። 11 ዩካፓ ፔቲ ፔቲዘንህም ቡኤሬ ማኣዓ ዒንገንቲኔ፤ ሃጊ ዔያቶጉዲ ዋዶንደ፣ ያኦሲም ማዶያ ማዔ፣ ዔያቶኮ ላጎ ሃሃ ዒሸንህ ማዔዞንህኮ ፓይዳ ኩማንዳያ ሄላንዳኣና ዳካ ዔያታ ጊቢ ዳንዳዒ ዳዓንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዘንቲኔ።

12 ዩካፓ ማራዓህ ላሃሳ ዔርዛ ማላቶ ቡላንቲ ታ ዛጌኔ፤ ዩማና ሳዓ ማርጌና ዓጊጭ፤ ዓባ ካርህ ዓፒላጉዲ ካርታዛ ዓጊና ጉቤና ሱጉህጉዲ ዞቄኔ፤

13 ዳኤፒ ዢባሪ ቤሌሴ ሚዖ ዓጊሃ ዋዶና ካደባኣ ዓኣፓ ሚፃፓ ዲኣናህጉዲ ጫሪገጫ ዢጋህያ ዲኣኣኔ። 14 ጫሪገጫ ማሪንቲ ማፃኣፖጉዲ ማዒ፣ ማርቲ ዳንዳኔ፤ ሃሃ ዲኮንታ ዋኣዖ ሳዛ ዓኣ ዓጫ ዓኣ ቤዛፓ ሺኢኪ ባይቄኔ። 15 ዓጮኮ ዲማ ዲማ ካኣታ፣ ዋይህ ዓሳ፣ ፖኦሊሶ ዓይህ ዓሳ፣ ዖርጎጮ ዓሳ፣ ዶዶ ዓሳ፣ ደማ ማዒ ማዶ ዓሶንታ ማዶሻ ዓሶንታ ቢያ ዴኖ ባኣካ ዓኣ ዔቶና ዲኮና ሃሃ ላሎ ቆኦፖናይዳ ዓኣሺንቲኔ፤

16 ዩካፓ ዲኮና ላሎናም፡- «ኑ ዑያይዳ ደዑዋቲ! ካኣቱዋ ያይቶይዳ ደዔህና ማራዓህናኮ ጎሪንታፓ ኑና ዓኣቶዋቲ! 17 ዓይጎር ጌዔቲ ዳኤፖ ዔያቶኮ ጎሪንቶ ኬላ ሙኬህር ያኣኒ ዩያኮ ቤርታ ዔቃኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔኔ።

7

144000 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ

1 ዩካፓ ያይዳ ኪኢታንቻ ዓጮኮ ያይዳ ዛሎና ዔቄ ዓኣንቲ ታ ዳንቄኔ፤ ዔያታ ሳያይዳ ማዖም ባዞይዳ ሃሃ ሚያይዳ ዓይጎ ዢባሪያ ዢባርሹዋጉዲ ዓጮኮ ያይዳ ዛላፓ ሙካፓ ዢባር ቢያ ላኣጊ ዓርቄኔ። 2 ሃሃ ጊንሃ ናንገና ናንጋ ያኦሲ ኪኢታንቻ ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ሙካንቲ ታ ዳንቄኔ፤ ዒዚያ ሳዖና ባዞና ባይዛንዳጉዲ ቢታንታ ዒንገንቲ ያይዳ ኪኢታንቻንህም ዳኤፒ ዑኡሲና፡- 3 «ኑ ያኦሲም ማዶ ዓሶኮ ባሊቶይዳ ዲማሲ ዔርዛ ማላቶ ኑ ዓይህንዳያ ሄላንዳኣና ሳዖ ማዔቲያ ባዞ፤ ሃሃ ሚያዎ ዔኤቢ ዋኑቲፖቲ» ጌዔኔ። 4 ዔርዛ ማላቶ ዓይህንቲ ዓሶኮ ፓይዳ ታ ዋይዘኔ፤ ዩያታ ዒሰራዔኤሌ ፃጰ ቢያይዳፓ ማዔያ ጭታና ያይዳታሚ ያይዳ ሺያ ዓሲኬ። 5-8 ዪሁዳ ፃጰፓ፣ ሮኦቤኤሌ ፃጰፓ፣ ጋኣዳ ፃጰፓ፣ ዓሴኤሬ ፃጰፓ፣ ኒፕታኦኤሌ ፃጰፓ፣ ሚናኣሴ ፃጰፓ፣ ሲሞኦኔ ፃጰፓ፣ ሌዊ ፃጰፓ፣ ዪሳኮኤሬ ፃጰፓ፣ ዛብሎኦኔ ፃጰፓ፣ ዮሴፔና ቢኢኒያሚና ፃጰፓ፤ ዩያ ፔቲ ፔቲህ ፃጰፓ ታጰ ላምዖ ሺያ፣ ሺያ ዓሲም ማላታ ዓይህንቲኔ።

ቡኤሬ ማኣዖ ማይንቲ ማርጌ ዳሬ

9 ዩካፓ ያኦሲያ ፓይዳኒ ዳንዳዑዋ፣ ማርጌ ዓሲ ታ ዳንቄኔ፤ ዩያታ ዲማ ዲማ ዴሬይዳፓ፣ ቶኦኪዳፓ፣ ዜርህዳፓ፣ ሙኡቺ ጌሰታ ዓሲዳፓ ቡኬ ዓሲኬ፤ ዔያታ ቡኤሬ ማኣዖ ማይንቲ፣ ማኤፃ

6:2 6:2 ዛካ. 1:8፤ 6:3፤ 6። 6:4 6:4 ዛካ. 1:8፤ 6:2። 6:5 6:5 ዛካ. 6:2፤ 6። 6:8 6:8 ሂዚ. 14:21። 6:12 6:12 ዮሃ. ዖፕዳ 11:13፤ 16:18፤ ዓሲ. 13:10፤ ዓሲ. 2:10፤ 3:1፤ 3:15፤ ማቲ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25። 6:13 6:13 ዓሲ. 34:4። 6:14 6:14 ዮሃ. ዖፕዳ 16:20። 6:15 6:15 ዓሲ. 2:19-21። 6:16 6:16 ሆሴ. 10:8፤ ሉቃ. 23:30። 6:17 6:17 ዓሲ. 2:11፤ ሚሊ. 3:2። 7:1 7:1 ዓር. 49:36፤ ዳኣኔ. 7:2፤ ዛካ. 6:5። 7:3 7:3 ሂዚ. 9:4፤ 6።

ዲላሺያ ፔኩጫ ዓርቂ ካኦቱም ያይቶና ማራዓሢና ቤርታ ዓቃዎ። 10 ዴኤፒ ዑኡሲና፡-

«ዳቂንታ ኑም ዳዴሢ ካኦቱም ያይቶይዳ ዴዔ። ኑ ያኦዛሢና ማራዓሢናይዳ።» ጌዒ ጌዒ ዲላታኔ።

11 ከኢታንቻ ቢያ ሃሃ ካኦቱም ያይቶና ጋርቻንሢና ሃሃ ያይዶ ባኮንሢኮ ዓጫ ዓቂ። ካኦቱም ያይቶ ቤርታ ባሊቶና ሂርኪ ጌዒ ያኦሲም ዚጋዎ። 12 ሂዚ ጌዔኔ፡-

«ዓኦሚን፤ ሂርሺሢና ቦንቻና ዓራቶና። ጋላታና ዴኤፒሲሢና ዋልቄና ዶዶምና። ኑ ያኦዛሢና ስንገና ማዎን፤ ዓኦሚን።»

13 ዩማና ጋርቻንሢዳፓ ፔቲ ታ ባንሢ ሺራዎ፡- «ሃንሢ ቦኦሬ ማኦሢ ማይንቴዘንሢ ያናንሢዳይ? ዓንካፓ ዔያታ ሙኩይ?» ጌዒ ታና ያኦጩኔ።

14 ታኦኒያ ማሃዎ፡- «ጎዳሢዮ! ኔ ዓራራ» ጋዓዛ። ዲዚ «ሃንሢ ዴኤፖ ማታሢ ጌዴና ከሰኪ ሙኩዘንሢኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ማኦሢና ማራዓሢ ሱጉዎና ማሰኪ ቦኦሪኤ፤ 15 ዩያር ያኦሲ ካኦቱም ያይቶ ቤርታ ዋንቴና ርኦሪና ጌኤኮ ማኦሪይዳ ዲዛም ማዳኔ፤ ካኦቱም ያይቶይዳ ዴዔሢ ዔያቶ ባኦካ ማዒ ዔያቶኮ ሺባሢ ማዓንዳኔ። 16 ሃካፓ ሴካ ዔያታ ናይዲንታዓኪ፤ ዴኤቢያ ዴኤቢንታዓኪ፤ ዓቢ ዔያቶ ሚቻዓኪ፤ ሩኡጲያ ዔያቶ ሂላዓኪ፤ 17 ዓይጎር ጌዔቲ ካኦቱም ያይቶ ባኦካ ዓኦ ማራዓሢ ዔያቶኮ ሂንቃሢ ማዓንዳኔ፤ ናንጎ ዓልቃ ዋኦ ባንሢያ ዔያቶ ዒ ዔኪ ዓኦዳንዳኔ፤ ያኦሲ ዔያቶኮ ዓቢያ ዓኦፓፓ ቢያ ዑጫንዳኔ» ታኦም ጌዔኔ።

8

ቡሊንቶፓ ጌይ ዓይሃና ለንካሳዘኮ ቡሊንቲዎ

1 ማራዓሢ ቡሊንቶፓ ጌይ ዓይሃና ለንካሳ። ባኩሎ ቡሎ ዋዶና ጫሪንጫ ዋይዚንታ ባኦዚ ባኦያ ማዒ። ዳካ ዘቲዮ ጌዔኔ፤ 2 ዩካፓ ያኦሲ ቤርታ ዔቃ። ለንካዎ ከኢታንቻ ታ ዴንቄኔ፤ ዔያቶም ዲማና ለንካይ ዛዬ ዲንገንቲኔ።

3 ዑንጅ ጩቢሶያ ዋርቄና ኮሺንቲ ሱሢ ኩንዔ ኩጫ ዔኬ። ከኢታንቻ ሙካዎ ያኦሲም ዲንጎ ባካ ዲንገንታ ቤዘ ኮይላ ዔቃዛ ካኦቱም ያይቶ ቤርታ ዓኦ። ዋርቄና ኮሺንቲ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ። ያኦሲም ዲማዴ ዓሶኮ ሺኢጲያና ዋላ ያኦሲ ቤርቶ ሺኢጲያና ማራጌ ዑንጅ ዲዛም ዲንገንቲኔ። 4 ዑንጅኮ ጩባ ያኦሲም ዲማዴ ዓሶኮ ሺኢጲያና ዋላ ከኢታንቻሢ ኩጫፓ ያኦሲ ቤርቶ ከሰኪኔ። 5 ዩካፓ ከኢታንቻሢ ጩቢሶ። ሱዎ ኩንዎ ዔኪ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛፓ ታሚ ካኦሺ ሱዎ ኩንዎይዳ ኩንሢሰካፓ ሳዎ ባንሢ ከኤራዛ ጉጉንሢና ዴኤፒ ዑኡሲና ሃሃ ዜኤሊንሢና ዜኤሊንሢም ሳዓ ዓገዔኔ።

ከኢታንቻ ዛያሢ ዋርቄሢ

6 ዩካፓ ለንካይ ዛዬ ኩጫ ዔኬ። ለንካይ ከኢታንቻሰኪንሢ ዛያሢ ዋርቄሢ ገኢገንቲኔ።

7 ቤርታሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ። ሱጉሢ ሲኢሪንቲ ሻቸና ታሚና ሳዓ ኬዴኔ፤ ዩማና ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓ ሳዓ ሚጩኔ፤ ሚያንታ ዓኦዔ ማኦቶንታኮ ዛላኮ ዛላ ማዓይ ቢያ ሚጩኔ።

8 ሃሃ ላምዓሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ ታሚ ዔኤታ። ዴኤፒ ዴካ ማላ ባኦዚ ባዞይዳ ኬዳዛ ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓይ ቢያ ባዞኮ ሱጉሢ ማዔኔ፤ 9 ባዞይዳ ናንጋ። ሺምፓ ዓኦ ባኮኮ ዛላኮ ዛላ ማዓይ ቢያ ሃይቄኔ፤ ሃሃ ዋኦያ ካኦሚሎኮ ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓይ ቢያ ፔርቲ ጋጌኔ።

10 ሃይሃሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ ያምፔጉዲ ዔኤታ ዴኤፒ ዞኦጌ ጫሪንጫፓ ዋር ዋኦያና ዓልቃ ዋኦያኮ ዛላኮ ዛላ ማዓ ገንገይዳ ኬዴኔ። 11 ዩያ ዞኦጋሢኮ ሱንዎ «ዋላንጋ» ጌይንታያኪ፤ ዩያር ዋኦያኮ ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓይ ቢያ ጫንቸ ማዔኔ፤ ዋኦያኮ ጫንቄያይዳፓ ዔቄያና ሚርጌ ዓሲ ሃይቄኔ።

12 ያይዳሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ ዓቦንታ ዓገሎንታ ዞኦጋሢኮ ዛላኮ ዛላ ገንሢ ማዓይ ቢያ ዴይንቲኔ፤ ርኦሪንታ ዲባሎንታኮ ዛላኮ ዛላ ማዓ ገንገይዳ ፖዒ ፖዑ ዋጉዲ ላኦገንቲኔ።

13 ዩካፓ ሃሃ ፔቲ ኮኦኬ ጫሪንጫ ባራናንቲ ታ ዴንቄኔ፤ ዩይ ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ዓቲ ሃይሃ ከኢታንቻንሢ ዛያሢ ዋርቄዛ ዋይዘንታንዳ ዑኡዘ ዛሎና ሳይይዳ ናንጋ ዓሶም ባዴዔ! ባዴዔ! ባዴዔ!» ጋዓንቲ ታ ዋይዜኔ።

9

1 ደንጋሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቄዛ። ዲማና ጫሪንጫፓ ሳዓ ኬዴ ፔቲ ዞኦጌ ታ ዴንቄኔ፤ ዩያ ዞኦጋሢኮ ዴኤፖ። ዲጊቻ ዔቶ * ቡሎ ቁልፔ ዲንገንቲኔ። 2 ዲዚ ዔቶ ቡሎ ዋዶና ዓንሢ ታሚፓ ከሰካ። ጩቢጉዴ ጩቢ ዔታፓ ከሰኪኔ፤ ዩይ ዔታፓ ከሰካ ጩባ ዓቦንታ ጫሪንጫንታ ቢያ ዲሚሽኔ፤ 3 ዩያ ጩባ ባኦካፓ ዓቢሢ ሳይይዳ ኬዴኔ፤ ዩያቶም ሳይይዳ ዓኦ ኮርናሢም ዲንገንቲ ዋልቆጉዴ ዋልቄ ዲንገንቲኔ፤ 4 ሳይይዳ ዓኦ ማኦቶንታ ዋርቄ ዓኦ ዲላሺንታ ሃሃ ዲማ ዲማ ሚያ ዔያታ ካኦሙዋጉዲ ዔያቶም ከኤዘንቲኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ማታሳንዳጉዲ ጌይንቲሢ ባሊቶይዳ ያኦሲር ማዒያ ዔርዘ ማላታባኦ ዓሶኬ። 5 ዩያቶ ደንጎ ዓገኒ ሌሊ ማታሳንዳጉዲ ማዓንዳኦፓዳም ዋዳንዳጉዲ ዋልቄ ዲንገቢኦኦ፤ ዔያታ ማታሳንዳ ጎይዎ ኮርና ዓሲ ዳዓዎ ማታሳሢ ጎይዎ ማታሳንዳጉዲኬ። 6 ዩንሢ ከሎንሢዳ ዩና ሳዓ ሃይቃኒ ኮዓንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዔያቶም ማዓንዳኔ፤ ሃይቢ ዔያታ ሱኡካዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ሃይቢ ዔያቶ ኮይላፓ ዴንዲ ባይቃንዳኔ።

7:14 7:14 ዳኦኔ. 12:1፤ ማጉ. 24:21፤ ማር. 13:19። 7:16 7:16 ዒሲ. 49:10። 7:17 7:17 ዓይኔ. 23:1፤ ሂዚ. 34:23፤ ዓይኔ. 23:2፤ ዒሲ. 49:10፤ 25:8። 8:3 8:3 ዓሞ. 9:1፤ ኬሲ. ማፃ 30:1፤ 3። 8:5 8:5 ሌዊ. ዓኬ 16:12፤ ሂዚ. 10:2፤ ኬሲ. ማፃ 19:16፤ ዮሃ. ያፕዳ 11:19፤ 16:18። 8:7 8:7 ኬሲ. ማፃ 9:23-25፤ ሂዚ. 38:22። 8:10 8:10 ዒሲ. 14:12። 8:11 8:11 ዔር. 9:15። 8:12 8:12 ዒሲ. 13:10፤ ሂዚ. 32:7፤ ዒዪ. 2:10፤ 3:15። * 9:1 9:1 ዴኤፖ። ዲጊቻ ዔቶ- ጌይዎ ሳይኮ ዴማ ያላሆ ዓያና ጋፒንዎ ዋጎ ኬሎ ሂላንዳኦና ዴዒ ዓኦ ቤዘኬ። 9:2 9:2 ማኪ. ማፃ 19:28። 9:3 9:3 ኬሲ. ማፃ 10:12-15። 9:4 9:4 ሂዚ. 9:4። 9:6 9:6 ዒዪ. 3:21፤ ዔር. 8:3።

7 ዓቢዩ የልዘም ገሊጌ ፓሮ ማላኔ፤ ዔያቶኮ ቶኦኮይ ዓገያ፤ ዋርቁና ኮሺንቴ ቦንቸሮ ዓገ ባካ ዓኣኔ፤ ዓኣፖ ካራ ዔያቶኮ ዓሲሮ ማላያኬ፤
 8 ዔያቶኮ ቶኦኮ ጋፓና ላኣሊሮ ማላኔ፤ ዓጫ ዔያቶኮ ዘቢ ዓቸ ማላያኬ፤ 9 ዓገገና ኮሺንጋ ያሎ ማኣዓሢ ማላ፤ ማኣዓ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዔያቶ ጋኣዘኮ ዑኡዛ የልዘሮ ዓኣዳ ሚርጌ ፓሮና ሳርጌላ ያይታናኮ ካኣኒ ማላያኬ። 10 ኮርኖጉዲ ዑንኪና ዳዓ፤ ቤልሢ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዓሶ ዔያታ ደንጎ ዓገጊ ሚታሳገዳ ዋልቃ ዔያቶኮ ዑንኮይ ዳኣኔ። 11 ዔያቶ ዋይሢ ካኣቲ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዒዚ ዴኤፖ፤ ዓገቻ ዔያቶኮ ኪኢታንቻሢ፤ ሱጎ ዓዚኮ ዔያቶኮ ዓሶ ሙኡጮና «ዓብደኔ»፤ ገሪኬ ዓሶ ሙኡጮና «ዓጲሎ» ጌይንታኔ፤ ዬና ጌይፃ «ባይዛ» ጌይሢኬ።

12 ቤርታሳ ሚቶ ዋዳ ጋፔኔ፤ ዓካሪ ሃሢ ሚሌ ለምፖ ሚቶ ዋዳ ሙካንዳኔ።

13 ላሃሳ ኪኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ፤ ያኦሲ ቤርታ ዓኣ ዋርቆና ኮሺንቴ ያኦሲም ዓገጎ ቤዘኮ ያይዶ ዛላ ዓኣ፤ ጉራኖ ማላ ባካፓ ዑኡሲ ኬሰካንቴ ታ ዋይዜኔ፤ 14 ዬና ዑኡዛ ዛያሢ ዔኪ ዓኣ፤ ላሃሳ ኪኢታንቻሢም፡- «ዴኤፖ ዔፕራዲሴ ዋርይዳ ቱኡቴ፤ ያይዶ ኪኢታንቻሢ ሱሌ!» ጌዔኔ። 15 ዬኖ ኬሎና፤ ዬኖ ዋድና፤ ዬኖ ዓገናና፤ ዬኖ ሌዖናም ገሊጊንቴ ያይዶ ኪኢታንቻሢሢ ዓሶይዳፓ ዛላኮ ዛላ ማዓ ዓሲ ዋዳንዳጉዲ ቱኡዛፓ ቡሊንቴኔ። 16 ፓራሢና ያላ ዓሶኮ ሚርጌማ ዲቢ ሺያና ፓይዲንታያ ኮሺ ዲቢታሢ ፓይዶ ታ ዔያቶኮ ዋይዜኔ። 17 ፓራሢና ፓራሢ ቶጊ ዓኣ ዓሶና ያኦሲ ታና ዳዌም ታኣኒ ዛጋንቴ ያዲኬ፡- ዳዳ ዔያቶኮ ያሎሮ ዔያታ ማኣዔ ባካ ታሚጉዲ ዘቁ ሃሢ ጮልዔ ጊንሢ ጨኢጮ ቡኒጉዲ ጋላፒኬ፤ ፓርንሢኮ ቶኦካ ዘቢ ቶኦኪ ማላያ፤ ዔያቶኮ ዳንጋፓ ታሚና ጨቢና ዓገሢ ያኣሊጉዲ ያኣሊያ ኬሰካኔ፤ 18 ዔያቶኮ ዳንጋፓ ኬሰኪ «ባይዘም» ጎዖና ባኮና ጌይፃ፡- ታሞና ጨቦና ሃሢ ያኣሎና ዓሶኮ ዛላኮ ዛላ ጊንሢ ማዓያ ቢያ ዋዳኔ። 19 ፓርንሢኮ ዋልቃ ዔያቶኮ ዳንጎና ዑንኮናይዳኬ፤ ዑንካ ዔያቶኮ ሾኦሺ ማላኔ፤ ሃሢ ሾኦሺ ቶኦኪጉዳ ቶኦኪ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዓሶ ዔያታ ሚታሳ ዋዳሢ ዬያናኬ።

20 ዬንሢ «ባይዘም» ጌይንቴ ባኮንሢ ዋዳዋንቴ ዓቲ ዓሳ ፔኤኮ ማዴ ፑርቶ ማዴ ቡኡዲ ሃሺባኣሴ፤ ዬይያ፡- የላሃንታ ዋርቁይዳፓ፡ ቢራ ዓገጊዳፓ፤ ሞኦኖ ዓገጋፓ፤ ሹቸፓ ሃሢ ሚሢፓ ኮሺንቴያ፤ ዛጋኒያ ዋይዛኒያ፤ ሃሢ ዓገዲ ሃንታኒያ ዳንዳዑዋ ካኣሽኮ ባኮንታ ዔያታ ካኣሽኪያ ሃሺባኣሴ ጌይሢኬ። 21 ዬያጉዲ ሃሢ ሺምፖ ዋዳሢ፤ ማርሻ ማርሻሢ፤ ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂሢ፤ ዉሱም፤ ዬያ ባኮ ዔያታ ቡኡዲ ሃሺባኣሴ ጌይሢኬ።

10

ኪኢታንቻሢና ዳኮ ማሪንቴ ማፃኣፔሎና

1 ዬካፓ ሃሢ ሻኣሪ ማይንቴያ፤ ሚሌ ዴኤፒ ኪኢታንቻሢ ጨሪንጨፓ ኬዳንቴ ታ ዴንቄኔ፤ ዒዛኮ ቶኦኮ ዓጮ ሺሪ፤ ዠኡሎ ዓኣኔ፤ ዬያኮ ዓኣፖ ካራ ዓቢጉዳያ፤ ቶካ ዒዛኮ ሃሢ ቱርቱሪጉዲ ዔቁ ታሚ ማላያኬ፤ 2 ዒዚ ኩጮይዳ ዳካ ቡሊንቴ ዓኣ፤ ማሪንቴ ማፃኣፔ ዔኪ ዓኣኔ፤ ዒማና ዒ ሚዛቆ ቶኮና ባዘይዳ፤ ሻውሎ ቶኮና ሳይይዳ ሄርቁ ዔቁ ዓኣኔ፤ 3 ሃሢ ዒ ዘቢ ዑኡሲ ማላ፤ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቴኔ፤ ዒዚ ዒላታዛ ላንካዋ ጉጉንጎንሢ ፔ ዑኡዘና ዑኡዘና ጌሰቴኔ። 4 ዬያታ ፔ ዑኡዘና ጌሰቴ ዋድና ታኣኒ የኣፓኒ ማላኔ፤ ጋዓንቴ፡- «ላንካዋ ጉጉንጎንሢ ጌሰቴ ባኮ ዓኣቸ ዓርቄ፤ የኣፒፖ» ጋዓ ዑኡሲ ጨሪንጨፓ ታ ዋይዜኔ።

5 ዬካፓ ባዘና ሳዖናይዳ ሄርቁ ዔቁ ዓኣንቴ ታ ዛኔ ኪኢታንቻሢ ፔኤኮ ሚዛቆ ኩጮ ሊካ ጨሪንጨ ባንሢ ዔቁሳዖ፤ 6 ዒዚ ናንገና ናንጋሢ፤ ጨሪንጨና ሳዖና ባዘና ዬያቶይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ማገፔ ያኣዛሢ ሱንጎና ጨኣቄኔ፤ ዒ ጨኣቄሢ፡- «ዓካሪ ማይ ኔጋዓኬ! 7 ጋዓንቴ ላንካሳ ኪኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃ ኬሎንሢና ያኦሲም ማዳ፤ ዒዛ ማሊያ ኬኤዛዘንሢም ፔጋሲ ዔርዜ ጎይያና ዒዛኮ ዓኣሺንቴ ማሊያ ኩማንዳኔ» ጌይኬ።

8 ዬካፓ ጨሪንጨፓ ታ ዋይዜ ዑኡዛ፡- «ባዘና ሳዖናይዳ ሄርቁ ዔቁ ዓኣ ኪኢታንቻሢ ፔ ኩጮ ዔኬ፤ ቡሊንቴ ዓኣ፤ ማሪንቴ ማፃኣፔሎ ዴንዲ ዔኬ» ጌይ ላሚ ሃሢ ታኣም ኬኤዜኔ።

9 ዬማና ታኣኒ ኪኢታንቻሢ ባንሢ ዓኣዲ፡- «ዳኮ፤ ማሪንቴ ማፃኣፔሎ ታኣም ዒንጌ» ጋዓዛ፤ ዒዚያ፡- «ዔኪጋፓ፤ ዒዘ ሙዔ፤ ጎጾም ዒዛ ኔኤኮ ጨንቃንዳኔ፤ ዳንጋ ኔኤኮ ጋዓንቴ ዔኤሲጉዲ ዓኣፃንዳኔ» ታኣም ጌዔኔ።

10 ታኣኒ ዳኮ፤ ማሪንቴ ማፃኣፔሎ ኪኢታንቻሢ ኩጮፓ ዔኪ ሙዓዛ ዳንጋ ታኣም ዔኤሲጉዲ ዓኣፃኔ፤ ጊንፃፓ ታኣኮ ጎጾ ዒዛ ጨንቄኔ። 11 ዬካፓ ሃሢ፡- «ሚርጌ ዓሶ ዜርፖ ዛሎ፤ ዴማ ዴማ ዴርና ዴማ ሙኡጮ ጌሰታ ዓሶና ካኣቶና ዛሎ ላሚ ሃሢ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛንዳያ ኔና ኮይሳኔ» ታኣም ጌይንቴኔ።

11

ላምፖ ማርካ

1 ዬካፓ ያድሱሞና ዳልጉሞና ሃሢ ዔጶና ዋርቆያ ዋኦሺ ማላ ሚሢ ታኣም ዒንገንታዖ፡- «ዓኣዲ፤ ያኦሲኮ ጌኤዢ ማኣርና ያኦሲም ዒንገያ ዒንጎ ቤዘና ዋርቄ፤ ሃሢ ዒኣካ ካኣሽካ ሳሶዋ ፓይዴ፤ 2 ጌኤዢ ማኣርኮ ዙላ ዓኣ ጸኦኮ ጋዓንቴ ዋርቁ፤ ሃሺ፤ ዬይ፡- ሚሌ ዴርም ዒንገንቴ ቤሲኬ፤ ዔያታ ያኦሲም ዴማዴ ካታሚሎ ያይዲታሚ ላምፖ ዓገጊ ጉቤ ባሺ ዋይሢንዳኔ፤ 3 ላምፖ ታኣኮ ማርኮንሢ ሲዬ ፓቲሌ ማይንቴ ፔቴ ሺያና ላምፖ ያኤታና ላሂታሚ ኬሊ ታ ማሊሢ ኬኤዛንዳጉዲ ዋልቁ ታ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ» ጌይንቴኔ።

9:7 9:7 ዓ.ዲ. 2:4። 9:8 9:8 ዓ.ዲ. 1:16። 9:9 9:9 ዓ.ዲ. 2:5። 9:13 9:13 ኬሲ. ማፃ 30:1-3። 9:20 9:20 ዓ.ዲ. 115:4-7፤ 135:15-17፤ ዳኣኔ. 5:23። 10:7 10:7 ኬሲ. ማፃ 20:11፤ ላሚ. ዋማ 32:40፤ ዳኣኔ. 12:7፤ ዓዋ. 3:7። 10:10 10:10 ዓ.ዲ. 2:8-33። 11:1 11:1 ሂዚ. 40:3፤ ዛካ. 2:1-2። 11:2 11:2 ሉቃ. 21:24። 11:4 11:4 ዛካ. 4:3፤ 11-14።

4 ዩንሢ ማርኮንሢ ሳይዳ ጎዳ ቤርታ
 ዔቃ፡ ለምዖ ሪሚቶ ሚያንሢና ለምዖ ፖዖ ገሃ
 ቫርኖንሢናኬ፤ 5 ያኦኒያ ዔያቶ ማኦሳንሢ ማሌቶ
 ታሚ ዔያቶ ዳንጋፓ ኬሰኪ ዩያቶ ሚቻንዳኔ፤
 ዔያቶ ማኦሳንሢ ኮሳሢ ቢያ ሃይቃንዳ ጎይፃ
 ዩያይዲኬ። 6 ዔያታ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዎድንሢዳ
 ዒርዚ ዋርቁዎፕዲ ጫሪንጮ ዲርቃኒ ዔያቶኮ
 ቢታንቶ ዓኣኔ፤ ዩያፕዲ ዎኣፃ ሱፕሢ ማሂ ለኣማኒ
 ኮዔ ዎድና ቢያ ዓይጎ ባኣዚናኣ ማዖም ሳዖ
 ባይዛንዳ ባኣዚና ጳርቃኒ ቢታንቶ ዔያቶኮ ዓኣኔ።

7 ዔያታ ፔኤኮ ማርካቶ ጋፒሴሢኮ ጊንፃ ዴኤፖ፡
 ዒጊቻ ዔያታ ኬሰካንዳ ቦዓሢ ዔያቶና ያልቲ
 ባቫንዳኔ፤ ዎዲያ ዔያቶ ዎዲንዳኔ። 8 ሌዛ ዔያቶኮ
 ኮኦኪንሢና ሶዶኦ፤ ሃሢ ጊብፃ ጌይንታ ዴኤፖ
 ካታሜሎኮ ዓሳ ቡካ ጳኦካ ኬኤሪንታንዳኔ፤ ዩና
 ካታሜላ ዔያቶኮ ጎዳሢ ሱዲንቴ ካታሜሎኬ።

9 ዲማ ዲማ ዜርፃፓ፡ ቶኦካፓ ሃሢ ዲማ ዲማ
 ሙኡቹ ጌሰታ ዓሶና ደርናይዳፓ ማዔ ዓሳ ሃይሃ
 ኬለና ዛለና ማዓንዳኣና ሌዛ ዔያቶኮ ዒኣካ
 ዓኣንቴ ዛጋንዳኔ፤ ሌዛ ዔያቶኮ ዲኡኪንቴዎፕዲ
 ለኣጊንታያ ማዓንዳኔ፤ 10 ዩንሢ፡ ለምዖ፡ ያኦሲ
 ማሊያ ኬኤዛዛንሢ ሳይዳናንጋ ዓሶ ሚታሴሢሪ
 ሳይዳናንጋ ዓሳ ዔያታ ሃይቁሢሪ ዎዛዳንዳኔ፤

ዩያ ዎዛፓ ዔቁያና ዔያቶኮ ሃይቦ ኬሎ ቦንቾ
 ኬሊ ማሂ፡ ዎለም ዒንጎ ባኣዚያ ዒንጋንዳኔ፤
 11 ሃይሃ ኬለና ዛለና ማዔሢኮ ጊንፃ ጋዓንቴ
 ሸምፖ ዒንጋ፡ ያኦሲኮ ዐኡዛ ያኦሲዳፓ ሙኪ
 ሌዛ ዔያቶኮ ጌሎም፡ ዔያታ ዔቁሢሪ ዔያቶ ዛጌ
 ዓሳ ሚርጌና ዒጊጮኤ። 12 ዩካፓ ለምዖ ያኦሲ
 ማሊያ ኬኤዛዛንሢ፡- «ሃንጋ ኬሰኩዎቴ!» ጋዓ
 ዴኤፒ ዐኡሲ ጫሪንጮፓ ዎይዜኔ፤ ዩማና ዔያቶኮ
 ዎርካ ዔያቶ ዛጋ ጎይሃ ዓኣንቴ ቫኣሬና ሌካ
 ጫሪንጮ ዔያታ ዓኣዴኔ። 13 ዒማና ሳዓ ሚርጌ
 ዓጊፃኔ፤ ካታሜሎኮዎ ታጳይዳፓ ፔቴማ ማዓ፡
 ቤዛ ቢያ ደዒ ጋፔኔ፤ ዩያይዲ ዓጊፃዖና ለንካይ
 ሺያ ዓሲ ሃይቁኔ፤ ሃይባፓ ዓቴዛንሢ ሚርጌና
 ዒጊጮ፡ ጫሪንጮ ያኦዛሢ ጋላቲ፡ ቦንቾኔ።

14 ለምዓሳ ሜታሢ ዎዳ ጋፔኔ፤ ሃይሾ ዓካሪ
 ሃይሣሳ ሜታሢ ዎዳ ዐኩና ዩዓንዳኔ።

ኪኢታንቻሢ ዋርቁ ለንካሳ ዛያሢ

15 ለንካሳ ኪኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ፡
 ጫሪንጮይዳ፡-

«ዓጮ ካኣቱማ
 ኑ ጎዳሢ ማዔ ያኦዛሢና ዒዛኮ ሚሲሃናም
 ማዔኔ፤

ዒዚያ ናንጊና ካኣታዳንዳኔ» ጋዓ ዴኤፒ፡
 ዴኤፒ ዐኡሲ ዎይዚንቴኔ።

16 ያኦሲ ቤርታ፡ ካኣቱዎ ያይቶይዳ ዴዒ ዓኣ፡
 ለማታዎ ያይደ ጋርቻንሢ ባሊቶና ሳዖ ባንሢ ሂርኪ
 ጌዒ ጉምዓቲ ያኦሲም ዚጌኔ፤

17 ዔያታ ዚጋ ዎድና፡-
 «ሃሢ ዓኣያ ሚናፓ ናንጋያ
 ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢዮ!

ዴኤፖ ዎልቆ፡ ኔኤር ኔ ማሃሢሪ
 ሃሃ ኔ ካኣታዳሢሪዎ ኔና ኑ ጋላታኔ።

18 ሜሌ ዴራ ሚርጌና ዳጋዴኔ፤
 ሃሃ ኔ ዳጋኣ ሙኪኔ፤
 ሃይቁ ዓሶይዳ ኔ ዎጋ ዎዳኣ ሄሌኔ።

ኔኤም ማዳ፡ ኔ ማሊያ ኬኤዛዛንሢ
 ኔኤም ዲማዴዛንሢና ሱንፃዎ ኔኤኮ
 ቦንቻዛንሢም

ዳኮና ዴኤፖ ማዔዛንሢናም
 ዔያታ ማዴሢ ዛሎ ማሂ ኔ ዒንጋንዳ ዎዳ

ሃሃ ዓጮ ባይዜዛንሢና ኔ ባይዛንዳ ዎዳ
 ሄሌኔ» ጌዔኔ።

19 ዩካፓ ጫሪንጮ ዓኣ፡ ያኦሲኮ ጌኤዮ ማኦራ
 ቡለንታዛ ጋርይዳ ዒዛኮ ጫኣቁዎ ሳኣፃና ዓኣያ
 ማዒ ጴዴኔ፤ ዩማና ዜኤሊንሢ ዜኤሊንሢ፡
 ዴኤፒ ዐኡሲ ዎይዚንቴኔ፡ ጉጉንሢያ ጉጉንሢ፡
 ሳዓኣ ዓጊፃኔ፡ ዴኤፒ ቫቹያ ኬዳኔ።

12

ላኣሌሎና ዴኤፖ ሾኦዛሢና

1 ዩካፓ ዴኤፒ ሃሃ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማላታ
 ጫሪንጮይዳ ጴዴኔ፤ ዒኣካ ዓቢ ማኦፕዲ
 ማይንቴ፡ ዓጊኖ ቶኪና ሄርቁ ዔቁ፡ ሃሃ ታጳ ለምዖ
 ዡኦጌ ቦንቾር ዓጎ ባኮፕዲ ፔኤኮ ቶኦካ ዓጊንቴ
 ዓኣ ፔቴ ላኣሊሰኬና ጴዴኔ። 2 ዒዛ ጎጲና ዓኣያታዖ
 ሾይቹ ዓርቁም ሚታዲ ዒላቴኔ፤

3 ዩያፕዲ ሃሃ ሜሌ ማላታ ማዔ ባኣዚ
 ጫሪንጮ ጴዴኔ፤ ዩይያ፡ ለንካይ ቶኦኪና ታጳ
 ጉራኒና ዓኣ፡ ዴኤፒ ዙቁ ፑኡፒ ሾኦሺ ጴዴኔ፤ ዒዚ
 ቶኦካ ቶኦካ ለንካይ ቦንቾር ዓጎ ባኮ ዓጊ ዓኣኔ፤

4 ዒዚ ፔኤኮ ዐንኮና ዛለኮ ዛላ ጊንሢ ማዓ
 ዡኦጎ ቢያ ጫሪንጮፓ ጎቹ ዔኪ ሳዓ ኬኤሪኔ፤
 ዩካፓ ላኣሌላ ሾዓዛ፡ ናዖ ሙዓኒ ላኣሌሎኮ ቤርታ
 ዔቁኔ፤ 5 ላኣሌላ ዓጮ ዳር ቢያ ባሺ፡ ዎይሃንዳ
 ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ናዓሢ ጋዓንቴ ሌካ ያኦሲኮ
 ካኣቱዎ ያይቶ ባንሢ ዔውቴኔ፤ 6 ዒማና ላኣሌላ
 ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዓኣሺንቴ ዓኣዴኔ፤ ዒኣካ
 ፔቴ ሺያና ለምዖ ፃኤታና ላሂታሚ ኬሊ ኮይሳ
 ባኣዚ ቢያ ዒንጊ ካፒንታንዳ ቤሲ ያኦሲ ዒዛም
 ጊኣጊሾኔ።

7 ዩካፓ ጫሪንጮይዳ ያልዚ ዔቁኔ፤ ዒኣካ
 ሚካዔኤሌ ጌይንታ ኪኢታንቻሢና ዒዛም
 ዓይሢንቴ ማዳ ኪኢታንቻ ዴኤፖ ሾኦዛሢና
 ዒዛኮ ኪኢታንቻና ዎላ ያልቲሢ ዓርቁኔ፤ 8 ጋዓንቴ
 ዴኤፖ ሾኦዛሢና ዒዛኮ ኪኢታንቻና ባሺንቴኔ፤
 ዩማፓ ጫሪንጮ ዔያቶኮ ቤሲ ባይቁኔ። 9 ዴኤፖ
 ሾኦዛሢ ሊካ ሳዓ ኬኤሪንቴኔ፤ ዩይ፡- ዓሶ ቢያ
 ዳቢሻሢ፡ ዲያቢሎኦሴ ሃሃ ጊንሢ ፃላሃ ጌይንታ
 ሚናኣ ሾኦዛሢኔ፤ ዒዛና ዎላ ዒዛኮ ኪኢታንቻኣ
 ኬኤሪንቴኔ።

10 ዩካፓ ፔቴ ዴኤፒ ዐኡሲ ጫሪንጮይዳ፡-

11:6 11:6 1ካኣቶ. ማ 17:1፤ ኬሲ. ማ9 7:17-19፤ 1ሳሙ. 4:8። 11:7 11:7 ዳኣኔ. 7:7፤21፤ ዮሃ. ዮፔዳ 13:5-7፤ 17:8።
 11:8 11:8 ዒሲ. 1:9-10። 11:11 11:11 ሂዚ. 37:10። 11:12 11:12 2ካኣቶ. ማ 2:11። 11:13 11:13 ዮሃ. ዮፔዳ
 6:12፤ 16:18። 11:15 11:15 ኬሲ. ማ9 15:18፤ ዳኣኔ. 2:44፤ 7:14፤27። 11:18 11:18 ዓይኔ. 2:5፤ 110:5፤ 115:13።
 11:19 11:19 ዮሃ. ዮፔዳ 8:5፤ 16:18፤ 21። 12:3 12:3 ዳኣኔ. 7:7። 12:4 12:4 ዳኣኔ. 8:10። 12:5 12:5 ዒሲ.
 66:7፤ ዓይኔ. 2:9። 12:7 12:7 ዳኣኔ. 10:13፤21፤ 12:1፤ ዪሁ. 9። 12:9 12:9 ማዢ. ማ9 3:1፤ ሉቃ. 10:18።

«ዓካሪ፡ ዳቁሽሢና ዋልቁና
 ሃሃ ካኣቱዋዋ ኑ ያኣዛሢም ማዕኔ፤
 ቢታንቶዋ ማሲሄም ማዕኔ!
 ዋይቲ ጌዔቲ ኑ ዲሾንሢና ኑ ሚሾንሢና
 ኑ ያኣዛሢ ቤርታ ዋንቲና ሮኦሪና
 <ዕያታ ዳቤያኩ> ጌዒ ፑሸካሢ ኬኤሪንቴ።»

11 ዕያታ ማራዕሢኮ ሱጉያና
 ሃሃ ዕያታ ማርካዳ ማርካቶና
 ያሊ ዕያታ ዲዛ ባሽኔ፤
 ፔ ሸምጋሢ ሃሃ ዕያታ ሚጫንቲዋዎ
 ፔና ሃይቢም ዓኣሢ ዲንጌኔ፤

12 ዬያሮ ጫሪንጮና ዲኢካ ናንጋዘንሢዮ
 ዋዛዲዋቲ!
 ሳጎንታ ባዘንታ ዲንሢም ጋዓንቴ ባዴዔቲ!
 ዓይነሮ ጌዔቲ ዲያቢሎኦሲ ዲ ማዳንዳ ዋዳ ዳካ
 ሌሊ ዓቲሢ ዔሪ
 ዳኤፒ ዳጋና ዲንሢ ባንሢ ኬዴ።» ጋዓንቴ ታ
 ዋይዜ።»

13 ዳኤፖ ሾኦካሢ ሳጎይዳ ኬኤሪንቴሢ ዛጋዎ
 ዓቲንቆ ናዕሢ ሾዔ ለኣሌሎ ዳውሴኔ፤ 14 ዬማና
 ለኣሌላ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዲዘም ገኢጊሾና
 ቤዘ ባራኒ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኤፒ፡ ኮኣኬ ጋኣሲ ማላ
 ለምዎ ጋኣሲ ዲዘም ዲንጊንቴኔ፤ ዬይያ፡- ዲኢካ
 ሾኦካሢዳፓ ሃኪ ሃይሃ ለዔና ዛላና ኮይሳ ባኣዚ
 ዲዘም ዲንጊንቴም ማታ ባኣያ ናንጋንዳጉዲኬ።»

15 ለኣሌሎ ዲጺ ሙዓንዳጉዲ ሾኦካሢ ዋርዚ
 ዋኣሢጉዳ፡ ዲቢ ዋኣሢ ዳንጋፓ ኬሲ ለኣሌሎ
 ጊንጎ ጮኦሽኬ። 16 ሳዓ ጋዓንቴ ለኣሌሎ ማኣዳኒ
 ሾኦከንቴ፡ ዳኤፖ ሾኦካሢ ፔ ዳንጋፓ ኬሲ ለኣሌ
 ዋኣያ ዑሽኬ። 17 ዲማና ሾኦካሢ ለኣሌሎይዳ
 ዳጋዲ ያኣሲ ዓይሢያ ካፓዘንሢና ዬሱሴም
 ጉሙርቁንታያ ማዒ ማርካዳ፡ ዲዘ ዜርፃፓ
 ዓቲዘንሢና ያልታኒ ዓኣዳ። 18 ዳኤፖ ሾኦካሢ
 ባዘ ዓጫ ዓኣ፡ ማኣሻላ ዔቁ።።

13

ባዘና ሳጎናፓ ኬሰኬ ለምዎ ቦጎንሢ

1 ዬካፓ ፔቲ ቦጎናፓ ኬሰካንቴ ታ ዛጌኔ፤
 ዬያኮ ታጳ ጉራኒና ለንካይ ቶኦኪና ዓኣያ ማዓዛ፡
 ዲዛኮ ጉራናይዳ ታጳ ቦንሾር ዓሳ ባካ ዓጊንቲ
 ዓኣኔ፤ ሃሃ ዲዛኮ ቶኦኮንሢዳ ጫሽ ሱንሢ
 ያኣፒንጉት ዓኣኔ። 2 ዬይ ታ ዛጌ ቦጎንሢ ማኣኪ
 ማላያኬ፤ ቶካ ዲዛኮ ጋዓንቴ ጉዲሪ ማላ «ዲቤ»
 ጌይንታ ቦጎ ቶከ ማላያ፡ ዳንጋ ሃሃ ዲዛኮ ዘቢ
 ዳንጋ ማላያኬ። ዳኤፖ ሾኦካሢ ፔኤኮ ዋልቆና
 ፔኤኮ ካኣቱዋ ያይቶ ሃሃ ዳኤፖ ቢታንቶዋ ዬያ
 ቦጎንሢም ዲንጌኔ። 3 ዲዛ ቶኦኮኮ ፔቲማይዳ
 ዋዳንዳያ ማላ ከሢ ዓኣያ ታ ዛጌኔ። ጋዓንቴ ዬይ
 ከፃ ጋጭ፡ ዓጮ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሺ ሄርሺ
 ዲዛ ጊንጎ ዓኣዳ። 4 ቦጎንሢም ዲዚ ቢታንቶ
 ዲንጊሢሢር ዓሳ ቢያ ዳኤፖ ሾኦካሢም ዘጌኔ፤
 ዕያታ ዚጋሢ፡- «ቦጎንሢ ማዓንዳይ ያናዳይ?
 ዲዛና ዋላ ያልታንዳሢ ያናዳይ?» ጌዒ ጌዒኬ።»

5 ያቶርቁ ጌሰታንዳያና ጫሽ ጫሽካንዳ
 ዳንጋ ቦጎንሢም ዲንጊንቴኔ፤ ሃሃ ያይዲታሚ
 ለምዎ ዓጊኒያ ዲዚ ቢታንቶና ማዳንዳጉዲ
 ዲዘም ዓይሢንቴ። 6 ዲዚ ያኣሲንታ ያኣሲ
 ሱንጎንታ ያኣሲ ናንጋ ቤዘንታ ሃሃ ጫሪንጫ
 ናንጋዘንሢም ጫሽከሢ ዓርቁ። 7 ያኣሲም ዲማዳ
 ዓሳ ዲ ያላንዳጉዲና ያሊያ ባሻንዳ ቢታንቶ
 ዲዘም ዲንጊንቴ። ዲማ ዲማ ዜርፃ፡ ቶኦኮ፡
 ዲማ ሙኡቲ ጌሰታ ዓሳ፡ ዲማ ዲማ ዳሮ ዑፃ
 ቢታንቶ ዲዘም ዲንጊንቴ። 8 ሳዓ ማዘንቴማፓ
 ዓርቃዎ ዋዳና ማራዕሢኮ ናንጎ ማፃኣፓ ሱንፃ
 ያኣፒንጉባኣያ፡ ሳጎይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ቦጎንሢም
 ዘጊ ካኣሽካንዳ።»

9 «ዋይዛ ዋይዚ ዓኣይ ዓኣቶ ዋይዘንጎ!
 10 ያኣኒያ ዲዲንታኒ ዓኣይ ዓኣቲ ዲዲንታንዳ፤
 ጩንቻ ዓፓሮና ሃይቃንዳይ ዓኣቶዋ
 ጩንቻና ሃይቃንዳ።»

ዓካሪ፡ ያኣሲም ዲማዳ ዓሳኮ ጊቢ ዳንዳዲያና
 ጉሙርቁያና ዕርታንዳሢ ዬና ዋዳናኬ።»

11 ዬካፓ ሃሃ ማሌ ቦጎ ሳዓፓ ኬሰካንቴ ታ
 ዛጌኔ፤ ዬያኮ ማራይ ጉራኒ ማላ፡ ለምዎ ጉራኒ
 ዓኣኔ፤ ዲ ጌሰታ ጎይፃ ዳኤፖ ሾኦካሢ ጎይፃኬ።

12 ቤርታኣ ቦጎሢ ሱንጎና ጉቤ ቢታንቶ ዓኣያ
 ማዒ ዲ ማዳ፤ ሳጎና ዲኢካ ናንጋ ዓሳ ቢያ
 ዋዳኒ ዑኬ ከፃ ጋጭ፡ ቤርታኣ ቦጎንሢም ዘጊ
 ካኣሽካንዳጉዲ ዓሳ ማሄ። 13 ዬይ ለምዓሳ
 ቦጎሢ ዓሳ ቤርታ ጫሪንጫፓ ታሚ ኬይሳንዳያ
 ሄላንዳኣና ዲዛኮ ዓኣ ቢታንቶና ዳኤፒ ዳኤፒ
 ማላታ ዳዋ። 14 ቤርታኣ ቦጎሢ ሱንጎና ዲ
 ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ዲዘም ዲንጊንቴያታሢር
 ዲ ዳዋ ማላቶ ዛሎና ሳዓ ናንጋ ዓሳ ቢያ
 ዳቢሻኔ፤ ሃሃ ጩንቻ ዓፓሮና ከፃሶናንቴ ዳቁ፡
 ቦጎንሢም ማላታ ማዘንዳጉዲ ዓሳ ዓይሢ።
 15 ዬያ ቦጎንሢም ቤርታኣ ቦጎንሢም ማላቶም
 ሸምፖ ዲንጋ ዑኤሲ ዲንጋንዳጉዲ ቢታንቶ
 ዲንጊንቴ፤ ዬይ ቢታንታ ዲንጊንቴሢ ማላታ
 ጌሰታንዳጉዲና ዬያ ማላቶም ዘጊ ካኣሽኩዋ
 ዓሳ ሃይቃንዳጉዲ ማሆም ጌይኬ። 16 ዬያጉዲ
 ሃሃ ዳኮ ማዕቲያ ዳኤፓ፡ ያርጎጮ ዓሳ ማዕቲያ
 ማንቆ ዓሳ፡ ማዲሻሢ ማዕቲያ ማዳ ዓሳ ቢያ
 ፔኤኮ ሚዛቆ ኩጮይዳታቴያ ባሊቶይዳ ማላቶ
 ጌሃንዳጉዲ ዓሳይዳ ዋልቃዳ፤ 17 ዬይ ያዲ
 ማዕሢ ቦጎንሢም ሱንጎ ማዕ፡ ማላታ ሃሃ ጊንሢ
 ፓይዳባኣ ዓይጎ ዓሲያ ዔኤቢ ሻንቻኒና ሻንቃኒያ
 ዳንዳዑዋጉዲኬ።»

18 ዬይ ዔራቶ ኮይሳያኬ፤ ዲኔና ጫንጫ
 ማዕሢ ቦጎንሢም ፓይዳ ፓይዲ ዔሮንጎ፤ ዓይነሮ
 ጌዔቲ ፓይዳ ዓሲ ፓይዲ ማዕሢሮኬ፤ ዬና ፓይዳ
 ለሆ ያኤታና ለሃታሚ ለሆኬ።»

14

ማራዕሢንታ ያኤታና ያይዲታሚ ያይዳ ሸዮ
 ዓሳ

12:10 12:10 ዓ.የ. 1:9-11፤ ዛካ. 3:1። 12:14 12:14 ዳኣኔ. 7:25፤ 12:7። 13:1 13:1 ዳኣኔ. 7:3፤ የሃ. ያፒዳ
 17:3፤7-12። 13:2 13:2 ዳኣኔ. 7:4-6። 13:6 13:6 ዳኣኔ. 7:8፤25፤ 11:36። 13:7 13:7 ዳኣኔ. 7:21። 13:8
 13:8 ዓይኑ. 69:28። 13:10 13:10 ዓ.ር. 15:2፤ 43:11። 14:1 14:1 ሂዚ. 9:4፤ የሃ. ያፒዳ 7:3።

1 ዩካፓ ሃሃ ማራዓሂ ጸዮኔ ዲኮይዳ ዔቁ ዓኣንቲ ታ ዛጌኔ፤ ዒዛና ዋላ ዒዛ ሱንጾና ዒዛኮ ዓዶ ሱጾና ባለታ ፃኣፒንቲ ዓኣ፣ ጃኤታና ያይዲታሚ ያይዶ ሺያ ዓሲ ዓኣኔ። 2 ዩኖና ጫሪንጮይዳፓ ዴኤፒ ሶኦጎንታ ዋኣሂ ዑኡሲ ሃሃ ዴኤፒ ጉጉንሂ ማላ ዑኡሲ ታ ዋይዜኔ፤ ዩይ ታ ዋይዜ ዑኡዛ ጎኦሎ ዓይናዲ ዋርቃ ዓሳ ጎኦሎ ዋርቃዛ ዋይዚንታ ዑኡዛጉይያኮ። 3 ካኣቱዋ ያይቶና ያይዶ ባኮንሂና ሃሃ ጋርቻንሂ ቤርታ ዩና ዲቦ ዓሳ ቤርታ ጌይንቲ ቤቀባኣ፣ ያኦሲ ቦንቻም ማዓ ዓይኑም ዓይናዴ፤ ዩያ ዓይኑም ዓጮ ቢያይዳፓ ሻንቁ፣ ዲማሲ ዔኮና ጃኤታና ያይዲታሚ ያይዶ ሺዮ ዓሳፓ ዓታዛ ሜሌ ያኦሲያ ዔሪ ጋሲ ዲንዳዒባኣሴ። 4 ዩያታ ኩሙሂ ማዔሂር ላኣለና ዒኣቲባኣያኮ፤ ዔያታ ማራዓሂ ዓኣዳ ቤዛ ቢያ ዒዛ ገንጾ ዓኣዳያኮ፤ ሃሃ ዔያታ ያኦሲና ማራዓሂናኮ ቶይዶ ማዓሲ ዓሶ ባኣካፓ ሻንቁ፣ ዲማሲ ዔኮና ዓሶኮ። 5 ዔያታ ሉኡዙዋ ሉኡቁ ዔራዋያኮ፤ ሃሃ ዔያቶ ቦሂሳ ባኣዚያ ባኣያኮ።

ሃይሃ ያኦሲ ከኢታንቻንሂ

6 ዩካፓ ሳይይዳ ናንጋ ዴርና ዜርዖና ዲማ ሙኡጮ ጌሰታ ዓሶና ዲማ ዲማ ቶኦኮናም ቢያ ናንገና ባይቁዋ ኮዙ ሃይሶ ኬኤዛኒ ኮሺ ሃይሴ ዔኪ ዓኣ፣ ሜሌ ከኢታንቻ ጫሪንጮ ባራናንቲ ታ ዛጌኔ፤ 7 ዩይ ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ያኦሲ ዒጊጩዋቲ፤ ሃሃ ቦንቻዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዒዛኮ ዋጎ ዋጎ ዋዳ ሄሌኔ፤ ጫሪንጮና ሳዖና ባዞና ዓልቃ ዋኣዖና ማዜ ያኣዛሂም ዘጉዋቲ!» ጌዔኔ።

8 ሜሌ ለምዓሳ ከኢታንቻሂ፡- «ፑርታ፡ ዒኣሳ ማዳ ማዲሻ፣ ማሃ ዳጋዖ ዴር ቢያ ዑሼ፣ ዴኤፓ ባብሎኔ ካታሚላ ዶዔኔ! ዶዔኔ!» ጌዒ ጌዒ ቤርታኣ ከኢታንቻሂ ገንጾ ዓኣዴኔ።

9 ሃይሃሳ ከኢታንቻሰኬይ ሃሃ ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ቦሃሂና ዒዛኮ ማላቶናም ዘጊ ካኣሽካሂ ሃሃ ማላቶ ባሊታታቲያ ኩጮ ዑፃ ዓይሂሂ ቢያ፣ 10 ዓይጎ ባኣዚናኣ ሲኢሪንቲባኣ፣ ያኦሲኮ ጎሪንቶ ዑዙ ዓንጎይዳ ኩንሃና ጎሪንቶ ዳጋዖ ዑዙ ዑሽካንዳኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ያኦሲም ዲማዴ ከኢታንቻና ማራዓሂና ቤርታ ታሚና ታሚ ጃኢለናይዳ ዓጊንቲ ሜታዲንዳኔ፤ 11 ዔያቶ ሜታሳ ታዋይዳፓ ኬሰካ ጩባ ናንገና ባይቁዋ ጩቢ ዴዓያ ማዓንዳኔ፤ ቦሃሂና ዒዛኮ ማላቶናም ዘጊ፣ ዒዛኮ ሱንጾ ማላቶዋ ዔኪ ዓኣዘንሂኮ ቢያ ርኦሪና ዋንቲና ሃውሾ ባኣያ ማዓንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ሃንጎዋቶ ገንጾ ሃሃ ዓኣዴኔ።

12 ያኦሲ ዓይሂያ ካፓዘንሂና ዩሱሴም ጉሙርቁንታያ ማዒ፣ ዲዳዘንሂኮ ጊቢ ዲንዳዒያ ዔርታንዳሂ ዒኣካኮ።

13 ዓማና ሃሃ ጫሪንጮይዳፓ፡- «ሃይካፓ ሴካ ጎዳ ዩሱሴር ማዒ ሃይቃዘንሂ ባለቲና ዓኣያኮ» ጌዒ ፃኣፒ» ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዜኔ። ዓያኖ ጌኤዣ፡-

«ሂዮ፣ ዔያቶኮ ማዳ ዔያቶና ዋላ ዓኣዳንዳሂር ላቢፃፓ ዔያታ ሃውሻንዳኔ» ጋዓኔ።

14 ዩካፓ ቦኦሬ ሻኣሬ ታ ዛጌኔ፤ ዒማና ሻኣር ዑጾይዳ ዓሲ ናዓሂ ማላ ዓሲ ዴዒ ዓኣኔ፤ ዒዚ ቶኦኮይዳ ዋርቁና ኮሺንቲ፣ ቦንቻር ዓሳ ባኮ ዓጊ ዓኣኔ፤ ኩጮይዳኣ ሃሃ ዓጩ ባኣቺ ዓርቁ ዓኣኔ። 15 ሜሌ ከኢታንቻ ሃሃ ጌኤዣ ማኣራፓ ኬሰካዖ ሻኣር ዑፃ ዴዔሂም ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ሳዓ ጮኦርንዳያጉዲ ካጃ፤ ጮኦርንዳ ዋዳኣ ሄሌሂር ጮኦር ባኣጮና ጮኦሬ» ጋዓዛ፣ 16 ሻኣር ዑፃ ዴዒ ዓኣሂ ባኣጮ ሳዖ ባንሂ ዳካዛ ሳዓ ጮኦሪንቲ። *

17 ዩያጉዲ ሜሌ ከኢታንቻ ሃሃ ጫሪንጮ ዓኣ፣ ጌኤዣ ማኣራፓ ኬሰኬኔ፤ ዒዚያ ዓጩ ባኣቺ ዔኪ ዓኣኔ።

18 ሜሌ ገንሃ ታሚ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣ፣ ከኢታንቻ ያኦሲም ዒንጊ ካኣሽኮ ቤዛፓ ኬሰካዖ፣ ዓጩ ባኣጮ ዔኪ ዓኣ ከኢታንቻሂም፡- «ሳይይዳ ዓኣ ዋይኖ ዓኣፖኮ ካጃዖ ሰያ ዔርዛሂር ሳይይዳፓ ዋይኖ ቲቁ ቲቁ ዔኮ» ጌዒ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቲኔ። 19 ከኢታንቻሂ ዒማና ባኣጮ ሳዖ ባንሂ ዳኪ ዋይኖኮ ሰዮ ቲቁ ቲቁ ዔኮከሰካፓ ያኦሲ ዳጎና ዋይኖ ሄርቁ ጩኡጳ ቤዛ ዓጌኔ። 20 ዩይ ዋይና ካታዋኮ ዙላ፣ ዋይኖ ሄርቁ ጩኡጳ ቤዛ፣ ጩኡጳንቲኔ፤ ዩካፓ ኬሰኬ ሱንጾ ሃይሃ ዋዳ ማዓንዳያ ሳዓፓ ዴጊ ጌዔኔ፤ ሃሃ ሱንጾ ጎዒ ዴንዴ ያዶሱማ ሃይሃ ጃኤታ ሺያ ታኣካ ሄላያ ማዔኔ።

15

ጋፒንጾ ማዔ ባይዛ ባኮ ዔኪ ዓኣ ከኢታንቻንሂ

1 ዩካፓ ሜሌ ዴኤፒ ሃሃ ዲቃሂ ሄርሺሳ ማላታ ጫሪንጮ ታ ዛጌኔ፤ ዩይያ፡- ያኦሲ ዳጋ ዔያቶና ኩማያ ማዔ፣ ላንካይ ባይዛ ባኣዚ ዔኪ ዓኣ፣ ላንካይ ከኢታንቻ ታ ዛጌኔ።

2 ዒማና ሃሃ ታሚ ሲኢሪንቲያ ለማሌኤሽ ባዚ ማላያ ታ ዴንቁኔ፤ ዒኣካ ባዘ ዓጩ ቦሃሂና ቦሃሂኮ ማላቶና ሃሃ ዒዛ ሱንጾ ፓይዶ ያለ ባሽ ዓሳ ዔቁ ዓኣንቲ ታ ዴንቁኔ፤ ዔያታ ያኦሲዳፓ ዒንጊንቲ ጎኦላ ዔኪ ዓኣኔ፤ 3 ዔያታ ያኦሲም ማዳ፣ ሙሴ ዓይኑምና ማራዓሂናኮ ዓይኑም፡-

«ቢያ ባኣዚ ዲንዳዒ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂዮ!
ማዳ ኔኤኮ ዴኤፒ ሃሃ ዲቃሂ ሄርሺሳያኮ፤ ማርጌ ዴርኮ ካኣታሂዮ!
ኔኤኮ ጎይፃ ፒዜ ሃሃ ጎኔኮ።

4 ጎዳሂዮ! ኔና ዒጊጩዋያ
ሃሃ ሱንጾዋ ኔኤኮ ቦንቻዋይ ያናዳይ?
ኔኤኒ ሌሊ ዲማዴያኮ።
ኔኤኮ ፒዜ ማዳ ፔጋዲ ዔርቲሂር
ዲቦ ዴራ ቢያ ሙኪ ኔ ቤርታ ኔኤም ዘጋንዳኔ»
ጌዒ ጌዒ ዓይናዴኔ።

14:5 14:5 ሶፖ. 3:13። 14:8 14:8 ዒሲ. 21:9፤ ዓር. 51:8፤ ዮሃ. ያፔዳ 18:2። 14:10 14:10 ዒሲ. 51:17፤ ማዜ. ማፃ 19:24፤ ሂዚ. 38:22። 14:11 14:11 ዒሲ. 34:10። 14:14 14:14 ዳኣኔ. 7:13። 14:15 14:15 ዒይ. 3:13። * 14:16 14:16 ሳዓ ጮኦሪንቲ፡- ጌይንቲሂ ጋፒንጾ ዋጎ ኬሎና ከኢታንቻ ሳይይዳ ዓኣ ዓሶ ዔኪ ያኦሲ ቤርቶ ሺኣሻንዳሂ ዛላ ኬኤዞናያኮ። 14:20 14:20 ዒሲ. 63:3፤ ዔቃ. ማ 1:15፤ ዮሃ. ያፔዳ 19:15። 15:3 15:3 ኬሲ. ማፃ 15:1። 15:4 15:4 ዓር. 10:7፤ ዓይኔ. 86:9። 15:5 15:5 ኬሲ. ማፃ 38:21።

5 ዩካፓ ሃሃዳፕላና ማዢንቴ፣ ያኦሲም ዲማዳ፣ ጌኤሽ ማኦሪ ጫሪጎጫ ቡሊንቴ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፤ 6 ዲማና ለንካዎ ባይዛ ባኮንሂ ዓከ ዓኣ፣ ለንካይ ኪኢታንቻ ጌኤዢ ማኦሪፓ ኬሰኬ፤ ዩያታ ዓኣፕዳ ዲካ ቦኦሪ ማኦሪ ማይንቴ ዓኣ፤ ሃሃ ዲደይዳኣ ዎርቄና ኮሺንቴ ቃልሽ ቱኡቴ ዓኣ፤ 7 ዩናና ያይዶ ባኮንሂዳፓ ፔቴሂ ናንገና ናንጋ ያኦዛሂኮ ዳጋ ኩሚ ዓኣ፣ ዎርቄና ኮሺንቴ ለንካይ ዑሺ ዓንጊ ለንካዎ ኪኢታንቻንሂም ዲንጌ፤ 8 ሃሃ ጌኤዢ ማኦሪ ያኦሲኮ ቦንቸና ዎልቆናይዳፓ ኬሰካ ጩቦና ኩሜ፤ ለንካዎ ኪኢታንቻንሂኮ ለንካዎ ባይዛ ባኮንሂ ማዲንቴ ኩማንዳያ ሄላንዳኣና ያኦኒያ ጌኤዢ ማኦሪ ጌላኒ ዳንዳዲባኣሴ።

16

ያኦሲኮ ዳጋ ኩሜ ለንካዎ ዑዞ ዓንጎ

1 ዩካፓ ለንካዎ ኪኢታንቻንሂም ዳኤፕ ዑኡሲና፡- «ዓኣዲዎቴ! ያኦሲኮ ዳጋ ኩሜ፣ ዑዞ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዞ ሳይዳ ለኣሉዎቴ» ጌኤዢ ማኦሪፓ ጋዓንቴ ታ ዎይዜ።

2 ዲማና ቤርታጎ ኪኢታንቻሂ ዴንዳዶ፣ ዑዞ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዞ ሳይዳ ለኣላዛ ቦዓሂኮ ማላቶ ዓከ ዓኣ ዓሶና ዩያ ማላቶም ዘጊ ካኣሽካ ዓሶናይዳ ፑርታ ሜታጎ ኪሂ ኬዴ።

3 ለምዓሳ ኪኢታንቻሂ ዑዞ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዞ ባዛ ዎኣይዳ ለኣላዛ፣ ዎኣያ ሃይቄ ዓሲ ሱጉሂጉዲ ካርቴ ሱጉሂ ማዕፎ፤ ባዘይዳ ዓኣ፣ ሽምፔና ናንጋ ባካ ቢያ ሃይቄ።

4 ሃይሂሳጎ ኪኢታንቻሂ ዑዞ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዞ ዎር ዎኣያንታ ዓልቃ ዎኣያንታይዳ ለኣላዛ፣ ዩይያ ሱጉሂ ማዕፎ፤ 5 ዩካፓ ዎኣያ ዑፃ ቢታንታ ዓኣ፣ ኪኢታንቻሂ፡-

«ሃሂያ ዓኣያ ሚናፓ ናንጋ ዲማዳ ጎዳሂዮ!
ሃያይዳ ኔ ዎጌሂር
ኔኤኒ ደሎኬ፤

6 ዓሳ ኔኤም ዲማዳዘንሂንታ ኔ ማሊያ ኬኤዛዘንሂያ ዎዲ ሱጉዎ ለኣላሂር ኔኤኒ ዔያቶ ሱጉሂ ዑሺ፤ ዩይ ዔያቶም ኮይሳያኬ» ጋዓንቴ ታ ዎይዜ።

7 ዩያጉዲ ሃሃ ያኦሲም ዲንጊ ካኣሽኮ ቤዘይዳፓ፡- «ሂዮ፤ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዳ ጎዳ ማዕ ያኦዛሂዮ! ኔኤኮ ዎጊፃ ጎፎ፣ ሃሃ ፒዜኬ» ጋዓ ዑኡሲ ታ ዎይዜ።

8 ያይዳጎ ኪኢታንቻሂ ዑዞ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዞ ዓባ ለኣላዛ፣ ዓሶም ዓሶ ዓዳ ታሚጉዲ ሚቻንዳ ዎልቄ ዲንጊንቴ፤ 9 ዩያር ዓሳ ዳኤፕ ሩኡጲና ሚቻንቴ፤ ዩንሂ ባይዛ ባኮንሂ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣ፣ ያኦዛሂኮ ሱንያ ዔያታ ጫሽኬ፤ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡዲ፣ ዒዛ ቦንቸዎ ዔያታ ዒዳ።

10 ደንጋሳ ኪኢታንቻሂ ዑዞ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዞ ቦዓሂኮ ካኣቱም ያይቶይዳ ለኣላዛ፣ ቦዓሂኮ ካኣቱም ዲሚ ማዕፎ፤ ዓሳ ኮሺ ሜታዲ ሜታሂዳፓ ዔቄያና ዲንዲርዘ ፔኤኮ ዳዓ፤ 11 ሃሃ ዔያቶኮ ሜታዲ ያና ኪፃዲ ያናይዳፓ ዔቄያና ጫሪጎጫ ያኦዛሂ ዔያታ ጫሽኬ፤ ዔያታ ማዳ፣ ደቢንቶ ቡኡዲባኣሴ።

12 ለሃሳ ኪኢታንቻሂ ዑዞ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዞ ዳኤፓ ዎር፣ ዔፕሪዲቤይዳ ለኣላዛ ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ሙካ ካኣቶም ጎይሂ ማዓንዳጉዲ ዎር ዎኣያ ሚጩ። 13 ዳኤፓ ሸኦዢሂ ዳንጎና ቦዓሂ ዳንጎና ሃሃ ሉኡዙሞና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛያ ማሊሳሂ ዳንጋፓ ፓንቆ ማላ፣ ሃይሂ ፑርታ ዓያና ኬሰካንቴ ታ ዛጌ። 14 ዔያታ ዲማ ዓከ ባኣዚ ማዳ ያላሂ ዓያናኬ፤ ዩንሂ ሃይሂ ሃይሂ ዓያናሂ ቢያ ባኮ ዳንዳዳ ያኦዛሂኮ ዳኤፓ ኬሎና ኬሰካንዳ ያሎም ዓሶ ቡኡሳኒ ዓጮ ካኣቶ ቢያሂ ባንሂ ዓኣዳ።

15 «ታኣኒ ዉሲጉዲ ዔሩዎንቴ ዩዓንዳ፤ ካሎ ማዑዎጉዲና ካሉሞዎ ዓሲ ዛጉዎጉዲ ዴጩ ፔኤኮ ማኦሂ ካፓሂ ዓንጀ ዎዛ ዴንቃንዳ።»

16 ዩንሂ ዓያናሂ ዓጮ ካኣቶ ቢያ ዔብሪ ዓሶ ሙኡቸና ዓርማጌዳ፤ ጌይንታ ቤዘይዳ ቡኡሲ ያሎም ጊኢጊሼ።

17 ለንካሳ ኪኢታንቻሂ ዑዞ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዞ ዢርቄይዳ ለኣላዛ፣ ጌኤዢ ማኦሪ ዓኣ ካኣቱም ቤዛፓ፡- «ዓኣሪ ቢያ ባካ ማዲንቴ ኩሜ፤!» ጋዓ ዳኤፕ ዑኡሲ ዎይዘንቴ።

18 ዲማና ዜኤሊንሂ ዜኤሊንሂ፤ ዳኤፕ ዑኡሲያ ዎይዘንቴ፤ ጉጉንሂ ጉጉንሂ፤ ሃሃ ሳዓኣ ሚርጌና ዓጊፃ፤ ዩያጉዳ ሳዓ ዓጊፃሂ ዓሲ ማዢንቴማፓ ዓርቃዎ ዓጊፃ ቤቁባኣሴ። 19 ዳኤፓ ካታሚላ ሃይሂ ቤሲ ዴጲ ዴጲ ፓቂንቴ፤ ሜሌ ዓጮ ዓሶ ካታማኣ ቢያ ደዔ፤ ያኦሲ ዳኤፓ፣ ባብሎኔ ካታሚሎ ጳቂሂ ዒዛኮ ዳኤፓ ዳጎ ዑዞ ኩንሃና ዑዞ ዑሽካንዳጉዲ ዒዘም ዲንጌ። 20 ዎኣያ ሳዛ ዓኣ ዓጮ ዓኣዲ ባይቄ፤ ሃሃ ዴካኣ ቢያ ዓኣ ቤዛፓ ባይቄ። 21 ዴኤሠማ ፔቴ ዳኤፕ ዎንሂ ሹቸጉዳ ሻቸ ጫሪጎጫፓ ዓሶይዳ ኬዴ፤ ዩይ ባይዘም ዳከንቴ ባካ ሚርጌ ካሪ ባይዚ ሜታሴያ ማዕሂር ዓሳ ያኦሲ ጫሽኬ።

17

ዘኣሰካ ኮኣማ ለኣላ

1 ለንካዎ ዑዞ ዓንጎ ዔከ ዓኣ፣ ለንካዎ ኪኢታንቻንሂፓ ፔቴይ ታ ባንሂ ሙካዎ ታኣም፡- «ሂኒ ሙከ፤ ሚርጌ ዎኣያ ዑፃ ዴዒ ዓኣ፣ ዘኣዛ ኮኣማ ለኣሉሎም ዲንጊንታንዳ ሜታሂ ታ ኔና ዳዎንዳ፤ 2 ዓጮ ካኣታ ዒዘና ዎላ ዘኣዛ ኮኣማ፤ ሃሃ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ዒዘኮ ዩያ ፑርቶ ሱኡኮ ማዳ ዑዞና ማሂንቴ።» ጌዔ።

3 ዩካፓ ኪኢታንቻሂ ዓያና ጌኤሽ ማሊያይዳ ታና ጌልዚ፣ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዔከ ዓኣዳ፤

15:8 15:8 ኬሲ. ማፃ 40:34፤ 1ካኣቶ. ማ 8:10-11፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 5:13-14፤ ዓሲ. 6:4። 16:2 16:2 ኬሲ. ማፃ 9:10።
16:15 16:15 ማቲ. 24:43-44፤ ሉቃ. 12:30-40፤ የሃ. ያፔዳ 3:3። 16:16 16:16 2ካኣቶ. ማ 23:29፤ ዛካ. 12:11።
16:18 16:18 የሃ. ያፔዳ 8:5፤ 11:13፤ 19። 16:19 16:19 ዓሲ. 51:17። 16:20 16:20 የሃ. ያፔዳ 6:14። 16:21
16:21 ኬሲ. ማፃ 9:23፤ የሃ. ያፔዳ 11:19። 17:1 17:1 ዓር. 51:13። 17:2 17:2 ዓሲ. 23:17፤ ዓር. 51:7። 17:3
17:3 የሃ. ያፔዳ 13:1።

ዲኢካ ጫሺ ዑያይዳ ቢያ ፃኦፕንቴ ዓኣ፡ ለንካይ ቶኦከና ታጾ ጉራኒና ዓኣ፡ ዘቄ ቦፖሰኬያኮ ዑፃ ዴዒ ዓኣ ፔቴ ለኣሊ ታ ዴንቄ። 4 ለኣሊላ ጮልዔ ዲንኪ ማኣዖና ዘቄ ማኣዖና ማይንቴ ዓኣኔ፤ ጊንሣ ዋርቄና ዴማ ዴማ ማዘጾ ሹጮና ፓልሚንቴ ዓኣኔ፤ ኩጮይዳ ሃሣ ዒዛ ሻኣካ ባኣዚና ዒዘኮ ፑርቶ ሱኡኮ ማዶና ኩሜያ፡ ዋርቄና ኮሺንቴ ዑሺ ዓንጊ ዔኪ ዓኣኔ። 5 ዒዘኮ ባሊቶይዳ፡- «ዘኣዛ ኮኣማ ዓሶና ዓጮይዳ ፑርቶ፡ ዒኢቴ ማዶናኮ ዒንዶ ማዔ ዴኤፖ ካታሜሎ ባብሎኔ» ጌይንታያ ዓኣሺንታያ፡ ዔርቱዋ ሱንሣ ፃኦፕንቴ ዓኣኔ። 6 ዬና ለኣሊላ ያኦሲም ዴማዴ ዓሶኮ ሱጉያና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዘሎ ማርካዳ ዓሶኮ ሱጉያና ማሣንቴ ዓኣንቴ ታ ዘጌኔ፤ ታ ዒዛ ዴንቃያ ማርጌና ዲቃቴ ሄርሼኔ። 7 ኪኢታንቻሣ ጋዓንቴ ታኣም፡- «ዓይጎር ኔ ዲቃቴ ሄርሻይ? ለኣሊሎና ዒዛ ዴዒ ዓኣ፡ ለንካዋ ቶኦከና ታጾ ጉራኒና ዓኣ ቦሣሣናኮ ዓኣሺንታያ ማዔ ዔርቱዋ ባኮ ታ ኔኤም ጋፒሲ ኬኤ ዘንዳኔ፤ 8 ኔኤኒ ዘጌ ቦሣሣ ቤርታ ዓኣያኬ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ባኣሲ፤ ሃጊ ዴኤፖ፡ ዒጊቻ ዔቶይዳፓ ኬሰኪ ባይቆር ዓኣዳንዳኔ፤ ዒማና ሳዓ ማዢንቴማፓ ዓርቃያ ሱንፃ ናንጎ ማፃኣፖይዳ ፃኦፕንቴባኣያ፡ ሳፖይዳ ናንጋ ዓሳ፡ ቦሣሣ ቤርታ ዓኣያ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ባኣያ ጊንፃፓ ሙካንዳያታሣ ዘጋፖ ዲቃቴ ሄርሻንዳኔ።»

9 «ዔሪ ማላ ዒኔና ዓኣያ ማዓኒ ኮይሳሣ ዒማናኬ፤ ለኣሊላ ዴዒ ዓኣ ቶኦኮንሣ ለንካይ ዴካኬ፤ 10 ዔያታ ለንካይ ካኣቶኬ፤ ዔያቶይዳፓ ዴንጋሣ ሎኦሜኔ፤ ፔቴሣ ሃሣ ዓኣኔ፤ ባጋሣ ጋዓንቴ ሃጊ ሙኪባኣሲ፤ ዒ ሙካፖ ካኣታዲ ዴዓኒ ኮይሳሣ ዴካ ዋይር ሌሊኬ። 11 ቤርታ ዓኣያ፡ ሃሣባኣ ቦሣሣ ሳላሳ ካኣታሣኬ፤ ዒዚ ለንካዋ ካኣቶንሣፓ ፔቴሣኬ፤ ዒዚያ ባይቆር ዓኣዳኔ።»

12 «ኔኤኒ ዘጌ ታጾ ጉራና ሃጊ ካኣታዲባኣ፡ ታጾ ካኣቶኬ፤ ጋዓንቴ ኮሺ ዴካ ዋይ ቦሣሣና ዋላ ካኣታዳንዳ ቢታንቶ ዔያታ ዴንቃንዳኔ። 13 ዬንሣ ካኣቶንሣኪ ማሊፃ ፔቴኬ፤ ዔያታ ፔኤኮ ዋልቆና ቢታንቶና ቦሣሣም ዒንጋንዳኔ፤ 14 ዬያታ ማራዓሣና ዋላ ያልታንዳኔ፤ ጋዓንቴ ማራዓሣ ጎዳቶኮ ጎዳ ሃሣ ካኣቶኮዋ ካኣቲ ማዔሣር ያሎና ዔያቶ ባሻንዳኔ፤ ዒዛና ዋላ ዓኣ፡ ዔኤሊንቴዘንሣንታ ዴኦሪንቴዘንሣንታ ሃሣ ጉሙርቁንታዘንሣንታ ያሎና ባሻያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ሃሣ ኪኢታንቻሣ ታኣም፡- «ዘኣዛ ኮኣማ ለኣሊላ ዴዒ ዓኣንቴ ኔ ዘጌ ዋኣፃ ዴማ ዴማ ዜርሣ፡ ቶኦኪ፡ ዴሬ ሃሣ ዴማ ሙኡቸ፤ ጌሰታ ዲቢ ዓሲኬ፤ 16 ቦሣሣና ኔ ዘጌ ታጾ ጉራኖንሣና ዬኖ ዘኣዛ ኮኣማ ለኣሊሎ ዒዲ፡ ጉሪ ካሎ ዒዛ ባይሳንዳኔ፤ ዒዘኮ ዓሸኮዋ ሙዒ፡ ታሚና ዒዛ ዔያታ ሚቻንዳኔ። 17 ያኦሲ ፔኤኮ ማሊፃ ዔያታ ኩንሣንዳጉዲ ዬያ ዔያቶ ዒኖይዳ ጌሣኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኦሲ ቃኣላ ማዲንቴ ኩማንዳያ ሄላንዳኣና

ዔያታ ፔቴ ማሊሣና ዋላ ጊኢጊ፡ ዔያቶኮ ካኣቱዋ ቢታንቶ ቦሣሣም ዒንጋንዳጉዲኬ።

18 «ዬና ኔ ዘጌ ለኣሊላ ዓጮ ካኣቶ ዑፃ ካኣታዳንዳ፡ ዴኤፖ ካታሜሎኬ» ጌዔኔ።

18

ባብሎኔ ካታሞኮ ሎኦሚፖ

1 ዬካፓ ሃሣ ዴኤፒ ቢታንቶ ዓኣ፡ ሜሌ ኪኢታንቻሰኬይ ጫሪንጫፓ ኬዳንዳቴ ታ ዘጌኔ፤ ዒዘኮ ቦንቾ ፖፖ ሺኤሪፃፓ ዔቄያና ሳዓ ፖዔኔ፤ 2 ዒዚ ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ዴኤፖ፡ ባብሎኔ ካታሜላ ሎኦሚኔ! ሎኦሚኔ! ፃላሄኮዋ ናንጊ ቤሲ ማዔኔ! ሃሣ ፑርቶ ዓያኖኮዋ ዋይሣ ቤሲ ማዔኔ፤ ፑርታ ሃሣ ሻኣካያ ማዔ፡ ካፖኮ ቢያ ዋይሣ ቤሲ ማዔኔ። 3 ዴራ ቢያ ዒዘኮ ፑርቶ ሱኡኮ ማዶ ዑኩ ዑሽኬኔ፤ ዓጮ ካኣታ ዒዛና ዋላ ዘኣዛ ኮኣሜኔ፤ ሃሣ ዓጮይዳ ኮርሞ ኮርማ ዓሳኣ ዑሣ ዓኣዴ ዒዛ ሳኣ ናንጊም ጊኢጋያታሣር ያርጎጮኔ»

ጌዒ ዒላቴኔ። 4 ሃሣ ሜሌ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ፡- «ታ ዴሬዮቴ! ዒዛ ማዳ ጎሞ ዒንሣ ማዲዋጉዲ ዒዘም ዓጎና ባይሲንቶና ዒንሣያ ባይቁዋጉዲ፤ ዒዘይዳፓ ኬሰኩዋቴ።

5 ዓይጎር ጌዔቴ ጎማ ዒዘኮ ኩሊንቲ ጫሪንጫ ሄሌሣር ያኦሲ ዒዘኮ ፑርቱም ጳቁሣሣርኬ። 6 ዒዛ ዒንጌማጉዲ ማሃ ዒንጉዋቴ፤ ዒዛ ማዴ ማዶኮዋ ጳንጮ ዒዘም ማሁዋቴ፤ ዒዛ ሲኢሪ ዒንጌ ዑኩ፡ ጳንጮ ማሃ ሲኢሪ ዒዘም ዒንጉዋቴ።

7 ዒዛ ፔና ቦንቹሲ ሳኣ ናንጊም ጊኢጋያ ማሃማጉዲ ዒዘ ሜታሲ ያዩሱዋቴ፤ ዒዛ ፔኤኮ ዒኖና፡- «ታኣኒ ካኣቲ ማዒ ዴዔኔ፤ ዓኒ ታኣኮ ሃይቄያቴዋሴ፤ ፔቴታያ ያዩያ ታ ያዩዋሴ»

ጌዒ ጌዒ ሄርሺንታኔ። 8 ዬያር ዒዘም ዓጎና ባይሲንታ ፔቴ ኬሊ ዒዘ ሄላንዳኔ፤ ሃይቢና ያዩሣና ናይዚና ዒዘ ሄላንዳኔ፤ ዒዘይዳ ዋጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሣ ዴኤፒ ማዔሣር ታሚና ዒዘ ሚቸንታንዳኔ»

ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ። 9 ዒዛና ዋላ ዘኣዛ ኮኣሚ፡ ጊኢጋ ናንጊ ናንጌ፡ ሳፖ ካኣታ ዒዘ ሚቸንታ ዋይና ኬሰካ ጩቦ ዘጊ ዒዘር ዒላቲ ዒላቲ ዬኤካንዳኔ። 10 ዔያታ ዒዘይዳ ሄሌ ማታሣ ዘጎ ዒጊጩ፡ ሃኬ ዔቄ፡ «ኔኤኒ ሃና ዴኤፖ ካታሜሌ!

17:4 17:4 ዔር. 51:7። 17:8 17:8 ዳኣኔ. 7:7፤ የሃ. ያፔዳ 11:7፤ ዓይኑ. 69:28። 17:12 17:12 ዳኣኔ. 7:24። 18:2 18:2 ዒሲ. 13:21፤ 21:9፤ ዔር. 50:39፤ 51:8፤ የሃ. ያፔዳ 14:8። 18:3 18:3 ዒሲ. 23:17፤ ዔር. 51:7። 18:4 18:4 ዒሲ. 48:20፤ ዔር. 50:8፤ 51:6፤ 45። 18:5 18:5 ማኪ. ማፃ 18:20-21፤ ዔር. 51:9። 18:6 18:6 ዓይኑ. 137:8፤ ዔር. 50:29። 18:10 18:10 ሂዚ. 26:16-17።

ኔኤኒ ሃና ፑኡፒ ማዕፍ፣ ባብሎኔ!
ፑርቶ ዋጋ ኔ ጊዳ ዑኩና ሙኬህረር
ባዴዔ ኔና! ባዴዔ ኔና!»

ጋዓንዳኔ።

11 ዔያቶኮ ዋኦ ያላሚላ ጫኦ ባኮ ሃካፓ ሴካ ሻንቃ ዓሲ ባኦህረር፣ ሳይይዳ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዒዛ ዘሎ ዩኤኪ ያያንዳኔ፤ 12 ዔያታ ዋኦ ያላሚላይዳ ጫኦ ባካ፡- ፑርቱ፣ ቢራ ዓንገ፣ ቦንቸንታ ሹቸ፣ ሚዛጸ ሹቸ፣ ቦኦ ሻኦዛ ዓፒላ፣ ጮልዔ ዲንኪ ማኦ፣ ሱኡፔ ዓፒላ፣ ዘቄ ዓፒላ፣ ቃራ ሳውቃ ዲማ ዲማ ሚህ፣ ዳርሲ ዓቸንታ ሚርጌ ሚኢሹ ዔካ ሚህንታ ሞኦና ዓንገንታ ማሌ ዓንገንታ ቦኦ ሚዛጸ ሹጮንታይዳፓ ኮሺንቱ ባካ ቢያ፣ 13 ሳውቃ ሚህ ቁኤራ፣ ዲማ ዲማ ሳውቃ ዳኤሻ፣ ካርቤ፣ ቲሺ፣ ዑንጃ፣ ዎይና ዑዣ፣ ሪማቶ ዛይታ፣ ሺኢቸ ዳኢሊ፣ ዛርጌ፣ ባይ፣ ማራይ፣ ፓራ፣ ሳርጌላ ያይታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓይሎ ማዕፍ ዓሳንታ ያሎና ዲዒ ዔኮና ዓሳንታኩ። 14 ዩንህ ኮርሞ ኮርማዘንህ፡- «ኔኤኒ ናሽካ ኮዣ ባካ ቢያ ኔ ጊዳፓ ቤቲ፣ ዴንዴኔ፤ ኔኤኮ ያርጎቹሞና ፓልሞና ቢያ ባይቄኔ፤ ማይ ዩይ ባካ ኔኤም ገንህ ጴዳባኔ» ዒዛም ጋዓኔ። 15 ዩያ ባኮ ዒዛይዳፓ ሻንቄ ኮርማ ያርጎጮ፣ ኮርማ ዓሳ ዒዛይዳ ሄሌ ሜቶ ዒጊጪህና ሃኬ ዒዛኮ ዔቃንዳኔ፤ ሃሃ ዔያታ ዒዛ ዘሎ ዩኤኪ ዩኤኪ ያያንዳኔ፤ 16 ዑኡዘዋ ዔያታ ዳጊዲ፡- «ሻኦዣ ዓፒሎንታ ዲንኮ ዘቄ ዓፒሎንታ ማይንታዘ ፑርቆና ሚዛጸ ሹጮና ፓልሚንቲዘ ዳኤፖ፣ ካታሚሎ ባብሎኔም ባዴዔ!

17 ዩይ ቆላ ቢያ ኔጉዋዎ ኔኤኮ ባይቄባይ!»
ጋዓንዳኔ።
ዋኦ ያላሚሎኮ ሱኡጋ ቢያ፣ ዋኦ ያላሚሎ ቶጊ ዓኦዳ ዓሳ ቢያ፣ ዋኦ ያላሚሎይዳ ማዳ ዓሳንታ ባዘ ዑዎ ሃንቲ ሃንቲ ኮርማ ዓሳ ቢያ ዒዛኮ ሃኬ ዔቃንዳኔ፤ 18 ዒዛ ሚቸንታኦና ኬሰካ ጩቦ ዛጋዎ፡- «ሃና ዳኤፖ ካታሚሎጉዴያ ማሌ ካታማ ዋካዳይ?» ጌይ ጌይ ዔያታ ዒላቲኔ። 19 ሃሃ ዔያታ ፔኤኮ ቶኦካ ሲላሊ ዋሂ፣ ያዩ ዩኤኪ ዩኤኪ፡- «ባዘይዳ ዋኦ ያላሚላ ዓኦ ዓሳ ቢያ ዒዛ ቆሎና ያርጎጮ ዓሳ ዳኤፖ ካታሚላ ዑኩና፣ ኔጉዋዎ ባይቄህረር ባዴዔ! ባዴዔ!

20 ጫሪንቸዮ! ዒዛ ባይቄህረር ዋዛዳ፤ ዒንህ ያኦሲም ዲማዳዘንህና ያኦሲ ማዳም ዳከንቲዘንህሃዮ ሃሃ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንህሃዮ ዋዛዳዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ፡- ያኦሲ ዒንህዳ ዒዛ ሄሊሴ ሜቶር ጌዒ ዒዘ ፑርታና ዋጌኔ» ጌይ ጌይ ዒላቲኔ።

21 ዩካፓ ሃሃ ፔቲ ዳኤፒ ከኢታንቻሰኬይ ፑኡፒ ዋንህ ሹቸጉዴ ሹቸ ዔኪ ባዘይዳ ኬኤራዎ፡-

«ዳኤፖ ካታሚላ፣ ባብሎኔ ሃኦዲዲ ዋልቄና ኬኤሪንታንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ዒዛ ጴዳባኔ፤

22 ጎኡሎ ፑርቃ ዓሳንታ ዓይኑሞ ዓይናዳ ዓሳ ዑኡዛ

ሹሉንጎንታ ዛያህንታ ፑርቃ ዓሳ ዑኡዛ ላሚ ኔ ጊዳ ማይ ዋይዘንታዓኬ፤

ዲማ ዲማ ባኦዚ ሃኦማቶና ማዳ ዓይጎ ዓሲያ ሃይፓ ሴካ ኔ ጊዳ ጴዳባኔ፤

ዋንህ ዋዲንታያኦ ማይ ኔ ጊዳ ዋይዘንታዓኬ።

23 ፖዓ፣ ፖዒያ ኔ ጊዳ ሃይፓ ሴካ ፖዓዓኬ፤

ዔፒ ሃይሴያ ሃይፓ ሴካ ኔ ጊዳ ዋይዘንታዓኬ።

ኔ ዓጮኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዓጮ ቢያይዳ ዔርቲ ዳኤፖ ዓሳኬ፤

ኔኤኮ ማርሻና ዓሳ ቢያ ኔ ዳቢሹኔ።

24 ዒዘይዳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንህንታ ያኦሲም ዲማዳዘንህንታ

ሳይይዳ ዋዲንቲ ዓሳኮዋ ቢያ ሱጉዳ ዳዴኔ» ጌዔኔ።

19

1 ዩካፓ ሚርጌ ዓሲ ዑኡሲ ማላ፣ ዳኤፒ ዑኡሲ ጫሪንጮይዳ፡-

«ያኦሲም ጋላታ! ዳቄሺህና ቦንቸና ሃሃ ዋልቄያ ኑ ያኦዛህረር ማዕፍኔ፤

2 ዒዚ ዋጋ ዋጊያ ጎኔ፤ ሃሃ ፒዜኬ። ዘኦዛ ኮኦሚያና ሳዎ ዒኢሴ ዘኦዛ ኮኦማ ዳኤፔሎ ፑርታና ዒ ዋጌኔ፤

ዒዘ ፑርታና ዋጊያና ዒዘም ማዳ ዓሳኮ ሱጉዶ ማሄኔ፤

3 ላሚ ሃሃ ያኦሲም ጋላታ! ዒዘይዳፓ ጩባ ናንገና ጩቢ ጩቢ ኬሰካኔ»

ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዘኔ።

4 ዒማና ላማታሚ ያይዳ ጋርቻንህና ያይዳ ባኮንህ ካኦቱሞ ያይታ ዳዒ ዓኦ፣ ያኦዛህሞ ባሊቶና ሳዎ ባንህ ሂርኪ ጌይ፡-

«ዓኦሚን፤ ያኦሲም ጋላታ!» ጌዒ ጌዒ ዘጌኔ።

ማራዒህኮ ዔፖ ሙዎ

5 ዩካፓ፡- «ዒዛ ዒጊጪ፣ ዒዘም ማዳ ዳኮንታ ዳኤፖንታ ቢያ ኑ ያኦዛህ ጋላቱዋቲ!»

ጋዓ ዑኡሲ ካኦቱሞ ያይታ ዓኦ ቤዛፓ ዋይዘንቲኔ።

6 ሃሃ ገንህ ሚርጌ ዓሲ ዑኡሲ፣ ዳኤፒ ዋታ ዋርዚ ዋኦህና ዳኤፒ ጉጉንህ ዑኡሲ ማላ ዑኡሲ፡-

«ቢያ ባኦዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዕፍ ያኦዛህ ካኦታዳህረር ጋላቱዋቲ!

18:11 18:11 ሂዚ. 27:31-36። 18:13 18:13 ሂዚ. 27:12፤ 13፤ 22። 18:15 18:15 ሂዚ. 27:31፤ 36። 18:17 18:17 ዒሲ. 23:14፤ ሂዚ. 27:26-30። 18:18 18:18 ሂዚ. 27:32። 18:19 18:19 ሂዚ. 27:30-34። 18:20 18:20 ላሚ. ዋማ 32:43፤ ዔር. 51:48። 18:21 18:21 ዔር. 51:63-64፤ ሂዚ. 26:21። 18:22 18:22 ሂዚ. 26:13፤ ዒሲ. 24:8። 18:23 18:23 ዔር. 7:34፤ 25:10። 18:24 18:24 ዔር. 51:49። 19:2 19:2 ላሚ. ዋማ 32:43፤ 2ካኦቶ. ማ 9:7። 19:3 19:3 ዒሲ. 34:10። 19:5 19:5 ዓይኑ. 115:13። 19:6 19:6 ሂዚ. 1:24፤ ዓይኑ. 93:1፤ 97:1፤ 99:1።

7 ማራዳሚኮ ዔጋ ሄሌሢር
 ዔዛኮ ሀ-ኡቴላ ገኢጊንቴሢር
 ዋዛ ኑም ማዎንጎ፣ ኑ ዋዛጅም፤
 ቦንቹያ ዔዛ ኑ ቦንቹም።
 8 ዓአፒዳ ዱካያ፣ ጌኤሺ ማዔ
 ሻአዛ፣ ዓፒላ ማይንታንዳጉዲ ዔዛም
 ዔንጊንቴኔ፤

ዩይ ቦኦሬ ሻአዛ፣ ዓፒላ ያኦሲም ዲማዳ ዓሶኮ
 ዲሉም ማዶኬ» ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ።

9 ኪኢታንቻሢ ሃሃ፡- « ማራዳሚኮ ዔጋ ስምዎም ዔኤሊንቴ ዓሳ ባሊቲና ዓአያኬ» ጌይ ያኦቴ» ታአም ጌዔኔ፤ ሄሊሶ ሃሃ፡- «ሃይ ያኦሲኮ ጎኔ ቃኦላኬ» ጌዔኔ።

10 ታኦኒ ዩያ ኪኢታንቻሢም ዚጋኒ ዔዛ ቶኮ ዳማ ባሊቶና ሂርኪ ጋዓዛ፣ ዔዚ ጋዓንቴ፡- «ሃሼ! ሃያይዲግ! ታኦኒያ ኔናንታ ዩሱሴ ዛሎ ማርካዳ ዔሸሃሢንታ ዋላ ማማዳያኬ፤ ያኦሲም ዚጋ።

«ዩሱሴ ፔጋሲ ዳዌ ጎኑማ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዳንጎና ኬኤዛ ዓያኖኬ» ጌዔኔ።

ቦኦሬ ፓራሢ ቶጊ ዓአ ዓሢ

11 ዩካፓ ጫሪንጫ ቡሊንቴም፣ ዔኢካ ቦኦሬ ፓር ታ ዳንቄኔ፤ ፓራሢ ቶጊሢ፡- «ጉሙርቂንታያ ሃሃ ጎኔ ዓሲ» ጌይንታያኬ፤ ዔዚ ዲሉምና ዋጋያ ሃሃ ያልታያኬ። 12 ዓአፓ ዔዛኮ ዔኤታ ታሚ ማላኔ፤ ሃሃ ዔዛኮ ቶኦኮይዳ ቦንቹር ዓሳ ባካ ሚርጌ ዓጊንቴ ዓአኔ፤ ዔዛይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ያኦኒያ ዔራዋያ፣ ያኦፒንቴ ሱንሢ ዔዛይዳ ዓአኔ፤

13 ዔዚ ሱጉሢ ሄሊ ፑርቲሴ ማኦያ ማይንቴ ዓአኔ፤ ዔዛኮ ሱንግ «ያኦሲ ቃኦላ» ጌይንታያኬ።

14 ዔማና ቦኦሬ ፓር ቶጊ፣ ቦኦሬ ጌኤሺ ዓፒላ ማይንቴ፣ ጫሪንጫ ዓአ ያሎ ዓሳ ዔዛ ጊንያ ዓአዳኔ፤ 15 ሚሊ ዳር ያሊ ባሻንዳ ዓጩ፣ ጩንቻ ዓፓር ዔዛኮ ዳንጋፓ ኬሰኬኔ፤ ዔዚ ሚጫንቴዋያ ሄርቂ ዔያቶ ዋይሃንዳኔ፤ ሃሃ ዔዚ ቢያ ባኦዚ ዳንዳዓ ያኦዛሢኮ ዳኔግ ዳንጎና ዋይሮ ሄርቂ ጩኦጶ ቤዛ ዋይሮ ሄርቃንዳኔ፤ 16 ዔዛኮ ማኦላሢና ጉባዘናይዳ፡- «ካኦቶኮ ካኦቲ፣ ጎዳቶኮ ጎዳ» ጋዓ ሱንሢ ያኦፒንቴ ዓአኔ።

17 ዩካፓ ሃሃ ፔቲ ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ዓሶ ዑፃ ዔቂ ዓአንቴ ታ ዛጌኔ፤ ዔዚ ጫሪንጫይዳ ባራና ካግም ዳኤፒ ዑኡሲና፡- «ያኦሲ ጊኢጊሹ፣ ዳኤግ ሙዎ ሙዓኒ ቡኪንቴዋቲ፤ 18 ዔንሢ ቡኪንታሢ ካኦቶ ዓሸኮ፣ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሶ ዓሸኮ፣ ያሎ ያላ ደደ ዓሶ ዓሸኮ፣ ፓራሢ ቶጊ ያላ ዓሶና ፓራሢና ዓሸኮ፣ ዋይሢ ዓሶና ደማ ማዔ ዋርቃ ዓሶናኮ ዓሸኮ፣ ዳኮ ዓሶና ዳኤግ ዓሶና ዓሸኮ፤ ዩያጉዲ ዓሲ ቢያኮ ዓሸኮ ሙዓኒኬ» ጌይ ዔላቲኔ።

19 ሃሃ ቦዓሢንታ ሳያ ካኦቶንታ ፔኤኮ ያላ ዓሶና ዋላ ቦኦሬ ፓራሢ ቶጊሢ ዔዛኮ ያላ ዓሶና ያልታኒ ቡኪንቴ ዓአንቴ ታ ዛጌኔ፤ 20 ጋዓንቴ ቦዓሢ ዓዲንቴኔ፤ ሃሃ ዔዛና ዋላ ዔዛ ቤርታ ዲማ ዲማ ዓኪ ባኦዚ ማዳ፣ ሉኡዙሞና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢያ ዓዲንቴኔ፤ ዔዚ ቦዓሢ ማላቶ ዔኪ ዓአዘንሢና ዩያም ዚጋዘንሢ ዲማ ዲማ

ዓኪ ባኦዚ ማዳ ዳዋሢና ዳቢሻኔ፤ ዔማና ዩንሢ ለምዎንሢ ሸምፔና ዓአ ጎይሢ ዓአንቴ ዔኤታ ታም ባዘይዳ ዓጊንቴኔ። 21 ዓቴዘንሢ ሃሃ ቦኦሬ ፓራሢ ቶጊ ዓሢኮ ዳንጋፓ ኬሰካ፣ ጩንቻ ዓፓር ዋዳኔ፤ ዔማና ካፓ ቢያ ዓሸኮ ዔያቶኮ ሙይ ሚሸኬኔ።

20

ሸዮ ለዎ ካኦታዳንዶ ካኦቲም

1 ዩካፓ ሃሃ ዳኤግ፣ ዔጊቻ ዔቶ ካር ቡሎ ቁልፔና ዳኤፒ ካኒ ቢራታና ዔኪ ዓአ፣ ኪኢታንቻሰኬይ ጫሪንጫፓ ኬዳንቴ ታ ዛጌኔ፤

2 ዔዚ ዳኤግ ሸኦዛሢ ዳርቂ ሸዮ ለዎ ቲኬኔ፤ ዩይ ዳኤግ ሸኦዛሢ ዳርቂ ሸዮ ለዎ ቲኬኔ፤ 3 ዩይ ሸዮ ለዎ ጋፓንዳያ ሄላንዳኦና ማይ ዳር ዳቢሸዋጉዲ ያኦሲኮ ኪኢታንቻሢ ዔዛ ዳኤግ ዔጊቻ ዔታ ዓጊ፣ ካር ያኦኒያ ቡሉዋጉዲ ዔርዘ ማላቶና ዓይሢኔ፤ ጋዓንቴ ዩካፓ ዳካ ዋዴም ዔ ቡሊንታንዳያ ኮይሳኔ።

4 ዩካፓ ካኦታ ዳዓ ሚርጌ ያይታ ታ ዳንቄኔ፤ ዩና ያይቶይዳ ዋጌ ዋጋኒ ቢታንቶ ዔንጊንቴ ዓሲ ዳዒ ዳዒ ዓአንቴ ታ ዛጌኔ፤ ሃሃ ዩሱሴ ዛሎና ያኦሲ ቃኦሎ ኬኤዜሢ ዛሎናር ጩንቻ ዓፓርና ዋዳና ዓሶኮ ሸምፓሢ ታ ዳንቄኔ፤ ዔያታ ቦዓሢና ዔዛኮ ማላቶም ዚጊባኦያ ሃሃ ዩያ ማላቶ ባሊታ ማዔቲያ ኩጫ ጌሢባኦ ዓሶኬ፤ ዔያታ ሃይባፓ ዔቂ ኪሪሰቶሴና ዋላ ሸዮ ለዎ ካኦታዳንዳኔ። 5 ዓቲ ሃይቂ ዓሳ ጋዓንቴ ዩይ ሸዮ ለዎ ጋፓንዳያ ሄላንዳኦና ሃይባፓ ዔቂባኦሴ። ዩና ቤርታሳ ሃይባፓ ዔቂዎኬ። 6 ቤርታሳ ሃይባፓ ዔቂዎ ዔቂዘንሢኮ ዓንጅ ዋዛ ዓአያ፣ ሃሃ ያኦሲማኦ ዔያታ ዲማዳያኬ፤ ለምዓሳ ሃይባ ዔያቶ ዋኦታንዳ ባኦዚያ ባኦሴ፤ ዔያታ ያኦሲና ኪሪሰቶሴናኮ ማዳ ቂኤሶ ማዒ፣ ኪሪሰቶሴና ዋላ ሸዮ ለዎ ካኦታዳንዳኔ።

ፃላሄኮ ያሎና ባሸንቴያ

7 ዩና ሸዮ ለዎ ጋፓሢኮ ጊንፃ ፃላሄ ቲኡዛፓ ቡሊንታንዳኔ፤ 8 ዩካፓ ዔ ዓጮ ቢያይዳ ዓአ፣ ጎኦጌና ማኦጎኦጌ ጌይንታ ዳር ዳቢሸ ያልዚርዋ ዔያቶ ዔኪ ኬሰካንዳኔ፤ ዩና ዳርኮ ፓይዳ ባዘ ዓጫ ዓአ ማኦሻሎጉዲኬ። 9 ዔያታ ዓጮ ቢያ ኬሰኪ ዳንዳያ ያኦሲም ዲማዳ ዓሳ ናንጋ ጉርድና ዔዚ ናሽካ ካታሜሎዋ ማንጌኔ፤ ጋዓንቴ ጫሪንጫፓ ታሚ ኬዲ ዔያቶ ሙዔኔ። 10 ዔያቶ ዳቢሸ ፃላሄና ቦዓሢና ሃሃ ሉኡዙሞና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛያ ማላሢ ዓአ ቤዘ፣ ያኤሎ ኬሰኪ ዔኤታ ታም ባዘይዳ ዔያታ ዓጊንቴኔ፤ ዔኢካ ዔያታ ዋንቶንታ ሮኦርንታ ናንጊና ጋፑዋ ሜቶ ናንጊ ናንጋንዳኔ።

ጋፒንፃ ዋሳ

11 ዩካፓ ቦኦሬ፣ ዳኤፒ፣ ካኦቲም ያይታና ዩያ ያይቶይዳ ዳዒ ዓአ ዓሲ ታ ዳንቄኔ፤ ዔማና ሳያና ጫሪንጫና ዔዛ ቤርታፓ ዓአሸንቴኔ፤ ቤሲያ

19:9 19:9 ማቲ. 22:2-3። 19:11 19:11 ሂዚ. 1:1፤ ዓይኑ. 96:13፤ ዔሲ. 11:4። 19:12 19:12 ዳኦኔ. 10:6። 19:15 19:15 ዓይኑ. 2:9፤ ዔሲ. 63:3፤ ዓይኑ. 3:13፤ የሃ. ያፒዳ 14:20። 19:18 19:18 ሂዚ. 39:17-20። 19:20 19:20 የሃ. ያፒዳ 13:1-18። 20:2 20:2 ማኪ. ማፃ 3:1። 20:4 20:4 ዳኦኔ. 7:9፤ 22። 20:8 20:8 ሂዚ. 7:2፤ 38:2፤ 9፤ 15።

ዔያቶኮ ጸደባኣሴ፤ 12 ዴኤፖንታ ዳኮንታ ማዔ፡ ሃይቄ ዓሳ ካኣቱሞ ያይቶ ቤርታ ዔቄ ዓኣንቲ ታ ዛጌ፤ ዒማና ማፃኣፔ ቡሊንቴ፤ ማሌ ናንጊ ማፃኣፔ ማዔ፡ ማፃኣፔ ቡሊንቴ፤ ሃይቄ ዓሳ ዒማና ማፃኣፔ ዓኣ፤ ፔኤኮ ማዳ ጎይቶ ሃይቄ፤ 13 ባዘይዳ ጌሊ ሙይንቲ ሃይቄ ዓሳ ባዘ ኬሲ ዒንጌ፤ ሃይቄ ዓሳ ናንጋ ቤዘንታ ዔያቶ ኮይላ ዓኣ ሃይቄ ዓሳ ኬሲ ኬሲ ዒንጌ፤ ዩያይዳ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔኤኮ ማዳ ጎይቶ ሃይቄ፤ 14 ዩካፓ ሃይቄ ዓሳ ናንጋ ቤዘንታ ታሞ ባዘይዳ ዓገንቴ፤ ዩይ ታሞ ባዘ ለምዓሳ ሃይቄ፤ 15 ሱንፃ ናንጎ ማፃኣፔ ዓኣ፤ ጸደባኣሴ ሲያ ታሞ ባዘይዳ ዓገንቴ።

21

ዓከ ጫሪንቲና ዓከ ሳዓና

1 ዩካፓ ዓከ ጫሪንቲና ዓከ ሳዓና ታ ዛጌ፤ ወይቲ ጌዔቲ ቤርታኣ ጫሪንቲና ቤርታኣ ሳዓና ባይቄሣርኬ፤ ባዘይዳ ባኣያ ማዔ። 2 ያኦሲም ደማዳ ካታሚላ፡ ዓከ ዩሩሳላሚ ዓከም ሎዒ፤ ፓልሚ፡ ጌኢጊንቴያ ማዒ ያኦሲ ኮይሎ ጫሪንቲና ኮይንቲ ታ ዛጌ፤ 3 ካኣቱሞ ያይታ ዓኣ ቤዘ፡- «ያኦሲኮ ወይቶ ቤዘ ዓሳ ባኣካኬ፤ ዒዚያ ዔያቶና ዋላ ናንጋንዳ፤ ዔያታ ዒዛ ዓሳ ማዓንዳ፤ ያኦሲ ፔ ቶኦኪና ዔያቶና ዋላ ማዓንዳ፤ ያኣዛሢያ ዔያቶኮ ዒዛ ማዓንዳ፤ 4 ሃሣ ዓቢያ ቢያ ዔያቶኮ ዓኣ፤ ታሞ ዔያቶኮ ሃይቄ ማዔ፤ ዩይቲ ማዔ፤ ማዔ ዔያቶኮ ባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ቤርታኣ ባካ ቢያ ዓኣዳ።» ዴኤፔ ዑኩሲና ጋዓንቲ ታ ዋይዘ።

5 ዒማና ካኣቱሞ ያይቶይዳ ዴዔሢ፡- «ዓካሪ፡ ታ ቢያ ባኮ ዓካሳንዳ።» ጌዔ፤ ዩካፓ ሃሣ፡- «ሃይ ቃኣላ ጉሙርቁንታያ፤ ጊንሣ ጎኔ ማዔሣር ፃኣ፤» ታኣም ጌዔ። 6 ሃሣ ዒዚ፡- «ዓካሪ ቢያ ባካ ጋፔ! ዔኤቢኮ ቢያ ዓርቃሣና ጋፒሳሣና ታናኬ፤ ዴኤቢንቴሣም ናንጎ ዋኣይዳ፤ ጠጎ ባኣዚ ባኣንቲ፡ ጉሪ ታ ዒንጋንዳ፤ 7 ያሎና ባሺሣ ዩያ ቢያ ዴንቃንዳ፤ ታ ዒዛኮ ያኦሲ ማዓንዳ፤ ዒ ታኣኮ ናዖ ማዓንዳ፤ 8 ጋዓንቲ ዒጊጫ ዓሳ፡ ጉሙርቁዓ ዓሳ፡ ዒኣቲያ ማዔ ፑርቶ ዓሳ፡ ዓሳ ዋዳ ዓሳ፡ ማቾ ሃሣ ዓከ ማዒባኣና ላሃ ዓሳ፡ ማርሻ ማርሻ ዓሳ፡ ማሌ ያኣዘ ካኣሽካ ዓሳንታ ሉኡቃ ዓሳንታኮ ቢያ ዔያታ ጌላንዳ ቤዘ ዒኢሊ ኬሲከ ዔኤታ ታሞ ባዘይዳ፤ ዩይያ፡- ለምዓሳ ሃይቄ።» ታኣም ጌዔ።

ዓከ ዩሩሳላሚ

9 ጋፒንሣ ማዔ፡ ባይዛ ባኮ ላንካዎንሣ ኩንሃና ላንካዎ ዑዙ ዓንጎ ዔከ ዓኣ ላንካዎ ከኢታንቾንሣዳ፤ ፔቲሣ ታ ኮይላ ሙካዖ፡- «ማራዓሣኮ ማቾ ማዓ፡ ዑኡቲሎ ታ ኔና ዳዋንዳ።» ጌዔ። 10 ዓያና ጌኤሺ ማላሣ ጋር ታኣከ ጌሊ ዓኣንቲ ዒዚ ፔቲ፡ ዴኤፔ ዴካ ታና ዔከ

ዓኣዳዖ ያኦሲም ደማዳ፡ ዩሩሳላሚ ካታሚላ ያኦሲ ኮይሎ፡ ጫሪንቲና ኮይያ ታና ዳዊ፤ 11 ያኦሲኮ ቦንቾ ዒዛም ፖዓ፤ ዒዛኮ ፖዓ ሚርጌና ሚዛጳያ ማዔ፡ ዒያሰጺዳ ጌይንታ ሹጮጉዲ ኮሺ ፖዓ፤ ሃሣ ጌኤሺ ለማሌኤሽጉዲ ፖዓ፤ 12 ታዳ ለምዖ ጌሎ ካራ ዓኣ፡ ዴኤፔ ሃሣ ሹቲና ኬልቆና ዴጌ ኬኤሌ ዲሣ ዒዛኮ ዓኣ፤ ዩኖ ታዳ ለምዖ ጌሎ ካርይዳ ታዳ ለምዖ ከኢታንቾ ዔቄ ዓኣ፤ ዒኢካ ሃሣ ታዳ ለምዖ ዒሰራዔኤሌ ፃጳ ሱንፃ ፃኣ፤ 13 ዓባ ኬሰካ ዛሎና ሃይሣ ካራ፡ ኬዶ ዛሎና ሃይሣ፡ ዴኣሎ ዛሎና ሃይሣ፡ ዓባ ጌላ ዛሎናኣ ሃይሣ ካራ ዓኣ። 14 ካታሚሎ ሹጮና ኬልቆ፡ ዲርቆና ዲዎኮ ደዲሻኒ ዴማ ጌሣ ማዕና ታዳ ለምዖ ሹቲ ዓኣ፤ ዩያቶ ዑይይዳ ማራዓሣ ማዳም ዳከንቲ፡ ታዳ ለምዖንሣኮ ሱንፃ ፃኣ፤ 15 ዒማና ታኣና ጌሰታ ከኢታንቾሣ ካታሞንታ ካታሞኮ ጌሎ ካርንታ ሹጮና ኬልቄ ዲርቆና ዲዎዋ ዋርቆ፡ ዋርቆና ኮሺንቲ ያደሲ ዓንጊ ኮኣሎ ዔከ ዓኣ፤ 16 ካታሚሎኮ ያደሲምና ዳልጉምና ያይዶ ዛሎና ቢያ ሂኮ ማዔያኬ፤ ከኢታንቾሣ ካታሚሎ ዩኖ ዓንጌሎና ዋርቆዛ ዒዛኮ ያደሲም ታዳ ለምዖ ሺያ ሚራፔ * ማዔ፤ ዒዛኮ ዳልጉምና ዔያቶ ዩኖ ጎይቶ ማዔ፤ 17 ከኢታንቾሣ ሹጮና ኬልቄ ዲርቆና ዲዎ ዋርቆ፤ ዋርቆዛ ያደሲም ከኢታንቾሣ ዋርቆ፡ ዔርቲ ዋርቆ ባኮና ያይታና ያይታሚ ያይዶ ዋዳ ማዔ። 18 ዩይ ኮሻና ኬኤሎ ዲራ፡ ዒያሰጺዳ ሹጮና ኮሻና፤ ካታሚላ ለማሌኤሽጉዳ ጌኤሺ ዋርቆና ማዕና፤ 19 ካታሚሎኮ ኬኤሎ ዲዎ ደዲሻንዳጉዲ ዴማ ጌሣ ማዕና ሹጮ ዴማ ዴማ ሹጮና ቢያ ማይሊ ጌኢጊሻና፤ ቤርታሲ ዒያሰጺዳ፡ ለምዓሳ ሴንፔራ፡ ሃይሣ ኬልቄዳ፡ ያይዳሶ ሚራጌዳ፡ 20 ደንጋሶ ሴርዴንክሴ፡ ላሃሶ ሴርዴዮ፡ ላንካሶ ከሪሰሰሎ፡ ሳላሶ ቢራሎ፡ ታዘጸሶ ወራዊራ፡ ታደሶ ከሪሰሰሎ፡ ታደ ጌታሶ ያከንቲ፡ ታደ ለምዓሳ ዓሚቲሰ፤ ጌይንታ ሹጮ ጌሣ ማዕና፤ 21 ታደ ለምዖ ካርይዳ ታደ ለምዖ ሚዛጳ ሹቲ ዓኣ፤ ፔቲ ፔቲ ካራ ፔቲ ፔቲ ሚዛጳ ሹቲና ማዕና፤ ካታሚሎኮ ሳዘ ዴኤፔ ጎይቶ ለማሌኤሽጉዲ ፖዓ፡ ጌኤሺ ዋርቆና ኮሻና።

22 ቢያ ባኣዚ ዳንዳ ጎዳ ማዔ ያኣዛሣና ማራዓሣና ዩኖ ካታሚሎኮ ጌኤዮ ማኣር ማዔሣር ካታሞይዳ ጌኤሺ ማኣሪ ታ ዴንቁባኣሴ። 23 ያኦሲኮ ቦንቾ ፖዓ፡ ዒዛም ፖዓሣርና ሃሣ ማራዓሣና ዒዛኮ ፖዓሣ ማዔሣር ካታሚሎም ዓቢያ ማዖም ዓገኒያ ፖዓንዳጉዲ ኮይሎ። 24 ዴራ ዒዛ ፖዖና ሃንታንዳ፤ ሃሣ ዓጮ ካኣታ ፔኤኮ ዓኣ ባኮ ዒዛ ባንሣ ዔከ ዩዓንዳ። 25 ዒኢካ ዴሚ ባኣያታሣር ካታሚሎኮ ካራ ቢያ ዋዳ ዋዳንቲዎ ዴዓ። 26 ዴርኮ ዓኣ ባካ ቢያ

20:12 20:12 ዳኣኢ. 7:9-10። 21:1 21:1 ዒሲ. 65:17፤ 66:22፤ 2ጴጌ. 3:13። 21:2 21:2 ዒሲ. 52:1፤ 61:10፤ የሃ. ጥፎ 3:12። 21:3 21:3 ሂዚ. 37:27፤ ለዊ. ዓከ. 26:11-12። 21:4 21:4 ዒሲ. 25:8፤ 35:10፤ 65:19። 21:6 21:6 ዒሲ. 55:1። 21:7 21:7 2ኛው. 7:14፤ ዓይኑ. 89:26-27። 21:10 21:10 ሂዚ. 40:2። 21:13 21:13 ሂዚ. 48:30-35። 21:15 21:15 ሂዚ. 40:3። * 21:16 21:16 ሚራፔ- ጌይፃ ሚናኣ ዋዶና ዔኤቢኮ ያደሲምንታ ዳልጉምንታ ዔያታ ዋርቆ ዔርያ ማዓዛ ፔቲ ሚራፔ ፔቲ ያኤታና ሳሊታሚ ደንጎ ታኣከሣ ማዓያኬ። 21:18 21:18 ዒሲ. 54:11-12። 21:23 21:23 ዒሲ. 60:19-20። 21:24 21:24 ዒሲ. 60:3። 21:26 21:26 ዒሲ. 60:11።

ዒዞ ጋር ጌላንዳኔ፤ 27 ፑርታ፡ ሻኦካ ባኦዚ ማዕያ ፔቲታዎ ዒዞ ካታሜሎ ጌላባኬ፤ ሃሃ ፔና ዒኢሳ ማዕ ማዕያና ሉኡቃ ዓሲ ፔቲታዎ ዒኢካ ጌላባኬ፤ ዒኢካ ጌላንዳዘንሢ ሱንፃ ማራዓሢኮ ናንጎ ማፃኦጎይዳ ፃኦፕንቴዘንሢ ሌሊኬ።

22

1 ዩካፓ ከኢታንቻሢ ያኦሲና ማራዓሢኮ ካኦቱሞ ያይቶይዳፓ ኬሰካ፡ ጌኤሽ ለማሌኤሽጉዳ ጌኤሽካ ናንጊ ዋኦሢ ሞርዚ ታና ዳዌ፤ 2 ዩይ ሞራሢ ካታሜሎኮ ሳዛ ዓኦ ዳኤፖ ጎይያ ጊዳና ዓኦዳያኬ፤ ሞርኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓገና ዓገና ዓኦፕ ዓኦፕያ፡ ሌዎይዳ ታጾ ላሞዒ ማይንቲ ዓኦፓ ናንጊ ሚሢ ዓኦ፤ ዩያ ሚፃሢኮ ዒላዠ ጭርኮ ጭኤሻኬ፤ 3 ሃይካፓ ሴካ ማይ ጋዳማ ባኦያ ማዕንዳኔ፤ ያኦሲና ማራዓሢኮ ካኦቱሞ ያይታ ካታሜሎይዳ ማዕንዳኔ፤ ዒዞም ማዳዘንሢያ ዒዞ ካኦሽካንዳኔ፤ 4 ዒዞኮ ዓውካሮሞ ዒያታ ዘገንዳኔ፤ ዒዞኮ ሱንፃኦ ዒያቶኮ ባሊታ ፃኦፕንቴያ ማዕንዳኔ፤ 5 ዩካፓ ሴካ ዳሚያ ዳሚዓ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዕ ያኦዞሢ ዒያቶም ፖዕንዳሢሮ ፖዒ ፖዒ ባኦዚታቲያ ዓቢያ ዒያቶም ኮይሱሞያኬ፤ ናንገና ዒያታ ካኦታዳ ጎይሢ ናንጎንዳኔ።

ዩሱሴኮ ማዕ ሙኪያ ዘላ

6 ዩካፓ ሃሃ ከኢታንቻሢ፡- «ሃንሢ ጌይንቲ ባኮንሢ ጉሙርቁንታያ ሃሃ ጎኔኬ፤ ፔ ዓያኖ ዒዞ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶም ዒንጎ ጎዳ ማዕ ያኦዞሢ ዳካ ሞዴኮ ገንፃፓ ማዕንዳ ባኮ ዒዞም ማዳዘንሢያም ፔጋሲ ዳዋኒ ፔኤኮ ከኢታንቻሢ ዳኬ» ታኦም ጌዔ።

7 ዩሱሴ ታኦም ኬኤዛዎ፡- «ታ ዑኩና ዩዓንዳኔ፤ ሃኖ ማፃኦጎይዳ ኬኤዘንቲ ያኦሲ ማሊያ ካፒ፡ ማዳ ኩንሢሢ ዓንጃ ዋዛ ዴንቃንዳኔ» ጌዔ።

8 ሃያ ባኮ ሞይዜሢና ዛጌሢ ታና የሃሊሴኬ፤ ዩንሢ ታ ሞይዞዎ ሃሃ ዘጋዎ ዩንሢ ባኮንሢ ታኦም ዳዌ ከኢታንቻሢም ዚጋኒ ዒዞኮ ቶኮ ዴማ ሎኦጫ። 9 ከኢታንቻሢ ጋዓንቲ፤ «ሃሼ! ሃያይዲፖ! ታኦኒ ኔናንታ ኔኤኮ ጌርሲንሢንታ ማዕ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘንቲና ሞላ፤ ሃሃ ሃያ ማፃኦፓ ጌይንቲ ባኮ ካፓዘንሢና ሞላ ማማዳያኬ፤

ያኦሲም ዘገ ካኦሽኬ» ታኦም ጌዔ። 10 ሃሃ ዒዞ ኬኤዛዎ፡- «ቢያ ባካ ማዳንቲ ኩማንዳ ሞዳ ዑኩና ማዕሢሮ ሃያ ማፃኦጎይዳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘንቲ ባኮ ዓሲም ዒርቲሞጉዳ ዓኦቲፖ፤ 11 ዓካሪ ፑርቶ ማዳሢ ፑርቶ ማማዳንጎ፤ ፔና ዒኢሳ ባኦዚ ማዳሢ ማማዳንጎ፤ ዒላሢያ ዒዒሎንጎ፤ ያኦሲም ዲማዳሢያ ፔና ዲዲማሶንጎ» ጌዔ።

12 ዩሱሴ ዒማና ታኦም፡- «ታኦኒ ዑኩ ዩዓንዳኔ፤ ፔቲ ፔቲሢም ፔ ማዳጉዴያ ታ ዒንጎንዳ ባካ ታ ኮይላ ዓኦኔ፤ 13 ቤርታሳሢና ጋፒንፃሢና፡ ዔኤቤ ቢያ ዓርቃሢና ጋፒሳሢያ ታናኬ።»

14 «ናንጎ ሚያ ዓኦፖ ሙዓኒና ካታሜሎ ጌሎ ካሮና ጌላኒ ዳንዳዒያ ማዕኒ ማኦሳሢ ፔኤኮ ማሰኬዘንሢ ባሊቲና ዓኦያኬ። 15 ጌኔ ማዳ ማዳይ፡ ማርሻ ማርሻይ፡ ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዕባኦያና ላሃይ፡ ዓሲ ሞዳይ፡ ሜሌ ያኦዞ ካኦሽካይ፡ ሉኡዙሞ ናሽካያና ሉኡቃ ዓሲ ቢያ ካታሜሎኮ ዙላ ማዕንዳኔ።»

16 «ታኦኒ፡ ዩሱሴ ሃያ ማርካቶ ማርካዳንዳጉዳ ታኦኮ ከኢታንቻሢ ሸኢጶ ማኦር ዓሶም ታ ዳኬ፤ ታኦኒ ዳውቲ ዜርሢ ሃሃ ፃጲኬ፤ ዩያጉዳ ታኦኒ ፖፖዒ ካሪሢ ዠኦጌኬ» ጌዔ።

17 ዓያኖ ጌኤዠና ዑኡቴሎና «ሙኬ» ጋዓኔ፤ ሃያ ሞይዜሢ «ሙኬ» ጎዎንጎ፤ ዳኤቢንቲሢያ ሙኮንጎ፤ ዑሽካኒ ኮዒሢያ ቢያ ናንጎ ዋኦያ ዔኤቤ ጨጉሞዎ ጉሪ ዑሽኮንጎ።

18 ሃያ ማፃኦጎይዳ ፃኦፕንቴ ያኦሲ ማሊያ ሞይዘንሢያም ቢያ ታ ላታኔ፤ ያኦኒያ ሃያ ቃኦሎይዳ ፔቲ ባኦዚ ቃሴቴ ያኦሲ ሃያ ማፃኦጎይዳ ፃኦፕንቴ ባይሲንቶ ዒዞይዳ ቃሲ ቃሲ ሄሊሳንዳኔ። 19 ያኦኒያ ሃያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ቃኦሎይዳፓ ፔቲ ባኦዚ ፓጨሴቴ ሃያ ማፃኦጎይዳ ኬኤዘንቲ ናንጎ ሚያ ዓኦፖና ያኦሲም ዲማዳ ካታሜሎናይዳፓ ዒዞ ሄላንዳ ባኮ ያኦሲ ፓጨሳንዳኔ።

20 ሃንሢ ባኮ ማርካዳሢ፡- «ሂኖ፤ ታ ዑኩ ዩዓንዳኔ» ጋዓኔ።

ዓኦጫ፤ ጎዳ ዩሱሴ ሙኬ!

21 ጎዳ ዩሱሴኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ ዒንሢ ቢያሢና ሞላ ማዎንጎ፤ ዓኦጫ።

21:27 21:27 ዒ.ሲ. 52:1፤ ሂዘ. 44:9። 22:1 22:1 ሂዘ. 47:1፤ ዛካ. 14:8። 22:2 22:2 ማዢ. ማፃ 2:9፤ ሂዘ. 47:12። 22:3 22:3 ዛካ. 14:11። 22:5 22:5 ዒ.ሲ. 60:19፤ ዳኦኦ. 7:18። 22:11 22:11 ዳኦኦ. 12:10። 22:12 22:12 ዒ.ሲ. 40:10፤ 62:11፤ ዓይኦ. 28:4፤ ዔር. 17:10። 22:13 22:13 የሃ. ያፔዳ 1:8፤ 17፤ 2:8፤ ዒ.ሲ. 44:6፤ 48:12። 22:14 22:14 ማዢ. ማፃ 2:9፤ 3:22። 22:16 22:16 ዒ.ሲ. 11:1፤ 10። 22:17 22:17 ዒ.ሲ. 55:1። 22:19 22:19 ላሚ. ሞማ 4:2፤ 12:32።